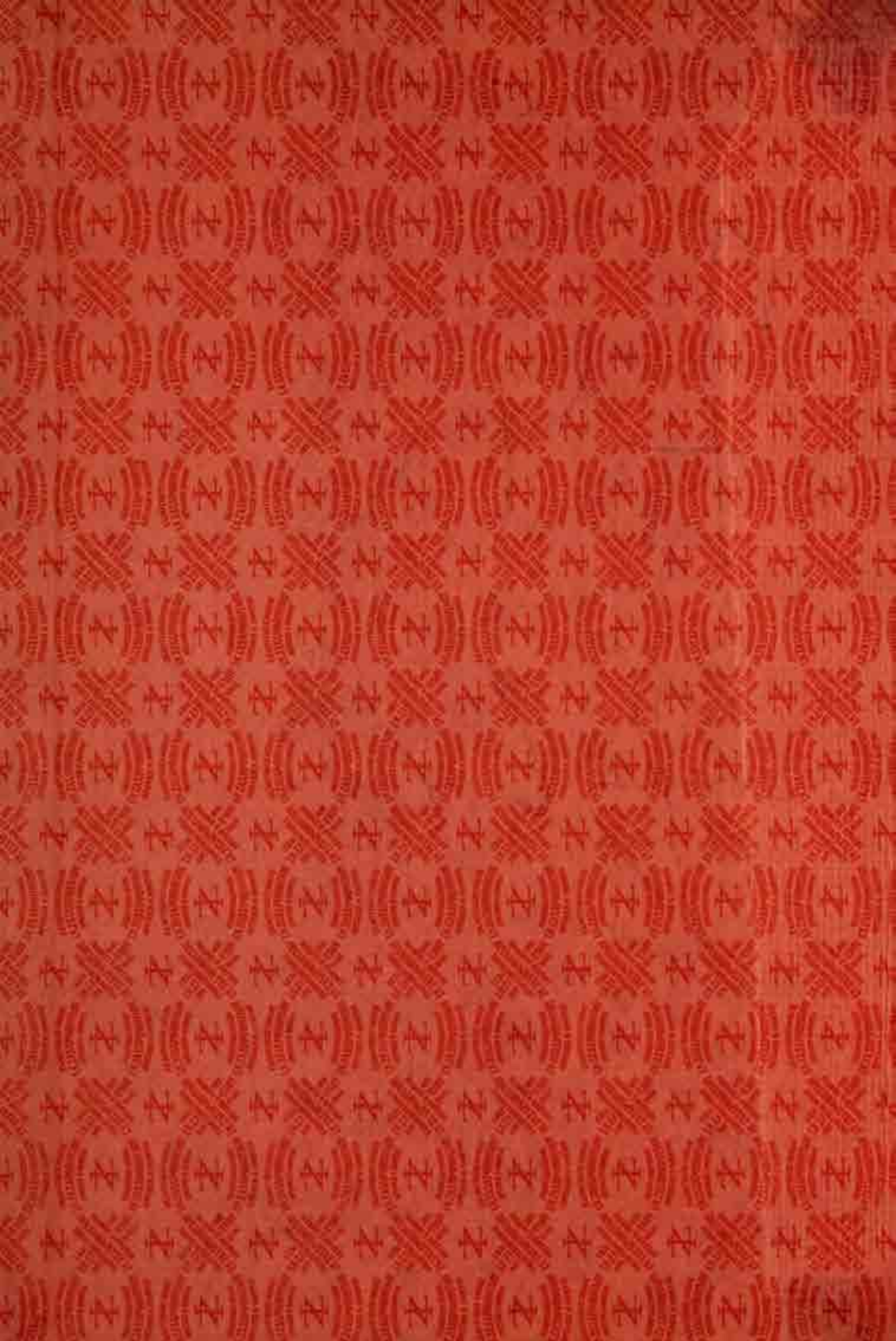

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ—ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ—ΚΡΙΤΙΚΗ—ΜΕΛΕΤΗ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1941

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ	ΣΥΝΤΑΞΙΣ
Χρόνης Τσιμπούκης	**Τάσος Τσιμπούκης**

Μ.Σ.Π.
Σήμα Βυσσινί
18
745

ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ ΤΟΥ 18ου ΤΟΜΟΥ, ΕΤΟΥΣ 1959

† **Χ. Ν. Ἀγαλλόπουλος,** **Β. Π. Βασιλείου,** Δικηγόρος, **Π. Κ. Βερροιόπουλος,** Δ.Ν., Δικηγόρος, **Κ. Ι. Δημάκης,** Δικηγόρος, **Σ. Διομαντάκος,** Πρωτοδίκης, **Δ. Γ. Θοιβιδόπουλος,** Δικηγόρος, **Δ. Κ. Καλομοίρης,** Δ.Ν., Δικηγόρος, **Ι. Καποδίατριας,** Ὑφηγητὴς τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν, **Α. Καραλῆς,** Τμηματάρχης τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, **Π. Ι. Κωνσταντόπουλος,** Δικηγόρος, **Α. Λιούμπης,** Δικηγόρος, **Α. Μάνεσης,** Ὑφηγητὴς τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαίου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Θεσσαλονίκης, **Β. Γ. Μαυρίδης,** Δ.Ν., Δικηγόρος, **Γ. Μητσόπουλος,** Ὑφηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Δικηγόρος, **Α. Μπόμπορας,** Δικηγόρος, **Α. Μπουρνιᾶς,** Δικηγόρος, **Χ. Μυριάνθης,** Δικηγόρος, **Π. Ραγκαβῆς,** Δικηγόρος, **Σ. Σαπουνάκης,** Δικηγόρος, **Γ. Α. Σολωμός,** Δικηγόρος, **Γ. Π. Σπυρόπουλος,** Δ.Ν., **Ἀριστοφ. Τούσης,** Πρωτοδίκης, **Κ. Τσαγκαράκης,** Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, **Θ. Τσέλιος,** Δικηγόρος, **Ε. Ὑδραῖος,** Δικηγόρος.

18ος ΤΟΜΟΣ ΕΤΟΣ 1959

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΧΡΥΣΟΣΠΗΛΑΙΩΤΙΣΣΗΣ 9Α ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦ. 20-953

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 18—Τεύχος 1 (415)

Ἀθῆναι, 1 Ἰανουαρίου 1959

ΑΙ ΣΥΝΕΠΕΙΑΙ ΤΗΣ ΜΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΤΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΝ

Ὑπὸ τοῦ κ. Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ

I

Παρελθόντος τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὁ ἐργοδότης ὤφειλε νὰ παράσχῃ εἰς τὸν παρ' αὐτῷ ἐργαζόμενον τὴν κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945 ἄδειαν ἀναψυχῆς, προκύπτει τὸ ζήτημα, τίς ἡ περαιτέρω τύχη τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης τοῦ ἐργοδότου.

Ἐπὶ τοῦ ζητήματος ὑπεστηρίχθησαν αἱ ἑξῆς ἀπόψεις:

1. Κατὰ τὴν παλαιοτέραν, τὴν ὁποίαν ὑπεστήριξεν ὁ γράφων, ἐν ΕΕΔ 4, 521, ἐφ' ὅσον ὁ κύριος σκοπὸς τῆς ἀδείας εἶναι ἡ ἀναψυχὴ τοῦ ἐργαζομένου καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου δέον νὰ παρέχεται in natura, μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς ἀντικαταστάσεως αὐτῆς διὰ χρηματικῆς ἀποζημιώσεως εἰμὴ μόνον εἰς τὰς ρητῶς ἐν τῷ ἀ.ν. 539/1945, ἄρθρῳ 5 §§ 3, 4, 5, ἀναφερομένας περιπτώσεις, ἔπεται ὅτι, ἐάν, λήξαντος τοῦ ἔτους, ὁ ἐργοδότης περιῆλθεν εἰς (ὑπαίτιον ἢ ἀνυπαίτιον) ἀδυναμίαν παροχῆς τῆς ἀδείας, ἡ ὀφειλὴ τούτου δὲν μετατρέπεται εἰς χρηματικήν, ὡς ὁρίζει τὸ ἄρθρον 382 ΑΚ, ἀλλὰ παραμένει ὀφειλὴ τῆς ἀδείας in natura. Τὴν ἄδειαν ταύτην ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ παράσχῃ κατὰ τὸ ἑπόμενον ἡμερολογιακὸν ἔτος, σωρευτικῶς, μετὰ τῆς ἀδείας τοῦ ἑπομένου ἔτους. Τοῦτο εἶναι σύμφωνον καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου, διότι ὁ μὴ λαβὼν τὴν ἄδειαν τοῦ προηγουμένου ἔτους ἔχει ἤδη ἀνάγκην μακροτέρας ἀναψυχῆς.

Ἡ γνώμη αὕτη υἱοθετήθη διὰ τῶν ἀποφάσεων Πρωτ. Ἀθ. 1583/1953 ΕΕΔ 12 σ. 674, Πρωτ. Πατρῶν 143/1953 ΕΕΔ 12 σ. 675, ὡς καὶ ὑπὸ τοῦ *Βασιλείου*, ἐν ΕΕΔ 10 σ. 910. Ὁμολογῶ δὲ ὅτι μὲ κάποιαν ἱκανοποίησιν τὴν βλέπω ἤδη καὶ ἐν Γερμανίᾳ, τὸ πρῶτον εἰς τὰς τελευταίας ἐκδόσεις βασικῶν συγγραμμάτων τοῦ ἐργατικοῦ καὶ τοῦ ἀστικοῦ δικαίου διδασκομένην. Οὕτω ὁ *Hueck* εἰς τὴν νεωτάτην στ' ἔκδοσιν τοῦ κλασσικοῦ Lehrbuch des Arbeitsrechts τῶν *Hueck - Nipperdey* καὶ ἐν τόμῳ I, 1958, § 49 VI 2 δέχεται, ὅτι ναὶ μὲν ἡ μὴ παρασχεθεῖσα κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους ἄδεια χάνεται ὁριστικῶς, διάφορος ὅμως δέον νὰ εἶναι ἡ λύσις, ὅταν ἡ ἐκπλήρωσις τῆς ἀπαιτήσεως τῆς ἀδείας κατὰ τὸ τρέχον ἔτος, ἄνευ πταίσματος τοῦ ἐργαζομένου, δὲν εἶναι πλέον δυνατή. Τοῦτο δύναται νὰ προέρχεται ἐκ λόγων ἀφορώντων τὴν ἐπιχείρησιν ἢ αὐτὸν τὸν ἐργοδότην, ὥστις ἠρνήθη νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὴν νόμιμον ὑποχρέωσίν του, ἀλλὰ καὶ ἐκ λόγων ἀναγομένων εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ ἐργαζομένου, ὡς ὅταν οὗτος ἠσθένησε κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀδείας του καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ λάβῃ τὴν ἄδειαν. Κατὰ τὰς περιπτώσεις ταύτας δέον, καὶ κατὰ τὴν γνώμην τοῦ *Hueck*, νὰ μεταβιβάζεται, κατ' ἐξαίρεσιν, ἡ ὑποχρέωσις παροχῆς ἀδείας εἰς τὸ ἑπόμενον ἔτος, ὅτε καὶ παρέχεται ἡ ἄδεια τοῦ παρελθόντος ἔτους αὐτουσία μετὰ τῆς ἀδείας τοῦ ἑπομένου τούτου ἔτους. Τὴν αὐτὴν ἄποψιν ὑποστηρίζουν ὁ *Nikisch*, Arbeitsrecht, 1, 1955, § 39 II 4, ὁ *Dersch*, Die Urlaubsgesetze, 1954, ἀριθ. 586 ἐπ., ὡς καὶ οἱ *Staudinger - Nipperdey Neumann*, § 611 ἀριθ. 284. Ἡ ἄποψις ὅμως αὕτη ἀπεκρούσθη, ὡς μὴ ὤφελε, παρ' ἡμῖν ὑπὸ τῆς Πρωτ. Ἀθ. 3829/1957 ΕΕΔ 17 σ. 609, τοῦ *Δημάκη*, ἐν ΕΕΔ 15 σ. 1168 ἐπ. καί, ἤδη, ὑπὸ τοῦ *Βασιλείου*, ἐν ΕΕΔ 15 σ. 1278.

2. Ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω αἰτιολογίας, ὅτι δηλαδὴ ἡ ἄδεια δέον νὰ παρέχεται αὐ-

τουσία, μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς καταβολῆς χρηματικῆς ἀποζημιώσεως ἀντὶ τῆς παροχῆς αὐτῆς, ἐστηρίχθη καὶ ἡ ἄποψις, καθ' ἣν, παρελθόντος τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους, ὁ ἐργαζόμενος χάνει ὁριστικῶς τὸ ἐπὶ τὴν ἄδειαν τοῦ ἔτους τούτου δικαίωμα, μὴ δυνάμενος νὰ ζητήσῃ οὐδ' ἀποζημίωσιν (Πρωτ. Ἀθ. 9758/1949 Θέμ. ΞΑ' 381, Πρ/κου Ἀθ. 4295/1950 Θέμ. ΞΒ' 34, 6712/1954 ΕΕΔ 14 σ. 750, Πρ/κου Πειρ. 1578/1950 ΕΕΔ 10 σ. 323, Πρ/κου Θεσσαλ. 75/1951 ΕΕΔ 10 σ. 467). Μόνον δὲ ποινικὰς εὐθύνας φέρει περαιτέρω, κατὰ τὴν ἄποψιν ταύτην, ὁ ἐργοδότης (Πρωτ.Δράμας 19/1949 Θέμ. ΞΑ' 381).

3. Κατὰ νεωτέραν γνώμην, ὑποστηριχθεῖσαν μετὰ θέρμης ὑπὸ τοῦ *Βασιλείου* ἐν ΕΕΔ 10 σ. 908 ἐπ., 14 σ. 628, 743, 750, 15 σ. 186 ἐπ., ἡ ἀδυναμία τοῦ ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν τῆς ἀδείας κρίνεται συμφώνως πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, εἰς ἃς ὑπόκειται πᾶσα ἀδυναμία παροχῆς ἐπὶ ἀμφοτεροβαροῦς συμβάσεως. Ἀκολουθοῦνται ἄρα καὶ ἐν προκειμένῳ αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 335 ἐπ., 380 ἐπ. ΑΚ. Καὶ ἂν μὲν ἡ ἀδυναμία παροχῆς τῆς ἀδείας ὀφείλεται εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ ἐργοδότου, ὁ ἐργαζόμενος δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ ἀποζημίωσιν διὰ πᾶσαν ζημίαν, ἣν ὑπέστη ἐκ τῆς μὴ χορηγήσεως τῆς ἀδείας, ἐὰν δὲ ἡ ἀδυναμία δὲν ὀφείλεται εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ ἐργοδότου οὗτος ἀπαλλάσσεται. Ἡ ἄποψις αὕτη ἐγένετο ἀσμένως δεκτὴ ὑπὸ τῆς νομολογίας (Πρωτ. Ἀθ. 12332/1952 ΕΕΔ 12 σ. 27, 4363/1955 ΕΕΔ 14 σ. 745, 9687/1956 ΕΕΔ 15 σ. 945, 3829/1957, 15551/1957, 5124/1958 ΕΕΔ 17 σ. 609 21, 872, Πρωτ. Θεσσαλ. 3028/1955 ΕΕΔ 15 σ. 35, Πρ/κου Ἀθ. 2732/1935 ΕΕΔ 14 σ. 748, 4732/1957 ΕΕΔ 16 σ. 1331, Πρ/κου Πειρ. 105/1957 ΕΕΔ 16 σ. 504).

4. Κατ' ἄλλην γνώμην, ὑποστηριχθεῖσαν ἐν Γερμανίᾳ ὑπὸ τοῦ *Schalhorn*, Ansprüche des Arbeitnehmers bei Verweigerung zugesagten Erholungsurlaubs, ἐν Gewerbe- und Kaufmannsgericht τόμ. 22 (1916) στήλαι 163 ἐπ., καὶ παρ' ἡμῖν γενομένην δεκτὴν τὸ πρῶτον ὑπὸ τῆς μοναδικῆς ἀποφάσεως Πρωτ. Θεσσαλ. 2081/1955 ΕΕΔ 14 σ. 1271 καὶ ὑπὸ τῶν *Δημάκη*, ἐν ΕΕΔ 15 σ. 1167 ἐπ. καὶ *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, 1958, σ. 254, ὁ ἐργοδότης, μὴ χορηγήσας τὴν ἄδειαν, καθίσταται ἀδικαιολογήτως πλουσιώτερος κατὰ τὸ ποσὸν τοῦ μισθοῦ, τὸ ὁποῖον θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον ἐργαζόμενον, ἐὰν ὁ δικαιοῦχος τῆς ἀδείας ἐλάμβανε ταύτην καὶ ἄρα ὀφείλει νὰ ἀποδώσῃ τὸ ποσὸν τοῦτο κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ (ΑΚ 904 ἐπ.). Ἡ γνώμη ὅμως αὕτη ἀπεκρούσθη ὑπὸ τῶν Πρωτ. Ἀθ. 1583/1953, ΕΕΔ 12 σ. 674, 7330/1954 ΕΕΔ 14 σ. 752, 17252/1955 ΕΕΔ 15 σ. 192, 3829/1957, 5124/1958 ΕΕΔ 17 σ. 809, ὡς εἶχεν ἀποκρουσθῇ καὶ ἐν Γερμανίᾳ, ὅπου δὲν συνεχίνησε τὴν νομολογίαν, ὑπὸ τῶν *Titze*, ἐν *Ehrenberg's*, Handbuch des Handelsrechts, II/2, 1918, § 126 σημ. 77 καὶ *Hueck* ἐν *Hueck - Nipperdey* I, ε' ἔκδ. 1931 § 47 σημ. 24, ἀποκρούεται δὲ καὶ ἐν Ἑλβετίᾳ ὑπὸ *Oser - Schönenberger* Art. 341 ἀριθ. 7.

5. Κατ' ἄλλην, τέλος, ἄποψιν, ὁ ἐργοδότης, μὴ παρέχων τὴν ἄδειαν ἀναψυχῆς, διαπράττει ἀδίκημα (ἄρθρον 5 § 7 ἀ. ν. 539/1945), ἐξ οὗ ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν (ΑΚ 914 ἐπ.), οἷα καὶ ἡ χρηματικὴ ἱκανοποίησις πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἠθικῆς βλάβης, ἣν ὑπέστη ὁ ἐργαζόμενος λόγῳ τῆς μὴ παροχῆς πρὸς αὐτὸν τῆς ἀδείας ἀναψυχῆς. Οὕτω: Πρωτ. Ἀθ. 17252/1955, 16467/1955, 9687/1956 ΕΕΔ 15 σ. 192, 193, 945, Πρ/κου Ἀθ. 7330/1954 ΕΕΔ 14 σ. 752, Πρ/κου Πειρ. 105/1957 ΕΕΔ 19 σ. 504, *Δημάκης* ἐν ΕΕΔ 15 σ. 1168.

II

1. Ἐν ὄψει τῶν ποικίλων τούτων γνωμῶν ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1956 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 15 σ. 291, καὶ 976) εἶχεν ὁρίσει (§ 8) ὅτι «ἐὰν ὁ ἐργοδότης δὲν χορηγήσῃ εἰς τὸν μισθωτὸν τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένην ἄδειαν ἀναπαύσεως ἐντὸς τοῦ ἔτους, καθ' ὃ ἔδει νὰ χορηγηθῇ αὕτη, ὑποχρεοῦται, ἅμα τῇ λήξει τοῦ ἔτους, ὅπως καταβάλῃ εἰς αὐτὸν τὰς ἀποδοχὰς τῶν ἡμερῶν τῆς ἀδείας ηὐξημένας κατὰ 100 ο/ο». Ἀκυρωθείσης ὅμως τῆς διατάξεως ταύτης διὰ τῆς Σ. Ε. 746/1957 (ΕΕΔ 16 σ. 443), ἐδέησε νὰ ἐκδοθῇ τὸ ν. δ. 3755/1957, ὅπερ ἐν ἄρθρῳ 3 καὶ κατὰ συμπλήρωσιν τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ. ν. 539/1945 ὥρισεν ὅτι: «ἐπιφυλασσομένων τῶν διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας, ἐργοδότης, ἀρνούμενος τὴν χορήγησιν εἰς μισθωτὸν αὐτοῦ τῆς νομίμου κατ' ἔτος ἀδείας του, ὑποχρεοῦται, ὅπως, ἅμα τῇ λήξει τοῦ ἔτους, καθ' ὃ δικαιοῦται ἀδείας ὁ

μισθωτός, καὶ μετὰ προηγουμένην διαπίστωσιν τῆς παραλείψεως ταύτης ὑπὸ ὀργάνου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, καταβάλῃ εἰς αὐτὸν τὰς ἀντιστοίχους ἀποδοχὰς τῶν ἡμερῶν ἀδείας, ηὐξημένας κατὰ 100 ο/ο».

2. Περὶ τοῦ νομικοῦ χαρακτῆρος τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις τοῦ ὡς ἄνω ν. δ. ἀναφέρει, ὅτι ἡ ὑποχρέωσις ἐπιβάλλεται «ἐν εἴδει ποινικῆς ῥήτρας». Ὁ τοιοῦτος χαρακτηρισμὸς τῆς ἀποζημιώσεως ὡς «εἴδους ποινικῆς ῥήτρας» εἶναι ἐπιστημονικῶς ὀρθός, μόνον ἂν γίνῃ δεκτὸν ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 ν. δ. 3755/1957 ἐντίθεται αὐτοδικαίως καὶ ἀναγκαστικῶς ὡς συμφωνημένος ὅρος εἰς τὴν ἀτομικὴν σύμβασιν ἐργασίας, ὡς ἐδέχθη καὶ ἡ Πρωτ. Ἀθ. 15520/1958 ΕΕΔ 17 σ. 1183.

Ἐὰν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν τὴν προέλευσιν τῆς διατάξεως ταύτης καὶ τὸν σκοπὸν αὐτῆς, ὅστις ἦτο ἡ «κατοχύρωσις» (εἶναι ἡ λέξις τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως τοῦ ν. δ. 3755/1957) ὁμοίας διατάξεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ Ἀθηνῶν (ἥτις ἀπόφασις, κατ' ἄρθρα 19 § 1 καὶ 3 § 1 ν. 3239/1955, καθορίζει τοὺς ὅρους τοὺς ὁποίους περιέχουν ἀναγκαστικῶς αἱ ἀτομικαὶ συμβάσεις ἐργασίας τῶν ἐξ αὐτῆς δεσμευομένων), δύναται νὰ δεχθῇ ὅτι, πράγματι, ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 ν. δ. 3755/1957 ἐντίθεται αὐτομάτως καὶ ἀναγκαστικῶς, ὡς συμφωνημένος ὅρος, εἰς τὴν ἀτομικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἀορίστου ἢ ὡρισμένου χρόνου παντὸς ἐργαζομένου, ὅστις δικαιοῦται εἰς ἄδειαν ἀναψυχῆς κατὰ τὸν ἀ. ν. 539/1945. Θεωρεῖται δηλαδὴ κατὰ νόμον ὅτι ἐργοδότης καὶ ἐργαζόμενος συνεφώνησαν ὅτι, ἐὰν ὁ ἐργοδότης δὲν παράσχῃ ἐντὸς τοῦ ἔτους τὴν ἄδειαν, θὰ καταπίπτῃ εἰς βάρος αὐτοῦ ποινικὴ ῥήτρα ἴση πρὸς τὸ διπλάσιον τοῦ μισθοῦ, τὸν ὁποῖον ὁ ἐργοδότης θὰ κατέβαλλεν εἰς τὸν ἐργαζόμενον κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀδείας.

3. Πρώτη προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 ν. δ. 3755/1957 εἶναι ὅτι παρῆλθεν ἤδη τὸ ἡμερολογιακὸν ἔτος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὁ ἐργοδότης ὤφειλε νὰ παράσχῃ τὴν ἄδειαν, χωρὶς ὁ ἐργοδότης νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ὑποχρέωσίν του ταύτην.

4. Δευτέρα προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως εἶναι ὅτι ὁ ἐργοδότης ἀρνεῖται ὑπαιτίως τὴν παροχὴν τῆς ἀδείας, διότι ταύτην τὴν ἔννοιαν ἔχει ἡ φράσις «ἐργοδότης ἀρνούμενος», μὴ ἀρκούσης τῆς ἁπλῆς μὴ ἐκπληρώσεως τῆς νομίμου ταύτης ὑποχρεώσεως. Ἄλλως τε καὶ ἡ φύσις τῆς ἀποζημιώσεως ὡς ποινικῆς ῥήτρας προϋποθέτει τὴν ὕπαρξιν πταίσματος τοῦ ὀφειλέτου (ΑΚ 405 § 1).

5. Δὲν εἶναι προϋπόθεσις τῆς διατάξεως ταύτης, ὅτι ὁ ἐργαζόμενος ἐζήτησε τὴν παροχὴν τῆς ἀδείας. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι κατὰ τὴν ἀπὸ μακροῦ κρατοῦσαν γνώμην προϋπόθεσις τῆς παροχῆς τῆς ἀδείας εἶναι, ὅτι αὕτη ἐζητήθη ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου (Α. Π. 319/1949 ΕΕΔ 8 σ. 637, 728/1958 ΕΕΔ 17 σ. 1258), δὲν νομίζω ὅμως ὅτι ἡ γνώμη αὕτη, ἥτις ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 4 ἀ. ν. 539/1945, ἐπιβάλλοντος ὅπως ὁ ἐργοδότης χορηγήσῃ τὴν «αἰτηθεῖσαν» ἄδειαν τὸ πολὺ ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ δευτέρου διατυπώσεως τῆς σχετικῆς «αἰτήσεως», δύναται νὰ εἶναι δόσιμος καὶ σήμερον, μετὰ τὴν διὰ τοῦ ν. 2081/1952 ἐπικύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 52 διεθνοῦς συμβάσεως ἐργασίας, ἥτις, ἰσχύουσα ὡς νεώτερον ἐσωτερικὸν δίκαιον, δὲν περιέχει τὴν προϋπόθεσιν αἰτήσεως τοῦ ἐργαζομένου πρὸς παροχὴν τῆς ἀδείας (βλ. καὶ ἄρθρον δεύτερον τοῦ ν. 2081/1952, ὡς καὶ ἄρθρον 9 τῆς δι' αὐτοῦ κυρωθείσης συμβάσεως, ἐξ ὧν προκύπτει ὅτι αὕτη, ἀφ' ἧς ἐκυρώθη διὰ τοῦ νόμου, καταργεῖ ὅρους παροχῆς τῆς ἀδείας ὀλιγώτερον εὐνοϊκοὺς τῶν ὑπ' αὐτῆς προβλεπομένων διὰ τὸν ἐργαζόμενον).

6. Δὲν εἶναι ἐπίσης προϋπόθεσις τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς πληρωμὴν τῶν ἀποδοχῶν τῆς ἀδείας ηὐξημένων κατὰ 100 ο/ο ἡ προηγουμένη διαπίστωσις τῆς παραλείψεως τοῦ ἐργοδότου ὑπὸ ὀργάνου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, διότι ἡ ἐπιβάλλουσα τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 ν. δ. 3755/1957 εἶναι ἀντισυνταγματική.

Ἀληθῶς, ἡ διαπίστωσις τῆς παραλείψεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς παροχὴν ἀδείας, συνε-

πείρα τῆς ὁποίας ἐπακολουθεῖ ἡ καταδίκη τούτου εἰς πληρωμὴν τῆς ἀποζημιώσεως, ἀποτελεῖ μέρος τῆς πολιτικῆς δίκης (Πολ. Δικ. ἄρθρα 1, 244 ἐπ., κωδ. νόμος ΓΨΟΔ'/1912 ἄρθρα 1, 12) καὶ ἀνήκει εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, μόνων κατὰ τὸ Σύνταγμα ἁρμοδίων νὰ κρίνουν ἐπὶ πολιτικῶν διαφορῶν (ἄρθρα 87 ἐπ. τοῦ Συντάγματος), ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἀναφυομένων προδικαστικῶν ζητημάτων (Πολ. Δικ. ἄρθρα 10 ἐπ.). Ὅθεν ἡ διαπίστωσις τῆς παραλείψεως ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ ὀργάνου δὲν δύναται ν' ἀποτελέσῃ ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν τῆς εἰσαγωγῆς τῆς διαφορᾶς ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, οὔτε ἡ διαπίστωσις αὕτη δύναται νὰ εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸ δικαστήριον. Ἐὰν ὅμως προσκομίζεται σχετικὴ ἔκθεσις ἁρμοδίου ὀργάνου τῆς ἐπιθεωρήσεως ἐργασίας, αὕτη βεβαίως ἐκτιμᾶται παρὰ τοῦ δικαστηρίου ὡς δημόσιον ἔγγραφον (Πολ. Δικ. ἄρθρα 398 ἐπ.).

7. Κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 3 ν.δ. 3755/1957 ὁ παραλιπὼν τὴν παροχὴν τῆς νομίμου ἀδείας ἐργοδότης ὀφείλει νὰ καταβάλῃ «τὰς ἀντιστοίχους ἀποδοχὰς» τῶν ἡμερῶν τῆς ἀδείας ηὐξημένας κατὰ 100 ο/ο, ἐπὶ πλέον τῶν ἀποδοχῶν τὰς ὁποίας ἤδη κατέβαλεν εἰς τὸν ἐργαζόμενον ὡς μισθὸν διὰ τὴν κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν του.

Ὅθεν, ἐὰν μὲν πρόκειται περὶ ἀμειβομένου δι' ἡμερομισθίου, ὁ ἐργοδότης καταβάλλει ἤδη τόσα ἡμερομίσθια, ὅσαι αἱ κατὰ νόμον ἐργάσιμοι ἡμέραι τῆς ἀδείας, ηὐξημένα εἰς τὸ διπλάσιον· ἐὰν δὲ πρόκειται περὶ ἀμειβομένου διὰ χρονικοῦ μισθοῦ καταβάλλει διπλάσιον τόσον μισθόν, ὅσος ἀναλογεῖ εἰς ὁλόκληρον τὸν χρόνον τῆς ἀδείας μετὰ τῶν Κυριακῶν καὶ ἑορτασίμων ἡμερῶν.

Ὡς πρὸς τοὺς ἀμειβομένους διὰ κυμαινομένων ἀποδοχῶν (κατ' ἀποκοπήν, διὰ ποσοστῶν ἐπὶ εἰσπράξεων, φιλοδωρημάτων κλπ.) βλ. ἄρθρον 3 §§ 2 καὶ 4 ἀ.ν. 539/1945.

8. Ἡ ἀποζημίωσις ὑπολογίζεται οὐχὶ ἐπὶ τῶν νομίμως καθωρισμένων ἐλαχίστων ὁρίων ἀποδοχῶν, ἀλλ' ἐπὶ τῶν πράγματι καταβαλλομένων.

9. Ἡ ἀποζημίωσις ὑπολογίζεται μόνον ἐπὶ τῶν νομίμων ἡμερῶν τῆς ἀδείας, δηλαδὴ τῶν ὡρισμένων ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 539/1945. Ἐὰν ἄρα, δυνάμει συμβάσεως ἢ συνηθείας, ὁ ἐργαζόμενος δικαιοῦται μείζονος τῆς νομίμου ἀδείας, οὗτος θὰ λάβῃ, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἀποζημίωσιν ὑπολογιζομένην ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς νομίμου ἀδείας.

10. Ἐκ τοῦ χαρακτῆρος τῆς ἀποζημιώσεως ὡς ἀστικῆς ποινῆς καὶ ἰδίως ἐκ τῆς ἐν τῷ νόμῳ φράσεως ὅτι ἐπιφυλάσσεται ἡ ἐφαρμογὴ καὶ τῶν λοιπῶν διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας, ἕπεται ὅτι, παραλλήλως πρὸς τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω καταπίπτουσαν ποινικὴν ρήτραν ὁ ἐργαζόμενος δικαιοῦται νὰ ἀσκήσῃ καὶ πᾶν ἄλλο δικαίωμα παρεχόμενον αὐτῷ ἐκ τῆς κειμένης νομοθεσίας λόγῳ τῆς παραλείψεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἔγκαιρον παροχὴν τῆς ἀδείας.

Καὶ τὴν μὲν ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς τῆς ἀδείας ἀναψυχῆς δὲν δικαιοῦται πλέον νὰ ζητήσῃ, ἐφ' ὅσον ἡ ποινὴ ἐπεβλήθη λόγῳ μὴ ἐκπληρώσεως τῆς παροχῆς (ΑΚ 406 § 1). Ἐὰν ὅμως γίνῃ δεκτὴ ὡς ὀρθὴ ἡ ἀνωτέρω (1 3) κρατήσασα γνώμη, καθ' ἣν, μετὰ τὴν πάροδον τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους ἡ παροχὴ τῆς ἀδείας καθίσταται ἀδύνατος καὶ ὁ ὀφειλέτης ἐργοδότης, ἐφ' ὅσον τελεῖ ἐν πταίσματι, ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν, δέον νὰ δεχθῶμεν ὅτι καὶ ἐν προκειμένῳ ὁ ἐργαζόμενος δύναται νὰ ζητήσῃ οὐ μόνον τὴν κατ' ἄρθρον 3 ν.δ. 3755/1957 ποινήν, ἀλλὰ καὶ τὴν κατὰ τὰς περὶ ὑπαιτίου ἀδυναμίας παροχῆς ἀρχὰς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὀφειλομένην ἀποζημίωσιν, καθ' ὃ ποσὸν ἡ ζημία του ὑπερβαίνει τὸ ποσὸν τῆς καταπεσούσης ποινῆς (ΑΚ 406 § 2).

Πάντως, ἡ ἄσκησις τῶν ἀξιώσεων τούτων δὲν ἐμποδίζει καὶ τὴν ποινικὴν δίωξιν τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 5 § 7 ἀ.ν. 539/1945.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΝΕΡΓΙΑ

ΕΠΙΔΟΤΗΣΙΣ ΔΙ' ΑΝΕΡΓΙΑΝ ΕΠΙ ΑΚΥΡΟΥ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ὑποχρέωσις Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας δι' ἔρευναν τοῦ κύρους ἢ μὴ τῆς ἀπολύσεως

Κύριος διάδικος ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας μετὰ τὸν Νόμον 3830/1958 περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.—Προϋποθέσεις δικαιώματος μισθωτοῦ δι' ἐπιδότησιν παρὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας.—Ἀνεπίτρεπτος ἡ ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ ἔρευνα περὶ τοῦ κύρους ἢ μὴ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ δὴ λόγῳ μὴ τυχὸν καταβολῆς εἰς τὸν ἀπολυθέντα μισθωτὸν τῆς ὑπὸ τοῦ Νόμου 2112/1920 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως, τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 3 Νόμου 3198/1955 ρυθμιζούσης τὰς μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ σχέσεις.

Τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Τοπικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας Ἀθηνῶν ἀπερρίφθη αἴτησις ἠσφαλισμένης κατὰ τῆς ἀνεργίας περὶ ἐπιδοτήσεώς της λόγῳ ἀνεργίας, κατόπιν τῆς ἀπολύσεώς της ἐξ ἐπιχειρήσεως, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι, ἐπειδὴ δὲν κατεβλήθη εἰς αὐτὴν ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις, ἡ γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἦτο ἄκυρος καὶ ἑπομένως δὲν ἐθεωρεῖτο ἄνεργος.

Τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν προσέβαλεν ἡ ἠσφαλισμένη δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

***

Ἐπανέρχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του εἰς τὰ παρ' αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ θέματος νομολογηθέντα (Σ.Ε. 443/1957, εἰσηγητὴς *Π. Μαρκόπουλος*, ΕΕΔ 16, 471).

Ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 16, 479 ἐπ.), ὅτι καθ' ἡμᾶς ἐξ ὅλων τῶν διατάξεων τοῦ ν. δ. 2961/1954 περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας (ΕΕΔ 13, 941), ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 3464/1955 (ΕΕΔ 15, 105), τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 34274/3786/1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ παροχῶν ἀνεργίας καὶ στρατεύσεως (ΕΕΔ 15, 1027) προκύπτει, ὅτι ὁ μισθωτός, ὁ ὁποῖος ἀκύρως ἀπολύεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου του (ἄνευ δηλαδὴ καταβολῆς τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 ἢ τοῦ β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112) (ἄρθρ. 5 § 3 νόμου 3198/1955, ΕΕΔ 14, 502), δὲν θεωρεῖται ἄνεργος κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου καὶ συνεπῶς δὲν ἔχει ἀξίωσιν κατὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας πρὸς ἐπιδότησιν.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐπικαλεῖται τὰς ἐν αὐτῇ διατάξεις, ἵνα καταλήξῃ εἰς ἀντίθετον λύσιν, μεταξὺ δὲ αὐτῶν καὶ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ ν. δ. 2961/1954, καθ' ἣν ἡ σχετικὴ αἴτησις τοῦ μισθωτοῦ δι' ἐπιδότησιν δέον νὰ ὑποβληθῇ ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως.

Ἀλλὰ χαρακτηριστικὸν περὶ τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως εἶναι, ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3464/1955 (ΕΕΔ 15, 106) προσετέθη εἰς τὸ τέλος τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 27 ἡ ἀκόλουθος περίοδος: Ἐὰν ὅμως ἔχῃ ἐγερθῇ ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ ἀγωγὴ περὶ τοῦ κύρους τῆς γενομένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἡ κατὰ τὴν παροῦσαν παράγραφον προθεσμία ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς ἡμερομηνίας, ἀφ' ἧς κατέστη τελεσίδικος ἡ ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς ταύτης δικαστικὴ ἀπόφασις.

Τοῦτο, ἂν δὲν κάμνωμεν λάθος, σημαίνει, ὅτι ὁ Νομοθέτης, ἐνῷ εἰς τὴν ὁμαλὴν καὶ ἔγκυρον ἀπόλυσιν διέταξε τὴν ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ ταύτης ὑποβολὴν τῆς αἰτήσεως δι' ἐπιδότησιν, ὑπαρχούσης ἤδη ἀξιώσεως ἐπὶ ταύτην, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀκύρου ἀπολύσεως, μεθ' ἣν ἡ ἔγερσις ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ ἀγωγῆς, ὥρισε διάφορον καὶ ἀνάλογον πρὸς τὴν περίστασιν χρόνον ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως, ἐν τῇ ἐννοίᾳ ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἐπιδότησιν κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν τελεῖ ἐκκρεμὲς τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας συμβάσεως.

Ὑπὸ ἀντίθετον ἔννοιαν πρέπει νὰ δεχθῶμεν, ὅτι εἶναι ἐκτὸς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀνίσχυρος (ἀλλὰ διατί;) ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἐπέχοντος ἰσχὺν νόμου Κανονισμοῦ παροχῶν ἀνεργίας (ΕΕΔ 15, 1027), καθ' ἣν (ἀναφερομένην εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ δικαιώματος ἐπὶ τὰς παροχὰς ἀνεργίας καὶ εἰς τὴν κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 27 § 1 τοῦ ν. δ. 2961/1954 προθεσμίαν ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως) ἡ αἴτησις δέον νὰ ὑποβληθῇ ἐντὸς 30ημέρου προθεσμίας ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, *ἤτοι προκειμένου περὶ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 3198/1955 κοινοποιήσεως τοῦ ἐγγράφου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ καταβολῆς τῆς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁριζομένης ἀποζημιώσεως.*

Ἀκόμη καὶ τὰ ἐν ἄρθρῳ 5 τοῦ αὐτοῦ Κανονι-

σμοῦ ὁριζόμενα περὶ τῶν ἀναγκαίων δικαιολογητικῶν τῆς ἐπιδοτήσεως τοῦ νόμου 2112/1920 πρέπει νὰ μὴ ἔχουν ἔννοιάν τινα, ὡς θεσπισθέντα ἄνευ νομοθετικῆς ἀνάγκης καὶ ὁ Ὀργανισμός, ἀρνούμενος τὴν ἐπιδότησιν, λόγῳ μὴ ὑποβολῆς τῶν δικαιολογητικῶν τούτων, πρέπει νὰ παρανομῇ.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1959/1958, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Σολιώτης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Κ. Δάρας*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Γ. Κεραμιδᾶς, Α. Βερώνης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, ἀτελῶς κατὰ νόμον εἰσαγομένης αἰτήσεως (ἄρθρον 13 τοῦ ν. 3464/1955, Σ. Ε. 686/1957), δι' ἣν κατεβλήθη τὸ νόμιμον παράβολον, διώκεται παραδεκτῶς καὶ ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 14089/7.12.1957 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Τοπικῆς Ὑπηρεσίας Ἀθηνῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτησις τῆς αἰτούσης περὶ χορηγήσεως αὐτῇ ἐπιδόματος λόγῳ ἀνεργίας.

Μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 18 § 2 τοῦ τοῦ ν. δ. 3830/1958 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ν. 3713/1928», καθ' ἣν τὴν διὰ τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατὰ πράξεως νομικοῦ προσώπου, ἐκ τῶν ἀσκούντων διοίκησιν, ἀρξαμένην δίκην διεξάγει εὐθέως καὶ ἀμέσως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τὸ ἐκδὸν τὴν πρᾶξιν νομικὸν πρόσωπον, καθιστάμενος κύριος διάδικος, τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ δυναμένου νὰ παρεμβῇ ἐπ' ἀκροατηρίῳ ὑπὲρ ἢ κατὰ τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως, κύριος διάδικος ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ εἶναι ὁ Ὀργανισμὸς Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, τοῦ ὁποίου ἡ πρᾶξις προσβάλλεται, τὸ δὲ δικόγραφον τῆς ὡς ἐκ τούτου ἀπαραδέκτως παρ' αὐτοῦ ἀσκηθείσης παρεμβάσεως δέον νὰ ἐκτιμηθῇ ὡς ἔπεχον θέσιν ἁπλοῦ ὑπομνήματος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ν. δ. 2961/1954 «περὶ συστάσεως Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας» εἰς τὴν ἀσφάλισιν κατὰ τῆς ἀνεργίας ὑπάγονται τὰ ἐπ' ἀμοιβῇ κατὰ κύριον λόγον ἐξηρτημένην ἐργασίαν παρέχοντα πρόσωπα, δυνάμει σχέσεως ἐργασίας ὡρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου, καὶ ἠσφαλισμένα κατὰ τῆς ἀσθενείας παρ' Ὀργανισμῷ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως. Κατὰ δὲ τὰ ἄρθρα 15-17 τοῦ αὐτοῦ ν. δ/τος, ὡς ταῦτα ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ νόμου 3464/1955, ἵνα ὁ ἠσφαλισμένος ἔχῃ ἀξίωσιν δι' ἐπιδότησιν, δέον νὰ εἶναι ἄνεργος, ἤτοι νὰ προσφέρηται πρὸς ἐργασίαν καὶ παρὰ τὴν θέλησίν του νὰ μὴ ἐξευρίσκῃ τοιαύτην καὶ νὰ ἔχῃ συμπληρώσει τὰς ὑπὸ τῶν διατάξεων τούτων ὁριζομένας ἡμέρας ἐργασίας πρὸ τῆς ἀπολύσεώς του. Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 27 τοῦ αὐτοῦ ν. δ/τος, δέον ἡ σχετικὴ αἴτησις νὰ ὑποβληθῇ ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως, ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 23 δὲ αὐτοῦ προβλέπεται ἡ περίπτωσις τῆς διακοπῆς τοῦ ἐπιδόματος καὶ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν παρανόμως ληφθέντων.

Ἐκ τῶν διατάξεων αὐτῶν σαφῶς προκύπτει, ὅτι αἱ πρὸς ἐπιδότησιν τοῦ ἠσφαλισμένου προϋποθέσεις εἶναι ἡ πραγματικὴ κατάστασις τῆς ἀνεργίας, οἵα νοεῖται ἡ παρὰ τὴν θέλησίν του μὴ ἐξεύρεσις ἐργασίας, καὶ ἡ πρὸ τῆς λύσεως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως ἀπασχόλησίς του ἐπὶ ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα, τὴν συνδρομὴν δὲ τῶν προϋποθέσεων τούτων καὶ μόνον δικαιοῦται νὰ ἐρευνᾷ ὁ Ὀργανισμός, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ ἔγκυρον ἢ μὴ τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας καὶ δὴ λόγῳ μὴ τυχὸν καταβολῆς εἰς τὸν ἀπολυθέντα μισθωτὸν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως.

Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 2961/1954 συνάγεται, ὅτι σκοπὸς τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας εἶναι ἡ προστασία τῶν ἀνέργων μισθωτῶν κατὰ τὸν πρῶτον χρόνον τῆς ἀπολύσεως των ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ὅστις πολλάκις δὲν θὰ ἐπραγματοποιεῖτο, ἐὰν εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ἠρευνᾶτο, πρὸ τῆς ἐπιδοτήσεως, τὸ ἔγκυρον ἢ μὴ τῆς γενομένης ἀπολύσεως, πολλῷ δὲ μᾶλλον, ἐὰν ἠξιοῦτο, ὅπως ὁ ἠσφαλισμένος, πρὸ τῆς ἐπιδοτήσεώς του, ἐξαντλήσῃ πάντα τὰ δικαστικὰ μέσα πρὸς ἐξαναγκασμὸν τοῦ ἐργοδότου, ὅπως συμμορφωθῇ πρὸς τὰς νομίμους ἐναντι αὐτοῦ ὑποχρεώσεις. Καὶ ὁρίζεται μὲν διὰ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων», ὅτι «ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις», ἡ διάταξις ὅμως αὕτη, ρυθμίζουσα τὰς σχέσεις μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ τεθεῖσα προφανῶς πρὸς ἀποκλειστικὴν προστασίαν τῶν μισθωτῶν, ἵνα ἐξασφαλισθῇ ἡ ἄμεσος καταβολὴ παρὰ τοῦ ἐργοδότου τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου ἀποζημιώσεως, εἶναι ἄσχετος πρὸς τὸ ὑπὸ τοῦ ν.δ. 2961/1954 ρυθμιζόμενον θέμα, τὰς διατάξεις τοῦ ὁποίου οὕτω καὶ δὲν ἐτροποποίησε (Σ. Ε. 680, 686 τοῦ 1955). Κατ' ἀκολουθίαν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀπορρίψασα τὴν ἀπὸ 16.11.1957 αἴτησιν τῆς αἰτούσης περὶ ἐπιδοτήσεώς της, μὲ τὴν αἰτιολογίαν ὅτι δὲν ἐθεωρεῖτο ἄνεργος διότι ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως ἦτο ἄκυρος, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 5 § 3 τοῦ ν. 3198, ὡς μὴ καταβληθείσης αὐτῇ τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. 2112/1920, ἐσφαλμένως ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς μνησθείσας διατάξεις καὶ δέον νὰ ἀκυρωθῇ, κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου μοναδικὸν λόγον ἀκυρώσεως, ἀναπεμφθῇ δὲ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὴν ἁρμοδίαν ὑπηρεσίαν τοῦ Ὀργανισμοῦ, ἵνα κρίνῃ, ἀνεξαρτήτως τῆς καταβολῆς ἢ μὴ τῆς ἀνωτέρω ἀποζημιώσεως, ἐὰν συντρέχουν οἱ ὑπὸ τῶν διατάξεων αὐτῶν ἀπαιτούμεναι προϋποθέσεις διὰ τὴν εἰς τὴν αἰτοῦσαν χορήγησιν ἐπιδόματος ἀνεργίας.

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΝ ΕΞ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

Έκτασις έφαρμογής σχετικής διατάξεως άρθρου 18 Νόμου 551

Άρχή τοῦ καταλογισμοῦ τοῦ κέρδους εἰς τήν ζημίαν κατά τό Βυζαντινορρωμαϊκόν Δίκαιον, ἀλλά καί κατά τόν Άστικόν Κώδικα.— Προϋπόθεσις αὐτῆς ζημία πλήρως ἀνορθωτέα κατά τάς κοινάς περί ἀποζημιώσεως διατάξεις, οἷα δέν εἶναι ἡ ἐκ τοῦ Νόμου 551 ἀποζημίωσις, καλύπτουσα μικρόν μέρος τῆς ζημίας.—Παρέκκλισις διατάξεως ἄρθρου 18 Νόμου 551 ἀπό τοῦ ἀνωτέρω κανόνος καί ἐφαρμογή αὐτῆς μόνον ἐπί τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων κατηγοριῶν μισθωτῶν, μή εἰσαγομένης γενικῆς ἀρχῆς.—Δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατά Νόμον 551 ἄνευ καταλογισμοῦ τῆς συντάξεως ἐξ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου.

Μέγιστον εἶναι τό ἐνδιαφέρον τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἔνδειξιν τῆς σοβαρότητος τοῦ θέματος ἀποτελεῖ καί ἡ κατά τό ἄρθρ. 3 § 3 τοῦ νόμου 3810/1957 «περί τοῦ δικαστηρίου τοῦ Ἀρείου Πάγου κλπ.» παραπομπή τῆς ἐκδικάσεως τῆς ὑποθέσεως εἰς τήν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, δοθέντος ὅτι δέν ὑπῆρξεν ὁμόφωνος ἡ γνώμη προηγουμένων ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐπί τῆς ἐννοίας τῆς ἑρμηνευθείσης διατάξεως.

Ἡ διάταξις (ἄρθρου 18) τοῦ νόμου 551/1914 περί ἐργατικῶν ἀτυχημάτων) ὁρίζει ἤδη τά ἑξῆς: «Δέν ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου, προκειμένου περί ὑπαλλήλων καί ἐργατῶν σιδηροδρομικῶν ἑταιρειῶν, αἵτινες ἵδρυσαν Ταμεῖα Συντάξεων, συμφώνως πρός τάς διατάξεις τοῦ νόμου ΓΣΚ' (ὑπ' ἀριθ. 3220) τῆς 9 Ἰουνίου 1907 «περί τοῦ Ταμείου Συντάξεων τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἑταιρείας Σιδηροδρόμων Πειραιῶς — Ἀθηνῶν—Πελοποννήσου» καί μόνον ἐφ' ὅσον τά Ταμεῖα ταῦτα χορηγοῦσι σύνταξιν εἰς τόν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης ἀτυχήσαντα ἐργάτην ἢ ὑπάλληλον καί ἐφ' ὅσον ἡ σύνταξις αὕτη, κεφαλαιοποιουμένη κατά τήν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ, συμπληροῖ τό κατά τόν παρόντα νόμον καταβλητέον ποσόν ἀποζημιώσεως, ἄλλως δικαιοῦται ὁ παθών νά ζητήσῃ κατά τόν νόμον τήν συμπλήρωσιν τοῦ ποσοῦ.

Προκειμένου περί ἐργατῶν μεταλλείων, μεταλλουργείων κλπ., ἐφ' ὅσον δι' αὐτούς ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου ΒΩΜΑ' «περί περιθάλψεως τῶν ἐν τοῖς μεταλλείοις καί μεταλλουργείοις παθόντων καί τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν», ὡς ἐτροποποιήθη οὗτος διά τῶν νόμων ΓΨΠΑ' καί 2114, ὁ παθών ἢ οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ δικαιοῦνται νά ἀξιώσωσι τήν ἐφαρμογήν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος, καταβαλλομένης τῆς ἀποζημιώσεως ἐξ ὁλοκλήρου ὑπό τοῦ κυρίου τῆς ἐπιχειρήσεως ἐπί στερήσει παντός περαιτέρω δικαιώματος πρός σύνταξιν . . . Προκειμένου περί ἐργατῶν θαλάσσης, αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμόζονται, ἐπιφυλασσομένης πάντοτε τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου ΓΣΚΣΤ' «περί Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου».

Περαιτέρω κατά τό ἄρθρον 5 τοῦ ν.δ. 408/1941 «ἡ ἀληθής ἔννοια τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ νόμου 551, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη, εἶναι, ὅτι τότε μόνον δέν δύναται νά ἀξιωθῇ ἡ κατά τόν νόμον τοῦτον ἐξ ἀτυχήματος ἀποζημίωσις, ὅταν ἡ παρά τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἀναφερομένων Ταμείων χορηγουμένη σύνταξις παρέχηται τῷ παθόντι λόγῳ τοῦ ἀτυχήματος καί μόνον δι' αὐτό, κεφαλαιοποιουμένη δέ κατά τήν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου καί μετ' ἀφαίρεσιν τῶν εἰς βάρος τοῦ ἠσφαλισμένου γενομένων κρατήσεων καί τοῦ τόκου τούτων συμπληροῖ τό κατά τόν νόμον 551, ὡς ἐτροποποιήθη, καταβλητέον ποσόν ἀποζημιώσεως. Τό Δικαστήριον ἐν τῇ κατά τό προηγούμενον ἐδάφιον ἀποφάσει του δέον νά μνημονεύῃ εἰδικῶς τά στοιχεῖα, βάσει τῶν ὁποίων ἤχθη εἰς τήν κρίσιν, ὅτι ἡ σύνταξις κεφαλαιοποιουμένη συμπληροῖ ἢ οὐ τήν ὑπό τοῦ νόμου παρεχομένην ἀποζημίωσιν».

(Ἡ τελευταία αὕτη διάταξις, μή οὖσα ἑρμηνευτική προκατοχικοῦ νόμου, ὁπότε θά ἔπρεπε νά θεωρῆται αὐτοδικαίως κατηργημένη, κατά τό ἄρθρον 4 § 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 58/1945 Συντακτικῆς Πράξεως, ἀλλά τροποποιητική, ἰσχύει καί σήμερον, Α. Π. 620/1955, εἰσηγητής *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 15, 10).

Ἐν τῇ θεωρίᾳ καί ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ Ἀρείου Πάγου (βλέπε ΕΕΔ 14, 124) ἐκράτει παλαιότερον ἡ γνώμη, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ νόμου 551 εἰσήγαγε γενικήν ἀρχήν, ἐφαρμοζομένην εἰς πᾶσαν ἐπιχείρησιν, ἔχουσαν ἱδρύσει Ταμεῖον Συντάξεως, ἐκ τοῦ ὁποίου ὁ ὑποστάς τό ἀτύχημα ἐργάτης λαμβάνει διά τό ἀτύχημα τοῦτο σύνταξιν, ἴσην πρός τό εἰσόδημα, τό ὁποῖον θά εἶχεν ἐκ τῆς ἀποζημιώσεως, τήν ὁποίαν θά ἐλάμβανε διά τό ἀτύχημα παρά τῆς ἐπιχειρήσεως.

Τήν νομολογιακήν αὐτήν ἄποψιν διέσπασεν ἡ Α.Π. 844/1954 (εἰσηγητής *Ι. Τραχανᾶς*, ΕΕΔ 14, 125) καί ἠκολούθησαν καί λοιπαί ὁμοίως ἀποφανθεῖσαι (Α.Π. 203/1956, εἰσηγητής *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 16, 479, Α.Π. 92/1958, εἰσηγητής *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 243), ἐνῶ ἡ Α.Π. 251/1951 (εἰσηγητής *Σ. Βλαχογιάννης*, ΕΕΔ 14, 574) ἀπέκλινε τούτων.

Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου διά τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως, ἐπικυρούσης τήν ὑπ' ἀριθ. 1001/1957 ἀπόφασιν τοῦ Εἰρηνοδικείου

Θεσσαλονίκης, ἐτάχθη πρὸς τὴν ἄποψιν, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ διάταξις δὲν εἰσήγαγε γενικὴν ἀρχήν, ἀλλὰ περιωρίσθη εἰς μόνας τὰς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένας ἐπιχειρήσεις. (Βλέπε ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 662, ἀριθ. 63).

Ἀρείου Πάγου 761/1958, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Σ. Μανρομιχάλης*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Γ. Μητσόπουλος, Η. Παρασκευᾶς

Κατὰ τὸ ἄρθρον 18 νόμου 551/1914, ὑπὸ τὴν ἀρχικήν του διατύπωσιν, δὲν ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου προκειμένου 1) περὶ ἐργατῶν μεταλλείων, περὶ ὧν ὁ νόμος ΒΩΜΑ'/1901, 2) ἐργατῶν θαλάσσης, δι' οὓς ἰσχύει ὁ νόμος ΓΧΚΣΤ περὶ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου καὶ 3) ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν Σιδηροδρομικῶν Ἑταιρειῶν, αἵτινες ἵδρυσαν Ταμεῖα Συντάξεων συμφώνως τῷ νόμῳ ΓΚΣ/1907, ἐφ' ὅσον τὰ Ταμεῖα ταῦτα χορηγοῦν σύνταξιν εἰς τὸν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας του ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης παθόντα καὶ ἡ σύνταξις κεφαλαιοποιουμένη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστοῦ, συμπληροῖ τὸ κατὰ τὸν νόμον 551 καταβλητέον ποσὸν ἀποζημιώσεως.

Κατὰ τὸ Βυζαντινορρωμαϊκὸν Δίκαιον, ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ὁποίου ἐξεδόθη ὁ νόμος 551/1914 (ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα, συμφώνως τοῖς ἄρθροις 298, 288 καὶ 930 ἐδ. 3), ἡ ἀρχὴ τοῦ καταλογισμοῦ τοῦ κέρδους εἰς τὴν ζημίαν, περὶ ἧς οἱ Νόμοι 19 § 9, 10 Πανδ. (19.2), 30 Π. (17.2), 10 § 1 Π. (14.2) καὶ 36 § 5 Π. (5.3), προαδιορίζουσα τὸ μέτρον ἀποκαταστάσεως τῆς ζημίας, ἄνευ πλουτισμοῦ τοῦ ζημιωθέντος καὶ οὐχὶ πέραν τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως, προϋποθέτει ζημίαν πλήρως ἀνορθωτέαν κατὰ τὰς κοινὰς περὶ ἀποζημιώσεως διατάξεις, τοιαύτη ὅμως δὲν εἶναι ἡ ἐκ τοῦ Νόμου 551/1914 ἀποζημίωσις, ἥτις καλύπτει μικρὸν μέρος τῆς ζημίας, ἐκτὸς ἐὰν ἡ ἐκ τοῦ ζημιογόνου γεγονότος προσγενομένη εἰς τὸν παθόντα μισθωτὸν ὠφέλεια συνάπτηται μὲ πρᾶξιν τοῦ ἐργοδότου, ἀσφαλίσαντος ἰδίαις δαπάναις τοῦτον δι' ἀτύχημα ἐκ βιαίου συμβάντος. Ἑπομένως ἡ μνησθεῖσα διάταξις τοῦ νόμου 551/1914 ἀποτελεῖ παρέκκλισιν ἀπὸ τοῦ ἀνωτέρω κανόνος, ἐφ' ὅσον δὲ ἀναφέρεται εἰς ὡρισμένας κατηγορίας μισθωτῶν (τῶν ἐργατῶν θαλάσσης ἐξαιρεθέντων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διὰ μεταγενεστέρων νομοθετημάτων), ἐπὶ τούτων καὶ μόνον εἶναι ἐφαρμοστέα, δὲν δύναται δὲ νὰ θεωρηθῇ, ὅτι εἰσήγαγε γενικὴν ἀρχὴν τοῦ Δικαίου, ἰσχύουσαν διὰ πάντας τοὺς ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας τελοῦντας μισθωτοὺς καὶ διότι 1) μόνον ὡς πρὸς τοὺς μισθωτοὺς τῶν σιδηροδρομικῶν ἐπιχειρήσεων ἀπῃτήθη, ὅπως καλύπτηται ἡ ἐκ τοῦ νόμου 551/1914 ἀποζημίωσις διὰ τῆς συντάξεως καὶ οὐχὶ ὡς πρὸς τοὺς ἐργάτας μεταλλείων καὶ θαλάσσης, διὰ τὴν ἀναγωγὴν δὲ νομικοῦ τινος κανόνος εἰς γενικὴν ἀρχὴν τοῦ Δικαίου ἢ διὰ τὴν κατ' ἀναλογίαν ἐφαρμογήν του ἀπαιτεῖται, ὅπως οὗτος μὴ ἐμφανίζῃ παραλλαγὰς ἐν τοῖς καθ' ἕκαστον καὶ 2) ἡ ἐπακολουθήσασα διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 νόμου 408/1941, ἥτις ἐτροποποίησε τὸ ἄρθρον 18 νόμου 551/1914, παρὰ τὴν φαινομένην ὡς ἐπιχειρηθεῖσαν αὐθεντικὴν ἑρμηνείαν, περιωρίσθη καὶ αὐτὴ εἰς τὰ Ταμεῖα Συντάξεων τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸ ἄρθρον 18 νόμου 408/1941, μολονότι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκδόσεως τοῦ ν. 408/1941 ἐλειτούργουν καὶ ἄλλα Ταμεῖα, παρέχοντα σύνταξιν λόγῳ ἀτυχήματος ἐκ βιαίου συμβάντος. Ἀντίθετος ἐκδοχὴ δὲν δύναται νὰ συναχθῇ ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 69 § 4 νόμου 6298/1934 καὶ 60 § 3 τοῦ ἤδη ἰσχύοντος νόμου 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, τοὐναντίον δὲ ἐκ τούτων προκύπτει, ὅτι, ὅπου ὁ Νομοθέτης ἠθέλησε τὸν καταλογισμὸν τῆς ἀσφαλιστικῆς παροχῆς ἢ τῆς συντάξεως εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 551, ὡρίσε τοῦτο ρητῶς. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἥτις κατέστη τελεσίδικος μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἀναιρετηρίου γενομένην παραίτησιν ἀπὸ τοῦ πρὸς ἔφεσιν δικαιώματος, ἐμμείνασα εἰς τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 244/1953 προδικαστικῆς ἀποφάσεως γενομένην ἀπόρριψιν τῆς ἐνστάσεως τῆς ἀναιρεσειούσης περὶ μὴ νομιμοποιήσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου εἰς τὴν ἔγερσιν τῆς ὑπὸ δίκην ἀγωγῆς, διωκούσης τὴν πληρωμὴν ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 551 δι' ἀτύχημα ἐκ βιαίου συμβάντος, ἐπελθὸν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ ὑπηρεσίας του, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι εἰς τοῦτον παρεσχέθη σύνταξις ὑπὸ τοῦ παρ' αὐτῇ λειτουργοῦντος Ταμείου Συντάξεως, εἰς ὃ συνεισφέρουν οἱ μισθωτοὶ κατὰ ποσοστὸν 6 ο/ο ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν των, καλύπτουσα κατὰ κεφαλαιοποίησιν τὴν ζητηθεῖσαν ἀποζημίωσιν, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας διατάξεις, δι' ὃ ἀπορριπτέος εἶναι ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, ὅστις παρεπέμφθη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου διὰ πρακτικοῦ τοῦ Προέδρου καὶ Εἰσαγγελέως κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 3 νόμου 3810/1957.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΙΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΙΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. δι' ἐργασίαν μελῶν σωματείων ἢ συνεταιρισμῶν

Συνταγματική καὶ ἔγκυρος ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ Α. Ν. 11 Νοεμβρίου 1935, ὡς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ Α.Ν. 694/1937, ἐξουσιοδότησις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διὰ τροποποίησιν ἀσφαλιστικῶν διατάξεων.—Ὑποχρέωσις τῆς διοικήσεως σωματείου ἢ συνεταιρισμοῦ διὰ παρακράτησιν καὶ καταβολὴν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. κατὰ μῆνα τῆς ἐργοδοτικῆς μερίδος τῆς ὅλης ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς τῶν ἐργατῶν ἐκ τῶν παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν, φορτωτῶν ἢ παραληπτῶν τοῦ ἐμπορεύματος εἰσπραττομένων ὑπ' αὐτῶν ἐργατικῶν.—Εὐθύνη αὐτῆς ὡς ἐργοδότου διὰ τὴν καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν καὶ ὑποχρέου εἰς πληρωμὴν καὶ τοῦ προσθέτου τέλους ἐπὶ μὴ ἐμπροθέσμου καταβολῆς.

Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 1146/1958 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

Τὸ γενικώτερον ἐνδιαφέρον τῆς ἀρεοπαγιτικῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι δέχεται καὶ αὕτη ἐν συνεχείᾳ προηγουμένων (Α. Π. 649/1950, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 10, 168, Α. Π. 7/1958, εἰσηγητὴς *Ν. Παλαιολογόπουλος*, ΕΕΔ 17, 123, Α.Π. 652/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 1128), ὅτι ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ἀ.ν. 11/11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἀ.ν. 694/1937, παρασχεθεῖσα εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἐργασίας ἐξουσιοδότησις διὰ τροποποίησιν ἀσφαλιστικῶν διατάξεων εἶναι συνταγματικὴ καὶ ἔγκυρος.

Τὸ θέμα ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐμμένοντος σταθερῶς εἰς τὰ παρ' αὐτοῦ νομολογηθέντα (χαρακτηριστικὸν δὲ εἶναι, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις ἀναφέρεται εἰδικώτερον εἰς αὐτά) πρέπει νὰ θεωρῆται λελυμένον μετὰ τὴν σειρὰν αὐτὴν τῶν ἀποφάσεών του.

Σταθερῶς ὅμως ἐξ ἄλλου ἐμμένει εἰς τὰ ἀντιθέτως παρ' αὐτοῦ νομολογηθέντα καὶ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας (βλέπε ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Σ. Ε. 1501/1958, εἰσηγητὴς *Ι. Μανιάτης*, ΕΕΔ 17, 1277 καὶ λοιπὴν νομολογίαν αὐτοῦ ἐν ΕΕΔ 17, σελ. 12, 935, 959), ἔχον συνεπίκουρον καὶ τὴν θεωρίαν (*Η. Κυριακοπούλου*, Ἑλλ. Διοικητ. Δίκαιον, Δ' Εἰσαγωγή, ἔκδ. τρίτη, σελ. 53).

Τὸ ἀγεφύρωτον αὐτὸ χάσμα μεταξὺ τῶν γνωμῶν τῶν δύο Ἀνωτάτων Δικαστηρίων τῆς χώρας καθιστᾷ, ὡς ἐπανειλημμένως ἐσημειώσαμεν, ἀδήριτον τὴν ἀνάγκην νὰ ὑπάρξῃ νομοθετικῶς μία ὁμαλὴ καὶ ἀδιάβλητος κατάστασις δικαίου.

Δοθέντος ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 19 § 1 τοῦ ν.δ. 3830/1958 περὶ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (ΕΕΔ 17, 944) ἡ δεχομένη τὴν αἴτησιν ἀκυρώσεως ἀπόφασις ἀπαγγέλλει τὴν ἀκύρωσιν τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ἐπαγομένη νόμιμον αὐτῆς κατάργησιν ἔναντι πάντων, εἴτε πρόκειται περὶ κανονιστικῆς, εἴτε πρόκειται περὶ ἀτομικῆς πράξεως, ἡ γνώμη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας βαρύνει περισσότερον (ἀσκηθείσης προσφυγῆς εἰς αὐτὸ κατὰ διοικητικῆς πράξεως, στηριχθείσης εἰς τὴν ἀμφισβητουμένου κύρους ἀνωτέρω διάταξιν) ὡς πρὸς τὰς συνεπείας, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, ὡς γνωστόν, παρεμπιπτόντως ἐρευνοῦν τὸ κῦρος τῶν διοικητικῶν πράξεων.

Ταῦτα σημειοῦνται, ἵνα ἐκτιμηθῇ περισσότερον ἡ ἀνάγκη τῆς νομοθετικῆς τακτοποιήσεως τοῦ θέματος.

Ἀρείου Πάγου 760/1958, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Ροζάκης*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Κ. Μπαλντᾶς, Δ. Λιακατᾶς, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 8 § 5 στοιχ. δ', 26 § § 1, 2 καὶ 3, 27 § 1 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» καὶ ἄρθρου 1 τοῦ Κανονισμοῦ εἰσπράξεως ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν τῶν ἐργατῶν φορτοεκφορτωτῶν, ἐγκριθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12531/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἥτις εἶναι ἔγκυρος καὶ ἰσχυρά, ὡς ἐκδοθεῖσα κατ' ἐξουσιοδότησιν παρασχεθεῖσαν ὑπὸ τοῦ μηδεμίαν ἀντισυνταγματικότητα πάσχοντος (οὕτως ἔχει ἀποφανθῇ τὸ Δικαστήριον τοῦτο καὶ διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 649/1950, 7/1958, καὶ 652/1958 ἀποφάσεών του) ἄρθρου 59 § 1 τοῦ ἀ. ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὡς οὗτος αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 § 3 τοῦ ἀ. ν. 694/1937, σαφῶς συνάγεται, ὅτι, προκειμένου περὶ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν τῶν ἐργατῶν φορτοεκφορτωτῶν τῶν ἀνηκόντων εἰς ἀνεγνωρισμένα σωματεῖα ἢ ἐγκεκριμένους συνεταιρισμοὺς καὶ μὴ παρεχόντων ἐργασίαν ἐπὶ σταθερᾷ ἀποζημιώσει εἰς ὡρισμένον ἐργοδότην, ἡ διοίκησις τοῦ σωματείου ἢ συνεταιρισμοῦ, ὑπόχρεως οὖσα ἐκ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ τούτου νὰ κρατῇ καὶ καταβάλλῃ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. κατὰ μῆνα τὴν ἐργοδοτικὴν μερίδα τῆς ὅλης ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς τῶν ἐργατῶν ἐκ τῶν παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν, φορτωτῶν ἢ παραληπτῶν τοῦ ἐμπορεύματος εἰσπραττομένων ὑπ' αὐτῶν ἐργατικῶν, ἐπαυξηθέντων πρὸς κάλυ-

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Ὑποχρεώσεις Συμβουλίων διὰ τὸ κῦρος τῆς ἀποφάσεως αὐτῶν

Δυνατὴ ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου αἴτησις ἀντικαταστάσεως τοῦ κατ' ἄρθρον 3 τοῦ Α. Ν. 1836/1951 τοποθετηθέντος διὰ πάντα λόγον, ὀφειλόμενον εἰς ἔλλειψιν παρὰ τῷ τοποθετηθέντι τῶν οἰκείων ἱκανοτήτων καὶ εἰδικῶν γνώσεων, ἀπαραιτήτων ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀρμοδιότης δὲ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Α.Ν. 1836/1951 δι' ἀπόλυσιν μόνον διὰ πειθαρχικοὺς λόγους.—Αἴτησις ἀντικαταστάσεως λόγῳ ἐλλείψεως παρὰ τῷ τοποθετηθέντι λογιστικῶν γνώσεων καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀδυναμίας ἐκτελέσεως τῆς ἀνατεθείσης ἐν τῷ λογιστηρίῳ ἐργασίας.— Ὑποχρέωσις Συμβουλίου πρὸς διαπίστωσιν ἀκαταλληλότητος διὰ πᾶσαν ἄλλην ἐργασίαν ὑπαλλήλου.

Ἐπανέρχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του εἰς τὰ γνωστὰ παρ' αὐτοῦ νομολογηθέντα περὶ τῆς ἐννοίας τῆς πασιγνώστου πλέον ἐκ τῶν ἀντιθέσεων γνωμῶν περὶ τῆς ἐννοίας αὐτῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 περὶ ἀντικαταστάσεως τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων κατὰ τὸν νόμον τοῦτον (ἄρθρον 3 αὐτοῦ) (βλέπε καὶ λοιπὴν νομολογίαν τοῦ Σ. τῆς Ε. ἐν ΕΕΔ 17, 1279).

Ἐν προκειμένῳ ἡ αἴτησις τοῦ ἐργοδότου ἐπεκαλέσθη ὡς λόγον ἀντικαταστάσεως ὅτι ὁ τοποθετηθεὶς ἐστερεῖτο παντελῶς λογιστικῶν γνώσεων καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκτελῇ τὴν ἀνατεθεῖσαν εἰς αὐτὸν ἐργασίαν ἐν τῷ λογιστηρίῳ τῆς ἐπιχειρήσεώς του.

Ἀφοῦ ὅμως ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστῶν εἰς ἐπιχειρήσεις κλπ. ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Συμβουλίων δὲν δύναται νὰ γίνῃ εἰς εἰδικὴν θέσιν, ἀλλὰ τὰ Συμβούλια τοποθετοῦν αὐτοὺς ἀναλόγως τῶν προσόντων των ὡς ὑπαλλήλους, ἐργατοτεχνίτας ἢ ὑπηρέτας, ἡ ἀνάθεσις δὲ περαιτέρω τῆς δεούσης ἐργασίας ἀπόκειται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότου, ἡ ὁποία πρέπει νὰ εἶναι δικαία (ὁμόφωνος ἡ γνώμη τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας, βλέπε ΕΕΔ 15, 949), τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας δέχεται, ὅτι ἔπρεπε, εἰς τὴν περίπτωσιν, νὰ διαπιστωθῇ ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου διὰ τὴν ἀντικατάστασιν, ὄχι ὅτι ὁ τοποθετηθεὶς ἐστερεῖτο λογιστικῶν γνώσεων καὶ ἦτο ἀκατάλληλος διὰ τὸ λογιστήριον τοῦ ἐργοδότου, ἀλλ' ὅτι, τοποθετηθεὶς ὡς ὑπάλληλος, ἦτο ἀκατάλληλος καὶ δι' ἑτέραν ἐργασίαν ὑπαλλήλου.

Δι' ὃ καὶ ἠκυρώθη ἡ ἀπόφασις τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 2016/1958, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ν. Σολιώτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Δ. Τσιροπινᾶς*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Δάμων Ρουτσάκος, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, τύποις παραδεκτῶς, ἀσκηθείσης αἰτήσεως, δι' ἣν κατεβλήθησαν τὰ νόμιμα τέλη καὶ παράβολον, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀπὸ 27 Νοεμβρίου 1957 ἀποφάσεως (ληφθείσης κατὰ τὴν 52αν συνεδρίασιν) τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς ἀνεκλήθη προγενεστέρα ἀπόφασις τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου περὶ τοποθετήσεως τοῦ αἰτοῦντος, γενομένη δυνάμει τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 παρὰ τῇ ἐν Ἀθήναις ἐδρευούσῃ ὁμορρύθμῳ ἑταιρείᾳ.*

Διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κλπ.» ὁρίζεται, ὅτι ἡ ἀπόλυσις τῶν δυνάμει τοῦ νόμου τούτου τοποθετηθέντων ἐπιτρέπεται εἰς τὰς ἐν τῷ αὐτῷ νόμῳ ἀναφερομένας περιπτώσεις καὶ δή, καθ' ἃ ὁρίζει ἡ § 3 τοῦ ἰδίου ἄρθρου, «κατόπιν ἀ-

---

ψιν ταύτης, καὶ ὑπέχουσα οὕτω, κατὰ τὸ ὡς ἄνω ἄρθρον 26 § 2 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951, ἐναντι τοῦ Ι.Κ.Α. τὴν εὐθύνην ἐργοδότου διὰ τὴν καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν, θεωρουμένη, διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην, ὡς ἐργοδότης κατὰ τὸ προπαρατεθὲν ἄρθρον 8 § 5 στοιχ. δ' τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὑπέχει καὶ τὴν ὑποχρέωσιν τῆς πληρωμῆς τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 27 § 1 τοῦ νόμου τούτου προσθέτου τέλους, εἰς ἣν περίπτωσιν δὲν καταβάλῃ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τὴν ὡς ἄνω εἰσφορὰν ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 26 § 3 ὁριζομένης προθεσμίας. Ὅθεν, κρίναν τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, ὅτι τὸ ἀναιρεσίβλητον νομίμως κατελόγισεν εἰς βάρος τοῦ ἀναιρεσείοντος τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ ποσόν, ὡς πρόσθετον τέλος, λόγῳ ἐκπροθέσμου καταβολῆς τῆς ἐν αὐτῇ ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς ἐργατῶν φορτοεκφορτώσεων, ἐνεργουμένων ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ Ὑποκαταστήματος Ἀθηνῶν καὶ ἀνηκόντων εἰς τὸ ἀναιρεσεῖον, μὴ παρεχόντων δὲ ἐργασίαν ἐπὶ σταθερᾷ ἀποζημιώσει εἰς ὡρισμένον ἐργοδότην καὶ ἀποφηνάμενον περαιτέρω ἀπορριπτέαν τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, δι' ἧς ἐζήτει τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ ποσοῦ τούτου, ὡς ἀχρεωστήτως καταβληθέντος, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀπορριπτέοι πάντες οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι ἀναιρέσεως.

φάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν. 244/1936 καὶ 771/1937 α). . . . . β) δι' ἀ-δεδειγμένην ἀνεπάρκειαν ἢ ἀκαταλληλότη-τ, μὴ ὀφειλομένην πάντως εἰς τὰ τραύματά ου, κα ἀνάρμοστον συμπεριφοράν. . .». Ἐξ λλου, διὰ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἰδίου νόμου 36/1951, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρ-ου 10 τοῦ ν. δ. 2657/1953, θεσπίζεται, ὅτι ἱ ὑπόχρεοι τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 ύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν ἀντικατάστα-ν τῶν τοποθετηθέντων δι' ἄλλου προσώπου ροϊσταμένου ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου. ὰ οἰκεῖα Συμβούλια ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐν ὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς ερὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως ἀνακαλέσω-ι τὸν τοποθετηθέντα καὶ τοποθετήσωσιν ἕτε-ον πρόσωπον τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου τού-ου».

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τού-ων προκύπτει, κατὰ τὴν παγίαν ἤδη νομολο-ίαν τοῦ Δικαστηρίου τούτου (Ὀλ. 1626/1955, 833/1954, 1432/1953), ὅτι ἀντικατάστασιν τοῦ οποθετηθέντος ἐφέδρου δύναται νὰ ζητήσῃ ἐργοδότης παρὰ τοῦ οἰκείου Συμβουλίου οῦ ἀ. ν. 1836/1951 διὰ πάντα λόγον, ἐφ' ὃ-τον οὗτος ὀφείλεται εἰς ἔλλειψιν παρὰ τῷ το-οθετηθέντι τῶν οἰκείων ἱκανοτήτων καὶ εἰδι-ῶν γνώσεων, αἵτινες τυγχάνουσιν ἀπαραίτη-οι, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως, ἤτοι διὰ λόγον μὴ ὀφειλόμενον εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ οποθετηθέντος, μόνον δὲ ὁσάκις πρόκειται ερὶ αἰτήσεως ἀντικαταστάσεως διὰ πειθαρ-χικοὺς λόγους (ὀμέλεια ἢ ἀνάρμοστος συμ-περιφορά) ἀρμόδιον, ὅπως ἀποφανθῇ, ὄργανον υγχάνει ἡ οἰκεία παρ' ἑκάστῃ πρωτοδικειακῇ εριφερείᾳ Ἐπιτροπὴ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ. ν. 244/1936 καὶ ἀ. ν. 771/1937.

Ἐν προκειμένῳ ἡ αἴτησις τῆς ἑταιρείας ἐ-ζήτει τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ αἰτοῦντος, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι οὗτος τυγχάνει ἐντελῶς ἀκατάλ-ληλος διὰ τὴν εἰς ἣν ἐτοποθετήθη ἐπιχείρησιν, διότι στερεῖται παντελῶς λογιστικῶν γνώσεων καὶ δὲν δύναται νὰ ἐκτελῇ τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτῷ ἐργασίαν ἐν τῷ λογιστηρίῳ τῆς ἐπιχει-ρήσεως ταύτης. Ἡ αἰτίασις ὅμως αὕτη ἀνά-γεται εἰς λόγον ἀνικανότητος καὶ οὐχὶ εἰς πει-θαρχικὸν τοιοῦτον. Κατὰ συνέπειαν ὀρθῶς καὶ νομίμως ἐπελήφθη τῆς προκειμένης ὑπο-θέσεως τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ καὶ οὐχὶ ἡ ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος προβαλλομένη Πρω-τοδικειακὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ ἀ. ν. 244/1936, οὕτω δὲ ἀπορριπτέας ἀποβαίνει ὁ σχετικὸς πρῶτος περὶ ἀναρμοδιότητος λόγος ἀκυρώσεως ὡς ἀβάσιμος.

Περαιτέρω ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω διαλη-φθεισῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, ἑρμηνευομένων ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς ταιαύτας τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ. 2657/1953, προκύπτει, κατὰ τὴν παγίαν ἐπίσης καὶ ἐν προκειμένῳ νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (Ὀλ. 1077-1078/1958, 1255/1955), ὅτι τὰ οἰκεῖα Συμβούλια προστασίας ἀπολυομένων ὑποχρεοῦνται νὰ ἀνακαλέσωσι γενομένην κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 τοποθέτησιν, ἐφ' ὅσον τὸ μὲν ἡ περὶ ἀντικα-ταστάσεως αἴτησις ἐπικαλεῖται λόγους συνι-στῶντας ἀνυπαίτιον ἀκαταλληλότητα τούτου, τὸ δὲ διαπιστώσωσι τὰ Συμβούλια ταῦτα τὴν ὕπαρξιν καὶ ἀλήθειαν τῶν προβαλλομένων λόγων ἀντικαταστάσεως καὶ πεισθῶσιν, ὅτι δι-καιολογεῖται ἡ ἣν αἰτεῖται ὁ ἐργοδότης ἀντι-κατάστασις τοῦ τοποθετηθέντος.

Ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ὁ αἰτῶν ἐτο-ποθετήθη διὰ τῆς ἀπὸ 22 Μαρτίου 1957 ἀπο-φάσεως (συνεδρία 28) τοῦ Κεντρικοῦ Συμβου-λίου Προστασίας Ἀπολυομένων, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, εἰς τὴν προμνη-σθεῖσαν ἐπιχείρησιν ὡς ὑπάλληλος ἐν γένει, ἄνευ εἰδικωτέρου προσδιορισμοῦ τῆς συγκε-κριμένης ὑπηρεσίας, εἰς ἣν ἔδει οὗτος νὰ χρη-σιμοποιηθῇ. Κατὰ τὴν διάταξιν ὅμως τοῦ αὐ-τοῦ ἄρθρου 3 § 5 τοῦ ν. 1836/1951 «οἱ τοπο-θετούμενοι ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ ἢ τῶν Τοπικῶν Συμβουλίων χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ τῶν ἐργο-δοτῶν ἀναλόγως τῶν σωματικῶν αὐτῶν ἱκα-νοτήτων, γραμματικῶν ἢ τεχνικῶν γνώσεων καὶ λοιπῶν προσόντων αὐτῶν. . . .», οὐχ ἧτ-τον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀ-πεφασίσθη ἡ ἀντικατάστασις τοῦ αἰτοῦντος, ἐπὶ μόνῳ τῷ ὑπὸ τῆς ἐργοδότιδος ἐπιχειρήσε-ως προβληθέντι λόγῳ, ὅτι «στερεῖται οὗτος λο-γιστικῶν γνώσεων καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν δύ-ναται νὰ ἐκτελῇ τὴν ἀνατεθησομένην αὐτῷ ἐργασίαν», ἄνευ εἰδικωτέρας περαιτέρω ἐρεύ-νης, ἐὰν ὁ αἰτῶν, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἠγου-μένης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 5 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, ἠδύνατο νὰ χρησιμοποιηθῇ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου αὐτοῦ ὡς ὑπάλληλος εἰς ἑτέραν ἐργασίαν ὑπαλλήλου γραφείου ἢ ἄλλως πως, ἀναλόγως τῶν γραμματικῶν καὶ τεχνικῶν γνώσεων καὶ λοιπῶν τυχὸν προσόντων αὐτοῦ. Οὕτως ὅμως ἐχουσα ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις ἐλέγχεται ἐρειδομένη ἐπὶ ἀνεπαρκοῦς αἰτιολο-γίας, καθ' ὅσον ἡ ἔλλειψις λογιστικῶν γνώσε-ων δὲν ἀρκεῖ αὕτη καὶ μόνον νὰ θεμελιώσῃ λόγον ἀντικαταστάσεως ἐφέδρου πολεμιστοῦ τοποθετηθέντος ὡς ὑπαλλήλου, ἐφ' ὅσον δὲν προκύπτει, ὅτι ἐκρίθη οὗτος ἀκατάλληλος διὰ πᾶσαν ἑτέραν ὑπηρεσίαν γραφείου, καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ δέον αὕτη νὰ ἀκυρωθῇ, δεκτῆς γι-νομένης τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, κατὰ τὸν σχετικὸν βάσιμον κρινόμενον λόγον ἀκυρώσε-ως, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως, ἀναπεμπομένης τῆς ὑ-ποθέσεως εἰς τὴν Διοίκησιν, προβῇ αὕτη εἰς τὴν ἔρευναν τῆς περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ αἰτοῦντος αἰτήσεως τῆς ἐργοδότιδος ἐπιχει-ρήσεως ὑπὸ τὰ ὡς ἄνω εὐρύτερον πρῖσμα συμφώνως τῷ νόμῳ.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΝΟΜΙΜΟΣ ΑΜΟΙΒΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΙ' ΕΡΓΑΣΙΑΝ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΑΣ

Έννοια τῆς σχετικῆς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως

Παροχή προσαυξήσεως εἰς τὸ προσωπικὸν τὸ ἀμειβόμενον διά μηνιαίου μισθοῦ, ἀνταποκρινομένου εἰς 25 ἐργασίμους ἡμέρας τοῦ μηνός, συνισταμένης εἰς ἓν ἐπὶ πλέον ἡμερομίσθιον, ηὐξημένον κατὰ 75 ο ο διὰ τὴν κατὰ Κυριακὰς καὶ μὴ ἐργασίμους ἑορτὰς ἐργασίαν του, ἐκτὸς ἂν παρέχηται εἰς αὐτὸ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἑτέρα ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος πρὸς ἀνάπαυσιν, ὁπότε ἡ προσαύξησις συνίσταται μόνον εἰς τὰ 75 ο/ο τοῦ 1/25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ του.— Ἀμοιβὴ ἐξ ὑπερωριῶν.

Ἐπανέρχεται ἡ κατωτέρω καταχωριζομένη ἀπόφασις τοῦ Β' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου, (ἡ ὁποία ἀναιρεῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 13852/1956 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου), εἰς τὴν γνώμην τῆς προηγουμένης τοῦ αὐτοῦ Τμήματος, ὑπ' ἀριθ. 113/1958 (εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 17, 354), ἐπὶ ἀγωγῆς πάλιν κατὰ τοῦ Δημοσίου περὶ τῆς ἐννοίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ προσθέτου ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακάς.

Σημειωτέον ὅτι μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 113/1958 ἀπόφασιν τοῦ Α' Τμήματος ἐπελήφθη τῆς ὑποθέσεως καὶ τὸ Β' Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου, τὸ ὁποῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 367/1958 ἀποφάσεώς του (εἰσηγητὴς *Α. Ροζάκης*, ΕΕΔ 17, 624) διεφώνησε πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Α' Τμήματος (τὴν ἤδη διὰ τῆς δημοσιευομένης κατωτέρω ἀποφάσεώς του ἐκφραζομένην), δεχθὲν ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἐν λόγῳ ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως εἰς τὸν διὰ μηνιαίου μισθοῦ ἀμειβόμενον μισθωτὸν ὀφείλεται μόνον ἡ κατὰ 75 ο/ο προσαύξησις τοῦ ἡμερομισθίου του (ἐξευρισκομένου διὰ διαιρέσεως τοῦ μηνιαίου μισθοῦ διὰ 25) καὶ ὄχι καὶ ἓν ἐπὶ πλέον ἡμερομίσθιον (ὡς εἶναι ἡ ἄποψις τοῦ Α' Τμήματος) καὶ τοῦτο ἔστω καὶ ἂν δὲν παρέχηται ἑτέρα ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος πρὸς ἀνάπαυσιν, τοιαύτης διακρίσεως ἐξ οὐδεμιᾶς διατάξεως συναγομένης, καθ' ὅσον ὁ νόμιμος μηνιαῖος μισθὸς ἀντιστοιχεῖ εἰς τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας, ἐπομένως καὶ εἰς τὴν κατὰ τὰς Κυριακὰς ἐργασίαν, ἐφ' ὅσον αὕτη εἶναι ἐκ τοῦ νόμου ἐπιτεταραμένη.

Ἡ ὑπόθεσις, ἐφ' ἧς ἡ μεταξὺ τῶν δύο Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου διαφωνία, παρεπέμφθη ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου πρὸς ἄρσιν τῆς διαφωνίας, ἀλλὰ δὲν ἔχομεν μέχρις ὥρας τὴν γνώμην τῆς Ὁλομελείας.

Ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 15, 1171, ΕΕΔ 16, 1058, ΕΕΔ 17, 353, 623) ποία καθ' ἡμᾶς εἶναι ἡ ὀρθὴ ἔννοια τῆς διατάξεως, ἐκείνη, τὴν ὁποίαν δέχεται τὸ Β' Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Τὸ ζήτημα εἶναι σοβαροῦ ἐνδιαφέροντος καὶ θὰ ἠύχετό τις νὰ εἶχε συζητηθῇ ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἵνα ἀκουσθῇ ἡ πλέον ἔγκυρος γνώμη αὐτῆς.

Ἀρείου Πάγου 759/1958, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Ε. Κολοκούρης***

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Δ. Οἰκονομόπουλος***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Σαφαρῆς, Δ. Μαγγιῶρος, Νομικὸς Σύμβουλος τοῦ Κράτους

Κατὰ τὴν διάταξιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, ἥτις ἐκδοθεῖσα κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ νόμου 28/1944, ὡς οὗτος αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἀ. ν. 866/1946, καὶ δημοσιευθεῖσα εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἔχει ἰσχὺν οὐσιαστικοῦ νόμου, «εἰς τὸ ἐν γένει προσωπικὸν πασῶν ἐν γένει τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐργασιῶν καὶ ἐπιχειρήσεων, ὅπερ λόγῳ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας του ἀσχολεῖται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐκ τοῦ νόμου καθιερωμένας ὡς μὴ ἐργασίμους ἑορτὰς τοῦ ἔτους, καταβάλλεται διὰ τὰς ἡμέρας ταύτας τὸ κεκανονισμένον ἡμερομίσθιον ηὐξημένον κατὰ 75ο/ο».

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, συνδυαζομένης καὶ πρὸς τὴν τοιαύτην τῆς § 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω Ὑπουργῶν «περὶ ἑρμηνείας τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως», διαλαμβάνουσαν περὶ ὑπολογισμοῦ τῆς ὡς ἄνω προσαυξήσεως ἐπὶ τῶν ἡμερομισθίων ἢ τοῦ 1/25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ τῶν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς μὴ ἐργασίμους ἑορτὰς τοῦ ἔτους ἀπασχολουμένων μισθωτῶν, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ χορηγουμένη προσαύξησις εἰς τὸ προσωπικὸν τὸ ἀμειβόμενον διὰ μηνιαίου μισθοῦ, ἀνταποκρινομένου εἰς 25 ἐργασίμους ἡμέρας τοῦ μηνός, συνίσταται εἰς ἓν ἐπὶ πλέον ἡμερομίσθιον (ἀποτελούμενον ἐκ τοῦ 1/25 τοῦ μισθοῦ) ηὐξημένον κατὰ 75ο/ο διὰ τὴν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ μὴ ἐργασίμους ἑορτὰς ἐργασίαν του, ἐκτὸς ἐὰν παρέχηται εἰς αὐτὸ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἑτέρα ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος πρὸς ἀνάπαυσιν, ὁπότε ἡ προσαύξησις συνίσταται μόνον εἰς τὰ 75ο/ο τοῦ 1/25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ του, ἀφοῦ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τοῦτο ἐργάζεται κατὰ Κυριακὴν ἢ μὴ ἐργάσιμο ἑορτήν, ἀλλὰ δὲν στερεῖται ἅμα καὶ τῆς ἡμέρας ἀναπαύσεώς του. Ἀφ' ἑτέρου κατὰ τὴ διάταξιν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ β. δ/τος τῆς 27 Ἰουνίου - 4 Ἰουλίου 1932 «περὶ κωδικοποιήσεω

ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ

ΠΑΡΑΙΤΗΣΙΣ ΑΠΟ ΑΞΙΩΣΕΩΣ ΔΙ' ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΝ ΕΚ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΥΠΕΡΩΡΙΩΝ

Παροχή έργασίας πρό καί μετά τήν ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικήν ἀπόφασιν

Ὑπαρξις ἀπαιτήσεως ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου ἐπί παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας (ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς) κατά τόν πρό τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 γενικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως χρόνον.— Δικαίωμα ὅμως ἀποζημιώσεως βάσει τῆς § 7 τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως περί ἐργασίας μετ' αὐτήν.—Ἐπιτρεπτή παραίτησις τοῦ μισθωτοῦ ἀπό ἀξιώσεων ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου, δυναμένη νά προσβληθῇ κατά τάς γενικάς ἀρχάς τοῦ Δικαίου ὡς προϊόν πλάνης, βίας ἢ ἀπειλῆς.—Ἀνεπίτρεπτος ὅμως παραίτησις ἀπό ἀξιώσεων ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 γενικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, μή συγχωρουμένης ἐπί ἀξιώσεων ἐξ ἀναγκαστικοῦ δικαίου.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὑπῆρξε παροχή παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας (ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς) πρό καί μετά τήν 24.1.1956, ἀφ' ἧς ἤρξατο ἰσχύουσα ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1956 γενική διαιτητική ἀπόφασις (ΕΕΔ 15, 976), ἡ ὁποία, ὡς γνωστόν, καθορίζει τήν διά τοιαύτην ἐργασίαν ἀποζημίωσιν κατά τό ἐν αὐτῇ μέτρον.

Ὑποκειμένων εἰς τήν περίπτωσιν ἀξιώσεων τοῦ μισθωτοῦ διά μέν τόν πρό τῆς 24.1.1956 χρόνον ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. καί διά τόν μετά ταύτην χρόνον εὐθέως ἐκ τῆς ἄνω γενικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5225/1958, εἰσηγητής *Σ. Καραθανάσης*, ΕΕΔ 17, 469, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7414/1958, εἰσηγητής *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 17, 701, Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 3305/1958, εἰσηγητής *Ν. Σακελλαρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 1242), προέκυψεν ἐν προκειμένῳ ζήτημα κύρους τῆς γενομένης παραιτήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἀπό τῶν ἐν λόγῳ ἀξιώσεων.

Τό Πρωτοδικεῖον δέχεται (καί τοῦτο τελεῖ ἐν ἁρμονίᾳ πρός τά νομολογηθέντα, βλέπε Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7697/1958, εἰσηγητής *Α. Κρέτσης*, ΕΕΔ 17, 909, ἔνθα καί λοιπαί παραπομπαί), ὅτι ὡς πρός μέν τήν ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. ἀξίωσιν τοῦ μισθωτοῦ περί ἀποδόσεως τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου ἐκ τῆς παροχῆς τῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἐγκύρως χωρεῖ παραίτησις τοῦ μισθωτοῦ ἀπό ταύτης, ἀλλ' ὡς πρός τήν ἐκ τῆς κανονιστικῆς διατάξεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἀξίωσιν αὕτη εἶναι ἀνεπίτρεπτος.

Πράγματι, ἀφοῦ ὁ νόμος 3239/1955 (ἄρθρον 19, ΕΕΔ 17, 213), ἐπί τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ἐξεδόθη ἡ διαιτητική ἀπόφασις, ὁρίζει, ὅτι αἱ διαιτητικαί ἀποφάσεις, ἐφ' ὅσον ἐκηρύχθησαν ἐκτελεσταί ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καί συμπληρώσεως τῶν περί ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων κατά τήν περίπτωσιν τῆς ὑπό τούς ὅρους τῶν προηγουμένων ἄρθρων παροχῆς ὑπό τοῦ μισθωτοῦ ὑπερωριακῆς ἐργασίας χορηγεῖται εἰς τοῦτον ἀναλογοῦσα εἰς τάς προσθέτους ὥρας ἐργασίας ἀντιμισθία, ἥτις δέον νά εἶναι ἡὐξημένη τοὐλάχιστον κατά 25ο/ο, ἐν σχέσει μέ τήν κανονικήν τοιαύτην.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τό ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, δεχθέν ὅτι ὁ ἐνάγων καί ἤδη ἀναιρεσείων, προσληφθείς δυνάμει συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου εἰς τήν ὑπηρεσίαν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐναγομένου Δημοσίου ὡς ὁδηγός φορτηγοῦ αὐτοκινήτου, ἐργάσθη κατά τό ἀπό 23.3.1952 μέχρι 1.7.1953 χρονικόν διάστημα ἐπί 79 Κυριακάς καί μή ἐργασίμους ἑορτάς καί ὅτι κατά τό ἴδιον χρονικόν διάστημα εἰργάσθη ἐπίσης ἐπί πλέον τοῦ νομίμου ὡραρίου ἐπί δίωρον καθ' ἑκάστην, ἔκρινε περαιτέρω, ὅτι δι' ἀμφοτέρας τάς περιπτώσεις ταύτας δικαιοῦται ὁ ἐνάγων προσθέτου ἀμοιβῆς α) 75ο/ο τοῦ ἡμερομισθίου διά τήν κατά τάς Κυριακάς καί μή ἐργασίμους ἑορτάς ἐργασίαν του, οὐχί δέ καί τοῦ 1/25 τῶν κατά τήν ἀπό 22.3.1952 ἰσχύουσαν ὑπ' ἀριθ. 12284/1952 ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καί Οἰκονομικῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν του, χωρίς νά δέχηται ἅμα, ὅτι εἰς τόν ἀναιρεσείοντα παρεῖχετο κατά τό εἰρημένον χρονικόν διάστημα ἑτέρα ἡμέρα ἑβδομάδος πρός ἀνάπαυσιν, καί β) ἀνάλογον ποσοστόν τοῦ ἡμερομισθίου διά τήν ὑπερωριακήν ἐργασίαν, οὐχί δέ καί ηὐξημένον κατά 25ο/ο τοὐλάχιστον, χωρίς περαιτέρω νά προσδιορίζηται ποῖος ὁ μηνιαῖος μισθός καί τό βάσει τούτου ἀναλογοῦν τῷ ἐνάγοντι ἡμερομίσθιον. Οὕτως ὅμως ἀποφηνάμενον τό Πρωτοδικεῖον ψευδῶς ἡρμήνευσε καί ἐσφαλμένως ἐφήρμοσεν, ἐν μέρει ἀπ' εὐθείας καί ἐν μέρει ἐκ πλαγίου, τάς προδιαληφθείσας οὐσιαστικοῦ περιεχομένου διατάξεις, καταστήσαν τήν ἀπόφασίν του, κατά τά ἄρθρα 807 § 17 καί 809 τῆς Πολ. Δικ. καί κατά τούς περί τούτου βασίμους λόγους ἀναιρέσεως, ἀναιρετέαν ἐν μέρει, ἤτοι καθ' ὅσον δι' αὐτῆς ἀπερρίφθη ἐν μέρει ἡ ἀγωγή τοῦ ἀναιρεσιοντος κατά τά ὡς ἄνω κεφάλαια αὐτῆς περί ἐργασίας κατά Κυριακάς καί μή ἐργασίμους ἑορτάς καί περί ὑπερωριακῆς ἐργασίας, καί εἶναι παραπεμπτέα ἡ ὑπόθεσις πρός νέαν συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου διά τήν κατάλληλον τοῦ νόμου ἐφαρμογήν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 834 § 1 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη διά τοῦ ἄρθρου 25 νόμου 3810/1957, καί ἄρθρῳ 3 στοιχ. ΙΙΙ τοῦ κανονισμοῦ λειτουργίας Ἀρείου Πάγου, κυρωθέντος διά τοῦ ἀπό 3 Μαρτίου 1958 β. δ/τος.

σίας (ὡς καὶ ἡ ἐν λόγῳ διαιτητικὴ ἀπόφασις), ἐπέχουν θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, οἱ δὲ ὅροι τῆς τελευταίας, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 3239/1955, περιέχονται αὐτοδικαίως εἰς τὴν ἀτομικὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἀκυρουμένων τῶν ἀντιθέτων συμφωνιῶν, δὲν συζητεῖται ἡ ὀρθότης τῆς ἀπόψεως (ὡς ἐπανειλημμένως ἐσημειώσαμεν).

Καὶ τοῦτο ἀνεξαρτήτως τῆς γενικωτέρας ἀρχῆς περὶ τοῦ ἀνεπιτρέπτου τῆς παραιτήσεως ἀπὸ δικαιωμάτων τεθειμένων διὰ κανονιστικῶν διατάξεων (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 469, ἔνθα παραπομπαί, καὶ τὴν πρόσφατον Α.Π. 698/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 1235).

Τὸ πρᾶγμα γίνεται, δυναταί τις εἰπεῖν, πλέον ὁμαλὸν μετὰ τὰς ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1958 ἐθνικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, περιεχόμενον τῶν ὁποίων κατέστη ὁ ὅρος τῆς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 2 1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ἀποζημιώσεως διὰ παροχὴν παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ὁπότε ἡ ἀκυρότης ἀντιθέτων συμφωνιῶν βασίζεται εὐθέως εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 3239/1955.

Ταῦτα ὅμως πάντα ἔχουν προϋπόθεσιν νὰ εἶναι ἰσχυρὰ ἡ διάταξις τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δέχονται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια τῆς οὐσίας, ἐνῷ ἡ γνώμη τῶν θεωρητικῶν διχάζεται (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 1091).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10676/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Προεδρος ὁ κ. *Γ. Καραμάνος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Κ. Ἀτσάλης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Βαβούλης, Α. Λαμπρόπουλος

Διὰ τὴν παρασχεθεῖσαν ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, πραγματοποιηθεῖσαν ἄνευ ἀδείας τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς καὶ κατόπιν ἐξαναγκασμοῦ τῆς ἐναγομένης, στοιχεῖον, ὅπερ περιέχεται ἐν τῷ δικογράφῳ τῆς ἀγωγῆς, ὡς συνάγεται ἐκ τοῦ συνόλου τοῦ δικογράφου αὐτῆς, ὁ ἐνάγων διὰ μὲν τὸ μέχρι τῆς 23.1.1956 χρονικὸν διάστημα δικαιοῦται ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, διὰ δὲ τὸ ἀπὸ 24.1.1956 μέχρι τῆς 19.10.1957 χρονικὸν διάστημα ἀποζημιώσεως βάσει τῆς § 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42930/1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας. Διὰ τῆς ἐπικαλουμένης ὅμως καὶ προσαγομένης ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης ἀπὸ 31.10.1957 ἀποδείξεως, ἧς ἡ γνησιότης οὐδαμῶς ἀμφισβητεῖται ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος, καὶ ἐν ᾗ οὗτος, ἐξοφλῶν τὴν ἐκκαλοῦσαν διὰ τὴν πραγματοποιηθεῖσαν κατ' Ὀκτώβριον 1957 ὑπ' αὐτοῦ ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, δηλοῖ, ὅτι οὐδεμίαν ἄλλην ἀπαίτησιν ἢ ἀξίωσιν ἐκ τῆς ὡς ἄνω αἰτίας καὶ ἐξ οἱασδήποτε ἑτέρας αἰτίας (ἀποδοχῶν, ἀδειῶν, ὑπερωριῶν, προσαυξήσεων τούτων, δώρων ἑορτῶν κλπ.) ἔχει, θεωρῶν ἑαυτὸν πλήρως ἐξοφλημένον καὶ ἱκανοποιημένον, σαφῶς καὶ ἀνενδοιάστως συνάγεται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι οὗτος παρητήθη τῆς ἐξ ὑπερωριῶν ἀξιώσεώς του, ἐρειδομένης ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, διὰ τὸ μέχρι καὶ τοῦ τέλους Ὀκτωβρίου 1957 προηγούμενον χρονικὸν διάστημα. Ἡ τοιαύτη παραίτησις, ἀναφερομένη εἰς ἀξιώσεις πηγαζούσας ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, λόγῳ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας καὶ ὀφειλομένας κατὰ τὸ ἀπὸ 2 Νοεμβρίου 1953 μέχρι τῆς 23.1.1956 χρονικὸν διάστημα, δὲν ἀπαγορεύεται ὑπὸ τοῦ νόμου, δυναμένη μόνον νὰ προσβληθῇ ἐπὶ ἀκυρότητι κατὰ τὰς γενικὰς τοῦ δικαίου ἀρχὰς ὡς προϊὸν πλάνης, βίας ἢ ἀπειλῆς (*Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρ. 669, ἀριθ. 41, Πρωτ. Ἀθηνῶν 582/1957, ΕΕΔ 16, 425, Πρωτ. Πατρῶν 254/1956, ΕΕΔ 15, 996, Πρωτ. Ἀθηνῶν 10030/1954, ΕΕΔ 13, 1156), καὶ συνεπῶς εἶναι ἔγκυρος. Διὰ τὸ ἀπὸ 24.1.1956 ὅμως χρονικὸν διάστημα, ὅτε ἀναφέρεται αὕτη εἰς ἀξιώσεις πηγαζούσας οὐχὶ ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἀλλ' ἐκ τῆς § 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καὶ τῆς κυρωσάσης ταύτην ὑπ' ἀριθ. 42930/1930 ὑ.ἀ., ἤτοι ἐκ διατάξεως ἀναγκαστικοῦ δικαίου, οἵα τυγχάνει ἡ ὡς εἴρηται ἀπόφασις, ἡ παραίτησις αὕτη δὲν συγχωρεῖται καὶ εἶναι ἄκυρος (Α.Π. 824/1954, ΕΕΔ 14, 81, Πρωτ. Ἀθηνῶν 306/1957, ΕΕΔ 16, 264, Πρωτ. Ἀθ. 8638/1957, ΕΕΔ 16, 827). Μετὰ ταῦτα ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος δικαιοῦται ἀποζημιώσεως μόνον διὰ τὴν ἀπὸ 24.1.1956 ἕως 19.10.1957 παρασχεθεῖσαν 2ωρον ἡμερησίως ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, μετὰ προσαυξήσεως 75ο/ο, συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 42930/1956 ὑ. ἀ. καὶ τὴν § 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἥτις διάταξις εἶναι ἐντὸς τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ν. 3239/1955, ἐκ δρχ. 9.697 (ἤτοι ἡμ. 515Χ2 ὡρ.Χ 5,38 ὡρομίσθιον). Ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ὅμως ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἀποδείξεων, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων, βεβαιοῦται ἐπαρκῶς, ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπὸ τῆς 24.3.1957 καὶ ἐντεῦθεν μέχρι καὶ τοῦ Ὀκτωβρίου 1957 εἰσέπραξε μηνιαίως δρχ. 250 δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν του ἄνευ ἀδείας τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς, ἤτοι εἰσέπραξεν ἐν ὅλῳ δρχ. 2.000. Συνεπῶς τούτοις δικαιοῦται οὗτος λαμβάνειν παρὰ τῆς ἐκκαλούσης μόνον διὰ τὸ ἀπὸ 24.1.1956 ἕως 19.10.1957 χρονικὸν διάστημα τὸ ποσὸν τῶν δρχ. 7.697, καθ' ὃ ποσὸν ἔδει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἔνδικος ἀγωγὴ του.

ΔΗΜΟΣΙΟΝ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΠΕΡΑΝ ΤΩΝ ΝΟΜΙΜΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ ΟΡΙΩΝ

Κείμεναι διατάξεις καί ἀποζημίωσις ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Ἀστικοῦ Κώδικος

Ὁρισμοί τοῦ Κώδικος καταστάσεως τῶν δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων περί μή ἀπολήψεως προσθέτων ἀμοιβῶν ἤ ἀποζημιώσεων ἤ ὑφ' οἱονδήποτε ἄλλον τίτλον ἀπολαβῶν ἐξ οἱασδήποτε πηγῆς ἕνεκα παροχῆς ὑπηρεσιῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ, ἐξαιρέσει τῶν ἐν ἄρθρῳ 73 ὁριζομένων.— Ἀναγκαία διά τήν καθιέρωσιν ἐργασίας πέραν τῶν ὡρῶν τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐργασίας κατά τάς ἡμέρας ἀργίας, ὡς καί κατά τήν νύκτα, διάταξις Νόμου προβλέπουσα σχετικῶς, ὡς καί ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν καί τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ἀποκλεισθείσης οὕτω τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. ἀποζημιώσεως δι' ὑπηρεσίας παρασχεθείσας πέραν τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας ἤ ἐν ἡμέραις ἀργίας.

Ἐπρόκειτο περί παροχῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας εἰς τό Δημόσιον ὑπό ἐκτάκτου φύλακος φυλακῶν, πέραν τῶν νομίμως διά τούς δημοσίους ὑπαλλήλους καθωρισμένων ὡρῶν ἐργασίας.

Τό Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 1525/1957 ἀποφάσεώς του (εἰσηγητής *Α. Φλῶρος*, ΕΕΔ 16, 1334) ἐδέχθη, ὅτι ἡ ὑπό τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου παροχή ἐργασίας πέραν τῶν ὡρισμένων ὡρῶν ἄνευ τῶν ὑπό τοῦ νόμου ὁριζομένων ὅρων δέν παρέχει δικαίωμα ἀποζημιώσεως, ἤτοι μισθοῦ ἐπί πλέον τοῦ κεκανονισμένου, πληρωτέου κατά τάς περί δημοσίου λογιστικοῦ διατάξεις, γεννᾷ ὅμως ἀπαίτησιν ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, μή ἀποκλεισμένης οὔτε ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 60 τοῦ Συντάγματος, οὔτε ἐκ τῶν περί δημοσίου λογιστικοῦ διατάξεων, οὔτε ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος. Διάφορος ὅμως εἶναι ἡ γνώμη τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου διά τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως αὐτῆς, ἡ ὁποία ἀνῆρεσε τήν ἀνωτέρω ἐφετειακήν.

Σημειωτέον ὅτι καί ἐπί παροχῆς ὑπό τάς αὐτάς συνθήκας ὑπερωριακῆς ἐργασίας ὑπό ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ὁμοία ὑπῆρξεν ἡ γνώμη καί τοῦ Α' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 83/1958, εἰσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 244, Α Π. 89/1958, εἰσηγητής *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 17, 245).

Ἀρείου Πάγου 762/1958, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. *Ι. Ἀποστολόπουλος*
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Μπιζίμης, Νομικός Σύμβουλος τοῦ Κράτους, Γ. Μπαρούτσος

Κατά τό ἄρθρον 72 § 1 νόμου 1811/1951 «περί Κώδικος καταστάσεως τῶν δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων» οὐδείς ὑπάλληλος δικαιοῦται, ὡς ἐκ τῆς δημοσίας ὑπαλληλικῆς του ἰδιότητος, εἰς ἀπόληψιν προσθέτων ἀμοιβῶν ἤ ἀποζημιώσεων ἤ ὑφ' οἱονδήποτε ἄλλον τίτλον ἀπολαβῶν ἐξ οἱασδήποτε πηγῆς ἕνεκα παροχῆς ὑπηρεσιῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ, ἐξαιρέσει τῶν ἐν ἄρθρῳ 73 ὁριζομένων, κατά δέ τό ἄρθρον 73 § 1 οὐδεμία οὐδέποτε παρέχεται πρόσθετος ἀμοιβή ἤ ἀποζημίωσις δι' οἱανδήποτε ὑπηρεσίαν ἐντός τῶν κατά τό ἄρθρον 50 ὡρῶν ὑποχρεωτικῆς ἐργασίας, ὁρισθέντος περαιτέρω διά μέν τοῦ ἄρθρου 47 § 1 ὅτι ὁ ὑπάλληλος ὀφείλει νά ἐργάζηται ἀνελλιπῶς κατά τόν κεκανονισμένον χρόνον καί πέραν αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον αἱ ὑπηρεσιακαί ἀνάγκαι ἀπαιτοῦν τοῦτο, διά δέ τοῦ ἄρθρου 73 § 2, ὅτι διά τήν καθιέρωσιν ἐργασίας πέραν τῶν ὡρῶν τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐργασίας κατά τάς ἡμέρας ἀργίας, ὡς καί κατά τήν νύκτα, ἀπαιτεῖται διάταξις νόμου προβλέπουσα τήν διά τοιαύτης ἐργασίας ἀντιμετώπισιν ἐκτάκτου ἤ εἰδικῆς ὑπηρεσιακῆς ἀνάγκης, ὡς καί ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν καί τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, δι' ἧς βεβαιοῦται ἡ ὕπαρξις τοιαύτης ἀνάγκης, ἐπιβαλλούσης τήν εἰς ἡμέρας ἀργίας ἤ καθ' ὑπερωρίαν ἤ κατά τάς νυκτερινάς ὥρας ἐργασίαν, ὁ ἀριθμός τῶν ὑπαλλήλων, οἵτινες κατ' ἀνώτατον ὅριον θέλει ἀσχοληθῇ εἰς τοιαύτην ἐργασίαν, τό ἀνώτατον ὅριον διαρκείας τῆς ἐργασίας, ὡς καί ἡ καθ' ὥραν ἀποζημίωσις.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι δικαιοῦνται μόνον τῶν ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ ἀναφερομένων ἀποδοχῶν καί λοιπῶν ὠφελημάτων, ἀποκλεισθέντος οὕτω τοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Α. Κ. δικαιώματος ἀποζημιώσεως δι' ὑπηρεσίας παρασχεθείσας πέραν τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας ἤ ἐν ἡμέραις ἀργίας, ἡ ἔννοια δέ αὐτη τοῦ νόμου προσεπιμαρτυρεῖται καί ἐκ τῶν αὐστηροτάτων διατυπώσεων, αἵτινες ἀπῃτήθησαν διά τήν ἀπόληψιν ἀμοιβῆς ἐκ νομίμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας πρός ἀποτροπήν καταστρατηγήσεως τοῦ νόμου. Ἀντιθέτως ἀποφηνάμενον τό Ἐφετεῖον διά τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καί δι' ἐπικυρώσεως τῆς ἐκκληθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως δεχθέν τήν ἀγωγήν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου φύλακος τῶν ἐπανορθωτικῶν φυλακῶν Κοζάνης, δι' ἧς ἐζητήθη, κατά τάς περί ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀρχάς, ἡ πληρωμή ἀποζημιώσεως διά παρασχεθεῖσαν ὑπερωριακήν ἐργασίαν ἀπό τῆς 1.5.1952 καί ἐφεξῆς, χωρίς νά ἔχουν τηρηθῆ αἱ ἀνωτέρω διατυπώσεις τοῦ νόμου 1811/1951, ψευδῶς ἡρμήνευσε καί ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τάς διαληφθείσας διατάξεις οὐσιαστικοῦ νόμου δι' ὃ ἀναιρετέα εἶναι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κατά τό ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ. καί τόν βάσιμον περί τούτου 2ον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου, ὅστις παρεπέμφθη εἰς τήν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑπό τῆς ὑπ' ἀριθ. 337/1958 ἀποφάσεως τοῦ Α' Τμήματος, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 3 § 3 νόμου 3810/1957.

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΑΠΟ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ

Απόλυσις δι' αποφάσεως Συμβουλίου Νομιμοφροσύνης

Περιορισμός απολύσεως συνδικαλιστικών στελεχών κατά τον Α.Ν. 1803/1951.—Σκοπός αύτοῦ.—Διαπίστωσις νομιμοφροσύνης κατά τον Α.Ν. 516 1948.—Σκοπός αύτοῦ.—Έλλειψις δικαιώματος τῶν από της απολύσεως και έφεξῆς αποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ τοῦ φέροντος την ιδιότητα τοῦ συνδικαλιστικοῦ στελέχους, διαπιστουμένου δι' αποφάσεως τοῦ κατ' ὄρθρον 2 τοῦ Α.Ν. 516 1948 Συμβουλίου Νομιμοφροσύνης ὅτι δὲν τυγχάνει νομιμόφρων.

Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 4334/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου (εἰσηγητὴς *Σ. Λιβανός*, ΕΕΔ 17, 588).

Ὡς ἐσημειώσαμεν επι της επικυρουμένης αποφάσεως του Πρωτοδικείου (ΕΕΔ 17, 588), δὲν συζητεῖται ἡ ὀρθότης τῆς δοθείσης λύσεως.

Ἄλλο ἐντελῶς θέμα ρυθμίζει ὁ ἀ.ν. 1803/1951 περὶ προστασίας συνδικαλιστικῶν στελεχῶν (ΕΕΔ 10, 552) καὶ ἄλλο ὁ ἀ.ν. 516/1948 περὶ νομιμοφροσυνης.

Ἐνδιαφέρει γενικώτερον ἡ σκέψις τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ὅτι ἡ κατ' ἐπιταγὴν τῆς Ἀρχῆς ἀπόλυσις μισθωτοῦ συνιστᾷ διὰ τὸν ἐργοδότην ἀνωτέραν βίαν (βλέπε καὶ λοιπὰς παραπομπὰς εἰς ἀρεοπαγιτικὴν νομολογίαν καὶ συγγραφεῖς ἐν ΕΕΔ 17, 185).

Ἀρείου Πάγου 787/1958, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Οἰκονομόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Γ. Δαμασκηνός, Λ. Μπάζοῦρος

Ὁ πρῶτος λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως, στρεφόμενος κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2396/1957 πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἥτις συνεσωματώθη εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν ἐκδοθεῖσαν καὶ συμπροσβαλλομένην ὑπ' ἀριθ. 4334/1958 τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος.

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1-3 τοῦ ἀ. ν. 1803/1951 «περὶ προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν», καθ' ἃς «ἐπιφυλαττομένης τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας καὶ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὅσον ἀφορᾷ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, πρόσωπα παρέχοντα ὁπωσδήποτε ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἐφ' ὅσον τυγχάνουσι πρόεδροι ἢ γενικοὶ γραμματεῖς οἱασδήποτε ἐργατικῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως παντὸς βαθμοῦ, ἀριθμούσης πλέον τῶν 100 μελῶν φυσικῶν προσώπων, δὲν ἀπολύονται διὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τῶν πάσης φύσεως ἐργοδοτῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας των καὶ ἓν ἔτος μετ' αὐτήν, εἰμὴ διὰ σπουδαῖον λόγον ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 ἀναφερομένων καὶ ἐφ' ὅσον ἡ συνδρομὴ τοιούτου λόγου ἤθελε διαπιστωθῇ ὑπὸ Ἐπιτροπῆς, συντιθεμένης κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 3 ὁριζόμενα, ἧς ἄνευ ἡ καταγγελία εἶναι ἄκυρος, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν τοιαύτην τοῦ ὅλως διάφορον θέμα ρυθμίζοντος καὶ ὡς ἐκ τούτου μὴ καταργηθέντος ἢ ὁπωσδήποτε τροποποιηθέντος ὑπὸ τοῦ προειρημένου ἀ.ν. 1803/1951 καὶ ὑπὸ τοῦ ψηφίσματος ΜΘ'/1948 κυρωθέντος ἀ.ν. 516/1948 (ἄρθρ. 4 § 3), καθ' ὃ «ἡ διαπιστοῦσα τὴν μὴ νομιμοφροσύνην τοῦ ὑπαλλήλου ἀπόφασις ἔχει ὑποχρεωτικὴν ἰσχὺν διὰ τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργὸν ἢ ἄλλο ἁρμόδιον διὰ τὴν ἀπόλυσιν ὀργάνων (διοικητὴν Τραπέζης, διευθυντὴν ἐπιχειρήσεως κλπ.), ὅστις ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς της προβῇ εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς πράξεως ἀπολύσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ μὴ νομιμόφρονος ὑπαλλήλου», ἐχούσης δ' ἐφαρμογὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου Τραπέζης, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ σκοποῦ, ὃν ἑκάτερος τῶν νόμων τούτων ἐπιδιώκει, ὡς καὶ ἐν ταῖς εἰσηγητικαῖς ἐκθέσεσι τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν ἐκτίθεται, καὶ δὴ ὁ μὲν πρῶτος τὴν προστασίαν τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν ἔναντι τῆς αὐθαιρέτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν των λόγῳ τῆς συνδικαλιστικῆς των δράσεως, ὁ δὲ δεύτερος «τὴν ἀσφαλῆ σύνθεσιν τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 αὐτοῦ κατονομαζομένων Ὑπηρεσιῶν καὶ τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς κρατικῆς μηχανῆς καὶ τῶν ὁπωσδήποτε μετ' αὐτῆς συνδεομένων Ὑπηρεσιῶν ἀπὸ τοὺς τυχὸν μὴ νομιμόφρονας Ἕλληνας», σαφῶς συνάγεται, ὅτι εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ μισθωτὸς φέρει τὴν ἰδιότητα τοῦ συνδικαλιστικοῦ στελέχους κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἀ.ν. 1803/1951 καὶ διαπιστωθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀ.ν. 516/1948 συμβουλίου νομιμοφροσύνης, ὅτι δὲν τυγχάνει νομιμόφρων, ἀπολυόμενος ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου του, ἄνευ τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τοῦ ἀ.ν. 1803/1951, δὲν δικαιοῦται τῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως καὶ ἐφεξῆς ἀποδοχῶν κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 648, 655 καὶ 656 Α.Κ., ὡς γενομένης τῆς ἀπολύσεως κατ' ἐπιταγὴν νόμοι, ἥτις συνιστᾷ ἀνωτέραν βίαν, καθ' ἣν ἀπαλλάσσεται ὁ ἐργοδότης μὴ ἀποδεχόμενος τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ. Οὕτως ἀποφηναμένη καὶ ἡ προσβαλλομένη τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου ἀπόφασις καὶ ἀπορρίψασα τὴν ἔφεσιν κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσείοντος, διώκουσα τὴν καταβολὴν τῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του καὶ ἐφεξῆς ἀποδοχῶν ὑπερημερίας, ἀπολυθέντος, καθ' ἃ δέχεται, ὡς μὴ νομιμόφρονος κατὰ συμμόρφωσιν πρὸς τὴν ἀπὸ 22.11.1956 ἀπόφασιν τοῦ ἁρμοδίου συμβουλίου νομιμοφροσύνης, ἄνευ τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τοῦ ἀ.ν. 1803/1951, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας διατάξεις καὶ ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΞΟΥΣΙΑ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΔΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΙΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Αἰτιολογία ἡ ἀντίθεσις πρὸς τὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως

Ἀναγκαία, κατὰ τὸν Νόμον 3239/1955, αἰτιολογία τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ τροποποιήσεως ἢ μὴ ἐγκρίσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἀποφάσεως διαιτησίας, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν νὰ ἐκτίθηται εἰς τί συνίσταται, κατὰ περίπτωσιν, ἡ γενικὴ ἢ εἰδικὴ οἰκονομικὴ ἢ κοινωνικὴ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως, ὅσον καὶ κατὰ τί συγκεκριμένως ἀντιτίθεται εἰς ταύτην ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἢ ἀπόφασις διαιτησίας.

Τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Δι' εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καταρτισθείσης τὴν 21.11.1956 μεταξὺ τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδραυλικῶν καὶ Ἐξυγιαντικῶν Ἔργων καὶ τῆς παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων Ὑπηρεσίας Ὑδραυλικῶν Ἔργων ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς Ἑνώσεως Προσωπικοῦ τῆς ὡς εἴρηται Ἑταιρείας ἀφ' ἑτέρου, ἐρρυθμίσθησαν οἱ ὅροι καὶ ἡ ἀμοιβὴ τῆς ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἑταιρείας ταύτης, οὗτινος κατὰ τὴν σχετικὴν σύμβασιν ἡ μισθοδοσία βαρύνει τὴν αξιαν τῶν ἐκτελουμένων ἔργων. Διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ταύτης ἐχορηγήθησαν εἰς τὸ ἐν λόγῳ προσωπικὸν ἀπὸ 1.8.1957 αὐξήσεις ἐπὶ πασῶν ἐν γένει τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ, τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῆς ἀπὸ 26.1.1956 προγενεστέρας μεταξὺ τῶν ἰδίων καθορισθείσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἡ ὡς ἄνω συλλογικὴ σύμβασις, κατατεθεῖσα παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας, ἐνεκρίθη, τροποποιηθεῖσα ἐν μέρει, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 75227/15094/21.12.1957 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (ΕΕΔ 17, σελ. 161), ἐκδοθείσης κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 20 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» (ΕΕΔ 17, σελ. 207), ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 1 τοῦ ν.δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 17, σ. 207). Εἰδικώτερον, διὰ τῆς ὑπουργικῆς ταύτης ἀποφάσεως τὸ μὲν δὲν ἐνεκρίθησαν καθ' ὅλον αὐτῶν τὸ ὕψος ὡς πρὸς ὡρισμένας κατηγορίας τοῦ εἰδικευμένου προσωπικοῦ αἱ διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως παρεχόμεναι αὐξήσεις, τὸ δὲ δὲν ἐνεκρίθησαν παντάπασιν αἱ εἰς τινας κατηγορίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ (ἐργάτας καὶ βοηθοὺς τεχνίτας), ὡς καὶ τοῦ εἰδικευμένου τοιούτου (διανομεῖς ὑλικῶν καὶ ἐργαλείων), παρεχόμεναι διὰ τῆς αὐτῆς συλλογικῆς συμβάσεως καὶ ἀπὸ 1.12.1957 αὐξήσεις ἐπὶ πλέον τῶν ἀπὸ 1.8.1957 παρεχομένων τοιούτων.

Τῆς ὡς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, καθ' ὃ μέρος διὰ ταύτης ἐπηνέχθησαν εἰς τὴν καταρτισθεῖσαν συλλογικὴν σύμβασιν αἱ σημειωθεῖσαι τροποποιήσεις, ἐπεδιώχθη ὑπὸ τῆς Ἑνώσεως προσωπικοῦ τῆς προμνησθείσης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ἡ ἀκύρωσις δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 2083/1958, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ν. Σολιώτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Α. Τσιμαράτος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Μυριάνθης, Β. Κουντούρης, Παρέδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, δι' ἣν κατεβλήθησαν τὰ νόμιμα τέλη καὶ τὸ παράβολον, διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 75227/15094/1957 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 329/21.12.1957, β'), δι' ἧς ἐνεκρίθη, τροποποιηθεῖσα, ἡ ἀπὸ 21 Νοεμβρίου 1957 εἰδικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, ἀφορῶσα εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδραυλικῶν καὶ Ἐξυγιαντικῶν Ἔργων, οὗτινος ἡ μισθοδοσία βαρύνει τὴν ἀξιαν τῶν ἐκτελουμένων ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας ταύτης ἔργων, τὸ ὁποῖον καὶ ἐξεπροσωπήθη κατὰ τὴν κατάρτισιν τῆς ἀνωτέρω συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τῆς προσφευγούσης ἐπαγγελματικῆς αὐτοῦ ὀργανώσεως.

Ἐν ἄρθρῳ 20 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» ὁρίζεται, ὅτι, ἐν ᾗ περιπτώσει συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἢ ἀπόφασις διαιτησίας ἀντιτίθεται εἰς τὴν γενικὴν ἢ εἰδικὴν οἰκονομικὴν ἢ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, οἱ Ὑπουργοὶ Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας δι' ἠτιολογημένης κοινῆς ἀποφάσεώς των, ἐκδιδομένης μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἰδίου νόμου προβλεπομένου Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἐντὸς τασσομένης προθεσμίας καὶ δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, δύνανται νὰ τροποποιοῦν ἢ νὰ μὴ ἐγκρίνουν, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, τὴν συλλογικὴν ταύτην σύμβασιν ἐργασίας ἢ ἀπόφασιν διαιτησίας.

Διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ νόμου ἐκδοθείσης, ἐτροποποιήθη ἡ προκειμένη συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, δι' ἧς καθορίζονται αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ ἐν λόγῳ προσωπικοῦ τῆς ρηθείσης Ἑταιρείας ἀναδρομικῶς ἀπὸ 1.8.1957 καὶ ἐπὶ πλέον παρέχεται ἀπὸ 1.12.

1957 δίδραχμος αὔξησις τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν καὶ βοηθῶν τεχνιτῶν, ὡς καὶ αὔξησις 200 δραχμῶν τοῦ μηνιαίου μισθοῦ τοῦ κατωτέρου εἰδικευμένου προσωπικοῦ (διανομέων ὑλικῶν καὶ ἐργαλείων), τόσον ὡς πρὸς τὸ ὕψος τῶν καθοριζομένων μισθῶν τοῦ εἰδικευμένου προσωπικοῦ, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὴν παρεχομένην κατὰ τὰ ὡς ἄνω ἀπὸ 1.12.1957 πρόσθετον αὔξησιν τῶν ἡμερομισθίων καὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ κατωτέρου εἰδικευμένου προσωπικοῦ, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ: «α) ὅτι οἱ διὰ τὸ εἰδικευμένον προσωπικὸν καθοριζόμενοι διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας βασικοὶ μισθοὶ τυγχάνουσιν ὑπερμέτρως ηὐξημένοι ἐν σχέσει πρὸς τοὺς τοιούτους τοὺς καθορισθέντας διὰ τῆς ἀπὸ 26.1.1956 ὁμοίας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ δέον διὰ τὸν λόγον τοῦτον νὰ καθορισθῶσιν εἰς τὰ ἐν τῇ ἀποφάσει ὁριζόμενα μειωμένα ἐπίπεδα καὶ β) ὅτι ἡ παρεχομένη ἀπὸ 1.12.1957 αὔξησις ἐπὶ τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῶν καθορισθέντων ἀπὸ 1.8.1957 δὲν τυγχάνει δεδικαιολογημένη, δοθέντος τοῦ μεσολαβήσαντος μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος, καθ' ὃ δὲν ἐπῆλθεν οὐσιώδης τις μεταβολὴ τῶν συνθηκῶν, καὶ δέον διὰ τὸν λόγον τοῦτον νὰ διαγραφῶσιν αἱ παρέχουσαι τὴν αὔξησιν ταύτην διατάξεις τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας».

Διὰ τοῦ μνημονευομένου ὡς ἄνω ν. 3239/1955 «περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας», ἀντικατασταθέντος τοῦ πρότερον ἰσχύοντος ἐξουσιαστικοῦ συστήματος καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν ἐν γένει εὐθέως διὰ κανονιστικῶν πράξεων τῆς Πολιτείας (ν. 28/1944), εἰσάγεται τὸ σύστημα τοῦ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν διὰ συμφωνίας κατὰ βάσιν τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν, ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, ἐκφραζομένης διὰ τῆς καταρτίσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ, ἐν ἀσυμφωνίᾳ τούτων, δι' ἀποφάσεως διαιτησίας, ὑποκειμένων ὅμως εἰς κύρωσιν καὶ ἐνδεχομένως τροποποίησιν ἢ μὴ ἔγκρισιν αὐτῶν, κατὰ τὰ ἀνώτερω ἐν ἄρθρῳ 20 τοῦ νόμου ὁριζόμενα, δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, διὰ λόγους γενικωτέρους, ἀναγομένους εἰς ἀντίθεσιν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἀποφάσεως διαιτησίας πρὸς τὴν ἀκολουθουμένην ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως οἰκονομικὴν ἢ κοινωνικὴν πολιτικήν. Ἐντεῦθεν ἕπεται, ὅτι ἡ διὰ πράξεως τῆς Πολιτείας τροποποίησις ἢ μὴ ἔγκρισις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἀποφάσεως διαιτησίας ἀποτελεῖ ἐξαίρεσιν, δι' ὃ καὶ ἡ ἐνέργεια αὕτη περιορίζεται ὑπὸ συντόμου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας, ἀπαιτεῖται νὰ ληφθῇ μετὰ προηγουμένην γνώμην εἰδικοῦ συλλογικοῦ ὀργάνου τῆς διοικήσεως καὶ ἐπιβάλλεται, ὅπως εἶναι ἰδιολογημένη, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι δέον ἐν αὐτῇ τῇ πράξει νὰ ἐκτίθεται τόσον εἰς τί συνίσταται, κατὰ περίπτωσιν, ἡ γενικὴ ἢ εἰδικὴ οἰκονομικὴ ἢ κοινωνικὴ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως, ὅσον καὶ κατὰ τί, συγκεκριμένως, ἀντιτίθεται εἰς ταύτην ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἢ ἀπόφασις διαιτησίας.

Ἐν προκειμένῳ οἱ ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει ἐκτιθέμενοι, ὡς ἄνω, λόγοι, οἵτινες κατὰ τὴν κρίσιν τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας ἐπέβαλον τὴν τροποποίησιν τῆς προκειμένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀναγόμενοι εἰς οὐσιαστικὴν ἁπλῶς ἐκτίμησιν περὶ τοῦ ὕψους τῶν καθοριζομένων ἀποδοχῶν, ὡς καὶ τοῦ δεδικαιολογημένου τῶν παρεχομένων αὐξήσεων, δὲν συνιστῶσι καθ' ἑαυτοὺς λόγους δικαιολογοῦντας κατὰ νόμον τὴν τροποποίησιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐφ' ὅσον δὲν βεβαιοῦται ἅμα ἀντιθεσις, ἐκ τῶν λόγων τούτων, τῆς συλλογικῆς συμβάσεως πρὸς τὴν γενικὴν ἢ εἰδικὴν οἰκονομικὴν ἢ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως. Ἡ ἔλλειψις δ' αὕτη ἐν τῇ ἀποφάσει αἰτιολογία οὐδὲ ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου δύναται νὰ συμπληρωθῇ, δοθέντος ὅτι τὸ κυριώτερον στοιχεῖον, ἡ γνωμοδότησις τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, εἶναι ἀντίθετον πρὸς τὴν ληφθεῖσαν ἀπόφασιν. Τὸ Συμβούλιον, πράγματι, τοῦτο, ἐν ὄψει τῶν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 46950 ΕΡ. Π. 390 ἀπὸ 16.12.1957 ἐγγράφου διατυπωθεισῶν ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ Συντονισμοῦ ἀντιρρήσεων, καθ' ἃς τὸ καθορισμὸς τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐν λόγῳ προσωπικοῦ τῆς ρηθείσης Ἑταιρείας, εἰς ἃ ἐπίπεδα ὁρίζει ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, θὰ δημιουργήσῃ ἐπιβάρυνσιν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀποχετεύσεως, οὗτινος οἱ πόροι προέρχονται ἐκ κοινωνικῶν εἰσφορῶν, ἥτις δέον νὰ ἀποφευχθῇ κατὰ τὴν παροῦσαν χρονικὴν περίοδον, ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ παροχὴ τῶν αὐξήσεων τούτων ἀντίκειται καὶ εἰς τὴν γενικωτέραν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικήν», μηδόλως, ἄλλωστε, ἐν τῷ ἐγγράφῳ τούτῳ καθοριζομένην, ἀπεφήνατο ὑπὲρ τῆς ἐγκρίσεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς ἔχει, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι οἱ ὑπ' αὐτῆς καθοριζόμενοι μισθοὶ καὶ ἡμερομίσθια καταβάλλονται ἤδη ἀπὸ 1.8.1957 εἰς τοὺς ἐν λόγῳ μισθωτοὺς δυνάμει ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων. Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ ρηθέντος Ὑπουργοῦ ἐν τῇ ἰδιότητί του ὡς ἀσκοῦντος τὴν ἐποπτείαν ἐπὶ τῆς ρηθείσης Ἑταιρείας, ἀναδόχου δυνάμει συμβάσεως κυρωθείσης διὰ τοῦ ἀπὸ 31.7/5.6.1954 β. δ/τος τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἐν αὐτῇ ἔργων διὰ λογαριασμὸν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀποχετεύσεως Πρωτευούσης, ἐν ᾗ ὁρίζεται (ἄρθρον 12 § 5), ὅτι τὰ ἡμερομίσθια ἢ μισθοὶ τῶν ἐργατῶν καὶ τοῦ προσωπικοῦ ἐν γένει, τὰ καταλογιζόμενα εἰς τὴν ἀξίαν τῶν ἔργων, ὡς καὶ ὁ ἀριθμὸς τοῦ προσωπικοῦ τούτου, καθορίζονται ὑπὸ τοῦ ἀναδόχου τῇ ἐγγράφῳ συγκαταθέσει τοῦ ἐπόπτου τῶν ἔργων, ὅστις εἶναι ὑπάλληλος τοῦ ἀσκοῦντος τὴν ἐποπτείαν Ὑπουργείου τῶν Δημοσίων Ἔργων. Συνεπῶς καὶ ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἡ ἐποπτεύουσα τὸν ἐργοδότην Ἀρχὴ εἶχεν ἐγκρίνει μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἔτους 1956 τὸν καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν, εἰς ἃ ἐπίπεδα καθορίζονται ταῦτα καὶ διὰ τῆς προκειμένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, αἵτινες ηὐξημέναι ἀποδοχαὶ καὶ κατεβάλλοντο ἤδη ἀπὸ 1.8.1957 εἰς τοὺς

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΩΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Ὑβριστικὴ συμπεριφορὰ τοῦ ἐργοδότου ὡς ἀθέτησις τῆς συμβάσεως ἐργασίας

Δικαίωμα μισθωτοῦ, κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ., πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου διὰ σπουδαῖον λόγον, τῆς ὑβριστικῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ἐργοδότου ἔναντι τοῦ μισθωτοῦ ἱκανῆς ὅπως ἀποτελέσῃ σπουδαῖον λόγον πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως.—Δικαίωμα ἀποζημιώσεως τοῦ μισθωτοῦ, κατ' ἄρθρον 673 Α.Κ., ἐπὶ ἀθετήσεως τῆς συμβάσεως, τῆς ὑβριστικῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ἐργοδότου μὴ ἀποτελούσης ὑπαιτίαν ἀθέτησιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, δικαιουμένου τοῦ μισθωτοῦ νὰ ζητήσῃ ἀποζημίωσιν κατὰ τὰ ἄρθρα 914, 932 Α.Κ.—Ἐπιβολὴ εἰς μισθωτὸν ἀδίκου πειθαρχικῆς ποινῆς.—Δικαίωμα αὐτοῦ πρὸς ἀνατροπὴν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, κατ' ἄρθρον 371, 281 Α.Κ., μὴ συνιστώσης τῆς ἀδίκου πειθαρχικῆς ποινῆς ἀθέτησιν τῆς συμβάσεως.—Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 7 Ν. 2112/1920 ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου.

Συνεφώνησε καὶ τὸ Γ' Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Β' Τμήματος (ὑπ' ἀριθ. 444/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 743) ἐπὶ τοῦ προκύψαντος νομικοῦ ζητήματος, ἂν ἡ ὑβριστικὴ πρὸς τὸν μισθωτὸν συμπεριφορὰ τοῦ ἐργοδότου ἀποτελῇ ἀθέτησιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἵνα ἐντεῦθεν, ὑφισταμένου σπουδαίου λόγου πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ., δικαιωθῇ οὗτος ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρ. 673 Α. Κ. (Βλέπε διὰ τὸ θέμα σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 743 καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ Εἰσαγωγὴ 660-667, ἀριθ. 7, 662, ἀριθ. 43). (Τὸ ζήτημα προκύπτει ἤδη ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, διότι ἐπὶ ἀορίστου τοιαύτης ἰσχύουν οἱ ἐργατικοὶ νόμοι περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἄρθρον 38 Εἰσαγ. Νόμου Α.Κ. 2783/1941, βλέπε Α. Π. 443/1954, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 13, 686).

Ἐνδιαφέρον εἶναι, ὅτι ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων δὲν ἀναφέρεται εἰς συμβάσεις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου.

Τοῦτο βεβαίως ἀμέσως προκύπτει ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920, ὁ ὁποῖος ἀναφέρεται εἰς συμβάσεις ἀορίστου χρόνου καὶ ἐκ τῶν συνεπειῶν, αἱ ὁποῖαι καθορίζονται ἐν ἄρθρῳ 7 νόμου 2112 (ἀποζημίωσις νόμου 2112).

Ἡ μεταβολὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ὅρων συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου περιάγει τὸν ἐργοδότην ἐν ὑπερημερίᾳ, κατὰ τὰ ἄρθρα 349, 350 Α.Κ., συνιστῶσα δὲ αὐτὴ παράβασιν τῆς συμβάσεως δύναται νὰ ἱδρύσῃ σπουδαῖον λόγον καταγγελίας τῆς συμβάσεως κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ.

Ἡ τυχὸν ἄδικος πειθαρχικὴ κατὰ τοῦ μισθωτοῦ ποινὴ δὲν δύναται βεβαίως νὰ ἀποτελέσῃ ἀθέτησιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλά, ὡς δέχεται καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ καὶ δι' ἄλλων ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα (Α.Π. 444/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 743, Α.Π. 582/1955, εἰσηγητὴς *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΔ 14, 1276, Α. Π. 609/1956, εἰσηγητὴς *Ε. Χονδρογιάννης*, ΕΕΔ 16, 15), προκειμένου περὶ πειθαρχικῶν ποινῶν, κατὰ ὅρον τῆς συμβάσεως ἐργασίας, αὗται ἐλέγχονται ὑπὸ τῶν δικαστηρίων ἀπὸ τῆς ἀποψεως ἂν ἡ περὶ αὐτῶν κρίσις εἶναι δικαία (ἄρθρον 371 Α.Κ.) ἢ ἂν ὑπάρχῃ παράβασις τοῦ ἄρθρου 281 Α. Κ. καὶ συνεπῶς προστατεύεται ὁ μισθωτὸς ἔναντι τῆς αὐθαιρέτου καὶ ἀδίκου κρίσεως ὀργάνου τοῦ ἐργο-

---

ἐν λόγῳ μισθωτούς, ἰδίως δὲ ἐκ τοῦ λόγου ὅτι διὰ τῆς ἐπιφερομένης εἰς τὴν συλλογικὴν σύμ· γασιν ἐργασίας τροποποιήσεως μειοῦνται, καὶ δὴ ἀναδρομικῶς, αἱ καταβαλλόμεναι ἤδη, ὑπὸ τὰς ἐκτεθείσας συνθήκας, εἰς τοὺς ὡς εἴρηται μισθωτοὺς ἀποδοχαί, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἔχρηζεν εἰδικωτέρας ἔτι καὶ λεπτομεροῦς αἰτιολογήσεως. Ὅθεν διὰ τὴν ἔλλειψιν ταύτην νομίμου καὶ πλήρους αἰτιολογίας ἡ προσβαλλομένη ὑπουργικὴ ἀπόφασις τυγχάνει ἀκυρωτέα, κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, περιττῆς οὔ-

τω καθισταμένης τῆς ἐξετάσεως τῶν λοιπῶν ἐν αὐτῇ λόγων ἀκυρώσεως.

Διὰ ταῦτα

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν.

Ἀκυροῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 75227/15094/1957 κοινὴν ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Ε.Κ.Φ. 329/21.12.1957, Β'), καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς ἐπιφερομένας δι' αὐτῆς τροποποιήσεις εἰς τὴν ἀπὸ 21 Νοεμβρίου 1957 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ ἄξιας ἔργων τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδραυλικῶν καὶ Ἐξυγιαντικῶν Ἔργων, κατὰ τὰ ἐν τῷ αἰτιολογικῷ εἰδικώτερον ὁριζόμενα.

δότου του (πρβλ. *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, β' ἔκδ., σελ. 404 ἐπ.).

Ἀρείου Πάγου 777/1958, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Καυκᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Καλαμποκιᾶς*
Δικηγοροι οἱ κ.κ. Ε. Ἀνδρουτσόπουλος, Ν. Μάρκατζης

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 444/1958 ἐξενεχθεῖσαν ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος κρίσιν, ὅτι δηλαδὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται, ὅπως καταγγείλῃ, ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας, τὴν ὡρισμένου χρόνου σύμβασιν ἐργασίας διὰ σπουδαῖον λόγον, ἡ ὑβριστικὴ δὲ συμπεριφορὰ τοῦ ἐργοδότου ἔναντι τοῦ μισθωτοῦ εἶναι ἱκανὴ ὅπως ἀποτελέσῃ σπουδαῖον λόγον πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως. Ἵνα ὅμως δικαιωθῇ ἀποζημιώσεως, κατὰ τὸ ἄρθρον 673 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὁ καταγγείλας τὴν σύμβασιν μισθωτός, πρέπει ὁ σπουδαῖος λόγος, δι' ὃν ἐγένετο ἡ καταγγελία, νὰ συνίσταται ἢ ὀφείληται εἰς ἀθέτησιν τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπορρεουσῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐργοδότου, εἴτε ὑπὸ τοῦ νόμου διαγεγραμμένων, εἴτε συνομολογηθεισῶν ἰδιαιτέρως κατόπιν συμφωνίας τῶν μερῶν, ἐνῷ ἡ ὑβριστικὴ συμπεριφορὰ τοῦ ἐργοδότου δὲν ἀποτελεῖ ὑπαιτίαν ἀθέτησιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου, ἐξ οἱωνδήποτε ἐλατηρίων καὶ ἂν ὡρμήθη ὁ ἐργοδότης, διότι ταῦτα ἐπηρεάζουν μόνον τὸν βαθμὸν βαρύτητος τῆς ἀδικοπραξίας, λόγῳ δὲ ταύτης θὰ ἐδικαιοῦτο ὁ μισθωτὸς νὰ ζητήσῃ κατὰ τὰ ἄρθρα 914 καὶ 932 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀποζημίωσιν, δυναμένην κατὰ τὰς περιστάσεις (ἰδίᾳ λόγῳ τοῦ ἀνεφίκτου τῆς συνεχίσεως τῆς συμβάσεως) νὰ περιλάβῃ τοὺς μέχρι τῆς λήξεως τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως μισθούς. Οὐδ' ἐπίσης ἡ ἐπιβολὴ ἀδίκου πειθαρχικῆς ποινῆς εἰς τὸν μισθωτὸν συνιστᾷ ἀθέτησιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ ἐργοδότης ἢ τὰ ὄργανα του ἔχουν περιβληθῇ νομίμως τοιαύτην πειθαρχικὴν ἐξουσίαν, ἡ κακὴ χρῆσις τῆς ὁποίας παρέχει εἰς τὸν μισθωτὸν ἁπλῶς τὸ δικαίωμα, ὅπως ζητήσῃ τὴν ἀνατροπὴν τῆς ἀδίκου ταύτης πράξεως κατὰ τὰ ἄρθρα 371 ἢ 281 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 832 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3810/1957, ἀναιρουμένης τῆς ἀποφάσεως οἱ διάδικοι ἐπανέρχονται εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, δέον ὅθεν ὅπως ἐξετασθῇ ἡ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Χ.Ζ** ἐμπροθέσμως καὶ προσηκόντως ἀσκηθεῖσα ἔφεσις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 41/1956 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὸν νόμον ΓΧΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Καβάλας.

Κατὰ τὰ ἄρθρα 58 καὶ 60 τοῦ ἰσχύοντος ἀπὸ 16 Ἰουνίου 1953 κανονισμοῦ τοῦ ἀρχικῶς ἐναγομένου Δήμου Καβάλας, οὗ διάδοχος εἶναι ἡ ἀναιρεσείουσα Δημοτικὴ Ἐπιχείρησις Ἠλεκτροφωτισμοῦ Καβάλας, ὡς ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 39/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐκρίθη, ρυθμίζοντος τὰς σχέσεις αὐτῆς μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων, πᾶν πειθαρχικὸν παράπτωμα τῶν ὑπαλλήλων της κρίνεται καὶ τιμωρεῖται ὑπὸ τῶν ἐν αὐτοῖς κατονομαζομένων ὀργάνων της, ἐν οἷς καὶ ἡ Δημαρχιακὴ Ἐπιτροπή. Ὁ ἐν λόγῳ κανονισμός, μὴ κυρωθεὶς ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 1919/1951, δι' ὧν παρέχεται εἰς τοὺς Δήμους καὶ Κοινότητας ἐξουσιοδότησις μόνον ὅσον ἀφορᾷ τὴν σύστασιν καὶ τὸν τρόπον τῆς διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως τῶν ἐν αὐτῷ μνημονευομένων ἐπιχειρήσεων (ἄρθρ. 74 καὶ 75), οὐδὲ ὑπὸ τῶν τοιούτων τοῦ ἄρθρου 93 τοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἐν λόγῳ κανονισμοῦ ἰσχύοντος νόμου 1490/1950 «περὶ καταστάσεως τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων», δὲν κέκτηται ἰσχὺν νόμου καὶ συνεπῶς ἡ κρίσις τοῦ δι' αὐτοῦ ὁριζομένου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου περὶ τῶν σχέσεων αὐτῆς μετὰ τῶν ὑπαλλήλων της, μεθ' ὧν συνδέεται διὰ μισθώσεως ὑπηρεσιῶν ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὑπόκειται, ὡς πρὸς τὸ ἐὰν αὕτη εἶναι δικαία, εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ἡ ὑπὸ τῆς Δημαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἀρχικῶς ἐνάγοντος Δήμου Καβάλας, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 60 τοῦ μνησθέντος κανονισμοῦ, ἐκδοθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 26/1956 ἀπόφασις, δι' ἧς ἐπεβλήθη εἰς τὸν ἐνάγοντα, μισθωτὸν τῆς ἐναγομένης, ἡ πειθαρχικὴ ποινὴ προστίμου δύο μηνῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ, ὑπέκειτο, ὡς πρὸς τὴν οὐσιαστικὴν αὐτῆς κρίσιν, εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, συμφώνως τῷ ἄρθρ. 371 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Ὅθεν ὁ κατὰ πρῶτον βαθμὸν κατὰ νόμον ΓΧΟΔ' δικάσας Πρωτοδίκης, δεχθεὶς διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ὑπ' ἀριθ. 41/1956 ἀποφάσεως του ὅτι εἶναι ἀνεπίτρεπτος ὁ ὑπὸ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων καὶ κατ' οὐσίαν ἔλεγχος τῆς ὑπ' ἀριθ. 26/1956 πειθαρχικῆς ἀποφάσεως τῆς Δημαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς πρὸς τὴν ὀρθότητα τῆς κρίσεώς της, δι' ἧς ἐπεβλήθη εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα ἐνάγοντα, ὑπάλληλον τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐναγομένου τότε Δήμου Καβάλας, πειθαρχικὴ ποινὴ προστίμου ἴσου πρὸς τὰς ἀποδοχὰς δύο μηνῶν, ἐκδοθείσης βάσει τοῦ ἄρθρου 60 τοῦ ἰσχύν νόμου ἔχοντος, ὡς εἴρηται, κανονισμοῦ, δυνάμει τοῦ νόμου 1910/1951 (ἄρθρ. 74 καὶ 75) καὶ εἶτα ἀπορρίψας τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγήν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 3 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἔσφαλε καὶ δέον, γινομένου δεκτοῦ τοῦ περὶ τούτου πρώτου λόγου τῆς κρινομένης ἐφέσεως, νὰ ἐξαφανισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, διακρατουμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς πρὸς ἐξέτασιν

ταύτης κατ' οὐσίαν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 780 Πολ. Δικονομίας.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων ἰσχυρίζεται, ὅτι προσελήφθη τῇ 21.4.1954 ὑπὸ τοῦ Δήμου Καβάλας, οὗ διάδοχος, ὡς εἴρηται, εἶναι ἤδη ἡ Δημοτικὴ Ἐπιχείρησις Ἠλεκτροφωτισμοῦ Καβάλας, ὡς τεχνικὸς διευθυντὴς ταύτης, ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ἤτοι μέχρι τῆς 20.4.1957, ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ δρχ. 6.336· ὅτι τὴν σύμβασιν ταύτην κατήγγειλε τῇ 18.5.1956 ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἐτιμωρήθη ὑπὸ τῆς Δημαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς διὰ πειθαρχικῆς ποινῆς προστίμου ἴσου πρὸς τὰς ἀποδοχὰς δύο μηνῶν, μολονότι ἦσαν ἀνύπαρκτα τὰ ἀποδοθέντα εἰς αὐτὸν πειθαρχικὰ παραπτώματα καὶ συνάμα ἐξυβρίσθη καὶ ἐδυσφημίσθη διὰ τῶν ἀπευθυνθέντων αὐτῷ ἐγγράφων τῆς πειθαρχικῆς δίκης, ἐπὶ κοινῷ σκοπῷ τοῦ τε Δημάρχου καὶ τῆς Δημαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς εἰς ὑποβολὴν παραιτήσεως ἀπὸ τῆς θέσεώς του καὶ ἠτήσατο ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν λόγῳ περιστατικῶν τὴν πληρωμὴν τῶν ἀπὸ 19.5.1956 μέχρι τῆς λήξεως τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως ἀποδοχῶν του, κυρίως διότι ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἀρχικῶς ἐναχθέντος Δήμου Καβάλας μονομερὴς βλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου καὶ ἐπικουρικῶς διότι ἡ ὑπ' αὐτοῦ γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως ὀφείλεται εἰς παράβασιν τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπορρεουσῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐργοδότου ἐναγομένου Δήμου Καβάλας διὰ τῶν ἀπευθυνθεισῶν αὐτῷ ὡς ἄνω ἐξυβριστικῶν φράσεων.

Τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ν. 2112/1920 προβλέπει τὴν βλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως ἀορίστου χρόνου ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν ἐφ' ὡρισμένῳ χρόνῳ τοιαύτην, ὡς ἡ συνομολογηθεῖσα μεταξὺ τοῦ ἐνάγοντος καὶ τοῦ τότε ἐναγομένου Δήμου Καβάλας ἀπὸ 21.4.1954, συνεπῶς ὡς πρὸς τὴν πρώτην αὐτῆς βάσιν ἀπορριπτέα κρίνεται ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή.

Ὡς ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει ἐκτίθεται, αἱ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερόμεναι ἐξυβριστικαὶ καὶ δυσφημιστικαὶ ἐκφράσεις τοῦ ἐργοδότου ἐναγομένου Δημάρχου Καβάλας καὶ τῶν ὀργάνων του, διὰ τῶν ἀπευθυνθέντων τῷ ἐνάγοντι ἐγγράφων τῆς πειθαρχικῆς δίκης, δι' ὧν ἐσκοπήθη ἡ παραίτησις τοῦ ἐνάγοντος ἀπὸ τῆς θέσεώς του, ἀποτελοῦν μὲν σπουδαῖον λόγον δικαιολογοῦντα κατὰ τὸ ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ὑπὸ τούτου, ἀλλ' ὅμως διὰ νὰ δικαιωθῇ ἀποζημιώσεως ὁ καταγγείλας τὴν σύμβασιν μισθωτὸς πρέπει ὁ σπουδαῖος λόγος, δι' ὃν ἐχώρησε ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως, νὰ συνίσταται ἢ ὀφείληται εἰς ὑπαιτίαν ἀθέτησιν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, ὁπότε καὶ μόνον δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ὁ ἐπὶ ὡρισμένον χρόνον συμβάσεως ἐργασίας μισθωτός, ἐξικνουμένης εἰς τὰς μέχρι τῆς λήξεως τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως ἀποδοχάς του. Ἀθέτησιν δμως τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπορρεουσῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρ 673 Ἀστικοῦ Κώδικος δὲν ἀποτελεῖ ἡ ὑβριστικὴ συμπεριφορὰ τοῦ ἐργοδότου ἔναντι μισθωτοῦ, λόγῳ τῆς ὁποίας δύναται οὗτος νὰ τοῦ ζητήσῃ μόνον ἀποζημίωσιν κατὰ τὰς περὶ ἀδικοπραξιῶν ἀρχὰς τῶν ἄρθρων 914 καὶ 932 Ἀστικοῦ Κώδικος, οἷα δμως δὲν ζητεῖται διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς. Οὔτε ἡ ἐπιβολὴ πειθαρχικῆς ποινῆς εἰς τὸν μισθωτὸν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἢ τῶν ὀργάνων του καὶ συνεπείᾳ ταύτης περικοπὴ τῶν ἀποδοχῶν του συνιστᾷ ἀθέτησιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 673, ἐὰν ὁ ἐργοδότης ἢ τὰ ὄργανά του εἶχον περιβληθῇ νομίμως τοιαύτην πειθαρχικὴν ἐξουσίαν, τοῦ μισθωτοῦ δικαιουμένου, ἂν ταύτης ἐγένετο κακὴ χρῆσις, ὅπως ζητήσῃ τὴν ἀνατροπὴν τῆς ἀδίκου ταύτης πράξεως κατὰ τὸ ἄρθρον 371 ἢ 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, συντρεχουσῶν τῶν πρὸς τοῦτο νομίμων προϋποθέσεων Ὅθεν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ κατὰ τὴν ἐπικουρικὴν αὐτῆς βάσιν, δι' ἧς αἰτεῖται τὴν καταβολὴν τῶν ἀπὸ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως 19.5.1956 μέχρι τῆς λήξεως τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως ἀποδοχῶν του, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ ὑπ' αὐτοῦ γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὀφείλεται εἰς ἀθέτησιν ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπορρεουσῶν ὑποχρεώσεων τούτου, ὀφειλομένων εἰς ὑβριστικὴν συμπεριφορὰν τούτου ἔναντι αὐτοῦ, ὡς μισθωτοῦ, ἤτοι διευθυντοῦ τῶν τεχνικῶν ὑπηρεσιῶν ἠλεκτροφωτισμοῦ Καβάλας καὶ τὴν εἰς τὸν ἐνάγοντα ἐπιβληθεῖσαν ἄδικον πειθαρχικὴν ποινὴν διὰ τῆς ὡς εἴρηται ἀποφάσεως τῆς Δημαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς, δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς νόμῳ ἀβάσιμος, καθόσον, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, τόσον ἡ ὑβριστικὴ διαγωγὴ τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸν ὑπ' αὐτὸν μισθωτὸν τὸν συνδεόμενον διὰ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ὡς καὶ ἡ ἄδικος ἐπιβολὴ πειθαρχικῆς ποινῆς ὑπ' αὐτοῦ ἢ τῶν ὀργάνων του, δὲν ἀποτελοῦσιν ἀθέτησιν τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἀπορρεουσῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐργοδότου.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΙΜΩΝ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΩΝ ΥΠΟ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Ἀποκλειστική δι' αὐτῶν ρύθμισις τῶν μεταξὺ ἐργολάβου καὶ ἐργοδότου σχέσεων

Καθορισμὸς ὑπὸ τῶν Ἐπιτροπῶν τιμαριθμικῆς διαπιστώσεως βασικῶν τιμῶν ἡμερομισθίων διὰ τὴν ρύθμισιν ἀποκλειστικῶς τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργολαβίας σχέσεων μεταξὺ ἐργολάβου καὶ ἐργοδότου καὶ οὐχὶ καὶ προσδιορισμὸς τοῦ ὕψους τῶν ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου καταβλητέων εἰς τοὺς ἐργαζομένους ἡμερομισθίων.

Ἀναιρεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 584/1957 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Χαλκίδος, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Τὸ ζήτημα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἠσχολήθη ὁ Ἄρειος Πάγος, ἔχει ζωηρὸν πρακτικὸν ἐνδιαφέρον.

Τὰ δικαστήρια τῆς οὐσίας ἀπησχολήθησαν κυρίως ἂν τοῦ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα παρεχομένου δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων «δώρου» δικαιοῦνται καὶ οἱ εἰς δημόσια ἔργα ἐργαζόμενοι καὶ ἐν καταφατικῇ περιπτώσει ἐπὶ ποίας βάσεως θὰ ὑπολογισθῇ τοῦτο καὶ ἀκόμη ἐπὶ ποίας βάσεως θὰ ὑπολογισθῇ καὶ ἡ πρόσθετος ἀροιβὴ δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας δυνάμει τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 18310/1946 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων (βλέπε Πρωτοδικείου Πατρῶν 1099/1951, εἰσηγητὴς *Β. Ταΐρης*, ΕΕΔ 11, 94. Πρωτοδικείου Πατρῶν 424/1952, εἰσηγητὴς *Κ. Ποῦλος*. ΕΕΔ 12, 781, αἵτινες ἐδέχθησαν, ὅτι θὰ ἰσχύσωσι τὰ νομίμως καθοριζόμενα κατώτατα ὑποχρεωτικὰ ἡμερομίσθια) Πρωτοδικείου Μυτιλήνης 979/1951, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, εἰσηγητὴς *Μ. Καλεύρας*, ΕΕΔ 11, 96).

Ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι δὲν εἶναι ὑποχρεωτικῶς καταβλητέα τὰ ὑπὸ τῶν Ἐπιτροπῶν τιμαριθμικῆς διαπιστώσεως βασικῶν τιμῶν ἡμερομισθίων καὶ ὑλικῶν, κατὰ τὸ β.δ. 6/20 Αὐγούστου 1951 «περὶ ἀναθεωρήσεως τῶν τιμῶν μονάδος ἐκτελέσεως τῶν δημοσίων κλπ. ἔργων», καθοριζόμενα.

Οὕτω ἐμφανίζονται ἄκυροι καὶ αἱ σχετικαὶ διατάξεις τῶν περὶ παροχῆς «δώρου» ὑπουργικῶν ἀποφάσεων (ὁμοία καὶ ἡ τῆς προσφάτου ὑπ' ἀριθ. 74000/15900/1958, ΕΕΔ 17, 1322), καθ' ἣν τὸ δῶρον θέλει ὑπολογισθῇ βάσει τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ καθωρισμένου ὑπὸ τῶν οἰκείων Ἐπιτροπῶν τιμαριθμικῆς διαπιστώσεως βασικῶν ἡμερομισθίων (ἀφοῦ ταῦτα δὲν εἶναι τὰ νόμιμα διὰ τοὺς ἐργαζομένους), ἀλλὰ θὰ ὑπολογισθῇ βάσει τῶν ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἄλλων πράξεων καθωριαμένων κατωτάτων ἡμερομισθίων.

Ἀρείου Πάγου 788/1958, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Λ. Ροζάκης*
Δικηγόρος ὁ κ. Ἀπ. Μπουρνιᾶς

Ὁρίζον τὸ ἄρθρον 2 § 2 τοῦ β. δ/γματος τῆς 6/20 Αὐγούστου 1951 «περὶ ἀναθεωρήσεως τῶν τιμῶν μονάδος ἐκτελέσεως δημοσίων κλπ. ἔργων» ὅτι ἔργον τῆς κατὰ τὴν 1ην παράγραφον Ἐπιτροπῆς εἶναι ὁ καθορισμὸς τῶν εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ τριμήνου τρεχουσῶν τιμῶν ἡμερομισθίων (καταβαλλομένων τοῖς ἐργαζομένοις) καὶ ὑλικῶν ἁπασῶν τῶν ἐργολαβιῶν ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων κλπ. τῆς περιφερείας ἑκάστου νομοῦ, δυναμένης νὰ καθορίζῃ, ὅταν διαπιστώσῃ τὸ τοιοῦτον, καὶ βασικὰς τιμὰς διαφόρους διὰ τὰς ἀντιστοίχως ὑπὸ γενικὰς διαφόρους συνθήκας εὑρισκομένας περιοχὰς τῆς περιφερείας τοῦ νομοῦ, σαφῆ ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι ὁ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης καθορισμὸς τῶν τρεχουσῶν τιμῶν ἡμερομισθίων ἀποτελεῖ ἁπλῆν διαπίστωσιν τῶν τρεχουσῶν τιμῶν, ἵνα βάσει τούτων ρυθμισθῶσιν αἱ ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργολαβίας σχέσεις μεταξὺ ἐργολάβου καὶ ἐργοδότου πρὸς ἀναθεώρησιν, ἐφ' ὅσον συντρέχει περίπτωσις τῶν κατὰ τὴν δημοπράτησιν τοῦ ἔργου συμπεφωνημένων τιμῶν μονάδος ἐκτελέσεως αὐτοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ προσδιορισμὸν τοῦ ὕψους τῶν ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου καταβλητέων εἰς τοὺς ἐργαζομένους ἡμερομισθίων. Τοιοῦτος προσδιορισμὸς θὰ ἦτο ἐκτὸς τῆς διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ διατάγματος τούτου παρασχεθείσης ἐξουσιοδοτήσεως ὑπὸ τῶν νόμων 5367/1932 καὶ 1381/1944, αἵτινες, ὡς ἐκ τοῦ ὅλου περιεχομένου αὐτῶν συνάγεται, ρυθμίζουν ἀποκλειστικῶς τὰς μεταξὺ τοῦ ἐργολάβου καὶ ἐργοδότου σχέσεις. Ὅθεν, ἀντιθέτως κρῖναν τὸ δικάσαν δικαστήριον καὶ δεξάμενον τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἐργαζομένου ὡς λατόμου εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐκτελούμενον ἐργολαβικῶς δημόσιον ἔργον, δι' ἧς ἐζήτει καθυστερουμένας ἀποδοχὰς βάσει ἡμερομισθίου, ὡς τοῦτο καθωρίσθη ὑπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ ἄνω διατάγματος προβλεπομένης Ἐπιτροπῆς, ἐσφαλμένως τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασίν του κατέστησε κατὰ τὸ ἄρθρον 507 § 17 Πολ. Δικ. καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου ἴον λόγον ἀναιρέσεως.

ΚΑΤΩΤΑΤΑ ΟΡΙΑ ΑΠΟΔΟΧΩΝ

ΝΟΜΙΜΟΣ ΑΜΟΙΒΗ ΑΝΕΙΔΙΚΕΥΤΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΡΙΩΝ

Εκπτώσεις δι' άξίαν παρεχομένης διά συλλογικής συμβάσεως έργασίας τροφής

Δικαίωμα «λαντζέρισας» έστιατορίου, ούσης άνειδικεύτου έργατρίας, πρός λήψιν του κατωτάτου όρίου ήμερομισθίου άνειδικεύτου έργατρίας μετ' έκπτωσιν έξ αύτου της άξίας τροφής κατά το ποσόν των ύπ' άριθ. 45941/1951 και 27316/1954 αποφάσεων του Υπουργού Έργασίας.

Άναιρείται ή ύπ' άριθ. 17837/1956 απόφασις του Πρωτοδικείου Άθηνών, ως εφετείου.

Έχει αναγνωρισθή ως γενική αρχή ότι ούδείς εργατοτεχνίτης ή εργατοτεχνίτρια δύναται να λάβη ως νόμιμον μισθοδοσίαν ποσόν κατώτερον του ελαχίστου όρίου ήμερομισθίου άνειδικεύτου εργάτου και εργατρίας, τούτο δε άμέσως προκύπτει και έκ των σχετικών περί ήμερομισθίων άνειδικεύτων εργατών διατάξεων (υπουργική απόφασις 33700/1950, ΕΕΔ 9, 623, ως έτροποποιήθη υπό της ύπ' άριθ. 2750/1950 όμοίας, ΕΕΔ 10, 142).

Άπό του δεδομένου τούτου προηγήθησαν άρεοπαγιτικαί αποφάσεις, αί οποίαι εδέχθησαν όμοίως, ως και ή νεωτέρα κατωτέρω καταχωριζομένη, ότι και ο «λαντζέρης» έστιατορίου δικαιούται του κατωτάτου όρίου ήμερομισθίου άνειδικεύτου εργάτου, αφού ή περί αύτων υπουργική απόφασις είναι ευνοϊκωτέρα της ρυθμιζούσης τας αποδοχάς της κατηγορίας αύτης των εργαζομένων από 3 Μαρτίου 1939 συλλογικής συμβάσεως έργασίας (βλέπε και Α.Π. 22/1957, Α' Τμήματος, εισηγητής *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 16, 147, Α. Π. 584/1958, Γ' Τμήματος, εισηγητής *Α. Κουτσουμάρης*, ΕΕΔ 17, 798.

Διά τον λόγον όμως ότι αί περί ανειδικεύτων εργατών διατάξεις καθορίζουν το εν αύταις ήμερομίσθιον άνευ τροφής και διά της ανωτέρω συλλογικής συμβάσεως έργασίας παρέχεται εις το προσωπικόν των έστιατορίων τροφή, διά την έξεύρεσιν του νομίμου εις την περίπτωσιν ήμερομισθίου εκπίπτεται ή άξία της παρεχομένης τροφής κατά το μέτρον της πρότερον ισχυούσης ύπ' άριθ. 45941/1951 υπουργικής αποφάσεως (ΕΕΔ 10, 957) (δραχ. 3.50 ήμερησίως) και της ήδη ισχυούσης ύπ' άριθ. 27316/1954 (ΕΕΔ 13, 440) (15 ο/ο επί του έκάστοτε ισχύοντος ελαχίστου όρίου ήμερομισθίου ανειδικεύτου εργάτου).

Το θέμα έχει ενδιαφέρον και μετά την από 22.8.1958 εθνικήν γενικήν συλλογικήν σύμβασιν έργασίας (ΕΕΔ 17, 949), διά της οποίας καθωρίσθησαν νέα κατώτατα όρια ήμερομισθίων ανειδικεύτων εργατών και εργατριών.

Άρείου Πάγου 785/1958, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Άντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εισηγητής ο Άρεοπαγίτης κ. *Π. Τσαρούχης*
Δικηγόροι οι κ.κ. Θ. Σούλης, Ι. Βενιζέλος

Έκ του συνδυασμού των διατάξεων των άρθρων 1, 2, 5, 11 έδάφ. 2 της ύπ' άριθ. 33700/1950 αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού, Έργασίας και Οικονομικών, ως έτροποποιήθη και συνεπληρώθη διά της ύπ' άριθ. 2250/1951 όμοίας των αύτων Υπουργών, σαφώς προκύπτει, ότι ή λαντζέρισα έστιατορίου, έργασίαν ανειδικεύτου έργατρίας παρέχουσα, λαμβάνει τας υπό των υπουργικών αποφάσεων 2750/1951, 49500/1952, 38700/1952, 2203/1953, 27333/1954, 27653/1954 και 28058/1958 αυξηθείσας βασικάς αποδοχάς ανειδικεύτου εργατρίας, ούσας ανωτέρας των υπό της από 3 Μαρτίου 1939 συλλογικής συμβάσεως προβλεπομένων, ως εξειλίχθησαν υπό των επακολουθησασών υπουργικών αποφάσεων. Τό βάσει δε τούτων ελάχιστον όριον αποδοχών της ανειδικεύτου εργατρίας ανήρχετο μετά της προσθέτου άμοιβής διά την κατά τας 4 Κυριακάς του μηνός έργασίαν εις δραχ. 700 μηνιαίως από 1.5.1954 μέχρι 1.1.1955 και εις δραχ. 812 μηνιαίως από 1.1.1955 μέχρι 12.1.1956. Ή άξία δε της τροφής, αποτιμωμένης ειδικώς εν τη περιπτώσει ταύτη εις ποσοστόν 15 ο/ο επί του έκάστοτε ισχύοντος ελαχίστου όρίου ήμερομισθίου ανειδικεύτου εργάτου συμφώνως προς την ύπ' άριθ. 45941/1951 απόφασιν Υπουργών Οικονομικών και Έργασίας, ως έτροποποιήθη διά της ύπ' άριθ. 27316/1954 αποφάσεως Υπουργού Έργασίας, δημοσιευθείσης εις την Έφημερίδα της Κυβερνήσεως την 24.3.1954, ανήρχετο εις δραχ. 3.75 ήμερησίως από 1.5.1954 μέχρι 1.1.1955 και εις δραχ. 4.35 ήμερησίως από 1.1.1955 μέχρι 12.1.1956. Όθεν, δεξάμενον το ως εφετείον δικάσαν Πρωτοδικείον διά της προσβαλλομένης αποφάσεως, ως εξ αύτης δείκνυται, μετ' ανελεγκτον εκτίμησιν των προσαχθεισών αποδείξεων, ότι εις την αναιρεσείουσαν παρείχετο κατά το άνω χρονικόν διάστημα από 1.1.1954 μέχρι 12.1.1956 της παρά τοις αναιρεσιβλήτοις έργασίας της τροφή και το χρηματικόν ποσόν των δραχ. 600 μηνιαίως και ότι το ποσόν τούτο, αφαιρουμένου του αναλογούντος διά την πρόσθετον άμοιβήν της διά τας κατά τας Κυριακάς απασχόλησίν της, καλύπτει τον νόμιμον εις χρήμα μισθόν αύτης, ανερχόμενον από 1.3.1954 μέχρι 1.1.1955 εις δραχ. 416 και από 1.1.1955 και εφεξής εις δραχ. 520 μηνιαίως, συμφώνως προς την από 3.3.1939 συλλογικήν σύμβασιν έργασίας, ως εξειλίχθη υπό των επακολουθησασών από 4.11.1947 και 1.12.1947 συλλογικών συμβάσεων έργασίας και των ύπ' άριθ. 29438/1949, 2750/1951, 49500/1952 υπουργικών αποφάσεων, κατατασσομένου του

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΗΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Προστασία Α. Ν. 694/1937

Ἀνεφάρμοστον Α.Ν. 694/1937, κατ' ἄρθρον 6 Ν. Δ. 2510/1953, ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν, ὡς καὶ τῶν Τραπεζῶν Ἑλλάδος, Κτηματικῆς καὶ Ἀγροτικῆς.

Ἐπρόκειτο περὶ ἀπολύσεως ὑπαλλήλου τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, τυγχάνοντος μέλους Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου, ἐπικαλεσθέντος τὴν προστασίαν τοῦ εἰδικοῦ ἀ. ν. 694/1937 (ἄρθρον 9), κατὰ τὸν ὁποῖον οἱ μισθωτοὶ οὗτοι, ἀπολυόμενοι τῆς θέσεώς των ἄνευ ἱκανοῦ ἀποχρῶντος λόγου, κρινομένου παρὰ τοῦ Τμήματος τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως παρὰ τῶν ἐπιχειρήσεων, παρ' αἷς ἐργάζονται, ὡς ἐργάται ἢ ὑπάλληλοι ἐπ' ἀντιμισθίᾳ, διατηροῦσι καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσίν των τὴν ἰδιότητά των ὡς μελῶν τῶν διοικητικῶν συμβουλίων ἢ ἐξελεγκτικῶν ἐπιτροπῶν μέχρι λήξεως τῆς θητείας των ἢ περατώσεως τοῦ ἐλέγχου, λαμβάνοντες τὴν ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ ὁριζομένην ἀποζημίωσιν (βλέπε πλειότερα ἐν ΕΕΔ 16, 278).

Ὁ ἀπολυθεὶς προσέφυγεν εἰς τὸ ἁρμόδιον κατὰ τὰ ἄνω Συμβούλιον (περὶ τοῦ ἔργου αὐτοῦ βλέπε Σ.Ε. 623/1958, εἰσηγητὴς *Π. Μερτικόπουλος*, ΕΕΔ 17, 404, καὶ διὰ τὴν ἀνάγκην ἐκδόσεως ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου Α.Π. 579/1949, εἰσηγητὴς *Α. Χαμάρτος*, ΕΕΔ 9, 78) καὶ τοῦτο ἀπεφάνθη, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων ἐκείνων, οἵτινες ἀπολύονται δι' ὡρισμένους λόγους κατ' ἀκολουθίαν ἀποφάσεως Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, ἐκδιδομένης καθ' ὡρισμένην διαδικασίαν καὶ οὔσης κατὰ νόμον ὑποχρεωτικῆς διὰ τὸν ἐργοδότην.

Ἀνεξαρτήτως ὅμως τοῦ ὅτι ἱκαναὶ ἀντιρρήσεις δύνανται νὰ ὑπάρξουν ὡς πρὸς τὴν ὀρθότητα τῆς ἀπόψεως ταύτης, ἀφοῦ ὁ εἰδικὸς νόμος ἐνεπιστεύθη τὴν κρίσιν εἰς τὸ ἁρμόδιον συλλογικὸν ὄργανον διοικήσεως, τὸ Τμῆμα Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ὅπου ὁ Νομοθέτης ἠθέλησε τοῦτο εἰς ἀνάλογον περίπτωσιν ρητῶς ὥρισεν, ἄρθρον 7 ἀ.ν. 1836/1951, βλέπε καὶ Α.Π. 695/1958, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 17, 1222), ἐν προκειμένῳ ὡς δέχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 2510/1953 (ΕΕΔ 12, 925), δὲν εἶχεν ἐφαρμογὴν ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀ.ν. 694/1937.

Ἡ διάταξις αὕτη (ἄρθρον 6 ν. δ. 2510/1953) ἐ-

καταστήματος τῶν ἀναιρεσιβλήτων ἀπὸ ἀπόψεως μισθολογικῶν καὶ λοιπῶν ὑποχρεώσεων εἰς τὴν Β' κατηγορίαν ἑστιατορίου καὶ δὲν ὀφείλεται εἰς τὴν ἀναιρεσείουσαν διαφορὰ μεταξὺ καταβληθεισῶν καὶ κατοβλητέων ἀποδοχῶν, οὔτε προσαύξησις διὰ παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν κατὰ τὰς Κυριακάς, ἀλλ' ὀφείλεται μόνον τὸ ἐν αὐτῇ ποσόν, δι' ὑπόλοιπον δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα καὶ δι' ἀποζημίωσιν λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὑπολογισθὲν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κατὰ τὰ ἄνω δεκτοῦ γενομένου ὑπ' αὐτοῦ νομίμου μισθοῦ αὐτῆς καὶ κρῖναν ἀκολούθως ἀπορριπτέον τὸν λόγον ἐφέσεως κατὰ τῆς ἐκκληθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως τὸν σχετικὸν μὲ τὰ ἐν λόγῳ δῶρα καὶ δεκτὸν ἐν μέρει τὸν λόγον ἐφέσεως τὸν σχετικὸν μὲ τὴν ἀποζημίωσιν λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἀπορριπτέαν κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς αὐτῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως τὴν ἐφ' ἧς αὕτη ἐξεδόθη ἀγωγὴν κατὰ τὰ αἰτήματα αὐτῆς περὶ καταβολῆς τῶν ἐν αὐτῷ ποσῶν διὰ διαφορὰ μισθοῦ καὶ διὰ προσαυξήσεις ἀποδοχῶν δι' ἐργασίαν παρασχεθεῖσαν κατὰ τὰς Κυριακάς ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας διατάξεις τῶν προμνησθεισῶν καὶ ἰσχὺν νόμου ἐχουσῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καὶ ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασίν του κατέστησε, κατ' ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ. καὶ κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου 2ον λόγον ἀναιρέσεως, δέον δὲ νὰ παραπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις πρὸς νέαν συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 834 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 25 νόμου 3810/1957, καὶ τῷ ἄρθρῳ 3 τοῦ κανονισμοῦ λειτουργίας τοῦ Δικαστηρίου τοῦ Ἀρείου Πάγου, κυρωθέντος διὰ τοῦ]ἀπὸ 9.1/3.3.1958 β. δ/γματος.

χει ὡς ἑξῆς: Τόσον ἐπὶ τῶν καταγγελιῶν συμβάσεως ἐργασίας τῶν γενομένων κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 4 καὶ 7 τοῦ παρόντος, ὅσον καὶ ἐπὶ πάσης καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῆς συσταθείσης Τραπέζης ('Εθνικῆς καὶ 'Αθηνῶν), ὡς καὶ τῶν Τραπεζῶν 'Ελλάδος, Κτηματικῆς καὶ 'Αγροτικῆς, δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1803/1951 καὶ τοῦ ἀ. ν. 694/1937.

Διατί ἐθεσπίσθη ἡ διάταξις αὕτη, ἡ ὁποία εἰσάγει ἐξαίρεσιν διὰ τὰς ἐν αὐτῇ Τραπέζας, δικαιολογεῖται ἐκ τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως (ΕΕΔ 12. 928) ὡς ἑξῆς: «Ὡς γνωστόν, ὁ νόμος 1803/1951 ἐπεδίωξε τὴν προστασίαν τῶν προέδρων καὶ τῶν γενικῶν γραμματέων τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἔναντι τῆς αὐθαιρέτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν αὐτῶν λόγῳ τῆς συνδικαλιστικῆς των δράσεως. Εἰς παρόμοιον σκοπὸν προσέβλεψε καὶ ὁ ἀ.ν. 694/1937, ὅσον ἀφορᾷ τὰ μέλη τῶν διοικητικῶν συμβουλίων ἢ ἐξελεγκτικῶν ἐπιτροπῶν Ταμείων Συντάξεων Προνοίας καὶ ἐν γένει 'Οργανισμῶν Κοινωνικῆς 'Ασφαλίσεως. Κίνδυνος ὅμως αὐθαιρέτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας λόγῳ συνδικαλιστικῆς δράσεως δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, διότι, ὡς ἐκ τοῦ τρόπου τῆς συνθέσεως τῆς Διοικήσεως τῆς Τραπέζης, αὕτη μὴ ἔχουσα ἴδια οἰκονομικὰ ἢ ἄλλα συμφέροντα, ἀποκλείει πάντα κίνδυνον αὐθαιρέτου ἐνεργείας ἔναντι τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς δι' οἱονδήποτε λόγον τῆς συνδικαλιστικῆς αὐτοῦ δράσεως».

Ἄλλο τὸ ζήτημα, ἂν εἶναι ἀμφιβόλου πειστικότητος ἡ εἰσηγητικὴ αὕτη ἔκθεσις, διὰ νὰ στερηθῇ οὕτω ἡ γενικὴ διὰ τὰ συνδικαλιστικὰ στελέχη προστασία τοῦ ἀνωτέρω νόμου.

Συμβουλίου 'Επικρατείας 1824/1958, 'Ολομελείας

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Ρ. Νικολαΐδης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Λιβαθηνός, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1957 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 61 § 1 τοῦ νόμου 6298/1934 «περὶ Κοινωνικῶν Ασφαλίσεων» Τμήματος τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς 'Ασφαλίσεως, δι' ἐπιληφθὲν αἰτήσεως τοῦ προσφεύγοντος, αἰτουμένου ὅπως κριθῇ παρ' αὐτοῦ, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν § 4 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀ. ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας κλπ. διατάξεών τινων τῆς ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας» ὁριζόμενα, ἡ σοβαρότης τῶν παραπτωμάτων, συνεπείᾳ τῶν ὁποίων ἀπελύθη οὗτος τῆς παρὰ τῇ 'Αγροτικῇ Τραπέζῃ τῆς 'Ελλάδος θέσεώς του, ἵνα ἐν περιπτώσει ἀναιτίου ἀπολύσεως τύχῃ τῶν ἐν τῇ § 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 9 εὐεργετημάτων, ἀπέρριψε τὴν αἴτησιν, κρίναν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι ὁ αἰτῶν, ὡς διατελέσας αἱρετὸν μέλος τῆς Διοικήσεως τοῦ Ταμείου 'Υγείας τῶν 'Υπαλλήλων τῆς 'Αγροτικῆς Τραπέζης, ἀποτελοῦντος σωματεῖον ἀσκοῦν κοινωνικὴν ἀσφάλισιν, νομιμοποιεῖται μὲν εἰς ἄσκησιν τῆς προσφυγῆς, πλὴν ὅμως ἡ προδιαληφθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀ. ν. 694/1937 δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐπ' αὐτοῦ καὶ γενικώτερον ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων, οἵτινες ἀπολύονται δι' ὡρισμένους λόγους κατ' ἀκολουθίαν ἀποφάσεως συλλογικοῦ ὀργάνου εἶναι πρὸς τὸν ἐργοδότην, οἷον τὸ Πειθαρχικὸν Συμβούλιον τῆς 'Αγροτικῆς Τραπέζης, ἐκδιδομένης καθ' ὡρισμένην διαδικασίαν καὶ οὔσης κατὰ νόμον ὑποχρεωτικῆς διά τε τὸν ἐργοδότην καὶ τὸν ὑπάλληλον.

'Η 'Αγροτικὴ Τράπεζα τῆς 'Ελλάδος νομιμοποιεῖται εἰς παρέμβασιν ὑπὲρ τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, δι' ἣν ἀπηλλάγη αὐτὴ τῆς ὑπὲρ τοῦ αἰτοῦντος οἰκονομικῆς ἐπιβαρύνσεως τοῦ ἄρθρου 9 § 2 τοῦ ἀ. ν. 694/1937.

Κατὰ τὴν 30 'Οκτωβρίου 1956, ὅτε ὁ αἰτῶν ἤσκησε τὴν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων προσφυγὴν τοῦ ἄρθρου 9 § 4 τοῦ ἀ.ν. 694/1937, εἶχεν ἤδη ἀπεκδυθῆ τοῦτο τῆς περαιτέρω ἀμεσιότητός του ἐπὶ τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῆς 'Αγροτικῆς Τραπέζης, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν. δ. 2510/1953 «περὶ ρυθμίσεως ζητημάτων τινῶν προσωπικοῦ Τραπεζιτικῶν 'Ιδρυμάτων καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων», ὁρίζουσαν ὅτι «τόσον ἐπὶ τῶν καταγγελιῶν συμβάσεως ἐργασίας, τῶν γινομένων κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 4 καὶ 7 τοῦ παρόντος, ὅσον καὶ ἐπὶ πάσης καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῆς συσταθείσης Τραπέζης, ὡς καὶ τῶν Τραπεζῶν 'Ελλάδος, Κτηματικῆς καὶ 'Αγροτικῆς, δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ ἀ. ν. 1803/1951 καὶ τοῦ ἀ. ν. 694/1937». Κατὰ συνέπειαν νομίμως τὸ Συμβούλιον Κοινωνικῆς 'Ασφαλίσεως ἀπέρριψε τὴν προσφυγὴν τοῦ αἰτοῦντος εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ, δι' ἣν καὶ ἀπορριπτέα τυγχάνει ἡ κατὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ στρεφομένη ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ὡς ἀβάσιμος.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

§ 1. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐξόδου καὶ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Βιομηχανίας Καπνοῦ.

Ἐπιστροφὴ εἰς ἠσφαλισμένον εἰσφορῶν αὐτοῦ ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἀποχωρήσεώς του ἐκ τῆς ἐργασίας.— Ἀληθὴς ἔννοια τοῦ Καταστατικοῦ: Κατὰ τὴν ἐν προκειμένῳ ἔχουσαν ἐφαρμογὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 36789/1941 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (φ. 168 Β') ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Ταμείου ὁρίζεται, ὅτι: «1. Ὁ ἠσφαλισμένος, ἀποχωρῶν τῆς ἐργασίας του, μὴ δικαιούμενος δὲ συντάξεως ἢ ἐφ' ἅπαξ παροχῆς, δύναται νὰ ζητήσῃ ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἀποχωρήσεώς του ἐκ τῆς ἐργασίας τὴν ἐπιστροφὴν τῶν εἰσφορῶν αὐτοῦ, ἀτοκως, ἐφ' ὅσον ἀποδεικνύει 1.200 εἰσφορὰς ἢ 50 μηνιαίας εἰς τὸ Ταμεῖον... 2. Ἐπανάληψις ἐργασίας παρὰ τῇ καπνοβιομηχανίᾳ καὶ ἐπιστροφὴ εἰς τὸ Ταμεῖον τῶν ἀναληφθεισῶν εἰσφορῶν ἐντὸς τριετίας ἀπὸ τῆς ἀποχωρήσεως ἀποκαθιστᾷ τὸν ἠσφαλισμένον εἰς τὴν προτέραν αὐτοῦ κατάστασιν». Κατὰ τὴν ἀληθῆ δὲ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης, συναγομένην καὶ ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ καὶ δὴ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 12 αὐτοῦ, ὡς «ἀποχώρησις» διὰ τὰς περιπτώσεις ἐπιστροφῆς τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν νοεῖται οὐχὶ ἁπλῶς ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχὴ τοῦ μισθωτοῦ, ἥτις ἐνδέχεται νὰ ὀφείληται καὶ εἰς πρόσκαιρον διακοπὴν αὐτῆς, ἀλλ' ἐκείνη, δι' ἧς ἐκδηλοῦται σαφῶς καὶ ὁριστικῶς ἡ πρόθεσις περὶ τῆς ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος ἐξόδου τοῦ ἠσφαλισμένου.

Διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἀπερρίφθη ἡ περὶ συνταξιοδοτήσεως αἴτησις τῆς αἰτούσης, κριθέντος ὅτι αὕτη δὲν συνεπλήρωσε τὸν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν ὁριζόμενον συντάξιμον χρόνον τῶν 19 ἐτῶν καὶ 6 μηνῶν, ἅτε μὴ περιληφθέντος εἰς αὐτὸν τοῦ διαστήματος ἀπὸ 24 Ἰανουαρίου 1937 μέχρι 12 Ἀπριλίου 1949, ἐπὶ τῇ περαιτέρω αἰτιολογίᾳ, ὅτι ἡ αἰτοῦσα, ἀποχωρήσασα ἐκ τῆς ἐργασίας τὴν 12 Ἀπριλίου 1949 καὶ λαβοῦσα, ἐπὶ τῇ ἀπὸ 11 Φεβρουαρίου 1950 αἰτήσει της, τὰς ἀτομικὰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς τοῦ ρηθέντος χρονικοῦ διαστήματος, ἐπανέλαβε τὴν ἐργασίαν τὴν 29ην Μαΐου 1952, ἤτοι μετὰ τὴν πάροδον τῆς ἐν τῷ ὡς εἴρηται ἄρθρῳ τοῦ Κανονισμοῦ ὁριζομένης τριετίας. Οὗτος ὅμως ἀποφανθεῖσα καὶ θεωρήσασα ὡς χρόνον ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος ἀποχωρήσεως τῆς αἰτούσης τὴν 12ην Ἀπριλίου 1949, καθ' ἣν αὕτη ἁπλῶς ἔπαυσεν ἐργαζομένη παρὰ τῇ καπνοβιομηχανίᾳ, οὐχὶ δέ, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα, τὴν 11ην Φεβρουαρίου 1950, καθ' ἣν διὰ τῆς ἐπιβολῆς τῆς περὶ ἐπιστροφῆς τῶν εἰσφορῶν αἰτήσεως ἐξεδήλωσε τὴν προθεσιν περὶ τῆς ὁριστικῆς ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος ἀποχωρήσεώς της, κατ' ἀκολουθίαν δὲ τούτου μὴ ὑπολογίσασα ὡς συντάξιμον τὸν πρὸ τῆς ἀναλήψεως τῶν εἰσφορῶν χρόνον ἀσφαλίσεως αὐτῆς, ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ, ὅτι ἀπὸ τῆς ἀποχωρήσεως μέχρι τῆς ἐκ νέου ἀναλήψεως παρ' αὐτῆς ἐργασίας παρῆλθε χρονικὸν διάστημα μεῖζον τῶν τριῶν ἐτῶν, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὴν προμνησθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 16 § 2 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου. Τούτῳ ὄθεν τῷ λόγῳ ἀκυρωτέα ἀποβαίνει ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως. *(Σ. Ε. 1586/1958, Ὁλομελείας,* Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ν. Γαβαλλᾶς,* Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σπετσάκης, Γ. Χολέβας).

§ 2. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν.

Προσμέτρησις εἰς χρόνον συντάξιμου ὑπηρεσίας οὐχὶ μόνον ἐφεδρικῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ἀλλὰ καὶ ὑπηρεσίας κληρωτοῦ.— Ἔννοια ἄρθρου 51 ἀ. ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» διὰ τὸ δικαίωμα συντάξεως κατὰ τὰς ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τοῦ τελευταίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ προϋποθέσεις, ἐπὶ διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως εἰς πλείονας Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς κυρίας ἀσφαλίσεως.— Ἀνεφάρμοστον αὐτοῦ, προκειμένου περὶ συντάξεων, παρεχομένων ὑπὸ Ἀσφαλιστικοῦ τινος Ὀργανισμοῦ, εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ δυνάμει τῆς συνδεούσης τὸν Ὀργανισμὸν πρὸς τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ σχέσεως ἐργασίας καὶ ἐπὶ τῇ βάσει εἰδικοῦ συνταξιοδοτικοῦ καθεστῶτος.— Ἀναγνώρισις δι' ἐξαγορᾶς προϋπηρεσίας.— Ἔναρξις συνταξίμου ὑπηρεσίας ὑπαλλήλου τοῦ Ταμείου: Ἐν ἄρθρῳ 119 τοῦ ἐφαρμοστέου ἐν προκειμένῳ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν (ν. 558/1943, Φ.Ε.Κ. 203) ὁρίζεται ἐν μὲν τῇ § 1, ὅτι «συντάξιμος ὑπηρεσία εἶναι τὸ χρονικὸν διάστημα, ἀφ' οὗ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸν ὑπάλληλον τὸ περὶ διορισμοῦ ἔγγραφον μέχρι τῆς κοινοποιήσεως τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀπολύσεως», ἐν δὲ τῇ § 4, ὅτι εἰς τὴν συντάξιμον ὑπηρεσίαν προσμετρεῖται, μεταξὺ ἄλλων, «καὶ ἡ ἐν τῷ στρατῷ τῆς ξηρᾶς ἢ τῆς θαλάσσης ἢ ἐν τῇ ἀεροπορίᾳ ἢ τῇ χωροφυλακῇ διανυθεῖσα ὑπηρεσία». Ἐκ τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως, οὐδεμίαν διάκρισιν ποιουμένης μεταξὺ στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας κληρωτοῦ καὶ στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ἐφέδρου, προκύπτει, ὅτι εἰς τὴν συντάξιμον ὑπηρεσίαν προσμετρεῖται οὐχὶ μόνον ἡ ἐφεδρικὴ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία, ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπηρεσία κληρωτοῦ. Ἐξ ἄλλου, ὁρίζεται μὲν ἐν ἄρθρῳ 128 τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ, ὅτι «ἐὰν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελε γεννηθῇ ζήτημά τι,

ή προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, ἔχουσιν ἐφαρμογὴν τὰ ἐπὶ δημοσίων ὑπαλλήλων ἐφαρμοζόμενα», κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 2 § 1 περίπτ. στ' τοῦ ἀ. ν. 1854/1951 «περὶ ἀπονομῆς τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν συντάξεων» (Φ.Ε.Κ. 182) συντάξιμος ὑπηρεσία λογίζεται «ἡ ἐν τῷ στρατῷ τῆς ξηρᾶς ἢ τῆς θαλάσσης ἢ τῆς χωροφυλακῆς ἢ τῆς ἀεροπορίας ὑπηρεσία, πλὴν τῆς τοῦ κληρωτοῦ», πλὴν ἡ ἐλευταία αὕτη διάταξις δὲν εἶχεν ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ, διότι περὶ τοῦ ζητήματος τῆς συνυπολογιστέας ὡς συνταξίμου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ἐπρονόησεν ὁ Κανονισμὸς τοῦ Ταμείου, ρυθμίσας τοῦτο ἄλλως διὰ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 119 § 4. Ὅθεν, κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου ἐκρίθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως μὴ προσμετρητέα εἰς τὴν συντάξιμον ὑπηρεσίαν τοῦ αἰτοῦντος ἡ ὑπὸ τοῦτον ἐν τῷ στρατῷ διανυθεῖσα ὑπηρεσία κληρωτοῦ ἐξ ἑνὸς ἔτους, δύο μηνῶν καὶ δέκα ἡμερῶν.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως προβάλλεται περαιτέρω, ὅτι κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 51 παράγραφος 1 τοῦ ἀν. νόμου 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὁρίζοντος ὅτι ἐπὶ διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως εἰς πλείονας Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς κυρίας ἀσφαλίσεως ὁ ἠσφαλισμένος δικαιοῦται συντάξεως κατὰ τὰς ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τοῦ τελευταίου Ὀργανισμοῦ προβλεπομένας προϋποθέσεις, συνυπολογιζομένου ὅμως καὶ τοῦ χρόνου, ὃν διήνυσεν ἐν ἀσφαλίσει παρὰ τοῖς προηγουμένοις Ἀσφαλιστικοῖς Ὀργανισμοῖς, δὲν συνυπελογίσθη, ἐν προκειμένῳ, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὡς συντάξιμος ὁ ἀπὸ 21.5.1951 μέχρι τοῦ διορισμοῦ τοῦ αἰτοῦντος ὡς τακτικοῦ ὑπαλλήλου χρόνος, καθ' ὃν οὗτος ὑπηρέτησε παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν ὡς ἡμερομίσθιος, ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, καὶ καθ' ὃν ἦτο ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων. Ἡ αἰτίασις αὕτη δὲν εἶναι βάσιμος, διότι αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 51 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 δὲν εἶναι ἐφαρμοστέαι, προκειμένου περὶ συντάξεων, αἵτινες, ὡς ἡ ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος ἀξιουμένη, παρέχονται ὑπὸ Ἀσφαλιστικοῦ τινος Ὀργανισμοῦ εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ, οὐχὶ ἐν τῇ ἰδιότητι αὐτοῦ ταύτῃ, κατὰ τὰς ἀρχὰς καὶ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τῆς ἀπονομῆς ἀσφαλιστικῶν παροχῶν, ἀλλὰ δυνάμει τῆς συνδεούσης τὸν Ὀργανισμὸν πρὸς τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ σχέσεως ἐργασίας καὶ ἐπὶ τῇ βάσει εἰδικοῦ συνταξιοδοτικοῦ καθεστῶτος. Ἡ ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος διανυθεῖσα, ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὑπηρεσία παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν ἔδει, ἐν τούτοις, νὰ ἀναγνωρισθῇ ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὡς συντάξιμος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 119 § 2 τοῦ Κανονισμοῦ, καθ' ἃς ὑπάλληλος δικαιοῦται νὰ ἀναγνωρίσῃ, δι' ἐξαγορᾶς ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, καὶ προσμετρήσῃ εἰς τὴν συντάξιμον ὑπηρεσίαν, μεταξὺ ἄλλων, καὶ τὴν παρὰ «παντὶ νομικῷ προσώπῳ δημοσίου δικαίου» διανυθεῖσαν παρ' αὐτοῦ προϋπηρεσίαν. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ὁ αἰτῶν δὲν εἶχε περιλάβει ρητῶς καὶ τὸν χρόνον τῆς περὶ ἧς πρόκειται προϋπηρεσίας εἰς τὴν πρὸς τὸ Ταμεῖον ὑποβληθεῖσαν αἴτησιν αὐτοῦ περὶ ἀναγνωρίσεως διαφόρων προϋπηρεσιῶν, πλὴν τοιοῦτον αἴτημα ἔδει, τοῦ νόμου μὴ τάσσοντος ἄλλως τε σχετικὴν προθεσμίαν, νὰ θεωρηθῇ ἐξυπακουόμενον ὡς ἐπικουρικόν, ἐφ' ὅσον ὁ αἰτῶν ἠξίου, κατ' ἀρχήν, ὅτι ὁ ὡς εἴρηται χρόνος ἦτο προσμετρητέος καὶ ἄνευ ἐξαγορᾶς, ὡς τοιοῦτος δ' εἶχε κριθῇ διὰ τῆς προηγουμένης ὑπ' ἀριθ. 1576/11.7.1956 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου.

Ὁρίζεται μὲν ἐν τῇ ἀνωτέρω παρατιθεμένῃ διατάξει τοῦ ἄρθρου 119 § 1 τοῦ Κανονισμοῦ, ὅτι ἡ συντάξιμος ὑπηρεσία ἄρχεται ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ περὶ διορισμοῦ ἐγγράφου, δοθέντος ὅμως ὅτι ἡ κοινοποίησις αὕτη ἀποτελεῖ πρόσκλησιν πρὸς ἀποδοχὴν τοῦ διορισμοῦ καὶ ἀνάληψιν ὑπηρεσίας, συντελουμένην διὰ τῆς ὁρκωμοσίας, ἀφ' ἧς καὶ ἄρχεται ἡ κατοβολὴ τοῦ μισθοῦ (ἄρθρ. 61 καὶ 70 τοῦ ἀπὸ 28 Ἰανουαρίου 19 Ἰουνίου 1942 Καν. Διατάγματος «περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν», Φ.Ε.Κ. 139), δοκίμως, ὡς ἐν προκειμένῳ, τὸ περὶ διορισμοῦ ἔγγραφον ἐκοινοποιήθη εἰς τὸν διορισθέντα μετὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ δόσιν τοῦ ὅρκου, ἡ συντάξιμος ὑπηρεσία ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὁρκωμοσίας καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ περὶ διορισμοῦ ἐγγράφου. Ὅθεν, κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου ἐκρίθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ἡ παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀρτεργατῶν συντάξιμος ὑπηρεσία τοῦ αἰτοῦντος ἤρξατο ἀπὸ τῆς 16.6.1952, ὅτε ἀνεκοινώθη αὐτῷ ὁ διορισμός, καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς 30.5.1952, ὅτε οὗτος ὡρκίσθη καὶ ἀνέλαβεν ὑπηρεσίαν.

Προσμετρουμένων εἰς τὸν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως κριθέντα ἤδη συντάξιμον χρόνον ἐξ ὀκτὼ ἐτῶν, ἐννέα μηνῶν καὶ τεσσάρων ἡμερῶν τῶν κατὰ τὰς προηγουμένας σκέψεις προσμετρητέων ὑπηρεσιῶν τοῦ αἰτοῦντος, συμπληροῦται ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 116 περ. ε' Κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν (ν. 558/1943) ἀπαιτουμένη διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως λόγῳ καταργήσεως θέσεως δεκαετὴς συντάξιμος ὑπηρεσία, ἐφ' ᾧ καὶ δέον ὅπως, ἀκυρουμένης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἀναπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν διὰ τὴν ἀπονομὴν τῷ αἰτοῦντι τῆς κεκανονισμένης, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὡς ἀνωτέρω συνταξίμου αὐτοῦ ὑπηρεσίας, συντάξεως (*Σ. Ε. 136/1958*. Ὁλομέλεια, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Α. Παπαλάμπρου*, Δικηγόροι οἱ κ. κ. Γ. Τζωάννος, Γ. Μαγκάκης).

§ 3. Συνταξιοδότησις ὑπαλλήλων Ταμείου Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν μετὰ τὴν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. συγχώνευσιν αὐτοῦ.

Συνταξιοδότησις τῶν μὴ ἀποδεχομένων τὴν μετάταξιν ἢ ἔνταξιν ὑπαλλήλων τοῦ Ταμείου παρ' αὐτοῦ τούτου τοῦ Ι.Κ.Α.—Αὔξησις συντάξεως αὐτῶν: Διὰ τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ νόμου 2848/1953, οὗτινος ἡ ἰσχὺς ἤρξατο ἀπὸ 1.4.1953, ὡρίσθη, ὅτι τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν (Τ.Α.Κ.) «διαλύεται», συγχωνευόμενον δυνάμει τοῦ παρόντος εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὅπερ ὑπεισέρχεται εἰς τὰ ἐνεργητικὰ καὶ παθητικὰ περιουσιακὰ αὐτοῦ

στοιχεῖα καὶ ἀπαιτήσεις καὶ πάσης φύσεως δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις, πλὴν τῶν ὑποχρεώσεων ἐκ τῆς συνταξιοδοτήσεως τῶν μέχρι τῆς συγχωνεύσεως αὐτοῦ συνταξιούχων καὶ τῶν δυνάμει τοῦ παρόντος ἐξερχομένων, ὡς καὶ τῶν κατὰ τὰ ἐδάφια α', β', γ', δ' καὶ ε' τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ παρόντος νόμου», διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου 3 ὅτι «ἡ ἀσφάλισις τῶν μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Α.Κ. προσώπων συνεχίζεται ἀπὸ τῆς διαλύσεως αὐτοῦ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ὡς πρὸς πάντας τοὺς κινδύνους κατὰ τὰς ἰσχυούσας ἐν αὐτῷ διατάξεις, ἐφ' ὅσον αὗται δὲν τροποποιοῦνται διὰ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου». Περαιτέρω ἐν μὲν ταῖς §§ 1 - 4 τοῦ ἄρθρου 4 καθορίζονται οἱ δυνάμει τούτων καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐταῖς προϋποθέσεις ὑποχρεωτικῶς τιθέμενοι ἢ δυνάμενοι νὰ τεθῶσιν εἰς σύνταξιν ἐκ τῶν κατὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου ἠσφαλισμένων εἰς τὸ Τ.Α.Κ. καπνεργατῶν, διὰ δὲ τῶν §§ 5 καὶ 6 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁρίζεται, ὅτι αἱ κατὰ τὰς ἄνω §§ 1 - 4 παροχαὶ καταβάλλονται εἰς βάρος τῶν ἐσόδων τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου συνιστωμένου παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «Εἰδικὸς Λογαριασμὸς ἐξυπηρετήσεως συνταξιούχων τοῦ συγχωνευθέντος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμείου Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν», ἡ κίνησις καὶ διαχείρισις τοῦ ὁποίου ἐνεργεῖται διὰ τοῦ Ι.Κ.Α. κατὰ τὰ δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ ἑκάστοτε ὁριζόμενα, καὶ ὅτι εἰς βάρος ἐπίσης τῶν ἐσόδων τοῦ αὐτοῦ Λογαριασμοῦ λαμβάνουν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τὴν καθωρισμένην ἤδη διὰ τῶν περὶ τοῦ Τ.Α.Κ. διατάξεων κατὰ ποσὸν σύνταξιν αὐτῶν οἱ μέχρι τῆς συγχωνεύσεως τούτου ἐν ἐνεργείᾳ συνταξιοῦχοι αὐτοῦ ἢ οἱ ἔχοντες ἀξίωσιν εἰς σύνταξιν ἐξ αὐτοῦ λόγῳ ἐπελεύσεως μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως. Τέλος διὰ τοῦ εἰδικῶς περὶ τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ προσωπικοῦ τοῦ διαλυομένου Τ.Α.Κ. προβλέποντος ἄρθρου 12 ὁρίζεται ἐν μὲν τῇ § 1, ὅτι τὸ πάσης φύσεως τακτικόν, διοικητικὸν καὶ ὑγειονομικὸν προσωπικὸν τοῦ Τ.Α.Κ. μετατάσσεται ἀπὸ τῆς συγχωνεύσεως αὐτοῦ εἰς τὸ Ι.Κ.Α., διατηρούμενον ὡς ὑπεράριθμον μέχρι τῆς κατὰ τὰς ἑπομένας παραγράφους ἐντάξεως αὐτοῦ εἰς τοῦτο, ἐν δὲ τῇ § 2 ὅτι μετὰ πάροδον ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς συγχωνεύσεως τοῦ Τ.Α.Κ. εἰς τὸ Ι. Κ. Α. δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας τὸ ὡς ἄνω προσωπικὸν ἐντάσσεται βάσει τῶν τυπικῶν καὶ οὐσιαστικῶν αὐτοῦ προσόντων, κρινομένων παρὰ τῆς ἐν αὐτῇ τριμελοῦς ἐπιτροπῆς εἰς ἀναλόγους θέσεις καὶ βαθμούς, αὐξανομένων ἀναλόγως, κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐντασσομένων, τῶν θέσεων τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τέλος ἐν τῇ τρίτῃ παραγράφῳ περίοδος α' ὅτι «οἱ ἐκ τοῦ ἀνωτέρω προσωπικοῦ μὴ ἀποδεχόμενοι ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τὴν μετάταξιν ἢ ἔνταξιν θεωροῦνται ὡς ἀπολυόμενοι λόγῳ καταργήσεως θέσεως, δικαιοῦνται δὲ ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. συνταξιοδοτήσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 47 τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ Τ.Α.Κ., ὡς καὶ χορηγήσεως ἐφ' ἅπαξ χρηματικῆς παροχῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 42α τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Τ.Α.Κ.».

Ἐκ τοῦ ρητοῦ γράμματος τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως καὶ τοῦ συνδυασμοῦ της πρὸς τὰς προπαρατεθείσας τοιαύτας σαφῶς προκύπτει, ὅτι οἱ μὴ ἀποδεχόμενοι τὴν μετάταξιν ἢ ἔνταξιν ὑπάλληλοι συνταξιοδοτοῦνται (κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 47 τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ) παρ' αὐτοῦ τούτου τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ οὐχὶ εἰς βάρος τῶν ἐσόδων τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν, τῆς ἐν τῇ παρατεθείσῃ ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης διατάξει τοῦ ἄρθρου 2 § 1 περικοπῆς, «πλὴν ... καὶ τῶν δυνάμει τοῦ παρόντος ἐξερχομένων», ἀναφερομένης εἰς τοὺς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 4 §§ 1 - 4 καθιστα μένους συνταξιούχους καπνεργάτας, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τοὺς ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Τ.Α.Κ. μὴ ἀποδεχομένους τὴν μετάταξιν ἢ ἔνταξιν καὶ ἐκ τούτου θεωρουμένους ὡς ἀπολυομένους λόγῳ καταργήσεως θέσεως. Ἡ ἔννοια δὲ αὐτὴ τῶν διατάξεων τούτων ἐνισχύεται καὶ ἐκ τῆς τοιαύτης τῆς δευτέρας περιόδου τῆς ὡς ἀνωτέρω § 3 τοῦ ἄρθρου 12, καθ' ἣν, ὅσοι ἐκ τῶν μὴ ἀποδεχομένων τὴν μετάταξιν ἢ ἔνταξιν δὲν ἤθελον τύχει συνταξιοδοτήσεως, ἀπολυομενοι, δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920 «ἐκ τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ παρόντος» (ὡς καὶ ἐν § 1 περίπτ. β' τοῦ ἄρθρου τούτου διαλαμβάνεται), τοῦθ' ὅπερ βεβαίως θὰ ὡρίζετο ἐν τῷ νόμῳ, ἐὰν τοιαύτη ἦτο ἡ πρόθεσις τοῦ νομοθέτου, καὶ περὶ τῶν κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τῆς αὐτῆς § 3 τοῦ ἄρθρου 12 συνταξιοδοτουμένων, ἤτοι ὅτι οὗτοι συνταξιοδοτοῦνται ἐκ τοῦ ὡς εἴρηται Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ (καὶ οὐχὶ «ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α.», ὡς ἐν τῇ περιόδῳ ταύτῃ ὁρίζεται), ἔτι καὶ ἐκ τοῦ λόγου τῆς θεσπίσεως τῆς διατάξεως τῆς περιόδου ταύτης, συνισταμένου προδήλως εἰς τὸ ὅτι οἱ εἰρημένοι ὑπάλληλοι, ἐὰν δὲν ἤθελον ἀποκρούσει τὴν μετάταξιν ἢ ἔνταξιν αὐτῶν, θὰ ἐνετάσσοντο εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ὡς ὑπεράριθμον προσωπικὸν αὐτοῦ καὶ θὰ ἐμισθοδοτοῦντο ὑπὸ τούτου καὶ οὐχὶ ἐκ τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ. Μετὰ ταῦτα καὶ δεδομένου ὅτι, κατὰ τὸ ἄρθρον 29 § 9 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 42 § 1 τοῦ ν. δ. 2698/1953, αἱ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγούμεναι συντάξεις δύνανται νὰ αὐξομειῶνται κατὰ ποσοστὸν διὰ β. διαταγμάτων, ἐκδιδομένων τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., ἀποφηναμένου τὸ ὡς ἐρρέτειον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ὅτι ἡ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 19/1944 ἐκδοθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 53.038 τῆς 21/29 Δεκεμβρίου 1955 κοινὴ ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, δι' ἧς εἰς τοὺς συνταξιοδοτουμένους ὑπαλλήλους τοῦ συγχωνευθέντος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τέως Τ.Α.Κ. χορηγεῖται αὔξησις τῆς συντάξεως των ἀπὸ 1.10.1954 καὶ ἑτέρα τοιαύτη ἀπὸ 1.4.1955, δὲν ἔχει ἰσχὺν ὡς πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ τέως Τ.Α.Κ. οἵτινες κατέστησαν συνταξιοῦχοι λόγῳ μὴ ἀποδοχῆς ὑπ' αὐτῶν τῆς μετατάξεως ἢ ἐντάξεως αὐτῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἐν οἷς καὶ ὁ ἀναιρεσείων καθ' ὃ δέχεται, διότι οὗτοι συνταξιοδοτοῦντο ἐκ τοῦ Ἱδρύματος τούτου καὶ οὐχὶ ἐκ τοῦ ὡς ἄνω Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ καὶ ἑπομένως ἡ αὐ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Παραγραφὴ τοῦ δικαιώματος ἀναγνωρίσεως ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. τοῦ χρόνου δημοσίας ὑπηρεσίας: Ἐξ ἀφορμῆς ἐρωτήματος τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Θεσσαλονίκης περὶ τοῦ χρόνου παραγραφῆς τοῦ δικαιώματος τῶν ἀποχωρούντων τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν, ὅπως ἀναγνωρίσουν τὸν χρόνον τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας ὡς διανυθέντα εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἡμετέρου Ἱδρύματος, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 85 τοῦ ἀ. ν. 1854/1951, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν §§ 4 καὶ 5 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ν. 3691/1957, γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι, ἐλλείψει εἰδικῆς περὶ τούτου διατάξεως τῆς νομοθεσίας ἡμῶν, θὰ ἰσχύσῃ ἐν προκειμένῳ ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 249 τοῦ Α. Κ. προβλεπομένη 20ετὴς παραγραφή, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς ἐξόδου τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου ἢ ὑπηρέτου ἐκ τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας.

Εἰδικῶς, ὅμως, προκειμένου περὶ περιπτώσεων δημοσίων ὑπαλλήλων ἢ ὑπηρετῶν ἐξελθόντων ἤδη τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας κατὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 85 τοῦ ἀ. ν. 1854/1951 ἢ τῶν διατάξεων τῶν §§ 4 καὶ 5 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ν. 3691/1957, ἀναλόγως τῆς ἐφαρμοστέας διατάξεως, ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω παραγραφὴ ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τῶν ἐν λόγῳ διατάξεων. (***Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 354/1958 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.***).

Παραγραφὴ τοῦ δικαιώματος ἀναγνωρίσεως τοῦ χρόνου ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ταμεῖον Μεταλλευτῶν: Ὡς καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 286/30.7.1958 ἐγκυκλίου διαταγῆς μας ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν, τὸ δικαίωμα τῶν συνταξιούχων καὶ ἠσφαλισμένων τοῦ τέως Ταμείου Μεταλλευτῶν, ὅπως ζητήσουν τὴν ἀναγνώρισιν ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου Ἱδρύματος τοῦ εἰς τὸ ρηθὲν Ταμεῖον πραγματοποιηθέντος χρόνου ἀσφαλίσεως των (ὅστις δὲν εἶχεν εἰσέτι ἀναγνωρισθῇ ὑπὸ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν), ἀποσβέννυται:

α) Προκειμένου περὶ προσώπων συνταξιοδοτηθέντων εἴτε ὑπὸ τοῦ τέως Ταμείου Μεταλλευτῶν, εἴτε ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου Ἱδρύματος (μετὰ τὴν εἰς αὐτὸ συγχώνευσιν τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν) μετὰ τὴν παρέλευσιν, ἀπὸ τῆς συγχωνεύσεως ἢ τῆς συνταξιοδοτήσεως - ἀναλόγως - ἀπράκτου τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 26 § 8 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 τεθεμένης προθεσμίας, ἐκτὸς ἐάν, προκειμένου περὶ προσώπων συνταξιοδοτηθέντων ἤδη ὑπὸ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, παρῆλθεν 20ετία ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τοῦ τελευταίου ἐκ τῶν ἀπαιτουμένων κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως πρὸς συνταξιοδότησιν πιστοποιητικοῦ πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ χρόνου ἐργασίας, ὁπότε δὲν ἰσχύει ἡ προθεσμία τοῦ ἄρθρου 26 § 8 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951.

β) Προκειμένου περὶ προσώπων, μὴ συνταξιοδοτηθέντων, μετὰ τὴν παρέλευσιν ἀπράκτου τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 26 § 8 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 τεθεμένης προθεσμίας, ἐφ' ὅσον μετὰ τὴν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. συγχώνευσιν τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν ἀνεκοινώθη ἐγγράφως εἰς τὰ ἐν λόγῳ πρόσωπα ὁ ἐκ τῶν περιελθόντων τῷ Ἱδρύματι στοιχείων προκύπτων χρόνος ἀσφαλίσεως αὐτῶν, ἄλλως μετὰ τὴν παρέλευσιν 20ετίας ἀπὸ τῆς ἡμέρας συγχωνεύσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν.

Εἰς τὰς περὶ ὧν, ὅθεν, τὸ ὑμέτερον ἔγγραφον περιπτώσεις ἀναγνωρίσεως ὑπὲρ ἠσφαλισμένων ἡμερῶν ἐργασίας πραγματοποιηθεισῶν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν καὶ ἀναφερομένων εἰς χρονικὰς περιόδους προγενεστέρας τῆς 20ετίας ἀπὸ τῆς παρ' ἡμῖν συγχωνεύσεως τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου οὐδὲν κώλυμα ὑφίσταται ἀναγνωρίσεως τῶν ἡμερῶν τούτων, ἐφ' ὅσον ἡ ὑμετέρα Ὑπηρεσία πείθεται, ὅτι ὄντως αἱ ἡμέραι αὗται ἐπραγματοποιήθησαν εἰς ἐργασίας ἀσφαλιζομένας ὑπὸ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, δὲν ἀνεκοινώθη δὲ μέχρι σήμερον εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους ἐγγράφως ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ὁ χρόνος ὁ προκύπτων ἐκ τῶν στοιχείων τῶν παραληφθέντων ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας ὡς διανυθεὶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ρηθέντος Ταμείου ἢ ἔλαβε μὲν χώραν ἡ ἐν λόγῳ ἀνακοίνωσις, ὑπεβλήθησαν ὅμως ἐμπροθέσμως αἱ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 26 § 8 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 προβλεπόμεναι ἀντιρρήσεις.

Οὐδὲ προκύπτει κώλυμα διὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀναγνώρισιν χρόνου ἀσφαλίσεως ὑπερβαίνοντος τὴν 20ετίαν ἐκ τῶν ἐν τῇ τελευταίᾳ παραγράφῳ τῆς ὑπ' ἀριθ. 286/1958 ἐγκυκλίου διαταγῆς μας ἀναφερομένων, καθ' ὅσον ἐν τῇ παραγράφῳ ταύτῃ ἁπλῶς ἀναφέρεται, ὅτι εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ χρόνος ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ Μεταλλευτῶν προκύπτει ἐκ στοιχείων αὐτοῦ περιελθόντων τῇ ἡμετέρᾳ Ὑπηρεσίᾳ δὲν δύναται νὰ τεθῇ ζήτημα μὴ ἀναγνωρίσεως τοῦ χρόνου τούτου ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως παρ' ἡμῖν, διότι παρῆλθεν ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 26 § 8 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 προθεσμία ἢ θέλει παρέλθει 20ετία ἀπὸ τῆς συγχωνεύσεως τοῦ Ταμείου. (***Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 363/1958 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.***).

ξεως τῶν συντάξεών των, συμφώνως πρὸς τὸ προμνησθὲν ἄρθρον 29 § 9 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 (ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 42 § 1 τοῦ ν. δ. 2698/1953), δὲν ἠδύνατο νὰ γίνῃ ἐγκύρως δι' ἁπλῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, καὶ ἀκολούθως ἀπορρίπτει τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ καταβολῆς εἰς τοῦτον τῶν ἐν αὐτῇ ποσῶν λόγῳ τῆς διὰ τῆς ὡς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως αὐξήσεως τῶν συντάξεων τῶν συνταξιοδοτουμένων ὑπαλλήλων τοῦ τέως Τ.Α.Κ., ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν (*). (***Α. Π. 186/1958, Τμ. Α'***, Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Μ. Παντελῆς***, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Ἀταλλάκης, Α. Λέκκας, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 17392/1957 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ι. ΚΥΡΙΑΚΗ ΑΝΑΠΑΥΣΙΣ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): *1) Ἐὰν αἱ διατάξεις περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως ἰσχύωσιν ἐπὶ τῶν ἐποχικῶς λειτουργούντων τυροκομείων, 2) ἐὰν ἐξακολουθῇ ἰσχῦον τὸ ἀπὸ 10/13.6.1914 β. δ. μετὰ τὰ ἄρθρα 8 καὶ 10 τοῦ π. δ. τῆς 8/14.3.1930 περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως καὶ 3) ποία ἡ σχέσις τῆς § 2 πρὸς τὴν § 4 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ἀπὸ 8/14.3.1930 π. δ.*

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδοτήσις 1000/1958

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Τρ. Κοντονασόπουλος, Α. Ἀλεξίου, Δ. Καλαντζάκος, Λ. Λέκκας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Τέγος, Πάρεδρος

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

Τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ἀπὸ 8/14 Μαρτίου 1930 π.δ. «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως» (Γεν. Κωδ. Ζ' 808) ὁρίζει, ὅτι ἡ ὑποχρέωσις τῆς κατὰ τὸν παρόντα νόμον (ἄρθρον 1) ὁριζομένης ἀναπαύσεως δὲν ἐπιβάλλεται «εἰς τὰς παροδικῶς κατ' ἔτος ἀσκουμένας βιομηχανίας ἢ βιοτεχνίας τὰς χρησιμοποιούσας ὕλας ὑποκειμένας εἰς ταχεῖαν φθοράν, ὡς καὶ ἐκείνας τὰς βιομηχανίας καὶ βιοτεχνίας, αἵτινες, ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν, δὲν ἐπιτρέπουσι διακοπὴν τῆς ἐργασίας ἢ ἀσκούμεναι ἐν ὑπαίθρῳ ἐπηρεάζονται ὑπὸ τῶν καιρικῶν μεταβολῶν». Διὰ δὲ τῆς δευτέρας παραγράφου τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁρίζεται, ὅτι «διὰ διατάγματος, προκληθησομένου ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας (ἤδη Ἐργασίας) Ὑπουργοῦ, προσδιορισθήσονται αἱ ἐν ἀριθμῷ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου μνημονευόμεναι βιομηχανίαι ἢ βιοτεχνίαι».

Διάταγμα εἰς ἐκτέλεσιν τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως δὲν ἐξεδόθη.

Πλὴν ὅμως, εἰς ἐκτέλεσιν πανομοιοτύπου πρὸς τὴν ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 5/12 Ἀπριλίου 1914 β. δ/τος «περὶ ἀναδημοσιεύσεως εἰς ἓν ἐνιαῖον κείμενον τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως» (Ε. Κ. 92), ἔχει ἐκδοθῆ τὸ ἀπὸ 10/13 Ἰουνίου 1914 β. δ. (Ε. Κ. 150), ὅπερ καθορίζει ὅτι ἡ Κυριακὴ ἀνάπαυσις δὲν ἐφαρμόζεται, πλὴν ἄλλων, ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν γαλακτομίας καὶ βουτυροκομίας. Τὸ τελευταῖον τοῦτο β. δ/γμα ἐξακολουθεῖ ἰσχῦον καὶ μετὰ τὸ ἀπὸ 8/14.3.1930 π.δ., καθ' ὅσον οὐδεμία καταργητικὴ τούτου ἢ τῆς κατ' ἐξουσιοδότησιν τῆς ἧς τοῦτο ἐξεδόθη διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὡς ἄνω ἀπὸ 5/12.4.1914 β. δ/γματος ἐθεσπίσθη, οὐδὲ νεωτέρα τις διάταξις, ἔχουσα περιεχόμενον ἀντίθετον πρὸς τὰς ἐν λόγῳ διατάξεις, εἰς τρόπον ὥστε νὰ συναχθῇ ἑρμηνευτικῶς ἡ κατάργησις τούτων. Ἄλλως τε διὰ τοῦ ἀπὸ 8/14.3.1930 π. δ/γματος ἐγένετο κωδικοποίησις ἁπλῶς τῶν μέχρι τῆς ἐκδόσεως τούτου θεσπισθεισῶν διατάξεων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως, ἐν αἷς καὶ ἡ προμνησθεῖσα τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 5/12.4.1914 β. δ. Κατ' ἐφαρμογὴν ἑπομένως τοῦ ἀπὸ 10/13.6.1914 β. δ/γματος δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι ἡ Κυριακὴ ἀνάπαυσις δὲν ἐπιβάλλεται οὐδὲ ἐπὶ τῶν ἐποχικῶς λειτουργούντων τυροκομείων, δοθέντος ὅτι ἡ τυροκομία οὐδὲν ἄλλο ἀποτελεῖ, εἰμὴ ἰδιαίτερον εἶδος τῆς γαλακτομίας. Τὴν ἰσχὺν τοῦ ἐν λόγῳ ἀπὸ 10/13.6.1914 β.δ. καὶ μετὰ τὸ ἀπὸ 8/14.3.1930 π.δ. δέχεται καὶ ὁ *Καπαδίστριας* (Ἑρμηνεία Ἐργατικοῦ Δικαίου § 376, σελ. 363 - 364).

Ἀλλὰ καὶ ἀνεξαρτήτως πρὸς τὴν ἰσχὺν τοῦ ἀπὸ 10/13.6.1914 β. δ/γματος αἱ ἐργασίαι τῶν ἐποχικῶς λειτουργούντων τυροκομείων εἶναι ἐξυπρημέναι τῆς Κυριακῆς ἀναπαύσεως, κατ' εὐθεῖαν ἐφαρμογὴν τῆς ρητῆς καὶ σαφοῦς διατάξεως τοῦ ἀριθ. 1 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀπὸ 8/14.3.1930 π.δ/γματος, δεδομένου ὅτι τὰ τυροκομεῖα λειτουργοῦσι καθ' ὡρισμένας χρονικὰς περιόδους καὶ οὐχὶ συνεχῶς, χρησιμοποιοῦνται δὲ ὡς πρώτην ὕλην τὸ γάλα, ὅπερ, κατὰ κοινὴν πεῖραν, ὑπόκειται εἰς ταχεῖαν φθοράν. Δέον δὲ νὰ τονισθῇ, ὅτι ἡ ἰσχὺς τῆς διατάξεως ταύτης δὲν ἐξηρτήθη ἐκ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ὑπὸ τῆς § 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου προβλεπομένου διατάγματος, ἀλλ' ὅτι αὕτη ἰσχύει αὐτοτελῶς. Δι' ὃ καὶ φαίνεται ὅτι τὸ διάταγμα τοῦτο ἐκρίθη χρήσιμον μᾶλλον ὡς πρὸς τὰς λοιπὰς ἐν τῇ αὐτῇ διατάξει μνημονευομένας, καὶ δὴ κατὰ τρόπον οὐχὶ ἀπολύτως εἰδικὸν καὶ συγκεκριμένον, ἐργασίας.

Ἐξ ἄλλου, ἀντίθεσις τοῦ ἀπὸ 10/13.6.1914 β. δ/γματος πρὸς τὰ ἄρθρα 8 καὶ 10 τοῦ ἀπὸ 8/14.3.1930 π. δ/γματος δὲν παρατηρεῖται. Καὶ εἰδικώτερον, τοῦτο δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ δευτέρου π. δ/γματος, καθ' ὅσον ἡ διάταξις τούτου, ὡς προείρηται, δὲν εἶναι νέα, ἀλλ' ἀποτελεῖ ἁπλῆν ἐπὶ λέξει ἐπανάληψιν τῆς τοῦ

ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 5/12.4.1914 β.δ/γματος, εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ὁποίας ἐξεδόθη τοῦτο.

Ἀλλὰ τὸ ἐν λόγῳ ἀπὸ 10/13.6.1914 β. δ/γμα δὲν εἶναι ἀντίθετον οὐδὲ πρὸς τὴν § 1 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀπὸ 8/14.3.1930 π. δ/γματος, ὁρίζουσαν ὅτι «ὁ Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας (ἤδη Ἐργασίας), λόγῳ κοινωνικῆς ἀνάγκης, ἤτις ἤθελε παρουσιασθῆ εἰς τὸ μέλλον, δύναται, μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, νὰ προκαλῇ διάταγμα, ἐπιτρέπον τὴν ὁλικὴν ἢ μερικὴν ἐργασίαν κατὰ τὴν Κυριακὴν εἰς ὡρισμένας κατηγορίας βιομηχανιῶν καὶ βιοτεχνιῶν».

Ἡ τελευταία αὕτη διάταξις, ἀποτελοῦσα ἐπίσης ἐπανάληψιν τῆς τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ἀπὸ 5/12.4.1914 β. δ/γματος, ἀναφέρεται προδήλως εἰς περίπτωσιν διαφορὰν τῆς περὶ ἧς τὸ ἐρώτημα προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ τοῦ ἀπὸ 8/14.3.1930 π. δ/γματος καὶ τοῦ ἀπὸ 10/13.6.1914 β. δ/γματος κατὰ τὰ προεκτεθέντα.

Τέλος τὸ Συμβούλιον φρονεῖ, ὅτι ἡ διάταξις τῆς § 2 δὲν εἶναι ἀσυμβίβαστος πρὸς τὴν τῆς § 4 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ἀπὸ 8/14.3.1930 π.δ/γματος. Τοῦτο δὲ διότι διὰ μὲν τῆς πρώτης διατάξεως, κατ' ἀναφορὰν πρὸς τὴν § 1 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ὁρίζεται ὡς πρὸς τὰς περὶ ὧν τὸ ἐρώτημα ἐργασίας, ὅτι οἱ πέραν τῶν τριῶν ὡρῶν κατὰ τὰς Κυριακὰς ἀπασχολούμενοι ἐργάται ἢ ὑπάλληλοι ἔχουσιν ἐλευθέραν τὴν ἑπομένην Κυριακήν, ἐαν δὲ τοῦτο εἶναι ἀδύνατον, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ἐπαγγέλματος των, ἑτέραν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ ἐξ συνεχεῖς ἐργασίμους ὥρας κατὰ δύο διαφόρους ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος. Ἐνῷ διὰ τῆς ἑτέρας διατάξεως παρέχεται ἐξουσιοδότησις εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας, ὅπως, μετὰ γνώμην τοῦ ἐν αὐτῇ Συμβουλίου, προκαλέσῃ τὴν ἔκδοσιν διατάγματος, δι' οὗ νὰ ἐξασφαλίζηται εἰς τοὺς ἐργάτας ἢ ὑπαλλήλους τῶν ἐν ἄρθρῳ 8 ἐργασιῶν, ὡς καὶ εἰς πάντα ἄλλον ἐργάτην ἢ ὑπάλληλον μὴ ἀπολαύοντα τῆς διὰ τοῦ νόμου καθιερουμένης ἀναπαύσεως, ὡς ἡμέρα ἀναπαύσεως ἑτέρα ἐργάσιμος ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος ἢ τμῆμα ἡμέρας ἀποτελούμενον ἐκ συνεχῶν ἐργασίμων ὡρῶν, οὐχὶ ὀλιγωτέρων τῶν δώδεκα, οὐδὲ περισσοτέρων τῶν εἰκοσιτεσσάρων. Ἤτοι διὰ μὲν τῆς πρώτης διατάξεως ὁρίζεται, ἀπ' εὐθείας, ἡ ἀνάπαυσις τῶν πέραν τῶν τριῶν ὡρῶν ἀπασχολουμένων κατὰ τὰς Κυριακὰς εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 ἀναφερομένας ἐργασίας, κατὰ τὴν ἑπομένην Κυριακὴν ἢ, ἂν τοῦτο εἶναι ἀδύνατον, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας, καθ' ἑτέραν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ ἐπὶ ἐξ συνεχεῖς ἐργασίμους ὥρας κατὰ δύο διαφόρους ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος. Διὰ δὲ τῆς δευτέρας παρέχεται εὐρυτέρα ἐξουσιοδότησις εἰς τὴν διοίκησιν, διότι κατ' αὐτὴν δὲν ἀπαιτεῖται ἡ προϋπόθεσις τῆς πέραν τῶν τριῶν ὡρῶν κατὰ τὰς Κυριακὰς ἀπασχολήσεως τῶν ἐργαζομένων, εἴτε εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 ἀναφερομένας, εἴτε εἰς ἄλλας ἐργασίας καὶ μὴ ἀπολαυόντων τῆς κατὰ Κυριακὴν ἀναπαύσεως, παρεχομένης πρὸς ἀνάπαυσιν εἰς τούτους, εἴτε ἑτέρας ἐργασίμου ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, εἴτε τμήματος ἡμέρας ἐκ συνεχῶν ἐργασίμων ὡρῶν, οὐχὶ ὀλιγωτέρων τῶν δώδεκα, οὐδὲ πλειόνων τῶν εἰκοσιτεσσάρων, ἀντὶ τῆς ἀπ' εὐθείας παρεχομένης ὑπὸ τῆς § 2 τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου ἀναπαύσεως ἐπὶ ἓξ συνεχεῖς ἐργασίμους ὥρας κατὰ δύο διαφόρους ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος.

II. ΚΥΡΙΑΚΗ ΑΝΑΠΑΥΣΙΣ.— ΕΡΓΑΣΙΑ ΕΙΣ ΕΘΝΙΚΑ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΝΗΠΙΟΤΡΟΦΕΙΑ

Περίληψις ἐρωτήματος ***(Ὑπουργείου Ἐργασίας): 1) Ἐὰν ὁ νυκτοφύλαξ ἰδιωτικοῦ μεγάρου δικαιοῦται Κυριακῆς ἀναπαύσεως, 2) ποῖαι αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν μαγειρισσῶν καὶ ὑπηρετριῶν Ἐθνικῶν Ἀγροτικῶν Νηπιοτροφείων.***

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 1169/1958

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος **κ. *Γ. Φραγκούλης***

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος **κ. *Β. Κουντούρης***

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ. κ. Τρ. Κοντονασόπουλος, Δ. Μπαρμπάτης, Α. Ἀλεξίου, Α. Λέκκας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Τέγος, Κ. Τσαγκαράκης, Πάρεδροι

Ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω ἐρωτημάτων τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως :

Ἐπὶ τοῦ πρώτου ἐρωτήματος: Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀπὸ 8/14 Μαρτίου 1930 π. δ. «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως» ὁρίζει, ὅτι δικαιοῦνται ἀναπαύσεως κατὰ Κυριακὴν οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς βιομηχανικάς, βιοτεχνικὰς καὶ ἐμπορικὰς ἐργασίας. Ἡ ἐργασία ὅμως τοῦ νυκτοφύλακος ἰδιωτικοῦ μεγάρου δὲν δύναται νὰ ὑπαχθῇ εἰς οὐδεμίαν τῶν τριῶν τούτων κατηγοριῶν, ἐφ' ἃς ἐπιβάλλεται, κατὰ τὸν νόμον, ἡ κατὰ Κυριακὴν ἀνάπαυσις. Ὡς ἐπίσης δὲν ἐπιβάλλεται αὕτη, οὐδὲ ὑπὸ τῆς διὰ τοῦ νόμου 2950/1922 κυρωθείσης ἀπὸ 12.25 Ὀκτωβρίου 1921 διεθνοῦς συμβάσεως τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως τῆς Ἐργασίας τῆς Γενεύης, ἀφορώσης εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως ἐπὶ τῶν ἐν αὐτῇ ἀπαριθμουμένων βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων (πρβλ. Πρωτ. Ἀθηνῶν 15819/1957, ΕΚΔ 16, 1327). Ἐφ' ὅσον δὲ ὁ ἐν λόγῳ νυκτοφύλαξ δὲν ἀπολαύει τῆς κατὰ τὸ ὡς ἄνω π. δ/γμα Κυριακῆς ἀναπαύσεως, δὲν δικαιοῦται τοιαύτης κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, καθόσον ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ καθιεροῦσα τοιαύτην ὑποχρέωσιν διὰ τοὺς ἐργοδότας διάταξις τῆς § 3 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ αὐτοῦ π. δ/τος ἀφορᾷ μόνον τοὺς ἀσκοῦντας βιομηχανικήν, βιοτεχνικὴν ἢ ἐμπορικὴν ἐργασίαν, ἀφ' ἑτέρου δὲ δὲν ἐξεδόθη μέχρι

τοῦδε τὸ ὑπὸ τῆς § 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου προβλεπόμενον διάταγμα (πρβλ. Α.Π. 416/1958, ΕΕΔ 17, 643, 138/1956, ΕΕΔ 15, 416).

Ἐπὶ τοῦ δευτέρου ἐρωτήματος: Τὰ ὑπὸ τοῦ ν.δ. 1516/1942 (Ε.Κ. 115) διεπόμενα Ἐθνικὰ Ἀγροτικὰ Νηπιοτροφεῖα ἀποτελοῦσι, κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 2 αὐτοῦ, Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου. Ὑπάγονται δὲ ταῦτα ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ τὸν ἔλεγχον τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας (ἄρθρον 1 § 1).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ ὡς ἄνω ν. δ/γματος ὑπηρετοῦσι παρ' ἑκάστῳ τοιούτων, πλὴν τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ, μία μαγείρισσα καὶ μία ὑπηρέτρια, ὧν τὰ καθήκοντα εἰδικώτερον προσδιορίζει ὁ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ αὐτοῦ νομοθετήματος καταρτισθεὶς Κανονισμός. Συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 § 4, ὁλοκληρον τὸ προσωπικὸν τῶν ἐν λόγῳ Νηπιοτροφείων ὑπόκειται εἰς τὴν πειθαρχικὴν δικαιοδοσίαν τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς ἢ τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας, ὡς πρὸς τὰ βαρύτερα παραπτώματα. Κατὰ δὲ τὴν § 4 τοῦ ἄρθρου 10 ἡ μαγείρισσα καὶ ἡ ὑπηρέτρια διδουσι τὸν ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας ἐνώπιον τοῦ Προέδρου τοῦ Ἱδρύματος, δικαιοῦνται δὲ αὗται εἰκοσαημέρου κατ' ἔτος ἀδείας ἀπουσίας παρεχομένης ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Προέδρου, κατὰ τὴν § 8 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων προφανὲς καθίσταται, ὅτι αἱ ἐπὶ τῇ βάσει τούτων προσλαμβανόμεναι μαγείρισσαι καὶ ὑπηρέτριαι τῶν Ἐθνικῶν Ἀγροτικῶν Νηπιοτροφείων τελοῦσιν ἐν σχέσει ἐργασίας δημοσίου δικαίου πρὸς αὐτά. Τοῦτο δὲ δηλοῖ καὶ αἱ θέσεις αὐτῶν προβλέπονται ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω νόμου καὶ ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας ὀμνύουσιν αὗται κατὰ τὴν προσληψίν των καὶ εἰς τὴν πειθαρχικὴν δικαιοδοσίαν τῆς Διοικήσεως τοῦ Ἱδρύματος, ὡς καὶ αὐτοῦ τοῦ Ὑπουργοῦ, ἐπὶ σοβαρωτέρων παραπτωμάτων, ὑπόκεινται αὗται.

Κατ' ἀκολουθίαν τὰ χρονικὰ ὅρια τῆς ἐργασίας, ὡς καὶ αἱ ἡμέραι ἐργασίας τῶν εἰρημένων, εἶναι κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ ἀ. ν. 1538/1950 (Ε.Κ. 251) τὰ αὐτὰ πρὸς τὰ ἑκάστοτε καθιερούμενα ταῦτα διὰ τὸ προσωπικὸν τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας, εἰς ὃ διοικητικῶς ὑπάγονται τὰ ὡς ἄνω Νηπιοτροφεῖα.

III. ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΑΝΑΠΑΥΣΙΣ ΗΘΟΠΟΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΝΥΚΤΑ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): 1) Ἂν ἐν ὄψει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. δ. 3789/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας» καὶ τῶν τοιούτων τοῦ π. δ/γματος τῆς 29. Σεπτεμβρίου/24 Ὀκτωβρίου 1941 «περὶ καθορισμοῦ τῶν ὅρων ἐργασίας καὶ ρυθμίσεως ἐν γένει τῶν συμβάσεων ἐργασίας μεταξὺ θεατρικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἠθοποιῶν», ὑποχρεοῦνται οἱ ὑποβολεῖς Ἑλληνικοῦ θεάτρου νὰ προσέρχωνται διὰ δοκιμὰς τὴν 12.30' νυκτερινὴν ὥραν τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ 2) ἂν ἐν περιπτώσει προσελεύσεως τούτων εἰς τὰς ἐν λόγῳ δοκιμὰς δικαιοῦνται αὐξήσεως τοῦ συμπεφωνημένου ἡμερομισθίου καὶ κατὰ ποῖον ποσοστόν, δεδομένου ὅτι πρόκειται περὶ νυκτερινῆς ἐργασίας.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 1138/1958

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Τρ. Κοντονασόπουλος*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Δ. Μπαρμπάτης, Δ. Ἀλεξίου, Α. Λέκκας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Τέγος, Ι. Καραμπελόπουλος, Πάρεδροι.

Τὸ Συμβούλιον ἀπεδέχθη ὁμοφώνως τὴν εἰσήγησιν τοῦ Εἰσηγητοῦ, ἔχουσαν ὡς ἀκολούθως:

Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον θέμα τοῦ ὡς ἄνω ἐρωτήματος: Διὰ τοῦ ν.δ. 375/1957 καθιερώθη ὡς ἡμέρα ἀναπαύσεως διὰ τοὺς ἠθοποιοὺς ἡ Δευτέρα ἑκάστης ἑβδομάδος. Δεδομένου ὅτι ἡ ἑβδομαδιαία αὕτη ἀνάπαυσις εἶναι εἰκοσιτετράωρος, νοεῖται ὅτι παραλλήλως πρὸς ὅ,τι ἐθεσπίσθη καὶ ἡρμηνεύθη περὶ τοῦ ἀντιστοίχου εἰκοσιτετραώρου ἀναπαύσεως τῆς Κυριακῆς (Α.Π. 217/1951, ΕΕΔ 10, 1957) ἡ ἀνάπαυσις αὕτη τῆς Δευτέρας ἀρχεται ἀπὸ τοῦ μεσονυκτίου τῆς Κυριακῆς καὶ λήγει κατὰ τὸ μεσονύκτιον τῆς Δευτέρας. Ἐκ τοῦ γεγονότος ὅμως ὅτι, λήγοντος τοῦ μεσονυκτίου τῆς Δευτέρας, ἄρχεται ἡ Τρίτη, ἥτις εἶναι ἡμέρα ἐργασίας, καθ' ἣν ὑποχρεοῦνται νὰ ἀναλαβωσιν ἐργασίαν οἱ ἠθοποιοὶ καὶ οἱ ὑποβολεῖς θεάτρου, δὲν ἕπεται, ὅτι ἡ ἐργασία των αὕτη δύναται νὰ ἀρχίσῃ εὐθὺς ἅμα τῇ λήξει τοῦ μεσονυκτίου, ἤτοι κατὰ τὰς πρώτας μεταμεσονυκτίους ὥρας τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην. Ἡ ἐργασία των θέλει ἀρχίσει κατὰ τὰς καθιερωμένας ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων τῶν νόμων δι' ἐργασίμους ἡμέρας πρωϊνὰς ὥρας αὐτῶν. Εἰδικῶς προκειμένου περὶ δοκιμῶν θεατρικῶν ἔργων, εἰς ἃς ὑποβάλλονται οἱ ἠθοποιοὶ καὶ οἱ ὑποβολεῖς θεάτρου, ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 § 1 τοῦ κ.δ. τῆς 29 Σεπτεμβρίου/24 Ὀκτωβρίου 1941 «περὶ καθορισμοῦ τῶν ὅρων ἐργασίας κλπ.», ὅτι «ἡ διάρκεια τῶν δοκιμῶν, ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως τῶν δύο γενικῶν δοκιμῶν δι' ἕκαστον ἀναβιβαζόμενον ἔργον, δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ συνολικῶς τὰς 5 ὥρας ἡμερησίως. Καθ' ἃς δὲ ἡμέρας δίδονται καὶ ἀπογευματιναὶ παραστάσεις, αἱ δοκιμαὶ δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνωσι τὰς 3 ὥρας ἡμερησίως καὶ μόνον κατὰ τὰς προμεσημβρινὰς ὥρας».

Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον θέμα τοῦ ἐρωτήματος: Ἐφ' ὅσον οἱ περὶ ὧν τὸ ἐρώτημα ὑποβολεῖς τοῦ θεάτρου ἀπασχολοῦνται, παρὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτιθέμενα, ἀμοιβαίᾳ συγκαταθέσει αὐτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν αὐτῶν κατὰ μετομεσονυκτίους ὥρας, ἐφαρμογὴν ἔχει ἡ ὑπ' ἀριθ. 18310/1946 ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὡς αὕτη συνεπληρώθη καὶ ἡρμηνεύθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 ταυτοίης, καθ' ἃς θεωρεῖται, ὅτι ἡ παρεχομένη ὡς ἄνω ἐργασία εἶναι νυκτερινὴ ἐργασία, χαρακτηριζομένου ὡς νυκτὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ τῆς 10ης ἑσπερινῆς

γχρι τῆς 6ης πρωϊνῆς ὥρας, καὶ χορηγεῖται ς τοὺς ἀπασχολουμένους κατὰ τὸ ἐν λόγῳ ιάστημα μισθωτοὺς προσαυξήσεις 25 ο/ο ἐπὶ υ νομίμου μισθοῦ των. Ἐφ' ὅσον δὲ οἱ ρημένοι ὑποβολεῖς του θεάτρου ἀπασχολοῦν- ι οὐχὶ καθ' ὁλοκληρον τὸ ἐν λόγῳ χρονικὸν ιάστημα τῆς νυκτός, ἀλλὰ κατὰ μέρος αὐτοῦ, ι λάβωσι τὸ ἀνάλογον πρὸς τὸ μέρος τοῦτο θ χρονικοῦ διαστήματος τμῆμα τῆς χορηγου- γης προσαυξήσεως.

. ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΤΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

ε ρ ί λ η ψ ι ς ἐ ρ ω τ ή μ α τ ο ς (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν αἱ φορτοεκφορτώσεις ὑλοτομουμένης ξυλείας ὑπὸ τῶν μελῶν δασικῶν συνεταιρισμῶν δέον νὰ ἐνεργῶνται ὑπὸ φορτοεκφορτωτῶν ἐφωδιασμένων δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου.

ομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

ωμοδοτησις 1151/1958

οεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*

σηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*

οιπα μέλη: Οἱ κ. κ. Τρ. Κοντονασόπουλος, Δ. Μπαρμπάτης, Α. Λέκκας, Ι. Μπιζίμης, Νομικοὶ Συμβουλοι, Κ. Τέγος, Κ. Τσαγκαράκης, Πάρεδροι

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν μβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

Διὰ τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. δ. 1254/ 49 (Κ.Κ. 28δ) τίθεται ἡ ἀρχὴ ὅτι αἱ φορτοεκρτωτικαὶ ἐργασίαι ξηρᾶς (ὡς αὗται προσδιοζονται ἐν § 1 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου) ἐνεργοῦνται, οκλειστικῶς, παρ' ἐργατῶν ἐφωδιασμένων διὰ βλιαρίου ἐπαγγελματικῆς ταυτοτητος φορτοφορτωτοῦ ξηρᾶς. Παρέκκλισιν ἀπὸ τῆς ἀρ- ς ταύτης καθιεροῖ ἡ § 5 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, έζουσα ὅτι δὲν ἐκτελοῦνται ὑπὸ κατωχυρωμέ- ν φορτοεκφορτωτῶν αἱ φορτοεκφορτώσεις γεγικῶν καὶ κτηνοτροφικῶν προϊόντων ἢ εἰ- ν ἀνηκόντων εἰς τοὺς παραγωγούς, ἐφ' ὅσον ἐργασια αὕτη ἐνεργεῖται παρ' αὐτῶν τούτων ν παραγωγῶν, τῶν μελῶν τῆς οἰκογενειας γ ἢ τῶν ἰδίων αὐτῶν ἐργατῶν. Ἡ ἐξαίρεσις τη θεσπισθεῖσα ὑπὲρ τῶν παραγωγῶν γεωρκῶν καὶ κτηνοτροφικῶν προϊόντων, ἀποσκοῖ, προδήλως, εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς παραγω- ς, ἐνῷ συγχρόνως ἀποβλέπει εἰς τὴν ἀποτρογν της ἐπιβαρυνσεως της τιμῆς τῶν γεωργι- ν καὶ κτηνοτροφικῶν προϊόντων διὰ τῆς δαπνης τῆς ὑπὸ κατωχυρωμένων φορτοεκφορτων φορτοεκφορτώσεως τουτων, ἥτις, ὡς γνωόν, εἶναι σημαντική.

Οἱ ὡς ἄνω δικαιολογοῦντες τὴν προστασίαν ς γεωργικῆς καὶ κτηνοτροφικῆς παραγωγῆς γοι συντρέχουσι, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Συμλίου, καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὴν δασικὴν παραγων, ἥτις ἄλλωστε, οὖσα περιωρισμένης ἐκτάως ἐν τῇ χώρᾳ, δεῖται τῆς αὐτῆς, ἂν μὴ μείνος, προστασίας.

Κατ' ἀκολουθίαν δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι προμνησθεῖσα διάταξις τῆς § 5 τοῦ ἄρθρου τοῦ ν.δ. 1254/1949 εἶναι κατ' ἀναλογίαν ἐφαρμοστέα καὶ ἐπὶ τῶν φορτοεκφορτώσεων ὑλοτομουμένης ξυλείας ὑπὸ τῶν παραγωγῶν, μελῶν δασικῶν συνεταιρισμῶν, ἐφ' ὅσον αὗται ενεργοῦνται παρ' αὐτῶν τούτων τῶν παραγωγῶν, τῶν μελῶν τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν ἢ τῶν ἰδίων αὐτῶν ἐργατῶν.

V. ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑΚΗ ΑΝΑΠΑΥΣΙΣ

Π ε ρ ί λ η ψ ι ς ἐ ρ ω τ ή μ α τ ο ς (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν αἱ ἐκθέσεις ἔργων ζωγραφικῆς πρὸς ἐπίδειξιν ὑπόκεινται εἰς τὰς περὶ ὡραρίου ἐργασίας καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 1140/1958

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Συμβουλος κ. *Τρ. Κοντονασόπουλος*

Λοιπα μέλη: Οἱ κ.κ. Δ. Μπαρμπάτης, Α. Ἀλεξίου, Α. Λέκκας, Νομικοὶ Συμβουλοι, Κ. Τέγος, Ι. Καραμπελόπουλος, Β. Κουντούρης, Πάρεδροι

Ἐπὶ τοῦ προσθεν ἐρωτήματος το Νομικον Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ομοφώνως ὡς ἀκολούθως:

Αἱ διατάξεις τῶν νόμων περὶ ὡρῶν ἐργασίας καὶ περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως του προσωπικοῦ τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων καθοριζουσι πόσας ὥρας ἡμερησίως καὶ καθ' ἑβδομάδα πρέπει νὰ ἐργάζηται καὶ πόσας ὥρας καθ' ἑβδομάδα δέον νὰ ἀναπαυηται το προσωπικον των ἐμπορικῶν καταστημάτων, πρὸς δὲ ποίας ὥρας πρέπει νὰ ἀνοίγωσι ταῦτα καὶ ποίας ὥρας καθ' ἑκάστην, ὡς καὶ ποίας ἡμέρας νὰ κλείωσιν. Ἔχουσι διττὸν σκοπον, ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ διασφαλίσωσι τὴν ὑγείαν τῶν ἐν τοῖς εἰρημένοις καταστήμασι ἐργαζομένων, ἀποφευγομένης τῆς ὑπερκοπώσεως αὐτῶν, ἥτις θὰ προεκαλεῖτο διὰ της ἀπασχολήσεώς των περαν τῶν ἐπιτρεπομένων χρονικῶν ὁρίων ἡμερησίας ἐργασίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ ἀποσοβήσωσι τὸν ἀθέμιτον ἀνταγωνισμὸν μεταξὺ τῶν καταστημάτων, ὅστις θὰ ἐδημιουργεῖτο, ἂν δὲν ἐθεωρεῖτο ὁμοιόμορφος κανονισμὸς δι' ὅλα τὰ καταστήματα ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος αὐτῶν, τοῦ τελευταίου νοουμένου τόσον δι' ὡρισμένας ὥρας τῆς ἡμέρας, ὅσον καὶ δι' ὡρισμένας ἡμέρας τοῦ ἔτους.

Ἡ ἔκθεσις ἔργων ζωγραφικῆς πρὸς ἐπίδειξιν μονον, οὐχὶ δὲ καὶ δι' ἀγοραπωλησίαν τῶν ἐκθεμάτων αυτῆς, ἐφ' ὅσον δὲν ἀπασχολεῖ ἐργατικὸν ἢ ὑπαλληλικὸν προσωπικόν, δὲν ὑποκειται εἰς τὰς ἀνωτέρω περὶ ὡραρίου ἐργασίας καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως διατάξεις τῶν νόμων περὶ ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶναι ἐλευθέρα νὰ λειτουργῇ καθ' ἑκάστην, ὡς καὶ τὰς Κυριακάς, καὶ πέραν τῶν καθωρισμένων δι' ἐμπορικὰ καταστήματα ἐργασίμων ὡρῶν, διότι οὔτε ἐργατοϋπαλληλικὸν προσωπικὸν ἀπασχολεῖ, ὥστε νὰ παρίσταται ἀνάγκη περιφρουρήσεως τῆς ὑγείας καὶ ἀποφυγῆς ὑπερκοπώσεως τούτου δι' ἐφαρμογῆς τῶν περὶ ὡραρίου καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως οἰκείων διατά-

ξεων τῶν νόμων, οὔτε κίνδυνος ἀθεμίτου ἀνταγωνισμοῦ πρὸς ἄλλους καλλιτέχνας ἢ ὁμοειδεῖς ἐπιχειρήσεις δημιουργεῖται, δεδομένου ὅτι ἡ προσωπικὴ ἀξία ἑκάστου καλλιτέχνου ἔχει ἰδίαν καλλιτεχνικὴν ὑποστασιν, μὴ δυναμένην νὰ ἐπηρεασθῇ ἐκ τῆς ὑπάρξεως ἑτέρων καλλιτεχνῶν καὶ τῆς καλλιτεχνικῆς ὑποστάσεως καὶ ἀξίας ἑκαστου ἐξ αὐτῶν.

VI. ΣΧΕΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ Ἢ ΕΡΓΑΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν εἰς τὴν ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων κράτησιν ἐκ 3 ο/ο ὑπόκεινται αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων ἢ ἐργατῶν παρὰ Νομικοῖς Προσώποις Δημοσίου Δικαίου.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 1001/1958

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ. κ. Τρ. Κοντονασόπουλος, Α. Ἀλεξίου, Δ. Καλαντζάκος, Α. Λέκκας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Τέγος, Πάρεδρος

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1283/1957 γνωμοδοτήσεως τοῦ Συμβουλίου τούτου ἐκρίθη, ὅτι αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ὑπαλλήλων ἐν γένει (ἤτοι τακτικῶν, ἐκτάκτων ἢ ἐπὶ συμβάσει) τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου δὲν ὑπόκεινται εἰς τὴν ἐκ 3 ο/ο κράτησιν ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων, ἐφ' ὅσον οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι δὲν τυγχάνουσι μέτοχοι τοῦ Ταμείου τούτου.

Τὸ αὐτὸ δέον νὰ γίνῃ δεκτὸν καὶ ὡς πρὸς τοὺς διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεομένους πρὸς τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ὑπαλλήλους αὐτῶν, δεδομένου ὅτι καὶ οὗτοι ἔχουσι τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου, τόσον δὲ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀπὸ 20/24.8.1951 β.δ. (Ε.Κ. 236), ἐκδοθέντος κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ἀ. ν. 1538/1950, ὅσον καὶ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 § 1 ἐδαφ. γ' καὶ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. δ. 1050/1942 (Ε.Κ. 36) ὁμιλοῦσι γενικῶς καὶ ἀδιαστίκτως περὶ ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ.

Ἀντιθέτως ἡ μνημονευθεῖσα διάταξις τοῦ ἀπὸ 20/24.8.1951 β.δ. δὲν ἀφορᾷ τοὺς ἐργάτας τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, μηδόλως ἀναφέρουσα τούτους, καὶ ἑπομένως αἱ ἀποδοχαὶ τούτων ὑπόκεινται εἰς τὴν εἰρημένην ὑπὲρ τοῦ Μ.Τ.Π.Υ. κράτησιν, κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ν.δ. 1050/1942, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 8350/1945 (Ε.Κ. Β' 7) ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν (*).

VII. ΑΔΕΙΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Περίληψις ἐρωτήματος: (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἂν μισθωτός, λαβοῦσα ἀποδοχὰς ἑνὸς μηνὸς κατὰ τὰ ἄρθρα 655 καὶ 658 Α.Κ. λόγῳ τοκετοῦ, δικαιοῦται κατὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ἀ. ν. 539/1945 προβλεπομένης κανονικῆς ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 1316/1958

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλ*

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Τρ. Κο-τονασόπουλος*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ. κ. Δ. Μπαρμπάτης, Α. Ἀλ-κας, Α. Μαλαγαρδῆς, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Τέγος, Χ. Γεωργιόπουλος, Α. Καλλέργης, Π-ρεδροι

Τὸ Συμβούλιον ἀπεδέχθη ὁμοφώνως τὴν σήγησιν τοῦ Εἰσηγητοῦ, ἐχουσαν ὡς ἀκολουθ-

Πρόκειται περὶ δύο διαφόρων πρὸς ἀλλήλ-ἀξιώσεων τοῦ μισθωτοῦ, ἡ μὲν στηριζομένη τῶν ἄρθρων 657 καὶ 658 τοῦ Α. Κ. ἀπυβλ-εἰς τὸν μισθόν, ὃν ἀξιοῖ νὰ λάβῃ οὗτος διὰ χρονικὸν διαστημα, καθ' ὃ εἴτε ὁ μισθωτὸς τέστη ὑπερημερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν της γασίας, ἢ ἂν ἕνεκα λόγων ἀφορώντων αὐ καὶ μὴ ὀφειλομένων εἰς ἀνωτέραν βιαν εἶναι δυνατος ἡ ἀποδοχὴ τῆς ἐργασιας, εἴτε μετα καήμερον τοὐλάχιστον παροχὴν ἐργασίας ὁ σθωτὸς κωλύεται νὰ ἐργασθῇ ἕνεκα ἀπουδα λόγου, μὴ ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητα αὐ ἡ δὲ ἑτέρα αἰτησις τοῦ μισθωτοῦ, στηριζομ-ἐπὶ τοῦ ἀ.ν. 539/1945, ἀποβλέπει εἰς τὴν πα-χὴν κανονικῆς ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν πρὸς νασυγκροτισιν τῶν σωματικῶν καὶ πνευμ-κῶν δυναμεων τοῦ μισθωτοῦ, αἵτινες εἶναι σικὸν νὰ εἶναι καταπεπονημέναι λογῳ τῆς δωδεκάμηνον συνεχοῦς ἀπασχολήσεως των, ἀπαιτεῖ ὁ νομος ὡς προϋποθεσιν δια τὴν ροχὴν τῆς ἐν λογῳ κανονικης ἀδείας. Ἐν τοῦ λόγου τούτου οὐδαμῶς ἀποκλείει ἡ μι-ξιωσις τὴν ἄλλην. Ἄλλως τε καὶ ἀνεξαρτ-τῶν ἀνωτέρω ἐκτιθεμένων, προκειμένου τῆς παροχῆς τῆς ἐν λογῳ ἀδείας τοῦ ἀ.ν. 1945, ὡς καὶ τῆς τοιαύτης, ἥτις χορηγεῖτο τὸν μισθωτὸν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρ. 660 ὑπάρχει ρητὴ διάταξις εἰς μὲν τὸν ἀ.ν. 539 ἢ τῆς περιπτ. β' της § 3 τοῦ ἄρθρου 2 α εἰς δὲ τὸν Ἀστικὸν Κωδικα ἡ διάταξις τοι-θρου 667 αὐτοῦ, καθ' ἃς εἰς τὸν χρονον ἀδείας δὲν ὑπολογίζεται ὁ χρόνος, καθ' μισθωτὸς κωλυόμενος νὰ ἐργασθῇ δικαι-εἰς τὸν μισθόν ἢ, ὅπερ τὸ αὐτό, δὲν ὑπο-

---

Σημ. ΕΕΔ: Σχετικῶς πρὸς τὸ θέμα Α.Π. 633/1956, ΕΕΔ 16, 88, Πρωτοδικείου θηνῶν 1173/1956, ΕΕΔ 15, 377, Πρωτοδ-Ἀθηνῶν 12600/1956, ΕΕΔ 15, 1193.

ζονται εἰς τὸν χρόνον τοῦτον τῆς ἀδείας αἱ διακοπαὶ ἐργασίας, αἱ ὀφειλόμεναι εἰς ἀσθένειαν.

VIII. ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΙΣ ΓΕΩΡΓΙΚΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Περίληψις ἐρωτήματος *('Υπουργείου Ἐργασίας)*: *Ἐπὶ ζητημάτων τινῶν ἀφορώντων τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τοῦ Ὀργανισμοῦ Κωπαΐδος.*

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 1269/1958

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Α. Μπαρμπάτης, Α. Ἀλεξίου, Α. Λέκκας, Κ. Παπαμιχαλόπουλος, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Τέγος, Πάρεδρος

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

1. Κατὰ ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 7 § 1 τοῦ ν. δ. 2488/1953 «περὶ συστάσεως Ὀργανισμοῦ Κωπαΐδος» (Ε. Κ. 190) τὸ προσωπικὸν τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου, ἀποτελοῦντος νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, συνδέεται πρὸς αὐτὸν διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου. Εἰδικώτερον τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν, ὅπερ, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἐρωτήματι ἐκτιθέμενα, ἀπασχολεῖται εἰς γεωργικὰς ἐργασίας, ὡς καὶ εἰς τὸ πτηνοτροφεῖον καὶ τὸ βουστάσιον τοῦ Ὀργανισμοῦ, δὲν ὑπάγεται εἰς τὰς περὶ ὀκταώρου ἐργασίας κειμένας διατάξεις. Τοῦτο δὲ διότι πᾶσαι αἱ ἐργασίαι αὗται, γεωργικαὶ καὶ κτηνοτροφικαί, δὲν περιλαμβάνονται μεταξὺ τῶν περιοριστικῶς ἀναφερομένων ἐργασιῶν, τοσοῦτον ἐν τῇ διὰ τοῦ ν. 2269/1920 κυρωθείσῃ διεθνεῖ συμβάσει τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως Ἐργασίας τῆς Οὐασιγκτῶνος, ὅσον καὶ ἐν τῷ π. δ. ἀπὸ 27 Ἰουνίου/4 Ἰουλίου 1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων», ἐφ' ὧν καὶ μόνον ἐργασιῶν εἶναι ἐφαρμοστέα ἡ ὀκτάωρος ἡμερησίως καὶ 48ωρος ἑβδομαδιαίως ἀπασχόλησις τῶν μισθωτῶν (πρβλ. Πρωτ. Ἀθ. 2984/1957, Δ.Ε.Ν. 13, 383, 18480/1956, ΕΕΔ 16, 255, 2723/1956, ΝοΒ 4, 259 κ. ἄ.).

2. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας (Ε. Κ. Β' 54), ἐκδοθείσης κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ν. 28/1944, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 18310/1946 (Ε. Κ. Β' 93) τοιαύτην, ὡς αὗται αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθησαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/254/1951 ὁμοίας τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν (Ε. Κ. Β' 86), ὡρίσθη, ὅτι «τὸ ἐν γένει προσωπικὸν πασῶν ἐν γένει τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν», ὅπερ λόγῳ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας αὐτοῦ ἀπασχολεῖται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐκ τοῦ νόμου καθιερωμένας μὴ ἐργασίμους ἑορτάς, δικαιοῦται, διὰ τὴν κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐργασίαν, τοῦ κεκανονισμένου ἡμερομισθίου ἢ τοῦ 1/25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ, προσηυξημένου κατὰ 50/ο. Ἔτι δέ, ὅτι οἱ πάσης φύσεως μισθωτοὶ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν ἐν γένει, οἱ ἀπασχολούμενοι κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας, ἤτοι ἀπὸ τῆς 10ης μ.μ. μέχρι τῆς 6ης π. μ., δικαιοῦνται τῶν ἑκάστοτε ἀποδοχῶν αὐτῶν, προσηυξημένων κατὰ 25ο/ο. Ὡς δὲ ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τῆς νομολογίας τῶν δικαστηρίων, εἰς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ὑπάγονται καὶ οἱ μισθωτοὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἐφ' ὅσον συνδέονται πρὸς ταῦτα διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου (βλ. Α.Π. 196/1951, ΕΕΔ 10, 730, 91 - 93/1951, ΕΕΔ 10, 353, 633/1950, ΕΕΔ 10, 220 κ.ἄ.).

Κατ' ἀκολουθίαν, τὸ ἀπασχολούμενον εἰς τὰς γεωργικὰς καὶ κτηνοτροφικὰς ἐν γένει ἐργασίας τοῦ Ὀργανισμοῦ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν δικαιοῦται τῶν ὡς ἄνω προσαυξήσεων, ἐφ' ὅσον παρέχει ἐργασίαν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς λοιπὰς κατὰ νόμον μὴ ἐργασίμους ἡμέρας ἢ κατὰ τὰς ὡς ἄνω νυκτερινὰς ὥρας.

3. Ἡ λόγῳ καταγγελίας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀποζημίωσις εἶναι καταβλητέα εἰς τὸν μισθωτὸν μόνον ὅταν ἡ σύμβασις εἶναι ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας, διήρκεσε δὲ αὕτη ἐπὶ δίμηνον τοὐλάχιστον. Ἐὰν ὅμως ἡ χρονικὴ διάρκεια τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ εἶναι ὡρισμένη, εἴτε ρητῶς, εἴτε σιωπηρῶς, προκύπτουσα ἐκ τοῦ σκοποῦ ἢ τοῦ περιεχομένου τῆς συμφωνηθείσης ἐργασίας (λ.χ. συλλογὴ βάμβακος), δὲν ὑφίσταται ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου, ὅπως καταβάλῃ ἀποζημίωσιν εἰς τὸν μισθωτὸν κατὰ τὴν λῆξιν τῆς τοιαύτης ἐργασίας (πρβλ. *Καποδίστρια*, Ἑρμ. Ἐργ. Δικ. § 72, *Τούσῃ*, Ἐργ. Δίκ. σελ. 346 - 350, *Ζέπου*, Ἐνοχ. Δίκ. Εἰδ. Μέρ. σελ. 369, Α. Π. 233/1958, ΕΕΔ 17, 520, 153/1953, ΕΕΔ 12, 483, 183/1951, ΕΕΔ 10, 620, 140/1951, Θ. ΞΒ' 394, 59/1951, Θ. ΞΒ' 264, Πρωτ. Ἀθ. 4502/1952, ΕΕΔ 11, 1082).

Εἰδικώτερον, ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν, τὸ συνδεόμενον διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία διήρκεσεν ἐπὶ δίμηνον τοὐλάχιστον, εἶναι καταβλητέα κατὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, μὴ ἐπιτρεπομένης προειδοποιήσεως, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 3198/1955 (Ε.Κ. 98), ἡ ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀπὸ 16/18 Ἰουλίου 1920 β. δ/γματος ὁριζομένη ἀποζημίωσις, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἡ ἐπιχείρησις ἢ ἐκμετάλλευσις, παρ' ᾗ εἰργάσθη ὁ μισθωτός, ὑπάγεται εἰς τὰς περὶ ἀσφαλίσεως τῆς ἀνεργίας διατάξεις τοῦ ν. δ. 2961/1954. Ἐάν, ἑπομένως, ὁ Ὀργανισμὸς Κωπαΐδος ἔχει ὑπαχθῆ εἰς τὴν κατὰ τῆς ἀνεργίας ἀσφάλισιν παρὰ τῷ Ὀργανισμῷ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας καὶ δὴ ἀσχέτως τοῦ ἂν εἰς τὴν ἀσφάλισιν ταύτην ὑπόκειται ἢ οὐ μισθωτός, ὑφίστανται δὲ σύμβασις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, καταγγελλομένη ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ μετὰ δίμηνον τοὐλάχιστον, εἶναι καταβλητέα εἰς τὸν ἐργάτην ἢ τεχνίτην ἡ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω β.δ/γματος ὁριζομένη ἀποζημίωσις. Ἐν ᾗ ὅμως περιπτώσει ὁ Ὀργανισμὸς Κωπαΐδος δὲν ἔχει ὑπαχθῆ εἰς τὴν εἰρημένην ἀσφάλισιν τῆς ἀνεργίας, τοτε, ἐν συνδρομῇ τῶν λοιπῶν ἀνωτέρω προϋποθέσεων, κατὰ τὴν ἀπόλυσιν ἐκ τῆς ἐργασίας ἐργάτου ἢ τεχνίτου δέον νὰ τηρηθῶσιν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 669 τοῦ Α. Κ., καθ' ὅσον ἐν τῇ περι-

πτώσει ταύτη δὲν εἶναι ἐφαρμόσιμον τὸ ἀπὸ 16/18 Ἰουλίου 1920 β.δ., δεδομένου ὅτι ἡ γεωργικὴ ἐπιχείρησις ἢ ἐκμετάλλευσις, ἣν ἀσκεῖ ὁ Ὀργανισμὸς Κωπαΐδος (ἄρθρον 1 ν. δ. 2488/1953) δὲν περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν περιοριστικῶς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 § 2 τοῦ ν. 2112/1920 ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων, τὸ ἐν λόγῳ δὲ β.δ/γμα ἐξεδόθη ἐπὶ τῇ βάσει ἐξουσιοδοτήσεως παρασχεθείσης ὑπὸ τῆς διατάξεως ταύτης (πρβλ. Α. Π. 85/1949, ΕΕΔ 8, 273, 486/1949, ΕΕΔ 9, 56) καὶ ἑπομένως μόνον ἐπὶ τῶν ἐπιχειρήσεων ἐκείνων τυγχάνει τοῦτο ἐφαρμογῆς (βλ. ἐπὶ τῶν προεκτεθέντων Α. Π. 322/1957, ΕΕΔ 16, 643, Πρωτ. Ἀθ. 1298/1957, ΕΕΔ 16, 329, 3044/1951, ΕΕΔ 16, 602, 1845/1955, ΕΕΔ 15, 199).

4. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν καταβολὴν ἀποζημιώσεως δι' ἐργασίαν ἐκτὸς ἕδρας, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 21091/1946 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, τὸ Συμβούλιον ἀναφέρεται εἰς τὰς ὀρθὰς σκέψεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 845/1957 γνωμοδοτήσεως τοῦ Τμήματος Διακοπῶν, ἡ γνωμοδότησις δὲ αὕτη εἶναι ἐφαρμοστέα καὶ ὡς πρὸς τὸ ἀπασχολούμενον ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Βοιωτικοῦ Κηφισσοῦ προσωπικόν, κατόπιν τῆς διὰ τοῦ ν. δ. 3784/1957 (Ε. Κ. 207) καταργήσεως τοῦ Ὑδραυλικοῦ Ταμείου Βοιωτικοῦ Κηφισσοῦ καὶ ὑπαγωγῆς τῶν ἔργων τοῦ Βοιωτικοῦ Κηφισσοῦ εἰς τὸν Ὀργανισμὸν Κωπαΐδος. Ἤτοι, ἐφ' ὅσον τὸ προσωπικὸν τοῦ Ὀργανισμοῦ ἀπασχολεῖται καὶ ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Βοιωτικοῦ Κηφισσοῦ, τῇ ὁριζομένῃ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 § 2 τοῦ ὡς ἄνω ν. δ/τος, τοῦτο θεωρεῖται ἐργαζόμενον ἐντὸς τῆς ἕδρας τῆς ἐργασίας αὐτοῦ, ἤτοι ἐντὸς τοῦ συμπεφωνημένου, ρητῶς ἢ σιωπηρῶς, ὡς τοπου προς παροχὴν τῆς ἐργασίας καὶ συνεπῶς δὲν δικαιοῦται τὸ προσωπικὸν τοῦτο τῆς κατὰ τὴν ἀνωτέρω ὑπουργικὴν ἀποφασιν ἀποζημιώσεως λόγῳ ἐργασίας ἐκτὸς ἕδρας.

XI. ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΤ' ΕΝΑΛΛΑΓΗΝ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἂν ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ π. δ. τῆς 27.6/4.7.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων» πέραν τῶν ὀκτὼ ὡρῶν ἡμερησίως ἐργασία θεωρῆται ὑπερωριακὴ καὶ κατὰ συνέπειαν θὰ καταβάλληται ἕνεκα τοῦ λόγου τούτου προσηυξημένη ἀμοιβή.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 1317/1958

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Τρ. Κοντονασόπουλος*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ. κ. Δ. Μπαρμπάτης, Α. Ἀλεξίου, Α. Λέκκας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Τέγος, Ι. Καραμπελόπουλος, Δ. Διακατᾶς, Πάρεδροι

Τὸ Συμβούλιον ἀπεδέχθη ὁμοφώνως τὴν εἰσήγησιν τοῦ Εἰσηγητοῦ, ἔχουσαν ὡς ἀκολούθως:

Κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ π. δ/γματος τῆς 27 Ἰουνίου/4 Ἰουλίου 1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων» ὁσάκις τὸ προσωπικὸν ἐπιχειρήσεώς τινος ἐργάζεται κατ' ἐναλλαγὴν (ἁμιλλες - βάρδιες), ἡ διάρκεια τῆς ἐργασίας δύναται νὰ παραταθῇ πέρα τῶν ὀκτὼ ὡρῶν καθ' ἡμέραν καὶ τεσσαράκοντα ὀκτὼ καθ' ἑβδομάδα, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως ὁ μέσος ὅρος τῶν ὡρῶν ἐργασίας, ὑπολογιζομένος ἐπὶ περιόδου τριῶν τοὐλαχιστον ἑβδομάδων, μὴ ὑπερβαίνῃ τὰς 48 ὥρας καθ' ἑβδομάδα.

Ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία τῶν ὁμάδων τοῦ προσωπικοῦ γίνεται κατ' ἐναλλαγήν, ἑκάστης δὲ ὁμάδος ἡ καθ' ἑβδομάδα ἐργασία δὲν ὑπερβαίνει τὰς 48 ὥρας ἑβδομαδιαίως κατὰ μέσον ὅρον εἰς μίαν περίοδον τριῶν τοὐλάχιστον ἑβδομάδων, δὲν δημιουργεῖται οὐσιαστικῶς ὑπερωριακὴ ἐργασία αὐτῆς καὶ ἕνεκα τοῦ λόγου τούτου δὲν δικαιολογεῖται προσηυξημένη ἀμοιβή, οἷα παρέχεται ἐπὶ ὑπερωριακῆς ἐργασίας (*).

X. ΕΡΓΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΤΕΧΟΝΤΩΝ ΠΑΡΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙ ΘΕΣΙΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν κωλύεται βιομηχανικὴ τις ἐπιχείρησις νὰ ὁρίσῃ κατὰ τὴν κρίσιν της, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ νόμου 2269/1920, ἵνα ἐξαιρεθῶσι τοῦ περιορισμοῦ τῆς ὀκταώρου ἐργασίας, πρόσωπα κατέχοντα παρ' ἑαυτῇ θέσιν ἐποπτείας καὶ διευθύνσεως, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι δὲν ἐξεδόθη εἰσέτι, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 7 τοῦ ἀ. ν. 547/1937, ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐργασίας, ρυθμίζουσα τοὺς ὅρους ἐργασίας, οἵτινες διέπουσι τὰ πρόσωπα ἐμπιστοσύνης ἐπιχειρήσεώς τινος.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 1310/1958

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Τρ. Κοντονασόπουλος*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ. κ. Δ. Μπαρμπάτης, Α. Ἀλεξίου, Α. Λέκκας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Τέγος, Ι. Καραμπελόπουλος, Δ. Διακατᾶς, Πάρεδροι

Τὸ Συμβούλιον ἀπεδέχθη ὁμοφώνως τὴν εἰσήγησιν τοῦ Εἰσηγητοῦ, ἔχουσαν ὡς ἀκολούθως:

Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 2269/1920 «περὶ κυρώσεως τῆς διεθνοῦς συμβάσεως τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως Ἐργασίας τῆς Οὐασιγκτώνος περὶ περιορισμοῦ τῶν ὡρῶν ἐργασίας κλπ.» ὁρίζει «εἰς πάσας τὰς οἱουδήποτε εἴδους βιομηχανικὰς ἐργασίας, δημοσίας ἢ ἰδιωτικάς, ὡς καὶ εἰς τὰ παραρτήματα αὐτῶν, ἐξαιρέσει ἐκείνων εἰς ἃς ἀπασχολοῦνται μέλη μόνον μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας, ἡ διάρκεια τῆς ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς 8 ὥρας ἡμερησίως καὶ 48 ὥρας καθ' ἑβδομάδα, πλὴν τῶν κάτωθι ἐξαιρέσεων:

Σημ. ΕΕΔ: Βλέπε περὶ τοῦ θέματος καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7777/1956, ΕΕΔ 15, σελ. 841

α) Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης συμβάσεως δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ προσώπων κατεχόντων θέσιν ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως ἢ θέσιν ἐμπιστευτικήν».

Ὡς εἶναι διατετυπωμένη ἡ διάταξις αὕτη, ἡ ἰσχὺς αὐτῆς καὶ δὴ ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀνωτέρω διαλαμβανομένης ἐξαιρέσεως δὲν ἐξηρτήθη ἐξ ὅρου τινὸς ἢ προϋποθέσεως, ὁποία θὰ ἦτο ἐπὶ παραδείγματι ἡ ἔκδοσις ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, καθοριζούσης τοὺς ὅρους ἐργασίας, οἷα ἡ ἐν ἄρθρῳ 7 § 4 τοῦ ἀ. ν. 547/1937 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων ἐργατικῶν τινων νόμων» ὡς ἄνω μνημονευομένη. Ἑπομένως, προκειμένου περὶ προσώπων κατεχόντων θέσιν ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως ἐν βιομηχανικῇ τινι ἐπιχειρήσει, περὶ ὧν καὶ τὸ πρόσθεν ἐρώτημα, ἔχει ἀπόλυτον ἐφαρμογὴν ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 2269/1920 περὶ ἐξαιρέσεως τῶν προσώπων τούτων ἀπὸ τῆς ὀκταώρου ἐργασίας. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου τούτου ἐπιτρέπει εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις παρέκκλισιν ἀπὸ τοῦ ὀκταώρου τῆς ἡμερησίας ἐργασίας τῶν μισθωτῶν, καὶ μεταξὺ τῶν νόμων, οἵτινες ἐπηκολούθησαν καὶ ἐπέτρεψαν τὴν τοιαύτην παρέκκλισιν, εἶναι καὶ ὁ ἀ. ν. 547/1937, ὅστις, προκειμένου περὶ πρακτικῶν μηχανικῶν, μηχανοδηγῶν καὶ θερμαστῶν ἐργαζομένων ἐν τῇ βιομηχανίᾳ, ὥρισεν ἐν ἄρθρῳ 7 § 4 αὐτοῦ, ὅτι δὲν ἐξαιροῦνται τῆς ὀκταώρου ἐργασίας, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι πρόσωπα ἐμπιστοσύνης, πρὸς δὲ ὅτι δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑφυπουργοῦ Ἐργασίας μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἐργασίας θέλουσι ρυθμισθῇ οἱ διέποντες τὰ πρόσωπα ἐμπιστοσύνης ὅροι ἐργασίας, ἀλλ' εἶναι προφανὲς ὅτι ἡ διάταξις αὕτη δὲν δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐξαιρέσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2269/1920 ὡς πρὸς τὰ ἐν τῷ ἐρωτήματι πρόσωπα, τὰ κατέχοντα θέσιν ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως ἐν βιομηχανικῇ ἐπιχειρήσει, λόγῳ τῆς μὴ ἐκδόσεως τοιαύτης ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καὶ τοῦτο διότι ἡ διάταξις αὕτη τοῦ ἄρθρου 7 § 4 τοῦ ἀ. ν. 547/1937 δὲν ἐτροποποίησε τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 2269/1920 ὡς πρὸς τὰ ἐν λόγῳ πρόσωπα, προβλέπει δὲ αὕτη τὴν ρύθμισιν τῶν ὅρων ἐργασίας μόνον τῶν προσώπων ἐμπιστοσύνης, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν κατεχόντων θέσιν διευθύνσεως ἢ ἐποπτείας ἐν τῇ ἐπιχειρήσει περὶ ὧν πρόκειται ἐνταῦθα καὶ τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦσιν ἰδίαν κατηγορίαν, σαφῶς διακεκριμένην τῆς τοιαύτης τῶν προσώπων ἐμπιστοσύνης ἐν τῷ βασικῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ ν. 2269/1920, ἑπομένως καὶ ἂν ἐξεδίδετο ἡ προβλεπομένη ὡς ἄνω ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δὲν θὰ ἦσκει ἐπιρροήν τινα ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς ἢ μὴ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἐξαιρέσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2269/1920.

XI. ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΛΟΓΩ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΩΣ ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Περὶ τοῦ τρόπου ὑπολογισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν μισθωτῶν λόγῳ διανυκτερεύσεως ἐκτὸς ἕδρας.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 1341/1958

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*
Λοιποὶ μέλη: Οἱ κ.κ. Δ. Μπαρμπάτης, Α. Ἀλεξίου, Λ. Λέκκας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Τέγος, Ε. Μέλλιος, Πάρεδροι

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 21091/2990/1946 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας (Ε. Κ. Β' 142/1946) (*), ἐκδοθείσης κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ν. 28/1944, ὡρίσθη, ὅτι εἰς τὸ ἐκτὸς ἕδρας ἀποστελλόμενον προσκαίρως δι' ἐργασίαν ὑπαλληλικόν, ὑπηρετικὸν καὶ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν πασῶν ἐν γένει τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, πλὴν ἐκείνων, περὶ ὧν προβλέπουσιν εἰδικαὶ διατάξεις, καταβάλλεται, πλὴν τῶν ὁδοιπορικῶν ἐξόδων, καὶ πρόσθετος ἀποζημίωσις δι' ἑκάστην ἐκτὸς ἕδρας διανυκτέρευσιν, ἴση πρὸς τὸ ἑκάστοτε νόμιμον ἡμερομίσθιον ἢ πρὸς τὸ 1/25 τοῦ ἑκάστοτε νομίμου μηνιαίου μισθοῦ, προκειμένου περὶ μισθωτῶν ἀμειβομένων ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ.

Ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις, διὰ τῶν ἐν αὐτῇ ὅρων «νόμιμον ἡμερομίσθιον» καὶ «νόμιμος μηνιαῖος μισθός», θέτει, προφανῶς, ὡς βάσιν πρὸς ὑπολογισμὸν τῆς ὑπ' αὐτῆς προβλεπομένης ἀποζημιώσεως τὰ νόμιμα ὅρια τῶν ἀποδοχῶν τῶν δικαιουμένων ταύτης μισθωτῶν. Τοιαῦτα δὲ νόμιμα ὅρια ἀποδοχῶν εἶναι τὰ διὰ τῶν εἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ τῶν οἰκείων διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἑκάστοτε ὁριζόμενα.

Εἰς ἣν, ἑπομένως, περίπτωσιν τὰ ποσὰ τοῦ καταβαλλομένου ἡμερομισθίου ἢ τοῦ καταβαλλομένου μισθοῦ εἶναι ἀνώτερα τῶν ὡς ἄνω νομίμων ὁρίων τούτων (τῆς τοιαύτης συμφωνίας οὔσης ἐπιτρεπτῆς, κατὰ τὴν διάταξιν τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ν. 3239/1955), ἡ κατὰ τὴν ἀνωτέρω ὑπουργικὴν ἀπόφασιν καταβλητέα εἰς τὸν μισθωτὸν ἀποζημίωσις δέον νὰ ὑπολογίζηται ἐπὶ τῶν ὑπὸ τῆς οἰκείας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὁριζομένων ἡμερομισθίων καὶ μισθῶν, ἅτινα ἀποτελοῦσι τὸ «νόμιμον ἡμερομίσθιον» καὶ τὸν «νόμιμον μηνιαῖον μισθόν», κατὰ τὴν προεκτεθεῖσαν ἔννοιαν τῆς εἰρημένης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.

(*) ΕΕΔ 12, σελ. 442

XII. ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΗ ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Περὶ τῆς διαρκείας τῆς μεσημβρινῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ζαχαροπλαστείων.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 1292/1958

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ. κ. Τρ. Κοντονασόπουλος, Δ. Μπαρμπάτης, Α. Λέκκας, Κ. Παπαμιχαλόπουλος, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Τέγος, Χ. Γεωργιόπουλος, Πάρεδροι

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

Τὸ π. δ/γμα τῆς 8/13 Ἀπριλίου 1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.» (Γεν. Κωδ. ΙΓ' 972) διὰ μὲν τῶν ἄρθρων 1 - 15 αὐτοῦ ρυθμίζει τὰ τῶν χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, ὡς καὶ τῶν πρὸς ἀνάπαυσιν διακοπῶν ταύτης τοῦ ὑπαλλήλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τῶν καταστημάτων, διὰ δὲ τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 16 ὁρίζει, ὅτι αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων ἄρθρων αὐτοῦ δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὰ καφενεῖα, ζαχαροπλαστεῖα καὶ τὰ λοιπὰ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενα καταστήματα. Περαιτέρω ἡ § 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἐπιβάλλει, ὅπως εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν καταστημάτων καὶ ἐπιχειρήσεων τούτων χορηγῆται ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐννεάωρον συνεχὲς διάστημα ἡμερησίως πρὸς νυκτερινὴν ἀνάπαυσιν, ἀφ' ἑτέρου δὲ δίωρος κατὰ τὸ θέρος καὶ μιᾶς καὶ ἡμισείας ὥρας κατὰ τὸν χειμῶνα διακοπὴ τῆς ἐργασίας πρὸς μεσημβρινὴν ἀνάπαυσιν.

Μεταγενεστέρως, διὰ τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 41/1944 (Ε. Κ. 26) παρεσχέθη εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας ἡ ἐξουσιοδότησις, ὅπως δι' ἀποφάσεων αὐτοῦ, ἐκδιδομένων μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐργασίας καὶ δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ὑποβιβάζῃ μέχρις ὀκτὼ τὰς ὥρας ἐργασίας καὶ καθορίζῃ τὰ τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀνωτέρω καταστημάτων καὶ ἐπιχειρήσεων.

Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς νομοθετικῆς ταύτης ἐξουσιοδοτήσεως ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 40136/4769 τοῦ ἔτους 1949 ὑπουργικὴ ἀπόφασις (Ε.Κ.Β' 210), δι' ἧς καθωρίσθησαν αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων πωλητῶν τῶν ζαχαροπλαστείων τῆς περιφερείας Ἀθηνῶν εἰς ἐννέα ἡμερησίως, ἐπηκολούθησε δὲ ἡ ὑπ' ἀριθ. 15103/1170 τοῦ ἔτους 1951 ὁμοία (Ε.Κ. Β' 67), δι' ἧς αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ τῶν ζαχαροπλαστείων πόλεων, ἐχουσῶν πληθυσμὸν ἄνω τῶν 10.000 κατοίκων, καθωρίσθησαν εἰς δέκα ἡμερησίως, διετηρήθη ἡ ἰσχὺς τῆς προηγουμένης ἀποφάσεως καὶ ὡρίσθη, ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται ἡ πραγματοποίησις περισσοτέρων τῆς μιᾶς διακοπῆς τῆς ἐργασίας.

1. Ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τῶν δύο τούτων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, δι' αὐτῶν οὐδόλως ἐρρυθμίσθη ἡ διάρκεια τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν περὶ ὧν πρόκειται καταστημάτων πρὸς μεσημβρινὴν ἀνάπαυσιν. Ἑπομένως διετηρήθη, ὡς πρὸς τὸ θέμα τοῦτο, ἡ διαληφθεῖσα διάταξις τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ π. δ. τῆς 8/13 Ἀπριλίου 1932, ὁρίζουσα τὴν διάρκειαν τῆς μεσημβρινῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν εἰρημένων καταστημάτων καὶ ἐπιχειρήσεων εἰς δύο ὥρας κατὰ τὸ θέρος καὶ μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν κατὰ τὸν χειμῶνα. Τοῦτο δὲ δὲν ἀποτελεῖ ἀνώτατον ἢ ἐλάχιστον ὅριον χρονικῆς διαρκείας τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας, ἀλλὰ χρονικὴν διάρκειαν διακοπῆς τῆς ἐργασίας, ὁριζομένην ὑπὸ τοῦ νόμου. Ἡ ἀληθὴς δὲ αὐτὴ ἔννοια τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως καταφαίνεται καὶ ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς ταύτης πρὸς τὴν ἑτέραν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 § 2 τοῦ αὐτοῦ π. δ., ὁριζούσαν διακοπὴν ἐργασίας διαρκείας δύο τοὐλάχιστον ὡρῶν κλπ., ὡς πρὸς τὰ καταστήματα, ἅτινα ἀφορᾷ αὐτη.

2. Ἡ διάταξις τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ αὐτοῦ π. δ., δι' ἧς εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν καταστημάτων ἐν γένει, τῶν ἐχουσῶν πληθυσμὸν ἄνω τῶν 10.000 κατοίκων πόλεων, παρέχεται μεσημβρινὴ διακοπὴ τῆς ἐργασίας, διαρκείας τριῶν ὡρῶν κατὰ τὸ θέρος καὶ δύο ὡρῶν κατὰ τὸν χειμῶνα, δὲν δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν τῇ § 1 τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ αὐτοῦ π. δ. ἀναφερομένων καταστημάτων καὶ ἐπιχειρήσεων, κατὰ τὴν ρητὴν περὶ τούτου ἐν αὐτῇ διάταξιν.

3. Ἡ ὑπὸ τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ π. δ. τῆς 8/13.4.1932 προβλεπομένη χρονικὴ διάρκεια τῆς μεσημβρινῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας δὲν ἀποτελεῖ ἀνώτατον ἢ ἐλάχιστον ὅριον τοιαύτης, ἀλλ' αὐτὴν ταύτην τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου προσδιοριζομένην χρονικὴν διάρκειαν τῆς μεσημβρινῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας.

XIII. ΣΧΕΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΞΕΝΟΔΟΧΟΥ-ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Τίς ἡ ἑρμηνεία τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ν.δ. 3430/1955 «περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως κλπ. διατάξεων περὶ Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων».

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 1294/1958

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ. κ. Τρ. Κοντονασόπουλος, Δ. Μπαρμπάτης, Α. Λέκκας, Κ. Παπαμιχαλόπουλος, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Τέγος, Χ. Γεωργιόπουλος, Πάρεδροι

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

Τὸ ἄρθρον 29 τοῦ ν.δ. 3430/1955 «περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ καταργήσεως

ΝΟΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

('Επί τῆς ὑπ' ἀριθ. 15410/1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 17, 1225)

Ὑπὸ τοῦ κ. ΔΗΜ. Γ. ΘΟΙΒΙΔΟΠΟΥΛΟΥ, Δικηγόρου

1. Ὁ ἀ.ν. 1836/1951 ἐπέτρεψε τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ εἴτε βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7 § § 2 καὶ 3, ὁπότε οὗτος ἀπολύεται τῆς θέσεως, εἴτε βάσει τοῦ ἄρθρου 11 αὐτοῦ, ὁπότε ἐπαναποτοθετεῖται εἰς ἄλλην ἐπιχείρησιν. Ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων τούτων ἐδέχθησαν τὰ Συμβούλια, ὅτι οἱ πολεμισταί, τοποθετηθέντες παρ' αὐτῶν εἰς οἱανδήποτε ἐργασίαν, δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν ἀνάκλησίν των ἀπὸ αὐτῆς καὶ τὴν τοποθέτησίν των εἰς τὴν ἀλλαχοῦ. Αἱ διατάξεις αὗται εἶναι τόσον σαφεῖς, ὥστε νὰ μὴ χρειάζεται ἑρμηνεία, ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου νὰ ζητήσῃ τὴν ἀντικατάστασιν δὲν ὑπάγεται εἰς περιορισμόν τινα, οὕτω δὲ ἡρμήνευσαν αὐτὰς τὰ Δικαστήρια τῆς οὐσίας καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος. Τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας ὅμως ἀπεφάνθη ὅτι, προκειμένου περὶ ἀντικαταστάσεως πολεμιστοῦ, ἐπιτρέπεται αὕτη ὄχι ἀπεριορίστως, ἀλλὰ ὅταν ὑπάρχῃ ἀναίτιος ἀκαταλληλότης τοῦ τοποθετηθέντος. Διὰ νὰ ἀρθῇ λοιπὸν πᾶσα παρερμηνεία τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ ἄρθρου 11, ἐξεδόθη τὸ ν. δ. 2657/1953, διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ὁποίου προσετέθη διάταξις, καθ' ἣν «παρερχομένης ἀπράκτου τῆς 30ημέρου προθεσμίας ὁ ὑπόχρεως ἀπαλλάσσεται διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον πάσης εὐθύνης». Κατὰ ποῖον ἄλλον σαφέστερον τρόπον θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ διατυπωθῇ ἡ βούλησις τοῦ νομοθέτου ὅτι ἡ αἴτησις ἀντικαταστάσεως τοῦ πολεμιστοῦ ἀποτελεῖ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου καὶ ὅτι, ἐφ' ὅσον τὸ Συμβούλιον δὲν ἀνακαλέσῃ τοῦτον, δὲν ἔχει περαιτέρω ὑποχρέωσιν ἔναντι αὐτοῦ; Ἦτο δυνατὸν ὁ νομοθέτης τοῦ ἀ. ν. 1836 καὶ τοῦ ν. δ. 2657 νὰ σκεφθῇ, ὅτι τὰ Τοπικὰ Συμβούλια, πολὺ δὲ περισσότερον τὸ Κεντρικόν, θὰ ἠδύναντο ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος τῶν 20 ἢ 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς

διατάξεων περὶ Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» (Ε.Κ. 307)(*) ὁρίζει τὰ ἑξῆς: «Οἱ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1952 καὶ ἑφεξῆς τὸ πρῶτον ἐργαζόμενοι εἰς ξενοδοχεῖον θεωροῦνται ὑπάλληλοι, ὡς πρὸς τὴν σχέσιν ἐργασίας, μόνον ἐφ' ὅσον κέκτηνται πτυχίον Τουριστικῆς ἢ Ξενοδοχειακῆς Σχολῆς τῆς μεσαίας ἢ ἀλλοδαπῆς καὶ ἔχουν διετῆ τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν ἐν ξενοδοχείῳ».

Ἐξ ἄλλου τὰ ἄρθρα 3 καὶ 4 τοῦ ν. δ. 3594/1956 (Ε. Κ. 238) καθιεροῦσιν ὑποχρεωτικὴν μετεκπαίδευσιν εἰς τὴν Σχολὴν Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων, τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ «ἐπαγγελματικὰ τμήματα» τῶν ξενοδοχείων πολυτελείας α', β' καὶ γ' τάξεως καὶ εἰς τὰ αὐτὰ τμήματα τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τουριστικὰ ἐπαγγέλματα ἐπιχειρήσεων, ἀπὸ πρώτης τάξεως καὶ ἄνω, ἐφ' ὅσον οὗτοι δὲν ὑπερέβησαν τὸ 40ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των. Ἔτι δὲ προβλέπουσιν, ὅτι ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1960 οὐδεὶς δύναται νὰ ἐργασθῇ εἰς τὰ ἐπαγγελματικὰ τμήματα τῶν ξενοδοχείων πολυτελείας, α' καὶ β' τάξεως, ὡς καὶ εἰς τὰ ἐπαγγελματικὰ τμήματα τῶν λοιπῶν ἐπιχειρήσεων, τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τουριστικὰ ἐπαγγέλματα, ἀπὸ πρώτης τάξεως καὶ ἄνω, ἐὰν δὲν εἶναι πτυχιοῦχος τῆς Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ν. δ. 3430/1955 ἀναφέρεται εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ ἐπαγγελματικὰ τμήματα τῶν ξενοδοχείων, νοουμένων διὰ τοῦ ὅρου τούτου τῶν κυρίως ξενοδοχοϋπαλλήλων, ἤτοι τῶν θαλαμηπόλων κλπ., δὲν ἀφορᾷ δὲ τὸ προσωπικὸν τῶν γραφείων τῶν ξενοδοχειακῶν ἐπιχειρήσεων, ἤτοι τοὺς διευθυντάς, ταμίας, λογιστάς, τηλεφωνητάς κλπ., οἵτινες ἀφ' ἑνὸς μὲν δὲν ἀνήκουσιν εἰς τὰ ὑπὸ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἔννοιαν «ἐπαγγελματικὰ τμήματα» τῶν ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεων, ἀφ' ἑτέρου δὲ κέκτηνται τὴν ἰδιότητα τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας αὐτῶν, οὔσης ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικῆς, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ν. δ. 2655/1953 (Ε. Κ. 299).

(*) ΕΕΔ 15 σ. 56

τῆς αἰτήσεως, αὐτὰ ἢ αἱ Ὑπηρεσίαι τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, νὰ ἐρευνήσωσι τὴν οὐσίαν ἑκάστης αἰτήσεως, ἐξετάζοντα τοὺς διαδίκους καὶ τρίτους ἀκόμη, ὥστε νὰ ἐκδώσωσι τὴν ἀπόφασίν των καὶ μάλιστα πλήρως ἠτιολογημένην; Ὅσοι, ὡς ὁ γράφων, ἔλαβον μέρος εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου καὶ ἔβλεπον καὶ τὸν φόρτον ἐργασίας αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τὴν πίεσιν τῶν πρὸς τοποθέτησιν πολεμιστῶν, ἀναμφισβητήτως θὰ ἐπείθοντο, ὅτι ἡ ἄποψις, ἣν ὑποστηρίζει ἐμμόνως τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας, περὶ τοῦ ἀντιθέτου, ἦτο ἐν τοῖς πράγμασιν ἀδύνατον νὰ ἐφαρμοσθῇ. Φρονῶ, λοιπόν, ὅτι ἡ ὑπὸ τῶν Πολιτικῶν Δικαστηρίων ἀκολουθουμένη ἑρμηνεία τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη τοῦτο ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ. 2657/1953, εἶναι ἡ ὀρθή, διότι ἐπὶ πλέον εἰς τὸν ἐργοδότην, εἰς ὃν ἐπεβλήθη ἡ ἀναγκαστικὴ πρόσληψις τῶν πολεμιστῶν, τοὺς ὁποίους ἐτοποθέτουν τὰ Συμβούλια, χωρὶς κἂν νὰ γνωρίζωσι τὰς ἱκανότητας καὶ τὰ λοιπὰ προσόντα των, ἐδόθη καὶ ἓν προνόμιον διὰ τὴν εὐρυθμον λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως, τὸ δικαίωμα τουτέστι νὰ ζητῇ ὁποτεδήποτε καὶ ἄνευ αἰτιολογίας τινὸς τὴν ἀντικατάστασιν τούτων καὶ τὴν τοποθέτησιν ἄλλων.

2. Διὰ ταῦ ἄρθρου 10 ὅμως τοῦ ν. δ. 2657/1953 προσετέθη καὶ ἑτέρα διάταξις, ἡ ὁποία ἔδωσε λαβὴν πρὸς ἑτέραν παρερμηνείαν τοῦ νόμου. Διὰ ταύτης ὡρίσθη, ὅτι «ἡ αἴτησις ὑποβάλλεται, ἀφοῦ ὑπηρετήσῃ ὁ τοποθετηθεὶς τοὐλάχιστον ἐπὶ 15 ἡμέρας». Τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας καὶ ἡ πλειοψηφία τῆς ἀποφάσεως δέχονται, ὅτι ἡ αἴτησις περὶ ἀντικαταστάσεως δέον νὰ ὑποβληθῇ ἐντὸς εὐλόγου ἀπὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ 15θημέρου χρόνου. Καὶ ἡ ἄποψις αὕτη φρονῶ, ὅτι δὲν εἶναι ἡ ὀρθὴ καὶ διὰ τοὺς ἀνωτέρω ἀναφερομένους λόγους, οὓς καὶ ἡ μειοψηφία τῆς ἀποφάσεως δέχεται, καὶ διότι ὁ σκοπός, δι' ὃν ἐτέθη ἡ διάταξις αὕτη, δὲν ἦτο οὔτε νὰ περιορίσῃ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου νὰ ζητήσῃ ἄνευ τινὸς αἰτιολογίας τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ πολεμιστοῦ, οὔτε καὶ νὰ θέσῃ χρονικὸν περιορισμὸν εἰς τοῦτο, ἀλλὰ νὰ ἀναγκάσῃ τοῦτον νὰ προσλάβῃ πρῶτον τὸν πολεμιστὴν εἰς τὴν ἐργασίαν του καὶ ἀφοῦ τὸν μισθοδοτήσῃ ἐπὶ ἓν ἢ καὶ περισσότερον 15θήμερα, τότε μόνον νὰ ὑποβάλῃ τὴν αἴτησιν περὶ ἀντικαταστάσεως. Κατ' αὐτὸ τὸ χρονικὸν διάστημα καὶ μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου περὶ ἀντικαταστάσεως ἢ παρόδου ἀπράκτου τῆς 30θημέρου προθεσμίας ὁ πολεμιστὴς καὶ θὰ ἐμισθοδοτεῖτο καὶ ἦτο δυνατὸν αἱ σχέσεις του μετὰ τοῦ ἐργοδότου, μεσολαβοῦντος συνήθως καὶ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, νὰ ἐγίνοντο ὁμαλώτεραι καὶ τελικῶς νὰ ἀπεφεύγετο ἡ ἀνάκλησις. Ἐτέθη δὲ εἰς τὸ ν. δ. 2657 ἡ διάταξις αὕτη, διότι παρετηρήθη, ὅτι ἔνιοι ἐργοδόται, μόλις ἐκοινοποιεῖτο αὐτοῖς ἡ ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου περὶ τοποθετήσεως πολεμιστοῦ, ἔσπευδον, χωρὶς κἂν νὰ προσλάβωσι τοῦτον, νὰ ζητήσωσι τὴν ἀνάκλησίν του. Τὸ 15θήμερον τοῦτο δὲν ἐτέθη ὑπὸ τοῦ νομοθέτου ὡς χρόνος δοκιμασίας (ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις ἔσφαλεν ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ χρησιμοποιήσασα τὴν λέξιν «δοκιμασία» ἀντὶ «παραμονή»), ὡς ἐσφαλμένως ὑποστηρίζεται, ἀλλὰ μόνον διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους.

Ἐὰν ὁ νομοθέτης ἤθελε νὰ καθορίσῃ χρόνον δοκιμασίας, πρᾶγμα ἀντίθετον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου, ὅστις ὁρίζει ὑποχρεωτικὴν τὴν τοποθέτησιν, ρητῶς θὰ ἀνέγραφε τοῦτο ἐν τῷ κειμένῳ καὶ δὲν θὰ ὡριζε τὸ 15θήμερον, ἀλλὰ τὸ κοινῶς παραδεδεγμένον δίμηνον. Ἀφοῦ λοιπὸν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ πολεμιστοῦ δὲν ὑπόκειται εἰς οὐδένα περιορισμὸν (πλὴν τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως μετὰ 15θήμερον), δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπόκειται εἰς τὸν περιορισμὸν τοῦ εὐλόγου χρόνου, ὃν ὁ νομοθέτης δὲν ἐθέσπισεν. Ἡ ὑπὸ τῆς μειοψηφίας τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ὑποστηριζομένη ἄποψις, πρὸς ἣν καὶ ἡμεῖς συμφωνοῦμεν, δὲν πρέπει νὰ ξενίσῃ τοὺς ὑποστηρίζοντας τὴν ἀντίθετον ἐκδοχὴν ἐν ὄψει τῆς πρακτικῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου. Οὐδεὶς ἐργοδότης καὶ οὐδεὶς πολεμιστὴς θὰ ἐζήτει τὴν ἀνάκλησιν, ἐὰν ἦτο ἱκανοποιημένος ἐκ τῆς ἐργασίας του. Ὑπῆρξαν ὅμως περιπτώσεις ἐργοδοτῶν καὶ πολεμιστῶν, οἱ ὁποῖοι ἔδωσαν ἀφορμὰς προστριβῶν, εἴτε κατὰ τὴν ἀρχικὴν τοποθέτησιν, εἴτε κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς 5ετίας. Ἀντὶ ὁ ἐργοδότης νὰ προσφύγῃ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ. ν. 244/1936, ἡ ὁποία καὶ διαδικασίαν μεγαλυτέραν ἀπῄτει καὶ ὁ πολεμιστὴς ἦτο δυνατὸν νὰ ἀπολυθῇ καὶ νὰ χάσῃ τὴν προστασίαν τοῦ νόμου, προσέφευγεν εἰς τὸ Συμβούλιον καὶ ἐζήτει τὴν ἀντικατάστασίν του δι' ἄλλου, πρᾶγμα καὶ δι' αὐτὸν εὐκολώτερον καὶ ἀδαπανώτερον καὶ διὰ τὸν πολεμιστὴν ὀλιγώτερον ἐπώδυνον. Ἐσκέφθη δὲ ὁ νομοθέτης νὰ θεσπίσῃ τὴν διάταξιν τῆς ἀντικαταστάσεως διότι ἦτο δυνατὸν κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ὑπηρεσίας τοῦ πολεμιστοῦ νὰ δημιουργηθῶσι προστριβαὶ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐργοδότου μὴ ἀναγόμεναι εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν §§ 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 7 καὶ διὰ νὰ δώσῃ εἰς τὸν ἐργοδότην τὴν εὐχέρειαν μὴ προσφυγῆς εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου τούτου, ὅπερ εἶναι εἰς βάρος τοῦ πολεμιστοῦ.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΘΥΡΩΡΩΝ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ἡ σύμβασις ἐργασίας θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων διέπεται ἤδη, ἀπὸ 17ης Ὀκτωβρίου 1957, ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐγκριθείσης ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27625/5486/1958 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 17, 606).

Ἡ διαιτητικὴ αὐτὴ ἀπόφασις ἐξεδόθη ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τῆς Κτηματικῆς Ἑνώσεως τῶν ἀπανταχοῦ Ἑλλήνων καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Συνδέσμου ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Ἐθνικοῦ Συνδέσμου Θυρωρῶν Πολυκατοικιῶν καὶ Μεγάρων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων, δοθέντος δὲ ὅτι αὐτὴ δὲν ἐκηρύχθη ὑποχρεωτικὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 (ΕΕΔ 17, 208), ἀλλὰ μόνον ἐκτελεστή, δεσμεύονται ἐξ αὐτῆς (κατὰ τὴν γενικὴν ἀρχὴν τοῦ νόμου 3239/1955) μόνον τὰ μέλη τῶν ἀνωτέρω συμβληθεισῶν ὀργανώσεων.

Πρὸ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἴσχυεν ἡ ἀπὸ 31.12.1938 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 127/1939 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἡ συμπληρωματικὴ αὐτῆς ἀπὸ 20.1.1939, κατατεθεῖσα ὁμοίως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1389/1939 πράξεως καταθέσεως, τῶν ὁποίων τὰ ποσὰ ἀναπροσηρμόσθησαν διὰ τῶν ἀπὸ 4 Νοεμβρίου 1947 καὶ 1 Δεκεμβρίου 1947 γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ηὐξήθησαν δὲ διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 29488/1949, 2750/1951, 49500/1952, 27653/1954, 28050/1954 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων (ΕΕΔ 14, 495) διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 γενικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42930/1956 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 15, 976), καὶ τῶν προσφάτων ἀπὸ 22.8.1958 συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.

Ὁ Νομοθέτης, ἐν ὄψει τῶν κρατουσῶν νομικῶν καὶ πραγματικῶν συνθηκῶν, διὰ νὰ μετριάσῃ τὸ ἐκ τῆς μισθοδοσίας τῶν θυρωρῶν βάρος τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν πολυκατοικιῶν, ἐξουσιοδότησε διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀ.ν. 1001/1946 (ΕΕΔ 5, 152) τοὺς Ὑπουργοὺς τῶν Οἰκονομικῶν, Δικαιοσύνης καὶ Ἐργασίας, ὅπως δι' ἀποφάσεών των, δημοσιευομένων εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, α) κατανέμουν μεταξὺ τοῦ ἰδιοκτήτου καὶ τῶν μισθωτῶν (ἐνοικιαστῶν) τὰς νομίμους ἀποδοχὰς τῶν θυρωρῶν καὶ τὰς διαφόρους ὑπὲρ τούτων ἀσφαλιστικὰς εἰσφοράς, β) ὁρίζουν τοὺς μισθωτὰς (ἐνοικιαστάς), οἱ ὁποῖοι λόγῳ ἰδιαιτέρας ἐπαγγελματικῆς ἢ προσωπικῆς καταστάσεως θὰ ἐπιβαρύνωνται ὀλιγώτερον διὰ τῆς πρώτης κατανομῆς καὶ γ) καθορίζουν τὴν διαδικασίαν, καθ' ἣν δέον νὰ ἐνεργῆται ἡ ἐπιδίωξις τῆς ἐξυφλήσεως τῶν ἐκ τῆς ἀνωτέρω κατανομῆς γεννωμένων ἀπαιτήσεων.

Σχετικαὶ ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις ἐξεδόθησαν ἡ ὑπ' ἀριθ. 10096/1334/1946 (ΕΕΔ 5, 223) καὶ ἡ τροποποιητικὴ αὐτῆς ὑπ' ἀριθ. 204413/1948 (ΕΕΔ 7, 503).

Κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτὴν ἀπόφασιν αἱ διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, εἴτε δι' ἀποφάσεων ἐκδιδομένων κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 28/1944, καθοριζόμεναι ἑκάστοτε ἀποδοχαὶ τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων μετὰ τῶν αὐτῶν ἐπιβαλλομένων προσαυξήσεων ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ ἄλλων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, Ταμείων, Ἐργατικῆς Συνομοσπονδίας κλπ., βαρύνουσι πάντας τοὺς ἰδιοκτήτας καὶ μισθωτὰς τούτων, ἐξυπηρετουμένους ἢ μὴ ὑπὸ τοῦ θυρωροῦ. (Περὶ τοῦ κύρους τῆς διατάξεως αὐτῆς βλέπε Α.Π. 478/1955, ΕΕΔ 14, 832).

Ἐκ τοῦ ὅτι ὅμως εἰς τὸ βάρος μισθοδοσίας τῶν θυρωρῶν συμμετέχουν καὶ οἱ ἐνοικιασταὶ δὲν παύει νὰ ὑφίσταται ὁ μεταξὺ τοῦ ἰδιοκτήτου τῆς πολυκατοικίας μόνον καὶ τῶν θυρωρῶν ἐνοχικὸς δεσμός, τοῦ ἰδιοκτήτου ὑποχρέου ἔναντι τοῦ θυρωροῦ εἰς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ καὶ ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως τῆς ἀποζημιώσεως αὐτοῦ (Α.Π. 71/1955, ΕΕΔ 14, 353).

Ἡ πρόσληψις τοῦ θυρωροῦ πολυκατοικίας (ὡς παντὸς μισθωτοῦ) συντελεῖται, κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ν.δ. 2656/1953 «περὶ ὀργανώσεως καὶ ἐλέγχου ἀγορᾶς ἐργασίας» (ΕΕΔ 12, 1215), διὰ τῶν Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας (βλέπε σχετικῶς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 571), χωρὶς ὅμως ἐκ τῆς παραλείψεως αὐτοῦ νὰ ἐπέρχηται ἀκυρότης τῆς συμβάσεως, ἀλλὰ μόνον αἱ ἐκ τοῦ ἄνω νόμου ποιναὶ (βλέπε ΕΕΔ 16, 571).

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ ἀ. ν. 1324/1949 περὶ προστασίας ἀναπήρων (ΕΕΔ 8, 1054), κυρωθέντος διὰ τοῦ νόμου 1487/1950 (ΕΕΔ 9, 818) καὶ τροποποιηθέντος διὰ τοῦ ν. δ. 3748/1957 (ΕΕΔ 16, 1123), εἰς κενὰς ἢ κενουμένας θέσεις θυρωρῶν πολυκατοικιῶν προσλαμβάνονται ὑποχρεωτικῶς ἀνάπηροι ἢ θύματα πολέμου τῆς ἀπολύτου ἐκλογῆς τοῦ ἰδιοκτήτου (περὶ τῆς συνταγματικότητος τῆς διατάξεως βλέπε Γνωμ. Νομ. Συμβουλίου τοῦ Κράτους 675/1957, ΕΕΔ 16, 969).

Διὰ τὴν ἀπόλυσιν τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν, ἐφ' ὅσον κεῖται, ἐνοικιαζόμεναι, συνιστοῦν ἐκμετάλλευσιν, ἐφαρμόζεται ὁ νόμος 3198/1955 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας διατάξεων (ΕΕΔ 14, 502).

Ἀπαιτεῖται διὰ τὸ κῦρος αὐτῆς ἡ ἐνέργεια ἐγγράφως καὶ καταβολὴ ἅμα τῇ καταγγελίᾳ τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως (ἄρθρ. 5 § 3 ν. 3198/1955).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 19 τῆς ἀπὸ 31.12.1938 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελε χωρήσει ἀπόλυσις τοῦ θυρωροῦ ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου ἐκ λόγων μὴ δυναμένων νὰ θεμελιώσωσι παράβασιν ἢ μὴ συμμόρφωσιν πρὸς τὴν παροῦσαν, τότε ὁ θυρωρὸς θὰ δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἢ κατὰ τὰς περιστάσεις προειδοποιήσεως ἴσης πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς προβλεπομένης διὰ τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους ὑπὸ τοῦ νόμου 2112, ὡς οὗτος μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη, ἀναλόγως τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας του.

Ἡ διάταξις ἰσχύει καὶ μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 6/1958 διαιτητικὴν ἀπόφασιν (ΕΕΔ 17, 606) (βλέπε καὶ σκέψιν αὐτῆς ὑπ' ἀριθ. 3, ΕΕΔ 17, 608).

Ἑπομένως εἶναι καταβλητέα ἡ κατὰ τὰ ἄνω συνομολογηθεῖσα ἀποζημίωσις.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ-ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ-ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΕΣΙΣ ΙΑΤΡΩΝ ΠΡΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Ὑπουργείου Ἐργασίας, Ἔγγρ. 15779/1958

Πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ξενοδοχοϋπαλλήλων.

Θέμα: Περὶ ἀδειῶν καὶ «δώρων» ἰατρῶν τοῦ Ταμείου.

Ἐξ ἀφορμῆς ὑποβληθείσης αἰτήσεως τῶν ἰατρῶν τοῦ Ταμείου Ξενοδοχοϋπαλλήλων καὶ ἀφορώσης τὰ τῆς σχέσεως ἀμοιβῆς, δώρων καὶ ἀδειῶν αὐτῶν, κοινοποιοῦμεν ὑμῖν ἐν ἀντιγράφῳ τὴν ὑπ' ἀριθ. 7/382/17.12.1957 γνωμάτευσιν τοῦ παρ' ἡμῖν Νομικοῦ Συμβούλου τοῦ Κράτους, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, ἰδίᾳ διὰ τοὺς κάτωθι λόγους:

Ἡ διάταξις τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ εἰρημένου Ταμείου, ὡς ἐτροποποιήθη τοῦτο διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 55804 Υ 677 καὶ ἀπὸ 8/29.9.1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἔχουσα ἐπὶ λέξει οὕτω: «Ἅπαντες οἱ ἰατροὶ τοῦ Ταμείου λογίζονται τελοῦντες πρὸς τοῦτο εἰς εἰδικὴν σχέσιν ἐμμίσθου ἐντολῆς καὶ δὲν θεωροῦνται ὑπάλληλοι αὐτοῦ» ἐτέθη κατὰ νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. δ. τῆς 30 Ἀπριλίου 1946 «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν κοινωνικῆς πολιτικῆς, κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ».

Ἡ δὲ διάταξις αὕτη τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἐν λόγῳ ν. δ/τος τοῦ 1946 ὁρίζει ἐπὶ λέξει, ὅτι «οἱ ἰατροὶ καὶ δικηγόροι, ὅσοι παρέχουν τὰς ὑπηρεσίας των πρὸς Ὀργανισμοὺς συνεχίζοντες τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός των ἐντὸς τῶν Ὀργανισμῶν λογίζονται διατελοῦντες πρὸς τὸν Ὀργανισμὸν εἰς εἰδικὴν σχέσιν ἐμμίσθου ἐντολῆς, μὴ ὑπαγόμενοι εἰς τὰς γενικὰς διατάξεις τῆς θεσπισθείσης διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν Ὀργανισμῶν».

Ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη, ρυθμίζουσα τὸ αὐτὸ θέμα (παροχὴν ἐμμίσθων ὑπηρεσιῶν), ὅπερ ρυθμίζει καὶ ὁ Α. Κ. (ἄρθρα 648 καὶ 650) ἔπαυσε νὰ ἰσχύῃ, ὡς ἀντικειμένη εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων τούτων τοῦ Α. Κ., συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Α.Κ., ὁρίζοντος, ὅτι ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος (εἰσαγωγῆς) τοῦ Α. Κ. καταργοῦνται πᾶσαι αἱ διατάξεις νόμων ἢ γενικῶν ἢ τοπικῶν ἐθίμων, αἱ ἀντικείμεναι εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ ἢ τοῦ παρόντος νόμου ἢ ἀναγόμεναι εἰς θέματα ρυθμιζόμενα ὑπὸ τούτων καὶ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ ν. δ. 7/10.5.1946 «περὶ ἀποκαταστάσεως τοῦ Α. Κ. καὶ τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου» καταργοῦνται πᾶσαι ἀνεξαιρέτως αἱ διατάξεις νόμων αἱ ρυθμίζουσαι θέματα, ἀναγόμενα εἰς τὸ περιεχόμενον τοῦ ἀποκαθισταμένου Α. Κ.

Ἑπομένως ἤδη τὴν σχέσιν τῶν ἰατρῶν πρὸς τοὺς Ὀργανισμούς, εἰς οὓς ὑπηρετοῦσι, διέπει τὸ ν. δ. 3623/1956 «περὶ καθορισμοῦ κατωτάτων ὁρίων ἰατρικῆς ἀμοιβῆς καὶ συνθηκῶν ἐργασίας τῶν ἰατρῶν, ὅπερ καθορίζει τὴν φύσιν καὶ ὅρους ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τῶν ἰατρῶν τῶν Νομικῶν Προσώπων.

Τὸ ν. δ. τοῦτο ἐν ἄρθρῳ 1 αὐτοῦ περιλαμβάνει διάταξιν, ἀφορῶσαν συλλήβδην τοὺς ἰατρούς, εἴτε οὗτοι παρέχουσι τὰς ὑπηρεσίας των ἐπὶ συμβάσει, εἴτε ἐπὶ θητείᾳ. Ἐπίσης ἐν § 5 τοῦ ἄρθρου 2 ὁρίζει, ὅτι «αἱ εἰς τὰς διατάξεις των §§ 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζόμεναι ἀποδοχαὶ καὶ ἐπιδόματα παρέχονται εἰς τοὺς ὑφ' οἱανδήποτε νομικὴν σχέσιν ὑπηρετοῦντας ἰατροὺς εἰς ὀργανικὰς θέσεις.

Ἡ § 2 τοῦ ἄρθρου 3 παρέχει εἰς τοὺς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἰατροὺς δικαίωμα ἀπολήψεως ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. 2112/1920. Τέλος ἐν § 3 τοῦ ἄρθρου 8 ὁρίζεται σαφῶς, ὅτι «ὡς ἰατρικὴ θέσις λογίζεται πᾶσα ὑπηρεσία παρά τινι τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος ν. δ/τος ὁριζομένων Νομικῶν Προσώπων, ἐφ' ὅσον ὑφίσταται σχέσις ἐργασίας δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω σαφῶς συνάγεται, ὅτι τὸ ν. δ. 3623 ἀπέβλεψεν εἰς τὸ νὰ παράσχῃ εἰς τοὺς ἰατροὺς τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς Ὀργανισμοὺς ἢ Νομικὰ Πρόσωπα πᾶσαν τὴν προστασίαν τὴν παρεχομένην εἰς τοὺς λοιποὺς ἐργαζομένους καὶ συνεπῶς δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ θελήσῃ νὰ ἀποστερήσῃ αὐτοὺς τῶν δώρων τῶν ἑορτῶν καὶ τῶν ἀδειῶν, δεδομένου μάλιστα ὅτι ὁ ἀ. ν. 539/1945 ὁρίζει ἐν ἄρθρῳ 1 αὐτοῦ, ὅτι «αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμόζονται ὑπὲρ τῶν ἀντὶ μισθῶν ἐργαζομένων εἰς .... Νομικὰ Πρόσωπα, Ὀργανισμοὺς Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ....».

Γνωμοδότησις 7/382/1957

Πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας
(Δ/σιν Ἐργασίας—Τμῆμα 7—Γραφ. 7)

Ἀπαντῶντες εἰς τὸ τεθὲν ἡμῖν διὰ τοῦ ὑμετέρου ὑπ' ἀριθ. 41102/8559/1957 ἐγγράφου, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἀπὸ 27.6.1956 αἴτησιν τῶν ἰατρῶν τοῦ Ταμείου Ξενοδοχοϋπαλλήλων, ἐρώτημα 1) ποία ἡ σχέσις ἡ συνδέουσα τοὺς παρὰ τῷ ὡς ἄνω Ταμείῳ ὑπηρετοῦντας ἰατρούς, 2) ἂν μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ν. δ. 3623/1957 ἰσχύῃ ἡ διάταξις τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου καὶ 3) ἂν δικαιοῦνται οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ἰατροὶ τοῦ Ταμείου τούτου ἐνιαυσίας ἀδείας, δώρων κλπ. παροχῶν ἰσχυουσῶν δι' ὑπαλλήλους δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν τὴν ἐν προκειμένῳ γνώμην ἡμῶν, ἔχουσαν ὡς ἀκολούθως:

Ι. Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον θέμα τοῦ ἐρωτήματος. Ὡς πρὸς τὰς παρεχομένας ὑπηρεσίας ἐλευθερίων ἐπαγγελμάτων, οἷον τυγχάνει τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἰατροῦ, εἶναι γνωστόν, ὅτι αὗται ἐν

τῷ ρωμαϊκῷ δικαίῳ δὲν ἀπετέλουν ἀντικείμενον συμβάσεως μισθώσεως, ἀλλ' ἀντικείμενον συμβάσεως ἐντολῆς, ἥτις, καίτοι κατὰ τὴν φύσιν αὐτῆς εἶναι ἄμισθος, δὲν ἀποκλείει ἐν τούτοις τὴν παροχὴν ἀμοιβῆς.

Ἐν τῷ ἐξειλιγμένῳ ρωμαϊκῷ καὶ τῷ συγχρόνῳ δικαίῳ ἐκράτησεν ἡ ἀντίληψις, ὅτι ἐπὶ ὑποσχέσεως ἐλευθέρας πνευματικῆς ἐργασίας ἐπ' ἀμοιβῇ δὲν ὑπάρχει μὲν μίσθωσις, ἀλλὰ δημιουργεῖται σχέσις ἐξομοιουμένη κατὰ τὴν ρύθμισιν αὐτῆς πρὸς μίσθωσιν.

Τὴν ἀντίληψιν ταύτην υἱοθέτησεν ὁ ἐν ἰσχύϊ Ἀστικὸς Κῶδιξ, θεσπίσας ἐν ἄρθροις 648 καὶ 650 αὐτοῦ, ὅτι καὶ ἐπὶ ἐλευθερίων, ἤτοι ἐπιστημονικῶν ἐργασιῶν, ὑπόκειται μισθώσει ἐργασίας, ἐνέχουσα ὅλα τὰ κατὰ νόμον χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῆς τοιαύτης σχέσεως, ἤτοι α) τὴν ἐκ τῶν προτέρων συμφωνίαν περὶ ἀμοιβῆς, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας ἀποκλείεται ἡ ἔννοια τῆς ἐντολῆς ἐν προκειμένῳ, δεδομένου ὅτι ἡ τελευταία αὕτη τυγχάνει ἄμισθος, β) τὴν διάρκειαν τῆς παρεχομένης ἐργασίας ἐπὶ ὡρισμένον ἢ ἀόριστον χρόνον καὶ γ) τὴν ἐξάρτησιν τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἀπὸ τοῦ ἐργοδότου ὡς πρὸς τὰς συνθήκας τῆς παρεχομένης ἐργασίας (τὸν χρόνον, τὸν τρόπον καὶ τὸν τόπον τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας), μὴ ἀποκλειομένης, ἐννοεῖται, τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας καὶ πρωτοβουλίας τοῦ παρέχοντος τὰς ὑπηρεσίας του ἐπιστήμονος (ἰατροῦ) ἐπὶ τοῦ καθαρῶς ἐπιστημονικοῦ πεδίου κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του.

Τῆς ὡς ἄνω ἐκδοχῆς ἐν προκειμένῳ δὲν ἀφίστανται ἡ θεωρία παρ' ἡμῖν (*Κυκκᾶς, Ἀποστολίδης, Σιμωνέτος* κλπ.), ἀναλόγως δὲ διεμορφώθη καὶ ἡ Νομολογία τῶν Δικαστηρίων, οὐ μόνον ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ἰσχύοντος Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ προϊσχύοντος δικαίου (Α.Π. 241/1954, Α.Π. 459/1951, 316/1948, 145/1941, ἀνάλογος καὶ ἡ γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 1461/Γ'1621/1956 τῆς Ὀλομελείας Ν.Σ.Κ.).

II. Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον θέμα τοῦ ἐρωτήματος. Εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἐκτιθέμενα τελεῖ ἡ διάταξις τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ εἰρημένου Ταμείου, ὡς ἐτροποποιήθη τοῦτο διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 55804/Υ. 677 καὶ ἀπὸ 8/22 Σεπτεμβρίου 1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἔχουσα ἐπὶ λέξει οὕτω: «Ἅπαντες οἱ ἰατροὶ τοῦ Ταμείου λογίζονται τελοῦντες πρὸς τοῦτο εἰς εἰδικὴν σχέσιν ἐμμίσθου ἐντολῆς καὶ δὲν θεωροῦνται ὑπάλληλοι αὐτοῦ».

Ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ προοιμίου τῆς προμνησθείσης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἡ διάταξις αὕτη τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου ἐτέθη κατὰ νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. τῆς 30 Νοεμβρίου 1946 «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν κοινωνικῆς πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/τος», ἡ δὲ διάταξις αὕτη τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἐν λόγῳ ν.δ. τοῦ 1946 ὁρίζει ἐπὶ λέξει, ὅτι «οἱ ἰατροὶ καὶ δικηγόροι, ὅσοι παρέχουν τὰς ὑπηρεσίας των πρὸς Ὀργανισμούς, συνεχίζοντες τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός των ἐντὸς τῶν Ὀργανισμῶν, λογίζονται διατελοῦντες πρὸς τὸν Ὀργανισμὸν εἰς εἰδικὴν σχέσιν ἐντολῆς, μὴ ὑπαγόμενοι εἰς τὰς γενικὰς διατάξεις τὰς θεσπισθείσας διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν Ὀργανισμῶν».

Ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη, ρυθμίζουσα τὸ αὐτὸ θέμα (παροχὴν ἐμμίσθων ὑπηρεσιῶν), ὅπερ ρυθμίζει καὶ ὁ Ἀστικὸς Κῶδιξ (ἄρθρον 648 καὶ 650 αὐτοῦ) καὶ ἀντικειμένη εἰς τὰς διατάξεις ταύτας τοῦ Α.Κ., ἔπαυσε νὰ ἰσχύῃ ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Α.Κ., συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Οὕτω καὶ ἡ ὑπὸ κρίσιν διάταξις τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου, ἀντλοῦσα τὴν ὑπόστασιν αὐτῆς ἐξ ἀνισχύρου νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἰσχυρὰ καὶ τοῦτο ἀνεξαρτήτως τῆς ἐγκυρότητος ἢ μὴ τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ἄρθρου 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ἐφ' ἧς ἐξουσιοδοτήσεως, κατ' ἀρχήν, στηρίζεται ἡ προμνησθεῖσα ὑπουργικὴ ἀπόφασις, δι' ἧς ἐθεσπίσθη ἡ ἐν λόγῳ διάταξις τοῦ Καταστατικοῦ.

Ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι εἶναι ἰσχυρὰ ἡ διάταξις αὕτη τοῦ Καταστατικοῦ καὶ πάλιν πρέπει νὰ θεωρηθῇ καταργηθεῖσα ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἐπηκολούθησε τὸ ὑπ' ἀριθ. 3623/1956 ν. δ/γμα «περὶ καθορισμοῦ κατωτάτων ὁρίων ἰατρικῆς ἀμοιβῆς καὶ συνθηκῶν ἐργασίας τῶν ἰατρῶν», τὸ ὁποῖον κατὰ τρόπον σαφῆ καὶ ἀναμφιλέκτον, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ γενικόν, καθορίζει τὴν φύσιν τῶν παρεχομένων ὑπ' αὐτῶν ὑπηρεσιῶν ὡς συμβάσεως ἐργασίας (ἄρθρον 1 §§ 1, 3, ἄρθρον 4 § 2, ἄρθρον 8 § 3, ἄρθρον 9, διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου 13 αὐτοῦ ρητῶς ὁρίζει, ὅτι πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ν.δ. καταργεῖται».

III. Ὡς πρὸς τὸ τρίτον θέμα τοῦ ἐρωτήματος: Ἐκ τῶν προεκτεθέντων συνάγεται, ὅτι οἱ περὶ ὧν τὸ ἐρώτημα ἰατροὶ τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου, προσληφθέντες ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ καὶ παρέχοντες τὰς ὑπηρεσίας αὐτῶν ὑπὸ τύπον ἐξηρτημένης ἐργασίας (ὑποκείμενοι εἰς τὴν τήρησιν ὡραρίου κλπ.), τυγχάνουσιν ὑπάλληλοι αὐτοῦ, συνδεόμενοι διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου μετ' αὐτοῦ, ὡς τοιοῦτοι δικαιοῦνται τῶν αὐτῶν παροχῶν καὶ προνομίων, οἷων καὶ οἱ λοιποὶ ὑπάλληλοι τοῦ Ταμείου (ἐνιαυσίας ἀδείας, ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, δώρων Χριστουγέννων κλπ.). Εἰδικῶς ὡς πρὸς τὸ δῶρον τῶν Χριστουγέννων δέον νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι, ἀνεξαρτήτως τῆς ὑφ' ἡμῶν διδομένης περὶ τούτου λύσεως, καὶ ἡ πρόσφατος ὑπ' ἀριθ. 72500/14530/1952 ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας «περὶ παροχῆς δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων 1957, Νέου Ἔτους 1958» ρητῶς διὰ τῆς § 4 τοῦ ἄρθρου 4 αὐτῆς ἀπονέμει τοῦτο καὶ εἰς τοὺς ἐπὶ μισθῷ ἰατροὺς τῶν Ὀργανισμῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ὑπὸ τὰς ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς ἀποφάσεως προϋποθέσεις (ἐφ' ὅσον τοιαύτην ἡ σχέσις ἐργασίας των διήρκεσεν ἀπὸ 21.4.1957 μέχρι 24.12.1957 τοὐλάχιστον ἢ καὶ ἐπὶ μικρότερον χρονικὸν διάστημα, ὁπότε τὸ χορηγηθησόμενον δῶρον δὲν θὰ εἶναι ἄρτιον, ἀλλὰ μικρότερον, καθ' ἃ λεπτομερέστερον διαγράφει ἡ εἰρημένη ὑπουργικὴ ἀπόφασις).

Ὁ Γνωμοδοτῶν Νομικὸς Σύμβουλος
τοῦ Κράτους
Τρ. Κοντογιασόπουλος

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

3874/1958 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων τῶν περὶ Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος κλπ. κειμένων διατάξεων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 176 τῆς 29 Ὀκτωβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος καὶ τὴν ἀπὸ 6 Ὀκτωβρίου 1958 σύμφωνον γνώμην τῆς κατὰ τὴν § 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 35 Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκ Βουλευτῶν, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2359/1953 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων τῶν περὶ Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ περὶ Συνεταιρισμῶν κειμένων διατάξεων» ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

1. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος δι' ἀποφάσεων αὐτοῦ, ἐγκρινομένων, μετὰ πρότασιν τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Γεωργίας, δι' ἀποφάσεων τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, θέλει προβῆ εἰς τὴν σύνταξιν ἐφ' ἅπαξ ἢ καὶ τμηματικῶς νέου ὀργανισμοῦ τῆς Τραπέζης.

Διὰ τοῦ ὀργανισμοῦ τούτου καθορισθήσεται ἡ ρύθμισις τῆς ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως καὶ ἐξελίξεως τοῦ πάσης κατηγορίας προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης, τὰ καθήκοντα καὶ δικαιώματα αὐτοῦ.

Ἰδίᾳ διὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ καθορισθήσονται:

α) Ἡ ἐξ ὑπαρχῆς ὀργάνωσις, σύνθεσις καὶ διάρθρωσις τῶν κεντρικῶν καὶ περιφερειακῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Τραπέζης, ἡ κατανομὴ τῶν ἁρμοδιοτήτων καὶ τῶν λειτουργιῶν ἑκάστης τούτων, ἡ ρύθμισις τῶν μεταξὺ τῶν Ὑπηρεσιῶν σχέσεων καὶ τῆς ἐκπροσωπήσεως τῆς Τραπέζης καὶ ὁ τρόπος συγκροτήσεως, αἱ ἁρμοδιότητες καὶ αἱ δικαιοδοσίαι ὀργάνων ἀποκεντρωτικῆς λειτουργίας τῆς Τραπέζης.

β) Ὁ τρόπος προσλήψεως, τὰ τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα, ὁ ἀριθμὸς τῶν θέσεων καὶ οἱ βαθμοὶ τῶν ὑπαλλήλων, ἡ κατάταξις τούτων κατὰ κατηγορίας καὶ εἰδικότητας, ὁ χρόνος καὶ τρόπος δοκιμασίας, ἡ διαδικασία μονιμοποιήσεως αὐτῶν καὶ αἱ ἠθικαὶ καὶ νομικαὶ ὑποχρεώσεις τούτων ἔναντι τῆς ὑπηρεσίας τῆς Τραπέζης καὶ τῆς Πολιτείας.

γ) Τὰ τῆς τοποθετήσεως τῶν ὑπαλλήλων εἰς τὰς διαφόρους Ὑπηρεσίας, ὁ ὑποχρεωτικὸς χρόνος ὑπηρεσίας τούτων εἰς περιφερειακὰς τοιαύτας, ὁ χρόνος καὶ τρόπος ἐνεργείας τῶν προαγωγῶν καὶ χορηγήσεως ἐπιδομάτων, ἡ καταβολὴ ὁδοιπορικῶν ἐξόδων καὶ ἀποζημιώσεως δι' ἐκτὸς ἕδρας μετακινήσεις δι' ὑπηρεσίαν, ὁ καθορισμὸς τῆς ἀρχαιότητος καὶ τῆς ἐξελίξεως, ἡ χορήγησις ἀδειῶν, αἱ μετακινήσεις, ἀποσπάσεις καὶ μεταθέσεις τῶν ὑπαλλήλων.

δ) Ἡ σύνθεσις καὶ αἱ ἁρμοδιότητες τῶν Ὑπηρεσιακῶν καὶ Πειθαρχικῶν Συμβουλίων, ὁ τρόπος λειτουργίας αὐτῶν, τὰ στοιχεῖα κρίσεως τῶν ὑπαλλήλων καὶ ἡ πειθαρχικὴ δικαιοδοσία ἐπ' αὐτῶν.

ε) Αἱ προϋποθέσεις καὶ οἱ ὅροι θέσεως ὑπαλλήλων εἰς διαθεσιμότητα, ὁ τρόπος καὶ ὁ χρόνος ἐξόδου ἐκ τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἡ ἀπόλυσις αὐτῶν.

2. Τοῦ λοιποῦ πᾶσα τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις διατάξεων τοῦ νέου ὀργανισμοῦ τῆς Α.Τ.Ε., ἀφορωσῶν εἰς τὴν σύνθεσιν, τὰς ἁρμοδιότητας καὶ τὴν λειτουργίαν τῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ τὴν ρύθμισιν θεμάτων τῆς ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς, θὰ γίνωνται κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ παρόντος ἄρθρου μόνον τῶν μὴ θεμελιωδῶν ἐκ τούτων διατάξεων.

Ὁ χαρακτηρισμὸς τῶν διατάξεων ὡς θεμελιωδῶν ἢ μὴ γενήσεται ἐφ' ἅπαξ διὰ τοῦ κατὰ τὰ ὡς ἄνω ἐκδοθησομένου ὀργανισμοῦ.

3. Πᾶσαι αἱ διατάξεις τοῦ ἤδη ἰσχύοντος ὀργανισμοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης, πλὴν τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τῆς § 4 τοῦ ἄρθρου 70 αὐτοῦ, ἐξακολουθοῦσιν ἐφαρμοζόμεναι μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νέου ὀργανισμοῦ, ἀφ' ἧς αὗται καταργοῦνται.

Ἐν περιπτώσει συντάξεως καὶ ἐγκρίσεως κατὰ τὰ ἀνωτέρω τμήματος μόνον τοῦ νέου ὀργανισμοῦ καταργοῦνται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ τμήματος τούτου μόνον αἱ ρυθμίζουσαι τὰ αὐτὰ θέματα ἀντίστοιχοι διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος ὀργανισμοῦ.

Ἄρθρον 2

Συνιστᾶται διὰ τοῦ παρόντος παρὰ τῇ Α.Τ.Ε. Δευτεροβάθμιον Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον, οὗτινος ἡ σύνθεσις καὶ ἡ ἁρμοδιότης καθορισθήσονται διὰ τοῦ ἐκδοθησομένου κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὀργανισμοῦ.

Δυνάμει τοῦ παρόντος ἐπίσης εἰς τὸ Δευτεροβάθμιον Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον μετέχει ὡς μέλος εἷς Ἀρεοπαγίτης, προτεινόμενος μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του, ἐπίσης ἀρεοπαγίτου, ὑπὸ τῆς ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, προεδρεύων τοῦ Συμβουλίου τούτου εἰς περίπτωσιν μὴ συμμετοχῆς εἰς αὐτὸ τοῦ Διοικητοῦ ἢ Ὑποδιοικητοῦ.

Ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τούτου δύνανται νὰ ἀσκηθῶσι προσφυγαὶ ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς καταρτίσεως αὐτοῦ κατ' ἀποφάσεων τοῦ Πρωτοβαθμίου Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου ἐπὶ ὑποθέσεων κριθεισῶν ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1958 καὶ ἐντεῦθεν

Ἄρθρον 3

1. Διὰ τὴν ἐναρμόνισιν καὶ ἐξασφάλισιν πλήρους συντονισμοῦ τῆς λειτουργίας τῶν πάσης φύσεως Ὑπηρεσιῶν τῆς Τραπέζης εἰς τὴν Βόρειον Ἑλλάδα συνιστᾶται μία θέσις Διευθυντοῦ ἐπὶ τῷ τίτλῳ «Διευθυντὴς Α.Τ.Ε. Βορείου Ἑλλάδος» μὲ ἕδραν τὴν Θεσσαλονίκην καὶ μὲ ἁρμοδιότητα ἐφ' ὅλων τῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Α.Τ.Ε. ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ Θράκῃ.

2. Ἡ πλήρωσις τῆς ἀνωτέρω θέσεως γίνεται διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Γεωργίας τῇ προτάσει τοῦ Διοικητοῦ καὶ διὰ συμβάσεως ἀορίστου χρόνου.

Καθήκοντα Διευθυντοῦ Α.Τ.Ε. Βορείου Ἑλλά-

δος δύναται νὰ ἀνατίθηνται, δι' ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Τραπέζης, μετὰ πρότασιν τοῦ Διοικητοῦ, καὶ εἰς ὑπάλληλον τῆς Τραπέζης φέροντα τὸν βαθμὸν Διευθυντοῦ.

Εἰς τὸν Διευθυντὴν Α.Τ.Ε. Βορείου Ἑλλάδος καταβάλλονται αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ ἀρχαιοτέρου Διευθυντοῦ τῆς Τραπέζης.

3. Ὁ Διευθυντὴς Α. Τ. Ε. Βορείου Ἑλλάδος προΐσταται ἱεραρχικῶς ἁπασῶν τῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Τραπέζης ἐν τῇ περιοχῇ του, ὑπαγόμενος ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τὸν Διοικητήν. Οὗτος μεριμνᾷ διὰ τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Τραπέζης καὶ ἐλέγχει ταύτας, ἰδίᾳ δὲ ἀσκεῖ, ἐξ ὀνόματος τοῦ Διοικητοῦ καὶ ἐντὸς τῶν ὑπ' αὐτοῦ τιθεμένων γενικῶν ὁρίων καὶ κατευθύνσεων, συντονισμὸν τῆς δραστηριότητος καὶ ἔλεγχον ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως καὶ τῶν ἐργασιῶν τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ του Ὑποκαταστημάτων καὶ λοιπῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Τραπέζης.

Ἐπίσης ἀσκεῖ τὰς ἁρμοδιότητας καὶ ἐξουσίας τὰς καθοριζομένας εἰς τὰ ἐδάφια α', δ', ζ' τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς Τραπέζης ἐπὶ τῶν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του ὑπαγομένων Ὑποκαταστημάτων καὶ Ὑπηρεσιῶν τῆς Τραπέζης καὶ ὑποβάλλει εἰς τὸ τέλος ἑκάστης τριμηνίας λεπτομερῆ ἔκθεσιν τῶν κατὰ τὴν λήξασαν τριμηνίαν ἐργασιῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ του, ὡς καὶ τῆς κινήσεως τοῦ προσωπικοῦ. Ὁμοίως ὑποβάλλει εἰς τὴν Διοίκησιν προτάσεις πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Τραπέζης ἐν τῇ περιοχῇ τῆς δικαιοδοσίας του καὶ πρὸς ἐξασφάλισιν εὐρυθμοτέρας λειτουργίας τῶν ἐν αὐτῇ Ὑπηρεσιῶν.

Τέλος ἀσκεῖ τὰς ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Τραπέζης δικαιοδοσίας τοῦ Διοικητοῦ, τὰς ὁποίας θέλει οὗτος ἐκχωρήσει αὐτῷ.

4. Ὁ Διευθυντὴς Α.Τ.Ε. Βορείου Ἑλλάδος ἐκπροσωπεῖ τὴν Τράπεζαν ἐνώπιον τῶν διοικητικῶν Ἀρχῶν τῆς περιφερείας του, χωρὶς νὰ θίγεται τὸ δικαίωμα ἐκπροσωπήσεως, ὅπερ παρέχεται εἰς τοὺς Διευθυντὰς Ὑποκαταστημάτων ἢ ἑτέρα ὄργανα τῆς Τραπέζης.

Ὁ Διευθυντὴς Α.Τ.Ε. Βορείου Ἑλλάδος, ἐὰν προέρχεται ἐκ τῶν στελεχῶν τῆς Τραπέζης, ἀντικαθίσταται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, προτάσει τοῦ Διοικητοῦ, ἐπανερχόμενος εἰς τὴν πρότερον αὐτοῦ θέσιν καὶ κατάστασιν ἀπὸ ἀπόψεως ἀποδοχῶν. Ἐὰν πρόκειται περὶ προσώπου προσληφθέντος ἐπὶ συμβάσει ἀπολύεται, καταγγελλομένης τῆς συμβάσεώς του, ἀποφάσει τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Γεωργίας, προτάσει τοῦ Διοικητοῦ.

6. Τὸν Διευθυντὴν Α.Τ.Ε. Βορείου Ἑλλάδος, ἀπόντα ἢ κωλυόμενον, ἀναπληροῖ καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τῶν καθηκόντων καὶ δικαιωμάτων του ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος Α.Τ.Ε. Θεσσαλονίκης, ἐφ' ὅσον οὗτος φέρει τὸν βαθμὸν Διευθυντοῦ ἢ Ὑποδιευθυντοῦ, ἄλλως ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου προτάσει τοῦ Διοικητοῦ, ὡς ἀναπληρωτής, ἕτερον στέλεχος ἐπὶ βαθμῷ τοὐλάχιστον Ὑποδιευθυντοῦ.

Παρὰ τῷ Διευθυντῇ τοποθετοῦνται, ἀποφάσει τῆς Διοικήσεως, ὡς βοηθοί του, εἷς τοῦ τραπεζιτικοῦ κλάδου ὑπάλληλος, εἷς τεχνικὸς καὶ εἷς ἐποπτικός, ἅπαντες ἐπὶ βαθμῷ τοὐλάχιστον Τμηματάρχου Α'. Καθήκοντα βοηθῶν τοῦ Διευθυντοῦ εἶναι δυνατὸν νὰ ἀνατίθενται εἰς τοὺς ἐν Θεσσαλονίκῃ ὑπηρετοῦντας Ἐπιθεωρητὰς τῆς Τραπέζης.

Οἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω βοηθοὶ τοῦ Διευθυντοῦ Α.Τ.Ε. Βορείου Ἑλλάδος προΐστανται ἀντιστοίχων πρὸς τὴν εἰδικότητά των Γραφείων, τὴν σύνθεσιν εἰς προσωπικὸν τῶν ὁποίων θέλει ὁρίσει ὁ ὀργανισμὸς τῆς Τραπέζης.

7. Ἱεραρχικὸς προϊστάμενος τοῦ Διευθυντοῦ Α.Τ.Ε. Βορείου Ἑλλάδος εἶναι ὁ Διοικητὴς τῆς Τραπέζης.

Ἄρθρον 4

1. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου καταργεῖται τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ν. 2359/1953 καὶ τροποποιεῖται ἡ σύνθεσις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς 'Αγροτικῆς' Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, συγκροτουμένου ἐφεξῆς ἐκ τῶν κάτωθι μελῶν:

1) Τοῦ Διοικητοῦ αὐτῆς, ὡς Προέδρου.

2) Τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, ὡς Ἀντιπροέδρου.

3) Τοῦ Ὑποδιοικητοῦ αὐτῆς.

4) Τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ Γεωργίας τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, ἀναπληρουμένου ὑπὸ τοῦ Προϊσταμένου ἑτέρας Γενικῆς Διευθύνσεως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου, ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας.

5) Ἑνὸς τῶν καθηγητῶν τῆς Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς, προτεινομένου ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως τῶν Καθηγητῶν μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ.

6) Ἑνὸς τῶν Γενικῶν Διευθυντῶν τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, ὁριζομένου μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ.

7) Ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ βαθμῷ τοὐλάχιστον Διευθυντοῦ, ὁριζομένου μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ ἐπὶ τῷ αὐτῷ βαθμῷ ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ αὐτῆς.

8) Ἐκ τοῦ ἑκάστοτε Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Πανελληνίου Συνομοσπονδίας Ἑνώσεων Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν, ἀναπληρουμένου ὑπὸ τοῦ ἑκάστοτε Ἀντιπροέδρου τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου.

9 - 10) Ἐκ 2 ἀντιπροσώπων μετ' ἰσαρίθμων ἀναπληρωτῶν τοῦ συνεταιρισμένου ἀγροτικοῦ κόσμου, λαμβανομένων ἐκ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ μελῶν τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῶν Ἑνώσεων Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν.

Δὲν δύνανται νὰ ἐπιλεγῶσιν ὡς μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Τραπέζης ἐκ τῆς τάξεως τῶν συνεταιρισμένων ἀγροτῶν οἱ ὄντες πρόεδροι, ἀντιπρόεδροι ἢ μέλη διοικητικῶν συμβουλίων πλειόνων τῆς μιᾶς συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων οἱουδήποτε βαθμοῦ ἢ κοινοπραξιῶν τοῦ νόμου 479/1943 ἢ συνεταιριστικῶν ἐπιχειρήσεων λειτουργουσῶν ὑπὸ τὴν μορφὴν ἀνωνύμων ἑταιρειῶν.

11 - 12) Ἐκ δύο ἀντιπροσώπων μετ' ἰσαρίθμων ἀναπληρωτῶν τοῦ ὑπολοίπου γεωργικοῦ κόσμου, λαμβανομένων ἐκ τῶν εὐδοκίμως ἀσχολουμένων εἰς καθαρῶς γεωργικὰ ἐπαγγέλματα.

2. Τὰ ὑπ' ἀριθ. 9 - 12 μέλη τοῦ Συμβουλίου ἐπιλέγονται κατὰ τρόπον ὥστε νὰ ἐκπροσωπῶνται ἐν τῷ Συμβουλίῳ διαδοχικῶς τὰ κυριώτερα γεωργικὰ κλπ. προϊόντα τῆς χώρας.

3. Ὁ τρόπος τῆς ἐπιλογῆς τῶν ὑπ' ἀριθ. 9 - 12 μελῶν τοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν ἀναπληρωτῶν των, τὰ προσόντα τούτων, ὁ τρόπος ἐκπτώσεως συμβούλων καὶ διορισμοῦ τῶν ἀντικαταστατῶν καὶ πᾶσα ἄλλη συναφὴς λεπτομέρεια καθορίζονται διὰ β. δ/τος, ἐκδιδομένου προτάσει τῶν Ὑ-

πουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Γεωργίας.

Πάντως τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου 4332/1929, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, τοῦ νόμου 2359/1953 καὶ τοῦ ν. δ/τος 2555/1953 καθοριζόμενα λοιπὰ κωλύματα διὰ τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν συνεταιρισμένων παραγωγῶν εἰς τὸ Δ.Σ. τῆς Τραπέζης διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ.

4. Ἡ θητεία τῶν ὑπ' ἀριθ. 5, 6, 7 καὶ 9 - 12 μελῶν ὁρίζεται διετής, τῆς πρώτης διετίας ἀρχομένης ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καὶ ληγούσης τὴν 30 Ἀπριλίου τοῦ μεθεπομένου ἔτους.

Περαιτέρω ἡ διετὴς θητεία τῶν συμβούλων τούτων θὰ λήγῃ τὴν 30 Ἀπριλίου.

Ἡ θητεία τῶν ἀναπληρωματικῶν λήγει κατὰ τὴν λῆξιν τῆς θητείας τῶν συμβούλων, οὓς ἀνεπλήρωσαν.

5. Δὲν δύνανται νὰ ὦσιν κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον σύμβουλοι πρόσωπα συνδεόμενα μεταξύ των διὰ συγγενείας μέχρι τρίτου βαθμοῦ ἐξ αἵματος ἢ ἀγχιστείας ἢ ἀσκοῦντα συνεταιρικῶς μεταξύ των οἱανδήποτε ἐπιχείρησιν.

6. Ἡ δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου πλήρης ἀνασύνθεσις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Α.Τ.Ε. ἐνεργεῖται μερίμνῃ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας.

Μέχρι τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος διορισμοῦ τοῦ Ὑποδιοικητοῦ καὶ τῆς ἀναδείξεως τῶν ἀντιπροσώπων τῶν συνεταιρισμένων καὶ μὴ ἀγροτῶν τὸ Συμβούλιον συνεδριάζει καὶ ἀποφασίζει νομίμως διὰ τῆς συμμετοχῆς εἰς τοῦτο τῶν ὑπολοίπων ὡς ἀνωτέρω ὁριζομένων μελῶν αὐτοῦ καὶ ἐφ' ὅσον παρίστανται κατὰ τὴν συνεδρίασιν πέντε (5) τοὐλάχιστον ἐκ τῶν ὡς εἴρηται μελῶν.

Περαιτέρω τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἀποφασίζει νομίμως, ἐφ' ὅσον εἰς τὰς συνεδριάσεις αὐτοῦ παρίστανται ἑπτὰ ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ, ἔστω καὶ ἂν, δι' οἱονδήποτε λόγον, δὲν ἐπληρώθησαν ἢ δὲν εἶναι συμπεπληρωμέναι ἅπασαι αἱ προβλεπόμεναι ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου θέσεις τῶν μελῶν ἢ ἐὰν λόγῳ κωλύματος δὲν συμμετέχῃ ἢ δὲν δύναται νὰ συμμετέχῃ οἱονδήποτε μέλος, καταστὰν ἐν τῷ μεταξὺ ἔκπτωτον.

Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται εἰς πᾶσαν περίπτωσιν κατὰ πλειοψηφίαν, ἐν ἰσοψηφίᾳ νικώσης τῆς ψήφου τοῦ Προέδρου.

7. Ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ληφθεῖσαι μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἢ λαμβανόμεναι τῇ συμμετοχῇ εἰς τὰς συνεδριάσεις αὐτοῦ προσώπων περὶ ὧν ἤθελεν ἀποδειχθῇ, ὅτι ἐστερροῦντο τῶν ἀναγκαίων προσόντων ἢ ὅτι ἐκωλύοντο νὰ συμμετέχουν εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Τραπέζης, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, θεωροῦνται ἔγκυροι.

Ἄρθρον 5

1. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Α.Τ.Ε. συγκροτεῖ κατὰ Ἰανουάριον ἑκάστου ἔτους πενταμελῆ ἐπιτροπὴν πιστώσεων ἀποτελουμένην:

α) Ἐκ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Τραπέζης, ὡς Προέδρου.

β) Ἐκ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, ὡς Ἀντιπροέδρου.

γ) Ἐκ τοῦ Ὑποδιοικητοῦ τῆς Τραπέζης.

δ) Ἐξ ἑνὸς μέλους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐκ τῶν παρ' αὐτῷ 5 ἐκπροσώπων τῶν παραγωγῶν καὶ Συνεταιρικῶν Ὀργανώσεων, ὁριζομένου μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του ἐπὶ ἐτησίᾳ θητείᾳ, καὶ

ε) Ἐξ ἑνὸς ἑτέρου μέλους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὁριζομένου ὑπὸ τούτου.

Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ θέσις τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας εἶναι κενή, εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν πιστώσεων μετέχει ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς Γεωργίας τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ἢ ὁ εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Τραπέζης ἀναπληρωτής του.

Εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ταύτην δύναται τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον νὰ μεταβιβάζῃ τὴν ἄσκησιν τῶν ὑπὸ στοιχεῖα γ, δ καὶ ε τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ νόμου 4332, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ἁρμοδιοτήτων του καθ' ὅλον τὸ ἔτος.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον δύναται ἐπίσης νὰ μεταβιβάσῃ τὴν ἁρμοδιότητά του διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ καὶ τῶν ὁρίων τῆς πιστώσεως οἱουδήποτε πιστούχου τῆς Α.Τ.Ε. καὶ διὰ τὴν ἄσκησιν ἐν γένει τοῦ πιστοδοτικοῦ ἔργου τῆς Τραπέζης.

2. Μέχρι τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον συγκροτήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἡ Ἐπιτροπὴ πιστώσεων ἀπαρτίζεται ἐκ τῶν ὑπὸ στοιχεῖα 1, 2, 4, 7 καὶ 8 τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 4 μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Τραπέζης.

Ἡ Ἐπιτροπὴ πιστώσεων συγκαλεῖται ὑπὸ τοῦ Προέδρου ἢ τοῦ Ἀντιπροέδρου αὐτῆς, συνεδριάζει παρόντων τοῦ Διοικητοῦ ἢ τοῦ Ὑποδιοικητοῦ καὶ τοὐλάχιστον δύο ἐκ τῶν λοιπῶν μελῶν αὐτῆς καὶ ἀποφασίζει κατὰ πλειοψηφίαν, ἐν ἰσοψηφίᾳ νικώσης τῆς ψήφου τοῦ προεδρεύοντος.

3. Πᾶσα ἀντίθετος πρὸς τὴν παροῦσαν διάταξις νόμου ἢ διατάγματος, καθὼς καὶ ὁλόκληρος ἡ παράγραφος 11 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. δ. 2555/1953, καταργοῦνται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ν. δ/τος.

4. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον δύναται ἐπίσης νὰ μεταβιβάσῃ τὴν ἄσκησιν τῆς κατὰ τὸ ἐδάφιον ι' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ νόμου 4332 ἁρμοδιότητος του εἰς τὸν Διοικητὴν ἢ εἰς Ἐπιτροπήν, τὴν σύνθεσιν καὶ τὸν κανονισμὸν λειτουργίας τῆς ὁποίας ὁρίζει τὸ ἴδιον. Μέχρι τῆς κατὰ τὴν παροῦσαν παράγραφον ἐκδόσεως τῶν ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αἱ ἁρμοδιότητες τοῦ ἐδαφίου ι' ἐξακολουθοῦν ἀσκούμεναι διὰ τῆς μονίμου Ἐπιτροπῆς προμηθειῶν κατὰ τὸν ἰσχύοντα ἤδη κανονισμὸν προμηθειῶν.

Ἄρθρον 6

1. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον δικαιοῦται νὰ μεταβιβάσῃ τὴν ὑπὸ στοιχεῖον ε' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ νόμου 4332 ἁρμοδιότητα αὐτοῦ καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς πιστώσεων, ὡς ἡ ἁρμοδιότης αὕτη συμπληροῦται διὰ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου ἀπεριορίστως ἢ μέχρις ὡρισμένου κατὰ πιστοῦχον ποσοῦ εἰς τὸν Διοικητὴν ἢ εἰς Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον συγκροτούμενον ὡς ἀκολούθως:

α) Ἐκ τοῦ Διοικητοῦ ἢ τοῦ Ὑποδιοικητοῦ, ὡς Προέδρου.

β) Ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ Ἀγροτικῆς Πίστεως ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ του.

γ) Τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ του.

2. Ἐν ᾗ περιπτώσει πρόκειται νὰ κριθῶσιν αἰτήσεις χορηγήσεως δανείων πρὸς Συνεταιρικὰς Ὀργανώσεις παντὸς βαθμοῦ, τοῦ Συμβουλίου μετέχει ὑποχρεωτικῶς ὡς 4ον μέλος ὁ Διευθυντὴς Συνεταιρισμῶν ἢ ὁ νόμιμος ἀναπληρωτής του.

3. Τὸ Συμβούλιον συνεδριάζει παρόντων ἁπάντων τῶν μελῶν αὐτοῦ ἢ τῶν ἀναπληρωτῶν του, τῶν ἀποφάσεων λαμβανομένων κατὰ πλειοψηφίαν, ἐν ἰσοψηφίᾳ νικώσης τῆς ψήφου τοῦ Προέδρου.

4. Ἡ 12η παράγραφος τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2555/1953 καταργεῖται.

Ἄρθρον 7

1. Ἀνασυνιστᾶται παρὰ τῇ Ἀγροτικῇ Τραπέζῃ μία θέσις Ὑποδιοικητοῦ.

2. Ὁ Ὑποδιοικητὴς διορίζεται ἐπὶ πενταετεῖ θητείᾳ δι' ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως τῇ προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Γεωργίας. Ἡ θητεία τοῦ διορισθέντος μετὰ τὴν λῆξιν αὐτῆς δύναται ν' ἀνανεοῦται κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ παρόντος ἐδαφίου.

3. Ὁ Ὑποδιοικητὴς μετέχει τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης καὶ ἀναπληροῖ τὸν Διοικητὴν ὡς Πρόεδρον τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Τραπέζης καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς Πιστώσεων ἐν περιπτώσει ταυτοχρόνου ἀπουσίας ἢ κωλύματος τοῦ Προέδρου καὶ Ἀντιπροέδρου τούτων.

4. Ὁ Ὑποδιοικητὴς διοριζόμενος δίδει τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπόμενον διὰ τὸν Διοικητὴν ὅρκον καὶ ἀναπληροῖ τοῦτον, ἀπόντα ἢ κωλυόμενον, ἐν τῇ διεξαγωγῇ τῶν ἐργασιῶν τῆς Τραπέζης καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τῶν καθηκόντων καὶ δικαιωμάτων του.

Παρόντος τοῦ Διοικητοῦ ὁ τελευταῖος οὗτος ἀναθέτει μέρος τῶν καθηκόντων καὶ ἁρμοδιοτήτων αὐτοῦ εἰς τὸν Ὑποδιοικητήν.

5. Πᾶσα διάταξις νόμου, ἀφορῶσα εἰς ὑποχρεώσεις, κωλύματα καὶ δικαιώματα τοῦ Διοικητοῦ, ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τοῦ Ὑποδιοικητοῦ.

6. Ἡ ὑπὸ τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 2359/1953 ἱδρυθεῖσα παρὰ τῇ Ἀγροτικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος θέσις Γενικοῦ Διευθυντοῦ ὡς Ὑπηρεσιακοῦ Προϊσταμένου ἁπασῶν τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτῆς καταργεῖται, ὁ δὲ τυχὸν κατέχων ταύτην κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἀποχωρεῖ τῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 8

Ἐν τέλει τοῦ ἐδαφίου Θ' τῆς § 5 τοῦ ἄρθρου 1 τῆς ἀπὸ 27 Ἰουνίου 1929 συμβάσεως μεταξὺ Δημοσίου καὶ Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, κυρωθείσης διὰ τοῦ νόμου 4332/1929, τοῦ προστεθέντος ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 18/1935, προστίθενται τὰ κάτωθι :

1. Ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος δύναται, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ μετ' ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐκδιδομένην μετὰ πρότασιν τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Γεωργίας, νὰ συμμετέχῃ εἰς Κοινοπραξίας συνιδιοκτησίας καὶ συνεκμεταλλεύσεως γεωργικῶν, βιομηχανικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐγκαταστάσεων ἐπεξεργασίας, συντηρήσεως καὶ διαθέσεως γεωργικῶν, κτηνοτροφικῶν, δασικῶν, ἁλιευτικῶν, βιοτεχνικῶν καὶ λοιπῶν ἀγροτικῶν προϊόντων καὶ εἰδῶν, ἱδρυομένας ἐν συνεργασίᾳ μετὰ Γεωργικῶν Συνεταιρικῶν Ὀργανώσεων παντὸς βαθμοῦ, μορφῆς καὶ εἴδους ἢ μετ' ἄλλων Ὀργανισμῶν ἢ Ὀργανώσεων μὲ παρεμφερεῖς σκοπούς. Ἐπίσης δύναται νὰ χρηματοδοτῇ τὰς τοιαύτας Κοινοπραξίας.

2. Αἱ Κοινοπραξίαι αὗται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ συστατικοῦ των ἐγγράφου ἀποκτοῦν ἰδίαν νομικὴν προσωπικότητα, ἔχουν δὲ ἐμπορικὴν ἰδιότητα. Τὰ συστατικά των ἔγγραφα, συνταγόμενα ἀτελῶς, κατατίθενται καὶ δημοσιεύονται ἐν τῷ Πρωτοδικείῳ ὅπου ἐδρεύει ἑκάστη Κοινοπραξία. Ἡ εὐθύνη ἑκάστου τῶν κοινοπρακτούντων εἶναι περιωρισμένη, ἐξικνουμένη μόνον μέχρι τῆς μερίδος των ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τοῦ ἀναγραφομένου ἐν τῷ συστατικῷ τῆς Κοινοπραξίας ἐγγράφῳ. Πώλησις μέρους ἢ τοῦ ὅλου τῆς μερίδος ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου ὑπὸ τῶν κοινοπρακτούντων ἐπιτρέπεται μόνον μεταξὺ τούτων, ἀπαγορευομένης καὶ οὔσης ἄκυρου πάσης τοιαύτης πρὸς τρίτους. Ἐπὶ πάσης τοιαύτης πωλήσεως συντάσσεται ἀτελῶς πωλητήριον, ὅπερ κατατιθέμενον ἐν τῷ Πρωτοδικείῳ δημοσιεύεται κατὰ τὰ ἀνωτέρω. Τὸ κεφάλαιον τῆς Κοινοπραξίας δύναται νὰ αὐξηθῇ δι' ὁμοφώνου ἀποφάσεως τῶν κοινοπρακτούντων, κατατιθεμένης ὁμοίως καὶ δημοσιευομένης κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἑκάστου τούτων ἀναλαμβάνοντος ἀνάλογον τούτου μερίδα. Διὰ τῆς αὐξομειώσεως τῶν μερίδων ἑκάστου τῶν κοινοπρακτούντων αὐξομειοῦται καὶ ἡ εὐθύνη του.

3. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἅπασαι αἱ μερίδες ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου περιέλθουν εἰς ἕνα τῶν κοινοπρακτούντων, διαλύεται ἡ Κοινοπραξία, τῆς ἐπιχειρήσεως περιερχομένης ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τοῦτον. Ἡ Κοινοπραξία εὐθύνεται μόνον διὰ τὰς κατ' αὐτῆς ἀπαιτήσεις, ἐν οὐδεμιᾷ δὲ περιπτώσει διὰ τὰς ἀτομικὰς ὑποχρεώσεις τῶν κοινοπρακτούντων πρὸς τρίτους ἐξ ἄλλης αἰτίας. Ἡ διάρκεια τῆς Κοινοπραξίας, ἡ διάλυσις καὶ ἡ ἐκκαθάρισίς της, ὁ τρόπος σχηματισμοῦ καὶ τὸ ὕψος τοῦ κεφαλαίου, ὁ τρόπος διοικήσεως καὶ ἐκπροσωπήσεώς της, ὁ διορισμὸς διαχειριστοῦ, τὰ καθήκοντα καὶ ἡ ἁρμοδιότης του καὶ ἡ ἐπωνυμία καὶ πάντες οἱ εἰδικώτεροι ὅροι καὶ εἰδικαὶ συμφωνίαι τῶν κοινοπρακτούντων, καθορίζονται ἐν τῷ συστατικῷ τῆς Κοινοπραξίας.

4. Ὁ μετέχων τοῦ κεφαλαίου κατὰ ποσοστὸν περισσότερον τοῦ ἡμίσεος ἔχει τὴν πλειοψηφίαν ἐν τῇ Διοικήσει. Ἐὰν δὲν συντρέχῃ τοιαύτη περίπτωσις ἡ συμμετοχὴ εἰς τὴν Διοίκησιν εἶναι ἀνάλογος τῶν μερίδων τῶν κοινοπρακτούντων.

Ἄρθρον 9

1. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 21091/2990 τῆς 3 Αὐγούστου 1946 ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας «περὶ καθορισμοῦ προσθέτου ἡμερησίας ἀποζημιώσεως διὰ τοὺς ἐκτὸς ἕδρας ἀπασχολουμένους μισθωτούς», δημοσιευθεῖσα εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 142 τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1946 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, τεῦχος Β'(*), δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

(*) ΕΕΔ 12, σελ. 446.

Ἡ πρόσθετος ἡμερησία ἀποζημίωσις διὰ τὸ ἐκτὸς ἕδρας ἀπασχολούμενον προσωπικὸν τῆς Τραπέζης ταύτης, καθορίζεται ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, προτάσει τοῦ Διοικητοῦ αὐτῆς.

Ἀξιώσεις τοῦ πάσης κατηγορίας προσωπικοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἢ συνταξιούχων ταύτης, ὡς καὶ τῶν τελούντων ὑπό οἱανδήποτε εἰδικὴν κατάστασιν, ἀπορρέουσαι ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 21091/2990/1946 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ἀποσβέννυνται. Ἡ παροῦσα διάταξις ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ ἐκκρεμουσῶν δικῶν εἰς οἱονδήποτε βαθμόν. Τελεσίδικοι ὅμως ἀποφάσεις διατηροῦν τὴν ἰσχύν των.

2. Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς διατάξεως τοῦ ἐδ. α' τῆς § 3 τοῦ ἄρθρου 69β τοῦ Ὀργανισμοῦ τῆς Α.Τ.Ε. εἶναι ὅτι αἱ ἀποδοχαὶ τῶν 6 μηνῶν, ἐφ' ὧν λογίζεται ἡ ἐφ' ἅπαξ ἀποζημίωσις, νοοῦνται ὡς αὗται πράγματι καταβάλλονται εἰς τὸν ὑπάλληλον, ἤτοι ἐπὶ ἐκπτώσει τῶν βαρυνουσῶν τὸν ὑπάλληλον ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Α.Τ.Ε., ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ὑγείας καὶ ὑπὲρ τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Ἐπικουρήσεως καὶ ἄνευ ὑπολογισμοῦ τῆς χορηγηθησομένης τυχὸν προσαυξήσεως εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ καὶ τοῦ ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας, περὶ ὧν ἡ διάταξις τῆς § 8 τοῦ ἄρθρου 69 β τοῦ Ὀργανισμοῦ τῆς Α.Τ.Ε. Ἡ παροῦσα διάταξις ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ ἐκκρεμουσῶν δικῶν εἰς οἱονδήποτε βαθμόν.

Ἄρθρον 10

Κυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 56 τῆς 14 Ἰανουαρίου 1956 Πρᾶξις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δημοσιευθεῖσα εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ 38 τῆς 28 Ἰανουαρίου 1956 (τεῦχος Α') φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἔχουσα ὡς ἀκολούθως :

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Λαβὸν ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 4332/1929 «περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 27 Ἰουνίου 1929 συμβάσεως μεταξὺ Δημοσίου καὶ Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος «περὶ συστάσεως καὶ λειτουργίας τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης», ὡς καὶ σχετικὴν πρότασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας, ἀποφασίζει :

Ὅπως προστεθοῦν α) εἰς τὸ δεύτερον ἐδάφιον τῆς περιπτώσεως ε' τοῦ ἄρθρου 8 τῆς διὰ τοῦ νόμου 4332 «περὶ συστάσεως καὶ λειτουργίας Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος» κυρωθείσης συμβάσεως τὰ ἑξῆς :

«Ἐπίσης πᾶσα κατάσχεσις τρίτου ἐπὶ οἱουδήποτε χρηματικοῦ ποσοῦ εἰς χεῖρας τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, προερχομένη ἐκ τιμήματος ἐξαγορᾶς ὑπὸ φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου γεωργικῶν προϊόντων ἀνηκόντων εἰς παραγωγούς».

β) Εἰς τὸ τέλος τῆς § 3 τοῦ ἄρθρου 10 τῆς διὰ τοῦ ν. 4332/1929 «περὶ κυρώσεως συμβάσεως μεταξὺ Δημοσίου καὶ Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος περὶ συστάσεως καὶ λειτουργίας τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης» κυρωθείσης συμβάσεως τὰ ἑξῆς :

«Τὰ αὐτὰ ἰσχύουν καὶ ἐπὶ ἀποδόσεως ὑπὸ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης καταθέσεων παρ' αὐτῇ πάσης φύσεως εἰς δηλοῦντας ἄγνοιαν γραμμάτων ἢ ἀδυναμίαν ὑπογραφῆς, προκειμένου ν' ἀναλάβωσιν οὗτοι ἐν ὅλῳ, εἴτε τμηματικῶς, οἱονδήποτε ποσὸν καταθέσεως».

Ἐκδόσαν πρὸς τοῦτο τὴν ὑπ' ἀριθ. 56 Πρᾶξιν του, κυρωθησομένην διὰ νόμου.

Ὁ Πρόεδρος Τὰ Μέλη

Ἡ ἰσχὺς τῶν ὡς ἄνω διατάξεων ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 11

Ἡ § 3 τοῦ ἄρθρου 10 τῆς ἀπὸ 27 Ἰουνίου 1929 συμβάσεως μεταξὺ Δημοσίου καὶ Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, κυρωθείσης διὰ τοῦ ἄρθρου πρώτου τοῦ ν. 4332/1929 μετὰ τὴν γενομένην ὡς ἀνωτέρω διὰ τῆς κυρουμένης διὰ τοῦ ἄρθρου 10 ὑπ' ἀριθ. 56 1956 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου προσθήκην, τροποποιεῖται καὶ ἀντικαθίσταται ἐξ ὁλοκλήρου ὡς κάτωθι :

«Ἀντὶ τοῦ δηλοῦντος ἄγνοιαν γραμμάτων ἢ ἀδυναμίαν ὑπογραφῆς ἢ ἀγνοοῦντος τὴν Ἑλληνικὴν ἀλλογλώσσου ὀφειλέτου ἢ συνυποχρέου, ὑπογράφουσι εἰς τὰ δανειακὰ καὶ ἐν γένει ἀποδεικτικὰ τῶν ἀπαιτήσεων ἔγγραφα, ἀδιακρίτως ποσοῦ, δύο μάρτυρες, οἵτινες, προκειμένου περὶ ἀλλογλώσσων, θεωροῦνται ταυτοχρόνως καὶ ὡς διερμηνεῖς.

Τὰ αὐτὰ ἰσχύουν καὶ ἐπὶ ἀποδόσεως ὑπὸ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καταθέσεων παρ' αὐτῇ πάσης φύσεως εἰς δηλοῦντας ἄγνοιαν γραμμάτων ἢ ἀδυναμίαν ὑπογραφῆς προκειμένου νὰ ἀναλάβωσιν οὗτοι εἴτε ἐν ὅλῳ, εἴτε τμηματικῶς οἱονδήποτε ποσὸν καταθέσεως».

Ἄρθρον 12

1. Εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον Ὀργανισμῶν λειτουργούντων ὡς νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, τελούντων ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ ἔλεγχον τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ ὑπαγομένων εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τούτου, συμμετέχει ὁπωσδήποτε ἐκπρόσωπος τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ ἂν ἔτι ὁ ἱδρυτικὸς νόμος τοῦ Ὀργανισμοῦ δὲν προβλέπῃ τοῦτο.

2. Ἡ συμπλήρωσις τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων ἱδρυθέντων ἤδη Ὀργανισμῶν, ὑπαγομένων εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς § 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐνεργεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας, δι' ἧς ὁρίζεται μέλος τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῶν Ὀργανισμῶν τούτων καὶ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ οἱ ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ὑποδεικνύομενοι ἐκ τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς.

Ἡ θητεία τῶν μελῶν τούτων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὁρίζεται διετής.

Ἄρθρον 13

Πᾶσα διάταξις οἱουδήποτε νόμου γενικὴ ἢ εἰδική, ἰσχύουσα μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, ὁπωσδήποτε ἀντικειμένη εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ν. δ/γματος καὶ τοῦ συνταχθησομένου νέου ὀργανισμοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ἐπέχοντος θέσιν οὐσιαστικοῦ νόμου, καταργεῖται. Τῆς ἀνωτέρω καταργήσεως ἐξαιροῦνται αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ὀκτωβρίου 1958

3890/1958 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ παρατάσεως τῆς ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ ν.δ. 3827/1958 προβλεπομένης προθεσμίας ἀναστολῆς ἐκτελέσεως καὶ ἀπαγορεύσεως κηρύξεως εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 189 τῆς 5 Νοεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος καὶ τὴν ἀπὸ 29 Ὀκτωβρίου 1958 σύμφωνον γνώμην τῆς κατὰ τὴν § 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 35 Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκ Βουλευτῶν, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον 1

1. Ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ/γματος ὑπ' ἀριθ. 3821/1958 «περὶ παρατάσεως τῆς ἐν ἄρθρῳ 5 τοῦ νόμου 3803/1957 προβλεπομένης ἀναστολῆς ἐκτελέσεως καὶ ἀπαγορεύσεως κηρύξεως εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως» παρατεθεῖσα μέχρι τῆς 31ης Ὀκτωβρίου 1958 προθεσμία ἀναστολῆς ἐκτελέσεως καὶ ἀπαγορεύσεως ὑποβολῆς αἰτήσεως περὶ κηρύξεως εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων, ὡς καὶ τῶν ἐγγυητῶν καὶ τριτεγγυητῶν αὐτῶν, παρατείνεται αὐτοδικαίως μέχρι τῆς 31ης Ἰανουαρίου 1959. Ἀρξαμένη καὶ μήπω τελειωθεῖσα ἐκτέλεσις, ὡς καὶ διαδικασία πτωχεύσεως, ἀναστέλλεται ὁμοίως αὐτοδικαίως ἐπὶ τὸν αὐτὸν χρόνον.

2. Ἐπίσης ἀναστέλλεται αὐτοδικαίως μέχρι τῆς ὡς ἄνω προθεσμίας καὶ πᾶσα συζήτησις ἐνδίκων μέσων ἐνώπιον παντὸς βαθμοῦ καὶ δικαιοδοσίας πρὸς θέσιν ἐπιχειρήσεώς τινος ὑπὸ προσωρινὴν διαχείρισιν ἐπὶ τῷ τέλει ὑπαγωγῆς αὐτῆς εἰς μίαν ἐκ τῶν καταστάσεων τῶν ὑπὸ τῶν ἄρθρων 11 καὶ 17 τοῦ νόμου 3562/1956 προβλεπομένων. Ἐν περιπτώσει δὲ τυχὸν συζητήσεως ἀπαγορεύεται αὐτοδικαίως μέχρι 31.1.1959 ἡ ἔκδοσις δικαστικῆς ἀποφάσεως πρὸς ὑπαγωγὴν ὑπὸ τὴν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν τῶν πιστωτῶν ἢ θέσιν αὐτῶν ὑπὸ εἰδικὴν ἐκκαθάρισιν κατὰ τὸ ν. δ. 3562/1956 ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, τελουσῶν ὑπὸ ἀναγκαστικὴν διαχείρισιν.

Ἄρθρον 2

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Νοεμβρίου 1958.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Ὀκτωβρίου 1958

—

3893/1958 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ διατάξεών τινων ἀφορωσῶν τὸν Κλάδον Ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀσθενείας τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 193 τῆς 8 Νοεμβρίου 1958)

—

3896/1958 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ συντάξεως τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων διατάξεων.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 194 τῆς 11 Νοεμβρίου 1958)

3913/1958 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ ὁρίου ἡλικίας διατάξεων τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως καὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως συνταξιοδοτικῶν τινων διατάξεων καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 199 τῆς 11 Νοεμβρίου 1958)

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ συστάσεως καὶ ὀργανώσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ραδιοφωνίας.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 154 τῆς 9 Ὀκτωβρίου 1958)

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἀντικαταστάσεως τῆς δευτέρας περιόδου τοῦ πρώτου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ἀπὸ 20.30.9.1955 β. διατάγματος «περὶ Κανονισμοῦ Ἀσθενείας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν—Μυλεργατῶν (Φ.Ε.Κ. τ. Α' 265/1955).

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 172 τῆς 20 Ὀκτωβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὰς διατάξεις τῆς § 11 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 3631/1956 «περὶ τῶν πόρων, τρόπου εἰσπράξεως αὐτῶν καὶ τῆς λειτουργίας ἐν γένει τοῦ Τ.Α.Α.Μ.».

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 11360/22.3.1958 ἀναφορὰν τοῦ Τ.Α.Α.Μ.

3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 358ην συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΑ' Περιόδου τῆς 24.4.1958.

4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 403/1958 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον μόνον

Ἡ δευτέρα περίοδος τοῦ πρώτου ἐδαφίου τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ἀπὸ 20.30.9.1955 β. διατάγματος ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως :

«Ἡ εἰσαγωγὴ ἐν θεραπευτηρίῳ ἐνεργεῖται πάντοτε κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ἀρχιάτρου τοῦ Ταμείου, ἐγκρινομένης προτάσει τοῦ θεράποντος ἰατροῦ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς παροχῶν ἀσθενείας, ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν».

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Βασ. Πρεσβείᾳ Βιέννης
τῇ 24 Σεπτεμβρίου 1958

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς καὶ μερικῆς Κυριακῆς ἀργίας εἰς τὰ καταστήματα κωμοπόλεως Ὕδρας.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 172 τῆς 20 Ὀκτωβρίου 1958)

. . . . . .

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν ὁλοκληρωτικὴν Κυριακὴν ἀργίαν

εἰς τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα τῆς κωμοπόλεως Ὕδρας καὶ μερικὴν τοιαύτην:

α) Εἰς τὰ παντοπωλεῖα, ὑαλοπωλεῖα, ἅτινα θὰ ἀνοίγωσιν ἀπὸ 9 1/2 π.μ.—1 1/2 μ.μ.

β) Εἰς τὰ κουρεῖα, λαχανοπωροπωλεῖα καὶ καταστήματα εἰδῶν οἰκοδομῶν, ἅτινα θὰ ἀνοίγωσιν ἀπὸ 9 1/2 π.μ.—1 μ.μ.

γ) Εἰς τὰ κρεοπωλεῖα καὶ ἰχθυοπωλεῖα, ἅτινα θὰ ἀνοίγωσι κατὰ μὲν τὴν θερινὴν περίοδον ἀπὸ 6 1/2 π.μ.—1 μ.μ., κατὰ δὲ τὴν χειμερινὴν ἀπὸ 7 π.μ.—1 μ.μ.

Διὰ τὰ ὡς μικτὰ λειτουργοῦντα οἰνοπαντοπωλεῖα μόνον τὸ τμῆμα οἰνοπωλείου θὰ λειτουργῇ πέραν τῶν ὡς ἄνω ὡρῶν λειτουργίας τῶν παντοπωλείων.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν τῇ Ἑλλην. Βασ. Πρεσβείᾳ Βιέννης
τῇ 24 Σεπτεμβρίου 1958

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς Κυριακῆς ἀργίας καὶ ἑορτῶν ὁλοκληρωτικῆς καὶ μερικῆς ἀργίας εἰς καταστήματα πόλεως Ἰθάκης.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 172 τῆς 20 Ὀκτωβρίου 1958)

. . . . . .

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν ὁλοκληρωτικὴν καὶ μερικὴν ἀργίαν δι' ἅπαντα τὰ καταστήματα τῆς πόλεως Ἰθάκης, πλὴν τῶν καφενείων, ζαχαροπλαστείων, κρεοπωλείων, ἀρτοποιείων καὶ περιπτέρων ἀναπήρων, κατὰ τὰς κάτωθι ἑορτάς:

1. Ὁλοκληρωτικὴ ἀργία.

α) Αἱ Κυριακαί, β) Θεοφανείων 6η Ἰανουαρίου, γ) 25η Μαρτίου, δ) ἡ Δευτέρα τοῦ Πάσχα, ε) ἡ πρώτη Μαΐου, στ) Γεννήσεως τῆς Θεοτόκου 8η Σεπτεμβρίου καὶ ζ) τῶν Χριστουγέννων 25 Δεκεμβρίου.

2. Μερικὴ ἀργία.

α) Ἡ 1η Ἰανουαρίου, β) τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου 7 Ἰανουαρίου, γ) Καθαρὰ Δευτέρα, δ) ἡ τρίτη τοῦ Πάσχα, ε) τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, στ) τῆς Κοιμήσεως Θεοτόκου 15 Αὐγούστου καὶ ζ) δευτέρα ἡμέρα Χριστουγέννων 26 Δεκεμβρίου, καθ' ἃς τὰ καταστήματα θὰ ἀνοίγωσιν ἀπὸ τῆς 8 π.μ. ἕως 1 μ.μ. ὥρας.

3. Τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα ἅπαντα τὰ καταστήματα θὰ μένουν κλειστά, πλὴν τῶν ἀρτοποιείων διὰ ψήσιμον φαγητῶν καὶ τῶν ἑστιατορίων καὶ οἰνομαγειρείων, ἅτινα θὰ ἀνοίγωσιν ἀπὸ τῆς 11ης π.μ. ἕως 1ης μ.μ. καὶ ἀπὸ τῆς 7ης μ.μ. ἕως τῆς 9ης μ.μ.

4. Τὰ καταστήματα, ἅτινα εἶναι ταυτοχρόνως καὶ πρακτορεῖα ἐφημερίδων, κατὰ τὰς ὡς ἄνω ὁλοκληρωτικὰς καὶ μερικὰς ἀργίας, ἐφ' ὅσον κατὰ ταύτας ἀφικνοῦνται ἐφημερίδες θὰ πωλῶσι μόνον ταύτας εἴτε ἐκτὸς τοῦ καταστήματος, εἴτε διὰ παραθύρου, ἀπαγορευομένου τοῦ ἀνοίγματος τοῦ καταστήματος.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν τῇ Ἑλλην. Βασ. Πρεσβείᾳ Βιέννης
τῇ 24 Σεπτεμβρίου 1958

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως καὶ διορθώσεως διατάξεών τινων τοῦ ἀπὸ 17/18.2.1956 β.δ γματος «περὶ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν μονίμων ἰατρῶν τοῦ Ι.Κ.Α.», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως διὰ τῶν ἀπὸ 11/12.6.1957 καὶ 31.8/1.10.1957 β. διαταγμάτων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 204 τῆς 15 Νοεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ ν.δ. 2698/1953, β) τὴν ὑπ' ἀριθ. 435/1958 σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, γ) τὴν ὑπ' ἀριθ. 688 24.9.1958 σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Α.Σ.Δ.Υ., προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Εἰς τὸ ἀπὸ 17/18.2.1956 β. δ/γμα «περὶ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν μονίμων ἰατρῶν τοῦ Ι.Κ.Α.», ὡς τοῦτο τροποποιηθὲν καὶ συμπληρωθὲν μεταγενεστέρως διὰ τῶν ἀπὸ 11/12.6.1957 καὶ 31.8/1.10.1957 β.δ/γμάτων ἰσχύει σήμερον, ἐπέρχονται αἱ ἀκόλουθοι τροποποιήσεις καὶ προσθῆκαι:

1. Εἰς τὴν § 6 τοῦ ἄρθρου 9 προστίθεται ἐδάφιον δεύτερον, ἔχον ὡς ἀκολούθως:

«Τὸ ἐπίδομα τοῦτο καταβάλλεται καὶ κατὰ τὸν χρόνον τῶν μετ' ἀποδοχῶν ἀναρρωτικῶν ἀδειῶν ἀπουσίας τῶν δικαιούχων, ἐφ' ὅσον κατὰ γνωμάτευσιν τῆς ἁρμοδίας Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς ἡ νόσος ἢ ἡ πάθησις, δι' ἣν ἐχορηγήθη ἀναρρωτικὴ ἄδεια δύναται νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὴν ἐν τῷ θαλάμῳ τῶν ἀκτινολογικῶν μηχανημάτων ἐργασίαν τοῦ ἰατροῦ».

2. Εἰς τὸ πρῶτον ἐδάφιον τῆς § 3 τοῦ ἄρθρου 12 προστίθενται μεταξὺ τῶν λέξεων «ἢ ἑτέρῳ Ἀσφαλιστικῷ Ὀργανισμῷ» καὶ «συνεχῆ ἢ διακεκομμένην ὑπηρεσίαν» αἱ λέξεις «ἢ Πανεπιστημιακῇ Κλινικῇ».

3. Ἡ § 3α τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ἀπὸ 17/18.2.1956 β. δ/γματος «περὶ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν μονίμων ἰατρῶν τοῦ Ι.Κ.Α.» ἡ προστεθεῖσα διὰ τοῦ ἀπὸ 11/12.6.1957 β.δ/γματος ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«3α. Ἰατροὶ θεραπεύται, ἀσκοῦντες κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἀπὸ 17/18 Φεβρουαρίου 1956 Διατάγματος «περὶ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν μονίμων ἰατρῶν τοῦ Ι.Κ.Α.» καὶ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος καθήκοντα ἐλεγκτοῦ ἰατροῦ ἢ προϊσταμένου ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας ἢ διευθυντοῦ ἰατρείου, δύνανται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου καὶ μετὰ τὴν εὐλο-

γον αὐτοῦ κρίσιν νὰ μονιμοποιοῦνται μετατασσόμενοι εἰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις ἐλεγκτῶν ἰατρῶν ὡς ἀκολούθως :

α) Ὡς ἐλεγκταὶ Γ' τάξεως :

Οἱ συμπληρώσαντες 10ετῆ ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός των καὶ ὑπηρετήσαντες ἐπὶ 3ετίαν τούλάχιστον εὐδοκίμως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ὑφ' οἱανδήποτε νομικὴν σχέσιν.

β) Ὡς ἐλεγκταὶ Β' τάξεως :

Οἱ συμπληρώσαντες 15ετῆ ἄσκησιν ἐπαγγέλματος καὶ 6ετίαν τούλάχιστον κατὰ τὰ ἀνωτέρω παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἢ 25ετῆ ἄσκησιν ἐπαγγέλματος, 5ετίαν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. καὶ 3ετῆ ἄσκησιν καθηκόντων ἐλεγκτοῦ ἰατροῦ ἢ προϊσταμένου ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας ἢ διευθυντοῦ ἰατρείου.

γ) Ὡς ἐλεγκταὶ Α' τάξεως :

Οἱ συμπληρώσαντες 20ετῆ ἄσκησιν ἐπαγγέλματος καὶ 9ετίαν τούλάχιστον παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. καὶ ἄσκησιν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, καθηκόντων ἐλεγκτοῦ ἰατροῦ ἢ προϊσταμένου ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας ἢ διευθυντοῦ ἰατρείου ἐπὶ 3 τούλάχιστον ἔτη.

Ὡσαύτως τακτικοὶ ὑγειονομικοὶ ὑπάλληλοι τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς καὶ οἱ βάσει τοῦ παρόντος ἄρθρου μονιμοποιηθησόμενοι εἰς θέσεις ἰατρῶν θεραπευτῶν, δύνανται ἐντὸς τριετίας ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἀπὸ 17/18.2.1956 διατάγματος «περὶ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν μονίμων ἰατρῶν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» νὰ μετατάσσωνται εἰς ὀργανικὰς θέσεις ἐλεγκτῶν δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου ὡς ἀκολούθως :

α) Ὡς ἐλεγκταὶ Γ' τάξεως οἱ συμπληρώσαντες ὀκταετῆ τούλάχιστον, ὑφ' οἱανδήποτε νομικὴν σχέσιν, ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ἐξ ἧς πενταετῆ τούλάχιστον μετὰ τὴν λῆψιν τοῦ πτυχίου των ἢ δωδεκαετῆ ἄσκησιν τοῦ ἰατρικοῦ ἐπαγγέλματος.

β) Ὡς ἐλεγκταὶ Β' τάξεως οἱ συμπληρώσαντες 17ετῆ τούλάχιστον κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑπηρεσίαν ἢ 15ετῆ τούλάχιστον ἄσκησιν τοῦ ἰατρικοῦ ἐπαγγέλματος.

γ) Ὡς ἐλεγκταὶ Α' τάξεως οἱ συμπληρώσαντες 18ετῆ τούλάχιστον κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑπηρεσίαν ἢ 18ετῆ τούλάχιστον ἄσκησιν τοῦ ἰατρικοῦ ἐπαγγέλματος.

Διὰ τὴν κατὰ τὸ ἐδάφιον α' τῆς παρούσης παραγράφου μονιμοποίησιν ἢ κατὰ τὸ ἐδάφιον β' ταύτης μετάταξιν δὲν ἐφαρμόζεται ἡ § 3 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ παράντος».

Εἰς τὸν αὐτὸν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ὀκτωβρίου 1958

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 20.8/7.9.1954 β. δ/τος «περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Προνοίας τοῦ Προσωπικοῦ του», ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 205 τῆς 17 Νοεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

α) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 47 τοῦ ν. δ. 2698/1953 «περὶ διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. κλπ.» καὶ

β) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 452/1958 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον μόνον

Ἡ § 1 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀπὸ 20.8/7.9.1954 β. δ/τος «περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Προνοίας τοῦ Προσωπικοῦ αὐτοῦ», ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀπὸ 28–11/19.12.1956 ὁμοίου, τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως :

«1. Ὁ παρὰ τῷ Ἱδρύματι ἢ Ὀργανισμῷ συγχωνευθέντι εἰς τὸ Ἵδρυμα ὑφ' οἱανδήποτε σχέσιν χρόνος προϋπηρεσίας διανυθεὶς μετὰ τὴν 1.3.1935 ἀναγνωρίζεται ὡς χρόνος ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Εἰδικῷ Λογαριασμῷ Προνοίας».

Διὰ τὴν τοιαύτην ἀναγνώρισιν ὁ ἠσφαλισμένος ὑπάλληλος τοῦ Ι.Κ.Α. δέον ὅπως ὑποβάλῃ σχετικὴν αἴτησιν μέχρι 31.12.1958 ἢ ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὸν Λογαριασμὸν Προνοίας.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ὀκτωβρίου 1958

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀπὸ 25.5.1938 β δ/τος «περὶ χορηγήσεως ἀδειῶν καὶ πτυχίων ἐπιβλέψεως καὶ ὑπηρεσίας ἠλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων Δ' εἰδικότητος ἀνελκυστήρων κλπ.»

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 218 τῆς 6 Δεκεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸν ν. 6422/1934 «περὶ ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἠλεκτρολόγου κλπ. μηχανικοῦ» καὶ ἰδίᾳ τὰ ἄρθρα 3, 5 καὶ 10 αὐτοῦ, τὸ ἄρθρον 12 τοῦ ν. 2979/1922 «περὶ ἠλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων», τὴν ὑπ' ἀριθ. 30 ἐ. ἔ. σύμφωνον γνωμάτευσιν τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Βιομηχανίας Συμβουλίου Ἐνεργείας, ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 472 ἐ. ἔ. γνωμάτευσιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Βιομηχανίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον μόνον

Τὸ ἄρθρον 10 τοῦ ἀπὸ 25 Μαΐου 1938 β. δ/τος «περὶ χορηγήσεως ἀδειῶν ἐκτελέσεως καὶ πτυχίων ἐπιβλέψεως (συντηρήσεως) καὶ ὑπηρεσίας ἠλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων Δ' εἰδικότητος, ἠλεκτρομηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων ἀνελκυστήρων κλπ. ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ κατωτέρω :

Ἄρθρον 10

Βοηθητικὸν Προσωπικόν

Οἱ ἀδειοῦχοι ἐγκαταστάται καὶ συντηρηταὶ ὑποχρεοῦνται, οἱ μὲν πρῶτοι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἠλεκτρικοῦ τμήματος ἐγκαταστάσεων ἠλεκτροκινήτων ἀνελκυστήρων, οἱ δὲ δεύτεροι κατὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν ἀσκουμένην συντήρησιν ἠλεκτροκινήτων ἀνελκυστήρων, ὅπως χρησιμοποιῶσιν ἀπαραιτήτως ὡς βοηθητικὸν προσωπικὸν μόνον κατόχους ἀδείας ἠλεκτροτεχνίτου, βοηθοῦ ἠλε-

κτροτεχνίτου καὶ μαθητευομένου Δ' εἰδικότητος τῆς χορηγουμένης κατὰ τὰ κατωτέρω:

1ον) Ἡ ἄδεια ἠλεκτροτεχνίτου Δ' εἰδικότητος χορηγεῖται κατόπιν ἐξετάσεων:

α) Εἰς τοὺς ἔχοντας νὰ ἐπιδείξωσι πρακτικὴν ἐξάσκησιν εἰς ἐγκαταστάσεις ἀνελκυστήρων ἐξ τούλάχιστον ἐτῶν καὶ ἡλικίαν 21 ἐτῶν συμπεπληρωμένην.

β) Εἰς τοὺς ἀδειούχους ἠλεκτροτεχνίτας Α' καὶ Γ' εἰδικότητος, ἐφ' ὅσον ἔχουσι πρακτικὴν ἐπὶ πλέον ἐξάσκησιν εἰς ἐγκαταστάσεις ἀνελκυστήρων τούλάχιστον τριετῆ.

γ) Εἰς τοὺς πτυχιούχους ἀνεγνωρισμένων κατωτέρων τεχνικῶν σχολῶν εἰδικότητος ἠλεκτρολόγου ἢ ἱδρυθεισῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. δ. 1097/1942 παρὰ ἰδιωτῶν τοιούτων, ἐφ' ὅσον οἱ ἀπολυθέντες ἐκ τῶν τελευταίων τούτων μαθηταὶ εἶναι κάτοχοι τοῦ ἐν § 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ αὐτοῦ ν. δ τος ἀναφερομένου πτυχίου εἰδικότητος ἠλεκτροτεχνίτων, τοὺς ἔχοντας 4ετῆ τούλάχιστον ἐξάσκησιν εἰς ἐγκαταστάσεις ἀνελκυστήρων καὶ ἡλικίαν 21 ἐτῶν συμπεπληρωμένην.

δ) Εἰς τοὺς πτυχιούχους σχολῶν μέσης ἐκπαιδεύσεως τῆς εἰδικότητος τοῦ ἠλεκτρολόγου, τοὺς ἔχοντας διετῆ τούλάχιστον πρακτικὴν ἐξάσκησιν εἰς ἐγκαταστάσεις ἀνελκυστήρων καὶ ἡλικίαν 21 ἐτῶν συμπεπληρωμένην.

2ον) Ἡ ἄδεια βοηθοῦ ἠλεκτροτεχνίτου Δ' εἰδικότητος χορηγεῖται κατόπιν ἐξετάσεων:

α) Εἰς τοὺς ἔχοντας 3ετῆ τούλάχιστον πρακτικὴν ἐξάσκησιν εἰς ἐγκαταστάσεις ἀνελκυστήρων καὶ ἡλικίαν 18 ἐτῶν τούλάχιστον.

β) Εἰς τοὺς ἀδειούχους βοηθοὺς ἠλεκτροτεχνίτου Α' καὶ Γ' εἰδικότητος τοὺς ἔχοντας πρακτικὴν ἐξάσκησιν εἰς ἐγκαταστάσεις ἀνελκυστήρων δύο τούλάχιστον ἐτῶν.

γ) Εἰς τοὺς πτυχιούχους ἀνεγνωρισμένων κατωτέρων Τεχνικῶν Σχολῶν τῆς εἰδικότητος τοῦ ἠλεκτρολόγου ἢ ἱδρυθεισῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. διατάγματος 1097/1942 παρὰ ἰδιωτῶν τοιούτων, ἐφ' ὅσον οἱ ἀπολυθέντες ἐκ τῶν τελευταίων τούτων εἶναι κάτοχοι τοῦ ἐν ἄρθρῳ 1ῳ παράγρ. 1 τοῦ αὐτοῦ ν. δ τος ἀναφερομένου πτυχίου εἰδικότητος ἠλεκτροτεχνίτου, τοὺς ἔχοντας πρακτικὴν ἐξάσκησιν εἰς ἐγκαταστάσεις ἀνελκυστήρων ἑνὸς τούλάχιστον ἔτους καὶ ἡλικίαν 16 ἐτῶν συμπεπληρωμένην.

3ον) Ἡ ἄδεια μαθητευομένου θὰ χορηγῆται ἄνευ ἐξετάσεων εἰς τοὺς προσκομίζοντας βεβαίωσιν Τεχνικοῦ Γραφείου ἢ ἀδειούχου ἐγκαταστάτου ἢ συντηρητοῦ ἀνελκυστήρων ὅτι χρησιμοποιοῦνται παρ' αὐτῷ ὡς μαθητευόμενοι εἰς ἐγκαταστάσεις ἀνελκυστήρων καὶ ἔχοντας συμπεπληρωμένην ἡλικίαν 16 ἐτῶν.

4ον) Οἱ ἀδειοῦχοι ἐγκαταστάται καὶ συντηρηταὶ δικαιοῦνται νὰ συμπληρῶσιν ἕκαστον συνεργεῖον αὐτῶν διὰ μαθητευομένων μόνον ἐφ' ὅσον ἕκαστον ἐκ τῶν συνεργείων τούτων ἀποτελεῖται ἐξ ἑνὸς τούλάχιστον ἀδειούχου ἠλεκτροτεχνίτου Δ' εἰδικότητος καὶ ἑνὸς ἀδειούχου βοηθοῦ ἠλεκτροτεχνίτου τῆς αὐτῆς εἰδικότητος.

Οἱ ἀδειοῦχοι ἐγκαταστάται ὑποχρεοῦνται νὰ τηρῶσιν ἐν τῷ γραφείῳ αὐτῶν ἢ τῷ ἐργοστασίῳ τῆς ἐκτελουμένης ἐγκαταστάσεως εἰδικὸν βιβλίον ἡμερολόγιον ὀνομαστικῆς καταστάσεως τοῦ παρ' αὐτῶν ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ ἐκ τεχνιτῶν, βοηθῶν καὶ μαθητευομένων.

Τοῦτ' αὐτὸ ἰσχύει καὶ προκειμένου περὶ ἀδειούχων συντηρητῶν, οἵτινες ὑποχρεοῦνται νὰ τηρῶσιν ἐν τοῖς γραφείοις αὐτῶν τὸ ἀνωτέρω βιβλίον.

5ον) Οἱ ἀδειοῦχοι ἐγκαταστάται καὶ συντηρηταὶ ὑποχρεοῦνται νὰ χορηγῶσιν εἰς τοὺς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ αὐτῶν ἠλεκτροτεχνίτας, βοηθοὺς καὶ μαθητευομένους, τῇ αἰτήσει αὐτῶν, πιστοποιητικὰ ἐργασίας, ὑπὸ τύπον ὑπευθύνου δηλώσεως πρὸς Δημοσίαν Ἀρχήν, ἐν οἷς θὰ ἀναγράφεται, σὺν τοῖς ἄλλοις, ἀπαραιτήτως καὶ σαφῶς τὸ εἶδος ἐργασίας ἢ ἐργασιῶν εἰς ἃς ἀπασχολεῖται ὁ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ὁποίου ἐκδίδεται τὸ πιστοποιητικὸν ἐργασίας.

6ον) Ὡς πρακτικὴ ἐξάσκησις διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος ἄρθρου καθοριζομένων ἀδειῶν θὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν ἀδιακρίτως εἴτε ἡ ἀμιγὴς τοιαύτη εἰς τὸ ἠλεκτρικὸν μέρος τῶν ἐγκαταστάσεων, εἴτε ἡ μικτὴ τοιαύτη, εἴς τε τὸ ἠλεκτρικὸν καὶ μηχανικὸν μέρος αὐτῶν. Ἀμιγὴς ὅμως πρακτικὴ ἐξάσκησις εἰς μόνον τὸ μηχανικὸν μέρος τῶν ἐγκαταστάσεων δὲν παρέχει τὸ δικαίωμα ἀποκτήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος καθοριζομένων ἀδειῶν βοηθητικοῦ προσωπικοῦ ἠλεκτρολόγων Δ' εἰδικότητος.

7ον) Αἱ ὑπὸ τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζόμεναι ἐξετάσεις διενεργοῦνται ἐνώπιον τῆς ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ ἀπὸ 25.5.1938 β. δ. περὶ χορηγήσεως ἀδειῶν Δ' εἰδικότητος, ὡς τοῦτο μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη.

8ον) Πλὴν τῶν εἰδικῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου, ὡς καὶ τῶν γενικωτέρων τοιούτων τοῦ ἀπὸ 25.5.1938 β. δ., ὡς τοῦτο μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη, ἅπασαι αἱ γενικαὶ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 13.2.1956 β.δ. περὶ χορηγήσεως ἀδειῶν Α' εἰδικότητος, ὡς τοῦτο μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη, αἱ ἀφορῶσαι τὴν χορήγησιν ἀδειῶν βοηθητικοῦ προσωπικοῦ τῆς εἰδικότητος ταύτης (ὑποβολὴ αἰτήσεων, δικαιολογητικῶν, ἐξεταστρων, θεώρησις ἀδειῶν, δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις, ποιναὶ κλπ.) ἰσχύουσι καὶ διὰ τὴν χορήγησιν ἀδειῶν βοηθητικοῦ προσωπικοῦ ἠλεκτρολόγων Δ' εἰδικότητος.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Βιομηχανίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Νοεμβρίου 1958

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως τῆς 17 Ἰουλίου ἑορτῆς τῆς Ἁγίας Μαρίνης ὡς ἡμέρας ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας διὰ τὰ ὑποδηματοσανδαλοποιεῖα πόλεως Ἄργους.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 173 τῆς 22 Ὀκτωβρίου 1958)

. . . . . .

"Ἄρθρον μόνον"

Καθιεροῦμεν τὴν 17 Ἰουλίου, ἑορτὴν τῆς Ἁγίας Μαρίνης, ὡς ἡμέραν ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας διὰ τὰ ὑποδηματοσανδαλοποιεῖα τῆς πόλεως Ἄργους.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν τῇ Ἑλλην. Βασ. Πρεσβείᾳ Βιέννης τῇ 24 Σεπτεμβρίου 1958

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς Κυριακῆς ἀργίας εἰς καταστήματα Ἰτέας.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 173 τῆς 22 Ὀκτωβρίου 1958)

Ἄρθρον μόνον

. . . . . .

Καθιεροῦμεν ὁλοκληρωτικὴν Κυριακὴν ἀργίαν εἰς ἅπαντα τὰ ἐμπορικά, ἐπαγγελματικὰ καὶ βιοτεχνικὰ καταστήματα τῆς κωμοπόλεως Ἰτέας, πλὴν τῶν ἰχθυοπωλείων, ὀπωροπωλείων καὶ κρεοπωλείων, ἅτινα θὰ ἀνοίγωσιν ἀπὸ τῆς 10.45' π. μ. ἕως τῆς 2ας μ. μ. ὥρας, ὡς καὶ τῶν ἑστιατορίων, καφενείων, ζαχαροπλαστείων, γαλακτοπωλείων, ἀρτοποιείων, καπνοπωλείων καὶ κέντρων ἐν γένει, ἅτινα παραμένουν ἀνοικτὰ βάσει κειμένων διατάξεων.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν τῇ Ἑλλην. Βασ. Πρεσβείᾳ Βιέννης τῇ 24 Σεπτεμβρίου 1958

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐπεκτάσεως τῶν ὁρίων τοπικῆς ἁρμοδιότητος Γ.Ε.Ε. Καλαμῶν καὶ εἰς κωμόπολιν Μεσσήνης.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 218 τῆς 6 Δεκεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν. 3252 1955 «περὶ διοικήσεως τοῦ Ο.Α.Α.Α. καὶ ὀργανώσεως τῶν Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας καὶ τροποποιήσεως τινῶν νόμων» καὶ 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 499 1958 γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἐπεκτείνομεν τὰ ὅρια τοπικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας Καλαμῶν καὶ εἰς τὴν περιοχὴν κωμοπόλεως Μεσσήνης.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Νοεμβρίου 1958

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

68870/14941/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τῆς ἀπὸ 23.1. 1956 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκδοροσφαγέων Κορίνθου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 307 τῆς 15 Νοεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 καὶ

2) Τὴν ἀπὸ 13.11.1958 σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἀποφασίζομεν:

Παρατείνομεν ἐπὶ ἕνα μῆνα εἰσέτι, ἤτοι μέχρι τῆς 16.12.1958, τὴν ἰσχὺν τῶν διατάξεων τῆς ἀπὸ 23.1.1956 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκδοροσφαγέων Κορίνθου.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Νοεμβρίου 1958

—

71438/15398/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 14/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς κατηγοριῶν τινων τοῦ προσωπικοῦ τῆς Η.Ε.Α.Π.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 317 τῆς 24 Νοεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 § 2 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957.

2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδ. β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ.Π., ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 22 11.1958, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 14/1958 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν μετ' ἔφεσιν κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1958 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν.

4) Τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ εἰρημένη διαιτητικὴ ἀπόφασις προβλέπουσα τὴν παροχὴν ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ 12ο/ο καὶ κατ' ἀνώτατον ὅριον μέχρι ποσοῦ δρχ. 480 εἰς τὰς ἐν αὐτῇ κατηγορίας προσωπικοῦ ἀντίκειται εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικήν, συνισταμένην εἰς τὴν παροχὴν τοῦ ἐπιδόματος τούτου εἰς τοὺς ἐργαζομένους ὑπὸ τὰς μᾶλλον ἀνθυγιεινὰς συνθήκας καὶ περὶ ὧν ὑφίστανται σχετικαὶ γνωμοδοτήσεις τεχνικῶν καὶ εἰς τὴν ἀποτροπὴν ἐπιβαρύνσεων δυναμένων νὰ ἐπιδράσωσιν αὐξητικῶς ἐπὶ τῆς τιμῆς τοῦ καταναλισκομένου ρεύματος καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ νὰ τροποποιηθῇ αὕτη ὡς κατωτέρω, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 14/1958 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τῆς Ἑνώσεως Προσωπικοῦ Η.Ε. Α.Π. ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν—Πειραιῶς καὶ ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἔχει οὕτω:

«1) Εἰς τοὺς ἐργαζομένους ἐντὸς τῶν κυρίων ἐγκαταστάσεων τῶν ἐργοστασίων ἠλεκτροπαραγωγῆς Κερατσινίου καὶ Νέου Φαλήρου τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν—Πειραιῶς (λεβητοστάσια, μηχανοστάσια, ἠλεκτρικοὶ πίνακες, ἀντλιοστάσια καὶ χῶροι μεταφορᾶς καὶ ἐκφορτώσεως λιγνίτου καὶ συγκροτήματος Bunkers) καὶ τοῦ μηχανουργείου, ὡς καὶ τῶν ὑπογείων γραμμῶν ὑψηλῆς καὶ χαμηλῆς τάσεως, χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ 12 ο/ο ἐπὶ τῶν βασικῶν ὡρομισθίων καὶ βασικῶν μισθῶν.

Τὸ ἐπίδομα τοῦτο παρέχεται μόνον διὰ τὸν

χρόνον καθ' ὃν πράγματι οἱ μισθωτοὶ προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας των ἐντὸς τῶν ὡς ἄνω κυρίων ἐγκαταστάσεων τῶν ἐργοστασίων καὶ δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τῶν 300 δραχμῶν μηνιαίως.

2. Τῆς παροχῆς τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος ἐξαιροῦνται οἱ μηχανικοί, χημικοί, οἱ ὑπάλληλοι, ὑπηρέται ἢ ἐργάται γραφείων ἢ ἀποθηκῶν, τὸ προσωπικὸν τῶν ἐστιατορίων, οἱ θυρωροί, φύλακες, πρόσθετοι ἀστυφύλακες, κηπουροί, νοσοκόμοι καὶ πᾶν ἐν γένει πρόσωπον ἀπασχολούμενον εἰς οἱανδήποτε ἐγκατάστασιν κειμένην μὲν εἰς τὴν περιοχὴν τῶν ἐργοστασίων, ἀλλ' ἐκτὸς τῶν ὡς ἄνω κυρίων ἐγκαταστάσεων τούτων. Ὡσαύτως ἐξαιροῦνται τῆς παροχῆς τοῦ ἐπιδόματος τούτου οἱ λαμβάνοντες ἤδη ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 57620/1951 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, οἵτινες θὰ ἐξακολουθήσουν λαμβάνοντες τὸ τελευταῖον τοῦτο.

3) Τὸ χορηγούμενον ἤδη εἰς ἐνίας κατηγορίας μισθωτῶν τῆς Η.Ε.Α.Π. ἡμερήσιον ἐπίδομα, ἐξ 11 δραχμῶν, ἐπεκτείνεται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης εἰς ἅπαν τὸ ἐπὶ ὡρομισθίῳ ἀμειβόμενον προσωπικὸν τῆς Η.Ε.Α.Π. καὶ τοὺς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων ταύτης. Ἐξαιροῦνται τῆς παροχῆς τούτου ὅσοι ἤδη λαμβάνουν συσσίτιον, ὡς καὶ οἱ εἰς οὓς ἡ Ἑταιρεία μελλοντικῶς θὰ παρέχῃ τοιοῦτο.

Τὸ ἀνωτέρω ἐπίδομα παρέχεται μόνον διὰ τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς πράγματι προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας των οἱ μισθωτοί.

4) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 22 Ἰανουαρίου 1958.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Νοεμβρίου 1958

—

70837/15287/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων κατεργασίας ὑάλου Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 317 τῆς 24 Νοεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν 1) τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 14 § 1 ἐδ. β' τοῦ νόμου 3239/1955, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τῶν ἄρθρων 19 § 2 καὶ 20 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 3/1958 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων κατεργασίας ὑάλου Θεσσαλονίκης, δι' ἧς μετερρυθμίσθη κατόπιν ἐφέσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 3/1958 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 3/1958 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων κατεργασίας ὑάλου Θεσσαλονίκης», ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπαλλήλων κατεργασίας ὑάλου Θεσσαλονίκης ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Θεσσαλονίκης καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Δεχόμενον τύποις ἀμφοτέρας τὰς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεις καὶ διατάσσον τὴν συνεκδίκασιν αὐτῶν.

Ἀπορρίπτον τὰ ὡς ἀπορριπτέα κριθέντα, δέχεται ἐν μέρει ἀμφοτέρας τὰς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεις, διαμορφώνει τὴν ἐκκαλουμένην ἀπόφασιν ὡς ἀκολούθως:

Ὅροι ἀμοιβῆς

1) α) Τροχισταί, δραχ. 60.

β) Καθρεπτοποιοί - κόπται, δραχ. 57.

γ) Κορνιζοποιοί, δραχ. 55.

δ) Βοηθοί, δραχ. 50.

ε) Ἀνειδίκευτοι τὸ πρῶτον προσλαμβανόμενοι καὶ μέχρις 6 μηνῶν, δραχ. 47.

2) α) Τροχισταὶ μετὰ τετῆ ὑπηρεσίαν, δραχ. 65.

β) Καθρεπτοποιοὶ καὶ κόπται μετὰ τετῆ ὑπηρεσίαν, δραχ. 62.

3) α) Διὰ τὸ θῆλυ προσωπικὸν τὰ ἀνωτέρω ἡμερομίσθια ἰσχύουν μειωμένα κατὰ 10 %.

Ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας

Λόγῳ τοῦ ἀνθυγιεινοῦ τῆς ἐργασίας οἱ τροχισταὶ καὶ καθρεπτοποιοὶ λαμβάνουν ἐπίδομα 10 %.

Λοιποὶ ὅροι

Α) Ἕκαστος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ εἰς τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἀπασχολουμένους: α) τροχιστὰς καὶ βοηθοὺς αὐτῶν, β) καθρεπτοποιοὺς καὶ γ) κόπτας, ἀνὰ μίαν φόρμαν ἐργασίας.

Β) Ἕκαστος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ ἐπὶ πλέον εἰς τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἀπασχολουμένους τροχιστὰς καὶ βοηθοὺς αὐτῶν ἀνὰ ἓν ἐπιστήθιον (ποδιά), χειρόκτια μετὰ προφυλακτήρων κατάλληλα διὰ τὴν ἐργασίαν καὶ ὑποδήματα ἐξ ἐλαστικοῦ.

Ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω εἴδη ἀνήκουν εἰς τοὺς ἐργοδότας.

Γ) Καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια ἀνώτερα τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων ἐξακολουθοῦσι καταβαλλόμενα.

Δ) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 12 Ἰουλίου 1958, πλὴν τῶν διατάξεων τῶν ἀριθμῶν 2 καὶ 3 τοῦ Κεφαλαίου περὶ ὅρων ἀμοιβῆς, τῶν ὁποίων ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ 4 Ὀκτωβρίου 1958.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Νοεμβρίου 1958

—

62940/13581/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 28.4.1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς πόλεως Σουφλίου.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 287 τῆς 27 Ὀκτωβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) τὰς διατάξεις τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957, 2) τὴν ἀπὸ 28.4.1958 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας φορτοεκ-

φορτωτῶν ξηρᾶς πόλεως Σουφλίου, 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδ. β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ.Π., ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 20.10.1958, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, 4) τὸ γεγονὸς ὅτι ὡρισμέναι διατάξεις τῆς προειρημένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀναφερόμεναι εἰς τὰ κατωτέρω θέματα καὶ διὰ τοὺς ὡς κάτωθι ἐκτιθεμένους λόγους ἀντιτίθενται εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικὴν καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ ὅπως τροποποιηθῶσιν ὡς ἕπεται: α) ὡς πρὸς τὴν διάταξιν ἐν τέλει τῆς § 3 ἐδ. α' αὐτῆς διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως ταύτης δι' ἑτέρας, ὁριζούσης ὅτι πᾶς βουλόμενος δύναται νὰ ἐργασθῇ ἐλευθέρως ὡς φορτοεκφορτωτὴς ξηρᾶς ἐν τῇ πόλει Σουφλίου, ἐφ' ὅσον ἤθελεν ὑποβάλει αἴτησιν ἐγγραφῆς του εἰς τὸ οἰκεῖον ἐργατικὸν σωματεῖον καὶ δὲν ἤθελε γίνει αὐτῇ ἀποδεκτὴ ἐντὸς 15θημέρου ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς της πρὸς ἀποφυγὴν δημιουργίας κλειστοῦ ἐπαγγέλματος καὶ ἐξασφαλίσεως τῆς ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας, β) ὡς πρὸς τὴν διάταξιν τῆς § 3 ἐδ. ε' διὰ τῆς ἀπαλείψεως ταύτης, καθ' ὅσον ἐκ τοῦ ν. 3239/1955 δὲν παρέχεται ἐξουσιοδότησις συστάσεως διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων συλλογικῶν ὀργάνων ἀποτελουσῶν διοικητικὰς ἀρχάς, ὡς ἡ συνιστωμένη διὰ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ἀπὸ 28.4.1958 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς πόλεως Σουφλίου, κατατεθεῖσαν παρὰ τῇ Διευθύνσει Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 187/8.10.1958 πρακτικοῦ καταθέσεως, τροποποιουμένην καὶ συμπληρουμένην παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, καὶ ἧς τὸ κείμενον διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατῶν φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς πόλεως Σουφλίου

Ἐν Σουφλίῳ σήμερον τὴν 28 Ἀπριλίου 1958 συνῆλθον εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ἑνώσεως Ἐργατοϋπαλλήλων Σουφλίου καὶ Περιφερείας, κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 16/26.4.1958 ἐγγράφου προσκλήσεως τοῦ Σωματείου Φορτοεκφορτωτῶν Ξηρᾶς Σουφλίου, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς 1) Σταμάτιος Καλπάκας καὶ 2) Σταμάτιος Σκαρλάτος, ὡς ἐκπρόσωποι τῆς Ἑνώσεως Ἐπαγγελματιῶν, Βιοτεχνῶν καὶ Ἐμπόρων Σουφλίου, καὶ ἀφ' ἑτέρου 1) Παπαδημητρίου Χριστόδουλος καὶ 2) Μπάϊρας Γεώργιος, ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Σωματείου Φορτοεκφορτωτῶν Ξηρᾶς Σουφλίου, ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν ἀρμοδίων ὀργανώσεων ἃς ἐκπροσωποῦμεν, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς καθορίζονται τὰ φορτοεκφορτωτικὰ δικαιώματα, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ὅροι ἐργασίας τῶν ἐργατῶν φορτοεκφορτωτῶν Σουφλίου, ὡς κάτωθι:

1) Τὸ τιμολόγιον φορτοεκφορτώσεων διὰ τὴν φόρτωσιν ἢ ἐκφόρτωσιν καὶ μεταφορὰν μέχρι ἀποστάσεως 15 μέτρων, ὡς καὶ τὴν ἄμεσον φορτοεκφόρτωσιν ἀπὸ μεταφορικοῦ μέσου εἰς μεταφορικὸν μέσον κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας καὶ ὥρας ὁρίζεται ὡς ἑξῆς:

Κλάσις Α'. Φορτία συσκευασμένα:

κατὰ τόννον:

1) εἰς σάκκους, δρχ. 12
2) εἰς κιβώτια, δρχ. 12
3) εἰς βαρέλια ἢ δοχεῖα, δρχ. 12
4) εἰς μπάλλες ἢ δέματα, δρχ. 12

Κλάσις Β'. Φορτία:

κατὰ τόννον:

1) γαιάνθρακες, δρχ. 15
2) ξυλάνθρακες, δρχ. 15
3) καυσόξυλα, δρχ. 13
4) ἄλας, δρχ. 13
5) δημητριακὰ καὶ ἄλευρα, δρχ. 13
6) σύσπορος βάμβαξ, δρχ. 13
7) βαμβακόσπορος, δρχ. 13

Κλάσις Γ'. Φορτία εἰδικῶς κατονομαζόμενα:

1) ζῷα ζῶντα ἢ ἐσφαγμένα μεγάλα, ἕκαστον δρχ. 2.50

ζῷα ζῶντα ἢ ἐσφαγμένα μικρά, ἕκαστον δρχ. 0,30

2) ξυλεία λευκὴ βαρελοποιΐας—ἐπιπλοποιΐας, κατὰ κυβικὸν δρχ. 10
3) κέραμοι, τοῦβλα, κατὰ χιλιάδα δρχ. 15
4) μηχανήματα κατὰ τόννον:
5) μέχρι βάρους 200 χ/μων., δρχ. 19
   ἀπὸ 201—500 χ/μων. δρχ. 32
   » 501—1000 » » 45
   » 1001—2000 » » 70
6) σιδηροδοκοί, σιδηροσωλῆνες, δρχ. 15
7) ἔπιπλα, κλειδοκύμβαλα, ἕκαστον δρχ. 25
8) ὀπωρικὰ εἰς κιβώτια ἢ κοφίνια
   μέχρι βάρους 25 ὀκ., ἕκαστον δρχ. 0,50,
   ἀπὸ 26—50 ὀκ., ἕκαστον δρχ. 1,
   ἀπὸ 51 καὶ ἄνω ὀκ., ἕκαστον δρχ. 1,50
9) δοχεῖα βενζίνης, πετρελαίου, κατὰ τόννον δρχ. 17
10) βαρέλια κενὰ μέχρι 200 χ/μων, ἕκαστον δρχ. 0,30
   ἄνω τῶν 201 χ/μων, ἕκαστον δρχ. 0,50
11) τηλεγραφικοὶ στύλοι
   μέχρι βάρους 100 χ/μων, ἕκαστος δρχ. 0,50
   ἀπὸ βάρους 101 χ/μων, ἕκαστος δρχ. 1,50
12) καπνὰ κατὰ τόννον, δρχ. 15
13) σκοῦπες, σκουπόχορτον χόρτον ξηρόν, κατὰ τόννον δρχ. 15
14) ὠὰ κατὰ τόννον δρχ. 20
15) δέρματα ξηρά, δέρματα νωπά, κατὰ τόννον δρχ. 20

2) Κανονιστικαὶ διατάξεις.

Α) Τὰ ἰσχύοντα ὡς ἄνω τιμολόγια μεταβάλλονται ἀναλόγως τῶν περιπτώσεων τοῦ χρόνου

καὶ τῶν ὅρων ὑπὸ τοὺς ὁποίους πραγματοποιεῖται ἡ ἐργασία ὡς ἀκολούθως:

1. Ζύγισις. Εἰς περίπτωσιν ζυγίσεως τὸ τιμολόγιον προσαυξάνεται κατὰ 30ο/ο.

Ἐνσάκκησις.

2) Ἐνσάκκησις χύδην φορτίου. Τὸ τιμολόγιον προσαυξάνεται κατὰ 50ο/ο. Δι' ἐνσάκκησιν καὶ ραφὴν κατὰ 70ο/ο καὶ ἐκκένωσιν σάκκων κατὰ 30ο/ο.

3) Ἀποστάσεις. Διὰ μεταφορὰν προσαυξάνεται ὡς ἑξῆς:

ἀπὸ	16—30 μέτρα,	κατὰ 40ο/ο
»	31—50 »	» 75ο/ο
»	51—70 »	» 100ο/ο

4) Στιβασία. Διὰ τὴν στιβασίαν σάκκων ἢ κιβωτίων ἀπὸ ὕψους 1,80 μέτρων καὶ ἄνω, βαρελίων πέραν τῆς α' σειρᾶς, τὸ τιμολόγιον προσαυξάνεται ὡς ἑξῆς:

Σάκκοι—κιβώτια:

ἀπὸ	1,81—3 μέτρα,	κατὰ 40ο/ο
»	3,1—5 »	» 60ο/ο
»	5,1—7 »	» 100ο/ο

Βαρέλια:

διὰ τὴν Β' σειράν, κατὰ 30ο/ο
διὰ τὴν Γ' σειράν, κατὰ 70ο/ο
διὰ τὴν Δ' σειράν, κατὰ 100ο/ο

5) Βαθμίδες. Διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν εἰδῶν εἰς ἀνωγείους καὶ ὑπογείους ἀποθήκας πλέον τῶν 7 βαθμίδων τὰ τιμολόγια προσαυξάνονται ὡς ἀκολούθως:

ἀπὸ	7—16	κατὰ 30ο/ο
»	16—25	» 70ο/ο
»	25—40	» 100ο/ο

6) Ἐπὶ ὑπερβάρων σάκκων, καὶ ὡς τοιοῦτοι θεωροῦνται οἱ βάρους ἀνωτέρου τῶν 100 χ/μων, τὸ τιμολόγιον προσαυξάνεται κατὰ 30ο/ο.

7) Ὧραι ἐργασίας.

Θερινὴ περίοδος. 1 Ἀπριλίου—30 Σεπτεμβρίου, ἀπὸ 8 π. μ.—12 μεσημβρινῆς, ἀπὸ 2 μ. μ.—6 μ. μ.

Χειμερινὴ περίοδος. Ἀπὸ 8 π. μ.—12 μεσημβρινῆς, ἀπὸ 1 μ. μ.—5 μ. μ.

8) Ὑπερωρίαι—ἐξαιρέσιμοι.

Δι' ἐργασίαν, ἐκτελουμένην κατὰ τὰς μὴ ἐργασίμους ὥρας, τὸ τιμολόγιον προσαυξάνεται κατὰ 50ο/ο, διὰ τὴν τοιαύτην δὲ Κυριακῶν καὶ ἐξαιρεσίμων ἡμερῶν κατὰ 75ο/ο. Ὡς ἐξαιρέσιμοι ἡμέραι θεωροῦνται αἱ ἡμέραι ἀργίας τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν καὶ ἐπὶ πλέον δύο τοπικαὶ ἑορταὶ ὡς πολιοῦχοι τῆς πόλεώς μας Ἁγίου Γεωργίου καὶ Ἁγίου Ἀθανασίου.

Ἐκπτώσεις. Ἐπὶ ἐφοδίων ἐξωτερικοῦ εἰδῶν δημοσίου καὶ μονοπωλίου τὸ ἀνωτέρω τιμολόγιον ἰσχύει μειωμένον κατὰ ποσοστὸν 10ο/ο.

3) Εἰδικαὶ διατάξεις.

α) Οἱ ἐργοδόται ἀποδέχονται, ὅπως τοῦ λοιποῦ χρησιμοποιοῦν διὰ τὰς ἄνω τῶν 200 χιλιογράμμων φορτοεκφορτώσεις φορτοεκφορτωτὰς τοῦ συμβαλλομένου σωματείου φορτοεκφορτωτῶν, ἀπαγορευομένης τῆς χρησιμοποιήσεως ἐλευθέρων τοιούτων. Πᾶς ἐπιθυμῶν νὰ μετέλθῃ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ φορτοεκφορτωτοῦ ξηρᾶς ἐν τῇ πόλει Σουφλίου δύναται ν' ἀπασχοληθῇ ἐλευθέρως, ἐφ' ὅσον ἤθελεν ὑποβάλει αἴτησιν ἐγγραφῆς του εἰς τὸ συμβαλλόμενον ἐργατικὸν σωματεῖον καὶ δὲν ἤθελεν αὕτη γίνει ἀποδεκτὴ ἐντὸς 15θημέρου ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς της.

β) Οἱ ἐργάται φορτοεκφορτωταὶ ὑποχρεοῦνται νὰ προβαίνουν εἰς φόρτωσιν οἱωνδήποτε ποσοτήτων ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων εἰδῶν ἄνευ ἀντιρρήσεων καὶ ὑπεκφυγῶν, μὴ δικαιούμενοι νὰ ἀρνηθῶσι τὴν προσφορὰν ἐργασίας.

γ) Οἱ φορτοεκφορτωταὶ ἐν τῇ ἀσκήσει τῶν καθηκόντων των δέον νὰ ὦσι προσεκτικοί, πρόθυμοι, νὰ συμπεριφέρωνται πρὸς τοὺς ἐργοδότας εὐγενῶς καὶ κοσμίως καὶ νὰ ἐπιμελῶνται τῶν φορτοεκφορτωτικῶν εἰδῶν, ἵνα ταῦτα φθάνωσιν εἰς τὸν προορισμόν των εἰς καλὴν κατάστασιν.

δ) Πᾶσα φθορὰ ἢ βλάβη προερχομένη ἐξ ὑπαιτιότητος τῶν ἐργατῶν εἰς φορτοεκφορτωνόμενα παρ' αὐτῶν εἴδη, θὰ βαρύνῃ ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον τούτους, ὑποκειμένου τοῦ σωματείου αὐτῶν εἰς ἀποζημίωσιν ὑπὲρ τοῦ ὑποστάντος τὴν φθορὰν ἢ βλάβην.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Σουφλίῳ τῇ 28 Ἀπριλίου 1958

Οἱ συμβαλλόμενοι

(ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ὀκτωβρίου 1958

—

63404/Υ. 696/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ αὐξήσεως συντάξεων Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 297 τῆς 5 Νοεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1. Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 79/1944 νόμου.

2. Τὴν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 14786/1955 ἐγγράφῳ τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς ἀπόφασιν αὐτῆς.

3. Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 17 καὶ 18 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν.

4. Τὴν ἀπὸ 2.4.1957 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Σ. τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3466/1957 ἀναφορᾶς τοῦ Ταμείου τούτου.

5. Τὰς κρατούσας οἰκονομικὰς συνθήκας, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1958 αἱ ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων

Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν καταβαλλόμεναι συντάξεις εἰς τοὺς λόγῳ θανάτου συνταξιούχους αὐτοῦ, τοὺς συνταξιοδοτηθέντας πρὸ τῆς 1.6.1952, αὐξηθῶσι κατὰ 15 ο/ο, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι αἱ νέαι συντάξεις αὐτῶν δὲν θὰ ὑπερβαίνουν τὸ ποσοστὸν τῶν 60 ο/ο τῶν ἀποδοχῶν, ἃς θὰ ἐλάμβανον οἱ ἐξ ὧν ἔλκουν τὸ δικαίωμα αὐτῶν, ἐὰν ἐξηκολούθουν σήμερον ἐργαζόμενοι.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ὀκτωβρίου 1958

—

62366/13406/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τῆς ἀπὸ 16.8.1957 σ.σ.ἐ. ἐκδοροσφαγέων Πειραιῶς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 297 τῆς 5 Νοεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τῆς § 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.».

β) Τὴν ἀπὸ 9.9.1958 ἔγγραφον δήλωσιν τῶν 1) Συνδέσμου Ζωεμπόρων Πειραιῶς, 2) Συνδέσμου Κρεοπωλῶν Κεντρικῆς Ἀγορᾶς καὶ Συνοικιῶν Πειραιῶς ὁ «Πᾶν» καὶ 3) Συνδέσμου Κρεοπωλῶν Πειραιῶς ἡ «Ἕνωσις», δι' ἧς νομίμως κατηγγέλθη ἡ ἀπὸ 16 Αὐγούστου 1958 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐκδοροσφαγέων Πειραιῶς.

γ) Τὴν ἀπὸ 7.9.1958 αἴτησιν τοῦ Συνδέσμου Σφαγέων καὶ Ἐκδορέων ὁ «Σωτὴρ» περὶ παρατάσεως ἐπὶ ἓν ἔτος τῆς καταγγελθείσης ὡς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

δ) Γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 28 τοῦ νόμου 3239/1955 Ε.Γ.Σ.Κ.Π., ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 16.10.1958, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἑξάμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι τῆς 9ης Μαρτίου 1959, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 16.8.1957 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκδοροσφαγέων Πειραιῶς, δημοσιευθείσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 55503/1957 ἀποφάσεως ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 242 Β' τῆς 6.9.1957).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ὀκτωβρίου 1958

—

66147/14403/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 1.10.1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας νοσοκόμων καὶ λοιποῦ προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν κλινικῶν καὶ κλινικαρχῶν Ἡρακλείου Κρήτης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 299 τῆς 6 Νοεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

2) Τὴν ἀπὸ 1.10.1958 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τῶν νοσοκόμων καὶ λοιποῦ προσωπικοῦ τῶν ἰδιωτικῶν κλινικῶν καὶ κλινακαρχῶν Ἡρακλείου Κρήτης.

3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 εδάφ. β' τοῦ ν. δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 5.11.1958, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

4) Τὸ γεγονός, ὅτι ἡ εἰρημένη συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἀντίκειται εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς ἰσορρόπου καὶ ὁμοιομόρφου ρυθμίσεως τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν μισθωτῶν, καθόσον οἱ ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προβλεπόμενοι μισθοὶ εὑρίσκονται εἰς ὕψος κάτω τοῦ ἰσχύοντος ἀνὰ τὴν λοιπὴν χώραν ἐπιπέδου διὰ παρεμφερῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων καὶ εἰς ἐπίπεδα κατώτερα τῶν διαμορφωθέντων διὰ τῶν προσφάτων ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ νὰ τροποποιηθῇ αὕτη ὡςκατωτέρω, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ἀπὸ 1.10.1958 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τῶν νοσοκόμων καὶ λοιποῦ προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν κλινικῶν καὶ κλινικαρχῶν Ἡρακλείου Κρήτης, κατατεθεῖσαν παρὰ τῇ Διευθύνσει Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 189/17.10.1958 πρακτικοῦ καταθέσεως, τροποποιουμένην παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω καὶ ἧς τὸ κείμενον διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας νοσοκόμων καὶ λοιποῦ προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν κλινικῶν καὶ κλινικαρχῶν Ἡρακλείου Κρήτης

Ἐν Ἡρακλείῳ, σήμερον 1ην Ὀκτωβρίου 1958, ἡμέραν Τετάρτην καὶ ὥραν 5 μ.μ., ἐν τοῖς Γραφείοις τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Ἡρακλείου, ὁδὸς Καζαντζάκη 6, συνελθόντες οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι, ἀφ' ἑνὸς 1) Κωνσταντῖνος Πολυδάκης καὶ Κωνσταντῖνος Καρυωτάκης, ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου κλινικαρχῶν Ἡρακλείου Κρήτης, καὶ ἀφ' ἑτέρου Βασίλειος Οἰκονομίδης καὶ Κωνσταντῖνος Αὐγουστάκης, ἅπαντες διὰ τῶν ἐπισυναπτομένων ἐγγράφων τῶν Συνδέσμων, τοὺς ὁποίους ἐκπροσωποῦν, παρουσίᾳ καὶ τοῦ προέδρου τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Ἡρακλείου Κρήτης, ὡς ἐκπροσώπου τῆς Γ.Σ.Ε.Ε., συνεφώνησαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀποδεχόμενοι ὁμοφώνως τοὺς κάτωθι ὅρους:

Ἄρθρον 1

Α') Μισθολόγιον νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ γυναικῶν:

Μηνιαῖος μισθός:

Προϋπηρεσία	μέχρι	3	μηνῶν	δραχ.	420
»	»	1	ἔτους	»	470
»	»	2	ἐτῶν	»	520
»	»	3	»	»	570
»	ἀπὸ	3—5	»	»	620
»	»	5—8	»	»	670
»	»	8—11	»	»	720
»	»	11—14	»	»	770
»	»	14—17	»	»	820
»	»	17—20	»	»	870

Β') Μισθολόγιον ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ γυναικῶν καὶ ἐργατικοῦ τοιούτου κλινικῶν:

Μηνιαῖος μισθός:

Προϋπηρεσία	μέχρις	1	ἔτους	δραχ.	520
»	»	2	ἐτῶν	»	580
»	»	3	»	»	640
»	ἀπό	3—5	»	»	700
»	»	5—8	»	»	730
»	»	8—11	»	»	760
»	»	11—14	»	»	790
»	»	14—17	»	»	820
»	»	17—20	»	»	850

Γ') Μισθολόγιον νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ ἀνδρῶν:

Μηνιαῖος μισθός:

Προϋπηρεσία	μέχρις	1	ἔτους	δραχ.	550
»	»	2	ἐτῶν	»	600
»	»	3	»	»	650
»	»	3—5	»	»	750
»	»	5—8	»	»	850
»	»	8—11	»	»	900
»	»	11—14	»	»	950
»	»	14—17	»	»	1000
»	»	17—20	»	»	1050

Δ') Μισθολόγιον ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ ἀνδρῶν καὶ ἐργατικοῦ τοιούτου κλινικῶν:

Μηνιαῖος μισθός:

Προϋπηρεσία	μέχρις	1	ἔτους	δραχ.	650
»	»	2	ἐτῶν	»	700
»	»	3	»	»	750
»	»	4	»	»	850
»	»	4—7	»	»	950
»	»	8—11	»	»	1000
»	»	11—14	»	»	1050
»	»	14—17	»	»	1100
»	»	17—20	»	»	1150

Ἄρθρον 2

Πρόσθετοι ὅροι

1) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν δετοῦς ὑπηρεσίας τὸ κατώτερον ὑγειονομικὸν προσωπικὸν ὑπάγεται εἰς τὴν βαθμολογικὴν κατάστασιν τῶν διπλωματούχων νοσοκόμων, ἔστω καὶ ἂν στερῆται τοιούτων.

2) Εἰς κάθε νοσοκόμον, ἡ ὁποία θὰ εἶναι ὑπεύθυνος Τμήματος ἢ προϊσταμένη κλινικῆς, θὰ καταβάλλωνται 50 δραχμαὶ ἐπὶ πλέον τοῦ μισθοῦ κατὰ μῆνα.

Διὰ τὴν προϋπηρεσίαν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ὑπηρεσία παρ' οἱαδήποτε κλινικῇ ἢ νοσηλευτικῷ ἱδρύματι, ἀποδεικνυομένη διὰ σχετικοῦ πιστοποιητικοῦ τοῦ οἰκείου ἐργοδότου καὶ τοῦ βιβλιαρίου ἐνσήμων τοῦ Ι.Κ.Α., θεωρουμένου τοῦ πιστοποιητικοῦ καὶ ὑπὸ τοῦ συνδέσμου νοσοκόμων καὶ ὑποβαλλομένου εἰς τὸν ἐργοδότην.

3) Εἰς ἅπαν τὸ προσωπικόν, νοσηλευτικόν, ἐργατοτεχνικὸν καὶ ὑπηρετικόν, χορηγεῖται ἐπὶ πλέον δωρεὰν τροφή, κατοικία, στολὴ ὑπηρεσίας καὶ ὑποδήματα.

Εἰς περίπτωσιν ἀρνήσεως τοῦ ἐργοδότου, ὅπως χορηγήσῃ τροφήν, ὑποχρεοῦται οὗτος εἰς τὴν καταβολὴν 8 δραχμῶν, ὡς προσθέτου ἡμερησίας ἀποζημιώσεως τροφῆς, εἰς περίπτωσιν δὲ ἀρνήσεως χορηγήσεως κατοικίας, ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν προσθέτου μηνιαίου μισθοῦ δραχμῶν 100. Ἐάν τις τοῦ ὑπηρετικοῦ, ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ δὲν ἐπιθυμῇ νὰ παραμένῃ μονίμως ἐντὸς τῆς κλινικῆς, δὲν ὑπογρεοῦται ἡ κλινικὴ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τῶν 100 δραχμῶν κατὰ μῆνα.

4) Αἱ ἀνωτέρω ἀποδοχαὶ ἀφοροῦν τὸ σύνολον τοῦ προσωπικοῦ, νοσηλευτικοῦ, ὑπηρετικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ, πλὴν τοῦ ἐπιστημονικοῦ καὶ διαχειριστικοῦ τῶν γραφείων.

5) Ἕκαστος ἐργαζόμενος ἐν κλινικῇ δικαιοῦται ἑνὸς ἀπογεύματος ἀναπαύσεως καθ' ἑβδομάδα, ἐπὶ πλέον δὲ κατὰ 15θήμερον ἓν ἀπόγευμα Κυριακῆς.

6) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀνώτεραι ἀποδοχαὶ τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν μειοῦνται.

7) Ἡ χορηγηθεῖσα αὔξησις εἰς τὰς 24.8.1958 συμψηφίζεται εἰς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν.

8) Ἀποφασίζεται ἡ κράτησις 40 λεπτῶν ἡμερησίως ἐκ τοῦ μισθοῦ τοῦ νοσηλευτικοῦ, βοηθητικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ ὑπὲρ τοῦ Ταμείου τοῦ Συνδέσμου Νοσοκόμων καὶ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ ὡς μηνιαία συνδρομὴ τῶν ἀνωτέρω πρὸς τὸν Σύνδεσμον.

9) Πᾶς ἐργοδότης ὀφείλει νὰ καταβάλλῃ εἰς τὸν Σύνδεσμον, ἐντὸς τῶν πρώτων 10 ἡμερῶν ἑκάστου μηνός, τὰς παρ' αὐτοῦ γενομένας ὡς ἄνω κρατήσεις τοῦ λήξαντος μηνός.

Ἐὰν ὁ ἐργοδότης δὲν ἐκπληρώσῃ τὴν ὑποχρέωσίν του ταύτην, ἡ καταβολὴ τῶν συνδρομῶν τοῦ παρ' αὐτοῦ ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ βαρύνει τοῦτον.

10) Ἑκάστη κλινικὴ ὑποχρεοῦται νὰ καταρτίσῃ πίνακα προσωπικοῦ μὲ τὸ μισθολόγιον καὶ ὡράριον ἐργασίας ἑκάστου μέλους αὐτοῦ.

11) Εἰς τὰς νευρολογικάς, μαιευτικάς, ὀφθαλμολογικὰς καὶ ὠτορινολαρυγγολογικὰς κλινικὰς δικαιοῦται ἅπαν τὸ προσωπικὸν 50 δραχμὰς μηνιαίως ἐπὶ πλέον τοῦ μισθοῦ του.

12) Τὸ προσωπικὸν δικαιοῦται πλυντικὰ δωρεὰν εἰς κάθε κλινικήν. Ὀφείλουν ἐπίσης αἱ κλινικαί, ὅπως τροφοδοτοῦν κανονικῶς τὸ προσωπικόν των. Ἐὰν ἀφαιρέσῃ καμμία νοσοκόμος τὴν τροφὴν τοῦ ἀσθενοῦς, θὰ ἀπολύεται. Ὀφείλει ἑκάστη νοσοκόμος, ὅπως εἰδοποιήσῃ πρὸ 15θημέρου τὸν ἐργοδότην διὰ τὴν ἀναχώρησίν της ἀπὸ τὴν κλινικήν. Ἐὰν φύγῃ κανένα μέλος τοῦ προσωπικοῦ ἄνευ εἰδοποιήσεως, δὲν θὰ λάβῃ τὰς δικαιουμένας ἀποδοχάς του.

13) Ὀφείλει ἕκαστος κλινικάρχης, ὅπως τηρῇ αὐστηρῶς τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως, ἄλλως θὰ διώκηται ποινικῶς.

14) Ὀφείλει ἑκάστη νοσοκόμος νὰ ἐκτελῇ τὰς ἐντολὰς τῶν ἰατρῶν καὶ τῆς προϊσταμένης τῆς κλινικῆς, ὡς ἐπίσης νὰ ὑπηρετῇ πιστῶς τοὺς ἀσθενεῖς, ἀλλέως θὰ ἀπολύεται ἀπὸ τὴν κλινικὴν καὶ θὰ διαγράφεται ἀπὸ τὸν Σύνδεσμον. Ἕκαστος κλινικάρχης εἶναι ὑποχρεωμένος ὅπως ἔχῃ καὶ βοηθητικὸν προσωπικὸν εἰς τὴν κλινικήν του. Ἐπίσης ἀπαγορεύεται ἡ ἀπασχόλησις νοσοκόμου εἰς ἐργασίαν μὴ ἐχούσαν σχέσιν μὲ τὰ κύρια αὐτῆς καθήκοντα.

15) Ἅπαν τὸ προσωπικὸν δικαιοῦται 40 δραχμῶν μηνιαίως, ἐκτελέσῃ ἢ μὴ τὴν ἐργασίαν του, διὰ τὴν προσαύξησιν τῶν 75 ο/ο τῆς Κυ-

ριακῆς ἀργίας καὶ οὐδεμίαν ἄλλην ἀπαίτησιν θὰ ἔχωσι διὰ τὴν προσαύξησιν τῆς Κυριακῆς ἀργίας.

16) Ἀπαγορεύεται εἰς τὸ νοσηλευτικὸν προσωπικὸν νὰ ἐκτελῇ ἐργασίας πλυντρίας καὶ μαγείρου.

17) Τὰ ἀνωτέρω ἰσχύουν διὰ τὸ νοσηλευτικόν, βοηθητικὸν καὶ ὑπηρετικόν, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοὺς μαγείρους καὶ πλυντρίας τῆς κλινικῆς.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1958.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Νοεμβρίου 1958

—

74695/ΙΕ 186/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παροχῆς ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων τῶν ὑπὸ τοῦ Ο.Α.Α.Α. ἐπιδοτουμένων ἀνέργων.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν Χριστουγέννων ἐπιτυγχημένας ἀνάγκας τῶν ἐκ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας ἐπιδοτουμένων ἀνέργων καὶ ἐπιθυμοῦντες ὅπως οὗτοι ἐνισχυθῶσιν οἰκονομικῶς πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἐκτάκτων ὡς ἄνω ἀναγκῶν των καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1030/13.12.1958 Π.Υ.Σ.

Ἀ π ο φ α σ ί ζ ο μ ε ν

1) Ὅπως οἱ ἐκ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας ἐπιδοτούμενοι ἄνεργοι, ἐφ' ὅσον τελοῦν ἐν ἐπιδοτήσει τὴν 15ην Δεκεμβρίου ἐ. ἔ., τύχωσιν ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως κατὰ τὰ κατωτέρω ὁριζόμενα:

α) Οἱ ἠσφαλισμένοι, ὧν ἤρξατο ἡ ἐπιδότησις λόγῳ ἀνεργίας μέχρι καὶ τῆς 5ης Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ., δικαιοῦνται ἐνισχύσεως ἴσης πρὸς τὸ ἐπίδομα ἀνεργίας ἑνὸς μηνός, ἤτοι 25 ἡμερησίων ἐπιδομάτων.

β) Οἱ ἠσφαλισμένοι, ὧν ἤρξατο ἡ λόγῳ ἀνεργίας ἐπιδότησις μετὰ τὴν 5ην Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. καὶ μέχρι τῆς 10ης Νοεμβρίου ἐ.ἔ., δικαιοῦνται ἐνισχύσεως ἴσης πρὸς τὸ ἐπίδομα ἀνεργίας ἑνὸς δεκαπενθημέρου, ἤτοι 12 1/2 ἡμερησίων ἐπιδομάτων.

γ) Οἱ ἠσφαλισμένοι, ὧν ἡ ἐπιδότησις ἤρξατο μετὰ τὴν 10ην Νοεμβρίου ἐ.ἔ. καὶ μέχρι τῆς 1ης Δεκεμβρίου ἐ.ἔ., δικαιοῦνται ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως ἴσης πρὸς ὀκτὼ (8) ἡμερήσια ἐπιδόματα.

2) Ἠσφαλισμένοι, ὧν ἤρξατο ἡ ἐπιδότησις μέχρι τῆς 1ης Δεκεμβρίου ἐ.ἔ., τελοῦντες ἐν ἐπιδοτήσει τὴν 15ην Δεκεμβρίου ἐ.ἔ., ἐφ' ὅσον δι' οἱονδήποτε λόγον δὲν δικαιοῦνται δώρου ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου των, δικαιοῦνται ἐνισχύσεως ἴσης μὲ τὸ ἐπίδομα ἀνεργίας ἑνὸς μηνός, ἐφαρμοζομένων πάντως κατ' ἀναλογίαν τῶν διατάξεων τῆς § 3 τῆς παρούσης.

3) Διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ περὶ οὗ ἡ προηγουμένη παράγραφος ποσοῦ ἐνισχύσεως, προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων, ὧν ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς ἐπιδοτήσεως ἐμεσολάβησεν ἀναστολὴ ταύτης λόγῳ ἀναλήψεως ἐργασίας ἢ λόγῳ ἀσθενείας διαρκέσασα μετὰ τὴν ἐν § 1 ἐδαφ. α ἡμερομηνίαν, ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῆς ἐπιδοτήσεως λογίζεται ἡ τῆς ἀρχικῆς τοιαύτης, ἐκ τοῦ συνολικῶς ὅμως καταβλητέου κατὰ περίπτωσιν ποσοῦ ἐκπίπτονται τόσα ἡμερήσια ἐπιδόματα, ὅσαι αἱ ἡμέραι, δι' ἃς ὁ ἠσφαλισμένος δικαιοῦται λαμβάνειν δῶρον ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ἀπὸ τὸν ἐργοδότην αὐτοῦ ἢ τὸν οἰκεῖον φορέα ἀσφαλίσεως ἀσθενείας διὰ τὸν χρόνον ἀναστολῆς τῆς ἐπιδοτήσεως

4) Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν τελούντων ἐν ἐπιδοτήσει κατὰ τὴν 15ην Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. ἠσφαλισμένων, περὶ ὧν ἡ § 1 τῆς παρούσης, περιλαμβάνονται καὶ οἱ ἠσφαλισμένοι, ὧν ἀνεστάλη ἡ ἐπιδότησις λόγῳ ὀλιγοημέρου ἀναλήψεως ἐργασίας ἢ λόγῳ ἀσθενείας, βεβαιουμένης ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον ἡ ἀναστολὴ δὲν θέλει διαρκέσει πέραν τῆς 25ης Δεκεμβρίου ἐ. ἔ., ἐκ τοῦ συνολικῶς ὅμως καταβλητέου κατὰ περίπτωσιν ποσοῦ ἐκπίπτονται τόσα ἡμερήσια ἐπιδόματα, ὅσαι αἱ ἡμέραι, δι' ἃς ὁ ἠσφαλισμένος δικαιοῦται λαμβάνειν δῶρον παρὰ τοῦ ἐργοδότου του ἢ τοῦ οἰκείου φορέως ἀσφαλίσεως.

5) Ἡ καταβολὴ τῆς περὶ ἧς ἡ παροῦσα ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως ὑπόκειται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 27 Ν.Δ. 2961/1954 προβλεπομένην προθεσμίαν, ὡς ἡμερομηνίας ἐνάρξεως καταβολῆς ὁριζομένης τῆς 19ης Δεκεμβρίου ἐ. ἔ.

6) Ἡ δυνάμει τῆς παρούσης χορηγουμένη ἔκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις εἰς οὐδεμίαν ὑπόκειται κράτησιν διὰ χαρτόσημον ἢ εἰσφορὰν ὑπὲρ Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν κλπ.

7) Ἡ παροῦσα κυρωθήσεται διὰ νόμου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Δεκεμβρίου 1958

—

331726/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν

Περὶ τοῦ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1958 ἐπιδόματος (δώρου) τῶν ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

Ι. Ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1958 παρεχομεν τὴν ἔγκρισίν μας διὰ τὴν καταβολὴν εἰς τὸ ἐν γένει προσωπικὸν τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου καὶ αὐτοδιοικουμένων Ὀργανισμῶν καὶ τῶν Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1538/1950 καὶ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 2195/1952 προβλεπομένου ἐπιδόματος (δώρου) κατὰ τὰ κατωτέρω:

ΙΙ. Τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπόμενον ἐπίδομα θὰ καταβληθῇ ὑπὸ τῶν οἰκείων Ὀργανισμῶν καὶ Ν.Π.Δ.Δ., ἐφ' ὅσον ὑπάρχει παρ' αὐτοῖς ἡ πρὸς τοῦτο οἰκονομικὴ εὐχέρεια. Τοῦτο ὁρίζεται:

α) Διὰ τοὺς τακτικοὺς καὶ ἐπὶ συμβάσει ἢ θητείᾳ ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρέτας, ὡς καὶ τοὺς νομικοὺς συμβούλους τοὺς μισθοδοτουμένους βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1538/1950, ἴσον πρὸς τὸν μηνιαῖον βασικὸν αὐτῶν μισθὸν μετὰ μόνου τοῦ ἐπιδόματος, λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ἢ ἐξαντλήσεως τῆς εἰδικῆς αὐτῶν ἱεραρχίας ἄνευ τῆς προσαυξήσεως λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἢ ἑτέρου τινὸς ἐπιδόματος.

β) Διὰ τοὺς ἐκτάκτους, ἴσον πρὸς τὸ σύνολον τῶν μηνιαίων αὐτῶν ἀποδοχῶν ἄνευ τοῦ ἐπιδόματος ἀκριβείας.

γ) Διά τούς ήμερομισθίους, ίσον πρός τά ήμερομίσθια είκοσι πέντε (25) ήμερῶν ἄνευ τοῦ ἐπιδόματος ἀκριβείας.

ΙΙΙ. Τοῦ κατά τήν § ΙΙ ἐπιδόματος θά τύχωσι καί οἱ δικαιούχοι τῶν ἀποδοχῶν τριμήνου, ἄν αἱ ἀποδοχαί τριμήνου ἔληξαν μετά τήν 16ην Ἀπριλίου 1958.

IV. Οἱ παρέχοντες τάς ὑπηρεσίας των πρός τά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καί μισθοδοτουμενοι βάσει τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας θά τύχωσι τοῦ ἐπιδόματος τοῦ προβλεπομένου ὑπό τῆς κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καί Οἰκονομικῶν καί ἐπί τῇ συνδρομῇ τῶν ἐν αὐτῇ ὅρων καί προϋποθέσεων.

V. α) Εἰς τούς μή μισθοδοτηθέντας δι' ὁλόκληρον τό χρονικόν διάστημα ἀπό 16 Ἀπριλίου 1958 μέχρι καί τῆς 15ης Δεκεμβρίου 1958 λογῳ στρατεύσεως, ἀπουσίας κ.λ.π., εἰς τούς διορισθέντας μετά τήν 16ην Ἀπριλίου 1958, εἰς τούς ἀπολυθέντας μετά τήν χρονολογιαν ταύτην, ὡς καί εἰς τούς δικαιουχους ἀποδοχῶν τριμήνου, ὧν αἱ ἀποδοχαί ἔληξαν μετά τήν χρονολογίαν ταυτην, καταβάλλεται τό ἐν § ΙΙ της παρουσης ἐπίδομα μετ' ἐκπτωσιν τοῦ 1/8 τοῦ ἡμερησιου αὐτων μισθοῦ δι' ἑκάστην ἡμέραν, καθ' ἣν οὗτοι δέν ἐμισθοδοτήθησαν.

Προκειμενου περί ἡμερομισθίων ἡ ἐκπτωσις ἐνεργεῖται μονον δια τάς ἐργασίμους ἡμέρας, καθ' ἃς οὗτοι δέν ἐμισθοδοτήθησαν.

β) Διά τούς προαχθέντας η τυχοντας ἐπιδόματος λογῳ εὐδοκιμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ μετά την 16ην Ἀπριλίου 1958 τό ἐπίδομα της παρουσης ὑπολογίζεται ἐπί τῶν ἀποδοχῶν της 15 Δεκεμβρίου 1958.

γ) Εἰς τούς μισθοδοτουμένους τήν 15ην Δεκεμβρίου 1958 μέ μειωμένας ἀποδοχάς λογῳ στρατευσεως, ἀργίας, διαθεσιμότητος ἤ ἄλλης τινός αἰτιας, τό ἐπίδομα της § ΙΙ της παρουσης ὁρίζεται εἰς τό ἓν ὄγδοον (1/8) τῶν καταβληθεισῶν αὐτοῖς ἐν συνολῳ ἀποδοχῶν (μισθοῦ καί ευδοκίμου) εντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπό 16.4.1958 μέχρι 15.12.1958.

VI. Οἱ ἐκ των τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολυθέντες ἔφεδροι ἀξιωματικοί ὑπάλληλοι Ν.Π.Δ.Δ. θά τύχωσιν ολοκληρου τοῦ ἐπιδόματος παρά της πολιτικῆς των θέσεως, ἔστω καί ἄν οὗτοι ἤρχοντο μισθοδοτουμενοι παρ' αὐτοῖς μετά την 1ην.4.1958.

VII. Δέν δικαιοῦνται τοῦ διά τῆς παρούσης παρεχομένου ἐπιδόματος: α) Οἱ ἐν τῷ ἐξωτερικῳ ὑπηρετοῦντες, οἱ μισθοδοτούμενοι μέ ἀποδοχάς ἀλλοδαπῆς.

β) Οἱ διορισθέντες ἀπό τῆς 16 Δεκεμβρίου 1958 καί ἐντεῦθεν.

VIII. Οἱ δικαιούμενοι ἐπιδόματος ἐπί ταῖς ἑορταῖς καί ἐξ ἑτέρας πηγῆς θά τύχωσι τούτου κατ' ἐπιλογήν των ἐκ μιᾶς μόνον πηγῆς.

IX. Τό ἐπίδομα τῆς παρούσης δέν ὑπόκειται εἰς κρατήσεις ὑπέρ τοῦ Δημοσίου καί τρίτων ἤ τέλη χαρτοσήμου, ὑποκειται δέ μόνον εἰς τήν φορολογιαν τοῦ εἰσοδήματος, εἰς τάς ὑπέρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφοράς, ὡς καί εἰς τάς εἰσφοράς ὑπέρ τοῦ ἀντιστοίχου Ταμείου κυρίας ἤ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως.

X. Τό ὑπό τῆς παρούσης προβλεπόμενον ἐπίδομα θά καταβληθῇ εἰς δύο (2) ἴσας δόσεις, ἐξ ὧν ἡ πρώτη τήν 16ην Δεκεμβρίου 1958 καί ἡ δευτέρα τήν 31ην Δεκεμβρίου 1958, ὁμοῦ μετά τῶν ἀποδοχῶν τοῦ α' 15θημέρου Ἰανουαρίου 1959.

Ἐπί τουτοις παρέχομεν τήν ἔγκρισιν ἡμῶν διά τήν ἐπί τούτῳ τροποποίησιν τῶν οἰκείων προϋπολογισμῶν 1958 καί ἐγγραφήν τῆς ἀπαιτουμένης πιστώσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Δεκεμβρίου 1958

—

70011/11314/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί τρόπου εἰσπράξεως καί ἀποδόσεως εἰσφορῶν Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 335 τῆς 11 Δεκεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τάς διατάξεις τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν. δ. 3868 1958 «περί συστάσεως Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν καί ἄλλων τινῶν διατάξεων».

2) Γνώμην τῆς διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 70185/11251/19.11.1958 ἡμετέρας ἀποφάσεως συσταθείσης Ἐπιτροπῆς μελέτης θέματος εἰσπράξεως καί ἀποδόσεως εἰσφορῶν Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν, ἀποφασίζομεν:

1. Ὅπως αἱ εἰσφοραί ὑπέρ τοῦ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν αἱ ἀναφερομεναι εἰς μισθολογικάς περιόδους ἀπό 1 Νοεμβρίου ἐ. ἔ. καί ἐφεξῆς, προκειμένου περί μισθωτῶν ἀπασχολουμένων εἰς ἃς περιοχάς ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α., εἰσπράττωνται παρά τοῦ Ἱδρύματος τούτου καθ' ὃν τρόπον εἰσπράττονται νῦν αἱ ὑπέρ τούτου καί τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καί Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας εἰσφοραί.

2. Διά νεωτέρας ἀποφάσεως ἡμῶν θέλουν καθορισθῇ τά τῆς κατανομης τῶν κατά τήν προηγουμένην παράγραφον συνεισπραττομένων εἰσφορῶν μεταξύ τῶν ὡς ἄνω δύο Ὀργανισμῶν, ὡς καί τῆς καταβλητέας εἰς τό Ι.Κ.Α. ἀποζημιώσεως διά τόν ὡς ἄνω σκοπόν.

3. Προκειμένου περί μισθωτῶν, ἀπασχολουμένων εἰς περιοχάς εἰς ἃς δέν ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α., αἱ εἰσφοραί θά ἐξακολουθήσουν κατατιθέμεναι τοῖς μετρητοῖς εἰς πίστωσιν τοῦ παρά τῷ Ὀργανισμῷ Ἀπασχολήσεως καί Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν ὑπό τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν, οἵτινες ὑποχρεοῦνται ἅμα τῇ καταθέσει εἰς συγκοπὴν ὀνομαστικῆς καταστάσεως τῶν μισθωτῶν, οὓς ἀφορᾷ τό κατατιθέμενον ποσόν, μετ' εἰδικῆς μνείας τῆς μισθολογικῆς περιόδου καί τῶν ἐξ αὐτῶν βαρυνομένων μέ συντήρησιν τέκνων μέχρι 16 ἐτῶν.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Νοεμβρίου 1958

—

73709/15790/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί δημοσιεύσεως εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπό 11.11.1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως Ἀθηνῶν—Προαστίων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 331 τῆς 9 Δεκεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις τοῦ νόμου

239/1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς αὐται ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957, ἀποφασίσαμεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἀπὸ 11.11.1958 συλλογικὴ συμβασις ἐργασίας προσωπικοῦ καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως Ἀθηνῶν—Προαστείων, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 19 Νοεμβρίου 1958, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 194/19.11.1958 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

Ὁπικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας καταστημάτων τροφίμων χονδρικῆς πωλήσεως Ἀθηνῶν καὶ Προαστίων

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν 11 Νοεμβρίου 958, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι: 1) Ἄγγελος ζουράφαλος, Προεδρος τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόου Τροφίμων Χονδρικῆς Πωλήσεως Ἀθηνῶν αι Προαστίων, εἰς τὴν δύναμιν τοῦ ὁποίου ὑτάγονται αἱ κατηγορίαι ἐμπορίου: α) ἀποικιακῶν καὶ ἐγχωρίων προϊόντων, β) ἀλεύρων καὶ ὑημητριακῶν, γ) κονσερβῶν καὶ εδεσμάτων, δ) ιπαχαρικῶν καὶ εἰδῶν κιγκαλερίας, ε) γεωμήλων, ηπευτικῶν καὶ πτηνοκομικῶν προϊόντων, στ) εἰδῶν γενικοῦ ἐμπορίου τροφίμων καί, βάσει εἰδικῆς ἐγγράφου ἐξουσιοδοτήσεως, τῶν εμπόρων υροκομικῶν προϊόντων χ. π. Ἀθηνῶν καὶ Προιστίων, 2) Δημ. Κοκκινος, Προεδρος τοῦ Συλλογου Ἐμπόρων Ἐλαιῶν χ. π. περιοχης τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, 3) Νικ. Νικολοπουλος, Προεδρος τοῦ Συνδέσμου Βιοτεχνῶν Ἐδωδίμων καὶ Λιπῶν χ. π. Ἀθηνῶν καὶ Προαστίων, 4) Σπύρος Τσακαρισιάνος, ἐκπρόσωπος τῆς Ἑνώσεως Ἐμπόρων Ἐλαίου χ. π. Ἀθηνῶν καὶ Προαστίων, 5) Κων. Νικολαΐδης, ἐκπρόσωπος τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος, 6) Λουκᾶς Γιαννόπουλος, Προεδρος τῆς Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων Ἑλλάδος, καὶ 7) Μηνᾶς Κοκκόρης καὶ Κωνσταντῖνος Ζαρῆς, Προεδρος καὶ Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Ἐθνικοῦ Συλλόγου Ὑπαλλήλων Καταστημάτων Τροφίμων χ. π. Ἀθηνῶν καὶ Προαστίων, ἅπαντες νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τῶν ὡς ἄνω ὀργανώσεων, τὰς ὁποίας ἐκπροσωποῦσιν, ἀπεφάσισαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως, διὰ τῆς ὁποίας συμφωνοῦνται τάδε:

1) Ἀπὸ τῆς ἐπικυρώσεως τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως, τροποποιούσης ὡς πρὸς τὸ θεμα τοῦτο τὴν ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1957 συλλογικὴν σύμβασιν (*), τὸ ὡράριον ἐργασίας τῶν καταστημάτων τροφίμων χονδρικῆς πωλήσεως Ἀθηνῶν καὶ Προαστίων, γενικῶς, ὅσα περιλαμβάνονται εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς εἰδικῆς ἐπιτροπῆς καθορισμοῦ καταστημάτων τροφίμων χονδρικῆς πωλήσεως Ἀθηνῶν καὶ Προαστίων, ἥτις συνέστη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 532440/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἀγορανομίας Ἀθηνῶν, κατὰ τὴν ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου μέχρι τῆς 15 Μαΐου χειμερινὴν περίοδον, κατὰ πάσας τας ἐργασίμους ἡμέρας, ἄρχεται τὴν 8 π. μ. καὶ λήγει τὴν 4 μ. μ. συνεχῶς, πλὴν τοῦ Σαββάτου, ὅτε ἄρχεται τὴν 8 π. μ. καὶ λήγει τὴν 2.30'. Κατὰ δὲ τὰς μεσημβρινὰς ὥρας τῶν ἐργασίμων τούτων ἡμερῶν οἱ καταστηματάρχαι ἀναλαμβάνουν τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως παρέχουν διαδοχικῶς εἰς τὸ προσωπικὸν των ἡμίσειαν ἀνάπαυσιν διὰ τὸ γεῦμά των. Ὁἰκοθεν νοεῖται ὅτι τὸ θερινὸν ὡράριον ἄρχεται τὴν 16 Μαΐου καὶ λήγει τὴν 30 Σεπτεμβρίου.

2) Διὰ πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν ὡρῶν ἐργασίας καὶ ἀμοιβῶν ὑπαλλήλων των ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ διατάξεις τῆς ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1958 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως «περὶ αὐξήσεως τῶν μισθῶν τῶν ἐπὶ μισθῷ ἀμειβομένων μισθωτῶν», ἥτις ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 235 τῆς 1.9.1958 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 50800/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας(*), ἐν συνδυασμῷ μὲ τὰς μὴ τροποποιουμένας διατάξεις τῆς ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1957 εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως καταστηματαρχῶν καὶ ὑπαλλήλων τροφίμων χ. π. Ἀθηνῶν.

Ἡ παροῦσα, ἀναγνωσθεῖσα ἐπὶ παρουσίᾳ πάντων τῶν συμπραττόντων, ὑπογράφεται παρ' αὐτῶν εἰς πενταπλοῦν.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Δεκεμβρίου 1958

—

73618/15786/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 17/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐπὶ τῆς πωλήσεως προσωπικοῦ, ὡς καὶ τῶν ταμιῶν τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 331 τῆς 9 Δεκεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 14 § 1 ἐδάφ. β' τοῦ ν. 3239/1955, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς ταύτας τῶν ἄρθρων 19 § 2 καὶ 20 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 17/1958 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐπὶ τῆς πωλήσεως προσωπικοῦ, ὡς καὶ τῶν ταμιῶν τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων ἁπάσης τῆς χώρας», δι' ἧς μετερρυθμίσθη κατόπιν ἐφέσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 23/1958 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως.

Ἀ π ο φ α σ ί ζ ο μ ε ν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 17/1958 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐπὶ τῆς πωλήσεως προσωπικοῦ, ὡς καὶ τῶν ταμιῶν τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων ἁπάσης τῆς χώρας», ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων τῆς Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν Ἐμπορικῶν Συλλόγων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης, ὡς γενικωτέρας σημασίας ὀργανώσεων τῶν ἐμπόρων ἁπάσης τῆς χώρας καὶ ἐκπροσωπηθέντων διὰ

(*) ΕΕΔ 16, σελ. 853

(*) ΕΕΔ 17, σελ. 949, 996

κοινοῦ ἐκπροσώπου καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ι. Τὰ κατώτατα ὅρια μηνιαίων βασικῶν μισθῶν τοῦ ἐπὶ τῆς πωλήσεως προσωπικοῦ, ὡς καὶ τῶν ταμιῶν τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων ἁπάσης τῆς χώρας, καθορίζονται ὡς κατωτέρω:

Ἄ ρ ρ ε ν ω ν.

Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 14ου μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 15ου ἔτους τῆς ἡλικίας, δραχ. 750.

Ἀπο τῆς συμπληρώσεως τοῦ 15ου μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἔτους ἡλικίας, δρχ. 850.

Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 17ου μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 19ου ἔτους ἡλικίας δρχ. 950.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας ὁ μισθωτὸς θεωρεῖται ὑπάλληλος, ἡ δὲ μισθοδοσία αὐτοῦ καθορίζεται ἀναλόγως τῶν ἐτῶν τῆς παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ διαφόροις ἐργοδόταις ὁμοειδοὺς ὑπηρεσίας του ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας, ὡς ἀκολούθως:

Κατὰ	τὸ	1ον	ἔτος	ὑπηρεσίας		δρχ.	1.050
»	»	2ον	»	»		»	1.150
»	»	3ον	καὶ 4ον	ἔτη	ὑπηρεσίας	»	1.250
»	»	5ον	» 6ον	»	»	»	1.350
»	»	7ον	» 8ον	»	»	»	1.450
»	»	9ον	» 10ον	»	»	»	1.550
»	»	11ον	» 12ον	»	»	»	1.650
»	»	13ον	» 14ον	»	»	»	1.750
»	»	15ον	» 16ον	»	»	»	1.850
»	»	17ον	» 18ον	»	»	»	1.950
»	»	19ον	» 20ὸν	»	»	»	2.050
»	»	21ον	» ἄνω	»	»	»	2.200

Θ η λ έ ω ν.

Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 14ου μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 15ου ἔτους ἡλικίας, δρχ. 665.

Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 15ου μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἔτους ἡλικίας, δρχ. 755.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας ἡ ἐργαζομένη θεωρεῖται ὑπάλληλος, ἡ δὲ μισθοδοσία αὐτῆς καθορίζεται ἀναλόγως τῶν ἐτῶν τῆς παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ διαφόροις ἐργοδόταις ὁμοειδοὺς ὑπηρεσίας της ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας της, ὡς ἀκολούθως:

Κατὰ	τὸ	1ον	ἔτος	ὑπηρεσίας		δρχ.	950
»	»	2ον	»	»		»	1.080
»	»	3ον	καὶ 4ον	ἔτη	ὑπηρεσίας	»	1.160
»	»	5ον	» 6ον	»	»	»	1.240
»	»	7ον	» 8ον	»	»	»	1.320
»	»	9ον	» 10ον	»	»	»	1.400
»	»	11ον	» 12ον	»	»	»	1.480
»	»	13ον	» 14ον	»	»	»	1.560
»	»	15ον	» 16ον	»	»	»	1.640
»	»	17ον	» 18ον	»	»	»	1.720
»	»	19ον	» 20ὸν	»	»	»	1.800
»	»	21ον	» ἄνω	»	»	»	1.900

Τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν, ἀφορῶντα τὸ ἐπὶ τῆς πωλήσεως προσωπικόν, ὡς καὶ τοὺς ταμίας τῶν ἐμπορικῶν ἐν γένει καταστημάτων τῶν πόλεων ἄνω τῶν 20.000 κατοίκων, μειοῦνται κατὰ ποσοστὸν 8 ο/ο διὰ τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς πόλεις μικροτέρου πληθυσμοῦ καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης, ἤτοι μέχρι τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπον αὐξήσεως τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μισθῶν, δὲν μειοῦνται τὰ σήμερον ἰσχύοντα τοιαῦτα.

ΙΙ. Εἰς τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν συμψηφίζονται αἱ διὰ τῆς ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «περὶ αὐξήσεως τῶν μισθῶν τῶν ἐπὶ μισθῷ ἀμειβομένων μισθωτῶν» χορηγηθεῖσαι αὐξήσεις.

ΙΙΙ. Τὸ προϊὸν τῆς ἀμοιβῆς τῶν ἐπὶ ποσοστοῖς ἢ διὰ μικτοῦ συστήματος (μισθὸς καὶ ποσοστὰ) ἀμειβομένων δὲν δύναται νὰ εἶναι κατὰ μῆνα κατώτερον τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων μισθῶν.

ΙV. Τὰ ἐν § 1 τῆς παρούσης καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια μηνιαίων μισθῶν αὐξάνονται δι' ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν, ἐκ δραχ. 80 διὰ τὴν σύζυγον καὶ 40 δι' ἕκαστον καὶ μέχρι τριῶν τέκνων.

Τὸ ὡς ἄνω ἐπίδομα, παρεχόμενον διὰ τὴν σύζυγον, ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν ἐργάζεται, παύει χορηγούμενον, διὰ μὲν τὴν σύζυγον ἐν περιπτώσει χηρείας ἢ διαζεύξεως, διὰ δὲ τὰ τέκνα, ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας, προκειμένου περὶ ἀρρένων, ἢ τοῦ 20οῦ, προκειμένου περὶ θηλέων, ἢ εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ἐφ' ὅσον ἀναλάβωσιν ἐργασίαν ἢ νυμφευθῶσι.

Τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος δικαιοῦνται καὶ αἱ θήλεις ὑπάλληλοι, ἐφ' ὅσον τελοῦσιν ἐν χηρείᾳ ἢ διαζεύξει καὶ διατρέφουν τέκνα πληροῦντα τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις.

V. Οἱ περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὶ δέον νὰ τυγχάνωσι καθ' ὅλον τὸ ἔτος μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως κατὰ μίαν ἡμέραν ἑκάστης ἑβδομάδος, διαρρυθμιζομένου τοῦ ἡμερησίου ὡραρίου ἐργασίας αὐτῶν εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ ἐπέρχηται ἐλάττωσις τοῦ ὑνάμει τῶν κειμένων διατάξεων ἢ ἐθίμου ἰσχύοντος καὶ ἐφαρμοζομένου ἑκάστοτε, κατὰ τόπους, συνολικοῦ ἀριθμοῦ ὡρῶν ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως.

Ὡς τοιαύτη ἡμέρα μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως ὁρίζεται διὰ τῆς παρούσης τὸ Σάββατον μὲν κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον, ἤτοι ἀπὸ τῆς 15ης Μαΐου μέχρι καὶ τῆς 15ης Ὀκτωβρίου, ἡ Τετάρτη δὲ κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον, ἤτοι ἀπὸ 16ης Ὀκτωβρίου μέχρι καὶ τῆς 14ης Μαΐου.

Εἰς περίπτωσιν συμπτώσεως τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁριζομένης ἡμέρας μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως πρὸς ἡμέραν τελέσεως τοπικῆς ἐμποροπανηγύρεως, ἑβδομαδιαίας ἀγορᾶς, παραμονῆς ἐπισήμου ἢ τοπικῆς ἑορτῆς καὶ «Φεστιβάλ», μετατίθεται εἰς τὴν ἑπομένην ἐργάσιμον ἡμέραν.

VI. Ἡ ὡς ἄνω μεταμεσημβρινὴ ἀνάπαυσις τῶν μισθωτῶν δὲν ἐφαρμόζεται κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1ης μέχρι 31ης Δεκεμβρίου καὶ κατὰ τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδα ἑκάστου ἔτους.

VII. Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων δὲν μειοῦνται, ὡς ἐπίσης τυχὸν ὑφιστάμενοι εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἐργασίας κατισχύουν τῆς παρούσης.

VIII. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 19ης Σεπτεμβρίου 1958.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Δεκεμβρίου 1958

73620/15788/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 16/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν βιομηχανιῶν ἐλαστικοῦ Ἀθηνῶν—Πειραιῶς—Περιχώρων».

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 331 τῆς 9 Δεκεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 14 § 1 ἐδ. β' τοῦ ν. 3239/1955, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τῶν ἄρθρων 19 § 2 καὶ 20 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 16/1958 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν βιομηχανιῶν ἐλαστικοῦ Ἀθηνῶν—Πειραιῶς—Περιχώρων, δι' ἧς μετερρυθμίσθη κατόπιν ἐφέσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 10/1958 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως.

Ἀ π ο φ α σ ί ζ ο μ ε ν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 16/1958 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν βιομηχανιῶν ἐλαστικοῦ Ἀθηνῶν—Πειραιῶς—Περιχώρων, ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Τεχνιτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Χημικῶν Βιομηχανιῶν καὶ Ὑγιεινῆς (Ο.Χ.Β.Υ.) ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου α) Συνδέσμου Βιομηχάνων Ἐλαστικοῦ Ἑλλάδος καὶ β) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν βιομηχανιῶν ἐλαστικοῦ Ἀθηνῶν—Πειραιῶς—Περιχώρων καθορίζονται ὡς κατωτέρω:

Α'. Διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 21 Μαρτίου μέχρις 24 Αὐγούστου 1958.

1) Ἀνειδίκευτοι ἐργάται:

Κατὰ τὴν πρόσληψιν.

α') Ἄρρενες	δραχ.	43
β') Θήλεις	»	33

Μετὰ ἓμηνον ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ

α') Ἄρρενες	δραχ.	44
β') Θήλεις	»	34

2) Εἰδικευμένοι ἐργάται:

Κατὰ τὸ 1ον ἓμηνον

α') Ἄρρενες	»	45
β') Θήλεις	»	34

Μετὰ ἓμηνον ὑπηρεσίαν

α') Ἄρρενες	»	48
β') Θήλεις	»	36

Β'. Διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 25 Αὐγούστου καὶ ἐφεξῆς.

1) Ἀνειδίκευτοι ἐργάται:

α') Ἄρρενες	δραχ.	47,50
β') Θήλεις	»	36,50

Μετὰ ἓμηνον ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ

α') Ἄρρενες	δραχ.	50
β') Θήλεις	»	38

2) Εἰδικευμένοι ἐργάται:

Κατὰ τὴν πρόσληψιν:

α') Ἄρρενες	»	50
β') Θήλεις	»	38

Μετὰ ἓμηνον ὑπηρεσίαν:

α') Ἄρρενες	»	56
β') Θήλεις	»	40

Γ'. Ὡς εἰδικευμένοι ἐργάται, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης, θεωροῦνται οἱ ζυμωταί, καλανδρεῖς, κλιβανεῖς, μονταρισταί, βαφεῖς δι' ἐμβαπτίσεως, ἐργάται τμημάτων παρασκευαστηρίου μιγμάτων (χημείου καὶ φούρνου), κόπται σολῶν, σολαδόροι, ἐργάται ἀναγομώσεως καὶ λινῶν διὰ χειρὸς καὶ πιεστηρίου, ρεφυλλαρισταί, γομαρισταί, ψιδιασταί, πρεσσαρισταὶ κοπῆς καὶ ψησίματος, ὁδηγοὶ ὀχημάτων καὶ σωληνοποιοὶ καὶ φρεσαδόροι, ἤτοι πάντες οἱ ἐκτελοῦντες οἱανδήποτε τῶν ἀνωτέρω ἐργασιῶν ἢ ἑκάστοτε ἀπασχολούμενοι εἰς μίαν ἐξ αὐτῶν.

Δ'. Εἰδικευμένοι ἐργάτριαι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης θεωροῦνται αἱ βαφεῖς δι' ἐμβαπτίσεως, μονταρίστριαι, γομαρίστριαι, ρεφυλλαρίστριαι, ψιδιάστριαι, σολαδόροι, πρεσσαρίστριαι κοπῆς καὶ ψησίματος καὶ ἐργάτριαι τμήματος ραπτομηχανῶν, ἤτοι πᾶσαι αἱ ἐκτελοῦσαι οἱανδήποτε τῶν ἀνωτέρω ἐργασιῶν ἢ αἱ ἑκάστοτε ἀπασχολούμεναι εἰς μίαν ἐξ αὐτῶν.

Ε'. Ὅπου ἐν τῇ παρούσῃ ἀναφέρεται ὁ ὅρος «προϋπηρεσία» διὰ τοὺς εἰδικευμένους ἐργάτας καὶ ἐργατρίας θεωρεῖται ὡς τοιαύτη ἡ διανυθεῖσα παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ τοῦ κλάδου εἰς τινα τῶν ἀνωτέρω ἐργασιῶν (εἰδικοτήτων).

ΙΙ. Οἱ οἰκεῖοι ἐργοδόται δικαιοῦνται νὰ μεταθέτωσι τοὺς εἰδικευμένους ἐργάτας καὶ ἐργατρίας ἀπὸ μιᾶς εἰς ἑτέραν τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων ἐργασιῶν, ἄνευ μειώσεως τοῦ ἡμερομισθίου των καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ὑφίσταται ἀντίθετος συμφωνία.

ΙΙΙ. Ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ὑπηρεσίας γίνεται βάσει ὑπευθύνου δηλώσεως τοῦ προσλαμβανομένου, ἀποδεικνυομένης διὰ τῶν ἀπαραιτήτων πιστοποιητικῶν πραγματικῆς ἐργασίας, ἐκδιδομένων παρὰ τῶν παρ' οἷς εἰργάσθησαν ἐργοδοτῶν. Τὰ πιστοποιητικὰ ταῦτα κατατίθενται ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς προσλήψεως.

Οἱ ἤδη ὑπηρετοῦντες ἔχουσι τὸ δικαίωμα, ὅπως ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προσκομίσωσι τὰ ὡς ἄνω πιστοποιητικά.

Μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν ὡς ἄνω προθεσμιῶν ὁ χρόνος προϋπηρεσίας λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ἡμερομισθίου ἀπὸ τῆς ἡμέρας προσκομίσεως τοῦ πιστοποιητικοῦ.

ΙV. Ἕκαστος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ κατ' ἔτος εἰς τοὺς ἐργάτας τῆς ἐπιχειρήσεώς του ἀνὰ μίαν φορὰν ἐργασίας καὶ ἀνάλογον ἔνδυμα εἰς τὰς ἐργατρίας.

V. Ἕκαστος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ καθ' ἑκάστην ἀνὰ ἡμίσειαν ὥραν γάλακτος εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς χώρους, τοὺς ὁποίους θέλει καθορίσει διὰ γνωμοδοτήσεώς του τὸ ἁρμόδιον ὑγειονομικὸν ὄργανον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

VI. Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, ὡς ἐπίσης δὲν δύνανται νὰ μεταβληθῶσι τυχὸν ἐφαρμοζόμενοι εὐνοϊκώτεροι ὅροι.

VII. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἐκτείνεται εἰς τὴν περιφέρειαν Ἀθηνῶν—Πειραιῶς—Περιχώρων.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Δεκεμβρίου 1958

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΜΕ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

Ἐνῷ, ἐλπίζοντες πάντοτε, παρευρίσκεται πρὸς τὸ νέον ἔτος, χρήσιμον εἶναι νὰ ἴδωμεν ποῖος ὑπῆρξεν ὁ ἀπολογισμὸς εἰς ἔργα τοῦ ἔτους, τὸ ὁποῖον ἔκλεισεν.

Ἂν ἐξαιρέσωμεν τὸ ν.δ. 3868/1958 περὶ οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων μισθωτῶν, δὲν ἐμφανίζεται ἄξιον λόγου νομοθέτημα εὐρυτέρας προστασίας τῶν μισθωτῶν. Καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ ἀπὸ τοῦ προηγουμένου ἔτους νομοθέτημα περὶ κανονισμῶν ἐργασίας (8789/1957), τὸ ὁποῖον ἀνεμένετο νὰ ἐφαρμοσθῇ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἐτέλεσεν ἐν ἀναστολῇ, ἀναβληθείσης τῆς ἐφαρμογῆς του διὰ τὸ τρέχον ἔτος. Λὲν ἔχομεν λοιπὸν καὶ ἐκ τοῦ σημαντικοῦ αὐτοῦ, ὡς νέου διὰ τὴν χώραν μας, νόμου οὔτε πρώτας ἐνδείξεις περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων του.

Ζωηρὸν πάντοτε ἐνδιαφέρον κινεῖ τὸ ν.δ. 3868/1958 περὶ οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων τῶν μισθωτῶν.

Κατὰ τὸν εἰσηγηθέντα αὐτὸ Ὑπουργὸν Ἐργασίας ἡ ἀποδοχὴ τοῦ θεσμοῦ τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων ἀποτελεῖ ἐφαρμογὴν τῶν δύο βασικωτέρων ἀρχῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζονται ὅλαι αἱ μεταπολεμικαὶ προσπάθειαι διὰ τὴν ἐμπέδωσιν πλήρων συστημάτων κοινωνικῆς ἀσφαλείας, διὰ τῶν ὁποίων ἐπιδιώκεται ἡ ἐξασφάλισις τῆς κοινωνικῆς εἰρήνης καὶ ἡ δι' αὐτῆς ὁμαλὴ κοινωνικὴ ἐξέλιξις καὶ αἱ ὁποῖαι εἶναι: α) ἡ ἀπαλλαγὴ τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὰς στερήσεις καὶ τὴν ἀνάγκην καὶ β) ἡ ἀνακατανομὴ τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος ἐπὶ τῇ βάσει κριτηρίων κοινωνικῆς σκοπιμότητος καὶ ἀνάγκης.

Δὲν εἶναι βεβαίως τῆς παρούσης ὥρας, ἀφοῦ δὲν ἔχομεν ἀκόμη ἀπόδοσίν τινα ἐκ τοῦ νέου νομοθετήματος, νὰ ἴδῃ τις, ἂν τὸ νομοθέτημα καὶ κατὰ ποῖον μέτρον ἱκανοποίησε τὰς βασικὰς αὐτὰς ἀρχάς, τῶν ὁποίων λέγεται ὅτι ἀποτελεῖ ἔκφρασιν. Διατηροῦμεν μόνον τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν εὐχὴν νὰ βελτιωθῇ πράγματι δι' αὐτοῦ ἡ στενόχωρος θέσις τῶν μισθωτῶν, οἱ ὁποῖοι, σκληρῶς ἐργαζόμενοι, ἀναμένουν πάντοτε τὴν πραγμάτωσιν τῶν ἀρχῶν, αἱ ὁποῖαι διεκηρύχθησαν εἰς Διεθνεῖς Διακηρύξεις καὶ δὲν πρέπει δι' ἡμᾶς νὰ εἶναι ἄγραφοι.

Ὑπῆρξε λάθος ὅτι καὶ κατὰ τὸ ἔτος αὐτό, τὸ ὁποῖον παρῆλθεν, ἀφῆκεν ὁ Νομοθέτης ἄλυτα τὰ αὐτὰ πάντοτε ζητήματα, διὰ τὴν ὁμαλὴν λύσιν τῶν ὁποίων παλαίουν τὰ δικαστήρια καὶ βασανίζονται ἐργοδόται καὶ ἐργαζόμενοι. Παραδίδονται ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἔτους εἰς τὸ ἄλλο καὶ δὲν ὑπάρχει, κατὰ κακὴν μοῖραν, ἡ ἐλπὶς ὅτι κάποτε ἓν νέον ἔτος δὲν θὰ ἀποδεχθῇ τὴν βαρεῖαν κληρονομίαν των.

Κοπιώδες ὑπῆρξε καὶ κατὰ τὸ ἔτος αὐτὸ τὸ ἔργον τῶν δικαστηρίων ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν. Ὄγκος ὑποθέσεων, ποικίλα καὶ δυσχερῆ προβλήματα καὶ, ὡς πάντοτε, ἐντὸς τοῦ μεγαλυτέρου κύκλου ἐκινήθη τὸ Πρωτοδικεῖον τῆς πρωτευούσης.

Ἡ ποσότης τοῦ ἔργου δὲν ἔβλαψε τὴν ποιότητα. Κατελείφθησαν δείγματα ἀξιεπαίνου ἐργασίας, ἡ ὁποία ἐνεσάρκωσε τὸ κοινωνικὸν περιεχόμενον τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου. Ἡ ἐξοικείωσις τῶν ἐργατικῶν Δικαστῶν πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου ἐγένετο ἀτενωτέρα.

Εἰς τοῦτο δὲν ὑστέρησαν οἱ Δικασταὶ τῶν ἐπαρχιακῶν Πρωτοδικείων. Μᾶς ἦλθον ἐκεῖθεν λαμπρὰ δείγματα τοῦ ἔργου των, τὸ ὁποῖον ἀνεπτύχθη, λόγῳ τοῦ μικροτέρου κύκλου ὑποθέσεων, ἐντὸς μεγαλυτέρας δι' αὐτοὺς ἀνέσεως, ἀλλὰ καὶ μὲ γνῶσιν τοῦ πνεύματος τοῦ Δικαίου, τὸ ὁποῖον ἐκαλλιέργησαν καὶ ἐφήρμοσαν.

Ἐντόνως ἀπησχολήθη ἐπὶ τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος. Ἐτέθησαν ὑπὸ τὴν κρίσιν του ζητήματα μεγάλης διὰ τὸ Δίκαιον σημασίας, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔπρεπε νὰ ἀκουσθῇ ἡ γνώμη τοῦ Ἀκυρωτικοῦ.

Γνωρίζουν οἱ πάντες πόσον τεράστιον διὰ τὴν ζωὴν τοῦ Δικαίου ἐνδιαφέρον ἔχουν πάντοτε αἱ ἀποφάσεις τοῦ Ἀκυρωτικοῦ. Ἐκεῖθεν διοχετεύεται διὰ τὰ Δικαστήρια τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν καὶ τὸ πνεῦμα, ὑφ' ὃ εἶναι ἐφαρμοστέον τὸ Δίκαιον.

Βεβαίως δὲν εἶναι θέμα νὰ εὕρῃ τις ὑπὸ ποῖον πνεῦμα πρέπει νὰ ἐφαρμόζεται τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον. Τοῦτο ἐμπεριέχεται εἰς αὐτὸν τὸν σκοπόν του. Ἂν ἐφαρμόζεται ὅμως ὑπὸ τὸ ἀληθὲς πνεῦμα αὐτοῦ, σημαίνει, ὅτι ἐφαρμόζεται καλῶς καὶ τὸ πρᾶγμα δικαίως χαροποιεῖ, ὅπως ξενίζει κάθε ἀντίθετος πρὸς τὸν σκοπὸν καὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ Δικαίου ἑρμηνεία αὐτοῦ.

Ὑπῆρξαν καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀποφάσεις τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν ὑποθέσεων ἁρμοδίου Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου, αἱ ὁποῖαι ἐπροξένησαν δικαίαν διὰ τὴν σπουδαιότητά των χαράν, τυχοῦσαι τῆς γενικῆς ἐπιδοκιμασίας. Ἄλλαι τινὲς θὰ ἠδύναντο ἴσως νὰ ἐξομαλύνουν περισσότερον τὸ Δίκαιον, ἀφοῦ ὁ Νομοθέτης δὲν ἐπέτυχε διὰ τοῦ συγκεκριμένου νόμου νὰ ἐκφρασθῇ σαφῶς περὶ τῆς προστασίας, τὴν ὁποίαν ἐπεδίωξεν.

Ἀλλ' εἶναι χρέος ἰδιαιτέρως δὲ τῆς Ἐπιθεωρήσεώς μας, ἡ ὁποία «ἀγωνιᾷ» ἐκάστοτε νὰ μάθῃ τί τὸ ἐνδιαφέρον ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐνδιαφέρον τὸ ὁποῖον εἶναι ζωηρότερον ἀκόμη καὶ ἑνὸς σημαντικοῦ νόμου, εἶναι χρέος, λέγομεν, νὰ τονισθῇ, ὅτι εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον, τοὺς τελευταίους ἰδίᾳ καιρούς, ἡ ἑρμηνεία τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου ἀντιμετωπίζεται μὲ τὴν ἀνάλογον ἐξ αὐτοῦ τοῦ Δικαίου θερμότητα ψυχῆς.

Εἴτε τὸ θέλομεν, εἴτε ὄχι, ἡ ζωὴ προχωρεῖ, ἀνατρέπουσα παλαιοτέρας κοινωνικὰς πραγματικότητας. Αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον, ταχύτερον παρ' ὅσον ἄλλη, μεταβάλλεται ἡ ἐργατικὴ νομοθεσία.

Κατανοοῦντες ταῦτα ἔχομεν συλλάβει τὸ πρόβλημα τῆς ὀρθῆς ἑρμηνείας τοῦ Δικαίου καὶ βοηθοῦμεν τὸν Νομοθέτην νὰ πραγματοποιήσῃ τοὺς σκοπούς του, κύριος τῶν ὁποίων πρέπει νὰ εἶναι ἡ κοινωνικὴ εἰρήνη.

ΔΙΚΑΙΑ ΤΙΜΗ

Ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν ἀπενεμήθη ἔπαινος εἰς τὸν κ. *Χρῆστον Ἀγαλλόπουλον* διὰ τὸ προσφάτως ἐκδοθὲν ἔργον αὐτοῦ «Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον», ὅπερ ἀποτελεῖ καθολικὴν ἐπισκόπησιν τῶν προβλημάτων τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου καὶ ἀξιόλογον θεωρητικὴν συμβολὴν εἰς τὴν πολύπλευρον ἔρευναν βασικῶν προβλημάτων αὐτοῦ.

Ἡ «Ἐπιθεώρησις Ἐργατικοῦ Δικαίου» συγχαίρει θερμῶς τὸν ἐκλεκτὸν συγγραφέα καὶ συνεργάτην της.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 18—Τεῦχος 2 (416)

Ἀθῆναι, 15 Ἰανουαρίου 1959

Η ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΕΣΑΙΩΝΑ(*)

(Κατὰ τὸ Δίκαιον τῶν Statuti)

Ὑπὸ τοῦ κ. ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΧΡ. ΤΟΥΣΗ, Πρωτοδίκου

Α' Γενικά

Ἡ μεταξὺ ἐπιχειρηματίου ἢ ἐργοδότου καὶ ἐργάτου σχέσις ὑπῆρξε κατὰ τὸ παρελθὸν τὸ βασικὸν πρόβλημα τῆς ὀργανώσεως τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων τῶν διαφόρων Κρατῶν. Ὡς τοιαύτη σχέσις ἐθεωρήθη καὶ ἡ μεταξὺ ἐπιχειρηματίου καὶ μαθητευομένου σύμβασις μαθητείας, ἥτις ἔσχεν ἐν τῇ βιομηχανίᾳ καὶ χειροτεχνίᾳ μεγίστην οἰκονομικὴν ἐπίδρασιν. Ἡ ἐξέτασις τῆς ἐξελίξεως τῆς τοιαύτης συμβάσεως καὶ ἡ ἀναζήτησις τῶν αἰτίων, εἰς ἃ ὀφείλει τὴν γένεσίν της, εἶναι ὑπόθεσις μεγίστου ἐνδιαφέροντος καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἱστορικῆς τοῦ δικαίου καὶ κοινωνικῶν θεσμῶν. Αἱ ἱστορικαὶ πηγαὶ περὶ τῆς συμβάσεως μαθητείας ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ρώμῃ εἶναι σπάνιαι. Λόγῳ τῆς ὑπάρξεως τῶν δούλων σπανίως ἐχρησιμοποιοῦντο διὰ τὴν ἐκμάθησιν τέχνης ἐλεύθεροι πολῖται. Εἰς τὸ Ρωμαϊκὸν Δίκαιον δὲν ὑπῆρξε πραγματικὴ ἐπαγγελματικὴ ἱεραρχία, ἴσως δι' ἔλλειψιν λεπτομερῶν διατάξεων ἀναλόγων πρὸς ἐκείνας, αἵτι-

(*) Βιβλιογραφία

G. Ardau, Il contratto di tirocinio nel nuovo Codice civile.

V. Franchini, L'apprendistato negli statuti medioevoli 1932.

V. Franchini, L'apprendistato nelle corporazioni medioevoli ἐν Antologia Artigiana di giust. Bucciante τόμ. I. 1955.

Cugia, Profili del tirocinio industriale, Napoli 1922.

Guida Paolo, L'évoluzione storica del tirocinio industriale, Roma, 1922.

Luigi Piccioli, Il tirocinio industriale nella sulla evoluzione storica, Roma 1912 - 1913.

Levasseur, Histoire des classes ouvrières et de l'industrie en France avant 1789, Paris 1900.

L. Ratte, Il contratto di tirocinio ἐν «Il conciliatore» 1896, σελ. 557.

Roberti, Il contratto di lavoro negli statuti medioevoli.

Rodoccanacchi, Les corporations ouvriers à Rome, τόμ. 1 - 2.

Waltzing, Études historiques sur les corporations professionelles chez les Romains depuis les origines jusqu'à la chute de l' Empire d'occident, 1895.

Waltzing, L'epigrapfie latini et les corporations professionelles de l'Empire] romain, 1892.

Rabaglietti, Il contratto di apprendista, Pisa 1925.

Erwin Seidl. Ptolemäische Rechtsgeschichte.

Könnecke, Rechtsgeschichte des Gesindes in West und Süddentschland, Marburg, 1912.

W. Kaskel - H Dersch, Arbeitsrecht, Berlin 1932, σελ. 248 ἑπ.

Oskar Krauss, Der Lehrvertrag in Zeichen der Wirtschaftskrise, 1934 σελ. 1 - 2.

Hermann Grube, Die Stellung des gewerblichen Lehrlings im neuen Arbeitsrecht 1937.

Hayen et Perin, Traité du contrat d'apprendissage in «Bulletin de la societé de protection des apprendris et les enfants employés dans les manufactures» 1868.

H. Wallon, Histoire de l'esclavage dans l'antiquité τόμ. 3, Paris 1879.

L. Lacroix, L'organisation du travail dans l' Empire romain (Revue des cours litteraires, 7 Mai 1870).

Dain, Les associations en droit romain, Paris 1879.

Duboys, Le travail et les associations ouvriers à Rome, Paris 1866.

Duseigneur, Les corporations à Rome, Paris 1866.

Πορτάλιον, Ἡ σύμβασις μαθητείας.

Pergolesi, Struttura di antichi statuti di organisazione professionale in Dirit. lavoro 1933, σελ. 417.

νες ἐδημιουργήθησαν κατὰ τὸν μεσαίωνα.

Εἰς τὸ ὡς ἄνω Δίκαιον συναντᾶται γενικῶς ὁ ὅρος Di discipulus ἢ puer discens ἢ traditus in disciplinam κλπ. καὶ ὁ ὅρος imbutus καὶ instructus ἢ arte praeditus· καὶ διὰ μὲν τοῦ α' ἠννόουν ἐκεῖνον, ὅστις ἤρχισε νὰ μαθητεύῃ, διὰ τοῦ β' ἐκεῖνον, ὅστις ἐμυήθη εἰς τὴν τέχνην ἢ τὸ ἐπάγγελμα, καὶ διὰ τοῦ γ' ἐκεῖνον, ὅστις ἔμαθε τὴν τέχνην (1). Ἐκ τῆς μελέτης τῶν ἑλληνικῶν παπύρων προκύπτει, ὅτι πολλάκις ἐστέλλοντο πρὸς ἐκμάθησιν τέχνης καὶ ἐλεύθεροι παῖδες (2). Ἡ σύμβασις μαθητείας ἦτο γνωστὴ καὶ εἰς τὸ Ἰουστινιάνειον δίκαιον (3). Ἰδιαιτέραν ἀνάπτυξιν ἔσχεν ὁ θεσμὸς τῆς μαθητείας κατὰ τὸν μεσαίωνα, ὅτε τὰ διάφορα ἐπαγγέλματα ἀπετέλουν τὸ μονοπώλιον τῶν συντεχνιῶν. Ἡ τάσις τῆς ἑνοποιήσεως τῶν διαφόρων ἐπαγγελμάτων, τὸ ἐπικρατοῦν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην πνεῦμα τῆς μονοπωλιακῆς ἀσκήσεως τῶν τεχνῶν καὶ ἡ προστασία τῶν συμφερόντων τῶν τεχνιτῶν, τῶν διδασκάλων καὶ τῆς κοινωνικῆς οἰκονομίας ἦσαν ἡ αἰτία τῆς λήψεως αὐστηρῶν μέτρων εἰς βάρος τῶν μαθητευομένων (4), ἡ νομικὴ θέσις τῶν ὁποίων δὲν διέφερε πολλάκις πολὺ τῆς τοῦ δούλου. Ἡ σχέσις μαθητείας διετήρει ἰσχὺ δουλείας (5). Οὕτω, κατά τινα statuti ὡρισμένων πόλεων τῆς Ἰταλίας, οὐδὲν σύμφωνον ἐγένετο ἐπ' ὀνόματι τοῦ μαθητευομένου, ἀπηγορεύετο εἰς αὐτὸν νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν διδάσκαλόν του καὶ ἠδύνατο τέλος νὰ πωληθῇ εἰς ἄλλους διδασκάλους. Τὸ τελευταῖον ἐλάμβανε χώραν τοὐλάχιστον ἐν Γαλατίᾳ, ἔνθα διεξήγετο ἐν εἶδος τοιούτου ἐμπορίου. Τοῦτο προκύπτει ἐκ τῆς Ordonnance τοῦ 1024, ἥτις, διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν παράνομον κερδοσκοπίαν, ἀπηγόρευσε νὰ πωλῶνται οἱ μαθηταὶ πρὸ τῆς παρόδου ἑνὸς ἔτους καὶ μιᾶς ἡμέρας ἀπὸ τῆς προσλήψεώς των (6).

Οἱ διάφοροι ἐπιχειρηματίαι, ἰδιοκτῆται καταστημάτων καὶ ἐργαστηρίων, εἵτινες ἦσαν καὶ οἱ διδάσκαλοι τῶν μαθητευομένων καὶ οὓς ἐφεξῆς θ' ἀποκαλῶμεν διδασκάλους ἢ ἐργοδότας, ἐπεδίωκον πάντοτε, ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς ὑπερασπίσεως τῶν δημοσίων συμφερόντων τὸν περιορισμὸν τῆς διαδόσεως τῆς τέχνης των εἰς εὐρὺν κύκλον, διὰ ν' ἀποφύγουν τὸν συναγωνισμὸν τῶν νέων τεχνιτῶν. Οἱ ὡς ἄνω ἐργοδόται, εἰδικώτερον ἐν Ρώμῃ, διὰ νὰ φθάσουν εἰς τὸν ἀνωτέρω σκοπόν, κατέφυγαν εἰς τὰ κατωτέρω μέσα: 1) Καθιέρωσαν διὰ κατασταστικῶν διατάξεων τὴν ὑποχρεωτικὴν ἐγγραφὴν τῶν μαθητευομένων εἰς τὰς συντεχνίας των ἐπὶ καταβολῇ τελῶν ἐγγραφῆς, ἅτινα συνεχῶς ηὔξανον. 2) καθιέρωσαν τὴν ὑποχρεωτικὴν ὑποβολὴν τῶν μαθητευομένων εἰς ἐξετάσεις, προκειμένου νὰ χορηγηθῇ αὐτοῖς ἡ ἄδεια ἀσκήσεως τῆς τέχνης των καὶ 3) περιώρισαν τὸν ἀριθμὸν τῶν παρ' ἑκάστῳ ἐργοδότῃ μαθητευομένων (7). Περαιτέρω, διὰ νὰ μονοπωλήσουν τὰ ἐπαγγέλματά των οἱ διάφοροι τεχνῖται καὶ νὰ δυσχεράνουν ἔτι μᾶλλον τὴν τάσιν τῶν διαφόρων πρὸς ἐκμάθησιν τέχνης, ἤρχισαν νὰ ζητοῦν ἀπὸ τοὺς ὑποψηφίους ἐγγυήσεις περὶ τοῦ ἤθους καὶ τῆς φερεγγυότητός των. Ὅλοι ἐκεῖνοι, ὧν τὸ παρελθὸν δὲν ἦτο ἀπολύτως ἀκηλίδωτον, ἡ διαγωγὴ τῶν ἀνεπίληπτος καὶ ἡ πίστις των εἰς τὸν καθολικισμὸν ἀποδεδειγμένη, ἐκεῖνοι, ὧν οἱ γονεῖς των εἶχον δώσει ποτὲ ἀφορμὴν δημιουργίας σχολίων εἰς βάρος των, καὶ ἐκεῖνοι, οἵτινες εἶχον ἀσκήσει πρότερον ἐπάγγελμα διάφορον τοῦ ἐπιδιωκομένου, ἀπεκλείοντο τῶν ἐξετάσεων. Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἐζήτουν ἀπὸ τοὺς στερουμένους περιουσίας ὑποψηφίους νὰ καταθέσουν ἐγγύησιν (8), ἔτι δὲ ἐκτὸς τοῦ δι-

(1) Ἴδε *G. Ardau*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 9. Κατὰ τὸν *Luigi Piccioli* κατὰ τὴν παράδοσιν, μέχρι τῶν χρόνων τοῦ Νουμᾶ, εὑρίσκοντο ὠργανωμέναι ἐν Ρώμῃ ἀληθεῖς ἑταιρεῖαι ἐργατῶν. Ὑπῆρχον 9 σωματεῖα ἀνήκοντα εἰς διάφορα ἐπαγγέλματα. Πλειότερα ἴδε ἐν *Walting* τόμ. Α' καὶ ἰδίᾳ σελ. 52 ἑπ.

(2) Ἴδε πλείονα *Ἀρ. Τάξη*. Ἡ σύμβασις μαθητείας κατὰ τὸ δίκαιον τῶν παπύρων, ἐν Ἐπ. Ἐργ. Δικ. 1954, σελ. 1 ἑπ., *Berger*, σελ. 167. Εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς παπύρους τὸ σύμφωνον μαθητείας ὀνομάζεται «διδασκαλικὴ» καὶ ὁ μαθητευόμενος «μαθητής».

(3) Ἴδε *Πόρτολον*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 37, ἴδε καὶ Ν. 15 § 3 Π. 9, 2. Ν. 113 § 4 Π. 19, 2.

(4) Ἴδε *V. Franchini*, L'apprendistato nelle corporazione mediocvole ἐν Antologia Artigiana di Giust. Bucciante, τόμ. I. 1935.

(5) *G. Ardau*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 9.

(6) *V. Franchini*, L'apprendistato negli statuti mediocvoli 1932, σελ. 3, *G. Ardau*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 9.

(7) Εἰς τὰ statuti τῶν ἐν Ρώμῃ μικρεμπόρων ὑπὸ χρονολογίαν 1317 καὶ 1375 ὑπῆρχε διάταξις, δι' ἧς ἀπηγορεύετο εἰς τοὺς πιλοποιοὺς νὰ ἔχουν πλέον τῶν δύο μαθητευομένων καὶ νὰ προσλαμβάνουν τούτους διὰ χρονικὸν διάστημα ἔλαττον τῶν 2 ἐτῶν, εἰς δὲ τὸ statuto τῆς 14.1.1771 τῆς συντεχνίας τῶν πιλοποιῶν ὁμοία τοιαύτη, δι' ἧς ἐπετρέπετο εἰς τοὺς ἐργοδότας νὰ ἔχουν ἕνα μαθητευόμενον καὶ διὰ χρονικὴν περίοδον 4 ἐτῶν. Ἴδε *Rodocanacchi*, ἔνθ' ἀνωτ. τόμ. 2 σελ. 50 καὶ 140.

(8) Ἐγγύησις ἀπητεῖτο ἀπὸ τὰ statuti τῶν ἐν Ρώμῃ συντεχνιῶν τῶν κρεοπωλῶν, μεσιτῶν, σιδηροπωλῶν, σαπωνοποιῶν καὶ ὑπωροπωλῶν. Αὕτη

καιώματος ἐγγραφῆς καὶ δικαιώματα σφραγῖδος. Ἐνῷ τοσαῦτα ποικίλα ἐμπόδια παρενετίθεντο εἰς τοὺς μαθητευομένους, τὰ τέκνα τῶν ἐργοδοτῶν, οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ κληρονόμοι των ἀπελάμβανον, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἄσκησιν τῆς τέχνης τοῦ πατρός κλπ., εἰδικῶν προνομίων. Οὕτω διὰ τὸν υἱὸν τοῦ ἐργοδότου ἢ ἐπὶ πολλῶν τέκνων δι' ἕνα τούτων, τὸν πρωτότοκον ἢ ἐκεῖνον, ὃν ὥριζεν ὁ πατήρ, οὐδεμία ἔρευνα ἐπὶ τοῦ προηγουμένου βίου ἢ δοκιμασία ἐλάμβανε χώραν, οὐδὲν ὅριον ἡλικίας ἐτίθετο, οὐδὲ τὸ καθωρισμένον δικαίωμα ἐγγραφῆς εἰς τὸ σωματεῖον κατέβαλλεν οὗτος. Ὁ υἱὸς διεδέχετο τὸν πατέρα ἐν τῷ δικαιώματι τοῦ ἀσκεῖν τέχνην τινά. Ἐὰν ὁ υἱὸς ἦτο πολὺ νέος καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ διατηρήσῃ μόνος του τὸ ἐργαστήριον ἢ κατάστημα, ἐπετρέπετο αὐτῷ νὰ προσλάβῃ διαχειριστήν(9). Εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ statuti διαφαίνεται ἡ τάσις τῆς μονοπωλήσεως καὶ διαδοχῆς τῶν ἐπαγγελμάτων καὶ τῆς δημιουργίας κοινωνικῆς τάξεως ἐπαγγελματιῶν.

Β' Νομικὴ φύσις τῆς συμβάσεως μαθητείας

Ἡ σύμβασις μαθητείας ἀπὸ νομικῆς ἀπόψεως ἐθεωρεῖτο κατὰ τὴν ἀρχικήν της μορφὴν ὡς σχέσις διδασκαλίας (di insegnamento) καὶ οὐχὶ ἐργασίας. Ὁ διδάσκαλος ἐθεωρεῖτο ἐκμισθωτής, ἐνῷ ὁ μαθητευόμενος μισθωτὴς καὶ τοῦτο διότι ὁ πρῶτος ἐζήτει ἀμοιβὴν διὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ μαθητοῦ, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ χρόνου καὶ τῶν ὑλικῶν ἐκ τοῦ παραγωγικοῦ κύκλου τῆς ἐπιχειρήσεώς του(10). Ἐφ' ὅσον ἡ σύμβασις μαθητείας δὲν παρίστατο ὑπὸ τὴν μορφὴν τῆς σχέσεως ἐργασίας, ὁ μαθητευόμενος δὲν ἀπετέλει μέρος τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀλλὰ τοιοῦτο τῆς οἰκογενείας τοῦ διδασκάλου, εἰς οὗ τὴν ἐξουσίαν ὑπήγετο. Ὁ μαθητευόμενος διέμενεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ διδασκάλου του, ὅστις ἦσκει καὶ ἀντίστοιχον ἐξουσίαν καθοριζομένην ἐν τούτοις ἐκ τῶν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων χαρακτηριστικῶν τῆς σχέσεως ἐργασίας(11). Σὺν τῷ χρόνῳ ὅμως τὸ νομικὸν τοῦτο σχῆμα μετεβλήθη καὶ ὁ διδάσκαλος ἔπαυσε νὰ θεωρῆται ἐκμισθωτής. Τοιοῦτος ἐθεωρεῖτο ὁ μαθητευόμενος, ὅστις ἐργαζόμενος ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ ἢ καταστήματι τοῦ ἐργοδότου-διδασκάλου του πρὸς ἐκμάθησιν τῆς τέχνης, ἐλάμβανε μισθὸν παρ' αὐτοῦ διὰ τὴν παρεχομένην ἐργασίαν(11α). Ὑπὸ τὴν μορφὴν ταύτην ἐμφανίζεται εἰς τὰ statuti τῶν συντεχνιῶν τοῦ μεσαίωνος καὶ τὰς ordonnance. Ἡ σχέσις αὕτη, ἥτις κατ' ἀρχὰς ἐθεωρεῖτο σχέσις αὐτονόμου ἐργασίας, δημιουργουμένη κατὰ τὸ ἀρχαῖον Ρωμαϊκὸν Δίκαιον διὰ συμβάσεως, συναπτομένης διὰ τῆς mancipatio fiduciaria, βραδύτερον δὲ διὰ συμφώνου μεταξὺ πατρὸς ἢ ἐπιτρόπου ἢ τοῦ κυρίου (προκειμένου περὶ δούλου) καὶ τοῦ ἐργοδότου (διδασκάλου), ἔπαυσε νὰ εἶναι τοιαύτη καὶ ἐθεωρήθη ὡς σχέσις ἐξηρτημένης ἐργασίας, ὡς ὑποκατηγορία τοῦ γενικοῦ σχήματος τῆς locatio operarum, διακρινομένη σαφῶς ἀπὸ ταύτης καὶ τῆς locatio servizio.

Γ' Οἰκονομικὴ καὶ κοινωνικὴ ἄποψις τοῦ θεσμοῦ

Τὸ οἰκονομικὸν συμφέρον τῶν διαφόρων ἐπιχειρηματιῶν καὶ ἐπαγγελματιῶν ὤθησε τούτους εἰς τὴν ἵδρυσιν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων καὶ θέσιν κανόνων, δι' ὧν ἐπεδιώ-

---

ἐρθανε πολλάκις εἰς τὸ σεβαστὸν ποσὸν τῶν 500 σκούδων. Ἴδε πλείονα *Rodocanacchi*, ἔνθ' ἀνωτ. Κατὰ τὸν μεσαίωνα ἐν Ἰταλίᾳ ὑπῆρχον τὰ ἑξῆς νομίσματα: 1) *Χρυσᾶ*: Florin, Ducat, Sequin, Écu. 2) *Ἀργυρᾶ*: Giulio, paolo, grosso, carlin, ducat, piastre, écu, testone, clementi, lira, bianco, gabella, bolognino, 3) *Ὀρείχαλκα*: Baiocco, quattrino, solido, denier. 4) *Μικτά*: Sesino, baiocchella, murajola. Ἴδε πλείονα *Rodocanacchi* τόμ. Β', σελ. 439 - 444

(9) Εἰς τὰ statuti τῆς ἐν Ρώμῃ συντεχνίας τῶν ἐριουργῶν (1421 καὶ 1520) ὡρίζετο, ὅτι ἐπὶ θανάτου τοῦ ἐπιχειρηματίου ὁ πρωτότοκος υἱός του ἢ ἕτερος ἠδύνατο νὰ συνεχίσῃ τὸ ἐμπόριόν του, χωρὶς νὰ καταβάλῃ φόρον ἐπιτηδεύματος. Ὁ υἱὸς τοῦ ἐπιχειρηματίου ἠδύνατο, ζῶντος τοῦ πατρός, νὰ ἱδρύσῃ ἰδίαν ἐπιχείρησιν ὁμοίαν πρὸς τὴν τοῦ πατρός, χωρὶς νὰ ὑποβληθῇ εἰς ἐξετάσεις διὰ τὴν λῆψιν ἀδείας, δὲν ἀπηλλάσσετο ὅμως τοῦ φόρου ἐπιτηδεύματος. Ἴδε *Rodocanacchi*, ἔνθ' ἀνωτ. τόμ. 2, σελ. 62. Εἰς τὸ statuto τῆς συντεχνίας τῶν τροφοδοτῶν ὡρίζετο, ὅτι οἱ κληρονόμοι καὶ οἱ γονεῖς τούτων ἠδύναντο νὰ συνεχίσουν τὴν ἐπιχείρησιν, χωρὶς νὰ καταβάλωσι φόρον, ὅστις διὰ τοὺς μαθητευομένους ἀνήρχετο εἰς 10 σκοῦδα. Ἴδε *Rodocanacchi*, ἔνθ' ἀνωτ. τόμ. Α', σελ. 216.

(10) Ἴδε *Franchini*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 12, *N. Kaskel - H. Dersch*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 249, *Hermann - Grube*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 2.

(11) Ἴδε *Franchini*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 13.

(11α) Κατὰ τοὺς ἑλληνικοὺς παπύρους ὁ διδάσκαλος πολλάκις ὤφειλε νὰ καταβάλλῃ εἰς τὸν μαθητευόμενον, κατὰ τὰς περιστάσεις δὲ εἰς τὸν ἀσκοῦντα τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν, μισθὸν καὶ νὰ πληρώνῃ τὰ ἔξοδα διατροφῆς καὶ ἱματισμοῦ εἰς ἀντιπαροχὴν διὰ τὴν χρησιμοποίησιν κατὰ τὸν χρόνον τῆς μαθητείας τῶν δυνάμεων τοῦ μαθητευομένου. Τοιοῦτον σύμφωνον μαθητείας ἦτο locatio conductio operarum μὲ τὸν μαθητευόμενον ἢ τὸν ἀσκοῦντα τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν ὡς locator. *Berger*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 167, *Kaskel*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 249 σημ. 5.

κετο ἡ μονοπωλιακὴ ἄσκησις ὡρισμένων ἐπαγγελμάτων (12). Διὰ τῆς ἱδρύσεως τῶν συντεχνιῶν, τελουσῶν πάντοτε ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς ἐκκλησίας, καὶ τῆς συντάξεως καταστατικῶν (statuti) οἱ ἐπιχειρηματίαι (καταστηματάρχαι, τεχνῖται, χειροτέχναι) παρημπόδισαν τὴν διάδοσιν τῶν τεχνῶν εἰς εὐρεῖαν κλίμακα καὶ διετήρησαν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐργαστηρίων καὶ καταστημάτων εἰς τὸ δυνατὸν ἐλάχιστον. Διὰ νὰ ἐπιτύχουν τοῦτο, καθώρισαν εἰς τὰ statuti, ὅτι δὲν ἠδύναντο νὰ ὑπάρχουν παρ' ἑκάστῃ ἐπιχειρήσει μαθητευόμενοι πλέον τοῦ ἑνὸς ἢ δύο τὸ πολύ, ὅτι οὗτοι ἔδει νὰ ὑφίστανται ἐξετάσεις διὰ τὴν λῆψιν ἀδείας ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος καὶ τέλος ὅτι τὰ ἐργαστήρια ἢ καταστήματα, ἅτινα θὰ ἵδρυον μετὰ ταῦτα, ἔδει νὰ κεῖνται εἰς ὡρισμένην ἀπόστασιν ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα τοιαῦτα. Ἡ διαρκὴς προσπάθεια τῶν ἀσκούντων τέχνην τινά, ὅπως παρεμποδίσωσι τὴν διάδοσιν τῆς τέχνης των, εἶναι ἔκδηλος εἰς τὰ διάφορα statuti τοῦ μεσαίωνος (13), ἡ τοιαύτη δὲ ἐπιδίωξις τῆς μονοπωλήσεως ἤσκησε μεγίστην ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ ὅλου θεσμοῦ τῆς συμβάσεως μαθητείας.

Ἐκ τῆς ὅλης μελέτης τοῦ θεσμοῦ τῆς μαθητείας προκύπτει σαφῶς ἡ τάσις θέσεως κανόνων εἰς βάρος τῶν μαθητευομένων καὶ ὑπὲρ τῶν οἰκονομικῶν συμφερόντων τῶν ἐργοδοτῶν. Ἐνῷ οὕτως ἐνεφανίζετο ὁ θεσμὸς τῆς μαθητείας ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως, ὅλως διάφορος ὑπῆρξεν οὗτος ἐν τῇ κοινωνικῇ του ἐμφανίσει. Ἡ προστασία τῆς παιδικῆς ἡλικίας συνέτεινε τὰ μέγιστα εἰς τὴν θέσιν κανόνων τινῶν, οἵτινες ἔθετον φραγμοὺς εἰς τὰς καταχρήσεις τῶν διδασκάλων. Οὕτω εἰς τὴν Βενετίαν ἀπηγορεύετο ἡ πρόσληψις μαθητευομένων ἡλικίας κάτω τῶν 8 ἐτῶν. Δι' ἄλλων διατάξεων ἀπηγορεύετο ἡ ἐργασία τῶν μαθητευομένων ἀνηλίκων εἰς ἐπιβλαβεῖς τῇ ὑγείᾳ ἐργασίας καὶ εἰς ἐπιπόνους τοιαύτας. Εἰς τὴν «Mariegola» τῶν ὑαλουργῶν ὡρίζετο, ὅτι «puellae vel pueri non audeant lavorare ad meriglum, vel a colore ad plumbeum». Ὁμοίως εἰς statuto τῆς Πίζης ὑπῆρχε διάταξις, δι' ἧς ἀπηγορεύετο ἡ πρόσληψις μαθητευομένων ἀνηλίκων κάτω τῶν 16 ἐτῶν διὰ τὴν ἐκμάθησιν τῆς τέχνης τοῦ βυρσοδέψου (14).

Δ' Σύμφωνα μαθητείας

Περὶ τοῦ τρόπου προσλήψεως τῶν μαθητευομένων ἐλάχισται διατάξεις ὑπῆρχον. Εἰς ὡρισμένα statuti ἀνεγράφετο, ὅτι καθῆκον τῶν διδασκάλων ἦτο νὰ βεβαιωθοῦν, πρὸ τῆς προσλήψεώς των, περὶ τῆς ἠθικῆς τῶν νέων (15). Ἐὰν ὁ μαθητευόμενος ἦτο ἡλικίας ἄνω τῶν 14 ἐτῶν, ἀπῃτεῖτο νὰ ὁρκισθῇ ὅτι θέλει τηρήσει τὰς διατάξεις τοῦ καταστατικοῦ (16). Περαιτέρω διὰ τὴν ἐκμάθησιν ὡρισμένων τεχνῶν ἔδει οἱ μαθητευόμενοι πρὸ τῆς προσλήψεώς των νὰ ὑποβληθοῦν εἰς ἐξετάσεις (17). Ἡ σύμβασις μαθητείας συνήπτετο εἴτε ἀπ' εὐθείας

(12) Χαρακτηριστικὸν εἶναι ὅτι κατὰ τὸ 1468 εἰς τὸ Παρίσι μὲ ἀριθμὸν κατοίκων ὑπὲρ τὰς 100.000 οἱ κουρεῖς ἀνήρχοντο εἰς 40, εἰς δὲ τὴν Ρώμην ἀριθμοῦσαν 100.000 κατοίκους 150 κουρεῖς. Ἴδε *Rodocanacchi*, τόμ. Β σελ. 246.

Ἡ μονοπώλησις αὕτη ἐπεδιώκετο παρὰ τὰς τυπικὰς ἀπαγορευτικὰς διατάξεις, αἵτινες περιεῖχοντο εἰς παπικὰς ἐπιστολάς. Οὕτω ὡρίζετο «... Dummodo licitae et honestae sint, monopolia non contineant, nec contra urbis statuta faciam ... confirmamus et approbamus» Ἴδε Archiv. di Stat. di Roma cod. 425, 5 Oct. 1870.

Εἰς τὴν ἀρχαίαν Ρώμην ὑπῆρχον πολυάριθμοι συντεχνίαι, μέλη τῶν ὁποίων ἦσαν οἱ ἀσκοῦντες τὸ ἐπάγγελμα (collegia in quibus artificii sui causa unusquisque adsumitur. Dig. 50, 6, 5, 12) ἢ οἱ ἐπιδιώκοντες τὸν αὐτὸν σκοπόν. Τοιαῦται ἦσαν αἱ συντεχνίαι τῶν χειροτεχνῶν, τῶν καλλιτεχνῶν καὶ τῶν ἐμπόρων (opifices, artifices, mercatores ἢ negatiatores), *Waltzing*, ἔνθ' ἀνωτ. τόμ. Α' σελ. 52. Ὁμοίως ὑπῆρχον συντεχνίαι χειροτεχνῶν, ἀποτελούμεναι ἀπὸ δούλους, ἰδίως ἀπὸ τοιούτους τῆς αὐτῆς οἰκίας, *Waltzing*, ἔνθ' ἀνωτ. Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Κικέρωνος ὁ ἀριθμὸς τῶν συντεχνιῶν αὐξάνει καὶ ὅλαι αἱ τάξεις τῶν ἐργατῶν κατέγονται ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ πολλαπλασιάσουν τὰς ἐπαγγελματικάς των ὀργανώσεις. Εἰς ὅλας τὰς πόλεις τῆς Ἰταλίας καὶ τῶν ἀνατολικῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους ὑπῆρχον κατὰ τὸν 2ον αἰῶνα ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις, ὁ ἀριθμὸς τῶν ὁποίων ηὔξανε συνεχῶς μέχρι τῆς πτώσεως τῆς Αὐτοκρατορίας, *Waltzing*, ἔνθ' ἀνωτέρω.

(13) Κατὰ τὸ statuto τῆς ἐν Ρώμῃ συντεχνίας τῶν σελλοποιῶν δὲν ἦτο δυνατὴ ἡ ἄσκησις ἐπαγγέλματος ἄνευ ἀδείας τῆς συντεχνίας, ἴδε *Rodocanacchi*, τόμ. 2 σελ. 286. Ὅμοιαι διατάξεις ὑπῆρχον εἰς τὰ statuti τῶν συντεχνιῶν τῶν ἁμαξοποιῶν, τῶν μαγείρων καὶ ζαχαροπλαστῶν, τῶν τροφοδοτῶν. Κατὰ τὸ statuto τῶν τελευταίων ὁ ἄνευ ἀδείας ἀσκῶν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ τροφοδότου κατεδικάζετο εἰς πρόστιμον ἐφ' ἅπαξ 50 σκούδων καὶ ἐπὶ πλέον 1 σκοῦδον ἡμερησίως, μέχρις οὗ ἤθελε κλείσει τὸ κατάστημά του. *Rodocanacchi*, τόμ. Α' σελ. 216. Κατὰ τὸ καταστατικὸν τῆς συντεχνίας τῶν ὀρνιθοπωλῶν, διὰ νὰ γίνῃ τις μέλος τούτου, ἔδει νὰ κατέχῃ 100 ὄρνιθας, *Rodocanacchi*, τόμ. Α' σελ. 201.

(14) *Franchini*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 13.

(15) Οὕτως εἰς τὰ statuti τῶν ἐν Ρώμῃ συντεχνιῶν τῶν σιδηρουργῶν καὶ ἀρτοποιῶν.

(16) Ἴδε τὸ statuto τῆς ἐν Ρώμῃ συντεχνίας τῶν μικρεμπόρων ἐν *Rodocanacchi*, ἔνθ' ἀνωτ. τόμ. 2 σελ. 137.

(17) Ἴδε τὸ statuto τῆς συντεχνίας τῶν πιλοποιῶν ἐν *Rodocanacchi*, τόμ. 2 σελ. 137.

ὑπὸ τοῦ μαθητευομένου, εἴτε ὑπὸ τοῦ πατρός του, ὅστις ὑπέγραφεν ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀνηλίκου σύμφωνον, ἀφ' οὗ ὁ τελευταῖος δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποστῇ, χωρὶς νὰ ἐκτεθῇ εἰς χρηματικὰς, ἐνίοτε δὲ καὶ στερητικὰς τῆς ἐλευθερίας ποινάς.

Εἰς τινα statuti ἰταλικῶν πόλεων, ὅπως τῆς Φλωρεντίας, Παδούης καὶ Πίζης, ὑπῆρχον διατάξεις, δυνάμει τῶν ὁποίων ἡ σύμβασις μαθητείας ἔδει νὰ περιβληθῇ τὸν τύπον συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου (18). Κατ' αὐτὰ οἱ συμβαλλόμενοι ἔδει νὰ ἐμφανισθοῦν ἐνώπιον εἰδικοῦ δικαστοῦ, ὅστις θὰ συνέτασσε τὸ σύμφωνον μαθητείας παρουσίᾳ μαρτύρων (διδασκάλων ἢ ἀρχιτεχνιτῶν) καὶ εἰς τὸ ὁποῖον ὁ διδάσκαλος ἔδει νὰ ὁρκισθῇ «de non inganando aliquem puerum» (19).

Εἰς τινας Ἰταλικοὺς Δήμους τὸ ἔγγραφον τοῦτο συνταχθὲν ὑπὸ συμβολαιογράφου ἔδει νὰ ἐπικυρωθῇ ὑπὸ εἰδικῶν δικαστῶν (20). Ἀλλαχοῦ, ὡς ἐν Γαλλίᾳ, διὰ νὰ ἀποκτήσῃ νομικὴν ἰσχὺν τὸ σύμφωνον μαθητείας, ἔδει προσέτι νὰ ἐπικυρωθῇ ὑπὸ τῶν ἐνόρκων.

Ὁ μαθητευόμενος ἔδει νὰ εἶναι τὸ ὀλάχιστον ἡλικίας 12-14 ἐτῶν (21), ἐκτὸς ἐξαιρέσεών τινων.

Τὸ σύμφωνον μαθητείας περιεῖχεν ἀκριβῆ ἔκθεσιν τῶν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων τῶν συμβαλλομένων, τῶν μεταξὺ τούτων σχέσεων καὶ τῶν ὡρῶν ἐργασίας, τινὰ δὲ τούτων καὶ προσθέτους τινὰς ὅρους περὶ τυχηρῶν, μισθοῦ κλπ. Εἰς τὴν Πίζαν οὐδεὶς διδάσκαλος ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ μαθητευόμενον «nisi cum charta» (22).

Εἰς τινα statuti τῶν Παρισίων περιεῖχετο διάταξις, καθ' ἣν οἱ μαθητευόμενοι ἔδει κατὰ τὸ διάστημα τῆς μαθητείας νὰ μένουν ἄγαμοι (23).

(18) Οὕτως ὁμοίως ἐν Ρώμῃ κατὰ τὸ statuto τῆς συντεχνίας τῶν πιλοποιῶν, ἴδε *Rodoccanacchi*, τόμ. 2 σελ. 137.

(19) Ἴδε *Franchini*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 14.

(20) *Franchini*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 14.

(21) Εἰς πλεῖστα statuti τῶν ἐν Ρώμῃ συντεχνιῶν ἀνεγράφετο, ὅτι δικαίωμα νὰ ἱδρύσῃ ἐργαστήριον θὰ ἔχῃ ἐκεῖνος, ὅστις θὰ ἔχῃ κατὰ τὸ 24ον ἔτος τῆς ἡλικίας του 10 ἐτῶν ἄσκησιν ἢ μαθητευόμενος ἢ κατὰ τὰ 21ον ἔτος 7 ἐτῶν ἄσκησιν. Ἴδε *Rodoccannacchi*, ἔνθ' ἀνωτ. τόμος I σελ. LVII.

(22) Ἴδε *Franchini*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 14, σημ. 2 καὶ σελ. 359.

(23) Ἴδε *Rodoccanacchi*, ἔνθ' ἀνωτ. τόμ. I σελ. LVII σημ. 1.

Ε' Ὑποχρεώσεις διδασκάλων καὶ μαθητευομένων

Τὰ statuti τῶν διαφόρων Ἰταλικῶν πόλεων περιεῖχον διατάξεις, αἵτινες καθώριζον τὰς ὑποχρεώσεις τῶν τε διδασκάλων καὶ μαθητευομένων. Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει, ὅτι αἱ τῶν μαθητευομένων ἦσαν βαρύτεραι τῶν τοιούτων τῶν διδασκάλων. Οἱ διδάσκαλοι κατὰ τὰ statuti ἀνελάμβανον τὴν ὑποχρέωσιν νὰ διδάξουν εἰς τοὺς μαθητευομένους τὴν τέχνην των (24), νὰ παρέχουν κατοικίαν, τροφήν, ἐνδυμασίαν, ἰατρικὴν περίθαλψιν καὶ μισθὸν καὶ ἐφρόντιζον περὶ τῆς ἠθικῆς καὶ θρησκευτικῆς τούτων διαπαιδαγωγήσεως. Ἀπηγορεύετο εἰς τὸν διδάσκαλον νὰ ὑποχρεώνῃ τὸν μαθητευόμενον εἰς παροχὴν νυκτερινῆς ἐργασίας. Οἱ μαθητευόμενοι ἀφ' ἑτέρου ἀνελάμβανον ἀναλόγους πρὸς τὰς τῶν διδασκάλων ὑποχρεώσεις. Οὕτως ὁ μαθητευόμενος ἦτο ὑπόχρεως νὰ ἐργάζηται παρὰ τῷ διδασκάλῳ, τελῶν ὑπὸ τὴν πλήρη ἐξάρτησιν τούτου (25). Ἡ ὑπὸ τούτου ἐγκατάλειψις τοῦ διδασκάλου ἐνομιμοποίει τὸν τελευταῖον νὰ ζητήσῃ τὴν διαγραφὴν ἀπὸ τὴν συντεχνίαν καὶ τὸν ἀποκλεισμόν του ἀπὸ ταύτης, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ συνεχίσῃ τὴν ἐκμάθησιν τῆς τέχνης, ἐπὶ πλέον δὲ τῷ παρείχετο ἡ εὐχέρεια νὰ ἀναλάβῃ τοῦτον ἐπὶ ἐξόδοις τῶν συγγενῶν του «manu militari». Μαθητευόμενος ἐγκαταλείψας τὸν διδάσκαλόν του ἀπηγορεύετο νὰ προσληφθῇ ὑφ' ἑτέρου ἄνευ τῆς ἀδείας του (26). Ὁ διδάσκαλος, ὅστις προσελάμβανε τοῦτον εἰς τὸ ἐργαστήριόν του, ἐτιμωρεῖτο διὰ προστίμου 4 δουκάτων, ὅταν τὸ ἐργαστήριόν του ἔκειτο

(24) Εἰς τὰ statuti τῆς Ρώμης ὑπῆρχον διατάξεις, καθ' ἃς οἱ διδάσκαλοι ἔδει αὐτοπροσώπως νὰ ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν μαθητευομένων καὶ νὰ μὴ ἐμπιστεύωνται τούτους εἰς ἕτερον μαθητευόμενον. Ἀπηγορεύετο εἰς τοὺς διδασκάλους νὰ προσλαμβάνουν καὶ δεύτερον μαθητευόμενον, πρὶν ὁ πρῶτος συμπληρώσῃ 3ετίαν. Ἴδε *Rodoccanacchi*, τόμ. I σελ. XLII.

(25) Καίτοι ὁ μαθητευόμενος ἐτέλει ἐν πλήρει ἐξαρτήσει τοῦ διδασκάλου του, ἐν τούτοις ἔδει ὁ τελευταῖος νὰ συμπεριφέρηται πρὸς αὐτὸν μὲ πατρικὴν στοργὴν καὶ καλωσύνην. Εἰς τὰ statuti τῆς Ρώμης περιεῖχοντο διατάξεις, καθ' ἃς ἐὰν ὁ διδάσκαλος ὕβριζε μαθητευόμενον ἐτιμωρεῖτο διὰ προστίμου 2 livres. Ἐὰν δὲ ἐκτύπα τοῦτον, τὸ πρόστιμον ἐδιπλασιάζετο. Ἐὰν τὰ κτυπήματα προεκάλουν ρινορραγίαν, τὸ πρόστιμον ἠὐξάνετο κατὰ 1/3 εἰσέτι, ἐὰν δὲ εἶχε κάμει χρῆσιν ὅπλων ἐπὶ πλέον κατὰ 1/3. Ἴδε *Rodoccanacchi*, τόμ. II σελ. 257.

(26) Ἴδε καὶ *Rodoccanacchi*, τόμ. I. σελ. 365 καὶ 449.

πλησίον τοῦ τοιούτου τοῦ τέως διδασκάλου του (27).

Εἰς τὰ statuti τῆς Βενετίας ὑπῆρχε διάταξις, δι' ἧς ἀπηγορεύετο ἡ προτροπὴ δι' ὑποσχέσεως ἢ προσφορᾶς χρημάτων μαθητευομένου, ὅπως ἐγκαταλείψῃ τὸν διδάσκαλόν του ὑπὲρ ἄλλου πρὸ τῆς λήξεως τῆς χρονικῆς περιόδου, δι' ἣν προσελήφθη (28).

Ὁμοίως εἰς τὰ statuti ὑπῆρχε διάταξις, καθ' ἣν ὁ μαθητευόμενος οὐδέποτε ἠδύνατο νὰ καταθέσῃ κατὰ τοῦ διδασκάλου του ἐνώπιον τῶν «probi viri» (29), τοῦτο δὲ πιθανὸν διὰ νὰ ἀπορρεύχθῃ ἀντεκδίκησις τοῦ μαθητευομένου κατὰ τοῦ διδασκάλου του, παρ' οὗ τυχὸν δὲν εἶχε τύχει τῆς δεούσης μεταχειρίσεως.

Οἱ μαθητευόμενοι ἔδει νὰ σέβωνται τοὺς διδασκάλους των, ὡς καὶ τοὺς συναδέλφους των (30).

Μαθητευόμενος, ὅστις εἶχε μείνει πλέον τοῦ μηνὸς παρά τινι διδασκάλῳ, δὲν ἐπετρέπετο νὰ ἐγκαταλείψῃ τοῦτον, εἰμὴ δι' ἠτιολογημένην αἰτίαν καὶ κατόπιν προειδοποιήσεως γενομένης πρὸ 8 ἡμερῶν, ἄλλως ἐτιμωρεῖτο διὰ προστίμου (31), κατεδικάζετο δὲ πολλάκις καὶ εἰς ἀποκατάστασιν τῆς ἐκ τῆς ἀποχωρήσεώς του ἐπελθούσης τῷ διδασκάλῳ ζημίας.

Ὁ ἔχων συμπεπληρωμένον τὸ 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας του μαθητευόμενος ἠδύνατο εἰς ἀποκατάστασιν τῶν ὑπαιτιότητί του ἐπελθουσῶν τῷ διδασκάλῳ ζημιῶν (32).

Μαθητευόμενος παραμείνας παρά τινι διδασκάλῳ ἐπὶ ἓξμηνον δὲν ἠδύνατο νὰ ἱδρύσῃ ἐπὶ μίαν τριετίαν ἐργαστήριον ἐντὸς ἀκτίνος 300 μέτρων τοῦ ἐργαστηρίου τοῦ διδασκάλου του (33).

Ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ διδασκάλου του ὁ μαθητευόμενος δὲν ἠδύνατο νὰ ἱδρύσῃ ἐργαστήριον πλησίον τοῦ τοιούτου τοῦ τέως διδασκάλου του, ἵνα μὴ παραβλάψῃ τὰ συμφέροντα τῆς χήρας τούτου.

ΣΤ' Ὧραι ἐργασίας

Ἡ ἐργασία τῶν μαθητευομένων ἤρχιζε μίαν ὥραν μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, ὅτε ἤχει ἡ «marangona» δι' ἔναρξιν τῆς ἐργασίας καὶ διήρκει μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου. Ἡ ἐργασία διεκόπτετο ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν κατὰ τὴν 9 π.μ. διὰ πρόγευμα καὶ τὴν μεσημβρίαν διὰ φαγητόν (34).

Ἡ ἐργασία διεκόπτετο κατὰ τὴν νύκτα. Οἱ παραβάται κατεδικάζοντο εἰς πρόστιμον ἑνὸς χρυσοῦ δουκάτου (35). Ἐξαιρέσεις ὑπῆρχον μόνον διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις, εἰς ἃς ἡ ἐργασία παρείχετο ἐν κλειστῷ χώρῳ. Εἰς ταύτας ἡ ἐργασία ἠδύνατο νὰ παραταθῇ κατὰ τὸν χειμῶνα μέχρι τῆς 2ας νυκτερινῆς (36).

Ζ' Μισθοὶ μαθητευομένων

Ὁ καθορισμὸς τῶν μισθῶν τῶν μαθητευομένων ἀφίετο γενικῶς εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τοῦ διδασκάλου. Οὐχ ἧττον ὅμως εἰς τὰ διάφορα statuti περιείχοντο διατάξεις

(27) Ἴδε *Rodocanacchi*, τόμ. II. σελ. 357, 70, 148 καὶ 166 καὶ εἰς τόμ. I. σελ. 306 τὰ καταστατικὰ τῶν συντεχνιῶν τῶν κηροπλαστῶν, ἴδε ὡσαύτως καὶ σελ. 221.

(28) Ἴδε *Franchini*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 14, καὶ *Rodocanacchi*, τόμ. I. σελ. XLIII.

(29) . . . non deporre in gindizio contra il maestro. *Franchini*. σελ. 16.

(30) Μαθητευόμενος ὑβρίσας τὸν διδάσκαλόν του ἐτιμωρεῖτο διὰ προστίμου 3 livres, ὑβρίσας δὲ ἕτερον μαθητευόμενον διὰ προστίμου 1 livre. Ἴδε *Rodocanacchi*, τόμ. 2 σελ. 50.

(31) Ἴδε *Rodocanacchi*, ἔνθ' ἀνωτ. τόμ. I. σελ. 430 καὶ τόμ. II. σελ. 257. Ἴδε καὶ ἐν σελ. 366 τὸ statuto τῆς συντεχνίας τῶν στρωματοποιῶν, καθ' ὃ ἐὰν ὁ μαθητευόμενος ἐγκατέλειπε τὸν διδάσκαλον, ἔχανε τὸ ἥμισυ τῶν ὀφειλομένων μισθῶν του. Εἰς τὸ statuto τῆς ἐν Ρώμῃ συντεχνίας τῶν κηπήλων ἀνεγράφετο, ὅτι ὁ μαθητευόμενος δὲν ἠδύνατο νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν διδάσκαλόν του, εἰμὴ ἐὰν εἶχε σοβαρὸν παράπονον, οὗτινος τὴν σοβαρότητα ἔκρινον οἱ consuls τῆς συντεχνίας, ἄλλως ὁ διδάσκαλος ἐδικαιοῦτο νὰ ἀρνηθῇ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἡμίσεος τῶν μισθῶν του, ἀπηγορεύετο δὲ εἰς πάντα ἄλλον ἐργοδότην ἡ πρόσληψίς του ἄνευ συναινέσεως τοῦ πρώτου. Ἴδε *Rodocanacchi*, τόμ. I. σελ. 260 καὶ 365. Κατὰ τὸ καταστατικὸν τῆς ἐν Ρώμῃ συντεχνίας τῶν ξυλουργῶν, ἐὰν ὁ μαθητευόμενος ἐγκατέλειπε τὸν διδάσκαλόν του πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 1 3 τοῦ χρόνου, δι' ὃν προσελήφθη, ὤφειλε νὰ τοῦ καταβάλῃ ὅλα τὰ ἔξοδα μαθητείας. Ἐὰν εἶχε συμπληρώσει τὰ 2/3 τοῦ ἄνω χρόνου, ἔχανε τὸ δικαίωμα τῆς καταβολῆς τῶν μισθῶν του, ἐὰν δὲ εἶχε συμπληρώσει τὰ 5/6 τοῦ χρόνου, ἐδικαιοῦτο μόνον τὸ ἥμισυ τῶν μισθῶν του. Τέλος κατὰ τὸ καταστατικὸν τῆς συντεχνίας τῶν πλινθοποιῶν ἐὰν ὁ μαθητευόμενος ἀπεχώρει πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ χρόνου, δι' ὃν προσελήφθη, ἔχανε τὸ 1/3 τῶν μισθῶν του, ἐὰν δὲ ἐξεδιώκετο ἄνευ αἰτίας τῷ καταβάλλετο ἐπὶ πλέον 1/3 τῶν μισθῶν του. Ἴδε *Rodocanacchi*, τόμ. I. σελ. 438.

(32) Ἴδε *Rodocanacchi*, τόμ. II. σελ. 257.

(33) Ἴδε *Rodocanacchi*, τόμ. I. σελ. 400 καὶ τόμ. II. σελ. 256.

(34) Ἴδε *Roberti*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 50 καὶ *Franchini*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 10.

(35) Nissum maestro lavorante over fante ardischa over presuma lavorare afar lavorare de note e a chi lavorera paghi ducato uno d' oro, *Roberti*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 50.

(36) Ἴδε *Franchini*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 10.

καθορίζουσαι ἐπακριβῶς τὸ ὕψος αὐτῶν. Κατὰ τὴν Epoca Communale ἐν Πίζῃ ἡ Breve Pisani Communis τοῦ 1313 καθώριζε μερικοὺς μισθοὺς διδασκάλων, ἐργατῶν καὶ μαθητευομένων. Τὸ αὐτὸ ἴσχυε καὶ ἐν Φλωρεντίᾳ. Ἐν Ρώμῃ τὰ statuti τῶν διαφόρων συντεχνιῶν καθώριζον ἐπακριβῶς τοὺς μισθοὺς τῶν μαθητευομένων ([37]).

Οἱ μισθοὶ τῶν μαθητευομένων κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπελογίζοντο καθ' ἡμέραν, τὸ δὲ ποσὸν αὐτῶν ἐξηρτᾶτο ἐκ τοῦ εἴδους τῆς τέχνης καὶ τοῦ χρόνου μαθητείας. Ἐπίσης διέφερον κατὰ τὰς διαφόρους ἐποχὰς τοῦ ἔτους. Οἱ μισθοὶ κατὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνας ἦσαν κατώτεροι τῶν τοιούτων τῶν θερινῶν μηνῶν([38]). Περαιτέρω οἱ διδάσκαλοι ἔφερον τὰ ἔξοδα τῆς τροφῆς τοῦ μαθητευομένου ([39]).

Κατὰ τὰ statuti τῆς Ρώμης ὁ μισθὸς κατὰ κανόνα κατεβάλλετο εἰς τὸ τέλος τοῦ χρόνου, δι' ὃ, προσελήφθη, χωρὶς νὰ ἀποκλείηται καὶ ἡ προκαταβολὴ μέρους τοῦ μισθοῦ ([40]).

Ἐὰν μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως μαθητείας ὠφείλοντο εἰς τοὺς μαθητευομένους μισθοί, ἐπετρέπετο εἰς τούτους νὰ προσφύγουν εἰς τοὺς consuli τῆς συντεχνίας καὶ νὰ ζητήσουν τὴν παρέμβασίν των διὰ τὴν καταβολὴν τούτων ([41]).

Τὰς μεταξὺ μαθητευομένων καὶ διδασκάλων ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν ὀφειλομένων μισθῶν διαφορὰς ἔκρινον οἱ consuli τῶν σωματείων, ἀσκοῦντες οἱονεὶ δικαστικὴν ἐξουσίαν. Οὗτοι ἠλεγχον τὰ βιβλία τῶν διδασκάλων. Ὁσάκις ἐκ τῆς ἐρεύνης τῆς ὅλης διαφορᾶς προέκυπτεν, ὅτι ὁ μαθητευόμενος συνειδότως ἔλαβε πλείονα τῶν δικαιουμένων, ἐξεδιώκετο ἐκ τῆς συντεχνίας ([42]).

Η' Διάρκεια συμβάσεως μαθητείας

Ἡ διάρκεια τῆς συμβάσεως μαθητείας ὡρίζετο ὑπὸ τῶν statuti. Αὕτη ἐποικίλλεν ἐκ τοῦ εἴδους τῆς τέχνης. Ὁ κανὼν ἦτο ὅτι ἡ παρὰ τῷ διδασκάλῳ μαθήτευσις ἔδει νὰ διαρκέσῃ τοὐλάχιστον τρία ἔτη. Αὕτη ἠδύνατο νὰ παραταθῇ πολλάκις καὶ μέχρι 12 ἐτῶν. Τοιαῦται περιπτώσεις δὲν ἦσαν σπάνιαι.

Οὕτω ὁ χρόνος μαθητείας παρὰ τῷ τεχνίτῃ κρυσταλλων ἦτο 10 ἐτῶν, παρὰ τῷ σιδηρουργῷ 6, παρὰ τῷ σχοινοποιῷ 4, παρὰ τῷ μακαρονοποιῷ τοὐλάχιστον 3 ἔτη, παρὰ τῷ φαρμακεμπόρῳ τὸ μέγιστον 10 ἔτη ([43]). Εἰς τινας περιπτώσεις δὲν ὡρίζετο ὑπὸ τῶν statuti ἐπακριβῶς ὁ χρόνος μαθητεύσεως· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἦσαν ἐλεύθεροι οἱ συμβαλλόμενοι νὰ ὁρίσουν τοῦτον ([44]). Εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἓν σύμφωνον μαθητείας (statute of apprentices) τοῦ 1563 καθώριζε τὸν χρόνον τῆς ὑποχρεωτικῆς μαθητεύσεως γενικῶς εἰς 7 ἔτη ([45]).

Θ' Λύσις τῆς συμβάσεως μαθητείας

Τόσον εἰς τὰ capitolari Veneziani, ὅσον καὶ εἰς τὰ statuti τῆς Ρώμης, εὑρίσκονται διατάξεις, αἵτινες καθώριζον τὰ τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως μαθητείας. Κατ' αὐτὰ ἡ σύμβασις ἐλύετο μόνον ἐκ δεδικαιολογημένης αἰτίας καὶ μετὰ προηγουμένην καταγγελίαν ([46]).

(37) Ὁ μισθὸς εἰς τοὺς μαθητευομένους κουρεῖς καθωρίζετο εἰς ἕνα δουκᾶτον μηνιαίως, εἰς τοὺς ἐριουργοὺς 3 paoli ἡμερησίως, εἰς τοὺς κεντητὰς 4 giuli ἡμερησίως, εἰς τοὺς οἰκοδόμους 4 - 6 giuli ἡμερησίως, ἀναλόγως τῆς ἱκανότητος ἑκάστου, εἰς τοὺς λεπτουργοὺς 15 giuli μηνιαίως καὶ εἰς τοὺς κηπουροὺς 2 bolognini ἑβδομαδιαίως. *Rodoccanacchi*, τόμ. I. σελ. XGIII.

(38) Ἡ θερινὴ περίοδος διήρκει ἀπὸ 1 Μαρτίου μέχρι 1 Ὀκτωβρίου. *Franchini*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 9 - 10. Ἴδε καὶ Statuta urbis Ferrariae nuper reformata. AD. MDLXVII Liber VII pag. 220 C. XXX.

(39) Εἰς τὸ statuto τῆς συντεχνίας τῶν ξιλουργῶν περιείχετο διάταξις, καθ' ἣν ἐὰν ὁ μαθητευόμενος ἐγκατέλειπε τὸν διδάσκαλόν του πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 1/3 τοῦ χρόνου, δι' ὃν προσελήφθη, ὑπεχρεοῦτο νὰ ἐπιστρέψῃ τὴν ἀξίαν τῆς παρασχεθείσης τροφῆς, ἥτις ἀπετιμᾶτο εἰς 3 σκοῦδα μηνιαίως, ἐὰν δὲ τὸν ἐγκατέλειπε πρὸ τῆς συμπληρώσεως τῶν 2/3 ἐστερεῖτο παντὸς δικαιώματος ἐπὶ τοῦ μισθοῦ του. Ἴδε *Rodoccanacchi*, τόμ. I. σελ. XCIII.

(40) Ἴδε *Rodoccanacchi*, τόμ. I. σελ. 449. Κατὰ τὸ statuto τῆς συντεχνίας τῶν ἐριουργῶν ὁ ἐργοδότης ἔδει νὰ καταβάλλῃ τὸν μισθὸν καθ' ἕκαστον Σάββατον. Ἐὰν ἐβράδυνε, ἠδύνατο νὰ ὑποχρεωθῇ ἀπὸ τοὺς consuli τῆς συντεχνίας εἰς καταβολὴν τοῦ διπλασίου. *Rodoccanacchi*, τόμ. II σελ. 60. Ὁμοίως τὸ statuto τῆς συντεχνίας τῶν βυρσοδεψῶν *Rodoccanacchi*, τόμ. II σελ. 166.

(41) Ἴδε statuto συντεχνίας ξενοδόχων ἐν *Rodoccanacchi*, τόμ. Α' σελ. 219.

(42) Ἴδε *Rodoccanacchi*, τόμ. I. σελ. XCIII.

(43) Ἴδε *Franchini*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 881, καὶ *Rodoccanacchi*, τόμ. I. σελ. LIV. Διὰ τοὺς πλουσίους ἐν Ρώμῃ ἀπητεῖτο ἑπτὰς ἄσκησις καὶ δὴ 4 ἐτῶν ὡς ὑπηρέτου καὶ 3 ἐτῶν ὡς μαθητευομένου. *Rodoccanacchi*, τόμ. 2. σελ. 131.

(44) Τοιοῦτόν τι συνέβαινε μὲ τοὺς μικρεμπόρους καὶ κασσιτεριωτάς. Ἴδε *Franchini*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 16.

(45) Τὸ ἀνω statuto καθώριζε ἀπαύτως τὰς ὑποχρεώσεις τῶν συμβαλλομένων ἐν τῇ συμβάσει μαθητείας καὶ τέλος περιεῖχε διάταξιν, καθ' ἣν οἱ μισθοὶ τῶν μαθητευομένων προσδιωρίζοντο ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδικου. Ἴδε *Franchini*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 16.

(46) Κατὰ τὰ ἐν Ρώμῃ statuti ἡ τοιαύτη καταγγελία ἔδει νὰ γίνῃ πρὸ 8 ἡμερῶν. Ἴδε *Rodoccanacchi*, τόμ. I. σελ. XCII.

Ἡ σύμβασις μαθητείας ἐλύετο: α) διὰ τῆς συμπληρώσεως τῆς ὡριαθείσης περιόδου μαθητείας καὶ προφανῶς μετὰ τὴν ἐπιτυχῆ ἔκβασιν τῶν ἐξετάσεων, εἰς ἃς ὑπεβάλλετο ὁ μαθητευόμενος, β) δι' εὔλογον αἰτίαν (giusta causa), ἥτις ἐκρίνετο ὑπὸ τῆς autorita corporativa. Ἐὰν ἡ αἰτία λύσεως ἐβάρυνε τὸν μαθητευόμενον, οὗτος ἀπεκλείετο νὰ συνάψῃ νέαν σύμβασιν μετ' ἄλλου διδασκάλου, γ) ἐὰν ὁ μαθητευόμενος τρὶς ἀπεμακρύνετο ἐκ τῆς συντεχνιακῆς ὀργανώσεως ἢ ἄλλου ἐπαγγελματικοῦ σωματείου λόγῳ πειθαρχικῶν παραπτωμάτων ἢ λόγῳ ἀνυπακοῆς ἢ δι' ἐγκληματικότητα τοῦ μαθητευομένου. Εὔλογον αἰτίαν διὰ τὸν μαθητευόμενον ἀπετέλει καὶ ἡ καταχρηστικὴ ἄσκησις τῆς ἐξουσίας τοῦ διδασκάλου, δ) λόγῳ θανάτου τοῦ μαθητευομένου, στ) ἀμοιβαίᾳ συναινέσει κατόπιν ἀδείας τῶν consuli τῆς συντεχνίας ἢ τῶν giudici consoglieri (47) καὶ ε) δι' ἀμέλειαν τοῦ μαθητευομένου ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του ἢ τοῦ διδασκάλου περὶ τὴν διδασκαλίαν (48).

Γ' Ὀργάνωσις τῶν μαθητευομένων

Κατὰ τὸν μεσαίωνα ἅπαντες οἱ ἀσκοῦντες ἐπάγγελμά τι ἦσαν ὠργανωμένοι εἰς συντεχνίας. Εἰς τὰς συντεχνίας ταύτας ὑπεχρεοῦντο νὰ ἐγγράφωνται καὶ οἱ μαθητευόμενοι καταβάλλοντες δικαίωμα ἐγγραφῆς (49).

Ἐκτὸς τῆς τοιαύτης ὑποχρεωτικῆς ὀργανώσεως τῶν μαθητευομένων, οὗτοι πολλάκις ἠνοῦντο εἰς ἴδια σωματεῖα ἐπὶ τῷ ἀποκλειστικῷ σκοπῷ τῆς ὑποστηρίξεως τῶν συμφερόντων των. Τὰ σωματεῖα ταῦτα ἐτέλουν πάντοτε ὑπὸ τὴν ἐξάρτησιν τῶν τοιούτων τῶν ἐργοδοτῶν των(*).

Εἰς τὰ σωματεῖα ἐνεγράφοντο ὑποχρεωτικῶς καὶ τὰ τέκνα τῶν ἐργοδοτῶν, ἐφ' ὅσον εἰργάζοντο παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει τοῦ πατρός των, πλὴν ἀπηλλάσσοντο τῆς καταβολῆς δικαιώματος ἐγγραφῆς. Οἱ μαθητευόμενοι κατέβαλλον μηνιαίαν εἰσφορὰν (51), ὅπως καὶ οἱ διδάσκαλοι. Διὰ τὴν τοιαύτην εἰσφορὰν ἦσαν ὑπεύθυνοι ἔναντι τοῦ ταμείου τῆς συντεχνίας οἱ διδάσκαλοι, δι' ὃ καὶ οἱ τελευταῖοι παρεκράτουν ταύτας ἐκ τῶν μισθῶν τῶν μαθητευομένων.

Ἡ διοίκησις τῶν σωματείων τῶν μαθητευομένων εἶχε δικαίωμα νὰ μεταβαίνῃ εἰς τὰ καταστήματα ἢ ἐργαστήρια καὶ νὰ ἐλέγχῃ ἐὰν τηροῦνται αἱ διατάξεις τοῦ καταστατικοῦ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρ' ἑκάστῳ μαθητευομένων. Ἐὰν ὁ ἐργοδότης ἠρνεῖτο νὰ παράσχῃ πληροφορίας ἐδιώκετο ἐνώπιον τῶν Magistrats capitolins.

ΙΑ' Ἐξετάσεις μαθητευομένων

Ὡς ἐν ἀρχῇ ἐλέχθη, διὰ νὰ παρακωλυθῇ ἡ διάδοσις τῶν τεχνῶν εἰς εὐρὺν κύκλον καὶ ἀποφευχθῇ ἡ δημιουργία νέων ἐπαγγελματιῶν, εἰς τὰ statuti τῶν διαφόρων συντεχνιῶν περιελήφθησαν διατάξεις περὶ ὑποχρεωτικῆς ὑποβολῆς τῶν μαθητευομένων, μετὰ τὸ πέρας τῆς μαθητείας, εἰς ἐξετάσεις διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῆς ἰδιότητος τοῦ τεχνίτου. Τοιαῦται δια-

(47) Τοῦτο ἐγένετο ἐν Πίζῃ καὶ Ρώμῃ. Ἴδε *Rodoccanacchi*, τόμ. II, σελ. 257.

(48) Ἴδε *Franchini*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 16 καὶ 359 - 362, *Roberti*, ἔνθ' ἀνωτ. καὶ *Pergolesi*, Struttura di antichi statuti di organisazione professionale in Dirit. Lavoro 1933, σελ. 417.

(49) Εἰς τὸ statuto τοῦ ἔτους 1317 τοῦ ἐν Ρώμῃ σωματείου τῶν ἐμπόρων τὸ δικαίωμα ἐγγραφῆς ἦτο 10 livres. Εἰς ἕτερα statuti, ὡς τῶν μικρεμπόρων ἦτο 5 solidi, τῶν καπήλων 1 σκοῦδον, τῶν ζωγράφων 2 δουκᾶτα καὶ εἰς τὰ πλέον ἐπικερδῆ ἐπαγγέλματα 20 - 25 σκοῦδα. Διὰ τοὺς ἀλλοδαποὺς μαθητευομένους τὸ δικαίωμα ἐγγραφῆς ἦτο κατὰ πολὺ μεγαλύτερον. Οὕτω τὰ statuti τῶν σωματείων τῶν ἐμπόρων καθώριζον δι' αὐτοὺς δικαίωμα ἐγγραφῆς 10 florins, τοῦ τῶν κρεοπωλῶν 4 florins ἀντὶ τῶν 3 καὶ τοῦ τῶν χρυσοχόων 30 livres ἀντὶ 25 τοιούτων, *Rodoccanacchi*, τόμ. Α' σελ. LX.

(50) Τοιαῦτα σωματεῖα ἦσαν ἐλάχιστα, εἰς δὲ τὴν Ρώμην μόνον τέσσαρα καταστατικὰ τοιούτων σωματείων ὑπάρχουν καὶ δὴ τῶν μακαρονοποιῶν, τῶν ραπτῶν, τῶν ὑποδηματοποιῶν καὶ χρυσοχόων, πλὴν εἶναι βέβαιον ὅτι ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ὑπῆρξε μεγαλύτερος. Ἐκ τῆς μελέτης τοῦ ὅλου θεσμοῦ προκύπτει, ὅτι καὶ οἱ μαθητευόμενοι κηπουροί, μυλωθροί, ἀλλαντοποιοὶ καὶ πανδοχεῖς εἶχον ἰδίας ἑνώσεις κατὰ τὸ πρότυπον τῶν διδασκάλων των, ἴδε *Rodoccanacchi*, τόμ. Α' σελ. CVI.

(51) Ἐν Ρώμῃ αὕτη ἀνήρχετο εἰς 1 grosso.

τάξεις περιελήφθησαν τὸ πρῶτον εἰς τινα statuti τῶν συντεχνιῶν τῶν πόλεων τῆς Βορείου Ἰταλίας, βραδύτερον εἰς τοιαῦτα τῆς Ρώμης (52). Κατὰ τὸν 16ον αἰῶνα δὲν ὑπῆρχε statuto, εἰς ὃ νὰ μὴ περιέχωνται τοιαῦτα περὶ ἐξετάσεων διατάξεις.

Ἡ δοκιμασία τῶν ὑποψηφίων τεχνιτῶν συνίστατο εἰς τὴν κατασκευὴν εἴτε ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς, εἴτε ἐντὸς τοῦ ἐργαστηρίου τοῦ διδασκάλου καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τούτου ἑνὸς καλλιτεχνήματος ἢ μιᾶς σειρᾶς ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα ὁρίζει εἰδικώτερον τὸ statuto τῆς συντεχνίας (53). Εἰς ὡρισμένας συντεχνίας (ὡς τῶν φαρμακεμπόρων, βιβλιοπωλῶν, κουρέων κλπ.) οἱ ὑποψήφιοι ὑφίσταντο δύο σειρὰς ἐξετάσεων, εἰς τινας δέ, ὡς τῶν ἰατρῶν, τρεῖς. Ταῦτα περιεῖχον διατάξεις καὶ περὶ προφορικῶν ἐξετάσεων ἐνώπιον ἐπιτροπῆς, ἣν ἀπετέλουν εἰδικοὶ ἐξεταστὴ διοριζόμενοι ἰσοβίως ἢ δι' ἓν ἔτος, ἐπὶ ὕλης καθοριζομένης ὑπὸ τῶν καταστατικῶν (54).

Ὁ μαθητευόμενος μετὰ τὴν ἐπιτυχῆ ἐξέτασιν ἐδικαιοῦτο νὰ ἐγγραφῇ ὡς μέλος τοῦ σωματείου καὶ νὰ ἱδρύσῃ ἴδιον ἐργαστήριον ἢ κατάστημα ἢ νὰ συνεταιρισθῇ μὲ ἕτερον ἔχοντα τοιοῦτο. Τὰ νέα μέλη ἔδει νὰ ὀρκισθῶσιν ὑπακοὴν εἰς τοὺς consuli τῆς συντεχνίας, ὅτι θὰ ἀσκήσωσι τιμίως τὸ ἐπάγγελμα, θὰ βοηθήσωσι τοὺς δυστυχοῦντας συναδέλφους των καὶ θὰ τηρῶσιν ἐπακριβῶς τὰς διατάξεις τοῦ καταστατικοῦ. Ἐπὶ τοῦ τελευταίου, διὰ νὰ μὴ δύνανται νὰ ἰσχυρίζωνται ἄγνοιαν τῶν διατάξεων, ὑπεχρεοῦντο ἅμα τῇ ἐγγραφῇ νὰ ἀγοράζουν ἓν ἀντίτυπον τοῦ καταστατικοῦ, ὅπερ ἐπωλεῖτο πολὺ ἀκριβά, πολλάκις μέχρις 20 giuli (55).

ΙΒ'. Θεσμὸς τῶν ὑπηρετῶν

Κατώτεροι κατὰ βαθμὸν ἐν τῇ ἱεραρχίᾳ τῶν ἔν τινι ἐργαστηρίῳ ἢ καταστήματι ἐργαζομένων ἦσαν οἱ ὑπηρέται. Διὰ τὴν πρόσληψιν τούτων ὑπῆρχον περιορισμοί. Εἴς τινα statuti ἀνεγράφετο ὅτι, διὰ νὰ γίνῃ τις μαθητευόμενος, ἔδει νὰ εἶχε χρηματίσει ὑπηρέτης. Πάντως οἱ ὑπηρέται εἶχον δικαίωμα νὰ συνάψουν σύμβασιν μαθητείας (56).

Οἱ ὑπηρέται ἔδει νὰ σέβωνται τοὺς ἐργοδότας των, οἱ ὁποῖοι ἐπίσης ἔδει νὰ συμπεριφέρωνται πρὸς αὐτοὺς ὅπως καὶ πρὸς τοὺς μαθητευομένους. Ἄσκησις βίας δὲν ἐπετρέπετο (57).

Μόναχον τῇ 18.12.1958

---

(52) Ἐκ τῶν ἀρχικῶν statuti τῶν συντεχνιῶν διατάξεις περὶ ὑποβολῆς τῶν μαθητευομένων εἰς ἐξετάσεις περιέχει τὸ τῶν οἰκοδόμων τοῦ ἔτους 1397. *Rodocanacchi*, τόμ. I. σελ. LIII.

(53) Κατὰ τὸ statuto τῆς συντεχνίας τῶν σιδηροπωλῶν (ἐν Ρώμῃ) ὁ ὑποψήφιος ἔδει νὰ κατασκευάσῃ ἀμέσως μίαν χύτραν μὲ στόμιον ἢ ἓν κλεῖθρον, ὅπερ ν' ἀνοίγῃ ἀπὸ τὰς δύο πλευράς, ἢ νὰ συγκολλήσῃ ἓν σιδηροῦν ἀντικείμενον ἢ ν' ἀκονίσῃ ἓν ἐργαλεῖον λιθοτόμου, *Rodocanacchi*, τόμ. I. σελ. LIII. Κατὰ τὸ τῶν πιλοποιῶν ἔδει νὰ κατασκευάσῃ δύο πίλους ὡρισμένων διαστάσεων καὶ βάρους, *Rodocanacchi*, τόμ. II. σελ. 137.

(54) Ἄξια ἰδιαιτέρας μνείας εἶναι τὰ statuti τῆς ἐν Ρώμῃ συντεχνίας τῶν κουρέων τῶν ἐτῶν 1478, 1559, 1593, 1615, 1641, 1713, 1783 καὶ 1846. Κατ' αὐτὰ οἱ ὑποψήφιοι κουρεῖς, οἵτινες ἦσαν περισσότερον χειρουργοὶ παρὰ κουρεῖς, δι' ὃ καὶ ἀπεκάλουν τοὺς ἰατροὺς «συναδέλφους», ἔδει νὰ γνωρίζουν ὅλας τὰς φλέβας τοῦ σώματος, νὰ θέτουν συκίας (βεντούζας), νὰ ἐφαρμόζουν καυτήρια καὶ νὰ ἐπιδένουν κατάγματα. Τὸ statuto μάλιστα τοῦ 1783 περιέχει διάταξιν, καθ' ἣν ὁ ὑποψήφιος ἔδει ν' ἀποδείξῃ, ὅτι εἶχεν ἐργασθῇ ἐπὶ 10-ετίαν ὡς ὑπηρέτης ἢ μαθητευόμενος καὶ ὅτι εἶχε σπουδάσει ἰατρικὴν εἰς Νοσοκομεῖον ἐπὶ 2ετίαν. Μαθητευόμενος ἀποτυχὼν τρὶς εἰς ἐξετάσεις δὲν ἠδύνατο νὰ προσέλθῃ, εἰ μὴ μετὰ παρέλευσιν 2ετίας.

(55) Ἴδε *Rodocanacchi*, τόμ. I. σελ. LIV.

(56) Εἰς τὸ statuto τῆς συντεχνίας τῶν σελλοποιῶν ἀνεγράφετο, ὅτι οἱ ὑπηρέται εἶχον δικαίωμα νὰ γίνουν μαθητευόμενοι μετὰ 3ετῆ ὑπηρεσίαν, εἰς τὸ τῶν πιλοποιῶν μετὰ 4ετῆ ὑπηρεσίαν καὶ εἰς τὸ τῶν περουκέρηδων μετὰ 7ετῆ τοιαύτην. Εἰς τὸ τελευταῖον ἀνεγράφετο, ὅτι ὁ ἐργοδότης δὲν ἠδύνατο νὰ προσλάβῃ πλέον τοῦ ἑνὸς καὶ ὤφειλε νὰ τὸν διατηρήσουν ἐπὶ 4 ἔτη, *Rodocanacchi*, τόμ. I. σελ. LVII καὶ II. σελ. 288.

(57) Ἐκ τῶν ἐν Ρώμῃ statuti μόνον εἰς τὸ τῆς συντεχνίας τῶν agricultori τοῦ 1407 ἀνεγράφετο, ὅτι «ὁ κύριος ἠδύνατο νὰ τιμωρήσῃ τὸν ὑπηρέτην του, ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ μὴ τοῦ θραύσῃ ὀστοῦν τι καὶ νὰ μὴ τὸν καταστήσῃ ἀνάπηρον» *Rodocanacchi*, τόμ. II. σελ. 137.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΛΗΨΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Άναγκαία κατά τόν Α.Ν. 1836/1951 ή ύπαρξις έπιχειρήσεως ή έκμεταλλεύσεως

Άναγκαστική πρόσληψις πολεμιστών κατά τό άρθρον 3 τού Α.Ν. 1836/1951.— Άνυπόχρεον τού Άμερικανικού Κολλεγίου Θηλέων Έλληνικού, κλάδου τού έν Νέα Υόρκη έδρεύοντος Άμερικανικού Συμβουλίου Έθελοντικών Όργανώσεων, είς άναγκαστικήν πρόσληψιν πολεμιστών τού Α.Ν. 1836/1951, άποτελούντος έκπαιδευτικήν όργάνωσιν μή κερδοσκοπικήν καί μή έμπίπτοντος είς τήν έννοιαν τού άρθρου 3 Α.Ν. 1836/1951.

Κατά τό άρθρον 1 τού ν. δ. 1286/1949 «περί φορολογικών άπαλλαγών καί άλλων διευκολύνσεων τού Άμερικανικού Συμβουλίου Έθελοντικών Όργανώσεων» (ΕΕΔ 8, 1050) τό Άμερικανικόν Συμβούλιον Έθελοντικών Όργανώσεων, άποτελούμενον έξ έκπαιδευτικών, φιλανθρωπικών καί ύγειονομικών όργανώσεων μή κερδοσκοπικών, συντηρουμένων κυρίως δι' ίδιωτικών είσφορών έξ Άμερικής, καί τών όποίων σκοπός είναι νά συνδράμη τόν Έλληνικόν λαόν, άποτελεί κλάδον τού έν Νέα Υόρκη έδρεύοντος Άμερικανικού Συμβουλίου Έθελοντικών Όργανώσεων.

Αί συγκροτούσαι τό έν λόγω Συμβούλιον Όργανώσεις ώς μέλη αύτής είναι αί κάτωθι 1)... 11) Κολλέγιον (Πήρς) Θηλέων (Έλληνικόν). 12)... 17)...

Έξ άλλου κατά τό άρθρον 8 τού αύτού ν.δ/τος ή ίσχύουσα νομοθεσία περί μισθωτών έν γένει είς ό,τι άφορᾷ τήν πρόσληψιν ύπαλλήλων ή έργατών, καταπολέμησιν τής άνεργίας, άπόλυσιν (έξαιρεσει τής ύπό τού νόμου 2112, ώς συνεπληρώθη, προβλεπομένης άποζημιώσεως διά καταγγελίαν συμβάσεως), ώς καί ή νομοθεσία περί μισθωτών παλαιών πολεμιστών έν γένει ή έν έπιστρατεύσει (έξαιρέσει τής παροχής έφεδρικού έπιδόματος νόμος 3514), δέν έχει έφαρμογήν έπί των μισθωτών τών Όργανώσεων - Μελών τού Α.Σ.Ε.Ο.

Τό ίστορικόν ήδη τής ύποθέσεως, έφ' ής ή κατωτέρω άπόφασις τής Όλομελείας τού Συμβουλίου τής Έπικρατείας, έχει ώς έξής:

Δι' άποφάσεως τού Κεντρικού Συμβουλίου προστασίας άπολυομένων έκ τού στρατού, ληφθείσης κατά τήν συνεδρίασιν αύτού τής 13ης Μαΐου 1957, έτοποθετήθη, βάσει τού άρθρου 3 § 1 τού ά.ν. 1836/1951, παρά τῷ έν Έλληνικῷ Άττικής Άμερικανικῷ Κολλεγίῳ Θηλέων πρόσωπον προστατευόμενον ύπό τού ά.ν. 1836/1951 ώς ύπάλληλος.

Τό έν λόγω Ίδρυμα, ίσχυριζόμενον ότι δέν άποτελεί έπιχείρησιν ή έκμετάλλευσιν έκ τών ύπαγομένων είς τάς διατάξεις τού ά.ν. 1836/1951 καί έπικαλούμενον σχετικήν άπαλλαγήν βάσει τού άρθρου 8 τού ν.δ. 1286/1949, δι' αίτήσεώς του ζήτησατο τήν άνάκλησιν τού διορισμού παρ' αύτῷ τού αίτούντος.

Τό Κεντρικόν Συμβούλιον προστασίας άπολυομένων έκ τού στρατού, έν ὄψει καί τής προκληθείσης σχετικώς ύπ' άριθ. 999/1957 γνωμοδοτήσεως τού Νομικού Συμβουλίου τού Κράτους, δι' άποφάσεώς του, ληφθείσης κατά πλειοψηφίαν κατά τήν συνεδρίασιν αύτού τής 2.11.1957, έδέχθη τήν άσκηθείσαν αίτησιν καί άνεκάλεσε τήν τοποθέτησιν τού πολεμιστού, έπί τῷ λόγῳ ότι τό περί ού έπρόκειτο Ίδρυμα δέν ύπάγεται είς τάς διατάξεις τού ά.ν. 1836/1951.

Κατά τής πράξεως ταύτης ήσκήθη ένώπιον τού Συμβουλίου τής Έπικρατείας ύπό τού πολεμιστού αίτησις άκυρώσεως.

***

Άφού ό Νομοθέτης τού άνωτέρω ν.δ. 1286/1949 ρητώς θεωρεί τάς έν αύτῷ Όργανώσεις μή κερδοσκοπικάς, δέν δύναται νά γίνη λόγος περί ύπάρξεως έν προκειμένῳ «έπιχειρήσεως» κατά τήν έννοιαν τού άρθρου 3 τού ά. ν. 1836/1951 (ΕΕΔ 14, 1105), ώς αύτη γίνεται δεκτή καί έν τῇ οίκονομικῇ έπιστήμῃ (βλέπε σχετικώς καί Α.Π. 304/1954, Όλομελείας, είσηγητής *Κ. Καυκᾶς*, ΕΕΔ 13, 454). Έν τούτοις ό νόμος 1836/1951 (άρθρον 3) άναφέρεται καί είς τάς έκμεταλλεύσεις, διά δέ τού κατά τήν οίκονομικήν έπιστήμην διδομένου όρισμού τής έκμεταλλεύσεως (*Α. Λιτζεροπούλου*, Ή καταγγελία τής συμβάσεως έρ-

γασίας μετά τὸ Ν. Δ. 424/1941, σελ. 15 ἐπ., *Ι. Ζάρρα*, Ἀνεργία καὶ ἐκ περιτροπῆς ἐργασία, σελ. 242-252, *Α. Χατζηδάκη*, Μισθωτός, Ἐπιχείρησις καὶ Ἐκμετάλλευσις, ΕΕΔ 2, 292, *Γ. Τρίμη*, Ὁ χαρακτηρισμὸς τοῦ ἐργοδότου ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Ἐργατικῇ Νομοθεσίᾳ, Ἐργατικὸν Δίκαιον Α', σελ. 121, πρβλ. καὶ *Α. Nikisch*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, ἑλλην. μετάφρ. σελ. 160, Α.Π. 304/1954, Ὁλομελείας, ἔνθ' ἀνωτ.) δι' αὐτῆς (τῆς ἐκμεταλλεύσεως) ἐπιδιώκεται τῇ βοηθείᾳ ὑλικῶν καὶ ἀύλων μέσων συνεχῶς ὡρισμένος σκοπός, ἄνευ πλεονάσματος (κέρδους), τεχνικὸς ἢ ἐπιστημονικός.

Ὑπὸ τοιαύτην ἔννοιαν καὶ ἡ Α.Π. 395/1946 (εἰσηγητὴς *Α. Θεοφίλου*, ΕΕΔ 6, 39) ἐχαρακτήρισεν ὡς ἐκμετάλλευσιν καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ Πατριωτικοῦ Ἱδρύματος ἀσκουμένην ὀργάνωσιν κοινωνικῆς προνοίας, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ τότε ἰσχύοντος ν.δ. 424/1941, ἀναφερομένου εἰς ἐκμεταλλεύσεις.

Ἐν τούτοις εἰς τὴν περίπτωσιν προέκυπτεν ἡ ἀπαλλαγὴ τῆς ἐν λόγῳ Ὀργανώσεως ἐκ τῆς εἰδικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 1286/1949, τὸ ὁποῖον, ἀπαλλάσσον τῆς ἐφαρμογῆς τῆς νομοθεσίας περὶ μισθωτῶν παλαιῶν πολεμιστῶν ἐν γένει, ἐξεφράσθη, κατὰ τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ, στενώτερον, ἀφοῦ ὁ αὐτὸς νομοθετικὸς λόγος συνέτρεχε καὶ διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς ὑποχρεώσεως εἰς ἀναγκαστικὴν πρόσληψιν τῶν ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 προστατευομένων προσώπων.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1879/1958, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Μ. Στασινόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Χαρμπούρης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Καζάκος, Β. Κουντούρης, Παρέδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Σ. Πάλλης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις α) τῆς ὑπ' ἀριθ. 42 τῆς 2 Νοεμβρίου 1957 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἀ.ν. 1836/1951, διὰ τῆς ὁποίας ἀνεκλήθη ἡ δι' ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου γενομένη τοποθέτησις τοῦ αἰτοῦντος εἰς τὸ Ἀμερικανικὸν Κολλέγιον Ἑλληνικοῦ, καὶ β) τοῦ ὑπ' ἀριθ. 60835/4465 τῆς 4 Νοεμβρίου 1957 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, διὰ τοῦ ὁποίου ἡ ρηθεῖσα ἀπόφασις ἀνεκοινώθη εἰς τὸν αἰτοῦντα. Ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, ἐμπροθέσμως κατατεθεῖσα, ἀσκεῖται παραδεκτῶς κατὰ μόνης τῆς πρώτης τῶν προσβαλλομένων πράξεων, διότι ἡ δευτέρα τούτων, ἀποτελοῦσα ἁπλῆν ἀνακοίνωσιν, δὲν εἶναι ἐκτελεστὴ διοικητικὴ πρᾶξις.

Ἡ ὑπὸ τοῦ ἐν Ἑλληνικῷ Ἀμερικανικοῦ Κολλεγίου Θηλέων «Πήρς Κόλλετζ» ἀσκηθεῖσα παρέμβασις, διώκουσα τὴν ἀπόρριψιν τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως καὶ τὴν διατήρησιν τῆς προσβαλλομένης πράξεως, εἶναι τύποις δεκτή.

Ἡ διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἀνακληθεῖσα τοποθέτησις ἐγένετο κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, διὰ τοῦ ὁποίου ὁρίζεται, ὅτι πᾶσα ἐπιχείρησις ἢ ἐκμεταλλευσις, ἡμεδαπὴ ἢ ἀλλοδαπή, οἱασδήποτε μορφῆς ἢ τύπου, ὡς καὶ αἱ ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις κοινῆς ὠφελείας μὴ ἐπιχορηγούμεναι ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ἔστω καὶ ἂν αὗται ἔχουν τὴν μορφὴν Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦν προσωπικὸν πλέον τῶν 15, ὑποχρεοῦνται, ὅπως προσλαμβάνωσι δυνάμει τοῦ νόμου τούτου πολεμιστὰς ἐκ τῶν μετασχόντων τῶν ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου 1940 μέχρι λήξεως τῆς κατὰ τοῦ Ἔθνους συμμοριακῆς δράσεως ἐπιστρατεύσεων κατὰ ποσοστὸν 7 ο/ο τοῦ παρ' ἑκάστης τούτων ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ, ἀνεξαρτήτως ὑπάρξεως ἢ μὴ κενῶν θέσεων.

Διὰ τοῦ ν. δ. 1286/1949, χαρακτηριζομένου ἐν τῷ προοιμίῳ αὐτοῦ ὡς ἀναγομένου εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ προγράμματος Ἀμερικανικῆς Βοηθείας, ὁρίζεται, ὅτι τὸ Ἀμερικανικὸν Συμβούλιον Ἐθελοντικῶν Ὀργανώσεων, ἀποτελούμενον ἐξ ἐκπαιδευτικῶν, φιλανθρωπικῶν καὶ ὑγειονομικῶν ὀργανώσεων, μὴ κερδοσκοπικῶν, συντηρουμένων κυρίως δι' ἰδιωτικῶν εἰσφορῶν ἐξ Ἀμερικῆς καὶ τῶν ὁποίων σκοπὸς εἶναι νὰ συνδράμῃ τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, ἀποτελεῖ κλάδον τοῦ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ἑδρεύοντος Ἀμερικανικοῦ Συμβουλίου Ἐθελοντικῶν Ὀργανώσεων, μεταξὺ δὲ τῶν κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην συγκροτουσῶν τὸ ἐν λόγῳ Συμβούλιον Ὀργανώσεων κατονομάζεται καὶ τὸ Κολλέγιον (Πήρς) Θηλέων (Ἑλληνικοῦ).

Τὸ Κολλέγιον τοῦτο, ἀποτελοῦν, κατὰ τὸν ἐκ τοῦ νόμου διδόμενον αὐτῷ χαρακτηρισμόν, ἐκπαιδευτικὴν ὀργάνωσιν μὴ κερδοσκοπικήν, ἀλλὰ συντηρουμένην κυρίως δι' ἰδιωτικῶν εἰσφορῶν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, δὲν ἐμπίπτει εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. δ. 1836/1951, μὴ δυνάμενον ἰδίᾳ νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀποτελοῦν ἐπιχείρησιν ἢ ἐκμετάλλευσιν. Κατ' ἀκολουθίαν νομίμως ἀνεκλήθη ἡ παρ' αὐτῷ γενομένη τοποθέτησις τοῦ αἰτοῦντος καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου προβαλλόμενος λόγος ἀκυρώσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Ἀκύρωσις ἀποφάσεως Συμβουλίου ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ συνέπειαι

Ἐπάνοδος ἐν ἰσχύϊ διὰ τῆς ἀπαγγελλούσης τὴν ἀκύρωσιν τῆς προσβαλλομένης διοικητικῆς ἀποφάσεων πράξεως εἰς τὸ πρὸ τῆς ἀκυρωθείσης πράξεως νομικὸν καθεστώς.—Ὑπερημερία ἔκτοτε τοῦ ἐργοδότου καὶ ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ.— Καταβολή, προκειμένου περὶ μισθωτοῦ καπνοβιομηχανίας, καὶ ἀξίας ἑνὸς κυτίου σιγαρέττων ἡμερησίως.— Δεδικασμένον ἐξ ὁριστικῆς καὶ τελεσιδίκου ἀποφάσεως.—Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ ὑπάρξεως ἀνωτέρας βίας ἐν τῇ κατ' ἄρθρ. 11 Α.Ν. 1836/1951 ἀνακλήσει τῆς διοικητικῆς τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου πράξεως καὶ περὶ μὴ ὀφειλῆς ἐξ αὐτοῦ μισθοῦ.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως εἶναι ἀκύρωσις ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας πράξεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ περὶ ἀντικαταστάσεως ὑποχρεωτικῶς κατ' ἄρθρον 3 ἀ.ν. 1836/1951 τοποθετηθέντος παρ' ἐπιχειρήσει πολεμιστοῦ.

Ἀφοῦ τόσον κατὰ τὰ ἄρθρα 46 καὶ 50 § 1 τοῦ νόμου 3713/1928, ὡς τὸ δεύτερον τούτων ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 5468/1932, ὅσον καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 19 τοῦ ν.δ. 3830/1958 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 3713/1928» (ΕΕΔ 17, 947), ἡ δεχομένη τὴν αἴτησιν ἀκυρώσεως ἀπόφασις ἀπαγγέλλει τὴν ἀκύρωσιν τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ἐπαγομένη νόμιμον αὐτῆς κατάργησιν ἔναντι πάντων, ὑπῆρχεν ἐν προκειμένῳ καὶ διὰ τὸ πολιτικὸν δικαστήριον ἐκ τῆς ἀκυρωτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δεδικασμένον (οὕτω καὶ Α.Π. 416/1955, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 14, 764, Α.Π. 323/1956, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 15, 707, Α.Π. 665/1956, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 16, 85).

Ἐκ τῆς ἀκυρώσεως τῆς διοικητικῆς αὐτῆς πράξεως ὁ ἐργοδότης περιῆλθεν εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ (ἄρθρον 340, 656 Α.Κ.) καὶ κατέστη ὑπόχρεως εἰς παροχὴν τοῦ μισθοῦ, χωρὶς νὰ τίθηται ζήτημα, ὡς δέχεται ἡ παρατιθεμένη ἀπόφασις, ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ νομολογηθέντα (Α Π. 323/1956, εἰσηγητὴς Σ. *Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 15, 707) ὑπάρξεως διὰ τὸν ἐργοδότην περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, ἤτοι τῆς ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς ἀνακλήσεως τῆς τοποθετήσεως, ἀφοῦ αὕτη ἐγένετο αἰτήσει τοῦ ἐργοδότου.

Ἐπὶ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ δικαιοῦται ὁ τελευταῖος νὰ ἀπαιτήσῃ παρ' αὐτοῦ τὸν μισθόν, ἐκεῖνον ἀκριβῶς, τὸν ὁποῖον θὰ ἀπεκόμιζεν ἐργαζόμενος (*Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, β' ἔκδοσις, σελ. 478, Α.Π. 607/1950, εἰσηγητὴς *Ι. Ἀποστολόπουλος*, ΕΕΔ 10, 114, Α.Π. 154/1955, εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 14, 405).

Ἀφοῦ δὲ ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ μισθοῦ εἶναι εἰς τὴν περίπτωσιν καὶ ἡ παροχὴ ἑνὸς κυτίου σιγαρέττων, τὸ ὁποῖον παρείχετο ἐν προκειμένῳ εἰς τὸν μισθωτόν, ἐργαζόμενον ἐν καπνοβιομηχανίᾳ (βλέπε καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρ. 653, ἀριθ. 55, Α.Π. 69/1948, εἰσηγητὴς *Ν. Πλατύκας*, ΕΕΔ 7, 235), ἡ ἐν λόγῳ δικαστικὴ ἀπόφασις ἐπιδικάζει καὶ τὴν ἀξίαν τῆς παροχῆς αὐτῆς κατὰ τὸ αὐτὸ μέτρον τῆς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 69/1948 ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως.

Πρωτοδίκου Πειραιῶς 1083/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Γ. Κώνστας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σαπουνάκης, Χ. Σιδέρης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων ἰσχυρίζεται, ὅτι ἐτοποθετήθη δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 70/15.11.1954 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας τῶν ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ὡς ἐργατοτεχνίτης παρὰ τῇ ἐναγομένῃ καὶ ὅτι ὡς τοιοῦτος εἰργάσθη ἔκτοτε συνεχῶς μέχρι τῆς 8.8.1957, ὅτε αὐτὴ ἔπαυσε νὰ δέχηται τὰς ὑπηρεσίας του, λόγῳ τοῦ ὅτι δι' ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἄνω Κεντρικοῦ Συμβουλίου ἀνεκλήθη ἡ τοποθέτησίς του, πλὴν ὅμως ἡ τοιαύτη ἀνακλητικὴ ἀπόφασις ἠκυρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1026/1958 ἀποφάσεως τοῦ Σ. Ε., αἰτεῖται δέ, συνεπείᾳ τῆς ἐντεῦθεν ὑπερημερίας τῆς ἐναγομένης περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, τὴν ὑποχρέωσιν ταύτης εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἀπὸ 6.6.1953 μέχρι τῆς 6.8.1958 ἀποδοχῶν του (διότι ἔχει ἐγείρει καὶ προγενεστέραν ἀγωγὴν ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας), ὡς καὶ τῆς ἀξίας ἑνὸς κυτίου σιγαρέττων, καταβαλλομένου αὐτῷ κατὰ συμφωνίαν σὺν τῷ νομίμῳ ἡμερομισθίῳ. Οὕτως ἔχουσα ἡ ἀγωγὴ αὕτη, νόμῳ βάσιμος εἶναι, στηριζομένη ἐπὶ τῶν ἄρθρων 648, 653, 656 καὶ 349 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 50 τοῦ νόμου 3713/1928, ἐξ οὗ προκύπτει ὅτι διὰ τῆς ἀπαγγελλούσης τὴν ἀκύρωσιν τῆς προσβαλλομένης πράξεως (ἐν προκειμένῳ τῆς ἀποφάσεως τοῦ κατὰ ἄρθρον 2 νόμου 1836/1951 οἰκείου Συμβουλίου) ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἐπανέρχεται ἐν ἰσχύϊ τὸ πρὸ τῆς ἀκυρωθείσης πράξεως νομικὸν καθεστὼς καὶ ἐξακολουθεῖ συνεπῶς ὑφισταμένη ἡ ἐργασιακὴ σχέσις, ἡ βάσει τοῦ νόμου 1836/1951 δημιουργηθεῖσα, ὁ δὲ ἐργοδότης εἶναι ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς ἀπολύσεως ἐν ὑπερημερίᾳ ὀφείλων τοὺς μισθοὺς τοῦ οὕτως ἀπολυθέντος

έργατοτεχνίτου κατ' άρθρον 656, έν συνδυασμῷ πρὸς τὸ άρθρον 349 Άστικοῦ Κώδικος (Α.Π. 665/1958, ΕΕΔ 16, 84. Α. Π. 650/1955, ΕΕΔ 15, 11) καὶ άπορριπτέα τὰ έναντία ὑπὸ τῆς έναγομένης ὑποστηριζόμενα καὶ ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς προαναφερθείσης διατάξεως τοῦ άρθρου 50 τοῦ νόμου 3713/1928. Ειδικώτερον τὸ αἴτημα τῆς άγωγῆς περὶ καταβολῆς τῆς άξίας ἑνὸς κυτίου σιγαρέττων ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ὑπερημερίας τοῦ έναγομένου (9.8.195) εἶναι νόμιμον ὡς πρὸς τὸ ἀποτιμούμενον ποσὸν δραχμῶν ἡμερησίως διὰ τὴν προμήθειάν του ἐκ τῆς άγορᾶς καὶ οὐχὶ καὶ ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τὸ άναλογοῦν εἰς φόρον τοῦ Δημοσίου, οὗτινος άπαλλάσσονται οἱ έργάται καπνοβιομηχανίας, διότι τοῦτο δὲν ἔχει τὸν χαρακτῆρα προσθέτου παροχῆς μισθοῦ άλλ' εἶναι άπλῶς άπαλλαγὴ άπὸ φορολογίας εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου (Α. Π. 69/ 948, ΕΕΝ ΙΕ', 308).

Ἡ ὁριστικὴ καὶ τελεσίδικος άπόφασις, ἡ ὁποία ἔκρινε μεταξὺ τῶν ἰδίων διαδίκων περὶ τοῦ αὐτοῦ άξιουμένου δικαιώματος, βάσει τῶν αὐτῶν γενεσιουργῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, θεμελιώνει, κατὰ τὰ άρθρα 273 § 2 καὶ 274 Πολ. Δικ., δεδικασμένον, ἕνεκα τοῦ ὁποίου, ἐπὶ τῇ ἐνστάσει ἐκείνου, ὁ ὁποῖος άντλεῖ ἐντεῦθεν ἔννομον συμφέρον, άπαγορεύεται ἡ ἐν τῇ νέᾳ δίκῃ μεταξὺ τῶν αὐτῶν προσώπων περὶ τοῦ ἰδίου δικαίου ἐκ τῶν αὐτῶν πραγματικῶν περιστατικῶν άπορρέοντος ἐπανεξέτασις τῶν κριθέντων (Α.Π. 373/1956, ΕΕΔ 15, 954, Α.Π. 201/1948, ΕΕΝ ΙΕ', 499), ἐκτείνεται δὲ τὸ τοιοῦτο δεδικασμένον καὶ ἐπὶ ἐκείνων τῶν δικαίων, ἅτινα τὸ άρμόδιον δικαστήριον, ὡς ἔχοντα ἐπιρροὴν εἰς τὴν δίκην, κατὰ τὰ άρθρα 225, 226 καὶ 234 § 2 Π.Δ., ἐξήτασε καὶ ἐφ' ὧν ἔκρινε παρεμπιπτόντως, ἔστω καὶ ἐν μόνῳ τῷ αἰτιολογικῷ (Α.Π. 115/1951 καὶ 30/1951, Θέμ. Β' 287 καὶ 177).

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῆς προσαγομένης ἐν κεκυρωμένῳ άντιγράφῳ καὶ ἐπικαλουμένης ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ὑπ' άριθ 3810 ἐ.ἔ. άποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς προκύπτει ὅτι ἐν προηγουμένῃ δίκῃ μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων ἐκρίθη, ὅτι ὁ ἐνάγων, συγκεντρῶν τὰς ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 836/1951 ὁριζομένας προϋποθέσεις, ἐτοποθετήθη δι' άποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας άπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ληφθείσης κατὰ τὴν ὑπ' άριθ. 70/15.11.1954 συνεδρίασιν αὐτοῦ παρὰ τῇ έναγομένῃ ἑταιρίᾳ, ἵνα προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του ὡς έργατοτεχνίτης εἰς τὸ ἐνταῦθα έργοστάσιον αὐτῆς, ὅτι οὗτος εἰσάσθη ὡς τοιοῦτος ἔκτοτε μέχρι τῆς 8.8.1957 άντὶ ἡμερομισθίου άνερχομένου κατὰ τὴν ὡς ἄνω χρονολογίαν εἰς δραχμὰς 53, ὅτι άπὸ τῆς ἰδίας χρονολογίας αὕτη ἔπαυσε νὰ άποδέχηται τὰς ὑπηρεσίας του λόγῳ τοῦ ὅτι κατόπιν αἰτήσεώς της πρὸς τὸ ὡς ἄνω Συμβούλιον άνεκλήθη κατ' άρθρ. 11 τοῦ ἀ. ν. 1836/2951 ἡ παρ' αὐτῇ τοποθέτησίς του διὰ τῆς ὑπ' άριθ. 4/30.7.1957 άποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τούτου, ἐκδοθείσης ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ άρθρου τούτου, ὡς άντικατεστάθη διὰ τοῦ άρθρου 20 τοῦ ν.δ. 2657/1953, τασσομένης τριακονθημέρου προθεσμίας άπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ άντικαταστάσεως αἰτήσεως, ὅτι ὅμως ὁ ἐνάγων δι' αἰτήσεώς του πρὸς τὸ Σ. Ε. τὴν 30.9.1957 ἠτήσατο τὴν άκύρωσιν τῆς άνωτέρω ὑπ' άριθ. 4/1957 άνακλητικῆς άποφάσεως τοῦ ρηθέντος Συμβουλίου ἀ.ν. 1836, ἣν καὶ ἐπέτυχεν, ἐκδοθείσης τῆς ὑπ' άριθ. 1026/1958 άποφάσεώς του, δι' ἧς, άκυρωθείσης τῆς προσβληθείσης άνωτέρω άποφάσεως, ἐπανῆλθεν ἐν ἰσχύϊ τὸ πρὸ ταύτης νομικὸν καθεστὼς καὶ κατὰ τὴν ἡμετέραν γνώμην, δι' ὃ καὶ ἐπεδίκασε τῷ ἐνάγοντι ἡ άπόφασις αὕτη (τοῦ Πρωτοδικείου), κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοβαθμίου τοιαύτης, λόγῳ τῆς ὑπερημερίας της περὶ τὴν άποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του (άκύρου οὔσης τῆς κατὰ τὴν 8.8.1957 άπολύσεώς του), τὰς άποδοχὰς τῆς έργασίας του μέχρι τῆς 5.6.1958 ἐκ δραχμῶν 13.038 (ἡμερομ. 246Χ 53 δραχ.), κριθέντος ἐξ άλλου ὡς άβασίμου τοῦ ἰσχυρισμοῦ τῆς έναγομένης ὅτι δὲν τελεῖ ἐν ὑπερημερίᾳ, διότι άπέλυσε τὸν ἐνάγοντα λόγῳ άνωτέρας βίας, ἤτοι κατ' ἐπιταγὴν τῆς άρχῆς, ὡς καὶ ἤδη ἰσχυρίζεται, καὶ δὴ δυνάμει τῆς ὡς ἄνω περὶ άντικαταστάσεως αὐτοῦ άποφάσεως τοῦ Συμβουλίου προστασίας άπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ, ὅστις ἰσχυρισμὸς καὶ κατὰ τὴν κρίσιν μας, μορφωθεῖσαν ἐκ τῆς ἐν γένει διαδικασίας, άπορριπτέος τυγχάνει, διότι, ὡς ἐκρίθη καὶ ὑπὸ τῆς άνωτέρω τελεσιδίκου άποφάσεως, ἡ τοιαύτη άντικατάστασις τούτου προεκλήθη ὑπ' αὐτῆς τῆς ἰδίας συνεπείᾳ τῆς άπὸ 12.7.1957 αἰτήσεώς της πρὸς τὸ εἰρημένον Συμβούλιον καὶ συνεπῶς οὐδεὶς λόγος δύναται νὰ γίνῃ περὶ άνωτέρας βίας, ἅτε ἐλλείποντος ἑνὸς ἐκ τῶν οὐσιωδῶν στοιχείων ταύτης, ἤτοι τοῦ άπροβλέπτου (ὅλως ἐξαιρετικῆς φύσεως καὶ μὴ προσδοκωμένου) τῆς ἐπελεύσεως τοῦ τυχηροῦ γεγονότος (Α.Π. 263/1951, ΞΕΝ ΙΗ' 689, Ε.Ν. 17/1949, ΕΕΝ ΙΖ' 199). Διὰ τὰ άνωτέρω θέματα ἡ ὡς ἄνω άπόφασις άποτελεῖ δεδικασμένον ὡς πρὸς τὴν ὑπὸ κρίσιν άγωγήν, διὼκουσαν τὴν ἐπιδίκασιν τῷ ἐνάγοντι άποδοχῶν μεταγενεστέρου χρόνου άπὸ τῆς 6.6.1958 μέχρι τῆς 6.8.1958 (ὡς καὶ τῆς άξίας τοῦ προαναφερθέντος εἴδους) λόγῳ τῆς συνεχισθείσης ὑπερημερίας τῆς έναγομένης, ἀρνουμένης τὰς ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος προσφερομένας αὐτῇ ὑπηρεσίας, τῆς τοιαύτης άσκήσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐνάγοντος, ἐμπλακέντος εἰς τοιοῦτον δικαστικὸν άγῶνα, μὴ ὑπερβαινούσης κατὰ τὴν κρίσιν μας τὰ ὅρια τοῦ άρθρου 281 Άστικοῦ Κώδικος, ὡς ἀβασίμως ὑποστηρίζει ἡ έναγομένη.

ΑΝΕΡΓΙΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΩΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΙΣ ΔΙ' ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΝ ΠΡΟΣΛΗΨΙΝ

Έκτασις κατὰ ἐπιχειρήσεις ἐφαρμογῆς τοῦ Α.Ν. 1836/1951

Ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστοῦ παρ' ἐπιχειρήσει, κατ' ἄρθρ. 3 Α.Ν. 1836/1951.—Ἔρευνα ὑπὸ τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου παρεμπιπτόντως τοῦ κύρους τῆς διοικητικῆς πράξεως.—Παράλληλος προστασία τῶν Ν. 3514/1928 καὶ 1836/1951.—Προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς τοῦ Α.Ν. 1836/1951 ἡ κατὰ τὸν χρόνον τῆς τοποθετήσεως τοῦ πολεμιστοῦ ἀνεργία καὶ ὄχι ἡ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποστρατεύσεως αὐτοῦ.—Ἐφαρμογὴ τοῦ Α.Ν. 1836/1951 καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτοῦ ἱδρυομένων ἐπιχειρήσεων.—Ὑποχρέωσις αὐτῶν εἰς πρόσληψιν πολεμιστῶν κατ' ἄρθρ. 3 Α.Ν. 1836/1951 ἄνευ χρονικοῦ τινος περιορισμοῦ.

Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ προϊσχύσαντος τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 νόμου 751/1948 ρητῶς ὥριζεν, ὅτι οἱ ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου προστατευόμενοι προσλαμβάνονται ὑποχρεωτικῶς εἰς ἐργασίας ἐφ' ὅσον . . . γ) παραμένουν ἄνευ ἐργασίας.

Τὸ ἄρθρον 1 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 δὲν ἐπανέλαβε τὴν προϋπόθεσιν ταύτην.

Μεταγενεστέρως ὅμως τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ν. δ. 2657/1953 (ΕΕΔ 14, 1105, ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) ὥρισεν, ὅτι, διὰ νὰ τοποθετηθῇ προστατευόμενος τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, δέον ὅπως, ἐκτὸς τῶν λοιπῶν προϋποθέσεων, πληροῖ καὶ τὰς ἑξῆς: α) Νὰ εἶναι ἄπορος καὶ β) νὰ εἶναι ἄνεργος.

Κατὰ τὴν εἰσηγητικὴν ἐπὶ τῆς τελευταίας αὐτῆς διατάξεως ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 12, 1223) «βασικὴν προϋπόθεσιν, ὑπὸ τὴν ὁποίαν οἱ πολεμισταὶ θὰ ἐτύγχανον τῆς προστασίας τῆς Πολιτείας, ἀπετέλει ἀρχικῶς καὶ μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ἡ ἀπορία καὶ ἡ ἀνεργία αὐτῶν, οὐχὶ δὲ ἡ βελτίωσις τῆς τυχὸν θέσεως, ἣν εἶχον. Ἡ προϋπόθεσις ὅμως τῆς ἀνεργίας καὶ ἀπορίας ὅλως ἐσφαλμένως κατηργήθη διὰ τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 καὶ οὕτω τῆς προστασίας αὐτοῦ ἐδικαιοῦντο καὶ οἱ εὔποροι καὶ οἱ ἔχοντες ἐξησφαλισμένην ἐργασίαν. Τοῦτο ὡδήγησεν ὄχι μόνον εἰς διόγκωσιν ὑπὲρ τὰς δυνατότητας τῆς οἰκονομίας, τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ζητούντων τοποθέτησιν εἰς ἐργασίαν διὰ τοῦ νόμου, ἀλλὰ καὶ περιώρισε τὰς δυνατότητας τῆς τοποθετήσεως τῶν πολεμιστῶν ἐκείνων, οἵτινες πράγματι ἔχουν ἀνάγκην τῆς προστασίας τῆς Πολιτείας διὰ τὴν ἐξεύρεσιν ἐργασίας.

Τὰ πολιτικὰ δικαστήρια ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 (πρὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2657/1953) σταθερῶς ἐδέχθησαν, ὅτι ἀφοῦ προϋπόθεσις τῆς προστασίας δὲν εἶναι ἡ ἀνεργία τοῦ προστατευομένου προσώπου, ἐγκύρως ἠδύνατο νὰ τοποθετηθῇ τοῦτο καὶ εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιχείρησιν, ἔνθα ὑπηρέτει ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ νόμου 3514/1928 περὶ τῆς θέσεως τῶν μισθωτῶν ἐν περιπτώσει στρατεύσεως (Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 8832/1954, εἰσηγητὴς *Σ. Ράγκας*, ΕΕΔ 13, 985), ἢ καὶ παρὰ τῇ αὐτῇ ἐπιχειρήσει διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς θέσεως αὐτοῦ (Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 6848/1956, Πρωτοδίκης *Κ. Παυλίνης*, ΕΕΔ 16, 373, ἐπικυρωθεῖσα ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2045/1957 ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, εἰσηγητὴς *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 16, 565), ἐνῷ κατὰ τὴν νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀπῃτεῖτο πάντοτε νὰ συντρέχῃ ἡ προϋπόθεσις τῆς ἀνεργίας καὶ ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 (Σ.Ε. 1874/1953, εἰσηγητὴς *Κ. Καραπάνος*, ΕΕΔ 13, 985, καὶ αἱ ὑπ' αὐτῆς ἀναφερόμεναι).

Ἡ Σ.Ε. 1874/1953, ἐνθ' ἀνωτ., συνδέει τὴν ἀνεργίαν πρὸς τὸν χρόνον ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως πρὸς διορισμὸν μετὰ τὴν ἐκ τοῦ στρατοῦ ἀπόλυσιν, διότι μόνον οὗτοι, ὡς στερούμενοι ἐργασίας, ἠδύναντο νὰ ὑποβάλωσι παραδεκτῶς αἴτησιν διορισμοῦ.

Ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ἡ ἀνεργία κατὰ τὸν χρόνον τῆς τοποθετήσεως ἀποτελεῖ ἤδη (μετὰ τὸ ν. δ. 2657/1953) προϋπόθεσιν ἐφαρμογῆς τοῦ ἀ. ν. 1836/1951.

Πράγματι, ὡς δέχεται ἡ αὐτὴ δικαστικὴ ἀπόφασις, ἐξακολουθεῖ ἐφαρμοζόμενος ὁ ἀ.ν. 1836/1951 κατὰ τὸ ἄρθρον 3 αὐτοῦ περὶ ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως εἰς ἐπιχειρήσεις κλπ., ἀπόδειξις δὲ ὅτι καὶ πρόσφατος νόμος (ἄρθρον 9 ν.δ. 3834/1958) ἀπαλλάσσει τῆς προσλήψεως τὸ Διϋλιστήριον Πετρελαίου (βλέπε Γνωμ. Νομ. Συμβουλίου 1171/1958, εἰσηγητὴς *Β. Κουντούρης*, ΕΕΔ 17, 1315), ὡς ἐπίσης ὑποχρεοῖ καὶ τὰς ἱδρυομένας μετὰ τὴν δημοσίευσίν του (ἀ.ν. 1836/1951) ἐπιχειρήσεις.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 6582/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. Π. Λογοθέτης

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ι. Κωτσόβελος, Ι. Καποδίστριας

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, διώκουσα τὴν εἰς τὸν ἐνάγοντα ἐργατοτεχνίτην, τοποθετηθέντα ἀναγκαστικῶς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη, παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ἐπιχειρήσει καὶ μὴ προσληφθέντα ὑπ' αὐτῆς, ἐπεδίκασε 4.000 δρχ. δι' ἡμερομίσθιά του τοῦ ἀπὸ 15.5.1958, ὅτε ἐνεφανίσθη πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας, μέχρι 15.7.1958 χρόνου, εἶναι νόμῳ βάσιμος, ἐρειδομένη εἰς τὸ ἄρθρον 9 § 8 ἀ. ν. 1836/1951, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ἐν μέρει ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 9 ν. δ. 2657/1953, καὶ ἐξεταστέα.

Ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς: Ὁ ἐνάγων, ἀποστρατευθεὶς κατ' Ἀπρίλιον 1950, ἐπανέλαβε τὴν πρὸ τῆς στρατεύσεώς του ἐργασίαν του παρὰ τῷ Κρατικῷ Ἐργοστασίῳ Ἀεροπλάνων ἐργασθεὶς εἰς αὐτὸ ὡς τορνευτὴς μέχρι τοῦ 1953, ἀκολούθως δέ, ὡς συγκεντρῶν τὰς προϋποθέσεις τῆς ὑπὸ τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 παρε-

χομένης προστασίας, ετοποθετήθη κατ' άρθρον 3 τοῦ ὡς ἄνω ἀναγκαστικοῦ νόμου δι' ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ εἰς τὴν Ἀνώνυμον Βιομηχανικὴν Ἑταιρείαν «*», ἔνθα εἰλογάθη ὡσαύτως ὡς τορνατόρος ἐπὶ 3 1/2 ἔτη, καθόσον τὸ ὡς εἴρηται Συμβούλιον δι' ἀποφάσεώς του, ληφθείσης κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 4 συνεδρίασίν του τῆς 30.7.1957, ἀνεκάλεσε, βάσει τοῦ ἄρθρου 11 ἀ. ν. 1836/1951, τὴν παρὰ τῇ ἄνω ἐπιχειρήσει τοποθέτησιν αὐτοῦ, ἐν συνεχείᾳ δὲ δι' ἄλλης ἀποφάσεώς του, ληφθείσης κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 119 συνεδρίασίν του τῆς 9.5.1958, ἐτοποθέτησε τοῦτον, ὄντα ἄνεργον, κατ' ἐφαρμογὴν πάλιν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 1 ἀ. ν. 1836/1951 παρὰ τῇ ἐναγομένῃ, πρὸς ἣν ἐγνωστοποιήθη ἡ ἐν λόγῳ τοποθέτησις διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 28551/15.5.1958 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, πλὴν κατὰ τὴν 15 Μαΐου 1958, ὅτε οὗτος (ἐνάγων) παρουσιάσθη ἐνώπιον τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τῆς ἐναγομένης πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας, οὗτοι ἠρνήθησαν νὰ ἀποδεχθοῦν τὰς ὑπηρεσίας του, συνεχίσαντες καθ' ὅλον τὸ μέχρι τῆς συζητήσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς διάστημα τὴν τοιαύτην ἄρνησίν των, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι εἶναι ἄκυρος ἡ πρᾶξις τῆς Διοικήσεως, δι' ἧς ἐτοποθετήθη ἀναγκαστικῶς παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ἐπιχειρήσει ὁ ἐνάγων, δι' ὃ ἀναγκαῖον καθίσταται, ὅπως κριθῇ παρεμπιπτόντως τὸ κῦρος τῆς ἐν λόγῳ πράξεως.

Ἡ ἐναγομένη ἰσχυρίζεται, ὅτι ἡ ἐν τῇ ἠγουμένῃ ἀκέψει ἀναφερθεῖσα πρᾶξις τῆς Διοικήσεως, δι' ἧς ἐτοποθετήθη ἀναγκαστικῶς παρ' αὐτῇ ὁ ἐνάγων, εἶναι ἄκυρος: 1) διότι ὁ ἐνάγων, ὡς ἔχων κατὰ τὴν ἀποστράτευσίν του τὴν προστασίαν τοῦ νόμου 3514/1928 καὶ μὴ ὢν ἄνεργος, δὲν ἐτύγχανε καὶ τῆς προστασίας τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, 2) διότι ὁ ἀ. ν. 1836/1951 ἐφαρμογὴν ἔχει μόνον ἐπὶ τῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ὑφισταμένων ἐπιχειρήσεων καὶ οὐχὶ καὶ ἐπὶ τῶν μετέπειτα, ὡς ἡ ἐναγομένη, ἱδρυθεισῶν καὶ 3) διότι ὁ ἀ. ν. 1836/1951 δὲν ἰσχύει νῦν, καθόσον ἡ φύσις καὶ ὁ σκοπὸς αὐτοῦ ἐπέβαλλον τὴν ἐπὶ μικρὸν καὶ περιωρισμένον χρόνον ἐφαρμογήν του. Ἐν τούτοις, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 καὶ τοῦ καθόλου πνεύματος αὐτοῦ, ἀποσκοπήσαντος νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τοὺς συγκεντροῦντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 αὐτοῦ ὁριζόμενα προσόντα πολεμιστὰς μείζονα προστασίαν (βλ. ἄρθρον 7 τοῦ περὶ οὗ πρόκειται νόμου, ὡς ἐν μέρει ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου μόνου § 1 ν. 2223/1952 καὶ ὑ. ἀ. 9291/347/1958) τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 3514/1928 εἰς τοὺς ἀποστρατευομένους παρεχομένης, δὲν ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν ἐφαρμογῆς του (ἀ. ν. 1836/1951) ἡ μὴ προστασία τοῦ πολεμιστοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου 3514/1928, τῶν νόμων τούτων μὴ ἀποκλειόντων ἀλλήλους, ἀλλὰ συμπορευομένων οὕτως ὥστε ὁ συγκεντρῶν τὰς ὑπὸ τούτων προβλεπομένας προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς των νὰ τυγχάνῃ τῆς προστασίας ἀμφοτέρων. Οὔτε ἡ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποστρατεύσεως τοῦ πολεμιστοῦ ἀνεργία αὐτοῦ ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν ἐφαρμογῆς τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, ἀλλὰ μόνον ἡ κατὰ τὸν χρόνον τῆς τοποθετήσεώς του ἀνεργία (καὶ αὕτη ἀπὸ τῆς 31.10.1953 καὶ ἐφεξῆς κατόπιν τοῦ ἄρθρου 1 § 1 ν. δ. 2657/1953), οἷα συνέτρεχεν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὴν παρὰ τῇ ἐναγομένῃ τοποθέτησίν του. Ἐξ ἄλλου, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 3 § 1 ἀ. ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 § 1 ν. δ. 2657/1953, καθ' ἃ «πᾶσα ἐπιχείρησις ἡ ἐκμετάλλευσις ἠμεδαπὴ ἢ ἀλλοδαπὴ οἱασδήποτε μορφῆς ἢ τύπου. . . . ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦν κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς περὶ τοποθετήσεως ἀποφάσεως προσωπικὸν πλέον τῶν 15, ὑποχρεοῦνται, ὅπως προσλαμβάνωσι δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου πολεμιστάς . . . .», ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ σκοποῦ καὶ τοῦ ὅλου πνεύματος τοῦ νόμου τούτου, δι' οὗ ἐπεδιώχθη ἡ ἄμεσος κατὰ τὸ δυνατὸν ἐπαγγελματικὴ ἀποκατάστασις τῶν ἐν αὐτῷ κατηγοριῶν πολεμιστῶν, οἵτινες ὑπεβλήθησαν εἰς μείζονας θυσίας, χάριν εἰς τὰς ὁποίας ἐξησφαλίσθησαν οἱ κοινωνικοὶ καὶ οἰκονομικοὶ ὅροι οὐ μόνον τῆς συντηρήσεως τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἐν λόγῳ ἀ. ν. 1836 ἐν νέᾳ ἐπιχειρήσεων, ἀλλὰ καὶ τῆς ἱδρύσεως καὶ ἀναπτύξεως νέων τοιούτων, ὡς ἡ ἐναγομένη, ὁ νόμος οὗτος ἐφαρμογὴν ἔχει οὐ μόνον ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσίν του ὑφισταμένων ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ τὴν κατὰ τὴν 5 Ἰουνίου 1951 δημοσίευσίν του ἱδρυθεισῶν τοιούτων. Τέλος ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 3, 4, 7 καὶ 11 τοῦ αὐτοῦ ἀ. ν. 1836/1951 προκύπτει, ὅτι μόνον αἱ ἐν ἄρθρῳ 4 ὁριζόμεναι ὑπηρεσίαι καὶ ἐπιχειρήσεις, ἐν αἷς δὲν περιλαμβάνεται ἡ ἐναγομένη, ἦσαν ἐπὶ τριετίαν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἄνω νόμου ὑπόχρεοι, ὅπως προσλαμβάνωσι τοὺς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 ἰδίου νόμου ἀναφερομένους πολεμιστάς (πρβλ. Ὁλομ. Συμβ. Ἐπικρ. 187/1958, ΕΕΔ 17, 430, Α. Π. 52/1957, ΕΕΔ 16, 214), ἐνῷ ἀντιθέτως αἱ ἐν ἄρθρῳ 3 ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις, εἰς ἃς περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἐναγομένη, εἶναι ὑπόχρεοι ἄνευ χρονικοῦ τινος περιορισμοῦ πρὸς πρόσληψιν τῶν εἰρημένων πολεμιστῶν, ἐφ' ὅσον οὗτοι κατὰ τὴν τοποθέτησίν των δὲν ἔχουν τύχει οὐδόλως ἢ χρονικῶς πλήρους (πρβλ. ἄρθρον 7 § 1, ὡς ἰσχύει μετὰ τὸ ἄρθρον μόνον νόμου 2223/1952) τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου προβλεπομένης προστασίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ τελευταία περίπτωσις νὰ συντρέχῃ μία τῶν περιοριστικῶς ἐν τῷ νόμῳ ἀναγραφομένων περιπτώσεων νομίμου ἐπανατοποθετήσεως τοῦ πολεμιστοῦ, ἤτοι 1) προηγουμένη τοποθέτησις αὐτοῦ ἐπὶ χρόνον ἐλάσσονα τῆς χρονικῆς διαρκείας τῆς προστασίας τῶν νεοπολεμιστῶν (βλ. ἄρθρον 3 § 6 ἀ. ν. 1836/1951) 2) ἀπόλυσις του κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 7 § 3 περ. γ' καὶ δ' ἀ. ν. 1836/1951 ὁριζόμενα καὶ 3) ἀνάκλησις τῆς τοποθετήσεώς του δι' ἀντικαταστάσεως τῇ αἰτήσει τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὸ ἄρθρον 11 ἀ. ν. 1836/1951, οἵα περίπτωσις, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, συνέτρεχεν ἐν προκειμένῳ ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἐνάγοντος, ἔχοντος ἐργασθῆ παρὰ τῇ «*» παρ' ᾗ εἶχεν ἀναγκαστικῶς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 τοποθετηθῆ, ἐπὶ 3 1/2 ἔτη, ἤτοι ἐπὶ χρόνον ἐλάσσονα τοῦ διὰ τὴν προστασίαν τῶν νεοπολεμιστῶν ὑπὸ τοῦ

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΣ

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΝΕΚΕΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Άμοιβή κατ' άποκοπήν καί αύξήσεις άποδοχών κατά Ν.Δ. 3755/1957

Παροχαί πρός μισθωτούς δι' έορτάς Χριστουγέννων καί Πάσχα.—Άνεφάρμοστον τών κατά Νόμον 1777/1951 έκδιδομένων ύπουργικών άποφάσεων έπί περιπτώσεων, καθ' άς έχει ρυθμισθή τό θέμα διά συλλογικών συμβάσεων έργασίας ή διαιτητικών άποφάσεων.—Θέσις μισθωτών είς διαθεσιμότητα κατά τό άρθρον 10 τού Νόμου 3198/1955.— Άναγκαία ή πρό εύλόγου χρόνου γνωστοποίησις είς τόν μισθωτόν.—Ύπερημερία άλλως έργοδότου καί ύποχρέωσις καταβολής πλήρων άποδοχών.—Έννοια άρθρου 1 Ν.Δ. 3755/1957 περί αύξήσεως τών πράγματι καταβαλλομένων ήμερομισθίων.— Έλλειψις δικαιώματος τών κατ' άποκοπήν άμειβομένων μισθωτών.

Δι' είδικής συλλογικής συμβάσεως έργασίας (έργατών σιδηρωτών - κοπτών καί έργατριών ύποκαμίσων Άθηνών, Πειραιώς καί Περιχώρων, ΕΕΔ 14, 111) έχει συνομολογηθή, ότι θά καταβάλλωνται κατ' έτος είς τούς μισθωτούς τούτους «ώς δώρον» 25 ήμερομίσθια διά τάς έορτάς Χριστουγέννων καί 15 ήμερομίσθια διά τάς έορτάς τού Πάσχα καί ότι ό ύπολογισμός αύτών θά ένεργήται έπί τή βάσει ήμερομισθίου δραχ. 14 διά τούς μαθητευομένους, 25 διά τάς γυναίκας, 32 διά τούς άνδρας τών λοιπών είδικοτήτων καί 35 διά τούς σιδηρωτάς καί κόπτας.

Προσεβλήθη ένώπιον τού Συμβουλίου τής Έπικρατείας ή ύπ' άριθ. 24300/4500/9.4.1957 ύπουργική άπόφασις περί παροχής δώρου έπί ταίς έορταίς τού Πάσχα 1957 είς τούς μισθωτούς τής χώρας (ΕΕΔ 16, 450) κατά τήν διάταξιν, καθ' ήν έπεχειρήθη ρύθμισις τού θέματος τού δώρου καί είδικώτερον τού ύψους τού μισθού ή ήμερομισθίου διά τόν ύπολογισμόν αύτού κατά τροποποίησιν σχετικών διατάξεων συλλογικών συμβάσεων έργασίας ή διαιτητικών άποφάσεων (καί έπομένως καί τής άνωτέρω είδικής συλλογικής συμβάσεως έργασίας), έξεδόθη δέ ή ύπ' άριθ. 452/1958 άπόφασις τής Όλομελείας τού Συμβουλίου τής Έπικρατείας (είσηγητής *Α. Τσιμαράτος*, ΕΕΔ 17, 313), ή όποία διά τής έν αύτή συλλογιστικής ήκύρωσε τήν προσβληθείσαν διάταξιν τής ύπουργικής άποφάσεως. Έπομένως καί άνεξαρτήτως τής ύπάρξεως βασίμων, νομίζομεν, άντιρρήσεων ώς πρός τό άν πράγματι ή ύπουργική αύτη άπόφασις έξεδόθη καθ' ύπέρβασιν τής νομοθετικής έξουσιοδοτήσεως (βλέπε σημειώσεις μας έν ΕΕΔ 17, 312 έπ.), έφ' όσον έρεισμα τής προκειμένης ένώπιον τού Πρωτοδικείου άγωγής ήτο ή αύτή (άκυρωθείσα) διάταξις, ύπήρχε διά τό Πρωτοδικεΐον τό έκ τής άποφάσεως τού Συμβουλίου τής Έπικρατείας ύποχρεωτικόν δεδικασμένον, τουλάχιστον ώς πρός τήν ύπ' άριθ. 2430/1450/10957 ύπουργικήν άπόφασιν διά τήν κατά τάς έορτάς τού Πάσχα 1957 παροχήν.

Διά τής αύτής πάντως συλλογιστικής τό Πρωτοδικεΐον δέν έφαρμόζει είς τήν περίπτωσιν καί τήν μετέπειτα έκδοθείσαν ύπ' άριθ. 72500/4530/1957 ύπουργικήν άπόφασιν «περί παροχής δώρου έπί ταίς έορταίς Χριστουγέννων 1957 καί Ν. Έτους 1958 είς τούς μισθωτούς τής χώρας» (ΕΕΔ 16, 1349).

***

Ένδιαφέρουσα είναι ή άποψις τού Πρωτοδικείου περί τής έννοίας τού άρθρου 10 τού νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502) περί διαθεσιμότητος τών μισθωτών.

Ή διάταξις έχει ώς έξής: Αί έπιχειρήσεις καί έκμεταλλεύσεις έν περιπτώσει περιορισμού τής οίκονομικής των δραστηριότητος δύνανται, άντί τής καταγγελίας τής συμβάσεως έργασίας, νά θέτουν έγγράφως είς διαθεσιμότητα τούς μισθωτούς των, μή δυναμένην νά ύπερβή έν συνόλω τούς τρείς μήνας έτησίως. Έν τή περιπτώσει ταύτη ό μισθωτός λαμβάνει τό ήμισυ τού μέσου όρου τών τακτικών άποδοχών τών δύο τελευταίων μηνών ύπό καθεστώς πλήρους άπασχολήσεως.

Κατά τήν έφαρμογήν τής άνωτέρω διατάξεως έχουν γίνει δεκτά τά άκόλουθα: Ότι ή διαθεσιμότης ένεργείται πάντοτε έγγράφως (έπί ποινή άλλως άκυρότητος) (Α. Π. 493/1956, είσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 15, 1186), ότι γνωστοποιείται είτε δι' έπιδόσεως τού έγγράφου άπ' εύθείας ύπό τού έργοδότου, έπί άποδείξει παραλαβής, είτε διά δικαστικού κλητήρος, όχι δέ διά τοιχοκολλήσεως (Πρωτοδικείου Άθηνών 16203/1956, είσηγητής

άρθρου 7 § 1 ά. ν. 1836/1951, ώς έτροποποιήθη ύπό άρθρου μόνου ν. 2223/1952 προβλεπομένου τοιούτου. Κατά ταύτα ή περί ής πρόκειται πράξις περί άναγκαστικής παρά τή έναγομένη τοποθετήσεως τού ένάγοντος είναι κατά πάντα έγκυρος καί άπορριπτέοι οί έναντίοι ίσχυρισμοί τής έναγομένης, ήτις, άρνηθείσα όπως προσλάβη τόν ένάγοντα, είναι ύπόχρεως, όπως τού καταβάλη έντόκως τό έν τή άγωγή ποσόν τών 4.000 δραχμών διά 50 ήμερομίσθιά του τού άπό 15.5.1958 έως 15.7.1958 χρόνου πρός 80 δραχ. έκαστον, όσον τό καταβαλλόμενον είς πάντας τούς παρ' αύτή έργαζομένους ύπό τήν ήν κέκτηται ό ένάγων ίδιότητα τού τορναδόρου μισθωτούς, κηρυσσομένης άμα τής παρούσης προσωρινώς έκτελεστής, κατά τό νόμιμον αίτημα τής άγωγής (Π.Δ. 186α περ. στ') καί καταδικαζομένης τής έναγομένης είς τήν δικαστικήν δαπάνην τού ένάγοντος.

Δ. Κανελλόπουλος, ΕΕΔ 15, 1356, Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης 450/1957, Πρωτοδίκης *Κ. Σφακιανάκης*, ΕΕΔ 16, 774, πρβλ. ὅμως ὡς πρὸς τὸν τυπον τοῦ ἐγγράφου τὴν ἀποδοκιμαζομένην ὑπὸ τοῦ νόμου ἄποψιν τῆς Πρωτ/κου Θεσσαλονίκης 334/1957, Πρωτοδίκης *Ι. Δέσπης*, ΕΕΔ 16, 499, ἐφ' ἧς παρατηρήσεις *Κ. Χορομίδη*, ΕΕΔ 16, 500).

Ἄποψις ἤδη τῆς κατωτέρω καταχωριζομένης ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν εἶναι, ὅτι κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 288 Α.Κ., ὁ μισθωτὸς πρέπει νὰ εἰδοποιῆται περὶ τῆς διαθεσιμότητος πρὸ εὐλόγου κατὰ τὰς συγκεκριμένας περιστάσεις χρόνου (βλέπε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 14, 530 ἐπ., ἔνθα ἀποφάσεις τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης).

Ἐν προκειμένῳ, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ἡ διαθεσιμότης ἐγνωστοποιεῖτο ἀπὸ τῆς προτεραίας ἡμέρας καὶ ἐνίοτε κατὰ τὴν πρωΐαν τῆς αὐτῆς ἡμέρας.

Ἀφοῦ ὅμως ὁ μισθωτὸς (ὡς πρὸς τὴν γνωστοποίησιν τῆς διαθεσιμότητος ἀπὸ τῆς πρωΐας τῆς αὐτῆς ἡμέρας) ἔθετεν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐργοδότου τὰς ὑπηρεσίας του, δὲν ὑπῆρχε πλέον δυνατότης διαθεσιμότητος αὐτοῦ, ἀλλὰ προέκυπτε θέμα ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, ἐκ τῆς ὁποίας καὶ δικαίωμα πλήρους μισθοῦ (πρβλ., καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4039/1952, εἰσηγητὴς *Γ. Καραμάνος*, ΕΕΔ 11, 1020).

***

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ν.δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 16, 1062) τὰ πράγματι καταβαλλόμενα κατὰ τὴν 24.1.1956 ἡμερομίσθια αὐξάνονται κατὰ τὸ ἐν αὐτῷ ποσόν.

Ἡ διάταξις εἶναι ἐπανάληψις τῆς ἀκυρωθείσης κατὰ τοῦτο ὑπὸ τῆς Σ.Ε. 746/1957 (ΕΕΔ 16, 443) ὑπ' ἀριθ. 2/1956 γενικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 15, 976).

Εἶναι βέβαιον ἐκ τῆς διὰ τῆς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως θεσπίσεως νέων κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων καὶ ἐκ τοῦ ὅρου αὐτῆς 11ου, καθ' ὃν ἡ διαιτητικὴ αὕτη ἀπόφασις κατισχύει πάσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, διαιτητικῆς ἀποφάσεως κλπ., ἐφ' ὅσον ὑπὸ ταύτης δὲν προβλέπεται εὐνοϊκωτέρα τῆς ὑπὸ τῆς διαιτητικῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ρύθμισις διὰ τοὺς μισθωτούς, ὅτι καὶ διὰ τοὺς κατ' ἀποκοπὴν ἐργαζομένους πρέπει νὰ ἐξασφαλίζωνται τὰ διὰ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὑποχρεωτικὰ ἐλάχιστα ὅρια ἡμερομισθίων, ἀρχή, ἡ ὁποία καὶ ρητῶς ἐξεφράσθη εἰς τὸ ἄρθρον 4 τῆς ἀμέσως πρὸ τῆς ἐν λόγῳ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἰσχυούσης ὑπ' ἀριθ. 28050/1954 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 14, 52) καὶ καθ' ἣν «εἰς τοὺς ἀμειβομένους κατὰ μονάδα ἐργασίας (κατ' ἀποκοπὴν) ὁ ἐργοδότης ὀφείλει νὰ ἐξασφαλίζῃ κατ' ἐλάχιστον τὰ ἐν ἄρθρῳ 1 § 1 τῆς παρούσης ὁριζόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων».

Δὲν φαίνεται ὅμως ἀμέσως ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἂν διὰ τὴν ἐν αὐτῷ αὔξησιν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν πράγματι καταβαλλομένων ἡμερομισθίων (ὑπὲρ τὰ ὑποχρεωτικὰ κατώτατα ὅρια) εἶναι καὶ τὸ ἐκ τοιούτου συστήματος πληρωμῆς (κατ' ἀποκοπὴν) προϊὸν ἐκ τῆς ἐργασίας τῶν μισθωτῶν.

Ἀντιθέτως εἰς τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ν.δ. 3755/1957 (προνοοῦν περὶ αὐξήσεως κατὰ μίαν δραχμὴν τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων, ὡς καὶ τῶν πράγματι καταβαλλομένων) ἀναγράφεται, ὅτι τῆς ἀνωτέρω αὐξήσεως δικαιοῦνται καὶ οἱ κατ' ἀποκοπὴν ἀμειβόμενοι μισθωτοί. Ζήτημα συνεπῶς ἑρμηνείας τοῦ νόμου καθίσταται, ἂν καὶ τῆς αὐξήσεως τῶν 5 δραχμῶν δικαιοῦνται οἱ αὐτοὶ μισθωτοί.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου ἀποφαίνεται ἀρνητικῶς.

Χρήσιμον πάντως εἶναι νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἐπὶ ὁμοίας περιπτώσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 41100/1953 ὑπουργικὴ ἀπόφασις (ΕΕΔ 12, 806) «περὶ χορηγήσεως προσωρινοῦ ἐπιδόματος ἀκριβείας ζωῆς εἰς τοὺς μισθωτοὺς τῆς χώρας» ὥρισεν, ὅτι τοῦ ἐν αὐτῇ ἐπιδόματος καὶ κατὰ τὰ αὐτὰ ποσοστὰ δικαιοῦνται καὶ οἱ ἐκ τῶν μισθωτῶν ἀμειβόμενοι κατὰ τεμάχιον.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16041/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Γ. Καραμάνος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Σ. Ποταμιάνος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Π. Φρόντζος, Ε. Δημητρακόπουλος

Εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι διὰ τῶν διατάξεων τῶν νόμων 28/1944, 1777/1951 καὶ 1901/1951 παρεσχέθη εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ἐξουσιοδότησις, ἵνα δι' ἀποφάσεώς των ὁρίζωσι τὰ τῆς παροχῆς δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα εἰς τοὺς διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς τῆς χώρας, πλήν, ἐφ' ὅσον διὰ τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν εἰσήχθη τὸ σύστημα τοῦ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ὑποκειμένων μόνον εἰς ἔγκρισιν ἢ τροποποίησιν δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, προδήλων καθίσταται, ὅτι διὰ τοῦ τελευταίου τούτου νόμου, ρυθμίσαντος κατὰ τρόπον διάφορον τὰς πρὸ τῆς ἐνάρξεώς του ἐν γένει ἀποδοχὰς τῶν ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένων μισθωτῶν, ἐτροποποιήθη καὶ τὸ ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω νόμων 28/1944, 1777/1951 καὶ 1901/1951 θεσπισθὲν ἐξουσιοδοτικὸν σύστημα καθορισμοῦ τῶν δώρων διὰ κανονιστικῆς πράξεως καὶ συνεπῶς ἡ ἐκ τῶν νόμων τούτων ἀπορρέουσα ἐξουσία τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας πρὸς καθορισμὸν τῶν τοιούτων παροχῶν ἔπαυσεν ὑφισταμένη διὰ τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ἰσχυουσῶν καὶ μετὰ τὸν ν. 3239/1955, καθωρίσθησαν τὰ τῆς χορηγήσεως αὐτῶν, διατηρηθεῖσα ἐν ἰσχύϊ μόνον δι' ὅσας κατηγορίας μισθωτῶν τὸ θέμα τῆς χορηγήσεως τοῦ δώρου των δὲν ἔχει ρυθμισθῇ διὰ συλ-

λογικῆς συμβάσεως ἢ ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (πρβλ. Ὀλομ. Σ.Ε. 452/1958, ΕΕΔ 17, 313). Ἐν προκειμένῳ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, διατηρηθείσης δὲ ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὸν ν. 3239/1955, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 42 αὐτοῦ, ἐχουσι καθορισθῆ, πλὴν ἄλλων, καὶ τὰ τῆς χορηγήσεως δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα εἰς τοὺς μισθωτοὺς τῶν ἐπιχειρήσεων κατασκευῆς ὑποκαμίσων Ἀθηνῶν—Πειραιῶς—Περιχώρων, ὁριζομένου ὅτι τὸ δῶρον τοῦτο θέλει καταβάλλεται ὑπολογιζόμενον διὰ τοὺς σιδηρωτὰς ὑποκαμίσων ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἐκ δρχ. 35. Ἐπομένως τούτοις αἱ ὑπ' ἀριθ. 4500/1957 καὶ 72500/1957 ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις περὶ καταβολῆς δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Πάσχα καὶ Χριστουγέννων τοῦ ἔτους 1957 εἰς τοὺς μισθωτοὺς τῆς χώρας τυγχάνουσιν ἀνεφάρμοστοι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 αὐτῶν περὶ ὑπολογισμοῦ τῶν παροχῶν τούτων ἐπὶ τῷ νομίμῳ ἡμερομισθίῳ τῷ ἀντιστοιχοῦντι εἰς ἑκάστην κατηγορίαν μισθωτῶν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐργαζομένους εἰς ἐπιχειρήσεις κατασκευῆς ὑποκαμίσων Ἀθηνῶν—Πειραιῶς καὶ Περιχώρων σιδηρωτάς, ἐφ' ὅσον δι' εἰδικωτέρας συλλογικῆς συμβάσεως ἔχει προσδιορισθῆ, ὅτι τὸ εἰς αὐτοὺς καταβλητέον δῶρον ἐπὶ ταῖς ρηθείσαις ἑορταῖς θέλει ὑπολογίζεται ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἐκ δρχ. 35. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τοιούτου ὑπολογισμοῦ τὸ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος δικαιούμενον δῶρον ἐπὶ μὲν ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1957 ἀνέρχεται εἰς δρχ. 525 (15Χ35), ἀντὶ τῶν ὁποίων ἔλαβεν, ὡς ἐν τῇ ἀγωγῇ του συνομολογεῖ, δρχ. 720, ἐπὶ δὲ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων τοῦ αὐτοῦ ἔτους εἰς δρχ. 825 (25 ἡμερ. Χ 35), ἀντὶ τῶν ὁποίων ἔλαβεν, ὡς συνομολογεῖ, δρχ. 1.125. οὐδενὸς μετὰ ταῦτα ἀπομένοντος ὑπὲρ αὐτοῦ ὑπολοίπου ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης. Οὕτω κρίνασα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ μετ' ἀποδοχὴν ὡς βασίμου τῆς περὶ ἐξοφλήσεως τῶν δώρων τούτων ἐνστάσεως τῆς ἐφεσιβλήτου ἀπορρίψασα τὸ αἴτημα τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς περὶ ἐπιδικάσεως τῷ ἐκκαλοῦντι-ἐνάγοντι ὀφειλομένου ὑπολοίπου ἐκ τῶν ἐν λόγῳ παροχῶν οὐδ' ἐν τούτῳ ἔσφαλεν ἀπορριπτέος δὲ ἀποβαίνει ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων 4ος λόγος τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ νόμου 3198/1955 ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις ἐν περιπτώσει περιορισμοῦ τῆς οἰκονομικῆς των δραστηριότητος δύνανται, ἀντὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, νὰ θέτουν ἐγγράφως τοὺς μισθωτούς των εἰς διαθεσιμότητα, μὴ δυναμένην νὰ ὑπερβῇ ἐν συνόλῳ τοὺς τρεῖς μῆνας ἐτησίως, καταβάλλουσαι εἰς αὐτοὺς τὸ ἥμισυ τοῦ μέσου ὅρου τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τῶν δύο τελευταίων μηνῶν ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως. Ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ, διὰ τῆς θεσπίσεως τῆς ὁποίας σκοπεῖται ἡ ἀπαλλαγὴ τῆς προσωρινῶς διατελούσης ἐν δυσπραγίᾳ ἐπιχειρήσεως λόγῳ περιορισμοῦ τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν της ἀπὸ μέρους ἐκ τῶν ὑποχρεώσεων τῶν ἀπορρεουσῶν ἐκ τῶν μετὰ τοῦ προσωπικοῦ των ὑφισταμένων ἐργατικῶν συμβάσεων, δὲν καθορίζεται ὁ χρόνος, πρὸ τοῦ ὁποίου δέον νὰ ἀνακοινώσῃ τὴν διαθεσιμότητα εἰς τὸν περιεχόμενον εἰς τὴν τοιαύτην κατάστασιν ἐργαζόμενον. Ἐν τούτοις ὅμως, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ περιορισμὸς τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος τῶν ἐπιχειρήσεων, ἐν συνδρομῇ καὶ μόνον τοῦ ὁποίου ἐπιτρέπεται ἡ θέσις εἰς κατάστασιν διαθεσιμότητος τῶν παρ' αὐταῖς ἐργαζομένων, δὲν ἐπέρχεται, ἐκτὸς ἀπροόπτου, ἀποτόμως, ἀλλ' ὑπὸ περιστάσεις, παρεχούσας τὴν εὐχέρειαν εἰς τὸν ἐργοδότην, ἵνα ἀπὸ χρόνου ὁπωσδήποτε ἱκανοῦ ρυθμίσῃ ἀναλόγως τὰ τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας ὑπὸ τοῦ προσωπικοῦ του, ὅπερ κατ' ἐκτροπὴν τοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 648 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἀπορρέοντος δικαιώματός του πρὸς διηνεκῆ καὶ πλήρη ἀπασχόλησίν του καλεῖται, ἵνα, κατ' ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἀπόσχῃ ἀπὸ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων του, ἐπὶ διάστημά τι τεθειμένου εἰς διαθεσιμότητα, εἶναι σύμφωνον πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, ὡς τὸ ἄρθρον 288 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος διέπει τὴν ἄσκησιν καὶ τοῦ δικαιώματος τούτου τοῦ ἐργοδότου, ὅπως ὁ μισθωτὸς εἰδοποιῆται περὶ τούτου πρὸ εὐλόγου κατὰ τὰς συγκεκριμένας περιστάσεις χρόνου, ἵνα οὕτω δυνηθῇ καὶ μεριμνήσῃ διὰ τὴν ἀλλαχοῦ ἐξεύρεσιν ἐργασίας πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν βιοτικῶν του ἀναγκῶν.

Ἐν προκειμένῳ ἡ ἐφεσίβλητος ἐναγομένη, ἐπικαλουμένη περιορισμὸν τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν της διαρκοῦντος τοῦ ἔτους 1957, ἔθετε τὸν ἐκκαλοῦντα μισθωτόν της εἰς διαθεσιμότητα ἐπὶ μίαν ἢ δύο ἡμέρας καθ' ἑβδομάδα καὶ ἐν συνόλῳ ἐπὶ ἑξήκοντα (60) τοιαύτας δι' ἐγγράφου ἀνακοινώσεώς της, ἐπιδιδομένης πρὸς αὐτὸν κατὰ τὰς μεσημβρινὰς ἢ ἑσπερινὰς ὥρας τῆς προτεραίας τῆς διαθεσιμότητός του, ἐνίοτε δὲ καὶ κατὰ τὴν πρωΐαν τῆς ἰδίας ἡμέρας, ὅτε μετέβαινεν εἰς τὸ ἐργοστάσιόν της πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας. Ἡ οὕτωσι ὅμως γνωστοποιουμένη διαθεσιμότης καὶ ἐὰν ἔτι ἡ περὶ αὐτῆς ἔγγραφος ἀνακοίνωσις ἐπεδίδετο πρὸς τὸν ἐκκαλοῦντα τὴν προτεραίαν τῆς ἐνάρξεώς της ἡμέραν δὲν ἀνεκοινοῦτο, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, πρὸ εὐλόγου ὑπὸ τὰς συγκεκριμένας περιστάσεις χρόνου, διότι καὶ τότε δὲν παρείχετο εἰς τοῦτον, ἐν ὄψει μάλιστα καὶ τοῦ βραχυτάτου χρόνου,

δι' ὃν ἐτίθετο ἑκάστοτε εἰς διαθεσιμότητα, ἡ στοιχειώδης εὐχέρεια, ἵνα μεριμνήσῃ διὰ τὴν ἐξεύρεσιν ἄλλαχοῦ ἐργασίας, ἐνῷ, ἐξ ἀντιθέτου, ἡ ἐφεσίβλητος ἐργοδότρια εἶχεν ὅλην τὴν δυνατότητα, σταθμίζουσα τὰς εἰς προσωπικὸν ἀνάγκας τοῦ ἐργοστασίου της, νὰ ρυθμίζῃ κατὰ τοιοῦτον τρόπον τὰ τῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του, εἰς τρόπον ὥστε νὰ δύναται νὰ γνωστοποιῇ ἐγκαιρότερον τὴν ἀπόφασίν της περὶ θέσεως εἰς διαθεσιμότητα τῶν πρὸς καιρὸν πλεοναζόντων μισθωτῶν της, ἵνα δύνανται καὶ οὗτοι νὰ μεριμνῶσι διὰ τὴν ἄλλοθεν ἀναπλήρωσιν τῶν εἰσοδημάτων, ὧν στεροῦνται ἐκ τῆς περιελεύσεως των εἰς τοιαύτην κατάστασιν. Ἀνεξαρτήτως ὅμως τούτων ἡ θέσις τοῦ ἐκκαλουμένου εἰς διαθεσιμότητα δὲν ἦτο σύννομος καὶ ἐκ τοῦ λόγου ὅτι καθ' ὃν χρόνον ἡ ἐφεσίβλητος ἔθετε τοῦτον εἰς τοιαύτην κατάστασιν δὲν ἀντιμετώπιζε πράγματι περιορισμὸν τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητός της, ἀλλ' ἀδυναμίαν, ὅπως παρέχῃ εἰς αὐτὸν ἐργασίαν ὀφειλομένην εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι λόγῳ κακῆς κατανομῆς τῆς παραγωγῆς μεταξὺ τῶν τμημάτων τοῦ ἐργοστασίου της, ἐξ ὑπαιτιότητος τῶν διευθυνόντων, τοῦτο δὲν εἶχον ἑτοιμασθῇ ποὸς σιδέρωμα ὑποκαμίσων κατὰ τὰς ὡς ἄνω ἡμέρας. Ὅθεν, μὴ οὔσης τῆς διαθεσιμότητος τοῦ ἐκκαλοῦντος συννόμου ἐπὶ ταῖς ρηθείσαις αἰτίαις, ἡ δι' αὐτῆς ἀποκρούσασα τὰς ὑπηρεσίας του ἐφεσίβλητος ἐργοδότριά του περιέστη, κατὰ τὰ ἄρθρα 648, 349 καὶ 350 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, εἰς ὑπερημερίαν, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας ὑποχρεοῦται εἰς καταβολήν, κατ' ἄρθρον 656 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, πλήρων τῶν ἀποδοχῶν του, ἀντὶ τῶν καταβληθεισῶν τοιούτων τῆς διαθεσιμότητος ἐξ ἡμίσεος ἡμερομισθίου. Ἀνέρχεται δὲ τὸ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ὑπόλοιπον λαβεῖν του, ἐν ὄψει τοῦ ἐκ δραχμῶν 71 ἡμερομισθίου, ὅπερ θὰ ἐπραγματοποίει ἐργαζόμενος εἰς τὸ ἥμισυ τούτου καὶ διὰ τὰς ἑξήκοντα (60) ἡμέρας τῆς διαθεσιμότητός του εἰς τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν δραχμῶν 2130 (δραχ. 60Χ35,50). Μετὰ ταῦτα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἀντιθέτως κρίνασα καὶ ἀπορρίψασα τὸ σχετικὸν αἴτημα τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς περὶ ἐπιδικάσεως τῆς τοιαύτης ἀπαιτήσεως, ἔσφαλε, δι' ὃ δέον ὅπως, δεκτοῦ γιγνομένου ὡς βασίμου τοῦ σχετικοῦ 3ου λόγου τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως, μεταρρυθμισθῇ ἐν τούτῳ ὑπὲρ τοῦ ἐκκαλοῦντος μισθωτοῦ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς καταδίκης τῆς ἐφεσιβλήτου - ἐναγομένης εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς ἐν λόγῳ ὀφειλῆς της.

Ἐπὶ τῆς ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης ἐργοδοτρίας:

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 1 § 1 ἐδάφ. γ' τοῦ ν.δ. 3755/1957 περὶ αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν αὐξάνονται ἀπὸ 24.1.1956 κατὰ δραχμὰς 5 καὶ τὰ μέχρι τῆς ἡμέρας ταύτης πράγματι καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνουσι τὰς ἑβδομήκοντα δραχμάς, κατὰ δὲ τὴν 2αν παράγραφον τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὡς πράγματι καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια διὰ τὴν χορήγησιν τῆς ἐν λόγῳ αὐξήσεως νοοῦνται τὰ βασικὰ τοιαῦτα.

Ἐκ τοῦ πρὸς ἀλλήλας συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ ὑπ' αὐτῶν ὁριζομένη ὡς παρεχομένη πεντάδραχμος αὔξησις καὶ ἐπὶ τῶν πράγματι καταβαλλομένων τὴν 24.1.1956 ἀποδοχῶν ἀναφέρεται εἰς μόνους τοὺς δι' ἡμερομισθίου ἀμειβομένους μισθωτοὺς καὶ δὲν συμπεριλαμβάνει καὶ τοὺς κατὰ μονάδα ἐργασίας (κατ' ἀποκοπὴν - τεμάχιον, ἐπὶ τιμολογίῳ) πληρωνομένους τοιούτους, διότι ἡ χορήγησις αὐτῆς, κατὰ ρητὴν τοῦ νόμου ἐπιταγήν, ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ πραγματοποιουμένου μέχρι τῆς 24.1.1956 βασικοῦ ἡμερομισθίου, ἤτοι τῶν εἰς χρῆμα ἀποδοχῶν, τὰς ὁποίας σταθερῶς μέχρι τῆς ἡμέρας ταύτης λαμβάνουσιν οἱ μισθωτοὶ διὰ τὴν ἐπὶ τῷ νομίμῳ ὡραρίῳ ἀπασχόλησίν των, ἐνῷ τοιοῦτον σταθερὸν ἡμερομίσθιον ὑπὸ μορφὴν βασικοῦ τοιούτου δὲν πραγματοποιοῦσιν οἱ κατὰ μονάδα ἀμειβόμενοι μισθωτοί, ἀλλ' αἱ ἀποδοχαὶ αὐτῶν κυμαίνονται εἰς οἱονδήποτε ὕψος ἀναλόγως τῆς ἀποδόσεώς των ἐν τῇ ἐργασίᾳ των καὶ τῆς δι' αὐτῆς προσδιοριζομένης καθ' ὡρισμένον μέτρον τιμῆς. Ὅθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, κρίνασα ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος μισθωτός, καίτοι κατὰ μονάδα ἐργασίας πάντοτε ἀμειβόμενος (κατὰ τεμάχιον σιδηρωναμένου ὑποκαμίσου), ὡς ἐν τῇ ἀγωγῇ του ὁμολογεῖ, ἐδικαιοῦτο τῆς τοιαύτης αὐξήσεως, ἣν κατ' ἀποδοχὴν τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς ἐπεδίκασεν, ἔσφαλεν ἐν τούτῳ εἰς βάρος τῆς ἐκκαλούσης ἐργοδοτρίας, δι' ἣν αἰτίαν δέον ὅπως, δεκτοῦ γιγνομένου τοῦ σχετικοῦ βασίμου λόγου τῆς ἐφέσεώς του, μεταρρυθμισθῇ ἐν τούτῳ ὑπὲρ αὐτῆς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἀπορρίψεως τοῦ αἰτήματος τούτου ὡς μὴ νομίμου. Ὅθεν, ἐξαφανιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, θέλει ἐπιδικασθῇ διὰ τῆς παρούσης ἐπὶ τῇ ρηθείσῃ αἰτίᾳ εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα ἐνάγοντα διὰ τὸ ἐνιαῖον τῆς ἐκτελέσεως ποσὸν δραχμῶν 2.130.

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΕΝΝΟΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΝΟΜΟΝ 551

Εύθύνη Ταμείου Ἀσφαλίσεως Λιμενεργατῶν Πειραιῶς δι' ἀτυχήματα ἐργατῶν Ο.Λ.Π.

Ἐξομοίωσις Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς πρὸς τὸ Δημόσιον, ἀπαλλασσομένου τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς δικαστικῶν τελῶν καὶ προστίμου ἐφέσεως.—Θεώρησις ὡς ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἐπελθόντος ἐκ βιαίου συμβάντος, καὶ τῆς νόσου, ἐξ ἧς ἔπαθεν ὁ ἐργάτης κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας, ἕνεκα ἐκτελέσεως ταύτης ὑπὸ ὅλως ἐξαιρετικὰς καὶ μὴ κανονικὰς συνθήκας, αἵτινες ὑπῆρξαν ἡ κυρία ἀφορμή, ἐξ ἧς ἐξεδηλώθη ἢ ἀνεπτύχθη ἡ νόσος.—Φυματίωσις ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.—Μεταγενεστέρα ἀνάπτυξις καρκίνου.—Ὕπαρξις ὑποχρεώσεως πρὸς ἀποζημίωσιν ἐκ τοῦ Νόμου 551.—Εὐθύνη Ταμείου Ἀσφαλίσεως Λιμενεργατῶν Πειραιῶς δι' ἐργατικὰ ἀτυχήματα μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Νόμου 1697/1951.

Δὲν ἀπομακρύνεται ἡ νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ κατὰ τὸν νόμον 551 ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, τῶν γενομένων δεκτῶν δι' ἐπανειλημμένων ἀποφάσεων αὐτοῦ, ὅτι δηλαδὴ ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα νοεῖται καὶ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐπῆλθεν εἰς τὸν μισθωτὸν ἐν ἐργασίᾳ ἐκτελουμένῃ ὑπὸ ἐκτάκτους, ἀσυνήθεις καὶ δυσμενεῖς συνθήκας, αἵτινες ἐπέδρασαν ἐπὶ τῆς ὑγείας καὶ ἔδωκαν ἀφορμὴν εἰς ἐπέλευσιν τοῦ νοσήματος ἢ ἐπιδείνωσιν αὐτοῦ (Α.Π. 504 1940, Θέμ. ΝΒ' 213, Α.Π. 492/1938, Θέμ. Ν' 297, ὅμοιαι πρὸς τὴν περίπτωσιν τῆς καταχωριζομένης ἀποφάσεως Α.Π. 76/1931, Θέμ. ΜΒ' 297, Α.Π. 395/1934, Θέμ. ΜΣΤ' 162).

Τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ παθὼν προσεβλήθη καὶ ὑπὸ ἄλλου ἀνιάτου νοσήματος, ἐξ οὗ καὶ ἀπέθανε, βεβαίως, ὡς δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, δὲν ἀναιρεῖ τὴν πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργοδότου, ἀφοῦ προηγήθη ἡ συνεπείᾳ τοῦ βιαίου συμβάντος προκληθεῖσα φυματίωσις τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἀφοῦ μάλιστα ἔχει γίνει δεκτόν, ὅτι δὲν ἔχει νομικὴν ἐπιρροὴν καὶ ἡ νοσηρὰ κατάστασις, ἡ ὁποία ὑπῆρχε τυχὸν προηγουμένως εἰς τὸν παθόντα, ἐφ' ὅσον ἀποδεικνύεται, ὅτι δὲν εἶναι αὕτη τὸ ἀποκλειστικὸν αἴτιον, τὸ ὁποῖον ἔπεφερε τὸ ἀτύχημα, ἀλλὰ τὸ βίαιον συμβὰν εἶχεν ἀποτέλεσμα νὰ ἐπιδεινώσῃ τὴν πάθησιν, ἡ ὁποία προϋπῆρχεν (Α. Π. 69/1937, ΕΕΝ δ' 438).

Σύμφωνος εἶναι ἡ ἄποψις καὶ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως πρὸς ἐκείνην προηγουμένων ὡς πρὸς τὴν εὐθύνην πρὸς ἀποζημίωσιν ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἐπισυμβάντος εἰς ἐργάτας τοῦ Ο.Λ.Π. (Α.Π. 608/1956, εἰσηγητὴς *Ε. Χονδρογιάννης*, ΕΕΔ 16, 336, Α.Π. 286/1957, εἰσηγητὴς *ὁ αὐτός*, ΕΕΔ 16, 706).

Ἀρείου Πάγου 801/1958, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Καυκᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Θανόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ι. Κρεμεζῆς, Α. Κασάπης

Νομίμως εἰσάγεται ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου πρὸς περαιτέρω συζήτησιν ἡ προκειμένη ὑπόθεσις, παραπεμφθεῖσα εἰς αὐτό, μετ' ἀναίρεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1009 ἔτους 1957 τελεσιδίκου ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 335 ἔτους 1958 ἀποφάσεως τοῦ Α' Τμήματος τοῦ Δικαστηρίου τούτου, κατὰ τὸ ἄρθρον 834 §§ 1 καὶ 4 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἰσχύει ἀντικατασταθὲν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810/1958.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 832 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3810/1957, ἀναιρουμένης τῆς ἀποφάσεως οἱ διάδικοι ἐπανέρχονται εἰς τὴν πρὸ ταύτης κατάστασιν, ἡ δὲ πρὸ αὐτῆς διαδικασία ἀκυροῦται μόνον, ἐφ' ὅσον στηρίζεται ἐπὶ τῆς παραβάσεως, ἐφ' ἧς ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀναίρεσις. Ἀναιρεθείσης ὅθεν ἐξ ὁλοκλήρου ὑπὸ τῆς διαληφθείσης ἀποφάσεως τοῦ Α' Τμήματος τῆς ἐνώπιον αὐτοῦ προσβληθείσης ἀνωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς, διὰ παράβασιν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 807 ἐδ. 9 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι τὸ ἐκδὸν ταύτην δικαστήριον παρέλιπε νὰ ἐπιβάλῃ τὸν ἐνώπιον αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἀναιρεθεῖσα ἀπόφασίς του, ἐπαχθέντα ἐπιβοηθητικῶς παρὰ τῶν ἀναιρεσειόντων εἰς τὸν ἀντίδικόν των περὶ τοῦ ἀποδεικτέου θέματος ὅρκον, διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς διαφόρου ἐκτιμήσεως τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, οἱ διάδικοι ἐπανέρχονται εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν τῆς δίκης, τουτέστιν εἰς τὴν ἐκ νέου συζήτησιν τῆς παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς ἀσκηθείσης ἀπὸ 30 Ὀκτωβρίου 1956 ἐφέσεως κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 776 ἔτους 1956 ὁριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ εἰς πρῶτον βαθμὸν δικάσαντος Εἰρηνοδικείου Πειραιῶς.

Νομίμως ἀσκηθεῖσα ἡ ἔφεσις αὕτη, τύποις δεκτὴ καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν κρίνεται, μὴ ἀπαιτουμένης καταβολῆς τελῶν καὶ προστίμου, ἅτε τοῦ ἐκκαλοῦντος Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς ἀπαλλασσομένου τῆς πρὸς τοῦτο ὑποχρεώσεως, ὡς ἐξομοιουμένου ἐν τούτῳ πρὸς τὸ Δημόσιον, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 3 §§ 1 καὶ 2 ἐδ. στ' τοῦ ἀν. νόμου 1559/1950, κυρωθέντος διὰ τοῦ νόμου 1630/1950.

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἐφ' ἧς στηρίζεται ἡ ἀγωγὴ διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου

551 έτους 1915, ὡς οὗτος ἐκωδικοποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 24 Ἰουλίου 1920 ν. δ/τος, ὡς ἀτύχημα ἐπελθὸν ἐκ βιαίου συμβάντος δύναται νὰ εἶναι καὶ νόσος, ἐξ ἧς ἔπαθεν ὁ ἐργάτης κατὰ τὴν διάρκειαν ἐργασίας, ἕνεκα τῆς ἐν δεδομένῃ περιστάσει ἐκτελέσεως ταύτης ὑπὸ ὅλως ἐξαιρετικὰς καὶ μὴ κανονικάς, ἀλλ' ἀσυνήθεις καὶ ἐκτάκτους συνθήκας, αἵτινες νὰ ὑπῆρξαν ἡ κυρία ἀφορμή, ἐξ ἧς ἐξεδηλώθη ἢ ἀνεπτύχθη ἡ νόσος.

Ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν διαφορᾷ τὰ ὑπὸ τοῦ εἰς πρῶτον βαθμὸν δικάσαντος Εἰρηνοδικείου Πειραιῶς ἀναλυτικῶς ἐκτιθέμενα ἐν τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει πραγματικὰ περιστατικὰ ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἀποδείξεως, ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἐκατέρωθεν προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων προκύπτοντα, πλήρως δικαιολογοῦσι τὴν παραδοχὴν τῆς ἀγωγῆς, τὰ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου διὰ τῶν πρώτου καὶ δευτέρου λόγων τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως ὑποστηριζόμενα δὲν κρίνονται βάσιμα. Ἐκ τε τῶν ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Εἰρηνοδικου καταθέσεων τῶν ἐκατέρωθεν ἐξετασθέντων μαρτύρων, τῶν περιεχομένων ἐν τοῖς ὑπ' ἀριθ. 458, 439, 518, 582 καὶ 622 ἔτους 1956 πρακτικῶν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ περιεχόμενον τῶν νομίμως προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἰατρικῶν πιστοποιητικῶν καὶ λοιπῶν ἐγγράφων, ἐξ ὧν συνάγονται τεκμήρια ὡρισμένα, σπουδαῖα καὶ σύμφωνα πρὸς ἄλληλα, ἐπαρκῶς ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ Γ. Β**, σύζυγος τῆς πρώτης καὶ πατὴρ τῶν ἑτέρων ἐφεσιβλήτων, προσληφθεὶς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1930 παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς ὡς μόνιμος ἐργάτης ἐπὶ τῆς φορτώσεως καὶ ἐκφορτώσεως τῶν πλοίων καὶ ἐργασθεὶς συνεχῶς, ὡς τοιοῦτος, κατὰ τὸν ἔκτοτε διαρρεύσαντα μέχρι τοῦ ἔτους 1947 χρόνον ὑπὸ ὅλως ἐξαιρετικὰς συνθήκας καὶ δυσμενεῖς ὅρους, ἰδίᾳ κατὰ τὴν περίοδον τὴν ἐπακολουθήσασαν τῆς κατὰ τὸ ἔτος 1944 ἀπελευθερώσεως τῆς χώρας, καὶ πέραν ἔτι τῶν κανονικῶν ὁρίων εἰς τὴν ἐκφόρτωσιν τῶν μεταφερόντων εἰς Πειραιᾶ κατεψυγμένα κρέατα πλοίων, ἠναγκάζετο, ὅπως παραμένῃ ἐντὸς τῶν ἐντὸς τοῦ κύτους ψυγείων καὶ ὑπὸ λίαν χαμηλὰς θερμοκρασίας πολλῶν βαθμῶν κάτω τοῦ μηδενὸς καὶ εἶτα νὰ ἐξέρχηται εἰς τὸ ὕπαιθρον ἔνθα ἡ θερμοκρασία ἦτο αἰσθητῶς διάφορος, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἐφοδιασθῇ προηγουμένως παρὰ τοῦ ἐργοδότου του διὰ τῆς ἀπαιτουμένης διὰ τὴν περίστασιν ταύτην εἰδικῆς ἐνδυμασίας, ὡς ἐπεβάλλετο ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 142 τοῦ ἀπὸ 14.3.1934 π. δ/τος «περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων τῶν πάσης φύσεως βιομηχανικῶν, βιοτεχνικῶν ἐργοστασίων, ἐργαστηρίων κλπ.» ἢ ἂν ἔχωσι ληφθῇ ἄλλα ἐνδεικνυόμενα μέτρα πρὸς προστασίαν τῶν ἐργαζομένων, ἀφορῶντα εἴτε τὴν ἐλάττωσιν τῶν ὡρῶν ἐργασίας καὶ τὴν ταχεῖαν ἐναλλαγὴν τούτων, λόγῳ τοῦ εἴδους τῆς ἐργασίας, ἠναγκασμένων, ἐπὶ πλέον, ὅπως ἀποκόπτωσι τὰ κατεψυγμένα κρέατα διὰ λοστῶν καὶ μεταφέρωσι ταῦτα ἐπὶ τῶν ὤμων των. Ἐκ τῆς τοιαύτης, ὑπὸ τοὺς προεκτεθέντας δυσμενεῖς ὅρους, κοπιώδους ἀπασχολήσεώς του εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην, ἐκτελουμένην εἰς χαμηλὴν θερμοκρασίαν καὶ ὑποκειμένην εἰς ἀποτόμους μεταβολὰς καὶ συνεπείᾳ τῆς ἐκ τῆς καταπονήσεως του ἐπελθούσης ἐξασθενήσεως τοῦ ὀργανισμοῦ του προσεβλήθη ὑπὸ φυματιώσεως τῶν πνευμόνων, ἥτις ἐξεδηλώθη κατὰ Μάρτιον 1947 δι' ἐπανειλημμένων αἱμοπτύσεων καὶ διεγνώσθη οὐ μόνον παρὰ τοῦ ἐξετάσαντος τοῦτον ἰατροῦ Ι. Μ**, καθ' ἃ οὗτος ἐξετασθεὶς βεβαιοῖ, ἀλλὰ καὶ κλινικῶς καὶ ἀκτινολογικῶς παρὰ τοῦ ἰατρικοῦ προσωπικοῦ τῶν νοσοκομείων «Εὐαγγελισμός», «Ἐρυθρὸς Σταυρός» καὶ Σανατορίου Πάρνηθος (ὅρα σχετικὰ πιστοποιητικά), ἐὰν δὲ μεταγενεστέρως τυχὸν ἀνεπτύχθη καὶ ἡ νόσος τοῦ καρκίνου, καθ' ἃ βεβαιοῦσιν ὅ τε μάρτυς τοῦ ἐκκαλοῦντος ἰατρὸς Α.Κ.*, ὁ ἰατρὸς Χ Χ.* καὶ οἱ καθηγηταὶ Ν.Ο.* καὶ Ν.Τ.* καὶ συνετέλεσε καὶ αὕτη εἰς τὸν κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον 1950 ἐπελθόντα θάνατον αὐτοῦ, δὲν ἀναιρεῖται ἐκ τούτου ἡ ἐκ τοῦ νόμου 551 ὑποχρέωσις τοῦ ἐκκαλοῦντος πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐφεσιβλήτων συζύγου καὶ τέκνων τοῦ ἀποβιώσαντος, ἐφ' ὅσον ἡ νόσος τῆς φυματιώσεως, ἐκδηλωθεῖσα καὶ ἀναπτυχθεῖσα λόγῳ τῆς ὑπὸ τὰς προεκτεθείσας ὅλως ἐξαιρετικὰς καὶ ἀσυνήθεις περιστάσεις, ὑφ' ἃς διεξήγετο ἡ ἐργασία, ἀπετέλεσε τὴν κυρίαν ἀφορμὴν τῆς τε διαρκοῦς καὶ πλήρους ἀνικανότητος τοῦ παθόντος πρὸς ἐργασίαν, ἐν ὅσῳ ἔζη, καὶ τοῦ ἐπακολουθήσαντος θανάτου του.

Ἐκ τε τῆς φραστικῆς διατυπώσεως τῆς διατάξεως τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 1697 ἔτους 1951, ὁριζούσης ὅτι ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως του ἡ ἀποζημίωσις λόγῳ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων βαρύνει τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Λιμενεργατῶν Πειραιῶς, ὅπερ ἀναλαμβάνει ἐφεξῆς πάσας τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, καὶ τῆς ἑπομένης 2ας παραγράφου τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ἥτις ὑποχρεοῖ τὸν ἐκκαλοῦντα, ὅπως ἐφεξῆς καταβάλλῃ πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ Ταμείου τούτου εἰσφορὰν ἀνερχομένην εἰς τὸ ἥμισυ ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν τῶν εἰς αὐτὸ ἠσφαλισμένων ἐργατῶν, καθὼς καὶ τῆς συνοδευούσης τὸν νόμον τοῦτον αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν, ἐξηγούσης τὴν ἀνάγκην, ἥτις ὑπηγόρευσε τὴν ἀνάληψιν παρὰ τοῦ Ταμείου τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ ἀναληφθεῖσα παρὰ τούτου ἀσφαλιστικὴ ὑποχρέωσις ἀφορᾷ μόνον τὰ ἀτυχήματα τὰ ἐπισυμβαίνοντα μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου τούτου εἰς ἠσφαλισμένους παρ' αὐτῷ ἐργάτας, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ προηγούμενα, εἰς ἃ περιλαμβάνεται καὶ τὸ ἐπίδικον, δι' ἃ ἐξακολουθεῖ εὐθυνόμενος ὁ ἐκκαλῶν. Ὅθεν δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ὁ περὶ ἐλλείψεως παθητικῆς νομιμοποιήσεως τῶν ἐφεσιβλήτων ἐν τῇ κατὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐπιδιώξει τῆς ἐπιδίκου ἀπαιτήσεως τρίτος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως καὶ ἐν συνόλῳ αὕτη, παρελκούσης μετὰ τοῦτο τῆς ἐπιβολῆς τοῦ ἐπιβοηθητικῶς ἐπαχθέντος ὅρκου, ἐφ' ὅσον ἡ ἐκτίμησις τῶν ἀποδείξεων ἀπέβη ὑπὲρ τῶν ἐφεσιβλήτων.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΠΡΟΣΒΟΛΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΩΣ ΑΚΥΡΟΥ

Καταγγελία συμβάσεως έργασίας ωρισμένου χρόνου

Προσβολή καταγγελίας συμβάσεως έργασίας ώς άκύρου, κατ' άρθρον 6 § 1 τοῦ Νόμου 3198/1955, έντός τριμήνου άποκλειστικῆς προθεσμίας άπό τῆς λύσεως τῆς σχέσεως έργασίας, οὔσης άπαραδέκτου τῆς άγωγῆς μετά παρέλευσιν τριμήνου άπό τῆς καταγγελίας, εἴτε ώρισμένου, εἴτε άορίστου χρόνου συμβάσεως καί άδιακρίτως ἄν ἡ άκυρότης προέρχηται έκ παραβάσεως τοῦ Νόμου 3198/1955 ἤ έξ έτέρας διατάξεως.— Αὐτεπάγγελτος ὑπό τοῦ Δικαστηρίου έφαρμογή.—Άγωγή περί άκυρότητος καταγγελίας συμβάσεως έργασίας ώρισμένου χρόνου ἄνευ σπουδαίου λόγου.

Ἡ διάσπασις τῆς έργασιακῆς συμβάσεως ώρισμένου χρόνου πρό τοῦ πέρατος αὐτῆς ἄνευ σπουδαίου λόγου κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ. εἶναι ἄκυρος (*Κ. Τριανταφυλλόπουλος*, Αἰτιολογική Ἔκθεσις, ΕΕΔ 9, 465, *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, β' ἔκδοσις, ὑπ' ἄρθρ. 672, *Κ. Δημάκης*, ΕΕΔ 9, 100, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6588/1956, εἰσηγητής *Κ. Βαρδάκης*, ΕΕΔ 15, 656).

Ὡς ὅμως δέχονται τά δικαστήρια (τοῦτο καί ἡ νεωτέρα κατωτέρω καταχωριζομένη ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου) (Α.Π. 237/1958 εἰσηγητής *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 17, 518), ἡ προσβολή τῆς καταγγελίας συμβάσεως έργασίας ώρισμένου χρόνου ὡς ἀκύρου πρέπει καί αὐτη, ὡς ἐπί συμβάσεως ἀορίστου χρόνου, νά γίνῃ ἐντός τῆς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας τῶν τριῶν μηνῶν τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τῶν περί καταγγελίας τῆς σχέσεως έργασίας διατάξεων (ΕΕΔ 14, 502).

Τό ζήτημα μετά τά οὕτω νομολογηθέντα (βλέπε καί λοιπήν νομολογίαν τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας ἐν ΕΕΔ 15, 596) πρέπει νά θεωρῆται λελυμένον.

Ἐν τούτοις, ὡς ἐπανειλημμένως ἐσημειώσαμεν, δέν νομίζομεν, ὅτι ἔχει εὕρει τήν ὀρθήν λύσιν του.

Ὁ νόμος 3198/1955, διάταξις τοῦ ὁποίου, ἡ τοῦ ἄρθρου 6 § 1, ὁρίζει περί τῆς προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἀναφέρεται, ὡς σαφῶς ἐξ αὐτοῦ προκύπτει, εἰς συμβάσεις ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας, ἡ προσβολή τῆς καταγγελίας τῶν ὁποίων περιωρίσθη ἐντός τῆς ταχθείσης δι' αὐτοῦ προθεσμίας, ἵνα μή παραμένῃ ἐπί μακρόν καί ἐπ' ἀόριστον χρόνον ἐκκρεμές τό κῦρος αὐτῆς (βλέπε εἰσηγητικήν ἔκθεσιν ἐπί τοῦ πρότερον ἰσχύσαντος ἄρθρου 8 τοῦ ν. δ. 8/11 Μαΐου 1946 ἐν ΕΕΔ 5, 287 καί εἰσηγητικήν ἔκθεσιν ἐπί τοῦ ἄρθρου 6 νόμου 3198/1955 ἐν ΕΕΔ 14, 275).

Προκειμένου ὅμως περί συμβάσεως έργασίας ὡρισμένου χρόνου, αὐτη ὡς πρός τήν καταγγελίαν αὐτῆς δέν διέπεται ὑπό έργατικοῦ τινος νόμου καί δέν κατέστη ἐκ τοῦ νόμου 3198/1955, οὔτε ἐξ ἄλλου έργατικοῦ νόμου, ἀντικείμενον ρυθμίσεως ὑπό τοῦ έργατικοῦ Νομοθέτου, ἀλλά διέπεται ἀποκλειστικῶς ὑπό τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (ἄρθρον 672), εἰς τόν χῶρον τοῦ ὁποίου δέν εἰσῆλθεν ὁ έργατικός Νομοθέτης, ἵνα θεσπίσῃ προθεσμίαν προσβολῆς τῆς καταγγελίας αὐτῆς ὡς ἀκύρου, ὡς δέν εἰσῆλθε βεβαίως, ἵνα θεσπίσῃ προθεσμίαν ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 673 Α.Κ., ἐάν ὁ σπουδαῖος λόγος καταγγελίας τῆς συμβάσεως έργασίας συνίσταται ἤ ὀφείληται εἰς ἀθέτησιν τῆς συμβάσεως.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10853/1958

Διαδικασία έργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Γ. Καραμάνος*
Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Σ. Ποταμιάνος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Μ. Τρωϊάνος, Ι. Σβῶλος

Αἱ ὑπό κρίσιν ἀντίθετοι ἐφέσεις κατά τῆς ὑπ' ἀριθ. 504/1958 ἀποφάσεως τοῦ ἐπί τῶν έργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν νομοτύπως καί ἐμπροθέσμως ἠσκήθησαν, τύποις δεκταί καθίστανται καί κατά τούς λόγους αὐτῶν ἐρευνητέαι ἀποβαίνουσι, συνεκδικαζόμεναι κατά τά ἄρθρα 21 καί 172 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἐκ τῆς μεταξύ των ὑφισταμένης συναφείας.

Κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 «πᾶσα ἀξίωσις μισθωτῶν, πηγάζουσα ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς σχέσεως έργασίας, τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετική ἀγωγή δέν ἐκοινοποιήθη ἐντός τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπό τῆς λύσεως τῆς σχέσεως έργασίας». Ὡς ἐκ τῆς γενικότητος τῆς διατάξεως ταύτης, ὁμοίας τῇ καταργηθείσῃ τοιαύτῃ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 8/11 Μαΐου 1946, σαφῶς προκύπτει, αὐτη ἔχει ἐφαρμογήν ἐπί πάσης ἀξιώσεως, πηγαζούσης ἐξ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως έργασίας, οὔσης ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς μετά παρέλευσιν τριμήνου ἀπό τῆς καταγγελίας, εἴτε ὡρισμένου, εἴτε ἀορίστου χρόνου εἶναι ἡ καταγγελθεῖσα σύμβασις έργασίας καί ἀδιακρίτως ἄν ἡ ἀκυρότης προέρχηται ἐκ παραβάσεως τοῦ ὡς ἄνω νόμου, εἴτε ἐξ ἑτέρας τινός διατάξεως (Α. Π. 237/1958, ΕΕΔ 17, 518).

Καθ' ἃ ὁρίζεται ἐν τῇ προδιαληφθείσῃ διατάξει τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 ἡ ὑπ' αὐτῆς τασσομένη τρίμηνος προθεσμία τῆς δικαστικῆς ἐπιδιώξεως τῶν ἐκ τῆς ἀκύρου καταγγελίας τῆς έργασιακῆς συμβάσεως

ΝΟΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Αποκλειστική προθεσμία επιδόσεως άγωγής ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ

Αναιτιώδης καὶ μονομερὴς δικαιοπραξία ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, γνωστοποιητέα εἰς τὸν πρὸς ὃν ἀπευθύνεται καὶ νομικὴ ἐνέργεια αὐτῆς ἀφ' ὅτου ὁ πρὸς ὃν ἀπευθύνεται λάβῃ γνῶσιν αὐτῆς.— Δυνατὴ (ἐπιφυλασσομένων τῶν ἐκ τοῦ Νόμου ἄλλων συνεπειῶν) καὶ σιωπηρὰ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, κατὰ τρόπον ὥστε νὰ γνωρίζῃ ὁ ἕτερος, ὅτι πρόκειται περὶ πράξεως, ἐμφαινούσης δήλωσιν περὶ λύσεως τῆς συμβάσεως.— Κρίσις Δικαστοῦ περὶ σιωπηρᾶς βουλήσεως πρὸς καταγγελίαν.— Αποκλειστικὴ προθεσμία, κατ' ἄρθρ. 6 § 1 Νόμου 3198 1955, προσβολῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὡς ἀκύρου.— Ἐφαρμογὴ εἰς πᾶσαν σύμβασιν ἐργασίας, ὡρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου.— Αὐτεπάγγελτος ἐφαρμογή.—Κατάθεσις κατ' ἐργατικὴν διαδικασίαν ἐγγράφων προτάσεων.

Ὑπέκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, σιωπηρά, ὡς δέχεται αὕτη, καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους ἐργοδοτίδος βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως καὶ προέκυψεν οὕτω ζήτημα, ἂν ἡ σχετικὴ περὶ μισθοῦ ἀγωγὴ τοῦ μισθωτοῦ ἠγέρθη παραδεκτῶς, ἀφοῦ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502) πᾶσα αἴτησις τοῦ μισθωτοῦ, πηγάζουσα ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας.

Δέχεται ἡ ἀπόφασις καὶ τοῦτο τελεῖ ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ τῇ νομολογίᾳ δεκτὰ γενόμενα, ὅτι ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας δύναται νὰ γίνῃ καὶ σιωπηρῶς, συναγομένης τῆς βουλήσεως τοῦ καταγγέλλοντος τὴν σύμβασιν ἐξ οἱουδήποτε γεγονότος ἢ πράξεως αὐτοῦ δηλωτικῆς τῆς προθέσεως τοῦ καταγγέλλοντος (*Κ. Τριανταφυλλόπουλος*, ΕΕΔ 1, 906, *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Εἰδ. β' ἔκδοσις, σελ. 528 ἑπ., Α.Π. 170/1956, εἰσηγητὴς *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 15, 471, Α.Π. 231/1953, εἰσηγητὴς *Β. Κυριακόπουλος*, ΕΕΔ 12, 602, Α.Π. 190/1956, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 15, 1180).

Ἄλλο τὸ ζήτημα ἂν, κατὰ νομοθετικὴν διάταξιν, ὡς ἡ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955, συνδυάζηται τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας πρὸς τὴν ἐνέργειαν δι' ἐγγράφου, ὁπότε πρέπει νὰ προβληθῇ ἐπὶ δικαστηρίου ἡ ἀκυρότης αὐτῆς δι' ἀγωγῆς κοινοποιουμένης ἐντὸς προθεσμίας τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας.

Δέχεται καὶ ἡ ἀπόφασις αὕτη (οὕτω καὶ ἡ ἀμέσως ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 10853/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν), ὅτι εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν ἀγωγῆς κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν ὑπάγονται αἱ καταγγελίαι

ἀπορρεόντων δικαιωμάτων τοῦ μισθωτοῦ εἶναι ἀποκλειστικὴ καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ πάροδος αὐτῆς ἀπράκτου ἐπάγεται κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἄρθρων 270 καὶ 280 τοῦ Α.Κ. τὴν ἀπόσβεσιν αὐτῶν. Ἐν ὄψει τοῦ τοιούτου χαρακτῆρος τῆς προθεσμίας ταύτης ἡ τήρησις αὐτῆς συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 280 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐρευνᾶται καὶ αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τῶν δικαστηρίων κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης (Α.Π. 263/1950, ΕΕΔ 9, 451, καὶ Α. Π. 187/1948, ΕΕΔ 7, 434).

Ἐν προκειμένῳ ὁ ἐκκαλῶν ἐνάγων ἐπικαλεῖται ὅτι ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐναγομένου, διατηροῦντος ἐνταῦθα ἐπιχείρησιν κατασκευῆς καὶ ἐμπορίας ψυγείων, θερμαστρῶν κλπ. εἰδῶν, προσελήφθη διὰ τὴν ἀπὸ 1.6.1956 - 31.5.1959 τριετίαν ὡς ὑπάλληλος ἐπὶ τῆς διαθέσεως τῶν εἰδῶν τούτων (πλασιέ), πρὸς δὲ καὶ ὅτι τὴν 10.7.1957, ἤτοι πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ χρόνου, δι' ὃν προσελήφθη, ἀπελύθη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου του ἄνευ συνδρομῆς τινος ἐκ τῶν συμβατικῶς καθορισθέντων ὡς σπουδαίων λόγων, δι' ὧν παρείχετο τὸ δικαίωμα εἰς τοῦτον, ὅπως καταγγείλῃ τὴν ἐργασιακὴν σύμβασιν πρὸ τῆς πάροδου τῆς τριετοῦς προθεσμίας τῆς διατηρήσεώς του. Ἐπικαλούμενος δὲ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας ταύτης, συμφώνως ταῖς συνδεδυασμέναις διατάξεσι τῶν ἄρθρων 669 καὶ 174 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, οἱτείται, ἐκτὸς ἄλλων, διὰ τῆς ἀγωγῆς του ταύτης τὴν συμφώνως τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 656 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐπιδίκασιν αὐτῷ ἀποδοχῶν ἐξ ὑπερημερίας ἀπὸ τῆς ἀκύρου ἀπολύσεώς του καὶ μέχρι πέρατος τοῦ ὁρισθέντος χρόνου διαρκείας τῆς ἐνδίκου ἐργασιακῆς συμβάσεως. Ἐφ' ὅσον ὅμως ὁ ἐκκαλῶν ἐνάγων ἀπελύθη τὴν 10.7.1957, ὡς ἐπικαλεῖται ἐν τῇ ἀγωγῇ του, αὕτη δέ, κατατεθεῖσα, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, τὴν 23.11.1957, ἐπεδόθη μεταγενεστέρως εἰς τὸν ἐφεσίβλητον ἐναγόμενον, ἤτοι μετὰ πάροδον τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 31-8/1955 τασσομένης τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας, διὰ τῆς παρόδου αὐτῆς ἀπράκτου ἀπεσβέσθη ἡ ἔνεκεν τῆς ἐπικαλουμένης ἀκύρου ἀπολύσεως του ἀπορρέουσα ἀπαίτησις του, ἐξ ἀποδοχῶν ὑπερημερίας, δι' ὃ καὶ ἡ διώκουσα τὴν ἐπιδίκασιν ἀποδοχῶν ἔνδικος ἀγωγὴ ἀπορριπτέα ἀποβαίνει κατὰ τὸ αἴτημά της τοῦτο, ὡς ἀπαράδεκτος. Ὅθεν ὀρθῶς κατ' ἀποτέλεσμα, εἰ καὶ ἐπὶ διαφόρῳ μὴ ὀρθῇ αἰτιολογίᾳ, ἀπερρίφθη κατὰ τὸ αἴτημά της τοῦτο ἡ ἔνδικος ἀγωγή, οἱ δὲ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζοντες λόγοι τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως ἀπορριπτέοι καθίστανται ὡς ἀβάσιμοι.

συμβάσεων ἐργασίας τόσον ἀορίστου χρόνου, ὅσον καὶ ὡρισμένου τοιούτου.

Πρωτοδίκου Πειραιῶς 1074/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Γ. Κώνστας*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Χαραλαμπόπουλος, Στ. Γιαννίτσης, Θ. Τσουλόγιαννης

Ὁ ἐνάγων ἰσχυρίζεται διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς του, ὅτι προσελήφθη τὴν 1.8.1931 παρὰ τῆς ἐναγομένης ὁμορρύθμου ἑταιρείας, δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς λογιστής, ὡς τοιοῦτος δ' ἔκτοτε εἰργάσθη καὶ ἐξακολουθεῖ ἐργαζόμενος παρ' αὐτῇ, τελούσῃ ἤδη ὑπὸ ἐκκαθάρισιν, καθυστεροῦνται ὅμως οἱ ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουλίου καὶ ἐφεξῆς μηνιαῖοι μισθοί του καὶ τὰ δῶρα τῶν Χριστουγέννων 1957 καὶ Πάσχα 1958, ἐντεῦθεν δὲ αἰτεῖται τὴν καταδίκην τῆς ἐναγομένης εἰς τὴν πληρωμὴν αὐτῷ τῶν ὡς ἄνω ἀποδοχῶν του. Οὕτως ἔχουσα ἡ ἀγωγὴ αὕτη, νόμῳ βάσιμος κατ' ἀρχὴν παρίσταται, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν περὶ μισθώσεως ὑπηρεσιῶν διατάξεων τοῦ Α. Κ. καὶ ὑπ' ἀριθ. 72500/1957 καὶ 24300/1958 ὑ. ἀ. καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν ἀποβαίνει, μολονότι ἡ ἑτέρα τῶν ἐκπροσωπούντων τὴν ἐναγομένην Φ. Κ.***, παρασταθεῖσα κατὰ τὴν συζήτησιν, δὲν κατέθεσεν ἐγγράφους προτάσεις, διότι πάντως ἡ κατάθεσις τοιούτων κατὰ τὴν προκειμένην διαδικασίαν ἀποτελεῖ ἁπλῶς δικαίωμα τῶν διαδίκων καὶ οὐχὶ ἀποκλειστικὸν μέσον ὑποβολῆς τῶν ἰσχυρισμῶν καὶ δηλώσεών των (ἄρθρον 13 νόμου ΓΨΟΔ') (Π. Ἀθ. 13101/1957, ΕΕΔ 17, 1078).

Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ἀναιτιώδης καὶ μονομερὴς δικαιοπραξία γνωστοποιητέα εἰς τὸν πρὸς ὃν ἀπευθύνεται καὶ ἀποκτᾷ νομικὴν ἐνέργειαν μόνον ἀφ' ὅτου ὁ πρὸς ὃν ἀπευθύνεται λάβῃ γνῶσιν αὐτῆς (Α. Π. 664/1956 καὶ 187/1957, ΕΕΔ 16, 131 καὶ 413, Α. Π. 490/19 6 καὶ 482 1956, ΕΕΔ 15, 1180 καὶ 1182), ἡ δήλωσις δ' αὕτη (καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας) δύναται νὰ γίνῃ (ἐπιφυλασσομένων τῶν ἐκ τοῦ νόμου ἄλλων συνεπειῶν) καὶ σιωπηρῶς, κατὰ τρόπον ὥστε νὰ γνωρίζῃ ὁ ἕτερος, ὅτι πρόκειται περὶ πράξεως, ἡ ὁποία ἐμφαίνει δήλωσιν περὶ λύσεως τῆς συμβάσεως (*Καυκᾶς*, Ἐνοχ. β' ἐκδ. ὑπ' ἄρθρον 669 §§ 4 καὶ 7ε, *Τριανταφυλλόπουλος*, Εἰσ. Ἐκθ. Προσχ. τοῦ 1913, ΕΕΔ 1, 206, Α. Π. 231/1953, ΕΕΔ 12, 602). Ὡς σιωπηρὰ δήλωσις περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ δύναται ἀναμφισβητήτως νὰ θεωρηθῇ καὶ ἡ ἄρνησις τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας του, ἐφ' ὅσον ἐκ ταύτης προκύπτει βούλησις διασπάσεως τοῦ ἐνοχικοῦ δεσμοῦ, ἐν γένει δὲ ἐναπόκειται εἰς τὸν δικαστὴν νὰ συναγάγῃ σιωπηρὰν βούλησιν τινὸς τῶν συμβαλλομένων περὶ καταγγελίας ἐκ μέρους του τῆς συμβάσεως ἐξ οἱουδήποτε γεγονότος ἢ πράξεως αὐτοῦ, δηλωτικῆς τῆς τοιαύτης προθέσεώς του (*Καυκᾶς*, ὑπ' ἄρθρον 669 § 4 καὶ 656 § 2, Πρωτ/κείου Θεσσαλονίκης 610/1951, Ἀρμεν. στ', 195, Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 5607/1946, ΕΕΔ 5, 20).

Ἐξ ἄλλου κατ' ἄρθρον 6 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 «πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ, πηγάζουσα ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας». Τὸ ἀπαράδεκτον τοῦτο ἀναφέρεται εἰς πᾶσαν σύμβασιν ἐργασίας ὡρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου καὶ ἐπὶ πάσης ἀκυρότητος πηγαζούσης ἐκ τῆς γενομένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἀδιακρίτως τοῦ ἂν πρόκειται περὶ μισθωτῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἑταιρειῶν, δι' οὓς ἰσχύουσι καὶ αἱ λοιπαὶ διατάξεις τοῦ ἄνω νόμου ἢ μὴ (Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 2679/1956 καὶ 14214/1956, ΕΕΔ 15, 596, 1305, Α. Π. 292/1952, ΕΕΔ 11, 736).

Ἐν προκειμένῳ, ἡ ἐναγομένη, ἥτις δὲν ἀμφισβητεῖ τὴν σύναψιν μετὰ τοῦ ἐνάγοντος τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας, ἰσχυρίζεται ὅτι πρὸ ἑνὸς καὶ ἡμίσεος περίπου ἐτους κατήγγειλε προφορικῶς τὴν ὡς ἄνω σύμβασιν, πάντως δὲ σιωπηρῶς, διακοπεισῶν ἔκτοτε παντελῶς τῶν ἐργασιῶν της καὶ κλεισθέντων τῶν γραφείων καὶ τοῦ ἐργοστασίου της. Ἐβεβαιώθημεν, ὅτι τῷ ὄντι ἡ ἐναγομένη, περιελθοῦσα κατ' Ἰούνιον 1957 εἰς δεινὴν οἰκονομικὴν δυσπραγίαν, ὁδηγήσασαν μάλιστα αὐτὴν εἰς πτώχευσιν, ἀνακληθεῖσαν ὅμως δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, καὶ εἰς ἐκκαθάρισιν, ὑφ' ἣν τελεῖ εἰσέτι, προέβη ἔκτοτε εἰς διακοπὴν τῶν ἐργασιῶν της καὶ κλείσιμον τοῦ ἐργοστασίου καὶ τῶν γραφείων της, ὡς καὶ εἰς ἀπόλυσιν τοῦ προσωπικοῦ της, περιλαμβανομένου καὶ τοῦ ἐνάγοντος, μὴ ἀπασχοληθέντος ἔκτοτε εἰς τὴν ἐπιχείρησιν τῆς ἐναγομένης οὐδὲ κατὰ διαστήματα (ἅτινα σημειωτέον δὲν προσδιορίζονται ἐν τῇ ἀγωγῇ), διότι ὅμως ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεώς του ἐγένετο προφορικῶς (οὐχὶ ἐγγράφως), πάντως δὲ σιωπηρῶς, κατὰ τὴν κρίσιν μας, ὡς ἐκ τῶν ὡς ἄνω περιστατικῶν, ἤτοι κατὰ παράβασιν τῶν ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τεταγμένων προϋποθέσεων τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955, αὕτη (καταγγελία) ἦτο ἔκτοτε ἄκυρος καὶ ἡ ἐναγομένη ὑπερήμερος (ἄρθρον 180 καὶ 656 Α. Κ.) περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, ἐντεῦθεν δὲ αἱ ἀξιώσεις τοῦ ἐνάγοντος ὑπέκυψαν εἰς τὴν προαναφερθεῖσαν ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν (τρίμηνον τοιαύτην), κατὰ τὴν βάσιμον περὶ τούτου ἔνστασιν τῆς ἐναγομένης, ἐρευνωμένην ἄλλως τε συμφώνως καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 280 Α. Κ., καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ, ἐφ' ὅσον ἡ παρέλευσις αὐτῆς προκύπτει ἐκ τῶν εἰς αὐτὸν (δικαστὴν) ὑποβληθέντων στοιχείων (Α.Π. 263/1950, Θέμ. ΞΑ' 577, Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 3687/1956, ΕΕΔ 15, 596, *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχ. § 164). Ὅθεν ἀπορριπτέα τυγχάνει ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή.

ΔΗΜΟΙ

ΣΧΕΣΙΣ ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΡΓΟΔΟΤΗΝ ΔΗΜΟΝ

Ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος ἐφέσεως

Οὐχὶ ἀντίθετος πρὸς τὸ ἄρθρον 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἡ βραδεῖα ἄσκησις τοῦ δικαιώματος (ἐφέσεως μετὰ παρέλευσιν ἐξαετίας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως), αὐτὴ καὶ μόνη, ἄνευ τῆς συνδρομῆς καὶ ἑτέρων περιστατικῶν.—Θεώρησις, κατὰ Ν. 759/1937, τῶν φοροτεχνικῶν ὑπαλλήλων Δήμου ὡς πρὸς τὴν σχέσιν ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἐκτὸς ἂν προσελήφθησαν δυνάμει εἰδικοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δήμων διὰ τὴν βεβαίωσιν καὶ εἴσπραξιν τῶν ἐσόδων αὐτῶν, ὅτε ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐκτάκτου δημοτικοῦ ὑπαλλήλου συνδέονται μετὰ τοῦ Δήμου διὰ μονομεροῦς δημοσίου δικαίου πράξεως.— Ἁρμοδιότης, ἐπὶ σχέσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Δικαστοῦ.

Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 6262/1957 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου (εἰσηγητὴς *Ι. Γουρνᾶς*, ΕΕΔ 16, 1042).

Εἶχε προβληθῆ ὑπὸ τοῦ ἐναχθέντος Δήμου Ἀθηναίων ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι ἡ ἔφεσις τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀπορριψάσης τὴν ἀγωγὴν αὐτοῦ ἀποφάσεως ἠσκήθη παρ' αὐτοῦ καταχρηστικῶς, ὡς παρελθούσης ἐξαετίας ἀπὸ ταύτης.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου ἀπέρριψε τὸν ἰσχυρισμὸν ὡς μὴ νόμιμον μὲ τὴν αἰτιολογίαν ὅτι μόνη ἡ πάροδος μακροῦ χρόνου δὲν καθιστᾷ καταχρηστικὴν τὴν ἐνέργειαν.

Τὸν αὐτὸν λόγον ἔφερεν ὁ Δῆμος ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου ὡς λόγον ἀναιρέσεως.

Ἄξιον προσοχῆς εἶναι, ὅτι ἐγένετο ἐπίκλησις τοῦ ἄρθρου 281 Α. Κ. ἐν τῷ δικονομικῷ δικαίῳ, ὑπὸ τὴν γενομένην δεκτὴν ἄποψιν ὅτι ἡ διάταξις αὕτη ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ παντὸς δικαιώματος τοῦ τε οὐσιαστικοῦ καὶ δικονομικοῦ δικαίου (βλέπε *Σ. Καρακαντᾶν*, Ἡ ἀχρησία καὶ ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἐν τῷ ἑλληνικῷ δικαίῳ, ἔκδ. 1954, σελ. 264, ἀριθ. 3, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, Ε. Ν. 12/1955, ΝοΒ 3, 255).

Ὁμοία περίπτωσις (ἀσκήσεως ἀναιρέσεως μετὰ πάροδον διετίας) ἐτέθη ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α. Π. 682/1955, εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 15, 76).

Ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἐν λόγῳ ἀπόφασις δὲν ἀφίσταται τῶν σταθερῶς ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντων, ὅτι μόνη ἡ βραδεῖα ἄσκησις τοῦ δικαιώματος, ἄνευ τῆς συνδρομῆς καὶ ἑτέρων περιστατικῶν, δὲν ἀντιτίθεται εἰς τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ. (οὕτω καὶ ἡ Α.Π. 682/1955, ἔνθα ἄνωτ. καὶ λοιπὴ νομολογία αὐτοῦ ἐν ΕΕΔ 14, 830).

Ὡς πρὸς τὴν σχέσιν τῶν φοροτεχνικῶν ὑπαλλήλων μετὰ τῶν Δήμων καὶ ὡς πρὸς τοῦτο ἡ νεωτέρα αὕτη ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις δὲν ἀφίσταται τῶν ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ προηγουμένων αὐτοῦ ἀποφάσεων νομολογηθέντων (Α.Π. 637/1954, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 13, 1206, Α.Π. 126/1950, εἰσηγητὴς *Α. Χαμάρτος*, ΕΕΔ 9, 298, βλέπε καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5158/1958, εἰσηγητὴς *Α. Στασινός*, ΕΕΔ 17, 1063).

Ἀρείου Πάγου 773/1958, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Ροζάκης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Κατσικόπουλος, Γ. Μπλάτσιος

Ἡ βραδεῖα ἄσκησις τοῦ δικαιώματος, αὐτὴ καὶ μόνη, ἄνευ τῆς συνδρομῆς καὶ ἑτέρων περιστατικῶν δὲν ὑπερβαίνει προφανῶς τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος, ὥστε νὰ ἀπαγορεύηται κατὰ τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ. Οὕτω κρίναν καὶ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον καὶ ἀποφηνάμενον ἀπορριπτέον τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι ἡ ἔφεσις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἠσκήθη κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος, ὡς παρελθούσης ἐξαετίας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως μέχρι τοῦ χρόνου τῆς ἀσκήσεως τῆς ἐφέσεως, ὀρθῶς τὴν διάταξιν ταύτην ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοὐναντίου 1ος λόγος ἀναιρέσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 §§ 1 καὶ 2 τοῦ νόμου 759/1957 οἱ φοροτεχνικοὶ ὑπάλληλοι Δήμου θεωροῦνται ὡς πρὸς τὴν σχέσιν ἐργασίας ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 23 τοῦ νόμου 1465/1942 φοροτεχνικοὶ ὑπάλληλοι προσλαμβανόμενοι ὑπὸ Δήμων δυνάμει εἰδικῶν ὀργανισμῶν, διὰ τὴν βεβαίωσιν καὶ εἴσπραξιν ἐσόδων αὐτῶν, εἶναι ἔκτακτοι δημοτικοὶ ὑπάλληλοι, ὑπαγόμενοι εἰς τὰς περὶ τούτων ἰσχυούσας διατάξεις τοῦ Κώδικος δημοτικῆς καὶ κοινοτικῆς νομοθεσίας. Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι οἱ παρὰ τοῖς Δήμοις ὑπηρετοῦντες ὡς φοροτεχνικοὶ ὑπάλληλοι λογίζονται ὡς τελοῦντες ἐν σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐκτὸς ἐὰν προσελήφθησαν δυνάμει εἰδικοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δήμων διὰ τὴν βεβαίωσιν καὶ εἴσπραξιν τῶν ἐσόδων αὐτῶν, ὅτε ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐκτάκτου δημοτικοῦ ὑπαλλήλου συνδέονται μετὰ τοῦ Δήμου διὰ μονομεροῦς δημοσίου δικαίου πράξεως.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικάσαν δικαστή-

ΠΛΗΜΜΕΛΗΣ ΥΠΟ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Θεώρησις ὑπὸ ἐργοδότου ὡς σιωπηρᾶς βουλήσεως μισθωτοῦ περὶ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας

Μή συναγωγή οὔτε ἐκ τοῦ ἄρθρου 652 Α.Κ., οὔτε ἐξ ἄλλης τινὸς διατάξεως ὡς σιωπηρᾶς βουλήσεως τοῦ μισθωτοῦ περὶ λύσεως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐκ μέρους αὐτοῦ τῆς μὴ ἐκπληρώσεως ὑπ' αὐτοῦ τῶν συμβατικῶν του ὑποχρεώσεων.— Συνέπεια κατ' ἄρθρ. 672 ἐπ. Α.Κ. τῆς ἀθετήσεως τῶν συμβατικῶν ὑποχρεώσεων τοῦ μισθωτοῦ ἡ ὑποχρέωσις αὐτοῦ πρὸς ἀνόρθωσιν πάσης ζημίας καὶ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, συντρέχοντος σπουδαίου λόγου.—Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 672 Α.Κ. ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, διεπομένων ὡς πρὸς τὴν καταγγελίαν ὑπὸ τοῦ Νόμου 3198/1955, ἀπαλλάσσοντος τῆς τηρήσεως τῶν διατυπώσεων αὐτοῦ μόνον ἐν μιᾷ περιπτώσει, ἤτοι μεθ' ὑποβολὴν μηνύσεως κατὰ τοῦ μισθωτοῦ δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν.—Ἀκυρότης ἄλλως καταγγελίας.—Δῶρα δι' ἑορτὰς ἐργαζομένων εἰς δημόσια ἔργα.

Ἐργοδότης ἐδήλωσεν εἰς μισθωτὸν αὐτοῦ, ὅτι συνεπείᾳ ἐπανειλημμένων ἐκ μέρους αὐτοῦ ἀθετήσεων τῶν συμβατικῶν του ὑποχρεώσεων θεωρεῖ αὐτὸν ὡς σιωπηρῶς ἐκδηλώσαντα βούλησιν περὶ λύσεως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως διὰ καταγγελίας αὐτῆς ἐκ μέρους του, δι' ἣν αἰτίαν καὶ δὲν θέλει ἀποδεχθῆ ἐφεξῆς τὰς ὑπηρεσίας του.

Τὸ Πρωτοδικεῖον, ἐπὶ ἀγωγῆς τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τοῦ ἐργοδότου, προβαλόντος ἄκυρον ἐκ μέρους τοῦ τελευταίου ἀπόλυσιν (κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου 3198/1955, ΕΕΔ 14, 502), ἐπεδίκασεν εἰς τὸν μισθωτὸν τὸν μισθὸν αὐτοῦ, δεχθὲν ὅτι πράγματι ἐχώρησεν ἄκυρος ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐν τῇ ἀποφάσει του συλλογιστικῆς.

Πράγματι κατὰ τὸ ἄρθρον 652 τοῦ Α.Κ. ὁ ἐκμισθωτὴς ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ μετ' ἐπιμελείας τὴν ἀναληφθεῖσαν ἐργασίαν, εὐθυνόμενος διὰ τὴν ἐκ δόλου ἢ ἀμελείας προξενουμένην εἰς τὸν μισθωτὴν ζημίαν, ἀλλὰ τὸ ὅτι ὁ ἐκμισθωτὴς (μισθωτὸς) δὲν ἐκτελεῖ μετ' ἐπιμελείας τὴν ἐργασίαν του, παραβαίνων συμβατικὰς ὑποχρεώσεις αὐτοῦ, δοθέντος ὅτι διὰ τὴν σιωπηρὰν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρξῃ σαφὴς δηλωτικὸν τῆς προθέσεως τοῦ καταγγέλλοντος τὴν σύμβασιν γεγονός, δὲν σημαίνει, ὅτι διὰ τῆς τοιαύτης ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπάρχει σιωπηρὰ καταγγελία αὐτῆς ὑπὸ τούτου (*Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Εἰδικον. Α', 455), ἀλλ' ἁπλῶς ὑφίσταται, κατὰ τὸ ἄρθρον 672 τοῦ Α.Κ., σπουδαῖος λόγος ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ μισθωτοῦ πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου ἄνευ προθεσμίας (πρβλ. Εἰρηνοδ. Θεσσαλονίκης 1182/1957, Εἰρηνοδικῶν ὁ Πρωτοδίκης *Ν. Βερβεσός*, ΕΕΔ 16, 836).

Εἰς τὰς συμβάσεις ὅμως ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας δὲν ἐφαρμόζεται ἤδη τὸ ἄρθρον 672 Α.Κ., ἀλλ' ἐπ' αὐτῶν ἰσχύουν οἱ ἐργατικοὶ νόμοι, κατ' ἄρθρον 38 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου Α.Κ. (Α.Π. 443/1954, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 13, 686), ἐφαρμόζεται δηλαδὴ ὁ νόμος 3198/1955 περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας (ΕΕΔ 14, 502) καὶ οὗτος, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, μίαν μόνον περίπτωσιν ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ συνεπῶς καὶ ἀπαλλαγῆς ἐκ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 προβλέπει, ἐκείνην τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 αὐτοῦ, ὑποβληθείσης κατὰ τοῦ μισθωτοῦ μηνύσεως δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του ἢ ἀπαγγελίας κατ' αὐτοῦ κατηγορίας δι' ἀδίκημα ἐν γένει, φέρον χαρακτῆρα τοὐλάχιστον πλημμελήματος, δικαιουμένου πάντως τοῦ μισθωτοῦ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 ἐν περιπτώσει ἀπαλλαγῆς του (βλέπε περὶ τῆς διατάξεως Πρωτ/κείου Θεσσαλονίκης 3304/1958, εἰσηγητὴς *Ν. Σακελλαρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 1290 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα).

Εἶναι δὲ χαρακτηριστικόν, ὅτι τὸ ἀρχικὸν σχέδιον τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112 (εἰς ὃ ἀναφέρεται τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 3198/1955) ὡμίλει καὶ «περὶ εὐλόγου καὶ δεδικαιολογημένης αἰτίας, σκοπίμου παραμελήσεως καθηκόντων», ὡς λόγων δικαιολογούντων τὴν ἔκτακτον (ἄνευ ἀποζημιώσεως) καταγγελίαν, ἀλλὰ ταῦτα τελικῶς δὲν ἐψηφίσθησαν, διότι

ριον ἐδέξατο, μετ' ἀνελεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος τυγχάνει φοροτεχνικὸς ὑπάλληλος καὶ ὡς τοιοῦτος εἰργάζετο παρὰ τῷ ἀναιρεσείοντι Δήμῳ, χωρὶς ὅμως νὰ ἔχῃ προσληφθῇ δυνάμει εἰδικοῦ ὀργανισμοῦ διὰ τὴν βεβαίωσιν καὶ εἴσπραξιν τῶν ἐσόδων του. Ὅθεν ἀποφηνάμενον μετὰ ταῦτα ὅτι συνδέεται μετὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ὅτι συνεπῶς ὁ πρωτοδίκως δικάσας ἦτο ἁρμόδιος, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', νὰ ἐκδικάσῃ τὴν κατὰ τούτου ἀγωγήν, δι' ἧς ὁ ἀναιρεσίβλητος, ἰσχυριζόμενος ὅτι ἀπὸ τῆς 4 Αὐγούστου 1950 ὁ ἀναιρεσείων ἔπαυσε νὰ δέχηται τὰς προσφερομένας ὑπηρεσίας του, ἐζήτησε τοὺς ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου, ἀφ' οὗ κατέστη οὗτος ὑπερήμερος, καὶ ἐφεξῆς μισθούς του, τὸ μὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος δὲν εἰργάζετο παρ' αὐτῷ ὡς φοροτεχνικὸς ὑπάλληλος, ἀπεκρούσαν τοῦτον, τὸ δὲ ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀπορριπτέοι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου 2ος, 3ος, 4ος καὶ 5ος λόγοι ἀναιρέσεως.

θά ἔδιδον ἀφορμὴν εἰς ἀπεράντους ἐνστασιολογίας καὶ τὸν δικαστὴν θὰ ἔφερον εἰς δύσκολον θέσιν νὰ κρίνῃ περὶ τοῦ εὐλόγου ἢ μὴ (βλέπε καὶ Χ. *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 356).

Πάντως τὸ ζήτημα ἐτοποθετεῖτο ἐπὶ τῆς δυνατότητος ἐκτάκτου καταγγελίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου (ἄνευ προθεσμίας), ὡς συμβαίνει καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 672 Α.Κ. διὰ τὰς συμβάσεις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, καὶ δὲν δύναται νὰ ἐξετασθῇ, ἂν καταγγέλληται οὕτω σιωπηρῶς ἡ συμβασις ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, ὡς ἰσχυρίσθη ὁ ἐργοδότης εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ Πρωτοδικείου.

Διὰ τὴν μὴ ἐκπλήρωσιν ἢ πλημμελῆ ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ μισθωτοῦ ἀπορρέουν ἄλλαι συνέπειαι (περὶ ὧν βλέπε *Ι. Καποδιστρίαν*, ΕρμΑΚ, ἄρθρ. 652, ἀριθ. 77 ἐπ.).

***

Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων 1957 καὶ Νέου Ἔτους 1958 «δώρου» τῶν ἐργαζομένων εἰς δημόσια ἔργα βλέπε τὴν Α.Π. 1050/1958 (εἰσηγητὴς *Α. Ροζάκης*). ΕΕΔ 18, 22 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10854/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Γ. Καραμάνος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Σ. Ποταμιάνος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Τσουλόγιαννης, Γ. Σταυρόπουλος

Ναὶ μὲν ἐκ τοῦ ἄρθρου 652 τοῦ Α.Κ. προκύπτει, ὅτι ὁ μισθωτὸς ὀφείλει νὰ ἐκτελῇ μετ' ἐπιμελείας τὴν ἀναληφθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίαν, πρὸς ἐκπλήρωσιν δὲ τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης καθίσταται ἐπάναγκες, ὅπως συμμορφοῦται πρὸς τὰς ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς ἁρμοδιότητός του ἀπευθυνομένας πρὸς αὐτὸν ἐντολὰς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου του, δι' ὧν ἐπιδιώκεται ἡ ἐκτέλεσις τῆς συμβάσεως, οὐχ ἧττον ὅμως οὔτε ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, οὔτε ἐξ ἄλλης τινὸς τῆς κειμένης νομοθεσίας, δύναται νὰ συναχθῇ, ὅτι ἡ μὴ συμμόρφωσις τοῦ μισθωτοῦ πρὸς τὰς ἐντολὰς ταύτας ἢ ἡ ἐν γένει μὴ ἐκπλήρωσις τῶν συμβατικῶν του ὑποχρεώσεων μετὰ τῆς προσηκούσης ἐπιμελείας ὑποδηλοῖ σιωπηρὰν βούλησιν αὐτοῦ περὶ λύσεως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως διὰ καταγγελίας ἐκ μέρους του. Ἀντιθέτως, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, συνδυαζομένης καὶ πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 672 τοῦ Α. Κ., ἡ ὑφ' οἱανδήποτε μορφὴν ἀθέτησις τῶν συμβατικῶν ὑποχρεώσεων τοῦ μισθωτοῦ ἐπάγεται μόνον τὸ μὲν ὑποχρέωσιν αὐτοῦ πρὸς ἀπόρθωσιν πάσης ζημίας, ἣν συνεπείᾳ τῆς ἀθετήσεως ταύτης ὑπέστη ὁ ἐργοδότης του, τὸ δὲ παρέχει τὸ δικαίωμα εἰς τὸν τελευταῖον τοῦτον, ὅπως ἀπροειδοποιήτως καταγγείλῃ τὴν ἐργασιακὴν σύμβασιν, ὡς συντρέχοντος πρὸς τοῦτο σπουδαίου λόγου (πρβλ. *Καυκᾶ*, Ἐνοχικόν, ἐκδ. 1η, σελ. 307, *Ζέπον*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, Τεῦχος 3ον, σελ. 344). Προκειμένης ὅμως συμβάσεως ἀορίστου διαρκείας, ἥτις δὲν διέπεται ὡς πρὸς τὴν καταγγελίαν αὐτῆς ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 672 τοῦ Α.Κ., ἀλλ' ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν νόμων 2112 καὶ 3198/1955, διὰ νὰ καταγγελθῇ αὐτὴ ἐγκύρως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου δέον, ὅπως τηρηθῶσιν αἱ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ὁριζόμεναι ὡς τηρητέαι ἐν ἄρθρῳ 5 § 3 τοῦ τελευταίου τούτου νόμου διατυπώσεις (ἔγγραφος καταγγελία καὶ καταβολὴ ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 ἢ τοῦ β. δ/γματος 16/18 Ἰουλίου 1920, ἀναλόγως τῆς ἰδιότητος τοῦ ἀπολυομένου ὡς ἐργάτου ἢ ὑπαλλήλου), ἀνεξαρτήτως τῶν λόγων, ἐξ ὧν προῆλθεν ἡ ἀπόλυσις αὐτή, ἀφοῦ ὁ νόμος οὗτος (3198), ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 7 αὐτοῦ νόμου, ἐν μιᾷ περιπτώσει, περιοριστικῶς ἐν αὐτῷ ἀναγραφομένῃ, ἀπαλλάσσει τὸν καταγγέλλοντα ἐργοδότην ἀπὸ τῆς τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τούτων, ἤτοι ὁσάκις τῆς καταγγελίας ταύτης προηγήθη κατὰ τοῦ μισθωτοῦ ὑποβολὴ μηνύσεως δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, διαπραχθεῖσαν κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῆς ὑπηρεσίας του ἢ ἀπηγγέλθη κατ' αὐτοῦ κατηγορία δι' ἀδίκημα ἐν γένει, φέρον χαρακτῆρα τοὐλάχιστον πλημμελήματος (πρβλ. Α. Π. 443/1954, ΕΕΔ 13, σελ. 684).

Ἐν προκειμένῳ βεβαιοῦνται, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, τὰ ἀκόλουθα: Διὰ τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, καταρτισθείσης μεταξὺ τῶν διαδίκων τὴν 6.3.1957, ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐναγομένου, ἐκμεταλλευομένου ἐνταῦθα λατομεῖον, ὡς χειριστὴς ἐκσκαφέως, εἰργάσθη δὲ ὑπὸ τὴν τοιαύτην ἰδιότητα ἔκτοτε καὶ μέχρι τῆς 14.12.1957. Ὁ ἐφεσίβλητος μισθωτὸς καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἀπασχολήσεώς του ἠθέτει τὰς ἐκ τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἀπορρεούσας ὑποχρεώσεις του, διότι, καίτοι κατὰ συμφωνίαν, καταρτισθεῖσαν κατὰ τὴν πρόσληψίν του μετὰ τοῦ ἀντιδίκου του, ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως, ἀντὶ τοῦ καταβαλλομένου αὐτῷ μείζονος τοῦ νομίμου συμβατικοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 4.000, διενεργῇ καὶ τὴν λίπανσιν καὶ τὴν ἐν γένει συντήρησιν τοῦ ὅπερ ἐχειρίζετο μηχανήματος ἀνὰ πᾶσαν Κυριακήν, καθ' ἣν ἡμέραν ἡ τοιαύτη ἐργασία του εἶναι νόμῳ ἐπιτρεπτή (ἄρθρ. 9 § 3 τοῦ π. δ. 8/14 Μαρτίου 1930 περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως), ἐν τούτοις δὲν συνεμορφοῦτο πρὸς τὴν ὑποχρέωσίν του ταύτην, καθόσον τὴν τοιαύτην ἐργασιαν ἐξετέλει ἀνὰ πᾶσαν δευτέραν Κυριακὴν καὶ δὴ ὅλως πλημμελῶς, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι διέθετε δι' αὐτὴν βραχύτατον χρόνον, ἐκτιθεμένης εἰς κινδύνους τῆς διακοπῆς τῆς λειτουργίας. Ἐπίσης, καίτοι οὗτος κατὰ νόμιμον ἐνάσκησιν τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὸν ἐργοδότην του διευθυντικοῦ δικαιώματος, προσδιώρισεν, ὅπως ὁ ἐφεσίβλητος ποιῆται ἔναρξιν τῆς ἐργασίας του τὴν 7ην πρωϊνὴν καὶ τοῦτο ἵνα ἔκτοτε συντελῆται ἡ καθ' ἡμέραν γιγνομένη πρόχειρος ἐπιθεώρησις τοῦ μηχανήματος τούτου καὶ πᾶσα ἑτέρα ἀναγκαία προετοιμασία, εἰς τρόπον ὥστε τὴν ἑβδόμην καὶ ἡμίσειαν πρωϊνήν, ὅτε ἀνελάμβαναν ὑπηρεσίαν οἱ λατόμοι, νὰ εἶναι τὸ μηχάνημα τοῦτο ἕτοιμον πρὸς ἄμεσον λειτουργίαν, πρὸς ἀποφυγὴν ἐπιβραδύνσεων ὡς πρὸς τὴν ὥραν ἐνάρξεως τῆς ἐργασίας τῶν τοιούτων ἐργατῶν, οὗτος ἐνίστε ἐπεβράδυνεν ἀδικαιολογήτως τὴν ἄφιξίν του, προσερχόμενος πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας τὴν 7 1/2 καὶ ἀργότερον, γενόμενος, διὰ τῆς τοιαύτης βραδύτητός του, παραίτιος καθυστερήσεως ἀναλήψεως ἐργασίας ἐκ μέρους τῶν λατόμων, οἵ-

τινες ἔθραυον τοὺς διὰ τοῦ μηχανήματος τούτου ἐκσκαπτομένους λίθους ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐργοδότου. Τοῦτο ἔπραξε καὶ ὁ ἐφεσίβλητος μισθωτὸς τὴν Δευτέραν τῆς 16.12.1957, καθ' ἣν, ἀντὶ τῆς προσδιωρισμένης 7ης πρωϊνῆς ὥρας ἀναλήψεως ἐκ μέρους αὐτοῦ ἐργασίας, ἀδικαιολογήτως προσῆλθε τὴν ἑβδόμην καὶ ἡμίσειαν. Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ὁ ἐκκαλῶν ἐργοδότης ἐξ αἰτίας τῆς τοιαύτης καθυστερήσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου δὲν ἀνέθηκεν εἰς αὐτὸν ἐργασίαν, τῷ ἐδήλωσε δέ, ὅτι συνεπείᾳ τῶν ἐπανειλημμένων ἀθετήσεων τῶν συμβατικῶν του ὑποχρεώσεων θεωρεῖ αὐτὸν ὡς σιωπηρῶς ἐκδηλώσαντα βούλησιν περὶ λύσεως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως διὰ καταγγελίας ἐκ μέρους του, δι' ἣν αἰτίαν καὶ δὲν θέλει ἀποδεχθῇ εἰς τὸ ἐφεξῆς τὰς ὑπηρεσίας του. Ἡ τοιαύτη ὅμως πλημμελὴς ἐκπλήρωσις τῶν συμβατικῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐφεσιβλήτου κατ' οὐδεμίαν νόμου διάταξιν, ὡς προεἰρηται, ὑποδηλοῖ, οὐδ' ὁπωσδήποτε καὶ ἐν τοῖς πράγμασι συνιστᾷ ἐκδήλωσιν σιωπηρᾶς βουλήσεως αὐτοῦ περὶ λύσεως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως διὰ καταγγελίας ἐκ μέρους του. Κατ' ἀκολουθίαν δὲ τούτου, ὑφισταμένης τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἡ γενομένη κατὰ τὰ ἄνω τὴν 16.12.1957 δήλωσις τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὅτι εἰς τὸ ἐφεξῆς δὲν θέλει ἀποδεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἀντιδίκου του, συνιστᾷ καταγγελίαν τῆς ἐνδίκου ἐργασιακῆς συμβάσεως ἀορίστου χρόνου ἐκ μέρους τούτου ἐπιχειρουμένην, ἄκυρον ὅμως λόγῳ τῆς μὴ τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955. Συνεπείᾳ τῆς τοιαύτης ἀκύρου καταγγελίας ὁ δι' αὐτῆς ἀποκρούσας τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐκκαλῶν ἐργοδότης περιέστη κατὰ τὰ ἄρθρα 648, 349 καὶ 350 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος εἰς ὑπερημερίαν, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας ὑπόχρεως τυγχάνει κατ' ἄρθρον 656 τοῦ Α.Κ. πρὸς καταβολὴν τῶν διὰ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς αἰτουμένων ἀποδοχῶν τοῦ ἀπὸ 16.12.1958 χρόνου ταύτης. Οὕτω κρίνας καὶ ὁ πρωτοδίκως δικάσας καὶ μετ' ἔκπτωσιν τῶν ἀλλαχοῦ κερδηθέντων ἐπιδικάσας τῷ ἐφεσιβλήτῳ ἐνάγοντι κατὰ μερικὴν ἀποδοχὴν τῆς ἀγωγῆς του τὸ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ὀφειλόμενον ἐκ δραχμῶν 580 ὑπόλοιπόν του κατ' οὐδὲν ἐσφαλεν, ὁ δὲ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων λόγος τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως ἀπορριπτέος ἀποβαίνει ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 2 τῆς βάσει τοῦ ἀ. ν. 1777/1951, ὡς ἐκυρώθη ὑπὸ τοῦ νόμου 1901/1951, ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 72500/1957 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας περὶ παροχῆς δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων 1957 καὶ Ν. Ἔτους 1958 εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς τῆς χώρας, εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας τῶν καθ' οἱονδήποτε τρόπον (ἀπολογιστικῶς, ἐργολαβικῶς κλπ.) ἐκτελουμένων δημοσίων, δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ἔργων ἀπασχολουμένους ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ τοὺς χειριστὰς ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων καὶ γεωτρυπανιστὰς τὸ δῶρον θέλει ὑπολογισθῇ βάσει τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ καθωρισμένου κατ' εἰδικότητα κατὰ τὸ τρίμηνον Ἰουλίου-Σεπτεμβρίου 1957 ὑπὸ τῶν οἰκείων Ἐπιτροπῶν τιμαριθμικῆς διαπιστώσεως βασικῶν ἡμερομισθίων καὶ ὑλικῶν, ἐξαιρέσει ἐκείνων ἐκ τῶν ἀνωτέρω, ὧν οἱ μισθοὶ καὶ τὰ ἡμερομίσθια καθωρίσθησαν δι' εἰδικωτέρων περὶ αὐτῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ὑπογραφεισῶν ἢ ἐκδοθεισῶν ἀπὸ 1.1.1956 καὶ ἐντεῦθεν, οἵτινες θὰ λάβουν τὸ δῶρον βάσει τῶν ὑπ' αὐτῶν καθωρισμένων μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων. ***Κατὰ τὴν ἐλάσσονα τοῦ Δικαστηρίου τούτου γνώμην*** ἡ ἐν λόγῳ ὑπουργικὴ ἀπόφασις ὑπὸ τὴν τοιαύτην διατύπωσίν της προσδιορίζει τὴν καταβολὴν τοῦ δώρου Χριστουγέννων 1957 ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ καθοριζομένου ὑπὸ τῶν οἰκείων Ἐπιτροπῶν τιμαριθμικῆς διαπιστώσεως βασικῶν ἡμερομισθίων καὶ ὑλικῶν διὰ δύο κατηγορίας μισθωτῶν, ἐφ' ὅσον περὶ τῶν μισθῶν ἢ τῶν ἡμερομισθίων αὐτῶν δὲν ἐγένετο εἰδικωτέρα πρόβλεψις δι' εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἀπὸ 1.1.1956 καὶ ἐφεξῆς: α) διὰ τοὺς ἐργατοτεχνίτας τῶν καθ' οἱονδήποτε τρόπον (ἀπολογιστικῶς, ἐργολαβικῶς κλπ.) ἐκτελουμένων δημοσίων, δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ἔργων καὶ β) διὰ τοὺς παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἀπασχολουμένους χειριστὰς ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων καὶ τοὺς γεωτρυπανιστάς. Ἡ ὀρθότης τῆς ἀπόψεως ταύτης περὶ τοῦ ὅτι ἡ ἐν λόγῳ διάταξις ἀναφέρεται εἰς πάντας τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους χειριστὰς τοιούτων μηχανημάτων καὶ γεωτρυπανιστὰς καὶ δὲν περιορίζεται ἡ ἐφαρμογή αὐτῆς εἰς μόνους τοὺς ἐκ τούτων ἐργαζομένους εἰς τὰ δημόσια, δημοτικὰ καὶ κοινοτικὰ ἔργα συνάγεται τὸ μὲν ἐκ τῆς ὡς ἄνω σαφοῦς γραμματικῆς διατυπώσεως αὐτῆς, ἥτις, γενικὴ καὶ ἀδιάστικτος οὖσα, δὲν ἐπιτρέπει τὴν διὰ τῆς ἑρμηνείας καθιέρωσιν διαστολῶν καὶ διακρίσεων, τὸ δὲ ἐκ τοῦ ὅτι, ἐὰν ἐσκόπει ὁ νομοθέτης τὸν περιορισμὸν τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῆς εἰς μόνους τοὺς τελευταίους τούτους μισθωτούς, θὰ ἐξεφράζετο περὶ αὐτοῦ κατὰ τρόπον σαφῆ καὶ κατηγορηματικόν, ὡς ἀκριβῶς ἔπραξεν ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 1/100/1958 ὑ. ἀ. περὶ παροχῆς δώρου Πάσχα 1958 εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς τῆς χώρας, ἐν ᾗ διέλαβεν (ἄρθρον 2 § 4 αὐτῆς), ὅτι εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας τῶν καθ' οἱονδήποτε τρόπον (ἀπολογιστικῶς, ἐργολαβικῶς κλπ.) ἐκτελουμένων δημοσίων, δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ἔργων, ἀπασχολουμένους ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ τοὺς χειριστὰς ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων καὶ γεωτρυπανιστὰς τῶν αὐτῶν ἔργων, τὸ δῶρον θέλει ὑπολογισθῇ βάσει τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ καθωρισμένου κατ' εἰδικότητα κατὰ τὸ τρίμηνον Ἰανουαρίου - Μαρτίου 1958 ὑπὸ τῶν οἰκείων Ἐπιτροπῶν τιμαριθμικῆς διαπιστώσεως βασικῶν ἡμερομισθίων καὶ ὑλικῶν. Ἑπομένως τούτοις, ***κατὰ τὴν ἐλάσσονα τοῦ Δικαστηρίου τούτου γνώμην***, ἔδει ὅπως ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος ὁ σχετικὸς λόγος τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως, δι' οὗ ὁ ἐκκαλῶν παραπονεῖται κατὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀ-

ποφάσεως περὶ τοῦ ὅτι αὕτη, κατὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως, ἐδέξατο, ὅτι αὕτη ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τοῦ ἐφεσιβλήτου χειριστοῦ ἐκσκαπτικοῦ μηχανήματος λατομείου, ἐπιδικάσασα τὴν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης προκύπτουσαν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐκ τοῦ ὡς ἄνω δώρου διαφοράν. ***Κατὰ τὴν μείζονα ὅμως τοῦ Δικαστηρίου τούτου γνώμην*** ὁ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὁριζόμενος τρόπος ὑπολογισμοῦ τοῦ δώρου τούτου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ καθωρισμένου κατ' εἰδικότητα ὑπὸ τῶν οἰκείων Ἐπιτροπῶν τιμαριθμικῆς διαπιστώσεως τιμῶν ἀναφέρεται εἰς μόνους τοὺς εἰς τὰ δημόσια, δημοτικὰ καὶ κοινοτικὰ ἔργα ἀπασχολουμένους χειριστὰς ἐκσκαπτικτῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων καὶ γεωτρυπανιστὰς καὶ οὐχὶ εἰς τοὺς παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἀπασχολουμένους τοιούτους μισθωτούς. Τοῦτο προκύπτει ἐκ τοῦ ὅτι ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ὕψους τοῦ δώρου τούτου γίνεται μὲ βάσιν τὸ ὑπὸ Ἐπιτροπῶν τιμαριθμικῆς διαπιστώσεως ὁριζόμενον ἡμερομίσθιον, δι' οὗ ἀμείβονται οἱ χειρισταὶ τῶν τοιούτων μηχανημάτων, ἐργαζόμενοι εἰς τὰ δημόσια, δημοτικὰ καὶ κοινοτικὰ ἔργα, καὶ οὐχὶ οἱ εἰς τοὺς λοιποὺς ἐργοδότας ἀπασχολούμενοι τοιοῦτοι μισθωτοί, οἵτινες ἀμείβονται διὰ μισθοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τῶν εἰδικωτέρων περὶ τούτων συλλογικῶν συμβάσεων ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων. Ἐξ ἄλλου τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἐν λόγῳ ὑπουργικὴ ἀπόφασις μετὰ τὸν ἐν αὐτῇ ὁρισμὸν περὶ ὑπολογισμοῦ τοῦ δώρου τούτου βάσει τῶν τιμαριθμικῶν ἡμερομισθίων διὰ τοὺς ἐργατοτεχνίτας τῶν δημοσίων, δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ἔργων διέλαβεν ἐν συνεχείᾳ ἐν τῇ αὐτῇ περὶ τούτων παραγράφῳ περὶ τοῦ αὐτοῦ τρόπου τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ ὕψους τῆς παροχῆς ταύτης καὶ διὰ τοὺς χειριστὰς τῶν ρηθέντων μηχανημάτων διὰ τῆς προστεθείσης κατὰ τὰ ἄνω φράσεως καὶ τοὺς χειριστὰς ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων καὶ γεωτρυπανιστὰς μόνον τὰ δῶρα τῆς κατηγορίας ταύτης τῶν μισθωτῶν τούτων ἐρρύθμισε, δι' ὃ καὶ ἐν συνεχείᾳ πρὸς τὰ δημόσια, δημοτικὰ καὶ κοινοτικὰ ἔργα ἀναφερόμενα διὰ τῆς χρήσεως τῆς λέξεως καὶ συμπλεκτικῶς διέλαβε καὶ περὶ τῶν χειριστῶν τῶν ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων καὶ τῶν γεωτρυπανιστῶν. Ἡ τοιαύτη δὲ εἰδικὴ μνεία ἐπεβλήθη πρὸς ἄρσιν οἱασδήποτε ἀμφισβητήσεως ἐν ὄψει τοῦ χαρακτῆρος τῶν χειριστῶν τῶν ἐκσκαπτικῶν, ἰσοπεδωτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων ὡς ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων. Θιγέντος δὲ τούτου πρὸς πληρεστέραν ἐξάντλησιν τοῦ θέματος ἐγένετο μνεία καὶ περὶ τῶν γεωτρυπανιστῶν, οἵτινες φέρουσι μὲν χαρακτῆρα ἐργάτου, ἀπασχολοῦνται ὅμως εἰς ἐκτέλεσιν εἰδικῶν ἔργων. Ἄλλως τε ἡ παρατηρουμένη διαφοροποίησις ἐν τῇ διατυπώσει τῆς προκειμένης ἀποφάσεως ἀπὸ τῶν προηγουμένων τοιούτων, δι' ὧν, ὁριζομένης τῆς χορηγήσεως τοῦ δώρου μὲ βάσιν τὸ ὡς ἄνω τιμαριθμικὸν ἡμερομίσθιον εἰς τοὺς παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἐργαζομένους ὡς χειριστὰς τῶν μηχανημάτων τούτων, χρησιμοποιεῖται, ὡς λ.χ. ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 74960/1955 ὑπουργικῇ ἀποφάσει περὶ παροχῆς δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων 1955—Νέου Ἔτους 1956 εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργαζομένους μισθωτοὺς τῆς χώρας ἡ σαφὴς διατύπωσις «εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας τῶν καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐκτελουμένων δημοσίων, δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ἔργων, ὡς καὶ εἰς τοὺς παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἀπασχολουμένους ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου χειριστὰς ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων, τὸ δῶρον θέλει ὑπολογισθῇ βάσει τοῦ καταβαλλομένου ἡμερομισθίου, ὅπερ ὅμως, ἐφ' ὅσον εἶνα ἀνώτερον τοῦ τιμαριθμικοῦ ἡμερομισθίου, περιορίζεται μέχρις αὐτοῦ», καταδεικνύει τὴν ὀρθότητα τῆς ἀπόψεως ὅτι τὸ δῶρον Χριστουγέννων 1957 ἐσκοπήθη, ὅπως καταβληθῇ βάσει τοῦ τιμαριθμικοῦ ἡμερομισθίου εἰς μόνους τοὺς εἰς τὰ δημόσια ἔργα ἐργαζομένους χειριστὰς τῶν ὡς ἄνω μηχανημάτων καὶ οὐχὶ εἰς τοὺς παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἀπασχολουμένους, διότι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ συντάκτης τῆς ἀποφάσεως δὲν εἶχεν, εἰμὴ νὰ χρησιμοποιήσῃ τὴν ὡς ἄνω φραστικὴν διὰ τὸ ποσὸν τῶν προεκδοθεισῶν αὐτῆς ὑπουργικῶν ἀποφάσεων διατύπωσιν, μεταχειρισθεὶς τὴν διάφορον ταύτην διατύπωσιν ἐπέφερε μεταβολὴν εἰς τὰ μέχρι τότε κρατοῦντα. Ὅθεν, μὴ προσδιοριζομένου τοῦ δώρου Χριστουγέννων 1957 ὡς πρὸς τὸν τρόπον τοῦ ὑπολογισμοῦ αὐτοῦ διὰ τὸν ἐφεσίβλητον χειριστὴν ἐκσκαπτικοῦ μηχανήματος λατομείου, ***κατὰ τὴν κρατήσασαν παρὰ τῷ Δικαστηρίῳ τούτῳ γνώμην***, μὲ βάσιν τὸ τιμαριθμικὸν ἡμερομίσθιον, ἀλλὰ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 1 τῆς ἀποφάσεως ταύτης μὲ βάσιν τὸν νόμιμον μισθόν του, ὅστις διεπόμενος ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25767/1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 9329/1957 ὁμοίαν (ἡ ἀπὸ 9.1.1957 συλλογικὴ σύμβασις περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν καὶ λοιπῶν ὅρων ἐργασίας χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν κλπ. μηχανημάτων κατὰ τὴν 7ην παράγραφον δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ (τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, οἵαν ἀσκεῖ ὁ διὰ μηχανικῶν μέσων ἐπεξεργαζόμενος τοὺς ὑπ' αὐτοῦ ἐξορυσσομένους λίθους διὰ τὴν παραγωγὴν οἰκοδομικῶν ὑλικῶν ἐκκαλῶν), ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 1650.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΙΣ ΥΠΟ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ

Προθεσμία έκδόσεως νέας άποφάσεως μετ' άκύρωσιν προηγουμένης ύπό τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας

Ἀκύρωσις ὑπό τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας περὶ τροποποιήσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὡς ἐκδοθείσης ἄνευ προηγουμένης συννόμου γνωμοδοτήσεως τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς.—Ἔκδοσις νέας ἀποφάσεως.—Ἀναγκαία ἡ ἔκδοσις αὐτῆς ἐντὸς τῶν ἐν τῷ Ν. 3239/1955 προθεσμιῶν, ἀρχομένων ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Τὸ θέμα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀπησχολήθη ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 759/1958 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (εἰσηγητὴς *Ν. Μπουρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 489) ἠκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 33355/6318/1957 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας «περὶ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1957 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὑποδηματεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας» (ΕΕΔ 16, 680).

Μετὰ τοῦτο ἐξεδόθη νέα ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, ἡ ὑπ' ἀριθ. 28825/5743/1958 περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει καὶ συμπληρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1957 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὑποδηματεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας» (ΕΕΔ 17, 718).

Ἡ νέα ὅμως αὐτὴ ὑπουργικὴ ἀπόφασις, δέχεται ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις, ἔπρεπε νὰ ἐκδοθῇ ἐντὸς τῶν προθεσμιῶν τοῦ ἄρθρ. 20 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 17, 214), ἀρχομένων ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας (βλέπε καὶ Σ. Ε. 1388/1956, εἰσηγητὴς *Δ. Τσιμαράτος*, ΕΕΔ 15, 799), πρᾶγμα τὸ ὁποῖον (ὅτι δηλαδὴ ἐξεδόθη ἐμπροθέσμως ἡ ἀνωτέρω ὑπουργικὴ ἀπόφασις) δὲν ἀπεδείχθη ἐν προκειμένῳ.

Σημειοῦται ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου ταχθεῖσα προθεσμία εἶναι ἀποκλειστική, παρελθούσης δὲ ἀπράκτου αὐτῆς δὲν δύναται νὰ ἐκδοθῇ πλέον ὑπουργικὴ πρᾶξις, ἀφορῶσα εἰς τὴν κύρωσιν, τροποποίησιν ἢ μὴ ἔγκρισιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἀποφάσεως διαιτησίας (Σ. Ε. 1104/1958, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Δ. Τσιμαράτος*, ΕΕΔ 17, 681).

Χρήσιμον πάντως διὰ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας καθίσταται νὰ σημειοῦται ἐν ἑκάστῃ ὑπουργικῇ ἀποφάσει ἡ χρονολογία καταθέσεως παρ' αὐτῷ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ κοινοποιήσεως ἀποφάσεως διαιτησίας, ἀφοῦ ἀπὸ ταύτης ἄρχονται αἱ προθεσμίαι διὰ τὴν ἄσκησιν τῆς ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν ἐξουσίας, κατὰ τὰ ἐν τῷ νόμῳ ὁριζόμενα, παρεχομένων δὲ τῶν προθεσμιῶν παρέχεται τὸ δικαίωμα εἰς ἕκαστον τῶν συμβληθέντων ἢ τῶν ἐν διενέξει μερῶν, ὅπως ἐντὸς τῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 20 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 καταθέσῃ τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν διαιτησίας εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 6888/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Π. Λογοθέτης*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Δ. Γαλανόπουλος, Ε. Κλεισιούνης

Κατὰ μὲν τὴν § 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 § 1 ν. δ. 3755/1957, πᾶσα πρᾶξις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀφορῶσα τὴν δημοσίευσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ τὴν κύρωσιν καὶ δημοσίευσιν ἀποφάσεως διαιτησίας εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, δὲν δύναται νὰ ἐκδοθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως 5θημέρου ἀπὸ τῆς παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας καταθέσεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως διαιτησίας, οὐδὲ νὰ καθυστερήσῃ πλέον τῶν 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς τοιαύτης καταθέσεως ἢ κοινοποιήσεως, κατὰ δὲ τὴν § 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἐν ᾗ περιπτώσει συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἢ ἀπόφασις διαιτησίας ἀντιτίθεται εἰς τὴν γενικὴν ἢ εἰδικὴν οἰκονομικὴν ἢ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως οἱ Ὑπουργοὶ Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας δι' ἠτιολογημένης κοινῆς ἀποφάσεώς των, ἐκδιδομένης μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 28 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παρελεύσεως τῆς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον πενθημέρου προθεσμίας καὶ δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, δύνανται νὰ τροποποιοῦν ἢ νὰ μὴ ἐγκρίνουν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει (ἐπιφυλασσομένης τῆς διατάξεως τοῦ ἑπομένου ἐδαφίου τῆς αὐτῆς παραγράφου, προστεθέντος διὰ τοῦ ἄρθρου 8 ν. δ. 3755/1957, οὗτινος δὲν συντρέχει περίπτωσις ἐφαρμογῆς ἐν τῇ προκειμένῃ διαφορᾷ) τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἢ ἀπόφασιν διαιτησίας. Τέλος κατὰ τὴν § 3 τοῦ ἰδίου ἄρθρου, ὡς ἡ τελευταία περίοδος τῆς ὁποί-

ας ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 § 9 ν. δ. 3755/1957, ἐὰν ἐντὸς τῆς κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους προθεσμίας δὲν ἠθελεν ὁλοκληρωθῆ ἡ ἐν αὐταῖς διαδικασία, παρέχεται τὸ δικαίωμα εἰς ἕκαστον τῶν συμβληθέντων ἢ τῶν ἐν διενέξει μερῶν, ὅπως ἐντὸς προθεσμίας 10 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῶν κατὰ τὰ ἄνω προθεσμιῶν καταθέσῃ τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἢ τὴν ἀπόφασιν τῆς διαιτησίας εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, ἡ τοιαύτη δὲ κατάθεσις, ἐπέχουσα θέσιν δημοσιεύσεως, μερίμνῃ τοῦ καταθέσαντος, κοινοποιεῖται διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας καὶ τοὺς ἐνδιαφερομένους, ἡ δὲ ἰσχὺς τῶν οὕτω δημοσιευομένων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἀποφάσεων διαιτησίας ἄρχεται, ἐὰν ἄλλως δὲν ὁρίζηται ἐν αὐταῖς, ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον καταθέσεως.

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν ὡς ἄνω διατάξεων, συναγομένην ἀβιάστως ἐκ τοῦ γράμματος, ἀλλὰ καὶ τοῦ σκοποῦ αὐτῶν, ἀναγομένου τὸ μὲν εἰς τὴν ἀποφυγὴν ἐσπευσμένων ἐκ μέρους τῆς Διοικήσεως ἀποφάσεων ἐπὶ θεμάτων συνδεομένων πρὸς τὸ γενικώτερον δημόσιον καὶ κοινωνικὸν συμφέρον, τὸ δὲ εἰς τὴν ἐπὶ μὴ μακρὸν ἐκκρεμότητα τῆς ρυθμίσεως τῶν ἐν λόγῳ θεμάτων, προϋπόθεσις τοῦ ἐγκύρου τῆς ἀφορώσης τὴν δημοσίευσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἢ τὴν κύρωσιν καὶ δημοσίευσιν ἀποφάσεως διαιτησίας ὑπουργικῆς ἀποφάσεως εἶναι ἡ ἔκδοσις αὐτῆς ἐντὸς τῆς τασσομένης ὑπὸ τῶν ἐν λόγῳ διατάξεων προθεσμίας, τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δυναμένου μόνον ἅμα τῇ παρελεύσει τῆς 5θημέρου προθεσμίας ἀπὸ τῆς παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας καταθέσεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως διαιτησίας καὶ ἐντὸς τὸ πολὺ 20 ἡμερῶν ἀπ' αὐτῆς (5θημέρου προθεσμίας), νὰ προβῇ εἴτε εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς κυρωτικῆς πράξεως αὐτοῦ, εἴτε εἰς τὴν ἐν συμπράξει μετὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ Συντονισμοῦ ἔκδοσιν, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 28 ἰδίου νόμου προβλεπομένου Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου, πράξεως τροποποιούσης ἢ μὴ ἐγκρινούσης ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἢ τὴν ἀπόφασιν διαιτησίας, ἐν περιπτώσει δὲ παραβάσεως μιᾶς τῶν ὡς ἄνω προϋποθέσεων τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὸ ἔγκυρον τῆς ὑπουργικῆς πράξεως καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀκυρώσεως τῆς πράξεως ταύτης ἐκ μέρους τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἀναβιοῦν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως ἀντιγράφου τῆς ἀκυρωτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας εἰς τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργὸν αἱ ὡς ἄνω προθεσμίαι πρὸς ἐνέργειαν τῆς Διοικήσεως, ταύτης δυναμένης, ἅμα τῇ παρελεύσει πενθημέρου ἀπὸ τῆς ρηθείσης κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ ἐντὸς 15θημέρου ἀπὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ ἄνω 5θημέρου, ὅπως προβῇ εἰς τὴν δημοσίευσιν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ τὴν κύρωσιν καὶ δημοσίευσιν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἢ ἄλλως τὴν τροποποίησιν ἢ μὴ ἔγκρισιν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει αὐτῶν (πρβλ. Σ. Ε. 1388/1956, Ὄλομ., ΕΕΔ 15, 798).

Ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1957 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθείσης ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Δέρματος Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, καθωρίσθησαν οἱ ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὑποδηματεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας. Ἡ ἐν λόγῳ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἐκυρώθη καὶ ἐδημοσιεύθη μετὰ μερικὴν τροποποίησιν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 33355/6318/1957 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, ἥτις δμως ἠκυρώθη ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 759/1958 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ὡς ἐκδοθεῖσα ἄνευ προηγουμένης συννόμου γνωμοδοτήσεως τοῦ προαναφερθέντος Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς. Ἠκολούθησεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 28825/5743/19.5.1958 ἀπόφασις τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω Ὑπουργῶν, δι' ἧς ἐκυρώθη καὶ ἐδημοσιεύθη ἐκ νέου, τροποποιουμένη, ἡ ὑπ' ἀριθ. 12/1957 διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἐν ᾗ δὲν ἀναφέρεται, ἐὰν ἔγινε καὶ πότε κοινοποίησις τῆς ρηθείσης ὑπ' ἀριθ. 759/1958 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας (ὡς γίνεται π. χ. εἰς τὴν ὑ. ἀ. 42930/8578/1956), ὅτε θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ διαπιστωθῇ ἐὰν ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐξεδόθη ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 20 § 2 νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 § 1 ν. δ. 3755/1957, τασσομένης προθεσμίας, ὁπότε καὶ μόνον θὰ ἦτο ἔγκυρος ἡ ἐν λόγῳ ὑπουργικὴ ἀπόφασις, τὴν ἐγκυρότητα τῆς ὁποίας ἀμφισβητεῖ ὁ ἐναγόμενος, ἐπικαλούμενος τὴν ἔκδοσίν της πέραν τῆς ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 20 § 2 νόμου 3239/1955 ὁριζομένης προθεσμίας. Μὴ βεβαιωθέντος δὲ ἐξ ἄλλου τοῦ ὡς ἄνω γεγονότος (τῆς ἐντὸς τῆς προαναφερθείσης προθεσμίας ἐκδόσεως τῆς ὑ. ἀ. 28825/5743/1958) ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων, τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐνόρκων βεβαιώσεων καὶ λοιπῶν ἐγγράφων καὶ τῆς ἐν γένει διαδικασίας, ἐξ ἧς βεβαιώσεως ἤρτηται, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, τὸ ἔγκυρον τῆς ὑ. ἀ. 28825/5743/1958, ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ἥτις εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν μόνον ὡς πρὸς τὸ τρίτον κονδύλιον τὸ ἀφορῶν ἐπιδίκασιν, βάσει τῆς περὶ ἧς πρόκειται ὑ. ἀ. 28825/5743/1958, διαφορᾶς ἀποδοχῶν τοῦ ἐνάγοντος, ἐργασθέντος ὡς τεχνίτου ὑποδηματοποιοῦ εἰς τὸ ὑποδηματοποιεῖον τοῦ ἐναγομένου, δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος.

ΕΝΝΟΜΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Δεσμευόμενα ἐκ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς, πρόσωπα

Καταγγελία συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Λύσις πάσης δεσμεύσεως τῆς καταγγελλούσης ὀργανώσεως καὶ τῆς πρὸς ἣν ἡ καταγγελία διὰ τὸ μέλλον καὶ ἐπέλευσις τῶν ἐξ αὐτῆς ἐννόμων ἀποτελεσμάτων μετὰ δύο μῆνας ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κοινοποιήσεως τῆς περὶ ταύτης δηλώσεως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.—Ἰσχὺς τῶν ὑφισταμένων ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας.—Πότε καταβλητέος ὁ κατ' ἄρθρ. 653 Α.Κ. εἰθισμένος μισθός.— Δέσμευσις ὑπὸ διαιτητικῆς ἀποφάσεως τῶν μελῶν τῶν ἐν διενέξει ὀργανώσεων.

Ἐστηρίχθη ἀξίωσις μισθωτοῦ εἰς συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἡ ὁποία ἔχει καταγγελθῆ ὑπὸ συμβληθείσης ὀργανώσεως ἀπὸ 9 Φεβρουαρίου 1956.

Τὰ τῆς καταγγελίας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ρυθμίζει τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ νόμου 3755/1957 (βλέπε κωδικοποίησιν τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων ἐν ΕΕΔ 17, 207 ἐπ.). (Περὶ τοῦ τρόπου καταγγελίας βλέπε ὑπ' ἀριθ. 20488/1431/1958 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ΕΕΔ 17, 603 καὶ περὶ τῆς προθεσμίας καταγγελίας τὴν ὑπ' ἀριθ. 1119/1956 Γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, εἰσηγητὴς *Β. Κουντούρης*, ΕΕΔ 17, 1154).

Ἐὰν ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας κατὰ τὸ ἄρθρον 4 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 δὲν ἀναστείλῃ δι' ἀποφάσεώς του τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων τῆς καταγγελίας (περὶ αὐτῆς βλέπε καὶ Γνωμοδότησιν Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 906/1958, εἰσηγητὴς *Β. Κουντούρης*, ΕΕΔ 17, 1029) κατὰ τὸ σαφὲς ἄρθρον 4 § 2, ὡς συνεπληρώθη ὑπὸ τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἡ καταγγελία ἐπάγεται τὴν λύσιν πάσης δεσμεύσεως τῆς καταγγελλούσης ὀργανώσεως καὶ τῆς πρὸς ἣν ἡ καταγγελία τοιαύτης διὰ τὸ μέλλον, τὰ δὲ ἐκ ταύτης ἔννομα ἀποτελέσματα ἐπέρχονται μετὰ δύο μῆνας ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κοινοποιήσεως τῆς περὶ ταύτης δηλώσεως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας. Αἱ ὑφιστάμεναι ὅμως ἐν συνεχείᾳ ταύτης ἀτομικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἰσχύουν μέχρις οὗ νομίμως λυθῶσι (βλέπε σχετικῶς καὶ *Δ. Κ. Καλομοίρην*, ΕΕΔ 14, 739).

Περίπτωσις ὅμως ἐφαρμογῆς τῆς τελευταίας αὐτῆς διατάξεως δὲν συνέτρεχεν ἐν προκειμένῳ, ὡς δέχεται ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις, ἀφοῦ ὁ μισθωτὸς προσελήφθη εἰς χρόνον, καθ' ὃν δὲν ἴσχυε πλέον ἡ τὴν ὁποίαν ἐπεκαλέσθη συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας.

Μὴ ὑφισταμένης ἐν προκειμένῳ εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, εὐνοϊκωτέρας, δὲν ἠδύνατο πάντως ὁ μισθωτὸς νὰ ἀμειφθῇ δι' ἐλάσσονος ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου (βλέπε ΕΕΔ 18, σελ. 23).

Περίπτωσις καταβολῆς ἐν προκειμένῳ τοῦ κατ' ἄρθρον 653 Α.Κ. εἰθισμένου μισθοῦ δὲν συνέτρεχε βεβαίως, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, ἀφοῦ εἶχε συμφωνηθῇ μισθός. Ζήτημα καταβολῆς τοῦ εἰθισμένου μισθοῦ προκύπτει, ὁσάκις δὲν συνεφωνήθη τὸ ποσὸν καὶ τὸ εἶδος τοῦ μισθοῦ καὶ δὲν ὑφίσταται νόμιμος μισθός (*Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρ. 653, ἀριθ. 21 καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, *Γ. Σιμωνέτος*, Δώδεκα Μελέται Ἀστικοῦ καὶ Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 95. Α. Π. 480/1956, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 15, 1173).

Ἐστηρίχθη ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ καὶ εἰς διαιτητικὴν ἀπόφασιν, χωρὶς ὅμως ἡ ἐργοδότις νὰ ἀνήκῃ ὡς μέλος εἰς τὰς ἐν διενέξει, μεθ' ἣν ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, ὀργανώσεις.

Ἡ ἀπόφασις, ἀκολουθοῦσα τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων γενόμενα δεκτά, ἀπεφάνθη, ὅτι ἡ ἐργοδότις δὲν ἐδεσμεύετο ἐκ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

Πρωτοδίκου Χανίων 81/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. ***Ν. Γιαννόπουλος***

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Μ. Μαρινάκης, Δ. Ἀγγελάκης

Ὡς δείκνυται ἐκ τοῦ ἐπικαλουμένου καὶ ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένου ὑπ' ἀριθ. 599/26.10.1957 ἐγγράφου τοῦ προϊσταμένου Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Κ.Μ**, ἡ ἀπὸ 8.6.1954 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας «περὶ καθορισμοῦ κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων κτιστῶν κλπ.», κυρωθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27602/1954 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, κατηγγέλθη ὑπὸ τοῦ Σωματείου Κτιστῶν - Ἀμμοκονιαστῶν καὶ Τεχνιτῶν μπετὸν ἁρμὲ Χανίων τὴν 9ην Φεβρουαρίου 1956. Συμφώνως δὲ πρὸς τὴν § 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955 (ΕΕΔ 14, σελ. 602) ἡ καταγγελία ἐπάγεται τὴν λύσιν πάσης δεσμεύσεως τῆς καταγγελλούσης ὀργανώσεως καὶ τῆς πρὸς ἣν ἡ καταγγελία τοιαύτης διὰ τὸ μέλλον, τὰ δὲ ἐκ ταύτης ἔννομα ἀποτελέσματα ἐπέρχονται μετὰ δύο μῆνας ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κοινοποιήσεως τῆς περὶ ταύτης δηλώσεως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας. Μόνον δὲ αἱ ὑφιστάμεναι ἐν συνεχείᾳ ταύτης (αἱ μέχρις ἐκπνοῆς τῆς 2μήνου προθεσμίας καταρτιζόμεναι) ἀτομικαὶ συμβάσεις ἰσχύουσι καὶ διὰ τὸ μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ 2μήνου χρονικὸν διάστημα, μέχρις οὗ νομίμως λυθῶσι. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ κρινομένη σύμβασις ἐργασίας, συναφθεῖσα τὴν 2αν Αὐγούστου 1956, ἤτοι εἰς χρόνον, καθ' ὃν δὲν ἴσχυεν ἡ ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 27602/1954 ὑπουργικὴ ἀπόφασις, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν διὰ τὸν ἐναγοντα τεχνίτην κτίστην ὡς πρὸς τὰ ὑπ' αὐτῆς ὁριζόμενα κατώτατα ἡμερομίσθια. Εἰρήσθω περαιτέρω, ὅτι ὁ κατ' ἄρθρον 653 Ἀστικοῦ Κώδικος εἰθισμένος μισθὸς καταβάλλεται τότε μόνον, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ εἰς τὴν παρ' ἡμῖν νομοθεσίαν ρύθμισις τῆς ἀμοιβῆς τοῦ μισθωτοῦ καὶ δὲν ὑφί-

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΕΙΣ ΒΑΡΟΣ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΥΠΟ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΟΥ Ι.Κ.Α.

Ἀνακοπὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολιτ. Δικονομίας καὶ ἔλεγχος ὑπὸ τῶν δικαστηρίων

Εἴσπραξις ἀπαιτήσεων τοῦ Ι.Κ.Α. ἐκ καθυστερουμένων εἰσφορῶν διὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ Ν.Δ. 1383/1942 συσταθέντος Δημοσίου Ταμείου Ἐσόδων τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ τῶν ἁρμοδίων Ταμείων ἢ ἁρμοδίων Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ι.Κ.Α. κατὰ τὰς διατάξεις Κανονισμοῦ, ἐφαρμοζομένων τῶν διατάξεων τοῦ Νόμου περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων.—Ἐπιτρεπτὴ ἡ ἐκ μέρους τῶν ὀφειλετῶν ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων ἀνακοπὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολιτ. Δικον., ἁρμοδίων τῶν δικαστηρίων νὰ ἐρευνῶσι τὴν συνδρομὴν τῶν προϋποθέσεων τῆς εἰσφορᾶς ἀπὸ νομικῆς καὶ πραγματικῆς ἀπόψεως.—Μόνη ἐξαίρεσις.

Ἐπανέρχεται ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του, ἀναιρούσης τὴν ὑπ' ἀριθ. 689/1958 ἀπόφασιν τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, εἰς τὴν καὶ διὰ προηγουμένης ἀποφάσεώς του (Α.Π. 84/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 25[3]) δεκτὴν νενομένην ἀποψιν ὅτι ἐπιτρέπεται ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρ. 235 Πολιτ. Δικονομίας ἀνακοπὴ ἐνώπιον τῶν καθ' ὕλην ἁρμοδίων πολιτικῶν δικαστηρίων κατὰ πράξεων ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ καταλογισμοῦ εἰσφορῶν πρὸς αὐτό, ἄποψις, ἡ ὁποία, ὡς ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 17, 251 ἐπ.), γίνεται δεκτὴ καὶ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (βλέπε παραπομπὰς ἐν ΕΕΔ 17, 251) καὶ τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας, ἀπέκλινε δὲ αὐτῆς ἡ ἀναιρεθεῖσα ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου (βλέπε καὶ σύμφωνον πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα Πρωτοδικεῖου Κοζάνης 401/1958, εἰσηγητὴς *Β. Ζαρούκας*, ΕΕΔ 17, 1073).

Σημειωτέον ὅτι κατὰ τὴν Α. Π. 84/1958, ἔνθ' ἀνωτέρω, τὸ ἐκ τῆς καταλογιστικῆς πράξεως ἐπιβολῆς εἰσφορῶν, ὡς διοικητικῆς τοιαύτης, σταται οὔτε ἀτομικὴ συμφωνία διὰ τὸ μέγεθος αὐτῆς (*Καυκᾶς*, Ἐνοχ. ὑπ' ἄρθρ. 653 § 2, σελ. 458, *Ζέπος*, Ἐνοχ. σελ. 451, Α.Π. 11/1952, ΕΕΔ 11, 250), ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ἡ καταβολὴ εἰθισμένου μισθοῦ ἀποκλείεται, ὁσάκις ὑφίσταται ρητὴ ἢ σιωπηρὰ συμφωνία περὶ καταβολῆς ἢ κατά τινα τρόπον ὁριστέου μισθοῦ (*Γ. Σιμωνέτος*, ΕΕΔ 6, σελ. 98, 102, Πρωτ. κείου Ἀθηνῶν 6216/1954, ΕΕΔ 14, σελ. 308), τοιαύτην δὲ σιωπηρὰν συμφωνίαν ἀποτελεῖ ἡ συνεχῶς καὶ τακτικῶς κατ' εὔλογον χρόνον καταβολὴ ὡρισμένου μισθοῦ. Τὸ σχετικὸν ὅθεν κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς περὶ καταβολῆς εἰς τὸν ἐνάγοντα, πράγματι προσληφθέντα ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω ἐκπροσώπου τῆς ἐναγομένης καὶ ἐργασθέντα παρ' αὐτῇ, διαφορᾶς ἡμερομισθίων βάσει ἡμερομισθίου 73 δραχμῶν (δρχ. 68, σὺν 5 αὔξησις δυνάμει τοῦ ν.δ. 3755/1957, ΕΕΔ 16, 1062), ἀπὸ τῆς 2ας Αὐγούστου 1956 μέχρι τῆς 1ης Ἀπριλίου 1957, ἀπορριπτέον τυγχάνει, νομίμως δ' ἡ ἐναγομένη κατὰ τὸ ρηθὲν χρονικὸν διάστημα τῷ κατέβαλλεν ἡμερομίσθιον 68 καὶ 70 δραχμῶν (ἴδε καρτέλλας, ὧν ἡ γνησιότης δὲν ἀμφισβητεῖται), ἤτοι τὸ κατὰ τὰ ἀνωτέρω συμφωνηθὲν τοιοῦτον, δοθέντος μάλιστα ὅτι ὁ ἐνάγων οὐδόλως ἐπικαλεῖται ἀνώτερον εἰθισμένον ἡμερομίσθιον καταβαλλόμενον εἰς ἑτέρους ὁμοίους μὲ αὐτὸν τεχνίτας.

Ἐξ ἑτέρου ὁ ἐνάγων οὐδόλως δικαιοῦται ἀπὸ τῆς 1ης Ἀπριλίου 1957 μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του ἡμερομισθίου δραχμῶν 85, ὁρισθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1957 Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων ἀποφάσεως, ἐγκριθείσης ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 32822/1957 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ἴδε ταύτην ἐν ΕΕΔ 16, σελ. 900), καθ' ὅσον ἡ θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐπέχουσα ἀνωτέρω ἀπόφασις (ἄρθρ. 19 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, ΕΕΔ 14, σελ. 606) δεσμεύει μόνον τὰς συμβληθείσας ἐργοδοτικὰς καὶ ἐργατικὰς ὀργανώσεις (ἴδε *Καυκᾶ*, Ἐνοχ. 1955 ὑπ' ἄρθρον 680 § 5, σελ. 580 καὶ § 7, σελ. 582 ἐν ἑρμηνείᾳ τοῦ νόμου 3239/1955, ἴδε ὅμως καὶ *Ἀποστολίδου*, Ἐνοχ. ὑπ' ἄρθρον 680 § 19, σελ. 755, ὅστις δὲν εἶχεν ὑπ' ὄψιν του τὸν νεώτερον νόμον) καὶ οὐχὶ τὴν ἐναγομένην Ἑταιρείαν, ἥτις οὐδόλως συνεβλήθη ὡς ἐργοδοτικὴ ὀργάνωσις, οὐδὲ ἀνεμίχθη πως ὡς διάδικος ἡ παρεμβαίνουσα εἰς τὴν ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ὑπ' ἀριθ. 1/1957 διαιτητικὴ ἀπόφασις διένεξιν (ἴδε περιεχόμενον τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐν ΕΕΔ 16, σελ. 900 καὶ ὑπ' ἀριθ. 64/3.5.1658, 70 29.5.1958 πιστοποιητικὰ τοῦ Συνδέσμου Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων Χανίων καὶ τοῦ Συλλόγου Ἐργοληπτῶν Ἐμπειροτεχνῶν Χανίων, ἐξ ὧν προκύπτει, ὅτι ἡ ἐναγομένη Ἑταιρεία οὐδόλως συνεβλήθη, οὔτε εἶναι μέλος τῶν συμβληθεισῶν τοιούτων). Οὔτε δὲ δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς τὸ ἄρθρον 5 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, ἀφοῦ οὐδαμόθεν προκύπτει, ὅτι αἱ συμβληθεῖσαι ἐργοδοτικαὶ ὀργανώσεις χρησιμοποιοῦν τὰ 3/5 τῶν οἰκείων μισθωτῶν τῆς περιφερείας καὶ ὅτι ἡ ὡς εἰρηται ἀπόφασις ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ μετὰ γνώμην τοῦ ἐν ἄρθρῳ 28 Συμβουλίου δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ἴδε τὴν ὑπ' ἀριθ. 53/1958 προηγουμένην ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, Σ.Ε. 1549/1957, ΕΕΔ 16, σελ. 1208, ad hoc Πρωτ. Ἀθηνῶν 3904/1957, ΕΕΔ 16, σελ. 830, σχετικὴ ἡ Πρωτ. Ἀθηνῶν 2179/1958, ΕΕΔ 17, σελ. 531 - κατάρτισις παρουσίᾳ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατ' ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3239, περὶ ἧς δὲν πρόκειται ἐν προκειμένῳ, *Δ. Καλαμοίρην*, ἐν ΕΕΔ 17, σελ. 561, Πρωτ. Ἀθηνῶν 6199/1957, Δ.Ε.Ν. 1958, σελ. 12). Εἰρήσθω ἐν προκειμένῳ ὅτι ὁ ἐνάγων οὐδόλως ἐπικαλεῖται τὴν καταβολὴν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης εἰς ὁμοίους μὲ αὐτὸν ἐργατοτεχνίτας εἰθισμένου ἡμερομισθίου (653 Α.Κ.) ἀνωτέρου τῶν ἑβδομήκοντα πέντε δραχμῶν. Ἀπορριπτέα ὅθεν καὶ κατὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο τυγχάνει ἡ κρινομένη ἀγωγή.

συναγόμενον τεκτήριον νομιμότητος αὐτῆς, ὡς οὖσης ἐξωτερικῶς ἐγκύρου, δὲν δύναται νὰ κατισχύσῃ ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ μετατεθῇ τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως περὶ ἀνυπαρξίας τῆς καταλογισθείσης εἰς τοὺς ὀφειλέτας ὀφειλῆς, κατὰ παρέκκλισιν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ὅτι ἐπὶ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 68 Γ τοῦ Κώδικος εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων καὶ τοῦ ἄρθρ. 235 Πολ. Δικ. ἀνακοπῆς ὁ καθ' οὗ αὕτη (οὕτω καὶ τὸ Ι.Κ.Α.) βαρύνεται πάντοτε μὲ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεως τῆς ὀφειλῆς.

Ἀρείου Πάγου 758/1958, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Ι. Τραχανῆς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σπετσάκης, Λ. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Κατὰ τὴν διάταξιν τῆς § 3 τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ Ι.Κ.Α. ἐκ καθυστερουμένων εἰσφορῶν, ὡς εἶναι αἱ βαρύνουσαι τὸν ἐργοδότην (§ 1 αὐτοῦ ἄρθρου), εἰσπράττονται διὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ ν.δ. 1383/1942 συσταθέντος Δημοσίου Ταμείου Ἐσόδων τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ τῶν ἁρμοδίων Δημοσίων Ταμείων ἢ τῶν ἁρμοδίων Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ι.Κ.Α. κατὰ τὰς διατάξεις κανονισμοῦ, ἐφαρμοζομένων τῶν διατάξεων τοῦ νόμου περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων. Κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τῆς § 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὡς τίτλοι διὰ τὴν βεβαίωσιν καὶ εἴσπραξιν τῶν περὶ ὧν ἀπαιτήσεων χρησιμεύουσι καταστάσεις ὀφειλετῶν, αἵτινες καὶ δικαιοῦνται προσφυγῆς ἐνώπιον τῶν ἀσφαλιστικῶν δικαστηρίων (§ 5 αὐτοῦ). Ἐξ ἄλλου κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 68 Γ τοῦ π.δ/γματος τῆς 24/27 Αὐγούστου 1931 «περὶ Κώδικος τῶν νόμων περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων» ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολ. Δικονομίας καὶ κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς αὐτοῦ ἀνακοπὴ περὶ ὑπάρξεως ὀφειλῆς πρὸς τὸ Δημόσιον ἐπιτρέπεται ἐνώπιον τῶν ἁρμοδίων καθ' ὕλην Δικαστηρίων, πλὴν τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς ὁ προσδιορισμὸς τῆς ὀφειλῆς ἔχει ἀνατεθῇ διὰ νόμου εἰς διοικητικὰ δικαστήρια ἢ διοικητικὰς ἐπιτροπάς.

Ἐκ τοῦ πρὸς ἀλλήλας συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, προκειμένου περὶ ἀπαιτήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. ἐξ εἰσφορῶν, ἐφ' ὅσον αὗται προσδιορίζονται δι' ἀποφάσεων τῶν ὀργάνων αὐτοῦ, ἀτομικῶν ἢ συλλογικῶν, μὴ ἐχόντων τὸν χαρακτῆρα διοικητικοῦ δικαστηρίου ἢ διοικητικῆς ἐπιτροπῆς, ἐχούσης ἁρμοδιότητα νὰ ἀποφαίνηται μετὰ δυνάμεως δεδικασμένου ὡς πρὸς τὴν ὕπαρξιν τῆς ἀμφισβητουμένης ὀφειλῆς, αἱ πράξεις τούτων ὑπόκεινται εἰς ἀνακοπὴν ἐνώπιον τῶν Πολιτικῶν Δικαστηρίων πρὸς ἔρευναν τῆς συνδρομῆς τῶν προϋποθέσεων τῆς ἐπιβολῆς τῆς τοιαύτης εἰσφορᾶς ἀπό τε νομικῆς καὶ πραγματικῆς ἀπόψεως, ἐφ' ὅσον δὲν ἤρξατο ἡ λειτουργία τῶν ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω ἀ. ν. 1846/1951 προβλεπομένων ἀσφαλιστικῶν δικαστηρίων, ἁρμοδίων διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν τοιαύτης φύσεως διαφορῶν. Ἐξαίρεσιν εἰς τοῦτο ποιεῖται μόνον ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 26 § 11 τοῦ ἀ. ν. 1846, καθ' ἣν, ἐὰν ὁ ἐργοδότης παραβῇ τὴν ὑποχρέωσίν του πρὸς τήρησιν καὶ διαφύλαξιν τῶν ὑπὸ τῆς § 9 αὐτοῦ προβλεπομένων στοιχείων, ἤτοι καταστάσεως προσωπικοῦ, διαφυλασσομένης ἐπὶ πενταετίαν, ἢ δὲν τηρῇ τὰ στοιχεῖα ταῦτα προσηκόντως, ἢ ἀρνῆται νὰ ἐφοδιάζῃ τοὺς ἡσφαλισμένους δι' ἀσφαλιστικῆς ταυτότητος, νὰ ἐπιτρέπῃ εἰς τὰ ὄργανα τοῦ Ἱδρύματος ἢ τοῦ Κράτους τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐμπορικῶν των βιβλίων ἢ παντὸς ἄλλου στοιχείου ἢ νὰ παρέχῃ πᾶσαν ζητουμένην πληροφορίαν ἢ τέλος νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὸ Ἵδρυμα ἀντίγραφα καταστάσεων ἐφοδιασθέντων δι' ἀσφαλιστικῆς ταυτότητος καὶ ἐντεῦθεν δυσχεραίνεται ἡ ἐξακρίβωσις τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν προσώπων ἢ τῶν καταβλητέων εἰσφορῶν, αὗται καθορίζονται κατὰ τὴν ἀνεξέλεγκτον κρίσιν τοῦ Ἱδρύματος.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον τὴν δι' αὐτῆς κριθεῖσαν ἀνακοπὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἀφορῶσαν τὴν ἀναγνώρισιν ὡς ἀκύρων τῶν κατ' αὐτοῦ ἐκδοθεισῶν ὑπ' ἀριθ. 6591/1952 καὶ 12548/1952 καταλογιστικῶν πράξεων τοῦ Δημοσίου Ταμείου ἐσόδων Ι.Κ.Α., ἐξ ὀφειλομένων ἐργατικῶν εἰσφορῶν, ὡς καὶ τῶν ἐπακολουθησασῶν πράξεων ἐκτελέσεως, ἀπέρριψε, δεχθὲν ὡς θεσπιζομένην κατὰ τοῦτο διοικητικὴν δικαιοδοσίαν τῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α., ἀποκλείουσαν τὸν ὑπὸ τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων ἔλεγχον τῆς οὐσιαστικῆς αὐτῶν κρίσεως, ἄνευ περαιτέρω ἐρεύνης περὶ συνδρομῆς καὶ τινος τῶν ὑπὸ τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων τῶν §§ 9 καὶ 11 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ ἀ.ν. 1846 κατονομαζομένων περιπτώσεων. Οὕτως ὅμως ἀποφηνάμενον, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν περὶ τούτου βάσιμον μοναδικὸν λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΣΥΝΤΑΞΙΝ ΛΟΓΩ ΓΗΡΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

Ρύθμισις διά τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος τῶν περὶ παραγραφῆς διατάξεων

Ἄρθρον 17 Εἰσαγωγικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου καὶ Νόμος 6298/1934 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ περιοδικῶς ἐκ συντάξεως λόγῳ γήρατος ἐπαναλαμβανομένης παροχῆς τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 250 § 17 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ πενταετοῦς παραγραφῆς.

Τὸ θέμα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀπησχολήθη ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἐπικυροῦσα τὴν ὑπ' ἀριθ. 3210/1957 ἀπόφασιν τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, ἔχει ἀπασχολήσει καὶ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, τὸ ὁποῖον ὅμως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2028/1957 ἀποφάσεώς του (εἰσηγητὴς *Ν. Παναγιωτάτος*, ΕΕΔ 17, 202) ἔχει δεχθῆ τὰ ἑξῆς:

«Εἰς τὸ ἄρθρον 17 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (ἀ.ν. 2783/1931) ὁρίζεται, ὅτι «καταργοῦνται διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος οἱ νόμοι ΓΥΛΓ' τῆς 27/30 Νοεμβρίου 1909 «περὶ βραχυπροθέσμων παραγραφῶν» . . ., ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη γενικὴ ἢ εἰδικὴ διάταξις Ἀστικοῦ Δικαίου περὶ παραγραφῆς, ὑφισταμένη κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδικος. Διατηροῦνται ὅμως ἐν ἰσχύϊ διατάξεις περὶ παραγραφῆς, ἀφορῶσαι εἰδικῶς τὸ Δημόσιον ἢ ἄλλα Νομικὰ Προσωπα Δημοσίου Δικαίου, διὰ τὰ ὁποῖα ἔχει ἐπεκταθῆ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν περὶ παραγραφῆς διατάξεων τῶν ἀφορωσῶν τὸ Δημόσιον».

Ἐκ τῆς διατυπώσεως καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ἄνω διατάξεως σαφῶς προκύπτει, ὅτι διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καταργοῦνται αἱ περὶ ἀποσβεστικῆς παραγραφῆς διατάξεις τοῦ προϊσχύσαντος ἀστικοῦ δικαίου, οὐχὶ δὲ καὶ αἱ τοιαῦται περὶ ἀποσβεστικῶν (ἀποκλεισικῶν) προθεσμιῶν τοῦ δημοσίου δικαίου.

Εἰς τὴν § 2 τοῦ ἄρθρου 46 τοῦ νόμου 6298/1934 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 30440 Σ. 996/1943 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὁρίζεται, ὅτι «τὸ δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἢ ἐφ' ἅπαξ ἀποζημίωσιν παραγράφεται μετὰ παρέλευσιν τριετίας ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς γενέσεώς του». Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ἐτάσσετο χρονικὸν ὅριον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔδει νὰ ἐνασκηθῆ ἔναντι τῆς Διοικήσεως ἐκ μέρους τοῦ ἠσφαλισμένου τὸ εἰς σύνταξιν δικαίωμά του. Τὸ χρονικὸν δὲ τοῦτο ὅριον ζωῆς τοῦ ἄνω δικαιώματος ἀπετέλει ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν τοῦ δημοσίου δικαίου. Κατὰ τὰ ἐν τῇ ἡγουμένῃ ὄθεν σκέψει ἡ ἄνω διάταξις δὲν εἶχε καταργηθῆ διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς ἀβάσιμος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἀκυρώσεως».

Εἰς τὴν ἄποψιν ταύτην ἐνέμεινε τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ νεωτέρας ἀποφάσεώς του, τῆς ὑπ' ἀριθ. 799/1958 (εἰσηγητὴς *Δ. Τσιαπινᾶς*), διὰ τῆς αὐτῆς ἀκριβῶς, ὡς ἡ τῆς προηγουμένης, συλλογιστικῆς.

Ὁπωσδήποτε νομίζομεν, ὅτι δὲν ὑπήγετο εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 250 § 17 τοῦ Α.Κ. τὸ δικαίωμα πρὸς σύνταξιν (καὶ ὑπὸ τὴν ἐκδοχὴν τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως), ἀφοῦ τοῦτο (ἄρθρ. 250 § 17), ὁμιλοῦν περὶ συντάξεων, ὡς καὶ πάσης ἄλλης περιοδικῶς ἐπαναλαμβανομένης παροχῆς (ὅμοιον καὶ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ καταργηθέντος νόμου ΓΥΛΓ'/1909 περὶ βραχυπροθέσμων παραγραφῶν) ἐννοεῖ ὡς περιοδικῶς ἐπαναλαμβανομένας παροχὰς ἐκείνας, αἵτινες καίπερ ἀνακύπτουσιν ὡς συνέπεια τῆς αὐτῆς ἐννόμου σχέσεως, ἐν τούτοις ἔχουσιν αὐτοτελῆ νομικὴν ὕπαρξιν καὶ ἰδίαν ὡς ἐκ τούτου παραγραφήν, ἀρχομένην, ἀφ' ἧς εἶναι καταβλητέαι, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ νόμου ΓΥΛΓ'/1909, καὶ αἵτινες παροχαὶ εἶναι ἐκ τῶν προτέρων ὡρισμέναι κατὰ τὸ περιεχόμενον καὶ καθ' ὡρισμένα χρονικὰ διαστήματα ἐπαναλαμβανόμεναι δὲν διατελοῦσιν ὡς πρὸς τὴν γένεσιν αὐτῶν καὶ ὕπαρξιν αὐτῶν ὑπὸ αἵρεσίν τινα, ἀλλὰ μόνον συνάπτονται πρὸς τὴν πάροδον τοῦ τεταγμένου χρόνου (Ὁλομελ. Α.Π. 201/1941, εἰσηγητὴς *Κ. Κυριλλόπουλος*, ΕΕΔ 1, 144, βλέπε καὶ *Γ. Μαριδάκην*, Αἰτιολογικὴ Ἔκθεσις, σελ. 253).

Τοῦτο ἐδέχθη καὶ ἡ Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν 14564/1958 (εἰσηγητὴς *Π. Θεοδωρόπουλος*), ἀδημοσίευτος, καθ' ἣν ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 46 § 2 τοῦ νόμου 6298/1934 θεσπισθεῖσα τριετὴς παραγραφὴ τοῦ πρὸς σύνταξιν λόγῳ γήρατος δικαιώματος κατηργήθη διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ

'Αστικοῦ Κώδικος Νόμου ἀπό τῆς χρονολογίας τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος του (23.2.1946) καί ἐφ' ὅσον τό πρός σύνταξιν δικαίωμα ἦτο κατά τήν ἡμέραν ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ 'Αστικοῦ Κώδικος (23.2.1946) γεγεννημένων καί μή παραγραφέν (ὡς μή παρελθούσης κατά ταύτην τριετίας, ἀφ' ἧς ἐγεννήθη) ἔχουσιν ἐφαρμογήν αἱ περί παραγραφῆς διατάξεις τοῦ Α.Κ. κατά τά ἐν ἄρθρῳ 18 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου ὁριζόμενα. τοῦ δικαιώματος ὑπαχθέντος ἀπό τῆς ἰσχύος τοῦ Α. Κ. εἰς τήν εἰκοσαετῆ παραγραφήν τοῦ ἄρθρου 249 Α.Κ., ἀφοῦ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 250 § 17 Α. Κ. προκύπτει, ὅτι εἰς τήν διά ταύτην θεσπιζομένην πενταετῆ παραγραφήν ὑπόκειται μόνον ἡ ἀξίωσις τῶν κατά μέρος παροχῶν (μισθῶν, συντάξεων κλπ.), καί οὐχί τό ἐξ οὗ αὗται ἀπορρέουσι δικαίωμα (Σ.Ε. 863/1954).

'Αρείου Πάγου 796/1958, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*

Εἰσηγητής ὁ 'Αρεοπαγίτης κ. *Δ. Οἰκονομάπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Κ. Τσαγκαράκης. Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Θ. Κώης

Κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Εἰσ. Νόμου 'Αστικοῦ Κώδικος καταργοῦνται ἀπό τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Α.Κ., πλήν τῶν ἐν αὐτῷ εἰδικῶς ἀναφερομένων νόμων ΓΥΛΓ' /1909, ΓΧΞ' /1910 καί ΓΞΜΓ' 1911, «καί πᾶσα ἄλλη γενική ἤ εἰδική διάταξις ἀστικοῦ δικαίου περί παραγραφῆς, ὑφισταμένη κατά τήν εἰσαγωγήν τοῦ Κώδικος, διατηροῦνται ὅμως ἐν ἰσχύϊ διατάξεις περί παραγραφῆς, ἀφορῶσαι εἰδικῶς τό Δημόσιον ἤ ἄλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, διά τά ὁποῖα ἔχει ἐπεκταθῆ ἡ ἐφαρμογή τῶν περί παραγραφῆς διατάξεων τῶν ἀφορωσῶν τό Δημόσιον». 'Εξ ἄλλου ὁ νόμος 6298/1934 «περί Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων», σαφῶς ποιούμενος διάκρισιν τῆς παραγραφῆς ἀπό τῆς προθεσμίας ἐν ταῖς διαφόροις διατάξεσιν αὐτοῦ, ὡς ἐν §§ 3 καί 6 τοῦ ἄρθρου 22, καθ' ἃς (§ 3) «ἐάν ὁ ἐργοδότης κατά τήν πληρωμήν τῶν μισθῶν δέν παρακρατήσῃ τά τμήματα τῶν εἰσφορῶν τά βαρύνοντα τούς ἠσφαλισμένους ἐντός δεκαπενθημέρου ἀπό τῆς πληρωμῆς τῶν μισθῶν, ἀπαλλάσσεται ὁ ἠσφαλισμένος τῆς τοιαύτης καταβολῆς», (§ 6) «κατά τοῦ περιεχομένου τοῦ δελτίου ὁ ἠσφαλισμένος δύναται νά ὑποβάλῃ ἔνστασιν ἐντός ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἑνός ἔτους κλπ.», καταλαμβάνεται ὡς πρός τήν περί παραγραφῆς χαρακτηριζομένην ὑπ' αὐτοῦ διάταξιν τοῦ ἄρθρου 46 § 2, ὡς ἐτροποποιήθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 30440/Σ 995 τῆς 29.9.1943 ἀποφάσεως τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 185/1943), ἐκδοθείσης βάσει τῆς διά τοῦ ἄρθρου 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935, ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ. ν. 694/1937 παρασχεθείσης ἐξουσιοδοτήσεως, καθ' ἣν «τό δικαίωμα εἰς σύνταξιν παραγράφεται μετά παρέλευσιν τριετίας ἀπό τῆς ἡμέρας τῆς γενέσεώς του», ὑπό τῆς προδιαληφθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου 'Αστικοῦ Κώδικος, ἥν καί καταργεῖ, ἀφοῦ ἡ περί παραγραφῆς αὐτῆ διάταξις ὑφίστατο κατά τήν εἰσαγωγήν τοῦ 'Αστικοῦ Κώδικος καί δέν ἀφορᾷ παραγραφήν τοῦ Δημοσίου, ἐπεκταθεῖσαν εἰς τό ἀναιρεσεῖον νομικόν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, ἐφαρμογήν δέ ἔχει ἐπί τῆς προκειμένης περιοδικῶς ἐκ συντάξεως λόγῳ γήρατος ἐπαναλαμβανομένης παροχῆς ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 250 § 17 'Αστ. Κώδικος, καθ' ἣν ὑπόκεινται εἰς πενταετῆ παραγραφήν αἱ ἀξιώσεις «τῶν μισθῶν παντός εἴδους, καθυστερουμένων προσόδων, συντάξεων, διατροφῆς καί πάσης ἄλλης περιοδικῶς ἐπαναλαμβανομένης παροχῆς». 'Οθεν, δεχθέν τό δικάσαν 'Εφετεῖον διά τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, καθ' ἃ ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ὅτι τό πρός σύνταξιν λόγῳ γήρατος δικαίωμα τῆς ἀναιρεσιβλήτου δέν ὑπόκειται εἰς τήν τοῦ ἄρθρου 46 § 2 τοῦ προειρημένου νόμου 6298/1934 παραγραφήν, ἀπορρίψαν τήν ὑπό τοῦ ἀναιρεσείοντος ὑποβληθεῖσαν σχετικήν ἔνστασιν καί ὅτι παρανόμως ὁ Διευθυντής τοῦ 'Υποκαταστήματος τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀπέρριψε τήν περί συνταξιοδοτήσεώς της αἴτησιν, ὀρθῶς καί νομίμως ἔκρινε, περαιτέρω δέ δεχθέν, κατά τήν περί πραγμάτων ἀνέλεγκτον κρίσιν του, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος συνεπλήρωσε τό 1946 τό 60όν ἔτος τῆς ἡλικίας της καί διέκοψε τήν ἐργασίαν της τήν 18 'Ιανουαρίου 1948, τήν δέ 14 Μαρτίου 1951 ὑπέβαλε τήν πρός παροχήν συντάξεως αἴτησίν της καί συνεπῶς ἀπό τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας της μέχρι τῆς ὑποβολῆς τῆς πρός παροχήν συντάξεως αἰτήσεώς της οὐδέ ἡ πενταετής τοῦ ἄρθρου 250 § 17 Α. Κ. παραγραφή συνεπληρώθη καί δεξάμενον ἀκολούθως τήν ἀγωγήν τῆς ἀναιρεσιβλήτου, διώκουσαν τήν ἐπιδίκασιν ὡς ἀποζημιώσεως τοῦ ἐν αὐτῇ ποσοῦ συντάξεως καί δώρων Χριστουγέννων καί Πάσχα, οὐδαμῶς ἠναρτεν, ἀλλ' ἐξ ἐναντίου, εἰ καί ἐπί ἑτέρᾳ αἰτιολογίᾳ, εἰς ὀρθόν κατέληξε συμπέρασμα διά τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀποφάσεως (ἄρθρον 809 Πολ. Δικ), τούτου στηριζομένου εἰς τάς ὡς ἄνω αἰτιολογίας, δι' ὃ καί ὁ περί τοῦ ἐναντίου μοναδικός λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς ἀβάσιμος.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ρύθμισις διά συλλογικής συμβάσεως έργασίας θέματος ανατεθέντος ύπό τοῦ Νόμου εἰς τήν κανονιστικήν ἐξουσίαν τῆς Πολιτείας.

Καθορισμός ὑπό τοῦ Νόμου 3221/1955 καί τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ β. δ/γματος «περί ἐκδόσεως Κανονισμοῦ προσωπικοῦ τῶν Κ.Τ.Ε.Λ.» εἰδικῆς στολῆς διά τό προσωπικόν τῶν λεωφορείων.—Ἀνεπίτρεπτος ρύθμισις τοῦ αὐτοῦ θέματος ὑπό τῆς ἀπό 3 Ἀπριλίου 1957 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐπιφυλαχθείσης τῆς ρυθμίσεως αὐτοῦ ὑπό τοῦ νόμου εἰς τήν κανονιστικήν ἐξουσίαν τῆς Πολιτείας.—Ἀκύρωσις ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, κυρωσάσης τήν ἀνωτέρω συλλογικήν σύμβασιν ἐργασίας.

Τό ἱστορικόν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 30228/5655 τῆς 7/8 Μαΐου 1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 16, 628) ἐδημοσιεύθη εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἡ ἀπό 3 Ἀπριλίου 1957 συλλογική σύμβασις ἐργασίας «περί τρόπου χορηγήσεως στολῶν εἰς τό προσωπικόν κινήσεως τῶν ὑπεραστικῶν λεωφορείων τῆς χώρας» (ΕΕΔ 16, 628), καταρτισθεῖσα μεταξύ τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν Αὐτοκινητιστῶν Ἑλλάδος καί τῆς Ὁμοσπονδίας Ὑπαλληλικοῦ Προσωπικοῦ Αὐτοκινήτων Ἑλλάδος ἀφ' ἑτέρου, παρουσίᾳ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου πρός τοῦτο.

Τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς ἐζητήθη ἡ ἀκύρωσις ὑπό τοῦ 39ου Κ.Τ.Ε.Λ. Θεσσαλονίκης.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 2072/1958, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ν. Σολιώτης*
Εἰσηγητής ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Τσιμαράτος*
Συνήγοροι οἱ κ.κ. Λ. Σακελλαρόπουλος, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως, διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 30273/5635 ἀπό 7 Μαΐου 1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας (Ε. Κ. φ. 120/8.5.1957, τεῦχ. Β') «περί δημοσιεύσεως τῆς ἀπό 3 Ἀπριλίου 1957 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περί τρόπου χορηγήσεως στολῶν εἰς τό προσωπικόν κινήσεως τῶν ὑπεραστικῶν λεωφορείων τῆς χώρας».

Ἐν ἄρθρῳ 8 § 1 ἐδ. ζ' τοῦ ν. 3221/1955 «περί συμπληρώσεως τοῦ ν. 2119/1952 περί λεωφορείων κλπ.» ὁρίζεται, ὅτι διά κανονισμῶν, ἐκδιδομένων διά β. δ/των, προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καί Δημοσίων Ἔργων, μετά γνώμην τοῦ Συμβουλίου Αὐτοκινήτων, ὁρίζονται, πλήν ἄλλων, ἡ καθιέρωσις ὁμοιομόρφων στολῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν λεωφορείων καί τῶν Κ.Τ.Ε.Λ., οἱ βαρυνόμενοι διά τῆς δαπάνης αὐτῶν καί ὁ τρόπος τῆς καταβολῆς ταύτης κλπ. Τό ἐπί τῇ βάσει τῆς ἐξουσιοδοτήσεως ταύτης ἐκδοθέν ἀπό 25 Ἰουνίου-5 Αὐγούστου 1956 β. δ/γμα «περί ἐκδόσεως Κανονισμοῦ προσωπικοῦ τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. κλπ.» ἐν ἄρθρῳ 6 ὥρισεν, ὅτι «κατά τήν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας των οἱ ὑπάλληλοι τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως (σταθμάρχαι, ἐλεγκταί, ὁδηγοί καί εἰσπράκτορες) φέρουσιν εἰδικήν στολήν. Αἱ στολαί τοῦ προσωπικοῦ εἶναι αἱ ὁριζόμεναι ὑπό τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 3216/1955, ἤτοι: 1) μία θερινή ἐνιαυσίου χρήσεως, 2) μία χειμερινή διετοῦς χρήσεως καί 3) μία χειμερινή χλαίνη τριετοῦς χρήσεως. Πᾶσα στολή συμπληροῦται διά πηλικίου. Τά τοῦ τύπου, χρωματισμοῦ καί ποιότητος τῶν στολῶν καθορίζονται ὡς ταῦτα διά τῶν ὑπ' ἀριθ. 188601/9.8.1954 καί 203316/15.10.1954 κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Συγκοινωνιῶν καί Ἐργασίας ὡρίσθησαν, ὡς καί τῆς ὑπ' ἀριθ. 160669/1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑφυπουργοῦ Συγκοινωνιῶν, δυναμένων τῶν ἀποφάσεων τούτων νά συμπληρωθῶσιν ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καί Δημοσίων Ἔργων, ἡ δέ δαπάνη τῶν στολῶν βαρύνει τά γενικά ἔξοδα τῶν Κ.Τ.Ε.Λ.».

Διά τῆς κυρωθείσης διά τῆς προσβαλλομένης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφορώσης, ὡς ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς, εἰς τούς μισθωτούς τοῦ ἐπαγγέλματος ὅλης τῆς χώρας, πρός ἐκπλήρωσιν, καθ' ἃ ἐν αὐτῇ ἀναφέρεται, τῆς ἐκ τῶν μνημονευομένων ὡς ἄνω νομοθετικῶν διατάξεων ἀπορρεούσης ὑποχρεώσεως τῶν ὑπεραστικῶν Κ.Τ.Ε.Λ. διά τήν χορήγησιν στολῶν εἰς τό προσωπικόν κινήσεως αὐτῶν, ὡρίσθη, ὅτι ἕκαστον Κ.Τ.Ε.Λ. καταβάλλει τμηματικῶς, μηνιαίως, τό ἐν αὐτῇ καθοριζόμενον ποσόν δι' ἕκαστον μισθωτόν τῆς ρηθείσης κατηγορίας ἐκ τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ εἰς τήν ὑπό τῆς συλλογικῆς ταύτης συμβάσεως ἐργασίας συνιστωμένην «Ἐπιτροπήν στολῶν ὑπεραστικῶν Κ.Τ.Ε.Λ.», ἀπαρτιζομένην ἐκ δύο δημοσίων ὑπαλλήλων, δύο ἀντιπροσώπων τῶν ἐνδιαφερομένων, εἰς ἣν καί ἀνατίθεται, κατά τά εἰδικώτερον ἐν τῇ συλλογικῇ συμβάσει ὁριζόμενα, ἡ ὅλη διαχείρισις τῶν καταβαλλομένων εἰς ταύτην ὑπό τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. ποσῶν, ἡ προμήθεια τοῦ ὑφάσματος καί ὑλικῶν, ὡς καί ἡ κατόπιν δημοπρασίας ἀνάθεσις τῆς ραφῆς τῶν στολῶν, καί περαιτέρω, ὅτι τά Κ.Τ.Ε.Λ., συμμορφούμενα ἐπακριβῶς πρός τούς ὅρους τῆς προκειμένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, θεωροῦνται ὡς ἐκπληροῦντα τήν ὑποχρέωσιν παροχῆς στολῶν διά τῆς καταβολῆς τῆς ἀξίας των καί ἀπαλλάσσονται πάσης ἑτέρας ἐπιβαρύνσεως καί εὐθύνης διά τάς στολάς ταύτας.

Ἡ ὑπό τοῦ νόμου, κατά τά ὡς ἄνω, ἐπιβαλλομένη ὑποχρέωσις εἰς τό προσωπικόν κινήσεως τῶν Κ.Τ.Ε.Λ., ὅπως κατά τήν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του φέρῃ εἰδικήν στολήν, ἀποτελεῖ θέμα ἀναγόμενον εἰς τήν ὀργάνωσιν ἐν γένει τῆς ὑπό τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. διεξαγομένης δημοσίας ὑπηρεσίας τῶν διά λεωφορείων συγκοινωνιῶν, δι' ὃ καί ὡς θέμα ἀφορῶν εἰς τήν δημοσίαν τάξιν ρυθμίζεται τοῦτο, ἀπό πάσης πλευρᾶς (ὑποχρεών, δικαιούχων, περιεχομένου παροχῆς κλπ.), ὑπό τῶν προ-

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπὶ τῶν «δώρων» δι' ἑορτάς; 1. Ἡ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς χορηγουμένη οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις θεωρεῖται ὡς ἀναδρομικὴ ἐπαύξησις τῶν ἀποδοχῶν, καλύπτουσα τὸ χρονικὸν διάστημα μεταξὺ τῆς ἑορτῆς, δι' ἣν χορηγεῖται αὕτη, καὶ τῆς προηγουμένης τοιαύτης(*) καὶ ἑπομένως ὁ ὀρθὸς τρόπος ὑπολογισμοῦ τῶν εἰσφορῶν συνίσταται εἰς τὸν ἐπιμερισμὸν τοῦ δώρου εἰς τὰς μισθολογικὰς περιόδους, τὰς ὁποίας τοῦτο ἀφορᾷ καὶ εἰς τὴν συνταξιν ἰδιαιτέρων καταστάσεων δι' ἑκάστην τούτων, ὅτε αἱ εἰσφοραὶ ἑκάστης περιόδου θὰ ὑπολογισθῶσιν ἐπὶ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὸ ἄθροισμα τῶν ἀποδοχῶν τῆς περιόδου ταύτης καὶ τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς τὴν αὐτὴν περίοδον ποσοῦ τοῦ δώρου. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταυτην δέον νὰ καταβληθοῦν εἰσφοραὶ ἴσαι πρὸς τὴν διαφορὰν τῶν ἤδη καταβληθεισῶν τοιούτων (βάσει τῶν κανονικῶν μισθολογικῶν καταστάσεων) ἀπὸ τῶν ὡς ἄνω νῦν ὑπολογιζομένων.

Οἴκοθεν νοεῖται, ὅτι ἡ τοιαύτη διαφορὰ θέλει ἑκάστοτε προκύπτει, ἐφ' ὅσον διὰ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω προσθήκης τοῦ ἀναλογοῦντος ποσοῦ δώρου προκύπτει διαφορὰ ἀσφαλιστικῆς κλάσεως.

Ἐπειδὴ ὅμως τεχνικῶς εἶναι λίαν δυσχερὴς ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ὡς ἄνω τρόπου ὑπολογισμοῦ τῶν εἰσφορῶν, δέον νὰ συστήσητε εἰς τοὺς ἐργοδότας, ὅπως, ἐφ' ὅσον προτιμῶσι, συντάξωσιν ἰδιαιτέραν κατάστασιν διὰ τὰ ποσὰ τοῦ δώρου, ὑπολογίσωσι δὲ τὰς εἰσφορὰς οὐχὶ βάσει τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου, ἀλλὰ βάσει τοῦ νομίμου ποσοστοῦ ἀσφαλίστρου ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου δώρου. Ἡ παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν ἐπιλογὴ τοῦ ἑνὸς ἐκ τῶν δύο ὡς ἄνω συστημάτων ὑπολογισμοῦ τῶν ἐπὶ τοῦ δώρου εἰσφορῶν συνεπάγεται τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ δι' ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀποκλειομένης τῆς μερικῆς ἐφαρμογῆς ἑκατέρου τῶν συστημάτων τούτων.

2. Δὲν θὰ ὑπολογισθοῦν καθ' οἱονδήποτε τρόπον αἱ εἰσφοραὶ ἐπὶ τοῦ δώρου τῶν πάσης φύσεως μισθωτῶν, οἵτινες καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν διάστημα, εἰς ὃ, κατὰ τὰς ἀποφάσεις, ἀναφέρεται τὸ χορηγούμενον δῶρον κατετάσσοντο βάσει τῶν ἀποδοχῶν των εἰς τὴν ἀνωτάτην μισθολογικὴν κλάσιν. Διὰ τοὺς ἐξ αὐτῶν ὅμως καταταγέντας εἰς τὴν ἀνωτάτην μισθολογικὴν κλάσιν ἐπὶ τμήμα μόνον τοῦ χρονικοῦ διαστήματος, εἰς ὃ ἀναφέρεται τὸ δῶρον, δὲν θὰ ὑπολογισθοῦν εἰσφοραὶ μόνον διὰ τὸ τμῆμα τοῦτο.

3. Ὁ ὑπολογισμὸς τῶν ὑπὲρ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν (Κλάδων Συντάξεως καὶ Ἀσθενείας) ἐπὶ τοῦ δώρου τοῦ καταβαλλομένου εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους ἡλικίας μέχρι 18 ἐτῶν γενήσεται συμφώνως πρὸς τὰς διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 83372/1694/17.5.1954 γενικοῦ ἐγγράφου ἡμῶν παρασχεθείσας ὁδηγίας. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον θὰ ὑπολογισθῶσιν αἱ εἰσφοραὶ καὶ προκειμένου περὶ τοῦ καταβαλλομένου δώρου εἰς τοὺς μαθητὰς τεχνίτας τοὺς ἀπασχολουμένους κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ὑπὸ 6.6.1952 β. δ. τος «περὶ ἐκπαιδεύσεως μαθητῶν τεχνιτῶν, ὡς καὶ περὶ μαθητευομένων τροφίμων τῶν Ἐθνικῶν Ὀρφανοτροφείων καὶ Οἰκοτροφείων».

Δοθέντος ὅτι, ὡς κατωτέρω ἐκτίθεται, τὸ δῶρον ὑποκειται καὶ εἰς τὰς ὑπὲρ τοῦ Ο.Ε.Κ. καὶ τοῦ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων (Ἐγκ. 4643/1958) εἰσφορὰς, προκειμένου περὶ τῶν ἀνηλίκων αἱ εἰσφοραὶ αὗται θὰ ὑπολογισθῶσι καθ' ὃν τρόπον καὶ διὰ τοὺς ἐνηλίκους μισθωτούς, ἤτοι βάσει τοῦ πράγματι καταβλητέου ποσοῦ τοῦ δώρου. Λαμβανομένου ὅμως ὑπ' ὄψιν ὅτι τὴν ὑπὲρ τοῦ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ εἰσφοραν ἀνέλαβε νὰ εἰσπράττῃ τὸ Ι.Κ.Α. ἀπὸ 1.11.1958, ἡ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐκ 2ο/ο εἰσφορὰ θὰ εἰσπραχθῇ διὰ τὸ τμῆμα τοῦ δώρου τὸ ἀναλογοῦν εἰς τοὺς μῆνας Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον. Ἐξ ἄλλου ὅμως, ἐπειδὴ οὕτω καθίσταται δυσχερὴς ὁ ὑπολογισμὸς τῶν εἰσφορῶν, δύνανται οἱ ἐργοδόται, οἵτινες θὰ ἐπιλέξωσι τὸν τρόπον καταβολῆς τῶν ἐπὶ τοῦ δώρου εἰσφορῶν βάσει τοῦ πράγματι καταβλητέου ποσοῦ τοῦ δώρου, νὰ ὑπολογίσωσι συνολικὴν εἰσφοραν διά τε τὸν Ο.Ε.Κ. καὶ τὸν Διανεμητικὸν Λογαριασμὸν 1.5 ο/ο διὰ τοὺς ἀνηλίκους, οἵτινες δικαι-

(*) Βλέπε καὶ Α.Π. 697/1958, ΕΕΔ 17, σελ. 1188.

διαληφθεισῶν νομοθετικῶν καὶ τῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν αὐτῶν ἐκδοθεισῶν κανονιστικῶν πράξεων. Ἐντεῦθεν ἕπεται, ὅτι ἐφ' ὅσον ἡ ρύθμισις τοῦ ἐν λόγῳ θέματος ἐπιφυλάσσεται ὑπὸ τοῦ νόμου εἰς τὴν κανονιστικὴν ἐξουσίαν τῆς Πολιτείας, δὲν ἠδύνατο τοῦτο νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, ὑποκειμένης εἰς ρύθμισιν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, διὰ καταρτίσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ὑπουργικὴ ἀπόφασις, κυρώσασα συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, ρυθμίζουσαν θέμα ἐκφεῦγον, κατὰ τὰ ὡς ἄνω, τῆς ἁρμοδιότητός της, τυγχάνει διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀκυρωτέα, καθισταμένης οὕτω δεκτῆς τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

Διὰ ταῦτα

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν.

Ἀκυροῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 30223/5635 ἀπὸ 7 Μαΐου 1957 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 130/8.5.1957, Β') «περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 3.4.1957 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ τρόπου χορηγήσεως στολῶν εἰς τὸ προσωπικὸν κινήσεως ὑπεραστικῶν λεωφορείων τῆς χώρας».

οῦνται ὁλοκλήρου τοῦ δώρου. Οὕτω π.χ. ἐπὶ ποσοῦ ὁλοκλήρου δώρου ἄρρενος ἀνηλίκου ἐκ δραχμῶν 500 αἱ εἰσφοραὶ δύνανται νὰ ὑπολογισθῶσιν ὡς ἑξῆς:

α) Ι.Κ.Α. 12,50 × 25 = 312,50 × 17 ο/ο

β) Ο.Ε.Κ. Δ.Α. 500 × 1,5 ο/ο

Διὰ τοὺς λαμβάνοντας τμῆμα μόνον τοῦ δώρου, ἐὰν τοῦτο ἀντιστοιχῇ εἰς περίοδον μέχρι 31.10.1958, οὐδὲν θὰ καταβληθῇ ὑπὲρ τοῦ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ, ἐὰν δὲ τοῦτο ἀντιστοιχῇ εἰς περίοδον ἐργασίας ἀπὸ 1.11 - 20.12.1958, θὰ καταβληθῇ ἀκεραία ἡ εἰσφορὰ ἐκ 2 ο/ο.

Τὰ ἀνωτέρω θὰ ἰσχύσουν, ἐφ' ὅσον οἱ ὑπόχρεοι ἐργοδόται δὲν ἤθελον προτιμήσει, ὅπως ὑπολογίσουν ἐπακριβῶς τὰς εἰσφορὰς μὲ τὸ ἑκάστοτε ἰσχῦον ποσοστόν, δοθέντος ὅτι ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει, προκειμένου περὶ τῶν περὶ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν, θὰ ὑπολογίσωσι ταύτας ἐπὶ τοῦ 1/4 κλπ. τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου, προκειμένου περὶ τῆς ὑπὲρ Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας τοιαύτης ἐπὶ ὁλοκλήρου τοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου καὶ δι' ἅπασαν τὴν χρονικὴν περίοδον, ἣν καλύπτει τοῦτο, καὶ τέλος προκειμένου περὶ τῆς ὑπὲρ τοῦ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ εἰσφορᾶς ἐπὶ τοῦ τμήματος τοῦ πράγματι καταβλητέου δώρου, ὅπερ ἀντιστοιχεῖ εἰς τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 1.11 - 20.12.1958.

4. Συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 13 τῆς ὑπ' ἀριθ. 74000/15900/1958 κοινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως αἱ ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ βάσει αὐτῆς καταβλητέου δώρου θέλουσι καταβληθῆ παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν εἰς 5 ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης καταβλητέας τὴν 15 Ἰανουαρίου 1959. Ἐνταῦθα δέον νὰ διευκρινισθῶσι τὰ κάτωθι:

α) Τὸ βάσει τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως καταβλητέον δῶρον ὑπόκειται, ὡς ἤδη ἐλέχθη, καὶ εἰς τὴν ὑπὲρ Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας καὶ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων εἰσφοράν. Ἐπειδὴ εἰσφορὰν ἐκ 2ο/ο διὰ τὸν Διανεμητικὸν Λογαριασμὸν θὰ εἰσπράξῃ τὸ Ι.Κ.Α. ἐπὶ τοῦ τμήματος τοῦ δώρου τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς τοὺς μῆνας Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον, δύνανται οἱ ἐργοδόται, δι' οὓς λόγους ἀνωτέρω ἐξετέθη, διὰ τοὺς λαμβάνοντας ὁλόκληρον τὸ δῶρον νὰ ὑπολογίσωσιν ἐπὶ τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ αὐτοῦ ποσοστὸν 0,5ο/ο ἐπὶ πλέον τοῦ μέχρι 31.10.1958 καταβαλλομένου ἀσφαλίστρου (οὕτω π. χ. ἐπὶ μικτῆς ἀσφαλίσεως 22,5ο/ο), ἀντὶ τοῦ διαχωρισμοῦ τοῦ δώρου εἰς δύο τμήματα (ἀπὸ 14.4.1958 - 31.10.1958 καὶ ἀπὸ 1.11.1958/20.11.1958) καὶ τῆς καταβολῆς εἰσφορῶν ἐπὶ τοῦ πρώτου τμήματος ποσοστοῦ 22ο/ο καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου ποσοστοῦ 24ο/ο (ἐπὶ μικτῆς ἀσφαλίσεως). Διὰ τοὺς λαμβάνοντας τμῆμα τοῦ δώρου θὰ ἰσχύσωσιν ἀναλόγως τὰ ἐν § 3 τῆς παρούσης περὶ ἀνηλίκων ἐκτιθέμενα.

β) Ἑκάστη τῶν ἀνωτέρω δόσεων δέον νὰ καταβληθῇ τὴν 15ὴ ἑκάστου τῶν πέντε μηνῶν Ἰανουαρίου, Φεβρουαρίου, Μαρτίου, Ἀπριλίου καὶ Μαΐου 1959, τῆς καταβολῆς τούτων μετὰ τὴν πάροδον τῆς ἡμερομηνίας ταύτης θεωρουμένης ἐκπροθέσμου καὶ συνεπαγομένης τὴν ἐπιβολὴν τῶν προσθέτων μελῶν τοῦ ν. δ. 3762/1957, μὴ ἰσχυούσης ἐν προκειμένῳ τῆς 30ημέρου προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 26 § 3 ἀ. ν. 1846/1951 (ἄρθρον 13 § 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 74000/15900/1958 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως).

Ἐπειδὴ ὅμως ἐν τῇ πράξει ἡ ἀγορὰ καὶ ἐπικόλλησις ἐνσήμων ἀντιστοιχούντων εἰς τὸ 1/5 τῶν ἀναλογουσῶν δι' ἕκαστον μισθωτὸν εἰσφορῶν ἐμφανίζει σοβαρὰς δυσχερείας, ἰδίᾳ προκειμένου περὶ ἐπιχειρήσεων ἀπασχολουσῶν μεγάλον ἀριθμὸν μισθωτῶν, καὶ πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ὑμετέρων ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου ὑπαλλήλων, δέον ὅπως θεωρήσητε ὡς ἐκπληρωθεῖσαν τὴν ὑποχρέωσιν καταβολῆς τοῦ 1/5 κατὰ μῆνα τῶν ἐπὶ τοῦ δώρου εἰσφορῶν παρὰ τῶν ὑποχρέων ἐργοδοτῶν, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἤθελον προβῆ εἰς τὴν ἀγορὰν ἰσοπόσων ἐνσήμων καὶ τὴν ἐπικόλλησιν αὐτῶν ἐπὶ ἀναλόγου ἀριθμοῦ ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων μισθωτῶν, μέχρι τῆς πλήρους κατὰ μῆνα Μάϊον ἀγορᾶς καὶ ἐπικολλήσεως τοῦ συνόλου τῶν ἐφ' ὁλοκλήρου τῆς ἐπὶ τοῦ δώρου εἰσφορᾶς ἀντιστοιχούντων ἐνσήμων.

Ἐξ ἄλλου διευκρινίζομεν, ὅτι, δοθέντος ὅτι ἡ εὐχέρεια καταβολῆς τῶν ἐπὶ τοῦ δώρου εἰσφορῶν εἰς 5 δόσεις παρεσχέθη πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ἐργοδοτῶν, δύνανται οὗτοι, μὴ ποιούμενοι χρῆσιν τῆς εὐχερείας ταύτης, νὰ καταβάλωσι τὰς ἐπὶ τοῦ δώρου εἰσφορὰς εἰς ὁλόκληρον, συμφώνως πρὸς τὰς ἰσχυούσας διατάξεις, ἤτοι ἐντὸς 20ημέρου προθεσμίας ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ μηνός, καθ' ὃν ἦτο καταβλητέα ἡ β' δόσις τοῦ δώρου, ἢ ἐν ᾗ περιπτώσει τοῦτο ἴδει, κατὰ τὰ ἐν τῇ ὑπουργικῇ ἀποφάσει, νὰ καταβληθῇ ὁλόκληρον εἰς μίαν δόσιν ἐντὸς 30ημέρου ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ μηνός, καθ' ὃν ἦτο τοῦτο καταβλητέον καὶ

γ) Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 13 § 1 τῆς ἀνωτέρω κοινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως δὲν θὰ τύχουν ἐφαρμογῆς, προκειμένου περὶ τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, περὶ ὧν αἱ ὑπ' ἀριθ. 327558/1958 καὶ 331726/1958 ἀποφάσεις Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν, ὡς καὶ προκειμένου περὶ τῶν ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας καὶ τῶν Τραπεζῶν. Οἱ ἀνωτέρω ἐργοδόται δέον ὅπως τὰς ἐπὶ τοῦ δώρου εἰσφορὰς τῶν ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου κλπ. μισθωτῶν αὐτῶν καταβάλωσιν εἰς ὁλόκληρον ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 26 § 3 ἀ. ν. 1846/1951 ὁριζομένης προθεσμίας, ἀρχομένης, ἐφ' ὅσον ὁλόκληρον τὸ δῶρον καταβάλλεται ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ μηνὸς τούτου· εἰς ἣν δὲ περίπτωσιν τοῦτο καταβάλλεται εἰς δύο δόσεις ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ ἡμερολογιακοῦ μηνὸς καθ' ὃν εἶναι καταβλητία ἡ δευτέρα δόσις.

Τέλος, προκειμένου περὶ τῶν βαρυνομένων δι' εἰσφορᾶς ὑπὲρ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας μισθωτῶν, ὁ ὑπολογισμὸς τῶν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. κλπ. εἰσφορῶν θὰ γίνῃ ἐπὶ τοῦ ἐναπομένοντος μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὴν ὑπὲρ αὐτῆς εἰσφορὰν ποσοῦ τοῦ δώρου (Ἐγ-

κύκλ. 60/1958) (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 473/1958 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α).*

Εἴσπραξις παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν ὑπὲρ τοῦ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων εἰσφορῶν: Διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 9868/1958 ν. δ/τος, δημοσιευθέντος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 178/1958 Φ.Ε.Κ., συνεστήθη παρὰ τῷ Ὀργανισμῷ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας «Διανεμητικὸς Λογαριασμὸς Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν», ἡ εἴσπραξις τῶν πόρων τοῦ ὁποίου ἀνετέθη εἰς τὸ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρον 7 § 2 τοῦ αὐτοῦ ν. δ/τος.

Παρέχονται αἱ ἀκόλουθοι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν ὁδηγίαι:

Α'. Κύκλος ὑπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν. δ. 3868/1958 προσώπων.

Εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν. δ/τος ὑπάγονται πάντα τὰ πρόσωπα, τὰ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου παρέχοντα ἐξηρτημένην ἐργασίαν εἰς οἱονδήποτε ἐν τῇ χώρᾳ ἐργοδότην, ἀσχέτως τοῦ τρόπου τῆς ἀμοιβῆς των (ἐπὶ ἡμερομισθίῳ, μηνιαίῳ μισθῷ, πλὴν τῆς εἰδικῆς περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ν. δ/τος περὶ ἧς ἀμέσως κατωτέρω, ἐπὶ ποσοστοῖς κλπ.).

Ἐξαιρέσεις.

Τοιαῦται ἢ προκύπτουν ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ν. δ/τος ἢ ρητῶς ἀναφέρονται ἐν αὐτῷ. Οὕτω:

1) Δὲν καταλαμβάνονται ὑπὸ τῶν διατάξεων αὐτοῦ οἱ μισθωτοὶ τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, οἱ συνδεόμενοι πρὸς αὐτὰ διὰ σχέσεως ἐργασίας δημοσίου δικαίου.

2) Ἐξαιροῦνται δυνάμει ρητῶν διατάξεων τοῦ ν. δ/τος: α) τὰ πληρώματα τῶν πλοίων τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας (ἄρθρον 11 ν. δ. 3868/1958), β) οἱ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολούμενοι μισθωτοί, οἵτινες ἀμείβονται διὰ μηνιαίου μισθοῦ, μόνον ὅμως ὅσακις καὶ δι' ὅσον χρόνον δύναμει συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἄλλης τινὸς διατάξεως ἢ κανονισμοῦ ἐπιχειρήσεως λαμβάνουν οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα τέκνων, ἴσα τοὐλάχιστον ἢ ἀνώτερα πρὸς τὰ καταβληθησόμενα παρὰ τοῦ Λογαριασμοῦ (ἄρθρον 11 ν. δ. 3868/1958) καὶ ἑπομένως δὲν ὑποχρεοῦνται αὐταί τε καὶ οἱ ἐργοδόται εἰς τὴν καταβολὴν τῆς ἀντιστοίχου εἰσφορᾶς.

Ἡ ἐξαίρεσις τῶν ἀνωτέρω χωρεῖ δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, κατόπιν σχετικῆς αἰτήσεως-δηλώσεως τοῦ οἰκείου ἐργοδότου καὶ ἐπὶ τὸν διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὁριζόμενον χρόνον.

Ἑπομένως εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν δὲν θὰ ὑπολογίζωνται ὑπὲρ τοῦ Λογαριασμοῦ εἰσφοραὶ ἄνευ περαιτέρω ἐρεύνης, ἐφ' ὅσον: α) ὁ ἐλεγχόμενος ἐργοδότης ἤθελεν ἐμφανίσει ἀπόφασιν τοῦ Δ. Σ. τοῦ ὡς ἄνω Ὀργανισμοῦ καὶ ἐπὶ τὸν χρόνον καὶ διὰ τοὺς μισθωτούς, ὡς ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ ὁρίζεται, ἢ ἐφ' ὅσον β) δὲν ἐλήφθη ἀπόφασις τοῦ Ο.Α.Α.Α., καίτοι ὑπεβλήθη ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω αἴτησις-δήλωσις, ἐμφανίζει ὅμως ὁ ἐργοδότης ἀντίγραφον τῆς μετὰ τῆς αἰτήσεως ὑποβληθείσης εἰς τὸν Ο.Α.Α.Α. καταστάσεως τῶν δι' οὓς καταβάλλονται ἐπιδόματα τέκνων μισθωτῶν του κεκυρωμένον παρὰ τοῦ ὡς ἄνω Ὀργανισμοῦ καὶ εἰς ὃ θὰ ἀναγράφηται ἡ ἡμερομηνία ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως. Ἡ ἐξαίρεσις ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει θὰ χωρῇ ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ μηνὸς, καθ' ὃν ὑπεβλήθη ἡ αἴτησις.

Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος καὶ δὴ μέχρι τῆς 28 Φεβρουαρίου 1959 δὲν θὰ συντάσσωνται Π.Ε.Ε. κατὰ τῶν μὴ ἐφοδιασμένων διὰ τῶν ἀνωτέρω ἐγγράφων στοιχείων ἐργοδοτῶν, οἵτινες δι' ἀπασχολουμένους παρ' αὐτῶν ὑπαλλήλους καταβάλλουν ἐπιδόματα τέκνων ἐπὶ τῇ ὑπογραφῇ παρ' αὐτῶν σχετικῆς ὑπευθύνου δηλώσεως μετὰ σχετικῆς καταστάσεως, θὰ συνιστᾶται ὅμως αὐτοῖς παρὰ τῶν ἐνεργούντων τὸν ἔλεγχον ὀργάνων, ὅπως ὑποβάλλουν σχετικὴν αἴτησιν εἰς τὸν Ο.Α.Α.Α., κατὰ τὸν ἑπόμενον δὲ ἔλεγχον θὰ ἐρευνᾶται τὸ στοιχεῖον τοῦτο καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ὑπεβλήθη ἡ αἴτησις θὰ συντάσσεται Π.Ε.Ε. Εἰδικῶς μόνον αἱ ἀφορῶσαι μὴ καταβολὴν εἰσφορῶν ὑπὲρ τοῦ Λογαριασμοῦ Π.Ε.Ε. ὁσάκις πρόκειται περὶ μισθωτῶν, δι' οὓς ἰσχυρίζεται ὁ ἐργοδότης ὅτι καταβάλλει ἐπιδόματα τέκνων, χωρὶς νὰ κέκτηται οὐδὲν ἔγγραφον ἀποδεικτικὸν στοιχείων περὶ τούτου ἐκδεδομένον παρὰ τοῦ Ο.Α.Α.Α. θὰ συντάσσωνται Π.Ε.Ε. κεχωρισμένως ἐπὶ τῶν ἤδη χρησιμοποιουμένων ἐντύπων, ἐπὶ τοῦ περιθωρίου τῶν ὁποίων θὰ σημειοῦται διὰ κεφαλαίων στοιχείων «Εἰσφορὰ Δ.Λ.Ο.Ε.Μ. ἄρθρον 3 § 3 ν. δ. 3868/1958» κατὰ τὴν ἰσχύουσαν σειρὰν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Π.Ε.Ε.

Β'. Κύκλος μισθωτῶν, δι' οὓς συνεισπράττεται ἡ ὑπὲρ τοῦ Λογαριασμοῦ εἰσφορὰ παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α.

Συμφώνως πρὸς τὴν βάσει τοῦ ἄρθρου 7 § 2 ν. δ. 3868/1958 ἐκδοθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 70011/11814/29.11.1958 ἀπόφασιν Ὑπουργοῦ Ἐργασί-

ας, τὸ Ι.Κ.Α. ὑποχρεοῦται, ὅπως εἰσπράττῃ τὰς ὑπὲρ τοῦ Δ.Α.Ο.Ε.Μ. εἰσφορὰς δι' ἅπαντας τοὺς ὑπαγομένους εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν. δ. 3868/1958 μισθωτούς, τοὺς ἀπασχολουμένους, εἰς ἃς περιοχὰς ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἑπομένως ἐκ τῶν κατὰ τὰ ἐν Κεφ. Α' τῆς παρούσης ὑπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ὡς ἄνω ν. δ/τος τὸ Ι.Κ.Α. θὰ εἰσπράττῃ εἰσφοράς:

α) Διὰ τοὺς δι' οἱονδήποτε κλάδον ἀσφαλίσεως ὑπαγομένους εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ τὸν Ο.Α.Α.Α. μισθωτοὺς ἀσχέτως τοῦ τόπου ἀπασχολήσεώς των.

β) Διὰ τοὺς ἐντὸς τῶν ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν ἀπασχολουμένους μισθωτούς, ἔστω καὶ ἐὰν οὗτοι δι' οὐδένα κλάδον ἀσφαλίσεων ὑπάγωνται εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

Γ' Ἔναρξις εἰσπράξεως εἰσφορῶν παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., ποσοστὸν καὶ τρόπος καταβολῆς εἰσφορῶν.

1) Συμφώνως πρὸς τὴν προμνησθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας αἱ ὑπὲρ τοῦ περὶ οὗ ἡ παροῦσα Λογαριασμοῦ εἰσφοραὶ εἰσπράττονται παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὰς ἀπὸ 1.11.1958 καὶ ἐφεξῆς μισθολογικὰς περιόδους. Εἰδικώτερον, προκειμένου περὶ τῶν οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν, ἡ ἡὐξημένη κατὰ τὸ ὑπὲρ τοῦ Λογαριασμοῦ ποσοστὸν εἰσφορὰ θὰ ὑπολογίζηται, κατ' ἀρχήν, ἐπὶ τῶν ἀπὸ 1.11.1958 καὶ ἐφεξῆς ἀναγγελλομένων τοιούτων. Διὰ τὰς ἐν ἐξελίξει εὑρισκομένας τὴν 1.11.1958 οἰκοδομὰς θὰ ὑπολογισθῶσιν εἰσφοραὶ ὑπὲρ τοῦ Λογαριασμοῦ δι' ἀπασχόλησιν μισθωτῶν, ἀπὸ τῆς περιόδου ταύτης καὶ ἐφεξῆς, τὸ οὕτω δὲ προκῦπτον ποσὸν θὰ εἰσπραχθῇ ὡς τελευταία δόσις ἀπηλλαγμένη προσθέτων τελῶν.

2) Τὸ συνολικὸν ὕψος τῆς εἰσφορᾶς ἀνέρχεται εἰς ποσοστὸν 2ο/ο, ἐξ οὗ τὸ 1ο/ο βαρύνει τὸν ἐργοδότην, τὸ δὲ ἕτερον 1ο/ο τὸν μισθωτόν. Εἰδικῶς μόνον προκειμένου περὶ τῶν περὶ ὧν ἡ παρατιθεμένη ὑπ' ἀριθ. 68623/10934/17.11.1958 ἀποφάσεις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατηγοριῶν μισθωτῶν, ἡ ἐκ 2ο/ο εἰσφορὰ βαρύνει ἐξ ὁλοκλήρου τὸν ἐργοδότην.

3) Ἡ εἰσφορὰ αὕτη, προστιθεμένη εἰς τὸ συνολικῶς νῦν ὑπὲρ Ι.Κ.Α., Ο.Α.Α.Α. καὶ Ο.Ε.Κ. ἰσχύον ποσοστὸν (π. χ. ἐπὶ μικτῆς ἀσφαλίσεως 22+2=24 ο/ο ἢ 23+2=25 ο/ο) καταβάλλεται δι' ἀγορᾶς ἐνσήμων, πλὴν τῶν περιπτώσεων καθ' ἃς οἱ ὑπόχρεοι ἐργοδόται καταβάλλουν ταύτας τοῖς μετρητοῖς, ὡς καὶ προκειμένου περὶ τῶν μισθωτῶν, οἵτινες νῦν δι' οὐδένα κλάδον ἀσφαλίσεως ὑπάγονται εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ δι' οὓς ἡ καταβολὴ τῶν ὑπὲρ τοῦ Λογαριασμοῦ εἰσφορῶν θὰ πραγματοποιῆται παρὰ τῶν ὑποχρέων ἐπίσης τοῖς μετρητοῖς, καθ' ὃν τρόπον καταβάλλονται μέχρι τοῦδε αἱ εἰσφοραὶ ἀνεργίας καὶ στρατεύσεως ὑπὸ τῶν ὑποχρέων ἐργοδοτῶν ὧν τὸ προσωπικὸν δὲν ὑπάγεται εἰς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τὸν κλάδον ἀσθενείας καὶ συντάξεως.

4) Αἱ ὑπὲρ τοῦ Λογαριασμοῦ εἰσφοραὶ θὰ ὑπολογίζωνται καθ' ὃν τρόπον καὶ αἱ λοιπαὶ ὑπὲρ Ι.Κ.Α. καὶ Ο.Α.Α.Α. εἰσφοραί, ἤτοι βάσει τῶν κατ' ἄρθρον 25 ἀ. ν. 1846/1951 ἀσφαλιστικῶν κλάσεων, ἐφαρμοζομένων ἐπίσης ἁπασῶν τῶν σχετικῶν διατάξεων, αἵτινες ἀφορῶσι τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, ἐφ' ὧν καταβάλλονται εἰσφοραί, τὸν χρόνον καταβολῆς, τὴν ἐπιστροφὴν καὶ τὸν χρόνον παραγραφῆς αὐτῶν κλπ., τὰς συνεπείας τῆς καθυστερήσεως καὶ τὰ ἀναγκαστικὰ μέτρα πρὸς εἰσπραξιν αὐτῶν (ἄρθρον 7 τοῦ ν. δ/γματος). Οἰκόθεν νοεῖται, ὅτι ἐν προκειμένῳ δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ ἰσχύουσαι νῦν διάφοροι ἐπὶ τῶν λοιπῶν εἰσφορῶν μειώσεις (π.χ. ν. 3213/1955 κλπ.).

Εἰδικώτερον, ὡς πρὸς τοὺς ἀνηλίκους κάτω τῶν 18 ἐτῶν καὶ τοὺς μαθητευομένους, δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ ν.δ. 2698/1953, τῆς ὑπὲρ τοῦ Λογαριασμοῦ εἰσφορᾶς ἐκ 2 ο/ο βαρυνούσης τόν τε ἐργοδότην καὶ ἡσφαλισμένον κατὰ ποσοστὸν 1 ο/ο ἕκαστον καὶ ὑπολογιζομένης ἐπὶ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς κλάσεως, εἰς ἣν οὗτος ἀνήκει βάσει τοῦ πράγματι καταβαλλομένου ἡμερομισθίου. Τέλος διευκρινίζεται, ὅτι ἡ διὰ περίοδον τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου ἐ.ἔ. ἐνδεχομένη καταβολὴ μετρητοῖς τῶν ὑπὲρ τοῦ Λογαριασμοῦ εἰσφορῶν παρὰ τῶν ὑποχρέων εἰς καταβολὴν αὐτῶν δι' ἀγορᾶς ἐνσήμων δὲν συνεπάγεται τὴν ἐπιβολὴν προσθέτων τελῶν.

Δ'. Ἄρσις ἀμφισβητήσεων

Σχετικῶς πρὸς τὴν ἄρσιν τῶν ἀμφισβητήσεων, αἵτινες ἤθελον ἀνακύψει ἐν τῇ πράξει, ἐν σχέσει πρὸς τὰ θέματα ὑπαγωγῆς ἢ ἐξαιρέσεως ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ν. δ. 3868/1958, δέον νὰ τύχωσιν ἀναλόγου ἐφαρμογῆς τὰ ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 58/1955 ἡμετέρᾳ ἐγκυκλίῳ (*) ὁριζόμενα, ὡς πρὸς δὲ τὴν ἐκδίκασιν τῶν σχετικῶν αἰτήσεων θεραπείας ἐργοδοτῶν καὶ μέχρι νεωτέρας ρυθμίσεως τοῦ θέματος θὰ τύχωσιν ἀναλόγου ἐφαρμογῆς τὰ ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 338/1956 ἡμετέρᾳ ἐγκυκλίῳ (**) ὁμοίως ὁριζόμενα.

Ε'. Κατανομὴ εἰσφορῶν μεταξὺ Ι.Κ.Α.–Ο.Α.Α.Α.–Ο.Ε.Κ.

Διὰ νεωτέρας διαταγῆς θέλομεν καθορίσει τὸν χρόνον ἐνάρξεως νέας κατανομῆς συνεισπραττομένων εἰσφορῶν μεταξὺ Ι.Κ.Α. - Ο.Α.Α.Α. καὶ Ο.Ε.Κ. καὶ εὐθὺς ὡς ἤθελε ληφθῇ ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. προβλεπομένη ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Μέχρι κοινοποιήσεως νεωτέρας διαταγῆς αἱ Τράπεζαι θὰ ἐξακολουθήσουν νὰ ἐφαρμόζουν τὰς ἰσχυούσας ὁδηγίας διὰ τὴν κατανομὴν εἰσφορῶν Ι.Κ.Α., Ο.Α.Α.Α. καὶ Ο.Ε.Κ. (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 464/1958 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.*).

(*) ΕΕΔ 14, 431
(**) ΕΕΔ 16, 94

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙ' ΑΞΙΟΠΟΙΝΟΝ ΠΡΑΞΙΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ἡ τακτικὴ (μετὰ προειδοποίησιν) καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐξακολουθεῖ καὶ μετὰ τὸν νόμον 3198/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων» (ΕΕΔ 14, 502) νὰ διέπηται ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930.

Μετεβλήθη μόνον, διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3198/1955, τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως, τὸ ὁποῖον ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἀπολυόμενον ἅμα τῇ ἐκπνοῇ τῆς προθεσμίας προειδοποιήσεως, αὐξηθὲν ἀπὸ τοῦ 1/4 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4558/1930 εἰς τὸ ἥμισυ τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, ἀποζημιώσεως διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 2112/1920 δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας τινός, ἐὰν ἐναντίον τοῦ ὑπαλλήλου ὑπεβλήθη μήνυσις δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, διαπραχθεῖσαν ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ὑπηρεσίας του ἢ ἀπηγγέλθη κατ' αὐτοῦ κατηγορία δι' ἀδίκημα ἐν γένει, φέρον χαρακτῆρα τοὐλάχιστον πλημμελήματος. Ὑπάλληλος, ἀπαλλαγεὶς διὰ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως τῶν ὡς ἄνω κατηγοριῶν, δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου τούτου ἀποζημίωσιν.

Ἡ ἀνωτέρω διάταξις συνδυάζεται ἤδη καὶ πρὸς τὴν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3198/1955, καθ' ἣν αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ μισθωτῶν ἀπολυομένων συνεπείᾳ ὑποβολῆς κατ' αὐτῶν μηνύσεως, συμφώνως πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112 (ἢ τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ β.δ τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920) ὁριζόμενα. Ἐὰν ὅμως ἐπακολουθήσῃ ἀπαλλαγὴ τοῦ μισθωτοῦ διὰ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως, αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος (ν. 3198) ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς εἰς τὸν ἐργοδότην κοινοποιήσεως ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου τοῦ ἀπαλλακτικοῦ βουλεύματος ἢ τῆς ἀποφάσεως.

Ἡ ἔννοια τῶν διατάξεων τούτων εἶναι ἡ ἀκόλουθος: Ἂν ὁ μισθωτὸς κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του διαπράξῃ ἀξιόποινον πρᾶξιν (ἀσχέτως βαθμοῦ ἀδικήματος), δι' ὃ ὑπεβλήθη μήνυσις κατ' αὐτοῦ ἢ ὑποπέσῃ καὶ ἐκτὸς ὑπηρεσίας εἰς ἀδίκημα (φέρον τοὐλάχιστον χαρακτῆρα πλημμελήματος), διὰ τὸ ὁποῖον ἀπηγγέλθη κατηγορία κατ' αὐτοῦ, ταῦτα δὲ ἔχουν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας (ζήτημα κριτέον ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, βλέπε ΕΕΔ 17, 1290, ἔνθα νομολογία τῶν δικαστηρίων), δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ προβῇ εἰς τὴν ἄνευ προθεσμίας τινὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ, χωρὶς νὰ ὀφείλῃ ἀποζημίωσιν καὶ χωρὶς νὰ τηρήσῃ καὶ τὰς ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τεταγμένας ὑπὸ τοῦ νόμου 3198/1955 (ἄρθρ. 5 § 3) διατυπώσεις.

Θὰ ἦτο ἀντίθετον πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ δικαίου νὰ ἐξαναγκάζηται ὁ ἐργοδότης νὰ ἀνέχηται ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ του ἀξιοποίνως πταίσαντα μισθωτὸν διὰ τῆς ὑποχρεώσεως προειδοποιήσεως δι' ἀπόλυσιν ἢ ἀποζημιώσεως ἐν παραλείψει αὐτῆς.

Ἐν τούτοις, ἐὰν ὁ μισθωτὸς ἀπαλλαγῇ διὰ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως τῶν ἐναντίον αὐτοῦ κατηγοριῶν, δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, τῆς ὁποίας δικαιοῦται πᾶς ὑπάλληλος ἀπροειδοποιήτως ἀπολυόμενος, χωρὶς νὰ βλάπτηται τὸ κῦρος τῆς ἔκτοτε γενομένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως.

Διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ ὅμως ὁ νόμος 3198/1955 (ἄρθρ. 7) τὴν ἔγκαιρον καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως εἰς τὸν οὕτως ἀθῳούμενον μισθωτὸν ὥρισεν, ὅτι αἱ διατάξεις αὐτοῦ ἐφαρμόζονται ἀπὸ τῆς εἰς τὸν ἐργοδότην κοινοποιήσεως ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου (μισθωτοῦ) τοῦ ἀπαλλακτικοῦ βουλεύματος ἢ τῆς ἀποφάσεως.

Ἂν ἑπομένως ὁ ἐργοδότης δὲν καταβάλῃ ἀπὸ τοῦ χρονικοῦ τούτου σημείου τὴν ἀποζημίωσιν ἐπέρχεται ὡς κύρωσις ἡ ἀπὸ τούτου ἀκυρότης τῆς καταγγελίας (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 14, 712, ΕΕΔ 16, 283, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 417/1958, ΕΕΔ 17, 241, πρβλ. ὅμως Ξ. *Λιβιεράτου*, ΕΕΔ 16, 281).

Τὸ ἄρθρον 5 ὅμως τοῦ νόμου 2112 προέβλεψε τὴν περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἀξιόποινος πρᾶξις τοῦ μισθωτοῦ ἢ τὸ ἐν γένει ἀδίκημα τοῦ μισθωτοῦ προηγεῖται τῆς καταγγελίας καὶ ρυθμίζει ἀκριβῶς τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἔκτακτον (ἄνευ προθεσμίας) καταγγελίαν.

Τὸ ζήτημα εἶναι ἤδη τί θὰ συμβῇ, ἐὰν κατὰ τὸν χρόνον τῆς τακτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπέπεσεν ὁ μισθωτὸς εἰς ἀξιόποινον πρᾶξιν ἢ διέπραξε τὸ ἐν ἄρθρῳ 5 τοῦ νόμου 2112 ἀδίκημα.

Δὲν δύναται νὰ ἀμφισβητηθῇ, ὅτι καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 5 τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ ἐν ἄρθρῳ 7 τοῦ νόμου 3198/1955 ὁριζόμενα (βλέπε καὶ Χ. *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 339), μετὰ προηγουμένην πάντοτε ὑποβολὴν τῆς μηνύσεως.

Εἰς τὴν ὁμαλὴν περίπτωσιν ἀπολύσεως τοῦ κανονικῶς προειδοποιηθέντος διὰ τὴν ἀπόλυσιν ὑπαλλήλου πρὸ τῆς παρόδου τοῦ νομίμου χρόνου προειδοποιήσεως ἔχει νομολογηθῆ (Α.Π. 248/1937, Θέμ. ΜΗ' 371, Α. Π. 531/1939, Θέμ. ΜΘ' 156), ὅτι ὀφείλεται εἰς τοῦτον ἡ ἀποζημίωσις ὁ μισθὸς τοῦ ὑπολοίπου μέχρι συμπληρώσεως τῆς προθεσμίας προειδοποιήσεως χρόνου καὶ τὸ 1/4 (1/2 ἤδη) τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, τὴν ὁποίαν θὰ

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

3869/1958 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Γαλλίας συμβάσεως περὶ Κοινωνικῆς Ἀσφαλείας.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 179 τῆς 29 Ὀκτωβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος καὶ τὴν ἀπὸ 30 Σεπτεμβρίου 1958 σύμφωνον γνώμην τῆς κατὰ τὴν § 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 35 Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκ βουλευτῶν, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Κυροῦται καὶ ἔχει πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχὺν ἡ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Γαλλίας ὑπογραφεῖσα ἐν Ἀθήναις τῇ 19ῃ Ἀπριλίου 1958 σύμβασις περὶ κοινωνικῆς ἀσφαλείας, μετὰ τοῦ συμπληρωματικοῦ ταύτης συμφώνου καὶ εἰδικοῦ πρωτοκόλλου, ὧν τὰ κείμενα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν καὶ Γαλλικὴν γλῶσσαν ἔχουσιν ὡς ἕπεται.

Ἄρθρον 2

1. Αἱ παροχαὶ ἀσθενείας καὶ μητρότητος εἰς εἶδος τῶν ἐν Ἑλλάδι διαμενόντων μελῶν οἰκογενείας Ἑλλήνων ὑπηκόων, ἠσφαλισμένων παρὰ Γαλλικοῖς Ὀργανισμοῖς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, χορηγοῦνται ἐπὶ χρονικὸν διάστημα μέχρι τριῶν ἐτῶν ὑπὸ τοῦ διὰ Διοικητικοῦ Κανονισμοῦ ὁρισθησομένου Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως ἐφαρμοζομένων τῶν διατάξεων τῆς διεπούσης τοῦτον νομοθεσίας.

2. Αἱ δαπάναι διὰ τὴν χορήγησιν τῶν ὡς ἄνω παροχῶν βαρύνουν κατὰ μὲν τὰ 3/4 τὸν οἰκεῖον Γαλλικὸν Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμόν, κατὰ δὲ τὸ 1/4 τὸν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁρισθησόμενον Ἑλληνικὸν Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμόν.

Ἄρθρον 3

1. Ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου τῆς ἐνάρξεως ἐφαρμογῆς τῆς διὰ τοῦ παρόντος νόμου κυρουμένης συμβάσεως χορηγεῖται ὑπὸ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων προσωποπαγὲς μηνιαῖον βοήθημα ἐκ δραχμῶν τριακοσίων πεντήκοντα εἰς ἐν Ἑλλάδι ἐργασθέντας Γάλλους ὑπηκόους ὑπερβάντας τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσαν κατὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς αἰτήσεώς των 15ετῆ τοὐλάχιστον συνεχῆ διαμονὴν ἐν Ἑλλάδι καὶ τυγχάνουν ἄποροι.

Ἡ καταβολὴ τοῦ ὡς ἄνω βοηθήματος διακόπτεται ἅμα τῇ ἐγκαταλείψει ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου τοῦ ἑλληνικοῦ ἐδάφους.

2. Πᾶσα λεπτομέρεια διὰ τὴν χορήγησιν τοῦ περὶ οὗ ἡ προηγουμένη παράγραφος βοηθήματος θέλει καθορισθῆ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Ἄρθρον 4

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ὀκτωβρίου 1958 (*)

—

3870/1958 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου συμβάσεως περὶ Κοινωνικῆς Ἀσφαλείας.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 179 τῆς 29 Ὀκτωβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος καὶ τὴν ἀπὸ 30 Σεπτεμβρίου 1958 σύμφωνον γνώμην τῆς κατὰ τὴν § 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 35 Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκ βουλευτῶν, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Κυροῦται καὶ ἔχει πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχὺν ἡ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου ὑπογραφεῖσα ἐν Ἀθήναις τῇ 1ῃ Ἀπριλίου 1958 σύμβασις περὶ κοινωνικῆς ἀσφαλείας, ὡς ἕπεται τὸ κείμενον εἰς τὴν Γαλλικὴν καὶ τὴν Ἑλληνικήν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ὀκτωβρίου 1958 (**)

—

ΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

1031/1958 ΠΡΑΞΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Περὶ καθορισμοῦ ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1958 τοῦ βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ τοῦ τακτικοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 221 τῆς 13 Δεκεμβρίου 1958)

Λαβὸν ὑπ' ὄψιν του ὅτι εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν ἐχορηγήθη δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1020 ε. ἔ. πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθησομένης νομοθετικῶς, αὔξησις ἀποδοχῶν ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ., ὅτι καὶ διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἐν οἷς καὶ τῶν Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως, οἱ αὐτοὶ συντρέχουσι λόγοι παροχῆς τῆς ἰδίας αὐξήσεως κατὰ τὴν αὐτὴν ἔκτασιν καὶ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅ-

---

κατέβαλλεν ὁ ἐργοδότης ἅμα τῇ παρόδῳ τῆς προθεσμίας προειδοποιήσεως.

Τῆς αὐτῆς, ἑπομένως, ἀποζημιώσεως πρέπει νὰ δικαιοῦται καὶ ὁ ἀθωούμενος διὰ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως μισθωτός, ὁ ὁποῖος ἀπελύθη, ὑπὸ τὰς ἄνω περιστάσεις, διαρκοῦντος τοῦ χρόνου τῆς προηγηθείσης τῆς ἀξιοπλήκτου πράξεως καταγγελίας, καὶ ὄχι τῆς πλήρους ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 (ὡς ἐὰν οὐδόλως προειδοποιήθη), ἀφοῦ δὲν δύναται νὰ ἐννοηθῇ, ὅτι ἡ νομικὴ θέσις αὐτοῦ, ἐξ αἰτίας τῆς ἀξιοπλήκτου πράξεως, θὰ γίνῃ καλλιτέρα ἐκείνης, ἂν ὁ αὐτὸς μισθωτὸς ἀπελύετο ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, χωρὶς νὰ ὑπάρξῃ περίπτωσις ἀξιοπλήκτου πράξεως.

(*) Ἕπεται τὸ κείμενον τῆς συμβάσεως.
(**) Ἕπεται τὸ κείμενον τῆς συμβάσεως.

ρους, ὑφ' οὓς καὶ εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, ἀποφασίζει:

I. Βασικοὶ μισθοὶ καὶ ἐπίδομα ἀκριβείας

1. Ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1958 ὁ βασικὸς μηνιαῖος μισθὸς τοῦ τακτικοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου τοῦ ἔχοντος μισθολογικὴν ἀντιστοιχίαν πρὸς ἕνα τῶν βαθμῶν τῆς δημοσίας διοικητικῆς ἱεραρχίας ἢ τοῦ τεχνικοῦ κλάδου τῆς Ὑπηρεσίας Δημοσίων Ἔργων καὶ μισθοδοτουμένου κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 145/1954 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὡς αὕτη συνεπληρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 892 ἀπὸ 9 Μαΐου 1955 ὁμοίας πράξεως, καθὼς καὶ τὸ ἐπίδομα ἀκριβείας, ὁρίζονται ὡς ἀκολούθως:

Α' Διοικητικὸς κλάδος:

						Ἐπίδομα ἀκριβείας I. Περιφ.	II. Περιφ.
Ὑπάλληλος	ἐπὶ	1ῳ	βαθμῷ	(Γεν. Δ/ντὴς)	εἰς δρχ. 4.470	250	170
»	»	2ῳ	»	(Δ/ντὴς Α')	» » 3.380	250	170
»	»	3ῳ	»	(Δ/ντὴς Β')	» » 2.865	248	165
»	»	4ῳ	»	(Τμ/χης Α')	» » 2.350	203	136
»	»	5ῳ	»	(Τμ/χης Β')	» » 2.120	184	123
»	»	6ῳ	»	(Εἰσηγητὴς)	» » 1.795	154	103
»	»	7ῳ	»	(Γραμμ. Α')	» » 1.565	134	90
»	»	8ῳ	»	(Γραμμ. Β')	» » 1.400	119	80
»	»	9ῳ	»	('Ακόλουθος) ('Αρχικλητὴρ)	» » 1.225	104	70
»	»	10ῳ	»	(Γραφεὺς Α') (Κλητὴρ Α')	» » 1.110	94	63
»	»	11ῳ	»	(Γραφεὺς Β') (Κλητὴρ Β')	» » 990	85	57
»	»	12ῳ	»	(Κλητὴρ Γ')	» » 795	67	46
»	»	13ῳ	»	(Κλητὴρ Δ')	» » 620	52	35

Β'. Τεχνικὸς κλάδος: (ἄρθρον 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 131 τῆς 16.2.1954 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐν συνδυασμῷ μὲ ἄρθρον 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 145/1954 πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου)

α) Προσωπικὸν Α' Κατηγορίας:

						Ἐπίδομα ἀκριβείας I Περιφ.	II Περιφ.
Ὑπάλληλος	ἐπὶ	1ῳ	βαθμῷ	(Γεν. Δ/ντὴς Δημ. Ἔργων)	εἰς δρχ. 5.020	250	170
»	»	2ῳ	»	('Επιθεωρητὴς)	» » 4.180	250	170
»	»	3ῳ	»	(Νομομηχανικὸς)	» » 3.680	250	170
»	»	4ῳ	»	(Νομομηχανικὸς)	» » 3.090	250	170
»	»	5ῳ	»	(Μηχανικὸς)	» » 2.700	233	156
»	»	6ῳ	»	(Μηχανικὸς)	» » 2.350	203	136
»	»	7ῳ	»	(Μηχανικὸς)	» » 2.060	179	119

β) Ὑπομηχανικοί:

ἐπὶ	4ῳ	βαθμῷ	εἰς δρχ.	2.865	248	165
»	5ῳ	»	» »	2.520	218	146
»	6ῳ	»	» »	2.290	198	132
»	7ῳ	»	» »	1.910	164	109
»	8ῳ	»	» »	1.620	139	93
»	9ῳ	»	» »	1.460	124	83
»	10ῳ	»	» »	1.225	104	70

γ) Σχεδιασταὶ καὶ τεχνῖται:

ἐπὶ	5ῳ	βαθμῷ	εἰς δρχ.	2.290	198	132
»	6ῳ	»	» »	2.120	184	123
»	7ῳ	»	» »	1.795	154	103
»	8ῳ	»	» »	1.565	134	90
»	9ῳ	»	» »	1.400	119	80
»	10ῳ	»	» »	1.225	104	70
»	11ῳ	»	» »	1.110	94	63

2. Τοῦ κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους μηνιαίου βασικοῦ μισθοῦ δικαιοῦται ἐπίσης καὶ τὸ ἐπὶ συμβάσει ἢ θητείᾳ ἢ ἔκτακτον προσωπικὸν τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου τὸ δικαιούμενον κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις μισθοῦ τακτικοῦ διοικητικοῦ ὑπαλλήλου ἢ τεχνικοῦ, κατ' ἀναφορὰν πρὸς ἕνα τῶν μισθῶν τῆς κλίμακος τῆς Δημοσίας διοικητικῆς ἱεραρχίας ἢ τοῦ τεχνικοῦ κλάδου τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων.

3. Οἱ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης διοριζόμενοι ὑπάλληλοι, ὡς καὶ οἱ ἀπὸ τῆς αὐτῆς χρονολογίας μετατιθέμενοι εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Διοικήσεως Πρωτευούσης καὶ Θεσσαλονίκης, λαμβάνουσι τὸ ἐπίδομα ἀκριβείας τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ τῆς παραγράφου Ι διὰ τὴν ΙΙ περιφέρειαν.

4. Τὸ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 66 τοῦ 1956 πράξεως ἡμῶν προβλεπόμενον κοινωνικὸν ἐπίδομα ἐκ δρχ. 200 καταβάλλεται εἰς τοὺς τακτικοὺς ὑπαλλήλους τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου τοὺς κεκτημένους μισθὸν μέχρι καὶ τοῦ 9ου βαθμοῦ καὶ τὸ ἐκ δρχ. 80 εἰς τοὺς κεκτημένους μισθὸν μέχρι καὶ τοῦ 8ου βαθμοῦ.

Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης τὸ κοινωνικὸν ἐπίδομα ἀναγνωρίζεται μόνον διὰ τὴν συντήρησιν τῶν μελῶν τῆς ἰδίας τοῦ ὑπαλλήλου οἰκογενείας καὶ οὐχὶ διὰ τὴν συντήρησιν τῶν μελῶν τῆς πατρικῆς αὐτοῦ οἰκογενείας.

Οἱ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης τυχόντες κοινωνικοῦ ἐπιδόματος διὰ τὴν συντήρησιν τῶν μελῶν τῆς πατρικῆς αὐτῶν οἰκογενείας ἐξακολουθοῦσι λαμβάνοντες τοῦτο.

ΙΙ. Ἐπίδομα συνταξιοδοτικῆς εἰσφορᾶς

1. Ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1958 τὸ προσωπικὸν τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, οὗτινος ὁ βασικὸς μηνιαῖος μισθὸς ἐμπίπτει εἰς τὴν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν προηγουμένων παραγράφων τοῦ παρόντος ἄρθρου νέαν ρύθμισιν, δικαιοῦται εἰδικοῦ ἐπιδόματος, καλουμένου ἐπιδόματος λόγῳ συνταξιοδοτικῆς εἰσφορᾶς, ὑπὸ τὰς κατωτέρω προϋποθέσεις καὶ ὅρους, ὑπολογιζομένου ἐπὶ τῶν ὧν θὰ ἐδικαιοῦτο κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον 1958 ἀκαθαρίστων ἀποδοχῶν καὶ ὡς κατωτέρω:

α) ἐπὶ ἀκαθαρίστων ἀποδοχῶν μηνὸς Σεπτεμβρίου 1958 μέχρι ποσοῦ δρχ. 900, ποσοστὸν 2 ἐπὶ τοῖς ἑκατόν.

β) ἐπὶ ἀκαθαρίστων ἀποδοχῶν ἀπὸ δρχ. 901-1.400, ποσοστὸν 3 ἐπὶ τοῖς ἑκατόν.

γ) ἐπὶ ἀκαθαρίστων ἀποδοχῶν ἀπὸ δρχ. 1.401-2.000, ποσοστὸν 4 ἐπὶ τοῖς ἑκατόν.

δ) ἐπὶ ἀκαθαρίστων ἀποδοχῶν ἀπὸ δρχ. 2001 καὶ ἄνω, ποσοστὸν 5 ἐπὶ τοῖς ἑκατόν.

Ὡς ἀποδοχαί, ἐφ' ὧν ὑπολογίζεται τὸ κατὰ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ποσοστόν, νοοῦνται:

α) ὁ βασικὸς μηνιαῖος μισθός, οὗτινος θὰ ἐδικαιοῦτο ὁ ὑπάλληλος κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον 1958.

β) τὸ ἐπίδομα εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ κλπ. ἢ ἐξαντλήσεως ἱεραρχίας.

γ) ἡ προσαύξησις λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας καὶ

δ) τὸ κοινωνικὸν ἐπίδομα ἐκ δρχ. 80 ἢ 200 συμφώνως τῇ ὑπ' ἀριθ. 66/1956 πράξει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, περὶ οὗ καὶ ἡ § 4 τοῦ κεφαλαίου Ι τῆς παρούσης.

Τὸ κατὰ τ' ἀνωτέρω εἰδικὸν ἐπίδομα δὲν καταβάλλεται εἰς τὸ ἐπὶ συμβάσει προσωπικόν, οὔτε καὶ εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ὁποίου ἐφηρμόσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 764/1958 πρᾶξις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου περὶ καταργήσεως κρατήσεων λόγῳ συντάξεως ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν. Ἐπίσης εἰς τὸ προσωπικὸν ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ὁποίου οὐδεμία ἐνεργεῖται κράτησις διὰ τὸν κλάδον συντάξεως ἢ διὰ τὸν κλάδον ἀσθενείας.

Τὸ κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐπίδομα ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τοῦ ποσοῦ τῆς μηνιαίας κρατήσεως εἰς ἣν ὑπόκειται ὁ ἠσφαλισμένος ὑπάλληλος ἀθροιστικῶς δι' εἰσφορὰν κυρίας ἀσφαλίσεως α) διὰ τὸν κλάδον συντάξεως καὶ β) διὰ τὸν κλάδον ἀσθενείας.

Τοῦτο (τὸ ἐπίδομα) δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀποτελοῦν ὀργανικὸν μισθὸν τοῦ ὑπαλλήλου, ἡ χορήγησις δὲ τούτου δὲν ἐμποδίζει τὴν καταβολὴν τῆς κατ' ἀποκοπὴν ἀποζημιώσεως δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, περὶ ἧς ἡ ὑπ' ἀριθ. 72141/18.3.1957 (τομ. 67) ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

ΙΙΙ. Μισθὸς ἐκτάκτου καὶ ἡμερομισθίου προσωπικοῦ

Τοῦ ἐκτάκτου καὶ ἡμερομισθίου προσωπικοῦ, οὗτινος ὁ μηνιαῖος βασικὸς μισθὸς ὡρίσθη ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου τοῦ 1955 συμφώνως τῇ ὑπ' ἀριθ. 82424 ἐγκ. 5/23ης Μαρτίου 1955 Δ/γῆς τῆς Γ.Δ.Δ.Λογ/κοῦ (Πρᾶξις ὑπ' ἀριθ. 892 τῆς 9ης Μαΐου 1955 Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου), καθορίζεται ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1958 ὡς ἀκολούθως:

Α'. (Προσωπικὸν τῆς παρ. IV τῆς ὑπ' ἀριθ. 82424 ἐγκ. 5/22.3.1955 Δ/γῆς Γ.Δ.Δ.Λ.)

Ὁ κατὰ τὴν 1ην Ἀπριλίου 1955 μηνιαῖος βασικὸς μισθὸς ἐκ δρχ. 525 εἰς δρχ. 573

Ὁ κατὰ τὴν 1ην Ἀπριλίου 1955 μηνιαῖος βασικὸς μισθὸς ἐκ δρχ.												570	εἰς	δρχ.	622
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	615	»	»	671
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	630	»	»	687
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	655	»	»	714
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	685	»	»	747
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	700	»	»	763
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	740	»	»	807
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	790	»	»	862
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	815	»	»	890
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	845	»	»	922
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	846	»	»	923
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	940	»	»	1025
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	950	»	»	1036
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	985	»	»	1075
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1015	»	»	1107
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1020	»	»	1112
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1080	»	»	1178
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1135	»	»	1240
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1200	»	»	1310
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1240	»	»	1352
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1315	»	»	1434
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1430	»	»	1560
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1555	»	»	1695
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1930	»	»	2104

Ἐπὶ τοῦ κατὰ τ' ἀνωτέρω ὁριζομένου νέου μηνιαίου βασικοῦ μισθοῦ θὰ ὑπολογίζωνται ἐφεξῆς καὶ τὰ παρεχόμενα ἤδη ἐπιδόματα τὰ ἔχοντα βάσιν ὑπολογισμοῦ τὸν βασικὸν μισθόν, ἐξαιρέσει τοῦ ἐπιδόματος ἀκριβείας, ὅπερ ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπολογίζηται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κατὰ τὴν 1ην Ἀπριλίου 1955 καθορισθέντος βασικοῦ μισθοῦ.

Β'. (Προσωπικὸν τῆς παρ. Υ τῆς ὑπ' ἀριθ. 82424 ἐγκ. 5/22.3.1955 Δ/γῆς Γ.Δ.Δ.Α., ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 87979 Romeo 66/13.4.1955 Δ/γῆς Γ.Δ.Δ.Α.).

Ὁ κατὰ τὴν 1ην Ἀπριλίου 1955 μηνιαῖος βασικὸς μισθὸς ἐκ δρχ.												500	εἰς	δρχ.	545
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	610	»	»	665
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	690	»	»	753
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	730	»	»	796
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	785	»	»	856
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	880	»	»	957
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	950	»	»	1036

ἐπὶ τοῦ κατὰ τ' ἀνωτέρω ὁριζομένου μηνιαίου βασικοῦ μισθοῦ ὑπολογίζονται ἐφεξῆς καὶ τὰ παρεχόμενα ἤδη ἐπιδόματα ἔχοντα βάσιν ὑπολογισμοῦ τὸν βασικὸν μισθὸν ἐξαιρέσει τοῦ ἐπιδόματος ἀκριβείας, ὅπερ ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπολογίζηται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κατὰ τὴν 1ην Ἀπριλίου 1955 καθορισθέντος βασικοῦ μισθοῦ.

Ὁ κατὰ τὰ ἀνωτέρω μηνιαῖος βασικὸς μισθὸς αὐξάνεται ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1959 κατὰ 3 ο/ο εἰσέτι.

IV. Ἐπίδομα παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν

1. Εἰς πάντα τακτικὸν ὑπάλληλον Ν.Π.Δ.Δ. παραμένοντα ὑπὲρ τὴν τριετίαν ἐν τῷ αὐτῷ ὀργανικῷ βαθμῷ χορηγεῖται προσαύξησις τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τοῦ ὀργανικοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ ἐκ δέκα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (10 ο/ο) δι' ἑκάστην τριετίαν καὶ μέχρι τριῶν κατ' ἀνώτατον ὅριον τριετιῶν.

Ἡ προσαύξησις αὕτη καταβάλλεται ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τῆς τριετίας.

2. Ἡ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον προσαύξησις χορηγεῖται διὰ πράξεως τοῦ Προέδρου τοῦ οἰκείου Διοικητικοῦ Συμβουλίου μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου τοῦ Νομικοῦ Προσώπου, ἐφ' ὅσον ἡ κατὰ τὴν ἀντίστοιχον τριετίαν ὑπηρεσία τοῦ ὑπαλλήλου ἐν τῷ ὃν κατέχει βαθμῷ κρίνεται ὡς εὐδοκιμος. Ἐν περιπτώσει δυσμενοῦς κρίσεως τὸ Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον ὑπαρχόντων νέων στοιχείων δύναται νὰ χορηγήσῃ τὴν προσαύξησιν μετὰ πάροδον ὅμως τοὐλάχιστον ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς χρονολογίας συμπληρώσεως τῆς χορηγουμένης τριετίας.

Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ προσαύξησις παρέχεται ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου.

3. Προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., εἰς οὓς ἔχει ἀπονεμηθῇ βαθμὸς ἀνώτερος τῆς παρ' αὐτῶν κατεχομένης ὀργανικῆς θέσεως, διὰ τὴν παροχὴν τῆς κατὰ τὴν παροῦσαν πρᾶξιν προσαυξήσεως ἀντὶ τῆς τριετοῦς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ τούτῳ παραμονῆς ἀπαιτεῖται τετραετὴς διὰ τὰς πρώτας προσαυξήσεις.

Ἡ κατὰ τὴν παροῦσαν πρᾶξιν προσαύξησις δὲν παρέχεται, ἐὰν ὁ ὑπάλληλος ἔχῃ ἐντὸς τριετίας τιμωρηθῇ διὰ πειθαρχικῆς ποινῆς ἀνωτέρας τοῦ προστίμου.

4. Ἡ χορήγησις τῆς προσαυξήσεως ταύτης ἀναστέλλεται, ἐὰν ἔχῃ ἀσκηθῇ κατὰ τοῦ ὑπαλλήλου πειθαρχικὴ ἀγωγὴ δι' ἀδίκημα συνεπαγόμενον τὴν ποινὴν τῆς ὁριστικῆς παύσεως ἢ

ἐὰν ὁ ὑπάλληλος ἔχῃ τεθῇ εἰς ἀργίαν ἢ εἰς ἀνάλογον πρὸς τὴν ἀργίαν κατάστασιν.

5. Ἡ χορήγησις τῆς προσαυξήσεως δύναται ἐπίσης κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου ἑκάστου Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου νὰ ἀνασταλῇ καὶ εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἔχει ἀσκηθῇ πειθαρχικὴ ἀγωγὴ δι' ἀδίκημα συνεπαγόμενον ποινὴν κατωτέραν τῆς ὁριστικῆς παύσεως.

6. Εἰς περίπτωσιν ἀπαλλαγῆς τοῦ ὑπαλλήλου δυνάμει τελεσιδίκου ποινικῆς ἢ πειθαρχικῆς ἀποφάσεως ἢ τιμωρίας αὐτοῦ διὰ πειθαρχικῆς ποινῆς μέχρι καὶ προστίμου, ὡς καὶ εἰς περίπτωσιν ἀβασίμου τῆς ἐφ' ἧς ἐτέθη εἰς ἀργίαν ὑποποιίας ἡ προσαύξησις χορηγεῖται κατὰ τὰ ἐδάφια 1 καὶ 2 τῆς παρούσης παραγράφου.

7. Διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς τριετίας δὲν συνυπολογίζεται ὁ χρόνος τῆς διαρκούσης ταύτης ἀργίας τοῦ ὑπαλλήλου, ἐφ' ὅσον αὕτη κατέληξεν εἰς οἱανδήποτε ποινικὴν ἢ πειθαρχικὴν καταδίκην τοῦ ὑπαλλήλου, ὁ χρόνος τῆς διαθεσιμότητος, ὁ χρόνος τῆς ἀδικαιολογήτου ἐκ τῶν καθηκόντων του ἀποχῆς, ὡς καὶ ὁ χρόνος τῆς μὴ παροχῆς ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου ὑπηρεσίας δυνάμει ἀδείας ἄνευ ἀποδοχῶν.

8. Δὲν συνυπολογίζεται ἐπίσης ὁ χρόνος ὁ δυνάμει εἰδικῆς διατάξεως νόμου θεωρουμένος ὡς διανυθεὶς ἐν τῷ ὃν κατέχει ὁ ὑπάλληλος βαθμῷ, ὅστις ὅμως δὲν διηνύθη πράγματι ἐν αὐτῷ, ἐξαιρέσει τῶν περιπτώσεων ἀναδρομικῆς προαγωγῆς μετὰ ἢ ἄνευ συγχρόνου ἀπολήψεως ἀποδοχῶν, ἐνεργουμένης πρὸς ἀποκατάστασιν τοῦ ὑπαλλήλου.

9. Προαγομένου τοῦ ὑπαλλήλου εἰς βαθμὸν τοῦ ὁποίου ὁ βασικὸς μισθὸς εἶναι μικρότερος τῶν ὑπ' αὐτοῦ λαμβανομένων ἐν τῷ ἐξ οὗ προήχθη βαθμῷ ἀποδοχῶν ἐκ βασικοῦ μισθοῦ καὶ προσαυξήσεως λόγῳ τριετιῶν, ὁ ὑπάλληλος διατηρεῖ τὰς ἀποδοχὰς ταύτας ἐφ' ὅσον χρόνον αὗται εἶναι μεγαλύτεραι τῶν ἀποδοχῶν τοῦ εἰς ὃν προήχθη βαθμοῦ.

10. Εἰς τοὺς κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς παρούσης πράξεως ἔχοντας συμπληρώσει πλείονας τῆς μιᾶς τριετίας ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παρουσης χορηγουμένη ἐπὶ ταύταις προσαύξησις παρέχεται διὰ πάσας συγχρόνως.

11. Εἰς τοὺς κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης ἔχοντας τύχει ἐπιδόματος εὐδοκίμου παραμονῆς δὲν ἀπαιτεῖται νέα κρίσις τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου διὰ τὰς εἰς τὸν διὰ τὴν ἀπονομὴν αὐτοῦ ἀπαιτούμενον χρόνον ἀντιστοιχούσας τριετίας.

12. Διὰ τοὺς λαμβάνοντας ἤδη ἐπίδομα εὐδοκίμου παραμονῆς μετὰ διετῆ παραμονὴν ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ἡ δυνάμει τῆς παρούσης προσαύξησις παρέχεται ἀνὰ διετίαν ἐπὶ δύο διετίας καὶ τριετίαν διὰ τὸ τρίτον τμῆμα αὐτῆς.

13. Ἔναρξις καταβολῆς τῆς προσαυξήσεως κατὰ 10 0/0 λόγῳ τριετιῶν τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ὁρίζεται ἡ 1η Ὀκτωβρίου 1959, ἀφ' ἧς χρονολογίας καὶ παύουσιν ἰσχύουσαι αἱ περὶ ἐπιδόματος εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, ἐπιδόματος λόγῳ ἐξαντλήσεως εἰδικῆς ἱεραρχίας ἢ μὴ προαγωγῆς ἐλλείψει τυπικῶν προσόντων κείμεναι διατάξεις, ἀνθ' ὧν ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τῆς παρούσης.

V. Ἔκτασις ἐφαρμογῆς

1. Αἱ διατάξεις τῆς παρουσης πράξεως ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως, ὡς ἐπίσης καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

2. Τῶν διατάξεων της παρούσης πράξεως ἐξαιρεῖται πᾶσα κατηγορία προσωπικοῦ Ν.Π.Δ.Δ., μὴ ρητῶς ἀναφερομένη εἰς την παροῦσαν, ἐπίσης το προσωπικὸν τὸ συνδεόμενον διὰ σχέσεως ἐργασιας ἰδιωτικοῦ δικαίου, καθὼς καὶ το προσωπικὸν ἐν γένει, οὗτινος ἡ μισθοδοσία καθορίζεται διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἐπιφυλαττομένων παντοτε τῶν διατάξεων τοῦ Κεφ. Ι § 2 τῆς παρούσης τῶν ἀφορωσῶν τοὺς ἐπὶ συμβάσει ἢ θητείᾳ ἢ ἐκτάκτους ὑπαλλήλους.

VI. Οἰκονομικαὶ προϋποθέσεις χορηγήσεως παροχῶν τῆς παρούσης

1. Ἡ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς παρούσης προκυπτουσα αὔξησις χορηγεῖται ὑπο τῶν καθ' ἕκαστα Ν.Π.Δ.Δ. κλπ., ἐφ' ὅσον ὑφίσταται ἡ πρὸς τοῦτο οἰκονομικὴ εὐχέρεια διαπιστουμένη δι' ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐγκρινομένης καὶ ὑπὸ τοῦ ἐποπτευοντος τον Ὀργανισμον ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν μονον ἐν τῇ περιπτώσει καθ' ἣν τὸ Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου ἐπιχορηγεῖται ἐκ τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ.

VII. Εἰδικαὶ διατάξεις

1. Κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐδαφίου Γ" τῆς ὑπ' ἀριθ. 898 τοῦ 1950 πράξεως ἡμῶν «περὶ αὐξήσεως τῶν μισθῶν τῶν Δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ στρατιωτικῶν» εἰς τοὺς ἐντεταλμένους ὑφηγητὰς καταβάλλονται γενικῶς τὰ εἴκοσι πεντηκοστὰ (20/50) τοῦ ποσοῦ εἰς ὃ κατ' ἀνώτατον ὅριον ἀνέρχονται ἑκάστοτε αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ τακτικοῦ καθηγητοῦ Ἀνωτάτης Σχολῆς μετὰ τῶν προσαυξήσεων λόγῳ συνολικῆς καὶ ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ὑπηρεσίας, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρονου τῆς ἰδίας αὐτοῦ ὑπηρεσίας.

2. Αἱ διαταξεις της ὑπ' ἀριθ. 1020 ε. Ἐ. πράξεως ἡμῶν δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Κοινοτικῶν Ὑγειονομικῶν Σταθμῶν καὶ τῶν ἰατρείων τῆς Ἀγροτικῆς Ἀσφαλίσεως τῶν μὴ κεκτημένων μισθολογικὴν ἀντιστοιχίαν πρὸς τὸν μισθὸν ἑνὸς των βαθμῶν τοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ τῆς Δημοσίας διοικητικῆς ἱεραρχίας.

3. Ἀπὸ της 1ης Ἰανουαρίου 1959 καταργεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 126274 της 9ης Μαΐου 1958 κοινὴ ἀπόφασις περὶ αὐξήσεως ὑπεριωριακῆς ἀποζημιώσεως καὶ ἐξόδων κινήσεως ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. κατὰ δραχμὰς 100 μηνιαίως, ὡς καὶ αἱ τυχὸν βάσει της ἐν αὐτῇ ἐξουσιοδοτήσεως ἐκδοθεῖσαι ἀποφάσεις τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν περὶ συνεχίσεως της καταβολῆς της αὐξήσεως ταύτης.

VIII. Γενικαὶ διατάξεις

Ἡ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῆς παρούσης προκύπτουσα αὔξησις ἀποδοχῶν ἐν

οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ ἀνέλθῃ εἰς ποσὸν μικρότερον τῆς αὐξήσεως τῆς ὑπερωριακῆς ἀποζημιώσεως κλπ. τῆς χορηγηθείσης κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 12ο274 τοῦ 1958 ἀποφάσεως ἁπάντων τῶν Ὑπουργῶν, ἄλλως ἡ ἐπὶ ἔλαττον προκύπτουσα τυχὸν διαφορὰ παρέχεται ὡς προσωρινὴ αὔξησις τῶν ἐξόδων κινήσεως ἢ τῆς ὑπερωριακῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ὑπαλλήλου, συμψηφιζομένη εἰς οἱανδήποτε ἐφεξῆς ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας αὔξησιν τῶν ἀποδοχῶν τούτου.

IX. Ἔναρξις ἰσχύος

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, κυρωθησομένης νομοθετικῶς, ἄρχεται, ὅπου δὲν ὁρίζεται ἄλλως, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς. Ἐκδόσαν πρὸς τοῦτο τὴν ὑπ' ἀριθ. 1031 παροῦσαν πρᾶξίν του.

—

1040/1958 Πρᾶξις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου

Περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ΣΤ/1946 Ψηφίσματος.

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ἔχον ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὑπὸ στοιχεῖον ΣΤ' Ψηφίσματος τοῦ ἔτους 1946 «περὶ τῆς ἰσχύος καὶ τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν Νομοθετημάτων τῆς περιόδου τῶν Κυβερνήσεων τῆς ἐχθρικῆς κατοχῆς τῶν ἐτῶν 1941 - 1944», ἀποφασίζει:

Παρατείνει μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1959 τὴν λήγουσαν τὴν 31 Δεκεμβρίου 1958 προθεσμίαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὡς ἄνω ΣΤ'/1946 Ψηφίσματος, μέχρι τῆς ὁποίας αἱ νομοθετικαὶ πράξεις τῶν ἐν Ἑλλάδι Κυβερνήσεων τῆς περιόδου τῆς ἐχθρικῆς στρατιωτικῆς κατοχῆς τῆς χώρας, τῶν ἐτῶν 1941 - 1944, διατηροῦσι τὴν ἣν εἶχον κατὰ τὴν 31 Μαΐου 1946 ἰσχύν των ὡς ἁπλοῖ νόμοι.

Ἐκδόσαν πρὸς τοῦτο τὴν ὑπ' ἀριθ. 1040 παροῦσαν πρᾶξίν του, δημοσιευομένην διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθορισμοῦ τῆς ἀξίας τῆς μεταλλικῆς δραχμῆς ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν Ποινικῶν Κωδίκων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 222 τῆς 17 Δεκεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 474 τοῦ διὰ τοῦ Νόμου 1492 τοῦ 1950 κυρωθέντος Ποινικοῦ Κώδικος καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 625/1958 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἡ ἀξία τῆς μεταλλικῆς δραχμῆς ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος καὶ τοῦ Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας καθορίζεται εἰς τριάκοντα ἑκατοστὰ τῆς δραχμῆς (0,30).

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1959.

Εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπουργοὺς ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15ῃ Δεκεμβρίου 1958

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

68869/14942/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ κινηματογράφων ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 312 τῆς 19 Νοεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως διὰ τοῦ ν.δ. 3755/1957 καὶ 2) τὴν σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 13.11.1958, ἀποφασίζομεν:

Παρατείνομεν ἐπὶ 4μηνον εἰσέτι ἀπὸ τῆς λήξεώς της, ἤτοι μέχρι τῆς 23.2.1959 τὴν ἰσχὺν τῆς ἀπὸ 26.11.1957 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ κινηματογράφων ἁπάσης τῆς χώρας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Νοεμβρίου 1958

—

68654/14966 1958 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 13.10.1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας σταφιδεργατῶν καὶ σταφιδεργατριῶν Πύργου - Κατακώλου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 312 τῆς 19 Νοεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἀπὸ 13.10.1958 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας σταφιδεργατῶν καὶ σταφιδεργατριῶν Πύργου - Κατακώλου, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 31.10.1958, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 192/31.10.1958 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

Ἐν Πύργῳ σήμερον τὴν 13ην Ὀκτωβρίου 1958 καὶ ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Πύργου, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Σπυρ. Γιαννάτος καὶ Σπυρ. Λογοθέτης, ἀντιπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Σταφιδοεξαγωγέων Ἠλείας, καὶ ἀφ' ἑτέρου Θεοδ. Θεοδωροπουλος, ἐκπρόσωπος τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Πύργου, Νικ. Γιαννακόπουλος καὶ Ἰωάννης Γιαννόπουλος, ἀντιπρόσωποι τοῦ Σωματείου Σταφιδοσυσκευαστῶν ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν Πύργου, Ἀργύριος Ξουρῆς, ἀντιπρόσωπος τοῦ Σωματείου Σταφιδοσυσκευαστῶν καὶ Στιβαδόρων Κατακώλου, Ρεγγίνα Μαροπούλου καὶ Γεώργιος Μεσσίνης, ἀντιπρόσωποι τοῦ Σωματείου Σταφιδοσυσκευαστριῶν Κατακώλου, ἅπαντες ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν της παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως παρὰ τῶν ὀργανώσεων ἃς ἐκπροσωποῦμεν, ἀπεφασίσαμεν, ὅπως τὰ ἡμερομίσθια τῶν σταφιδεργατῶν καὶ σταφιδεργα-

τριῶν Πύργου καὶ Κατακώλου καθορισθοῦν ὡς κάτωθι:

Ἡμερομίσθια:

1) Σταφιδοσυσκευασταὶ δραχ. 75
2) Ἐργάτριαι κοπτικῆς μηχ. δραχ. 47
3) Ἐργάτριαι ποδὸς δραχ. 42
4) Ἐργάτριαι μηχανημάτων δραχ. 42

Ὡς πρὸς τοὺς λοιποὺς ὅρους ἰσχύει ἡ ἀπὸ 14 Σεπτεμβρίου 1955 συλλογικὴ συμβασις ἐργασίας σταφιδεργατῶν καὶ σταφιδεργατριῶν Πύργου - Κατακώλου (58913/1955, ἀποφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, Φ.Ε.Κ. 93/21.5.1956 τεῦχος Β').

Ἡ ἰσχὺς της παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 25.9.1958 καὶ λήγει την 30 Ἰουνίου 1959.

Ἡ παροῦσα συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη καὶ ἐπὶ πλέον ἓν πρὸς κατάθεσιν εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι
(ἔπονται ὑπογραφαί)
Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Νοεμβρίου 1958

—

59084/2582/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κατανομῆς προσθέτου τέλους τῶν εἰσιτηρίων Δημοσίων Θεαμάτων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 312 τῆς 19 Νοεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὸ ἀπὸ 4.8.1923 ν. δ/γμα «περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ δημοσίων θεαμάτων νόμου», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 20.11.1925 ν. δ/γματος «περὶ καθορισμοῦ πόρων καὶ μετοχῶν τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἠθοποιῶν κλπ.», 2) τὸ ἀπὸ 17.11.1931 Διάταγμα περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ ἀπὸ 1.12.1930 Διατάγματος «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἐργασίας Ἠθοποιῶν καὶ περὶ τρόπου ἀποδόσεως ποσοστοῦ ἐργασίας τοῦ Ταμείου τούτου», 3) τὸ ἀπὸ 15.6.1932 Διάταγμα «περὶ τρόπου ἀποδόσεως πόρων συντηρήσεως καὶ λειτουργίας της Δραματικῆς Σχολῆς τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου», 4) τὸν ὑπ' ἀριθμὸν 6342 νόμον «περὶ συμπληρώσεως τῆς ἀσφαλίσεως θεατρικῶν συγγραφέων» καὶ 5) τὸν ὑπ' ἀριθ. 419/1937 ἀναγκαστικὸν νόμον «περὶ τρόπου διανομῆς τῶν περὶ ἐργατῶν θεάτρου διατιθεμένων ποσοστῶν εἰδικοῦ τέλους ἐπὶ τῶν δημοσίων θεαμάτων», ἀποφασίζομεν:

Α) Παρατείνομεν τὴν ἰσχὺν τῆς ὑπ' ἀριθ. 21576/706/1957 ἡμετέρας ἀποφάσεως ἀπὸ 1ης μέχρις 31ης Ἰουλίου 1958.

Β) Ἐγκρίνομεν, ὅπως ἐκ τῶν ἑκάστοτε εἰσπραττομένων ποσῶν ἐπὶ τοῦ προσθέτου τέλους ἐπὶ τῶν εἰσιτηρίων δημοσίων θεαμάτων ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἠθοποιῶν καὶ ἀποδιδομένων αὐτῷ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας χρήσεων 1958 καὶ 1959 διατίθενται διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1958 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1959 τὰ ἑξῆς ποσοστά, δι' ἐνταλμάτων ἐκδιδομένων παρὰ τῆς Ὑπηρεσίας Ἐντελλομένων Ἐξόδων τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου:

α) Ἓν ὄγδοον ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἐργασίας Ἠθοποιῶν, ὑποχρεουμένου τοῦ Ταμείου τούτου εἰς ἀπόδοσιν ἐκ τοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ δρχ. 250 διὰ τὴν Δραματικὴν Σχολὴν τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου πρὸς συντήρησιν καὶ λειτουργίαν αὐτῆς.

β) Ἕτερον ἓν ὄγδοον ὑπὲρ τῶν κάτωθι Ταμείων Ἀλληλοβοηθείας, ὅπερ καὶ κατανέμεται εἰς αὐτὰ κατ' ἀναλογίαν τῶν ταμειακῶς ἐν τάξει μελῶν των τῶν ἀπασχολουμένων κυρίως εἰς ἐργασίας θεάτρου ὡς ἀκολούθως:

1) Ὑπὲρ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἠθοποιῶν 36ο/ο
2) Ὑπὲρ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τεχνιτῶν Θεάτρου 12ο/ο
3) Ὑπὲρ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἑλλήνων Θεατρικῶν Συγγραφέων 3,5ο/ο
4) Ὑπὲρ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Κινηματογραφικῶν Ἐπιχειρήσεων 8ο/ο
5) Ὑπὲρ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Πανελληνίου Μουσικοῦ Συλλόγου 14ο/ο
6) Ὑπὲρ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν Μουσικῶν 4ο/ο
7) Ὑπὲρ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἑλλήνων Μουσουργῶν 2ο/ο
8) Ὑπὲρ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μουσικῶν Ἀθηνῶν—Πειραιῶς «Ἡ Ἀλληλοβοήθεια» 5ο/ο
9) Ὑπὲρ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μουσικοῦ Συλλόγου Β. Ἑλλάδος 4ο/ο
10) Ὑπὲρ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Συλλόγου Ὑποβολέων Ἑλληνικοῦ Θεάτρου 2ο/ο
11) Ὑπὲρ τοῦ Σωματείου Ἠθοποιῶν Μελοδράματος καὶ Ὀπερέττας 7,5ο/ο
12) Ὑπὲρ τοῦ Πανελληνίου Σωματείου Θεάτρου Σκιῶν 2ο/ο, ἤτοι σύνολον ἑκατὸν (100)

Γ) Αἱ δαπάναι διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως (μισθοὶ προσωπικοῦ, ἐνοίκια, γραφικὴ ὕλη κλπ.), των περὶ ὧν ἡ παροῦσα Ταμείων Ἀλληλοβοηθείας δέον νὰ μὴ εἶναι ἀνώτεραι κατ' ἔτος τοῦ ἑνὸς δεκάτου τῶν παρεχομένων εἰς ταῦτα ποσῶν ἐκ προσθέτου τέλους, ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται μετ' ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῶν Ταμείων, ὅπως αἱ δαπάναι αὗται ἀνέλθωσιν εἰς ποσοστὸν μέχρι 15ο/ο ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ἐσόδων ἑκάστου Ταμείου, τὸ ἐπὶ πλέον ὅμως τοῦ ἑνὸς δεκάτου ἐκ τῶν προσθέτων τελῶν δαπανώμενον ποσὸν θὰ βαρύνῃ τὰς λοιπὰς προσόδους αὐτῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Νοεμβρίου 1958

—

75139/16112/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 17.11.1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ μηχανικῆς καλλιεργείας Ὑπουργείου Γεωργίας ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 332 τῆς 9 Δεκεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957.

2) Τὴν ἀπὸ 17 Νοεμβρίου 1958 εἰδικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν καὶ λοιπῶν ὅρων ἐργασίας τοῦ πάσης φύσεως ἡμερομισθίου προσωπικοῦ τῆς Ὑπηρεσίας Μηχανικῆς Καλλιεργείας, πλὴν τῶν ὑπομηχανικῶν, μεσογεωπόνων καὶ τοῦ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ».

3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρ-

θρον 9 § 2 εδ. β' τοῦ ν. δ. 3755/1957 τιμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ.Π., ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 9 Δεκεμβρίου 1958, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

4) Τὸ γεγονὸς α) ὅτι διὰ τῆς προειρημένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας παρέχονται αὐξήσεις εἰς ἐνίας κατηγορίας τοῦ προσωπικοῦ μηχανικῆς καλλιεργείας Ὑπουργείου Γεωργίας ὑπέρτεραι τῶν ἐπιτρεπομένων ὑπὸ τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως καὶ β) ὅτι ἡ ἐκ τῶν αὐξήσεων ἐπιβάρυνσις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κ.Τ.Γ.Κ. καὶ Δ. θὰ ἔχῃ ἀποτέλεσμα τὴν ἐλάττωσιν τῶν διαθεσίμων κονδυλίων διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῶν ἐπιδιώξεων τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου, οὕτινος οἱ πόροι προέρχονται ἐξ ἐπιχορηγήσεων τοῦ Δημοσίου καὶ φορων καὶ γ) ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἐδαφίου 1 τῆς § β' τοῦ ἄρθρου 3 καθορίζει ἀδιακρίτως ὅτι ἡ ἐξ 75ο/ο προσαύξησις διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου καθοριζομένας ἑορτὰς ὑπολογίζεται ἐπὶ τοῦ 1/30 τῶν ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβομένων μισθωτῶν, ἐνῷ θὰ ἔδει νὰ ὑπολογίζηται ἐπὶ τοῦ 1/25 διὰ τοὺς μέχρι τοῦδε λαμβάνοντας μηνιαίας ἀποδοχὰς ἀντιστοιχούσας εἰς 25 ἡμερομίσθια, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα παρὰ τῇ Διευθύνσει Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 193/19.11.1958 πρακτικοῦ καταθέσεως, τροποποιουμένη παρ' ἡμῶν ὡς ἀκολούθως:

Εἰδικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν καὶ λοιπῶν ὅρων ἐργασίας τοῦ πάσης φύσεως ἡμερομισθίου προσωπικοῦ τῆς Ὑπηρεσίας Μηχανικῆς Καλλιεργείας, πλὴν τῶν ὑπομηχανικῶν, μεσογεωπόνων καὶ τοῦ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, συστάσεως Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων ἐνίων ἐργατικῶν νόμων» οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι αφ' ἑνὸς ὁ κ. Κωνσταντῖνος Ἀδαμόπουλος, Ὑπουργὸς Γεωργίας, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ κ.κ. Φωτ. Τσατᾶς, Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ Ἐργατοϋπαλλήλων Μηχανικῆς Καλλιεργείας Ὑπουργείου Γεωργίας, συναφῶν αὐτοῦ Ὑπηρεσιῶν καὶ Μηχανοκαλλιεργητῶν Ἑλλάδος, καὶ Θεοδ. Σαραντάρης, Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Ὁμοσπονδίας χειριστῶν καὶ συντηρητῶν ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων, ἀπεφασίσαμεν σήμερον τὴν 17ην Νοεμβρίου 1958 τὴν σύναψιν καὶ ὑπογραφὴν τῆς παρούσης εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφορώσης τὸ πάσης φύσεως προσωπικὸν τῆς Ὑπηρεσίας Μηχανικῆς Καλλιεργείας ὁλοκλήρου τῆς χώρας, δι' ἧς ὁρίζονται τὰ κάτωθι:

Ἄρθρον 1

Τὸ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεόμενον προσωπικὸν τῆς Ὑπηρεσίας Μηχανικῆς Καλλιεργείας διακρίνεται ἀπὸ ἀπόψεως εἴδους προσφερομένης ἐργασίας εἰς προσωπικόν:

1) Γραφείων καὶ Ἀποθηκῶν, 2) Συνεργείων καὶ 3) Ὑπαίθρου, καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἀποδοχῶν εἰς προσωπικὸν ἀμειβόμενον ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ καὶ ἐπὶ ἡμερομισθίῳ.

Τὸ ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβόμενον προσωπικὸν διακρίνεται εἰς τακτικὸν καὶ πρόσκαιρον. Τὸ μὲν τακτικὸν ἀμείβεται μὲ 30 ἡμερομίσθια μηνιαίως, τὸ δὲ πρόσκαιρον δι' ὅσας πραγματικῶς ἐργάζεται.

Ὡς ἕδρα τοῦ προσωπικοῦ γραφείων καὶ ἀποθηκῶν καὶ συνεργείων θεωρεῖται ἡ ἕδρα ἑκάστης μονάδος εἰς ἣν ὑπάγονται τὰ γραφεῖα, αἱ ἀποθῆκαι τὰ συνεργεῖα.

Ὡς ἕδρα τῶν χειριστῶν μηχανημάτων καὶ βοηθῶν αὐτῶν θεωρεῖται ὁ ἑκάστοτε τόπος ἐργασίας τῶν ὑπ' αὐτῶν ἐξυπηρετουμένων μηχανημάτων. Τῶν δὲ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν ἀρχιοδηγῶν, ἀρχιχειριστῶν καὶ ἀρχιγεωτρυπανιστῶν, ἡ ἑκάστοτε ἕδρα τῆς ὁμάδος τῶν ἀντιστοίχων μηχανημάτων ἢ, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει ὁρισθῇ τοιαύτη, ἡ ἕδρα της μονάδος εἰς ἣν ἀνήκουν οὗτοι.

Ἄρθρον 2

Αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ κατὰ τ' ἀνωτέρω προσωπικοῦ ὁρίζονται ὡς ἀκολούθως:

Α' Ἐπὶ μισθῷ

Προσωπικὸν γραφείων, ἀποθηκῶν καὶ συνεργείων

1) Γραφεῖς, τεχνικοὶ γραφεῖς Β', δακτυλογράφοι, δοκιμοι λογισταί, βοηθοὶ ἀποθηκαρίων καὶ βοηθοὶ τοπογράφων, μηνιαῖος μισθὸς δρχ. 1.300—1.400—1.500.

2) Στενοδακτυλογράφοι καὶ δακτυλογράφοι ξένων γλωσσῶν, δρχ. 1.400—1.500—1.600.

3) Βοηθοὶ λογιστῶν, ἀποθηκάριοι, τεχνικοὶ γραφεῖς Α', γραμματεῖς, σημειωταὶ συνεργείων, σχεδιασταί, ἐμπειροτέχναι, τεχνῖται Β' τῶν κατηγοριῶν Γ',Β',Α', καὶ χειρισταὶ γερανῶν ἐγκαταστάσεων Γ',Β',Α', ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων Γ',Β',Α' καὶ ἀρχιοδηγοὶ Γ',Β',Α', δρχ. 1.600—1.700—1.800.

4) Μεταφρασταί, λογισταὶ ἀπόφοιτοι μέσων σχολῶν, τεχνῖται Α' τῶν κατηγοριῶν Γ',Β',Α', ἐμπειροτέχναι, τοπογράφοι καὶ ἀρχιεργάται Γ',Β',Α', δρχ. 1.870—1.940—2.010.

5) Ἀρχιτεχνῖται Γ', ἀρχιχειρισταὶ Γ' καὶ ἀπομονιμοποιηθέντες τέως ἀρχιοδηγοί, δρχ. 2.080.

6) Ἀρχιτεχνῖται Β',Α', καὶ ἀρχιχειρισταὶ Β', Α', δρχ. 2.150—2.300.

Β'. Ἐπὶ ἡμερομισθίῳ

1) Βοηθοὶ τεχνιτῶν Γ', Β', Α', λιπανταὶ ἐκσκαφέων Γ', Β', Α', δραχ. 50—54—60.

2) Ὁδηγοὶ ἑλκυστήρων—προωθητήρων, δραχ. 52—56—60.

3) Χειρισταὶ ἐκσκαφέων Γ',Β',Α', 68—72—76.

4) Δόκιμοι βοηθοὶ γεωτρυπανιστῶν, δραχ. 56.

5) Βοηθοὶ γεωτρυπάνων Β', Α', δραχ. 65—71.

6) Γεωτρυπανισταὶ Γ',Β',Α', δραχ. 81—86—91.

7) Ἀρχιγεωτρυπανισταὶ Γ',Β',Α', δραχ. 96—101—106.

8) Ἐργάται γεωτρυπάνων, ἐργάται ἀποθηκῶν, ἐργάται φορτοεκφορτωταὶ καὶ φύλακες, δραχ. 47,50—50—52.

9) Κλητῆρες δραχ. 47,50—48,50—50.

10) Δοκιμοι λιπανται, βοηθοὶ ὁδηγῶν ἑλκυστήρων, δόκιμοι ὁδηγοὶ ἑλκυστήρων καὶ μαθητευόμενοι συνεργείου ἡλικίας ἄνω τῶν 19 ἐτῶν ἢ 18 ἐτῶν καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν δραχ. 47.50.

11) Καθαρίστριαι (ὅπου ὑπηρετοῦν τοιαῦται ἐπὶ ἡμερομισθίῳ) δραχ. 36,50.

12) Μαθητευόμενοι συνεργείου καὶ βοηθοὶ ὁδηγῶν ἑλκυστήρων κάτω τῶν 19 ἐτῶν καὶ μὴ ἔχοντες ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν ἢ κάτω τῶν 18 ἐτῶν διὰ τοὺς ἔχοντας ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν δραχ. 17,60.

Ὅσοι ἐκ τοῦ ἡμερομισθίου ὡς ἀνωτέρω προσωπικοῦ ἀνήκουν εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ τακτικοῦ ἡμερομισθίου προσωπικοῦ, ὡς καὶ εἰς τὸ διὰ τριάκοντα ἡμερομίσθια μηνιαίως ἀμειβόμενον τοιοῦτον τῶν γεωτρυπάνων ἀπὸ δοκίμου βοηθοῦ γεωτρυπανιστοῦ καὶ ἄνω, ἐφ' ὅσον διατηροῦνται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τῆς παρούσης θὰ ἐξακολουθήσουν νὰ ἀμείβωνται μὲ τριάκοντα ἡμερομίσθια μηνιαίως, ἅπαντες δὲ οἱ λοιποὶ ἀμείβονται διὰ τὰς ἐργασίμους μόνον ἡμέρας. Ἐφ' ἑξῆς οὐδεὶς δύναται νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ τακτικοῦ ἡμερομισθίου προσωπικοῦ, οὐδὲ νὰ προσληφθῇ ὡς τοιοῦτος ἐκτὸς τοῦ προσωπικοῦ τῶν γεωτρυπάνων.

Εἰς οὐδένα δύναται νὰ καταβληθῇ μισθὸς ἢ ἡμερομίσθιον κατώτερον τοῦ διὰ τῆς παρούσης συμβάσεως καθοριζομένου.

Ἀντιθέτως οἱ λαμβάνοντες ἀποδοχὰς ἀνωτέρας τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων διατηροῦν τὴν ἐπὶ πλέον ταύτην διαφορὰν ὡς προσωρινὸν προσωπικὸν ἐπίδομα, τὸ ὁποῖον θὰ ἐλαττωθῇ μὲ πᾶσαν μελλοντικὴν αὔξησιν προερχομένην λόγῳ προαγωγῆς εἰς ἀνωτέραν κατηγορίαν ἢ κατατάξεως εἰς ἀνωτέραν κλίμακα μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου τῆς αὐτῆς κατηγορίας καὶ οὐχὶ μὲ τὰς χορηγουμένας τυχὸν αὐξήσεις μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων διὰ γενικῶν ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἢ ἀποφάσεων τῆς Κυβερνήσεως.

Οἱ διατηροῦντες τὴν ἐπὶ πλέον ὡς ἄνω διαφορὰν εἴτε ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἢ ἡμερομισθίῳ ἀμειβόμενοι θὰ λάβουν τὴν διὰ τῶν ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐγκριθεισῶν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 51611/11156 καὶ 50300/10914/30.8.1958 ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας χορηγηθεῖσαν αὔξησιν 1ο/ο.

Οἱ λαμβάνοντες αὔξησιν διὰ τῆς παρούσης μὴ καλύπτουσαν τὴν κράτησιν 1ο/ο δικαιοῦνται τοιαύτης ἴσης πρὸς τὴν κράτησιν ταύτην, ἥτις ἐπεβλήθη διὰ τῶν ὡς ἄνω συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.

Αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ καταβάλλονται δεδουλευμέναι τὴν 2αν καὶ 17ην ἑκάστου μηνὸς εἰς τὴν ἕδραν τῆς οἰκείας μονάδος ἢ καὶ εἰς τόπον τῆς ἐργασίας.

Ἡ κατάταξις τοῦ κατὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης ὑπηρετοῦντος προσωπικοῦ εἰς ἀντίστοιχον κλιμάκιον μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ἑκάστης κατηγορίας θὰ γίνῃ ὑπὸ τῶν οἰκείων Διευθυντῶν τῆς Ὑπηρεσίας Μηχανικῆς Καλλιεργείας, βάσει τοῦ καταβαλλομένου σήμερον βασικοῦ ἡμερομισθίου ὅπερ καὶ ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν νέων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων.

Ἡ μετὰ τὴν ἰσχὺν τῆς παρούσης χορήγησις αὐξήσεως ἐντὸς τοῦ δι' ἑκάστην κατηγορίαν μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου καθοριζομένου κλιμακίου, ὡς καὶ ἡ προαγωγὴ ἀπὸ τὸ τελευταῖον κλιμάκιον μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου μιᾶς κατηγορίας εἰς τὴν ἀμέσως ἀνωτέραν τοιαύτην, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἀντίστοιχος κενὴ θέσις, δύναται νὰ πραγματοποιῆται ἀνὰ διετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν καὶ διὰ τοὺς ἐργάτας ἀποθηκῶν, ἐργάτας φορτοεκφορτωτάς, ἐργάτας γεωτρυπάνων, φύλακας καὶ κλητῆρας ἀνὰ τριετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν.

Διὰ τὴν κατὰ τὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης χορήγησιν αὐξήσεως λόγῳ συμπληρώσεως διετοῦς ἢ τριετοῦς, ἀναλόγως τῆς περιπτώσεως, εὐδοκίμου ὑπηρεσίας ἐντὸς τῆς αὐτῆς κατηγορίας μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ἢ λόγῳ προαγωγῆς εἰς τὸ ἀμέσως ἀνώτερον κλιμάκιον προσμετρεῖται δι' ἕκαστον καὶ ὁ πρὸ τῆς παρούσης διαδραμὼν χρόνος εἰς τὸ ὁ κλιμάκιον μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου κατετάγη κατὰ τ' ἀνωτέρω.

Αἱ κατὰ τ' ἀνωτέρω αὐξήσεις μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, ὡς καὶ αἱ προαγωγαὶ ἐνεργοῦνται ὑπὸ τῶν οἰκείων Διευθυντῶν ἰῶν Υ.Μ.Κ. μετὰ σύμφωνον γνώμην τῶν τριμελῶν Ἐπιτροπῶν ἀποτελουμένων ἐξ ἁρμοδίων ὀργάνων αὐτῶν.

Οὐδεὶς δύναται νὰ διορισθῇ ἀπ' εὐθείας εἰς μεγαλύτερον κλιμάκιον μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου τοῦ κατωτέρω προβλεπομένου διὰ τῆς παρούσης ἢ εἰς ἀνωτέραν κατηγορίαν. Οἱ γραφεῖς ἐξελίσσονται εἰς γραμματεῖς καὶ εἰς σημειωτὰς συνεργείου, οἱ δὲ βοηθοὶ ἀποθηκαρίων εἰς ἀποθηκαρίους καὶ οἱ δόκιμοι λογισταὶ εἰς βοηθοὺς λογιστῶν καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς λογιστάς.

Ἄρθρον 3

Οἱ ἀνωτέρω μισθοὶ καὶ ἡμερομίσθια ἰσχύουν τοσοῦτον διὰ τὸ ἄρρεν, ὅσον καὶ διὰ τὸ θῆλυ προσωπικὸν καὶ προσαυξάνονται διὰ τῶν κάτωθι ἐπιδομάτων.

Α'. Εἰς τὸ προσωπικὸν γραφείων, ἀποθηκῶν, συνεργείων κλπ. παρέχεται τὸ δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1450/1957 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. τοῦ Κ.Τ.Γ.Κ. καὶ Δασῶν χορηγηθὲν ἐπίδομα πολυετίας, τὸ ὁποῖον ἀνέρχεται εἰς 5ο/ο δι' ἑκάστην τετραετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν καὶ μέχρις 25ο/ο συνολικῶς, τοῦ δὲ προσωπικοῦ ὑπαίθρου μὲ τὴν διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως προβλεπομένην εἰδικὴν ὡριαίαν ἀποζημίωσιν, ἥτις διὰ τῆς παρούσης καθορίζεται εἰς τὸ 1/6 τοῦ ἡμερομισθίου δι' ἑκάστην ὥραν πραγματικῆς ἐργασίας τῶν ὑπὸ τῶν ὁδηγῶν, δοκίμων ὁδηγῶν ἑλκυστήρων καὶ τῶν χειριστῶν καὶ δοκίμων χειριστῶν ἐκσκαφέων χειριζομένων μηχανημάτων καὶ ἀνάλογος τοιαύτη διὰ τοὺς ἀρχιοδηγοὺς ἑλκυστήρων, βοηθοὺς ὁδηγῶν ἑλκυστήρων καὶ λιπαντὰς ἢ δοκίμους λιπαντάς, ὡς αὕτη καθορίζεται διὰ τῆς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Δ. Σ. τοῦ Κ.Τ.Γ.Κ. καὶ Δασῶν.

Εἰς τὸ προσωπικὸν συνεργείων γεωτρυπάνων παρέχεται ἡ δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1450/1957 ἀποφάσεως τοῦ Δ. Σ. τοῦ Κ.Τ.Γ.Κ. καὶ Δασῶν καθορισθεῖσα εἰδικὴ πρόσθετος ἀποζημίωσις, ἀναλόγως τῆς ἀποδόσεως εἰς ἐργασίαν τῶν γεω-

τρυπάνων δυναμένη νὰ τροποποιηθῇ ὡς πρὸς τὸν τρόπον ὑπολογισμοῦ ταύτης.

Β'. Εἰς τοὺς κατοπιν διαταγῆς τῆς Ὑπηρεσίας ἐργαζομένους κατὰ τας Κυριακας και τας ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957 προβλεπομένας ἐξαιρεσίμους ἑορτάς, παρέχεται προσαύξησις 75/ο ἐπὶ τοῦ 1/30 μὲν τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν διὰ τοὺς μέχρι τοῦδε λαμβάνοντας μηνιαίως 30 ἡμερομίσθια, ἐπὶ τοῦ 1/25 δὲ διὰ τοὺς μέχρι τοῦδε λαμβάνοντας μηνιαίως 25 ἡμερομίσθια καὶ ἐπὶ τοῦ συνολικοῦ ἡμερομισθίου διὰ τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ τοιούτους.

Εἰς τοὺς νυκτοφύλακας, ὡς καὶ τοὺς ἐργαζομένους ἀπὸ τῆς 10ης μ.μ. ἕως τῆς 6ης πρωϊνῆς παρέχεται προσαύξησις 25ο/ο ἐπὶ τοῦ ἡμερομισθίου.

Ἐπὶ ἐκτάκτων ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν δύναται ὡρισμένος ἀριθμὸς προσωπικοῦ ὡρισμένων κατηγοριῶν νὰ ἀπασχοληθῇ ὑπερωριακῶς, ὁπότε ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ περὶ ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη, συνεπληρώθη καὶ ἐκυρώθη διὰ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ὡς καὶ τῆς κειμένης νομοθεσίας.

Κατὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα θὰ καταβάλλεται εἰς τὸ ὡς ἄνω προσωπικὸν τὸ διὰ τῶν ἑκάστοτε ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν καθοριζόμενον δῶρον καὶ ὑπὸ τὰς ἐν ταὶς ἀποφάσεσι ταύταις καθοριζομένας προϋποθέσεις.

Ἄρθρον 4

1. Εἰς τοὺς ὀξυγονοκολλητάς, ἠλεκτρ/λητάς, ἠλεκροτεχνίτας τοὺς ἀπασχολουμένους μὲ τὴν συντήρησιν συσσωρευτῶν, βοφεῖς, τεχνίτας ἀναζωογονήσεως ὀρυκτελαίων, τεχνίτας ἀναμεταλλώσεων καὶ τεχνίτας χυτηρίου, παρέχεται, λόγῳ τῆς φύσεως της ἐργασίας των, 1/2 ὀκᾶς γάλακτος ἡμερησίως.

Εἰς τοὺς ἠλεκτροσυγκολλητὰς καὶ τὸ προσωπικὸν τῶν συνεργείων γεωτρήσεων παρέχεται ἀνὰ ἓν ζεῦγος χειροκτίων, ἀντικαθιστάμενον μετὰ φυσιολογικὴν ἢ δικαιολογημένην φθοράν. Ἐπίσης εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν συνεργείων γεωτρήσεων παρέχεται ἀνὰ ἓν ζεῦγος ἐλαστικῶν ὑποδημάτων.

2. Ἡ Ὑπηρεσία ὑποχρεοῦται, ὅπως εἰς ἕκαστον τόπον ἐργασίας διατηρῇ πρόχειρον φαρμακεῖον μὲ ἰώδιον, ὀξυζενέ, βάμβακα καὶ ἐπιδέσμους.

Ἅπαντα τὰ φαρμακευτικὰ εἴδη διατηροῦνται ὑπ' εὐθύνην του προσωπικοῦ καὶ προμηθεύονται δαπάναις τῆς Ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 5

Ἡ διάρκεια τῆς ἡμερησίας ἐργασίας τοῦ ὡς ἄνω προσωπικοῦ ὁρίζεται εἰς πλήρες 8ωρον, πλὴν τοῦ προσωπικοῦ γραφείων, ὅπερ ἀκολουθεῖ τὸ ὡράριον ἐργασίας τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν.

Ὡς πρὸς τὰς ἡμέρας ἀργίας τὸ μὲν προσωπικὸν γραφείων, ἀποθηκῶν καὶ συνεργείων ἀκολουθεῖ τὰς τοιαύτας τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, τὸ δὲ προσωπικὸν ὑπαίθρου τὰς τοιαύτας τὰς καθοριζομένας διὰ τοῦ ν. 3755/1957.

Ἀπουσία ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, κρινομένη ἀδικαιολόγητος ὑπὸ ταύτης, συνεπάγεται, πλὴν τῆς μὴ πληρωμῆς τῶν ἀντιστοίχων ἡμερομισθίων, καὶ τὴν κατὰ τὸν Κανονισμὸν τῆς Ὑπηρεσίας λῆψιν πειθαρχικῶν μέτρων κατὰ τοῦ ἀπουσιάζοντος.

Διὰ τὸ ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ προσωπικόν, ὡς καὶ διὰ τὸ τακτικὸν τοιοῦτον (ἀμειβομενον μὲ 30 ἡμερομίσθια μηνιαίως) ἀπουσιάζον ἀδικαιολογήτως κατὰ τὰ ἄνω τὴν παραμονὴν τῆς ἀργίας ἢ τὴν ἑπομένην ταυτης, περικόπτεται καὶ ἡμερομίσθιον τῆς ἀργίας.

Ἄρθρον 6

Ἅπαν τὸ προσωπικὸν ὑπόκειται εἰς μεταθέσεις καὶ ἀποσπασεις κατοπιν ἐγγράφων διαταγῶν τοῦ Τομεάρχου διὰ τας ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ τομέως του, τοῦ Ἐπόπτου διὰ τας ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς ἐποπτειας του, τοῦ Διευθυντοῦ διὰ τὰς ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς Διευθυνσεώς του καὶ τοῦ Ὑπουργείου διὰ τὰς τοιαύτας ὁλοκλήρου τῆς Ἐπικρατείας.

Τὸ ἀποσπώμενον προσωπικὸν δικαιοῦται μόνον τῶν πραγματοποιουμένων ἐκ της αἰτίας ταύτης ὁδοιπορικῶν ἐξόδων.

Τὸ δι' ὑπηρεσιακοὺς μονον καὶ οὐχὶ διὰ πειθαρχικοὺς λόγους μετατιθέμενον προσωπικὸν δικαιοῦται τῶν ὡς κατωτέρω καθοριζομένων ἐξόδων μεταθέσεως.

1) Ἀντίτιμον εἰσιτηρίου σιδηροδρόμου β' θέσεως καὶ ἀτμοπλοίου β' θέσεως, πλὴν του ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ, τὸ ὁποῖον δικαιοῦται θέσεως ἀντιστοίχου πρὸς τὸν ἀντίστοιχον τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων τῆς αὐτῆς μισθολογικης κλάσεως καὶ τούτων προσηυξημένων κατὰ τὸ διὰ τοὺς Δημοσίους Ὑπαλλήλους ἰσχὺον ποσοστὸν ἐπὶ τῶν εἰσιτηρίων.

2) Ἡμερησίας ἀποζημιώσεως, οὐχὶ πέραν τῶν 6 ἡμερῶν καὶ τούτων κρινομένων ὑπὸ της Ὑπηρεσίας, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ ν. δ/τος 880/1941.

3) Τοῦ ἀντιτίμου τῶν εἰσιτηρίων ἀντιστοίχων θέσεων τῶν μελῶν της οἰκογενείας των, ἤτοι συζύγου, τῶν ἀρρένων τέκνων μέχρι 18 ἐτῶν καὶ τῶν ἀγάμων θηλέων, πρὸς δὲ καὶ τῶν γονέων καὶ ἀγάμων ἀδελφῶν, ἐφ' ὅσον ἅπαντες οὗτοι δὲν ἔχουν ἔσοδα καὶ συνοικοῦν καὶ συντηροῦνται ὑπὸ τοῦ μετατιθεμένου.

4) Τῶν ἐξόδων μεταφορας οἰκοσκευῶν.

5) Προσθέτου ποσοστοῦ δι' ἔξοδα συσκευασίας καὶ ἐνδιαμέσων σταθμῶν, ὑπολογιζομένου δι' ἑκατέραν τῶν περιπτώσεων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ καθοριζομένου ἑκάστοτε κατὰ χιλιόγραμμον ποσοῦ διὰ τοὺς Δημοσίους ὑπαλλήλους.

Εἰς ἃς περιπτώσεις ἡ μεταφορὰ τῆς οἰκοσκευῆς λάβει χώραν ἀτμοπλοϊκῶς ἢ σιδηροδρομικῶς καὶ ἐν συνεχείᾳ δι' ἐπὶ τούτῳ μισθωθέντος μεταφορικοῦ μέσου (φορτηγὸν αὐτοκίνητον) οὐδὲν ποσὸν δι' ἐνδιαμέσους δαπάνας θὰ λάβῃ ὁ μετατιθέμενος διὰ τὴν διὰ τοῦ αὐτοκινήτου μεταφορὰν καὶ τοῦτο διότι τεκμαίρεται ὅτι εἰς τὸ συμφωνηθησόμενον μίσθωμα περιλαμβάνεται καὶ ἡ δαπάνη φορτώσεως καὶ ἐκφορτώσεως ταύτης.

Εἰς τὰς σχετικὰς φορτωτικὰς δέον ὅπως βεβαιοῦται ἀπαραιτήτως τὸ βάρος τῆς μεταφερομένης οἰκοσκευῆς.

Άρθρον 7

Εἰς τὸ ἐκτὸς ἕδρας, ὡς αὕτη καθορίζεται ἀνωτέρω, ἐξερχόμενον προσωπικὸν δι' ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας, καταβάλλονται ὁδοιπορικὰ ἔξοδα, ἡμερησία ἀποζημίωσις ἐκτὸς ἕδρας κλπ. συμφώνως πρὸς τὰ διὰ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους ἰσχύοντα.

Άρθρον 8

Α' Πᾶσα φθορὰ ἐπὶ μηχανημάτων κλπ. ἀναφέρεται πάραυτα ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Προϊσταμένου ἢ ὑπὸ τοῦ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ συνεργείου ἢ ὁμάδος, συνταισσομένου καὶ σχετικοῦ δελτίου, ἡ δὲ δαπάνη τῆς ἐπισκευῆς βαρύνει τὴν Ὑπηρεσίαν μέν, ἐὰν ἡ φθορὰ εἶναι φυσιολογική, τὸν ὑπεύθυνον δὲ ἐὰν ὀφείλεται εἰς τὴν ὑπαιτιότητά του, ἀποδεικνυομένην διοικητικῶς καὶ εἰσπράττεται ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τμηματικῶς ἐκ τῶν ἀποδοχῶν του ἢ ἄκόμη καὶ διὰ βεβαιώσεως εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον.

Β' Πᾶσα ἐπὶ πλέον τοῦ κεκανονισμένου χρόνου καθυστέρησις ἐκτελέσεως ἐργασίας ζημιοῦσα τὴν ὑπηρεσίαν καταλογίζεται εἰς βάρος τοῦ ὑπευθύνου δ' ἠτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Διευθυντοῦ τῆς Υ.Μ.Κ., στηριζομένης ἐπὶ διοικητικῆς ἐρεύνης τῆς ἁρμοδίας Μονάδος ἢ εἰδικοῦ ὀργάνου τῆς Ὑπηρεσίας.

Άρθρον 9

1. Αἱ ἄδειαι τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ ρυθμίζονται βάσει τῆς ἑκάστοτε κειμένης νομοθεσίας.

Διὰ θέματα μὴ διαλαμβανόμενα ἐν τῇ παρούσῃ συλλογικῇ συμβάσει ἐργασίας ἔχει ἐφαρμογὴν ὁ ἐν ἰσχύϊ Κανονισμὸς προσωπικοῦ τῆς Ὑπηρεσίας Μηχανικῆς Καλλιεργείας, ὡς καὶ ἡ ἐν ἰσχύϊ νομοθεσία περὶ Υ.Μ.Κ.

Διάρκεια τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ὁρίζεται ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς 1 Δεκεμβρίου 1958, καταργουμένου δὲ τῆς παρούσης, ἐπανέρχεται ἐν ἰσχύϊ τὸ πρὸ ταύτης καθεστώς.

Οἱ συμβαλλόμενοι

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Δεκεμβρίου 1958

—

327558/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν

Περὶ τοῦ ἐπιδόματος ἐπὶ ἑορταῖς Χριστουγέννων 1958 τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀ. ν. 1502/1950, τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀ. ν. 1537/1950, τοῦ ἄρθρου 74 τοῦ ν. 1811/1951 καὶ 8 τοῦ ν. δ. 2195/1952, καθορίζομεν ὡς κάτωθι τοὺς ὅρους καὶ προϋποθέσεις καταβολῆς τοῦ ὑπὸ τῶν διατάξεων τούτων προβλεπομένου ἐπιδόματος ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1958.

Άρθρον 1

1. Τὸ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1958 ἐπίδομα θὰ καταβληθῇ:

α) εἰς τοὺς δημοσίους πολιτικοὺς ὑπαλλήλους.

β) εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς ἐν γένει.

γ) εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων.

δ) εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς Κρατικῆς Ἐκμεταλλεύσεως τῶν Τροχιοδρόμων Θεσσαλονίκης.

ε) εἰς τοὺς ὑπαλλήλους καὶ στρατιωτικοὺς τῶν ἐν ταῖς προηγουμέναις παραγράφοις ὑπηρεσιῶν, τοὺς ἀπολυθέντας μετὰ τὴν 15 Ἀπριλίου 1958 καὶ μέχρι καὶ τῆς 15 Δεκεμβρίου 1958 καὶ

στ) εἰς τοὺς δικαιούχους τῶν ἀποδοχῶν τριμήνου τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν. δ. 2500/1953, ὧν αἱ ἀποδοχαὶ τριμήνου ἔληξαν μετὰ τὴν 15ην Ἀπριλίου 1958.

2. Εἰς τὸ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικὸν τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ εἰς τὸ ἡμερομίσθιον ἐργατικὸν προσωπικὸν τοῦ Συνεργείου τοῦ Β. Ναυτικοῦ τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ ν. 6321/1934 θὰ καταβληθῇ ἐπίδομα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1958 κατὰ τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν τῆς Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν τῆς διεπούσης τοὺς μισθωτοὺς τῆς χώρας καὶ ἐπὶ τῇ συνδρομῇ τῶν ἐν αὐτῇ ὅρων καὶ προϋποθέσεων.

Άρθρον 2

Τοῦ ἐν § 1 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἐπιδόματος δὲν δικαιοῦνται:

α) οἱ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ὑπηρετοῦντες οἱ μισθοδοτούμενοι μὲ ἀποδοχὰς ἀλλοδαπῆς.

β) οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι καὶ στρατιωτικοὶ οἱ συμπληρώσαντες κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 16 Ἀπριλίου 1958 μέχρι καὶ 15 Δεκεμβρίου 1958 τρίμηνον ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ συνεχῆ ἐπὶ εἰδικῇ ἀποστολῇ ὑπηρεσίαν, καθ' ἣν ἔτυχον ἀποζημιώσεως ἀλλοδαπῆς.

γ) οἱ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ μετεκπαιδευόμενοι στρατιωτικοὶ οἱ μισθοδοτούμενοι μὲ ἀποδοχὰς ἐσωτερικοῦ καὶ ἀποζημίωσιν ἀλλοδαπῆς, ἐφ' ὅσον οὗτοι κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 16.4.1958 μέχρι 15.12.1958 συνεπλήρωσαν ἑξάμηνον εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν συνεχῆ ἐκπαίδευσιν, καθ' ἣν ἔτυχον ἀποζημιώσεως καὶ

δ) οἱ διορισθέντες ἀπὸ τῆς 16 Δεκεμβρίου 1958.

Άρθρον 3

Τὸ ἐν ἄρθρῳ 1 ἐπίδομα ὁρίζεται:

α) Διὰ τοὺς τακτικοὺς καὶ ἐπὶ συμβάσει δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ τοὺς στρατιωτικοὺς ἐν γένει εἰς τὸν βασικὸν μισθὸν ἑνὸς μηνὸς τῆς ὑπ' ἀριθ. 1020/1958 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου μετὰ τοῦ ἐπιδόματος λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ἄνευ οὐδενὸς ἑτέρου ἐπιδόματος (προσαύξησις πολυετίας, ἐπιδόματος δικαστικῶν, ἐκπαιδευτικῶν κλπ.). Διὰ τοὺς ἐν ἐκπαιδευτικῇ εἰς ἀλλοδαπὴν ἀδείᾳ τελοῦντας τὸ ἐπίδομα δὲν ὑπολογίζεται ἐπὶ τῶν διπλασίων ἀποδοχῶν.

Διὰ τοὺς τακτικοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους τοὺς συνταξιοδοτουμένους ὡς ἀναπήρους ἢ θύματα πολέμου, οἵτινες κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 125213/1954 ἀποφάσεως ἡμῶν μισθοδοτοῦνται μὲ μισθὸν μειωμένον κατὰ 15ο/ο, τὸ ἐπίδομα τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων καταβάλλεται ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τοῦ ἀκεραίου μισθοῦ μετὰ τοῦ ἐπιδόματος λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς

ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ἄνευ τῆς κατὰ 15ο/ο ἐκπτώσεως.

Διὰ τοὺς στρατιωτικοὺς τῶν πολεμικῶν καταστάσεων καὶ τοὺς ἀστυνομικοὺς τῆς μονίμου διαθεσιμότητος εἰς τὸν βασικὸν μισθὸν μετὰ τοῦ ἐπιδόματος λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ καὶ τῶν ἐπιδομάτων ἀναπηρίας.

β) Διὰ τοὺς ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἐκτάκτους καὶ τοὺς ἡμερομισθίους τῶν Κέντρων Κοινωνικῆς Προνοίας τοὺς μισθολογικῶς ἐξομοιουμένους πρὸς ἕνα τῶν βαθμῶν τῆς διοικητικῆς ἱεραρχίας εἰς τὸ σύνολον τῶν μηνιαίων αὐτῶν ἀποδοχῶν ἄνευ ἐπιδόματος ἀκριβείας βίου, καὶ

γ) Διὰ τοὺς ἡμερομισθίους δημοσίους ὑπαλλήλους εἰς τὰ ἡμερομίσθια 25 ἡμερῶν ἄνευ ἐπιδόματος ἀκριβείας βίου.

Ἄρθρον 4

1. Εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ στρατιωτικούς, οἵτινες δι' οἱονδήποτε λόγον δὲν ἐμισθοδοτήθησαν ὁλόκληρον τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 16 Ἀπριλίου μέχρι καὶ 15 Δεκεμβρίου 1958 (στράτευσις, ἀπουσία ἄνευ ἀδείας κλπ.), εἰς τοὺς διορισθέντας μετὰ τὴν 16ην Ἀπριλίου 1958, εἰς τοὺς ἀπολυθέντας μετὰ τὴν χρονολογίαν ταύτην, ὡς καὶ εἰς τοὺς δικαιούχους ἀποδοχῶν τριμήνου, ὧν αἱ ἀποδοχαὶ τριμήνου ἔληξαν μετὰ τὴν χρονολογίαν ταύτην τὸ ἐπίδομα τῆς παρούσης καταβάλλεται μετ' ἐκπτωσιν τοῦ ἑνὸς ὀγδόου (1/8) τοῦ ἡμερησίου αὐτῶν μισθοῦ δι' ἑκάστην ἡμέραν καθ' ἣν οὗτοι κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα δὲν ἐμισθοδοτήθησαν.

2. Διὰ τοὺς προαχθέντας καὶ τυχόντας ἐπιδόματος λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ μετὰ τὴν 16.4.1958 τὸ ἐπίδομα τῆς παρούσης ὑπολογίζεται ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῆς 15 Δεκεμβρίου 1958.

3. Εἰς τοὺς ὑπαλλήλους καὶ στρατιωτικοὺς τοὺς μισθοδοτουμένους κατὰ τὴν 15.12.1958 μὲ μειωμένας ἀποδοχὰς λόγῳ στρατεύσεως, ἀργίας, διαθεσιμότητος ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας, ὡς καὶ τοὺς ὑποβιβασθέντας τὸ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ἐπίδομα ὁρίζεται εἰς τὸ ἓν ὄγδοον (1/8) τῶν καταβληθεισῶν αὐτοῖς ἐν συνόλῳ ἀποδοχῶν (μισθοῦ καὶ εὐδοκίμου) ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ 16.4 μέχρι 15.12.1958.

4. Οἱ ἐκ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἔφεδροι ἀξιωματικοὶ οἱ προτιμήσαντες τὸν μισθὸν τοῦ ἀξιωματικοῦ θὰ τύχωσι παρὰ τῆς μισθοδοτούσης τούτους στρατιωτικῆς διαχειρίσεως ὁλοκλήρου τοῦ ἐπιδόματος, ἔστω καὶ ἂν ἤρξαντο μισθοδοτούμενοι ὡς ἀξιωματικοὶ μετὰ τὴν 16 Ἀπριλίου 1958. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τοὺς ἐφέδρους ὑπαξιωματικούς, στρατευθέντας δημοσίους ὑπαλλήλους τοὺς μισθοδοτουμένους μὲ μισθὸν μονίμου ὑπαξιωματικοῦ.

5. Οἱ ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολυθέντες ἔφεδροι ἀξιωματικοὶ θὰ τύχωσιν ὁλοκλήρου τοῦ ἐπιδόματος παρὰ τῆς πολιτικῆς των θέσεως, ἔστω καὶ ἂν ἤρξαντο μισθοδοτούμενοι παρ' αὐτῆς μετὰ τὴν 16.4.1958.

Ἄρθρον 5

Ὑπάλληλοι ἢ στρατιωτικοί, λαμβάνοντες καὶ σύνταξιν ἐκ τοῦ Δημοσίου ἢ ἑτέρου Ταμείου ἢ κατέχοντες οἱανδήποτε ἔμμισθον θέσιν παρὰ τῷ Δημοσίῳ ἢ Νομικῷ Προσώπῳ Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, δικαιοῦνται κατ' ἐπιλογὴν των τοῦ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ἐπιδόματος ἐκ μιᾶς μόνον πηγῆς.

Ἄρθρον 6

Τὸ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ἐπίδομα, ἀπαλλασσόμενον πάσης ὑπὲρ Δημοσίου ἢ τρίτων κρατήσεως καὶ τέλους χαρτοσήμου, ὑπόκειται μόνον εἰς τὴν φορολογίαν τοῦ εἰσοδήματος.

Κατ' ἐξαίρεσιν τὸ ἐπίδομα, τὸ ἀνῆκον εἰς τοὺς ἐκτάκτους καὶ ἐπὶ συμβάσει, ὑπόκειται εἰς τὰς ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορὰς ἢ τὰς εἰσφορὰς ὑπὲρ ἑτέρων ἀντιστοίχων πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμείων κυρίας ἢ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως.

2. Τὸ ἐπίδομα τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης Κρατικῶν Ἐκμεταλλεύσεων ὑπόκειται εἰς ἁπάσας τὰς ὑπὲρ τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων τοῦ προσωπικοῦ τούτων κρατήσεις καὶ εἰσφοράς.

Ἄρθρον 7

Τὸ ἐπίδομα τῆς παρούσης θὰ καταβληθῇ εἰς δύο ἴσας δόσεις, ἐξ ὧν ἡ πρώτη τὴν 16 Δεκεμβρίου 1958 καὶ ἡ δευτέρα τὴν 31 Δεκεμβρίου 1958 ὁμοῦ μετὰ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ α' 15θημέρου Ἰανουαρίου 1959. Κατ' ἐξαίρεσιν τὸ ἐπίδομα τὸ ἀνῆκον εἰς τοὺς δικαιούχους ἀποδοχῶν τριμήνου τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν. δ. 2500/1953 θὰ καταβληθῇ ἀκέραιον τὴν 16 Δεκεμβρίου 1958.

Τὸ ἐπίδομα θὰ ἐνταλθῇ καθ' ὃν καὶ αἱ ἀποδοχαὶ τρόπον καὶ ἀμφότερα τὰ τμήματα τούτου θὰ καταλογισθῶσιν εἰς βάρος τῶν πιστώσεων τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1958 διὰ τὰς ἀποδοχὰς τῶν ὑπαλλήλων.

Διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ α' 15θημέρου Ἰανουαρίου 1959 καὶ τοῦ δευτέρου ἡμίσεος τοῦ ἐπιδόματος ἑορτῶν τῆς παρούσης θέλουσιν ἀνταλλαγῇ μετὰ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος προσωριναὶ ἀποδείξεις, ἡ δὲ ὁριστικὴ χρέωσις τοῦ λογαριασμοῦ «εἰσπράξεις καὶ πληρωμαὶ Δημοσίου» θέλει γίνει ὑπὸ ἡμερομηνίαν 2 Ἰανουαρίου 1959, ἐξαιρέσει τοῦ δευτέρου ἡμίσεος τοῦ ἐπιδόματος τῶν ὑπαλλήλων τῶν μισθοδοτουμένων διὰ καταθέσεως τοῦ ποσοῦ τῶν ἀποδοχῶν των εἰς τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν, ὅπερ θὰ ἐνταλθῇ μετὰ τοῦ πρώτου τμήματος καὶ θὰ πιστωθῇ ἐντὸς τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου.

Οἱ Διευθυνταὶ τῶν Ταμείων θέλουσιν εἰδοποιήσει σχετικῶς τὰ οἰκεῖα Ὑποκαταστήματα τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, πληροφοροῦντες αὐτά, ὅτι ἐν προκειμένῳ τυγχάνει σύμφωνος καὶ ἡ Διοίκησις τῆς Τραπέζης.

Τὸ ἐπίδομα τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ταχυδρομι-

κοῦ Ταμιευτηρίου θά καταβληθῇ εἰς βάρος τοῦ Ταχυδρομικοῦ Ταμιευτηρίου.

Ἄρθρον 8

Εἰς τοὺς ἐπὶ ποσοστοῖς εἰσπράκτορας τῶν ἐσόδων τῆς Ἀγροφυλακῆς, καθὼς καὶ εἰς τοὺς εἰσπράκτορας τῆς ἐνοριακῆς εἰσφορᾶς τοὺς προσληφθέντας κατὰ τὰς διατάξεις τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. δ. 3559/1956 περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀ.ν. 836/1945 «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ὀρθοδόξου ἐφημεριακοῦ κλήρου» παρέχεται ὡς ἐπίδομα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων 1958 καὶ Νέου Ἔτους 1959 ποσὸν δρχ. 800.

Εἰς τοὺς ἔχοντας ἀπὸ τῆς 16 Ἀπριλίου μέχρι καὶ 15 Δεκεμβρίου 1958 ὑπηρεσίαν ἐλάσσονα τῶν ὀκτὼ μηνῶν καταβάλλεται ὡς ἐπίδομα ποσὸν δρχ. 50 δι' ἕκαστον πλῆρες 15θήμερον ὑπηρεσίας αὐτῶν κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα.

Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 5 6 καὶ 7 τῆς παρούσης ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τὸ ἐπίδομα τοῦτο.

Ἄρθρον 9

Εἰς τοὺς ἐφέδρους ὁπλίτας, ἐξαιρέσει τῶν μισθοδοτουμένων μὲ μισθὸν μονίμου, δι' οὓς ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων ἄρθρων, τοὺς στρατευσίμους ὁπλίτας, τοὺς μαθητευομένους ὁπλίτας τοῦ Β.Ν., τοὺς ναυτόπαιδας καὶ τοὺς δοκίμους χωροφύλακας καὶ ἀστυφύλακας τοὺς ὑπηρετοῦντας τὴν 22 Δεκεμβρίου ἐ.ἔ. θὰ καταβληθῇ τὴν ἡμερομηνίαν ταύτην ὡς ἐπίδομα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ὁ μισθὸς ἑνὸς μηνός.

Τὸ ἄρθρον 5 τῆς παρούσης δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν διὰ τοὺς ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ἀναφερομένους.

Ἄρθρον 10

Εἰς τὰς οἰκογενείας τὰς λαμβανούσας ἐπίδομα στρατεύσεως κατὰ τὴν 15 Δεκεμβρίου 1958 θὰ καταβληθῇ τὴν 16 Δεκεμβρίου 1958 ὡς δῶρον ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ καταβαλλόμενον αὐτοῖς ἐπίδομα ἑνὸς μηνός. Ἤτοι δικαιοῦνται τοῦ ἐπιδόματος τούτου αἱ οἰκογένειαι τῶν ὑπηρετούντων, ὡς καὶ αἱ οἰκογένειαι τῶν ἀπὸ 16 Νοεμβρίου ἐ. ἔ. ἀπολυθέντων, αἵτινες, ὡς ἐπιδοτούμεναι ἐπὶ ἕνα μῆνα ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως τοῦ προστάτου των, δικαιοῦνται ἐπιδόματος στρατεύσεως μέχρι τῆς 15 Δεκεμβρίου 1958.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Δεκεμβρίου 1958

—

62944/Σ. 769/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης μεταβατικῆς διατάξεως ἐν τέλει τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἐκτελωνιστῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 329 τῆς 5 Δεκεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 νομοθ. διάταγμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 νομοθ. δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 νομοθ. διατάγματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἐκτελωνιστῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1398/3.4.1958 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α., 156/1958 συνεδρίασις 398η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 2.10.1958, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως εἰς τὸν Κανονισμὸν Παροχῶν τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἐκτελωνιστῶν προστεθῇ μεταβατικὴ διάταξις, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

«Ἐντὸς ἑξαμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης, δύνανται οἱ ἠσφαλισμένοι τοῦ Ταμείου οἱ ἀπολέσαντες τὸ δικαίωμα ἀναγνωρίσεως προϋπηρεσίας, ὅπως ὑποβάλωσιν αἴτησιν ἀναγνωρίσεως τοῦ χρόνου προϋπηρεσίας αὐτῶν, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν, ἐπὶ τῇ καταβολῇ δι' ἕκαστον ἀναγνωριζόμενον ἔτος ποσοῦ ἴσου πρὸς τὸ ἀναλογοῦν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως κατωτάτου ὁρίου εἰσφορᾶς δι' ἐνσήμου. Τὸ αὐτὸ δικαίωμα παρέχεται καὶ ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας καὶ εἰς τοὺς παραιτηθέντας συμφώνως τῇ § 4 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3793/1957 «περὶ ἐκτελωνιστῶν, διασαφιστῶν καὶ βοηθῶν ἐκτελωνιστῶν».

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μεθεπομένου τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως μηνός, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Νοεμβρίου 1958

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΕΠΙ ΜΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Ἐκ τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας προκύπτουν τὰ ἑξῆς:

Ἂν ὁ ἀπολυόμενος ὑπάλληλος δικαιοῦται τῆς ἀνωτάτης ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 τῶν 24 μηνῶν καὶ ἀπολυθῇ σήμερον (15 Ἰανουαρίου 1959), ἡ ὁλοσχερὴς ἐξόφλησις τῆς ἀποζημιώσεως τῶν 24 μηνῶν θὰ γίνῃ τὴν 15 Ἰουλίου 1960!

Διατί ἐνομοθετήθη ἡ σκληρὰ αὐτὴ διὰ τοὺς μισθωτοὺς διάταξις. ἐξηγεῖται ἐκ τῆς σκέψεως τοῦ Νομοθέτου νὰ μὴ καταπιέσῃ τὰς ἐπιχειρήσεις διὰ τῆς ἀμέσου κατὰ τὴν ἀπόλυσιν πληρωμῆς μεγάλων ἀποζημιώσεων. σκέψις, ἡ ὁποία θὰ ἐδικαιολογεῖτο. ἴσως, ἂν τὸ μέτρον τοῦτο περιωρίζετο εἰς οἰκονομικῶς δυσπραγούσας ἐπιχειρήσεις, αἱ ὁποῖαι λόγῳ τῆς δυσπραγίας των καταφεύγουν εἰς τὴν ἀπόλυσιν μισθωτῶν των. Ἀλλ' ὅταν τὸ μέτρον αὐτὸ ἔχῃ χαρακτῆρα γενικότητος καὶ ἀναφέρεται καὶ εἰς οἰκονομικῶς ἀνθηρὰς ἐπιχειρήσεις, αἱ ὁποῖαι ἀπολύουν τὸ προσωπικόν των ἐκ τῆς ἀνάγκης ἀνανεώσεως αὐτοῦ. καταλήγει νὰ μὴ ἀνταποκρίνηται εἰς καμμίαν οἰκονομικὴν ἀνάγκην καὶ ἀποβαίνει μόνον εἰς βάρος τῶν μισθωτῶν, διὰ τοὺς ὁποίους ἐπέρχονται αἱ συνέπειαι:

α) Καθηλώνονται εἰς τὴν θέσιν πάντοτε τῶν μισθοβιώτων, ἀδυνατοῦντες νὰ ἀντιμετωπίσωσι τὴν δημιουργίαν μιᾶς καλλιτέρας οἰκονομικῆς ζωῆς των, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ συνέβαλλεν ἡ ἐξ ὁλοκλήρου καὶ ἀμέσως κατὰ τὴν ἀπόλυσιν πληρωμὴ τῆς ἀποζημιώσεώς των.

β) Εἰς περίπτωσιν νομικῆς μεταβολῆς τοῦ μισθολογικοῦ καθεστῶτος τῶν ἐργαζομένων τῆς κατηγορίας. εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουν, ἡ ὁποία νομικὴ μεταβολή. ὑπὸ τὰς κρατούσας οἰκονομικὰς συνθήκας. εἶναι βεβαίως πολὺ πιθανὴ εἰς χρονικὸν διάστημα 1 1/2 ἔτους εἰς τὸ παράδειγμά μας. δὲν ὑπάρχει ἐκ τοῦ νόμου δικαίωμα νὰ ἐπωφεληθοῦν αὐτῆς οἱ ἀπολυόμενοι μισθωτοί. Κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν ἐμφανίζονται πιστοῦντες τὸν ἐργοδότην δι' ἐκ τῶν προτέρων κατὰ τὴν ἀπόλυσιν ὡρισμένου χρηματικοῦ ποσοῦ ἄνευ τινὸς ἰδιαιτέρου ὠφελήματος, ὁποῖον θὰ εἶχον, ἂν τοὐλάχιστον τὸ χρηματικὸν αὐτὸ ποσόν, καταβαλλόμενον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεως, κατετίθετο π.χ., μὴ ὑπαρχούσης ἄλλης παραγωγικωτέρας τοποθετήσεώς του, εἰς τὰ Ταχυδρομικὰ Ταμιευτήρια

γ) Κινδυνεύει ὁ μισθωτός, διαλυομένης τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ μὴ ὑπαρχόντων περιουσιακῶν στοιχείων αὐτῆς, νὰ χάσῃ τὴν ἀποζημίωσιν κατὰ τὸ μέρος τοὐλάχιστον, τὸ ὁποῖον δὲν εἰσεπράχθη, διότι κατὰ τὸν χρόνον αὐτὸν δὲν ἦτο κατὰ νόμον ἀπαιτητή, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει καὶ ὅταν ἀκόμη καταστῇ ἀπαιτητὴ οὔτε αἱ ἀστικαὶ κυρώσεις (ἀκυρότης τῆς καταγγελίας) θὰ ἐπαρκέσουν. διὰ νὰ διασωθῇ ἡ ἀποζημίωσις, οὔτε καὶ ὑπάρχουν καὶ ποιναὶ κυρώσεις. διὰ νὰ ἐξαναγκάσουν τὸν ἐργοδότην εἰς τὴν πληρωμήν.

Ἰδοὺ διατί ἡ διάταξις καταλήγει νὰ εἶναι ἀντεργατική, χωρὶς νὰ ἐξυπηρετῇ διὰ τὸ μέγα τοὐλάχιστον πλῆθος τῶν ἐργοδοτῶν οἰκονομικήν τινα ἀναγκαιότητα.

Ἔχομεν γράψει ἐπανειλημμένως ἐπὶ τοῦ θέματος. Ἀλλ' αἱ καθημεριναὶ περιπτώσεις ἐφαρμογῆς ἐμφανίζουν ὀξύτερα τὰ ἄτοπα, ὥστε νὰ δικαιολογῆται ἡ εἰς παλαιότερον γραφέντα ἐπάνοδος.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Phocion Franceskakis. La théorie du renvoi et les conflits de systèmes en droit international privé. Paris—1958 (éd. Sirey, — p. 306).

Ὁ συγγραφεύς. ἀκαταπόνητος ἐρευνητὴς τῶν προβλημάτων τοῦ διεθνοῦς ἰδιωτικοῦ δικαίου. γνωστὸς ἀπὸ σειρὰν ἐργασιῶν καὶ μελετῶν του, δημοσιευθεισῶν εἰς τὴν ἀλλοδαπήν. κυρίως εἰς Γαλλίαν. ἀλλὰ καὶ ἐν Ἑλλάδι. καὶ ἀπὸ τὴν ἔκδοσιν τῆς Révue critique de droit international privé, ἀφιερώνει τὴν παροῦσαν ἐργασίαν του κυρίως εἰς τὴν μελέτην τοῦ λίαν ἐπιμάχου θέματος τοῦ διεθνοῦς ἰδιωτικοῦ δικαίου. ἤτοι τοῦ προβλήματος τῆς ἀναπαραπομπῆς καὶ περαιτέρω παραπομπῆς (renvoi).

Εἰς τὴν ἔρευναν τοῦ κυρίου αὐτοῦ ἀντικειμένου τῆς διατριβῆς του ἀφιεροῦται τὸ δεύτερον—καὶ ὀγκωδέστερον—μέρος αὐτῆς. Εἰς τὸ πρῶτον μέρος, ἀφιερωμένον εἰς τὴν σύγκρουσιν τῶν συστημάτων τοῦ διεθνοῦς ἰδιωτικοῦ δικαίου, γίνεται μία συνοπτικὴ ἀνάλυσις τοῦ προβλήματος τούτου καὶ μία τοποθέτησις τοῦ θέματος τῆς παραπομπῆς ὡς μιᾶς εἰδικῆς μορφῆς τοιαύτης συγκρούσεως συστημάτων. Συγγρόνως ἐρευνᾶται ἐκεῖ ἡ δυνατότης ἀναγωγῆς καὶ ἄλλων μορφῶν τοιαύτης συγκρούσεως. ὡς π.χ. τῆς συγκρούσεως τῶν νομικῶν χαρακτηρισμῶν. εἰς τὸ πρόβλημα τῆς ἀναπαραπομπῆς.

Ἡ ἔρευνα τοῦ προβλήματος τῆς ἀναπαραπομπῆς γίνεται ἐπὶ τεσσάρων πεδίων: ἀπὸ λογικῆς πλευρᾶς. ἀπὸ νομικῆς πλευρᾶς, ἀπὸ πρακτικῆς πλευρᾶς καὶ τέλος ἀπὸ πλευρᾶς γαλλικοῦ θετικοῦ δικαίου. Τὸ συμπέρασμα, εἰς τὸ ὁποῖον καταλήγει ὁ συγγραφεύς, εἶναι ὅτι ναὶ μὲν εἶναι εὐκταῖος ὁ κατ' ἀρχὴν ἀποκλεισμὸς τῆς ἀναπαραπομπῆς καὶ περαιτέρω παραπομπῆς, ἐν τούτοις ὅμως εἰς πολλὰς περιπτώσεις ἐπιβάλλεται αὐτή. δι' ὃ καὶ δέον νὰ κρίνεται κάθε περίπτωσις εἰδικῶς καὶ νὰ μὴ ἀποκλείηται ἡ ἐφαρμογὴ εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας.

Ἡ ὅλη ἐργασία, ὑποβληθεῖσα ὡς διατριβὴ ἐπὶ διδακτορίᾳ, χαρακτηρίζεται ἀπὸ σαφήνειαν, μεθοδικότητα, λεπτότητα σκέψεως καὶ γλαφυρότητα ὕφους, ἄφθονον παράθεσιν βιβλιογραφικῶν καὶ νομολογιακῶν βοηθημάτων, ἀρετάς. αἱ ὁποῖαι χαρακτηρίζουν ὅλας τὰς ἐργασίας τοῦ κ. *Φραντζεσκάκη*, ὁ ὁποῖος τελευταίως ἐξελέγη Maître de recherches εἰς τὸ Centre National de la recherche scientifique τῶν Παρισίων.

Ἀσφαλῶς τὸ βιβλίον τοῦτο θὰ ἀποτελέσῃ πολύτιμον βοήθημα καὶ συμβολὴν εἰς τὴν ἔρευναν τοῦ ἀκανθώδους προβλήματος, τὸ ὁποῖον διεξέρχεται.

Ἀπ. Μπουρνιᾶς, Δικηγόρος

ΔΙΚΑΣΤΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου συζητεῖται τὴν 22αν τρέχοντος ἀναίρεσις κατ' ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν μὲ θέμα, ἂν ἰσχύῃ ὁ ἐκ τοῦ νόμου 26/1944 περιορισμὸς τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ ὅρια ἀποδοχῶν τοῦ Πρωθυπουργοῦ.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 18—Τεῦχος 3 (417)

Ἀθῆναι, 1 Φεβρουαρίου 1959

ΛΗΨΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

Ἐπὶ τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 97 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος

Ὑπὸ τοῦ κ. ΠΑΥΛΟΥ Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗ, Δικηγόρου

Ἡ § 1 τοῦ ἄρθρου 97 τοῦ Α.Κ ὁρίζει, ὅτι αἱ ἀποφάσεις τῶν γενικῶν συνελεύσεων τῶν σωματείων λαμβάνονται κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν παρόντων μελῶν.

Τὸ κρίσιμον σημεῖον, κατὰ τὸ ὁποῖον εἶναι ἀναγκαία ἡ παρουσία τοῦ μέλους, εἶναι ἡ στιγμή, κατὰ τὴν ὁποίαν λαμβάνεται ἡ ἀπόφασις.

Τοῦτο σημαίνει ὅτι, ἐὰν μέλος τι ἦτο παρόν, καθ' ὃν χρόνον ἤρξαντο αἱ ἐργασίαι τῆς συνελεύσεως, δὲν παρέστη ὅμως κατὰ τὴν ἀπόφασιν, διότι ἐν τῷ μεταξὺ εἶχεν ἀποχωρήσει, δὲν δύναται νὰ ὑπολογισθῇ πρὸς ἐξεύρεσιν τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας, ἐνῷ, ἀντιθέτως, πρέπει τοῦτο νὰ θεωρῆται παρόν, ἐὰν προσῆλθε μὲν ὀψὲ βραδέως εἰς τὴν συνέλευσιν, παρίστατο ὅμως κατὰ τὴν ἀπόφασιν.

Τὸ μέλος, τὸ ὁποῖον ἀντιπροσωπεύεται κατὰ τὴν συνέλευσιν διὰ τρίτου, νομίμως ἐξουσιοδοτημένου, παρισταμένου κατὰ τὴν ἀπόφασιν, λογίζεται ὅτι εἶναι παρόν, ἐφ' ὅσον ὅμως τὸ καταστατικὸν τοῦ σωματείου, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 91 Α.Κ., ὁρίζει, ὅτι ἡ ἰδιότης τοῦ μέλους δύναται νὰ ἀσκηθῇ κατ' ἐξουσιοδότησιν ὑπὸ τρίτου.

Θεωροῦνται ὁμοίως ὡς παρόντα ἐκεῖνα ἐκ τῶν μελῶν, τὰ ὁποῖα, παριστάμενα κατὰ τὴν ἀπόφασιν, α) ἠρνήθησαν νὰ δώσουν τὴν ψῆφον των (*Βάλληνδας*, Γεν. Ἀρχαί, σελ. 76) καὶ β) δὲν ἐδικαιοῦντο τοιαύτης διὰ τοὺς ἐν ἄρθρῳ 98 Α.Κ. ἀναφερομένους λόγους, ἤτοι, διότι ἡ ἀπόφασις ἀφεώρα ἐπιχείρησιν δικαιοπραξίας ἢ τὴν ἔγερσιν ἢ κατάργησιν δίκης μεταξύ, ἀφ' ἑνὸς αὐτῶν ἢ τῶν συζύγων ἢ συγγενῶν των μέχρι καὶ τοῦ τρίτου βαθμοῦ καὶ τοῦ σωματείου ἀφ' ἑτέρου (*Γιαννόπουλος*, Γενικαὶ Ἀρχαί, σελ. 244).

***

Ἐνδιαφέρον πρὸς ἐξέτασιν ἐμφανίζει ἡ § 1 τοῦ ἄρθρου 97 Α.Κ. εἰς περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ ἐγκεκριμένον καταστατικὸν σωματείου μὴ ἐπαγγελματικοῦ, τὸ ὁποῖον ἀνεγνωρίσθη δικαστικῶς πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Α.Κ., δὲν ἀξιοῖ τὴν ἀπόλυτον πλειοψηφίαν διὰ τὸ κῦρος τῶν κατὰ τὴν συνέλευσιν ληφθεισῶν ἀποφάσεων. Ἡ ἐπικαλουμένη περίπτωσις εἶναι συνήθης, ὀφείλεται δὲ εἰς τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 281, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ὁποίου ἡ ἀπόλυτος πλειοψηφία ἐπιβάλλεται νὰ ὑπάρχῃ μόνον προκειμένης διαλύσεως τοῦ σωματείου ἢ τροποποιήσεως τοῦ καταστατικοῦ, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, εἰς ὅλας τὰς συνελεύσεις τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖται ἀπόλυτος πλειοψηφία (νόμος 2151, ἄρθρον 3).

Εἰς τὴν περίπτωσίν μας τὸ ἐξεταστέον θέμα εἶναι ποία πλειοψηφία μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος θὰ ἰσχύσῃ. Ἡ λύσις τοῦ θέματός μας θὰ ἐξαρτηθῇ ἀπὸ τὸν χαρακτῆρα, τὸν ὁποῖον θὰ δώσωμεν εἰς τὴν § 1 τοῦ ἄρθρου 97 Α.Κ.

Ἐὰν δεχθῶμεν ταύτην ὡς διάταξιν ἀναγκαστικοῦ δικαίου, εἰμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ υἱοθετήσωμεν τὴν γνώμην, ὅτι ἐπικρατεστέρα εἶναι ἡ ἀπόλυτος πλειοψηφία, ἀφοῦ δὲν συγχωρεῖται ἀπὸ ταύτης παρέκκλισις δι' ἰδιωτικῆς συμφωνίας (ἄρθρον 3 Α.Κ.), ἐνῷ, ἀντιθέτως, ἐὰν δώσωμεν εἰς τὴν διάταξιν χαρακτῆρα ἐνδοτικοῦ δικαίου, ἀναγκαίως πρέπει νὰ δεχθῶμεν, ὅτι εἶναι ἐπικρατεστέρα ἡ ῥήτρα τοῦ καταστατικοῦ, ἡ ὁρίζουσα τὴν σχετικὴν πλειοψηφίαν.

Καθ' ἡμᾶς ὀρθοτέρα εἶναι ἡ γνώμη, ὅτι

κατισχύει ἡ ἀπόλυτος πλειοψηφία (*Βάλληνδας*, Γεν. Ἀρχαί, σελ. 76, ὑπὸ τὸ ἄρθρον 97).

Τὸ ἄρθρον 97 τοῦ Α.Κ. ἔχει ὡς πρότυπον αὐτοῦ τὸ ἄρθρον 32 τοῦ Γερμανικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ τὴν § 2 τοῦ ἄρθρου 67 τοῦ Ἑλβετικοῦ Κώδικος.

Ὁ Γερμανικὸς Ἀστικὸς Κῶδιξ καθιεροῖ τὴν ἀρχὴν τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ θεωρῇ ταύτην ὡς κανόνα ἀναγκαστικοῦ δικαίου, διότι ἄλλως θὰ ἦτο κενοῦ περιεχομένου ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος, ὁρίζουσα ὅτι αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 27 §§ 1 καὶ 3, 28 § 1, 32, 33 καὶ 38 δὲν ἐφαρμόζονται, ἐφ' ὅσον ἐν τῷ καταστατικῷ ἄλλως ὁρίζεται.

Ἐν σχέσει μὲ τὸν Ἑλβετικὸν Ἀστικὸν Κώδικα ἴδε *V. Rossel* et *F. Mentha* Manuel du Droit Civil Suisse, Τόμ. I σελ. 15 § 227 Les décisions, ajoute l' article 67, alin. 2, sont prises à la majorité des voix des membres présents. Et cette majorité s' entend de la majorité absolue. Καὶ περαιτέρω: Dans les élections peut-on tabler sur la majorité relative: non encore, si les statuts ou si un usage, que l'on pourrait considérer comme implicitement adopté par les statuts, ne l'autorisaient.

Ὁ Ἀστικός μας Κῶδιξ εἰς τὴν § 1 τοῦ ἄρθρου 97 δὲν περιέλαβεν ὁμοίαν διάταξιν πρὸς τὸ ἄρθρον 40 τοῦ Γερμανικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, παρ' ὅλον ὅτι τόσον εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ Εἰσηγητοῦ τοῦ Δικαίου τῶν προσώπων ἐκπονηθὲν προσχέδιον (ἄρθρον 68), ὅσον καὶ εἰς τὸ ὑπὸ τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκπονηθὲν σχέδιον (ἄρθρον 63), περιείχετο ἡ ἐπιφύλαξις «ἐκτὸς ἐὰν ἄλλως ὁρίζηται ἐν τῷ καταστατικῷ».

Ἡ ἀπάλειψις ἐκ τοῦ σχεδίου τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς ὡς ἄνω ἐπιφυλάξεως, καθ' ἡμᾶς, ἐξηγεῖται σαφῶς ἐκ τοῦ ὅτι ὁ Νομοθέτης δὲν ἠθέλησε τὴν ἰσχὺν αὐτῆς. Τοῦτο σημαίνει, ὅτι ὁ Ἀστικὸς Κῶδιξ δὲν ἐπέτρεψε τὴν διὰ ῥήτρας τοῦ καταστατικοῦ παρέκκλισιν ἀπὸ τῶν περὶ ἀπολύτου πλειοψηφίας ὑπὸ τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 97 θεσπισθέντων, ἅτινα ἐθεώρησεν ὡς κανόνας ἀναγκαστικοῦ δικαίου (ἴδε μεισψ. τῆς ὑπ' ἀριθ. 3459/1956 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, ΝοΒ τόμ. 5, σελ. 697 καὶ τὰς κάτωθι αὐτῆς, ὀρθὰς καθ' ἡμᾶς, παρατηρήσεις, τοῦ κ. *Ι. Παπαδημητρίου*).

Ἡ ἀντίθετος ἄποψις, ἡ ὑποστηριζομένη καὶ ὑπὸ τῆς πλειοψηφίας τῆς ἄνω ἐφετειακῆς ἀποφάσεως, καθ' ἣν ἡ μὴ προσθήκη τῆς ἐπιφυλάξεως εἰς τὸ κείμενον τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 97 Α.Κ. δικαιολογεῖται ἐκ τοῦ ὅτι εἶναι εὐνόητος ὁ ἐνδοτικὸς χαρακτὴρ τῆς διατάξεως, δὲν μᾶς εὑρίσκει συμφώνους, διότι ὁ Ἀστικός μας Κῶδιξ εἰς τὰ οἰκεῖα περὶ σωματείων ἄρθρα του (86, 91, 92, 93) καὶ εἰς τὰ περὶ νομικῶν προσώπων τοιαῦτα, ἰσχύοντα καὶ ἐπὶ σωματείων (65 καὶ 67), ὅπου ἠθέλησε νὰ ἐπιτρέψῃ διάφορον ῥύθμισιν τῶν θιγομένων ὑπ' αὐτῶν θεμάτων ἐπέτρεψε ῥητῶς διὰ τοῦ καταστατικοῦ τὴν παρέκκλισιν διὰ τῆς ἀναγραφῆς τῆς ἐπιφυλάξεως «ἐκτὸς ἐὰν ἄλλως ὁρίζηται ἐν τῷ καταστατικῷ».

***

Ἔχει ὅμως ἐφαρμογὴν ἡ § 1 τοῦ ἄρθρου 97 Α.Κ. καὶ εἰς τὴν ἐκλογὴν μελῶν διοικήσεως τοῦ σωματείου; Τὸ ἐξεταστέον σημεῖον εἶναι, ἐὰν ἡ ἐκλογὴ τῶν μελῶν τῆς διοικήσεως σωματείου ἀποτελῇ ἀπόφασιν γενικῆς συνελεύσεως.

Ἀδιστάκτως φρονοῦμεν, ὅτι ἡ καταφατικὴ ἀπάντησις εἶναι ἡ ὀρθοτέρα (*Γιαννόπουλος*, Γεν. Ἀρχαί, σελ. 245). Ὁ ὅρος «γενικὴ συνέλευσις» ἀποδίδει τὴν συνηθεστέραν περίπτωσιν ἐκδηλώσεως τῆς ἑταιρικῆς βουλήσεως ὑπὸ πλειόνων προσώπων ἐπὶ τῷ αὐτῷ συνεδριαζόντων καὶ ἀπὸ κοινοῦ ἀποφασιζόντων (*Κ. Καραβᾶς*, Ἀν. Ἑταιρίαι, τόμ. ΙΙ, σ. 6 § 703).

Ὑπὸ τὸ κράτος τῶν περὶ σωματείων διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ μας Κώδικος ἐξεταζομένη ἡ γενικὴ συνέλευσις ἀποτελεῖ τὸ ὑπέρτατον ὄργανον τοῦ σωματείου (Αἰτιολογικὴ ἔκθεσις Εἰσηγητοῦ-Νομικὰ Πρόσωπα, σελ. 236 ἐπ., *Α. Τούσῃ*, Νομικὰ Πρόσωπα, σελ. 116). Τὸ ὄργανον αὐτὸ δὲν ἐνσαρκώνει ἐν τῷ δικαιοπρακτικῷ κόσμῳ τὴν προσωπικότητα τοῦ σωματείου, ἀλλ' εἶναι ἁπλοῦν βουλευόμενον ὄργανον, ἔχον τὴν ἐσωτερικὴν διαχείρισιν (*Γ. Μπαλῆς*, Γεν. Ἀρχαί, σελ. 63).

Τὰ μέλη τοῦ σωματείου, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν τὸ ὄργανον αὐτό, καλούμενα καὶ παριστάμενα ἐκφέρουν διὰ τῆς ψήφου των τὴν γνώμην των ἐπὶ τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως. Ἡ ἀπόλυτος πλειοψηφία τῶν παρόντων, ἐνσαρκοῦσα τὴν βούλησιν αὐτῶν, λαμβάνει νομικῶς τὸν τύπον τῆς ἀποφάσεως, ἵνα ἐν συνεχείᾳ μεταφερθῇ εἰς τὴν διοίκησιν πρὸς ἐκτέλεσιν.

Μεταξὺ τῶν ἁρμοδιοτήτων τῆς συνελεύσεως περιλαμβάνεται καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν τὴν διοίκησιν τοῦ σωματείου, ἐφ' ὅσον ὅμως

περὶ τούτου τὸ καταστατικὸν δὲν ὁρίζει ἄλλως.

Ὡς δὲ διὰ κάθε ἄλλο θέμα τὰ μέλη τοῦ σωματείου, καλούμενα καὶ προσερχόμενα, ἐκδηλώνουν τὴν βούλησίν των ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνεδριάζοντα καὶ ἀπὸ κοινοῦ ἀποφασίζοντα, κατὰ τὸν ἴδιον ἀκριβῶς ὡς ἄνω τρόπον τὰ μέλη τοῦ σωματείου ἐκδηλώνουν τὴν βούλησίν των, προκειμένου νὰ προβοῦν εἰς τὴν ἐκλογὴν διοικήσεως τοῦ σωματείου των. Καὶ εἰς τὴν μίαν καὶ εἰς τὴν ἄλλην περίπτωσιν εὑρισκόμεθα πρὸ ἀποφάσεως.

Τὸ ὅτι δὲ ἡ ἐκλογὴ τῶν μελῶν τῆς διοικήσεως σωματείου ἀποτελεῖ ἀπόφασιν προκύπτει ἐκ τοῦ ὅτι ὑπόκειται αὕτη εἰς τὴν ἀκυρωτικὴν ἀγωγὴν τοῦ ἄρθρου 101 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀναγκαία προϋπόθεσις τῆς ὁποίας εἶναι ἡ ὕπαρξις ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως, ἐκδοθείσης κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου ἢ τοῦ καταστατικοῦ, ἄλλως ἡ ἔγερσις τοιαύτης ἀγωγῆς δὲν εἶναι ἐπιτρεπτή.

***

Διὰ τὸ κῦρος τῶν συνήθων ἀποφάσεων τῶν γενικῶν συνελεύσεων τῶν σωματείων ἀπαιτεῖται ἀπόλυτος πλειοψηφία τῶν παρόντων μελῶν. Μήπως ἀπαιτεῖται ἡ ἀπόλυτος πλειοψηφία τῶν ψήφων τῶν παρόντων, ὡς δέχεται ὁ Ἑλβετικὸς Ἀστικὸς Κῶδιξ;

Ἐκ πρώτης ὄψεως θὰ ἠδύνατο νὰ παρατηρήσῃ τις, στηριζόμενος εἰς τὰ περὶ ἰσότητος τῶν μελῶν ἐν τῷ Ἀστικῷ Κώδικι (ἄρθρον 89) κρατοῦντα, ὅτι ἡ παρατήρησίς μας στερεῖται πρακτικῆς σημασίας, ἀφοῦ ἕκαστον μέλος ἔχει μίαν ψῆφον καὶ συνεπῶς εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ἀγόμεθα ἀποτέλεσμα, εἴτε πρόκειται ἡ ἀπόλυτος πλειοψηφία νὰ ὑπολογισθῇ μὲ βάσιν τὰ παρόντα μέλη, εἴτε διὰ τῶν ψήφων τῶν παρόντων μελῶν.

Ἐὰν ὅμως θελήσωμεν νὰ ἐξετάσωμεν τὸ πρᾶγμα καλύτερον, θὰ ἴδωμεν, ὅτι ἡ παρατήρησίς μας δὲν στερεῖται πρακτικῆς σημασίας, ἰδίᾳ δὲ ἐκεῖ ὅπου διὰ τοῦ καταστατικοῦ ἔχει ἀπονεμηθῇ εἰς ὡρισμένην κατηγορίαν μελῶν τὸ προνόμιον νὰ ἔχωσι ταῦτα μεγαλύτερον ἀριθμὸν ψήφων ἀπὸ τὰ λοιπὰ μέλη.

Ἡ περίπτωσις, τὴν ὁποίαν θίγομεν, δὲν εἶναι ἀσυνήθης εἰς τὰ καταστατικὰ σωματείων, ἀναγνωρισθέντων ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 281, τὸ δὲ ἐνδιαφέρον, τὸ ὁποῖον παρουσιάζει τὸ θέμα μας, καθίσταται ζωηρότερον ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος προνόμιον δὲν δύναται νὰ καταργηθῇ ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως ὅλων τῶν μελῶν (ἄρθρον 89 § 2 Α.Κ.).

Ὁ Νομοθέτης, συνεπὴς πρὸς τὴν περὶ ἰσότητος τῶν μελῶν ἀντίληψίν του, τὴν σαφῶς διατυπωθεῖσαν εἰς τὸ ἄρθρον 89 Α.Κ., ἠγνόησε τὸ προνόμιον τῆς πολλαπλῆς ψήφου. Ἠθέλησεν, ὅπως ἡ ἀπόφασις τῆς συνελεύσεως, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὴν δήλωσιν τῆς βουλήσεως τῆς πλειοψηφίας τῶν μελῶν (*Βάλληνδας*, Γεν. Ἀρχαί, σελ. 76) καὶ θεωρεῖται κατὰ νόμον ὡς βούλησις πάντων, λαμβάνηται ἀπὸ τὴν ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν παρόντων, ἀσχέτως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν τῇ συνελεύσει ψήφων.

Εἶχεν ὑπ' ὄψιν ὁ Νομοθέτης τὸ προνόμιον τῆς πολλαπλῆς ψήφου καὶ διὰ νὰ περισείσῃ τὴν καταχρηστικὴν ἄσκησίν του εἰς βάρος τῶν πολλῶν, οἱ ὁποῖοι διαθέτουν ἀνὰ μίαν ψῆφον, διὰ νὰ ἔχῃ δηλαδὴ γνησίαν τὴν πραγματικὴν βούλησιν τῶν μελῶν καὶ διὰ νὰ μὴ ἐξαρτᾷ ταύτην ἀπὸ τὴν πλειοψηφίαν τῶν ψήφων τῶν ὀλίγων (προνομιούχων), ἠξίωσεν, ὅπως αἱ ἀποφάσεις τῶν συνελεύσεων λαμβάνωνται κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν παρόντων. Καὶ διὰ νὰ καταστήσῃ ἀκόμη περισσότερον ἔντονον τὸν σκοπόν, ὃν ἐπεδίωξεν, προσέθεσεν εἰς τὸ τέλος τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 97 Α.Κ. τὴν λέξιν «μελῶν», διὰ νὰ ἀποκλεισθῇ καὶ τὴν ἐλαχίστην ἀκόμη ἀμφιβολίαν.

***

Ἐρωτᾶται, ἐὰν ἡ ὑποστηριχθεῖσα ἀνωτέρω γνώμη ἔχῃ ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ συνδέσμων ἢ ἑνώσεων. Τὸ ἐρώτημα προβάλλεται ἐξ ἀφορμῆς τῆς § 3 τοῦ νόμου 281, ἡ ὁποία, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 12 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου, δὲν κατηργήθη. Ἡ ἐπικαλουμένη διάταξις ὁρίζει, ὅτι εἰς τὰς ἐκλογὰς καὶ ἀποφάσεις τῶν ἑνώσεων καὶ συνδέσμων ἕκαστον μέλος διαθέτει ἀριθμὸν ψήφων ἀνάλογον πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐκπληρωσάντων τὰς ὑποχρεώσεις των μελῶν αὐτοῦ. Εἰς τὴν περίπτωσίν μας ἡ πολλαπλῆ ψῆφος χορηγεῖται κατ' ἐπιταγὴν διατάξεως νόμου, μὴ καταργηθείσης, καὶ οὐχὶ διὰ τοῦ καταστατικοῦ, ὡς συμβαίνει μὲ τὸ θιγὲν ἐν τῇ ἡγουμένῃ παραγράφῳ θέμα.

Θὰ ἦτο κενὴ περιεχομένου ἡ ἐπικαλουμένη ὡς ἄνω διάταξις, ἐὰν καὶ εἰς τὴν περίπτωσίν μας ὑπεστηρίζετο ἡ ἐφαρμογὴ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 97 § 1 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἤτοι ὅτι ἡ πλειοψηφία λαμβάνεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων μελῶν. Μία τοιαύτη ἐκδοχὴ θὰ ἦτο καὶ ἄκρως ἀντι-

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΤΡΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΠΟ ΤΑ ΟΠΛΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΝ

Καταγγελία της συμβάσεως έργασίας κατά χρόνον ύπηρεσίας εις τον στρατόν

Αναστολή, διαρκούσης της στρατεύσεως του μισθωτού, υπό τας προϋποθέσεις του Νόμου 3514/1928, της εκτελέσεως της συμβάσεως έργασίας αορίστου χρόνου, λόγω της εκ της έργασίας αναγκαστικής αποχής του μισθωτού, δι' ήν δέν συγχωρείται καταγγελία της συμβάσεως εκ μέρους του εργοδότου.—Έναρξις εκ νέου της λειτουργίας της συμβάσεως επί τη εμπροθέσμω δηλώσει του μισθωτού ότι προτίθεται να επαναλάβη την εργασίαν του.—Συνέπεια της αρνήσεως του εργοδότου προς αποδοχήν των προσφερθεισών υπηρεσιών του μισθωτού είτε μετά την αποστράτευσιν, είτε πρό ταύτης υπό μορφήν καταγγελίας της συμβάσεως, ή πληρωμή της υπό του άρθρου 4 Νόμου 3514/1928 οριζομένης εξαμήνου αποζημιώσεως.

Προκύπτουν έκ της κατωτέρω αποφάσεως του Αρείου Πάγου, ή οποία επεκύρωσε την υπ' αριθ. 1130/1958 απόφασιν του Πρωτοδικείου Αθηνών, ως εφετείου, τα εξής:

Κατά την διάρκειαν στρατεύσεως μισθωτού, έχοντος τας προϋποθέσεις του νόμου 3514/1928, κατηγγέλθη υπό της εργοδότιδος ή σύμβασις έργασίας, συμμορφωθείσης αυτής προς τας διατυπώσεις του τότε ισχύοντος άρθρου 9 του ά.ν. 118/1945 (υπό την έννοιαν προφανώς, ότι κατηγγέλθη εγγράφως και κατεβλήθη και ή επί ποινή ακυρότητος οφειλομένη αποζημίωσις του νόμου 2112).

Ο μισθωτός, μετά την αποστράτευσίν του εζήτησεν εμπροθέσμως (άρθρον 2 του ν. 3514) την επανάληψιν της έργασίας του, αποκρουσθείσαν υπό της εργοδότιδος, ήτις είχεν, ως είρηται, καταγγείλει την σύμβασιν κατά την διάρκειαν της στρατεύσεως του μισθωτού.

Ο μισθωτός, υποστηρίξας άκυρότητα της καταγγελίας, εζήτησε τον μισθόν, οφειλόμενον κατ' αυτόν έκ της υπερημερίας του εργοδότου μετά την άκυρον κατά την διάρκειαν της στρατεύσεως απόλυσιν αυτού.

Το ζήτημα λοιπόν υπήρξεν, αν ή τοιαύτη άξίωσις του μισθωτού είχε νόμιμον βάσιν.

Διά την ορθήν λύσιν του ζητήματος χρησιμεύουν, νομίζομεν, οι ακόλουθοι συλλογισμοί:

Διατί εισήχθη ο αρχικός νόμος 1234/1918 (κωδικοποιημένος ήδη νόμος 3514/1928 (ως επεξετάθη και επί του εργατοτεχνικού προσωπικού των επιχειρήσεων διά του ά.ν. 547/1937) επαρκώς εξηγείται εις την από 6 Μαρτίου 1918 εισηγητικήν του έκθεσιν: «Το υπό κρίσιν νομοσχέδιον - έλεγεν - έν κυρίως σκοπεί: Να παράσχη εις τον στρατευόμενον ιδιωτικόν υπάλληλον την βεβαιότητα, ότι, επιστρέφων εκ του μετώπου, μετά τον πόλεμον (το αρχικόν νομοσχέδιον ανεφέρετο εις τους κατά τον πόλεμον επιστρατευομένους) θά επανεύρη την θέσιν, έν ή εργάζετο, και δέν θά διατρέξη τον κίνδυνον, εις το τέρμα του αγώνος προς τον εχθρόν της πατρίδος του, να εύρεθή αυτός και ή οικογένειά του πρό της ανεχείας ή της πείνης, την οποίαν απειλεί ή έλλειψις εργασίας. *Η βεβαιότης περί της διατηρήσεως της θέσεώς του, ήν παρέχει ο νόμος υπό τους έν τω νομοσχεδίω εξασφαλιστικούς όρους, θά χρησιμεύση, διά να απολαύη ο πολεμών υπάλληλος της απαραιτήτου διά την υπηρεσίαν της Πατρίδος του ψυχικής ηρεμίας*».

Προκειμένου περί συμβάσεων αορίστου χρονικής διαρκείας το άρθρον 4 του νόμου 3514/1928 καθορίζει ως χρόνον υποχρεωτικής διατηρή-

---

θετος προς την επιθυμίαν του νομοθέτου, όπως εξακολουθή ισχύον το άρθρον 43 του νόμου 281.

Ορθοτέρα νομίζομεν είναι ή γνώμη, ότι, κατ' εξαίρεσιν των εν τω άρθρω 97 §1 Αστικού Κώδικος κρατούντων, επί ενώσεων και συνδέσμων ή πλειοψηφία εξευρίσκεται βάσει του αριθμού των ψήφων των παρόντων μελών, ως ακριβώς συμβαίνει εις την § 2 του άρθρου 67 του Ελβετικού Κώδικος. Επειδή όμως ή θιγομένη διάταξις της §3 του άρθρου 43 του νόμου 281 δέν θίγει το σημείον ποία απαιτείται πλειοψηφία, αναγκαστικώς θά ανατρέξωμεν εις την § 1 του άρθρου 97 Αστικού Κώδικος, ή οποία έχει ισχύν, καθ' ό σημείον δέν ευρίσκεται αντίθετος προς την ειδικήν διάταξιν (άρθρον 43 § 1 νόμου 281).

Εκ των ανωτέρω προκύπτει, καθ' ήμάς, ότι επί ενώσεων και συνδέσμων αί αποφάσεις, κατ' εξαίρεσιν της εν άρθρω 97 § 1 αρχής, λαμβάνονται δι' απολύτου πλειοψηφίας των ψήφων των παρόντων μελών.

σεως τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῇ θέσει του μετὰ τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐργασίας τὸ ἔτος.

Προκειμένου περὶ συμβάσεων ὡρισμένου χρόνου εἰδικὰ διὰ τὸ θέμα νομοθετήματα (ν.δ. 417/1941, ΕΕΔ 1, 90, ν.δ. 650/1941, ΕΕΔ 1, 218, ν.δ. 1336/1942, ΕΕΔ 1, 572, νόμος 980/1949, ΕΕΔ 8, 057) ὁρίζουν, ὅτι ὑπάλληλοι, ὑπηρετοῦντες ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένης χρονικῆς διαρκείας καὶ κληθέντες κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως ὡς ἔφεδροι εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ, διατηροῦνται ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ καὶ καὶ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως, παρατεινομένου αὐτοδικαίως τοῦ χρόνου διαρκείας ταύτης, ἐφ' ὅσον χρόνον διήρκεσεν ἡ εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ ὑπηρεσία των . . . , ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει οὐχὶ ἐπὶ χρονικὸν διάστημα μεῖζον τοῦ κατὰ τὴν στράτευσίν του ὑπολειπομένου μέχρι τῆς λήξεως τῆς συμβάσεως χρόνου (βλέπε περὶ αὐτῶν Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 14750/1955, εἰσηγητὴς *Γ. Λαμπρόπουλος*, ΕΕΔ 14, 1335).

Λέγον, ἐξ ἄλλου, τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 3514, ὅτι «ἡ ὑπὸ τὰ ὅπλα πρόσκλησις . . . δὲν ἀποτελεῖ λόγον διαλύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας . . .» σημαίνει, ὅτι ἀπὸ τῆς προσκλήσεως τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τὰ ὅπλα ἀπαγορεύεται ἡ ἀπόλυσις αὐτοῦ δι' οἱονδήποτε λόγον (αὕτη εἶναι καὶ ἡ παγίως γινομένη δεκτὴ ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας ἄποψις), ἡ δὲ σύμβασις ἐργασίας τελεῖ ἐν ὑποχρεωτικῇ ἐκ τοῦ νόμου ἀναστολῇ (τὸ ἄρθρον 48 τοῦ ἀ. ν. 833/1937 «περὶ στελέχους ἐφέδρων τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ» θεωρεῖ τοὺς καλουμένους ἐφέδρους ἀξιωματικοὺς ὡς ἐν ἀδείᾳ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας των τελοῦντας καὶ ὁρίζει, ὅτι δικαιοῦνται μετὰ τὴν ἀπόλυσίν των νὰ ἀναλάβωσι τὴν ὑπηρεσίαν των, ὑφ' οὓς ὅρους σχετικοὶ περὶ τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων νόμοι ὁρίζουν).

Ὁλοκληρῶν δὲ ὁ Νομοθέτης τὴν προστασίαν ὡρισεν (ἄρθρ. 8 νόμου 2054/1952, ΕΕΔ 11, 493), ὅτι ὁ χρόνος τῆς ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίας τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἐργατῶν τεχνιτῶν, ὑπηρετῶν καὶ μισθωτῶν ἐν γένει, ὡς ἐφέδρων ἢ κληρωτῶν ἢ ἐθελοντῶν λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῶς διανυθείσης ὑπηρεσίας παρὰ τῷ παρ' ᾧ ὑπηρέτουν ἐργοδότῃ διὰ τὴν ἀπολαβὴν παντὸς πλεονεκτήματος, προβλεπομένου ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων καὶ ἐξαρτωμένου ἐκ τοῦ χρόνου πραγματικῆς παρὰ τῷ ἐργοδότῃ ὑπηρεσίας.

Ἀπαγορεύεται λοιπὸν καὶ εἶναι ἄκυρος πᾶσα ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς στρατεύσεώς του, τοσοῦτο μᾶλλον, καθ' ὅσον, προκειμένου περὶ ἐφέδρου καὶ δικαιουμένου οὕτω (ὅπου δικαιοῦται) ἐφεδρικῶν ἐπιδομάτων, κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 3514, θὰ καθίστατο ἀδύνατος ἡ ἐπιδότησίς του, ἂν ὁ ἐργοδότης εἶχε δικαίωμα ἀπολύσεως.

(Σχετικὸς εἶναι καὶ ὁ νόμος 1389/1918 «περὶ τῆς συμβατικῆς σχέσεως ἐργατῶν ὡρισμένων ἐπιχειρήσεων», κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ὁποίου διαρκούσης τῆς ἐπιστρατεύσεως καὶ μέχρι πέρατος αὐτῆς ἡ συμβατικὴ σχέσις μεταξὺ ἐργοδότου ἐκ τῶν ἐν τῷ ἑπομένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένων καὶ παντὸς εἴδους ἐργάτου (ὑπαλλήλου, τεχνίτου, ἐργάτου) δὲν λύεται ἐν περιπτώσει προσκλήσεως τοῦ ἐργάτου ὑπὸ τὰ ὅπλα . . . (βλέπε καὶ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου, κατὰ τὸ ὁποῖον, ὅταν ἀπολυθῇ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ὁ ἐργάτης ἀναλαμβάνει τὴν ἣν πρότερον ἐκέκτητο θέσιν).

Εἰς ταῦτα δὲν διαφωνεῖ ἡ κατωτέρω καταχωριζομένη ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἀλλὰ δέχεται, ὅτι, ὅταν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς στρατεύσεως ἐκδηλωθῇ ἄρνησις τοῦ ἐργοδότου νὰ δεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ μετὰ τὴν ἀποστράτευσίν του, ἐπέρχεται ἡ ἔννομος συνέπεια, ὅτι ὁ ἐργοδότης ὑποκειται εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3514 ὁριζομένης ἐξαμήνου ἀποζημιώσεως, ἥτις βαρύνει τοῦτον ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ μετὰ τὴν ἐπαναληψιν τῆς ἐργασίας του (βλέπε διὰ τὸ τελευταῖον τοῦτο καὶ Α.Π. 68/1949, εἰσηγητὴς *Ι. Ἀποστολόπουλος*, ΕΕΔ 8, 249), διότι «θὰ ἀντέκειτο ἡ παροχὴ μείζονος προστασίας ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ., ἐκτὸς βεβαίως, ἐὰν ἐχώρησεν ἀκυρότης τῆς καταγγελίας κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 ἢ κατὰ τὴν προγενεστέραν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 9 νόμου 118/1945».

Περὶ τοῦ ὅτι ἡ ἀποζημίωσις ἐξ ἀποδοχῶν ἓξ μηνῶν (ἄρθρ. 4 νόμου 3514) ὀφείλεται ὡς κύρωσις κατὰ τοῦ ἐργοδότου διὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ μισθωτοῦ πρὸ τῆς παρελεύσεως ἔτους καὶ καθίσταται ἀκαιτητὴ ἅμα τῇ μετὰ τὴν ἀποστράτευσιν τοῦ μισθωτοῦ προσφορᾷ τῶν ὑπηρεσιῶν του εἰς τὸν ἐργοδότην καὶ ἀπολύσει του εἶναι ἀναμφισβήτητον.

Εἰς τὴν περίπτωσιν ἑπομένως τῆς ἀποφάσεως, ἀφοῦ μετὰ τὴν δήλωσιν τοῦ μισθωτοῦ αὐτοῦ μετὰ τὴν ἀποστράτευσίν του (ἄρθρ. 2 νόμου 3514), ὅτι προτίθεται νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐργασίαν του καὶ θέσιν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐργοδότου τῶν ὑπηρεσιῶν του ἀπεκρούσθησαν αὗται, ἐξεδηλώθη πάλιν ἡ βούλησις τοῦ ἐργοδότου νὰ μὴ δεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ἀπολύσεως καὶ ἐγεννήθη τὸ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν ἐκ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3514.

Ἀλλὰ δέχεται ἡ ἀπόφασις, ὅτι θὰ ὑπάρξῃ ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ. (ἐκ τῆς ὑπεριμερίας τοῦ ἐργοδότου) βοήθεια τοῦ μισθωτοῦ, ἐὰν ἐχώρησεν ἀκυρότης τῆς καταγγελίας κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955.

Λέγει τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις (νόμου 2112).

Ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112 συντρέχει, ὡς γνωστόν, μετ' ἐκείνης τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3514.

Προκειμένου δὲ περὶ τῆς πρώτης, τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502) ὁρίζει, ὅτι ὁ ὑπολογισμὸς αὐτῆς γίνεται βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς (ἐννοεῖ τῆς καταγγελίας) ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως, ὡς ὁρίζει καὶ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 765/1943 (ΕΕΔ 2, 632), ὅτι καὶ ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 3514 ὑπολογίζεται

βάσει τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεως ἀποδοχῶν.

Καὶ ἐδῶ τίθεται τὸ ἐρώτημα: Ἀφοῦ γενεσιουργὸς λόγος τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἓξ μηνῶν εἶναι ἡ ἀποκρουσις τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ μετὰ τὴν ἀποστράτευσίν του, πῶς δύναται νὰ ἐννοηθῇ, ὅτι ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112, ἡ ὁποία καὶ αὐτὴ ὑπολογίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ *τοῦ τελευταίου μηνὸς τῆς καταγγελίας* (ἄρθρον 5 νόμου 3198 1955. ΕΕΔ 14, 502) καὶ ἡ καταβολὴ αὐτῆς εἶναι προϋπόθεσις τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας, δύναται νὰ καταβληθῇ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς στρατεύσεως τοῦ μισθωτοῦ, ὁπότε ἀπαγορεύεται ἡ καταγγελία, χωρὶς μάλιστα νὰ ὑπολογισθῇ διὰ τὸ μέγεθος αὐτῆς συνολικῶς καὶ ὁ χρόνος τῆς στρατεύσεως, ὥστε νὰ καταβληθῇ καὶ ἡ ὀφειλομένη πράγματι κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεως ἐκ τοῦ νόμου 2112 ἀποζημίωσις;

Αὐτό, νομίζομεν, ὅτι συνέβη εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως.

Οὕτω, ἐνῷ ἀναγνωρίζομεν, ὅτι ἡ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς στρατευσεως τοῦ μισθωτοῦ ἀπόλυσις δὲν συγχωρεῖται (τοῦτο δέχεται καὶ ἡ ἀπόφασις), ἐν τούτοις ἀπὸ ἀπόψεως ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 ἀνατρέχομεν εἰς τὴν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς στρατεύσεως καταγγελίαν, ἐξ ἧς αἱ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 νόμου 3198 ὑποχρεώσεις, ἵνα ἴδωμεν, ἂν ὁ ἐργοδότης συνεμορφώθη πρὸς τὰς διατυπώσεις αὐτοῦ διὰ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας.

Αλλ' αἱ ὑποχρεώσεις αὗται, ἀνεξαρτήτως τῶν ἀνωτέρω, προϋποθέτουν ὕπαρξιν ἐνεργοῦ συμβάσεως ἐργασίας, ὡς καταφαίνεται ἐκ τοῦ σκοποῦ αὐτῶν (ἀναγγελία καταγγελίας κλπ., ἐπιδότησις τοῦ ἀνέργου), ἡ ἐκπλήρωσις τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ ἐννοηθῇ εἰς χρόνον καθ' ὃν ὁ μισθωτὸς διατελεῖ ὑπὸ στράτευσιν.

Περαιτέρω, ἐφ' ὅσον μετὰ τὴν ἀποστράτευσιν τοῦ μισθωτοῦ ὁ ἐργοδότης ἀποκρούει τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, ἐκδηλοῖ ἐπιτρεπτῶς πλέον τὴν βούλησίν του νὰ ἀπολύσῃ τὸν μισθωτον.

Ἡ ἀπόλυσις αὕτη πρέπει νὰ χωρήσῃ τότε μετὰ τήρησιν τῶν ἰσχυουσῶν κατ' αὐτὴν διατάξεων (ἄρθρου 5 § 3 ν. 3198/1955), μετὰ καταβολὴν δηλονοτι τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112 ἀποζημιώσεως, *ὑπολογιζομένου καὶ τοῦ χρόνου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ*.

Τὸ γεγονὸς ὅτι ἐτηρήθησαν τυχὸν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀ.ν. 118/1945 ἢ τοῦ ἰσχύοντος ἤδη ἄρθρου 5 § 3 ν. 3198/1955 κατὰ τὴν διαρκουσης τῆς στρατεύσεως καταγγελίαν δὲν ἀναιρεῖ τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργοδότου νὰ συμμορφωθῇ *πρὸς αὐτὰς κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπιτρεπτῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ*, ἀφοῦ ἡ συμμορφωσις ἐγένετο καθ' ὃν χρόνον ἀπηγορεύετο ἡ καταγγελία καὶ συνεπῶς δὲν ἐγεννᾶτο καὶ θέμα τηρήσεως διατυπώσεων καταγγελίας ἀνεπιτρέπτου.

Ἐξ αὐτοῦ λοιπὸν τοῦ λόγου (μὴ τηρήσεως τοῦ νόμου 3198/1955 κατὰ τὴν ἀπόλυσιν) ἀνακύπτει ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου καὶ ἡ ἐντεῦθεν (ἄρθρον 656 Α.Κ.) ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ μέχρι τῆς ἐγκύρου καταγγελίας.

Ἀποκλίνουν τῶν ἀνωτέρω καὶ αἱ κάτωθι τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου καταχωριζόμεναι παρατηρήσεις τοῦ ἐκλεκτοῦ συνεργάτου μας *Βασιλ. Παντ. Βασιλείου*.

Διὰ νὰ συμβιβασθῇ ἡ ὁμαλὴ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου 3198/1955 δέχεται οὗτος, ὅτι θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν διὰ τὸ ποσὸν τῆς καταβλητέας ἐκ τοῦ νόμου 2112 ἀποζημιώσεως, ἐπὶ ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας, ὁ μέχρι τῆς ἀποστρατεύσεως χρονος καὶ οὐχὶ τὸ χρονικὸν σημεῖον, καθ' ὃ ἔλαβε χώραν ἡ καταγγελία.

Ἀλλ' ἀνεξαρτήτως τῶν ἀνωτέρω καὶ τοῦ ὅτι εἶναι ἄγνωστος ὁ χρονος ἀποστρατεύσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἵνα ὑπολογισθῇ καὶ οὗτος (πολὺ περισσότερον ἐν περιπτώσει ἐπιστρατεύσεως), οὐδὲν συμφέρον ἔχει ὁ ἐργοδότης νὰ προκαταβάλῃ τὴν ἀποζημίωσιν, ἀφοῦ θὰ καταβάλῃ τὴν αὐτὴν καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεως μετὰ τὴν ἀποστράτευσιν τοῦ μισθωτοῦ (ὁ ὁποῖος ἐνδέχεται καὶ νὰ μὴ ἐπιστρέψῃ ἐκ τοῦ στρατοῦ ἢ νὰ μὴ ὑποβάλῃ τὴν ἐντὸς τῆς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3514 δήλωσιν περὶ ἐπαναλήψεως τῆς ἐργασίας του), ἐνῷ τοῦτο ὀξέως ἀντιμάχεται καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου 3514, ὁ ὁποῖος, ὡς ἐν ἀρχῇ ἐσημειώθη, εἶναι νὰ ἔχῃ ἥρεμον τὴν ψυχὴν ὁ πολεμῶν ὑπάλληλος, ὅτι διατηρεῖται ἡ θέσις του μετὰ τὴν ἀποστράτευσιν.

Τὸ ὅτι ὁ ἐργοδότης συμμορφοῦται πρὸς τὰς ἐν παραβάσει τοῦ νόμου συνεπείας (καταβάλλει δηλαδὴ πᾶν ὅ,τι θὰ εἶχεν ὁ μισθωτὸς ἀπολυόμενος μετὰ τὴν ἀποστράτευσίν του), δὲν αἴρει τὸν κίνδυνον τῆς ἐλλείψεως ψυχικῆς ἠρεμίας τοῦ μισθωτοῦ, ἀφοῦ ὁ Νομοθέτης δὲν ἀπέβλεψε κυρίως εἰς τὴν καταβολὴν ἀποζημιωσεων, ἀλλ' εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῇ θέσει του, ἡ παράβασις τῆς ὁποίας ἐπιφέρει τὴν καταβολὴν τῶν ἀποζημιώσεων.

Ἄλλως θὰ ἠδύνατο πᾶς ἐργοδότης ἅμα τῇ προσκλήσει τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τὰ ὅπλα νὰ γνωστοποιῇ τὴν μετὰ τὴν ἀποστράτευσιν τοῦ μισθωτοῦ λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀναλαμβάνων ἐκ τῶν προτέρων τὰς ἀστικὰς κυρώσεις, καὶ βεβαίως τοῦτο θὰ συνέτεινεν ὄχι νὰ διατηρηθῇ, ἀλλὰ νὰ παραλύσῃ ἡ ψυχικὴ ἠρεμία τοῦ μισθωτοῦ, ὅταν ἔχῃ ἀνάγκην νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ἐν τῇ θέσει του διατήρησις ἐπὶ ἓν ἔτος, εἰς αὐτὸ ὑπολογίζων καὶ ὄχι εἰς τυχὸν παράβασιν τοῦ νόμου, ἐξ ἧς ἡ ἀποζημίωσις.

Κατὰ τὰς αὐτὰς παρατηρήσεις δύναται ὁ ἐργοδότης, διαρκούσης τῆς στρατεύσεως τοῦ μισθωτοῦ, νὰ προειδοποιήσῃ αὐτὸν περὶ τῆς μετὰ τὴν ἀποστράτευσίν του ἀπολύσεως, προκειμένου περὶ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ὁπότε, λήγοντος τοῦ χρόνου προειδοποιήσεως, μετὰ τὴν ἀποστράτευσιν τοῦ μισθωτοῦ, ὀφείλει (ἄρθρ. 4 νόμου 3198/1955) τὸ 1/2 τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112. Ἄλλως, λέγεται, ὅτι ὁ ἐργοδότης δὲν θὰ εἶχε τὴν δυνατότητα νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἄμεσον λύσιν τῆς σχέσεως ἐργασίας εὐθὺς μετὰ τὴν ἀποστράτευσιν, ἀλλὰ θὰ ὑπεχρεοῦτο, πρὸς ἀπο-

φυγὴν τῶν συνεπειῶν τῆς ἀτάκτου καταγγελίας, νὰ τηρήσῃ ἀπὸ τῆς δηλώσεως τοῦ μισθωτοῦ ὅτι προτίθεται νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐργασίαν του νέαν προθεσμίαν προειδοποιήσεως.

Ἀλλ' ἀφοῦ ὁ ἐργοδότης, διαρκούσης τῆς στρατεύσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἔχει ἤδη δηλώσει, ὅτι δὲν θέλει δεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ μετὰ τὴν ἀποστράτευσίν του (καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐγεννήθη καὶ τὸ δικαίωμα ἀποζημιώσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐξ ἀποδοχῶν ἓξ μηνῶν, ἄρθρ. 4 νόμου 3514), τοῦτο σημαίνει, ὅτι προειδοποιήθη διὰ τὴν ἀπόλυσίν του καὶ ἂν ἡ προθεσμία προειδοποιήσεως συμπέσῃ νὰ μὴ εἶναι ἐλάσσων τῆς τοῦ νόμου 2112, θὰ ἔπρεπεν ὁ μισθωτὸς νὰ ἐδικαιοῦτο κατὰ κανόνα τοῦ 1/2 τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, ὁπότε ὁ ἐργοδότης δὲν θὰ ἔπρεπε καὶ οὔτε θὰ εἶχε συμφέρον νὰ καταβάλῃ ἀκεραίαν τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112, διαρκούσης τῆς στρατεύσεως τοῦ μισθωτοῦ.

Ἄλλη, ἑπομένως, πρέπει νὰ εἶναι ἡ λύσις. Ὡς ἀναλαμβάνει ὁ ἐργοδότης τὸν κίνδυνον νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἀμέσως μετὰ τὴν ἀποστράτευσίν του ἀπολυόμενον μισθωτὸν τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3514 ἀποζημίωσιν (καὶ ὅταν ἀκόμη ὑπάρχῃ κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν δεδικαιολογημένη αἰτία ἀπολύσεως, παραμερίζων τὴν εἰς τὴν Πρωτοδικειακὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936 προσφυγὴν διὰ τὴν κρίσιν περὶ ἀπολύσεως), ἀναλαμβάνει καὶ τὸν κίνδυνον νὰ καταβάλῃ ἀκεραίαν τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112, ἀφοῦ δὲν ἀνέχεται νὰ διατηρήσῃ τὸν μισθωτὸν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ του, προειδοποιῶν αὐτὸν ἅμα τῇ δηλώσει τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἐπανάληψιν τῆς ἐργασίας του περὶ τῆς ἀπολύσεώς του.

Τὰ δικαστήρια τῆς οὐσίας παγίως δέχονται, ὅτι, ἀφοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς στρατεύσεως τοῦ μισθωτοῦ ἀπαγορεύεται ἡ ἀπόλυσις αὐτοῦ, δὲν εἶναι δυνατὴ οὔτε καὶ ἡ κατ' ἄρθρ. 5 τοῦ νόμου 2112 καταγγελία (μεθ' ὑποβολὴν μηνύσεως κατὰ τοῦ μισθωτοῦ δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν) (ἀποκαλυφθεῖσαν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς στρατεύσεως τοῦ μισθωτοῦ) (ΕΕΔ 15, 680).

Κατὰ τὴν ὑποστηριζομένην ἄποψιν θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπιφέρῃ τὰ ἔννομα ἀποτελέσματά της μία τοιαύτη καταγγελία διαρκούσης τῆς στρατεύσεως τοῦ μισθωτοῦ, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, ὅτι οὗτος, ἀποστρατευόμενος, δὲν θὰ λάβῃ ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112.

Ἀλλὰ τοῦτο, ἀφοῦ δύναται ὁμαλῶς νὰ γίνῃ εὐθὺς μετὰ τὴν ἀποστράτευσιν τοῦ μισθωτοῦ, γινόμενον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς στρατεύσεως, ὁπότε δὲν ἐξυπηρετεῖ καὶ τὸν σκοπόν, δι' ὃν ἐνομοθετήθη ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112, τραυματίζει βαθέως τὴν ψυχικὴν ἠρεμίαν τοῦ μισθωτοῦ, ἔστω καὶ πταίσαντος, ἀφοῦ προέχει κατὰ τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου 3514 ἡ διατήρησις αὐτῆς διὰ τὴν προστασίαν τοῦ ἐθνικοῦ συνόλου.

Ἀρείου Πάγου 803/1958, Τμ. Β'

Προεδρεύων καὶ Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Γ. Λιβαδᾶς, Στ. Μακρῆς

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 νόμου 3514/1928 ἡ ὑπὸ τὰ ὅπλα ὁπωσδήποτε πρόσκλησις παντὸς μισθωτοῦ, ὑπηρετοῦντος πλέον τῶν ἓξ μηνῶν εἰς οἱονδήποτε γραφεῖον, κατάστημα ἢ ἐπιχείρησιν, δὲν ἀποτελεῖ λόγον διαλύσεως τῆς συμβάσεως. Ὁ ὑπάλληλος δέον ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του ἐκ τοῦ στρατοῦ, ὅπως δηλώσῃ εἰς τὸν ἐργοδότην, ἐὰν προτίθεται νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐργασίαν του, ὁπότε ὀφείλει νὰ προσέλθῃ ἐντὸς 15 ἡμερῶν, ἐκπίπτων τοῦ εὐεργετήματος τοῦ ἄρθρου 1, ἐὰν παραμελήσῃ τὴν ἄνω μηνιαίαν προθεσμίαν. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ αὐτοῦ νόμου μισθωτός, ἐπαναλαβὼν τὴν ἐργασίαν του, δὲν δύναται πρὸ τῆς παρελεύσεως ἔτους νὰ ἀπολυθῇ τῆς θέσεώς του, εἰμὴ διὰ δεδικαιολογημένην, κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν, αἰτίαν, ἐναποκειμένην εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 ἀ.ν. 244/1936, ἄλλως δικαιοῦται ἀποζημιώσεως, ἰσουμένης πρὸς μισθοὺς 6 μηνῶν καὶ ὑπολογιζομένης ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεώς του ἀποδοχῶν ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως. Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι, διαρκούσης τῆς στρατεύσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἀναστέλλεται ἡ ἐκτέλεσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, λόγῳ τῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ἀναγκαστικῆς ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ, δι' ἣν δὲν συγχωρεῖται καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, ἄρχεται δὲ ἐκ νέου ἡ λειτουργία τῆς συμβάσεως ἐπὶ τῇ ἐμπροθέσμῳ δηλώσει τοῦ μισθωτοῦ ὅτι προτίθεται νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐργασίαν του. Ἄρνησις τοῦ ἐργοδότου, ὅπως ἀποδεχθῇ τὰς προσφερθείσας ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ὑπηρεσίας, ἐκδηλωθεῖσα εἴτε μετὰ τὴν ἀποστράτευσιν, εἴτε, ὅπερ τὸ αὐτό, πρὸ ταύτης, ὑπὸ μορφὴν καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἐκφύσει προφανῶς τὴν ἔννοιαν, ὅτι ὁ ἐργοδότης ἀποκρούει ἐκ τῶν προτέρων τὴν μετὰ τὴν ἀποστράτευσιν γενησομένην τυχὸν προσφορὰν ὑπηρεσιῶν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ, ἐπισύρει τὴν ἔννομον συνέπειαν, ὅτι ὁ ἐργοδότης ὑπόκειται εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 νόμου 3514/1928 ὁριζομένης ἑξαμήνου ἀποζημιώσεως, ἥτις βαρύνει ταύτην ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ μετὰ τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐργασίας, διότι εἰς τὰς μνησθείσας δύο περιπτώσεις ὑφίσταται ὁ αὐτὸς νομοθετικὸς λόγος, ὅστις ὑπηγόρευσε τὴν θέσπισιν τοῦ ἄρθρου 4, ἐγκλιμένος εἰς τὴν προστασίαν τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς ἀποστρατεύσεώς του, θὰ ἀντέκειτο δὲ εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον ἡ ἐν προκειμένῳ παροχὴ μείζονος προστασίας ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐκτὸς βεβαίως ἐὰν ἐχώρησεν ἀκυρότης τῆς καταγγελίας κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955 ἢ κατὰ τὴν προγενεστέραν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 9 νόμου 118/1945.

Μετὰ ταῦτα οὕτως ἀποφηνάμενον τὸ ὡς

έφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ ἀπορρίψαν τὴν ὑπὸ δίκην ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, δι' ἧς ἐζητήθη ἡ πληρωμὴ μισθῶν ὑπερημερίας ἀπὸ τῆς 24.6.1953, ὅτε ἀποστρατευθεὶς ἐζήτησεν ἐμπροθέσμως τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐργασίας, ἀποκρουσθεῖσαν ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἥτις εἶχε καταγγείλει τὴν σύμβασιν ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, καθ' ὃν χρόνον ὑπηρέτει εἰς τὸν στρατὸν ὡς κληρωτός, λόγῳ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας ταύτης κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 3514/1928, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος, προβᾶσα εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, συνεμορφώθη πρὸς τὰς διατυπώσεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ τότε ἰσχύοντος νόμου 118/1945 καὶ ἑπομένως ὁ ἀναιρεσείων ἐδικαιοῦτο μόνον ἑξαμήνου ἀποζημιώσεως, δι' ἣν ἦτο ἁρμόδιος ὁ Εἰρηνοδίκης, κατὰ τὸ ἄρθρον 6 νόμου 3514/1928, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας διατάξεις, δι' ὃ ἀπορριπτέοι εἶναι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι ἀναιρέσεως.

Παρατηρήσεις

Τὸ πρόβλημα, μὲ τὸ ὁποῖον ἀπησχολήθη ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, εἶναι ἐκ τῶν πλέον δυσχερῶν.

Ἐκαλεῖτο νὰ δώσῃ ἀπάντησιν ἐπὶ τοῦ ἐρωτήματος ποία εἶναι ἡ ἰσχὺς καὶ ἡ ἐνέργεια τῆς γενομένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, διαρκούσης τῆς στρατεύσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἤτοι καθ' ὃν χρόνον, ὡς ὀρθῶς δέχεται, ἀναστελλομένης τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, κατ' ἄρθρον 1 νόμου 3514/1928, δὲν συγχωρεῖται καταγγελία ταύτης ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου. Ἐὰν παρὰ ταῦτα γίνῃ καταγγελία ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, στερεῖται αὕτη οἱουδήποτε ἐννόμου ἀποτελέσματος καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀπαιτεῖται νέα καταγγελία μετὰ τὴν ἀποστράτευσιν ἡ αὐτὴ ἰσχύει διὰ τὸν μετὰ τὴν ἀποστράτευσιν χρόνον;

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς στρατεύσεως, συντρεχουσῶν τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 νόμου 3514/1928 ἀπαιτουμένων προϋποθέσεων, ὑφίσταται κώλυμα διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, τουτέστιν ὁ ἐργοδότης δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας, τηρῶν τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου 3198/1955 ἢ τῆς προγενεστέρας διατάξεως τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 118/1945 ἀπαιτουμένας διατυπώσεις καταγγελίας.

Τὰ κωλύματα γενικῶς καταγγελίας (Kündigungssperren) ἔχουν διπλῆν ἔννοιαν: Εἴτε ἀποκλείουν τὴν ἐπέλευσιν τῆς λήξεως τῆς διαρκείας τῆς συμβάσεως, εἴτε ἀποκλείουν αὐτὴν ταύτην τὴν καταγγελίαν, δύναται δὲ νὰ γίνῃ καὶ συνδυασμὸς ἀμφοτέρων.

Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν ἡ γενομένη καταγγελία κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ κωλύματος εἶναι ἔγκυρος, ἀλλὰ ἡ λύσις τῆς σχέσεως ἐργασίας ἐπέρχεται μετὰ τὴν πάροδον τοῦ κωλύματος. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ κωλύματος ἡ προθεσμία προειδοποιήσεως τρέχει μὲ συνέπειαν ἡ λύσις τῆς σχέσεως ἐργασίας νὰ ἐπέρχηται μετὰ τὴν πάροδον τοῦ κωλύματος κατὰ τὸ χρονικὸν σημεῖον συμπληρώσεως τοῦ χρόνου προειδοποιήσεως.

Εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ κωλύματος δὲν δύναται νὰ γίνῃ καταγγελία καὶ μόνον μετὰ τὴν πάροδον τοῦ κωλύματος δύναται νὰ γίνῃ ἔγκυρος καταγγελία, ἀφ' ἧς τρέχει ἡ τυχὸν προθεσμία προειδοποιήσεως (πρβλ. *Molitor*, Die Kündigung, 2α ἔκδ., 1951, σελ. 186).

Ἐκ τῆς ἑρμηνείας τῆς καθιερούσης τὸ κώλυμα καταγγελίας διατάξεως θέλει διαπιστωθῇ ποίαν ἐνέργειαν ἔχει ἡ γενομένη καταγγελία κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ κωλύματος.

Διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3514, ὁριζούσης ὅτι ἡ ὑπὸ τὰ ὅπλα ὁπωσδήποτε πρόσκλησις παντὸς μισθωτοῦ, ὑπηρετοῦντος πλέον τῶν ἓξ μηνῶν, δὲν ἀποτελεῖ λόγον διαλύσεως τῆς συμβάσεως, θεσπίζεται ἐμμέσως κώλυμα καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας· ἐκ τούτου ὅμως δὲν ἕπεται, ὅτι ἡ τυχὸν γενομένη καταγγελία, μὴ ἀπαγορευομένη ρητῶς, στερεῖται οἱασδήποτε νομικῆς σημασίας, ἀλλ' αὕτη, γενομένη τῇ τηρήσει τῶν περὶ τοῦ κύρους της γενικῶν νομίμων προϋποθέσεων, ἰσχύει διὰ τὸ πρῶτον χρονικὸν σημεῖον μετὰ τὴν ἄρσιν τοῦ κωλύματος. Ἡ ἄποψις αὕτη συμπορεύεται μὲ τὴν πρόθεσιν τοῦ νομοθέτου νὰ προστατεύσῃ τὸν μισθωτὸν ἀπὸ τοῦ κινδύνου τῆς ἀπολύσεως μόνον διαρκούσης τῆς στρατεύσεώς του, μετὰ δὲ τὴν ἀποστράτευσίν του νὰ τὸν διατηρήσῃ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἐπὶ ἓν ἔτος ἐπὶ ποινῇ καταβολῆς ἑξαμήνου ἀποζημιώσεως διὰ τὴν περίπτωσιν ἀπολύσεως ἐνωρίτερον τοῦ ἔτους.

Ἐὰν ἀπῃτεῖτο νέα καταγγελία τῆς συμβάσεως μετὰ τὴν ἀποστράτευσιν καὶ τήρησις ἐκ νέου τυχὸν προθεσμίας προειδοποιήσεως, ἥτις καὶ ὑπὸ τὸ καθεστὼς τοῦ νόμου 3198/1955 (ἄρθρον 4) δὲν ἀποκλείεται, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων, ὁ ἐργοδότης δὲν θὰ εἶχε τὴν δυνατότητα νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἄμεσον λύσιν τῆς σχέσεως ἐργασίας εὐθὺς μετὰ τὴν ἀποστράτευσιν τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλὰ θὰ ὑπεχρεοῦτο πρὸς ἀποφυγὴν τῶν συνεπειῶν τῆς ἀτάκτου καταγγελίας, ἤτοι τῆς καταβολῆς ὁλοκλήρου τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, ἀντὶ τοῦ ἡμίσεος, νὰ τηρήσῃ, ἀπὸ τῆς δηλώσεως τοῦ μισθωτοῦ, ὅτι προτίθεται νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐργασίαν του, νέαν προθεσμίαν προειδοποιήσεως. Πλὴν τοιαύτης ἐκτάσεως προστασία τοῦ ἀποστρατευθέντος μισθωτοῦ κεῖται ἐκτὸς τῆς βουλήσεως τοῦ νομοθέτου.

Μάλιστα κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 2054/1952 ὁ χρόνος τῆς στρατεύσεως θεωρεῖται χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας μὲ συνέπειαν νὰ ὑπολογίζηται διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς προθεσμίας προειδοποιήσεως καὶ τοῦ ποσοῦ τῆς καταβλητέας ἀποζημιώσεως. Θὰ ἦτο ὅμως ἀσυνεπὲς καὶ νὰ μὴ τρέχῃ διαρκοῦντος τοῦ χρόνου στρατεύσεως ἡ προθεσμία προειδοποιήσεως εἰς βάρος τοῦ μισθωτοῦ.

Καὶ ναὶ μὲν ἡ προειδοποίησις ἔχει σκοπὸν νὰ παράσχῃ εἰς τὸν μισθωτὸν τὴν δυνατότητα νὰ ἐξεύρῃ νέαν ἐργασίαν, ἐνῷ τοιαύτη δυνατότης δὲν ὑφίσταται διὰ τὸν στρατευθέντα μισθωτόν, πλὴν ἐν προκειμένῳ ὁ μισθωτός, παραμένων ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἐπὶ ἓν ἔτος μετὰ τὴν ἀποστράτευσίν του ἢ λαμβάνων ἑξάμηνον πρόσθετον ἀποζημίωσιν, ὑποτίθεται ὅτι ἔχει τὴν εὐ-

ΑΝΕΡΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

Ἀνάκλησις νομίμου διοικητικῆς πράξεως καὶ ἀναδρομικὴ ἐνέργεια αὐτῆς

Σύστασις διὰ τοῦ Ν.Δ. 2961/1954 Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας ὡς νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, μὲ σκοπὸν τὴν ἀσφάλισιν κατὰ τοῦ κινδύνου τῆς ἀνεργίας καὶ διὰ τὴν καταβολὴν τῶν ἐπιδομάτων στρατεύσεως.— Νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρὸς καθορισμὸν τῆς τοπικῆς περιφερείας τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας.— Ἀνάκλησις κανονιστικῶν πράξεων τῆς Διοικήσεως, ἄνευ ὅμως ἀναδρομικῆς δυνάμεως, ἐκτὸς ἂν ὁ Νόμος, ἐφ' οὗ ἐστηρίχθη ἡ κανονιστικὴ πρᾶξις, ἠθέλησε νὰ παρασύρῃ καὶ τὰς ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ προϊσχύοντος κανόνος παραχθείσας σχέσεις διὰ ρητῆς ἐξουσιοδοτήσεως.

Τὸ Περιφερειακὸν Ὑποκατάστημα Ι.Κ.Α. Θεσσαλονίκης ἐκοινοποίησεν εἰς ἐνταῦθα ἑδρεύουσαν ἐπιχείρησιν πρᾶξιν ἐπιβολῆς εἰσφορῶν πρὸς τὸν Ὀργανισμὸν Ἀνεργίας, καθυστερουμένων, κατ' αὐτό, ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως δι' ἐργασίαν ἐντὸς τῆς περιοχῆς τοῦ ἄνω Ὑποκαταστήματος.

Ἡ ἐπιχείρησις ἤσκησε κατὰ τῆς πράξεως αὐτῆς τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολιτικῆς Δικονομίας ἀνακοπὴν (περὶ αὐτῆς βλέπε Α.Π. 84/1958, εἰσηγητὴς Σ. *Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 252, Α.Π. 758/1958, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 18, 97, Σ. Ε. 2162/1957, εἰσηγητὴς *Χ. Παναγιωτόπουλος*, ΕΕΔ 17, 201, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί), ἐξεδόθη δὲ ἡ ὑπ' ἀριθ. 16558/1957 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, δεχθεῖσα ἐν μέρει τὴν ἀνακοπήν.

Κατὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς τοῦ Πρωτοδικείου ἠσκήθη αἴτησις ἀναιρέσεως ἐκ μέρους τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, ἡ ὁποία ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἐπικυρωσάσης οὕτω τὴν ἄνω ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 11 § 3 τοῦ νόμου 2961/1954 (ΕΕΔ 13, 943) ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας ἐξουσιοδοτεῖται, ὅπως δι' ἀποφάσεων αὐτοῦ, μετὰ γνώμην τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ὀργανισμοῦ, ὁρίζῃ τὴν τοπικὴν περιφέρειαν τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας, εἴτε περιορίζων χωρικῶς τὴν ἤδη ἐν λειτουργίᾳ τελοῦσαν, εἴτε ἐπεκτείνων ταύτην. (Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 3464/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ἀσφαλίσεως ἀνεργίας διατάξε-

---

χέρειαν νὰ μεριμνήσῃ διὰ τὴν ἐξεύρεσιν νέας ἐργασίας.

Ἐννοεῖται ὅτι ἡ διαρκούσης τῆς στρατεύσεως καταγγελία τῆς σχέσεως ἐργασίας, ὡς ὀρθῶς δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, δέον νὰ εἶναι ἔγκυρος ἀπὸ τῆς πλευρᾶς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 3198/1955. Πρὸς τοῦτο θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν διὰ τὸ ποσὸν τῆς καταβλητέας ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει μὲν ἀτάκτου (ἄνευ προειδοποιήσεως) καταγγελίας ὁ μέχρι τῆς ἀποστρατεύσεως χρόνος καὶ οὐχὶ τὸ χρονικὸν σημεῖον, καθ' ὃ ἔλαβε χώραν ἡ καταγγελία, ἐν περιπτώσει δὲ τακτικῆς καταγγελίας (μετὰ προειδοποίησιν) κατ' ἄρθρον 4 νόμου 3198/1955, ἐὰν ἡ προθεσμία προειδοποιήσεως συμπληροῦται πρὸ τῆς ἀποστρατεύσεως, ἡ καταγγελία θεωρεῖται συντελεσθεῖσα κατὸ χρονικὸν σημεῖον τῆς ἀποστρατεύσεως, ἐὰν δὲ συμπληροῦται μετὰ τὴν ἀποστράτευσιν θεωρεῖται συντελεσθεῖσα κατὰ τὸ προσῆκον χρονικὸν σημεῖον. Πλὴν μὲ τὸ ζήτημα τοῦτο τοῦ κύρους τῆς γενομένης καταγγελίας ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ νόμου 3198/1955 (ἢ τοῦ προγενεστέρως ἰσχύσαντος ν. 118/1945) δὲν ἠσχολήθη ἡ ἀπόφασις, μὴ ὑφισταμένου προφανῶς σχετικοῦ λόγου ἀναιρέσεως.

Γενομένης τῆς καταγγελίας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς στρατεύσεως, ἡ λύσις τῆς σχέσεως ἐργασίας ἐπέρχεται κατὰ τὸ χρονικὸν σημεῖον τῆς ἀποστρατεύσεως ἢ τῆς μετὰ ταύτην συμπληρώσεως τῆς προθεσμίας προειδοποιήσεως, χωρὶς νὰ παρεμποδίζηται ἐκ τῆς μηνιαίας προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἀποστρατεύσεως, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὁ μισθωτὸς ὀφείλει νὰ δηλώσῃ, ἐὰν προτίθηται νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐργασίαν του, διότι, ὡς ὀρθῶς δέχεται ἡ ἀπόφασις, ἡ γενομένη καταγγελία ἐμπεριέχει ἀπόκρουσιν ἐκ τῶν προτέρων ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου τῶν τυχὸν μετὰ τὴν ἀποστράτευσιν προσενεχθησομένων ὑπηρεσιῶν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ, ἥτις ἄρνησις ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν καθιστᾷ ἀλυσιτελῆ τὴν δήλωσιν τοῦ μισθωτοῦ ὅτι προτίθεται νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐργασίαν του.

Ἡ μηνιαία αὕτη προθεσμία, μὴ οὖσα τεθειμένη πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ μισθωτοῦ, δὲν ἀποτελεῖ προθεσμίαν διασκέψεως, οὐδὲ προθεσμίαν ἀναμονῆς, ἀλλ' ἔχει τεθῇ πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἐργοδότου, ἵνα μὴ τελῇ ἐν ἀβεβαιότητι περὶ τῆς συνεχίσεως ἢ μὴ τῆς σχέσεως ἐργασίας.

Ὡς ἐκ τούτου οὐδόλως κωλύεται ὁ ἐργοδότης νὰ δηλώσῃ, καταγγέλλων τὴν σύμβασιν ἐργασίας, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς μηνιαίας ταύτης προθεσμίας ἢ διαρκούσης ταύτης, ὅτι δὲν ἀποδέχεται τὴν προσφορὰν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ νὰ καταστήσῃ περιττὴν τὴν δήλωσιν τοῦ μισθωτοῦ.

Ἡ δοθεῖσα κατὰ ταῦτα ὑπὸ τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως λύσις εἰς τὰ ἀπασχολήσαντα αὐτὴν ζητήματα τυγχάνει ἐπιδοκιμαστέα.

Τὸ πρόβλημα τῆς ἐνεργείας τῆς παρὰ τὴν ἀπαγόρευσιν γενομένης καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας εἰς τὰς κατ' ἰδίαν περιπτώσεις (νόμοι περὶ προστασίας μητρότητος, μελῶν συμβουλίων ἐπιχειρήσεως, περὶ ὁμαδικῶν ἀπολύσεων κ. ἄ.) ἐν Γερμανίᾳ εἶναι ἐκ τῶν πλέον ἀμφιβητουμένων. (Πρβλ. *Molitor*, ἔνθ' ἀνωτ., Hueck-Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts, 6η ἔκδ. σελ. 620, προγενεστέρα ἔκδ., σελ. 390).

Βασίλ. Παντ. Βασιλείου
Δικηγόρος

ων», ΕΕΔ 15, 105, ἡ ἀσφάλισις ἀνεργίας ἐπεξετάθη εἰς ἁπάσας τὰς περιοχάς, εἰς ἃς μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου ἔχει ἐπεκταθῆ ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α.).

Ὡς ὅμως δέχεται ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις καὶ τοῦτο τελεῖ ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ δεκτὰ γενόμενα (*Μ. Στασινοπούλου*, Αἱ διοικητικαὶ πράξεις, σελ. 139, Σ. Ε. 1645/1955, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Α. Παπαλάμπρου*, ΕΕΔ 15, 384, ἐκδοθεῖσα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀκριβῶς θέματος τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, Ἐφετ. Λαρίσης 34/1953, εἰσηγητὴς *Π. Πατῆς*, ΕΕΔ 12, 679), ἐν ἐλλείψει εἰδικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἐκ τοῦ νόμου αἱ κανονιστικαὶ πράξεις τῆς διοικήσεως δὲν δύνανται νὰ προσδώσωσιν εἰς ἑαυτὰς ἀναδρομικὴν ἰσχύν.

Ἀρείου Πάγου 757/1958, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Ι. Τραχανῆς*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Δ. Βλαχογιάννης, Π. Ἀλεξίου

Ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀναιρέσεως, παραδεκτῶς ἠσκήθη κατὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 16558/1957 πρωτοδίκου ἀποφάσεως μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐν αὐτῇ δήλωσιν περὶ παραιτήσεώς του τοῦ κατ' αὐτῆς ἐνδίκου της ἐφέσεως μέσου.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. δ. 2961/1954 συνιστᾶται Ὀργανισμὸς Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας ὡς νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, μὲ σκοπὸν κατὰ κύριον λόγον τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀπασχολήσεως διὰ κινητοποιήσεως τοῦ διαθεσίμου ἐργατικοῦ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν μισθωτῶν καὶ ἐργοδοτῶν. Ὁρίζεται δὲ οὗτος, διὰ τοῦ ἄρθρου 2 αὐτοῦ, φορεύς, ἐκτὸς ἄλλων, καὶ διὰ τὴν ἀσφάλισιν κατὰ τοῦ κινδύνου τῆς ἀνεργίας καὶ διὰ τὴν καταβολὴν τῶν ἐπιδομάτων στρατεύσεως τοῦ νόμου 2054/1952 «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ τῶν στρατευομένων μισθωτῶν νομοθεσίας». Τέλος διὰ τοῦ ἄρθρου 11 § 3 αὐτοῦ ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας ἐξουσιοδοτεῖται, ὅπως δι' ἀποφάσεων αὐτοῦ, μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ, ὑποβαλλομένην ἐντὸς 15ημέρου ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τοῦ σχετικοῦ ἐρωτήματος, ὁρίζῃ τὴν τοπικὴν περιφέρειαν τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας, εἴτε περιορίζων χωρικῶς τὴν ἤδη ἐν λειτουργίᾳ τελοῦσαν, εἴτε ἐπεκτείνων αὐτήν. Ἡ τοιαύτη ἐπέκτασις ἢ ὁ περιορισμὸς δύναται νὰ γίνῃ διὰ τὸ σύνολον τῶν ἀπασχολουμένων προσώπων ἢ κατ' ἐπαγγελματικὰς κατηγορίας. Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς διατάξεως ταύτης ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 6064/12 τῆς 10 Φεβρουαρίου/3 Μαρτίου 1955 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς ἐγκρίνεται ἡ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ 21 τῆς 5.1.1955 συνεδρίασίν του ληφθεῖσα ἀπόφασις περὶ καταργήσεως τῆς ἀσφαλίσεως τῆς ἀνεργίας καὶ στρατεύσεως εἰς τὴν περιοχὴν Στρατωνίου Στρατωνίκης. Ταύτην δ' ἐπηκολούθησεν ἡ ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις ἐκδοθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 29996/1942 τῆς 18/30 Μαΐου 1955 ἀπόφασις τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ, ἔχουσα οὕτω: «Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῆς § 3 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν. δ. 2961/1954, τὴν ὑπ' ἀριθ. 6064/12 ἀπὸ 10.2.1955 ἡμετέραν ἀπόφασιν περὶ καταργήσεως τῆς ἀσφαλίσεως τῆς ἀνεργίας εἰς Στρατώνιον Στρατωνίκης καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 4307/29.4.1955 ἀναφορὰν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως τῆς Ἀνεργίας, δι' ἧς ὑπεβλήθη ἡμῖν ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ πρακτικοῦ τῆς ὑπ' ἀριθ. 41/4.4.1955 συνεδριάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, καθ' ἣν ἐλήφθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 183 ἀπόφασις του περὶ μερικῆς ἀνακλήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 21/5.1.1955 ἀποφάσεώς του «περὶ καταργήσεως τῆς ἀσφαλίσεως τῆς ἀνεργίας καὶ στρατεύσεως εἰς Στρατώνιον Στρατωνίκης», ἀποφασίζομεν: Ἐγκρίνοντες τὴν ἀνωτέρω ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, ἀνακαλοῦμεν μερικῶς, ἀφ' ἧς ἰσχύσε, τὴν ὑπ' ἀριθ. 6064/12 ἀπὸ 10.2.1955 ἡμετέραν ἀπόφασιν, δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 29/3.3.1955 Φ.Ε.Κ., τεῦχος Β', τῆς τοιαύτης ἀνακλήσεως ἰσχυούσης μόνον ὡς πρὸς τοὺς ἐργαζομένους τῆς περιοχῆς Στρατωνίου Στρατωνίκης, οἵτινες ὡς μεταλλωρύχοι ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ οἰκείου Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας. Ἡ ἐν Θεσσαλονίκῃ ὑπηρεσία τοῦ Ο.Α.Α.Α. καθίσταται διὰ τῆς παρούσης ἁρμοδία διὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν εἰσφορῶν καὶ τὴν καταβολὴν τῶν οἰκείων ἐπιδομάτων.

Παρὰ τὸ κατ' ἀρχὴν γενόμενον δεκτὸν ὅτι αἱ κανονιστικαὶ πράξεις Διοικήσεως, ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν, εἶναι ἀνακληταί, ἡ ἀνάκλησις αὐτῶν οὐδέποτε κέκτηται δύναμιν ἀναδρομικήν, ἐκτὸς ἂν ὁ νόμος, ἐφ' οὗ ἐστηρίχθη ἡ κανονιστικὴ πρᾶξις, ἠθέλησε νὰ παρασύρῃ καὶ τὰς ὑπὸ τὸ κράτος του προισχυόντος κανόνος παραχθείσας σχέσεις διὰ ρητῆς πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην ἐξουσιοδοτήσεως. Οὕτως ἡ ἀνάκλησις νομίμου διοικητικῆς πράξεως, ἕνεκα δημιουργίας νέου λόγου δημοσίου συμφέροντος, δικαιολογοῦντος τὴν ἀνάκλησιν, στερεῖται ἀναδρομικῆς ἐννοίας καὶ ἰσχύει ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς, μὴ καταργοῦσα τὰ πρὸ αὐτῆς δίκαια. Ἐντεῦθεν καὶ δεδομένου ὅτι ἡ ἰσχὺς τῶν κανονιστικῶν πράξεων ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῶν, ὅτε διὰ τῆς ἐξωτερικεύσεως τῆς βουλήσεως τῆς Πολιτείας δεσμεύεται τόσον αὕτη, ὅσον καὶ τὰ πρόσωπα πρὸς ἃ κατευθύνεται ὁ κανών, ὀρθῶς τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ἔκρινεν, ὅτι ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 29996/1955 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθεῖσα κατ' ἐξουσιοδότησιν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 11 § 3 τοῦ ν. δ. 2961/1954, μὴ συμπεριλαμβανούσης καὶ τὴν θέσπισιν ἀναδρομικῆς δυνάμεως διατάξεως, στερεῖται ἀναδρόμου ἰσχύος, καὶ περαιτέρω ὅτι οὐχὶ νομίμως ζητεῖται ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος Ὀργανισμοῦ ἡ καταβολὴ τῆς ἀξιουμένης εἰσφορᾶς διὰ τὸν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 6064/1955 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (3 Μαρτίου 1955) μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 29996/1955 ὁμοίας, ἤτοι τῆς 30 Μαΐου 1955, διαρρεύσαντα χρόνον καὶ συνεπῶς τὰ περὶ τοῦ ἐναντίου διὰ τοῦ πρώτου τῆς ἀναιρέσεως λό-

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΑΠΟ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ

Περίπτωσις προσλήψεως μισθωτοῦ μετὰ λῆξιν θητείας αὐτοῦ ὡς συνδικαλιστικοῦ στελέχους

Προστασία προέδρων καὶ γενικῶν γραμματέων ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἀπὸ ἐλευθέρας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀπολύσεως κατὰ τὸν Α.Ν. 1803/1951.— Σκοπὸς τῆς προστασίας.— Ἔλλειψις αὐτῆς ἐπὶ προσλήψεως μισθωτοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους μετὰ τὴν λῆξιν τῆς θητείας αὐτοῦ ὡς προέδρου ἢ γενικοῦ γραμματέως ἐργατικῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως.—Ὑποχρεώσεις τῶν διευθυνόντων κοινωφελεῖς ἐπιχειρήσεις κατὰ τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ Νόμου 1975/1952.—Ἀπόλυσις μισθωτοῦ ὡς ἐπικινδύνου εἰς τὴν ἐθνικὴν ἀσφάλειαν.— Ἰσχυρισμὸς αὐτοῦ περὶ καταχρηστικῆς ἀπολύσεως.

Ὁ ἀ.ν. 1803/1951 «περὶ προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν» (ΕΕΔ 10, 533) περιώρισε τὴν ἀδικαιολογητον ἀπόλυσιν τῶν προέδρων καὶ γενικῶν γραμματέων τῶν ἐν αὐτῷ ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας των καὶ ἓν ἔτος μετ' αὐτήν.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως εἶναι ἀπόλυσις μισθωτοῦ, διατελέσαντος προέδρου ἐργατικοῦ σωματείου, προσληφθέντος ὑπὸ ἐπιχειρήσεως κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς θητείας ὡς προέδρου.

Τὸ ζήτημα λοιπόν, τὸ ὁποῖον τὸ πρῶτον, καθ' ὅσον γνωρίζομεν, ἐτέθη ὑπὸ τὴν δικαστικὴν κρίσιν, εἶναι, ἂν ὁ μισθωτὸς τῆς περιπτώσεως ἀπελάμβανε τῆς προστασίας τοῦ ἀνωτέρω εἰδικοῦ ἀ.ν. 1803/1951.

Ἡ ἀπόφασις ἀπεφάνθη ἀρνητικῶς διὰ τῆς ἐν αὐτῇ πλήρους συλλογιστικῆς.

Πράγματι, ὅταν ὁ νόμος οὗτος καθορίζῃ τὸν χρόνον προστασίας τοῦ συνδικαλιστικοῦ στελέχους (περὶ τοῦ σκοποῦ αὐτῆς βλέπε καὶ Α.Π. 705/1958, εἰσηγητὴς *Κ. Καλαμποκιᾶς*, ΕΕΔ 17, 1230) κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας καὶ ἓν ἔτος μετ' αὐτήν, ἐννοεῖ νὰ διέτρεξεν ἡ θητεία ἢ μέρος αὐτῆς ὡς συνδικαλιστικοῦ στελέχους ἐν συμβάσει ἐργασίας μετὰ τοῦ ἐργοδότου, ἔναντι τοῦ ὁποίου, δοθείσης τῆς ἐξ αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ τῶν ἐργατικῶν σωματείων συνδικαλιστικῆς δράσεως τῶν ἐκπροσώπων αὐτῶν, ἀντετάχθη ὑπὸ τοῦ Νομοθέτου ὁ ἀναγκαῖος κριθεὶς φραγμὸς τῆς ἐλευθέρας ἀπολύσεως, ὁ ὁποῖος, ἰσχύων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας των, ἐπεξετάθη καὶ ἓν ἔτος μετ' αὐτήν, ἀκριβῶς ἵνα μὴ ὁ ἐργοδότης ἀμέσως μετὰ τὴν λῆξιν τῆς θητείας ἀπολύῃ τοὺς μισθωτοὺς τούτους.

Ἀλλ' ἡ ἐπέκτασις αὐτὴ τῆς προστασίας καὶ πέραν τοῦ χρόνου τῆς θητείας ἔχει στενὴν συνάρτησιν πρὸς τὴν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας ὑπηρεσίαν τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῇ ἐπιχειρήσει, ἐξ ἧς ἐνδέχεται νὰ προκληθοῦν πρόστριβαί μεταξὺ τοῦ συνδικαλιστικοῦ στελέχους καὶ τῆς ἐπιχειρήσεως, αἱ ὁποῖαι δὲν δικαιολογοῦνται μετὰ τὴν λῆξιν τῆς θητείας, ὁπότε παύει καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου (Γνωμ. Εἰσαγγ. Α. Π. 22/1946, Θέμ. ΝΖ' 301) καὶ ἡ ὑπ' αὐτοῦ ἐκπροσώπησις τοῦ σωματείου (Προέδρου Πρωτ/κῶν Βόλου 442/1950, προεδρεύων *Κ. Λάρας*, ΕΕΔ 10, 286).

Ὑπὸ ἀντίθετον ἔννοιαν οὐδεὶς ἐργοδότης θὰ προσελάμβανεν ὑπὸ τὰς περιστάσεις αὐτὰς μισθωτάν.

Πρόδρομος τοῦ ἀ. ν. 1803/1951 ὑπῆρξεν ὁ ἀ. ν. 694/1937 διὰ τὴν προστασίαν τῶν ἐκπροσώπων τῶν ἠσφαλισμένων εἰς τοὺς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς (βλέπε καὶ εἰσηγητ. ἔκθεσιν ἀ.ν. 1803/1951, ΕΕΔ 10, 538) καὶ περιέχει καὶ οὗτος ἀνάλογον διάταξιν.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 7408/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Α. Βάλλιος*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ι. Παπαθεοδώρου, Ι. Σαπουντζάκης

Ὁ ἐνάγων προσελήφθη παρὰ τῆς ἐναγομένης, δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὡς μονταδῶρος μεταλλικῶν κατασκευῶν καὶ ἀντὶ ἡμερομισθίου δραχμῶν 150, εἰργάσθη δὲ ὡς τοιοῦτος εἰς τὰ ἐν Πτολεμαΐδι Κοζάνης ἐργαστάσια τῆς ἐναγομένης ἀπὸ τῆς 14ης Ἰουλίου 1958 μέχρι τῆς 1ης Σεπτεμβρίου 1958, ὅτε καὶ κατηγγέλθη ἐγγράφως ὑπὸ τῆς τελευταίας ἡ σύμβασις ἐργασίας. Καθ' ἃ ἐκθέτει ἐν τῇ κρινομένῃ ἀγωγῇ αὐτοῦ ὁ ἐνάγων, τυγχάνων ἀπὸ ἐτῶν συνδικαλιστικὸν στέλεχος τοῦ κλάδου λεβητοποιῶν, διετέλεσε γενικὸς γραμματεὺς καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀπὸ τῆς 2.10.1957 μέχρι τῆς 4.7.1958 πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐν Πειραιεῖ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου «Ἕνωσις ἐργατοτεχνιτῶν λεβητοποιείων ναυπηγείων καὶ μεταλλικῶν κατασκευῶν Πειραιῶς - Ἀθηνῶν», ἀριθμοῦντος τακτικὰ καὶ ἐνεργὰ μέλη πλείονα τῶν 100, ὑποστηρίζει δὲ περαιτέρω ὁ ἐνάγων, ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ἀπολυθῇ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης πρὸ τῆς παρόδου ἐτους ἀπὸ τῆς λήξε-

---

γου ἀναπτυσσόμενα εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμα.

Μετὰ τὰ ὡς ἀνωτέρω κατὰ τὴν μνημονευθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 11 § 3 τοῦ ν. δ. 2901/1954 οὐδεμία ἐξουσιοδότησις παρέχεται εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἀναιρεσείοντος Ὀργανισμοῦ, οὔτε δὲ καὶ ἡ ὑπ' αὐτῆς προβλεπομένη γνωμοδότησις τούτου εἶναι δεσμευτικὴ διὰ τὸν Ὑπουργὸν καὶ συνεπῶς ἡ τυχὸν ὑπὸ τούτου γνωμοδότησις περὶ ἰσχύος τῶν προμνησθεισῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων εἰς προγενέστερον τοῦ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῶν χρόνου εἶναι ἄνευ ἐπιρροῆς καὶ συνεπῶς οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος καὶ τρίτος λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι.

ως τῆς θητείας του, ἤτοι πρὸ τῆς 4.7.1959, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ ἀ. ν. 1803/1951 «περὶ προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν», ὡς οὗτος ἐκυρώθη ὑπὸ τοῦ νόμου 2113/1952.

Κατὰ τὴν διατύπωσιν τοῦ ἄρθρου τούτου «ἐπιφυλασσομένης τῆς ἰσχύος τῶν διαταξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας καὶ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὅσον ἀφορᾷ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, πρόσωπα παρέχοντα ὁπωσδήποτε ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἐφ' ὅσον τυγχάνουσι πρόεδροι ἢ γενικοὶ γραμματεῖς οἱασδήποτε ἐργατικῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως παντὸς βαθμοῦ, ἀριθμούσης πλέον τῶν 100 μελῶν, δὲν ἀπολύονται διὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τῶν πάσης φύσεως ἐργοδοτῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας των καὶ ἓν ἔτος μετ' αὐτήν, εἰ μὴ μόνον διὰ σπουδαῖον λόγον καὶ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου τούτου». Κατὰ δὲ τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τοῦ νόμου τούτου σκοπεῖται δι' αὐτοῦ ἡ προστασία τῶν προέδρων καὶ γενικῶν γραμματέων τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν μισθωτῶν τῆς χώρας, τῶν ἀριθμουσῶν τοὐλάχιστον 100 μέλη, ἔναντι τῆς αὐθαιρέτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν αὐτῶν, λόγῳ τῆς συνδικαλιστικῆς δράσεώς των.

Ἐκ τοῦ γράμματος καὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ ὡς εἴρηται νόμου συνάγεται, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, ὅτι διὰ τὴν παροχὴν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου προστασίας δέον ὅπως οἱ πρόεδροι καὶ γενικοὶ γραμματεῖς τῶν ρηθεισῶν ὀργανώσεων ὑπηρετήσωσιν ὡς τοιοῦτοι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως μετὰ τοῦ ὁπολύσαντος αὐτούς, ἄνευ τῶν διατυπώσεων τοῦ νόμου τούτου, ἐργοδότου. Ἀποσκοπεῖ ὁ νόμος δηλονότι εἰς τὴν προστασίαν τῶν μισθωτῶν τούτων ἀπὸ τῆς αὐθαιρέτου καταγγελίας τοῦ ἐργοδότου αὐτῶν, λόγῳ τῆς συνδικαλιστικῆς των δράσεως, ἥτις καὶ ἐκδηλοῦται κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν οἱ μισθωτοὶ οὗτοι τυγχάνουν πρόεδροι ἢ γενικοὶ γραμματεῖς τῶν ὀργανώσεων τούτων καὶ ἐξ ἧς δύναται νὰ προκληθῇ σύγκρουσις μετὰ τῶν ἐργοδοτῶν αὐτῶν, οἵτινες καὶ διὰ τοῦτο θὰ ἐπιδιώκωσι τὴν λύσιν τοῦ ἐργασιακοῦ δεσμοῦ. Τοιαύτην ὅμως συνδικαλιστικὴν δρᾶσιν μετὰ τῶν ἐξ αὐτῆς διὰ τὸν μισθωτὸν κινδύνων δὲν δύναται νὰ ἀναπτύξωσιν οἱ μισθωτοί, οἵτινες ἔπαυσαν νὰ εἶναι πρόεδροι ἢ γενικοὶ γραμματεῖς καὶ συνεπῶς ὁ μεθ' οὗ συνδέονται οὗτοι ἐργοδότης δὲν ὑπόκειται εἰς τὰς διατυπώσεις τοῦ νόμου τούτου, καίτοι δὲν παρῆλθεν ἔτος ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς θητείας, ἐφ' ὅσον οὗτοι ὑπὸ τὸν ἐργοδότην τοῦτον δὲν διετέλεσαν πρόεδροι καὶ γενικοὶ γραμματεῖς τῶν ὡς εἴρηται ὀργανώσεων καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἡ ἀπόλυσις αὐτῶν δὲν δύναται νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὴν προτέραν αὐτῶν συνδικαλιστικὴν δρᾶσιν. Ὅθεν ὁ διὰ τῆς κρινομένης ἀγωγῆς διατυπούμενος λόγος ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος, ὡς μὴ τηρηθεισῶν τῶν διατυπώσεων τοῦ ἀ.ν. 1803/1951, εἶναι ἀπορριπτέος, ἐφ' ὅσον οὗτος προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης τὴν 14 Ἰουλίου 1958, ἤτοι καθ' ὃν χρόνον εἶχε παύσει νὰ ὑπηρετῇ ὡς πρόεδρος ἢ γενικὸς γραμματεὺς τῆς προαναφερθείσης ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως.

Ἐτέρωθεν ὁ ἐνάγων θεωρεῖ ἄκυρον τὴν ἀπόλυσιν αὐτοῦ, καθ' ὅσον αὕτη ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἐκδηλωθεῖσαν παρ' αὐτοῦ νόμιμον συνδικαλιστικὴν δρᾶσιν, ἐξ ἧς ἐχολώθη ἡ ἐναγομένη καὶ ἀπέλυσε τοῦτον, καίτοι ὄντα πεπειραμένον καὶ ἱκανὸν τεχνίτην, κατὰ συνέπειαν δὲ ἡ ἐνέργεια αὕτη τῆς ἐναγομένης ἐμφανίζεται προσκρούουσα εἰς τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ.

Διὰ τοῦ νόμου 3304/1955 ἐκυρώθη ἡ ἀπὸ 18.6.1955 σύμβασις «περὶ ἀξιοποιήσεως τῆς λιγνιτοφόρου περιοχῆς τῆς Πτολεμαΐδος», δι' ἧς ἐσκοπεῖτο ἡ ἀνάπτυξις τῆς λιγνιτοπαραγωγῆς ἐν Ἑλλάδι καὶ τῆς δι' ἐγχωρίων καυσίμων ἐξυπηρετήσεως τῶν ἀναγκῶν τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας. Εἶναι προφανὴς ἐντεῦθεν ἡ φύσις τῶν ἐν προκειμένῳ ἔργων, ὡς τοιούτων κοινῆς ὠφελείας (ὅρα καὶ ἄρθρον 9 τῆς συμβάσεως). Ἀφ' ἑτέρου διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 1975/1952 «περὶ ὑποχρεώσεων τῶν διευθυνόντων καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν κοινωφελῶν ἐπιχειρήσεων» ὡρίσθη, ὅτι οἱ διευθύνοντες κοινωφελεῖς ἐπιχειρήσεις, περὶ ὧν τὰ ἄρθρα 291 καὶ 297 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος, ὡς καὶ ἐπιχειρήσεις ἀσχολουμένας ἔστω καὶ προσωρινῶς εἰς τὴν παραγωγὴν εἰδῶν, προοριζομένων διὰ τὰς ἐνόπλους δυνάμεις τῆς χώρας, ὡς καὶ οἱαδήποτε ἐπιχείρησις, ἥτις διὰ διαταγῆς τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἤθελε θεωρηθῇ ὡς παράγουσα εἴδη δυνάμενα νὰ ἱκανοποιήσωσιν ἀνάγκας τοῦ στρατεύματος, ὑποχρεοῦνται νὰ συμμορφοῦνται πρὸς τὰς κοινοποιουμένας αὐτοῖς ὑποδείξεις τῆς ἁρμοδίας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς, τὰς ἀναγομένας εἰς τὴν προστασίαν τῶν ἐγκαταστάσεων τῆς ἐπιχειρήσεως ἀπὸ τοῦ κινδύνου πυρὸς καὶ δολιοφθορῶν. Εἰς τὰς ὑποδείξεις τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς δέον νὰ ἀναφέρηται ὁ ἀριθμὸς διαταγῆς τοῦ Γ.Ε.ΕΘ.Α., δι' ἧς ἐνεκρίθησαν αὗται. Οἱ μὴ συμμορφούμενοι πρὸς τὰς ὑποδείξεις ταύτας τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς διευθύνοντες τὰς ἐπιχειρήσεις τιμωροῦνται διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 458 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος ὁριζομένων ποινῶν (ἄρθρ. 2 τοῦ ὡς εἴρηται νόμου). Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῆς ὑπὸ τῆς ἐναγομένης προσαγομενης καὶ ἐπικαλουμενης ἀπὸ 27.11.1958 βεβαιώσεως τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Κοζάνης, Γραφεῖον Ἐθνικῆς Ἀσφαλείας, ὁ ἐνάγων, κατὰ τὴν Ἀστυνομικὴν Ἀρχήν, θεωρεῖται ἐπικίνδυνος εἰς τὴν ἐθνικὴν ἀσφάλειαν καὶ ἱκανὸς διὰ πράξεις δολιοφθορᾶς εἰς ἔργα κοινῆς ὠφελείας, ὡς τὰ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἐκτελούμενα. Ἡ ὡς εἴρηται Ἀστυνομικὴ Ἀρχή, ὡς περαιτέρω βεβαιοῦται, κατέστησε γνωστὴν εἰς τὴν ἐναγομένην τὴν καθ' ὅλου δρᾶσιν τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἐπέστησε τὴν προσοχὴν αὐτῆς πρὸς λῆψιν τῶν ἐπιβαλλομένων. Ἐν τέλει δὲ βεβαιοῦται ὅτι τὰ ἐκτελούμενα ἔργα τῆς Πτολεμαΐδος βάσει τῶν ὑπ' ἀριθ. 3507/03 καὶ 3587/03 ἀποφάσεων τοῦ Γ.Ε.ΕΘ.Α. ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ὡς εἴρηται νόμου. Ἀληθὲς εἶναι ὅτι ὁ ἐνάγων κατὰ τὸ ὀλιγόχρονον διάστημα τῆς παρὰ τῇ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΙΑΤΥΠΩΣΕΙΣ ΔΙΑ ΤΟ ΚΥΡΟΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Δικαίωμα ἀποζημιώσεως μισθωτοῦ διὰ μὴ ληφθεῖσαν ἕνεκεν ἀπολύσεως ἄδειαν

Πρόσληψις εἰς κλινικὴν πρακτικοῦ νοσοκόμου.—Νόμιμος μισθός.—Προσαύξησις ὁμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακάς.—Διατυπώσεις διὰ τὸ κῦρος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας μισθωτῶν κατ' ἄρθρον 5 § 3 Νόμου 3198/1955.— Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ ἀγνοίας κατοικίας μισθωτοῦ πρὸς κοινοποίησιν τοῦ ἐγγράφου τῆς καταγγελίας.—Δυνατὴ ἡ εἰς τὸν Εἰσαγγελέα κοινοποίησις ὡς ἀγνώστου διαμονῆς καὶ δικαστικὴ τῆς ἀποζημιώσεως κατάθεσις.—Ἀποζημίωσις μισθωτῶν διὰ μὴ ληφθεῖσαν ἕνεκεν ἀπολύσεως ἄδειαν.—Ἔννοια τοῦ ὅρου τοῦ Νόμου «δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην».—Νόμιμον ὡράριον ἡμερησίας ἀπασχολήσεως προσωπικοῦ κλινικῶν.—Ἀποζημίωσις δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν.—Φιλοδωρήματα ὑπὸ τὴν ἔννοιαν μισθοῦ.

Κατηγγέλθη ὑπὸ ἐργοδότου ἡ σύμβασις ἐργασίας μετὰ μισθωτοῦ του ἄνευ τηρήσεως τῶν ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας διατυπώσεων τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502), μεταγενεστέρως ὅμως ἐτηρήθησαν αἱ διατυπώσεις αὗται, καταγγελθείσης τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐγγράφως καὶ καταβληθείσης τῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀποζημιώσεως.

Συνέπεια ὑπῆρξεν, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ἡ ἀπὸ τῆς ἀκύρου μέχρι τῆς ἐγκύρου καταγγελίας ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ (ἄρθρον 656 Α.Κ.).

Τὸ ἐνδιαφέρον τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου εἶναι εἰς τὸ ὅτι, ἐπὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἐργοδότου ὅτι ἠγνόει τὴν διεύθυνσιν τῆς κατοικίας τοῦ μισθωτοῦ, ἀπαντᾷ ὅτι ἠδύνατο οὗτος καὶ ὤφειλε, διὰ τὴν ἀποτροπὴν τῶν ἐκ τοῦ ἄρθρ. 5 § 3 τοῦ ν. 3198/1955 συνεπειῶν (ἀκυρότης τῆς καταγγελίας) νὰ ἐπιδώσῃ τὸ ἔγγραφον τῆς καταγγελίας εἰς τὸν Εἰσαγγελέα κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 145 § 11 Πολ. Δικονομίας ὁριζόμενα ἐπὶ ἐξωδίκων κοινοποιήσεων πρὸς ἀγνώστου διαμονῆς καὶ νὰ καταβάλῃ ἅμα εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων τὴν ὀφειλομένην ἀποζημίωσιν. (Περὶ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας βλέπε Α.Π. 248/1958, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 514. Α Π. 545/1958, εἰσηγητὴς ὁ αὐτός, ΕΕΔ 17, 739).

Τὸ ἄρθρον 5 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 περὶ ἀδειῶν μισθωτῶν (ΕΕΔ 4, 474) ὁρίζει τὰ ἑξῆς: Πᾶς μισθωτός, ἀπολυόμενος δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην, πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ὀφειλομένην αὐτῷ ἐτησίαν ἄδειαν, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχάς, ἃς θὰ ἐλάμβανεν, ἂν ἤθελε τύχει τῆς ἀδείας του.

Ἀντίστοιχον διάταξιν περιέχει καὶ τὸ ἄρθρον 6 τῆς διὰ τοῦ νόμου 2081/1952 (ΕΕΔ 11, 827) κυρωθείσης ὑπ' ἀριθ. 52 Διεθνοῦς Συμβάσεως.

Ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τῆς διατάξεως αὐτῆς ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τῶν δικαστηρίων (βλέπε ΕΕΔ 12, 28) καὶ τοῦτο δέχεται καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου, ὅτι ὡς ἀφορμὴ βαρύνουσα τὸν ἐργοδότην δὲν νοεῖται ἡ περίπτωσις ἀπολύσεως ἐξ ἀνωτέρας βίας, νοουμένης ταύτης ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ. (Περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου τούτου ἀποφαίνεται ἡ εἰς ἣν παραπέμπει ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Α.Π. 687/1950, ΕΕΔ 10, 219).

Ὁ *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 253, διαφωνεῖ εἰς τοῦτο, ὑποστηρίζων ὅτι εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, εἰς τὴν ὁποίαν γίνεται καταγγελία τῆς συμβάσεως ἄνευ πταίσματος τοῦ μισθωτοῦ δι' αἰτίαν εἴτε βαρύνουσαν, εἴτε μὴ τὸν ἐργοδότην, ἔστω καὶ εἰς ἀνωτέραν βίαν ὀφειλομένην, ὀφείλεται ἡ ἀποζημίωσις.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι εἰς τὴν ἀμέσως προηγουμένην διάταξιν τῆς § 4 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 ὁ νόμος ὁμιλεῖ περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἄνευ πταίσματος τοῦ μισθωτοῦ καὶ εἰς τὴν § 5 τοῦ ἄρθρου 5 ὁ μιλεῖ περὶ ἀφορμῆς βαρυνούσης τὸν ἐργοδότην.

Ἂν ἡ ἀπόλυσις γίνῃ δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν

ἐναγομένη ἐργασίας του ἀνέπτυξε πρωτοβουλίαν μεταξὺ τῶν συναδέλφων του εἰς τὴν διεκδίκησιν τῶν οἰκονομικῶν αὐτῶν συμφερόντων. Ἐν ὄψει ὅμως τῶν ἀνωτέρω δὲν δυνάμεθα νὰ καταλήξωμεν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι τοῦτο ὑπῆρξεν ὁ ἀποκλειστικὸς λόγος ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, ἥτις ὑπὸ τὸ κράτος τῶν συνεπειῶν τοῦ νόμου δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀγνοήσῃ τὰς ὑποδείξεις τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ὁ ἐνάγων σφοδρῶς ἀποκρούει τοὺς ἀποδιδομένους εἰς αὐτόν, ὡς ἀνωτέρω, χαρακτηρισμούς. Ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ ἐναγομένη ὡς καταχρηστικῶς καὶ δὴ κατὰ προφανῆ ὑπέρβασιν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τεθειμένων ὁρίων ἀσκήσασα τὸ δικαίωμα αὐτῆς, ἀπολύσασα τὸν ἐνάγοντα. Κατ' ἀκολουθίαν ἀπορριπτέα ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῆς ἐστὶν ἡ κρινομένη ἀγωγή.

τὸν ἐργοδότην, σημαίνει, ὅτι ὁ μισθωτὸς δὲν ἔπταισε διὰ τὴν ἀπόλυσιν.

Ἀλλὰ δὲν ἦτο, νομίζομεν, εἰς τὴν πρόθεσιν τοῦ Νομοθέτου νὰ ἐξαναγκάσῃ τὸν ἐργοδότην εἰς τὴν καταβολὴν ἀποζημιώσεως δι' ὀφειλομένην καὶ μὴ ληφθεῖσαν ἕνεκεν τῆς ἀπολύσεως ἄδειαν, ὅταν λόγος ἀνωτέρας βίας κατέστησεν ἀναπότρεπτον τὴν ἀπόλυσιν τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἠμπόδισε διὰ τῆς ἀπολύσεως τὴν λῆψιν τῆς ἀδείας, ἀφοῦ καὶ ἐν περιπτώσει ἀνωτέρας βίας δὲν ὀφείλεται ἀποζημίωσις ἐκ τοῦ νόμου 2112 διὰ τὴν ἀπόλυσιν, ἐκτὸς ἂν ὁ ἐργοδότης εἶναι ἠσφαλισμένος κατὰ τοῦ περιστατικοῦ τῆς ἀνωτέρας βίας (βλέπε διὰ τὸ τελευταῖον τοῦτο Α. Π. 505/1950, εἰσηγητὴς *Κ. Καυκᾶς*, ΕΕΔ 9, 1066, Α.Π. 444/1954, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 13, 899).

Πάντως εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ἡ ἀπόλυσις, ὡς δέχεται, ἐγένετο λόγῳ πταίσματος τοῦ μισθωτοῦ καὶ δὲν ἐδικαιώθη οὕτω τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἀ. ν. 539/1945.

Ἐνδιαφέρον εἶναι τὸ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου δεκτὸν γενόμενον ὅτι δὲν ἦσαν συνυπολογιστέα ἐν προκειμένῳ εἰς τὸν νόμιμον μισθὸν τῆς νοσοκόμου τὰ ὑπὸ τῶν ἀσθενῶν ἢ τῶν συγγενῶν των διδόμενα ἐξ ἐλευθεριότητος φιλοδωρήματα (πρβλ. ὅμως τὴν Πρωτοδικείου Πατρῶν 471/1958, εἰσηγητὴς *Ι. Ρετσούλης*, ΕΕΔ 17, 800 καὶ παρατηρήσεις *Α. Καραλῆ*, ΕΕΔ 17, 801).

(Διὰ τὰς ὥρας ἐργασίας τοῦ κατωτέρου ὑγειονομικοῦ προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν κλινικῶν βλέπε καὶ τὴν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16086/1957, εἰσηγητὴς *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 17, 82 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα. Διὰ τὴν πρόσθετον ἀμοιβὴν δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους ἡμέρας, περὶ τῶν ὁποίων τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957, ΕΕΔ 16, 1062, βλέπε καὶ τὴν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 8638/1957, εἰσηγητὴς *Α. Ἀλεξανδρόπουλος*, ΕΕΔ 16, 827).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 9209/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Γ. Καραμάνος*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Σ. Ποταμιάνος*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Π. Μποζίκης, Λ. Δικαιούλιας, Ι. Μελετάκος

Ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων τὴν 22.9.1952, ὅτε ἦγε τὸ 16ον ἔτος, προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐναγομένου ἐπὶ χρόνῳ ἀορίστῳ εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐκμεταλλευομένην ἐνταῦθα νευρολογικὴν κλινικήν. Ἀπησχολήθη δὲ ἐν αὐτῇ κατὰ μὲν τὸ ἀπὸ 1.10.1953-22.4.1955 χρονικὸν διάστημα ὡς μαθητευόμενος νοσοκόμος, ἔκτοτε δὲ καὶ μέχρι τῆς 18.8.1957 ὡς πρακτικὸς τοιοῦτος. Ὁ ἐν ὄψει τῆς τοιαύτης ἰδιότητος τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐνάγοντος ὑπ' αὐτοῦ δικαιούμενος εἰς χρῆμα νόμιμος μηνιαῖος μισθὸς βασικῶς διεπόμενος μέχρι μὲν τῆς 28.2.1954 ὑπὸ τῆς ἀπὸ 27.12.1947 συλλογικῆς συμβάσεως «προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν κλινικῶν Ἀθηνῶν-Πειραιῶς», ἔκτοτε δὲ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ 27725/1954 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, διεμορφώθη διὰ τῶν αὐξήσεων τῶν ἐπελθουσῶν ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 2750/1951, 49500/1952, 41100/1953, 27633/1954, 27653/1954 καὶ 28050/1954 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καὶ τῆς 2/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ.Ἀθηνῶν, κυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42930/1956 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ὡς ἀκολούθως: α) ἀπὸ 1.10.1953-22.2.1954 εἰς δρχ. 367, β) ἀπὸ 1.3-30.4.1954 εἰς δρχ. 372, γ) ἀπὸ 1.5-31.12.1954 εἰς δρχ. 427,80, δ) ἀπὸ 1.1.1955-22.4.1955 εἰς δρχ. 492, ε) ἀπὸ 23.4.1955, ὅτε, συμπληρώσας τὸ 18ον, ἔπαυσε νὰ εἶναι μαθητευόμενος καὶ μέχρις 23.1.1956 εἰς δρχ. 600, καὶ ἀπὸ 24.1.1956 καὶ μέχρι τῆς 18.8.1957 εἰς δρχ. 690.

Βεβαιοῦται, ὅτι ὁ ἐφεσιβλητος ἐναγόμενος εἰργάσθη κατὰ τὰς κατωτέρω Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους, λαμβάνων αὐτουσίαν τὴν κατ' ἄρθρον 1 τοῦ ἀ. ν. 199/1936 δικαιουμένην ἑβδομαδιαίαν ἀνάπαυσίν του κατ' ἄλλην τῆς ἑβδομάδος ἐργάσιμον ἡμέραν. Διὰ τὴν τοιαύτην νόμιμον κατ' ἄρθρον 8 § 12 τοῦ π. δ/τος 8/14 Μαρτίου 1930 ἐργασίαν του τῶν ἡμερῶν τούτων, καθ' ἃς ἐκαλύπτετο μέν, ἀλλὰ δὲν ὑπερέβαινε τὸ νόμιμον ὡρων τῆς ἡμερησίας ἀπασχολήσεώς του (ἄρθρον 1 ἀ. ν. 199/1936), δικαιοῦται κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 ὁμοίας, προσαυξήσεως, ἰσουμένης εἰς τὰ 75ο/ο τοῦ 1/25 τοῦ νομίμου μισθοῦ του.

Κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 5 τοῦ νόμου 3198/1955 καὶ 1 καὶ 3 τοῦ νόμου 2112 ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου ἐγκύρως συντελεῖται, ἐφ' ὅσον ἤθελε γίνει ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ εἰς τὸν ἀπολυόμενον ἡ διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ὁριζομένη ὡς καταβλητέα ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112. Συμμορφωθεὶς πρὸς τὴν ἐντολὴν τοῦ ἐναγομένου ὁ ἐφεσίβλητος μισθωτὸς ἀπῆλθεν ἀμέσως, αὐθημερὸν δὲ μετέβη εἰς τὸν εἰς ὃν πα-

ρεπέμφθη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου πληρεξούσιον αὐτοῦ δικηγόρον πρὸς καταβολὴν τῆς ὀφειλομένης αὐτῷ ἀποζημιώσεως, ἕνεκεν τῆς ἀπολύσεώς του ταύτης. Ἡ τοιαύτη ὅμως ἀποζημίωσις δὲν κατεβλήθη κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, οὐδὲ κατηγγέλθη ἡ ἐργασιακὴ σύμβασις ἐγγράφως, τηρηθεισῶν τῶν διατυπώσεων τούτων μεταγενεστέρως καὶ δὴ τὴν 22.10.1957, ἀφ' ὅτου κατὰ τοὺς προδιαληφθέντας ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 ἐλύθη ἡ προκειμένη ἐργασιακὴ σύμβασις. Ὅθεν ἀπὸ τῆς 19.8.1955, ὅτε κατὰ τὰ ἄνω ἀπεκρούσθησαν αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐνάγοντος καὶ μέχρι τῆς 22.10.1957, ὅτε ἐλύθη ἡ προκειμένη ἐργασιακὴ σύμβασις, συντρέχει κατὰ τὰ ἄρθρα 648, 349 καὶ 350 τοῦ Α.Κ. ὑπερημερία τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐναγομένου, μὴ αἱρομένη καὶ ἀληθοῦς ἔτι ὑποτιθεμένου, καίπερ ἐξ οὐδενὸς στοιχείου βεβαιοῦται, τοῦ ἰσχυρισμοῦ αὐτοῦ περὶ τοῦ ὅτι πρὸ τῆς 22.10.1957 (ὅτε ἐγένετο ἡ κατὰ τὰ ἄνω νομότυπος καταγγελία) ἐτέλει ἐν ἀγνοίᾳ τῆς διευθύνσεως τῆς κατοικίας του, καθ' ὅσον ἐκ τούτου δὲν ἐκωλύετο, ὅπως προβῇ καὶ πρότερον εἰς νόμιμον ἀπόλυσιν αὐτοῦ, τοῦ μὲν καταγγελτηρίου ἐγγράφου ἐπιδιδομένου κατὰ τὰ περὶ ἐξωδίκων κοινοποιήσεων πρὸς τοὺς ἀγνώστου διαμονῆς ὁριζόμενα ἐν ἄρθρῳ 145 § 1 Πολ. Δικ. πρὸς τὸν Εἰσαγγελέα τῆς τελευταίας ἐν ἡμεδαπῇ γνωστῆς διαμονῆς του, τῆς δὲ κατοβλητέας ἀποζημιώσεως παρακατατιθεμένης κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἄρθρων 434, 427 καὶ 431 τοῦ Α.Κ. εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων. Συνεπείᾳ δὲ τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐργοδότου ὑπόχρεως τυγχάνει οὗτος, κατ' ἄρθρον 656 τοῦ Α.Κ., εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν διὰ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς αἰτουμένων ἀποδοχῶν τοῦ ἀπὸ 19.8 - 22.10.1957 διαστήματος, συμποσουμένας εἰς δραχμὰς 2353,50, ὅσας, συνυπολογιζομένης καὶ τῆς ἀξίας τῶν ὑποχρεωτικῶς χορηγουμένων αὐτῷ εἰς εἶδος παροχῶν (τροφή, κατοικία, πλυστικά), θὰ ἐπραγματοποίει, ἐὰν εἰργάζετο διαρκοῦντος τοῦ χρόνου τούτου. Ἐξ ἑτέρου κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 5 τοῦ νόμου 539/1945 πᾶς μισθωτός, ἀπολυόμενος δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην του, πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ὀφειλομένην αὐτῷ ἐτησίαν ἄδειαν, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχάς, ἃς θὰ ἐλάμβανεν, ἂν ἤθελε τύχει τῆς ἀδείας του. Ἐντεῦθεν σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὡς προϋπόθεσις δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ τῆς ὑπὸ τῆς διατάξεως ταύτης ὁριζομένης ἀποζημιώσεως τίθεται, ὅπως ἡ ἀπόλυσις γίνῃ ἐξ ἀφορμῆς βαρυνούσης τὸν ἐργοδότην, οἵα νοεῖται πᾶσα τοιαύτη ἐγκειμένη ἐν τῇ λειτουργίᾳ τῆς ἐπιχειρήσεώς του. Εἰς πᾶσαν δὲ ἑτέραν περίπτωσιν, ἤτοι ὁσάκις ἡ ἀπόλυσις ἐγένετο ἐξ ἀνωτέρας βίας, εἴτε ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἀπολυθέντος μισθωτοῦ, δὲν καταβάλλεται ἡ τοιαύτη ἀποζημίωσις (πρβλ. Α.Π. 637/1950, ΕΕΔ 10, 219). Ἐν προκειμένῳ ὅμως ἡ ἐνδικος καταγελία δὲν προῆλθεν ἐξ ἀφορμῆς βαρυνούσης τὸν ἐκκαλοῦντα ἐργοδότην ὑπὸ τὴν προδιαληφθεῖσαν ἔννοιαν, ἀλλ' ἀποκλειστικὴν αἰτίαν ἔσχε τὴν ἀδικαιολογήτως ἐπιδειχθεῖσαν ἀπρεπῆ συμπεριφορὰν τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐνάγοντος πρὸς τοὺς ἱεραρχικῶς προϊσταμένους αὐτοῦ ἰατρούς, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας ἐπεβάλλετο ἡ ἄμεσος ἀπόλυσίς του, χάριν τῆς διατηρήσεως τῆς ἀναγκαίας, διὰ τὴν εὔρυθμον καὶ κανονικὴν λειτουργίαν τῆς κλινικῆς ταύτης, πειθαρχίας μεταξὺ τοῦ προσωπικοῦ της. Ὅθεν, τῆς ἀπολύσεώς του ταύτης προελθούσης ἐξ αἰτίας βαρυνούσης αὐτόν, δὲν δικαιοῦται οὗτος τῆς διὰ τῆς ἀγωγῆς του αἰτουμένης τοιαύτης ἀποζημιώσεως. Μετὰ ταῦτα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις κατ' ὀρθὴν μὲν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 καὶ ἄρθρων 648, 349 καὶ 350 Α.Κ. καὶ κατ' ἀκριβῆ ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων ἐπεδίκασε τὰς αἰτηθείσας διὰ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς ἀποδοχὰς ἐξ ὑπερημερίας, ὁ δὲ τὰ ἐναντία ἐπὶ ταύτης ὑποστηρίζων σχετικὸς λόγος ἐφέσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐναγομένου ἀπορριπτέος κρίνεται, ἐσφαλεν ὅμως εἰς βάρος τοῦ διαδίκου τούτου ἡ ἀπόφασις αὕτη, καταδικάσασα αὐτὸν εἰς τὴν πληρωμὴν ποσοῦ δραχμῶν 592 τῷ ἀντιδίκῳ του λόγῳ ἀποζημιώσεως του διὰ τὴν μὴ χορήγησιν αὐτῷ τῆς ἀδείας τοῦ ἔτους 1957 ἕνεκεν τῆς ἀπολύσεώς του, δι' ἃ δέον, ὅπως δεκτοῦ γινομένου τοῦ σχετικοῦ λόγου τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐναγομένου μεταρρυθμισθῇ καὶ ἐν τούτῳ ὑπὲρ αὐτοῦ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει ἀπορρίψεως τοῦ τοιούτου αἰτήματος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 2 τοῦ ἀ.ν. 199/1936 τὸ νόμιμον ὡράριον ἡμερησίας ἀπασχολήσεως τοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ τῶν κλινικῶν προσδιορίζεται εἰς δεκάωρον τὴν ἡμέραν καὶ ἑπτάωρον κατὰ τὴν νύκτα. Καθ' ἃ βεβαιοῦται ἐκ τῶν ἀποδείξεων, ὁ ἐκκαλῶν ἐνάγων, προκειμένου ὅπως ἀνταποκριθῇ εἰς τὰ ἀνατιθέμενα εἰς αὐτὸν καθήκοντα, παρίστατο ἀνάγκη, ὅπως ἀπασχολῆται καὶ πέραν τοῦ καθωρισμένου ὡραρίου ἀπασχολήσεως τοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ τῆς κλινικῆς ταύτης, ὁριζομένου κα-

τὰ μὲν τοὺς θερινοὺς μῆνας ἀπὸ 7 - 1 καὶ 5 - 9, κατὰ δὲ τοὺς χειμερινοὺς ἀπὸ τῆς 7 1/2 - 1 καὶ 4 - 8 1/2, καθ' ὅσον οὗτος, προκειμένου ὅπως ἔχῃ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἑτοίμους τοὺς εἰς αὐτὸν ἀνατιθεμένους θαλάμους καὶ τοὺς εἰς αὐτὸν νοσηλευομένους ἀσθενεῖς, ἀνερχομένους κατὰ μέσον ὅρον εἰς δέκα πέντε, τὴν 8ην πρωϊνὴν ὥραν, καθ' ἣν κατὰ τὰ ἐν τῇ κλινικῇ ταύτῃ κεκανονισμένα ἄρχεται ἡ ὑπὸ τῶν ἰατρῶν ἐπίσκεψις τῶν ἀσθενῶν καὶ ἡ θεραπεία αὐτῶν, ἦτο ἐξηναγκασμένος, ὅπως ἄρχηται ἡ ἐργασία του τὰς πρωϊνὰς ἐργασίας ἐπὶ ἡμίσειαν ἕως μίαν ὥραν πρὸ τῆς καθωρισμένης κατὰ τὰ ἄνω διὰ τὸ νοσηλευτικὸν προσωπικὸν ὥρας ἐνάρξεως αὐτῆς. Παρέτεινε δὲ ὡσαύτως τὴν ἀπασχόλησίν του ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν πέραν τῆς προσδιοριζομένης κατὰ τὰ ἄνω ὥρας τῆς ἑσπερινῆς παύσεώς της, προκειμένου ὅπως ὑποβοηθήσῃ τοὺς ὑπ' αὐτοῦ νοσηλευομένους ἀσθενεῖς, ὅπως κατακλιθῶσι καὶ ἐπιμεληθῇ τῶν ἐν γένει ἀναγκῶν τούτων, πραγματοποιῶν οὕτω ὡς ἐκ τῆς τοιαύτης πέραν τοῦ νομίμου ὡραρίου τοῦ 10ώρου ἡμερησίας ἀπασχολήσεως παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ἀνερχομένην κατὰ μέσον ὅρον εἰς τριάκοντα ὥρας κατὰ μῆνα. Τὸ ἐκ τῆς τοιαύτης ἀπασχολήσεως λαβεῖν του διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως: α) ἀπὸ 1.10.1953—28.2.1954, ὅτε εἰργάσθη ἐπὶ 150 ὥρας, τὸ δὲ νόμιμον ὡρομίσθιον, ὅπερ θὰ κατεβάλλετο εἰς τὸν ἀντ' αὐτοῦ νομίμως ἀπασχολούμενον ἕτερον νοσοκόμον, ἀνήρχετο, συνυπολογιζομένων καὶ τῶν ὑποχρεωτικῶς χορηγουμένων εἰς εἶδος ὡς ἄνω παροχῶν (τροφή, κατοικία), εἰς δραχμὰς 2,6 (μισθὸς 367 σὺν 200 σὺν 80 ἴσον 647 : 25 ἴσον 25,9 : 10 ἴσον 2,6) δραχμὰς 390, β) ἀπὸ 1.3. - 30.4.1954, ὅτε εἰργάσθη ἐπὶ 60 ὥρας, τὸ δὲ νόμιμον ὡρομίσθιον ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 2,65 (μισθὸς 372 σὺν 200 σὺν 80 ἴσον 6 2 : 25 ἴσον 26,5 : 10) δραχμὰς 159, γ) ἀπὸ 1.3 - 31.12.1954, ὅτε εἰργάσθη ἐπὶ 300 ὥρας, τὸ δὲ νόμιμον ὡρομίσθιον ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 2,84 (μισθὸς 427,80 σὺν 200 σὺν 80 ἴσον 707,80 : 25 ἴσον 28,40 : 10) δραχμὰς 852, δ) ἀπὸ 1.1 - 22.4.1955, ὅτε εἰργάσθη ἐπὶ 112 ὥρας, τὸ δὲ νόμιμον ὡρομίσθιον ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 3,09 (μισθὸς 492 σὺν 200 σὺν 80 ἴσον 772 : 25 ἴσον 30,9 : 10) δραχμὰς 346, ε) ἀπὸ 23.4.1955 - 23.1.1956, ὅτε εἰργάσθη ἐπὶ 270 ὥρας, τὸ δὲ νόμιμον ὡρομίσθιον ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 4 (μισθὸς 600 σὺν 270 σὺν 100 σὺν 50 ἴσον 1020 : 25 ἴσον 40,8 : 10) δραχμὰς 1080 καὶ στ') ἀπὸ 23.1.1956 - 18.8.1957, ὅτε εἰργάσθη 552 ὥρας, τὸ δὲ καταβλητέον εἰς αὐτὸν ὡρομίσθιον ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 4,40 (μισθὸς 690 σὺν 270 σὺν 100 σὺν 50 ἴσον 1110 : 25 ἴσον 44,4 : 10) δραχμὰς 2428,80. Οὕτω τὸ ἐκ τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας λαβεῖν τοῦ ἐκκαλοῦντος - ἐνάγοντος συμποσοῦται εἰς δραχμὰς 5255,80, καθ' ὅσον ἐπὶ τοσοῦτον ὁ ἐναγόμενος ἐργοδότης του κατέστη ἐκ τῆς ὑπερωριακῆς του ἐργασίας ἀδικαιολογήτως πλουσιώτερος εἰς βάρος του δεδομένου ὅτι τοσοῦτον ποσὸν θὰ κατέβαλλεν ὡς μισθὸν εἰς τὸν ἀντ' αὐτοῦ νομίμως ἀπασχολούμενον ἕτερον νοσοκόμον. Μετὰ ταῦτα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, κρίνασα ὅτι ὁ ἐκκαλῶν ἐνάγων δὲν εἰρνάσθη καθ' ὑπερωρίαν καὶ ἀπορρίψασα τὸ αἴτημα τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς περὶ ἐπιδικάσεως εἰς αὐτὸν ἀποζημιώσεως ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης, ἐσφαλεν εἰς βάρος αὐτοῦ, δι' ὃ δέον ὅπως, δεκτοῦ ἐν μέρει γιγνομένου τοῦ μοναδικοῦ λόγου τῆς ἐφέσεώς του, μεταρρυθμισθῇ ἐν τούτῳ ὑπὲρ αὐτοῦ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις.

Ἐκ τοῦ λαβεῖν τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐνάγοντος δὲν εἶναι ἐκπεστέον τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 11.600, ὅπερ ὁ ἐφεσίβλητος ἐργοδότης του ἰσχυρίζεται, ὅτι εἰσεπράχθη ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τούτου, διαρκοῦντος τοῦ ἐνδίκου χρόνου τῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του ἐκ φιλοδωρημάτων, χορηγουμένων εἰς αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀσθενῶν, τοὺς ὁποίους ἐνοσήλευεν ἢ τῶν συγγενῶν αὐτῶν, διότι, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ἐξ οὐδενὸς ἐκ τῶν προσαγομένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων βεβαιοῦται ἡ ἐπὶ τοσοῦτον ποσὸν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἀπόληψις, ὁπωσδήποτε εἰς τὰ μικροφιλοδωρήματα ταῦτα, διδόμενα ὑπὸ τῶν ἀσθενῶν ἢ τῶν συγγενῶν των ἐξ ἐλευθεριότητος καὶ τυχαίως, οὐχὶ δὲ σταθερῶς, δὲν ἀπέβλεψαν τὰ διάδικα μέρη ὡς εἰς συμπληρωματικὴν ἀμοιβήν, διδομένην εἰς ἀντάλλαγμα τῶν ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐνάγοντος παρεχομένων ὑπηρεσιῶν πρὸς τὸν ἀντίδικόν του, ὑφ' ἣν καὶ μόνον περίπτωσιν ταῦτα, χαρακτῆρα μισθοῦ ἔχοντα, θὰ ἦσαν ἐκπεστέα ἐκ τοῦ λαβεῖν του διὰ τὴν παρεχομένην ἐργασίαν του (πρβλ. Α Π. 93/1934, ΕΕΝ α' 206, Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 4143/1953, ΝοΒ 1ος, 13). Ἐξ ἑτέρου δὲν εἶναι ἐκπεστέον ἐκ τοῦ τοιούτου λαβεῖν του οἱονδήποτε ἕτερον ποσόν, ὅπερ κατεβάλλετο τῷ ἐκκαλοῦντι ἐνάγοντι ἐπὶ πλέον τοῦ νομίμου μισθοῦ του (ὡσάκις ἐχορηγεῖτο κατὰ τὰ ἀνωτέρω), καθ' ὅσον τοῦτο συμβατικῶς ἐδίδετο εἰς ἀντάλλαγμα διὰ τὴν ἐντὸς τοῦ νομίμου ὡραρίου παρεχομένην ἐργασίαν του καὶ εἰς ἐξόφλησιν τοῦ δι' αὐτὴν δικαιουμένου βασικοῦ μισθοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ ἐναντι τῶν ἐνδίκων ἀπαιτήσεων.

ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ Ν. 2112 ΠΡΟΣ ΑΝΤΑΠΑΙΤΗΣΙΝ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Ἀπαιτήσεις μισθωτοῦ δι' ἀποζημίωσιν Ν. 2112 καὶ Ν. 539/1945 καὶ ἀνταπαιτήσεις ἐργοδότου ἐκ δανείου καὶ προκαταβολῶν μισθοῦ

Νόμιμος συμψηφισμός ἀποζημιώσεως Ν. 2112/1920 δι' ἀπόλυσιν μισθωτοῦ καὶ ἀποζημιώσεως Α.Ν. 539 1945 διὰ μὴ ληφθεῖσαν ἕνεκεν τῆς ἀπολύσεως ἄδειαν πρὸς ληξιπρόθεσμον ἀνταπαίτησιν τοῦ ἐργοδότου ἐκ δανείου πρὸς τὸν μισθωτὸν καὶ πρὸς προκαταβολὰς μισθοῦ.

Ἐργοδότις ἐπιχείρησις, ἀπολύσασα μισθωτὸν καὶ ὀφείλουσα εἰς αὐτὸν τὴν κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, ἀποζημίωσιν, ὡς καὶ τὴν κατ' ἄρθρον 5 § 5 τοῦ α. ν. 539/1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν» (ΕΕΔ 4, 474) (ἡ μὴ καταβολὴ τῆς τελευταίας αὐτῆς δὲν συνδέεται πρὸς τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλὰ μόνον τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112, βλέπε ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1945, ΕΕΔ 14, 502), συνεψήφισε μέρος τῶν ἀποζημιώσεων τούτων πρὸς ληξιπροθέσμους ἀνταπαιτήσεις της ἐξ ὑπολοίπου δανείου καὶ γενομένων πρὸς τὸν μισθωτὸν προκαταβολῶν μισθοῦ.

Δέχεται ἡ καταχωριζομένη δικαστικὴ ἀπόφασις καὶ τοῦτο τελεῖ ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ δεκτὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ γενόμενα (*Ι. Καποδίστριας*, ΈρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρα 664, 665, ἀριθ. 5, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16041/1955, εἰσηγητὴς *Β. Ζέππος*, ΕΕΔ 15, 366, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1097/1958, εἰσηγητὴς *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 17, 416), ὅτι αἱ ἀποζημιώσεις αὗται δὲν ἐμπίπτουν εἰς τὸ ἀσυμψήφιστον τοῦ ἄρθρου 664 Α. Κ., ἀφοῦ δὲν ἀποτελοῦν μισθὸν καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀναφέρεται μόνον εἰς τὰς ἐκ τοῦ μισθοῦ ἀπαιτήσεις.

(Σημειωτέον ὅτι προκειμένου περὶ προκαταβολῶν μισθοῦ καὶ ἂν πρόκειται περὶ ὀφειλομένου μισθοῦ νομίμως καταλογίζονται αὗται εἰς τοῦτον, ἀφοῦ ἀποτελοῦν μερικὴν καταβολὴν τοῦ μισθοῦ καὶ δὲν ἰσχύουν αἱ ἀπαγορεύσεις τοῦ ἄρθρου 664 Α.Κ., βλέπε *Κ. Καυκᾶν*, Ἔνοχ. Εἰδικόν, ὑπ' ἄρθρον 664, *Ι. Καποδίστριαν*, ΈρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρα 664, 665, ἀριθ. 11, Α.Π. 396/1951, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 10, 1162).

Παραδεκτῶς προτείνεται κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἡ ἔνστασις συμψηφισμοῦ καὶ ὅταν ἡ δι' αὐτῆς πρὸς συμψηφισμὸν ἀντιτασσομένη ἀνταπαίτησις, διὰ κυρίας ἀγωγῆς ἀσκουμένη, θὰ ὑπήγετο εἰς τὴν καθ' ὕλην ἁρμοδιότητα ἄλλου δικαστηρίου ἢ εἰς διάφορον διαδικασίαν, τοῦ δικαστηρίου δικαιουμένου παρεμπιπτόντως νὰ ἐξετάσῃ τὴν εἰς συμψηφισμὸν προβαλλομένην ἀνταπαίτησιν (*Γ. Ράμος*, ΕΕΔ 15, 353 ἐπ., Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16041/1955, εἰσηγητὴς *Β. Ζέππος*, ΕΕΔ 15, 366, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1334/1956, εἰσηγητὴς *Σ. Ράγκας*, ΕΕΔ 15, 368).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5274/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Γ. Λαμπρόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Γυφτόπουλος, Ν. Φετοκάκης

Ἡ ἐνάγουσα προσελήφθη κατὰ τὸν μῆνα Ὀκτώβριον 1949 διὰ συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, καταρτισθείσης μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου τῆς ἐναγομένης ἀνωνύμου ἑταιρείας, ὡς ὑπάλληλος καὶ εἰργάσθη ἔκτοτε παρ' αὐτῇ ὑπὸ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἰδιότητά της καὶ ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ, ἀνελθόντος τελευταίως εἰς δρχ. 1438, μέχρι τοῦ μηνὸς Ἰουνίου 1958, ὅτε ἀπελύθη, καταγγελθείσης τῆς ἄνω συμβάσεως ὑπὸ τῆς ἐναγομένης. Συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 ἐδ. ε', 3 καὶ 4 τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 ἡ ἐνάγουσα ὡς ἀποζημίωσιν ἕνεκεν ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας της ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ δρχ. 7.190 (5 × 1438), συμφώνως δὲ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 καὶ 5 § 5 τοῦ π. ν. 539/1945 αὐτὴ ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ, καθ' ἃ ἐκατέρωθεν συνομολογεῖται, δρχ. 1323, ὡς ἀποζημίωσιν ὑπολοίπου ἀδείας ἡμερολογιακοῦ ἔτους 1958, ἤτοι ἐν συνόλῳ δρχ. 8.513. Ἡ ἐναγομένη ἐναντι τοῦ ποσοῦ τούτου κατέβαλεν εἰς τὴν ἐνάγουσαν ἐκ τῶν ἀνωτέρω αἰτιῶν δρχ. 3.070, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἐκ δρχ 5.443 συνεψήφισεν εἰς ἰσόποσον χρεωστικὸν ὑπόλοιπον τῆς ἐναγούσης πρὸς αὐτήν. Πράγματι, καθ' ἃ ἐβεβαιώθη, ἡ ἐναγομένη κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταγγελίας τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐργασιακῆς συμβάσεως εἶχε κατὰ τῆς ἐναγούσης ληξιπρόθεσμον ἀνταπαίτησιν δρχ. 5.443 (ἐξ ὑπολοίπου δανείου καὶ γενομένων πρὸς αὐτὴν προκαταβολῶν, πέραν τῶν ὅσων ἐδικαιοῦτο, ἐπὶ προθέσει συμψηφισμοῦ πρὸς μελλοντικὰς καὶ νομίμους ἀξιώσεις της ἐκ τῆς ἄνω ἐργασιακῆς σχέσεως), καλύπτουσαν ἐν μέρει τὴν εἰς ταύτην ὀφειλομένην κατὰ τὰ προεκτεθέντα ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112 ἐκ δρχ. 7.190 καὶ νομίμως προτεθεῖσαν εἰς μερικὸν συμψηφισμὸν ταύτης (7.190-5.443 = 1747 + 1323 = 3070), κατ' ἄρθρον 440 ἐπ. Α.Κ., δοθέντος ὅτι ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112 δὲν εἶναι μισθὸς καὶ παραδεκτῶς ἀντιτάσσεται πρὸς συμψηφισμὸν ταύτης ληξιπρόθεσμος ἀνταπαίτησις (βλ. Πρωτ. Ἀθηνῶν 1097/1958, ΕΕΔ 17, 416 ἐπ., 17878/956 ΕΕΔ 15, 204 ἐπ., 16 41/1955, ΕΕΔ 15, 366, *Ράμου* ἐν ΕΕΔ 15, 363 ἐπ.). Προέκυψεν ὅτι ἡ ἐνάγουσα κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον ὤφειλε πρὸς

ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΙΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΤ' ΕΝΑΛΛΑΓΗΝ

Πρόσθετος αμοιβή διά νυκτερινήν έργασίαν, παραίτησις από συμβατικού μισθού

Διάρκεια έργασίας επί τοιαύτης κατ' εναλλαγήν κατά το άρθρ. 7 του Π.Δ. 27.6/4.7.1932 περί κωδικοποιήσεως των περί όκταώρου εργασίας διατάξεων, επεκταθέντος και επί των κλωστοϋφαντουργείων.— Έννοια νυκτερινής εργασίας διά προσαύξησιν αμοιβής κατά την υπ' αριθ. 18310/1946 υπουργικήν απόφασιν.—Καταβολή πέραν του μισθού επιδόματος διά ποσοτικήν και ποιοτικήν απόδοσιν εργασίας.— Δυνατή παραίτησις μισθωτού από αξιώσεως μη πηγαζούσης εκ κανόνων αναγκαστικού δικαίου, επομένως και του κατά την σύμβασιν επιδόματος παραγωγής.

Ὑπέκειτο εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ἐργασία εἰς βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν κατ' ἐναλλαγήν.

Περὶ αὐτῆς ὁρίζει τὸ ἄρθρον 7 τοῦ π.δ/γματος 27 Ἰουνίου/30 Ἰουλίου 1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων» τὰ ἑξῆς: Ὅσάκις τὸ προσωπικὸν ἐργάζεται κατ' ἐναλλαγήν, ἡ διάρκεια τῆς ἐργασίας δύναται νὰ παραταθῇ πέραν τῶν ὀκτὼ ὡρῶν κατ' ἡμέραν καὶ τῶν τεσσαράκοντα ὀκτὼ ὡρῶν καθ' ἑβδομάδα, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως ὁ μέσος ὅρος τῶν ὡρῶν τῆς ἐργασίας, ὑπολογιζόμενος ἐπὶ περιόδου τριῶν τοὐλάχιστον ἑβδομάδων, μὴ ὑπερβαίνῃ τὰς ὀκτὼ ὥρας καθ' ἡμέραν καὶ τὰς τεσσαράκοντα ὀκτὼ καθ' ἑβδομάδα.

Ὅμοία εἶναι καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 τῆς διὰ τοῦ νόμου 2269/1920 κυρωθείσης Διεθνοῦς Συμβάσεως τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως τῆς Ἐργασίας τῆς Οὐασιγκτῶνος «περὶ περιορισμοῦ τῶν ὡρῶν ἐργασίας ἐν ταῖς βιομηχανικαῖς ἐπιχειρήσεσιν εἰς ὀκτὼ καθ' ἡμέραν καὶ 48 καθ' ἑβδομάδα».

Εἰς τὴν περίπτωσιν ὁ μισθωτὸς εἰργάζετο τὴν τρίτην ἑβδομάδα ἐπὶ ἐννεάωρον καὶ θεωρήσας τὴν ὑπὲρ τὸ ὀκτάωρον παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν ὡς ὑπερωριακὴν ἐζήτησε νὰ τῷ καταβληθῇ ἡ κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 2/1956 γενικὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν (ΕΕΔ 15, 976) ἀποζημίωσις.

Ὡς ὅμως δέχεται ἡ καταχωριζομένη δικαστικὴ ἀπόφασις, ἀφοῦ ὁ μέσος ὅρος τῶν ὡρῶν ἐργασίας, ὑπολογιζόμενος ἐπὶ περιόδου τριῶν τοὐλάχιστον ἑβδομάδων, δὲν ὑπερέβαινε, κατὰ τὴν ἄνω διαταξιν, τὰς ὀκτὼ ὥρας καθ' ἡμέραν καὶ τὰς 48 καθ' ἑβδομάδα, δὲν ἠδύνατο νὰ χαρακτηρισθῇ ἡ ἐργασία του ὡς ὑπερωριακὴ καὶ νὰ ὑπάρξῃ ἀξίωσις ἀποζημιώσεως δι' αὐτήν (βλέπε καὶ τὴν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7777/1956, εἰσηγητὴς *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 15, 841, Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 1317/1958, εἰσηγητὴς *Τρ. Κοντογιαννόπουλος*, ΕΕΔ 18, 36).

Ἡ ἐπιχείρησις κατέβαλλεν εἰς τὸν μισθωτὸν ἄνευ νομικῆς ὑποχρεώσεως ἐπίδομα διὰ ποσοτικὴν καὶ ποιοτικὴν ἀπόδοσιν ἐργασίας (περὶ αὐτοῦ βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 1245).

Δέχεται ἡ ἀπόφασις, ὅτι προκειμένου περὶ τοιαύτης ἀπαιτήσεως ἐπιτρεπτῶς χωρεῖ ἡ ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ παραίτησις, ἀφοῦ δὲν πρόκειται περὶ δικαιώματος κτηθέντος δυνάμει διατάξεως ἀναγκαστικοῦ δικαίου (ὁπότε ἀπαγορεύεται ἡ παραίτησις, βλέπε *Κ. Καυκᾶν*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, ὑπὸ τὸ ἄρθρον 680 Α.Κ., *Π. Ζέπον*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, τεῦχος Γ', σελ. 394, Α.Π. 698/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 1235, νομολογία τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας ἐν ΕΕΔ 17, 907). (Περὶ παραιτήσεως ἀπὸ συμβατικοῦ μισθοῦ βλέπε Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 8027/1954, εἰσηγητὴς *Σ. Διαμαντάκος*, ΕΕΔ 13, 875).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5665/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ι. Γεωργανᾶς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Λαμπρόπουλος, Ν. Φετοκάκης

Δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου προσελήφθη τῇ 19.2.1957 ὁ ἐνάγων παρὰ τῆς ἐναγομένης ἐν τῷ ἐργοστασίῳ της κατασκευῆς τεχνητῆς μετάξης ὡς κλωστοποιὸς καὶ ὡς τοιοῦτος εἰργάσθη παρ' αὐτῇ μέχρι τῆς 13.5.1958. Τὸ ἐργοστάσιον ἦτο συνεχοῦς λειτουργίας καθ' ὁλόκληρον τὸ 24ωρον, τὸ προσωπικὸν δὲ αὐτοῦ εἰργάζετο κατ' ἐναλλαγήν, ἐναλλασσόμενον καθ' ἑβδομάδα εἰς τὰς τρεῖς καθωρισμένας φυλακὰς (βάρδιες), ἐξ ὧν ἡ πρωϊνὴ ἤρχετο ἀπὸ 7 π.μ. καὶ ἔληγε τὴν 3 μ.μ., ἡ ἀπογευματινὴ ἀπὸ 3 μ. μ. καὶ ἔληγε τὴν 10 μ.μ. καὶ ἡ νυκτερινὴ ἀπὸ 10 μ.μ. καὶ ἔληγε τὴν 7ην πρωϊνὴν τῆς ἑπομένης. Ὁ τοιοῦτος καθορισμὸς τῆς ἀπογευματινῆς καὶ νυκτερινῆς φυλακῆς, ἐξ ὧν ἡ πρώτη ἦτο ἐπταω-

---

τὴν ἐναγομένην ἐξ ὑπολοίπου δανείου ἔχοντος πρότερον καταστῇ ληξιπροθέσμου καὶ ἀπαιτητοῦ δρχ. 1.800, ὡς καὶ δρχ. 3.643 ἐκ προκαταβολῶν γενομένων πρὸς αὐτὴν ἐπὶ σκοπῷ συμψηφισμοῦ πρὸς μελλοντικὰς ἀξιώσεις της, ἐκ τῆς ὑποκειμένης ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἧς ἄλλως τε ἡ ἀπόδοσις, λυθείσης τῆς συμβάσεως ταύτης, κατέστη ἀπαιτητὴ καὶ κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ. ἕνεκεν παροχῆς δι' αἰτίαν λήξασαν. Ἐπομένως ἡ ληξιπρόθεσμος ἀνταπαίτησις τῆς ἐναγομένης ποὸς ἀπόληψιν τοῦ ὡς ἄνω συνολικοῦ ποσοῦ τῶν δρχ. 5.443 βασίμως προετάθη εἰς μερικὸν συμψηφισμὸν τῆς κατὰ τὰ προεκτεθέντα ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως.

ρου καὶ ἡ δευτέρα ἐννεαώρου διαρκείας, ἐγένετο πρὸ πολλῶν ἐτῶν τῇ αἰτήσει τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης καὶ πρὸς διευκόλυνσίν του καὶ εἰδικῶς πρὸς ἐξυπηρέτησιν τούτου διαμένοντος μακρὰν τοῦ ἐργοστασίου, οὗ ἡ μετάβασις εἰς τὴν ἐργασίαν του ἦτο δυσχερὴς κατὰ τὰς πρωϊνὰς ὥρας ἐλλείψει μέσων συγκοινωνίας. Οὕτω καὶ ὁ ἐνάγων, ἐναλλασσόμενος καθ' ἑβδομάδα ἐν ταῖς ὥραις ἐργασίας του, εἰργάζετο τὴν μίαν ἑβδομάδα ἀπὸ 7 π.μ. μέχρι 3 μ.μ., ἤτοι ἐπὶ ὀκτάωρον, τὴν δευτέραν ἀπὸ 3 - 10 μ.μ., ἤτοι ἐπὶ ἑπτάωρον, καὶ τὴν τρίτην ἀπὸ 10 μ. μ. μέχρις 7 π.μ. τῆς ἑπομένης, ἤτοι ἐπὶ ἐννεάωρον. Ἡ τοιαύτη ἐργασία του δὲν περιέχει ὑπερωριακὴν ἐργασίαν καὶ δὴ παράνομον, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ἀπὸ 27.6 - 4.7.1932 β. δ/τος «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων» οὗ ἡ ἰσχὺς ἐπεξετάθη καὶ ἐπὶ τῶν κλωστοϋφαντουργείων διὰ τοῦ ἀπὸ 28/29.4.1937 β. δ/τος «ὁσάκις τὸ προσωπικὸν ἐργάζεται κατ' ἐναλλαγήν, ἡ διάρκεια τῆς ἐργασίας δύναται νὰ παραταθῇ πέραν τῶν ὀκτὼ ὡρῶν καθ' ἡμέραν καὶ 48 καθ' ἑβδομάδα» ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως ὁ μέσος ὅρος τῶν ὡρῶν ἐργασίας, ὑπολογιζόμενος ἐπὶ περιόδου τριῶν τοὐλάχιστον ἑβδομάδων, μὴ ὑπερβαίνῃ τὰς ὀκτὼ ὥρας καθ' ἡμέραν καὶ τεσσαράκοντα ὀκτὼ καθ' ἑβδομάδα», ἐν προκειμένῳ δὲ ὁ μέσος ὅρος τῶν ὡρῶν ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος δὲν ὑπερέβαινεν, ὑπολογιζόμενος ἐπὶ περιόδου τριῶν ἑβδομάδων, τὰς ὀκτὼ ὥρας ἡμερησίως καὶ τὰς 48 καθ' ἑβδομάδα, ἐνῷ ἔτι πλέον κατεβάλλετο τῷ ἐνάγοντι ὁ ἀναλογῶν εἰς ἁπάσας τὰς ὥρας ἐργασίας του μισθός. Κατ' ἀκολουθίαν δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς οὐσίᾳ ἀβάσιμος ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ κατὰ τὴν πρώτην ἐν αὐτῇ σωρευομένην ἀγωγήν, διώκουσαν βάσει τῆς συμβάσεως, ἄλλως κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις, συμπληρωματικὸν μισθόν, ἄλλως ἀπόδοσιν πλουτισμοῦ, διὰ τὴν καθ' ὑπέρβασιν τοῦ ὀκταώρου ἐπὶ μίαν ὥραν ἐργασίαν τοῦ ἐνάγοντος καθ' ἑκάστην τρίτην ἑβδομάδα (νυκτερινὴ βάρδια), ἔτι δὲ καὶ προσαύξησιν 75 ο/ο ἐπὶ τοῦ ὡρομισθίου τῆς ὑπερωριακῆς ταύτης ἐργασίας, θεωρουμένης ἐν τῇ ἀγωγῇ ὡς παρανόμου, εἰς ἣν ὑπεχρεώθη ὁ ἐνάγων ὑπὸ τῆς ἐνανομένης, συμφώνως τῇ § 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ Α.. κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ἀριθ. 42930/8578/1956 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Περαιτέρω ρητέον, ὅτι ὡς νυκτερινὴ ἐργασία, δι' ἣν προβλέπεται προσαύξησις 25ο/ο ἐπὶ τοῦ νομίμου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου, νοεῖται κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 18310/1946 ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ὡς ἡρμηνεύθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/254/1951 ὁμοίας, ἡ ἐργασία, ἥτις παρέχεται κατὰ τὰς ὥρας ἀπὸ 10 μ. μ. μέχρις 6 π. μ. τῆς ἑπομένης ἡμέρας. Ἐν προκειμένῳ διὰ τὴν τοιαύτην νυκτερινὴν ἐργασίαν τοῦ ἐνάγοντος κατεβάλλετο αὐτῷ παρὰ τῆς ἐναγομένης ἀνελλιπῶς ἡ εἰρημένη προσαύξησις. Τοὐναντίον ἡ ἐργασία, ἥτις παρείχετο ἀπὸ τῆς 6-7 π. μ. δὲν ἦτο νυκτερινὴ ὑπὸ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἔννοιαν καὶ συνεπῶς δὲν ὠφείλετο διὰ ταύτην τοιαύτη προσαύξησις. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, διώκουσα κατὰ τὴν δευτέραν ἐν αὐτῇ σωρευομένην ἀγωγὴν προσαύξησιν καὶ διὰ τὴν μεταξὺ 6ης καὶ 7ης πρωϊνῆς ὥρας ἐργασίαν τοῦ ἐνάγοντος, δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς μὴ νόμιμος. Περαιτέρω ρητέον ὅτι οὔτε συμβατικῶς ἀνέλαβεν ἡ ἐναγομένη ἔναντι τοῦ ἐνάγοντος ὑποχρέωσιν καταβολῆς ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, οὔτε ἐκ διατάξεως τινος ὑπεῖχε τοιαύτην ὑποχρέωσιν. Κατ' ἀκολουθίαν δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ κατὰ τὴν τρίτην ἐν αὐτῇ σωρευομένην ἀγωγήν, διώκουσαν καταβολὴν ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας. Περαιτέρω ἐβεβαιώθη, ὅτι εἰς τὸν ἐνάγοντα κατεβάλλετο εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς παρὰ τῆς ἐναγομένης ἐκτὸς τοῦ συμπεφωνημένου μισθοῦ του, ὑπερβαίνοντος τὸν νόμιμον τοιοῦτον, καὶ ἐπίδομα πασαγωγῆς, οὗ ἡ καταβολὴ καὶ τὸ ποσὸν ἐξηρτῶντο κατὰ σιωπηρὰν μεταξὺ τῶν διαδίκων συμφωνίαν, καταρτισθεῖσαν διὰ τῆς ὑπὸ τοὺς κατωτέρω ὅρους προσφορᾶς ὑπὸ τῆς ἐναγομένης καὶ ἀποδοχῆς ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος, ἐκ τῆς ποσοτικῆς καὶ ποιοτικῆς ἀποδόσεως, τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς ἐναγομένης καὶ τῆς καλῆς ἢ κακῆς του συμπεριφορᾶς καὶ τῆς ἐργατικότητος καὶ τοῦ ἤθους τοῦ ἐνάγοντος. Εἰδικώτερον ἡ μὲν Διεύθυνσις τῆς ἐναγομένης καθώριζε, λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὴν ποσοτικὴν καὶ ποιοτικὴν ἀπόδοσιν ἑκάστου τμήματος καὶ τὴν οἰκονομικὴν τῆς ἐναγομένης κατάστασιν, τὸ εἰς ἕκαστον τμῆμα καταβλητέον συνολικὸν ποσόν, οἱ δὲ προϊστάμενοι τῶν τμημάτων, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὴν ποιοτικὴν καὶ ποσοτικὴν ἀπόδοσιν ἑκάστου ἐργάτου καὶ τὸ ἦθος, τὴν συμπεριφορὰν καὶ τὴν ἐργατικότητά του, καθώριζον τὸ καταβλητέον ἑκάστῳ ποσόν. Συμφώνως τῇ συμφωνίᾳ ταύτῃ καθωρίζετο καὶ κατεβάλλετο τῷ ἐνάγοντι ἀνελλιπῶς τὸ εἰρημένον ἐπίδομα παραγωγῆς κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 9.12.1957 μέχρι 13.5.1958 καὶ συνεπῶς οὐδὲν ποσὸν ὀφείλεται αὐτῷ ἐκ τοιαύτης αἰτίας. Ταῦτα πάντα ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ἐπιτρεπτῶς, ὑποκειμένης ἀξιώσεως μὴ πηγαζούσης ἐκ κανόνων ἀναγκαστικοῦ δικαίου, παρῃτήθη τῆς περὶ παραγωγικοῦ ἐπιδόματος, καταβαλλομένου ἐπὶ πλέον τοῦ νομίμου μισθοῦ, ἀξιώσεώς του ὁ ἐνάγων, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῆς ἐν τῇ ἀπὸ 13.5.1958 ἀποδείξει δηλώσεώς του, ὅτι οὐδεμίαν ἔχει ἢ διατηρεῖ κατὰ τῆς ἐναγομένης ἀξίωσιν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης. Κατ' ἀκολουθίαν δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ὡς οὐσίᾳ ἀβάσιμος ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ κατὰ τὴν τετάρτην ἐν αὐτῇ σωρευομένην ἀγωγήν, διώκουσαν καταβολὴν τοιούτου ἐπιδόματος.

ΑΛΛΑΓΗ ΩΡΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΩΣ ΑΠΟ ΑΠΟΨΕΩΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΟΡΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Δεδικασμένον έξ οριστικής καί τελεσιδίκου αποφάσεως κατ' άρθρ. 274 Πολιτικής Δικονομίας

Δημιουργία έκ τοῦ ἄρθρου 274 Πολιτ. Δικονομίας δεδικασμένου μόνον ἐκ τῆς τεμνούσης κατ' οὐσίαν τὴν διαφοράν οριστικῆς καί τελεσιδίκου αποφάσεως.— Απόρριψις ἀγωγῆς ὡς ἀορίστου.—Ἔννοια τῆς κατ' ἄρθρ. 7 Ν. 2112/1920 μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας.—Σχέσις αὐτῆς πρὸς διευθυντικὸν δικαίωμα ἐργοδότου.—Ἀλλαγὴ ὡρῶν ἀπασχολήσεως καθαριστρίας παρεχομένης κατὰ τὸ ἄπαγευμα μόνον διὰ τῆς κατανομῆς καὶ εἰς πρωϊνὰς ὥρας.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, εἶναι ἀλλαγὴ ὑπὸ ἐργοδότιδος ἐπιχειρήσεως τῶν ὡρῶν ἐργασίας καθαριστρίας, παρεχομένων κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς μόνον ὥρας, κατανεμηθεισῶν αὐτῶν καὶ εἰς πρωϊνὰς ὥρας, χωρὶς νὰ μεταβληθῇ τὸ κατὰ τὴν σύμβασιν μέγεθος αὐτῶν.

Ἡ ἐργαζομένη, θεωρήσασα τοῦτο ὡς βλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπεχώρησε τῆς ὑπηρεσίας, ἰσχυρισθεῖσα ὅτι ἐπῆλθε καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 7 νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, τὸ ὁποῖον ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ ἐργατῶν (Α.Π. 309/1950, εἰσηγητὴς *Β. Κυριακόπουλος*, ΕΕΔ 9, 516).

Οὕτω προέκυψε τὸ ζήτημα, ἂν πράγματι ἡ ἐνέργεια τῆς ἐργοδότιδος συνίστα τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 2112/1920 βλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων συμβάσεως ἐργασίας.

Ἔχει γίνει δεκτόν, ὅτι δι' ἀτομικῆς συμβάσεως δύναται ἐγκύρως νὰ συμφωνηθῇ χρόνος ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἴσος πρὸς τὸν νομίμων (*Ι. Καποδίστριας*, ΕΕΔ 6, 524, Α.Π. 58/1952, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 12, 296, Α.Π. 714/1958, εἰσηγητὴς *Α. Ροζάκης*, ΕΕΔ 17, 1190).

Ἂν τοῦτο ἔχῃ συμφωνηθῇ ρητῶς (πρβλ. Α. Π. 587/1950, εἰσηγητὴς *Ι. Ἀποστολόπουλος*, ΕΕΔ 10, 15, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1190/1957, εἰσηγητὴς *Σ. Ράγκος*, ΕΕΔ 16, 1171), βεβαίως ἡ προσθήκη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου μονομερῶς ὡρῶν ἐργασίας, πέραν τῶν συμβατικῶν, ἀποτελεῖ βλαπτικὴν μεταβολὴν ὅρου συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὸ ἄρθρον 7 νόμου 2112 (οὕτω καὶ ἡ Α. Π. 309/1950, ἔνθ' ἀνωτ.), ἀφοῦ διὰ τοῦ αὐτοῦ μισθοῦ ἀξιοῦται παροχὴ ἐργασίας εἰς μακρότερα χρονικὰ ὅρια.

Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως τῆς ἀποφάσεως ταύτης τοῦ Πρωτοδικείου δὲν ηὐξήθησαν αἱ συμβατικῶς καθωρισμέναι ὧραι ἐργασίας, ἀλλ' αἱ αὐταὶ κατενεμήθησαν μεταξὺ τῆς πρωΐας καὶ τοῦ ἀπογεύματος.

Δεδομένου ὅτι κατὰ τὴν σαφῆ διάταξιν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112 πρέπει νὰ ἀποδεικνύηται ποία ὑλικὴ ἢ ἠθικὴ βλάβη ἐπέρχεται εἰς τὸν μισθωτόν (πρβλ. Α. Π. 365/1956, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 15, 628, πρὸς ἣν συνεφώνησε καὶ ἡ Α.Π. 14/1957, εἰσηγητὴς *Π. Τζαννετάκης*, ΕΕΔ 16, 138), ἂν τοῦτο ἀποδεικνύηται δὲν ἰσχύει ἡ ἀναγνώρισις τοῦ διευθυντικοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου (περὶ αὐτοῦ *Π. Κ. Βεργοπούλου*, Παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ διευθυντικοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου, ΕΕΔ 15, 817, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 71, Α. Π. 109/1956, εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 15, 356), ἵνα ἀναιρεθῇ τὸ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ, ἀφοῦ τοῦτο δὲν ἐξικνεῖται μέχρι μεταβολῆς ἐπὶ τὰ χείρω ρητῶς συμφωνηθέντων ὅρων συμβάσεως ἐργασίας.

Ἀλλ' εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου δὲν ἀπεδείχθη εἰς τί συνίστατο ἡ βλάβη τῆς ἐργαζομένης (πρβλ. τὴν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 612/1949, εἰσηγητὴς *Α. Καλλέργης*, ΕΕΔ 8, 280, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5204/1948, Πρωτοδίκης *Γ. Κορκάρης*, ΕΕΔ 7, 769, τῶν ὁποίων θέμα ὑπῆρξε τὸ αὐτό, ὡς τὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 15185/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Γ. Καραμάνος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Γ. Κασίμης*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Χ. Χατζῆς, Ι. Παπαδάκος

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 274 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ὁριζούσης ὅτι «τελεσιδικία ὑπάρχει τότε μόνον ὅταν περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων, κατὰ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα, πρόκειται νὰ ζητηθῇ τὸ αὐτὸ δίκαιον εἰς νέαν δίκην», σαφῶς προκύπτει, ὅτι δεδικασμένον, κωλῦον, κατ' ἄρθρον 273 § 3 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, τὴν ἐκ νέου ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου ἔρευναν τῆς ὑποθέσεως, δημιουργεῖται μόνον ἐκ τῆς κατ' οὐσίαν τεμνούσης τὴν διαφορὰν ἀποφάσεως καὶ οὐχὶ ἐκ τῆς κατὰ τύπον, λόγῳ π.χ. ἀοριστίας, ἀναρμοδιότητος, ἀπαραδέκτου κ.λ.π. ἀπορριψάσης τὴν ἀγωγήν, ἄνευ περαιτέρω οὐσιαστικῆς ἐρεύνης ταύτης (βλ. Α.Π. 11/1952, ΕΕΝ ΙΘ', σελ. 300, 73/1946, ΕΕΝ ΙΓ', σελ. 227, *Οἰκονομίδου - Λιβαδᾶ*, Πολιτ. Δικονομία § 89, σημ. 7).

Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἐπικαλουμένης καὶ ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ προσκομιζομένης ὑπ' ἀριθ. 5304/1957 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΧΟΔ/1912 δικάζοντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, διὰ ταύτης ἀπερρίφθη ἀγωνὴ τῆς ἤδη ἐκκαλούσης, τὰ αὐτὰ ὡς καὶ ἡ ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη περιέχουσα αἰτήματα, κυρίως ὡς ἀόριστος, ἅτε μὴ ἐκτιθεμένου

ἐν αὐτῇ τοῦ ἐννόμου συμφέροντος τῆς ἐναγούσης πρὸς ἔγερσίν της, κατ' ἐπάλληλον δὲ αἰτιολογίαν ὡς ἀπαράδεκτος, ἅτε ἐγερθεῖσα μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 τασσομένης τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας. Ἡ ἀπόφασις αὕτη, ἀπὸ τῆς ἀσκήσεως ἐφέσεως, κατὰ τῆς ὁποίας παραιτεῖται διὰ τῶν προτάσεών της τῆς προκειμένης δίκης ἡ ἤδη ἐκκαλοῦσα, δὲν δημιουργεῖ δεδικασμένον κωλῦον τὴν ἔρευναν τῆς ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου ἀγομένης νέας ἀγωγῆς τῆς ἐκκαλούσης τὸ αὐτὸ ἔχούσης περιεχόμενον, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπόρριψις τῆς προμνησθείσης τοιαύτης ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὡς ἀορίστου, γεγονὸς ὅπερ προεχόντως ἐτύγχανεν ἐρευνητέον (ἡ ἐπέκτασις τῆς ἐρεύνης τῆς ἐκκαλουμένης καὶ ἐπὶ τοῦ ἀπαραδέκτου λόγῳ ἐκπροθέσμου ἀσκήσεως αὐτῆς, ὅλως ἀλυσιτελῶς γενομένη, δὲν μεταβάλλει τὸν λόγον ἀπορρίψεως τῆς ἀγωγῆς) δὲν ἐγένετο μετ' οὐσιαστικὴν ἔρευναν τῆς διαφορᾶς, ἀλλὰ διὰ λόγον τυπικόν. Κατ' ἀκολουθίαν ἀβάσιμος ἐλέγχεται ἡ περὶ δεδικασμένου, ἀπορρέοντος ἐκ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως, ἔνστασις τῆς ἐφεσιβλήτου.

Ἡ ἤδη ἐκκαλοῦσα ἐνάγουσα δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἤδη ἐφεσιβλήτου ἐναγομένης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «*» τὴν 17ην Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1948, ἵνα παράσχῃ αὐτῇ τὰς ὑπηρεσίας της ὡς καθαριότρια ἐπὶ χρόνον μὴ ὡρισμένον. Δυνάμει τῆς συμβάσεως ταύτης ἡ ἐνάγουσα παρέσχεν ἐργασίαν ἀπὸ τῆς κατὰ τὰ ἄνω προσλήψεώς της ἐπὶ χρονικὸν διάστημα, καθ' ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν οὐχὶ ἔλασσον τοῦ τετραώρου, καθ' ἃ καὶ ἡ ἰδία συνομολογεῖ ἐν τῇ ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀγωγῇ της. Κατὰ μῆνα Νοέμβριον τοῦ ἔτους 1955 προσεβλήθη ἐκ θερματικῆς νόσου τῶν χειρῶν της (ἐκζέματος), συνεπείᾳ τῆς ὁποίας ἐκωλύθη νὰ παράσχῃ τὰς ὑπηρεσίας της κατὰ διάφορα μετὰ τὸν Νοέμβριον 1955 χρονικὰ διαστήματα, τὸ τελευταῖον τῶν ὁποίων ἤρξατο τὴν 20 Ἰουλίου τοῦ ἔτους 1956 καὶ ἔληξε τὴν 29 Ἰουλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Τὴν 11ην Ἰουνίου 1956 ἡ ἐναγομένη καθώρισε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2108/1940 ἐντολῆς τοῦ τμήματος προσωπικοῦ της τὰς ὥρας ἐργασίας τῶν καθαριστριῶν της συμφώνως πρὸς τὰς ὑποδείξεις τῶν Ὑποκαταστημάτων της καὶ δὴ τοῦ Ὑποκαταστήματος τῆς συνοικίας Πλάκας Ἀθηνῶν εἰς 4-4 1/2 ὥρας, κατανεμομένας εἰς 2-2 1/2 ὥρας καθ' ἑκάστην πρωΐαν καὶ 2 περίπου ὥρας καθ' ἕκαστον ἀπόγευμα τῶν ἐργασίμων ἡμερῶν. Εἰς τὸν τοιοῦτον καθορισμὸν τῶν ὡρῶν ἐργασίας τῆς ἐναγούσης ἀντετάχθη ἡ ἐνάγουσα καὶ ἰσχυριζομένη ὅτι ἀδυνατεῖ νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας της κατὰ τὰς πρωϊνὰς ὥρας ἠρνήθη νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὴν ἐκ τῆς ὡς ἄνω ἐντολῆς τῆς ἐναγομένης προκύπτουσαν ὑποχρέωσίν της πρὸς παροχὴν ἐργασίας κατὰ τὰς πρωϊνὰς ὥρας καὶ τὴν 13ην Ἰουλίου 1956 ἀπεχώρησεν αἰκειοθελῶς τῆς ὑπηρεσίας τῆς ἐναγομένης, ἥτις κατ' αἴτησίν της τῇ κατέβαλεν ὡς δῶρον τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 1700.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112/1920 «πᾶσα μονομερὴς μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, βλάπτουσα τὸν ὑπάλληλον, θεωρεῖται ὡς καταγγελία ταύτης, δι' ἣν ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου». Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς συνάγεται, ὅτι τότε μόνον ἡ μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως θεωρεῖται, πλάσματι τοῦ νόμου (βλ. *Ἀλ. Σακελλαρόπουλον*, Ἡ μονομερὴς βλαπτικὴ μεταβολή), ὡς καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἐφ' ὅσον 1) ἐγένετο μονομερῶς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καὶ 2) εἶναι βλαπτικὴ διὰ τὸν ὑπάλληλον. Ἄνευ τῆς συνδρομῆς καὶ τοῦ δευτέρου τούτου ὅρου ἡ μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως καὶ μονομερῶς γενομένη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, εἰς τρόπον ὥστε ὁ μὴ βλαπτόμενος μισθωτός, μὴ ἀποδεχόμενος ταύτην καὶ ἀποχωρῶν τῆς ὑπηρεσίας νὰ θεωρῆται οὗτος καταγγείλας τὴν ἐργασιακὴν σύμβασιν. Ἀντίθετος ἐκδοχὴ θὰ ἦγεν εἰς ὑπέρμετρον περιορισμὸν τοῦ διευθυντικοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου καὶ θὰ ὑπερηκόντιζε τὸν διὰ τῆς προμνησθείσης διατάξεως ἐπιδιωκόμενον σκοπόν, τῆς προστασίας δηλονότι τοῦ μισθωτοῦ ἐξ αὐθαιρέτων καὶ ἀσυμφόρων δι' αὐτόν, ἀπό τε ὑλικῆς καὶ ἠθικῆς ἀπόψεως, μεταβολῶν ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου τῶν ὅρων τῆς ἐργασιακῆς του συμβάσεως. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ὁ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τυχὸν διάφορος καθορισμὸς τῶν χρονικῶν διαστημάτων τῆς ἐργασίμου ἡμέρας, καθ' ἃ δέον νὰ παρέχηται ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἡ τῆς αὐτῆς, ὡς καὶ πρότερον, διαρκείας ἐργασία τούτου ἐντὸς πάντως τοῦ νομίμου ὡραρίου, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς βλαπτικὴ διὰ τὸν μισθωτὸν μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς ἐργασιακῆς του συμβάσεως, εἰς τρόπον ὥστε ἡ μὴ συμμόρφωσις τοῦ μισθωτοῦ πρὸς τὸν καθορισμὸν τούτου καὶ ἡ συνεπείᾳ ταύτης ἀποχώρησίς του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας δὲν θεωρεῖται, κατ' ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐνέχουσα τὴν ἔννοιαν τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ταύτης ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου. Προκύπτοντος ὄθεν ὅτι ἡ ἐναγομένη, χωρὶς νὰ ἐπαυξήσῃ τὰς ὥρας ἀπασχολήσεως τῆς ἐναγούσης, καθώρισε διαφόρως ἢ πρότερον τὰ χρονικὰ διαστήματα παροχῆς ὑπὸ ταύτης ἐντὸς ἑκάστης ἐργασίμου ἡμέρας τῶν συμφωνηθεισῶν ὑπηρεσιῶν της ὡς καθαριστρίας καὶ ὅτι ἡ τελευταία αὕτη, μὴ συμφωνοῦσα πρὸς τὸν καθορισμὸν τοῦτον, ἀλλ' ἐπιθυμοῦσα νὰ παρέχῃ τὰς ὑπηρεσίας της μόνον εἰς χρονικὸν διάστημα τῆς ἐκλογῆς της, ἤτοι κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας, ἀπεχώρησε τῆς ὑπηρεσίας τῆς ἐναγομένης ἐν μὴ ἀποδοχῇ ὑπὸ τῆς τελευταίας τῆς ἐπιθυμίας της ταύτης, οὐδεμία, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, βλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἔλαβε χώραν, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἀποχώρησις ταύτης ἐκ τῆς ὑπηρεσίας νὰ ἐγένετο συνεπείᾳ τῆς μεταβολῆς ταύτης, ἥτις δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς μονομερὴς ἐκ μέρους αὐτῆς καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως. Τὰ ὑποστηριζόμενα ὑπὸ τῆς ἐναγούσης καὶ τῆς μάρτυρός της περὶ αὐξήσεως τῶν ὡρῶν ἐργασίας της ἀπὸ 4 εἰς 7 ἡμερησίως ἐλέγχονται

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

ΣΧΕΣΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΩΝΥΜΟΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑΝ

Καθορισμός μισθοῦ ὡς ὑπαλλήλου ἐπί ἑταιρείας ὑπό ἀναγκαστικήν διαχείρισιν

Δυνατή συνύπαρξις παρά συμβούλῳ Ἀνωνύμου Ἑταιρείας καί τῆς ἰδιότητος τοῦ ὑπαλλήλου, τεχνικοῦ ἤ ἐμπορικοῦ διευθυντοῦ αὐτῆς, ἐπί ἐξαρτήσει.— Προϋπόθεσις τοῦ δικαιώματος τοῦ συμβούλου ἀμοιβῆς διά τήν ὡς ὑπαλλήλου παροχήν τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ ἡ ἀναγνώρισις καί ἔγκρισις δι' εἰδικῆς ἀποφάσεως τῆς τακτικῆς γενικῆς συνελεύσεως, μή καθοριζομένου τοῦ ποσοῦ τῆς ἀμοιβῆς ὑπό τοῦ καταστατικοῦ, κατά τό ἄρθρον 24 Νόμου 2190/1920.— Ἀνεφάρμοστον ὅμως αὐτοῦ ἐπί Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὑπό ἀναγκαστικήν διαχείρισιν, τοῦ ὕψους τοῦ μισθοῦ προσδιοριζομένου κατά τήν μεταξύ αὐτοῦ καί τοῦ ἀναγκαστικοῦ διαχειριστοῦ συμφωνίαν καί ταύτης ἐλλειπούσης κάταβαλλομένου τοῦ εἰθισμένου μισθοῦ.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ὑπῆρξε παροχή ἐργασίας ὑπό μέλους Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ἀνωνύμου Ἑταιρείας.

Ἡ ἀπόφασις κατά τά ἐν τῇ θεωρίᾳ καί νομολογίᾳ δεκτά γενόμενα (*Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, β' ἔκδ., σελ. 397, *Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ, Εἰσαγωγή ἄρθρων 648 - 680, ἀριθ. 118 ἑπ., *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Κοινωνικαί Ἀσφαλίσεις, ἔκδ. 1955, σελ. 74 ἑπ., Α.Π. 432/1953, εἰσηγητής *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 12, 884, Ἔφετ. Ἀθηνῶν 237/1941, εἰσηγητής *Β. Λιάρης*, ΕΕΔ 1, 213, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 7294/1945, Πρωτοδίκης *Ν. Πιέρρος*, ΕΕΔ 6, 50, Πρωτοδίκου Πατρῶν 372/1957, Πρωτοδίκης *Ι. Ρετσούλης*, ΕΕΔ 17, 919), δέχεται, ὅτι παραλλήλως πρός τήν συνδέουσαν τήν Ἀνώνυμον Ἑταιρείαν μετά τοῦ μέλους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς σχέσιν (ἡ ὁποία μετά τόν Α.Κ. ἂν μέν εἶναι ἄμισθος εἶναι ἡ τῆς ἐντολῆς, ἂν δέ ἔμμισθος ἡ τῆς μισθώσεως τῶν ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν, βλέπε περί αὐτοῦ *Ι. Καποδίστριαν*, ἔνθ' ἀνωτ., ἀριθ. 118, ἔνθα καί λοιπαί παραπομπαί, οὕτω καί ἡ Πρωτοδίκου Πατρῶν 372/1957, ἔνθ' ἀνωτ.) δύναται νά ὑπάρξῃ καί σχέσις συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ὡς ὑπῆρξεν εἰς τήν περίπτωσιν.

Σχετικῶς πρός τόν καθορισμόν τοῦ μισθοῦ κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 24 § 2 τοῦ νόμου 2190/1920 «περί ἀνωνύμων ἑταιρειῶν» πᾶσα μή καθοριζομένη ἐξ οἱουδήποτε λόγου εἰς σύμβουλον ἀμοιβή ἤ ἀποζημίωσις θεωρεῖται βαρύνουσα τήν ἑταιρείαν μόνον ἐάν ἐγκριθῇ δι' εἰδικῆς ἀποφάσεως τῆς τακτικῆς γενικῆς συνελεύσεως, ἑπομένως καί ὁ μισθός τοῦ ἐν ἐξηρτημένῃ ἐργασίᾳ τελοῦντος συμβούλου (βλέπε Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5053/1953, ἐν ᾗ καί λοιπαί παραπομπαί εἰς θεωρίαν καί νομολογίαν, εἰσηγητής *Ε. Καψάλης*, ΕΕΔ 12, 960).

Ἀφοῦ ὅμως κατά τό ὑπό τοῦ νόμου 2810/1954 προστεθέν ἄρθρον 997 Γ' τῆς Πολ. Δικονομίας ἀπό τῆς κοινοποιήσεως εἰς τόν ὀφειλέτην τῆς ἀποφάσεως, διά τῆς ὁποίας ἐπιβάλλεται εἰς τοῦτον ἀναγκαστική διαχείρισις τῆς ἐπιχειρήσεώς του, στερεῖται οὗτος πλέον τῆς διαχειρίσεως αὐτῆς καί ἐκπροσωπεῖται ἔκτοτε, πρός τοῖς ἄλλοις, καί διά τήν ἐπί δικαστηρίου παράστασιν ὡς ἐνάγων καί ἐναγόμενος ὑπό μόνου τοῦ διαχειριστοῦ (Α. Π. 682/1955, εἰσηγητής *Κ. Σούρλος*, ΕΕΔ 15, 77, βλέπε καί Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 14057/1957, εἰσηγητής *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 17, 85), δέχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου, ὅτι ὁ προσδιορισμός τοῦ μισθοῦ

ἀβάσιμα καί ὡς ἀντιτιθέμενα εἰς ἐπισήμους ἐγγράφους ἐντολάς τῆς ἐναγομένης, κοινοποιηθείσας ἀπ' εὐθείας εἰς τήν ἐνάγουσαν, ταῦτα δέ ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι καί αὐτή ἔτι ἡ ὑπό τῆς ἐναγομένης, ἀνεχομένης πρότερον τήν ὑπό τῆς ἐναγούσης παροχήν ἐργασίας καθ' ἡμέραν ἐπί χρόνον κατώτερον τοῦ νομίμου ὡραρίου, συμφωνία περί παροχῆς οὕτω ἠλαττωμένης ἐργασίας οὐδαμόθεν ἐβεβαιώθη (οὐδ' ἡ ἐνάγουσα ἐπικαλεῖται τοιαύτην ἀξίωσιν περί παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν της κατά πλήρες νόμιμον ὡράριον) δέν συνιστᾷ βλαπτικήν μεταβολήν τῶν ὅρων τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως (βλ. Α. Π. 587/1950, Θέμ. ΞΘ' σελ. 35). Τούτων οὕτως ἐχόντων ἡ ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγή, διώκουσα ὅπως ἀναγνωρισθῇ δικαστικῶς, ὅτι ἡ κατά τήν 14.6.1956 γενομένη ἐπί τά χείρω μεταβολή τῶν ὅρων τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως δι' ὀξήσεως τῶν ὡρῶν ἐργασίας της ἀποτελεῖ μερικήν δι' αὐτήν μεταβολήν, μή γενομένη δέ ὑπό ταύτης ἀποδεκτή ἀποτελεῖ καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἀβάσιμος ἐλέγχεται καί ἀπορριπτέα. Οὕτω καί ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀποφανθεῖσα καί τῷ λόγῳ τούτῳ κυρίως ἀπορρίψασα τήν κρινομένην ἀγωγήν, ὀρθῶς ἐξετίμησε τά ἐκ τῶν ἀποδείξεων προκύψαντα πραγματικά περιστατικά καί ὀρθῶς ἐφήρμοσεν ἐπ' αὐτῶν τάς προπαρατεθείσας διατάξεις, ὁ δέ ἐπί ἀντιθέτου προϋποθέσεως ἐρειδόμενος λόγος ἐφέσεως ἀβάσιμος ἐλέγχεται καί ὡς ἐκ τούτου ἀπορριπτέος κρίνεται.

σθοῦ τοῦ συμβούλου ὡς ὑπαλλήλου γίνεται κατὰ συμφωνίαν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀναγκαστικοῦ διαχειριστοῦ.

Ἂν δὲν ὑπάρξῃ τοιαύτη συμφωνία καὶ δὲν ὑπάρχῃ εἰς τὸ θέμα ρύθμισις διὰ κανονιστικῆς πράξεως, τίθεται θέμα ἀποδείξεως ποῖος ὁ εἰθισμένος μισθὸς κατ' ἄρθρον 653 Α.Κ.

(Ὁμοία ἀκριβῶς εἰς τὸ θέμα εἶναι καὶ ἡ νεωτέρα ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς Ἐφετείου, ἡ ὑπ' ἀριθ. 15186/1958 (εἰσηγητὴς *Σ. Καραθανάσης*, ἀδημοσίευτος).

(Σημειοῦται ὅτι, προκειμένου περὶ συμβάσεως μισθώσεως ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν, εἰς ἣν τελεῖ ὁ σύμβουλος, μὴ ἀποδεικνυομένης ἐξαρτήσεως αὐτοῦ, αἱ ἐξ αὐτῆς διαφοραὶ δὲν εἰσάγονται πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Πρωτοδίκου Πατρῶν 372/1957, ἔνθ' ἀνωτ.).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 12346/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Γ. Καραμάνος*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Κ. Ἀτσάλης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Σιώρης, Δ. Παπαδημητρίου

Κατὰ τὸ ἄρθρον 24 τοῦ νόμου 2190/1920 «περὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν» οἱ διοικητικοὶ σύμβουλοι τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας δικαιοῦνται ἀμοιβῆς, καθοριζομένης εἴτε διὰ συμμετοχῆς ἐπὶ τῶν κερδῶν τῆς Ἑταιρείας, εἴτε διὰ σταθεροῦ ποσοῦ, πᾶσα δὲ ἄλλη μὴ καθοριζομένη κατὰ ποσὸν ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ, χορηγουμένη δὲ ἐξ οἱουδήποτε λόγου εἰς τὸν σύμβουλον ἀμοιβὴ ἢ ἀποζημίωσις θεωρεῖται βαρύνουσα τὴν Ἑταιρείαν μόνον ἐὰν ἐγκριθῇ δι' εἰδικῆς ἀποφάσεως τῆς τακτικῆς γενικῆς συνελεύσεως.

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης ναὶ μὲν προκύπτει σαφῶς, ὅτι καὶ καθ' ἣν περίπτωσιν τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας λαμβάνουσιν ἀμοιβήν τινα διὰ τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων ἐκπροσωπήσεως καὶ διοικήσεως αὐτῆς ἡ συνδέουσα ταῦτα πρὸς τὴν Ἑταιρείαν σχέσις εἶναι ἡ τῆς ἐμμίσθου ἐντολῆς καὶ οὐχὶ ἡ τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας (*Ἀναστασιάδου*, Ἐμπορικὸν Δίκαιον §§ 119 καὶ 121), πλὴν οὐδόλως ἀποκλείεται νὰ συνυπάρξῃ παρὰ τῷ συμβούλῳ Ἀνωνύμου Ἑταιρείας καὶ ἡ ἰδιότης τοῦ ὑπαλλήλου, ὅταν οὗτος εἶναι τεχνικὸς ἢ ἐμπορικὸς διευθυντὴς ταύτης ἐπ' ἀμοιβῇ καὶ ἐξαρτήσει (*Ἀναστασιάδου*, ἔνθ' ἀνωτ., *Καραβᾶ*, Ἐγχειρίδιον Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, ἀριθ. 477, *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχ. ὑπ' ἄρθρ. 648, σελ. 275, Ἐφ. Ἀθηνῶν 237/1941, ΕΕΔ 1, 213, Προέδρου Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν 1409/1941, ΕΕΔ 1, 504), τὴν δὲ ὑπηρεσίαν του ταύτην παρέχει κατὰ κύριον ἐπάγγελμα (Α. Π. 432/1955, ΕΕΔ 12, 884). Διὰ νὰ δικαιοῦται ὅμως ὁ σύμβουλος Ἀνωνύμου Ἑταιρείας τῆς χορηγουμένης εἰς αὐτὸν ἀμοιβῆς διὰ τὴν ὡς ὑπαλλήλου παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του πρὸς ταύτην, δέον ἡ ἀμοιβή του νὰ ἔχῃ ἀναγνωρισθῇ καὶ ἐγκριθῇ δι' εἰδικῆς ἀποφάσεως τῆς τακτικῆς γενικῆς συνελεύσεως, ἐφ' ὅσον δὲν καθορίζεται τὸ ποσὸν αὐτῆς ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας (*Θ. Πετιμεζᾶ*, Ἐμπορικὸν Δίκαιον, τεῦχος Β' § 107, σελ. 159, σημ. 2, Α. Π. 150/1935 Θέμ. ΜΣΤ' 928, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 361/1939, ΕΕΝ στ' 267, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5053/1953, ΕΕΔ 12, 960). Προκειμένης ὅμως Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, τελούσης κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2810/1954 ὑπὸ ἀναγκαστικὴν διαχείρισιν, περιπτώσεις νομίμου συγκλήσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μετόχων της καὶ λήψεως ὑπ' αὐτῆς ἀποφάσεως ἐπὶ οἱουδήποτε ζητήματος σχετιζομένου πρὸς τὴν διαχείρισιν καὶ τὴν ἐν γένει διοίκησιν τῆς ἐπιχειρήσεώς της, εἰς ἣν διοίκησιν ὑπάγεται καὶ ὁ προσδιορισμὸς τῆς μισθοδοσίας τοῦ ὑπηρετοῦντος ὡς ὑπαλλήλου συμβούλου της, δὲν ὑφίσταται, δεδομένου ὅτι κατὰ τὰ ἄρθρα 997 Γ καὶ ἑπόμενα τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἡ ὅλη διαχείρισις καὶ διοίκησις αὐτῆς ἀνήκει πλέον εἰς τὸν διοριζόμενον ἀναγκαστικὸν διαχειριστήν, ὅστις εἶναι καὶ ὁ μόνος ἐκπρόσωπος τῆς Ἑταιρείας ταύτης ἐν τῇ διοικήσει καὶ διαχειρίσει τῆς ἐπιχειρήσεώς της καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀνεφάρμοστος τυγχάνει ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 24 § 2 τοῦ νόμου 2190/1920 περὶ προσδιορισμοῦ τῆς μὴ προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ κατὰ ποσὸν ὑπαλληλικῆς μισθοδοσίας τοῦ ὡς ὑπαλλήλου ἐργαζομένου συμβούλου τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ταύτης. Ἐκ μόνης τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως καὶ τῆς εἰς ἐκτέλεσιν αὐτῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ συμβούλου τούτου γίκτεται ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ τούτου πρὸς ἀπόληψιν τοῦ μισθοῦ του, τὸ ὕψος τοῦ ὁποίου προσδιορίζεται ἐκ τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀναγκαστικοῦ διαχειριστοῦ σχετικῆς συμφωνίας καὶ ταύτης ἐλλειπούσης ἐκ τοῦ εἰθισμένου μισθοῦ, οἷος εἶναι ὁ νόμιμος, προκειμένου περὶ μισθωτοῦ τοῦ ὁποίου αἱ ἀποδοχαὶ προβλέπονται ὑπὸ τεθεσπισμένων διατάξεων (*Καποδίστριας*, ἐν ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 21, Α. Π. 638/1952, ΕΕΔ 12, 91) (ἄρθρον 653 ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰ ἄρθρα 371 καὶ 379 Α. Κ.).

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΝΟΜΙΜΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Κῦρος συμφωνίας περὶ καταβολῆς παγίου μισθοῦ μετὰ μείωσιν ὡρῶν ἀπασχολήσεως

Καθιερουμένη ἐκ τοῦ ἄρθρου 361 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀρχὴ τῆς ἐλευθερίας τῶν συμβάσεων.—Συμφωνία μεταξὺ ἐργοδοτρίας καὶ μισθωτοῦ περὶ καταβολῆς ἐφεξῆς καὶ παγίως ὡρισμένου μισθοῦ, μὴ οὔσης ὑποχρέου τῆς ἐργαζομένης πρὸς ἀπασχόλησιν κατὰ πλῆρες ὡράριον, ἀνταποκρινομένου πάντως τοῦ καταβαλλομένου μισθοῦ πρὸς τὰς ὥρας ἀπασχολήσεως ἐν σχέσει πρὸς τὸν κεκανονισμένον μισθόν.—Κῦρος συμφωνίας.

Ἔχει ἤδη παγίως νομολογηθῆ (Α. Π. 53/1953, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 12, 296, Α. Π. 714/1958, εἰσηγητὴς *Α. Ροζάκης*, ΕΕΔ 17, 1190, νομολογία τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 12, 295), ὅτι ὁ νόμιμος μισθὸς ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸν νόμιμον, κατὰ περίπτωσιν, χρόνον ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ὁ ὁποῖος δύναται ἐγκύρως νὰ συμφωνήσῃ μετὰ τοῦ ἐργοδότου, ὅτι θὰ ἐργάζηται ὀλιγωτέρας ὥρας τῶν νομίμων, ἀμειβομένου διὰ τοῦ ἀναλόγου πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἀπασχολήσεως αὐτοῦ μισθοῦ, ἂν δὲν ὑπάρξῃ εἰδικὴ συμφωνία περὶ καταβολῆς τοῦ αὐτοῦ ἢ μείζονος μισθοῦ, ἡ ὁποία συμφωνία εἶναι ἔγκυρος (ἄρθρον 680 Α.Κ., ἄρθρον 3 νόμου 3239/1955 «περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας», ΕΕΔ 17, 207, ἄρθρον 25 τοῦ αὐτοῦ νόμου, καθ' ὃ ἡ ἀπόληψις μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ἀνωτέρου τοῦ διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἀποφάσεων διαιτησίας ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθορισθέντος ἢ συμφωνία περὶ τοιαύτης ἀπολήψεως δὲν ἀπαγορεύεται, βλέπε καὶ τὰς ἄνω ἀρεοπαγιτικὰς ἀποφάσεις).

Ἀφοῦ λοιπόν, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, συνεφωνήθη μεταξὺ ἐργοδοτρίας καὶ μισθωτοῦ νὰ μὴ παρέχηται κανονικῶς καὶ ἐπὶ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασία, ὁ δὲ λαμβανόμενος μισθὸς ἀντεστοίχει, ὡς δέχεται ἡ ἀποφασις, εἰς τὴν οὕτω παρεχομένην ἐργασίαν, δὲν προέκυπτε θέμα προσαρμογῆς τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν δι' ἐργασίαν κατὰ πλήρη χρονικὰ ὅρια ἀντιστοιχοῦντα νόμιμον μισθόν, οὔτε καὶ παρεχῆς «δώρων» διὰ τὰς ἑορτὰς βάσει τοῦ τοιούτου πλήρους μισθοῦ (πρβλ. ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον Α. Π. 611/1956, εἰσηγητὴς *Α. Ροζάκης*, ΕΕΔ 16, 164).

Ὑπομιμνήσκεται πάντως ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 13 § 7 τοῦ ν. δ. 2961/1954 (ΕΕΔ 13, 943), καθ' ἣν ὁ ἐργοδότης καὶ ὁ μισθωτὸς δύνανται εἴτε κατὰ τὴν σύστασιν τῆς σχέσεως ἐργασίας, εἴτε διαρκούσης ταύτης, νὰ συμφωνήσωσιν ἐγγράφως πάσης μορφῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίαν, καθορίζοντες καὶ τὴν ἀνάλογον μισθοδοσίαν βάσει τῶν ἑκάστοτε ἰσχυόντων ἡμερομισθίων ἢ μισθῶν (περὶ τῆς διατάξεως βλέπε εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν, ΕΕΔ 13, 953, α' στήλη).

Τί ἐννοεῖται ὡς ἐκ περιτροπῆς ἐργασία, τὸν ὁρισμὸν τῆς ὁποίας δὲν δίδει τὸ ν. δ. 2961/1954, ἀνευρίσκεται εἰς τὸν παλαιὸν ἐφαρμοσθέντα νόμον 2000/1939.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 αὐτοῦ ἡ ἐκ περιτροπῆς ἐργασία δύναται νὰ συνίσταται εἴτε εἰς τὸν περιορισμὸν τῶν ὡρῶν ἡμερησίας ἐργασίας τῶν μισθωτῶν, εἴτε εἰς τὸν καθορισμὸν ἀνωτάτου ἀριθμοῦ ἡμερομισθίων, ἅτινα θὰ δύναται νὰ πραγματοποιῇ ἕκαστος μισθωτὸς καθ' ἑβδομάδα, κατὰ μῆνα ἢ ἄλλην χρονικὴν περίοδον.

Πρόκειται περὶ μερικῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ (βλέπε *Ι. Ζάρρα*, Ἀνεργία καὶ ἐκ περιτροπῆς ἐργασία, ἔκδ. 1940, σελ. 241, 141).

Ὁ νόμος ὅμως ἀπῄτησε ρητῶς τὴν ἔγγραφον συμφωνίαν, ἄλλως ἐπέρχεται ἀκυρότης αὐτῆς.

Πρωτοδίκου Πειραιῶς 1065/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Γ. Κώνστας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Καΐρης, Γ. Πανιταΐδης

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, διώκουσα τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἐναγομένης, μεθ' ἧς ἡ ἐνάγουσα συνεδέετο ἀπὸ τῆς 4.11.1954 μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. διὰ συμβάσεως ἐργασίας ὡς πωλήτρια τοῦ ἐνταῦθα καταστήματός της, εἰς τὴν πληρωμὴν καθυστερουμένης διαφορᾶς ὑπ' ἔλαττον ἀποδοχῶν της (ἐλάμβανε μηνιαίως μόνον δρχ. 500 ἢ 600) καὶ τοιαύτης τῶν δώρων ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ὡς καὶ τῶν μισθῶν της τῶν μηνῶν Ἰουνίου - Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ., ἐρευνητέα ἀποβαίνει ὡς πρὸς τὸ νόμῳ καὶ οὐσίᾳ βάσιμον αὐτῆς.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 361 Α. Κ. καθιεροῦται παρ' ἡμῖν ἡ ἀρχὴ τῆς ἐλευθερίας τῶν συμβάσεων, δυνάμει τῆς ὁποίας οἱ συμβαλλόμενοι ἔχουν τὸ δικαίωμα πρὸς ρύθμισιν τῶν ἰδίων αὐτῶν συμφερόντων καὶ τὴν ἐπιδίωξιν ἰδιοτελῶν σκοπῶν ἀκωλύτως νὰ χωρήσουν ἢ μὴ εἰς τὴν κατάρτισιν συμβάσεως οἱουδήποτε περιεχομένου, τῆς τοιαύτης συμβάσεως μὴ ἀντικειμένης, ἐννοεῖται, εἰς κανόνας δημοσίας τάξεως, τὰ χρηστὰ ἤθη ἢ τὸν νόμον, οὔσης ὑποχρεωτικῆς διὰ τοὺς συμβληθέντας (Ε. Α. 2232/1955, ΕΕΝ κβ', 1250, Ε. Θ. 100/1954 Ἀρχ. Νομ. Ε' 386, *Χ. Θηβαῖος*, Ν. Δίκ. η' 634, *Μπαλῆ*, Ἐνοχ. § 3, 70).

Ἐβεβαιώθημεν, ὅτι ἡ ἐνάγουσα προσελήφθη τὴν 4.11.1954 παρὰ τῆς ἐναγομένης, διατηρούσης κατάστημα πωλήσεως ἠλεκτρικῶν εἰδῶν, ὡς πωλήτρια τοῦ καταστήματος τούτου καὶ ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ ἐκ δρχ. 600, μετά τινα ὅμως χρόνον, περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1955, ἡ ἐναγομένη, διαπιστώσασα συνεχῆ καὶ αἰσθητὴν μείωσιν

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ

Ἀποδοχαὶ κλπ. προσωπικοῦ Σιδηροδρομικῶν Δικτύων

Ανεφάρμοστον ὑπ' ἀριθ. 2/1956 γενικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ἀποζημιώσεως δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν ἐπὶ τῶν Σ.Π.Α.Π., ἀσκούντων ἐπιχείρησιν κοινῆς ὠφελείας, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν καθ' ἣν ἐλήφθη διαδικασίαν δὲν ἐκλήθη νὰ παραστῇ, διὰ νὰ ἀναπτύξῃ τὰς ἀπόψεις του, ἐκπρόσωπος τοῦ ἐποπτεύοντος Ὑπουργείου.—Νόμιμοι ἀποδοχαὶ καὶ ἐπιδόματα προσωπικοῦ Σιδηροδρομικῶν Δικτύων.

Γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος εἶναι ἡ ἄποψις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 γενικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 15, 976) ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας.

Εἰς τὴν περίπτωσιν ἐζητήθη ὑπὸ μισθωτοῦ τῶν Σ.Π.Α.Π. καταβολὴ τῆς ὑπὸ τῆς § 7 τῆς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθοριζομένης ἀποζημιώσεως διὰ παροχὴν ὑπερωριακῆς ἐργασίας.

Ἡ ἀπόφασις, ἀναφερομένη εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 21 § 4 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 214, ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων), καὶ καθ' ἣν διάταξιν συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἢ ἀποφάσεις διαιτησίας, ἀφορῶσαι ἐν γένει τοὺς ὅρους καὶ συνθήκας ἐργασίας καὶ τὴν ἀμοιβὴν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων κοινῆς ὠφελείας, δὲν εἶναι ἰσχυραὶ καὶ δὲν τίθενται εἰς ἐφαρμογήν, ἐὰν κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις ἢ τὴν διαδικασίαν ἐνώπιον τῶν ὀργάνων διαιτησίας δὲν ἤθελε προσεπικληθῇ νὰ παραστῇ, διὰ νὰ ἀναπτύξῃ τὰς ἀπόψεις του, ἐκπρόσωπος τοῦ ἐποπτεύοντος τὴν ἐπιχείρησιν ἢ ἐκμετάλλευσιν κοινῆς ὠφελείας Ὑπουργείου, δέχεται, ὅτι διὰ τὸν λόγον τοῦτον δὲν δεσμεύονται οἱ Σ.Π.Α.Π., ἐπιχείρησις κοινῆς ὠφελείας, ἐκ τῆς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

Ὡς ὅμως προκύπτει ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3239/1955, ἡ διάταξις ἀναφέρεται εἰς τὰς ἐν ἐδαφ. δ' τῆς § 1 αὐτοῦ συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, ἤτοι εἰς τὰς εἰδικάς, αἵτινες ἀφορῶσι τοὺς μισθωτοὺς μιᾶς ἢ πλειόνων ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων πόλεως ἢ περιφερείας ἢ καὶ ὁλοκλήρου τῆς χώρας, τοῦτο δὲ ἄλλωστε καθωρίσθη ρητῶς καὶ διὰ τῆς § 10 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 17, 215).

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικὴ ἀπόφασις εἶναι ἐκ τῶν τοῦ ἄρθρου 21 § 1 ἐθνικῶν γενικῶν (ἴδε καὶ ἄρθρ. 7 νόμου 3239/1955), ἀναφέρεται δὲ εἰς τοὺς μισθωτοὺς ὅλης τῆς χώρας, τῶν ὁποίων ρυθμίζει τοὺς γενικοὺς ὅρους καὶ συνθήκας ἐργασίας.

(Σημειοῦται ὅτι ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικὴ ἀπόφασις ἔχει ἤδη ὑποκατασταθῇ ὑπὸ τῶν ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1958 εἰδικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 949 ἐπ.), αἱ ὁποῖαι περιέχουν τὸν ὅρον τῆς § 7 τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ἀποζημιώσεως ἐξ ὑπερωριῶν καὶ αἱ ὁποῖαι συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, ὡς ὑπογραφεῖσαι ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955, δεσμεύουν τὸ σύνολον τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μι-

---

τῶν ἐργασιῶν της, μὴ ἐπιθυμοῦσα ὅμως νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ κατάστημα τοῦτο, κατεχόμενον ὑπ' αὐτῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐνοικιοστασίου, διότι ἤλπιζεν, ὅτι θὰ ἐνεφανίζοντο νέαι καὶ ἰδιαίτεραι (εὐνοϊκαὶ) συνθῆκαι, προῆλθε μετὰ τῆς ἐναγούσης εἰς νέαν συμφωνίαν, καθ' ἣν ἡ τελευταία θὰ παρέμενεν ὡς ὑπάλληλος, ἀμειβομένη καὶ ἐφεξῆς παγίως διὰ τοῦ ὡς ἄνω μισθοῦ τῶν 600 δρχ. μηνιαίως, μὴ οὖσα δὲ ὑπόχρεως νὰ ἐργάζηται κατὰ πλήρες ὡράριον καὶ δυναμένη προσέτι νὰ ἀσχολῆται, πρὸς ἴδιον ἀποκλειστικῶς ὄφελος, μὲ τὴν ἐπιδιόρθωσιν καλτσῶν, ἐπωφελουμένη τῆς λειτουργίας τοῦ καταστήματος τούτου (εἰς ἠλεκτρικὸν φῶς, χρῆσιν τηλεφώνου κλπ.), ὅπερ εὑρίσκεται σημειωτέον εἰς κεντρικὴν θέσιν. Ἡ τοιαύτη συμφωνία συνήφθη τῇ ἐλευθέρᾳ βουλήσει τῶν ἐνδιαφερομένων καὶ ἐξυπηρετοῦσα ἐπιδιώξεις ἀμφοτέρων τῶν συμβληθέντων, μὴ πάσχουσα δὲ ἀκυρότητά τινα, συμφώνως καὶ πρὸς τὰ προαναφερθέντα, ἐξετελέσθη ἐπὶ τρία καὶ πλέον ἔτη, καθ' ἃ ἡ ἐνάγουσα τὸ μὲν δὲν προσήρχετο κανονικῶς εἰς τὸ κατάστημα τοῦτο (εἰς ὅπερ, προϊόντος τοῦ χρόνου, οὐδὲν σχεδὸν εἶδος ἐπωλεῖτο, ὡς προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ προσαγομένου βιβλίου ἀγορῶν) καὶ ὅπερ ἠνοίγετο μόνον παρ' αὐτῆς, τὸ δὲ ἀνελάμβανε τὴν ἐπιδιόρθωσιν καλτσῶν (μαντάρισμα), βραδύτερον δὲ καὶ διὰ σχετικοῦ μηχανήματος. Βάσει τοῦ ὡς ἄνω μισθοῦ (τῶν δρχ. 600), ἀνταποκρινομένου πάντως πρὸς τὰς ὥρας ἀπασχολήσεως τῆς ἐναγούσης ὡς πωλητρίας, ἐν σχέσει πρὸς τὸν κεκανονισμένον μισθόν, δι' ὑπαλλήλους ἐμπορικῶν καταστημάτων, ὑπελογίζοντο καὶ τὰ δῶρα τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα. Ἐντεῦθεν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ τυγχάνει κατ' οὐσίαν βάσιμος μόνον ὡς πρὸς τὸ αἴτημα τῆς καταβολῆς τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν της ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου μέχρι καὶ τοῦ Σεπτεμβρίου ἔ. ἔ., μὴ καταβληθέντων, ὡς ἐβεβαιώθημεν (ἡ ἐναγομένη μάλιστα δὲν ἰσχυρίζεται σαφῶς, ὅτι κατέβαλε τὰς ἀποδοχὰς ταύτας, ἐκ δρχ. 600 μηνιαίως), ὡς πρὸς ὃ δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγή, ἀπορριπτομένη κατὰ τὰ λοιπὰ αἰτήματά της.

σθωτῶν (πρβλ. καὶ Α.Π. 698/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Μανρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 1235).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 17887/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Γ. Κρονίδας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Σ. Καραθανάσης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημητρακόπουλος, Γ. Μικράκης

Ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων προσελήφθη τὴν 9.4.1956 ὑπὸ τῶν ἐκκαλούντων - ἐναγομένων Σ.Π.Α.Π. διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς ἔκτακτος τεχνίτης σιδηρουργός, καὶ εἰργάσθη συνεχῶς μέχρι τῆς 31.3.1957. Περὶ τοῦ ὅτι ἡ σύμβασις ἦτο ἀορίστου χρόνου συνομολογεῖται διὰ τῆς ἀγωγῆς παρὰ τοῦ ἐνάγοντος. Κατὰ τὴν πρόσληψίν του κατετάγη εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ τεχνίτου Α', καθ' ὅλην δὲ τὴν ἄνω χρονικὴν περίοδον ἐλάμβανε ἡμερομίσθιον δραχμῶν 65,56 καὶ παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας του κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὸ ἐν Μύλοις Ἀττικῆς ἐργοστάσιον τῶν ἐναγομένων καὶ ἐλάμβανεν ὁ ἐνάγων γενικῶς τὰς ἀποδοχάς, αἵτινες ἐχορηγοῦντο παρὰ τοῦ ἐναγομένου εἰς τὸ μόνιμον προσωπικόν του, ἤτοι τοὺς τεχνίτας Α'.

Διὰ τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 τοῦ ἀ.ν. 1545/1950, κυρωθέντος διὰ τοῦ ν. 2339/1953, ὁρίζεται (ἄρθρον 2), ὅτι «ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, χορηγοῦσαι εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐν γένει ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν προσαύξησιν ἢ ἐπίδομα ἢ ηὐξημένον ἡμερομίσθιον λόγῳ ἀπασχολήσεώς του κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐκ τοῦ νόμου καθωρισμένας ὡς μὴ ἐργασίμους ἑορτὰς τοῦ ἔτους, δὲν ἰσχύουν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως των διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν Σιδηροδρομικῶν Δικτύων Σ.Ε.Κ., Σ.Π.Α.Π., Θεσσαλίας . . . », διὰ τὸ ὁποῖον ἐφαρμόζεται ὁ ἀπὸ 15.2.1946 «Κανονισμὸς τῶν ὡρῶν ἐργασίας καὶ ἀναπαύσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων», (ἄρθρον 3) «αἱ πάσης φύσεως ἀποδοχαί, μισθοὶ (προσαυξήσεις, ἐπιδόματα κ.λ.π.) τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ Σιδηροδρομικῶν Δικτύων καθορίζονται μόνον διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Μεταφορῶν, Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν. Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, ἐκδοθεῖσαι ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς χώρας καὶ ἐφεξῆς, καθορίζουσαι μισθούς, προσαυξήσεις, ἐπιδόματα καὶ ἐν γένει ἀποδοχὰς ἐργαζομένων δὲν ἰσχύουν ἐξ ὑπαρχῆς διὰ τὸ ἐν γένει προσωπικὸν τῶν ἀνωτέρω Δικτύων, ἐὰν δὲν εἶναι ὑπογεγραμμέναι παρὰ τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ Ὑπουργῶν». Κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀνωτέρω ἀν. νόμου 1545/1950 διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 68907/1950 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Μεταφορῶν, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας καθωρίσθησαν αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων τοῦ συμπληροῦντος ὀργανικὰς θέσεις. Διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τῆς ὑπουργικῆς ταύτης ἀποφάσεως ὡρίσθη, ὅτι αὕτη τυγχάνει ἐφαρμογῆς καὶ διὰ τὸ ἔκτακτον ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν Σ.Ε.Κ. τὸ ὑπηρετοῦν κατὰ τὴν ἔκδοσιν αὐτῆς καὶ μὴ συμπληροῦν ὀργανικὰς θέσεις, ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, δὲν ἐφαρμόζεται διὰ τὰ λοιπὰ Δίκτυα καὶ τοὺς ἐναγομένους Σ.Π.Α.Π. Διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τῆς αὐτῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ὁρίζεται, ὅτι «ἡ μισθοδοσία τοῦ μὴ κατονομαζομένου ἐν τῷ ἄρθρῳ 7 προσωπικοῦ καθορίζεται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἑκάστης σιδηροδρομικῆς ἐπιχειρήσεως ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς παρούσης ἀποφάσεως, ἐκτὸς τοῦ ἀνωτάτου διοικοῦντος προσωπικοῦ, οὗ αἱ ἀποδοχαὶ καθορισθήσονται δι' ἰδιαιτέρας ἡμῶν ἀποφάσεως». Ἐπίσης κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἄνω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1545/1950 ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 272±4/1954 κοινὴ ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Μεταφορῶν, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, δι' ἧς ὡρίσθη, ὅτι εἰς τὸ πάσης φύσεως προσωπικὸν τῶν ὑπολοίπων, πλὴν Σ.Ε.Κ., ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων (τακτικόν, ἔκτακτον, ἐπὶ συμβάσει ἢ θητείᾳ, ἡμερομίσθιον κ.λ.π.) χορηγεῖται αὔξησις ἀπὸ 1.2.1954 κατὰ τὰς ἐν αὐτῇ διακρίσεις κατὰ 25 ο/ο ἢ 20 ο/ο.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων συνάγεται, ὅτι αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ δι' ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας συνδεομένου μετὰ τοῦ ἐναγομένου ἐκτάκτου προσωπικοῦ αὐτοῦ καθορίζονται μόνον διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Μεταφορῶν, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 68907/1950 ἀποφάσεως αὐτῶν, ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἑκάστης σιδηροδρομικῆς ἐπιχειρήσεως, οὐχὶ δὲ ὑπὸ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, μὴ ὑπογεγραμμένων ὑπὸ τῶν ἄνω Ὑπουργῶν ἢ διὰ συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, καθοριζουσῶν ἀποδοχὰς προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων. Εἰδικώτερον ἡ § 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 περὶ προσαυξήσεως τοῦ καταβαλλομένου ἡμερομισθίου κατὰ 75 ο/ο λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ διὰ τοὺς ἐναγομένους Σ.Π.Α.Π., οἵτινες ἀσκοῦν ἐπιχείρησιν κοινῆς ὠφελείας, κατὰ τὸ ἄρθρ. 21 § 4 τοῦ ν. 3239/1955, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐνώπιον τῶν ὀργάνων διαιτησίας δὲν ἐκλήθη νὰ παραστῇ, διὰ νὰ ἀναπτύξῃ τὰς ἀπόψεις του, ἐκπρόσωπος τοῦ ἐποπτεύοντος τὴν ἐπιχείρησιν ἢ ἐκμετάλλευσιν κοινῆς ὠφελείας Ὑπουργείου, ὡς ἐκ τοῦ περιεχομένου ταύτης προκύπτει. Ἐπίσης δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ ἡ ὑπ' ἀριθ. 21094/1946 ὑπουργικὴ ἀπόφασις περὶ ἀποζημιώσεως δι' ἐκτὸς ἕδρας ἐργασίαν καὶ διανυκτερεύσεις, καθ' ὅσον εἰς τὴν ἔκδοσιν ταύτης δὲν συνέπραξεν ὁ Ὑπουργὸς Μεταφορῶν. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 4±/1949 ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Μεταφορῶν, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ἀφορᾷ ἔκτακτον διὰ συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου προσωπικὸν ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων. Συνεπῶς ὁ ἐφεσίβλητος - ἐνάγων, λαμβάνων παρὰ τῶν ἐναγομένων ἡμερομίσθιον, προσαύξησιν τοῦ ἡμερομισθίου του δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν καὶ ἀποζημίωσιν δι' ἐκτὸς ἕδρας ἀπασχόλησιν καὶ διανυκτέρευσιν, οἵαν ἐλάμβανε καὶ τὸ μόνιμον τὸ κατέχον ὀργανικὰς θέσεις ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τοῦ ἐναγομένου τῆς κατηγορίας τοῦ τεχνίτου Α', συμφώνως πρὸς τοὺς διέποντας τοῦτο κανονισμοὺς καὶ ὑπουργικὰς ἀποφάσεις, δὲν ἠδύνατο νὰ λάβῃ κατὰ τὰς μὴ ἐχούσας ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν § 7 τῆς 2/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, § 1 τῶν γενικῶν ὅρων τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/1949 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 21094/1946 ὑ.ἀ. προσαύξησιν τοῦ ὡρομισθίου του μείζονα τῆς ληφθείσης κατὰ 25 ο/ο καὶ ἀποζημίωσιν δι' ἐκτὸς ἕδρας ἀπασχόλησιν καὶ διανυκτέρευσιν μείζονα τῆς ληφθείσης τῶν δραχμῶν 31,95 δι' ἑκάστην, ἀντιθέτως δὲ κρίνας ὁ δικάσας Πρωτοδίκης διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀπο-

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΘΥΡΩΡΩΝ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΩΝ

Νόμιμος μισθός, παράβασις κανονισμοῦ ἐκ μέρους τοῦ ἰδιοκτήτου, ἀποζημίωσις θυρωροῦ

Ἐργατικαὶ διαφοραί.—Σχηματισμὸς κρίσεως τοῦ Δικαστοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.—Νόμιμος μισθὸς θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, περιχώρων κατὰ τὴν ἀπὸ 31.12.1938 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας.— Κανονισμὸς δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων τῶν θυρωρῶν.—Παράβασις ἐκ μέρους τοῦ Ἰδιοκτήτου.—Δικαίωμα θυρωροῦ πρὸς λῆψιν διπλασίας ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112.— Προϋπόθεσις ὅμως αὐτοῦ ἡ ἐκ δόλου τοῦ ἐργοδότου παράβασις.

Ὑπέκειντο ἀξιώσεις θυρωροῦ πολυκατοικίας ἐκ τῆς κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως αὐτοῦ ἰσχυούσης ἀπὸ 31.11.1938 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, κατατεθείσης εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 127/1939 πράξεως καταθέσεως, τῆς συμπληρωματικῆς αὐτῆς ἀπὸ 20.1.1939, κατατεθείσης ὁμοίως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1389/1939 πράξεως καταθέσεως καὶ τοῦ κανονισμοῦ δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων τῶν θυριορῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων τῆς 11 Μαρτίου 1939, ἐγκριθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 19135 τῆς 3 Ἀπριλίου 1939 ἀποφάσεως τοῦ Ὑφυπουργοῦ Ἐργασίας καὶ ἀποτελοῦντος κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τῆς ἀνωτέρω ἀπὸ 31.12.1938 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσάρτημα αὐτῆς.

(Ἀπὸ 17 Ὀκτωβρίου 1957 ἰσχύει ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27625/5486/1958 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας ἐγκριθεῖσα καὶ τροποποιηθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 6/1958 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ΕΕΔ 17, 606, βλέπε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, σελ. 41).

Ἡ ἀπόφασις ἀνεῦρε τὰς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας διαφορὰς μισθοῦ καὶ ἐπεδίκασεν αὐτάς (βλέπε περὶ τῶν ἀποδοχῶν τούτων καὶ ΕΕΔ 15, 738, ἔνθα τὸ ὑπ' ἀριθ. 26480/1956 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας).

Ὁ θυρωρὸς ἐζήτησε διὰ τῆς ἀγωγῆς του, μεταξὺ τῶν ἄλλων, νὰ τῷ καταβληθῇ ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ ἀνωτέρω κανονισμοῦ (βλέπε αὐτὸν ἐν ΕΕΔ 15, 514) ἀποζημίωσις (διπλάσιον τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112), διὰ παράβασιν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου καὶ συγκεκριμένως διὰ παράβασιν τοῦ 9ου ὅρου. (Ὁ θυρωρὸς ὑποχρεοῦται νὰ φροντίζῃ ἐγκαίρως διὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀπορριμμάτων τῆς πολυκατοικίας, ἅτινα ὅμως αἱ ὑπηρεσίαι τῶν κατ' ὄροφον ἐνοικιαστῶν δέον νὰ συγκεντρώνουν εἰς τὸν φωταγωγὸν τῆς πολυκατοικίας ἢ εἰς ἄλλον προκαθωρισμένον τόπον, κείμενον πάντως εἰς τὸ ἰσόγειον αὐτῆς).

Ὁ ὅρος αὐτὸς ἔχει ἐπαναληφθῆ, ὡς 9ος πάλιν, ὑπὸ τῆς ἰσχυούσης ἤδη ὑπ' ἀριθ. 6/1958 ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ συνεπῶς τὸ ἐνδιαφέρον τῆς καταχωριζομένης κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ἐκτείνεται καὶ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἰσχυούσης ἤδη διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

Ὡς ἔχει διατυπωθῆ ἡ διάταξις, ἀναφέρεται εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ θυρωροῦ, δὲν τιθεται δὲ εἰδικῶς δι' αὐτὴν θέμα παραβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἰδιοκτήτου, ὥστε νὰ ἐπισύρῃ κατ' αὐτοῦ τὴν ποινὴν τῆς διπλασίας ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112.

Ἀντιθέτως μάλιστα, ἂν ὁ θυρωρός, καθ' ἣν ἔχει ὑποχρέωσιν, δὲν φροντίζῃ ἐγκαίρως διὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀπορριμμάτων, παραβαίνει τὴν ὑποχρέωσιν αὐτοῦ, ἐκ τῶν συνεπειῶν τῆς παραβάσεως τῆς ὁποίας δύναται νὰ ἀπαλλαγῇ, ἐφ' ὅσον αἱ ὑπηρεσίαι τῶν κατ' ὄροφον ἐνοικιαστῶν δὲν συγκεντρώνουν τὰ ἀπορρίμματα, ὡς ἡ διάταξις ὁρίζει.

Ἐνδιαφέρον πάντως ἔχει ἡ ἄποψις τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ὅτι διὰ τὴν γένεσιν τοῦ δικαιώματος τῆς διπλασίας ἀποζημιώσεως ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρξῃ παράβασις τοῦ κανονισμοῦ ἐκ προθέσεως τοῦ ἰδιοκτήτου (πρβλ. καὶ Α. Π. 610/1949, εἰσηγητὴς *Ι. Ἀποστολόπουλος*, ΕΕΔ 9, 103, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 17606/1956, εἰσηγητὴς *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 16, 157).

Σημειωτέον ὅτι κατὰ τὸν 19ον ὅρον τῆς ἀπὸ 31.12.1938 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελε χωρήσει ἀπόλυσις τοῦ θυρωροῦ ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου ἐκ λόγων μὴ δυναμένων νὰ θεμελιώσωσι παράβασιν ἢ μὴ συμμόρφωσιν πρὸς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν, τότε ὁ θυρωρὸς θὰ δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς προβλεπομένης διὰ τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους ὑπὸ τοῦ νόμου 2112, ὡς οὗτος ἐτροποφάσεώς του καὶ ἐπιδικάσας τῷ ἐνάγοντι εἰς βάρος τοῦ ἐναγομένου διαφοράν ἀμοιβῆς δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν καὶ διαφοράν ἀμοιβῆς δι' ἐκτὸς ἕδρας ἀποζημίωσιν καὶ διαννυκτέρευσιν ἐσφαλμένως τὰς ἄνω διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ δέον, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ἐφέσεως κατὰ τὸν πρῶτον λόγον αὐτῆς, ἀπορριπτομένης δὲ ταύτης κατὰ τὸν δεύτερον λόγον καὶ μεταρρυθμιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ἐφ' ἧς αὕτη ἀγωγή.

ποιήθη, ἀναλόγως τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας του.

Ἡ διάταξις ἰσχύει καὶ μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 6/1958 διαιτητικὴν ἀπόφασιν (ΕΕΔ 17, 606) (βλέπε καὶ σκέψιν αὐτῆς ὑπ' ἀριθ. 3, ἐν ΕΕΔ 17, 608).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10673/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Γ. Καραμάνος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Σ. Λιβανὸς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Καμπνέλλης, Α. Σακελλαρόπουλος

Διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐκθέσεως ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων, ἰσχυριζόμενος ὅτι δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου μετὰ τοῦ ἐναγομένου εἰργάσθη ὡς θυρωρὸς τῆς ἐνταῦθα πολυκατοικίας του ἀπὸ 1.5.1954 ἕως 30.12.1957, ἐδίωκε διὰ ταύτης τὴν καταδίκην τοῦ ἐναγομένου εἰς καταβολὴν τῶν ἐν αὐτῷ ποσῶν 1) διὰ διαφορὰν μεταξὺ καταβληθέντος αὐτῷ καὶ καταβλητέου μισθοῦ, 2) διὰ διαφορὰν μεταξὺ καταβληθείσης αὐτῷ καὶ καταβλητέας προσαυξήσεως τοῦ μισθοῦ λόγῳ ἀπασχολήσεώς του κατὰ Κυριακὰς καὶ νόμῳ μὴ ἐργασίμους ἑορτάς, 3) διὰ διαφορὰν μεταξὺ καταβληθέντων αὐτῷ καὶ καταβλητέων δώρων Πάσχα καὶ Χριστουγέννων, 4) διὰ διαφορὰν μεταξὺ καταβληθέντων καὶ καταβλητέων ἀποδοχῶν του ἐτησίας ἀδείας τῶν ἐτῶν 1955, 1956 καὶ 1957, 5) δι' ἀποζημίωσιν βάσει τοῦ ἄρθρου 5 § 5 τοῦ ἀ. ν. 539/1945, λόγῳ τοῦ ὅτι ἀπελύθη δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐναγόμενον, πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ὀφειλομένην αὐτῷ ἐτησίαν ἄδειαν, 6) δι' ἀποζημίωσιν λόγῳ ἀπασχολήσεώς του κατὰ Κυριακὰς καὶ νόμῳ ἐξαιρεσίμους ἑορτὰς πέραν τοῦ νομίμου ὡραρίου ἐργασίας ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς καὶ χωρὶς νὰ χορηγῆται αὐτῷ ἀνάπαυσις κατὰ ἑτέραν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος καὶ 7) διὰ συμπληρωματικὴν ἀποζημίωσιν ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 λόγῳ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου παραβάσεως τῶν ὅρων ἐργασίας τοῦ ἀπὸ 11.3.1939 ἰσχύοντος κανονισμοῦ δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων (ἄρθρον 19 κανονισμοῦ). Τὴν ἀγωγὴν ταύτην ἐπὶ ταῖς ἐν αὐτῇ αἰτιολογίαις ἐδέχθη ἐν μέρει ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, καθ' ἃς ἤδη παραπονοῦνται ἀμφότεροι οἱ διάδικοι διὰ τῶν ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεών των.

Ἐκ τοῦ πρὸς ἀλλήλας συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1, 12 καὶ 20 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου ΓΧΟΔ' προκύπτει, ὅτι ὁ δικαστὴς κατὰ τὴν ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου διεπομένων διαφορῶν, οἷα καὶ ἡ προκειμένη, κρίσιν του δὲν δεσμεύεται ὑπὸ δικονομικῶν τύπων καὶ δὴ νὰ ἀκολουθήσῃ ὡρισμένους κανόνας, ἀλλὰ ἀδέσμευτος τούτων ἀνευρίσκει τὴν ἀλήθειαν, ἀποβλέπων μόνον εἰς τὴν οὐσίαν, καὶ ἑπομένως δύναται οὗτος νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ μαρτυρίας ἐξαιρετέων μαρτύρων κατὰ τὴν Πολιτικὴν Δικονομίαν, ἐνόρκους βεβαιώσεις ἐνώπιον συμβολαιογράφου ληφθείσας καὶ ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ἑτέρου τῶν διαδίκων καὶ ἐξ ἑτέρου νὰ μὴ ἐνεργήσῃ τὴν κατὰ τὴν κρίσιν του μὴ ἀναγκαίαν πρὸς μόρφωσιν τῆς πεποιθήσεώς του αὐτοψίαν (πρβλ. Α. Π. 573/1953, ΕΕΔ 13, 39, Α. Π. 593/1954, ΕΕΔ 14, 589). Ὅθεν ὁ 1ος λόγος τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος ὅτι οὐχὶ ὀρθῶς καὶ παρὰ τὸν νόμον ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν παρὰ τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου αἱ καταθέσεις τῶν μαρτύρων τοῦ ἐναγομένου, οἵτινες ὡς μισθωταὶ τῆς ἐν ᾗ εἰργάσθη ὁ ἐνάγων πολυκατοικίας εἶχον ἄμεσον συμφέρον ἐκ τῆς ἐκβάσεως τῆς δίκης, ὡς καὶ ὁ 2ος τοιοῦτος κατὰ τὸ πρῶτον σκέλος αὐτοῦ ὅτι οὐχὶ ὀρθῶς ὁ δικάσας Πρωτοδίκης δὲν ἐνήργησεν αὐτοψίαν ἐπὶ τῆς ἄνω πολυκατοικίας, εἶσιν ἀπορριπτέοι ὡς μὴ βάσιμοι.

Ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς : Ὁ ἐνάγων ἄνευ προϋπηρεσίας τὴν 1.5.1954 δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου προσελήφθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου ὡς θυρωρὸς τῆς ἐνταῦθα καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Θ*** πολυκατοικίας του, ἀντὶ τοῦ ἑκάστοτε νομίμου μισθοῦ, πρὸς δὲ παρείχετο εἰς τοῦτον, κατὰ τὴν οἰκείαν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τῆς 31.12.1958, κατοικία, φωτισμός, θέρμανσις καὶ ὕδωρ, αἵτινες παροχαί, κατὰ ρητὴν διάταξιν τῆς § 4 τῆς ὡς ἀνωτέρω συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δὲν ὑπολογίζονται ὡς μέρος τοῦ μισθοῦ, ἔχουσαι προφανῶς τὸν χαρακτῆρα ἀναγκαίου μέσου πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ θυρωροῦ. Ὁ ἐνάγων ἔκτοτε εἰργάσθη ὡς τοιοῦτος συνεχῶς μέχρι τῆς 30.12.1957, ὅτε κατόπιν προμηνύσεως κατηγγέλθη ἡ σύμβασις ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἐργοδότου, ἐλάμβανε δὲ ὡς μηνιαῖον μισθὸν ἀπὸ 1.5.1954 ἕως 31.12.1954 δρχ. 815, ἀπὸ 1.1.1955 ἕως 23.1.1956 δρχ. 940 καὶ ἀπὸ 24.1.1956 καὶ ἐφεξῆς δρχ. 1.081. Ὁ ἐνάγων, ὡς προελέχθη, διέπεται μισθολογικῶς ὑπὸ τῆς ἀπὸ 31.12.1938 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων Ἀθηνῶν–Πειραιῶς–Περιχώρων καὶ τῆς συμπληρωματικῆς ταύτης ἀπὸ 20.1.1939. Κατὰ τὸν 1ον ὅρον τῆς ἐν λόγῳ ἀπὸ 31.12.1938 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τὰ κατώτατα ὅρια μισθοῦ διὰ τοὺς θυρωροὺς πολυκατοικιῶν καθορίζονται ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ δωματίων, ἐξαιρουμένων μόνον τῶν ἀποθηκῶν, λουτροῦ, μαγειρείου, ἀποχωρητηρίου, χώλ, διαδρόμου καὶ δωματίων ὑπηρεσίας, κατὰ δὲ τὴν εἰς τὸν 3ον ὅρον αὐτῆς προστεθεῖσαν ὑπὸ τῆς ἀπὸ 20.1.1939 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας § 2 «ὡς ὀροφοι λογίζονται καὶ τὰ ἰσόγεια καὶ ὑπόγεια, ἐφ' ὅσον ἐκμισθοῦνται ὁπωσδήποτε» καὶ τέλος κατὰ τὸν 10ον ὅρον τῆς αὐτῆς ἀπὸ 31.12.1938 συλλογικῆς συμβάσεως τὰ δωμάτια τῶν ἰσογείων καὶ ὑπογείων διαμερισμάτων μόνον ἐφ' ὅσον ἐκμισθοῦνται ὡς κατοικίαι ἢ γραφεῖα συνυπολογίζονται διὰ τὴν ὡς ἄνω ἐξεύρεσιν τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ δωματίων.

Ἐν προκειμένῳ βεβαιοῦται ὅτι ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων ἡ πολυκατοικία ἀποτελεῖται ἀπὸ 6 ὀρόφους, συνυπολογιζομένων καὶ τοῦ ἰσογείου καὶ ὑπογείου, καθόσον ἐν αὐτοῖς ὑφίστανται χῶροι ἐκμισθούμενοι καὶ εἰδικώτερον ὡς πρὸς τὸ ὑπόγειον ὑφίσταται μεμισθωμένος χῶρος εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, πρὸς δὲ καὶ δύο δωμάτια, εὑρισκόμενα εἰς τὸ ὑπόγειον τῆς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κ*** πλευρᾶς τῆς πολυκατοικίας, ἅτινα ἐπίσης εἶναι μεμισθωμένα. Περαιτέρω ὡς πρὸς τὰ συνυπολογιστέα δωμάτια πρὸς καθορισμὸν τοῦ μισθοῦ τοῦ ἐνάγοντος ταῦτα, ὡς βεβαιοῦται, ἀνέρχονται εἰς 52, ἤτοι 9 εἰς τὸ ἰσόγειον, 13 εἰς τὸν 1ον ὅροφον, 13 εἰς τὸν 2ον ὅροφον, 12 εἰς τὸν 3ον ὅροφον (Α' ἐσοχή) καὶ 5 εἰς τὸν 4ον ὅροφον (Β' ἐσοχή). Ὡς πρὸς τὰ ὑπάρχοντα, ὡς προελέχθη, 2 δωμάτια, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐὰν ταῦτα εἶναι ὑπολογιστέα, ἐφ' ὅσον, ὡς ἐβεβαιώθη, χρη-

σιμοποιοῦνται πρὸς διασκέδασιν (γκαρσονιέρα) καὶ οὐχὶ ὡς κατοικίαι ἡ γραφεῖα, ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁ συνυπολογισμὸς ἢ μὴ τῶν δωματίων τούτων εἶναι ἄνευ σημασίας, διότι ὁπωσδήποτε ὁ ἐνάγων θὰ ἀνήκῃ εἰς τὴν μισθολογικὴν κλίμακα τῶν πλέον τῶν 50 καὶ οὐχὶ πλέον τῶν 60 δωματίων, δι' ἣν βάσει τῆς εἰρημένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῆς 31.12.1938 (1ος ὅρος, περίπτωσις Ε) καθορίζεται βασικὸς μηνιαῖος μισθὸς ἐκ δρχ. προπολεμικῶν 2.000. Ἐπίσης ὁ ἐνάγων δικαιοῦται κατὰ τὸν 3ον ὅρον τῆς αὐτῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπιπροσθέτου ἀμοιβῆς δρχ. 125 μηνιαίως δι' ἕκαστον ἐπὶ πλέον τῶν τριῶν ὀρόφων, ἤτοι δρχ. 375 (=Χ125). Ὡσαύτως, βεβαιωθέντος ἐκ τῆς διαδικασίας ὅτι οὗτος τελεῖ ἐν νομίμῳ γάμῳ, δικαιοῦται (6ος ὅρος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας) ἐπιδόματος γάμου ἐκ δρχ. 150 μηνιαίως. Ἐν ὄψει δὲ τῶν ἐν τῇ 3ῃ σκέψει τῆς παρούσης ἐκτεθέντων ἐν τῇ παρούσῃ ἐκ τοῦ νόμου ΓΦΟΔ' διαδικασία δὲν εἶναι ἀπαραίτητος ἡ προσαγωγὴ ληξιαρχικῆς πράξεως τοῦ γάμου του εἰς βεβαίωσιν αὐτοῦ καὶ ἐν τούτῳ εἶναι ἀπορριπτέος ὁ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων 1ος λόγος τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐναγομένου. Μετὰ ταῦτα ὁ βασικὸς μισθὸς τοῦ ἐνάγοντος ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 2.525. Ὅθεν, δεχθεὶς ὁ δικάσας Πρωτοδίκης ὅτι ὁ νόμιμος μισθὸς τοῦ ἐνάγοντος ἀνέρχεται βασικῶς εἰς δραχμὰς προπολεμικὰς 2.525 καὶ βάσει τοῦ μισθοῦ τούτου, ἀναπροσαρμοζομένου συμφώνως πρὸς τὴν ἀπὸ 4.11.1947 γενικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ μετὰ τῶν ἐν τῷ μεταξὺ αὐξήσεων ἐπιδικάσας κατὰ μερικὴν παραδοχὴν τῶν συναφῶν κεφαλαίων τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἀπόφασις τοῦ ἀγωγῆς διαφορᾶς 1) ἐκ μισθῶν, 2) ἐκ προσαυξήσεως 75ο/ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν Κυριακῶν, 3) ἐκ δώρων Πάσχα καὶ Χριστουγέννων καὶ 4) ἐξ ἀποδοχῶν ἐτησίας ἀδείας, ὡς πρὸς τὸν ὀρθὸν ὑπολογισμὸν τῶν ὁποίων πλήττεται ἡ ἀπόφασις, οἱ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζοντες 2ος (κατὰ τὸ ἕτερον σκέλος του) καὶ 3ος λόγοι ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος, δι' ὧν παραπονεῖται οὗτος, ὅτι οὐχὶ ὀρθῶς ὁ δικάσας Πρωτοδίκης δὲν ἐδέχθη, ὅτι τὰ δωμάτια ἀνέρχονται εἰς 64 καὶ βάσει τούτων καθορίζων τὸν βασικὸν μισθὸν νὰ δεχθῇ τὴν ἀγωγήν του ὡς πρὸς τὸ ἀμέσως ἀνωτέρω κεφάλαιον αὐτῆς, ὡς καὶ ὁ 2ος καὶ τελευταῖος τοιοῦτος τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐναγομένου, δι' οὗ παραπονεῖται οὗτος, ὅτι οὐχὶ ὀρθῶς ὑπελόγισε τὰ δωμάτια, ὡς καὶ τοὺς ὀρόφους τῆς πολυκατοικίας πρὸς καθορισμὸν τοῦ μισθοῦ τοῦ ἐνάγοντος, εἰσὶν ἀπορριπτέοι ὡς μὴ βάσιμοι.

Κατὰ τὸν 9ον ὅρον τοῦ ἀπὸ 11.3.1939 ἰσχύοντος κανονισμοῦ δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων, ὅστις ἐξεδόθη κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ 12ου ὅρου τῆς ὡς ἄνω ἀπὸ 31.12.1938 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, θεωρούμενος ὡς παράρτημα αὐτῆς, καὶ ἐνεκρίθη δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὁ θυρωρὸς ὑποχρεοῦται νὰ φροντίζῃ ἐγκαίρως διὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀπορριμμάτων τῆς πολυκατοικίας, ἅτινα ὅμως αἱ ὑπηρεσίαι τῶν κατ' ὄροφον ἐνοικιαστῶν δέον νὰ συγκεντρώνουν εἰς τὸν φωταγωγὸν τῆς πολυκατοικίας ἢ εἰς ἄλλον προκαθωρισμένον τόπον, κείμενον πάντως εἰς τὸ ἰσόγειον αὐτῆς. Ἐκ τοῦ ὅρου τούτου σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὁ θυρωρὸς ἔχει ὑποχρέωσιν, ὅπως φροντίζῃ ἐγκαίρως διὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀπορριμμάτων, συγκεντρουμένων ὑπὸ τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν κατ' ὄροφον ἐνοικιαστῶν εἰς τὸν προκαθωρισμένον τόπον εἰς τὸ ἰσόγειον τῆς πολυκατοικίας καὶ ἐπομένως τὸ ἂν οὗτος, ὅπως πράγματι ἐν προκειμένῳ βεβαιοῦται, ἠσχολήθη, χωρὶς νὰ ὑποχρεοῦται, καὶ μὲ τὴν συλλογὴν τῶν ἀπορριμμάτων τῶν στερουμένων ὑπηρεσιῶν ἐνοικιαστῶν, τοῦτο ἐκφράζει τὴν οἰκειοθελῶς καὶ ἐν προθέσει ἐξυπηρέτησεως αὐτῶν ἢ τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ ἐνοικιαστῶν διαμερισμάτων ἐνέργειαν αὐτοῦ καὶ ἀναφέρεται εἰς αὐτοὺς τούτους καὶ ἀφορᾷ τὰς μεταξύ των σχέσεις. Ἡ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ὅθεν ἐκτέλεσις τοιούτων καθηκόντων οὐδεμίαν παράβασιν τοῦ κανονισμοῦ ἐνέχει ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου, ὥστε νὰ τίθεται θέμα ἐφαρμογῆς τοῦ 19ου ὅρου, καθ' ὃν οἱ ἐκ τῶν ἰδιοκτητῶν παραβάται τοῦ κανονισμοῦ θεωροῦνται ὡς καταγγέλλοντες ἀδικαιολογήτως τὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ ὑποχρεοῦνται εἰς καταβολὴν διπλασίας ἀποζημιώσεως τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 ὁριζομένης. Σημειωτέον τέλος ὅτι, διὰ νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἡ ἐν λόγῳ διάταξις, ἀπαιτεῖται ὅλος ἐκ μέρους τοῦ παραβάτου τοῦ κανονισμοῦ, ὅστις ἐν προκειμένῳ δὲν ὑφίσταται, δοθέντος ὅτι τοῦτο ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του καὶ ἐπὶ τῇ διαληφθείσῃ προθέσει, ἀποβλέποντος προφανῶς καὶ εἰς τὰ ὠφελήματα ἐκ τῆς τοιαύτης καλῆς συμπεριφορᾶς του πρὸς τοὺς διαμένοντας εἰς τὰ διαμερίσματα τῆς πολυκατοικίας, οὕτω ὑπ' αὐτοῦ ἐξυπηρετουμένους. Ὅθεν ὀρθῶς ὁ δικάσας Πρωτοδίκης, ἀπορρίψας τὴν ἀγωγὴν κατὰ τὸ κεφάλαιον αὐτῆς καταβολῆς τοῦ διπλασίου τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, λόγῳ παραβάσεως τοῦ ὅρου 9ου τοῦ ὡς ἄνω κανονισμοῦ, ἔκρινε κατ' ἀποτέλεσμα καὶ ἐπομένως ὁ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων 5ος λόγος τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος κρίνεται ἀπορριπτέος, ὡς μὴ βάσιμος.

Βάσει τοῦ 13ου ὅρου τοῦ ὡς εἴρηται κανονισμοῦ ὁ ἐνάγων ἐδικαιοῦτο ἀναπαύσεως ἐξόδου ἑκάστην Κυριακὴν ἀπὸ τῆς 1ης μ.μ. ὥρας καὶ ἐκεῖθεν. Ἐκ τῆς προδιαληφθείσης ἀποδεικτικῆς διαδικασίας βεβαιοῦται, ὅτι οὗτος κατὰ τὸν χρόνον τῆς παρὰ τῷ ἐναγομένῳ ὑπηρεσίας του καθ' ὅλας τὰς Κυριακὰς ἔκαμε χρῆσιν τῆς ἧς ἐδικαιοῦτο ἀναπαύσεως ἐξόδου καὶ κατ' οὐδεμίαν τῶν ἡμερῶν τούτων ἀπησχολήθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου πέραν τῆς 1ης μ.μ. ὥρας. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι οὗτος ἐνίοτε κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας παρέμεινε κατὰ τὰς μεταμεσημβρινὰς ὥρας εἴτε εἰς τὸ θυρωρεῖον, εἴτε εἰς τὴν ἐξώθυραν τῆς πολυκατοικίας, πλὴν ὅμως, ὡς ἐβεβαιώθη, τοῦτο ἔπραττε αὐτοβούλως καὶ οὐχὶ ἐπὶ σκοπῷ ἀπασχολήσεώς του κατὰ τὰς ὥρας ταύτας. Ταῦτα δεχθεὶς καὶ ὁ δικάσας Πρωτοδίκης καὶ ἀπορρίψας περαιτέρω τὴν ἐφ' ἧς ἡ ἀπόφασις τοῦ ἀγωγὴν κατὰ τὸ συναφὲς αὐτῆς κεφάλαιον περὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως λόγῳ παρασχεθείσης ἐργασίας πέραν τοῦ νομίμου ὡραρίου κατὰ Κυριακὰς καὶ νόμῳ μὴ ἐργασίμους ἑορτὰς οὐδόλως ἔσφαλεν, ὁ δὲ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων 5ος λόγος τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος εἶναι ἀπορριπτέος ὡς μὴ βάσιμος.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

ΚΑΤΩΤΑΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΟΡΙΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΠΑΡΑ ΤΟΥ Ι.Κ.Α.

Αύξήσεις διά της ύπ' άριθ. 62280/1952 ύπουργικής αποφάσεως

Καθορισμός διά της ύπ' άριθ. 62280/1952 ύπουργικής αποφάσεως κατωτάτων βασικών ορίων συντάξεων.—Υπολογισμός της κατά 30 ο/ο δι' αύτης αύξήσεως επί των κατωτάτων τούτων ορίων και ούχι επί των εξευρισκομένων κατά τον υπολογισμόν του άρθρου 29 του Α.Ν. 1846/1951 βασικών ποσών, έστω και υπολειπομένων των κατωτάτων ορίων.

Έρχεται ή κατωτέρω απόφασις του Γ' Τμήματος του Άρείου Πάγου (πρώην Β') μετά τήν ύπ' άριθ. 620/1957 του Α' Τμήματος (εισηγητής *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 883), πρός τήν γνώμην της οποίας και επί του προκύψαντος νομικού ζητήματος διαφωνεί.

Χρήσιμα είναι τα υπό του *Χ. Αγαλλοπούλου*, Κοινωνικαί Ασφαλίσεις, έκδ. 1955, σελ. 352 επ., αναπτυσσόμενα και καθ' ον διά τον υπολογισμόν της αυξήσεως (30 ο/ο) νοείται ως σύνταξις ή βασική τοιαύτη μετά των τυχόν προσαυξήσεων λόγω οικογενειακών βαρών, ούχι δε το καταβαλλόμενον τυχόν κατώτατον όριον συντάξεων (αναφέρεται αυτόθι και ή Σ.Ε. 464/1953).

Η ούτω εξευρεθείσα σύνταξις (κατά τον *Χ. Αγαλλόπουλον*), εάν είναι κατωτέρα του ελαχίστου ορίου συντάξεως, αύξάνεται εις το ελάχιστον όριον, όπερ εκ νέου προσαυξάνεται κατά 20 ο/ο κατά το β.δ/γμα 28.4.1954. Η ούτω εξευρισκομένη σύνταξις τελεί όπωσδήποτε υπό τον περιορισμόν του άρθρου 29 § 11 του νόμου 1846/1951.

Σημειούται ότι το Συμβούλιον της Επικρατείας διά της ύπ' άριθ. 1583/1952 αποφάσεώς του εθεώρησε την μεταξύ αρρένων και θηλέων διάκρισιν του κατωτάτου ορίου συντάξεως της ύπ' άριθ. 62280/1952 υπουργικής αποφάσεως ως παράνομον και ηκύρωσε ταύτην, εξομοιωθέντος του κατωτάτου ορίου ανδρών και γυναικών και ορισθέντος εις δραχμάς 400 (βλέπε *Χ. Αγαλλοπούλου*, ένθ' άνωτ., σελ. 356 επ.).

Άρείου Πάγου 774/1958, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος *κ. Κ. Καυκάς*
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης *κ. Κ. Σούρλος*
Δικηγόροι οι κ.κ. Κ. Τσαγκαράκης, Πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Σ. Σπετσάκης

Η εκδοθείσα, δυνάμει της εξουσιοδοτήσεως του άρθρου 2 του Νόμου 19/1944, κοινή απόφασις των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας ύπ' άριθ. 62280 της 30 Ιανουαρίου/5 Φεβρουαρίου 1952, ορίζουσα δέ, εν όψει του καθιερουμένου υπό του άρθρου 29 του νόμου 1846/1951 υπολογισμού προς εξεύρεσιν του καταβλητέου βασικού ποσού συντάξεως εις εκάστην κατηγορίαν ησφαλισμένων υπό του Ι.Κ.Α., ότι «αύξάνομεν από της 1ης Δεκεμβρίου 1951 τας υπό του Ι.Κ.Α. χορηγουμένας συντάξεις εις τους πάσης φύσεως συνταξιούχους κατά ποσοστόν 30 ο/ο και καθορίζομεν ως κατώτατα όρια καταβλητέων υπό του Ι.Κ.Α. συντάξεων από της αυτής ημερομηνίας τα κάτωθι ποσά: 1) διά τους άρρενας συνταξιούχους λόγω αναπηρίας και γήρατος 400.000 δραχμάς, 2) διά τας θήλεις συνταξιούχους λόγω αναπηρίας και γήρατος 325.000 δραχ. (π.έ.) κλπ.» και σκοπούσα νά ενισχύση ιδιαιτέρως τους εκ των ησφαλισμένων ένεκεν αναπηρίας και γήρατος συνταξιούχους, σαφή έχει την έννοιαν, ότι τα ως άνω καταβλητέα ποσά αποτελούσι τα κατώτατα βασικά όρια των συντάξεων και ότι κατά ταύτα ή χορηγηθείσα αύξησις των 30 ο/ο θά υπολογισθή επί των κατωτάτων τούτων ορίων και ούχι επί των εξευρισκομένων κατά τον υπολογισμόν του προμνησθέντος άρθρου 29 του α.ν. 1846/1951 βασικών ποσών, έστω και υπολειπομένων των ως άνω κατωτάτων ορίων.

Τοιαύτην γνώμην έχον το Τμήμα τούτο, διαφέρουσαν δε της εξενεχθείσης διά της αναιρετικής αποφάσεως, διά της οποίας εγένετο δεκτόν, ότι εκ των διατάξεων 1) της παραγρ. 1 του άρθρου 29 του α. ν. 1846/1951, καθ' ην το ποσόν της υπό του Ι.Κ.Α. χορηγουμένης βασικής συντάξεως, λόγω αναπηρίας και γήρατος, αποτελείται εκ ποσού ίσου προς τα 80 ο/ο του τεκμαρτού ημερομισθίου, περί ού ή § 2 του άρθρου 25 του αυτού νόμου, πολλαπλασιαζομένη επί 25, προσαυξανομένου περαιτέρω, αναλόγως των πραγματοποιηθεισών υπό του ησφαλισμένου ημερών εργασίας, 2) της παραγράφου 3 του ιδίου άρθρου 29, κατά την οποίαν αι βασικαί συντάξεις προσαυξάνονται κατά 50 ο/ο, εφ' όσον ο ανάπηρος ευρίσκεται διαρκώς εις κατάστασιν άπαιτούσαν συνεχή επίβλεψιν και 3) της παραγράφου 11 του αυτού άρθρου, κατά την οποίαν γίνεται διάκρισις του συνολικού ποσού της απονεμητέας συντάξεως λόγω αναπηρίας και γήρατος από τας προσαυξήσεις λόγω οικογενειακών βαρών, σαφώς συνάγεται, ότι ως βασική σύνταξις ορίζεται υπό του νόμου 1846/1951 μόνον το ποσόν το εξευρισκόμενον κατά τον προεκτεθέντα εν τη § 1 του άρθρου 29 του νόμου τούτου τρόπον, το οποίον προσαυξάνεται εις την περίπτωσιν της § 10 του ιδίου άρθρου κατά 50 ο/ο, και ότι κατά συνέπειαν ή χορηγηθείσα διά της ύπ' άριθ. 62280 1952 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας αύξησις των 30 ο/ο θά υπολογισθή επί των κατά τα ανωτέρω βασικών ποσών, διά τα οποία, εφ' όσον λαμβανόμενα μετά των προσαυξήσεων θά υπολείπωνται των κατωτάτων ορίων, θά καταβάλλωνται τα κατώτατα αυτά όρια, τελεί εν διαφωνία προς ταύτην και δέον συμ-

ΚΑΤΑΤΑΞΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑΣ ΚΛΑΣΕΙΣ ΔΙ' ΕΙΣΦΟΡΑΣ

Καθορισμὸς τεκμαρτῶν ἀποδοχῶν ἐπὶ μισθωτῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχάς

Κατάταξις τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. προσώπων εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις μὲ τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια.—Δυνατὴ κατάταξις εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν τεκμαιρομένων ἀποδοχῶν τῶν ἠσφαλισμένων, ἀλλὰ μὴ ἔγκυρος τοιαύτη ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. ἄνευ ἐξουσιοδοτήσεως τούτου ὑπὸ Κανονισμοῦ, ἐκδιδομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ δημοσιευομένου εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.— Ἀκυρότης ὑπ' ἀριθ. 3081/1951 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τῶν μετ' αὐτὴν πρὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 51254/1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Συνεφώνησε καὶ τὸ Γ' Πολιτικὸν Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου (πρώην Β') πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Α' Τμήματος (ὑπ' ἀριθ. 85/1958 ἀποφάσεις, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 17, 350) ἐπὶ τοῦ προκύψαντος ὡς πρὸς τὰς εἰσφορὰς πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. νομικοῦ ζητήματος (βλέπε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 350).

Ἀρείου Πάγου 799/1958, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Καυκᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Π. Σπεντζόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ν. Σταθᾶτος, Κ. Τσαγκαράκης, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐξενεχθεῖσαν ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος, δι' ὃ ἐγένετο ἡ ἀναίρεσις καὶ ἡ εἰς αὐτὸ παραπομπή, ὅτι δηλαδὴ ἐκ τῶν §§ 1, 2, 4 καὶ 5 τοῦ ἄρθρου 25, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 16 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων», σαφῶς προκύπτει, ὅτι διὰ τὴν κατάταξιν τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ νόμου τούτου προσώπων, τῶν παρεχόντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν, εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων καθορίζονται τὰ ἐν τῇ § 2 τοῦ ἄρθρου 25 ἀναγραφόμενα τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια λαμβάνονται κατ' ἀρχὴν ὑπ' ὄψιν αἱ πραγματικαὶ εἰς χρῆμα καὶ εἰς εἶδος ἀποδοχαὶ τῶν ἠσφαλισμένων καὶ ὅτι, κατὰ παρέκκλισιν ἀπὸ τοῦ κανόνος τούτου, δύναται νὰ γίνῃ κατάταξις εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν τεκμαιρομένων ἀποδοχῶν (καὶ οὐχὶ τῶν πραγματικῶν τούτων) τῶν ἠσφαλισμένων μόνον ὑπὸ τὰς ἐν τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 25 § 2, περίοδος δευτέρα, προϋποθέσεις, ἐξ οὗ παρέπεται, ὅτι τοιαύτη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν τεκμαιρομένων ἀποδοχῶν κατάταξις δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἐγκύρως ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. ἄνευ ἐξουσιοδοτήσεως τούτου πρὸς τοῦτο ὑπὸ κανονισμοῦ, ἐκδιδομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ δημοσιευομένου εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ὡς διὰ πάντας τοὺς ὑπὸ τοῦ νόμου 1846/1951 προβλεπομένους κανονισμοὺς ἀπαιτεῖ τὸ ρηθὲν ἄρθρον 16 αὐτοῦ. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπ' ἀριθ. 3081 τῆς 2.11.1951 ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ αἱ μετ' αὐτὴν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 51254/1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθεῖσης συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 16 § 1 τοῦ ἄνω ἀγκαστικοῦ νόμου καὶ δημοσιευθείσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β' ἀριθ. 123 τῆς 16.6.1954) καὶ μέχρι τῆς 22.7.1954 ἰσχύουσαι, κατὰ τὸ μέρος αὐτῶν, τὸ ἀφορῶν τὴν κατάταξιν τῶν ἐν αὐταῖς κατηγοριῶν μισθωτῶν εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν τεκμαιρομένων ἀποδοχῶν αὐτῶν, ὡς ἐκδοθεῖσαι ἄνευ τῆς κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον 25 § 2, περίοδος β', ἀπαιτουμένης πρὸς τοιαύτην κατάταξιν ἐξουσιοδοτήσεως, δὲν ἐκέκτηντο νόμιμον ὑπόστασιν.

Ἀναιρεθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 4616/1956 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν καὶ ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων κατὰ τὸ ἄρθρ. 834 § 1 Πολιτικῆς Δικονομίας εἰς ἣν ἦσαν πρὸ τῆς ἀναιρέσεως ταύτης διαδικοστικὴν κατάστασιν ἐρευνητέα ἡ ἀπὸ 2 Ὀκτωβρίου 1956 ἔφεσις τοῦ ἐνταῦθα ἑδρεύοντος Ἱδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Γερουλάνειον Ἵδρυμα» κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10939/1956 ὁριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, καταβληθέντος ἅμα τοῦ νομίμου προστίμου.

Κατὰ τὰς διατάξεις τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1846/1951 ἀναγκαστικοῦ νόμου διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ἐν § 1 τοῦ ἄρθρου τούτου εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. εἰς βάρος τῶν τε παρ' αὐτῷ ἠσφαλισμένων καὶ τοῦ ἐργοδότου, ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν δι' ἑκάστην ἡμέραν ἐργασίας, τὰ ἠσφαλισμένα πρόσωπα κατατάσσονται εἰς μίαν τῶν ἐν τῇ § 2 καθοριζομένων δώδεκα ἀσφαλιστικῶν κλάσεων, δι' ἑκάστην τῶν ὁποίων προσδιορίζεται ἓν τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον, ἀντιστοιχοῦν εἰς τὸν μέσον ὅρον τοῦ ἀνωτάτου καὶ κατωτάτου ὁρίου τοῦ πραγματικοῦ ἡμερομισθίου ἑκάστης κλάσεως, ἐφ' οὗ ὑπολογίζονται αἱ εἰσφοραί. Λόγῳ ὅμως ὑπάρξεως κατηγοριῶν ἠσφαλισμένων προσώπων μὲ κυμαινομένης ἡμερησίας ἀποδοχὰς ὡρίσθη ἐν τῇ § 5 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ἀναγκαστικοῦ τούτου νόμου, ὅτι διὰ κανονισμοῦ, θεσπιζομένου κατὰ τὰς ἐν § 1 τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ αὐτοῦ ἀναγκαστικοῦ

φώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 834 § 2 τῆς Π. Δ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810/1957, νὰ παραπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις διὰ τὴν ἄρσιν τῆς διαφωνίας εἰς τὴν Ὁλομέλειαν.

Διὰ ταῦτα

Παραπέμπει τὴν λύσιν τοῦ ἐν τῷ αἰτιολογικῷ νομικοῦ ζητήματος εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ δικαστηρίου τούτου.

νόμου διατυπώσεις, δύναται νά προβλεφθῆ ἡ κατάταξις ὡρισμένων κατηγοριῶν ἠσφαλισμένων, παρεχόντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν, εἰς κλάσεις δι' ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α βάσει τοῦ μέσου ὅρου οὐχὶ τῶν πραγματικῶν, ἀλλὰ τῶν τεκμαιρομένων ἀποδοχῶν τούτων.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι αἱ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. εἰσφοραὶ τῶν τε παρ' αὐτῷ ἠσφαλισμένων προσώπων καὶ τοῦ ἐργοδότου καθορίζονται πάντοτε ἐπὶ τῶν τεκμαρτῶν ἀποδοχῶν τῶν ἠσφαλισμένων ἤ, διὰ τὴν τελευταίαν τῶν ἄνω περιπτώσεων, ἐπὶ τοῦ μέσου ὅρου τῶν τεκμαιρομένων ἀποδοχῶν τούτων, οὐδέποτε δὲ ἐπὶ τῶν πράγματι λαμβανομένων τοιούτων. Τοῦτο κατάδηλον γίνεται καὶ ἐκ τῆς § 5 τοῦ Κεφαλαίου Ε' τῆς αἰτιολογικῆς τοῦ ρηθέντος ὑπ' ἀριθ. 1846/1951 ἀ. ν. ἐκθέσεως, καθ' ἣν «αἱ εἰσφοραὶ θὰ ὑπολογίζωνται κατὰ ἀσφαλιστικὰς κλάσεις, δι' ἑκάστην τῶν ὁποίων προσδιορίζεται ἓν τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον, ἀποδίδον κατὰ κανόνα τὸν μέσον ὅρον τοῦ ἀνωτάτου καὶ κατωτάτου ὁρίου ἀποδοχῶν τῆς κλάσεως, διὰ νὰ ἀποφευχθοῦν αἱ προστριβαί, αἱ ὁποῖαι δημιουργοῦνται σήμερον ἐν τῇ πράξει μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ Ἱδρύματος λόγῳ τῆς ἀσταθείας τῶν μισθῶν καὶ τῶν διαφορῶν μεταξὺ νομίμων καὶ πράγματι καταβαλλομένων ἀποδοχῶν». Ρητῶς δὲ ἐν τῇ § 3 τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ αὐτοῦ ἀ. ν. ὁρίζεται, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου δὲν δύνανται νὰ τροποποιῶνται διὰ κανονισμῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., οὔτε ἑπομένως δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὅστις, ὡς ἐν συνεχείᾳ τῆς παραγράφου ταύτης ὁρίζεται, μόνον «δύναται νὰ ζητῇ παρὰ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., τὴν ὑποβολὴν εἰς τοῦτον προτάσεων κανονισμοῦ ἢ τροποποιήσεων καὶ συμπληρώσεων ἰσχυόντων τοιούτων».

Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ἡ περὶ ἧς ἀνωτέρω ἐγένετο λόγος ὑπ' ἀριθ. 3081/1951 ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., δυνάμει τῆς ὁποίας τοῦτο ἐπέβαλεν εἰσφορὰς τῶν παρὰ τῷ ἐκκαλοῦντι ἐργαζομένων νοσοκόμων βάσει τῶν πράγματι καταβαλλομένων αὐτοῖς ἀποδοχῶν διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.4.1953 μέχρι 31.5.1955, εἶναι ἄκυρος, ἅτε ἐκδοθεῖσα παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου κατὰ τὰ προρρηθέντα.

Κατὰ ταῦτα οὐχὶ ὀρθῶς τὸ ἐφεσίβλητον Ι.Κ.Α. καθώρισε τὰς καταβλητέας αὐτῷ εἰσφορὰς τῶν παρὰ τῷ ἐκκαλοῦντι ἐργαζομένων νοσοκόμων, ὡς ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἀνακοπτομένων πράξεων ἐπιβολῆς εἰσφορῶν τοῦ ἐφεσιβλήτου τούτου καὶ ἐκ τῶν ταυταρίθμων ἐγγράφων εἰς τοὺς χρηματικοὺς καταλόγους τοῦ Δημοσίου Ταμείου ἐσόδων τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τῶν λοιπῶν προσαγομένων καὶ κρινομένων ἐγγράφων προκύπτει, διὰ τὸ ρηθὲν ἀπὸ 1.1.1953 μέχρι 31.5.1955 χρονικὸν διάστημα, ἐπὶ τῶν πράγματι καταβληθεισῶν αὐτοῖς ἀποδοχῶν κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα καὶ κατ' ἀκολουθίαν οὐχὶ νομίμως ἐπιδιώκει τὸ ἐκκαλοῦν τοῦτο τὴν εἴσπραξιν προσθέτων, βάσει τῶν οὕτω ὑπολογισθεισῶν παρ' αὐτοῦ πραγματικῶν ἀποδοχῶν, συμπληρωματικῶν εἰσφορῶν διὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα, ἀνερχομένων συνολικῶς εἰς δρχ. 197.708, διὰ τῶν ἀνακοπτομένων τούτων πράξεων, αἵτινες παράνομοι οὕτω τυγχάνουσι καὶ ἑπομένως ἄκυροι. Δέον ὅθεν, δεκτῶν γινομένων ὡς νομίμων καὶ κατ' οὐσίαν βασίμων τῶν δευτέρου καὶ τρίτου λόγων τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, νὰ ἐξαφανισθῇ ἡ τὰ ἐναντία, κατὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων τῶν §§ 1, 2, 4 καὶ 5 τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1846/1951 ἀ. ν., εἰποῦσα ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως γίνῃ ἐν μέρει ὅμως δεκτὴ ἡ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 235 Πολ. Δικ. καὶ τοῦ ἄρθρου 68 Γ' τοῦ νόμου «περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων», ἐφαρμοζομένου καὶ ἐν προκειμένῳ συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 27 § 3 τοῦ εἰρημένου ὑπ' ἀριθ. 1841/1951 ἀ. ν., ἐρειδομένη ὑπὸ κρίσιν ἀνακοπή, ἤτοι καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ αἴτημα αὐτῆς περὶ ἀναγνωρίσεως ὅτι τὸ ἐκκαλοῦν δὲν ὀφείλει δρχ. 197.708 καὶ ἀπορριφθῇ ὡς πρὸς τὸ ὑπόλοιπον ποσὸν τῶν δρχ. 8.000, καθ' ὅσον δὲν προσάγεται ἡ εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο ἀφορῶσα καὶ ἀνακοπτομένη ὑπ' ἀριθ. 124768/1955 πρᾶξις ἐπιβολῆς εἰσφορᾶς, ἐπίσης δ' ἀπορριφθῇ αὕτη καὶ ὡς πρὸς τὸ αἴτημα αὐτῆς, ὅπως ὑποχρεωθῇ τὸ ἐφεσίβλητον, ἵνα ἐπιστρέψῃ τῷ ἐκκαλοῦντι δραχμὰς 62.500, ἃς, ὡς ἰσχυρίζεται τοῦτο κατέβαλεν ἀχρεωστήτως εἰς ἐκεῖνο, ὡς ἀναπόδεικτον, ἐν ὅσῳ τὸ ἐκκαλοῦν δὲν προσάγει τὰς ἀστινας ὡς ἀποκλειστικὸν μέσον ἀποδείξεως τοῦ αἰτήματός του τούτου ἐπικαλεῖται ὑπ' ἀριθ. 248 τῆς 25.5.1955 καὶ 315 τῆς 29.4.1955 διπλοτύπους ἀποδείξεις εἰσπράξεως παρὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου τοῦ ποσοῦ τούτου καὶ πάντα τὰ εἰς ταῦτα ἀντίθετα ὡς ἀβάσιμα εἶναι ἀπορριπτέα.

Ἑκάτερος τῶν διαδίκων ἐν μέρει νικᾷ καὶ ἐν μέρει ἡττᾶται, καὶ δέον συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρ. 211 § 3 τῆς Πολ. Δικ. καὶ τὸν 3693/1957 νὰ συμψηφισθῇ ἡ μεταξὺ αὐτῶν δικαστικὴ δαπάνη.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

ΑΞΙΩΣΕΙΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΚΑΤΑ ΜΕΛΩΝ ΑΥΤΩΝ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

Είδος άξιώσεων έκδικαζομένων κατ' άνάλογον έφαρμογήν της έργατικής διαδικασίας

Ύπαγωγή είς τήν είδικήν τοῦ Νόμου ΓΦΟΔ' διαδικασίαν, άναλόγως έφαρμοζομένην ὑπό τοῦ Εἰρηνοδικείου, τῶν ἀξιώσεων τοῦ συνεταιρισμοῦ κατά τῶν συνεταίρων περί πληρωμῆς τῆς εἰσφορᾶς, προστίμου ἢ οἱασδήποτε ἄλλης ὀφειλῆς τούτων, ἤτοι ὀφειλῆς βαρυνούσης αὐτούς ὑπό τήν ἰδιότητα τοῦ συνεταίρου ἔναντι τοῦ συνεταιρισμοῦ ἢ τῶν ἀποφάσεων τῶν συνελεύσεων αὐτῶν.—Μή ὑπαγωγή τῶν περί ἀποζημιώσεως ἀξιώσεων τοῦ συνεταιρισμοῦ κατά τῶν τέως μελῶν τοῦ διοικητικοῦ ἢ ἐποπτικοῦ συμβουλίου αὐτοῦ διά ζημίαν ἐκ τῆς παραβάσεως τῶν ὑπό κειμένων νόμων ἢ τοῦ καταστατικοῦ ἢ τῶν ἀποφάσεων συνελεύσεων καθηκόντων αὐτῶν.

Κατά τό ἄρθρον 12 τοῦ νόμου 602/1914 περί συνεταιρισμῶν, ὡς ἐτροποποιήθη διά τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 28.11.1925 καί τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 5289/1931, ὁ συνεταιρισμός ἐνάγει τούς συνεταίρους ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου τῆς ἕδρας του διά τήν πληρωμήν τῆς εἰσφορᾶς, προστίμου ἢ ἄλλης οἱασδήποτε ὀφειλῆς μή ὑπερβαινούσης τάς δραχ. 5.000, ἐφαρμοζομένης ἀναλόγως τῆς διαδικασίας τοῦ νόμου ΓΦΟΔ' περί ἐκδικάσεως τῶν μεταξύ ἐργατῶν καί ἐργοδοτῶν διαφορῶν, ὁπότε ὁ συνεταιρισμός ἐπέχει θέσιν ἐργάτου.

Σημειωτέον ὅτι κατά τήν § 3 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 1484/1950, κυρωθέντος διά τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 1870/1951, εἰς ἃς περιπτώσεις δι' εἰδικῶν νόμων (ὡς ἐν προκειμένῳ) θεσπίζονται εἰδικαί διαδικασίαι ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου ἢ λόγῳ τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης ἁρμοδιότης καθορίζεται ἐν μέν τῇ λοιπῇ Ἑλλάδι κατά τό ἄρθρον 490 Πολιτ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἰσχύει ἑκάστοτε, ἐν Κρήτῃ δέ κατά τό ἄρθρον 571 τῆς Κρητικῆς Πολιτ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἰσχύει ἑκάστοτε (πρβλ. καί Α. Π. 701/1954, εἰσηγητής *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 18, 1257).

(Ἡ ἁρμοδιότης ἤδη τοῦ Εἰρηνοδικείου μετά τό ἀπό 20 Μαρτίου/ 2 Ἀπριλίου 1955 Διάταγμα, ΕΕΔ 14, 449, καθορίζεται εἰς δραχμάς 8.000).

Ἡ δικαστηριακή πράξις ὁμοφώνως δέχεται, ὅτι καί μετά τήν διά τοῦ νόμου 1968/1944 ἀνάθεσιν ἐκδικάσεως τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν εἰς τούς Πρωτοδίκας (καί δυνητικῶς εἰς τούς Εἰρηνοδίκας, ὅπου δέν ἐδρεύει Πρωτοδικεῖον) ἐξακολουθεῖ ἡ ἁρμοδιότης τῶν Εἰρηνοδικείων πρός ἐκδίκασιν τῶν διαφορῶν τοῦ συνεταιρισμοῦ κατά τῶν συνεταίρων ἐκ τῆς ἄνω αἰτίας (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13744/1952, εἰσηγητής *Σ. Διαμαντάκος*, ΕΕΔ 12, 370, Πρωτοδικείου Μυτιλήνης 432/1951, εἰσηγητής *Κ. Κοπαβίτης*, ΕΕΔ 10, 812, Πρωτοδικείου Ρεθύμνης 122/1957, εἰσηγητής *Γ. Μίτσης*, ΕΕΔ 17, 820).

Ὡς ὅμως δέχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (δεχομένη καί αὐτή ἁρμοδιότητα τοῦ Εἰρηνοδικείου), πρέπει νά ὑφίσταται ἀξίωσις τοῦ συνεταιρισμοῦ κατά τῶν συνεταίρων αὐτοῦ περί πληρωμῆς τῆς εἰσφορᾶς, προστίμου ἢ οἱασδήποτε ὀφειλῆς, ὑπό τήν ἰδιότητα τοῦ συνεταίρου, καί οὐχί ἀξίωσις περί ἀποζημιώσεως διά ζημίαν ἐκ τῆς παραβάσεως τῶν κειμένων νόμων ἢ τοῦ καταστατικοῦ.

Εἶναι πράγματι δύσκολον νά ἀμφισβητηθῇ ἡ ὀρθότης τῆς ἀπόψεως, ἀφοῦ καταφανῶς προκύπτει ἐκ τῆς διατάξεως, ὅτι ἐσκοπήθη ἡ ὑπό τῶν Εἰρηνοδικείων ἐκδίκασις κατά τρόπον ταχύν, ἐφαρμοζομένης ἀναλόγως τῆς διαδικασίας τοῦ νόμου ΓΦΟΔ', ἀξιώσεων, αἱ ὁποῖαι, ἁπλαῖ οὖσαι, ἀναφέρονται εἰς τά συνήθη ἐκ τοῦ καταστατικοῦ δικαιώματα τοῦ συνεταιρισμοῦ κατά τῶν μελῶν αὐτῶν καί δέν περιλαμβάνει καί τάς κατά τοῦ συνεταιρισμοῦ ἀδικοπραξίας, αἱ ὁποῖαι δέονται, ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν, τῶν ἐγγυήσεων τῆς τακτικῆς διαδικασίας.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 18293/1957

Πρόεδρος ὁ κ. *Γ. Καραμάνος*
Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Γ. Δαμπρόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Κ. Μάμαλης, Γ. Παπασπύρου

Κατά τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 12 § 3 τοῦ νόμου 602 τῆς 31 Δεκεμβρίου 1914/24 Ἰανουαρίου 1915 «περί συνεταιρισμῶν», ὡς ἐτροποποιήθη διά ἄρθρου 5 τοῦ ν. δ/τος 28 Νοεμβρίου-12 Δεκεμβρίου 1925 καί ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 5289/1931, διά τήν πληρωμήν τῆς εἰσφορᾶς, προστίμου ἢ οἱασδήποτε ἄλλης ὀφειλῆς, μή ὑπερβαινούσης

τὰς πέντε χιλιάδας δραχμάς, ἐνάγει ὁ συνεταιρισμὸς τοὺς συνεταίρους ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου τῆς ἕδρας του, ἐφαρμοζομένης ἀναλόγως τῆς διαδικασίας τοῦ νόμου ΓΩΟΔ' τῆς 31 Δεκεμβρίου 1912 «περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν περὶ πληρωμῆς ἐργατικῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων», ὁπότε ὁ συνεταιρισμὸς ἐπέχει θέσιν ἐργάτου.

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς συνάγεται, ὅτι εἰς τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω θεσπιζομένην εἰδικὴν διαδικασίαν ὑπάγονται αἱ ἀξιώσεις τοῦ συνεταιρισμοῦ κατὰ τῶν συνεταίρων περὶ πληρωμῆς τῆς εἰσφορᾶς, προστίμου ἢ οἱασδήποτε ἄλλης ὀφειλῆς τούτων, ἤτοι ὀφειλῆς βαρυνούσης αὐτοὺς ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ συνεταίρου ἔναντι τοῦ συνεταιρισμοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν κειμένων νόμων, τοῦ οἰκείου καταστατικοῦ ἢ τῶν ἀποφάσεων τῶν συνελεύσεων αὐτῶν. Ἀντιθέτως εἰς τὴν διαδικασίαν ταύτην δὲν ὑπάγονται αἱ περὶ ἀποζημιώσεως ἀξιώσεις τοῦ συνεταιρισμοῦ κατὰ τῶν τέως μελῶν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ἢ ἐποπτικοῦ αὐτοῦ διὰ πᾶσαν τυχὸν ἐπελθοῦσαν εἰς τοῦτον ζημίαν ἐκ τῆς παραβάσεως τῶν ὑπὸ τῶν κειμένων νόμων ἢ τοῦ καταστατικοῦ ἢ τῶν ἀποφάσεων τῶν συνελεύσεων ἐπιβαλλομένων καθηκόντων τῶν μελῶν τούτων, ἤτοι αἱ ἀξιώσεις περὶ ἀποζημιώσεως ἕνεκα παρανόμου καὶ κακῆς ἐν γένει διαχειρίσεως αὐτῶν, αἵτινες ὑποβάλλονται εἰς τὸ κατὰ τὰς κοινὰς δικονομικὰς διατάξεις καθ' ὕλην ἁρμόδιον δικαστήριον.

Ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ ἐκτίθεται, ὅτι οἱ ἓξ (6) πρῶτοι τῶν ἐναγομένων, ἀποτελοῦντες ἐν ἔτει 1954 τὸ διοικητικὸν συμβούλιον, καὶ οἱ ὑπόλοιποι τρεῖς (3) τῶν ἐναγομένων τούτων, ὄντες μέλη τοῦ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἐποπτικοῦ συμβουλίου τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Ἀμπελουργικοῦ Συνεταιρισμοῦ Μαραθῶνος (ἐνάγοντος), κατὰ τὴν περίοδον συγκεντρώσεως καὶ οἰνοποιήσεως τῶν σταφυλῶν ἔτους 1954, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 60/12.10.1954 κοινῆς ἀποφάσεώς των ἐπώλησαν δυνάμει τῆς ἀπὸ 12.10.1954 συμβάσεως πωλήσεως πρὸς τὸν Θ** οἶνον β' πιέσεως ἐξ ὀκάδων 40.457 πρὸς 0.0775 λεπτὰ κατὰ βαθμὸν καὶ ὀκᾶν, ἤτοι εἰς τιμὴν λίαν ἀσύμφορον καὶ ἐπιζημίαν διὰ τὸν ἄνω συνεταιρισμόν, καθ' ὅσον ὁ οἰνοπνευματικὸς βαθμὸς τοῦ οἴνου τούτου τῆς β' πιέσεως ἦτο 13ου καὶ ἡ τιμὴ ἑκάστης ὀκᾶς τούτου ἀνῆλθε μόνον εἰς μίαν (1) δραχμήν, ἐνῷ ἔδει νὰ ἐπωλεῖτο ἐπὶ πλέον κατὰ 30 λεπτὰ τοὐλάχιστον, ἤτοι πρὸς 1.30 δραχμὰς κατ' ὀκᾶν, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι αἱ κατὰ τὴν ἰδίαν ὡς ἄνω ἐποχὴν τιμαὶ οἴνου β' πιέσεως, ἐπιτευχθεῖσαι ἀπὸ ἄλλους συνεταιρισμοὺς Ἀττικῆς, ἦσαν κατὰ πολὺ ὑψηλότεραι. Ὅτι ἐκ τῆς ἀνωτέρω πωλήσεως ἐπῆλθεν εἰς τὸν ἐνάγοντα συνεταιρισμὸν ζημία ἐκ δραχμῶν 12.137, διαπιστωθεῖσα τόσον ὑπὸ τοῦ ἐπόπτου τῆς 12ης Ἐπιθεωρήσεως Συνεταιρισμῶν Α.Τ.Ε., ὅσον καὶ ὑπὸ τῆς πρὸς τοῦτο συγκληθείσης τῇ 4ῃ Μαρτίου 1956 γενικῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν τοῦ συνεταιρισμοῦ Μαραθῶνος καὶ ὅτι εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἄνω χρηματικῆς ζημίας, ἣν ὑπέστη ὁ συνεταιρισμὸς ἐκ τῆς κακῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας αὐτοῦ, ὑφίστανται εἰς ὁλόκληρον ἡ εὐθύνη ἁπάντων τῶν ἐναγομένων. Κατ' ἀκολουθίαν πάντων τούτων διώκεται διὰ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς, ὅπως ὑποχρεωθῶσιν οἱ ἐναγόμενοι καὶ εἰς ὁλόκληρον ἕκαστος νὰ καταβάλωσι τῷ ἐνάγοντι δραχ. 12.137 ἐντόκως νομίμως ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς μέχρις ἐξοφλήσεως. Ἡ ἀγωγὴ αὕτη, τὸ ἀνωτέρω περιεχόμενον καὶ αἴτημα ἔχουσα, ἀναρμοδίως εἰσήχθη πρὸς ἐκδίκασιν διὰ συντάξεως ἐκθέσεως ἀγωγῆς κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΩΟΔ' ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου Μαραθῶνος, ἐνῷ ἔδει, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, νὰ εἰσαχθῇ κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν ἐνώπιον τοῦ κατὰ τὰς κοινὰς δικονομικὰς διατάξεις καθ' ὕλην ἁρμοδίου Δικαστηρίου, ἤτοι τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (ἄρθρον 510 § 1 Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς τοῦτο νῦν ἰσχύει, ἄρθρον 84 νόμου 602/1915). Ἐπομένως ἀναρμοδίως ἐπελήφθη τῆς ἐκδικάσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὁ δικάσας Εἰρηνοδίκης καὶ ὑπεχρέωσε διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του τοὺς ἐναγομένους - ἐκκαλοῦντας εἰς ὁλόκληρον ἕκαστον καὶ καταβάλωσι τῷ ἐνάγοντι - ἐφεσιβλήτῳ τὸ ἄνω ποσὸν τῶν δραχμῶν 12.137, ἐνῷ ἔδει, αὐτεπαγγέλτως λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὴν καθ' ὕλην αὐτοῦ ἀναρμοδιότητα, καίτοι μὴ προταθεῖσαν παρὰ τοῦ ἐναγομένου, νὰ κηρύξῃ ἑαυτὸν καθ' ὕλην ἀναρμόδιον. Ὅθεν, κατὰ τὸν βάσιμον 1ον λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, δέον νὰ ἐξαφανισθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει, ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ἐνδικος ἀγωγή, ὡς ἀναρμοδίως καθ' ὕλην εἰσαχθεῖσα ἐνώπιον ταῦ Εἰρηνοδίκου Μαραθῶνος, κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΩΟΔ', μὴ συντρεχούσης νομίμου περιπτώσεως ὅπως αὕτη κατ' ἄρθρον 25 Πολιτικῆς Δικονομίας παραπεμφθῇ ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου, ἐφ' ὅσον αὕτη, συνταχθεῖσα δι' ἁπλῆς ἐκθέσεως καὶ μὴ πληροῦσα τὰς διατυπώσεις συντάξεως ἀγωγῆς τακτικῆς διαδικασίας κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 533 καὶ 136 Πολιτικῆς Δικονομίας, δὲν δύναται νὰ ἀχθῇ διὰ κλήσεως πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου (βλ. Ε.Α. 2594/1952, Θέμις ΞΓ' 692). Μετὰ ταῦτα περιττὴ ἀποβαίνει ἡ ἐξέτασις τῶν λοιπῶν ἐπιβοηθητικῶν λόγων ἐφέσεως, αἰτιωμένων τὴν κατ' οὐσίαν κρίσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.

ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΕΠΙ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ἀπονομὴ συντάξεως εἰς προσωπικὸν ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων

Ἔλλειψις δικαιοδοσίας τακτικῶν δικαστηρίων πρὸς ἀκύρωσιν τῶν πράξεων τῆς Διοικήσεως καὶ ἔλεγχον τῆς κατ' οὐσίαν κρίσεως τῶν ὀργάνων αὐτῆς.—Δικαίωμα μόνον αὐτῶν, κρινόντων ἐπὶ τῶν εἰς αὐτὰ ὑπαγομένων κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τῆς Πολ. Δικ. διαφορῶν περὶ ἰδιωτικῶν δικαιωμάτων, ἱδρυομένων ἢ προσβαλλομένων ὑπὸ τῆς Διοικήσεως, πρὸς ἐξέτασιν παρεμπιπτόντως τοῦ κύρους καὶ τῆς νομιμότητος αὐτῶν, ἐρευνώντων ἂν ἐγένοντο κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου καὶ ἐντὸς τῆς ἀνηκούσης εἰς αὐτὰ ἐξουσίας, ἐκτὸς ἂν ἀπεκλείσθη ὑπὸ τοῦ Νόμου τοῦτο ἢ ἔχῃ ἱδρυθῇ διὰ Νόμου εἰδικὴ διοικητικὴ δικαιοδοσία ἢ ἂν πρόκειται περὶ ἀντικειμένου, περὶ τοῦ ὁποίου ἀποφασίζει ἡ Διοίκησις κατὰ διακριτικὴν ἐξουσίαν.— Ἀναγνωριστικὴ ἀγωγὴ κατ' ἄρθρ. 127 Εἰσαγ. Νόμου Α.Κ.—Συνταξιοδότησις προσωπικοῦ Σ.Π.Α.Π.

Ἐζητήθη ὑπὸ σιδηροδρομικοῦ ὑπαλλήλου δι' ἀναγνωριστικῆς ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου ἀγωγῆς νὰ ἀναγνωρισθῇ, ὅτι ὑπέστη ἐργατικὸν ἀτύχημα κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του, ἡ ἀναγνώρισις δὲ τούτου ἤθελεν ἔχει ὡς συνέπειαν νὰ ἀπονεμηθῇ εἰς αὐτὸν ἡ ἀνάλογος σύνταξις.

Ἀφοῦ ὅμως ἐκ τοῦ εἰδικοῦ νόμου ἀποκλειστικῶς ἁρμόδιον διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως εἶναι τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, ὑπέκειτο δὲ οὗτος διαφορὰ τοῦ δημοσίου δικαίου, δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον καὶ τοῦτο τελεῖ ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων δεκτὰ γενόμενα (*Γ. Μπαλῆς*, Γεν. Ἀρχαὶ § 134, ἀριθ. 2, *Γ. Μητσόπουλος*, Ἀναγνωριστικὴ ἀγωγὴ §§ 7, 11, ἀριθ. 1, Α.Π. 238/1950, Θέμ. ΞΑ' 480, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2426/1956, εἰσηγητὴς *Γ. Ντεγιάννης*, ΕΕΔ 14, 594, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13144/1958, εἰσηγητὴς *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 17, 1139), ὅτι ἡ ἀναγνωριστικὴ αὕτη ἀγωγή, ἐφ' ὅσον δὲν ἐτείνεν εἰς ἀναγνώρισιν ἐννόμου σχέσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ δὲν ἐπροκειτο περὶ σχέσεως ἀναγομένης εἰς τὸ δημόσιον δίκαιον, ὑπαγομένης εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, ἦτο ἀπαράδεκτος. (Βλέπε διὰ τὸ θέμα καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7509/1957, εἰσηγητὴς *Β. Ζέππος*, ΕΕΔ 16, 1180, ἔνθα παρατίθεται καὶ ἡ Ἐφετείου Ἀθηνῶν 841/1957, εἰσηγητὴς *Κ. Ψιλόπουλος*).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 9363/1958

Πρόεδρος ὁ κ. ***Κ. Καρβελᾶς***
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. ***Μ. Οἰκονομόπουλος***
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ν. Γκινάλας, Π. Τσαύτης

Ὁ ἐνάγων ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ, ὡς παραδεκτῶς διὰ τῶν προτάσεών του διασαφηνίζει ταύτην, ἐκθέτει τὰ ἑξῆς· Τυγχάνων ἀπὸ τοῦ 1946 ὑπάλληλος (θερμαστὴς ἀμαξοστοιχιῶν) τῆς ἐναγομένης (Κρατικῆς Ἐκμεταλλεύσεως Σιδηροδρόμων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Πελοποννήσου) ἀπελύθη κατὰ τὸ ἔτος 1956 ὁριστικῶς τῆς ὑπηρεσίας ὡς σωματικῶς ἀνίκανος, συνταξιοδοτηθεὶς ὡς τοιοῦτος. Ἡ πάθησίς του ὅμως, δι' ἣν ἀπελύθη καὶ ἐσυνταξιοδοτήθη, ὀφείλεται εἰς μετατραυματικὴν ἀσθένειάν του ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ὅπερ ὑπέστη τὴν 19.9.1954, συνιστάμενον εἰς τὴν ἰσχυρὰν καὶ βιαίαν ἐνέργειαν, εἰς ἣν ὑπεβλήθη πρὸς μετατόπισιν καὶ τακτοποίησιν τῆς καυσίμου ὕλης (κῶκ) τῆς ἀτμομηχανῆς, ἐξ ἧς κατέπεσεν ἐπὶ τῆς σωροῦ τῆς καυσίμου ὕλης, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ αἰσθανθῇ ἰσχυρώτατον πόνον ἐπὶ τῆς σπονδυλικῆς στήλης. Τὰς συνθήκας ὅμως ταύτας τοῦ τραυματισμοῦ του ἀπέκρυψεν ἡ ἐναγομένη ἐκ τοῦ φακέλλου του καὶ οὕτω τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, ἀπέρριψε τὴν αἴτησίν του περὶ συνταξιοδοτήσεώς του λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος. Περαιτέρω αἰτεῖται, ὅπως ἀναγνωρισθῇ δικαστικῶς, ὅτι «τὴν 19.9.1954 ἔλαβε χώραν τραυματισμὸς του ἐν ὥρᾳ ὑπηρεσίας, τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐπενεγκόντος ἀκολούθως τὴν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του ἀνικανότητά του», ὡς ἔννομον δὲ συμφέρον προβάλλει, ὅτι κατόπιν τούτου θέλει δικαιωθῇ συντάξεως ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἥτις ἀνέρχεται εἰς ποσὸν διπλάσιον τῆς ἀπονεμηθείσης αὐτῷ. Ἡ ἀγωγὴ αὕτη, κοινοποιηθεῖσα προσθέτως καὶ πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 3 § 4 τοῦ νόμου 3240/1955, ἐξεταστέα τυγχάνει.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. δ. 3395/1955 «περὶ συνταξιοδοτήσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων (ἄρθρον 15) ὁ δικαιούμενος συντάξεως ἢ αὐξήσεως συντάξεως ὀφείλει νὰ ὑποβάλῃ, ἐπὶ ποινῇ ἐκπτώσεως ἀπὸ τοῦ δικαιώματος, ἐντὸς πενταετίας, ἀφ' ἧς τὸ δικαίωμα ἐγεννήθη, αἴτησιν εἰς τὴν οἰκείαν ὑπηρεσίαν τοῦ δικτύου, εἰς ὃ ἀνήκει, περὶ ἀναγνωρίσεως τοῦ δικαιώματός του, κατ' ἄρθρον 16 ἐπὶ δικαιώματος συντάξεως παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἡ αἴτησις πρὸς ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τούτου ὑποβάλλεται, ἐπὶ ποινῇ ἐκπτώσεως ἀπὸ τοῦ δικαιώματος, ἐντὸς διετίας ἀπὸ τῆς ἀπομακρύνσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ἡ γνωμάτευσις δὲ τῆς Ἀνωτάτης Ὑγιεινομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ (Α.Σ.Υ.Ε.), μεταξὺ ἄλλων, καθορίζει τὴν σχέσιν τῆς ἀνικανότητος πρὸς τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα, αἱ γνωματεύσεις δὲ ταύτης εἶναι ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, τὸ ὁποῖον δύναται ἐν πάσῃ περιπτώσει νὰ ζητῇ ἠτιολογημένως τὴν ἔκδοσιν καὶ νέας γνωματεύσεως, κατ' ἄρθρον 17 αἱ συντάξεις κανονίζονται παρὰ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἐφαρμοζομένων πασῶν τῶν διατάξεων ταῦ ὀργανισμοῦ αὐτοῦ τῶν ἀφορωσῶν τὸν κανονισμὸν τῶν συντάξεων τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων.

Τὰ τακτικὰ Δικαστήρια δὲν δικαιοῦνται νὰ

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ι. ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΩΝ

1. Έξοδος έκ της υπηρεσίας υπαλλήλων Τραπέζης της Ελλάδος και παροχαί

Παροχή υπό του διά του Ν. 2868/1922 συσταθέντος Ταμείου Συντάξεων Υπαλλήλων Τραπέζης της Ελλάδος συντάξεως.— Παροχή υπό του διά της από 28.2.1948 συλλογικής συμβάσεως εργασίας συσταθέντος Μετοχικού Ταμείου των Υπαλλήλων της Τραπέζης Ελλάδος μηνιαίου μερίσματος εις τους εξερχομένους της υπηρεσίας.— Χρησιμοποίησις των όρων «σύνταξις» και «μέρισμα» όχι ως ταυτοσήμων.

Μετά διαφωνίαν του Β' Τμήματος του Αρείου Πάγου (υπ' αριθ. 222/1957 απόφασις, εισηγητής *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 16, 563) προς το Α' Τμήμα (υπ' αριθ. 341/1956 απόφασις, εισηγητής *Κ. Καυκάς*, ΕΕΔ 15, 793) εξεδόθη η κατωτέρω απόφασις της Ολομελείας του Αρείου Πάγου, η οποία ήρε την διαφωνίαν, συνταχθείσα, επί του εν αυτή νομικού ζητήματος, προς την γνώμην του Β' Τμήματος.

Αρείου Πάγου 729/1958, Ολομελείας

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. *Κ. Καυκάς*
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. *Α. Κοντσουμάρης*
Διαγνόντες οι κ.κ. Κ. Σύλλας, Χ. Πράτσικας, Η. Παρασκευάς

Διά μεν του νόμου 2868/1922 επετράπη η ίδρυσις Ταμείου προς παροχήν συντάξεως εις τους εξερχομένους της υπηρεσίας υπαλλήλους, ενώ διά της από 28 Φεβρουαρίου 1948 συλλογικής συμβάσεως εργασίας, νομίμως κυρωθείσης και κατατεθείσης, δι' ής τίθενται αντικειμενικοί κανόνες δικαίου, συνεστήθη Ειδικός Λογαριασμός επικουρικής ασφαλίσεως υπό την επωνυμίαν «Μετοχικόν Ταμείον και Ταμείον Προνοίας Υπαλλήλων της Τραπέζης της Ελλάδος» και διά του καταστατικού του οποίου παρέχεται, εκτός άλλων, και μηνιαίον μέρισμα εις τους μετόχους του εν λόγω Ταμείου, συνταξιούχους υπαλλήλους της Τραπέζης.

Ως προκύπτει εκ των ως άνω διατάξεων και των δυνάμει τούτων ισχυόντων κανονισμού Ταμείου Συντάξεων και καταστατικού Μετοχικού Ταμείου Υπαλλήλων της Τραπέζης της Ελλάδος, διά μεν του όρου «σύνταξις» εσκοπήθη η παροχή μηνιαίου παγίου χρηματικού ποσού εις τους εξερχομένους της υπηρεσίας υπαλλήλους, αναλόγως των ετών υπηρεσίας των και βάσει των αποδοχών, άς ελάμβανον καθ' ην ημέραν τίθενται εις σύνταξιν (άρθρον 10 κανονισμού, αναδιοργανωθέντος δυνάμει του άρθρου 9 νόμου 3483/1928 και 1 ν.δ. 2626/1953), ενώ διά του όρου «μέρισμα» εσκοπήθη η παροχή χρηματικού ποσού εις τους μετόχους, καθοριζομένου ετησίως, κατόπιν αναλογιστικής μελέτης, δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του Μετοχικού Ταμείου, όπερ δύναται να μειούται δι' αποφάσεως του ίδιου Διοικητικού Συμβουλίου (άρθρα 1, 12 και 13 σχετικής συλλογικής συμβάσεως, καταστατικού), και όπερ δεν είναι απλώς αύξησις της διά του νόμου 2868/1922 προβλεφθείσης συντάξεως, δι' ην δεν θα παρίστατο αναγκαία η σύστασις ίδιου Ταμείου. Κατά ταύτα οι όροι «σύνταξις» και «μέρισμα», ων εγένετο χρήσις υπό των άνω δια-

---

προβώσιν εις ακύρωσιν των πράξεων της Διοικήσεως, ούδ' εις έλεγχον της κατ' ουσίαν κρίσεως των οργάνων αυτών, αλλά δικαιούνται μόνον, κρίνοντα επί τών εις αυτά υπαγομένων κατά το άρθρον 1 της Πολ. Δικον. διαφορών περί ιδιωτικών δικαιωμάτων, ιδρυομένων ή προσβαλλομένων υπό της Διοικήσεως, να εξετάσωσι παρεμπιπτόντως το κύρος και την νομιμότητα αυτών, ερευνώντα αν εγένοντο κατά τους διαγεγραμμένους υπό του νόμου όρους και εντός της ανηκούσης αυτοίς εξουσίας, εκτός εάν αποκλεισθή υπό του νόμου ή υπ' αυτών έρευνα συγκεκριμένου τινός θέματος, περί ού ή δικαστική έρις, ή έχη ιδρυθή διά νόμου ειδική διοικητική δικαιοδοσία ή αν πρόκειται περί αντικειμένου, περί του οποίου αποφασίζει η Διοίκησις κατά διακριτικήν εξουσίαν (Α.Π. 305/1952, ΕΕΝ ΙΘ' 682 (*), 77/1954, ΝοΒ 2, σ. 484 (**), 232/1956, ΝοΒ 4 σ. 785) (***). Εκ του άρθρου δε 127 του Εισαγωγικού Νόμου του Α.Κ. σαφώς συνάγεται, ότι η αναγνωριστική αγωγή δύναται να ενερθή διά την δικαστικήν αναγνώρισιν της υπάρξεως ή μη υπάρξεως ενόμου σχέσεως του ιδιωτικού δικαίου ύπαγομένης κατ' άρθρον 1 της Πολ. Δικονομίας εις την δικαιοδοσίαν των Πολιτικών Δικαστηρίων.

Κατά συνέπειαν των ανωτέρω η υπό κρίσιν αγωγή, αντικείμενον έχουσα ούχι την ανόρθωσιν δικαιώματος ιδιωτικού δικαίου του ενάγοντος, προσβληθέντος υπό της Διοικήσεως, ότε παρεμπιπτόντως το Δικαστήριον θα εδικαιούτο να ερευνήση το κύρος και την νομιμότητα της διοικητικής πράξεως, αλλά την δικαστικήν αναγνώρισιν της παρά τω ενάγοντι συνδρομής ουσιαστικών προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως του λόγω εργατικού ατυχήματος, όπερ ισοδυναμεί τό μέ πρός δικαστικήν αναγνώρισιν δικαιώματος του ενάγοντος πρός συνταξιοδότησίν του λόγω εργατικού ατυχήματος, δηλονότι πρός απονομήν αυτώ υπό του Δικαστηρίου τοιαύτης συντάξεως διά τά οποία κατέστη νόμω αποκλειστικώς αρμόδιον το Ελεγκτικόν Συνέδριον κατά την ανωτέρω διαδικασίαν, το δε πρός ακύρωσιν της πράξεως του Ελεγκτικού Συνεδρίου, δι' ης απερρίφθη η αίτησις του ενάγοντος πρός συνταξιοδότησίν του λόγω εργατικού ατυχήματος, δέον όπως απορριφθή δι' έλλειψιν δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου τούτου κατά την νόμιμον σχετικήν της εναγομένης ένστασιν.

(*) ΕΕΔ 11, 687.
(**) ΕΕΔ 13, 264.
(***) ΕΕΔ 15, 553.

τάξεων, δὲν εἶναι ταυτόσημοι, χρησιμοποιηθέντες ὑπὸ τῶν διατάξεων τούτων πρὸς καθορισμὸν διαφόρου περιεχομένου ὑποχρεώσεων τῶν διακεκριμένων Ταμείων πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Τραπέζης, καὶ κατ' ἀκολουθίαν τούτου, ὁσάκις γίνεται χρῆσις τοῦ ὅρου «σύνταξις», προκειμένου περὶ ἐξερχομένων τῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλων τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, δὲν περιλαμβάνεται ἀναγκαίως καὶ τὸ διὰ τῆς ἀνωτέρω συλλογικῆς συμβάσεως παρεχόμενον παρὰ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου μέρισμα πρὸς τοὺς μετόχους τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου ὑπαλλήλους.

Λυομένης τῆς διαφωνίας τῶν δύο Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπόθεσις παραπεμπτέα τυγχάνει κατὰ τὸ ἄρθρον 834 § 3 τῆς Πολ. Δικ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810 τοῦ 1957, διὰ τὴν κατ' οὐσίαν ἐκδίκασιν αὐτῆς, εἰς τὸ Γ' Πολιτικὸν Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Διὰ ταῦτα

Αἴρον τὴν μεταξὺ τῶν δύο Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀναφυεῖσαν διαφωνίαν.

Ἀποφαίνεται, ὅτι οἱ ὅροι «σύνταξις» καὶ «μέρισμα», ὧν ἐγένετο χρῆσις εἰς τὸν Κανονισμὸν Ταμείου Συντάξεων τοῦ Προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ εἰς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν, Καταστατικὸν Μετοχικοῦ Ταμείου καὶ Ταμείου Προνοίας Ὑπαλλήλων τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, δὲν εἶναι ταυτόσημοι καὶ ὁσάκις γίνεται χρῆσις τοῦ ὅρου «σύνταξις», προκειμένου περὶ ἐξερχομένων τῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλων τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, δὲν περιλαμβάνεται ἀναγκαίως καὶ τὸ παρεχόμενον παρὰ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου μέρισμα πρὸς τοὺς μετόχους τοῦ Ταμείου τούτου ὑπαλλήλους.

Ἀναπέμπει τὴν ὑπόθεσιν διὰ τὴν κατ' οὐσίαν ἐκδίκασιν ταύτης εἰς τὸ Γ' Πολιτικὸν Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου.

2. Λύσις ὑπαλληλικῆς σχέσεως προσωπικοῦ Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος

Ἐπέλευσις λύσεως τῆς ὑπαλληλικῆς σχέσεως, κατ' ἄρθρ. 47 τοῦ ἰσχύν Νόμου ἐπέχοντος ὀργανισμοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων λόγων, καὶ διὰ τῆς ἐγγράφου παραιτήσεως τοῦ ὑπαλλήλου, τῆς ἀποδοχῆς αὐτῆς οὔσης ὑποχρεωτικῆς διὰ τὴν Τράπεζαν μετὰ παρέλευσιν μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς της.

Ἀρείου Πάγου 739/1958, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Π. Τσαρούχης*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Λ. Δαράκης, Ν. Συριόπουλος

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 47 § 3, τοῦ ἰσχύν νόμου κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀ.ν. 2584 1940 ἐπέχοντος ὀργανισμοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου Τραπέζης, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ λύσις τῆς ὑπαλληλικῆς σχέσεως, ἐπέρχεται, ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων λόγων, καὶ διὰ τῆς ἐγγράφου παραιτήσεως τοῦ ὑπαλλήλου, ἡ ἀποδοχὴ τῆς ὁποίας μετὰ παρέλευσιν μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς της εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὴν ἀναιρεσίβλητον. Ὅθεν, δεξάμενον τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων καὶ τοῦ περιεχομένου τῆς ἀπὸ 18.7.1952 ἐγγράφου δηλώσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ ὁριστικῆς ἀποχῆς του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ὅτι αὕτη συνιστᾷ τὴν ὑπὸ τοῦ προμνησθέντος ἄρθρου τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου προβλεπομένην ἔγγραφον παραίτησιν, καὶ ὅτι δυναμεῖ τῆς ἐγγράφου ταύτης παραιτήσεως, γενομένης ἀποδεκτῆς ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἐχώρησεν ἔκτοτε ἡ λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας, καὶ ἀπορρίψαν ἀκολούθως τὴν ἔφεσιν τοῦ ἀναιρεσείοντος κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἀπορριψάσης τὴν ἐνδικον ἀγωγὴν τούτου, διώκουσαν τὴν καταβολὴν αὐτῷ τῶν ἐν αὐτῇ μισθῶν, λόγῳ τῆς ὑπερημερίας τῆς ἀναιρεσιβλήτου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν προσφερομένων ὑπ' αὐτοῦ, συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως, ὑπηρεσιῶν, ὀρθῶς, ἐφ' ὅσον δὲν ἰσχυρίζεται ὁ ἀναιρεσείων ὅτι ἀνεκαλεσε τὴν παραίτησιν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς της, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ, ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν διαληφθεῖσαν οὐσιαστικὴν διάταξιν, εἶναι δὲ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 2ος λόγος ἀναιρέσεως, ὡς καὶ οἱ 4ος καὶ 2ος κατὰ τὸ σχετικὸν μέρος τοιοῦτοι, πλήττοντες τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, ὁ μὲν 4ος διὰ λῆψιν ὑπ' ὄψιν πραγμάτων μὴ προταθέντων καὶ μὴ ἀποδειχθέντων, ἤτοι τοῦ μὴ προταθέντος καὶ ἄνευ νομικῆς σημασίας μετὰ τὰ ἄνω ἐκτενέντα ἰσχυρισμοῦ ὅτι ἀπεδέχθη ἡ ἀναιρεσίβλητος τὴν ἔγγραφον παραίτησιν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὁ δὲ 2ος διὰ τὴν ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ περιεχομένου τοῦ ρηθέντος περὶ παραιτήσεως ἐγγράφου κρίσιν τοῦ δικαστηρίου.

Τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον ἀπέρριψε, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ αἰτιολογίᾳ, τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος λόγῳ λύσεως τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑπαλληλικῆς σχέσεως, συνεπείᾳ τῆς κατὰ τὸν νόμιμον τρόπον γενομένης τὴν 18.7.1952 παραιτήσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος, οἱ λόγοι δὲ ἀναιρέσεως οἱ στρεφόμενοι περὶ τὴν ὀρθότητα τῆς αἰτιολογίας ταύτης τῆς ἀποφάσεως ἐκρίθησαν διὰ τῆς προηγηθείσης σκέψεως τῆς παρούσης ἀπορριπτέοι. Ἀρκοῦντος δὲ τοῦ ἐρείσματος τούτου πρὸς στήριξιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως εἶναι μάταιον νὰ ἐρευνηθῶσι καὶ ἐντεῦθεν ἀπορριπτέοι καθίστανται οἱ ὑπολειπόμενοι λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου, πλήττοντες τὴν αἰτιολογίαν αὐτῆς τὴν ἀπορρίπτουσαν τὴν ἀγωγήν, ὡς μὴ ὑφισταμένης ὑπερημερίας τῆς ἀναιρεσιβλήτου, λόγῳ τοῦ ὅτι ὁ ἀναιρεσείων δὲν προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του, ἀφ' οὗ καὶ πεπλανημένη ἂν ᾖ ἡ αἰτιολογία αὕτη δὲν καθίσταται ἀναιρετέα ἡ ἀπόφασις, τὸ διατακτικὸν τῆς ὁποίας κατὰ τὰ ἐκτεθέντα στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ρηθέντος αὐτοτελοῦς ἐρείσματος (*).

3. Προσαύξησις μισθοῦ ὑπαλλήλων Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν μετὰ συμπλήρωσιν τριετίας

Ἔναρξις αὐτῆς ἀφ' οὗ χρόνου συμπληρωθῇ ἡ τριετία, κριθῇ δὲ ἐν ταυτῷ ὑπὸ τοῦ Διοι-

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 17763/1955 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

κητοῦ εὐδόκιμος ἡ διανυθεῖσα ὑπηρεσία τοῦ ὑπαλλήλου.

Ἀρείου Πάγου 784/1958, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Ι. Τραχανῆς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Δημάκος, Ε. Κατσιγιάννης

Κατὰ τὴν ὑπὸ τὸν τίτλον «προσαυξήσεις μισθῶν» διάταξιν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2510/1953 «περὶ ρυθμίσεως ζητημάτων τινῶν προσωπικοῦ Τραπεζιτικῶν Ἱδρυμάτων καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» ἐκδοθέντος ἀπὸ 19.7.1953 ὀργανισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν Α.Ε. καὶ διὰ τοῦ ἀπὸ 26.9.1953 ν. δ/γματος κυρωθέντος καὶ ἐντεῦθεν θέσιν νόμου ἐπέχοντος «εἰς τοὺς ὑπαλλήλους ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ Λογιστοῦ Α' καὶ ἄνω (εἰς οὓς κατὰ τὸ ἄρθρον 4 αὐτοῦ περιλαμβάνεται καὶ ὁ Τμηματάρχης Β'), ὑπηρετοῦντος εὐδοκίμως καὶ μὴ προαγομένους λόγῳ ἐλλείψεως ὀργανικῶν θέσεων ἀνωτέρων βαθμῶν χορηγεῖται μετὰ κρίσιν τοῦ Διοικητοῦ περὶ τοῦ εὐδοκίμου τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν προσαύξησις ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, μετὰ τριῶν ἐτῶν πραγματικὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν, ὁριζομένη εἰς 10 ο/ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ δι' ἑκάστην τριετίαν καὶ μέχρις ἓξ τριετιῶν κατ' ἀνώτατον ὅριον». Ἐξ ἄλλου διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 34 ἐδ. ζ' τοῦ αὐτοῦ ὀργανισμοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «μεταβατικαὶ διατάξεις» ὁρίζεται, ὅτι, εἰδικῶς διὰ τὸ προσωπικὸν τὸ προερχόμενον ἐκ τῶν συγχωνευθεισῶν Τραπεζῶν, αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 ἐφαρμόζονται ὡς ἀκολούθως: «Ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς τῶν παρ' ἑκατέρᾳ τῶν Τραπεζῶν ἐτῶν πραγματικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ὑπαλλήλου εἶναι κατὰ τὴν 1.3.1953 ἀνώτερος τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ ἤδη ὀργανισμοῦ ἐτῶν πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ βαθμοῦ, ὑφ' ὃν καὶ ὑπηρετεῖ ὁ ὑπάλληλος κατὰ τὴν προμνησθεῖσαν ἡμερομηνίαν, ἡ ἐπὶ πλέον διαφορὰ χαρακτηρίζεται ἐξαιρετικῶς ὡς χρόνος παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν καὶ δίδει δικαίωμα εἰς τὴν προβλεπομένην συναφῶς προσαύξησιν. Πᾶν τυχὸν ἀπομένον κλάσμα λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἐφεξῆς διανυθησομένων νέων τριετιῶν ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ μέχρι τῆς συμπληρώσεως τῶν ἓξ τριετιῶν». Ἐν συνεχείᾳ δὲ καὶ ὅτι, ἀσχέτως πρὸς τὰ ἀνωτέρω, θὰ χορηγῆται προσαύξησις μισθοῦ μόνον ἐφ' ὅσον ὁ ὑπάλληλος θὰ ἔχῃ συμπληρώσει ἀπὸ τῆς τελευταίας προαγωγῆς τριετίαν ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, ἐκτὸς ἂν ἡ τυχὸν λαμβανομένη προσαύξησις προέρχηται ἐξ ὑπολοίπου προσαυξήσεως εἰς τὸν πρὸ τῆς τελευταίας προαγωγῆς βαθμόν, ὅτε αἱ προσαυξήσεις ὑπολογίζονται ἀπὸ τοῦ προηγουμένου βαθμοῦ, βάσει τοῦ μισθολογίου τοῦ ὀργανισμοῦ τούτου καὶ ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁ ἀριθμὸς τῶν χορηγηθησομένων προσαυξήσεων δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς ἤδη λαμβανομένας πλέον τῆς μιᾶς, μὲ ἀνώτατον πάντοτε ὅριον τὰς ἓξ. Τέλος κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 10 ἐδ. 5 αὐτοῦ προαγωγαὶ εἰς τοὺς βαθμοὺς ὑποτμηματάρχου καὶ ἄνω γίνονται μόνον κατ' ἀπόλυτον ἐκλογὴν καὶ ἐφ' ὅσον ἔχει συμπληρωθῇ τοὐλάχιστον τριετία εὐδοκίμου ὑπηρεσίας ἐν ἑκάστῳ βαθμῷ.

Ἐκ τοῦ πρὸς ἀλλήλας συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 34 ἐδ. ζ' προβλεπομένη προσαύξησις τριετίας ἀρχεται ἀφ' οὗ χρόνου συμπληρωθῇ αὕτη κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τούτου, κριθῇ δ' ἐν ταυτῷ ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ εὐδόκιμος ἡ διανυθεῖσα τοῦ ὑπαλλήλου ὑπηρεσία. Προθεσμία κρίσεως περὶ τοῦ εὐδοκίμου τῆς ὑπηρεσίας δὲν προβλέπεται. Ἡ δὲ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 § 1 ὑπὸ τὸν τίτλον «προαγωγαὶ» διάταξις τοῦ αὐτοῦ ὀργανισμοῦ, καθ' ἣν αἱ προαγωγαὶ μέχρι καὶ τοῦ βαθμοῦ τοῦ Τμηματάρχου Α' ἐνεργοῦνται ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ δὶς τοῦ ἔτους, κατὰ Ἰανουάριον καὶ Ἰούλιον, προδήλως ἀφορᾷ εἰς μόνας τὰς προαγωγάς. Ὅθεν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, δεξάμενον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἐνάγων, ἤδη ἀναιρεσείων, προσληφθεὶς ὑπὸ τῆς τέως Ἐθνικῆς Τραπέζης τὴν 14.10.1946 ὡς λογιστικὸς αὐτῆς ὑπάλληλος, ἀπελύθη ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου τὴν 1.12.1955, φέρων ἀπὸ τῆς 1.1.1950 τὸν βαθμὸν τοῦ Τμηματάρχου Β', ὅτι τὴν 1ην Μαρτίου 1953 εἶχε συμπληρώσει πραγματικὴν ὑπηρεσίαν 26 ἐτῶν, 4 μηνῶν καὶ 16 ἡμερῶν, ἤτοι ἐπὶ πλέον τοῦ τῆς προαγωγῆς χρόνου ὑπηρεσίας 5 ἐτῶν, 4 μηνῶν καὶ 16 ἡμερῶν (ἄρθρον 10 ἐδ. 5 ὀργανισμοῦ) καὶ ὅτι καθ' ὑπολογισμὸν τῆς προκυπτούσης διαφορᾶς ἐκ τῆς τριετίας, ἣν ἔλαβε, συνεπλήρωσεν ἑτέραν τριετίαν ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ τὴν 14.10.1953, ἀποφηνάμενον δὲ μετὰ ταῦτα ὅτι οὗτος δὲν δικαιοῦται τῆς προσαυξήσεως δευτέρας τριετίας καὶ ἀπορρίψαν τὴν ἀγωγὴν αὐτοῦ κατὰ τὸ σχετικὸν αὐτῆς αἴτημα, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι κατὰ τὴν προμνησθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 10 § 1 τοῦ ὀργανισμοῦ ἡ ἀναιρεσίβλητος εἶχε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ κρίνῃ περὶ τῆς συνδρομῆς τῶν προϋποθέσεων τῆς προσαυξήσεως ταύτης μόνον κατὰ τὸν ἐπακολουθήσαντα τοῦ χρόνου τῆς συμπληρώσεως ταύτης μῆνα Ἰανουάριον 1954, τουτέστιν εἰς χρόνον, καθ' ὃν ὁ ἀναιρεσείων δὲν ἐτέλει ἐν ἐνεργῷ ἐργασιακῇ σχέσει, ὅτε λυθείσης τῆς συμβάσεως, ὡς ἐξετέθη, τὴν 1.12.1953, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε κατὰ τοῦτο τὴν ἀπόφασιν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικον. καὶ τοὺς περὶ τούτου βασίμους λόγους τοῦ ἀναιρετηρίου (*).

II. ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΗ ΙΔΙΟΤΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Στοιχεῖα ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος κατ' ἄρθρον 1 Ν.Δ. 2655/1953

1. Παροχὴ ἐργασίας θερμαστοῦ.— Χαρακτηρισμὸς αὐτῆς ὡς ἐργατικῆς.

Ἀρείου Πάγου 786/1958, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Οἰκονομόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σπετσάκης, Σ. Καρύδης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ν. δ. 2655/1953 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ν. 2112/1920 «περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας», ἀντικατεστήσαν τὸ ἄρθρον 10 τοῦ ν. 1234

(*) Ἀναιρεῖται ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 17381/195 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείο

1918, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 4558/1930, ἰδιωτικός ὑπάλληλος κατά τήν ἔννοιαν τοῦ νόμου τούτου θεωρεῖται πᾶν πρόσωπον κατά κύριον ἐπάγγελμα ἀσχολούμενον ἐπ' ἀντιμισθίᾳ, ἀνεξαρτήτως τρόπου πληρωμῆς, εἰς ὑπηρεσίαν ἰδιωτικοῦ καταστήματος, γραφείου ἢ ἐν γένει ἐπιχειρήσεως ἢ οἱασδήποτε ἐργασίας καί παρέχον ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατά κύριον χαρακτῆρα μή σωματικήν.

Κατά τήν σαφῆ τῆς διατάξεως ταύτης ἔννοιαν κριτήριον διακρίσεως τοῦ ὑπαλλήλου ἀπό τοῦ ἐργάτου εἶναι ἡ παρεχομένη ὑπό τούτων κατά κύριον χαρακτῆρα ἐργασία πνευματική ἢ σωματική, προέχοντος διά μέν τήν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου τοῦ πνευματικοῦ στοιχείου, διά δέ τήν τοῦ ἐργάτου τοῦ σωματικοῦ τοιούτου. Ὅθεν, δεχθέν τό ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διά τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, καθ' ἃ ἐξ αὐτῆς δείκνυται, κατα τήν περί πραγμάτων ἀνέλεγκτον κρίσιν του, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, ὢν κάτοχος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 154/1936, βάσει τοῦ νόμου 6422/1934 ἐκδοθέντος πτυχίου θερμαστοῦ, προσελήφθη τήν 18.8.1945 παρά τῆς ἀναιρεσιβλήτου ὡς θερμαστής ἀτμολέβητος, διά συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, καί εἰργάσθη ὡς τοιοῦτος μέχρι τῆς 15.9.1956, ὅτε καί ἀπελύθη, ἡ δέ ὑπ' αὐτοῦ παρεχομένη ἐργασία συνίστατο εἰς τό ἄνοιγμα τῆς στρόφιγγος ροῆς τοῦ μαζούτ πρός τόν καυστῆρα, τήν ἀφήν διά στουπίου τοῦ ἀτμολέβητος, τήν παρακολούθησιν τοῦ μανομέτρου τοῦ ἀτμοῦ, ὥστε οὗτος νά μή ὑπερβῇ τήν ὑπό τοῦ μηχανολόγου–μηχανικοῦ ὁριζομένην πίεσιν, τόν ἔλεγχον διά τοῦ ὑδροδείκτου τοῦ ὑπάρχοντος ὕδατος ἐν τῷ ἀτμολέβητι καί τήν τροφοδοσίαν του μέσῳ μιᾶς ἀντλίας (ἱππαρίου) ἐν περιπτώσει ἐξαντλήσεως αὐτοῦ, τόν καθαρισμόν τοῦ δαπέδου καί τῶν ἐξαρτημάτων τῶν καζανίων διά στουπίου, ὡς καί τόν καθαρισμόν τῶν αὐλῶν (τούμπας) τοῦ μικροῦ καζανίου, ὅτι τάς ἐργασίας ταύτας ἐξετέλει ὁ ἀναιρεσείων ἰδίαις χερσί, χωρίς νά βοηθῆται ὑπό ἑτέρου προσώπου, ὑπό τόν ἔλεγχον δέ, τήν ἐποπτείαν καί τάς ὁδηγίας ἐπιστήμονος μηχανικοῦ, ὅστις εἶχε τήν ἐπίβλεψιν τῆς ὁμαλῆς λειτουργίας τῶν μηχανημάτων ἐν γένει καί συνεπῶς καί τοῦ ἀτμολέβητος καί ὅτι κατά τόν χρόνον τῆς ἐργασίας του ἐσημείωνεν εἰς εἰδικόν ἔντυπον στοιχειώδεις τινάς παρατηρήσεις περί τῆς κανονικῆς ἢ μή λειτουργίας τοῦ ἀτμολέβητος, διαθέτων πρός τοῦτο ὀλίγα λεπτά ἐκ τοῦ ὀκταώρου τῆς ἐργασίας, κρῖναν δ' ὅτι αἱ ἀνωτέρω ὑπηρεσίαι τοῦ ἀναιρεσείοντος ἦσαν κατά κύριον χαρακτῆρα σωματικαί καί ἀκολούθως ἀπορρῖψαν τήν ἔφεσιν κατά τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγή τοῦ ἀναιρεσείοντος, διώκουσα τήν ἐπιδίκασιν τῆς μεταξύ ἐργάτου καί ὑπαλλήλου διαφορᾶς ἀποζημιώσεως λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὀρθῶς τάς διαληφθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καί ἐφήρμοσε καί ὁ περί τοῦ ἐναντίου μοναδικός λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος τυγχάνει ὡς ἀβάσιμος (*).

2. Παροχή ἐργασίας διυλιστοῦ εἰς βιομηχανικόν ἐργαστήριον.— Χαρακτηρισμός αὐτῆς ὡς ἐργατικῆς

Ἀρείου Πάγου 772/1958. Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Π. Τσαρούχης*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Β. Βασιλείου, Γ. Χατζημάρκου

Κατά τό ἄρθρον 10 τοῦ νόμου 1234/1918, τροποποιηθέν ὑπό τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 4558/1930, ὡς ἰσχύει ἀντικατασταθέν ὑπό τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953, ἰδιωτικός ὑπάλληλος θεωρεῖται πᾶν πρόσωπον, κατά κύριον ἐπάγγελμα ἀσχολούμενον ἐπ' ἀντιμισθίᾳ, ἀνεξαρτήτως τρόπου πληρωμῆς, εἰς ὑπηρεσίαν ἰδιωτικοῦ καταστήματος, γραφείου, ἢ ἐν γένει ἐπιχειρήσεως, ἢ οἱασδήποτε ἐργασίας καί παρέχον ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατά κύριον χαρακτῆρα μή σωματικήν.

Ἐν προκειμένῳ τό ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέξατο, διά τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, συνδεόμενος μετά τῆς ἀναιρεσιβλήτου διά συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, εἰργάσθη ὡς διυλιστής εἰς τό ἐν Ἐλευσῖνι βιομηχανικόν ἐργοστάσιον οἰνοπνευματοποιΐας αὐτῆς καί κατά τό ἀπό τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 2655/1953 καί μέχρι τῆς συζητήσεως τῆς ἀγωγῆς (23.1.1956) χρονικόν διάστημα, ἡ ἐργασία του δέ αὐτη συνίστατο εἰς τό ὅτι οὗτος αὐτοπροσώπως ἤνοιγε τούς κρουνούς τῶν σωλήνων μεταφορᾶς τῶν ἀποζυμωθέντων ὑγρῶν πρός πλήρωσιν τῶν χαλκίνων στηλῶν, ἤνοιγεν ἢ ἀπέφρασσε τούς σωλῆνας διοχετεύσεως ἀτμοῦ πρός θέρμανσιν τῶν ὑγρῶν, ἤνοιγεν ἢ ἔκλειε τούς κρουνούς παροχετεύσεως τοῦ ἀναγκαίου πρός παραγωγήν ψύξεως ἐν τῷ ψυκτικῷ μηχανήματι ὕδατος, εἰς τάς ἀνωτέρω δέ ἐνεργείας προέβαινε διά καταλλήλων χειρισμῶν αὐτομάτων μηχανημάτων καί κατόπιν παρακολουθήσεως τῆς πορείας τῆς οἰνοπνευματοποιήσεως τῶν ἀποζυμωθέντων, ἐπιτυγχανομένης δι' εἰδικῶν ὀργάνων, ἐνδεικνυόντων ἀνά πᾶσαν στιγμήν τήν κατά βαθμούς πυκνότητα τοῦ ὑπό παραγωγήν οἰνοπνεύματος, ὡς καί τήν θερμοκρασίαν καί ψῦξιν τοῦ ἀποστακτικοῦ μηχανήματος, μέχρις οὗ ἐπιτευχθῇ ἡ παραγωγή τοῦ προκαθωρισμένου εἰς βαθμούς πυκνότητος οἰνοπνεύματος, παρελάμβανεν ἀκολούθως ἐξ αὐτομάτου μηχανήματος τάς ἐνδείξεις μετρητῶν καί βαθμῶν (θερμομέτρου, κολώνας καί ἐλαίων, αὐτογράφου διυλιστηρίου, ἐξαγωγῆς διυλιστηρίου, ἀποσταζομένης δεξαμενῆς κλπ.), τάς ὁποίας κατέγραφεν εἰς πρόχειρα βιβλία ἀνά τρίωρον, ἤτοι δίς ἐντός τῆς ὥρου φυλακῆς του, καί εἰς ἔντυπον κατάστασιν (δελτίον ἀναφορᾶς διυλιστηρίου) ἅπαξ κατά εἰκοσιτετράωρον καί προέ-

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 2692/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου. Ὅμοια καί ἡ Α.Π. 149/1956, ΕΕΔ 15, 300. Βλέπε ὅμως ἤδη τό ν.δ. 3763/1957, ἄρθρ. 2 (ΕΕΔ 16, 1188) καί περί τῆς ἐφαρμογῆς του Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2692/1958, ΕΕΔ 17, 360 καί αὐτόθι σημειούμενα.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

§ 1. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐξόδου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Βιομηχανίας Καπνοῦ.

Δικαίωμα συντάξεως.—Ἀναπηρία διὰ παροχὴν συντάξεως: Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται νομοτύπως καὶ παραδεκτῶς ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 557 τῆς 7.10.1957 πράξεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐξόδου καὶ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Βιομηχανίας Καπνοῦ, καθ' ὁ μέρος ὡρίσθη διὰ τῆς πράξεως ταύτης ἀφετηρία τῆς παρὰ τοῦ ἄνω Ταμείου συνταξιοδοτήσεως τῆς αἰτούσης (λόγῳ ἀναπηρίας) ἡ 1.8.1957, ἀντὶ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐπαύσατο μισθοδοτουμένη.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ ἄνω Ταμείου (ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 36789/1941. Φ.Ε.Κ. τ. Β' ἀριθ. 168, ὡς ἐτροποποιήθη), τὰς ἰσχυούσας κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως (17.11.1956), «δικαίωμα συντάξεως ἔχει α). . . . . γ) ὁ ἀποχωρῶν ἢ ἡ ἀποχωροῦσα ὁριστικῶς τοῦ ἐπαγγέλματος συνεπείᾳ νόσου καθιστώσης αὐτὸν (αὐτὴν) ἀνίκανον σωματικῶς ἢ διανοητικῶς πρὸς ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος . . . . . Ὡς ἀναπηρία δὲ παρέχουσα δικαίωμα εἰς σύνταξιν νοεῖται ἡ ἀνερχομένη εἰς ποσοστὸν 66ο/ο καὶ ἄνω (ἄρθρον 1). Στεροῦνται τοῦ δικαιώματος συντάξεως α) . . . . . δ) ὁ συνταξιοῦχος, ἐφ' ὅσον ἐπαναλαμβάνει τὴν ἐργασίαν εἰς τὴν καπνοβιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν ὑπὸ οἱανδήποτε μορφήν, καὶ ε) ἐφ' ὅσον ἤρθησαν οἱ λόγοι τῆς ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν (ἄρθρον 12)». Ἐκ τῶν ἄνω διατάξεων, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰς τοιαύτας τοῦ ἄρθρου 14 § 2, καθ' ἣν: «ἡ Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπή, ἐξετάζουσα τὸν αἰτοῦντα σύνταξιν ἀναπηρίας, γνωμοδοτεῖ περὶ τῆς φύσεως, ἐκτάσεως καὶ διαρκείας τῆς ἀναπηρίας, ὡς καὶ περὶ τῶν αἰτίων αὐτῆς» καὶ τῆς § 3 ἐδ. β' τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, καθ' ἣν «τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον δύναται νὰ διατάξῃ ὁποτεδήποτε (κατὰ τὰ πρῶτα τρία ἔτη τῆς συνταξιοδοτήσεως) τὴν ἐπανεξέτασιν παρὰ τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ συνταξιοδοτουμένου λόγῳ ἀνικανότητος», προκύπτει, ὅτι ὁριστικὴ ἀποχώρησις ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος συντρέχει, ὁσάκις ὁ ἠσφαλισμένος ἐγκαταλείπει τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ ἕνεκεν ἀναπηρίας, ἥτις δὲν εἶναι φύσεως προσωρινῆς. Δὲν δύναται δὲ νὰ θεωρηθῇ προσωρινὴ εἰς ἃς περιπτώσεις ἐμφανίζεται κατὰ πρόβλεψιν ὡς ἀορίστου διαρκείας ἢ ἐν πάσῃ περιπτώσει πρόκειται νὰ παραταθῇ ἢ παρατείνεται πέραν ἑνὸς εὐλόγου χρονικοῦ διαστήματος.

Ἀφ' ἑτέρου κατὰ τὴν διάταξιν τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ἄνω Κανονισμοῦ «ὁ εἰς σύνταξιν δικαιούμενος συνταξιοδοτεῖται ἀφ' ἧς ἡμέρας παύσῃ ὁπωσδήποτε μισθοδοτούμενος καὶ ὑποκείμενος εἰς κρατήσεις ὑπὲρ τοῦ Ταμείου, οὐδέποτε ὅμως διὰ χρόνον πέραν τῶν 12 μηνῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ συνταξιοδοτήσεως αἰτήσεώς του». Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τοῦ φακέλλου, ἡ αἰτοῦσα διέκοψε τὴν ἐργασίαν της τὴν 17.11.1956, ὑπέβαλε δὲ τὴν περὶ συνταξιοδοτήσεως αἴτησιν τὴν 20.3.1957 πρὸ τῆς παρόδου δώδεκα μηνῶν ἀπὸ τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας. Ὡς προκύπτει δὲ ἐκ τοῦ ἀπὸ 1.11.1958 ὑπομνήματος τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Ταμείου, ἡ συνταξιοδότησις τῆς εἰρημένης δὲν ἤρξατο ἀφ' ἧς ἡμέρας αὕτη ἐπαύσατο μισθοδοτουμένη, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν συνέτρεχεν ἡ ὑπὸ τῶν ἐν τῇ ἡγουμένῃ σκέψει διαλαμβανομένων διατάξεων ἀπαιτουμένη προϋπόθεσις τῆς ὁριστικῆς ἀποχωρήσεως ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος, καθ' ὅσον ἡ ἀναπηρία τῆς αἰτούσης ἦτο προσωρινῆς φύσεως.

Καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τοῦ φακέλλου, ἡ αἰτοῦσα ἐκρίθη ἀνίκανος πρὸς ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλ-

---

βαινε, βάσει τῶν ἀνωτέρω ἐνδείξεων, εἰς τὴν ἐξαγωγὴν τοῦ συνόλου τῆς παραγωγῆς διὰ μιᾶς πράξεως προσθέσεως, ἀφαιρέσεως καὶ ἑνὸς πολλαπλασιασμοῦ (ἐπὶ σταθεροῦ συντελεστήν) κατὰ τὰς ὑποδείξεις τοῦ ὑπευθύνου προϊσταμένου χημικοῦ, ὅστις παρηκολούθει καὶ ἐπέβλεπε τὴν ἐργασίαν ἐκείνου καὶ παρεῖχεν αὐτῷ, ὡς καὶ εἰς τοὺς κατ' ἐναλλαγὴν μετ' αὐτοῦ ἐργαζομένους, ὁδηγίας δι' ὁλόκληρον τὸ εἰκοσιτετράωρον. Ὅτι εἰς τὴν ἀνωτέρω ἐργασίαν ὁ ἀναιρεσείων κατὰ τὸν πλεῖστον χρόνον τῆς 8ώρου διαρκείας ταύτης ἀπησχολεῖτο εἰς καταλλήλους χειρισμοὺς τῶν ἐν τῷ διυλιστηρίῳ μηχανημάτων, ἔχων ὡς γνώμονα ὅσα συνεχὴς ἐμπειρία τῆς τέχνης του προσεπόρισε καὶ ἐπ' ὀλίγα λεπτὰ τῆς ὥρας ἀπησχολεῖτο ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ 8ώρου εἰς τὴν καταγραφὴν τῶν ἐνδείξεων εἰς τὰ πρόχειρα βιβλία καὶ εἰς τὴν συμπλήρωσιν τοῦ δελτίου ἀναφορᾶς διυλιστηρίου. Ὅτι ἀνάπτυξις τεχνικῆς πρωτοβουλίας ἐκ μέρους τούτου δὲν ἐβεβαιώθη, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία τούτου διεξήγετο ἐντὸς τῶν διαγεγραμμένων πλαισίων διὰ τῶν δοθεισῶν ἐντολῶν καὶ ὁδηγιῶν ὑπὸ τοῦ ὑπευθύνου χημικοῦ. Κρῖναν δὲ ὑπὸ τὰ πραγματικὰ ταῦτα δεδομένα ὅτι αἱ ἀνωτέρω ὑπηρεσίαι τοῦ ἀναιρεσείοντος ἦσαν κατὰ κύριον χαρακτῆρα σωματικαὶ καὶ ἀπορρίψαν ἀκολούθως κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς ἐκκληθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως τὴν ἀγωγὴν αὐτοῦ, διώκουσαν νὰ ἀναγνωρισθῇ ἡ ἰδιότης τούτου ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προμνησθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος (*).

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 10144/1956 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

ματός της διά τήν αύτήν πάθησιν άπό τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας της μέχρι 31.7.1957, εἶτα μέχρι 30.4.1958 καί ἀκολούθως μέχρι 31.10.1958 (γνωματεύσεις Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ταμείου ἀπό 26.3.1957, 24.9.1957 καί 8.4.1958). Ἐκ τῶν ἄνω γνωματεύσεων προκύπτει, ὅτι ἡ διάρκεια τῆς ἤδη ἐπί δύο ἔτη περίπου παρατεινομένης ἀναπηρίας τῆς αἰτούσης ἦτο ἀρχήθεν ἀπροσδιόριστος καί κατ' ἀκολουθίαν, ἐν ὄψει καί τοῦ γεγονότος, ὅτι κατά τήν ἤδη ἰσχύουσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου ἡ ἀναπηρία παρέχει δικαίωμα συνταξιοδοτήσεως, ἐφ' ὅσον εἶναι ἐξαμήνου τούλάχιστον διαρκείας, ἡ τοιαύτη ἀναπηρία τῆς αἰτούσης δέν δύναται κατ' ἀρχήν νά χαρακτηρισθῇ ὡς προσωρινή. Συνεπῶς ἠδύνατο (ἡ ἀναπηρία) αὕτη νά παράσχῃ δικαίωμα πρός συνταξιοδότησιν τῆς αἰτούσης, ἡ δέ ἐπί τῆς ἀντιθέτου ἐκδοχῆς ἐρειδομένη πρᾶξις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου μή νόμιμος κρίνεται καί ἀκυρωτέα, καθ' ὃ μέρος ἄνευ εἰδικῆς τινος αἰτιολογίας παραλείπει τήν ἀναγνώρισιν τοῦ πρός συνταξιοδότησιν δικαιώματος τῆς αἰτούσης, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἡ τελευταία ἐπαύσατο μισθοδοτουμένη.

Κατά ταῦτα ἡ ὑπό κρίσιν αἴτησις δέον ὅπως γίνῃ δεκτή, ἀναπεμφθῇ δέ ἡ ὑπόθεσις ἐνώπιον τοῦ ἐκδόντος τήν προσβαλλομένην πρᾶξιν Ταμείου διά τάς περαιτέρω νομίμους ἐνεργείας. *(Σ. Ε. 2009 1958, Ὁλομελείας,* Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος κ. *Η. Ντόκας*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σπετσάκης, Γ. Χολέβας)

§ 2. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπέζης (πρώην) Ἐθνικῆς

Χαρακτήρ τοῦ Ταμείου, προερχομένου ἐξ ἀναδιοργανώσεως τοῦ προϋφισταμένου Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπεζῶν Ἐθνικῆς, Κτηματικῆς καί Ἑλλάδος διά τοῦ Ν.Δ. 2626/1953, ὡς νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου.— Ὑπολογισμός συντάξεων.—Λῆψις ὑπ' ὄψιν τῶν κατά τόν χρόνον τῆς συνταξιοδοτήσεως καταβαλλομένων ἀποδοχῶν.

Τό ἐκδόν τήν προσβαλλομένην πρᾶξιν Ταμεῖον, προερχόμενον ἐξ ἀναδιοργανώσεως τοῦ προϋφισταμένου Ταμείου Συντάξεων τοῦ προσωπικοῦ τῶν Τραπεζῶν Ἐθνικῆς, Κτηματικῆς καί Ἑλλάδος, γενομένης διά τοῦ ν. δ/τος 2626 τοῦ 1953 «περί ἀναδιοργανώσεως τῶν Ταμείων Συντάξεως καί Λύτασφαλείας τοῦ προσωπικοῦ τῶν Τραπεζῶν Ἑλλάδος, Ἐθνικῆς καί Κτηματικῆς κλπ.», ἀποτελεῖ νομικόν πρόσωπον δημοσίου δικαίου καί διέπεται, βάσει τοῦ ἄρθρου 4 § 1 τοῦ ν.δ. 2626 τοῦ 1953, ὑπό τοῦ καταστατικοῦ του ὡς εἴρηται Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπεζῶν Ἐθνικῆς, Κτηματικῆς καί Ἑλλάδος, ἀναπροσαρμοζομένου καθ' ὅ μέτρον ἐπιβάλλεται ἐκ τῶν ἀναγκῶν, αἵτινες προκύπτουν ἐκ τῆς ἀναδιοργανώσεως. Κατά τήν διαταξιν δέ τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ ὡς ἄνω ἀναδιοργανωθέντος Ταμείου (ἐγκριθέντος διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 21545/6.7.1927 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας (Φ.Ε.Κ. Παρ. 1927 ἀριθ. 174) καί τροποποιηθέντος μεταγενεστέρως, ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἀριθ. 73081/16.12.1940, (Φ.Ε.Κ. τ. Β' ἀριθ. 297/30.12.1940) «ἡ σύνταξις καθορίζεται ἀναλόγως τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας ἐπί τῇ βάσει τῶν ἀποδοχῶν, ἃς λαμβάνει ὁ ἠσφαλισμένος καθ' ἣν ἡμέραν τίθεται ὑπό σύνταξιν καί τῶν τυχόν προσαυξήσεων αὐτῶν, λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐν τῷ βαθμῷ, μή συνυπολογιζομένων τῶν λόγῳ γάμου καί τέκνων προσαυξήσεων καί λοιπῶν εἰδικῶν ἐπιδομάτων». Ἐκ τῆς σαφοῦς διατυπώσεως τῆς διατάξεως ταύτης συνάγεται, ὅτι διά τόν ὑπολογισμόν τῶν συντάξεων λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν αἱ κατά τόν χρόνον τῆς συνταξιοδοτήσεως καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί καί οὐχί αἱ ἀντίστοιχοι «βασικαί» τῆς 30.6.1941. Ἐξ ἄλλου καί διά τόν καθορισμόν τῶν εἰσφορῶν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν, κατά τό ἄρθρον 5 τοῦ αὐτοῦ κανονισμοῦ, αἱ ἑκάστοτε καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί. Καί ὁρίζεται μέν ἐν ἄρθρῳ μόνῳ τοῦ ν. δ. 1784/1942 «περί καθορισμοῦ τρόπου ὑπολογισμοῦ συντάξεων Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως», κυρωθέντος διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 324 τοῦ 1946 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὅτι: «Διά τόν ὑπολογισμόν τῶν συντάξεων τῶν ἀπονεμομένων ὑπό τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως τῶν ὑπαγομένων ὑπό τήν ἐποπτείαν καί ἔλεγχον τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν αἱ συντάξιμοι ἀποδοχαί, ὡς αὗται ὑπελογίζοντο κατά τήν 30 Ἰουνίου 1941 ὑπό τῶν οἰκείων καταστατικῶν διατάξεων, ἤτοι ἄνευ ὑπολογισμοῦ τῶν διαφόρων κατηγοριῶν προσαυξήσεων καί ἐπιδομάτων ἀκριβείας βίου, αἵτινες παρεσχέθησαν μετά τήν ὡς ἄνω χρονολογίαν. Αἱ οὕτως ὑπολογιζόμεναι συντάξεις προσαυξάνονται κατά τά ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας μετά τήν 30.6.1941 καθοριζόμενα ποσοστά...». Ἡ ἔννοια ὅμως τῆς διατάξεως ταύτης, συναγομένη καί ἐκ τῆς διατυπώσεως αὐτῆς, ἰδίᾳ δέ τῆς ἐπεξηγηματικῆς ἐκφράσεως «ἤτοι ἄνευ ὑπολογισμοῦ τῶν διαφόρων κατηγοριῶν προσαυξήσεων καί ἐπιδομάτων ἀκριβείας βίου...», εἶναι, ὅτι ὡς συντάξιμοι ἀποδοχαί νοοῦνται κατά περιεχόμενον ἐκεῖναι αἵτινες ἐλαμβάνοντο ὑπ' ὄψιν κατά τάς οἰκείας καταστατικάς διατάξεις τήν 30.6.1941, χωρίς ἐκ τούτου νά ἕπεται, ὅτι διά τῆς τοιαύτης παραπομπῆς εἰς τόν κατά τήν ἄνω χρονολογίαν ἀκολουθούμενον τρόπον ὑπολογισμοῦ τῶν συνταξίμων ἀποδοχῶν θεσπίζεται ὡς βάσις ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων καί τό ποσόν, εἰς ὃ ἀνήρχοντο αἱ ἀποδοχαί κατά τήν 30.6.1941. Τούτου δοθέντος δέν ἀντίκειται ἡ ρηθεῖσα διάταξις τοῦ ν.δ. 1784 τοῦ 1942 πρός τήν τοιαύτην τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ περί οὗ πρόκειται Ταμείου, καθ' ἣν ἡ σύνταξις καθορίζεται βάσει τῶν ἀποδοχῶν τῶν καταβαλλομένων κατά τήν ἡμέραν τῆς συνταξιοδοτήσεως. Ἡ διάταξις δέ αὕτη τοῦ Κανονισμοῦ δέν ἐθίγη οὐδέ ὑπό τῆς διατάξεως τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 19 τοῦ 1944, δι' ἧς παρεσχέθη ἐξουσιοδότησις εἰς τόν Ὑπουργόν τῶν Οἰκονομικῶν καί τόν κατά περίπτωσιν ἁρμόδιον Ὑπουργόν, ὅπως, πλήν ἄλλων, προσαρμόζωσι τάς συντάξεις κλπ., διότι διά τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως δέν ἐρρυθμίσθη τό θέμα τῶν συνταξίμων ἀποδοχῶν, ἀλλ' ἁπλῶς παρέχεται εὐχέρεια ἀναπροσαρμογῆς τῶν εἰς παλαιάς δραχμάς ἐκφραζομένων συντάξεων. Ὅθεν ἀβασίμως ἰσχυρίζεται τό Ταμεῖον, ὅτι διά τοῦ ν. δ

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Καθορισμός ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑποχρέων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κλπ. εἰς ὑποχρεωτικὴν πρόσληψιν δικηγόρων κατὰ τὸν ἀ. ν. 1836/1951.

Ἀναγκαία, κατ' ὀρθὴν ἄσκησιν τῆς παρεχομένης εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας ἐξουσίας, ἡ διαπίστωσις ὑπ' αὐτοῦ τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων ἑκάστου ἐκ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κλπ., ὡς καὶ τῆς ἐπαρκείας τῶν παρ' αὐτοῖς ὑπηρετούντων δικηγόρων.—Ἄκυρος ἄλλως ἀπόφασις αὐτοῦ ὡς ἀναιτιολόγητος.

Ἐμμένει τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του εἰς τὰ σταθερῶς παρ' αὐτοῦ νομολογηθέντα (Σ. Ε. 1021/1952, εἰσηγητὴς *Α. Δήμιτσας*, ΕΕΔ 11, 1327, Σ.Ε. 1123/1957, εἰσηγητὴς *Η. Ντόκας*, ΕΕΔ 16, 701, Σ.Ε. 1187/1958, εἰσηγητὴς *Γ. Κοντογιάννης*, ΕΕΔ 17, 685), ὅτι προκειμένου ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας, κατὰ χρῆσιν τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 4 τοῦ ν.δ. 2657/1953 (ΕΕΔ 14, 1105, ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) ἐξουσιοδοτήσεως, νὰ καθορίσῃ δι' ἀποφάσεώς του τὰ ὑποχρεα Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου κλπ. εἰς ὑποχρεωτικὴν πρόσληψιν δικηγόρου ἐκ τῶν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὀφείλει νὰ διαπιστώσῃ τὰς οἰκονομικὰς δυνατότητας αὐτῶν καὶ νὰ ἐκτίθενται ἐν τῇ ἀποφάσει του τὰ βεβαιωτικὰ στοιχεῖα.

Σημειοῦται ἐπίσης ὅτι κατὰ τὴν σταθερὰν νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας δι' ἀποφάσεώς του, ἐκδιδομένης κατ' ἔτος μέν, ἀλλὰ ἐφ' ἅπαξ μόνον, δύναται νὰ προσδιορίζῃ τοὺς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους ὑποχρέους εἰς πρόσληψιν δικηγόρου ἢ νὰ ἀπαλλάξῃ τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης ἤδη ὑποχρεωθέντος δυνάμει προγενεστέρας ἀποφάσεως (Σ.Ε. 1269/1957, εἰσηγητὴς *Π. Μιρκόπουλος*, ΕΕΔ 16, 785, Σ.Ε. 1260/1957, εἰσηγητὴς *Κ. Καραπάνος*, ΕΕΔ 16, 843).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 2110/1958. Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος *κ. Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος *κ. Ν. Γαβαλλᾶς*
Δικηγόρος ὁ *κ. Θ. Ζούκας*

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 75508/6198 ἀπὸ 21 Δεκεμβρίου 1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς καθωρίσθη, συμφώνως τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 3 § 3 ἀ. ν. 1836/1951, ὁ αἰτῶν Ὀργανισμὸς Ἐλέγχου τῶν δι' Αὐτοκινήτων Συγκοινωνιῶν (Ο.Ε.Α.Σ.) ὑπόχρεως εἰς τὴν πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου προστατευομένων.

Τὸ ἄρθρον 3 § 3 ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 3 τοῦ ν.δ. 2657/1953 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀ. ν. 1836/1951», ὁρίζει, ὅτι «τὰ Κοινωφελῆ Ἱδρύματα, αἱ Τράπεζαι καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ὑποχρεοῦνται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου εἰς τὴν πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ καθορίζει κατ' ἔτος τοὺς ἐκ τῶν ὡς ἀνω..., ὑποχρέους εἰς πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου, ἐκ τῶν λαβόντων ἐνεργὸν μέρος εἰς τὸν συμμοριτοπόλεμον τοὐλάχιστον ἐπὶ δεκάμηνον». Κατὰ τὰ παγίως δὲ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου παραδεδεγμένα ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας, καθορίζων κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης τὰ ὑπόχρεα εἰς πρόσληψιν δικηγόρου νομικὰ πρόσωπα, ὀφείλει, κατ' ὀρθὴν ἄσκησιν τῆς παρεχομένης αὐτῷ ἐξουσίας, νὰ διαπιστώνῃ τὰς οἰκονομικὰς δυνατότητας ἑκάστου ἐκ τῶν νομικῶν τούτων προσώπων, ὡς καὶ τὴν ἐπάρκειαν τῶν παρ' αὐτοῖς ὑπηρετούντων τυχὸν δικηγόρων.

Ἐν προκειμένῳ ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, δι' ἧς καθωρίσθη καὶ ὁ αἰτῶν Ὀργανισμὸς ὑπόχρεως εἰς τὴν πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου, ἐκδοθεῖσα μετὰ τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2067/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου ἀκύρωσιν ὡς ἀναιτιολογήτου τῆς προγενεστέ-

---

1784 τοῦ 1942 καὶ ἐν συνεχείᾳ τοῦ νόμου 19 τοῦ 1944 ἐτροποποιήθη ἡ διάταξις τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Κανονισμοῦ καὶ ἐθεσπίσθη ὡς βάσις τῶν συνταξίμων ἀποδοχῶν τὸ ποσὸν, εἰς ὃ ἀνήρχοντο αὗται κατὰ τὴν 30.6.1941.

Ἐν προκειμένῳ ὁ αἰτῶν, ὑπηρετῶν ὡς εἰσπράκτωρ α' παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ, ἐξῆλθε τῆς ὑπηρεσίας λόγῳ συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας τὴν 1.1.1958. Εἰς αὐτὸν ἐχορηγήθη ὑπὸ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Ταμείου μηνιαία σύνταξις ἐκ 1898 δραχμῶν, διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ὁποίας ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν οὐχὶ αἱ συντάξιμοι ἀποδοχαὶ αἱ καταβαλλόμεναι καθ' ἣν ἡμέραν ἐτέθη ὑπὸ σύνταξιν ὁ εἰρημένος, ἀλλ' αἱ ἀποδοχαὶ τῆς 30.6.1941 (ὡς καθορίζονται εἰς σχετικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας), βάσει τῶν ὁποίων ὑπελογίσθη ἀρχικῶς ἡ «βασικὴ» σύνταξις καὶ εἶτα μετ' ἀναπροσαρμογὴν ἡ καταβλητέα τοιαύτη.

Ὁ ὡς εἴρηται καθορισμὸς τῆς συντάξεως τοῦ αἰτοῦντος ἐλέγχεται ἐρειδόμενος ἐπὶ ἐσφαλμένης ἑρμηνείας τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων, τῆς προσβαλλομένης πράξεως καθισταμένης ἐκ τούτου ἀκυρωτέας κατὰ τὸν βάσιμον λόγον ἀκυρώσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως (***Σ.Ε. 2068/1958, Ὁλομελείας***, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος *κ. Η. Ντόκας*, Δικηγόροι οἱ *κ.κ.* Π. Δημάκος, Ν. Τσάκωνας).

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Έκδοσις ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. πιστοποιητικοῦ ἀσφαλιστικῆς σχέσεως : Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν την ὑπ' ἀριθ. 76/2527/512/18.10.1958 γνωμοδότησιν της Νομικῆς Ὑπηρεσιας τοῦ Ἱδρύματος, ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 801/1958 ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου της Ἐπικρατείας (*), τροποποιοῦμεν τὰς δια της ὑπ' ἀριθ. 31/1958 ἐγκυκλίου μας παρασχεθείσας ὁδηγίας, γνωρίζοντες εἰς ὑμᾶς ὅτι τοῦ λοιποῦ τα πιστοποιητικα περι της ασφαλιστικης σχέσεως θα χορηγῶνται οὐ μόνον πρὸς τοὺς ἠσφαλισμένους, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς συνταξιούχους τοῦ Ἱδρύματος διά την ἀναγνώρισιν χρόνου ἀσφαλίσεώς των παρὰ Ἐπικουρικοῖς Ταμείοις, ὑφ' οὓς ὅρους καὶ εἰς ἣν ἔκτασιν ἐν τῇ ὡς ἄνω ἐγκυκλίῳ ὁρίζεται, ἐκτὸς ἐαν εἰς τοὺς σχετικοὺς ἀτομικοὺς φακέλλους τῶν ἠσφαλισμένων ὑπάρχουν ἀναλυτικώτερα στοιχεῖα (ἀσφαλιστικὰ βιβλιάρια κλπ.), ὁπότε τῇ αἰτήσει τοῦ ἠσφαλισμένου δέον νὰ παρέχωνται λεπτομερέστεραι πληροφορίαι.

Ἰδιαιτέρως ἐφιστῶμεν τὴν προσοχὴν ὑμῶν ἐπὶ της ἀνάγκης, ὅπως εἰς τὰ χορηγούμενα πιστοποιητικά, δι' ὧν βεβαιοῦται χρόνος διανυθεὶς εἰς την ἀσφάλισιν τοῦ ἡμετέρου Ἱδρύματος, μνημονεύηται ἡ μὴ ἰσχὺς των διὰ τὴν περίπτωσιν ἐφαρμογῆς ἄρθρου 51 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951.

Σημειοῦμεν ὅτι, ὡς εἰκός, τὰ περὶ ὧν προκειται πιστοποιητικὰ θὰ χορηγῶνται μόνον ἐφ' ὅσον τὰ αἰτούμενα στοιχεῖα τηροῦνται εἰσέτι παρὰ τῇ Ὑπηρεσίᾳ, εἰς ἣν δὲ περίπτωσιν ταῦτα ἔχουν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει καταστραφῇ ἢ ἀπολεσθῇ συνεπείᾳ διαφόρων αἰτίων τοῦτο δέον νὰ αναφέρηται εἰς τὸ πιστοποιητικόν. *(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 461/1958 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.).*

Στοιχεῖα δηλώσεως ἐργοδοτῶν διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν εἰσφορᾶς ὑπὲρ τοῦ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν : Ὡς γνωστόν, διὰ τοῦ ν. δ. 3868 1958 συνεστήθη παρὰ τῷ ἡμετέρῳ Ὀργανισμῷ Διανεμητικὸς Λογαριασμὸς Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν, διὰ τὴν χρηματοδότησιν τοῦ ὁποίου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τούτου προβλέπεται ἡ καταβολὴ εἰσφορᾶς ἐκ 2ο/ο (κατανεμομένη κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῷ ν. δ/τι διαλαμβανόμενα) ἐπὶ τῶν καταβαλλομένων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων παρ' ἁπάντων τῶν εἰς οἱανδήποτε περιοχὴν τῆς χώρας ἐδρευόντων ἐργοδοτῶν, οἵτινες ἀπασχολοῦν ἐκ τῶν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀνωτέρω ν.δ. ὑπαγομένους μισθωτούς.

Περαιτέρω ὑπὸ τῆς § 3 τοῦ προειρημένου ἄρθρου θεσπίζεται ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης διὰ τοὺς ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβομένους μισθωτούς, ἐφ' ὅσον καταβάλλεται αὐτοῖς οἰκογενειακὸν ἐπίδομα τέκνου, βάσει συλλογικῶν συμβάσεων ἢ Κανονισμῶν ἢ ἑτέρων διατάξεων, ἥτις ἀπαλλαγή, συμφώνως πρὸς τὴν § 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, χωρεῖ κατὰ περίπτωσιν δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἡμετέρου Ὀργανισμοῦ, κατοπιν ὑποβολῆς πρὸς τοῦτο ὑπευθύνου δηλώσεως - αἰτήσεως ὑπὸ τοῦ οἰκείου ἐργοδότου.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἡμετέρου Ὀργανισμοῦ δι' ἀποφάσεώς του, ἵνα καθίσταται δυνατὴ ἡ ἐξέτασις τῶν τοιούτων αἰτήσεων - δηλώσεων καὶ περαιτέρω λῆψις τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως, καθώρισεν ὡς κάτωθι τὰ στοιχεῖα, ἅτινα δέον νὰ περιλαμβάνουν αἱ ἐν λόγῳ αἰτήσεις - δηλώσεις, αἵτινες δέον νὰ ὑποβάλλωνται ἡμῖν εἰς τριπλοῦν, ἐξ ὧν τὸ πρωτότυπον μόνον χαρτοσημαίνεται διὰ πενταδράχμου χαρτοσήμου.

1) Τίτλον ἐπιχειρήσεως
2) Ἀντικείμενον αὐτῆς
3) Ἕδραν (πόλιν, ὁδόν, ἀριθμόν)
4) Τὰ κάτωθι στοιχεῖα δι' ἕκαστον τῶν μισθωτῶν, δι' οὓς ζητεῖται ἡ βάσει τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως ἀπαλλαγή :

α) Ὀνοματεπώνυμον
β) Ἀριθμὸν μητρώου ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου (Ι.Κ.Α. ἢ ἑτέρου κλαδικοῦ Ταμείου).
γ) Μηνιαῖον μισθὸν (πράγματι καταβαλλόμενον)
δ) Ἀριθμὸν τέκνων
ε) Ποσὸν καταβαλλομένου δι' ἕκαστον τούτων ἐπιδόματος, καὶ

(*) ΕΕΔ 17, σελ. 708. Κατὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας αἱ Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι καὶ τὰ διοίκησιν ἀσκοῦντα Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ὀφείλουσιν, ὅπως, τῇ αἰτήσει τῶν διοικουμένων, χορηγῶσιν αὐτοῖς τὰ ἀφορῶντα τούτους στοιχεῖα, τὰ προκύπτοντα ἐκ τῶν ἐν τῇ Ὑπηρεσίᾳ τηρουμένων ἀρχείων ἢ ἄλλων ἐγγράφων, ἐκτὸς ἂν τοῦτο ἀποκλείηται ἐξ ἀντιθέτου ρητῆς διατάξεως.

στ) Συλλογικήν σύμβασιν ἢ Κανονισμόν, δυνάμει τῶν ὁποίων ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ ἐπιδόματος.

Ὅθεν πέμποντες ὑμῖν σχετικὸν ὑπόδειγμα τοιαύτης δηλώσεως - αἰτήσεως, συμφώνως πρὸς τὴν ἀνωτέρω ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, παρακαλοῦμεν ὅπως τοῦ λοιποῦ συνιστᾶται εἰς τοὺς ἀπευθυνομένους ὑμῖν ἐνδιαφερομένους ἐργοδότας ἡ συμφώνως πρὸς τὰς ἐν τούτῳ ἐνδείξεις ὑποβολὴ τῶν σχετικῶν δηλώσεων - αἰτήσεων, αἵτινες δέον να διαβιβάζωνται ἡμῖν (Γεν. Δ/νσιν) τὸ δυνατὸν συντομώτερον, δεδομένου ὅτι τὸ ἡμέτερον Διοικητικὸν Συμβούλιον ὥρισε προθεσμίαν ἐκδόσεως τοιούτων ἀποφάσεων ἀπαλλαγῆς ἐργοδοτῶν, βάσει τῆς προειρημένης διατάξεως ἄνευ εἰς βάρος των συνεπειῶν (προσθέτων τελῶν κλπ.) ἐπὶ αἰτήσεων ὑποβληθησομένων τὸ βραδύτερον μέχρις 28.2.1959, ἧς παρερχομένης, οἱ μὴ ὑποβαλόντες, καθ' ὃ εἶχον δικαίωμα, τοιαύτην δήλωσιν ἐργοδόται θὰ ὑφίστανται πάσας τὰς συνεπείας τῆς μὴ ἐμπροθέσμου καταβολῆς εἰσφορῶν.

Σχετικῶς σημειοῦμεν, ὅτι σκόπιμον θὰ ἦτο ὅπως τὰ μεγαλύτερα ἰδίᾳ Ὑποκαταστήματα προβοῦν εἰς τὴν πολυγράφησιν ἐπαρκοῦς ἀριθμοῦ ἀντιτύπων τοῦ ἐπισυναπτομένου ὑποδείγματος καὶ διαθέτουν ταῦτα εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους πρὸς ἀποφυγὴν ἀπωλείας χρόνου καὶ ἀσκόπου ἀλληλογραφίας. (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 3/1959 Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας*).

Τίτλος Ἐπιχειρήσεως .....

Ἀντικείμενον .....

Ἕδρα ..... ὁδὸς .....

Χαρτόσημον

Ὑπεύθυνος δήλωσις—Αἴτησις

Πρὸς

Τὸν Ὀργανισμὸν Ἀπασχολήσεως

καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας

Γεν. Δ/σιν—ὁδὸς Καποδιστρίου 28

Ἐνταῦθα

Ὁ ὑπογεγραμμένος ἐργοδοτης δηλῶ ὑπευθύνως καὶ ἐν γνώσει τῶν συνεπειῶν τοῦ νόμου περὶ ψευδοῦς δηλώσεως κλπ., ὅτι εἰς τοὺς κατωτέρω ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβομένους μισθωτούς καταβάλλω οἰκογενειακὸν ἐπίδομα τέκνων κατὰ τὰ κατωτέρω ἀναφερόμενα καὶ συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 3 §§ 3—4 τοῦ ν.δ. 3868/1958, παρακαλῶ, ὅπως προκαλέσητε ἀπόφασιν τοῦ Δ.Σ. ὑμῶν περὶ ἀπαλλαγῆς ἐμοῦ καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων μισθωτῶν ἀπὸ τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς τῆς ὑπὸ τοῦ ἐν λόγῳ ν. δ/τος προβλεπομένης εἰσφορᾶς.

Ὁ ὑπεύθυνος δηλῶν—αἰτῶν

Σημ. Ὑποβάλλεται εἰς τριπλοῦν καὶ χαρτοσημαίνεται μόνον τὸ πρωτότυπον.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Μισθωτῶν λαμβανόντων οἰκογενειακὸν ἐπίδομα τέκνου

Α/Α	Ὀνοματεπώνυμον μισθωτῶν	Ἀριθ. Ἀσφ. Βιβλ. Ι.Κ.Α. ἢ Κλαδικοῦ Ταμείου	Μηνιαῖος μισθὸς	Ἀριθ. τέκνων	Ποσὸν καταβαλλόμενον κατὰ τέκνον	Διατ. ἢ συλλ. σύμβασις, βάσει τῆς ὁποίας καταβάλλεται οἰκογεν. ἐπίδομα

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΣΧΕΣΙΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΝ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): 1) Ἐὰν διὰ τοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Α.Σ.Ο., ἐκδοθέντος κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ ν.δ. 3541/1956, ἦτο δυνατὴ ἡ μείωσις ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ, ὁρισθεισῶν διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. 2) Ἐὰν μετὰ τὸ ἄρθρ. 9 τοῦ ν.δ. 3541/1956 εἶναι δυνατὴ ἡ κατάρτισις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μεταξὺ τοῦ Α.Σ.Ο. καὶ τῆς ὀργανώσεως τοῦ προσωπικοῦ τούτου.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 34/1959

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Τρ. Κοντονασόπουλος, Δ. Μπαρμπάτης, Α. Ἀλεξίου, Α. Λέκκας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Χ. Γεωργιόπουλος, Κ. Τσαγκαράκης, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν, ὁμοφώνως, ὡς ἀκολούθως:

1. Κατὰ τὴν κρατοῦσαν ἐν τῇ θεωρίᾳ γνώμην ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, ὡς πρὸς τὰς κανονιστικοῦ περιεχομένου διατάξεις αὐτῆς, ὑποχωρεῖ ἔναντι ἀντιθέτου, ἀναγκαστικῆς καὶ οὐχὶ ἐνδοτικῆς, διατάξεως νόμου (πρβλ. *Καποδίστριαν*, Συλλογικὴ Σύμβασις Ἐργασίας § 115, *Hueck - Nipperday*, Lehrbuch des Arbeitsrechts, σελ. 114, *Kaskel - Dersch* Arbeitsrechts, σελὶς 86). Ἑπομένως, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν. δ/τος 3541/1956 (Ε.Κ. 194), καθ' ἣν διὰ τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Αὐτονόμου Σταφιδικοῦ Ὀργανισμοῦ καθορίζονται αἱ θέσεις, οἱ βαθμοί, οἱ μισθοὶ καὶ ὁ τρόπος προσλήψεως καὶ ἀπολύσεως τοῦ προσωπικοῦ καὶ πᾶσα ἄλλη λεπτομέρεια, ἀφορῶσα τὸ προσωπικόν, οἱα τοιαύτη ἀναγκαστικοῦ καὶ οὐχὶ ἐνδοτικοῦ δικαίου, εἶναι ἐπικρατεστέρα τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἥτις εἶχε καταρτισθῇ μεταξὺ τοῦ Α.Σ.Ο. καὶ τῆς ὀργανώσεως τοῦ προσωπικοῦ τούτου καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὕψος τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου, θέμα ὅπερ ἀποκλειστικῶς πλέον ρυθμίζεται διὰ τοῦ ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως προβλεπομένου Κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ, ὅστις πράγματι κατηρτίσθη, ἐγκριθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν, ἐδημοσιεύθη διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 340/1957 φύλλου τῆς Ἐφημερίδος Κυβερνήσεως (τεῦχος δεύτερον).

Συνεπῶς ἡ ἐπὶ τοῦ πρώτου ἐρωτήματος προσήκουσα ἀπάντησις εἶναι καταφατική.

2. Τὸ ἄρθρον 9 τοῦ ὡς ἄνω ν. δ. 3541/1955 ὁρίζει προσέτι, ὅτι κατὰ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν, ἤτοι δι' ἐγκριτικῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐμπορίου, Γεωργίας καὶ Οἰκονομικῶν, δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἐνεργεῖται καὶ πᾶσα τροποποίησις τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Α.Σ.Ο. Συνεπῶς δὲν καθίσταται πλέον δυνατὴ ἡ κατάρτισις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πρὸς ρύθμισιν θεμάτων, ἅτινα κατὰ τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν τοῦ ὡς ἄνω ν. δ/τος ρυθμίζονται ἀποκλειστικῶς διὰ τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ, καταρτιζομένου κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς αὐτῆς διατάξεως καθοριζομένην διαδικασίαν. Ἡ ἐν λόγῳ δὲ διάταξις, ὡς μεταγενεστέρα καὶ εἰδική, ἀφορῶσα τοιοῦτοτρόπως ἀποκλειστικῶς τὸ προσωπικὸν τοῦ Αὐτονόμου Σταφιδικοῦ Ὀργανισμοῦ, εἶναι ἐπικρατεστέρα τῆς γενικῆς φύσεως διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3239/1955.

Κατ' ἀκολουθίαν ἐπὶ τοῦ δευτέρου ὡς ἄνω ἐρωτήματος προσήκει ἀρνητικὴ ἀπάντησις (*).

ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΕΞ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Περίληψις ἐρωτήματος: (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν οἱ ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπηρετοῦντες εἰς Κρατικὰς Ὑπηρεσίας ὑπόκεινται εἰς κράτησιν ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων ἐκ τῶν ἀποδοχῶν των.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 1260/1958

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*

Λοιπὰ μέλη: οἱ κ.κ. Δ. Μπαρμπάτης, Α. Ἀλεξίου, Α. Λέκκας, Κ. Παπαμιχαλόπουλος, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Τέγος, Πάρεδρος.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

Ἡ § 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. δ. 1050/1942 ὁρίζει, ὅτι: «Ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου 1942 ἐπιβάλλεται ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων κράτησις τέσσαρα τοῖς ἑκατὸν (4ο/ο)... Β) ἐπὶ τοῦ ἀντιτίμου τῶν πάσης φύσεως ὑπηρεσιῶν ἢ ἐργασιῶν τῶν προσφερομένων ὑπὸ μὴ κεκτημένων τὴν ἰδιότητα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου». διὰ δὲ τῆς § 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁρίζεται, ὅτι ἡ ἀνωτέρω κράτησις ἐπιβάλλεται, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ δαπάνη βαρύνει τὸν προϋπολογισμὸν τῶν πολιτικῶν Ὑπουργείων καὶ Ὑπηρεσιῶν.

Ἐπηκολούθησεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 8350/27.1.1945 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἐκδοθεῖσα κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 19/1944, διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τῆς ὁποίας τὸ ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως προβλεπόμενον ποσοστὸν κρατήσεως ἐμειώθη εἰς τρία ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (3ο/ο).

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων σαφῶς προκύπτει, ὅτι αἱ ἀποδοχαὶ τῶν διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεομένων πρὸς τὸ Δημόσιον μισθωτῶν, ὧν ἡ δαπάνη βαρύνει τὸν προϋπολογισμὸν τῶν πολιτικῶν Ὑπουργείων καὶ

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Πρβλ. διὰ τὸ θέμα καὶ Σ. Ε. 2072/1958, ΕΕΔ 18, σελ. 74.

ΝΟΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ, ΛΥΣΕΙΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΔΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΙΝ Ή ΜΗ ΕΓΚΡΙΣΙΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ

(Επί της ύπ' αριθ. 2083/1958 αποφάσεως της Ολομελείας του Συμβουλίου Επικρατείας, ΕΕΔ 18, σελ. 17).

Υπό του κ. *Χρ. Ι. Μυριάνθη*, Δικηγόρου

Η § 2 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως των συλλογικών διαφορών εργασίας, συστάσεως Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής και τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων ενίων εργατικών νόμων» δίδει το δικαίωμα εις τους Υπουργούς του Συντονισμού και της Εργασίας, όπως εις περίπτωσιν, καθ' ην συλλογική σύμβασις εργασίας ή απόφασις Διαιτησίας αντιτίθεται εις την γενικήν ή ειδικήν οικονομικήν ή κοινωνικήν πολιτικήν της Κυβερνήσεως, δι' ητιολογημένης κοινής αποφάσεώς των, εκδιδομένης μετά γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής και εντός ορισμένης προθεσμίας και δημοσιευομένης διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, τροποποιούν ή μη εγκρίνουν εν όλω ή εν μέρει την συλλογικήν ταύτην σύμβασιν εργασίας ή απόφασιν Διαιτησίας.

Η τοιαύτη χορηγουμένη εξουσιοδοτησις περί τροποποιήσεως ή μη εγκρίσεως επί τη άνω αιτιολογία είναι εντελώς γενική και αόριστος, καθ' όσον ουδόλως καθορίζονται υπό της διατάξεως ταύτης τα κριτήρια ή τα όρια ή τα πλαίσια, εντός των οποίων θά κρίνηται πότε συλλογική τις σύμβασις ή διαιτητική απόφασις αντίκειται ή δεν αντίκειται προς την πολιτικήν της Κυβερνήσεως, την γενικήν ή ειδικήν οικονομικήν ή κοινωνικήν. Ουδόλως επίσης καθορίζεται εν τω νόμω κατά ποιον τρόπον θά εξευρίσκηται ή τοιαύτη πολιτική της Κυβερνήσεως και υπό ποίαν μορφήν δέον να λαμβάνηται αύτη υπ' όψιν ίνα αποτελή εκάστοτε κριτήριον, διά να εγκριθή ή μη ή να τροποποιηθή οιαδήποτε υπό την κρίσιν των Υπουργών υποβαλλομένη συλλογική σύμβασις εργασίας ή διαιτητική απόφασις είτε εθνική γενική τοιαύτη, είτε εθνική ομοιοεπαγγελματική, είτε τοπική ομοιοεπαγγελματική, είτε ειδική.

Ασφαλώς ή υπό της Κυβερνήσεως ασκουμένη οικονομική και κοινωνική πολιτική, λαμβανομένη υπό την γενικήν αύτης μορφήν άνευ ειδικεύσεως αύτης και άνευ καθορισμού της εις τους διαφόρους τομείς της κρατικής ενεργείας, δεν είναι δυνατόν να αποτελή το επιβαλλόμενον κριτήριον διά την έγκρισιν ή μη μιας πράξεως, προερχομένης μάλιστα κατόπιν συμφωνίας των συμβαλλομένων μερών, ή μιας αποφάσεως, αποτέλεσμα κρίσεως διοικητικών οργάνων. Η αόριστος όμως αύτη διατύπωσις και εν συνεχεία εξουσιοδότησις προς τους Υπουργούς λογω επίσης της ευρύτητος και γενικότητος αύτης ασφαλώς αντίκειται προς τας διατάξεις του Συντάγματος.

Τοιούτου περιεχομένου εξουσιοδοτησις νομοθετική, αφήνουσα εις την εκτελεστικήν εξουσίαν την ρύθμισιν τοσαύτης εκτάσεως και σημασίας διά τους εργαζομένους θεμάτων μισθών και ημερομισθίων και εν γένει των όρων εργασίας, άτινα θέματα δέον να ρυθμίζωνται κατ' αρχήν υπό ταύτων των ενδιαφερομένων, ως προβλέπει ο νόμος ούτος και αύτος ούτος ο θεσμός των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και αναγκαστικής διαιτησίας, είναι υπεράγαν εύρετα και γενικωτάτη και επομένως αντισυνταγματική.

Η υπ' αριθ. 2083/1958 απόφασις της Ολομελείας του Συμβουλίου Επικρατείας, προ της οποίας ετέθησαν τα ως άνω, ναι μεν δεν απήντησε περί τούτων, πλην όμως διά της ορθοτάτης σκέψεως, ήτις και εχάραξε νέαν γραμμήν εις τα των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, απεφάνθη ορθότατα, ότι ή διά πράξεως της πολιτείας τροποποίησις ή μη έγκρισις συλλογικής συμβάσεως ή αποφάσεως Διαιτησίας αποτελεί εξαίρεσιν του κανόνος, δι' ο και ή ενέργεια αύτη περιορίζεται υπό συντόμου αναιρεπτικής προθεσμίας, απαιτείται να ληφθή μετά προηγουμένην γνώμην ειδικού συλλογικού οργάνου της Διαιτησίας και επιβάλλεται, όπως είναι ητιολογημένη, υπό την αύστηράν έννοιαν, ότι δέον εν αύτη τη πράξει να εκτίθεται τόσον εις τί συνίσταται κατά περίπτωσιν ή γενική ή ειδική οικονομική ή κοινωνική πολιτική της Κυβερνήσεως, όσον και κατά τί συγκεκριμένως αντιτίθεται εις ταύτην ή συλλογική σύμβασις εργασίας ή η απόφασις Διαιτησίας.

Διά της σκέψεως ταύτης της αποφάσεως εμμέσως γίνεται δεκτή ή ανωτέρω εκτεθείσα άποψις της ευρύτητος της χορηγουμένης εξουσιοδοτήσεως και συμπληρούται ούτω το κενόν της διατάξεως, αφ' ετέρου δε τίθεται εν τέρμα εις τας επανειλημμένας και κατά συνήθειαν πλέον απορρίψεις ή τροποποιήσεις των υπό κρίσιν συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή διαιτητικών αποφάσεων μέ την αόριστον αιτιολογίαν ότι δήθεν αντίκεινται εις την οικονομικήν ή κοινωνικήν πολιτικήν της Κυβερνήσεως.

Υπηρεσιών, υπόκεινται εις την ως άνω εκ τριών επί τοις εκατόν (3ο/ο) κράτησιν υπέρ του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων, αποτελούσαν πόρον αύτου (*).

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Βλέπε και διά τους υπηρετούντας υπαλλήλους ή εργάτας εις Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου Γνωμοδότησιν Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, υπ' αριθ. 1001/1958, ΕΕΔ 18, σελ. 34.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΣΙΩΠΗΡΑ ΑΝΑΝΕΩΣΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΩΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 671 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος «σύμβασις ἐργασίας συνομολογηθεῖσα δι' ὡρισμένον χρόνον, ἐὰν λήξαντος τοῦ χρόνου αὐτῆς ὁ ἐκμισθωτὴς (ἐργαζόμενος) ἐξακολουθῇ τὴν ἐργασίαν ἄνευ ἐναντιώσεως τοῦ μισθωτοῦ, λογίζεται ἀνανεωθεῖσα ἐπ' ἀόριστον».

Διὰ τῆς διατάξεως εἰσάγεται νομικὸν πλάσμα τῆς συναινέσεως τῶν ἐνδιαφερομένων, καθ' οὗ δὲν χωρεῖ ἀνταπόδειξις (*Α. Σακελλαρόπουλος*, ΕΕΔ 8, 186, *Π. Ζέπος*, ΕΕΔ 10, 891, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 284, οἱ *Γ. Μπαλῆς*, Γεν. Ἀρχαί, ἔκδ. γ', σελ. 20, *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, 3η ἔκδοσις, σελ. 547, ὁμιλοῦν περὶ ἑρμηνευτικοῦ κανόνος).

Ὁριζομένου κατὰ τὴν ἄνω διάταξιν «ἡ σύμβασις . . . λογίζεται ἀνανεωθεῖσα ἐπ' ἀόριστον» προέκυψεν ἐν τῇ παρ' ἡμῖν θεωρίᾳ τὸ ζήτημα ὑπὸ τίνα ἔννοιαν ἐτέθη ὁ ὅρος «ἀνανεωθεῖσα».

Ὑπεστηρίχθη, ὅτι ὁ ὅρος ἐτέθη ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῶν ἄρθρων 436 ἐπ., 488 Α.Κ. περὶ ἀνανεώσεως τῆς ἐνοχῆς καὶ καθ' ὃ ἄρθρον 480 ἡ ἐνοχὴ ἀποσβέννυται, ἐὰν διὰ συμβάσεως ἐπὶ σκοπῷ καταργήσεως ἀντικατασταθῇ διὰ νέας ἐνοχῆς (ἀνανέωσις), (οὕτω *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, β' ἔκδοσις, ὑπ' ἄρθρ. 671, *Κ. Ἀποστολίδης*, Ἐνοχ. ὑπ' ἄρθρον 671, *Γ. Βάλληνδας*, Ἀστικὸς Κῶδιξ 671, *Α. Τούσης*, Ἐργατ. Δίκαιον, τόμος Α', ἡμίτομος β', σελ. 849 ἐπ.).

Ὑπεστηρίχθη ὅμως καὶ ὅτι ναὶ μὲν ὁ Α.Κ. 671 παρέπεμψεν αὐτομάτως εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ Κώδικος ἐν Α.Κ. 436 ἐπ., 488, διατυπουμένην θεωρίαν τῆς ἀνανεώσεως, ἀλλ' αὐτομάτως ἤνοιξε τὴν δυνατότητα, ὅπως «σιωπηρὰ ἀνανέωσις» σημαίνῃ κατ' ἀρχὴν μὲν σιωπηρὰν «παράτασιν», κατ' ἐξαίρεσιν δὲ καὶ σιωπηρὰν «ἀνανέωσιν», ὁσάκις σαφῶς συνάγεται εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν ὁ «ἀνανεωτικὸς» σκοπός, ὡς ὁρίζει ὁ Α.Κ. 438. Ὑπὸ τοῦ Α.Κ. 671 δηλαδὴ εἶναι δυνατὴ τόσον σιωπηρὰ «παράτασις», ὅσον καὶ σιωπηρὰ «ἀνανέωσις» ἐπ' ἀόριστον τῆς ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως (*Π. Ζέπος*, ΕΕΔ 10, 890).

Εἰς ταῦτα διαφωνεῖ ὁ *Κ. Καυκᾶς* (Ἐνοχ. Εἰδικόν, β' ἔκδοσις, ὑπ' ἄρθρ. 671, σελ. 547), ὅτι δηλαδὴ θὰ ἐπέλθῃ ἀνανέωσις, ἐὰν συνάγηται σαφῶς ἀνανεωτικὸς σκοπὸς τῶν συμβαλλομένων κατὰ τὸ ἄρθρον 438, διότι ὁ ἀνεπίδεκτος ἀνταποδείξεως ἑρμηνευτικὸς κανὼν εἰς τοῦτο ἀκριβῶς ἀναφέρεται, εἰς τὸ ὅτι δηλαδὴ ἡ σιωπὴ τῶν συμβαλλομένων ἐξισοῦται μὲ θέλησιν αὐτῶν νὰ ἀνανεωθῇ ἡ σύμβασις. Τούτου λοιπὸν οὕτως ἔχοντος ποίαν ἄλλην ἀπόδειξιν θὰ ἀπαιτήσωμεν, ὅτι οἱ συμβαλλόμενοι ἤθελον «ἀνανέωσιν» καὶ ὅτι συνεπῶς ἐπέρχονται αἱ συνέπειαι αὐτῆς;

Κατ' ἄλλην γνώμην (*Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 9, 780) ὁ ὅρος «ἀνανεοῦται» τίθεται ὑπὸ τὴν ἔννοιαν «παρατείνεται». Ὁ συντάκτης τοῦ Α.Κ., διατυπώσας τὸ ἄρθρον τοῦτο βάσει τοῦ ἄρθρου 625 Γερμ. Α.Κ., καθ' ἣν ἡ σύμβασις ἰσχύει ὡς δι' ἀόριστον χρόνον παρατηθεῖσα, δὲν ἠθέλησε νὰ παρεκκλίνῃ οὐσιωδῶς τούτου καὶ νὰ δεχθῇ κατάργησιν τῆς παλαιᾶς συμβάσεως διὰ συστάσεως νέας, καίτοι μετεχειρίσθη ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ χάριν ὁμοιογενείας τὴν ἔκφρασιν τοῦ ἄρθρου 346 Ἑλβ. Κώδικος Ἐνοχῶν «λογίζεται ἀνανεωθεῖσα», ἣν εἶχεν ἀκολουθήσει καὶ ἐν τῇ διατυπώσει τοῦ ἄρθρου 611 Α.Κ περὶ σιωπηρᾶς ἀναμισθώσεως πράγματος καὶ τοῦ ἄρθρου 769 Α.Κ. περὶ σιωπηρᾶς ἀνανεώσεως ἑταιρείας κατὰ πρότυπον τῶν ἄρθρων 268 καὶ 346 § 3 Ἑλβ. Κώδικος Ἐνοχῶν.

Ἀντιθέτως εἰς τὴν Εἰσηγητικὴν Ἔκθεσιν Σχεδίου Ἐνοχικοῦ Δικαίου, σελ. 229, διασαφηνίζεται, ὅτι «ἐὰν μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ὡρισμένου χρόνου ἐξακολουθῇ ἡ σύμβασις ἑκατέρωθεν, τότε ἀνανεοῦται ἢ παρατείνεται, μεταβαλλομένη ἔκτοτε εἰς μίσθωσιν ἀορίστου χρόνου», πρᾶγμα τὸ ὁποῖον καταδεικνύει σαφῶς τὴν βούλησιν τοῦ Νομοθέτου, ὅπως μὴ καταργῆται ἡ παλαιὰ σύμβασις διὰ καταρτίσεως σιωπηρῶς νέας συμβάσεως, ἀλλ' ὅπως ἐξακολουθῇ ἡ παλαιά, μεταβαλλομένη εἰς σύμβασιν ἀορίστου χρόνου, τοῦ ὅρου «ἀνανεοῦται» μὴ χρησιμοποιουμένου ὑπὸ τὴν τεχνικήν του ἔννοιαν, ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ «παρατείνεται», ἀμφοτέρων τῶν ὅρων θεωρουμένων ταυτοσήμων, ὡς συνδεομένων διὰ διαζεύξεως, καίτοι ἀντιφατικῶν κατὰ τὴν τεχνικὴν τῶν σημασιῶν.

Κατὰ τὸν *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 238, διὰ τῆς σιωπηρᾶς «ἀνανεώσεως» καθίσταται ἡ σύμβασις ἐξ ὑπαρχῆς ἀορίστου χρόνου, ἐκτὸς ἂν προκύπτῃ σαφῶς ἡ θέλησις τῶν συμβαλλομένων νὰ ἀνανεώσουν τὴν σύμβασιν, νὰ καταρτίσουν δηλαδὴ νέαν σύμβασιν ἐργασίας.

***

Τόσον τὸ ἄρθρον 830 τοῦ Προσχεδίου Εἰσηγητοῦ, ὅσον καὶ τὸ ἄρθρον 830 τοῦ Σχεδίου τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς, διετυποῦντο ὡς ἑξῆς: Σύμβασις ὡρισμένου χρόνου, ἐὰν μετὰ παρέλευσιν αὐτοῦ παραταθῇ ἑκατέρωθεν σιωπηρῶς, λογίζεται ἀνανεωθεῖσα ἐπ' ἀόριστον χρόνον.

Ἐπεξηγῶν τὴν διάταξιν ὁ Εἰσηγητὴς *Κ. Τριανταφυλλόπουλος* (ΕΕΔ 9, 471) ἀναφέρει ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει του ταῦτα: «Ἔξω τῆς περιπτώσεως ὑπάρξεως σπουδαίου λόγου ἡ μίσθωσις ὡρισμένου χρόνου λήγει ἅμα τῇ παρελεύσει τοῦ χρόνου τούτου αὐτοδικαίως ἐὰν δὲ μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ χρόνου ἐξακολουθῇ ἑκατέρωθεν, τότε ἀνανεοῦται ἢ παρατείνεται, μεταβαλλομένη ἔκτοτε εἰς μίσθωσιν ἀορίστου χρόνου».

Ἀφοῦ δὲ ὁ νόμος θεωρεῖ ἀνανεωθεῖσαν τὴν σύμβασιν ἐπ' ἀόριστον, μολονότι τοιαύτη ἀνανέωσις ὑπὸ συμβαλλομένων δὲν ἔλαβε χώραν, δὲν ἐρωτᾶται, ἂν κατ' ἄρθρ. 438 Α. Κ. ὑπῆρξε σκοπὸς ἀνανεώσεως.

Ἑπομένως ἡ ἔρευνα πρέπει νὰ στραφῇ ὑπὸ τὶ-

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

79749/16982/1958 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 31.5.1958 συλλογικής συμβάσεως εργασίας προσωπικού Τραπέζης Εμπορικής Πίστεως.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 1 της 2 Ιανουαρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τας διατάξεις του νόμου 3239/1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως των συλλογικών διαφορών εργασίας κλπ.», ως αύται ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') η από 31.5.1958 συλλογική σύμβασις εργασίας προσωπικού Τραπέζης Εμπορικής Πίστεως, κατατεθείσα ήμιν την 13ην Δεκεμβρίου 1958, συνταχθέντος του υπ' αριθ. 196/13.12.1958 πρακτικού καταθέσεως, έχουσα ως ακολούθως:

Συλλογική σύμβασις

Εν Αθήναις σήμερον την 31ην του μηνός Μαΐου του έτους 1958 ημέραν της εβδομάδος Σάββατον και ώραν 6.30 μ. μ. εν τω Κεντρικώ Καταστήματι της Τραπέζης Εμπορικής Πίστεως συνήλθον 1) αφ' ενός οι Περικλής Εμ. Κομνηνός και Χαρ. Δημ. Σπυρόπουλος, εκπροσωπούντες νομίμως την Τράπεζαν Εμπορικής Πίστεως, δυνάμει του από 30.1.1958 πρακτικού Διοικητικού Συμβουλίου αυτής και αφ' ετέρου ο Λέανδρος Μίχας, αντιπρόεδρος και εκπρόσωπος του Εθνικού Παντραπεζιτικού Συλλόγου, εξουσιοδοτημένος προς τούτο δυνάμει της από 3.2.1958 αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου, νομίμως εξουσιοδοτημένου δι' αποφάσεως της γενικής συνελεύσεως των μελών, ληφθείσης κατά τους όρους του καταστατικού του Εθνικού Παντραπεζιτικού Συλλόγου, οίτινες συμφώνουν, συνομολογούν και συναποδέχονται τα κάτωθι:

Από της 1ης Ιανουαρίου 1958 θα καταβάλλωνται εις το προσωπικόν της Τραπέζης οι μηνιαίοι μισθοί οι προβλεπόμενοι υπό της από 25.6.1955 συλλογικής συμβάσεως μεταξύ αυτής και του Εθνικού Παντραπεζιτικού Συλλόγου, εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 42962/1955 υπουργικής αποφάσεως (*), ηυξημένοι κατά δέκα επί τοις εκατόν (10 ο/ο). Τα λοιπά επιδόματα του προσωπικού θα εξακολουθήσωσι καταβαλλόμενα επί των ούτω διαμορφουμένων (διά της άνω αυξήσεως) μηνιαίων μισθών.

Νοείται ότι το διά της παρούσης παρεχόμενον ποσοστόν αυξήσεως (10 ο/ο) συμψηφίζεται προς πάσαν αύξησιν των αποδοχών των μισθωτών, χορηγηθείσαν οπωσδήποτε από 25.5.1955 και εξής, συμπεριλαμβανομένης και της αυξήσεως 3 ο/ο, της χορηγηθείσης διά της υπ' αριθ. 11821/3539/1958 αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας (Φ.Ε.Κ. τ. Β')*, ή χορηγηθησομένην παρά του Υπουργείου Εργασίας ή παρ' οιουδήποτε άλλου Κρατικού Οργανισμού κατά το διάστημα της ισχύος της παρούσης, εφ' όσον της αυξήσεως ταύτης εδικαιούντο και οι υπάλληλοι της Τραπέζης Εμπορικής Πίστεως, εκτός αν άλλως ήθελε διά του σχετικού Νόμου ορισθή.

Η ισχύς της παρούσης ορίζεται διά μίαν διετίαν, ήτοι από 1.1.1958 μέχρι 31.12.1959.

Συμφωνείται, ότι κατά το διάστημα της ως άνω ισχύος της παρούσης ουδεμία αίτησις νέας αυξήσεως θέλει προβληθή εκ μέρους του προσωπικού, ή Τράπεζα όμως οικεία και ελευθέρα βουλήσει και κατά την απόλυτον αυτής κρίσιν δύναται να χορηγή εις το προσωπικόν εκτάκτους αμοιβάς, ως κατά τα τελευταία έτη εχορήγησε δι' ειδικών αποφάσεων του Διοικητικού αυτής Συμβουλίου, επί τη λήξει της χρήσεως, είτε υπό οιανδήποτε άλλην μορφήν.

Η παρούσα συλλογική σύμβασις συνετάγη εις τοσα πρωτότυπα, όσα και τα συμβαλλόμενα μέρη, και εν επί πλέον ίνα κατατεθή κατά νόμον εις την Διεύθυνσιν Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας.

Οι συμβαλλόμενοι

(Έπονται υπογραφαί)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 2 Ιανουαρίου 1959

—

79751/16984 1958 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 18/1958 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατών κλπ. βαφείων, τυποβαφείων, καθαριστηρίων, οιδηρωτηρίων, λευκαντηρίων και πλυντηρίων άπασης της χώρας (πλην τμημάτων λειτουργούντων εντός των εργοστασίων κλωστοϋφαντουργείων).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 350 της 29 Δεκεμβρίου 1958)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τας διατάξεις του άρθρου 14 § 1 εδ. β' του νόμου 3239/1955, εν συνδυασμώ προς τα τοιαύτας των άρθρων 19 § 2 και 20 § 1 του αυτού νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957.

2) Την υπ' αριθ. 18/1958 απόφασιν του Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας εργατών κλπ. βαφείων, τυποβαφείων, κα

(*) ΕΕΔ 17, σελ. 498.

(*) ΕΕΔ 14, σελ. 950.

να έννοιαν έτέθη ο όρος «λογίζεται ανανεωθείσα επ' αόριστον». (Όμοια και η διάταξις του άρθρου 611 Α.Κ., διά την εφαρμογήν της οποίας εγένετο δεκτόν, Έφετ. Θεσσ. 492/1952. ΕΕΝ κ' 127, Έφετ. Θεσσ. 595/1951, Θέμ. ξε' 1104, ότι η ανανέωσις είναι νέα σύμβασις, καταργούσα την παλαιάν, άρθρ. 436 Α.Κ., βλέπε όμοίως διά το άρθρον 671 Α.Κ. Πρωτ/κου Αθηνών 2003/1948, ΕΕΔ 7, 320, Πρωτ/κείου Αθηνών 3636/1955, ΕΕΔ 14, 771).

θαριστηρίων, σιδηρωτηρίων, λευκαντηρίων καὶ πλυντηρίων ἁπάσης τῆς χώρας» (πλὴν τμημάτων λειτουργούντων ἐντὸς τῶν ἐργοστασίων κλωστοϋφαντουργίας) δι' ἧς μετερρυθμίσθη κατόπιν ἐφέσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 12/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 48/1958 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν κλπ. βαφείων, τυποβαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων, λευκαντηρίων καὶ πλυντηρίων ἁπάσης τῆς χώρας» (πλὴν τῶν τμημάτων λειτουργούντων ἐντὸς τῶν ἐργοστασίων κλωστοϋφαντουργίας) ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν, Τεχνιτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Χημικῆς Βιομηχανίας καὶ Ὑγιεινῆς ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος καὶ Ἀνωτάτης Ὁμοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν ἐργατριῶν καὶ τεχνιτριῶν τῶν βαφείων, τυποβαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων, λευκαντηρίων καὶ πλυντηρίων ἁπάσης τῆς χώρας (πλὴν τῶν τμημάτων τῶν λειτουργούντων ἐντὸς τῶν ἐργοστασίων κλωστοϋφαντουργίας) καθορίζονται ὡς ἑξῆς:

α) Ἐργάται ἡλικίας 18 ἐτῶν συμπεπληρωμένων δραχμαὶ 36,50 (*).

β) Μετὰ ἑξάμηνον ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμαὶ 53.

γ) Μετὰ 4ετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμαὶ 56.

δ) Μετὰ 6ετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμαὶ 60.

ε) Ἐργάτριαι ἡλικίας 16 ἐτῶν συμπεπληρωμένων δραχμαὶ 36,50.

στ) Μετὰ 6μηνον ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμαὶ 42.

ζ) Μετὰ 4ετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμαὶ 44.

η) Μετὰ 6ετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμαὶ 46.

2) Τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων ἰσχύοντα ἀπὸ 24.8.1958, διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 28.4.1958 μέχρις 23.8.1958, μειοῦνται κατὰ δραχμὰς τέσσαρας (4) προκειμένου περὶ ἀνδρῶν καὶ τρεῖς (3) προκειμένου περὶ γυναικῶν.

3) Αἱ διατάξεις τῶν ὑπ' ἀριθ. 59626/1950 καὶ 26467/1951 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων(**), ὡς ἡ τελευταία αὕτη ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 3755/1957 (***) περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐνίας κατηγορίας ἐκ τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτῶν ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι.

4) Αἱ ἐπιχειρήσεις μηχανικῶν πλυντηρίων ὑποχρεοῦνται, ὅπως διαρρυθμίσωσι καταλλήλους χώρους καὶ ἐγκαταστήσωσιν ἐντὸς αὐτῶν καταιονιστῆρας μετὰ θερμοῦ καὶ ψυχροῦ ὕδατος διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν ἐργαζομένων μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐργασίας των, παρέχουσαι ἅμα εἰς τούτους, πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν, ἀντισηπτικὸν σάπωνα.

5) Αἱ ἐπιχειρήσεις μηχανικῶν πλυντηρίων ὑποχρεοῦνται, ὅπως εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὴν διαλογὴν τοῦ ἱματισμοῦ ξενοδοχείων, νοσοκομείων κλπ., παρέχωσι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας πλαστικὰ χειρόκτια, ποδήρη χιτῶνα καὶ μικρὰν μάσκαν ἐξ ὑφάσματος ὁμοίαν πρὸς τὴν τῶν χειρουργῶν.

6) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, ὡς καὶ ἐφαρμοζόμενοι εὐνοϊκώτεροι ὅροι δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν ἢ νὰ μεταβληθῶσιν.

7) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 28ης Ἀπριλίου 1958

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Δεκεμβρίου 1958

—

79752/16985/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1958 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πύργου «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν σταφιδοκαρφωτῶν Πύργου καὶ Κατακώλου».

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 354 τῆς 30 Δεκεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 14 § 1 ἐδ. β' τοῦ νόμου 3239/1955, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τῶν ἄρθρων 19 § 2 καὶ 20 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 4/1958 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. Πατρῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν σταφιδοκαρφωτῶν Πύργου καὶ Κατακώλου», καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/1958 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πύργου ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος, ἡ κατὰ τῆς ὁποίας ἔφεσις ἀπερρίφθη διὰ τῆς πρώτης τῶν ἀνωτέρω, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/1958 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πύργου «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν σταφιδοκαρφωτῶν Πύργου καὶ Κατακώλου», ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου Σταφιδοκαρφωτῶν Κατακώλου «Ἡ Πρόοδος» καὶ Σωματείου Σταφιδοκαρφωτῶν Πύργου ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Σταφιδοεξαγωγέων Ἠλείας καὶ ἐπικυρωθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ κατ' αὐτῆς ἔφεσις, καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Καθορίζει τὴν κατὰ σταφιδοκιβώτιον ἀμοιβὴν τῶν σταφιδοκαρφωτῶν τῶν ἄνω Σωματείων Πύργου καὶ Κατακώλου εἰς δρχ. 1,20.

Ὁρίζει χρόνον ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς παρού-

(*) ***Σημ. ΕΕΔ***: Κατὰ διόρθωσιν ἡμαρτημένων (Ε Κ. τ. Β' φ. 13 τῆς 13 Ἰανουαρίου 1959), ἐπιφέρεται ἡ διόρθωσις: «Ἀντὶ τοῦ ἐσφαλμένου «δραχ. 36,50» εἰς τὸ ὀρθὸν «δραχ. 47,50».

(**) ΕΕΔ 9, σελ. 1063, ΕΕΔ 10, σελ. 538.

(***) ΕΕΔ 16, σελ. 1065.

σης τὴν 11 Σεπτεμβρίου 1958, ἡμέραν μεταγενεστέραν τῆς ἐκδόσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 48087/10477/23.8.1958 πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς παρεπέμφθη ἡ συλλογικὴ διαφορὰ ἐργασίας πρὸς ἐπίλυσιν ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου.

Οἱ συμβαλλόμενοι
(ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Δεκεμβρίου 1958

—

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τῶν πάσης φύσεως ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων (*).

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 11 Δεκεμβρίου 1958 οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς 1) Δημοσθένης Λεωνίδας, ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Π.Ε.Δ.Μ.Ε.Δ.Ε., 2) Ἀπόστολος Μιχόπουλος, ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Π.Ε.Σ.Ε.Δ.Ε., 3) Σπυρίδων Μιχαλόπουλος, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἑλλάδος, 4) Κωνσταντῖνος Μεσσαριτάκης, ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Γ.Σ.Ε.Ε., καὶ 5) Κωνσταντῖνος Λυκιαρδόπουλος καὶ Ἀντώνιος Συνοδινός, ὡς ἐκπρόσωποι τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδόμων Ἑλλάδος,

Ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν ἁρμοδίων συλλογικῶν ὀργάνων τῶν ὀργανώσεων, ἃς ἐκπροσωποῦν, ἀπεφάσισαν τὴν ὑπογραφὴν ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως, δι' ἧς καθορίζονται οἱ κατωτέρω ὅροι ἐργασίας.

Ἄρθρον 1

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἀφορᾷ τοὺς ὅρους καὶ τὰς συνθήκας ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων καὶ τὰς σχέσεις αὐτῶν πρὸς τοὺς οἰκείους ἐργοδότας κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπασχολήσεώς των.

Οἱ ἐργατοτεχνῖται, οὓς ἀφορᾷ ἡ παροῦσα, διακρίνονται εἰς τὰς κάτωθι εἰδικότητας καὶ κατηγορίας:

Α' Εἰδικότης ἐκσκαφέων

α) Εἰδικευμένος ἐργάτης φρεατωρύχος, β) εἰδικευμένος ἐργάτης (ἐκσκαφεὺς) καὶ γ) ἀνειδίκευτος ἐργάτης.

Ἐκ τούτων ὁ μὲν πρῶτος ἐκτελεῖ τὰς πάσης φύσεως ἐκσκαφὰς φρεάτων καὶ βόθρων, ὁ δὲ δεύτερος τὰς εἰδικὰς ἐκσκαφάς, πλὴν φρεάτων καὶ βόθρων, καὶ ὁ τρίτος χρησιμοποιεῖται ἐπὶ πάσης φύσεως ἐργασίας ἐκσκαφῶν, ἀναπετάσεως χωμάτων κλπ.

Β' Εἰδικότης κτιστῶν

α) Τεχνίτης, β) εἰδικευμένος ἐργάτης καὶ γ) ἀνειδίκευτος ἐργάτης.

Ἐκ τούτων ὁ μὲν πρῶτος ἐκτελεῖ πᾶσαν ἐργασίαν ἀναγομένην εἰς τὴν ἐν γένει τέχνην τοῦ κτίστου, ὁ δεύτερος παρασκευάζει τὰ παντὸς εἴδους ὑλικὰ καὶ δύναται νὰ κτίσῃ ὑπὸ τὴν παρακολούθησιν τοῦ τεχνίτου καὶ ὁ τρίτος μεταφέρει τὰ παντὸς εἴδους ὑλικὰ ἐκτελῶν καὶ πᾶσαν βοηθητικὴν ἐργασίαν ἐργάτου.

Γ' Εἰδικότης μπετὸν ἀρμὲ

α) Τεχνίτης (ξυλουργὸς ἢ σιδηρᾶς), β) βοηθὸς εἰδικευμένος ἐργάτης, γ) ἀνειδίκευτος ἐργάτης.

Ἐκ τούτων ὁ μὲν πρῶτος ἐκτελεῖ πᾶσαν ἐργασίαν ἀναγομένην εἰς τὴν τέχνην τοῦ μπετὸν ἀρμέ, ἤτοι: ξυλότυπα ἱκριώματα, σιδηροῖ ὁπλισμοί, διασταυρωταί, πηχαδόροι. Ὁ δεύτερος βοηθεῖ τὸν τεχνίτην εἰς τὴν ἐν γένει ἐργασίαν του, ὁ τρίτος παρασκευάζει καὶ μεταφέρει τὰ παντὸς εἴδους ὑλικά, χειρίζεται τὶς μπετονιέρες, ἀναβατόρια κλπ.

Δ' Εἰδικότης κατεργασίας καὶ συσκευασίας ξύλου

α) Τεχνίτης, β) βοηθός, γ) μαθητευόμενος.

Ἐκ τούτων ὁ μὲν πρῶτος ἐκτελεῖ πᾶσαν ἐργασίαν ἀναγομένην εἰς τὴν ξυλουργικὴν τέχνην, ὁ δεύτερος βοηθεῖ τὸν τεχνίτην εἰς τὰς ἐν γένει ἐργασίας του, ὁ τρίτος ἐκτελεῖ τὰς βοηθητικὰς ἐργασίας τῇ ὑποδείξει τῶν ἀνωτέρων του.

Ε' Εἰδικότης κονιαστῶν

α) Τεχνίτης, β) βοηθὸς (τριφτης), γ) εἰδικευμένος ἐργάτης, δ) ἀνειδίκευτος ἐργάτης.

Ἐκ τούτων ὁ μὲν πρῶτος ἐκτελεῖ πᾶσαν ἐργασίαν, ἀναγομένην εἰς τὴν τέχνην τοῦ ἀμμοκονιαστοῦ, ὁ δεύτερος ἐκτελεῖ τὰ λασπώματα καὶ τριψίματα τῶν ἐν γένει μαρμαροκονιαμάτων, ὁ τρίτος παρασκευάζει τὰ παντὸς εἴδους ὑλικὰ καὶ ὁ τέταρτος μεταφέρει ταῦτα.

ΣΤ' Εἰδικότης ὑδραυλικῶν καλοριφὲρ

α) Τεχνίτης, β) βοηθὸς καὶ γ) μαθητευόμενος.

Ἐκ τούτων ὁ μὲν πρῶτος ἐκτελεῖ πᾶσαν ἐργασίαν ἀναγομένην εἰς τὴν ὑδραυλικὴν τέχνην, ὁ δεύτερος ἐκτελεῖ πάσας τὰς βοηθητικὰς ἐργασίας τὰς ὑποδεικνυομένας παρὰ τοῦ τεχνίτου, ὁ τρίτος ἐκτελεῖ τὰς βοηθητικὰς ἐργασίας ὑποδεικνυομένας ὑπὸ τοῦ τεχνίτου καὶ τοῦ βοηθοῦ.

Ζ' Εἰδικότης μωσαϊκῶν δαπέδων

α) Τεχνίτης, β) βοηθὸς καὶ γ) ἀνειδίκευτος ἐργάτης.

Ἐκ τούτων ὁ μὲν πρῶτος ἐκτελεῖ πᾶσαν ἐργασίαν ἀναγομένην εἰς κατασκευὴν μωσαϊκῶν, ὁ δεύτερος τρίβει, κυλινδρώνει, κατασκευάζει ἁπλᾶ σοβατεπιά καὶ ὁ τρίτος ἐκτελεῖ τὰς πάσης φύσεως ἄλλας ἐργασίας καὶ μεταφορὰν ὑλικοῦ.

Η' Εἰδικότης πλακοστρωτῶν

α) Τεχνίτης, β) βοηθὸς καὶ γ) ἀνειδίκευτος ἐργάτης.

Ἐκ τούτων ὁ μὲν πρῶτος ἐκτελεῖ πᾶσαν ἐργασίαν ἀναγομένην εἰς τὴν πλακοστρωτικὴν τέχνην, ὁ δεύτερος παρασκευάζει πᾶν ὑλικὸν χρήσιμον διὰ τὴν πλακοστρωτικὴν ἐργασίαν καὶ βοηθεῖ τὸν τεχνίτην εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίαν ἀναγομένην εἰς τὴν ἐν γένει τέχνην τοῦ

(*) Κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 3 τῆς 9.1.1959 πράξεως καταθέσεως, ἐκοινοποιήθη δὲ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 9.1.1959, κατὰ τὸ ἄρθρον 20 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας.

γασίας του καὶ ὁ τρίτος μεταφέρει τὰ παντὸς εἴδους ὑλικά.

Θ' Εἰδικότης τεχνιτῶν ξυλίνων δαπέδων καὶ ξυλίνων στεγῶν

α) Τεχνίτης, β) βοηθὸς καὶ γ) μαθητευόμενος.

Ἐκ τούτων ὁ μὲν πρῶτος ἐκτελεῖ πᾶσαν ἐργασίαν ἀναγομένην εἰς τὴν κατασκευὴν ξυλίνων δαπέδων καὶ στεγῶν, ὁ δεύτερος ἐκτελεῖ τὰ ξυσίματα κουφωμάτων, λωρίδων, καὶ βοηθεῖ τὸν τεχνίτην εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας καὶ ὁ τρίτος ἀνοίγει ὀπὰς καὶ γυψώνει τοὺς τάκους.

Εἰς τὴν παροῦσαν εἰδικότητα ὑπάγονται προκειμένου περὶ ἐργασιῶν ἐκτελουμένων εἰς ἐπαρχιακὰς πόλεις καὶ οἱ ἐργατοτεχνῖται κατασκευῆς ξυλίνων κουφωμάτων.

Ι. Εἰδικότης μαρμαρογλυπτῶν καὶ λιθοξόων ἐν γένει

α) Τεχνίτης, β) βοηθὸς καὶ γ) μαθητευόμενος.

ΙΑ' Εἰδικότης ἐλαιοχρωματιστῶν

α) Τεχνίτης, β) βοηθὸς καὶ γ) μαθητευόμενος.

Ἐκ τούτων ὁ μὲν πρῶτος ἐκτελεῖ πᾶσαν ἐργασίαν ἀναγομένην εἰς τὴν ὑδροελαιοχρωματιστικὴν τέχνην, ὁ δεύτερος ἐκτελεῖ τὰ ξυσίματα καὶ μερεμετια στοκαρίσματα καὶ τὰς πρώτας διαστρώσεις τῶν ἐλαιοχρωματισμῶν καὶ ὑδροελαιοχρωματισμῶν καὶ βοηθεῖ τὸν τεχνίτην καὶ ὁ τρίτος ἐκτελεῖ τὰς βοηθητικὰς ἐργασίας.

Ἐκ τούτων ὁ μὲν πρῶτος ἐκτελεῖ πᾶσαν ἐργασίαν ἀναγομένην εἰς τὴν μαρμαρογλυπτικὴν τέχνην, ὁ δεύτερος κατασκευάζει τὰ παντὸς εἴδους ὑλικά, μεταφέρει καὶ βοηθεῖ τὸν τεχνίτην εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐργασιῶν του καὶ ὁ τρίτος ἐκτελεῖ τὰς παντὸς εἴδους βοηθητικὰς ἐργασίας.

ΙΒ' Γενικῆς εἰδικότητος ἐργάται

α) Εἰδικευμένοι ἐργάται καὶ β) ἀνειδίκευτοι ἐργάται ἐν γένει.

Ἄρθρον 2

Εἰς τοὺς ὑπαγομένους εἰς τὰς ἀνωτέρω εἰδικότητας καὶ κατηγορίας τεχνίτας, βοηθούς, ἀνειδικεύτους ἐργάτας καὶ μαθητευομένους χορηγοῦνται τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τῆς ἀπὸ 27.6.1957 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς ἐτροποποιήθη αὐτὴ ἁρμοδίως καὶ ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν Ἐφημερίδα της Κυβερνήσεως, τεῦχος Β', ἀριθ. 213 της 1.8.1957 (*), καθοριζόμενα ἡμερομίσθια, ὡς ταῦτα διευκρινίζονται ἐν ἄρθρῳ Π της παρούσης.

Ἄρθρον 3

1) Πρὸς τὸν σκοπὸν α) ἀποφυγῆς διενέξεων ὡς πρὸς τὴν ὑπαγωγὴν τῶν οὗς ἀφορᾷ ἡ παροῦσα ἐργατοτεχνιτῶν καὶ μαθητευομένων εἰς τινα τῶν ἀνωτέρω εἰδικοτήτων καὶ κατηγοριῶν, β) ἐξασφαλίσεως τῆς καταβολῆς παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν τῶν νομίμως καθωρισμένων ἡμερομισθίων ἀντιστοίχως πρὸς τὴν εἰδικότητα καὶ κατηγορίαν τῶν χρησιμοποιουμένων παρ' αὐτῶν ἐργατοτεχνιτῶν, ἀλλὰ καὶ γνώσεως παρ' αὐτῶν ἐκ τῶν προτέρων τῆς καταλληλότητος καὶ τεχνικῆς ἱκανότητος τῶν προσληφθησομένων πρὸς ἀποφυγὴν διενέξεως εἰς τὰς ἐργασίας, συμφωνεῖται διὰ της παρούσης, ὅπως ἡ εἰδικότης καὶ κατάταξις κατὰ κατηγορίας ἑκάστου ἐργατοτεχνίτου βεβαιοῦται διὰ βιβλιαρίου χορηγουμένου κατὰ τοὺς ὅρους της παρούσης.

2) Ἐπὶ τῶν βιβλιαρίων τούτων ἐπικολλῶνται ὑποχρεωτικῶς καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ παρόντος δωρόσημα πρὸς λῆψιν παρὰ τοῦ κατόχου ἐργατοτεχνίτου τοῦ δώρου Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα.

3) Τὰ βιβλιάρια ταῦτα καλούμενα βιβλιάρια εἰδικότητος καὶ τεχνικῆς κατατάξεως ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων χορηγοῦνται παρὰ μικτῶν ἐπιτροπῶν, αἱ ὁποῖαι συγκροτοῦνται:

α) Διὰ μὲν τὴν περιφέρειαν τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, Ἐλευσῖνος καὶ Σαλαμῖνος ἐκ τριῶν ἐργοδοτικῶν μελῶν, ὁριζομένων μετ' ἰσαρίθμων ἀναπληρωματικῶν ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων καὶ ἐκ τριῶν ἐργατικῶν μελῶν, ὁριζομένων μετ' ἰσαρίθμων ἀναπληρωματικῶν ὑπὸ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδόμων. Τῆς ἐπιτροπῆς αὐτῆς προεδρεύει ὁ παρὰ τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος ὁριζόμενος ἐκπρόσωπος.

β) Διὰ δὲ τὰς λοιπὰς πόλεις πρωτευούσας Νομῶν αἱ ἐπιτροπαὶ ἀποτελοῦνται ἐκ δυο ἐργοδοτικῶν μελῶν, ὁριζομένων ὑπὸ τῶν ἐν τῇ πόλει ὑφισταμένων μιᾶς ἢ πλειόνων ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων, καὶ ἐκ δυο ἐργατικῶν μελῶν ὑποδεικνυομένων ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐργατικῶν σωματείων καὶ καθοριζομένων ὑπὸ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Οἰκοδομῶν. Πρόεδρος ἑκάστης τῶν ὡς ἄνω ἐπιτροπῶν θὰ εἶναι ὁ ὑπὸ του Τοπικοῦ Τμήματος τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου της Ἑλλάδος ὁριζόμενος τοιοῦτος ἢ ἐν ἐλλείψει τμήματος πρόσωπον κοινῆς ἐμπιστοσύνης, ἐκλεγόμενον δι' ἀποφάσεως αὐτῆς, ἐκτὸς τῶν μελῶν αὐτῆς.

4) Τὸν πρόεδρον ὁπωσδήποτε ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἀναπληροῖ ὁ ἀντιπρόεδρος, ὁ ὁποῖος ἐκλέγεται μεταξὺ τῶν ἐργατικῶν ἐκπροσώπων ὑπὸ μελῶν της Ἐπιτροπῆς. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἐν ᾗ περιπτώσει τὸ Τεχνικὸν Ἐπιμελητήριον δὲν ἤθελε καθορίσει τὸν πρόεδρον τῆς Ἐπιτροπῆς ἐντὸς 15ημέρου ἀπὸ της πρὸς τοῦτο εἰδοποιήσεως παρὰ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδόμων.

5) Χρέη γραμματέως ἑκάστης ἐπιτροπῆς ἐκτελεῖ κατάλληλον πρόσωπον προσλαμβανόμενον δι' ἀποφάσεως αὐτῆς.

6) Εἰς τὰς συνεδριάσεις ἑκάστης ἐπιτροπῆς μετέχει καὶ ὁ ἑκάστοτε πρόεδρος ἢ γεν. γραμματεὺς τοῦ οἰκείου ἐργατικοῦ σωματείου, ὁσάκις πρόκειται περὶ χορηγήσεως ἢ ἀναθεωρήσεως βιβλιαρίων τῶν μελῶν αὐτοῦ.

7) Ἑκάστη ἐπιτροπὴ συνέρχεται προσκλήσει τοῦ προέδρου αὐτῆς καὶ εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τριῶν τοὐλάχιστον ἐκ τῶν μελῶν της, ἐν οἷς ὁ πρόεδρος ἢ ἀντιπρόεδρος.

Τὰ χορηγηθέντα μέχρι σήμερον βιβλιάρια δυνάμει τῆς ἀπὸ 18 Νοεμβρίου 1955 συλλογικῆς

(*) ΕΕΔ 16, σελ. 1016

συμβάσεως έργασίας περί έργατοτεχνιτών οικοδομών ισχύουν, έφόσον εντός τριμήνου άπό τής συγκροτήσεως έκάστης Έπιτροπής οί κάτοχοι αύτών ήθελον ύποβάλει ταύτα πρός άναθεώρησιν είς τήν οικείαν έπιτροπήν.

Άρθρον 4

1) Διά τήν έξακρίβωσιν τής ειδικότητος καί κατηγορίας έκάστου έργατοτεχνίτου καί άναγραφήν αύτής είς τό βιβλιάριον αύτοῦ έκαστος έκ τών περί ὧν ή παροῦσα έργατοτεχνιτῶν ύποχρεοῦται, ὅπως ὑποβάλῃ εἰς τήν άρμοδίαν έπιτροπήν, εἴτε άπ' εύθείας, εἴτε μέσῳ τοῦ οικείου σωματείου:

α) Δήλωσιν βάσει έντύπου χορηγουμένου παρά τής έπιτροπῆς.

β) Βεβαίωσιν ένός τουλάχιστον έργοδότου περί τής ειδικότητος καί τοῦ παρ' αύτῷ χρόνου έργασίας τοῦ έργατοτεχνίτου.

γ) Βεβαίωσιν τῆς οικείας έργατικῆς έπαγγελματικῆς όργανώσεως.

δ) Δύο φωτογραφίας καί

ε) Τό διά τήν άξίαν τοῦ βιβλιαρίου καί λοιπά έξοδα τῆς έπιτροπῆς ὁρισθησόμενον ὑπό τῆς έπιτροπῆς ποσόν.

2) Οί πάσης φύσεως έργοδόται, άπασχολοῦντες έργατοτεχνίτας έκ τῶν περί ὧν ή παροῦσα, ὑποχρεοῦνται, ὅπως εἰδοποιῶσι τούτους, ἵνα ὑποβάλλουν οὗτοι έντός 30 ήμερῶν άπό τῆς συγκροτήσεως τῆς οικείας έπιτροπῆς δήλωσιν μετά τῶν ὡς ἄνω δικαιολογητικῶν πρός τάς οικείας έπιτροπάς διά τήν χορήγησιν αὐτοῖς τοῦ άνωτέρω βιβλιαρίου κατατάξεως.

3) Ή άπασχόλησις έργατοτεχνίτου μή ύποβάλλοντος έντός δεκαπενθημέρου τήν τοιαύτην αἴτησιν συνεπάγεται διά τόν έργοδότην τάς έπί παραβάσει τῶν συλλογικῶν συμβάσεων προβλεπομένας κυρώσεις.

4) Ή παράλειψις τῶν έργοδοτῶν νά μή χορηγοῦν τας έν τῇ παραγράφῳ β' βεβαιώσεις συνεπάγεται τάς έκ τῆς παραβάσεως τῶν ὅρων συλλογικῆς συμβάσεως άπορρεούσας εύθύνας, έφόσον άποδεδειγμένως ὁ έργατοτεχνίτης ήσχολήθη εἰς τόν έργοδότην, παρ' οὗ αἰτεῖται ἡ ὡς ἄνω βεβαίωσις.

Άρθρον 5

Αἱ Έπιτροπαί κατατάσσουν βάσει τῶν ύποβληθέντων στοιχείων τούς αἰτοῦντας χορήγησιν βιβλιαρίου ειδικότητος καί τεχνικῆς κατατάξεως εἰς τάς άνωτέρω άναφερομένας ειδικότητας καί κατηγορίας (Άρθρον 1).

Πάντως διά τήν κατάταξίν τινος εἰς τήν ειδικότητα τοῦ τεχνίτου άπαιτεῖται δεκαῆς τουλάχιστον έργασία αὐτοῦ έν τῇ τέχνῃ.

Όμοίως διά τόν χαρακτηρισμόν ὡς βοηθοῦ ἢ ειδικευμένου έργάτου άπαιτεῖται άντιστοίχως τετραετής ἢ τριετής τουλάχιστον έργασία εἰς τό έπάγγελμα.

Έξαιρετικῶς αἱ έπιτροπαί δύνανται νά κατατάξουν τινά ὡς τεχνίτην μετά πεντιαετῆ έργασίαν έν τῇ τέχνῃ καί έφόσον οὗτος ἔχει μετεκπαιδευθῆ εἰς ειδικάς σχολάς ἢ ἐάν κατά τήν κρίσιν τῆς έπιτροπῆς διαπιστωθῇ ἡ ἀρτία τεχνική κατάρτισις καί ἱκανότης τοῦ αἰτοῦντος.

Άνήλικα μή συμπληρώσαντα τό 14ον ἔτος τῆς ήλικίας των άποκλείονται τῆς κατατάξεως εἰς τήν κατηγορίαν τῶν μαθητευομένων καί τῆς έργασίας γενικῶς.

Έξαιρετικῶς διά τούς άσκοῦντας πλείονας τῶν δύο ειδικότητας καί έφόσον ἡ Έπιτροπή πεισθῇ έπαρκῶς περί τούτου κατατασσει αὐτούς εἰς τήν κατηγορίαν τῶν ειδικευμένων έργατῶν έν γένει καί άνειδικεύτων έργατῶν έν γένει (Άρθρον 1, ΙΒ').

Άρθρον 6

Ρητῶς διευκρινίζεται, ὅτι ἡ διά τῶν άνωτέρω βιβλιαρίων κατάταξις εἰς ειδικότητας καί κατηγορίας τεχνίτου, βοηθοῦ, ειδικευμένου ἢ άνειδικεύτου έργάτου καί μαθητευομένου οὐδόλως άποτελεῖ κατοχύρωσιν έπαγγέλματος.

Άρθρον 7

Τά ὡς ἄνω βιβλιάρια ὑπόκεινται μετά πάροδον έκάστου ἔτους άπό τῆς χορηγήσεως των καί έντός διμήνου άπό τῆς παρελεύσεως τοῦ ἔτους τούτου εἰς θεώρησιν ὑπό τῆς οικείας έπιτροπῆς τοῦ τόπου, ἔνθα έργάζεται ὁ κάτοχός των, κατά τόν χρονον τῆς τοιαύτης θεωρήσεως, πρός σημείωσιν της τυχόν έπελθούσης τεχνικῆς έξελίξεως τοῦ έργατοτεχνίτου.

2) Μετά παρέλευσιν τῶν άνωτέρω προθεσμιῶν παύει ισχύον τό βιβλιάριον, ἡ δέ άπασχόλησις έργατοτεχνίτου μέ τοιοῦτον βιβλιάριον διώκεται ὡς παράβασις τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως.

Άρθρον 8

1) Οί πάσης φύσεως έργοδόται, οὓς ἀφορᾷ ἡ παροῦσα, ὑποχρεοῦνται, ὅπως μετά τρίμηνον ἀπό τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης κατά τήν προσλῆψιν νέου έργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ ποσοστόν μέχρις 20ο/ο ἐξ αὐτοῦ προσλαμβάνουν ἐκ τῶν εἰς τήν δύναμιν τῆς Πανελληνίου Όμοσπονδίας Έργατοτεχνιτῶν Οἰκοδόμων άνηκουσῶν Όργανώσεων αἰτήσει τούτων.

2) Χρησιμοποιοῦν προσωπικόν έργατοτεχνιτῶν καί μαθητευομένων ἐκ τῶν έφωδιασμένων διά βιβλιαρίων τεχνικῆς κατατάξεως άποκλειστικῶς.

3) Ληρώνουν τό έργατοτεχνικόν προσωπικόν εἰς τόν τόπον τῆς έργασίας καί κατά τήν λῆξιν τῆς έργασίας.

4) Μεριμνῶσι κατά τήν ἔναρξιν τῶν έργασιῶν διά τήν ἐξασφάλισιν τῶν ὅρων ὑγιεινῆς, νά κατασκευάζουν άποχωρητήριον καί ὑπόστεγον διά τήν στέγασιν τῶν ἐν αὐτοῖς έργαζομένων κατά τήν μεσημβρινήν διακοπήν τῆς έργασίας των καί νά προμηθεύουν λαστιχένια ὑποδήματα εἰς τούς έργαζομένους εἰς τάς έκσκαφάς, εἰς ἃς συνεχῶς άναβλύζουν ὕδατα.

5) Ὡς ὧραι έργασίας τῶν έργαζομένων εἰς τάς οἰκοδομάς ὁρίζονται άπό 7.30' π. μ. ἕως 2 μ. μ. καί 4.30 μ. μ.—6 μ. μ. διά τούς θερινούς μῆνας καί 8 π. μ.—12 μ. μ. καί 1 μ. μ.—5 μ. μ. διά τούς χειμερινούς μῆνας.

Αἱ ὧραι τοῦ Σαββάτου καθορίζονται εἰς 7 καί ἄρχονται άπό 7.30 π. μ. καί λήγουν 2.30 μ. μ. διά τούς θερινούς μῆνας καί άπό 8 π. μ. —3 μ. μ. διά τούς χειμερινούς μῆνας.

6) Διά τήν πληρεστέραν έφαρμογήν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως οἱ έκπρόσωποι

τῶν συμβαλλομένων ὀργανώσεων δικαιοῦνται νὰ παρακολουθῶσι τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὅρων ταύτης, ἀναφέροντες εἰς τὰς ἁρμοδίας Ἀρχὰς πᾶσαν ὑποπίπτουσαν εἰς τὴν ἀντίληψιν αὐτῶν παράβασιν.

Ἄρθρον 9

1) Συμφωνεῖται μεταξὺ τῶν ὧδε συμβαλλομένων ὅτι πρὸς ἀποφυγὴν διενέξεων καὶ διασφάλισιν καταβολῆς τοῦ δώρου τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας οἰκοδόμους, κατὰ τὴν ἀναλογοῦσαν ἑκάστοτε τῶν ἐργοδοτῶν ἐπιβάρυνσιν, αὕτη θὰ γίνεται τμηματικῶς καὶ ἀναλόγως τοῦ χρόνου ἀπασχολήσεως δι' ἀγορᾶς εἰδικῶν ἐνσήμων καλουμένων ἐν τῇ παρούσῃ «δωροσήμων οἰκοδόμων».

2) Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως καθ' ἑβδομάδα ἐπικολλοῦν τὰ δωρόσημα ἐπὶ τῶν βιβλιαρίων τεχνικῆς κατατάξεως τῶν παρ' αὐτοῖς ἀπασχολουμένων ἐργατοτεχνιτῶν.

3) Τὰ ἔνσημα ταῦτα θὰ ἀντιπροσωπεύουν τὸ ἀναλογοῦν ποσὸν διὰ τὸ δῶρον τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα.

4) Ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ δώρου συμφωνεῖται, ὅπως γίνῃ ἐν ἀναλογίᾳ ἑνὸς ἡμερομισθίου ὡς δώρου ἐπὶ δέκα πραγματοποιουμένων ἡμερομισθίων ἢ ἡμίσεος τοιούτου ἐπὶ πέντε ἡμερομισθίων, ὡς ἰσχύουν ταῦτα διὰ τὴν περιφέρειαν, εἰς ἣν ἐφαρμόζονται τὰ κατὰ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ παροντος ἡμερομίσθια.

Διὰ τὰς ἐπαρχίας τὸ δῶρον θὰ ὑπολογίζηται κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν, βάσει ὅμως τῶν ἰσχυόντων κατὰ τόπους πραγματικῶν ἡμερομισθίων.

5) Ἡ προμήθεια τῶν ἐνσήμων θὰ γίνηται παρὰ μιᾶς τῶν ἀνεγνωρισμένων Τραπεζῶν, ἥτις διὰ συμβάσεως θὰ ἀναλάβῃ τὴν διάθεσιν τούτων. Ὁ τύπος καὶ ἡ ἀξία τῶν ἐνσήμων θὰ καθορίζηται παρὰ τριμελοῦς ἐπιτροπῆς, ἀπαρτιζομένης ἐξ ἑνὸς ἐκπροσώπου τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἑλλάδος, ἑνὸς τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδόμων καὶ ἑνὸς τῶν ἐργολαβικῶν ὀργανώσεων τῶν ὑπογραφουσῶν τὴν παροῦσαν.

6) Οἱ δικαιοῦχοι ἐργατοτεχνῖται θὰ εἰσπράττουν παρὰ τῆς καθορισθησομένης ὡς ἄνω Τραπέζης τὸ ἀναλογοῦν δῶρον τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα πέντε ἡμέρας πρὸ τῶν ἑορτῶν, παραδίδοντες ἴσης ἀξίας ἐπικολληθέντα δωρόσημα ἐπὶ τοῦ βιβλιαρίου των, ἀντιπροσωπεύοντα τὸ ποσὸν τοῦ δώρου των.

7) Ἡ Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδόμων τῆς Ἑλλάδος ἐπιμελεῖται διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὅρων τοῦ παρόντος τόσον ἐν Ἀθήναις, ὅσον καὶ εἰς τὰς Ἐπαρχίας.

8) Συμφωνεῖται ρητῶς, ὅτι οἱ ἐργοδόται ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης ἀπαλλάσσονται τῆς ὑποχρεώσεως τῆς ἀπ' εὐθείας καταβολῆς τοῦ δώρου Χριστουγέννων καὶ Πάσχα εἰς τὸ ἀπασχολούμενον παρ' αὐτῶν ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν.

9) Οἱ ἐργατοτεχνῖται ὑποχρεοῦνται, ὅπως ζητοῦν παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν των τὴν ἐπικόλλησιν ἑκάστοτε τῶν δωροσήμων εἰς τὰ ἐκαγγελματικά των βιβλιάρια καθ' ἑβδομάδα ἢ ὅσας ἡμέρας ἔχουν ἐργασθῆ, ἀναφέροντες εἰς τὴν Ὁμοσπονδίαν καὶ τὰς τοπικὰς ὀργανώσεις των τοὺς τυχὸν ἀρνουμένους νὰ ἐπικολλήσουν τὰ δωρόσημα ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν. Ἡ Ὁμοσπονδία ὑποχρεοῦται ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς καταγγελίας τοῦ ἐργατοτεχνίτου, ὅπως ἀναγγέλλῃ ταύτην εἰς τὸν ἐργοδότην πρὸς ἐπικόλλησιν τῶν δωροσήμων.

10) Ἐν περιπτώσει μὴ συμμορφώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀσκεῖται δικαστικὴ δίωξις παρὰ τῆς Ὁμοσπονδίας, τοῦ οἰκείου Σωματείου καὶ τοῦ ἐνδιαφερομένου ἐναντίον αὐτοῦ διὰ τὰ ὀφειλόμενα ἐκ δωροσήμων ποσά.

11) Οἱ ἐργατοτεχνῖται οἱ ἀμελοῦντες νὰ ἀναφέρουν τὴν ὡς ἄνω παράλειψιν ἐπικολλήσεως δωροσήμου χάνουν τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὰς ἡμέρας αὐτὰς ποσοστὸν δώρου.

Ἄρθρον 10

1) Οἱ πάσης φύσεως ἐργοδόται ἀπασχολοῦντες ἐργατοτεχνίτας ἐκ τῶν ἐν τῇ παρούσῃ ἀναφερομένων ὑποχρεοῦνται, ὅπως παρακρατῶσι 1/2 ἡμερομισθίου παρ' ἑκάστου ἀπασχολουμένου παρ' αὐτῶν τεχνίτου ὡς ἐτησίαν εἰσφορὰν αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδόμων, ἣν θὰ καταβάλλουν εἰς δεόντως ἐξουσιοδοτημένο ὑπ' αὐτῆς πρόσωπα, βάσει ἠριθμημένων καὶ ἐσφραγισμένων διπλοτύπων ἀποδείξεων τῆς ἐν λόγῳ Ὁμοσπονδίας, ἢ θὰ καταθέτωσιν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν, ἐπ' ὀνόματι τῆς Ὁμοσπονδίας.

Ἡ κράτησις θὰ γίνηται ἐφ' ἅπαξ ἐντὸς τοῦ δευτέρου 15θημέρου ἑκάστου μηνὸς Αὐγούστου.

Ἄρθρον 11

1) Καθορίζονται αὐθις ὡς ἰσχύοντα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων, ὡς ἀναφέρει τὸ ἄρθρον 2 τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως, τὰ ἑξῆς:

α) Τεχνιτῶν κτιστῶν, κονιαστῶν, παρκετοποιῶν, μαρμαρογλυπτῶν, ὑδραυλικῶν καὶ μπετόν ἁρμὲ δρχ. 100.

β) Βοηθῶν τῶν ἀνωτέρω δρχ. 85.

γ) Τεχνιτῶν ἐλαιοχρωματιστῶν, μωσαϊκῶν δαπέδων καὶ πλακοστρωτῶν δρχ. 95.

δ) Τεχνιτῶν ξυλουργῶν, κουφωμάτων καὶ ἐκσκαφέων, ὡς καὶ τεχνιτῶν μὴ εἰδικῶς καθοριζομένων ἀνωτέρω δρχ. 85.

ε) Βοηθῶν τῶν ἐν γ' καὶ δ' τεχνιτῶν δραχ. 70.

στ) Εἰδικευμένων ἐργατῶν πάσης φύσεως δραχ. 65.

ζ) Ἀνειδικεύτων ἐν γένει ἐργατῶν δραχ. 50.

η) Μαθητευομένων, συμπληρωσάντων τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ ἄνω καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἢ τὸ 19ον ἔτος ἀνεξαρτήτως προϋπηρεσίας δραχ. 50.

θ) Μαθητευομένων μὴ πληρούντων τὰς ἄνω προϋποθέσεις δραχ. 25—35.

Τὰ ἡμερομίσθια αὐτὰ ἰσχύουν διὰ τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὴν περιφέρειαν τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, Ἐλευσῖνος καὶ Σαλαμῖνος.

2) Διὰ τὰς λοιπὰς περιφερείας τῆς χώρας τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων καθορίζονται ἢ καθορισθήσονται διὰ τοπικῆς συλλογικῆς συμ-

βάσεως ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐκτάσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

3) Τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων ἰσχύουν μόνον διὰ τοὺς ἐφωδιαομένους διὰ τῶν ἄνω προβλεπομένων βιβλιαρίων εἰδικότητος καὶ τεχνικῆς κατατάξεως, ἀναθεωρουμένων συμφώνως τῇ § 1 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 12

1) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα της Κυβερνήσεως καὶ δὲν δύναται νὰ καταγγελθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως διετίας ἀπὸ ταύτης καὶ δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τοὺς πάσης φύσεως ἐργατοτεχνίτας τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰ ἐργοστάσια ἢ βιοτεχνίας ἐν γένει (ξυλουργικά, μαρμαρικά, σιδηρουργικά, ὑδραυλικά, ἠλεκτρικά), οἵτινες προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τοὺς συμβαλλομένους ὧδε ἐργοδότας.

2) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης παύει ἰσχύουσα ἡ εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 213 τεῦχ. Β' τῆς 1.8.1957 Φ.Ε.Κ. δημοσιευθεῖσα ὁμοία συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, ἥτις ὑπεγράφη τὴν 27.6.1957.

Ἡ παροῦσα, ἀναγνωσθεῖσα καὶ βεβαιωθεῖσα, ὑπεγράφη ὡς κατωτέρω παρ' ἁπάντων τῶν ἐν ἀρχῇ ἀναφερομένων, συνετάγη δὲ εἰς ἓξ (6) πρωτότυπα, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἐλήφθη παρ' ἑκάστου τῶν συμβαλλομένων μερῶν καὶ ἓν κατατεθήσεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας διὰ τὰ περαιτέρω.

Οἱ συμβαλλόμενοι

—

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας προσωπικοῦ Α. Ε. «Ἠλεκτροχημικὴ Ἑλλάδος» (*)

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 15ὴν Δεκεμβρίου 1958 οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Γεώργιος Π. Δράκος, Πρόεδρος Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, καὶ ἀφ' ἑτέρου 1) Παν. Παπαδημητρίου, Γεν. Γραμματεὺς Ο.Χ.Β.Υ. καὶ 2) Γρηγ. Καραμάνος, Πρόεδρος Συνδέσμου Προσωπικοῦ Ἠλεκτροχημικῆς Ἑλλάδος, ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συμβάσεως, συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς:

1) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐν τῷ ἐργοστασίῳ τῆς Α. Ε. «Ἠλεκτροχημικὴ Ἑλλάδος» ἀπασχολουμένων ἐργατοτεχνιτῶν καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

α) Προϊστάμενοι τμήματος πύργου χλωρασβεστίου καὶ ὑδρατώσεως ἀσβέστου ἡμερ. δρχ. 62.

β) Προϊστάμενοι τμημάτων ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος καὶ ἐβαπορατὲρ ἡμερ. δρχ. 57.

γ) Βοηθοὶ προϊσταμένων τμήματος ἐβαπορατὲρ καὶ σφῖκται βαρελίων χλωρασβέστου ἡμερ. δρχ. 53.

δ) Τεχνῖται ξυλουργοί, κτίσται, μηχανουργοί, τορναδόροι ἡμερ. δρχ. 63.

ε) Βοηθοὶ τεχνιτῶν ξυλουργῶν, κτιστῶν μηχανουργῶν καὶ τορναδόρων ἡμερ. δρχ. 50.

2) Ἡ ἐξ 1 ο/ο αὔξησις τῆς ἀπὸ 22.8/1.9.1958 ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περιέχεται εἰς τὰ ὡς ἄνω ἡμερομίσθια.

3) Αἱ διατάξεις τῶν §§ 2, 3, 4 καὶ 5 τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/1957 (**) ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Α.Ε. «Ἠλεκτροχημικὴ Ἑλλάδος» ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι.

4) Τὰ σήμερον καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀνώτερα τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθοῦν.

5) Οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν δύναμιν τῆς Ο.Χ.Β.Υ. μισθωτοὶ δικαιοῦνται, ὅπως διὰ δηλώσεως των πρὸς τὸν ἐργοδότην των, ἐκχωρήσουν ἐκ τῶν ἀποδοχῶν των τμῆμα ἴσον πρὸς τὴν κατὰ τὸ καταστατικὸν τοῦ σωματείου των τυχὸν προβλεπομένην συνδρομήν των. Ἐπὶ τῇ δηλώσει ταύτῃ ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ παρακρατῇ τὸ ὡς ἄνω ποσὸν καὶ ἀποδίδῃ αὐτὸ εἰς τὸ ὑπὲρ οὗ ἡ ἐκχώρησις σωματεῖον.

Ἀνάκλησις τῆς δηλώσεως ἐκχωρήσεως ἐπιτρέπεται κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ Καταστατικοῦ των ἢ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 87 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

6) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 15ης Νοεμβρίου ἐ.ἔ.

7) Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη καὶ ἓν ἐπὶ πλέον πρὸς κατάθεσιν κατὰ νόμον εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι

—

Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν ὑπ' ἀριθ. 19/1958

Περὶ αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν—Πειραιῶς (*).

. . . . . .

Διὰ ταῦτα

Δεχόμενον τύποις καὶ ἐν μέρει κατ' οὐσίαν τὰς ὑποβληθείσας ἐφέσεις, ἀπορρίπτον τὰ ὡς ἄνω ἐν τῷ σκεπτικῷ ἀπορριπτέα κριθέντα, μεταρρυθμίζει τὴν ὑπ' ἀριθ. 14/1958 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν—Πειραιῶς ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου α) τοῦ Συλλόγου Ὑπαλλήλων Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν—Πειραιῶς καὶ β) τῆς Ἑνώσεως Προσωπικοῦ Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν—Πειραιῶς, ὡς ἀκολούθως:

1) Αἱ καταβαλλόμεναι κατὰ τὸν χρόνον ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης εἰς τὸ ἐν γένει προσωπικὸν τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀ-

(*) Κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 7 τῆς 17.1.1959 πράξεως καταθέσεως, ἐκοινοποιήθη δὲ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 19.1.1959, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 20 § 4 τοῦ νόμου 3239/1955.

(*) ΕΕΔ 16 σελ. 677.

(**) Κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 1 τῆς 2.1.1959 πράξεως καταθέσεως, ἐκοινοποιήθη δὲ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 2.1.1959, κατὰ τὸ ἄρθρον 20 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας.

θηνῶν—Πειραιῶς μέχρι πέντε χιλιάδων (5.000) δραχμῶν ἀποδοχαί, ὡς τοιούτων νοουμένων τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ἢ ἐπί 240πολλαπλασίου τοῦ βασικοῦ ὡρομισθίου μετά τῶν ἐπί συμπληρώσει τριετοῦς ὑπηρεσίας προσαυξήσεων, αὐξάνονται:

α) Κατά ποσοστόν 11 ο/ο ἐπί τοῦ μέχρι 2.000 δραχμῶν τμήματος αὐτῶν,

β) κατά ποσοστόν 8 ο/ο ἐπί τοῦ ἀπό 2.001—3.000 δραχμῶν τμήματος αὐτῶν,

γ) κατά ποσοστόν 4 ο/ο ἐπί τοῦ ἀπό 3.001—4.000 δραχμῶν τμήματος αὐτῶν,

δ') κατά ποσοστόν 3 ο/ο ἐπί τοῦ ἀπό 4.001—5.000 δραχμῶν τμήματος αὐτῶν.

Διά τάς πέραν τῶν 5.000 δραχμῶν ἀποδοχάς οὐδεμία αὔξησις παρέχεται.

2) Αἱ ὡς ἄνω αὐξήσεις μειοῦνται εἰς τό ἥμισυ διά τό χρονικόν διάστημα ἀπό 13ης Μαΐου 1958 μέχρι 24ης Αὐγούστου 1958.

3) Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό 13ης Μαΐου 1958.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καί ἐγένετο

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Δεκεμβρίου 1958

—

Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἡρακλείου Κρήτης ὑπ' ἀριθ. 2/1958

Περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς κλπ. τῶν τυπογράφων, πιεστῶν καί λινοτυπῶν Ἡρακλείου (*).

. . . . . .

Διά ταῦτα

Α') Καθορίζει κατά κατηγορίας τά κάτωθι κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων καί μισθῶν δι' ἐξάωρον ἐργασίαν:

α) Μαθητευομένων στοιχειοθετῶν - διαλυτῶν, ἤτοι τῶν μή συμπληρωσάντων τό 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, καί ἐχόντων προϋπηρεσίαν μέχρι δύο (2) ἐτῶν, τό ἑκάστοτε ὁριζόμενον διά τούς μαθητευομένους ἡμερομίσθιον ὑπό τῶν οἰκείων γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων καί ὑπουργικῶν ἀποφάσεων.

β) Τυπογράφων - διαλυτῶν, μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των:

1) Τῶν ἐχόντων προϋπηρεσίαν 3 - 4 ἐτῶν ἡμερομίσθιον δρχ. 45.

2) Τῶν ἐχόντων προϋπηρεσίαν 4 - 7 ἐτῶν ἡμερομίσθιον δρχ. 55.

3) Τῶν ἐχόντων προϋπηρεσίαν 7 - 10 ἐτῶν ἡμερομίσθιον δρχ. 70 καί

4) Τῶν ἐχόντων προϋπηρεσίαν ἄνω τῶν 10 ἐτῶν ἡμερομίσθιον δρχ. 70.

γ) Ἀρχιεργατῶν ἡμερομίσθιον δρχ. 70.

δ) Πιεστῶν ἡμερομίσθιον δρχ. 62.

ε) Λινοτυπῶν:

1) Τῶν ἐχόντων προϋπηρεσίαν 1 - 2 ἐτῶν δρχ. 1.500 μηνιαίως καί

2) Τῶν ἐχόντων προϋπηρεσίαν ἄνω τῶν 2 ἐτῶν δραχ. 2.250 μηνιαίως.

στ) Οἱ ἐργοδόται ἰδιοκτῆται ἐφημερίδων ὑποχρεοῦνται εἰς τήν παραχώρησιν ἐπενδύτου (μπλούζας) εἰς τούς παρ' αὐτοῖς ἐργαζομένους τῶν ὡς ἄνω κατηγοριῶν.

Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1958.

Ἐκρίθη καί ἀπεφασίσθη, ἐδημοσιεύθη δέ ἐν Δημοσίᾳ συνεδριάσει αὐθημερόν.

—

Συλλογική σύμβασις ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν τσιμεντοβιομηχανίας (*).

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τήν 1 Δεκεμβρίου 1958 οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι, ἀφ' ἑνός Ἀλέξανδρος Τσάτσος, Ἀντιπρόεδρος Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, καί ἀφ' ἑτέρου Θ. Κανακάκης, Γεν. Γραμματεύς τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν καί Ὑπαλλήλων Τσιμέντων Ἑλλάδος, ἀμφότεροι δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διά τήν ὑπογραφήν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως, συνωμολόγησαν τά ἑξῆς:

1) Ἀπό τῆς ὑπογραφῆς τῆς παρούσης τά κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν τσιμεντεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

α) Ψήστης ἡμερ. δραχμαί 83 ἤ μισθός 2.160
β) Βοηθός ψήστου ἡμερ. δραχμαί 58
γ) Λιπανταί ἡμερ. δραχμαί 58
δ) Μυλωνάδες ἡμερ. δραχμαί 68
ε) Ξηραντιέρηδες ἡμερ. δραχμαί 60
στ) Σακκιασταί, ζυμωταί, ψυχραντιέρηδες σιλαδόροι, προσωπικόν ἐναερίων μεταφορῶν καί λοιποί ἐργάται παραγωγῆς, ἀπασχολούμενοι πάντες εἰς οἱανδήποτε ἐργασίαν παραγωγῆς ἡμερ. δραχμαί 52,25
ζ) Ἐξωτερικοί ἐργάται αὐλῆς ἡμερ. δρχ. 47,50
η) Ἐργάτριαι ἡμερ. δραχμαί 36,50

2) Ἡ ἐξ 1ο/ο αὔξησις τῆς ἀπό 22-8/1.9.1958 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περιέχεται εἰς τά ὡς ἄνω ἡμερομίσθια.

3) Πᾶσα παράβασις ἤ μή συμμόρφωσις πρός τάς διατάξεις τῆς παρούσης θεωρεῖται ὡς ἀδικαιολόγητος καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὑποχρεοῦσα τούς παραβάτας εἰς τήν καταβολήν πενταπλασίας ἀποζημιώσεως τῆς ὑπό τοῦ β. δ/τος 16/18 Ἰουλίου 1920 προβλεπομένης τοιαύτης.

4) Ἡ παροῦσα συλλογική σύμβασις συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα ὅσα καί τά συμβαλλόμενα μέρη καί ἓν ἐπί πλέον πρός κατάθεσιν κατά νόμον εἰς τήν Διεύθυνσιν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(*) Κατετέθη εἰς τό Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 73 τῆς 20.12.1958 πράξεως καταθέσεως, ἐκοινοποιήθη δέ εἰς τό Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τήν 23.12.1958, κατά τό ἄρθρον 20 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 περί ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας.

(*) Κατετέθη εἰς τό Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 2 τῆς 2.1.1959 πράξεως καταθέσεως, ἐκοινοποιήθη δέ εἰς τό Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τήν 7.1.1959, κατά τό ἄρθρον 20 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 περί ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΑΛΛΟΤΕ ΚΑΙ ΤΩΡΑ

('Ιστορία δικαστικῶν τελῶν)

Εἰς τὸν ἀρχικὸν νόμον Γ'ΨΟΔ' τοῦ 1912 «περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν» (εἰσαχθέντα ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Ν. Δημητρακοπούλου) εὑρίσκομεν τὰς ἀκολούθους διατάξεις: "Αρθρον 7: Πάντα τὰ δικόγραφα, αἱ ἐκθέσεις καὶ ἀποφάσεις γράφονται ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου. "Αρθρον 8: 'Ο ἐνάγων προκαταβάλλει διὰ κινητοῦ ἐνσήμου, ἐπικολλωμένου ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως ἀγωγῆς, ποσὸν τι ἀπέναντι τῶν ἐξόδων τῆς δίκης, ὁριζόμενον ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου, οὐχὶ δὲ ἀνώτερον τῶν δραχμῶν 10.

Πρέπει νὰ σημειωθῇ, ὅτι κατὰ τὸν ἀρχικὸν νόμον ἐδικάζοντο αἱ μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν δραχ. 100 ἐργατικαὶ διαφοραί, ἔπειτα αἱ μέχρι τῶν δραχ. 600, ἀνελθοῦσαι κατὰ τὸ ἔτος 1926 εἰς δραχ. 10.000 καὶ περιορισθεῖσαι κατόπιν εἰς δραχ. 5.000 μέχρι καὶ τοῦ πολέμου τοῦ 1940.

Παρὰ τὰς ἀλλεπαλλήλους ὅμως αὐτὰς ἀπὸ τοῦ ἀρχικοῦ νόμου αὐξήσεις τῶν ποσῶν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν δὲν διενοήθη ποτὲ ὁ Νομοθέτης νὰ αὐξήσῃ τὴν δικαστικὴν δαπάνην τῶν ἀποχειροβιώτων μισθωτῶν. 'Αντιθέτως μάλιστα ὁ φορολογικὸς Νομοθέτης τοῦ Κώδικος τῶν νόμων περὶ τελῶν χαρτοσήμου τοῦ ἔτους 1931 ἐνέμεινεν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ δικονομικοῦ νόμου καὶ διετήρησε τὸ αὐτὸ ὕψος τῆς δικαστικῆς δαπάνης: Δραχμαὶ 10 διὰ μίαν ἐργατικὴν διαφορὰν ποσοῦ δραχ. 5.000.

Εἶναι δὲ χαρακτηριστικόν, ὅτι ὅταν κατὰ τὸ ἔτος 1926 ἐπετράπη ἡ ἔφεσις ἐνώπιον τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν καὶ ἀντιμετωπίσθη θέμα μεγάλης διὰ τοὺς μισθωτοὺς δαπάνης, ἦλθε βραδύτερον ὁ Νομοθέτης τοῦ νόμου 4032/1929 νὰ διορθώσῃ τὴν ἀνωμαλίαν.

Χρήσιμον εἶναι νὰ ὑπομνησθῇ τί ἔλεγε τότε ἡ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Κοινοβουλευτικὴ 'Επιτροπή: «'Ενῷ τὰ τέλη τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν ἐν τῇ εἰρηνοδικειακῇ διαδικασίᾳ καθωρίσθησαν διὰ τῶν σχετικῶν νόμων ἐλάχιστα, *λίαν δὲ εὐλόγως, προκειμένου περὶ ἀξιώσεων τῆς πενεστάτης τάξεως τῶν ἐργατῶν*, ἐν τούτοις εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν διαδικασίαν τῶν διαφορῶν τούτων ἐπεβλήθησαν τὰ τέλη τῆς δαπανηρᾶς ἐπ' ἀναφορᾷ προεδρικῆς διαδικασίας. Πρὸς ἄρσιν τοῦ ἀτόπου τούτου προτείνει ἡ 'Επιτροπή, ὅπως καὶ ἡ κατ' ἔφεσιν διαδικασία διεξάγηται ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου, ἐπίσης ὡς καὶ ἐν τῷ πρώτῳ βαθμῷ, παραμείνῃ δὲ τὸ ἐκ δραχ. 50 τέλος τῆς ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου».

Οὕτω ἐνομοθετήθησαν τὰ ἑξῆς: Πάντα τὰ ἔγγραφα τῆς κατ' ἔφεσιν διαδικασίας γράφονται ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου, πλὴν τῆς προεδρικῆς ἀποφάσεως, ὑποβαλλομένης εἰς τέλος δραχ. 50.

Τί συμβαίνει σήμερον εἶναι γνωστόν. 'Η πενεστάτη τάξις τῶν ἐργατῶν, περὶ τῆς ὁποίας ὡμίλει τότε ἡ Κοινοβουλευτικὴ 'Επιτροπή, δὲν ἀπέβαλεν ἀτυχῶς τὸν χαρακτῆρα της. 'Εξακολουθεῖ νὰ εἶναι πενεστάτη καὶ ὅλοι εὐχόμεθα καὶ ἐλπίζομεν εἰς μίαν μικροτέραν πενίαν της, ἀφοῦ λέγεται ὅτι ἡ χώρα μας εἶναι πτωχὴ καὶ εἶναι δύσκολον νὰ ἐκλείψῃ ἡ πενία.

'Εν τούτοις δὲν κυριαρχεῖ εἰς τὴν ἀντίληψιν τοῦ συγχρόνου φορολογικοῦ Νομοθέτου τὸ κοινωνιστικὸν πνεῦμα τοῦ παλαιοῦ Νομοθέτου, ὁ ὁποῖος, ἐν ὄψει τῆς πενίας τῶν ἐργατῶν, ἠδιαφόρησε πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ Κράτους διὰ τὸ μέρος αὐτὸ τῆς κοινωνικῆς ὁλότητος, ἀκριβῶς διότι τοῦτο εἶχε καὶ ἔχει ἀνάγκην νὰ προστατευθῇ. Διατηρεῖ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν καὶ ἰδίως κατὰ τὸν δεύτερον βαθμὸν (ἀσυγκρίτως δὲ πολλὰ ἐνώπιον τοῦ 'Αρείου Πάγου) εἰς ἐπίπεδα, εἰς τὰ ὁποῖα μὲ πολὺν κόπον καὶ θυσίας δύναται νὰ φθάσῃ ὁ παλαίων διὰ τὸν ἄρτον του μισθωτός.

Θὰ ἦτο βεβαίως ἄδικον νὰ λεχθῇ, ὅτι ὁ σύγχρονος Νομοθέτης δὲν ἔχει δώσει δείγματα ὀρθῆς πολιτικῆς εἰς θέματα σχετικὰ πρὸς τὸ σημειούμενον.

Εἶναι λαμπρὰ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 40 § 2 ἐδάφ. β' τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων. Κατ' αὐτὴν «πᾶσαι αἱ πράξεις δικαστικαί, διοικητικαὶ καὶ ἐξώδικοι πρὸς ἀναγνώρισιν, δικαστικὴν ἐπιδίωξιν ἢ πραγματοποίησιν τῶν παροχῶν τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπαλλάσσονται παντὸς τέλους».

'Η ἀπαλλαγή, κατὰ τὸν "Αρειον Πάγον, περιλαμβάνει καὶ τὰς περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας σκοπεῖται διὰ δικαστικῆς ἐπιδιώξεως ἡ πραγματοποίησις τῆς παροχῆς ὡς ἀνόρθωσις προσγενομένης ζημίας ἐκ τῆς παρανόμου ἐνεργείας τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α., ἀρνηθέντων παρὰ τὸν νόμον τὴν χορήγησιν τῆς παροχῆς.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰς παροχὰς τοῦ 'Οργανισμοῦ 'Ανεργίας καὶ εἶναι φανερὸς ὁ λόγος τῆς διατάξεως. Οὔτε οἱ πτωχοὶ ἠσφαλισμένοι τοῦ Ι.Κ.Α., οὔτε οἱ ἄνεργοι διαθέτουν δικαστικὰ ἔξοδα διὰ νὰ διεκδικήσουν τὰ δικαιώματά των.

'Εν τούτοις, ἐνῷ ἀναγνωρίζομεν, ὅτι ἡ θέσις τῶν ἐργαζομένων δὲν εἶναι οἰκονομικῶς τόσον καλὴ ἢ τοὐλάχιστον δὲν διαφέρει σημαντικῶς τῶν διὰ τοὺς ὁποίους ἡ δικαστικὴ ἀτέλεια (πλῆθος εἶναι οἱ ἄνεργοι, οἱ ὁποῖοι διεκδικοῦν δικαστικῶς τὰ δικαιώματά των ἔναντι τοῦ πρώην ἐργοδότου των), δὲν καταναοεῖται ἡ ἀνάγκη καὶ αὐτῶν, ὥστε, ἂν ὄχι νὰ ἐξισωθῇ, ὡς ἔπρεπε ἀληθῶς, ἡ θέσις καὶ αὐτῶν πρὸς τοὺς πρώτους, νὰ μετριασθοῦν τοὐλάχιστον εἰς ἐνάλογον μέτρον αἱ βαρεῖαι δι' αὐτοὺς σημερινὰ δαπάναι διὰ τὴν βοήθειαν τῆς Δικαιοσύνης.

'Η βελτίωσις τῆς θέσεως τῶν ἐργαζομένων τὴν ὁποίαν ἐπιδιώκει τὸ Κράτος, ἔχει πολλὰς μορφάς. Αὐτή, διὰ τὴν ὁποίαν ὁ λόγος, δὲν εἶναι ἀσήμαντος.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 18—Τεῦχος 4 (418)

Ἀθῆναι, 15 Φεβρουαρίου 1959

ΣΩΡΕΥΤΙΚΗ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΕΞ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

Τὸ νομικὸν ζήτημα ἂν ὁ καταλογισμὸς τῆς ἐξ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου παρεχομένης συνεπείᾳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος συντάξεως εἰς τὴν ἐκ τοῦ νόμου 551 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ἀποζημίωσιν χωρῇ εἰς μόνα τὰ ἐν ἄρθρῳ 18 τοῦ νόμου 551 ἀπαριθμούμενα Ἀσφαλιστικὰ Ταμεῖα ἢ ἐπεκτείνηται ἐπὶ παντὸς ἐν γένει Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου, χορηγοῦντος ὑπὸ τὰς αὐτὰς περιστάσεις σύνταξιν, διῆλθεν εἰς τὸ παρελθὸν τὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐλύθη διὰ τῆς προσφάτου ὑπ' ἀριθ. 761/1958 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (ΕΕΔ 18, σελ. 8).

Ἡ «Ἐπιθεώρησις Ἐργατικοῦ Δικαίου», ἐν ὄψει τοῦ μεγίστου θεωρητικοῦ καὶ πρακτικοῦ ἐνδιαφέροντος τοῦ θέματος καὶ πρὸς ὁλοκλήρωσιν τῆς μελέτης του, κρίνει χρήσιμον νὰ παραθέσῃ κατωτέρω τὰ ὑπὸ τοῦ Δικηγόρου καὶ Ὑφηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. *Γ. Μητσοπούλου* ἐν ταῖς σχετικαῖς προτάσεσιν ἐνώπιον τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑποστηριχθέντα ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου ἀπόψεως, χρήσιμα καὶ διότι ἀποτελοῦν πλήρη ἀνάπτυξιν τῶν ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ πρότερον δεκτῶν γενομένων, ἀλλὰ καὶ διὰ νέων ἐπιχειρημάτων ἐνισχυομένων.

Φέρεται ἐνώπιον τῆς Ὁλομελείας τὸ σπουδαίας οὐσιαστικῆς ἀλλὰ καὶ νομικῆς σημασίας ζήτημα, ἂν ὁ ὑποστὰς ἐργατικὸν ἀτύχημα κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου 551 μισθωτὸς δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ ἀθροιστικῶς τήν τε ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἀποζημίωσιν καὶ τὰς ἐκ τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, παρ' ᾧ ἦτο ἠσφαλισμένος, καταβαλλομένας ὑπὸ τύπον συντάξεως καὶ συνεπείᾳ τοῦ ἐπελθόντος ἀτυχήματος παροχὰς ἢ τοὐναντίον δικαιοῦται μόνον τῆς συντάξεως ἐφ' ὅσον αὕτη καλύπτει τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 551 καθιερουμένην ἀποζημίωσιν.

I. Ἡ νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου.

1. Τὸ ζήτημα τοῦτο ἐδίχασε τὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἥτις διὰ μὲν τῶν ὑπ' ἀριθ. 246/1940, 70/1942 (Α' Τμ.) καὶ 251/1955 (Β' Τμ.) ἀποφάσεων ἐδέχθη τὸν ἀποκλεισμὸν τῆς καταβολῆς ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ καταβαλλομένη σύνταξις καταβάλλεται λόγῳ τοῦ ἐπελθόντος ἀτυχήματος καὶ ἐφ' ὅσον βεβαίως καλύπτει τὴν τοῦ νόμου 551 ἀποζημίωσιν, διὰ δὲ τῶν ὑπ' ἀριθ. 844/1954, 203/1956 καὶ 92/1958 ἐδέχθη τὴν ἀντίθετον ἐκδοχήν, ἤτοι τὴν ὑποχρέωσιν καταβολῆς ἀθροιστικῶς ἀμφοτέρων τῶν ἀποζημιώσεων.

2. Τὴν πρώτην ἐκδοχὴν ἐστήριξε τὸ Ἀκυρωτικὸν ἐπὶ τῶν ἀκολούθων σκέψεων:

«Πρὸ τοῦ ἔτους 1914—εἶπεν— ὅτε ἐδημοσιεύθη ὁ ν. 551, δὲν ὑπῆρχε διάταξις νόμου καθιστῶσα ὑποχρεωτικὴν εἰς τὸν ἐργοδότην τὴν ἀσφάλισιν τῶν ἐργαζομένων εἰς οἱασδήποτε ἐπιχειρήσεις ἐν περιπτώσει ἐργατικοῦ ἀτυχήματος. Ἐκ τοῦ λόγου τούτου ὁ νομοθέτης, ἀγόμενος ἐκ κοινωνικῆς προνοίας, ἠθέλησε διὰ τοῦ νόμου τούτου νὰ καλύψῃ τοὺς ἐκ τῶν ἀτυχημάτων τούτων κινδύνους, ὑποχρεώνων πρὸς τοῦτο τὸν ἐργοδότην εἰς ἀποζημίωσιν καθοριζομένην κατὰ τὰς ἐν αὐτῷ καὶ τῷ συμπληρώσαντι τοῦτον νόμῳ 4705 διατάξεις. Ἀλλ' ἡ ὑποχρέωσις αὕτη τοῦ ἐργοδότου ἔχει ὡς προϋπόθεσιν, ὅτι ὁ ἐκ τῆς ἐργασίας παθὼν δὲν θὰ ἱκανοποιεῖτο ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας ἐξ ἀσφαλίσεως συναφθείσης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, δι' ἧς ὁ ἐργάτης ὑπήχθη εἰς εἰδικὸν Ταμεῖον Συντάξεως, μόνον δὲ ἐὰν ἡ ἐκ τούτου ἱκανοποίησις ὑπελείπετο τοῦ ποσοῦ τῆς ἐκ τοῦ νόμου τούτου καθοριζομένης ἀποζημιώσεως, ὑποχρεοῦται, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου, ὁ ἐργοδότης εἰς συμπλήρωσιν τῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. 551 χορηγητέας ἀποζημιώσεως, τῆς ἰδίας ἀρχῆς οὔσης ἐφαρμοστέας καὶ ὅταν ἡ συνομολογηθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ὑπὲρ τοῦ ἐργάτου ἀσφάλεια ἐγένετο τῇ συμμετοχῇ καὶ τοῦ τελευταίου τούτου διὰ καταβολῆς μέρους τῶν ἀσφαλίστρων, δικαιουμένου εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τούτου νὰ ζητήσῃ ὅπως εἰς τὸ καταβλητέον ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου συμπληρωματικὸν ποσὸν ὑπολογισθῶσι καὶ τὰ ὅσα κατέβαλεν οὗτος ἐξ ἰδίων ἀσφάλιστρα. Ἡ πρόθεσις αὕτη τοῦ νομοθέτου, σύμφωνος καὶ πρὸς τὰς γενικὰς περὶ διαφέροντος ἀρχὰς τοῦ δικαίου (ν. 19 § 9 καὶ 10 πανδ. 19.2), συνάγε-

ται ἀναμφιβόλως ἐκ τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὅπερ καθορίζον καὶ τὴν ἀντίληψιν ταύτην τῆς ἐκτάσεως τῆς ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει ἐργατικοῦ ἀτυχήματος τῶν σιδηροδρομικῶν ὑπαλλήλων Σ.Π.Α.Π., δι' οὓς προϋπῆρχε Ταμεῖον Συντάξεων ἱδρυμένον διὰ τοῦ ν. ΓΣΚ' τοῦ 1907, ἐπάγεται ὅτι ἡ ἰδία ἀρχὴ εἶναι ἐφαρμοστέα καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἐργαζομένους εἰς ἄλλας ἑλληνικὰς σιδηροδρομικὰς ἑταιρείας, δι' ἣν περίπτωσιν ἤθελον ὑπαχθῆ καὶ οὗτοι εἰς ἱδρυθησόμενα παρόμοια Ταμεῖα Συντάξεων σιδηροδρομικῶν ἐπιχειρήσεων. Δὲν δύναται δὲ νὰ ὑποστηριχθῆ, ὅτι ὁ νομοθέτης ἐξαιρετικῶς καθώρισε μὲ τὴν ἀντίληψιν ταύτην τὴν ἔκτασιν τῆς ἱκανοποιήσεως ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων μόνον ἐφ' ὅσον αὐτὴ ἀφεώρα τοὺς σιδηροδρομικοὺς καὶ ὅτι ἠννόησε διὰ πάντας τοὺς ἄλλους ἐργαζομένους νὰ καθιερώσῃ τὴν ἐναντίαν ἀρχήν, ὅτι δύνανται νὰ λαμβάνωσιν οὗτοι σὺν τῇ συντάξει αὐτῶν ἐκ τῶν εἰδικῶν Ταμείων καὶ πλήρη τὴν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀποζημίωσιν. Τὸ ὅτι δὲ ὡμίλησε μόνον διὰ τοὺς σιδηροδρομικοὺς ἐξηγεῖται ἐκ τοῦ ὅτι μόνον δι' αὐτοὺς προϋπῆρχεν ἱδρυμένον τὸ τοῦ Σ.Π.Α.Π. Ταμεῖον Συντάξεων καὶ ἕνεκα τούτου προέβλεψε μόνον περὶ τοῦ Ταμείου τούτου καὶ περὶ τῶν τοιούτων, τὰ ὁποῖα θὰ ἱδρύοντο εἰς τὸ μέλλον ὑπὸ ἄλλων σιδηροδρομικῶν ἑταιρειῶν. Ἑπομένως πρὸς ταῦτα ὁ παθὼν ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἐὰν τύχῃ συντάξεως ἐκ τοιούτου Ταμείου, δὲν δύναται νὰ λάβῃ πρὸς τῇ συντάξει καὶ ὁλόκληρον τὴν ἐκ τοῦ νόμου 551 ἀποζημίωσιν, ἀλλὰ θὰ λάβῃ μέρος μόνον ἐκ τῆς ἀποζημιώσεως, ὅσον ἀρκεῖ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἐκ τῆς συντάξεως εἰσοδήματος, ὅπερ δὲν πρέπει νὰ εἶναι κατώτερον τοῦ εἰσοδήματος, τὸ ὁποῖον θὰ εἶχεν ὁ ἐργάτης ἐκ τῆς ἀποζημιώσεως, ἐὰν τῷ ἐπεδικάζετο τοιαύτη. Τὴν νομοθετικὴν ταύτην ἀντίληψιν ὁ νομοθέτης ἐκύρωσε καὶ διὰ τῶν μεταγενεστέρων νόμων 2868 ἐν ἄρθρῳ 1 ἦν τέλει καὶ 6298 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ἐν ἄρθρῳ 69 §§ 4, 5 καὶ 6 (Α.Π. 240/1910 Θέμ. ΝΑ' 545 καὶ σύμφωνον σχόλιον *Α. Βαμβέτσου*)».

Ἀνάλογοι σκέψεις ἀπαντῶσι τόσον ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 70/1942 ἀποφάσει τοῦ Ἀρείου Πάγου (Θέμ. ΝΓ', 312), ὅσον καὶ ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 251/1955 τοιαύτῃ (ΕΕΔ 14, 574).

3. Τὴν δευτέραν ἐκδοχὴν ἐστήριξε τὸ Ἀκυρωτικὸν (92/1958, ΕΕΔ 17, 213, 203/1956 ΕΕΔ 15, 479, καὶ 844/1954, ΕΕΔ 14, 125) ἐπὶ τῆς σκέψεως ὅτι :

«Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 18 νόμου 551, καθιερούσης ἐξαίρεσιν μόνον ὡς πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους καὶ ἐργάτας σιδηροδρομικῶν ἑταιρειῶν, σαφῶς κατ' ἀντιδιαστολὴν συνάγεται, ὅτι εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν, ἂν μὴ εἰδικῶς ἄλλως ὡρίσθη ὑπὸ νόμου, εἰς τὴν ἀπολημψιν τῆς ἐκ τοῦ προρρηθέντος νόμου 551 παρεχομένης ἀνεξαρτήτως ὑπαιτιότητος τοῦ ἐργοδότου ὡρισμένης ἐκ τῶν προτέρων τεκμαρτῆς ἀποζημιώσεως ἔχει δικαίωμα ὁ παθὼν ἐργάτης ἢ ὑπάλληλος, κἂν ἔτι δικαιοῦται διὰ τὸ ἐπελθὸν ἀτύχημα ἀσφαλιστικῆς παροχῆς, καλυπτούσης τὴν ἐν λόγῳ ἀποζημίωσιν ἐξ εἰδικοῦ Ταμείου Συντάξεων, εἰς ὃ ἦτο ἠσφαλισμένος καὶ εἰς ὃ κατέβαλλεν εἰσφορὰν καὶ ὁ ἐργοδότης. Ἀντίθετος ἐκδοχὴ δὲν δύναται νὰ συναχθῇ ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 69 § 4 τοῦ μεταγενεστέρως ἐκδοθέντος νόμου 6298/1934 καὶ τῶν ἀντικαταστησασῶν ταύτας, τοῦ ἄρθρου 60 § 3 τοῦ ἤδη ἰσχύοντος περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων νόμου 1846/1951, θεσπιζουσῶν χορηγήσεις παροχῶν ἀσφαλίσεως ἐν περιπτώσει ἀτυχήματος κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ν. 551 καὶ καθιερουσῶν ἀπαλλαγὴν τοῦ ἐργοδότου τῆς ἐκ τοῦ νόμου τούτου ὑποχρεώσεως πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως, τούναντίον μάλιστα καὶ ἐκ τούτων ἐξάγεται ὅτι ὅπου ὁ νομοθέτης ἠθέλησε τὸν καταλογισμὸν τῆς ἀσφαλιστικῆς παροχῆς εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ν. 551 ἢ τὴν πλήρη ἀπαλλαγὴν τοῦ ἐργοδότου ἀπὸ ταύτης ὥρισε τοῦτο ρητῶς..».

4. Τοιαύτη ἡ ὑπὸ τῆς νομολογίας ἀντιμετώπισις τοῦ ζητήματος. Εἶναι δὲ καθ' ἡμᾶς ὀρθοτέρα ἡ πρώτη τῶν ὡς ἄνω δύο ἐκδοχῶν.

II. Ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου 551 καθιερωθεῖσα ἀντικειμενικὴ εὐθύνη καὶ τὰ ὅρια ἐκτάσεως αὐτῆς.

1. Διὰ τοῦ νόμου 551, ἀποτελοῦντος νομοθετικὴν ἔκφρασιν τῆς θεωρίας τοῦ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου, ἀφ' ἑνὸς ἀνεγνωρίσθη ἡ ἄνευ πταίσματος ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ ὑποστάντος ἐργατικὸν ἀτύχημα μισθωτοῦ καὶ ἀφ' ἑτέρου καθωρίσθη τὸ ποσὸν τῆς τοιαύτης ἀποζημιώσεως εἰς ὅρια κατώτερα τῆς πραγματικῆς ζημίας τοῦ παθόντος. Ἀπετέλεσε δὲ καὶ ὁ νόμος οὗτος ἐπὶ μέρους ἐκδήλωσιν τοῦ κοινωνιστικοῦ πνεύματος, ὅπερ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ αἰῶνος μας ἤρξατο ἐκδηλούμενον καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ νομοθεσίᾳ συνεπείᾳ ἰδίως τῆς εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς χώρας ἀποκτηθείσης δυνάμεως τῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων. Διὰ τοῦ αὐτοῦ ὅμως νόμου ἐθεωρήθη σκόπιμον, ὅπως ρυθμισθῇ καὶ τὸ γενικώτερον ἀλλὰ καὶ βασικῆς σημασίας ζήτημα, τῆς σχέσεως δηλονότι τῆς δι' αὐτοῦ θεσπιζομένης ἀποζημιώσεως πρὸς τὰς παροχὰς ἃς διὰ τὴν περίπτωσιν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος χορηγεῖ τὰ εἰς ὃ ἦτο ἠσφαλισμένος ὁ παθὼν Ἀσφαλιστικὸν Ταμεῖον. Τοῦτο δὲ διότι στοιχειῶδες αἴσθημα δικαίου ἐπέβαλεν, ὅπως φέρῃ μὲν ὁ ἐργοδότης τὴν καθιερωθεῖσαν ἀντικειμενικὴν εὐθύνην, οὐχὶ ὅμως καὶ μέχρι τοῦ σημείου, ὥστε νὰ ἐπιβληθῇ διπλοῦν κατ' οὐσίαν βάρος ἀποζημιώσεως εἰς αὐτόν, δεδομένου ὅτι τὸ κύριον βάρος τῆς εἰς τὰ Ταμεῖα εἰσφορᾶς φέρει ὁ ἐργοδότης καὶ ὡς ἐκ τούτου

ἐκ τυχὸν καθιερώσεως ὑπὲρ τοῦ ζημιωθέντος δυνατότητος εἰσπράξεως σωρευτικῶς τῆς ἀποζημιώσεως καὶ τοῦ ἀσφαλίσματος θὰ ἐβαρύνετο ὁ ἐργοδότης εἰς καταβολὴν διπλῆς ἐκδόν ἀποζημιώσεως καὶ δὴ διὰ ζημίαν μὴ ἐλθοῦσαν κἂν ὑπαιτιότητι αὐτοῦ. Οὗτος δὲ τὸ ὁ λόγος, δι' ὃν καθιερώθη διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 18 § 1 ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀποκλεισμοῦ τῆς συρροῆς ἀποζημιώσεως καὶ ἀσφαλίσματος, ὃ τοῦτο συνάγεται ἔκ τε τοῦ σκοποῦ τοῦ νόμου, ἀλλὰ καὶ τῆς ὅλης οἰκονομίας αὐτοῦ. Ἐπλανημένη δὲ θὰ ἦτο ἡ ἐκδοχή, καθ' ἣν διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 18 § 1 καθιερώθη εἰδικὴ καὶ μεμονωμένη ἐξαίρεσις διὰ τὰ ἐν τῇ διατάξει μόνον μνημονευόμενα Ταμεῖα καὶ οὐχὶ γενικὴ ἀρχὴ ρυθμίζουσα τὴν σχέσιν τῆς καθιερωθείσης ἀποζημιώσεως πρὸς τὴν ἐξ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου καὶ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν καταβαλλομένην τοιαύτην. Πεπλανημένη δὲ ἡ τοιαύτη ἐκδοχή, διότι ἡ ἐν τῇ διατάξει μνεία τῶν ἐν αὐτῇ Ταμείων ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν λόγον ὅτι μόνον τὰ ἐν αὐτῇ μνημονευόμενα Ταμεῖα παρεῖχον ἀποζημίωσιν δι' ἐργατικὸν ἀτύχημα καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ διὰ τῆς διατάξεως τεθεῖσα ἀρχὴ ἐθεσπίσθη κατὰ νομοτεχνικὸν τρόπον τοιοῦτον, ὥστε νὰ καλύψῃ πάσας τὰς τότε ὑφισταμένας περιπτώσεις. Ὅτι οὕτως ἔχει τὸ ζήτημα εὐθέως δείκνυται καὶ ἐκ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ σχεδίου τοῦ ὡς ἄνω νόμου (Γεν. Κωδικοπ. Θ', 942 ἐπ.). Ἰδράγματι προκύπτει ἐξ αὐτῆς μετὰ πάσης σαφηνείας, ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 18 εἰσήχθη ἡ γενικὴ ἀρχὴ τῆς μὴ εὐθύνης τοῦ ἐργοδότου διὰ τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα, ὁσάκις ὁ μισθωτὸς εἶναι ἠσφαλισμένος εἰς Ταμεῖον, ὅπερ παρέχει σύνταξιν διὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἀτυχήματος καλύπτουσαν κατὰ ποσὸν τὴν ἐκ τοῦ νόμου 551 καθιερουμένην ἀποζημίωσιν. Λέγεται ἐν τῇ αἰτιολογικῇ ἐκθέσει:

> «Αἱ ἐξαιρέσεις τοῦ τελευταίου ἄρθρου 18 σκοπὸν ἔχουν ὅπως προλάβουν σύγχυσιν, ἡ ὁποία θὰ ἐπήρχετο ἄνευ αὐτῶν, δεδομένου ὅτι ὑπὲρ τῶν ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων τῶν ἐπιχειρήσεων, διὰ τὰς ὁποίας ἡ ἐξαίρεσις, ἔχει καθιερωθῆ ἤδη διὰ προγενεστέρων νομοθετημάτων ἡ ἀρχὴ τὴν ὁποίαν καθιεροῖ τὸ νομοσχέδιον, λειτουργούντων εἰδικῶν Ταμείων ὑπὲρ αὐτῶν ...».

Διὰ νὰ προλάβῃ δηλαδὴ ὁ νομοθέτης τὴν σύγχυσιν—ἐν ὄψει τοῦ λόγου ὅτι ἡ ἀρχή, τὴν ὁποίαν καθιέρου, εἶχεν ἤδη καθιερωθῆ διὰ προγενεστέρων νομοθετημάτων ὑπὲρ τοῦ προσωπικοῦ ὡρισμένων ἐπιχειρήσεων—ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον, ὅπως ρητῶς ἐξαιρέσῃ ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἐν λόγῳ νόμου τὸ προσωπικὸν τῶν ἐπιχειρήσεων ἐκείνων, αἵτινες εἶχον ἤδη καλύψει δι' ἀσφαλίσεως τὴν ἐκ βιαίου ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ζημίαν, ἐν τῇ ἐννοίᾳ προφανῶς ὅτι ἡ τοιαύτη ἐξαίρεσις ἐφαρμόζεται καὶ εἰς πᾶσαν ἑτέραν περίπτωσιν συγκεντροῦσαν τὰς προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως, ἀφοῦ οὐδεὶς νομοθετικὸς ἢ ἄλλος λόγος θὰ ἐδικαιολόγει τὴν διάφορον μεταχείρισιν τῶν λοιπῶν ἀτυχησάντων ἀλλ' ἠσφαλισμένων ἐργατῶν ἔναντι ἐκείνων οἵτινες ὑπήγοντο εἰς τὰ ἐν ἄρθρῳ 18 τοῦ νόμου μνημονευόμενα Ταμεῖα. Ὅτι τοιαύτη ἡ βασικὴ σκέψις τοῦ νομοθέτου πλήρως δείκνυται καὶ ἐκ τῆς ἑτέρας ἐν τῇ αἰτιολογικῇ ἐκθέσει περικοπῆς, ἐχούσης οὕτω:

> «Διὰ τοῦ νόμου ΓΣΚ' τοῦ 1907 ἐπετράπη εἰς τὴν Ἑταιρείαν Σ.Π.Α.Π., ὅπως εἰσπράττῃ δεκάλεπτα πρόσθετα ἐπὶ τῶν φορτωτικῶν καὶ δελτίων ἀποσκευῶν, ἀποκλειστικῶς ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Συντάξεων τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἑταιρείας. Διὰ τοῦ αὐτοῦ νόμου (ἄρθρον 7) ἐπετράπη, ὅπως διὰ β. δ/τος ἐπεκτείνηται τὸ πλεονέκτημα τοῦτο καὶ ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Συντάξεων ἄλλων σιδηροδρομικῶν ἑταιρειῶν. Τὸ πλεονέκτημα τοῦτο ἀπολαμβάνουν ἤδη αἱ πλεῖσται σιδηροδρομικαὶ ἑταιρεῖαι. Τὰ καταστατικὰ ὅμως τῶν Ταμείων τούτων προνοοῦσι κυρίως περὶ συντάξεων ἐν περιπτώσει ἀποχωρήσεως ἢ θανάτου μετὰ πάροδον πολλῶν ἐτῶν ἢ ἀνικανότητος μετὰ πάροδον ἐτῶν, ὥστε ὁ σκοπὸς τοῦ παρόντος νομοσχεδίου δὲν ἱκανοποιεῖται ὑπὸ τῶν Ταμείων ἐκείνων, δύναται ὅμως, καταλλήλως τροποποιουμένων τῶν καταστατικῶν, νὰ ἐπιτευχθῇ ὁ σκοπὸς αὐτοῦ. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον περιελάβομεν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ τὴν διάταξιν, καθ' ἣν αἱ διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου δὲν ἰσχύουν (σημ. ἤτοι δὲν καταβάλλεται ἡ ἐν ἄρθρ. 1 ἀποζημίωσις) διὰ τὰς σιδηροδρομικὰς ἑταιρείας τὰς ἐχούσας τοιαῦτα Ταμεῖα, ἐφ' ὅσον ταῦτα χορηγοῦν συντάξεις εἰς τοὺς ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης ἀτυχήσαντας ἐργάτας ἢ ὑπαλλήλους των καὶ ἐφ' ὅσον διὰ τῆς παροχῆς συντάξεως συμπληροῦσι τὸ ποσὸν τοῦ νόμου».

Ἐκ τῆς περικοπῆς ταύτης προκύπτει σαφῶς, ὅτι ἀφοῦ ὁ νομοθέτης ἐπρονόησε διὰ τὰ ὑπάρχοντα τότε Ταμεῖα, ἅτινα παρεῖχον σύνταξιν διὰ τὴν περίπτωσιν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, καλύπτουσαν τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως, καὶ ἐρρύθμισε τὴν σχέσιν τῶν δύο τούτων παροχῶν, ὁρίσας ὅτι εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δὲν ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου καὶ συνεπῶς ὅτι δὲν ὀφείλει ὁ ἐργοδότης ἀποζημίωσιν ἐκ τοῦ νόμου τούτου, ἐχώρησε καὶ περαιτέρω, διὰ νὰ ρυθμίσῃ τὴν σχέσιν τοῦ αὐτοῦ νόμου καὶ πρὸς τὰ λοιπὰ Ἀσφαλιστικὰ Ταμεῖα τὰ μὴ ἀσφαλίζοντα εἰδι-

κῶς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἐκ δικαίου συμβάντος ἀτυχήματος. Καὶ εἶπεν, ὅτι εἰς τὴν ἐν λόγῳ περίπτωσιν, ἐπειδὴ τὰ καταστατικὰ τῶν τοιούτων Ταμείων δὲν πληροῦν τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου, δηλαδὴ δὲν παρέχουν σύνταξιν εἰδικῶς διὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καλύπτουσαν τὸ παρὰ τοῦ νόμου 551 καθοριζόμενον ὅριον, θὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἐν λόγῳ νόμου, πλὴν ἂν, καταλλήλως τροποποιουμένων τῶν καταστατικῶν, «ἐπιτευχθῇ ὁ σκοπὸς αὐτοῦ», ὅτε βεβαίως καταλύεται ἡ ἐκ τοῦ νόμου τούτου καθιερουμένη ὑποχρέωσις πρὸς ἀποζημίωσιν.

2. Ὅθεν, ἐφ' ὅσον ἔκ τε τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως τοῦ νόμου, ἀλλὰ καὶ τῆς διατυπώσεως τοῦ ἄρθρου 18 § 1 αὐτοῦ, σαφῶς προκύπτει ποῖος ὁ τοῦ νόμου σκοπός, καθίσταται περιττὴ πᾶσα περαιτέρω ἑρμηνεία, ἀφοῦ ἐκ τοῦ προρρηθέντος σκοποῦ τοῦ διέποντος τὸν ἐν λόγῳ νόμον «συνάγεται ἀναμφιβόλως» κατὰ τὴν ἔκφρασιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 246/1940 Α.Π. ὅτι ἡ καθιερωθεῖσα ἀντικειμενικὴ εὐθύνη τοῦ ἐργοδότου ἀφ' ἑνὸς περιωρίσθη ἐντὸς ὡρισμένων πλαισίων ἐξ ἐπόψεως ἐκτάσεως αὐτῆς καὶ ἀφ' ἑτέρου καθιερώθη μόνον εἰς ἣν περίπτωσιν δὲν ὑφίσταται Ἀσφαλιστικὸν Ταμεῖον καλῶπτον κατ' ἔκτασιν καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 551 καθιερουμένην ἀποζημίωσιν. Τὸ μόνον δὲ ζήτημα, ὅπερ ἑκάστοτε δέον νὰ ἐρευνᾶται, εἶναι τοῦτο: ἂν δηλαδὴ αἱ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸ Ἀσφαλιστικὸν Ταμεῖον καταβαλλόμεναι εἰσφοραὶ εἶναι τοιαῦται, ὥστε νὰ καλύπτηται κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου καθιερουμένην μεθόδευσιν τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου καθοριζόμενον ποσὸν ἀποζημιώσεως. Ἡ ἀντίθετος δὲ ἑρμηνευτικὴ ἐκδοχή, στηριζομένη εἰς ξηρὸν κατ' ἀντιδιαστολὴν ἐπιχείρημα, οὐ μόνον ἀποτελεῖ χαρακτηριστικὴν ἐκδήλωσιν ἐννοιοκρατικῆς ἑρμηνευτικῆς μεθόδου, ἀλλὰ καὶ ἄγει εἰς τὸ ἀπαράδεκτον ἐξ ἐπόψεως δικαίου συμπέρασμα, ἀφ' ἑνὸς νὰ ἀναγνωρίζῃ σωρευτικὴν δυνατότητα ἱκανοποιήσεως τῆς μικροτέρας κατηγορίας τῶν ἐργατῶν, ἤτοι τῶν μὴ ἠσφαλισμένων εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ ἐπιβαρύνῃ ὑπερμέτρως τοὺς ἐργοδότας ἐκείνους, οἵτινες, καίτοι ἔπραξαν ὅ,τι ἔδει διὰ νὰ δημιουργηθῇ τὸ ἀσφαλιστικὸν ἐκεῖνο ἀντίκρυσμα ὅπερ καλύπτει τὴν ἐκ τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ζημίαν, ἐν τούτοις κηρύσσονται ὑπόχρεοι εἰς καταβολὴν τῆς τε ζημίας καὶ τοῦ ἀσφαλίστρου ἐκ τοῦ λόγου καὶ μόνον ὅτι ὁ νομοθέτης δὲν ὑπήγαγε τὴν τοιαύτην ἀσφάλισιν εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

3. Ἀλλὰ καὶ ἐξ ἄλλης ἐπόψεως ἐρευνωμένη ἡ διάταξις, ἤτοι τῆς ἐντάξεως αὐτῆς εἰς τὸ καθόλου σύστημα τῶν περὶ διαφέροντος κανόνων δικαίου πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ ἀληθοῦς νοήματος αὐτῆς, δὲν δύναται νὰ ἀγάγῃ εἰς διάφορον ἑρμηνευτικὸν πόρισμα τοῦ ἀνωτέρω ἐκτεθέντος, παρ' ὅλον ὅτι ἡ τοιαύτη ἔνταξις εἶναι ὅλως περιττή, ὡς ἐκ τῆς εἰδικῆς ἐν τῷ ἐργατικῷ δικαίῳ καθιερουμένης διὰ τοῦ ἐν λόγῳ νόμου ἀρχῆς, ἐχούσης εἰδικὸν καὶ περιωρισμένον ἔδαφος ἐφαρμογῆς. Ἐπιχειρεῖται ὅμως καὶ ἡ τοιαύτη ἔρευνα, διότι ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 844/1954 ἀποφάσεως τοῦ Α.Π. ἐγένετο ἐπίκλησις καὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 930 § 3 Α.Κ. πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ παρ' αὐτῆς ὡς δεκτοῦ γενομένου ἑρμηνευτικοῦ πορίσματος.

4. Ἡ ἀποζημίωσις προορισμὸν ἔχει τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ζημίας καὶ ὄχι τὸν πορισμὸν κέρδους. Ἐντεῦθεν ἡ ἔν τε τῷ προγενεστέρῳ δικαίῳ καὶ τῷ Κώδικι ἀναγνωριζομένη ἀρχή, ὅτι κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως δέον νὰ καταλογισθῇ εἰς αὐτὴν ὅ,τι τυχὸν ὁ ζημιωθεὶς ὠφελήθη ἐκ τοῦ ζημιογόνου γεγονότος («καταλογισμὸς ὠφελειῶν», κατὰ *Τριανταφυλλόπουλον*, ἢ ὡς συνηθέστερον λέγεται «συμψηφισμὸς κέρδους καὶ ζημίας»). Ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν καθορίζεται ὑπὸ τοῦ Α.Κ. ποῖαι ὠφέλειαι καταλογίζονται, ἡ λύσις τοῦ ζητήματος ἐπαφίεται εἰς τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν νομολογίαν. Ἡ δὲ θεωρία, ἥτις περισσότερον πάσης ἄλλης ἱκανοποιεῖ καὶ εἶναι ἡ πλέον διαδεδομένη σήμερον, στηρίζεται ἐπὶ τῆς προσφόρου αἰτιώδους συναφείας καὶ δέχεται, ὅτι ὀρθὸν εἶναι νὰ μειοῦται ἡ ἀποζημίωσις κατὰ τὰ ὀφέλη ἐκεῖνα, ἅτινα κατὰ τὴν συνήθη πορείαν τῶν πραγμάτων θὰ ἠδύναντο νὰ προβλεφθοῦν. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἔννοια τῆς προσφόρου αἰτιότητος δὲν ἱκανοποιεῖ πάντοτε καὶ ὡς ἐκ τούτου ὁδηγούμεθα ἐνίοτε εἰς τὴν λύσιν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ αἰσθήματος τοῦ δικαίου ἐν ὄψει τοῦ συνόλου τῶν συνθηκῶν ὑφ' ἃς ἐμφανίζεται ἡ κρινομένη περίπτωσις. Ἴδια συμβαίνει τοῦτο, ὅταν τὸ κέρδος προέκυψεν ἐξ ἰδίων προσπαθειῶν καὶ θυσιῶν τοῦ ζημιωθέντος. Ἡ τοιαύτη δὲ ὑπὸ τοῦ αἰσθήματος τοῦ δικαίου ὑπαγορευομένη λύσις ἠσκησεν ἰδιάζουσαν ἐπιρροὴν ἐν τῇ ἀντιμετωπίσει τοῦ ζητήματος τοῦ καταλογισμοῦ ὠφελειῶν ἐξ ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως, ὅπου βεβαίως διάταξις νόμου δὲν ἐρρύθμισεν εἰδικῶς τὸ θέμα (πρβλ. *Λιτζερόπουλον*, ΕρμΑΚ ἄρθρον 298, ἀριθ. 46, 49). Ἰδοὺ δὲ εἰδικώτερον τί ὁ καθηγητὴς *Λιτζερόπουλος* ἐκθέτει ἐπὶ τοῦ θέματος:

«Ἐφ' ὅσον δὲν πρόκειται περὶ ρητῶς προβλε-

πομένων ἐν τῷ νόμῳ περιπτώσεων, ἐπικρατεῖ ἐν πολλοῖς ἀμφισβήτησις καὶ ἀβεβαιότης. Πάντως ἐπαρκῶς καὶ ὀρθῶς ἔχει ἐπιβληθῇ ἡ ἀντίληψις, ὅτι ἐπὶ ἰδιωτικῆς ἀσφαλίσεως προσώπων ὁ παθὼν δικαιοῦται ἀθροιστικῶς τόσον τοῦ ἀσφαλίσματος, ὅσον καὶ πλήρους ἀποζημιώσεως παρὰ τοῦ ζημιώσαντος (διὰ τοὺς λόγους: εἰδικὴ πρόνοια καὶ θυσία, ἤτοι καταβολὴ ἀσφαλίστρων ἐκ μέρους τοῦ ζημιωθέντος, ἀνεκτίμητον τῆς ζωῆς, ὑγείας κλπ. τοῦ προσώπου καὶ οὐχὶ ἀποζημιωτικὸς χαρακτὴρ τῆς ἀσφαλίσεως, ἀδικαιολόγητον ὠφελείας ὑπὲρ τοῦ ζημιώσαντος, διότι δὲν συνίσταται χάριν αὐτοῦ ἡ ἀσφάλισις κλπ. Ἀντιθέτως ἰσχυρὰ διαστασις γνωμῶν ὑπάρχει (καὶ εἰς τὰ ξένα δίκαια) εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν ἐκ τοῦ νόμου συντάξεων, ἰδίως ἐκ δημοσιοϋπαλληλικῆς ἢ ἄλλης ἀναλόγου σχέσεως. Συναφῶς ἐπικρατεῖ μᾶλλον εἰς τὴν ξένην (ἰδίως γαλλικὴν καὶ γερμανικὴν) νομολογίαν ἡ ἐκδοχή, ὅτι ἡ σύνταξις ἐκπίπτεται ἐκ τῆς καταβλητέας ὑπὸ τοῦ ὑπευθύνου δια τὴν ζημίαν ἀποζημιώσεως.... Πρὸς τὴν ἄποψιν τῆς ἀφαιρέσεως τῆς ἐκ τῆς συντάξεως ὠφελείας ἐκ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως ἔκλινε δι' ἐπανειλημμένων νεωτάτων ἀποφάσεών του καὶ παρ' ἡμῖν ὁ Ἄρειος Πάγος... Ἡ λύσις ὅμως ἐπικρίνεται σποραδικῶς ὡς ἀνεπιεικής..., ἡ δὲ ἐπίκρισις δὲν φαίνεται κατ' ἀρχὴν ἀδικαιολόγητος.... Ἀξιοσημείωτος ὁπωσδήποτε εἶναι ἡ προσπάθεια τῆς ἀντιμετωπίσεώς του (ἐν Γαλλίᾳ ἰδίως, παρ' ἡμῖν δὲ *Μιχαηλίδης-Νουάρος*) ὡς τμήματος τοῦ εὐρυτέρου προβλήματος τοῦ καταλογισμοῦ ἢ μὴ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν πάσης ἀσφαλιστικῆς ἢ ἐκ συντάξεως κλπ. παροχῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διακρίσεως ἂν ἡ ἑκάστοτε τοιαύτη παροχὴ ἔχῃ ἢ ὄχι ἀποζημιωτικὸν χαρακτῆρα .... ΕρμΑΚ ἄρθρον 298, ἀριθ. 58, 59).

Τοιαύτη ἡ τοποθέτησις τοῦ ζητήματος ἐκ μέρους τοῦ καθηγητοῦ *Διζεροπούλου*. Ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ *Μιχαηλίδου Νουάρου* ἐκτίθενται ἐν τῇ μελέτῃ αὐτοῦ («Ἀναγωγὴ τοῦ ἀσφαλιστοῦ (ἀσφαλιστικοῦ φορέως Ι.Κ.Α., ἐργοδότου κλπ.) κατὰ τοῦ ὑπαιτίου τῆς βλάβης ἠσφαλισμένου» ἐν Ἐργατικῷ Δικαίῳ 942. 303 ἐπ.) τὰ ἑξῆς ὡς πρὸς τὸ ὑπὸ κρίσιν θέμα:

«Τέλος ὡς πρὸς τὴν ἀσφάλισιν κατ' ἀτυχημάτων, οὐχὶ θανατηφόρων (ἀναπηρία, ἀνικανότης πρὸς ἐργασίαν, ἀσθένεια κλπ.), φανερὸν εἶναι ὅτι ἡ ἀσφάλισις αὕτη ἔχει μικτὸν χαρακτῆρα, σκοποῦσα οὐ μόνον τὴν παροχὴν κεφαλαίου τινὸς ἔναντι τῆς ἐκ τοῦ ἀτυχήματος ἀνεπιδέκτου ἐκτιμήσεως ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς ζημίας τοῦ ἠσφαλισμένου, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνόρθωσιν τῆς ἐπιδεκτικῆς ἐκτιμήσεως ὑλικῆς ζημίας αὐτοῦ (ἀποζημιωτικὸν στοιχεῖον). Κατά τινας συγγραφεῖς τὸ μὴ ἀποζημιωτικὸν στοιχεῖον τῆς ἀσφαλίσεως ταύτης ἀποτελεῖ τὸ πρωτεῦον καὶ κυριαρχοῦν γνώρισμα αὐτῆς, ὁ δὲ ἀποζημιωτικὸς σκοπὸς αὐτῆς τυγχάνει ἀμελητέος, ὡς δευτερευούσης σημασίας. Συνεπῶς, κατὰ τὴν γνώμην ταύτην, ἡ ἀσφάλισις ἀτυχημάτων δὲν ἀποτελεῖ «συμβασιν ἀποζημιώσεως», ὡς ἐκ τούτου δὲ δέον ἐν τῷ προκειμένῳ θέματι νὰ ἐφαρμοσθοῦν ἐπ' αὐτῆς οἱ ἐπὶ ἀσφαλίσεως ζωῆς ἰσχύοντες κανόνες, καθ' οὓς ἐπιτρέπεται ἡ συρροὴ τοῦ ἀσφαλισθέντος ποσοῦ μετὰ τῆς κατὰ τὸ κοινὸν δίκαιον πλήρους ἀποζημιώσεως, ἣν ὀφείλει ὁ ὑπαίτιος τῆς ζημίας, καὶ ἀπαγορεύεται ἡ ἀναγωγὴ τοῦ ἀσφαλιστοῦ κατὰ τοῦ τρίτου. Ἡ γνώμη αὕτη δὲν δύναται νὰ γίνῃ δεκτὴ ὑπὸ τοιαύτην ἀπόλυτον διατύπωσιν. Ἡ ἐν τῇ ἀσφαλίσει ἀτυχημάτων ἐπικράτησις τοῦ μὴ ἀποζημιωτικοῦ σκοποῦ— ἣν ἐμφανίζει ὡς κανόνα ἡ γνώμη αὕτη—δὲν ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν πραγματικότητα. Ἀντιθέτως, λόγῳ τῆς παρατηρουμένης ἐν τῷ ἐργατικῷ ἰδίᾳ δικαίῳ τάσεως τῆς εἰς χρῆμα ἀποτιμήσεως τῆς ἐκ τῶν σωματικῶν βλαβῶν ζημίας, ὁ ἀποζημιωτικὸς σκοπὸς τῆς ἀσφαλίσεως ἀτυχημάτων—προκειμένου ἰδίᾳ περὶ ἀτυχημάτων συνεπαγομένων μείωσιν τῆς πρὸς ἐργασίαν ἱκανότητος—λαμβάνει τὴν πρωτεύουσαν θέσιν....

«Συνεπείᾳ τούτου δέον νὰ δεχθῶμεν, ὅτι ἡ ἀσφάλισις αὕτη, καθ' ὅσον τουλάχιστον ἀφορᾷ ἐργατικὰ ἀτυχήματα, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου 551, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἔχει πρωτευόντως ἀποζημιωτικὸν χαρακτῆρα, ἐξ οὗ ἕπεται, ὅτι, κατὰ τὰ κρατοῦντα ἐπὶ ἀσφαλίσεων τοιαύτης φύσεως, ἀφ' ἑνὸς μὲν δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ συρροὴ τοῦ ἀσφαλισθέντος κεφαλαίου μετὰ τῆς παρὰ τοῦ ὑπαιτίου τῆς ζημίας κατὰ τὸ κοινὸν δίκαιον καταβλητέας πλήρους ἀποζημιώσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁ ἀσφαλιστὴς ἔχει δικαίωμα ἀναγωγῆς κατὰ τοῦ ὑπαιτίου τῆς ζημίας διὰ τὸ μέχρι τοῦ καταβληθέντος ἀσφαλίσματος ποσόν» (σελ. 313). Καὶ περαιτέρω (σ. 320, σημ. 52). «Σημειωτέον τέλος ὅτι ὁ Ἄρειος Πάγος ἐδέχθη ἐσχάτως, ὅτι ἡ ὑπὸ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου χορηγουμένη ἕνεκα ἐργατικοῦ ἀτυχήματος σύνταξις εἶναι συμψηφιστέα εἰς τὴν ζημίαν καὶ συνεπῶς ὁ παθὼν δὲν δικαιοῦται νὰ λάβῃ ταύτην σωρευτικῶς μετὰ πλήρους τῆς κατὰ τὸν ν. 551 καταβλητέας ἀποζημιώσεως, ἀλλὰ λαβὼν τὴν πρώτην δικαιοῦται νὰ λάβῃ παρὰ τοῦ ἐργοδότου μόνον ὅσον ἀπαιτεῖται πρὸς συμπλήρωσιν τῆς κατὰ τὸν νόμον 551 ἀποζημιώσεως (Α. Π. 246/1940, Θέμ. ΝΑ', 545 καὶ ὑπ' αὐτὴν διεξοδικὸν σχόλιον *Α. Βαμβέτσου*). Ἡ λύσις αὕτη εἶναι ὀρθὴ ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν ὅτι ἡ χορηγουμένη σύνταξις παρέχεται ἕνεκα τοῦ ἀτυχήματος καὶ πρὸς ἀποζημίωσιν αὐτοῦ, οὐχὶ δ' ἁπλῶς ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ἀτυχήματος καὶ κατὰ λόγον τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας τοῦ παθόντος, ὅτε ἀποκλείεται ὁ συμψηφισμὸς αὐτῆς πρὸς τὴν ζημίαν κατὰ τὰς ἀνωτέρω γενομένας διακρίσεις. Πρβλ. τὰ ὀρθὰ συμπεράσματα τοῦ *Βαμβέτσου*, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 552, ἀριθ. 20. Οὕτω ἡ Α. Π. 70/1942, ἐκδοθεῖσα μετὰ τὸ ν. δ. 408/1941, διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ὁποίου ἠμφηνεύθη αὐθεντικῶς ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὡς ἄνω πνεῦμα τὸ ἄρθρον 18 τοῦ νόμου 551. Τὴν ἐπιφύλαξιν ταύτην δὲν φαίνεται δεχομένη ἡ Α. Π. 207/1939, ΕΕΝ Ζ', 19, ἐνῷ ἀν-

τιθέτως ἡ Α. Π. 399/1940, ΕΕΝ Ζ', 554 ποιεῖται ἐπὶ εἰδικοῦ θέματος διάκρισιν μεταξὺ συντάξεως ἀπονεμομένης ἐκ βιαίου συμβάντος καὶ ἐξ ἄλλου λόγου.....».

5. Τὸ Β' Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 251/1955 ἀποφάσεώς του (ΕΕΔ 14, 574) ἐδέχθη ὅτι διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 18 νόμου 551, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 69 § 4 νόμου 6298/1934 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, εἰσάγεται ἐν τῷ ἐργατικῷ δικαίῳ γενικὴ ἐπὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ἀρχή, ἐφαρμοζομένη εἰς πᾶσαν ἐπιχείρησιν ἔχουσαν ἱδρύσει Ταμεῖον Συντάξεων, ἐξ ἧς δὲ ἀρχῆς παρέπεται, ὅτι τότε μόνον δὲν ὀφείλεται ἡ κατὰ νόμον 551 ἀποζημίωσις εἰς τὸν ἀτυχήσαντα, ὅταν οὗτος εἶναι ἠσφαλισμένος παρ' ὀργανισμῷ ἢ ἐπιχειρήσει ἐχούσῃ ἱδρύσει Ταμεῖον καὶ λαμβάνῃ παρ' αὐτοῦ καὶ ἕνεκα τοῦ ἀτυχήματος σύνταξιν ἢ ἀποζημίωσιν, ἐνῷ ὅταν ἡ παρεχομένη αὐτῷ ἀποζημίωσις ἢ σύνταξις ἔχῃ ἄλλην ἀφορμὴν καὶ οὐχὶ τὸ ἀτύχημα, τότε ἐκτὸς αὐτῆς δίδεται σωρευτικῶς καὶ ἡ τοῦ νόμου 551 ἀποζημίωσις. Ἡ γνώμη αὕτη τοῦ Α.Π. εἶναι, ὡς φαίνεται, ἐπηρεασμένη ἐκ τῆς ὡς ἄνω ἐκτεθείσης ἐκδοχῆς, ὅτι δηλαδὴ μόνον ὅταν ἡ ἀποζημίωσις ἔχῃ «ἀποζημιωτικὸν» χαρακτῆρα χωρεῖ συμψηφισμὸς κέρδους καὶ ζημίας, τοιοῦτος ὅμως χαρακτὴρ δὲν ὑφίσταται, ὅταν ἡ χορηγουμένη σύνταξις παρέχηται οὐχὶ ἕνεκα τοῦ ἀτυχήματος καὶ πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ παθόντος, ἀλλ' ἐξ ἄλλων λόγων.

6. Ἐλέχθη ἀνωτέρω ὅτι ἡ ἀποζημίωσις σκοπὸν ἔχει τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ζημίας καὶ οὐχὶ τὸν πορισμὸν κέρδους. Ἐντεῦθεν τὸ ἐρώτημα τῆς σχέσεως τῆς τοιαύτης ἀρχῆς πρὸς τὴν τοῦ ἄρθρου 930 § 3 Α.Κ. διάταξιν, καθ' ἣν «ἡ πρὸς ἀποζημίωσιν ἀξίωσις δὲν ἀποκλείεται ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἄλλος ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν ἢ εἰς διατροφὴν τοῦ ἀδικηθέντος». Αὐτονόητον δὲ ὅτι ἡ ἔρευνα τῆς τοιαύτης σχέσεως ἐντάσσεται ἐντὸς τοῦ γενικωτέρου πλαισίου τῆς περὶ αἰτιώδους συναφείας διδασκαλίας, ὡς ἀφορῶσα εἰδικωτέραν ἐκδήλωσιν τοῦ συμψηφισμοῦ κέρδους καὶ ζημίας. Διότι μόνον ἐφ' ὅσον ὡρισμένη διάταξις ἐνταχθῇ εἰς τὸ καθόλου σύστημα τῶν συναφῶν κανόνων δικαίου δύναται νὰ ἀνευρεθῇ τὸ ἀληθὲς νόημα αὐτῆς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ διέποντος τὸ ὅλον τοῦτο σύστημα σκοποῦ (πρβλ. *Κ. Τσάτσου*, Τὸ πρόβλημα τῆς ἑρμηνείας τοῦ δικαίου, σ. 140 ἑπ.)

Διὰ τῆς τοιαύτης ἐντάξεως καὶ ὑπὸ τὴν ἐκδοχὴν ἔτι—ἀμφισβητουμένην ὡς γνωστὸν—ὅτι ἡ τοῦ ἄρθρου 930 § 3 Α.Κ. διάταξις δ καλύπτει μόνον τὰς τοῦ Α.Κ. περιπτώσε τὸ ἀληθὲς νόημα αὐτῆς εἶναι, καθ' ἡμᾶς, το το: ὅτι ὑφίσταται περίπτωσις σωρεύσεως, ταν ὑπάρχῃ αὐτοτέλεια οὐ μόνον ἐξ ἐπόψε ὑποχρέων πρὸς ἀποζημίωσιν προσώπων, ἀλ καὶ ἐξ ἐπόψεως πηγῶν πορισμοῦ τοῦ πρὸς ποζημίωσιν διαθεσίμου χρήματος. Τὴν τ αὐτὴν αὐτοτέλειαν ὑπονοεῖ τὸ ἄρθρον, ὅταν μιλεῖ περὶ «ἄλλου» ὑποχρέου εἰς ἀποζημί σιν ἢ εἰς διατροφὴν τοῦ ἀδικηθέντος. Δι ὅταν ὑφίσταται μὲν αὐτοτέλεια ἐξ ἐπόψεως ποχρέων πρὸς ἀποζημίωσιν προσώπων ἀ ἐν τῇ οὐσίᾳ ὁ εἷς τῶν ὑποχρέων καταβάλ ἐκ κεφαλαίου δημιουργηθέντος διὰ συνεισ ρῶν τοῦ ἄλλου, τότε δὲν πρόκειται κατ' κρίβειαν περὶ «ἄλλου» προσώπου, ἀλλὰ π τοῦ αὐτοῦ τυπικῶς ἐμφανιζομένου ὡς «ἄλλ

Πράγματι σκοπὸς τῆς διατάξεως εἶναι, πως ἐπὶ θανατώσεως ἢ βλάβης τοῦ σώμα ἢ τῆς ὑγείας προσώπου, ἀντὶ νὰ ἀποκομ ὠφελήματα ὁ κυρίως ὑπόχρεως πρὸς ἀπο μίωσιν ἐκ πράξεων τρίτων, αἵτινες δι' αὐ εἶναι ξέναι, ὀρθότερον, ὅπως ἀναγνωρισθῇ τὸν ἀτυχήσαντα τὸ δικαίωμα, ὅπως ἐπιδι τὴν ἀπόληψιν τῆς τε ἀποζημιώσεως καὶ συνομολογηθείσης ἢ ἐκ τοῦ νόμου ὀφειλο νης ὑπὸ τρίτου παροχῆς, πρὸς ἐπίτευξιν ὁποίας μάλιστα ἐνδεχομένως ὑπεβλήθη καὶ οἰκονομικὰς θυσίας. Εἰς τὰς τοιαύτας δηλ περιπτώσεις δὲν ὑφίσταται, κατ' ἀκρίβε πρόσφορος αἰτιώδης συνάφεια μεταξὺ κέρ καὶ ζημίας καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἀνταπο νεται εἰς τὸ περὶ δικαίου αἴσθημα ἡ μεί τῆς ἀποζημιώσεως κατὰ τὸ ποσὸν τοῦ δους. Τὸ ζήτημα ὅμως εἶναι διάφορον, κατ' οὐσίαν ὁ τρίτος καταβάλλῃ ἐκ κεφα ου δημιουργηθέντος ἐκ συνεισφορῶν τοῦ ρίως πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέου. Διότι συντρέχει ἡ καὶ ἐν τῇ διατάξει τοῦ ἄρ 930 § 3 ὑποκρυπτομένη προϋπόθεσις τῆς π φόρου αἰτιώδους συναφείας μεταξὺ ζη καὶ κέρδους, ἐν τῇ ἐννοίᾳ, ὅτι διὰ τῆς ἐ χῆς περὶ συρροῆς καὶ ἐν τῇ περιπτώσει τῇ ἀμφοτέρων τῶν δικαιωμάτων ὑπὲρ τοῦ θόντος καταλήγομεν εἰς διττὴν ἐπιβάρυ τοῦ κυρίως ὑποχρέου, ἀκόμη καὶ ὅταν ἡ ε νη αὐτοῦ εἶναι ἀντικειμενική. Ἀκριβῶς τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν φρονοῦ ὅτι ἡ τελολογικὴ θεώρησις τῆς διατάξεω πιβάλλει τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἑρμηνείας, ἣν ἡ ἐν τῇ διατάξει ἀπαντῶσα λέξις «ἄλ σημαίνει οὐ μόνον τὴν τυπικὴν αὐτοτέλ τοῦ τρίτου, ἀλλὰ καὶ τὴν οὐσιαστικὴν το

την, ήτοι τὴν ἐξ ἰδίων χρημάτων τοῦ τρίτου καὶ ἄνευ συνεισφορᾶς τοῦ κυρίως ὑποχρέου ἐκπλήρωσιν τῆς βαρυνούσης αὐτὸν ὑποχρεώσεως. Τοῦτο, τέλος, ἐπιβάλλει καὶ τὸ περὶ δικαίου αἰσθημα, ὅπερ ἐν ὑστάτῃ ἀναλύσει ἀποτελεῖ τὸ κυριώτερον ἔρεισμα τῆς δικανικῆς κρίσεως. Ἀντίθετος ἐκδοχὴ οὐ μόνον θὰ ἐπέφερεν ἀδικαιολόγητον διαφορισμὸν μιᾶς κατηγορίας ἠσφαλισμένων ἔναντι τῆς ἑτέρας τοιαύτης τῆς ὑπαγομένης εἰς τὰ ἐν ἄρθρῳ 18 νόμου 551 μνημονευόμενα Ταμεῖα ἢ εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἀλλὰ καὶ θὰ ἐδημιούργει ἐπιπρόσθετον ἐπιβάρυνσιν εἰς ὡρισμένην καὶ μόνον κατηγορίαν ἐργοδοτῶν καὶ μάλιστα δι' ἀντικειμενικὴν αὐτῶν εὐθύνην.

III. Αἱ τῆς εἰσηγήσεως σκέψεις.

1. Κατὰ τὴν γνώμην τοῦ ἀξιοτίμου κ. Εἰσηγητοῦ Ἀρεοπαγίτου ἡ ἀρχὴ τοῦ συμψηφισμοῦ κέρδους καὶ ζημίας υἱοθετήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 18 οὐχὶ γενικῶς, ἀλλὰ μερικῶς καὶ δὴ ἐπὶ τῶν ἐν αὐτῷ καὶ μόνον ἀναφερομένων περιπτώσεων. Τοῦτο δέ, κατὰ τὴν εἰσήγησιν, προκύπτει καὶ ἐκ τῶν ἑξῆς εἰδικωτέρων σκέψεων : α) Καθ' ὃν χρόνον ἐψηφίσθη ὁ νόμος 551 ὑπῆρχον καὶ ἄλλα Ἀσφαλιστικὰ Ταμεῖα χορηγοῦντα σύνταξιν καὶ ὡς ἐκ τούτου, ἀφοῦ ἐν ἄρθρῳ 18 περιελήφθησαν μόνον τινὰ ἐξ αὐτῶν, ἔπεται, ὅτι δὲν ἦτο γενική, ἀλλὰ μερικὴ ἡ καθιέρωσις τῆς ἀρχῆς τοῦ συμψηφισμοῦ κέρδους καὶ ζημίας. β) Ὁ ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει τοῦ νόμου ἀναφερόμενος λόγος τῆς καθιερώσεως τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 18, τοὐτέστιν «ἡ πρόληψις συγχύσεως», ὀφείλεται ἴσως εἰς τὸν λόγον ὅτι παρεκινήθη ὁ νομοθέτης εἰς τὴν τοιαύτην ρύθμισιν ἐν ὄψει τῶν ἐν Γαλλίᾳ ἰσχυόντων τότε, ἔνθα ἐπετρέπετο ἡ σωρευτικὴ ἱκανοποίησις τοῦ παθόντος διὰ καταβολῆς τῆς τε ἀποζημιώσεως καὶ τῆς συντάξεως. Ἀκριβῶς δὲ διὰ νὰ «προληφθῇ σύγχυσις» ρητῶς καθιερώθη ὁ κύκλος τῶν περιπτώσεων, ἔνθα ἠκολουθήθη παρ' ἡμῖν ἡ ἀντίθετος λύσις, καὶ γ) ἡ τοιαύτη ἑρμηνεία ἐνισχύεται καὶ ἐκ τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ νόμου 2868 προστεθείσης διατάξεως, καθ' ἣν «διὰ β. δ/τος ἐκδιδομένου μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ γνωμοδοτικοῦ συμβουλίου ἐργασίας, δύναται νὰ ὁρισθῇ, ὅτι μετὰ τοῦ νόμου 551 συντρέχει καὶ ὑποχρεωτικὴ ἀσφάλισις κατὰ τοῦ ἀτυχήματος ἢ ὅτι αὕτη ἀποκλείει τὸν ν. 551».

2. Ἐν τῇ εἰσηγήσει γίνεται ἐπίκλησις καὶ σχετικοῦ σχολίου τῆς ΕΕΔ, ἔνθα ὄντως ἀναφέρεται, ὅτι καθ' ὃν χρόνον καθιερώθη ἡ ὑπὸ τοῦ ν. 551 ρύθμισις ὑπῆρχον καὶ ἄλλα Ἀσφαλιστικὰ Ταμεῖα, πλὴν τῶν ἐν ἄρθρῳ 18 τοῦ νόμου ἀναφερομένων. Ἐπικαλεῖται δὲ ἡ Διεύθυνσις τῆς Συντάξεως ΕΕΔ τὴν περὶ τούτου σύμφωνον γνώμην τοῦ Ἀγαλλοπούλου, ἐν τῇ μελέτῃ αὐτοῦ «Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις» 1955, σ. 18 ἐπ., ἔνθα ἐκτίθενται τὰ τῆς ἱστορίας τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων ἐν Ἑλλάδι.

3. Ἐὰν ὄντως ὑπῆρχον τότε καὶ ἄλλα Ἀσφαλιστικὰ Ταμεῖα χορηγοῦντα λόγῳ δικαίου συμβάντος σύνταξιν εἰς ἐργάτην ἢ ὑπάλληλον τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ ν. 551 ἀναφερομένων ἐργασιῶν καὶ ἐπιχειρήσεων, τότε ἀσφαλῶς τὸ γεγονὸς τοῦτο θὰ ἀπετέλει βασικὸν ἑρμηνευτικὸν ἔρεισμα ὑπὲρ τῆς ἐκδοχῆς, ὅτι ἡ τοῦ ἄρθρου 18 ρύθμισις ἦτο οὐχὶ γενική, ἀλλὰ μερική. Τοιαῦτα ὅμως Ταμεῖα δὲν ὑπῆρχον τότε ἄλλα, πλὴν τῶν ἐν ἄρθρῳ 18 μνημονευομένων. Οὔτε δὲ ἀντίθετόν τι ἐκθέτει ὁ Ἀγαλλόπουλος ἐν τῇ προμνησθείσῃ μελέτῃ αὐτοῦ. Ἁπλῶς καὶ μόνον ἀναφέρει ποῖα Ἀσφαλιστικὰ Ταμεῖα ἐλειτούργουν κατὰ τὸν 19ον αἰῶνα ἐν Ἑλλάδι καὶ πῶς ἐν συνεχείᾳ ἐξειλίχθη ἡ κοινωνικὴ ἀσφάλισις παρ' ἡμῖν. Τὸ ζήτημα ὅμως δὲν εἶναι, ἂν κατὰ τὴν θέσπισιν τοῦ νόμου 551 ἐλειτούργουν ἢ μὴ καὶ ἄλλα Ἀσφαλιστικὰ Ταμεῖα, ἀλλ' ἂν ἐκ τῶν τότε λειτουργούντων προεβλέπετο καταβολὴ συντάξεως λόγῳ ἀτυχήματος ἐκ δικαίου συμβάντος ἐπελθόντος εἰς ἐργάτην ἢ ὑπάλληλον τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ ν. 551 μνημονευομένων ἐργασιῶν καὶ ἐπιχειρήσεων ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς. Δ ότι ὁ νόμος 551 καθιέρωσε τὴν ἐξ ἀντικειμενικῆς εὐθύνης ὑποχρέωσιν πρὸς ἀποζημίωσιν οὐχὶ ἐπὶ πάσης ἐπιχειρήσεως, ἀλλὰ μόνον ἐπὶ ἐκείνων αἵτινες ἔφερον τὰ ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ νόμου μνημονευόμενα χαρακτηριστικὰ στοιχεῖα. Ὅθεν τὸ ἐρώτημα ἐξειδικεύεται οὕτως : Ὑπῆρχον κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ ν. 551 καὶ ἄλλα Ἀσφαλιστικὰ Ταμεῖα, πλὴν τῶν ἐν ἄρθρῳ 18 τοῦ αὐτοῦ νόμου μνημονευομένων, ἅτινα ἐχορήγουν σύνταξιν εἰδικῶς λόγῳ δικαίου συμβάντος ἐπελθόντος εἰς ἐργάτην ἢ ὑπάλληλον ἐργαζόμενον εἰς ἐργασίαν ἢ ἐπιχείρησιν ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ ν. 551 μνημονευομένων; Ἐπὶ τοῦ οὕτω πως δὲ τιθεμένου ἐρωτήματος ἀρνητικὴ προσήκει ἀπάντησις. Ὄντως ἡ κοινωνικὴ ἀσφάλισις ἤρξατο καὶ παρ' ἡμῖν—ὡς καὶ ἀλλαχοῦ—πρὸς προστασίαν τῶν ἀσκούντων τὰ μᾶλλον ἐπίπονα ἔργα, ἤτοι τῶν ναυτικῶν καὶ μεταλλωρύχων ἐπεξετάθη δέ, σὺν τῇ ἀναπτύξει τῆς βιομηχανίας, καὶ ἐπὶ ἄλλων κατηγοριῶν ἐργαζομένων. Καὶ ἡ μὲν ἀσφάλισις

τῶν ναυτικῶν συνδέεται παρ' ἡμῖν μὲ τὴν ἵδρυσιν τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου—τὰς ἀρχὰς τοῦ ὁποίου ἀνευρίσκομεν εἰς τοὺς ναυτικοὺς συνεταιρισμοὺς τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου—ἡ λειτουργία τοῦ ὁποίου ἤρχισεν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1861, ὅτε ἐψηφίσθη ὁ νόμος ΧΛΘ', δστις ἐν συνεχείᾳ ἐτροποποιήθη διὰ τῶν νόμων ΑΡΟΟΗ/17.4.1884, ΑΙΚΖ/23.3.1889, ΑΠΞΑ'/3.4.1891 καὶ ΓΣΚΣΤ/1907. Διελάμβανε δὲ ὁ νόμος ΧΛΘ', πλὴν ἄλλων, καὶ ὅτι δικαίωμα συντάξεως ἔχει καὶ «πᾶς ἐργάτης θαλάσσης πρὸς πλοῦν ἀνίκανος, ἕνεκα τῆς ὑπηρεσίας κριθείς»... Ἡ δὲ ἀσφάλισις τῶν μεταλλωρύχων καθιερώθη ἀρχικῶς διὰ τοῦ νόμου Χϟ' «περὶ μεταλλείων», δι' οὗ ἐλήφθη πρόνοια, ὅπως «ἐπιβληθῇ ἓν προσέτι ἑκατοστὸν τῆς δραχμῆς φόρος ἐπὶ τοῦ καθαροῦ προϊόντος τοῦ ἐξορυσσομένου μετάλλου, ἵνα ἀπαρτισθῇ ἐξ αὐτοῦ ἀποθεματικὸν κεφάλαιον πρὸς βοήθειαν καὶ περίθαλψιν τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν εἰς περίπτωσιν δυστυχημάτων» (ἄρθρον 31). Ἐν συνεχείᾳ δὲ διὰ μὲν τοῦ ν. δ/γματος τῆς 31.6.1882 συνεστήθη τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου Χϟ' προβλεπόμενον εἰδικὸν Ταμεῖον πρὸς βοήθειαν καὶ περίθαλψιν τῶν ἐν τοῖς μεταλλείοις ἐργαζομένων ἐργατῶν καὶ οἰκογενειῶν αὐτῶν ἐν περιπτώσει δυστυχημάτων, διὰ δὲ τοῦ νόμου ΒΩΜΑ' τῆς 21.2.1901 ἐβελτιώθη ἡ ἀρχικῶς παρεχομένη προστασία (πρβλ. ἐκτενῶς *Ἀγαλλόπουλον*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 18 ἑπ.). Ἐκτὸς τῶν ὡς ἄνω περιπτώσεων ἀσφαλίσεως ὑφίστατο τότε καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου ΓΣΚ/9.6.1907 ἀσφάλισις «περὶ τοῦ Ταμείου συντάξεων προσωπικοῦ τῆς Ἑταιρείας Σιδηροδρόμων Πειραιῶς - Ἀθηνῶν - Πελοποννήσου», κατὰ τὸ πρότυπον τῆς ὁποίας εἶχον ἱδρυθῇ τὰ Ταμεῖα α) συντάξεων προσωπικοῦ τῆς Ἑταιρείας Σιδηροδρόμων Θεσσαλίας (1908), β) προσωπικοῦ σιδηροδρόμων Β. Δ. Ἑλλάδος (1908) καὶ γ) προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ. (1913). Καθ' ὃν δὲ χρόνον ἐξεδόθη ὁ νόμος 551 ὑπῆρχον βεβαίως πλὴν τῶν ἀνωτέρω καὶ ἕτερα Ἀσφαλιστικὰ Ταμεῖα, ὡς τὸ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης (1867), τῆς Τραπέζης Ἀθηνῶν (1906), τὸ Μετοχικὸν Ταμεῖον τοῦ κατὰ Γῆν Στρατοῦ (1853), τὸ Μετοχικὸν Ταμεῖον τοῦ κατὰ Θάλασσαν Στρατοῦ (1856), ὡς ἐπίσης καὶ τινα ἀλληλοβοηθητικὰ Ταμεῖα, ἱδρυθέντα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 12 νόμου 281/1914 «περὶ σωματείων». Τὰ τελευταῖα ὅμως ταῦτα Ἀσφαλιστικὰ Ταμεῖα οὔτε ὑπήγοντο εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ἐκείνας, εἰς βάρος τῶν ὁποίων καθιερώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 551 ἡ ἀρχὴ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου, οὔτε διὰ τῶν καταστατικῶν καθιέρουν δικαίωμα συντάξεως συνεπείᾳ ἀτυχήματος ἐκ βιαίου συμβάντος εἰς ἐργάτην ἢ ὑπάλληλον ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς. Τοιοῦτο τὸ νομοθετικὸν καθεστώς, ὅπερ ἐν Ἑλλάδι ἴσχυεν ἐξ ἐπόψεως κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως κατὰ τὸν χρόνον τῆς θεσπίσεως τοῦ νόμου 551. Ἐκ τῆς τοιαύτης δὲ συνοπτικῆς ἱστορικῆς ἀναδρομῆς, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ νόμου 551, προκύπτει ὡς ἀναμφίβολον πόρισμα, ὅτι ὁ τότε νομοθέτης ἐρρύθμισε τὸ ζήτημα τοῦ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου ἐν συνόλῳ. Καὶ ἀφοῦ καθώρισε τόσον τὸ εἶδος τῶν ἐπιχειρήσεων, αἵτινες θὰ ἔφερον τὸ βάρος τῆς καθιερωθείσης ἀντικειμενικῆς εὐθύνης, ὅσον καὶ τὴν ἔκτασιν τῆς τοιαύτης εὐθύνης, ἐρρύθμισεν ἐν συνεχείᾳ καὶ τὸ θέμα τοῦ συμψηφισμοῦ κέρδους καὶ ζημίας. Ἐν ὄψει δὲ τοῦ τότε ἰσχύοντος καθεστῶτος ἐξ ἐπόψεως κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων, καθιέρωσε γενικῶς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἀποκλεισμοῦ τῆς σωρευτικῆς καταβολῆς τῆς τε ἀποζημιώσεως καὶ τοῦ ἀσφαλίσματος ἐπὶ πασῶν τῶν ἐπιχειρήσεων ἐκείνων, αἵτινες εἶχον ἱδρύσει Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς πρὸς συνταξιοδότησιν τοῦ ἐκ βιαίου συμβάντος καὶ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας παθόντος ἐργάτου ἢ ὑπαλλήλου. Ἦσαν δὲ οἱ ἐν λόγῳ Ἀσφαλιστικοὶ Ὀργανισμοὶ μόνον οἱ ἐν ἄρθρῳ 18 τοῦ νόμου 551 μνημονευόμενοι. Καὶ ὡς πρὸς μὲν τοὺς ὑπαλλήλους καὶ ἐργάτας σιδηροδρομικῶν ἑταιρειῶν, αἵτινες εἶχον ἱδρύσει Ταμεῖα συντάξεως συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ΓΣΚ'/9.6.1907 καὶ ἐφ' ὅσον τὰ Ταμεῖα ταῦτα ἐχορήγουν σύνταξιν εἰς τὸν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς ἀτυχήσαντα ἐργάτην ἢ ὑπάλληλον, δὲν καθιερώθη ἐκλεκτικὸν δικαίωμα ὑπὲρ τοῦ δικαιούχου, ὅπως εἰσπράξῃ εἴτε τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου καθιερουμένην ἀποζημίωσιν εἴτε τὴν σύνταξιν, ἀλλὰ τοὐναντίον ὑποχρέωσις ὅπως ὁ ἠσφαλισμένος λάβῃ τὴν σύνταξιν καὶ μόνον. Ὡρίσθη δὲ ἐπίσης ὅτι ἂν ἡ σύνταξις κεφαλαιοποιουμένη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ, δὲν συμπληροῖ τὸ κατὰ νόμον ποσὸν ἀποζημιώσεως, τότε ἔχει ὁ παθὼν καὶ τὰ λοιπὰ πρόσωπα ἀξίωσιν κατὰ τοῦ ἐργοδότου ὡς πρὸς τὴν διαφοράν. Ὡς πρὸς δὲ τοὺς ἐργάτας μεταλλείων καὶ τοὺς ἐργάτας θαλάσσης καθιερώθη ἐκλεκτικὸν ὑπὲρ αὐτῶν δικαίωμα, ἐν ἀσκήσει τοῦ ὁποίου ἀποκλείεται ἡ ἐκ τῆς ἑτέρας πηγῆς ὠφέλεια. Σημειωτέον δ' ὅτι ἡ τοιαύτη ρύθμισις τοῦ νόμου 551 καὶ παρὰ τὴν δια-

κύμανσιν τῆς μεταγενεστέρας νομοθεσίας ἐξακολουθεῖ ἰσχύουσα καὶ μέχρι σήμερον. [Πρβλ. *Α. Βαμβέτσου*, Σχόλιον ἐν Θέμ. ΝΑ΄, 550, ἔνθα ἔκθεσις τῆς ἔκτοτε σχετικῆς νομοθεσίας, πρβλ. καὶ ἄρθρον 68 τοῦ νόμου 3170/1955 «περὶ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου» (Ν.Α.Τ.), καθ' ὃ «καταργεῖται πᾶσα διάταξις γενικὴ ἢ εἰδικὴ ἀφορῶσα τὰ θέματα περὶ ὧν ὁ παρὼν νόμος». Ἐπειδὴ δὲ ἐν τῷ ἐν λόγῳ νόμῳ, δι' οὗ ἐρρυθμίσθησαν λεπτομερῶς αἱ καταβαλλόμεναι συντάξεις ἐν περιπτώσει ἀτυχήματος ἐκ δικαίου συμβάντος, δὲν περιέχεται ἄλλοία ρύθμισις τῆς ἐν ἄρθρῳ 18 νόμου 551 καθιερουμένης, ἕπεται ὅτι ἐξακολουθεῖ παραλλήλως ἰσχύουσα ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου 551 καθιερωθεῖσα λύσις περὶ τοῦ ἐκλεκτικοῦ δικαιώματος μεταξὺ τοῦ νόμου 551 καὶ τοῦ νόμου περὶ Ν.Α.Τ., ὅπερ ὅμως δικαίωμα οὐδέποτε θέλει ἀσκηθῆ κατὰ τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ οὐχὶ κατὰ τοῦ Ν.Α.Τ., ἐν ὄψει τοῦ σημαντικοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως, ἥτις καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ Ν.Α.Τ.]. Ὅθεν ἡ «πρόληψις συγχύσεως», περὶ ἧς γίνεται λόγος ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει τοῦ νόμου, ἔχει σαφῆ τὴν ἔννοιαν. Ἀναφέρεται εἰς τὴν καθόλου ρύθμισιν τοῦ θέματος τῆς σχέσεως ἀποζημιώσεως καὶ ἀσφαλίσματος καὶ δηλοῖ, ὅτι πρόθεσις τοῦ νομοθέτου ἦτο νὰ ἀποκλείσῃ τὴν σώρευσιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἀξιώσεων ἐπὶ πάσης περιπτώσεως, πρὸς πρόληψιν συγχύσεως. Εἶναι περιττὸν νὰ ἐπεκταθῶμεν ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου. Ἡ ἀνάγνωσις τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, δὲν ἀφήνει καθ' ἡμᾶς οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ἀμφιβολίαν.

4. Ἐλθωμεν ἤδη εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 2868 «περὶ ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως τῶν ἐργατῶν καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» γενομένην ρύθμισιν. Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἐν λόγῳ νόμου καθιέρου ἀρχικῶς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν καὶ διὰ τὴν περίπτωσιν τῶν ἀτυχημάτων, χωρὶς νὰ διαλαμβάνῃ εἰδικήν τινα διάταξιν περὶ τῆς σχέσεως τῆς ἐκ τοῦ ν. 551 ἀποζημιώσεως πρὸς τὸ τοιοῦτον ἀσφάλισμα. Ἐν συνεχείᾳ ὅμως διὰ τοῦ ν. δ/τος 19/28 Νοεμβρίου 1923 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ν. 2868 «περὶ ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως ἐργατῶν καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» ὡρίσθη ἐν ἄρθρῳ 1 αὐτοῦ, ὅτι: «Ἀντικαθίσταται ἡ λέξις «ἀτυχημάτων» τῆς 1 παραγράφου τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2868 διὰ τῆς λέξεως «ἀσθενείας». Ἡ ἀντικατάστασις αὕτη ἢ διαγραφὴ ἀναλόγως τῆς ἐννοίας γίνεται ὁμοίως καὶ εἰς τὰς λοιπὰς σχετικὰς ῥήτρας τοῦ ἄνω νόμου. Διὰ δ/τος, ἐκδιδομένου μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Ἐργασίας, δύναται νὰ ὁρισθῇ, ὅτι μετὰ τοῦ νόμου 551 συντρέχει καὶ ὑποχρεωτικὴ ἀσφάλισις κατὰ τοῦ ἀτυχήματος ἢ ὅτι αὕτη ἀποκλείει τὸν νόμον 551». Ἐν ὄψει τῆς τοιαύτης διατάξεως διετυπώθη ὡς ἑρμηνευτικὸν ἐπιχείρημα ἡ σκέψις, ὅτι ἐὰν ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 18 νόμου 551 ρύθμισις ἦτο γενική, θὰ ἦτο περιττὴ ἡ διὰ τοῦ ὡς ἄνω ν. δ/τος προστεθεῖσα διάταξις εἰς τὸν νόμον 2868. Ὡς πρὸς τὴν τοιαύτην σκέψιν λεκτέα τὰ ἀκόλουθα:

Ὡς ὀρθῶς παρετηρήθη ὑπὸ τοῦ *Α. Βαμβέτσου* (ἔνθ' ἀνωτ.), «ἡ διάταξις αὕτη δὲν προδίδει μεταβολὴν τῆς ἀρχικῆς τοῦ νομοθέτου ἀντιλήψεως, διότι ἢ α) τὸ «συντρέχει» καὶ «ἀποκλείει» ἔχει δικονομικὴν ἔννοιαν, δηλ. τὸ διάταγμα θὰ ὁρίζῃ, ἂν ὁ παθὼν θὰ ἔχῃ δικαίωμα ἐπιλογῆς (ὡς ἐν ἄρθρῳ 18 ἐδ. 3 νόμου 551) ἢ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα κατὰ τοῦ Ταμείου (ὡς ἐν ἄρθρῳ 18 ἐδάφ. 1 ν. 551), ἢ β) εἰς τὰς λέξεις ταύτας θὰ δοθῇ οὐσιαστικὴ ἔννοια, ὁπότε τὸ «συντρέχει» δύναται νὰ ἔχῃ καὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρ. 18 ἐδ. 1 τῆς κατὰ τοῦ ἐργοδότου δηλ. ἀγωγῆς διὰ τὸ ὑπερβάλλον ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸ «ἀποκλείει», ὅπερ θὰ χορηγῇ μόνον σύνταξιν καὶ οὐδὲν ἄλλο ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ, καὶ τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἐὰν ἡ χορηγουμένη ὑπὸ τοῦ Ταμείου παροχὴ ἔχῃ τὴν μορφὴν μικροῦ ἐπιδόματος θὰ συντρέχουν ἀμφότερα. Ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει ἡ διάταξις αὕτη, ἐφ' ὅσον δὲν ἐξεδόθη τὸ ἐκεῖ προβλεπόμενον δ. διάταγμα, δὲν θίγει τὰ πρότερον ἰσχύοντα, οὐδὲ δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ οὔτε τὰ πρὸ αὐτῆς νομίμως συσταθέντα Ταμεῖα τὰ χορηγοῦντα σύνταξιν δι' ἀτυχήματα ἐκ δικαίου συμβάντος, τῶν δ-

ποίων ἐξακολουθεῖ ἰσχύων ὁ κανονισμὸς (ἄρθρον 5 ἐδ. 4 κωδ. νόμου 2868), οὔτε τὰ Ταμεῖα, ἅτινα, νομίμως συνιστάμενα ἐξ οἰκείας πρωτοβουλίας καὶ ἄνευ νομοθετικῆς ἐπιταγῆς, χορηγοῦν τοιαύτας συντάξεις καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐφαρμόζονται αἱ λοιπαὶ τῆς νομοθεσίας διατάξεις . . . ». Ὡς πρὸς τὴν τελευταίαν ταύτην παρατήρησιν τοῦ *Α. Βαμβέτσου* λεκτέα καὶ τὰ ἑξῆς: Καὶ ἐάν, καθ' ὑπόθεσιν, ἤθελε γίνει δεκτὸν τὸ ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2868 ἐπικαλούμενον καὶ ὑφ' ἡμῶν ἀποκρουόμενον ἐπιχείρημα, καὶ πάλιν δὲν συνάγεται ἐξ αὐτοῦ ἑρμηνευτικὸν πόρισμα, ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ νόμου 551 ἐσκοπήθη μερικὴ καὶ οὐχὶ γενικὴ ρύθμισις. Διότι διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2868 καὶ ὑπὸ τὴν εἰς αὐτὴν ἔτι ἀποδιδομένην καὶ ὑφ' ἡμῶν ἀποκρουομένην ἔννοιαν, οὐδὲν ἄλλο δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι ἐσκοπήθη, εἰμὴ τοῦτο: ὅτι δηλαδή, ἐν ὄψει τῆς διὰ τοῦ νόμου 2868 ἐπιδιωχθείσης γενικεύσεως τοῦ θεσμοῦ τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως καὶ τῆς μὴ ὑπαγωγῆς εἰς αὐτὴν καὶ τῆς περιπτώσεως τοῦ ἀτυχήματος ἐκ βιαίου συμβάντος, ἐκρίθη σκόπιμον, ὅπως, ἐφ' ὅσον ἤθελεν ἐπεκταθῇ ἡ τοιαύτη ἀσφάλισις καὶ ἐπὶ τῆς περιπτώσεως τοῦ ἀτυχήματος ἐκ βιαίου συμβάντος θὰ ἐξετάζηται ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ποία ἡ ἐπιβάρυνσις τῆς ἐπιχειρήσεως ἐκ τῆς ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς, ὥστε νὰ κριθῇ περαιτέρω, ἐὰν κατ' ἀπόκλισιν τοῦ ν. 551 θὰ ἐπιβαρυνθῇ καὶ περαιτέρω ἡ ἐπιχείρησις διὰ τῆς καταβολῆς τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 551 καθιερουμένης ἀποζημιώσεως ἢ τοὐναντίον θὰ περιορισθῇ ὁ δικαιοῦχος εἰς τὸ ἀσφάλισμα καὶ μόνον πρὸς ἀποτροπὴν κλονισμοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἐσκέφθη δηλαδὴ ὁ νομοθέτης, ὅτι ἐφ' ὅσον διὰ τῆς γενομένης ἐν ἄρθρῳ 1 ν. 2868 τροποποιήσεως ὑπὸ τοῦ ν. δ/τος τῆς 19/28.11.1923, τὰ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου 2868 ἱδρυθησόμενα Ταμεῖα δὲν θὰ εἶχον τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως ἐν τοῖς καταστατικοῖς αὐτῶν διαλάβουν διάταξιν περὶ παροχῆς συντάξεως λόγῳ ἀτυχήματος ἐκ βιαίου συμβάντος, ὀρθὸν ὅπως παραμείνῃ ἡ ὑπὸ τοῦ ν. 551 καθιερωθεῖσα ρύθμισις. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν τῷ μέλλοντι σφόδρα πιθανόν, ὅτι θὰ ἐπεξετείνετο ἡ κατὰ ν. 2868 ἀσφάλισις καὶ ἐπὶ τῆς περιπτώσεως τοῦ ἀτυχήματος, ὡρίσθη ὅτι ἡ τοιαύτη ἐπέκτασις θὰ χωρῇ διὰ β. διατάγματος, ὅπερ καὶ θὰ ὁρίζῃ —ἀναλόγως τῆς οἰκονομικῆς ἀντοχῆς τῆς ἐπιχειρήσεως— εἴτε ὅτι μετὰ τοῦ ν. 551 θὰ συντρέχῃ καὶ ἡ καθιερουμένη ἀσφάλισις, εἴτε ὅτι θὰ ἀποκλείῃ αὕτη τὴν ἐκ τοῦ ν. 551 ἀποζημίωσιν. Ἀλλ' ἀκριβῶς ἐπειδὴ δὲν κατέστη παρ' ἡμῖν ἡ βιομηχανία οἰκονομικῶς αὐτάρκης, εἰς σημεῖον ὥστε νὰ ἀνθέξῃ εἰς διττὴν ἐπιβάρυνσιν, διὰ τοῦτο οὐδέποτε ἐξεδόθη σχετικὸν διάταγμα καθιεροῦν διάφορον τῆς τοῦ ν. 551 ἄρθρον 18 ρύθμισιν, ἔστω καὶ ἐπὶ κατηγορίας τινὸς περιπτώσεων. Ἡ αὐτὴ δὲ κατάστασις ὑφίστατο καὶ ὅτε ἀπεφασίσθη ἡ καθιέρωσις γενικοῦ συστήματος κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων. Ὡρίσθη δὲ τότε διὰ τοῦ ἄρθρου 69 ἐδ. 4 τοῦ ν. 6298, ὅτι ἐν περιπτώσει ἀτυχήματος ἐκ βιαίου συμβάντος ὑφίσταται ἀποκλειστικὸν δικαίωμα ἐπὶ τοῦ ἀσφαλίσματος. Ἡ αὐτὴ ρύθμισις ἐπανελήφθη καὶ ἐν τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 60 § 3 τοῦ ἤδη ἰσχύοντος ἀν. ν. 1846 τῆς 14/21 Ἰουνίου 1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», καθ' ἣν «εἰς περιπτώσεις ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν ἢ θανάτου ὀφειλομένου εἰς ἀτύχημα ἐκ βιαίου συμβάντος ἐπελθόντος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, ἐὰν ὁ παθὼν περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν ἀσφαλιστέων κατὰ τὸ παρόντα νόμον προσώπων... ὁ οἰκεῖος ἐργοδότης ἀπαλλάσσεται τῆς ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ β. δ/τος τῆς 24ης Ἰουλίου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ παθόντων ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν μεταγενεστέρως, ὑποχρεώσεως πρὸς καταβολὴν τῆς παρὰ τούτων προβλεπομένης ἀποζημιώσεως, ἐξόδων νοσηλείας καὶ κηδείας». Ἐν ὄψει τοῦ τοιούτου πνεύματος, ὅπερ διέπει τὴν ὅλην ἡμῶν νομοθεσίαν, δὲν νομίζομεν ὅτι δύναται πειστικῶς νὰ ὑποστηριχθῇ ἡ ὀρθότης τῆς ὑφ' ἡμῶν ἀποκρουομένης ἑρμηνείας.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΣΕΩΣ ΕΡΓΟΥ

Έννοια άρθρων 648 καὶ 681 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος

Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ ραπτρίας διὰ τὴν κατασκευὴν ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ αὐτῆς ἐνδυμασιῶν, ὑπὸ τὰς ὁδηγίας καὶ ἐντολὰς τοῦ ἐργοδότου καὶ ἀποκλειστικῶς εἰς αὐτόν, τῶν συμβληθέντων μὴ ἀποβλεψάντων εἰς τὸ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποτέλεσμα, ἀλλ' εἰς τὴν ἐπὶ ὡρισμένον χρόνον παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν.—Χαρακτηρισμὸς τῆς συμβάσεως ὡς μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ οὐχὶ μισθώσεως ἔργου, χωρὶς νὰ μεταβάλληται ἡ φύσις τῆς συμβάσεως ἐκ τῆς διατηρήσεως ὑπὸ τῆς ἐργαζομένης ἐργαστηρίου καὶ ἀπασχολήσεως προσωπικοῦ.— Ἐκδίκασις τῆς ἐξ αὐτῆς διαφορᾶς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Τὸ ἄρθρον 648 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὁρίζει τὰ ἑξῆς: Διὰ τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας ὁ μὲν ἐκμισθωτὴς ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ ἐφ' ὡρισμένον ἢ ἀόριστον χρόνον τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ εἰς τὸν μισθωτήν, οὗτος δὲ νὰ καταβάλῃ τὸν συμφωνηθέντα μισθόν.

Διετυπώθη οὕτω κατὰ τὸ στοιχεῖον τοῦ χρόνου, τὸ ὁποῖον καὶ χαρακτηρίζει τὴν συμβασιν ἐργασιας ὡς διαρκῆ σύμβασιν (*Ζέπος*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, Τεῦχος 3ον, σελ. 324, *Κ. Δημάκης*, ΕΕΔ 13, 393 ἑπ.), διὰ νὰ τονίσῃ τὴν διαφορὰν μεταξὺ μισθώσεως ἐργασιας καὶ τοιαύτης ἔργου (*Γ. Σιμωνέτος*, Δώδεκα Μελέται Ἀστικοῦ καὶ Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 330 ἑπ., *Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρ. 648, ἀριθ. 9, Α.Π. 470/1954, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 13, 770).

Ὁ ὡρισμένος ἢ ἀόριστος χρόνος τῆς ἐργασίας ἀναδεικνύονται ὡς στοιχεῖον ἐκ τῶν μᾶλλον χαρακτηριστικῶν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀντιθέτως πρὸς τὴν σύμβασιν ἔργου, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐνδιαφέρει μόνον τὸ ἀποτέλεσμα (*Π. Ζέπος*, ἔνθ' ἀνωτ., *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, ὑπ' ἄρθρα 648 - 649, 681 Α.Κ.).

Ἀποδεικνυομένης περαιτέρω ἐξαρτήσεως τοῦ ἐργαζομένου ἀπὸ τοῦ ἐργοδότου, τοῦτο δὲ εἶναι τὸ ἀποφασιστικὸν κριτήριον τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας (περὶ αὐτῆς *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, σελ. 271, *Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ, Εἰσαγωγὴ ἄρθρ. 648 - 680, Α.Π. 401/1954, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 13, 647, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί), ὑπόκειται τοιαύτη σύμβασις περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς διαφορὰ ἐκδικάζεται κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἐπικυροῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 13898/1958 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, εἶναι παροχὴ ἐπὶ χρόνον ἐργασίας ὑπὸ τὰς ὁδηγίας καὶ ἐντολὰς τοῦ ἐργοδότου καὶ ἀποκλειστικῶς εἰς αὐτόν ὑπὸ ραπτρίας, ἡ ὁποία εἰργάζετο ἐν ἰδίῳ ἐργαστηρίῳ καὶ δι' ἰδίων μηχανικῶν μέσων καὶ προσωπικοῦ, ἐνδιαφέρει δὲ ἡ σκέψις τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ὅτι ἐκ τοῦ περιστατικοῦ τούτου δὲν μεταβάλλεται ἡ φύσις τῆς συμβάσεως αὐτῆς ἢ ἡ ἔννοια τῆς ἐξαρτήσεως (πρβλ. διὰ τοὺς χρησιμοποιοῦντας ἴδια τεχνικὰ μέσα *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 48, Α.Π. 195/1953, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 12, 422, Α.Π. 475/1954, εἰσηγητὴς *Κ. Σούρλος*, ΕΕΔ 13, 760, καὶ διὰ τοὺς ἐργαζομένους ἐν τῷ οἴκῳ των *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρ. 648, ἀριθ. 94, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 11911/1952, εἰσηγητὴς *Φ. Ράμφος*, ΕΕΔ 12, 90). (Βλέπε περὶ τῆς διακρίσεως μισθώσεως ἔργου ἀπὸ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ Α.Π. 579/1958, εἰσηγητὴς *Δ. Οἰκονομόπουλος*, ΕΕΔ 17, 794).

Ἀρείου Πάγου 12/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Θ. Σταυρόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Μαρούδης, Κ. Ι. Παπαδημητρίου

Κατὰ τὰ ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δεκτὰ γενόμενα ἀνελέγκτως περιστατικὰ ἐξ ἀναιρεσείων θεατρικὸς ἐπιχειρηματίας συνεφώνησε κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον 1954 μετὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, διατηρούσης ἐργαστήριον γυναικείων φορεμάτων, ὅπως αὕτη, βοηθουμένη καὶ ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων της, τῷ παρέχῃ τὰς ὑπηρεσίας της ὡς κοπτρίας ραπτρίας διὰ τὴν κατασκευὴν ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ της τῶν ἐνδυμασιῶν, ἃς θὰ ἔφερον οἱ ἠθοποιοὶ κατὰ τὰς παραστάσεις ὡρισμένου κατὰ τὸ τέλος Ὀκτωβρίου 1954 ἐμφανισθησομένου ἀπὸ τῆς σκηνῆς θεατρικοῦ ἔργου καὶ ἐπὶ χρονικὸν διάστημα μέχρι τῆς πρατεραίας τῆς πρώτης παραστάσεως τοῦ ἔργου, ὅτι ὁ ἐνδυματολόγος τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος τῇ παρέδιδε ἑκάστοτε τὰ διάφορα σχέδια τῆς ἀρεσκείας του, καθώριζε διαρκοῦντος τοῦ ἄνω χρόνου τὸν ἀριθμὸν τῶν κατασκευασθησομένων ἐνδυμασιῶν καὶ κατὰ τὴν κατασκευὴν παρίστατο προσωπικῶς καὶ ὁ ἴδιος, δίδων καὶ κατὰ τὰς δοκιμὰς τὰς δεούσας ὁδηγίας εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον, ἥτις, πλὴν τῶν τεχνικῶν

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΠΡΟΣΒΟΛΗΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΩΣ ΑΚΥΡΟΥ

Ἀναστολὴ αὐτῆς μετ' ἀποτροπὴν ἀσκήσεως τῆς ἀξιώσεως διὰ δόλου τοῦ ὑποχρέου

Κρίσις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου περὶ ἀναστολῆς τῆς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς ἐκύρως ἀπολυθέντος διὰ παραπλανητικῶν διαβεβαιώσεων διευθυντοῦ ἐπιχειρήσεως κατ' ἄρθρ. 255, 279 Ἀστικοῦ Κώδικος.— Ἀπόρριψις λόγου ἀναιρέσεως περὶ ἐλλείψεως εὐδύνης τῆς ἐπιχειρήσεως, ὡς πρεσβευούσης τῆς παραπλανητικῆς διαβεβαιώσεως ἐξ ἀναρμοδίου, μὴ ἐκπροσωποῦντος αὐτὴν ὀργάνου, τοῦ Πρωτοδικείου δεχθέντος κατ' ἀνέλεγκτον κρίσιν τὸ ἀντίδετον.— Παραδεκτὴ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν λῆψις ὑπ' ὄψιν ἐνόρκων ἐνώπιον Εἰρηνοδίκου βεβαιώσεων.

Ἐπικυροῦται ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 253/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Σερρῶν, ὡς ἐφετείου (εἰσηγητὴς *Ε. Κοντοφρύδης*. ΕΕΔ 17, 816).

Προηγήθη τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς ἡ Ἀρείου Πάγου 582/1957 (εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 1322), ἀναιρέσασα τὴν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως ἐκδοθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 816/1957 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, δεχθείσης τῆς ἀνωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως (ὑποκειμένης ἀγωγῆς περὶ ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ καὶ ἐφαρμογῆς τῆς τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955, ΕΕΔ 14, 502, περὶ ἐπιδόσεως τῆς τοιαύτης ἀγωγῆς), ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 255 ἐδ. β' τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὁρίζουσα ὅτι ἀναστέλλεται ἡ παραγραφή, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ δικαιοῦχος ἐντὸς τοῦ τελευταίου ἑξαμήνου τοῦ χρόνου αὐτῆς ἀπετράπη τῆς ἀσκήσεως τῆς ἀξιώσεως διὰ δόλου τοῦ ὑποχρέου, ἰσχύει καὶ ἐπὶ ἀποκλειστικῆς προθεσμίας, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 279 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἑπομένως καὶ ἐπὶ τῆς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 6 § 1 νόμου 3198/1955.

Μετὰ ταῦτα παρεπέμφθη ἡ ὑπόθεσις ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου Σερρῶν καὶ οὕτω ἐξεδόθη ἡ ἀνωτέρω (ἐπικυρωθεῖσα ἤδη) ἀπόφασις.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ὑπῆρξε λόγος ἀναιρέσεως ὅτι ἡ δι' ἣν ἀνεστάλη ἡ προθεσμία παραπλανητικὴ διαβεβαίωσις τοῦ περιφερειακοῦ διευθυντοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης δὲν ἐδέσμευε ταύτην, ὡς προελθοῦσα ἐξ ὀργάνου μὴ ἐκπροσωποῦντος αὐτήν (περὶ τοῦ θέματος τῆς ἐκφράσεως τῆς βουλήσεως τοῦ νομικοῦ προσώπου βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 816, ἔνθα παραπομπαί), ἀλλ' ἀφοῦ ἡ προσβαλλομένη ἀπο-

---

γνώσεων, δὲν ἠδύνατο νὰ ἀναπτύξῃ ἄλλην τινὰ πρωτοβουλίαν, ὑποχρεουμένη νὰ συμμορφοῦται πλήρως πρὸς τὰς ὁδηγίας καὶ ἐντολὰς τοῦ ἐνδυματολόγου τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος κατὰ τὸ διαστημα, καθ' ὃ ἀπησχολήθη διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἄνω συμφωνίας, οὐδεμίαν ἄλλην παραγγελίαν πελάτου της ἐξετέλεσε, διότι ὑπεχρεοῦτο ἐκ τῆς συμφωνίας νὰ παράσχῃ τὰς ὑπηρεσίας της ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα μέχρι πέρατος τῆς κατασκευῆς τῶν ὑποδειχθησομένων αὐτῇ ἐνδυμασιῶν, ὧν οὔτε τὸ εἶδος, οὔτε ὁ ἀριθμὸς ἦσαν καθωρισμένα ἐκ τῶν προτέρων, τῶν συμβληθέντων μὴ ἀποβλεψάντων κατὰ τὴν σύναψιν τῆς συμβάσεως εἰς τὸ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποτέλεσμα, ἀλλ' εἰς τὴν ἐπὶ τὸν ἄνω ὡρισμένον χρόνον παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς ἀναιρεσιβλήτου». Βάσει τῶν περιστατικῶν τούτων κρίναν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ὅτι ἡ συναφθεῖσα σύμβασις ἦτο ἡ τῆς μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ οὐχὶ τῆς μισθώσεως ἔργου, ἧς τὸ χαρακτηριστικὸν εἶναι τὸ νὰ ἀπέβλεψαν οἱ συμβαλλόμενοι οὐχὶ εἰς τὴν παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐκμισθωτοῦ, παρέχοντος ταύτας ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ ὁδηγίας τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλ' εἰς τὸ ἀποτέλεσμα, καὶ μετὰ ταῦτα κρῖναν ὡς ἀρμοδίως εἰσαχθεῖσαν τὴν περὶ πληρωμῆς τῆς συμφωνηθείσης ἀμοιβῆς τῆς ἐκμισθωτρίας ἀγωγὴν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 648 καὶ 681 Ἀστ. Κώδικος, τοῦ περιστατικοῦ ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος ἐκμισθώτρια τῶν ἄνω ὑπηρεσιῶν της διατηρεῖ ἐργαστήριον κατασκευῆς γυναικείων φορεμάτων, ἀπασχολοῦσα προσωπικὸν καὶ μηχανικὰ μέσα, μὴ ἀρκοῦντος νὰ μεταβάλῃ τὴν φύσιν τῆς ἀνωτέρω συμβάσεως ἡ τὴν ἔννοιαν τῆς ἐξαρτήσεως κατὰ τὰ ἀνωτέρω καὶ ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ ἀντίθετος λόγος ἀναιρέσεως.

φασις έδέχθη ανελέγκτως, ότι ο άνω Διευθυντής ενήργει κατ' εντολήν του αρμοδ ου Γενικού Διευθυντού της αναιρεσειούσης. Ο Άρειος Πάγος απέρριψε τον λόγον τούτον αναιρέσεως ως επί ανακριβούς προϋποθέσεως εφειδόμενον.

Επαναλαμβάνεται και υπό της νεωτέρας αυτής αρεοπαγιτικής αποφάσεως το και δι' άλλων νομολογηθέν ότι κατά την εργατικήν διαδικασίαν λαμβάνονται υπ' όψιν και ένοχοι βεβαιώσεις έκτος δ κης ενώπιον του Ειρηνοδίκου (ή του Συμβολαιογράφου) (βλέπε και Α. Π. 573/1959. εισηγητής *Ι. Τραχανής*. ΕΕΛ 18, 39. ένθα και λοιπαί. Α. Π. 203/1954, εισηγητής *Μ. Παντελής*. ΕΕΔ 13. 405).

(Σημειωτέον ότι, καθ' ο ενομολογήθη. Α. Π. 20/1957. εισηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*. ΕΕΛ 16, 220. ίνα η καταγγελία της συμβάσεως εργασίας επιφέρη τα έννομα αυτής αποτελέσματα, δέον όπως εξ ή ενεργήσει ταύτην ο εργοδότης ή ο νόμιμος αυτού αντιπρόσωπος, ή δε επιγενομένη υπό του εργοδότου έγκρισις καταγγελίας συμβάσεως εργασίας, γενομένης υπό τοίτου, μη όντος αντιπροσώπου του και ούχι επ' ονόματί του, επέγει ισχύν αυτοτελούς καταγγελίας της συμβάσεως, άρ' ή: ή περί τούτου δήλωσις ήθελε περιέλθει εις τον μισθωτόν κατ' άρθρα 660 και 167 Αστικού Κώδικος).

Άρείου Πάγου 10/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. ***Ε. Κολοκούρης***
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. ***Σ. Μαυρομιχάλης***
Δικηνόροι οι κ. κ. Γ. Μητσόπουλος, Α. Σακελλαρόπουλος

Ως εμφαίνεται εκ της 3ης αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως, το ως εφετείαν δικάσαν Πρωτοδικείον απέρριψε την εκ του άρθρου 6 § 1 νόμου 3198/1955 ένστασιν της αναιρεσειούσης περί απαραδέκτου της υπό δίκην αγωγής του αναιρεσιβλήτου, διωκούσης την πληρωμήν μισθών υπερημερίας, λόγω ακυρότητος της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας, επί τη αιτιολογία ότι η αγωγή ηγέρθη μεν εκπροθέσμως, ήτοι την 27.6.1956, μετά την πάροδον τριμήνου από της καταγγελίας της συμβάσεως, λαβούσης χώραν την 5.11.1955, πλην όμως η βραδύτης αύτη δφείλεται εις παραπλανητικάς υποσχέσεις του περιφερειακού Διευθυντού της αναιρεσειούσης Α.Κ**, ότι θά προσελαμβάνετο ασφαλώς ο αναιρεσίβλητος εις την προτέραν θέσιν του, εάν κατεδικάζοντο τελεσιδίκως υπό του αρμοδίου Ποινικού Δικαστηρίου οι καταγγείλαντες αυτόν εργολάβοι διά σοβαράς υπηρεσιακάς παραβάσεις του, ήτις καταδίκη επήλθε τω όντι διά της υπ' αριθ. 274 από 25.5.1956 αποφάσεως του Εφετείου Θεσσαλονίκης, δι' ης κατεδικάσθησαν οι εν λόγω εργολάβοι επί τη πράξει της συκοφαντικής δυσφημήσεως, και ότι ο ειρημένος Α.Κ** προέβη εις τάς παραπλανητικάς ταύτας διαβεβαιώσεις και υποδείξεις εξ ονόματος του αρμοδίου Γενικού Διευθυντού της αναιρεσειούσης, έχων την προς τούτο εντολήν και αφήνων σαφώς να εννοηθή, ότι η επαναπρόσληψίς του ήτο βεβαία κατά τάς απόψεις των διοικούντων την αναιρεσείουσαν, μεθ' ο έκρινεν, ότι ανεστάλη, κατά το άρθρον 255, εν συνδυασμώ προς το άρθρον 279 Αστικού Κώδικος, η άνω τρίμηνος προθεσμία μέχρι της 25.5.1956. Συνεπώς τούτοις ο 1ος λόγος του αναιρετηρίου, καθ' ον η ανωτέρω παραπλανητική διαβεβαίωσις και υπόδειξις του Α.Κ** δεν ετέλει εις εσωτερικήν συνάφειαν προς τα ανατεθειμένα εις αύτόν καθήκοντα, ως προελθούσα εξ οργάνου μη εκπροσωπούντος την αναιρεσείουσαν και ότι συνεπώς ουδεμίαν υπέχει εκ ταύτης ευθύνην η αναιρεσείουσα, ως και οι 1ος και 2ος λόγοι του δικογράφου των προσθέτων, καθ' ούς ο αναιρεσίβλητος ώφειλε να αντιδράση διά της εμπροθέσμου εγέρσεως της αγωγής η διά της εξακριβώσεως ότι ο περιφερειακός ούτος Διευθυντής ενήργει κατ' εντολήν του Γενικού Διευθυντού της αναιρεσειούσης, είναι απορριπτέοι, ως επί ανακριβούς προϋποθέσεως ειρεδόμενοι, αφού η προσβαλλομένη απόφασις ανελέγκτως έδέχθη, ότι ο περιφερειακός Διευθυντής ενήργησεν εν προκειμένω ούχι εξ ιδίας πρωτοβουλίας, αλλά κατ' εντολήν του αρμοδίου προς τούτο Γενικού Διευθυντού, όστις, κατά το άρθρον 26 του εις εκτέλεσιν του ά.ν. 1672/1951 εκδοθέντος από 28.1.1951 β. διατάγματος «περί οργανώσεως της διοικήσεως της Δημοσίας Επιχειρήσεως Ηλεκτρισμού», επιμελείται της περιουσίας της αναιρεσειούσης, διορίζων και απολύων το υπαλληλικόν προσωπικόν, πλην των Διευθυντών.

Ως εμφαίνεται εκ της 6ης αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείον έδέχθη απλώς, ότι ο ειρημένος Α.Κ** είχε πρότερον προβή εις καταγγελίαν της συμβάσεως εργασίας, ίστερημένην κύρους, ως γενομένην άνευ της απαιτουμένης κατά νόμον εξουσιοδοτήσεως του Γενικού Διευθυντού της αναιρεσειούσης, η αιτιολογία δε αύτη εις ουδεμίαν ευρίσκεται αντίφασιν προς το εκτεθέν ανωτέρω περιεχόμενον της 3ης αιτιολογίας, δι' ο είναι απορριπτέος ως άβάσιμος ο 2ος λόγος του αναιρετηρίου περί ελλείψεως νομίμου βάσεως εν τη προσβαλλομένη αποφάσει.

Ο 3ος λόγος του αναιρετηρίου, καθ' ον παρά τον νόμον έλαβεν υπ' όψιν η προσβαλλομένη απόφασις ένορκον βεβαίωσιν ενώπιον Ειρηνοδίκου, είναι απορριπτέος, διότι συγχωρούνται τοιαύτα αποδεικτικά μέσα κατά την διαδικασίαν του νόμου ΓΧΟΔ', εις ην υπάγεται η προκειμένη διαφορά, ως συνάγεται εκ των άρθρων 12 και 20 του νόμου τούτου.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤ' ΑΔΙΚΗΜΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ἀθώωσις ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου καὶ συνέπειαι

Προσβολὴ ἀπολύσεως ὡς καταχρηστικῆς (ἄρθρ. 281 Α.Κ.), γενομένης ἐν γνώσει τοῦ ἀβασίμου τῆς ἀπαγγελθείσης τῷ μισθωτῷ κατηγορίας καὶ μόνον ἐκ λόγων ἐκδικήσεως.— Ἔννοια ἄρθρου 7 Νόμου 3198 1955.— Ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν εἰς τὸν μισθωτὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Νόμου 2112/1920 ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ τῆς εἰς τὸν ἐργοδότην κοινοποιήσεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τῆς ἀπαλλακτικῆς ἀποφάσεως ἢ τοῦ βουλεύματος.

Αἱ κείμεναι νομοθετικαὶ διατάξεις ἔχουν ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρον 5 § 1 νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων: Δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας τινός, ἐὰν ἐναντίον τοῦ ὑπαλλήλου ὑπεβλήθη μήνυσις δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, διαπραχθεῖσαν ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ὑπηρεσίας του, ἢ ἀπηγγέλθη κατ' αὐτοῦ κατηγορία δι' ἀδίκημα ἐν γένει φέρον χαρακτῆρα τοὐλάχιστον πλημμελήματος. (Ὅμοιον καὶ τὸ ἄρθρον 6 § 2 τοῦ ἀπὸ 16/18 Ἰουλίου 1920 β. δ/τος περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἐπὶ τῶν τεχνιτῶν, ἐργατῶν καὶ ὑπηρετῶν).

Ἄρθρον 7 νόμου 3198/1955 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων: Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ μισθωτῶν ἀπολυομένων συνεπείᾳ ὑποβολῆς κατ' αὐτῶν μηνύσεως, συμφώνως πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112 ἢ τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ β. δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 ὁριζόμενα. Ἐὰν ὅμως ἐπακολουθήσῃ ἀπαλλαγὴ τοῦ μισθωτοῦ διὰ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως, αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς εἰς τὸν ἐργοδότην κοινοποιήσεως ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου τοῦ ἀπαλλακτικοῦ βουλεύματος ἢ τῆς ἀποφάσεως.

Οὕτως ἐχουσῶν τῶν νομοθετικῶν διατάξεων περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ὑπῆρξεν ἡ ἀκόλουθος:

Ἀπηγγέλθη κατηγορία ὑπὸ τοῦ Ἀνακριτοῦ κατὰ μισθωτοῦ, ὑπηρετοῦντος εἰς Συνεταιρισμόν, ἐπὶ συμμετοχῇ του εἰς φερομένην ὡς πραχθεῖσαν ἀπάτην, εἰς βάρος αὐτοῦ, τὴν ὁποίαν ἐπηκολούθησεν ὁριστικὴ παραπομπὴ τοῦ μισθωτοῦ μετ' ἄλλων εἰς τὸ ἀκροατήριον.

Μετὰ τοῦτο ὁ ἐργοδότης Συνεταιρισμὸς ἀπέλυσε τὸν μισθωτὸν ἄνευ καταβολῆς τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 ἀποζημιώσεως κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν ἄνω διατάξεων ὁριζόμενα.

Τῆς κατηγορίας ὅμως αὐτῆς ἀπηλλάγη ὁ μισθωτὸς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, συμφώνως δὲ πρὸς τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502) ἐκοινοποίησεν οὗτος τὴν ἀπαλλακτικὴν ἀπόφασιν εἰς τὸν ἐργοδότην Συνεταιρισμὸν τὴν 16.1.1958, καταβαλόντα τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112 τὴν 23 Ἰανουαρίου 1958.

Ὁ μισθωτὸς ὑπεστήριξεν, ὅτι ἡ γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας του ὑπῆρξε καταχρηστικὴ καὶ συνεπῶς ἄκυρος (ἄρθρ. 281 Α.Κ., 171 Α.Κ.), διότι ἡ ἀπόλυσίς του ἐγένετο ἐν γνώσει τοῦ ἀβασίμου τῆς ἀπαγγελθείσης κατηγορίας καὶ μόνον ἐκ λόγων ἐκδικήσεως, ἄλλως ἡ αὐτὴ καταγγελία ὑπῆρξεν ἄκυρος (ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955), διότι δὲν κατεβλήθη εἰς αὐτὸν ἅμα τῇ κοινοποιήσει τῆς ἀπαλλακτικῆς ποινικῆς ἀποφάσεως ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112.

Ἔχει νομολογηθῇ (Α. Π. 439/1956, εἰσηγητὴς *Ν. Παλαιολογόπουλος*, ΕΕΔ 16, 831), ὅτι καὶ ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ νόμου 2112/1920 ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀπόλυσιν τοῦ μισθωτοῦ δὲν εἶναι ἀνέλεγκτος, ἀλλ' ὑπόκειται εἰς τοὺς περιορισμοὺς τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. Μόνον ὅμως τὸ γεγονὸς τῆς ἀπαλλαγῆς τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τῆς κατηγορίας, ἥτις τῷ ἀπεδόθη, δὲν ἐπιφέρει ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας, ἀλλὰ τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112. Οὐχ ἧττον ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὅταν ἐγένετο κατόπιν ψευδοῦς μηνύσεως, ὑποβληθείσης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐν γνώσει τῆς ἀθωότητος τοῦ μισθωτοῦ, πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ἐπιτύχῃ τὴν ἀπόλυσιν αὐτοῦ καὶ τὴν ἀπαλλαγήν του ἐκ τῶν ἐναντι αὐτοῦ ὑποχρεώσεων, ἀποτελεῖ κατάχρησιν δικαιώματος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας (πρβλ. καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4757/1952, εἰσηγητὴς *Γ. Καραμάνος*, ΕΕΔ 11, 1007, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 11168/1953, εἰσηγητὴς *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 13, 231, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 14568/1952, εἰσηγητὴς *Ι. Μαρινάκος*, ΕΕΔ 12, 875, βλέπε καὶ *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 358).

Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου δὲν ἀπεδείχθη τοιοῦτον τι καὶ ἑπομένως ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀπὸ ἀπόψεως ἐφαρμογῆς ἄρθρου 281 Α.Κ., ὑπῆρξεν ἔγκυρος.

Ἀπὸ ἀπόψεως ἤδη ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀνωτέρω νόμου 3198/1955 δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ὅτι ἡ ὀφειλομένη κατὰ τὸν νόμον 2112 ἀποζημίωσις (μετὰ τὴν ἀθώωσιν τοῦ μισθωτοῦ) καταβάλλεται ἐντὸς εὐλόγου ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀπαλλακτικῆς ἀποφάσεως χρόνου, τοῦτο δὲ εἶναι σύμφωνον καὶ πρὸς τὴν ἐπιείκειαν, ἀφοῦ ἐνδεχόμενον ὁ ἐργοδότης νὰ μὴ ἔχῃ ἀμέσως ἅμα

τῇ κοινοποιήσει τὸ διαθέσιμον διὰ τὴν ἀποζημίωσιν ποσόν.

Πάντως ἡ μὴ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἀπέβλεψε τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 3198/1955, ἐπάγεται ἀκυρότητα ἀπὸ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἔδει νὰ καταβληθῇ (βλέπε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, σελ. 106, *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 359, πρακτικὰ συζητήσεων ἐν τῇ Βουλῇ, ΕΕΔ 14, 556, ἔνθα δήλωσις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας).

Ὑπὸ ἀντίθετον ἄποψιν, ὅτι δηλαδὴ ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας κηρύσσεται ἄκυρος, ἀφ' ἧς ἐγένετο, καὶ δεδομένης τῆς ἀναγκαίας βραδύτητος πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ποινικῆς ὑποθέσεως θὰ ἐμφανίζηται τὸ ἀνεπιεικὲς νὰ καταβάλλῃ ὁ ἐργοδότης ὡς μισθοὺς τοῦ ἀπολυθέντος ὑπ' αὐτοῦ, κατὰ τὸ παρεχόμενον ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112/1920 δικαίωμα, ὀγκώδη κατὰ περιστάσεις ποσά, ἐνῷ τὸ πνεῦμα καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου εἶναι νὰ ἐξανανκάζηται ὁ ἐργοδότης εἰς καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 ἐπὶ ἀπειλῇ ἀκυρότητος ἀπὸ τοῦ χρόνου καθ' ὃν αὕτη ἔδει νὰ καταβληθῇ.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 18286/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. ***Σ. Σταματιάδης***
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. ***Δ. Κουράντος***
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Χ. Χατζῆς, Δ. Ἀποστολίδης

Διὰ τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὁ ἐνάγων καὶ ἐκκαλῶν ἤδη, ἐπικαλούμενος ὅτι προσελήφθη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1936 ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὡς ὑπάλληλος καὶ ὡς τοιοῦτος ἐργασθεὶς ἔκτοτε καὶ ἀπὸ τοῦ 1950 προαχθεὶς εἰς διευθυντὴν τοῦ πρατηρίου ὑφασμάτων τοῦ ἐναγομένου, τὴν 10 Ὀκτωβρίου 1956 ἀπελύθη ὑπὸ τούτου λόγῳ ἀπαγγελίας κατ' αὐτοῦ κατηγορίας ἐπὶ πλημμελήμασι ἄνευ καταβολῆς τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, παρὰ τὸ γενονὸς ὅτι ὁ ἐναγόμενος ἐγνώριζε τὸ ἀσύστατον τῆς κατηγορίας καὶ ἧς τελικῶς ἠθωώθη. Ἐπικαλούμενος μετὰ ταῦτα ἀκυρότητα τῆς γενομένης καταγγελίας ὡς καταχρηστικῶς γενομένης, ἐπικουρικῶς δὲ ἀκυρότητα αὐτῆς ἕνεκα τῆς μὴ καταβολῆς, ἅμα τῇ γνωστοποιήσει τῷ ἐναγομένῳ τῶν ἀπολλακτικῶν ἀποφάσεων κατὰ τὴν δημοσίευσίν των (21.12.1957), ἄλλως ἅμα τῇ κοινοποιήσει αὐτῶν ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος (16.1.1958), τῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920 ἀποζημιώσεως, ἠτήσατο τὴν πληρωμὴν τῶν ἀποδοχῶν ὑπερημερίας ἀπὸ τῆς ἀκύρου ὡς ἄνω ἀπολύσεως (10.10.1956) μέχρι τῆς ἀγωγῆς καὶ ἐπικουρικῶς ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῶν ἀνωτέρω ἀποφάσεων. Ἀπορριφθεὶσης ἐν ὅλῳ τῆς ἀνωγῆς ταύτης παραπονεῖται ὁ ἐνάνων κατὰ τῆς ἐκδοθείσης ἀποφάσεως διὰ τοὺς ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἐφέσει ἀναφερομένους λόγους.

Οὔτε τὰ ἐλατήρια τὸ κινήσαντα τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἐναγομένου εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς μετὰ τοῦ ἐνάγοντος συμβάσεως, οὔτε αἱ γενικώτεραι συνθῆκαι, ὑπὸ τὰς ὁποίας ἐγένετο ἡ καταγγελία μετὰ τὴν ἀπαγγελίαν τῆς κατηγορίας κατ' αὐτοῦ, εἶναι τοιαῦται, ὥστε, ἐκτιμώμεναι ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς καλῆς πίστεως, νὰ δύνηται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ὁ ἐναγόμενος, καταγγείλας τὴν σύμβασιν μετὰ τὴν ἀπαγγελίαν τῆς κατ' αὐτοῦ κατηγορίας ἐπὶ ἀξιοποίνῳ πράξει εἰς βαθμὸν πλημμελήματος, σχέσιν ἔχουσαν μὲ τὴν ὑπηρεσίαν του, ἐποιήσατο χρῆσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου παρεχομένου αὐτῷ δικαιώματος καθ' ὑπέρβασιν καὶ δὴ προφανῆ τῶν ὁρίων, ἅτινα ἐπιβάλλονται ἐκ τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ τοῦ κοινωνικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος, ὥστε νὰ θεωρῆται ἡ τοιαύτη καταγγελία ὡς καταχρηστικὴ καὶ ὡς τοιαύτη ἄκυρος, ὡς ἐπικαλεῖται ὁ ἐνάγων, ὁ δὲ ἰσχυρισμός του ὅτι ἡ ἀπόλυσίς του ἐγένετο ἐν γνώσει τοῦ ἀβασίμου τῆς ἀπαγγελθείσης αὐτῷ κατηγορίας καὶ μόνον ἐκ λόγων ἐκδικήσεως, διότι δὲν ἠθέλησεν οὗτος νὰ μεταβληθῇ εἰς ὄργανον τοῦ νέου Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐναγομένου, ὅπερ προέβη εἰς τὴν καταγγελίαν ἐναντίον τῶν μελῶν τοῦ προηγουμένου τοιούτου, οὐδαμῶς ἐβεβαιώθη, τὰ δὲ ὑπὸ τῶν μαρτύρων τοῦ ἐνάγοντος κατατιθέμενα περὶ τούτου συμπεράσματα, εἶναι μᾶλλον αὐθαίρετα, μὴ ἐπιστηριζόμενα εἰς γεγονότα, διότι ἀντιθέτως τὰ ἐκτιθέμενα περιστατικά, ἐν ὄψει τῆς ἐξελίξεως τῆς ὑποθέσεως, ἀνεξαρτήτως τῆς τελικῆς ἐκβάσεως τῆς ποινικῆς δίκης ἐδικαιολόγουν τὴν τοιαύτην συμπεριφορὰν τοῦ ἐναγομένου καὶ τὴν γενομένην ἀπόλυσίν του μετὰ τὴν ἀπαγγελίαν τῆς ὡς ἄνω κατ' αὐτοῦ κατηγορίας. Ταῦτα δεχθεῖσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη καὶ ἀπορρίψασα τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἐκκαλοῦντος κατὰ τὴν πρώτην αὐτῆς βάσιν ὀρθῶς ἔκρινεν, ἀβασίμως δὲ παραπονεῖται ὁ ἐνάγων, ἐκκαλῶν ἤδη, διὰ τοῦ πρώτου λόγου καὶ τοῦ σχετικοῦ ὡς πρὸς αὐτὸν δευτέρου λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, οἵτινες μετὰ ταῦτα τυγχάνουσιν ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

Κατὰ τὴν § 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3198/1955 ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ αὐτοῦ νόμου αἱ διατάξεις αὐτοῦ δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ μισθωτῶν ἀπολυομένων συνεπείᾳ ὑποβολῆς κατ' αὐτῶν μηνύσεως, συμφώνως πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112 καὶ τῆς § 1 τοῦ ἄρ-

θρου 6 τοῦ β. δ/τος τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 ὁριζόμενα. Ἐάν ὅμως ἐπακολουθήσῃ ἀπαλλαγὴ τοῦ μισθωτοῦ διὰ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως, οἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς εἰς τὸν ἐργοδότην κοινοποιήσεως ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου τοῦ ἀπαλλακτικοῦ βουλεύματος ἢ τῆς ἀποφάσεως.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει, ὅτι μετὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς εἰς βάρος του ἀπαγγελθείσης κατηγορίας καὶ ἀπὸ τῆς ὑπὸ τούτου κοινοποιήσεως τοῦ ἀπαλλακτικοῦ βουλεύματος ἢ ἀποφάσεως δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ τηρήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω νόμου ἀπαιτουμένων διὰ τὸ κῦρος τῆς ἀπολύσεως διατυπώσεων. Κατὰ συνέπειαν ἀπὸ ταύτης καὶ λόγος περὶ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως διὰ τὴν μὴ τήρησιν αὐτῶν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καὶ οὐχὶ ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς γενομένης καταγγελίας, ὡς οὐχὶ νομίμως ὑποστηρίζει ὁ ἐκκαλῶν. Ἐξ ἄλλου ἐκ τῆς διατυπώσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου, καθ' ὃ ἡ κατὰ τὸν νόμον 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἀποζημίωσις τοῦ ὑπαλλήλου, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνει τὰς ἀποδοχὰς τῶν 6 μηνῶν, καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τὴν ἡμέραν τῆς λύσεως τῆς σχέσεως, προκύπτει ὅτι θεσπίζεται ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου, ὅπως ἅμα τῇ καταγγελίᾳ καταβάλῃ εἰς τὸν ἀπολυόμενον μισθωτὸν τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένην ἀποζημίωσιν (Α. Π. 248/1958, ΕΕΔ 17, σ. 514). Προκειμένου ὅμως περὶ ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3198/1955 εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἤθελεν ἐπακολουθήσει ἀπαλλαγὴ τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς εἰς βάρος του καταγγελίας διὰ βουλεύματος ἢ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου ἐκ τῆς μνησθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὡς ἄνω νόμου περὶ καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως πληροῦται καὶ ὅταν ὁ ἐργοδότης προσφέρῃ προσηκόντως καὶ πράγματι τὴν ἀποζημίωσιν εἰς τὸν ἀπολυθέντα ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ βουλεύματος ἢ τῆς ἀποφάσεως, καταθέτων ταύτην, εἰς περίπτωσιν μὴ ἀποδοχῆς αὐτῆς ὑπὸ τοῦ ἀπολυθέντος, ἐντὸς τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν τήρησιν τῶν διατυπώσεων τῆς καταθέσεως εὐλόγου χρόνου, πρῶτον μὲν διότι εἶναι πρακτικῶς ἀνέφικτον, ὅπως συμπέσῃ ἡ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως πρὸς τὴν κοινοποίησιν τοῦ ἀπαλλακτικοῦ βουλεύματος ἢ τῆς ἀποφάσεως, ἔπειτα δὲ ἡ περίπτωσις αὕτη διαφέρει τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐκ τῆς πρωτοβουλίας τοῦ ἐργοδότου, ὅστις, ἔχων ὑπ' ὄψιν του ὅτι διὰ τὸ κῦρος αὐτῆς ἀπαιτεῖται ἡ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς λύσεως τῆς σχέσεως, προπαρασκευάζεται διὰ τὴν καταγγελίαν, τὸν χρόνον τῆς ὁποίας κανονίζει οὗτος, ὥστε νὰ ἔχῃ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἀπολυομένου τὴν ὀφειλομένην αὐτῷ ἀποζημίωσιν, ὅπερ δὲν συμβαίνει ἐν προκειμένῳ, ἔνθα ἡ ὑποχρέωσις πρὸς καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως ἀνακύπτει ἐκ τῶν ὑστέρων καὶ ὁ χρόνος αὐτῆς ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς πρωτοβουλίας οὐχὶ τοῦ ἐργοδότου, ἀλλὰ τοῦ ἀπολυθέντος.

Ἐν προκειμένῳ, ἐφ' ὅσον ἡ κοινοποίησις τῆς ἀπαλλακτικῆς ἀποφάσεως ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος πρὸς τὸν ἐναγόμενον ἐγένετο τὴν 16.1.1958, τὸ δὲ ἐναγόμενον διὰ τῆς ἀπὸ 22 Ἰανουαρίου 1958 ἐξωδίκου δηλώσεώς του καὶ προσφορᾶς του, κοινοποιηθείσης τὴν 23ην Ἰανουαρίου 1958 κατὰ τὸ προσαγόμενον ἀποδεικτικὸν ἐπιδόσεως τοῦ παρὰ τῷ Δικαστηρίῳ τούτῳ δικαστικοῦ κλητῆρος Ι.Λ**, ἤτοι ἐντὸς ἑπταημέρου, εὐλόγου τοῦτέστι χρόνου, ἀπαιτουμένου ἄλλως τε καὶ διὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν λογαριασμῶν τοῦ ἐναγομένου μετὰ τοῦ ἐνάγοντος, ὀφείλοντος εἰς τὸν ἐναγόμενον Συνεταιρισμόν, προσέφερεν ὁλόκληρον τὴν ὀφειλομένην ἀποζημίωσιν, ἀνερχομένην εἰς μισθοὺς 16 μηνῶν, ἐν μὴ ἀποδοχῇ δὲ ταύτης ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος προέβη εἰς τὴν κατάθεσιν ταύτης νομίμως καὶ κοινοποίησιν τοῦ ἐκδοθέντος γραμματίου τοῦ Ταμείου Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων τὴν 29ην Ἰανουαρίου 1958, ἤτοι ἐντὸς ἐπίσης τοῦ ἀπαιτουμένου εὐλόγου χρόνου διὰ τὴν τήρησιν τῶν διὰ τὴν κατάθεσιν διατυπώσεων, διὰ τῆς τοιαύτης δὲ προσφορᾶς καὶ ἐν μὴ ἀποδοχῇ ταύτης τῆς καταθέσεως τῆς ἀποζημιώσεως ἐξεπλήρωσε τὰς ἐκ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων ἐπιβαλλομένας εἰς τὸν ἐναγόμενον Συνεταιρισμὸν διὰ τὸ κῦρος τῆς ἀπολύσεως ὑποχρεώσεις, διότι ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω γενομένη καταβολὴ καὶ πλήρης ἦτο, ἐφ' ὅσον ὁ ἐνάγων δὲν ἀμφισβητεῖ τὸ ποσὸν τῶν ὀφειλῶν αὐτοῦ πρὸς τὸν ἐναγόμενον, ὡς οὗτος συνεψήφισεν, ἐπικαλούμενος μόνον ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο εἶχε δοθῇ εἰς τοῦτον ὡς ἐνίσχυσις καὶ οὐχὶ ὡς δάνειον, περὶ οὗ ὅμως οὐδεμίαν προσήγαγε βεβαίωσιν. Ὀρθῶς ὅθεν ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἐνάγοντος - ἐκκαλοῦντος καὶ κατὰ τὴν ἐπικουρικὴν αὐτῆς βάσιν ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης, καθ' ἃς ἀβασίμως παραπονεῖται ὁ ἐκκαλῶν διὰ τοῦ δευτέρου λόγου τῆς κριθείσης ἐφέσεως, ὅστις τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς μὴ νόμιμος.

ΑΚΥΡΟΣ ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙΑ ΜΗ ΚΑΤΑΘΕΣΙΝ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ

Προσφορά ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ, καταλογισμὸς εἰς μισθὸν ἄλλοθεν ὠφελειῶν

Ἀκυρότης ἀπολύσεως μισθωτοῦ μετὰ προσφορὰν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920, ἀλλὰ μὴ δημοσίαν κατάθεσιν ἐν ἀρνήσει τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἀποδοχὴν ἀποζημιώσεως.—Μὴ ἀναγκαία ἡ ρηματικὴ προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν αὐτοῦ.— Καταλογισμὸς εἰς τὸν ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ. μισθὸν ὠφελειῶν ἀπολυθέντος ἐξ ἀσκήσεως ἐμπορίας δι' ἴδιον λογαριασμόν.

Ὑπέκειτο καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, διὰ τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ τηρηθοῦν, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος αὐτῆς, αἱ διατυπώσεις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502).

Ἀφοῦ, ὡς ἔχει νομολογηθῇ (Α. Π. 248/1958, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 514, Α.Π. 545/1958, εἰσηγητὴς *ὁ αὐτός*, ΕΕΔ 17, 739), ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ ἀνωτέρω νόμου 3198/1955 εἶναι, ὅτι θεσπίζεται ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου, ὅπως ἅμα τῇ καταγγελίᾳ καταβάλῃ πρὸς τὸν ἀπολυόμενον μισθωτὸν τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου (2112/1920 ἢ τοῦ β. δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, ἀναλόγως τῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου) προβλεπομένην ἀποζημίωσιν καὶ ὅτι ἡ ὑποχρέωσις αὕτη τοῦ ἐργοδότου ἐκπληροῦται καὶ ὅταν ἅμα τῇ καταγγελίᾳ προσφέρῃ οὗτος προσηκόντως καὶ πράγματι τὴν νόμιμον ἀποζημίωσιν εἰς τὸν ἀπολυόμενον μισθωτόν, καταθέτων ταύτην νομίμως, εἰς περίπτωσιν μὴ ἀποδοχῆς της ὑπὸ τοῦ ἀπολυομένου, ἐντὸς τοῦ διὰ τὴν τήρησιν τῶν πρὸς κατάθεσιν ἀπαιτουμένων διατυπώσεων εὐλόγου χρόνου, τὸ Πρωτοδικεῖον, εἰς τὴν περίπτωσιν, μὴ κατατεθείσης τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, ἐθεώρησεν ἄκυρον τὴν συγκεκριμένην ἀπόλυσιν.

Προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, ὅτι ὑπῆρξαν μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ ἀμφισβητήσεις περὶ τοῦ ὕψους τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως.

Ἀλλὰ τοῦτο, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, δὲν ἀνῆρε τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργοδότου πρὸς δικαστικὴν κατάθεσιν τῆς ἀποζημιώσεως, διέτρεχε δὲ μόνον τὸν κίνδυνον, ἂν, ὡς ὁ μισθωτὸς ἠξίου, ἦτο πράγματι ὀφειλομένη ἡ μείζων κατ' αὐτὸν ἀποζημίωσις νὰ μὴ θεωρηθῇ οὔτε ἡ προσφορὰ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου τῆς ἐλάσσονος ἀποζημιώσεως ὡς προσήκουσα (προσήκουσα εἶναι ἡ προσφορά, ἐὰν ὁ ὀφειλέτης προσφέρῃ ἀκριβῶς ὅ,τι ὀφείλει, *Γ. Μπαλῆς*, Ἐνοχ. § 61. *Π. Ζέπος*, Ἐνοχ. Α' σελ. 618), οὔτε καὶ ἡ δικαστικὴ κατάθεσις ἐλάσσονος ἀποζημιώσεως θὰ ἀπεσβέννυε τὴν ἐνοχήν.

Ἄλλο τὸ ζήτημα ἂν ἀπεδεικνύετο, ὅτι ὁ ἐργοδότης ἀναιτίως δὲν κατέβαλε πλήρη τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ, ὁπότε ἠδύνατο νὰ μὴ ἀπαγγελθῇ ἀκυρότης τῆς καταγγελίας (Α. Π. 363/1957, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 16, 714).

Προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, ὅτι ὁ Ὀργανισμὸς Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας ἠρνήθη τὴν ἐπιδότησιν τοῦ ἀπολυθέντος, ἀφοῦ δὲν κατεβλήθη εἰς αὐτὸν ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112 καὶ συνεπῶς, ἀκύρου οὔσης τῆς ἀπολύσεως, δὲν κατέστη ὁ μισθωτὸς οὗτος ἄνεργος ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου 2961/1954, ἵνα ἐπιδοτηθῇ (βλέπε ὅμως ἐπὶ τοῦ θέματος ΕΕΔ 18, σελ. 1, ἔνθα ἀντίθετος νομολογία τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας).

Ἐπαναλαμβάνεται καὶ ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως τὸ δεκτὸν ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ δικαστηριακῇ πράξει γενόμενον, ὅτι μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν ὁ μισθωτὸς δὲν ὑπονοεῖται εἰς προσφορὰν τῶν ὑπηρεσιῶν του (βλέπε *Κ. Καυκᾶν*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, β' ἔκδοσις, σελ. 475, ἔνθα καὶ νομολογία, *Α. Σακελλαρόπουλον*, ΕΕΔ 11, 1121, *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 13, 146, *Κ. Δημάκην*, ΕΕΔ, 13, 398).

Ὡς πρὸς τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ βλέπε ad hoc καὶ τὴν Α. Π. 347/1953 (εἰσηγητὴς *Β. Κυριακόπουλος*), ΕΕΔ 12, 871.

Προέκυψεν, εἰς τὴν περίπτωσιν, ζήτημα καταλογισμοῦ εἰς τὸν μισθὸν τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀκύρου ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ κερδηθέντων (ἄρθρον 656 Α. Κ.).

Ἡ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι καὶ κερδηθέντα ἐξ ἐμπορίου εἶναι δυνατὸν νὰ καταλογισθοῦν εἰς τὸν μισθὸν (βλέπε ἐπὶ τοῦ θέματος *Κ. Καυκᾶν*, ὑπ' ἄρθρον 656 § 5 Β, *Κ. Δημάκην*, ΕΕΔ 13, 508 ἑπ., *Ι. Καποδίστριαν*, Ἐμπ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 87, Α. Π. 368/1936, Θέμ. ΜΗ' 174, ὑπὸ τὸ προγενέστερον τοῦ ἄρθρου 656 Α. Κ. δίκαιον).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16121/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Γ. Καραμάνος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Σ. Λιβανὸς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μακαρονόπουλος, Γ Δαμασκηνός

Ὁ ἐφεσίβλητος τὴν 10.4.1954 συνάψει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ ἐπὶ τῷ ἑκάστοτε νομίμῳ μισθῷ προσελήφθη ὡς εἰσπράκτωρ τοῦ ὑπ' ἀριθ. .. λεωφορείου αὐτοκινήτου ὑπὸ τὸν τότε ἰδιοκτήτην αὐτοῦ Μ.** καὶ ὡς τοιοῦτος προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του παρ' αὐτῷ καὶ ἐν συνεχείᾳ μετὰ τὴν μετ' ὀλίγον χρόνον μεταβίβασιν τοῦ αὐτοκινήτου τούτου εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα εἰς τὸν τελευταῖον τοῦτον, ὅστις κατέστη ἐργοδότης αὐτοῦ μέχρι τῆς 23.11.1957, ὅτε ὁ ἐκκαλῶν κατήγγειλεν ἀπροειδοποιήτως ἐγγράφως τὴν σύμβασιν ἐργασίας, πλὴν ἅμα τῇ καταγγελίᾳ ἀνέκυψε διαφωνία ὡς πρὸς τὸ ὕψος τῆς κατὰ τὸν νόμον

2112/1920 ἀποζημιώσεως μεταξὺ ἐφεσιβλήτου καὶ τοῦ πληρεξουσίου δικηγόρου τοῦ ἐκκαλοῦντος Σ.Γ**, τοῦ μὲν πρώτου ἰσχυριζομένου ὅτι αὕτη ἀνήρχετο εἰς τρεῖς μισθούς, τοῦ δὲ δευτέρου εἰς δύο τοιούτους, οὓς καὶ προσέφερεν, ἀλλ' ὁ ἐφεσίβλητος ἠρνήθη νὰ εἰσπράξῃ καὶ ἐπὶ τῇ ἀρνήσει ταύτῃ τοῦ ἐφεσιβλήτου ὁ ἐκκαλῶν δὲν παρακατέθεσε τὴν κατὰ τὴν κρίσιν του ὀφειλομένην ἀποζημίωσιν εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 3198/1955 ὑποχρεώσεώς του εἰς καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας, τοῦθ' ὅπερ δὲν ἔπραξεν οὐδὲ μετὰ τὴν κατὰ Ἰανουάριον 1958 κοινοποίησιν αὐτῷ τῆς κρινομένης ἀγωγῆς, οὐδὲ καὶ μέχρι τῆς συζητήσεως τῆς ἐφέσεως. Οὐδόλως δὲ βεβαιοῦται ἡ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐπικαλουμένη παρακαταθήκη παρὰ τῷ ὡς εἴρηται δικηγόρῳ Σ.Γ** τῆς ἀποζημιώσεως μέχρι τῆς προσαγωγῆς ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου πιστοποιητικοῦ τοῦ προκατόχου ἐργοδότου περὶ τοῦ χρόνου ἐνάρξεως τῆς συμβάσεως, τῆς ἀπόψεως ταύτης, ἤτοι τοῦ ὅτι δὲν ἔλαβε χώραν ἡ τοιαύτη παρακαταθήκη, ἐνισχυομένης ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ ἐκ τοῦ ὅτι περὶ ταύτης ἀσφαλῶς θὰ συνετάσσετο ἔγγραφον ἐν ὄψει τῶν συνεπειῶν διὰ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας ἐκ τῆς μὴ καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὸν ἐφεσίβλητον διὰ τὸ δικαίωμα αὐτοῦ πρὸς λῆψιν τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας, οὗτινος ἐστερήθη λόγῳ μὴ προσαγωγῆς βεβαιώσεως περὶ καταβολῆς αὐτῷ τῆς ἀποζημιώσεως (βλ. προσαγομένην ἀπόφασιν τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, ἐξ ἧς προκύπτει, ὅτι τούτῳ τῷ λόγῳ ἀπερρίφθη ἡ ἀπὸ 24.11.1958 αἴτησις πρὸς ἐπιδότησιν). Ἑπομένως, μὴ καταβληθείσης τῆς ἀποζημιώσεως τῆς ὡς εἴρηται καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, εἶναι ἄκυρος κατ' ἄρθρον 5 § 3 τοῦ ν. 3198/1955 καὶ ὡς τοιαύτη λογίζεται μὴ γενομένη (ἄρθρον 180 Α.Κ.). Οὕτω δὲ ἐνεργοῦ οὔσης τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς ἐκ τῆς ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας, ὁ ἐκκαλῶν, μὴ ἀποδεχόμενος ἀπὸ ταύτης (τῆς καταγγελίας) τὰς προσφερθείσας ὑπηρεσίας τοῦ ἐφεσιβλήτου, κατέστη ὑπερήμερος (ἄρθρον 349 Α.Κ.) καὶ ἐντεῦθεν ὑπόχρεως, κατ' ἄρθρον 656 τοῦ Α.Κ., εἰς καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ κρισίμου ἐν προκειμένῳ ἀπὸ 24.11.1957 ἕως 23.1.1958 χρόνου. Ὅθεν ὁ δικάσας Πρωτοδίκης, δεχθεὶς διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του ὅτι ἡ ὡς εἴρηται καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ἄκυρος καὶ ἐπιδικάσας τῷ ἐφεσιβλήτῳ ἀποδοχὰς ὑπερημερίας τοῦ ὡς εἴρηται χρόνου, κατὰ παραδοχὴν τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἀπόφασις του ἐκθέσεως ἀγωγῆς, δι' ἧς ἐδικαιώκετο ἡ καταβολὴ τοιούτων ἀποδοχῶν οὐδόλως ἔσφαλεν, ὁ δὲ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων λόγος τῆς ἐφέσεως τυγχάνει ἀπορριπτέος, ὡς μὴ οὐσίᾳ βάσιμος.

Γενομένου δεκτοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὅτι ὁ ἐκκαλῶν δὲν ἐξεπλήρωσε τὴν ὑποχρέωσιν αὐτοῦ πρὸς καταβολὴν τῷ ἐφεσιβλήτῳ ἀποζημιώσεως ἐπὶ τῇ ἀπολύσει του, μὴ συσταθείσης τῆς διϊσχυριζομένης παρακαταθήκης καὶ ὅτι τούτου ἕνεκεν εἶναι ἄκυρος ἡ γενομένη καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, οὐδόλως παρίσταται καταχρηστικὴ ἡ ἀπὸ μέρους τοῦ ἐφεσιβλήτου διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς ἐπιδίωξις πρὸς ἀπόληψιν τῶν ἀποδοχῶν του ὑπερημερίας, ἃς κατὰ νόμον ἐδικαιοῦτο νὰ ἀξιώσῃ καὶ ἑπομένως ὁ ἐπὶ ἀντιθέτου ἀπόψεως ἐρειδόμενος ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐκκαλοῦντος εἶναι ἀπορριπτέος. Ὅθεν ὁ δικάσας Πρωτοδίκης, εἰ καὶ σιγῇ ἀπορρίψας τὸν ἐν λόγῳ περὶ καταχρήσεως δικαιώματος ἀπὸ μέρους τοῦ ἐφεσιβλήτου ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐκκαλοῦντος, οὐδόλως ἔσφαλεν, ὁ δὲ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων λόγος τοῦ ἐφετηρίου εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς μὴ οὐσίᾳ βάσιμος.

Ἡ ὡς εἴρηται κατὰ τὴν 23.11.1957 γενομένη ἀκύρως, ὡς προελέχθη, ἀπόλυσις τοῦ ἐναγοντος ἐφεσιβλήτου ἐμπεριέχει οὐ μόνον δήλωσιν τοῦ ἐργοδότου ἐκκαλοῦντος ὅτι ἀποκρούει ἐν τῷ ἐνεστῶτι χρόνῳ τὰς πραγματικῶς προσφερθείσας ὑπηρεσίας του, ἀλλὰ καὶ τοιαύτην ὅτι δὲν θὰ ἀποδεχθῇ καὶ τὰς εἰς τὸ μέλλον προσφερθησομένας ὑπηρεσίας του, ἐξ οὗ παρέπεται ὅτι οὗτος διὰ τῆς τοιαύτης ἀπολύσεως περιέστη ἔκτοτε εἰς ὑπερημερίαν (ἄρθρον 349 Ἀστ. Κώδικος) ἄνευ ἀνάγκης ὅπως ἐπακολουθήσῃ ρηματικὴ προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀπολυθέντος ἤδη ἐφεσιβλήτου κατ' ἄρθρον 350 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (πρβλ. Α.Π. 323/1956, ΕΕΔ 15, 707), ἥτις ὑπερημερία τοῦ ἐκκαλοῦντος θὰ ἠδύνατο νὰ ἀρθῇ διὰ δηλώσεώς του ὅτι ἀποδέχεται καὶ αὖθις τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἐφεσιβλήτου ἢ διὰ νέας ἐγκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως, τοῦθ' ὅπερ ὅμως ἐν προκειμένῳ δὲν ἔλαβε χώραν κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον. Ὅθεν ὁ 3ος λόγος τοῦ ἐφετηρίου ὅτι οὐχὶ ὀρθῶς ὁ δικάσας Πρωτοδίκης ἐδέχθη, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν κατέστη ὑπερήμερος, ἀφοῦ κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον ὁ ἐφεσιβλητος δὲν προσέφερε πραγματικῶς καὶ προσηκόντως τὰς ὑπηρεσίας του, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς μὴ βάσιμος.

Ὁ ἐφεσίβλητος ἐντὸς τοῦ κρισίμου χρόνου ἀπὸ 24.11.1957 ἕως 23.1.1958 ὑπερημερίας τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ δὴ τὴν 19.1.1958 (βλ. ἰδίᾳ προσαγόμενον ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀπὸ 25.6.1958 πιστοποιητικὸν τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν) ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐμπόρου ἀνεχώρησε διὰ Γερμανίαν, πλὴν ὅμως, ἐν ὄψει τοῦ ὅτι διὰ τὴν ἐκεῖ μετάβασίν του ἀπαιτοῦνται τρεῖς ἡμέραι ταξειδίου, εἶναι τελείως ἀπίθανον, ὅτι οὗτος ἀπεκόμισεν ὠφέλειάν τινα ἐντὸς τοῦ κρισίμου χρόνου ἐκ τῆς ἐκεῖ ἀσκήσεως ἐμπορίας δι' ἴδιον λογαριασμόν. Ὅθεν ἐν ὄψει τούτου καὶ μὴ παρισταμένων αὐτοπροσώπως ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων κατὰ τὴν συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ πρωτοβαθμίου δικαστοῦ ὁ ἐπαχθεὶς τῷ ἐφεσιβλήτῳ ὅρκος εἰς βεβαίωσιν τοῦ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 656 ἐδ. β' τοῦ Α.Κ. ἐρειδομένου ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἐκ ταξειδίου του εἰς Γερμανίαν πρὸς ἐμπορίαν ἀπεκόμισε ποσὰ πλείονα τῶν αἰτουμένων ἀποδοχῶν ὑπερημερίας, ἔδει ὅπως μὴ ἐπιβληθῇ ὑπὸ τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου (ἄρθρον 12 ν. ΓΩΟΔ', Α. Π. 17/1951 καὶ 430/1953, ΕΕΔ 12, 825). Ἀκολούθως τούτοις ὁ πρωτοβάθμιος δικαστής, ἀπορρίψας τὸ αἴτημα

ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΙΑ ΠΑΡΑΝΟΜΟΝ ΥΠΕΡΩΡΙΑΚΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΝ

Κῦρος συμφωνίας περὶ καλύψεως αὐτῆς διὰ συμβατικοῦ, ἀνωτέρου τοῦ νομίμου, ἡμερομισθίου

Νόμιμος ἡ μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ εἰδικὴ συμφωνία περὶ προκαταβολῆς εἰς τὸν μισθωτὸν ὡρισμένου χρηματικοῦ ποσοῦ κατὰ μῆνα, πέραν τοῦ ὀφειλομένου ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ, πρὸς συμψηφισμὸν εἰς ἀπαιτηθὲν τοῦ περὶ πληρωμῆς ἀναλογοῦντος μισθοῦ δι' ἔκτακτον ἐργασίαν ἢ ἀποδόσεως τῆς ὠφελείας κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ.— Ἀποζημίωσις δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 γενικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως.— Νόμιμος συμφωνία περὶ καλύψεως τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης διὰ τοῦ συμβατικοῦ, ἀνωτέρου τοῦ νομίμου, ἡμερομισθίου.

Ὑπέκειτο εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως ἀξίωσις μισθωτοῦ, ἐργασθέντος ὑπερωριακῶς καὶ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, ἐπὶ τῆς ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 γενικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 15, 976) ἀποζημιώσεως.

Κατὰ τὸ σκεπτικὸν τῆς διαιτητικῆς αὐτῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 15, 977), καθ' ἃς περιπτώσεις ὁ μισθωτὸς ὑποχρεοῦται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, ἡ ἀμοιβὴ τούτου (περὶ ποίας ἀμοιβῆς πρόκειται, ἀφοῦ ἡ σύμβασις εἶναι κατὰ τοῦτο ἄκυρος;) δέον ὅπως ὁρίζηται προσηυξημένη καὶ τοῦτο λόγῳ ἀποζημιώσεως καὶ ποινικῆς ρήτρας πρὸς περιστολὴν τῆς καταστρατηγήσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου.

Ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 17, 728) (καὶ τοῦτο ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ἐγκύρως ἐτέθη ὁ ὅρος αὐτός, βλέπε ΕΕΔ 17, 1091), ὅτι ὡς μέτρον περιστολῆς τῆς καταστρατηγήσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας ὑπῆρξε, καθ' ἡμᾶς, ἄστοχον.

Ἐγράψαμεν ὅτι εἰς μίαν ἐποχήν, ὅπου τὸ ἐργατικὸν εἰσόδημα δὲν ἐπαρκεῖ διὰ τὰς βιοτικὰς ἀνάγκας, κατέληξε νὰ παρακαλῇ σχεδὸν ὁ μισθωτὸς νὰ «ὑποχρεωθῇ» ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου νὰ ἐργασθῇ, διὰ νὰ αὐξήσῃ τὸ εἰσόδημά του (ἐνῷ πλῆθος ἀνέργων δὲν εὑρίσκει ἐργασίαν).

Ἡ περίπτωσις ἤδη τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου πρέπει νὰ ἐμβάλῃ καὶ εἰς ἄλλας σκέψεις.

Ἐνῷ κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 14, 608) ἡ ἀπόληψις μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ἀνωτέρου τοῦ διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἀποφάσεων διαιτησίας ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθορισθέντος ἢ συμφωνία περὶ τοιαύτης ἀπολήψεως δὲν ἀπαγορεύεται, προϋποτιθεμένου ὅτι ὁ μισθωτὸς θὰ ἐργάζηται ὄχι πέραν τῶν νομίμως καθωρισμένων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας (καὶ τὰ ὅρια αὐτὰ τοῦ μισθοῦ τὰ ἐπιβάλλει ἡ ἀνάγκη τῆς ἀγορᾶς ἐργασίας), ἐμφανίζεται καὶ ἰδία συμφωνία, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ συμβατικὸς αὐτὸς καὶ ἀνώτερος τοῦ νομίμου μισθὸς θὰ καλύπτῃ ἐκ προοιμίου καὶ τὴν δυνάμει τῆς διαιτητικῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἀποζημίωσιν τοῦ παρανόμως ἐργαζομένου μισθωτοῦ, ὑποχρεουμένου οὕτω αὐτοῦ νὰ ἐργάζηται ἐξακολουθητικῶς ὑπὲρ τὸ νόμιμον ὀκτάωρον.

Πῶς νὰ ἀντιδράσῃ ὁ ἔχων ἀνάγκην νὰ ἐργασθῇ μισθωτὸς κατὰ τῆς τοιαύτης ἀξιώσεως τοῦ ἐργοδότου, ἡ ὁποία μορφοποιεῖται ὡς σύμβασις πλέον μετὰ τοῦ μισθωτοῦ;

Ἴδετε τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως. Κατὰ πάσας τὰς 68 ἡμέρας, καθ' ἃς εἰργάσθη ὁ μισθωτός, παρέσχε παρανόμως ἐργασίαν δύο ὡρῶν καθ' ἑκάστην (παρὰ τὸ τεθεσπισμένον διὰ τὴν περίπτωσιν ὀκτάωρον) καὶ βεβαίως τὸ συμβατικὸν ἡμερομίσθιον τῶν δρχ. 150 ἐκάλυψε καὶ τὴν ἀποζημίωσιν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὡς θὰ ἐκάλυπτε καὶ εἰκοσιτετράωρον ἐργασίαν ἡμερησίως, ἂν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ὑπερέβαινε κατὰ πολὺ τὸ νόμιμον ἡμερομίσθιον τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου.

Οὕτω ὅμως, ἀντὶ νὰ ἐπιτευχθῇ ὁ σκοπός, ἡ περιστολὴ τῶν καταστρατηγήσεων τοῦ νόμου περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, σχεδὸν ἐπισημοποιεῖται ἡ δουλεία τῶν μισθωτῶν. Καὶ ὅσον περισσότερα εἶναι ἡ προσφορὰ ἐργασίας, τόσον αὐξάνει ἡ δουλεία.

Ταῦτα ἀπὸ ἀπόψεως τεθειμένου δικαίου.

Ὁπωσδήποτε ὅμως ἀκριβῶς, ἵνα μὴ ἐμφανίζωνται τοιοῦται ἐξελίξεις, δυνάμεθα, νομίζομεν, νὰ σκεφθῶμεν ὡς ἑξῆς:

Προϋποτιθεμένου πάντοτε ἐγκύρου τοῦ σχετικοῦ ὅρου τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως (καὶ ἤδη τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας τῆς 22 Αὐγούστου 1958, ΕΕΔ 17, 949), εὑρισκόμεθα πρὸ κανονιστικῆς διατάξεως δημοσίας τάξεως, ἡ παραίτησις ἀπὸ τοῦ ἐκ τῆς ὁποίας δικαιώματος δὲν εἶναι δυνατή (βλέπε Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10676/1958, εἰσηγητὴς *Κ. Ἀτσάλης*, ΕΕΔ 18, σελ. 14 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα).

Θὰ ἐξετασθῇ συνεπῶς, ἂν ἡ συμφωνία περὶ κανονικῆς καὶ παρανόμου ἐργασίας ὑποκρύπτῃ παραίτησιν ἀπὸ τοῦ διὰ κανονιστικῆς διατάξε-

---

τοῦ ἐκκαλοῦντος περὶ ἐπαγωγῆς τοῦ ὡς ἀνωτέρω ὅρκου, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ, οὐδόλως ἔσφαλεν, ὁ δὲ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων 4ος καὶ τελευταῖος ὑπὸ ἔρευναν λόγος τῆς ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέος, μετὰ ταῦτα δὲ ἡ κριναμένη ἔφεσις ὡς μὴ οὐσίᾳ βάσιμος.

ως τεθειμένου δικαιώματος (περὶ αὐτοῦ βλέπε καὶ Α. Π. 698/1958, εἰσηγητὴς Σ. *Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 1235) καὶ πρὸς τοῦτο θὰ χρειασθῇ νὰ ἐρευνηθῇ κατὰ πόσον τὸ συμφωνηθὲν ἡμερομίσθιον ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς καθ' ἡμέραν συναλλαγὰς (ὄχι ἂν εἶναι μεῖζον τοῦ κατωτάτου νομίμου ὁρίου, διότι τότε θὰ καλύπτηται κατὰ κανόνα ἡ ἀποζημίωσις), ὥστε νὰ μὴ καλύπτῃ τὴν ἀπηγορευμένην παραίτησιν.

Τὸ ἔργον βεβαίως δὲν εἶναι διὰ τὸ δικαστήριον εὐχερές, δοθείσης τῆς ποικιλίας τῶν περιπτώσεων.

Ἀλλ' ἀποτελεῖ ἕνα τρόπον ἀνασχέσεως τῶν καταστρατηγήσεων οὐχὶ πλέον τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, τὴν ὁποίαν ἐπεδίωξεν ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἀλλὰ καταστρατηγήσεων αὐτῆς τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ ἤδη τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.

Πρωτοδικείου Πατρῶν 1022/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Κόλλας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κούσουλας*

Καθ' ἃ δείκνυται ἐκ τῆς προσαγομένης ἐν ἐπισήμῳ ἀντιγράφῳ ἐκθέσεως ἐργατικῆς διαφορᾶς τοῦ ἐργατοδίκου Πατρῶν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων ἐκθέτει ἐν αὐτῇ ρητῶς, ὅτι προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης ἐναγομένης ἀντὶ ἡμερομισθίου 150 δραχμῶν διὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας. Ὡσαύτως προκύπτει, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος - ἐνάγων συνεπτυγμένως, πλὴν σαφῶς, ἐκθέτει, ὅτι ὑπεχρεώθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης ἐναγομένης νὰ ἐργασθῇ ὑπερωριακῶς. Ἀπορριπτέοι ὅθεν καθίστανται ὡς ἀβάσιμοι οἱ πρῶτος καὶ τέταρτος λόγοι ἐφέσεως, καθ' οὓς ἡ ἀγωγὴ ἔδει νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀόριστος, διότι δὲν ἐκτίθεται ἐν αὐτῇ ποῖον τὸ συμφωνηθὲν μεταξὺ τῶν διαδίκων ἡμερομίσθιον, οὐδὲ ἂν ὑπεχρεώθη ὁ ἐφεσίβλητος ἐναγόμενος νὰ ἐργασθῇ ὑπερωριακῶς.

Δὲν ἀντίκειται εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἄρθρων 679 καὶ 664 Α.Κ., οὐδὲ εἰς ἄλλην τινὰ διάταξιν Νόμου, ἡ εἰς σύμβασιν ἐργασίας παρεντιθεμένη εἰδικὴ συμφωνία, καθ' ἣν θὰ προκαταβάλληται εἰς τὸν μισθωτὸν ὡρισμένον ποσὸν χρημάτων κατὰ μῆνα, πέραν τοῦ κατὰ Νόμον ὀφειλομένου εἰς τοῦτον ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ, ἐπὶ τῷ τέλει, ὅπως συμψηφίζηται εἰς ἐνδεχομένην ἀπαίτησίν του περὶ πληρωμῆς τοῦ ἀναλογοῦντος μισθοῦ διὰ τὴν ἔκτακτον ἐργασίαν ἢ τῆς ἀποδόσεως τῆς ὠφελείας, κατὰ τὸ ἄρθρον 904 Α.Κ., ἐν περιπτώσει ὑπερωριακῆς ἢ κατὰ Κυριακὰς ἢ ἑορτὰς ἀπασχολήσεως αὐτοῦ, ἔστω καὶ μετὰ μὴ συμμόρφωσιν τοῦ ἐργοδότου εἰς τοὺς ρυθμίζοντας τὸ θέμα τοῦτο ἐργατικοὺς νόμους (Α.Π. 18/1958, ΕΕΔ 16, 380, Πρωτ. Ἀθηνῶν 8980/1956, ΕΕΔ 16, 379, Γνωμ. Ν.Σ.Κ. 824/1957, ΕΕΔ 16, 951, *Βασιλείου*, ΕΕΔ 16, 747 καὶ 353). Ἐξ ἑτέρου κατὰ τὸ κρίσιμον ἐν τῇ προκειμένῃ ὑποθέσει χρονικὸν διάστημα (ὡς κατωτέρω ἐκτίθεται) ἀπὸ 17 Ἰουλίου 1957 ἕως 30 Ὀκτωβρίου 1957 δὲν ὑφίστατο εἰδικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, καθορίζουσα τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίου τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων Πατρῶν, ἐν οἷς περιλαμβάνεται καὶ ὁ μαραγκὸς οἰκοδόμος, καὶ συνεπῶς τὸ ἡμερομίσθιον καθωρίζετο ἐλευθέρως διὰ συμβάσεως μεταξὺ ἐργαζομένων καὶ ἐργοδοτῶν, μὴ δυνάμενον νὰ εἶναι κατώτερον τοῦ διὰ τὴν περίοδον αὐτὴν καθοριζομένου ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28050/1954 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καὶ τῶν ἄρθρων 1 § 1 ἐδ. γ' καὶ 5 § 1 ν. δ/γματος 3755/1957 κατωτάτου ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἐκ δραχμῶν 43. Ὡσαύτως διὰ τὴν ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ὁ ἐργαζόμενος δικαιοῦται (συμφώνως τῇ § 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/19·6 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42930/1956 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως) ἀποζημιώσεως δι' ἑκάστην ὥραν, ἥτις ἀποζημίωσις ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ ἡμερομισθίου (ὑπολογιζομένου ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ἡμερομισθίου) καὶ ποσοστοῦ 75 ο/ο ἐπ' αὐτοῦ. Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, τὰ ἑξῆς περιστατικά: Ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων προσελήφθη ἐν Πάτραις παρὰ τῆς ἐκκαλούσης ἐναγομένης τεχνικῆς ἑταιρείας διὰ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ὡς μαραγκὸς οἰκοδόμος, ἀντὶ ἡμερομισθίου 150 δραχμῶν, συμφωνηθέντος ρητῶς ὅτι οὗτος (ἐφεσίβλητος) θὰ ἐργάζηται κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας ἐπὶ 8 ἕως 10 ὥρας καὶ θὰ συμψηφίζηται εἰς τὸ ὡς ἄνω ἡμερομίσθιον ἡ ὑπερωριακὴ αὐτοῦ ἀπασχόλησις. Λόγῳ τῆς τοιαύτης συμφωνίας τῆς ἀφορώσης καὶ τὴν ὑπερωριακὴν ἐργασίαν ὡρίσθη τὸ ἀνωτέρω λίαν ηὐξημένον ἡμερομίσθιον, τὸ ὁποῖον εἶναι τριπλάσιον περίπου τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένου τοιούτου διὰ τοὺς ἀνειδικεύτους ἐργάτας, ἀρκετὰ δὲ ἀνώτερον τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ προβλεπομένου διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 27248/1089/1957 (ΕΕΔ 16, 1016), 73326/14907/1957 (ΕΕΔ 17, 163) ἀποφάσεων Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, τοῦ ἀφορῶντος τοὺς ἐν τῇ περιφερείᾳ τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, Σαλαμῖνος, Ἐλευσῖνος καὶ Θεσσαλονίκης ἐργαζομένους τῆς εἰδικότητος τοῦ ἐφεσιβλήτου. Ἐπίσης προέκυψεν, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος προσέφερε πράγματι τὰς ὑπηρεσίας του πρὸς τὴν ἐκκαλοῦσαν ἐναγομένην ὡς μαραγκὸς - οἰκοδόμος κατὰ τὸ ἀπὸ 11 Ἰουλίου 1957 ἕως 3 Ὀκτωβρίου 1957 χρονικὸν διάστημα, ἐργασθεὶς εἰς τὰς ὑπὸ τῆς τελευταίας ταύτης ἐκτελουμένας ἐνταῦθα ἐργασίας ἐπισκευῆς τῶν στρατώνων, εἰς ἃς ἐργασίας ἀπησχολήθη ἐπὶ δίωρον ἡμερησίως καθ' ὑπέρβασιν τοῦ νομίμου (ἄρθρα 1 § 1 στοιχ. Γ' καὶ 2 Π. Δ/τος τῆς 27 Ἰουνίου / 14 Ἰουλίου 1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων») ὡραρίου (ὀκταώρου) ἐργασίας, ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς καὶ κατὰ πάσας τὰς 68 ἐργασίμους ἡμέρας, καθ' ἃς εἰργάσθη, καταβληθέντων αὐτῷ τῶν συμφωνηθέντων ἡμερομισθίων τοῦ ἐξ 150 δραχμῶν δι' ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν. Ἐφ' ὅσον ὅμως ἐγένετο ἡ προεκτεθεῖσα συμφωνία μεταξὺ ἐκκαλούσης καὶ ἐφεσιβλήτου, ἥτις εἶναι ἔγκυρος καὶ ἰσχυρά, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα, καὶ δεδομένου ὅτι τὸ

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

ΥΠΟΧΡΕΩΣΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΕΙΣ ΕΚΔΟΣΙΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Αναγνωριστική άγωγή έπί έννόμων σχέσεων δημοσίου δικαίου

Έννοια διατάξεως άρθρου 4 Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920.—Ἔκδοσις ὑπό τοῦ ἐργοδότου, τῇ αἰτήσει τοῦ μισθωτοῦ, πιστοποιητικοῦ περί τοῦ εἴδους καί τῆς διαρκείας τῆς ἐκτελεσθείσης ὑπηρεσίας διαρκούσης τῆς συμβάσεως, εἴτε κατά τήν λύσιν αὐτῆς, ἤ ἐντός εὐλόγου χρονικοῦ διαστήματος ἀπό τῆς λύσεως αὐτῆς, τοῦ τελευταίου κρινομένου ἐν ὄψει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως καί τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν.—Ἀναγνωριστική ἀγωγή ἐπί ἐννόμων σχέσεων ἰδιωτικοῦ δικαίου.— Δυνατή ἀναγνωριστική ἀγωγή ἐπί ἐννόμων σχέσεων τοῦ δημοσίου δικαίου μόνον ἐάν δέν ἔχωσιν ὑπαχθῆ εἰς διοικητικά δικαστήρια ἤ διοικητικάς ἐπιτροπάς ἐχούσας διοικητικήν δικαιοδοσίαν.— Ἀπονομή συντάξεως εἰς ἐργάτην μεταλλείου.

Ἐζητήθη διά τῆς ἀγωγῆς νά ὑποχρεωθῇ πρώην ἐργοδότης μισθωτοῦ εἰς ἔκδοσιν τοῦ κατά τό ἄρθρον 4 τοῦ β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περί ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 καί ἐπί τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καί ὑπηρετῶν (ὅμοιον καί τό ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 2112/1920 περί ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων) πιστοποιητικοῦ περί τοῦ εἴδους καί τῆς διαρκείας τῆς παρά τοῦ μισθωτοῦ ἐκτελεσθείσης ὑπηρεσίας. (Βλέπε περί τοῦ θέματος σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 15, 965).

Ἡ τοιαύτη ἀγωγή παραδεκτῶς εἰσάγεται κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν, ἀφοῦ κατά τό ἄρθρον 10 τοῦ νόμου 2112/1920 καί τό ἄρθρον 11 τοῦ β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 πᾶσα διαφορά, προκύπτουσα ἐκ τῶν νόμων τούτων, δικάζεται κατά τάς διατάξεις τοῦ νόμου Γ'ΨΟΔ', ἀναλόγως ἐφαρμοζομένας (Πρωτοδίκου Μυτιλήνης 67/1951, Πρωτοδίκης *Μ. Καλεύρης*, ΕΕΔ 10, 865).

Καί ἡ νεωτέρα αὐτη ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου, ἀκολουθοῦσα τά ἐν τῇ νομολογίᾳ αὐτοῦ δεκτά γενόμενα (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13144/1958, εἰσηγητής *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 17, 1139), ἀποφαίνεται, ὅτι ἡ ἔκδοσις τοῦ πιστοποιητικοῦ δέον νά ζητηθῇ, ἐφ' ὅσον ἐλύθη ἡ σύμβασις ἐργασίας, ἐντός εὐλόγου χρόνου ἀπό τῆς λύσεως αὐτῆς. (Βλέπε διά τό θέμα σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 1139, ἔνθα παραπομπαί εἰς τήν θεωρίαν).

Ἐνδιαφέρει καί τό δεκτόν ὑπό τῆς ἀποφάσεως γενόμενον περί τοῦ δικαιώματος τῆς ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς (περί αὐτοῦ βλέπε καί Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13144/1958, ἔνθ' ἀνωτ., Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 9363/1958, εἰσηγητής *Μ. Οἰκονομόπουλος*, ΕΕΔ 18, 155, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καί λοιπαί παραπομπαί).

Ἐν προκειμένῳ ἐπρόκειτο περί συντάξεως παρά τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν καί κατά τόν νόμον ΒΩΜΑ' ἀποφαίζει εἰς πρῶτον βαθμόν τό διοικητικόν συμβούλιον τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν (ἤδη μετά τήν εἰς τό Ι.Κ.Α. συγχώνευσιν τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν τό διοικητικόν συμβούλιον τοῦ Ι.Κ.Α.) καί εἰς δεύτερον βαθμόν ἀποκλειστικῶς τό Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν (Α.Π. 54/1951, εἰσηγητής *Δ. Ἀργυράκης*, ΕΕΔ 10, 417), ἐπομένως, ἐλλειπούσης ἐν προκειμένῳ δικαιοδοσίας, δέν ἦτο, ὡς δέχεται τό Πρωτοδικεῖον, παραδεκτή ἡ ἐγερθεῖσα ὑπό τοῦ μισθωτοῦ ἀναγνωριστική ἀγωγή, ἡ ἐπί τῆς ὁποίας ἄλλως τε ἀποφασις δέν θά εἶχεν ὁπωσδήποτε δεσμευτικήν διά τό Ι.Κ.Α. δύναμιν (Σ.Ε. 1470/1956, εἰσηγη-

---

καταβληθέν τῷ ἐφεσιβλήτῳ ἡμερομίσθιον ὑπερκαλύπτει τό κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου, ὡς καί τάς διά τήν ἀνωτέρω ὑπερωριακήν ἐργασίαν του ἀξιώσεις αὐτοῦ, οὐδέν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης δικαιοῦται λαμβάνειν ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ἡ ἐκκαλουμένη κατ' ὀρθήν μέν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων ἐδέξατο, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος εἰργάσθη πλέον τοῦ ὡρίου ἐπί δίωρον καθ' ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν, ἐσφαλμένως ὅμως ἐδέξατο, ὅτι ἡ συμφωνια μεταξύ τῶν διαδίκων περί τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ ἐφεσιβλήτου δέν περιελάμβανε καί τάς ἀξιώσεις τοῦ τελευταίου τούτου ἐξ ὑπερωριῶν καί ἐδέχθη τήν ἀγωγήν κατά τό περί ὑπερωριακῆς ἐργασίας κονδύλιον αὐτῆς, ἐπιδικάσασα τῷ ἐφεσιβλήτῳ ἐνάγοντι 1530 δραχμάς. Δέον δθεν, δεκτοῦ γινομένου τοῦ δευτέρου λόγου τῆς ἐφέσεως, νά ἐξαφανισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη καθ' ὅλας αὐτῆς τάς διατάξεις, ἀπορριπτομένης τῆς ἀγωγῆς κατά τό ἄνω κονδύλιον τῶν δραχμῶν 1530, καθ' ὅ ἐγένετο αὐτη δεκτή·

τῆς *Δ. Τσιροπινᾶς*, ΕΕΔ 16, 92, πρβλ. καὶ *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, σελ. 145).

Αἱ πράξεις, γενικώτερον, Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου, αἱ σχετικαὶ πρὸς τὴν ἀπονομὴν ἢ μὴ συντάξεως, ἀνάγονται εἰς τὴν ρυθμισιν σχέσεων δημοσίου δικαίου, μὴ ὑποκείμεναι οὕτω εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων καθ' ὕλην (Σ.Ε. 1157/1951, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Γ. Κοντογιάννης*, ΕΕΔ 10, 1183), ἐκτὸς ἂν, ἐφ' ὅσον αὗται εἶναι παράνομοι καὶ προσεβλήθη ἰδιωτικὸν δικαίωμα, ζητηθῇ ἀποζημίωσις. (Α. Π. 77/1954, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*. ΕΕΔ 13, 87 καὶ λοιπαί).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16413/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Προεδρος ὁ κ. *Σ. Σταματιάδης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Μ. Καλεύρας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Σκιάνης, Γ. Χάγιος

Συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 β. δ/γματος τῆς 16/18.7.1920 ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν ἐν ταῖς κατηγορίαις τοῦ ἄρθρου 3 ἰδίου β. δ/γματος προσώπων - ἐν οἷς καὶ οἱ ἐργάται μεταλλευτικῶν ἐπιχειρήσεων - ὁ ἐργοδότης ὀφείλει νὰ ἐκδώσῃ πιστοποιητικὸν περὶ τοῦ εἴδους καὶ τῆς διαρκείας τῆς παρ' αὐτῶν ἐκτελεσθείσης ὑπηρεσίας. Δεδομένου τοῦ σκοποῦ τῆς διατάξεως ταύτης, ἤτοι τῆς διευκολύνσεως τῶν ἄνω προσώπων πρὸς ἐξεύρεσιν ἑτέρας ἐργασίας, ἡ ὀρθὴ ἔννοια ταύτης εἶναι, ὅτι ἡ ἔκδοσις τοῦ περὶ οὗ πρόκειται πιστοποιητικοῦ δέον νὰ ζητηθῇ εἴτε διαρκούσης τῆς συμβάσεως, εἴτε κατὰ τὴν λύσιν της ἢ ἐντὸς εὐλόγου χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ τῆς λύσεώς της, τοῦ τελευταίου κρινομένου ἐν ὄψει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν (πρβλ. ἄρθρον 2 ν 2.12/1920, 288 καὶ 678 Α.Κ., ὁρα δὲ *Μπαλῆ*, Ἔνοχ. § 42, *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Τὸ πιστοποιητικὸν ἐργασίας, ἐν Α.Ι.Δ. σ. 77, *Τούσῃ*, Ἐργατ. Δίκαιον § 84). Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, κατὰ τὴν κυρίαν αὐτῆς βάσιν, δι' ἧς ζητεῖται νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη καὶ χορηγήσῃ τῷ ἐνάγοντι πιστοποιητικὸν περὶ τοῦ ὅτι εὗτος κατὰ τὴν εἰς τὸ ἐν θέσει «Μπάφι» Ὡρωποῦ λιγνιτωρυχεῖα τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας ἐργασίαν του ἀπὸ 1.5.1923 μέχρι 31.12.1935 ἐπραγματοποίει 25 ἡμερομίσθια κατὰ μῆνα καὶ καθ' ὅλον τὸ ἄνω διάστημα ἐπραγματοποίησε 380 τοιαῦτα πρὸς χρῆσιν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ἐπὶ σκοπῷ βελτιώσεως τῆς συντάξεώς του ὡς συνταξιοῦχου τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, δὲν εἶναι νόμιμος, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἄνω διατάξεως, ἰσχυούσης ἐν προκειμένῳ δυνάμει τῶν ἄρθρων 24 καὶ 38 Εἰσ. Νόμου Α.Κ., παρελθόντος, βάσει τῶν ἄνω ἀρχῶν, ὁπωσδήποτε ἀπὸ τῆς 31.12.1935, ὅτε ἐχώρησεν ἡ λύσις τῆς συμβάσεως, τοῦ εὐλόγου χρόνου. Ὅθεν ὀρθῶς ὁ Πρωτοδίκης σιγῇ ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν κατὰ τὴν ἀνωτέρω βάσιν της καὶ ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμα τὰ συναφῆ παράπονα τοῦ ἐκκαλοῦντος - ἐναγομένου, τὰ περιεχόμενα ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ τῆς ἐφέσεως.

Ἡ ἀναγνωριστικὴ ἀγωγὴ δίδεται γενικῶς μὲν ἐπὶ ἐννόμων σχέσεων ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐπὶ δὲ τῶν τοιούτων δημοσίου δικαίου μόνον ἐὰν δὲν ἔχωσιν ὑπαχθῇ εἰς διοικητικὰ δικαστήρια ἢ διοικητικὰς ἐπιτροπάς, ἐχούσας διοικητικὴν δικαιοδοσίαν (συνδεδυασμένοι διατάξεις ἄρθρων 82 καὶ 83 Συντάγματος, 1 Πολ. Δικ. καὶ 127 Εἰσ. Ν.Α.Κ., πρβλ. Α.Π. 334 καὶ 500/1955, *Μπαλῆ*, Ἔνοχ. § 134, 2). Τέλος, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 31-35 κ. ν. ΒΩΜΑ', ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τῶν ἄρθρων 24 § 7 καὶ 38 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, ἐγκριθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23987/1940 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, νομίμως ἐξουσιοδοτηθέντος, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 59 ά. ν. τῆς 11/12.11.1935 καὶ 13 ά. ν. 1607/1930, καὶ ἰσχύν νόμου ἐπέχοντος, διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως εἰς τοὺς ἐργάτας μεταλλείων ἱδρύθη εἰδικὴ μικτὴ ἀποκλειστικὴ δικαιοδοσία, ἀσκουμένη εἰς πρῶτον μὲν βαθμὸν ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, ἤδη, μετὰ τὴν συγχώνευσιν τούτου εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ὑπὸ τοῦ Δ.Σ. τοῦ τελευταίου, εἰς δεύτερον δὲ βαθμὸν ὑπὸ τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, ἀποκλεισθείσης ἀπολύτως τῆς δικαιοδοσίας τῶν Πρωτοδικείων (Α.Π. 54/1951). Κατὰ συνέπειαν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, κατὰ τὴν ἐπικουρικὴν αὐτῆς βάσιν, δι' ἧς ζητεῖται νὰ βεβαιωθῇ δικαστικῶς, ὅτι ὁ ἐνάγων ἐπραγματοποίησε τὰ ἀνωτέρω ἡμερομίσθια, ἐπὶ τῷ περὶ οὗ πρόκειται σκοπῷ τῆς βελτιώσεως τῆς συντάξεώς του καὶ ἐὰν ἤθελεν ὑποτεθῇ, ὅτι ἐπιδιώκεται ἡ βεβαίωσις οὐχὶ τῶν ἄνω πραγματικῶν γεγονότων, ἀλλὰ τῆς ἐννόμου σχέσεως, εἶναι μὴ νόμιμος, ἐλλείψει ἐννόμου συμφέροντος, ὡς μὴ οὔσης ὑποχρεωτικῆς διὰ τὰ ἐν προκειμένῳ δικαιοδοτοῦντα ὄργανα καὶ Δικαστήριον (Δ.Σ. τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν) τῆς ἐπὶ τοιαύτης ἀγωγῆς ἐκδιδομένης ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου, τοσοῦτο μᾶλλον καθ' ὅσον αὕτη δὲν στρέφεται κατὰ τοῦ Ι.Κ.Α., ἀλλὰ κατὰ τοῦ φερομένου ὡς ἐργοδότου, μὴ ἀρκούσης τῆς εἰς ἐκεῖνον κοινοποιήσεώς της, ἕτερον δὲ ἔννομον συμφέρον δὲν προβάλλεται. Ὀρθῶς ὅθεν ὁ Πρωτοδίκης ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν ὡς μὴ νόμιμον τῇ ἄνω αἰτίᾳ καὶ ἀπορριπτέα τὰ συναφῆ παράπονα τοῦ ἐκκαλοῦντος τὰ περιεχόμενα εἰς τοὺς αὐτοὺς λόγους τῆς ἐφέσεως.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΙΣΧΥΣ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Καταγγελία συμβάσεως έργασίας μισθωτοῦ παρὰ τὸ ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος

Ἐκδίκασις ἐργατικῶν διαφορῶν κατὰ τὸν Νόμον ΓΨΟΔ'.—Τήρησις τῆς ἐκ τῶν ἐνόντων διαδικασίας ἐπὶ τῇ βάσει βεβαιώσεων, μὴ ἀπαιτουμένης πλήρους ἀποδείξεως τῶν πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.—Καταχρηστικὴ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ.—Σιωπηρὰ κατάργησις Νόμου 26 1944 περὶ ἀνωτάτου ὁρίου ἀποδοχῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων.

Τὸ εὐλόγως συγκινήσαν ζήτημα ἂν ἐξακολουθῇ καὶ ἤδη νὰ ἰσχύῃ ὁ νόμος 26/1944 (ΕΕΔ 3, 624), καθ' ὃν τὸ σύνολον τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν οἱασδήποτε μορφῆς, τὰς ὁποίας δικαιοῦται νὰ λάβῃ πᾶς Ἕλλην πολίτης δι' ἀμοιβὴν ὑπηρεσιῶν καὶ ἐργασίας ἐν Ἑλλάδι.... ὡς ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος.... δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς μηνιαίας ἀποδοχὰς τοῦ Πρωθυπουργοῦ, ζήτημα, τὸ ὁποῖον εἶχε λυθῇ ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως ὅτι ὁ ἀνωτέρω νόμος ἰσχύει (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2401/1958, εἰσηγητὴς *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 17, 355, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 12395/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Ποταμιάνος*, ΕΕΔ 17, 1237), ἐλύθη ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐνώπιον τῆς ὁποίας κατὰ τὸν νέον νόμον περὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου ὡρίσθη ἡ συζήτησις τῆς ἀναιρέσεως, ἀποφανθείσης ὅτι ὁ νόμος οὗτος ἔχει παύσει ἤδη ἰσχύων.

Παραθέτομεν κατωτέρω καὶ τὴν ἐνδιαφέρουσαν πρότασιν τοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου (κ. *Δ. Κιουσοπούλου*) κατὰ τὴν ἐνώπιον τῆς Ὁλομελείας συζήτησιν.

Ἐνδιαφέρον εἶναι, καὶ ὅτι ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου δέχεται, ὅτι διὰ τὴν κατὰ τὸν νόμον ΓΨΟΔ' ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν τηρεῖται ἡ ἐκ τῶν ἐνόντων διαδικασία ἐπὶ τῇ βάσει βεβαιώσεων, μὴ ἀπαιτουμένης πλήρους ἀποδείξεως τῶν πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῆς Πολιτ. Δικονομίας.

Ἐπὶ τούτου δέον νὰ σημειωθοῦν τὰ ἑξῆς: Κατὰ τὸ ἄρθρον 4 § 7 τοῦ νόμου 765/1943 (ΕΕΔ 2, 631), τὸ ὁποῖον ἀντικατέστησε τὸ ἄρθρον 16 τοῦ β. δ/τος 1/4 Αὐγούστου 1920 περὶ κωδικοποιήσεως τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' ὡρίζοντο τὰ ἑξῆς: Τὸ Πρωτοδικεῖον «δικάζει ἐκ τῶν ἐνόντων» ...

Ἀλλ' ἡ ἐν τῇ ἀνωτέρω § 7 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 765/1943 φράσις «ἐκ τῶν ἐνόντων» ἀντικατεστάθη διὰ τῆς § 5 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 1968/1944 (ΕΕΔ 3, 624) διὰ τῆς φράσεως «κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου», δηλαδὴ τοῦ νόμου ΓΨΟΔ'.

Τοῦτο προφανῶς ἐγένετο, διὰ νὰ μὴ ἐπέλθῃ σύγχυσις ὅτι τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐφαρμόζει παρ' αὐτῷ διαδικασίαν ἐκ τῶν ἐνόντων, οἵαν γνωρίζει ἡ Πολιτ. Δικονομία, ἀλλ' ὅτι καὶ τοῦτο δικάζει κατὰ τοὺς εἰδικοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἄρθρων 12 καὶ 20 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', ὡς ἐν τῷ πρώτῳ βαθμῷ.

Σημαίνει ὅμως καὶ τοῦτο: Ὅτι ἡ ἐργατικὴ διαδικασία δὲν εἶναι ἀκριβῶς ἡ ἐκ τῶν ἐνόντων διαδικασία. Ἀκριβῆ χαρακτηρισμὸν ἔχουν δώσει εἰς αὐτὴν αἱ Α. Π. 449/1951 (εἰσηγητὴς *Ν. Πλατύκας*, ΕΕΔ 11, 12, Α.Π. 73/1952, εἰσηγητὴς ὁ *αὐτός*, ΕΕΔ 11, 292, Α.Π. 422/1957, εἰσηγητὴς *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 16, 841), καθ' ἃς ἡ κρίσις τοῦ Δικαστοῦ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν *προσομοιάζει* τῇ ἐκ τῶν ἐνόντων διαδικασίᾳ, καθ' ἣν ὁ δικαστὴς δὲν ὑποχρεοῦται νὰ ἀκολουθήσῃ ὡρισμένους κανόνας ἐν τῇ ἀποδείξει πρὸς σχηματισμὸν τῆς κρίσεώς του (βλέπε καὶ Α. Π. 418/1957, εἰσηγητὴς *Π. Ταρούχης*, ΕΕΔ 16, 766). (Ὁ *Γ. Μητσόπουλος*, Ἡ ἀπόδειξις ἐν τῇ διαδικασίᾳ ἐργατικῶν διαφορῶν, ΕΕΔ 11, 1001, ὑποστηρίζει, ὅτι ἀπαιτεῖται πλήρης ἀπόδειξις, ἀποκλειομένης τῆς πιθανολογήσεως).

Ἀρείου Πάγου 28/1959, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. *Ι. Ἀποστολόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Παπαδημητρίου, Ε. Δημητρακόπουλος

Δέον ὅπως συνεκδικασθῶσι λόγῳ συναφείας αἱ κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2401/1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἀσκηθεῖσαι ἀπὸ 28 Μαρτίου καὶ 20 Ὀκτωβρίου 1958 αἰτήσεις ἀναιρέσεως τῆς Ἑταιρείας καὶ τοῦ Π.Λ.**, αἵτινες παρεπέμφθησαν ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τούτου διὰ πρακτικοῦ τοῦ Προέδρου καὶ Εἰσαγγελέως κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 1 νόμου 3810/1957.

Α'. Ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τῆς Ἑταιρείας.

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου ΓΨΟΔ', ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν τοῦ ἄρθρου 20, καθ' ἣν ὁ Δικαστὴς ἐκτιμᾷ ἐλευθέρως ὡρισμένας ἐνεργείας ἢ παραλείψεις τῶν διαδίκων καὶ ἐκ τοῦ διαδηλωθέντος σκοποῦ τοῦ νόμου τούτου, ὅτις εἶναι ἡ ἀνεύρεσις τῆς ἀληθείας, σαφῶς προκύπτει, ὅτι τηρεῖται ἡ ἐκ τῶν ἐνόντων διαδικασία ἐπὶ τῇ βάσει βεβαιώσεων, μὴ ἀπαιτουμένης πλήρους ἀποδείξεως τῶν πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας. Ὅθεν ὁ 3ος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, καθ' ὃν παρὰ τὸν νόμον ἐδέχθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὡς κατ' οὐσίαν βάσιμον ἐπὶ τῇ βάσει βεβαιώσεων, εἶναι ἀπορριπτέος.

Ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς 2ας αἰτιολογίας τῆς

προσβαλλομένης αποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη, μετ' ἀνελεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδειξεων, τα ἑξῆς περιστατικά: Ὁ ἀναιρεσιβλητος προσελήφθη τὴν 1.4.1949 ὡς τεχνικὸς διευθυντὴς της ἀναιρεσειουσης ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ ἀνερχομένου εἰς δρχ. 9.500 κατ' Ἰούνιον 1957. Οὗτος, ἐνδιαφερομενος διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀσκουμενης ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειουσης ἐπιχειρήσεως ἐριοριμηχανίας, ὡς ἔχων τὴν πλειοψηφιαν τῶν μετοχῶν, ἐπέδειξε ζῆλον ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσιας του, λογῳ δὲ τῶν εἰδικῶν γνώσεων, ἃς ἀπέκτησε σπουδάσας ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν τὴν κλωστοϋφαντουργιαν ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐθεωρεῖτο ὡς ὁ κυριώτερος συντελεστὴς τῆς ἐπιτυχοῦς ἐξελιξεως τῆς ἐπιχειρήσεως, ἥτις μεχρι πρό τινος ἀπησχόλει 3.000—4.000 μισθωτούς. Ἐν τούτοις ὁ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1955 διορισθεὶς ἀναγκαστικὸς διαχειριστὴς τῆς ἐπιχειρήσεως, προβαλλων οἰκονομικὰς δυσχερείας, κατήγγειλε τὴν σύμβασιν ἐργασίας τὴν 3.6.1957, ὁ λόγος ὅμως οὗτος δὲν ἦτο ἀληθής, διότι ἡ θέσις τοῦ τεχνικοῦ διευθυντοῦ μεγαλης ἐπιχειρήσεως ἦτο ἐντελῶς ἀπαραίτητος, δι' ὃ καὶ εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην ἡ ἀναιρεσείουσα μετὰ 1 1/2 μῆνα, ὅπως προσλάβῃ δύο τεχνικοὺς ὑπαλλήλους ἐπὶ μισθῷ ὑπερκαλύπτοντι τὰς ἀποδοχὰς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1957 ἐδημιούργησεν ἐπιπροσθέτως θέσιν γενικοῦ διευθυντου ἐπὶ μισθῷ 6.500 δρχ. μηνιαίως, τοὐναντίον δὲ ἡ αἰτια τῆς ἀπολύσεως ἦτο, ὅπως ἡ ἀναιρεσείουσα ἐκ κακοβουλίας παύσῃ μισθοδοτοῦσα τὸν ἀναιρεσιβλητον, οὗτινος ἐπεδίωκε τὴν ἀπομάκρυνσιν ἐκ τῆς ἐπιχειρήσεως, δια τὸν λόγον ὅτι ἔφερε τὸ ὄνομα ἑνὸς ἐκ τῶν ἱδρυτῶν τῆς ἑταιρείας καὶ ἐξεπροσώπει τὴν πλειοψηφιαν τῶν μετόχων της ἐπιχειρήσεως. Ὑπὸ τὰ περιστατικὰ ταῦτα, ἅτινα, εἰς τὰς γενικὰς των γραμμάς, προὐτάθησαν διὰ τῆς ἀγωγῆς, ὡς αὕτη παραδεκτῶς ἐβελτιώθη διὰ τῶν προτάσεων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην, ἡ γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀντίκειται προφανῶς εἰς τὴν καλὴν πίστιν καὶ εἰς τὸν κοινωνικὸν καὶ οἰκονομικὸν σκοπὸν τοῦ δικαιώματος τῆς καταγγελίας, κατὰ τὸ ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὡς ὀρθῶς οὕτως ἀπεφήνατο ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἥτις οὐδαμῶς ἐδέχθη, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἔδει, ὅπως παραμείνῃ ἐν τῇ ἐπιχειρήσει, ἵνα ἐλέγχῃ τὸν ἀναγκαστικὸν διαχειριστὴν καὶ ἐπομένως εἶναι ἀπορριπτέοι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος, 2ος, 4ος καὶ 5ος λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου.

Β'. Ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ Π. Λ.*

Ὡς δεικνυται ἐκ τῆς ἀπὸ .... ἐξωδίκου δηλώσεως τοῦ ἀναιρεσειοντος πρὸς τὴν ἀναιρεσιβλητον, ἐπιδοθείσης αὐτῇ οὗτος ἐδήλωσεν, ὅτι μετὰ τὴν δικαστικὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας προσφέρει τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον, ἐπιφυλασσόμενος τῶν δικαιωμάτων του, μετὰ 5 δὲ ἡμέρας εἰσέπραξε τὰς ἐπικασθείσας εἰς αὐτὸν ἀποδοχάς, αἵτινες ὑπολείπονται τῶν ζητηθεισῶν διὰ τῆς ἀγωγῆς μετὰ τῶν δικαστικῶν ἐξόδων. Ἐκ τῶν πράξεων ὅμως τούτων τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὅστις ρητῶς ἐπεφυλάχθη τῶν δικαιωμάτων του, ἐπομένως καὶ τοῦ δικαιώματος πρὸς ἄσκησιν του ἐνδίκου μέσου τῆς ἀναιρέσεως, οὐδαμῶς ἐξάγεται ἀναγκαιως ὁ περὶ σιωπηρᾶς ἀποδοχῆς τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως σκοπὸς αὐτοῦ, κατὰ τὸ ἄρθρον 486 § 3 Πολ. Δικ., καὶ ἐπομένως εἶναι ἀπορριπτεα ἡ περὶ ἀπαραδεκτου τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως ἔνστασις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 1 νόμου 26/1944 τὸ σύνολον τῶν πασης φύσεως ἀποδοχῶν οἱασδήποτε μορφῆς, τὰς ὁποίας δικαιοῦται νὰ λάβῃ "Ελλην πολίτης δι' ἀμοιβὴν ὑπηρεσιῶν καὶ ἐργασίας ἐν Ἑλλάδι, ὡς δημόσιος ὑπάλληλος, ὡς ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος, ὡς διοικητὴς ἢ πάσης μορφῆς σύμβουλος Νομικοῦ Προσώπου ἢ ἐπιχειρήσεως δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς μηνιαίας ἀποδοχὰς τοῦ Πρωθυπουργοῦ, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἡ παράβασις τῆς διατάξεως ταύτης, οὔσης συντακτικοῦ περιεχομένου κατ' ἄρθρον 3, ἐπισύρει τὴν ποινὴν της εἱρκτῆς ἢ τῆς φυλακίσεως. Ὁ νόμος οὗτος, ἀποβαλὼν τὴν ἐπηυξημένην τυπικὴν του δύναμιν, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 3 § 1 του ἀπὸ 16.4.1952 Ψηφίσματος «περὶ τῆς ἰσχύος τῶν ἀπὸ τῆς 14.10.1944 καὶ ἑφεξῆς ἐκδοθεισῶν Συντακτικῶν Πράξεων καὶ Ψηφισμάτων», εἰ καὶ δὲν κατηργήθη ρητῶς διὰ μεταγενεστέρου νόμου, ἔπαυσεν ἰσχυων συνεπείᾳ νεωτέρων διατάξεων νόμων, ἀντικειμένων ἐμφανῶς εἰς τὸ περιεχόμενόν του, δι' ὧν κατεδηλώθη ἡ περὶ καταργήσεως αὐτοῦ πρόθεσις τοῦ Νομοθέτου, κατ' ἄρθρον 2 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Οὗτοι εἶναι κυρίως, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους, περὶ ὧν ἤδη πρόκειται, ὁ νόμος 3239/1955, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν νόμον 2510/1953, διὰ τοῦ πρώτου τῶν ὁποίων, ἐν ἄρθρῳ 25 § 2 ὡρίσθη, ὅτι δὲν ἀπαγορεύεται ἡ ἀπολῆψις μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ἀνωτέρου τῶν διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθορισθέντων ἢ ἡ συμφωνία περὶ τοιαύτης ἀπολήψεως, ἐν γνώσει τελοῦντος τοῦ Νομοθέτου ὅτι διὰ τοῦ ἀπὸ 17.9.1953 β. δ/τος, ἐκδοθέντος εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου 1 νόμου 2510/1953, δι' οὗ ἐκυρώθη ὁ ὀργανισμὸς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, εἶχον ἤδη θεσπισθῆ ἀποδοχαὶ τῶν διευθυντῶν τῆς Τραπέζης ταύτης, ὑπολογιζομένων καὶ τῶν ἐπιδομάτων, ὑπερβαίνουσαι τὰς τοῦ Πρωθυπουργοῦ, αἵτινες ἀνήρχοντο τότε εἰς 7.200 δρχ κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 213963 ἔτους 1950 καὶ 324706 ἔτους 1952 κοινὰς ἀποφάσεις τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν, ἐνῷ, ἀφ' ἑτέρου, ἔνδειξιν περὶ τῆς ἐπελθούσης νομοθετικῆς μεταβολῆς παρεχει καὶ ἡ διατάξις τοῦ ἄρθρου 5 § 1 νόμου 3198/1955, καθ' ἣν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως, λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν αἱ μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ τῶν μισθωτῶν, καθ' ὅσον ὑπερβαίνουν τὸ ὀκταπλάσιον τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου του ἐργάτου, πολλαπλασιαζομένου ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν 30 καὶ ἀναγνωρίζεται οὕτω ἐμμέσως, ὅτι νομίμως συνωμολογοῦντο τότε μηνιαῖαι ἀ-

ποδοχαί ὑπερβαίνουσαι τὰς 10.000 δραχμάς. Ἀντιθέτως ἀποφηνάμενον τὸ Δικαστήριον τῆς οὐσίας διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ ἀπορρίψαν τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, καθ' ὃ μέρος ἐζητήθησαν ἀποδοχαὶ πέρον τῶν 7.200 δραχμῶν μηνιαίως, ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὴν ὡς ἄνω καταργηθεισαν διάταξιν, κατὰ τὸ ἄρθρον 867 § 17 Πολ. Δικ. καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου 1ον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου, δι' ὃ εἶναι ἀναιρετέα ἐν μέρει ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ παραπεμπτέα ἡ ὑπόθεσις ἐνώπιον τοῦ Γ' Τμήματος διὰ τὴν κατάλληλον τοῦ νόμου ἐφαρμογήν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 834 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ νόμου 3810/1957.

Ὁ Εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου κ. *Δ. Κισσόπουλος* προέτεινε κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀναιρέσεως τὰ ἑξῆς:

Τὸ τιθέμενον ὑπὸ τὴν κρίσιν ὑμῶν ζήτημα εἶναι, ἐὰν ὁ ὑπ' ἀριθ. 26/1944 νόμος, δι' οὗ καθωρίσθησαν ἀνώτατα ὅρια ἀποδοχῶν τῶν δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἐξακολουθῇ νὰ διέπῃ τὸ μισθολόγιον τῶν ἰδιωτικῶν τοὐλάχιστον ὑπαλλήλων, διότι ἡ ὑπ' αὐτοῦ διάταξις περὶ τῶν δημοσίων κατηργήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 102 τοῦ Συντάγματος καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἂν αἱ πάσης φύσεως ἀπολαβαὶ τῶν πρώτων δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνωσι τὰς οἱασδήποτε ἀπολαβὰς τοῦ Πρωθυπουργοῦ.

Ὁ νομος 26/1944 μετὰ τῶν παρομοίων τοιούτων 18, 19 καὶ 28 τοῦ αὐτοῦ ἔτους προσεπάθησαν νὰ ἀντιμετωπίσουν τὴν μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν καὶ συνεπείᾳ τῆς τότε γενομένης νομισματικῆς μεταρρυθμίσεως δημιουργηθεῖσαν νέαν οἰκονομικὴν ζωὴν ἐν τῇ χώρᾳ. Δὲν πρόκειται νὰ κάμωμεν κριτικὴν τῶν νομοθετημάτων τούτων, τοσοῦτο μᾶλλον καθ' ὅσον ἡ ἐπακολουθήσασα στάσις καὶ αἱ ἐκ ταύτης συνέπειαι ἀνέτρεψαν ὑπό τινα ἔννοιαν τὰς προϋποθέσεις, ἃς εἶχον ὑπ' ὄψιν των οἱ τότε Νομοθέται. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁ νόμος 26/1944 ὑπῆρξεν ἀναμφισβητήτως συντακτικοῦ περιεχομένου, ὡς τοῦτο κατάδηλον γίνεται ἐκ τῆς ρητῆς ἐν αὐτῷ διατυπωθείσης βουλήσεως τοῦ συντακτικοῦ Νομοθέτου τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ δὴ ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 αὐτοῦ.

Ἡ μὴ κύρωσις τῆς Συντακτικῆς Πράξεως ταύτης ὑπὸ τῆς μετὰ ταῦτα συνελθούσης Ἐθνοσυνελεύσεως, παρὰ τὴν δημιουργηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ νόμου ὑποχρέωσιν, δὲν κατέστησεν ἀνενεργῆ τὸν νόμον τοῦτον, ὡς διὰ μακρῶν ἐξέθεσα ἐνώπιον τῆς Ὁλομελείας, ὅταν ἔφερον ἐνώπιον αὐτῆς δι' ἀναιρέσεως ὑπὲρ τοῦ Νόμου τὸ θέμα τῆς ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 114/1945 Συντακτικῆς Πράξεως, ἥτις καὶ ἐκείνη δὲν εἶχε κυρωθῆ ὑπὸ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως μέχρι τῆς διαλύσεώς της καὶ ἣν πρότασίν μου ἀπεδέχθη τὸ Δικαστήριόν σας. Ὁ νόμος 26/1944, ὡς Συντακτικὴ Πρᾶξις, διέπεται ὑπὸ τοῦ Ψηφίσματος τῆς 16ης Ἀπριλίου 1952, καθ' ὃ αἱ διατάξεις τῶν Συντακτικῶν Πράξεων καὶ τῶν Ψηφισμάτων δύνανται νὰ καταργηθοῦν καὶ τροποποιηθοῦν ἐφεξῆς διὰ νόμων, ἰσχυρῶν ἀπομενουσῶν μέχρι τῆς διὰ νόμου καταργήσεώς των, ὡς ἰσχυραὶ θὰ ἀπέμενον, ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν, καὶ αἱ προηγηθεῖσαι εἴτε διὰ νόμου, εἴτε διὰ Συντ. Πράξεων καὶ ψηφισμάτων τροποποιήσεις αὐτῶν. Ὑπὸ τὴν ἐκτεθεῖσαν προϋπόθεσιν ἐρευνητέον ἂν πρὸ ἢ μετὰ τὴν 16ην Ἀπριλίου 1952, χρονολογίαν δηλονότι τοῦ Ψηφίσματος, ἐπῆλθε μεταβολὴ κατὰ τὸ περιεχόμενον, τροποποιοῦσα τὸν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 26 Συντ. Πράξεως τεθέντα περιορισμὸν ἐν τῷ καθορισμῷ τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τῶν ἀπολαβῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων. Ὑπεστηρίχθη, ὅτι ὁ νόμος 26/1944 κατὰ τὴν ἐνδιαφέρουσαν ἡμᾶς διάταξιν ἔπαυσεν ἰσχύων, καταργηθεὶς δι' ἄλλου μεταγενεστέρου τοιούτου καὶ εἰδικώτερον διὰ τοῦ νόμου 1025/1946.

Ὁ νόμος 26/1944 ἐπὶ λέξει διελάμβανε τὰ ἀκόλουθα: «Αἱ πάσης φύσεως ἀποδοχαὶ οἱασδήποτε μορφῆς, τὰς ὁποίας δικαιοῦται νὰ λάβῃ πᾶς ἕλλην πολίτης δι' ἀμοιβὴν ὑπηρεσιῶν καὶ ἐργασίας ἐν Ἑλλάδι ὡς δημόσιος ὑπάλληλος, ὡς ἰδιωτικὸς τοιοῦτος, ἢ ὡς διοικητὴς ἢ πάσης μορφῆς σύμβουλος νομικῶν προσώπων ἢ ἐπιχειρήσεων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς μηνιαίας ἀποδοχὰς τοῦ Πρωθυπουργοῦ». Ἡ διάταξις αὕτη ἡρμηνεύθη διὰ τῆς ἐξ ἴσου καὶ κατ' ἀνάγκην συντακτικοῦ περιεχομένου διατάξεως τοῦ προμνημονευθέντος ἀ.ν. 1025/1946, καθ' ὃν ὡς πάσης φύσεως ἀποδοχαί, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 26/1944, νοοῦνται μόνον «αἱ λόγῳ μισθοῦ, παρακολουθούντων τὸν μισθὸν ὑπὸ μορφὴν ἐπιδομάτων παρεχόμεναι ἀπολαβαί, αἵτινες δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνωσι τὸν μισθὸν τοῦ Πρωθυπουργοῦ» καὶ συνεπῶς, προκειμένου περὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, ὁ ὑπὸ τοῦ νόμου 26 τεθεὶς περιορισμὸς δὲν τυγχάνει ἐφαρμογῆς. Παρὰ τὴν ὑπὸ μορφὴν αὐθεντικῆς ἑρμηνείας θέσιν ἐν ἰσχύϊ τοῦ κανονος τούτου τοῦ δικαίου, εἶναι πλέον ἢ ἀναμφίβολον, ὅτι τῆς ἑρμηνευομένης διατάξεως οὔσης ἀπολύτως σαφοῦς ἡ ἐπιχειρηθεῖσα ἑρμηνεία ἦτο νόθος καὶ συνεπῶς διὰ τοῦ νόμου 1025 ἐτέθη νέος κανὼν δικαίου, πρᾶγμα ὅπερ ἄλλως τε ἔχει ὅλως δευτερεύουσαν ἀξίαν διὰ τὴν λύσιν τοῦ ἐπιμάχου ζητήματος. Ἡ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ὅμως ὑπὸ τὸ ἐκτεθὲν περιεχόμενον δημοσίευσις τοῦ νόμου τούτου ἐθεωρήθη ἀτυχὴς καὶ ἐσφαλμένη μετὰ 3 1/2 ὁλόκληρα ἔτη, ἐφ' ᾧ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τοῦ 1949 καὶ εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 181 φύλλον αὐτῆς κατεχωρήθη ὑπὸ μορφὴν διορθώσεως ἡμαρτημένων διάταξις συμπληροῦσα τὸν νόμον 1025 διὰ τῆς προσθήκης καὶ τῆς λέξεως «μισθοῦ», οὕτως ὥστε ἡ ὅλη ὀρθὴ διατύπωσις νὰ ἔχῃ οὕτω: «μισθοῦ καὶ τῶν παρακολουθούντων τὸν μισθὸν ἐπιδομάτων παρεχόμεναι ἀποδοχαί», διατύπωσις ἡ ὁποία καθιστᾷ ἀμετάβλητον τὴν ἀρχικὴν διατύπωσιν τοῦ ἄρ-

θρον 1 τοῦ νόμου 26/1944. Δεδομένου, καθ' ἡμᾶς, παρὰ τὴν ἀντίθετον ὑποστηριχθεῖσαν ἄποψιν, ὅτι ἡ ὑπὸ μορφὴν διορθώσεως ἡμαρτημένων ἐπανάληψις τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου καὶ ἂν εἶναι ἀήθης μετὰ τόσον χρόνον πάντως νομικῶς δεσμεύει τὰ δικαστήρια, εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ καταλήξωμεν εἰς τὴν κρίσιν, ὅτι ὁ νόμος 1025 εἴτε ὑπὸ μορφὴν ἑρμηνευτικοῦ νόμου, εἴτε ὡς νέος νόμος, δὲν μετέβαλε τὸ νομοθετικὸν καθεστώς, τὸ ὁποῖον ἐδημιούργησεν ὁ νόμος 26/1944.

Θέτοντες οὕτω ὡς δεδομένον ὅτι πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Ψηφίσματος (16ης Ἀπριλίου 1952) ὁ νομοθέτης δὲν μετέβαλε τὸ νομοθετικὸν καθεστώς, ἐρωτᾶται, ἂν μεταγενεστέρως τοῦ Ψηφίσματος τούτου ἡ ἐνδιαφέρουσα ἡμᾶς διάταξις κατηργήθη. Εἰς ἐμὲ δὲν γεννᾶται οὐδεμία ἀμφιβολία, ὅτι ὁ νομοθέτης ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν νέων ἀντιλήψεων, κρατησασῶν μετὰ τὴν καταστολὴν τοῦ συμμοριτοπολέμου καὶ τῆς ἀνταρσίας, ἐγκατέλειψε τὸ καθεστὼς τοῦ a priori διὰ τῆς νομοθετικῆς ὁδοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας καὶ ἀπεδέχθη τὸν ἐλεύθερον προσδιορισμὸν τούτων διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐλευθέρως καταρτιζομένων μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῆς Ἀρχῆς. Μόνον τὸ γεγονὸς ὅτι ἐπετράπη ἡ διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ρύθμισις τῶν ἀπολαβῶν τῶν μισθωτῶν μᾶς ὑποχρεώνει νὰ δεχθῶμεν, ὅτι ὁ καθορισμὸς διὰ νόμου ἀνωτάτου ὁρίου αὐτῶν εἶναι ἀσυμβίβαστος, τοσούτῳ μᾶλλον καθόσον ἡ ἐκ τῶν ὑστέρων ρυθμιστικὴ ἁρμοδιότης τοῦ Κράτους δὲν ἐξέλιπεν οὐδὲ ὑπὸ τὸ σύστημα τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι, ἐνῷ διὰ τῶν νόμων 26 καὶ 28/1944 ἦτο προκαθωρισμένη καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπερβῇ ἓν ἀνώτατον ὅριον, ὅπερ καθώριζεν ὁ πρῶτος τούτων, κατὰ τὸ σύστημα τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ὡς τοὐλάχιστον τοῦτο διεμορφώθη διὰ τοῦ νόμου 2053/1952, ἀφέθη εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας καὶ μόνον ἐκ τῶν ὑστέρων ἠδύνατο νὰ παρέμβῃ τὸ Κράτος, μὴ ἐγκρῖνον τὰς διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως καθοριζομένας ἀμοιβάς, καθ' ἣν περίπτωσιν τοῦτο διὰ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων ἔκρινεν, ὅτι αἱ προσδιοριζόμεναι ἀποζημιώσεις ἠδύναντο νὰ ἐπιδράσωσιν ἐπὶ τοῦ ὕψους τῶν τιμῶν (ὁρα αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν νόμου 2053). Τῶν βασικῶν τούτων ἀπόψεων, πέραν λεπτομερειακῶν τινων μεταβολῶν, δὲν ἀπεμακρύνθησαν καὶ οἱ μεταγενέστεροι νόμοι 3086/1954 καὶ 3239/1955, ὥστε ὑπὸ τὸ κράτος τῶν νόμων τούτων νὰ μὴ εὑρίσκῃ πλέον πεδίον ἐφαρμογῆς ὁ νόμος 26/1944, ὅστις οὕτω, μετὰ τὸ Ψήφισμα τῆς 16 Ἀπριλίου 1952, ἀποβαλὼν τὴν ἐπηυξημένην τυπικήν του δύναμιν, δύναται νὰ θεωρηθῇ ἐμμέσως καταργηθείς.

Βεβαίως εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ τονίσω, ὅτι εἰδικὴ διάταξις μεταγενεστέρου νόμου καταργοῦσα τὸν περιορισμόν, ὃν ἔθετο ὁ πολλάκις μνημονευθεὶς νόμος 26/1944, δὲν ὑφίσταται. Ὑπάρχουσιν ὅμως δύο διατάξεις, αἱ ὁποῖαι ἔρχονται εἰς ἐπικαιρίαν τῆς ὑπ' ἐμοῦ ὑποστηριζομένης ἀπόψεως: Τὸ ἄρθρον 11 τοῦ νόμου 2053/1952. Τοῦτο ἐν § 2 διέλαβεν, ὅτι «ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου (ἤτοι τοῦ νόμου 2053) καθορισθεισῶν διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἀποφάσεων ἐπιτροπῶν διαιτησίας ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ἐκδοθεισῶν βάσει τοῦ νόμου 28/1944, ἀποδοχῶν τῶν πάσης φύσεως μισθωτῶν, εἶναι ὅτι αὗται ἀποτελοῦν ἐλάχιστα ὅρια μισθοῦ, μὴ ἀπαγορευομένης τῆς συμφωνίας περὶ καταβολῆς ἀνωτέρου τοιούτου». Ὁ νόμος 28/1944, ἐν ὄψει τοῦ νόμου 26 τοῦ ἰδίου ἔτους, διελάμβανεν, ὅτι ἐξουσιοδοτοῦνται οἱ ἐπὶ τῆς Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπουργοὶ νὰ καθορίζουν διὰ κοινῶν ἀποφάσεών των τοὺς μισθοὺς καὶ ἡμερομίσθια, ὡς καὶ τὰς προσαυξήσεις πάντων τῶν ὑπαλλήλων καὶ τεχνιτῶν. Τὸ δικαίωμα τοῦτο τῶν Ὑπουργῶν προδήλως ὑπέκειτο εἰς τὸν νόμον 26/1944. Ἐφ' ὅσον ὅθεν αἱ διὰ τοῦ νόμου καθοριζόμεναι ἀπολαβαὶ παρὰ τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν ἐθεωρήθησαν ὡς ἐλάχιστον ποσοστόν, εἶναι πρόδηλον, ὅτι αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἠδύναντο νὰ ὑπερβῶσι τὸ ποσοστὸν τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἠδύνατο νὰ ὑπερβῇ καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου 26 τιθέμενον ἀνώτατον ὅριον. Ἐπίσης ἡ § 2 τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3239/1955 διέλαβεν, ὅτι ἡ ἀπολῆψις μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ἀνωτέρου τοῦ διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἢ ἀποφάσεων διαιτησίας ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθορισθέντων δὲν ἀποκλείεται.

Ἐπίσης ἐμμέσως τοῦτο παρέπεται καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955, δι' οὗ καθωρίσθησαν αἱ ἐξ ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὀφειλόμεναι ἀποζημιώσεις. Ἐκ πάντων ὅθεν τῶν ἀνωτέρω, κατ' ἐμὴν γνώμην, συνάγεται, ὅτι ὁ περιορισμὸς ὁ τεθεὶς ὑπὸ τοῦ νόμου 26/1944 ἔπαυσεν ὑφιστάμενος, ἀφ' ἧς ἐπανῆλθεν ἐν ἰσχύϊ ὁ θεσμὸς τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ἐλειτούργησαν αὗται ἀπὸ τοῦ ἔτους 1952 καὶ ἐντεῦθεν. Εἶναι ὅθεν βάσιμος ὁ προβαλλόμενος πρῶτος τῆς ἀναιρέσεως λόγος, ὃν καὶ προτείνω ὅπως γίνῃ ἀποδεκτὸς καὶ παρ' ὑμῶν.

ΑΝΕΡΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΤ' ΑΝΕΡΓΙΑΣ

Κατάργησις προϋφισταμένων τοῦ Νόμου 3464/1955 ἐξαιρέσεων

Παθητικῶς ἀνομιμοποίητος ἀνακοπή - ἀγωγή, στρεφομένη κατά τοῦ Ι.Κ.Α. καί τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ταμείου Ἐσόδων Ι.Κ.Α., μόνου δικαιούχου τῶν εἰσφορῶν δι' ἀνεργίαν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας.—Κατάργησις διά τοῦ Νόμου 3464/1955 καί ἀπό τῆς ἰσχύος αὐτοῦ προϋφισταμένων ἐξαιρέσεων ὑπαγωγῆς εἰς τάς περί ἀσφαλίσεως κατά τῆς ἀνεργίας διατάξεις, ἐπομένως καί περί ἐξαιρέσεως τοῦ Ο.Τ.Ε.— Ὑπαγόμενα εἰς τήν ἀσφάλισιν κατ' ἀνεργίας πρόσωπα καί ἐξαιρέσεις.

Ἔχει ὑπό τοῦ Ἀρείου Πάγου (537/1956, εἰσηγητής *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 15, 1280) νομολογηθῆ, ὅτι διά τοῦ ἄρθρου 15 § 2 τοῦ νόμου 3464/1955 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τῶν περί ἀσφαλίσεως ἀνεργίας διατάξεων» (ΕΕΔ 15, 105) κατηργήθησαν ρητῶς ἅπασαι αἱ προϋφιστάμεναι αὐτοῦ διατάξεις περί ἐξαιρέσεων ἀπό τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τάς περί ἀσφαλίσεως κατά τῆς ἀνεργίας διατάξεις τοῦ ν.δ. 2961/1954 (ΕΕΔ 13, 941), ἐπομένως καί τοῦ Ο.Τ.Ε., περί τοῦ ὁποίου ὁ νόμος 1944/1951 (ΕΕΔ 10, 1073).

Ἄρα ἀπό τῆς 11 Ἰανουαρίου 1956, ἀφ' ἧς ἰσχυσεν ὁ νόμος 3464/1955, ἔπαυσεν ὁ Ο.Τ.Ε. νά ἐξαιρῆται τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τάς περί ἀσφαλίσεως κατά τῆς ἀνεργίας διατάξεις.

Ὁ Ὀργανισμός Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος ἀποτελεῖ ἀνώνυμον ἑταιρείαν, ἀνήκουσαν εἰς τό Κράτος (Σ.Ε. 667/1950, εἰσηγητής *Ο. Κυριακός*, ΕΕΔ 9, 845, Σ.Ε. 1424/1952, εἰσηγητής *Κ. Παναγιωτόπουλος*, ΕΕΔ 11, 1318, Α. Π. 296/1952, εἰσηγητής *Ν. Πλατύκας*, ΕΕΔ 11, 644, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 8970/1956, εἰσηγητής *Ι. Μαρτάκος*, ΕΕΔ 15, 1061), τό προσωπικόν δέ αὐτοῦ διατελεῖ εἰς σχέσιν μισθώσεως ὑπηρεσιῶν τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου (Σ.Ε. 822/1951, εἰσηγητής *Μ. Στασινόπουλος*, ΕΕΔ 10, 1237, Α.Π. 296/1952, ἔνθ' ἀνωτ.).

Δέν ὑπόκειται, ἐπομένως, ὡς δέχεται τό Πρωτοδικεῖον, εἰς τήν ἐξαίρεσιν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3464/1955 (ἐδάφ. ε').

Δοθέντος δέ ὅτι τό προσωπικόν αὐτοῦ δέν ἀσφαλίζεται διά τόν κίνδυνον ἀνεργίας παρ' ἑτέρῳ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως, ἔχοντι τήν μορφήν νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου (ἄρθρον 2 νόμου 3464/1955) (περί αὐτοῦ βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 1114), δέν ἐξαιρεῖται καί ἀπό ταύτου τοῦ λόγου τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τάς περί ἀσφαλίσεως κατά τῆς ἀνεργίας διατάξεις.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10686/1958

Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Καρβελᾶς*
Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Μ. Οἰκονομόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Π. Παπαπαῦλος, Δ. Βλαχογιάννης, Ἀριστ. Δημακόπουλος

Ὁ Ὀργανισμός Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος Α.Ε. (Ο.Τ.Ε.) 1) διά μέν τῆς ἀπό 24.3.1958 ἀγωγῆς του, ἀπευθυνομένης κατά τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καί Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, ἐκθέτων ὅτι τό μετ' αὐτοῦ διά συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας συνδεόμενον προσωπικόν του ἐκ τακτικῶν ὑπαλλήλων καί ὑπηρετῶν δέν ὑπόκειται εἰς τήν ὑπό τοῦ ἐναγομένου ἀσκουμένην ἀσφάλισιν ἀνεργίας, ὡς ὁ τελευταῖος ἰσχυρίζεται, ἀπαιτῶν παρ' αὐτοῦ ἀσφαλιστικάς εἰσφοράς διά τό μετά τήν 10.1.1956 χρονικόν διάστημα, αἰτεῖται, ὅπως ἀναγνωρισθῆ δικαστικῶς, ὅτι εἶναι ἀπηλλαγμένος πάσης ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς ἐπί τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ του τούτου καί ἐργατικῆς τοιαύτης (παρακρατητέας εἰς βάρος τοῦ προσωπικοῦ του), ἐπιβαλλομένων ὑπέρ τοῦ ἐναγομένου κατά τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 32 τοῦ ν.δ. 2961/1954 καί ἀπό 10.1.1956 καί ἐφεξῆς καί 2) διά τῆς ἀπό 16.4.1958 ἀνακοπῆς καί ἀγωγῆς του ἀπευθυνομένης α) κατά τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καί Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας καί β) κατά τῶν Ι.Κ.Α. καί Διευθυντοῦ Ταμείου Ἐσόδων Ι.Κ.Α., ἐκθέτων τά αὐτά ὡς ἄνω, ἤτοι ὅτι δέν ὑπόκειται εἰς τήν ἀσφάλισιν ἀνεργίας τό ἐν λόγῳ προσωπικόν του καί ὅτι τό καθ' οὗ Ι.Κ.Α., ὡς διεξάγον τήν ταμειακήν ὑπηρεσίαν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καί Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, ἐβεβαίωσεν εἰς βάρος του δι' εἰσφορᾶς κλάδου ἀνεργίας (2 ο/ο ἐργοδοτική καί 1 ο/ο ἐργατική) τά ὡς κατωτέρω ποσά, ὁ δέ Διευθυντής τοῦ Ταμείου Ἐσόδων Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν ἐκοινοποίησεν αὐτῷ ἀτομικάς προσκλήσεις δι' εἰσφοράς ἀνεργίας διά τό ἀπό 10.1.1956 χρονικόν διάστημα, καλῶν αὐτόν (ἀνακόπτοντα) εἰς πληρωμήν αὐτῶν, αἰτεῖται τήν ἀκύρωσιν τούτων, ἀναγνωριζομένου ὁμοίως ὅτι τό ἀνωτέρω προσωπικόν του δέν ὑπόκειται

εἰς τὴν παρὰ τῷ ἀνακόπτοντι ἀσφάλισιν ἀνεργίας ἀπὸ 10.1.1956 καὶ ἐφεξῆς. Ἀμφότεραι αὗται, δηλαδὴ ἥ τε ἀγωγὴ καὶ ἀνακοπή, δέον ὅπως συνεκδικασθῶσι λογῳ τῆς προφανοῦς μεταξύ των συναφείας.

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀπὸ 16.4.1958 ἀνακοπή—ἀγωγή, καθ' ὅσον αὕτη στρέφεται κατὰ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ταμείου Ἐσόδων Ι.Κ.Α., δέον ὅπως ἀπορριφθῇ δι' ἔλλειψιν παθητικῆς νομιμοποιήσεως ἑκατέρου τούτων (ἄρθρον 67, 6ὸ Πολ. Δικ.), διότι μόνος δικαιοῦχος τῶν ὧν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ν.Ε.Δ.Ε. ἐπιδιώκεται ἡ εἴσπραξις ἐπιδίκων εἰσφορῶν, τυγχάνει ὁ καθ' οὗ Ὀργανισμὸς Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας (Ο.Α.Α.Α.), ἔχων ἰδίαν νομικὴν ἐκπροσώπησιν (ἄρθρον 3 § 6 τοῦ ν.δ. 2901/1954), τὸ δὲ Ι.Κ.Α. καὶ ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ταμείου Ἐσόδων Ι.Κ.Α., ἀσκοῦντες, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 36 § 4 καὶ 33 §§ 1 καὶ 5 τοῦ ἰδίου νόμου, προσωρινῶς τὴν οἰκονομικὴν διαχείρισιν τοῦ Ο.Α.Α.Α. καὶ τὴν εἴσπραξιν τῶν ἐσόδων αὐτοῦ, ἐνεργοῦσιν ἁπλῶς ὡς ὄργανα τοῦ δικαιούχου τῶν ἐπιδίκων εἰσφορῶν Ο.Α.Α.Α. καὶ κατὰ τὴν νόμιμον περὶ τούτου ἔνστασιν τούτων, καταδικαζομένου τοῦ ἀνακόπτοντος - ἐνάγοντος εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην τοῦ καθ' οὗ Ι.Κ.Α., τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ταμείου Ἐσόδων Ι.Κ.Α. μὴ ἔχοντος ἰδίαν νομικὴν ἐκπροσώπησιν, ἀλλ' ὄντος ὀργάνου τοῦ Ι.Κ.Α., ἐν ὄψει καὶ τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ ν. 3693/1957 καὶ 7 ἐπ. τοῦ ν.δ. 2698/1953 ὡς πρὸς τὸ ποσὸν ταύτης. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἡ ἀνακοπὴ - ἀγωγὴ αὕτη, ὡς καὶ ἡ ἀπὸ 24.3.1958 ἀγωγή, κατὰ τὸ ῥηθὲν περιεχόμενον καὶ αἴτημα αὐτῶν, νόμῳ βάσιμοι τυγχάνουσιν, ἐρειδόμεναι εἰς τὸ ἄρθρον 6ὸ τοῦ Ν.Ε.Δ.Ε., 235 Πολ. Δικ. καὶ 127 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου τοῦ Α.Κ., ἁρμοδίως φερόμεναι ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τούτου, καθ' ὃ μὴ ἐχούσης νόμῳ ἱδρυθῇ εἰδικῆς διοικητικῆς δικαιοδοσίας κατ' ἀποκλεισμὸν τῆς ἁρμοδιότητος τῶν πολιτικῶν Δικαστηρίων.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1944/1951 «περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ ἑρμηνείας ἐνίων διατάξεων τοῦ ν.δ. 1049/1949» ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρου 13 ἐδ. β' τοῦ ν.δ. 1049/1949 εἶναι, ὅτι αἱ πάσης φύσεως διατάξεις περὶ ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως προσωπικοῦ, ὡς καὶ αἱ διατάξεις περὶ παρεμβάσεως τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας ἢ οἱουδήποτε ἄλλου κρατικοῦ ὀργάνου ἢ τρίτου εἰς τὴν διαδικασίαν προσλήψεως ἢ ἀπολύσεως προσωπικοῦ, ὡς καὶ ἐν γένει αἱ σχετικαὶ πρὸς τὸ θέμα τοῦτο διατάξεις τοῦ ν. 118/1945, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη, καὶ τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε. Ὡσαύτως δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ Ο.Τ.Ε. αἱ πάσης φύσεως διατάξεις αἱ ἐπιβάλλουσαι εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις συνδρομὴν ἢ ἐνίσχυσιν ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας ἢ παντὸς τρίτου καὶ εἰδικώτερον διὰ καταβολῆς ποσοστοῦ ἐπὶ τῶν μισθολογίων, τοῦ Ο.Τ.Ε. ἀπαλλασσομένου εἰδικώτερον πάσης εἰσφορᾶς εἰς τὸ Ι.Κ.Α. εἰς ὑποκατάστασιν τοῦ διαλυθέντος Ταμείου Ἀνεργίας (εἰσφορὰ κλάδου ἐργοδότου). Κατὰ τὸ ἄρθρον 37 τοῦ ν.δ. 2961/1954 «περὶ συστάσεως Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας» καταργεῖται ὁ ἀν. ν. 118/1945, ὡς οὗτος ἐτροποποιηθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστερως, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη γενικὴ ἢ εἰδικὴ διάταξις τῆς νομοθεσιας περὶ ἀνεργίας τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 καὶ τοῦ ν.δ. 2698/1953, πλὴν τοῦ ἄρθρου 54 § 1, ἀντικειμένη εἰς τὸ παρὸν ν. δ/γμα, ἐπανερχομένου ἐν ἰσχύϊ τοῦ ν. 2112/1920 καὶ τοῦ β. δ/γματος τῆς 16/18.7.1920, ὡς ἰσχυον πρὸ του ν. 118/1945». Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 15 § 2 τοῦ ν. 3464/30 - 31.12.1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ἀσφαλίσεως ἀνεργίας διατάξεων» ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου 37 του ν.δ. 2961/1954 εἶναι, ὅτι καταργειται πᾶσα ἀντικειμένη εἰς τουτο διάταξις τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 καὶ τοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος 2698/1953, πλὴν τοῦ ἄρθρου 51 § 4 τοῦ τελευταίου τούτου, ὡς ἐπίσης καὶ πᾶσα γενικὴ ἢ εἰδικὴ διαταξις, δι' ἧς ρυθμίζονται ἄλλως ἢ ὡς ἐν τῷ ν.δ. 2961/1954 ὁρίζεται τὰ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφαλισιν ανεργίας, ἐξαιρέσεως αὐτῆς, ὑπολογισμοῦ τῶν εισφορῶν καὶ παροχῶν κλπ.

Διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ καθ' οὗ ἐπικαλουμένης καὶ προσαγομένης ὑπ' ἀριθ. 153/1956 ὁριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, ἐκδοθείσης μεταξὺ τῶν αὐτῶν καὶ ἧς η διαδικων καὶ ἐπικυρωσάσης τὴν ὑπ' ἀριθ. 2/48/1955 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἀνεγνωρισθη ὅτι ὁ ἐναγων - ἀνακόπτων Ο.Τ.Ε. δὲν ὑπέχει ὑποχρέωσιν καταβολῆς εἰς τὸν καθ' οὗ Ο.Α.Α.Α. ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς ἀνεργίας, κρινάσης ὅτι διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ ν.δ. 2961/1954 δὲν κατηργήθησαν αἱ ἀνωτέρω διατάξεις τῶν ἄρθρων 13 ἐδ. β' τοῦ ν.δ. 1049/1949 καὶ 7 § 3 του ἀ.ν. 1944/1951, δι' ὧν καθιερώθη ἐξαίρεσις ὑπὲρ τοῦ Ο.Τ.Ε. καταβολῆς ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ἀνεργίας εἰς τὸν Ο.Α.Α.Α. Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐπεκυρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 537/1956 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου (προσαγομενης), ἧτις παραιτέρω ἐδέξατο, ὅτι ἡ ὡς ἄνω ἑρμηνευτικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 15 § 2 τοῦ ἐν τῷ μεταξὺ ἐκδοθέντος ν. 3464/1955 δὲν φέρει τὸν χαρακτῆρα ἑρμηνευτικοῦ νόμου, διότι ἀποδίδει εἰς τὴν ἑρμηνευομένην διάταξιν ἔννοιαν ἀντίθετον πρὸς τὴν σαφῶς δι' αὐτῆς διατυπουμένην ἐν σχέσει πρὸς τὰς καταργουμένας διατάξεις, ἐπαυξάνων αὐτὰς, καὶ ἐπομένως ἰσχύει οὐχὶ ἀναδρομικῶς ὡς ἑρμηνευτικὸς, ἀλλ' ὡς ἁπλοῦς νόμος ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του, ἤτοι ἀπὸ τῆς 11.1.1956, μὴ ἔχων ἐφαρμογὴν εἰς τὴν κριθεῖσαν διαφοράν. Ἡ προκειμένη ὅμως διαφορὰ ἀφορᾷ ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς ἀνεργίας χρονικοῦ διαστήματος μεταγενεστέρου τῆς 11.1.1956, ὅτε ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ ῥηθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 15 § 2 τοῦ ν. 3464/1955, ἐκ τοῦ ὡς ἄνω περιεχομένου τῆς ὁποίας σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἀπὸ τῆς ἰσχύος της κατηργήθησαν αἱ ἀνωτέρω διατάξεις τῶν ἄρθρων 13 ἐδ. β' τοῦ ν.δ. 1049/1949 καὶ 7 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1944/1951, δι' ὧν προεβλέπετο ἐξαίρεσις ὑπὲρ τοῦ Ο.Τ.Ε. καταβολῆς εἰσφορῶν ἀνεργίας εἰς τὸν Ο.Α.Α.Α. Τὸ ὑπὸ τοῦ ἀνακόπτοντος ἐνάγοντος ἐπικαλούμενον δεδικασμένον ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἐφετειακῆς ἀποφάσεως δὲν ὑφίσταται ἐν προκειμένῳ, διότι οὐ μόνον αἱ ἐπίδικοι εἰσφοραὶ ἀφοροῶσιν ἕτερον χρονικὸν διάστημα, ἀλλὰ κα

διότι δὲν πρόκειται περὶ διαφορᾶς ἐκ τῆς αὐτῆς νομικῆς αἰτίας, καθ' ὅσον ἐνταῦθα ἐφαρμογὴν ἔχει ἡ ὡς ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ἄρθρου 15 § 2 τοῦ ν. 3464/1955 (ἄρθρον 274 Πολ. Δικ.). Ἐπομένως, καταργηθεισῶν τῶν ὑπὸ τοῦ ἀνακόπτοντος - ἐνάγοντος ἐπικαλουμένων ὡς ἄνω εἰδικῶν διατάξεων περὶ ἀπαλλαγῆς αὐτοῦ καὶ τοῦ προσωπικοῦ του ἐκ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀνεργίας καὶ καταβολῆς τῶν σχετικῶν εἰσφορῶν, ἐξεταστέον τυγχάνει, ἐὰν οὗτος καὶ τὸ προσωπικόν του περιλαμβάνωνται εἰς τὰς βασικὰς διατάξεις τοῦ ἀνωτέρω ν.δ. 2961/1954 καὶ ὑπόκεινται εἰς τὴν κατ' αὐτὸ ἀσφάλισιν ἀνεργίας καὶ καταβολὴν τῶν ἐν ἄρθρῳ 37 τούτου εἰσφορῶν πρὸς τὸν καθ' οὗ Ο.Α.Α.Α., περὶ οὗτινος ἐν συνεχείᾳ.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ὡς ἄνω ν.δ. 2961/1954, ἄρθρ. 11 § 1, εἰς τὴν παρὰ τῷ καθ' οὗ ἀσφάλισιν κατὰ τῆς ἀνεργίας ὑπάγονται τὰ ἐπ' ἀμοιβῇ κατὰ κύριον λόγον ἐξηρτημένην ἐργασίαν παρέχοντα πρόσωπα δυνάμει σχέσεως ἐργασίας ὡρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου καὶ ἠσφαλισμένα κατὰ τῆς ἀσθενείας παρ' Ὀργανισμῷ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἄρθρ. 12 § 1, ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρ. 2 § 1 τοῦ ν. 3464/1955, ἐξαιροῦνται τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας.... ε) οἱ τακτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρέται τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Ὀργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου,... η) οἱ ἠσφαλισμένοι διὰ τὸν κίνδυνον τῆς ἀνεργίας παρ' ἑτέρῳ Ταμείῳ ἀσφαλίσεως ἔχοντι τὴν μορφὴν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, καὶ ἄρθρ. 32 § 1 πόροι τοῦ Ο.Α.Α.Α εἶναι α) ἐργοδοτικὴ εἰσφορὰ 2 ο/ο καὶ ἐργατικὴ 1 ο/ο ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀνεργίας ὑπαγομένου προσωπικοῦ. Ὁ ἀνακόπτων - ἐνάγων Ο.Τ.Ε. συνομολογεῖ ἔν τε τῇ ἀνακοπῇ καὶ ταῖς προτάσεσί του, ὅτι τὸ προσωπικόν του, διὰ ὅπερ αἱ ἐπίδικοι εἰσφοραί, παρέχει αὐτῷ ἐπ' ἀμοιβῇ ἐξηρτημένην ἐργασίαν καὶ ὅτι εἶναι ἠσφαλισμένον κατὰ τῆς ἀσθενείας παρ' Ὀργανισμῷ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως. Κατὰ συνέπειαν τὸ ὡς εἴρηται προσωπικὸν τούτου ὑπάγεται εἰς τὴν παρὰ τῷ καθ' οὗ ἀσφάλισιν ἀνεργίας, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἀντιθέτου ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀνακόπτοντος - ἐνάγοντος, ἐπὶ τοῖς λόγοις, ὅτι ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ἄρθρ. 11 § 1 περιορίζεται εἰς τὰ πρόσωπα τὰ παρέχοντα ἐξηρτημένην ἐργασίαν δι' ἐλευθέρας συμβάσεως ἐργασίας μεταξὺ τούτων καὶ τοῦ ἐργοδότου των καὶ οὐχὶ τὰ παρέχοντα ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐξησφαλισμένην διὰ μονιμότητος δυνάμει εἰδικῶν νόμων, ὡς τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ, δυνάμει τοῦ ἰσχύοντος Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε. καὶ ὅτι οὗτος ὑφίσταται μὲν καὶ λειτουργεῖ ὡς ἀνώνυμος ἑταιρεία, ἀποτελεῖ ὅμως κρατικὴν ἐπιχείρησιν κοινῆς ὠφελείας ὑπὸ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Κράτους καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου τὸ προσωπικόν του ἐξαιρεῖται τῆς παρὰ τῷ καθ' οὗ ἀσφαλίσεως ἀνεργίας κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 12 § 1 ἐδ. ε' τοῦ ν.δ. 2961/1954, ὑπορριπτέος τυγχάνει ὡς μὴ νόμιμος, τὸ μὲν διότι ἡ ρηθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρ. 11 § 1, ὡς ἐξ αὐτῆς σαφῶς προκύπτει, περιλαμβάνει ἅπαντα τὰ πρόσωπα τὰ παρέχοντα ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἄνευ διακρίσεώς τινος, χωρὶς νὰ ἐξαιρῇ τὰ ἀπολαμβάνοντα μονιμότητος ἐν τῇ ἐργασίᾳ των πρόσωπα δυνάμει εἰδικῶν διατάξεων Κανονισμῶν ἐχόντων ἰσχὺν νόμου, τὸ δὲ διότι ὁ ἀνακόπτων - ἐνάγων Ο.Τ.Ε., ὡς καὶ ὁ ἴδιος ἐκθέτει ἐν τῇ ἀνακοπῇ καὶ ταῖς προτάσεσί του, ἀποτελεῖ ἀνώνυμον ἑταιρείαν ἰδιορρύθμου μὲ μόνον μέτοχον τὸ Κράτος καὶ ἑπομένως δὲν εἶναι Ὀργανισμὸς δημοσίου δικαίου, ὥστε τὸ τακτικὸν προσωπικόν του νὰ περιλαμβάνηται εἰς τὴν ἐξαίρεσιν τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐπικαλουμένης διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 12 § 1 ἐδ. ε'. Ἑτέρωθεν ὁ ἀνακόπτων - ἐνάγων δὲν ἐπικαλεῖται, ὅτι τὸ προσωπικόν του εἶναι ἠσφαλισμένον διὰ τὸν κίνδυνον ἀνεργίας παρ' ἑτέρῳ Ταμείῳ ἀσφαλίσεως ἔχοντι τὴν μορφὴν Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, ὥστε νὰ ἐξαιρῆται τῆς παρὰ τῷ καθ' οὗ ἀσφαλίσεως ἀνεργίας κατὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐπικαλουμένην ὡς ἄνω διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 12 § 1 ἐδ. η', τὸ ὅτι δέ, ὡς ἰσχυρίζεται, τὸ προσωπικόν του εἰς περίπτωσιν ἀπολύσεως ἐκτὸς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112 λαμβάνει καὶ σύνταξιν καὶ ἀποδοχὰς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως μέχρι τῆς συνταξιοδοτήσεως ἐκ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε., ὡς καὶ ἐφ' ἅπαξ χορηγίαν ἐκ τοῦ Ταμείου Ἀρωγῆς καὶ τὸν ἀτομικόν του λογαριασμὸν κρατήσεως, δὲν συνιστοῦν ἀσφάλισιν ἀνεργίας, ἀλλὰ ἀσφάλισιν γήρατος καὶ ἀναπηρίας, ἡ δὲ ἐκ τοῦ ν. 2112 ἀποζημίωσις εἶναι τελείως ἄσχετος καὶ ἀνεξάρτητος τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας καὶ τῶν ἐκ ταύτης παροχῶν.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ὑφίσταται ὑποχρέωσις τοῦ ἀνακόπτοντος - ἐνάγοντος Ο.Τ.Ε. καταβολῆς ἀπὸ 11.1.1956 εἰς τὸν καθ' οὗ ἐναγόμενον Ὀργανισμὸν Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας τῆς εἰσφορᾶς τοῦ ἄρθρ. 32 τοῦ ν.δ. 2961/1954, ἧς ἡ εἰσπραξις ἐπιδιώκεται διὰ τῶν ἀνακοπτομένων ἀτομικῶν προσκλήσεων, καὶ δέον συνεπῶς ὅπως ἀπορριφθῶσιν ἀμφότεραι αἱ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ καὶ ἀνακοπὴ - ἀγωγὴ ὡς ἀβάσιμοι.

ΚΑΤΑΧΡΗΣΙΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

ΑΣΚΗΣΙΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΕΚ ΝΟΜΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΕΩΣ

Έκτασις τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ τρόπου ἀσκήσεως δικαιωμάτων

Ἄσκησις δικαιώματος παρεχομένου ὑπὸ Νόμου δημοσίας τάξεως, μὴ ἐκτεινομένης τῆς προστασίας τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ ἀποκλείσῃ τὴν ἄσκησιν τοῦ τοιούτου δικαιώματος, ὑφισταμένης νομοθετικῆς ἐπιταγῆς πρὸς ὕπαρξιν ἐνιαίας τάξεως πραγμάτων, τὴν ὁποίαν εἰς οὐδὲν ἰσχύει νὰ μεταβάλῃ οἱαδήποτε ἰδιωτικὴ βούλησις καὶ συμπεριφορά.

Προκύπτει ἐκ τῆς πράξεως ἡ καθημερινὴ σχεδὸν ὑπὸ ἐναγομένων ἐργοδοτῶν προβολὴ ἐπὶ δικαστηρίου ἐνστάσεων περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως ἀξιώσεων μισθωτῶν ἐκ τῆς μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν των συμβάσεως ἐργασίας.

Ἡ συνηθεστέρα ἔνστασις εἶναι ὅτι συνιστᾶται παραβίασις τοῦ ἄρθρου 281 Α. Κ. ἐκ τῆς βραδύτητος ἀσκήσεως τῶν δικαιωμάτων τῶν μισθωτῶν, ὡς πρὸς τὴν ὁποίαν ὅμως τὰ Δικαστήρια, προεξάρχοντος τοῦ Ἀρείου Πάγου, σταθερῶς δέχονται, ὅτι μόνη ἡ βραδεῖα ἄσκησις τοῦ δικαιώματος, ἄνευ συνδρομῆς καὶ ἑτέρων περιστατικῶν, δὲν ἀντιτίθεται εἰς τὸ ἄρθρον 281 τοῦ Α. Κ. (βλέπε ἀρεοπαγιτικὴν νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 14, 830).

Ἐν τούτοις ὑπῆρξαν εἰς τὸ παρελθὸν καὶ δικαστικαί τινες ἀποφάσεις, αἱ ὁποῖαι ἐδέχθησαν, ἄνευ ἄλλου τινός, ὅτι ἡ ἐπὶ χρόνον μὴ προβολὴ ἀξιώσεων τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τοῦ ἐργοδότου αὐτοῦ περιάγει τὴν ἄσκησιν τοῦ σχετικοῦ δικαιώματος εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἄρθρον 281 Α. Κ.

Σημασίαν ὅμως ἔχει ἰδιαιτέρως τὸ ὅτι κατά τινας ἄλλας δικαστικὰς ἀποφάσεις (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 306/1957, εἰσηγητὴς *Ι. Ντεγιάννης*, ΕΕΔ 16, 264, Προέδρου Πρωτ. Κυπαρισσίας 72/1958, Πρόεδρος *Σ. Κοσκινᾶς*, ΕΕΔ 17, 528) τὸ ἄρθρον 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀπαγορεῦον τὴν καταχρηστικὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ ἀσκήσεως δικαιώματος πηγάζοντος ἐκ διατάξεων δημοσίας τάξεως.

Ἐπρόκειτο εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 306/1957 περὶ δικαιώματος νομίμου μισθοῦ καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς Προέδρου Πρωτ. Κυπαρισσίας περὶ ἀποζημιώσεως ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος τοῦ ν. 551.

Αἱ ἀποφάσεις αὗται ἐπεκαλέσθησαν, πρὸς στήριξιν τῆς ἀπόψεώς των, τὰς Α. Π. 150/1951, ΕΕΝ ιη' 522, Α.Π. 361/1952, Θέμ. ΞΓ' 594, Α. Π. 122/1957, ΕΕΝ 24, 627.

Κατὰ τὰς ἀρεοπαγιτικὰς αὐτὰς ἀποφάσεις, ἐκδοθείσας ἐπὶ κοινοῦ δικαίου (πρόσθες καὶ 113/1955, ΕΕΝ κγ' 719, 151/1950, Ν. Δίκ. ζ' 410), ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 281 Α. Κ. προστασία δὲν ἐκτείνεται ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ ἀποκλείῃ τὴν ἄσκησιν δικαιώματος, παρεχομένου ὑπὸ νόμου δημοσίας τάξεως, διότι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὑφίσταται νομοθετικὴ ἐπιταγὴ πρὸς ὕπαρξιν ἐνιαίας τάξεως πραγμάτων, ἣν τινα εἰς οὐδὲν ἰσχύει νὰ μεταβάλλῃ οἱαδήποτε ἰδιωτικὴ βούλησις καὶ συμπεριφορά.

Κατωτέρω καταχωρίζεται νέα ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐπὶ κοινοῦ δικαίου, ἀλλ' ἐνδιαφέρουσι ἀμέσως τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, συντιθεμένου ἐκ κανόνων δημοσίας τάξεως, ἡ ὁποία ἐμμένει εἰς τὴν τῶν προηγουμένων ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου ἄποψιν.

Ἐφαρμοζομένη ἡ ἄποψις αὕτη τοῦ Ἀρείου Πάγου εἰς τὰς καθ' ἡμέραν ἐμφανιζομένας ἐν τῇ πράξει περιπτώσεις ὑποβολῆς ἐνστάσεων περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τῶν ἐκ κανόνων δημοσίας τάξεως ἀπορρεόντων δικαιωμάτων τῶν μισθωτῶν (τῶν ὁποίων ἀπὸ ἄλλου ἐνδιαφέροντος δὲν ἐπιτρέπεται παραίτησις, βλέπε τὴν πρόσφατον Α. Π. 698/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Μανωμιχάλης*, ΕΕΔ 17, 1235) θὰ ἀπαλλάξῃ τὰ Δικαστήρια τῆς καθ' ἡμέραν ὑποβολῆς τοιούτων ἐνστάσεων, ἀφοῦ δὲν θὰ τίθηται πλέον ζήτημα ἐφαρμογῆς κατ' ἀρχὴν τοῦ ἄρθρου 281 Α. Κ.

Ἀρείου Πάγου 669/1958, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Ι. Ἀποστολόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Γ. Βαρσάμου*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ο. Φαμπρικέζης, Γ. Λιβαδᾶς

Ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α. Κ. προστασία δὲν ἐκτείνεται ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ ἀποκλείῃ τὴν ἄσκησιν δικαιώματος παρεχομένου ὑπὸ νόμου δημοσίας τάξεως, διότι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὑφίσταται νομοθετικὴ ἐπιταγὴ πρὸς ὕπαρξιν ἐνιαίας τάξεως πραγμάτων, τὴν ὁποίαν εἰς οὐδὲν ἰσχύει νὰ μεταβάλῃ οἱαδήποτε ἰδιωτικὴ βούλησις καὶ συμπεριφορά, τοιοῦτον δὲ δικαίωμα εἶναι καὶ τὸ διὰ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς διωκόμενον, ὡς ἀφορῶν εἰς τὴν διὰ μόνης τῆς γεννήσεως ἐκ γάμου παραγομένην σχέσιν τοῦ γνησίου φυσικοῦ τέκνου πρὸς τοὺς γονεῖς αὐτοῦ. Ὅθεν ὁ τέταρτος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος, καθ' ὃν ἡ ἀναιρεσίβλητος ἤσκησε τὸ περὶ οὗ πρόκειται δικαίωμά της καθ' ὑπέρβασιν τῶν ὑπὸ τοῦ διαληφθέντος ἄρθρου διαγραφομένων ὁρίων εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑ

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΕΡΙ ΜΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΘ' ΩΡΙΣΜΕΝΑΣ ΗΜΕΡΑΣ

Έννοια άρθρου 656 Άστικοῦ Κώδικος περί μισθοῦ καί άρθρου 679 περί άκυρότητος συμφωνιῶν

Κῦρος τῆς μεταξύ ἐργοδότου καί μισθωτοῦ συμφωνίας περί μή παροχῆς ἐργασίας καί κατ' ἄλλας, πλήν τῶν ἐν τῷ Π. Δ. 8/14 Μαρτίου 1930 ἐξαιρεσίμων, ἡμέρας.—Ἔλλειψις ἐκ τούτου καί δικαιώματος μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἔννοια ἄρθρου 679 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἀνεπίτρεπτος κατ' αὐτό συμφωνία, περιορίζουσα τά ἐκ τῆς ὑπαρχούσης ἤδη ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ.

Ὁ νόμος (π.δ. 14.3.1930 «περί κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περί Κυριακῆς ἀναπαύσεως», ἄρθρον 2) ἐκτός τῶν Κυριακῶν ὥρισεν ὡς ἑορτασίμους ἡμέρας, καθ' ἃς ἀπαγορεύεται πᾶσα βιομηχανική, βιοτεχνική καί ἐμπορική ἐργασία (ἐπιφυλασσομένων τῶν ἐν τῷ π.δ/γματι ἐξαιρέσεων), τάς ἑξῆς: α) τήν τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, β) τήν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, γ) τήν Δευτέραν τοῦ Πάσχα.

Ἡ διά τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957, ΕΕΔ 16, 1062, προσθήκη καί τῆς 1ης Μαΐου καί τῆς 28ης Ὀκτωβρίου ἐγένετο ὑπό τήν ἔννοιαν μόνον ὅτι οἱ ἐργαζόμενοι κατ' αὐτάς τάς τελευταίας δύο ἡμέρας δικαιοῦνται τῆς προσηυξημένης ἀμοιβῆς καί οἱ μή ἐργαζόμενοι τοῦ ἡμερομισθίου των).

Ἐκ μόνου ὅμως τοῦ ὅτι περιοριστικῶς ὁρίζονται οὕτω αἱ μή ἐργάσιμοι ἡμέραι, δέν ἕπεται, ὅτι δέν δύναται ὁ ἐργοδότης νά ἐπιβάλῃ ἀργίαν τῆς ἐπιχειρήσεώς του καί εἰς ἄλλας, ἐκτός τῶν ἀνωτέρω, θεωρουμένας ὡς ἐργασίμους ἡμέρας, τοῦτο δέ νά ἀποτελέσῃ ὅρον τῆς μεταξύ αὐτοῦ καί τῶν μισθωτῶν του συμβάσεως ἐργασίας, ὁ ὁποῖος ὅρος, ἐφ' ὅσον δέν ἀντίκειται εἰς τόν νόμον, εἶναι ἰσχυρός καί ἔγκυρος (*Γ. Μπαλῆς*, Γεν. Ἀρχαί § 59).

Συνέπεια τῆς τοιαύτης συμβάσεως εἶναι, ὅτι οὔτε ὁ μισθωτός ὑποχρεοῦται εἰς προσφοράν τῆς ἐργασίας του, οὔτε καί ὁ ἐργοδότης εἰς πληρωμήν τοῦ μισθοῦ του ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ., ἀφοῦ, ὡς παρετηρήθη (*Κ. Λημάκης*, ΕΕΔ 13, 505), ἐάν καί κατά πόσον ὁ ἐργοδότης κατέστη καί εἶναι ὑπερήμερος, θά κριθῇ ἐκ τῶν γενικῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 349 - 355. Δηλαδή τό ἄρθρον 656 δέν ἐπεξεργάζεται τήν ὑπερημερίαν, ἀλλά παραλαμβάνει αὐτήν ὡς δεδομένην ἐκ τῶν γενικῶν διατάξεων τῆς ὑπερημερίας καί περαιτέρω τάσσει τάς συνεπείας αὐτῆς.

Ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου ἐπέρχεται κατά τάς γενικάς διατάξεις τοῦ Α. Κ., ὅταν ἀρνῆται τήν προσφερομένην ὑπό τοῦ ὀφειλέτου μισθωτοῦ παροχήν ὑπηρεσιῶν κατ' ἄρθρ. 349 Α.Κ. (Α.Π. 201/1954, εἰσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 13, 349), πρέπει δέ ὁ μισθωτός νά ἔχῃ προηγουμένως προσφέρῃ πραγματικῶς καί προσηκόντως τήν συμπεφωνημένην ἐργασίαν, τοῦτο δέ ἀποτελεῖ καί στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς του (Α.Π. 407/1947, εἰσηγητής *Ι. Ἀποστολόπουλος*, ΕΕΔ 7, 172).

Ὀφειλέτης ὅμως τῆς ἐργασίας εἰς τήν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου δέν εἶναι ὁ μισθωτός, ἀφοῦ, ὡς δέχεται, συνεφωνήθη νά μή προσφέρῃ κατά τάς περί ὧν ἐπρόκειτο ἡμέρας τήν ἐργασίαν του.

Περίπτωσις ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 679 Α.Κ., καθ' ὃ εἶναι ἄκυρος ἡ συμφωνία ἡ περιορίζουσα τά ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Ἀστικοῦ Κώδικος δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ δέν συντρέχει ἐν προκειμένῳ, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις (πρβλ. εἰς τό θέμα καί Α.Π. 22/1953, εἰσηγητής *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 17, 182, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 12, 1080, ἔνθα καταχωρίζεται σχετική ἡ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7185/1953, εἰσηγητής *Σ. Διαμαντάκος*).

Πρωτοδικείου Πατρῶν 970/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Κόλλας*

Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κούσουλας*

Ὁ ἐκκαλῶν - ἐνάγων προσελήφθη τό ἔτος 1949 ὑπό τῆς ἐφεσιβλήτου - ἐναγομένης διά συμβάσεως ἀορίστου χρόνου καί εἰργάσθη εἰς τό ἐνταῦθα ἐργοστάσιον ζυθοποιΐας αὐτῆς συνεχῶς ἔκτοτε μέχρι τοῦ τέλους τοῦ ἔτους 1957. Ἀπό τοῦ χρόνου τῆς προσλήψεως τοῦ ἐκκαλοῦντος ὑπό τῆς ἐφεσιβλήτου, ἀλλά καί ἐπί πολλά ἔτη προηγουμένως, τό ὡς ἄνω ἐργοστάσιον τῆς τελευταίας ταύτης κατά μακράν συνήθειαν δέν εἰργάζετο κατ' ἔτος μέχρι τοῦ ἔτους 1957 κατά τήν δευτέραν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων (26 Δεκεμβρίου), τήν πρώτην τοῦ ἔτους (1η Ἰανουαρίου), τῶν Θεοφανείων (6η Ἰανουαρίου) καί τήν Καθαράν Δευτέραν, τό τοιοῦτον δέ ἐγνωστοποιήθη καί εἰς τόν ἐκκαλοῦντα κατά τήν πρόσληψίν του ἐν ἔτει 1949 καί τό ἀπεδέχθη, γεγονός ὅπερ ἐπιβεβαιοῦται καί ἐκ τοῦ ὅτι οὗτος καθ' ὅλον αὐτό τό χρονικόν διάστημα τῆς εἰς τό ἐργοστάσιον τῆς ἐφεσιβλήτου ἐργασίας του οὐδέποτε προσέφερε κατά τάς ἡμέρας αὐτάς τήν ἐργασίαν του, οὐδέ ἐδήλωσε πρός τήν ἐφεσί-

ΣΩΜΑΤΕΙΑ

ΣΥΝΥΠΑΡΞΙΣ ΠΛΕΙΟΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΜΕ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ ΣΚΟΠΟΝ

"Ιδρυσις νέου έπαγγελματικοῦ σωματείου ἐκ μελῶν ὁμοίου σκοποῦ παλαιοῦ

Συνταγματικόν δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι.—Ἐπιτρεπτὴ ἡ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ ἵδρυσις πλειόνων ἐπαγγελματικῶν σωματείων, τὸν αὐτὸν ἐπιδιωκόντων, ἐν στενωτέρᾳ ἐννοίᾳ, σκοπόν.—Ἀπαγόρευσις ὅμως τῆς παρὰ τοῦ ἄλλου σωματείου χρήσεως τῆς ἐπωνυμίας τοῦ ἀνεγνωρισμένου σωματείου ἢ ἄλλης ἐπωνυμίας, δυναμένης νὰ ἐπιφέρῃ σύγχυσιν καὶ παρακώλυσιν τῆς εὐρύθμου λειτουργίας τοῦ προϋπάρχοντος σωματείου.—Ὑπαγωγὴ τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι εἰς τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους, ὑπὸ τοὺς περιορισμοὺς αὐτῶν καὶ συνεπῶς καὶ τοῦ ἄρθρου 281 Α. Κ.—Περίπτωσις καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος

Τὸ ζήτημα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἠσχολήθη ἡ κατωτέρω ἐφετειακὴ ἀπόφασις, ἔχει ἤδη λυθῇ ὑπὸ τῆς θεωρίας καὶ νομολογίας τῶν δικαστηρίων, ὡς ἀποφαίνεται καὶ ἡ ἀπόφασις αὕτη: Οὔτε κατὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα, οὔτε κατὰ τὸ προϊσχῦον δίκαιον περὶ σωματείων ἀπαγορεύεται ἡ ἐν τῇ αὐτῇ πόλει συνύπαρξις πλειόνων ἐπαγγελματικῶν σωματείων, ἐχόντων τὸν αὐτὸν σκοπόν. Μόνον ὁ τίτλος, ὅστις καὶ ἀποτελεῖ οὐσιῶδες τοῦ νόμου στοιχεῖον (ἄρθρον 80 § 1 Α.Κ.), πρέπει νὰ εἶναι διάφορος τοῦ ἑτέρου σωματείου τῆς αὐτῆς πόλεως ἵνα μὴ ἐπέρχηται ἐξ αὐτοῦ σύγχυσις ἐν τῇ λειτουργίᾳ των (*Α. Τούσης*, Νομικὰ Πρόσωπα, σελ. 93, *Α. Πολυχρόνης*, Τὰ Ἐργατικὰ Σωματεῖα, σελ. 68, Ἐφετείου Ναυπλίου 50/1948, Θέμ. ΝΘ' 540, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2114/1955, ΕΕΔ 14, 321, Πρωτοδικείου Πρεβέζης 37/1931, Θέμ. ΜΒ' σελ. 518, Πρωτοδικείου Χίου 259/1947, ΕΕΝ ΙΔ' 358, Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 1511/1955, Νέον Δίκαιον, 1956, σελ. 202, ἔνθα σχόλια *Α. Σακελλαροπούλου*, Πρωτοδικείου Χανίων 213/1937, ΕΕΝ Δ' 656).

Ἐν ᾗ περιπτώσει ἡ ἐπωνυμία τοῦ σωματείου εἶναι παρεμφερὴς καὶ προσομοιάζουσα πρὸς τὴν τοῦ ἑτέρου καὶ δὴ κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε νὰ ἐπέρχηται σύγχυσις ἐν τῇ λειτουργίᾳ ἀμφοτέρων καὶ περὶ τὴν ταυτότητα αὐτῶν, τὸ Δικαστήριον, ὑφισταμένης οὕτω προσβολῆς τῆς προσωπικότητος τοῦ ὑπάρχοντος πρότερον σωματείου, προστατευτέας δὲ κατὰ νόμον (ἄρθρα 57, 58 Α.Κ.), ὀφείλει νὰ μὴ ἐνδώσῃ εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ νέου σωματείου (Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 1511/1955, Νέον Δίκαιον, 1956, σελ. 202), δοθέντος ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 58 τοῦ Α.Κ., καίτοι ἀναφέρεται εἰς τὰ φυσικὰ πρόσωπα, εἶναι ἀναλόγως ἐφαρμοστέα καὶ ἐπὶ τῆς ἐπωνυμίας νομικοῦ προσώπου (*Δ. Γιαννόπουλος*, Γεν. Ἀρχαὶ §§ 57 καὶ 58, σελ. 192 ἑπ., Ἐφετ. Ἀθηνῶν 621/1949, Θέμ. Ξ' 625).

Κρίνεται ὅμως ὑπὸ τοῦ Ἐφετείου, διὰ τὸν ἐν τῇ ἀποφάσει του λόγον, καταχρηστικὴ ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τῶν μελῶν τοῦ ὑπὸ ἵδρυσιν σωματείου (ἄρθρον 281 Α.Κ.) καὶ κατόπιν τούτου δὲν ἐγένετο δεκτὴ ἡ αἴτησις περὶ ἐγγραφῆς τοῦ σωματείου εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ βιβλίον.

Τὸ ἄρθρον 87 τοῦ Α.Κ. ὁρίζει, ὅτι τὰ μέλη δικαιοῦνται νὰ ἀποχωρήσωσι τοῦ σωματείου. Ἡ ἀποχώρησις δέον νὰ γνωστοποιῆται τρεῖς τοὐλάχιστον μῆνας πρὸ τῆς λήξεως τοῦ λογιστικοῦ ἔτους καὶ ἰσχύει διὰ τὸ τέλος αὐτοῦ.

Ποῖος ὁ σκοπὸς τῆς διατάξεως (ἄρθρον 60 τοῦ Προσχεδίου) ἐξηγεῖται ὑπὸ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τοῦ εἰσηγητοῦ *Γ. Μαριδάκη*, σελ. 85: Ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἀναγγελίας τῆς ἀποχωρήσεως ἔχει σκοπὸν νὰ προστατεύσῃ τὸ σωματεῖον ἐναντίον πάσης καταχρηστικῆς τυχὸν ἐνασκήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἐξόδου. Ἀφοῦ εἰς τὴν περίπτωσιν, λόγῳ τῆς διατάξεως

βλητον, ὅτι προσφέρει ταύτας. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ἐν προκειμένῳ ἡ μὴ παροχὴ τῆς ἐργασίας τοῦ ἐκκαλοῦντος κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς δὲν ὀφείλεται εἰς ὑπερημερίαν τῆς ἐφεσιβλήτου καὶ ὡς ἐκ τούτου οὐδεμίαν ἐφαρμογὴν ἔχει τὸ ἄρθρον 656 Α.Κ. Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι δὲν εἶναι ἰσχυρὰ συμφωνία, ρητὴ ἢ σιωπηρά, περὶ μὴ ἐργασίας αὐτοῦ κατὰ τὰς ἄνω ἡμέρας, διότι αὗται, κατὰ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 ταῦ ἀπὸ 8/14 Μαρτίου 1930 π. δ/τος «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως» δὲν εἶναι ἑορτάσιμοι, εἶναι μὴ νόμιμος καὶ ἀπορριπτέος, καθ' ὅσον δὲν πρόκειται περὶ παραιτήσεώς τινος τοῦ ἐκκαλοῦντος τῶν ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ. δικαιωμάτων του, ἥτις ἀπαγορεύεται, κατ' ἄρθρ. 679 Α.Κ., ὡς οὗτος ἰσχυρίζεται, ἀλλὰ περὶ συμφωνίας ὅτι ἡ ἐργασία δὲν θὰ παρέχηται κατὰ τὰς τέσσαρας αὐτὰς καθοριζομένας ἡμέρας τοῦ ἔτους, ἥτις (συμφωνία) δὲν ἀποκλείεται, οὐδὲ ἀντίκειται εἰς διάταξίν τινα καὶ δὴ τὴν τοιαύτην τοῦ ἄρθρου 679 Α.Κ., ἔχουσαν τὴν ἔννοιαν ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται συμφωνία, ἡ ὁποία περιορίζει τὰ ἐκ τῆς ὑπαρχούσης πράγματι ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ (πρβλ. Α.Π. 22/1958, ΕΕΔ 17, 182 καὶ αὐτόθι σύμφωνα σχόλια *Συντάξεως*, ΕΕΔ 12, 1080). Ὅθεν ὀρθῶς ὁ πρωτοδίκως δικάσας δικαστής, εἰ καὶ ἐπὶ ἑτέρᾳ αἰτιολογίᾳ, ἀπέρριψε τὴν ἀνωγὴν τοῦ ἐκκαλοῦντος, διώκουσαν τὴν καταβολὴν τῶν ἡμερομισθίων τῶν ὡς ἄνω ἡμερῶν τῶν ἐτῶν 1953 - 1957, καθ' ἃς δὲν εἰργάσθη οὗτος, καὶ ἀπορριπτέος ἐστὶν ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου μοναδικὸς λόγος ἐφέσεως.

τοῦ ἄρθρου 87 Α.Κ., ἐξηκολούθουν νομικῶς νὰ εἶναι τὰ μέλη τοῦ ὑπὸ ἵδρυσιν σωματείου ἐνεργὰ τοιαῦτα τοῦ ἄλλου, προέκυπτε τὸ ζήτημα καὶ ἂν, ἀναγνωριζομένου τοῦ νέου σωματείου, τὰ αὐτὰ μέλη ἠδύναντο νὰ εἶναι μέλη καὶ τοῦ δευτέρου τούτου σωματείου (περὶ αὐτοῦ βλέπε γνωμοδ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 200 1947, ΕΕΔ 6, 164 ἑπ.).

Ἐφετείου Θεσσαλονίκης 356/1958

Πρόεδρος ὁ κ. *Δ. Ρετάλης*

Εἰσηγητὴς ὁ ἐφέτης κ. *Κ. Χριστοδουλιᾶς*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Δοῦρος, Α. Παπαοικονόμου

Τὸ ἐκ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος παρεχόμενον εἰς τοὺς Ἕλληνας δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι ὑπῆχθη εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς τηρήσεως τῶν νόμων τοῦ Κράτους, οἵτινες ὅμως, κατὰ τὸν δι' αὐτῆς διατάξεως θεσπιζόμενον αὐτοπεριορισμὸν τῆς Πολιτείας, δὲν δύνανται νὰ ὑπαγάγωσι τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς προηγουμένην τῆς Κυβερνήσεως ἄδειαν. Ἐξ ἄλλου, ἐξ οὐδεμιᾶς διατάξεως νόμου ἀπαγορεύεται ἡ ἐν τῷ αὐτῷ χώρῳ ἵδρυσις πλειόνων σωματείων τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἐπιδιωκόντων ἐν στενωτέρᾳ ἐννοίᾳ σκοπόν, ὡς τοῦτο συμβαίνει προκειμένου περὶ πλειόνων ἐπαγγελματικῶν σωματείων, ἀποτελουμένων ἐκ μελῶν ἀσκούντων τὸ αὐτὸ ἐπάγγελμα. Παρομοία διὰ νόμου ἀπαγόρευσις ἱδρύσεως πλειόνων ὁμοιοεπαγγελματικῶν σωματείων θὰ ἦγεν ἐμμέσως εἰς καταστρατήγησιν τῆς ὡς ἄνω συνταγματικῆς διατάξεως, καθ' ὅσον, πλὴν ἄλλων τρόπων, θὰ καθίστατο δυνατὴ ἡ σύστασις σωματείων ἀρνουμένων νὰ περιλάβωσι πρόσωπα ὁπωσδήποτε ἀνεπιθύμητα, ἅτινα οὕτω δὲν θὰ ἠδύναντο ν' ἀσκήσωσι τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι. Ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 46 τοῦ ν. 281/1914 «περὶ σωματείων», διατηρηθείσης ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ Εἰσαγ. Ν Α.Κ., καθ' ἣν ἀπαγορεύεται ἡ παρὰ προσώπου φυσικοῦ ἢ νομικοῦ ἄνευ δικαιώματος δολία χρῆσις ἢ ἀπομίμησις τῆς ἐπωνυμίας σωματείου ἀνεγνωρισμένου, συνέπεται ὅτι ὁ νομοθέτης, συνεπὴς πρὸς τὴν συνταγματικὴν διάταξιν, οὐδέποτε ἀπέβλεψεν εἰς τὴν μονοσωματειακὴν ὀργάνωσιν τῶν ἀσκούντων τὸ αὐτὸ ἢ ὁμοειδὲς ἐπάγγελμα προσώπων, ἀλλὰ μόνον ἠθέλησε νὰ καταστήσῃ ἀδύνατον τὴν ἀθέμιτον χρῆσιν τῆς ἐπωνυμίας ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως καὶ ἀσφάλισιν τῆς ὁμαλῆς λειτουργίας νομίμως συνεστημένου σωματείου. Κατὰ συνέπειαν ἡ ὑπὸ μὴ συνεταιρισμένων προσώπων ἢ ἐκ δυσαρεσκείας καὶ δι' ἄλλον λόγον ἀποχωρησάντων τινὲς ἀνεγνωρισμένου σωματείου μελῶν ἵδρυσις ὁμοίου ἐπαγγελματικοῦ σωματείου εἶναι ἄμοιρος, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς τηρήσεως τῆς ἄνω ἀπαγορευτικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 46 τοῦ ν. 281/1914 (*Τούση*, Νομ. Πρόσωπα, σελ. 94, Γιαννοπούλου, Γεν. Ἀρχ., σελ. 216). Ἐν προκειμένῳ οἱ ἐκκαλοῦντες καὶ ἕτερα ἐν ὅλῳ 28 πρόσωπα, ἅπαντες ὑπάλληλοι, τεχνῖται καὶ ἐργάται τῶν Σ.Ε.Κ., ἵδρυσαν ἐν Θεσσαλονίκῃ σωματεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἕνωσις Προσωπικοῦ Ἑλλήνων Σιδηροδρομικῶν». Ἐν Θεσσαλονίκῃ ὑφίσταται καὶ ἕτερον ἀνεγνωρισμένον σωματεῖον, ὅπερ πρωτοδίκως παρενέβη καὶ καθ' οὗ στρέφεται ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Σύνδεσμος Σιδηροδρομικῶν Βορείου Ἑλλάδος». Αἱ παρ' ἑκάστου τῶν σωματείων χρησιμοποιούμεναι ἐπωνυμίαι εἶναι καταφανῶς ὅμοιαι, ὥστε ἐκ τῆς χρησιμοποιήσεως τῆς ἐπωνυμίας τοῦ νέου σωματείου νὰ μὴ δημιουργῆται σύγχυσις ὡς πρὸς τὴν ταυτότητα τούτων, δυναμένη νὰ παρακωλύσῃ τὴν εὐόδωσιν καὶ ἀπρόσκοπτον λειτουργίαν τοῦ ἤδη προϋπάρχοντος σωματείου. Οὐχ ἧττον ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι, ὡς ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς συνταγματικῆς διατάξεως συνάγεται, ὑπαγορεύσης τὴν ἄσκησιν τούτου εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ἀναφερομένους περιορισμούς, ὑπόκειται εἰς τὰ ρυθμιστικὰ ὅρια τὰ διαγραφόμενα ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. Οὕτω κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 2 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ ἐφεσιβλήτου σωματείου, ὅπερ συμφώνου πρὸς τὸ ἄρθρον 87 τοῦ Α.Κ., ἡ ἐκ τοῦ σωματείου ἀποχώρησις τῶν μελῶν γνωστοποιεῖται τρεῖς τοὐλάχιστον μῆνας πρὸ τῆς λήξεως τοῦ λογιστικοῦ ἔτους καὶ ἰσχύει διὰ τὸ τέλος αὐτοῦ, ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως δὲ ταύτης τῶν μελῶν, τῆς χάριν τοῦ σωματείου τεθειμένης, γεννᾶται τὸ ἠθικὸν καθῆκον τοῦ μὴ ἀποχωρήσαντος μέλους τοῦ σωματείου νὰ πολιτεύηται ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ διαγραφομένων πλαισίων, ἐξ οὗ συνέπεται, ὅτι ἡ ὑπὸ τῶν ἐνεργῶν μελῶν τοῦ σωματείου ἄσκησις τοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Συντάγματος δικαιώματος, ἤτοι ἡ ἵδρυσις ἑτέρου σωματείου, ἐπιδιώκοντος τοὺς αὐτοὺς μὲ τὸ εἰς ὃ ὡς μέλη ἀνήκουσι σκοπούς, ἀντίκειται εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς διὰ τῶν κατὰ τὴν παροῦσαν δίκην ὑποβαλλομένων προτάσεων τῶν ἐκκαλούντων συνομολογεῖται, ἐκ τῶν 28 ἱδρυτικῶν μελῶν τοῦ ὑπὸ ἵδρυσιν σωματείου, τὰ 26 εἶναι συγχρόνως μέλη τοῦ ἐφεσιβλήτου σωματείου, ὡς δὲ ἐκ τῶν προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων καταστατικῶν (ἄρθρον 2) ἀμφοτέρων τῶν σωματείων προκύπτει, ταῦτα ἐπιδιώκουσι τὸν αὐτὸν σκοπόν, ἤτοι τὴν ὑπεράσπισιν τῶν πνευματικῶν (ἠθικῶν) καὶ ὑλικῶν (οἰκονομικῶν) συμφερόντων τῶν μελῶν καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ ὑπὸ τῶν ἄνω ἱδρυτικῶν μελῶν ἵδρυσις τοῦ νέου σωματείου ὑπερβαίνει προφανῶς τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ὡς ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ σκοποῦ τοῦ ἀσκουμένου δικαιώματος καὶ ἀπορριπτέα τυγχάνει ἡ ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις αἰτήσεις τῶν ἐκκαλούντων. Ταῦτα ὅθεν δεχθεῖσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη καὶ ἀπορρίψασα, εἰ καὶ δι' ἑτέρους λόγους, τὴν αἴτησιν τῶν ἐκκαλούντων οὐδαμῶς ἔσφαλε καὶ ἀπορριπτέα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις.

ΧΡΟΝΙΚΑ ΟΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΧΡΟΝΙΚΩΝ ΟΡΙΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

Προηγουμένη γνωμοδότησις τῶν ἐνδιαφερομένων ὀργανώσεων

Διατάξεις Π. Δ. 8/13.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν Νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς καταστήματα».—Καθορισμὸς ὑπὸ Νομάρχου ὡρῶν ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος καταστημάτων (παντοπωλείων) ἄνευ προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τῆς ἐνδιαφερομένης ὀργανώσεως καὶ ἐν προκειμένῳ τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου.—Ἀκυρότης διοικητικῆς πράξεως καὶ ἔλλειψις ἀξιοποίνου διὰ τὴν παράβασιν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ π.δ. 8/13 Ἀπριλίου 1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα» αἱ ὧραι ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος, ὡς καὶ τῆς μεσημβρινῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 3, 6, 7, 8, 9, 10 τοῦ παρόντος καταστημάτων ἑκάστης πόλεως ἢ κωμοπόλεως ἢ χωρίου ὁρίζονται μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν 1) ὧν ἐνδιαφερομένων ὀργανώσεων, προσκαλουμένων πρὸς τοῦτο, καὶ 2) τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς ἢ τοῦ Δημοτικοῦ ἢ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου, διὰ πράξεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας (νῦν Ἐργασίας) διὰ τὰ ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ καταστήματα, τοῦ ἁρμοδίου Γενικοῦ Διοικητοῦ διὰ τὴν νομαρχιακὴν περιφέρειαν, ὅπου ἐδρεύει, καὶ τῶν ἁρμοδίων Νομαρχῶν διὰ τὰς ἰδίας αὐτῶν περιφερείας.

Ἐὰν ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προσκλήσεως δὲν γνωμοδοτήσουν αἱ ἐνδιαφερόμεναι ὀργανώσεις, αἱ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον Ἀρχαὶ δύνανται νὰ ὁρίσωσι τὰς ὥρας ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος καὶ τῆς μεσημβρινῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας τῶν καταστημάτων μόνον ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς ἢ Δημοτικοῦ ἢ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου.

Εἰς τὰς πόλεις τὰς ἐχούσας πληθυσμὸν κάτω τῶν 10.000 κατοίκων αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος δύνανται νὰ μὴ ἔχωσιν ἐφαρμογήν, κατόπιν προτάσεως τοῦ ἁρμοδίου Κοινοτικοῦ Συμβουλίου, ἐγκρινομένης παρὰ τοῦ Νομάρχου.

(Σημειοῦται, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 4 τοῦ ν. δ. 3789/1957, ΕΕΔ 16, 1131, «πᾶσα παράβασις τῶν διατάξεων τοῦ Π. Δ. τῆς 8/14 Ἀπριλίου 1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.» καὶ τῶν πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτοῦ πράξεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου ΓΨΛΔ', ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, δηλαδὴ εἰς βαθμὸν πλημμελήματος καὶ οὐχὶ παίσματος κατὰ τὸ ἀρχικὸν ἄρθρον 20 τοῦ ἀνωτέρω Π. Δ. Βλέπε διὰ τὸ προϊσχὺν δίκαιον Γνωμοδότησιν Εἰσαγγελίας Ἀρείου Πάγου. Ἀντεισαγγελεὺς *Κ. Κόλλιας*, ΕΕΔ 12, 687).

Δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ὅτι ἡ προηγουμένη γνωμοδότησις τῶν ἐνδιαφερομένων ὀργανώσεων εἶναι οὐσιώδης διὰ τὸ κῦρος τῆς διοικητικῆς πράξεως, ἄνευ τῆς ὁποίας καθίσταται αὐτὴ ἄκυρος (πρβλ. προχείρως καὶ τὴν Σ. Ε. 454/1953).

Ἀρείου Πάγου 43/1958, Τμ. Β' Ποινικ

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Καυκᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Α. Κωστήρης*
Δικηγόρος ὁ κ. Ι. Βάγιας

Ἐκ μὲν τῶν τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀπὸ 8/13 Α 1932 π. δ/τος «περὶ κωδικοποιήσεως τοῦ νόμου περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς καταστήματα» διατάξεων, καθ' ἃς αἱ ὧραι ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος, ὡς καὶ μεσημβρινῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας, πλὴν ἄλλων, καὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 8 αὐτοῦ διαλαμβανομένων καταστημάτων, ἐν οἷς καὶ τὰ παντοπωλεῖα, ὁρίζονται μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν 1) τῶν ἐνδιαφερομένων ὀργανώσεων, προσκαλουμένων πρὸς τοῦτο, 2) τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς ἢ τοῦ Δημοτικοῦ ἢ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου διὰ πράξεων ... τῶν ἁρμοδίων Νομαρχῶν διὰ τὰς ἰδίας αὐτῶν περιφερείας καὶ 3) ἂν ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προσκλήσεως των δὲν γνωμοδοτήσουν αἱ ἐνδιαφερόμεναι ὀργανώσεις, ἡ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον Ἀρχὴ δύναται νὰ ὁρίζωσι τὰς ὥρας ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος καὶ μεσημβρινῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας τῶν καταστημάτων μόνον ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς ἢ τοῦ Δημοτικοῦ ἢ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου, ἐκ δὲ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω π. δ/τος, ὁρίζοντος ὅτι πᾶσα παράβασις τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἐκδιδομένων πράξεων καθορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας τιμωρεῖται μὲ τὰς ἐν αὐτῷ ποιναὶς ποινικῆς παραβάσεως, σαφῶς προκύπτει, ὅτι, ἵνα θεμελιωθῇ ἀξιόποινος πρᾶξις, δέον ἡ ὀκείνομαρχιακὴ πρᾶξις νὰ ἐξεδόθη τηροῦμένων τῶν νομίμων προϋποθέσεων, τοὐτέστι μετὰ λῆψιν ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ Νομάρχου τῆς ποιηθείσης γνωμοδοτήσεως τῆς ἐνδιαφερομένης ὀργανώσεως περιελθούσης καὶ ἐν ὄψει αὐτοῦ τεθείσης, ἤτις, προκειμένου περὶ καταστηματάρχου παντοπώλου, εἶναι τὸ Ἐπαγγελματικὸν καὶ Βιοτεχνικὸν Ἐπιμελητήριον, οὗ τινος ἀποτελεῖ μέλος ὁ παντοπώλης κατὰ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 3305/1925 «περὶ συστάσεως Ἐπαγγελματικῶν καὶ Βιοτεχνικῶν Ἐπιμελητηρίων», ἢ ἐν μὴ ἀπαντήσει ταύτης ἐντὸς τῆς σχετικὴν πρόσκλησιν τοῦ Νομάρχου ἐντὸς τῆς ὡς ἄνω νομίμου προθεσμίας τῶν λοιπῶν ὡς ἄνω τοπικῶν Ἀρχῶν, διότι ἐν ἐναντίᾳ περ

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Ἀποδοχαὶ ἀδελφῶν νοσοκόμων Νοσηλευτικῶν καὶ Ὑγειονομικῶν Ἱδρυμάτων.

Δικαίωμα καὶ τῶν ὑπηρετουσῶν εἰς ἰδιωτικοῦ δικαίου Νοσηλευτικὰ ἢ Ὑγειονομικὰ Ἱδρύματα νοσοκόμων, αἵτινες διεβαθμίσθησαν εἴς τινα βαθμὸν τῆς κλίμακος τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων κατὰ νόμον 683/1948, τοῦ εἰς τοὺς λοιποὺς δημοσίους ὑπαλλήλους τοῦ ἀντιστοίχου βαθμοῦ παρεχομένου μισθοῦ καὶ τῶν καταβαλλομένων εἰς αὐτοὺς πάσης φύσεως ἐπιδομάτων καὶ προσαυξήσεων καὶ οὐχὶ καὶ τῶν εἰς τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους παρεχομένων ἐπιδομάτων ἢ προσαυξήσεων διὰ σχετικῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἢ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἐπομένως καὶ τῶν δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας προσαυξήσεων ἀμοιβῆς.

Ἀρείου Πάγου 13/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Θ. Σταυρόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Ἐγγλέζος, Α. Ἀθανασίου

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 683/1948 καὶ ἰδίᾳ τῶν ἄρθρων 15 §§ 1 καὶ 3 καὶ 5, δι' οὗ ἐγένετο βαθμολόγησις τῶν πτυχιούχων ἀδελφῶν νοσοκόμων καὶ ἐπισκεπτριῶν, ὁρισθέντος ὅτι καὶ αἱ εἰς τὰ Ἰδιωτικοῦ δικαίου Νοσηλευτικὰ καὶ Ὑγειονομικὰ Ἱδρύματα ὑπηρετοῦσαι ἀδελφαὶ νοσοκόμοι διαβαθμίζονται, δικαιούμεναι ἐκτὸς τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἀντιστοίχου βαθμοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου καὶ τῶν εἰς τοὺς λοιποὺς δημοσίους ὑπαλλήλους παρεχομένων πάσης φύσεως προσαυξήσεων καὶ ἐπιδομάτων, ὧν ἐπίσης δικαιοῦνται καὶ πᾶσαι αἱ λοιπαὶ ἀδελφαὶ νοσοκόμοι καὶ ἐπισκέπτριαι αἱ ὑπηρετοῦσαι εἰς τὰ ὡς ἄνω μὴ Κρατικὰ Ἱδρύματα, τοῦ ἄρθρου 17, δι' οὗ ἐχορηγήθη εὐχέρεια τοῖς Ὑπουργοῖς Ὑγιεινῆς καὶ Οἰκονομικῶν, ὅπως παρέχωσι δι' ἀποφάσεώς των εἰς τὰς ὑπηρετούσας εἰς Νοσοκομεῖα λοιμωδῶν νόσων ἀδελφὰς πρόσθετον ἐπίδομα ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ των, ἐφ' ὅσον ἐργάζωνται πέραν τοῦ κανονικοῦ ὡραρίου, τοῦ ἄρθρου 25, δι' οὗ ὡρίσθη, ὅτι αἱ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου ὑπηρετοῦσαι εἰς παντὸς εἴδους Νοσηλευτικὰ Ἱδρύματα νοσοκόμοι, μὴ κεκτημέναι τὰ ὑπὸ τοῦ ν.δ. 683/1948 ὁριζόμενα προσόντα, κατατάσσονται δι' ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ἢ διοικούσης ἐπιτροπῆς τοῦ Ἱδρύματος ἢ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ὑγιεινῆς, δι' ὅσα Ἱδρύματα δὲν προβλέπεται διοικητικὸν συμβούλιον, εἰς ἀναλόγους θέσεις ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 15 ὁριζομένων, τοῦ ἄρθρου 26, καθ' ὃ πάντες οἱ ἐν τοῖς ἄρθροις 24 καὶ 25 τοῦ νομοθ. διατάγματος τούτου ἀναφερόμενοι νοσοκόμοι ἄρρενες καὶ θήλεις δικαιοῦνται τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 15 καὶ 17 προβλεπομένων προσαυξήσεων καὶ ἐπιδομάτων καὶ τέλος τοῦ ἄρθρου 27, καθ' ὃ αἱ μετὰ τὸ ν.δ. 683/1948 προσλαμβανόμεναι νοσοκόμοι καὶ μὴ κεκτημέναι τὰ ὑπὸ τοῦ νομοθ. διατάγματος τούτου ὁριζόμενα προσόντα λαμβάνουσι τὸν μισθὸν τῶν νοσοκόμων μονοετοῦς φοιτήσεως μειωμένον κατὰ 25 ο/ο, προαγόμεναι μετὰ τριετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν κατὰ μισθὸν μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ γραφέως α' τάξεως, δικαιοῦνται δὲ τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 15 καὶ 17 προσαυξήσεων καὶ ἐπιδομάτων, σαφῶς προκύπτει, ὅτι καὶ αἱ ὑπηρετοῦσαι εἰς Ἰδιωτικοῦ δικαίου Νοσηλευτικὰ ἢ Ὑγειονομικὰ Ἱδρύματα νοσοκόμοι, αἵτινες διεβαθμίσθησαν εἴς τινα βαθμὸν τῆς κλίμακος τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, δικαιοῦνται τοῦ εἰς τοὺς λοιποὺς δημοσίους ὑπαλλήλους τοῦ ἀντιστοίχου βαθμοῦ παρεχομένου μισθοῦ καὶ τῶν καταβαλλομένων αὐτοῖς πάσης φύσεως ἐπιδομάτων καὶ προσαυξήσεων, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν εἰς τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους παρεχομένων ἐπιδομάτων ἢ προσαυξήσεων διὰ τῶν κατὰ καιροὺς μετὰ τὸ ν.δ. 683/1948 ἐκδιδομένων σχετικῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἢ συλλογικῶν συμβάσεων, ἐφ' ὅσον διὰ τοῦ ρηθέντος νομ. διατάγματος ἐσκοπήθη ἡ ρύθμισις τῶν ἀποδοχῶν τῶν πάσης φύσεως νοσοκόμων, λόγῳ τοῦ εἴδους τῶν παρεχομένων ὑπ' αὐτῶν ὑπηρεσιῶν, ὅπερ εἶναι τὸ αὐτό, εἴτε περὶ ἰδιωτικοῦ, εἴτε περὶ δημοσίου δικαίου Ὑγειονομικοῦ Ἱδρύματος πρόκειται, μὴ συναγομένης προθέσεως τοῦ νομοθέτου ὅπως εἰς τὰς νοσοκόμους παρέχωνται τόσον αἱ πρὸς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους προβλεπόμεναι προσαυξήσεις καὶ ἐπιδόματα, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τοὺς λοιποὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους χορηγούμεναι ἑκάστοτε.

Τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον, δεχθὲν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα, προσληφθεῖσα εἰς τὸ ἀναιρεσίβλητον Νοσηλευτικὸν Ἵδρυμα ἰδιωτικοῦ δικαίου, διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἀπὸ 2.12.1957 ὡς πρακτικὴ νοσοκόμος διεβαθμίσθη διὰ πράξεως, συμφώνως τῷ ὀργανισμῷ του κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄνω ν. δ. 683/1948, εἰς γραφέα β' τάξεως, λαμβάνουσα ὡς μισθὸν τὸν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον ἀντιστοιχοῦντα, ὡς καὶ τὰ εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους χορηγούμενα ἐπιδόματα καὶ προσαυξήσεις καὶ κρίναν βάσει τῶν ἐν τῇ ἀνωτέρω σκέψει ἐκτιθεμένων ὅτι δὲν δικαιοῦται αὐτὴ διὰ τὴν ἀπὸ 1.3.1953 καὶ ἐφεξῆς κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας ἐργασίαν της καὶ τῶν ὑπὸ τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων 8900/1946 καὶ 18310/1946 προβλεπομένων διὰ τοὺς λοιποὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους προσαυξήσεων καὶ ἐπιδομάτων καὶ ἀπορρίψαν τὴν τοιαύτην ἀντικείμενον ἐχου-

---

πιωνει, τουτέστιν ἐν ἐκόδυει ὑπό τοῦ Νομάρχου πράξεως τοῦ ἄνω ἀντικειμένου ἄνευ λήψεως ὑπ' αὐτοῦ ὑπ' ὄψιν τῆς ὡς ἄνω ἀπαραιτήτου καὶ οὐσιώδους διὰ τὸ κῦρος καὶ τὴν ἐκτελεστότητα ταύτης γνωμοδοτήσεως, ἡ πρᾶξις του αὕτη, ὡς ἐκδοθεῖσα οὐχὶ συμφώνως, ἀλλὰ κατὰ παράβασιν τῶν ἄνω νομικῶν διατάξεων, στερεῖται κύρους καὶ ἐντεῦθεν ἀνεφάρμοστος ἀποβαίνει καὶ παράβασις ταύτης ὑπὸ καταστηματάρχου, μέλους τῆς ὡς ἄνω ὀργανώσεως, οὐδαμῶς συνιστᾷ καὶ ἀξιόποινον τοιαύτην.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

Κήρυξις ἐκπτώτου διοικήσεως ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἐκ μέρους τῆς Ἐποπτικῆς Ἀρχῆς.

Συνταγματικὴ κατοχύρωσις τῆς ἐλευθερίας τοῦ συνεταιρίζεσθαι.—Ὑπαγωγὴ εἰς αὐτὴν καὶ τῆς ἐλευθερίας τοῦ διοικεῖν τὸ σωματεῖον. —Πότε μόνον δυνατὴ κήρυξις ἐκπτώτου διοικήσεως τοῦ σωματείου ὑπὸ τῆς Ἐποπτικῆς Ἀρχῆς.

Διὰ πράξεως τοῦ Νομάρχου Κυκλάδων ἐκηρύχθη ἔκπτωτον τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἐν Μήλῳ ἑδρεύοντος ἀνεγνωρισμένου ἐργατικοῦ σωματείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἐργατικὴ Ἕνωσις Μήλου», διωρίσθη προσωρινὴ διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ καὶ διετάχθη ἡ ἐντὸς εὐλόγου προθεσμίας συγκλησις ἐκτάκτου γενικῆς συνελεύσεως πρὸς ἐκλογὴν νέου διοικητικοῦ συμβουλίου.

Ὡς αἰτιολογία τῆς πράξεως ἀνεφέρετο, ὅτι τὰ μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου μετέβαλον τὰ γραφεῖα τοῦ σωματείου εἰς κέντρον κομματικῆς προπαγάνδας κατὰ παρεκτροπὴν ἐκ τοῦ σκοποῦ του.

Τὴν ἀνωτέρω πρᾶξιν τοῦ Νομάρχου προσέβαλον ἐπὶ ἀκυρώσει τὰ μέλη τοῦ κηρυχθέντος ἐκπτώτου διοικητικοῦ συμβουλίου μετὰ τοῦ Προέδρου αὐτοῦ, τοῦ τελευταίου ἐνουμένου εἰς τὸ δικόγραφον καὶ ἀτομικῶς.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 68/1959, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Μελισσηνός*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Μαραγκόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Κ. Δημάκης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Τὸ ἐκπεσὸν διοικητικὸν συμβούλιον, μὴ ἐκπροσωποῦν πλέον τὸ σωματεῖον, δὲν νομιμοποιεῖται ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην πρὸς ἄσκησιν τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως. Ὁ δεύτερος ὅμως τῶν αἰτούντων, Πρόεδρος τοῦ ἐκπεσόντος συμβουλίου, προσφεύγων ἀτομικῶς, παραδεκτῶς ἀσκεῖ τὴν παροῦσαν αἴτησιν, ἥτις, ὡς πρὸς αὐτόν, εἶναι κατ' οὐσίαν ἐξεταστέα.

Ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις φέρει ὡς αἰτιολογίαν τῆς ἐκπτώσεως, ὅτι «τὰ μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου μετέβαλον τὰ γραφεῖα τοῦ σωματείου εἰς κέντρον κομματικῆς προπαγάνδας κατὰ παρεκτροπὴν ἐκ τοῦ σκοποῦ του», ἐπικαλεῖται δὲ ἐν προοιμίῳ ὡς στηριζούσας τὴν ἐκπτωσιν τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 32 § 2 καὶ 33 τοῦ νόμου 281/1914 «περὶ σωματείων», ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 49 § 3 τοῦ β. δ/τος τῆς 15/20 Μαΐου 1920 «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων».

Κατὰ τὴν § 2 τοῦ ἄρθρου 32, ὅταν βεβαιοῦται παράβασις δυναμένη νὰ ἐπισύρῃ ποινικὴν καταδίωξιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἢ σπουδαία διαχειριστικὴ ἀνωμαλία ἢ χρηματικὴ κατάχρησις δυναμένη νὰ ἐπισύρῃ καταδίωξιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου, ἡ ὑπόθεσις παραπέμπεται εἰς τὴν ἁρμοδίαν δικαστικὴν Ἀρχήν, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 33 εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς προηγουμένης παραγράφου (§ 2 ἄρθρου 32) ἡ ἀνωτέρα ἐποπτικὴ Ἀρχὴ δύναται νὰ κηρύσσῃ ἔκπτωτον τὸ συμβούλιον καὶ νὰ ὁρίζῃ καὶ ἐγκαθιστᾷ προσωρινὴν διοικητικὴν ἢ διαχειριστικὴν ἐπιτροπήν, ὑποχρεοῦται ὅμως ταυτοχρόνως, ὅπως συγκαλῇ ἔκτακτον συνέλευσιν πρὸς ἐκλογὴν διοικητικοῦ συμβουλίου. Τὰ αὐτὰ δὲ ὁρίζει καὶ τὸ ἄρθρον 49 § 3 τοῦ β. δ/τος 15/20.5.1920.

Διὰ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ἑρμηνευομένων ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὸ διασφαλίζον τὴν ἀτομικὴν ἐλευθερίαν τοῦ συνεταιρίζεσθαι ἄρθρον 11 τοῦ Συντάγματος, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ὁποίου ἐν τῇ ἐλευθερίᾳ τοῦ ἱδρύειν σωματεῖον περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἐλευθερία τοῦ διοικεῖν τοῦτο, καθωρίσθησαν περιοριστικῶς αἱ περιπτώσεις ἐπεμβάσεως τῆς Διοικήσεως εἰς τὰ τῆς διοικήσεως σωματείου καὶ ἀντικαταστάσεως ταύτης, ὁρισθέντος ὅτι ἐπιτρέπεται ἐκ μέρους τῆς ἐποπτικῆς Ἀρχῆς ἔκπτωσις τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου μόνον ὁσάκις ὑφίσταται ἡ παράβασις δυναμένη νὰ ἐπισύρῃ ποινικὴν καταδίωξιν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν περὶ σωματείων νόμων ἢ σπουδαία διαχειριστικὴ ἀνωμαλία ἢ χρηματικὴ κατάχρησις δυναμένη νὰ ἐπισύρῃ καταδίωξιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου. Οὐδεμία ὅμως

σαν ἀπὸ 27.9.1957 ἀγωγὴν τῆς ἀναιρεσειούσης, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις τοῦ ν. δ. 683/1948 ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, οὐδ' ἄλλην τινὰ οὐσιαστικοῦ δικαίου διάταξιν παρέβη καὶ ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ ἀντίθετος πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως.

Ἐκ τῆς ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης ἐπικληθείσης ὑπ' ἀριθ. 3842/1957 τελεσιδίκου ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, ἐπιδικασάσης αὐτῇ τὰ κατὰ τὰς ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα χορηγούμενα δῶρα, δι' ὑπολογισμοῦ εἰς ταῦτα καὶ τῆς ἀξίας τροφῆς καὶ μισθῶν ἀδείας, δὲν παράγεται δεδικασμένον διὰ τὴν διὰ τῆς ἀγωγῆς ἤδη ἀξιουμένην ὅλως διάφορον ἀπαίτησιν, συνισταμένην εἰς τὴν καταβολὴν προσαυξήσεων καὶ ἐπιδομάτων διὰ τὴν κατὰ Κυριακάς, ἑορτὰς καὶ νύκτας ἐργασίαν, ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι διὰ τοῦ ὑπὸ τῆς ἀνω ἀποφάσεως ὑπολογισμοῦ τῶν δώρων συνάγεται ἁπλοῦν ἐπιχείρημα ὑπὲρ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ν.δ. 683/1948 κατὰ τρόπον διάφορον τοῦ ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει τῆς παρούσης ἐκτιθεμένου. Ὅθεν ἀπορριπτέος ὁ δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως περὶ μὴ λήψεως ὑπ' ὄψιν ἐνστάσεως περὶ δεδικασμένου ὡς ἀβάσιμος (*).

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 5068/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου (ΕΕΔ 17, 646). Βλέπε καὶ διὰ τὰ Δημόσια Νοσηλευτικὰ καὶ Ὑγειονομικὰ Ἱδρύματα τὴν Α. Π. 360/1958, ΕΕΔ 17, 645.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Χρόνος παραγραφῆς τοῦ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν χορηγουμένου «δώρου»: Κοινοποιοῦμεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 66/2789/533/1958 γνωμοδότησιν τοῦ παρ' ἡμῖν Παρέδρου τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ἣν ἀποδεχόμεθα. Συμφώνως πρὸς τὴν γνωμοδότησιν ταύτην ἡ ἀπαίτησις τῶν συνταξιούχων πρὸς εἴσπραξιν τοῦ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν χορηγουμένου ποσοῦ παραγραφεται μετὰ παρέλευσιν ἔτους ἀπὸ τῆς ὑπὸ τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καθοριζομένης ἡμερομηνίας καταβολῆς του, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 40 § 6 τοῦ α. ν. 1846/1951 (***Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 21/1959 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.***).

Ἀριθ. Πρωτ. 66/2789/533/1958

«Περὶ τοῦ ποῖος ὁ χρόνος παραγραφῆς τῆς ἐκτάκτως ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν διδομένης εἰς τοὺς συνταξιούχους παροχῆς (δώρου)».

Πρὸς

Τὸν Κλάδον Ἀσφαλίσεως

Δ/νσιν Παροχῶν - Τμῆμα Συντάξεων

Ἐπὶ τοῦ δι τοῦ ὑπ' ἀριθ. 82528/1691/25.8.1958 ὑμετέρου ἐγγράφου τιθεμένου ἐρωτήματος ἔχομεν τὴν τιμὴν να γνωρίσωμεν τὴν γνώμην ἡμῶν, ἔχουσαν ὡς ἀκολούθως:

Ἡ ἀπάντησις εἰς τὸ ὑμέτερον ἐρώτημα περὶ τοῦ ποῖος ὁ χρονος παραγραφῆς της ἀξιώσεως ἐπὶ τὸ δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καὶ κατοπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικ. Συμβουλιου τοῦ Ι.Κ.Α. διδομενον ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς δῶρον εἰς τοὺς συνταξιούχους (ἠσφαλισμένους) ἤρτηται ἐκ τῆς νομικῆς φυσεως τῆς ὡς δώρου ἀποκαλουμένης παροχῆς ταύτης.

Ἡ παροχὴ αὕτη (δῶρον), καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους, ἐθεωρήθη ὑπὸ τῆς Νομολογίας τῶν Δικαστηρίων ὡς ἐπαυξησις τοῦ μισθοῦ, κριθέντος ἐξ ἀποψεως δικαίου παραγραφῆς, ὅτι ὑπάγεται εἰς πενταετῆ παραγραφήν, συνῳδὰ τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 250 § 6 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (Πρωτ. Ἀθην. 489/1955, ΕΕΔ 14, σελ. 367).

Τὰ εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους, συνταξιούχους καταστάντας, διδομενα ἑκάστοτε δῶρα δίδονται, καθ' ἃ προβλέπεται ὑπὸ τῶν οἰκείων κοινῶν τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ἀποφάσεων, ὑπὸ τὴν αἵρεσιν τῆς ὑπάρξεως παρὰ τοῖς Ὀργανισμοῖς Ἀσφαλίσεως οἰκονομικῆς δυνατότητος.

Ἡ παροχὴ αὕτη προϋπόθεσιν ἔχει τὴν συνταξιοδοτικὴν ἰδιοτητα τοῦ λαμβάνοντος, ἥτις ἀποτελεῖ καὶ τὴν αἰτίαν τῆς δυσεως.

Ἀπὸ τῆς καταβαλλομένης κατὰ τακτὰ χρονικὰ διαστηματα τακτικῆς συντάξεως δὲν διαφοροποιεῖται ἡ παροχὴ αὕτη ἢ κατὰ τὸν τρόπον καὶ τὴν διαδικασίαν χορηγήσεώς της, ὅπερ ὅμως δὲν μεταβάλλει τὸν νομικὸν χαρακτῆρα της ὡς προσαυξήσεως τῆς συντάξεως, εἰς ὃν χαρακτηρισμὸν ἄγεται τις ἀναγκαίως ἐκ τῆς ἐν αὐτῇ αἰτίας.

Δοθέντων αὐτῶν ἡ παροχὴ αὕτη ὑπόκειται εἰς ἐτησίαν παραγραφὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 40 § 6 τοῦ ἀναγκ. νόμου 1846/1951.

Ὁ Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Α. Καλλέργης

Ἔννοια ἀναπηρίας κατ' ἄρθρον 33 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951: Διευκρινίζοντες ἐξ ἀφορμῆς σχετικοῦ ἐρωτήματος τας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28840/5921/30221/6235/17.6.1953 γενικῆς διαταγῆς μας παρασχεθείσας ὑμῖν ὁδηγίας ἐπὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ὅρου «ἀνάπηρος πατὴρ - ἀνάπηρος σύζυγος» τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, γνωρίζομεν εἰς ὑμᾶς τὰ κάτωθι:

Διὰ τῆς ὡς ἄνω ἐγκυκλίου μας ἐδέχθημεν, ὅτι ἀνάπηρος κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ὡς ἄνω

τῶν περιπτώσεων τούτων συντρέχει ἐν προκειμένῳ, ἡ δὲ ἐπικαλουμένη «παρεκτροπὴ ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ σωματείου διὰ τῆς μεταβολῆς τῶν γραφείων τούτου εἰς κέντρον κομματικῆς προπαγάνδας» καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ἡ μεταβολὴ αὕτη ἦτο τοιαύτης ἐκτάσεως, διαρκείας καὶ φύσεως, ὥστε νὰ δύναται ἐκ ταύτης νὰ βεβαιωθῇ ἐκτροπὴ τοῦ σωματείου τῶν σκοπῶν, δι' οὓς τοῦτο ἀνεγνωρίσθη, δὲν συνιστᾷ παράβασιν δυναμένην νὰ ἐπισύρῃ εὐθέως ποινικὴν καταδίωξιν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν περὶ σωματείων νόμων. Ἀφ' ἑτέρου, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 32 § 1 τοῦ νόμου 281, ἀπειλοῦνται αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 41 τοῦ νόμου τούτου ποιναὶ κατὰ τῶν ἐκ τῶν διοικούντων τὸ σωματεῖον ἀπειθούντων, ὅπως συμμορφωθοῦν ἐντὸς τῆς ταχθείσης ὑπὸ τῆς ἐποπτικῆς Ἀρχῆς ὡρισμένης προθεσμίας εἰς τὴν ἀνακοινωθεῖσαν αὐτοῖς ἐντολὴν ταύτης πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ καταστατικοῦ, ὧν ἐβεβαιώθη παράβασις, ἐν προκειμένῳ ὅμως οὐδεμία προηγήθη τοιαύτη ἀνακοίνωσις ἐκ μέρους τῆς ἐποπτικῆς Ἀρχῆς πρὸς τοὺς διοικοῦντας τὸ σωματεῖον «Ἐργατικὴ Ἕνωσις Μήλου» περὶ βεβαιωθείσης παραβάσεως διατάξεως τοῦ καταστατικοῦ τούτου καὶ πρόσκλησις διὰ τὴν ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας ἐφαρμογὴν τοῦ καταστατικοῦ πρὸς ἀποκατάστασιν οὕτω τῆς διαταραχθείσης ἐν τῷ σωματείῳ εὐνομίας καὶ τάξεως, ὥστε νὰ ὑφίσταται, λόγῳ μὴ τοιαύτης συμμορφώσεως, παράβασις δυναμένη νὰ ἐπισύρῃ ποινικὴν καταδίκην κατὰ τας διατάξεις τοῦ περὶ σωματείων νόμου.

Κατὰ ταῦτα ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, ἐκδοθεῖσα ἄνευ συνδρομῆς τῶν πρὸς ἔκδοσιν ταύτης ὁριζομένων ἐν τῷ νόμῳ προϋποθέσεων, εἶναι ἀκυρωτέα.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΗΜΕΡΩΝ ΚΑΙ ΩΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΙΣ ΤΑ ΚΟΥΡΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΜΜΩΤΗΡΙΑ

Ἐξουσιοδότησις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διὰ τοῦ ἄρθρου 5 § 2 τοῦ Νόμου 2855/1954 πρὸς καθορισμὸν ὑπ' αὐτοῦ τῶν ἡμερῶν καὶ ὡρῶν ἐργασίας τῶν κουρείων καὶ κομμωτηρίων.— Ὑπαγωγὴ εἰς αὐτὴν καὶ τοῦ καθορισμοῦ ἡμερῶν ὁλοκληρωτικῆς ἢ μερικῆς ἀναπαύσεως.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β', 77/1959

(Ἐπὶ ἐρωτήματος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας)

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ. κ. Τρ. Κοντονασόπουλος, Δ. Μπαρμπάτης, Α. Ἀλεξίου, Β. Σάββας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Χ. Γεωργιόπουλος, Πάρεδρος

Τὸ ἄρθρον 18 τοῦ ἀπὸ 8/14 Μαρτίου 1930 π. δ. «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως» (Γεν. Κωδ. Ζ' 808) ρυθμίζει τὰ τῶν χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ κουρεῖα κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς λοιπὰς μὴ ἐργασίμους ἡμέρας εἰς πόλεις πληθυσμοῦ μείζονος τῶν 10.000 κατοίκων, προβλέπον ἅμα τὴν διὰ διαταγμάτων, προκαλουμένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας (νῦν Ἐργασίας), τῇ αἰτήσει τῶν οἰκείων ἐργοδοτικῶν καὶ ὑπαλληλικῶν ὀργανώσεων, ἀπὸ συμφώνου, ἐπέκταιν τῶν διατάξεων τούτου καὶ εἰς πόλεις ἐχούσας πληθυσμὸν ἐλάσσονα τῶν 10.000 κατοίκων. Ἔτι δὲ ὁρίζει τὰς ὥρας ἐργασίας τῶν κουρείων κατὰ τὰς Κυριακὰς εἰς τοὺς προσφυγικοὺς συνοικισμούς.

Ὁ νόμος 2855/1954 (Ε.Κ. 109) διὰ τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 5 αὐτοῦ ὁρίζει τὰ ἑξῆς: «Αἱ ἡμέραι καὶ ὧραι ἐργασίας τῶν κουρείων καὶ κομμωτηρίων καθορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως».

Διὰ τῆς τελευταίας ταύτης, νεωτέρας διατάξεως, προφανῶς ἐτροποποιήθησαν αἱ ἀνωτέρω διατάξεις τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ὡς ἄνω ἀπὸ 8/14.3.1930 π. δ/τος. Ἡ διάταξις δ' αὕτη ἀναφέρεται οὐ μόνον εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῶν χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν καθορισμὸν ἡμερῶν ὁλοκληρωτικῆς ἢ μερικῆς ἀναπαύσεως. Ἐὰν αὕτη ἀπέβλεπεν εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν ὡῶν ἐργασίας μόνον κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας, θὰ εἶχεν ἀσφαλῶς διάφορον διατύπωσιν, ὡς ἐπὶ παραδείγματι ὁ νόμος 41/1944 περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ νόμου 3502/1928, ἀναφερόμενος εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῶν ὡρῶν ἐργασίας εἰς τὰ ὑπ' αὐτοῦ προβλεπόμενα καταστήματα. Ἐφ' ὅσον ὅμως ρητῶς ἐν τῇ ἀνωτέρω διατάξει ὁρίζεται, ὅτι «αἱ ἡμέραι καὶ ὧραι ἐργασίας... καθορίζονται», προδήλως περιλαμβάνεται ἐν αὐτῇ ὁ διὰ τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καθορισμὸς καὶ τῶν ἡμερῶν ὁλοκληρωτικῆς ἢ μερικῆς ἀναπαύσεως εἰς τὰ κουρεῖα καὶ τὰ κομμωτήρια καὶ ἑπομένως ἡ ἐν λόγῳ διάταξις ἐτροποποίησεν, ὡς πρὸς τοῦτο, ἤτοι εἰδικῶς ὅσον ἀφορᾷ τὰ κουρεῖα καὶ τὰ κομμωτήρια, τὴν διάταξιν τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὡς ἄνω ἀπὸ 8/14.3.1930 π. δ/τος, καθ' ἣν διάφορος προβλέπεται διαδικασία διὰ τὸν ἀριθμὸν ἡμερῶν ὁλοκληρωτικῆς ἢ μερικῆς ἀναπαύσεως εἰς πάσας ἐν γένει τὰς ἐν § 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ αὐτοῦ π. δ. ἀναφερομένας ἐργασίας.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας, κρῖναν τὸ ἔγκυρον τοῦ διὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθορισμοῦ ἡμερῶν ἀργίας, ἀπεφάνθη ὅτι μόνον διὰ διατάξεως νόμου εἶναι δυνατὴ ἡ ρύθμισις τοῦ θέματος τούτου (Σ. Ε. 746, 1462/1957, ΕΕΔ 16, 443 καὶ 862), πλὴν ὅμως ἡ εἰς ἐκτέλεσιν τῆς διὰ τῆς προπαρατεθείσης διατάξεως τοῦ νόμου 2855/1951 παρεχομένης εἰδικῆς καὶ περιωρισμένης ἐξουσιοδοτήσεως ἐκδοθησομένη ὑπουργικὴ ἀπόφασις θὰ εἶναι νομοθετικοῦ περιεχομένου καὶ θὰ ἀποτελῇ οὐσιαστικὸν νόμον.

ἄρθρου εἶναι ὁ κατ' ἰατρικὴν κρίσιν τυγχάνων ἀνίκανος διὰ τὴν ἄσκησιν οἱασδήποτε βιοποριστικῆς ἐργασίας ἐπὶ χρονικὸν διάστημα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον μακρόν.

Ἐν προκειμένῳ ὡς βιοποριστικὴ ἐργασία νοεῖται πᾶσα ἐργασία, τὴν ὁποίαν τὸ κρινόμενον πρόσωπον θὰ εἶχε τὴν ἱκανότητα νὰ ἐκτελέσῃ ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικίας του, ἐὰν εἶχεν ἀκεραίαν τὴν σωματικὴν καὶ πνευματικὴν ἱκανότητά του. Ἀντιθέτως, ἐργασία, τὴν ὁποίαν ὁ κρινόμενος καὶ ἂν ἦτο κατὰ πάντα ὑγιὴς δὲν θὰ ἦτο εἰς θέσιν νὰ ἐκτελέσῃ ἐλλείψει τῶν ἀπαραιτήτων εἰδικῶν γνώσεων ἢ ἐλλείψει τοιούτων ἐργασιῶν ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικίας του, δὲν δύναται νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν κρίσιν τῆς ἀνικανότητός του.

Ἡ ἀνικανότης, ἑπομένως, τοῦ ἐξεταζομένου διὰ τὸν χαρακτηρισμόν του ὡς μέλους οἰκογενείας ἠσφαλισμένου, θὰ κρίνηται πάντοτε ἐν σχέσει μὲ τὰς ἐργασίας, τὰς ὁποίας οὗτος, ἐὰν ἦτο ὑγιής, θὰ ἠδύνατο νὰ ἐκτελέσῃ ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικίας του, μὲ τὰς ἐργασίας τοιούτου εἴδους, αἱ ὁποῖαι προσιδιάζουν εἰς τὴν ἐπαγγελματικήν του κατηγορίαν καὶ μόρφωσιν.

Ἐάν, ἀντιθέτως, ἐλαμβάνετο ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν κρίσιν τῆς ἀναπηρίας οἱασδήποτε φύσεως καὶ μορφῆς ἐργασία, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐπαγγελματικῆς κατηγορίας τοῦ κρινομένου, δὲν θὰ ὑπῆρχε πιθανῶς περίπτωσις νὰ κριθῇ τις ἀνάπηρος, δεδομένου ὅτι ὑπάρχουν ἐργασίαι, τὰς ὁποίας δύνανται νὰ ἐκτελέσουν ἄτομα, τῶν ὁποίων ἡ ἀναπηρία διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος των φθάνει εἰς ποσοστὸν 100 ο/ο. (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 13/1959 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.*).

ΝΟΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ, ΛΥΣΕΙΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

ΝΟΜΙΜΟΝ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟΝ ΑΡΤΕΡΓΑΤΩΝ

('Εξ αφορμῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 659/1958 ἀποφάσεως τοῦ 'Αρείου Πάγου, ΕΕΔ 17, σελ. 1134)

'Υπὸ τοῦ κ. *Θεοφίλου Τσέλιου*
Δικηγόρου ἐν 'Αθήναις

Διὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεώς του τὸ 'Ακυρωτικὸν ἐδέχθη, ὅτι τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ ἀρτεργάτου ἔχει ὡς κατώτατον ὅριον τὸ τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου. 'Εν τούτοις ἂς μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ φρονῶμεν, ὅτι ὑπὲρ καὶ ὑπὸ τὴν βασικὴν ποσότητα ἀλεύρου (91 ὀκάδων) καί, κατὰ συνέπειαν, ὑπὲρ καὶ ὑπὸ τὸ βασικὸν ἡμερομίσθιον τοῦ ἀρτεργάτου ὁ δείκτης δὲν δύναται νόμῳ νὰ κινηθῇ πέραν ὡρισμένων ὁρίων, ἅτινα εἶναι ὑπὸ μὲν τὴν βάσιν ἡ κατεργασία 71 ὀκάδων ἀλεύρου (91 σὺν 51 : 2) ἡμερησίως καὶ ὑπὲρ ταύτην ἡ κατεργασία 141 ὀκάδων ἀλεύρου (91+50). Τὰς ποσότητας αὐτὰς ὡς κατώτατον καὶ ἀνώτατον ὅριον ὑποχρεοῦται καὶ δικαιοῦται νὰ κατεργασθῇ ἕκαστος ἀρτεργάτης ἡμερησίως, τὸ δὲ κατώτατον ἡμερομίσθιον του (ἀναλόγως τῆς εἰς ἣν ἀνήκει κατηγορίας) εἶναι τὸ ἀναλογοῦν εἰς κατεργασίαν 71 ὀκάδων ἀλεύρου, τὸ δ' ἀνώτατον εἰς κατεργασίαν 141. Διότι αἱ 141 ὀκάδες ἀλεύρου εἶναι κατεργαστέαι ὑποχρεωτικῶς ὑφ' ἑνὸς ἀρτεργάτου, μόλις, ὅμως, εἰσέλθωμεν εἰς τὰς 142 ὀκάδας, τότε ὑποχρεωτικῶς εἶναι προσληπτέος καὶ δεύτερος.

Καὶ ἐντὸς τῶν ὁρίων αὐτῶν, ἀναλόγως τῆς δυναμικότητος τοῦ ἀρτοποιείου, κινεῖται ὁ δείκτης, δοθέντος, μάλιστα, ὅτι εἶναι σχεδὸν ἀδύνατον πρακτικῶς νὰ παρέξῃ ὁ ἀρτοποιὸς τὴν δυνατότητα κατεργασίας ἀκριβῶς 91 ὀκάδων ἀλεύρου ἡμερησίως. 'Η βάσις αὕτη ἁπλῶς παίζει τὸν ρόλον τοῦ θεωρητικοῦ σημείου τῆς πρὸς τὰ ἄνω καὶ κάτω κινήσεως. 'Ακολούθως ἐπὶ ποσότητος ἀλεύρου 91 σὺν 91 σὺν 51 ὀκάδων ἐπιβάλλεται πρόσληψις καὶ τρίτου ἀρτεργάτου, οὗτινος τὸ ἡμερομίσθιον θὰ ἀντιστοιχῇ εἰς κατεργασίαν 77 2/3 ὀκάδων ἀλεύρου (91 σὺν 91 σὺν 51 : 3), ἐπὶ 91 σὺν 91 σὺν 91 σὺν 51 καὶ τετάρτου, οὗτινος τὸ ἡμερομίσθιον θὰ ἀντιστοιχῇ εἰς κατεργασίαν 81 ὀκάδων ἀλεύρου (91 σὺν 91 σὺν 91 σὺν 51 : 4) καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. 'Η γνώμη μας δὲ αὕτη στηρίζεται εἰς τὸ ὅτι: α) Τὸ ἡμερομίσθιον τῶν ἀρτεργατῶν, ἰδιορρύθμως καθοριζομένον, εἶναι συνάρτησις τῆς ὑπ' αὐτῶν κατεργαζομένης ποσότητος ἀλεύρου, τῶν ἐνενήκοντα καὶ μιᾶς ὀκάδων λαμφθεισῶν ὡς βάσεως. β) Αἱ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3089/1954 ν. δ/τος κυρωθεῖσαι ὑπ' ἀριθ. 1021, 1037 καὶ 1146/1953 Π.Υ.Σ ἔχουσι δευτερευόντως (καὶ μόνον ὡς πρὸς τὸν λόγῳ τῆς ἐνάρξεως ἐφαρμογῆς των, ἀριθμὸν τῶν τυχὸν ἀνέργων ἀρτεργατῶν) μεταβατικὸν χαρακτῆρα, ἐνῷ ἅπασαι αἱ λοιπαὶ διατάξεις των (καὶ πρὸ παντὸς αἱ περὶ συνθέσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀρτοποιείων καὶ αἱ περὶ τῆς ὑπὸ τῶν ἀρτεργατῶν κατεργαστέας ἡμερησίου ποσότητος ἀλεύρου, ἧς συνάρτησις εἶναι τὸ ἡμερομίσθιόν των) ἀφορῶσιν ἀπεριορίστως τὸ μέλλον (ὅρα παράγραφον ΙΙΙ τῆς 1146/1953 Π.Υ.Σ., καθ' ἣν «τὴν τοιαύτην ἀνάλογον σύνθεσιν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀρτοποιείων των εἶναι ὑποχρεοι οἱ ἀρτοποιοί, ὅπως τηρῶσιν εἰς τὸ μέλλον ἀπαρεγκλίτως. γ) Τὴν λόγῳ ἐφαρμογῆς τῶν ἀνωτέρω Π.Υ.Σ. τυχὸν ἀνεργίαν τῶν ἀρτεργατῶν ἀντιμετώπισεν ὁ νομοθέτης εἰδικῶς διὰ τῆς Φ. 40618/1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ 'Εργασίας «περὶ ἐπιβολῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας εἰς ἀρτοποιεῖα τέως Διοικήσεως τῆς Πρωτευούσης», ὅπερ σημαίνει, ὅτι οὐδ' ἐπ' ἐλαχίστον ἐσκέφθη νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὴν τοιαύτην ἀνεργίαν διὰ τῆς πτώσεως τοῦ ἡμερομισθίου τῶν ἀρτεργατῶν ἕως τοῦ τῶν ἀνειδικεύτων ἐργατῶν, οὐδ' ὑπωψιάζετό ποτε τοιαύτην λύσιν. δ) Δὲν εἶναι τῆς δυνατότητος τῶν ἀρτοποιῶν ἡ ἀνάλογος πρὸς τὴν ὑπὸ κατεργασίαν ποσότητα ἀλεύρου σύνθεσις τοῦ προσωπικοῦ των, ἀλλ' εἶναι ὑποχρεωμένοι πρὸς τοῦτο, ἅτε τῆς λέξεως «ὑπόχρεοι» καὶ «ὑποχρεούμενα» ἐπιτακτικῶς ἐπαναλομβανομένης ἐν τῷ ν.δ. 3089/1954 καὶ ταῖς προμνησθείσαις Π.Υ.Σ. ε) Καὶ αἱ διατάξεις τῶν προμνησθεισῶν Π.Υ.Σ. καὶ αἱ τοῦ ἀπὸ 17/25.8.1955 β. δ/τος «περὶ καθορισμοῦ τοῦ ἀρτεργατικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀρτοποιείων» εἶναι σαφέστατα, μὴ καταλείπουσαι ἀμφιβολίαν περὶ τῆς ἐννοίας των. στ) Τὸ ἡμερομίσθιον τῶν ἀρτεργατῶν καθορίζεται εἰς κατηγορίας τρεῖς καὶ εἰς διάφορον κλίμακα δι' ἑκάστην, κατὰ δὲ τὴν σκέψιν τοῦ 'Ακυρωτικοῦ τοῦτο δι' ἁπάσας τὰς κατηγορίας ἰσοπεδοῦται, ἐξισούμενον τῷ τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου, ὁπότε ὁ νέηλυς θὰ λαμβάνῃ τὰ αὐτὰ μὲ τὸν γηράσαντα ἐν τῷ ἐπαγγέλματι τεχνίτην ἀρτεργάτην, ἐκμηδενιζομένης, ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ, τῆς ἀναγκαίας διακρίσεως ἡμερομισθίων, ὅπερ ὁ νομοθέτης οὐδόλως ἠθέλησεν, ἐπιμένων εἰς τὴν διάκρισιν (ὅρα 28051/1954 ἀπόφασιν Ὑπουργοῦ 'Εργασίας καὶ τὴν νεωτέραν τοιαύτην ὑπ' ἀριθ. 25762/1958, ΕΕΔ 17, 610. ζ) Τὸ σπουδαιότατον ζήτημα τοῦ κατωτάτου ὁρίου τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀρτεργατῶν ὁ νομοθέτης οὐδόλως ἦτο δυνατὸν νὰ τὸ ἐμπιστευθῇ εἰς μόνην τὴν προστασίαν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., διότι, διὰ νὰ ὑπάρξῃ κατάχρησις δικαιώματος ἐκ μέρους τῶν ἀρτοποιῶν, θὰ ἔδει οὗτοι νὰ εἶχον προηγουμένως τὸ δικαίωμα τῆς κατὰ τὸ δοκοῦν συνθέσεως τοῦ προσωπικοῦ των, ὅπερ ὁ νόμος ἐπ' οὐδενὶ παρέσχεν αὐτοῖς, καὶ η) 'Εὰν τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ ἀρτεργάτου εἶχεν ὡς κατώτατον ὅριον τὸ τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου, τότε ὁ μισθὸς ἴσως τοῦ πρωθυπουργοῦ (ἐὰν ὁ νόμος 26/1944 ἔχῃ τυχὸν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν ἐργατῶν) (*) θὰ ἔδει νὰ ἀποτελῇ τὸ ἀνώτατον ὅριον τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν αὐτοῦ, ὅπερ οὐδ' ὡς σκιὰ ὑποψίας ἦτο δυνατὸν νὰ ταράξῃ τὴν σκέψιν τοῦ νομοθέτου, καθ' ὅσον, ἄλλως, ὁ νομοθέτης θὰ ἔκαμνεν ἄδικον σκέψιν κατὰ τοῦ δικαίου ἑαυτοῦ του.

(*) *Σημ. ΕΕΔ:* Εὐτυχῶς δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν οὔτε διὰ τοὺς ὑπαλλήλους (ἀνωτέρω σελ. 200).

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΣΧΕΣΕΩΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΤΟΥ Α.Ν. 1836)1951

Διάλυσις τῆς ἐπιχειρήσεως—Μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ἡ κατὰ τὸν ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας τῶν ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ» δημιουργουμένη ἀναγκαστικὴ σχέσις ἐργασίας διατηρεῖται ὑποχρεωτικῶς ἐπὶ πενταετίαν τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς προσλήψεως τοῦ μισθωτοῦ (ἄρθρον 7 ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 2223/1952, ΕΕΔ 14, 1105 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων). (Ἐπιφυλάσσεται ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9291/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ΕΕΔ 17, 218, 333, κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ν.δ. 1657/1953 διά τινας κατηγορίας πολεμιστῶν καὶ ἐπιχειρήσεων, ὁπότε ἡ ἀναγκαστικὴ σχέσις διατηρεῖται ἐπὶ ἑπταετίαν).

Κατὰ τὸν χρόνον αὐτὸν ἡ ἀπόλυσις ἐπιτρέπεται μόνον διὰ τοὺς ἐν ἄρθρῳ 7 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 λόγους καὶ κατόπιν ἀποφάσεως τῆς ἁρμοδίας Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ. ν. 244/1936, ἄλλως δὲ γινομένη εἶναι ἄκυρος.

Παραλλήλως ὅμως ὑπάρχει καὶ ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν. δ. 2657/1953 (ΕΕΔ 14,1109) ἐξουσία τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας νὰ μειώνῃ δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ, μετὰ γνώμην τοῦ οἰκείου Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ποσοστὸν ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως πολεμιστῶν, προκειμένου περὶ ὑποχρέων τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἐφ' ὅσον αἱ ἐργασίαι αὐτῶν ἔχουν ἀναστολὴ οὐσιαστικῶς ἢ δὲν δύνανται ἐπωφελῶς νὰ λειτουργήσωσιν ἢ προφανῶς ἡ συνέχισις τῶν ἐργασιῶν των ἐπιφέρει ζημίας. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ λύεται ὑποχρεωτικῶς ἡ σχέσις ἐργασίας ὁλοκλήρου ἢ μέρους τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων πολεμιστῶν. Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως δύναται νὰ καθορίζηται τὸ ποσὸν τῆς τυχὸν καταβληθησομένης ἀποζημιώσεως, ὅπερ δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς ἀποδοχὰς δύο μηνῶν. Οὐδεμία ἄλλη ἀποζημίωσις ὀφείλεται ἐξ οἱουδήποτε ἄλλου νόμου.

Ἐνῷ ὅμως ἐκτελεῖται κανονικῶς ἡ ἀναγκαστικὴ σχέσις ἐργασίας, ὑπάρχει τὸ ἐνδεχόμενον νὰ διαλυθῇ ἡ ἐπιχείρησις ἢ νὰ μεταβάλῃ φορέα αὐτῆς, ὁπότε πρέπει νὰ ἐρευνηθῇ ποία ἡ τύχη τῆς σχέσεως.

Εἶναι ἀναντίρρητον, ὅτι προϋπόθεσις τῆς ἐκ τοῦ εἰδικοῦ αὐτοῦ νόμου προστασίας, ἡ ὑποχρεωτικὴ δηλαδὴ διατήρησις ἐπὶ τὸν νόμιμον χρόνον τῆς σχέσεως ἐργασίας, εἶναι ἡ ὕπαρξις τοῦ ἐργοδότου καὶ λειτουργία τῆς ἐπιχειρήσεώς του, ἀφοῦ δὲν ἐννοεῖται, ὅτι διατάσσεται ἡ διατήρησις τῆς σχέσεως εἰς ἐπιχείρησιν, ἡ ὁποία, διαλυθεῖσα, ἔπαυσε νὰ ὑπάρχῃ. (Τοῦτο ἔχει νομολογηθῇ εἰς παρεμφερεῖς περιπτώσεις εἰδικῆς προστασίας τῶν μισθωτῶν, ὡς τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν τοῦ ἀ. ν. 244/1936, Σ Ε. 402/1940, ΕΕΔ 4, 51, τῶν ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ τοῦ νόμου 3514, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 17020/1955, ΕΕΔ 15, 80, τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν τοῦ νόμου 1803/1951, Α. Π. 66/1957, ΕΕΔ 16, 315).

Συνέπεια εἶναι, ὅτι, διαλυομένης τῆς ἐπιχειρήσεως, παύει ἡ ἐκ τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 προστασία, ὁ τοποθετηθεὶς δὲ μισθωτὸς δύναται ἐλευθέρως νὰ ἀπολυθῇ ἄνευ παρεμβάσεως τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς.

***

Ἡ περίπτωσις τῆς μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου εἶναι διάφορος. Εἰς τὸ θέμα ἰσχύει ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ β. δ τος 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 καὶ ἐπὶ τῶν τεχνιτῶν, ἐργατῶν καὶ ὑπηρετῶν ἀρχή, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ διάδοχος τοῦ ἀρχικοῦ ἐργοδότου ἀναδέχεται ἐκ τοῦ νόμου τὰς ἐν σχέσει πρὸς τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑποχρεώσεις τοῦ προκατόχου του.

Ἐφ' ὅσον δὲ κατὰ τὴν εἰς τὰς διατάξεις αὐτὰς δοθεῖσαν ἔννοιαν ἐρευνᾶται μόνον τὸ πραγματικὸν γεγονὸς τῆς συνεχίσεως τῆς ἐργασίας καὶ ὑπὸ τὸν νέον φορέα τῆς ἐπιχειρήσεως, καθ' ὅσον ὁ Νομοθέτης ἀπέβλεψεν εἰς τὴν προστασίαν τοῦ μισθωτοῦ ἀπροσώπως, συνδεομένου αὐτοῦ μᾶλλον πρὸς τὴν ἐπιχείρησιν, ὡς οἰκονομικὴν ἑνότητα, ἢ πρὸς τὸν ἐπιχειρηματίαν (βλέπε ΕΕΔ 16, 856 ἐπ.), πολὺ περισσότερον εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀναγκαστικῆς σχέσεως τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, διὰ τὴν σύστασιν τῆς ὁποίας ὁ νόμος ἀναφέρεται εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ τὴν οἰκονομικὴν αὐτῶν δυναμικότητα (διατήρησις προσωπικοῦ ἄνω τῶν 15 προσώπων), χωρὶς νὰ ἐνδιαφέρηται ποῖος εἶναι ὁ φορεὺς αὐτῶν, ἔπεται, ὅτι καὶ ὑφισταμένης μεταβολῆς τοῦ φορέως τῆς ἐπιχειρήσεως ἐξακολουθοῦν αἱ ἔναντι τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 ὑποχρεώσεις τῶν ἐργοδοτῶν. (Βλέπε παρεμφερῶς διὰ τὴν προστασίαν τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν ἐπὶ μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου Σ. Ε. 1473/1958, ΕΕΔ 17, 858, καὶ διὰ τὴν προστασίαν τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν Α.Π. 66/1957, ΕΕΔ 16, 315).

Ταῦτα σημαίνουν, ὅτι καὶ ὑπὸ μεταβολὴν τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου θὰ τηρηθοῦν διὰ τὴν διαρκοῦντος τοῦ χρόνου τῆς ὑποχρεωτικῆς διατηρήσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας ἀπόλυσιν αἱ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος αὐτῆς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 καὶ προσέτι, ἐφ' ὅσον λήξῃ ὁ χρόνος οὗτος, ὁπότε παύει ὁ ἀναγκαστικὸς χαρακτὴρ τῆς σχέσεως καὶ ὁ μισθωτὸς τῆς περιπτώσεως μεταπίπτει εἰς τὴν θέσιν τοῦ κοινοῦ μισθωτοῦ, χωρὶς νὰ καταρτίζηται νέα σύμβασις ἐργασίας, ἀλλὰ νὰ ἐξακολουθῇ ἡ αὐτὴ ἄρθρον 7 § 1 ἀ. ν. 1836/1951, Α.Π. 657/1958, ΕΕΔ 17, 1117), ὑποχρεοῦται ὁ νέος ἐργοδότης, ἂν θέλῃ νὰ ἀπολύσῃ τὸν μισθωτὸν τοῦτον, νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τοὺς κειμένους ἐργατικοὺς νόμους περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΙ

3924/1958 ΝΟΜΟΣ

Περὶ κυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 89 διεθνοῦς συμβάσεως «περὶ νυκτερινῆς ἐργασίας τῶν ἀπασχολουμένων ἐν τῇ βιομηχανίᾳ γυναικῶν».

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 1 τῆς 2 Ἰανουαρίου 1959)

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον πρῶτον

Κυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 89 διεθνὴς σύμβασις «περὶ νυκτερινῆς ἐργασίας τῶν ἀπασχολουμένων ἐν τῇ βιομηχανίᾳ γυναικῶν», ψηφισθεῖσα ἐν Ἁγίῳ Φραγκίσκῳ τὸ 1948 ὑπὸ τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως Ἐργασίας κατὰ τὴν 31ην σύνοδον αὐτῆς, ἔχουσα οὕτω ἐν ἑλληνικῇ μεταφράσει καὶ γαλλικῷ πρωτοτύπῳ.

Σύμβασις ἀριθ. 89

Περὶ νυκτερινῆς ἐργασίας τῶν ἀπασχολουμένων ἐν τῇ βιομηχανίᾳ γυναικῶν

(Ὡς ἐθεωρήθη τὸ 1948)

Ἡ Γενικὴ Συνδιάσκεψις τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως τῆς Ἐργασίας,

Συγκληθεῖσα ἐν Ἁγίῳ Φραγκίσκῳ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐργασίας καὶ συνελθοῦσα αὐτόθι τὴν 17ην Ἰουνίου 1948 εἰς τὴν τριακοστὴν πρώτην σύνοδον αὐτῆς,

Ἀφοῦ ἀπεφάσισε τὴν ἀποδοχὴν διαφόρων προτάσεων σχετικῶν πρὸς τὴν μερικὴν ἀναθεώρησιν τῆς συμβάσεως περὶ νυκτερινῆς ἐργασίας (γυναικῶν) 1919, ἥτις ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τῆς Συνδιασκέψεως εἰς τὴν πρώτην αὐτῆς σύνοδον, καὶ τῆς συμβάσεως περὶ νυκτερινῆς ἐργασίας (γυναῖκες) (ὡς ἀνεθεωρήθη τὸ 1934), ἥτις ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τῆς Συνδιασκέψεως εἰς τὴν 18ην σύνοδον αὐτῆς, ζήτημα ἀποτελοῦν τὸ ἕνατον θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῆς συνόδου,

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν, ὅτι αἱ προτάσεις αὗται δέον νὰ λάβουν τὸν τύπον διεθνοῦς συμβάσεως,

Ψηφίζει σήμερον ἑνάτην Ἰουλίου χίλια ἐννεακόσια τεσσαράκοντα ὀκτὼ (1948) τὴν ὡς ἑπεται σύμβασιν, ἥτις ἀποκαλεῖται σύμβασις περὶ νυκτερινῆς ἐργασίας (γυναικῶν) (ὡς ἀνεθεωρήθη τὸ 1948).

Μέρος Ι

Γενικαὶ διατάξεις

Ἄρθρον 1

1. Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς παρούσης συμβάσεως ὡς «βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις» θεωροῦνται ἰδίᾳ:

α) Τὰ μεταλλεῖα, λατομεῖα καὶ αἱ πάσης φύσεως ἐξορυκτικαὶ βιομηχανίαι.

β) Αἱ ἐπιχειρήσεις, ἐν αἷς κατασκευάζονται προϊόντα, μεταβάλλονται, καθαρίζονται, ἐπισκευάζονται, διακοσμοῦνται, ἀποτελειοῦνται, προετοιμάζονται πρὸς πώλησιν, καταστρέφονται ἢ κατεδαφίζονται ἢ ἐν αἷς αἱ ὅλαι ὑφίστανται μεταβολήν, περιλαμβανομένων τῶν ἐπιχειρήσεων κατασκευῆς πλοίων, παραγωγῆς μετατροπῆς καὶ μεταδόσεως τοῦ ἠλεκτρισμοῦ καὶ τῆς κινητηρίου δυνάμεως ἐν γένει.

γ) Αἱ ἐπιχειρήσεις δομήσεως καὶ αἱ τῆς ἁρμοδιότητος τῶν πολιτικῶν μηχανικῶν, περιλαμβανομένων τῶν ἐργασιῶν δομήσεως, ἐπισκευῆς, συντηρήσεως, μετατροπῆς καὶ κατεδαφίσεως.

2. Ἡ ἁρμοδία Ἀρχὴ θέλει καθορίσει τὴν διαχωριστικὴν γραμμὴν μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς τῆς βιομηχανίας καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς γεωργίας, τοῦ ἐμπορίου καὶ τῶν ἄλλων μὴ βιομηχανικῶν ἐργασιῶν.

Ἄρθρον 2

Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς παρούσης συμβάσεως ὁ ὅρος «νύξ» σημαίνει περίοδον ἑνδεκα τοὐλάχιστον συνεχῶν ὡρῶν, περιλαμβανουσῶν διάστημα καθοριζόμενον ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς ἑπτὰ συνεχῶν ὡρῶν τοὐλάχιστον, παρεντιθεμένων μεταξὺ τῆς δεκάτης ἑσπερινῆς καὶ τῆς ἑβδόμης πρωϊνῆς. Ἡ ἁρμοδία Ἀρχὴ δύναται νὰ καθορίζῃ διάφορα διαστήματα διὰ διαφόρους περιοχάς, βιομηχανίας, ἐπιχειρήσεις ἢ κλάδους βιομηχανιῶν ἢ ἐπιχειρήσεων, δέον ὅμως ὅπως συμβουλεύηται τὰς ἐνδιαφερομένας ὀργανώσεις ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων πρὸ τοῦ καθορισμοῦ διαστήματος ἀρχομένου μετὰ τὴν ἑνδεκάτην ἑσπερινήν.

Ἄρθρον 3

Αἱ γυναῖκες, ἀδιακρίτως ἡλικίας, δὲν δύνανται νὰ ἀπασχολῶνται τὴν νύκτα εἰς καμμίαν βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν δημοσίαν ἢ ἰδιωτικήν, οὔτε εἰς παράρτημά τι τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων, ἐξαιρέσει τῶν ἐπιχειρήσεων ὅπου ἀπασχολοῦνται μόνον μέλη τῆς αὐτῆς οἰκογενείας.

Ἄρθρον 4

Τὸ ἄρθρον 3 δὲν ἔχει ἐφαρμογήν:

α) Εἰς περίπτωσιν ἀνωτέρας βίας, ὁσάκις ἐν τινι ἐπιχειρήσει ἐπέρχεται διακοπὴ ἐκμεταλλεύσεως ἀπρόβλεπτος καὶ μὴ περιοδικοῦ χαρακτῆρος.

β) Εἰς ἣν περίπτωσιν ἡ ἐργασία γίνεται ἐπὶ πρώτων ὑλῶν ἢ ὑλῶν ἐν ἐπεξεργασίᾳ, αἵτινες θὰ ἦσαν ἐπιδεκτικαὶ λίαν ταχείας ἀλλοιώσεως, ὁσάκις τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖον πρὸς διάσωσιν τῶν ἐν λόγῳ ὑλῶν ἐξ ἀναποφεύκτου ἀπωλείας.

Ἄρθρον 5

1. Ἡ ἀπαγόρευσις τῆς νυκτερινῆς ἐργασίας τῶν γυναικῶν δύναται νὰ ἀναστέλληται δι' ἀποφάσεως τῆς Κυβερνήσεως, μετὰ γνώμην τῶν ἐνδιαφερομένων ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων, ὁσάκις λόγῳ περιστάσεων ἰδιαζόντως σοβαρῶν τὸ ἐθνικὸν συμφέρον ἀπαιτεῖ τοῦτο.

2. Ἡ ἀναστολὴ αὕτη δέον νὰ γνωστοποιῆται εἰς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐργασίας ὑπὸ τῆς ἐνδιαφερομένης Κυβερνήσεως εἰς τὴν ἐτησίαν ἔκθεσιν αὐτῆς περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς συμβάσεως.

Ἄρθρον 6

Εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις τὰς ὑποκειμένας εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῶν ἐποχῶν καὶ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐξαιρετικαὶ περιστά-

σεις ἀπαιτοῦν τοῦτο, ἡ ἐν ἄρθρῳ 2 ὁριζομένη διάρκεια τῆς νυκτερινῆς περιόδου δύναται νὰ περιορίζηται εἰς δέκα ὥρας ἐπὶ ἑξήκοντα ἡμέρας κατ' ἔτος.

Ἄρθρον 7

Εἰς ἃς χώρας τὸ κλῖμα καθιστᾷ τὴν ἡμερησίαν ἐργασίαν ἰδιαιτέρως ἐπίπονον, ἡ νυκτερινὴ περίοδος δύναται νὰ εἶναι βραχυτέρα τῆς ὁριζομένης ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως χορηγῆται ὡς ἀντιστάθμισμα ἀνάπαυσις κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας.

Ἄρθρον 8

Ἡ παροῦσα σύμβασις δὲν ἔχει ἐφαρμογήν:

α) Εἰς τὰς γυναῖκας, αἵτινες κατέχουν θέσεις διευθύνσεως ἢ θέσεις τεχνικοῦ χαρακτῆρος συνεπαγομένας εὐθύνην.

β) Εἰς τὰς γυναῖκας τὰς ἀσχολουμένας εἰς τὰς ὑπηρεσίας τῆς ὑγιεινῆς καὶ τῆς εὐημερίας καὶ αἵτινες κανονικῶς δὲν ἐκτελοῦν ἐργασίαν χειρός.

Μέρος ΙΙ

Γενικαὶ διατάξεις ἀφορῶσαι ὡρισμένας χώρας

Ἄρθρον 9

Εἰς ἃς χώρας οὐδεὶς δημόσιος διακανονισμὸς ἐφαρμόζεται εἰς τὴν ἀπασχόλησιν τῶν γυναικῶν κατὰ τὴν νύκτα εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις, ὁ ὅρος «νύξ» προσωρινῶς καὶ διὰ περίοδον τριῶν τὸ πολὺ ἐτῶν δύναται νὰ σημαίνῃ, κατὰ τὴν διάκρισιν τῆς Κυβερνήσεως, περίοδον δέκα μόνον ὡρῶν, ἥτις θέλει περιλαμβάνει χρονικὸν διάστημα καθοριζόμενον ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς ἐπτὰ τοὐλάχιστον ὡρῶν καὶ παρεμβαλλόμενον μεταξὺ τῆς δεκάτης ἑσπερινῆς ὥρας καὶ τῆς ἑβδόμης πρωϊνῆς.

Ἄρθρον 10

1. Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης συμβάσεως ἔχουν ἐφαρμογὴν εἰς τὰς Ἰνδίας, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν εἰς τὸ παρὸν προβλεπομένων τροποποιήσεων.

2. Αἱ εἰρημέναι διατάξεις ἔχουν ἐφαρμογὴν εἰς ὅλα τὰ ἐδάφη εἰς ἃ ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία τῶν Ἰνδιῶν ἔχει ἁρμοδιότητα νὰ ἐφαρμόζῃ ταύτας.

Ὁ ὅρος «βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις» θέλει περιλαμβάνει:

α) Τὰ ἐργοστάσια τὰ καθοριζόμενα ὡς τοιαῦτα ὑπὸ τοῦ περὶ ἐργοστασίων Νόμου τῶν Ἰνδιῶν (Indian Factories Act).

β) Τὰ μεταλλεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα ἔχει ἐφαρμογὴν ὁ ἐπὶ τῶν μεταλλείων Νόμος τῶν Ἰνδιῶν (Indian Mines Act).

Ἄρθρον 11

1. Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης συμβάσεως ἔχουν ἐφαρμογὴν εἰς τὸ Πακιστάν, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ προβλεπομένων τροποποιήσεων.

2. Αἱ εἰρημέναι διατάξεις ἔχουν ἐφαρμογὴν εἰς ὅλα τὰ ἐδάφη, εἰς τὰ ὁποῖα ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία τοῦ Πακιστὰν ἔχει ἁρμοδιότητα νὰ ἐφαρμόζῃ ταύτας.

3. Ὁ ὅρος «βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις» περιλαμβάνει:

α) Τὰ ἐργοστάσια τὰ καθοριζόμενα ὡς τοιαῦτα ὑπὸ τοῦ Νόμου περὶ τῶν ἐργοστασίων.

β) Τὰ μεταλλεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα ἔχει ἐφαρμογὴν ὁ περὶ τῶν μεταλλείων Νόμος.

Ἄρθρον 12

1. Ἡ Διεθνὴς Συνδιάσκεψις τῆς Ἐργασίας εἰς οἱανδήποτε σύνοδον αὐτῆς, εἰς ἣν ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει περιλαμβάνεται τὸ ἐν λόγῳ θέμα, δύναται νὰ ἀποδέχηται διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν 2/3 σχέδια τροποποιήσεως ἑνὸς ἢ πλειόνων τῶν προηγουμένων ἄρθρων τοῦ δευτέρου μέλους τῆς παρούσης συμβάσεως.

2. Ταιαῦτα σχέδια τροποποιήσεως δέον νὰ ἀναφέρουν τὸ μέλος ἢ τὰ μέλη, εἰς ἃ ἔχουν ἐφαρμογήν, καὶ δέον ἐντὸς ἔτους ἢ λόγῳ ἐξαιρετικῶν περιστάσεων ἐντὸς δεκαοκταμήνου ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς συνόδου τῆς Συνδιασκέψεως νὰ ὑποβάλλωνται ὑπὸ τοῦ Μέλους ἢ τῶν Μελῶν, εἰς ἃ ἔχουν ἐφαρμογήν, εἰς τὴν Ἀρχὴν ἢ τὰς Ἀρχάς, εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ὁποίων ὑπάγονται καθ' ὕλην πρὸς μετατροπὴν τούτων εἰς νόμον ἢ πρὸς λῆψιν ἄλλων μέτρων.

Τὸ Μέλος, τὸ ὁποῖον ἤθελεν ἐπιτύχει τὴν συναίνεσιν τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς ἢ Ἀρχῶν, θέλει ἀνακοινοῖ τὴν ἐκ μέρους του ρητὴν ἐπικύρωσιν τῆς τροποποιήσεως εἰς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐργασίας πρὸς καταχώρισιν.

4. Ταιαῦτα σχέδια τροποποιήσεως, ἅπαξ ἐπικυρωθέντα ὑπὸ τοῦ Μέλους ἢ τῶν Μελῶν, εἰς τὰ ὁποῖα ἔχουν ἐφαρμογήν, τίθενται ἐν ἰσχύϊ ὡς τροποποίησις τῆς παρούσης συμβάσεως.

Μέρος ΙΙΙ

Τελικαὶ διατάξεις

Ἄρθρον 13

Αἱ ἐπίσημοι ἐπικυρώσεις τῆς παρούσης συμβάσεως δέον ὅπως ἀνακοινοῦνται εἰς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐργασίας, παρ' οὗ καὶ καταχωρίζονται.

Ἄρθρον 14

1. Ἡ παροῦσα σύμβασις δεσμεύει μόνον τὰ Μέλη τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως τῆς Ἐργασίας ὧν ἡ ἐπικύρωσις ἔχει καταχωρισθῆ ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ.

2. Τίθεται ἐν ἰσχύϊ δώδεκα μῆνας μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ καταχώρισιν τῶν ἐπικυρώσεων 2 Μελῶν.

3. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ σύμβασις αὐτὴ ἄρχεται ἰσχύουσα δι' ἕκαστον Μέλος δώδεκα μῆνας ἀφ' ἧς καταχωρισθῆ ἡ ἐπικύρωσις αὐτῆς.

Ἄρθρον 15

1. Πᾶν Μέλος ἐπικυροῦν τὴν παροῦσαν σύμβασιν δύναται νὰ καταγγείλῃ ταύτην μετὰ πάροδον δεκαετίας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτῆς διὰ πράξεως ἀνακοινουμένης εἰς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐργασίας καὶ ὑπ' αὐτοῦ καταχωριζομένης. Ἡ καταγγελία ἔχει ἀποτελέσματα μετὰ πάροδον ἐτῶν ἀπὸ τῆς καταχωρίσεως αὐτῆς.

2. Πᾶν Μέλος ἐπικυροῦν τὴν παροῦσαν σύμβασιν, τὸ ὁποῖον ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ μνημονευομένης δεκαετίας δὲν κάμνει χρῆσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ παρόντος ἄρθρου προβλεπομένου δικαιώματος καταγγελίας, δεσμεύεται διὰ μίαν νέαν δεκαε-

τίαν καὶ συνεπῶς δικαιοῦται νὰ καταγγέλλῃ τὴν παροῦσαν σύμβασιν ἐπὶ τῇ λήξει ἑκάστης δεκαετίας ὑπὸ τοὺς εἰς τὸ παρὸν ἄρθρον προβλεπομένους ὅρους.

Ἄρθρον 16

1. Ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐργασίας γνωστοποιεῖ εἰς ἅπαντα τὰ Μέλη τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως τῆς Ἐργασίας τὴν καταχώρισιν πασῶν τῶν ἐπικυρώσεων καὶ καταγγελιῶν, αἵτινες ἀνακοινοῦνται πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τῶν Μελῶν τῆς Ὀργανώσεως.

2. Γνωστοποιῶν εἰς τὰ Μέλη τῆς Ὀργανώσεως τὴν καταχώρισιν τῆς δευτέρας ἐπικυρώσεως, ἥτις τῷ ἔχει ἀνακοινωθῇ, ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς ἐπισύρει τὴν προσοχὴν τῶν Μελῶν τῆς Ὀργανώσεως ἐπὶ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἄρθρον 17

Ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐργασίας ἀνακοινοῖ εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν πρὸς καταχώρισιν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 102 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, πλήρεις πληροφορίας σχετικὰς πρὸς ὅλας τὰς ἐπικυρώσεις καὶ ὅλας τὰς πράξεις καταγγελίας τὰς ὁποίας ἔχει καταχωρίσει συμφώνως πρὸς τὰ προηγούμενα ἄρθρα.

Ἄρθρον 18

Ἐπὶ τῇ λήξει ἑκάστης δεκαετίας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συμβάσεως τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐργασίας δέον νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὴν Γενικὴν Συνδιάσκεψιν ἔκθεσιν ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης συμβάσεως καὶ ἀποφασίζῃ ἐὰν συντρέχῃ περίπτωσις ἀναγραφῆς εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῆς Συνδιασκέψεως θέματος ὁλικῆς ἢ μερικῆς ἀναθεωρήσεως ταύτης.

Ἄρθρον 19

1. Ἐν ᾗ περιπτώσει ἡ Συνδιάσκεψις ἀποδεχθῇ νεωτέραν σύμβασιν ἐπαγομένην ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἀναθεώρησιν τῆς παρούσης καὶ ἐφ' ὅσον ἡ νέα σύμβασις δὲν ὁρίζει ἄλλως:

α) Ἡ ἐπικύρωσις ὑπὸ Μέλους τῆς νεωτέρας συμβάσεως τῆς ἐπαγομένης ἀναθεώρησιν ἐπάγεται αὐτοδικαίως παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 15 ἄμεσον καταγγελίαν τῆς παρούσης συμβάσεως ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν ὅτι ἔχει τεθῇ ἐν ἰσχύϊ ἡ ἐπαγομένη τὴν ἀναθεώρησιν νέα σύμβασις.

β) Ἀφ' ἧς ἡ ἐπαγομένη τὴν ἀναθεώρησιν νέα σύμβασις τεθῇ ἐν ἰσχύϊ ἡ παροῦσα σύμβασις παύει νὰ εἶναι δεκτικὴ ἐπικυρώσεως ὑπὸ τῶν Μελῶν.

2. Ἡ παροῦσα σύμβασις παραμένει ἐν τούτοις ἐν ἰσχύϊ ὑπὸ τὸν τύπον καὶ τὸ περιεχόμενον αὐτῆς διὰ τὰ Μέλη, ἅτινα ἐπικυρώσαντα αὐτὴν δὲν ἤθελον ἐπικυρώσει τὴν ἀναθεωροῦσαν ταύτην νέαν σύμβασιν.

Ἄρθρον 20

Τὸ γαλλικὸν καὶ τὸ ἀγγλικὸν κείμενον τῆς παρούσης συμβάσεως εἶναι ἐξ ἴσου αὐθεντικά (*).

Σημ. ΕΕΔ: Ἕπεται καταχώρισις τοῦ γαλλικοῦ κειμένου.

Ἄρθρον δεύτερον

Πᾶσα διάταξις τῆς κειμένης νομοθεσίας, παρέχουσα τυχὸν μείζονα πλεονεκτήματα εἰς τὰ διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ παρόντος Νόμου κυρουμένης συμβάσεως προστατευόμενα πρόσωπα, τηρεῖται ἐν ἰσχύϊ συμφάνως πρὸς τὸ ἄρθρον 19 § 8 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας, κυρωθέντος διὰ τοῦ ν.δ. 899/1947.

Ἄρθρον τρίτον

Ἐπιτρέπεται, ὅπως διὰ β. δ/τος προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κωδικοποιηθῶσιν εἰς ἓνα ἱον κείμενον αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου καὶ τῆς διὰ τούτου κυρουμένης διεθνοῦς συμβάσεως μετὰ τῶν λοιπῶν διεπουσῶν τὸ θέμα διατάξεων, ἐπιτρεπομένης τῆς ἀλλαγῆς τῆς σειρᾶς τῶν διατάξεων καὶ τῆς ἀριθμήσεως τῶν ἄρθρων καὶ παραγράφων.

Ἄρθρον τέταρτον

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 14 τῆς κυρουμένης διὰ τοῦ παρόντος ν. δ/τος διεθνοῦς συμβάσεως, ὁρισθήσεται δὲ διὰ β. δ/τος, καταργουμένου ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης τοῦ ν.δ. 30/31 Ὀκτωβρίου 1935 «περὶ κυρώσεως τῆς διεθνοῦς συμβάσεως περὶ νυκτερινῆς ἐργασίας τῶν γυναικῶν» (*).

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Δεκεμβρίου 1958

(*) Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπὶ τοῦ ἄνω Νόμου ἔκθεσις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἔχει ὡς ἑξῆς:

Πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων

Διὰ τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου νόμου σκοπεῖται ἡ κύρωσις τῆς κατὰ μῆνα Ἰούλιον 1948 ψηφισθείσης ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνδιασκέψεως τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας συμβάσεως «περὶ νυκτερινῆς ἐργασίας τῶν ἀπασχολουμένων ἐν τῇ βιομηχανίᾳ γυναικῶν». Ἡ διεθνὴς αὕτη σύμβασις ἀναθεωρεῖ παλαιοτέραν τοιαύτην, τὴν ὑπ' ἀριθ. 41, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος, τὴν ὁποίαν ἐψήφισεν ἡ Διεθνὴς Συνδιάσκεψις Ἐργασίας κατὰ μῆνα Ἰούνιον 1943 καὶ τὴν ὁποίαν ἡ χώρα μας ἐπεκύρωσε διὰ τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος 30/31 Ὀκτωβρίου 1935.

Αἱ βασικαὶ θεωρητικαὶ ἀρχαί, αἵτινες διέπουν τὴν πρὸς κύρωσιν σύμβασιν, ὡς καὶ τὴν ἀναθεωρηθεῖσαν τοιαύτην, ἀπετέλεσαν ἀπὸ μακροῦ ἀντικείμενον μερίμνης τοῦ Ἕλληνος Νομοθέτου, ὁ ὁποῖος ἤδη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1912 ἀπηγόρευσε τὴν νυκτερινὴν ἐργασίαν τῶν γυναικῶν διὰ τοῦ Νόμου ΔΚΘ' τοῦ 1912 καὶ τοῦ β. δ/τος τῆς 14/26 Αὐγούστου 1913. Ἔκτοτε δὲ διάφορα νομοθετήματα συνεπλήρωσαν τὰς διατάξεις τοῦ ἀρχικοῦ Νόμου.

Ἡ πρὸς κύρωσιν προτεινομένη ὑπ' ἀριθ. 89 ἀναθεωρητικὴ διεθνὴς σύμβασις ἀντιμετωπίζει ὑπὸ νέον πρίσμα, σύμφωνον πρὸς τὰς συγχρόνους ἀντιλήψεις περὶ σχέσεως ἐργασίας, τὸ αὐτὸ θέμα, ὅπερ πραγματεύεται καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 41, αἱ δὲ ὑπ' αὐτῆς ἐπερχόμεναι βασικαὶ τροποποιήσεις εἶναι αἱ κάτωθι:

Ἐν ἄρθρῳ 2 τῆς ὑπὸ κύρωσιν συμβάσεως καθιεροῦται διάταξις, καθ' ἣν ὁ ὅρος «νύξ» σημαίνει περίοδον 11 τοὐλάχιστον συνεχῶν ὡρῶν, περιλαμβανουσῶν διάστημα καθοριζόμενον ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς 7 συνεχῶν ὡρῶν τοὐλάχιστον, παρεντιθεμένων μεταξὺ τῆς 10ης ἑσπερινῆς

καὶ τῆς 7ης πρωϊνῆς, ἀντὶ τῆς 5ης πρωϊνῆς, ἣν προέβλεπεν ἡ ἀναθεωρηθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 41.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τῆς αὐτῆς συμβάσεως προβλέπεται διάταξις, καθ' ἣν ἡ ἀπαγόρευσις τῆς νυκτερινῆς ἐργασίας τῶν γυναικῶν δύναται νὰ ἀναστέλληται δι' ἀποφάσεως τῆς Κυβερνήσεως μετὰ γνώμην τῶν ἐνδιαφερομένων ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων, ὁσάκις λόγῳ περιστάσεων ἰδιαζόντως σοβαρῶν τὸ ἐθνικὸν συμφέρον ἀπαιτεῖ τοῦτο.

Ἡ ἀνωτέρω διάταξις ἐφαρμόζεται ἐν τῇ χώρᾳ μας προβλεπομένη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ Νόμου 3239/1955.

Ἄλλη διαφορὰ τῆς παρούσης συμβάσεως πρὸς τὴν παλαιὰν τοιαύτην εἶναι ἡ τοῦ ἄρθρου 8, δι' ἧς καθιεροῦνται ἐξαιρέσεις τῶν περὶ νυκτερινῆς ἐργασίας διατάξεων τῶν γυναικῶν. Διὰ ταύτης ἡ σύμβασις δὲν ἔχει ἐφαρμογήν:

α) Εἰς τὰς γυναῖκας, αἵτινες κατέχουν θέσεις διευθύνσεως ἢ θέσεως τεχνικοῦ χαρακτῆρος συνεπαγομένας εὐθύνην.

β) Εἰς τὰς γυναῖκας τὰς ἀσχολουμένας εἰς ὑπηρεσίας ὑγιεινῆς καὶ προνοίας καὶ αἵτινες κανονικῶς δὲν ἐκτελοῦν ἐργασίαν χειρός.

Ἡ παλαιὰ σύμβασις περιώριζε τὴν ἐξαίρεσιν μόνον εἰς τὰς γυναῖκας τὰς ἀπασχολουμένας εἰς ἐργασίας διευθύνσεως, ἐπαγομένας εὐθύνας καὶ αἵτινες δὲν ἐξετέλουν κανονικῶς ἐργασίαν σωματικήν.

Ὅθεν φρονοῦμεν, ὅτι αἱ ὡς ἄνω τροποποιήσεις τῆς παλαιᾶς συμβάσεως εἶναι σκόπιμοι καὶ ἐξυπηρετικαὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς βιομηχανίας τῆς χώρας, χωρὶς νὰ παραβλάπτουν τὰ συμφέροντα τῶν ἐργαζομένων καὶ ὡς ἐκ τούτου παρακαλοῦμεν, ὅπως περιβάλητε διὰ τῆς ὑμετέρας ἐγκρίσεως τὸ προτεινόμενον σχέδιον νόμου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Νοεμβρίου 1958

—

ΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

1042/1958 Πρᾶξις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου

Περὶ Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 2 τῆς 3 Ἰανουαρίου 1959)

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Λαβὸν ὑπ' ὄψιν εἰσήγησιν τοῦ Ὑπουργοῦ Προεδρίας Κυβερνήσεως περὶ τῆς κατεπειγούσης ἀνάγκης τροποποιήσεως τῆς περὶ Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων νομοθεσίας, πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν προϋποθέσεων τῆς ἀπροσκόπτου λειτουργίας τῆς Σχολῆς, ἀποφασίζει:

Ἄρθρον 1

Τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ν. δ. 3594/1956 ἀντικαθίσταται οὕτω.

1. Ἡ Σχολὴ διοικεῖται ὑπὸ 15μελοῦς Συμβουλίου ἀπαρτιζομένου ἐκ τῶν κάτωθι μελῶν,

α) Τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ ὡς Προέδρου.

β) Ἑνὸς καθηγητοῦ ἢ ὑφηγητοῦ τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν.

γ) Ἑνὸς ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, συμφώνως τῷ νόμῳ 281/1936.

δ) Ἑνὸς ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

ε) Ἑνὸς ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου.

στ) Ἑνὸς Διευθυντοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ.

ζ) Ἑνὸς τῶν μετεχόντων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας.

η) Ἑνὸς τῶν μετεχόντων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας.

Ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω μέλη ὁρίζονται ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὑπουργῶν.

θ-ι) Δύο ἀντιπροσώπων τοῦ Ξενοδοχειακοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος.

ια) Ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν.

ιβ) Ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν.

ιγ) Ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν.

Τὰ ὑπὸ στοιχεῖα θ μέχρι ιγ μέλη ὑποδεικνύονται ὑπὸ τῶν οἰκείων διοικήσεων.

ιδ-ιε) Δύο ὑπαλλήλων τουριστικῶν ἐπαγγελμάτων, ἐξ ὧν ὁ εἷς ξενοδοχοϋπάλληλος, ὑποδεικνυομένων ὑπὸ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν καὶ Ὑπαλλήλων Ἐπισιτισμοῦ.

2. Πάντα τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου διορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τριετεῖ θητείᾳ. Ἡ πρώτη τριετία θεωρεῖται ἀρχομένη ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1959.

Μέχρις ἐκδόσεως τῆς ἀνωτέρω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἡ Σχολὴ διοικεῖται νομίμως ὑπὸ τοῦ ὑφισταμένου Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς.

3. Τὸ Συμβούλιον κατὰ τὴν πρώτην ἀπὸ τῆς συγκροτήσεώς του εἰς σῶμα συνεδρίασιν ἐκλέγει μεταξὺ τῶν μελῶν του δύο ἀντιπροέδρους, οἵτινες κατὰ σειρὰν ἐκλογῆς ἀντικαθιστῶσι τὸν πρόεδρον ἀπόντα ἢ κωλυόμενον. Ἡ ἐκλογὴ ἀμφοτέρων τῶν ἀντιπροέδρων ἐκ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ αὐτοῦ Νομικοῦ Προσώπου ἢ τῆς αὐτῆς ἐπαγγελματικῆς τάξεως ἀπαγορεύεται.

4. Τὰ ἁρμόδια ὄργανα ὑποχρεοῦνται καλούμενα νὰ ὑποδεικνύωσιν ἐντὸς εὐλόγου χρόνου τοὺς παρὰ τῷ Συμβουλίῳ ἀντιπροσώπους των. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει αἱ κεναὶ θέσεις συμβούλων τῆς Σχολῆς πληροῦνται διὰ καταλλήλων προσώπων κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ὑπουργείου Προεδρίας Κυβερνήσεως δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ.

5. Κενωθεῖσαι ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας θέσεις συμβούλων τῆς Σχολῆς πρὸ τῆς λήξεως τῆς θητείας των πληροῦνται δι' ὁμοίας ὡς ἀνωτέρω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, μετ' ὑποδείξιν τῶν προσώπων ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων συμφώνως τῷ παρόντι. Ἡ θητεία τῶν συμβούλων τούτων λήγει συγχρόνως μὲ τὴν τῶν λοιπῶν συμβούλων.

6. Πάντα τὰ ἀφορῶντα τὴν διοίκησιν καὶ ἐν γένει λειτουργίαν τῶν διδακτηρίων καὶ παραρτημάτων τῆς Σχολῆς καθορίζονται δι' ἀποφά-

σεων τοῦ Ὑπουργοῦ Προεδρίας Κυβερνήσεως μετὰ πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς.

7. Ἡ παρὰ τῇ Σχολῇ θέσις τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου καταργεῖται.

Ἄρθρον 2

Τὸ ἄρθρον 9 τοῦ ν. δ. 3594/1956 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων νομοθεσίας» ἀντικαθίσταται οὕτω:

Πόροι τῆς Σχολῆς εἶναι

1. α) Ἐτησία ἐπιχορήγησις ἐκ τοῦ Κρατικοῦ Προϋπολογισμοῦ ἢ τοῦ τοιούτου Δημοσίων Ἐπενδύσεων, καθοριζομένη ἑκάστοτε διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν.

β) Ἐτησία εἰσφορὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ, ἀρχομένη ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1956, ἴση πρὸς εἴκοσι ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (20 ο/ο) τοῦ εἰς αὐτὸν περιερχομένου ἐσόδου ἐκ τοῦ ὑπὸ τῶν ξενοδοχειακῶν ἐπιχειρήσεων καταβαλλομένου ποσοστοῦ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 8 § 2 τοῦ ν.δ. 180/1946.

γ) Ἐτησία εἰσφορὰ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας ἐκ δραχμῶν τετρακοσίων χιλιάδων (400.000) ἀρχομένη ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1957.

δ) Ἐτησία εἰσφορὰ τοῦ Ξενοδοχειακοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος ἐκ δραχμῶν τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ἀρχομένη ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1956. Διὰ τοῦ ποσοῦ τούτου ἐξαντλεῖται ἡ κατὰ τὸ ἐδάφιον β' τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ ν. δ 3430/1955 ὑποχρέωσις τοῦ Ἐπιμελητηρίου τούτου.

ε) Ἐτησία εἰσφορὰ τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν ἐκ δραχμῶν διακοσίων πεντήκοντα χιλιάδων (250.000) ἀρχομένη ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1956.

στ) Ἐτησία εἰσφορὰ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ξενοδοχείων Ὕπνου (Τ.Α.Υ.Ξ.Υ.) ἐκ δραχμῶν πεντήκοντα χιλιάδων (50.000) ἀρχομένη ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1957.

ζ) Ἐτησία εἰσφορὰ τοῦ Ἐπικουρικοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑστιατορίων, Ζαχαροπλαστείων κλπ. ἐκ δραχμῶν πεντήκοντα χιλιάδων (50.000) ἀρχομένη ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1957.

η) Μηνιαία εἰσφορὰ πασῶν τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τουριστικὰ ἐπαγγέλματα, ὡς ταῦτα ἔχουσι χαρακτηρισθῆ διὰ τῆς ὑπ ἀριθ. 10039/11 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 95/37 τ. Β' Φ.Ε.Κ., πλὴν τῶν ξενοδοχείων, ἐκ δραχμῶν πέντε (5) δι' ἕκαστον μισθωτὸν ἐργαζομένων εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ταύτας. Ἡ εἰσφορὰ αὕτη βαρύνει τοὺς ἐργοδότας καὶ κυρίους τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων, καταβάλλεται δὲ ὑπ' εὐθύνην αὐτῶν συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 18.11.1937 Διατάγματος «περὶ τρόπου εἰσπράξεως τῶν πόρων τῆς Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων». Ὅσαι ἐκ τῶν ὑποχρέων ἐπιχειρήσεων δὲν ὑποβάλλουσι καταστάσεις ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως προσωπικοῦ πρὸς θεώρησιν εἰς τὰ Γραφεῖα Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας, καταβάλλουσι τὴν κατὰ τὸ παρὸν ἐδάφιον εἰσφορὰν των ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν Σχολὴν ἢ ἡ Σχολὴ εἰσπράττει ταύτην δι' εἰσπρακτόρων ἢ ὑπαλλήλων της.

Ἡ ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖον η' εἰσφορὰ ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1959, δύναται δὲ νὰ αὐξηθῇ μέχρι τοῦ διπλασίου διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως καὶ Ἐργασίας.

θ) Τὰ δικαιώματα ἐγγραφῆς, τὰ δίδακτρα, τὰ ἐξέταστρα, τὰ τροφεῖα κλπ., ὡς ταῦτα θὰ ὁρισθῶσι καθορισθῇ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς καὶ ἐγκριθῇ δι' ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως καὶ Ἐργασίας.

ι) Αἱ δωρεαί, τὰ προστίμα καὶ πᾶν ἄλλο ἔσοδον νομίμως περιερχόμενον εἰς τὴν Σχολήν.

2. Αἱ ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖα β, γ, δ, ε, στ καὶ ζ εἰσφοραὶ ἐγγράφονται ὑποχρεωτικῶς καὶ ὑπ' εὐθύνην τῶν οἰκείων διοικήσεων εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ὑποχρέων Νομικῶν Προσώπων καὶ καταβάλλονται εἰς τὴν Σχολὴν εἰς ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαημέρου ἑκάστου μηνός. Τυχὸν καθυστερούμενα ποσὰ καταβάλλονται ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 3

1. Μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς καταβλητέας ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν ἀποζημιώσεως εἰς τὸ προσωπικόν των τὸ μετεκπαιδευομενον εἰς τὴν Σχολὴν Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 3 § 1α ν. δ τος 3594/1956, ὅπερ δὲν ἀμείβεται διὰ παγίου μισθοῦ, θεωροῦνται αἱ ὑπὸ τοῦ Ι. Κ. Α. καθοριζόμεναι τεκμαρταὶ τοιαῦται διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν πρὸς αὐτὸ εἰσφορῶν τῶν ἠσφαλισμένων τούτων.

2. Ἡ εἰς τὰ πρότυπα ξενοδοχεῖα καὶ ἑστιατόρια τῆς Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων ἢ εἰς ἄλλας τουριστικὰς ἐπιχειρήσεις ὑπηρεσία τῶν μαθητῶν καὶ σπουδαστῶν τῆς Σχολῆς ταύτης πρὸς πρακτικὴν ἐξάσκησιν αὐτῶν μεχρι τῶν ἀπολυτηρίων των ἐξετάσεων θεωρεῖται συνέχεια τῆς ἐν τῇ Σχολῇ ἐκπαιδεύσεώς των καὶ οὐδὲν δικαίωμα πρὸς ληψιν ἀμοιβῆς δημιουργεῖ πλὴν τῆς παροχῆς εἰς αὐτοὺς τροφῆς καὶ ὕπνου.

Ἄρθρον 4

Διὰ Διατάγματος θέλουσι καθορισθῆ τὰ καθήκοντα καὶ αἱ ὑποχρεώσεις, ὡς καὶ τὰ δικαιώματα καὶ πλεονεκτήματα τῶν ἀποφοίτων τῆς Στοιχειώδους καὶ Ἀνωτέρας Ἐκπαιδεύσεως τῆς Σχολῆς.

Ἄρθρον 5

Τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ ἀ .ν. 567/1937 «περὶ μετατροπῆς τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ξενοδοχειακῆς Σχολῆς εἰς Σχολὴν Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων» παραμένουσιν ἐν ἰσχύϊ.

Ἄρθρον 6

1. Ἐπὶ τοῦ ἀκινήτου τοῦ κειμένου ἐν Ρόδῳ καὶ ἐπὶ τῶν ὁδῶν Β. Φρειδερίκης, πρώην Ἀθηνῶν, Ε. Βενιζέλου, Πίνδου καὶ Ρήγα Φερραίου μετὰ τῶν ἐπ' αὐτοῦ κτισμάτων καὶ τῆς ὅλης περιοχῆς του, ὅσης ἐκτάσεως καὶ ἂν εἶναι, κατεχωρημένου εἰς τὴν κτηματικὴν μερίδα ὑπ' ἀριθ. 111 - 48, φάκελλος 5122 τοῦ Κτηματολογίου Ρόδου, δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 2100/1952, τῆς κυριότητος, νομῆς καὶ κατοχῆς αὐτοῦ περιερχομένης ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου εἰς τὴν Σχολὴν Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων διὰ τὴν λειτουργίαν παραρτή-

ματος αὐτῆς μετὰ προτύπου ξενοδοχείου πρὸς μόρφωσιν στελεχῶν τουριστικῶν ἐπαγγελμάτων καὶ πρακτικὴν ἐξάσκησιν αὐτῶν. Ἐκ τῆς ὡς ἄνω ἐκτάσεως ἐξαιρεῖται τμῆμα ἐμφαινόμενον ὑπὸ τὰ ἀλφαβητικὰ στοιχεῖα Α, Β, Γ, Ν, Θ, Α τοῦ τοπογραφικοῦ διαγράμματος Τ.Υ.Δ.Κ. Σακελλάρη καὶ κατατεθειμένου ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 5122 φακέλλῳ οἰκοδομῶν Ρόδου, ὅπερ τμῆμα παραμένει εἰς τὴν κυριότητα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ρόδου καὶ εἰς ὃ τμῆμα περιορίζεται ἡ διὰ τῆς τελευταίας φράσεως τῆς § 7 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 2100/1952, ὡς αὕτη διηυκρινίσθη διὰ τῆς § 4 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. δ'τος 2707/1953, γενομένη δωρεὰ πρὸς ταύτην.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, κυρωθήσεται δὲ νομοθετικῶς μερίμνῃ τοῦ Ὑπουργοῦ Προεδρίας Κυβερνήσεως.

Ἐκδόσαν πρὸς τοῦτο τὴν ὑπ' ἀριθ. 1042 παροῦσαν πρᾶξιν του.

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ χορηγήσεως χρηματικῆς ἐνισχύσεως εἰς ἀπόρους ἀνέργους ναυτικοὺς λόγῳ τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων 1958.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 223 τῆς 22 Δεκεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 6002/1934 περὶ προστασίας τῶν ἀνέργων ἐργατῶν θαλάσσης καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν (Φ.Ε.Κ. 37 Α').

β) Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ. ν. 113/1936 περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 6002 περὶ προστασίας τῶν ἀνέργων ἐργατῶν θαλάσσης καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν (Φ.Ε.Κ. 398 Α').

γ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 17/6.11.1958 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ.

δ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 579/1958 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον 1

Παρέχεται ἔκτακτος λόγῳ τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων 1958 χρηματικὴ ἐνίσχυσις ὑπὸ μορφὴν βοηθήματος εἰς ἀνέργους ναυτικοὺς ἐκ τοῦ Κεφαλαίου Ἀνεργίας καὶ Ἀσθενείας Ἐργατῶν Θαλάσσης ὡς ἀκολούθως:

α) Εἰς ναυτικοὺς ἐγγάμους	δρχ. 500
β) Εἰς ναυτικοὺς ἀγάμους	» 400

Προκειμένου περὶ ἀξιωματικῶν τὰ ἀνωτέρω ποσὰ αὐξάνονται κατὰ ἑκατὸν (100) δραχμάς.

Ἄρθρον 2

1. Ἵνα ναυτικὸς τύχῃ τῆς κατὰ τὸ παρὸν β. διάταγμα χρηματικῆς ἐνισχύσεως δέον:

α) Νὰ εἶναι ἀπογεγραμμένος ναυτικὸς ἢ μαθητευόμενος ναυτικός. Νὰ εἶναι ἐγγεγραμμένος εἰς τοὺς καταλόγους ἀνεργίας Γ.Ε.Ν.Ε.

β) Νὰ κέκτηται, ἐὰν μὲν τυγχάνῃ ἀξιωματικός Ε.Ν., ὑπερπενταετῆ, ἐὰν δὲ ἀνήκῃ εἰς τὰ κατώτερα πληρώματα ὑπετριετῆ θαλασσίαν ὑπηρεσίαν διανυθεῖσαν ἐπὶ ἑλληνικῶν ἐμπορικῶν πλοίων, ὡς καὶ πλοιαρίων ἐφωδιασμένων διὰ ναυτολογίου μετὰ τὴν ὡς ναυτικοῦ ἢ μαθητευομένου ναυτικοῦ ἀπογραφήν του, ἐξ ἧς ἐννεάμηνον τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν. Ὑπηρεσία διανυθεῖσα ἐπὶ πλοίων ὑπὸ ξένην σημαίαν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν συμφώνως πρὸς τὰς κειμένας σχετικὰς διατάξεις περὶ ἐπιδοτήσεως τοῦ ἀπὸ 28.7.1955 β. δ/τος. Προκειμένου περὶ Δωδεκανησίων ναυτικῶν ἐκ τῆς πενταετοῦς ἢ τριετοῦς ὡς ἄνω συνολικῆς ὑπηρεσίας δύναται διετὴς κατ' ἀνώτατον ὅριον τοιαύτη νὰ ἔχῃ διανυθῇ πρὸ τῆς ἐνσωματώσεως τῆς Δωδεκανήσου ἐπὶ πλοίων ἢ πλοιαρίων ὑπὸ ξένην σημαίαν, ἀποδεικνυομένη κατὰ τὰς ἰσχυούσας σχετικὰς διατάξεις.

γ) Νὰ εὑρίσκεται ἐν ἀνεργίᾳ πρὸ τῆς 25ης Νοεμβρίου 1958 καὶ οὐχὶ πέραν τῶν 18 μηνῶν καὶ νὰ ἐξακολουθῇ νὰ εἶναι ἄνεργος μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς καταβολῆς τῆς οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως.

Ναυτολόγησις μέχρι δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῶν ὡς ἄνω σημειουμένων χρονικῶν ὁρίων δὲν διακόπτει τὸν χρόνον ἀνεργίας.

δ) Νὰ μὴ δικαιοῦται ἐπιδόματος λόγῳ ἀνεργίας ἢ νὰ ἐξήντλησε τὰ πρὸς τὴν ἐπιδότησιν του ἀπαιτούμενα προσόντα ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1958 κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 27.5.1953 β. διατάγματος (Φ.Ε.Κ. 161 Α'), ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη τοῦτο διὰ τῶν ἀπὸ 28.7.1955 (Φ.Ε.Κ. 217 Α') καὶ 3.5.1958 (Φ.Ε.Κ. 72) καὶ 14.9 1958 (Φ.Ε.Κ. 144) β. διαταγμάτων.

Ἄρθρον 3

1. Ἡ καταβολὴ τῆς ἐνισχύσεως ἐνεργεῖται εἰς τοὺς μέχρι καὶ τῆς 31.1.1959 αὐτοπροσώπως παρουσιαζομένους δικαιούχους ὑπὸ τοῦ ἐν Πειραιεῖ Οἴκου Ναύτου διὰ τοὺς διαμένοντας ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης καὶ ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους Κεντρικῶν Λιμεναρχείων, Λιμεναρχείων καὶ Ὑπολιμεναρχείων διὰ τοὺς διαμένοντας ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτῶν.

2. Ἐπὶ τῇ παροχῇ τῆς χρηματικῆς ἐνισχύσεως καταχωρίζεται εἰδικὴ πρᾶξις ἐν τῷ ναυτικῷ φυλλαδίῳ τοῦ ἐνισχυομένου καὶ ὑπογράφεται ἀπόδειξις. Ἐὰν ὁ ἐνισχυόμενος δὲν γνωρίζῃ γράμματα ἡ καταβολὴ τῆς χρηματικῆς ἐνισχύσεως γίνεται παρουσίᾳ δύο μαρτύρων, οἵτινες ὑπογράφουν ἐν τῇ ἀποδείξει.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Δεκεμβρίου 1958

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1955 Διατάγματος «περὶ παρατάσεως ἐπιδοτήσεως ἀνέργων ναυτικῶν» καὶ τροποποιήσεως τῶν σχετικῶν διατάξεων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 223 τῆς 22 Δεκεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ ἀ.ν. 113/1936 «περὶ συμπληρώσεως τοῦ ν. 6002/1934 περὶ προστασίας τῶν ἀνέργων ἐργατῶν

θαλάσσης καὶ τῶν οἰκογενειῶν των» (Φ. Ε. Κ. 398 Α').

β) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 17/6.11.1958 γνωμοδότησιν τοῦ Σ.Ε.Ν.

γ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 578/1958 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ἀπὸ 28.7.1955 β. διατάγματος ἀντικαθίσταται ὡς κάτωθι:

1) Ἡ καταβολὴ ἐπιδόματος ἀνεργίας εἰς τὸν δικαιοῦχον ναυτικὸν ἄρχεται ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ ἑπομένου μηνὸς καθ' ὃν οὗτος συνεπλήρωσε πράγματι τὰς πρὸς ἐπιδοτησιν προϋποθέσεις καὶ καταβάλλεται ἐν συνεχείᾳ εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνός.

2) Ναυτικὸς δικαιοῦται τοῦ ἡμίσεος τοῦ μηνιαίου ἐπιδόματος, ἐφ' ὅσον ἀνέλαβεν ὑπηρεσίαν ἐπὶ πλοίου κατὰ τὸ δεύτερον δεκαπενθήμερον.

3) Ἐπὶ τῇ ἑκάστοτε καταβολῇ τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας καταχωρίζεται ὑπὸ τῆς οἰκείας Ἀρχῆς ἐν τῷ ναυτικῷ φυλλαδίῳ τοῦ ἐπιδοτουμένου ναυτικοῦ εἰδικὴ πρᾶξις ἐμφαίνουσα τὸ ποσὸν τοῦ ἐπιδόματος καὶ τὸν μῆνα, εἰς ὃν τοῦτο ἀντιστοιχεῖ.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1ῃ Δεκεμβρίου 1958

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ β.δ/τος τῆς 2/12.8.1958 περὶ καθιερώσεως ἐκ περιτροπῆς Κυριακῆς ἀργίας εἰς τὰ καφεγαλακτοζαχαροπλαστεῖα τῆς πόλεως Τριπόλεως.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 8 τῆς 13 Ἰανουαρίου 1959)

. . . . . .

Ἄρθρον μόνον

Συμπληροῦντες τὸ ἀπὸ 2/12 Αὐγούστου 1958 β. δ/γμα περὶ καθιερώσεως ἐκ περιτροπῆς Κυριακῆς ἀργίας εἰς τὰ καφεγαλακτοζαχαροπλαστεῖα τῆς πόλεως Τριπόλεως, ὁρίζομεν, ὅτι ἅπαντα τὰ καφεγαλακτοζαχαροπλαστεῖα τῆς πόλεως Τριπόλεως θὰ παραμένωσιν ἀνοικτὰ κατὰ τὰς Κυριακάς, καθ' ἃς συμπίπτουσιν αἱ ἑορταί: Ἁγ. Δημητρίου, 28ης Ὀκτωβρίου, Ἁγ. Νικολάου, Ταξιαρχῶν, Εὐαγγελισμοῦ, Ἁγ. Κων/τίνου καὶ Ἑλένης, Ἁγίων Ἀποστόλων, Ἁγ. Γεωργίου, Κοιμήσεως Θεοτόκου, κατὰ τὰς δύο τελευταίας Κυριακὰς τῶν Ἀπόκρεω (τοπικὴ πανήγυρις Τριπόλεως) καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς τοῦ ἀπὸ 15ης Δεκεμβρίου ἕως 15ης Ἰανουαρίου χρονικοῦ διαστήματος.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Δεκεμβρίου 1958

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως μερικῆς Κυριακῆς ἀργίας εἰς τὰ ἀρτοποιεῖα τῆς κωμοπόλεως Ἱππείου Λέσβου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 10 τῆς 14 Ἰανουαρίου 1959)

. . . . . .

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν μερικὴν Κυριακὴν ἀργίαν εἰς τὰ ἀρτοποιεῖα τῆς κωμοπόλεως Ἱππείου Λέσβου, ἅτινα θὰ παραμένωσι κλειστὰ ἀπὸ τῆς 1ης μ. μ. ὥρας.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Δεκεμβρίου 1958

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς Κυριακῆς ἀργίας καταστημάτων Σπετσῶν κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου ἕως 30ῆς Μαΐου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 10 τῆς 14 Ἰανουαρίου 1959)

. . . . . .

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν ὁλοκληρωτικὴν Κυριακὴν ἀργίαν κατὰ τὸ ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου ἕως 30ῆς Μαΐου χρονικὸν διάστημα εἰς τὰ καταστήματα τῆς κωμοπόλεως Σπετσῶν, πλὴν τῶν ἰχθυοπωλείων, ἅτινα θὰ ἀνοίγωσιν ἀπὸ τῆς 8ης - 10ης π.μ. ὥρας, καὶ τῶν καφενείων, ζαχαροπλαστείων, γαλακτοπωλείων, οἰνοπωλείων, καπνοπωλείων καὶ κέντρων ἐν γένει, ἅτινα θὰ παραμένωσιν ἀνοικτὰ βάσει κειμένων διατάξεων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως.

Ὡσαύτως ἐξαιροῦνται τῆς κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα ὁριζομένης ὁλοκληρωτικῆς Κυριακῆς ἀργίας, ὡς καὶ τῆς βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἀπὸ 17 Ὀκτωβρίου-5 Νοεμβρίου 1958 β. δ/τος «περὶ καθιερώσεως μερικῆς Κυριακῆς ἀργίας εἰς τὰ καταστήματα Σπετσῶν» ἐφαρμοζομένης μερικῆς Κυριακῆς ἀργίας κατὰ τοὺς ὑπολοίπους μῆνας τοῦ ἔτους, τὰ καταστήματα ἀποκλειστικῆς πωλήσεως ἐγχωρίων ὑφαντῶν καὶ εἰδῶν λαϊκῆς τέχνης.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Δεκεμβρίου 1958

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως τῆς 23 Ἀπριλίου, ἑορτῆς Ἁγ. Γεωργίου, ὡς ἡμέρας ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας εἰς ἅπαντα τὰ καταστήματα κωμοπόλεως Μοιρῶν Κρήτης.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 10 τῆς 14 Ἰανουαρίου 1959)

. . . . . .

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν τὴν 23 Ἀπριλίου, ἑορτὴν τοῦ

Ἁγίου Γεωργίου πολιούχου κωμοπόλεως, ὡς ἡμέραν ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας δι' ἅπαντα τὰ καταστήματα τῆς κωμοπόλεως Μοιρῶν τῆς Ἐπαρχίας Καινουργίου Κρήτης πλὴν τῶν κέντρων ἐν γένει.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Δεκεμβρίου 1958

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς Κυριακῆς ἀργίας εἰς τὰ λαχανοπωροπωλεῖα τῆς πόλεως Λαμίας.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 10 τῆς 14 Ἰανουαρίου 1959)

. . . . . .

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν ὁλοκληρωτικὴν Κυριακὴν ἀργίαν εἰς τὰ λαχανοπωροπωλεῖα τῆς πόλεως Λαμίας.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Δεκεμβρίου 1958

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς Κυριακῆς ἀργίας εἰς τὰ ἐπιπλοποιεῖα καὶ ξυλουργεῖα τῆς πόλεως Αἰγίνης.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 10 τῆς 14 Ἰανουαρίου 1959)

. . . . . .

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν ὁλοκληρωτικὴν Κυριακὴν ἀργίαν εἰς τὰ ἐπιπλοποιεῖα καὶ ξυλουργεῖα τῆς πόλεως Αἰγίνης.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Δεκεμβρίου 1958

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ἐκ περιτροπῆς Κυριακῆς ἀργίας εἰς ἑστιατόρια, ζυθεστιατόρια κλπ. τῆς κωμοπόλεως Ἡγουμενίτσης κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 10 τῆς 14 Ἰανουαρίου 1959)

. . . . . .

Ἄρθρον μόνον

1. Ἐκ τῶν ἐν τῇ κωμοπόλει τῆς Ἡγουμενίτσης λειτουργούντων ἑστιατορίων, ζυθεστιατορίων, μαγειρείων καὶ οἰνομαγειρείων τὰ ἥμισυ τούτων παραμένουσιν ἐκ περιτροπῆς ἀνοικτὰ κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον τὰς Κυριακὰς ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου ἕως 31ης Μαρτίου, τῆς σειρᾶς αὐτῶν ὁριζομένης ὑπὸ τῆς οἰκείας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς.

2. Τὰ ὡς ἄνω καταστήματα θὰ ἀνοίγωσιν μετὰ τὴν Θείαν Λειτουργίαν.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Δεκεμβρίου 1958

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐργασίας ἐκ περιτροπῆς εἰς τὸ ἥμισυ τῶν ἐν ἑκάστῃ πόλει λειτουργούντων συνεργείων ἐπισκευῆς αὐτοκινήτων καὶ βουλκανιζατὲρ κατὰ Κυριακὰς καὶ νόμῳ ἑορτὰς ἀργίας.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 10 τῆς 14 Ἰανουαρίου 1959)

. . . . . .

Ἄρθρον μόνον

Ἐπιτρέπομεν τὴν ἐκ περιτροπῆς ἐργασίαν εἰς τὸ ἥμισυ τῶν ἐν ἑκάστῃ πόλει λειτουργούντων συνεργείων ἐπισκευῆς αὐτοκινήτων καὶ βουλκανιζατὲρ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ νόμῳ ἑορτὰς ἀργίας, τῆς σειρᾶς αὐτῶν ὁριζομένης ὑπὸ τῆς οἰκείας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς.

Τὸ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ νόμῳ ἑορτὰς ἀργίας ἀπασχολούμενον προσωπικὸν θὰ τυγχάνῃ ἀναπαύσεως κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν του παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Δεκεμβρίου 1958

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ἐκ περιτροπῆς Κυριακῆς ἀργίας εἰς ἑστιατόρια τῆς πόλεως Ὀρχομενοῦ Βοιωτίας.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 10 τῆς 14 Ἰανουαρίου 1959)

. . . . . .

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν ἐκ περιτροπῆς Κυριακὴν ἀργίαν εἰς τὰ ἑστιατόρια τῆς πόλεως Ὀρχομενοῦ Βοιωτίας, τῆς σειρᾶς αὐτῶν ὁριζομένης ὑπὸ τῆς οἰκείας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Δεκεμβρίου 1958

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

79801/13012/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ συμπληρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 70011/11314/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (*).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 15 τῆς 14 Ἰανουαρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1. Τὰς διατάξεις τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ

(*) ΕΕΔ 18, σελ 60.

ν.δ. 3868/1958 «περὶ συστάσεως Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων».

2. Γνώμην τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 70185/11251/19.11.1958 ἡμετέρας ἀποφάσεως τῆς συσταθείσης ἐπιτροπῆς μελέτης θέματος εἰσπράξεως καὶ ἀποδόσεως εἰσφορῶν Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν.

3. Τὴν ὑπ' ἀριθ. 70011/11314/29.11.1958 ἡμετέραν ἀπόφασιν περὶ τρόπου εἰσπράξεως καὶ ἀποδόσεως εἰσφορῶν Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν, ἀποφασίζομεν:

Συμπληροῦντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 70011/11314/29.11.1958 ἡμετέραν ἀπόφασιν, ὁρίζομεν τὰ ἑξῆς:

1. Αἱ Τράπεζαι, παρ' αἷς κατατίθενται αἱ ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφοραί, ὡς καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ Ι.Κ.Α., τὴν τελευταίαν ἡμέραν ἑκάστου μηνὸς μεταφέρουν οἰκοθεν εἰς πίστωσιν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας καὶ δὴ τοῦ παρ' αὐτῷ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν τὰ ἀνήκοντα εἰς τοῦτον ποσὰ ἐξ εἰσφορῶν, αἵτινα διὰ τῆς παρούσης καὶ πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ τρόπου τῆς κατανομῆς διὰ τὴν χρονικὴν περίοδον μέχρι 31 Μαρτίου 1959 ὁρίζονται εἰς (0,075) ἑβδομήκοντα πέντε τοῖς χιλίοις ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως ἐσόδων τοῦ Ι.Κ.Α. ἐξ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν.

2. Ὡς ὑποκείμεναι εἰς κατανομὴν εἰσφοραὶ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ὁρίζονται αἱ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ν.δ. 3868/1958 καταβαλλόμεναι, ὡς καὶ αἱ πάσης φύσεως τρέχουσαι ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ αἱ συνεισπραττόμεναι ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τοῦ Ο.Α.Α.Α., ἤτοι ἀφαιρουμένων τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὸν Ὀργανισμὸν Ἐργατικῆς Κατοικίας καὶ τῶν εἰσπράξεων ἐκ καθυστερουμένων εἰσφορῶν.

3. Καθυστερούμεναι εἰσφοραί, αἵτινες ἀνάγονται εἰς μισθολογικὴν περίοδον μετὰ τὴν 1ην Νοεμβρίου 1958 ὑπόκεινται ὡσαύτως εἰς κατανομὴν κατὰ τὴν ἐν § 1 ἀναλογίαν.

4. Ἡ κατανομὴ τῶν λοιπῶν πλὴν τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὸν Διανεμητικὸν Λογαριασμὸν εἰσφορῶν θέλει χωρεῖ κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 12 τοῦ ν. 3464/1955 ὁριζόμενα.

5. Διὰ νεωτέρας ἀποφάσεως ἡμῶν θέλει καθορισθῆ τὸ ἀπὸ 1 Ἀπριλίου 1959 καὶ ἑφεξῆς ποσοστὸν κατανομῆς εἰσφορῶν, τροποποιουμένου τοῦ ἐν § 1 τοιούτου βάσει τοῦ πορίσματος τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 70011/11314/29.11.1958 ἀποφάσεως ἡμῶν συσταθείσης ἐπιτροπῆς κατὰ τὰ ἐν κεφ. δ § 3 τῆς ἐκθέσεως αὐτῆς ἐκτιθέμενα.

6. Ὡς ἀποζημίωσις τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν παρ' αὐτοῦ εἰσπραξιν τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὸν Διανεμητικὸν Λογαριασμὸν εἰσφορῶν ὁρίζεται ποσοστὸν ἐκ 0,25 ο/ο ἐπὶ τοῦ συνόλου τούτων, τῆς ἀποζημιώσεως αὐτοῦ διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων εἰς ἃς περιοχὰς δὲν ὑφίστανται ἴδιαι τοῦ Ο.Α.Α.Α. τοπικαὶ Ὑπηρεσίαι ὁρισθησομένης διὰ νεωτέρας ἡμῶν ἀποφάσεως.

7. Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Δεκεμβρίου 1958

—

78189/16743/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς δι' ἁπάσας τὰς Γεωργικὰς Συνεταιριστικὰς Ὀργανώσεις τῆς ἀπὸ 24.9.1958 ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 15 τῆς 14 Ἰανουαρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1. Τὰς διατάξεις τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.».

2. Γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ ν. 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν ἀπὸ 18.12.1958 συνεδρίασιν αὐτοῦ καὶ ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 276/18/12.1958 ἐγγράφου του, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

3. Τὴν ἀπὸ 24 Σεπτεμβρίου 1958 ἐθνικὴν ὁμοιοεπαγγελματικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, κατατεθεῖσαν παρὰ τῷ Εἰρηνοδικείῳ Ἀθηνῶν, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 67/23.10.1958 πράξεως καταθέσεως.

δ) Τὰς ὑπ' ἀριθ. 621/9.10.1958 καὶ 736/19.11.1958 ἀναφορὰς τῆς Ὁμοσπονδίας Συνεταιριστικῶν Ὑπαλλήλων Γεωργικῶν Ὀργανώσεων Ἑλλάδος (Ο.Σ.Υ.Γ.Ο.), ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 7120/1558/8.10.1958 βεβαίωσιν τοῦ Ταμείου Συντάξεως καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, ἐξ ὧν προκύπτει ὅτι πληροῦνται αἱ προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 5 § 2 τοῦ ν. 3239/1955, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὴν δι' ἁπάσας ἐν γένει τὰς Γεωργικὰς Συνεταιριστικὰς Ὀργανώσεις τὴν ἀπὸ 24 Σεπτεμβρίου 1958 ἐθνικὴν ὁμοιοεπαγγελματικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων τῆς χώρας, κατατεθεῖσαν παρὰ τῷ Εἰρηνοδικείῳ Ἀθηνῶν, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 67/23.10.1958 πράξεως καταθέσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ἰανουαρίου 1959

—

74275/15932/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 4/1958 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν, ὡς μετερρυθμίσθη διὰ τῆς

ὑπ' ἀριθ. 3/1958 τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας κλπ. ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐμποροϋπαλλήλων Πατρῶν».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 330 τῆς 6 Δεκεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 § 2 τοῦ ν 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ 3755/1957.

2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδ. β' τοῦ ν. δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ.Π., ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 5.12.1958, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 4/1958 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πατρῶν, μεταρρυθμισθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πατρῶν.

4. Τὸ γεγονὸς ὅτι αἱ εἰρημέναι διαιτητικαὶ ἀποφάσεις κατὰ τὰς διατάξεις αὐτῶν τὰς καθιερούσας μεταμεσημβρινὴν ἀνάπαυσιν τῶν μισθωτῶν καθ' ἑκάστην Τετάρτην, διὰ τὴν θερινὴν μόνον περίοδον, ἀντίκεινται εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικήν, ἀποσκοποῦσαν εἰς τὴν καθιέρωσιν μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως τῶν μισθωτῶν καθ' ἑκαστον Σάββατον διὰ τὴν θερινὴν περίοδον καὶ καθ' ἑκάστην Τετάρτην διὰ τὴν χειμερινὴν τοιαύτην, πλὴν τῶν περιόδων ἀπὸ 1ης μέχρι 31ης Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους καὶ τῆς ἑβδομάδος τοῦ Πάσχα καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ νὰ τροποποιηθῶσιν αὗται ὡς κατωτέρω, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 4/1958 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πατρῶν, ὡς μετερρυθμίσθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1958 ὁμοίας τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πατρῶν, ἐκδοθείσας εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῶν Συλλόγου Ἐμποροϋπαλλήλων Πατρῶν, Συλλόγου Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων Πατρῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν Συλλόγου Εἰσαγωγικοῦ Ἐμπορίου Πατρῶν, Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Πατρῶν καὶ Ὁμοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Πατρῶν καὶ ὧν τὸ κείμενον, διατυπούμενον ἐνιαίως καὶ τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

α) Αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ἄνω μισθωτῶν ὁρίζονται εἰς ὀκτὼ (8) ἡμερησίως.

β) Ἀπὸ 20ῆς Δεκεμβρίου μέχρις 6ης Ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους ἡ ἡμερησία ἐργασία παρατείνεται ἐπὶ μίαν (1) ὥραν καὶ 30' λεπτὰ πλέον τοῦ δώρου.

γ) Κατὰ τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδα (Μεγάλη Δευτέρα ἕως καὶ Μεγάλην Παρασκευὴν) παρατείνεται ἡ ἡμερησία ἐργασία ἐπὶ μίαν ὥραν καὶ 30' λεπτά.

δ) Κατὰ τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων, τοῦ Νέου Ἔτους, τῶν Φώτων καὶ τὸ Μέγα Σάββατον παρατείνεται ἡ ἐργασία ἐπὶ δύο καὶ ἡμίσειαν ὥρας.

ε) Οἱ περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὶ δέον νὰ τυγχάνωσι καθ' ὅλον τὸ ἔτος μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως κατὰ μίαν ἡμέραν ἑκάστης ἑβδομάδος, διαρρυθμιζομένου τοῦ ἡμερησίου ὡραρίου ἐργασίας αὐτῶν εἰς τρόπον, ὥστε νὰ μὴ ἐπέρχηται ἐλάττωσις τοῦ δυνάμει τῆς παρούσης καθοριζομένου συνολικοῦ ἀριθμοῦ ὡρῶν ἑβδομαδιαίας ἐργασίας.

Ὡς τοιαύτη ἡμέρα μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως ὁρίζεται διὰ τῆς παρούσης τὸ Σάββατον μὲν κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον, ἤτοι ἀπὸ τῆς 15ης Μαΐου μέχρι καὶ τῆς 15ης Ὀκτωβρίου, ἡ Τετάρτη δὲ κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον, ἤτοι ἀπὸ 16ης Ὀκτωβρίου μέχρι καὶ 14ης Μαΐου.

Εἰς περίπτωσιν συμπτώσεως τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁριζομένης ἡμέρας μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως πρὸς ἡμέραν τελέσεως τοπικῆς ἐμποροπανηγύρεως, ἑβδομαδιαίας ἀγορᾶς, παραμονῆς ἐπισήμου ἢ τοπικῆς ἑορτῆς καὶ «Φεστιβάλ», μετατίθεται αὕτη εἰς τὴν ἑπομένην ἐργάσιμον ἡμέραν.

στ) Ἡ ὡς ἄνω μεταμεσημβρινὴ ἀνάπαυσις τῶν μισθωτῶν δὲν ἐφαρμόζεται κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1ης μέχρι 31ης Δεκεμβρίου καὶ κατὰ τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδα ἑκάστου ἔτους.

ζ) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1958.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Δεκεμβρίου 1958

—

74241/15937/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1958 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Βόλου, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Λαρίσης, περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ καταστημάτων ἀποικιακῶν εἰδῶν Βόλου.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 329 τῆς 5 Δεκεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 14 § 1 ἐδ. β' τοῦ νόμου 3239/1955, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τῶν ἄρθρων 19 § 2 καὶ 20 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/1958 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ. Δ.Δ. Βόλου περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἀποικιακῶν καταστημάτων Βόλου, μεταρρυθμισθεῖσαν ἐν μέρει διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Λαρίσης, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/1958 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Βόλου, ὡς μετερρυθμίσθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1958 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Λαρίσης, ἐκδοθείσης ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Ἐμποροϋπαλλήλων Βόλου ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου α) Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Βόλου καὶ β) Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Βόλου καὶ ὧν τὸ διατακτικὸν διατυπούμενον εἰς ἐνιαῖον κείμενον ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Καθορίζει τὰ ἡμερομίσθια τῶν εἰς τὰ

καταστήματα άποικιακῶν εἰδῶν Βόλου ἐργαζομένων ὡς ἀκολούθως:

Α'. Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 14ου—15ου ἔτους τῆς ἡλικίας των δρχ. 600.

Β'. Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 16ου—17ου ἔτους τῆς ἡλικίας των δρχ. 700.

Γ'. Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 18ου—19ου ἔτους τῆς ἡλικίας των δρχ. 800.

Δ'. Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας των:

						δρχ. μην.
κατὰ τὸ	1ον ἕως καὶ	6ον	ἔτος	ὑπηρ.		1.200
» »	7ον » »	8ον	»	»		1.300
» »	9ον » »	10ον	»	»		1.350
» »	11ον » »	12ον	»	»		1.400
» »	13ον » »	14ον	»	»		1.500
» »	15ον » »	16ον	»	»		1.600
» »	17ον » »	18ον	»	»		1.700
» »	19ον » »	20ὸν	»	»		1.800
» »	21ον			»	»	1.900

Διὰ πᾶν ἔτος μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 21ου ἔτους ὑπηρεσίας καὶ μέχρι συμπληρώσεως 30ετίας τὸ κλιμάκιον τῶν 1.900 δραχμῶν προσαυξάνεται κατὰ 50 δραχμὰς κατ' ἔτος.

2. Ἀποφαίνεται, ὅτι εἰς τοὺς ἰδίους ἐργαζομένους θὰ καταβάλληται οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις ὑπὸ τύπον δώρου, ἴση πρὸς ἕνα μισθὸν κατὰ τὰς ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Ν. Ἔτους, ἡμίσεος δὲ τοιούτου κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα.

3. Ἀποφαίνεται ἐπίσης, ὅτι εἰς τοὺς ἰδίους ἐργαζομένους θὰ χορηγῆται μηνιαῖον ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν 80 δρχ. διὰ τὴν σύζυγον καὶ 40 δρχ. δι' ἕκαστον τέκνον καὶ μέχρι τριῶν, τῶν μὲν ἀρρένων μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, τῶν δὲ θηλέων μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ καὶ ἐφ' ὅσον τὰ μὲ ἄρρενα καὶ τὰ θήλεα εἶναι ἄγαμα καὶ δὲν ἐργάζονται.

4. Ἀποφαίνεται, ὅτι εἰς τοὺς αὐτοὺς ἐργαζομένους δέον νὰ χορηγῆται εἰς ἐπενδύτης (μπλοῦζα) κατ' ἔτος.

5. Ἀποφαίνεται, ὅτι ὁ κατὰ τ' ἀνωτέρω καθ' ἕτη ὑπηρεσίας καθορισμὸς τοῦ μηνιαίου μισθοῦ τῶν μισθωτῶν, οὓς ἀφορᾷ ἡ παροῦσα, γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπηρεσίας καὶ πραγματικῆς ἐργασίας εἰς ὁμοτίμα καὶ ὁμοειδῆ καθήκοντα παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ, στηριζομένη εἰς ὑπεύθυνον αὐτῶν ἔγγραφον δήλωσιν συνοδευομένην ὑπὸ τῶν ἀπαραιτήτων πιστοποιητικῶν αὐτῶν, κατατιθεμένων παρὰ τῷ ἐργοδότῃ εὐθὺς ἅμα τῇ προσλήψει των.

Μεταγενεστέρα κατάθεσις τῶν πιστοποιητικῶν ἀποκλείει τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ὑπηρεσίας των. Κατ' ἐξαίρεσιν διὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης ἡ κατάθεσις τῶν ὡς ἄνω πιστοποιητικῶν δέον νὰ γίνῃ ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της.

6. Ἀποφαίνεται, ὅτι ἡ παροῦσα ἀφορᾷ τοὺς μισθωτοὺς τῶν καταστημάτων ἀποικιακῶν εἰδῶν Βόλου, τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς οἱασδήποτε φύσεως ἐργασίαν, ὡς εἰς τὴν ζύγισιν, φορτοεκφόρτωσιν, ταξινόμησιν εἰς ἀποθήκας, πώλησιν κλπ., πλὴν τῶν εἰς τὸ λογιστήριον ἢ γραφεῖον τῶν καταστημάτων ἐργαζομένων.

7. Ἀποφαίνεται, ὅτι οἱ ἤδη τυχὸν καταβαλλόμενοι ἀνώτεροι μισθοὶ εἰς τοὺς ἀνωτέρω ἐργαζομένους τῶν ἄνω καθοριζομένων δέον νὰ ἐξακολουθήσωσι καταβαλλόμενοι καὶ εἰς τὸ μέλλον.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Δεκεμβρίου 1958

—

313161/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν

Περὶ αὐξήσεως τῆς ἀμοιβῆς λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν τῶν αὐτοκινήτων τῆς Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 339 τῆς 15 Δεκεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 19/1944, τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ ἀ.ν. 1502/1950 καὶ τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1538/1950, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 325213/22.12.1956 ἀπόφασιν ἡμῶν, δι' ἧς ὡρίσθη ὁ βασικὸς μηνιαῖος μισθός, ἡ ἀμοιβὴ λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας κλπ. τῶν ὁδηγῶν τῶν αὐτοκινήτων τῆς Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως κλπ., 3) τὸ ὑπ' ἀριθ. 3560/16.10.1958 ἔγγραφον τῆς Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως, δι' οὗ τοῦτο γνωρίζει ἡμῖν ὅτι οἱ ὁδηγοὶ τῶν αὐτοκινήτων τῆς Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως ἀναγκάζονται νὰ ἐργάζωνται ἐντατικῶς καὶ πέραν τοῦ διὰ τῆς ὡς εἴρηται ἀποφάσεως τεθέντος ὁρίου τῶν 150 ὡρῶν μηνιαίως, ἐξυπηρετοῦντες Ὑψηλὰ πρόσωπα, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπιβάλλεται ἡ αὔξησις τῆς καθ' ὥραν ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἀμοιβῆς τῶν ἄνω ὁδηγῶν αὐτοκινήτων εἰς δραχμὰς ὀκτὼ (8) καὶ προκειμένου περὶ νυκτερινῆς ἐργασίας εἰς δραχμὰς δώδεκα (12), 4) τὸ ὑπ' ἀριθ. 40717/ΕΡ. Π. 693 τῆς 20.11.1958 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, ἀποφασίζομεν:

Τροποποιοῦντες τὴν § 1 τοῦ ἄρθρου 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 325213 (Roneo 267) τοῦ ἔτους 1956 ἀποφάσεως ἡμῶν ὁρίζομεν τὴν καθ' ὥραν ἀποζημίωσιν λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας εἰδικῶς τῶν ὁδηγῶν τῶν αὐτοκινήτων τῆς Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως εἰς δραχμὰς ἓξ (6) καὶ προκειμένου περὶ νυκτερινῆς ἐργασίας εἰς δραχμὰς δέκα (10).

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἄρχεται ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1958.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Δεκεμβρίου 1958

—

76726/16462/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν ὑπ' ἀριθ. 2/1958 τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Βόλου καὶ 8/1958 τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Λαρίσης ἀποφάσεων «περὶ τῶν ὅρων ἀμοι-

βῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἑστιατορίων καὶ οἰνομαγειρείων Βόλου».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 839 τῆς 15 Δεκεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν.

1) Τὰς διατάξεις τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9, § 2, ἐδ. β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 15. 12.1958, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 8/1958 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Λαρίσης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἑστιατορίων καὶ οἰνομαγειρείων Βόλου, δι' ἧς μετερρυθμίσθη, μετ' ἔφεσιν, ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1958 ὁμοία τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Βόλου, ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως.

4) Τὸ γεγονὸς ὅτι αἱ εἰρημέναι διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, καθορίζουσαι τὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν τῶν περὶ ὧν πρόκειται μισθωτῶν εἰς ἐπίπεδα κατὰ πολὺ ἀνώτερα τῶν ἰσχυόντων διὰ τὸν αὐτὸν κλάδον εἰς ἑτέρας περιφερείας τῆς χώρας καὶ προβλέπουσαι τὴν συστασιν ἐπιτροπῆς χορηγήσεως ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων, χωρὶς ὅμως νὰ ἀποσαφηνίζεται ἐν αὐταῖς ὅτι ὁ ἐφοδιασμὸς διὰ βιβλιαρίου δὲν ἀποσκοπεῖ εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας, ἀντιτίθενται εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς ὁμοιομόρφου ρυθμίσεως τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν μισθωτῶν καὶ τοῦ ἀποκλεισμοῦ τῶν περιορισμῶν εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἐργασίας καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ νὰ τροποποιηθῶσιν ὡς κατωτέρω, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ ἀριθ. 8/1958 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Λαρίσης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἑστιατορίων καὶ οἰνομαγειρείων Βόλου, τροποποιουμένην καὶ συμπληρουμένην παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Βόλου καὶ τῆς Ἑνώσεως Ἑστιατορίων καὶ Αὐτοτελῶν Οἰνομαγειρείων Βόλου ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Ὑπαλλήλων Ἑστιατορίων καὶ Οἰνομαγειρείων Βόλου καὶ τοῦ Συνδέσμου Ὑπαλλήλων Καφεζυθεστιατορίων Βόλου καὶ ἧς τὸ διατακτικόν, συμπληρούμενον κατὰ τὰ ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

Καθορίζει τοὺς μισθοὺς τῶν εἰς τὰ ἑστιατόρια καὶ οἰνομαγειρεῖα ἐργαζομένων ὡς ἑξῆς:

	Δραχ.
Α) Μάγειρος Α' τάξεως	
1) Εἰς ἑστιατόριον Α' κατηγορίας	2.200
2) » » Β' »	2.000
3) » » Γ' καὶ Δ' κατηγ.	1.600
Β) Μάγειρος Β' τάξεως	
1) Εἰς ἑστιατόριον Α' κατηγορίας	2.000
2) » » Β' »	1.800
Γ) Σκαριέρης ἢ τηγανιέρης, ἐφ' ὅσον ἔχει ἡλικίαν 18 ἐτῶν καὶ 1 ἔτους προϋπηρεσίαν ἢ ἡλικίαν 19 ἐτῶν, ἄνευ προϋπηρεσίας	δραχ. 1.200
Δ) Λαντζέρης	
α) Ἡλικίας ἄνω τοῦ 18ου ἔτους	δραχ.
1) Εἰς ἑστιατόριον Α' κατηγορίας	1.250
2) » » Β' »	1.150
3) » » Γ' »	1.050
β) Ἡλικίας κάτω τοῦ 18ου ἔτους	
1) Εἰς ἑστιατόριον Α' κατηγορίας	900
2) » » Β' »	700
3) » » Γ' »	600
Ε) Κάπελας, ποτηριέρης, μαχαιροπηρουνιέρης.	
α) Ἡλικίας ἄνω τοῦ 18ου ἔτους	
1) Εἰς ἑστιατόριον Α' κατηγορίας	1.050
2) » » Β' καὶ Γ' κατηγ.	1.010
β) Ἡλικίας κάτω τοῦ 18ου ἔτους	
1) Εἰς ἑστιατόριον Α' κατηγορίας	700
2) » » Β' »	600
3) » » Γ' »	500

ΣΤ) Ἀποφαίνεται, ὅτι εἰς τοὺς βοηθοὺς περιποιητῶν (σερβιτόρων) δέον νὰ καταβάλληται ὑπὸ τῶν ἑστιατόρων ἢ οἰνομαγείρων, ἀνεξαρτήτως κατηγορίας καταστήματος, μηνιαῖον ἐπίδομα δρχ. 100.

Καθορίζει κατώτατον ὅριον καταβλητέου μηνιαίου ἐπιδόματος καθαριότητος εἰς τοὺς μονίμως ἀσχολουμένους σερβιτόρους τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 50 δι' ἅπαντα τὰ ἑστιατόρια, ἀνεξαρτήτως κατηγορίας, εἰς ἣν ἀνήκουσιν.

Ζ) Ἀποφαίνεται, ὅπως εἰς τοὺς ἐκτάκτως ἀπασχολουμένους εἰς δεξιώσεις, ἔκτακτα γεύματα κλπ. περιποιητὰς παρέχεται ἀμοιβὴ ἐξ 120 δραχμῶν.

Η) Ἀποφαίνεται, ὅπως εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰ ἑστιατόρια καὶ οἰνομαγειρεῖα, ἀνεξαρτήτως κατηγορίας, δέον νὰ παρέχηται ἐπὶ πλέον τροφὴ ἐπαρκὴς καὶ καθαρά, συμφώνως πρὸς τὸ διαιτολόγιον τὸ καθοριζομενον δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ ὅπερ δέον νὰ ἀναγράφηται καὶ εἰς ἀνηρτημένον ἐν τῷ ἑστιατορίῳ πίνακα.

Θ) Ἀποφαίνεται, ὅτι αἱ παρ' οἱουδήποτε μισθωτοῦ ἐξ ἀποκλειστικῆς ὑπαιτιότητος τούτου προκαλούμεναι ζημίαι εἰς εὔθραυστα ὑλικὰ—ἀντικείμενα—κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας βαρύνουν τὸν ὑπαίτιον κατὰ τὸ ἥμισυ τῆς ἀξίας των.

Ι) Ἀποφαίνεται, ὅπως εἰς τὸ τεχνικὸν προσωπικὸν τῶν ἑστιατορίων καὶ οἰνομαγειρείων χορηγῆται ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν α) εἰς τοὺς μαγείρους καὶ βοηθοὺς των λευκὸς ἐπενδύτης (μπλούζα), λευκὴ καλύπτρα κεφαλῆς καὶ λευκὴ ἐμπροσθέλλα, β) εἰς τοὺς λοιποὺς στολὴ (φόρμα) κυανοῦ χρώματος.

ΙΑ) Ἀποφαίνεται, ὅπως τὸ ἐπὶ τῆς περιποιήσεως προσωπικὸν δέον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας νὰ εἶναι καθαρὸν καὶ εὐπρεπές, φέρον

ένδύματα καθαρὰ καὶ ὑποδήματα στιλβωμένα καὶ ἐξυρισμένον. Εἰς τὰ ἑστιατόρια Α' καὶ Β' κατηγορίας δέον νὰ φέρουν λευκὸν ἐπενδύτην καὶ μέλανα λαιμοδέτην, ἐνδυμασίαν δὲ σκοτεινοῦ χρώματος.

ΙΒ) Ἀπαγορεύεται α) εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας ἢ διευθυντὰς ἑστιατορίων καὶ οἰνομαγειρείων, ἀνεξαρτήτως κατηγορίας, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦν περιποιητάς, νὰ εἰσπράττουν 10 ο/ο ἐπὶ τῶν λογαριασμῶν, ὅταν ἐργάζωνται οἱ ἴδιοι, β) εἰς τοὺς ἰδίους νὰ ἐνεργοῦν οἱανδήποτε κράτησιν ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν, πλὴν τῶν εἰσφορῶν ὑπὲρ Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, γ) εἰς τοὺς περιποιητὰς νὰ παρέχωσι πίστωσιν εἰς πελάτας, τοῦ δικαιώματος τούτου προσήκοντος μόνον εἰς τοὺς ἑστιάτορας, οἵτινες ὑποχρεοῦνται νὰ ἀποδίδωσιν εἰς τοὺς περιποιητὰς τὸ ἓν 10 ο/ο φιλοδώρημα ἐπὶ τῶν ἐπὶ πιστώσει παρεχομένων φαγητῶν.

ΙΓ) Συνιστᾷ πενταμελῆ ἐπιτροπήν, ἀποτελουμένην ἐκ τοῦ Προϊσταμένου τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας, ὡς προέδρου καὶ ἐκ δύο ἀντιπροσώπων ἐξ ἑκάστης τῶν ἐνδιαφερομένων ὡς ἄνω ὀργανώσεων, ἐπὶ τῷ σκοπῷ κατατάξεως εἰς εἰδικότητας καὶ χορηγήσεως βιβλιαρίων (εἰδικότητος) τῶν ὑπηρετούντων εἰς καταστήματα ἑστιατορίων καὶ οἰνομαγειρείων Βόλου σερβιτόρων (περιποιητῶν) καὶ βοηθῶν αὐτῶν, βάσει τῶν προσόντων ἱκανότητος καὶ προϋπηρεσίας. Ὁ ἐφοδιασμὸς διὰ βιβλιαρίων δὲν ἀποσκοπεῖ εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας, πᾶς δὲ βουλόμενος νὰ ἀσκήσῃ τὸ ἐπάγγελμα δύναται ἐλεύθερος νὰ μετέλθῃ τοῦτο, ἐφ' ὅσον δὲν τύχῃ βιβλιαρίου ἐντὸς 15θημέρου ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως.

ΙΔ) Ἀποφαίνεται, ὅπως οἱ τυχὸν κατοβαλλόμενοι εἰς τοὺς ὡς ἄνω ἐργαζομένους ἀνώτεροι μισθοὶ τῶν ἤδη ὁριζομένων ἐξακολουθήσωσι καταβαλλόμενοι.

ΙΕ) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Δεκεμβρίου 1958

—

79750/16983/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1958 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἀκροκαθαριστῶν Πατρῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 351 τῆς 30 Δεκεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 14 § 1 ἐδ. β' τοῦ νόμου 3239/1955, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τῶν ἄρθρων 19 § 2 καὶ 20 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 5/1958 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πατρῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἀκροκαθαριστῶν Πατρῶν, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 5/1958 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πατρῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἀκροκαθαριστῶν Πατρῶν, ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου ἀκροκαθαριστῶν Πατρῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν Συνδέσμου κρεοπωλῶν Πατρῶν «Οἱ Ταξιάρχαι» καὶ Συλλόγου κρεοπωλῶν Πατρῶν «Ἡ Ἀλληλεγγύη» καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ὁρίζει:

Α') Δύο τρόπους ἀμοιβῆς τῶν ἀκροκαθαριστῶν, κατὰ τὴν κρίσιν καὶ ἐκλογὴν τοῦ ἐργοδότου, ἤτοι:

1) Ἐπὶ ποσοστοῖς κατὰ 30 ο/ο ἀπὸ τῆς δι' ἀγορανομικῆς διατάξεως καθοριζομένης ἀξίας τοῦ ἐμπορεύματος καὶ

2) κατὰ τεμάχιον, ὡς κάτωθι:

α) Διὰ τὰ ἄκρα τῶν ἀμνῶν καὶ ἐριφίων πρὸ τοῦ Πάσχα δραχ. 2,50.

β) Διὰ τὰ ἄκρα τῶν ἀμνῶν καὶ ἐριφίων μετὰ τὸ Πάσχα εἰς δραχμὰς 3.

γ) Διὰ τὰ ἄκρα τῶν ἀμνῶν καὶ ἐριφίων κατὰ τὸ Πάσχα εἰς δραχμὰς 5.

δ) Διὰ τὰ ἄκρα τράγων, κριῶν, αἰγῶν, βεργαδίων, τυγουρίων καὶ προβάτων εἰς δραχμὰς 3.50.

ε) Διὰ τὰ ἄκρα μόσχων κάτω τῶν 30 ὀκάδων εἰς δραχμὰς 13.

στ) Διὰ τὰ ἄκρα τῶν μόσχων ἄνω τῶν 30—70 ὀκάδων εἰς δραχμὰς 20.

ζ) Διὰ τὰ ἄκρα τῶν μόσχων ἄνω τῶν 70 ὀκάδων εἰς δραχμὰς 30.

η) Διὰ τὰ ἄκρα βοῶν ἐξωτερικοῦ δραχμὰς 45.

Β') Τὴν ὑποχρεωτικὴν ἐκ τῶν ἀσκούντων τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀκροκαθαριστοῦ ὑπὸ ἐργοδοτῶν πρόσληψιν αὐτῶν καὶ ἐφωδιασμένων διὰ βιβλιαρίων ὑγείας.

Γ') Τὴν προτίμησιν ὑπὸ τῶν ἀκροκαθαριστῶν τῶν ἐν Πάτραις κρεοπωλῶν ὡς πρὸς τὸν καθαρισμὸν τῶν ἄκρων καὶ τὸν ἐν γένει ἄρτιον καθαρισμὸν τούτων.

Δ') Τὴν ἐλευθέραν κατὰ κρίσιν διάθεσιν τῶν ἄκρων ὑπὸ ἐργοδοτῶν κρεοπωλῶν.

Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης ἰσχύουσιν ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1959.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30ῇ Δεκεμβρίου 1958

—

70238/Ι. 1280/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ Κανονισμοῦ «περὶ τρόπου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. πωλητῶν Λαϊκοῦ Λαχείου».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 9 τῆς 10 Ἰανουαρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2, 8, 16 καὶ 26 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως,

β) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 3710/1957,

γ) Πρότασιν τοῦ Διοικητοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τὰς

ἀπὸ 14.10.1958 καὶ 21.10.1958 γνωμοδοτήσεις τοῦ Δ.Σ. αὐτοῦ, ὑποβληθείσας ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 113642/18.11.1958 ἀναφορᾶς τοῦ Ι.Κ.Α., ἀποφασίζομεν:

Ὅπως εἰς τὸν Κανονισμὸν «περὶ τρόπου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. πωλητῶν Λαϊκοῦ Λαχείου» ἐπέλθωσιν αἱ ἀκόλουθοι τροποποιήσεις καὶ προσθῆκαι.

1) Μετὰ τὴν περίπτωσιν στ' τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 3 προστίθεται τὸ ἀκόλουθον ἐδάφιον:

«Προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένου ἤδη παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. δὲν κωλύεται ἡ ἐγγραφή του εἰς τὸν Ἀσφαλιστικὸν Συνεταιρισμὸν καὶ ἂν ἔτι ἔχῃ συμπληρώσει τὰ ἀνωτέρω ὅρια ἡλικίας».

2) Μετὰ τὸ πρῶτον ἐδάφιον τῆς § 3 τοῦ ἄρθρου 3 προστίθεται τὸ ἀκόλουθον ἐδάφιον:

«Ἐν περιπτώσει συστάσεως πλειόνων Ἀσφαλιστικῶν Συνεταιρισμῶν τῶν ἀνωτέρω Ἐπιτροπῶν μετέχουν ἐκπρόσωποι τῶν ἠσφαλισμένων μελῶν ἑκάστου Συνεταιρισμοῦ, ἐφ' ὅσον ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Ὑποκαταστήματος ἀπασχολοῦνται μέλη τῶν Συνεταιρισμῶν».

3) Εἰς τὸ τέλος τοῦ Κανονισμοῦ προστίθεται ἡ ἀκόλουθος μεταβατικὴ διάταξις:

«Ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἀσφάλισις τῶν ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τούτου ἐγγραφησομένων εἰς τοὺς Ἀσφαλιστικοὺς Συνεταιρισμοὺς πωλητῶν Λαϊκοῦ Λαχείου τῶν ἠσφαλισμένων παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἰσχύος δύναται ν' ἀνατρέξῃ μέχρι τοῦ χρόνου ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ Κανονισμοῦ, ἐφ' ὅσον ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης καταβληθῇ ἡ ἀνάλογος εἰσφορὰ ἠσφαλισμένου».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Δεκεμβρίου 1958

—

1454/292/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 15.12.1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν μωσαϊκῶν εἰδῶν ἐκ τσιμέντου Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 9 τῆς 10 Ἰανουαρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς αὐται ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχ. Β') ἡ ἀπὸ 15.12.1958 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν μωσαϊκῶν εἰδῶν ἐκ τσιμέντου Θεσσαλονίκης, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 22.12.1958, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 200/22.12.1958 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐν Θεσσαλονίκῃ σήμερον τὴν 15ην Δεκεμβρίου 1958 καὶ ἐν τῷ Γραφείῳ τοῦ Συλλόγου ἐργοστασιαρχῶν μωσαϊκῶν εἰδῶν ἐκ τσιμέντου, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Σπυρίδων Φιλίππου, πρόεδρος, καὶ Ἰωάννης Τζιάφης, γενικὸς γραμματεύς, νόμιμοι ἐκπρόσωποι τοῦ Συλλόγου ἐργοστασιαρχῶν μωσαϊκῶν εἰδῶν ἐκ τσιμέντου, καὶ ἀφ' ἑτέρου Κων/νος Γιαννακίδης, πρόεδρος, καὶ Ἰωάννης Μπαμπαράτσας, γενικὸς γραμματεύς, νόμιμοι ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου ἐργατοτεχνιτῶν μωσαϊκῶν πλακῶν Θεσσαλονίκης, μετ' ἀπόφασιν τῶν Διοικητικῶν των Συμβουλίων καὶ δεόντως ἅπαντες ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν τῶν ἀνωτέρω Συλλόγων διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως, σημειοῦμεν, συνομολογοῦμεν καὶ συναποδεχόμεθα τὰ ἀκόλουθα:

Ἄρθρον 1

Διὰ τοὺς κατασκευαστὰς μωσαϊκῶν πλακῶν (πλακοποιοὺς) καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 2 καθοριζομένων ὁρίων ἡμερησίας παραγωγῆς ὁρίζεται ἡμερομίσθιον δρχ. 54. Ἐπὶ πλέον τούτου θὰ κατασβάλληται ἡ ἐκ μιᾶς (1) δραχμῆς αὔξησις ἡ χορηγηθεῖσα διὰ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

Ἄρθρον 2

Τὰ ὅρια παραγωγῆς καθορίζονται κατ' εἶδος ὡς ἑξῆς:

Α'. Μονόχρωμα

				τεμάχια
1)	Σκέτα	20 X 20	παραγωγὴ	240
2)	»	25 X 25	»	165
3)	»	30 X 30	»	130
4)	» λαναζ	20 X 20	»	240
5)	» »	25 X 25	»	165
6)	»	30 X 30	»	130
7)	Πεζοδρομίου	20 X 20	»	240
8)	Ψαροκόκκαλον	20 X 20	»	240

Β'. Δίχρωμα

1)	Ντάμα	»	165
2)	Νταμίτσα	»	150
3)	Ὀκταγωνάκι	»	150
4)	Γκρέκα	»	150
5)	Καρουλάκι	»	140
6)	Σκάκι	»	100

Γ'. Τρίχρωμα

			τεμάχια
1)	Ἀστράκι	παραγωγὴ	140
2)	Μουσαμᾶ	»	140
3)	Κύβος	»	140
4)	Δραπὸ	»	140
5)	Ἀστερίσκος	»	140
6)	Ροζέττα λουλοῦδι ἀστέρας	»	140
7)	Μπουρτούρα ἁλυσσίδα ροζέττα λουλοῦδι	»	140
8)	Ροζέττα τριαντάφυλλο	»	140
9)	Μπουρτούρα ἁλυσσίδα	»	140
10)	Μπουρτούρα κορδέλλα	»	140

Δ'. Τετράχρωμα

		τεμάχια
1) Χελώνα	παραγωγή	120
2) Κινέζικο	»	120
3) Τριφύλλι	»	120
4) Τετράφυλλο	»	120
5) Γραμμωτὸ	»	120
6) Ἀμπελόφυλλο	»	120

Ε'. Πεντάχρωμα

Ἀνεξαρτήτως σχεδίου	»	100

ΣΤ'. Ἑξάχρωμα καὶ ἑπτάχρωμα

Ἀνεξαρτήτως σχεδίου	παραγωγή	80

Ζ'. Περιθώρια

			Τεμάχια
1) Μονόχρωμα	10 X 20	παραγωγή	300
2) Δίχρωμα	10 X 20	»	200
3) Τρίχρωμα	10 X 20	»	180
4) Τετράχρωμα	10 X 20	»	180
5) Πεντάχρωμα	10 X 20	»	160

Η'. Ψηφιδωτὰ

1) Σκέτα	20 X 20	»	240
2) » Γάμα	20 X 20	»	240
3) »	25 X 25	»	165
4) »	30 X 30	»	130
5) » 30 X 30 μὲ χονδρὸ μάρμαρο (χάρχαλο)			110

Θ'. Περιθώρια ψηφιδωτὰ

1) Σκέτα	10 X 20	»	300

Ἄρθρον 3

Διὰ τὰ ἠλεκτροκίνητα μηχανήματα παλαιοῦ τύπου, ἄνευ δονητοῦ, δι' ὧν ἡ πίεσις δίδεται εἰς χειροκινήτους παλαιοῦ τύπου πρέσσας μὲ μίαν φόρμαν δι' ἠλεκτρικῆς δυνάμεως, καθορίζονται τὰ αὐτὰ ὡς ἄνω ὅρια παραγωγῆς ηὐξημένα 1) διὰ τὰ μονόχρωμα πλακάκια κατὰ 20ο/ο, 2) διὰ τὰ δίχρωμα (πλὴν τοῦ σκάκι) καὶ διὰ τὰ τρίχρωμα πλακάκια κατὰ 15ο/ο καὶ 3) διὰ τὸ σκάκι καὶ διὰ τὰ τετράχρωμα, πεντάχρωμα καὶ ἑξάχρωμα πλακάκια κατὰ 10ο/ο.

Ἄρθρον 4

Τὰ κατώτατα ὅρια παραγωγῆς τῶν τεχνιτῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ μέχρι τῆς ὑπογραφῆς τῆς παρούσης συμβάσεως χρησιμοποιούμενα νέου τύπου μηχανήματα, ἤτοι εἰς ἠλεκτροκινήτους πρέσσας μετὰ δονητοῦ παράγουσα ἀνὰ δύο πλάκας, καθορίζονται:

1) Σκέτα 20Χ20 παραγωγὴ τεμάχια 440.

2) Σκέτα 25Χ25 παραγωγὴ τεμάχια 340.

3) Σκέτα 30Χ30 (μὲ μία πλάκα) παραγωγὴ τεμάχια 200.

4) Σκέτα 25Χ25 μὲ χονδρὸ μάρμαρο (χάρχαλο) μὲ δύο πλάκες παραγωγὴ τεμάχια 310.

5) Σκέτα 30Χ30 μὲ χονδρὸ μάρμαρο (χάρχαλο) μὲ μία πλάκα παραγωγὴ τεμάχια 180.

6) Περιθώρια ψηφιδωτὰ 10Χ20 ἀνὰ 4 τεμάχια εἰς ἑκάστην πλάκα παραγωγὴ τεμάχια 580.

Ἄρθρον 5

Τὰ κατώτατα ὅρια παραγωγῆς τῶν τεχνιτῶν τῶν ἀπασχοληθησομένων εἰς τυχὸν εἰσαχθησόμενα ἔτι βελτιωμένου τύπου τῶν προμνησθέντων μηχανήματα θέλουσι καθορισθῆ εἴτε διὰ συμφωνίας μεταξὺ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τῶν ἀνωτέρω συλλόγων, εἴτε δι' ἀτομικῆς τοιαύτης μεταξὺ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν ἀπασχοληθησομένων παρ' αὐτοῖς πλακοποιῶν.

Ἄρθρον 6

Διὰ τοὺς κατασκευαστὰς βαθμίδων κλίμακος (σκαλοπατάδες) καθορίζεται ἡ ἀμοιβὴ ἐργασίας εἴτε κατὰ τεμάχιον, εἴτε κατὰ προτίμησιν τοῦ ἐργάτου, βάσει ἡμερομισθίου ὡς ἀκολούθως:

1) Οἱ μονταδόροι καὶ οἱ γεμιστάδες θὰ λαμβάνουν δι' ἕκαστον τεμάχιον βαθμίδος κλίμακος δρχ. 10, δι' ἕκαστον δὲ τεμάχιον νεροχύτου δρχ. 8.

2) Οἱ τριφτάδες, οἱ πραγματοποιοῦντες τὸ τρίψιμο διὰ κοινῆς ἠλεκτρικῆς σβούρας (σβουρίκι), θὰ λαμβάνουν δι' ἕκαστον τεμάχιον βαθμίδος κλίμακος δρχ. 8, δι' ἕκαστον δὲ τεμάχιον νεροχύτου δρχ. 10.

3) Οἱ ἀνωτέρω μονταδόροι, γεμιστάδες καὶ οἱ τριφτάδες, ἀμειβόμενοι κατὰ προτίμησιν βάσει ἡμερομισθίου καὶ ἀνεξαρτήτως παραγωγῆς, θὰ δικαιοῦνται τοῦ ἑκάστοτε γενικῶς ἰσχύοντος ἡμερομισθίου τῶν ἐργατοτεχνιτῶν (ἀνειδικεύτων ἐργατῶν).

4) Οἱ ἐν λόγῳ μονταδόροι, γεμιστάδες καὶ τριφτάδες, ἀπασχολούμενοι εἰς τὴν φόρτωσιν βαθμίδων κλίμακος ἢ νεροχύτου ἐπ' αὐτοκινήτου, θὰ δικαιοῦνται ὅπως λαμβάνουν 1 δραχμὴν κατὰ τεμάχιον.

Ἄρθρον 7

Οἱ λοιποὶ ἀνειδίκευτοι ἐργάται θὰ λαμβάνουν τὸ ἑκάστοτε γενικῶς ἰσχῦον ἡμερομίσθιον τῶν ἐργατοτεχνιτῶν (ἀνειδικεύτου ἐργάτου).

Γενικοὶ ὅροι

Α'. Ἕκαστος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται, ὅπως χορηγῇ εἰς τοὺς τοιφτάδες ἓν ζεῦγος χειροκτίων, ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων καὶ μία ποδιὰ ἐξ ἐλαστικοῦ, ἅτινα θὰ χρησιμοποιοῦνται μόνον δι' ἣν ἐργασίαν ἀπαιτοῦνται ταῦτα.

Β'. Ἐφ' ὅσον ἡ βάσις παραγωγῆς δὲν ἠθέλε πραγματοποιηθῆ ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐργοδότου (ἔλλειψις βοηθητικοῦ προσωπικοῦ, ὑποαπασχόλησις ὀφειλομένη εἰς πᾶσαν ἄλλην αἰτίαν πλὴν τῆς ὑπαιτιότητος τοῦ ἐργαζομένου), τὸ ἡμερομίσθιον θὰ καταβάλληται ἐξ ὁλοκλήρου. Ἐφ' ὅσον ὅμως ἡ βάσις παραγωγῆς δὲν ἠθέλε πραγματοποιηθῆ συνεπείᾳ α) κρατικῆς ἐπιταγῆς ἢ ἀνωτέρας βίας β) διακοπῆς τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος παρὰ τῆς Δ.Ε.Η. (διὰ τὰ ἠλεκτροκίνητα ἐργοστάσια), γ) παντελοῦς ἐλλείψεως ἐν τῇ ἀγορᾷ τῶν πρώτων ὑλῶν, δ) καιρικῶν συνθηκῶν μὴ ἐπιτρεπουσῶν τὴν ἐργασίαν (λ. χ. παγετῶν) καὶ ε) ὑπαιτιότητος τοῦ ἐργαζομένου, τὸ ἡμερομίσθιον θὰ εἶναι ἀνάλογον πρὸς τὴν πραγματοποιουμένην παραγωγήν.

Γ'. Πᾶσα προηγουμένη συμφωνία μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων, καθορίζουσα μεγαλυ-

τερα ή μικρότερα όρια παραγωγής, παύει ισχύουσα άπό της ισχύος της παρούσης.

Ή παρούσα ισχύει καθ' άπασαν την Είρηνοδικειακήν περιφέρειαν Θεσσαλονίκης.

Ή ισχύς της παρούσης ορίζεται δι' έν έτος, άρχεται δε άπό της δημοσιεύσεώς της διά της Έφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Οί συμβαλλόμενοι
(έπονται ύπογραφαί)

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά της Έφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τη 10 Ίανουαρίου 1959

—

4004/830/1959 Άπόφ. Ύπουργού Έργασίας

Περί κηρύξεως έκτελεστής της ύπ' άριθ. 1/1958 άποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Λαρίσης περί των όρων άμοιβής και έργασίας των καφεζαχαροπλαστών και γαλακτοπωλών Λαρίσης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 18 της 17 Ίανουαρίου 1959)

Έχοντες ύπ' όψιν:

1) Τάς διατάξεις του άρθρου 12 § β' του νόμου 3239/1955, έν συνδυασμώ προς τάς τοιαύτας των άρθρων 19 § 2 και 20 § 1 του αύτου νόμου 3239/1955, ως έτροποποιήθησαν ύπό του ν.δ. 3755/1957.

2) Την ύπ' άριθ. 1/1958 άπόφασιν του Πρωτοβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Λαρίσης περί των όρων άμοιβής και έργασίας των καφεζαχαροπλαστών και γαλακτοπωλών Λαρίσης, καθ' ής δεν ήσκήθη έφεσις, άποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν έκτελεστήν την ύπ' άριθ. 1/1958 άπόφασιν του Πρωτοβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Λαρίσης περί των όρων άμοιβής και έργασίας των καφεζαχαροπλαστών και γαλακτοπωλών Λαρίσης, έκδοθείσαν έπι διενέξεως μεταξύ της Ένώσεως σερβιτόρων και βοηθών Λαρίσης άφ' ένός και άφ' έτέρου 1) της Ένώσεως αύτοτελών καφεπωλών Λαρίσης, 2) του Συλλόγου καταστηματαρχών ζαχαροπλαστών Λαρίσης και 3) του Συλλόγου γαλακτοπωλών Λαρίσης και ής το διατακτικόν έχει ως άκολούθως:

Α') Χορήγησις βιβλιαρίων—Κανονισμός έργασίας.

Συνιστάται πενταμελής έπιτροπή, άποτελουμένη έκ του προϊσταμένου της Έπιθεωρήσεως Έργασίας ως προέδρου και έκ δύο άντιπροσώπων όριζομένων παρ' έκατέρας των ένδιαφερομένων όργανώσεων ως μελών, ήτις θέλει προβή α) εις την χορήγησιν βιβλιαρίων ειδικότητος και κατατάξεως εις σερβιτόρους, βάσει των προσόντων ικανότητος και προϋπηρεσίας, μη άποτελούντων έπαγγελματικήν κατοχύρωσιν. Πάν πρόσωπον έπιθυμούν να μετέλθη το έπάγγελμα του σερβιτόρου, άνεξαρτήτως του άν τυγχάνη μέλος της έργατικής όργανώσεως, δύναται να άσχοληθή έλευθέρως, έφ' όσον μετά παρέλευσιν μηνός άπό της ύποβολής της σχετικής αίτήσεως δεν τύχη βιβλιαρίου ειδικότητος και κατατάξεως και β) εις την κατάρτισιν κανονισμού έργασίας και ποινολογίου διά πειθαρχικάς και λοιπάς παραβάσεις, έγκρινομένου παρά του Ύπουργού Έργασίας και άποτελούντος μετά την τοιαύτην έγκρισιν παράρτημα της παρούσης.

Β') Έβδομαδιαία άνάπαυσις. Ή πρόσληψις έτέρου σερβιτόρου κατά την ήμέραν άναπαύσεως των τακτικών θά είναι ύποχρεωτική, έλλείψει δε τοιούτου άνέργου, έφωδιασμένου διά βιβλιαρίου ειδικότητος, θά δύναται να προσλαμβάνεται κατά την κρίσιν του έργοδότου έτερον πρόσωπον ή θά άναγγέλληται μεταβολή της ήμέρας της έβδομαδιαίας άναπαύσεως εις την Έπιθεώρησιν Έργασίας έν περιπτώσει άδυναμίας άντικαταστάσεως.

Γ') Τρόπος συναλλαγής. Καθορίζεται ότι ή μεταξύ έργοδοτών και σερβιτόρων συναλλαγή θά γίνηται ύποχρεωτικώς διά μάρκας ύφισταμένου κοινού ταμείου, έφ' όσον έργάζονται δύο ή πλείονες έν τη έπιχειρήσει και έναλλασσομένων των πάστων καθ' έκάστην.

Δ') Έργασίαι μη περιλαμβανόμενοι εις καθήκοντα σερβιτόρων. Άπαγορεύεται ή άπασχόλησις των σερβιτόρων (πριποιητών) εις την καθαριότητα του δαπέδου (σκούπισμα) και την μεταφοράν ή άναποθήκευσιν των κασονιών.

Ε') Καθορισμός μισθού. Καθορίζεται κατώτατον όριον καταβολής μηνιαίου συμβολικού μισθού των μεν έργαζομένων εις καφενεία σερβιτόρων δραχμάς τετρακοσίας (400) των δε έργαζομένων εις ζαχαροπλαστεία και γαλακτοπωλεία εις δραχμάς τριακοσίας (300), άνεξαρτήτως κατηγορίας καταστημάτων και ήλικίας, οικογενειακής καταστάσεως κλπ. έργαζομένου. Διευκρινίζεται, ότι εις τους ως άνω μισθούς περιλαμβάνεται και ή τυχόν δικαιουμένη προσαύξησις διά Κυριακήν έργασίαν.

Ή ισχύς της παρούσης άρχεται άπό της 1ης Όκτωβρίου 1958.

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά της Έφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τη 17 Ίανουαρίου 1959

—

34839/7147/1958 Άπόφ. Ύπουργού Έργασίας

Περί καθορισμού ώρών έργασίας λαχανοπωροπωλείων Ήρακλείου Κρήτης.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 343 της 22 Δεκεμβρίου 1958)

Έχοντες ύπ' όψιν:

α) Τάς διατάξεις του άρθρου 17 του π. δ/τος της 8/13.4.1932 «περί κωδικοποιήσεως των διατάξεων των νόμων περί χρονικών όρίων έργασίας εις τα καταστήματα».

β) Τάς διατάξεις του άρθρου μόνου του νόμου 41/1944 περί τροποποιήσεως του άρθρου 16 του νόμου 3502/1958.

γ) Την άπό 13.2.1958 γνωμοδότησιν του Έθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, άποφασίζομεν:

1) Αί ώραι έργασίας των λαχανοπωροπωλεί-

ων τῆς πόλεως Ἡρακλείου Κρήτης δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνωσι τὰς 10 ὥρας ἡμερησίως. Ἕκαστον Σάββατον καὶ τὰς παραμονὰς τῶν ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν αἱ ὧραι ἐργασίας παρατείνονται ἀνὰ μίαν ὥραν τὸ ἐσπέρας.

Οἱ ἰδιοκτῆται ἢ οἱ διευθυνταὶ τῶν ὡς ἄνω καταστημάτων ἐπιτρέπεται, ὅπως ἀνοίγωσιν ἐνωρίτερον ἡμίσειαν ὥραν τὴν πρωΐαν διὰ τὰς προπαρασκευαστικὰς ἐργασίας ἄνευ ἀπασχολήσεως προσωπικοῦ.

2) Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὡς ἄνω καταστημάτων δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνωσι τὰς 9 ὥρας ἡμερησίως, εἰς ὃ δέον νὰ χορηγῆται μεσημβρινὴ διακοπὴ δίωρος τοὐλάχιστον τὸν χειμῶνα καὶ τρίωρος κατὰ τὸ θέρος.

3) Αἱ ὧραι ἀνοίγματος, μεσημβρινῆς διακοπῆς καὶ κλεισίματος ὁρίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Νομάρχου μετὰ γνώμην τῶν ἐνδιαφερομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων καὶ τῆς οἰκείας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς.

4) Εἰς περίπτωσιν συσσωρεύσεως ἐργασίας ἢ ἄλλης ἐπειγούσης ἀνάγκης ἐπιτρέπεται ὑπέρβασις τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου ἡμερησίας ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἐπὶ 1 ὥραν καθ' ἑκάστην καὶ διὰ 120 ἡμέρας κατ' ἔτος κατόπιν ἀδείας τῆς οἰκείας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας. Διὰ τὴν ὡς ἄνω ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν καταβάλλεται ἡ ἀναλογοῦσα ἀντιμισθία, προσηυξημένη κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων ὁριζόμενα ποσοστὰ προσαυξήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Δεκεμβρίου 1958

—

45667/Σ. 556/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης μεταβατικῆς διατάξεως εἰς Κανονισμὸν παροχῶν Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Βιομηχανίας Καπνοῦ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 13 τῆς 13 Ἰανουαρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν. δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. διατάγματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐξόδου καὶ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Βιομηχανίας Καπνοῦ, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1962/4.7.1958 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 231/1958, συνεδρίασις 380η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 17.7.1958), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως ἐν τέλει τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐξόδου καὶ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Βιομηχανίας Καπνοῦ προστεθῇ μεταβατικὴ διάταξις, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

«2. Ἡ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 56361/1954 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ὁριζομένη ἓξ μηνῶν προθεσμία διὰ τὴν ὑποβολὴν αἰτήσεως πρὸς ἐξαγορὰν τῶν ἡμερῶν ἐργασίας κατὰ τὴν ἐχθρικὴν κατοχὴν παρατείνεται ἐπὶ ἕνα μῆνα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης».

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἰσχὺς ἄρχεται τὴν πρώτην τοῦ ἑπομένου τῆς δημοσιεύσεώς της μηνός, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Δεκεμβρίου 1958

—

78230/3079/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κατανομῆς προσθέτου τέλους ἐπὶ εἰσιτηρίων δημοσίων θεαμάτων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 13 τῆς 13 Ἰανουαρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἀπὸ 4.8.1923 ν. δ/γμα «περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ δημοσίων θεαμάτων νόμου», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 20.11.1925 ν.δ. «περὶ καθορισμοῦ πόρων καὶ μετοχῶν τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἠθοποιῶν κλπ.».

2) Τὸ ἀπὸ 17.11.1931 δ/γμα «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ ἀπὸ 1.12.1930 διατάγματος «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἐργασίας Ἠθοποιῶν καὶ περὶ τρόπου ἀποδόσεως ποσοστοῦ ὑπὲρ τοῦ Ταμείου τούτου».

3) Τὸ ἀπὸ 15.6.1932 διάταγμα «περὶ τρόπου ἀποδόσεως πόρων συντηρήσεως καὶ λειτουργίας τῆς Δραματικῆς Σχολῆς τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου».

4) Τὸν ὑπ' ἀριθ. 6342 νόμον «περὶ συμπληρώσεως τῆς ἀσφαλίσεως θεατρικῶν συγγραφέων».

5) Τὸν ὑπ' ἀριθ. 419/1937 ἀν. νόμον «περὶ τρόπου διανομῆς τῶν ὑπὲρ ἐργατῶν θεάτρου διατιθεμένων ποσοστῶν εἰδικοῦ τέλους ἐπὶ τῶν δημοσίων θεαμάτων».

6) Τὰς ὑπ' ἀριθ. 21576/706/1957 καὶ 59084/2582/10.10.1958 ἡμετέρας ἀποφάσεις «περὶ κατανομῆς τοῦ ἑνὸς ὀγδόου τοῦ προσθέτου τέλους ἐπὶ τῶν εἰσιτηρίων δημοσίων θεαμάτων ὑπὲρ διαφόρων Ταμείων Ἀλληλοβοηθείας διὰ τὰς χρήσεις 1957, 1958 καὶ 1959 (Φ.Ε.Κ. 122/30.4.1957 καὶ 312/19.11.1958 τεῦχος Β')» καὶ

7) Τὰ διατυπωθέντα παράπονα παρ' ἑνίων Ταμείων Ἀλληλοβοηθείας ὡς πρὸς τὰ ποσοστὰ κατανομῆς καὶ τὸν διαταχθέντα ἐπανέλεγχον τῶν ταμειακῶν ἐν τάξει μελῶν τῶν Ταμείων τούτων, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλοντες τὴν ἰσχὺν τῆς ὑπ' ἀριθ.

59084/2582 έ.έ. ἡμετέρας ἀποφάσεως μέχρι πέρατος τοῦ διαταχθέντος διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 78139/3078/1958 ἡμετέρας ἀποφάσεως ἐπανελέγχου τῶν ταμειακῶς ἐν τάξει μελῶν τῶν περί ὧν πρόκειται Ταμείων Ἀλληλοβοηθείας, ὁρίζομεν ὅπως :

Α) Ἐκ τῶν ἑκάστοτε εἰσπραττομένων ποσῶν ἐπί τοῦ προσθέτου τέλους ἐπί τῶν εἰσιτηρίων δημοσίων θεαμάτων ὑπέρ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἠθοποιῶν καί ἀποδιδομένων αὐτῷ διά τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας διατίθενται ἀπό 1ης Σεπτεμβρίου 1958 τά ἑξῆς ποσοστά, δι' ἐνταλμάτων ἐκδιδομένων παρά τῆς Ὑπηρεσίας Ἐντελλομένων Ἐξόδων τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου.

α) Ἓν ὄγδοον ὑπέρ τοῦ Ταμείου Ἐργασίας Ἠθοποιῶν, ὑποχρεουμένου τοῦ Ταμείου τούτου εἰς ἀποδοσιν ἐκ τοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ δραχ. 250 εἰς τήν Δραματικήν Σχολήν τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου πρός συντήρησιν καί λειτουργίαν αὐτῆς.

β) Ἕτερον ἓν ὄγδοον ὑπέρ τῶν κάτωθι Ταμείων Ἀλληλοβοηθείας, ὅπερ καί κατανέμεται εἰς αὐτά κατ' ἀναλογίαν τῶν ταμειακῶς ἐν τάξει μελῶν τῶν ἀπασχολουμένων κυρίως εἰς ἐργασίας θεάτρου ὡς ἀκολούθως :

1) 38 ο/ο ὑπέρ τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Ἠθοποιῶν.

2) 12 ο/ο ὑπέρ τοῦ Ταμείου Τεχνιτῶν Θεάτρου.

3) 6.5 ο/ο ὑπέρ τοῦ Ταμείου Ἑλλήνων Θεατρικῶν Συγγραφέων.

4) 8 ο/ο ὑπέρ τοῦ Ταμείου Ὑπαλλήλων Κινηματογραφικῶν Ἐπιχειρήσεων.

5) 13 ο/ο ὑπέρ τοῦ Ταμείου Πανελληνίου Μουσικοῦ Συλλόγου.

6) 6,5 ο/ο ὑπέρ τοῦ Σωματείου Ἠθοποιῶν Μελοδράματος καί Ὀπερέττας.

7) 4 ο/ο ὑπέρ τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Ἐπαγγελματιῶν Μουσικῶν.

8) 1 ο/ο ὑπέρ τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Ἑλλήνων Μουσουργῶν.

9) 4 ο/ο ὑπέρ τοῦ Ταμείου Μουσικῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς «Ἡ Ἀλληλοβοήθεια».

10) 4 ο/ο ὑπέρ τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας τοῦ Μουσικοῦ Συλλόγου Βορείου Ἑλλάδος.

11) 2 ο/ο ὑπέρ τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας τοῦ Συλλόγου Ὑποβολέων Ἑλληνικοῦ Θεάτρου.

12) 1 ο/ο ὑπέρ τοῦ Πανελληνίου Σωματείου Θεάτρου Σκιῶν.

Β) Αἱ δαπάναι διοικήσεως καί διαχειρίσεως (μισθοί προσωπικοῦ, ἐνοικια, γραφική ὕλη κλπ.) τῶν περί ὧν ἡ παροῦσα Ταμείων Ἀλληλοβοηθείας δέον νά μή εἶναι ἀνώτεραι κατ' ἔτος τοῦ ἑνός δεκάτου τῶν παρεχομένων εἰς ταῦτα ποσῶν ἐκ προσθέτου τέλους. Ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται μετ' ἀπόφασιν τοῦ Δ.Σ. τῶν Ταμείων ὅπως αἱ δαπάναι αὗται ἀνέλθωσιν εἰς ποσοστόν μέχρι 15 ο/ο ἐπί τοῦ συνόλου τῶν ἐσόδων ἑκάστου Ταμείου, τό ἐπί πλέον ὅμως τοῦ ἑνός δεκάτου ἐκ τῶν προσθέτων τελῶν δαπανώμενον ποσόν θά βαρύνῃ τάς λοιπάς προσόδους αὐτῶν.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Δεκεμβρίου 1958

—

68145/Ε. 2194/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί ἀπαλλαγῆς τῆς Α.Ε. «Ἑλληνικά Ναυπηγεῖα» ἀπό ὑποχρεώσεως καταβολῆς πόρων ὑπέρ τοῦ Ταμείου Προνοίας καί Κοινῆς Διανομῆς Πωλητῶν Βενζίνης.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 3 τῆς 5 Ἰανουαρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 1238/1944.

2) Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 18 τῆς ἀπό 12.9.1956 συμβάσεως τῶν Ἑλληνικῶν Ναυπηγείων μετά τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, ἐχούσης ἰσχύν νόμου δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3593/1956 ν. δ/τος.

3) Τήν ἀπό 10.11.1958 αἴτησιν τῆς Ἀν. Ἑταιρείας ὑπό τήν ἐπωνυμίαν «Ἑλληνικά Ναυπηγεῖα», ἀποφασίζομεν :

Ἀπό 1 Δεκεμβρίου 1958 ἀπαλλάσσομεν τήν Ἀν. Ἑταιρείαν «Ἑλληνικά Ναυπηγεῖα» τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς τῶν ὑπέρ τοῦ Ταμείου Προνοίας καί Κοινῆς Διανομῆς Πωλητῶν Βενζίνης πόρων.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Δεκεμβρίου 1958

—

3/6 1γ./1958 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Ἐσωτερικῶν καί Ἐργασίας

Περί κυρώσεως τοῦ Κανονισμοῦ ἐργασίας τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ Χωροφυλακῆς.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 349 τῆς 29 Δεκεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις: 1) τοῦ ν.δ. 3789/1957 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας», 2) τοῦ ἀπό 24.6.8 - 7/1958 β. δ/τος «περί καταρτίσεως, διαδικασίας, ὑποβολῆς κυρώσεως, ἀνακοινώσεως καί δημοσιότητος Κανονισμῶν ἐργασίας», 3) τήν ὑπ' ἀριθ. 42543/9109 ἀπό 18.7.1958 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περί παρατάσεως προθεσμίας πρός ὑποβολήν Κανονισμῶν», δημοσιευθεῖσαν εἰς τό ὑπ' ἀριθ. 205 Φ.Ε.Κ. (τεῦχος δεύτερον) τῆς 26.7.1958, 4) τήν ὑπ' ἀριθ. 92138 ἀπό 16.12.1954 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν «περί ἀναθέσεως ἀσκήσεως ἁρμοδιοτήτων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν εἰς τόν Ὑφυπουργόν Ἐσωτερικῶν», δημοσιευθεῖσαν εἰς τό ὑπ' ἀριθ. 250 Φ.Ε.Κ. (τεῦχος δεύτερον) τῆς 16.12.1954 καί 5) τήν ὑπ' ἀριθ. 25 ἀπό 17.11.1958 γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Κανονισμῶν Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἀποφασίζομεν :

Κυροῦμεν τόν Κανονισμόν ἐργασίας τοῦ ὑ.

πηρετικοῦ προσωπικοῦ Χωροφυλακῆς, ἔχοντα οὕτως:

Ἄρθρον 1

Τὸ εἶδος τῆς προσφερομένης ἐργασίας, τὰ καθήκοντα καὶ αἱ λοιπαὶ διατυπώσεις αἱ διέπουσαι τὸ ὑπὸ τῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς προσλαμβανόμενον ὑπηρετικὸν προσωπικὸν καθορίζονται ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ Χωροφυλακῆς καὶ τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν αὐτῶν συναπτομένων συμβάσεων.

Ἄρθρον 2

Αἱ διὰ τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν προβλεπόμεναι πειθαρχικαὶ ποιναὶ ἐπιβάλλονται διὰ πράξεις ἢ παραλείψεις αὐτῶν ὡς ἀκολούθως:

Ι. Προφορικὴ ἢ ἔγγραφος παρατήρησις:

Εἶναι ἡ ἐλαφροτέρα τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν (καθαρῶς ἠθικὴ) καὶ ἐπιβάλλεται ἐπὶ τῶν κάτωθι μικρᾶς σημασίας καὶ τὸ πρῶτον βεβαιουμένων παραπτωμάτων:

α) Μικρὰ βραδύτης προσελεύσεως πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας.

β) Ἀποχώρησις ἐκ τῆς ἐργασίας ὀλίγον πρὸ τῆς κεκανονισμένης ὥρας.

γ) Παράλειψις εἰδοποιήσεως τῆς Ὑπηρεσίας ἐν περιπτώσει κωλύματος πρὸς ἐργασίαν.

δ) Ἔλλειψις πνεύματος ἀκριβείας καὶ τάξεως.

ε) Πᾶσα ἑτέρα παράλειψις ἢ πρᾶξις ἐξ ἀμελείας διαπραττομένη μικρᾶς σημασίας καὶ ἄνευ ἐπιζημίων συνεπειῶν.

ΙΙ. Ἐπίπληξις:

Ἐπιβάλλεται ἐπὶ τῶν κάτωθι παραπτωμάτων:

α) Καθ' ἅπασας τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἐπιβάλλεται ποινὴ παρατηρήσεως ἐν ὑποτροπῇ.

β) Ἀμέλεια περὶ τὴν διαφύλαξιν ἐμπεπιστευμένων πραγμάτων ἢ παντὸς ἄλλου ἀντικειμένου.

γ) Βραδύτης περὶ τὴν ἀνάληψιν ἐργασίας ἢ ἀποχώρησις ἐκ ταύτης ἐνωρίτερον τῆς κεκανονισμένης ὥρας.

δ) Ἀνάρμοστος συμπεριφορά.

ε) Πᾶσα ἑτέρα παράλειψις ἢ πρᾶξις ἐξ ἀμελείας διαπραττομένη, δι' ἣν κρίνεται ἀνεπαρκὴς ἡ ἐπιβολὴ ποινῆς παρατηρήσεως.

ΙΙΙ. Πρόστιμον:

Ἐπιβάλλεται ἐπὶ τῶν κάτωθι παραπτωμάτων μέχρι τοῦ ποσοστοῦ 25 ο/ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς μίαν ἡμέραν ἢ τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ μισθωτοῦ:

α) Καθ' ἅπασας τὰς περιπτώσεις ἐπιβολῆς τῆς ποινῆς τῆς ἐπιπλήξεως ἐν ὑποτροπῇ.

β) Μὴ ἔγκαιρος περαίωσις ἀνατεθείσης ἐργασίας ἢ πλημμελὴς ἐκτέλεσις ταύτης.

γ) Πλημμελὴς καθαριότης χώρων, πραγμάτων ἐν γένει, μηχανημάτων, ἐργαλείων ἢ ἄλλων εἰδῶν.

δ) Ἀπροθυμία περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ὑποδεικνυομένων ἐργασιῶν ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τῆς Ὑπηρεσίας.

ε) Πλημμελὴς συντήρησις ἢ ἔλλειψει τοιαύτης φθορὰ πραγμάτων, μηχανημάτων, ἐργαλείων ἢ ἄλλων εἰδῶν.

στ) Πάρεργος ἀπασχόλησις καθ' ὥρας ἐργασίμους.

ζ) Ὑποδοχὴ προσώπων μὴ ἐχόντων σχέσιν πρὸς τὴν Ὑπηρεσίαν εἰς χῶρον ἐργασίας.

η) Κακὴ παρασκευὴ συσσιτίου ἢ ἄλλων εἰδῶν διατροφῆς καὶ ποτῶν.

θ) Ἀνάρμοστος συμπεριφορὰ πρὸς ὄργανον τῆς Ὑπηρεσίας.

ι) Ἐπιλήψιμος διαγωγή.

ια) Χρησιμοποίησις μηχανημάτων, ἐργαλείων ἢ ἄλλων πραγμάτων καὶ εἰδῶν πρὸς ἀτομικὴν των ἐξυπηρέτησιν.

ιβ) Χορήγησις συσσιτίου ἢ ἄλλων εἰδῶν εἰς μὴ δικαιουμένους.

ιγ) Παράλειψις ἀτομικῆς καθαριότητος.

ιδ) Ἄρνησις παραλαβῆς τῶν νομίμων ἀποδοχῶν ἢ ἄρνησις ὑπογραφῆς τῶν κεκανονισμένων μισθοδοσιῶν.

ΙV. Ὑποχρεωτικὴ ἀποχὴ ἐκ τῆς ἐργασίας (προσωρινὴ ἀπόλυσις).

Ἐπιβάλλεται ἐπὶ 10 τὸ πολὺ ἡμέρας καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος καὶ ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς ὑποπέσῃ καθ' ὑποτροπὴν εἰς σοβαρὸν ἀντιπειθαρχικὸν παράπτωμα.

Ἄρθρον 3

1. Τὰ ἐπιβαλλόμενα πρόστιμα περιέρχονται εἰς τὴν Ἐργατικὴν Ἑστίαν, τηρουμένων ἁπασῶν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 3, 4 καὶ 5 τοῦ ἀπὸ 27.6.1937 β.δ/τος «περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ Ἐργατικῆς Ἑστίας διατάξεων».

2. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Δεκεμβρίου 1958

—

73235/15763/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας φωτογραφείων Ἡρακλείου Κρήτης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 349 τῆς 29 Δεκεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ π. διατάγματος τῆς 8/13.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.»,

2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 41/1944 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ νόμου 3503/1928».

3) Τὴν ἀπὸ 13.2.1958 γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἀποφασίζομεν:

1. Αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν φωτογραφείων τῆς πόλεως Ἡρακλείου Κρήτης ὁρίζονται εἰς 10 ὥρας καθ' ἑκάστην.

2. Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὡς ἄνω φωτογραφείων ὁρίζονται εἰς 9 ὥρας ἡμερησίως, εἰς ὃ δέον νὰ περιέχηται μεσημβρινὴ

διακοπή έργασίας διαρκείας τριῶν ὡρῶν κατά τό θέρος καί δύο ὡρῶν κατά τόν χειμῶνα.

3. Αἱ ὧραι ἀνοίγματος καί κλεισίματος τῶν φωτογραφείων ὁρίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Νομάρχου, κατόπιν γνωμοδοτήσεως τῶν ἐνδιαφερομένων ὀργανώσεων καί τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς.

4. Καθ' ἃς ὥρας τά φωτογραφεῖα μένουν κλειστά, ἀπαγορεύεται πᾶσα ἀπασχόλησις τοῦ προσωπικοῦ των ἐντός ἢ ἐκτός τοῦ καταστήματος.

5. Ἐξαιρετικῶς δύναται νά ἐπιτραπῇ κατόπιν ἀδείας τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας ὑπέρβασις τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου ἡμερησίας ἐργασίας ἐπί μίαν ὥραν καθ' ἑκάστην καί ἐπί 120 ἡμέρας κατ' ἔτος εἰς περίπτωσιν ἐκτάκτου συσσωρεύσεως ἐργασίας ἢ ἄλλης ἐπειγούσης ἀνάγκης, πρός ἀντιμετώπισιν τῆς ὁποίας καθίσταται δυσχερής ἡ ἐνίσχυσις τοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν.

Ἡ διά τάς ὡς ἄνω ὑπερωρίας ἀναλογοῦσα ἀντιμισθία τοῦ προσωπικοῦ προσαυξάνεται κατά τά ὑπό τῶν κειμένων διατάξεων ὁριζόμενα ποσοστά προσαυξήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Νοεμβρίου 1958

—

240256/3960/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορίου

Ἀγορανομική διάταξις ὑπ' ἀριθ. 48

Περί κατηγοριῶν ὑποδημάτων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 302 τῆς 10 Νοεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τάς διατάξεις τοῦ ἀ. ν. 1671/1951 «περί Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καί Ὑπουργείων», ὡς ἐτροποποιήθη οὗτος διά τοῦ ν.δ. 3076/1954.

2) Τάς διατάξεις τοῦ ν.δ. 3070/1954 «περί ὀργανώσεως τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου», ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως.

3) Τάς διατάξεις τοῦ ν. δ/γματος ὑπ' ἀριθ. 136/1946 «περί κυρώσεως, τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τοῦ ἀπό 10/11.5.1946 ν. δ/γματος «περί Ἀγορανομικοῦ Κώδικος», ὡς ἐτροποποιήθη καί συνεπληρώθη ὑπό τοῦ ν.δ. 782/1948.

4) Τήν ὑπ' ἀριθ. 28825/5743/1958 ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας, ἀποφασίζομεν καί διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Συμπληροῦντες τήν ὑπ' ἀριθ. 89/1946 ἀγορανομικήν διάταξιν «περί προσδιορισμοῦ τῶν ἀπαιτουμένων πρώτων ὑλῶν κατασκευῆς ὑποδημάτων κλπ.» καθορίζομεν τάς κατηγορίας καί τύπους τῶν ὑποδημάτων, ἅτινα δέον νά φέρωσι σφραγῖδα τῆς κατηγορίας των ἀναλόγως τῶν νομίμως καταβαλλομένων ἐργατικῶν, τῆς ἀξίας τῶν ὑλικῶν τούτων καί λοιπῶν στοιχείων ὡς κάτωθι:

1. Πολυτελείας ἔξτρα
2. Πολυτελείας Α'
3. Κατηγορίας Α'
4. Μηχανοποίητα
5. Νέου τύπου 1
6. Νέου τύπου 2
7. Βαρδουλοκάρφωτα
8. Παντοῦφλαι, πασούμια
9. Ὑποδήματα ἀθλητισμοῦ

Ἄρθρον 2

1. Ὑποδήματα πολυτελείας, ἔξτρα καί πολυτελείας Α' θεωροῦνται τά τοιαῦτα τά κατασκευαζόμενα μέ δέρματα καί ὑλικά ἀρίστης ποιότητος, ἐξ ὁλοκλήρου ἐκ δέρματος καί ἀπαραιτήτως χειροποίητα (γάζωμα κλπ.) καί μέ ἐργατικά πολυτελείας, ἔξτρα καί πολυτελείας Α'.

2. Ὑποδήματα Α' κατηγορίας θεωροῦνται τά τοιαῦτα τά κατασκευαζόμενα μέ δέρματα καί ὑλικά πρώτης ποιότητος ἐξ ὁλοκλήρου ἐκ δέρματος καί ἀπαραιτήτως χειροποίητα (γάζωμα κλπ.) καί μέ ἐργατικά Α' κατηγορίας.

Ἐφ' ὅσον τό γάζωμα τῆς σόλας τῶν ὑποδημάτων τῶν κατηγοριῶν τοῦ παρόντος ἄρθρου γίνεται διά μηχανῆς θά τίθεται ἀπαραιτήτως ἐπί τῶν πελμάτων τῶν ὑποδημάτων σφραγίς ἀναγράφουσα εὐδιακρίτως μέ ἔκτυπα γράμματα τήν σφραγῖδα «γάζωμα μηχανῆς».

4. Εἰς τά ὑποδήματα λοιπῶν κατηγοριῶν καί τύπων ὑπάγονται τά κατασκευαζόμενα μέ τά εἰς τόν οἰκεῖον τύπον ἢ κατηγορίαν ἀντίστοιχα ὑλικά καί διά τά ὁποῖα καταβάλλονται τά δι' ἑκάστην τούτων ἀντιστοιχοῦντα ἐργατικά.

Ἄρθρον 3

1. Ὑποχρεοῦνται οἱ κατασκευασταί τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν καί τύπων ὑποδημάτων, ὅπως ἐπί τῶν πελμάτων τῶν ὑποδημάτων ἀναγράφωσιν ἐμφανῶς καί εὐαναγνώστως τήν κατηγορίαν τούτων διά τῆς εἰδικῆς σφραγῖδος τῆς χορηγουμένης ὑπό τῆς παρά τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας Ἐπιτροπῆς ἐπιλύσεως διαφορῶν ὑποδηματοποιῶν - ὑποδηματεργατῶν Ἀθηνῶν-Πειραιῶς.

2. Τῆς διατάξεως τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐξαιροῦνται οἱ κατασκευασταί ὑποδημάτων οἱ διατηροῦντες ἐργαστήριον ἄνευ οὐδενός κάλφα.

3. Ἐργοδόται ἀποχωροῦντες τοῦ ἐπαγγέλματός των ὑποχρεοῦνται νά ἐπιστρέψωσι τῇ Ἐπιτροπῇ τάς σφραγῖδας των ἐπί ἀποδείξει.

4. Ἐπί τῶν ὑποδημάτων ἐν γένει, ἅτινα μεταφέρονται ἐξ ἑτέρων περιφερειῶν ἐκτός τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης δέον ν' ἀναγράφεται ὁ τόπος προελεύσεως καί τό ὀνοματεπώνυμον τοῦ κατασκευαστοῦ, ἐπί δέ τῶν πελμάτων των ἡ κατηγορία εἰς ἣν ἀνήκουσι ταῦτα.

Ἄρθρον 4

Ὑποχρεοῦνται οἱ κατασκευασταί ὑποδημάτων ἐν γένει, οἱ πωλοῦντες ταῦτα εἰς ἕτερα καταστήματα πρός μεταπώλησιν, νά ὦσιν ἐφωδιασμένοι διά βεβαιώσεως τῆς παρά τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας ἑδρευούσης Ἐπιτροπῆς, ἐμφαινού-

σης τὴν κατοχὴν τῆς ἀναλόγου πρὸς τὴν κατηγορίαν τῶν κατασκευαζομένων ὑποδημάτων σφραγῖδος, ἣν βεβαίωσιν ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιδεικνύωσιν εἰς τοὺς ἀγοραστὰς πρὸς ἀπόδειξιν τῆς πραγματικῆς κατηγορίας τῶν πωλουμένων ὑπ' αὐτῶν ὑποδημάτων.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 28/1955 ἀγορανομικὴ διάταξις καταργεῖται.

Ἄρθρον 5

Οἱ παραβάται τῆς παρούσης, ἰσχυούσης διὰ τὴν περιφέρειαν τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης ἀπὸ τῆς 15ης Δεκεμβρίου ε.ἔ., διώκονται καὶ τιμωροῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος Ἀγορανομικοῦ Κώδικος.

Δημοσιευθήτω εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀνακοινωθήτω διὰ τοῦ τύπου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ὀκτωβρίου 1958

—

69680/15100/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περὶ καθορισμοῦ τῶν προϋποθέσεων καὶ τοῦ τρόπου χορηγήσεως ἀδειῶν ἐργασίας σημειωτῶν, ἐργολάβων-ἰδιοκτητῶν φορτηγίδων καὶ φυλάκων ἐμπορευμάτων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 323 τῆς 29 Νοεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ νόμου 3239/1955, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τὰς γενικὰς προϋποθέσεις καὶ τὸν τρόπον προσδιορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀναγκαιούντων ὑπαλλήλων παραδόσεως καὶ παραλαβῆς ἐμπορευμάτων (σημειωτῶν), ἐργολάβων-ἰδιοκτητῶν φορτηγίδων καὶ φυλάκων ἐμπορευμάτων εἰς τοὺς λιμένας τοῦ Κράτους, ὡς καὶ χορηγήσεως ἀδειῶν ἐργασίας τῶν ἐν λόγῳ προσώπων, ὡς ἀκολούθως:

1) Καθορισμὸς ἀριθμοῦ ὑπαλλήλων παραλαβῆς καὶ παραδόσεως ἐμπορευμάτων σημειωτῶν.

α) Ἐφεξῆς δύναται νὰ χορηγηθῇ ἄδεια ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος σημειωτοῦ μόνον εἰς λιμένας, τῶν ὁποίων ἡ ἐξ ἀτμοπλοίων ἐτησία φορτοεκφορτωτικὴ κίνησις εἶναι ἀνωτέρα τῶν 50.000 τόννων καὶ ἐφ' ὅσον δι' ἠτιολογημένης ἀποφάσεως τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς ρυθμίσεως φορτοεκφορτώσεων προκύπτει, ὅτι αἱ συνθῆκαι ἐργασίας ἐπιβάλλουν τοῦτο διὰ τὴν ὁμαλὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐργασίας καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει τὰ ὁμοειδῆ φορτία τῶν λιμένων τούτων δὲν ὑπερβαίνουν τοὺς 30.000 τόννους ἐτησίως.

β) Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀναγκαιούντων δι' ἕκαστον τῶν ἀνωτέρω λιμένων σημειωτῶν καθορίζεται βάσει τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν ἐργασίας καὶ τῆς φορτοεκφορτωτικῆς κινήσεως, μὲ ἀναλογίαν πάντως 20.000 τόννων φορτοεκφορτωνομένων εἰς τὸν λιμένα ἐξ ἀτμοπλοίων ἐτησίως δι' ἕκαστον σημειωτήν.

γ) Εἰς οὓς λιμένας ὑφίστανται κατὰ τὴν ἡμερομηνίαν ἐκδόσεως τῆς παρούσης σημειωταὶ ἢ καὶ εἰς ἀριθμὸν ἀνώτερον τοῦ διὰ ταύτης ἐπιτρεπομένου, διατηροῦνται μέχρι φυσιολογικῆς ἐξόδου αὐτῶν.

2) Καθορισμὸς ἀριθμοῦ ἐργολάβων φορτηγίδων.

α) Ἀπαγορεύεται ἐφεξῆς ἡ χορήγησις ἀδείας ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος ἐργολάβου - ἰδιοκτήτου φορτηγίδων λιμένων εἰς πρόσωπα μὴ κεκτημένα τὰ διὰ τῆς παρούσης ὁριζόμενα προσόντα καὶ μὴ διαθέτοντα ἀνάλογα μέσα φορτοεκφορτώσεων (φορτηγίδας).

β) Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀναγκαιούντων εἰς ἕκαστον λιμένα φορτηγίδων ὁρίζεται βάσει τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν ἐργασίας ἑκάστου λιμένος μὲ ἀναλογίαν μιᾶς (1) φορτηγίδος χωρητικότητος 50 περίπου τόννων πρὸς τρεῖς μέχρι πέντε χιλιάδας (3.000 - 5.000) τόννους φορτοεκφορτωνομένους ἐτησίως διὰ φορτηγίδων.

3) Καθορισμὸς ἀριθμοῦ φυλάκων ἐμπορευμάτων.

Αἱ ὑπὸ τῆς § 1 τῆς παρούσης ὁριζόμεναι προϋποθέσεις χρησιμοποιήσεως ἀριθμοῦ σημειωτῶν ἔχουσιν ἀνάλογον ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τὴν χρησιμοποίησιν καὶ προσδιορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν φυλάκων ἐμπορευμάτων λιμένων.

4) Ὁ καθορισμὸς τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ σημειωτῶν, ἐργολάβων - ἰδιοκτητῶν φορτηγίδων, ὡς καὶ φυλάκων ἐμπορευμάτων, διὰ τὴν εὐρυθμον διεξαγωγὴν τῆς ἐργασίας καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῶν φορτίων εἰς τοὺς λιμένας ἐνεργεῖται πάντοτε κατόπιν ἠτιολογημένης προτάσεως τῶν οἰκείων Ἐπιτροπῶν ρυθμίσεως φορτοεκφορτώσεως δι' ἡμετέρων ἀποφάσεων.

5) Ὡς βάσις ὑπολογισμοῦ τῆς φορτοεκφορτωτικῆς κινήσεως τῶν λιμένων διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης λαμβάνεται ὁ μέσος ὅρος τῆς εἰς τόννους φορτοεκφορτωτικῆς κινήσεώς των κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν.

6) Ὑπέρβασις τῶν διὰ τῆς παρούσης ὁριζομένων ὁρίων προσδιορισμοῦ τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ σημειωτῶν, ὡς καὶ τοιούτου φορτηγίδων κλπ., ἐπιτρέπεται ἀνὰ τριετίαν καὶ εἰς εἰδικὰς μόνον περιπτώσεις ἐκτιμωμένας παρ' ἡμῶν. Προκειμένου δὲ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ πλωτῶν μέσων φορτοεκφορτώσεως (φορτηγίδων κλπ.) ἐπιτρέπεται προσέτι, ἐφ' ὅσον ἐπιθυμεῖ τοῦτο ὁ ἐργολάβος. Ἐν τῇ περιπτώσει ὅμως ταύτῃ αἱ ἀπαιτούμεναι δαπάναι ἀποβάσεως, συντηρήσεως, χρήσεως κλπ. τῶν ὑπεραρίθμων φορτηγίδων καὶ λοιπῶν μέσων τῶν διατηρουμένων τῇ ἐπιθυμίᾳ τοῦ ἐργολάβου δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸν καθορισμὸν τῶν ἐργολαβικῶν τιμολογίων.

7) Προϋποθέσεις χορηγήσεως ἀδειῶν ἐργασίας.

α) Αἱ ὑπὸ τῶν κεφαλαίων Β' καὶ Γ' τῆς ὑπ' ἀριθ. 44885/8919/24.7.1956 ἡμετέρας ἀποφάσεως ὁριζόμεναι προϋποθέσεις χορηγήσεως ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων φορτοεκφορτωτοῦ λιμένων, ὡς καὶ ἀφαιρέσεως τῶν βιβλιαρίων τούτων, ἔχουσιν ἀνάλογον ἐφαρμογὴν διὰ τὴν χορήγησιν καὶ ἀφαίρεσιν τῶν ἀδειῶν ἐργασίας τῶν σημειωτῶν, φυλάκων καὶ ἐργολάβων - ἰδιοκτητῶν φορτηγίδων, ἐξαιρέσει τῶν διατάξεων τῶν παραγράφων α' καὶ στ' τοῦ κεφαλ. Β' τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως, αἵτινες δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν προκειμένου περὶ χορηγήσεως ἀδειῶν ἐργασίας εἰς ἐργολάβους - ἰδιοκτήτας φορτηγίδων.

8) Αἱ διατάξεις τοῦ ἑδαφίου γ' τῆς § 1 τῆς παρούσης, αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὴν διατήρησιν τῶν ὑπεραρίθμων κατὰ τὴν ἰσχὺν ταύτης ση-

μειωτῶν μέχρι φυσιολογικῆς ἐξόδου των, ἔχουσιν ἀνάλογον ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἐργολάβων ἰδιοκτητῶν φορτηγίδων καὶ φυλάκων ἐμπορευμάτων.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Νοεμβρίου 1958

—

22782/2222/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Καταστατικοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 323 τῆς 29 Νοεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν. δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ. ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/τος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/τος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 62/4.1.1958 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 11/1958, συνεδρίασις 35η τῆς 1Α' περιόδου τῆς 31.3.1958), ἀποφασίζομεν:

Τὸ ἄρθρον 30 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν τροποποιεῖται καὶ συμπληροῦται ὡς ἀκολούθως:

1. Εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς δι' ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν:

α) Οἱ παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων κατὰ κυρίαν ἀσφάλισιν ἀσφαλιζόμενοι ὑπάλληλοι ἐν γένει καθ' ἅπασαν τὴν Ἐπικράτειαν φαρμακείων, φαρμακεμπορείων, φαρμακαποθηκῶν, βιομηχανιῶν καὶ ἐργασιῶν ἐν γένει παραγωγῆς φαρμακευτικῶν προϊόντων, πρατηρίων φαρμακευτικῶν εἰδῶν καὶ ἀντιπροσωπειῶν φαρμακευτικῶν εἰδῶν καὶ εἰδικοτήτων, ἐφ' ὅσον αἱ τελευταῖαι αὗται διατηροῦσι παρακαταθήκην (στὸκ) ἐμπορεύματος.

β) Οἱ ἐν γένει ὑπάλληλοι τῶν φαρμακευτικῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Κράτους, οἱ συνδεόμενοι δι' ἰδιωτικῆς σχέσεως ἐργασίας καὶ τῶν Ὀργανισμῶν Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάγονται δι' ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν εἰς ἕτερον Ὀργανισμὸν Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ ἀσφαλίζονται κατὰ κυρίαν ἀσφάλισιν εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

2. Προαιρετικῶς ἀσφαλίζονται τῇ αἰτήσει των μετ' ἀπόφασιν τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ταμείου οἱ κάτωθι:

α) Οἱ κατὰ κύριον λόγον ἀπασχολούμενοι ὡς προμηθευταὶ ἢ πλασιὲ χημικῶν καὶ φαρμακευτικῶν προϊόντων, ἐφ' ὅσον οὗτοι δὲν διατηροῦσιν ἴδιον γραφεῖον καὶ ἀποδεχθῶσι τὴν καταβολὴν ὑπ' αὐτῶν τῆς ἑκάστοτε ἰσχυούσης εἰσφορᾶς καὶ συνεισφορᾶς τῆς ἀντιστοιχούσης εἰς τὸν ἑκάστοτε νομίμως ἰσχύοντα ἀνώτερον μισθὸν φαρμακοϋπαλλήλου.

β) Οἱ ἐν γένει ὑπάλληλοι, πλὴν τῶν ἐπιστημόνων φαρμακοποιῶν καὶ ἰατρῶν, τῶν φαρμακευτικῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Κράτους καὶ τῶν τοιούτων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ὡς καὶ τὸ ὑπηρετικὸν καὶ ἐργατικὸν προσωπικὸν τῶν ἰδιωτικῶν φαρμακευτικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐφ' ὅσον ἀποδεχθῶσι τὴν καταβολὴν ὑπ' αὐτῶν τῆς ἑκάστοτε ἰσχυούσης εἰσφορᾶς καὶ συνεισφορᾶς τῆς ἀντιστοιχούσης ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν αὐτῶν, αἵτινες δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνουν τὸ ἑκάστοτε ἀνώτερον ὅριον ἀποδοχῶν τῶν ὑποχρεωτικῶς ἀσφαλιζομένων εἰς τὸ Ταμεῖον προσώπων, ἐφ' ὧν βάσει τοῦ ἄρθρου 32 § 2 τοῦ παρόντος ὑπολογίζονται αἱ ὑπὲρ τοῦ Ταμείου εἰσφοραί.

Ἡ ἐκ τῆς ἀνωτέρω εἰσφορᾶς ἐργοδοτικὴ τοιαύτη δύναται νὰ βαρύνῃ τὸν οἰκεῖον ἐργοδότην, ἐφ' ὅσον οὗτος διὰ συμφωνίας του εἰς τὸ Ταμεῖον ἀναλάβῃ τὸ βάρος ταύτης.

3. Τὰ συμφώνως τῇ ἀνωτέρω § 2 ἀσφαλιζόμενα εἰς τὸ Ταμεῖον πρόσωπα, ἐφ' ὅσον καθυστερήσουν τὴν καταβολὴν τῆς κεκανονισμένης μηνιαίας εἰσφορᾶς των πέραν τῶν τριῶν μηνῶν ἀφ' ἧς αὕτη κατέστη ἀπαιτητή, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 33 § 5 τοῦ παρόντος, ἀποστεροῦνται μετ' ἀπόφασιν τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ταμείου τοῦ δικαιώματος τῆς συνεχίσεως τῆς προαιρετικῆς ἀσφαλίσεώς των εἰς τὸ Ταμεῖον ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ μηνὸς ἐκείνου δι' ὃν δὲν κατεβλήθησαν παρ' αὐτῶν εἰσφοραί.

Αἱ μέχρι τοῦδε παρὰ τῶν ἐκ τῶν ὡς ἄνω ὑποχρέων προμηθευτῶν ἢ πλασιὲ χημικῶν καὶ φαρμακευτικῶν προϊόντων καθυστερούμεναι μηνιαῖαι εἰσφοραὶ δέον νὰ καταβληθῶσιν ἐντὸς ἓξ (6) μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, ἄλλως μετ' ἀπόφασιν τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ταμείου στεροῦνται τοῦ δικαιώματος τῆς ἐξακολουθήσεως προαιρετικῆς αὐτῶν ἀσφαλίσεως.

4. Πρόσωπα κακῶς ὑπαχθέντα εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου καὶ ἔχοντα, ἀφ' ἧς ὑπήχθησαν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τούτου, τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου Δημοσίου ἢ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ἢ Ἰδιωτικοῦ, ἐφ' ὅσον μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης θὰ ἔχωσι πραγματοποιήσει δεκαετῆ πραγματικὴν ἀσφάλισιν εἰς τὸ Ταμεῖον διὰ παρασχεθείσαν παρ' αὐτῶν ὑπαλληλικὴν ὑπηρεσίαν εἰς φαρμακευτικὰς ὑπηρεσίας Δημοσίου ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἢ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, δι' ἣν δὲν ἔδει νὰ εἶχεν ἀσφαλισθῇ εἰς τὸ Ταμεῖον, δύνανται καθ' ὃν χρόνον θὰ παράσχωσι τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὰς ἀνωτέρω φαρμακευτικὰς ὑπηρεσίας νὰ συνεχίζουν καὶ τὴν παρὰ τῷ Ταμείῳ ἀσφάλισίν των προαιρετικῶς, ἔστω καὶ ἐὰν δὲν πληροῦν τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 581/1943, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 30 § 1 ἐδάφ. α' καὶ β' τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου, ὁριζομένας προϋποθέσεις, ὡς αὗται διὰ τοῦ παρόντος τροποποιοῦνται, ἐφ' ὅσον ἀποδεχθῶσι τὴν καταβολὴν ὑπ' αὐτῶν τῆς ἑκάστοτε ἰσχυούσης εἰσφορᾶς καὶ συνεισφορᾶς τῆς ἀντιστοι-

χούσης ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν αὐτῶν, αἵτινες δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνουν τὸ ἑκάστοτε ἀνώτατον ὅριον ἀποδοχῶν τῶν ὑποχρεωτικῶς ἀσφαλιζομένων εἰς τὸ Ταμεῖον προσώπων, ἐφ' ὧν βάσει τοῦ ἄρθρου 32 § 2 τοῦ παρόντος ὑπολογίζονται αἱ ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου εἰσφοραί.

Ἡ ἐκ τῆς ἀνωτέρω εἰσφορᾶς ἐργοδοτικὴ τοιαύτη δύναται νὰ βαρύνῃ τὸν οἰκεῖον ἐργοδότην, ἐφ' ὅσον οὗτος διὰ δηλώσεώς του πρὸς τὸ Ταμεῖον ἀναλάβῃ τὸ βάρος ταύτης.

Αἱ μέχρι ταύδε καταβληθεῖσαι ὑπὲρ τῶν ἀνωτέρω ἠσφαλισμένων εἰσφοραὶ ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν αὐτῶν θεωροῦνται καλῶς καταβληθεῖσαι ὑπὲρ τῶν παρ' αὐτοῖς ἐργαζομένων καὶ ἠσφαλισμένων προσώπων καὶ δὲν ἀναζητοῦνται.

Τὰ ἀνωτέρω ἠσφαλισμένα εἰς τὸ Ταμεῖον πρόσωπα, ἐφ' ὅσον καθυστερήσουν τὴν καταβολὴν τῆς κεκανονισμένης μηνιαίας εἰσφορᾶς των πέραν τῶν τριῶν (3) μηνῶν ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητή, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 33 § 3 τοῦ παρόντος, ἀποστεροῦνται τοῦ δικαιώματος τῆς συνεχίσεως τῆς ἀσφαλίσεώς των εἰς τὸ Ταμεῖον ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ μηνὸς ἐκείνου δι' ὃν δὲν κατεβλήθησαν παρ' αὐτῶν εἰσφοραί.

5. Πρόσωπα, ἅτινα ἀπησφαλίσθησαν παρὰ τοῦ Ταμείου καὶ ἅτινα κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπασφαλίσεώς των εἶχον πραγματοποιήσει πενταετῆ πραγματικὴν ἀσφάλισιν εἰς τὸ Ταμεῖον ὑπὸ μίαν τῶν ἐν § 2 ἐδαφ. β' τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀναφερομένων ἰδιοτήτων, δύνανται τῇ αἰτήσει των, ἥτις δέον νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὸ Ταμεῖον ἐντὸς ἑξαμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀρχομένης ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἄρθρου μετ' ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου νὰ ἐπανασφαλισθοῦν εἰς τὸ Ταμεῖον ἐπὶ τῇ καταβολῇ παρ' αὐτῶν τῶν ἐπιστραφεισῶν εἰσφορῶν ἐργοδότου καὶ ἠσφαλισμένου καὶ νὰ συνεχίσουν ἔκτοτε τὴν ἀσφάλισίν των παρὰ τῷ Ταμείῳ ὑφ' οὓς ὅρους καὶ προϋποθέσεις δύνανται νὰ συνεχίσουν ταύτην καὶ τὰ ἐν § 4 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀναφερόμενα πρόσωπα.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Νοεμβρίου 1958

—

48827/1924/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τῆς παραγρ. 7 τοῦ ἄρθρου 28 καὶ καταργήσεως τῆς παραγρ. 9 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ἱδρύματος Κοιν. Ἀσφαλίσεων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 331 τῆς 9 Δεκεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως.

β) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. δ. 3710/1957,

γ) Τὴν ἀπὸ 14.8.1958 πρότασιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τὰς ἀπὸ 24.6.1958 καὶ 8.7.1958 γνωμοδοτήσεις τοῦ Δ. Σ. αὐτοῦ, ὑποβληθείσας ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 79109/14.8.1958 ἀναφορᾶς τοῦ Ι.Κ.Α., ἀποφασίζομεν:

Ὅπως εἰς τὸν Κανονισμὸν ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἐπέλθωσιν αἱ ἀκόλουθοι τροποποιήσεις:

α) Ἡ παράγρ. 7 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ Κ.Α.Α. τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

Κατὰ τὴν γνωμάτευσιν τῆς Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπιτρέπεται προσφυγή, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ παντὸς ἁρμοδίου ἀσφαλιστικοῦ ὀργάνου. Ταιαύτη προσφυγὴ ἐπιτρέπεται εἰς μὲν τὸν ἐνδιαφερόμενον ἠσφαλισμένον ἐντὸς δέκα (10) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς γνωματεύσεως, εἰς δὲ τὰ ἁρμόδια διὰ τὴν χορήγησιν τῆς παροχῆς ἀσφαλιστικὰ ὄργανα ἐντὸς εἴκοσι (20) ἡμερῶν, προκειμένου περὶ χορηγήσεως παροχῶν Κλάδου ἀσθενείας, καὶ τεσσαράκοντα (40) ἡμερῶν, προκειμένου περὶ χορηγήσεως παροχῶν Κλάδου ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου (συντάξεως) ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς γνωματεύσεως ὑπὸ τῆς Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς.

β) Ἡ παράγρ. τοῦ ἄρθρ. 28 τοῦ Κ.Α.Α. καταργεῖται.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Νοεμβρίου 1958

—

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Ι.Κ.Α.

Ἀπόφ. Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ι.Κ.Α.

Περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς Τεχνικὰς Σχολὰς Β. Ἱδρύματος Κερκύρας (συνεδρίασις 43/4.11.1958).

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 323 τῆς 29 Νοεμβρίου 1958)

Τὸ Δ. Σ. τοῦ Ι.Κ.Α. λαβὸν ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2, 3, 4, 7 καὶ 13 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὡς ἐτροποποιήθησαν.

β) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ Κανονισμοῦ «περὶ τρόπου ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως καὶ ὑπολογισμοῦ τῶν εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α.»

γ) Τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 1 περ. α' καὶ παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 7 ταῦ ὑπ' ἀριθ. 3710/1957 ν. δ/τος «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ Διοικήσεως καὶ ἐλέγχου τοῦ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας κλπ.».

δ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 132/18.6.1958 ἀπόφασιν τῆς Τ.Δ.Ε. τοῦ Ὑποκαταστήματος Κερκύρας.

ε) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 89484/2191/1958 εἰσηγητικὸν σημείωμα τοῦ Κλάδου ἀσφαλίσεως (Διευθύνσεως Ὑπαγωγῆς εἰς Ἀσφάλισιν), ἀποφασίζει ὁμοφώνως:

1) Τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων εἰς τὰς ἐν τῇ τοποθεσίᾳ «Ἀχίλλειον» Κερκύρας λειτουργούσας Τεχνικὰς Σχολὰς τοῦ Βασιλικοῦ Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος δι' ἐπεκτάσεως εἰς ταύτας τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ ἐν Κερκύρᾳ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ἱδρύματος.

2) Τὴν ἔναρξιν τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀσφαλίσεως διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν ἀνωτέρω Σχολῶν καὶ ὡς πρὸς πάντας τοὺς κλάδους τῆς ἀσφαλίσεως τοὺς προβλεπομένους ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ μηνὸς τοῦ μεθεπομένου ἐκείνου τῆς δημοσιεύσεως ταύτης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΕΤΟΙΜΟΘΑΝΑΤΟΣ ΔΙΑΤΑΞΙΣ ;

Εἷς ἓν ἀπὸ τὰ «σημειώματά» μας (τόμος 17, σελ. 1160) ἐγράψαμεν, ὅτι ἁπλῆ πρόνοια θὰ ἦτο, ἀφοῦ ὁ Νομοθέτης τοῦ ν.δ. 3868/1958 ἐκύρωσεν ὡρισμένους ὅρους τῶν ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1958 γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, οἱ ὁποῖοι ἀντέκειντο εἰς τοὺς κειμένους νόμους καὶ ἦσαν δι' αὐτὸ ἄκυροι, νὰ συμπεριλάβῃ εἰς τὴν κύρωσιν καὶ τὸν πασίγνωστον πλέον ἐκ τῶν ἐπιμόνων συζητήσεων περὶ τοῦ κύρους αὐτοῦ ὅρον τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ἀποζημιώσεως τῶν παρανόμως ἐργαζομένων καθ' ὑπερωρίαν μισθωτῶν, ὁ ὁποῖος ὅρος καὶ ἐπανελήφθη εἰς τὰς ἐν λόγῳ συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας.

Ἀπὸ ἀπόψεως νομοθετικῆς πολιτικῆς, ἃς ἔχομεν σημειώσει (ΕΕΔ 17, 728) καὶ τὸ ἀποδεικνύει ἡ καθ' ἡμέραν ζωή (μία ἐκδήλωσις εἶναι εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς δημοσιευομένης εἰς τὸ παρὸν τεῦχος ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Πατρῶν), τὸ μέτρον ὑπῆρξεν ἄστοχον. Καθυπέταξε τὸν μισθωτὸν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ συμπληρώσῃ τὸ ἀνεπαρκὲς ἐργατικὸν εἰσόδημά του, ἐργαζόμενος ὑπερωριακῶς καὶ παρανόμως, ἐρρίφθη τὸ κύριον βάρος εἰς τὰς ἀστικὰς αὐτὰς κυρώσεις τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ ἐχαλαρώθη ὁ αὐστηρὸς ποινικὸς χαρακτὴρ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου, ὁ ὁποῖος, ἀπαγορεύων τὴν ἐργασίαν ὑπὲρ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια, σκοπεῖ βεβαίως τὴν ἀποφυγὴν τῆς καταπονήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλ' ἐξ ἴσου καὶ τὴν δυνατότητα νὰ εὕρουν ἐργασίαν οἱ ἄνεργοι. Καὶ ἀτυχῶς δὲν εἶναι αὐτοὶ ὀλίγοι.

Ἀφοῦ ὅμως ἐκρίθη, ὅτι τὸ μέτρον αὐτὸ θὰ συνέβαλλε νὰ ἀποφευχθοῦν αἱ καταστρατηγήσεις τῶν περὶ ὡρῶν ἐργασίας νόμων, ὀρθὸν θὰ ἦτο ὁ Νομοθέτης νὰ ἐπέμβῃ, ὥστε νὰ σιγήσουν καὶ αἱ γνῶσταί διὰ τὸ κῦρος τῆς διατάξεως ἀμφισβητήσεις χάριν αὐτῆς τῆς ἐννοίας τῆς σταθερότητος τοῦ Δικαίου.

Φαίνεται ὅμως ὅτι ἦτο εἰς τὴν μοῖραν τῆς διατάξεως αὐτῆς νὰ μὴ προχωρήσῃ, θωρακισμένη μὲ νομοθετικὸν κῦρος, εἰς τὴν ζωήν. Ἐλθοῦσα νομικῶς ἀνάπηρος εἰς αὐτὴν ἀντιμετώπιζεν ἀπὸ καταγωγῆς τὴν ἔλλειψιν δυνάμεως νὰ ἐπιβιώσῃ εἰς τὸ Δίκαιον. Ἂν πιστοποιηθῇ τοῦτο καὶ διὰ τῆς ἐπισημοτάτης γνώμης τοῦ Ἀκυρωτικοῦ (τὸ ζήτημα ἐτέθη ὑπ' ὄψιν του κατὰ τὸ διαρρεῦσαν δεκαπενθήμερον) (*) καὶ ἂν εἶναι ὀρθόν, ἀπὸ νομοθετικῆς πολιτικῆς, ὅτι δὲν χρησιμεύει τὸ μέτρον, ἀλλ' εἶναι μᾶλλον πρόξενον βλάβης εἰς τὴν ὑγείαν τῶν μισθωτῶν καὶ ζημίας τοῦ δημοσίου συμφέροντος νὰ εὑρίσκουν καὶ οἱ ἄνεργοι ἐργασίαν, ἱκανοποιεῖ τὸ ὅτι ὁ Νομοθέτης τοῦ ν.δ. 3868/1958 δὲν ἐσκέφθη ἢ δὲν ἠθέλησε, μὴ κρίνας αὐτὸ ἀναγκαῖον, νὰ κυρώσῃ καὶ τὸν ὅρον αὐτὸν τῶν ἰσχυουσῶν ἤδη συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας. Θὰ ἦτο ἄλλως νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀλλὰ διατί ὅλα αὐτά ; Εἰς τὸ Δίκαιον ὑπάρχουν ἐγκατεσπαρμέναι ποιναὶ διατάξεις, αἱ ὁποῖαι τιμωροῦν τοὺς παραβάτας τῶν ὡρῶν ἐργασίας. Καὶ εἶναι χρήσιμον νὰ ὑπάρξῃ συστηματικός, ἐπίμονος ἔλεγχος τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων καὶ ταχὺς ὁ ποινικὸς τῶν παραβατῶν κολασμός. Εἰς αὐτὸ πρέπει νὰ βοηθοῦν καὶ αὐτοὶ οἱ μισθωτοί.

Ὅταν ὅμως νομοθετῶμεν ἀποζημιώσεις ὑπὲρ αὐτῶν, ὠθοῦνται ἐκ τῶν πραγμάτων εἰς συμμετοχὴν διὰ τὴν παράβασιν τοῦ νόμου, ἐνῷ ἐξ ἄλλου τὸ Δίκαιον καὶ ὅταν δὲν ὑπάρχουν εἰδικαὶ ἀστικαὶ κυρώσεις δὲν ἀφήνει ἀβοηθήτους τοὺς μισθωτούς. Τοὺς παρέχεται τὸ ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Ἀστικοῦ Κώδικος βοήθημα ν' ἀποζημιωθοῦν διὰ τὴν παράνομον ἐργασίαν των. Εἰς τὰ δικαστήρια τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν ἀνήκει μόνον νὰ εὑρίσκουν κατὰ ἕνα ἀνταποκρινόμενον εἰς τὰ συναλλακτικὰ ἦθη μέτρον τὴν ἀποζημίωσιν τῶν παρανόμως ἐργαζομένων, ἐγκαταλείποντα τὴν φειδωλῶς ἐπιδικαζομένην μὲ βάσιν τὸν νόμιμον μισθόν. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ζήτημα ἀποδείξεως εἶναι ποῖα ἡ εἰς τὸν ἐργοδότην ὠφέλεια. Καὶ εἶναι ἐντὸς τῆς οἰκονομικῆς πραγματικότητος ὅτι, ὅταν ὁ ἐργοδότης ἀμείβῃ τὸν μισθωτόν του μὲ ἀνώτερον τοῦ νομίμου μισθόν, δὲν θὰ προσελάμβανεν ἄλλον ἐκτάκτως μὲ τὸν νόμιμον μόνον μισθόν, διὰ νὰ εὑρεθῇ οὕτω ἡ ὠφέλειά του.

Ὑπεστηρίχθη ὑπὸ διακεκριμένου θεωρητικοῦ (τοῦ Ἀντιπροέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου κ. Κ. Καυκᾶ), ἀντιθέτως πρὸς τὴν σταθερὰν νομολογίαν τῶν δικαστηρίων, ἡ ὁποία ἔχει σύμφωνον καὶ τὸν Καθηγητὴν κ. Κ. Τριανταφυλλόπουλον κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ Προσχεδίου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀναγνωρίζεται νομικῶς ἡ ἀξίωσις τοῦ παρανόμως ἐργαζομένου μισθωτοῦ, ἀφοῦ τοῦτο φέρει εἰς ἐξασθένησιν τῆς προστασίας τοῦ ἐργαζομένου, ἀναφέρεται εἰς τὴν ὑγείαν αὐτοῦ καὶ, ὡς χαρακτηριστικῶς γράφεται (Ἐνοχικόν του, ὑπ' ἄρθρ. 659), κατὰ τὴν ἀντίθετον ἄποψιν, προξενεῖται κακόν, ἀντὶ καλοῦ, ἀφοῦ τὴν ἀμοιβὴν των αὐτὴν οἱ μισθωτοὶ θὰ δαπανῶσιν εἰς καλλιτέρευσιν τῆς διαίτης των, ἵνα δύνανται νὰ ἀνταποκρίνωνται εἰς τὴν ὑπερεργασίαν, καὶ εἰς ἰατροὺς καὶ φάρμακα, ἀσθενοῦντες λόγῳ ὑπερκοπώσεώς των.

Δικαίως φοβεῖται ὁ συγγραφεύς. Ἀλλ' ἐναντὶ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἰσταται ὁ συλλογισμὸς ὅτι εἶναι ὁμολογουμένως ἄδικον νὰ καρποῦται ὁ ἐργοδότης τὴν ὠφέλειαν τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ, ὁ ὁποῖος (εἶναι γνωστὸν) ὑποκύπτει εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐργασθῇ ὑπὸ τὴν πίεσιν τοῦ ἐργοδότου.

Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως πάντως αὐτῆς, ἡ ὁποία ἐγκλείει ὑψηλὸν κοινωνιστικὸν πνεῦμα, μέχρι τοῦ νὰ γίνεται νομοθετικὸν καθεστὼς ἡ ἀποζημίωσις τῶν παρανόμως ἐργαζομένων καὶ συνήθης ἐξ αὐτοῦ πραγματικότης ἡ παράνομος ὑπερεργασία, ὑπάρχει μεγίστη ἀπόστασις.

(*) Ὁ Εἰσηγητὴς κ. Ἀρεοπαγίτης καὶ ὁ κ. Εἰσαγγελεὺς ὑπεστήριξαν, ὅτι ἡ διάταξις εἶναι ἄκυρος.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 18—Τεῦχος 5 (419)

Ἀθῆναι, 1 Μαρτίου 1959

ΕΙΣΦΟΡΑΙ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΠΕΡΑΝ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΤΗΣ ΕΞΟΔΟΥ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΑΘΑΝ. ΜΠΟΜΠΟΡΑ, Δικηγόρου παρ' Α.Π. καὶ Σ.Ε.

Ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἐγειρόμενον νομοερμηνευτικὸν ζήτημα περὶ τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 90 Α.Κ., ἂν δηλαδὴ δι' αὐτοῦ ἀπαγορεύηται ἀπολύτως εἰς τὰ σωματεῖα ἡ εἰσπραξις παρὰ τῶν μελῶν των εἰσφορῶν πέραν τοῦ χρόνου τῆς ἐξόδου καὶ πέραν τῆς ἀποχωρήσεώς των, σημειοῦμεν τὰ κάτωθι :

I

Α'. Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἐν ἰσχύϊ (3, 12 εἰσ. ν. 2783 τοῦ 1941, 1946, ἄρθρον 2 ν.δ. 7/10.5.1946, ὅπερ οὐχὶ ὀρθῶς ὑπό τινων συχνάκις παρορᾶται) ἐξῆς ἄρθρων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (ἀ.ν. 2250), 1940, 1946, 1949), καὶ δή : α) τοῦ ἄρθρου 79, καθ' ὃ τὸ καταστατικὸν (καταστατικὴ σύμβασις) τοῦ σωματείου ὑπογράφεται ὑπὸ τῶν μελῶν, ὅπερ δηλοῖ ἐλευθέραν συναίνεσίν των εἰς τὰς ἐν αὐτῷ ἀναγραφομένας ὑποχρεώσεις των, ἰδίᾳ εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὰς εἰσφορὰς αὐτῶν (ἴδετε καὶ ἄρθρον 89) καὶ τὴν αὐτονομίαν τῶν σωματείων ὡς νομικῶν προσώπων, β) τοῦ ἄρθρου 80 § 2, καθ' ὃ διὰ τοῦ καταστατικοῦ καθορίζονται (ὁμοίως) αἱ ὑποχρεώσεις τῶν μελῶν καὶ οἱ ὅροι τῆς εἰσόδου (νέων) τοιούτων ἐπὶ τῇ δηλώσει ὅτι ἀναγνωρίζουν (ὡς ἰσχυρὸν) καὶ δι' ἑαυτὰ τὸ καταστατικόν, γ) τοῦ ἄρθρου 80 § 3, καθ' ὃ τὸ καταστατικὸν καθορίζει τοὺς πόρους τοῦ σωματείου κατὰ κανόνα ἐξ εἰσφορῶν τῶν μελῶν, παλαιῶν καὶ νέων, ἐκτάκτων καὶ μή, δ) τοῦ ἄρθρου 86, ἐξ οὗ προκύπτει ὅτι, ἐφ' ὅσον δὲν ἀπαγορεύεται ἡ εἴσοδος νέων μελῶν, ἄρα αὕτη ἐπιτρέπεται, ε) τοῦ ἄρθρου 87, καθ' ὃ τὰ μέλη δικαιοῦνται νὰ ἀποχωρήσουν τοῦ σωματείου, ἡ ἀποχώρησις των ὅμως δέον νὰ γνωστοποιῆται τρεῖς τοὐλάχιστον μῆνας πρὸ τῆς λήξεως τοῦ λογιστικοῦ ἔτους καὶ ἰσχύει διὰ τὸ τέλος αὐτοῦ (πρβλ. 1 § 5 ν. 602) (ὅπερ, ὡς γνωστόν, ὑπερβαίνει συνήθως τὸ ἡμερολογιακόν, οὐχὶ ὅμως καὶ διὰ τὸ Δημόσιον ἀπὸ τοῦ 1957), ἐὰν (ἐννοεῖται) μὴ ἄλλως συνωμολογήθη.

Β'. Ἐκ πάντων τούτων προκύπτει σαφῶς καὶ ἀναμφισβητήτως, ὅτι τὸ καταστατικὸν ὡς ἔκφρασις τῆς ὁμαδικῆς καὶ ἀτομικῆς ἅμα βουλήσεως τῶν μελῶν τοῦ σωματείου, ὅπερ, ὡς ἐλέχθη, καὶ τὰ νέα εἰσερχόμενα δηλοῦσιν ὅτι ἀποδέχονται, ρυθμίζει, τοῦ νόμου μὴ ἀπαγορεύοντος (ἄρα ἐπιτρέποντος, ν. 43 Π 3, 3), κατὰ βούλησιν τὰς ἐνοχὰς τῶν μελῶν πρὸς τὸ σωματεῖον, δηλ. πρὸς τὴν ὁμάδα, ἀσχέτως χρόνου διαρκείας τῆς ἰδιότητός των, καὶ πέραν αὐτῆς ἀκόμη μέχρι λήξεως τοῦ λογιστικοῦ ὑπερβαίνοντος τὸ ἡμερολογιακὸν ἔτος.

II

Ὧν ἕνεκα ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 90 Α.Κ., καθ' ὃ εἰς καταβολὴν τῆς εἰσφορᾶς τὰ ἐξερχόμενα μέλη εὐθύνονται ἀναλόγως τοῦ χρόνου, καθ' ὃν διετέλεσαν μέλη (ἐννοεῖται, ἐὰν μὴ ταῦτα ἐκουσίως ἀνεγνώρισαν ἕτερόν τι), νὰ μὴ δύναται νὰ ἐξαχθῇ τι ἀντίθετον, διότι τοῦτο θὰ συνίστα νομικὴν ἀντίφασιν ἐπαγομένην ἀκυρότητα (πρβλ. ν. 188 Π 50, 17), εἰ μὴ μόνον τὸ ἐξῆς, σύμφωνον, ὅτι δηλαδή, μὴ προκειμένης διατάξεως δημο-

σίας τάξεως (3 Α.Κ. καὶ ν. 45 § 1 Π 50, 17), τὸ πολὺ ἀπαγορεύεται ἡ εἴσπραξις παρὰ τῶν ἐξερχομένων μελῶν εἰσφορῶν προγενεστέρων τοῦ χρόνου τῆς ἐξόδου. Ὅθεν πάντως διὰ τὸν λόγον τοῦτον τῆς ἀνάγκης τῆς συμφωνίας πρὸς τὰς λοιπὰς διατάξεις τοῦ Α.Κ. (Ι) δὲν ἀπαγορεύεται ἡ εἴσπραξις εἰσφορῶν μέχρι τέλους τοῦ ἡμερολογιακοῦ, ἀφοῦ ῥητῶς ἐπετράπη καὶ ἐπεβλήθη ἡ εἴσπραξις τοιούτου μέχρι τέλους τοῦ λογιστικοῦ ἔτους. Δι' ὃ ἄρα ἀπαγορεύεται ἡ ἐκ τῆς ἀντιδιαστολῆς τοῦ νόμου ἐξαγομένη ὑπό τινων ἔννοια, ὅτι δὲν ὑποχρεοῦνται τὰ ἐξερχόμενα μέλη εἰς καταβολὴν εἰσφορῶν διὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν δὲν διετέλεσαν μέλη. Τόσῳ μᾶλλον, ὅσῳ ὁ οἰκονομικὸς βίος τοῦ σώματος συνεδέθη ἀρρήκτως διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ μὲ τὴν παρουσίαν τῶν μελῶν καθ' ὅλον τὸ ἔτος.

III

Α'. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι προκύπτει ἀληθῶς ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης (ΙΙ) τοιοῦτο δικαίωμα, ὅμως αὐτοῦ μὴ προκύπτοντος ἐκ διατάξεως δημοσίας τάξεως, θεωροῦνται τὰ εἰσερχόμενα μέλη ὅτι παρῃτήθησαν σιωπηρῶς, πλὴν σαφῶς, ἀποδεχόμενα τὸ καταστατικόν, ἐν ᾧ ῥητῶς ἀναγράφεται τὸ ἐναντίον, ὅτι τὰ ἐξερχόμενα μέλη ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν μέχρι τέλους τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους.

Β'. Ἀλλὰ καὶ ἄλλως τοιοῦτο καταστατικὸν τοιαύτην περιέχον διάταξιν εἶναι καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο ἔγκυρον καὶ ἰσχυρόν, καθ' ὅσον ἡ σύμφωνος διάταξις του προδήλως ἐρείδεται εἴτε (εὐθέως) ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω (Ι) διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, εἴτε ἄλλως (ἐμμέσως) ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 12 § 1 δ.δ. 15, 20, 5, 1920 περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων.

Γ'. Ὅπερ καὶ τοῦτο (12 § 1 δ.δ.) εἶναι ἰσχυρὸν καὶ ἔγκυρον ὡς προδήλως σύμφωνον καὶ ἄρα ὡς ἐκτελεστικὸν εἴτε α) τῶν ὡς ἄνω μνησθεισῶν διατάξεων (78 - 90 Α.Κ.), ὑποκατασταθεισῶν εἰς τὰ καταργηθέντα ἄρθρα ν. 281 κλπ., εἴτε β) τῶν διασωθεισῶν ὡς εἰδικῶν (1 ν. 2151, 12 εἰσ. ν. 2783) (ἐναντι τῶν γενικῶν τοῦ ν. 281 τοῦ 1914 καὶ τῶν 79 90 Α.Κ.) διατάξεων τοῦ ν. 2151 τοῦ 1920 περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων. Περὶ τοῦ ὁποίου (δ.δ.) ὡς ἐγκύρου καὶ ἰσχυροῦ πολλοὶ ἐμνήσθησαν μεταγενέστεροι νόμοι (21 ν. 2652 περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 3 ν. 2151 καὶ εἴ τις ἄλλος). Ὅπερ ὅμως οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν πρὸς τὸ παντάπασιν ἐνταῦθα μὴ σχετιζόμενον ἐπίσης ἄρθρον 27 ν. 2151, περὶ οὗ τινες ἄρα ματαίως ἠσχολήθησαν

IV

Περὶ τῶν ἄνω ἴδετε σχετικὴν νομολογίαν ἐν Ι. Ζαχαροπούλου Εὐρ. τ. 1, 1953, λέξ. σωματεῖα, ἀριθ. 44, 46 κλπ. Ὁμοίως περὶ τῶν διατυπώσεων τῆς ἐξόδου (ἀπὸ τῆς δηλώσεως) τῶν μελῶν σωματείων ἴδετε *Α. Τούση*, Ν.Π. σ. 102, *Δ. Γιαννοπούλου*, Γ. Α. σ. 217, καὶ Πρωτ. Βεροίας 53/1949, ΕΕΝ 16, 411. Περὶ τῆς σχετικῶς ἰσχυούσης νομοθεσίας: Πρωτ. Πειρ. 2839/1956, ΝοΒ 4, 1059. Σχετικὰ θέματα ἐν *Ι. Ἀποστολοπούλου*, Ὁ Πρόεδρος, σ. 613. Συναφεῖς ἀξιόλογοι σημειώσεις τῆς *Συντάξεως* τοῦ περιοδικοῦ τούτου, ΕΕΔ τ. 14, σ. 29, 86, τ. 16, σ. 224, 273, 387, τ. 17, σ. 88, 878, 973, 1141, 1296. Σχετικῶς *Α. Μπόμπορα*, Θ. 63, 906. Ὅτι ἡ ἔξοδος ἰσχύει διὰ τὸ τέλος τοῦ λογιστικοῦ ἔτους (ἀνωτ. Ι,Α) ἴδετε Πρ. Κ. 63/1953, ΝοΒ 2, 385, Ε.Δ. 61/1956, ΝοΒ 4, 572. Περὶ τοῦ ἄρθρου 27 ν. 2151 ἴδετε ΝοΒ 1, 381. Κατὰ ταῦτα ἐσφαλμένην θεωροῦμεν τὴν σχετικὴν ἐναντίαν ἀπόφασιν τοῦ Ἐργατοδίκου Λαρίσης, 106 / 1958, δεχθεῖσαν τὴν ἀντίθετον τῆς ἄνω (ΙΙ) ἔννοιαν.

Ἐφαπτομένη πως τῶν ἄνω θεμάτων τυγχάνει καὶ ἡ Ε.Α. 3384/1958 (ἀδημοσίευτος), ἔνθα γίνεται λόγος περὶ τοῦ ἄρθρ. 87 Α.Κ., ὅτι ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου δὲν ἀποτελεῖ δεδικασμένον, περὶ παραγραφῆς εἰσφορῶν κλπ. Ἐξ ὧν ἡμεῖς θεωροῦμεν πάντα τοῦ καταστατικοῦ ὅρον ἔγκυρον, ἀκόμη καὶ ἄνευ ἐξουσιοδοτήσεως, καὶ τοῦτο λόγῳ τῆς συμφωνίας

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΑΙ ΑΡΧΑΙ

ΣΥΣΤΑΣΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΔΙ' ΑΚΥΡΟΥ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ

Έλλειψις τῆς κατὰ τὸ Σύνταγμα ἐπεξεργασίας τοῦ κανονιστικοῦ διατάγματος

Ακυρότης κανονιστικοῦ διατάγματος περὶ συστάσεως Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου μὴ τυχόντος τῆς ἀπαιτουμένης κατὰ τὸ Σύνταγμα ἐπεξεργασίας ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.— Ἀνίσχυρος καὶ ἡ διὰ τοῦ Νόμου 1731/1951 κύρωσις τοῦ συνταγματικῶς ἀκύρου κανονιστικοῦ διατάγματος.

Τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν Πετρελαιοειδῶν διὰ τὴν ἀνάδειξιν μισθωτοῦ πρὸς ἀνάθεσιν ἐπὶ μίαν εἰκοσαετίαν τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ἀνεγερθέντος ἐν Ἀθήναις ἰδιοκτήτου ξενοδοχείου του ἐνήργησε πλειοδοτικὸν διαγωνισμόν, εἰς τὸν ὁποῖον μετέσχον ἡ ἐν Ἀθήναις Ἀνώνυμος Ἑταιρεία ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Α», ὁ Ι.Λ. «Β» καὶ ἡ Ἀνώνυμος Ἑταιρεία «Γ».

Ἡ πρώτη διὰ τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐζήτησε νὰ ἀκυρωθῇ ἡ ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου διὰ τοὺς ἐν τῇ αἰτήσει λόγους.

Ἐπανέρχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του εἰς τὰ παρ' αὐτοῦ νομολογηθέντα ὡς πρὸς τὸ κῦρος τῶν συστατικῶν Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων διαταγμάτων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ν. δ. 912/1941, ἀκύρου τούτου, ὡς μὴ ὑποβληθέντος εἰς προηγουμένην ἐπεξεργασίαν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. (Μεταξὺ τῶν τοιούτων διαταγμάτων καὶ τὸ ἀπὸ 31.12.1943 «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν Πετρελαιοειδῶν», Φ.Ε.Κ. 21/1944 Α').

Δέχεται ἐπίσης τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ὅτι καὶ ἡ διὰ τοῦ νόμου 1731/1951 «περὶ κυρώσεως κανονιστικῶν διαταγμάτων ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας» (ΕΕΔ 10, 476) κύρωσις τῶν διαταγμάτων τούτων δὲν εἶναι ἰσχυρά, διὰ τῆς ἐν τῇ ἀποφάσει του, ὁμοίας πρὸς τὰς λοιπάς, συλλογιστικῆς (βλέπε ΕΕΔ 17, 374, ἔνθα ἡ Σ. Ε. 408/1958, εἰσηγητὴς *Γ. Ἀγγελίδης*, καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

(Σημειωτέον ὅτι περὶ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν, περὶ τοῦ ὁποίου ἡ Σ. Ε. 408/1958, ἔνθ' ἀνωτ., προνοεῖ ἤδη τὸ ν. δ. 3867/1958, ΕΕΔ 17, 1199).

Ὑπομιμνήσκεται ὅμως ὅτι ἀντίθετος εἶναι ἡ ἄποψις τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α. Π. 436/1952, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 11, 1135, ἐκδοθεῖσα διὰ τὸ αὐτὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν Πετρελαιοειδῶν).

Κατὰ τὴν ἄποψιν τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 1731/1951 κυρώσεώς του τὸ περιεχόμενον τοῦ κανονιστικοῦ διατάγματος κατέστη περιεχόμενον νόμου, γενομένης νομοθετήσεως μετ' ἀναδρομικῆς δυνάμεως (οὕτω καὶ ἡ Ἐφετ. Ἀθηνῶν 3010/1958, εἰσηγητὴς *Κ. Χουρδάκης*, ἀδημοσίευτος, διὰ τὸ ὑπὸ ὁμοίας νομικὰς διατάξεις τελοῦν Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος).

Ὁπωσδήποτε τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου 1731/1951 κυρωθέντα διατάγματα ἀφοροῦν εἰς 11 Ἀσφαλιστικὰ Ταμεῖα (μετὰ τοῦ τακτοποιηθέντος ἤδη νομοθετικῶς Ταμείου Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν) (βλέπε αὐτὰ εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 373) καὶ λόγῳ τῆς ἀντιθέσεως γνωμῶν μεταξὺ τῶν δύο Ἀνωτάτων Δικαστηρίων τῆς χώρας ἀβεβαία εἶναι ἡ νομικὴ αὐτῶν ὑπόστασις.

Λειτουργοῦν ἐν τούτοις ἀπὸ 15ετίας!

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 2078/1958, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ν. Σολιώτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Χαρμπούρης*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Βαμβέτσος, Ο. Φαμπρικέζης, Θ. Κώης

Τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν Πετρελαιοειδῶν ἱδρύθη διὰ τοῦ διατάγματος τῆς 31 Δεκεμβρίου 1943/7 Φεβρουαρίου 1944, ἐκδοθέντος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐν ἄρθρῳ 7 τοῦ ν.δ. 912/1941 ἐξουσιοδοτήσεως, καθ' ἣν δύναται ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας διὰ διαταγμάτων νὰ προβαίνῃ εἰς τὴν σύστασιν Ταμείων ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως τῶν ἐργαζομένων ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου 2868 ὁριζομένων ὁρίων.

Τὸ διάταγμα τοῦτο, ἐπιβάλλον ὑποχρεωτικῶς τὴν ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν παρὰ τῷ ἱδρυομένῳ Ταμείῳ τῶν μισθωτῶν τῆς κατηγορίας, περὶ ὧν εἰδικῶς προβλέπει, ὡς καὶ τὰς βαρυνούσας αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐργοδότας αὐτῶν ἀσφαλιστικὰς παροχάς, εἶναι κανονιστικὸν καὶ ὡς τοιοῦτον ἔδει νὰ εἶχεν ὑποβληθῇ πρὸς ἐπεξεργασίαν εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, συμφώνως τῷ τότε ἰσχύοντι ἄρθρῳ 102 τοῦ Συντάγματος τοῦ 1927, διατηρηθέντος ἐν ἰσχύϊ διὰ τῆς Ζ' συντακτικῆς πράξεως τῆς 28 Ὀκτωβρίου 1935, καὶ τῷ ἄρθρῳ

ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΙΑ ΠΑΡΑΝΟΜΟΝ ΥΠΕΡΩΡΙΑΚΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΝ

Ἀνίσχυρος ἡ σχετικὴ διάταξις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως

Παροχὴ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργαζομένους εἰς κοινὰ πλυντήρια.—Ἔλλειψις δικαιώματος μόνον τῶν ἀπασχολουμένων εἰς μηχανικὰ πλυντήρια κατὰ τὸ ὄρθρον 12 τοῦ Ν.Δ. 3755 1957.—Ἐξουσία διοικητικῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων κατὰ Ν. 3239/1955 — Καθορισμὸς δι' ἀποφάσεων αὐτῶν γενικῆς ἐφαρμογῆς τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν, ὡς καὶ τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων ἢ προσαυξήσεων ἐπ' αὐτῶν.— Ἀνίσχυρος ἡ διάταξις τῆς § 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ἀποζημιώσεως διὰ παρανόμους ὑπερωρίας, μὴ χορηγηθείσης ὑπὸ τοῦ Νόμου ἐξουσίας εἰς τὰ διαιτητικὰ δικαστήρια πρὸς καθορισμὸν καὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ κατ' ὄρθρ. 904 Α.Κ. ἀποδοτέου ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ.

Μεγίστου πρακτικοῦ ἰδίᾳ ἐνδιαφέροντος ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου. (Ἀναιρεῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1358/1958 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου).

Ἐπρόκειτο περὶ τῆς διατάξεως τῆς § 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 γενικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 15, 971), διὰ τῆς ὁποίας ἐπεβλήθη ἡ καταβολὴ αὐξημένης (κατὰ 75ο/ο) ἀμοιβῆς λόγῳ ἀποζημιώσεως διὰ παρανόμους (ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς) ὑπερωρίας.

Ἀπὸ τῆς πρώτης ἐφαρμογῆς ἠμφεσβητήθη τὸ κῦρος τῆς διατάξεως αὐτῆς, ἡ ὁποία καὶ προσεβλήθη (μετ' ἄλλων διατάξεων) ἐπὶ ἀκυρώσει ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Τὸ Συμβούλιον ὅμως (Σ. Ε. 746/1957, εἰσηγητὴς *Δ. Ταμαράτος*, ΕΕΔ 16, 443) ἐθεώρησε τὴν διάταξιν ταύτην ὡς ἔγκυρον, σκεφθὲν ὡς ἑξῆς: Ἡ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς ἢ πέραν τοῦ νομίμου ὁρίου ὑπερωριακὴ ἐργασία ἐπάγεται ἀληθῶς ποινικὰς κυρώσεις διὰ τὸν ἐργοδότην, συμφώνως πρὸς τὸ διάταγμα 27 Ἰουνίου/4 Ἰουλίου 1932 περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου διατάξεων. Ἀλλ' ἡ ὑπὸ τοῦ νομοθετήματος τούτου ρύθμισις τοῦ ἐν λόγῳ θέματος ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς ποινικῆς εὐθύνης τοῦ παραβάτου ἐργοδότου δὲν παρεμποδίζει καὶ τὴν ρύθμισιν αὐτοῦ, ὡς θέματος ἀναγομένου πάντως εἰς τοὺς γενικοὺς ὅρους καὶ συνθήκας παροχῆς καὶ διεξαγωγῆς τῆς ἐργασίας, ὑπὸ ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐφαρμογῆς ἀποφάσεως διαιτησίας, ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ καθορισμοῦ τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως διὰ τὴν τοιαύτην ὑπὸ εἰδικὰς συνθήκας, ὡς ἐπιβαλλο-

---

2ο τοῦ ν. 3713/1929 «περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας». Τούτου ὅμως μὴ γενομένου τὸ διάταγμα τοῦτο εἶναι ἄκυρον.

Ὁ ἐπακολουθήσας ν. 1731/1951 «περὶ κυρώσεως κανονιστικῶν διαταγμάτων ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας» ἐκύρωσε, μετεξὺ ἄλλων, καὶ τὸ μνημονευθὲν ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1943 διάταγμα, ἀφ' ἧς τοῦτο ἐξεδόθη, δι' οὗ ἱδρύθη τὸ περὶ οὗ πρόκειται Ταμεῖον, ὡς καὶ τὰς κατ' ἐξουσιοδότησιν τούτου ἐκδοθείσας ὑπουργικὰς ἀποφάσεις κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας». Ὅμως, ὡς ἦδη ἐπανειλημμένως ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου ἐκρίθη (1564/1951, 408 καὶ 555/1958), διὰ τῆς κυρωτικῆς ταύτης ρήτρας δὲν προσεβάθη εἰς τὸ περιεχόμενον τῶν πράξεων τούτων ἢ ἰσχὺς τυπικοῦ νόμου, ἀλλ' ἁπλῶς ἐσκοπήθη ἡ ἄρσις τῆς ἀκυρότητος τῶν κυρουμένων διαταγμάτων ἢ προκύπτουσα ἐκ τῆς μὴ ἐπεξεργασίας αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Ἡ ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ κύρωσις διατάγματος δὲν εἶναι ἰσχυρά, διότι ἡ ἕνεκα τῆς παραλείψεως τοῦ ρηθέντος οὐσιώδους τύπου, τεταγμένου ἐκ τοῦ Συντάγματος, ἀκυρότης δὲν δύναται νὰ καλυφθῇ δι' ἁπλῆς νομοθετικῆς κυρώσεως.

Ἀκύρου ὄντος τοῦ ἱδρυτικοῦ τοῦ Ταμείου διατάγματος ὁ διὰ τούτου χαρακτηρισμὸς τοῦ Ταμείου ὡς νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου οὐδεμίαν ἀξίαν ἔχει. Ἐφ' ὅσον δὲ ἡ ἵδρυσις δημοσίας ὑπηρεσίας, μορφὴν τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ καὶ τὸ νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, μόνον διὰ νόμου δύναται νὰ γίνῃ, τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν Πετρελαιοειδῶν δὲν ἀποτελεῖ νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως εἶναι ἀπορριπτέα ὡς τύποις ἀπαράδεκτος, διότι δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως μόνον αἱ πράξεις τῶν διοικητικῶν Ἀρχῶν ἢ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου προσβάλλονται.

Μὴ ἀναγνωριζομένης, κατὰ τὰς ἠγουμένας σκέψεις, εἰς τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν Πετρελαιοειδῶν τῆς ἰδιότητος νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου ἡ κατὰ τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως παράστασις αὐτοῦ ὡς διαδίκου εἶναι, κατὰ τὸ ἄρθρον 49 τοῦ ν. 3713/1929, ὡς ἐτοοποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ν.δ. 3830/1950, ἀπαράδεκτος.

Ἡ ὑπὸ τῆς Α.Ε. ἀσκηθεῖσα παρέμβασις, διώκουσα τὴν ἀπόρριψιν τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως καὶ τὴν διατήρησιν τῆς προσβαλλομένης πράξεως, εἶναι τύποις καὶ οὐσίᾳ δεκτή·

μένην ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καὶ παρεχομένην ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ὑπερωριακὴν ἐργασίαν.

Τὴν ἄποψιν ταύτην υἱοθέτησαν καὶ τὰ δικαστήρια τῆς οὐσίας διὰ σειρᾶς ἀποφάσεών των (βλέπε ΕΕΔ 17, 701). ἐδεχθη δὲ καὶ ἡ ὡς πρὸς τοῦτο ἀναιρεθεῖσα ἤδη ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ὁ Ἄρειος Πάγος ἤδη, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου τὸ πρῶτον ἐτέθη τὸ ζήτημα, ἀποφαίνεται ἀντιθέτως. (Σύμφωνοι *Ι. Καποδίστριας*, ΕΕΔ 16, 633, *ὁ αὐτός*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρ. 659, ἀριθ. 38, *Κ. Δημάκης*, ΕΕΔ 17, 345, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 701 καὶ ὑπὲρ τοῦ κύρους τῆς διατάξεως *Α. Σακελλαρόπουλος*, Νέον Δίκαιον 14, 75, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σ. 136).

Ἐξοβελίζεται οὕτω ἐκ τοῦ Δικαίου μία διάταξις, ἡ ὁποία, ὡς ἐπανειλημμένως ἐσημειώσαμεν (βλέπε πρὸ παντὸς ΕΕΔ 18, 240), ὑπῆρξε καὶ ἄστοχος, ἐπανερχόμεθα δὲ οὕτω εἰς τὰ πρὸ αὐτῆς ἐφαρμοζόμενα, ἤτοι τὴν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἀναζήτησιν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 904 Α. Κ., δοθέντος ὅτι καὶ ὁ ἐπαναληφθεὶς αὐτὸς καὶ εἰς τὰς ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1958 γενικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 949 ἐπ.) ὅρος εἶναι διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἄκυρος.

Δοθέντος δὲ ὅτι ἐπὶ ἀγωγῆς ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ζήτημα ἀποδείξεως εἶναι ποῖον πράγματι ποσὸν ὠφελήθη ὁ ἐργοδότης (*Κ. Καυκᾶς*, Ἔνοχ. Εἰδικόν, τόμος Α', σελ. 302, Ἐφετ. Θράκης 81/1952, εἰσηγητὴς *Κ. Παυλίδης*, ΕΕΔ 12, 208) εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀπομένει νὰ ἀποδείξουν τοῦτο καὶ εἰς τὰ Δικαστήρια τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν (ἐνώπιον τῶν ὁποίων εἰσάγεται καὶ ἡ ἀγωγὴ αὕτη) νὰ ἐπιδικάζουν τὸ ἀνάλογον ποσόν, ἐν ἀποτυχίᾳ δὲ τῆς ἀποδείξεως νὰ ἐπιδικάζουν ἀποζημίωσιν μὲ βάσιν τὸν νόμιμον μισθόν.

Ἀρείου Πάγου 138/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Π. Τσαρούχης*
Συνηγόροι οἱ κ. κ. Γ. Βαβούλης, Α. Λαμπρόπουλος

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 59626/1950 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας, Συντονισμοῦ καὶ Ἐφοδιασμοῦ εἰς τοὺς ἐργάτας βαφείων, λευκαντηρίων καὶ πλυντηρίων ἁπάντων ὅσα ἐν τῇ χώρᾳ κλωστοϋφαντουργείων παρεχέθη ἀπὸ τῆς ἰσχύος ταύτης ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ἴσον πρὸς 20 ο/ο ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἰσχύοντος ἡμερομισθίου τούτων, διὰ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 26467/174/1951 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ἐπεξετάθησαν αἱ διατάξεις τῆς προμνησθείσης ὑπ' ἀριθ. 59626/1950 ἀποφάσεως α) ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν βαφείων καὶ πλυντηρίων ἐνδυμάτων, ὑφασμάτων καὶ σχοινίων, β) ἐπὶ τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς στεγνωτικὰς μηχανὰς καὶ σιδηρωτήρια, ἐφ' ὅσον τὰ σχετικὰ μηχανήματα εὑρίσκονται ἐν τῇ αἰθούσῃ βαφείου καὶ γ) ἐπὶ τῶν ἀπασχολουμένων εἰς ψηστήρια, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἀτμιστῶν, κατασκευαστῶν τελλάρων, πασταδόρων καὶ πλυντῶν τυποβαφείων. Τέλος διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 3755/1957 ὡρίσθη, ὅτι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς διατάξεως τῆς α' περιπτώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 26467/2874/1951 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας εἶναι, ὅτι τοῦ ὑπ' αὐτῆς προβλεπομένου ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας δὲν δικαιοῦται τὸ εἰς τὰ μηχανήματα ἀπασχολούμενον προσωπικόν.

Ἐκ τῶν συνδυασμένων διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας δὲν δικαιοῦται μόνον τὸ ἀπασχολούμενον εἰς τὰ μηχανικὰ πλυντήρια προσωπικὸν καὶ οὐχὶ τὸ ἀπασχολούμενον εἰς τὰ κοινὰ πλυντήρια, ἔστω καὶ ἂν ταῦτα εὑρίσκωνται ἐν τῷ αὐτῷ χώρῳ, εἰς ὃν εὑρίσκονται καὶ μηχανικὰ τοιαῦτα, καὶ ὅτι τὸ αὐτὸ ἐπίδομα ἐχορηγήθη κεχωρισμένως ἐπὶ τῶν ἐργατῶν βαφείων καὶ πλυντηρίων καὶ δὲν ἐτέθη ὡς προϋπόθεσις χορηγήσεως τούτου ἡ συνύπαρξις βαφείου μετὰ πλυντηρίου. Συνεπῶς οὕτω κρίναν καὶ τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, καὶ δεξόμενον μετ' ὀρθὴν ἐκτίμησιν τοῦ περιεχομένου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς καὶ τῶν προτάσεων τῆς ἀναιρεσειούσης τῶν ὑποβληθεισῶν κατὰ τὴν συζήτησιν ταύτης πρωτοδίκως καὶ κατ' ἔφεσιν καὶ μετ' ἀνελέγκτον ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἐν γένει ἀποδείξεων, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης Ἑταιρείας, ἥτις ἀσκεῖ ἐπιχείρησιν ἐκμεταλλεύσεως πλυντηρίων ἐν Ἀθήναις, διαθέτουσα εἰς τὸν αὐτὸν χῶρον μηχανικὰ πλυντήρια καὶ κοινὰ τοιαῦτα, δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς ἐργατρια, καὶ ἀπησχολήθη κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον, ἤτοι ἀπὸ 1.1.1953 ἕως 25.11.1957 οὐχὶ εἰς τὰ μηχανικὰ πλυντήρια, ἀλλ' εἰς τὰ κοινὰ τοιαῦτα, προβαίνουσα διὰ τῶν χειρῶν αὐτῆς εἰς τὴν πλύσιν ἐνδυμάτων καὶ ὑφασμάτων ἐντὸς εἰδικῶν σκαφῶν, ἀπορρίψαν δὲ μετὰ τοῦτο τὴν ἔφεσιν τῆς ἀναιρεσειούσης κατὰ τῆς ἐκκληθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως δεξαμένης τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν τῆς ἀναιρεσιβλήτου ὡς πρὸς τὸ αἴτημα αὐτῆς

περί καταβολής αὐτῇ τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις τοῦ ρηθέντος ν.δ. καὶ τῶν προμνησθεισῶν καὶ ἰσχυόν νόμου ἐχουσῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, ὡς διεσαφηνίσθη διὰ τοῦ 1ου καὶ 2ου λόγου τοῦ προσθέτου δικογράφου, εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Ἡ διάταξις τῆς § 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42930/1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καθ' ἣν ἐάν ὁ μισθωτὸς ὑποχρεωθῇ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς παροχὴν ἐργασίας πέραν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου δι' ἑκάστην περίπτωσιν ὁριζομένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἡ ἄδειας τῆς Ἀρχῆς, ἡ καταβλητέα εἰς τὸν πρῶτον ἀποζημίωσις δι' ἑκάστην ὥραν τοιαύτης ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως εἶναι ἴση πρὸς τὸ ὡρομίσθιον ηὐξημένον κατὰ 75 ο/ο, εἶναι ἀνίσχυρος, ὡς ὑπερβαίνουσα τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 3239/1955 (ἄρθρον 1 § 2, 9 καὶ 21 § 1) παρασχεθεῖσαν ἐξουσιοδότησιν, δι' ἧς ἐχορηγήθη εἰς τὰ διαιτητικὰ δικαστήρια ἡ ἐξουσία, ὅπως καθορίζουν δι' ἀποφάσεων αὐτῶν γενικῆς ἐφαρμογῆς τὰ κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν, καθὼς καὶ τὰ πάσης φύσεως ἐπιδόματα ἢ προσαυξήσεις ἐπ' αὐτῶν καὶ οὐχὶ ἡ ἐξουσία, ὅπως καθορίζωσι καὶ τὸ ποσὸν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 904 Α.Κ., ἐν περιπτώσει παροχῆς παρανόμου ἐργασίας ἀποδοτέου ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ. Ὅθεν ἀντιθέτως ἀποφηνάμενον τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, καὶ ἀπορρῖψαν ἀκολούθως τὸν σχετικὸν λόγον ἐφέσεως κατὰ τῆς ἐκκληθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως, δεξομένης τὴν ἔνδικον ἀγωγὴν καὶ κατὰ τὸ αἴτημα αὐτῆς περὶ ἐπιδικάσεως τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ τῆς ὁριζομένης ὑπὸ τῆς ρηθείσης διατάξεως προσαυξήσεως ἐκ τῆς παρασχεθείσης ὑπ' αὐτῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του ἐν μέρει, ἤτοι μόνον ὡς πρὸς τὴν ρηθεῖσαν διάταξιν αὐτῆς, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ. καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου 2ον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου, ὡς διεσαφηνίσθη διὰ τοῦ 3ου προσθέτου λόγου ἀναιρέσεως, δέον δὲ νὰ παρακρατηθῇ ἡ ὑπόθεσις καὶ ἐπιληφθῇ τῆς ἐκδικάσεως αὐτῆς καὶ κατ' οὐσίαν τὸ Τμῆμα τοῦτο, μὴ χρηζούσης περαιτέρω διευκρινήσεως, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 834 § 1 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 25 ν. 3810/1957.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 832 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 23 ν. 3810/1957, ἀναιρουμένης ἀποφάσεώς τινος οἱ διάδικοι ἐπανέρχονται εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, δι' ὃ, ἐν προκειμένῳ, ἀναιρεθείσης ἐν μέρει τῆς προμνησθείσης ἀποφάσεως, εἶναι ἐξεταστέα μόνον κατὰ τὸν σχετικὸν τελευταῖον λόγον ἐφέσεως ἡ ἐμπροθέσμως καὶ νομοτύπως ἀσκηθεῖσα ἀπὸ 3 Μαΐου 1958 ἔφεσις τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1801/1958 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ Ν. ΓΨΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν.

Κατὰ τὰ ἐν τῇ ἡγηθείσῃ δευτέρᾳ αἰτιολογίᾳ ἐκτεθέντα ἡ διάταξις τῆς § 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου εἶναι ἀνίσχυρος. Ὅθεν τὰ ἐναντία δεχθεὶς ὁ δικάσας Πρωτοδίκης διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, καὶ ἐπιδικάσας τὴν βάσει τῆς διατάξεως ταύτης αἰτηθεῖσαν διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς προσαύξησιν λόγῳ τῆς ὑπὸ τῆς ἐναγούσης παρασχεθείσης ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ἔσφαλε καὶ δέον, δεκτοῦ γινομένου τοῦ σχετικοῦ τελευταίου λόγου ἐφέσεως ὡς βασίμου, νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ κατὰ τὸ αἴτημα τοῦτο ὡς μὴ νόμιμος.

Ἡ αἴτησις τῆς ἐκκαλούσης Ἑταιρείας, ὅπως ὑποχρεωθῇ ἡ ἐφεσίβλητος νὰ καταβάλῃ αὐτῇ τὸ ἐκουσίως εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἀναιρεθείσης ἐν μέρει, ὡς καὶ τῆς πρωτοδίκου ὑπ' ἀριθ. 1801/1958 ἀποφάσεως, τῆς ἐξαφανισθείσης ἐν μέρει κατὰ τὰ ἄνω διὰ τῆς παρούσης καταβληθὲν ποσὸν ἐκ δραχμῶν 188, παραδεκτῶς ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τούτου εἰσάγεται, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 832 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ ν. 3810/1957. Ἀποδεικνυομένης δὲ τῆς καταβολῆς τοῦ ποσοῦ τούτου εἰς τὴν ἐφεσίβλητον ἐναγούσαν ἐκ τῶν προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης Ἑταιρείας ἀπὸ 18.4.1958 καὶ 16.10.1958 οὐσιαστικῶν ἀποδείξεων τοῦ πληρεξουσίου δικηγόρου τῆς ἐφεσιβλήτου, δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ αἴτησις αὐτῆς ὡς νόμιμος καὶ βάσιμος κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

Κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου δέον νὰ συμψηφισθῇ ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων δικαστικὴ δαπάνη, λόγῳ τῆς ἐν μέρει νίκης καὶ ἐν μέρει ἥττης ἑκατέρας τούτων, κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 3 Πολ. Δικονομίας.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΑΚΥΡΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἀνεφάρμοστον Νόμων 3198/1955, 2112/1920 καὶ 3514/1928

Προσλαμβανόμενοι ὑπὸ τῶν Δήμων μισθωτοί.— Σύνδεσις τῶν εἰς τὰ Συνεργεῖα ἐντασσομένων διὰ συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου.— Ὕπαρξις, μὴ τηρηθεισῶν τῶν νομίμων διατυπώσεων, οὐχὶ ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας, εἴτε ὡρισμένου, εἴτε ἀορίστου χρόνου, μὴ προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ Νόμου, ἀλλ' ἁπλῆς σχέσεως ἐργασίας, ἐφ' ἧς δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 5 § 3 Νόμου 3198 1955 καὶ 7 Νόμου 2112 1920, ὡς καὶ ὁ Νόμος 3514/1928, προϋποθέτων πάντως σύμβασιν ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, τῶν διὰ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου συνδεομένων διεπομένων ὑπὸ τοῦ Ν.Δ. 417/1941 καὶ Νόμου 986/1949.

Γενικοῦ ἐνδιαφέροντος εἶναι τὸ δεκτὸν γενόμενον ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως (ἡ ὁποία ἀνήρεσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 2680/1958 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου), ὅτι ἐπὶ ἁπλῆς σχέσεως ἐργασίας (οὐχὶ ἐγκύρου συμβάσεως) δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ προποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας (ΕΕΔ 14, 502), τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων (ὑπεστηριχθη ἐν προκειμένῳ ὡς ἐπελθοῦσα μονομερὴς βλαπτικὴ ὑπὸ ἐργοδότου μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἑπομένως καταγγελία αὐτῆς), ὡς καὶ ὁ νόμος 3514/1928 περὶ στρατευομένων μισθωτῶν.

Ὡς πρὸς τὰς πρώτας δύο διατάξεις καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις συμφωνεῖ πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς προηγηθείσης Α. Π. 37/1958 (εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 17, 194) δεκτὰ γενόμενα, τὸ πρωτον δὲ νομολογεῖται ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου, μετὰ διχασμὸν τῆς γνώμης τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 541), ὅτι καὶ ὁ νόμος 3514/1928 δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ ἁπλῶν σχέσεων ἐργασίας, τοὐτέστιν ἐπὶ μὴ ἐγκύρων συμβάσεων ἐργασίας.

Ἐπαναλαμβάνεται καὶ ὑπὸ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως τὸ δεκτὸν ὑπὸ τῆς Α. Π. 418/1957 (εἰσηγητὴς *Π. Τσαγαύχης*, ΕΕΔ 16, 766) γενόμενον ὅτι τὸ διὰ τὰ Συνεργεῖα τῶν Δήμων προσλαμβανόμενον προσωπικὸν συνδέεται μετ' αὐτῶν διὰ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου.

Ὁ νόμος 3514/1928 περὶ τῶν στρατευομένων μισθωτῶν ἀναφέρεται, ὡς σαφῶς προκύπτει ἐξ αὐτοῦ καὶ σταθερῶς δέχονται τὰ δικαστήρια (τοῦτο δὲ ἐπικυροῦται ὡς ὀρθὸν καὶ ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου), εἰς συμβάσεις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου.

Ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ἰσχύουν ἄλλα εἰδικὰ νομοθετήματα (βλέπε ταῦτα εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 125, α' στήλη).

Ἀλλ' ἐν προκειμένῳ, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως, δὲν προέκυψε θέμα ἐφαρμογῆς αὐτῶν, τοῦ μισθωτοῦ ἐπικαλεσθέντος σύμβασιν ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας.

Ἀρείου Πάγου 42/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Κατσικόπουλος, Ι. Ἀνδρεόπουλος

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 16, 17, 18, 143 §§ 3 ἐν τέλει, 4, 5, 6, 7 καὶ 8 νόμου 1726/1951, ὡς ἐτροποποιήθη οὗτος ὑπὸ τοῦ νόμου 2262/1952, σαφῶς προκύπτει, ὅτι οἱ ὑπὸ τῶν Δήμων προσλαμβανόμενοι μισθωτοὶ εἶναι ἢ τακτικοὶ μόνιμοι ὑπάλληλοι ἢ ἡμερομίσθιοι, ἐντασσόμενοι διὰ πράξεως τοῦ δημάρχου εἰς τὰ συνιστώμενα ὑπὸ τῶν Δήμων καθ' ἕκαστον ἔτος συνεργεῖα, εἴτε διὰ τὴν ἐνδεχομένως ἀναγκαίαν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐντασσομένων ὑπὸ τοῦ νόμου ὑπηρεσιῶν διαρκοῦς φύσεως (§ 3 ἐν τέλει), εἴτε διὰ τὴν ἐν περιπτώσει ἐκτάκτου ἢ προσωρινῆς ἀνάγκης ἐξυπηρέτησιν προσωρινῆς ἢ μὴ διαρκοῦς φύσεως ὑπηρεσιῶν, μὴ δυναμένων νὰ διεξαχθοῦν διὰ τοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ (§ 4), κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἐν ᾗ, πλὴν ἄλλων, ἀναφέρεται ἡ χρονικὴ διάρκεια λειτουργίας τοῦ συνεργείου, συνδεόμενοι δ' ὡς ἐκ τούτου διὰ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ἐξ οὗ ἕπεται, ὅτι, ἐὰν διὰ τοὺς προσλαμβανομένους εἰς τοιαῦτα συνεργεῖα δὲν ἐτηρήθησαν αἱ ἀνωτέρω νόμιμοι διατυπώσεις, δὲν ὑπόκειται ἔγκυρος σύμβασις ἐργασίας, εἴτε ὡρισμένου, εἴτε πολλῷ μᾶλλον ἀορίστου χρόνου, οἷα δὲν προβλέπεται ὑπὸ τοῦ εἰρημένου νόμου, ἀλλ' ἁπλῆ σχέσις ἐργασίας, ἐφ' ἧς δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 5 § 3 νόμου 3198/1955 καὶ 7 νόμου 2112/1920, δι' ὧν ὑπεβλήθη ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἰς ὡρισμένας διατυπώσεις καὶ ἐξωμοιώθη ἡ μονομερὴς βλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἰς καταγγελίαν ταύτης, διότι ἀμφότεροι οἱ νόμοι οὗτοι, ὡς καὶ ὁ νόμος 3514/1928, προϋποθέτουν σύμβασιν ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, οἱ δὲ στρατευθέντες μισθωτοί, οἵτινες συνδέονται διὰ συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου, διέπονται ὑπὸ τοῦ ν.δ. 417/1941 καὶ τοῦ νόμου 986/1949.

Ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν 5ης, 6ης καὶ 7ης αἰτιολογιῶν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως,

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ

Ἀπόλυσις ἀκαταλλήλων ἢ πλεοναζόντων κατὰ τὴν διὰ Νόμου κυρωθεῖσαν σύμβασιν

Δυνατὴ ἀνάθεσις ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, κατὰ Ν. 2190/1920, εἰς τρίτον, μὴ μέλος αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἐπιτρέπεται ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ, ἡ ἐκπροσώπησις τῆς Ἑταιρείας ἐν γένει ἢ εἰς ὡρισμένου εἴδους πράξεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ ἀπόλυσις τοῦ προσωπικοῦ, μὴ περιορισθέντος τούτου ὑπὸ τοῦ Ν. 3560/1956.—Ἀπόλυσις ἀκαταλλήλων ἢ πλεοναζόντων ἐκ τοῦ προσωπικοῦ Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας.—Οὐχὶ ἀναγκαῖα μνεία ἐν τῷ ἐγγράφῳ καταγγελίας εἰδικοῦ λόγου, δι' ὃν ἐκρίθη ἀπολυτέος ὁ μισθωτός.—Ἐλευθέρα ἡ κρίσις περὶ καταλληλότητος ἢ μὴ τῶν μισθωτῶν.—Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 371 Α.Κ.—Ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος ἀπολύσεως.

Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 6605/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

(Ὅμοιαι καὶ αἱ ὑπ' ἀριθ. 30/1958, Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, εἰσηγητὴς Θ. *Σταυρόπουλος*, 27 1958, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ἐπικυρώσασαι τὰς ὑπ' ἀριθ. 6004/1956, 6605/1958 Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου).

Πέραν τοῦ εἰδικοῦ ἐνδιαφέροντος τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου γενικοῦ ἐνδιαφέροντος εἶναι ἡ ἄποψις αὐτῆς (ἐπὶ σχετικοῦ λόγου ἀναιρέσεως), ὅτι δὲν προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 672 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, καθ' ὃ ἑκάτερον τῶν μερῶν δικαιοῦται κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας διὰ σπουδαῖον λόγον ὁποτεδήποτε ἄνευ προθεσμίας, ὅτι πρέπει νὰ γίνηται ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος αὐτῆς ἡ μνεία τοῦ εἰδικοῦ λόγου, δι' ὃν ἐγένετο ἡ καταγγελία.

Ὑποστηρίζεται ἐν τῇ θεωρίᾳ (*Ι. Καποδίστριας*, ΈρμΑΚ, Εἰσαγωγὴ ἄρθρων 416 - 434, ἀριθ. 45), ὅτι ναὶ μὲν ὁ Κώδιξ δὲν ἐπιβάλλει ρητῶς εἰς τὸν ἐκτάκτως καταγγείλαντα, ὅπως ἀναφέρῃ πρὸς τὸν λήπτην τῆς καταγγελίας τὸν σπουδαῖον λόγον, ἕνεκα τοῦ ὁποίου προβαίνει εἰς τὴν μονομερῆ τῆς συμβάσεως λύσιν, ἐκ τούτου δὲ ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἡ ἔκτακτος καταγγελία εἶναι ἔγκυρος, ἔστω καὶ ἂν ὁ καταγγέλλων δὲν ἀναφέρῃ τὸ δικαιοτὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσειόντος Δήμου ἀρχικῶς τὴν 9.9.1952 ὡς φύλαξ τοῦ παιδικοῦ σταθμοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ὁπόθεν μετετέθη τὴν 23.9.1953 εἰς τὰ Δημοτικὰ Σφαγεῖα, ἔνθα εἰργάσθη εἰς τὸ συνεργεῖον τριχινοσκοπήσεως μέχρι τῆς 22.5.1954, ὅτε ἐπεστρατεύθη. ἀπολυθεὶς δὲ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ τὴν 26.9.1956 ἐδήλωσεν ἐμπροθέσμως τὴν βούλησίν του, ὅπως ἐπαναλάβῃ τὴν ἐργασίαν του, προσελθὼν ἐπὶ τούτῳ τὴν 8.11.1956, πλὴν ὅμως τῷ ἀνετέθη ἐπαχθεστέρα ὑπηρεσία (ἥτις μάλιστα οὐδαμῶς καθορίζεται), ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ προτέρα θέσις του εἶχε συμπληρωθῇ, βάσει δὲ τῶν περιστατικῶν τούτων ἔκρινεν, ὅτι ἐχώρησε βλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἣν ἐθεώρησεν ὡς τοιαύτην ἀορίστου χρόνου, διότι, ὡς λέγει, δὲν προσήχθη βεβαίωσις περὶ νομίμου συστάσεως τοῦ ἄνω συνεργείου, καὶ ἐντεῦθεν ἐπῆλθε σιωπηρὰ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀκολούθως δὲ ἐπεδίκασε τὰς ζητηθείσας διὰ τῆς ἀγωγῆς ἀποδοχὰς ὑπερημερίας, λόγῳ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς μὴ περιβληθείσης τὰς διατυπώσεις τοῦ ἄρθρ. 5 νόμου 3198/1955. Οὕτως ὅμως ἀποφηνάμενον ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει διατάξεις οὐσιαστικοῦ νόμου καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου 1ον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

Ἀναιρεθείσης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, δέον ὅπως τὸ Δικαστήριον τοῦτο ἐπιληφθῇ τῆς ἐκδικάσεως τῆς ὑποθέσεως κατ' οὐσίαν συμφώνως τοῖς ἄρθροις 832 καὶ 834 Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθησαν ὑπὸ τοῦ νόμου 3610/1957, καὶ ἐρευνητέα ὡς ἐκ τούτου εἶναι ἡ ἀπὸ 30.5.1957 ἔφεσις τοῦ Δήμου Ἀθηναίων, δι' ἣν, ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσαν, κατεβλήθη τὸ νόμιμον παράβολον.

Ἐν τῇ ὑπὸ δίκην ἀγωγῇ ἐκτίθεται, ὅτι ὁ ἐφεσιβλητος προσελήφθη ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὑπηρετήσας εἰς τὸ συνεργεῖον τριχινοσκοπήσεως τῶν Δημοτικῶν Σφαγείων τοῦ ἐκκαλοῦντος Δήμου ἀπὸ τῆς 23.9.1953 μέχρι τῆς 22.5.1954, ὅτε ἐστρατεύθη, προσφερθείσης αὐτῷ, μετὰ τὴν ἀποστράτευσιν καὶ ἔγκαιρον ἐμφάνισίν του, ὑποβεεστέρας θέσεως, κατὰ βλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως. Συνεπῶς τούτοις πρόκειται ἡ περὶ συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου, κατὰ τὰ πρόσθεν ἐκτεθέντα, διεπομένης ὑπὸ τῶν εἰρημένων εἰδικῶν νόμων, ἐφ' ὧν ὅμως δὲν ἐρείδεται ἡ ἀγωγή, ἀφοῦ ἐν αὐτῇ δὲν ἐκτίθενται αἱ ἀπαιτούμεναι ὑπὸ τοῦ νόμου πραγματικαὶ προϋποθέσεις, ἴδια δὲ ὁ χρόνος, δι' ὃν ἐγένετο ἡ πρόσληψις, ἢ περὶ ἁπλῆς σχέσεως ἐργασίας, ἐφ' ἧς, ὡς ἐξετέθη, δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 νόμου 3198/1955 καὶ 7 νόμου 2112/1920, ὡς καὶ ὁ νόμος 3514/1928, ἀντιθέτως δὲ κρίνασα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις δέον ὅπως ἐξαφανισθῇ κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου 3ον λόγον τοῦ ἐφετηρίου καὶ ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγὴ ὡς νόμῳ ἀβάσιμος.

λογοῦν ταύτην περιστατικόν, ὑπόχρεως ὢν μόνον νά τό προβάλῃ καί ἀποδείξῃ κατ' ἔνστασιν ἐπί δικαστηρίου (οὕτω ἀπό ἀπόψεως ἐφαρμογῆς τοῦ ν. δ. 424/1941 *Λιτζερόπουλος*, Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετά τό ν. δ. 424/1941, σελ. 91 ἐπ. καί λοιπαί παραπομπαί εἰς Γερμανικόν Ἀκυρωτικόν καί Γερμανούς συγγραφεῖς).

Ἀλλ' ἡ καλή πίστις κατά τόν αὐτόν *Ι. Κ.* ἐπιβάλλει εἰς τόν καταγγέλλοντα, ὅπως προβαίνῃ εἰς ἀνακοίνωσιν τοῦ σπουδαίου λόγου τῆς καταγγελίας, οὕτως ὥστε ὁ λήπτης ταύτης νά εἶναι εἰς θέσιν νά σταθμίσῃ ἐκ τῶν προτέρων τό βάσιμον ἑνός δικαστικοῦ ἀγῶνος πρός ἀναγνώρισιν τῆς ἀναληθείας ἤ τῆς μή σοβαρότητος τοῦ προβαλλομένου λόγου καταγγελίας (παραπομπαί εἰς γερμανικήν θεωρίαν).

Κατά τόν *Κ. Καυκᾶν* Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, β', ἔκδοσις, σελ. 549, ἐν τῇ καταγγελίᾳ πρέπει νά ἀναφέρηται ὁ σπουδαῖος λόγος, βάσει τοῦ ὁποίου καταγγέλλεται ἡ σύμβασις.

Ὁμοίαν ἄποψιν δέχεται καί ὁ *Α. Nikisch*, Ἐργατ. Δίκαιον, ἑλλην. μετάφρασις, σελ. 389, καθ' ὅν, ἐάν ἡ δήλωσις τοῦ λόγου καταγγελίας εἶναι ἀπαραίτητος διά τό κῦρος τῆς καταγγελίας, ἀμφισβητεῖται. Τό ζήτημα πρέπει νά λυθῇ καταφατικῶς διά τήν καταγγελίαν τοῦ ἐργοδότου, ἀναφέρεται ὅμως αὐτόθι ὡς διαφωνῶν ὁ *Hueck*, Lehrb. I S. 305 καί λοιποί).

Κατά τόν *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 310, πρέπει νά ἀναφέρηται ὁ λόγος τῆς καταγγελίας, ἀλλ' ἡ παράλειψις αὐτοῦ δέν ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας. Ἡ παράλειψις τῆς ἀνακοινώσεως τοῦ λόγου δύναται νά συνεπαγάγῃ ὑποχρέωσιν πρός ἀποζημίωσιν οὐχί λόγῳ καταγγελίας, ἀλλά λόγῳ τῆς παραλείψεως τῆς ἀνακοινώσεως, διότι δηλαδή ὁ πρός ὅν ἡ καταγγελία, μή γνωρίζων τήν αἰτίαν τῆς καταγγελίας, παρεσύρθη εἰς δικαστικούς ἀγῶνας (παραπομπαί εἰς *Hueck - Nipperdey*, τ. I, σελ. 499, 537, *Molitor*, σελ. 103).

Κατά τόν *Α. Τούσην*, Ἐργατ. Δίκαιον, τόμος Α', ἡμίτομος Β', σελ. 570, πρέπει ὁ σπουδαῖος λόγος νά ἀναφέρηται ἐν τῇ καταγγελίᾳ. Ἐφ' ὅσον ἐν προκειμένῳ ἡ καταγγελία εἶναι αἰτιώδης, πρέπει καί νά εἶναι πλήρης, ἤτοι νά ἀναφέρηται ἡ αἰτία (πρβλ. ὅμως *Α. Σακελλαρόπουλον*, Νέον Δίκαιον 11, 648).

(Σημειωτέον ὅτι κατ' ἄρθρον 727 § 2 τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος τοῦ 1945 ὡρίζετο, ὅτι ἐν τῇ καταγγελίᾳ ἀπαιτεῖται νά δηλοῦται ἐν συντομίᾳ τό ἀποτελοῦν τόν σπουδαῖον λόγον γεγονός).

Ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων ἀντιμετωπίσθη τό ζήτημα ὑπό τῆς μοναδικῆς, καθ' ὅσον γνωρίζομεν, Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 2990/1956 (εἰσηγητής *Β. Τατσόπουλος*, ΕΕΔ 16, 31) καί αὐτη (ἀναφερθεῖσα εἰς τούς *Κ. Καυκᾶν* καί *Ι. Καποδίστριαν*, ἐνθ' ἀνωτ.), ἐδέχθη, ὅτι ἡ καταγγελία ἄνευ μνείας τοῦ σπουδαίου λόγου κατ' ἄρθρον 672 Α. Κ. εἶναι ἄκυρος.

Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου συντάσσεται πρός τήν ἄποψιν ὅτι δέν ἀπαιτεῖται καί ἐπί ποινῇ ἀκυρότητος ἡ μνεία ἐν τῇ καταγγελίᾳ τοῦ εἰδικοῦ λόγου αὐτῆς.

Ἀρείου Πάγου 27/1959, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. *Ι. Ἀποστολόπουλος*
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Σ. Μανρομιχάλης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Ζήσης, Ι. Καποδίστριας, Ν. Κωνσταντέας, Σ. Πάλλης

Τό Νομοθετικόν Διάταγμα 3560/1956, κυρῶσαν τήν ἐντεῦθεν εἰς τό κείμενον αὐτοῦ ἀπό 30.7.1955 σύμβασιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου μετά τοῦ Α. Ω.Ε., περιέχει διατάξεις τοῦ ἐξ ἀντικειμένου δικαίου, καθ' ὃ μέρος διά τῆς συμβάσεως ταύτης ρυθμίζονται ἐννόμοι σχέσεις ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας μεταξύ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἑταιρείας, ἧς προεβλήθη ἡ σύστασις, καί τῶν μισθωτῶν τῆς παλαιᾶς ἀεροπορικῆς ἐπιχειρήσεως, ἧς τήν συνέχισιν ἀνέλαβεν ὁ ἀναδοχος οὗτος, τοιαύτη δέ εἶναι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 10 § 2 τῆς εἰρημένης συμβάσεως, καθ' ἣν ὁ ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται, ὅπως χρησιμοποιήσῃ κατά τήν πρώτην ἐγκατάστασιν τοῦ ἅπαν τό προσωπικόν, ὅπερ ὑπηρετεῖ μέχρι τῆς 15.5.1946 καί ἐξηκολούθει ὑπηρετοῦν τήν 30.7.1955 εἰς τήν ἑταιρείαν Τ.Α.Ε., ἀναλαμβάνων τάς ἐναντι αὐτοῦ ἐκ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καί τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας ἀπορρεούσας ὑποχρεώσεις, δικαιούμενος νά προβῇ εἰς ἀπόλυσιν ἐκείνων, οἵτινες κατά τήν κρίσιν του ἤθελον θεωρηθῇ ἀκαταλλήλοι ἤ πλεοναζοντες. Ἐπομένως εἶναι ἀπορριπτεοι οἱ ὑπό στοιχεία 1β, 1γ, καί 2α λόγοι ἀναιρέσεως τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων, οἵτινες σχετίζονται μέ τήν ἑρμηνείαν ἤ ἐφαρμογήν τῆς διατάξεως ταύτης, ὡς στηριζομενοι ἐπί τῆς ἀνακριβοῦς προϋποθέσεως ὅτι πρόκειται περί ἁπλοῦ συμβατικοῦ ὅρου.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἄρθρων 18 § 2 καί 22 τοῦ νόμου 2190/1920 «περί ἀνωνύμων ἑταιρειῶν», τό Διοικητικόν Συμβούλιον δύναται, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἐπιτρέπεται ὑπό τοῦ Καταστατικοῦ, νά ἀνοθέσῃ καί εἰς τρίτον, μή μέλος αὐτοῦ, οἷον εἰς τόν Γενικόν Διευθυντήν, τήν ἐκπροσώπησιν τῆς ἑταιρείας ἐν γένει ἤ εἰς ὡρισμένου μόνον εἴδους πράξεις, μεταξύ δέ τῶν πράξεων τούτων καταλέγεται καί ἡ ἀπόλυσις τοῦ προσωπικοῦ δι' οἱονδήποτε λόγον, ἂν ἀπαιτῆται τοιοῦτος, περί τῆς συνδρομῆς τοῦ ὁποίου ἀποφαίνεται ὁ μνησθείς ἐντολοδόχος, τελῶν ἐν γένει ὑπό τον ἔλεγχον τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὅπερ δύναται ἄλλως νά ἀποφασίσῃ. Ἐξ οὐδεμιᾶς δέ διατάξεως τοῦ εἰρημένου νόμου 3560/1956 προκύπτει, ὅτι ἐσκοπήθη ὁ περιορισμός τῆς ἀνωτέρω ἐξουσίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἀνωνύμου ἑταιρείας ἐν σχέσει μέ τήν ἀπόλυσιν τῶν μισθωτῶν αὐτῆς διά τινα τῶν ἐν τῷ ν.δ. 3560/1956 ἀναφερομένων δύο λόγων. Συνεπῶς τοῦτοις, ἐφ' ὅσον ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, μετ' ἐκτίμησιν τοῦ καταστατικοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἀνελέγκτως ἐδέχθη, ὅτι ἐπετράπη δι' αὐτοῦ, ὅπως τό δικαίωμα τῆς ἀπολύσεως μεταβιβασθῇ εἰς τόν Γενικόν Διευθυντήν τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἦτο τοῦτο μετοβιβάσιμον, ὡς ὀρθῶς οὕτως, εἰ καί ἐπί ἀτελεῖ αἰτιολογίᾳ, ἀπεφήνα-

το, δι' ὃ ἀπορριπτέοι εἶναι οἱ περὶ ψευδοῦς ἑρμηνείας τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων 1ος, 2ος καὶ 12ος κατὰ τὸ πρῶτον αὐτοῦ μέρος λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου.

Ὑπὸ οὐδεμιᾶς διατάξεως τοῦ ν.δ. 3560/1956 ἀπητήθη, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἡ ἐν τῷ περὶ αὐτῆς ἐγγράφῳ μνεία τοῦ εἰδικοῦ λόγου, δι' ὃν ἐκρίθη ὁ μισθωτὸς ἀπολυτέος, ὡς ἀκαταλλήλος, δὲν προκύπτει δὲ τὸ ἐναντίον ἐκ τῶν ἄρθρων 678 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ 2 νόμου 2112/1920, καθ' ἃ ὁ μισθωτὸς μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τὸν ἐργοδότην πιστοποιητικὸν περὶ τοῦ ποιοῦ τῆς ἐργασίας του καὶ περὶ τῆς διαγωγῆς, οὐδ' ἐκ τοῦ ἄρθρου 672 Ἀστικοῦ Κώδικος, καθ' ὃ ἑκάτερον τῶν μερῶν δικαιοῦται κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας διὰ σπουδαῖον λόγον ὁποτεδήποτε ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας. Ὅθεν ὀρθῶς οὕτως ἀπεφήνατο ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ ἀπορριπτέοι εἶναι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου 3ος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου καὶ ὑπὸ στοιχεῖα 2β καὶ 2γ λόγοι τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων.

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς προπαρατεθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 10 § 2 τῆς συμβάσεως ἡ ἀπόφασις τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τῆς ἀναιρεσιβλήτου περὶ τῆς καταλληλοτητος ἢ μὴ τῶν μισθωτῶν ἀφέθη εἰς τὴν ἐλευθέραν αὐτοῦ κρίσιν. Τοῦτο συνάδει πρὸ τὴν ἐν τῷ Ἐργατικῷ Δικαίῳ κρατοῦσαν ἀρχήν, καθ' ἣν ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου χωρεῖ ἐλευθέρως, πλὴν ὡρισμένων ἐξαιρέσεων (μονιμότης, πολεμισταὶ κλπ.), ὑποκειμένη μόνον εἰς προσβολὴν κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὡς πᾶσα ἀπόφανσις κατ' ἐλευθεραν κρίσιν, ἂν δὲ ἐσκοπεῖτο ἐν προκειμένῳ τὸ ἐναντίον, θὰ ἔδει νὰ ἐξάγηται τοῦτο σαφῶς καὶ ἀνενδοιάστως ἐκ τοῦ εἰρημένου ν.δ. 3560/1956. Ἐπὶ πλέον βοηθεῖ τὴν λύσιν ταύτην ἡ γραμματικὴ διατύπωσις τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ἥτις περιλαμβάνει συλλήβδην τοὺς κρινομένους ὡς ἀκαταλλήλους ἢ πλεονάζοντας, διὰ δὲ τοὺς πλεονάζοντας ἀνενδοιάστως προσήκει ἡ ἐλευθέρα κρίσις τοῦ ἐργοδότου, ἀφοῦ αὐτὸς καὶ μόνος ἦτο εἰς θέσιν νὰ κρίνῃ περὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐπομένως καὶ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀναγκαιούντων ἐργατοϋπαλλήλων, προκειμένου νὰ προβῇ εἰς ριζικὴν ἀναδιοργάνωσιν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἥτις εἶχε βαρύτατα κλονισθῇ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς Ἑταιρείας Τ.Α.Ε., ὡς βεβαιοῖ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐνῷ, ἀφ' ἑτέρου, ὁ ὅρος τῆς συμβάσεως ὅπως ὁ ἀνάδοχος «χρησιμοποιήσῃ κατὰ τὴν πρώτην ἐγκατάστασίν του» τὸ προσωπικὸν τῆς Ἑταιρείας Τ.Α.Ε. περιελήφθη ἐπὶ τῷ ἀποκλειστικῷ σκοπῷ ὅπως οὐχὶ ἀνεξετάστως, ἀλλὰ μετὰ δοκιμασίαν ἐν τῇ πράξει, προβῇ ἡ ἀναιρεσιβλητος εἰς τὰς ἐνδεικνυομένας ἀπολύσεις, εἰς τοῦτο δὲ καὶ μόνον περιωρίσθη ἡ παρασχεθεῖσα ἐν προκειμένῳ προστασία τοῦ προσωπικοῦ, κατὰ παρέκκλισιν τῶν κοινῶν διατάξεων περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἀορίστου χρόνου. Τέλος δὲν ἔχει ἐφαρμογήν, ὡς πρὸς τὴν ἑρμηνείαν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, τὸ ἄρθρον 371 Ἀστικοῦ Κώδικος, καθ' ὃ, ἐὰν ὁ προσδιορισμὸς τῆς παροχῆς ἀνετέθη εἰς τινα τῶν συμβαλλομένων ἢ εἰς τρίτους, ἐν ἀμφιβολίᾳ θεωρεῖται, ὅτι ὁ προσδιορισμὸς πρέπει νὰ γίνῃ κατὰ δικαίαν κρίσιν, διότι ἡ διαταξις αὕτη ρυθμίζει σχέσεις μεταξὺ τῶν ἀμέσως ἐνδιαφερομένων ἐνοχικῶς συμβαλλομένων, ἐνῷ οἱ μισθωτοὶ τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς ἀναιρεσιβλήτου δὲν μετέσχον τῆς ἀνωτέρω συμβάσεως, ἥτις ὑποχρεοῖ τούτους κατ' ἐπιταγὴν καὶ μόνον τοῦ ν.δ. 3560/1956 καὶ ἑπομένως ἡ ἀνωτέρω διάταξις εἶναι ἑρμηνευτέα κατὰ τοὺς κοινοὺς νομοερμηνευτικοὺς κανόνας. Ὅθεν ὀρθῶς οὕτως ἀπεφήνατο ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, μὴ ἐλέγξασα τὴν οὐσιαστικὴν κρίσιν τῆς ἀναιρεσιβλήτου περὶ τῆς ἀκαταλληλότητος τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 371 Ἀστικοῦ Κώδικος, καὶ ἀπορριπτέοι εἶναι οἱ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζοντες 4ος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου καὶ οἱ ὑπὸ στοιχεῖα 1α καὶ 1δ λόγοι τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων.

Ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν τρίτης καὶ ἑβδόμης αἰτιολογιῶν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ἀφοῦ ρητῶς βεβαιοῖ, ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τοὺ, ἐν τῇ ἀγωγῇ ἰσχυρισμοὺς τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἐδέχθη περαιτέρω 1) ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος ὑπεσχέθη, ὅπως μεριμνήσῃ διὰ τὴν ἵδρυσιν Ταμείου Ἀσφαλίσεως τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ δεσμευθῇ, ὅπως μὴ προβῇ εἰς ἀπολύσεις πρὸ τῆς συστάσεως τοῦ Ταμείου τούτου, 2) ὅτι προέβη εἰς τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ προσδευτικῶς τῶν λοιπῶν μισθωτῶν οὐχὶ ἐκ δολιότητος καὶ διὰ τοὺς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένους λόγους, ἀλλὰ διότι καλοπίστως ἐπίστευεν, ὅτι διὰ τῆς νέας διαρθρώσεως τῶν ὑπηρεσιῶν της, ἥτις ἐπέβαλλε τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ ἀκαταλλήλου καὶ πλεονάζοντος προσωπικοῦ, θὰ ἐπετύγχανε τὴν δημιουργίαν βιωσίμου ἐπιχειρήσεως ἐπὶ τῇ βάσει ἀλλοδαπῶν προτύπων Ἑταιρειῶν καὶ 3) ὅτι ὁ τυχὸν ἐσφαλμένος χαρακτηρισμὸς τοῦ ἀναιρεσείοντος ὡς ἀκαταλλήλου ὀφείλεται εἰς καλόπιστον ἐνέργειαν τῆς ἀναιρεσιβλήτου, μὴ συνοδευόμενος μὲ πειστικὰ μαρτυροῦντα ἀντίθεσιν τῆς ἀπολύσεως εἰς τὸ ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος. Οὕτως ἀποκρούσασα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τὴν ὕπαρξιν ὑστεροβούλου ἢ ὑπόπτου διαθέσεως τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐναντι τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ ὑπογραμμίζουσα ἐντόνως τὴν καλὴν πίστιν αὐτῆς κατὰ τὴν μόρφωσιν τῆς κρίσεώς της περὶ ἀκαταλληλότητος τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὀρθῶς μετὰ ταῦτα ἀπεφήνατο, ὅτι ὑπὸ τὰς περιστάσεις ταύτας δὲν ἐχώρησεν ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ δικαιώματος τῆς καταγγελίας ἀντίθεσις καὶ δὴ προφανὴς εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, οἱ δὲ λοιποὶ διὰ τῶν προτάσεων παραδεκτῶς πρὸς βελτίωσιν τῆς ἀγωγῆς προταθέντες ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἐφ' ὧν εἰδικῶς δὲν ἀπήντησε τὸ Δικαστήριον τῆς οὐσίας, ἀναφέρονται ἢ εἰς τὴν ἑρμηνείαν τῆς ἀνω συμβάσεως, ὡς ὁ ὑπὸ στοιχεῖα 1 ἐν τῷ 3ῳ λόγῳ τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων, ἢ σχετίζονται μὲ τὴν ἐλευθέραν κρίσιν τῆς ἀναιρεσιβλήτου ὡς πρὸς τὴν ἀκαταλληλότητα τοῦ ἀ

ναιρεσείοντος, ὡς οἱ ὑπό στοιχεῖα 4, 6 καί 9, ἤ εἶναι τελείως ἀόριστοι καί ἀνεπίδεκτοι δικαστικῆς ἐκτιμήσεως, ὡς ὁ ὑπό στοιχεῖον 2 ἤ ἀντίκεινται εἰς τά ἄνω ἀνελέγκτως γενόμενα δεκτά περιστατικά, ὡς ὁ ὑπό στοιχεῖον 6 καί ἐπομένως εἶναι ἀπορριπτέοι οἱ 13ος, 14ος καί 15ος λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου καί οἱ ὑπό στοιχεῖα 3α, 3β, 3γ, 3δ, 3αα καί 3ββ λόγοι τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων, καθ' οὗς ψευδῶς ἠρμηνεύθη ἤ ἐκ πλαγίου παρεβιάσθη ἡ διαληφθεῖσα διάταξις ἤ δέν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν οἱ ἀνωτέρω ἰσχυρισμοί.

Οἱ 8ος καί 9ος λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου, καθ' οὗς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τούς ἰσχυρισμούς τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι ὁ καταγγείλας τήν σύμβασιν Γενικός Διευθυντής τῆς ἀναιρεσιβλήτου ὑπέγραψε τό ἔγγραφον τῆς καταγγελίας, χωρίς ν' ἀναφέρηται ἐν αὐτῷ, ὅτι εἶχεν ἐξουσιοδοτηθῆ πρός τοῦτο ὑπό τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καί ὅτι ἡ τοιαύτη ἐξουσιοδότησις τῷ ἀνεκοινώθη βραδέως μετά τήν ἀπόλυσιν, εἶναι ἀπορριπτέοι, διότι δέν ἀπῃτεῖτο διά τό κῦρος τῆς καταγγελίας, ὅπως ρητῶς ἐν αὐτῇ ἀναφέρηται ἡ δοθεῖσα ἐξουσιοδότησις, ἥτις εἶναι δυνατόν νά ἐξυπακούηται σαφῶς ἐκ τῶν περιστάσεων, ὡς συνεπτυγμένως, πλήν σαφῶς, δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἥτις ρητῶς βεβαιοῖ ὅτι παρεσχέθη τῷ ὄντι τοιαύτη ἐξουσιοδότησις. Ὡσαύτως εἶναι ἀπορριπτέοι οἱ συναφεῖς α') 10ος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, καθ' ὃν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐδέχθη πράγματα μή προταθέντα, ἤτοι τήν κλήτευσιν τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, διότι τό Πρωτοδικεῖον, ἐλέγχον τόν ἰσχυρισμόν τοῦ ἀναιρεσείοντος περί μή κλητεύσεως τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐν τῇ ἐρεύνῃ του περί τοῦ κύρους τῆς γενομένης ἐξουσιοδοτήσεως, ἀπέκρουσεν ἀ λῶς τόν ἰσχυρισμόν τοῦτον καί καί β') 11ος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, καθ' ὃν τό Πρωτοδικεῖον δέν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τόν ἰσχυρισμόν τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι δέν ὑπῆρξε νόμιμος ἀπαρτία, ἀφοῦ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς ὅης αἰτιολογίας της, βεβαιοῖ σαφῶς καί μετά πλήρους αἰτιολογίας, ὅτι ἐξουσιοδότησις παρεσχέθη δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν παραστάντων κατά τήν συνεδρίασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὁ μελῶν του, κατά δέ τό καταστατικόν τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ὅπερ ἀνελέγκτως ἐξετίμησε, τό Διοικητικόν Συμβούλιον ἀπαρτίζεται ἐκ 5 τούλάχιστον μελῶν καί γ') 12ος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου κατά τό δεύτερον αὐτοῦ μέρος, δι' οὗ ὑποστηρίζεται, ὅτι δέν προέκυπτεν ἐκ τῶν προσαχθέντων ἐγγράφων ἐξουσιοδότησις πρός ἀπόλυσιν, ὡς ἀπαράδεκτος, καθό ἀναγόμενος εἰς ἐκτίμησιν πραγμάτων, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 810 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη ὑπό τοῦ Νόμου 3810/1957.

Εἶναι ἀπορριπτέος ὁ 5ος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, καθ' ὃν τό Πρωτοδικεῖον δέν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τόν ἰσχυρισμόν τοῦ ἀναιρεσείτος, ὅτι διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 10112/1957 ἐγκυκλίου της ὑπεσχέθη ἡ ἀναιρεσίβλητος ἀδιάβλητον κρίσιν, πρό παντός ἄλλου ὡς ἀβάσιμος, διότι, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς 7ης ἐν τέλει αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ρητῶς βεβαιοῦται τό περιεχόμενον τοῦ ἐγγράφου τούτου.

Τό διαληφθέν Ν.Δ. 3560/1956, καθορίζον τόν τρόπον ἀπολύσεως τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, κατισχύει τῆς προγενεστέρας αὐτοῦ ἀπό 14.12.1955 συλλογικῆς συμβάσεως, εἰς ἣν ὑπάγεται ὁ ἀναιρεσείων (ἀνεξαρτήτως τῆς ἐρεύνης περί τοῦ ἀμφισβητουμένου ὑπό τῆς ἀναιρεσιβλήτου κύρους τῆς συλλογικῆς ταύτης συμβάσεως), ὡς ὀρθῶς ἀπεφήνατο ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καί ἀπορριπτέοι εἶναι οἱ περί τοῦ ἐναντίου 6ος καί 7ος λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου.

Παρατηρήσεις

Ι. Ἐκ τοῦ ὅτι ἐκυρώθη διά νόμου ἡ μεταξύ Δημοσίου καί ἀναδόχου καταρτισθεῖσα σύμβασις καί οἱ ὅροι ταύτης κατέστησαν ἀντικειμενικόν δίκαιον δέν ἕπεται, ὅτι θά ἐφαρμοσθοῦν οἱ κοινοί νομοερμηνευτικοί κανόνες.

Ἡ κυρωθεῖσα διά νόμου σύμβασις δέν παύει νά εἶναι προϊόν τῆς βουλήσεως τῶν συμβαλλομένων, μέ τήν διαφοράν ὅτι, ἵνα ἔχῃ ὑποχρεωτικήν ἰσχύν καί ἔναντι τρίτων περιεβλήθησαν οἱ ὅροι ταύτης μέ δύναμιν κανόνος δικαίου.

Ἡ ἑρμηνεία κατά ταῦτα τῆς τοιαύτης συμβάσεως θέλει τείνει εἰς τήν ἀνεύρεσιν τῆς β ο υ λ ή σ ε ω ς τ ῶ ν σ υ μ β α λ λ ο μ έ ν ω ν μ ε ρ ῶ ν καί οὐχί τῆς βουλήσεως τοῦ νομοθέτου. Ἐν τῇ ἐρεύνῃ ὅμως τῆς βουλήσεως τῶν μερῶν δέν θά ἀναζητηθῇ τό πῶς πράγματι ἐννόουν τά συμβαλλόμενα μέρη τούς συμφωνηθέντας ὅρους κατά τάς ἑρμηνευτικάς τῶν συμβάσεων ἀρχάς (ἄρθρ. 173 Α.Κ.), ἀλλά, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς βουλήσεως αὐτῶν ἐν γενικῇ συναρτήσει, θά ἀναζητηθῇ τό τ ί ἐ δ ι κ α ι ο λ ο γ ε ῖ τ ο διά τῶν συμπεφωνημένων ὅρων ν ά ἠ ν ό ο υ ν κατά τάς κρατούσας ἐν ταῖς συναλλαγαῖς ἀντιλήψεις τῶν ἐμφρόνως καί δικαίως σκεπτομένων ἀνθρώπων. Τοῦτέστι δέν θά ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τό ὑ π ο κ ε ι μ ε ν ι κ ό ν σ τ ο ι χ ε ῖ ο ν τῆς βουλήσεως τῶν συμβαλλομένων, ἀλλά θά ἑρμηνευθῇ ἡ βούλησις τῶν μερῶν ἐπί τῇ βάσει ἀ ν τ ι κ ε ι μ ε ν ι κ ῶ ν κ ρ ι τ η ρ ί ω ν.

Ἡ ἑρμηνευτική αὕτη μέθοδος ἐπιβάλλεται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι διά τοῦ ἐξοπλισμοῦ τῶν συμβατικῶν ὅρων διά δυνάμεως κανόνων ἀντικειμενικοῦ δικαίου ἡ ἐνέργεια τῆς συμβάσεως ἐπεκτείνεται ἐπί κύκλου προσώπων πέραν τῶν ἀρχικῶς συμβληθέντων. (Πρβλ. ἀναλόγους σκέψεις ὡς πρός τήν ἑρμηνείαν τῶν θεσπιζομένων κανόνων δικαίου διά συλλογικῶν συμβάσεων καί κανονισμῶν ἐργασίας μελέτην μας: Οἱ Κανονισμοί ἐργασίας ἐν ΕΕΔ 17, 113 καί τήν αὐτόθι βιβλιογραφίαν, πρός δέ Hueck - Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrecht, τόμ. II, ἔκδ. 6, σελ. 267, 268, 271, 591, 803, 811).

Ἐπί τῇ βάσει τῶν ἑρμηνευτικῶν τούτων ἀρχῶν θά πρέπει νά ἀναζητηθῇ πῶς κατά τάς κρατούσας ἐν ταῖς συναλλαγαῖς ἀντιλήψεις ἐδικαιολογεῖτο νά ἀντελαμβάνοντο οἱ συμβαλλόμενοι τόν συμφωνηθέντα ἐν ἄρθρῳ 10 § 2 τῆς συμβάσεως ὅρον, καθ' ὃν ὁ ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται, ὅπως χρησιμοποιήσῃ κατά τήν πρώτην ἐγκατάστασίν του ἅπαν τό προσωπικόν, ὅπερ ὑπηρέτει, ἀναλαμβάνων τάς ἔναντι αὐτοῦ ἐκ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καί τῆς Ἐργατικῆς Νο-

μοθεσίας άπορρεούσας ὑποχρεώσεις, δικαιούμενος νὰ προβῇ εἰς ἀπόλυσιν ἐκείνων, οἵτινες κατὰ τὴν κρίσιν του ἤθελον θεωρηθῇ ἀκαταλλήλοι ἢ πλεονάζοντες.

Ἡ σχολιαζομένη ἀπόφασις δέχεται, ὅτι κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης ὁ προσδιορισμὸς παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τῆς ἀναδόχου Ἑταιρείας τῶν ἀκαταλλήλων ἢ πλεοναζόντων μισθωτῶν ἀφεύη εἰς τὴν ἐλευθέραν αὐτῆς κρίσιν, ἀνέλεγκτον παρὰ τῶν Δικαστηρίων. Πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀπόψεως ταύτης ἡ ἀπόφασις ἐπικαλεῖται διάφορα ἐπιχειρήματα ἐπὶ τῇ βάσει κυρίως τῆς παρ' αὐτῆς ἀκολουθουμένης νομοερμηνευτικῆς μεθόδου.

ΙΙ. Θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ μὴ θεωρήσωμεν ὡς ἀπροσμάχητον τὴν ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως δοθεῖσαν λύσιν.

Ἐν πρώτοις δὲν δυνάμεθα νὰ συμφωνήσωμεν μὲ τὴν ἄποψιν τῆς ἀποφάσεως, ὅτι διὰ τῆς διατάξεως ταύτης τῆς συμβάσεως περὶ ἀπολύσεως τῶν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἀναδόχου ἀκαταλλήλων ἢ πλεοναζόντων μισθωτῶν, ἔστω καὶ μετὰ πάροδον εὐλόγου χρόνου δοκιμασίας (οὔσης ἀσυμβιβάστου ἐν πάσῃ περιπτώσει πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς ἀπολύσεως τῶν πλεοναζόντων), δὲν ἐτέθη περιορισμὸς εἰς τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου τῆς κατ' ἐλευθέραν κρίσιν καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλ' ὅτι ὁ ἐργοδότης ἀνάδοχος δύναται καὶ παρὰ τὴν διαταξιν ταύτην νὰ ἀπολύῃ ἐλευθέρως τοὺς μεταβιβασθέντας αὐτῷ μισθωτούς.

Ἐὰν τοιαύτη ἦτο ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως ταύτης, ἑρμηνευομένης ἔστω καὶ κατὰ τοὺς κοινοὺς νομοερμηνευτικοὺς κανόνας, θὰ ἐστερεῖτο οἱασδήποτε σημασίας ὁ τεθεὶς περιορισμὸς καὶ θὰ ἔδει νὰ ἐθεωρεῖτο μὴ γεγραμμένος, ἀφοῦ καὶ ὑπαρχούσης τῆς διατάξεως ταύτης ὁ ἀνάδοχος οὐδεμίαν θὰ ὑφίστατο δέσμευσιν ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ δικαιώματός του τῆς κατ' ἐλευθέραν κρίσιν καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, πλὴν τοῦ ἐκ τῆς γενικῆς ῥήτρας τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. ἀπορρέοντος περιορισμοῦ, δοθέντος ὅτι διὰ τοῦ ἁπλοῦ χαρακτηρισμοῦ τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἀκαταλλήλου ἢ πλεονάζοντος ὁ ἀνάδοχος θὰ ἠδύνατο ἐλευθέρως νὰ ἀπολύῃ οἱονδήποτε μισθωτόν, ἔστω καὶ ἂν οὗτος δὲν ἐτύγχανεν ἀκατάλληλος ἢ πλεονάζων, ὑπὸ μόνον τὸν ἰσχύοντα ἐπὶ πάσης ἀσκήσεως δικαιώματος περιορισμὸν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ.

Καθ' ἡμᾶς, ἑρμηνευομένης τῆς βουλήσεως τῶν συμβαλλομένων κατὰ τὰς κρατούσας ἐν ταῖς συναλλαγαῖς ἀντιλήψεις τῶν ἐμφρόνως σκεπτομένων ἀνθρώπων, διὰ τοῦ συμφωνηθέντος τούτου ὅρου ἐσκοπήθη δέσμευσις τοῦ ἐκ τῶν συμβαλλομένων ἀναδόχου, ὅπως διατηρήσῃ καὶ χρησιμοποιήσῃ τὸ μεταβιβασθὲν αὐτῷ προσωπικόν, δι' ὃν χρόνον ὑπεχρεοῦτο ἐκ τῶν ἐν ἰσχύϊ συλλογικῶν ἢ τυχὸν ἀτομικῶν συμβάσεων, πλὴν ἐπετράπη εἰς αὐτὸν κατ' ἐξαίρεσιν, ὅπως ἀπολύσῃ ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τούτου τοὺς κατὰ τὴν κρίσιν του θεωρουμένους ἀκαταλλήλους ἢ πλεονάζοντας.

Ἡ ἔννοια τοῦ ἀκαταλλήλου ἢ πλεονάζοντος δὲν ἐτέθη ὡς πραγματικὴ προυπόθεσις τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας, ὁπότε ἡ ὕπαρξις ἢ μὴ ταύτης θὰ ἠρευνᾶτο ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου ἀπὸ τῆς πλευρᾶς ἐὰν ἔλαβον χώραν τὰ ἐπικαλούμενα ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου πραγματικὰ περιστατικὰ καὶ ἐὰν ταῦτα συνιστοῦν τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀκαταλλήλου ἢ πλεονάζοντος, ἀλλ' ἀντιθέτως ἡ κρίσις περὶ τῆς συνδρομῆς τῶν προϋποθέσεων τούτων ἀνετέθη εἰς αὐτὸν τοῦτον τὸν ἀνάδοχον ἐργοδότην, ὁπότε γεννᾶται τὸ ζήτημα, ἐὰν ἡ κρίσις του αὐτὴ εἶναι ἀνέλεγκτος ἢ ἐλέγχηται ὑπὸ τῶν Δικαστηρίων κατὰ πόσον εἶναι δικαία καὶ εὔλογος κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διαταξεως τοῦ ἄρθρου 371 Α.Κ.

Σημειωτέον ὅτι ὁ δικαστικὸς ἔλεγχος περὶ τῆς συνδρομῆς ἢ μὴ τῶν πραγματικῶν προϋποθέσεων τοῦ δικαιώματος εἶναι τελείως διάφορος τοῦ ἐλέγχου, ἐὰν ἡ κρίσις τοῦ ἀντισυμβαλλομένου ὑπῆρξεν ἢ μὴ δικαία. Εἰς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν γίνεται ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου διαπίστωσις τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ τῶν πραγματικῶν προϋποθέσεων τοῦ δικαιώματος, εἰς δὲ τὴν δευτέραν γίνεται ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου ἐλευθέρα ἀξιολόγησις τῆς κρίσεως τοῦ ἐργοδότου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δεδομένων ἐκ τῆς συμβάσεως, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ κρατοῦντα συναλλακτικὰ ἤθη, ἤτοι τῆς συμφωνηθείσης ἀντιπαροχῆς, τοῦ οἴκου τοῦ ὑποσχομένου κλπ. (Πρβλ. Enneccerus-Lehmann, Recht der Schuldverhältnisse ἐκδ. 15η, σελ. 24, σημ. 2, *Μπαλῆ*, Ἐνοχ. § 8 ΙΙ Α α ὃ καὶ Γεν. Ἀρχαὶ § 8 ἀριθ. 7).

ΙΙΙ. Ἐν ἄρθρῳ 10 § 2 τῆς συμβάσεως ἀνετέθη ρητῶς ἡ κρίσις περὶ τῆς ἀκαταλληλότητος ἢ πλεονασμοῦ τοῦ προσωπικοῦ εἰς τὸν ἀνάδοχον.

Ἑρμηνευομένης τῆς βουλήσεως τῶν συμβαλλομένων, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κρατουσῶν ἐν ταῖς συναλλαγαῖς ἀντιλήψεων τῶν ἐμφρόνως καὶ δικαίως σκεπτομένων ἀνθρώπων, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι τὰ συμβαλλόμενα μέρη συνεφώνησαν, ὅπως ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ἀκαταλλήλου ἢ πλεοναζόντος προσωπικοῦ γίνῃ κατὰ τὴν ἀπόλυτον καὶ ἀνέλεγκτον κρίσιν τοῦ ἐκ τῶν συμβαλλομένων ἀναδόχου. Ἐὰν τοιαύτη ἦτο ἡ ἔννοια τῆς ρητρας (πρὸ τῆς ἐπικυρώσεως τῆς συμβάσεως ὑπὸ τοῦ νόμου) θὰ ἦτο ἄκυρος κατ' ἄρθρον 372 Α.Κ. Μάλιστα ἐν προκειμένῳ καὶ ἂν ἤθελε γεννηθῇ οἱασδήποτε ἀμφιβολία, θὰ ἴσχυεν ὁ ἑρμηνευτικὸς κανὼν τοῦ ἄρθρου 371 Α.Κ., ὅτι ἐν ἀμφιβολίᾳ θεωρεῖται, ὅτι ὁ προσδιορισμὸς ἀνετέθη εἰς τὴν δικαίαν κρίσιν.

Ἡ ἄποψις τῆς ἀποφάσεως ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 371 Α.Κ. δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν ὡς πρὸς τὴν ἑρμηνείαν τῆς ἀνωτέρω ρήτρας τῆς συμβάσεως, διότι αἱ διατάξεις αὗται ρυθμίζουν σχέσεις μεταξὺ τῶν ἀμέσως ἐνδιαφερομένων ἐννοχικῶς συμβαλλομένων, ἐνῷ οἱ μισθωτοὶ τῆς ἐπιχειρήσεως δὲν μετέχουν τῆς ἀνωτέρω συμβάσεως, ἥτις ὑποχρεοῖ τούτους κατ' ἐπιταγὴν καὶ μόνον τοῦ ν. δ/τος 3560/1956, παραγνωρίζει τὴν ἀρχικὴν συμβατικὴν προέλευσιν τῆς ρήτρας. Ἐρευνωμένου τοῦ ζητήματος ἀπὸ συμβατικῆς ἀπόψεως—πρὸ τῆς ἐπικυρώσεως τῆς συμβάσεως ὑπὸ τοῦ νόμου—οὐδὲν κωλυμα ὑφίστατο νὰ ἀναληφθῇ ἐκ μέρους τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων (τοῦ ἀναδόχου) ὑποχρέωσις ὑπὲρ τρίτων, κατ' ἄρθρον 410 ἐπ. Α.Κ., ἤτοι νὰ μὴ ἀπολύῃ τὸ προσωπικόν, πλὴν τῶν κατὰ τὴν

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

ΣΧΕΣΙΣ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ (ΠΛΑΣΙΕ) ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΝ

Κριτήριον γνώρισμα ύπάρξεως συμβάσεως έξηρτημένης έργασίας

Δυνατή ή σύνδεσις των παραγωγών (πλασιέ) μετά τοῦ ἐπιχειρηματίου εἴτε διά συμβάσεως μισθώσεως ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν, εἴτε διά συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, χαρακτηριστικά τῆς ὁποίας εἶναι ἡ ἐργασία τοῦ παραγωγοῦ κατά τάς ἑκάστοτε ὑποδείξεις καί ἐν ὀνόματι τοῦ ἐμπόρου, ἡ ἀποκλειστική εἰς αὐτόν ἀπασχόλησις καί ἔλλειψις εὐθύνης διά τό τυχόν ἀναξιόχρεον τῶν ἀγοραστῶν.—Ἀκυρότης καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, γενομένης κατά παράβασιν τοῦ Ν. 3198 1955, ἄνευ δηλαδή ἐγγράφου καί καταβολῆς ἀποζημιώσεως Νόμου 2112.

Ὑπέκειτο εἰς τήν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, σχέσις «πλασιέ» πρός ἐπιχείρησιν καί, προκειμένου νά ἀποφασισθῇ, ἂν ἡ λύσις αὐτῆς ἔπρεπε νά ἐπέλθῃ διά τῆς κατά τόν νόμον 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502) καταγγελίας, τό Πρωτοδικεῖον ἠρεύνησεν, ἐπί τῇ βάσει τοῦ παραδεδεγμένου κριτηρίου τῆς προσωπικῆς ἐξαρτήσεως τοῦ μισθωτοῦ διά τήν σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἂν εἶναι τοιαύτη (σύμβασις ἐξηρτημένης ἐργασίας) ἡ προκειμένη σύμβασις.

Τό θέμα ἔχει κατ' ἐπανάληψιν ἀπασχολήσει τά δικαστήρια, ἀντιμετωπίζεται δέ οὕτω ὡς ἡ παρατιθεμένη ἀπόφασις τό ἀντιμετώπισε. (Βλέπε καί Α.Π. 145/1947, εἰσηγητής *Κ. Βοϊατζῆς*, ΕΕΔ 6, 393, Α.Π. 149/1948, εἰσηγητής *Α. Θεοφίλου*, ΕΕΔ 7, 391, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13102/1957, εἰσηγητής *Α. Ἀλεξανδρόπουλος*, ΕΕΔ 16, 1325, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 13, 326).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 17928/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Σταματιάδης*
Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Σ. Ποταμιάνος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Π. Κορκόβελος, Κ. Σταματελλάτος

Οἱ ἀποκαλούμενοι παραγωγοί (πλασιέ), ἤτοι ἐκεῖνοι ὧν ἡ παρεχομένη ἐργασία συνίσταται εἰς τό ὅτι, ἐπισκεπτόμενοι τούς παρά τοῦ ἐμπόρου ὑποδεικνυομένους ἢ παρ' αὐτῶν τῶν ἰδίων ἐξευρισκομένους πελάτας, πωλοῦσι πρός αὐτούς τά παρά τοῦ ἐμπόρου παραδιδόμενα αὐτοῖς εἴδη (πρβλ. *Καποδίστριαν* ἐν ΕρμΑΚ Εἰσαγωγή 648—680, ἀριθ. 8) εἶναι δυνατόν νά τελῶσιν ἐναντι τοῦ ἐμπόρου, ὑπέρ οὗ καί ἐν ὀνόματι τοῦ ὁποίου ἐργάζονται εἴτε εἰς σχέσιν ἀνεξάρτητον ὡς πρός τόν τρόπον, τόπον καί χρόνον παροχῆς τῆς ἐργασίας, ὁπότε πρόκειται περί μισθώσεως ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν, εἴτε νά παρέχωσι τήν ἐργασίαν των ὑπό τάς κρίσιν του ἀκαταλλήλων καί πλεοναζόντων, ὁπότε, ἐάν ὑφίσταται ἀοριστία τις, εὑρίσκουν πλήρες ἔδαφος ἐφαρμογῆς αἱ περί ἀοριστίας παροχῆς διατάξεις τῶν ἄρθρων 371 ἐπ. Α.Κ., τοῦ τρίτου ἔχοντος αὐτοτελές δικαίωμα ἐναντι τοῦ ὑποσχεθέντος (ἄρθρον 411 Α.Κ.) ὅπως ἀξιώσῃ τόν κατά τήν δικαίαν κρίσιν προσδιορισμόν.

Οὕτως ἔχουν τά πράγματα σκοπουμένης τῆς συμβάσεως πρό τῆς ἐπικυρώσεώς της ὑπό τοῦ νόμου.

Διά τῆς ἐπακολουθησάσης ἐπικυρώσεως τῆς συμβάσεως ὑπό τοῦ νόμου οἱ συμβατικοί ὅροι ἀπέκτησαν μέν ἰσχύν ἀντικειμενικοῦ δικαίου, ἐπεκτάθεισης τῆς ἐνεργείας αὐτῶν καί ἔναντι τρίτων μή συμβληθέντων, πλήν οὐδόλως μετεβλήθη ἡ ἔννοια τῶν ὅρων, ἀλλ' αὕτη ἐξακολουθεῖ νά εἶναι ἡ ἰδία, ὡς τήν ἀντελαμβάνοντο οἱ συμβαλλόμενοι, εἰς τήν βούλησιν τῶν ὁποίων οὐδόλως ἐσκοπήθη νά ὑποκατασταθῇ διάφορος βούλησις τοῦ νομοθέτου κατά τά ἀνωτέρω λεχθέντα. Μάλιστα τό ὅτι ἐξακολουθεῖ νά λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν ἡ βούλησις τῶν συμβαλλομένων καί μετά τήν ἐπικύρωσιν τῆς συμβάσεως ὑπό τοῦ νόμου προκύπτει καί ἐκ τῆς διατάξεως τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ κυρωτικοῦ νόμου, ἐν ᾗ ὁρίζεται ὅτι αἱ διατάξεις τῆς κυρουμένης συμβάσεως δύνανται νά τροποποιῶνται ἢ νά καταργῶνται διά συμφωνίας μεταξύ τοῦ ἀναδόχου καί τοῦ Δημοσίου, κυρουμένης διά β. δ/τος.

Ὁ νομοθέτης διά τῆς κυρώσεως τῆς συμβάσεως ἐσκόπησεν, ὅπως τά ὑπό τῶν μερῶν βουληθέντα ἀποκτήσουν ἰσχύν ἀντικειμενικοῦ δικαίου, χωρίς νά μεταβάλλουν τήν ἔννοιάν των.

Ἐφ' ὅσον, ὅθεν, κατά τά ἀνωτέρω λεχθέντα, ἀπό συμβατικῆς ἀπόψεως ἐδέχθημεν, ὅτι ὁ προσδιορισμός τῶν ἀκαταλλήλων ἢ πλεοναζόντων μισθωτῶν ἀνετέθη εἰς τήν δικαίαν κρίσιν τοῦ ἀναδόχου, διά τῆς κυρώσεως τῆς συμβάσεως ὑπό τοῦ νόμου οὐδόλως μετεβλήθη ὁ συμβατικός οὗτος ὅρος, ὥστε νά προσλάβῃ τήν ἔννοιαν, ὅτι ὁ προσδιορισμός ἀνετέθη εἰς τήν ἀπόλυτον καί ἀνέλεγκτον κρίσιν τοῦ ἀναδόχου.

Οὔτε τέλος εἶναι παραδεκτή ἡ ἑρμηνεία, ὅτι οἱ συμβαλλόμενοι εἶχον συμφωνήσει ἀκύρως τήν τοιαύτην ἀνάθεσιν εἰς τήν ἀπόλυτον κρίσιν τοῦ ἀναδόχου καί ὁ νόμος διά τῆς κυρώσεως τῆς συμβάσεως ἐσκόπησε νά θεραπεύσῃ τήν ἀκυρότητα ταύτην!

Βασ. Παντ. Βασιλείου, Δικηγόρος

όδηγίας, τὴν ἐποπτείαν καὶ τὸν ἔλεγχον τοῦ ὡς εἴρηται ἐμπόρου, ὁπότε, συντρέχοντος τοῦ κριτηρίου γνωρίσματος τῆς προσωπικῆς ἀπὸ τούτου ἐξαρτήσεως, πρόκειται σύμβασις ἐξηρτημένης ἐργασίας (πρβλ. *Καποδίστριαν*, ἔνθ' ἀνωτέρω, ἀριθ. 84, *Σιμωνέτου*, Δώδεκα Μελέται κλπ., σελ. 180/1 καὶ σελ. 187). Χαρακτηριστικὰ τῆς τελευταίας ταύτης γνωρίσματα εἶναι, πλὴν ἄλλων, καὶ τὸ ὅτι ὁ παραγωγὸς ἐργάζεται κατὰ τὰς ἑκάστοτε ὑποδείξεις καὶ ἐν ὀνόματι τοῦ ἐμπόρου, τὸ ὅτι ἀσχολεῖται ἀποκλειστικῶς μὲ τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτῷ ἐργασίαν, μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς παραλλήλου τοποθετήσεως ἐμπορευμάτων καὶ ἑτέρας ἐπιχειρήσεως, ὡς καὶ τὸ ὅτι δὲν ὑπέχει εὐθύνην διὰ τὸ τυχὸν ἀναξιόχρεον τῶν ἀγοραστῶν (πρβλ. Α.Π. 154/1947, Θέμ. ΝΗ' 263, ἐμμέσως Α.Π. 149/1948, Θέμ. ΝΘ' 557). Ἀντιθέτως ἡ σύναψις μισθώσεως ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν καθίσταται ἔκδηλος, ἐὰν ἐλλείπωσι τὰ ἀνωτέρω χαρακτηριστικά, ὁ δὲ παραγωγὸς διατηρεῖ ἰδιαιτέραν ἐπαγγελματικὴν ἐγκατάστασιν καὶ προσωπικὸν παρ' αὐτοῦ ἀμειβόμενον ἢ ἀναλαμβάνει τὴν δι' ἴδιον λογαριασμὸν καὶ ἐπὶ ἰδίᾳ εὐθύνῃ πώλησιν τῶν προϊόντων ἐπιχειρήσεώς τινος, αὐτὸς ὁρίζων τὸν τρόπον τῆς ἐργασίας του (πρβλ. Α.Π. 149/1948, ἔνθ' ἀνωτέρω). Ἐν προκειμένῳ βεβαιοῦνται, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, τὰ ἀκόλουθα: Ὁ ἐκκαλῶν ἐνάγων προσελήφθη τὴν 15.8.1957 ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐναγομένου, διατηροῦντος ἐνταῦθα ἐργοστάσιον ζαχαροπλαστικῆς, ἵνα ἐπὶ χρόνῳ ἀορίστῳ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του ὡς παραγωγὸς (πλασιέ) διαθέσεως γλυκισμάτων, παραγομένων ἐν αὐτῷ, εἰς τὰς στρατιωτικὰς μονάδας, ἀντὶ ἀμοιβῆς καθοριοθείσης εἰς ποσοστὸν 7 ο/ο ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν διατιθεμένων ἐμπορευμάτων. Οὗτος μετ' ἀπασχολήσεών του ἐπὶ χρονικόν τι διάστημα ἐν τῇ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως διοργανώσει τοῦ οἰκείου τμήματος τοῦ ἐργοστασίου τούτου, ἔνθα θὰ παρεσκευάζοντο τὰ διὰ τὰς στρατιωτικὰς μονάδας προοριζόμενα γλυκίσματα, ἤρξατο διαθέτων ταῦτα, ἀπασχοληθεὶς μέχρι καὶ τῆς 9.1.1958. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἀπησχολεῖτο ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τὴν διάθεσιν γλυκισμάτων τοῦ ἐργοστασίου τοῦ ἐφεσιβλήτου, διὰ δὲ τὴν μετάβασιν του εἰς τὰς στρατιωτικὰς μονάδας πρὸς λῆψιν παραγγελιῶν καὶ τὰς μεταφορὰς τῶν πωλουμένων ποσοτήτων εἰς τὰς ἐκ τούτων ἀγοραστρίας ἐχρησιμοποίει τὸ αὐτοκίνητον τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου μετὰ τοῦ ὁδηγοῦ αὐτοῦ. Τὰς πωλήσεις συνῆπτεν ὁ ἐκκαλῶν ἐπ' ὀνόματι καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἀντιδίκου του, ἐν ὀνόματι τοῦ ὁποίου ἐξεδίδοντο καὶ τὰ σχετικὰ τιμολόγια καὶ διενηργοῦντο ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ εἰσπράξεις τοῦ τμήματος τῶν πωλουμένων προϊόντων. Τέλος ὁ ἐκκαλῶν ἐν τῇ παροχῇ τῶν ὑπηρεσιῶν του τούτων ἐτέλει ὑπὸ τὰς διαταγάς, τὴν ἐποπτείαν καὶ τὸν ἔλεγχον τοῦ ἐφεσιβλήτου ὡς πρὸς τὸν τόπον, τρόπον καὶ χρόνον παροχῆς τῆς ἐργασίας του. Ὑπὸ τὰ τοιαῦτα πραγματικὰ δεδομένα ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων σύμβασις φέρει τὸν χαρακτῆρα τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ὡς συντρεχουσῶν τῶν διὰ τὴν συγκρότησιν αὐτῆς ἀπαιτουμένων προϋποθέσεων, ὡς προσδιορίζονται αὗται ἐν ἄρθρῳ 648 τοῦ Α.Κ., ἤτοι τὴν παροχὴν ὑπηρεσιῶν ἐπὶ χρόνῳ ἀορίστῳ ἐναντι μισθοῦ ὑπὸ τὸ κριτήριον τοῦ ἄρθρου 652 Α.Κ. γνώρισμα τῆς προσωπικῆς ἐξαρτήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας του, ὄντος ὑποχρέου ὅπως κατ' αὐτὴν συμμορφοῦται πρὸς τοὺς κατὰ τὴν σύμβασιν ἐπιβαλλομένους αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου του ὅρους. Μετὰ ταῦτα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, κρίνασα ὅτι ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων σχέσις δὲν ἔφερε τὸν χαρακτῆρα τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ ἀπορρίψασα τὴν ἐπὶ ταύτης ἐπιστηριζομένην καὶ διώκουσαν τὴν ἐπιδικασιν εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα ὀφειλομένων δεδουλευμένων ἀποδοχῶν καὶ τοιούτων ἐξ ὑπερημερίας ἐνδίκων ἀγωγήν, ἐσφαλε, δι' ὃ δέον ὅπως, δεκτοῦ γιγνομένου τοῦ μοναδικοῦ λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, ἐξαφανισθῇ ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως, διακρατουμένης τῆς ὑποθέσεως πρὸς ἔρευναν ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου, κατὰ τὰ ἐν ἄρθροις 778 καὶ 780 τῆς Πολ. Δικ. ὁριζόμενα, ἐρευνηθῇ περαιτέρω ἡ ἔνδικος ἀγωγή.

Κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 καὶ 5 τοῦ ν. 3198/1955 καὶ 1 καὶ 3 τοῦ ν. 2112 ἡ καταγγελία τῆς ἀορίστου χρόνου ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐγκύρως συντελεῖται ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, ἐφ' ὅσον ἠθελε γίνει ἐγγράφως καὶ κατοβληθῇ εἰς τὸν ἄγευ προμηνύσεως ὑπάλληλον ἡ διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ὁριζομένη ἀποζημίωσις τοῦ ν. 2112. Ἐν προκειμένῳ ὁ ἐφεσίβλητος ἐργοδότης τὴν 9.1.1958 κατήγγειλεν ἀπροειδοποιήτως τὴν προκειμένην ἐργασιακὴν σύμβασιν ἀορίστου χρόνου, πλὴν ἀκύρως, καθ' ὅσον οὔτε καταγγελτήριον ἔγγραφον ἐπέδωκεν εἰς τὸν ἀπολυθέντα, οὔτε κατέβαλεν εἰς αὐτὸν τὴν ἐν ὄψει τῆς διαρκείας τῆς ἀπασχολήσεώς του, ὑπερβάσης τὸ δίμηνον, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὸ ἔτος, καὶ τῆς ὑπαλληλικῆς του ἰδιότητος δικαιουμένην κατὰ τὰς προδιαληφθείσας διατάξεις διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἀποζημίωσιν ἐξ ἀποδοχῶν ἑνὸς μηνός. Συνεπείᾳ δὲ τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεώς του ὁ δι' αὐτῆς ἀποκρούσας τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐφεσίβλητος ἐργοδότης του περιέστη, κατὰ τὰ ἄρθρα 648 καὶ 349 τοῦ Α.Κ., εἰς ὑπερημερίαν, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας ὑπόχρεως, κατ' ἄρθρον 656 τοῦ Α.Κ., τυγχάνει εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν αἰτουμένων διὰ τῆς κρινομένης ἀγωγῆς ἀποδοχῶν ὑπερημερίας τοῦ ἀπὸ 10.1.1958 μέχρι 10.2.1958 χρόνου. Αὗται δὲ ἀνέρχονται εἰς δραχμὰς 2.100, δεδομένου ὅτι ὁ μισθωτὸς οὗτος ἐν ἀπασχολήσει του κατὰ τὸ ἐν λόγῳ διάστημα θὰ διέθετε γλυκίσματα ἀξίας 30.000 καὶ θὰ ἐπραγματοποίει τὸ συμπεφωνημένον ἐπὶ τούτου ποσοστὸν 7 ο/ο.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΧΕΣΕΩΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΔΙΟΡΙΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Ἀνάπτυξις ἐννόμου ἐνεργείας συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου μετὰ λῆξιν πενταετίας

Ἴασις ἀκύρου δικαιοπραξίας ἐπὶ σχετικῆς ἀκυρότητος διὰ συναινέσεως εἰς τὴν ἄκυρον δικαιοπραξίαν.—Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ παραιτήσεως ἀπὸ τοῦ δικαιώματος προσβολῆς διοικητικῆς τινος πράξεως, ἐπαγομένης ἐννόμους συνεπείας, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ἐκπροσώπου Δήμου, νομίμως χωρούσης ἄνευ ἄλλης διατυπώσεως, προκειμένου περὶ ἀκυρωσίμου καὶ οὐχὶ ἀπολύτως ἀκύρου διοικητικῆς πράξεως.— Διατήρησις ἐν ἰσχύϊ ὑποχρεωτικῶς ἐπὶ δετίαν τῆς σχέσεως ἐργασίας τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Α.Ν. 1836/1951 τοποθετουμένων.—Ἔκτασις τῆς αὐτῆς προστασίας καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 4 § 1 Νόμου 1836/1951 προσληφθέντων καὶ ἐκείνων ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου.— Καταχρηστικὴ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἐξ ἐκδικήσεως τοῦ μισθωτοῦ.

Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 14790/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου (εἰσηγητὴς *Κ. Κουτουρίσης*, ΕΕΔ 17, 1227).

Τὸ ζήτημα ἂν καὶ οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ (ΕΕΔ 14, 1105 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) διοριζόμενοι εἰς κενὰς θέσεις τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἀπαριθμουμένων ἀπολαμβάνουν τῆς αὐτῆς κατὰ χρόνον προστασίας, ὡς οἱ κατ' ἄρθρον 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀναγκαστικῶς τοποθετούμενοι, ἔχει ἤδη λυθῇ καὶ διὰ προηγουμένων ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α. Π. 573/1952, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 11, 1260, Α. Π. 664/1955, εἰσηγητὴς *ὁ αὐτός*, ΕΕΔ 15, 42), τὴν ἄποψιν δὲ αὐτὴν ἀκολουθοῦν καὶ τὰ δικαστήρια τῆς οὐσίας (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7204/1956, εἰσηγητὴς *Β. Ζέπος*, ΕΕΔ 15, 1009).

Τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται καὶ ὑπὸ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως.

Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτῆς ἐπρόκειτο περὶ διορισμοῦ εἰς θέσιν δημοτικοῦ συνεργείου καὶ συνεπῶς περὶ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, οἷα συνιστᾶται κατὰ νόμον (βλέπε καὶ τὴν ἀνωτέρω, σελ. 247, καταχωριζομένην Α. Π. 42/1959).

Περαιτέρω ὅμως ἡ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ἡ αὐτὴ σύμβασις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς πενταετίας (χρόνου ὑποχρεωτικῆς διατηρήσεως αὐτῆς) ἀναπτύσσει τὴν ἐνέργειάν της ὡς σύμβασις ἀορίστου χρόνου, διεπομένη ὑπὸ τῶν κειμένων ἐργατικῶν νόμων.

Τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 λέγει, ὅτι μετὰ τὴν πάροδον τῆς πενταετίας οἱ ὡς ἄνω προσληφθέντες παραμένουσιν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, τῆς συμβάσεως ἐργασίας των μετατρεπομένης εἰς ταιαύτην ἀορίστου χρόνου, ἐξομοιούμενοι πλήρως πρὸς τοὺς ἐν τῇ ἐπιχειρήσει ἢ ἐκμεταλλεύσει συναδέλφους των, ἡ δὲ μισθωτικὴ αὐτῶν σχέσις διέπεται ὑπὸ τῶν κειμένων ἐργατικῶν νόμων καὶ τοῦ εἰδικοῦ κανονισμοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως, ἐφ' ὅσον ὑφίσταται τοιοῦτος.

Τοῦτο ὅμως ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι τῆς συμβάσεως ἐργασίας οὔσης ἐξ ὑπαρχῆς ἀορίστου χρόνου δὲν ἐπέρχεται ἅμα τῇ λήξει τοῦ χρόνου τῆς ὑποχρεωτικῆς διατηρήσεως αὐτῆς καὶ ἡ αὐτοδικαία λῆξις τῆς συμβάσεως, ἀλλ' ὅτι συνεχίζεται ἡ αὐτὴ σύμβασις, μὴ καταρτιζομένης νέας ἐκ τῆς παραμονῆς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ (ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον αὐτὸ βλέπε Α.Π. 657/1958, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 17, 1117) καὶ διεπομένης πλέον ὡς πρὸς τὴν καταγγελίαν αὐτῆς ὑπὸ τῶν κειμένων ἐργατικῶν νόμων (ἄρθρον 7 ἀ.ν. 1836/1951, βλέπε καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13004/1958, εἰσηγητὴς *Γ. Κασίμης*, ΕΕΔ 17, 1231).

Θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ ὅμως νὰ ἀμφιβάλλωμεν, ἂν καὶ ὑποκειμένης ἐκ τῶν κειμένων νόμων συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ὡς εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἠννοήθη ὑπὸ τοῦ Νομοθέτου νὰ μετατρέπηται εἰς σύμβασιν ἀορίστου χρόνου, μετὰ τὴν λῆξιν τῆς πενταετίας, ὥστε νὰ δεῖται αὐτὴ καταγγελίας κατὰ τοὺς κειμένους ἐργατικοὺς νόμους.

Ἀντίθετος ἄποψις θὰ ἐξηνάγκαζε τὸ ὑπόχρεον Νομικὸν Πρόσωπον νὰ ὑποστῇ σύμβασιν ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὅταν αἱ κείμεναι περὶ αὐτοῦ διατάξεις ἐμποδίζουν τὴν τοιαύτην σύμβασιν, ὡς ἐν προκειμένῳ διὰ τὸν Δῆμον, ἐνῷ ἐξ ἑτέρου δὲν ἔχει ἔννοιαν προστασίας καὶ ἡ ἀμέσως μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως καταγγελία αὐτῆς ὡς ἀορίστου πλέον (καταγγελία, ἡ ὁποία παρίσταται ὡς ἐπιβεβλημένη, ἐνόσῳ δὲν θὰ ὑπῆρχε διὰ τὸ Νομικὸν Πρόσωπον ἡ ἀνάγκη ὑπηρεσιῶν μετὰ σύμβασιν ἀορίστου χρόνου), ἀφοῦ δὲν θὰ προέκυπτε καὶ ζήτημα καταβολῆς ἀποζημιώσεώς τινος κατὰ τοὺς κειμένους ἐργατικοὺς νόμους, τοὺς προβλέποντας περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου (νόμος 2112, β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920), δοθέντος ὅτι ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου δὲν ἐφαρμόζονται οἱ νόμοι οὗτοι καὶ οὕτω δὲν θὰ ὑπελογίζετο ὁ χρόνος τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμέ-

νου χρόνου διά τήν καταγγελίαν τῆς ἀορίστου χρόνου πλέον συμβάσεως.

Ταῦτα ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἐν τῷ ἄρθρῳ 7 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 γίνεται λόγος εἰδικῶς περὶ τῆς σχέσεως ἐργασίας τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 αὐτοῦ τοποθετουμένων, κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον 4 διοριζομένους εἰς κενὰς θέσεις, οἱ ὁποῖοι ἐντάσσονται ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ συμφώνως πρὸς τοὺς κειμένους νόμους ἢ τοὺς ὀργανισμούς, οἱ ὁποῖοι διέπουν τὸ Νομικὸν Πρόσωπον κλπ. (ἄρθρον 4 § 13 ἀ.ν. 1836/1951). (Βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 11, 1259 ἐπ. ἐπὶ τῆς Α.Π. 573/1952, ἔνθ' ἀνωτ.).

Ταῦτα σημαίνουν, καὶ πολὺ περισσότερον ὅταν ἡ σχέσις εἶναι δημοσίου δικαίου, ὅτι ἡ ἐξέλιξις τῆς σχέσεως ἐργασίας ἀκολουθεῖ τὰ ὑπὸ τῶν κειμένων περὶ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου νόμιων ὁριζόμενα.

Ἀρείου Πάγου 39/1959

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούσης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Βασιλείου, Ν. Ρομανὰς

Κατὰ τὰς περὶ σχετικῆς ἀκυρότητος ἀρχὰς τοῦ Δικαίου ἐπέρχεται ἴασις τῆς ἀκύρου δικαιοπραξίας, ἐὰν ὁ ὑπὲρ οὗ ἡ ἀκυρότης συναινέσῃ εἰς τὴν ἄκυρον δικαιοπραξίαν, αἱ ἀρχαὶ δὲ αὗται εἶναι ἐφαρμοστέαι καὶ ἐπὶ παραιτήσεως ἀπὸ τοῦ δικαιώματος προσβολῆς διοικητικῆς τινος πράξεως, ἐπαγομένης ἐννόμους συνεπείας ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ἐκπροσώπου τοῦ Δήμου, ἥτις νομίμως χωρεῖ ἄνευ ἄλλης τινὸς διατυπώσεως, ἐφόσον πρόκειται περὶ ἀκυρωσίμου καὶ οὐχὶ ἀπολύτως ἀκύρου διοικητικῆς πράξεως, τοιαύτη δὲ ἀκυρώσιμος διοικητικὴ πρᾶξις εἶναι ἡ ἀπόφασις τοῦ οἰκείου Συμβουλίου περὶ ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως πολεμιστοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 § 1 νόμου 1836/1951 εἰς κενὴν θέσιν ἄνευ προηγουμένης γνωστοποιήσεως εἰς αὐτὸ ὑπὸ τοῦ ὑπογρέου ἐργοδότου τῆς κενῆς ταύτης θέσεως. Ὅθεν, δεχθεῖσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων Δῆμος ἀπεδέχθη τὴν διοικητικὴν πρᾶξιν τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου περὶ ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου εἰς ὑφισταμένην κενὴν θέσιν παρὰ τῷ ἀναιρεσείοντι (ἡ μερομίσθιος ὁδηγὸς αὐτοκινήτου εἰς συνεργεῖον καθαριότητος), ἀναγνωρίσας ἀνεπιφυλάκτως τὴν δι' αὐτῆς δημιουργηθεῖσαν νομικὴν καὶ πραγματικὴν κατάστασιν, ὀρθῶς μετὰ ταῦτα ἀπεφήνατο, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἐστερήθη τοῦ δικαιώματος, ὅπως μετὰ πενταετίαν προσβάλῃ τὸ κῦρος τῆς τοποθετήσεως, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι δὲν ἐγνωστοποιήθη ὑπ' αὐτοῦ ἡ ὕπαρξις κενῆς θέσεως εἰς τὸ οἰκεῖον Συμβούλιον, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου ἐμμέσως, πλὴν ἀσφῶς, βεβαιοῖ τὸ Πρωτοδικεῖον τὸ περιστατικὸν τῆς ὑπάρξεως κενῆς θέσεως, τοῦθ' ὅπερ συνάγεται ἐκ τῆς μετὰ βραχὺν χρόνον βεβαιουμένης προσλήψεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου οὐχὶ ὡς ὑπεραρίθμου, οἱ δὲ προσλαμβανόμενοι δι' ἀποφάσεως τοῦ Δήμου ἡμερομίσθιοι, κατ' ἄρθρον 142 ἐδάφ. 7 νόμου 1726/1951, δὲν ὑπόκεινται εἰς τὰς περὶ διορισμοῦ τῶν τακτικῶν μονίμων ὑπαλλήλων διατυπώσεις, αἵτινες ἀπαιτοῦνται κατὰ τὰ ἄρθρα 16, 17 καὶ 18. Ὅθεν οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος καὶ 2ος λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι ἀπορριπτέοι.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 1 νόμου 1836/1951, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου μόνου § 1 νόμου 2223/1952, ἡ σχέσις ἐργασίας τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοποθετουμένου προσωπικοῦ διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ ὑποχρεωτικῶς ἐπὶ πενταετίαν ἀπὸ τῆς προσλήψεως του μετὰ δὲ τὴν πάροδον τῆς προθεσμίας ταύτης οἱ προσληφθέντες παραμένουν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, μετατρεπομένης τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἰς τὸ αὐτὴν ἀορίστου χρόνου, ἐξομοιούμενοι πλήρως πρὸς τοὺς λοιποὺς συναδέλφους των, τῆς μισθωτικῆς αὐτῶν σχέσεως διεπομένης ὑπὸ τῶν κειμένων ἐργατικῶν νόμων. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς συνάγεται τὸ μὲν ὅτι οὗτοι ἐπὶ πενταετίαν ἀπολαύουν μονιμότητος, ἀπολυόμενοι μόνον διὰ τοὺς ἐν ἄρθρῳ 8 § 2 ἀναφερομένους λόγους, τὸ δὲ ὅτι ἡ προστασία αὕτη τοῦ νόμου ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 4 § 1 νόμου 1836/1951 προσληφθέντων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καταλέγονται, κατὰ τὸ ἄρθρον 4 § 1', καὶ οἱ προσληφθέντες ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ἐφ' ὅσον δὲ ἡ πρόσληψις ἐγένετο ἐπὶ ὡρισμένῳ χρόνῳ ἧσσονι τῆς πενταετίας μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ ὁρισθέντος χρόνου ἐξακολουθεῖ ἡ σύμβασις ἐργασίας μέχρι συμπληρώσεως πενταετίας ὑπὸ καθεστὼς μονιμότητος, ὡς τοῦτο ἀνωτέρω διεγράφη, εἶτα δὲ ἀναπτύσσει τὴν ἔννομόν της ἐνέργειαν ὡς σύμβασις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, διεπομένη ὑπὸ τῶν κειμένων ἐργατικῶν νόμων. Ὅθεν, δεχθὲν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐτοποθετήθη ἀναγκαστικῶς τὸν Μάϊον 1952, βάσει τοῦ ἄρθρου 4 νόμου 1836/1951 εἰς τὴν μνησθεῖσαν θέσιν, δι' ἣν ἀπαιτεῖται σύμβασις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, κατ' ἄρθρον 143 §§ 4, 5, 6 καὶ 7 νόμου 1726/1951, καὶ ὅτι οὗτος ὑπηρέτησεν ἐπὶ πενταετίαν, ἀποφηνάμενον δὲ ἀκολούθως ὅτι κατὰ τὸν χρόνον καταγγελίας τῆς συμβάσεως (31.12.1957) ὑπέκειτο σύμβασις ἀορίστου χρόνου, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας διατάξεις, δι' ὃ εἶναι ἀπορριπτέοι οἱ 3ος καὶ 4ος λόγοι ἀναιρέσεως, καθ' οὓς ὁ ἀναιρεσίβλητος ἀπελύθη ἐπὶ τῇ λήξει τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως ἐργασίας, οὔσης ὡρισμένου χρόνου.

Ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν 2ας καὶ 3ης αἰτιολογιῶν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη ἐξετίμησεν, ὡς βεβαιοῖ, πλὴν ἄλλων, ἅπαντα τὰ ἐπικληθέντα καὶ προσαχθέντα ἔγγραφα ἑπομένως ἀναμφιβόλως ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ ἐν τῷ 6ῳ λόγῳ τοῦ ἀναιρετηρίου φερόμενον ὡς προσαχθὲν πρακτικὸ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, μὴ ἀπαιτουμένης εἰδικῆς μνείας ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἐκτιμηθέντων ἀποδεικτικῶν στοιχείων καὶ ἑπομένως εἶναι ἀπορριπτέος ὁ λόγος οὗτος ἀναιρέσεως, τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων.

Ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς 3ης αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη, μετ' ἐκτί

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΕΠΙΣΧΕΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΙ' ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΙΝ ΚΑΘΥΣΤΕΡΟΥΜΕΝΟΥ ΜΙΣΘΟΥ

Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος

Ἐπίσχεσις ὑπὸ μισθωτοῦ τῆς ἐργασίας του κατ' ἄρθρ. 325 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὑφισταμένης ληξιπροθέσμου ἀπαιτήσεως καθυστερουμένων ἡμερομισθίων.—Ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος.— Ὑπερημερία ἐργοδότου μετὰ τὴν ἐπίσχεσιν καὶ ὑποχρέωσις αὐτοῦ εἰς καταβολὴν μισθοῦ.—Ἀλυσιτελὴς ἐπαγωγὴ ὅρκου ἐπὶ ἀορίστου ἰσχυρισμοῦ ἐργοδότου περὶ τοῦ ἐὰν ὁ μισθωτὸς εἰργάσθη ἢ ἐπεδοτήθη παρὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα.

Ὑπέκειτο σύμβασις ἐργασίας καταρτισθεῖσα μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ὁ μισθωτός, πρὸς ἐξασφάλισιν ἀπαιτήσεώς του ἐκ δεδουλευμένου μισθοῦ, ἤσκησε τὸ ἐκ τοῦ ἄρθρου 325 Α. Κ. δικαίωμα ἐπισχέσεως τῆς ἐργασίας του.

(Σημειοῦται ὁ χρόνος τῆς καταρτίσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, διότι τὸ ἄνω ἄρθρον ἐφαρμόζεται μόνον ἐπὶ τῶν μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ Α. Κ. συμβάσεων ἐργασίας, Πρωτοδ. Ἀθηνῶν 4172/1954, Πρωτοδίκης: *Α. Ἀλεξανδρόπουλος*, ΕΕΔ 15, 935, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1004/1956, εἰσηγητὴς *Σ. Ράγκας*, ΕΕΔ 15, 933).

Ἔχει ἤδη κρατήσει ἐν τῇ θεωρίᾳ, ὅτι τὸ ἄρθρον 325 Α. Κ. ἐφαρμόζεται καὶ ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας (βλέπε *Βασ. Παντ. Βασιλείου*, ΕΕΔ 11, 618, ΕΕΔ 11, 832, *Κ. Δημάκην*, ΕΕΔ 12, 521, *Κ. Καυκᾶν*, Ἐνοχ. Εἰδικὸν, β' ἔκδοσις, σ. 470, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, *Ι. Καποδίστριαν*, Θέμ. ΞΔ' 529, τὸν αὐτόν, ἐν Ἑρμ. ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 99, *Σ. Μαυρομιχάλην*, Νέον Δίκαιον, ἔτος 10ον σ. 489 ἑπ., ἔνθα καὶ ἀνάλυσις τῶν ὑποστηριχθεισῶν γνωμῶν· ἀποκλίνουσαι αἱ ἀπόψεις τῶν *Β. Βικελίδη*, ΕΕΔ 11, 783, *Α. Σακελλαροπούλου*, ΝοΒ ΙΙ, σ. 465 ἑπ.), τὴν ἄποψιν δὲ αὐτήν, μετ' ἀμφιταλαντεύσεις γνωμῶν τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας, ἔχει δεχθῇ καὶ ἡ Α. Π. 201/1954 (εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 13, 349).

Τοῦτο δέχεται καὶ ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, συνέπεια δὲ τῆς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπισχέσεως εἶναι, ὅτι ὁ ἐργοδότης καθίσταται ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ ὀφείλει τὸν μισθὸν αὐτοῦ (οὕτω καὶ *Σ. Μαυρομιχάλης*, ἔνθ' ἀνωτ., Α. Π. 201/1954, ἔνθ' ἀνωτ.).

Ὡς ὅμως πᾶν δικαίωμα, οὕτω καὶ τὸ ἐκ τῆς περὶ ἧς πρόκειται διατάξεως ἀπορρέον πρέπει νὰ ἀσκῆται ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 281 Α. Κ. τασσομένων ὁρίων καὶ, ὡς παρετηρήθη (*Σ. Μαυρομιχάλης*, ἔνθ' ἀνωτ.), εἰς τὸν δικαστὴν τῆς οὐσίας ἀπόκειται, ὅπως, κινούμενος ἐκτὸς τῶν εὐρέων πλαισίων τοῦ ἄρθρου 281 Α. Κ. καὶ πατάσσων τὰς τυχὸν ὑπερβασίας, καταστήσῃ τὸν θεσμὸν τοῦτον κοινωνικῶς χρήσιμον, ἔχων ὡς παράδειγμα τὴν νομολογίαν τῶν Γερμανικῶν Δικαστηρίων (μέρος ταύτης ἐν ΕΕΔ 12, 625 ἑπ.).

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου ἐρευνᾷ τὴν περίπτωσιν καὶ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς, ἂν ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἐν προκειμένῳ ὑπερέβη τὰ ὅρια τοῦ ἄρθρου 281 Α. Κ.).

Ὡς πρὸς τὴν ἔνστασιν τοῦ ἐργοδότου περὶ καταλογισμοῦ εἰς τὸν μισθὸν τῶν ἀλλόθεν κερδηθέντων (ἄρθρον 656 Α. Κ.), ἀνεξαρτήτως τῆς ἀοριστίας αὐτῆς, σημειοῦται, ὅτι τὰ ἐπιδόματα ἀνεργίας δὲν ἀποτελοῦν ὠφέλειαν τοῦ μισθωτοῦ πρὸς συμψηφισμόν, ἀλλ' εἶναι ὑποχρέωσις ὁ ἐργοδότης νὰ παρακρατήσῃ αὐτὰ ἐκ τῶν ἀποδοχῶν διὰ λογαριασμὸν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας (βλέπε ἄρθρον 51 ν. δ. 2698/1953, ΕΕΔ 12, 1284 καὶ πλειότερα ἐν ΕΕΔ 16, 543 ἑπ.).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 17307/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Σταματιάδης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Α. Στασινὸς*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ν. Πρωτονοτάριος, Χ. Φωτιάδης.

Ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας τὴν 1ην Ἰ-

---

μησιν τῶν ἀποδείξεων, ἐδέχθη, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐγένετο ἐξ ἐκδικήσεως διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκκλησθείσῃ πρωτοδίκῳ ὑπ' ἀριθ. 2675/1958 ἀποφάσει ἐκτιθεμένους λόγους, εἰς οὓς ἀνεφέρθη (αἴσθημα ἀποστροφῆς τοῦ Δημάρχου γενικῶς ἔναντι τῶν νεοπολεμιστῶν, ὑποψία αὐτοῦ ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος συνήργησε διὰ τὴν ἐπιβολὴν εἰς αὐτὸν τριμήνου πειθαρχικῆς ἀπολύσεως ὑπὸ τοῦ Νομάρχου, ἄρνησις αὐτοῦ ὅπως τῷ χορηγήσῃ ἄδειαν, πολιτικαὶ δίκαι). Ἐπεξηγεῖ δὲ περαιτέρω, ὅτι ἡ ἀπόλυσις δὲν ὀφείλεται εἰς πλημμελῆ ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του ἐκ μέρους τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἢ εἰς πρόκλησιν ὑπ' αὐτοῦ ὀχλοκρατικῆς κινήσεως ἐναντίον τοῦ Δημάρχου καὶ τῶν δημοτικῶν συμβούλων ἢ εἰς λόγους οἰκονομίας. Μετὰ ταῦτα ὁ 5ος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου περὶ παραβιάσεως ἐκ πλαγίου τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος ἐκ τοῦ ὅτι τὸ Πρωτοδικεῖον ἐν μέρει ἀνεφέρθη εἰς τὰς αἰτιολογίας τῆς ἐκκλησθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως ὡς πρὸς τὰ αἴτια, ἅτινα προύκάλεσαν τὸ αἴσθημα τῆς ἐκδικήσεως, εἶναι ἀπορριπτέος.

ουλίου 1952 διά συμβάσεως έργασίας άορίστου χρόνου καί είργάσθη είς τό έργοστάσιον κερσμοποιΐας αύτῆς μέχρι καί τῆς 4ης Ἰανουαρίου 1958 ὡς ψήστης άντί ήμερομισθίου δραχμῶν 96. Ἡ καταβολή τῶν δεδουλευμένων ήμερομισθίων έκάστης έβδομάδος κατά συνήθειαν ένηργεῖτο καθ' έκαστον Σάββατον, άφοῦ προηγουμένως καθ' έκάστην Πέμπτην συνετάσσοντο αί καταστάσεις πληρωμῆς, τήν 28ην Δεκεμβρίου 1957 ὅμως δέν κατεβλήθησαν είς τόν ένάγοντα, ὡς καί είς τούς λοιπούς έργάτας, τά δεδουλευμένα ήμερομίσθια τῆς ληξάσης έβδομάδος, οὔτε, ὡς ἔδει, καί ἡ άναλογία τοῦ δώρου Χριστουγέννων 1957 (ἔναντι τοῦ δώρου κατεβλήθησαν είς έκαστον έργάτην 350 δραχμαί). Κατόπιν τούτου τήν 2αν Ἰανουαρίου 1958 ὁ ένάγων μετά τῶν λοιπῶν έργατῶν μετέβησαν είς τά γραφεῖα τῆς έναγομένης καί ἠτήσαντο τήν καταβολήν τῶν καθυστερουμένων άποδοχῶν των, άντί τούτων ὅμως έπληροφορήθησαν, ὅτι οὔτε καί τά ήμερομίσθια τοῦ έφεξῆς χρόνου θά καταβάλλοντο είς αὐτούς ἐλλείψει χρημάτων. Ὁ δέ έκπρόσωπος τῆς έναγομένης προσωρινός διαχειριστής αὐτῆς, ἄτε ταύτης τεθείσης ὑπό προσωρινήν διαχείρισιν, έπί τῷ τέλει τῆς είδικῆς αὐτῆς έκκαθαρίσεως, διά τῆς ὑπ' άριθ. 15405/1957 άποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου έδήλωσεν είς τούς έργάτας, ὡς καί είς τήν έν συνεχείᾳ ὑπέρ αὐτῶν μεσολαβήσασαν διοίκησιν τοῦ σωματείου των, «ὅτι ἂν θέλουν ἂς ἐργασθοῦν καί θά πληρωθοῦν, ὅταν ἐκποιηθῶσι τά οἰκόπεδα τῆς ἑταιρείας», ὡσαύτως δέ άπέκρουσε τήν πρότασιν τοῦ αὐτοῦ Σωματείου, ὅπως λόγω τῆς οἰκονομικῆς ἀδυναμίας καί πρός διευκόλυνσιν άπάντων καταβάλληται είς τούς έργάτας, μέχρις ὅτου διευκολυνθῇ ἡ έναγομένη, τό ἥμισυ τοῦ ἡμερομισθίου των καί έν άδυναμίᾳ τῆς είς χρῆμα καταβολῆς του νά καταβάλληται τοῦτο έπίσης κατά τό ἥμισυ είς εἶδος έκ τῶν προϊόντων αὐτῆς είς ὀπτολίνθους καί κεράμους, δηλώσας «ὅτι δέν κάμνει τέτοιες δουλειές καί ὅτι ἡ άποστολή του εἶναι τό κλείσιμον τοῦ ἐργοστασίου καί ἡ ἐκποίησις τούτου καί τῶν οἰκοπέδων, ἵνα πληρωθοῦν αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ Δημοσίου, τοῦ Ι.Κ.Α κλπ.». Κατόπιν τῆς τοιαύτης έπιμόνου ἀρνήσεως τῆς έναγομένης πρός πληρωμήν τῶν καθυστερουμένων ὡς ἄνω άποδοχῶν τοῦ ένάγοντος, ὡς καί τῶν ἐν τῷ μεταξύ δεδουλευμένων ήμερομισθίων του μέχρι τῆς 4ης Ἰανουαρίου 1958, προέβη οὗτος είς έπίσχεσιν τῆς έργασίας του ἀπό 6ης Ἰανουαρίου 1958, ἀφοῦ ἐκοινοποίησεν είς τήν έναγομένην τήν 3ην Ἰανουαρίου 1958 σχετικήν ἐξώδικον δήλωσίν του περί ἀσκήσεως τοῦ τοιούτου δικαιώματός του ἀπό 6.1.1958, ἐάν ἐν τῷ μεταξύ δέν κατεβάλλοντο είς αὐτόν αἱ καθυστερούμεναι μέχρι τῆς 4.1.1958 άποδοχαί του. Τό δικαίωμα τοῦτο τῆς ἐπισχέσεως τῆς ἐργασίας τοῦ ένάγοντος, ὅπερ ἐπείδεται είς τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 325, 329 καί 353 Α.Κ. (ἴδε Α.Π. 201/1954), νομίμως ἠσκήθη ἐπ' προκειμένῳ διά τάς άποδοχάς αὐτοῦ μέχρι 4.1.1958, καθ' ὅσον ἡ ἐπί τούτων ἀξίωσίς του ἦτο ληξιπρόθεσμος κατά τόν χρόνον τῆς ἀσκήσεως αὐτοῦ. Ὁ τοιοῦτος δέ χρόνος εἶναι, καθ' ὃ ἐξετέθη, ἡ 6.1.1958 καί οὐχί ὁ τῆς γενομένης τήν 3.1.1958 δηλώσεως περί τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος, ὡς ὑπολαμβάνει ἡ έναγομένη, ἄτε τῆς δηλώσεως ταύτης σαφῶς διαλαμβανούσης ὅτι ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπισχέσεως θέλει λάβει χώραν ἀπό τῆς 6.1.1958, μέχρι δέ τοῦ χρόνου τούτου ἠδύνατο ἡ έναγομένη ἐξοφλοῦσα τήν ἀπαίτησιν τοῦ ένάγοντος νά ματαιώσῃ τήν ἐπίσχεσιν. Περαιτέρω ἡ ἄσκησις τοῦ τοιούτου δικαιώματος τοῦ ένάγοντος ὑπό τάς ἀνωτέρω συνθήκας γενομένη πλήρως συμπορεύεται πρός τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστ. Κώδικος, καθ' ὅσον ἡ καθυστέρησις τῶν ὡς ἄνω δεδουλευμένων μισθῶν τούτου δύο ἑβδομάδων καί ἐκ μέρους τοῦ δώρου Χριστουγέννων 1957 εἶναι ἀξιόλογος, ὅσον ἀφορᾷ τάς ἀνάγκας συντηρήσεως αὐτοῦ ὡς μισθοσυντηρήτου, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν καί τοῦ ὡς ἄνω ἀποκλεισμοῦ τῆς καταβολῆς είς αὐτήν μισθοῦ καί διά τόν ἐφεξῆς χρόνον, τοὐναντίον δέ ἡ ἀξίωσις τῆς έναγομένης ὅπως οὗτος ἐξακολουθήσῃ παρέχων τήν ἐργασίαν του ἄνευ καταβολῆς τοῦ μισθοῦ μέχρι τῆς ἐκποιήσεως τῶν περιουσιακῶν αὐτῆς στοιχείων, ἤτοι ἐπί χρόνον ἀόριστον, ἀντίκειται είς τήν καλήν πίστιν, ἄτε προδήλως γενομένης τῆς τοιαύτης προτάσεως τοῦ ἐκπροσώπου της «ἂν θέλουν ἂς ἐργασθοῦν» πρός ἐξαναγκασμόν τοῦ ένάγοντος είς οἰκειοθελῆ ἀποχώρησιν ἐκ τῆς ἐργασίας του, ἐνῷ, ἐξ ἄλλου, διά τῶν ἀνωτέρω γενομένων ὑπό τοῦ ένάγοντος μέσῳ τοῦ σωματείου του προτάσεων είς τήν έναγομένην προκύπτει, ὅτι ἐλήφθη ὑπ' αὐτοῦ ὑπ' ὄψιν ἡ έπικαλουμένη οἰκονομική αὐτῆς ἀδυναμία καί ἐνένετο πᾶσα δυνατή ἐκ μέρους του ὑποχώρησις ὅσον ἀφορᾷ τήν ἀπόληψιν τῶν ἀποδοχῶν του. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων, νομίμως ἀσκηθέντος τοῦ ἀνωτέρω δικαιώματος ἐπισχέσεως τῆς ἐργασίας τοῦ ένάγοντος ἀπό 6.1.1958, ἀπό τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἡ έναγομένη κατέστη ὑπερήμερος περί τήν ἀποδοχήν τῆς ἐργασίας του καί συνεπῶς ὑποχρεοῦται αὕτη κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος είς τήν καταβολήν τῶν ἡμερομισθίων του ἀπό τοῦ αὐτοῦ χρόνου μέχρι τῆς κατά τήν 6ην Ἀπριλίου 1958 γενομένης ἀπολύσεώς του. Ὁ δέ ὑπ' αὐτῆς έπανόμενος δόκος είς τόν ένάγοντα «ἐάν οὗτος εἰργάσθη ἢ ἐπεδοτήθη ἀπό τό Ταμεῖον Ἀνεργίας κατά τό αὐτό χρονικόν διάστημα καί ποῖα χρηματικά ποσά εἰσέπραξεν», ὡς ἐπί ἀορίστου καί οὕτω ἀπορριπτέου ἰσχυρισμοῦ αὐτῆς ἀναφερόμενος, ἀλυσιτελῶς ἐπάγεται καί ἡ σχετική πρότασις πρός ἐπιβολήν αὐτοῦ ἀπορριπτέα τυγχάνει. Κατ' ὀρθήν ὅθεν ἑρμηνείαν καί ἐφαρμογήν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων καί ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων ἔκρινεν ἡ ἐκκαλουμένη ὡς νομίμως ἀσκηθέν τό ἀνωτέρω δικαίωμα ἐπισχέσεως τῆς ἐργασίας τοῦ ένάγοντος καί ἐπεδίκασεν είς αὐτόν μισθούς ὑπερημερίας τοῦ ἀνωτέρω χρονικοῦ διαστήματος, οἱ δέ περί τοῦ ἐναντίου λόγοι τῆς ὑπό κρίσιν ἐφέσεως, οἵτινες κατ' ἐκτίμησιν τοῦ δικογράφου αὐτῆς δέν ἐκτείνονται καί ἐπί τοῦ γενομένου ὑπολογισμοῦ τῶν μισθῶν ὑπερημερίας, εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

ΔΙΚΑΙΟΝ ΗΘΟΠΟΙΩΝ

ΛΥΣΙΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΗΘΟΠΟΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ ΘΕΑΤΡΟΥ

Δικαιοδοσία Ἐπιτροπῆς ἀδείας ἐξασκήσεως ἐπαγγέλματος ἠθοποιοῦ

Καθορισμὸς διὰ τοῦ Νόμου 5736/1933 καὶ τοῦ τροποποιητικοῦ αὐτοῦ Α. Ν. 329/1936 τοῦ τρόπου ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἠθοποιοῦ καὶ τῆς ὑπαγωγῆς τούτου ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ πειθαρχικὴν δικαιοδοσίαν εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἐξύψωσιν τοῦ ἐπαγγέλματος, χωρὶς νὰ θεσπισθῇ διὰ τῶν διατάξεων αὐτῶν ἢ νὰ χορηγηθῇ ἐξουσιοδότησις, ὅπως διὰ διαταγμάτων θεσπισθῇ διοικητικὸν ὄργανον πρὸς κρίσιν ἐπὶ ἀστικῶν διαφορῶν, πηγαζουσῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἠθοποιῶν - ἐπιχειρηματιῶν, κατ' ἀποκλεισμὸν τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ἀντικειμένου τούτου καὶ εἰς τὴν συνταγματικὴν διάκρισιν ἐξουσιῶν.—Καθορισμὸς διὰ τοῦ ἀπὸ 29.9.1941 κανονιστικοῦ διατάγματος τῆς διὰ διαιτησίας λύσεως τῶν διαφορῶν καὶ ἔννοια αὐτοῦ.— Ἀνέλεγκτος κρίσις δικαστηρίου οὐσίας περὶ μὴ παραβάσεως ὅρων συμβάσεως.

Ἐπικυροῦται ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 12395/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου (εἰσηγητὴς Σ. *Ποταμιάνος*, ΕΕΔ 17, 1237).

Καθορίζεται ἡ νόμιμος ἐξουσία τῆς λεγομένης Ἐπιτροπῆς Ἀδείας Ἐξασκήσεως Ἐπαγγέλματος Ἠθοποιῶν, εἰς τὴν κρίσιν τῆς ὁποίας οὔτε ἀνετέθη, οὔτε ἠδύνατο κατὰ τὸ Σύνταγμα νὰ ἀνατεθῇ ἡ λύσις ἀστικῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας διαφορῶν. (Πρβλ. διὰ τὸ θέμα καὶ Α. Π. 679/1954, εἰσηγητὴς *Κ. Γκολφινόπουλος*, ΕΕΔ. 14, 428, Α. Π. 117/1955, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 14, 429, βλέπε καὶ *Π. Ἰωαννίδου*, Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς σχέσεως ἐργασίας τοῦ ἠθοποιοῦ, ΕΕΔ 16, 241).

Ὡς πρὸς τὸ ἀπὸ 29.9.1941 κανονιστικὸν διάταγμα, περὶ τοῦ περιεχομένου τοῦ ὁποίου ἀσχολεῖται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 17, 1236 ἐπ.), ὅτι κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας νομολογηθέντα (βλέπε ἀποφάσεις αὐτοῦ ἐν ΕΕΔ 17, 1237) τοῦτο, μὴ τυχὸν ἐπεξεργασίας ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, εἶναι ἄκυρον (βλέπε καὶ τὴν ἀνωτέρω, σελ. 243, καταχωριζομένην νέαν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου).

Ἀρείου Πάγου 139/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Θ. Σταυρόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Δ. Μαῦρος, Ν. Ψαντίδης, Ι. Μαρούδης.

Τόσον διὰ τοῦ ν. 5736/1933, ὅσον καὶ τοῦ συμπληρώσαντος καὶ τροποποιήσαντος τοῦτον ἀ.ν 329/1936, ὡς ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει, καθωρίσθη ὁ τρόπος ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἠθοποιοῦ καὶ ἡ ὑπαγωγὴ τούτου ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ πειθαρχικὴν δικαιοδοσίαν εἰδικῆς ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἐξύψωσιν τοῦ ἐπαγγέλματος, καθοριοθέντων τῶν προσώπων, ἅτινα δικαιοῦνται νὰ ἀσκῶσι τὸ ἐπάγγελμα καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀσκήσεως αὐτοῦ, χωρὶς τὸ παράπαν νὰ θεσπισθῇ διὰ τῶν διατάξεων αὐτῶν ἢ νὰ χορηγηθῇ ἐξουσιοδότησις, ὅπως διὰ διαταγμάτων θεσπισθῇ διοικητικὸν ὄργανον πρὸς κρίσιν ἐπὶ ἀστικῶν διαφορῶν πηγαζουσῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἠθοποιῶν - ἐπιχειρηματιῶν κατ' ἀποκλεισμὸν τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ὅπερ θὰ ἀντέκειτο εἰς τὴν ὑπὸ τῶν ἄρθρων 22, 27, 28, 82, 86 - 90 τοῦ Συντάγματος καθιερουμένην διάκρισιν τῶν ἐξουσιῶν. Ἐπίσης καὶ διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἀπὸ 29.9.1941 κανονιστικοῦ διατάγματος ὡρίσθη ἡ διὰ διαιτησίας τῆς ἐπιτροπῆς θεάτρου λύσις τῶν διαφορῶν τῶν σχετικῶν μὲ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων τῶν ἠθοποιῶν ἀπὸ ἀπόψεως ἠθους, δεοντολογίας καὶ ἐπαγγελματικῆς ἐν γένει συμπεριφορᾶς ἐν σχέσει μὲ τοὺς ἐπιχειρηματίας καὶ ἐπὶ κυρώσεσι προβλεπομέναις ἐν νόμῳ 5736, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ ὑποχρεωτικὴ διαιτησία τῆς ἄνω ἐπιτροπῆς ἐπὶ ἀστικῶν διαφορῶν μεταξὺ ἠθοποιῶν - ἐπιχειρηματιῶν θεάτρου, ἥτις θὰ ἀντέκειτο εἰς τὰ ρηθείσας συνταγματικὰς διατάξεις. Ὅθεν οἱ ἐναντίοι τοῖς ἄνω 1, 2 καὶ 3 λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

Ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προκύπτει, τὸ δικάσαν δικαστήριον, ἐκτιμῆσαν τὰ ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων προκύψαντα περιστατικὰ καὶ τὴν ἀπὸ 3.6.1957 σύμβασιν μεταξὺ ἀναιρεσείοντος καὶ ἀναιρεσιβλήτου περὶ μισθώσεως ἐργασίας ἠθοποιῶν, ἐφ' ἧς βασίζεται ἡ διὰ τῆς ἀγωγῆς διωκομένη ἀπαίτησις, ἔκρινεν ἀνελέγκτως, ὅτι δὲν ὑφίσταται ἐκ μέρους τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐπιχειρηματίου παράβασις τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ταύτης καὶ δὴ τῶν ὅρων 10 καὶ 11 αὐτῆς κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας ἐρμηνευθεῖσαν ἔννοιαν τούτων, κρῖναν ὅτι ἐκ τῆς προσθήκης μετὰ τὴν ἐμφάνισιν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος τοῦ ἔργου πράζας καὶ τὴν ἀποχώρησιν αὐτοῦ ἐκ τοῦ θιάσου του καὶ ἑτέρου ἔργου

ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ

ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΠΡΟΣ ΠΑΡΟΧΗΝ "ΔΩΡΟΥ„ ΔΙ' ΕΟΡΤΑΣ

Ὑπερωριακὴ ἐργασία τῶν ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένων μισθωτῶν

Ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως τῶν ἐπὶ ποσοστοῖς ἐργαζομένων δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, πραγματοποιουμένης δι' αὐτῆς εἰσπράξεως μεγαλυτέρας ἀμοιβῆς.— Προβολὴ ἀπαιτήσεως ἐργοδότου κατὰ μισθωτοῦ πρὸς συμψηφισμὸν εἰς «δῶρον» δι' ἑορτάς.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, εἶναι παροχὴ παρανόμως ὑπερωριακῆς ἐργασίας (ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς) ὑπὸ μισθωτοῦ, ὁ ὁποῖος ἠμείβετο διὰ ποσοστῶν ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων.

Καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου, ἀκολουθοῦσα τὰ ὑπ' αὐτοῦ νομολογηθέντα (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16166/1956, εἰσηγητὴς *Α. Κρέτσης*, ΕΕΔ 16, 22, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 11365/1957, εἰσηγητὴς *ὁ αὐτός*, ΕΕΔ 16, 373 διὰ τοὺς κατὰ μονάδα ἐργασίας ἀμειβομένους, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 14059/1957, εἰσηγητὴς *ὁ αὐτός*, ΕΕΔ 16, 1221, τῆς ὁποίας περιπτώσεως ὑπῆρξεν ὁμοία ὡς τῆς κατωτέρω καταχωριζομένης), δέχεται, ὅτι ὁ ὑπὸ τὸ σύστημα τοῦτο ἀμοιβῆς ἐργαζόμενος δὲν δικαιοῦται ἀποζημιώσεώς τινος διὰ τὴν ὑπερωριακὴν ἐργασίαν του, ἀφοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας του ταύτης ἐπραγματοποιήθησαν μείζονες εἰσπράξεις. (Βλέπε περὶ αὐτοῦ καὶ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 239/1949, Πρωτοδίκης *Κ. Τρουπάκης*, ΕΕΔ 8, 156).

Σημειωτέον ὅτι ὡς πρὸς τοὺς κατὰ μονάδα ἐργασίας ἀμειβομένους ἡ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 3305/1958 (εἰσηγητὴς *Ν. Σακελλαρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 1243) ἐδέχθη δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικὴν ἀπόφασιν διὰ τὴν ὑπερωριακὴν ἐργασίαν των).

Κατὰ στερεότυπον ἔκφρασιν τῶν περὶ «δώρων» δι' ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα ὑπουργικῶν ἀποφάσεων (οὕτω καὶ ἡ περὶ ἧς ἤδη πρόκειται ὑπ' ἀριθ. 17100/1958, ΕΕΔ 17, 384) ἡ παροχὴ αὕτη συμψηφίζεται πρὸς πᾶσαν ἐπὶ σκοπῷ δώρου διὰ τὰς ἑορτὰς ἑτέραν παροχήν.

Ὁ ἐργοδότης παρὰ ταῦτα προέβαλεν εἰς συμψηφισμὸν ποσὸν δοθὲν κατ' αὐτὸν ἐκ πλάνης μεῖζον τοῦ ὀφειλομένου δι' ἀποζημίωσιν λόγῳ ἀπολύσεως.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου δὲν ἐδέχθη τὸν συμψηφισμὸν διὰ τῆς ἐν αὐτῇ αὐλλογιστικῆς.

Σημειωτέον ὅτι ἀφοῦ καὶ αἱ ἐν λόγῳ παροχαὶ θεωροῦνται μισθὸς (βλέπε τὴν πρόσφατον Α. Π. 697/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*,

---

μουσικοῦ ὑπὸ ἄλλου θιάσου δὲν ἐπέρχεται καταστρατήγησις τοῦ 10ου ὅρου τῆς συμβάσεως, οὔτε μεταβολὴ τῆς μορφῆς τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς ἕτερον εἶδος, ἣν ἔννοιαν προσέδωκεν ἀνελέγκτως τὸ δικαστήριον εἰς τὸν ἑρμηνευθέντα ὅρον, ἀλλ' οὔτε καὶ ὅτι ἐπῆλθεν ἐκ τῆς τοιαύτης παραβάσεως καλλιτεχνικὴ ἢ ἄλλη ἠθικὴ βλάβη τοῦ ἀναιρεσείοντος. Οὕτω δὲ μὴ κρίναν τὸ δικαστήριον ἐξετίμησε πράγματα καὶ οὐχὶ διάταξιν οὐσιαστικοῦ νόμου, δι' ὃ καὶ ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος ὁ 4ος λόγος ἀναιρέσεως, ὡς ἐπίσης εἶναι ἀπορριπτέοι καὶ οἱ 5ος καὶ 6ος λόγοι ἀναιρέσεως οἱ βάλλοντες κατὰ τῆς ἐπαλλήλου σκέψεως τῆς προσβαλλομένης, ὡς ἄνευ ἐπιρροῆς μετὰ τὴν στήριξιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς προσβαλλομένης ἐπὶ τῆς κρίσεως ὅτι δὲν ἐχώρησε παράβασις τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως.

Ὁ 7ος λόγος ἀναιρέσεως περὶ μὴ λήψεως ὑπ' ὄψιν τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἰσχυρισμοῦ ὅτι ἐκ τοῦ τρόπου τῆς διαφημίσεως τοῦ ἔργου ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐπέδειξεν ἀντισυμβατικὴν διαγωγήν, οὕτωσι προβαλλόμενος, χωρὶς νὰ ἀναφέρηται οὔτε ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ, οὔτε ἐν τῇ ἀπὸ 17.6.1958 ἐκθέσει τῆς ἀγωγῆς του ὁ συμφωνηθεὶς τρόπος διαφημίσεως, ὃν παρέβη ὁ ἀναιρεσίβλητος ἢ ὁ τρόπος τῆς γενομένης διαφημίσεως, ὥστε νὰ κριθῇ, ἂν ἀντέκειτο καὶ κατὰ τί εἰς τὴν σύμβασιν ἢ ὅτι ἦτο δυσφημιστικὸς καὶ ἐπὶ βλάβῃ ἠθικῇ ἢ ὑλικῇ τοῦ ἀναιρεσείοντος, εἶναι ἀόριστος καὶ ἀνεπίδεκτος δικαστικῆς ἐκτιμήσεως, μὴ δυναμένη ὡς ἐκ τῆς ἀοριστίας του ἀσκῶν ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, καὶ συνεπῶς ἡ παράλειψις τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας ὅπως εἰδικῶς διαλάβῃ περὶ τούτου δὲν ἱδρύει τὸν ἐκ τοῦ ἄρθρου 20 § 7 Πολ. Δικ. λόγον ἀναιρέσεως, ἐφ' ᾧ καὶ ἀπορριπτέος κρίνεται ὁ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων ὡς ἄνω λόγος ἀναιρέσεως.

ΕΕΔ 17, 1188 καὶ πλειότερα εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 1316 ἐπ.) δὲν ἐπετρέπετο ὁ συμψηφισμὸς καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 664 Α.Κ., ἐπιτρεπομένου μόνον καθ' ὃ μέτρον ὁ μισθὸς δὲν εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖος εἰς διατροφὴν τοῦ μισθωτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του (*Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, β' ἔκδοσις ὑπ' ἄρθρον 664, σελ. 510'), κατὰ πᾶσαν δὲ γνώμην αἱ παροχαὶ αὗται, διδόμεναι διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν ηὐξημένων κατὰ τὰς ἑορτὰς ἀναγκῶν, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ θεωρηθοῦν ὡς μὴ ἀπολύτως ἀναγκαῖαι, ἵνα ὑποστοῦν τὸν συμψηφισμόν.

Ὡς πρὸς τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ μισθωτοῦ εἰς ἐπιστροφὴν πρὸς τὸν ἐργοδότην καταβληθείσης ὑπὸ τοῦ τελευταίου εἰς αὐτὸν μείζονος τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 ἀποζημιώσεως ἐκ πλάνης αὐτοῦ (ὁ νόμος ἐπιτρέπει τὴν ἐκ συμβάσεως μεγαλυτέραν ἀποζημίωσιν, ἄρθρον 3 νόμου 2112/1920), αὕτη βασίζεται εἰς τὸ ἄρθρον 904 Α. Κ. (*Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, ὑπ' ἄρθρα 904-907, σελ. 557 ἐπ.), χωρὶς νὰ εἶναι ἀναγκαῖον ἡ πλάνη νὰ εἶναι συγγνωστή (βλέπε καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10470/1956, εἰσηγητὴς *Ν. Μπάκας*, ΕΕΔ 15, 1284 καὶ τὰ αὐτοθι σημειούμενα).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16133/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Γ. Καραμάνος*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Α. Κρέτσης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Γεωργόπουλος, Ν. Γκινάλας

Ὁ ἐνάγων κατὰ τὸ ἐν προκειμένῳ κρίσιμον χρονικὸν διάστημα (1.1.1957 μέχρι 4.3.1958) καὶ κατὰ τὰς ἐργασίμους μόνον ἡμέρας ἀπησχολεῖτο κατὰ μέσον ὅρον ἐπὶ 2ωρον καθ' ἑκάστην ὑπὲρ τὸ ὑπὸ τοῦ β.δ. 28.1/4.2.1938 καθοριζόμενον νόμιμον ὡράριον ἐργασίας του (8ωρον) καὶ τοῦτο λόγῳ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας ἐκκενώσεως βόθρων, ἥτις καθ' ἑκάστην δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ περιορίζηται ἐντὸς ὡρισμένων χρονικῶν ὁρίων. Οὐδ' ἄλλως τε εἶχε συμφέρον ὁ ἐνάγων ἐκ τοῦ περιορισμοῦ τῆς ἐργασίας εἰς τὸ νόμιμον ὡράριον, διότι οὗτος ἠμείβετο ἐπὶ ποσοστοῖς 14 ο/ο ἐπὶ τῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων τοῦ αὐτοκινήτου. Ὡς ἐκ τοῦ τοιούτου τρόπου ἀμοιβῆς του ὁ ἐνάγων διὰ τὴν ἐπὶ πλέον τοῦ νομίμου 8ώρου ἀπασχόλησίν του δὲν δικαιοῦται τῆς ἣν ἀξιοῖ ἀμοιβῆς, καθ' ὅσον διὰ τῆς ὑπερεργασίας του ταύτης ἐπραγματοποιήθησαν, ὡς εἰκός, μείζονες εἰσπράξεις, ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἀντιστοιχούσας τοιαύτας εἰς τὴν 8ωρον κίνησιν τοῦ αὐτοκινήτου, καὶ ἔλαβεν ἐπὶ τούτων ὁ ἐνάγων τὴν ἐκ ποσοστῶν μείζονα ἀμοιβὴν του κατὰ τὴν καθ' ἑκάστην ἐπὶ τῇ λήξει τῆς ἐργασίας πραγματοποιουμένην ἐκκαθάρισιν, δὲν ἰσχυρίζεται δὲ ὁ ἐνάγων, ὅτι ἡ διὰ ποσοστῶν ἀμοιβή του ὑπελείπετο τοῦ νομίμου μηνιαίου μισθοῦ, οὐδ' ἀξιοῖ προσαύξησιν βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἐφ' ἧς ἡ ὡς ἄνω ἀξίωσις του ἐρείδεται, ὡς ἐκ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἐπραγματοποιήθη ἡ ὑπερωριακὴ ἀπασχόλησις (πρβλ. ἀναλόγως Πρωτ. Ἀθ. 16166/1956, ΕΕΔ 16, 22, Πρωτ. Ἀθ. 11355/1957, ΕΕΔ 16, 973). Κατ' ἀκολουθίαν ἐσφαλμένως ὁ Πρωτοδίκης ἐπεδίκασεν εἰς τὸν ἐνάγοντα ἀμοιβὴν λόγῳ ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως δρχ. 3040 καὶ δέον ὅπως, δεκτοῦ καθισταμένου ὡς νομίμου καὶ βασίμου τοῦ ἐπικουρικῶς προβαλλομένου τρίτου λόγου ἐφέσεως τοῦ ἐναγομένου, μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἀπορριπτομένης τῆς ἀξιώσεως τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῆς ὡς ἄνω ὑπερωριακῆς του ἀπασχολήσεως.

Κατ' ἄρθρον 10 § 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 17100/1958 ἀποφάσεως ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας εἰς τὴν ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ ὑπουργικῆς ἀποφάσεως προβλεπομένην ἔκτακτον, ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα, οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν συμψηφίζεται πᾶσα ἐπὶ σκοπῷ δώρου ἑτέρα παροχή, κατὰ δὲ τὴν § 2 αὐτῆς, ἐὰν ὁ ἐργοδότης καταβάλῃ εἰς τοὺς παρ' αὐτῷ ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς ἀποδοχὰς ὑψηλοτέρας τῶν καθοριζομένων δι' ὑποχρεωτικῶν κανόνων δικαίου, δὲν δύναται νὰ συμψηφίσῃ τὸ ἐπὶ πλέον καταβαλλόμενον ποσὸν πρὸς τὴν διὰ τῆς παρούσης προβλεπομένην παροχήν. Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι εἰς τὸ ὀφειλόμενον, βάσει τῆς ὡς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, δῶρον ἑορτῶν Πάσχα 1958 εἶναι συμψηφιστέαι μόνον αἱ ἐπὶ σκοπῷ τοιούτου δώρου δοθεῖσαι παροχαὶ εἰς χρῆμα. Συνεπῶς καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι ὁ ἐναγόμενος κατεβαλεν ἐκ πλάνης εἰς τὸν ἐνάγοντα, λόγῳ ἀποζημιώσεως ἐπὶ τῇ καταγγελίᾳ τῆς συμβάσεως, ποσὸν μεῖζον τοῦ κατὰ νόμον ὀφειλομένου αὐτῷ, δὲν δύναται νὰ προβάλῃ τὸ ἐπὶ πλέον δοθὲν πρὸς συμψηφισμὸν εἰς τὴν ἀξίωσιν τοῦ ἐνάγοντος λόγῳ δώρου Πάσχα 1958, βάσει τῆς ὡς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἐφ' ὅσον τὸ ἐπὶ πλέον ποσὸν κατεβλήθη δι' ἄλλην αἰτίαν καὶ οὐχὶ ἐπὶ σκοπῷ δώρου Πάσχα 1958. Ὅθεν ὀρθῶς καὶ ὁ Πρωτοδίκης ἐπεδίκασε τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὸν χρόνον ἀπασχολήσεως τοῦ ἐνάγοντος ποσοστὸν δώρου Πάσχα 1958 ἐκ δρχ. 442,70 βάσει τοῦ νομίμου μισθοῦ του τῶν δρχ. 1398, καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τῆς ἐφέσεως δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος.

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΕΝΝΟΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΝ ΚΑΤΑ Ν. 551

Ἀτυχήματα ἐργατῶν Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς καὶ ὑπόχρεως εἰς ἀποζημίωσιν

Θεώρησις ὡς ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Νόμου 551/1914, ἐπελθόντος εἰς ἐργάτην ἐκ βιαίου συμβάντος, καὶ νόσου, ἐξ ἧς ἔπαθεν οὗτος ἐν τῇ διαρκείᾳ τῆς ἐργασίας του, ἕνεκα τῆς ἐκτελέσεως αὐτῆς ὑπὸ ὅλως ἐξαιρετικὰς καὶ μὴ κανονικάς, ἀλλ' ἀσυνήθεις καὶ ἐκτάκτους συνθήκας, αἵτινες ὑπῆρξαν ἡ κυρία ἀφορμή, ἐξ ἧς ἐξεδηλώθη ἢ ἀνεπτύχθη ἡ νόσος, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐπελεύσεως τῶν συνεπειῶν αὐτῆς.— Ἐπιβάρυνσις τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Λιμενεργατῶν Πειραιῶς διὰ τὰ μετὰ τὸν Νόμον 1697/1951 ἀτυχήματα ἐργατῶν τοῦ Ο.Λ.Π.

Ἐπαναλαμβάνεται καὶ ὑπὸ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἐπικυροῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 2659/1958 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς, ὡς ἐφετείου (αἱ κατὰ τὸν νόμον 551 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ἀγωγαὶ ἐκδικάζονται εἰς α' βαθμὸν ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδικείου καὶ εἰς β' ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου, Α.Π. 74/1952, εἰσηγητὴς *Α. Χαμάρτος*, ΕΕΔ 11, 311, Α. Π. 641/1952, εἰσηγητὴς *Γ. Βαμβουλάκης*, ΕΕΔ 12, 38), ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου 551 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα νοεῖται καὶ νόσος, ἐξ ἧς ἔπαθεν ὁ ἐργάτης κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας, ἐκτελουμένης ὑπὸ ὅλως ἐξαιρετικάς, ἀσυνήθεις καὶ ἐκτάκτους συνθήκας (βλέπε καὶ Α.Π.801/1958, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 18, 84 καὶ λοιπὰς παραπομπὰς εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 84).

Ἐπαναλαμβάνεται ἐπίσης ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἡ ἄποψις προηγουμένων (βλέπε ΕΕΔ 18, 84) ὡς πρὸς τὸν ὑπόχρεων εἰς καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως πρὸς παθόντα ἐργάτην τοῦ Ο.Λ.Π.

Ἀρείου Πάγου 141/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Ε. Κολοκούρης***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Δ. Οἰκονομόπουλος***
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Κασάπης, Π. Τζαννετάκης

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 551/1914, ὡς οὗτος ἐκωδικοποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 24 Ἰουλίου 1920 Διατάγματος, ὡς ἀτύχημα ἐπελθὸν εἰς ἐργάτην ἐκ βιαίου συμβάντος θεωρεῖται καὶ νόσος, ἐξ ἧς ἔπαθεν οὗτος ἐν τῇ διαρκείᾳ τῆς ἐργασίας του, ἕνεκα τῆς ἐκτελέσεως ταύτης ὑπὸ ὅλως ἐξαιρετικὰς καὶ μὴ κανονικάς, ἀλλ' ἀσυνήθεις καὶ ἐκτάκτους συνθήκας, αἵτινες νὰ ὑπῆρξαν ἡ κυρία ἀφορμή, ἐξ ἧς ἐξεδηλώθη ἢ ἀνεπτύχθη ἡ νόσος· ἀνεξαρτήτως τῆς ἐπελεύσεως τῶν συνεπειῶν αὐτῆς. Ἐξ ἑτέρου ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ Νόμου 1697 τῆς 15/19 Μαρτίου 1951 «περὶ ἐνισχύσεως τῶν Ταμείων Προνοίας καὶ Ἀσφαλίσεως Λιμενεργατῶν Πειραιῶς», καθ' ἣν «ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου ἡ ἀποζημίωσις λόγῳ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων τῶν μονίμων ἐργατῶν τοῦ Ο.Λ.Π. βαρύνει τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Λιμενεργατῶν Πειραιῶς, ὅτερ ἀναλαμβάνει ἐφεξῆς ἁπάσας τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ Ο.Λ.Π. ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων τῶν μονίμων ἐργατῶν αὐτοῦ», σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ πρὸς ἀποζημίωσιν, λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ὑποχρέωσις τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Λιμενεργατῶν Πειραιῶς καὶ ἀντιστοιχος ἀπαλλαγὴ τοῦ Ο.Λ.Π. ἀπὸ τῆς τοιαύτης ὑποχρεώσεως ἀφορᾷ τὰ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἄνω νόμου 1697/1951 ἐπισυμβάντα εἰς ἐργάτας τούτου καὶ ἠσφαλισμένους παρὰ τῷ Ταμείῳ ἀτυχήματα, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ προγενέστερα, δι' ἃ ἐξακολουθεῖ εὐθυνόμενος ὁ Ο.Λ.Π. Ὅθεν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ἀπορρίψαν ὡς παθητικῶς ἀνομιμοποίητον τὴν ἀγωγὴν τῆς ἀναιρεσειούσης, διώκουσαν τὰ ὑπεχρεωμένα τὸ ἀναιρεσίβλητον Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Λιμενεργατῶν Πειραιῶς νὰ καταβάλῃ αὐτῇ τὴν ἐκ τοῦ νόμου 551 ἀποζημίωσιν, διότι ὁ σύζυγός της, μόνιμος ἐργάτης τοῦ Ο.Λ.Π., ἐργαζόμενος ἐπὶ 4—5 ὥρας ἡμερησίως πέραν τοῦ ὀκταώρου ὑπὸ ἐξαιρετικὰς καὶ ἐκτάκτους συνθήκας, χωρὶς τὴν κατὰ νόμον ἐνδυμασίαν καὶ ὑπόδησιν (ἄρθρον 142 π. δ. 14/22-3-1934), ἠσθένησε κατὰ Μάϊον 1949, συνεπείᾳ τῆς τοιαύτης ὑπὸ ἐξαιρετικὰς καὶ ἀνωμάλους συνθήκας ἐργασίας, ἐκ πνευμονικῆς φυματιώσεως, ἐξ ἧς νόσου καὶ ἀπέθανε τὴν 24ην Ἰουλίου 1951, ἦτοι ἐξ ἀτυχήματος ἐκ βιαίου συμβάντος κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 551/1914, λαβόντος χώραν προδήλως πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Νόμου 1697/1951, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

ΠΡΟΝΟΜΙΑΚΗ ΚΑΤΑΤΑΞΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΕΞ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Περιορισμὸς τοῦ γενικοῦ προνομίου τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρ. 940 § 4 Πολ. Δικ.

Ἔννοια ἄρθρου 27 § 6 Α.Ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».—Νοητέα ὡς καθυστερούμεναι εἰσφοραὶ καὶ τὰ λόγῳ καθυστερήσεως πρόσθετα τέλη καὶ ἐπαυξήσεις.— Περιορισμὸς τοῦ γενικοῦ προνομίου τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς ἀπαιτήσεις τοῦ τρέχοντος ἔτους (τῆς κατασχέσεως) καὶ τοῦ προηγουμένου τοιούτου, ὡς τὸ ἄρθρον 940 § 4 Πολ. Δικ. ὁρίζει.

Τὸ γνωστὸν ζήτημα ἂν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 27 § 6 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ἡ προνομιακὴ κατάταξις ἀπαιτήσεων τοῦ Ι.Κ.Α. κατὰ τὴν § 4 τοῦ ἄρθρου 940 Πολιτ. Δικονομίας ἰσχύῃ διὰ πάσας τὰς καθυστερουμένας εἰσφορὰς, ἀσχέτως χρόνου ὀφειλῆς ἢ μόνον τοῦ τρέχοντος ἔτους (τῆς κατασχέσεως) καὶ τοῦ προηγουμένου τοιούτου, ζήτημα τὸ ὁποῖον δὲν ἔτυχεν ἐν τοῖς δικαστηρίοις τῆς οὐσίας ὁμοφώνου λύσεως, μᾶλλον κρατήσασαν ἄποψιν ὅτι ἡ κατάταξις ἰσχύει διὰ πάσας τὰς καθυστερουμένας εἰσφορὰς (βλέπε νομολογίαν τῶν Ἐφετείων ἐν ΕΕΔ 17, 366 καὶ τὴν ἀναιρεθεῖσαν ἤδη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 2077/1958 Ἐφετείου Ἀθηνῶν, ΕΕΔ 17, 927) ἐλύθη ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του ἀντιθέτως πρὸς τὴν κρατήσασαν ἄποψιν.

Ἀρείου Πάγου 733/1958, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Ι. Ἀποστολόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης *κ. Ε. Καζαμπάκας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μπλάτσιος, Α. Σακελλαρόπουλος, Α. Δημακόπουλος, Κ. Ταγκαράκης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Κατὰ τὸ ἄρθρον 27 § 6 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ἐν περιπτώσει εἰσπράξεως τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ Ι.Κ.Α. ἐκ καθυστερουμένων εἰσφορῶν, νοουμένων ὡς τοιούτων, ὡς ἐκ τοῦ συνόλου τοῦ ἄρθρου 27 προκύπτει, καὶ τῶν ἐπ' αὐτῶν λόγῳ καθυστερήσεως προσθέτων τελῶν καὶ ἐπαυξήσεων τῶν εἰσφορῶν, διὰ πλειστηριασμοῦ ἡ ἀναγγελία εἰς τὴν πτώχευσιν, ἡ κατάταξις αὐτῶν γίνεται προνομιακῶς μετὰ τῶν ἀπαιτήσεων τῆς παραγρ. 4 τοῦ ἄρθρου 940 Πολ. Δικονομίας, ἐπὶ ἐνδεχομένης δὲ ἀνεπαρκείας τοῦ ὑπολοίπου πρὸς ἐντελῆ ἐξόφλησιν αἱ οὕτω συντρέχουσαι προνομιακαὶ ἀπαιτήσεις κατατάσσονται συμμέτρως.

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς συνάγεται, ὅτι δικαιοῦται τὸ Ι.Κ.Α. νὰ ἀναγγελθῇ ἁπλῶς πρὸς τοιαύτην του προνομιακὴν κατάταξιν, ὥσπερ καὶ οἱ δικαιοῦχοι τῶν ἐν ἄρθρῳ 940 § 4 Πολιτ. Δικ. προνομιακῶν ἀπαιτήσεων, παρ' ὅ,τι ἔχουν γενικὸν προνόμιον καὶ οὐχὶ εἰδικόν τοιοῦτον. Ὀρθῶς ὄθεν καὶ νομίμως ἐθεώρησε νόμιμον τὴν τοιαύτην ἀναγγελίαν τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπὶ τῷ σκοπῷ συμμετοχῆς του εἰς τὴν διανομὴν τοῦ ἐκπλειστηριάσματος καὶ οὐχὶ συνεχίσεως τῆς ἐκτελέσεως κατὰ τῆς πτωχευσάσης ἑταιρείας ἡ προσβαλλομένη. Ἡ περαιτέρω ἐπάλληλος καὶ περισσὴ σκέψις τῆς προσβαλλομένης ὅτι τὸ Ι.Κ.Α., ἔχον γενικὸν προνόμιον, δικαιοῦται καὶ ἀτομικῆς διώξεως καὶ συνεχίσεως τῆς ἀρξαμένης ἐκτελέσεως καὶ πεπλανημένη ἂν ᾖ δὲν ἱδρύει λόγον πρὸς ἀναίρεσιν, διὰ τῆς πρώτης αἰτιολογίας της στηριζομένου αὐτοτελῶς καὶ ἐπαρκῶς τοῦ διατακτικοῦ αὐτῆς. Ἀπορριπτέος ὄθεν εἶναι ὁ πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως κατὰ μὲν τὸ δεύτερον σκέλος αὐτοῦ ὡς μὴ βάσιμος, κατὰ δὲ τὸ πρῶτον ὡς ματαίως κατὰ τὰ εἰρημένα ἀποβαινούσης τῆς ἐρεύνης τοῦ λόγου τούτου.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ἐκδὸν αὐτὴν Ἐφετεῖον δέχεται, ὅτι νομίμως ἀνηγγέλθη τὸ Ι.Κ.Α. καὶ κατετάγη δι' ὁλόκληρον τὴν ἐκ καθυστερουμένων εἰσφορῶν κλπ. ἀπαίτησιν τῶν ἐτῶν 1952 - 1957 καὶ οὐχὶ μόνον τοῦ τρέχοντος ἔτους (τῆς κατασχέσεως) καὶ τοῦ προηγουμένου τοιούτου, ὡς τὸ ἄρθρον 940 § 4 Πολ. Δικονομίας ὁρίζει. Οὕτως ὅμως σκεφθὲν καὶ ἀποφανθὲν ἐσφαλμένως ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὸ ἄρθρον 27 § 6 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τοῦ ὁποίου ἡ ἀναγνώρισις τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ Ι.Κ.Α. ὡς προνομιακῶν καὶ ἡ παραπομπὴ εἰς τὸ ἄρθρον 940 § 4 Πολ. Δικονομίας γίνεται οὐ μόνον κατὰ τάξιν καὶ βαθμόν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν χρονικὴν ἔκτασιν, καθ' ἣν αἱ ἀπαιτήσεις αὗται τοῦ ἄρθρου 940 § 4 Πολ. Δικονομίας ἀπολαύουσι τοῦ προνομίου καὶ δέον κατὰ τοῦτο νὰ ἀναιρεθῇ ἡ προσβαλλομένη, γινομένης ἐν μέρει δεκτῆς τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως κατὰ τὸν περὶ τούτου νόμιμον καὶ βάσιμον δεύτερον λόγον της καὶ παραπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις πρὸς περαιτέρω συζήτησιν εἰς τὸ ἀρμόδιον Γ' Πολιτικὸν Τμῆμα,

ΑΔΙΚΟΠΡΑΞΙΑΙ

ΑΓΩΓΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΕΚ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΠΡΑΞΕΩΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ

Κανονισμὸς ἀσφαλιστικῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου καὶ ἁρμοδιότης πολιτικῶν δικαστηρίων

Ὑπαγωγή, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 Πολ. Δικ., εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων ἀγωγῆς μὲ ἀντικείμενον τὴν ἀποκατάστασιν ἐπελθούσης ζημίας ἐκ πράξεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου (Ταμείου Συντάξεως Αὐτοκινητιστῶν), καθορίσαντος παρὰ τὸν Νόμον σύνταξιν, μὴ καθιδρυθέντος διὰ τοῦ Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου διοικητικοῦ δικαστηρίου πρὸς ἐπίλυσιν διαφορῶν ἐκ παρανόμων πράξεων τοῦ Ταμείου.

Ἀναιρεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 11411/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ὑπέκειτο ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως κατ' Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου (τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν) διὰ ζημίαν, ἡ ὁποία ἐπῆλθεν ἐκ παρανόμου πράξεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου.

Δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις (καὶ ἔχει ὡς πρὸς τοῦτο συμφώνα τὰ νομολογηθέντα, βλέπε ΕΕΔ 16, 816, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου), ὅτι ἡ ἀγωγὴ αὕτη δὲν ἐξηρεῖτο τῆς ἁρμοδιότητος τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, τὰ ὁποῖα κατ' ἄρθρον 1 Πολ. Δικονομίας ἐπιλαμβάνονται τῆς λύσεως τῶν ἰδιωτικῶν διαφορῶν, τοιαύτη δὲ ἰδιωτικὴ διαφορὰ ἐγεννήθη ἐν προκειμένῳ, τῆς διοικητικῆς πράξεως τοῦ Ταμείου κρινομένης ὑπὸ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων ὡς πρὸς τὴν νομιμότητα αὐτῆς. (Βλέπε ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω παραπομπῶν καὶ Α. Π. 616/1957, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 17, 759).

Ἀρείου Πάγου 36/1959. Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Οἰκονομόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Ἀνδριανάκης, Λ. Μπλέτσας

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς, ἐρειδομένης ἐπὶ τῶν ἄρθρων 71 Α.Κ. καὶ 105 - 106 Εἰσαγ. Νόμου Α.Κ. καὶ ἐφ' ἧς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐξεδόθη, ἀντικείμενον αὐτῆς ἦτο ἡ ἀποκατάστασις τῆς εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα ἐπελθούσης ζημίας ἐκ πράξεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, ὅπερ ἐν τῇ ἀνηκούσῃ αὐτῷ ἁρμοδιότητι πρὸς ἀπονομὴν συντάξεων εἰς τοὺς παρ' αὐτῷ ἠσφαλισμένους καθώρισε, παρὰ τὸν νόμον καὶ δὴ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου Συντάξεως Αὐτοκινητιστῶν, καθ' ὃ «τὸ πρὸς σύνταξιν ἀναπηρίας καὶ γήρατος δικαίωμα ἄρχεται ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ συνταξιοδοτήσεως αἰτήσεως μετὰ τῆς ἀδείας ὁδηγοῦ, ἄλλως ἀπὸ τῆς καταθέσεως τῆς ἀδείας», χρόνον ἐνάρξεως τῆς ἀποτιμηθείσης αὐτῷ συντάξεως οὐχὶ τὸν τοιοῦτον τοῦ Σεπτεμβρίου 1954, ὅτε τῷ ἀφῃρέθη τὸ δίπλωμα ὁδηγοῦ παρὰ τοῦ μηχανολογικοῦ γραφείου Κρήτης συνεπείᾳ κρίσεως τῆς ὑγειονομικῆς ἐπιτροπῆς περὶ ἀνικανότητος αὐτοῦ, ἀλλὰ τὴν 28 Ἰουλίου 1955, ἡμέραν ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως πρὸς συνταξιοδότησίν του. Ἐξ ἑτέρου, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 31 § 1, 32 § 1, 33 §§ 2, 3, 4 καὶ 35 § 5 τῆς ὑπ' ἀριθ. 67079/1886/1939 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ ἐγκρίσεως κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς λειτουργίας Ταμείου Συντάξεως Αὐτοκινητιστῶν» οὐδαμῶς δι' αὐτῶν καθιδρύθη διοικητικὸν δικαστήριον πρὸς ἐπίλυσιν διαφορῶν προκυπτουσῶν ἐκ παρανόμων πράξεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ταμείου ἐν τῇ ἀνηκούσῃ αὐτῷ ἁρμοδιότητι πρὸς ἀπονομὴν συντάξεων εἰς τοὺς παρ' αὐτῷ ἠσφαλισμένους, οἷα ἡ ἐν τῇ ἀγωγῇ, καὶ ἑπομένως ἡ ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως κριθεῖσα, ὑπὸ τὰ ἐν ὀρχῇ τῆς παρούσης αἰτιολογίας περιστατικά, ἀγωγὴ ὑπάγεται κατὰ τὸ ἄρθρον 1 Πολ. Δικονομίας εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, ἀντιθέτως δ' ἀποφανθεῖσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ δὴ ὅτι διὰ τοῦ προειρημένου «κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς λειτουργίας Τ.Σ.Α.» καθιδρύθη διοικητικὸν δικαστήριον καὶ ἡ περὶ ἧς ἡ ἀγωγὴ διαφορὰ ὑπάγεται εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν ἁρμοδιότητα ἐκείνου, ἀφαιρεθεῖσα παντελῶς τῆς δικοιοδοσίας τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων καὶ κατὰ παραδοχὴν τῆς ἐφέσεως ἀπορρίψασα τὴν ἀγωγήν, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις, δι' ὃ καὶ ἀναιρετέα τυγχάνει κατὰ τὸν περὶ τούτου βάσιμον λόγον ἀναιρέσεως, παραπεμπτέα δὲ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ αὐτὸ Πρωτοδικεῖον πρὸς περαιτέρω ἔρευναν τῆς διαφορᾶς κατὰ τὸ ἄρθρον 833 § 2 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 24 νόμου 3810/1957.

ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

ΘΕΜΑΤΑ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

1. Άρμόδιον κατά τόπον δικαστήριον διά τήν έκδίκασιν τών έργατικών διαφορών

Δωσιδικία έκ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Νόμου ΓΨΟΔ'. —Συνδρομή μετ' αὐτῆς καί τῆς έκ τοῦ ἄρθρου 22 § 7 Πολιτ. Δικονομίας δωσιδικίας τοῦ συναλλάγματος.

Πρωτοδίκου Θηβῶν 149/1958

Διαδικασία έργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Δ. Μπουλαλᾶς*
Δικηγόροι οἱ κ. κ Χ. Κοντός, Β. Δελβενακιώτης

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 ν. ΓΨΟΔ' σαφῶς προκύπτει, ὅτι μετά τῆς δωσιδικίας τῆς διά τῆς διατάξεως ταύτης θεσπιζομένης συντρέχει καί ἡ δωσιδικία τοῦ συναλλάγματος τοῦ ἄρθρου 22 § 7 Π.Δ., αἱ διατάξεις τῆς ὁποίας ἐφαρμόζονται ἐν τῇ προκειμένῃ διαδικασίᾳ κατ' ἄρθρ. 20 τοῦ αὐτοῦ Νόμου, ἐφ' ὅσον δέν προσκρούουν εἰς τήν ὅλην οἰκονομίαν καί τό πνεῦμα τῆς ὑπό τοῦ ρηθέντος νόμου καθιερουμένης εἰδικῆς διαδικασίας. Ἐβεβαιώθη, ὅτι οἱ ἐναγόμενοι εἶναι ἔμποροι κατά τήν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 Ἐμπορικοῦ Νόμου, ὡς ἐκμεταλλευόμενοι κατ' ἐπάγγελμα ἀχυροδετικόν συγκρότημα, κερδοσκοποῦντες ἐπί τῆς ἐργασίας τῶν εἰς αὐτό ἐργαζομένων, καί ὅτι ἡ μεταξύ τῶν διαδίκων καταρτισθεῖσα σύμβασις συνήφθη ἐν Θήβαις χάριν τῆς εἰρημένης ἐπιχειρήσεως. Συνεπῶς ἡ σύμβασις αὕτη εἶναι ἐμπορική διά τούς ἐναγομένους κατά τό τεκμήριον τό καθιερούμενον ὑπό τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ Νόμου περί ἐμποροδικείων. Συνεπῶς, ἐφ' ὅσον οἱ ἐναγόμενοι ἀσκοῦσιν ἐμπορίαν καί ἡ χάριν αὐτῆς καταρτισθεῖσα σύμβασις ἐργασίας συνήφθη ἐν Θήβαις, ἡ ὑπό δίκην ἀγωγή, ἀντικείμενον ἔχουσα ἀξίωσιν ἐκ τῆς εἰρημένης συμβάσεως, ἀρμοδίως εἰσήχθη ἐνώπιον ἡμῶν, ὄντων ἀρμοδίων κατά τόπον ὡς ἐκ τοῦ συναλλάγματος, ἡ δέ ἔνστασις τῶν ἐναγομένων περί ἀναρμοδιότητος ἡμῶν κατά τόπον εἶναι οὐσίᾳ ἀβάσιμος καί ἀπορριπτέα(*).

2. Διαφοραί κατά τήν έργατικήν διαδικασίαν

Σχέσις ἐκκαθαριστοῦ ἑταιρείας.— Ἀπαράδεκτον ἐνδικάσεως διαφορᾶς ἐξ αὐτῆς κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν, τοῦ ἐκκαθαριστοῦ μή ὄντος ὑπαλλήλου τῆς ἑταιρείας καί μή συνδεομένου οὕτω μετ' αὐτῆς διά σχέσεως ἐργασίας.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4594/1958

Διαδικασία έργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Π. Λογοθέτης*
Δικηγόρος ὁ κ. Κ. Λύγερινός

Ὁ ἐκκαθαριστής ἑταιρείας δέν εἶναι ὑπάλληλος αὐτῆς, συνδεόμενος μετ' αὐτῆς διά σχέσεως ἐργασίας, ἀλλά φέρει τόν χαρακτῆρα τοῦ ἐντολοδόχου καί ἐκπροσώπου τῆς ὑπό ἐκκαθάρισιν ἑταιρείας (Βλέπε Α. Π. 184/1936, Θέμ. ΜΗ' 13, Ἐφ. Ἀθηνῶν 737/1935, ΕΕΝ γ' 226, *Ἀναστ.* Ἐμπ. ἐκδ. Δ' §§ 91 καί 157). Ἡ ὑπό κρίσιν ὅθεν ἀγωγή, δι' ἧς ὁ ἐνάγων, ἐκθέτων ὅτι διωρίσθη δι' ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῆς ἐναγομένης ἀνωνύμου ἑταιρείας ἐκκαθαριστής αὐτῆς, διώκει τήν εἰς αὐτόν ἐπιδίκασιν 74.250 δραχμῶν δι' ὑπόλοιπον τῆς ὑπό τῆς ὡς ἄνω γενικῆς συνελεύσεως καθορισθείσης ἀμοιβῆς του διά τήν ἣν παρέσχε τῇ ἐναγομένῃ ὑπηρεσίαν τοῦ ἐκκαθαριστοῦ κατά τό ἀπό 18 Αὐγούστου 1951 μέχρι 19 Μαρτίου 1958 διάστημα, ἀναρμοδίως φέρεται ἐνώπιον ἡμῶν καί δέον τῷ λόγῳ τούτῳ ὅπως ἀπορριφθῇ (*).

3. Προθεσμία έφέσεως κατ' αποφάσεων υπό τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Ἐφαρμογή διά τό Ι.Κ.Α. τῶν ἰσχυουσῶν διά τό Δημόσιον ἑκάστοτε διαδικαστικῶν διατάξεων.—30θήμερος ἡ προθεσμία ἐφέσεως, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ Νόμου ΓΨΟΔ', ὡς ἀντικατεστάθη διά τοῦ ἄρθρου 4 § 7 τοῦ Νόμου 765/1943, προθεσμίας τῶν 8 ἡμερῶν.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10843/1958

Διαδικασία έργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Σταματιάδης*
Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Δ. Κουράντος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ι. Ἰωακειμίδης, Π. Λεοντιάδης

Κατά τό ἄρθρον 5 τοῦ Ν. 3210/1955 «περί τροποποιήσεως τῆς περί Ι.Κ.Α νομοθεσίας» τό Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἀπολαύει ὅλων τῶν δικονομικῶν προνομίων τοῦ Δημοσίου, ἐπί τούτου δέ ὡς ἐνάγοντος ἡ ἐναγομένου ἐφαρμόζονται αἱ διά τό Δημόσιον ἑκάστοτε ἰσχύουσαι διαδικαστικαί διατάξεις τοῦ Κώδικος περί δικῶν τοῦ Δημοσίου, τῆς Πολιτικῆς καί Ποινικῆς Δικονομίας, κατά δέ τό ἄρθρον 10 τοῦ Κανονιστικοῦ Διατάγματος τῆς 26 Ἰουνίου/10 Ἰουλίου 1944 «περί Κώδικος τῶν νόμων περί δικῶν τοῦ Δημοσίου» αἱ προθεσμίαι πρός ἄσκησιν ἐνδίκων μέσων καί αἱ πάσης ἄλλης φύσεως νόμιμοι καί δικαστικαί προθεσμίαι, ἐάν ὁρίζωνται βραχύτεραι τῶν 30 ἡμερῶν, εἶναι διά

(*) Βλέπε διά τό θέμα καί ΕΕΔ 16, σελ. 720, ἔνθα καί λοιπή νομολογία.

(*) Περί τῆς σχέσεως τοῦ διαχειριστοῦ ἑταιρείας βλέπε ὁμοίως ἐπίσης *Κροκιδᾶ*, Ἐμπορ. ἀριθ. 644, *Η. Τσάγκαρι*, Ἐμπορ. Κῶδ. τόμος Α', σελ. 171.

Μή καθορισθείσης ἀμοιβῆς προσήκει ἐκ τῆς ὁμοιότητος τοῦ θέματος καί τῆς ταυτότητος τοῦ λόγου ἀνάλογος ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρου 653 Ἀστικοῦ Κώδικος (περί εἰθισμένου μισθοῦ) (Πρωτ. Πειραιῶς 192/1955, ΝοΒ γ' 401), ἀλλ' ὁπωσδήποτε ἡ διαφορά δέν ὑπάγεται εἰς τήν ἐργατικήν διαδικασίαν.

τὸ Δημόσιον διαρκείας 30 ἡμερῶν. Ἐπομένως, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐν ἄρθρ. 16 τοῦ Νόμου ΓΨΟΔ', ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρ. 4 § 7 τοῦ Ν. 765/1943 καὶ ἄρθρου μόνου τοῦ Νόμου 1968/1944, ὁριζομένης προθεσμίας τῶν 8 ἡμερῶν πρὸς ἄσκησιν ἐφέσεως κατὰ τῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου τούτου ἐκδιδομένων ἀποφάσεων, ἡ προθεσμία τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς ἄσκησιν ἐφέσεως καὶ κατὰ τῶν ἀποφάσεων τούτων εἶναι τριάκοντα ἡμερῶν, ἐφ' ὅσον δὲ ἐν προκειμένῳ ἡ μὲν ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐπεδόθη ὑπὸ τούτου πρὸς τὸν ἐφεσίβλητον τὴν 1ην Ἀπριλίου 1958, ἡ δὲ κατ' αὐτῆς ἔφεσις τοῦ τελευταίου κατετέθη τὴν 1ην Μαΐου 1958, ἤτοι ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως, ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις τοῦ Ι.Κ.Α. κατὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ Ν. ΓΨΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδικου Ἀθηνῶν νομίμως καὶ ἐμπροθέσμως ἠσκήθη, τύποις δὲ δεκτὴ ὡς τοιαύτη οὖσα, ἐξεταστέα οὐσίᾳ καθίσταται, ἄνευ καταβολῆς παραβόλου, τοῦ ἐκκαλοῦντος Ἱδρύματος ἀπαλλασσομένου τοιούτου, ὡς ἐξομοιουμένου πρὸς τὸ Δημόσιον (ἄρθρον 19 § 1 τοῦ Ν. 1846/1951), ἡ δὲ περὶ ἀπαραδέκτου ταύτης ὡς ἐκπροθέσμου ἔνστασις τοῦ ἐφεσιβλήτου ἀπορριπτέα ὡς μὴ νόμιμος.

4. Κοινοποίησις ἐφέσεως εἰς ἀντίκλητον ἐκκαλοῦντος κατ' ἐπίσπευσιν ἐφεσιβλήτου. —Καταβολὴ προστίμου ἐφέσεως ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου

Νόμιμος ἡ ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος τὴν συζήτησιν ἔφεσεως κοινοποίησις πράξεως περὶ συζητήσεως αὐτῆς εἰς ἀντίκλητον ἐκκαλοῦντος.— Ἀναγκαία καὶ κατ' ἐργατικὴν διαδικασίαν ἡ καταβολὴ προστίμου ἐφέσεως πρὸς συζήτησιν αὐτῆς.— Ἀπόρριψις ἄλλως ἐφέσεως ὡς ἀνυποστηρίκτου.— Ἀπόρριψις καὶ ἐπὶ καταθέσεως τοῦ προστίμου παρὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου.—Κατ' οὐσίαν ἔρευνα τῆς διαφορᾶς ἐν ἐρημοδικίᾳ.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 14439/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Γ. Καραμάνος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Σ. Καραθανάσης*
Δικηγόρος ὁ κ. Ε. Μπαρμπάνος

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7108/1957 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδικου Ἀθηνῶν, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, παραδεκτῶς φέρεται πρὸς συζήτησιν, ἐπισπεύσει τῆς ἐφεσιβλήτου, ὡς δὲ προκύπτει ἐκ τοῦ ἐπικαλουμένου παρὰ ταύτης καὶ προσαγομένου ἀποδεικτικοῦ ἐπιδόσεως, ἀντίγραφον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως μετὰ τῆς ὑπ' αὐτὴν πράξεως τοῦ ἀρμοδίου Γραμματέως περὶ ὁρισμοῦ δικασίμου αὐτῆς τῆς ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης καὶ κλήσεως πρὸς συζήτησιν κατ' αὐτὴν ἐμπροθέσμως ἐκοινοποιήθη εἰς τὸν δικηγόρον Θ.Χ**, ἀντίκλητον τῆς ἐκκαλούσης κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην, ὅστις, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τοῦ προσαγομένου πληρεξουσίου συμβολαίου, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς πρωτοδίκου δίκης διωρίσθη παρὰ τῆς ἐκκαλούσης πληρεξούσιος καὶ ἀντίκλητος αὐτῆς, μὲ τὸ δικαίωμα νὰ δέχηται οὗτος παντὸς εἴδους δικόγραφα καὶ ἔγγραφα καὶ εἰσαγωγικὰ δίκης τοιαῦτα, ὡς εἶναι καὶ ἡ ἔφεσις, καὶ συνεπῶς νομίμως κατὰ τὰ ἄρθρα 768, 539, 153, 148, 96 καὶ 97 § 5 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἐκοινοποιήθη αὐτῷ ἡ ἔνδικος ἔφεσις καὶ οὐχὶ εἰς τὴν διάδικον ἐκκαλοῦσαν (Α.Π. 198/1891, 306/1901, 79/1909, Θέμ. Β' 502, ΙΓ' 196, Κ' 466, Ἐφετ. Ναυπλ. 64/1895, Θέμ. ΣΤ' 469, Ἐφ. Αἰγ. 177/1933, Θέμ. ΜΕ' 185, Ἐφ. Ἀθηνῶν 1548/1924, Δ/κὴ Β' 1128, *Ι. Κιτσικοπούλου*, Πολ. Δικ. ὑπ' ἄρθρ. 148 §§ 47, 57, 83, 67, 33α, 33β). Κατὰ τὴν ἀνωτέρω δικάσιμον ἐκφωνηθείσης τῆς ὑποθέσεως ἐκ τῆς σειρᾶς τοῦ οἰκείου πινακίου ἀπελείφθη ἡ ἐκκαλοῦσα καὶ δέον ὅπως δικασθῇ αὐτὴ ἐρήμην.

Ὡς συνάγεται ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 772 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ὁριζούσης ὅτι πάσης ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συζητήσεως τῆς ἐφέσεως προηγεῖται ἀναγκαίως ἡ κατάθεσις τοῦ νομίμου προστίμου, ἄλλως τὸ δικαστήριον ἀρνεῖται καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος τὴν συζήτησιν, δι' αὐτῆς, θεσπισθείσης οὐχὶ πρὸς σκοπὸν φορολογικόν, ἀλλὰ πρὸς πρόληψιν προπετοῦς κρισιολογίας καὶ ἐντεῦθεν ἐχούσης ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' διεξαγομένων δικῶν, καθιεροῦται ὑποχρέωσις τοῦ ἐκκαλοῦντος (Α.Π. 575/1952, 186/1954, 696/1954, ΕΕΔ 11, 1300, ΕΕΔ 13, 380 καὶ 1305), ὅπως διὰ τὸ παραδεκτὸν τῆς συζητήσεως τῆς ἐφέσεώς του προβῇ εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ προστίμου, ἄλλως τὸ Δικαστήριον, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 774 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τοῦ εἰς ὃ τοῦτο παραπέμπει ἄρθρου 591 αὐτῆς, δικάζει ἐρήμην τὸν ἐκκαλοῦντα καὶ ἀπορρίπτει τὴν ἔφεσίν του ὡς ἀνυποστήρικτον (Α. Π. 186/1954 καὶ 696/1954, ΕΕΔ 13, 380 καὶ 1305), ὡς ἐπίσης ἀπορρίπτει ταύτην ὡς ἀνυποστήρικτον καὶ ὅταν ἡ κατάθεσις τοῦ προστίμου γίνεται παρὰ τῆς ἐφεσιβλήτου ἐπ' ὀνόματί της, καθ' ὅσον ἡ τοιαύτη κατάθεσις τοῦ προστίμου οὐδεμίαν νομικὴν σημασίαν ἔχει (Α.Π. 317/1935, Θεμ. ΜΖ' 247). Ἐν προκειμένῳ δὲν κατεβλήθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης (ἀλλὰ ὑπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου) τὸ ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω διατάξεως προβλεπόμενον πρόστιμον, ὅτε καὶ ἐν ἐρημοδικίᾳ ταύτης τὸ Δικαστήριον θὰ ἐχώρει εἰς τὴν κατ' οὐσίαν ἔρευναν τῆς διαφορᾶς κατ' ἄρθρον 15 § 1 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' (Α. Π. 618/1954 καὶ 402/1956, ΕΕΔ 13, 931 καὶ ΕΕΔ 15, 897) καὶ δέον ὅπως, κατ' ἀκολουθίαν τῶν ὡς ἄνω ἐκτιθεμένων, ἀπορριφθῇ ἡ ἔφεσις ὡς ἀνυποστήρικτος, ὁριζομένου παραβόλου διὰ τὴν περίπτωσιν ἀσκήσεως ἀνακοπῆς κατὰ τῆς παρούσης, ἕνεκεν τυχὸν ἀκύρου ἐρημοδικίας καὶ μόνον (ἄρθρον 15 § 2 νόμου ΓΨΟΔ').

5. Ἐπιτρεπτὸν ἀντεφέσεως καὶ περιορισμὸς αὐτῆς

Δυνατὴ ἡ ἀντέφεσις, μὴ περιοριζομένη ὑπὸ τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας, κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, ἀλλὰ μόνον διὰ τὰ ὑπὸ τῆς ἐφέσεως προσβληθέντα κεφάλαια ἢ τὰ μετ' αὐτῶν ἀναγκαίως συνεχόμενα.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 8705/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Γ. Καραμάνος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Σ. Ποταμιάνος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Κ. Ἐγγλέζος, Ε. Πετραλιᾶς

ἀ τὴν διάταξιν τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 758

τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ὁ ἐφεσίβλητος δύναται, οὐδόλως περιοριζόμενος ὑπὸ τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας, κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς ὑποθέσεως, νὰ ἀντεκκαλέσῃ τὴν ἐκκαλουμένην ἀπόφασιν, ἀλλὰ μόνον ὅταν ἡ ἀντέφεσίς του περιορίζηται εἰς τὰ παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος προσβληθέντα διὰ τῆς ἐφέσεώς του κεφάλαια ἢ τὰ μετ' αὐτῶν ἀναγκαίως συνεχόμενα. Ὅθεν, ἐὰν ἡ ἀντέφεσις δὲν ἀνάγηται εἰς τὰ κεφάλαια ταῦτα, ἀπορριπτέα ἐξ ἐπαγγέλματος καθίσταται, διότι ἰσοῦται πρὸς ἔφεσιν, ἐξ ἧς ἐλλείπει ἡ προδικασία (Α.Π. 45/1928, Δικαιοσύνη 2, 258, Α.Π. 38/1936, Θέμ. ΜΗ' 227, *Οἰκον. - Λιβ.* § 234, σημ. 15α). Ἐν προκειμένῳ, διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως ἡ ἐνάγουσα παραπονεῖται κατὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἐπὶ τῷ ὅτι κατὰ κακὴν ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων καὶ κατ' ἐσφαλμένην ἑρμηνείαν τῶν σχετικῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 7 τοῦ ν. 2112, 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ 5 τοῦ ν. 539/1945 ἔκρινεν ὡς ἔγκυρον τὴν γενομένην τὴν 24.9.1957 ἀπόλυσίν της, ἐνῷ ἔδει, ὅπως, κηρυσσομένης αὐτῆς ὡς ἀκύρου, τῇ ἐπιδικασθῶσιν ἀποδοχαὶ ὑπερημερίας διὰ τὸν ἀπὸ 28.9.1957 μέχρις 6.11.1957 χρόνον. Ἡ διὰ τῶν προτάσεων τοῦ ἐφεσιβλήτου Ἱδρύματος ἀσκουμένη ἀντέφεσις ἀφορᾷ οὐχὶ εἰς τὰ ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης προσβληθέντα διὰ τῆς ἐφέσεώς της κεφάλαια ἢ τὰ μετ' αὐτῆς ἀναγκαίως συνεχόμενα, ἀλλ' εἰς ἑτέρας διατάξεις τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ δὴ ἐκείνην, δι' ἧς ἐπεδικάσθη εἰς τὴν ἐκκαλοῦσαν μισθωτὸν ὀφειλόμενον ὑπόλοιπον ἐκ τῆς προσαυξήσεως τοῦ 75 ο/ο διὰ τὴν κατὰ Κυριακὰς ἐργασίαν της, ἐπὶ τῇ αἰτίᾳ ὅτι δὲν ὑπελογίσθη εἰς ταύτην ἡ ἀξία τῆς ἀντὶ μισθοῦ παρεχομένης τροφῆς. Ὅθεν ἡ ἀντέφεσις αὕτη δέον ὅπως ἀπορριφθῇ τύποις ὡς ἀπαράδεκτος (*).

6. Ἀπώλεια δικαιώματος ἐφέσεως δι' ἀποδοχῆς τῆς ἀποφάσεως

Δυνατὴ ἡ ἀποδοχὴ τῆς ἀποφάσεως εἴτε ρητῶς, εἴτε σιωπηρῶς, διὰ πράξεων, ἐξ ὧν ἀναγκαίως συνάγεται ἡ θέλησις τοῦ πράττοντος, ὁπότε ἐπέρχεται ἀπώλεια τοῦ δικαιώματος ἐφέσεως.—Συναγωγὴ τοιαύτης θελήσεως καὶ ἐξ ἀβιάστου συμμορφώσεως τοῦ διαδίκου πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως διατασσόμενα, εἰδικῶς δὲ ἐπὶ ἡττηθέντος διαδίκου ἐκ τῆς ἄνευ κοινοποιήσεως τῆς ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν καταβολῆς ὄχι μόνον τοῦ ἐπιδικασθέντος ὑπὲρ τοῦ ἀντιδίκου του ποσοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς δικαστικῆς δαπάνης, δι' ἣν δὲν ἔχει ἡ ἀπόφασις κηρυχθῇ προσωρινῶς ἐκτελεστή.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 15790/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. ***Γ. Καραμάνος***

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. ***Κ. Παρασκευόπουλος***

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ι. Μολφέτας, Σ. Ἀργυρός, Κ. Γεωργίου

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2738/1958 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΧΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, τύποις δεκτὴ καθίσταται, καταβληθέντος τοῦ νομίμου παραβόλου, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ προσαγομένου τριπλοτύπου τοῦ Ταμείου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 750 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰ ἄρθρα 485 καὶ 486 § 3 αὐτῆς, ὁ ἀποδεξάμενος πρωτόδικον ἀπόφασιν ἀπόλλυσι τὸ δικαίωμα νὰ προσβάλῃ αὐτὴν διὰ τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἐφέσεως, καθ' ὅσον διὰ τῆς ἀποδοχῆς, τελεσιδίκου καὶ ἀπροσβλήτου ταύτης καθισταμένης, ἀποπερατοῦται ἡ εἰς ἣν ἀφορᾷ δίκη. Δύναται δὲ ἡ ἀποδοχὴ δικαστικῆς ἀποφάσεως νὰ γίνῃ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ρηθέντων ἄρθρων 485 καὶ 486 § 3 Πολ. Δικονομίας εἴτε ρητῶς δηλουμένης καθ' οἱονδήποτε τρόπον προφορικῶς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἢ διὰ δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου τῆς περὶ ἀποδοχῆς βουλήσεως τοῦ διαδίκου ἢ τοῦ εἰδικοῦ αὐτοῦ πληρεξουσίου, εἴτε σιωπηρῶς, διὰ πράξεων δηλονότι τοιούτων, ἐξ ὧν ἀναγκαίως συνάγεται ἡ τοιαύτη τοῦ πράττοντος θέλησις, ἀρκεῖ νὰ ὑπόκειται διαφορὰ δεκτικὴ ἀποδοχῆς. Τοιαύτη τῆς ἀποφάσεως ἀποδοχὴ συνάγεται, ὅταν ἀβιάστως ὁ διάδικος συμμορφοῦται πρὸς τὰ ἐν αὐτῇ διατασσόμενα, εἰδικῶς δὲ ὅταν ὁ ἡττηθεὶς διάδικος, ἄνευ κοινοποιήσεως πρὸς αὐτὸν ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμήν, προβῇ εἰς τὴν καταβολὴν οὐ μόνον τοῦ ἐπιδικασθέντος ὑπὲρ τοῦ ἀντιδίκου του ποσοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς δικαστικῆς δαπάνης, ὡς πρὸς ἣν ἡ ἀπόφασις δὲν εἶχε κηρυχθῇ προσωρινῶς ἐκτελεστή (πρβλ. *Οἰκον. - Λιβ.* § 22, σημ. 7 § ε', *Εὐκλ.* § 143, σημ. 3 καὶ 235, σημ. στ', Α.Π. 546/1950, Θέμ. ΞΑ' 1022, Α.Π. 281/1952, Θέμ. ΣΓ' 489, Α.Π. 651/1956, ΝοΒ 5, 368). Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἐγγράφων προκύπτει, ὅτι 1) τὴν 27ην Μαΐου 1958 ἐδημοσιεύθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, 2) τὴν 10ην Ἰουνίου 1958 ὁ ἐναγόμενος (ἐκκαλῶν) ἀβιάστως καὶ ἄνευ προηγουμένης ἐπιδόσεως ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν διὰ χειρὸς αὐτοῦ κατέβαλε πρὸς τὸν ἐνάγοντα (ἐφεσίβλητον) καὶ ἄνευ οὐ-

(*) Βλέπε ὁμοίως καὶ λοιπὴν νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 15, 488, 897 καὶ γενικῶς περὶ ἀντεφέσεως *Γ. Κώνστα*, Τὰ ἔνδικα μέσα, σελ. 236 ἑπ.

δεμιᾶς ἐπιφυλάξεως τὸ διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐπιδικασθὲν ποσὸν τῶν δραχμῶν 2850 καὶ τὰ ἐκ δραχμῶν 500 ἐπιδικασθέντα δικαστικὰ ἔξοδα˙ καὶ 3) τὴν 4ην Ἰουλίου 1958 ὁ ἐναγόμενος ἤσκησε τὴν ὑπὸ κρίσιν ἔφεσιν. Ἐκ τῶν πράξεων τούτων τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ ἰδίᾳ ἐκ τῆς καταβολῆς τῆς ἐπιδικασθείσης ὑπὲρ τοῦ ἐνάγοντος δικαστικῆς δαπάνης ἐξάγεται ἀναγκαίως σιωπηρὰ τῆς ἀποφάσεως ἀποδοχή, ἥτις συνεπάγεται τὴν τελεσιδικίαν τῆς ἀποφάσεως. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει καὶ ἐν ὄψει τοῦ ὅτι τὸ ἀντικείμενον, δι' ὃ ἐγένετο ἀποδεκτὴ ἡ ἀπόφασις, δὲν ἐνδιαφέρει τὴν δημοσίαν τάξιν, ἡ ἀσκηθεῖσα ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις δέον νὰ ἀπορριφθῇ, λόγῳ ἀποδοχῆς τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ὡς ἀπαράδεκτος, κατὰ τὴν βάσιμον ἔνστασιν τοῦ ἐφεσιβλήτου (*).

§ 7. Ἀναστολὴ ἐκτελέσεως ἀποφάσεως μετ' ἄσκησιν κατ' αὐτῆς ἀναιρέσεως

Ἁρμόδιον τὸ Πολιτικὸν Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν Συμβουλίῳ.—Καταργήσεις διὰ τοῦ νόμου 3810/1957 «περὶ Δικαστηρίου τοῦ Ἀρείου Πάγου» τοῦ προϊσχύοντος ἄρθρου 1 τοῦ διὰ τοῦ Νόμου 3744/1929 κυρωθέντος ν. δ. 17/20 Σεπτεμβρίου 1926.

Προέδρου Πρωτ. Δράμας 52/1958

Προεδρεύων ὁ Πρωτοδίκης κ. ***Ν. Καπογιαννόπουλος***

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Τ. Πελαγίδης, Γ. Γεωργιάδης

Κατ' ἄρθρον 1 τοῦ ν. δ. τῆς 17/20 Σεπτεμβρίου 1926, κυρωθέντος διὰ τοῦ νόμου 3744 τῆς 4/9 Ἰανουαρίου 1929, «ἡ ἐκτέλεσις τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου Γ.Ν.ΟΔ' ἐκδιδομένων ἀνεκκλήτως ἀπηγγελμένων ἀποφάσεων, καθ' ὧν ἠσκήθη τὸ ἔνδικον τῆς ἀναιρέσεως μέσον . . . δύναται νὰ ἀνασταλῇ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 634 § 1 Πολ. Δικ. μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐπὶ ἀναλόγῳ ἐγγυήσει τοῦ αἰτοῦντος, τὸ προσωρινὸν τοῦτο μέτρον . . .». Κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην δύναται ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν νὰ διατάξῃ τὴν ἀναστολὴν πάσης καθ' οἱονδήποτε τρόπον καταστάσεως τελεσιδίκου ἀποφάσεως ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν, ἐφ' ὅσον ἠσκήθη κατ' αὐτῆς ἀναίρεσις. Ἐπηκολούθησεν ὁ νόμος 3810/1957 «περὶ τοῦ Δικαστηρίου τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῆς ἐνώπιον αὐτοῦ διαδικασίας ἐπὶ τῶν πολιτικῶν δικῶν», τοῦ ὁποίου ἡ ἰσχὺς ἤρξατο ἀπὸ τῆς 1 Μαΐου 1958, ὅστις ἐν ἄρθρῳ 12 λέγει, ὅτι ἡ προθεσμία τῆς ἀναιρέσεως, ὡς καὶ ἡ ἄσκησις αὐτῆς, δὲν ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, πλὴν ἐξαιρέσεών τινων (περὶ ὧν δὲν πρόκειται ἐν τῇ ἐκδικαζομένῃ ὑποθέσει), καὶ ὅτι ἐὰν ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως ἀπειλῆται κίνδυνος βλάβης, ἡ ἀποκατάστασις τῆς ὁποίας δὲν εἶναι εὐχερής, δύναται νὰ διαταχθῇ ὑπὸ τοῦ Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀποφαινομένου ἐν Συμβουλίῳ, ἀναστολὴ ἐκτελέσεως τῆς καθ' ἧς ἠσκήθη ἀναίρεσις ἀποφάσεως, περαιτέρω δὲ διακελεύει ὁ νόμος οὗτος, ὅτι δὲν συγχωρεῖται ἡ ὡς ἄνω ἀναστολὴ ἐπὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 186α Πολ. Δικονομίας περιλαμβανομένων διαφορῶν. Προφανῶς ὁ νόμος 3810 κατήργησε τὸν προμνησθέντα νόμον 3744 (*Ἀποστολόπουλος*, Ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν, 1958 σ. 667 ἐν τέλει) καὶ κατὰ συνέπειαν, ἀσκηθείσης ἀναιρέσεως κατ' ἀποφάσεως ἐργατικῆς διαφορᾶς, δύναται νὰ διαταχθῇ νῦν ἀναστολὴ οὐχὶ ὑπὸ τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν, ἀλλὰ μόνον ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι διὰ τῆς καθ' ἧς ἡ ἀναίρεσις ἀποφάσεως δὲν ἐπεδικάσθη ἀπαίτησις διὰ χρόνον μετὰ τὴν ἀγωγὴν καὶ τριῶν μηνῶν πρὸ τῆς ἀγωγῆς (ἄρθρον 186α § στ' Πολ. Δικ.). Ἡ κρινομένη ὀθὲν αἰτησις, ἀντικείμενον ἔχουσα τὴν ἀναστολὴν ἐκτελέσεως τῆς 290/1958 τελεσιδίκου ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Δράμας ἐπὶ ἐργατικῆς διαφορᾶς, λόγῳ τοῦ ὅτι ἠσκήθη κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἀναίρεσις, τυγχάνει ἀπορριπτέα ὡς ἀναρμοδίως εἰσαχθεῖσα ἐνώπιον ἡμῶν (*).

(*) Διαφέρει τὸ πρᾶγμα πρακειμένου περὶ ἀσκηθείσης ἤδη ἐφέσεως, ὅτε μόνον περὶ παραιτήσεως δύναται νὰ γίνῃ λόγος κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 487 Πολ. Δικονομίας (Α.Π. 76/1956, ΕΕΔ 15, 317, Α.Π. 146/1956, ΕΕΔ 15, 380, Πρωτοδικείου Πειραιῶς 1806/1956, ΕΕΔ 15, 484).

(*) Περὶ τοῦ ὅτι ἁρμόδιον ἤδη διὰ τὴν ἀναστολὴν ἐκτελέσεως ἀποφάσεως, καθ' ἧς ἠσκήθη ἀναίρεσις, εἶναι τὸ Πολιτικὸν Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀποφαινόμενον ἐν Συμβουλίῳ, κατὰ τὸν νόμον 3810/1957 «περὶ τοῦ Δικαστηρίου τοῦ Ἀρείου Πάγου», δὲν χωρεῖ βεβαίως ἀμφιβολία.

Δεινὴ ἀμφιβολία ἐχώρει περὶ τῆς ἰσχύος πρότερον τοῦ διὰ τοῦ νόμου 3744/1929 κυρωθέντος ν.δ. 17/20.9.1926, ἁρμοδίου ὄντος τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν, τὸ ὁποῖον δικαστικαί τινες ἀποφάσεις ἐπανέφερον εἰς τὴν ζωήν, ἐνῷ ὡς μεταβατικὸν εἶχε παύσει πρὸ μακροῦ νὰ ἰσχύῃ (βλέπε ΕΕΔ 16, 274).

Οὕτω συνέβαινε, πρὸ τοῦ νόμου 3810/1957, νὰ μὴ χωρῇ ἀναστολὴ ἐκτελέσεως, ἀσκηθείσης ἐφέσεως κατ' ἀποφάσεων, αἱ ὁποῖαι ἐπεδίκασαν ἀπαιτήσεις τῶν ἐν ἄρθρῳ 186α Πολιτ. Δικονομίας, καὶ νὰ χωρῇ ἀπεριορίστως ἀναστολή, ἀσκηθείσης ἀναιρέσεως.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

I. ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΤΑΙ ΛΙΜΕΝΩΝ

Άφαίρεσις έπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου φορτοεκφορτωτοῦ

Ὑπαγωγὴ ἀφαιρέσεως ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου φορτοεκφορτωτοῦ ὑπὸ Ἐπιτροπῆς ρυθμίσεως φορτοεκφορτώσεως λιμένος εἰς ἔγκρισιν ὑπὸ τοῦ Νομάρχου, μὴ παραγούσης ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως οὐδὲν ἔννομον ἀποτέλεσμα τῆς πράξεως τῆς Ἐπιτροπῆς.—Ἔλλειψις ὅμως ἀναδρομικῆς ἰσχύος πράξεως Νομάρχου.

Δι' ἀποφάσεως τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένος ἀφηρέθη ἡ ἄδεια ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος φορτοεκφορτωτοῦ, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι εἶναι ἐπικίνδυνος καὶ ἀκατάλληλος διὰ τὴν ὁμαλὴν διεξαγωγὴν τῶν φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν ἐν τῇ ζώνῃ τοῦ λιμένος.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐνεκρίθη δι' ἀποφάσεως τοῦ Νομάρχου Ἀχαΐας ἀφ' ἧς ἡμερομηνίας ἐξεδόθη.

Δέχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ὅτι δὲν ἠδύνατο ἐκ τοῦ νόμου ἡ πρᾶξις αὕτη τοῦ Νομάρχου νὰ ἔχῃ ἀναδρομικὴν ἰσχύν.

Σημειωτέον ὅτι καὶ κατὰ τὴν Σ. Ε. 2151/1957, Ὁλομελείας (εἰσηγητὴς *Η. Καμπίτσης*, ΕΕΔ 17, 153), μολονότι κατὰ τὸ ἄρθρον 37 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 (ΕΕΔ 14, 601) αἱ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου τούτου ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις τῶν Ἐπιτροπῶν Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένος περὶ χορηγήσεως ἢ ἀφαιρέσεως ἀδειῶν ἐργασίας εἰς τὰ ἐν αὐτῷ πρόσωπα ὑπόκεινται εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δυναμένου νὰ τροποποιῇ ταύτας, ἐξακολουθεῖ κατὰ τὸν νόμον 3200/1955 περὶ διοικητικῆς ἀποκεντρώσεως καὶ τὸ εἰς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ διάταγμα νὰ εἶναι ἁρμόδιος ὁ Νομάρχης.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 2094/1958, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. ***Σ. Ν. Σολιώτης***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Η. Καμπίτσης***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Σάφαρης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Α. Δασκαλόπουλος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 37 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 (Ἐφ. Κυβ. 125) αἱ ἀποφάσεις τῶν Ἐπιτροπῶν ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένος περὶ ἀφαιρέσεως ἀδειῶν ἐργασίας φορτοεκφορτωτοῦ, οἷα καὶ ἡ ἐν προκειμένῳ προσβαλλομένη,... ὑπόκεινται εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἤδη τοῦ Νομάρχου, κατ' ἄρθρον 1 νόμου 3200/1955, δυναμένου νὰ τροποποιῇ ταύτας.

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ πρᾶξις Ἐπιτροπῆς, ὡς ὑποκειμένη εἰς ἔγκρισιν, οὐδὲν παράγει ἔννομον ἀποτέλεσμα πρὸ τῆς ἐγκριτικῆς πράξεως, ἥτις κατὰ γενικὴν ἐν τῷ δημοσίῳ δικαίῳ ἀρχὴν δὲν δύναται, ἄνευ ρητῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ νόμου, νὰ ἀνατρέχῃ εἰς τὸν πρὸ τῆς ἐκδόσεώς της χρόνον. Τοιαύτην ἐξουσίαν ἀναδρομικῆς ἰσχύος δὲν παρέχει εἰς τὴν διοίκησιν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 § 4 τοῦ νόμου 1473/1950 (Ἐφ. Κυβ. 159), ἥτις παρέχει ἐξουσίαν ἀναδρομικῆς ἰσχύος ὑπουργικῶν ἐγκρίσεων ἀποφάσεων τῶν Ἐπιτροπῶν Φορτοεκφορτώσεων Λιμένος, ἀφορωσῶν ὅμως ἕτερα θέματα καὶ οὐχί, ὡς ἐν προκειμένῳ, ἀφαίρεσιν ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου φορτοεκφορτωτοῦ. Ἀκυρωτέα ὅθεν τυγχάνει ἡ προσβαλλομένη ὑπ' ἀριθ. 3219/1958 πρᾶξις τοῦ Νομάρχου Ἀχαΐας, καθ' ὃ μέρος ἡ δι' αὐτῆς γενομένη ἔγκρισις ὡρίσθη ὡς ἀνατρέχουσα ἀπὸ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἐλήφθη ἡ ἐγκριθεῖσα πρᾶξις τῆς Ἐπιτροπῆς Φορτοεκφορτώσεων κατὰ τὸν σχετικὸν βάσιμον λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

II. ΝΑΥΤΟΛΟΓΗΣΙΣ ΝΑΥΤΙΚΩΝ

Διαταγὴ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας περὶ προσαγωγῆς σημειώματος ναυτεργατικῆς ὀργανώσεως

Ἔλλειψις διατάξεως Νόμου, παρεχούσης εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας ἐξουσίαν πρὸς ἔκδοσιν πράξεως περὶ προσαγωγῆς σημειώματος ναυτεργατικῆς ὀργανώσεως διὰ τὴν ναυτολόγησιν τοῦ ναυτικοῦ. —Ἀκύρωσις αὐτῆς ὡς παρανόμου.

Τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7489/1698 τῆς 2.7.1958 διαταγῆς τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας ἐντέλλεται τὸ Γραφεῖον Εὑρέσεως Ναυτικῆς Ἐργασίας, ὅπως διὰ τὴν χορήγησιν δελτίων ναυτολογήσεως εἰς τὸν ναυτικὸν ἀπαιτῇ τὴν ὑπὸ τούτου προσαγωγὴν σημειώματος τῆς ὀργανώσεως, εἰς ἣν ἀνήκει.

Ἡ αἰτοῦσα ἀτμοπλοϊκὴ ἑταιρεία ἐζήτησε τὴν ἀκύρωσιν τῆς διαταγῆς ταύτης ὡς παρανόμου.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 100/1959, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. ***Σ. Ν. Σολιώτης***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Α. Παπαλάμπρου***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Ἀρβανίτης, Α. Λέκκας, Νομικὸς Σύμβουλος τοῦ Κράτους.

Ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ἔχουσα, ὡς ἐκ τῆς διατυπώσεως αὐτῆς προκύπτει, τὴν ἔννοιαν οὐχὶ ἁπλῆς συστάσεως, ἀλλὰ δεσμευτικῆς διαταγῆς θεσπιζούσης κώλυμα ναυτολογήσεως ἐν περιπτώσει μὴ προσαγωγῆς ὑπὸ τοῦ ναυτικοῦ σχετικοῦ σημειώματος τῆς οἰκείας ναυτεργατικῆς ὀργανώσεως, ἀποτελεῖ ἐκτελεστὴν πρᾶξιν Διοικητικῆς Ἀρχῆς. Ὅθεν, τὴν ἀκύρωσιν τῆς πράξεως ταύτης διώκουσα, ἀσκηθεῖσα δ' ἐμπροθέσμως καὶ κατὰ τὰς

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

§ 1. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας.

Ὑπαγωγὴ εἰς αὐτὸ τοῦ προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως κλωστοϋφαντουργικῶν βιοτεχνικῶν ἢ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ οὐχὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν βιοτεχνικῶν ἢ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων πλεκτικῆς : Κατ' ἄρθρον 3 τοῦ ν.δ. 2238/1943 «περὶ Ἱδρύσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας», κυρωθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 324/1946 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐκδοθείσης κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 58/1945 Συντακτικὴν Πρᾶξιν, «εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ παρόντος ὑπάγεται ὑποχρεωτικῶς τὸ ἐργατοτεχνικὸν καὶ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν τῶν πάσης φύσεως κλωστοϋφαντουργικῶν βιοτεχνικῶν ἢ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων». Ἐκ τῆς τοιαύτης γραμματικῆς διατυπώσεως τῆς προκειμένης διατάξεως, στενῶς ἑρμηνευτέας, ὡς ὑπαγούσης εἰς τὴν ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν ταύτην ὡρισμένην κατηγορίαν μισθωτῶν, ἐπιβαλλούσης δὲ πρὸς τοῦτο δημόσιον βάρος εἰς τὰς ἐργοδότιδας τούτων ἐπιχειρήσεις, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὑπὸ τὸν ὅρον «τῶν πάσης φύσεως κλωστοϋφαντουργικῶν βιοτεχνικῶν ἢ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» ἠθέλησεν ὁ νομοθέτης νὰ περιλάβῃ καὶ ὑπαγάγῃ εἰς τὴν ἀσφάλισιν ταύτην τὸ ἐργατοτεχνικὸν καὶ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν περιωρισμένως δύο κατηγοριῶν ἐπιχειρήσεων, ἤτοι ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐκείνων, αἵτινες δι' ἐπεξεργασίας τῆς πάσης φύσεως πρώτης ὕλης παράγουν τὴν κατάλληλον πρὸς κατασκευὴν ὑφάσματος ἴνα, ὑποδηλουμένης τῆς κατηγορίας τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων διὰ τοῦ παρ' ὀλίγον συνθετικοῦ τῆς λέξεως «κλωστοϋφαντουργία», ἀφ' ἑτέρου δὲ τῶν ἐπιχειρήσεων, αἵτινες, ἀδιαφόρως ἂν αἱ ἴδιαι παρήγαγον τὴν ὡς εἴρηται ἴνα ἢ τοὐναντίον ἐπρομηθεύθησαν ταύτην παρ' ἄλλης παραγωγοῦ ἐπιχειρήσεως, μετατρέπουν εἰς ὕφασμα τὴν ἴνα ταύτην δι' ὑφάνσεως, ὑποδηλουμένης τῆς κατηγορίας τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων διὰ τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ τῆς αὐτῆς λέξεως «κλωστοϋφαντουργία». Ἐπομένως εἰς τὴν ἀσφάλισιν ταύτην δὲν περιλαμβάνεται τὸ ἐργατοτεχνικὸν καὶ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν τῶν «βιοτεχνικῶν ἢ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων πλεκτικῆς», αἵτινες κατὰ βασικὸν διάφορον τρόπον, ἤτοι οὐχὶ δι' ὑφάνσεως, ἀλλὰ διὰ πλέξεως τοῦ νήματος, μετατρέπουν τοῦτο εἰς ὕφασμα καὶ τὰς ὁποίας, ἀποτελούσας ἰδιαιτέραν κατηγορίαν ἐπιχειρήσεων, διάφορον τῶν «κλωστοϋφαντουργικῶν» τοιούτων, ἂν ἐσκόπει ὁ νομοθέτης νὰ περιλάβῃ εἰς ταύτας, θὰ ἐδήλου τοῦτο κατὰ τρόπον σαφῆ, πρὸς τὴν ἐκδοχὴν δὲ ταύτην ἀνταποκρίνεται καὶ ἡ ἀπὸ δεκαπενταετίας περίπου συμπεριφορὰ τῶν τε μισθωτῶν, ὡς καὶ τῶν ἐργοδοτῶν, αἵτινες κατὰ τὸ πλεῖστον, ὡς παρὰ τῶν διαδίκων συνομολογεῖται, δὲν κατέβαλλον τὰς δι' ὧν θὰ ἐβαρύνοντο εἰσφορὰς ἐν ὑπαγωγῇ τῶν πρώτων εἰς τὴν ἐπικουρικὴν ταύτην ἀσφάλισιν.

Διὰ ταῦτα

Αἴρον τὴν μεταξὺ τῶν δύο Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀναφυεῖσαν διαφωνίαν.

Ἀποφαίνεται, ὅτι εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ν. δ. 2238/1943 ἀσφάλισιν τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ καὶ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως κλωστοϋφαντουργικῶν βιοτεχνικῶν ἢ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων δὲν ὑπάγεται τὸ ἐργατοτεχνικὸν καὶ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν τῶν βιοτεχνικῶν ἢ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων πλεκτικῆς.

Ἀναπέμπει τὴν ὑπόθεσιν ἐνώπιον τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου (***Α.Π., Ὁλομελείας, 14/1959***, Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Θ. Καμπέρης***, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σπετσάκης, Α. Εὐστρατιάδης (*).

§ 2. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλου.

Δικαίωμα συντάξεως. — Τρόπος ἀποδείξεως τῶν πρὸς σύνταξιν προϋποθέσεων.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, τύποις παραδεκτῶς ἀσκηθείσης αἰτήσεως, δι' ἧς κατεβλήθησαν τὰ νόμιμους διατυπώσεις, ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, τυγχάνει τύποις δεκτή.

Δὲν ὑφίσταται διάταξις νόμου, παρέχουσα εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας ἐξουσίαν πρὸς ἔκδοσιν πράξεως, οἵα ἡ προσβαλλομένη, ἥτις, εἰσάγουσα περιορισμὸν εἰς τὰ τῆς ἐξευρέσεως ἐργασίας, ἔδει ρητῶς νὰ στηρίζηται εἰς διάταξιν νόμου. Ἐξ ἄλλου ἐπικαλεῖται μὲν αὐτὴ σχετικῶς τὰς ἰσχυούσας συλλογικὰς συμβάσεις, ὡς ὅμως προκύπτει ἐκ τοῦ φακέλλου, αἱ συμβάσεις αὗται, καθ' ὃ μέρος προέβλεπον περὶ προσαγωγῆς ὑπὸ τοῦ ναυτικοῦ διὰ τὴν ναυτολόγησιν αὐτοῦ σημειώματος τῆς οἰκείας ναυτεργατικῆς ὀργανώσεως, δὲν ἐνεκρίθησαν, μὴ τεθεῖσαι κατὰ τὸ μέρος τοῦτο ἐν ἰσχύϊ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τοιοῦτος ὅρος δὲν ἠδύνατο νὰ θεσπισθῇ νομίμως δι' αὐτῶν. Ὅθεν, στερουμένη νομίμου ἐρείσματος, ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις τυγχάνει, τούτῳ τῷ λόγῳ, ἀκυρωτέα, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

Διὰ ταῦτα

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν.

Ἀκυροῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 7489/1698/2.7.1958 διαταγὴν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας.

(*) Ἐλύθη τὸ ζήτημα τοῦτο ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑπὲρ τῆς γνώμης τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου (534/1958, ΕΕΔ 17, 832), ἡ ὁποία διεφώνησε πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Α' Τμήματος (184/1958, ΕΕΔ 17, 762).

μιμα τέλη καὶ παράβολον, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀπὸ 20 Ἰουνίου 1957 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐπικουρικοῦ Ταμείου Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλου, δι' ἧς, μετὰ νέαν ἔρευναν τῆς ὑποθέσεως, γενομένην κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 895/1956 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀπερρίφθησαν ὁριστικῶς ἀφ' ἑνὸς ἡ κατὰ τὸ ἔτος 1946 ὑποβληθεῖσα αἴτησις περὶ συνταξιοδοτήσεως λόγῳ ἀναπηρίας τοῦ παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ ἡσφαλισμένου συζύγου τῆς αἰτούσης, ἤδη ἀποβιώσαντος, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ ἀπὸ 29/31 Μαρτίου 1947 αἴτησις τῆς προσφευγούσης χήρας αὐτοῦ, ὡς συνεπληρώθη διὰ τῆς ἀπὸ 21 Ἰουλίου 1955 μεταγενεστέρας ὁμοίας περὶ χορηγήσεως αὐτῇ συντάξεως λόγῳ θανάτου τοῦ ὡς ἄνω ἡσφαλισμένου συζύγου της.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 20 § 1 τοῦ ἐχοντος ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν καταστατικοῦ τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου (ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 3191/17–25 Ἰανουαρίου 1941, φ. Β' 13) ὁρίζεται, ὅτι «εἰς τὴν (προσωρινὴν) σύνταξιν ἐκ ταῦ Ταμείου δικαιοῦνται ἐκ τῶν ἡσφαλισμένων: α)... γ) οἱ καταστάντες ἀνίκανοι συνεπείᾳ φυματιώσεως, ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσαν τετραετῆ τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν, ὡς ἐργάται μετάλλου». περαιτέρω δὲ διὰ τῆς παραγρ. 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 20 (ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 4320/494/13–21 Μαρτίου 1947, φ. Β' 39) θεσπίζεται, ὅτι «εἰς περίπτωσιν θανάτου ἡσφαλισμένου, ἔχοντος πενταετῆ τοὐλάχιστον συνεχῆ ἐργασίαν ἐργάτου μετάλλου καὶ τριακοσίας ἡμέρας ἐργασίας μετὰ τῶν ἀντιστοίχων καταβολῶν ἐντὸς τοῦ τελευταίου τριετοῦς πρὸ τοῦ θανάτου χρονικοῦ διαστήματος..... δικαιοῦνται συντάξεως ἡ σύζυγος καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν εἶχον συμπληρώσει τὸ 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας των....». Ἐξ ἄλλου διὰ τῆς παραγρ. 3 τοῦ ἰδίου ἄρθρου 20 (ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 3191/1941, φ. Β' 13) προβλέπεται, καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν τρόπαν ἀποδείξεως τῶν πρὸς σύνταξιν προϋποθέσεων, ὅτι «οἱ δικαιούμενοι μετὰ τὰ ἀνωτέρω συντάξεως δέον νὰ ὑποβάλωσιν εἰς τὸ Ταμεῖον μετὰ τῆς αἰτήσεώς των καὶ τὰ κάτωθι στοιχεῖα: α) (ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἡλικίας). β) πιστοποιητικὰ τῶν ἐργοδοτῶν, παρ' οἷς εἰργάσθη ὁ αἰτῶν, ἐμφαίνοντα τὴν εἰδικότητα τοῦ αἰτοῦντος, ὡς καὶ τὸν χρόνον τῆς ἐργασίας αὐτοῦ ἐντὸς τῆς χώρας...».

Ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει, καθ' ἃ ἐδέχθη ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, ὁ ἀποβιώσας σύζυγος τῆς αἰτούσης εἶχεν ἀποδεδειγμένην ἐργασίαν ἐργάτου μετάλλου μόνον 2 ἐτῶν, 5 μηνῶν καὶ 7 ἡμερῶν, ἀντὶ, ὡς ἀπαιτεῖ κατὰ τὰ ἀνωτέρω τὸ καταστατικὸν τοῦ Ταμείου, τοὐλάχιστον τετραετοῦς μὲν διὰ τὴν συνταξιοδότησιν ἡσφαλισμένου συνεπείᾳ φυματιώσεως, πενταετοῦς δὲ διὰ τὴν συνταξιοδότησιν τῆς χήρας αὐτοῦ. Νομίμως ἄρα καὶ ἠτιολογημένως ἀπερρίφθησαν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀμφότεραι αἱ προμνησθεῖσαι αἰτήσεις περὶ συνταξιοδοτήσεως τοῦ συζύγου τῆς αἰτούσης καὶ αὐτῆς ταύτης ἐλλείψει τῶν νομίμων προϋποθέσεων.

Ἐξ ἄλλου ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς αἰτούσης, καθ' ὃν παρανόμως δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3334/1955 ἐνόρκου βεβαιώσεως (ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου Θεσσαλονίκης) γενομένη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου Β.Ρ.***, ἀδελφοῦ τοῦ ἀποβιώσαντος ἡσφαλισμένου, πιστοποίησις, ὅτι ὁ σύζυγος τῆς αἰτούσης εἶχεν ἐργασθῆ παρὰ τῷ μηχανουργείῳ τοῦ τελευταίου τούτου ὡς τορναδόρος ἀπὸ τῆς 10ης Μαΐου 1920 μέχρι τῆς 5ης Ἀπριλίου 1940, ἤτοι ἐπὶ ὁλόκληρον εἰκοσαετίαν, ἀβάσιμος τυγχάνει καὶ ἀπορριπτέος, καθ' ὅσον, κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐκδόντος τὴν προσβαλλομένην πρᾶξιν διοικητικοῦ ὀργάνου γενομένην στάθμισιν τῆς ἀποδεικτικῆς βαρύτητος τοῦ ἐγγράφου τούτου, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς ἕτερα ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα καὶ δὴ τὴν ὑπ' ἀριθ. 8307/21.10.1946 ἔνορκον ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Εἰρηνοδίκου βεβαίωσιν προσώπων τρίτων πρὸς τὸν ἐργοδότην τοῦ ἀποβιώσαντος ἡσφαλισμένου στοιχεῖα, ἅτινα δὲν ἐκωλύετο κατὰ νόμον νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ συνεκτιμήσῃ ἡ Διοίκησις ἐν τῷ ἐλέγχῳ τῆς σπουδαιότητος τοῦ εἰρημένου πιστοποιητικοῦ-ἐνόρκου βεβαιώσεως τοῦ ἐργοδότου, τὸ πιστοποιητικὸν τοῦτο (ἔνορκος βεβαίωσις 3334/1955) ἐκρίθη, κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον ἐν προκειμένῳ, ὡς ἀναγομένην εἰς ἐκτίμησιν πραγματικῶν περιστατικῶν, κρίσιν τῆς Διοικήσεως, μὴ δεσμευομένης ἄλλως τε, ἐλλείψει ἀντιθέτου νομοθετικῆς ἐπιταγῆς, ἐκ δικονομικοῦ τινος κανόνος ἀφορῶντος εἰς τὴν ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν τῶν μέσων ἀποδείξεως, ὅτι τυγχάνει ἐπιλήψιμον καὶ ἀμφιβόλου ἀποδεικτικῆς δυνάμεως, τοσοῦτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον ἡ ἐν λόγῳ ἔνορκος βεβαίωσις μὴ ὑποβληθεῖσα, ὡς ἔδει κατὰ τὸ ὡς ἄνω ἄρθρον 20 § 3 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου, ὁμοῦ μετὰ τῆς οἰκείας περὶ συνταξιοδοτήσεως αἰτήσεως, ἐγένετο (21 Ἰουνίου 1955) ὑπὸ τοῦ φερομένου ὡς ἐργοδότου ἀδελφοῦ τοῦ ἀποβιώσαντος ἡσφαλισμένου καὶ ὑπεβλήθη (1 Αὐγούστου 1955) ὑπὸ τῆς αἰτούσης μετὰ παρέλευσιν ὁλοκλήρου ὀκταετίας καὶ πλέον ἀπὸ τῆς ἐξόδου τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου, πραγματοποιηθέντος ὡς πρὸς ταύτην διὰ τοῦ ἐν ἔτει 1947 (5 Φεβρουαρίου) ἐπελθόντος θανάτου τοῦ ἡσφαλισμένου συζύγου αὐτῆς.

Κατὰ ταῦτα ἀπορριπτέα ἀποβαίνει ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως, ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμος, οὐχ ἧττον τὸ Συμβούλιον ἐκτιμῶν τὰ ἐκ τοῦ φακέλλου προκύπτοντα περιστατικὰ κρίνει τὴν αἰτοῦσαν ἀπαλλακτέαν τῆς καταβολῆς τῶν δικαστικῶν ἐξόδων (ἄρθρον 49 § 3 νόμου 3713/1928, φ. 273, ὡς μετερρυθμίσθη διὰ τοῦ ἄρθρ. 10 τοῦ νόμου 4986/1931). (*Σ. Ε. 1886/1958, Ὁλομελείας*, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Δ. Τσιροπινᾶς*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Δ. Ἀποστολίδης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§ 3. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν—Μυλεργατῶν.

Ὑπόχρεως Ἀσφαλιστικὸς Ὀργανισμὸς πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως ἐπὶ ἡσφαλισμένων διαδοχικῶς εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς κυρίας ἀσφαλίσεως.— Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν.— Ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα.— Ἁρμοδιότης Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατ' ἄρθρον 51 § 5 Α.Ν. 1846/1951 πρὸς καθορισμὸν τοῦ νόμῳ ὑποχρέου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως εἰς ἡσφαλισμένους : Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης αἰτήσεως, δι' ἣν κατεβλήθησαν τὰ νόμιμα τέλη καὶ τὸ πα-

ράβολον, διώκεται ή ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 24635/Σ.201 τῆς 13.4.1957 ἀποφάσεως τοῦ Υ. Ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας ἐπελύθη, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 51 § 5 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ἀναφυεῖσα ἀμφισβήτησις μεταξὺ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τοῦ εἰς τὸ αἰτοῦν Ταμεῖον συγχωνευθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 16.3/9.4.1954 β. δ/γματος «περὶ συγχωνεύσεως τῶν Ταμείων Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν κλπ. εἰς ἑνιαῖον Ταμεῖον» τέως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν, ὡς πρὸς τὸν ὑπόχρεων Ὀργανισμόν διὰ τὴν ἀπονομὴν καὶ καταβολὴν συντάξεως λόγῳ γήρατος εἰς τὸν Ο.Ζ**, διὰ τῆς ἀποδοχῆς τῆς γνώμης, ὅτι ὑπόχρεον πρὸς τοῦτο ἦτο τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν, εἰς ὃ ἠσφαλίσθη οὗτος ἀπὸ τῆς ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν 3.10.1947 ἀποκτήσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ ν. 5598/1932 προβλεπομένου ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου.

Ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις εἶναι ἐκτελεστὴ καὶ οὐχὶ βεβαιωτική, παρὰ τὴν ἔκδοσιν καὶ πρὸ ταύτης ἑτέρας ὁμοίου περιεχομένου, καθόσον, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, αὕτη ἐξεδόθη κατ' ἀποδοχὴν ὑποβληθείσης σχετικῆς αἰτήσεως τοῦ καὶ νῦν αἰτοῦντος Ταμείου, μετὰ ἐπανεξέτασιν τῆς ὑποθέσεως ἐν ὄψει τῶν ἀπόψεων τοῦ αἰτοῦντος, καὶ διὰ ταύτης ἠθελήθη ἡ ἐπίλυσις τῆς ἀμφισβητήσεως, θεωρηθείσης μὴ δεσμευτικῆς διὰ τὸ αἰτοῦν τῆς πρώτης ἀποφάσεως, ὡς ἐκδοθείσης χωρὶς νὰ ἀκουσθῇ καὶ τοῦτο. Ὅθεν παραδεκτῶς διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς μνησθείσης πράξεως διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἥτις καὶ δέον ὅπως ἐξετασθῇ κατ' οὐσίαν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 51 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων, οἵτινες διετέλεσαν διαδοχικῶς εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς κυρίας ἀσφαλίσεως, οὗτοι δικαιοῦνται συντάξεως ἢ βοηθήματος τύπου συντάξεως παρὰ τοῦ τελευταίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, παρ' ᾧ ἐτύγχανον ἠσφαλισμένοι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπαληθεύσεως τοῦ κινδύνου, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς διεπούσης αὐτὸν νομοθεσίας, ἐφ' ὅσον ὅμως ἐπραγματοποιήθησαν 300 τοὐλάχιστον ἡμέραι ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου καὶ παρῆλθε διετία τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς αὐτόν.

Περαιτέρω, κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 2 τοῦ ν. 4434/1929 «περὶ συστάσεως Ταμείων ἀσφαλίσεως τάξεών τινων ἐργαζομένων» εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν ἀσφαλίζεται ὑποχρεωτικῶς, κατὰ τὰ διὰ τοῦ Καταστατικοῦ εἰδικώτερον ὁρισθησόμενα, τὸ μόνιμον προσωπικὸν τῶν ἀλευρομύλων ἡμερησίας ἀλεστικότητος τοὐλάχιστον 10.000 χιλιογράμμων σίτου, πλὴν τῶν διὰ μηχανικῆς δυνάμεως κινουμένων ἀλευρομύλων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Πατρῶν καὶ Θεσσαλονίκης, ὧν τὸ προσωπικὸν ἀσφαλίζεται ἀνεξαρτήτως ἀλεστικότητος. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου, εἰς ὃ διὰ τοῦ ἀ.ν. 174/1936 ἠσφαλίσθησαν καὶ οἱ τεχνῖται μακαρονοποιοί, ὡς ἴσχυε κατὰ τὸν χρόνον, ὅτε φέρεται ὁ Ο.Ζ** ἐφοδιασθεὶς διὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ ν. 5598 προβλεπομένου ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου, παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς α) τὸ προσωπικὸν τὸ ἀποκλειστικῶς ἀπασχολούμενον εἰς ἀλευρομύλους ἡμερησίας ἀλεστικότητος τοὐλάχιστον 5.000 χιλιογράμμων σίτου, πλὴν τῶν διὰ μηχανικῆς δυνάμεως κινουμένων κυλινδρομύλων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης, Πατρῶν καὶ Βόλου, ὧν τὸ προσωπικὸν ἀσφαλίζεται ἀνεξαρτήτως ἀλεστικότητος, καὶ ἐφ' ὅσον οἱ ἐκ τοῦ ἀνωτέρω προσωπικοῦ ὑπαγόμενοι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν. 5598/1932, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη, εἶναι ἐφωδιασμένοι διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου προβλεπομένων ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων, β) ... κλπ. Ἐκ τῶν διατάξεων αὐτῶν σαφῶς προκύπτει, ὅτι εἰς τὸ ὡς ἄνω Ταμεῖον ἠσφαλίζετο ὑποχρεωτικῶς πᾶν πρόσωπον, ὑπαγόμενον εἰς τὰς ἀπαριθμουμένας κατηγορίας, ἅμα τῇ συγκεντρώσει τῶν προϋποθέσεων τῆς ἀσφαλίσεως καὶ ἄνευ τηρήσεως προσθέτου τινὸς διατυπώσεως, οἷον ὑποβολῆς ὑπ' αὐτοῦ αἰτήσεως ἐγγραφῆς του εἰς τὸ μητρῷον καὶ ἐκδόσεως ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου, τούτων ἀποτελούντων ἁπλῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων τῆς αὐτοδικαίως συνισταμένης ἀσφαλιστικῆς σχέσεως. Ἐξ ἄλλου κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 13 § 2, ἐδάφ. α', περίοδ. Γ' τοῦ ν. 6298/1934 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὡς ἠρμηνεύθη διὰ τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ ν.δ. 2698/1953 «περὶ διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. κλπ.», ἀπαγορεύεται ἡ ὑπαγωγὴ καὶ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν ἀσφαλιζομένων προσώπων παρὰ τοῖς εἰδικοῖς Ταμείοις, τὰ ὁποῖα ὑφίσταντο κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου καὶ ἐξηκολούθησαν λειτουργοῦντα, ἐφ' ὅσον καὶ καθ' ἣν ἔκτασιν ἀσφαλίζονται παρὰ τοῖς Ταμείοις ταύτοις, τῶν τυχὸν ἀσφαλισθέντων δικαιουμένων εἰς ἐπιστροφὴν τῶν καταβληθεισῶν εἰσφορῶν μόνον (Σ.Ε. 40/1954).

Ἐν προκειμένῳ, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὡς ἐκ ταύτης προκύπτει, δέχεται ὅτι ὁ Ο.Ζ** εἰργάσθη εἰς τὸν ἐν Θεσσαλονίκῃ κυλινδρόμυλον τῆς ἐπιχειρήσεως Α.Β.Ε.Ε.Θ. ἀπὸ 7 Μαΐου 1938 μέχρις 28 Μαΐου 1952, ὅτι ἀπὸ τῆς 3 Ὀκτωβρίου 1947 ἐφωδιάσθη οὗτος διὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ ν. 5598 προβλεπομένου ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου καὶ ὅτι ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου ὑποχρεωτικῶς καὶ αὐτοδικαίως ἠσφαλίσθη παρὰ τῷ Ταμείῳ Μυλεργατῶν καὶ Τεχνιτῶν Μακαρονοποιῶν, ὅπερ ἦτο καὶ τὸ ὑπόχρεον πρὸς παροχὴν τούτῳ συντάξεως, ὡς ὁ τελευταῖος Ἀσφαλιστικὸς Ὀργανισμὸς κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπαληθεύσεως τοῦ κινδύνου. Οὕτως ὅμως κρίνασα ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε, οἱ δὲ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζοντες δύο πρῶτοι λόγοι ἀκυρώσεως τυγχάνουν ἀπορριπτέοι.

Κατὰ τὴν § 5 τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» τυχὸν ἀμφισβητήσεις κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐπιλύονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ γνώμην τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης προκύπτει σαφῶς, ὅτι ἡ ἁρμοδιότης τοῦ Ὑπουργοῦ, προκειμένης ἀμφισβητήσεως ἐκ τῆς § 1 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 51, περιορίζεται εἰς τὴν ἐπίλυσιν ταύτης διὰ τοῦ καθορισμοῦ τοῦ νόμῳ ὑποχρέου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως εἰς ἠσφαλισμένον, ἀνεξαρτήτως τῆς τυχὸν συνδρομῆς προϋποθέσεων ὑπάρξεως ἀξιώσεως τοῦ ἠσφαλισμένου πρὸς χορήγησιν αὐτῷ συντάξεως παρὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ, πρὸς τὸν ὁποῖον ἐγένοντο εἰσ-

φοραί, ἂν καὶ δὲν ὑπῆρχεν ὑποχρέωσις ἐκ τοῦ νόμου, ἐκ μόνου τοῦ λόγου τῆς καταβολῆς εἰσφορῶν, διότι τοῦτο ἀφορᾷ τὸν ἠσφαλισμένον. Κατ' ἀκολουθίαν καὶ ὁ τελευταῖος λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν, κατὰ παράβασιν τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῆς χρηστῆς διοικήσεως, δὲν ἐδέχθη ὅτι ὑπόχρεον πρὸς συνταξιοδότησιν τοῦ Ο.Ζ** ἦτο τὸ Ι.Κ.Α., ὡς ἐκ τῶν πρὸς αὐτὸ γενομένων εἰσφορῶν, ὅπερ ὅμως ἀξίωσιν τούτου πρὸς χορήγησιν συντάξεως ἐνδεχομένως θὰ ἐδημιούργει, τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος καὶ ἐπομένως καὶ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις. (*Σ.Ε. 498/1958, Ὁλομελείας*, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Κ. Δάρας*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μαγκάκης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§ 4. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως.

Ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα.—Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ καθαριστρίας καὶ στοιχεῖον κυρίας ἀπασχολήσεως: Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § α' τοῦ ν.δ. 980/1942 «περὶ Ἱδρύσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως» (24), κυρωθέντος διὰ τῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῆς συντακτικῆς πράξεως 58 1945 ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 324 1946 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (183) «εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ παρόντος ὑπάγεται ὑποχρεωτικῶς δι' ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν τὸ παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων κατὰ κυρίαν ἀσφάλισιν διὰ τὴν περίπτωσιν ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου ἀσφαλιζόμενον προσωπικὸν τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας». Κατὰ δὲ τὴν προστεθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. Σ. 30540 1942 (τ. Β' 155) ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας § γ' ἐδάφ. 2 « ὡς προσωπικὸν τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, ἀσφαλιζόμενον παρὰ τῷ Ταμείῳ κατὰ τὰς προηγουμένας διατάξεις, νοοῦνται πάντες οἱ κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν πραγματικῶς παρέχοντες τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τοὺς παρ' οἷς ὑπηρετοῦσιν Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, ὑφ' οἱανδήποτε καὶ ἂν ὑπηρετῶσιν οὗτοι ἰδιότητα καὶ ἀδιαφόρως νομικοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς σχέσεως». Ἐκ τῆς γενικότητος τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως σαφῶς προκύπτει, ὅτι εἰς τὴν παρὰ τῷ παρεμβαίνοντι Ταμείῳ ἀσφάλισιν ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς καὶ οἱ διὰ σχέσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου παρέχοντες τὰς ὑπηρεσίας των, κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν, εἰς τοὺς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς.

Ἐν προκειμένῳ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὡς ἐκ ταύτης προκύπτει, ἐνῷ δέχεται, ὅτι ἡ αἰτοῦσα προσελήφθη ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ συμβάσεως ἐργασίας, ὡς καθαρίστρια διοικήσεως, καὶ προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας της συνεχῶς ἀπὸ 1 Μαΐου 1939 μέχρις 25 Ἰανουαρίου 1953, ὅτε κατηγγέλθη ἡ σύμβασις ἐργασίας, ὡς καὶ ὅτι εἶχε συμπληρώσει τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας της, ὅπερ ἀπαιτεῖται, προκειμένου περὶ γυναικῶν, διὰ τὴν παροχὴν περιοδικοῦ βοηθήματος, ἐφ' ὅσον δὲν προβλέπεται ὅριον ἡλικίας ἐξόδου ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 18323/1549 «περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α.» (τ. Β' 140) ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, περαιτέρω ἀποκλείει τὴν παρὰ τῷ παρεμβαίνοντι Ταμείῳ ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν αὐτῆς, μὲ τὴν γενικὴν σκέψιν ὅτι ὡς πρὸς τὰς καθαριστρίας δὲν συντρέχει τὸ στοιχεῖον τῆς κυρίας ἀπασχολήσεως, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ προβαίνῃ εἰς διαπίστωσιν ἐὰν συγκεκριμένως διὰ τὴν αἰτοῦσαν δὲν συνέτρεχε τὸ στοιχεῖον τοῦτο. Οὕτως ἔχουσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παρίσταται ἀναιτιολόγητος, ἐν ὄψει ἰδίᾳ καὶ τῶν ὑπ' αὐτῆς ἐπικαλουμένων στοιχείων τοῦ φακέλλου, ἤτοι τῶν ὑπ' ἀριθ. 12960/1.3.1954 καὶ 12110 22.2.1956 ἐγγράφων τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ὧν βεβαιοῦται, ὅτι ἡ αἰτοῦσα παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας της εἰς τὸ Ἵδρυμα τοῦτο κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν καὶ κατὰ πλήρες ὡράριον ἐργασίας, τοσοῦτον μᾶλλον καθόσον ἐν πάσῃ περιπτώσει, κατὰ τὰ ὑπ' αὐτῆς δεκτὰ γενόμενα, καὶ τὸ παρεμβαῖνον Ταμεῖον ἐδέχθη ταύτην ὡς ἀσφαλιζομένην παρ' αὐτῷ καὶ εἰσέπραξεν ἀπὸ τοῦ 1944 ἔτους τὰς κατὰ νόμον εἰσφορὰς διὰ τὴν παρ' αὐτῷ ἀσφάλισιν ταύτης. Κατ' ἀκολουθίαν τυγχάνει ἀκυρωτέα κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου πρῶτον λόγον ἀκυρώσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἤτις καὶ δέον νὰ γίνῃ δεκτή, ἀπορριφθῇ δὲ ἡ παρέμβασις, καταδικαζομένου τοῦ παρεμβαίνοντος Ταμείου εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην τῆς αἰτούσης. (*Σ.Ε. 594/1958, Ὁλομελείας*, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Κ. Δάρας*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Γεωργιάδης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Α. Κλεισιούνης).

§ 5. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

Δικαίωμα συντάξεως, ἐν περιπτώσει θανάτου ἠσφαλισμένου, τῶν ἀγάμων ἀδελφῶν τοῦ θανόντος.—Μεταγενεστέρα δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας τροποποίησις τῆς σχετικῆς διατάξεως τοῦ Καταστατικοῦ.—Ἀνίσχυρον ἀποφάσεων, ὡς ἐκδοθεισῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 59 § 1 τοῦ ἀπὸ 11 18 Νοεμβρίου 1935 ἀν. νόμου «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694 1937 καὶ τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 2520/1953, ὡς ἀντισυνταγματικῶν.—Ἀνίσχυρος καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 § 8 νόμου 5376/1932.—Παροχὴ διὰ τοῦ ἄρθρου 5 § 2 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 2868 1922 ἁρμοδιότητος εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας ἁπλῆς ἐγκρίσεως τῆς περὶ τροποποιήσεως καταστατικοῦ ἀποφάσεως τῆς διοικήσεως τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ καὶ οὐχὶ καὶ ἐξουσίας πρωτοτύπου ἢ καθ' ὑποκατάστασιν δράσεως: Ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις διώκει, ὡς ἐκ τοῦ συνόλου τοῦ περιεχομένου αὐτῆς προκύπτει, τὴν ἀκύρωσιν α) τῆς ὑπ' ἀριθ. 56022/1.1954 τῆς 17.2.1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας (Ε.Κ. τ. Β' φ. 41/1.3.1954), καθ' ὃ μέρος δι' αὐτῆς ὁρίζεται, ὅτι δικαιοῦνται συντάξεως ἐκ τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος αἱ ἄγαμοι ἀδελφαὶ τοῦ παρ' αὐτῷ ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου αὐτοῦ δὲν ἔχουν συμπληρώσει τὸ 30ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ β) τῆς ἐκ τῆς παρόδου ἀπράκτου τριμήνου ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς (6.9.1956) τῆς ἀπὸ 5.9.1956 αἰτήσεως τῆς αἰτούσης τεκμαιρομένης ἀρνήσεως

τοῦ ρηθέντος Ταμείου, ὅπως, ἀποδεχόμενον τὴν αἴτησιν ταύτην χορηγήσῃ τῇ αἰτούσῃ σύνταξιν λόγῳ θανάτου τοῦ παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ ἡσφαλισμένου ἀδελφοῦ της Ν.Τ**.

Ἡ ἐκ τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω προσβαλλομένων πράξεων ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τὴν 1.3.1954. Ὅθεν, ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, κατατεθεῖσα τὴν 2.2.1957, ἠσκήθη μετὰ τὴν πάροδον 60 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς κανονιστικοῦ περιεχομένου ὑπουργικῆς ταύτης ἀποφάσεως καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶναι ἀπορριπτέα καθ' ὃ μέρος στρέφεται εὐθέως κατ' αὐτῆς, ὡς ἐκπρόθεσμος.

Ἡ ἑτέρα τῶν προσβαλλομένων πράξεων, ἤτοι ἡ σιωπηρὰ ἄρνησις τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Ταμείου, ὅπως ἀποδεχθῇ τὸ περὶ συνταξιοδοτήσεως αἴτημα τῆς αἰτούσης, καίτοι προηγήθη ἡ ἀπὸ 20.11.1948 ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου τούτου, δι' ἧς ἀπερρίφθη ὁμοιον αἴτημα τῆς αἰτούσης, συνιστᾷ νέαν πρᾶξιν δεκτικὴν προσβολῆς ἐπὶ ἀκυρώσει, δοθέντος ὅτι αὕτη διέπεται ὑπὸ νομοθετικοῦ καθεστῶτος (ἀπόφασις τοῦ Ὑφυπουργοῦ τῆς Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 18603/Σ.308/3.3.1940, Ε.Κ. τ. Β' φ. 12/10.4.1940) κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀνωτέρω ρητῆς ἀπορριπτικῆς ἀποφάσεως. Ὅθεν, ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, ἀσκηθεῖσα ἐμπροθέσμως κατὰ τῆς σιωπηρᾶς ταύτης πράξεως, εἶναι ὡς πρὸς αὐτὴν τύποις δεκτὴ καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν.

Τὸ καταστατικὸν τοῦ ρηθέντος Ταμείου ὡρίζεν ἐν ἄρθρῳ 9 αὐτοῦ, ὅτι ἐν περιπτώσει θανάτου ἡσφαλισμένου δικαιοῦνται συντάξεως, ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῷ εἰδικωτέρας προϋποθέσεις, αἱ ἄγαμοι ἀδελφαὶ τοῦ θανόντος, ἐὰν ἡ συντήρησίς των ἐβάρυνε κυρίως αὐτόν. Διὰ μεταγενεστέρων ὅμως ἀποφάσεων ὑπ' ἀριθ. 18603 Σ.308/30.3.1940 τοῦ Ὑφυπουργοῦ τῆς Ἐργασίας καὶ ὑπ' ἀριθ. 56022/1.1954 τῆς 17.2.1954 τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐτροποποιήθη ἡ ἀνωτέρω διάταξις καὶ ὡρίσθη, μεταξὺ ἄλλων, ὅτι αἱ ἄγαμοι ἀδελφαὶ τοῦ ἡσφαλισμένου δικαιοῦνται συντάξεως, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου αὐτοῦ δὲν ἔχουν συμπληρώσει τὸ 30ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των.

Αἱ ἀνωτέρω ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, ὡς ἐκ τῶν προοιμίων αὐτῶν προκύπτει, ἐξεδόθησαν ἡ μὲν πρώτη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 59 § 1 τοῦ ἀπὸ 11/18 Νοεμβρίου 19-5 ἀν. νόμου «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐργασίας», ὡς αὐθεντικῶς ἠρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ. ν. 694/1937, ἡ δὲ δευτέρα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς αὐτῆς διατάξεως, ὡς καὶ τῶν διατάξεων τοῦ ν. δ. 2520/1953 «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ. ν. τῆς 11.11.1935 κλπ.». Ἀλλ' αἱ ὑπουργικαὶ αὗται ἀποφάσεις δὲν δύνανται νὰ εὕρωσι νόμιμον ἔρεισμα ἐπὶ τῶν διατάξεων τούτων, διότι, ὡς παγίως ἐκρίθη ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου (ἀποφ. 1537/1953, 1053/1957 καὶ ἄλλαι), αἱ διατάξεις αὗται, λόγῳ τῆς γενικότητος καὶ εὐρύτητος τῆς ὑπ' αὐτῶν παρεχομένης ἐξουσιοδοτήσεως, ἀντιβαίνουσιν εἰς τὰς περὶ διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν συνταγματικὰς διατάξεις καὶ εἶναι ὡς ἐκ τούτου ἀνίσχυροι.

Διὰ τὸν αὐτὸν ὡς ἄνω λόγον εἶναι ἀνίσχυρος καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 § 8 τοῦ νόμου 5376/1932 «περὶ τροποποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν διεπουσῶν τὰ Ταμεῖα Ἀσφαλίσεως κλπ.», ἥτις, ἀναφερομένη εἰς πάντα τὰ Ταμεῖα Ἀσφαλίσεως τὰ ἱδρυθέντα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου 2868/1922 ἢ μεταγενεστέρων νόμων, ὁρίζει, ὅτι «αἱ τροποποιήσεις τῶν διατάξεων τῶν καταστατικῶν τῶν ὡς ἄνω Ὀργανισμῶν ἐνεργοῦνται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ἐκδιδομένων μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἐποπτείας Ἐργατικῶν Ἀσφαλίσεων, ὅπερ ὀφείλει νὰ ἀκούσῃ πρότερον τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἑκάστοτε ἐνδιαφερομένου Ὀργανισμοῦ». Ὅθεν, οὐδὲ ἐπὶ τῆς διατάξεως ταύτης δύνανται νομίμως νὰ στηριχθῶσιν αἱ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις.

Αἱ αὗται ὡς ἄνω ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν αὐτῶν δὲν δύνανται νὰ εὕρωσι νόμιμον ἔρεισμα οὐδὲ εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 2 τοῦ κωδικ. νόμου 2868/1922 «περὶ ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως τῶν ἐργατῶν καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» (β. δ. 8/21 Δεκεμβρίου 1923), καθ' ἣν τὸ καταστατικὸν ἐγκρίνεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας κατόπιν γνωμοδοτήσεως τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου Ἐποπτείας Ἐργατικῶν Ἀσφαλίσεων. Διότι ἡ διάταξις αὕτη παρέχει εἰς τὸν Ὑπουργὸν ἁρμοδιότητα ἁπλῆς ἐγκρίσεως τῆς περὶ τροποποιήσεως καταστατικοῦ ἀποφάσεως τῆς διοικήσεως τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ ἐξουσίαν πρωτοτύπου ἢ καθ' ὑποκατάστασιν δράσεως (Σ.τ.Ε. 1910/1952, 1537/1953), ἐνῷ ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, ὁ Ὑφυπουργὸς καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας κατὰ τὴν θεσπισιν τῆς διαληφθείσης διατάξεως τῶν εἰρημένων ἀποφάσεών της δὲν ἠρκέσθησαν εἰς ἁπλῆν ἔγκρισιν τῶν σχετικῶν προτάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ προέβησαν εἰς τροποποίησιν αὐτῶν.

Κατ' ἀκολουθίαν ἡ μνημονευθεῖσα διάταξις τῶν ἀνωτέρω ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, καθ' ἣν αἱ ἄγαμοι ἀδελφαὶ τοῦ ἡσφαλισμένου δὲν δικαιοῦνται συντάξεως, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου του ἔχουν συμπληρώσει τὸ 30ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των, εἶναι ἄκυρος καὶ ἀνίσχυρος, ὡς θεσπισθεῖσα δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, αἱ ὁποῖαι δὲν εὑρίσκουσι νόμιμον ἔρεισμα εἰς τὰς ὁποίας ἐπικαλοῦνται ἐν τῷ προοιμίῳ αὐτῶν διατάξεις, οὐδὲ εἰς ἄλλην διάταξιν τῆς κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῶν ἰσχυούσης νομοθεσίας.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, τὸ Ταμεῖον Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἠρνήθη νὰ χορηγήσῃ εἰς τὴν αἰτοῦσαν τὴν ὑπ' αὐτῆς αἰτηθεῖσαν σύνταξιν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι αὕτη εἶχε συμπληρώσει κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου τοῦ ἀδελφοῦ της τὸ 30ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας της. Ἀλλ' ἡ ἄρνησις αὕτη τοῦ Ταμείου ἐπὶ τῇ ρηθείσῃ αἰτιολογίᾳ, στηριζομένη ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω ἀνισχύρου διατάξεως, καθ' ἣν αἱ ἄγαμοι ἀδελφαὶ τοῦ ἡσφαλισμένου δὲν δικαιοῦνται συντάξεως, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸν χρόνον τοῦ

θανάτου του έχουν συμπληρώσει τό 30όν έτος τῆς ἡλικίας των, καί ἀντικειμένη εἰς τήν προγενεστέραν τῆς διατάξεως ταύτης διάταξιν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου τούτου, δι' ἧς δέν τίθεται τοιαύτη προϋπόθεσις, δέν παρίσταται νόμιμος καί συνεπῶς δέον νά ἀκυρωθῇ, ὡς βασίμως ὑποστηρίζεται διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως, ἡ δέ ὑπόθεσις δέον νά ἀναπεμφθῇ εἰς τό ἀνωτέρω Ταμεῖον, ἐπί τῷ τέλει ὅπως τοῦτο χορηγήσῃ εἰς τήν αἰτοῦσαν τήν αἰτηθεῖσαν σύνταξιν, ἐφ' ὅσον ἤθελε διαπιστώσει τήν συνδρομήν τῶν πρός τοῦτο ἀπαιτουμένων λοιπῶν νομίμων προϋποθέσεων. (*Σ. Ε. 588/1958, Ὁλομελείας*, Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος κ. *Α. Ἰατρίδης*).

Ἔννοια τοῦ ὅρου «μισθός» τοῦ ἄρθρου 11 § 1 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων καί Προνοίας τοῦ Προσωπικοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος διά τόν ἐπί τῇ βάσει αὐτοῦ κανονισμόν τῆς συντάξεως τοῦ ὑπαλλήλου. Διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀπό 10 Ἀπριλίου 1957 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων καί Προνοίας τοῦ Προσωπικοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἀπό 21 Φεβρουαρίου 1957 αἴτησις τοῦ αἰτοῦντος περί αὐξήσεως τῆς συντάξεώς του ἀναδρομικῶς ἀπό 1ης Ἰανουαρίου 1951 καί συμπληρώσεως τοῦ ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος λόγῳ ὀναγνωρίσεως εἰς τοῦτον ὑπό τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, μετά τόν καθορισμόν τῶν ἀνωτέρω, καί πέμπτης προσαυξήσεως.

Παραδεκτῶς διά νομοτύπως κατατεθέντος δικογράφου παρεμβαίνει εἰς τήν δίκην τό ἄνω Ταμεῖον, ἔχον ἔννομον συμφέρον πρός ὑποστήριξιν τῆς νομιμότητος τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.

Εἰς τήν § 1 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ παρεμβαίνοντος Ταμείου ὁρίζεται, ὅτι: «Ἡ σύνταξις συνίσταται εἰς ἀνάλογα πρός τόν συντάξιμον χρόνον ὑπηρεσίας τοῦ ἠσφαλισμένου ποσοστά... λογιζόμενα ἐπί τοῦ συντάξιμου μισθοῦ. Ὡς συντάξιμος μισθός νοεῖται ὁ μέσος ὅρος τοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ ἢ τῶν βαθμῶν, οὓς ἔφερεν ὁ ἠσφαλισμένος κατά τό τελευταῖον πρό τῆς ἐξόδου του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας δωδεκάμηνον, προσαυξανόμενος κατά τά ἐπιδόματα πολυετοῦς παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ καί τῇ ὑπηρεσίᾳ». Ἡ ἔννοια δέ τῆς διατάξεως ταύτης εἶναι, ὅτι ὡς «μισθός», ἐπί τῇ βάσει τοῦ ὁποίου κανονίζεται ἡ σύνταξις τοῦ ὑπαλλήλου, λαμβάνεται ὁ μισθός μετά τῶν προσαυξήσεων πολυετοῦς παραμονῆς εἰς τόν αὐτόν βαθμόν καί τήν ὑπηρεσίαν τοῦ τελευταίου πρό τῆς ἐξόδου του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας δωδεκαμήνου, ὃν ἐδικαιοῦτο οὗτος κατά τάς ὀργανικάς διατάξεις τῆς Τραπέζης καί κατέβαλεν αὐτῇ πράγματι εἰς τοῦτον ἢ ὁ δικαστικῶς ἀναγνωρισθείς ὡς ὀφειλόμενος.

Καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, ὁ αἰτῶν ἀπεχώρησε τῆς ὑπηρεσίας τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος τήν 31ην Δεκεμβρίου 1950. Ἡ σύνταξίς του δέ καί τό βοήθημα προνοίας ἐκανονίσθησαν ὑπό τοῦ παρεμβαίνοντος Ταμείου ἐπί τῇ βάσει τοῦ μισθοῦ, ὃν ἐλάμβανεν οὗτος κατά τό τελευταῖον ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ δωδεκάμηνον, ἤτοι τοῦ μισθοῦ τοῦ τμηματάρχου Α', προσηυξημένου κατά 25 ο/ο λόγῳ ἐπιδόματος πολυετίας καί κατά 40 ο/ο λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐπί τέσσαρας τριετίας εἰς τόν αὐτόν βαθμόν (τμημ. Α'), ὃν ἐλογίζετο κατέχων ἀπό 1ης Ὀκτωβρίου 1936. Διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 868 152 ἀπό 31 Ὀκτωβρίου 1956 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἄνω Τραπέζης ἐχορηγήθη εἰς τόν αἰτοῦντα - ἤδη συνταξιοῦχον - ἀπό δετίας περίπου προσαύξησις πέμπτης τριετίας λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς εἰς τόν βαθμόν τοῦ τμηματάρχου Α' ἀπό 1.10.1946 μέχρι 1.10.1949, ὁρίζεται δέ ἐν αὐτῇ, ὅτι ἐκ τῆς χορηγήσεως ταύτης οὐδεμία οἰκονομική συνέπεια προκύπτει ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ αἰτοῦντος, λόγῳ ἐγγράφου παραιτήσεως τούτου ἐκ ταύτης καί ὅτι ἡ Τράπεζα ὑποχρεοῦται εἰς τήν καταβολήν τῶν ἀναλογουσῶν εἰσφορῶν διά τήν νέαν προσαύξησιν πρός τό παρεμβαῖνον Ταμεῖον ἀπό 1.10.1949 μέχρι 31.12.1950.

Εἰς τήν προσβαλλομένην ἀπόφασιν φέρεται, ὅτι ἡ αἴτησις τοῦ αἰτοῦντος περί συνυπολογισμοῦ εἰς τόν συντάξιμον μισθόν του καί τῆς ὡς ἄνω χορηγηθείσης αὐτῷ πέμπτης προσαυξήσεως καί ἀναθεωρήσεως τῆς ἀπονεμηθείσης εἰς τοῦτον συντάξεως καί τοῦ ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος ἀπορρίπτεται, «καθ' ὅσον ἀφ' ἑνός ἐκ τῆς χορηγήσεως τῆς ἐν λόγῳ προσαυξήσεως, γενομένης μετά τήν ἀποχώρησίν του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, δέν δημιουργεῖται ὑποχρέωσις τοῦ Ταμείου περί ἀναθεωρήσεως τῆς συντάξεως καί τοῦ ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος προνοίας καί ἀφ' ἑτέρου, διότι λόγῳ τῆς χορηγήσεως τῆς ἐν λόγῳ προσαυξήσεως ἄνευ οἰκονομικῶν συνεπειῶν, κατόπιν τῆς ἐκ τούτων παραιτήσεώς του, οὐδεμία μεταβολή ἐπέρχεται εἰς τόν συντάξιμον μισθόν του». Ἡ αἰτιολογία δέ αὕτη, ὡς πρός τό δεύτερον αὐτῆς μέρος, κατά τήν δοθεῖσαν ἀνωτέρω ἔννοιαν εἰς τήν διάταξιν τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ παρεμβαίνοντος Ταμείου, παρίσταται νόμιμος καί ἀπορριπτέος κρίνεται, ὡς ἀβάσιμος, ὁ περί τοῦ ἐναντίου μόνος λόγος ἀκυρώσεως. (*Σ.Ε. 308/1958, Ὁλομελείας*, Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος κ. *Ν. Παναγιωτάτος*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Η. Παρασκευᾶς, Ν. Κουλιέργης.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Καταβολή τῶν ὑπὲρ τοῦ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν Εἰσφορῶν : Ἐπειδὴ παρετηρήθη ὅτι ἔνιοι ἐργοδόται εἴτε διότι δὲν κατενόησαν ἐπαρκῶς, εἴτε διότι δὲν ἐπληροφορήθησαν ὅτι τὰς ἀπὸ 1.11.1958 ὑπὲρ Δ.Λ.Ο.Ε.Μ. εἰσφορὰς δέον νὰ καταβάλλωσι δι' ἀγορᾶς ἐνσήμων, προέβησαν εἰς τὴν καταβολὴν μετρητοῖς τῶν ἀντιστοίχων ποσῶν εἰσφορῶν διὰ τοὺς μῆνας Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον 1958, ἐνδέχεται δὲ νὰ καταβάλλωσιν ὁμοίως τοῖς μετρητοῖς καὶ διὰ τὸν τρέχοντα μῆνα Φεβρουάριον τὰς εἰσφορὰς των ταύτας καὶ ἀναφερόμενοι εἰς τὴν 164/1958 ἡμετέραν ἐγκύκλιον γνωρίζομεν ὑμῖν τὰ κάτωθι :

1) Διὰ τὰς περιόδους μέχρις 28.2.1959 ἡ καταβολὴ μετρητοῖς τῶν ὡς ἄνω εἰσφορῶν εἴτε εἰς τὸν Λογαριασμὸν Ι.Κ.Α., εἴτε εἰς τὸν Λογαριασμὸν Ο.Α.Α.Α., ἐφ' ὅσον διαπιστοῦται αὕτη παρ' ὑμῶν, ἀπαλλάσσει τοῦτον τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς ἀγορὰν ἐνσήμων, ἅμα δὲ καὶ τῆς καταβολῆς προσθέτων τελῶν, ἐφ' ὅσον βεβαίως ἡ καταβολὴ τοῖς μετρητοῖς ἔλαβε χώραν ἐμπροθέσμως. Παραλλήλως ὅμως δέον ὅπως γνωστοποιηθῇ εἰς τοὺς ἐν λόγῳ ἐργοδότας, ὅτι ἡ περαιτέρω συνέχισις τῆς καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν ταύτων τοῖς μετρητοῖς δὲν θὰ ἀναγνωρίζηται παρὰ τοῦ Ἱδρύματος μὲ συνέπειαν τὴν σύνταξιν Π.Ε.Ε. καὶ Π.Ε.Π.Τ.

2) Ὡσαύτως ἐνεφανίσθησαν ὀλίγαι περιπτώσεις καταβολῆς τῶν ἀνωτέρω εἰσφορῶν τῆς αὐτῆς περιόδου δίς, ἤτοι καὶ δι' ἀγορᾶς ἐνσήμων καὶ τοῖς μετρητοῖς ἀπ' εὐθείας εἰς τὸν Λογαριασμὸν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας. Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ὁ ὑποχρεως ἐργοδότης δικαιοῦται εἰς ἐπιστροφὴν τῶν μετρητοῖς εἰς τὸν Λογαριασμὸν Ο.Α.Α.Α. κατατεθεισῶν εἰσφορῶν. Πρὸς τοῦτο δέον ὅπως οὗτος ἐφοδιάζηται παρ' ὑμῶν μετὰ προηγουμένην διαπίστωσιν διὰ βεβαιώσεως, ἐξ ἧς νὰ προκύπτῃ σαφῶς ἡ διὰ συγκεκριμένον ἀριθμὸν μισθωτῶν ἀγορὰ τῶν ἐνσήμων πρὸς χρῆσιν παρὰ τῷ Ο.Α.Α.Α. διὰ τὴν παρ' αὐτοῦ ἐπιστροφὴν τῶν ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν εἰσφορῶν.

3) Διὰ τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἐργοδόται κατέβαλον εἰς τὰς Τραπέζας τοῖς μετρητοῖς τὰς ἀναλογούσας εἰσφορὰς ὑπὲρ τοῦ Δ.Λ.Ο.Ε.Μ. ὀφειλομένας διὰ μισθολογικὰς περιόδους ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1958 καὶ ἑξῆς, δέον νὰ ἐξακριβοῦται ὁπωσδήποτε κατὰ πόσον ἡ τοιαύτη κατάθεσις ἠχθη εἰς πίστωσιν τοῦ παρὰ τῇ Τραπέζῃ Λογαριασμοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. (Λογαριασμὸς εἰσφορῶν μετρητοῖς ἀνεργίας καὶ ατρατεύσεως καὶ ταμειακῆς κινήσεως) ἢ ἐκ παραδρομῆς εἰς Λογαριασμὸν τοῦ Ο.Α.Α.Α.

Κατὰ τὴν δευτέραν περίπτωσιν, ἤτοι ἐφ' ὅσον οἱ ἐργοδόται κατέθεσαν εἰς ἕτερον οἱονδήποτε Λογαριασμὸν καὶ οὐχὶ τοῦ Ι.Κ.Α., δέον νὰ γνωστοποιήσητε τοῦτο ἡμῖν (Διεύθυνσιν Λογιστηρίου), ἵνα ἀναζητηθῇ τὸ οὕτω κατατεθὲν ποσὸν ἀπὸ τὸν Ο.Α.Α.Α. καὶ τοῦτο διότι συμφώνως πρὸς τὰς παρασχεθείσας ὁδηγίας (Ἐγκύκλ. 164/1958, σελ. 3) αἱ εἰσφοραὶ ὑπὲρ τοῦ Δ.Λ.Ο.Ε.Μ. διὰ τὰς μισθολογικὰς περιόδους ἀπὸ 1.11.1958 καὶ ἐφεξῆς εἰσπράττονται παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἡ ἀπόδοσις αὐτῶν εἰς τὸν Ο.Α.Α.Α. θέλει γίνει συμφώνως πρὸς ἐκδοθησομένην ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς θὰ καθορίζηται ὁ τρόπος κατανομῆς τῶν συνεισπραττομένων εἰσφορῶν (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 50/1959 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.*).

Εἰσφοραὶ δώρων ἐπὶ οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν : Κατ' ἀρχὴν τυχὸν συμφωνία μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ περὶ καταβολῆς εἰς τὸν δεύτερον ἐκ τῶν προτέρων ὁλοκλήρου ἢ μέρους τῶν παρεχομένων δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα τυγχάνει νόμιμος καὶ ἰσχυρά.

Οὐχ ἧττον, ὅμως, ἐὰν μετὰ τὴν τοιαύτην συμφωνίαν ἐκδοθῇ κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις ὑπουργικὴ ἀπόφασις, προβλέπουσα μεγαλύτερον ποσὸν δώρων ἢ ἀπαγορεύουσα τὸν συμψηφισμὸν εἰς τοῦτο τῶν ἔναντι αὐτοῦ καταβληθέντων ποσῶν, αὕτη θέλει κατισχύσει τῆς γενομένης συμφωνίας, δεδομένου ὅτι διὰ τῶν περὶ δώρων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων θεσπίζονται διατάξεις δημοσίας τάξεως, ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ὁποίων, βάσει τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Α.Κ., δὲν δύναται νὰ ἀποκλεισθῇ διὰ τῆς ἰδιωτικῆς βουλήσεως.

Σχετικῶς σημειοῦμεν, ὅτι, πλὴν τῆς τελευταίας ὑπ' ἀριθ. 74.000 π.ε. ἀποφάσεως περὶ χορηγήσεως εἰς τοὺς μισθωτοὺς τῆς χώρας δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων 1958, πᾶσαι αἱ προηγούμεναι οἰκεῖαι ἀποφάσεις δὲν ἀπηγόρευον τὸν ὡς ἄνω συμψηφισμόν.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω κρίνομεν σκόπιμον, ὅπως ἐπὶ τῶν γεννωμένων ζητημάτων, ἐν σχέσει μὲ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν εἰσφορῶν ἐπὶ τοῦ δώρου τῶν εἰς οἰκοδομικὰς ἐργασίας ἀπασχολουμένων ἠσφαλισμένων μας, ἰσχύουν τὰ ἀκόλουθα, χάριν ἁπλουστεύσεως τῶν διαδικασιῶν :

1. Ἐφ' ὅσον διὰ τῆς ἐκδιδομένης ἑκάστοτε ὑπουργικῆς περὶ δώρου ἀποφάσεως ἐπιτρέπεται ὁ συμψηφισμός, θὰ θεωρῆται ὅτι οὐδεμία περαιτέρω ὑποχρέωσις ὑφίσταται διὰ τὸν κύριον τοῦ ἔργου (ἢ τὸν ἐργολάβον προκειμένου περὶ ἔργων τοῦ Δημοσίου). Τυχὸν ὅμως ὑποβαλλόμεναι σχετικαὶ μισθοδοτικαὶ καταστάσεις θὰ γίνωνται δεκταὶ καὶ θὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν ὁριστικὸν καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῶν εἰσφορῶν κατὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ λογαριασμοῦ, καθόσον ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τεκμαίρεται, ὅτι δὲν συνήφθη συμφωνία περὶ συμψηφισμοῦ μεταξὺ ἐργοδότου καὶ ἠσφαλισμένου. Τοὐναντίον ὁσάκις ἡ οἰκεία ὑπουργικὴ ἀπόφασις δὲν μνη-

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΝΟΜΟΥ 2112 ΙΑΤΡΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ, ΑΜΕΙΒΟΜΕΝΩΝ ΚΑΤ' ΕΠΙΣΚΕΨΙΝ

Ἀπαγόρευσις εἰς ἰατροὺς κατοχῆς πλειόνων τῆς μιᾶς θέσεως.—Δικαίωμα ἰατροῦ, ἐν ἀποχωρήσει ἀπὸ τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν περὶ πολυθεσίας διατάξεων, ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως νόμου 2112 καὶ ὅταν ἀμείβηται κατ' ἐπίσκεψιν, ἐφ' ὅσον ὅμως οἱ ἠσφαλισμένοι δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα ἐλευθέρας ἐκλογῆς τοῦ ἰατροῦ.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β', 102/1959

(Ἐπὶ ἐρωτήματος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας)

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Τρ. Κωνταρασόπουλος, Δ. Μπαρμπάτης, Α. Ἀλεξίου, Α. Λέκκας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Χ. Γεωργιόπουλος, Πάρεδρος

Διὰ τῆς διατάξεως τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ν. 3319/1955 (Ε.Κ. 207), ἀντικαταστήσαντος τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ἀ.ν. 1843/1951 (Ε.Κ. 178), ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη, συνεπληρώθη καὶ ἐκυρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου δευτέρου τοῦ ν. 2049/1952 (Ε.Κ. 97), ὡρίσθη, ὅτι ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἰατροὺς νὰ κατέχωσι πλείονας τῆς μιᾶς θέσεως, δι' ἣν ὡς ἐφόδιον ἀπαιτεῖται τὸ πτυχίον τῆς ἰατρικῆς. Τῆς ἀρχῆς ταύτης εἰσάγονται ὡρισμέναι ἐξαιρέσεις εἰς τὰς διὰ τῶν §§ 2—4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου τοῦ ν. 3319 προβλεπομένας περιπτώσεις, περὶ ὧν δὲν πρόκειται θέμα.

Ἐξ ἄλλου διὰ τοῦ ὡς ἄνω ἀ.ν. 1843/1951 (ἄρθρον 5 § 1) εἶχεν ὁρισθῆ, ὅτι ὡς ἔμμισθος θέσις λογίζεται καὶ ἡ ἐπὶ συμβάσει ἢ ἐπὶ θητείᾳ ἢ καὶ ἐπ' ἀμοιβῇ κατ' ἐξέτασιν συμφωνία μετὰ Ὀργανισμῶν πάσης φύσεως, Νομικῶν Προσώπων, Κλαδικῶν Ταμείων κλπ. Τὴν διάταξιν ὅμως ταύτην ἀντικατέστησε τὸ ἐδάφ. 6 § 1 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ν. 3319/1955, ὅπερ περαιτέρω ἀντικατεστάθη διὰ τῆς § 3 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3623/1956 (Ε.Κ. 277). Πλὴν καὶ ἡ τελευταία αὕτη διάταξις ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τῆς § 7 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν. 3796/1957 (Ε.Κ. 251), ἐχούσης οὕτω: «Ὡς ἰατρικὴ θέσις λογίζεται πᾶσα ὑπηρεσία παρά τινι τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ ν.δ. 3623/1956 ὁριζομένων Νομικῶν Προσώπων καὶ Ὑπηρεσιῶν ἐν γένει, καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀμειβομένη, ἐφ' ὅσον ὑφίσταται σχέσις ἐργασίας δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου δεσμεύουσα τὸν ἰατρὸν διὰ συμφωνίας ἐπὶ διορισμῷ, θητείᾳ, ἐπὶ συμβάσει ἢ ἄλλῃ εἰδικῇ συμφωνίᾳ. Ὡς θέσις δὲν λογίζεται: α) ... β) ... γ) Ἡ παροχὴ ἰατρικῶν ὑπηρεσιῶν παρὰ τῶν δικαιουμένων κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις εἰς ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος ἰατρῶν εἰς τὸ ἰδιωτικὸν των ἰατρεῖον ἢ ἐργαστήριον ἢ κατ' οἶκον τοῦ ἀσθενοῦς ἐπ' ἀμοιβῇ κατ' ἐπίσκεψιν, κατὰ πρᾶξιν ἢ κατὰ περίπτωσιν, πρὸς ἠσφαλισμένα ἢ προστατευόμενα πρόσωπα ὑπαγόμενα εἰς Ταμεῖα Ὑγείας καὶ Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς πάσης φύσεως, ἐφ' ὅσον τὰ ἠσφαλισμένα ἢ προστατευόμενα πρόσωπα ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέγουν ἐλευθέρως οἱονδήποτε ἰατρὸν ἐκ τῶν νομίμως ἀσκούντων τὸ ἐπάγγελμα ἐν τῇ οἰκείᾳ περιφερείᾳ».

Ἐκ τῆς προπαρατεθείσης καὶ ἰσχυούσης νῦν διατάξεως σαφῶς συνάγεται ὅτι, ἵνα θεωρηθῇ ὁ ἰατρὸς ὡς κατέχων ἰατρικὴν θέσιν καὶ ἑπομένως ὑπαγόμενος εἰς τὰς περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς πο-

---

μονεύει τι περὶ συμψηφισμοῦ θὰ θεωρῆται, ὅτι οὗτος ἀπαγορεύεται καὶ ὅτι συνεπῶς ὑφίσταται ὑποχρέωσις καταβολῆς δώρου καὶ συνεπῶς καὶ εἰσφορῶν διὰ τὸ δῶρον.

2. Εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ὑφίσταται ὑποχρέωσις καταβολῆς εἰσφορῶν διὰ τὸ δῶρον ἔχουν, ὡς εἰκός, ἐφαρμογὴν αἱ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 473/1958 ἐγκυκλίου ἡμῶν παρασχεθεῖσαι ὁδηγίαι περὶ τοῦ τρόπου ὑπολογισμοῦ τῶν εἰσφορῶν ἐπὶ τοῦ δώρου. Σκόπιμον συνεπῶς εἶναι, ὅπως εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν ὁ τοιοῦτος ὑπολογισμὸς γίνεται οὐχὶ δι' ἐπιμερισμοῦ τοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου εἰς τὰς λοιπὰς μισθοδοτικὰς περιόδους καὶ μεταβολῆς ἐνδεχομένως τῶν ἀσφαλιστικῶν κλάσεων, ἀλλ' ἐφ' ὁλοκλήρου τοῦ ποσοῦ τούτου.

3. Εἰδικώτερον σημειοῦμεν, ὅτι ἡ τοιαύτη ὑποχρέωσις καταβολῆς εἰσφορῶν ἐπὶ τοῦ δώρου θὰ περιορίζηται κατ' ἀρχὴν διὰ μόνους τοὺς κατὰ τὸν χρόνον, ὃν ἑκάστοτε ὁρίζει ἡ οἰκεία ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ἀπασχολουμένους ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου (ἢ ἐργολάβου) ἠσφαλισμένους, οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς τυχὸν ἀποχωρήσαντας τῆς ἐργασίας καὶ ὅτι συνεπῶς θὰ χορηγῆται πιστοποιητικὸν φορολογικῆς ἐνημερότητος, ἐφ' ὅσον κατεβλήθησαν ἢ ὑπεβλήθησαν εἰς τὸν διακανονισμὸν τῆς διὰ δόσεων ἐξοφλήσεως ἔστω καὶ μόνον αἱ ὡς ἄνω εἰσφοραί. Ἡ ὑποχρέωσις καταβολῆς εἰσφορῶν καὶ διὰ τὸ δῶρον τῶν ἀποχωρησάντων τῆς ἐργασίας θὰ ἐξακολουθῇ οὐχ ἧττον ὑφισταμένη, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ τοιαύτη διὰ τὸ δῶρον τῶν ἀπασχοληθέντων εἰς ἔργον περατωθὲν ἤδη πρὸ τῆς ὁριζομένης ὑπὸ τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἡμερομηνίας, τὸ Ἵδρυμα ὅμως θὰ καταλογίζῃ κατὰ τῶν ὑποχρέων τὰς οἰκείας εἰσφορὰς μόνον ἐφ' ὅσον οὗτοι γνωρίσωσιν αὐτῷ δι' ὑποβολῆς καταστάσεως ἢ καθ' οἱονδήποτε ἄλλον τρόπον, ὅτι κατέβαλον εἰς ἀποχωρήσαντας ἠσφαλισμένους δῶρον ἢ καταγγέλλεται τοῦτο ὑπὸ τῶν ἰδίων τῶν ἠσφαλισμένων. (*Ἐγκύκλιος ὑπ' ἀριθ. 48/1959 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.*).

λυθεσίας διατάξεις τῆς προμνησθείσης § 1 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ν. 3319/1955, δέον νὰ συντρέχωσιν αἱ ἐν αὐτῇ ὁριζόμεναι προϋποθέσεις, ἤτοι ἡ παροχὴ ἰατρικῶν ὑπηρεσιῶν ἐν τῷ ἰδιωτικῷ ἰατρείῳ ἢ ἐργαστηρίῳ τοῦ ἰατροῦ ἢ κατ' οἶκον τοῦ ἀσθενοῦς, ἐπ' ἀμοιβῇ κατ' ἐπιοκεψιν, κατα πρᾶξιν ἢ κατα περίπτωσιν, πρὸς ἠσφαλισμένα ἢ προστατευομένα πρόσωπα ὑπαγόμενα εἰς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον τὰ πρόσωπα ταῦτα, ἠσφαλισμένα ἢ προστατευόμενα, δὲν ἔχωσι τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέγωσιν ἐλευθέρως οἱονδήποτε ἰατρόν, ἐκ τῶν νομίμως ἀσκούντων τὸ ἐπάγγελμα ἐν τῇ οἰκείᾳ περιφερείᾳ, ἀλλ' ὀφείλουσιν ὑποχρεωτικῶς νὰ ἀπευθύνωνται μόνον εἰς ὡρισμένον ἰατρὸν τοῦ εἰς ὃν ὑπάγονται Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ ἰατρὸς οὗτος, ἀποχωρῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν περὶ πολυθεσίας διατάξεων, δικαιοῦται νὰ τύχῃ τῆς κατὰ τὸν ν. 2112/1920 ἀποζημιώσεως. Ἐν ἀντιθέτῳ ὅμως περιπτώσει, καθ' ἣν δηλαδὴ τὰ παρά τινι Ἀσφαλιστικῷ Ὀργανισμῷ ἠσφαλισμένα ἢ προστατευόμενα πρόσωπα δύνανται ἐλευθέρως νὰ ἐκλέγωσι τὸν ἰατρὸν τῆς προτιμήσεως αὐτῶν, μεταξὺ πάντων τῶν νομίμως ἀσκούντων τὸ ἰατρικὸν ἐπάγγελμα ἐν τῇ οἰκείᾳ περιφερείᾳ, δὲν νοεῖται ὑφισταμένη κατοχὴ ἰατρικῆς θέσεως, κατα τὴν ἔννοιαν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, καὶ κατα συνέπειαν ὁ τοιουτοτρόπως παρέχων τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ ἰατρός, ἀποχωρῶν τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, δὲν δικαιοῦται τῆς κατα τὸν ν. 2112/1920 ἀποζημιώσεως, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3623/1956, ὡς αὕτη συνεπληρώθη διὰ τῆς § 4 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν. 3796/1957.

ΚΑΤΑΣΧΕΣΙΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ Ἢ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΔΙ' ΟΦΕΙΛΑΣ ΕΞ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ Ι.Κ.Α.

Ἀνεπίτρεπτον κατασχέσεως διὰ χρέη πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐξ εἰσφορῶν πρὸς αὐτὸ τῶν μισθῶν πάσης φύσεως ἢ συντάξεων ὀφειλετῶν ἐργοδοτῶν, εἴτε διότι τυγχάνουσιν οὗτοι ἀνάπηροι ἢ Θύματα πολέμου, λαμβάνοντες ὡς ἐκ τούτου πολεμικὴν σύνταξιν, εἴτε διότι τυγχάνουσιν ὑπάλληλοι δημόσιοι ἢ ἰδιωτικοὶ ἢ ἐργάται ἢ συνταξιοῦχοι τῶν ἰδίων κατηγοριῶν.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'. 1278/1958

(Ἐπὶ ἐρωτήματος τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α.)

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Α. Δέκκας*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Δ. Μπαρμπάτης, Α. Ἀλεξίου, Δ. Μαγγιῶρος, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Τέγος, Ι. Καραμπελόπουλος, Κ. Τσαγκαράκης, Β. Κουντούρης, Δ. Διακατᾶς, Πάρεδροι

Διὰ τοῦ ἀ.ν. 2650/1940 «περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τοὺς τραυματιζομένους στρατιωτικοὺς ἐν γένει καὶ τὰς οἰκογενείας τῶν φονευομένων κατὰ τὸν πόλεμον 1940» προεβλέφθη ἡ ἀπονομὴ πολεμικῶν συντάξεων εἰς τοὺς ἀνωτέρω, περαιτέρω δὲ διὰ τῶν νόμων 2665/1940, 2666/1940, 2784/1940, 1119/1946, 835/1948 κ. ἄ. ἐπεξετάθη τὸ ἀνωτέρω εὐεργέτημα τῆς ἀπονομῆς πολεμικῆς συντάξεως καὶ εἰς ἄλλας κατηγορίας ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου. Διὰ τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ βασικοῦ νόμου 2650/1940, εἰς τας διατάξεις τοῦ ὁποίου παραπέμπουσι καὶ οἱ μεταγενέστεροι νόμοι, ὡρίσθη, ὅτι διὰ τὰς μὴ προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου περιπτώσεις ἐφαρμόζονται κατ' ἀναλογίαν αἱ περὶ στρατιωτικῶν συντάξεων διατάξεις τοῦ ἀπὸ 31.10.1935 β.δ/γματος περὶ ἀπονομῆς πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν συντάξεων, ὡς ἐτροποποιήθησαν μεταγενεστέρως. Βάσει τῆς διατάξεως ταύτης ἐκρίθη ἔκτοτε, ὅτι ἰσχύει καὶ ὡς πρὸς τας πολεμικὰς συντάξεις ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 74 τοῦ ἀνωτέρω Διατάγματος, καθ' ἣν ἡ σύνταξις δὲν ἐκχωρεῖται, οὐδὲ κατάσχεται, τῶν περὶ τούτων πράξεων οὐσῶν αὐτοδικαίως ἀκύρων, πλὴν τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων ἐξαιρέσεων, νῦν δὲ ἰσχύει ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 68 τοῦ ἀ.ν. 1854/1951, ὁρίζουσα τὰ αὐτά, διατηροῦσα ὅμως τὰς ὑφισταμένας διατάξεις τὰς ἐπιτρεπούσας τὴν κατάσχεσιν καὶ ἐκχώρησιν, τοιαῦται δὲ εἶναι αἱ ἐπιτρέπουσαι τὴν κατασχεσιν μέχρις 25 0/0 διὰ διατροφὴν τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων, διὰ χρέη ἐκ πάσης αἰτίας πρὸς τὸ Δημόσιον καὶ διὰ χρέη πρὸς Ὀργανισμοὺς Δημοσίου Δικαίου ἐκ συναφθέντων δανείων. Ἀλλὰ καὶ ἂν θεωρηθῇ ὅτι δὲν ὑφίσταται σαφὴς καὶ ρητὴ παραπομπὴ εἰς τὰς περὶ ἀκατασχέτου διατάξεις τοῦ νόμου περὶ συντάξεων καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς κανὼν εἶναι ἐφαρμοστέος καὶ ἐπὶ τῶν πολεμικῶν συντάξεων, καθόσον καὶ αὗται καταβάλλονται ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου καὶ ἑπομένως, ἀφοῦ κατὰ τὴν ἀνωτέρω ὑπὸ τοῦ συνταξιοδοτικοῦ νόμου τιθεμένην ἀρχὴν ἡ σύνταξις δὲν ἐκχωρεῖται, οὐδὲ κατάσχεται, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ διάφορος μεταχείρισις ὡς πρὸς τὰς πολεμικὰς συντάξεις τὰς καταβαλλομένας εἰς τοὺς ἀναπήρους καὶ τα θυματα πολέμου γενικῶς καὶ δὴ κατὰ μείζονα λόγον ὡς πρὸς ταύτας, ἐν ὄψει τοῦ ὅτι αὗται καταβάλλονται εἰς πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐθυσίασαν τὴν ζωήν των ἢ τὴν ὑγείαν των χάριν τῆς πατρίδος καὶ ἐν ὄψει τοῦ ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις τῆς κατασχέσεως ἰσχύει ἀκόμη καὶ διὰ τὰς συντάξεις τῶν ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων. Ἐξ ἄλλου κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 1453/1940 αἱ ἀποδοχαὶ τῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν στρατιωτικῶν, ὡς καὶ αἱ συντάξεις, μερίσματα, ἐφ' ἅπαξ βοηθήματα κλπ., δὲν ἐκχωροῦνται, οὐδὲ κατάσχονται, πλὴν μέχρις 25 0/0 δι' ἔξοδα διατροφῆς τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων καὶ διὰ χρέη πρὸς τὸ Δημόσιον. Ἡ τελευταία αὕτη ἐξαίρεσις δὲν δύναται νὰ ἰσχύσῃ διὰ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, δι' ἃ ἐφαρμόζεται διὰ τὴν εἰσπραξιν τῶν ἀπαιτήσεών των ὁ Ν. Ε. Δ. Ε., καθόσον ἡ ἀνωτέρω ἐξαίρεσις ἔχει τεθῇ εἰδικῶς διὰ τὸ Δημόσιον καὶ συνεπῶς ἡ ἁπλῆ παραπομπὴ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Ν. Ε. Δ. Ε., ἀναφερομένη εἰς τὸν τρόπον καὶ τὰ μέσα τῆς ἀναγκαστικῆς εἰσπράξεως τῶν ἀπαιτήσεών των, δὲν περιλαμβάνει καὶ τὸ ἀνωτέρω εἰδικῶς διὰ τὸ Δημόσιον θεσπισθὲν προνόμιον. Καὶ ναὶ μὲν ὁ νόμος 1846/1951 περὶ Ι.Κ.Α. ὁρίζει ἐν ἄρθρῳ 19 § 1, ὅτι: «Τὸ Ι.Κ.Α. ἀπαλλάσσεται παντὸς δημοσίου, δημοτικοῦ, κοινοτικοῦ ἢ λιμενικοῦ φόρου, ἀμέσου ἢ ἐμμέσου, παντὸς τέλους ταχυδρομικοῦ, ὡς καὶ

δικαστικοῦ εἰς πᾶσαν δίκην του καὶ ἀπολαύει ἀνεξαιρέτως ἁπασῶν τῶν ἀτελειῶν καὶ προνομίων, δικαστικῶν, διοικητικῶν καὶ οἰκονομικῶν, ὡς ἐὰν εἶναι αὐτὸ τὸ Δημόσιον», εἰς τὰ προνόμια ὅμως ταῦτα δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι περιλαμβάνεται καὶ ἡ ὡς ἄνω εἰδικὴ ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου θεσπιζομένη ἐξαίρεσις, ἐπιτρέπουσα τὴν κατάσχεσιν μέχρι τοῦ 1/4 διὰ χρέη πρὸς τὸ Δημόσιον. Τέλος κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 4694-1930 ἀπαγορεύεται ἡ ἐκχώρησις καὶ κατάσχεσις τῶν ἡμερομισθίων καὶ πάσης ἐν γένει ἀντιμισθίας τῶν ἐργατῶν, χειροτεχνῶν καὶ ὑπηρετῶν καθ' οἱονδήποτε τρόπον καὶ ἂν κανονίζεται αὕτη, ὡς ἐπίσης ἀπαγορεύεται ἡ ἐκχώρησις καὶ κατάσχεσις τῶν συντάξεων τῶν ἀπονεμομένων εἰς τοὺς ἀνωτέρω, ὡς καὶ εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ αὐτῶν, αἱ αὐταὶ δὲ ὡς ἄνω διατάξεις ἐφαρμόζονται, κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου, καὶ ἐπὶ τῶν μισθῶν καὶ πάσης ἐν γένει ἀντιμισθίας ἢ συντάξεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων. Ὑφίστανται ὅμως καὶ ὡς πρὸς αὐτοὺς αἱ αὐταὶ ὡς ἀνωτέρω ἐξαιρέσεις, εἰσαχθεῖσαι διὰ τοῦ ν.δ. 395/1941, ἤτις ἐξαίρεσις διὰ τοὺς ἀνωτέρω ἐκτεθέντας λόγους δὲν δύναται νὰ ἰσχύσῃ διὰ τὸ Ι.Κ.Α.

Ὅθεν ἐν συμπεράσματι δὲν εἶναι ἐπιτρεπτὴ ἡ κατάσχεσις διὰ χρέη πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐξ εἰσφορῶν μισθῶν πάσης φύσεως ἢ συντάξεων, τὰς ὁποίας τυχὸν λαμβάνουσι ὀφειλέται - ἐργοδόται, εἴτε διότι τυγχάνουσιν οὗτοι ἀνάπηροι ἢ θύματα πολέμου, λαμβάνοντες ὡς ἐκ τούτου πολεμικὴν σύνταξιν, εἴτε διότι τυγχάνουσιν ὑπάλληλοι δημόσιοι ἢ ἰδιωτικοὶ ἢ ἐργάται ἢ συνταξιοῦχοι τῶν ἰδίων κατηγοριῶν (*).

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΣΧΕΣΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΑΙ ΜΕΤΑ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

Ἀνεπηρέαστον δικαιώματος ἡσφαλισμένου πρὸς ἀπόληψιν τῶν ὑπὸ τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ παροχῶν ἐπὶ τῇ ἐπελεύσει τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου ἐκ τῆς μὴ εἰσπράξεως παρὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ εἰσφορῶν λόγῳ παραγραφῆς.—Ἀνεξάρτητος ἡ ὑποχρέωσις τοῦ Ὀργανισμοῦ διὰ καταβολὴν τῶν παροχῶν πρὸς τὴν εἴσπραξιν ἢ μὴ τῶν ὀφειλομένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ὑποχρέων τῶν ἐργοδοτῶν τῶν μισθωτῶν ἔναντι τοῦ Ὀργανισμοῦ.—Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως προσωπικοῦ ἀνωνύμων ἑταιρειῶν οἰνοποιΐας, ζυθοποιΐας καὶ οἰνοπνευματοποιΐας.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β', 30/1959

('Επὶ ἐρωτήματος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας)

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ. κ. Τρ. Κοντονασόπουλος, Δ. Μπαρμπάτης, Α. Ἀλεξίου, Β. Σάββας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Χ. Γεωργιόπουλος, Πάρεδρος

Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἱδρυτικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως προσωπικοῦ ἀνωνύμων ἑταιρειῶν οἰνοποιΐας, ζυθοποιΐας καὶ οἰνοπνευματοποιΐας» ἀ. ν. 1654/1939 (Ε.Κ. 114) ὁρίζει, ὅτι ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦτο πάντες οἱ ὑπάλληλοι καὶ οἱ κλητῆρες τῶν ἀνωτέρω ἑταιρειῶν.

Ὡς δὲ προκύπτει ἐκ τοῦ ἐν τῷ φακέλλῳ ὑπ' ἀριθ. 988 π.ἔ. ἐγγράφου τοῦ ἀνωτέρω Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, ὑπήχθησαν εἰς τὴν παρ' αὐτῷ ἀσφάλισιν καὶ δὴ ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τούτου (24 Μαρτίου 1939) οἱ ὑπάλληλοι τῆς ἀνωνύμου ἑταιρείας «Φαιστός». Λόγῳ ὅμως τῆς παρεμπεσούσης παραγραφῆς τοῦ δικαιώματος τοῦ Ὀργανισμοῦ πρὸς εἴσπραξιν τῶν ὀφειλομένων αὐτῷ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, δι' ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα, δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ εἴσπραξις τούτων ὑπ' αὐτοῦ, ἐνῷ ἐξ ἄλλου αἱ ἀναγόμεναι εἰς χρόνον προγενέστερον τῆς 11.11.1944 εἰσφοραὶ ἐξεμηδενίσθησαν, ὑπαχθεῖσαι εἰς τὴν ρύθμισιν τοῦ Νόμου 18/1944.

Τὸ γεγονὸς τοῦτο δὲν δύναται, καθ' ἑαυτό, νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τοῦ δικαιώματος τῶν παρὰ τῷ ἀνωτέρω Ὀργανισμῷ ἡσφαλισμένων πρὸς ἀπόληψιν τῶν ὑπὲρ αὐτῶν προβλεπομένων παροχῶν, ἐπὶ τῇ ἐπελεύσει τῶν ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ ὁριζομένων ἀσφαλιστικῶν κινδύνων. Τοῦτο δὲ διότι ἡ ὑποχρέωσις τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ πρὸς καταβολὴν τῶν ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ αὐτοῦ προβλεπομένων πρὸς τοὺς ἡσφαλισμένους παροχῶν, ἐπὶ τῇ συνδρομῇ τῶν νομίμων προϋποθέσεων, εἶναι ἀνεξάρτητος πρὸς τὴν εἴσπραξιν ἢ μὴ τῶν ὀφειλομένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, διὰ τὴν καταβολὴν τῶν ὁποίων ὑπόχρεως εἶναι, ἔναντι τοῦ Ὀργανισμοῦ, ὁ ἐργοδότης τοῦ ἡσφαλισμένου μισθωτοῦ (βλ. Ἀγαλλοπούλου, Κοινων. Ἀσφαλίσεις 1955, σελ. 163, ὡς καὶ ἄρθρον 7 § 4 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ εἰρημένου Ταμείου). Οὐδὲ ὑφίσταται ἄλλωστε διάταξις ἐν τῷ Καταστατικῷ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Ταμείου ἐξαρτῶσα τὴν πραγματοποίησιν τῶν πρὸς τοὺς ἡσφαλισμένους παροχῶν ἐκ τῆς πρὸς τοῦτο καταβολῆς τῶν οἰκείων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν.

Ἐξ ἄλλου ἡ § 7 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ ἀν. ν. 1846/1951 ὁρίζει, ὅτι: «Ἡ παρὰ τοῦ ἐργοδότου μὴ καταβολὴ τῶν εἰσφορῶν δὲν συνεπάγεται διὰ τὸν ἡσφαλισμένον στέρησιν ἢ μείωσιν τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ ἐπὶ τῶν παροχῶν». Καὶ δὲν δύναται μὲν ἡ διάταξις αὕτη νὰ ἐφαρμοσθῇ ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Ὀργανισμοῦ, ἐφ' ὅσον τὸ Καταστατικὸν τούτου δὲν παραπέμπει εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ὡς ἄνω νόμου, ἀναμφιβόλως ὅμως δύναται νὰ ἀποτελέσῃ αὕτη σημαντικὸν ἑρμηνευτικὸν βοήθημα ἐνισχῦον τὴν ἀνωτέρω λύσιν.

Τούτοις συνεπῶς τὸ χρονικὸν διάστημα, δι' οὗ δὲν εἰσεπράχθησαν ὑπὸ τοῦ ἐν τῷ ἐρωτήματι Ταμείου ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ παρὰ τοῦ πρὸς καταβολὴν τούτων ὑποχρέου ἐργοδότου, δέον νὰ ὑπολογισθῇ ὡς συντάξιμος χρόνος ὑπηρεσίας τῶν ἡσφαλισμένων, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἔχουσιν ἤδη

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Ἡ ἀνωτέρω Γνωμοδότησις ἐγένετο ἀποδεκτὴ ὑπὸ τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. (Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 469/1958 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.).

ὑπαχθῇ εἰς τὴν παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ ἀσφάλισιν κατὰ τὸ ἐν λόγῳ χρονικὸν διάστημα.

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΙΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΟΜΟΙΟΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κατάρτισις καὶ ὑπογραφὴ ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τῶν παρ' αὐτοῦ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένων ὀργάνων.—Δέσμευσις καὶ τοῦ Δημοσίου, ὡς καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ὡς πρὸς τοὺς ὑπὸ τούτων ἐν σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους μισθωτούς.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β', 95/1959

(Ἐπὶ ἐρωτήματος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας)

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ. κ. Τρ. Κοντονασόπουλος, Δ. Μπαρμπάτης, Λ. Ἀλεξίου, Α. Λέκκας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Χ. Γεωργιόπουλος, Πάρεδρος

Τὸ ἄρθρον 7 § 1 τοῦ νόμου 3239/1955 (Ε. Κ. 125) ὁρίζει ὡς ἐθνικὰς ὁμοιοεπαγγελματικὰς τὰς συλλογικὰς ἐκείνας συμβάσεις ἐργασίας, αἵτινες ἀφορῶσι τοὺς μισθωτοὺς ὡρισμένου ἐπαγγέλματος ἢ καὶ τῶν συναφῶν πρὸς τὸ ἐπάγγελμα αὐτῶν κλάδων ὅλης τῆς χώρας. Ὡς πρὸς τὴν κατάρτισιν τούτων διὰ τῆς § 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁρίζεται, ὅτι αὗται συνάπτονται καὶ ὑπογράφονται παρὰ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν, ἄνευ εἰδικωτέρου προσδιορισμοῦ τῶν τοιούτων ὀργανώσεων, ὃν ποιεῖται ἡ § 2 τοῦ ἰδίου ἄρθρου, ὅσον ἀφορᾷ τὴν συναψιν καὶ ὑπογραφὴν τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.

Τέλος ἡ διάταξις τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ ὡς ἄνω νόμου διαλαμβάνει τὰ ἑξῆς: «Ἐν ἐλλείψει ἐπαγγελματικῆς ἐργοδοτικῆς τινος ὀργανώσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ μὴ καλύψεως κατὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν ἐργοδότου τινὸς ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ ὀργανώσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ ἐπιμελητηρίου, γενικῶς ἁρμοδία ἐκπροσωπευτικὴ ὀργάνωσις θεωρεῖται τὸ κατὰ τόπον ἁρμόδιον Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν Ἐπιμελητήριον, ἐπὶ πανελληνίου δὲ ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τὸ Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν Ἐπιμελητήριον Ἀθηνῶν».

Τίθεται δὲ τὸ ζήτημα, ἐὰν ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, ὑπογραφεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐκπροσώπου τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, λόγῳ ἐλλείψεως ἁρμοδίας ἐπαγγελματικῆς ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως, δύναται νὰ δεσμεύῃ τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ὑπὸ τούτων ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς ἐν σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Ἡ § 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀνωτέρω νόμου καθιεροῖ τὴν ἀρχήν, καθ' ἣν αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας δεσμεύουσι μόνον τὰ μέλη τῶν συμβληθεισῶν ὀργανώσεων, ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν. Τὴν ἀρχὴν ταύτην διασπᾷ ἡ διάταξις τῆς § 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὁρίζουσα ὅτι «αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, ἐφ' ὅσον καταρτίζονται καὶ ὑπογράφονται παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τῶν παρ' αὐτοῦ εἰδικῶς διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ἐξουσιοδοτημένων ὀργάνων, δεσμεύουσι τὸ σύνολον τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγέλματος ἢ τῶν ἐπαγγελμάτων ἅτινα ἀφορῶσι καὶ διὰ τὴν περιφέρειαν δι' ἣν ἰσχύουν». Κατὰ τὴν προφανῆ τῆς διατάξεως ταύτης ἔννοιαν αἱ κατὰ τὰς διατυπώσεις αὐτῆς καταρτιζόμεναι συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας δεσμεύουσι πάντας ἀνεξαιρέτως τοὺς ἐργοδότας καὶ τοὺς μισθωτοὺς τῶν ἐπαγγελμάτων, ἅτινα ἀφορῶσιν, οὐχὶ δὲ μόνον ἐκείνους, ὧν τὰ ἐπαγγέλματα καλύπτονται ὑπὸ τῶν καταστατικῶν τῶν συμβληθεισῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων. (Ἐπὶ τοῦ γενικωτέρου θέματος τῆς ἐκτάσεως τῆς ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὴν κήρυξιν ταύτης γενικῶς ὑποχρεωτικῆς, κατὰ τὰς § § 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955, βλ. *Καποδίστρια*, Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας § § 130, 133, *Α. Καλομοίρην*, ἐν ΕΕΔ 17, 561, καὶ *Β. Μαυρίδην*, αὐτόθι 17, 785, Πρωτ. Ἀθ. 9375/1958, ΕΕΔ 17, 805, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 2179/1958, ΕΕΔ 17, 531).

Ἐξ ἄλλου ἐπὶ τοῦ προκειμένου δέον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι τόσον τὸ Δημόσιον, ὅσον καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν ἐπιδιωκομένων σκοπῶν δὲν δύνανται νὰ ἀποτελῶσι μέλη ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν, δι' ὃ καὶ ὑπὸ τῆς διατάξεως τῆς § 3 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀνωτέρω νόμου ὡρίσθη, ὅτι ὡς ἐργοδότης, κατὰ τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ, θεωρεῖται καὶ τὸ Δημόσιον, ὡς καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ὑπὸ τούτων ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς δυνάμει σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Κατ' ἀκολουθίαν, ὑποκειμένης ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἥτις ὑπεγράφη ὑπὸ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, λόγῳ ἐλλείψεως ἁρμοδίας ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως τῶν ἐργοδοτῶν, οἷς ἀφορᾷ αὕτη, καταρτισθείσης καὶ ὑπογραφείσης δ' ἅμα παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τῶν παρ' αὐτοῦ εἰδικῶς πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτημένων ὀργάνων, δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι ἡ τοιαύτη συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας δεσμεύει καὶ τὸ Δημόσιον, ὡς καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ὡς πρὸς τοὺς ὑπὸ τούτων,

ἐν σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀπασχολουμένους μισθωτούς. (Πρβλ. Α. Π. 698/1958, ΕΕΔ 17, 1235).

ΝΟΜΙΜΟΙ ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Ἐφαρμογὴ Σώρου ἐργασίας εἰς προσωπικὸν Ἀνωνύμων Βιομηχανικῶν Ἑταιρειῶν.—Θεώρησις ὡς βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν τοιούτων μεταφορᾶς προσώπων καὶ ἐμπορευμάτων δι' ὁδῶν, σιδηροδρόμων ἢ ὕδατος.—Ἰσχὺς Σώρου ἐργασίας καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιχειρήσεων ἀεροπορικῶν συγκοινωνιῶν.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β', 96 1959

(Ἐπὶ ἐρωτήματος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας)

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ. κ. Τρ. Κοντονασόπουλος, Δ. Μπαρμπάτης, Α. Ἀλεξίου, Α. Λέκκας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Χ. Γεωργιόπουλος, Πάρεδρος

Τὸ ἄρθρον 18 τοῦ ἀπὸ 8/13 Ἀπριλίου 1932 Π.Δ. «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.» (Γεν. Κωδ. Η' 972) ὡριζεν, ὅτι αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, Τραπεζῶν καὶ Γραφείων ἐν γένει δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνωσι τὰς ὀκτὼ ἡμερησίως. Τὴν διάταξιν ταύτην ἐτροποποίησεν ἡ § 3 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 547/1937 (Ε.Κ. 98), διαλαβοῦσα ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως «ὁριζομένη ὀκταώρος διάρκεια τῆς ἡμερησίας ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ Τραπεζῶν ὁρίζεται τοῦ λοιποῦ εἰς ἑπτὰ ὥρας».

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως, ὡς δέχεται καὶ ἡ νομολογία τῶν Δικαστηρίων, αὕτη ἀφορᾷ εἰς τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν τῶν ἀνωνύμων ἑταιρειῶν ἐν γένει, πλὴν ἐκείνων, αἵτινες ἀσκοῦσι βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν. Διότι ἐπὶ τῶν τελευταίων τούτων δὲν ἐφαρμόζεται ἡ ἀνωτέρω διάταξις, κατὰ τὸ ἄρθρον 16 § 3 τοῦ ὡς ἄνω Π.Δ., ὑπάγονται δ' αὐταί, ὡς πρὸς τὰ χρονικὰ ὅρια τῆς ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν, εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 2269/1920 (Γεν. Κωδ. Η' 523), τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Π.Δ. ἀπὸ 27 Ἰουνίου/4 Ἰουλίου 1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων» (Γεν. Κωδ. Η' 527), τοῦ ἄρθρου 1 β. δ/γματος τῆς 14/24 Αὐγούστου 1936 «περὶ ἐπεκτάσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων καὶ εἰς ἄλλας κατηγορίας βιομηχανιῶν καὶ βιοτεχνιῶν» (Ε.Κ. 368) καὶ τοῦ ἄρθρου 1 § 2 τοῦ β' δ/γματος ἀπὸ 10/23 Σεπτεμβρίου 1937 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ σώρου εἰς τὰς ἐργασίας ἀμυλοζαχάρου, τὰς χημικὰς καὶ λοιπὰς βιομηχανίας ἐν γένει» (Ε.Κ. 382), καθ' ἃς αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν βιομηχανικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνωσι τὰς ὀκτὼ καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ τὰς 48 καθ' ἑβδομάδα. (Πρβλ. Α.Π. 208, 167/1957, ΕΕΔ 16,716 καὶ 369, 142, 105/1956, ΕΕΔ 15, 356 καὶ 315, 429/1948, ΕΕΔ 7, 828).

Ἐξ ἄλλου κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἐδ. δ' τῆς διὰ τοῦ ν. 2269/1920 κυρωθείσης διεθνοῦς συμβάσεως τῆς Δ' Συνδιασκέψεως Ἐργασίας τῆς Οὐασιγκτῶνος, ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν ταύτης, θεωροῦνται ὡς βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις, πλὴν ἄλλων, καὶ αἱ τοιαῦται «μεταφορᾶς προσώπων καὶ ἐμπορευμάτων δι' ὁδῶν, σιδηροδρόμων ἢ ὕδατος».

Δοθέντος δὲ ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς καταρτίσεως τῆς ὡς ἄνω διεθνοῦς συμβάσεως δὲν εἶχον εἰσέτι ἐφαρμοσθῆ αἱ ἀπὸ ἀέρος μεταφοραὶ προσώπων καὶ πραγμάτων, δέον κατ' ἀναλογίαν νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν καὶ συμφώνως πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς διατάξεως ταύτης, ἀναφερομένης εἰς πάσας τὰς τότε γνωστὰς ἐπιχειρήσεις μεταφορᾶς προσώπων καὶ πραγμάτων, δέον νὰ περιληφθῶσι καὶ αἱ ἐπιχειρήσεις ἀεροπορικῶν συγκοινωνιῶν.

Κατ' ἀκολουθίαν ἡ χρονικὴ διάρκεια τῆς ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων ἀεροπορικῶν συγκοινωνιῶν, περιλαμβανομένων τῶν ὑπὸ μορφὴν ἀνωνύμου ἑταιρείας λειτουργουσῶν τοιούτων, τῶν ἡμεδαπῶν καὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐργαζομένων ἀλλοδαπῶν, δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς ὀκτὼ ὥρας ἡμερησίως καὶ τὰς 48 ὥρας καθ' ἑβδομάδα.

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΩΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΝ

Θεμελιώδης προϋπόθεσις διὰ τὴν ὑπαγωγὴν μισθωτοῦ τινος εἰς τὴν κοινωνικὴν ἀσφάλισιν ἡ πραγματικὴ παροχὴ ἐξηρτημένης ἐργασίας πρὸς ὡρισμένον ἐργοδότην.—Ἔλλειψις δικαιώματος ἀσφαλίσεως τοῦ μὴ πραγματικῶς ἐργαζομένου, ἀλλὰ λαμβάνοντος μηνιαίαν πρόσοδον ὑπὸ τύπον ἐπιδόματος παρὰ πρώην ἐργοδότου του.—Ἀρχὴ «τυπικῆς ἀσφαλίσεως» καὶ ἔννοια αὐτῆς.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ Β', 90/1959

(Ἐπὶ ἐρωτήματος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας)

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ. κ. Τρ. Κοντονασόπουλος, Δ. Μπαρμπάτης, Α. Ἀλεξίου, Β. Σάββας, Νο-

μικοὶ Σύμβουλοι, Χ. Γεωργιόπουλος, Πάρεδρος

Κατὰ τὴν πλειονοψηφήσασαν γνώμην, ἀπαρτισθεῖσαν ἐκ τοῦ Ἀντιπροέδρου, τῶν Νομικῶν Συμβούλων *Τ. Κοντανασοπούλου, Α. Ἀλεξίου* καὶ τοῦ Εἰσηγητοῦ:

Ὁ ἱδρυτικὸς τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως ὑπαλλήλων ἀνωνύμων ἑταιρειῶν οἰνοποιΐας, ζυθοποιΐας καὶ οἰνοπνευματοποιΐας» ἀ.ν. 1654/1939 (Ε.Κ. 114) ἐν ἄρθρῳ 2 αὐτοῦ ὁρίζει, ὅτι ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦτο οἱ ὑπάλληλοι καὶ οἱ κλητῆρες τῶν κεντρικῶν καταστημάτων, τῶν ὑποκαταστημάτων καὶ τῶν ἐργοστασίων τῶν ἀνωτέρω ἑταιρειῶν. Ἥτοι ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν παρὰ τῷ Ὀργανισμῷ τούτῳ ἀσφάλισιν οἱ παρέχοντες ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ὡς ὑπάλληλοι ἢ κλητῆρες, πρὸς τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος ἑταιρείας. Τὸ στοιχεῖον τοῦτο, ἡ πραγματικὴ δηλονότι παροχὴ ἐξηρτημένης ἐργασίας πρὸς ὡρισμένον ἐργοδότην, ἀποτελεῖ θεμελιώδη προϋπόθεσιν διὰ τὴν ὑπαγωγὴν μισθωτοῦ τινος εἰς τὴν κοινωνικὴν ἀσφάλισιν. (Βλ. Σ.Ε. 218, 1243/1957, ΕΕΔ 16, 748 καὶ 788, Α.Π. 441/1954, ΕΕΔ 13, 706, 432/1953, ΕΕΔ 12, 884, 608/1952, Ν. Δίκ. 9, 176 κ. ἄ., *Ἀγαλλοπούλου*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις 1955, σελ. 66 ἑπομ.).

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῆς ἐν φακέλλῳ ὑπ' ἀριθ. 3165/1957 ἀποφάσεως τοῦ Ἐργατοδίκου Ἀθηνῶν βεβαιοῦνται τὰ ἑξῆς: Ὅτι ὁ περὶ οὗ τὸ ἐρώτημα ὑπάλληλος τῆς Α.Ε. Οἴνων καὶ Οἰνοπνευμάτων, στρατευθεὶς κατὰ τὸν πόλεμον 1940-1941, ὑπέστη ἀναπηρίαν ἐκ πολεμικῆς αἰτίας καὶ ἐνοσηλεύθη εἰς στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον ἐπὶ τριετίαν. Ὅτι οὗτος, μετὰ τὴν ἀποθεραπείαν του, δὲν προέβη εἰς τὴν νομίμον περὶ ἐπαναλήψεως τῆς ἐργασίας δήλωσιν πρὸς τὴν ἐργοδότιδα αὐτοῦ, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. 3514/1928, συνεπῶς δὲ ἐξέπεσε τῆς προστασίας τοῦ νόμου τούτου καὶ ἡ μετὰ τῆς ἀνωτέρω ἑταιρείας ὑφισταμένη συμβασις ἐργασίας ἐλύθη ἔκτοτε. Παρὰ ταῦτα ἡ ἐν λόγῳ ἑταιρεία, τιμῆς ἕνεκεν πρὸς τὴν ἰδιότητα τοῦ τέως ὑπαλλήλου αὐτῆς, ὡς ἀναπήρου πολέμου, κατέβαλλεν αὐτῷ μηνιαίαν πρόσοδον, ὑπὸ τύπον ἐπιδόματος, χωρὶς οὗτος νὰ παρέχῃ εἰς ταύτην οὐδεμίαν ὑπηρεσίαν. Τοῦτο δ' ἐξηκολούθησε μέχρι τοῦ Αὐγούστου 1956, ὅτε ἡ ἑταιρεία, ὑπείκουσα εἰς παράκλησιν τοῦ εἰρημένου, προέβη εἰς εἰκονικὴν καταγγελίαν τῆς ἤδη ὡς ἄνω λελυμένης συμβάσεως ἐργασίας, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως καταβληθῇ εἰς τοῦτον χρηματικόν τι ποσόν, ὑπὸ τύπον ἀποζημιώσεως, ὑπαχθῇ οὗτος εἰς τὰς περὶ ἀνεργίας διατάξεις καὶ τύχῃ συντάξεως ὑπὸ τῶν οἰκείων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω δικαστικῶς διαπιστωθέντων περιστατικῶν πρόδηλον καθίσταται, ὅτι τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ ὁ εἰρημένος ἠσφαλισμένος δὲν παρέσχε πράγματι οὐδεμίαν ὑπηρεσίαν πρὸς τὴν παρ' ᾗ πρότερον εἰργάζετο ὡς ὑπάλληλος ὡς ἄνω ἑταιρείαν, καθόσον εἶχεν ἤδη λυθῇ, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ἡ μετ' αὐτῆς σύμβασις ἐργασίας τούτου, δὲν δύναται νὰ λογισθῇ ὡς συντάξιμος χρόνος ὑπηρεσίας διὰ τὴν παρὰ τῷ ρηθέντι Ἀσφαλιστικῷ Ὀργανισμῷ ἀσφάλισιν τούτου, δεδομένου ὅτι κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα δὲν ὑφίστατο πράγματι σχέσις ἐξηρτημένης ἐργασίας αὐτοῦ πρὸς τὴν τέως ἐργοδότιδα τούτου ἑταιρείαν.

Ἐξ ἄλλου ἡ ἀρχὴ τῆς λεγομένης «τυπικῆς ἀσφαλίσεως», ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν ἔχουσα τὴν καλὴν πίστιν τοῦ ἠσφαλισμένου (πρβλ. Σ.Ε. 1469, 1017/1956, 1652, 1351, 1128/1955, 740/1954 κ.ἄ., *Ἀγαλλόπουλον*, ἔνθ. ἀνωτ. σελ. 135) δὲν δύναται, προδήλως, νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐπὶ τῆς προκειμένης περιπτώσεως, ἐφ' ἧς εἶναι βεβαιωμένον, ἐκ τῶν προεκτεθέντων, ὅτι ὁ περὶ οὗ πρόκειται ἠσφαλισμένος ἐκ προθέσεως ἀπέκρυψεν ἀπὸ τὸν εἰρημένον Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμὸν τὸ γεγονὸς ὅτι κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα οὐδεμίαν ἀπολύτως ὑπηρεσίαν προσέφερεν εἰς τὴν τέως ἐργοδότιδα αὐτοῦ ἑταιρείαν, διότι ἡ μετ' αὐτῆς προϋφισταμένη σύμβασις ἐργασίας ταύτην εἶχε λυθῇ, παραστήσας ἀναληθῶς ὅτι δῆθεν εἰργάζετο παρ' αὐτῇ κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἐπιτύχῃ τὸν λογισμὸν τούτου ὡς συνταξίμου χρόνου ὑπηρεσίας.

Συνεπῶς, *κατὰ τὴν κρατήσασαν παρὰ τῷ Συμβουλίῳ τούτῳ γνώμην*, προσήκει ἀρνητικὴ ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω διατυπουμένου ἐρωτήματος.

Ἀντιθέτως, *κατὰ τὴν ἐλάσσονα γνώμην*, ἀπαρτισθεῖσαν ἐκ τῶν Νομικῶν Συμβούλων *Δ. Μπαρμπάτη* καὶ *Β. Σάββα* καὶ τοῦ Παρέδρου *Χ. Γεωργιοπούλου*, ἐκ τῆς κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ ὁ ἠσφαλισμένος δὲν εἰργάζετο πράγματι, κατοβολῆς τῶν ὀφειλομένων εἰσφορῶν εἰς τὸν εἰρημένον Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμὸν προκύπτει ὑποχρέωσις τούτου, ὅπως ἀναγνωρίσῃ ὡς συντάξιμον χρόνον ὑπηρεσίας τὸ ἐν λόγῳ χρονικὸν διάστημα. Ἡ περίπτωσις δὲ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ἠσφαλισμένου δέον νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἐδαφ. γ' τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ ὡς ἄνω Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. Φ. 56052/1.1954 ἀπὸ 27.2.1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Ε.Κ. β' 96).

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

"ΟΙΚΕΙΟΘΕΛΗΣ ΑΠΟΧΩΡΗΣΙΣ,, ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΤΗΣΙΣ ΔΙ' ΑΝΕΡΓΙΑΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 15 § 8 τοῦ ν. δ. 2961/1954 «περὶ συστάσεως Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας» (ΕΕΔ 13, 944) «ἄνεργος, τοῦ ὁποίου ἡ σχέσις ἐργασίας τερματίζεται δι' ἐκουσίας ἀποχωρήσεως, στερεῖται τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιδοτήσεως».

Ἡ σαφὴς ἔννοια τῆς διατάξεως εἶναι, ὅτι, ὅταν τις ἐγκαταλείπῃ ἑκουσίως τὴν ἀπασχόλησίν του καὶ καθίσταται ἄνεργος, ἀναλαμβάνει τὸν κίνδυνον νὰ ὑποστῇ τὰς ἐξ αὐτοῦ συνεπείας καὶ οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει νὰ ἔλθῃ ὁ Ὀργανισμὸς Ἀνεργίας εἰς τὴν περίπτωσιν ἀρωγός.

Ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ δικαιολογητικοῦ λόγου ἀφορμᾶται καὶ ἡ διάταξις τῆς § 9 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 15, κατὰ τὴν ὁποίαν «ἄνεργος, οὗτινος καταγγέλλεται ἡ σχέσις ἐργασίας κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112 ἢ τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ β.δ. 16 Ἰουλίου 1920, στερεῖται τοῦ ἐπιδόματος, πλὴν ἐὰν ἀπαλλαγῇ τῆς κατηγορίας διὰ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως».

Ὑπάρχουν ὅμως εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ἐπέρχεται ἐκ τοῦ νόμου ὁ τερματισμὸς τῆς σχέσεως ἐργασίας, ὁπότε δὲν δύναται νὰ ἐννοηθῇ ἐφαρμογὴ τῆς ἀνωτέρω, στερητικῆς τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας, διατάξεως, ἀφοῦ ἐλλείπει ὁ ὅρος τῆς «ἑκουσίας ἀποχωρήσεως» τοῦ μισθωτοῦ.

Συνήθης περίπτωσις εἶναι ὁ τερματισμὸς τῆς σχέσεως ἐργασίας μετ' ἀσθένειαν τοῦ μισθωτοῦ.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 2112/1920 (καὶ τὸ ἀντίστοιχον ἄρθρον 8 τοῦ β. δ. 16/18 Ἰουλίου περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ ἐπὶ τῶν τεχνιτῶν, ἐργατῶν καὶ ὑπηρετῶν) ἀποχὴ τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτοῦ λόγῳ ἀσθενείας καὶ ἐπὶ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 τοῦ νόμου 4558/1930 περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2112 καθοριζόμενα χρονικὰ ὅρια (λαμβανόμενα ὑπ' ὄψιν συνεχῆ καὶ ὄχι κατὰ διακοπήν, Α.Π. 443/1958, ΕΕΔ 17, 741) δὲν ἀποτελεῖ λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ. Ὡς δὲ ἔχει νομολογηθῆ (Α.Π. 12/1953, ΕΕΔ 12, 176, Α.Π. 224/1953, ΕΕΔ 12, 593), διὰ τῆς ὑπερβάσεως τῶν ἀνωτέρω χρονικῶν ὁρίων λύεται ὁριστικῶς ἡ σύμβασις ἐργασίας, ἐκτὸς ἂν ὁ ἐργοδότης δεχθῇ τὸν μισθωτὸν νὰ συνεχίσῃ τὴν ἐργασίαν του (Α.Π. 533/1954, ΕΕΔ 13, 864).

Ἂν, ἑπομένως, δὲν συμβαίνῃ τὸ τελευταῖον, ὑπάρχει ἐκ τοῦ νόμου τερματισμὸς τῆς σχέσεως ἐργασίας, ὁπότε ναὶ μὲν ὁ ἐργοδότης δὲν ὑποχρεοῦται εἰς καταγγελίαν τῆς σχέσεως ἐργασίας, ὁ μισθωτὸς ὅμως δὲν θεωρεῖται «ἑκουσίως ἀποχωρῶν», ὥστε νὰ στερηθῇ τοῦ δικαιώματος ἐπιδοτήσεως.

Ἀντιθέτως κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 7 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 37274/3786/1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 15, 1027) ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ παροχῶν ἀνεργίας καὶ στρατεύσεως καὶ ἐπέχοντος ἰσχὺν νόμου, ὡς ἐκδοθέντος κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ν.δ. 2961/1954, ἔχει προβλεφθῇ διὰ τὴν περίπτωσιν ἡ ὑποβολὴ τῶν ἀναγκαίων διὰ τὴν ἐπιδότησιν δικαιολογητικῶν (καὶ εἶναι ταῦτα πιστοποιητικόν, ἐξ οὗ νὰ ἐμφαίνηται ἡ ἡμερομηνία ἀποκαταστάσεως τῆς ἱκανότητος πρὸς ἐργασίαν τοῦ ἠσφαλισμένου, ἐκδιδομένου παρὰ τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, ἐκτὸς ἂν ἡ ἀνικανότης αὕτη προκύπτῃ ἐκ τοῦ βιβλιαρίου ἀσθενείας τοῦ αὐτοῦ Ὀργανισμοῦ, ὡς καὶ βεβαίωσις τοῦ οἰκείου ἐργοδότου περὶ τῆς μετὰ τὴν ἀνάκτησιν τῆς τοιαύτης ἱκανότητος ἐμφανίσεως τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας). (Βλέπε διὰ τὸ θέμα καὶ ὑπ' ἀριθ. 36/1956 ἐγκύκλιον τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας, ΕΕΔ 15, 1141 ἐπ., ὁμοίως ΕΕΔ 14,267).

Ἄλλη περίπτωσις τερματισμοῦ τῆς σχέσεως ἐργασίας κατ' ἐπιταγὴν τοῦ νόμου εἶναι ἡ διὰ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς τὸ δεύτερον ἐδάφιον αὐτοῦ ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2657/1953 (ΕΕΔ 14, 1106), ἀντικαταστάσεως τοῦ ἀναγκαστικῶς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου (1836) τοποθετηθέντος πυλεμιστοῦ. Δικαιοῦται καὶ οὗτος ἐπιδοτήσεως δι' ἀνεργίαν, ἐφ' ὅσον βεβαίως συντρέχουν καὶ αἱ πραγματικαὶ προϋποθέσεις τοῦ δικαιώματος κατὰ τὸ ν.δ. 2961/1954, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 3464/1955 (ΕΕΔ 13, 944, ΕΕΔ 15, 105). (Βλέπε ἀναλυτικώτερον σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 890).

Περίπτωσις ἐπίσης ἐπιδοτήσεως δι' ἀνεργίαν συντρέχει καὶ εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 3514/1928 περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει στρατεύσεως (ἐπεκταθέντος καὶ ἐπὶ τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων διὰ τοῦ ἀ.ν. 547/1937) αὐτοδικαίαν διάλυσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἀντικαταστάτου τοῦ στρατευθέντος μισθωτοῦ ἅμα τῇ ἐπαναλήψει τῆς ἐργασίας τοῦ ἀποστρατευθέντος.

Πλὴν ὅμως τῶν ἀνωτέρω περιπτώσεων δύναται νὰ ὑπάρξῃ καὶ οἰκειοθελὴς ἀποχώρησις τοῦ μισθωτοῦ κατὰ δικαίωμα, τὸ ὁποῖον παρέχεται εἰς αὐτὸν ἐκ τοῦ νόμου. Περιπτώσεις τοιαῦται εἶναι αἱ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14 502) καὶ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3789/1957 (ΕΕΔ 16, 1131).

Κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις δύνανται οἱ ἐν αὐταῖς μισθωτοὶ ἀποχωροῦντες νὰ λαμβάνωσι τὴν ὁριζομένην εἰς τὴν περίπτωσιν ἀποζημίωσιν.

Κατόπιν τούτου προέκυψε τὸ ζήτημα, ἂν οἱ μισθωτοὶ οὗτοι, ἀποχωροῦντες οἰκειοθελῶς, ἵνα λάβουν τὴν ἀποζημίωσιν, δικαιοῦνται ἐπιδοτήσεως. Τὸ ζήτημα ἐλύθη ἀρνητικῶς. (Βλέπε ὑπ' ἀριθ. 9/1958 ἐγκύκλιον τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας καὶ ὑπ' ἀριθ. 1408/1957 γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ΕΕΔ 17, 539).

Διαφέρει ὅμως ἡ περίπτωσις τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ μισθωτοῦ κατόπιν μονομεροῦς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου βλαπτικῆς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὸ παρεχόμενον εἰς αὐτὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 2112/1920 δικαίωμα, ὁπότε ἡ τοιαύτη μεταβολὴ ἐξισοῦται πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου. (Βλέπε σχετικῶς καὶ τὴν κρατοῦσαν παρὰ τῷ Ὀργανισμῷ Ἀνεργίας γνώμην, ΕΕΔ 16, 1006).

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΔΟΧΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Παροχή εργασίας κατά την τελευταίαν Κυριακήν τοῦ ἔτους καί πρόσθετος ἀμοιβή: Ἐφ' ὅσον συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις της ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ὡς αὐτὴ αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 ὁμοίας, μισθωτοί, ἀπασχολούμενοι κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐκ τοῦ νόμου καθιερουμένας ὡς μὴ ἐργασίμους ἑορτὰς τοῦ ἔτους, δικαιοῦνται προσαυξήσεως ἐκ ποσοστοῦ 75ο/ο ἐπὶ τοῦ ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένου ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου των, δέον ὅπως δεχθῶμεν, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ προσαύξησις καταβάλλεται καὶ εἰς τοὺς κατὰ τὴν τελευταίαν Κυριακὴν τοῦ ἔτους ἀπασχολουμένους μισθωτούς. Τὸ γεγονὸς ὅτι κατὰ τὴν Κυριακὴν ταύτην ἐπιτρέπεται ἐλευθέρως ἡ παροχὴ ἐργασίας πάσης ἐπιχειρήσεως κλπ. (σύμφωνος καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 245/1956 ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις), δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ κώλυμα διὰ τὴν καταβολὴν τῆς ὡς εἴρηται προσαυξήσεως, δεδομένου ὅτι τὸ νόμιμον τῆς ἀπασχολήσεως κατὰ τὰς Κυριακὰς τυγχάνει προϋπόθεσις ἀναγνωρίσεως ὀφειλῆς διὰ προσαύξησιν (Α.Π. 296/1952, 587/1952). ***(Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 3237/1959 Ὑπουργείου Ἐργασίας)*** (*).

Διακοπαὶ ἡμερησίας ἐργασίας γυναικῶν διὰ τὸν θηλασμόν: Διάταξις καθορίζουσα τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἡ παροχὴ εἰς τοὺς παρ' ὑμῖν ἐργαζομένους ὑπαλλήλους διακοπῆς τῆς ἡμερησίας ἐργασίας των διὰ τὸν θηλασμὸν τῶν τέκνων των δὲν ὑφίσταται.

Κατὰ συνέπειαν, ἐφ' ὅσον τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα δὲν εἶναι προκαθωρισμένον, καθ' ἡμᾶς διαρκεῖ καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν διάστημα τοῦ θηλασμοῦ, μὴ ὑποχρεουμένης τῆς θηλαζούσης εἰς παροχὴν συμπληρωματικῆς ἐργασίας καλυπτούσης τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς διακοπῆς, δικαιουμένης ὅμως ὁλοκλήρου καὶ ἀκεραίας τῆς ἀντιμισθίας της. ***(Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 869/1959 Ὑπουργείου Ἐργασίας.*** (*)

Ἔκτασις ἰσχύος τῆς ἀπὸ 12.11.1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πρακτικῶν μηχανικῶν ἁπάσης τῆς χώρας: Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.» αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, ἐφ' ὅσον δὲν κατηρτίσθησαν παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ δὲν ἐκηρύχθησαν ὑπ' αὐτοῦ ὑποχρεωτικαί, δεσμεύουν μόνον τὰ μέλη τῶν συμβληθεισῶν ἐν αὐταῖς ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν.

Κατὰ συνέπειαν ἡ ἀπὸ 18.10.1958 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν ἁπάσης τῆς χώρας, κυρωθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 61404/14731/12.11.1958 ἀποφάσεως ἡμῶν, ὡς μὴ κηρυχθεῖσα εἰσέτι ὑποχρεωτική, δεσμεύει μόνον τὰ μέλη τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὑπεγράφη ἡ ρηθεῖσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, ἤτοι ἀπὸ ἐργοδοτικῆς πλευρᾶς τὰ μέλη τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων. ***(Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 1307/1959 Ὑπουργείου Ἐργασίας).***

(*) Ἔχει νομολογηθῆ (Α. Π. 587/1952, ΕΕΔ 13, 23 καὶ λοιπὴ νομολογία, πρβλ. καὶ Α. Π. 563/1958, ΕΕΔ 17, 865 καὶ διὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 18310/1946 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν περὶ προσθέτου ἀμοιβῆς διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν), ὅτι ἡ περὶ ἧς πρόκειται ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργικὴ ἀπόφασις (ΕΕΔ 12, 388) περὶ προσθέτου κατὰ 75ο ο ἐπὶ τοῦ νομίμου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ἀμοιβῆς ἐφαρμόζεται ἐπὶ ἐγκύρων συμβάσεων ἐργασίας, ὅταν δηλαδὴ παρέχηται ἐκ τοῦ νόμου ἐπιτρεπτῶς ἡ ἐργασία κατὰ τὰς Κυριακάς.

Ἄλλως πρόκειται περὶ ἀκύρου συμβάσεως καὶ ὁ μισθωτός, ἐργασθεὶς κατὰ Κυριακάς, ἔχει κατὰ τοῦ ἐργοδότου του ἀξίωσιν ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ αὐτοῦ (Α. Π. 240, 241/1952, ΕΕΔ 11, 572).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ἀπὸ 8/14 Μαρτίου 1930 π. δ. περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως ἐπιτρέπεται ἐξαιρετικῶς τὸ ἄνοιγμα πάντων τῶν καταστημάτων κατὰ τὴν τελευταίαν Κυριακὴν τοῦ Δεκεμβρίου (βλέπε καὶ Α.Π. 245/1956, ποινική, ΕΕΔ 16, 36).

Ἐξ αὐτοῦ ὅμως δὲν ἕπεται, ὅτι ἀναιρεῖται ἡ ἀξίωσις τῶν μισθωτῶν ἐπὶ τὴν πρόσθετον ἀμοιβὴν τῆς ἀνωτέρω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.

Χρήσιμον εἶναι τὸ ἀπὸ 5 Μαρτίου 1948 διάταγμα «περὶ ἄρσεως τῆς Κυριακῆς ἀναπαύσεως κατὰ τὴν 14 Μαρτίου 1948» (ΕΕΔ 7, 222), καθ' ὃ ἀρθείσης τῆς Κυριακῆς ἀναπαύσεως κατὰ τὴν ἄνω ἡμέραν ρυθμίζεται ἡ ἐκ τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως προσαύξησις κατὰ τὸν ἐν αὐτῇ τρόπον διαθέσεως, τὸ ὁποῖον σημαίνει, ὅτι δὲν ἀναιρεῖται τὸ δικαίωμα αὐτῆς ἐκ τοῦ ὅτι ἡ Κυριακὴ εἶναι ἐργάσιμος.

(*) Δὲν ἔχομεν ὑπ' ὄψιν μας περὶ ποίας ἐπιχειρήσεως πρόκειται. Βλέπε πάντως διὰ τὸ θέμα Γνωμ. Ὁλομελείας Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 1356/1957, ΕΕΔ 17, 156 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί προσθήκης διατάξεως εν τέλει της παραγράφου 3 του άρθρου 10 του από 3.8. 1957 βασ. διατάγματος περί εγκρίσεως του Κανονισμού Κλάδου Ασθενείας του Ταμείου Ασφαλίσεως Εργατών Τύπου Αθηνών (Φ.Ε.Κ. 158/22.8.1957, τεύχος Α').

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 11 της 15 Ιανουαρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τας διατάξεις των άρθρων 6 και 13 του ν. δ. 3572/1956 περί Ταμείου Ασφαλίσεως Εργατών Τύπου Αθηνών.

2) Πρότασιν του Δ.Σ. του Ταμείου Ασφαλίσεως Εργατών Τύπου Αθηνών (αριθ. πρωτ. 1486/18.7.1958).

3) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως, διατυπωθείσαν κατα την 385ην συνεδρίασιν αύτου της ΙΑ' περιόδου της 4.8.1958.

4) Την υπ' αριθ. 522/1958 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου Επικρατείας.

Προτάσει του Ημετέρου επί της Εργασίας Υπουργού αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Εις το από 3.8.1957 (Φ.Ε.Κ 158/22.8.1957, τεύχος Α') β. διάταγμα «περί εγκρίσεως του Κανονισμού Κλάδου Ασθενείας του Ταμείου Ασφαλίσεως Εργατών Τύπου Αθηνών επέρχονται αι κάτωθι τροποποιήσεις:

Άρθρον μόνον

Εν τέλει της παραγράφου 3 του άρθρου 10 του ως άνω βασ. διατάγματος προστίθεται διάταξις, έχουσα ως ακολούθως:

«Η δαπάνη της φαρμακευτικής περιθάλψεως, ως επιβαλλομένη συνεπεία της κυοφορίας, λοχείας και θηλάσεως, βαρύνει εξ ολοκλήρου το Ταμείον».

Εις τον αυτόν επί της Εργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 15 Δεκεμβρίου 1958

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως της παραγράφου 7 του άρθρου 19 του από 4.5.1955 βασ. διατάγματος περί οργανώσεως λειτουργίας του Κλάδου Ασθενείας του Ταμείου Ασφαλίσεως Προσωπικού Εμπορικής Τραπέζης της Ελλάδος.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 11 της 15 Ιανουαρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τας διατάξεις του άρθρου 6 του υπ' αριθ. 3083/1954 ν. δ. «περί τροποποιήσεως της περί διοικήσεως του Ι.Κ.Α. νομοθεσίας και θεσπίσεως ασφαλιστικών τινων διατάξεων».

2) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως, διατυπωθείσαν κατά την 387ην συνεδρίασιν αύτου της 18.8.1958.

3) Την υπ' αριθ. 541/1958 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου Επικρατείας.

Προτάσει του Ημετέρου επί της Εργασίας Υπουργού αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Η παράγραφος 7 του άρθρου 19 του από 4.5.1955 βασ. διατάγματος «περί οργανώσεως λειτουργίας του Κλάδου Ασθενείας του Ταμείου Ασφαλίσεως Προσωπικού Εμπορικής Τραπέζης της Ελλάδος, ως τούτο ετροποποιήθη μεταγενεστέρως, τροποποιείται ως ακολούθως:

7. Δύναται το Δ. Σ. κατόπιν προτάσεως της Υγειονομικής Επιτροπής να εγκρίνη την εισαγωγήν ασθενούς εις άσυλον ή την χορήγησιν μηνιαίου βοηθήματος εις περιπτώσεις ψυχοσωματικής αναπηρίας, μονίμων παραλύσεων, ιδιωτίας εκφυλιστικών καταστάσεων και εν γένει ανικανότητος μονίμου ή παροδικής, εκ γενετής ή επικτήτου, του χρόνου νοσηλείας ορίζομένου εις τριετίαν, δυναμένου δε να παραταθή επί δύο είσέτι έτη. Εις περίπτωσιν χορηγήσεως βοηθήματος, τούτο θα καθορίζηται εκάστοτε παρά του Δ.Σ. του Ταμείου ανάλογως της περιπτώσεως και της ανάγκης και ως προς το χορηγητέον κατά μήνα ποσόν και ως προς την χρονικήν περίοδον της χορηγήσεώς του. Το ποσόν του χορηγηθησομένου επιδόματος δέν δύναται να είναι ανώτερον των δραχ. (2.000) δύο χιλιάδων δραχμών κατά μήνα.

Εις τον αυτόν επί της Εργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 15 Δεκεμβρίου 1958

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί προσθήκης παραγράφου υπ' αριθ. 4 εις το τέλος του άρθρου 21 του από 20/30.9. 1955 βασ. διατάγματος περί εγκρίσεως Κανονισμού Ασθενείας του Ταμείου Ασφαλίσεως Αρτεργατών - Μυλεργατών.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 11 της 15 Ιανουαρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τας διατάξεις της παραγράφου 11 του άρθρου 6 του ν. δ. 3631/1956 «περί των πόρων, τρόπου εισπράξεως αυτών και της λειτουργίας εν γένει του Τ.Α.Α.Μ.».

2) Την υπ' αριθ. 29835/7.8.1958 ανακοίνωσιν του Ταμείου Ασφαλίσεως Αρτεργατών - Μυλεργατών.

3) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως, διατυπωθείσαν κατά την υπ' αριθ. 387ην συνεδρίασιν αύτου της ΙΑ' περιόδου της 17.8.1958.

4) Την υπ' αριθ. 553/1958 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου Επικρατείας.

Προτάσει του Ημετέρου επί της Εργασίας

Ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ἀπὸ 20/30.9.1955 βασ. διατάγματος «περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ Ἀσθενείας τοῦ Τ.Α.Α.Μ.» προστίθεται παράγραφος ὑπ' ἀριθ. 4, ἔχουσα οὕτω:

«4. Ἡ δαπάνη τῆς φαρμακευτικῆς περιθάλψεως τῶν ἐν ἄρθρῳ 10 τοῦ παρόντος προσώπων, ὡς ἐπιβαλλομένη συνεπείᾳ τῆς κυοφορίας, λοχείας καὶ θηλάσεως, βαρύνει ἐξ ὁλοκλήρου τὸ Ταμεῖον».

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Νοεμβρίου 1958

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀπὸ 14.2/2.3.1955 βασ. διατάγματος «περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ Συντάξεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν - Μυλεργατῶν».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 11 τῆς 15 Ἰανουαρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 11 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 3631/1956 «περὶ τῶν πόρων, τρόπου εἰσπράξεως αὐτῶν καὶ τῆς λειτουργίας ἐν γένει τοῦ Τ.Α.Α.Μ.».

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 36345/10.7.1958 ἀναφορὰν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν - Μυλεργατῶν.

3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 382αν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 24.7.1958.

4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 521/1958 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀπὸ 14.2/2.3.1955 βασ. διατάγματος «περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ Συντάξεων τοῦ Τ.Α.Α.Μ.», ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀπὸ 1.8/13.8.1956 βασ. διατάγματος καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 25.6./26.7.1957 βασ. διατάγματος τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

Κατὰ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπιτρέπεται ἡ ἄσκησις προσφυγῆς παρὰ τοῦ αἰτοῦντος τὴν ἀπονομὴν συντάξεως ἢ παρὰ τοῦ Ταμείου ἐνώπιον τῆς Δευτεροβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς Συντάξεως ἐντὸς προθεσμίας τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως τῆς Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἡ Δευτεροβάθμιος Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπὴ ἀποτελεῖται:

α) Ἐξ ἑνὸς Καθηγητοῦ ἢ Ὑφηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἰατρικῆς Σχολῆς ὡς προέδρου καὶ ἑνὸς ἑτέρου τοιούτου ὡς ἀναπληρωτοῦ.

β) Ἐκ τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας Ἐπιθεωρητοῦ Ἐπαγγελματικῆς Ὑγιεινῆς, νομίμως ἀναπληρουμένου ἢ ἑτέρου ἰατροῦ κύρους εἰδικευμένου εἰς τὰ θέματα ἀναπηριῶν.

γ) Ἐξ ἑνὸς ἰατροῦ τῆς εἰδικότητος εἰς ἣν ἀνήκει ἡ πάθησις τοῦ κρινομένου, ὑποδεικνυομένου ὑπ' αὐτοῦ, ἀποκλειομένου οἱουδήποτε ἰατροῦ συμβεβλημένου μετὰ τοῦ Ταμείου.

Εἰς ἣν περίπτωσιν δὲν ἤθελε λάβει χώραν τοιαύτη ὑπόδειξις, ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ Δ.Σ., ὅπως μετάσχῃ τῆς Ἐπιτροπῆς ὡς τρίτον μέλος αὐτῆς ἰατρὸς τῆς παθήσεως τοῦ κρινομένου.

Χρέη εἰσηγητοῦ ταύτης ἐκτελεῖ ὁ Προϊστάμενος τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ταμείου.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Νοεμβρίου 1958

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ προσθήκης διατάξεως εἰς τὴν § 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 14.2/2.3.1955 β. διατάγματος «περὶ ἐγκρίσεως τοῦ ἀπὸ 14.2/2.3.1955 β. διατάγματος περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ Συντάξεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν-Μυλεργατῶν», ὡς μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 15 τῆς 24 Ἰανουαρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 11 τοῦ ἄρθρ. 6 τοῦ ν.δ. 3631/1956 «περὶ τῶν πόρων, τρόπου εἰσπράξεως αὐτῶν καὶ τῆς λειτουργίας ἐν γένει τοῦ Τ.Α.Α.Μ.».

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 151061/21.4.1958 ἀναφορὰν τοῦ Τ.Α.Α.Μ.

3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 361ην συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 8.5.1958.

4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 363/1958 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἐν τέλει τῆς § 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 14.2/2.3.1955 β. διατάγματος «περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ Συντάξεων τοῦ Τ.Α.Α.Μ.» προστίθεται ἐδάφιον, ἔχον οὕτω:

«Ἐπίσης λογίζονται ὡς ἡμέραι ἐργασίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου τὸ διάστημα καθ' ὃ ὁ ἠσφαλισμένος μετέχει εἰς τὴν Διοίκησιν ἐργατικῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως ἢ ἑνώσεως τοιούτων (Συνομοσπονδία - Ὁμοσπονδία) ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ προέδρου ἢ γραμματέως, ἢ μελῶν Διοικήσεων ἀνωτέρων συνδικαλιστικῶν ὀργανισμῶν.

Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3631/1956 εἰσφορά, ὑπολογιζομένη ἐπὶ τοῦ ἡμερομισθίου ἢ μισθοῦ τοῦ καθοριζομένου ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων τῆς εἰδικότητος τοῦ ἠσφαλισμένου, βαρύνει ἡ μὲν ἐργοδοτικὴ τὴν οἰκείαν ἐπαγγελματικὴν ὀργάνω-

σιν, ἡ δὲ τοῦ ἠσφαλισμένου τοῦτον, πλὴν τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς τὰ ἠσφαλισμένα ταῦτα πρόσωπα ἀνήκουν εἰς τὴν νόμιμον σύνθεσιν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων, ὑποχρεουμένων εἰς τὴν παρὰ τῷ Ταμείῳ ἀσφάλισιν τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν καὶ ὁσάκις ἐγκρίσει τῶν ἐργοδοτῶν των κατὰ τὰς ὥρας ἀπασχολήσεώς των εἰς τὰ συνδικαλιστικὰ αὐτῶν καθήκοντα ἀναπληροῦνται οἰκειοθελῶς παρὰ τῶν συναδέλφων των, ὁπότε ἡ μὲν ἐργοδοτικὴ εἰσφορὰ βαρύνει τὸν ἀπασχολοῦντα τὸν ἐργαζόμενον ἐργοδότην, ἡ δὲ τοῦ ἠσφαλισμένου τοῦτον.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Νοεμβρίου 1958

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

4003,829/1958 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 31/1958 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐργοστασίων βιομηχανίας χάρτου Ἀθηνῶν - Πειραιῶς».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 19 τῆς 19 Ἰανουαρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 12 § β' τοῦ ν. 3239/1955, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τῶν ἄρθρων 19 § 2 καὶ 20 § 1 τοῦ αὐτοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 31/1958 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐργοστασίων βιομηχανίας χάρτου Ἀθηνῶν - Πειραιῶς», καθ' ἧς δὲν ἠσκήθη ἔφεσις, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 31/1958 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐργοστασίων βιομηχανίας χάρτου Ἀθηνῶν - Πειραιῶς», ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου Ἐργατῶν, Ἐργατριῶν καὶ Συνταξιούχων Βιομηχανίας Χάρτου ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν βιομηχανίας χάρτου καὶ βιομηχανίας χαρτονίου τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καθορίζονται ὡς κατωτέρω:

I. Βιομηχανία χαρτονίου.

α) Ὁδηγοὶ χαρτοποιητικῆς μηχανῆς δρχ. 70.

β) Ὁδηγοὶ ὁλλανδικῶν δεξαμενῶν δραχ. 65.

γ) Ὁδηγοὶ χαρτομηχανῆς στρατοχάρτου καὶ λεροχάρτου δραχ. 70.

δ) Ὁδηγοὶ καλλάνδρας, κρισάρας, περιτυλικτικῶν μηχανῶν, χαρτονάδες καὶ λιπανταὶ δραχ. 60.

ε) Ρετσινάδες, χειρισταὶ βραστῆρος, μυλωθροὶ καὶ ἐξαγωγῆς χαρτονίου δραχ. 55.

στ) Ἀνειδίκευτοι ἐργάται δραχ. 48.

ζ) Ἀνειδίκευτοι ἐργάτριαι δραχ. 37.

η) Ἐργάται αὐλῆς φορτοεκφορτωταὶ δρχ. 55.

II. Βιομηχανία χάρτου.

α) Ὁδηγοὶ χαρτοποιητικῆς μηχανῆς δραχ. 70.

β) Ὁδηγοὶ ὁλλανδικῶν δεξαμενῶν δραχ. 65.

γ) Ὁδηγοὶ καλλάνδρας - κρισάρας περιτυλικτικῆς κοπτικῆς, λιπανταὶ δραχ. 60.

δ) Ἀνειδίκευτοι ἐργάται δραχ. 48.

ε) Ἀνειδίκευτοι ἐργάτριαι δραχ. 37.

Τὰ μέχρι σήμερον καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀνώτερα τῶν διὰ τῆς παρούσης ὁριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 10ης Αὐγούστου 1958.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰανουαρίου 1959

—

7682/1621/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν κανονισμῶν.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 59 τῆς 17 Φεβρουαρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. δ. 3789/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὰς ὑπ' ἀριθ. 16160/27.3.1958, 42543/26.7.1958 καὶ 70998/9.12.1958 ἡμετέρας ἀποφάσεις.

3) Τὴν ἀπὸ 26.1.1959 αἴτησιν τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων, ἀποφασίζομεν:

Τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3789/1957 ὁριζομένην προθεσμίαν διὰ τὴν κατάρτισιν καὶ ὑποβολὴν πρὸς ἐπεξεργασίαν καὶ κύρωσιν τῶν κανονισμῶν, τὴν παραταθεῖσαν διὰ τῶν ὡς ἄνω μνημονευομένων ἀποφάσεων, παρατείνομεν ἐπὶ ἓν εἰσέτι δίμηνον, ἤτοι μέχρι 12 Ἀπριλίου 1959.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Ἰανουαρίου 1959

—

10864/2243/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 22.1.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐργατῶν χημικῆς βιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 53 τῆς 12 Φεβρουαρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ., ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β) ἡ ἀπὸ 22 Ἰανουαρίου 1959 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τῶν ἐργατῶν χημικῆς βιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας, κατατεθεῖσα παρ' ἡμῖν τὴν 24ην Ἰανουαρίου 1959, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 205 τῆς 24.1.1959

πρακτικοῦ καταθέσεως, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατῶν χημικῆς βιομηχανίας

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 22αν Ἰανουαρίου 1959 καὶ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας, παρουσίᾳ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Διευθύνσεως Ἐργασίας Γ. Παπανικολάου, εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου κατὰ τὰς διατάξεις τῆς § 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 3239/1955, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 4939/1091/21.1.1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, διὰ τὴν παρουσίαν αὐτοῦ κατάρτισιν καὶ ὑπογραφὴν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, οἱ ὑπογεγραμμένοι, ἀφ' ἑνὸς Δημήτριος Παπαδημητρίου, γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, καὶ Ἰωάννης Μπερνίτσας, πρόεδρος τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν - Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, καὶ ἀφ' ἑτέρου, οἱ Παναγιώτης Παπαδημητρίου, γεν. γραμματεὺς τῆς Ο.Χ.Β.Υ., καὶ Ἀθανάσιος Κατσιφέρης, μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς αὐτῆς Ὁμοσπονδίας, ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συμβάσεως, συνωμολόγησαν τὸν καθορισμὸν τῶν καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἀποδοχῶν τῶν ἐργατῶν χημικῆς βιομηχανίας τῶν κατωτέρω κλάδων ἐξαιρέσει τῶν ἐργατῶν ἑτέρων εἰδικοτήτων, αἵτινες ὑπάγονται ἢ ὑπήγοντο κατὰ τὸ παρελθὸν εἰς εἰδικὰς κλαδικὰς συμβάσεις ὡς ἀκολούθως:

1) Ἐργάται τῶν βιομηχανιῶν: Χημικῶν τμημάτων Ἑταιρείας Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων καὶ τῶν ὁμοίων πρὸς ταῦτα τμημάτων ἄλλων ἐπιχειρήσεων, γεωργικῶν φαρμάκων, ἐπεξεργασίας φωσφοριτῶν, ὀστῶν, ἀνοργάνων ὀξέων, πυριμάχων πλίνθων καὶ σωλήνων, ἰργικῶν ὀξέων, συσσωρευτῶν, χρωμάτων, ὑδροχρωμάτων, βερνικοχρωμάτων, φαρμάκων, ἰδιοσκευασμάτων, βιολογικῶν παρασκευασμάτων, πασιῶν ὀδόντων, ἀρωματοποιίας, αἰθερίων ἐλαίων, δερμικῶν ἐκχυλισμάτων, ὑαλουργείων (μόνον βοηθητικοῦ προσωπικοῦ ἐπεξεργασίας, συσκευασίας, ἀποθήκης καὶ διαλογῆς), ξηρῶν ἠλεκτρικῶν στηλῶν, ἐκρηκτικῶν ὑλῶν, ναφθαλίνης, παραγωγῆς προϊόντων ἀποστάξεως καὶ κηροπλαστικῆς, παστεριώσεως γάλακτος (μόνον τοῦ τμήματος παστεριώσεως), ἁλατος, προϊόντων συντηρήσεως καὶ καθαρισμοῦ, ἀεριούχων ποτῶν, χυμῶν φρούτων, γλυκόζης καὶ ζελατίνης.

Ἐργάται κατὰ τὴν πρόσληψιν ἡμερομίσθιον	δρχ. 47.50
Ἐργάται μετὰ ἑξάμηνον ἀπασχόλησιν ἡμερομίσθιον	» 51.—
Ἐργάτριαι κατὰ τὴν πρόσληψιν ἡμερομίσθιον	» 36.50
Ἐργάτριαι μετὰ ἑξάμηνον ἀπασχόλησιν ἡμερομίσθιον	» 38.50

Προκειμένου ὅμως περὶ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, αἵτινες χορηγοῦν εἴτε οἰκειοθελῶς, εἴτε ἐξ ὑποχρεωτικῆς τινος διατάξεως, ἐπίδομα εἰδικῶν συνθηκῶν ἐργασίας ἢ ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἢ ἐπίδομα χημικῆς βιομηχανίας, τὰ ἀνωτέρω καθοριζόμενα διὰ τὴν μετὰ ἑξάμηνον ἀπασχόλησιν ἡμερομίσθια μειοῦνται, τῶν μὲν ἀνδρῶν κατὰ δύο (2) δραχμάς, τῶν δὲ γυναικῶν κατὰ μίαν (1) δραχμήν.

2) Ἡ ἐξ 1 ο/ο αὔξησις τῆς ἀπὸ 22.8/1.9.1958 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περιέχεται εἰς τὰ ὡς ἄνω ἡμερομίσθια.

3) Ὡς «ἀπασχόλησις» - κατὰ τὴν παράγραφον 1 τῆς παρούσης - νοεῖται ἡ παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ προϋπηρεσία εἰς μίαν τῶν ἐν τῇ συμβάσει ἀναφερομένων ἐργασιῶν.

4) Τὰ σήμερον καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀνώτερα τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθοῦν.

5) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1959.

6) Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη καὶ ἓν ἐπὶ πλέον πρὸς κατάθεσιν κατὰ νόμον εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Ὁ Διευθυντὴς Ἐργασίας (ἕπεται ὑπογραφή) — Οἱ συμβαλλόμενοι (ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Φεβρουαρίου 1959

—

10865/2241/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 22.1.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν σπορελαιουργίας καὶ πυρηνελαιουργίας ἁπάσης τῆς χώρας καὶ σαπωνοποιΐας ἐπίσης ὁλοκλήρου τῆς χώρας, ἐξαιρέσει τῆς εἰρηνοδικειακῆς περιοχῆς Θεσσαλονίκης.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 53 τῆς 12 Φεβρουαρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἀπὸ 22 Ἰανουαρίου 1959 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν σπορελαιουργίας καὶ πυρηνελαιουργίας ἁπάσης τῆς χώρας καὶ σαπωνοποιΐας ἐπίσης ὁλοκλήρου τῆς χώρας, ἐξαιρέσει τῆς εἰρηνοδικειακῆς περιοχῆς Θεσσαλονίκης, κατατεθεῖσα παρ' ἡμῖν τὴν 24 Ἰανουαρίου 1959, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 205 τῆς 24.1.1959 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας σπορελαιουργῶν, πυρηνελαιουργῶν, σαπωνοποιῶν

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 22 Ἰανουαρίου 1959 καὶ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας, παρουσίᾳ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Διευθύνσεως Ἐργασίας Γ.εωρ. Παπανικολάου, εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου κατὰ τὰς διατάξεις τῆς § 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 4939/1091/21.1.1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, διὰ τὴν παρουσίαν αὐτοῦ κατάρτισιν καὶ ὑπογραφὴν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, οἱ ὑπογεγραμμένοι, ἀφ' ἑνὸς 1) Δημήτριος Παπαδημητρίου, γεν. γραμματεὺς τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, καὶ 2) Ἰωάννης Μπερνίτσας, πρόεδρος τῆς Γεν. Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν - Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, καὶ ἀφ' ἑτέρου 1) Παναγιώτης Παπαδημητρίου γεν. γραμ-

πατεύς Ο.Χ.Β.Υ. καὶ 2) Κωνστ. Φιλιππακόπουλος, γραμματεὺς τῆς Ε.Ε. Ο.Χ.Β.Υ., δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συμβάσεως, συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς:

Ι. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης, τὰ κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν τῶν ἐργατοτεχνιτῶν σπορελαιουργίας καὶ πυρηνελαιουργίας ἁπάσης τῆς χώρας καὶ σαπωνοποιΐας ἐπίσης ὁλοκλήρου τῆς χώρας, ἐξαιρέσει τῆς εἰρηνοδικειακῆς περιοχῆς Θεσσαλονίκης, καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

	Ἡμερομίσθιον Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Λοιπῆς Ἐλευσῖνος	χώρας
Α' Σπορελαιουργῶν:		
1. Τεχνῖται σπορελαιουργοί (ραφιναρισταί, ἐκχυλισταί, πρεσαδόροι)	65	55
2. Τεχνῖται ἐφαρμοσταί	66	55
3. Λιπανταί	57.50	51
4. Ἐργάται βάρδιας ἢ αὐλῆς:		
α) ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ δύο ἐτῶν προϋπηρεσίαν	57.50	51
β) ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἀσχέτως προϋπηρεσίας ἢ τὸ 18ον ἔτος καὶ ἑνὸς τοὐλάχιστον ἔτους προϋπηρεσίαν	51	51
5. Ἐργάται μὴ συμπληρώσαντες τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἀπασχολούμενοι ὡς ἐργάται βάρδιας	37.50	30
6. Γυναῖκες:		
α) ἔχουσαι συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ δύο ἐτῶν προϋπηρεσίαν	44	39
β) ἔχουσαι συμπληρώσει τὸ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἀσχέτως προϋπηρεσίας ἢ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 16ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους τοὐλάχιστον προϋπηρεσίαν	39	39
Β' Πυρηνελαιουργῶν:		
1. Τεχνῖται	70	58
2. Ἐργάται βάρδιας ἢ αὐλῆς:		
α) ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ δύο ἐτῶν προϋπηρεσίαν	58.50	51
β) ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἀσχέτως προϋπηρεσίας ἢ τὸ 18ον ἔτος μὲ ἑνὸς τοὐλάχιστον ἔτους προϋπηρεσίαν	56.50	51
3. Γυναῖκες:		
α) ἔχουσαι συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ δύο ἐτῶν προϋπηρεσίαν	44	39
β) ἔχουσαι συμπληρώσει τὸ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἀσχέτως προϋπηρεσίας ἢ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 16ου ἔτους τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους τοὐλάχιστον προϋπηρεσίαν	39	39
Γ' Σαπωνοποιῶν:		
1. Τεχνῖται ψῆσται	70	58
2. Κόπτης Α'	62	52.50
3. Κόπτης Β'	58.50	51
4. Ἐργάται:		
α) Μὴ συμπληρώσαντες τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των	37.50	36
β) Ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἄνευ προϋπηρεσίας	47.50	36
γ) Ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἀσχέτως προϋπηρεσίας ἢ τὸ 18ον ἔτος καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν	48.50	47.50
δ) Ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ δύο ἐτῶν προϋπηρεσίαν	57.50	51
5. Γυναῖκες:		
α) Ἔχουσαι συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ δύο ἐτῶν προϋπηρεσίαν	44	39
β) Ἔχουσαι συμπληρώσει τὸ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἀσχέτως προϋπηρεσίας ἢ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 16ου ἔτους τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους τοὐλάχιστον προϋπηρεσίαν	39	39

ΙΙ. Ὅπου ὑπὸ τῆς παρούσης ἀπαιτεῖται διετὴς προϋπηρεσία νοεῖται ἡ παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ τοιαύτη εἰς ἕνα τῶν ἐν τῇ συμβάσει ἀναφερομένων κλάδων. Εἰς ἃς περιπτώσεις ἀπαιτεῖται ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσία, ὡς τοιαύτη λογίζεται ἡ εἰς οἱονδήποτε ἐργοδότην παρασχεθεῖσα.

ΙΙΙ. Ἡ ἐξ 1ο/ο αὔξησις τῆς ἀπὸ 22.8/1.9.1958 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περιέχεται εἰς τὰ ὡς ἄνω ἡμερομίσθια.

VI. Τὰ σήμερον καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀνώτερα τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσι.

V. Διατάξεις διαφόρου τῶν ὡς ἄνω κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων ἀντικειμένου, θεσπισθεῖσαι διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀποφάσεως διαιτησίας ἢ ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καὶ ἰσχύουσαι κατὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης, δὲν θίγονται δι' αὐτῆς, ἀλλ' ἔχουσι πλήρη ἰσχύν.

VI. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1959.

VII. Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη καὶ ἓν ἐπὶ πλέον πρὸς κατάθεσιν κατὰ νόμον εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Ὁ Διευθυντὴς Ἐργασίας (ἕπεται ὑπογραφή) — Οἱ συμβαλλόμενοι (ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Φεβρουαρίου 1959

9232/1891/1959 Απόφ. Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

Περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως εν μέρει της από 1.12.1958 συλλογικής συμβάσεως εργασίας των σταυλιτών Ιπποδρόμου Φαλήρου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 37 της 3 Φεβρουαρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγρ. 2 του άρθρ. 20 του ν. 3239/1955, ως ετροποποιήθη υπό του ν.δ. 3755/1957, 2) την από 1 Δεκεμβρίου 1958 ειδικήν συλλογικήν σύμβασιν εργασίας «περί καθορισμού αποδοχών και λοιπών όρων εργασίας των σταυλιτών Ιπποδρόμου Φαλήρου», 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του κατά το άρθρον 9 § 2 εδάφ. β' του ν.δ. 3755/1957 Τμήματος αμοιβής και όρων εργασίας του Ε.Γ. Σ.Κ.Π., ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 2ας Φεβρουαρίου 1958, ήν και αποδεχόμεθα, 4) το γεγονός ότι διά του 4ου όρου της προειρημένης συλλογικής συμβάσεως εργασίας συνομολογείται υποχρεώσεις εισφοράς των περί ων αύτη μισθωτών υπέρ της συμβαλλομένης εργατικής οργανώσεως, όπερ αντίκειται εις την διάταξιν της παραγρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 3239/1955 και δέον τω λόγω τούτω να απαλειφθή, αποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') ή εν θέματι συλλογική σύμβασις εργασίας, κατατεθείσα παρά τη Διευθύνσει Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, συνταχθέντος του υπ' αριθ. 203/14.1.1959 πρακτικού καταθέσεως, τροποποιουμένη παρ' ημών ως ακολούθως:

Συλλογική σύμβασις

Εν Αθήναις σήμερον την 1ην Δεκεμβρίου 1958, ημέραν Δευτέραν, οι υπογεγραμμένοι αφ' ενός Κ. Πετσάβας, αναπληρών τον κωλυόμενον πρόεδρον, και Θεμιστοκλής Λέρβης, αναπληρών τον κωλυόμενον γενικόν γραμματέα της Ενώσεως Προπονητών Δρομώνων Ίππων Ιπποδρόμου Φαλήρου, δεόντως εξουσιοδοτημένοι υπό της γενικής συνελεύσεως της Ενώσεως ταύτης, και αφ' ετέρου ο Νικόλαος Αλεξίου, πρόεδρος, και ο Δημήτριος Παλαιοθόδωρος, γενικός γραμματεύς της Ενώσεως Σταυλιτών Ιπποδρόμου Φαλήρου, δεόντως εξουσιοδοτημένοι υπό της γενικής συνελεύσεως της Ενώσεως ταύτης, απεφασίσαμεν την υπογραφήν της παρούσης συλλογικής συμβάσεως εργασίας, εν ή καθορίζονται τα εξής:

1. Το ημερομίσθιον του σταυλίτου ορίζεται εις δρχ. 48 διά το σύνηθες καθ' εκάστην ωράριον εργασίας, μη υπερβαίνον το δωρον.

2. Επί του ημερομισθίου τούτου θα δίδεται προσαύξησις 75 ο/ο δι' εργασίαν παρεχομένην τας Κυριακάς και εξαιρετέας ημέρας.

3. Καθιερούται ανάπαυσις των σταυλιτών μίαν ημέραν ανά εκάστην δευτέραν εβδομάδα, δηλαδή ανά 15θ ημερον, και τούτο λόγω της φύσεως και των ειδικών συνθηκών εργασίας.

4. Η παρούσα σύμβασις δεσμεύει άπαντας τους προπονητάς δρομώνων ίππων και σταυλίτας τους εγκατεστημένους επαγγελματικώς και εργαζομένους εις τον Ιππόδρομον Φαλήρου.

5. Η παρούσα συλλογική σύμβασις ισχύει επί έν έτος από της υπογραφής της.

Η παρούσα συλλογική σύμβασις συνετάγη εις τέσσαρα πρωτότυπα, εξ ων δύο κατατεθήσονται εις την Διεύθυνσιν Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και ανά εν έλαβεν έκαστον των συμβαλλομένων μερών.

Οι συμβαλλόμενοι
(έπονται υπογραφαί)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 3 Φεβρουαρίου 1959

—

9442/1200/1959 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κατανομής εισφορών Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας εισπραττομένων υπό του Ι.Κ.Α.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 60 της 18 Φεβρουαρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του άρθρου 13 του ν. δ. 3755/1957 «περί αυξήσεως αναδρομικώς των αποδοχών των μισθωτών, τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του νόμου 3239/1955 και άλλων διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας κλπ.» και τας διατάξεις της παραγρ. 2 άρθρ. 7 του ν.δ. 3868/1958 «περί συστάσεως Διανεμητικού Λογαριασμού Οικογενειακών Επιδομάτων Μισθωτών και άλλων τινών διατάξεων», αποφασίζομεν:

Τροποποιούντες την υπ' αριθ. 74706/2393/21.1.1958 ημετέραν απόφασιν, ορίζομεν το υπέρ του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας ποσοστόν κατανομής των υπό του Ι.Κ.Α. συνεισπραττομένων εισφορών εις 4,018 ο/ο από της εναρξεως εισπράξεως υπ' αυτού και των υπέρ του Διανεμητικού Λογαριασμού Οικογενειακών Επιδομάτων Μισθωτών (Δ.Λ.Ο.Ε.Μ.) εισφορών, ήτοι από 1.11.1958.

Ωσαύτως ορίζομεν εις 4,33 ο/ο το ποσοστόν κατανομής υπέρ του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας των εξ εισπράξεων β' εξαμήνου 1958 και α' τριμήνου 1959, αι οποίαι αντιστοιχούν εις καθυστερουμένας εισφοράς, βεβαιωθείσας αντιστοίχως κατά το έτος 1958 και το έτος 1959.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 4 Φεβρουαρίου 1959

—

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΛΠ.

20/1958 Απόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Αθηνών

Περί των αποδοχών προσωπικού Εταιρείας Σίγγερ (*).

. . . . . .

Διά ταύτα

Δεχόμενον τύποις και εν μέρει κατ' ουσίαν την υποβληθείσαν έφεσιν, απορρίπτον τα ως άνω εν τω σκεπτικώ απορριπτέα κριθέντα. Με-

(*) Κατετέθη εις το Ειρηνοδικείον Αθηνών, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 9 της 24.1.1959 πράξεως καταθέσεως, εκοινοποιήθη δε εις το Υπουργείον Εργασίας την 24.1.1959 συμφώνως τω άρθρω 20 § 4 του νόμου 3239/1955.

ταρρυθμίζει τήν ὑπ' ἀριθ. 9/1958 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξύ τῆς Ἑνώσεως τοῦ ἐν Ἑλλάδι προσωπικοῦ τῆς Ἑταιρείας Ραπτομηχανῶν «Σίγγερ» ἀφ' ἑνός καί ἀφ' ἑτέρου τῶν Συνδέσμου τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καί Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, ὡς ἀκολούθως:

1) Τά κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν τῶν ἐπιθεωρητῶν καί βοηθῶν αὐτῶν (ἐπικουρικοί ἐπιθεωρηταί), τῶν παραγωγῶν - πλασιέ καί πωλητῶν, τῶν πωλητριῶν, τῶν ἐργατριῶν καί διδασκαλισσῶν κεντημάτων, τῶν ἀπασχολουμένων παρά τῇ Ἑταιρείᾳ Ραπτομηχανῶν «Σίγγερ Α.Ε.» καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Α' Ἐπιθεωρηταί καί βοηθοί (ἐπικουρικοί ἐπιθεωρηταί):

	Δραχ.
Κατά τό 1ον καί 2ον ἔτος ὑπηρεσίας	1.700
» » 3ον καί 4ον » »	1.850
» » 5ον καί 6ον » »	2.000
» » 7ον καί 8ον » »	2.150
» » 9ον καί 10ον » »	2.300
» » 11ον καί 12ον » »	2.450
» » 13ον καί 14ον » »	2.600
» » 15ον καί 16ον » »	2.750
» » 17ον καί 18ον » »	2.900
» » 19ον καί 20όν » »	3.050
Ἀπό τοῦ 21ου ἔτους ὑπηρεσίας καί ἄνω	3.200

Τά ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια, προκειμένου περί βοηθῶν (ἐπικουρικοί ἐπιθεωρηταί), μειοῦνται κατά ποσοστόν 15 %.

Β' Παραγωγοί - πλασιέ καί ἄρρενες πωληταί:

	Δραχ.
Κατά τό 1ον ἔτος ὑπηρεσίας	1.300
» » 2ον » »	1.400
» » 3ον καί 4ον » »	1.500
» » 5ον καί 6ον » »	1.650
» » 7ον καί 8ον » »	1.800
» » 9ον καί 10ον » »	1.950
» » 11ον καί 12ον » »	2.100
» » 13ον καί 14ον » »	2.200
» » 15ον καί 16ον » »	2.350
» » 17ον καί 18ον » »	2.500
» » 19ον καί 20όν » »	2.650
Ἀπό τοῦ 21ου ἔτους ὑπηρεσίας καί ἄνω	2.750

Γ' Πωλήτριαι:

	Δραχ.
Κατά τό 1ον ἔτος ὑπηρεσίας	1.100
» » 2ον » »	1.150
» » 3ον καί 4ον » »	1.250
» » 5ον καί 6ον » »	1.350
» » 7ον καί 8ον » »	1.450
» » 9ον καί 10ον » »	1.550
» » 11ον καί 12ον » »	1.650
» » 13ον καί 14ον » »	1.750
» » 15ον καί 16ον » »	1.850
» » 17ον καί 18ον » »	1.950
» » 19ον καί 20όν » »	2.100
Ἀπό τοῦ 21ου ἔτους ὑπηρεσίας καί ἄνω	2.250

Δ' Ἐργάτριαι καί διδασκάλισσαι κεντημάτων:

	Δραχ.
Κατά τό 1ον ἔτος ὑπηρεσίας	1.000
» » 2ον » »	1.100
» » 3ον καί 4ον » »	1.190
» » 5ον καί 6ον » »	1.280
» » 7ον καί 8ον » »	1.370
» » 9ον καί 10ον » »	1.460
» » 11ον καί 12ον » »	1.550
» » 13ον καί 14ον » »	1.640
» » 15ον καί 16ον » »	1.730
» » 17ον καί 18ον » »	1.820
» » 19ον καί 20όν » »	1.910
Ἀπό τοῦ 21ου ἔτους ὑπηρεσίας καί ἄνω	2.000

2) Τά ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια τῶν ἀρρένων αὐξάνονται δι' ἐπιδόματος γάμου ἐκ δραχμῶν 80 διά τήν σύζυγον καί μόνον.

3) Τά κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν ἐπιδιορθωτῶν ραπτομηχανῶν καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

	Δραχ.
Κατά τό 1ον ἔτος ὑπηρεσίας	20
» » 2ον » »	24
» » 3ον » »	28
» » 4ον » »	35
» » 5ον » »	47,50
» » 6ον » »	50
» » 7ον καί 8ον » »	55
» » 9ον καί 10ον » »	60
» » 11ον καί 12ον » »	65
» » 13ον καί 14ον » »	70
» » 15ον καί 16ον » »	75
Μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ 16ου ἔτους τῆς ὑπηρεσίας	80

Διευκρινίζεται, ὅτι οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω συμπληρώσαντες ἤ συμπληροῦντες τό 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας καί ἓν ἔτος προϋπηρεσίας παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἤ τό 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας ἀσχέτως χρόνου προϋπηρεσίας, δικαιοῦνται κατ' ἐλάχιστον ὅριον ἡμερομισθίου δρχ. 47.50.

4) Ὁ κατά τ' ἀνωτέρω κατά ἔτη ὑπηρεσίας καθορισμός τοῦ μηνιαίου μισθοῦ γίνεται ἐπί τῇ βάσει τῆς πραγματικῆς ὑπηρεσίας παρά τῇ εἰς ἣν ὑπηρετοῦν ἐπιχειρήσει, προσαυξανομένης κατά τήν παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ πραγματικήν προϋπηρεσίαν εἰς ὁμοτίμα καθήκοντα, ἀναδρομικῶς, μέχρι τοῦ πρώτου διορισμοῦ τοῦ μισθωτοῦ. Ἡ προϋπηρεσία ἀποδεικνύεται δι' ὑπευθύνου δηλώσεως τοῦ μισθωτοῦ ὑποβαλλομένης κατά τήν προσληψιν ἤ ἐντός τριμήνου ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης καί συνοδευομένης ὑπό τῶν ἀπαραιτήτων πιστοποιητικῶν.

5) Εἰς τάς διά τῆς παρούσης παρεχομένας αὐξήσεις συμπεριλαμβάνονται καί αἱ χορηγηθεῖσαι δυνάμει τῶν ἀπό 22.8.1958 ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας τοιαῦται.

6) Τυχόν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί ἀνώτεραι τῶν ὑπό τῆς παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται νά μειωθῶσιν.

7) Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό 4ης Μαρτίου 1958.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καί ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Δεκεμβρίου 1958

Συλλογική σύμβασις ἐργασίας

Περί καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐργατο-

τεχνικοῦ καὶ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων (Κ.Ε.Α.) (*).

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 29 Νοεμβρίου 1958 οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς 1) ὁ κ. Γεώργ. Θέμελης, Ὑφυπουργὸς Ἐθνικῆς Ἀμύνης, καὶ 2) ὁ κ. Κ. Παπακωνσταντίνου, Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἐκπροσωποῦντες ὑπὸ τὴν ὡς ἄνω ἰδιότητά των τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ κ. Παντελῆς Καλλαντάκης, ἐκπρόσωπος τοῦ Σωματείου Προσωπικοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων «ὁ Ἴκαρος», ἅπαντες νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως, συνωμολόγησαν τὰ κάτωθι :

Αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ προσωπικοῦ ἐν γένει τοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων (Κ.Ε.Α.) καθορίζονται ὡς ἀκολούθως ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1959 :

Α' Ἡμερομισθία τεχνικοῦ καὶ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ.

	Δρχ.
1) Ὑπεργοδηγὸς Α'	130
2) Ὑπεργοδηγὸς Β'	115
3) Ἀρχιτεχνίτης Α'	100
4) Ἀρχιτεχνίτης Β'	88
5) Τεχνίτης Α'	77
6) Τεχνίτης Β'	66
7) Βοηθὸς Α'	60
8) Βοηθὸς Β'	52
9) Μαθητευόμενος Α'	21
10) Μαθητευόμενος Β'	17.60

Διὰ τοὺς μαθητευομένους τοὺς ἔχοντας συμπεπληρωμένον τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἢ τοὺς ἔχοντας συμπεπληρωμένον τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν καθορίζεται ἡμερομίσθιον δρχ. 47,50.

	Δρχ.
11) Γραφεῖς Α'	55
12) Γραφεῖς Β'	50
13) Γραφεῖς Γ'	47.50
14) Δακτυλογράφοι Α'	55
15) Δακτυλογράφοι Β'	50
16) Δακτυλογράφοι Γ'	45

Β' Ἐργατῶν:

1) Εἰδικευμένοι ἐργάται Α'	77
2) Εἰδικευμένοι ἐργάται Β'	68
3) Εἰδικευμένοι ἐργάται Γ'	60
4) Εἰδικευμένοι ἐργάται Δ'	52

Γ' Ὁδηγῶν αὐτοκινήτων :

α) Ὁ μηνιαῖος μισθὸς τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων καθορίζεται εἰς δρχ. 1.398.

β) Ὁ μηνιαῖος μισθὸς τῶν ὁδηγῶν εἰδικῶν βαρέων ὀχημάτων, ρυμουλκήσεως ἀεροσκαφῶν, μεταφορᾶς καυσίμων, κινητήρων ἀτράκτων καὶ πτερύγων ἀεροσκαφῶν, τρακτέρ, ρυμουλκουμένων «ΚΟΥΗΝ-ΜΑΙΡΗ» καὶ βενζινοφόρων εἰς δρχ. 1.550.

γ) Οἱ ἀνωτέρω μηνιαῖοι μισθοὶ προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ 5ο/ο δι' ἑκάστην πενταετίαν πραγματικῆς ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας παρὰ τῇ Ε.Β.Α. ἢ ἑτέροις ἐργοδόταις ἀπὸ τῆς ἀποκτήσεως τοῦ διπλώματος ὁδηγοῦ αὐτοκινήτων καὶ μέχρι συμπληρώσεως τριῶν πενταετιῶν. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο, προκειμένου περὶ προϋπηρεσίας παρ' ἄλλοις πλὴν τῆς Ε.Β.Α. ἐργοδόταις, ἄρχεται ἀπὸ τῆς εἰς τὴν ΕΒΑ ὑποβολῆς τῶν σχετικῶν πιστοποιητικῶν, ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν ἔχει γίνει πρὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης.

δ) Ἐπίσης οἱ ἀνωτέρω μηνιαῖοι μισθοὶ προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν 10 ο/ο διὰ τὴν σύζυγον καὶ 5 ο/ο δι' ἕκαστον τέκνον καὶ μέχρι τριῶν. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο παύει χορηγούμενον διὰ μὲν τὴν σύζυγον ἐν περιπτώσει χηρείας ἢ διαζεύξεως, διὰ δὲ τὰ τέκνα ἐφ' ὅσον ἐργάζονται ἢ ἐνυμφεύθησαν ἢ ὑπερέβησαν, τὰ μὲν ἄρρενα τὸ 18ον τῆς ἡλικίας των, τὰ δὲ θήλεα τὸ 20όν.

ε) Οἱ κατὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τῆς παρούσης λαμβάνοντες ἐξ ἡμερομισθίων μείζονας τῶν διὰ τῆς παρούσης χορηγουμένων ἀποδοχὰς θὰ ἐξακολουθήσουν λαμβάνοντες ταύτας, ἀναγομένας εἰς μηνιαῖον μισθόν.

στ) Διὰ τὰς περιπτώσεις καθ' ἃς δι' οἱονδήποτε λόγον ὁ μισθωτὸς δὲν δικαιοῦται ἀποδοχῶν (ἀπουσία ἄνευ ἀδείας, ἄδεια πλέον τῆς δικαιουμένης κλπ.) θὰ ἐκπίπτηται ἐκ τοῦ συνολου τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν καὶ δι' ἑκάστην ἡμέραν ἀπουσίας κλπ. τὸ 1/25 ἢ 1/26, ἀναλόγως τῶν καθ' ἕκαστον μῆνα ἐργασίμων ἡμερῶν.

Δ'. Χημικῶν :

1) Ὁ βασικὸς μισθὸς τῶν χημικῶν καθορίζεται ὡς ἀκολούθως βάσει τῶν ἐτῶν προϋπηρεσίας :

	Δρχ.
α) Κατὰ τὴν πρόσληψιν	2.500
β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν δύο ἐτῶν ὑπηρεσίας	3.250
γ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τριῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας	3.500
δ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν πέντε ἐτῶν ὑπηρεσίας	3.750
ε) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ὀκτὼ ἐτῶν ὑπηρεσίας	4.200
στ. Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν δέκα ἐτῶν ὑπηρεσίας	4.500

2) Ὡς ὑπηρεσία διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν ἄνω ἀποδοχῶν νοεῖται ἡ παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ, φυσικῷ ἢ Νομικῷ Προσώπῳ ἢ καὶ ἐν ἰδίῳ χημικῷ ἐργαστηρίῳ, ἐπισήμως λειτουργήσαντι, ἄσκησις τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ χημικοῦ, ἀποδεικνυομένη διὰ πιστοποιητικοῦ τοῦ ἐργοδότου, θεωρουμένου ὑπὸ τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Χημικῶν, ὅταν δὲν πρόκειται περὶ ὑπηρεσίας παρὰ τῷ Δημοσίῳ.

3) Τὰ ἐν § 1 τῆς παρούσης κατώτατα ὅρια μισθωτῶν προσαυξάνονται λόγῳ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος 10 ο/ο διὰ τὴν σύζυγον καὶ 5 ο/ο δι'

(*) Κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 11 τῆς 9.2.1959 πράξεως καταθέσεως, ἐκοινοποιήθη δὲ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 16.2.1959, κατὰ τὸ ἄρθρον 20 § 3 τοῦ ν. 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας.

ἕκαστον τέκνον καὶ μέχρι τριῶν, ἐφ' ὅσον τὰ ἐκ ταύτων ἄρρενα εἶναι ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν καὶ δὲν ἐργάζονται, τὰ δὲ θήλεα εἶναι κάτω τῶν 20 ἐτῶν, ἄγαμα καὶ δὲν ἐργάζονται.

Ἄρθρον 2. Εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν παραγρ. Α' καὶ Β' τοῦ προηγουμένου ἄρθρου τὸ μὴ δυνάμενον νὰ προαχθῇ εἰς τὸν ἀνώτερον βαθμὸν εἴτε ἐλλείψει κενῆς θέσεως, εἴτε λόγῳ ἐξαντλήσεως τῆς ἱεραρχίας τῆς εἰδικότητος του, χορηγεῖται, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου του Κ.Ε.Α. ἐπίδομα εὐδοκίμου παραμονῆς ἴσον πρὸς τὸ συνολαν τῆς διαφορᾶς τοῦ μισθοῦ τοῦ κατεχομένου βαθμοῦ καὶ ἐκείνου τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου τοιούτου, ὡς κάτωθι:

α) Τὸ 1/3 τῆς διαφορᾶς ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τοῦ πρὸς προαγωγὴν ἀπαιτουμένου χρόνου.

β) Τὸ ἕτερον 1/3 τῆς ἰδίας διαφορᾶς ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τριετοῦς παραμονῆς ἐν τῷ βαθμῷ πέραν τοῦ ὡς ἄνω ἐν περιπτώσει α' χρόνου καὶ

γ) Τὸ ὑπολοιπον 1/3 τῆς ὡς ἄνω διαφορᾶς ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἑτέρας τριετοῦς παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ.

Εἰς τοὺς ὑπεργοδηγοὺς Α', δι' οὓς δὲν προβλέπεται περαιτέρω βαθμολογικὴ ἐξέλιξις, χορηγεῖται ἐπίδομα ἐξαντλήσεως ἱεραρχίας 10 ο)ο ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ἡμερομισθίου ἅμα τῇ συμπληρώσει τετραετοῦς εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ.

Ἄρθρον 3. Τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα ἡμερομίσθια μετὰ τῶν ἐπιδομάτων ἅπαντος τοῦ ἐν τῇ παρούσῃ διαλαμβανομένου προσωπικοῦ ἀντιστοιχοῦσιν εἰς δωρον ἡμερησίαν ἐργασίαν καὶ ἡ ὡριαία εἶναι τὸ 1/8 τοῦ διὰ τῆς παρούσης συλλογικῆς συμάσεως ἐργασιας καθοριζομένου ἡμερομισθίου.

Ἄρθρον 4. Εἰς ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῶν παραγρ. Α, Β, Γ' καὶ Δ τοῦ ἄρθρου 1 καταβάλλεται δῶρον ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 25 πλήρων ἡμερομισθίων καὶ 15 ἡμερομισθίων διὰ τὰς ἑορτας τοῦ Πάσχα, ὑπολογιζόμενα μεθ' ὅλων τῶν ἐπιδομάτων.

Ἄρθρον 5. Διὰ τὸ ἐκτὸς ἕδρας ἐξερχόμενον εἰς διατεταγμένην ὑπηρεσίαν προσωπικὸν θὰ ἐφαρμόζηται ὁ ἀ.ν. 944/1937.

Ἄρθρον 6. Εἰς τὸ ἐργατοτεχνικὸν καὶ βοηθητικὸν προσωπικὸν 202—Κ.Ε.Α. δύναται νὰ χορηγῆται κατὰ κλίμακα καθοριζομένην δι' ἑκάστην εἰδικότητα ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου 202—Κ.Ε.Α. καὶ μὴ ὑπερβαίνουσα τὰς 2 στολὰς κατ' ἔτος εἰδικὴ ἐνδυμασια ἐργασίας (φόρμα) ἀνήκουσα εἰς τὸ Δημόσιον.

Οἱ συμβαλλόμενοι

—

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Ι.Κ.Α.

49/9.12.1958 Ἀπόφ. Διοικητ. Συμβουλίου Ι.Κ.Α.

Περὶ συστάσεως Τοπικῶν Ὑποκαταστημάτων Ι.Κ.Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 31 τῆς 30 Ἰανουαρίου 1959)

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ι.Κ.Α.

Λαβὸν ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 14, ὡς καὶ τὰς ὁμοίας τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».

2) Τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ «περὶ συστάσεως Τοπικῶν Ὑποκαταστημάτων περιφερείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς» (ἀπόφ. Ὑπ. Ἐργασίας 50107/154/28.4.1954 (Φ.Ε.Κ. 94/30.4.1954 τεῦχος Β').

3) Τὰς διατάξεις τῶν ἐδαφ. α, γ καὶ δ τοῦ προσωρινοῦ Κανονισμοῦ «περὶ τρόπου ἐπεκτάσεως ἀσφαλίσεως καὶ ὑπολογισμοῦ τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α.» (ἀπόφ. Ὑπ. Ἐργασίας 43338 / 1539 / 20.10.1951 (Φ.Ε.Κ. 209 / 20.10.1951, τεῦχος Β'), ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 51523/54/21.1.1955 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 15/28.1.1955 τεῦχος Β').

4) Τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 3710/1957.

5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 154 ἀπόφ. τῆς Τ.Δ.Ε. τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Πειραιῶς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 22/3.12.1957 συνεδρίασιν αὐτῆς, ἀποφασίζομεν ὁμοφώνως:

Α'. Ἐντὸς τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Πειραιῶς συνιστῶμεν τὰ ἀκόλουθα τοπικὰ Ὑποκαταστήματα:

I. Ἁγίας Σοφίας.

II. Νικαίας.

III. Καμινίων.

Β'. Καθορίζομεν ὡς ἀκολούθως τὰ ὅρια τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τῶν ὡς ἄνω Ὑποκαταστημάτων:

I Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Ἁγίας Σοφίας.

Ἀρχονται ἐκ τῆς ἀκτῆς Γ. Κονδύλη καὶ δὴ ἐκ τοῦ σημείου τοῦ Σταθμοῦ Σ.Π.Α.Π., μὴ συμπεριλαμβανομένου, ἀκολουθοῦν τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν τῆς ὁδοῦ Ἁγίου Διονυσίου μέχρι τῆςσυναντήσεώς της μετὰ τῆς ὁδοῦ Ρετσίνα. Κάμπτουν ἀριστερὰ τῆς ὁδοῦ Ρετσίνα καὶ φθάνουν μέχρι τῆς ὁδοῦ Θηβῶν (σιδηροδρομικὴ γραμμὴ Σ.Ε.Κ.) καὶ ἀπὸ τοῦ σημείου τοῦ ἐργοστασίου κεραμοποιΐας Δηλαβέρη, μὴ συμπεριλαμβανομένου, ἀκολουθοῦν τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν τῆς ὁδοῦ Δαβάκη καὶ ἐν συνεχείᾳ τὸ ἀριστερὸν τῶν ὁδῶν Ἀδριανουπόλεως, Ταινάρου, Ὁδηγητρίας, Ἄτλαντος, Μελετοπούλου μέχρι τῆς συναντήσεώς της μετὰ τῆς ὁδοῦ Τζαβέλλα. Κάμπτουν ἀριστερὰ μέχρι τῆς συναντήσεως τῆς ὁδοῦ ταύτης μὲ τὴν ὁδὸν Αἰτωλικοῦ, ἧς τὸ ἀριστερὸν ἀκολουθοῦν μέχρι τῆς συναντήσεώς των μετὰ τῆς ὁδοῦ Μελετοπούλου, ἧς τὸ ἀριστερὸν ἀκολουθοῦν μέχρι τῆς συναντήσεώς των μετὰ τῆς ὁδοῦ Δερβενίων, ἧς τὸ ἀριστερὸν ἀκολουθοῦν μέχρι τῆς συναντήσεώς των μετὰ τῆς ὁδοῦ Πατρῶν. Ἀκολουθεῖ τὸ ἀριστερὸν ταύτης μέχρι τῆς συναντήσεώς των μετὰ τῆς ὁδοῦ Ὑπαπαντῆς, κάμπτει δεξιὰ μέχρι τῆς συναντήσεώς της μετὰ τῆς ὁδοῦ Σαλαμῖνος. Κάμπτει δεξιὰ μέχρι τῆς διασταυρώσεως μετὰ τῆς ὁδοῦ Π. Ράλλη, ἐκεῖθεν ἀκολουθοῦν τὰς ὑπωρείας τῶν Τουρκοβουνίων, ἤτοι τὸ ἀριστερὸν τῆς ὁδοῦ Ἀκροπόλεως συναντᾷ τὰ τέρματα τῶν ὁδῶν Λάμπρου, Γρηγορίου τοῦ Ε', Ἰουστινιανοῦ, Ἀνωγείων, Παρνασσοῦ, Γυμναστηρίου, Ἀρτέμιδος, Κοραῆ, Δράκου καὶ Σάμου. Ἐκεῖθεν ἀνέρχονται τὴν νοητὴν γραμμὴν μέχρι τῆς κορυφογραμμῆς τοῦ ὄρους Αἰγάλεω καὶ κατέρχονται διὰ νοητῆς γραμμῆς μέχρι τοῦ διαύλου τοῦ Ναυστάθμου

παρὰ τὸ τέρμα τοῦ Συνοικισμοῦ Περάματος, συμπεριλαμβανομένου εἰς τὸ Ὑποκατάστημα Ἁγίας Σοφίας, ὁμοῦ μετὰ τῶν συνοικισμῶν Ἀμφιάλης, Ν. Ἰκονίου καὶ Ἁγίου Γεωργίου Κερατσινίου. Ἀκολουθοῦν τὴν ἀκτὴν μέχρι τῆς προβλήτος, ἔνθα τὸ τέρμα τῆς ὁδοῦ Ψαρρῶν. Ἀκολουθοῦν τὸ ἀριστερὸν τῶν ὁδῶν Ψαρρῶν, Αἰγίνης, Δωδεκανήσου, Προυσσης-Βύρωνος, Ἀριστοτέλους, κατέρχονται τὸν περίβολον τοῦ νεκροταφείου Ἀναστάσεως (μὴ περιλαμβανομένου), ἀκολουθοῦν τὴν ὁδὸν Ναυαρίνου (τὸ ἀριστερόν), Μεθώνης μέχρι τῆς συναντήσεώς της μετὰ τῆς ὁδοῦ Ἁγίου Δημητρίου, ἣν καὶ ἀκολουθοῦν μέχρι τοῦ σταθμοῦ Σ.Ε.Κ. καὶ τῆς παραλίας καὶ ἀκολουθοῦντα (τὰ ὅρια) τὴν ἀκτὴν φθάνουν μέχρι τῆς ἀφετηρίας τῆς ἀκτῆς Γ. Κονδύλη καὶ δὴ τοῦ σταθμοῦ Σ.Π.Α.Π.

Β. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Νικαίας

Ἄρχονται ἀπὸ τῆς θέσεως Βάραθρον (Γοῦβα) ἐκ τῆς ὁδοῦ Τζαβέλλα, τὸ ἀριστερὸν τῆς ὁποίας ἀκολουθοῦν μέχρι τῆς συναντήσεώς της μετὰ τῆς ὁδοῦ Κονδύλη καὶ δὴ κατὰ τὴν διασταύρωσιν αὐτῆς μετὰ τῆς ὁδοῦ Βύρωνος, ἀκολουθοῦν τὸ ἀριστερὸν τῆς ὁδοῦ Χρυσουπόλεως, ἣν καὶ ἀκολουθεῖ μέχρι τῆς διασταυρώσεως μετὰ τῆς ὁδοῦ Θηβῶν, ταύτης τὸ ἀριστερὸν ἀκολουθοῦν μέχρι τοῦ περιβόλου τοῦ Γ' Νεκροταφείου (μὴ περιλαμβανομένου). Ἀκολουθοῦν τὴν παράλληλον τοῦ περιβόλου τοῦ Γ' Νεκροταφείου ὁδὸν Κωτυώρων καὶ ἐν συνεχείᾳ τὴν ὁδὸν Ζήτα μέχρι τῆς συναντήσεώς της μετὰ τοῦ ξηροποτάμου, τοῦ ὁποίου ἀκολουθοῦν τὸν ροῦν (τὸ ἀριστερόν), διέρχονται τὸν περίβολον τοῦ νοσοκομείου Λοιμωδῶν Νόσων (περιλαμβανομένου εἰς τὰ ὅρια τοῦ Ὑποκαταστήματος), ἀκολουθοῦν τὸν ροῦν τοῦ ξηροποτάμου τούτου κατὰ νοητὴν γραμμὴν μέχρι τῆς κορυφογραμμῆς τοῦ ὄρους Αἰγάλεω, ἄνωθεν τοῦ συνοικισμοῦ τῆς Ἁγίας Βαρβάρας (περιλαμβανομένου εἰς τὰ ὅρια τοῦ Ὑποκαταστήματος). Ἐκεῖθεν ἀκολουθοῦν τὸ ἀριστερὸν τῆς νοητῆς γραμμῆς τῆς κορυφογραμμῆς Αἰγάλεω καὶ κατέρχονται πρὸς τὰς ὑπωρείας τῶν Τουρκοβουνίων, ἀκολουθοῦντα τὸ ἀριστερὸν τῷ κατερχομένῳ τῆς ὁδοῦ Ἀκροπόλεως περὶ τὰ τέρματα τῶν ὁδῶν Σάμου, Δράκου, Κοραῆ, Ἀρτέμιδος, Γυμναστηρίου, Παρνασσοῦ, Ἀνωγείων, Ἰουστινιανοῦ, Γρηγορίου τοῦ Ε', Λάμπρου, Π. Ράλλη καὶ Μυστρᾶ. Ἐκεῖθεν ἀκολουθεῖ τὴν ὁδὸν Σαλαμῖνος καὶ ἐκεῖθεν τὰς ὁδοὺς Ὑπαπαντῆς μέχρι τῆς διασταυρώσεως μετὰ τῆς ὁδοῦ Πατρῶν. Ταύτης ἀκολουθοῦν τὸ ἀριστερὸν μέχρι τῆς διασταυρώσεως μετὰ τῆς ὁδοῦ Δερβενίων. Ταύτην ἀκολουθοῦν μέχρι τῆς συναντήσεως αὐτῆς μετὰ τῆς ὁδοῦ Μελετοπούλου, ἧς τὸ ἀριστερὸν ἀκολουθοῦν μέχρι τῆς ὁδοῦ Λιτωλικοῦ, ἣν καὶ ἀνέρχονται μέχρι τῆς συναντήσεώς των μετὰ τῆς ὁδοῦ Τζαβέλλα παρὰ τὸ Βάραθρον (Γοῦβα), ἔνθα καὶ ἡ ἀφετηρία τῶν ὁρίων τοῦ Ὑποκαταστήματος.

Γ. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Καμινίων

Ἄρχονται ἀπὸ τῆς διασταυρώσεως τῆς ὁδοῦ Θηβῶν μετὰ τῆς κοίτης Κηφισσοῦ. Ἀκολουθοῦν τὸ δεξιὸν τοῦ ροῦ τοῦ Κηφισσοῦ μέχρι τῆς συναντήσεώς του μετὰ τῆς ὁδοῦ Ἀθηνῶν. Ταύτης ἀκολουθοῦν τὸ δεξιὸν (κάθοδος πρὸς Πειραιᾶ) μέχρι τῆς συναντήσεώς των μετὰ τῆς ὁδοῦ Ἀθηνῶν, ἧς τὸ δεξιὸν ἀκολουθοῦν μέχρι τῆς ὁδοῦ Ὁμήρου Σκυλίτση, ἐν συνεχείᾳ τὸ δεξιὸν τῆς ὁδοῦ Ἀλιπέδου καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀπὸ τῆς διασταυρώσεως ταύτης μετὰ τῶν ὁδῶν Ἁγ. Διονυσίου καὶ Ρετσίνα. Ἀκολουθοῦν τὸ δεξιὸν τῆς ὁδοῦ Ρετσίνα μέχρι τῆς συναντήσεώς της μετὰ τῆς ὁδοῦ Θηβῶν (σιδ. γραμ. Σ.Ε.Κ.) καὶ ἀπὸ τοῦ σημείου τοῦ ἐργοστασίου κεραμοποιΐας Δηλαβέρη, περιλαμβανομένου ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ Ὑποκαταστήματος, ἀκολουθοῦν τὸ δεξιὸν τῶν ὁδῶν Δαβάκη, Ἀδριανουπόλεως, Ταινάρου, Ὁδηγητρίας, Ἄτλαντος μέχρι τῆς συναντήσεως τῆς ὁδοῦ Τζαβέλλα παρὰ τὸ Βάραθρον (Γοῦβα), τὸ δεξιὸν τῆς ὁποίας ἀκολουθοῦν μέχρι τῆς συναντήσεώς της μετὰ τῆς ὁδοῦ Χρυσουπόλεως (ἀποχετευτικὸς χάνδαξ), ἧς τὸ δεξιὸν ἀκολουθεῖ μέχρι τῆς συναντήσεως μετὰ τῆς ὁδοῦ Θηβῶν, ἣν ἀκολουθοῦν μέχρι τοῦ περιβόλου τοῦ Γ' Νεκροταφείου (μὴ περιλαμβανομένου) καὶ μέχρι τῆς συναντήσεώς της μετὰ τῆς ὁδοῦ Θηβῶν, τὸ δεξιὸν τῆς ὁποίας ἐπί τι ἀκολουθεῖ μέχρι τῆς διασταυρώσεώς της μετὰ τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ Κηφισσοῦ, ἔνθα καὶ ἡ ἀφετηρία τῶν ὁρίων τοῦ Ὑποκαταστήματος.

Γ' Ἀναχαθορίζομεν τὰ ὅρια τοῦ Περιφερειακοῦ (Κεντρικοῦ) Ὑποκαταστήματος Πειραιῶς, ὡς καὶ τοῦ Τοπικοῦ Ὑποκαταστήματος Αἰγάλεω ὡς ἀκολούθως:

Ι. Περιφερειακὸν (Κεντρικὸν) Ὑποκατάστημα Πειραιῶς.

Ἄρχονται ἀπὸ τῆς παραλίας καὶ δὴ ἀπὸ τοῦ σημείου τῆς Ἀκτῆς Γ. Κονδύλη ὄπισθεν τοῦ Σταθμοῦ Σ.Π.Α.Π. Ἀκολουθοῦν τὸ δεξιὸν τῆς Γ. Κονδύλη καὶ ἐκεῖθεν τὸ δεξιὸν τῆς ὁδοῦ Ἁγίου Διονυσίου μέχρι καὶ τῆς συναντήσεώς της μετὰ τῶν ὁδῶν Ρετσίνα καὶ Ἀλιπέδου, ἀκολουθοῦν τὸ δεξιὸν τῆς Ἀλιπέδου (παρὰ τὴν γέφυραν τῆς Πλατείας Ἱπποδαμίας) μέχρι τῆς διασταυρώσεώς της μετὰ τῆς ὁδοῦ Ὁμηρίδου Σκυλίτση, ἣν ἀκολουθοῦν μέχρι τῆς συναντήσεώς της μετὰ τῆς ὁδοῦ Ἀθηνῶν, τὸ δεξιὸν τῆς ὁποίας ἀκολουθοῦν μέχρι τῆς συναντήσεώς της μετὰ τῆς κοίτης τοῦ Κηφισσοῦ, τὸν ροῦν τοῦ ὁποίου ἀκολουθοῦν μέχρι τῆς θαλάσσης. Κάμπτει δεξιὰ τὴν παραλίαν, ἣν καὶ ἀκολουθεῖ μέχρι τοῦ σημείου τῆς ἀκτῆς Γ. Κονδύλη, ἀφ' ἧς καὶ ἡ ἀφετηρία τῶν ὁρίων τοῦ Ὑποκαταστήματος.

ΙΙ. Τοπικὸν Ὑποκατάστημα Αἰγάλεω

Ἄρχονται ἀπὸ τοῦ σημείου τῆς συναντήσεως τῶν ὁδῶν Ἱερὰ ὁδὸς ἀριθ. 15 καὶ Ἁγίας Ἄννης ἀκολουθοῦν τὴν κατεύθυνσιν πρὸς νότον καὶ τὸ δεξιὸν τῆς ὁδοῦ Ἁγίας Ἄννης μέχρι συναντήσεως τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ Κηφισσοῦ. Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἐγκαταλείπουσι τὴν κοίτην τοῦ Κηφισσοῦ, κάμπτουσι δεξιὰ καὶ ἀκολουθοῦσι

τὴν παράλληλον αὐτοῦ ὁδὸν μέχρι τῆς συναντήσεως τῆς συμβολῆς τοῦ παραποτάμου αὐτοῦ. Ἀκολουθοῦν τὴν παράλληλον τοῦ παραποτάμου ὁδὸν μέχρι τῆς συναντήσεως ταύτης μετὰ τῆς ὁδοῦ Θηβῶν. Ἀκολουθοῦν τὴν ὁδὸν Θηβῶν, κάμπτουν δεξιὰ μέχρι τοῦ Γ' Νεκροταφείου (περιλαμβανομένου ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ Ὑποκαταστήματος). Ἐκεῖθεν, ἐγκαταλείποντα τὴν ὁδὸν Θηβῶν, κάμπτουσιν ἀριστερὰ καὶ ἀκολουθοῦσι τὴν παράλληλον τοῦ περιβόλου τοῦ Γ' Νεκροταφείου ὁδὸν Κωτυώρων. Ἐν συνεχείᾳ κάμπτον τὰ δεξιά, ἀκολουθοῦσι τὸν περίβολον τοῦ Γ' Νεκροταφείου μέχρι τῆς συναντήσεως μετὰ τοῦ ἐκ τοῦ νοσοκομείου Λοιμωδῶν Νόσων (μὴ περιλαμβανομένου) κατερχομένου ξηροποτάμου. Ἀκολουθοῦσι τὸν ξηροπόταμον μέχρι τῶν ὑπωρειῶν τοῦ λόφου Ἁγίας Βαρβάρας (διὰ νοητῆς εὐθείας γραμμῆς) καὶ ἐκεῖθεν ἀνέρχονται εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους Αἰγάλεω (τοῦ συνοικισμοῦ Ἁγίας Βαρβάρας μὴ περιλαμβανομένου εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Ὑποκαταστήματος). Κατέρχονται διὰ τῆς κορυφογραμμῆς Αἰγάλεω πρὸς τὴν Ἱερὰν ὁδὸν καὶ περιλαμβάνουν τὴν περιοχὴν Δαφνίου - δάσους Δαφνίου κλπ. μέχρι τῆς συναντήσεως των μετὰ τῶν ὁρίων τοῦ Παραρτήματος Ἀσπροπύργου. Περιλαμβάνουν τοὺς στρατῶνας Χαϊδαρίου, ἀνέρχονται κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ λόφου Πενταλόφου. Εἶτα στρέφονται δεξιὰ καὶ φθάνουσι μέχρι τοῦ ὕψους τοῦ λατομείου Καλφοδήμου, μὴ συμπεριλαμβανομένου. Εἶτα στρέφονται δεξιὰ καὶ ἀκολουθοῦσι τὴν ὁδὸν Σκαραμαγκᾶ, ἣν ἀκολουθοῦσι μέχρι τῆς συναντήσεως ταύτης μετὰ τῆς νέας ὁδοῦ Καβάλας, ἣν ἀκολουθοῦσι μέχρι συναντήσεως τῆς παλαιᾶς ὁδοῦ Καβάλας, ἣν ἀκολουθοῦσι μέχρι τῆς συναντήσεως τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ Κηφισσοῦ, στρέφονται ἀριστερά, ἀκολουθοῦσι τὴν κοίτην τοῦ ποταμοῦ Κηφισσοῦ (τὸ δεξιὸν μόνον) μέχρι συναντήσεως τῆς ὁδοῦ Κρατύλου, ἣν ἀκολουθοῦσι μέχρι τῆς συναντήσεως τῆς ὁδοῦ Μαρκόνι, στρέφονται δεξιὰ καὶ ἀκολουθοῦν τὴν ὁδὸν Μαρκόνι μέχρι τῆς συναντήσεώς της μετὰ τῶν ὁδῶν Ἁγίας Ἄννης εἰς Ἱερὰν ὁδὸν ἀριθ. 15, ἤτοι μέχρι τῆς συναντήσεως τοῦ σημείου τῆς ἀφετηρίας.

(Ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α.)

49/16.12.1958 Ἀπόφ. Διοικητ. Συμβουλίου Ι.Κ.Α.

Περὶ ἐπεκτάσεως ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς περιοχὴν Ἀὐλῶνος Ἀττικῆς.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 31 τῆς 30 Ἰανουαρίου 1959)

Συνεδρίασις Δ. Σ. 49/16.12.1958

Τὸ Δ. Σ. τοῦ Ι.Κ.Α., λαβὸν ὑπ' ὄψιν: α) τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2, 3, 4, 7 καὶ 13 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὡς ἐτροποποιήθησαν, β) τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 1 περ. α' καὶ παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3710/1957 ν. δ. «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ διοικήσεως καὶ ἐλέγχου τοῦ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας κλπ.», γ) τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ Κανονισμοῦ «περὶ τρόπου ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως καὶ ὑπολογισμοῦ τῶν εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α.», δ) τὴν ἀπὸ 25.9.1958 ἀπόφασιν τῆς Τ.Δ.Ε. τοῦ Ὑποκαταστήματος Ἀθηνῶν, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 214 συνεδρίασιν αὐτῆς, ε) τὸ ὑπ' ἀριθ. 107537/2615/1958 εἰσηγητικὸν σημείωμα τοῦ κλάδου ἀσφαλίσεως (Διεύθυνσις Ὑπαγωγῆς εἰς τὴν Ἀσφάλισιν), ἀποφασίζει ὁμοφώνως.

1) Τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων εἰς τὴν περιοχὴν ἔνθα εἶναι ἐγκατεστημένον τὸ ἐργαστήριον ἀπογομώσεως πυρομαχικῶν τοῦ ἐπιχειρηματίου Χρ. Καζάκου, εὑρισκόμενον πλησίον τῶν Στρατιωτικῶν Ἀποθηκῶν Μαλακάσης καὶ εἰς ἀπόστασιν 2 χιλιομέτρων περίπου ἐκ τοῦ χωρίου Αὐλῶν Ἀττικῆς.

2) Τὴν ἔναρξιν τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀνωτέρω ἀσφαλίσεως δι' ἅπαντας τοὺς κλάδους ταύτης, τοὺς ἀναφερομένους ἐν ἄρθρῳ 1 § 2 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν. δ. 2961/1954 καὶ ὡς πρὸς πάντα τὰ τὸ πρῶτον ὑπαγόμενα δυνάμει τῆς παρούσης εἰς τὴν ἀσφάλισιν πρόσωπα καὶ εἰς ἣν ἔκτασιν ἐφαρμόζεται ἡ ἀσφάλισις καὶ εἰς τὰς λοιπὰς τοπικὰς περιοχὰς ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ μεθεπομένου ἐκείνου τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως ταύτης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

(Ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α.)

Διορθώσεις ἡμαρτημένων

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 31 τῆς 30 Ἰανουαρίου 1959)

Εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 79751/16984/29.12.1958 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 18/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν κλπ. βαφείων, τυποβαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων, λευκαντηρίων καὶ πλυντηρίων ἁπάσης τῆς χώρας (πλὴν τμημάτων λειτουργούντων ἐντὸς τῶν ἐργοστασίων κλωστοϋφαντουργείων), δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 350 τῆς 29.12.1958 τεῦχος Β' Φ.Ε.Κ., ἐπέρχεται ἡ κάτωθι διόρθωσις:

Ἀντὶ τοῦ ἐσφαλμένου «α) Ἐργάται ἡλικίας 18 ἐτῶν συμπεπληρωμένων δρχ. 36,50» τίθεται τὸ ὀρθὸν «α) Ἐργάται ἡλικίας 18 ἐτῶν συμπεπληρωμένων δρχ. 47,50».

(Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας)

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΙΝ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Τὸ σημαντικώτερον γεγονὸς τοῦ τελευταίου δεκαπενθημέρου εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τῆς ἀνωτέρω, σελ. 215, ὑπ' ἀριθ. 138/1959 ἀποφάσεώς του μὴ ἀναγνώρισις ἐννόμων ἀποτελεσμάτων εἰς τὴν πασίγνωστον ἐκ τῆς καθ' ἡμέραν ἐφαρμογῆς της διάταξιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ἐργαζομένων ὑπερωριακῶς καὶ παρανόμως.

Τὸ ἐκ τῆς δικαστηριακῆς πράξεως πόρισμα εἶναι, ὅτι ἡ παραβίασις τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἶναι εἰς μεγάλον βαθμὸν ἐκτεταμένη καὶ σχεδὸν ἑκάστη ἐργατικὴ ἀγωγὴ περιέχει καὶ ἀξίωσιν ἀποζημιώσεως διὰ παρανόμους ὑπερωρίας.

Εἰς τοῦτο συνέτεινε καὶ ἡ εὐκολος ὑπαταγὴ τῶν μισθωτῶν εἰς τὴν παράβασιν τοῦ νόμου, ἐν ὄψει ὅτι ἡ διὰ τὴν ἐργασίαν αὐτὴν ἀποζημίωσις ἐνεφανίζετο ηὐξημένη.

Ἡ ἐξαφάνισις ἐκ τοῦ Λικαίου τῆς διατάξεως αὐτῆς θὰ συμβάλῃ εἰς μεγαλυτέραν ἀντίστασιν τῶν μισθωτῶν ὑπὲρ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου.

Πρέπει ὅμως καὶ τὰ ἁρμόδια διοικητικὰ ὄργανα νὰ ἐντείνουν τὰς προσπαθείας των διὰ τὴν ἀνακάλυψιν καὶ πάταξιν τῶν παραβατῶν τοῦ νόμου.

«Οὐδὲν γὰρ ὠφελεῖ τιθέναι νόμους, ἂν μὴ καὶ ἡ τιμωρία ἔποιτο».

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Χρίστου Ι. Κασσίμου, ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας: *Οἱ Κανονισμοὶ Ἐργασίας κατὰ τὸν νόμον 3789/1957*, Ἀθῆναι, 1959, σ. 211.

Οἱ κανονισμοὶ ἐργασίας εἶναι ἓν ἐκ τῶν σοβαρωτέρων θεμάτων τῆς συγχρόνου ὀργανώσεως τῆς ἐπιχειρήσεως, καίτοι εἰς πολλὰς χώρας ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν νέων κοινωνικῶν ἀντιλήψεων ἔχουν ἤδη ὑπερπηδηθῆ διὰ τῶν ἐπιχειρηματικῶν συμφωνιῶν, ποὺ ἀποτελοῦν μίαν κατωτέραν - ἐξειδικευμένην - βαθμίδα τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας. Διὰ τὴν χώραν μας, εἰς τὴν ὁποίαν οὐδεμία σχετικὴ νομοθετικὴ ρύθμισις ὑφίστατο, ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ θεσμοῦ τούτου, εἰς τὴν ὁποίαν, ὡς ἐκ τῆς ὑπηρεσιακῆς του θέσεως, συνετέλεσε καὶ ὁ σ., ἀπετέλεσεν ἀληθῶς μίαν πρόοδον, ἥτις ὅμως θὰ ἦτο ἔτι μεγαλυτέρα, ἐὰν ἠκολουθοῦντο περισσότερον συγχρονισμέναι ἀρχαὶ κατὰ τὴν σύνταξίν των. Καίτοι ὁ νόμος 3789/1957 ἔτυχε κατὰ τὰ βασικὰ θεωρητικά του προβλήματα ἐξονυχιστικῆς ἐρεύνης, τόσον παρὰ τοῦ διαπρεποῦς δικηγόρου κ. *Β. Βασιλείου*, ἐν τῇ Ἐπιθ. Ἐργατικοῦ Δικαίου, ὅσον καὶ παρ' ἐμοῦ ἐν τῇ Εἰσαγωγῇ εἰς τὸ «Ἐργατικὸν Δίκαιον», ἐν τούτοις παρέμενον ἀρκετὰ σημεῖα, ἰδίᾳ πρακτικῆς ἐφαρμογῆς, τὰ ὁποῖα εἶχον ἀνάγκην ἀποσαφηνίσεως. Τὸ ἔργον τοῦτο ἐπιχειρεῖ ἐπιτυχῶς ὁ σ. ἐν τῷ βιβλίῳ του, ὅπερ δὲν ἀποτελεῖ ἁπλῶς δευτέραν ἔκδοσιν τοῦ πρὸ ἐτῶν ἐκδοθέντος ὁμοίου του ἔργου, ἀλλὰ νέαν τελείως ἐργασίαν. Τὸ βιβλίον ἔχει τὸ μέγα προσὸν ὅτι εἶναι συντεταγμένον εἰς γλῶσσαν ἁπλῆν, ἀπηλλαγμένην ἀπὸ δυσχερεῖς νομικὰς ἐκφράσεις καὶ καταληπτὸν καὶ ἀπὸ μὴ νομικόν. Εἶναι ἀληθῶς τερατία ἡ συμβολὴ εἰς τὴν κατανόησιν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου ἡ παρουσίασις καὶ ἡ ἀνάλυσις τῶν θεσμῶν του εἰς ἁπλῆν γλῶσσαν. Ἐπὶ τινων ἀπόψεων τοῦ σ. θὰ ἠδύνατό τις νὰ διατυπώσῃ ἀντιρρήσεις, ὡς π. χ. ἐπὶ τῆς νομικῆς φύσεως τοῦ κανονισμοῦ ἢ τῆς διατηρήσεως σήμερον ἐν ἰσχύι τοῦ νόμου ΔΑ'. Τοῦτο ὅμως εἶναι ἀναπόφευκτον εἰς θεσμοὺς νέους, μὴ τυχόντας εἰσέτι κατὰ βάθος ἐρεύνης. Ὁ σ. ἀναχωρεῖ ἀπὸ τὴν ὀρθήν, καθ' ἡμᾶς, ἀντίληψιν, ὅτι οἱ κανονισμοὶ εἶναι ἔργον τοῦ ἐργοδότου ἢ, ὡς λέγομεν, ἐκδήλωσις τοῦ διευθυντικοῦ δικαιώματος αὐτοῦ καὶ οὐχὶ τῆς κρατικῆς ἐξουσίας, ἀπὸψις τὴν ὁποίαν ἀπεδέχθη μετά τινος ἴσως ὑπερβολῆς καὶ τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας, δίδον πέραν τοῦ δέοντος σημασίαν εἰς τὸ ἄρθρον 4 τοῦ Συντάγματος καὶ λαμβάνει θέσιν ἐπὶ ὅλων τῶν ἐπὶ μέρους προβλημάτων, δίδων ὀρθὰς λύσεις, εἰς τὰς ὁποίας χρησιμοποιεῖται, ὡς πολύτιμος ὁδηγός, καὶ ἡ πλουσία ἐκ τῆς μακρᾶς του ἐνασχολήσεως μὲ τὸ θέμα τῶν κανονισμῶν ὑπηρεσιακὴ του ἐμπειρία, μὴ ἀπηλλαγμένη καὶ ἀπό κάπου θυμοσοφικὸν πνεῦμα. Οὕτως ἐξετάζονται μεθοδικῶς καὶ πλήρως τὰ θέματα τῶν ὑποχρέων διὰ σύνταξιν κανονισμοῦ ἐπιχειρήσεων, τὸ περιεχόμενον τῶν κανονισμῶν, ἡ ἐποπτεία τοῦ Κράτους ἐπὶ τῶν κανονισμῶν (ἁρμοδιότης τοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ) διὰ τὸ Ἔλεγχον ἢ τὴν ἔγκρισιν τῶν κανονισμῶν, τὰ τῶν ποινῶν, τὰ τῆς ἐφέσεως κατὰ τῶν ποινικῶν ἀποφάσεων, τὰ τῆς ἐπιβολῆς σωματικῆς ἐρεύνης, τὰ τῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ καπνίσματος κλπ. Εἰς ἰδιαίτερα κεφάλαια παρατίθενται τὰ κείμενα τῶν σχετικῶν διατάξεων μεθ' ὅλων τῶν προπαρασκευαστικῶν ἐργασιῶν καὶ τέλος εἰς 40 ὅλας σελίδας περιλαμβάνονται πρακτικαὶ ὁδηγίαι διὰ τὴν σύνταξιν τῶν κανονισμῶν καὶ ὑποδείγματα τοιούτων διὰ τὰς διαφόρου μορφῆς ἐπιχειρήσεις, πρᾶγμα ὅπερ προσδίδει ἰδιαιτέραν χρησιμότητα εἰς τὸ βιβλίον.

Ἡ περὶ τῶν κανονισμῶν μελέτη τοῦ κ. *Χρ. Κασσίμου*, μαζὶ μὲ τὰς ἄλλας μελέτας του περὶ ἀδείων μετ' ἀποδοχῶν καὶ περὶ ἀσθενείας τῶν μισθωτῶν, δύναται ἀσφαλῶς νὰ καταταχθῇ μεταξὺ τῶν πραγματικῶν συμβολῶν εἰς τὴν ἔρευναν τοῦ τόσον δυσχερῆ προβλήματα ἐμφανίζοντος νεωτέρου ἑλληνικοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου.

Χρ. Ν. Ἀγαλλόπουλος
Καθηγητὴς Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς Σχολῆς

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Διαγωνισμὸς
Δοκίμων Δικαστικῶν Ἀντιπροσώπων

Τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους γνωστοποιεῖ, ὅτι δι' ἀποφάσεως τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν προεκηρύχθη διὰ τὴν 18 Μαΐου ἐ. ἔ. διαγωνισμὸς πρὸς πλήρωσιν τῶν παρ' αὐτῷ ὑφισταμένων τεσσάρων (4) κενῶν θέσεων δοκίμων δικαστικῶν ἀντιπροσώπων.

Πληροφορίαι καὶ ὑποβολὴ αἰτήσεων εἰς τὴν Γραμματείαν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους (Σοφοκλέους καὶ Ἀριστείδου 1, γ' ὄροφος).

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 18—Τεῦχος 6 (420)

Ἀθῆναι, 15 Μαρτίου 1959

ΑΠΟΛΥΤΟΣ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ ΚΑΤ' ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΑΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ

Γνωμοδότησις τοῦ κ. Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ

Ἐρώτημα

Παρὰ τῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν ἐτέθη ὑπ' ὄψιν μου τὸ ἀκόλουθον ζήτημα:

Κατ' ἄρθρον 13 τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Ἑνώσεως αὕτη διοικεῖται ὑπὸ ἐννεαμελοῦς Συμβουλίου ἐκ τακτικῶν μελῶν, διατελεσάντων ὡς τοιούτων ἐπὶ πενταετίαν τοὐλάχιστον, ἐκλεγομένου δὲ κατὰ διετίαν διὰ μυστικῆς διὰ ψηφοδελτίων ψηφοφορίας καὶ δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἀπαρτίζεται ἐξ ἑνὸς προέδρου, ἑνὸς ἀντιπροέδρου, ἑνὸς γενικοῦ γραμματέως, ἑνὸς ταμίου καὶ πέντε συμβούλων. Ἡ συνελθοῦσα τὴν 1 Μαρτίου ε. ἔ. γενικὴ συνέλευσις τῶν μελῶν τῆς Ἑνώσεως προέβη εἰς τὴν ἐκλογὴν δύο μόνον μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, τῶν λοιπῶν ὑποψηφίων μὴ συγκεντρωσάντων τὴν ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ ἀπαιτουμένην ἀπόλυτον πλειοψηφίαν, δηλαδὴ τὴν πλειοψηφίαν μιᾶς ψήφου πλέον τοῦ ἡμίσεος τῶν νομίμως παραστάντων καὶ ψηφισάντων.

Ἐρωτᾶται: Τί δέον γενέσθαι ἐὰν καὶ κατὰ τὴν ἐπαναληπτικὴν ἐκλογὴν δὲν κατορθωθῇ νὰ ὑπάρξῃ ἀπόλυτος πλειοψηφία ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ ἐκλεγησόμενα μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου;

Ἀπάντησις

Ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Ἑνώσεως εἶναι σύμφωνος πρὸς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ν. 2151/1920 «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων», κατὰ τὸ ὁποῖον αἱ ἀποφάσεις τῶν συνελεύσεων ἐπαγγελματικοῦ σωματείου λαμβάνονται κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν παρόντων. Ἐπίσης εἶναι σύμφωνος πρὸς τὸ ἄρθρον 97 Ἀστικοῦ Κώδικος, κατὰ τὸ ὁποῖον αἱ ἀποφάσεις τῆς συνελεύσεως λαμβάνονται κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν παρόντων μελῶν.

Περὶ τῶν νομίμων συνεπειῶν τῆς μὴ συγκεντρώσεως τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν μετασχόντων τῆς ψηφοφορίας μελῶν ὑπό τινος τῶν ὑποψηφίων οὐδὲν ἔχει γραφῆ, οὐδὲ νομολογηθῇ παρ' ἡμῖν. Κατ' ἀκολουθίαν εἴμεθα ἠναγκασμένοι νὰ προσφύγωμεν εἰς τὴν σχετικὴν ἀλλοδαπὴν διδασκαλίαν, καὶ δὴ τὴν γερμανικήν, ἥτις ἔχει ὑπ' ὄψιν τὸ κείμενον τῆς § 32 τοῦ γερμ. Ἀστικοῦ Κώδικος, ὁμοίου πρὸς τὸ τοῦ ἄρθρου 97 τοῦ ἡμετέρου Ἀστικοῦ Κώδικος.

Οἱ *Hölder* § 32 καὶ *Oertmann* § 32 διδάσκουν, ὅτι κατὰ τὰς ἀρχαιρεσίας ἀποφασίζει ἡ σχετικὴ πλειοψηφία τῶν παρόντων μελῶν, ἡ διδασκαλία ὅμως αὕτη ἀποκρούεται ὑπὸ τῶν *Enneccerus - Nipperdey* § 104 σημ. 6, ὡς μὴ ἀνταποκρινομένη οὔτε εἰς τὸ γράμμα τοῦ νόμου, οὔτε εἰς τὴν σκοπιμότητα, διότι σκοπὸς τοῦ νόμου εἶναι νὰ ἀναδεικνύεται διοίκησις ἀπολαύουσα τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας. Τὰς ἀντιρρήσεις ταύτας συμμερίζεται καὶ ὁ ν. *Tuhr* I § 36 σημ. 17, διδάσκων ὅτι, ἐὰν καθίσταται ἀδύνατος ἡ δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας ἀνάδειξις τοῦ Διοικητοῦ ἢ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐφαρμόζεται ἡ § 29 τοῦ Κώδικος, ἥτις ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ ἄρθρον 69 τοῦ ἡμετέρου Κώδικος, κατὰ τὸ ὁποῖον, ἐὰν ἐλλείπωσι τὰ πρὸς διοίκησιν τοῦ νομικοῦ προσώπου ἀπαιτούμενα πρόσωπα, ὁ Πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν, τῇ αἰτήσει τοῦ ἔχοντος ἔννομον συμφέρον, διορίζει προσωρινὴν διοίκησιν.

Ἡ τελευταία αὕτη λύσις εἶναι ἡ μόνη καὶ παρ' ἡμῖν ἐφαρμοστέα. Τὸ δὲ περιστατικὸν ὅτι μέλη τινὰ τοῦ Δ. Σ. ἐξελέγησαν ἤδη ὑπὸ τῆς γενικῆς συνελεύσεως οὐδόλως ἐμποδίζει τὴν προσφυγὴν εἰς τὸν Πρόεδρον τῶν Πρωτοδικῶν, ἵνα οὗτος διορίσῃ τὰ ὑπόλοιπα μέλη τοῦ Συμβουλίου (σύμφωνος *Staudinger - Brandl* § 29 ἀριθ. 7).

Πρὸ τῆς προσφυγῆς εἰς τὸν Πρόεδρον τῶν

Πρωτοδικῶν ἡ συνέλευσις δύναται νὰ κληθῇ ἐπανειλημμένως, ἵνα ἐκλέξῃ τὰ ἀπομένοντα μέλη τοῦ Συμβουλίου, οὐδὲν δὲ ἐμποδίζει, ὅπως κατὰ πᾶσαν νέαν ἐκλογὴν ὑποβάλλωνται καὶ νέαι ὑποψηφιότητες, διότι τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ν. 2151/1920, τὸ ἀπαγορεῦον τὴν προσθήκην νέων θεμάτων πρὸς συζήτησιν κατὰ τὰς μεταγενεστέρας τῆς πρώτης (ματαιωθείσης) συνελεύσεως, ἀφορᾷ μόνον τὴν περίπτωσιν ματαιώσεως τῆς συγκλήσεως τῆς συνελεύσεως λόγῳ ἐλλείψεως ἀπαρτίας καὶ δὲν δύναται νὰ ἐπεκταθῇ κατ' ἀναλογίαν εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν οὐδεὶς τῶν ὑποψηφίων συνεκέντρωσε τὴν ἀπόλυτον πλειοψηφίαν.

Ἡ ἐνέργεια ἐπανειλημμένων συνελεύσεων πρὸς ἐκλογὴν ὅλων τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου εἶναι δυνητική. Ὅθεν πᾶς ἔχων ἔννομον συμφέρον δύναται, εὐθὺς μετὰ τὴν πρώτην ἐκλογήν, ἥτις ἀπέβη ἄκαρπος, νὰ προσφύγῃ εἰς τὸν Πρόεδρον τῶν Πρωτοδικῶν, πολλῷ δὲ μᾶλλον δύναται μετὰ τὴν δευτέραν ἢ τρίτην ἄκαρπον ἐκλογὴν νὰ πράξῃ τοῦτο, ζητῶν τὸν διορισμὸν προσωρινῆς διοικήσεως. Ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν, ὡς εἶναι φυσικόν, θὰ διορίσῃ τοὺς κατὰ τὰς γενομένας ἀρχαιρεσίας σχετικῶς πλειοψηφήσαντας ὑποψηφίους.

Ἡ ἔννοια τῆς προσωρινότητος, ὑφ' ἣν διορίζεται τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, εἶναι ὅτι τοῦτο ἔχει περιωρισμένην χρονικῶς δικαιοδοσίαν, μέχρις οὗ δημιουργηθοῦν συνθῆκαι ἐπιτρέπουσαι τὴν ἐκλογὴν Συμβουλίου διὰ τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν παρισταμένων μελῶν τοῦ Σωματείου.

Κατὰ ταῦτα καὶ ἐν προκειμένῳ, εἴτε εὐθὺς ἀπὸ τοῦδε, εἴτε καὶ βραδύτερον, ἐὰν δὲν ἤθελε τελεσφορήσει δευτέρα ἢ καὶ τρίτη ἐκλογή, πᾶς ἔχων ἔννομον συμφέρον δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν τὴν συμπλήρωσιν τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐπὶ τῷ χρονικῶς περιωρισμένῳ σκοπῷ, ὅπως τὸ Συμβούλιον τοῦτο ἀφ' ἑνὸς μὲν συνεχίσῃ τὴν συνήθη λειτουργίαν τῆς Ἑνώσεως μέχρις ἐκλογῆς νέου Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐπιδιώξῃ τὴν δημιουργίαν συνθηκῶν ἐπιτρεπουσῶν τὴν ἐκλογὴν Διοικητικοῦ Συμβουλίου διὰ τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν παρισταμένων.

Σημειωτέον ὅτι τόσον ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. 2151/1920, ὅσον καὶ ἡ τοῦ ἄρθρου 97 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὁμιλοῦσαι περὶ ἀπολύτου πλειοψηφίας, εἶναι δημοσίας τάξεως. Εἰδικώτερον ὁ τοιοῦτος χαρακτὴρ τοῦ ἄρθρου 97 Ἀστικοῦ Κώδικος προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ ὅτι, ἐνῷ τὸ Προσχέδιον τοῦ Εἰσηγητοῦ ἐν ἄρθρῳ 68 καὶ τὸ Σχέδιον τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐν ἄρθρῳ 63 προέβλεπον, ὅτι αἱ ἀποφάσεις τῆς συνελεύσεως λαμβάνονται κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν παρόντων, «μὴ ὁριζομένου ἄλλως ἐν τῷ Καταστατικῷ», ἡ τελευταία αὕτη εὐχέρεια τοῦ διαφόρου καθορισμοῦ ἐν τῷ Καταστατικῷ διεγράφη ἐκ τοῦ ὁριστικοῦ κειμένου τοῦ ἄρθρου 97 τοῦ Κώδικος. Ἄλλωστε, ὅπου ὁ Κῶδιξ ἐπιτρέπει τὴν διὰ τοῦ Καταστατικοῦ διάφορον ρύθμισιν, ὁρίζει τοῦτο ρητῶς (βλ. ἄρθρα 86, 91, 92, 93, 95, 96). Ἕνεκα τούτου δὲν ἐπιτρέπεται, ὅπως τὸ Καταστατικὸν τροποποιηθῇ καὶ ὁρίσῃ ὅτι τὸ Δ.Σ. ἐκλέγεται διὰ τῆς σχετικῆς πλειοψηφίας τῶν παρόντων. Σημειωτέον ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ Ν.Δ. τῆς 15/20 Μαΐου 1920 «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων», ἥτις ὁρίζει, ὅτι «κατὰ τὰς ἀρχαιρεσίας ἐπιτυχόντες θεωροῦνται οἱ λαβόντες τὴν σχετικὴν μεταξὺ τῶν ὑποψηφίων πλειονοψηφίαν, ἐκτὸς ἂν τὸ Καταστατικὸν ἄλλως ὁρίζῃ» εἶναι, κατ' ἐμὴν γνώμην, ἄκυρος, διότι ἀποτελεῖ ὑπέρβασιν τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 27 ν. 2151/1920 ἐξουσιοδοτήσεως. Τὸ ἄρθρον τοῦτο παρέσχεν εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν τὸ δικαίωμα νὰ κανονίσῃ εἰδικώτερον λεπτομερείας αὐτοῦ, οὐχὶ ὅμως καὶ νὰ τροποποιήσῃ τὴν βασικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ 3, ἥτις ὁρίζει, ὅτι «αἱ ἀποφάσεις τῶν συνελεύσεων ἐπαγγελματικοῦ σωματείου λαμβάνονται κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν παρόντων» καὶ ἐπιβάλλει κανόνα δημοσίας τάξεως.

Ἀθῆναι, 7 Μαρτίου 1959

ΑΥΘΕΝΤΙΚΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Γ. ΜΑΥΡΙΔΗ, Δ. Ν., Δικηγόρου

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐδημοσιεύθησαν τρεῖς αιτητικαὶ ἑρμηνευτικαὶ ἀποφάσεις, ἐξ ὧν δύο δὲν εἶναι καθ' ὅλα ἔγκυροι, τοὐλάχιστον ὡς κανονιστικαί. Διὰ τοῦ παρόντος ἐπιχειρεῖται σύντομος μελέτη τῆς ἰδιομορφίας τοιούτων ἀποφάσεων μὲ ἀναφορὰν κυρίως εἰς τὰς μὴ ἐγκύρους.

I. Τὸ ἄρθρον 15 § 2 ἐδ. 2 τοῦ νόμου 3239/1955 ἔλυσε μίαν διαφωνίαν ἐν τῇ ἐπιστήμῃ ὡς πρὸς τὸ ἐπιτρεπτὸν τῆς αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ ὡς πρὸς τὸ ποῖος ὁ δικαιούμενος εἰς μίαν τοιαύτην ἑρμηνείαν (1). Ἡ διάταξις αὕτη ἦτο ἀναγκαία, διότι αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις δὲν διακρίνονται πάντοτε διὰ τὸ νομοτεχνικῶς ἄρτιον αὐτῶν καὶ οὕτω τὰ προβλήματα ἑρμηνείας των εἶναι πολλά. Ὥρισε τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὅτι ἁρμόδιον δι' αὐθεντικὴν ἑρμηνείαν εἶναι τὸ διαιτητικὸν δικαστήριον, ἡ δὲ διαδικασία εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν εἶναι ἁπλουστέρα ἢ δι' ἄλλας περιπτώσεις.

Τὴν ἑρμηνευτικὴν ἀπόφασιν τοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου δύνανται οἱ Ὑπουργοὶ Ἐργασίας καὶ Συντονισμοῦ νὰ τροποποιήσουν ἢ μὴ ἐγκρίνουν κατὰ τὸ ἄρθρον 20 § 2, εἰς ὅποιον οὐδεμία διάκρισις μεταξὺ ἀποφάσεων τῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων ἐπὶ συλλογικῶν διαφορῶν καὶ τοιούτων ἀφορωσῶν ἑρμηνείαν τῶν συλλογικῶν συμβάσεων γίνεται. Εἶναι δὲ αὐτὸ καὶ σύμφωνον πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου, διότι μία ὡρισμένη ἑρμηνεία διατάξεως συλλογικῆς συμβάσεως δυνατὸν νὰ ἔχηται εἰς πλήρη ἀντίθεσιν πρὸς τὴν κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, οἱ δὲ Ὑπουργοὶ Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας εἶχον πιθανῶς ἐγκρίνει τὴν ἐν λόγῳ διάταξιν, διότι εἶχον ἐν νῷ ἄλλην ἑρμηνείαν αὐτῆς.

Ἡ ἑρμηνευτικὴ διαιτητικὴ ἀπόφασις δὲν ἰσχύει, παρ' ὅλα ταῦτα, νὰ διαφέρῃ τῶν λοιπῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ἐξαρτωμένη πλήρως ἐκ τῆς ὑπὸ ἑρμηνείαν διατάξεως.

Ἀφετηρίαν τῆς σκέψεως τοῦ ἑρμηνεύοντος διαιτητικοῦ Δικαστηρίου δέον νὰ ἀποτελῇ ἡ ἐκφρασμένη ἐν τῇ ἑρμηνευομένῃ διατάξει ὕλησις τῶν μερῶν καὶ δὲν δύναται νὰ κρίνῃ ἀποκλειστικῶς μὲ τὸν ἐν παραγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 15 ἀναγραφόμενον γνώμονα. Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς λοιπὰς ἐνώπιον τοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου φερομένας διαφοράς, ἐν προκειμένῳ τὸ Δικαστήριον κρίνει ἐπὶ διαφορᾶς ἀφορώσης τεθειμένον κανόνα δικαίου (Rechtsstreit) καὶ ὄχι ἐπὶ διαφορᾶς ἀντιμαχομένων συμφερόντων (Interessenstreit) περὶ θετέου κανόνος δικαίου. Ἡ διαφωνία, ἂν θὰ ἐφαρμοσθῶσιν οἱ κανόνες ἑρμηνείας συμβάσεως ἢ οἱ κανόνες ἑρμηνείας νόμου (2), δὲν ἔχει μεγάλην σημασίαν, διότι δὲν διαφέρουν κατὰ πολὺ μεταξύ των (3). Πάντως λόγῳ τῆς ὑφῆς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἥτις θέτει κανόνας δικαίου, δέον ὅπως στοιχεῖα δηλωτικὰ τῆς βουλήσεως τῶν συμβαλλομένων, τὰ ὁποῖα δὲν κατέστησαν ἐμφανῆ διὰ πάντας, μὴ λαμβάνωνται τοσοῦτον ὑπ' ὄψιν, ὡς κατὰ τὴν ἑρμηνείαν ἄλλων συμβάσεων (4). Τὸ γενικώτερον συμφέρον τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας καὶ τὰ λοιπὰ ἐν ἄρθρῳ 15 § 3 ἀναγραφόμενα στοιχεῖα θὰ διαδραματίζουν πάντως ἕνα δαρύνοντα ρόλον κατὰ τὴν τελολογικὴν ἑρμηνείαν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Διότι ἤδη ὑπὸ τὸ πρῖσμα αὐτὸ ἔχει τεθῇ ἡ ὑπὸ ἑρμηνείαν διάταξις ὑπὸ τοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, ἐν ᾗ περιπτώσει πρόκειται περὶ ἑρμηνείας διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἢ ἔχουν τροποποιήσει ἢ ἔχουν ἀφήσει νὰ λάβῃ χώραν ἡ δημοσίευσις τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἄνευ τροποποιήσεως οἱ Ὑπουργοὶ Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας κατὰ τὸ ἄρθρον 20.

II. Ἀποφάσεις τινὲς τῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων, ὡς καὶ ἡ νομολογία τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, δὲν φαίνεται νὰ ἔχουν προσέ-

(1) Ὁλομ. Α.Π. 413/1953, ΕΕΔ 12, σ. 793 μὲ περαιτέρω παραπομπάς.

(2) Ὑπὲρ τῆς κατ' ἀρχὴν ἐφαρμογῆς τῶν ἑρμηνευτικῶν τῆς συμβάσεως κανόνων *Hueck* ἐν *Hueck - Nipperdey - Tophoven*: TVG § 1 Anm. 120, *Kask l - Dersch*: Arbeitsrecht (1957) σ. 60. Contra: *Nikisch*: Arbeitsrecht II (1959) σ. 219. *Nipperdey* ἐν *Hueck - Nipperdey*: Lehrbuch des Arbeitsrechts, II σ. 268. Τῆς αὐτῆς γνώμης καὶ ἡ 1/1958 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ΕΕΔ 17, σ. 389.

(3) *Hueck - Nipperdey*: Lehrbuch des Arbeitsrechts, II σ. 269.

(4) *Nikisch*: Arbeitsrecht II σ. 221, *Kaskel - Dersch*: Arbeitsrecht σ. 61, *Hueck - Nipperdey*: Lehrbuch des Arbeitsrechts II σ. 269.

ξει δεόντως τὴν ἀρχὴν τῆς ἐξαρτήσεως.

Ἡ ἐξάρτησις ἐν πρώτοις ἐμφανίζεται μὲ τὴν ἀναγκαίαν διὰ τὸ ἔγκυρον τῆς τοιαύτης διαιτητικῆς ἀποφάσεως προϋπόθεσιν τῆς ἐγκυρότητος τῆς διατάξεως, ἣν αὕτη ἑρμηνεύει.

Ἡ ἑρμηνεία μιᾶς διατάξεως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἄρῃ τὴν ἀκυρότητα αὐτῆς ἢ μόνον εἰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ ἀκυρότης συνίσταται εἰς τὴν ἀοριστίαν. Οὐδὲ δύναται ἑρμηνευτικὴ ἀπόφασις νὰ μετατάξῃ ἐνοχικὴν διάταξιν συλλογικῆς συμβάσεως εἰς τὰς κανονιστικάς. Παράδειγμα ἀκύρου ὡς κανονιστικῆς ἑρμηνευτικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἶναι ἡ ὑπ' ἀριθ. 1/1958 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν (5), ἥτις ἡρμήνευσε τὸ ἄρθρον 4 § 1 τῆς ἀπὸ 27.6.1957 συλλογικῆς συμβάσεως οἰκοδόμων. Ἡ ἐν λόγῳ διάταξις ἀνέγραφεν, ὅτι ἡ συλλογικὴ συμβασις οἰκοδόμων ἐφαρμόζεται ἐπὶ παντὸς ἐν γένει ἐργοδότου, ἀπασχολοῦντος μὲ σχέσιν ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργατοτεχνίτας ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ διαλαμβανομένων εἰδικοτήτων (6). Κατὰ τὴν ὡς ἄνω ἑρμηνευτικὴν ἀπόφασιν ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς διατάξεως ταύτης εἶναι, ὅτι ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐφαρμόζεται ἐπὶ παντὸς ἐργολήπτου καὶ ἐργολάβου, καλυπτομένου ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ τῶν συμβληθεισῶν ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων, ἀπασχολοῦντος μὲ σχέσιν ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργατοτεχνίτας ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ διαλαμβανομένων εἰδικοτήτων. Σημειωτέον ὅτι ἡ ἐν λόγῳ συλλογικὴ σύμβασις ὑπεγράφη παρουσίᾳ εἰδικῶς πρὸς τοῦτο κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 ἐξουσιοδοτημένου ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ ὅτι αἱ ὑπογράψασαι αὐτὴν ἐργοδοτικαὶ ὀργανώσεις ἦσαν τὸ Τεχνικὸν Ἐπιμελητήριον Ἑλλάδος, ἡ Πανελλήνιος Ἕνωσις Μηχανικῶν Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων καὶ ἡ Πανελλήνιος Ἕνωσις Συνδέσμου Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων. Ἐὰν ἐγένετο τελικῶς δεκτόν, ὡς αἱ τελευταίως δημοσιευθεῖσαι ἀποφάσεις τοῦ Πρωτοδικείου δέχονται (7), ὅτι ἡ ἐν λόγῳ ἑρμηνευτικὴ ἀπόφασις εἶναι ἔγκυρος, οἰκοδόμος ἐργαζόμενος παρὰ ἐργολάβοις, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι ἐργολάβοι Δημοσίων Ἔργων - ὅπερ εἶναι καὶ τὸ συνηθέστερον λόγῳ τοῦ ὅτι συνήθως τὴν οἰκοδόμησιν ἀναλαμβάνουν ὑπεργολάβοι - δὲν θὰ ἐκαλύπτετο ὁπωσδήποτε ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ συλλογικῆς συμβάσεως.

Συλλογικὴ σύμβασις, μὴ κηρυχθεῖσα ὑποχρεωτική, ἰσχύει μόνον διὰ τοὺς ἑκατέρωθεν ὠργανωμένους. Τοῦτο πλέον τὸ δέχονται παγίως τόσον ἡ θεωρία, ὅσον καὶ ἡ νομολογία. Τὰ πλαίσια ὅθεν τῆς καθ' ὑποκείμενα ἐκτάσεως τῶν κανονιστικῶν διατάξεων, τὰς ὁποίας δύνανται κατὰ τὸν νόμον τὰ συμβαλλόμενα μέρη νὰ θέσωσι, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξικνοῦνται πέραν τῶν ὑπ' αὐτῶν δεσμευομένων προσώπων, δηλαδὴ τῶν μελῶν των. Δύνανται τὰ συμβαλλόμενα μέρη νὰ περιορίσουν τὰ πλαίσια αὐτά, ὄχι ὅμως νὰ τὰ εὐρύνουν (8). Οὕτω π. χ. δύναται ἡ Ὁμοσπονδία Μηχανικῶν νὰ συνάψῃ συλλογικὴν σύμβασιν μετὰ τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων ἀφορῶσαν μόνον τοὺς μηχανοδηγούς, ἀλλὰ ὄχι τοιαύτην ἀφορῶσαν τοὺς ἠλεκτρολόγους ἢ τοὺς μὴ ὠργανωμένους μηχανικούς.

Πᾶσα ῥήτρα τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἀφορῶσα πρόσωπα, εὑρισκόμενα πέραν τοῦ κύκλου τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ δεσμεύσουν τὰ συμβαλλόμενα μέρη, δὲν ἔχει κανονιστικὴν ἰσχὺν καὶ μόνον ἐνοχικὴν σημασίαν δύναται νὰ ἔχῃ ὡς σύμβασις ὑπὲρ καὶ εἰς βάρος τρίτου. Διὰ τῆς κηρύξεως συλλογικῆς συμβάσεως ὑποχρεωτικῆς δὲν θεραπεύεται ἡ εἰς μίαν τοιαύτην ῥήτραν εὑρισκομένη ἀνωμαλία ὡς πρὸς τὴν ἰσχὺν αὐτῆς ὡς κανονιστικῆς. Δι' αὐτῆς εὐρύνεται ἁπλῶς ὁ κύκλος τῶν προσώπων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ ἔγκυροι κανονιστικαὶ διατάξεις τῆς συλλογικῆς συμβάσεως (9). Ἡ δὲ ἐπέκτασις τοῦ κύκλου τῶν δεσμευομένων δὲν ἀνάγεται κατὰ τὸν νόμον (ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 3239/1955) εἰς τὴν βούλησιν τῶν συμβαλλομένων ὡς ἡ θέσις τῶν κανονιστικῶν διατάξεων, ἀλλὰ εἰς τὴν βούλησιν τῆς Διοικήσεως.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 4 τῆς παραγρ. 1 τῆς ἀπὸ 27.6.1957 συλλογικῆς συμβάσεως οἰκοδόμων, πρὶν ἢ ἑρμηνευθῇ ὑπὸ τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου ἐπεκτείνουσα τὴν ἰσχὺν τῆς συλλογικῆς συμ-

(5) ΕΕΔ 17, σ. 388

(6) ΕΕΔ 16, σ. 1017.

(7) Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7819/1958, ΕΕΔ 17, σ. 806 καὶ 18011/1958, ΕΕΔ 17, σ. 1175.

(8) Ἐν Γερμανίᾳ γίνεται καὶ λογικὴ διάκρισις μεταξὺ τοῦ κύκλου τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα κατ' ἀρχὴν δύνανται νὰ δεσμευθοῦν ὑπό τινος συλλογικῆς συμβάσεως, ὅπου χρησιμοποιεῖται ὁ ὅρος Tarifgebundenheit καὶ τῆς συγκεκριμένης καθ' ὑποκείμενον ἐκτάσεως, δι' ἣν χρησιμοποιεῖται ὁ ὅρος persönlicher Geltungsbereich, καὶ ἥτις εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι στενωτέρα τῆς Tarifgebundenheit.

(9) *Hueck - Nipperday*: Lehrbuch des Arbeitsrechts II σ. 471.

άσεως εἰς πρόσωπα πέραν τῶν μελῶν αὐτῆς, ἦτο ἄκυρος ὡς κανονιστική, ἡ δὲ παράστασις κατὰ τὴν ὑπογραφὴν αὐτῆς τοῦ ὑπὸ τοῦ Ὑ-πουργοῦ Ἐργασίας εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου παλλήλου δὲν ἦρε τὴν ἀκυρότητα αὐτήν. λόγῳ δὲ τῆς ἐξαρτήσεως τῆς ἰσχύος τῆς ἑρ-ηνευτικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐκ τῆς γκυρότητος τῆς διατάξεως, ἣν αὕτη ἑρμηνεύ-ει, εἶναι καὶ ἡ ἑρμηνευτικὴ ἀπόφασις ἄκυ-ος ὡς κανονιστική. Ἄλλως τὸ κείμενον τοῦ ἄρθρου 4 § 1 καὶ μετὰ τὴν δοθεῖσαν ἑρμη-είαν, ἐφ' ὅσον ὁμιλεῖ διὰ πρόσωπα μὴ ὠρ-ανωμένα εἰς τὰς ἐργοδοτικὰς ὀργανώσεις, ίναι καὶ διὰ τὸν πρόσθετον αὐτὸν λόγον ἄκυ-ον ὡς διάταξις κανονιστική.

Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων καὶ μετὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Α.Π. δεκτὰ γενόμενα, καθ' ἃ συλ-ογικὴ σύμβασις, κηρυχθεῖσα ὑποχρεωτική, ισχύει διὰ πάντας, ἀσχέτως ἐὰν ἠδύναντο νὰ ίναι μέλη τῶν ὑπογραψασῶν αὐτὴν ὀργανώ-σεων ἢ οὔ([10]), ἡ συλλογικὴ σύμβασις οἰκο-δόμων ἰσχύει δι' ὅλους τοὺς οἰκοδόμους, ἀ-σχέτως ἐὰν εἰργάσθησαν ἢ οὔ εἰς μέλη τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου ἢ παρ' ἐργολάβῳ Δημοσίων Ἔργων.

III. Ἡ ἐξάρτησις τῆς ἑρμηνευτικῆς διαι-τητικῆς ἀποφάσεως ἐκ τῆς ὑπὸ ἑρμηνείαν δια-τάξεως συνεπάγεται τὴν ἀδυναμίαν αὐτῆς νὰ θίξῃ νέα θέματα καὶ νὰ διαλάβῃ νέας διατά-ξεις. Ἔχων αὐτὸ ὑπ' ὄψιν του ὁ νομοθέτης καθιέρωσε πολὺ ἁπλουστέραν διαδικασίαν διὰ τὴν ἔκδοσιν μιᾶς τοιαύτης ἀποφάσεως, ἀπαλείψας τελείως τὸ στάδιον τῶν ἀμέσων συνεννοήσεων μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων. Ἑρ-μηνευτικὴ διαιτητικὴ ἀπόφασις δὲν δύναται λοιπὸν νὰ θέσῃ νέας διατάξεις καὶ διὰ τὸν πρόσθετον λόγον ὅτι δὲν ἐτηρήθη ἡ νόμιμος διαδικασία, ἥτις ἀπαιτεῖται δι' αὐτάς.

Βεβαίως ἐν τῇ δυνατότητι, ἡ ὁποία παρέ-χεται εἰς τὸ διαιτητικὸν δικαστήριον νὰ ἑρ-μηνεύσῃ αὐθεντικῶς διάταξιν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, παρέχεται εἰς αὐτὸ ἡ εὐχέρεια νὰ θέσῃ ἐμμέσως νέας διατάξεις ἢ καὶ νὰ θίξῃ νέα θέματα, ἀποφαινόμενον ὅτι αὐτὰ εὑ-ρίσκοντο ἐν τῇ βουλήσει τῶν συμβαλλομένων, ἣν αὐτοὶ ἐξέφρασαν διὰ τῆς ἑρμηνευομένης διατάξεως. Διότι αὐτὸ εἶναι κατ' ἀρχὴν τὸ ὄργανον, εἰς τὸ ὁποῖον παρέχεται ἐκ τοῦ νό-μου ἡ εὐχέρεια νὰ κρίνῃ ποῖα εἶναι τὰ νέα θέματα καὶ ποῖα τὰ ἤδη ἐν τῇ ἐκφρασθείσῃ βουλήσει τῶν συμβαλλομένων ἐνυπάρχοντα. Οὐχ ἧττον ἡ ἀπόφασίς του ἐν προκειμένῳ δὲν εἶναι ἀνεξέλεγκτος, ὑποκειμένη εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ δικαστοῦ ὡς πᾶσα πρᾶξις δια-κριτικῆς ἐξουσίας τῆς Διοικήσεως. Μνεία δια-τάξεων, αἱ ὁποῖαι ἦτο λογικῶς ἀδύνατον νὰ περιλαμβάνωνται ἐν τῇ βουλήσει τῶν συμ-βαλλομένων, καθιστᾷ τὴν πρᾶξιν ἄκυρον. Ὁ δικαστὴς δύναται πρόσθετι νὰ ἐλέγξῃ καὶ νὰ κρίνῃ ἐὰν ὑφίσταται ἢ οὐ διένεξις ἀφορῶσα τὴν ἑρμηνείαν ὅρου συλλογικῆς συμβάσεως. Ἡ «διένεξις» δέ, οὖσα ἔννοια νομική, προϋ-ποθέτει οὐχὶ μόνον ἀμφισβήτησιν ἐκ μέρους τινὸς τῶν συμβαλλομένων περὶ τοῦ περιεχομέ-νου ὅρου τινός, ἀλλὰ καὶ ὅρον οὐχὶ τελείως σαφῆ. Ἡ ὕπαρξις ἢ μὴ ἀσαφείας εἰς τὸν ὑπὸ ἑρμηνείαν ὅρον δὲν διαφεύγει τελείως τῆς κρίσεως τοῦ δικαστοῦ.

IV. Οἱ ἐκ τῆς ἐξαρτήσεως ἐκ τῆς ὑπὸ ἑρ-μηνείαν διατάξεως περιορισμοί, οἱ ἰσχύοντες διὰ τὴν ἑρμηνευτικὴν ἀπόφασιν, ἰσχύουν καὶ διὰ τὴν τροποποιοῦσαν αὐτὴν ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας. Ὡς προεξετέθη, οἱ Ὑπουργοὶ Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας δύνανται νὰ τροποποιήσωσι τὴν ἑρ-μηνευτικὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν, δίδοντες αὐτῇ τὴν ἔννοιαν, ἣν εἶχον ἐν νῷ κατὰ τὴν τῇ ἐγκρίσει των δημοσίευσιν. Δὲν παρέχεται ὅμως εἰς αὐτοὺς ἡ ἐξουσία νὰ θέσουν δι' αὐ-τῆς νέας διατάξεις. Τὸ ἄρθρον 20 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 δὲν ποιεῖται ἀντιδιαστολὴν ἐν προκειμένῳ μεταξὺ ἑρμηνευτικῶν ἢ μὴ δια-ιτητικῶν ἀποφάσεων. Τοῦτο συνάγεται ὅμως ἀπὸ τὴν συστηματικὴν ἑρμηνείαν τοῦ ὅλου νόμου καὶ τὴν γενικὴν ἀρχήν, καθ' ἣν αἱ με-τὰ τὴν τροποποίησιν ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν δη-μοσιευόμεναι συλλογικαὶ συμβάσεις καὶ διαι-τητικαὶ ἀποφάσεις δὲν δύνανται νὰ διαλαμ-βάνουν διατάξεις, τὰς ὁποίας δὲν θὰ ἠδύναν-το νὰ θέσουν αἱ τροποποιούμεναι ἀποφάσεις Τοῦτο προκύπτει ἀπὸ τὸ κείμενον τοῦ νόμου, ὅπερ δίδει δικαίωμα εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς νὰ «τροποποιῶσι» συλλογικὴν σύμβασιν ἢ διαι-τητικὴν ἀπόφασιν. Τὴν ὑφὴν τῆς ὑπὸ τροπο-ποίησιν συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως δὲν ἔχουν ἐξουσίαν ὡς ἐκ τούτου νὰ ἀλλάσσουν οἱ Ὑπουργοί. Οὕτω π. χ. συλ-λογικὴν σύμβασιν περιφερείας Ἀθηνῶν δὲν δύνανται νὰ τὴν εὐρύνουν εἰς εὐθυγικὴν συλλογι-κὴν σύμβασιν, οὔτε καὶ εἰς συλλογικὴν σύμ-βασιν οἰκοδόμων δύνανται νὰ προσθέσουν διά-ταξιν ἀφορῶσαν τοὺς τυπογράφους. Ἐπίσης δὲν δύνανται ἑρμηνευτικὴν διαιτητικὴν ἀπό-

([10]) Α.Π. 698/1958, ΕΕΔ 17, σ. 1235. Γνωμάτευσις Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ΕΕΔ 18, σ. 280, *Β. Μαυρίδης*, ΕΕΔ 17, σ. 785. Contra: *Δ. Καλομοίρης*, ΕΕΔ 17, σ. 561 καὶ 1049, Πρω-τοδικείου Ἀθηνῶν 19754/1958, δημοσιευομένη εἰς τὸ παρὸν τεῦχος.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΘΕΝΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Χρόνος προσφυγῆς τοῦ ἀπολυθέντος εἰς τὴν Πρωτοδικειακὴν Ἐπιτροπήν

Ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ μὴ νομίμου συνθέσεως τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Α.Ν. 244 1936.—Λόγοι καὶ διαδικασία ἀπολύσεως τῶν κατὰ τὸν Α.Ν. 1836/1951 τοποθετουμένων πολεμιστῶν.— Ἀναγκαία ἡ ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ τῶν συνιστώντων τοὺς λόγους ἀπολύσεως γεγονότων προσφυγὴ τοῦ ἀπολυθέντος εἰς τὴν ἁρμοδίαν Πρωτοδικειακὴν Ἐπιτροπὴν διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἀκυρότητος ἀπολύσεως.

Ἡ ὑπόθεσις, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ὁ αἰτῶν ἐτοποθετήθη παρὰ τῷ Ὀργανισμῷ Τηλεπικοινωνιῶν τῆς Ἑλλάδος ὡς ὁδηγὸς αὐτοκινήτου, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ληφθείσης κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 42 τῆς 20ῆς Ὀκτωβρίου 1953 συνεδρίασιν αὐτοῦ.

Κατὰ τὰ τέλη Δεκεμβρίου 1954 ἐδημιουργήθη εἰδικὴ ὑπηρεσιακὴ ἀνάγκη συμπληρώσεως κενῶν εἰς τὰς θέσεις τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων τοῦ τεχνικοῦ τμήματος ἐν τῇ πόλει τῆς Θεσσαλονίκης καὶ κατόπιν ἀποφάσεως, ληφθείσης παρὰ τοῦ Συμβουλίου Προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε., ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 11 § ΙΙ, περίπτ. β', τοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 18 Αὐγούστου 1953 β. δ/γματος κυρωθέντος Γενικοῦ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ, ὁ αἰτῶν μετετέθη εἰς Θεσσαλονίκην.

Οὗτος ἠρνήθη νὰ μεταβῇ εἰς τὴν νέαν αὐτοῦ θέσιν καὶ ἔπαυσε νὰ προσέρχηται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ὅταν δὲ ἡ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀποχή του ὑπερέβη τὸν μῆνα, ἡ ἐργοδότις ἑταιρεία ἐθεώρησε τοῦτον, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 20 § 5 τοῦ Κανονισμοῦ αὐτῆς, ὡς παραιτηθέντα καὶ διέγραψε τοῦτον ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ προσωπικοῦ της.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ αἰτῶν, ἀμφισβητῶν τὸ κῦρος τῆς μεταθέσεώς του, ἤγειρεν ἀγωγὴν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, ἀξιῶν τὴν καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν του. πλὴν ἡ ἀγωγὴ αὕτη ἀπερρίφθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2858 1955 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδίκου, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3542/1956 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ΕΕΔ 15, 483 καὶ ἐκδοθείσης τελικῶς τῆς ὑπ' ἀριθ. 71 1957 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ΕΕΔ 16, 316, δι' ἧς νόμιμος ἐκρίθη ἡ γενομένη μετάθεσίς του.

Κατόπιν τούτου ὁ αἰτῶν ἐκοινοποίησε πρὸς τὸν Ο.Τ.Ε. τὴν ἀπὸ 23 Φεβρουαρίου 1957 δήλωσιν, ὅτι προσφέρει τὰς ὑπηρεσίας του διὰ

φασιν νὰ μεταβάλουν εἰς τοιαύτην ὁποκαθιστῶσαν τὴν βούλησιν τῶν συμβαλλομένων καὶ θέτουσαν νέας διατάξεις. Πᾶσα ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, τροποποιοῦσα ἑρμηνευτικὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν, τελεῖ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς περιορισμούς, ὡς καὶ ἡ τροποποιουμένη ἀπόφασις.

Κλασσικὸν παράδειγμα ὑπερβάσεως τῶν ὁρίων τῆς ἐξουσίας τῶν Ὑπουργῶν εἶναι ἡ ὑπ' ἀριθ. 63472/13726/1958 ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, δι' ἧς ἐνεκρίθη καὶ συνεπληρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 11/1958 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 20/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ξενοδοχοϋπαλλήλων (11).

Τόσον ἐκ τοῦ κειμένου, ὅσον καὶ ἐκ τῆς αἰτιολογίας προκύπτει, ὅτι, πλὴν τῆς ἑρμηνείας τῆς ἀμφισβητουμένης διατάξεως, προστίθεται καὶ νέα τοιαύτη, ἀφορῶσα τὴν εἰς δόσεις καταβολὴν τῆς αὐξήσεως κατὰ Νοέμβριον 1958 καὶ Ἰανουάριον 1959. Διὰ τῆς ἐν λόγῳ προσθήκης καθίσταται αὐτὴ ἄκυρος. Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἔτι ἡ ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν ἦτο κατὰ τοιοῦτον τρόπον συντεταγμένη, οὕτως ὥστε νὰ περιλάβῃ τὴν περὶ δόσεων διάταξιν εἰς τὸ κείμενον τῆς ἑρμηνείας καὶ πάλιν ἡ ἀπόφασις θὰ ἦτο ἄκυρος, ὡς ὑπερβαίνουσα τὰ ἄκρα ὅρια τῆς διακριτικῆς ἐξουσίας τῆς Διοικήσεως. Διότι εἶναι λογικῶς ἀδύνατον νὰ ἐσκοπήθη ἐν ἔτει 1956 ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὡς τὴν εἶχον τότε τροποποιήσει οἱ Ὑπουργοὶ Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, ὅτι αἱ ὑπ' αὐτῆς χορηγούμεναι αὐξήσεις θὰ κατεβάλλοντο εἰς δύο δόσεις, τὸν Νοέμβριον 1958 καὶ τὸν Ἰανουάριον 1959.

(11) ΕΕΔ 17, σ. 1211.

τὴν πόλιν τῆς Θεσσαλονίκης, μὴ γενομένης δὲ δεκτῆς τῆς προσφορᾶς του ταύτης προσέφυγε καὶ πάλιν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικου Ἀθηνῶν, ἀξιῶν ἀποδοχὰς λόγῳ της ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου, της ἀγωγῆς ταύτης ἀπορριφθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4638/1957 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδίκου.

Τέλος διὰ τῆς ἀπὸ 3 Ὀκτωβρίου 1957 αἰτήσεώς του ὁ αὐτὸς αἰτῶν προσεφυγεν ἐνώπιον της κατὰ τὸν ἀ.ν. 224/1936 Ἐπιτροπῆς προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν τῆς περιφερείας τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἀξιων ὅπως ἀναγνωρισθῇ, ὅτι ἡ γενομένη την 23ην Φεβρουαρίου 1957 ἀπόλυσίς του διὰ τῆς μὴ ἀποδοχῆς τῆς προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν του εἶναι ἄκυρος, ὡς ἀντικειμένη εἰς τὸν ἀν. ν. 1836/1951, ἐφ' ὅσον δὲν ἐξεδοθῇ ἀποφασις της Ἐπιτροπῆς ταύτης.

Ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ταύτης ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 77/1957 ἀπόφασις της Ἐπιτροπῆς, ἥτις ἔκρινεν, ὅτι νομίμως ἐθεωρήθη ὁ αἰτῶν ὡς παραιτηθεὶς τῆς ὑπηρεσίας κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 20 § 5 τοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν.

Τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐζητήθη παρὰ τοῦ αἰτοῦντος ἡ ἀκύρωσις, προβάλλοντος παράβασιν τοῦ νόμου κατ' οὐσίαν.

Τὸ νομικὸν ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἀνέκυπτεν ἐν προκειμένῳ μετὰ τὴν τοιαύτην ἐξέλιξιν τῆς προκειμένης σχέσεως ἐργασίας, ἦτο ἂν ἠδυνατο νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ ἄρθρον 20 § 5 τοῦ ἰσχὺν νόμου ἐπέχοντος ὀργανισμοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε., κατὰ τὸ ὁποῖον ὡς παραιτησις (καταγγελία τῆς συμβάσεως) τοῦ προσωπικοῦ θεωρεῖται ἡ ἐκ της ὑπηρεσίας ἀδικαιολογητος ἀποχὴ αὐτοῦ ὑ. ἐ. τὸν μῆνα.

Ἡ προσβληθεῖσα δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως ὑπ' ἀριθ. 77/1957 ἀπόφασις τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέδρων Παλαιῶν Πολεμιστῶν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἐσκέφθη ὡς ἑξῆς:

Ἀφοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 § 13 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 ὁ βάσει τοῦ νόμου τούτου διοριζόμενος πολεμιστης εἰς ὑπηρεσιαν Δήμων, Κοινοτήτων καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ἐντάσσεται ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ καὶ προάγεται ὡς καὶ τὸ λοιπὸν προσωπικόν, συμφώνως πρὸς τοὺς κειμένους νόμους ἢ τοὺς ὀργανισμοὺς τοὺς διέποντας τὸ προσωπικὸν αὐτῶν, κατὰ δὲ τὴν § 14 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου αἱ διατάξεις αὐτοῦ ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ πάσης φύσεως προσλαμβανομένου ὑπὸ τῶν ὑποχρέων της § 1 τοῦ ἄρθρου 4 προσωπικοῦ καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 2 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ προσωπικου τοῦ Ο.Τ.Ε., ἰσχὺν νόμου ἔχοντος καὶ μεταγενεστέρου τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, ὁ ἐν λόγῳ Κανονισμὸς ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τῇ βάσει εἰδικῶν διατάξεων νόμου, ὡς ἐν προκειμένῳ, προσληφθέντος προσωπικοῦ, ἔπεται, ὅτι ὁ περὶ οὗ ἐπρόκειτο πολεμιστὴς νομίμως διεγράφη ὑπὸ τοῦ Ο.Τ.Ε. κατ' ἄρθρον 20 τοῦ Κανονισμοῦ.

Ἐν τούτοις αἱ σκέψεις αὐταὶ τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως δὲν ἐδικαιολόγουν τὴν δοθεῖσαν λύσιν.

Ἄλλη εἶναι ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου 4 § 13 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951. Ἐννοεῖ τὴν ἐξέλιξιν καὶ της ἀναγκαστικῆς σχέσεως ἐργασιας καὶ σταδιοδρομίαν τοῦ διοριζομένου ὡς οἱ κείμενοι νόμοι ἢ οἱ ὀργανισμοὶ ὁρίζουν καὶ διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικόν, ἐξαιρεσει ὅμως της περιπτώσεως, καθ' ἣν εἶναι δυνατὴ καὶ ἐλευθέρα ἡ ἀπόλυσις πρὸ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου ὑποχρεωτικῆς διατηρήσεως ἐν τῇ θέσει του ἀναγκαστικῶς διοριζομένου.

Ὡς χαρακτηριστικῶς ἐσκέφθη ἡ Α Π. 664/1955 (εἰσηγητης *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 15, 42), τεθέντος ὑπὸ τὴν κρισιν τοῦ Ἀρείου Πάγου τοῦ νομικοῦ ζητήματος ἂν τὸ ἄρθρον 5 του νόμου 2112/1920, καθ' ὃ θεωρεῖται λυομένη ἡ σχέσις ἐργασίας διὰ της ἀποχῆς του μισθωτοῦ ἐκ της ἐργασίας λόγῳ ἀσθενείας καὶ ὑπὲρ τὰ νομιμα χρονικὰ ὅρια, ἔχῃ ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, δὲν ἐφαρμοζονται οἱ ματαιοῦντες τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου δυσμενεῖς διὰ τοὺς μισθωτοὺς ὁρισμοὶ τῶν κειμένων ἐργατικῶν νόμων καὶ ἐπομένως καὶ ἡ διαταξις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112. (Βλέπε καὶ Α. Π. 128/1958, εἰσηγητης *Ι. Τραχανης*, ΕΕΔ 17, 363 καὶ λοιπὴ νομολογια των δικαστηρίων της οὐσίας εἰς σημειωσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 363).

Διάφορον τι δὲν συνέβαινεν εἰς τὴν περίπτωσιν. Θὰ ἐματαιοῦτο ἀσφαλῶς ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου, ἂν παραλλήλως ἠδυνατο νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ διατάξις τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε. περὶ διαγραφης τοῦ μισθωτοῦ λόγῳ της κατ' αὐτὸν ἀπουσίας του.

Ὑποκειμένης τοιαυτης ἀπουσίας τοῦ μισθωτοῦ ἐκ της ἐργασιας ἁρμοδία ἐτυγχανεν ἡ Πρωτοδικειακὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ ἄρθρου 7 του ἀ.ν. 244/1936 δι' ἀπόλυσιν, ἐὰν ἐκ τῶν συνοδευουσων ταύτην περιστασεων ἀνέκυπτεν ἀνεπάρκεια ἢ ἀκαταλληλοτης τοῦ μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 7 § 2 β ἀ.ν. 1836/1951 (Α.Π. 664/1955, ἔνθ' ἀνωτ., βλέπε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 170, ἔνθα παραπομπαὶ καὶ εἰς νομολογίαν του Συμβουλίου της Ἐπικρατείας).

Τὸ Συμβούλιον της Ἐπικρατείας δὲν ἠσχολήθη μὲ την λύσιν τοῦ νομικοῦ αὐτοῦ ζητήματος, δεχθὲν ὅτι ἡ πρὸς την Ἐπιτροπην αἴτησις δέον νὰ ὑποβάλληται ἐντὸς εὐλογου ἀπὸ της συντελέσεως τῶν συνιστώντων ἑκάστοτε τους λόγους της ἀπολύσεως γεγονότων χρονου. (Βλέπε καὶ την Σ.Ε. 806/1958, εἰσηγητης *Δ. Τσιροπινᾶς*, ΕΕΔ 17, 594).

Ὁ νόμος (ἄρθρον 7 ἀ.ν. 1836/1951) ὑποχρεοῖ τὸν ἐργοδοτην εἰς προσφυγὴν εἰς την τοῦ ἄρθρου 7 του ἀ.ν. 244/1936 Πρωτοδικειακην Ἐπιτροπην πρὸς λῆψιν παρ' αὐτης ἀποφασεως δι ἀπολυσιν, ἄλλως εἶναι αὐτη ἄκυρος καὶ ὁ ἐργοδότης ἐκ μονου τοῦ λόγου τούτου καθίσταται κατὰ τὰ ἄρθρα 349, 350 Α.Κ. ὑπερήμερος καὶ ὀφείλει τὸν μισθόν.

Προκειμένου περὶ τοῦ μισθωτοῦ τὸ ἄρθρον 1 του ἀ.ν. 771/1957 ὁρίζει, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἀποφαίνεται καὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομέ-

νου παλαιοῦ πολεμιστοῦ καὶ (εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ προστατευομένου ὑπὸ τοῦ ἀ. ν. 1836/1951), ὁ ὁποῖος ἐνδιαφέρεται νὰ ἔχῃ ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ ἀκύρου ἀπολύσεώς του (ὁπότε καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 771/1937 ἡ ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ὑποχρεωτικὴ καὶ ἀνέκκλητος δι' ἀμφότερα τὰ μέρη καὶ τὰ δικαστήρια διὰ τὴν ἐπιδίκασιν τοῦ μισθοῦ).

Καὶ ναὶ μὲν διὰ τὴν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν προσφυγὴν τοῦ μισθωτοῦ δὲν ὑπάρχει προθεσμία, οὔτε ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις ἤδη τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502), ἡ ὁποία ἀφορᾷ εἰς μόνον τὰς ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων ἀγωγάς (Σ.Ε. 638/1954, εἰσηγητὴς *Α. Δήμτσας*, ΕΕΔ 13, 1090), ἀλλά, προκειμένου ὁ ἀκύρως ἀπολυθεὶς μισθωτὸς (ἄνευ ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς) νὰ ἐπιδιώξῃ τὰς ἐκ τῆς ἀκύρου ἀπολύσεως ἀξιώσεις του ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ἐπιδώσῃ τὴν ἀγωγὴν ἐντὸς τῆς τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955.

Ἂν περιορισθῇ τὸ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ νὰ προσφύγῃ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ἐντὸς εὐλόγου χρόνου, ἀφοῦ ἔχει ἤδη προσφύγει εἰς τὸ δικαστήριον, ἀξιῶν τοὺς μισθοὺς αὐτοῦ ἐκ τῆς ἀκύρου (ἄνευ ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς) ἀπολύσεως ἐντὸς τῆς τριμήνου προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 (καὶ ἀρκεῖ ἡ ἐμπρόθεσμος κοινοποίησις τῆς πρώτης ἀγωγῆς, Α.Π. 592/1953, εἰσηγητὴς *Κ. Γκολφινόπουλος*, ΕΕΔ 13, 15 καὶ λοιπαὶ εἰς σημειώσεις μας αὐτόθι), οὐδένα λόγον ἔχει νὰ προσφύγῃ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν καὶ νὰ προκύψῃ θέμα ὑπάρξεως εὐλόγου διὰ τὴν προφυγὴν χρόνου.

Ἀντιθέτως θὰ προκύψῃ κατὰ τὴν Σ.Ε. 306/1958, ἔνθ' ἀνωτ., θέμα ὑπάρξεως εὐλόγου χρόνου διὰ τὴν προσφυγὴν τοῦ ἐργοδότου εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, προκειμένου νὰ ζητήσῃ δι' αὐτῆς τὴν ἐπιτρεψιν ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ, συντρεχόντων νομίμων λόγων, καὶ νὰ παύσῃ ἡ ὑπερημερία του.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 333/1959, Τμῆμα Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ν. Γαβαλλᾶς*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Σ. Γραββάνης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Μ. Δημουλίτσας

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 37/1957 ἀποφάσεως τῆς κατὰ τὸν ἀ.ν. 244/1936 Ἐπιτροπῆς προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν περιφερείας τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἀπὸ 3 Ὀκτωβρίου 1957 αἴτησις τοῦ αἰτοῦντος, αἰτησαμένου ὅπως ἀναγνωρισθῇ ὡς ἄκυρος ἡ γενομένη τὴν 23 Φεβρουαρίου 1957, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς του, ἀπόλυσις ἐκ τῆς παρὰ τῇ Ἀνωνύμῳ Ἑταιρείᾳ τοῦ Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος ὑπηρεσίας του.

Παραδεκτῶς παρεμβαίνει εἰς τὴν δίκην διὰ νομοτύπως ἀσκηθέντος δικογράφου ὁ Ὀργανισμὸς Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος (Ο.Τ.Ε.), ὡς κεκτημένος προφανὲς ἔννομον συμφέρον πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως.

Ἡ ἐκδοῦσα τὴν προσβαλλομένην πρᾶξιν Ἐπιτροπὴ νομίμως συνεκροτήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 71713/1410 τῆς 9 Φεβρουαρίου 1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀπαρτισθεῖσα ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 7 ἀ.ν. 244/1936, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρ. 1 ἀ.ν. 771/1937, ὁριζομένων προσώπων, δι' ὃ τὰ ἀντίθετα ὑποστηριζόμενα διὰ τοῦ σχετικοῦ λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ὡς καὶ τὰ περὶ μὴ νομίμου κλητεύσεως καὶ συμμετοχῆς τῶν μελῶν αὐτῆς κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 21ης Ὀκτωβρίου 1957, καθ' ἣν συνεζητήθη ἐνώπιον αὐτῆς ἡ αἴτησις τοῦ αἰτοῦντος, ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμα, τῆς νομίμου κλητεύσεως καὶ παραστάσεως τῶν μελῶν προκυπτούσης ἐκ τοῦ ἱστορικοῦ τῆς προσβαλλομένης πράξεως καὶ τῶν ἐν τῷ φακέλλῳ στοιχείων.

Τὸ ἄρθρον 7 § 2 τοῦ νόμου 1836/1951, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τῆς παραγρ. 5 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 2223/1952, ὁρίζει, ὅτι: «Ἡ ἀπόλυσις τῶν τοποθετηθέντων δυνάμει τοῦ παόντος νόμου κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πενταετίας ἐπιτρέπεται εἰς τὰς ἑξῆς περιπτώσεις καὶ ὑπὸ τὰς κάτωθι προϋποθέσεις: α) αὐτοδικαίως μέν, ἐφ' ὅσον ἤθελε καταδικασθῇ ἐπὶ ἀξιοποίνῳ πράξει προβλεπομένῃ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 59, 60, 61 καὶ 62 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος β) κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936 καὶ 771/1937 α) διὰ παραβάσεις προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ νομίμως ἀνεγνωρισμένου ὀργανισμοῦ ἢ κανονισμοῦ . . ., δι' ἃς προβλέπεται ὡς ποινὴ ἡ ἀπόλυσις, β) δι' ἀποδεδειγμένην ἀνεπάρκειαν ἢ ἀκαταλληλότητα, μὴ ὀφειλομένην πάντως εἰς τὰ τραύματά του, καὶ ἀνάρμοστον συμπεριφοράν, γ) δι' ἀποδεδειγμένην οἰκονομικὴν ἀνεπάρκειαν τῆς ἐπιχειρήσεως, ὅπως διατηρήσῃ τοῦτον ἐν ὑπηρεσίᾳ, δ) προκειμένου περὶ τεχνικοῦ ἢ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ, προσλαμβανομένου εἰς δημόσια ἔργα . . . κλπ.». Ἐκ τῆς διατάξεως δὲ ταύτης προκύπτει, ὅτι, ἐξαιρουμένης τῆς περιπτώσεως τῆς ποινικῆς καταδίκης, ἁρμόδιον ὄργανον, ὅπως ἀποφαίνηται περὶ τῆς ἀπὸ τῆς ἐργασίας ἀπολύσεως τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 3 καὶ 4 τοῦ νόμου τοποθετηθέντων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πενταετοῦς προστασίας αὐτῶν καὶ δὴ διὰ τοὺς ἐν παραγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ

νόμου ἀναφερομένους λόγους εἶναι ἡ ὑπὸ τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 771/1937 ἀν. νόμου, προβλεπομένη Ἐπιτροπή, ἥτις ἀποφαίνεται ἐπὶ τῇ αἰτήσει εἴτε τοῦ ἐργοδότου, εἴτε τοῦ τοποθετηθέντος ὑπαλλήλου, τεχνίτου ἢ ἐργάτου. Ὡς ἐκ τῆς φύσεως ὅμως τῆς μεταξὺ τοῦ ἐργοδότου καὶ τῶν ὑποχρεωτικῶς παρ' αὐτῷ τοποθετουμένων προσώπων συναπτομένης σχέσεως παρέπεται ἡ κατὰ νόμον ἀξίωσις τῆς ταχείας ἐκκαθαρίσεως τῶν ἐκ τῆς σχέσεως ταύτης προκυπτουσῶν διαφορῶν, οἷα καὶ ἡ περὶ τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς ἐγκυρότητος ἢ μὴ τῆς παρὰ τοῦ ἐργοδότου ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πενταετοῦς προστασίας αὐτοῦ. Συνεπῶς, καθ' ἃ παγίως δέχεται τὸ Δικαστήριον τοῦτο, προκειμένου περὶ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ νόμου ἀντικαταστάσεως τοῦ μισθωτοῦ λόγῳ ἀνυπαιτίου αὐτοῦ ἀκαταλληλότητος, καὶ ἡ ἐνώπιον τῆς κατὰ τὸν ἀν. νόμον 244/1936 Ἐπιτροπῆς αἴτησις δέον νὰ ὑποβάλληται ἐντὸς εὐλόγου ἀπὸ τῆς συντελέσεως τῶν συνιστώντων ἑκάστοτε τοὺς λόγους τῆς ἀπολύσεως γεγονότων χρόνου, καθ' ὅσον ἄλλως ἐνδέχεται ἡ ἐπὶ χρόνον ὑπερβαίνοντα τὸν εὔλογον τοιοῦτον παραμέλησις τῆς πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν προσφυγῆς τοῦ ἀπολυθέντος μισθωτοῦ νὰ κριθῇ, ἐν ὄψει καὶ τῶν λοιπῶν περιστάσεων, ὡς τεκμηριοῦσα οἰκειοθελῆ αὐτοῦ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας παραίτησιν, ἥτις πρὸς οὐδεμίαν διάταξιν τοῦ νόμου ἀντίκειται.

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ ὑπὸ κρίσιν φακέλλου τῆς ὑποθέσεως προκύπτουσι τὰ ἑξῆς: Ὅτι ὁ αἰτῶν ἐτοποθετήθη παρὰ τῷ παρεμβαίνοντι Ὀργανισμῷ ὡς ὁδηγὸς αὐτοκινήτου κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 περὶ «τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κλπ.» διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42/20.10.1953 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ὅτι κατὰ τὰ τέλη Δεκεμβρίου 1954, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε., μετετέθη οὗτος εἰς τὴν πόλιν τῆς Θεσσαλονίκης ἕνεκα δημιουργηθείσης εἰδικῆς ὑπηρεσιακῆς ἀνάγκης, ὅτι ὁ αἰτῶν ἠρνήθη νὰ μεταβῇ εἰς τὴν εἰς ἣν μετετέθη θέσιν καὶ ἔπαυσε προσερχόμενος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ὅταν δὲ ἡ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀποχή του ὑπερέβη τὸν μῆνα, ἡ παρεμβαίνουσα ἑταιρεία ἐθεώρησε τοῦτον ὡς παραιτηθέντα τῆς ὑπηρεσίας καὶ διέγραψε τοῦτον ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ προσωπικοῦ της ἀπὸ 20 Φεβρουαρίου 1955, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 20 § 5 τοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 18 Αὐγούστου 1953 β.δ. κυρωθέντος Γενικοῦ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς, ὅτι ὁ αἰτῶν, κριθείσης νομίμου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 71/1957 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου τῆς μεταθέσεώς του, ἀπηύθυνε πρὸς τὴν παρεμβαίνουσαν τὴν ἀπὸ 23 Φεβρουαρίου 1957 δήλωσίν του περὶ ἀποδοχῆς τῆς μεταθέσεώς του, τὴν δὲ 3 Ὀκτωβρίου 1957 ἐξητήσατο παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, ὅπως ἡ κατὰ τὰ ἄνω ἀπόλυσίς του ἀναγνωρισθῇ ὡς ἄκυρος, καθ' ὃ γενομένη ἄνευ ἀδείας τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει, ὅτι, ἐνῷ ὁ αἰτῶν ἀπέσχε τῆς ἐργασίας του ἀπὸ 3 Ἰανουαρίου 1955, ἐθεωρήθη δὲ παρὰ τῆς παρεμβαινούσης ἑταιρείας ὡς οἰκειοθελῶς παραιτηθεὶς ἀπὸ 20 Φεβρουαρίου 1955, τὴν περὶ ἀναγνωρίσεως τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεώς του αἴτησιν ἀπηύθυνεν ἐνώπιον τῆς κατὰ τὸν ἀ.ν. 244/1936 Ἐπιτροπῆς τὴν 4ην Ὀκτωβρίου 1957, δηλαδὴ μετὰ πάροδον δύο καὶ ἡμίσεος περίπου ἐτῶν ἀπὸ τῆς συντελέσεως τῶν συνιστώντων, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς του, τὴν ἄκυρον ἀπόλυσίν του γεγονότων, ἤτοι μετὰ χρόνον ὑπερβαίνοντα ὑπὸ πᾶσαν ἔννοιαν τὸν εὔλογον τοιοῦτον. Τὸ γεγονός, ἐξ ἄλλου, ὅτι κατὰ τὸ πλεῖστον διάστημα τοῦ χρόνου τούτου εὑρίσκετο ὑπὸ κρίσιν ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων τὸ νόμιμον ἢ μὴ τῆς μεταθέσεως τοῦ αἰτοῦντος εἰς τὴν πόλιν τῆς Θεσσαλονίκης οὐδαμῶς παρεκώλυε τοῦτον ἀπὸ τῆς προσφυγῆς ἐνώπιον τῆς ρηθείσης Ἐπιτροπῆς, ἥτις ἠδύνατο παρεμπιπτόντως νὰ ἐξετάσῃ καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο. Νομίμως ὅθεν, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ, ἀπερρίφθη διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἡ ἀπὸ 3 Ὀκτωβρίου 1957 αἴτησις τοῦ αἰτοῦντος περὶ ἀναγνωρίσεως τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπὸ τῆς παρὰ τῇ παρεμβαινούσῃ ἑταιρείᾳ ὑπηρεσίας ἀπολύσεως αὐτοῦ, τὰ δὲ ὑποστηριζόμενα διὰ τῶν πρώτου, δευτέρου, τρίτου καὶ τετάρτου λόγων τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, δι' ὧν πλήσσεται τὸ νόμῳ βάσιμον τῶν λόγων τῆς ἀπορρίψεως τῆς αἰτήσεως, ἀπορριπτέα, καθ' ὃ προϋπόθεσιν ἔχοντα τὴν ἔγκαιρον ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς προσφυγήν.

Κατὰ τὰ ρηθέντα δέον ἡ μὲν ὑπὸ κρίσιν αἴτησις νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος, γίνῃ δὲ δεκτὴ ἡ ἀσκηθεῖσα παρέμβασις.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΙΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΕΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΝ ΠΡΟΣΛΗΨΙΝ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ

Ἐξουσία Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρὸς καθορισμὸν τῶν ὑποχρέων νομικῶν προσώπων

Ἄσκησις παρεμβάσεως εἰς τὴν συνέπειαν τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐγερθεῖσαν δίκην κατὰ τὸ ἄρθρον 17 τοῦ Ν.Δ. 3830/1958.—Ἐξουσία Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κατ' ἄρθρ. 3 § 3 Α.Ν. 1836/1951, πρὸς καθορισμὸν τῶν ὑποχρέων πρὸς πρόσληψιν δικηγόρων, προστατευομένων ὑπὸ τοῦ Α.Ν. 1836/1951, νομικῶν προσώπων.—Ἀναγκαία ἡ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ διαπίστωσις κυρίως τῶν οἰκονομικῶν ἐκάστοτε δυνατοτήτων ἑκάστου ἐκ τῶν νομικῶν προσώπων.—Αἰτιολόγησις ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ.

Ἐπανέρχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του εἰς τὰ ἐπὶ τοῦ ἀπασχολήσαντος αὐτὸ θέματος, τοῦ ἀναγκαστικοῦ διορισμοῦ δικηγόρου κατὰ τὸν ἀ. ν. 1836/1951, νομολογηθέντα (Βλέπε καὶ Σ. Ε. 1021/1952, εἰσηγητὴς *Α. Δήμτσας*, ΕΕΔ 11, 1327, Σ. Ε. 1123/1957, εἰσηγητὴς *Η. Ντόκας*, ΕΕΔ 16, 701, Σ. Ε. 1187/1958, εἰσηγητὴς *Γ. Κοντογιάννης*, ΕΕΔ 17, 685, Σ. Ε. 2110/1958, εἰσηγητὴς *Ν. Γαβαλλᾶς*, ΕΕΔ 18, 162).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 283/1959, Τμῆμα Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ν. Γαβαλλᾶς*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Δ. Κούγιας, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Χ. Τούντας

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως καὶ παραδεκτῶς ἡ ἀκύρωσις τὸ μὲν τῆς ὑπ' ἀριθ. 75808/6198 τῆς 21 Δεκεμβρίου 1957 πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς ἀπήλλαξε τῆς ὑποχρεώσεως τὸν Δῆμον Ἡρακλείου Ἀττικῆς πρὸς διατήρησιν δικηγόρου ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ α.ν. 1836/1951 προστατευομένων, τὸ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δημάρχου Ἡρακλείου, δι' ἧς ὁ δικηγόρος Β.Π** ἀπελύθη τῆς παρὰ τῷ ρηθέντι Δήμῳ ὑπηρεσίας του.

Κατὰ τὴν εἰς τὸ ἄρθρον 48 τοῦ ν. 3713/1928 προστεθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν.δ. 3830/1958 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ν. 3713/1928» ὁρίζεται, ὅτι ἡ εἰς τὴν συνέπειαν τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐγερθεῖσαν δίκην παρέμβασις τοῦ ἔχοντος ἔννομον συμφέρον ἀσκεῖται διὰ δικογράφου, κατατιθεμένου παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ἐπὶ ποινῇ ἀπαραδέκτου, καὶ κοινοποιεῖται εἰς τοὺς διαδίκους ἐξ τοὐλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς συζητήσεως. Συνεπῶς ἡ ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ ἀσκηθεῖσα παρέμβασις παρὰ τοῦ Δήμου Ἡρακλείου, κατατεθεῖσα εἰς τὸν Γραμματέα τοῦ Δικαστηρίου καὶ κοινοποιηθεῖσα, ὡς ἐκ τοῦ προσαχθέντος ἀποδεικτικοῦ δείκνυται, πρὸς μόνον τὸν αἰτοῦντα καὶ δὴ πέντε ἡμέρας πρὸ τῆς συζητήσεως τῆς ὑποθέσεως, ἀπορριπτέα τυγχάνει ὡς ἀπαράδεκτος.

Τὸ ἄρθρον 3 § 3 ὁ.ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 3 τοῦ ν.δ. 2657/1953 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀ.ν. 1836/1951», ὁρίζει, ὅτι: «Τὰ Κοινωφελῆ Ἱδρύματα, αἱ Τράπεζαι καὶ τὰ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου ὑποχρεοῦνται... εἰς τὴν πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου. Ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ καθορίζει κατ' ἔτος τοὺς ἐκ τῶν ὡς ἄνω ὑποχρέους εἰς πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου, ἐκ τῶν λαβόντων ἐνεργὸν μέρος εἰς τὸν συμμοριτοπόλεμον τοὐλάχιστον ἐπὶ δεκαμηνον». Κατὰ τὰ παγίως δὲ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου παραδεδεγμένα ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας, καθορίζων, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης, τὰ ὑπόχρεα εἰς πρόσληψιν δικηγόρου νομικὰ πρόσωπα ἢ ἀπαλλάσσων ταῦτα τῆς περαιτέρω ὑποχρεώσεως πρὸς διατήρησιν δικηγόρου, ὀφείλει, κατ' ὀρθὴν ἄσκησιν τῆς παρεχομένης αὐτῷ ἐξουσίας, νὰ διαπιστώνῃ κυρίως τὰς οἰκονομικὰς ἑκάστοτε δυνατότητας ἑκάστου ἐκ τῶν νομικῶν τούτων προσώπων.

Διὰ τῆς πρώτης τῶν προσβαλλομένων πράξεων ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας ἀπήλλαξε τὸν Δῆμον Ἡρακλείου τῆς πρὸς διατήρησιν δικηγόρου ὑποχρεώσεως, τῆς ἐπιβληθείσης αὐτῷ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 43298/1954 προγενεστέρας πράξεως αὐτοῦ, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι λόγῳ οἰκονομικῆς ἀδυναμίας ἀδυνατεῖ οὗτος νὰ φέρῃ τὸ βάρος τῆς μισθοδοσίας τοῦ παρ' αὐτῷ τοποθετηθέντος. Ἡ τοιαύτη δὲ αἰτιολογία ἐπαρκὴς εὑρίσκει ἔρεισμα εἰς τὰ στοιχεῖα τοῦ φακέλλου τῆς ὑποθέσεως. Οὕτω 1) φέρεται ὁ Δῆμος βεβαρημένος μὲ τὴν ἐξυπηρέτησιν συναφθέντων δανείων πρὸς κατασκευὴν ὑδραγωγείου, συνολικῆς δαπάνης 3 500.000, οὗ ἕνεκα εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ καθυστερῇ τὴν καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ τε τακτικοῦ αὐτοῦ προσωπικοῦ, ὡς καὶ τοῦ ἐκτάκτου ἐργατοτεχνικοῦ τοιούτου, τοῦθ' ὅπερ εἶχε προκαλέσει καὶ τὴν ἐκ μέρους τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος ἔγγραφον διαμαρτυρίαν (ἴδε ὑπ' ἀριθ. 3530/1956 ἔγγραφον αὐτῆς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν), 2) ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1554/26.3.1956 ἐγγράφου τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ταμείου Δήμων καὶ Κοινοτήτων προκύπτει, ὅτι τὰ μηνιαῖα ἔσοδα τοῦ Δήμου δὲν ἐπαρκοῦσι πρὸς κάλυψιν οὐδ' αὐτῶν τῶν ἐξόδων διοικήσεώς του, δι' ὃ

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Χρόνος άσκήσεως δικαιώματος έργοδότου κατ' άρθρον 11 ά. ν. 1836/1951

Δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀντικατάστασιν διὰ τῶν Συμβουλίων τοῦ κατ' ἄρθρον 3 ά. ν. 1836 1951 τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ.—Περιορισμὸς ὅμως ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος ἐντὸς εὐλόγου χρόνου μετὰ πάροδον 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως ὑπηρεσίας.—Ἀκυρότης ἄλλως ἀνακλήσεως διοικητικῆς πράξεως περὶ τοποθετήσεως καὶ περιέλευσις τοῦ ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν, μὲ συνέπειαν τὴν κατοχὴν τοῦ μισθοῦ.—Ἀπαράδεκτος τὸ πρῶτον παρ' Ἐφετείῳ ἰσχυρισμὸς περὶ συμψηφισμοῦ πρὸς τὸν μισθὸν ληφθείσης ἀποζημιώσεως, ἀνεξαρτήτως τῆς νομιμότητος αὐτοῦ.—Συμψηφισμὸς δικαστικῶν ἐξόδων λόγῳ εὐλόγου ἀμφιβολίας ἐργοδότου ἐκ τῆς ἀντιθέσεως γνωμῶν ἐν τῇ νομολογίᾳ.

Τὸ συναγόμενον ἐκ τῆς κατωτέρω νεωτέρας ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ἐκδοθείσης ὁμοψήφως (ὁμοία κατὰ πλειοψηφίαν καὶ ἡ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 15410/1958, εἰσηγητὴς *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΙΔ 17, 1225), εἶναι ὅτι ἡ νεωτέρα νομολογία τοῦ Πρωτοδικείου εὐθυγραμμίσθη ὁριστικῶς πρὸς ἐκείνην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (βλέπε παραπομπὰς εἰς ΕΕΔ 17, 1224), κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ά. ν. 1836/1951, ὡς τὸ δεύτερον ἐδάμιον ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ. 2657/1953 (ΕΕΔ 14, 1105), ἀντικατάστασις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ά. ν 1836/1951 τοποθετηθέντων πολεμιστῶν πρέπει νὰ γίνηται ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ τῆς παρελεύσεως 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προσλήψεως. Ὡς ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 17, 1224), ἀπομένει μόνον ἡ μεταξὺ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας (ἀκολουθούντων τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα) διαφωνία, ἂν ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ ἐπικαλεσθῇ λόγους ἀντικαταστάσεως καὶ ἂν τὰ Συμβούλια ὀφείλουν νὰ ἐρευνοῦν αὐτούς. (Τοῦτο παγίως δέχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, βλέπε ΕΕΔ 17, 1224, ΕΕΔ 17, 1279, ΕΕΔ 18, σελ. 10).

(Ὡς πληροφορούμεθα, τὸ ζήτημα τοῦ χρόνου δι' ἀντικατάστασιν ἐτέθη ἤδη ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀσκηθείσης ἀναιρέσεως κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15410/1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἔνθ' ἄνωτ., τῆς ὁποίας ἡ συζήτησις ὡρίσθη διὰ τὴν 21 τοῦ ἑπομένου μηνὸς καὶ θὰ ἔχωμεν οὕτω τὴν ἔγκυρον γνώμην τοῦ Ἀκυρωτικοῦ).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 20630/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Σταματιάδης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ν. Καλφαγιάννης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Χατζόπουλος, Ι. Κωτσόβελος

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ά.ν. 1836/951, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 ν.δ. 2657/1953, οἱ ἐν ἄρθρῳ 3 αὐτοῦ ὑπόχρεοι θέτανται νὰ ζητήσωσι τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ τοποθετηθέντος δι' ἄλλου προσώπου, προστατευομένου ὑπὸ τοῦ ἰδίου νόμου, ὑποβάλλοντες πρὸς τοῦτο, μετὰ ὑπηρεσιαν αὐτοῦ τοὐλάχιστον 15 ἡμερῶν, αἴτησιν πρὸς τὰ οἰκεῖα Συμβούλια, τὰ ὁποῖα ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως ἀνακαλέσωσι τὸν τοποθετηθέντα καὶ τοποθετήσωσι ταυτοχρόνως ἢ μεταγενεστέρως ἕτερον πρόσωπον τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὡς ἄνω νόμου. Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς τριακονθημέρου προ-

---

καὶ προτείνεται, ὅπως μὴ γίνηται παρακράτησις τῶν ἐσόδων του διὰ τὴν κατοχὴν τῶν δόσεων τοῦ ρηθέντος δανείου, 3) ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2053 30.7.1955 ἐγγράφου τοῦ Δημάρχου πρὸς τὴν Νομαρχίαν Ἀττικῆς προκύπτει, ὅτι τὰ πραγματοποιηθέντα ἔσοδα ἐκ τῶν βεβαιωθεισῶν φορολογιῶν ἀνῆλθον μόλις εἰς τὸ 1/5 τῶν προβλεφθέντων τοιούτων, δι' ἃ δι' ἐπανειλημμένων ἐγγράφων ἐζητήθη ἡ προκαταβολὴ αὐτῷ ποσῶν ἐκ τῶν ἀναλογούντων ἐσόδων ἐκ καταναλώσεως καπνοῦ καὶ φόρου τῶν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσαγομένων ἐμπορευμάτων, 4) τὴν τοιαύτην τέλος οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ Δήμου ρητῶς ἀνεγνώρισαν καὶ αἱ ἐποπτεύουσαι αὐτοῦ Ἀρχαὶ τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν, ὡς καὶ τῆς Νομαρχίας Ἀττικῆς, ἀπευθύνασαι πληθὺν ἐγγράφων πρὸς τὸ ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργεῖον καὶ ἐξαιτούμεναι τὴν ἀπαλλαγὴν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὑποχρεώσεως, ἅτινα εὑρηνται ἐν τῷ φακέλλῳ. Οὕτω δέ, τῆς αἰτιολογίας τῶν προσβαλλομένων πράξεων περὶ οἰκονομικῆς ἀνεπαρκείας τοῦ Δήμου, ὅπως φέρῃ τὸ βάρος τῆς μισθοδοσίας τοῦ παρ' αὐτῷ τοποθετηθέντος δικηγόρου, ἐπαρκοῦς οὔσης καὶ ἐπὶ ὑπαρκτῶν ἐρειδομένης στοιχείων, ἀπορριπτέοι ἀποβαίνουσιν οἱ περὶ ἀναιτιολογήτου καὶ περὶ πλάνης περὶ τὰ πράγματα λόγοι ἀκυρώσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

θεσμίας ταύτης ὁ ὑπόχρεως ἀπαλλάσσεται διὰ τὸν ἑφεξῆς χρόνον, διὰ τὸν οὗτινος ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις, πάσης εὐθύνης. Ἐξ ἄλλου κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἰδίου ὡς ἄνω νόμου, ὡς αὕτη κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τοῦ α' ἐδαφίου ἀντικατεστάθη διὰ τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 2223/1952, ἡ σχέσις ἐργασίας τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ παρόντος τοποθετουμένου εἰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις κλπ. προσωπικοῦ ἢ τοποθετηθέντος βάσει προγενεστέρων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 νόμων διατηρεῖται ὑποχρεωτικῶς ἐπὶ πενταετίαν τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του καὶ κατὰ τὴν ἑτέραν διάταξιν τῆς παραγρ. 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 7, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῆς παραγρ. 5 τοῦ ἰδίου νόμου 2223/1952, γενικῶς ὁρίζεται, ὅτι ἡ ἀπόλυσις τῶν βάσει τῶν διατάξεων αὐτοῦ τοποθετηθέντων ἐπὶ πενταετίαν ἀπὸ τῆς προσλήψεώς των ἐπιτρέπεται ὑπὸ τὰς δι' αὐτῆς ὁριζομένας περιπτώσεις καὶ δὴ αὐτοδικαίως ἐν καταδίκῃ ἐπὶ ἀξιοποίνῳ πράξει προβλεπομένῃ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 59 - 62 Ποιν. Κώδικος, κατόπιν δὲ ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ. ν. 244/1936 καὶ 771/1937 ἐν συνδρομῇ τῶν ὑπὸ στοιχ. α - δ αὐτοῦ προϋποθέσεων.

Ἐκ τοῦ πρὸς ἀλλήλας συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ δι' ἄλλου ἀντικατάστασις τοῦ ἀναγκαστικῶς εἰς ἐπιχειρήσεις ἐκ τῶν τοῦ ἄρθρου 3 ἀ.ν. 1836/1951 τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ εἶναι δικαίωμα μὲν τοῦ ἐργοδότου, ὑποκείμενον ὅμως εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς ἀσκήσεώς του οὐχὶ καθ' οἱονδήποτε χρόνον τῆς ἀναγκαστικῆς διαρκείας τῆς μισθωτικῆς σχέσεως, ἀλλ' ἐντὸς εὐλόγου χρόνου μετὰ τὴν πάροδον τῶν ὁριζομένων 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑπ' ἐκείνου ἀναλήψεως ὑπηρεσίας, θεωρουμένου ὡς τοῦ ἀπαραιτήτου σταδίου δοκιμασίας τοῦ τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ, ἡ δοκιμὴ τοῦ ὁποίου ἐπὶ χρόνον μακρὸν μετὰ τὴν πάροδον τῶν 15 ὡς ἄνω ἡμερῶν, ἃς ὥρισεν ὁ νομοθέτης ὡς ἐλάχιστον χρόνον αὐτῆς, δὲν εἶναι λογικὸν νὰ ἐκτείνηται, διότι τοιαύτη τυχὸν εὐχέρεια τοῦ ἐργοδότου θὰ προσέκρουεν ἀναμφιβόλως πρὸς τὸ σύνολον τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, δι' οὗ ἐπιδιώκεται ἡ ἐπὶ ὡρισμένον χρόνον ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἐπαγγελματικὴ ἀποκατάστασις τοῦ ἐφέδρου πολεμιστοῦ, οὕτως ὥστε νὰ ὑπάρχῃ παρ' αὐτῷ ἡ βεβαιότης ὅτι θὰ διατηρηθῇ ἐν τῇ θέσει του ὑπὸ τὸν ὁριζόμενον ὑπὸ τοῦ νόμου χρόνον ὑποχρεωτικῆς διατηρήσεως τῆς σχέσεως, διὰ νὰ ἐπιδοθῇ καὶ ἀφοσιωθῇ ἀπερίσπαστος εἰς τὸ ἔργον του καὶ νὰ μὴ τελῇ ἐν διαρκεῖ ἀνησυχίᾳ διὰ τὴν διατήρησιν τῆς θέσεώς του, ἐξαρτωμένης ἄλλως ἐκ τῆς διακριτικῆς θελήσεως τοῦ ἐργοδότου, ἐνῷ ἐσκοπήθη ὑπὸ τοῦ νομοθέτου, ὅπως ἡ θέσις τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν ἔχῃ τὸν χαρακτῆρα σταθερότητός τινος ἔναντι τῶν λοιπῶν μισθωτῶν, διασπωμένης τῆς σχέσεως των μόνον κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 καὶ ὑπὸ τὰς ἐγγυήσεις τῆς προβλεπομένης δι' αὐτοῦ πολυπλόκου διαδικασίας ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἀ. ν. 244/1936 καὶ 771/1937, ἥτις ἄλλως ὑπὸ τὴν ἀντίθετον ἐκδοχὴν οὐδένα λόγον ὑπάρξεως θὰ ἔχῃ. τῶν ἐργοδοτῶν ἀπαλλασσομένων ἐμμέσως τῆς προσφυγῆς των εἰς τὴν διαδικασίαν ταύτην, περιγραφομένων οὕτω καὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 7 τοῦ ἀ. ν. 1836 ὁρισθέντων (Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 8615/1958, Προεδρ. Πρωτοδ. Ἀθηνῶν 8300/1957, ΕΕΔ 16, 942 καὶ τὰ ἐν αὐτῇ σύμφωνα σχόλια), μὲ ἄμεσον ἐντεῦθεν συνέπειαν ὅτι ἡ θέσις τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν διὰ τῆς δυνατότητος τῆς ἁπλῆς ἀντικαταστάσεώς των καθ' οἱονδήποτε χρόνον τῆς ἐξηναγκασμένης συμβάσεώς των θὰ καθίστατο, παρ' ὅλην τὴν σκοπηθεῖσαν μείζονα προστασίαν των, μειονεκτικὴ ἐναντι τῶν δι' ἁπλῆς σχέσεως ἐργασίας συνδεομένων συναδέλφων των, ἐξ ὧν οἱ δι' ὡρισμένον χρόνον προσλαμβανόμενοι δὲν δύνανται νὰ ἀπολυθῶσι ἄνευ συνδρομῆς σπουδαίου τινὸς λόγου (672 Α.Κ.), οἱ δι' ἀόριστον δὲ τοιοῦτον ἄνευ ἐγγράφου καταγγελίας καὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως. Ἐν ὄψει πάντων τῶν προεκτεθέντων, ἐξ ὧν δῆλον καθίσταται, ὅτι ἡ ἀπεριόριστος χρονικῶς ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἀντικαταστάσεως ὁδηγεῖ εἰς καταστρατήγησιν τῶν ὑπὲρ τοῦ πολεμιστοῦ τεθειμένων ἐγγυήσεων καὶ εἰς προφανῆ ὑπέρβασιν καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν ὑπὸ τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν καὶ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος ἐπιβαλλομένων ὁρίων, δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι ἡ πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ αἴτησις τοῦ ἐργοδότου πρέπει νὰ ὑποβάλληται πρὸς τὸ ἁρμόδιον Συμβούλιον μετὰ τὴν παρελευσιν 15 ἡμερῶν ὑπηρεσίας καὶ ἐντὸς εὐλόγου περαιτέρω χρόνου, ἱκανοῦ πρὸς συμπλήρωσιν τῆς δοκιμασίας τούτου, μετὰ τὴν πάροδον τοῦ ὁποίου ὁ μὲν ἐργοδότης θεωρεῖται, ὅτι ἔκρινε καλῶς ἔχουσαν τὴν γενομένην ὑποχρεωτικὴν τοποθέτησίν του, μὴ δημιουργοῦσαν ἀνάρμοστον ἐργασιακὴν σχέσιν, ὁ δὲ τοποθετηθεὶς ἀποκτᾷ τὸ δικαίωμα νὰ ἀπολαύσῃ τῶν ἐκ τοῦ ἄρθρου 6 προνομίων, ἀξιῶν, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης, τὴν διατήρησιν του καθ' ὅλον τὸν ὑπὸ ταύτης προβλεπόμενον χρόνον (πενταετίας) (Σ.Ε. 284/1955 καὶ 132/1955, ΕΕΔ 14, 643 καὶ 200).

Συνομολογεῖται ὑπὸ τῶν διαδίκων, βεβαιοῦται δὲ ἄλλως τε ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων καὶ τῆς ἐν γένει διαδικασίας, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων, ὑπαγόμενος εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, δι' ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ληφθείσης κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 210 τῆς 22.10.1956 συνεδρίασιν αὐτοῦ, ἐτοποθετήθη παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ἐκκαλουμένῃ καὶ ὅτι ἀπὸ 24ης ἰδίου μηνὸς ἤρξατο ἀπασχολούμενος συνεχῶς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ της ὡς βιβλιοδέτης μέχρι τῆς 29.5.1958, ὅτε ἡ ἐκκαλοῦσα ἔπαυσεν ἀποδεχομένη τὰς ὑπηρεσίας του, λόγῳ τοῦ ὅτι τὴν 17 Ἀπριλίου ἰδίου ἔτους εἶχεν ὑποβάλει εἰς τὸ Κ. Σ. Π. Α. αἴτησιν ἀντικαταστάσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὡς ἀκαταλλήλου, καὶ ἔκτοτε παρῆλθεν ἡ πρὸς τοῦτο τασσομένη 30θήμερος προθεσμία. Ἡ αἴτησις ὅμως αὕτη καὶ ἡ ἐν συνεχείᾳ μετὰ τὴν

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Αποκλειστική προθεσμία επιδόσεως αγωγής δι' αποζημιώσεις Πράξεων Υπουργικού Συμβουλίου

Θέσπισις διά τοῦ ἄρθρου 6 § 2 Νόμου 3198/1955 ἐξαμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς δι' ἀξιώσεις μόνον ἐκ τοῦ Νόμου 2112/1920 ἢ τοῦ β. δ. 16/18 Ἰουλίου 1920.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ἀξιώσεων μισθωτῶν κατὰ τοῦ Δημοσίου ἐκ τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 Πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.—Συμψηφισμὸς δικαστικῶν ἐξόδων εἰς δίκας κατὰ τοῦ Δημοσίου

Τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 3198/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων» (ΕΕΔ 14, 502) ὁρίζει τὰ ἑξῆς:

1. Πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ, πηγάζουσα ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας.
2. Πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ περὶ καταβολῆς ἢ συμπληρώσεως τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἢ τὸ β.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 ἀποζημιώσεως τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς ἑξαμήνου, ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητή.

Ἡ πρώτη διάταξις εἶναι ἐπανάληψις προϊσχυουσῶν διατάξεων (ἄρθρ. 3 ν.δ. 8/11 Μαΐου 1946 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 118/1945, ἄρθρ. 13 § 4 ν.δ. 2961/1954).

Νέα διάταξις εἶναι ἡ δευτέρα, ἥτις δὲν προϋπῆρχεν εἰς τὸ προϊσχῦον δίκαιον, κατὰ τὸ ὁποῖον αἱ ἐν αὐτῇ ἀξιώσεις ὑπήγοντο εἰς τὴν κοινὴν τριακονταετῆ πρὸ τοῦ Α.Κ. καὶ εἰκοσαετῆ κατὰ τὸν Α.Κ. παραγραφήν.

Διατί εἰσήχθησαν αἱ διατάξεις αὗται ἐξηγεῖται εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ νόμου 3198/1955 εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν (ΕΕΔ 14, 275): Αἱ ἀπαιτήσεις αὗται, λόγῳ τῆς φύσεώς των, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ παραμένουν ἐκκρεμεῖς διὰ μακρόν. Ἀντιθέτως μάλιστα ἐπιβάλλεται ἡ ταχεῖα ἐκκαθάρισις αὐτῶν, ἐπ' ὠφελείᾳ καὶ τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν.

Τὸ ζήτημα ἤδη, τὸ ὁποῖον ἠρεύνησεν ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετεῖον, εἶναι, ἂν εἰς τὴν ὡς ἄνω ἀνατρεπτικὴν προθεσμίαν ὑπάγωνται καὶ αἱ ἀ-

---

πάροδον τῆς 30ημέρου προθεσμίας ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις τοῦ ὡς ἄνω Συμβουλίου, δι' ἧς ἀνακαλεῖται ἡ πρὸ τῆς ἐκκαλούσης τοποθέτησις τοῦ ἐφεσιβλήτου, στερεῖται ἐν προκειμένῳ ἐννόμων ἀποτελεσμάτων, ὡς λαβοῦσα χώραν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, μετὰ τὴν πάροδον τοῦ πρὸς δοκιμασίαν τοῦ ἐφεσιβλήτου ἀπαιτουμένου εὐλόγου χρόνου καὶ ἑπομένως ἡ συνεπείᾳ τῆς αἰτήσεως ταύτης γενομένη μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου ἀνάκλησις τῆς τοποθετήσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου παρίσταται ἄκυρος, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι αὕτη ἀντιβαίνει καὶ εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς εὐρύθμου καὶ χρηστῆς διοικήσεως, μὴ συνεπαγομένη καὶ ἐντεῦθεν ἔννομα ἀποτελέσματα, τῆς συμβάσεως διατηρουμένης οὕτω ἰσχυρᾶς καὶ μετὰ τὴν τοιαύτην ἀνάκλησιν (Α.Π. 354/1955, ΕΕΔ 14, 697). Ὅθεν, ταῦτα δεχθεῖσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη καὶ ἐπὶ ταῖς αὐταῖς αἰτιολογίαις κρίνασα ἄκυρον τὴν ἐπίδικον καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως καὶ διὰ μερικῆς παραδοχῆς τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἀγωγῆς ἐπιδικάσασα μισθὸν τῷ ἐφεσιβλήτῳ ὑπερημερίας, ὀρθῶς τὸν νόμον ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων μοναδικὸς λόγος ἐφέσεως, ὡς οὗτος ἀναπτύσσεται διὰ τῶν προτάσεων, ἀπορριπτέος καθίσταται. Ὁ προβαλλόμενος ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης ἰσχυρισμὸς ὅτι εἰς τὰ ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐπιδικασθέντα εἰς τὸν ἐφεσίβλητον ποσά, δι' ἀποδοχὰς ὑπερημερίας, δέον νὰ συμψηφισθῇ τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 912, ὅπερ ἔλαβεν οὗτος λόγῳ ἀποζημιώσεως καὶ μὴ ληφθείσης ἀδείας του, ἀνεξαρτήτως τῆς νομιμότητος αὐτοῦ (ἄρθρον 664 Α.Κ., Α.Π. 396/1951, ΕΕΔ 10, 1162), μὴ προβληθεὶς πρωτοδίκως, ἀπαραδέκτως, κατὰ τὴν βάσιμον ἔνστασιν τοῦ ἐφεσιβλήτου, προτείνεται ἤδη τὸ πρῶτον, ἀφοῦ δὲν συντελεῖ εἰς ἀπολογίαν κατὰ τῆς ἐφέσεως, ἀλλὰ τοὐναντίον εἰς ὑποστήριξιν αὐτῆς. Οὔτε δὲ ἰσχυρίζεται ἡ ἐκκαλοῦσα ὅτι εἶναι ὀφιγενὴς ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι τὸ ἀποτελοῦν τὴν βάσιν αὐτοῦ γεγονὸς ἔλαβε χώραν μετὰ τὴν συζήτησιν ἐν τῷ πρώτῳ βαθμῷ.

Τὸ Δικαστήριον, ἐν ὄψει τῆς κρατούσης διαστάσεως γνωμῶν μεταξὺ τῆς νομολογίας τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων (Σ.Ε. 884/1955, 132/1955, ΕΕΔ 14, 643 καὶ 200) καὶ τῆς τοιαύτης τῶν Πολιτικῶν Δικαστηρίων (Πρωτ. Ἀθηνῶν 767/1956, ΕΕΔ 15, 418, 3464/1957, ΕΕΔ 16, 482) ὡς πρὸς τὸν χρόνον, καθ' ὃν μετὰ τὴν πάροδον τοῦ 15ημέρου δύναται νὰ ὑποβληθῇ ἡ περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ κατὰ τὸν ἀν. ν. 1836/1951 τοποθετηθέντος μισθωτοῦ αἴτησις τοῦ ἐργοδότου, κρίνει ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα εὐλόγως ἀμφέβαλλε περὶ τοῦ κύρους τῆς γενομένης ἀντικαταστάσεως τοῦ ἐναγομένου καὶ ὡς ἐκ τούτου δέον ὅπως συμψηφισθῇ ἐν ὅλῳ μεταξὺ τῶν διαδίκων ἡ δικαστικὴ αὐτῶν δαπάνη κατὰ τὴν παροῦσαν ἔκκλητον δίκην.

ξιώσεις τῶν ἀπολυομένων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἐπὶ τὸ «βοήθημα» τῶν ὑπ' ἀριθ. 956/1947 καὶ 976/1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθεισῶν διὰ τοῦ ἀ.ν. 913/1949 (βλέπε αὐτὰς ἐν ΕΕΔ 13, 434).

Τὸ «βοήθημα» τοῦτο ὀφείλεται κατὰ τὸ ἄρθρον 48 τοῦ ν. δ. 2698/1953 (ΕΕΔ 12, 1287) καὶ διὰ τὸ ἐπὶ μισθώσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικὸν τοῦ Δημοσίου, τὸ προσλαμβανόμενον ἐπὶ ἀορίστου χρόνου (Α. Π. 232/1958, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 17, 523).

Ἀντιθέτως δὲ πρὸς τὰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις, διὰ τὰς ὁποίας ἡ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἢ τοῦ β. δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502) συνδέεται πρὸς τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, διὰ τὸ Δημόσιον, κατὰ τὸ ἄρθρον 60 § 2 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951, ὡς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 48 § 2 τοῦ ν. δ. 2698/1953 (ΕΕΔ 12, 1288), ἡ μὴ καταβολὴ τοῦ ἀνωτέρω βοηθήματος δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας (Α.Π. 147/1956, εἰσηγητὴς *Π. Ταρασούχης*, ΕΕΔ 15, 362).

Ἀλλὰ τοῦτο, τὸ ὅτι δηλαδὴ ἡ μὴ καταβολὴ δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας, ἀντιθέτως πρὸς τὸ Πρωτοδικεῖον, τὸ ὁποῖον λαμβάνει ὑπ' ὄψιν, ἵνα ἀποφανθῇ, ἂν καὶ ἡ ἀξίωσις αὕτη ὑπάγηται εἰς τὴν ἐξάμηνον προθεσμίαν τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198/1955, δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ κρίσιμον διὰ τὸ θέμα συλλογισμόν, διότι ἡ ἀποσβεστικὴ προθεσμία τῶν ἀξιώσεων τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198/1955 δὲν ἔχει σχέσιν τινὰ πρὸς τὸ ἂν αἱ ἀποζημιώσεις αὗται εἶναι καταβλητέαι ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας.

Τίθεται αὐτοτελῶς δι' αὐτὰς ἀποσβεστικὴ προθεσμία, ἀνεξάρτητος ἐκείνης τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου.

Ἀπόδειξις ὅτι ἐν τῷ ἄρθρῳ 6 § 2 τοῦ νόμου 3198/1955 τίθεται προθεσμία καὶ διὰ τὰς ὑφισταμένας ἀπαιτήσεις κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου καὶ αἱ ἀπαιτήσεις αὗται δὲν εἶχον σχέσιν πρὸς τὴν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας, μὴ ὑφισταμένης πρὸ τοῦ νόμου 3198/1955.

Διὰ τὸ Δημόσιον ἄλλως τε ὑπάρχει καὶ περίπτωσις καταβολῆς ἀποζημιώσεων τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ τοῦ β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 (προκειμένου περὶ ἀπολύσεως προσωπικοῦ τῆς Β. Ἀεροπορίας κατὰ τὸν νόμον 2882/1954, ΕΕΔ 13, 833), χωρὶς ἡ μὴ καταβολὴ καὶ αὐτῶν νὰ ἐπάγηται ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας συμβάσεως τοῦ ἄνω προσωπικοῦ).

Ὁ ἄλλος συλλογισμὸς τῆς ἀποφάσεως εἶναι, νομίζομεν, πειστικώτερος: Αἱ Πράξεις αὗται τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου δὲν ἀναφέρονται μόνον εἰς τοὺς διὰ σχέσεως ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεομένους μετὰ τοῦ Δημοσίου, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς διὰ δημοσίου δικαίου τοιούτους.

Τὸ ζήτημα πάντως, ὡς πληροφορούμεθα, ἐτέθη ὑπ' ὄψιν τοῦ Ἀρείου Πάγου δι' αἰτήσεως ἀναιρέσεως τοῦ Δημοσίου καὶ ἴδωμεν ποία λύσις θὰ δοθῇ ὑπὸ τοῦ Ἀκυρωτικοῦ.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 20486/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Καθάρειος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Γ. Κασίμης*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Β. Βασιλείου, Ε. Πετσαλάκης, δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων» «πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ περὶ καταβολῆς ἢ συμπληρώσεως τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἢ τοῦ β. δ/γματος τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 ἀποζημιώσεως τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς ἑξαμήνου, ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητή».

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς προκύπτει, ὅτι εἰς τὴν δι' αὐτῆς καθιερουμένην ἑξάμηνον ἀποσβεστικὴν προθεσμίαν ὑπεβλήθησαν μόνον ἀξιώσεις περὶ ἀποζημιώσεως δημιουργούμεναι ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ τοῦ β. δ/γματος τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920, οὐχὶ δὲ καὶ πᾶσα ἀξίωσις ἀποζημιώσεως ἀπορρέουσα ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐξ ἑτέρων νόμων ἢ διατάξεων, δι' ὧν εἰδικῶς ρυθμίζονται τὰ τῆς καταγγελίας καὶ τῶν συνεπειῶν αὐτῆς τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ὡρισμένης κατηγορίας μισθωτῶν τελούντων ὑφ' ὡρισμένους ἐργοδότας. Ἐξ ἑτέρου ἀνάλογος ἐφαρμογὴ τῆς διατάξεως ταύτης, δι' ἧς εἰσάγεται δίκαιον ἐξαιρετικόν, ἐναντι τῶν γενικῶν περὶ παραγραφῆς κανόνων, συνεπανόμενον τὴν ταχυτέραν ἀποσβεσιν τῶν ἐκ τῶν εἰδικῶν τούτων διατάξεων ἀπορρεουσῶν ἀξιώσεων περὶ ἀποζημιώσεως ὡρισμένης κατηγορίας μισθωτῶν, δὲν εἶναι νοητὴ ἐν προκειμένῳ, καθ' ὅσον ἀνάλογος ἐφαρμογὴ νόμου τινὸς χωρεῖ μόνον ἐπὶ θεμάτων, διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν ὁποίων δὲν ὑφίσταται νόμος, καὶ οὐχὶ εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς, παρὰ τὸν ὑφιστάμενον γενικὸν κανόνα δικαίου, ὑφ' ὃν δύναται νὰ ὑπαχθῇ καὶ τὸ κρινόμενον θέμα, ὑφίστανται καὶ ἐξαιρέσεις. Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας αἱ ἐξαιρετικαὶ διατάξεις (ἐξαιρέσεις) δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὰ θέματα, ἅτινα δὲν περιελήφθησαν ἐν αὐταῖς καὶ ἅτινα δύνανται νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὸν γενικὸν κανόνα (βλ. *Οἰκονομίδου*, Γεν. Ἀοχαὶ § 11, σημ. 4, στοιχ. α', σελ. 47, *Γ. Μπαλῆ*, Γεν. Ἀοχαὶ § 9, *Regelsberger - Γ. Μαριδάκη*, § 38 IV σελ. 197, τόμ. Α'). Ἀλλ' οὐδὲ περίπτωσις διασταλτικῆς ἑρμηνείας τῆς προρρηθείσης διατάξεως ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως περιληφθῇ εἰς ταύτην καὶ πᾶσα ἑτέρα ἀποζημίωσις παρεχομένη ἐκ διατάξεως νόμου ἑτέρας διαφόρου τοῦ νόμου 2112 καὶ τοῦ β. δ/γματος τῆς 16/18 Ἰουλίου τοῦ 1920 καὶ δὴ ὑπὸ προϋποθέσεις διαφόρους τῶν ὑπὸ τῶν νόμων τούτων καθιερουμένων καὶ κατὰ ποσὸν περιωρισμένη ὡς τὸ ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθεισῶν δι' ἄρθρου 10 τοῦ ἀ.ν.

913/1949 καὶ αὐθεντικῶς ἑρμηνευθεισῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 48 § 2 νόμου 2968/1953, παρεχόμενον καὶ εἰς τοὺς διὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεομένους μετὰ τοῦ Δημοσίου μισθωτούς. Πράγματι διὰ τῆς διασταλτικῆς ἑρμηνείας ἡ ἔννοια τοῦ νόμου ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ τῶν περιπτώσεων ἐκείνων, τὰς ὁποίας ἐσκόπει μὲν νὰ ρυθμίσῃ ὁ νομοθέτης, ἀτελῶς ὅμως ἐκφρασθεὶς δὲν περιέλαβεν εἰς τὸ γράμμα τοῦ νόμου καὶ αὐτάς. Ἐν τῇ κρινομένῃ ὅμως περιπτώσει ὁ νομοθέτης, ὅστις κατὰ τὴν κατάρτισιν τοῦ νόμου 3198/1955 εἶχεν ὑπ' ὄψιν του, ὅτι ἐκτὸς τῆς διὰ τὴν ὑπερμήνυτον καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ τοῦ ἀπὸ 16/18 Ἰουλίου 1920 β. δ/γματος ἀποζημιώσεως καὶ δι' ἑτέρων διατάξεων καὶ δὴ τῶν προμνησθεισῶν Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου προεβλέπετο ἀποζημίωσις διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ἐσκόπει νὰ ὑπαγάγῃ εἰς τὴν ὁμηνον ἀνατρεπτικὴν προθεσμίαν τοῦ ἄρθρου 6 § 2 καὶ τὴν ἀποζημίωσιν (βοήθημα) ταύτην. Τοὐναντίον ἐν ὄψει καὶ τοῦ γεγονότος ὅτι τὸ βοήθημα τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ τῶν Πράξεων τούτων εἶναι περιωρισμένον κατὰ ποσόν, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 προβλεπομένην ἀποζημίωσιν, ὅτι ἡ μὴ καταβολὴ τούτου αὐτοῦ μίαν δημιουργεῖ ἀκυρότητα τῆς γενομένης καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως (ἄρθρον 48 § 2 τοῦ ν.δ. 2698/1953) καὶ συνεπῶς οὐδὲν κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην παρέχεται εἰς τὸν ἀπολυόμενον μισθωτὸν δικαίωμα, ὅπως ἀξιώσῃ ἀποδοχὰς ὑπερημερίας, πλὴν ἀκύρου καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, καὶ κυρίως τοῦ γεγονότος ὅτι, ἂν τὸ βοήθημα τοῦτο ἤθελεν ὑπαχθῇ εἰς τὴν ρύθμισιν τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198/1955, ἥτις ἀναφέρεται μόνον εἰς τὴν καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, πλὴν τὸ παρεχόμενον ὑπὸ τῶν προμνησθεισῶν Πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου βοήθημα παρέχεται καὶ διὰ τοὺς διὰ συμβάσεως ἐργασίας δημοσίου δικαίου συνδεομένους μετὰ τοῦ Δημοσίου μισθωτοὺς θὰ ἀποτελῇ ἀδικαιολόγητον δυσμενῆ μεταχείρισιν τῶν ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των πρὸς τὸ Δημόσιον μισθωτῶν, ἂν αἱ ἀξιώσεις θὰ ὑπέκυπτον εἰς τὴν ὁμηνον ἀποσβεστικὴν προθεσμίαν, ἐνῷ οἱ τῶν ἐπὶ συμβάσει δημοσίου δικαίου μόνον εἰς τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 69 τοῦ νόμου ΣΙΒ' πενταετῆ παραγραφήν, σαφῶς, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, συνάγεται τὸ συμπέρασμα, ὅτι ὁ νομοθέτης τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3198/1955 θελημένως κατέλιπεν ἐκτὸς τῆς διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ρυθμίσεως τῆς ἀποσβέσεως τῆς πρὸς ἀποζημίωσιν λόγῳ καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἀξιώσεως τῶν μισθωτῶν, μετὰ πάροδον ἑξαμήνου προθεσμίας, ἀφ' ἧς αὕτη κατέστη ἀπαιτητή, τὴν ἀξίωσιν τῶν διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεομένων μετὰ τοῦ Δημοσίου μισθωτῶν πρὸς ἀποζημίωσιν λόγῳ καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἀξιώσεως τῶν μισθωτῶν, μετὰ πάροδον ἑξαμήνου προθεσμίας, ἀφ' ἧς αὕτη κατέστη ἀπαιτητή, καὶ ἀπορρίψασα ἐπὶ τῇ σκέψει ταύτῃ τὸ αἴτημα τοῦτο. Δέον συνεπῶς ὅπως, δεκτοῦ γιγνομένου τοῦ μοναδικοῦ λόγου τῆς κρινομένης ἐφέσεως καὶ μεταρρυθμιζομένης τῆς σχετικῆς διατάξεως τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως καὶ διακρατουμένης τῆς κρινομένης ἀγωνίας παρὰ τῷ δικαστηρίῳ τούτῳ (ἄρθρον 780 Πολ. Δικ.), ἐρευνηθῇ αὕτη περαιτέρω κατ' οὐσίαν.

Κατὰ τὰς συνδυασμένας διατάξεις τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὡς αὗται ἐκυρώθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ.ν. 913/1949 καὶ αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθησαν διὰ τοῦ ν.δ. 2698/1953, εἰς τὸ διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεόμενον μετὰ τοῦ Δημοσίου ἔκτακτον καὶ ἡμερομίσθιον προσωπικόν, τὸ ἀπολυόμενον ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1947 καὶ ἐφεξῆς, καταβάλλεται ἐφ' ἅπαξ βοήθημα ἴσον πρὸς τὰς ἀποδοχὰς ἑνὸς μηνός, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἔχει συνεχῆ ὑπηρεσίαν ἀπὸ ἑνὸς μέχρι καὶ τριῶν ἐτῶν, ἴσον δὲ πρὸς τὰς ἀποδοχὰς δύο μηνῶν, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἔχει ὑπηρεσίαν τριῶν ἐτῶν καὶ ἄνω. Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι ὁ ἐναγων παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας του ὡς ὁδηγὸς φορτηγοῦ αὐτοκινήτου εἰς τὸν Ο.Δι.Σ.Υ. καὶ τὸ διαδεχθὲν τοῦτο ἐν τῇ Δημοσίᾳ Ὑπηρεσίᾳ διαχειρίσεως ἐφοδίων σεισμοπαθῶν ἀπὸ τῆς 25ης Νοεμβρίου 1955 ἕως τῆς 24ης Ἰανουαρίου 1957, ἤτοι ἐπὶ χρόνον μείζονα τοῦ ἔτους καὶ ἐλάσσονα τῆς τριετίας. Ἐβεβαιώθη ὡσαύτως ὅτι οὗτος εἰργάζετο καθ' ἅπασας τὰς ἡμέρας τοῦ μηνὸς καὶ ὅτι τὸ καταβαλλόμενον αὐτῷ ἡμερομίσθιον κατὰ τὸν τελευταῖον πρὸ τῆς ἀπολύσεώς του μῆνα καὶ ὑπὸ καθεστῶς πλήρους ἀπασχολήσεως ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 75,

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΑΚΥΡΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Έλλειψις τοῦ κατὰ Νόμον ἀπαιτουμένου βιβλιαρίου ὑγείας μισθωτοῦ

Ὑποχρέωσις μισθωτῶν ὡρισμένων κατηγοριῶν, ἐν οἷς καὶ ὑπαλλήλων ἀρτοποιείων καὶ ζαχαροπλαστείων, πρὸς ἐφοδιασμὸν διὰ βιβλιαρίου ὑγείας.—Ἄκυρότης ἄλλως συμβάσεως ἐργασίας, ἐρευνωμένου τούτου ἐξ ἐπαγγέλματος, ὡς ἀφορῶντος εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν.—Ἀνυπόχρεον ἐκ τούτου ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ.

Μετ' ἀντιθέσεις γνωμῶν ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας ἐκράτησε πλέον ἡ γνώμη ὅτι, ἐλλείποντος τοῦ κατὰ νόμον ἀπαιτουμένου (ὅπου ἀπαιτεῖται) βιβλιαρίου ὑγείας τοῦ μισθωτοῦ, ὑπόκειται ἄκυρος σύμβασις ἐργασίας, τοῦτο δὲ ἐπεκυρώθη ὡς ὀρθὸν διὰ σειρᾶς ἀρεοπαγιτικῶν ἀποφάσεων (Α. Π. 22/1957, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 16, 147, Α. Π. 596/1958, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 17, 1003).

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ὁ μισθωτός, ὑπάλληλος ἀρτοποιείου καὶ ζαχαροπλαστείου, δὲν εἶχεν ἐφοδιασθῇ διὰ τοῦ κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1101/1955 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας (ΕΕΔ 14, 1122), ἐκδοθεῖσαν κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἀ. ν. 2520/1940, ἀπαιτουμένου βιβλιαρίου ὑγείας, ἐκρίθη δὲ κατ' ἔφεσιν (ἡ ἔνστασις περὶ ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως ἐκ τῆς ἐλλείψεως βιβλιαρίου ὑγείας παραδεκτῶς τὸ πρῶτον προβάλλεται ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου, ὡς ἀφορῶσα τὴν δημοσίαν τάξιν, Α. Π. 596/1958, ἔνθ' ἀνωτ., λαμβάνεται δὲ ὑπ' ὄψιν καὶ αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου), ὅτι ἡ σύμβασίς του ὑπῆρξεν ἄκυρος.

Δοθέντος δὲ ὅτι, ὡς ἔχει νομολογηθῇ (Α.Π. 37/1958, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανᾶς*, ΕΕΔ 17, 194, Α.Π. 42/1959, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 247), ὁ νόμος 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὁ νόμος 3198/1955 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας, τὸ Πρωτοδικεῖον δὲν ἐδέχθη, εἰς τὴν περίπτωσιν, τὴν ἐφαρμογήν των.

Ὑπομιμνήσκεται πάντως καὶ ἡ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 9054/1954 (εἰσηγητὴς *Ι. Μαρινάκος*, ΕΕΔ 13, 812), δεχθεῖσα ὅτι ὁ διευθυντὴς ἐπιχειρήσεως δὲν ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι ἐφωδιασμένος διὰ βιβλιαρίου ὑγείας.

(Σημειοῦται ὅτι, ὡς ἔχει δεχθῇ ὁ Ἄρειος Πάγος, ὑπ' ἀριθ. 293/1956, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 15, 650, ὑπ' ἀριθ. 42/1957, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 16, 193, ὑπ' ἀριθ. 526/1957, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 16, 1220, διὰ τῆς ἀποκτήσεως τοῦ βιβλιαρίου ὑγείας ἡ ἄκυρος σύμβασις ἐργασίας κυροῦται ἀναδρομικῶς, ἂν δὲν ἐκδηλωθῇ πρόθεσις τῶν μερῶν κατὰ τὴν ἐπικύρωσιν περὶ μὴ ἀναδρομικῆς ἐνεργείας ταύτης, ἄρθρ. 183 §§ 1, 2, καὶ διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπολογίζεται καὶ ὁ διαδραμὼν ἐν ἀκύρῳ πρότερον συμβάσει χρόνος ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 476/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Σταματιάδης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Α. Μαλαφέκας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Κωστόπουλος, Α. Σακελλαρόπουλος

Ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς του, ἐν ᾗ ἐξέθετεν, ὅτι παρὰ τῆς ὁμορρύθμου ἐμπορικῆς ἑταιρείας Κ** προσελήφθη τὸ ἔτος 1945 διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς διευθυντὴς τῆς ἐνταῦθα ἐπιχειρήσεώς της, ἀρτοποιείου καὶ ζαχαροπλαστείου, καὶ ὅτι προσέφερε παρ' αὐτῇ τὰς ὑπηρεσίας του συνεχῶς μέχρι καὶ τοῦ ἔτους 1954, ὅτε ἡ ἐπιχείρησις περιῆλθε κατὰ διαδοχὴν εἰς τὴν ὁμόρρυθμον ἑταιρείαν Κ**, παρὰ τῇ ὁποίᾳ καὶ συνέχισε προσφέρων τὰς ὑπηρεσίας του ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα καὶ ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ δραχμῶν 5 500, μέχρι τῆς 31.7.1957, ὅτε καὶ ἀπελύθη παρ' αὐτῆς, χωρὶς ὅμως νὰ ἐκπληρωθῶσιν αἱ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ὁριζόμεναι προϋποθέσεις τοῦ νόμου 3198/1955, δι' ὃ καὶ ἡ ἀπόλυσις του αὕτη ἀνεγνωρίσθη ὡς ἄκυρος δι' ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου. Ὅτι, ἐπελθούσης ἐν τῷ μεταξὺ μεταβολῆς εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἐργοδότου, ἡ ἐπιχείρησις περιῆλθεν εἰς τὴν ἐναγομένην, ἥτις ἐσχηματίσθη παρὰ τῶν ὁμορρύθμων ἑταίρων τῆς προηγουμένης, εἰς ἣν καὶ ἔσπευσεν ἀμέσως νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας, ἃς ὅμως δὲν ἀπεδέχθη αὕτη, δι' ὃ καὶ ἠτήσατο ἀκολού-

---

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ὡς ἄνω βεβαιωθέντων πραγματικῶν περιστατικῶν ὁ ἐνάγων ἐδικαιοῦτο βοηθήματος λόγῳ ἀπολύσεως του ἴσου πρὸς τὰς ἀποδοχὰς ἑνὸς πλήρους μηνὸς (30 ἡμέραι), συμφώνως ταῖς προμνησθείσαις Πράξεσι τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀνεχομένας εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 2250 (ἤτοι 75 δραχ. ἐπὶ 30 ἡμέρας), ὅπερ καὶ δέον ὅπως ἐπιδικασθῇ αὐτῷ κατὰ μερικὴν παραδοχὴν τοῦ κρινομένου σχετικοῦ αἰτήματος τῆς ἀνωνύμου του.

Κατ' ἄρθρον 22 § 2 τοῦ ν. 3693/1957 «περὶ τροποποιήσεως κλπ. τῶν περὶ Νομικοῦ Συμβουλίου διατάξεων» «εἰς τὰς δίκας μετὰ τοῦ Δημοσίου τὰ δικαστικὰ ἔξοδα συμψηφίζονται ὅλα α) ... β) ὅταν διάδικος ἐν μέρει μὲν νικήσῃ καὶ ἐν μέρει ἡττηθῇ». Κατ' ἀκολουθίαν δέον ὅπως συμψηφισθῇ ἐν ὅλῳ μεταξὺ τῶν διαδίκων μερῶν ἡ ἑκατέρωθεν δικαστικὴ δαπάνη τούτων κατὰ τὴν παροῦσαν ἔκκλητον δίκην, ἐφ' ὅσον ταῦτα ἐν μέρει μὲν ἐνίκησαν, ἐν μέρει δὲ ἡττήθησαν κατ' αὐτήν.

θως, ὅπως ὑποχρεωθῇ αὕτη καὶ τῷ καταβάλῃ τοὺς ἀπὸ 24.12.1957 καὶ ἐφεξῆς μέχρις 24.3.1958 μισθοὺς ὑπερημερίας. Ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἥτις δεχθεῖσα ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἀσκουμένη ἐπιχείρησις ἀποτελεῖ συνέχισιν τῆς ἀρχικῆς ὑπὸ νέον φορέα, ὅστις καὶ ὑπεχρεοῦτο εἰς ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντες, ἐπεδίκασεν αὐτῷ τοὺς αἰτουμένους μισθούς, μετ' ἀφαίρεσιν τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῷ μεταξύ, διὰ τῆς παροχῆς ἀλλαχοῦ τῶν ὑπηρεσιῶν του, κερδηθέντων.

Κατὰ τὴν διάταξιν τῶν ἄρθρων 1 τοῦ ἀπὸ 4/16 Αὐγούστου 1923 ν. δ/τος, 2 τοῦ ἀπὸ 18/30 Ἰανουαρίου 1930 π. δ/τος καὶ 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 1110/1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Προνοίας, ἐκδοθείσης κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἀ. ν. 2520/1940, «πάντες οἱ ἀνήκοντες ἢ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἀσκήσωσι τὸ πρῶτον τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀρτοποιοῦ, ἀρτοπώλου, πωλητοῦ διαφόρων τρυγημάτων, ζαχαροπλάστου κλπ., εἴτε ὡς εἰδικοὶ ἐπαγγελματίαι τῶν ἐπαγγελμάτων τούτων, καταβάλλοντες προσωπικὴν ἐργασίαν ὁμοίαν πρὸς τὴν τοῦ ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου τοῦ ἐπαγγέλματός των, ὑποχρεοῦνται νὰ ἐφοδιασθῶσι διὰ βιβλιαρίου ὑγείας, βεβαιοῦντος ὅτι δὲν πάσχουσιν ἀπὸ μεταδοτικὴν τινα νόσον (φυματίωσιν, σύφιλιν, λέπραν, τραχώματα καὶ ἐκδήλους δερματοπαθείας). Εἰς τοὺς πάσχοντας τινὰ τῶν ἀνωτέρω νόσων δὲν χορηγεῖται βιβλιάριον ὑγείας, ἀπαγορεύεται δὲ ἐπὶ πλέον ἡ ἄσκησις τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος προβλεπομένων ἐπαγγελμάτων». Αἱ ἀνωτέρω διατάξεις, ἐν παραβάσει τῶν ὁποίων προβλέπονται καὶ ποιναὶ κυρώσεις (ἄρθρον 5 ν. δ. 4.8.1923, ἄρθρον 3 ἀ.ν. 2520/1940), σκοποῦσαι τὴν προστασίαν τῆς δημοσίας ὑγείας, εἶναι δημοσίας τάξεως καὶ ὡς τοιαῦται ἐρευνῶνται καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, ἡ παράβασις δὲ αὐτῶν συνεπάγεται τὴν ἀκυρότητα, κατ' ἄρθρον 174 Α. Κ., τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἑστερημένου βιβλιαρίου ὑγείας μισθωτοῦ (Α.Π. 22/1957, 526/1957, *Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατ. Δίκαιον, ἔκδ. 1958, σελ. 21 - 22).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν καὶ κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου τὰ ἑξῆς: Ὁ ἐνάγων προσελήφθη τὴν 1.1.1945 παρὰ τῆς ὁμορρύθμου ἐμπορικῆς ἑταιρείας ὡς ὑπάλληλος, διευθυντὴς τοῦ ἐνταῦθα καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Π** καταστήματος της ἀρτοποιείου πολυτελείας καὶ ζαχαροπλαστείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Κ**», εἰς ὃ καὶ εἰργάσθη ἔκτοτε ὡς τοιοῦτος συνεχῶς μέχρι τοῦ ἔτους 1954, ὅτε ἡ αὐτὴ ἀσκουμένη ἐπιχείρησις περιῆλθε κατὰ μετασχηματισμὸν τῆς ρηθείσης ἑταιρείας εἰς τὴν διὰ προσλήψεως καὶ νέου συνεταίρου συσταθεῖσαν νέαν ὁμόρρυθμον ἑταιρείαν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Κ**», παρὰ τῇ ὁποίᾳ καὶ ἐξηκολούθησεν ὁ ἐνάγων νὰ προσφέρῃ, ὡς καὶ πρότερον, τὰς αὐτὰς ὑπηρεσίας ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ, αὐξηθέντος ἐν τῷ μεταξὺ εἰς δραχμὰς 5.500, μέχρι τῆς 3.7.1957, ὅτε, ἐλλείψει ἐνεργητικοῦ, ἡ ἐπιχείρησις ἐσταμάτησε, ἀπολυθέντος παρ' αὐτῆς καὶ ἅπαντος τοῦ εἰς αὐτὸ ἐργαζομένου προσωπικοῦ, ὡς καὶ τοῦ ἐνάγοντος, οὗτινος καὶ κατηγγέλθη ἡ σύμβασις ἐργασίας, πλὴν ἀκύρως, λόγῳ μὴ τηρήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου 3198/1955 ὁριζομένων διατυπώσεων. Ἡ ἀκυρότης δὲ τῆς γενομένης καταγγελίας καὶ συνεπῶς ἡ μὴ παῦσις τῆς ἰσχύος τῆς μετὰ τοῦ ἐνάγοντος συμβάσεως ἐργασίας ἐκρίθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8575/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ἐκδοθείσης κατ' ἔφεσιν ἐπὶ ἀγωγῆς τοῦ ἰδίου ἐνάγοντος κατὰ τῆς ἐργοδότιδός του ἑταιρείας, ἥτις, διαλυθεῖσα ἐν τῷ μεταξύ, ἐτέλει ὑπὸ ἐκκαθάρισιν. Τὴν 23ην Δεκεμβρίου 1957 οἱ ἐκ τῶν ὁμορρύθμων ἑταίρων τῆς διαλυθείσης ἑταιρείας, Α. καὶ Ε.Κ**, οἵτινες ἦσαν καὶ οἱ ἐνοικιοστασιακοὶ μισθωταὶ τοῦ καταστήματος, συστήσαντες νέαν ὁμόρρυθμον ἑταιρείαν, τὴν ἤδη ἐναγομένην, ἔθεσαν ἐκ νέου εἰς λειτουργίαν τὸ κατάστημα, συνεχίσαντες τὴν ἐν αὐτῷ ἄσκησιν τῆς αὐτῆς ἐπιχειρήσεως ἀρτοποιείου - ζαχαροπλαστείου ὑπὸ τὴν αὐτήν, ὡς καὶ ἡ προηγουμένη, ἐπωνυμίαν καὶ μὲ τὸ αὐτό, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, προσωπικόν, ὅπερ κατάστημα καὶ ἐξακολουθεῖ λειτουργοῦν μέχρι σήμερον, χωρὶς ὅμως νὰ χρησιμοποιήσουν καὶ τὸν ἐνάγοντα, οὗτινος τὰς ὑπηρεσίας, προσφερθείσας αὐτοῖς μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐπαναλειτουργίας, διὰ τῆς ἀπὸ 27.12.1957 ἐξωδίκου δηλώσεώς του, δὲν ἀπεδέχθησαν, μὲ τὴν αἰτιολογίαν ὅτι «ἀσκοῦντες νέαν νομικῶς καὶ οἰκονομικῶς ἐπιχείρησιν διάφορον τῆς παλαιᾶς, ἥτις ἔπαυσεν ὑφισταμένη ἀπὸ ἑξαμήνου, δὲν ὑπεχρεοῦντο εἰς ἐπαναπρόσληψίν του» (ὅρα προσαγομένην ὑπὸ χρονολογίαν ἐξώδικον ἀπάντησιν). Ἡ μέχρι τῆς 3.7.1957 ὑπηρεσία τοῦ ἐνάγοντος ὡς διευθυντοῦ τοῦ καταστήματος ἐπέβαλλε τὴν ἐντὸς αὐτοῦ συνεχῆ παραμονὴν τούτου διὰ τὴν ἐποπτείαν καὶ παρακολούθησιν τῆς ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ, τόσον τοῦ τεχνικοῦ, ὅσον καὶ τοῦ ὑπαλληλικοῦ, πωλητῶν ἰδίᾳ, κατὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν ἐκτέλεσιν τῶν διαφόρων παραγγελιῶν τῶν πελατῶν, καθ' ἣν ὄχι μόνον ἐπῶπτευεν, ἀλλὰ καὶ ἐνεργῶς ἐβοήθει, ἀσχολούμενος πλειστάκις καὶ ὁ ἴδιος προσωπικῶς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν παραγγελιῶν ὡρισμένων πελατῶν, ἰδίᾳ παραγγελιῶν κατ' οἶκον. Ὑπὸ τὰ ἀνωτέρω βεβαιωθέντα πραγματικὰ περιστατικά, ἰδίᾳ ὡς πρὸς τὸ εἶδος τῆς ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος, δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ἐν ὄψει τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων τοῦ ν. δ/τος 4/16.8.1923, τοῦ π. δ/τος τῆς 18/30.1.1930 καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1101/1955 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ὅτι ἔδει νὰ ἦτο καὶ οὗτος ἐφωδιασμένος διὰ τοῦ ὑπὸ τούτου προβλεπομένου βιβλιαρίου ὑγείας, ὅπερ, τοῦ νόμου μὴ διακρίνοντος, ἀλλ' ὁμιλοῦντος γενικῶς περὶ ὑπαλλήλων ἀρτοποιείου καὶ ζαχαροπλαστείου, ἀπαιτεῖται καὶ ἐπὶ τῶν διευθυντῶν τῶν τοιούτων καταστημάτων, ὁσάκις καὶ οὗτοι ἔρχονται εἰς ἄμεσον ἐπαφὴν μὲ τὸ κοινὸν καὶ τὰ προσφερόμενα εἰς αὐτὸ εἴδη, διότι καὶ οὗτοι εἶναι ὑπάλληλοι καὶ ὑφίστανται καὶ δι' αὐτοὺς ὁ αὐτὸς λόγος προστασίας τῆς ὑγείας τῶν πολιτῶν (ὅρα καὶ *Ἀγαλλόπουλον*, ἔνθ' ἀνωτ.).

Ὁ ἐνάγων, ὡς καὶ ὁ ἴδιος συνομολογεῖ, δὲν ἦτο, οὔτε καὶ εἶναι, ἐφωδιασμένος διὰ τοιούτου βιβλιαρίου ὑγείας, συνεπῶς ἡ σύμβασις ἐργασίας του ἦτο καὶ εἶναι ἄκυρος, κατὰ τὸ ἄρθρον 174 Α.Κ., καὶ ὡς τοιαύτη λογίζεται, κατὰ τὸ ἄρθρον 180 Α.Κ., ὡς μὴ γενομένη. Α-

ΔΙΑΚΟΠΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ ΕΞ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΒΙΑΣ

Τύχη συμβάσεως έργασίας μετά τήν έπέλευσιν τοῦ περιστατικοῦ

Καταγγελία συμβάσεως έργασίας κατά τόν Νόμον 3198/1955.—Καταβολή ἅμα τῇ ἀπολύσει ἀποζημιώσεως ἐξ ἀποδοχῶν 6 μηνῶν καί τῆς λοιπῆς ὀφειλομένης εἰς ἰδιωτικόν ὑπάλληλον εἰς τριμηνιαίας δόσεις.—Ἀκυρότης ἀπολύσεως ἐκ τῆς καθυστερήσεως δόσεως.—Διακοπή λειτουργίας ἐπιχειρήσεως (σανατορίου) μετά κατάληψιν ὑπό τῶν Γερμανικῶν Ἀρχῶν Κατοχῆς.—Ἐπαναλειτουργία αὐτοῦ ἀπό τοῦ ἔτους 1945.—Συνυπολογισμός καί τοῦ χρόνου αὐτοῦ δι' ἀποζημίωσιν Ν. 2112, μή καταγγελθείσης τῆς συμβάσεως ἅμα τῇ διακοπῇ λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως.—Ἀξίωσις ἀποζημιώσεως μισθωτοῦ διά μή χορηγηθεῖσαν ἄδειαν ἐν ἀκύρῳ ἀπολύσει, ὡς καί ἀποζημιώσεως ἀδείας λουτροθεραπείας (ἀναπήρου).—Κήρυξις ἀποφάσεως προσωρινῶς ἐκτελεστῆς.

Ἐνδιαφέρουσα εἶναι ἡ περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως.

Ἐπρόκειτο περί συμβάσεως ἐργασίας ἐπιστημονικοῦ διευθυντοῦ σανατορίου, τό ὁποῖον κατελήφθη ὑπό τῶν Γερμανικῶν Ἀρχῶν Κατοχῆς τήν 7 Ἀπριλίου 1943, διακοπείσης τῆς λειτουργίας του, καί ἐπανῆρχιαε λειτουργοῦν ἀπό 16 Μαΐου 1945, ὅτε συνεχίσθη ἡ ἐργασία τοῦ ὡς ἄνω μισθωτοῦ.

(Περί τῆς θέσεως τοῦ διευθύνοντος ὑπαλλήλου βλέπε Α. Π. 112/1954, εἰσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 13, 245 καί ἐπ.).

Ἀπολυθέντος τοῦ ἐνάγοντος τήν 15.2.1958 προέκυψε διά τόν ὑπολογισμόν τῆς ὀφειλομένης εἰς αὐτόν ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 διά τό κῦρος τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, κατ' ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502), τό ζήτημα ἄν πρέπει νά συνυπολογισθῇ ὁ πρό τῆς 16 Μαΐου 1945 χρόνος ὑπηρεσίας.

Τόσον ὑπό τῆς θεωρίας, ὅσον καί ὑπό τῆς δικαστηριακῆς πράξεως (βλέπε *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, ἡ λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐν περιπτώσει ἀδυναμίας παροχῆς, περιοδικόν «Ἐργατικόν Δίκαιον», τόμος Α' σελ. 37, τόν *αὐτόν*, Ἐργατικόν Δίκαιον, σελ. 360, *Κ. Δημάκην*, ΕΕΔ 4, 390, Α. Π. 191/1949, εἰσηγητής *Δ. Μίχος*, ΕΕΔ 8, 367, πρβλ. καί Α. Π. 231/1953, εἰσηγητής *Β. Κυριακόπουλος*, ΕΕΔ 12, 602), γίνεται δεκτόν, ὅτι μόνη ἡ εἰς τήν ἐπιχείρησιν ἐπέλευσις περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας δέν καταλύει τήν ἐργασιακήν σχέσιν, ἀλλ' ἀπαιτεῖται πάντοτε, ἵνα καταλυθῇ αὕτη (καί ἐφ' ὅσον ἡ κατάλυσις αὐτῆς δέν ἐμποδίζεται ἐξ ἄλλου νόμου), νά χωρήσῃ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου καταγγελία αὐτῆς.

Τοῦτο σαφῶς προκύπτει ἐκ πλειόνων τῆς μιᾶς νομοθετικῶν διατάξεων (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 47), εἶναι δέ ἄλλο τό ζήτημα, ἄν κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 2112/1920 καί ἐφ' ὅσον ὁ ἐργοδότης δέν εἶναι ἠσφαλισμένος κατά τοῦ περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας δέν ὀφείλῃ τήν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112.

Δέν θά εἶχεν ἄλλως ἔννοιαν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 656 Α. Κ. καί αἱ τοῦ προϊσχύοντος δικαίου, καθ' ἃς ἡ ἐξ ἀνωτέρας βίας ἀδυναμία τοῦ ἐργοδότου πρός περαιτέρω ἀποδοχήν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ του ἀπαλλάσσει τοῦτον τῆς πρός καταβολήν μισθοῦ ὑποχρεώσεως, ἄν ἐδεχόμεθα, ὅτι διά τοῦ περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας λύεται αὐτομάτως ἡ σύμβασις.

Ἡ ἐν λόγῳ δικαστική ἀπόφασις, ἐκτιμῶσα τά ἀποδειχθέντα, δέχεται, ὅτι ἐν προκειμένῳ δέν ὑπῆρξε κατά τόν ἐνδιαφέροντα χρόνον καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας καί ἑπομένως, διατηρηθείσης ἐν ἰσχύϊ τῆς συμβάσεως, ὑπολογίζεται ὁ χρόνος οὗτος ὁμοῦ μετά τοῦ ἐν συνεχείᾳ ἀπό τοῦ ἔτους 1945 διά τήν κατά τό ἔτος 1958 καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας (βλέπε καί Α. Π. 191/1949, ἔνθ' ἀνωτ., Α. Π. 317/1953, εἰσηγητής *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 12, 703), ἀφοῦ καί ἐπί ἀναστολῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας προσμετρεῖται ὁ χρόνος αὐτῆς διά τήν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112, μή ἀπαιτοῦντος νά ἀπησχολήθη πράγματι ὁ μισθωτός (βλέπε καί σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 12, 702, ἔνθα καί λοιπαί παραπομπαί).

Ἀλλά καί ἄν εἰς τήν συγκεκριμένην αὐτήν περίπτωσιν ἐπῆλθεν ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ, ἀπητεῖτο διά τό κῦρος αὐτῆς κατά τήν ἰσχύουσαν τότε διάταξιν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν. δ. 424/1941 (ΕΕΔ 1, 23) ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, περιλαμβανομένης ἐν τῷ

κύρου δέ οὔσης τῆς συμβάσεως δέν ὑφίστατο ὑποχρέωσις τῆς ἤδη ἐναγομένης, ὅπως δεχθῇ τάς ὑπ' αὐτοῦ προσφερθείσας, κατά τά προειρημένα, ὑπηρεσίας καί δεκτοῦ ἔτι γενομένου, ὡς ἡ ἐκκαλουμένη δέχεται, ὅτι ἡ ὑπό τῆς ἐναγομένης ἀσκουμένη ἐπιχείρησις εἶναι ἡ αὐτή μέ τήν ὑπό τῆς διαλυθείσης ἀρχικῶς ἐργοδότιδος, ὑπό διάφορον φορέα, βαρυνομένη καί μέ τάς ἐκ τῶν προϋφισταμένων συμβάσεων ἐργασίας ὑποχρεώσεις καί συνεπῶς οὔτε ὑπερημερία ταύτης ἐχώρησεν ἐκ τῆς μή ἀποδοχῆς τούτων, γεννῶσα ὑποχρέωσιν πρός καταβολήν μισθοῦ. Ἔσφαλεν ὅθεν ὁ δικάσας Πρωτοδίκης, σιγῇ ἀπορρίψας τόν περί ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως ἐκ τῆς ἀνωτέρω αἰτίας ἰσχυρισμόν τῆς ἐναγομένης, δεχθείς ἀκολούθως τήν ἐγωγήν καί ἐπιδικάσας τούς δι' αὐτῆς αἰτηθέντας, κατά τά προειρημένα, μισθούς καί δέον ὅπως, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ὑπό κρίσιν ἐφέσεως κατά τόν σχετικόν πρόσθετον βάσιμον λόγον αὐτῆς, μεταρρυθμισθῇ ἐν ὅλῳ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καί ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγή ὡς νόμῳ ἀβάσιμος.

ἐννοίᾳ τοῦ ὅρου «πραγματικὴ ἀδυναμία πρὸς ἐξακολούθησιν τῶν ὑπηρεσιῶν» καὶ τῆς ἐξ ἀνωτέρας βίας τοιαύτης κατὰ τὰ ἐπὶ τοῦ θέματος νομολογηθέντα (βλέπε προχείρως τὴν Προέδρου Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν 2273/1948, Πρόεδρος ὁ ἤδη Ἀρεοπαγίτης *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 2. 175), τοιαύτη δὲ ἀπόφασις δὲν φαίνεται νὰ ἐχώρησεν ἐν προκειμένῳ.

Ἐπομένως διὰ τῆς κατὰ τὸ ἔτος 1945 συνεχίσεως τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ συγκεκριμένου μισθωτοῦ δὲν δύναται νὰ συναχθῇ, ὅτι συνέστη νέα σύμβασις ἐργασίας, ἀλλὰ συνεχίσθη ἁπλῶς ἡ παλαιά, μὴ ἔχοντος νομικῶς καταλυθῇ τοῦ ἐκ τῆς ἀρχικῆς δεσμοῦ, ἰσχύοντος ἀκόμη κατὰ τὸν κρίσιμον αὐτὸν χρόνον (1945) διὰ τὰς λοιπάς, ἐκτὸς τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, τοῦ ν. δ. 424/1941, καταργηθέντος γενικῶς διὰ τοῦ ν. δ. 8/11 Μαΐου 1946.

Ἡ καθυστέρησις μιᾶς τῶν κατὰ τὸν νόμον 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502) ὀφειλομένων δόσεων τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 ἔχει ὡς συνέπειαν τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεως (βλέπε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 15, 103) καὶ ἀπὸ τούτου τοῦ λόγου ἡ δικαστικὴ ἀποφασις προέβη εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τῆς προκειμένης καταγγελίας ὡς ἀκύρου.

Ὁ μισθωτὸς ἐζήτησεν ἐν προκειμένῳ καὶ τὴν κατ' ἄρθρον 5 § 5 τοῦ ἀ. ν. 539/1945 ἀποζημίωσιν δι' ὀφειλομένην καὶ μὴ χορηγηθεῖσαν ἕνεκα τῆς ἀπολύσεως ἄδειαν.

Ἀλλ' ἡ ἀποζημίωσις αὕτη προϋποθέτει νὰ ὑπάρξῃ ἔγκυρος ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ, ἐκ τῆς ὁποίας νὰ καθίσταται ἀδύνατος ἡ αὐτουσία παροχὴ τῆς ἀδείας, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν συνέβη ἐν προκειμένῳ, ἀφοῦ ἡ καταγγελία ἠκυρώθη ἀναδρομικῶς, ἐνῷ διαφόρους προϋποθέσεις ἔχει ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 6§3 τοῦ νόμου 1324/1949 περὶ ἀναπήρων ἄδεια λουτροθεραπείας, διὰ τὴν ὁποίαν δὲν ὀφείλεται ἀποζημίωσις ἐκ μόνου τοῦ λόγου τῆς ἀπολύσεως.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 7051/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Σ. Λιμούρης*

Ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ ὁ ἐνάγων ἱστορεῖ, ὅτι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐναγομένης ἀνωνύμου ἑταιρείας, ἐκμεταλλευομένης σανατόριον, προσελήφθη κατὰ μῆνα Δεκέμβριον 1931, ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς ἐπιστημονικὸς διευθυντὴς τοῦ σανατορίου τούτου. Ὅτι ἔκτοτε ὑπηρέτησε συνεχῶς ὡς τοιοῦτος μέχρι τῆς 15 Φεβρουαρίου 1958, ὅτε ἡ ἐναγομένη κατήγγειλε τὴν σύμβασιν. Ὅτι ἡ καταγγελία αὕτη εἶναι ἄκυρος, διότι δὲν κατεβλήθη εἰς αὐτὸν ἡ κατὰ νόμον ἀποζημίωσις, ἥτις βάσει τοῦ χρόνου διαρκείας τῆς συμβάσεως καὶ τῶν συμπεφωνημένων ἀποδοχῶν του τοῦ τελευταίου μηνὸς (δρχ. 5.000 μηνιαίως) ἀνέρχεται εἰς δρχ. 110.000. Συγκεκριμένως ἡ ἐναγομένη, ποιησαμένη χρῆσιν τῆς εὐχερείας τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 3198/1955, τῷ κατέβαλε τὸ ποσὸν ἑξαμήνων ἀποδοχῶν του, ἤτοι δρχ. 30.000. Ἐνῷ ὅμως ἔδει νὰ τῷ καταβάλῃ ἀκολούθως τὴν δευτέραν δόσιν τῆς ἀποζημιώσεως ἐκ δρχ. 15.000, τὴν ἐπομένην τῆς συμπληρώσεως τριμήνου ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του, ἤτοι τὴν 16 Μαΐου 1958, αὕτη τὸ μὲν ἠνέθη νὰ τῷ καταβάλῃ τὴν ὀφειλομένην ἀποζημίωσιν, ἤτοι τὸ ἰσόποσον τῶν ἀποδοχῶν του ἐπὶ 22 μηνῶν, τὸ δὲ καθυστέρησε νὰ τῷ καταβάλῃ τὴν ληξιπρόθεσμον πρώτην δόσιν τῆς ἀποζημιώσεως. Ἐπομένως, ἀκύρου οὔσης τῆς ἀπολύσεως καὶ τῆς ἐναγομένης τελούσης ἐν ὑπερημερίᾳ περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, δέον αὕτη νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς καταβολὴν αὐτῷ τῶν ἀποδοχῶν του ἀπὸ τῆς ἀκύρου ὡς ἄνω ἀπολύσεως μέχρι τῆς 15.7.1958 ἐκ δρχ. 25.000, ἄλλως, καὶ ἐν ᾗ περιπτώσει ἡ καταγγελία ἤθελε κριθῇ ἔγκυρος, νὰ ὑποχρεωθῇ καὶ καταβάλῃ αὐτῷ τὴν κατὰ νόμον ἀποζημίωσίν του ἐκ δρχ. 110.000, μεῖον δρχ. 43.275, ἃς τῷ κατέβαλε, ἤτοι δρχ. 66.725. Ὅτι ἡ ἐναγομένη δὲν ἐχορήγησεν αὐτῷ τὴν ἄδειαν ἀναπαύσεως τοῦ ἔτους 1958, καίτοι ἠτήσατο ταύτην καὶ δέον ὅπως ὑποχρεωθῇ καὶ καταβάλῃ αὐτῷ λόγῳ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην κατὰ τὰς ἐν συνδυασμῷ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 καὶ τῶν ἄρθρων 330, 335 καὶ 336 Α.Κ. δρχ. 5.000, ἤτοι τὸ ἰσόποσον τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν του. Καὶ ὅτι, τυγχάνων ἀνάπηρος πολέμου, δικαιοῦται δυνάμει τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ ἀ.ν. 1324/1949 τριακονθημέρου ἀδείας διὰ τὸ ἔτος 1958, ἣν ὅμως ἡ ἐναγομένη δὲν τῷ ἐχορήγησε καὶ δέον ὅπως ὑποχρεωθῇ εἰς ἀποζημίωσιν αὐτοῦ, ἀφοῦ ἡ χορήγησις αὐτῷ αὐτουσίας τῆς ἀδείας ταύτης κατέστη ἀδύνατος μετὰ τὴν ἀπόλυσίν του ἐκ λόγων ἐγκειμένων εἰς αὐτήν, τῆς ἐντεῦθεν ζημίας του ἀνερχομένης εἰς τὸ ἰσόποσον τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν του ἐκ δρχ. 5.000. Οὕτως ἔχουσα ἡ ἀγωγὴ αὕτη νόμῳ βάσιμος παρίσταται καὶ ὡς τοιαύτη δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ τύποις καὶ νὰ ἐρευνηθῇ κατ' οὐσίαν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν. 3198 τῆς 20/23 Ἀπριλίου 1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων» ἡ κατὰ τὸν ν. 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἀποζημίωσις τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἀπολυομένων ἄνευ τῆς τηρήσεως τῶν περὶ προμηνύσεως διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ προειρημένου νόμου, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνει τὰς ἀποδοχὰς ἓξ μηνῶν δι' ἕκαστον, καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας. Ἐὰν ἡ ἀποζημίωσις εἶναι μεγαλυτέρα τῶν ἀποδοχῶν ἓξ μηνῶν, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται ὡσαύτως νὰ καταβάλῃ κατὰ τὴν ἀπόλυσιν τὸ μέχρι τῶν ἀποδοχῶν ἓξ μηνῶν μέρος ταύτης, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἐπὶ πλέον ποσὸν εἰς τριμηνιαίας δόσεις, ἑκάστη τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ εἶναι κατωτέρα τῶν ἀποδοχῶν τριῶν μηνῶν, ἐκτὸς ἐὰν πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ συνόλου τῆς ἀποζημιώσεως ὑπολείπηται μικρότερον ποσόν. Ἡ πρώτη τῶν δόσεων εἶναι καταβλητέα τὴν ἐπομένην τῆς συμπληρώσεως τριμήνου ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 5 § 3 ἐδ. α' τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ν. 3198/1955 ἡ καθυστέρησις δόσεως τῆς ἀποζημιώσεως, ἐκ τῶν ἐν § 1 ἐδ. β' τοῦ ἄρθρου 2 ὀφειλομένων, ἐπάγεται ἀκυρότητα

τῆς καταγγελίας, τοῦ διαδραμόντος χρόνου λογιζομένου ὡς ἐν συνεχείᾳ χρόνου ὑπηρεσίας. Ἐξ ἑτέρου κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῶν διατάξεων τοῦ Βυζαντινορρωμαϊκοῦ Δικαίου καὶ δὴ τῶν ν. 19 §§ 9 καὶ 10, ν. 38 Πανδ. (19.2), καὶ ν. 4 Πανδ. (1.22), ἐχουσῶν ἐφαρμογὴν ἐπὶ συμβάσεων πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὡς ἐν προκειμένῳ, συναφθεισῶν, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ ἀ.ν. 2783/1940 «περὶ εἰσαγωγικοῦ νόμου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος», καθ' ἃς αἱ ἐξ οἱουδήποτε λόγου ἐνοχαί, τῶν ὁποίων τὰ παραγωγικὰ γεγονότα συνετελέσθησαν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, διέπονται καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ προϊσχύσαντος Ἀστικοῦ Δικαίου, ἰδίως ὡς πρὸς τὴν ἐνέργειαν καὶ τὰ ἀποτελέσματα, ἐὰν ὁ ἐργοδότης δὲν ἀποδέχηται αὐθαιρέτως ἢ ἐκ λόγων κειμένων ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ τὰς εἰς τὴν διάθεσίν του ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ τεθείσας ὑπηρεσίας, ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν αὐτῷ τοῦ συμπεφωνημένου μισθοῦ (Α. Π. 410/1951, ΕΕΔ 10, 1208).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων σχηματισθεῖσαν κρίσιν ἡμῶν, τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐνάγων, φυματιολόγος ἰατρός, προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἀνωνύμου ἑταιρείας, ἐκμεταλλευομένης τὸ ἐν Μελισσίοις τῆς Πεντέλης κείμενον σανατόριον, διὰ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων της, ὡς ἐπιστημονικὸς διευθυντὴς τοῦ σανατορίου τούτου, κατὰ μῆνα Δεκέμβριον 1931, ἐπὶ συμβάσει ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου. Ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων τούτων καταρτισθεῖσα αὕτη σύμβασις ἴσχυσεν ἔκτοτε συνεχῶς καὶ ἀδιακόπως μέχρι τῆς 15 Φεβρουαρίου 1958, ὅτε ἡ ἐναγομένη ἑταιρεία ἐκοινοποίησεν αὐτῷ τὴν ἀπὸ 7 Φεβρουαρίου 1958 ἐξώδικον δήλωσίν της, δι' ἧς ἐδήλου αὐτῷ, ὅτι ἀπὸ τῆς αὐτῆς χρονολογίας καταγγέλλει τὴν ρηθεῖσαν σύμβασιν. Ταυτοχρόνως ἡ ἐναγομένη ἑταιρεία, χρωμένη προφανῶς τῆς ἐκ τῆς προδιαληφθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 3198/1955 εὐχερείας, κατέβαλε τῷ ἐνάγοντι ἔναντι τῆς ὀφειλομένης αὐτῷ ἀποζημιώσεως ποσὸν δραχ. 30.000, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσαγομένης σχετικῆς ὑπ' ἀριθ. 96/17.2.1958 ἀποδείξεως. Τὸ ποσὸν τοῦτο ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὰς συμπεφωνημένας ἀποδοχάς του ἐξ (6) μηνῶν κατὰ τὸν ρηθέντα χρόνον καταγγελίας, ἀνερχομένας ὑπὸ καθεστῶς πλήρους ἀπασχολήσεως εἰς δραχ. 5.000 μηνιαίως, ὡς τοῦτο δείκνυται ἐκ τῆς προσαγομένης ὑπ' ἀριθ. 95/17.2.1958 ἀποδείξεως περὶ καταβολῆς αὐτῷ δραχ. 2.500, ἀντιστοιχουσῶν πρὸς τὸν μισθόν του ἀπὸ 1ης ἕως 15 Φεβρουαρίου 1958. Μετὰ ταῦτα ἡ ἐναγομένη ἐκοινοποίησε τῷ ἐνάγοντι τὴν ἀπὸ 23 Μαΐου 1958 ἐξώδικον πρόσκλησίν της, δι' ἧς προσεκάλεσεν αὐτόν, ὅπως προσέλθῃ καὶ εἰσπράξῃ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἀποζημιώσεώς του, ὅπερ, κατ' αὐτήν, ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 13.275. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ποσὸν ἡ ἐναγομένη κατέθεσεν ὑπὲρ τοῦ ἐνάγοντος, μὴ προσελθόντος εἰς παραλαβήν του, εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων, ἐκδοθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 591131 τῆς 28.5.1958 γραμματίου συστάσεως παρακαταθήκης. Ἡ ἐναγομένη ἰσχυρίζεται, ὅτι ἡ ἀρχικῶς μετὰ τοῦ ἐνάγοντος συναφθεῖσα ὡς ἄνω ἐργασιακὴ σύμβασις ἔπαυσεν ἰσχύουσα, ἀπολυθέντος τοῦ ἐνάγοντος λόγῳ ἀνωτέρας βίας, τὴν 7 Ἀπριλίου 1943, ὅτε τὸ σανατόριόν της, δι' ὃ προσελήφθη ὁ ἐνάγων, κατελήφθη ὑπὸ τῶν Γερμανικῶν Ἀρχῶν Κατοχῆς καὶ ὡς ἐκ τούτου διεκόπη ἡ λειτουργία του, ὅτι ἡ λειτουργία τοῦ σανατορίου τούτου ἐπανήρχισε τὴν 16 Μαΐου 1945, ὅτε προσελήφθη ὁ ἐνάγων δυνάμει νέας συμβάσεως, καταρτισθείσης μετ' αὐτοῦ, καὶ ὅτι διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ὀφειλομένης αὐτῷ ἀποζημιώσεως δὲν δύναται νὰ ὑπολογισθῇ οὔτε ὁ ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τῆς πρώτης συμβάσεως διαδραμὼν χρόνος, ἤτοι ὁ μέχρι τῆς 7.4.1943, οὔτε ὁ ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης μέχρι τῆς ἐπαναπροσλήψεώς του τοιοῦτος, ἀλλὰ μόνον ὁ ἀπὸ τῆς 16 Μαΐου 1945 μέχρι τῆς τελευταίας ἀπολύσεώς του (15.2.1958) χρόνος, βάσει τοῦ ὁποίου ἡ ὀφειλομένη αὐτῷ ἀποζημίωσις ἀνέρχεται εἰς τὸ καταβληθὲν αὐτῷ καὶ τὸ εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων κατατεθὲν ποσόν, οὐχὶ δὲ εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος προσδιοριζόμενον. Οἱ ἰσχυρισμοὶ ὅμως οὗτοι τῆς ἐναγομένης ἀβάσιμοι νόμῳ τε καὶ οὐσίᾳ εἰσὶ καὶ τῷ λόγῳ τούτῳ ἀπορριπτέοι. Διότι εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι τὸ σανατόριον τῆς ἐναγομένης, εἰς ὃ ὑπηρέτει ὁ ἐνάγων, κατελήφθη ὑπὸ τῶν Γερμανικῶν Ἀρχῶν Κατοχῆς τὴν 7 Ἀπριλίου 1943, διακοπείσης τῷ λόγῳ τούτῳ ἔκτοτε τῆς ἐκμεταλλεύσεώς του ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης, μέχρι τῆς 16 Μαΐου 1945, ὅτε αὕτη ἐπανήρχισε τὴν ἐκμετάλλευσίν του, συνεπείᾳ ὅμως τῆς τοιαύτης διακοπῆς τῆς λειτουργίας τοῦ σανατορίου, ἥτις συνιστᾷ βεβαίως τὴν νομικὴν ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρας βίας, παρεχούσης εἰς τὸν ἐργοδότην, μὴ ὄντα ἠσφαλισμένον δι' αὐτήν, τὸ δικαίωμα καταγγελίας τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας τινὸς καὶ ἐπομένως ἄνευ ὑποχρεώσεως πρὸς καταβολὴν τῷ ἀπολυομένῳ ὑπαλλήλῳ αὐτοῦ οἱασδήποτε ἀποζημιώσεως, συμφώνως τῇ παραγράφῳ 3 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 2112/1920 (Α. Π. 151/1951, ΕΕΔ 10, 551), δὲν ἐπῆλθεν αὐτοδικαίως ἡ λύσις τῆς μεταξὺ τῆς ἐναγομένης καὶ τοῦ ἐνάγοντος ὑφισταμένης ὡς ἄνω συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, δοθέντος ὅτι, ὡς ἐβεβαιώθη, ἡ ἐναγομένη δὲν κατήγγειλεν, ὡς εἶχε δικαίωμα, τὴν ἐν λόγῳ σύμβασιν, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι πολὺ συντόμως θὰ ἠλευθεροῦτο τὸ σανατόριόν της, εἴτε διὰ τῆς ἀποχωρήσεως τῶν καταλαβόντων αὐτὸ Γερμανῶν ἐξ αὐτοῦ, κατόπιν ἐνεργειῶν της, εἴτε διὰ τῆς ἐξ Ἑλλάδος ἀποχωρήσεως τούτων συνεπείᾳ τῆς ἀρξαμένης ἥττης των εἰς ὅλα τὰ πολεμικὰ μέτωπα, καὶ ἐπεθύμει νὰ ἔχῃ ἕτοιμον τὸ προσωπικόν της διὰ τὴν ἐπαναλειτουργίαν του εὐθὺς ἅμα τῇ ἐλευθερώσει του, ἰδίᾳ δὲ τὸν ἐπιστημονικὸν του διευθυντὴν ἐνάγοντα, ἄνευ τοῦ ὁποίου δὲν ἦτο κατὰ νόμον δυνατὴ ἡ λειτουργία του. Τοῦτο ἄλλως τε συνάγεται ἐμμέσως μέν, πλὴν σαφῶς, καὶ ἐκ τοῦ ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένου ὑπ' ἀριθ. 106/1/26.3.1957 ἐγγράφου της πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Κοινωνικῆς Προνοίας, δι' οὗ, αἰτουμένη τὴν χορήγησιν αὐτῇ βεβαιώσεως ὅτι ἐγκρίνεται ὑπ'

αὐτοῦ ἡ ὑπὸ τὴν ἐπιστημονικὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐνάγοντος λειτουργία τοῦ σανατορίου της, ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀρχικῶς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 51972/392/23.1.1933 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως δοθεῖσαν ἔγκρισιν, ὑποστηριζουσα οὕτως ὅτι οὐδέποτε ἔκτοτε ἔπαυσε τὸ σανατόριόν της νὰ τελῇ ὑπὸ τὴν ἐπιστημονικὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐνάγοντος, γεγονός, ὅπερ δὲν θὰ συνέτρεχεν, ἐὰν πράγματι εἶχεν ἀπολυθῇ ὁ ἐνάγων, ὡς ἤδη ἡ ἐναγομένη ἰσχυρίζεται, κατὰ τὴν 7 Ἀπριλίου 1943. Διότι κατὰ τὴν ἐπαναπρόσληψίν του, τὴν γενομένην, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς της, τὴν 16 Μαΐου 1945, θὰ ἔδει νὰ ἐζήτει νεαν ἔγκρισιν τῆς λειτουργίας τοῦ σανατορίου της ὑπὸ τὴν ἐπιστημονικὴν καὶ πάλιν διεύθυνσιν τοῦ ἐνάγοντος, ἀφοῦ ἡ ἀρχικῶς δοθεῖσα τοιαύτη θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχεν ἀτονήσει διὰ τῆς ἐπικαλουμένης ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος. Τοιοῦτο τι ὅμως δὲν συνέβαινε, δι' ὃ καὶ τὸ Ὑπουργεῖον Κοιν. Προνοίας διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. Δ. Φ. 1422 τῆς 30/3/1957 ἐγγράφου του ἀπήντησε πρὸς αὐτήν, ὅτι ἐτέλει εἰσέτι ἐν ἰσχύϊ ἡ ὑπ' ἀριθ. 51972/1933 ὑπουργικὴ ἀπόφασις, δι' ἧς εἶχεν ὁρισθῇ ὡς ἐπιστημονικὸς διευθυντὴς τοῦ σανατορίου της ὁ ἐνάγων. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ἡ μετὰ τοῦ ἐνάγοντος καταρτισθεῖσα ὡς ἄνω σύμβασις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἐξηκολούθησεν ἰσχύουσα, εὑρισκομένη ἁπλῶς ἐν ἀναστολῇ κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν, ὡς ἀνωτέρω, ἡ ἐναγομένη διέκοψε τὰς ἐργασίας τοῦ σανατορίου της καὶ ἑπομένως πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ χρόνου, πρὸ τοῦ ὁποίου ἔδει νὰ καταγγελθῇ ἡ σύμβασις αὕτη, ἤτοι τὸν χρόνον, ὅστις θὰ ληφθῇ ἐν προκειμένῳ ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ὀφειλομένης διὰ τὴν ἀπρόθεσμον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἀποζημιώσεως, δέον νὰ προσμετρηθῇ καὶ ὁρισθεὶς χρόνος, καθ' ὃν ἡ ἐργασιακὴ σύμβασις ἐτέλει ἐν ἀναστολῇ, λαμβανομένου οὕτως ὑπ' ὄψιν ὁλοκλήρου τοῦ χρόνου ἀπασχολήσεως τοῦ ἐνάγοντος καὶ δὴ ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς προσλήψεώς του (Δεκέμβριος 1931) μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του (15.2.1958). (Πρβλ. Α.Π. 191/1949, ΕΕΔ 8, 367). Ὅθεν ἡ ὀφειλομένη τῷ ἐνάγοντι διὰ τὴν γενομένην τὴν 15.2.1958 καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἀποζημίωσις ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης ἀνέρχεται, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 3 §§ 1 καὶ 3 καὶ ἄρθρῳ 1 ἐδ. στ' καὶ ζ' τοῦ ν. 2112/1920 καὶ ἄρθρῳ 5 § 1 τοῦ ν. 3198/1955 εἰς δραχ. ἐν συνόλῳ 110.000 (22 μηνιαῖοι μισθοὶ × δραχ. 5.000). Ἐναντι τῆς ἀποζημιώσεώς του ταύτης ἡ ἐναγομένη κατέβαλεν αὐτῷ, χρωμένη τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 3198/1955 παρεχομένης αὐτῇ εὐχερείας καταβολῆς εἰς δόσεις τῆς ἐν λόγῳ ἀποζημιώσεως, δραχμὰς 30.000, ἀντιστοιχούσας πρὸς ἀποδοχάς του ἓξ (6) μηνῶν. Ὤφειλεν ὅμως ἐν συνεχείᾳ καὶ δὴ τὴν ἑπομένην τῆς συμπληρώσεως τριμήνου ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως, ἤτοι τὴν 16 Μαΐου 1958, νὰ καταβάλῃ αὐτῷ ἑτέρας 15.000, ἤτοι ἀποδοχάς τριῶν μηνῶν. Δὲν ἔπραξεν ὅμως τοῦτο, ἀλλ' ὡς προείρηται κατέθεσεν ἐπ' ὀνόματι του εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων τὴν 23 Μαΐου 1958 δραχ. 13.275, ἐπὶ τῷ ἰσχυρισμῷ ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο ἀπετέλει τὸ ὑπόλοιπον τῆς εἰς τὸν ἐνάγοντα ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως. Ἡ τοιαύτη καθυστέρησις τῶν ὀφειλομένων δόσεων τῆς ἀποζημιώσεως συνεπάγεται, κατὰ τὰς προδιαληφθείσας διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 ἐδ. α' τοῦ ν. 3198/1955, τὴν ἀκυρότητα τῆς γενομένης καταγγελίας, τοῦ διαδραμόντος χρόνου λογιζομένου ὡς ἐν συνεχείᾳ χρόνου ὑπηρεσίας, δι' ὃν ὀφείλεται τῷ ἐνάγοντι ὁ συμφωνηθεὶς ὡς ἄνω μισθὸς ἐκ δραχ. 5.000 μηνιαίως, τῆς ἐναγομένης τελούσης ἐν ὑπερημερίᾳ περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν προσηκόντως προσφερομένων αὐτῇ ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος. Ἑπομένως δέον κατὰ τὸ αἴτημά της τοῦτο νὰ γίνῃ δεκτή, ὡς κατ' οὐσίαν βάσιμος, ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ καὶ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη εἰς πληρωμὴν τῷ ἐνάγοντι τῶν ἀποδοχῶν τοῦ κρισίμου ἐν προκειμένῳ χρόνου (16.2.1958 - 15.7.1958), ἀνερχομένων εἰς δραχμὰς ἐν συνόλῳ 25.000 (5 μῆνες × 5.000 δρχ. = 25.000). Πρότασις συμψηφισμοῦ τῆς ἀξιώσεως ταύτης τοῦ ἐνάγοντος πρὸς τὴν χορηγηθεῖσαν αὐτῷ ὡς ἄνω ἀποζημίωσιν δὲν προβάλλεται ἐν προκειμένῳ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, δι' ὃ καὶ ἡ ἀξίωσις του αὕτη δέον νὰ ἐπιδικασθῇ αὐτῷ.

Ἀκύρου οὔσης τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, δὲν δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς ἐν προκειμένῳ ἡ διάταξις τῆς παραγρ. 5 τοῦ ἄρθρ. 5 τοῦ ἀν. ν. 539/1945, ἐφ' ἧς ὁ ἐνάγων, κατὰ τὴν ὑφ' ἡμῶν ἐκτίμησιν τοῦ δικογράφου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς του, θεμελιοῖ τὴν διὰ τῆς δευτέρας ἀγωγικῆς βάσεως διωκομένην ἀξίωσίν του περὶ ἀποζημιώσεως αὐτοῦ διὰ τὴν μὴ συνεπείᾳ τῆς γενομένης καταγγελίας χορήγησιν αὐτῷ τῆς ἧν ἐδικαιοῦτο ἀδείας τοῦ ἔτους 1958 καὶ δέον ἡ ἔνδικος ἀγωγὴ του νὰ ἀπορριφθῇ κατὰ τὴν βάσιν της ταύτην ὡς μὴ νόμιμος.

Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον μὴ νόμιμος ἐλέγχεται καὶ τῷ λόγῳ τούτῳ ἀπορριπτέα ἐστὶν ἡ ἔνδικος ἀγωγὴ καὶ κατὰ τὴν τρίτην αὐτῆς βάσιν, δι' ἧς διώκεται ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἐναγομένης εἰς καταβολὴν τῷ ἐνάγοντι ἀποζημιώσεως διὰ τὴν μὴ χορήγησιν αὐτῷ συνεπείᾳ τῆς γενομένης καταγγελίας τῆς ὀφειλομένης αὐτῷ ὡς ἀναπήρῳ πολέμου προσθέτου ἀδείας 30 ἡμερῶν βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1324/1949.

Νόμιμος συντρέχει περίπτωσις ὅπως ἡ παροῦσα κηρυχθῇ προσωρινῶς ἐκτελεστὴ μόνον διὰ δραχμὰς 15.000, ἤτοι διὰ τὰς ὀφειλομένας τῷ ἐνάγοντι ἀποδοχὰς τριῶν μηνῶν πρὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς (ἄρθρον 186α, ἐδ. στ' Πολ. Δικονομίας, ὡς προσετέθη δι' ἄρθρου 1 ἀ.ν. 2407/1940) καὶ δέον νὰ γίνῃ δεκτὸν ἐν μέρει τὸ σχετικὸν αἴτημα τοῦ ἐνάγοντος.

ΠΛΑΣΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΟΡΩΝ ΑΥΤΗΣ

Έννομοι συνέπειαι ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τοῦ Νόμου 3198/1955

Μεταβολὴ προσώπου τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 6 § 1 Νόμου 2112/1920.— Μονομερὴς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, βλαπτικὴ διὰ τὸν μισθωτόν, μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 7 Νόμου 2112/1920.— Συνέπεια ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τοῦ Νόμου 3198/1955.—Περιέλευσις ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν καὶ ὑποχρεώσεως καταβολῆς μισθοῦ, μὴ ἀποδεχομένου τοῦ μισθωτοῦ τὴν μεταβολήν.—Νοητέα ὡς μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας, βλαπτικὴ διὰ τὸν μισθωτόν, ἡ ἐπιφέρουσα ὑλικὴν ἢ ἠθικὴν βλάβην αὐτοῦ.— Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 7 Νόμου 2112 καὶ ἐπὶ ἐργατῶν.—Σύνδεσις ἀρτεργάτου μετὰ τοῦ ἀρτοποιοῦ διὰ συμβάσεως ἐργασίας.—Πρότασις τὸ πρῶτον παρ' Ἐφετείῳ ἰσχυρισμοῦ περὶ ἐκπτώσεως ἐκ τοῦ μισθοῦ ἀλλαχοῦ κερδηθέντων.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 3198/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων» (ΕΕΔ 14, 502) ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις, ὑπαγόμεναι εἰς τὰς περὶ ἀσφαλίσεως τῆς ἀνεργίας διατάξεις τοῦ ν. δ. 2961/1954, δύνανται νὰ καταγγέλλουν τὴν σχέσιν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ των, ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, ὑποχρεοῦνται ὅμως νὰ καταβάλλουν εἰς αὐτὸ τὴν ὑπὸ τοῦ β. δ/τος τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 ὁριζομένην ἀποζημίωσιν διὰ τὴν περίπτωσιν ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Κατὰ τὰς περιπτώσεις ταύτας δὲν ἐπιτρέπεται προειδοποίησις (προμήνυσις).

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς, ὡς ἐφετείου (περίπτωσις ἀρτεργάτου), ἐχώρησεν, ὡς δέχεται τοῦτο, μονομερὴς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου βλαπτικὴ μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112/1920 (ὑλικὴν καὶ ἠθικὴν συνάμα, εἰς τὴν περίπτωσιν, ἐπιφέρουσα εἰς τὸν μισθωτὸν βλάβην, Α. Π. 365/1956, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 15, 826, Α. Π. 14/1957, εἰσηγητὴς *Π. Τζαννετάκης*, ΕΕΔ 16, 138).

Ἀφοῦ δὲ περαιτέρω ἡ τοιαύτη μεταβολὴ ἰσοῦται κατὰ τὴν ἄνω διατάξιν (ἄρθρον 7 νόμου 2112) πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας (ἀποκρουσθεῖσα ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ) καὶ ἡ τοιαύτη πλασματικὴ καταγγελία δὲν ἐγένετο νομίμως (δὲν κατεβλήθη δηλαδὴ ἡ κατὰ τὴν ἐν ἀρχῇ διάταξιν ἀποζημίωσις) ὑπῆρξεν, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ἄκυρος καὶ συνέπεια αὐτῆς ἡ καταβολὴ τῶν συνήθων ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ (Α. Π. 657/1958, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 17, 1117 καὶ λοιπαὶ εἰς αὐτόθι σημειώσεις μας).

Ἐκ τοῦ ὅτι μάλιστα εἰς τὴν περίπτωσιν (ἐργάτου) ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3198/1955 ἐπιβάλλει ἐπὶ εὐθείας ἀπολύσεως τὴν καταβολὴν ὁπωσδήποτε τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ β. δ/γματος 16/18 Ἰουλίου 1920, δὲν θὰ εἶχε νομίμων ἀποτέλεσμα οὔτε ἡ μετὰ προειδοποίησιν νομίμως κατὰ τὴν προθεσμίαν τοῦ β. δ/γματος 16/18 Ἰουλίου 1920 μεταβολὴ τῶν ὅρων.

Καὶ ἂν ἔλειπον εἰς τὸ θέμα νομοθετικαὶ διατάξεις (περὶ αὐτῶν βλέπε ΕΕΔ 17, 1134) οὐδαμόθεν συνάγεται, ὡς ἀπαντᾷ τὸ Πρωτοδικεῖον ἐπὶ λόγου ἐφέσεως, ὅτι οἱ ἀρτεργάται δὲν διατελοῦν ἐν συμβάσει ἐργασίας μετὰ τῶν ἀρτοποιῶν ἐργοδοτῶν των.

Προετάθη τὸ πρῶτον κατ' ἔφεσιν ἰσχυρισμὸς περὶ καταλογισμοῦ εἰς τὸν μισθὸν ὠφελειῶν τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἀλλαχοῦ παροχῆς ἐργασίας, ἀλλ' ἐφ' ὅσον ἐπροτάθη τὸ ἀπαράδεκτον ἦτο πράγματι, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ἀπαράδεκτος ὁ ἰσχυρισμὸς (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 543, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2864/1957, εἰσηγητὴς *Ι. Γουργᾶς*, ΕΕΔ 16, 544).

Πρωτοδικείου Πειραιῶς 4427/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Ε. Γιοτσαλίτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ε. Συγγούρης*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ν. Ἀστρουλάκης, Λ. Παντούλας

Διὰ τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὁ ἐνάγων, ἰσχυριζόμενος ὅτι εἰργάζετο ὡς ἀρτεργάτης κλιβανεὺς εἰς τὸ ἀρτοποιεῖον τοῦ ἐναγομένου μεχρι τῆς 20ῆς Ἰουνίου 1958, ὅτε ὁ τελευταῖος μετέβαλε μονομερῶς τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως, τοποθετήσας τοῦτον εἰς θέσιν ὑποδεεστέραν, καὶ ὅτι ἀπέκρουσε τὴν τοιαύτην μεταβολήν, ἐξακολουθήσας νὰ προσφέρῃ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς, ὡς καὶ πρότερον, ὅρους τὰς ὑπηρεσίας του, ἃς ὁ ἐναγόμενος ἀπέκρουσεν, ἠτεῖτο, ὅπως ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ἀπὸ 23.6.1958 ἕως 23.7.1958 ἀποδοχῶν του, ὡς τελῶν ἐν ὑπερημερίᾳ περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του. Ἡ ἀγωγὴ αὕτη ἐγένετο δεκτὴ διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, καθ' ἧς παραπονεῖται ἤδη ὁ ἡττηθεὶς ἐναγόμενος διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως του.

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 6 § 1 τοῦ ν. 2112/1920 καὶ 9 τοῦ β. δ/γματος τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 προκύπτει, ὅτι ἐπὶ μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου, ὁπωσδήποτε ἐπερχομένης, ὁ νέος τοιοῦτος ὑπεισέρχεται εἰς ἅπασαι ἐν γένει τὰς ἐκ τῆς προϋφισταμένης σχέσεως ἐργασίας ἀπορρεούσας ὑποχρεώσεις.

τοῦ μισθωτοῦ διατηροῦντος ὅλα τά πλεονεκτήματα μισθοῦ καί λοιπῶν ἀποδοχῶν καί ὅρων ἐργασίας, ἅτινα ἐκέκτητο βάσει τῆς προϋφισταμένης συμβάσεως (Α.Π. 30/1953, 235 καί 295/1952, Κανκά, Ἐνοχ. Δίκ., ἐκδ. Β' Ι., σελ. 453). Ἐτέρωθεν κατά τήν σαφῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 ν. 2112, ἐχούσης ἐφαρμογήν διά τήν ταυτότητα τοῦ λόγου καί ἐπί συμβάσεων ἐργασίας μεταξύ ἐργοδοτῶν καί ἐργατοτεχνιτῶν, διεπομένων ὑπό τοῦ β. δ/γματος τῆς 16/18.7.1920 (Α.Π. 309/1949 καί 349/1953, ἐν ΕΕΔ 9, σελ. 516 καί ΕΕΔ 12, σελ. 770), ὡς μονομερής βλαπτική μεταβολή τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἰσουμένη πρός καταγγελίαν διά τόν μή ἀποδεχόμενον ταύτην μισθωτόν, θεωρεῖται πᾶσα ἐνέργεια τοῦ ἐργοδότου, ἥτις, ἀντικειμένη εἰς τούς ὅρους τῆς συμβάσεως, ἐπάγεται διά τόν μισθωτόν οἱανδήποτε ἄμεσον ἤ ἔμμεσον ὑλικήν βλάβην ἤ ἠθικήν τοιαύτην (Α.Π.14/1957, 365/1957, 430/1953, ΕΕΔ 16, 133 καί ΕΕΔ 15, 826, ΕΕΝ Κ' 1082). Εἰς περίπτωσιν δέ, καθ' ἥν ἡ πρός καταγγελίαν ἰσουμένη μονομερής βλαπτική μεταβολή ἤθελεν ἐπέλθει ὑπό τό κράτος τῆς ἰσχύος τοῦ ν. 3198/1955, ἀπαιτοῦντος διά τό ἔγκυρον τῆς καταγγελίας τήν τήρησιν τῶν ἐν ἄρθρῳ 5 § 3 αὐτοῦ ὁριζομένων διατυπώσεων (ἔγγραφος τύπος καί καταβολή ἀποζημιώσεως), ὁ μισθωτός δικαιοῦται, ὅπως, προσφέρων τάς ὑπηρεσίας του ὑπό τούς ἀρχικῶς συνομολογηθέντας ὅρους, ἀξιώσῃ παρά τοῦ ἀποκρούοντος ταύτας, ἀλλά μή νομοτύπως καταγγείλαντος τήν σύμβασιν καί ὡς ἐκ τούτου ὑπερημέρου καθισταμένου ἐργοδότου, τήν πληρωμήν ἀποδοχῶν ὑπερημερίας κατά τά ἐν ἄρθροις 648 καί 656 Α.Κ. διαλαμβανόμενα (Α.Π. 22/1950, 309/1950 καί 345/1953, ΕΕΔ 9, σελ. 155 καί 516, ΕΕΔ 12, σελ. 706, Πρωτ. Ἀθ. 1250/1958, ΕΕΔ 17, σελ. 292).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν τά ἀκόλουθα: Ὁ ἐφεσίβλητος προσελήφθη τήν 9ην Νοεμβρίου 1953 ὑπό τοῦ Γ.Μ** (ἀδελφοῦ του) ἐπί συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς τεχνίτης κλιβανεύς (ἀρτεργάτης α' κατηγορίας) ἀρτοποιείου κειμένου ἐν Κερατσινίῳ Πειραιῶς, ὅπερ ὁ τελευταῖος ἐξεμεταλλεύετο ὡς μισθωτής, ἐργαζόμενος δέ ἔκτοτε ἐν αὐτῷ ἐξηκολούθησε νά παρέχῃ τάς ὑπηρεσίας του καί μετά τήν 1ην Ἰουνίου 1958, ὅτε, ληξάσης τῆς μισθώσεως τοῦ ἀρτοποιείου, ἀνέλαβε τήν ἐκμετάλλευσιν τούτου ὁ ἐκκαλῶν, ἰδιοκτήτης αὐτοῦ, ὅστις, συνεχίζων τήν ἐπιχείρησιν, διετήρησε τόν ἐφεσίβλητον ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ του ἄνευ μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς προϋφισταμένης συμβάσεως. Οὕτω, παρά τήν ἐπελθοῦσαν μεταβολήν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἐργοδότου, ἐξηκολούθησεν ἰσχύουσα ἡ παλαιά σύμβασις, τοῦ ἐφεσιβλήτου διατηρήσαντος συμφώνως πρός τάς προδιαληφθείσας διατάξεις καί ἅπαντα τά ἐξ αὐτῆς ἀπορρέοντα πλεονεκτήματα, μεταξύ τῶν ὁποίων περιελαμβάνετο εἰδικώτερον καί τό δικαίωμα αὐτοῦ, ὅπως ὡς κλιβανεύς ἀσχολῆται ἀφ' ἑνός μέν μέ τήν ἔφησιν τοῦ ἄρτου, ἐξ ἧς ἀπελάμβανε τοῦ ὑπό τοῦ ἄρθρου 3 §§ 2 καί 3 τοῦ ν.δ. 3089/1954 καί τῆς ὑπ' ἀριθ. 28051/1954 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καθορισθέντος ἡμερομισθίου (ἀναλόγως τῆς κατεργαζομένης ποσότητος ἀλεύρου), ὡς τό ἡμερομίσθιον τοῦτο ἀναπροσηρμόσθη ἀπό 19.2.1958 διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 25672/5081/1958 ἀποφάσεως τοῦ ἰδίου ὡς ἄνω Ὑπουργοῦ, καί ἀφ' ἑτέρου μέ τήν ἔφησιν τῶν ὑπό τῶν πελατῶν τοῦ ἀρτοποιείου προσκομιζομένων φαγητῶν καί λοιπῶν εἰδῶν, ἐξ ἧς ἀπεκέρδαινε ποσοστόν 25 ο/ο ἐπί τοῦ ὑπό τοῦ ἀρτοποιοῦ εἰσπραττομένου ψηστικοῦ δικαιώματος, συμφώνως τῇ ὑπ' ἀριθ. 7/1955 ἀγορανομικῇ διατάξει, ἀποκομίζων οὕτω καί τακτικήν πρόσθετον ἀμοιβήν ἐκ δραχμῶν 80 ἑβδομαδιαίως κατά μέσον ὅρον. Τήν 20ήν Ἰουνίου 1958 ὁ ἐκκαλῶν προέβη εἰς μονομερῆ μεταβολήν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ταύτης, διατάξας τόν ἐφεσίβλητον νά ἀποχωρήσῃ ἐκ τῆς θέσεως τοῦ κλιβανέως, ἣν συνεπλήρωσε διά τοῦ νεοπροσληφθέντος ἀρτεργάτου Σ.Δ**, καί νά ἐργάζηται τοῦ λοιποῦ ἐν τῷ ζυμωτηρίῳ μέ τό ἴδιον νόμιμον ἡμερομίσθιον τοῦ τεχνίτου α', πλήν εἰς θέσιν ὑποδεεστέραν, ἤτοι ὡς βοηθός τοῦ μαζοποιοῦ Χ**. Τήν τοιαύτην μεταβολήν, ἥτις ἦτο βλαπτική διά τόν ἐφεσίβλητον, καθόσον, πλήν τῆς στερήσεως τοῦ ἐκ τῶν ψηστικῶν δικαιωμάτων ποσοστοῦ, ὅπερ δέν θά ἠδύνατο τοῦ λοιποῦ νά εἰσπράττῃ, ἐφ' ὅσον δέν τῷ ἐπετρέπετο νά ἀσχοληθῇ μέ τήν κλιβάνευσιν, συνεπήγετο καί ἠθικήν μείωσιν τοῦ ἐφεσιβλήτου, τιθεμένου εἰς ὑποδεεστέραν θέσιν ἔναντι τοῦ ἐν τῷ ἀρτοποιείῳ ἐργαζομένου ἑτέρου συναδέλφου του Χ**, ἀπέκρουσεν οὗτος παραχρῆμα, ἔκτοτε δέ καί μέχρι τῆς 23ης Ἰουλίου 1958 ἐξηκολούθησε προσφέρων εἰς τόν ἐκκαλοῦντα ὑπό τούς πρό τῆς μεταβολῆς ἰσχύοντας ὅρους τάς ὑπηρεσίας του, ἃς ὁ τελευταῖος δέν ἀπεδέχετο. Οἱ ἰσχυρισμοί τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι ἡ μετά τοῦ ἐφεσιβλήτου σύμβασις «θεωρεῖται κατ' ἀμάχητον τεκμήριον ὡς καταγγελθεῖσα» συνεπείᾳ αὐθαιρέτου ἀπουσίας αὐτοῦ τήν 13ην ἕως τῆς 16ης Ἰουνίου 1958 καί ὅτι τήν 20ήν Ἰουνίου 1958 συνήφθη μεταξύ τῶν διαδίκων νέα σύμβασις, ἐλέγχονται ἀβάσιμοι, καθ' ὅσον καί ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ὁ ἴδιος ὁ ἐκκαλῶν ἐν τῇ ἀπό 5.7.1958 ἐξωδίκῳ δηλώσει του πρός τόν ἐφεσίβλητον ὁμολογεῖ, ὅτι ἡ σύμβασις συνεχίσθη ἀπό τοῦ ἔτους 1953 μέχρι τῆς 23ης Ἰουνίου 1958, ἐκ τῶν προσαγομένων ἀποδείξεων προκύπτει, ὅτι ἡ ἀπουσία τοῦ ἐφεσιβλήτου

ἀπό 14ης ἕως 19ης Ἰουνίου 1958 (καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς 13ης τοῦ ἰδίου μηνὸς) ὠφείλετο εἰς ἀσθένειαν (ὅρα ἰδία προσαγομένας βεβαιώσεις Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν), μετὰ τὴν πάροδον τῆς ὁποίας ἐξηκολούθησεν ἡ αὐτὴ σύμβασις. Ἀβάσιμος ὡσαύτως ἐλέγχεται καὶ ὁ ἕτερος ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐκκαλοῦντος περὶ ἀποδοχῆς τῆς μεταβολῆς τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἐκδηλωθείσης διὰ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐκτελέσεως τῆς ἀνατεθείσης νέας ἐργασίας μέχρι τῆς 22ας Ἰουνίου 1958, καθ' ὅσον, ὡς ἄνω εἴρηται, ὁ ἐφεσίβλητος ἀπέκρουσε ρητῶς τὴν μεταβολὴν ταύτην, ἐκ μόνης δὲ τῆς παραμονῆς τούτου ἐν τῷ ζυμωτηρίῳ κατὰ τὴν 20ὴν καὶ 21ην Ἰουνίου (ἡ 22α εἶναι Κυριακή, καθ' ἣν δὲν παρασκευάζεται ἄρτος), ἐν ἀναμονῇ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν πρὸς τὸν ἐκκαλοῦντα διαμαρτυριῶν του καὶ διευθετήσεως τῆς διαφορᾶς διὰ τῆς ἐπαναφορᾶς του εἰς τὴν θέσιν τοῦ κλιβανέως, πρὸς ἀποφυγὴν δικαστικῶν ἀγώνων, δὲν δύναται νὰ συναχθῇ τοιαύτη ἀποδοχή. Ἡ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐπικαλουμένη πρόσκλησις πρὸς τὸν ἐφεσίβλητον ὅπως ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ἐργασίαν ἐπὶ καταβολῇ τῶν ἀποδοχῶν τεχνίτου Α' καὶ τῶν ἐκ ψηστικῶν δικαιωμάτων, γενομένη τὴν 15ην Σεπτεμβρίου 1958, δὲν αἴρει τὰς συνεπείας ἐκ τῆς ὑπερημερίας του κατὰ τὸν κρίσιμον ἐν προκειμένῳ χρόνον (23.6 - 23.7.1958). Ἐπίσης στεροῦνται ἀντικειμένου καὶ αἱ ἀμφισβητήσεις αὐτοῦ περὶ τοῦ ἐὰν ὁ ἐφεσίβλητος ἐχρησιμοποιεῖτο ἢ οὐ διὰ τὴν κλιβάνευσιν φαγητῶν καὶ λοιπῶν εἰδῶν κατὰ τὰς Κυριακάς, καθόσον ἐκ τῶν προσαγομένων ἀποδείξεων καὶ ἰδίᾳ ἐκ τῆς καταθέσεως τοῦ μάρτυρος τοῦ ἐκκαλοῦντος Σ.Ο.** προκύπτει, ὅτι τὸ ἐπιδικασθὲν ποσὸν τῶν δραχμῶν 80 ἑβδομαδιαίως ἐκ δικαιωμάτων ψηστικῶν (25%) θὰ εἰσέπραττεν ὁ ἐφεσίβλητος ἀπὸ 23.6 ἕως 23.7.1958 κατὰ τὴν συνήθη φορὰν τῶν πραγμάτων ἐκ τῆς κλιβανεύσεως φαγητῶν κατὰ τὰς ἐργασίμους μόνον ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος. Κατ' ἀκολουθίαν ὀρθῶς ἐγένετο δεκτὴ διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἡ περὶ καταβολῆς ἀποδοχῶν ὑπερημερίας ἀγωγὴ τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἐπιδικασθεισῶν αὐτῷ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ χρονικοῦ διαστήματος, περὶ τοῦ ὕψους τῶν ὁποίων οὐδὲν παράπονον προβάλλεται, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου α' λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως ἀπορριπτέος ὡς ἄβάσιμος.

Καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τοῦ πρωτοδίκως ὑποβληθέντος σημειώματός του, ὁ ἐκκαλῶν ὡμολόγησεν, ὅτι συνεδέετο μετὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου δι' ἀορίστου συμβάσεως ἐργασίας. Καὶ ἀνεξαρτήτως ὅμως τῆς τοιαύτης ὁμολογίας ἐβεβαιώθη ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ἡ συνδέουσα τοὺς διαδίκους σύμβασις εἶχεν ὡς ἀντικείμενον τὴν παροχὴν ἐργασίας ἐπ' ἀόριστον χρόνον καὶ οὐχὶ τὴν ἐκτέλεσιν ὡρισμένου ἔργου, μετὰ τὸ πέρας τοῦ ὁποίου θὰ ἔπαυεν ὀφιστάμενος ὁ συμβατικὸς δεσμός, ὁ δὲ ἐφεσίβλητος ἐτέλει ἐναντι τοῦ ἐκκαλοῦντος εἰς σχέσιν ἐξαρτήσεως, ὑποχρεούμενος νὰ συμμορφοῦται πρὸς τὰς ὁδηγίας καὶ ἐντολὰς αὐτοῦ, ἰδίᾳ ὡς πρὸς τὸν τόπον καὶ χρόνον τῆς ἐργασίας, τὸ εἶδος καὶ τὴν ποσότητα τῶν παραγομένων προϊόντων, ὀφισταμένων οὕτω τῶν χαρακτηριστικῶν στοιχείων τῆς συμβάσεως ταύτης, ἧς τὴν μορφὴν δὲν μεταβάλλει τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ ἀρτεργάται ἀμείβονται κατ' ἀποκοπὴν καὶ ὅτι λόγῳ τῆς σπουδαιότητος τῆς ἐργασίας του διὰ τὸ κοινωνικὸν σύνολον οἱ ἀρτοποιοὶ τελοῦσιν ὑπὸ αὐστηρὸν ἀγορανομικὸν ἔλεγχον, ρυθμιζομένων ὑπὸ τοῦ Κράτους τῶν ὅρων ἐργασίας, ποσοστοῦ κέρδους, ὡς καὶ τοῦ τύπου τοῦ παραγομένου ἄρτου. Ἀβάσιμος ὅθεν ἐλέγχεται καὶ ἀπορριπτέος ὁ β' λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, δι' οὗ ὁ ἐκκαλῶν ἰσχυρίζεται, ὅτι οἱ ἀρτεργάται συνδέονται διὰ συμβάσεως μισθώσεως ἔργου μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ ὅτι οἱ ἀρτοποιοὶ ἀσκοῦσιν ἁπλῆν ἐποπτείαν πρὸς καλλιτέραν τοῦ ἔργου τῆς παρασκευῆς τοῦ ἄρτου ἐκτέλεσιν.

Ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐνάγοντος πρὸς καταβολὴν τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀποδοχῶν ὑπερημερίας, γενομένη ὑπὸ τὰς προεκτεθείσας συνθήκας, δὲν ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος. Ὅθεν ἀπορριπτέος τυγχάνει καὶ ὁ γ' λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως.

Ὁ διὰ τῶν προτάσεων ὑποβαλλόμενος πρόσθετος λόγος ἐφέσεως θεμελιοῦται ἐπὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος εἰργάσθη, ἄλλως ἠδύνατο νὰ ἐργασθῇ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπερημερίας του εἰς ἕτερα ἀρτοποιεῖα, εἰσπράττων τὴν αὐτὴν ἀμοιβήν. Ὁ ἰσχυρισμὸς ὅμως οὗτος, συνιστῶν ἔνστασιν ἐρειδομένην ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 656 ἐδάφ. β' Α.Κ., ἐπικουρικῶς δὲ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 281 αὐτοῦ (ὅρα περὶ ταύτης *Καυκᾶν*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 479-482), ὡς προβαλλόμενος τὸ πρῶτον κατὰ τὴν παροῦσαν ἔκκλητον δίκην, δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀπαράδεκτος, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 747 Πολ. Δικονομίας, τοῦ ἀπαραδέκτου τούτου προβαλλομένου εἰδικῶς ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΚΑΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΔΡΑΧΜΩΝ

Έπίδομα κινήσεως όδηγῶν καὶ εἰσπρακτόρων Η.Ε.Μ. καὶ «δῶρα» δι' ἑορτάς

Καθορισμὸς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 49253/1947 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης βάσει τοῦ Νόμου 28 1944, τρόπου ἀναπροσαρμογῆς τῶν προπολεμικῶς ὀφειλομένων, συμβατικῶς δὲ καθορισθέντων μισθῶν τῶν μισθωτῶν καὶ οὐχὶ καταβολῆς μισθοῦ ἢ ἐπιδομάτων ὑπὲρ τῶν μισθωτῶν.—Μὴ συνυπολογισμὸς τοῦ ἐπιδόματος κινήσεως τῶν ὁδηγῶν καὶ εἰσπρακτόρων τῆς Η.Ε.Μ. εἰς τὰ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα «δῶρα».

Κατὰ τὰς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου 1777/1951 ἐκδιδομένας ὑπουργικὰς ἀποφάσεις τὸ «δῶρον» ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα ὑπολογίζεται ἐπὶ τῶν μισθῶν μετὰ τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων καὶ προσαυξήσεων (πλὴν τῶν διὰ τῶν ἐν λόγῳ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἐξαιρουμένων, π.χ. ἀποζημιώσεως λόγῳ ὑπερωριῶν κλπ.), ἐφ' ὅσον προκύπτουν ἐκ κανονιστικῶν πράξεων, δηλαδὴ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, συλλογικῶν συμβάσεων, ἀποφάσεων Ἐπιτροπῶν Διαιτησίας.

Εἰς τὴν περίπτωσιν, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἐτέθη τὸ ἐρώτημα (ὡς προκύπτει ἐκ ταύτης καὶ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου 19948/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Ποτσμάνος*, ἣν συνεβουλεύθημεν), ἐὰν ἐπιμίσθιον 13 μεταλλικῶν δραχμῶν, ὅπερ κατέβαλλεν ἡ Η.Ε.Μ. εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ ὀχήματος ἐργαζόμενον προσωπικόν, ἦτο «κεκανονισμένον» καὶ ὡς ἐκ τούτου ἔδει νὰ ὑπολογισθῇ εἰς τὸ «δῶρον» ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα.

Ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις εἰς τὸ ἐρώτημα ἀπήντησεν ἀρνητικῶς.

Ἐπειδὴ τὸ ζήτημα ποῖος θεωρεῖται «κεκανονισμένος» μισθὸς ἀνακύπτει καθημερινῶς, θὰ ἀνέμενέ τις μίαν πληρεστέραν αἰτιολογίαν, ἥτις ὅμως ἐλλείπει ἀπὸ τὴν ὡς εἴρηται ἀπόφασιν. Εἶναι χρήσιμον συνεπῶς νὰ σημειώσωμεν τὰ ἑξῆς:

Μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῶν συλλογικῶν συμβάσεων τῆς 4.11.1947, δι' ὧν ἀναπροσηρμόσθησαν οἱ εἰς τὰς προπολεμικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἀναγραφόμενοι μισθοί, ἀνέκυψε τὸ ζήτημα ἐφαρμογῆς τούτων καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας, ὧν τὰ μισθολόγια προπολεμικῶς δὲν καθωρίζοντο διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων. Πρὸς τοῦτο ἐξεδόθη ἀρχικῶς ἡ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου 1041/1947 καὶ ἀκολούθως ἡ ὑπουργικὴ ἀπόφασις 49253/1947 (βλέπε ταύτας εἰς ΕΕΔ 6, 767).

Εἰδικώτερον, ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐπιχειρήσεις, αἵτινες εἶχον προπολεμικῶς σύστημα μισθοδοσίας εἰς μεταλλικὰς δραχμάς, ὡρίσθη (§ 2), ὅτι ἡ «μισθολογικὴ βάσις» θὰ ἐξευρίσκετο διὰ πολλαπλασιασμοῦ τῶν εἰς μεταλλικὰς δραχμὰς βασικῶν μισθῶν ἐπὶ τὸν ἐφαρμοσθέντα παρ' ἑκάστης ἐπιχειρήσεως συντελεστὴν μετατροπῆς (μόνου ὅρου) τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ 1.1.1940 μέχρις 28.10.1940. Ἐπίσης ὡρίσθη (§ 3), ὅτι τὰ τυχὸν προβλεπόμενα προπολεμικῶς ἐπιδόματα προστίθενται εἰς τὰ βασικὰ προπολεμικὰ κλιμάκια καὶ τὸ προκῦπτον ποσὸν ἀναπροσαρμόζεται. (Περὶ τούτων βλέπε Α.Π. 472/1954, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 13, 748, Α.Π. 436/1954, εἰσηγητὴς *Σ. Βλαχογιάννης*, ΕΕΔ 13, 750). Τὸ ἐπιμίσθιον συνεπῶς τῶν 13 μεταλλικῶν δραχμῶν ἀναμφισβητήτως περιελήφθη εἰς τὴν «μισθολογικὴν βάσιν», ἥτις θὰ ἐχρησίμευε διὰ τὴν ἀναπροσαρμογὴν τοῦ μισθοῦ βάσει τῶν συλλογικῶν συμβάσεων τῆς 4.11.1947.

Ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις λέγει, ὅτι διὰ τῆς 49253/1947 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως «δὲν καθωρίσθη καταβολὴ μισθοῦ, ἀλλὰ καθωρίσθη τρόπος ἀναπροσαρμογῆς τῶν προπολεμικῶς ὀφειλομένων, συμβατικῶς καθορισθέντων μισθῶν, καὶ συνεπῶς δὲν πρόκειται περὶ «κεκανονισμένου μισθοῦ».

Ἀλλ' ἂν οὕτως ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, ἂν δηλαδὴ ἡ ὑπουργικὴ ἀπόφασις 49253 δὲν καθορίζῃ μισθούς, ἀλλὰ μόνον «τρόπον ἀναπροσαρμογῆς», ἡ περὶ ἧς πρόκειται ἐπιχείρησις δὲν πρέπει πάσῃ νὰ καταβάλλῃ δῶρον, διότι οὐ μόνον τὸ ἐπιμίσθιον, ἀλλὰ καὶ ὁ λεγόμενος βασικὸς μισθὸς ἔχει καθορισθῇ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον διὰ προπολεμικῶν κανονισμῶν.

Τὸ σπουδαιότερον ὅμως εἶναι, ὅτι κατὰ τὴν ἀποψιν ταύτην ἡ ἐπιχείρησις θὰ δύναται νὰ

μειώνη μονομερῶς (ἄλλο τὸ ζήτημα τῆς μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς) τὸν εἰς μεταλλικὰς δραχμὰς προπολεμικὸν μισθόν, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ ὑπουργικὴ ἀπόφασις «δὲν καθορίζει μισθόν, ἀλλὰ τρόπον ἀναπροσαρμογῆς».

Ἡ ὀρθὴ συνεπῶς θεώρησις τοῦ πράγματος εἶναι διάφορος. Ἡ ὑπουργικὴ ἀπόφασις 49253/1947 δὲν καθιεροῖ ἁπλῶς ἕνα πίνακα μετατροπῆς, ἀλλὰ κατοχυρώνει ἐλάχιστα ὅρια μισθῶν. Τοιαῦτα εἶναι τὰ εἰς τοὺς προπολεμικοὺς κανονισμοὺς τῶν ἐπιχειρήσεων, ἅτινα ἐπέχουν τὴν θέσιν τῶν εἰς τὰς προπολεμικὰς συλλογικὰς συμβάσεις μισθολογίων.

Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἕν ἕτερον ζήτημα, ὅπερ ἡ ἀπόφασις παρέρχεται ἄνευ αἰτιολογίας, τὸ ἑξῆς: Τὸ ἔτος 1954 ἐξεδόθη ἡ ὑπουργικὴ ἀπόφασις 27297/1954 (ΕΕΔ 13, 615 καὶ 674), ἥτις ὥρισεν, ὅτι τὸ ἐπίδομα δι' ἐργασίαν ἐπὶ τοῦ ὀχήματος, ὅπερ τότε ἀνήρχετο εἰς δρχ. 104 μηνιαίως, ηὐξάνετο κατὰ 20 ο/ο. Ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις λέγει, ὅτι καὶ μετὰ τὴν καταχώρισιν τοῦ ἐπιδόματος τούτου εἰς τὴν ὑπουργικὴν ἀπόφασιν καὶ τὴν αὔξησιν διὰ ταύτης κατὰ 20 ο/ο, τὸ ἐπίδομα ἐξηκολούθησεν, οὐδὲν ἧττον, νὰ μὴ εἶναι «κεκανονισμένον». Ἀλλὰ πῶς; Τίνα ἔννοιαν τότε ἔχει ὁ καθορισμός του διὰ τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως; Καὶ δύνανται μήπως τὰ μέρη νὰ ρυθμίσουν τοῦτο δι' ἀτομικῶν συμβάσεων ἐπὶ τὸ δυσμενέστερον; Σχετικῶς θὰ ἔπρεπε νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ ἑξῆς: Τὴν 7.4.1954 ὑπεγράφη εἰδικὴ συλλογικὴ σύμβασις, ἥτις ἐξῄρει τῶν «δώρων» τὸ ὡς ἄνω ἐπίδομα δι' ἐργασίαν ἐπὶ τοῦ ὀχήματος. Ἡ συλλογικὴ σύμβασις δὲν ἴσχυσε καὶ παρέστη ἀνάγκη νὰ ἐκδοθῇ βάσει τοῦ ἄρθρ. 12 ν.δ. 2510/1953 ἡ ρηθεῖσα ὑπουργικὴ ἀπόφασις 27297/1954, ἥτις ἀ π ή λ ε ι ψ ε τὴν εἰδικὴν διάταξιν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, δι' ἧς ἐξῃρεῖτο τοῦ «δώρου» τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα. Ἡ ἀπάλειψις εἶχε τὴν ἔννοιαν ὅτι τὸ ἐπίδομα ἔδει νὰ περιλαμβάνηται εἰς τὸ «δῶρον», διότι ἦτο «κεκανονισμένον».

Εἰς τὴν ἔννοιαν πάντως τοῦ «κεκανονισμένου» ὑπάγονται οἱ νομίμως καθοριζόμενοι μισθοὶ καὶ αὐτὸν τὸν ὅρον χρησιμοποιοῦν καὶ αἱ περὶ προσθέτων ἀμοιβῶν τῶν μισθωτῶν δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς κλπ. κείμεναι διατάξεις ὑπουργικῶν ἀποφάσεων (βλέπε αὐτὰς ἐν ΕΕΔ 12, 388).

Ἀρείου Πάγου 37/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Θ. *Σταυρόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Κ. Δημάκης, Δ. Τρίμης

Διὰ μὲν τῆς ὑπ' ἀριθ. 49253/1947 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης βάσει τοῦ νόμου 28/1944, ὡς ἠρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἀ. ν. 866/1946, δὲν καθωρίσθη καταβολὴ μισθοῦ ἢ ἐπιδομάτων ὑπὲρ τῶν μισθωτῶν, ἀλλὰ καθωρίσθη τρόπος ἀναπροσαρμογῆς τῶν προπολεμικῶς ὀφειλομένων, συμβατικῶς δὲ καθορισθέντων μισθῶν τῶν μισθωτῶν, ὧν αἱ ἀποδοχαὶ καθωρίζοντο εἰς μεταλλλικὰς δραχμάς, διὰ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27297/1954 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἐχορηγήθη αὔξησις ἐπὶ τοῦ κατὰ Φεβρουάριον 1954 καταβαλλομένου εἰς τοὺς μισθωτοὺς τῆς ἀναιρεσιβλήτου βασικοῦ μισθοῦ καὶ τινων ἐπιδομάτων, ἐν οἷς καὶ τὸ εἰς τοὺς ὁδηγοὺς καὶ εἰσπράκτορας καταβαλλόμενον ἐπίδομα κινήσεως, ὅπερ εἶχε χορηγηθῆ διὰ συμβάσεως προπολεμικῶς μεταξὺ ἀναιρεσειούσης καὶ μισθωτῶν, δι' ἧς ρητῶς καθωρίζετο, ὅτι δὲν θὰ ὑπελογίζετο διὰ τὴν καταβολὴν τῶν δώρων Πάσχα καὶ Χριστουγέννων. Οὔτε ἐκ τοῦ ὅτι ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 49253/1947 ὑπουργικῇ ἀποφάσει ὁρίζεται ὡς ἀναπροσαρμοστέος μισθὸς ὁ προκύπτων ἐκ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ ἐπὶ τὸν ὁριζόμενον συντελεστὴν τοῦ ἀθροίσματος τῶν προπολεμικῶς ὀφειλομένων διὰ συμβάσεως βασικοῦ μισθοῦ καὶ ἐπιδομάτων μεταβάλλεται ὁ συμβατικὸς χαρακτὴρ τῶν ὀφειλομένων μισθοῦ καὶ ἐπιδομάτων. Βάσει τούτων κρίνασα ἡ προσβαλλομένη ὅτι εἰς τὰ δῶρα Πάσχα καὶ Χριστουγέννων, ὧν ἡ καταβολὴ ἐθεσπίσθη διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 27540/1954, 28030/1954, 24400/1955, 74960/1955, 25600/1956, 71500/1956, 24300/1957 καὶ 72500/1957 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, δι' ὧν ὡρίσθη, ὅτι τὰ πλέον τοῦ μισθοῦ καταβαλλόμενα ἐπιδόματα ἢ προσαυξήσεις ὑπολογίζονται μόνον ἐφ' ὅσον ταῦτα παρεσχέθησαν διὰ κανονιστικῶν πράξεων καὶ οὐχὶ ἐὰν συνεφωνήθησαν διὰ συμβάσεως μεταξὺ ἐργοδοτῶν-μισθωτῶν καὶ ἐπὶ τῇ ἀνελέγκτῳ δεκτῇ γενομένῃ ἐκδοχῇ ὅτι τὸ ἐπίδομα κινήσεως τῶν ὁδηγῶν καὶ εἰσπρακτόρων, οὗτινος διὰ τῆς ἀγωγῆς αἰτεῖται ὁ συνυπολογισμὸς εἰς τὰ ὡς ἄνω δῶρα ἀπὸ τοῦ 1954-1957, ὀφείλεται οὐχὶ βάσει τῶν ἄνω ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ἀλλὰ βάσει τῆς συμβάσεως μεταξὺ ἀναιρεσιβλήτων καὶ μισθωτῶν της, ἐν οἷς καὶ ὁ ἀναιρεσείων, καὶ δι' ἧς καθωρίσθη, ὅτι δὲν θὰ περιελαμβάνετο εἰς τὰ κατὰ Πάσχα καὶ Χριστούγεννα χορηγούμενα δῶρα, καταλήξασα εἰς τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἀγωγῆς, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας ὑπουργικὰς ἀποφάσεις καὶ τὰς ἀπὸ 4.11.1947 καὶ 1.12.1947 συλλογικὰς συμβάσεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οὐδεμίαν ἄλλην διάταξιν νόμου παρεβίασε καὶ ἀπορριπτέοι ἀμφότεροι οἱ ἐναντίοι λόγοι ἀναιρέσεως ὡς ἀβάσιμοι.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ ΥΠΟ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κατάρτισις καὶ ὑπογραφὴ αὐτῶν παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου

Δέσμευσις ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καταρτισθείσης καὶ ὑπογραφείσης παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου, πάντων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν ἐκείνων, τῶν ὁποίων αἱ ἐπιχειρήσεις καὶ τὰ ἐπαγγέλματα καλύπτονται ὑπὸ τῶν καταστατικῶν τῶν συμβαλλομένων ὀργανώσεων.— Ἐφαρμογὴ τῆς ἀπὸ 4 Ἀπριλίου 1956 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν καὶ ἐπὶ τῆς Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως Φωταερίου Ἀθηνῶν, βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 19754/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Καθάρειος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Γ. Κασίμης*
Δικηγόροι ὁ κ. Ἀ. Παπαθανασόπουλος, ἡ κ. Ἀμαλία Καρυοφύλλη.

Κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγρ. 3 τοῦ ἄρθρ. 5 τοῦ ν. 3239 1955 «περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, ἐφ' ὅσον καταρτίζονται καὶ ὑπογράφονται παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τῶν παρ' αὐτοῦ εἰδικῶς διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ἐξουσιοδοτημένων ὀργάνων, δεσμεύουσι τὸ σύνολον τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγέλματος ἢ τῶν ἐπαγγελμάτων, ἅτινα ἀφορῶσι καὶ διὰ τὴν περιφέρειαν, δι' ἣν ἰσχύουσιν. Ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως ταύτης, κατὰ τὴν αὐθεντικῶς ἑρμηνεύσασαν αὐτὴν ὑπ' ἀριθ. 1 1958 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, κηρυχθεῖσαν ἐκτελεστὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16928 3.21/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐξομοιουμένην πρὸς συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, κατ' ἄρθρον 19 § 2 τοῦ ν. 3239/1955 καὶ ἐπέχουσαν ἰσχὺν οὐσιαστικοῦ νόμου, αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ ἐφαρμοστέου (βλ. Α.Π. 303/1956, ΕΕΔ 15ος, σελ. 670), εἶναι ὅτι αἱ παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τῶν παρ' αὐτοῦ εἰδικῶς διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ἐξουσιοδοτημένων ὀργάνων ὑπογραφόμεναι συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας δεσμεύουσιν, ἐν τῇ καταρτίσει τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας, πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ τοὺς μισθωτοὺς ἐκείνους, τῶν ὁποίων αἱ ἐπιχειρήσεις (ἐργοδοτῶν) καὶ τὰ ἐπαγγέλματα (μισθωτοῦ) καλύπτονται ὑπὸ τῶν καταστατικῶν τῶν συμβαλλομένων ἐργοδοτικῶν καὶ ἐργατικῶν ὀργανώσεων, κατ' ἐξαίρεσιν τῆς ἐν παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρ. 5 τοῦ νόμου 3239/1955 τιθεμένης γενικῆς ἀρχῆς, καθ' ἣν ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατ' ἀρχήν, καθ' ὃ σύμβασις, θεωρεῖται δεσμεύουσα μόνον τὰς συμβαλλομένας ὀργανώσεις καὶ δὴ τῆς περιφερείας τοῦ Εἰρηνοδικείου, ἐν ᾗ ὑπεγράφη, καὶ τὰ μέλη αὐτῶν. Ἐξ ἑτέρου ὡς καλυπτόμεναι ὑπὸ τῶν καταστατικῶν τῶν συμβληθεισῶν ὀργανώσεων δέον νὰ θεωρηθῶσι, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, καὶ αἱ ἐργοδοτικαὶ ἐκείναι ἐπιχειρήσεις, αἵτινες, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν ὑπ' αὐτῶν ἀσκουμένων ἐργασιῶν, θὰ ἠδύναντο νὰ εἶναι μέλη τῆς συμβληθείσης ὀργανώσεως, ἐὰν μὴ ἐκωλύοντο πρὸς τοῦτο ἐκ τῆς νομικῆς μορφῆς, ἣν ἔχουσι περιβληθῆ, ἢ ἐξ ἑτέρου τινὸς νομικοῦ λόγου. Ἀντίθετος ἐκδοχή, καθ' ἣν ὡς καλυπτόμεναι ὑπὸ τῶν καταστατικῶν τῶν συμβληθεισῶν ὀργανώσεων δέον νὰ θεωρηθῶσι μόνον αἱ ἐπιχειρήσεις, αἵτινες, ἐὰν ἤθελον, θὰ ἠδύναντο νὰ ὦσι μέλη τῶν συμβληθεισῶν ὀργανώσεων, θὰ ὡδήγει εἰς τὸ ἄτοπον, καθ' ὃ ὡρισμέναι ἐπιχειρήσεις, ἀσκούμεναι ὑπὸ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, νὰ μὴ δεσμεύωνται ἐκ τῶν συλλογικῶν τούτων συμβάσεων, καίτοι αἱ ἐργασίαι αὐτῶν (τὰ ἐπαγγέλματα κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ νόμου) εἶναι αἱ αὐταὶ μὲ τὰς τῶν συμβληθεισῶν ὀργανώσεων. Ὑπὲρ τῆς ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου γιγνομένης δεκτῆς ὡς ἄνω ἐκδοχῆς συνηγορεῖ καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι, ὡς ἤδη καὶ ὑπὸ τῆς νομολογίας ἐγένετο δεκτόν, αἱ οὕτω παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τῶν ὑπὸ τούτου εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένων ὀργάνων ὑπογεγραμμέναι συλλογικαὶ συμβάσεις δεσμεύουσι καὶ αὐτὸ τὸ Δικαστήριον (βλ. Α.Π. 698/1958, ΕΕΔ 17, σελ. 1235), ὅπερ ἐπὶ τῇ ἀντιθέτῳ ἐκδοχῇ ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἠδύνατο νὰ δεσμεύηται ἐκ τῶν οὕτω ὑπογραφεισῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἠδύνατο, καὶ ἐὰν ἤθελε, νὰ εἶναι μέλος τῶν συμβληθεισῶν ἰδιωτικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω καὶ δεδομένου ὅτι ἡ μὲν ἐκκαλοῦσα - ἐναγομένη Δημοτικὴ Ἐπιχείρησις Φωταερίου Ἀθηνῶν, οὖσα καὶ ἀπὸ ἀπόψεως κειμένης νομοθεσίας (ἄρθρον 1, ἐδάφ. γ' τῆς διὰ τοῦ νόμου 2269/1920 κυρωθείσης διεθνοῦς συμβάσεως τῆς διεθνοῦς συνδιασκέψεως τῆς Οὐασιγκτῶνος), καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἐννοιολογικῆς βιομηχανικὴ ἐπιχείρησις, ὡς ἔχουσα ἔργον τὴν δι' εὐρείας χρησιμοποιήσεως μηχανικῶν καὶ χημικῶν μέσων μεταβολὴν μορφῆς τῆς ἀκατεργάστου ὕλης καὶ παραγωγῆς δι' αὐτῆς νέων προϊόντων (ἔννοια βιομηχανίας κατὰ τὴν οἰκονομικὴν ἐπιστήμην, βλ. Σ.Ε. 296/1950, Ἀρχ. Νομ. Α' σελ. 189, πρβλ. Σ.Ε. 540/1950, αὐτόθι, σελ. 310), γεγονὸς ὅπερ καὶ ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει τοῦ «περὶ τῆς Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως Φωταερίου Ἀθηνῶν» ν. 2231/1932 γίγνεται δεκτόν, ἠδύνατο, ἂν μὴ ἐκωλύετο ὑπὸ τῆς νομικῆς αὐτῆς μορφῆς ὡς νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, δι' ἧς ἐνέδυσε τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην ὁ προμνησθεὶς νόμος, νὰ εἶναι μέλος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, ὁ δὲ ἐφεσίβλητος—ἐνάγων μέλος τῆς Ὁμοσπονδίας Μηχανικῶν καὶ Θερμαστῶν Βιομηχανίας καὶ Γεωργίας Ἑλλάδος, ἡ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου 1956 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανο

δηγῶν τῆς χώρας, ἥτις κατηρτίσθη μὲν μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος καὶ τῆς Ὁμοσπονδίας Μηχανικῶν καὶ Θερμαστῶν Βιομηχανίας καὶ Γεωργίας Ἑλλάδος, ὑπεγράφη ὅμως, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, παρουσίᾳ τοῦ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, εἰδικῶς διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ἐξουσιοδοτηθέντος Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας Κ. Χρυσανθοπούλου, δεσμεύει καὶ τὴν ἐκκαλοῦσαν ἐναγομένην, ὡς πρὸς τὰ δι' αὐτῆς καθορισθέντα κατώτερα ὅρια ἀποδοχῶν τῶν διπλωματούχων ἢ πτυχιούχων ἢ ἀδειούχων πρακτικῶν μηχανικῶν α', β' καὶ γ' τάξεως καὶ τῶν πτυχιούχων μηχανοδηγῶν τῶν κεκτημένων τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπόμενα πτυχία, ἐν οἷς περιλαμβάνεται (καθ' ἃ συνομολογεῖται) καὶ ὁ ἐνάγων ἤδη ἐφεσίβλητος. Ἡ δέσμευσις αὕτη τῆς ἐναγομένης ὑπὸ τῆς προμνησθείσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἥτις ἐδημοσιεύθη, ὡς ἀπαιτεῖ τὸ ἄρθρον 2 § 2 τοῦ ν. 3239/1955, εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 25767/4687/1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἤρξατο ἀπὸ τῆς ἐν τῇ συμβάσει ταύτῃ καθοριζομένης ἡμερομηνίας ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτῆς, ἤτοι ἀπὸ τῆς 1ης Φεβρουαρίου 1956, ἀφ' ἧς καὶ ὤφειλε αὐτὴ νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἐνάγοντα τὰς ὑπὸ τῆς συλλογικῆς ταύτης συμβάσεως προβλεπομένας μηνιαίας ἀποδοχάς. Τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ προμνησθεῖσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9329/1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐκηρύχθη ὑποχρεωτικὴ δι' ἅπαντας ἐν γένει τοὺς ἐργοδότας τῆς χώρας τοὺς ἀπασχολοῦντας πρακτικοὺς μηχανικοὺς καὶ μηχανοδιγγούς ἀπὸ τῆς 10ης Δεκεμβρίου 1956 δὲν ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς ἐνάρξεως τῆς δεσμεύσεως τῆς ἐναγομένης ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, καθ' ὅσον ἡ κήρυξις ὑποχρεωτικῆς τῆς συμβάσεως ταύτης, γενομένη πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς προρρηθείσης ὑπ' ἀριθ. 1/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἐπὶ τῇ προφανεῖ ἀντιλήψει ὅτι εἶναι δυνατὴ ἡ διὰ τῆς κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς συλλογικῆς τινος συμβάσεως, συμφώνως τῇ παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρ. 5 τοῦ ν. 3239/1955, ἐπέκτασις τῆς ἰσχύος αὐτῆς ἐφ' οἱουδήποτε ἐργοδότου, ἀπασχολοῦντος μισθωτοὺς τῆς ὡς ἄνω κατηγορίας, ἔστω καὶ μὴ καλυπτομένους ὑπὸ τῶν καταστατικῶν τῶν συμβληθεισῶν ὀργανώσεων, δὲν ἀφορᾷ καὶ τοὺς ἐργοδότας ἐκείνους, τοὺς ὁποίους ἡ συλλογικὴ αὕτη σύμβασις ἐδέσμευε συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 5 § 3 τοῦ προμνησθέντος νόμου ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος της, ἅτε καταρτισθεῖσα παρουσίᾳ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτηθέντος ὀργάνου, μεταξὺ δὲ τῶν ἐργοδοτῶν τούτων περιλαμβάνεται, κατὰ τὰ προρρηθέντα, καὶ ἡ ἐναγομένη. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις κατ' οὐδὲν ἔσφαλεν, ἀποφηναμένη ὅτι ἡ ἐναγομένη ἐδεσμεύετο διὰ τῆς προρρηθείσης συλλογικῆς συμβάσεως καὶ δὴ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτῆς (1.2.1956) καὶ ἐπιδικάσασα τῷ ἐνάγοντι τὰς αἰτουμένας διὰ τῆς ἐφ' ἧς αὕτη ἐξεδόθη ἀγωγῆς διαφορὰς μεταξὺ τῶν καταβαλλομένων καὶ τῶν κατὰ τὴν σύμβασιν ταύτην ὀφειλομένων αὐτῷ ἀποδοχῶν διὰ τὸ ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου ἕως καὶ 9ης Δεκεμβρίου 1956 χρονικὸν διάστημα καὶ ὀρθῶς τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν. Ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος τῆς κρινομένης ἐφέσεως, κατ' ἀμφότερα τὰ σκέλη αὐτοῦ, ἀβάσιμος ἐλέγχεται καὶ ἀπορριπτέος κρίνεται.

Καὶ ὁ τρίτος λόγος τῆς κρινομένης ἐφέσεως δι' οὗ ἡ ἐκκαλοῦσα παραπονεῖται κατὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ὅτι «κακῶς καὶ ἐσφαλμένως καὶ κατὰ πλημμελῆ ἐκτίμησιν τῶν πραγμάτων ἐν γένει καθώρισε τὰ ἐν αὐτῇ διάφορα κονδύλια καὶ ποσά», οὕτωσι διατυπούμενος καὶ μὴ διευκρινιζόμενος οὐδὲ διὰ τῶν προτάσεων τῆς ἐκκαλούσης, ἀπορριπτέος κρίνεται, ὡς πάντη ἀόριστος καὶ ἀνεπίδεκτος δικαστικῆς ἐκτιμήσεως, ἐφ' ὅσον ἐν αὐτῇ δὲν καθορίζεται οὔτε εἰς τί συνίσταται ὁ ἐσφαλμένος καὶ πλημμελὴς καθορισμὸς τῶν κονδυλίων καὶ ποίων ἐκ τούτων καὶ δὴ ἐκ ποίας αἰτίας ἀπορρεόντων, δεδομένου ὅτι τὰ διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἐπιδικασθέντα τῷ ἐνάγοντι ποσὰ ἐπεδικάσθησαν αὐτῷ ὡς ὀφειλόμενα, ἐκτὸς τῆς ἐκ τῆς μὴ ἐφαρμογῆς τῆς προρρηθείσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ 1.2.1956 προκυπτούσης διαφορᾶς ἀποδοχῶν καὶ ἐκ διαφόρων ἑτέρων αἰτιῶν (μὴ συνυπολογισμοῦ χρόνου προϋπηρεσίας, μὴ καταβολῆς προσαυξήσεως 75 ο ο καὶ 25 ο ο δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νυκτερινὰς ὥρας), τὰς ὁποίας ἡ ἐκκαλουμένη ἔκρινε συντρεχούσας, κατὰ τῆς τοιαύτης δὲ κρίσεως αὐτῆς δὲν παραπονεῖται ἡ ἐκκαλουμένη. Ἐὰν δὲ ἤθελε θεωρηθῇ, ὅτι διὰ τοῦ λόγου τούτου ἡ ἐκκαλοῦσα παραπονεῖται κατὰ τοῦ ὑπολογισμοῦ ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως τῶν ἐπιδικασθέντων τῷ ἐνάγοντι διαφορῶν ἀποδοχῶν συνεπείᾳ μὴ ἐφαρμογῆς τῆς ὡς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1956, ἀπορριπτέος κρίνεται ὁ λόγος οὗτος ὡς ἀβάσιμος, καθ' ὅσον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως ταύτης, αὐτὴ ὑπελόγισε (βάσει τῆς προρρηθείσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 32773/1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας) τὸν ἐκ τῆς προρρηθείσης συλλογικῆς συμβάσεως ὀφειλόμενον τῷ ἐνάγοντι μισθόν, μετὰ προσαυξήσεως αὐτοῦ κατὰ 10 ο ο διὰ προϋπηρεσίαν τοῦ δύο πενταετιῶν (διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ὑπάρξεως καὶ ἑτέρας πενταετίας δὲν παραπονεῖται ἡ ἐκκαλοῦσα) καὶ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος, εἰς δρχ. 2062,50 μηνιαίως διὰ τὸ ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1956 ἕως 28 Φεβρουαρίου 1957 χρονικὸν διάστημα καὶ διὰ τὸ τοιοῦτον ἀπὸ 1 Μαρτίου 1957 ἕως καὶ 30.11.1957 εἰς δραχ. 21.94, ἐνῷ βάσει τοῦ ὑπ' αὐτῆς τῆς ἐκκαλούσης ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 359 τῆς 23.12.1957 ἐγκυκλίῳ αὐτῆς γιγνομένου ὑπολογισμοῦ ἔδει αἱ ἀποδοχαὶ αὗται νὰ ἀνέρχωνται ἀντιστοίχως εἰς

δραχ. 2062,50 (ίσον πρός τὸ ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ὑπολογισθέν) καὶ 224,75 (ἤτοι ἀνώτερον τοῦ ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ὑπολογισθέντος).

Παρατηρήσεις:

Πολλὰ ἐνδιαφέροντα θέματα τοῦ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου θίγει ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις.

Ἐξ ὅσων γνωρίζομεν εἶναι ἡ πρώτη ἀπόφασις πολιτικοῦ δικαστηρίου, ἥτις ρητῶς καὶ σαφῶς ἀποφαίνεται, ὅτι συλλογικὴ σύμβασις, μὴ ὑπογραφεῖσα ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας ἢ μὴ κηρυχθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ ὑποχρεωτική, ρυθμίζει σχέσεις ἐργασίας, εἰς τὰς ὁποίας ἀμφότερα τὰ μέρη εἶναι μέλη τῶν ἑκατέρωθεν ὑπογραψασῶν τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ὀργανώσεων.

Τὴν ὀρθὴν γνώμην αὐτὴν ὑπεστήριξεν ἐξ ἀρχῆς ἡ ἡμετέρα θεωρία ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ νόμου 3239/1955 (*Καλομοίρης*, ΕΕΔ 14, σ. 803, *Μαυρίδης*, ΕΕΔ 17, 785), ἐδέχθη δὲ καὶ τὸ Δευτεροβάθμιον Διοικητικὸν Διαιτητικὸν Δικαστήριον Ἀθηνῶν (1/1958 ΕΕΔ 17, 388), ἐφαπτομένη δὲ νῦν πλέον καὶ εἰς τὴν νομολογίαν θέτει πλεῖστα ὅσα προβλήματα εἰς τὴν πρακτικὴν τῶν δικαστηρίων.

Πᾶς τις ἐπικαλούμενος δικαίωμα, ἐρειδόμενον εἰς συλλογικὴν σύμβασιν, μὴ κηρυχθεῖσαν ὑποχρεωτικήν, ὀφείλει νὰ ἐπικαλεσθῇ καὶ νὰ ἀποδείξῃ τὰς προϋποθέσεις ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἤτοι ὅτι ἀμφότερα τὰ μέρη εἶναι μέλη τῶν ὑπογραψασῶν τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ὀργανώσεων. Τὰ πραγματικὰ αὐτὰ γεγονότα ἀποτελοῦν πλέον στοιχεῖον τοῦ δικαιώματός του καὶ δέον ὅθεν ἀντιστοίχως ἰσχυρισμὸς νὰ ἀναγράφηται εἰς τὸ δικόγραφον τῆς ἐκθέσεως ἀγωγῆς. Τοῦτο εἴτε εἶναι κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἐφαρμοστέον τὸ ἄρθρον 583 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας (Α.Π. 705/1958, ΕΕΔ 17, 1250), εἴτε ἐφαρμοστέον τυγχάνει μόνον τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου Γ'ΧΟΔ'. (Βλέπε σημειώσεις *Συντάξεως*, ἐν ΕΕΔ 17, σ. 1249). Διότι, ὅταν ὁ νόμος ἐν τῷ προρρηθέντι ἄρθρῳ 5 ἀναγράφῃ ὑποχρέωσιν μνείας ἐν αὐτῇ περιλήψεως τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν δὲν δύναται ποτὲ νὰ ἐννοῇ, ὅτι ἐπιτρέπεται νὰ μὴ γίνεται μνεία συστατικῶν τοῦ δικαιώματος στοιχείων.

Νομοθετικὸν ἔρεισμα τῆς ἀπόψεως αὐτῆς δὲν εἶναι ὅμως, ὡς ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις δέχεται, ἡ παράγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 5 νόμου 3239/1955, ἥτις καθορίζει μόνον τὰ τοπικὰ ὅρια ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως, ὅταν τὰ μέρη δὲν ἔχουν ἐκφρασθῇ ρητῶς. Τοῦτο κατ' ἀρχὴν ἐν ἄρθρῳ 2 § 1, εἰς τὴν συστηματικὴν ἑρμηνείαν τῶν παραγρ. 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρ. 5, εἰς τὸ ἄρθρ. 22, ὡς καὶ εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν ὅλην οἰκονομίαν τοῦ νόμου (ΕΕΕ 17, σελ. 786).

Ἡ ἀπόφασις δέχεται περαιτέρω, ὡς φαίνεται, ὅτι τὸ Δευτεροβάθμιον Διοικητικὸν Διαιτητικὸν Δικαστήριον ἔχει ἁρμοδιότητα νὰ ἑρμηνεύῃ αὐθεντικῶς οὐχὶ μόνον συλλογικὰς συμβάσεις, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν νόμον 3239/1955. Δὲν χρειάζεται κἂν νὰ ἐρευνηθῇ, ἐὰν μία τοιαύτη ἄποψις εἶναι σύμφωνος πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος (*Μπαλῆ*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 11), διότι αὕτη οὐδὲν νομοθετικὸν ἔρεισμα ἔχει. Κατὰ τὸ ἄρθρον 16 § 8 τὸ Δευτεροβάθμιον Διοικητικὸν Διαιτητικὸν Δικαστήριον ἔχει ἁρμοδιότητα νὰ ἑρμηνεύῃ αὐθεντικῶς μόνον συλλογικὰς συμβάσεις ἢ διαιτητικὰς ἀποφάσεις. Ἡ 1/1958 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 17, σελ. 388), ἣν ἐπικαλεῖται, δὲν προέβη κατὰ παράβασιν τῶν ἁρμοδιοτήτων τοῦ Δευτεροβαθμίου Δικαστηρίου εἰς αὐθεντικὴν ἑρμηνείαν τοῦ νόμου, ἀλλ' ἀναγράφει ἁπλῶς εἰς τὸ σκεπτικόν της, ὅτι συλλογικὴ σύμβασις, κηρυχθεῖσα ὑποχρεωτικὴ ἢ ὑπογραφεῖσα ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δεσμεύει μόνον ὅσους θὰ ἠδύναντο νὰ εἶναι μέλη τῶν ἑκατέρωθεν ὀργανώσεων. Διὰ τῆς ἐν τῷ σκεπτικῷ μνείας ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου τῆς ἐν λόγῳ σκέψεως δὲν δύναται βεβαίως νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ἐχώρησε αὐθεντικὴ ἑρμηνεία τοῦ Νόμου!

Ἡ γνώμη ὅμως αὕτη περὶ τῆς ἐκτάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως, κηρυχθείσης ὑποχρεωτικῆς, ἣν καὶ κατ' ἀρχὴν δέχεται ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, δὲν εὐσταθεῖ καθ' ἡμᾶς (ΕΕΔ 17, σ. 787). Ὀρθῶς λέγει ἡ ἀπόφασις, ὅτι ἡ ἐκδοχὴ αὕτη ὁδηγεῖ εἰς τὸ ἄτοπον ἐπιχειρήσεις —ὡς αἱ τοῦ Δημοσίου— αἱ ὁποῖαι δὲν δύνανται νὰ γίνουν μέλη τῆς ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως, νὰ μὴ δύνανται νὰ δεσμευθοῦν ὑπὸ τῆς κηρυχθείσης ὑποχρεωτικῆς συλλογικῆς συμβάσεως. Τὸ ἄτοπον αὐτὸ προσπαθεῖ νὰ ἄρῃ ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις διὰ τῆς σκέψεως ὅτι συλλογικὴ σύμβασις, κηρυχθεῖσα ὑποχρεωτική, καλύπτει καὶ τὰς ἐπιχειρήσεις, αἱ ὁποῖαι διὰ νομικόν τι κώλυμα δὲν δύνανται νὰ εἶναι μέλη τῆς συμβληθείσης ὀργανώσεως. Οὕτω ἐμμέσως δημιουργεῖ διαχωρισμὸν μεταξὺ οὐσιαστικῆς ἢ πραγματικῆς καὶ νομικῆς ἀδυναμίας νὰ εἶναι τις μέλος ὀργανώσεώς τινος. Ἡ νομικὴ ὅμως ἀδυναμία εἶναι πολὺ εὐρυτέρα ἀπὸ ὅ,τι τὴν ἐκλαμβάνει ἡ ἀπόφασις. Πᾶσα νομικὴ ἀδυναμία ἔχει ὡς προϋπόθεσιν ὡρισμένα πραγματικὰ γεγονότα, τὰ ὁποῖα ἀκριβῶς κατὰ

ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ

ΕΝΝΟΙΑ ΥΠΕΡΩΡΙΑΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Κανονισμός καὶ ἔθιμον περὶ ὡραρίου ἐργασίας ἥσσονος τοῦ νομίμου

Ἐσωτερικὸς κανονισμὸς προσωπικοῦ τυπογραφείου Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἑλλάδος.— Ἔλλειψις νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρὸς ἔγκρισιν αὐτοῦ.— Ἰσχὺς ὡς συμβάσεως ἐργασίας.—Ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ καὶ περὶ ὑπάρξεως ἐθίμου περὶ ἐξαώρου ἐργασίας εἰς τὰ τυπογραφεῖα.—Ἔννοια ἐθίμου.— Παροχὴ ὑπὸ μισθωτοῦ ἐργασίας πέραν τοῦ συμβατικῶς καθωρισμένου ὡρίου καὶ πέραν τοῦ νομίμου ὡρίου.

Ἐξητήθη εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ὑπὸ μισθωτοῦ τυπογράφου ἀποζημίωσις διὰ παροχὴν παρανόμως ὑπερωριακῆς ἐργασίας κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικὴν ἀπόφασιν (ΕΕΔ 15, 976).

Μολονότι, μετὰ τὴν πρόσφατον Α.Π. 138/1959 (εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 18, 245), ἡ ὁποία ἐθεώρησεν ὡς ἄκυρον τὴν σχετικὴν διάταξιν τῆς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, τὸ θέμα τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς ἀπώλεσε τὸ ἐνδιαφέρον της, ἐν τούτοις ἄξια προσοχῆς εἶναι ἡ δικαστικὴ ἀπόφασις διὰ τὰ λοιπὰ ἐρευνώμενα θέματα.

Ὡς προκύπτει ἐξ αὐτῆς, προεβλήθη ἡ ὕπαρξις κανονισμοῦ, ἐγκεκριμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ καθ' ὃν αἱ ὧραι ἐργασίας θὰ ἀνήρχοντο εἰς ἓξ ἡμερησίως, ὑποστηριχθέντος ὅτι διὰ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ κανονισμοῦ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατέστη τὸ ὡράριον τοῦτο νόμιμον.

Πράγματι, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, ὑποκειμένης ἐγκρίσεως κανονισμοῦ πρὸ τοῦ ν. δ. 3789/1957 (ΕΕΔ 16, 1131), ἐξ οὐδεμιᾶς διατάξεως παρείχετο εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας ἡ ἔγκρισις τοιούτου κανονισμοῦ, τοῦτο δὲ συνάγεται καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 10 § 1 ἐδαφ. δ' τοῦ νόμου 2954/1954 «περὶ ὀργανώσεως τοῦ Σώματος Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας κλπ.» (ΕΕΔ 13, 936), κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ ἔγκρισις τῶν ἐν αὐτῷ κανονισμῶν γίνεται παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ Ἐργασίας (βλέπε διὰ τὸ θέμα καὶ *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 79 ἑπ., ὑπ' ἀριθ. 31117/3105 τῆς 1.6.1953 ἐγκυκλίου Ὑπουργείου Ἐργασίας εἰς *Χ. Κασσίμου*, Οἱ Κανονισμοὶ Ἐργασίας, σελ. 57 ἑπ.)

Ἡ προσχώρησις ἑπομένως τοῦ προσωπικοῦ τῆς περὶ ἧς ἐπρόκειτο ἐργασίας εἰς τὸν τοιοῦτον κανονισμὸν συνιστᾶ συναινετικὴν ἐξ ἐλευθέρας βουλήσεως σύμβασιν ἐργασίας μεταξὺ τῶν οὕτω συμβληθέντων μισθωτῶν καὶ ἐργοδότου, ἐξ ἧς ἐγεννήθησαν συμβατικαὶ μόνον δεσμεύσεις (πρβλ. τὴν Α.Π. 672/1952, εἰσηγητὴς *Β. Κυριακόπουλος*, ΕΕΔ 12, 86).

Μετὰ τοῦτο καὶ ὑποτιθεμένης ἀκόμη ἐγκύρου

τὴν ἀξιολογικὴν κρίσιν τοῦ Νομοθέτου ἀποτελοῦν τὸ κώλυμα. Οὕτω ὡς νομικὴ ἀδυναμία δέον νὰ χαρακτηρισθῇ ἡ ἀδυναμία βιοτέχνου νὰ γίνῃ μέλος συνδέσμου βιομηχάνων (πραγματικὸν γεγονὸς ἡ ἰδιότης βιοτέχνου, νομικὸν κώλυμα, ἄρθρον 86 Α.Κ., ἄρθρον 10 Β.Δ. 15/20 Μαΐου 1920), ἢ δημοσίου ὑπαλλήλου, ὅστις ἀπασχολεῖ εἰς σχέσιν ἐξηρτημένης ἐργασίας οἰκοδόμον διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῆς οἰκίας του, νὰ γίνῃ μέλος ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων. Ἡ νομικὴ ἀδυναμία, ὡς πᾶσα νομικὴ διάταξις, μὴ δυναμένη νὰ ὑπάρξῃ ἄνευ λόγου, εἶναι καὶ οὐσιαστικὴ ἢ πραγματικὴ τοιαύτη.

Λόγῳ τῆς εὐρύτητος λοιπὸν τῆς ἐννοίας τῆς νομικῆς ἀδυναμίας καὶ ἡ ἀνωτέρω σκέψις τῆς ἀποφάσεως φθάνει εἰς τὸ ἀποτέλεσμα νὰ θεωρῇ ὅλους τοὺς μισθωτοὺς καὶ ἐργοδότας δεσμευομένους ὑπὸ τῆς κηρυχθείσης ὑποχρεωτικῆς συλλογικῆς συμβάσεως.

Ὁ Α.Π. διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 698/1958 ἀποφάσεώς του (ΕΕΔ 17, σ. 1235), δεχόμενος ὅτι συλλογικὴ σύμβασις, ὑπογραφεῖσα ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δεσμεύει καὶ τὸ Δημόσιον, χωρὶς νὰ χρησιμοποιήσῃ τὴν πολύπλοκον τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως συλλογιστικήν, φαίνεται μᾶλλον, ὅτι κλίνει ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως, ὅτι αὐτὴ δὲν δεσμεύει κατ' ἀρχὴν μόνον τοὺς δυναμένους νὰ εἶναι μέλη τῶν ὑπογραψασῶν αὐτὴν ὀργανώσεων. Τὴν γνώμην τῆς εὐρείας δεσμεύσεως, ἀσχέτως τῆς ἰδιότητος τῶν ἑκατέρωθεν συμβαλλομένων εἰς σχέσιν ἐργασίας, δέχεται ρητῶς καὶ τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους (Τμ. Β' 95/59, ΕΕΔ 18, σελ. 280).

Βασίλειος Γ. Μαυρίδης, Δ.Ν., Δικηγόρος

τῆς σχετικῆς διατάξεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως δὲν προέκυπτε θέμα ἀποζημιώσεως κατ' αὐτὴν διὰ τὴν πέραν τοῦ 6ώρου καὶ μέχρι τοῦ νομίμου 8ώρου ἐργασίαν, οὔτε σκοπὸς τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξε νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἐργασία εἴσω τῶν νομίμων ὡρῶν, θέμα, τὸ ὁποῖον ρυθμίζει ἡ ἰδιωτικὴ συμφωνία ἢ κατὰ τὰς περιστάσεις τὸ ἄρθρον 659 Α. Κ.

Ὑπεστηρίχθη ὅμως, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως, καὶ ὕπαρξις ἐθίμου περὶ ἑξαώρου ἐργασίας.

Μὲ θέμα ἐθίμου ἀπησχολήθη ἡ Α. Π. 522/1957 (εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 1274, ἐπικυρώσασα τὴν Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 2954/1956, εἰσηγητὴς *Β. Τατσόπουλος*, ΕΕΔ 16, 371), ἐδέχθη δὲ ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀπὸ 27.6/4.7.1932 π. δ/τος «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων», ὁρίζουσα ὅτι αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 ἐργασιῶν καὶ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνουν τὰς ὀκτὼ ὥρας καθ' ἑκάστην, οὖσα ἐνδοτικοῦ δικαίου, καθ' ὃ μέρος μειοῦται τὸ ὁρισθὲν ἀνώτερον ὅριον ἐργασίας, ἐπιτρέπει τὴν ἀνάπτυξιν ἐθίμου, δι' οὗ ὁρίζεται μικροτέρας διαρκείας ἐργασία εἰς ὡρισμένου τοιούτου εἴδους ἐπιχειρήσεις, συμφώνως καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 2269/1920, κυρώσαντος τὴν διεθνῆ σύμβασιν τῆς Οὐάσιγκτων, ὑπὸ δὲ τὸ κράτος τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος συγχωρεῖται ἡ συνέχισις τῆς ἀσκήσεως τοιούτου ἐθίμου, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 38 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου, καθ' ὃ διατηροῦνται οἱ νόμοι καὶ τὰ διατάγματα περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας. (Βλέπε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 371 καὶ περὶ ἐθίμου γενικώτερον *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 54 ἑπ.).

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου δέχεται, ὅτι δὲν ἀπεδείχθη τοιοῦτον ἔθιμον.

Ἀλλὰ καὶ ἂν ἀπεδεικνύετο, πάλιν, ὡς ὀρθῶς δέχεται, δὲν θὰ εἶχεν ἐφαρμογὴν ἡ περὶ ἧς ἐπρόκειτο (καὶ ὑποτιθεμένη ἔγκυρος) διαιτητικὴ ἀπόφασις.

Θὰ προέκυπτε θέμα ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 659 Α. Κ. διὰ τὴν ἀπὸ τῆς 6ης μέχρι καὶ 8ης ὥρας ἐργασίαν, πέραν δὲ τοῦ νομίμου 8ώρου θέμα μόνον ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 904 ἑπ. Α. Κ. ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου (ἀφοῦ ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις ὑπῆρξε κατὰ τὴν σχετικὴν διάταξιν αὐτῆς ἄκυρος, Α. Π. 138/1959, ἔνθ' ἀνωτ.), ὡς οὔσης τῆς συμβάσεως κατὰ τοῦτο ἀκύρου.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 20752/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Σταματιάδης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ι. Γουργᾶς*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Κ. Χασάπης, Α. Πετρίτσης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42930/1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, ἐὰν ὁ μισθωτὸς ὑποχρεωθῇ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου του εἰς παροχὴν ἐργασίας πέραν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου δι' ἑκάστην περίπτωσιν ὡρισμένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, ἡ καταβλητέα εἰς τὸν πρῶτον ἀποζημίωσις δι' ἑκάστην ὥραν τοιαύτης ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως εἶναι ἴση πρὸς τὸ ὡρομίσθιον, αὐξημένον κατὰ 75 ο/ο. Ἐξ ἄλλου, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 1 § 1 περίπτ. Η' καὶ 2 τοῦ π.δ. τῆς 27 Ἰουνίου/4 Ἰουλίου 1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων» αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν εἰς τυπογραφεῖα ἐργαζομένων δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνωσι τὰς ὀκτὼ καθ' ἑκάστην. Σαφῶς ἐκ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων προκύπτει, ὅτι ὁ ἐργαζόμενος εἰς τυπογραφεῖον δικαιοῦται νὰ λάβῃ προσαύξησιν 75 ο/ο ἐπὶ τοῦ ὡρομισθίου του δι' ἑκάστην ὥραν ὑπερωριακῆς του ἀπασχολήσεως μόνον ἐὰν ἡ ὑπερωριακὴ ἀπασχόλησίς του ἐξικνῆται πέραν τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου καθωρισμένου ὡραρίου ἐργασίας του, ἤτοι πέραν τοῦ ὀκταώρου καθ' ἑκάστην, οὐχὶ δὲ ἐὰν ἐξικνῆται πέραν τοῦ συμβατικῶς ἢ κατ' ἔθιμον τυχὸν καθωρισμένου βραχυτέρου ὡραρίου ἐργασίας του καὶ μέχρι τοῦ νομίμου. Εἰδικῶς διὰ τὸ ἔθιμον τοῦτο ἀποτελεῖ μὲν κανόνα δικαίου, ἀλλὰ δὲν εἶναι νόμος οὔτε ὑπὸ τὴν γενικὴν ἔννοιαν αὐτοῦ, τοὐτέστιν ὡς διαταγῆς τῆς Πολιτείας ἐκφρασθείσης διὰ τῶν νομοθετικῶν αὐτῆς ὀργάνων καὶ προσηκόντως δημοσιευθείσης, ἀλλ' οὔτε ὑπὸ τὴν οὐσιαστικὴν ἔννοιαν αὐτοῦ, τοὐτέστιν ὡς διαταγὴ τῆς Πολιτείας προσηκόντως ἐκφρασθείσης καὶ δημοσιευθείσης, περιεχούσης δὲ ὑποχρεωτικὸν διὰ πάντας κανόνα, ρυθμίζοντα τὰς πρὸς ἀλλήλους σχέσεις τῶν προσώπων ἢ τῆς Πολιτείας (ἄρθρον 1 Α.Κ., *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαί, ἐκδ. 7η § 2 Α' καὶ Β), ἡ προδιαληφθεῖσα δὲ διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 42930/1956 ὑ. ἀ. (2/1956 Δ.Δ.Δ.Δ.Α.) ἀναφέρεται εἰς τὸν νόμον ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἔννοιαν αὐτοῦ καὶ οὐχὶ εἰς τὸ ἔθιμον.

Κατὰ τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 41551/1955 ἀποφάσεως ταῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας ἐγκριθέντος ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐνταῦθα τυπογραφείου τῆς ἐφεσιβλήτου Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἡ διάρκεια ἐργασίας τῶν ἐν αὐτῷ ἀπασχολουμένων στοιχειοθετῶν, πιεστῶν κλπ. εἶναι ἑξάωρος, παρέκκλισις δὲ ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω καθοριζομένης ἐργασίας ἐπιτρέπεται μόνον κατόπιν ἀδείας τοῦ οἰκείου Γραφείου Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ π.δ. τῆς 27.6.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ 8ώρου διατάξεων». Ἔγκρισις ταῦ ρηθέντος κανονισμοῦ ἐγένετο, ὡς ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 41551/1955 ὑπουργικῇ ἀποφάσει ἀναφέρεται, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 14, ἐδάφ. γ' τοῦ ἀπὸ 17.9.1934 δ/τος «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ

όργανώσεως Σώματος Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας διατάξεων», τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀπό 24.7.1920 β. δ/τος «περί κωδικοποιήσεως εἰς ἐνιαῖον κείμενον τοῦ νόμου περί πληρωμῆς τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν καί περί τῶν μισθῶν τῶν ὑπηρετῶν καί ὑπαλλήλων», τοῦ ἄρθρ. 3 § 6 τοῦ ἀπό 27.6.1937 β.δ. «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τῶν περί ἐργατῶν εἰδικῆς διαδικασίας διατάξεων» καί τοῦ ἄρθρου 19 § 1 τοῦ ἀ.ν. 976/1946 «περί Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ἐξ οὐδεμιᾶς ὅμως ἐκ τῶν ἐν λόγῳ διατάξεων ἤ ἄλλης τινός διατάξεως νόμου παρεσχέθη εἰς τόν Ὑπουργόν τῆς Ἐργασίας ἡ ἐξουσιοδότησις, ὅπως δι' ἀποφάσεών του ἐγκριτικῶν ἐσωτερικῶν κανονισμῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων προσδίδῃ εἰς τούς ὅρους τῶν ἐν λόγῳ κανονισμῶν ἰσχύν νόμου. Κατ' ἀκολουθίαν τό προδιαληφθέν ἄρθρον 1 τοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐνταῦθα τυπογραφείων τῆς ἐφεσιβλήτου δέν ἀποτελεῖ διάταξιν νόμου, ἀλλ' ὅρον τῆς μεταξύ τῶν διαδίκων συμβάσεως ἐργασίας, διεπομένης ὑπό τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ ρηθέντος κανονισμοῦ, εἰς ὃν προσεχώρησεν, ὡς βεβαιοῦται, ὁ ἐκκαλῶν.

Ὁ ἐκκαλῶν εἰργάσθη εἰς τό ἐνταῦθα τυπογραφεῖον τῆς ἐφεσιβλήτου κατά τό ἀπό 24.1.1956–31.1.1957 χρονικόν διάστημα, ἀπασχολούμενος καθ' ἑκάστην (πλήν Σαββάτου), κατ' ἀξίωσιν τῆς ἐφεσιβλήτου, ἐπί ἐννέα ὥρας, ἤτοι ἐπί δύο ὥρας πέραν τοῦ συμβατικοῦ, ὡς ἄνω, ὡραρίου ἐργασίας του (ἑξαώρου) καί ἐπί μίαν ὥραν πέραν τοῦ νομίμου ὡραρίου ἐργασίας του (ὀκταώρου). Δι' ἑκάστην ὥραν ἐργασίας του πέραν τοῦ ἑξαώρου ὁ ἐκκαλῶν ἐπληρώνετο παρά τῆς ἐφεσιβλήτου τό ὡρομίσθιόν του προσηυξημένον κατά 25 ο/ο. Καί διά μέν τάς δύο πρώτας ὥρας ὑπερεργασίας του (7ην καί 8ην) οὐδέν ἐπί πλέον τῶν καταβληθέντων αὐτῷ δικαιοῦται νά λάβῃ, εἰδικῶς δέ δέν δικαιοῦται νά λάβῃ διαφοράν προσαυξήσεως 50 ο/ο, ἵνα συμπληρωθῇ ἡ προβλεπομένη διά τοῦ ἄρθρου 7 τῆς 2/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν προσαύξησις 75 ο/ο, ἀφοῦ, συμφώνως πρός τά εἰς τάς ἠγουμένας σκέψεις ἐκτεθέντα, δέν ἐδικαιοῦτο τοιαύτης προσαυξήσεως, ἅτε μή ἀπασχοληθείς κατά τάς δύο τοιαύτας ὥρας (7ην καί 8ην) πέραν τοῦ ὑπό τοῦ νόμου θεσπιζομένου ἀνωτάτου ὁρίου ἐργασίας του. Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ρητέον ὅτι δέν ἐβεβαιώθη, κατά τήν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ἡ ὕπαρξις ἐθίμου, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἡ διάρκεια τῆς ἐργασίας τῶν στοιχειοθετῶν καί πιεστῶν τῶν ἐν Ἀθήναις τυπογραφείων δέν ἐπετρέπετο νά ὑπερβαίνῃ τό ἑξάωρον καθ' ἑκάστην. Ἡ ἐφαρμογή τοῦ ἑξαώρου παρά τῆς ἐφεσιβλήτου καί πρό τῆς ἰσχύος τοῦ κανονισμοῦ αὐτῆς ἐγένετο εἰς ἐκτέλεσιν ὅρου τῆς συμβάσεως ἐργασίας μεθ' ἑκάστου ἐκ τῶν ἐν τῷ τυπογραφείῳ της ἐργαζομένων. Ὥστε καί ἄν ἀντιθέτως πρός τά προεκτεθέντα τό ἄρθρον 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν νοῇ ὅτι προσαυξήσεως 75ο/ο δικαιοῦνται καί οἱ πέραν τῶν κατ' ἔθιμον καθωρισμένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἐργαζόμενοι πάλιν δέν δικαιοῦται διαφορᾶς προσαυξήσεως ὁ ἐκκαλῶν διά τάς δύο πρώτας ὥρας (7ην καί 8ην) ὑπερωριακῆς ἐργασίας του. Ὀρθῶς ὅθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀπέρριψε τό σχετικόν αἴτημα τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἀγωγῆς, ἀπορριπτέοι δέ οἱ τά ἐναντία ὑποστηρίζοντες λόγοι τῆς ὑπό κρίσιν ἐφέσεως ὡς ἀβάσιμοι.

Διά τήν 3ην ὥραν ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεώς του (9ην ὥραν ἐργασίας του) ὁ ἐκκαλῶν ἐδικαιοῦτο νά λάβῃ λόγῳ ἀποζημιώσεως τό ὡρομίσθιόν του, προσηυξημένον κατά 75ο/ο, ἐφαρμοζομένης ἐν προκειμένῳ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφοῦ ἡ ἀνωτέρω ὥρα ἀπασχολήσεώς του ἐξικνεῖται πέραν τοῦ νομίμου 8ώρου. Οὗτος ἔλαβεν, ὡς συνομολογεῖται, τό ὡρομίσθιόν του προσηυξημένον κατά 25ο/ο μόνον, ἡ ἐκκαλουμένη ὅμως δέν ἐπεδίκασεν αὐτῷ τήν αἰτηθεῖσαν διαφοράν 50ο/ο, ἐπί τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι, ἀφοῦ οὗτος διά τάς δύο πρώτας ὥρας ἐργασίας του πέραν τοῦ συμβατικοῦ ἑξαώρου (7ην καί 8ην) ἔλαβε τό ὡρομίσθιόν του προσηυξημένον κατά 25ο/ο, ἐνῷ δέν ἐδικαιοῦτο προσαυξήσεώς τινος κατά τήν ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικήν ἀπόφασιν διά τήν αἰτίαν ταύτην, τό σύνολον τῶν διά τάς τρεῖς ὥρας καταβληθεισῶν προσαυξήσεων (25ο/ο Χ 3 = 75ο/ο) ἐκάλυψε τήν ὀφειλομένην αὐτῷ προσαύξησιν 75ο/ο διά τήν 9ην ὥραν, ἀπέρριψε δέ καί κατά τό αἴτημα τοῦτο τήν ἀγωγήν, πλήν οὐχί ὀρθῶς, διότι αἱ δύο πρῶται ὧραι (7η καί 8η) τῆς πέραν τοῦ συμβατικοῦ ἑξαώρου ἐργασίας τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐπληρώθησαν εἰς αὐτόν παρά τῆς ἐφεσιβλήτου κατά ρητήν, ἄλλως σιωπηράν, μεταξύ των συμφωνίαν δι' ὡρομισθίων προσηυξημένων κατά 25ο/ο ἑκάστου, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 659 Α. Κ., κατά τήν παράγρ. 2 τοῦ ὁποίου ὁ μισθωτός διά τήν ἐπί πλέον τῆς συμφωνηθείσης ἐργασίαν δικαιοῦται εἰς συμπληρωματικήν ἀμοιβήν, καθοριζομένην ἀναλόγως τοῦ συμφωνηθέντος μισθοῦ καί τῶν εἰδικῶν περιστάσεων, καί δέν ὑφίσταται περίπτωσις συμψηφισμοῦ τῆς ὀφειλομένης εἰς τόν ἐκκαλοῦντα προσαυξήσεως 75ο/ο διά τήν παράνομον ὡριαίαν ἀπασχόλησίν του πρός τήν καταβληθεῖσαν αὐτῷ προσαύξησιν 25ο/ο διά τήν ὑπέρ τό συμβατικόν ὡράριον δίωρον ἐργασίαν του καθ' ἑκάστην (πλήν Σαββάτου).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

ΑΓΩΓΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΕΚ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΠΡΑΞΕΩΣ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

Έναρξις τοῦ πρὸς σύνταξιν δι' ἀναπηρίαν δικαιώματος, χορηγουμένου ἐπιδόματος ἀσθενείας

Χαρακτὴρ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ὡς νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου καὶ τῶν πράξεων τῶν ὀργάνων αὐτοῦ ὡς ἐκτελεστῶν διοικητικῶν πράξεων, μὴ ἐπιτρεπομένου τοῦ κατ' οὐσίαν ἐλέγχου αὐτῶν ὑπὸ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων.—Δυνατὴ ὅμως ἡ ὑπ' αὐτῶν ἔρευνα τοῦ κύρους καὶ τῆς νομιμότητος τῶν διοικητικῶν πράξεων ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ἂν αὗται ἐξεδόθησαν κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ Νόμου, δι' ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως διὰ ζημίαν ἐκ παρανόμου πράξεως, ταύτης μὴ ὑποκειμένης εἰς τέλη συζητήσεως, δικαστικὸν ἔνσημον ἢ ἄλλο χαρτόσημον.—Ἔναρξις τοῦ πρὸς σύνταξιν δι' ἀναπηρίαν δικαιώματος κατ' ἄρθρον 29 § 15 τοῦ Α.Ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».

Ὑπέκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀπορράσεως, ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ ζημίαν, ἡ ὁποία ἐγένετο εἰς ἠσφαλισμένον παρ' αὐτῷ ἐκ παρανόμου, κατὰ τὸν ἐνάγοντα, πράξεως τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τοῦ Ι.Κ.Α.

Δὲν εἶναι δεκτικὸν ἀντιρρήσεώς τινος, ὅτι ἡ τοιαύτη ἀγωγὴ εἶναι τῆς ἁρμοδιότητος τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ ἐπὶ τοῦ θέματος παγίως νομολογηθέντα (βλέπε ἐκ τῶν τελευταίων ἀρεοπαγιτικῶν ἀποσάσεων τὴν ὑπ' ἀριθ. 36/1959 (εἰσηγητὴς *Δ. Οἰκονομόπουλος*, ΕΕΔ 18, 264, καὶ λοιπὰς παραπομπὰς εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 264).

Ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις ἑρμηνεύει τὸ ἄρθρον 29 § 5 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», περὶ τοῦ ὁποίου βλέπε καὶ *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, ἔκδ. 1955, σελ. 344).

Σημειοῦται ὅμως ὅτι κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 583/1957 Ἐγκύκλιον τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. (Δελτίον Ι.Κ.Α., ἔτος 1958, σελ. 49) ἰσχύουν τὰ ἑξῆς:

Ἐὰν ἡ ἀναπηρία ὀφείληται εἰς ἀτύχημα, δοθέντος ὅτι εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δὲν ὑπάρχει διάταξις ὑποχρεοῦσα εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ ἐπιδόματος ἀσθενείας, ἀντὶ τῆς συντάξεως, ἢ τἀνάπαλιν, οὐδεμία ἀμφιβολία γεννᾶται, ὅτι εἶναι καταβλητέα ἡ ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου προτιμωμένη παροχή, ἔστω καὶ ἂν ἔχῃ γίνει ἔναρξις καταβολῆς ἢ εἶχε καταβληθῇ ἐξ ὁλοκλήρου ἡ ἑτέρα, ἐπιφυλασσομένων πάντοτε τῶν περὶ παραγραφῆς διατάξεων τοῦ νόμου.

Διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἀναπηρίας τῆς ὀφειλομένης εἰς ἀσθένειαν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ δημιουργηθῇ κατ' ἀρχὴν ἀμφιβολία κατὰ πόσον εἶναι δυνατὴ ἡ καταβολὴ τῆς συντάξεως, ἀντὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀσθενείας, δοθέντος ὅτι ἐν τῷ δευτέρῳ ἐδαφίῳ τῆς παραγρ. 5 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ὁρίζεται, ὅτι ἐν περιπτώσει ἀπονομῆς συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας, ὀφειλομένης εἰς ἀσθένειαν, τὸ εἰς σύνταξιν κλπ. δικαίωμα ἄρχεται, ἀφ' ἧς ἔπαυσε καταβαλλόμενον τὸ ἐπίδομα ἀσθενείας. Προσεκτικωτέρα, οὐχ ἧττον, μελέτη τῆς διατάξεως ταύτης, ἐν ὄψει τοῦ εὐμενοῦς τοῦ ἀσφαλιστικοῦ δικαίου, ἄγει εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀναπηρίας λόγῳ ἀσθενείας δέον νὰ καταβάλληται πρῶτον τὸ ἐπίδομα ἀσθενείας, ἐφ' ὅσον εἶναι συμφερωτέρα διὰ τὸν ἠσφαλισμένον παροχὴ καὶ ἐν συνεχείᾳ ἡ σύνταξις. Τοῦτο συνάγεται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ νομοθέτης περιώρισε τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ καταβολὴ τῆς συντάξεως θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ἄρχηται μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἐπιδόματος μόνον εἰς ἐκείνας, καθ' ἃς ἡ ἀναπηρία ὀφείλεται εἰς ἀσθένειαν, ὁπότε τὸ διὰ ταύτης ἐπίδομα βάσει τῶν διατάξεων τοῦ νόμου εἶναι κατὰ κανόνα ἀνώτερον τῆς συντάξεως καὶ δὲν περιέλαβε μεταξὺ αὐτῶν καὶ τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ ἀναπηρία ὀφείλεται εἰς ἀτύχημα, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ σύνταξις, ὡς καθοριζομένη βάσει τῆς προνομιακῆς διατάξεως τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ νόμου, εἶναι πάντοτε μείζων τοῦ ἐπιδόματος.

Ἄλλως τε ἡ εὐμενεστέρα μεταχείρισις τῆς μὴ δημιουργούσης καὶ ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν ἀναπηρίας, καθ' ἣν περίπτωσιν ἡ σύνταξις καταβάλλεται ἀπὸ τῆς ἐκδηλώσεως τῆς παθήσεως, θὰ ἦτο ἀπολύτως ἀδικαιολογητος καὶ ἀντίθετος πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως καὶ τῆς καλῆς πίστεως.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω, δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι ἠσφαλισμένος, τυχὼν ἐπιδόματος ἀσθενείας καὶ ἐν συνεχείᾳ συνταξιοδοτηθείς, δύναται, εἰς ἃς περιπτώσεις τὸ ποσὸν τῆς συντάξεώς του εἶναι ἀνώτερον τοῦ οὗ ἔτυχεν ἐπιδόματος, νὰ ἀπαιτήσῃ ἐκ τῶν ὑστέρων τὴν καταβολὴν αὐτῷ συντάξεως, ἀντὶ τοῦ ἐπιδόματος, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸν χρόνον καταβολῆς τούτου ἐτύγχανεν ἀνάπηρος κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου.

Πρωτοδικείου Χανίων 775/1958

Προεδρεύων ὁ Πρωτοδίκης κ. *Β. Βρέλλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ν. Γιαννόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Ἀγγελάκης, Κ. Γκαζῆς

Τὸ Ι.Κ.Α. ἀποτελεῖ νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου (ἄρθρ. 13 ν. 6298 καὶ 11 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951). Αἱ πράξεις τῶν ὀργάνων του, ἀναφερόμεναι εἰς τὸν τρόπον, καθ' ὃν λαμ-

βάνει χώραν ἡ ἀπονομή ἢ μὴ συντάξεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 καὶ τοὺς εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ν. 6298 ἐκδοθέντας κανονισμοὺς τοῦ Ἱδρύματος τούτου, διατηρηθέντας ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἀ.ν. 1846, φέρουσιν ἐν ἑαυτοῖς τὸν χαρακτῆρα ἐκτελεστῶν διοικητικῶν πράξεων, διεπομένων ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου, διότι ἀναφέρονται εἰς εὐρὺν κύκλον προσώπων καὶ ἐκδίδονται πρὸς ἱκανοποίησιν γενικοῦ συμφέροντος καὶ διὰ μεθόδων προσιδιαζουσῶν εἰς τὴν Διοίκησιν, καθοριζομένης ὡς πρὸς αὐτὰς ἰδίας διοικητικῆς ἁρμοδιότητος (*Παπαφράγκου*, Πορίσματα Νομολογίας Σ.Ε. σελ. 176, *Στασινοπούλου*, Τὸ Δίκαιον τῶν Διοικητικῶν Πράξεων, σελ. 73, Γνωμ. *Πράτσικα - Πετροπούλου*, Θέμ. ΝΘ' σελ. 863). Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 14 § 8, 28 §§ 1β, 2α, 34 § 1 καὶ 29 §§ 1, 2, 3, 5 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, προβλεπουσῶν τὴν ὑπὸ τῶν Διευθυντῶν τῶν Ὑποκαταστημάτων τοῦ Ἱδρύματος ἔκδοσιν ἀποφάσεων περὶ ἀπονομῆς ἢ μὴ συντάξεως, χρόνου ἀπονομῆς καὶ ποσοῦ αὐτῆς, δυναμένων νὰ προσβληθῶσιν ἐνώπιον τῶν Τοπικῶν Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν (ν.δ. 3710/1957), κατόπιν αἰτήσεως θεραπείας, τῶν τελευταίων κρινόντων τὴν ὀρθότητα τῶν ἀποφάσεων τούτων περὶ ἀπονομῆς ἢ μὴ συντάξεως, προκύπτει σαφῶς, ὅτι διὰ τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων ἱδρύθη διοικητικὴ δικαιοδοσία ἐξετάσεως καὶ ἐπανεξετάσεως κατ' εἰδικὴν διαδικασίαν προβλεπομένην ὑπὸ τῶν Κανονισμῶν τοῦ Ἱδρύματος τῶν περὶ ἀπονομῆς συντάξεως αἰτήσεων. Οὕτω αἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προκύπτουσαι ἔννομοι σχέσεις ἀνάγονται εἰς τὸ Δημόσιον Δίκαιον (πρβλ. Σ.Ε. 1388/1958, Λ.Ε.Ν. 1958, σελ. 663 - 664), οὗ ἕνεκεν τὰ τακτικὰ δικαστήρια δὲν δύνανται μὲν νὰ προβῶσιν εἰς ἔλεγχον τῆς κατ' οὐσίαν κρίσεως καὶ ἐνεργείας τῶν ἀνωτέρω ὀργάνων τῆς Διοικήσεως (Ὀλ. Α.Π. 305/1952, Θ' ΞΓ' σελ. 490, Α.Π. 581/1953, ΕΕΔ 13, σελ. 37, *Ἀγαλλοπούλου*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, 1955 § 39, ἀριθ. 9 β, σελ. 394—395), δύνανται ὅμως νὰ ἐξετάσωσι τὸ κῦρος καὶ τὴν νομιμότητα τῶν διοικητικῶν πράξεων, ἐρευνῶντα ἂν αὗται ἐγένοντο κατὰ τοὺς διαγεγραμμένους ὑπὸ τοῦ νόμου ὅρους καὶ ἐντὸς τῆς ἀνηκούσης εἰς τὰ ἐκδόσαντα ὄργανα ἐξουσίας, ἐκτὸς ἂν διὰ νόμου τοιαύτη ἔρευνα ἀπεκλείσθη (*Ἀγαλλόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ., Α.Π. 305/1952, ἔνθ' ἀνωτ., 581/1953, ἔνθ' ἀνωτ.). Δύνανται τουτέστι τὰ τακτικὰ δικαστήρια ἐπὶ παρανόμοι ἐνεργείας τῶν διοικητικῶν ὀργάνων, συνεπείᾳ ἧς δὲν ἀπενεμήθη σύνταξις ἢ δὲν ἀπενεμήθη ἡ προσήκουσα τοιαύτη, νὰ ἐπιδικάσωσι ὡς ἀποζημίωσιν τὰς μὴ ἀναγνωρισθείσας ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει μέχρι τῆς συζητήσεως τῆς ἀνωνῆς συντάξεις, χωρὶς νὰ ἀναγνωρίσουν τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως, ὅτε παρεμπιπτόντως θέλουσι ἐξετάσει τὴν νομιμότητα τῶν διοικητικῶν πράξεων (Α.Π. 316/1955, ΕΕΔ 14 σελ. 630, *Ἀγαλλόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 395). Εἰσήχθω ὅτι τοιαύτη ἀνωγὴ ἀποζημιώσεως, διώκουσα τὴν ἀνόρθωσιν προσγενομένης ζημίας ἐκ παρανόμου πράξεως τῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α., δὲν ὑπόκειται εἰς τέλη συζητήσεως, δικ. ἔνσημον ἢ ἄλλο χαρτόσημον, συνῳδὰ τῷ ἄρθρῳ 40 § 2β' τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 (ad hoc αἱ Α.Π. 106/1956, ΕΕΔ 15 σελ. 316, 565/1956, ΕΕΔ 16 σελ. 37).

Ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ, ὡς αὕτη παραδεκτῶς διὰ τῶν προτάσεων ἐβελτιώθη καὶ διευκρινίσθη, ὁ ἐνάγων ἐκτίθησιν, ὅτι συνεπείᾳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἐπισυμβάντος τὴν 28ην Ὀκτωβρίου 1955, κατέστη ἀνάπηρος κατὰ ποσοστὸν 67 ο/ο, τῆς ἀναπηρίας ταύτης ἀναγνωρισθείσης ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας ὑγειονομικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ἐναγομένου Ι.Κ.Α., ὅτι τὴν 28ην Μαρτίου 1956 ὑπέβαλεν αἴτησιν ἀπονομῆς συντάξεως, ὅτι τὸ ἐναγόμενον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 401/1956 ἀποφάσεώς του, ἐκδοθείσης ὑπὸ τοῦ ἐνταῦθα Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματός του τῷ ἐχορήγησε μηνιαίαν σύνταξιν ἐκ δρχ. 2.691, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς 25ης Ἀπριλίου 1956, ὅτι ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ ἀτυχήματος μέχρι τῆς ὡς ἄνω ἡμερομηνίας ἐλάμβανε μηνιαῖον ἐπίδομα ἀσθενείας δρχ. 1050 καὶ ὅτι ἐνῶ ἡ σύνταξις αὕτη ἔδει νὰ εἶχεν ἀφετηρίαν τὴν χρονολογίαν τοῦ ἀτυχήματος καὶ νὰ λάβῃ ἔκτοτε τὴν ἐπὶ πλέον τοῦ καταβληθέντος ἐπιδόματος ἀσθενείας καὶ συντάξεως διαφορὰν (ἐπίδομα καταβληθὲν 1050, ποσὸν συντάξεως 2691, διαφορὰ 641), τὸ ἐναγόμενον κατὰ παράνομον ἐνέργειαν τοῦ ἐνταῦθα Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματός του, συνισταμένην εἰς ἐσφαλμένην ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 28 § 2, 29 § 5 τοῦ ἀ.ν. 1346/1951, ἐξέδωσε τὴν ὡς ἄνω ἀπόφασίν του, ἀρνηθὲν νὰ καταβάλῃ τὰς διαφορὰς ταύτας, συμποσουμένας μετὰ τοῦ ἀντιστοίχου δώρου τῶν Χριστουγέννων 1955 εἰς 11.487 δραχ. αἰτεῖται δὲ νὰ ὑποχρεωθῇ τοῦτο νὰ τῷ καταβάλῃ τὸ ποσὸν τοῦτο ὡς ἀποζημίωσιν πρὸς ἐπανόρθωσιν τῆς προσγενομένης εἰς αὐτὸν ζημίας ἐκ τῆς ὡς ἄνω παρανόμου ἐνεργείας τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματός του, νομιμοτόκως ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς ἄχρις ἐξοφλήσεως. Οὕτως ἔχουσα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως, ἕνεκεν παρανόμου ἐνεργείας τοῦ ὡς ἄνω ὀργάνου τοῦ ἐναγομένου, μὴ ὑποκειμένη, καθ' ἃ ἐλέχθη, εἰς δικαστικὸν ἔνσημον, τέλη συζητήσεως ἢ ἄλλο χαρτόσημον, ἁρμοδίως φέρεται ὡς τοιαύτη ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τούτου (Α.Π. 316/1955, ΕΕΔ 14 σελ. 629 - 630, 821/1954, ΕΕΔ 14 σελ. 79, 77/1954, Θ. ΞΕ' σελ. 446, 305/1952, ἔνθ' ἀνωτ., 581/1953, 106, 565/1956, ἔνθ' ἀνωτ.), τῆς ἀντιθέτου ἐνστάσεως τοῦ ἐναγομένου ἀπορριπτομένης ὡς ἀβασίμου, στηριζομένη δὲ ἐπὶ τῶν ἄρθρων 105, 106 Εἰσ. Νόμου, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 297, 298, 914, 346 Α.Κ., 28 § 1 ἐδ. β' § 2, 29 § 5 ἐδ. α - β τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἐξεταστέα περαιτέρω ἀποβαίνει.

Ἐν ἄρθρῳ 29 § 5 τοῦ Α.Ν. 1846/1951 ὁρίζεται, ὅτι «ἡ καταβολὴ τῶν συντάξεων καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ἔλαβον χώραν τὰ θεμελιοῦντα τὸ δικαίωμα γεγονότα, ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει αὕτη δὲν δύναται νὰ ἀνατοέξῃ εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἢ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς. Ἐν περιπτώσει ἀπονομῆς συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ὀφειλομένης εἰς ἀσθένειαν τὸ εἰς σύνταξιν ἢ εἰς ἐπίδο-

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ι. ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ἀπόδειξις κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν

Ἀοριστία λόγου ἀναιρέσεως, μὴ καθορίζοντος τὸ πέραν τοῦ νομίμου ἰσθοῦ εἰδικῶς συμφωνηθὲν ποσὸν ὑπερεργασίας, ὡς καὶ ποία ἡ ἐπίδρασις τῆς τοιαύτης συμφωνίας ἐπὶ τῶν διὰ τῆς ἀγωγῆς καταχθεισῶν πρὸς κρίσιν πλειόνων ἀπαιτήσεων.—Ἀνυπόχρεον δικαστηρίου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν πρὸς σχηματισμὸν τῆς κρίσεώς του νὰ διατάξῃ ἀποδείξεις, οὐδὲ νὰ ἀκολουθήσῃ ὡρισμένους κανόνας, τόσον ὡς πρὸς τὴν ἀπόδειξιν, ὅσον καὶ τὴν ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν ἀποδεικτικοῦ τινος μέσου καὶ συνεπῶς ἡ μὴ τήρησις τούτου δὲν συνιστᾷ λόγον ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρ. 807 §§ 8 καὶ 10 Πολιτ. Δικ.

Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 3298/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου (εἰσηγητὴς *Α. Ἀλεξανδράπουλος*).

Ὡς πρὸς τὴν πρώτην σκέψιν τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως λόγος ἀναιρέσεως ὑπῆρξεν ὁ ἑξῆς: Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πράγματα προταθέντα καὶ ἔχοντα οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης.

Οὕτω, ἐνῷ καὶ πρωτοδίκως καὶ κατὰ τὴν ἔκκλητον δίκην συνωμολογήθη ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἡ μετ' αὐτῆς κατάρτισις εἰδικῆς συμφωνίας περὶ τοῦ πέραν τοῦ νομίμου μισθοῦ συμφωνηθέντος τοιούτου, ἀρχικῶς μὲν εἰς δραχ. 2.000, μεταγενεστέρως δέ, ἤτοι ἀπὸ τοῦ Μαΐου 1956, εἰς δραχ. 2.600 καὶ ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου 1956 εἰς δραχ. 2.800 καὶ περὶ καταβολῆς τῶν πέραν τοῦ νομίμου ὡραρίου προσαυξήσεων τῆς ὑπερεργασίας του, σιγῇ ἀντιπαρῆλθε τὴν συνομολογηθεῖσαν ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου εἰδικὴν ταύτην συμφωνίαν, ἥτις ἀσκεῖ οὐσιώδη ἐπιρροὴν ἐπὶ τὴν ἔκβασιν τῆς ὅλης δίκης, ὡς ἐκ τῆς ἐμμέσου ἐντεῦθεν ποριζομένης ἀποδείξεως καὶ τῶν λοιπῶν ἰσχυρισμῶν του, οὕτω δὲ ἡ ἀπόφασις παρεβίασε τὸ ἄρθρον 264 καὶ ἐπ. Πολιτ. Δικονομίας καὶ καιρίαν ἀναιρετέα κατ' ἄρθρ. 807 §§ 7 καὶ 10 Πολ. Δικ.

Ἀρείου Πάγου 144/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος *κ. Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης *κ. Α. Κωστήρης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Μπουρνόζος, Σ. Πολιτόπουλος

Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι δυνάμει εἰδικῆς, συνομολογουμένης καὶ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, συμφωνίας καθωρίσθη, ὅτι πέραν τοῦ νομίμου μισθοῦ του, συμφωνηθέντος ἀρχικῶς εἰς δραχ. 2.000, εἶτα κατὰ Μάϊον 1956 εἰς δραχ. 2.600, ἀπὸ δὲ τοῦ Σεπτεμβρίου 1956 εἰς δραχ. 2.800, θὰ τῷ κατεβάλλοντο καὶ προσαυξήσεις διὰ τὴν πέραν τοῦ νομίμου ὡραρίου ὑπερεργασίαν του, μὴ καθορίζων τὸ πέραν τοῦ νομίμου ὡς ἄνω μισθοῦ εἰδικῶς συμφωνηθὲν ποσὸν ὑπερεργασίας, ὡς καὶ ποία ἡ ἐπίδρασις τῆς τοιαύτης συμφωνίας ἐπὶ τῶν διὰ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς καταχθεισῶν πρὸς κρίσιν πλειόνων ἀπαιτήσεών του, ἀόριστος τυγχάνει καὶ ἀνεπίδεκτος δικαστικῆς ἐκτιμήσεως καὶ συνεπῶς ἡ παράλειψις τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅπως εἰδικῶς διαλάβῃ περὶ τοῦ τοιούτου ἐπουσιώδους, ὡς ἐκ τῆς ἀοριστίας του, ἰσχυρισμοῦ, δὲν ἱδρύει τὸν ἐκ τοῦ ἄρθρ. 807 § 7 λόγον ἀναιρέσεως, ἀπορριπτέος δὲ ὁ ἀποκλειστικῶς διὰ μὴ λῆψιν ὑπ' ὄψιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου πλήττων, ὡς διατυποῦται, τὴν ἀπόφασιν ταύτην πρῶτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου.

Τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Πρωτοδικεῖον, ἵνα ἀχθῇ εἰς τὴν τελικὴν αὐτοῦ κρίσιν περὶ τῆς διαρκείας τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας τοῦ ἀναιρεσείοντος πέραν τοῦ νομίμου ὀκταώρου εἰς 2 1/2 ὥρας κατὰ μέσον ὅρον ἡμερησίως, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ συνεξετίμησεν, ὡς βεβαιοῖ, τὰς προσαχθείσας ἀποδείξεις, ἤτοι τὰς μαρτυρικὰς καταθέσεις τῶν πρωτοδίκως ἐξετασθέντων μαρτύρων, τὰς ἐνόρκους ἐνώπιον τῶν συμβολαιογράφων Ἀθη-

---

μα ἀναπροσαρμογῆς δικαίωμα ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἔπαυσε καταβαλλόμενον ἐπίδομα ἀσθενείας, ἐφ' ὅσον κατεβάλλετο τοιοῦτον, οὐχὶ ὅμως καὶ πέραν τοῦ ἔτους ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως. Ἐκ τοῦ τελευταίου τούτου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 5 προκύπτει σαφῶς, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη, ὁμιλοῦσα περὶ ἐπιδόματος ἀσθενείας, νοεῖ προφανῶς ἀσθένειαν προελθοῦσαν εἴτε ἐκ νόσου, εἴτε ἐξ ἀτυχήματος, ἐπελθόντος ἐκ βιαίου συμβάντος, καὶ συνεπῶς ν' ἀμφοτέρους τὰς περιπτώσεις ταύτας (τοῦ ὁμοῦ μὴ διακρίνοντος, οὗ ἕνεκεν οὐδὲ ὁ δικαστὴς δύναται νὰ διακρίνῃ), ἡ καταβολὴ τῆς συντάξεως ἄρχεται ἀφ' ἧς ἡμέρας ἔπαυσε καταβαλλόμενον τὸ ἐπίδομα ἀσθενείας, ὀφειλομένης εἰς νόσον ἢ ἀτύχημα, καὶ οὐχὶ ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ ἀτυχήματος. Εἰρήσθω ὅτι δύναται ὁ ἠσφαλισμένος νὰ παραιτηθῇ τῆς λήψεως τοῦ ἐπιδόματος πρὸ τῆς λήξεως αὐτοῦ, ἵνα ἔκτοτε λάβῃ τὴν σύνταξιν, τοιαύτη ὅμως περίπτωσις δὲν ὑπόκειται ἐν προκειμένῳ (πρβλ. *Ἀγαλλοπούλου*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, 1955, σελ. 368). Κατὰ ταῦτα ὁ ἐνάγων δὲν δικαιοῦται λαμβάνειν ἀναδρομικῶς τὴν ἐπὶ πλέον διαφορὰν συντάξεως ἀπὸ τοῦ ἐπιδόματος, ἀφοῦ αὕτη - σύνταξις - οὖσα ἀνωτέρα τοῦ ἐπιδόματος, ἄρχεται ἀφ' ἧς παύσῃ τοῦτο καταβαλλόμενον, οὕτω δ' ἀποφανθὲν καὶ τὸ ἀρμόδιον ὄργανον τοῦ ἐναγομένου (Διευθυντὴς Ὑποκαταστήματος) νομίμως κατὰ τὴν ὡς ἄνω ἔννοιαν τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων ἀπεφάνθη, ἃς ἐσφαλῶς ἑρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, οὗ ἕνεκεν ἀπορριπτέα καθίσταται ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ὡς ἀβάσιμος, καταδικαζομένου ἅμα τοῦ ἐνάγοντος εἰς τὴν τοῦ ἐναγομένου δικαστικὴν δαπάνην, συνωδὰ τῷ ἄρθρῳ 212 Κρ. Πολ. Δικονομίας.

νῶν Ν.Η.** Α.Μ.** κ.λ.π. βεβαιώσεις τῶν μαρτύρων ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων καὶ ἅπαντα τὰ ἐπικαλούμενα καὶ προσαγόμενα ἔγγραφα καὶ συνεπῶς οὐδεμία γεννᾶται ἀμφιβολία, ὅτι τοῦτο ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ συνεξετίμησε καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐν τῷ 2ῳ λόγῳ ἀναιρέσεως ἀναγραφομένας συμβολαιογραφικὰς βεβαιώσεις ἐξετάσεως μαρτύρων του, ὡς καὶ τὴν κατάθεσιν τοῦ ἐκ τούτων ἐπ' ἀκροατηρίου ἐξετασθέντος μάρτυρός του, ἀπορριπτέος δ' ὁ λόγος οὗτος, ὡς ἀβάσιμος.

Ὁ τρίτος λόγος ἀναιρέσεως κατὰ τὸ α' σκέλος αὐτοῦ περὶ λήψεως ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ ἐκδόντος τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Πρωτοδικείου μαρτυρικῶν καταθέσεων τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἀφορωσῶν ξένην ὑπόθεσιν, δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀόριστος καὶ ἀνεπίδεκτος δικαστικῆς ἐκτιμήσεως, ἄτε μὴ καθορίζων τὰς καταθέσεις ταύτας, ὡς καὶ τὴν διάφορον ὑπόθεσιν, εἰς ἣν αὗται ἀναφέρονται.

Ἐκ τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τῶν ἄρθρ. 1, 5, 12 καὶ 20 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', ὡς οὗτος ἰσχύει κωδικοποιηθεὶς διὰ τοῦ ἀπὸ 4.8.1920 β.δ., σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἐν τῇ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου τούτου ἐκδικάσει τῶν μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ ἐργατῶν διαφορῶν τὸ δικαστήριον δὲν ὑποχρεοῦται πρὸς σχηματισμὸν τῆς κρίσεώς του νὰ διατάξῃ ἀποδείξεις, οὐδὲ ἀκολουθήσῃ ὡρισμένους κανόνας, τόσον ὡς πρὸς τὴν ἀπόδειξιν, ὅσον καὶ τὴν πρὸς τοῦτο ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν ἀποδεικτικοῦ τινος μέσου, καὶ συνεπῶς ἡ μὴ τήρησις τούτων δὲν συνιστᾷ λόγον ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρον 807 §§ 8 καὶ 10 τῆς Πολ. Δικονομίας. Ὅθεν ὁ 3ος λόγος ἀναιρέσεως κατὰ τὸ ἕτερον σκέλος αὐτοῦ, δι' οὗ πλήττεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι αὕτη ἀπέδωκεν ἠλαττωμένην ἀποδεικτικὴν δύναμιν εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος προσαχθείσας ἀποδείξεις, ὁ 4ος τοιοῦτος, δι' οὗ ὁ ἀναιρεσείων παραπονεῖται κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, ὅτι αὕτη ἄνευ ἀποδείξεως ἐδέξατο αὐτὸν ἐργασθέντα ἐπὶ 3 μόνον Κυριακὰς μηνιαίως, ἀντὶ τῶν ἀποδειχθεισῶν τεσσάρων, ὡς καὶ κατὰ τὰς ἑορτάς, ὡς καὶ ὁ 5ος λόγος κατὰ τὸ ἕτερον σκέλος αὐτοῦ, δι' οὗ ὁ ἀναιρεσείων βάλλει κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως διὰ τὴν ὑπὸ ταύτης παράβασιν τῶν περὶ δυνάμεως τῶν ὑπ' αὐτοῦ προσαχθεισῶν ἀποδείξεων δικονομικῶν ὁρισμῶν (ἄρθρ. 807 § 10 Πολ. Δικ.), εἶναι ἀπαράδεκτοι καὶ ἀπορριπτέοι. Περαιτέρω σαφῶς καὶ ἐν νομικῇ πληρότητι ἔχοντος τοῦ αἰτιολογικοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καθ' ἅπαντα τὰ ἐφ' ὧν αὕτη ἔκρινε κεφάλαια τῆς ἀγωγῆς, ὥστε πλέον ἢ ἐπαρκῶς νὰ προκύπτῃ ἡ ἐφ' ὧν αὕτη ἐδίκασε διαφορά, ὁ αὐτὸς περὶ τοῦ ἐναντίου 5ος λόγος ἀναιρέσεως, κατὰ τὸ ἕτερον σκέλος αὐτοῦ, δέον, ὡς ἀβάσιμος, νὰ ἀπορριφθῇ. Σαφὴς καὶ ὡρισμένος λόγος ἀναιρέσεως, πλήττων τὴν ἀπόφασιν ὡς περιέχουσαν ἀντιφατικὰς αἰτιολογίας (ἄρθρον 807 § 19 Π.Δ. Δικ., ἄρθρον 5 Ν. 3810/1957) δὲν προβάλλεται.

ΙΙ. ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1. Ἄκυρος λύσις συμβάσεως δικηγόρου Ταχυδρομικοῦ Ταμιευτηρίου.

Χαρακτηρισμὸς τοῦ Ταχυδρομικοῦ Ταμιευτηρίου ὡς ἀποκεντρωμένης οἰκονομικῶς πολιτικῆς Ὑπηρεσίας.—Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 8 § 4 νόμου 2500/1953.—Περιέλευσις τοῦ Ταχυδρομικοῦ Ταμιευτηρίου εἰς ὑπερημερίαν, ἀρνηθέντος ὅπως συνεχίσῃ ἀποδεχόμενον τὰς προσφερομένας ὑπὸ τοῦ δικηγόρου ὑπηρεσίας.—Ἀπαράδεκτος λόγος ἀναιρέσεως, μὴ ὑποβληθείσης ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας ἐνστάσεως ὅτι ἐξ ἀνωτέρας βίας δὲν ἀπεδέχθη τὰς προσφερθείσας ὑπηρεσίας.—Ἐπιτρεπτὸν ἀσκήσεως δικηγορίας εἰς τοὺς βοηθοὺς τοῦ προϊσταμένου τῆς Δικαστικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ταχυδρομικοῦ Ταμιευτηρίου.

Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 1836/1958 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν. Ἐπρόκειτο περὶ δικηγόρου, ὑπηρετοῦντος εἰς τὸ ἐνταῦθα ἑδρεῦον Ταχυδρομικὸν Ταμιευτήριον καὶ ἀπολυθέντος ἀκύρως, ἐξ οὗ καὶ ἀξίωσις καταβολῆς τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ παρὰ τοῦ ὑπερημέρου ἐργοδότου.

Σχετικαὶ πρὸς τὸ θέμα εἶναι καὶ αἱ Ἀρείου Πάγου ὑπ' ἀριθ. 244/1958, Α' Τμήματος, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 17, 748, ὑπ' ἀριθ. 602/1958, Γ' Τμήματος, εἰσηγητὴς *Α. Κουτσουμάρης*, ΕΕΔ 17, 1008).

Ἀρείου Πάγου 802/1958, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Ε. Κολοκούρης***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Σ. Μαυρομιχάλης***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Κυριάκης, Ν. Δροσουλάκης

Ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ Ν. Δ. 2537/1953, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ἀναιρεσείοντος Ταχυδρομικοῦ Ταμιευτηρίου, ἀποτελοῦντος ἀποκεντρωμένην οἰκονομικῶς πολιτικὴν Ὑπηρεσίαν, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 2 Νόμου 1132/1938, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 § 4 Νόμου 2500/1953, καθ' ἣν λύονται αὐτοδικαίως τὴν 30.9.1953 ὡρισμέναι συμβάσεις ἐργασίας, συναφθεῖσαι μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, καὶ ἐπομένως δὲν ἔληξε δυνάμει τοῦ Νόμου τούτου ἡ σύμβασις ἐργασίας, δι' ἧς, ὡς δέχεται τὸ Ἐφετεῖον, προσελήφθη ὁ ἀναιρεσίβλητος ὡς βοηθὸς δικηγόρος ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος τὴν 31.10.1951 ἐπὶ τετραετεῖ θητείᾳ. Μετὰ ταῦτα εἶναι ἀπορριπτέα ἡ κατ' ἀντέφεσιν προβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἔνστασις ὅτι τυγχάνει παθητικῶς ἀνομιμοποίητος ἡ ὑποδίκην ἀγωγή, διώκουσα τὴν πληρωμὴν μισθῶν ὑπερημερίας, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἐπῆλθε λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας εὐθέως καὶ αὐτοδικαίως δυνάμει τοῦ μνησθέντος Νόμου καὶ τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐκδοθέντος ἀπὸ 19.9.1953 Β.Δ. καὶ οὐχὶ δυνάμει καταγγελίας τῆς συμβάσεως ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀναιρεσείοντος, οἷα δὲν ἔλαβε χώραν, ἤρκει δὲ διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου περὶ πληρωμῆς μισθῶν ὑπερημερίας ἡ ἣν δέχεται τὸ Ἐ

φετεῖον ἄρνησις τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅπως συνεχίσῃ ἀποδεχόμενον τὰς προσφερομένας ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὑπηρεσίας (ἄρθρα 648, 349, 656 καὶ 669 § 1 Ἀστικοῦ Κώδικος). Ὀθεν ὀρθῶς τὸ Ἐφετεῖον, ἀναφερόμενον εἰς τὴν 3ην αἰτιολογίαν τῆς ἐκκληθείσης ὑπ' ἀριθ. 4264/1958 πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἀπέρριψε τὸν ἄνω ἰσχυρισμόν, εἰ καὶ ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι τὸ ἀναιρεσεῖον ἀνεγνώρισε τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, δι' ὃ εἶναι ἀπορριπτέοι οἱ 1ος, 3ος, 4ος, 2ος καὶ 6ος λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου, καθ' οὓς 1) δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὁ εἰρημένος ἰσχυρισμὸς ἢ ἄλλως ἀπερρίφθη κατὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν τοῦ νόμου, 2) δὲν ἀναφέρονται ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει τὰ πραγματικὰ περιστατικά, βάσει τῶν ὁποίων ἐπῆλθεν ἀκυρότης τῆς ἀπολύσεως καὶ 3) ἐσφαλμένως ἐκρίθη, ὅτι τὸ ἀναιρεσεῖον ἀποτελεῖ ἀποκεντρωμένην Ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους.

Ὡς δείκνυται ἐκ τῶν προτάσεων τοῦ ἀναιρεσείοντος, τῶν ὑποβληθεισῶν κατὰ τὴν συζήτησιν, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, οὗτος οὐδαμῶς ἀντέταξε τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀγωγῆς ἔνστασιν ὅτι ἐξ ἀνωτέρας βίας δὲν ἀπεδέχθη τὰς προσφερθείσας ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὑπηρεσίας (ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος), οὐδὲ ἠσχολήθη περὶ τοιούτου τινὸς τὸ Ἐφετεῖον καὶ ἐπομένως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος, κατὰ τὸ ἄρθρον 811 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ν. 3810/1957, ὁ 5ος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, περιέχων τοιοῦτον ἰσχυρισμόν, τὸ πρῶτον προβαλλόμενον ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ μὴ ἀφορῶντα εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν, οὐδ' ἐξ ἐπαγγέλματος ἐξεταστέον.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 9 ν. 1118/1938, ὁρίζουσα ὅτι ἐπιτρέπεται ἡ ἄσκησις τῆς δικηγορίας εἰς τοὺς βοηθοὺς τοῦ Προϊσταμένου τῆς Δικαστικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ταχυδρομικοῦ Ταμιευτηρίου δι' ἄλλας ὑποθέσεις, πλὴν τῶν ἀφορωσῶν τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμιευτήριον, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τούτου δὲν παρακωλύεται ἡ ὁμαλὴ διεξαγωγὴ τῆς ὑπηρεσίας, σαφῆ ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι συγχωρεῖται εἰς τούτους ἡ ἐλευθέρα ἄσκησις τῆς δικηγορίας, ἐφ' ὅσον οὐ ἡ δὲν ἔχει ἀπαγορευθῇ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὡς οὕτως ὀρθῶς ἀπεφήνατο ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ ἀπορριπτέος εἶναι ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 7ος λόγος τοῦ ἀναιρεσιν ίου.

§ 2 Σχέσις ἐκτάκτου ὑπαλλήλου Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων

Σύνδεσις μετὰ τοῦ Ταμείου διὰ σχέσεως τοῦ δημοσίου δικαίου.—Ἔλλειψις ἐξ αὐτοῦ δικαιοδοσίας τοῦ κατὰ νόμον ΓΠΟΔ' δικάζοντος Πρωτοδίκου πρὸς ἐκδίκασιν ἀγωγῆς περὶ ἀκύρου ἀπολύσεως.

Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 2014/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ὡς ἐφετείου.

Ἐπιόκειτο περὶ ἀξιώσεως λόγῳ ἀκύρου, κατὰ τὸν ἐνάγοντα, κατ' ἄρθρ. 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14. 502) ἀπολύσεως, καὶ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ὅτι ὁ νόμος οὗτος ἀναφέρεται εἰς σχέσεις τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπῃτήθη νὰ ἐρευνηθῇ ἐν προκειμένῳ ποία ἡ φύσις τῆς σχέσεως, δοθέντος καὶ ὅτι κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἐκδικάζονται μόνον ἀξιώσεις ἐκ σχέσεως ἐργασίας καὶ οὐχὶ ἐκ τοιαύτης δημοσίου δικαίου ἀπορρεούσας.

Ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις ἐθεώρησε τὴν προκειμένην σχέσιν ὡς δημοσίου δικαίου.

Ἀρείου Πάγου 740/1948, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Ροζάκης*
Δικηγόρος ὁ κ. Κ. Δημάκης

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τοῦ κεφαλαίου ΙΙΙ τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25521 1939 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κυρωθέντος ὀργανισμοῦ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ὅπερ, κατὰ τὸ ἄρθρον 2 αὐτοῦ, ἀποτελεῖ νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, καὶ ἰδίᾳ τῶν ἄρθρων 23, 25, 29, 34 καὶ 41 αὐτοῦ σαφῶς συνάγεται, ὅτι οἱ ἔκτακτοι ὑπάλληλοι τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, προσλαμβανόμενοι καθ' ὡριομένην διαδικασίαν, ἵνα τοποθετηθῶσι προσωρινῶς καὶ πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν τακτικῶν ὑπαλλήλων εἰς τὰς ὑπὸ τούτων κατεχομένας ὀργανικὰς θέσεις πρὸς ἐκτέλεσιν καὶ ἀναπλήρωσιν τούτων τῶν εἰς αὐτοὺς ἀνατεθειμένων καθηκόντων καὶ ἀναλαμβάνοντες τὴν ὑπηρεσίαν των μετὰ προηγουμένην δόσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 29 ὡρισμένου ὅρκου, συνδέονται μετὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ὡς καὶ οἱ τακτικοὶ ὑπάλληλοι, διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου, ἥτις δὲν λαμβάνει τὸν χαρακτῆρα ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι οἱ ἔκτακτοι ὑπάλληλοι, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς τακτικούς, δὲν εἶναι μόνιμοι, ἀλλὰ προσλαμβάνονται προσωρινῶς πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν τακτικῶν, δι' ὅσον χρόνον ἀνακύπτει περίπτωσις ἀναπληρώσεώς των, ἡ δὲ ἀπόλυσίς των ἐπέρχεται κατὰ τὸ ἄρθρ. 41 § 4 εὐθὺς ἅμα τῇ λήξει τοῦ χρόνου, δι' ὃν προσελήφθησαν, καὶ ἄνευ ἄλλης τινὸς οἱασδήποτε διατυπώσεως ἢ δικαιώματος πρὸς ἀποζημίωσιν.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, τὸ δικάσαν δικαστήριον ἐδέχθη, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων τὴν 9ην Σεπτεμβρίου 1949 διωρίσθη ἔκτακτος γραφεὺς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου δι' ἓν ἑξάμηνον δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου του, ἐγκριθείσης διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δημοσιευθείσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὅτι ἀναλαβὼν ὑπηρεσίαν μετὰ δόσιν νενομισμένου ὅρκου εἰργάσθη, ἀνανεουμένης τῆς σχετικῆς πιστώσεως μέχρι τῆς 27 Ἰουλίου 1957, ὅτε ἀπελύθη λόγῳ ἐξαντλήσεως τῆς πιστώσεως. Δεξάμενον ὅθεν τὰ περιστατικὰ ταῦτα, ἐν οἷς οὐδεμία ἀντίφασις ἀνακύπτει ἐκ τῆς ἀναγραφῆς τοῦ λόγου τούτου τῆς ἀπολύσεως, οὕτινος ὅλως ἐκ περισσοῦ καὶ ἄνευ ἀνάγκης γίνεται μνεία, καὶ κρῖναν μετὰ ταῦτα ὅτι ἡ μετὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου σχέσις τοῦ ἀναιρεσείοντος εἶναι δημοσίου δικαίου καὶ ἀποφηνάμενον ἀπορριπτέαν τὴν ἀγωγὴν (δι' ἧς ὁ ἀναιρεσείων, ἰσχυριζόμενος ὅτι ἀπελύθη ἀκύρως ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλή-

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

§ 1. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος.

Ἀκύρωσις ὑπ' ἀριθ. 44419/356/15.7.1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ καθορισμοῦ ἄλλως τοῦ τρόπου ὑπολογισμοῦ τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου χορηγουμένων εἰς τοὺς παρ' αὐτῷ ἠσφαλισμένους συντάξεων, ὡς ἐρειδομένης εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 59 § 1 τοῦ ἀ. ν. 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ. ν. 694/1937, καὶ τοῦ ν. δ. 2520/1953, οὐσῶν ἀντισυνταγματικῶν.—Ἔλλειψις νομίμου ἐρείσματος καὶ εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 34/1943, ἀναφερομένην εἰς τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως τοῦ Προσωπικοῦ Α.Ε.Τ.Ε. καὶ μὴ δυνατῆς τῆς ἐφαρμογῆς της ἐπὶ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος, ἀποτελοῦντος νέον Ὀργανισμόν: Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 44419/Σ. 356 ἀπὸ 15.7.1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Ε. Κ. φ. 205/24.7.1957), δι' ἧς, τροποποιουμένου τοῦ ἄρθρου 19 § 1 τοῦ ἀπὸ 21.11.1943 καταστατικοῦ τοῦ παρεμβαίνοντος Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος, καθωρίσθη ἄλλως ὁ τρόπος ὑπολογισμοῦ τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου χορηγουμένων εἰς τοὺς παρ' αὐτῷ ἠσφαλισμένους συντάξεων, ἐπερχομένης οὕτω μειώσεως τούτων κατὰ 20ο ο, προβλεπομένου δὲ ἅμα ὅτι ἡ νέα ρύθμισις θέλει ἐφαρμοσθῆ καὶ ἐπὶ τῶν ἤδη καταβαλλομένων συντάξεων.

Οἱ αἰτοῦντες, ὄντες συνταξιοῦχοι τοῦ Ταμείου, ὧν ἡ ἤδη αὐτοῖς καταβαλλομένη σύνταξις μειοῦται διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, μετ' ἐνύμου συμφέροντος διώκουσι τὴν ἀκύρωσιν ταύτης, ὡσαύτως δὲ νομοτύπως παρεμβαίνει καὶ τὸ Ταμεῖον ὑπὲρ τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως.

Ἡ προσβαλλομένη κανονιστικὴ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὡς ἔρεισμα πρὸς ἔκδοσιν αὐτῆς ἐπικαλεῖται τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρ. 1 ἀ.ν. 694/1937, ἐπανελθόντος ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἄρθρ. 30 τοῦ ν.δ. 30.4.1946, καὶ τοῦ ν. 2520/1953 «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 11.11.1935». Ὡς ὅμως ἐκρίθη ἤδη ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου ἡ ἐξουσιοδότησις αὕτη, λόγῳ τῆς εὐρύτητος καὶ τῆς γενικότητος αὐτῆς, στερεῖται συνταγματικοῦ κύρους, ὡς ἀντικειμένη εἰς τὴν περὶ διακρίσεως τῶν λειτουργιῶν θεμελιώδη συνταγματικὴν ἀρχήν, μὴ δυναμένη οὕτω νὰ ἀποτελέσῃ ἔγκυρον ἔρεισμα πρὸς ἔκδοσιν τῆς προσβαλλομένης πράξεως (*).

Οὐδὲ εἰς τὴν διὰ τῆς παρεμβάσεως ἐπικαλουμένην διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. 34/1943 «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων ἀφορωσῶν τὴν ἀσφάλισιν τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Τηλεφωνικῆς Ἑταιρείας», δύναται ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις νὰ ἐρεισθῇ. Διότι ὁρίζει μὲν ἡ διάταξις αὕτη, ὅτι «τὸ ἐν ἰσχύϊ καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως τοῦ προσωπικοῦ Α.Ε.Τ.Ε. θέλει προσαρμοσθῆ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρ. 59 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935. Κατὰ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν θὰ ἐνεργῆται ἐφεξῆς καὶ πᾶσα τροποποίησις τῶν καταστατικῶν καὶ ὀργανωτικῶν διατάξεων τοῦ Ταμείου τούτου». Ἀλλ' ὅμως ἡ ἐπίκλησις τῆς διατάξεως ταύτης, ἀνεξαρτήτως τῆς συνταγματικότητος αὐτῆς ἀπὸ ἀπόψεως ἐπαρκείας τῆς ἐξειδικεύσεώς της, ἐρείδεται ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως, καθ' ὅτι ἡ ἐξουσιοδότησις αὕτη, ἀναφερομένη εἰς τὸ προϋπάρχον Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Τηλεφωνικῆς Ἑταιρείας, δὲν δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς ἐπὶ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε., διότι τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Α.Ε.Τ.Ε., ἱδρυθέν, ὡς ἐπικουρικὸν κατ' ἀρχάς, διὰ τοῦ ν. 1718/1938, καὶ μετὰ ταῦτα ὡς κυρίας ἀσφαλίσεως διὰ τοῦ ν. 34/1943, ἐν ᾧ περιέχεται ἡ ἐπικαλουμένη διάταξις, διὰ τὴν ἀσφάλισιν μόνον τοῦ προσωπικοῦ τῆς προπολεμικῶς ὑπαρχούσης Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Τηλεφωνικῆς Ἑταιρείας, μετωνομάσθη εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε. διὰ τοῦ ἄρθρου 22 § 4 τοῦ ἀ.ν. 1049/1949, δι' οὗ ἱδρύθη ὁ Ο.Τ.Ε., εἰς ὃν ἀφ' ἑνὸς μὲν συνεχωνεύθη καὶ ἡ Ἀνώνυμος Ἑλληνικὴ Τηλεφωνικὴ Ἑταιρεία, ἀφ' ἑτέρου δὲ μετετάγη εἰς τὸν Ὀργανισμὸν ἅπαν τὸ δημοσιοϋπαλληλικὸν προσωπικὸν τῶν ὑπαχθεισῶν εἰς τὸν Ὀργανισμὸν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν. Προφανῶς δὲ τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε. ἀποτελεῖ, ἐν σχέσει πρὸς τὸ προϋφιστάμενον Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Α.Ε.Τ.Ε., νέον Ὀργανι-

---

του, ἐζήτησε τοὺς ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως καὶ ἐφεξῆς μισθούς του) δι' ἔλλειψιν δικαιοδοσίας τοῦ κατὰ τὸν ν. ΓΩΟΔ' δικάζοντος Πρωτοδικείου νὰ ἐκδικάσῃ αὐτήν, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀπορριπτέοι ἀμφότεροι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι ἀναιρέσεως.

(*) Σταθερὰ ἐπ' αὐτοῦ ἡ νομολογία τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, βλέπε ὅμως ἀντιθέτως Ἀρείου Πάγου, ΕΕΔ 18 σελ. 9.

σμόν, ὡς τοῦτο σαφῶς προκύπτει α) ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ προδιαληφθέντος ἄρθρου 22 § 4, καθ' ἃς τὰ δικαιώματα συντάξεως τὰ κτηθέντα ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου τῶν μετατασσομένων εἰς τὸν Ὀργανισμὸν δημοσίων ὑπαλλήλων μεταφέρονται εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε., ἅπαν δὲ τὸ μετατασσόμενον προσωπικόν, ὡς καὶ τὸ νέον τοιοῦτον τοῦ Ὀργανισμοῦ, μετέχει αὐτοδικαίως οἱουδήποτε Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου τοῦ Ο.Τ.Ε., β) ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1536/1950, καθ' ἃς καὶ τὸ μετατασσόμενον εἰς τὸν Ο.Τ.Ε. προσωπικὸν τῆς Ἑταιρείας μετέχει αὐτοδικαίως τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως, γ) ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ἀ.ν. 1944/1951, καθ' ἃς ὑπάγεται εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦτο καὶ ἡ ἀσφάλισις κατὰ τοῦ κινδύνου ἀσθενείας, τοῦ κανονισμοῦ τοῦ κλάδου τούτου ἐγκρινομένου κατὰ τὴν προδιαληφθεῖσαν διάταξιν διὰ β. δ/τος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, δ) ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5338/1952 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς, κατόπιν τῆς τοιαύτης ἀναμορφώσεως τοῦ παλαιοῦ Ταμείου, ὡρίσθη νέον κατὰ τὴν σύνθεσιν Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ νέου Ταμείου. Ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν οὐσιαστικῶν στοιχείων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ παρεμβαῖνον, καθ' ἃ ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς αὐτὸ ἠσφαλισμένων ἀνέρχεται εἰς ἑπτὰ περίπου χιλιάδας ἐναντι χιλίων ὀκτακοσίων περίπου τοῦ παλαιοῦ Ταμείου, αἱ εἰς αὐτὸ καταβαλλόμεναι εἰσφοραὶ ἀνέρχονται εἰς 26.834.753 δραχμὰς ἐναντι 2.244.946 τοῦ παλαιοῦ καὶ αἱ παροχαὶ εἰς 16.231.718 ἐναντι 668.928 τοῦ παλαιοῦ Ταμείου, ἐπικουρεῖται ἡ ἑρμηνεία, ὅτι πράγματι τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε. ἀποτελεῖ νέον Ταμεῖον, ὅλως διάφορον τοῦ Ταμείου Α.Ε.Τ.Ε. καὶ δὴ κατὰ τὰς κατηγορίας τῶν ἠσφαλισμένων, τὴν προέλευσιν αὐτῶν καὶ τὴν ὅλην λειτουργίαν του. Συνῳδὰ ὅθεν τούτοις ἡ ἐπικαλουμένη ὑπὸ τοῦ παρεμβαίνοντος διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. 34/1943, ὡς ἀναφερομένη εἰς τὸ προϋπάρχον Ταμεῖον Α.Ε.Τ.Ε., δὲν δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς ὑπὸ τοῦ νέου Ταμείου, διαφόρως καὶ ὅλως εἰδικῶς ρυθμίζοντος τοῦ νόμου τὰ τοῦ Ταμείου τούτου.

Οὕτω ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐνδεὴς τυγχάνουσα παντὸς νομικοῦ ἐρείσματος, κρίνεται ἀκυρωτέα, ὡς καθ' ὑπέρβασιν ἐξουσίας ἐκδοθεῖσα (*Σ.Ε. 124 1958, Ὁλομελείας*, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Δ. Ψαρός*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Καποδίστριας, Σ. Σπανορρήγας).

§ 2. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν.

Ἔγκυρος ἡ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 τροποποίησις ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ ὀργανικῶν διατάξεων τοῦ Καταστατικοῦ, παρεχομένης διὰ τοῦ ἱδρυτικοῦ νόμου εἰδικῆς ἐξουσιοδοτήσεως.— Ἀσφαλιζόμενα εἰς τὸ Ταμεῖον πρόσωπα: Εἰς τὴν παράγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἱδρυτικοῦ τοῦ παρεμβαίνοντος Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν Νόμου 581/1943, κυρωθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 324/1945 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὁρίζεται, ὅτι: «Πᾶσα τροποποίησις τοῦ Καταστατικοῦ ἢ ὀργανικῶν διατάξεων τοῦ περὶ οὗ τὸ παρὸν Ταμείου ἐνεργεῖται κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ἀ. ν. τῆς 11ης Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937. Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ἐπιτρέπεται τροποποίησις καὶ ὀργανικῶν ἔτι διατάξεων τοῦ ρηθέντος Ταμείου κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11ης Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας». Ἡ ἐξουσιοδότησις δὲ αὕτη, παρεχομένη δι' αὐτοῦ τοῦ ἱδρυτικοῦ Νόμου καὶ ἀναφερομένη εἰς ὡρισμένον Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμόν, εἶναι ἔγκυρος.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ἄνω Ταμείου, ἐγκριθέντος κατὰ τὴν ρηθεῖσαν διαδικασίαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 33021/2 793/1948 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὡρίσθη μετὰ πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τούτου, ὅτι 1) Εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς: α) Οἱ ὑπάλληλοι ἐν γένει τῶν καθ' ἁπασαν τὴν Ἐπικράτειαν φαρμακείων, φαρμακεμπόρων, φαρμακαποθηκῶν, βιομηχανιῶν καὶ ἐργασιῶν ἐν γένει παραγωγῆς φαρμακευτικῶν εἰδῶν καὶ ἀντιπροσωπειῶν καὶ εἰδικοτήτων, ὡς καὶ τῶν πρατηρίων τούτων. β) Οἱ ἐν γένει ὑπάλληλοι τῶν φαρμακευτικῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Κράτους, οἱ συνδεόμενοι δι' ἰδιωτικῆς σχέσεως ἐργασίας . . . ». Διὰ τῶν διατάξεων τούτων διευρύνθη ὁ κύκλος τῶν εἰς τὸ παρεμβαῖνον Ταμεῖον ἀσφαλιζομένων προσώπων καὶ ἐτροποποιήθη τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἱδρυτικοῦ τούτου νόμου, μὴ ἀπαιτουμένου πλέον διὰ τὴν παρ' αὐτῷ ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν τῶν ὑπαλλήλων τῶν φαρμακείων, φαρμακεμπόρων κλπ., ὅπως οὗτοι ἀσφαλίζωνται κατὰ κυρίαν ἀσφάλισιν εἰς τὸ Ἵδρυμα τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων. Ἡ τροποποίησις δὲ αὕτη ἐγένετο, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει, ἐγκύρως.

Διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἡ αἰτοῦσα, ὑπάλληλος ἀντιπροσωπείας καὶ βιομηχανίας φαρμάκων, διεγράφη ἐκ τῶν μητρώων ἠσφαλισμένων τοῦ παρεμβαίνοντος Ταμείου ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι αὕτη, ὡς ἐπιστήμων φαρμακοποιός, εἶναι ἠσφαλισμένη κατὰ κυρίαν ἀσφάλισιν εἰς τὸ Τ.Σ.Α.Υ. καὶ μόνον δι' ἀσθένειαν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Παρέβη, ὅθεν, αὕτη, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, τὸν νόμον καὶ ἀκυρωτέα ἐκ τοῦ λόγου τούτου τυγχάνει. (*Σ.Ε. 873/1958, Ὁλομελείας*, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ν. Παναγιωτάτος*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Τζιτζιλέρης, Ν. Δανέλλης).

Ἀσφαλιζόμενα εἰς τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν πρόσωπα: Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο, ἀναφερόμενον εἰς τὰς ἐν τῇ ἀναιρετικῇ ἀποφάσει (ὑπ' ἀριθ. 432/1958) (*) ἐκτιθεμένας αἰτιολογίας, σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν ὑπὸ ταύτης ἐξενεχθεῖσαν ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος

(*) ΕΕΔ 17, σελ. 883.

κρίσιν ὅτι ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 581/1943, καθ' ἣν «εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ διὰ τοῦ νόμου τούτου ἱδρυθέντος Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς οἱ παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων κατὰ κυρίαν ἀσφάλισιν ἀσφαλιζόμενοι ὑπάλληλοι ἐν γένει τῶν καθ' ἅπασαν τὴν ἐπικράτειαν φαρμακείων, φαρμακεμπορείων, φαρμακαποθηκῶν, βιομηχανιῶν καὶ ἐργασιῶν ἐν γένει παραγωγῆς φαρμακευτικῶν προϊόντων, πρατηρίων φαρμακευτικῶν εἰδῶν καὶ ἀντιπροσωπειῶν φαρμακευτικῶν εἰδῶν καὶ εἰδικοτήτων, ἐφ' ὅσον οἱ τελευταῖοι διατηροῦν παρακαταθήκην (στὸκ) ἐμπορεύματος», σαφῶς προκύπτει, ὅτι εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Ταμείου ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, καὶ οἱ ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι τῶν πρατηρίων τῶν φαρμακευτικῶν εἰδῶν, ὡς τοιούτων λογιζομένων τῶν καταστημάτων, εἰς ἃ πωλοῦνται φαρμακευτικὰ εἴδη ἀδιακρίτως, εἴτε δηλαδὴ εἰς ὡρισμένον κύκλον ἀγοραστῶν (μέλη Συνεταιρισμῶν κλπ.), εἴτε εἰς τρίτους γενικῶς, μηδαμῶς δικαιολογουμένης ἐκ τῆς ὡς ἄνω διατάξεως καὶ τοῦ ἐν γένει σκοποῦ τοῦ νόμου 581/1943 τῆς ἐκδοχῆς ὅτι εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 581/1943 ἔννοιαν τοῦ πρατηρίου φαρμακευτικῶν εἰδῶν δὲν ὑπάγονται τὰ πρατήρια φαρμακευτικῶν εἰδῶν, ἐν οἷς αἱ πωλήσεις γίνονται εἰς ὡρισμένον κύκλον ἀγοραστῶν καὶ δὴ εἰς μόνου τὰ μέλη τοῦ Συνεταιρισμοῦ.

Μετὰ ταῦτα δέον ὅπως τὸ Δικαστήριον χωρήσῃ εἰς τὴν κατ' οὐσίαν ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως, ἐξεταζομένης τῆς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος Συνεταιρισμοῦ ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης ἀπὸ 4.5.1957 ἐφέσεως κατὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 1640/1957 ὁριστικῆς καὶ ὑπ' ἀριθ. 10576 καὶ 5876/1956 προδικαστικῶν ἀποφάσεων τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἐκ τῶν ἐνόρκων καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων, περὶ ὧν ἡ ἐν ἀντιγράφῳ κεκυρωμένῳ προσαγομένη ὑπ' ἀριθ. 3893/1955 εἰσηγητικὴ ἔκθεσις, τῶν καταθέσεων τούτων ἐκτιμωμένων πρὸς ἀλλήλας καὶ πρὸς τὰ προσαγόμενα καὶ ἐπικαλούμενα ἔγγραφα, ἀποδεικνύεται α) ὅτι ὁ ἐκκαλῶν Συνεταιρισμὸς διατηρεῖ πρατήριον, ἔνθα πωλοῦνται ὑπὸ τούτου εἰς τοὺς φαρμακοποιοὺς μέλη αὐτοῦ φαρμακευτικὰ εἴδη, ἅτινα οὗτος εἰσάγει ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ἢ ἀγοράζει ἐπιτοπίως. Ὅτι τὰ πράγματα οὕτως ἐν τούτῳ ἔχουσι προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 602 «περὶ Συνεταιρισμῶν» συσταθέντος ἐκκαλοῦντος Συνεταιρισμοῦ, κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 33 τοῦ ὁποίου «ἕκαστος συνεταῖρος δύναται νὰ προμηθεύηται ἐκ τῶν εἰς τὸν Συνεταιρισμὸν προσφερομένων εἰδῶν τὰ ἀναγκαιοῦντα εἰς αὐτὸν εἴδη . . . Ἡ τιμὴ τῆς πωλήσεως περιλαμβάνει τὴν τιμὴν τῆς ἀγορᾶς, τὰς δαπάνας μέχρι τῆς στιγμῆς τῆς παραδόσεως τοῦ ἐμπορεύματος καὶ τὴν προμήθειαν, ἥτις ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου πρὸς κάλυψιν τῶν γενικῶν ἐξόδων τοῦ Συνεταιρισμοῦ καὶ καθαρὸν κέρδος», κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 35 αὐτοῦ «πρὸς πληρεστέραν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀναγκῶν τῶν συνεταίρων ὁ Συνεταιρισμὸς δύναται νὰ διατηρῇ πρατήριον ἐν Πειραιεῖ, ἐν τῷ ὁποίῳ νὰ ὑπάρχωσι τὰ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου θεωρούμενα ἀπαραίτητα φαρμακευτικὰ καὶ χημικὰ προϊόντα . . .», καὶ β) ὅτι ὁ αὐτὸς Συνεταιρισμὸς διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ πρατηρίου τούτου ἀπησχόλησεν ἐν αὐτῷ τοὺς ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 848 τῆς 11.2.1955 πράξει βεβαιώσεως ὀφειλομένων εἰς τὸ ἐφεσίβλητον Ταμεῖον εἰσφορῶν ἀναφερομένους ὑπαλλήλους, κατὰ κυρίαν ἀσφάλισιν ἀσφαλιζομένους παρὰ τῷ Ἱδρύματι τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, Δ.Γ**, Α.Ι**, Ι.Π**, Μ.Μ**, Φ.Β** Ι.Π** καὶ Ε.Λ**, κατὰ τὰ ἀντιστοίχως τούτων ἀναφερόμενα χρονικὰ διαστήματα καὶ τὰς ἀντιστοίχως αὐτῶν διαλαμβανομένας ἀποδοχάς, ἐξαιρέσει τοῦ τελευταίου, ὅστις μόνον κατὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1947 ἕως 31.12.1954 χρονικὸν διάστημα ἐξετέλεσεν ἐργασίαν πωλητοῦ τοῦ πρατηρίου, ἤτοι ὑπαλληλικὴν τοιαύτην. Ὅθεν, κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς προδιαληφθείσης διατάξεως τοῦ νόμου 581/1943 καὶ ὀρθὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, εἰ καὶ ἐπ' ἄλλῃ ἐν μέρει αἰτιολογίᾳ, οὕτω καὶ ἡ πρώτη τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων κρίνασα, ἀπεφήνατο ὅτι ὁ ἐκκαλῶν Συνεταιρισμὸς ὑπόχρεως τυγχάνει εἰς τὴν πρὸς τὸ ἐφεσίβλητον Ταμεῖον πληρωμὴν τοῦ ἐν τῇ ὡς εἴρηται πράξει αὐτοῦ ἀναφερομένου χρηματικοῦ ποσοῦ καθ' ὅσον τοῦτο ἀφορᾷ ὑπὸ τὴν ὡς ἄνω ἐκτασιν τοὺς ὡς εἴρηται ὑπαλλήλους καὶ ἀπορριπτέος ὁ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων πρῶτος λόγος ἐφέσεως ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 33 τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ὡς εἴρηται νόμου 581/1943 ἐκδοθέντος Καταστατικοῦ τοῦ ἐφεσιβλήτου Ταμείου καὶ ἐγκριθέντος, κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 33021/795 ἐτους 1948 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «εἰσφοραὶ ἠσφαλισμένων καὶ ἐργοδοτῶν, μὴ καταβαλλόμεναι ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαπενθημέρου τοῦ ἑπομένου μηνός, ἐπιβαρύνονται διὰ προσθέτου τέλους καθυστερήσεως ἴσου πρὸς 10 ο/ο . . .» Ὅθεν νομίμως αἱ περὶ ὧν πρόκειται εἰσφοραί, μὴ καταβληθεῖσαι ἐμπροθέσμως, ἐπεβαρύνθησαν δι-

τοῦ ὑπὸ τῆς ὡς εἴρηται διατάξεως τοῦ Καταστατικοῦ προβλεπομένου εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην προσθέτου τέλους, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος λόγος ἐφέσεως ἀπορριπτέος τυγχάνει ὡς ἀβάσιμος. (*Α.Π. 147/1959, Τμ. Γ'*, Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Γ. Χατζηδάκης*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Δαμανάκης, Δ. Ἐμμανουήλ) (*).

§ 3. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Ἑστιατορίων καὶ Ζυθεστιατορίων.

Διαδοχικὴ ἀσφάλισις εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς καὶ δικαίωμα συντάξεως.—Τίς ὁ ὑπόχρεως Ἀσφαλιστικὸς Ὀργανισμός: Ἐν ἄρθρῳ 51 § 1 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 ὡρίσθη, ὅτι «προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων, οἵτινες διετέλεσαν διαδοχικῶς ἠσφαλισμένοι εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς... δικαιοῦνται οὗτοι συντάξεως... παρὰ τοῦ τελευταίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, παρ' ᾧ ἐτύγχανον ἠσφαλισμένοι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπαληθεύσεως τοῦ κινδύνου, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς διεπούσης αὐτὸν νομοθεσίας, ἐφ' ὅσον ὅμως ἐπραγματοποίησαν 300 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου καὶ παρῆλθε διετία τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς αὐτήν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ τελευταῖος Ὀργανισμὸς ὑποχρεοῦται, ὅπως συνυπολογίσῃ ἁπάσας τὰς ἡμέρας ἐργασίας, τὰς πράγματι πραγματοποιηθείσας ἐν τῇ ἀσφαλίσει ἑτέρων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν... Ἐὰν κατὰ τὴν ἐπαλήθευσιν τοῦ κινδύνου ὁ ἠσφαλισμένος δὲν συνεπλήρωνε διετῆ ὑπαγωγήν του εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ τελευταίου Ὀργανισμοῦ καὶ 300 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τούτου, δικαιοῦται συντάξεως κατὰ τὰς ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τοῦ τελευταίου Ὀργανισμοῦ προβλεπομένας προϋποθέσεις καὶ ὅρους, τηρουμένης καὶ τῆς διατάξεως τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου, αὕτη ὅμως καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, εἰς ὃν ὁ ἠσφαλισμένος ὑπῆχθη τὸν μεγαλύτερον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει».

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, ἡ αἰτοῦσα ἔτυχε συντάξεως λόγῳ γήρατος παρὰ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 11113 τῆς 25.11.1955 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ Ὑποκαταστήματος Ἀθηνῶν καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀπηυθύνθη εἰς τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 11837 ἀπὸ 14.12.1955 αἰτήσεως αὐτῆς περὶ χορηγήσεως συντάξεως. Τὸ τελευταῖον τοῦτο Ταμεῖον διὰ τοῦ ἀπὸ 10.9.1956 ὑπ' ἀριθ. 2847 ἐγγράφου του πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Ἑστιατορίων κλπ. ἐγνώρισε πρὸς τὸ τελευταῖον τοῦτο τὴν ὑποβολὴν τῆς αἰτήσεως περὶ συνταξιοδοτήσεως τῆς αἰτούσης, σὺν τῇ πληροφορίᾳ, ὅτι ἡ αἰτοῦσα, ἀφ' ἧς ὑπήχθη εἰς τὴν ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν τῶν κλωστοϋφαντουργῶν τῇ 7.4.1943 καὶ μέχρι τῆς ἀποχωρήσεώς της ἐκ τῆς ἐργοδότιδος ἑταιρείας «Ἑλληνικὴ Ἐριουργία» τῇ 23.2.1953 ἐπραγματοποίησεν ἐν ἀσφαλίσει 2811 ἡμέρας ἐργασίας, μετὰ δὲ τὴν τελευταίαν ταύτην χρονολογίαν εἰργάσθη ἐπὶ χρόνον ἐλάσσονα τῆς διετίας, ἤτοι μέχρι τῆς 14.12.1955 παρὰ τῇ ζαχαροπλαστικῇ ἐπιχειρήσει Ζ** ὡς ἠσφαλισμένη τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Ἑστιατορίων κλπ., πραγματοποιήσασα συνολικῶς 710 ἡμέρας ἐργασίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ τελευταίου τούτου Ταμείου. Κατ' ἀκολουθίαν τῆς διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως τῆς αἰτούσης ἦτο διὰ τὴν χορήγησιν τῆς συντάξεως ἐφαρμοστέα ἡ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθεῖσα διάταξις τοῦ τρίτου ἐδαφίου τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951.

Ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ ἀναφέρεται, ὅτι ἐν περιπτώσει, ὡς ἡ προκειμένη, χορηγεῖται ἡ σύνταξις παρὰ τοῦ τελευταίου Ὀργανισμοῦ «κατὰ τὰς ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τοῦ τελευταίου Ὀργανισμοῦ προβλεπομένας προϋποθέσεις καὶ ὅρους», τοιαύτη δὲ διάταξις ἐφαρμοστέα ἐπὶ τῆς κρινομένης ὑποθέσεως εἶναι ἡ τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρ. 7 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ ἐκδόσαντος τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Ταμείου (ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 42239/Σ900 τῆς 7.8.1950 (Β' 134), δι' ἧς ὡρίσθη, ὅτι «τὸ εἰς ἀπόληψιν συντάξεως δικαίωμα ἀρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἐρχομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ὑπεβλήθη αἴτησις περὶ ἀπονομῆς συντάξεως παρὰ τῶν δικαιουμένων τοιαύτης». Ἐφ' ὅσον συνεπῶς βεβαιοῦται ἐν τῷ εἰρημένῳ ὑπ' ἀριθ. 2847/1956 ἐγγράφῳ τοῦ Ταμείου Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας, ὅτι ἡ αἴτησις ὑπεβλήθη αὐτῷ τῇ 14.12.1955, ἔδει, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως, νὰ χορηγηθῇ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἡ σύνταξις, πληρωτέα ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως μηνός, ἤτοι ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1956, καὶ οὐχὶ ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1956, ὡς κατὰ παράβασιν τῆς διαληφθείσης διατάξεως ὡρίσθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, καὶ δέον νὰ γίνῃ δεκτὸς ὁ προβάλλων τὴν παράβασιν ταύτην λόγος ἀκυρώσεως, ὡς βάσιμος (*Σ.Ε. 626/1958, Ὁλομελείας*, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Κ. Χοϊδᾶς*, Δικηγόρος ὁ κ. Σ. Σπετσάκης).

(*) Ὅμοια καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 148/1959, Γ' Τμήματος, μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 419/1958, Β' Τμήματος, ΕΕΔ 17 σελ. 838.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Χρόνος γενέσεως τῆς ἀξιώσεως δι' ἀπονομὴν συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. λόγῳ γήρατος: Τὸ Συμβούλιον της Ἐπικρατείας, ἑρμηνεῦσαν τὴν ὑπὸ στοιχ. β' διάταξιν τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 592/1958 ἀποφάσεώς του (*), ἐδέχθη, ὅτι συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν ταύτην, ἥτις καθορίζει τὰς οὐσιαστικὰς καὶ μόνον προϋποθέσεις, ἐπὶ τῇ συνδρομῇ τῶν ὁποίων κτᾶται τὸ πρὸς συνταξιοδότησιν δικαίωμα, ὁ ἠσφαλισμένος δικαιοῦται συντάξεως λόγῳ γήρατος καὶ ὁσάκις ἐπραγματοποίησε ἀνὰ ἑκατὸν (100) τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας ἐπὶ πέντε (5) συναπτὰ ἡμερολογιακὰ ἔτη, ἐφ' ὅσον τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς πενταετίας ταύτης συμπίπτει μὲ τὸ ἔτος, καθ' ὃ συνεπληρώθη τὸ ὅριον ἡλικίας ἢ εἶναι μεταγενέστερον τούτου, πάντως ὅμως προγενέστερον τοῦ ἔτους, καθ' ὃ ὑπέβαλε τὴν αἴτησιν περὶ ἀπονομῆς αὐτῷ συντάξεως, ἥτις αἴτησις ἀποτελεῖ οὐχὶ προϋπόθεσιν, ἀλλὰ μέσον ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος.

Τὴν ἑρμηνείαν ταύτην, καίτοι μὴ συναγομένην ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ νόμου, συμμορφούμενοι πρὸς τὴν νομολογίαν τοῦ ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Δικαστηρίου, ἀποδεχόμεθα καὶ παραγγέλλομεν, ὅπως ἐφαρμόζητε, προκειμένου τοῦ λοιποῦ νὰ κρίνητε ἐπὶ αἰτημάτων περὶ συνταξιοδοτήσεως κατ' ἐφαρμογὴν τῆς εἰρημένης διατάξεως.

Ὡς πρὸς τὰς περιπτώσεις τὰς κριθείσας ἤδη βάσει τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν παρεσχεθεισῶν ὑμῖν ἐπὶ τῆς ἐννοίας τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως ὁδηγιῶν αὗται δέον νὰ ἀναθεωρηθῶσιν, ἐφ' ὅσον οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἤθελον ζητήσει τοῦτο ἐγγράφως πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ νόμου διὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Σ.τ.Ε. ἄσκησιν αἰτήσεως περὶ ἀκυρώσεως διμήνου προθεσμίας.

Πρόδηλον τυγχάνει, ὅτι ἐπὶ ἀναγνωρισεως δικαιώματος βάσει τῆς περὶ ἧς πρόκειται διατάξεως, ὑπὸ τὴν προεκτεθεῖσαν αὐτῆς ἔννοιαν, τὸ εἰς σύνταξιν δικαίωμα θεμελιοῦται τὴν 1ην Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους, ὅπερ ἀμέσως ἕπεται τῆς πενταετίας καὶ ἡ καταβολὴ τῆς συντάξεως ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους τούτου, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν τῆς παραγρ. 5 τοῦ ἄρθρ. 29 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951. ***(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 54/1959 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.).***

Δικαίωμα πρὸς σύνταξιν τῶν ἀπὸ μακροῦ διακοψάντων τὴν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισίν των: Ἐξ ἀφορμῆς ὑποβληθέντος ἡμῖν ἐρωτήματος, ἐὰν πρόσωπα ἀσφαλισθέντα παρὰ τῷ ἡμετέρῳ Ἱδρύματι καὶ συμπληρώσαντα τὰς ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς ἡμετέρας νομοθεσίας ὁριζομένας χρονικὰς προϋποθέσεις διὰ τὴν λῆψιν συντάξεως ὑπαχθῶσιν ἐν συνεχείᾳ εἰς τὰς συνταξιοδοτικὰς διατάξεις ἑτέρου Ὀργανισμοῦ, χωρὶς νὰ συντρέχῃ περίπτωσις ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 (π. χ. καταστάντες μόνιμοι δημόσιοι ὑπάλληλοι ἢ μόνιμοι ὑπάλληλοι τῶν Σ.Ε.Κ., Σ.Π.Α.Π. κλπ.), δικαιοῦνται, ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ νομίμου ὁρίου ἡλικίας ἢ γενικῶς ἅμα τῇ ἐπελεύσει ἀσφαλιστικῆς τινος περιπτώσεως συντάξεως ἐκ τοῦ ἡμετέρου Ἱδρύματος, γνωρίζομεν ὑμῖν τὰ ἀκόλουθα, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 80/151/300/30.1.1958 γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους.

Ὡς γνωστόν, διὰ νὰ πραγματοποιηθῇ ἀσφαλιστικὴ παροχή, δέον ἡ ἀσφαλιστικὴ περίπτωσις νὰ λάβῃ χώραν ἐντὸς ὡρισμένου χρόνου καθοριζομένου ρητῶς ὑπὸ τοῦ νόμου. Ὁ χρόνος οὗτος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου δύναται, κατὰ νόμον, νὰ τύχῃ ὁ ἠσφαλισμένος παροχῆς τινος εἶναι ὁ χρόνος τῆς οὐσιαστικῆς ἰσχύος τῆς ἀσφαλίσεως.

Προκειμένου περὶ παροχῶν ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου ἡ οὐσιαστικὴ ἰσχὺς τῆς ἀσφαλίσεως ρυθμίζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951. Κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας, ἐξαιρουμένης τῆς περιπτώσεως ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951, καθ' ἣν τὸ δικαίωμα τοῦ ἠσφαλισμένου κρίνεται κατὰ τὰς διατάξεις τῆς νομοθεσίας τοῦ τελευταίου Ὀργανισμοῦ, εἰς οὗ τὴν ἀσφάλισιν διετέλεσεν οὗτος, διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος τοῦ ἠσφαλισμένου τοῦ συμπληρώσαντος εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ἱδρύματος τὰς νομίμους χρονικὰς προϋποθέσεις, ἤ, ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου, τῶν μελῶν οἰκογενείας αὐτοῦ, οὐδόλως ἀπαιτεῖται, ἵνα ὁ ἠσφαλισμένος οὗτος συνεχίζῃ τὴν παρὰ τῷ Ἱδρύματι ἀσφάλισίν του μέχρι τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἔλαβον χώραν καὶ τὰ λοιπὰ θεμελιοῦντα τὸ συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα γεγονότα. Ἡ προσδοκία, ὅθεν, τῶν πραγματοποιησάντων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. 2.500 ἡμέρας ἐργασίας ἠσφαλισμένων καὶ τῶν μελῶν οἰκογενείας αὐτῶν πρὸς ἀπόκτησιν δικαιώματος ἐπὶ τῶν παροχῶν τοῦ κλάδου συντάξεως διατηρεῖται ἐπ' ἀόριστον, ἤτοι δύνανται οὗτοι νὰ τύχουν τῶν παροχῶν τοῦ κλάδου τούτου ὁποτεδήποτε καὶ ἐὰν ἐπέλθῃ ἡ ἀσφαλιστικὴ περίπτωσις.

Ἡ ὑπαγωγή, ἐξ ἄλλου, τοῦ ἠσφαλισμένου τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἑτέρου Ὀργανισμοῦ, ἐφ' ὅσον δὲν συντρέχει περίπτωσις ἐφαρ-

(*) ΕΕΔ 17 σελ. 1150.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΣΕΙΣ

Χαρακτηρισμὸς Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος.—Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν κατὰ 10 ο/ο ἔκπτωσιν ἐπὶ τῶν φορτοεκφορτωνομένων εἰδῶν τοῦ Δημοσίου, ὡς καὶ τὸ Δημόσιον.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β', 144/1959

(Ἐπὶ ἐρωτήματος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας)

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Τρ. Κοντονασόπουλος*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Δ. Μπαρμπάτης, Α. Ἀλεξίου, Α. Λέκκας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Τσαγκαράκης, Β. Κουντούρης, Πάρεδροι

Ὁ Εἰσηγητὴς Σύμβουλος εἰσηγήθη τὰ ἀκόλουθα: Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν. δ. τῆς 1/1. Σεπτεμβρίου 1949 «περὶ ὀργανώσεως τῶν τηλεπικοινωνιῶν τῆς Ἑλλάδος» ὁ Ο.Τ.Ε. ἀποτελεῖ Ἀνώνυμον Ἑταιρείαν ἀνήκουσαν εἰς τὸ Κράτος καὶ ὑποκειμένην εἰς πάσας τὰς διατάξεις τῆς Νομοθεσίας περὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, ἐξαιρουμένων τῶν περιπτώσεων, αἵτινες ἄλλως ρυθμίζονται ἐν τῷ ὡς ἄνω ν. διατάγματι. Ἀπολαύει οἰκονομικῆς καὶ διοικητικῆς αὐτονομίας καὶ λειτουργεῖ συμφώνως πρὸς τοὺς παραδεδεγμένους ἐμπορικοὺς καὶ βιομηχανικοὺς κανόνας, ὑπόκειται δὲ εἰς τὴν ἐποπτείαν τοῦ Κράτους, καθ' ἃ ὁρίζεται ἐν τῷ εἰρημένῳ ν. διατάγματι.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγεται, ὅτι ὁ περὶ οὗ πρόκειται Ὀργανισμὸς ἀνήκει μὲν εἰς τὸ Κράτος, ὑπόκειται εἰς τὴν ἐποπτείαν αὐτοῦ, ἀλλὰ δὲν ταυτίζεται πρὸς τοῦτο καὶ δὲν παύει νὰ εἶναι Ἀνώνυμος Ἑταιρεία, λειτουργοῦσα κατὰ τοὺς παραδεδεγμένους ἐμπορικοὺς καὶ βιομηχανικοὺς κανόνας, οἵτινες διέπουσι τὰς λοιπὰς Ἀνωνύμους Ἑταιρείας. Τούτου ὄντος τεθειμένου τὰ φορτοεκφορτωνόμενα εἴδη τοῦ εἰρημένου Ὀργανισμοῦ ἐν τῷ λιμένι Μυτιλήνης δὲν ὑπόκεινται εἰς τὴν ἔκπτωσιν 10ο/ο ἐπὶ τῶν φορτοεκφορτωτικῶν τιμολογίων των, περὶ ἧς ἡ ἐν τῷ ἐρωτήματι διάταξις τοῦ Κανονισμοῦ ἐργασίας καὶ τιμολογίου φορτοεκφορτώσεων λιμένος Μυτιλήνης, ἅτε μὴ ὄντα ἐν τῇ κυριολεξίᾳ εἴδη τοῦ Δημοσίου.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι δι' ἄλλης διατάξεως τοῦ μνημονευθέντος ν.δ. τῆς 1 Σεπτεμβρίου 1949 ὁ αὐτὸς Ὀργανισμὸς ἀπαλλάσσεται παντὸς φόρου, δασμοῦ, τέλους κ.λ.π., ὧν ἀπαλλάσσεται καὶ τὸ Δημόσιον, ἀλλ' εἶναι ἐξ ἴσου ἀληθές, ὅτι ἡ ἀποζημίωσις, ἥτις καταβάλλεται εἰς τοὺς ἐργάτας τοῦ λιμένος διὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν ἐκτελουμένην φορτοεκφόρτωσιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος εἰδῶν καὶ περὶ μερικῆς (10ο/ο) ἐκπτώσεως, περὶ τῆς ὁποίας πρόκειται ἐνταῦθα, οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει πρὸς τοὺς διαφόρους δασμούς, φόρους, τέλη κ.λ.π., ὧν ἀπαλλάσσεται ὁ Ὀργανισμός. Ἂν τὸ ἀντίθετον συνέβαινε, θὰ ἔπρεπε λόγῳ τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ ν.δ. νὰ ἀπηλλάσσετο ἐξ ὁλοκλήρου ὁ Ὀργανισμὸς τῆς καταβολῆς τῶν φορτοεκφορτωτικῶν δικαιωμάτων καὶ δὲν θὰ ἐγίνετο κἂν συζήτησις περὶ μερικῆς ἐκπτώσεως αὐτῶν, ἥτις καὶ μόνη ἐν τούτοις καὶ εἰς αὐτὰ ἔτι τὰ εἴδη, τὰ καθαρῶς ἀνήκοντα εἰς τὸ Δημόσιον, ἐπιτρέπεται κατὰ τὸ ὡς ἄνω ὡρισμένον ποσοστόν. Τοιοῦτόν τι οὐδεὶς ἀπετόλμησε νὰ ἰσχυρισθῇ. Καὶ διὰ τὸν ἐπιπρόσθετον τοῦτον λόγον ἐμμένω εἰς τὴν ἀνωτέρω διατυπουμένην γνώμην μου.

Τὸ Συμβούλιον, *μειοψηφοῦντος τοῦ Εἰσηγητοῦ*, ἐδέξατο, ὅτι ὁ Ο.Τ.Ε. ἐν τῇ οὐσίᾳ εἶναι αὐτὸ τοῦτο τὸ Δημόσιον, ἐφ' ὅσον ἡ ἀποτελοῦσα αὐτὸν Ἀνώνυμος Ἑταιρεία καὶ τὰ περιουσιακὰ αὐτῆς στοιχεῖα ἀνήκουσι κατὰ ρητὴν ἐπιταγὴν τοῦ νόμου εἰς τὸ Κράτος καὶ ἕνεκα τοῦ λόγου τούτου, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὸ πνεῦμα, ὅπερ διήκει διὰ τῆς διατάξεως τῆς ἀτελείας, ἥτις διάταξις διέπει τὸν εἰρημένον Ὀργανισμόν, φρονεῖ, ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν φορτοεκφορτωνομένων εἰδῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος διάταξις τῆς παρ. 8 τοῦ ἄρθρου 32 τοῦ ἰσχύοντος Κανονισμοῦ ἐργασίας καὶ τιμολογίου φορτοεκφορτώσεων λιμένος Μυτιλήνης,

---

μογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, κατ' οὐδεμίαν διάταξιν νόμου συνεπάγεται τὴν ἀπώλειαν τῶν ἔναντι τοῦ Ι.Κ.Α. δικαιωμάτων του, εἰς ἣν περίπτωσιν οὗτος πληροῖ τὰς νομίμους προϋποθέσεις διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α.

Εἰς πάσας, ὅθεν, τὰς περὶ ὧν τὸ ἐρώτημα περιπτώσεις, καθ' ἃς τὰ διακόψαντα τὴν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισίν των πρόσωπα ὑπῆχθησαν εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἢ τὴν εἰδικὴν συνταξιοδοτικὴν νομοθεσίαν Ὀργανισμῶν, ἐφ' ὧν δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ἀν. ν. 1846/1951, δὲν ὑφίσταται κώλυμα διὰ τὴν συνταξιοδότησίν των ἐκ τοῦ ἡμετέρου Ἱδρύματος. *(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 8/1959 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.).*

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΜΙΣΘΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

('Επί τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου 'Αθηνῶν)

'Υπὸ τῆς Συντάξεως

Διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 16929/3371/1959 ἀποφάσεως τῶν 'Υπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ 'Εργασίας (κατωτέρω σελ. 343), ἐκδοθείσης κατὰ χρῆσιν τῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 20 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 207, ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) ἐνεκρίθη, τροποποιηθεῖσα (περὶ τῆς ἐξουσίας τῶν 'Υπουργῶν πρὸς τοῦτο βλέπε Σ. Ε. 2161/1957, ΕΕΔ 17, 179, Σ. Ε. 2083/1958, ΕΕΔ 18, σελ. 17) ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου 'Αθηνῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων κλπ. 'Ανωνύμων 'Εταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων τῆς χώρας.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 αὐτῆς εἰς τὰς διατάξεις της ὑπάγεται τὸ προσωπικὸν τῶν Γραφείων καὶ τὸ προσωπικὸν τὸ ἐκτελοῦν ἐργασίαν Γραφείου, ἀσχέτως τοῦ τόπου, ἔνθα παρέχει τὰς ὑπηρεσίας του, τῶν ἐν 'Ελλάδι λειτουργουσῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων (βιομηχανικῶν, ἐμπορικῶν, ἐπαγγελματικῶν, βιοτεχνικῶν, καταστημάτων ἐν γένει κλπ.), ἀνεξαρτήτως τῆς νομικῆς μορφῆς τούτων, ἐκτὸς τοῦ ὁμοίου προσωπικοῦ τῶν τραπεζιτικῶν καὶ ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων.

Πρέπει ἄρα διὰ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῆς νὰ ὑπάρχῃ ἐπιχείρησις, ὁρισμὸς τῆς ὁποίας εἶναι ἡ ἐπιδίωξις οἰκονομικοῦ κερδοσκοπικοῦ σκοποῦ (ἴδε Α. Π. 394/1954, 'Ολομελείας, ΕΕΔ 13, 454 καὶ λοιπὰς παραπομπὰς ἐν ΕΕΔ 15, 229).

Δὲν ἐκτείνεται οὕτω αὕτη καὶ ἐπὶ δικηγόρων καὶ συμβολαιογράφων, οἱ ὁποῖοι δὲν ἀσκοῦν ἐπιχείρησιν, τῶν μὲν δικηγόρων ἀσκούντων δημόσιον λειτούργημα (ἄρθρον 38 ν. δ. 3026/1954 Κώδικος περὶ δικηγόρων), τῶν δὲ συμβολαιογράφων ὄντων ἀμίσθων δημοσίων ὑπαλλήλων (ἄρθρον 19 ἀ. ν. 3086/1936, ἄρθρον 1 § 5 ν.δ. 652/1948). (Βλέπε διὰ τὸ θέμα σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 14, 1205, Πρωτοδίκου 'Αθηνῶν 1847/1957, ΕΕΔ 16, 420, Γνωμ. Νομ. Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ΕΕΔ 17, 101).

Δὲν ὑπάγεται εἰς αὐτὴν καὶ τὸ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργαζόμενον προσωπικὸν τοῦ Δημοσίου καὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἀφοῦ ταῦτα πρωτίστως δὲν δύνανται νὰ ἀνήκουν εἰς ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν καὶ προϋπόθεσις δεσμεύσεως ἐκ τῆς διαιτητικῆς αὐτῆς ἀποφάσεως εἶναι νὰ ἀνήκῃ ὁ ἐργοδότης εἰς ἐπαγγελματικήν τινα ὀργάνωσιν, δοθέντος ὅτι ἡ διαιτητικὴ αὐτὴ ἀπόφασις δὲν ἐκηρύχθη μέχρις ὥρας ὑπὸ τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εργασίας ὑποχρεωτικὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἀλλὰ μόνον ἐκτελεστή, ἐπέχουσα θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ἄρθρον 19 νόμου 3239/1955) (πρβλ. Α. Π. 698/1958, ΕΕΔ 17, 1235 διὰ συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ὡς πρὸς τὸ Δημόσιον, Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ΕΕΔ 18, 280).

'Η περὶ ἧς πρόκειται διαιτητικὴ ἀπόφασις χαρακτηρίζεται ὡς ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ (ἄρθρον 7 § 1 β νόμου 3239/1955) καὶ ἐξεδόθη ἐπὶ διενέξεως τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, ἐκ τούτου δὲ δεσμεύονται τὰ μέλη οἱασδήποτε ἐπαγγελματικῆς ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως καὶ τὰ μέλη οἱασδήποτε ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως μισθωτῶν.

Τὸ τελευταῖον τοῦτο πρέπει ἰδιαιτέρως νὰ τονισθῇ, διότι ἐν τῇ πράξει δὲν ἐρευνᾶται συνήθως καὶ ἂν ὁ μισθωτὸς ἀνήκῃ εἰς ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν (τοῦτο ἐδέχθη ἡ ἀνωτέρω, σελ. 329, καταχωριζομένη ὑπ' ἀριθ. 19754/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν), ὑπὸ τὴν ὀρθῶς γινομένην δεκτὴν ἄποψιν, προκύπτουσαν σαφῶς ἐκ τοῦ νόμου 3239/1955, ὅτι αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ αἱ πρὸς αὐτὰς ἐξομοιούμεναι διαιτητικαὶ ἀποφάσεις δεσμεύουν μόνον τὰ μέλη τῶν συμβληθεισῶν ἢ ἐν διενέξει τελουσῶν ὀργανώσεων, ἐφ' ὅσον ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας δὲν ὑπεγράφη παρουσίᾳ τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εργασίας ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτηθέντος ὀργάνου (ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955), ἢ δὲν ἐκηρύχθη αὕτη, ὡς καὶ ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, ὑποχρεωτικὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου. (Βλέπε σχετικῶς ΕΕΔ 14, 804 ἐπ., ΕΕΔ 17, 913 ἐπ.).

'Η ἰσχὺς τῆς διαιτητικῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἄρχεται ἀπὸ 18 Σεπτεμβρίου 1958, ὡς δὲ ἔχει νομολογηθῇ (Α. Π. 61/1958, ΕΕΔ 17, 254), ἡ ἀναδρομικὴ ἰσχὺς ἀφορᾷ εἰς τοὺς κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως τελοῦντας ἐν ἐνεργῷ μετὰ τοῦ ἐργοδότου αὐτῶν σχέσει ἐργασίας καὶ δὲν περιλαμβάνει καὶ ἐκείνους, ὡς πρὸς τοὺς ὁποίους ἐλύθη ἡ σύμβασις ἐργασίας.

'Η ἀπόφασις καθορίζει κατώτατα ὑποχρεωτικὰ ὅρια ἀποδοχῶν, ἡ μείωσις τῶν ὁποίων δὲν εἶναι δυνατὴ δι' ἀτομικῆς συμβάσεως, ἀφοῦ πρόκειται περὶ δικαιώματος κτηθέντος δυνάμει διατάξεως ἀναγκαστικοῦ δικαίου, ἀπὸ τοῦ ὁποίου δὲν ἐπιτρέπεται παραίτησις ἢ ἀντίθετος συμφωνία (ἄρθρον 3 νόμου 3239/1955, Α. Π. 698/1958, ΕΕΔ 17, 1235 καὶ λοιπαὶ παραπομπαὶ εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 138), ὡς ἐπίσης δὲν ἀποτελεῖ μονομερῆ βλαπτικὴν μεταβολὴν ὅρου συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 7 νόμου 2112/1920 μείωσις τοῦ ὑποχρεωτικοῦ αὐτοῦ μισθοῦ, διότι τοῦτο δύναται νὰ ἰσχύσῃ ὅπου δὲν ἀπαγορεύεται ἐκ τοῦ νόμου ἡ μεταβολὴ (πρβλ. Α. Π. 321/1949, ΕΕΔ 8, 673).

Ἔχει ὑπὸ τῶν δικαστηρίων, μὲ σύμφωνον ὡς

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΙ

3941/1959 ΝΟΜΟΣ

Περὶ ὀργανώσεως ἀντικαρκινικοῦ ἀγῶνος

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 39 τῆς 2 Μαρτίου 1959)

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν:

. . . . . .

Ἄρθρον 14

Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρου 17 § 7 ἐδάφ. γ' τοῦ νόμου 3796/1957 περὶ διακατοχῆς δευτέρας θέσεως παρὰ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἰατρῶν κάτω τοῦ 6ου βαθμοῦ περιλαμβάνει καὶ τοὺς ἐπὶ ᾧ βαθμῷ τοιούτους.

. . . . . .

Ἄρθρον 16

Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων ν.δ. 2592/1953 καθορίζονται ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας, μὴ δυνάμεναι νὰ ὑπερβῶσι τὰς 48 ἑβδομαδιαίως.

Ἄρθρον 17

1. Αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος καθορισθήσονται διὰ β. διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας.

2. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ παρὼν νόμος, ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Φεβρουαρίου 1959

πρὸς τοῦτο καὶ τὴν θεωρίαν, νομολογηθῇ (Α. Π. 53/1953, ΕΕΔ 12, 296, Α. Π. 714/1958, ΕΕΔ 17, 1190), ὅτι ὁ νόμιμος μισθὸς ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸν νόμιμον κατὰ περίπτωσιν χρόνον ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ὡς ἐπίσης ὅτι δι' ἀτομικῆς συμβάσεως δύναται ἐγκύρως νὰ συμφωνηθῇ χρόνος ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἴσσων τοῦ νομίμου.

Μετὰ ταῦτα κατὰ τὴν σχετικὴν ὑπ' ἀριθ. 8 διάταξιν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἂν ὁ μισθωτὸς ἐργάζηται τοὐλάχιστον 3 1/2 ὥρας ἡμερησίως, δικαιοῦται τῶν πλήρων ἀποδοχῶν τῆς ἀποφάσεως. Ἡ διάταξις ἀποτελεῖ ἐπανάληψιν ὅρου τῆς ἀπὸ 16.9.1937 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ὁρίζεται ὅμως περαιτέρω, ὅτι διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους ἐπὶ ἴσσονα χρόνον ἡμερησίως ἰσχύουν κατ' ἀναλογίαν πᾶσαι αἱ ἀνωτέρω διατάξεις, ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀπολαβὰς αὐτῶν διὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπασχολήσεώς των.

Τοῦτο σημαίνει, ὅτι θὰ ληφθῇ ὡς χρονικὸν ὅριον διὰ τὸν κατ' ἀναλογίαν ἐπιμερισμὸν τοῦ μισθοῦ ἐκεῖνο τῶν 3 1/2 ὡρῶν ἡμερησίως, ἀφοῦ διὰ τοῦτο καθορίζεται πλήρης μισθός.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

3908/1958 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων καὶ θεσπίσεως διατάξεών τινων περὶ τοῦ προσωπικοῦ Ὑπηρεσιῶν ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν καὶ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου κλπ.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 197 τῆς 11 Νοεμβρίου 1958)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος καὶ τὴν ἀπὸ 6 Νοεμβρίου 1958 σύμφωνον γνώμην τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 35 Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκ Βουλευτῶν, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

. . . . . .

Ἄρθρον τέταρτον

. . . . . .

4. Νομικὰ ἐν γένει Πρόσωπα, Ἱδρύματα, Ὀργανισμοί, Δῆμοι, Κοινότητες, ὡς καὶ φυσικὰ πρόσωπα, κατατασσόμενα προνομιακῶς ἐν ἀναγκαστικῷ πλειστηριασμῷ κινητῶν ἢ ἀκινήτων ἐπισπευδομένῳ παρ' οἱωνδήποτε, διὰ τὰ πρὸς αὐτὰ χρέη τοῦ καθ' οὗ ὁ πλειστηριασμός, βάσει μεταγενεστέρων τοῦ ἄρθρου 940 τῆς Πολ. Δικονομίας διατάξεων, ἔπονται τῆς κατὰ τὸ ἐδάφιον 7 τοῦ ἄρθρου τούτου κατατάξεως τοῦ Δημοσίου, ἐξαιρέσει τῶν ὀφειλομένων ἐκ μισθῶν, ἡμερομισθίων, ἀποζημιώσεων καὶ ἐν γένει ἀπαιτήσεων ἐπὶ ἀμοιβῆς ἐργασίας.

. . . . . .

Ἄρθρον δέκατον τρίτον

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Νοεμβρίου 1958

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ λειτουργίας τοῦ κλάδου συντάξεων κοινοτικῶν ὑπαλλήλων, διαχειρίσεως καὶ ἐλέγχου τοῦ Λογαριασμοῦ συντάξεως τῶν κοινοτικῶν ὑπαλλήλων, καταβολῆς λόγῳ συντάξεως κρατήσεων ἐξ εἰσφορῶν, πληρωμῆς συντάξεων κοινοτικῶν ὑπαλλήλων κλπ.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 29 τῆς 12 Φεβρουαρίου 1959)

—

ΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

28/1959 Πρᾶξις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου

Περὶ αὐξήσεως ἀπὸ 1.10.1958 τοῦ βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 30 τῆς 19 Φεβρουαρίου 1959)

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Λαβὸν ὑπ' ὄψιν:

1. Τὴν κυβερνητικὴν ἀπόφασιν περὶ αὐξήσεως τῶν μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Νομικῶν

Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κατὰ 9ο/ο ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1958 καὶ κατὰ 3ο/ο ἐπὶ πλέον ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1959, ἐπὶ συμψηφισμῷ εἰς τὰ ποσοστὰ ταῦτα τῆς αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν, τῆς προκυψάσης ἐκ τῆς ἀπὸ 1 Μαΐου 1958 καταργήσεως τῶν λόγῳ συντάξεων κρατήσεων.

2. Ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀποφάσεως ταύτης δημιουργεῖ δυσχερείας λόγῳ τῆς ἰδιομορφίας τοῦ μισθολογίου τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σιδηροδρομικῶν Δικτύων, συντιθεμένων βασικῶς ἐκ δύο παραλλήλων, ἀλλὰ διαφόρου φύσεως, ἀμοιβῶν (τακτικῶν ἀποδοχῶν καὶ δευτερευουσῶν ἀπολαβῶν), ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μιὰ μόνον ὑπεβάλλετο εἰς τὴν παγίαν διὰ τὴν συνταξιοδότησιν κράτησιν, τὴν καταργηθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 764 τοῦ 1958 Πράξεως ἡμῶν, ὑπολογιζομένην εἰς ποσοστὸν διάφορον κατὰ κλάδον.

3. Ὅτι αἱ δευτερεύουσαι ἀπολαβαὶ τῶν σιδηροδρομικῶν ὑπαλλήλων ηὐξήθησαν ἀπὸ τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1958 κατὰ τρόπον ἀπολύτως ἱκανοποιητικὸν καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν δὲν νοεῖται νέα αὔξησις τούτων.

4. Ὅτι ὁ συνδυασμὸς τῆς παρασχεθείσης γενικῆς αὐξήσεως πρὸς τὴν καταργηθεῖσαν λόγῳ συντάξεως κράτησιν, ποικίλλουσαν ἀναλόγως τοῦ κλάδου τῆς ὑπηρεσίας ἑκάστου τῶν ἐργαζομένων, δὲν θὰ ἐξησφάλιζεν εἰς τὰς πλείστας τῶν περιπτώσεων τὴν ἐφαρμογὴν τῆς κυβερνητικῆς ἀποφάσεως κατὰ τὴν ἀληθῆ αὐτῆς ἔννοιαν.

5. Κρῖνον δὲ ὅτι διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους ἐπιβάλλεται αὔξησις τῶν κυρίων μόνον ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σιδηροδρομικῶν Δικτύων κατὰ ποσοστόν, ἡ προσθήκη τοῦ ὁποίου θὰ παράσχῃ καὶ εἰς τοῦτο τὴν πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου γενικῶς παρασχεθεῖσαν αὔξησιν καὶ ὅτι ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως ὅλων τῶν σχετικῶν στοιχείων καὶ ἐκ τῆς συγκρίσεως τοῦ ποσοῦ, ὅπερ ἀπέδιδεν ἡ καταργηθεῖσα λόγῳ συντάξεως κράτησις, πρὸς τὸ ποσόν, ὅπερ ἀπαιτεῖται διὰ τὴν κατὰ 9ο/ο βελτίωσιν τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν, δικαιολογεῖται ἡ κατὰ ποσοστὸν 2,5ο/ο γενικὴ αὔξησις τοῦ βασικοῦ μισθοῦ καὶ τῶν ἐπιδομάτων καὶ ἀπολαβῶν, αἵτινες ἔχουσιν ὡς βάσιν ὑπολογισμοῦ τὸν βασικὸν μισθόν, τοῦ ὑπολοίπου 3ο/ο τῆς γενικῆς αὐξήσεως διατεθησομένου διὰ τὴν ἀναπροσαρμογὴν τοῦ παρεχομένου ἤδη αὐτοῖς ἐπιδόματος τριετιῶν, ἀποφασίζει:

1 Ὁ βασικὸς μηνιαῖος μισθὸς τοῦ μονίμου, ἐκτάκτου καὶ ἐπὶ συμβάσει προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων αὐξάνεται ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1958 κατὰ 2,5ο/ο.

Τῆς αὐξήσεως ταύτης δὲν δικαιοῦται τὸ προσωπικόν, οὗτινος αἱ ἀποδοχαὶ ρυθμίζονται διὰ συλλογικῶν συμβάσεων.

2. Ἐπὶ τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ηὐξημένων μισθῶν ὑπολογίζονται αἱ προσαυξήσεις καὶ ἐπιδόματα τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας εἰς ποσοστὸν βασικοῦ μισθοῦ, ἐξαιρέσει τοῦ ἐπιδόματος ἀκριβείας, ὅπερ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης ὁρίζεται εἰς ὃ ποσὸν προσβλέπετο τοῦτο μέχρι τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1958 δι' ἕκαστον τῶν βαθμῶν τῆς ἱεραρχίας τοῦ ἐν λόγῳ προσωπικοῦ.

3. Οἱ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης διοριζόμενοι καὶ οἱ ἀπὸ τῆς αὐτῆς χρονολογίας μετατιθέμενοι ἢ ἀποσπώμενοι εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης καὶ τὴν Θεσσαλονίκην λαμβάνουσι τὸ ἐπίδομα ἀκριβείας τῆς δευτέρας περιφερείας.

4. Αἱ διατάξεις τῆς παραγρ. 5 τοῦ ἄρθρου 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 1020 ἐ.ἔ. Πράξεως αὐτοῦ ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων.

5. Αἱ ὑπὸ τοῦ μισθολογίου τοῦ διέποντος τὸ προσωπικὸν τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων προβλεπόμεναι προσαυξήσεις τοῦ μισθοῦ λόγῳ παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ὁρίζονται ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1959 εἰς 10 ο/ο ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ δι' ἑκάστην τριετίαν παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ καὶ χορηγοῦνται διὰ τρεῖς (3) κατ' ἀνώτατον ὅριον τριετίας.

6. Αἱ διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 764 τοῦ 1958 Πράξεως ἡμῶν δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν διὰ τὸ ἐξ Ἑλλήνων προσωπικὸν τῆς Διεθνοῦς Ἑταιρείας Κλιναμαξῶν καὶ τὸ προσωπικὸν τῶν τέως Σιδηροδρόμων Ἀττικῆς τὸ ὑπηρετοῦν εἰς τοὺς Ἑλληνικοὺς Ἠλεκτρικοὺς Σιδηροδρόμους, τὸ συνταξιοδοτούμενον παρὰ τῶν Σ.Ε.Κ.

7. Τὸ Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ. καὶ Σ.Π.Α.Π. καὶ τὸ Ταμεῖον Προνοίας Σιδηροδρομικῶν ὑποχρεοῦνται ἀπὸ 1.11.1958 εἰς τὴν καταβολὴν πρὸς τὰ Δίκτυα, ἐπὶ πλέον τῆς ἐργοδοτικῆς αὐτῶν εἰσφορᾶς, καὶ τῆς ὑπὸ τῆς παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ ν. δ. 3395/1955 εἰσφορᾶς τοῦ προσωπικοῦ.

8. Ἡ παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 1961/1954 Πράξεως ἡμῶν ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως: «Ὡς χρόνος ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἀπόληψιν τῆς ἀνωτέρω καθοριζομένης προσαυξήσεως λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας λογίζεται ὁ ἀπὸ τῆς προσλήψεως συνεχὴς τοιοῦτος, συνυπολογιζομένης καὶ τῆς τυχὸν προϋπαρχούσης προϋπηρεσίας παρὰ τῷ Δημοσίῳ ἢ παρ' ἑτέρῳ Νομικῷ Προσώπῳ Δημοσίου Δικαίου ἢ παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ Δικτύῳ, ἐφ' ὅσον ἡ προϋπηρεσία αὕτη δὲν ἔχει ἀναγνωρισθῆ διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως ἢ λῆψιν εἰδικῆς ἀποζημιώσεως».

Πρὸς τοῦτο ἐκδίδεται ἡ παροῦσα ὑπ' ἀριθ. 28 Πρᾶξις του, κυρωθησομένη νομοθετικῶς, μερίμνῃ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ.

—

36/1959 Πρᾶξις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου

Περὶ διαθέσεως ποσοῦ δραχμῶν 30.000.000 ὡς συνεισφορᾶς ὑπὲρ τοῦ «Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 34 τῆς 25 Φεβρουαρίου 1959)

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἐδαφ. γ' τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3868/1958 «περὶ συστάσεως Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων».

Ἀποφασίζει

Ἐγκρίνει, ὅπως ἐκ τῶν ἀποθεματικῶν τοῦ παρὰ τῷ Ὀργανισμῷ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας (Ο.Α.Α.Α.) ὑφισταμένου Κλάδου Στρατεύσεως διατεθῇ ποσὸν δραχμῶν τριά

κοντα έκατομμυρίων (30.000.000) ώς συνεισφορά ύπερ τοῦ παρά τῷ αὐτῷ Ὀργανισμῷ συνταθέντος «Λιανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν» διά τό χρονικόν διάστημα μέχρι 30.6.1959.

Ἐκδόσαν πρός τοῦτο τήν ὑπ' ἀριθ. 36 παροῦσαν Πρᾶξιν του, δημοσιευθησομένην διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

16929/3371/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας

Περί ἐγκρίσεως μετά τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Λ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων κλπ. Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καί λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 77 τῆς 28 Φεβρουαρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τάς διατάξεις τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπό τοῦ ν.δ. 3755/1957.

2) Σχετικήν γνωμοδότησιν τοῦ κατά τό ἄρθρον 9 § 2, ἐδάφ. β', τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καί ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 27.2.1959, ἣν καί ἀποδεχόμεθα.

3) Τήν ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ., δι' ἧς μετερρυθμίσθη, μετ' ἔφεσιν, ἡ ὑπ' ἀριθ. 24/1958 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων κλπ. Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καί λοιπῶν Ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας».

4) Τό γεγονός ὅτι ὡρισμέναι διατάξεις τῆς προμνησθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἀναφερόμεναι εἰς τά κατωτέρω θέματα καί διά τούς ἐκτιθεμένους λόγους, ἀντίκεινται πρός τήν ὑπό τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικήν καί οἰκονομικήν πολιτικήν: α') Ὡς πρός τήν ἐν § 4 προβλεπομένην κατάθεσιν ὑπό τῶν μισθωτῶν τῶν πιστοποιητικῶν προϋπηρεσίας «ἐν καιρῷ», διότι, ὡς ἐκ τῆς ἀοριστίας τῆς διατυπώσεως τῶν σχετικῶν διατάξεων, παρέχεται ἔδαφος καταστρατηγήσεως καί διενέξεων, δυναμένων νά προκαλέσωσι διατάραξιν τῶν ὁμαλῶν σχέσεων ἐργοδοτῶν καί ἐργαζομένων, κατ' ἀντίθεσιν πρός τήν κυβερνητικήν οἰκονομικήν καί κοινωνικήν πολιτικήν, ἥτις συνίσταται εἰς τήν ὁμαλήν καί ἀδιατάρακτον συνεργασίαν πάντων τῶν συμμετεχόντων εἰς τήν παραγωγικήν ἐργασίαν προσώπων, δι' ὃ καί δέον νά τροποποιηθῇ, ὁριζομένης τριμήνου προθεσμίας διά τήν κατάθεσιν τῶν σχετικῶν πιστοποιητικῶν προϋπηρεσίας. β) Ὡς πρός τήν ὑπό τῆς παραγρ. 7 προβλεπομένην μεταμεσημβρινήν ἀνάπαυσιν τοῦ περί οὗ ἡ ἀπόφασις προσωπικοῦ, διότι, ὡς ἐκ τῆς γενικότητος τῆς διατυπώσεως τῶν σχετικῶν διατάξεων, αὗται καταλαμβάνουσι καί ἐκείνους τούς μισθωτούς ἐκ τῶν περί ὧν ἡ ἀπόφασις, τῶν ὁποίων ἡ ἐργασία, παρεχομένη ἐντός τοῦ ἐργοστασίου, εἶναι ἀμέσως συνδεδεμένη πρός τήν παραγωγικήν διαδικασίαν καί ὅταν εἰσέτι ἀπασχολοῦνται κατ' ἐναλλασσομένας ὁμάδας, ἄνευ διακοπῆς τοῦ ὡραρίου ἐργασίας αὐτῶν, κατ' ἀντίθεσιν πρός τήν ὑπό τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην ἐν προκειμένῳ κοινωνικήν καί οἰκονομικήν πολιτικήν, συνισταμένην εἰς τήν παροχήν μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως κατά Τετάρτην ἢ Σάββατον εἰς ἐκείνους τούς μισθωτούς, τῶν ὁποίων τό ὡράριον ἐργασίας, διακοπτόμενον τήν μεσημβρίαν, συνεχίζεται κατά τάς ἀπογευματινάς ὥρας καί οὐχί εἰς ἐκείνους, τῶν ὁποίων τό ὡράριον ἐργασίας, ἀρχόμενον πρό ἢ μετά τήν μεσημβρίαν, συνεχίζεται ἄνευ διακοπῆς, δι' ὃ καί δέον νά τροποποιηθῇ αὕτη, ἐξαιρουμένων ἐκ τῆς μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως τῶν ἀπασχολουμένων εἰς ἐναλλασσομένας ὁμάδας, ὅταν ἡ ἐργασία αὐτῶν εἶναι συνδεδεμένη ἀμέσως πρός τήν παραγωγικήν διαδικασίαν. Καί γ) ὡς πρός τήν ἀναδρομικότητα ἰσχύος τῆς ἀποφάσεως, ἐκ τῆς ὁποίας εἶναι ἐνδεχόμενον νά προκληθῇ ταμειακή δυσχέρεια εἰς ὡρισμένας περιπτώσεις καί, ὡς εἶναι φυσικόν, διενέξεις μεταξύ ἐργοδοτῶν καί ἐργαζομένων, γεγονότα, ἅτινα ἀντιτίθενται εἰς τήν οἰκονομικήν καί κοινωνικήν πολιτικήν τῆς Κυβερνήσεως, δι' ὃ καί δέον νά προστεθῇ διάταξις, παρέχουσα τήν δυνατότητα ἐξοφλήσεως τῶν ἀναδρομικῶν ὀφειλῶν εἰς ἓξ (6) μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης καταβαλλομένης μέχρι 31 Μαρτίου 1959.

Ἀποφασίζομεν

Ἐγκρίνομεν τήν ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, τροποποιουμένην καί συμπληρουμένην παρ' ἡμῶν κατά τά ἀνωτέρω, ἥτις ἐξεδόθη ἐπί διενέξεως μεταξύ ἀφ' ἑνός μέν τῆς Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων Ἑλλάδος καί ἀφ' ἑτέρου τῶν Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, Συνδέσμου τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καί Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος καί Ἐμπορικῶν Συλλόγων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καί Θεσσαλονίκης, ὡς γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐμπόρων, καί ἧς τό διατακτικόν, τροποποιούμενον καί συμπληρούμενον κατά τά ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

1) Εἰς τάς διατάξεις τῆς παρούσης ὑπάγεται τό προσωπικόν τῶν Γραφείων καί τό προσωπικόν τά ἐκτελοῦν ἐργασίαν Γραφείου, ἀσχέτως τοῦ τόπου, ἔνθα παρέχει τάς ὑπηρεσίας του, τῶν ἐν Ἑλλάδι λειτουργουσῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων (βιομηχανικῶν, ἐμπορικῶν, ἐπαγγελματικῶν, βιοτεχνικῶν, καταστημάτων ἐν γένει κλπ.), ἀνεξαρτήτως τῆς νομικῆς μορφῆς τούτων, ἐκτός τοῦ ὁμοίου προσωπικοῦ τῶν Τραπεζικῶν καί Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιχειρήσεων.

2) Τά κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν τῶν

περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτῶν καθορίζονται ὡς ἀκολούθως

Α' Ὑπάλληλοι ἄρρενες

α) Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των δρχ. 1000.

β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των κατὰ τὰ ἀκόλουθα κλιμάκια :

		Δραχ.
1)	Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπηρεσίας	1.200
2)	» » 3ον » 4ον » »	1.350
3)	» » 5ον » 6ον » »	1.500
4)	» » 7ον » 8ον » »	1.550
5)	» » 9ον » 10ον » »	1.650
6)	» » 11ον » 12ον » »	1.750
7)	» » 13ον » 14ον » »	1.850
8)	» » 15ον » 16ον » »	1.950
9)	» » 17ον » 18ον » »	2.100
10)	» » 19ον » 20ὸν » »	2.200

γ) Δι' ἕκαστον, ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων, ἔτος ὑπηρεσίας τὸ ὡς ἄνω τελευταῖον κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν δρχ. 2.200 αὐξάνεται κατὰ ποσὸν δρχ. 50 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχ. 2,700.

Β' Ὑπάλληλοι θήλεις

α) Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των δρχ. 900.

β) Μετὰ συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας κατὰ τὰ ἀκόλουθα κλιμάκια :

1)	Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπηρεσίας	1.050
2)	» » 3ον » 4ον » »	1.300
3)	» » 5ον » 6ον » »	1.450
4)	» » 7ον » 8ον » »	1.500
5)	» » 9ον » 10ον » »	1.550
6)	» » 11ον » 12ον » »	1.600
7)	» » 13ον » 14ον » »	1.700
8)	» » 15ον » 16ον » »	1.900
9)	» » 17ον » 18ον » »	1.950
10)	» » 19ον » 20ὸν » »	2.000

Δι' ἕκαστον ἔτος, πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων, ὑπηρεσίας τὸ ὡς ἄνω τελευταῖον κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν δρχ. 2.000 αὐξάνεται κατὰ ποσὸν δρχ. 50 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δρχ. 2.400.

Γ' Εἰσπράκτορες καὶ ἀποθηκάριοι

α) Ἄρρενες μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἐτους τῆς ἡλικίας των δρχ. 1.000.

β) Θήλεις μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἐτους τῆς ἡλικίας δραχ. 950.

γ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας κατὰ τὰ ἀκόλουθα κλιμάκια ἀνεξαρτήτως φύλου :

1)	Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπηρεσίας	1.160
2)	» » 3ον » 4ον » »	1.250
3)	» » 5ον » 6ον » »	1.350
4)	» » 7ον » 8ον » »	1.450
5)	» » 9ον » 10ον » »	1.500
6)	» » 11ον » 12ον » »	1.550
7)	» » 13ον » 14ον » »	1.600
8)	» » 15ον » 16ον » »	1.700
9)	» » 17ον » 18ον » »	1.750
10)	» » 19ον » 20ὸν » »	1.800

δ) Δι' ἕκαστον, ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων, ἔτος ὑπηρεσίας τὸ ὡς ἄνω τελευταῖον κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 1.800 αὐξάνεται κατὰ ποσὸν δραχ. 50 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχ. 2.250.

Δ' Ὑπηρετικὸν προσωπικόν

α) Ἄρρενες τὸ πρῶτον προσλαμβανόμενοι, δραχμαὶ 800.

β) Θήλεις τὸ πρῶτον προσλαμβανόμεναι, δραχμαὶ 770.

γ) Ἄρρενες μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίας ἢ τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας, ἀσχέτως χρόνου ὑπηρεσίας, δραχ. 1190.

δ) Θήλεις μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 16ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίας ἢ τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας, ἀσχέτως ὑπηρεσίας, δραχ. 920.

ε) Ἄρρενες, κατὰ τὸ 3ον, 4ον, 5ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχ. 1.250.

στ) Θήλεις κατὰ τὸ 3ον, 4ον, 5ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχ. 1.050.

ζ) Ἄρρενες κατὰ τὸ 6ον, 7ον, 8ον, 9ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχ. 1.300.

η) Θήλεις κατὰ τὸ 6ον, 7ον, 8ον, 9ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχ. 1.200.

θ) Ἀνεξαρτήτως φύλου κατὰ τὸ 10ον, 11ον, 12ον, 13ον, 14ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχ. 1.400.

ι) Ἀνεξαρτήτως φύλου ἀπὸ τοῦ 15ου ἐτους ὑπηρεσίας δραχ. 1.500.

3) Πλέον τῶν ὑπὸ τῆς προηγουμένης παραγράφου καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μισθῶν παρέχεται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ δραχμῶν 80 διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην σύζυγον καὶ δραχ. 40 δι' ἕκαστον καὶ μέχρι τριῶν τέκνον.

Τὸ ὡς ἄνω ἐπίδομα παύει χορηγούμενον α) τὸ διὰ τὴν σύζυγον, ἐν περιπτώσει χηρείας ἢ διαζεύξεως, καὶ β) τὸ διὰ τὰ τέκνα, ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας, προκειμένου περὶ ἀρρένων, ἢ τοῦ 20οῦ, προκειμένου

περὶ θηλέων, εἰς ἀμφοτέρας δὲ τὰς περιπτώσεις, ἐφ' ὅσον ἀναλάβωσιν ἐργασίαν ἢ νυμφευθῶσι.

Τοῦ διὰ τὰ τέκνα παρεχομένου ἐπιδόματος δικαιοῦνται καὶ αἱ θήλειαι, συντρεχουσῶν τῶν ἀνωτέρω προϋποθέσεων, ἐφ' ὅσον τελοῦσιν ἐν χηρείᾳ ἢ διαζεύξει καὶ συντηροῦσι ταῦτα.

4) Ὁ κατὰ τὰ ἀνωτέρω, κατὰ ἔτη ὑπηρεσίας, καθορισμὸς τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτῶν γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπηρεσίας καὶ πραγματικῆς ἐργασίας παρὰ τῇ εἰς ἣν ὑπηρετοῦν ἐπιχειρήσει, προσαυξανόμενος κατὰ τὴν παρ' ἄλλῃ ἰδιωτικῇ ἐπιχειρήσει, Δημοσίῳ, Νομικῷ Προσώπῳ Δημοσίου Δικαίου κλπ., πραγματικὴν προϋπηρεσίαν εἰς ὁμότιμα καθήκοντα, ἀναδρομικῶς μέχρι τοῦ πρώτου διορισμοῦ. Δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ προϋπηρεσία συνταξιούχου, ἥτις προσεμετρήθη διὰ τὴν χορήγησιν τῆς συντάξεως.

Ἐν περιπτώσει μετατάξεως τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ εἰς τὸ ὑπαλληλικὸν τοιοῦτον ὁ χρόνος ὑπηρεσίας ὡς ὑπαλλήλου ὑπολογίζεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀναλήψεως ὑπαλληλικῆς ὑπηρεσίας.

Ἡ προϋπηρεσία τῶν νεοπροσλαμβανομένων ὑπαλλήλων ἀποδεικνύεται δι' ὑπευθύνου δηλώσεως αὐτῶν, κατατιθεμένης ἅμα τῇ προσλήψει των εἰς τὸν ἐργοδότην, συνοδευομένης, ἐντὸς τριμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς προσλήψεως, ὑπὸ τῶν ἀπαραιτήτων πιστοποιητικῶν. Ἐὰν διὰ τῶν πιστοποιητικῶν τούτων ἀποδεικνύηται προϋπηρεσία μείζων τῆς ἐν τῇ δηλώσει ἀναφερομένης ἢ ὑποβληθῶσι πιστοποιητικὰ προϋπηρεσίας, χωρὶς νὰ ἔχῃ κατατεθῇ σχετικὴ δήλωσις κατὰ τὴν πρόσληψιν, τὸ δικαίωμα διὰ τὴν ἀπόληψιν τοῦ βάσει τῆς προϋπηρεσίας ταύτης ὑψηλοτέρου μισθοῦ γεννᾶται ἀπὸ τῆς καταθέσεως τῶν πιστοποιητικῶν τούτων.

Ἡ προϋπηρεσία τῶν ἤδη ὑπηρετούντων μισθωτῶν, ἐφ' ὅσον μέχρι σήμερον δὲν ἔχουσιν ὑποβάλει σχετικὰ πιστοποιητικά, ἀποδεικνύεται ὁμοίως διὰ δηλώσεων, συνοδευομένων, ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, ὑπὸ τῶν ἀπαραιτήτων πιστοποιητικῶν, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ ἀναλόγως τῶν ἀνωτέρω διατάξεων.

Τὰ πιστοποιητικὰ προϋπηρεσίας, λυομένης τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ἐπιστρέφονται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸν μισθωτόν.

5) Εἰς τὸ ἐπὶ ποσοστοῖς μόνον ἢ διὰ μικτοῦ συστήματος ἀμειβόμενον προσωπικὸν ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐξασφαλίζῃ κατὰ μῆνα, κατ' ἐλάχιστον ὅριον, τοὺς ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένους βασικοὺς μισθοὺς μετὰ τῶν ἐπιδομάτων οἰκογενειακῶν βαρῶν.

6) Τὰ ἐν παραγρ. 2 τῆς παρούσης καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν ἰσχύουσι διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς πόλεις, μετὰ τῶν περιχώρων των, πληθυσμοῦ ἄνω τῶν 20.000 κατοίκων, καὶ εἰς Σκαραμαγκᾶν, Ἀσπρόπυργον καὶ Ἐλευσῖνα. Διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς πόλεις μικροτέρου πληθυσμοῦ μειοῦνται κατὰ ποσοστὸν 8 ο/ο, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης, ἤτοι μέχρι τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπον αὐξήσεως τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μισθῶν, δὲν μειοῦνται τὰ σήμερον ἰσχύοντα τοιαῦτα.

Δὲν ὑπόκεινται εἰς τὴν ἀνωτέρω μείωσιν τὰ ὡς ἄνω διὰ τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικόν, τὸ πληροῦν τὰς ἐν τῇ ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῇ γενικῇ συλλογικῇ συμβάσει ἐργασίας προϋποθέσεις ἡλικίας καὶ προϋπηρεσίας τῶν ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν προβλεπόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν.

7) Οἱ περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοί, ἐξαιρέσει τῶν ἐκ τούτων ὑπηρετούντων εἰς ἐμπορικὰ καταστήματα καὶ παντοπωλεῖα, ὡς καὶ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἀπασχολοῦνται κατ' ἐναλλασσομένας ὁμάδας, ἄνευ διακοπῆς τοῦ ὡραρίου ἐργασίας των, ἐντὸς τῶν ἐργοστασίων καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἐργασία εἶναι ἀμέσως συνδεδεμένη πρὸς τὴν παραγωγικὴν διαδικασίαν, δικαιοῦνται καθ' ὅλον τὸ ἔτος μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως κατὰ μίαν ἡμέραν ἑκάστης ἑβδομάδος, διαρρυθμιζομένου τοῦ ἡμερησίου ὡραρίου ἐργασίας αὐτῶν εἰς τρόπον, ὥστε νὰ μὴ ἐπέρχηται ἐλάττωσις τοῦ δυνάμει τῶν κειμένων διατάξεων ἢ ἐθίμου ἢ συμφωνίας ἰσχύοντος ἢ ἐφαρμοζομένου ἑκάστοτε συνολικοῦ ἀριθμοῦ ὡρῶν ἑβδομαδιαίας ἐργασίας.

Ὡς τοιαύτη ἡμέρα μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως ὁρίζεται διὰ τῆς παρούσης τὸ Σάββατον μὲν κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον, ἤτοι ἀπὸ 15ης Μαΐου μέχρι καὶ τῆς 15ης Ὀκτωβρίου, ἡ Τετάρτη δὲ κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον, ἤτοι ἀπὸ 16ης Ὀκτωβρίου μέχρι καὶ τῆς 14ης Μαΐου.

Εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, ὡς α) εἰς βιομηχανικὰς καὶ λοιπὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ὁσάκις ἡ ἀπασχόλησις ὡρισμένων μισθωτῶν ἢ ὡρισμένης κατηγορίας μισθωτῶν ἐκ τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα (ἐκτὸς τῶν ὡς ἄνω ἐξαιρουμένων περιπτώσεων ἀπασχολήσεως εἰς ἐναλλασσομένας ὁμάδας) εἶναι ἀναποσπάστως ἢ στενῶς συνδεδεμένη πρὸς τὴν ἀπασχόλησιν τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ, β) εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις συγκοινωνιῶν, γ) ὁσάκις ἔχει καθιερωθῇ, πρὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης, καθ' οἱονδήποτε τρόπον μεταμεσημβρινὴ ἀνάπαυσις τοῦ προσωπικοῦ κατ' ἄλλην ἡμέραν, εἶναι δυνατὴ ἡ μετάθεσις τῆς μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως τῆς Τετάρτης ἢ τοῦ Σαββάτου εἰς ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, εἴτε διὰ τὸ σύνολον, εἴτε διὰ μέρος τοῦ προσωπικοῦ, ἐκ περιτροπῆς, καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς προηγουμένης ἀνακοινώσεως ταύτης εἰς τὸ ἁρμόδιον Γραφεῖον Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας.

Μισθωτοὶ ἐκ τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα, ὑπηρετοῦντες εἰς καταστήματα ἐμπορικά, φαρμακεῖα, παντοπωλεῖα, ἐδωδιμοπωλεῖα, οἰνοπαντοπωλεῖα, καφεκοπτεῖα καὶ τυροπωλεῖα, δικαιοῦνται μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως κατὰ τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ

τῶν οἰκείων διατάξεων διὰ τὸ προσωπικὸν ἐπὶ τῶν πωλήσεων τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων.

8) Τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων ἀποδοχῶν δικαιοῦνται ἐκ τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα οἱ ἀπασχολούμενοι τοὐλάχιστον 3 1/2 ὥρας ἡμερησίως μισθωτοί. Διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους ἐπὶ ἧσσονα χρόνον ἡμερησίως ἰσχύουν κατ' ἀναλογίαν πᾶσαι αἱ ἀνωτέρω διατάξεις, ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀπολαβὰς αὐτῶν, διὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπασχολήσεώς των.

9) Αἱ μέχρι σήμερον ἰσχύουσαι συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, διαιτητικαὶ ἀποφάσεις καὶ ὑπουργικαὶ τοιαῦται, ὡς καὶ οἱ ἰσχύοντες καὶ ἐφαρμοζόμενοι ἐσωτερικοὶ κανονισμοὶ κλπ., ἐφ' ὅσον προβλέπουν εὐνοϊκωτέραν ρύθμισιν διὰ τοὺς μισθωτούς, κατισχύουν τῆς παρούσης. Ὡσαύτως ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ διατάξεις τῶν ὑπ' ἀριθ. 3323/1951, 49004/1951 καὶ 64740/1951 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων «περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ὁδοιπορικῶν ἐξόδων κλπ.» (*), ὡς ἐπίσης ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ ὁπωσδήποτε μὴ ἀντικείμεναι εἰς τὴν παροῦσαν διατάξεις.

10) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

11) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 18 Σεπτεμβρίου 1958.

12) Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος ἰσχύος τῆς παρούσης προκύπτουσαι ὀφειλαὶ δύνανται νὰ ἐξοφληθῶσιν εἰς ἓξ (6) μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης καταβληθησομένης μέχρι τῆς 31.3.1959.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Φεβρουαρίου 1959

—

78188/16742/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθιερώσεως ὥρου ἐργασίας διὰ τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἀπασχολουμένους μαγείρους καὶ βοηθοὺς μαγείρους.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 78 τῆς 28 Φεβρουαρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ π. δ/τος τῆς 8/13 Ἀπριλίου 1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.».

2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 41/1944 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ νόμου 3502/1928».

3) Τὴν ἀπὸ 30.10.1958 γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἀποφασίζομεν:

Αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἀπασχολουμένων ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μαγείρων καὶ βοηθῶν μαγείρων ὁρίζονται εἰς ὀκτὼ (8) ὥρας κατ' ἐβδομάδα.

Αἱ ὧραι ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῆς ἐργασίας τῶν ἀνωτέρω καθορίζονται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν, μὴ ἐπιτρεπομένων περισσοτέρων τῆς μιᾶς διακοπῶν, ἥτις δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς ἓξ (6) ὥρας.

Ὑπέρβασις τοῦ ὡς ἄνω ἀνωτάτου ὁρίου ἐργασίας λόγῳ συσσωρεύσεως ἐργασίας ἢ ἄλλης ἀνάγκης ἐπιτρέπεται κατόπιν ἀδείας τῆς οἰκείας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας ἢ ἐλλείψει τοιαύτης τῆς οἰκείας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς, ἐπὶ δίωρον καθ' ἑκάστην καὶ ἐπὶ 80 ἡμέρας κατ' ἔτος.

Ἡ διὰ τὰς ὡς ἄνω ὑπερωρίας ἀναλογοῦσα ἀντιμισθία προσαυξάνεται κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων ὁριζόμενα ποσοστὰ προσαυξήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Φεβρουαρίου 1959

—

10262.2132/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 20463/1954 ἀποφάσεως «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας κουρείων κομμωτηρίων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης», ὡς αὕτη συνεπληρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23153/1955 ὁμοίας, καὶ εἰς τὰ κουρεῖα καὶ κομμωτήρια τῶν πέριξ τῶν πόλεων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης Δήμων, Κοινοτήτων καὶ Συνοικισμῶν.

(Ε.Κ. τ. 13 φ. 78 τῆς 28 Φεβρουαρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν 1) τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 § 2 τοῦ ν. 2855/1954 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐργατικῶν νόμων» καὶ 2) τὴν ἀπὸ 16.1.1959 γνωμοδότησιν τοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἀποφασίζομεν:

Ἐπεκτείνομεν τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 20463/5.11.1954 ἡμετέρας ἀποφάσεως «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας τῶν κουρείων καὶ κομμωτηρίων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης» ὡς αὕτη συνεπληρώθη μεταγενεστέρως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23153/2.4.1955 ὁμοίας τοιαύτης «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας τῶν κουρείων καὶ κομμωτηρίων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης» (*), καὶ εἰς τὰ κουρεῖα καὶ κομμωτήρια τῶν πέριξ τῶν πόλεων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης Δήμων, Κοινοτήτων καὶ Συνοικισμῶν.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Φεβρουαρίου 1959

—

2935/1.55/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ διαλύσεως τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Λιγνιτωρυχείων Ραφίνας.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 54 τῆς 14 Φεβρουαρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρ. 4 τοῦ Α.Ν. 1607/1939 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων καὶ διαταγμάτων περὶ Ταμείου Μεταλλευτῶν».

(*) ΕΕΔ 12 σελ. 445, 446.

(*) ΕΕΔ 14 σελ. 42, 672

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 60708/1766/1940 ἀπόφασιν ἡμῶν.

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 3618/20/12/1/1959 πρότασιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, καὶ

4) Τὴν ἀπὸ 5.8.1958 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἱδρύματος περὶ ἐπεκτάσεως ἀπὸ 1.12.1958 τῆς ἀσφαλίσεως αὐτοῦ εἰς τὴν περιοχὴν Ραφίνας Ἀττικῆς, ἀποφασίζομεν:

Διαλύομεν ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1959 τὸ Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Λιγνιτωρυχείων Ραφίνας, ἑδρεῦον ἐν Ραφίνᾳ.

Ἡ περιουσία τοῦ Ταμείου περιέρχεται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 § 2 τοῦ Α.Ν. 1107/1939 καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 60708/Σ. 1769/1940 ἀποφάσεως ἡμῶν εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, αἱ δὲ γενόμεναι πρὸς τὸ διαλυόμενον Ταμεῖον εἰσφοραὶ τῶν ἐργαζομένων εἰς τὴν ὡς ἄνω ἐπιχείρησιν λιγνιτωρυχείων ὑπολογίζονται διὰ τὰς ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ὑποκαταστήματος τοῦ Ἱδρύματος παροχὰς ἀσθενείας.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰανουαρίου 1959

—

1251/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Δημοσίων Ἔργων

Περὶ συγχωνεύσεως τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Σ.Θ. εἰς τὸ ἀντίστοιχον Ταμεῖον τοῦ Προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 57 τῆς 16 Φεβρουαρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν. 3240/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων περὶ ἐκκαθαρίσεως τῶν Σιδηροδρομικῶν Ἑταιρειῶν Σ.Π.Α.Π., Σ.Β.Δ.Ε. κλπ. καὶ ἄλλων συναφῶν διατάξεων».

2) Τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Κανονισμοῦ Ταμείων Ἀλληλοβοηθείας, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 11 Ἰανουαρίου/21 Φεβρουαρίου 1952 β. δ/τος «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 1 του διὰ τοῦ ἀπὸ 17.12.1930 διατάγματος κυρωθέντος Κανονισμοῦ Ταμείων Ἀλληλοβοηθείας κλπ».

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 4030/24 Σεπτεμβρίου 1955 ἀναφορὰν τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ., ἀποφασίζομεν:

1) Τὴν ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1956 ὑπαγωγὴν τοῦ προσωπικοῦ τῆς τέως Ἑταιρείας Σιδηροδρόμων Θεσσαλίας, ὡς καὶ τῶν συνταξιούχων τοῦ Δικτύου τούτου, εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ., τῶν ὁποίων Σ.Ε.Κ. τμῆμα ἀποτελεῖ σήμερον τὸ Δίκτυον τῶν Σιδηροδρόμων Θεσσαλίας.

2) Ἡ περίθαλψις, αἱ εἰσφοραὶ κλπ. τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑπαγομένων εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ. προσώπων θὰ γίνεται κατὰ τὰς διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων, Κανονισμῶν κλπ., αἵτινες διέπουν τὸ Ταμεῖον τοῦτο.

3) Τὸ Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ. ὑποκαθίσταται, ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω ἡμερομηνίας, εἰς τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Σ.Θ., ὡς αὗται θὰ ἐμφανίζωνται εἰς τὸν Ἰσολογισμὸν τοῦ τελευταίου τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1955, τὸ δὲ εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦτο ὑπηρετοῦν προσωπικὸν μετατάσσεται εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας.

4) Ἡ παροῦσα, τῆς ὁποίας ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1956, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ἰανουαρίου 1959

—

13722/2758 1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν χαρτοποιΐας Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 62 τῆς 19 Φεβρουαρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9, § 2, ἐδάφ. β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 16.2.1959, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, 3) τὴν ὑπ' ἀριθ. 5/1958 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης, ἐκδοθεῖσαν μετ' ἔφεσιν κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4/1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, 4) τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ μνησθεῖσα διαιτητικὴ ἀπόφασις, καθ' ὃ μέρος καθορίζει τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ὁδηγῶν κοπτικῶν καὶ περιτυλικτικῶν μηχανῶν καὶ τῶν Α' βοηθῶν αὐτῶν εἰς τὸ αὐτὸ ποσὸν τῶν δραχ. 50, ἀντίκειται πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικήν, συνισταμένην εἰς τὴν ἱεράρχησιν τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας, ἀναλόγως τῆς ἐξειδικεύσεως τῶν μισθωτῶν καὶ τῆς θέσεώς των εἰς τὴν παραγωγικὴν διαδικασίαν, δεδομένου ὅτι οἱ ὁδηγοὶ κοπτικῶν καὶ περιτυλικτικῶν μηχανῶν τυγχάνουσι προϊστάμενοι καὶ περισσότερον ἐπαγγελματικῶς ἐξειλιγμένοι τῶν βοηθῶν, καὶ δέον, τῷ λόγῳ τούτῳ, ἡ εἰρημένη ἀπόφασις νὰ τροποποιηθῇ ὡς κατωτέρω. Ἀποφασίζομεν: Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 5/1958 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν χαρτοποιΐας Θεσσαλονίκης», τροποποιουμένην παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Ἐργατῶν Χαρτοποιΐας ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων Μακεδονίας - Θράκης καὶ ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

"Οροι ἀμοιβῆς:

Α'. 1) Μηχανοδηγοὶ χαρτοποιητικῶν μηχανῶν δραχ. 62.

2) Α' βοηθοὶ δραχ. 52.

3) Β' βοηθοὶ δραχ. 49.

4) Ἀρχηγοὶ ὁλλανδικῶν μηχανῶν δραχ. 56.

5) Α' βοηθοί δραχ. 51.
6) Β' βοηθοί δραχ. 49.
7) Μυλωθροί δρχ. 54.
8) Όδηγοί κοπτικών και περιτυλικτικών μηχανών δραχ. 52.
9) Α' βοηθοί αύτών δραχ. 50.
10) Έργάται αύλής, άχθοφόροι και μεταφορείς άνθρακος δραχ. 50.
11) Όδηγοί γυαλιστικής μηχανής δραχ. 50.
12) Δερματοποιοί δραχ. 50.
13) Α' βοηθοί αύτών δραχ. 48.
14) Χαρτονοποιοί δραχ. 50.
15) Έργάτριαι διαλογής δραχ. 38.

Β'. Έργαται, προσλαμβανόμενοι τό πρώτον, θά λαμβάνωσι κατώτατον όριον ήμερομισθίου δραχ. 48, μετά παρέλευσιν δε τριών μηνών άπό τής προσλήψεως θά λαμβάνωσιν ήμερομίσθιον άνάλογον πρός τήν παρεχομένην ύπηρεσίαν κατά τά άνωτέρω όριζόμενα.

Έργάτριαι, προσλαμβανόμεναι τό πρώτον, θά λαμβάνωσι κατώτατον όριον ήμερομισθίου δραχ. 36,50, μετά παρέλευσιν δε δύο μηνών θά λαμβάνωσι τό ήμερομίσθιον τών 38 δραχμών.

Έργατοτεχνίτης, άπασχολούμενος είς τινα είδικότητα, θά λαμβάνη τό είς τήν είδικότητα ήμερομίσθιον.

Τά μέχρι σήμερον καταβαλλόμενα ήμερομίσθια ή μισθοί, έφ' όσον είναι άνώτερα τών διά τής παρούσης όριζομένων κατωτάτων ορίων, δέν δύνανται νά μειωθώσιν. Όμοίως δέν δύνανται νά μεταβληθώσιν αί έπικρατούσαι συνήθειαι ώς πρός τό σύστημα άμοιβής, όπου αύται ήθελον είναι μάλλον εύνοϊκαι διά τόν μισθωτόν.

Λοιποί όροι:

α) Είς τούς μηχανοδηγούς χαρτοποιητικών μηχανών, είς τούς βοηθούς αύτών, είς τούς άρχηγούς όλλανδικών μηχανών και είς τούς βοηθούς αύτών, είς τούς μυλωθρούς, είς τούς έργάτας αύλής άχθοφόρους και μεταφορείς άνθρακος θά χορηγήται έν ζεύγος άρβυλών κατ' έτος.

β) Είς άπαν τό προσωπικόν θά χορηγήται κατ' έτος άνά μία φόρμα είς τούς άνδρας και μία μπλούζα είς τάς γυναίκας.

Ή παρούσα ίσχύει καθ' άπασαν τήν είρηνοδικειακήν περιφέρειαν Θεσσαλονίκης.

Ή ίσχύς τής παρούσης άρχεται άπό τής 8ης Δεκεμβρίου 1958.

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά τής Έφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 19 Φεβρουαρίου 1959

—

4276/974/1959 Άπόφ. Ύπουργού Έργασίας

Περί δημοσιεύσεως είς τήν Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως τής άπό 23.7.1958 συλλογικής συμβάσεως έργασίας προσωπικού Δημοτικής Έπιχειρήσεως Ήλεκτροφωτισμού Καβάλας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 27 τής 27 Ίανουαρίου 1959)

Έχοντες ύπ' όψιν τάς διατάξεις τού ν. 3239/1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως τών συλλογικών διαφορών έργασίας κλπ.», ώς αύται έτροποποιήθησαν ύπό τού ν.δ. 3755/1957, άποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθή είς τήν Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως (τεύχος Β') ή άπό 27.8.1958 συλλογική σύμβασις έργασίας προσωπικού Δημοτικής Έπιχειρήσεως Ήλεκτροφωτισμού Καβάλας κατατεθείσα ήμίν τήν 8ην Ίανουαρίου 1959 συνταχθέντος τού έπ' άριθ. 202/8.1.1959 προσκικού καταθέσεως, έχουσα ώς άκολουθως:

Συλλογική σύμβασις έργασίας προσωπικού Δημοτικής Έπιχειρήσεως Ήλεκτροφωτισμού Καβάλας

Έν Καβάλα σήμερον τήν 28ην μηνός Ίουλίου τού έτους 1958 έν τώ Δημαρχιακώ Καταστήματι και έν τώ Γραφείω τού κ. Δημάρχου οί κάτωθι ύπογεγραμμένοι Ίωάν. Νεγρεπόντης Δημαρχών Καβάλας και προεδρεύων Δ.Ε.Η.Κ. άφ' ένός, και άφ' έτέρου οί κ.κ. Εύθ. Νάστος έκπρόσωπος τού Έργατικού Κέντρου Καβάλας Λάζαρος Λαζαρίδης, πρόεδρος τής Ένώσεως Έμπορουπαλλήλων Καβάλας, και Έλευθ. Ίακωβίδης, γεν. γραμματεύς τής Ένώσεως Μηχανικών Τεχνικών—Μηχανουργών και Σιδηρουργών Καβάλας, άπαντες νομίμως έξουσιοδοτημένοι και άναγνωρίζοντες τήν άνάγκην άναπροσαρμογής τών μισθών τών ύπηρετούντων παρά τή Δημοτική Έπιχειρήσει Ήλεκτροφωτισμού Καβάλας Ύπαλλήλων.

Άπεφάσισαν τήν ύπογραφήν τής παρούσης συλλογικής συμβάσεως, δι' ής καθορίζονται τά κατώτατα όρια μηνιαίων μισθών τών κάτωθι κατηγοριών ύπαλλήλων:

1) Καθορίζονται τά έξής κατώτατα όρια μισθών κατά είδικότητα ώς έξής:

Α'. Διά τούς έχοντας τυπικά προσόντα διοικητικούς, οίκονομικούς ύπαλλήλους.

		Δραχ.
1) Τούς έχοντας ύπηρεσίαν	0— 2 έτη	1.10
2) » » »	2— 5 »	1.40
3) » » »	5— 8 »	1.60
4) » » »	8—12 »	1.75
5) » » »	12—16 »	1.85
6) » » »	16—20 »	2.00
7) » » »	20 έτη και άνω	2.10
8) Κλητήρας — φύλακας		1.10

Β'. Διά τούς μή έχοντας τά τυπικά προσόντα διοικητικούς οίκονομικούς ύπαλλήλους.

		Δραχ.
1) Τούς έχοντας ύπηρεσίαν	0— 2 έτη	1.10
2) » » »	2— 5 »	1.40
3) » » »	5— 8 »	1.60
4) » » »	8—12 »	1.75
5) » » »	12 και άνω έτη	1.85

Οί άνωτέρω μισθοί προσαυξάνονται δι' έπιδόματος 5 ο/ο έπί τή συμπληρώσει δετίας και μέχρι 5 πενταετιών είς τόν Δήμον Καβάλας, είτε τό Δημόσιον ή έτερον νομικόν πρόσωπον δημοσίου δικαίου ή είς τήν Δ.Ε.Η.Κ.

Γ'. Διά τούς έχοντας τά τυπικά προσόντα ή

λεκτροτεχνίτας τοὺς κεκτημένους ἄδειαν ἠλεκτροτεχνίτου Α', Γ', Δ' καὶ ΣΤ' εἰδικότητος συμφώνως τῷ νόμῳ 6422/1934 ἀπὸ τῆς ἀποκτήσεως μιᾶς τῶν ὡς εἴρηται ἀδειῶν καὶ μέχρι τῆς συμπληρώσεως τριῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας δραχμαὶ 1.400.

3 ἕως 7 ἐτῶν 1.650.

7 καὶ ἄνω 1.800.

Δ'. Διὰ τοὺς ἀρχιτεχνίτας 2.000.

Ε'. Διὰ τοὺς βοηθοὺς ἠλεκτροτεχνίτας κεκτημένους ἄδειαν βοηθοῦ ἠλεκτροτεχνίτου δραχμὰς 1.300.

Διὰ τοὺς βοηθοὺς ἠλεκτροτεχνίτας μὴ ἔχοντας ἀδείας βοηθῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν δραχμὰς 1.250.

ΣΤ'. Διὰ τοὺς ἔχοντας τὰ τυπικὰ προσόντα τεχνίτας τοῦ μηχανοστασίου.

1) Μηχανικὸς κεκτημένος δίπλωμα μηχανικοῦ Α' τάξεως δραχμὰς 2.100.

2) Μηχανικὸς κεκτημένος δίπλωμα μηχανικοῦ Β' τάξεως δραχμὰς 1.900.

3) Μηχανικὸς κεκτημένος δίπλωμα μηχανικοῦ Γ' τάξεως δραχμὰς 1.750.

4) Μηχανικὸς κεκτημένος πτυχίον μηχανοδηγοῦ δραχμὰς 1.650.

5) Βοηθὸς δραχμὰς 1.250.

Οἱ ἀνωτέρω βασικοὶ μισθοὶ τῶν ἀρχιτεχνιτῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν, τεχνιτῶν τοῦ μηχανοστασίου καὶ τῶν βοηθῶν προσαυξάνονται διὰ τῶν ἀκολούθων ἐπιδομάτων:

Δι' ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας 5ο/ο ἐπὶ τῇ συμπληρώσει δετίας καὶ μέχρι 5 πενταετιῶν παρὰ τῷ Δημοσίῳ ἢ τῷ Δήμῳ Καβάλας ἢ παρ' ἑτέροις Ν.Π.Δ.Δ. ἢ τῇ παρὰ Δ.Ε.Η.Κ. καὶ ἀποδεικνυομένων διὰ πιστοποιητικῶν χορηγουμένων ὑπὸ τῶν παρ' οἷς εἰργάσθησαν ἐργοδοτῶν, ὑποχρεουμένων ὅπως χορηγήσωσι ταῦτα ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ζητήσεώς των.

Δι' ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ 10ο/ο διὰ τὴν σύζυγον καὶ 5ο/ο δι' ἕκαστον τέκνον καὶ μέχρι τριῶν, ἐφ' ὅσον τὰ ἐκ τούτων ἄρρενα εἶναι κάτω τῶν 18 ἐτῶν καὶ δὲν ἐργάζονται, τὰ δὲ θήλεα εἶναι κάτω τῶν 20 ἐτῶν ἄγαμα καὶ δὲν ἐργάζονται.

Γενικοὶ ὅροι:

Ἡ προϋπηρεσία ἀποδεικνύεται διὰ πιστοποιητικῶν τῶν ἀπασχοληθέντων ἐργοδοτῶν ὑπὸ τῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως, εἰς ἣν οὗτοι ἀνήκουσι, ἐλλείψει δὲ τοιαύτης ὑπὸ τοῦ εἰς ὃ ἀνήκουν ἐπιμελητηρίου.

Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν διὰ τὰς ἀνωτέρω κατηγορίας μισθωτῶν (ἠλεκτροτεχνῖται, μηχανικοὶ καὶ προσωπικὸν μηχανοστασίου) δι' ἐθνικῆς ὁμοιεπαγγελματικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ ἄλλης πράξεως τῆς Διοικήσεως ἔχουσι ὁρισθῇ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης καὶ ἐντεῦθεν βασικοὶ μισθοὶ ἢ γενικῶς ὅροι ἀμοιβῆς εὐνοϊκώτεροι τῶν ὡς ἀνωτέρω καθοριζομένων, αἱ διατάξεις τούτων καὶ ἀπὸ τῆς ἰσχύος των κατισχύουσι τῆς παρούσης.

Οἱ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρετέας ἡμέρας ἐργαζόμενοι θὰ λαμβάνουν πλὴν τῶν ὧν δικαιοῦνται ὡς ἄνω ἀποδοχῶν των καὶ 75ο/ο ἐπὶ τοῦ 1/25 τοῦ βασικοῦ των μισθοῦ, 25ο/ο δὲ θὰ λαμβάνουν οἱ ἀπὸ 10ης μ.μ. ὥρας μέχρι τῆς 6ης πρωϊνῆς.

Εἰς τοὺς ἀνωτέρω τοὺς ἔχοντας συμπληρώσει ἐτησίαν ὑπηρεσίαν παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει θὰ καταβάλλωνται ἐπὶ πλέον τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων εἰς μισθὸς ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων, Νέου Ἔτους καὶ ἡμισυς ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα.

Εἰς τοὺς ἔχοντας ἔλαττον τοῦ ἔτους ὑπηρεσίαν θὰ καταβάλληται κατ' ἀναλογίαν τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας των, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ὁρισθησόμενα διὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἄρχεται ἀπὸ 1.7.1958.

Ἡ παροῦσα συνετάγη εἰς πέντε πρωτότυπα, ὑπογραφέντα ἅπαντα παρὰ τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ ἀναφερομένων, ἐξ ὧν ἓν θὰ ἀποσταλῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας διὰ τὴν ἔγκρισιν.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ἰανουαρίου 1959

—

309/19.9 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας

Περὶ αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων, Ν.Π.Δ.Δ. τῆς Σχολῆς Ἐπισκεπτριῶν Ἀδελφῶν καὶ Κρατικῆς Σχολῆς Νοσοκόμων Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 75 τῆς 26 Φεβρουαρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1031 τῆς 12ης Δεκεμβρίου 1958 Πρᾶξιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου «περὶ καθορισμοῦ ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1958 τοῦ βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ κ.λ.π. τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ν.Π.Δ.Δ.».

2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 8 παραγρ. 2 τοῦ ν. δ. 2592/1952.

3) Τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2469/1940 καὶ τὸ ἀπὸ 24.4.1953 β. δ/γμα «περὶ συστάσεως τῆς Κρατικῆς Σχολῆς Νοσοκόμων Θεσσαλονίκης», ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς ἐν τῷ σκεπτικῷ τῆς παρούσης ἀναφερομένης Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου(*) χορήγησιν τῆς προβλεπομένης ὑπὸ της ὡς ἄνω Πράξεως αὐξήσεως εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων Ν.Π.Δ.Δ. καὶ τὸ ὁμοιον τῆς Σχολῆς Ἐπισκεπτριῶν Ἀδελφῶν Νοσοκόμων καὶ Κρατικῆς Σχολῆς Νοσοκόμων Θεσσαλονίκης ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1958, τῆς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀπαιτουμένης δαπάνης καλυφθησομένης διὰ κρατικῆς ἐπιχορηγήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Φεβρουαρίου 1959

—

14734/3009/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει

(*) 18 σελ. 107.

τῆς ἀπὸ 19.1.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ κρεοπωλείων πόλεως Θεσσαλονίκης.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 72 τῆς 23 Φεβρουαρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957.

β) Τὴν ἀπὸ 19 Ἰανουαρίου 1959 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν κρεοπωλείων τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης.

γ) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφ. β' τοῦ ν. δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ.Π., ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 19.2.1959, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

δ) Τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τοῦ δευτέρου ὅρου τῆς προειρημένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας συνομολογεῖται ὑποχρέωσις καταβολῆς εἰσφορᾶς τῶν περὶ ὧν αὕτη μισθωτῶν ὑπὲρ τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως, ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὴν διάταξιν τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νόμου 3239/1955 καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ νὰ ἀπαλειφθῇ, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα παρὰ τῇ Διευθύνσει Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 207/3.2.1959 πρακτικοῦ καταθέσεως, τροποποιουμένη παρ' ἡμῶν ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας μεταξὺ Συντεχνίας Κρεοπωλῶν καὶ προσωπικοῦ κρεοπωλείων πόλεως Θεσσαλονίκης

Ἐν Θεσσαλονίκῃ τὴν 19ην Ἰανουαρίου 1959, ἐν τοῖς γραφείοις τῆς Συντεχνίας Κρεοπωλῶν Θεσσαλονίκης, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι, ἀφ' ἑνὸς Κων/τῖνος Διαμαντόπουλος καὶ Μ. Χαραλαμπάκης, Α. Ἀγγέλου, Δ. Δεμαντῖνος καὶ Π. Μαγουλᾶς, ὡς ἐκπρόσωποι τῶν ἐργοδοτῶν κρεοπωλῶν, καὶ ἀφ' ἑτέρου Λαμπρος Στέφου καὶ Δημήτριος Πλατῆς, ὡς ἐκπρόσωποι τῶν ὑπαλλήλων κρεοπωλείων, δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὀργανώσεων, ἃς ἐκπροσωποῦμεν, ἀποφασίζομεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἧς οἱ ὅροι ἔχουσιν ὡς ἀκολούθως:

1. Τὰ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 59182/12089 τῆς 16ης Ὀκτωβρίου 1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας(*) καθορισθέντα κατώτατα ὅρια μηνιαίων μισθῶν, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν οἰκογενειακῶν βαρῶν, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ κρεοπωλεῖα τῆς Θεσσαλονίκης, προσαυξάνονται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1959 κατὰ 10 ο/ο. Τῆς ἀνωτέρω αὐξήσεως ἐξαιροῦνται οἱ λαβόντες αὔξησιν δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 50300/10914 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.

2) Πάντες οἱ λοιποὶ ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας, οἱ περιεχόμενοι εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 59182/12089 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, ἐξακολουθοῦν ἰσχύοντες.

Καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ τῶν διὰ τῆς παρούσης προβλεπομένων, ὡς δὲ καὶ εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἐργασίας, κατισχύουν τῆς παρούσης.

Συνομολογεῖται ἀμοιβαίως, ὅτι ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, καταρτισθεῖσα κοινῇ ἀμφοτέρων τῶν συμβαλλομένων ὀργανώσεων συναινέσει, ὑπαγορευθεῖσα δὲ ἐκ τῆς ἐπιθυμίας τούτων ὅπως αἱ μεταξὺ αὐτῶν ἁρμονικαὶ σχέσεις διατηρηθοῦν καὶ τονωθοῦν ἔτι περισσότερον ἐπ' ὠφελείᾳ ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι πᾶσα μελλοντικῶς καὶ ἐντὸς τοῦ ἔτους 1959 χορηγηθησομένη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως αὔξησις μισθῶν θὰ συμψηφίζηται, ἀνεξαρτήτως τῆς διατυπώσεως τῆς κυβερνητικῆς ἀποφάσεως.

Ἀναλυτικώτερον διευκρινίζεται, ὅτι ἂν ἡ τυχὸν δοθησομένη τοιαύτη αὔξησις δὲν ὑπερβαίνῃ τὸ 10ο/ο τοῦ ἰσχύοντος πρὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς παρούσης μισθολογίου οὐδεμίαν ἀξίωσιν θὰ ἔχῃ ἐξ αὐτῆς τὸ Σωματεῖον Ὑπαλλήλων Καταστημάτων Τροφίμων.

Τοὐναντίον, ἂν ἡ χορηγηθησομένη τυχὸν αὔξησις ὑπερβαίνῃ τὸ ποσοστὸν τοῦτο, ἡ Συντεχνία Κρεοπωλῶν καθίσταται ὑπόχρεως καταβολῆς τοῦ ἐπὶ πλέον ποσοστοῦ.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Φεβρουαρίου 1959

—

79825/17057/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἐπεκτάσεως διατάξεων ν.δ. 1254/1949 εἰς τὴν κωμόπολιν Πεταλιδίου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 72 τῆς 23 Φεβρουαρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 1254/1949 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 281/16.12.1958 ἔγγραφον τοῦ Τμήματος διακανονισμοῦ ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἐξ οὗ προκύπτει, ὅτι τοῦτο κατὰ τὴν ἀπὸ 15.12.1958 συνεδρίασιν αὐτοῦ ἐγνωμοδότησεν ὑπὲρ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων (ν.δ. 1254/1949) εἰς τὴν κωμόπολιν Πεταλιδίου, ἀποφασίζομεν:

Ἐπεκτείνομεν τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1254/1949 ν. δ/γματος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων»(*) εἰς τὴν κωμόπολιν Πεταλιδίου διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν ἐκεῖσε διενεργουμένων φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν ξηρᾶς.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Φεβρουαρίου 1959

(*) ΕΕΔ 15 σελ. 1265.

(*) ΕΕΔ 8 σελ. 1006.

51136/11107/1959 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί καθορισμού ελαχίστου χρονικού όρίου ημερησίας λειτουργίας των καθ' άπασαν την χώραν πρατηρίων λιανικής πωλήσεως καπνού.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 63 της 20 Φεβρουαρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις:

1) Του άρθρου 2 του ν. δ/τος 25 Μαΐου/4 Ιουνίου 1935 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως εργατικών τινων νόμων».

2) Του άρθρου 9 του ν.δ. 3755/1957 «περί αύξήσεως αναδρομικώς των αποδοχών των μισθωτών κλπ.» και

3) Την από 28.9.1958 γνωμοδότησιν του Εθνικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, αποφασίζομεν:

Το ελάχιστον χρονικόν όριον ημερησίας λειτουργίας των καθ' άπασαν την χώραν πρατηρίων λιανικής πωλήσεως καπνού ορίζεται εις δώδεκα (12) ημερησίως.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 30 Ιανουαρίου 1959

—

75472/Υ. 829/1958 Απόφ. Υπουργών Συντονισμού, Οικονομικών και Εργασίας

Περί αυξήσεως των συντάξεων Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Μισθωτών Εστιατορίων κλπ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 837 της 15 Δεκεμβρίου 1958)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τας διατάξεις του νόμου 19/1944,

2) Την υπ' αριθ. 29786/1955 απόφασιν της Νομισματικής Επιτροπής,

3) Πρότασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Μισθωτών Εστιατορίων, Ζυθεστιατορίων, Καφενείων, Ζαχαροπλαστείων, Οινομαγειρείων κλπ.

4) Την υπ' αριθ. 53688/1954 απόφασιν ημών (Φ.Ε.Κ. 46/9.5.1954, τεύχος Β'),

5) Τας κρατούσας οικονομικάς συνθήκας, αποφασίζομεν:

Όπως από της 1ης Αυγούστου 1958 αι μέχρι 299 δραχμών υπό του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Μισθωτών Εστιατορίων, Καφενείων, Ζαχαροπλαστείων, Οινομαγειρείων κλπ. καταβαλλόμεναι συντάξεις αυξηθώσι κατά δραχμάς εκατόν (100).

Τα μετά την παρούσαν αύξησιν καταβλητέα ποσά δέον όπως μη υπερβαίνωσι ποσοστόν 60 ο/ο των αποδοχών, εις θα έλάμβανεν ο συνταξιούχος αν εξηκολούθει εργαζόμενος.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 13 Δεκεμβρίου 1958

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Απόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Αθηνών 21/1958

Περί των ημερομισθίων των εργατοτεχνιτών οδοποιΐας και άσφάλτου Α.Π.Π. (*)

. . . . . .

Δι ά ταύτα

Δεχόμενον τύποις και εν μέρει κατ' ουσίαν την υποβληθείσαν έφεσιν. Απορρίπτον τα ως άνω εν τω σκεπτικώ απορριπτέα κριθέντα. Μεταρρυθμίζει την υπ' αριθ. 18/1958 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ Αθηνών, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων, των Δήμων Αθηναίων και Πειραιώς, της Πανελληνίου Ενώσεως Διπλωματούχων Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Έργων και της Πανελληνίου Ενώσεως Συνδέσμων Εργοληπτών Δημοσίων Έργων άφ' ενός και άφ' ετέρου της Ενώσεως Κοινοτικών, Δημοτικών και Δημοσίων Εργατοτεχνιτών Οδοποιΐας Α.Π.Π., ως ακολούθως:

1) Τα κατώτατα όρια ημερομισθίων των ασφαλτοτεχνιτών πάσης φύσεως και εργατοτεχνιτών οδοποιΐας των απασχολουμένων εις έργα εκτελούμενα υπό του Δημοσίου εν τη περιφερείς Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων και υπό των Δήμων Αθηναίων και Πειραιώς καθορίζονται ως ακολούθως:

α) Εις έργα εκτελούμενα απολογιστικώς δι' εργολάβων υπό του Δημοσίου και των Δήμων Αθηναίων και Πειραιώς, ως και απολογιστικώς δι' αυτεπιστασίας υπό του Δημοσίου.

	Δραχ.
Εργάται χειρώνακτες ή ανειδίκευτοι	68
Εργάται χωματουργοί ή ειδικευμένοι ή ασφαλτεργάται	76
Λατόμοι ή υπονομοποιοί, πιστολαδόροι	91
Ασφαλτοτεχνίται	118
Τεχνίται εν γένει	130
Βοηθοί τεχνιτών εν γένει	92

Τα ως άνω κατώτατα όρια ημερομισθίων ισχύουν από 1ης Δεκεμβρίου 1958, διά δε το χρονικόν διάστημα από 11.5.1958 μέχρι της ημερομηνίας ταύτης ισχύουν ως κατώτατα όρια τα έκάστοτε διά το χρονικόν τούτο διάστημα καθορισθέντα ημερομίσθια υπό της Επιτροπής τιμαριθμικής διαπιστώσεως βασικών τιμών ημερομισθίων και υλικών του Νομού Αττικής διά τας ως άνω ειδικότητας.

β) Εις έργα εκτελούμενα απολογιστικώς δι' αυτεπιστασίας ή δια μονίμων συνεργείων των Δήμων Αθηναίων και Πειραιώς:

	Δραχ.
Τεχνίται εν γένει	86
Βοηθοί τεχνίτου εν γένει (οδοποιού)	71
Ειδικευμένοι εργάται	61
Ανειδίκευτοι εργάται	50

2) Τυχόν καταβαλλόμεναι αποδοχαί ανώτεραι των υπό της παρούσης καθοριζομένων δεν δύνανται να μειωθώσιν.

3) Η ισχύς της παρούσης άρχεται από 11ης Μαΐου 1958.

Εκρίθη, απεφαίσθη και εγένετο εν Αθήναις τη 31.12.1958.

(*) Κατετέθη εις το Ειρηνοδικείον Αθηνών, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 12 της 11.2.1959 Πράξεως, και εκοινοποιήθη εις το Υπουργείον Εργασίας την 13.2.1959.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Hueck, Götz, Dr., PrivDoz., Der Grundsatz der gleichmässigen Behandlung im Privatrecht, München und Berlin 1958, C. H. Beck' sche Verlagsbuchhandlung. (1)

Ἡ ἀνωτέρω μονογραφία τοῦ ἤδη γνωστοῦ εἰς τοὺς κύκλους τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ἐκ παλαιοτέρων μελετῶν του *Götz Hueck* περὶ τῆς *ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως εἰς τὸ ἰδιωτικὸν δίκαιον* ἀποτελεῖ διατριβὴν ἐπὶ ὑφηγεσίᾳ, ἐγκριθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Münster.

Ἡ ἐργασία τοῦ *Götz Hueck* καλύπτει κενὸν εἰς τὴν ἐπιστήμην τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ τὴν διεθνῆ βιβλιογραφίαν. Πρὸ αὐτῆς, πλὴν ὀλίγων εἰδικῶν, ἀφορωσῶν κυρίως εἰς τὸ ἐργατικὸν δίκαιον, μελετῶν, οὐδεμία πλήρης, ἐμπεριστατωμένη καὶ συστηματικὴ ἀνάπτυξις περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως ὑφίστατο. Ὁ *Götz Hueck* εἰς τὴν μελέτην του ταύτην ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου καὶ ἐρευνᾷ τὸ πολύπλευρον πρόβλημα τῆς ἴσης μεταχειρίσεως καὶ εἰς τὸ ἀστικόν, ἑταιρικὸν καὶ πτωχευτικὸν δίκαιον.

Εἰς τὸ πρῶτον κεφάλαιον τοῦ ἔργου (σ. 7 - 81) ὁ συγγραφεὺς ἐξετάζει τὰ καθ' ἕκαστα μέρη τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐμφανίζεται καὶ ἀσκεῖ ἐπιρροὴν ἡ ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως.

Αἱ νομικαὶ βάσεις τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως καὶ αἱ περὶ αὐτῆς ὑποστηριχθεῖσαι θεωρίαι ἀποτελοῦν ἀντικείμενον τοῦ δευτέρου κεφαλαίου (σ. 83 - 172). Τὸ κεφάλαιον τοῦτο συνιστᾷ τὴν δογματικὴν θεμελίωσιν τῆς πρὸς ἴσην μεταχείρισιν ἐπιταγῆς. Ὁ συγγραφεὺς δέχεται, ὅτι μοναδικὸν νομικὸν ἔρεισμα τῆς ἀρχῆς ταύτης ἀποτελεῖ ἡ περὶ ἰσότητος διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος τῆς Βόννης, ἀποκρούων περαιτέρω πᾶσαν προσπάθειαν δημιουργίας γενικωτέρας περὶ ἴσης μεταχειρίσεως ἀρχῆς ἐξ ἰδιαιτέρων κανόνων (§ 35 BGB, § 51 BetrVG), ἢ ἄλλων ἀρχῶν. Ἐν συνεχείᾳ ὁ συγγραφεὺς καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα - καὶ τοῦτο συνιστᾷ τὸ ἀποφασιστικὸν σημεῖον τῆς συμβολῆς του εἰς τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος - ὅτι ἡ ἐπιταγὴ πρὸς ἴσην μεταχείρισιν ἰσχύει ἐπὶ τῶν ἐννόμων ἐκείνων σχέσεων, αἱ ὁποῖαι χαρακτηρίζονται ἀπὸ τὴν δημιουργίαν κοινότητος (Gemeinschaft).

Εἰς τὸ τρίτον κεφάλαιον (σ. 173 - 332) ἐξετάζονται τὸ περιεχόμενον καὶ αἱ ἐνέργειαι τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως. Ὁ συγγραφεὺς δὲν δέχεται τὴν ἀναγκαστικὴν ἐνέργειαν τῆς ἀρχῆς αὐτῆς, ἀλλ' ὑποστηρίζει, ὅτι ἐκ τῆς ἀρχῆς ταύτης ἁπλῶς ἀξιώσεις πρὸς ἴσην μεταχείρισιν πηγάζουν.

Εἰς τὴν μελέτην τοῦ *Götz Hueck* παρατίθεται ἐξαντλητικῶς ὁλόκληρος ἡ ἐπὶ τοῦ θέματος βιβλιογραφία ὡς καὶ ἡ νομολογία τῶν ἀνωτάτων καὶ ἀνωτέρων γερμανικῶν δικαστηρίων. Οὕτω τὸ ἔργον, ἐκτὸς τῆς θεωρητικῆς του ἀξίας, καθίσταται καὶ πολύτιμον βοήθημα διὰ τὴν πρᾶξιν. Ὁ συγγραφεὺς δὲν ἀρκεῖται νὰ παραπέμπῃ ἁπλῶς εἰς τὰ οἰκεῖα μέρη εἰς τὴν βιβλιογραφίαν καὶ νομολογίαν, ἀλλ' ἀναπτύσσει ἐν τῷ κειμένῳ τὰς σπουδαιοτέρας ἀπόψεις, ἰδίᾳ τὰς τεμνούσας νέας ὁδοὺς ἐπὶ τοῦ θέματος ἀποφάσεις τοῦ ἀκυρωτικοῦ καὶ τοῦ ἐργατικοῦ ἀκυρωτικοῦ, ἀντικρούων ἢ ἐνισχύων δι' ἰδίων ἐπιχειρημάτων αὐτάς.

Ὁ *Götz Hueck* ἐπεξεργάζεται τὸ δυσχερέστατον θέμα τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως μὲ ἀρίστην ἐπιστημονικὴν μεθοδικότητα. Αἱ λύσεις, τὰς ὁποίας δίδει ἐπὶ τῶν κεντρικῶν προβλημάτων, χαρακτηρίζονται ἀπὸ τὰς νέας τάσεις τῆς συγχρόνου νομικῆς ἐπιστήμης καὶ τὴν βαθεῖαν θεωρητικὴν θεμελίωσιν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον καθιστᾷ τὸ βιβλίον χρήσιμον καὶ ἐκτὸς τῆς σφαίρας τοῦ γερμανικοῦ δικαίου.

Ἡ μελέτη τοῦ *Götz Hueck* παρουσιάζει ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον παρ' ἡμῖν, καθόσον δημοσιεύεται εἰς στιγμήν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως συζήτησις λαμβάνει νέαν τροπήν, ἰδίᾳ μετὰ τὴν γνωστὴν πρόσφατον ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου (2).

Δ. Κ. Καλομοίρης, Δ. Ν., Δικηγόρος

---

(1) Βλ. *Nipperdey* RdA 1959, σ. 32

(2) Βλ. Α. Π. 446/1958, ΕΕΔ 17, 746. Βλ. ὡσαύτως καὶ *Ἀγαλλόπουλον*, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, 1958, 23, 151. Τὸν αὐτόν, Ἐργατικὸν Δίκαιον, 1958, 130 ἑπ.

ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΠΕΝΘΗ

Ἰωάννης Ν. Ἀποστολόπουλος

Τὸ ἀπροσδόκητον ἄγγελμα τοῦ θανάτου τοῦ *Ἰωάννου Ν. Ἀποστολοπούλου* ἐβύθισεν εἰς πένθος τὴν νομικὴν οἰκογένειαν. Ἐχάθη ὁ διαπρεπὴς νομομαθὴς καὶ συγγραφεύς, ἀνελθὼν μετὰ μίαν λαμπρὰν σταδιοδρομίαν εἰς τὸ ἀνώτατον δικαστικὸν ἀξίωμα, τὸ ὁποῖον καὶ ἐτίμησε. Γενικὴ ἦτο ἡ ἐκτίμησις τοῦ ὑψηλοῦ ἔργου του καὶ ἀνυπόκριτος ὁ θαυμασμὸς πρὸς τὰς ἀρετάς του.

Ἡ μεγαλυτέρα ὡς τόσον ἀρετὴ του ἦτο ὁ ἀπέραντος ἀνθρωπισμὸς καὶ ἡ πραότης του.

Ἐνθυμούμεθα τί εἶπεν ὁ ἀείμνηστος Πρόεδρος, ἀπαντῶν εἰς προσφώνησιν τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν ὅταν τὸν ἐπεσκέφθη νὰ τὸν συγχαρῇ διὰ τὸν διορισμόν του ὡς Προέδρου.

«Προσεπάθησα καθ' ὅλον μου τὸν δικαστικὸν βίον νὰ εἶμαι πρῶτον ἄνθρωπος καὶ κατόπιν δικαστής. Διότι, κύριοι, ὁ ἀνθρωπισμὸς καὶ ἡ ψυχραιμία, ἅτινα εἶναι ἐκ τῶν κυριωτέρων προσόντων τοῦ δικαστοῦ, δὲν ἀναπληροῦνται, ὡς νομίζω, ἀπὸ ὁσονδήποτε μεγάλην ἐπιστημονικήν του κατάρτισιν».

Αὐτὴ ἡ σύντομος σκιαγραφία τοῦ ἑαυτοῦ του, ὅπως ἀκριβῶς τὸν ἔβλεπον ὅλοι ἀπὸ τῆς πρώτης δικαστικῆς του ζωῆς, ἐξηγεῖ καὶ διατί εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν ηὐτύχησε νὰ συνοδεύηται ἀπὸ τὴν γενικὴν ἀγάπην, κατάληξις τῆς ὁποίας ὑπῆρξε καὶ ὁ βαθὺς ἐπὶ τῇ σκληρᾷ ἀπωλείᾳ του πόνος.

Ἡ «Ἐπιθεώρησις Ἐργατικοῦ Δικαίου» συλλυπεῖται θερμότατα τοὺς πληγέντας οἰκείους του.

Ἂς τοὺς εἶναι παρηγορία ὅτι ὁ ἀείμνηστος Πρόεδρος ἐτιμήθη εἰς τὴν ζωήν, ὅσον ὀλίγοι, καὶ ἀπέθανεν ἤρεμος, ὡς ἀποθνήσκουν ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἔζησαν μίαν καλῶς χρησιμοποιημένην ζωήν.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 18—Τεῦχος 7 (421)

Ἀθῆναι, 1 Ἀπριλίου 1959

Η ΑΞΙΩΣΙΣ ΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΚ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΥΠΕΡΩΡΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

('Εξ ἀφορμῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 138/1959 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ΕΕΔ 18, 244)

'Υπὸ τοῦ κ. Π. Κ. ΒΕΡΡΟΙΟΠΟΥΛΟΥ, Δ. Ν., Δικηγόρου

1. α) Πρόβλημα ἀντιμετωπίσεως ὁμαδικῆς παρανόμου ὑπερεπασχολήσεως μισθωτῶν ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν ἀνακύπτει συνήθως, ὅταν ἡ ζήτησις τῆς ἐργασίας ἐπικρατῇ τῆς προσφορᾶς. 'Ο ἐπιδιώκων τὴν διατήρησιν ἢ αὔξησιν τῆς παραγωγῆς ἐργοδότης καὶ μὴ εὑρίσκων εὐχερῶς προσφέροντας τὴν ἐργασίαν των ὑπὸ ὅρους συμφέροντας πιέζει τοὺς ἤδη ἐν τῷ ἐπιχειρησιακῷ ὀργανισμῷ ἐντεταγμένους μισθωτούς, ὅπως παρέχουν ἔστω καὶ παρανόμως ὑπερωριακὴν ἐργασίαν πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῆς παραγωγῆς. 'Ως ἀντιπαροχὴν καταβάλλει συνήθως ὁ ἐργοδότης, ὡς ἀλλαχοῦ διεπιστώθη ἐν τῇ πράξει, καὶ διὰ τὰς παρανόμους ὑπερωρίας τὰς προσαυξήσεις τὰς καθοριζομένας ὑπὸ κανονιστικῶν διατάξεων διὰ τὴν νόμιμον ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν(1).

Παρ' ἡμῖν παρετηρήθη ὁμαδικὴ παράνομος ὑπερεπασχόλησις μισθωτῶν, παρ' ὅλον ὅτι τὸ ἐργατικὸν δυναμικὸν τῆς χώρας μαστίζεται ὑπὸ χρονίας ἀνεργίας καὶ ὑποαπασχολήσεως(2). Εἰς τοῦτο συντείνουν δύο τινά: Πρῶτον ἡ τάσις τῶν ἐργοδοτῶν ὅπως ἀπασχολοῦν ὑπερωριακῶς μισθωτοὺς ἄνευ ἀντιπαροχῆς τινος πέραν τῶν διὰ τὴν συνήθη ἐργασίαν καταβαλλομένων αὐτοῖς ἀποδοχῶν, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς σωρείας τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν τῶν ἐχουσῶν ὡς ἀντικείμενον καὶ ἀξιώσεις διὰ μὴπω πληρωθείσας παρανόμους ὑπερωρίας. Εἰς ἐνίας περιπτώσεις, ὅταν αἱ ἀποδοχαὶ καθορίζωνται διὰ ποικίλους λόγους συμβατικῶς ἀνώτεραι τῶν κατωτάτων νομίμων ὁρίων αὐτῶν, παρεμβάλλεται εἰς τὴν σχετικὴν σύμβασιν καὶ ἡ ρήτρα τοῦ συμψηφισμοῦ τοῦ ὑπερτέρου τοῦ νομίμου μέρους μισθοῦ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τῶν παρανόμων ὑπερωριῶν. Δεύτερον ἡ προσπάθεια τῶν μισθωτῶν, ὅπως διὰ τῆς ἔστω καὶ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεώς των ἐπαυξάνουν τὰς ἀποδοχάς των, πρὸς κάλυψιν διοτικῶν ἀναγκῶν, οὐχὶ πάντοτε βασικῶν, αἵτινες ἐν πολλοῖς δὲν δύνανται νὰ ἀντιμετωπισθοῦν ἐπὶ τῇ λήψει μόνον τῶν θεσπιζομένων ἑκάστοτε διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων κατωτάτων νομίμων ὁρίων ἀποδοχῶν. Εἰς περιπτώσεις τινὰς παρατηρεῖται καὶ ἔλλειψις κοινωνικῆς τῶν ἐργαζομένων ἀλληλεγγύης, ἐκδηλουμένη διὰ τῆς ὑπὸ ἐνίων κατηγοριῶν ἐργαζομένων, δι' ἃς καθορίζονται σχετικῶς ἱκανοποιητικὰ κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν, ἐπιδεικνυομένης πρὸς ἀνέργους καὶ ὑποαπασχολουμένους τοῦ κλάδου των ἀδιαφορίας.

β) 'Εν ὄψει τῶν οὕτω διαμορφωθεισῶν συνθηκῶν ἐργασίας, ἐπεχειρήθη τὸ πρῶτον παρ' ἡμῖν ἡ λύσις τοῦ προβλήματος τούτου ὑπὸ τῶν ἀμέσως ἐνδιαφερομένων ἐπαγγελματικῶν ὁμάδων, δι' ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. 'Η διένεξις τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν ὡδήγησεν εἰς διαιτησίαν, ἡ δὲ ἀπόφασις τοῦ δευτεροβαθμίου διαιτητικοῦ ὀργάνου, ἐξομοιουμένη κατ' ἄρθρον 19 παράγρ. 2 τοῦ ν. 3239/1955 πρὸς συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας μετὰ τὴν κήρυξιν αὐτῆς ὡς ἐκτελεστῆς ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου 'Υπουργοῦ, ἐθέσπισεν ἐν παραγρ. 7, ὅτι «ἐὰν ὁ μισθωτὸς

(1) Οὕτω π. χ. ἐν Δ. Γερμανίᾳ. Βλ. *Berger*, Vergütung verbotener Mehrarbeit, D. BetrV 1958, 26.

(2) Τὴν ὑπὸ τῆς ἑρμηνευτικῆς νομοθεσίας ἀντιμετώπισιν τοῦ προβλήματος τῆς εὑρέσεως ἐργασίας βλ. εἰς *'Αγαλλόπουλον*, 'Εργατικὸν Δίκαιον, 1958, σ. 9 ἑπ.

ὑποχρεωθῇ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου»(3) εἰς παροχὴν παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἐξ 75% ἐπὶ τοῦ ὡρομισθίου του δι' ἑκάστην ὥραν ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως.

Ἀνεξαρτήτως τῆς σκοπιμότητος τῆς ὡς ἄνω διατάξεως, ἥτις καὶ συμπεριελήφθη εἰς τοὺς ὅρους τῶν ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, προέκυψε εὐθὺς ἀμέσως ζήτημα νομιμότητος αὐτῆς, ἤτοι θέμα ὁρίων αὐτονομίας τῶν συλλογικῶς συμβαλλομένων (4). Εἰδικώτερον ἠμφεσβητήθη ἂν τοιαύτη διάταξις ἦτο δυνατὸν νὰ καταστῇ περιεχόμενον ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ὁμοίας διαιτητικῆς ἀποφάσεως (5).

Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 746/1957 ἀπόφασιν τοῦ Σ.Ε. (6) ἡ ὑπὸ τοῦ π. δ/τος 27 Ἰουνίου/4 Ἰουλίου 1932 (ἄρθρον 18) ρύθμισις τοῦ θέματος ἀπὸ ἀπόψεως ποινικῆς εὐθύνης τοῦ παραβάτου ἐργοδότου δὲν παρεμποδίζει καὶ τὴν ρύθμισιν αὐτοῦ, ὡς θέματος ἀναγομένου πάντως εἰς τοὺς γενικοὺς ὅρους καὶ συνθήκας παροχῆς καὶ διεξαγωγῆς τῆς ἐργασίας, ὑπὸ ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐφαρμογῆς ἀποφάσεως διαιτησίας, ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ καθορισμοῦ τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως διὰ τὴν τοιαύτην ὑπὸ εἰδικὰς συνθήκας ὡς ἐπιβαλλομένην ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καὶ παρεχομένην ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ὑπερωριακὴν ἐργασίαν (7).

Τὴν γνώμην ταύτην ἠκολούθησαν τὰ πολιτικὰ δικαστήρια τῆς οὐσίας ἐν παγίᾳ νομολογίᾳ (8), ὡς καὶ μέρος τῆς θεωρίας (9).

Ἀντιθέτως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 138/1959 (10) ἀποφάσεώς του ὁ Α.Π. διὰ συλλογιστικῆς ταυτιζομένης πρὸς ὑποστηριχθεῖσαν πρὸ διετίας γνώμην ἐν τῇ θεωρίᾳ (11) ἔκρινεν ἀνίσχυρον τὴν ὡς ἄνω διάταξιν, ὡς ὑπερβαίνουσαν τὴν ὑπὸ τοῦ ν. 3239/1955 (ἄρθρα 1 § 2, 9 καὶ 21 § 1) παρασχεθεῖσαν ἐξουσιοδότησιν, δι' ἧς ἐχορηγήθη εἰς τὰ διαιτητικὰ δικαστήρια ἡ ἐξουσία, ὅπως καθορίζουν δι' ἀποφάσεων αὐτῶν γενικῆς ἐφαρμογῆς τὰ κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν, καθὼς καὶ τὰ πάσης φύσεως ἐπιδόματα ἢ προσαυξήσεις ἐπ' αὐτῶν καὶ οὐχὶ ἡ ἐξουσία, ὅπως καθορίζωσι καὶ τὸ ποσὸν τοῦ κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ. ἐν περιπτώσει παροχῆς παρανόμου ἐργασίας ἀποδοτέου ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ.

γ) Πέραν τῆς ἔριδος περὶ τὸ σύννομον τοῦ περιεχομένου γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὁμοίας ἐφαρμογῆς, θέματος ἀναγομένου εἰς τὸ συλλογικὸν δίκαιον ἐργασίας, οἱ ὑποστηρίζοντες τὸ ἀνίσχυρον τῆς διατάξεως τῆς παραγρ. 7 τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως διαιτησίας ἐκκινοῦν ἐκ τῆς ἀρχῆς ὅτι ἐπὶ τοιαύτης συμφωνίας περὶ παροχῆς ὑπερωριῶν πρόκειται παράνομος παροχὴ ἐργασίας, ἐκ τῆς ὁποίας δὲν προκύπτει δικαίωμα τοῦ παρανόμως ἐργασθέντος πρὸς λῆψιν μισθοῦ, γεννᾶται ὅμως μόνον δικαίωμα αὐτοῦ, ὅπως ἀξιώσῃ παρὰ τοῦ ἀδικαιολογήτως πλουτήσαντος διὰ τῆς ἀποδοχῆς τῆς παρανόμου ταύτης ἐργασίας ἐργοδότου τὴν ἀπόδοσιν τοῦ χρηματικοῦ ποσοῦ, καθ' ὃ οὗτος ἐπλούτησεν ἀδικαιολογήτως (12). Ἐξεταστέον τυγχάνει, ἂν ἡ ἄποψις αὕτη συμπορεύηται πρὸς

(3) Περὶ τῆς νομικῆς ὀρθότητος τῆς φράσεως βλ. κριτικὴν *Καποδίστρια*, Αἱ προσαυξήσεις διὰ νομίμους καὶ παρανόμους ὑπερωρίας, ΕΕΔ 16, 635. Σχετικῶς ἡ Πρωτοδικείου Θηβῶν 177/1957, ΕΕΔ 16, 701 ἔκρινεν, ὅτι ἐπὶ οἰκειοθελοῦς παροχῆς ὑπερωριακῆς παρανόμου ἐργασίας δὲν ἐφαρμόζεται ἡ παράγραφος 7 τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

(4) Σχετικῶς μὲ τὰ ὅρια τῆς αὐτονομίας παρ' ἡμῖν βλ. παρατηρήσεις ἐν ΕΕΔ 14, 1073 ἐπ. *Ἀγαλλόπουλον*, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, 1958 σ. 67 ἐπ. καὶ τοὺς αὐτόθι ἀναφερομένους.

(5) Περὶ τοῦ περιεχομένου συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως γενικῶς, μετὰ τὸν νόμον 3239/1955, βλ. *Καλομοίρην*, Ἡ νέα νομοθετικὴ ρύθμισις τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ΕΕΔ 14, 740 ἐπ., *Ἀγαλλόπουλον*, Εἰσαγωγὴ σ. 63 ἐπ. Ἡ Σ. Ε. 2012/1958, ΕΕΔ 18, 101, ἔκρινεν, ὅτι εἶναι ἀνεπίτρεπτος ἡ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ρύθμισις θέματος ἀνατεθέντος ὑπὸ τοῦ νόμου εἰς τὴν κανονιστικὴν ἐξουσίαν τῆς πολιτείας. Σχετικῶς καὶ Γν.Ν.Σ.Κ. 34/1959, ΕΕΔ 18, 165.

(6) ΕΕΔ 16, 443.

(7) Ἀντιθέτως, κατὰ τὴν ἰδίαν ἀπόφασιν, διατάξεις ἐν διαιτητικῇ ἀποφάσει περὶ καταβολῆς ηὐξημένης ἀποζημιώσεως διὰ μὴ χορηγηθεῖσαν ἄδειαν ἀναψυχῆς καὶ περὶ καθιερώσεως ἡμερῶν ἀργίας εἶναι ἄκυροι, ὡς ἀναγόμεναι εἰς θέματα, ὧν τὴν ρύθμισιν ἐπεφύλαξεν ἀποκλειστικῶς εἰς ἑαυτὴν ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία.

(8) Βλ. Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 6626/1957, ΕΕΔ 16, 642, 3225/1958, ΕΕΔ 17, 469, 4004/1958, ΕΕΔ 17, 577, 7414/1958, ΕΕΔ 18, 701, 6302/1958, ΕΕΔ 17, 705, 10676/1958, ΕΕΔ 18, 14, 20752/1958, ΕΕΔ 18, 327, Πρωτ/κείου Καλαμῶν 1135/1957, ΕΕΔ 17, 318, Χανίων 32/1958, ΕΕΔ 17, 920, Θεσσαλονίκης 3305/1958, ΕΕΔ 17, 1243.

(9) Πρβλ. *Σακελλαροπούλου*, Ν. Δ. 14, 75, *Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατικὸν Δίκαιον σ. 136.

(10) ΕΕΔ 18, 245.

(11) *Καποδίστριας*, ἤδη ἐν ΕΕΔ 16, 635 καὶ ἐν ΕρμΑΚ 659 ἀριθ. 38. Μερικῶς καὶ Πρωτ/κου Ἀθηνῶν 4881/1957, ΕΕΔ 16, 1050, 4933/1957, ΕΕΔ 16, 1100. Ὑπὲρ τοῦ ἀνισχύρου καὶ *Δημάκης*, Ἡ ἀποζημίωσις ἐκ τῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ΕΕΔ 17, 345.

(12) Οὕτω χαρακτηριστικῶς *Καποδίστριας*, ΕΕΔ 16, 635.

τὴν σύγχρονον ἐν τῷ ἐργατικῷ δικαίῳ θεμελίωσιν τῶν ἀξιώσεων τοῦ μισθωτοῦ ἐξ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας καὶ εἰδικώτερον ἐκ παρανόμων ὑπερωριῶν.

ΙΙ. α) Συνήθως συμφωνεῖται ἡ παροχὴ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἐν τῷ πλαισίῳ μιᾶς κατὰ τοὺς λοιποὺς ὅρους ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας ([13]).

Ἡ τοιαύτη συμφωνία εἶναι ἄκυρος κατ' ἄρθρον 174 Α.Κ., ὡς ἀντιβαίνουσα εἰς ἀπαγορευτικοὺς κανόνας δημοσίας τάξεως. Παραμένει ὅμως ἰσχυρὰ κατὰ τοὺς λοιποὺς ὅρους ἡ σύμβασις ἐργασίας, τῆς ἀκυρότητος μέρους μὴ συνεπιφερούσης τὴν ἀκυρότητα τῆς ὅλης δικαιοπραξίας κατ' ἄρθρον 181 Α.Κ. ([14]), ἔστω καὶ ἂν συνεφωνήθη εὐθὺς ἅμα τῇ προσλήψει τοῦ μισθωτοῦ ἡ παροχὴ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας ([15]). Γίνεται γενικῶς δεκτόν, ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 181 Α.Κ. (§ 139 BGB) ἀντιβαίνει πρὸς τὸν προστατευτικὸν σκοπὸν τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ([16]). Παρ' ἡμῖν δέ, ὡς ὀρθῶς ἐτονίσθη, συνάγεται ὁ κανὼν οὗτος ἐκ τῆς παραγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 680 Α.Κ. ([17]).

Εἰς τοὺς ἀκύρους ὅρους ὑποκαθίστανται ἐξ ὑπαρχῆς οἱ κανόνες τοῦ κρατικοῦ ἢ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, συμπληρούμενοι ὑπὸ τῶν κανόνων τοῦ Α.Κ. ([18]), ἤτοι ὑφίσταται ὑποχρέωσις τοῦ μισθωτοῦ πρὸς παροχὴν ἐργασίας κατὰ τὸ νόμιμον ὡράριον.

Ἐὰν ἀρνήσει του νὰ ἐργασθῇ παρὰ τὸν νόμον ὑπερωριακῶς δὲν καθίσταται ὑπερήμερος, οὐδὲ παραβαίνει τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 659 Α.Κ. ὑποχρέωσίν του ([19]). Πολλῷ μᾶλλον δὲν δύναται ὁ ἐργοδότης, ἐν τῇ ἐξειδικεύσει τῆς παροχῆς ἐργασίας, νὰ ἀπαιτήσῃ διευθυντικῷ διαιώματι ἀπὸ τὸν μισθωτὸν τὴν παροχὴν παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, τοῦ δικαιώματός του τούτου περιοριζομένου ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν διαγραφομένων ὑπὸ τῶν εἰδικῶν προστατευτικῶν νόμων τῶν ἀφορώντων μεταξὺ ἄλλων καὶ εἰς τὰ χρονικὰ ὅρια ἐργασίας ([20])

β) Ἐν τῇ πράξει τῆς ἐργασίας συχνάκις μισθωτοί, εἴτε ἐξ ἀγνοίας, εἴτε ἐν γνώσει τοῦ παρανόμου τῆς σχετικῆς συμφωνίας, παρέχουν διὰ τοὺς ἀνωτέρω ἀναφερθέντας λόγους ὑπερωριακὴν ἐργασίαν καθ' ὑπέρβασιν τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας. Ἐρωτᾶται ποία ἡ νομικὴ φύσις τῆς ἐντεῦθεν προκυπτούσης ἀξιώσεως τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τοῦ ἐργοδότου.

1. Κατὰ τὴν μέχρι σήμερον κρατοῦσαν ἐν τῇ νομολογίᾳ γνώμην, ἐπὶ τῆς παραγρ. 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὡς ἐγκύρου κανονιστικῆς διατάξεως, ἐχούσης ἰσχὺν οὐσιαστικοῦ νόμου, ἐρείδεται εὐθέως ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ πρὸς λῆψιν τῆς προσαυξήσεως διὰ τὰς ἀπὸ 24.1.1956 πραγματοποιουμένας παρανόμους ὑπερωρίας, μὴ ἀπαιτουμένης ὑπάρξεως βάσεως ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐν τῇ σχετικῇ ἀγωγῇ ([21]).

Ἤδη μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐξενεχθεῖσαν κρίσιν περὶ τοῦ ἀνισχύρου τῆς ὡς ἄνω διατάξεως δέον ὅπως ἀναμένηται παλινδρόμησις εἰς τὴν κρατήσασαν πρὸ τῆς παρεμβολῆς τῆς ὡς ἄνω διατάξεως καὶ σύμφωνον πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀστικοῦ δικαίου ἄποψιν ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ἤτοι ὅτι ἐπὶ ἀκύρου συμφωνίας περὶ παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας δὲν θεμελιοῦται ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ πρὸς καταβολὴν μισθοῦ διὰ τὴν τοιαύτην πρόσθετον ἐργασίαν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλὰ γεννᾶται ἀξίωσις αὐτοῦ πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ (condictio ob injustam causam), ἥτις ἀξίωσις ὑφίσταται ἀνεξαρτήτως ἂν ὁ παρέχων τὴν ἐργασίαν ἐτέλει ἐν γνώσει ἢ οὔ τοῦ παρανόμου τῆς παροχῆς ([22]).

(13) *Berger*, DBetrV 1958, 27.

(14) *Βασιλείου*, Τινὰ περὶ ἀκυροτήτων ἐν τῷ ἐργατικῷ δικαίῳ, ΕΕΔ 9, 6, *Καποδίστριας*, ΈρμΑΚ 648 ἀριθ. 75, *Hueck - Nipperdey*, Lehrbuch des Arbeitsrechts [7], I, σ. 169 (I), *Nikisch*, Arbeitsrecht,[2] I, σ. 161 - 162, 259 (ὑποσ. 37), *Staudinger - Nipperdey - Neumann*, § 611 Bem. 99, *Berger*, DBetrV 1958, 28, *Dersch*, Entwicklungstendenzen im Arbeitsrecht unter Abweichung vom BGB, RdA 58, 444.

(15) *Berger*, DBetrV 1958, 28, *Nikisch*, ArbR I σ. 259 ὑποσ. 37.

(16) Βλ. τοὺς ἐν τῇ ὑποσ. 14 ἀναφερομένους καὶ *Enneccerus - Nipperdey*, Allg. Teil [14], II, σ. 871 ἑπ. BGHZ 18, 349.

(17) *Καποδίστριας*, ΈρμΑΚ 648 ἀριθ. 75.

(18) Βλ. τοὺς ἐν ὑποσ. 14 ἀναφερομένους.

(19) *Βασιλείου*, ΕΕΔ 9, 7, *Καποδίστριας*, ΈρμΑΚ 659 ἀριθ. 21, *Δημάκης*, ΕΕΔ 17, 339, *Hueck-Nipperdey*, Lehrbuch I σ. 192, *Nikisch*, ArbR I σ. 259, *Staudinger - Nipperdey - Neumann*, § 611 Bem. 107, 127.

(20) Πρβλ. παρατηρήσεις ἐν ΕΕΔ 15, 821 καὶ τοὺς αὐτόθι ἀναφερομένους, ὡς καὶ *Καποδίστριαν*, ΈρμΑΚ 652 ἀριθ. 35, 36, *Rivero - Savatier*, Droit du travail 1956 σ. 96, *Berger*, DBetrV 1958, 27, *Nikisch*, ArbR I σ. 259.

(21) Οὕτω αἱ πλεῖσται τῶν ἐν ὑποσ. 8 ἀναφερομένων ἀποφάσεων.

(22) Πρβλ. ἀντὶ ἄλλων *Καποδίστριαν*, ΈρμΑΚ 659, ἀριθ. 32 ἑπ., ἔνθα καὶ παραπομπαὶ εἰς νομολογίαν.

Ὁ μισθωτὸς δύναται νὰ ἀξιώσῃ οὐχὶ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ζημίας, ἣν ὑπέστη, ἀλλὰ τὸ χρηματικὸν ποσόν, κατὰ τὸ ὁποῖον πράγματι ἐπλούτησε διὰ τῆς παρανόμου ἐργασίας του ὁ ἐργοδότης. Τοῦτο δέ, μὴ ἀποδεικνυομένου συνήθως ἐν τῇ πράξει, μείζονος πλουτισμοῦ, εἶναι κατὰ παγίαν νομολογίαν τὸ ποσόν, ὅπερ ὁ ἐργοδότης θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτὸν οὐχὶ ἀναγκαίως καὶ ὑπερωριακῶς ἀπασχολούμενον, ἤτοι ποσὸν καλύπτον τὰ ἐπὶ πλέον ὡρομίσθια ὑπολογιζόμενα ἐπὶ τῶν κατωτάτων ὁρίων νομίμων ἀποδοχῶν ἄνευ προσαυξήσεώς τινος δι' ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν ([23]).

γ) Τοιαύτη ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀστικοῦ δικαίου θεμελίωσις τῶν ἀξιώσεων τοῦ μισθωτοῦ θέτει τοῦτον ἐκτὸς καὶ αὐτῆς ταύτης τῆς συνήθους ἐννόμου προστασίας ἔναντι τοῦ ἀποδεχθέντος τὴν ἐργασίαν ἐργοδότου. Οὕτω ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς ὁ καθ' ὑπέρβασιν τοῦ νομίμου ὡραρίου ἐργασθεὶς μισθωτὸς τιμωρεῖται ποινικῶς μετὰ τοῦ ἐργοδότου (ν. ΓΨΛΔ'/1911 ἄρθρ. 2, 3, Π.Δ. 27 Ἰουνίου/4 Ἰουλίου 1932 ἄρθρ. 18) δὲν παρέχεται εἰς αὐτὸν ἱκανοποίησις ἰσοδύναμος πρὸς τὰς νομίμους ἢ συμβατικὰς ἀποδοχάς του (βασικὸς μισθὸς μετὰ προσαυξήσεων), ὧν θὰ ἐδικαιοῦτο, ἂν ἡ ὑπερωριακὴ ἀπασχόλησίς του δὲν προσέκρουεν εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν τεθεῖσαν πρωτίστως πρὸς προστασίαν του. Πρὸς δὲ ἡ ἀξίωσίς του ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ δὲν ἀπολαύει τῆς νομίμου προστασίας τοῦ μισθοῦ (664 Α. Κ.), οὐδόλως δὲ ἀπαγορεύεται ἡ ἐκ τῶν ὑστέρων, κατὰ γνώμην δὲ καὶ ἡ ἐκ τῶν προτέρων ([24]) ρητὴ ἢ σιωπηρὰ παραίτησις τοῦ ἐργαζομένου, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, τῆς ἀξιώσεως αὐτοῦ πρὸς ἀπόδοσιν τοῦ πλουτισμοῦ ([25]).

δ) Πρὸς ἀνατροπὴν τῶν ἀνεπιεικῶν ἀποτελεσμάτων τῶν προκυπτόντων ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 904 Α. Κ. ἐπὶ τῶν ἐξ ἀκύρου σχέσεως ἀξιώσεων τοῦ μισθωτοῦ ὑποστηρίζεται τελευταίως ἐν τῇ θεωρίᾳ ([26]) ἡ μὴ εὑροῦσα ἀπήχησιν εἰς τὴν νομολογίαν ([27]) γνώμη, ὅτι ὁ πλουτισμὸς τοῦ ἐργοδότου δὲν ἀνέρχεται εἰς τὸ ποσόν, ὅπερ ὁ ἐργοδότης θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτὸν (διότι οὗτος προσλαμβανόμενος ἐκτάκτως θὰ ἐλάμβανε μικρότερον ἢ μεγαλύτερον μισθόν), ἀλλὰ εἰς τὸ ποσόν, τὸ ὁποῖον ὁ ἐργοδότης θὰ κατέβαλλεν εἰς αὐτὸν τοῦτον τὸν ἐργαζόμενον, ἐὰν συνέτρεχον αἱ νόμιμοι προϋποθέσεις καὶ εἶχον τηρηθῆ αἱ ἀπαιτούμεναι διατυπώσεις πρὸς ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν αὐτοῦ. Εἰς τὸν ἀποδοτέον πλουτισμὸν περιλαμβάνεται κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν αὐτὸν καὶ ἡ κατὰ τὰς κανονιστικὰς διατάξεις (νῦν παράγρ. 6 τῆς 2/1956 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν) προσαύξησις μισθοῦ διὰ (νόμιμον) ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν, διότι καὶ ταύτην θὰ κατέβαλλεν ὑποχρεωτικῶς ὁ ἐργοδότης εἰς τὸν αὐτὸν ἐργαζόμενον, συντρεχουσῶν τῶν ὡς ἄνω νομίμων προϋποθέσεων, ἐνῷ ἀντιθέτως δὲν θὰ κατέβαλλε τὴν αὔξησιν, ἐὰν προσελάμβανεν ἕτερον οὐχὶ ἀναγκαίως καὶ ὑπερωριακῶς ἀπασχολούμενον.

Ἀνεξαρτήτως τῆς κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις τοῦ ἀστικοῦ δικαίου ὀρθότητος ἑνὸς τοιούτου ὑπολογισμοῦ τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου, ἰδίως ὅταν ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει δὲν εἶναι νόμιμη δυνατὴ ἡ χορήγησις ἀδείας ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς (π.χ. ὑπερωρίαι ἄνω τῶν 120 ὡρῶν ἐτησίως ([28])), ἡ γνώμη αὕτη εἶναι χαρακτηριστικὴ

(23) Βλ. Α.Π. 687/1955, ΕΕΔ 15, 37, Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 7794/1954, ΕΕΔ 13, 918, 6302/1957, ΕΕΔ 17, 705, 13163/1958, ΕΕΔ 17, 1057 (1959/60), 9209/1958, ΕΕΔ 18, 36, Πρωτ/κου Ἀθηνῶν 2569/1954 καὶ 3528/1954, ΕΕΔ 13, 920, βλ. καὶ Πρωτ/κείου Θεσσαλονίκης 2934/1956, ΕΕΔ 16, 372. Οὕτω καὶ *Βασιλείου*, ΕΕΔ 9, 7, ΕΕΔ 16, 355, *Καυκᾶς*, Ἐνοχικόν, [2] Π σ. 581, *Berger*, DBetrV 1958, 29, *Enneccerus - Lehmann*, Recht der Schuldverhältnisse, [15] σ. 827, 858. Σημειωτέον ὅτι οἱ ἀπασχολούμενοι ὑπερωριακῶς ἄνω τῶν 3 1/2 ὡρῶν τοῦ νομίμου ὡραρίου ὑπάλληλοι κλπ. γραφείων Α.Ε. κλπ. ἐπιχειρήσεων δύνανται νὰ ἀναζητήσουν παρὰ τοῦ ἐργοδότου των ποσὸν ἀντιστοιχοῦν εἰς τὸν πλήρη βασικὸν μισθὸν ὑπαλλήλου κλπ. διὰ τὴν ἐπὶ πλέον 3 1/2 ὡρῶν ἐργασίαν, διότι τόσον θὰ κατέβαλλε ὁ ἐργοδότης εἰς ἕτερον μισθωτόν, τὸν ὁποῖον νομίμως θὰ ἀπησχόλει ἕστω καὶ ἐπὶ 3 1/2 ὥρας ἡμερησίως (παράγρ. 8 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς, ΕΕΔ 18, 343).

(24) Βλ. *Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατικὸν Δίκαιον σ. 142.

(25) Πρβλ. *Καποδίστριαν*, ΈρμΑΚ 659, ἀριθ. 37, 41, *Berger*, DBetrV 1958, 29 (7), *Grammar* Blattei, Lohn XV, Entlohnung unzulässiger Mehrarbeit, B.I. Ὡς πρὸς τὸ ἐπιτρεπτὸν τῆς παραιτήσεως βλ. Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 582/1957, ΕΕΔ 16, 425, 2936/1957, ΕΕΔ 16, 982, 7697/1958, ΕΕΔ 17, 900, 10676/1958, ΕΕΔ 18, 13, Πρωτ/κου Ἀθηνῶν 3596/1957, ΕΕΔ 16, 711.

(26) *Καποδίστριας*, ΕΕΔ 16, 635 καὶ ΈρμΑΚ 659 ἀριθ. 37, *Τούσης*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, Ι σ. 186 ὑποσ. 5, *Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σ. 136.

(27) Φαίνονται κατ' ἐξαίρεσιν ἀκολουθοῦσαι τὴν γνώμην ἡ Πρωτ/κείου Θεσσαλονίκης 3305/1958, ΕΕΔ 17, 1243 καὶ αἱ ἀνωτέρω ἐν ὑποσ. 11 ἀναφερόμεναι ἀποφάσεις Πρωτ/κου Ἀθηνῶν.

(28) Βλ. σχόλιον *Συντ.* ΕΕΔ 17, 1242 ἐπὶ τῆς 3305/1958 ἀποφάσεως Πρωτ/κείου Θεσσαλονίκης.

τῆς διαγραφομένης ἐν τῇ ἐπιστήμῃ τοῦ ἑλληνικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου τάσεως, ὅπως ἐξισωθοῦν κατὰ ποσὸν τοὐλάχιστον αἱ ἀξιώσεις τοῦ ὑπερωριακῶς ἀπασχοληθέντος μισθωτοῦ πρὸς τὰς ἀποδοχὰς αὐτοῦ διὰ παρεμφερῆ νόμιμον παροχὴν ἐργασίας. Παρ' ὅλον ὅτι ἡ λύσις αὕτη ἀπομακρύνεται ἐμμέσως τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ (βλ. κατωτέρω ὑπὸ η), πιθανὸν νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν ἀπολύτως ἐντὸς αὐτῶν κινουμένην νομολογίαν, πολλῷ μᾶλλον καθ' ὅσον ὁ κρατῶν ἐν τῇ νομολογίᾳ τρόπος ὑπολογισμοῦ τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου εἶναι ἀνεφάρμοστος ἐπὶ περιπτώσεων μισθωτῶν, δι' οὓς δὲν ἰσχύουν κατώτατα νόμιμα ὅρια ἀποδοχῶν (π.χ. κατώτερον ὑγιεινομικὸν προσωπικὸν ἰδιωτικῶν κλινικῶν μὴ καλυπτόμενον δι' εἰδικῆς τινος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας), ὅτε καὶ δὲν ὑφίσταται βάσις ὑπολογισμοῦ τοῦ ποσοῦ ὅπερ θὰ κατέβαλλεν ὁ ἐργοδότης εἰς ἕτερον μισθωτόν, ὃν θὰ ἀπησχόλει ἀντὶ τοῦ ἀκύρως μετ' αὐτοῦ συμβληθέντος.

ε) Τὸ ἡμέτερον ἐργατικὸν δίκαιον χαρακτηρίζει ἡ ἔλλειψις ἰδίων θεσμῶν καὶ ἡ ὡς ἐκ τούτου κατ' ἀνάγκην συμπίεσίς του ὑπὸ τῶν τύπων καὶ ἐννοιῶν τοῦ συμπληρωματικῶς ἐφαρμοζομένου Ἀστικοῦ Κώδικος. Οὕτω, ἐνῷ κατ' ἀρχὴν ἀναγνωρίζεται ὡς βασικὸς σκοπὸς τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ἡ προστασία τοῦ παρέχοντος ἔναντι ἀμοιβῆς ἐξηρτημένην ἐργασίαν καὶ οὐχὶ ἡ ἀφηρημένη ρύθμισις ὑποχρεώσεων καὶ δικαιωμάτων ἐγκύρως συμβληθέντων προσώπων([29]), λόγῳ τῆς ἀτελείας καὶ τῶν κενῶν τοῦ δικαίου τούτου, ἐπικρατοῦν οἱ κανόνες τοῦ ἀστικοῦ περιουσιακοῦ δικαίου καὶ εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν νομικὴν θεμελίωσιν τῆς πρὸς τὸν μισθωτὸν ἀντιπαροχῆς τοῦ ἐργοδότου, παρεμποδίζοντες ἐν ἀκυροτητι τῆς συμβάσεως τὴν γένεσιν τῆς ζωτικῆς σημασίας διὰ τὸν μισθωτὸν ἀξιώσεως πρὸς καταβολὴν μισθοῦ.

Ἡ ἀντιμετώπισις μιᾶς νομικῶς ἀκύρου διοτικῆς σχέσεως ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ Α.Κ. περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ δὲν ἱκανοποιεῖ τὸ περὶ δικαίου συναίσθημα, ὅταν διὰ τῆς ἀκάμπτου ἐφαρμογῆς τῶν ὡς ἄνω διατάξεων ἐπέρχωνται τελικῶς συνέπειαι συγκρουόμεναι πρὸς τὴν θεμελιώδη ἀρχὴν τοῦ δικαίου ἐργασίας, τὴν τῆς κοινωνικῆς προστασίας τοῦ μισθωτοῦ (sozialrechtliches Schutzprinzip)([30]). Εἰς τὴν ἐξασθένησιν τῆς προστασίας δὲν φέρει, ὡς ὑποστηρίζεται, ἡ ὑπὸ τῆς ἐννόμου τάξεως καθ' οἱονδήποτε νομικὸν τύπον ἢ τρόπον ἀναγνώρισις τῶν ἀξιώσεων τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν παρασχεθεῖσαν ἤδη ὑπ' αὐτοῦ παράνομον ἐργασίαν([31]), ἀλλὰ ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ πλήρης ἔλλειψις τελεσφόρου προληπτικοῦ ἐλέγχου καὶ ἐποπτείας, ἥτις ἔλλειψις καὶ ὑποθάλπει τὴν παράβασιν τῶν κανόνων δημοσίας τάξεως λόγῳ τῆς κατὰ κανόνα μὴ ἐπιβολῆς ἐν τῇ πράξει τῶν ποινικῶν κυρώσεων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ δι' ἐφαρμογῆς κανόνων τοῦ ἀστικοῦ δικαίου ἐξαίρεσις τοῦ παρανόμως ἐργασθέντος μισθωτοῦ καὶ αὐτῆς τῆς περὶ τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἐργασίας προστασίας του. Ταῦτα δὲ ὅταν καὶ κατὰ τὴν ἡμετέραν νομοθεσίαν (38 ΕἰσΝΑΚ) ἀναγνωρίζεται, ἔστω καὶ ἐμμέσως, ὁ ἰδιαίτερος χαρακτὴρ τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου([32]), ὅστις ἀποκλείει τὴν ἐπὶ παραβάσει ἑνὸς προστατευτικοῦ του κανόνος ἐπέλευσιν μέσῳ κανόνων τοῦ Α.Κ. καταλυτικῆς ἀλύσεως ἀντιδράσεων εἰς βάρος τοῦ μισθωτοῦ, εἰς τρόπον ὥστε διάταξις θεσπισθεῖσα πρὸς προστασίαν τῆς ὑγείας τῶν ἐργαζομένων νὰ στρέφηται τελικῶς κατ' αὐτῶν, ἐφ' ὅσον δὲν χωρεῖ ἀναζήτησις τῆς παρασχεθείσης, ἴσως ἐπὶ ἀπωλείᾳ ἢ βλάβῃ τῆς ὑγείας, ἐργασίας (ἀμετάβλητος πραγματικὴ κατάστασις), ἀποδίδεται δὲ μόνον δίκην ποινῆς, ἡ ἀξία αὐτῆς, οὖσα κατ' ἀρχὴν κατωτέρα τοῦ ὕψους τοῦ μισθοῦ. Ἀλλὰ ἡ ἀποδοκιμασία τοῦ παραβάτου μισθωτοῦ ὑπὸ τῆς ἐννόμου τάξεως, ἡ σκοποῦσα εἰς γενικὴν ἢ εἰδικὴν πρόληψιν ἢ ἀκόμη εἰς ἀνταπόδοσιν, ἐξεδηλώθη διὰ τῆς ἐπιβολῆς ποινικῶν κυρώσεων. Ἡ ἐκ νέου τοιαύτης ἐκτάσεως ἀποδοκιμασία αὐτοῦ εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ἀντίκειται προφανῶς εἰς τοὺς βασικοὺς αὐτοῦ σκοπούς([33]).

Ἡ προστασία τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου χωλαίνει, ὅταν δὲν ἐξασφαλίζηται εἰς τὸν μισθωτὸν ἡ λόγῳ τῆς θέσεώς του ἐν τῇ ἐπιχειρήσει (ἐπίδομα θέσεως, πολυετίας) καὶ τῶν οἰκογε-

(29) Καὶ παρ' ἡμῖν διάφοροι προστατευτικοὶ τῆς ἐργασίας νόμοι ἀρκοῦνται εἰς τὸ πραγματικὸν γεγονὸς τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἀδιαφοροῦντες διὰ τὸ κῦρος τῆς συμβάσεως, βλ. αὐτοὺς εἰς *Καποδίστριαν*, ΈρμΑΚ 648 ἀριθ. 81.

(30) Πρβλ. παρατηρήσεις ἐν ΕΕΔ 14, 1019, Ἀγαλλόπουλον, Εἰσαγωγή, σ. 14 ἑπ. καὶ τοὺς αὐτόθι ἀναφερομένους.

(31) Οὕτω *Καυκᾶς*, Ἐνοχικόν, Ι σ. 496 καὶ ΙΙ σ. 576, ἀμφιβάλλων καὶ περὶ τῆς ὀρθότητος αὐτῆς ἔτι τῆς κρατησάσης ἐν τῇ νομολογίᾳ γνώμης περὶ ἀποδόσεως ἔστω καὶ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸν παρανόμως ἐργασθέντα (παραπομπαὶ εἰς νομολογίαν εἰς *Καυκᾶν*, ἔνθ' ἀνωτ. ΙΙ σ. 575 καὶ *Καποδίστριαν*, ΈρμΑΚ 609 ἀριθ. 62 ἑπ.).

(32) *Καποδίστριας*, ΈρμΑΚ Εἰσαγ. Ν. 38 ἀριθ. 2.

(33) Πρβλ. *Nikisch*, ArbR I σ. 187.

νειακῶν αὐτοῦ βαρῶν (ἐπίδομα συζύγου, τέκνων) ἀνάλογος ἀμοιβή του, οὐχὶ δὲ ὅταν, ἀναγνωριζομένης καὶ μόνον ἀξιώσεως ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, τὸ ποσόν, καθ' ὃ ἐπλούτησεν εἰς βάρος τοῦ μισθωτοῦ ὁ ἐργοδότης, καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ τελευταίου προκαταβολικῶς ἢ μετὰ τὴν παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν. Ὡς ἐκ τούτου ἡ ὑπὸ τοῦ Ἀκυρωτικοῦ ἀναγνώρισις τοῦ ἐξ ἀπόψεως Ἀστικοῦ Κώδικος κύρους τῆς ρήτρας περὶ προκαταβολῆς ὡρισμένου ποσοῦ μηνιαίως, συμψηφιζομένου εἰς ἐνδεχομένην ἀπαίτησιν τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ. ([34]), δὲν ἔχει τὴν προσδιδομένην εἰς αὐτὴν σπουδαιότητα ἀπὸ ἀπόψεως μειώσεως τῆς προστασίας τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ἥτις ὁπωσδήποτε παραμένει μειωμένη (βλ. κατωτέρω ὑπὸ η), ἐφ' ὅσον ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ εἰς τὴν σχέσιν ἐργασίας.

Καὶ ἀναγνωριζομένης ἔτι τῆς ἀκυρότητος τῆς ὡς ἄνω ρήτρας, οὐδεμία κατὰ κανόνα ἐν τῇ οὐσίᾳ ὠφέλεια προκύπτει διὰ τὸν μισθωτὸν κατὰ τοὺς ἰσχύοντας, καὶ πάλιν ἀναγκαίως ἐφαρμοζομένους, ἐπὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ κανόνας συμψηφισμοῦ τῶν ἑκατέρωθεν ἀπαιτήσεων ([35]). Ἐξ ἄλλου ἡ συμφωνία περὶ ὑπερωριῶν παραμένει πάντοτε ἄκυρος καὶ οὐδεμία ὑποχρέωσις γεννᾶται εἰς βάρος τοῦ μισθωτοῦ ἐκ ταύτης.

στ) Τὰς ἀξιώσεις τῶν μισθωτῶν ἐξ ἀκύρων συμβάσεων ἐπεχείρησε ἀνεπιτυχῶς νὰ ρυθμίσῃ ἐπὶ νέων βάσεων ὁ νομοθέτης διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 § 6 τοῦ ἤδη καταργηθέντος ν.δ. 2511/1953, ὥστε ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας τῆς προκυπτούσης ἐκ τῆς παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας νὰ γεννῶνται αὐτοτελεῖς ἀξιώσεις, ἀνεξαρτήτως τοῦ κύρους τῆς συμβάσεως ἐφ' ἧς ἐρείδεται ἡ σχέσις. Ἐπεχείρησε δηλ. νὰ προσαρμόσῃ τὸ ἰσχῦον δίκαιον πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς κοινωνικῆς πραγματικότητος, καὶ οὕτω νὰ ἐξυγιάνῃ αὐτό ([36]).

Ἡ νομοθετικὴ αὕτη πολιτικὴ ἐξεδηλώθη ἐντονώτερον διὰ τοῦ ν. 3198/1955 περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας ([37]).

Ἔναντι τῆς προσπαθείας αὐτῆς τοῦ νομοθέτου ἡ νομολογία ἔλαβε θέσιν ἀρνητικήν. Πρῶτον μὲν δὲν ἐδέχθη, πλὴν ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων, ὅτι ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας προκύπτει ἀξίωσις ἐπὶ τὸν μισθόν, ἀνεξαρτήτως τοῦ κύρους ἢ οὐ τῆς συμβάσεως. Ἔκρινε μόνον, ὅτι ἡ ἐπὶ βάσεως ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐρειδομένη ἀξίωσις ἀσκεῖται κατὰ τὴν εἰδικὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν (ν. ΓΠΟΔ'/1911) ([38]). Σημειωτέον ὅτι τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ν.3755/1957, τὸ θεσπίζον αὐξήσεις ἐπὶ τῶν πράγματι καταβαλλομένων ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, ἀναφέρεται εἰς τὸ ἀπασχοληθὲν ἢ ἀπασχολούμενον παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ δυνάμει σχέσεως ἐργασίας προσωπικόν.

Δεύτερον, ἔκρινε τελικῶς, ὅτι ὁ ν. 3198/1955 δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ σχέσεων ἐργασίας καὶ ἐξ ἀκύρου συμβάσεως προκυπτουσῶν, τοῦ νόμου οὐδεμιᾶς περιέχοντος διατάξεως ὅτι καὶ ἐπὶ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας ἐπιβάλλεται διὰ τὴν λύσιν αὐτῆς ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τῆς καταγγελίας, χρησιμοποιοῦντος δὲ ἀδιακρίτως τοὺς ὅρους «σχέσεις» καὶ «σύμβασις» ἐργασίας ([39]). Τὸ φαινόμενον τοῦτο τῆς δισταζούσης νὰ ἀκολουθήσῃ τὰς καινοτομίας τοῦ νομοθέτου νομολογίας παρατηρεῖται ἄλλως τε καὶ εἰς ἀλλοδαπὰ δίκαια, ὥστε νὰ ἀμφισβητῆται καὶ ἡ συμβολὴ ταύτης εἰς τὴν

(34) Βλ. Α.Π. 18/1957, ΕΕΔ 16, 380 καὶ τὰς διεσταμένας ἀπόψεις τῶν *Βασιλείου*, Ἀξίωσις μισθωτοῦ δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ΕΕΔ 16, 353, *Καποδίστρια*, ΕρμΑΚ 659, ἀριθ. 43 ἐπ., καὶ Ἐργατικὸν Δίκαιον καὶ Ἀστικὸς Κῶδιξ, Ν Δίκ 14, 70, *Μαυρομιχάλη*, Ρῆτραι τινὲς ἐπὶ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, Ν.Δίκ. 13, 569, *Σακελλαροπούλου*, Ν.Δίκ. 14, 74, *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σ. 136, *Δημάκη*, ΕΕΔ 17, 337 ἐπ. Τὴν γνώμην τοῦ Ἀκυρωτικοῦ ἀκολουθεῖ καὶ ἡ Πρωτ/κείου Πατρῶν 1022/1958, ΕΕΔ 18, 196. Ὑπὲρ τοῦ κύρους καὶ *Berger*, DBetrV 58, 32 (b), βλ. καὶ *Gramm*, AR - Blattei Lohn XV ὑπὸ B, VII.

(35) Πρβλ. *Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ 659 ἀριθ. 46, *Βασιλείου*, ΕΕΔ 16, 355, *Δημάκη*, ΕΕΔ 17, 342 μετὰ παραπομπῶν. *Larenz*, Schuldrecht I. Allg Teil 1958 3η ἐκδ. σ. 254 ἐπ.

(36) *Ripert*, Les forces créatrices du droit, 1955 σ. 406 - 407: «La purification se produit lorsque le législateur transforme la situation de fait en situation légale, par exemple ... substitue au contrat de travail la notion de relation de travail». Βλ. ἐπίσης γενικώτερον *Geck*, Die soziale Problematik und das Recht, Soziale Welt, 1955 σ. 117 ἐπ.

(37) Πρβλ. *Καυκᾶν*, Ἐνοχικόν, Ι, σ. 424 καὶ ΕΕΔ 15, 65, *Ἀγαλλοπούλου*, Εἰσαγωγὴ σ. 136/137, Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 15626/1957, ΕΕΔ 17, 137. Ἄλλως *Σακελλαροπούλος*, Δ.Ε.Ν. Π, 491 ἐπ.

(38) Πρβλ. *Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ 648, ἀριθ. 86 ἐπ. καὶ 659 ἀριθ. 40, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς νομολογίαν. Πρόσθες Α.Π. 427/1956, ΕΕΔ 15, 735, 670/1956, ΕΕΔ 16, 76, 22/1957, ΕΕΔ 16, 144, 666/1957, ΕΕΔ 17, 65. Ἀξίωσιν τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἀπόδοσιν τοῦ νομίμου μισθοῦ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων δέχεται νεωτέρως ἡ Πρωτ/κείου Γρεβενῶν 43/1958, ΕΕΔ 17, 641.

(39) Βλ. Α.Π. 37/1958, ΕΕΔ 17, 194, 42/1959, ΕΕΔ 18, 247, Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 10057/1958, ΕΕΔ 17, 1012.

προοδευτικὴν ἐξέλιξιν τῶν νέων κλάδων τοῦ δικαίου([40]).

Παρ' ἡμῖν ἡ νομολογία τηρεῖ ἀντιφατικὴν στάσιν. Οὕτω ἀφ' ἑνὸς μέν, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, δὲν δέχεται τὴν ἐξ ἀκύρου συμβάσεως ἀναγνώρισιν ἀξιώσεων μισθοῦ, ἐπικαλουμένη διατάξεις τοῦ ἀστικοῦ περιουσιακοῦ δικαίου, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐφαρμόζουσα τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. εἰς τὴν λύσιν τῆς σχέσεως ἐργασίας ἐξετάζει καὶ αὐτὴν τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τῆς ἐπιχειρήσεως, δεικνύουσα τάσιν ἐλέγχου τῆς ὀρθότητος καὶ σκοπιμότητος τῶν πράξεων τοῦ ἐργοδότου ὡς ἐπιχειρηματίου([41]).

ζ) Ἀνεξαρτήτως τῆς νομοθετικῆς διαπλάσεως τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου καὶ ἐλλείψει εἰδικῶν διατάξεων καταβάλλεται ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐπιστήμῃ καὶ νομολογίᾳ τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου 1) προσπάθεια ἀναπροσαρμογῆς τῶν διατάξεων τῶν ἀστικῶν κωδικοποιήσεων πρὸς τὰ σημερινὰ κοινωνικοοικονομικὰ δεδομένα κυρίως διὰ τῆς μεθόδου τῆς «σιωπηρᾶς» ἐκ τῶν ἔσω μεταβολῆς (Wandlung von innen). Μεταβάλλεται ἡ ἔννοια τῶν διατάξεων ἄνευ ἀλλαγῆς τοῦ γράμματος αὐτῶν([42]), ἀλλὰ καὶ 2) παραλλήλως κρίνονται ὡς μὴ ἐφαρμοστέαι διατάξεις τοῦ ἀστικοῦ δικαίου ἐπὶ τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ἐφ' ὅσον αὗται ἀντίκεινται πρὸς τὴν φύσιν αὐτῆς καὶ γενικώτερον πρὸς τὸν προστατευτικὸν σκοπὸν τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου([43]). Κυρίως ὡς ἀντικείμεναι εἰς τὴν φύσιν τῆς σχέσεως ἐργασίας κρίνονται ἐν τῇ γερμανικῇ ἐπιστήμῃ καὶ νομολογίᾳ αἱ διατάξεις τοῦ ἀστικοῦ δικαίου περὶ ἀκυρότητος καὶ ἀκυρωσίας τῶν συμβάσεων. Αὗται δὲν ἰσχύουν κατ' ἀρχὴν ἐπὶ τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς παρέσχεν ἐργασίαν, καθ' ὃ μέρος ἡ ἀκυρότης ἢ ἡ ἀκυρωσία ἐπιδρᾷ ἀναδρομικῶς ἐπὶ τῆς συμβάσεως (ex nunc Wirkung). Γίνεται γενικῶς δεκτὸν ὑπὸ τὰς αὐτὰς πρὸς ἡμᾶς νομοθετικὰς βάσεις, ὅτι τὰ διαρκούσης τῆς ἀκύρου συμβάσεως χωρήσαντα ἀποτελέσματα δὲν ἀνατρέπονται κατ' ἀρχήν, ἀλλὰ καὶ δὲν ὑφίσταται δέσμευσις διὰ τὸ μέλλον ἐκ τῆς ἀκύρου συμβάσεως. Ὁ παρασχὼν τὴν ἐργασίαν μισθωτὸς δικαιοῦται, ὅπως ἀξιώσῃ τὴν καταβολὴν τῶν καθυστερουμένων μισθῶν, διότι ἐκ τῆς ἀκύρου συμβάσεως γεννῶνται κατ' ἀρχὴν ἀξιώσεις ὡς ἐξ ἐγκύρου (quasivertragliche Ansprüche und nicht nur Bereicherungsansprüche) κατὰ τὴν χαρακτηριστικὴν ἔκφρασιν τῶν Nipperdey Neumann ἐν Staudinger (παράγρ. 611 σημ. 104)([44]). Εἰδικώτερον, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, κρατεῖ ἡ γνώμη, ὅτι ὁ παρασχὼν τοιαύτην ἐργασίαν δικαιοῦται, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ὡς ἄνω γενικῶν ἀρχῶν τῶν κρατουσῶν ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων, τῶν διὰ τὴν νόμιμον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν παρεχομένων ἐπὶ τῇ βάσει κανονιστικῶν ἢ συμβατικῶν διατάξεων προσαυξήσεων μισθοῦ([45]).

η) Ἡ ὑποστήριξις τῆς ἀνάγκης μιᾶς τοιαύτης προσαρμογῆς ἢ μὴ ἐφαρμογῆς καὶ τῶν διατάξεων τοῦ Α.Κ. ἴσως νὰ ξενίζῃ ἐκ πρώτης ὄψεως. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ διαφεύγῃ τῆς προσοχῆς, ὅτι ναὶ μὲν ὁ Α.Κ. ἀκολουθεῖ τὴν

(40) Πρβλ. κριτικὴν *Ripert*, Forces créatrices σ. 380.

(41) Βλ. κριτικὴν *Καποδίστρια*, ΕΕΝ 24, 878 ἐπὶ τῆς Α.Π. 493/1957, ΕΕΔ 16, 1270.

(42) Κατὰ τὴν χαρακτηριστικὴν φράσιν τοῦ *Herschel*, ArbuR 1956, 129: «etwawie ein moderner Regisseur einem alten Dramatext eine neue Bedeutung gibt». Ἐν τῷ γερμανικῷ δικαίῳ ἐγένετο δεκτὸν ὅτι χωρεῖ ὑπὸ ὡρισμένας προϋποθέσεις καὶ νομολογιακὴ διάπλασις τοῦ δικαίου contra legem. Πρβλ. BAG τῆς 27.1.1955, A P. Nr 4 εἰς § 11 KSchG μετὰ σχολίου *Hueck*, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς νομολογίαν.

(43) Πρβλ. *Hueck - Nipperdey*, Lehrbuch I σ. 117 - 118, *Staudinger - Nipperdey - Mohnen*, Vorbem. 35 ἐπ. vor § 611 BGB, *Kaskel - Dersch*, Arbeitsrecht [5], 1957 σ. 25, *Schn. v. Carolsfeld*, Arbeitsrecht [2], 1954 σ. 162, *Denecke*, Vorbem. III vor § 611 BGB (BGR - Komm.).

(44) BAG τῆς 15.11.1957, AP Nr. 2 zu § 125 BGB καὶ τῆς 5.12.1957, AP Nr. 2 zu § 123 BGB, *Hueck - Nipperdey*, Lehrbuch, I σ. 166 ἐπ. *Nikisch*, ArbR, I. σ. 184 ἐπ. *Dietz*, BetrVG[2] Anm. 29,30 zu § 4. *Hueck - Nipperdey - Tophoven*, TVG[3] Anm. 8 ἐπ. zu § 4. *Kaskel - Dersch*, ArbR σ. 5 καὶ *Dersch*, RdA 1958, 444. *Staudinger - Nipperdey - Neumann*, § 611 Anm. 96 ἐπ. ὑπὸ τὸν ἐπὶ ἀκύρων πλὴν τῶν λόγῳ ἐλλείψεως δικαιοπρακτικῆς ἱκανότητος συμβάσεων περιορισμὸν τῆς ὑπάρξεως καλῆς πίστεως ἀμφοτέρων τῶν μερῶν. Ὁ ἐνγνώσει τῆς ἀκυρότητος συμβληθεὶς ἔχει κατὰ τὴν γνώμην ταύτην μόνον ἀξίωσιν ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ (Anm. 105). Βλ. ὅμως ἐπ' αὐτοῦ *Hueck - Nipperdey*, Lehrbuch, I. σ. 174. Ἐν συμπεράσματι Schn. v. Carolsfeld, ArbR. σ. 145/146.

(45) Πρβλ. *Hueck - Nipperdey*, Lehrbuch I. σ. 255, *Nikisch*, ArbR. I. σ. 187, 299 καὶ II. σ. 362. *Kaskel - Dersch*, ArbR. σ. 267, *Hueck - Nipperdey - Tophoven*, TVG[3], Anm. 11 εἰς § 4. *Staudinger - Nipperdey - Neumann*, § 611 Bem. 99, 127, δεχόμενοι ὑποχρέωσιν καταβολῆς προσαυξήσεως μισθοῦ κατ' ἐξαίρεσιν, ἔστω καὶ ἂν ὁ μισθωτὸς ἐτέλει ἐν γνώσει τοῦ παρανόμου τῆς ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως. *Denecke*, AZO[1], Anm. 16 zu § 15, μετὰ παραπομπῶν εἰς νομολογίαν. Οὕτω καὶ *Berger*, DBetrV 1958, 29 ἐπ., δεχόμενος ὅμως ἐφαρμογὴν τῶν περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεων, ἐὰν ὁ μισθωτὸς μετὰ φορ-

μεταξὺ τῶν κλασσικῶν προτύπων του ἐκάστοτε κοινωνικωτέραν ἀντίληψιν, δὲν ἀπεμακρύνθη ὅμως τῶν ὁρίων τῶν ἀστικῶν κωδικοποιήσεων, καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὴν ρύθμισιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀκολουθεῖ πρότυπα τῶν ἐτῶν 1900 καὶ 1911 ([46]).

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐκ τῶν ἔσω προσαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ Α.Κ. δικαίως π.χ., παρὰ τὴν ἀντίθετον νομολογίαν τοῦ Ἀκυρωτικοῦ ([47]), κρίνεται ἐν τῇ θεωρίᾳ ὡς περιεχομένη ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας, ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς, ἡ ὑποχρέωσις σεβασμοῦ τῆς προσωπικότητος τοῦ ἑτέρου μέρους ὑφ' ἑκατέρου τῶν μερῶν, ἡ δὲ βάναυσος συμπεριφορὰ ἑνὸς τῶν συμβληθέντων ἐπισύρει ἐν καταγγελίᾳ τῆς συμβάσεως ὑπὸ τοῦ ἑτέρου ἕνεκα τοῦ σπουδαίου λόγου, ὃν συνιστᾷ ἡ οὐσιώδης ἀθέτησις τῆς συμβάσεως, καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 673 Α.Κ. ([48]).

Ὑποστηρίζεται ἐπίσης ἡ κατ' ἀναλογίαν ἐπέκτασις τῆς ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 659 § 2 Α.Κ., τῆς ἀναφερομένης εἰς νόμιμον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν καὶ ἐπὶ παρανόμων ὑπερωριῶν ([49]).

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν μὴ ἐφαρμογὴν διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος γίνεται δεκτὸν ἐν τῇ θεωρίᾳ, ὅτι οἱ κανόνες τοῦ ἀστικοῦ δικαίου ἐφαρμόζονται μὲν συμπληρωματικῶς ἐπὶ τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ἀλλὰ μόνον ἐφ' ὅσον ἐναρμογίζονται πρὸς τὸν ἰδιαίτερον χαρακτῆρα τῆς σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ γενικώτερον τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ([50]).

Δικαίως ὡς ἐκ τούτου κρίνεται ἐν τῇ θεωρίᾳ ὡς μὴ ἐφαρμοστέα ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 181 Ἀστ. Κώδικος ἐπὶ μερικῆς ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως ἐργασίας (βλ. ἀνωτέρω ὑπὸ II α). Τὴν μὴ ἐφαρμογὴν τοῦ 181 Ἀστ. Κώδικος φαίνεται δεχόμενον καὶ τὸ Ἀκυρωτικὸν ([51]), κατὰ τὴν σκέψιν τοῦ ὁποίου δὲν ὑφίσταται ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τοῦ ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν μισθοῦ διὰ τὴν ἐπὶ πλέον (παράνομον) ἐργασίαν ἐκ τῆς συμβάσεως, ἀλλὰ τοιαύτη ἐπιζημιώσει κατὰ τὸ ἄρθρον 904 Ἀστικοῦ Κώδικος. Ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ σκεπτικοῦ «ὅτι ἡ μετὰ τοῦ ἐργοδότου σύμβασις τοῦ μισθωτοῦ» πρὸς καθ' ὑπέρβασιν τῶν νομίμων ὡρῶν παροχὴν ἐργασίας λογίζεται ὡς ἄκυρος, θὰ ἠδύνατο νὰ ἐξαχθῇ τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὸ Ἀκυρωτικὸν θεωρεῖ τὴν κατὰ ἢ μετὰ τὴν πρόσληψιν τοῦ μισθωτοῦ συμφωνίαν περὶ παροχῆς παρανόμων ὑπερωριῶν ὡς αὐτοτελῆ (ἄκυρον) σύμβασιν.

Τὸ ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀνεφάρμοστον τῶν περὶ ἀκυρότητος καὶ ἀκυρωσίας διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἀπὸ ἀπόψεως ἀναδρομικῆς ἐνεργείας αὐτῶν ὑποστηρίζει μέρος τῆς θεωρίας, παρὰ τὴν, ὡς ἀνωτέρω ἀνεπτύχθη, ἀρνητικὴν ἐν τῷ συνόλῳ της στάσιν τῆς νομολογίας.

Κατὰ τὴν σύμφωνον πρὸς τὰ ἐν τῷ γερμανικῷ δικαίῳ κρατοῦντα ἄποψιν, ἐφ' ὅσον παρεσχέθη ἐργασία, ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται εἰς τὸν μισθόν, ὡς ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ παροχῆς ἐξ ἐγκύρου συμβάσεως. Ἐπὶ δὲ παροχῆς παρανόμων ὑπερωριῶν πρόκειται τυπικὴ περίπτωσις παροχῆς ἐργασίας συνεπείᾳ ἀκύρου συμβάσεως, ἐφαρμόζονται δὲ αἱ ἰσχύουσαι διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ μισθοῦ καὶ τῶν προσαυξήσεων λόγῳ νομίμων ὑπερωριῶν διατάξεις ([52]). Ὑποστηρίζεται ἀντιθέτως, ὅτι ἡ τοιαύτη μὴ ἀναδρομὴ δὲν δύναται νὰ ἔχῃ τὴν ἔννοιαν, ὅτι καὶ μετὰ τὴν ἐπίκλησιν καὶ διαπίστωσιν τῆς ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁ παρανόμως ἀπασχοληθεὶς ἔχει συμβατικὸν δικαίωμα ἔναντι τοῦ ἐργοδότου, ἔστω καὶ ἂν πρόκειται περὶ ἀπαιτήσεων ἀφορωσῶν εἰς τὸ παρελθόν, π.χ. ἐκ καθυστερουμένων μισθῶν ([53]). Κατὰ τὴν ἰδίαν ἄποψιν δὲν δύνα-

τικότητος ἐπεζήτησε τὴν παράνομον ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν ἢ ἔδειξεν ἔλλειψιν ἀλληλεγγύης πρὸς ἀνέργους ἢ ἀπεργοῦντας συναδέλφους του. Κατὰ τὸν *Ramm*, Die Anfechtung des Arbeitsvertrages 1955, σ. 44 ὑφίσταται ἐπὶ ἀκύρου συμβάσεως, λόγῳ παραβάσεως προστατευτικῆς διατάξεως, ἀξίωσις παροχῆς κατωτάτου νομίμου ὁρίου μισθοῦ (in Höhe des Existenzminimums) καὶ οὐχὶ τοῦ τυχὸν μείζονος συμβατικοῦ τοιούτου.

(46) Βλ. ἀντὶ ἄλλων παρατηρήσεις ἐν ΕΕΔ 14, 1018. *Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, Εἰσαγ. ἄρθρα 648 - 680 ἀριθ. 15 ἐπ. μετὰ παραπομπῶν.

(47) Α.Π. 444/1958, ΝοΒ 6, 1144 καὶ 777/1958, ΕΕΔ 18, 20.

(48) *Καποδίστριας*, Ἡ καλὴ συμπεριφορὰ ὡς συμβατικὴ ὑποχρέωσις, ΝοΒ 1, 1 ἐπ.

(49) *Μαυρομιχάλης*, Ν.Δίκ. 13, 570, *Σακελλαρόπουλος*, Ν.Δίκ. 14, 75, καθ' ὃν ἡ ἄποψις ἐκφράζει ὑγιᾶ ἀντίληψιν, ἐπιδεκτικὴν περαιτέρω θεωρητικῆς ἐπεξεργασίας. Ἄλλως *Καποδίστριας*, Ν.Δίκ. 14, 73.

(50) *Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ 659 ἀριθ. 44.

(51) Α.Π. 150/1952, ΕΕΔ 11, 469.

(52) *Βασιλείου*, ΕΕΔ 9, 6 - 7. *Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατικὸν Δίκαιον σ. 77, 137, 142. *Σακελλαρόπουλον*, Ν.Δίκ. 14, 74, καθ' ὃν ἂν ὑπάρχῃ πρόβλημα τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, διὰ τὴν ἱκανοποιητικὴν λύσιν τοῦ ὁποίου θὰ ἐπεβάλλετο ἀκόμη καὶ ἡ παρέκκλισις ἀπὸ τῶν ἐν τῷ Ἀστικῷ Δικαίῳ κρατουσῶν ἀρχῶν, τοιοῦτο πρόβλημα εἶναι τὸ ἀναγόμενον εἰς τὴν ἀμοιβὴν τῶν καλουμένων παρανόμων ὑπερωριῶν.

(53) *Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ 648 ἀριθ. 74 καὶ Ν.Δίκ. 14, 74, μᾶλλον συντασσόμενος πρὸς τὴν γνώμην τοῦ *Beitzke*, Nichtigkeit, Auflösung und Umgestaltung der Dauerrechtsverhältnisse, 1948 σ.

ται νὰ γίνῃ παρ' ἡμῖν δεκτή, ὡς αὐθαίρετος, ἡ ἐν τῷ γερμανικῷ δικαίῳ κρατοῦσα γνώμη, καθ' ἣν ἐπὶ παρανόμου ὑπερωρίας ὀφείλεται εὐθέως πρόσθετος μισθός, διότι οὐδεμία πειστικὴ θεωρητικὴ δικαιολογία διετυπώθη, ἐπιτρέπουσα τὴν ἐγκατάλειψιν τῆς προσφυγῆς εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, αἱ ὁποῖαι, ἐφ' ὅσον ἐφαρμόζονται λελογισμένως, δὲν εἶναι ἀπροσάρμοστοι πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς σχέσεως ἐργασίας([53]). Παρὰ ταῦτα καὶ «λελογισμένη» ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ δὲν δύναται νὰ ὁδηγήσῃ κατ' ἀρχὴν εἰς τὴν κατὰ ποσὸν ἐξίσωσιν μισθοῦ καὶ ἐπιστρεπτέας ὠφελείας διὰ τὸν ἑξῆς κυρίως βασικὸν λόγον: Ὁ ὅλος μηχανισμὸς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ Α.Κ. ἀποβλέπει εἰς τὴν ἀπόδοσιν ἑκατέρωθεν ὠφελειῶν. Διὰ τῆς ἐν τῷ συγχρόνῳ ἐργατικῷ δικαίῳ ἐπιβολῆς ὑποχρεώσεως εἰς τὸν ἐργοδότην ὅπως καταβάλλῃ μισθὸν μετὰ προσαυξήσεων καὶ ἐπιδομάτων καθοριζομένων ἑκάστοτε κανονιστικῶς ἐπὶ τῇ βάσει τῆς προϋπηρεσίας, τῶν ὡρῶν ἀπασχολήσεως καὶ τῶν οἰκογενειακῶν βαρῶν συγκεκριμένης κατηγορίας μισθωτῶν καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὕψους τοῦ μισθοῦ τούτου νὰ καταβάλλῃ εἰσφορὰς εἰς τὴν κοινωνικὴν ἀσφάλισιν πρὸς ὄφελος τοῦ μισθωτοῦ, ἐδημιουργήθη νέα ἔννοια τοῦ μισθοῦ, ὥστε ἀφ' ἑνὸς μὲν οὗτος καθίσταται κοινωνικὸς (Salaire social)([54]), ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἐπιβαρύνεται διὰ τῆς καταβολῆς του ἐν μέρει ἡ ὁλότης (παροχαὶ κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων), ἀφ' ἑτέρου δὲ καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ μισθὸς ἐν στενῇ ἐννοίᾳ([55]) δὲν ἀποτελεῖ μόνον ἀντάλλαγμα παρασχεθείσης συνήθους ἢ ἰδιαιτέρας φύσεως ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ συμπλήρωμα τοῦ εἰσοδήματος τοῦ συγκεκριμένου μισθωτοῦ, ἐξασφαλίζον τὴν διατήρησιν τῆς σωματικῆς καὶ πνευματικῆς αὐτοῦ διαβιώσεως καὶ ὑποβοηθοῦν εἰς τὴν συντήρησιν τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας του([56]), αὐξάνον ἀναλόγως τοῦ χρόνου παροχῆς ὁμοειδοῦς ἢ ὁμοτίμου ἐργασίας (οἱονεὶ οἰκονομικὴ προαγωγή)([57]), τοῦ βαθμοῦ τῆς καθ' ἡμέραν ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καὶ τέλος ὀφειλόμενον ἐνίοτε καὶ ἀνεξαρτήτως παροχῆς ἐργασίας([58]).

Ἡ ἄποψις αὕτη στηρίζεται ἐπὶ τοῦ μηχανισμοῦ καθορισμοῦ τοῦ ὕψους τοῦ καταβλητέου μισθοῦ ἐν τῷ συγχρόνῳ ἐργατικῷ δικαίῳ([59]). Κατ' ἀρχὴν διατιμᾶται ὑπὸ κανονιστικῶν διατάξεων κατὰ τρόπον ἐνιαῖον πρὸς ἀποφυγὴν ἐργοδοτικῆς ἐκμεταλλεύσεως ἡ περιουσιακὴ ἀξία (ἀντάλλαγμα) τῆς συνήθους μορφῆς ἐργασίας τῶν ἐν τῷ ἰδίῳ κλάδῳ μισθωτῶν. Καθορίζεται ὁ λεγόμενος βασικὸς μισθὸς δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐργασίας, ὀλιγώτερον τοῦ ὁποίου οὐδεὶς δύναται νὰ ἀμειφθῇ. Πέραν τῆς διατιμήσεως αὐτῆς ἐπιβάλλεται εἰς τὸν ἐργοδότην ἡ καταβολὴ ἐπιδομάτων ἢ προσαυξήσεων ἐκ λόγων μὴ ἀναγομένων εἰς τὴν περιουσιακὴν διατίμησιν τῆς ἀξίας τῆς ἐργασίας, ἀλλὰ εἰς κριτήρια προσωπικῆς καταστάσεως τῶν μισθωτῶν, ἤτοι πρὸς προστασίαν ἐνίων κατηγοριῶν αὐτῶν, οἵτινες κρίνονται ὡς μὴ δυνάμενοι νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν σωματικὴν καὶ πνευματικὴν διαβίωσιν αὐτῶν ἢ καὶ τῆς οἰκογενείας των ἐκ μόνης τῆς λήψεως τῆς ἀξίας τῆς ἐργασίας των. Οὕτω π.χ. ἀναγνωρίζεται ὅτι τοιαύτην δυνατότητα δὲν ἔχει ἀμειβόμενος διὰ μόνης τῆς διατιμηθείσης ἀξίας τῆς ἐργασίας του 1) ὁ οἰκογενειάρχης ἄνευ λήψεως οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος, 2) ὁ μέσης ἡλικίας μισθωτὸς ἄνευ λήψεως προσαυξήσεων πολυετίας ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν νεοπροσληφθέντα εἰκοσαετῆ ὑπάλληλον καὶ 3) ὁ ἀπασχολούμενος καθ' ἡμέραν ὑπερωριακῶς μισθωτὸς ἄνευ λήψεως προσαυξήσεως ἐπὶ τοῦ ὡρομισθίου διὰ τὰς ἐπὶ πλέον ὥρας ἐργασίας. Ἡ προσαύξησις αὕτη δὲν ἀφορᾷ εἰς τὴν

---

53) ἐπ. «ein umfassendes Rechtsverhältnis, wenn auch mit geringfügigen Rechtsfolgen».

(54) *Καποδίστριας* Ν.Δίκ. 14, 74. Παρεμφερεῖς ἀπόψεις διατυπώνει καὶ *Δημάκης*, ΕΕΔ 17, 340/342.

(55) Πρβλ. *Ἀγαλλόπουλον*, Εἰσαγωγή, σ. 147, καὶ Ἐργατικὸν Δίκαιον σ. 121, *Rouast - Durand*, Droit du Travail, 1957, σ. 411, *Rivero - Savatier*, Droit du Travail, 1956, σ. 393 ἐπ. *Brun-Galland*, Droit du Travail, 1958 σ. 206 ἐπ. *Hilpert*, Forces créatrices, σ. 282.

(56) Ἡ νομικὴ φύσις τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν τοῦ ἐργοδότου ἀμφισβητεῖται. Βλ. *Ἀγαλλόπουλον*, Κοινωνικαὶ ἀσφαλίσεις, 1955, σ. 155 ἐπ. Κατὰ ὑποστηριζομένην ἄποψιν αὗται ἀποτελοῦν παρεπόμενον τοῦ μισθοῦ (ἐν στενῇ ἐννοίᾳ).

(57) *Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ 653, ἀριθ. 9 (ὅστις ὀρθῶς ἐπικαλεῖται καὶ ἐπιχείρημα ἐκ τοῦ ἄρθρου 664 Α.Κ.), *Ἀγαλλόπουλος*, Εἰσαγωγὴ σ. 142 ἐπ., μετὰ παραπομπῶν εἰς βιβλιογραφίαν.

(58) *Ἀγαλλόπουλος*, Εἰσαγωγὴ σ. 144. «Ὡς μία διάσπασις τῆς ἀρχῆς τοῦ μισθοῦ ὡς ἀνταλλάγματος ἐνεφανίσθη ἡ ἐπὶ πλέον παροχὴ προσαυξήσεως τοῦ μισθοῦ, λόγῳ πολυετίας. Οὕτω εἰς τοὺς μισθωτούς, τοὺς ἔχοντας μακρὰν ὑπηρεσίαν ἐν τῷ ἐπαγγέλματι ἢ ἑτέρῳ παρεμφερεῖ τοιούτῳ, κατὰ κανόνα ἀσχέτως ἐὰν παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ, χορηγεῖται μία προσαύξησις μισθοῦ».

(59) Βλ. περιπτώσεις εἰς *Ἀγαλλόπουλον*, Εἰσαγωγὴ σ. 145.

(60) Περὶ τῆς μεθόδου τοῦ καθορισμοῦ βλ. *Ἀγαλλόπουλον*, Εἰσαγωγὴ σ. 143-144.

ἀξίαν τῆς ἐργασίας, τῆς ὁποίας ἡ συνήθης μορφὴ δὲν μεταβάλλεται ἐπειδὴ ἔτυχε νὰ παρέχηται ὑπὸ τοῦ συγκεκριμένου μισθωτοῦ π.χ. ἐπὶ δίωρον ἡμερησίως πέραν τῶν κατ' ἀρχὴν ἰσχυόντων χρονικῶν ὁρίων ἡμερησίας ἀπασχολήσεως, ἀλλὰ εἰς τὰς συνθήκας τῆς παροχῆς της ὑπὸ τοῦ συγκεκριμένου μισθωτοῦ καὶ τὰς ἐντεῦθεν προκυπτούσας ηὐξημένας προσωπικὰς ἀνάγκας τούτου ὡς καταναλίσκοντος μείζονας τῶν συνήθων δυνάμεις.

Ἐνῷ κατὰ ταῦτα εἰς τὰς ὡς ἄνω περιπτώσεις ὁ συγκεκριμένος μισθωτὸς λαμβάνει προσαυξήσεις, παρέχων συνήθους μορφῆς ἐργασίαν ὑπὸ ἰδιαιτέρας συνθήκας ἀφορώσας τὸ πρόσωπόν του, ὑφίστανται ἀντιθέτως περιπτώσεις λήψεως προσαυξήσεων λόγῳ παροχῆς ἐργασίας ὑπὸ ἰδιαιτέρας συνθήκας ἀφορώσας τὴν ἐργασίαν αὐτὴν καθ' ἑαυτὴν καὶ οὐχὶ τὴν προσωπικὴν κατάστασιν ἢ τὸν βαθμὸν ἀπασχολήσεως τοῦ παρέχοντος ταύτην συγκεκριμένου μισθωτοῦ. Ἀρκεῖ καὶ ἡ ἐπ' ἐλάχιστον χρόνον ἀπασχόλησις οἱουδήποτε μισθωτοῦ πρὸς λῆψιν ἀναλόγου προσαυξήσεως. Οὕτω τὰ διὰ κανονιστικῶν ἐπίσης διατάξεων θεσπιζόμενα ἐπιδόματα ἢ προσαυξήσεις δι' ὡρισμένας κατηγορίας μισθωτῶν, οἵτινες παρέχουν ἐπικίνδυνον ἢ ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν, νυκτερινὴν ἐργασίαν ἢ ἀπασχολοῦνται κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτάς, συμπεριλαμβάνονται εἰς τὴν διατίμησιν τῆς περιουσιακῆς ἀξίας τῆς ἐργασίας ταύτης, ἥτις ἀξία καὶ εἶναι προφανῶς μείζων τῆς τοιαύτης, τῆς συνήθως παρεχομένης κατ' ἐργάσιμον ἡμέραν καὶ οὐχὶ καθ' ὥρας νυκτερινῆς ἀναπαύσεως, ἀκινδύνου ἐργασίας.

Ὡς ἐκ τούτου ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ὠφέλεια τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀρχὰς τοῦ περιουσιακοῦ δικαίου, εἶναι κατ' ἀρχὴν κατωτέρα ποσοτικῶς τῶν ὀφειλομένων εἰς τὸν συγκεκριμένον μισθωτὸν ἀποδοχῶν, ἤτοι ἡ ἀποδοτέα ἀξία τῆς ἐργασίας εἶναι, ἀκριβῶς τὸ ποσόν, ὅπερ ἀπομένει μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν προσθέτων ἀποδοχῶν, αἵτινες θὰ ἦσαν καταβλητέαι κατὰ τὴν σύμβασιν ἢ κανονιστικὴν διάταξιν ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐπειδὴ ὁ συγκεκριμένος μισθωτὸς ἔχει προϋπηρεσίαν, οἰκογενειακὰ βάρη, εἰργάσθη ὑπερωριακῶς, ἀφ' ἑτέρου δὲ παρ' ὅλον ὅτι δὲν παρέσχεν οὗτος ἐργασίαν, τῶν παροχῶν δηλαδὴ τῶν ἀφορωσῶν εἰς τὸ πρόσωπον καὶ οὐχὶ εἰς τὴν διατίμησιν τῆς περιουσιακῆς ἀξίας τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ.

Ἐκ τούτων ἕπεται, ὅτι ἡ κρατοῦσα ἐν τῇ νομολογίᾳ καὶ θεωρίᾳ γνώμη καταλήγει, εἰ καὶ ἐπὶ διαφόρου τρόπου ὑπολογισμοῦ τῆς ὠφελείας, ἐν ἀδυναμίᾳ ἀποδείξεως μείζονος ὠφελείας (61), στηριζομένη, εἰς ὀρθὰ κατ' ἀρχὴν συμπεράσματα ἐξ ἐπόψεως ἐφαρμογῆς τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἐνῷ ἀντιθέτως ὁ ἀνωτέρω ὑπὸ δ) ὑποστηριζόμενος τρόπος ὑπολογισμοῦ αὐτοῦ εὑρίσκεται ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῶν ἀρχῶν τούτου καὶ τείνει εἰς ἔμμεσον παραδοχὴν δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ τὸν μισθόν του καὶ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας. Ἐξ ἐπόψεως ἀποτελεσμάτων εἶναι ἐπιδοκιμαστέος, διότι συγκλίνει πρὸς τὴν βασικὴν προσπάθειαν τῆς θεωρίας καὶ ἐν μέρει τῆς νομολογίας τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ὅπως ἐλλείψει νομοθετικῆς ρυθμίσεως προσαρμόσῃ τὰς ἐκ διαφόρων πηγῶν διατάξεις τοῦ δικαίου τούτου πρὸς τὴν βασικὴν ἀρχὴν αὐτοῦ, δηλονότι τῆς κοινωνικῆς προστασίας τῶν μισθωτῶν. Ἡ μὴ ἐφαρμογὴ τῶν περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεων ἐπὶ τῶν ἀξιώσεων τῶν μισθωτῶν ἐκ μερικῶς ἢ ὁλικῶς ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας ἀνεγνωρίσθη ἤδη νομοθετικῶς ἐν τῷ Ἰταλικῷ δικαίῳ. Οὕτω κατ' ἄρθρον 2126 τοῦ Ἰταλικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος «ἡ ἀκυρότης ἢ ἀκυρωσία τῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν παράγει ἀποτέλεσμα διὰ τὴν περίοδον, ἐν ᾗ ἡ σχέσις ἐξετελέσθη, ἐκτὸς ἐὰν ἡ ἀκυρότης προκύπτῃ ἐκ τῆς ἀνηθικότητος τοῦ ἀντικειμένου ἢ τῆς αἰτίας. Ἐὰν ἡ ἐργασία παρεσχέθη διὰ παραβάσεως κανόνων τεθέντων πρὸς προστασίαν τοῦ μισθωτοῦ, οὗτος ἔχει ἐν πάσῃ περιπτώσει δικαίωμα εἰς τὴν ἀμοιβήν»(62).

---

(61) Ἡ ἀπόδειξις τῆς κατὰ περίπτωσιν ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου εἶναι κατὰ τοῦτον σχεδὸν ἀδύνατος ὑπὸ καθεστῶς ἀνεργίας καὶ ἐλευθέρας ἐπιλογῆς ἐπαγγέλματος, ὅτε καὶ δὲν καθίσταται ἐφικτὴ ἡ ἐν ὡρισμένῃ περιφερείᾳ ὑπὸ ὡρισμένου κλάδου ἐργαζομένων «μονοπώλησις» τῆς ἐργασίας καὶ ἡ ὡς ἐκ ταύτης ἐπιβολὴ ἐπὶ τῶν ἐργοδοτῶν κατὰ τρόπον ἀνεξαίρετον συμβατικῆς διατιμήσεως τῆς ἀξίας τῆς ἐργασίας, μείζονος τῆς τοιαύτης τῆς ἀναγνωρισθείσης ὑπὸ κανονιστικῶν διατάξεων (π. χ. κλαδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας).

(62) Κείμενον ἐν μεταφράσει *Θεοδωροπούλου*, ΕΕΔ 12, 1038. Σημειωτέον ὅτι καὶ εἰς τὸ ἀπὸ ἀπόψεως πειθαρχίας τῆς ἐργασίας αὐστηρὸν σοβιετικὸν δίκαιον ἐργασίας γίνεται δεκτόν, ὅτι, ἂν ὁ μισθωτὸς ἐργασθῇ ὑπερωριακῶς τῇ προτροπῇ τῆς διευθύνσεως τῆς ἐπιχειρήσεως, ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, ὀφείλεται εἰς αὐτὸν πρόσθετος μισθός. Βλ. *Alexandrow*, Lehrbuch des sowjetischen Arbeitsrechts, 1952 σ. 209.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΕΞΟΥΣΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΙΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Κῦρος ἀποφάσεων Ὑπουργοῦ ἀπὸ συνταγματικῆς ἐπόψεως

Ἀνίσχυροι, ὡς ἀντισυνταγματικαί, αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ Α.Ν. 11/11 Νοεμβρίου 1935, ὡς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ Α. Ν. 694/1937, καὶ τοῦ Ν.Δ. 2520/1953 περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διὰ τροποποίησιν καταστατικῶν διατάξεων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν.—Ἐξουσιοδότησις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Νόμου 2868/1922.— Ἔλλειψις δικαιώματος Ὑπουργοῦ διὰ τροποποίησιν ἀποφάσεων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, ἀλλὰ μόνον δικαίωμα ἐγκρίσεως ἢ ἀπορρίψεως αὐτῶν.— Ἀκύρωσις σχετικῆς ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Εἶναι ἡ, δὲν γνωρίζομεν, ποσοστὴ ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἡ ὁποία ἀκυροῖ πρᾶξιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ τροποποιήσεως διατάξεως καταστατικοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11/11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 694/1937, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ν.δ. 2520/1953 παρασχεθείσης εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας ἐξουσιοδοτήσεως, κριθείσης καὶ πάλιν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἀκύρου ὡς ἀντισυνταγματικῆς. (Βλέπε νομολογίαν τοῦ Σ. τῆς Ε ἐν ΕΕΔ 17 σελ. 12, 935, 959, 1277 καὶ ΕΕΔ 18 σελ. 273, 334).

Ἐμμένει ὅμως, ὡς ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 18 σελ. 9, ἔνθα νομολογία αὐτοῦ), καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος εἰς τὴν ἀντίθετον ἄποψιν, ὅτι δηλαδὴ ἡ ἀνωτέρω νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις εἶναι συνταγματικὴ καὶ συνεπῶς ἔγκυρος.

Οὕτω ἐμφανίζονται τὰ Ἀνώτατα Δικαστήρια τῆς χώρας διαφωνοῦντα ὀξέως ἐπὶ σοβαρωτάτου θέματος καὶ εὐνόητοι εἶναι, ὡς ἐπανειλημμένως ἐσημειώσαμεν, αἱ συνέπειαι.

Ὡς πρὸς τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2868/1922 «περὶ ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως τῶν ἐργατῶν καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 8/21 Δεκεμβρίου 1923 β. δ., ἐξουσιοδοτησιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐπαναλαμβάνει τὰ παρὰ τοῦ Συμβουλίου διὰ σειρᾶς ἀποφάσεων του νομολογηθέντα (βλέπε Σ. Ε. 1419/1957, εἰσηγητὴς *Α. Παπαλάμπρου*, ΕΕΔ 16, 1002, Σ. Ε. 1479/1957, εἰσηγητὴς *Ν. Παναγιωτάτος*, ΕΕΔ 16, 1004, Σ. Ε. 1501/1958, εἰσηγητὴς *Ι. Μανιάτης*, ΕΕΔ 17, 1278, Σ. Ε. 588/1958, εἰσηγητὴς *Α. Ἰατρίδης*, ΕΕΔ 18, 273).

Χρήσιμον ἤδη εἶναι νὰ ἀναφέρωμεν τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις τοῦ Σ. τῆς Ε.

Τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων τοῦ Κράτους ἐζήτησεν ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, ὅπως ἐγκρίνῃ τὴν παρὰ τοῦ Διοικητικοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου ἀποφασισθεῖσαν ἀναμόρφωσιν τοῦ καταστατικοῦ του.

Τὸ Ὑπουργεῖον ἀπήντησεν εἰς τὴν αἴτησιν δι' ἐγγράφου του, εἰς ὃ ἐξετέθησαν αἱ ἀπόψεις τῆς Διοικήσεως, ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὴν προτεινομένην ἀναμόρφωσιν τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου. Εἰδικῶς εἰς τὸ ἄρθρον 50 ἐδ. 9 ἡ Διοίκησις ἐτάχθη ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως τῆς καταργήσεως τοῦ κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς συντάξεως τῶν παρὰ τῷ Ταμείῳ ἠσφαλισμένων προϋπολογισμοῦ καὶ τῶν οἰκογενειακῶν βαρῶν.

Τὸ Ταμεῖον ἐνέμεινεν εἰς τὰς ἀρχικάς του ἀπόψεις, μὴ συναινέσαν εἰς τὴν ὡς ἄνω κατάργησιν, μεθ' ὃ ὁ Ὑπουργὸς ἐνέκρινε τὸ ἀναμορφωθὲν καταστατικὸν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 66335/653 τῆς 7.11.1957 (τεῦχος Β' 312) ἀποφάσεώς του.

Εἰς τὸ διὰ τῆς ἄνω ἀποφάσεως ἐγκριθὲν καταστατικὸν καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 36 (ὅπερ ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ κατὰ τὰ ἄνω ἄρθρον 50) δὲν περιελήφθη ἡ ἄνω διάταξις, ὡς ἐζήτησεν αὐτὴν τὸ Ταμεῖον, ἀλλὰ παρελείφθη, συμφώνως πρὸς τὴν ἄποψιν, ἣν υἱοθέτησεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἡ Διοίκησις.

Διὰ τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐπεδιώχθη ἡ ἀκύρωσις τῆς ἐγκριτικῆς τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καθ' ὃ σημεῖον τοῦ δι' αὐτῆς ἐγκριθέντος καταστατικοῦ ἀπηλείφθη ἡ ἄνω διάταξις.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 264/1959, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Π. Μερτικόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Μελισσηνὸς*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Κεραμιδᾶς, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης, διώκεται ἡ ἀκύρω-

σις τῆς ὑπ' ἀριθ. 66335/Σ. 653 τῆς 7.11.1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας καὶ δὴ καθ' ὃ μέρος δι' αὐτῆς ὁ ἐν λόγῳ Ὑπουργος, ἐγκρίνας τὸν ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος Ταμείου ἀνασυνταχθέντα κανονισμὸν αὐτοῦ, ἐτροποποίησεν ἐν μέρει τοῦτον.

Τὸ ἐν λόγῳ Ταμεῖον πρὸς νομιμοποίησίν του προσάγει ἀντίγραφον τῶν πρακτικῶν τῆς ὑπ' ἀριθ. 589 τῆς 16 Ἰανουαρίου 1958 συνεδριάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου του, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀπεφασίσθη ἡ ἄσκησις τῆς ἐνδίκου αἰτήσεως ἀκυρώσεως, διορισθέντος πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον καὶ τοῦ παραστάντος κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτῆς δικηγόρου.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, καθ' ἃ ἐν προοιμίῳ αὐτῆς ἀναφέρεται, ἐξεδόθη ἐπὶ τῇ βάσει 1) τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 39 § 1 τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας κλπ.», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2868/1922 «περὶ ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» καὶ 2) τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 νομ. δ/γματος «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διαταξεων του ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 κλπ.».

Τὸ Δικαστήριον τοῦτο διὰ παγίας νομολογίας ἔκρινεν, ὅτι ἀμφότεραι αἱ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει διαληφθεῖσαι διατάξεις τῶν ἀναγκαστικῶν νόμων τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 καὶ 694/1937 εἶναι ἀνίσχυροι, καθ' ὃ ἀντισυνταγματικαί, διότι λόγῳ τῆς ἄκρως γενικότητος τοῦ περιεχομένου των παρέχουσιν εὐρυτάτην καὶ ἀόριστον ἐξουσιοδότησιν εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἐργασίας, ὅπως τροποποιῇ καταστατικὰς διατάξεις τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν τῶν ὑποκειμένων ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν αὐτοῦ, ὅπερ δὲν συγχωρεῖται ὑπὸ τοῦ ἐν ἰσχύϊ Συντάγματος. Ἐκρίθη ἐπίσης, ὅτι τὸ ἀνίσχυρον τοῦτο δὲν ἐθεραπεύθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 2520/1953, διότι τὰ ἐν τῷ νομοθετήματι τούτῳ εἰδικώτερον ἀπαριθμούμενα ἀντικείμενα καταλαμβάνουσι τὸ σύνολον σχεδὸν τῶν μεταξὺ τῶν ἠσφαλισμένων καὶ τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν ὑφισταμένων ἐννόμων σχέσεων (ἀπ. Ὀλ. Σ.Ε. 2201/1953, 296, 1032, 1148, 1546 τοῦ 1954, 962/1955 κλπ.). Ἑπομένως ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, ἐπικαλουμένη τὰς ἀνισχύρους ταύτας νομοθετικὰς διατάξεις, εἶναι ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ἐνδεὴς νομίμου ἐρείσματος.

Τὸ αἰτοῦν Ταμεῖον ὑπάγεται, ἀπὸ τῆς ἐπόψεως τοῦ ἐλέγχου καὶ τῆς ἐποπτείας τῆς Πολιτείας, εἰς τὰς διατάξεις τοῦ προμνημονευθέντος νόμου 2868/1922, ὃν ἐν προοιμίῳ ἐπικαλεῖται καὶ ἡ πληττομένη πρᾶξις, διότι συνέστη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου τούτου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 55449 τῆς 13.10.1939 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας. Ἑπομένως νόμιμον ἔρεισμα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἔχει τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἐν λόγῳ νόμου, καθ' ἣν ἕκαστον ἵδρυμα διέπεται ὑπὸ κανονισμοῦ ἐπέχοντος θέσιν καταστατικοῦ ἐγκρινομένου δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατόπιν γνώμης τοῦ ἁρμοδίου συμβουλίου ἐποπτείας ἐργατικῶν ἀσφαλίσεων.

Ἡ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου διὰ παγίας νομολογίας δοθεῖσα ἑρμηνεία εἰς τὴν ἀνωτέρω διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 εἶναι, ὅτι αἱ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ ἐκδιδόμεναι κανονιστικαὶ ἀποφάσεις, νομίμως ἐκδίδονται μόνον κατόπιν προτάσεως τοῦ διοικοῦντος τὸ νομικὸν πρόσωπον συλλογικοῦ ὀργάνου, εἰς ὃ ἀνήκει πάντοτε ἡ πρωτοβουλία τῆς κανονιστικῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ καταστατικοῦ αὐτοῦ, τοῦ Ὑπουργοῦ μὴ ὑποχρεουμένου νὰ δεχθῇ τὰ προταθέντα, ἀλλὰ καὶ μὴ δικαιουμένου νὰ τροποποιήσῃ αὐτὰ διὰ τῆς ἀποφάσεώς του, τῆς παρεχομένης αὐτῷ δικαιοδοσίας συνισταμένης εἰς τὸ νὰ ἐγκρίνῃ μόνον τὰς ὑποβληθείσας προτάσεις ἢ ἐν περιπτώσει διαφωνίας του νὰ ἀπορρίψῃ ταύτας (ἀπόφ. Σ.Ε. 962/1955 κλπ.).

Καθ' ἃ ἐκ τῶν ἐγγράφων τοῦ φακέλλου προκύπτει, τὸ αἰτοῦν Ταμεῖον διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 993/1955 καὶ 542/1956 ἀναφορῶν του ὑπέβαλεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὸν ἀνασυνταχθέντα κανονισμὸν αὐτοῦ πρὸς ἔγκρισιν. Ὁ Ὑπουργός, μὴ συμφωνῶν μὲ τὴν πρότασιν τοῦ Ταμείου, ὅπως εἰς τὸν κανονισμὸν τοῦτον συμπεριληφθῇ διάταξις περὶ παροχῆς προσαυξήσεως εἰς τὰς συντάξεις κατὰ 30 ο/ο, ὅταν ὁ συνταξιοῦχος εἶναι ἔγγαμος καὶ ἡ συζυγός του δὲν ἀσκεῖ ἕτερον ἐπάγγελμα, καθὼς καὶ δι' ἕκαστον τῶν τέκνων ἀνάλογον ποσοστόν, δοθέντος ὅτι καὶ εἰς τὸν προηγούμενον κανονισμὸν ὑπῆρχε τοιούτου περιεχομένου διάταξις (ἐν ἄρθρ. 50), ἐτροποποίησε κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο τὸν ὑποβληθέντα κανονισμόν, ἐγκρίνας τὴν σχετικὴν διάταξιν τούτου (ἄρθρ. 36), χωρὶς νὰ διαλάβῃ ἐν αὐτῇ καὶ τὴν ἀνωτέρω πρότασιν τοῦ Ταμείου. Ὅθεν, μὴ ὑπαρχούσης κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο συμπτώσεως μεταξὺ τοῦ προταθέντος ὑπὸ τοῦ Ταμείου κειμένου τοῦ κανονισμοῦ καὶ τοῦ κειμένου τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως τῆς ἐγκρινάσης τοῦτον, συντρέχει παράβασις τοῦ ἄρθρ. 5 τοῦ νόμου 2868/1922, διότι ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας ὑπερέβη τὴν παρεχομένην αὐτῷ ὑπὸ τῆς διατάξεως ταύτης ἁρμοδιότητα.

Τούτοις ἀκολούθως ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις εἶναι κατὰ τὸ μέρος τοῦτο ἀκυρωτέα, ὡς βασίμως τὸ Ταμεῖον ὑποστηρίζει διὰ τῆς ἐνδίκου αἰτήσεως, δεκτῆς καθισταμένης.

Διὰ ταῦτα

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν ἀκυρώσεως

Ἀκυροῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 66335/Σ. 653 τῆς 7.11.1957 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, καθ' ὃ μέρος δι' αὐτῆς ἐτροποποιήθη ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 36 τοῦ ἐγκριθέντος κανονισμοῦ τοῦ αἰτοῦντος Ταμείου, διὰ τῆς ἀπαλείψεως ἐκ ταύτης τῆς προταθείσης προσαυξήσεως τῶν συντάξεων κατὰ τὰ ἐν τῷ αἰτιολογικῷ τῆς παρούσης ἐκτιθέμενα.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΙΣΧΥΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

Ιροϋπόθεσις ἀνεργίας ἀναγκαστικῶς κατὰ τὸν Α.Ν. 1836/1951 τοποθετουμένων

ομοθετική προστασία Α.Ν. 1836/1951.—Σκοπός αὐτῆς.—Ἔλλειψις χρονικοῦ περιορισμοῦ διὰ ποθέτησιν πολεμιστῶν εἰς ἐργασίας.—Δυνατή ἐπανειλημμένη τοποθέτησις διαρκούσης τῆς ἰσχύος τοῦ Νόμου.—Προστασία Νόμου 3514/1928 ἐπανερχομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ καὶ προστασία Α.Ν. 1836/1951.—Ἀρκοῦσα διὰ τὴν κατ' Α.Ν. 1836/1951 τοποθέτησιν ἡ κατ' αὐτὴν ἀνεργία τοῦ προστατευομένου.—Προθεσμία ὑποβολῆς αἰτήσεως καὶ ἐξαιρετικὴ περίπτωσις παραδοχῆς αὐτῆς ἐκπροθέσμου.

λείονα τοῦ ἑνὸς καὶ ἐνδιαφέροντα ζητήματα ἐκ τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ (βλέπε ΕΕΔ 14, 1105 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) ἐρευνᾷ καὶ ἐπιλύει ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Τὰ αὐτὰ ζητήματα ἐτέθησαν προηγουμένως καὶ ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαστοῦ, ὑποκειμένης ἀγωγῆς περὶ καταβολῆς μισθοῦ, λόγῳ ἀρνήσεως τῆς ἐργοδότιδος πρὸς ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ὑπ' ἀριθ. 6582/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, Πρωτοδίκης *Π. Λογοθέτης*, ΕΕΔ 18 σ. 78 ἐπ.).

ἐχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ὅτι ἐξακολουθεῖ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις καὶ ἀντίστοιχος ὑποχρέωσις τῶν ἐν αὐτῷ ἐπιχειρήσεων εἰς πρόσληψιν προσώπων, τὰ ὁποῖα προστατεύονται ὑπὸ τοῦ ἐν λόγῳ νόμου, τούτου μὴ ἔχοντος, ὡς πρὸς τοῦτο, χρονικῶς περιωρισμένην ἰσχύν.

Ἡ ἀπορρις αὕτη εἶναι ἀναμφισβητήτως ὀρθή, προκύπτουσα σαφῶς καὶ ἐκ τοῦ ὅτι, ὡς δέχεται προσφυῶς τὸ Συμβούλιον, μόνον ὅπου ἠθέλησεν ὁ Νομοθέτης (ἄρθρον 4 ἀ. ν. 1836/1951) περιώρισε χρονικῶς τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου τούτου. (Βλέπε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 78, ἐπὶ τῆς τὰ αὐτὰ δεχθείσης Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 6582/1958, ἔνθ' ἀνωτ., ὅπου ἐπικαλούμεθα καὶ προσφατον σχετικὸν νόμον, τὸ ν. δ. 3834/1958).

ἐς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Σ. τῆς Ε., ἐγένετο διὰ τὸ θέμα ἐπίκλησις τῆς ὡς πρὸς τοὺς ἐφέδρους παλαιοὺς πολεμιστὰς τοῦ ἀ. ν. 244/1936 νομολογίας τοῦ Συμβουλίου διὰ τὴν ἀνάλογον λύσιν καὶ ἐν προκειμένῳ τοῦ ζητήματος.

ράγματι τὸ Συμβούλιον διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 178/1948 (εἰσηγητὴς *Γ. Χαρπαντῆς*, ΕΕΔ 7, 168), ὑπ' ἀριθ. 232/1948 (εἰσηγητὴς *ὁ αὐτός*, ΕΕΔ 7, 332) ἀποφάσεών του ἐδέχθη, ὅτι ἐκ τῆς ἑρμηνείας τοῦ συγκεκριμένου ἀ. ν. 244/1936 προκύπτει, ὅτι μετὰ πάροδον εὐλόγου χρόνου ἀπὸ τούτου δὲν ἠδύνατο ἡ Διοίκησις νὰ προβῇ εἰς ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν.

ἐδέχθη ὅμως τὸ αὐτὸ Συμβούλιον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 758/1949 ἀποφάσεώς του (εἰσηγητὴς *Δ. Μουρίκης*, ΕΕΔ 8, 869), ἑρμηνεῦον ἄλλον νόμον, τὸ ν. δ. 1799/1942 «περὶ μέτρων προστασίας ἀναπήρων πολέμου κλπ.», ὅτι τοῦτο ἰσχύει καὶ νῦν, ἐφ' ὅσον ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ δὲν τάσσεται χρονικούς τις περιορισμὸς τῆς ἰσχύος αὐτοῦ.

Ὥστε εἶναι τοῦτο ζήτημα ἑρμηνείας τοῦ συγκεκριμένου νόμου καὶ εἰδικῶς τοῦ ἐνδιαφέροντος ἤδη ἀ. ν. 1836/1951, ἐκ τοῦ ὁποίου δὲν προκύπτει τὸ ἀντίθετον τῆς ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου γενομένης δεκτῆς ἀπόψεως.

Λέγεται προσέτι τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ὅτι εἰς τὴν ὑποχρέωσιν προσλήψεως τῶν ἐν τῷ ἀ. ν. 1836/1951 προσώπων ὑπάγονται καὶ αἱ μετὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτοῦ ἱδρυόμεναι ἐπιχειρήσεις καὶ εἶναι καὶ τοῦτο ἀναμφισβητήτως ὀρθόν, ἀφοῦ δὲν δύναται νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι ὁ Νομοθέτης περιώρισε τὴν ὑποχρέωσιν εἰς μόνας τὰς κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 ἐπιχειρήσεις καὶ κατέλιπεν ἀδεσμεύτους τὰς μετ' αὐτὸν ἱδρυομένας, ὡς ἂν αἱ πρῶται μόναι νὰ ἔπρεπε (καὶ διὰ ποῖον λόγον;) νὰ βαστάσουν τὸ βάρος τῆς ὑποχρεώσεως. (Βλέπε καὶ σύμφωνον γνωμ. Νομ. Συμβουλίου 1171/1958, εἰσηγητὴς *Β. Κουντούρης*, ΕΕΔ 18, 78, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 6582/1958, ἔνθ' ἀνωτ.).

Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἀνεργίας τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένου, ὡς προϋποθέσεως τῆς προστασίας του, σημειοῦνται τὰ ἑξῆς:

Κατὰ τὴν παλαιοτέραν νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (Σ.Ε. 669/1952, εἰσηγητὴς *Μ. Στασινόπουλος*, ΕΕΔ 11, 1292, Σ.Ε. 1874/1953, εἰσηγητὴς *Κ. Καραπάνος*, ΕΕΔ 13, 985) εἰς τὴν προστασίαν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ὑπήγοντο ἐκ τῶν ἀπολυομένων ἐφέδρων μόνον οἱ τυγχάνοντες ἄνεργοι, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ ἔχοντες ἐξησφαλισμένην ἐργασίαν καὶ μόνον οὗτοι, ὡς στερούμενοι ἐργασίας, ἠδύναντο νὰ ὑποβάλωσι παραδεκτῶς αἴτησιν διορισμοῦ (Σ.Ε. 1874/1953, ἔνθ' ἀνωτ., τῆς ὁποίας περίπτωσις ἦτο μισθωτοῦ προστατευομένου ὑπὸ τοῦ νόμου 3514/1928 διὰ τὴν πορὰ τῇ ἐπιχειρήσει ἐν ᾗ εἰργάζετο θέσιν του). (Βλέπε ὅμως ἀντιθέτως Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν 8852/1954, εἰσηγητὴς *Σ. Ράγκος*, ΕΕΔ 13, 985, ἐν σχέσει πρὸς τὸν ν. 3514/1928 καὶ Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν 2045/1957, εἰσηγητὴς *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 16, 585, ἐν σχέσει πρὸς

τὴν παρ' ᾗ εἰργάζετο ἐπιχειρήσει ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν).

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας δέχεται ἤδη, ὅτι ἀρκεῖ ἡ κατὰ τὸν χρόνον τῆς τοποθετήσεως εἰς ἐργασίαν ἀνεργία τοῦ τοποθετουμένου καὶ δὲν ἐνδιαφέρει, εἰς τὴν περίπτωσιν, ἂν κατὰ τὴν ἐκ τοῦ στρατοῦ ἀπόλυσίν του ὁ περὶ οὗ ἐπρόκειτο εἶχεν ἐξησφαλισμένην ἐκ τοῦ ν. 3514/1928 θέσιν.

Περαιτέρω κρίνει, ὅτι δύναται νὰ γίνῃ δεκτὴ αἴτησις τοποθετήσεως τοῦ προστατευομένου καὶ ἐκπροθέσμως ὑποβληθεῖσα εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, τοιαύτην δὲ θεωρεῖ καὶ ἐκείνην τοῦ ἀπολυθέντος καὶ καταστάντος μεταγενεστέρως ἄνεργου λόγῳ ἀπολύσεώς του ἐκ τῆς ἐργασίας, εἰς ἣν ἐπανῆλθεν ἅμα τῇ ἀποστρατεύσει του.

Κατ' ἄρθρ. 1 § § 1, 2 τοῦ ν. δ. 2657/1953 περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 (ΕΕΔ 14, 1106), διὰ νὰ τοποθετηθῇ προστατευόμενος τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, δέον ὅπως, ἐκτὸς τῶν λοιπῶν προϋποθέσεων, πληροῖ καὶ τὰς ἑξῆς: α) νὰ εἶναι ἄπορος καὶ β) νὰ εἶναι ἄνεργος. Διὰ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀπορίας ἀπαιτεῖται βεβαίωσις τοῦ οἰκείου Κέντρου Προνοίας καὶ ὑπεύθυνος περὶ ταύτης δήλωσις τοῦ προστατευομένου, διὰ δὲ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀνεργίας ἀπαιτεῖται βεβαίωσις τοῦ οἰκείου Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας περὶ ἐγγραφῆς τοῦ αἰτοῦντος εἰς τὰς καταστάσεις τῶν ἀναζητούντων ἐργασίαν καὶ περὶ τῆς μὴ ἐξευρέσεως δι' αὐτὸν ἐργασίας ἢ ὑπηρεσίας, ὡς καὶ ὑπεύθυνος δήλωσις τοῦ προστατευομένου ὅτι εἶναι ἄνεργος. Στερεῖται τῆς ἰδιότητος τοῦ ἀνέργου, ἀφ' ἧς τῷ ὑπεδείχθη ἐργασία καὶ τὴν ἀπεποιήθη, ὅτε δὲν χορηγεῖται ἡ ὡς ἄνω βεβαίωσις τῆς ἀνεργίας.

Τὴν προϋπόθεσιν τῆς ἀνεργίας περιεῖχε καὶ τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ ἀρχικοῦ νόμου 751/1948 (ΕΕΔ 7,658), ἀλλὰ δὲν τὴν ἐπανέλαβε τὸ ἄρθρον 1 § 3 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, ἐπαναληφθεῖσα κατόπιν διὰ τῆς ἄνω διατάξεως τοῦ ν.δ. 2657/1953 (περὶ αὐτῆς βλέπε εἰσηγ. ἔκθεσιν, ΕΕΔ 12, 1223).

Κατὰ ταῦτα οὔτε ὑπὸ τὸ καθεστὼς τοῦ ἀρχικοῦ νόμου 751/1948, οὔτε ὑπὸ τὸ ἰσχῦον τοῦ ν.δ. 2657/1953 ἠδύνατο καὶ δύναται νὰ γίνῃ ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστοῦ, ὁ ὁποῖος ἔχει ἤδη ἐξησφαλισμένην ἐργασίαν.

Ἡ ἄποψις τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων ὅτι δὲν ἀπεκλείετο νὰ τοποθετηθῇ ἄνεργος, ἔχων τὴν προστασίαν τοῦ ν. 3514/1928 (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 8852/1954, ἔνθ' ἀνωτ.), ἐβασίσθη εἰς τὸ ὅτι ὁ Νομοθέτης τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 δὲν ἐπανέλαβεν ἐν αὐτῷ τὴν ὕπαρξιν τῆς ἀνεργίας ὡς προϋποθέσεως διὰ τὴν τοποθέτησιν, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἀρχικῷ νόμῳ 751/1948 ἰσχύοντα.

Ἰσχύοντος ὅμως τοῦ ν.δ. 2657/1953, τὸ ὁποῖον ρητῶς ἠξίωσε νὰ εἶναι ὁ πολεμιστὴς ἄνεργος, ἡ ἀνωτέρω ἄποψις δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ἔχῃ νομοθετικὸν ἔρεισμα.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ἀν. ν. 1836/1951 προϋπόθεσις τῆς προστασίας εἶναι ἡ ἐντὸς προθεσμίας τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του ἐκ τοῦ στρατοῦ ὑποβολὴ αἰτήσεως, ὁ χρόνος τῆς ὁποίας ἐρρυθμίσθη κατὰ τὰ ἐν τῷ ἀνωτέρω ἄρθρῳ 5 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 1 ν.δ. 2657/1953, ὁριζόμενα (ΕΕΔ 14, 1111).

Καὶ ὁρίζει μὲν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 § 1 τοῦ ν.δ. 2657/1953, ὅτι «εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις τὸ Συμβούλιον δύναται νὰ δεχθῇ ἐκπρόθεσμον αἴτησιν», ἀλλά, νομίζομεν, ὅτι εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς ἐξαιρετικῆς περιπτώσεως δὲν δύναται νὰ ὑπαχθῇ ἡ περίπτωσις τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἀφοῦ γίνεται δεκτόν, ὅτι ἡ προϋπόθεσις τῆς ἀνεργίας πρέπει νὰ ὑφίσταται κατὰ τὴν τοποθέτησίν του, δὲν παρεκώλυε τὸν ἐκ τοῦ νόμου προστατευόμενον νὰ ὑποβάλῃ ἐντὸς τῆς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας τὴν νόμιμον αἴτησιν, ὑποβαλὼν ἐν τούτοις αὐτὴν μετὰ τὴν γνωστὴν ἄρσιν τῆς ἐκ τοῦ νόμου 3514 προστασίας (ἐπὶ ἓν ἔτος μετὰ τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐργασίας τοῦ ἀποστρατευθέντος), ὁπότε καὶ κατέστη ἄνεργος. Ἄλλως δι' αὐτόν, ἔχοντα ἐκ τοῦ νόμου περιωρισμένην ἐσαεὶ χρονικῶς προστασίαν (τοῦ νόμου 3514), θὰ καθίστατο πλέον εὔνους ὁ νόμος, παρὰ δι' ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος, ἄνεργος ὢν κατὰ τὴν ἀπόλυσίν του ἐκ τοῦ στρατοῦ, ἦτο ὑπόχρεως νὰ ὑποβάλῃ τὴν δέουσαν αἴτησιν ἐντὸς τῆς προθεσμίας, ἡ μὴ τήρησις τῆς ὁποίας διαπράττει κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Συμβουλίου εἰς «ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις» καὶ τοιαύτη δὲν εἶναι, νομίζομεν, ἐκείνη κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ μισθωτὸς κατέστη μεταγενεστέρως αὐτῆς ἄνεργος, ἀφοῦ οὕτω θὰ ἔχανε τὸν χαρακτῆρα της ὡς «ὅλως ἐξαιρετικῆς».

Ταῦτα, ἐκτὸς τοῦ ὅτι τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διὰ προγενεστέρας ἀποφάσεώς του (ὑπ' ἀριθ. 1993/1957, εἰσηγητὴς Κ. Δάρας, ΕΕΔ 17, 152) ἔχει δεχθῇ, ὅτι, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν σχετικῶν διατάξεων, τὸ Συμβούλιον δύναται νὰ δεχθῇ εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις καὶ ἐκπρόθεσμον αἴτησιν πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 2657/1953 καὶ οὐχὶ διὰ τὰς ὑπὸ τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ ὑποβαλλομένας, περὶ ὧν προέβλεψε τὸ πρῶτον ἐδάφιον τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 2657/1953.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 460/1959, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ κ. *Ι. Μανιάτης*, Ἀντιπρόεδρος Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Η. Τσικληπήρας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Μ. Πεσμαζόγλου, Γ. Νερουτσόπουλος, Ε. Κουρουσόπουλος, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Γ. Μπλάτσιος.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ὑπὸ τῆς αἰτούσης ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀπὸ 9 Μαΐου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ληφθείσης κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 11 συνεδρίασιν αὐτοῦ, δι' ἧς ἐτοποθετήθη, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐργατοτεχνίτης παρ' αὐτῇ ὁ Δ.Α**.

Παραδεκτῶς διὰ νομοτύπως κατατεθέντος δικογράφου παρεμβαίνει εἰς τὴν προκειμένην δίκην ὁ διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως τοποθετηθεὶς παρὰ τῇ αἰτούσῃ Δ.Α**, ἔχων

προφανές ἔννομον συμφέρον πρὸς διατήρησιν τοῦ κύρους αὐτῆς.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ καὶ λαβόντων μέρος εἰς τὸν ἀγῶνα ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν» «ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου προστατεύονται, ὑπαγόμενοι εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ, οἱ ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου 1940 καὶ μέχρι λήξεως τῶν γενομένων ἐπιστρατεύσεων λόγῳ τῆς κατὰ τοῦ Ἔθνους συμμοριακῆς δράσεως ὁπωσδήποτε ὑπηρετήσαντες ἢ ὑπηρετοῦντες εἰς τὰς τάξεις τῶν ἐνόπλων δυνάμεων τῆς χώρας καὶ μὴ προερχόμενοι ἐκ τῶν μονίμων στελεχῶν αὐτῶν, ἐφ' ὅσον ἀνήκουν εἴς τινα τῶν κάτωθι κατηγοριῶν . . .». Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 3 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου (ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 1 τοῦ ν.δ. 2657/1953) «πᾶσα ἐπιχείρησις ἢ ἐκμετάλλευσις ἠμεδαπὴ ἢ ἀλλοδαπή, οἱασδήποτε μορφῆς ἢ τύπου . . ., ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦν κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς περὶ τοποθετήσεως ἀποφάσεως προσωπικὸν πλέον τῶν 15, ὑποχρεοῦνται, ὅπως προσλαμβάνωσι δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου πολεμιστὰς ἐκ τῶν τοῦ ἄρθρου 1 § 1 αὐτοῦ κατὰ ποσοστὸν 7 ο/ο τοῦ παρ' ἑκάστης τούτων ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ, ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ κενῶν θέσεων». Κατὰ τὸ ἄρθρον 7, τέλος, τοῦ νόμου τούτου (ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 2223/1952) ἡ σχέσις ἐργασίας τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ παρόντος τοποθετουμένου εἰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις κλπ. προσωπικοῦ διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ ὑποχρεωτικῶς ἐπὶ πενταετίαν τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του (διὰ τινας κατηγορίας πολεμιστῶν καὶ ἐπιχειρήσεων παρετάθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9291/247/20.2.1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐπὶ μίαν εἰσέτι διετίαν).

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν ὑπὸ τοῦ νομοθέτου ἐπιδιωχθέντα σκοπόν, τῆς προστασίας δηλονότι πάντων τῶν συγκεντρούντων τὰς νομίμους προϋποθέσεις πολεμιστῶν διὰ τῆς τοποθετήσεως καὶ ὑποχρεωτικῆς διατηρήσεώς των ἐφ' ὡρισμένον χρόνον εἰς ἐργασίας, οὐδεμίαν δὲ τάσσοντος προθεσμίαν, εἴσω τῆς ὁποίας τὰ προβλεπόμενα Συμβούλια ὀφείλουσι νὰ προβῶσιν εἰς τὰς τοποθετήσεις τῶν δικαιουμένων, ἕπεται, ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου δὲν περιορίζεται χρονικῶς, ἀλλ' ἐξακολουθεῖ οὗτος ἰσχύων καὶ παρέχων νόμιμον ἔρεισμα τοποθετήσεως πολεμιστῶν εἰς ἐργασίας, ἐφ' ὅσον δὲν ἐξεδηλώθη ἀντίθετος βούλησις τοῦ νομοθέτου, ὅστις, προβλέψας ἀντιθέτως διὰ μεταγενεστέρων νόμων περὶ τροποποιήσεως διατάξεων αὐτοῦ (ν. 2223/1952, ν.δ. 2657/1953), ἐξεδήλωσε βούλησιν περὶ ἰσχύος αὐτοῦ. Ὅπου ὁ νομοθέτης ἠθέλησε περιωρισμένην χρονικῶς τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου ὥρισε ρητῶς, ὡς ἐν ἄρθρῳ 4, ἔνθα προβλέπεται ἡ ἐπὶ τριετίαν μόνον ἀπὸ τῆς ἰσχύος του ὑποχρέωσις τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, Δήμων καὶ Κοινοτήτων κλπ., ὅπως πληρώσι τὰς κενὰς θέσεις καθ' ὡρισμένην ἀναλογίαν ἐκ πολεμιστῶν. Τοῦ νόμου μὴ προβλέποντος, ἀφ' ἑτέρου, περὶ τῆς εἰς αὐτὸν ὑπαγωγῆς μόνον τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσίν του ὑφισταμένων ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων, ἕπεται ὅτι ὑπόχρεοι εἰς πρόσληψιν δικαιουμένων προστασίας πολεμιστῶν εἶναι καὶ αἱ μετὰ ταῦτα ἱδρυόμεναι ἐπιχειρήσεις, εἰς τρόπον ὥστε εὐχερέστερον νὰ ἐξυπηρετῆται ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου διὰ τῆς ἀπορροφήσεως ὅσον ἔνεστι μεγαλυτέρου ἀριθμοῦ πολεμιστῶν. Ἄποψις κρατήσασα ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ ἀ.ν. 244/1936 «περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ καταργήσεως διατάξεων τοῦ ἀπὸ 28/31 Ὀκτωβρίου 1935 ἀ.ν. «περὶ προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν», ὅτι ἡ ὑποχρεωτικὴ, κατὰ τὸν νόμον τοῦτον, τοποθέτησις πολεμιστῶν, ὡς ἐξαιρετικὸν μέτρον, βαροῦνον τὰς κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου ὑφισταμένας ἐπιχειρήσεις, ἔδει νὰ εἶχε συντελεσθῇ ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του, πέραν τοῦ ὁποίου δὲν ὑφίσταται στάδιον ἐφαρμογῆς αὐτοῦ, δὲν δύναται νὰ ἀσκήσῃ ἐν προκειμένῳ ἐπιρροήν. Διότι ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 244/1936, θεσπισθέντος μετὰ πάροδον πολλῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῶν ἐπιστρατεύσεων, εἰς ἃς ἀνεφέρετο οὗτος, προκύπτει πράγματι, ὅτι ὁ νομοθέτης ἠθέλησε νὰ περιορίσῃ καὶ καταστήσῃ συγκεκριμένον τὸν ἀριθμὸν τῶν δικαιουμένων τοποθετήσεως, ὧν ἡ τοποθέτησις ἔδει νὰ εἶχε συντελεσθῇ ἐντὸς εὐλόγου χρόνου. Ἀνάλογοι διατάξεις δὲν ὑφίστανται εἰς τὸν ἀ.ν. 1836/1951, δημοσιευθέντα διαρκούσης τῆς ἐπιστρατεύσεως, εἰς προστασίαν τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας στρατευθέντων ἀπέβλεψε, μήπω δ' εἰσέτι ληξάσης. Εἶναι, κατὰ ταῦτα, ἀπορριπτέος, ὡς ἀβάσιμος, ὁ λόγος ἀκυρώσεως, ὅτι ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις εἶναι παράνομος, ἐφ' ὅσον ἡ δι' αὐτῆς τοποθέτησις τοῦ παρεμβαίνοντος ἐγένετο μετὰ ἑπταετίαν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 καὶ εἰς ἐπιχείρησιν μὴ ὑφισταμένην κατὰ τὸν χρόνον δημοσιεύσεως αὐτοῦ, ἀλλὰ μεταγενεστέρως ἱδρυθεῖσαν.

Καὶ ὁ λόγος ἀκυρώσεως ὅτι ἡ ἐπίδικος τοποθέτησις εἶναι παράνομος, ὡς γενομένη μετὰ πάροδον πολλῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατεύματος ἀπολύσεως τοῦ παρεμβαίνοντος, εἶναι ἀπορριπτέος. Διότι, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ἐν προκειμένῳ δὲν πρόκειται περὶ ἀρχικῆς τοποθετήσεως, ἀλλὰ περὶ ἐπανατοποθετήσεως, ἐφ' ὅσον ὁ παρεμβαίνων, ἀπολυθεὶς τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ τὴν 4ην Ἀπριλίου 1950, ἐτοποθετήθη κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἀν. ν. 1836/1951 τὸ πρῶτον εἰς τὴν ἑταιρείαν «Ἴζόλα» δι' ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου προστασίας τῆς 9ης Ἰουλίου 1954, ἐν συνεχείᾳ δ' εἰς τὴν Ἑταιρείαν «Βιό» (17.3.1958), οὐδεὶς περιορισμὸς, ὅσον ἀφορᾷ τὸν μεσολαβοῦντα χρόνον ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ καὶ τῆς τοποθετήσεως εἰς ἐργασίαν τάσσεται ἐν τῷ νόμῳ. Αὕτη δύναται διαρκούσης τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου νὰ γίνῃ ὁποτεδήποτε, δὲν ἐξαντλεῖται δὲ ἡ παρεχομένη ὑπὸ τοῦ νόμου προστασία διὰ τῆς ἐφ' ἅπαξ τοποθετήσεως, ἀλλὰ κατὰ ρητὴν διάταξιν τοῦ νόμου (ἄρθρον 3 § 6 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 7 τοῦ ν.δ. 2657/1953), δύναται αὕτη νὰ ἐπαναληφθῇ μέχρι συμ-

πληρώσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένου χρόνου προστασίας.

Καὶ ὁ τελευταῖος τῶν λόγων ἀκυρώσεως, δι' οὗ προβάλλεται, ὅτι ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἀσκουμένης ὑπὸ τῆς αἰτούσης ἐπιχειρήσεως, συνισταμένης εἰς κατασκευὴν καὶ ἐπισκευὴν πλοίων, δὲν δύναται νὰ συνυπολογισθῇ πρὸς καθορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τοποθετήσεων καὶ τὸ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν κατασκευῶν ἢ ἐπισκευῶν προσλαμβανόμενον προσωπικόν, ὅπερ εἶναι ἔκτακτον, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀόριστος. Διότι ὁρίζει μὲν τὸ ἄρθρον 3 § 2 ἐδάφ. τελευταῖον τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὅτι, προκειμένου περὶ ἐπιχειρήσεων, ἐνεργουσῶν ἐπισκευὰς πλοίων, δὲν συνυπολογίζεται τὸ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν τοιούτων ἐπισκευῶν προσλαμβανόμενον προσωπικόν, ἀλλ' ἡ αἰτοῦσα δὲν ἀναφέρει τὸν ἀριθμὸν τοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν τοποθετηθέντων παρ' αὐτῇ πολεμιστῶν, ὥστε νὰ δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ δικαστικῶς κατὰ πόσον ἡ περαιτέρω τοποθέτησις τοῦ αἰτοῦντος ἐγένετο κατ' ἀνεπίτρεπτον συνυπολογισμὸν προσωπικοῦ ἐκτάκτως προσληφθέντος ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἐπισκευῶν πλοίων.

Ἡ διὰ τοῦ νόμου 3514/1928 «περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει στρατεύσεως», ὡς οὗτος νῦν ἰσχύει, παρεχομένη προστασία εἰς τοὺς κατὰ τὸν χρόνον τῆς στρατεύσεως των ἀπασχολουμένους παρ' ὡρισμένῳ ἐργοδότῃ μισθωτούς, οἵτινες, ἀποστρατευόμενοι καὶ ἐπαναλαμβάνοντες τὴν ἐργασίαν των παρ' αὐτῷ, δὲν δύνανται νὰ ἀπολυθῶσι πρὸ τῆς παρελεύσεως ἔτους, δικαιούμενοι ἄλλως ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς μισθοὺς 6 μηνῶν, εἶναι περιωρισμένη ἐν σχέσει πρὸς τὴν εὐρυτέραν προστασίαν τὴν ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 παρεχομένην, ἐφ' ὅσον ἡ τελευταία αὕτη δὲν ἐξαντλεῖται εἰς τὴν ἐξεύρεσιν, ἁπλῶς, ἐργασίας διὰ τοὺς ἀπολυομένους ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ πολεμιστάς, ἀλλὰ περιλαμβάνει καὶ τὸ ἀδιάλυτον τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἐφ' ὡρισμένον, κατὰ τὰ ἐν τῇ τρίτῃ σκέψει ἐκτεθέντα, χρόνον. Τὴν εὐρυτέραν ταύτην προστασίαν οὐδόλως ἠθέλησεν ὁ νομοθέτης νὰ περιορίσῃ μόνον ἐπὶ τῶν μὴ ὑπηρετούντων παρ' ὡρισμένῳ ἐργοδότῃ κατὰ τὸν χρόνον τῆς στρατεύσεως τῶν πολεμιστῶν, ὅστις ἀντιθέτως ἠθέλησε νὰ κατασφαλίσῃ πάντας τοὺς πολεμιστὰς οὐ μόνον ἀπὸ τῆς ὑφισταμένης κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς των ἀνεργίας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς ἐνδεχομένης τοιαύτης, εἰς ἣν ἠδύναντο νὰ περιπέσωσι, ἀπολυόμενοι ἐλευθέρως ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ἐὰν δὲν διησφαλίζετο τὸ ἀδιάλυτον τῆς σχέσεως αὐτῶν ἐφ' ὡρισμένον χρόνον. Ἐκ τούτου ἕπεται, ὅτι τὴν κατὰ τὸν ἀ.ν. 1836/1951 τοποθέτησιν οὐδόλως κωλύει τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ τοποθετούμενος, ἀπασχολούμενος τυχὸν πρὸ τῆς στρατεύσεώς του παρ' ἐργοδότῃ τινί, δὲν ἦτο ἄνεργος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποστρατεύσεώς του, ὡς ὑπαγόμενος εἰς τὴν προστασίαν τοῦ νόμου 3514/1928, ἀρκούσης μόνον, καὶ δὴ ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ τοποθετήσεως μετὰ τὸν νόμον 2657/1953, ὅστις ἔταξεν, ἐν ἄρθρῳ 1, ὡς προϋπόθεσιν αὐτῆς τὴν ἀνεργίαν τοῦ πολεμιστοῦ, τῆς ἀνεργίας αὐτοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς τοποθετήσεως εἰς ἐργασίαν. Κατ' ἀκολουθίαν ὁ διὰ τοῦ προσθέτου δικογράφου προβαλλόμενος λόγος ἀκυρώσεως, ὅτι ὁ παρεμβαίνων, συνδεόμενος κατὰ τὸν χρόνον τῆς στρατεύσεώς του διὰ συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων καὶ ἐπαναλαβών, ὡς ὑπαγόμενος εἰς τὴν προστασίαν τοῦ ν. 3514/1928, τὴν παρ' αὐτῷ ἐργασίαν του δὲ κατ' Ἀπρίλιον 1950 ἀπεστρατεύθη, δὲν ἐδικαιοῦτο μετὰ τὴν ἐκ τῆς ἐργασίας του ταύτης ἀπόλυσιν τοποθετήσεως δυνάμει τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, διότι δὲν ἦτο ἄνεργος ἅμα τῇ ἀποστρατεύσει του, ὡς προστατευόμενος ὑπὸ τοῦ ν. 3514/1928, εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Τέλος καὶ ὁ ἕτερος τῶν διὰ τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων λόγων προβαλλόμενος λόγος ἀκυρώσεως, ὅτι ὁ παρεμβαίνων δὲν ἐδικαιοῦτο τοποθετήσεως, ὡς ὑποβαλὼν ἐκπρόθεσμον αἴτησιν πρὸς τὸ Συμβούλιον προστασίας, εἶναι ἀβάσιμος. Διότι ὁρίζεται μὲν ἐν ἄρθρῳ 5 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1836, ὅτι οἱ δικαιούμενοι προστασίας δέον ὅπως ὑποβάλωσιν αἴτησιν ἐντὸς προθεσμίας τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς των ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ἀλλὰ παρέχεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 § 2 ἐδάφ. τελευταῖον τοῦ ν.δ. 2657/1953 εὐχέρεια εἰς τὰ Συμβούλια προστασίας, ὅπως δέχωνται ἐκπρόθεσμον αἴτησιν εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις. Τοιαύτην ἐξαιρετικὴν περίπτωσιν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι προστατευόμενος πολεμιστής, ἐργαζόμενος πρὸ τῆς στρατεύσεώς του καὶ ὑπαγόμενος εἰς τὴν προστασίαν τοῦ ν. 3514/1928, μὴ ὑποβαλὼν ἐκ τοῦ λόγου τούτου αἴτησιν τοποθετήσεως ἐντὸς τῆς προβλεπομένης προθεσμίας, κατέστη μεταγενεστέρως ἄνεργος λόγῳ ἀπολύσεώς του ἐκ τῆς ἐργασίας, εἰς ἣν ἐπανῆλθεν ἅμα τῇ ἀποστρατεύσει του. Νομίμως, συνεπῶς, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης, ἐγένετο δεκτὴ διὰ τῆς ἀπὸ 22 Ἰουνίου 1954 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἡ ἐκπροθέσμως ὑποβληθεῖσα αἴτησις τοῦ παρεμβαίνοντος, διαλαμβάνουσα ὅτι οὗτος, ἅμα τῇ ἀπολύσει του ἐκ τοῦ στρατοῦ, ἀνέλαβεν ὑπηρεσίαν εἰς τὸ Κρατικὸν Ἐργοστάσιον Ἀεροπλάνων, παρ' ᾧ εἰργάζετο καὶ πρὸ τῆς στρατεύσεώς του καὶ ἐξ οὗ ἀπελύθη κατὰ Φεβρουάριον 1954.

Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως τυγχάνει ἀπορριπτέα, δεκτὴ δὲ ἡ παρέμβασις.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΤΟΥ Α.Ν. 1836)1951

Καθορισμός προσληπτέων παρ' επιχειρήσεων κλπ. μέ 'Υποκαταστήματα

Έννοια διατάξεως άρθρου 6 § 5 Α.Ν. 1836/1951.— Απαραίτητος προϋπόθεσις διά την αναγκαστικήν τοποθέτησιν προστατευομένων ύπό τού άνωτέρω Νόμου είς 'Υποκαταστήματα επιχειρήσεως ή νομικού προσώπου ο καθορισμός ύπό τού αρμοδίου Συμβουλίου της έδρας της επιχειρήσεως ή τού νομικού προσώπου των προσληπτέων ύφ' εκάστου των οικείων 'Υποκαταστημάτων.— Τοποθέτησις ύπό τού Τοπικού Συμβουλίου.

'Επανέρχεται τὸ Συμβούλιον τῆς 'Επικρατείας καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του εἰς τὰ ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ καὶ δι' ἄλλων ἀποφάσεών του (Σ. Ε. 167/1955, εἰσηγητὴς *Δ. Τσιροπινᾶς*, ΕΕΔ 14, 1140, Σ. Ε. 2084/1957, εἰσηγητὴς *Α. Δήμιτσας*, ΕΕΔ 17, 431) νομολογηθέντα.

Τὰ αὐτὰ ἐδέχθησαν ἑρμηνεύσασαι τὴν προϋφισταμένην παρεμφερῆ διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 751/1948 καὶ λοιπαὶ ἀποφάσεις τῆς 'Ολομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας (153/1951, εἰσηγητὴς *Κ. Καραπάνος*, καὶ λοιπαὶ ὑπ' αὐτῆς ἀναφερόμεναι, ΕΕΔ 10, 471), καθ' ἃς ὁ Νομοθέτης, ἀποβλέπων εἰς τὴν πληρεστέραν, κατὰ τὸ δυνατόν, προστασίαν τῶν ὑπ' αὐτοῦ προστατευομένων, λαμβάνει τὴν ἐπιχείρησιν τῶν πρὸς πρόσληψιν ὑποχρέων ὡς σύνολον, ὥστε κατὰ τὴν ἀνωτάτην αὐτῆς οἰκονομικὴν δυνατότητα νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένου κοινωνικοῦ σκοποῦ, τὴν παροχὴν δηλονότι ἐργασίας εἰς τοὺς ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολυομένους.

Οὕτω, προκειμένου περὶ ἐπιχειρήσεων, αἵτινες διατηροῦσιν 'Υποκαταστήματα εἰς ἄλλας πόλεις τῆς χώρας καὶ πρὸς ὑπολογισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ προσληπτέου προσωπικοῦ δὲν θὰ ὑπολογισθῇ ἡ δύναμις ἑκάστου 'Υποκαταστήματος αὐτοτελῶς, ἀλλὰ τὸ σύνολον τοῦ προσωπικοῦ τῆς ὅλης ἐπιχειρήσεως.

Νὰ εἴπωμεν ὅτι ἀπαιτεῖται ἡ ἐκ μέρους τῶν ἁρμοδίων Συμβουλίων παρακολούθησις τῆς νομολογίας τοῦ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας, ἵνα μὴ σημειοῦνται αἱ δυνάμεναι νὰ μὴ ἐμφανίζωνται ὅμοιαι ἀνωμαλίαι;

Συμβουλίου 'Επικρατείας 285/1959, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Μ. Στασινόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Η. Τσικλητήρας*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Π. Πανόπουλος, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, παραδεκτῶς ἀσκηθείσης αἰτήσεως, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 3 τῆς 31.1.1958 ἀποφάσεως τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ νομοῦ Λέσβου, δι' ἧς, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κλπ.», ἐτοποθετήθη παρὰ τῷ ἐν Μυτιλήνῃ 'Υποκαταστήματι τῆς αἰτούσης, ὡς κλητήρ, ὁ παρὰ τοῦ νόμου τούτου προστατευόμενος Β.Β**.

'Εν τῇ παραγρ. 5 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ὁρίζεται, ὅτι «προκειμένου περὶ τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 3 καὶ 4 ὑποχρέων, οἵτινες ἔχουσιν 'Υποκαταστήματα ἢ 'Υπηρεσίας εἰς πλείονας τῆς μιᾶς περιφερείας, τὸ Συμβούλιον τῆς ἕδρας αὐτῶν καθορίζει τὸ σύνολον τῶν προσληπτέων, ὡς καὶ τὸ ἀναλογοῦν εἰς ἕκαστον 'Υποκατάστημα ἢ περιφερειακὴν 'Υπηρεσίαν ποσοστόν, διὰ τὴν τοποθέτησιν τοῦ ὁποίου ἁρμόδια εἶναι περαιτέρω τὰ οἰκεῖα Τοπικὰ Συμβούλια».

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης ἀπαραίτητος προϋπόθεσις διὰ τὴν τοποθέτησιν προστατευομένου ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς 'Υποκαταστήματα ἐπιχειρήσεως ἢ νομικοῦ προσώπου ὑποχρέων εἰς τοιαύτην τοποθέτησιν εἶναι ὁ καθορισμὸς ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου τῆς ἕδρας τοῦ νομικοῦ προσώπου ἢ τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ συνόλου τῶν προσληπτέων ὑφ' ἑκάστου τῶν οἰκείων 'Υποκαταστημάτων, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τοῦ τοιούτου καθορισμοῦ τὸ Τοπικὸν Συμβούλιον τῆς περιφερείας τοῦ οἰκείου 'Υποκαταστήματος προβαίνει εἰς τὴν τοποθέτησιν. 'Εν προκειμένῳ, καθ' ἃ ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου προκύπτει, δὲν ἐτηρήθη ἡ ὑπὸ τοῦ διαληφθέντος ἄρθρου 6 § 5 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 προβλεπομένη διαδικασία, καθότι, ὡς βεβαιοῦται διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 10555/380 τῆς 7.2.1959 ἐγγράφου τοῦ 'Υπουργείου 'Εργασίας πρὸς τὸ Συμβούλιον 'Επικρατείας, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1951 μέχρι σήμερον δὲν ἐγένετο κατανομὴ τοῦ ποσοστοῦ ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως πολεμιστῶν κατὰ περιοχὴν Συμβουλίων προστασίας ἀπολυομένων, ὡς καθορίζεται διὰ τῶν διατάξεων τῆς παραγρ. 5 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὑπὸ τῆς 'Εθνικῆς Τραπέζης τῆς 'Ελλάδος.

Κατ' ἀκολουθίαν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐξεδόθη κατὰ παράβασιν τῆς διαληφθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 § 5 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 καὶ τοῦτῳ τῷ λόγῳ ἀκυρωτέα τυγχάνει, παρελκούσης τῆς ἐρεύνης τῶν λοιπῶν λόγων ἀκυρώσεως.

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Λόγοι ἀντικαταστάσεως καὶ διαπίστωσις αὐτῶν ὑπὸ τῶν Συμβουλίων

Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 11 Α.Ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 10 Ν.Δ. 2657/1953.— Δυνατὴ ἀντικατάστασις ὑποχρεωτικῶς κατ' ἄρθρ. 3 Α.Ν. 1836/1951 τοποθετουμένων, ἐφ' ὅσον ἡ περὶ ἀντικαταστάσεως αἴτησις ἐπικαλεῖται ἀποχρῶντας λόγους καὶ ἐφ' ὅσον τὰ Συμβούλια διαπιστώσουν τὴν ὕπαρξιν τῶν λόγων τούτων καὶ πεισθῶσιν, ὅτι δικαιολογεῖται ἡ αἰτουμένη ἀντικατάστασις.

Ἐπανέρχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του εἰς τὰ σταθερῶς ὑπ' αὐτοῦ νομολογηθέντα ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2657/1953 (ΕΕΔ 14, 1105), ἡ περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ αἴτησις πρέπει νὰ ἐπικαλῆται ἀποχρῶντας λόγους καὶ τὰ Συμβούλια νὰ διαπιστώνουν τὴν ὕπαρξίν των. (Βλέπε ἐπὶ τοῦ θέματος Συμβουλίου Ἐπικρατείας 2016/1958, εἰσηγητὴς *Δ. Τσιροπινᾶς*, ΕΕΔ 18, 10 καὶ λοιπὴν νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 17, 1279).

Ἀποχρῶν λόγος, κατὰ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, εἶναι ἀνυπαίτιος ἀκαταλληλότης τοῦ τοποθετηθέντος (Σ.Ε. 1578/1958, εἰσηγητὴς *Α. Δήμιτσας*, ΕΕΔ 17, 1279) καὶ οὐχὶ πειθαρχικός, διὰ τὸν ὁποῖον ἁρμοδία εἶναι δι' ἀπόλυσιν ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ἀν. ν. 244/1936 Πρωτοδικειακὴ Ἐπιτροπὴ (ἄρθρον 7 ἀ.ν. 1836/1951).

Διάφορος, ὡς ἐπανειλημμένως ἐσημειώσαμεν, εἶναι ἡ ἄποψις τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων (Α.Π. 347/1957, εἰσηγητὴς *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 16, 652, καθ' ἣν ἡ ἀντικατάστασις εἶναι δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου, ὑποκείμενον εἰς μόνον τὸν περιορισμὸν τῆς ἀσκήσεώς του μετὰ παρέλευσιν 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑπ' ἐκείνου ἀναλήψεως ὑπηρεσίας, μηδόλως δ' ἐξαρτώμενον ἐκ τῆς ὑπάρξεως ἢ πρὸς τοῦτο ἐπικλήσεως οἱουδήποτε λόγου, ὅστις ἀπαιτεῖται μόνον διὰ τὴν ἀπόλυσιν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951).

Εἰς ὅ,τι ὑπάρχει ἤδη ὁμοφωνία μεταξὺ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων εἶναι, ἂν ἡ ἀντικατάστασις πρέπει νὰ χωρῇ ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ τῆς παρελεύσεως 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προσλήψεως, ἐπὶ τούτου δὲ καταφατικῶς ἀποφαίνονται. (Βλέπε ΕΕΔ 18, 307).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 400/1959, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ κ. *Ι. Μανιάτης*, Ἀντιπρόεδρος
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ν. Γαβαλλᾶς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Γραββάνης, Β. Καυντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Θ. Ἀλευρόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως καὶ παραδεκτῶς ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 60 τῆς 17 Δεκεμβρίου 1957 πράξεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρ. 11 ἀ.ν. 1836/1951, ἀνεκλήθη προγενεστέρα πρᾶξις τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου περὶ τοποθετήσεως τοῦ αἰτοῦντος παρὰ τῇ Ἀνωνύμῳ Ἑταιρείᾳ Κλωστηρίων Σ**, ὡς προστατευομένου ἐφέδρου πολεμιστοῦ.

Ὡς δείκνυται ἐκ τῶν πρακτικῶν, ἡ εἰς τὴν δίκην παρεμβᾶσα Ἀνώνυμος Ἑταιρεία «Κλωστήρια Σ**» διὰ δηλώσεως ἐπ' ἀκροατηρίου τοῦ πληρεξουσίου αὐτῆς δικηγόρου παρῃτήθη τῆς ἀσκηθείσης ἀπὸ 12 Δεκεμβρίου 1958 παρεμβάσεως αὐτῆς.

Τὸ ἄρθρον 11 ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 10 ν.δ. 2657/1953, ὁρίζει ὅτι «οἱ ὑπόχρεοι τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος νόμου δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν ἀντικατάστασιν τῶν τοποθετηθέντων δι' ἑτέρου προσώπου προστατευομένου ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου. Τὰ οἰκεῖα Συμβούλια ὑποχρεοῦνται ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῶν σχετικῶν περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεων νὰ ἀνακαλέσωσι τὸν τοποθετηθέντα καὶ τοποθετήσωσι ταυτοχρόνως ἢ μεταγενεστέρως ἕτερον πρόσωπον τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος νόμου. Ἡ αἴτησις ὑποβάλλεται, ἀφοῦ ὑπηρετήσῃ ὁ τοποθετηθείς 15 ἡμέρας. Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας τῶν 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως, ὁ ὑπόχρεως ἀπαλλάσσεται διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον, διὰ τὸν ὁποῖον ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις, πάσης εὐθύνης ἐκ τοῦ παρόντος ἢ ἄλλου νόμου ἀπορρεούσης». Κατὰ τὰ παγίως δὲ παρὰ τοῦ Δικαστηρίου τούτου παραδεδεγμένα τὰ οἰκεῖα Συμβούλια ὑποχρεοῦνται νὰ προβῶσιν εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ τοποθετηθέντος ἐφέδρου, οὗτινος ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις, ἐφ' ὅσον ἡ περὶ ἀντικαταστάσεως αἴτησις ἐπικαλεῖται ἀποχρῶντας λόγους διὰ τὴν τοιαύτην ἀντικατάστασιν καὶ ἐφ' ὅσον τὰ Συμβούλια διαπιστώσουν τὴν ὕπαρξιν τῶν λόγων τούτων καὶ πεισθῶσιν, ὅτι δικαιολογεῖται ἡ αἰτουμένη ἀντικατάστασις.

Ἐν προκειμένῳ τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων προέβη διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως εἰς τὴν ἀνάκλησιν τῆς κατὰ τὸ ἔτος 1957 γενομένης παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ Σ** τοποθετήσεως τοῦ αἰτοῦντος ἐφέδρου πολεμιστοῦ, χωρὶς νὰ ἐπικαλῆται λόγον τινά, δικαιολογοῦντα τὴν τοιαύτην ἀνάκλησιν, ἡ δὲ ἀπὸ 6 Δεκεμβρίου 1957 αἴτησις τῆς ὡς εἴρηται ἑταιρείας περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ αἰτοῦντος οὐδένα ὡσαύτως συγκε-

ΚΥΡΩΣΙΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΠΡΑΞΕΩΣ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

Διακοπή προθεσμίας άγωγής περί άκύρου απολύσεως διά της προσφυγής είς το Συμβούλιον Επικρατείας

ροϋπόθεσις άπαλλαγής έργοδότου μετά παρέλευσιν άπράκτου προθεσμίας δι' άντικατάστασιν πολεμιστών του Α.Ν. 1836/1951 ή μή έκδοσις έντός της προθεσμίας αποφάσεως του συμβουλίου προστασίας απολυομένων έκ του στρατού και ούχι και ή περίπτωσις έκδόσεως ποφάσεως και άκυρώσεως αύτης ύπό του Συμβουλίου της Επικρατείας.— Έξακολούθησις ρχύος της έργασιακής συμβάσεως έπί άκυρώσεως διοικητικής πράξεως περί άνακλήσεως τοαθετήσεως πολεμιστού και ύπερημερία έργοδότου περί την άποδοχήν ύπηρεσιών μισθωού.—Προθεσμία άρθρου 6 § 1 Ν. 3198/1955 περί άγωγής έξ άκύρου απολύσεως.— Διακοπή ύτης, κατ' άρθρ. 269 Α.Κ., διά της ύποβολής της διαφοράς ένώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Επικυρούται ή ύπ' άριθ. 3810/1958 άπόφασις του Πρωτοδικείου Πειραιώς, ώς έφετείου.

Πρόκειτο είς την περίπτωσιν άκυρώσεως ύπό του Συμβουλίου της Επικρατείας πράξεως του κατά τον ά.ν. 1836/1951 Συμβουλίου προστασίας απολυομένων έκ του στρατού περί άντικαταστάσεως άναγκαστικώς κατά το άρθρον 3 του ά. ν. 1836/1951 τοποθετηθέντος πολεμιστού.

Έχεται και ή νεωτέρα αύτη άρεοπαγιτική άπόφασις, έν άρμονία πρός τά νομολογηθέντα (Α. Π. 416/1955, είσηγητής *Μ. Παντελής*, ΕΕΔ 14, 764, Α. Π. 650/1955, είσηγητής *Ι. Τραχανής*, ΕΕΔ 15, 11), ότι ή κατά το άρθρον 11 του ά. ν. 1836/1951, ώς έτροποποιήθη ύπό του άρθρου 10 του ν. δ. 2657/1953 (ΕΕΔ 14, 1104 έπ.), άπαλλαγή του έργοδότου, παρερχομένης άπράκτου της προθεσμίας των 30 ήμερών άπό της ύποβολής της περί άντικαταστάσεως αίτήσεως, προϋποθέτει νά μή έξεδόθη έντός της προθεσμίας αύτης άπόφασις του Κεντρικού Συμβουλίου προστασίας απολυομένων έκ του στρατού.

Ακυρωθείσης της έκδοθείσης έντός της προθεσμίας πράξεως ύπό του Συμβουλίου της Επικρατείας ύφίσταται ύποχρεωτικόν διά τά δικαστήρια δεδικασμένον και ύπερημερία του έργοδότου έκ της μή άποδοχής των ύπηρεσιών του μισθωτού (ούτω και Α. Π. 416/1955, ένθ' άνωτ., Α. Π. 323/1956, είσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 15, 707, Α. Π. 665/1956, είσηγητής *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 16, 85).

Κατά το άρθρον 6 § 1 του νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502) πάσα άξίωσις μισθωτού, πηγάζουσα έξ άκύρου καταγγελίας της σχέσεως έργασίας, τυγχάνει άπαράδεκτος, έφ' όσον ή σχετική άγωγή δέν έκοινοποιήθη έντός τριμήνου προθεσμίας άπό της λύσεως της σχέσεως έργασίας.

Εις την προθεσμίαν αύτην ύπάγεται πάσα άκυρος άπόλυσις και συνεπώς και ή της περιπτώσεως της άρεοπαγιτικής αποφάσεως.

Άφού όμως κατά το άρθρον 279 Α. Κ. καθ' άς περιπτώσεις ύπό του νόμου ή των μερών τάσσεται προθεσμία, έντός της οποίας δέον νά άσκηθή το δικαίωμα (άποσβεστική προθεσμία), έφαρμόζονται άναλόγως αί περί παραγραφής διατάξεις, δέχεται ή έν λόγω άρεοπαγιτική άπόφασις, ότι έφαρμόζεται έν προκειμένω άναλόγως και ή διάταξις του άρθρου 269 Α. Κ., καθ' ήν ή παραγραφή διακόπτεται διά της ύποβολής της περί την άξίωσιν διαφοράς ένώπιον διοικητικού δικαστηρίου, ώς είναι το Συμβούλιον της Επικρατείας (ούτω και ή παλαιοτέρα Α. Π. 638/1950, είσηγητής *Ι. Πίκουλας*, ΕΕΔ 10, 216, την γνώμην της οποίας ήκολούθουν και τά δικαστήρια της ούσίας, Πρωτ/κείου Άθηνών, 7115/1957, είσηγητής *Α. Αλεξανδρόπουλος*, ΕΕΔ 16, 650, Πρωτ/κείου Άθηνών 8603/1957, είσηγητής *Α. Κρέτσης*, ΕΕΔ 16, 821, βλέπε όμως Πρωτ/κείου Πειραιώς 1274/1954, είσηγητής *Χ. Καπετανάκος*, ΕΕΔ 13, 1037, άκολουθήσασαν την γνώμην, ότι αί περί διακοπής της παραγραφής διατάξεις δέν δύνανται νά έφαρμοσθούν έπί της άποκλειστικής προθεσμίας· περί αύτης βλέπε *Γ. Κώνστα*, Άποσβεστικαί παραγραφαί και προθεσμίαι, σελ. 28).

Προϋπόθεσις της κατά το άρθρον 269 Α. Κ. διακοπής της παραγραφής είναι ή ύποβολή της περί την άξίωσιν διαφοράς είς την άρμοδίαν πρός έπίλυσιν ταύτης Διοικητικήν Άρχήν (Α. Π. 178/1956, είσηγητής *Ε. Κολοκούρης*, Νέον Δίκαιον ΙΒ' 424).

Ύποβολήν της περί την άξίωσιν διαφοράς ένώπιον Διοικητικού Δικαστηρίου άποτελεί και ή αίτησις περί άκυρώσεως πράξεως τινος της Διοικήσεως πρός το άσκοϋν τοιαύτην δικαιοδοσίαν Συμβούλιον της Επικρατείας, έφ' όσον ή άκύρωσις άποτελεί την κυρίαν βάσιν της άξιώσεως (Α. Π. 50/1953, είσηγητής *Α. Χαμάρτος*, ΕΕΔ 12, 357, Α. Π. 305/1953, είσηγητής *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 12, 726), άρχεται δέ έκ νέου ή παραγραφή (και ή προθεσμία) κατά το άρθρον 270 Α. Κ. άπό του πέρατος της διακοπής, ήτοι της δημοσιεύσεως της αποφάσεως του Διοικητικού Δικαστηρίου

ριμένον τοιοϋτον λόγον διαλαμβάνει, επικαουμένη άορίστως άντικειμενικήν άκαταλληότητα αύτοϋ. Ούτω δέ ή προσβαλλομένη άόφασις παρίσταται άναιτιολόγητος και τούω τῷ λόγῳ άκυρωτέα καθίσταται κατά τόν ίσιμον περί τούτου λόγον άκυρώσεως της πό κρίσιν αίτήσεως.

(Α. Π. 305/1953, ἔνθ' ἀνωτ., *Γ. Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαί, παράγρ. 157, ἀριθ. 2).

Ἀρείου Πάγου 171/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Α. Κωστήρης*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Χ. Σίδερης, Σ. Σαπουνάκης

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 11, ἐδάφ. 1, τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου 2113/1952 κυρωθέντος ἀν. νόμου 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κλπ.» αἱ ἐν ἄρθρῳ 3 αὐτοῦ ὑπόχρεοι πρὸς πρόσληψιν πολεμιστῶν ἐπιχειρήσεις δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν ἀντικατάστασιν τῶν τοποθετηθέντων δι' ἄλλου προσώπου προστατευομένου ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου. Κατὰ δὲ τὴν τοῦ ἐδαφ. 2 αὐτοῦ, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2657/1953, τὰ οἰκεῖα Συμβούλια ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως ἀνακαλέσωσι τὸν τοποθετηθέντα καὶ τοποθετήσωσι ταυτοχρόνως ἢ μεταγενεστέρως ἕτερον πρόσωπον τοῦ ἄρθρου 1 αὐτοῦ. Ἡ αἴτησις ὑποβάλλεται, ἀφοῦ ὑπηρετήσῃ ὁ τοποθετηθεὶς τοὐλάχιστον ἐπὶ 15 ἡμέρας. Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας τῶν τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως, ὁ ὑπόχρεως ἀπαλλάσσεται διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον διὰ τὸν οὗτινος ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις πάσης εὐθύνης ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἢ ἄλλου ἀπορρεούσης.

Κατὰ τὴν πρόδηλον τῆς τελευταίας τῶν διατάξεων τούτων ἔννοιαν ὡς προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς ταύτης τίθεται ἡ μὴ ἔκδοσις παντάπασιν ἐντὸς τῆς ὑπὸ ταύτης ὁριζομένης ἄνω προθεσμίας ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Συμβουλίου, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ περίπτωσις, καθ' ἣν ἐξεδόθη μὲν περὶ ἀνακλήσεως τοῦ τοποθετηθέντος ἀπόφασις τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου, ἀλλ' αὕτη ἠκυρώθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, τῆς ἀκυρώσεως ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας τῆς περὶ ἀνακλήσεως τῆς ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τοποθετήσεως τοῦ πολεμιστοῦ, ἐπανέρχεται ἐν ἰσχύϊ τὸ πρὸ τῆς ἀκυρωθείσης πράξεως νομικὸν καθεστὼς τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ἥτις ἐξακολουθεῖ ὑφισταμένη, ἀφοῦ ἡ ἀκυρωτικὴ ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἐνεργεῖ ἀναδρομικῶς κατ' ἄρθρον 50 τοῦ ν. 3713/1928 (ἄρθρον 2 ν. 5468/1932) καὶ ἑπομένως, ἀκύρου οὔσης ἔκτοτε τῆς ἐπακολουθησάσης τὴν ἀνάκλησιν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς τοποθετήσεώς του ἀπολύσεως, ὁ ἐργοδότης λογίζεται τελῶν ἐν ὑπερημερίᾳ, κατ' ἄρθρον 656, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρον 349 Α.Κ., ὑπόχρεως ὢν ἐντεῦθεν εἰς τὴν καταβολὴν αὐτῷ τοῦ συμπεφωνημένου μισθοῦ. Ὅθεν, δεχθὲν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὡς ἐκ ταύτης δείκνυται, ἀνελέγκτως τὰ κάτωθι πραγματικὰ περιστατικά, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος πολεμιστής, τοποθετηθεὶς ἐν Ἔτει 1954 ἀναγκαστικῶς παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ, ὡς ἐργατοτεχνίτης αὐτῆς βάσει τοῦ ν. 1836/1951, ἀπελύθη παρ' αὐτῆς τὴν 9/8/1957 μετ' ἀνάκλησιν τῆς παρ' αὐτῇ τοποθετήσεώς του ὑπὸ τοῦ οἰκείου Συμβουλίου διὰ τῆς ἀπὸ 4/30.7.1957 ἀποφάσεώς του τῇ αἰτήσει τῆς ἀναιρεσειούσης καὶ ἐμπροθέσμως ἐκδοθείσης καὶ ὅτι ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τούτου ἠκυρώθη εἶτα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1026/1958 ὁμοίας τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ ἀποφηνάμενον εἶτα ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα ἀπὸ τῆς ἄνω ἀπολύσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου πολεμιστοῦ περιέστη εἰς ὑπερημερίαν καὶ ἐντεῦθεν ὀφείλει αὐτῇ διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον τοὺς ἐπιδικασθέντας ὑπὸ τούτου μισθούς του, ὀρθῶς τὰς ἄνω διαληφθείσας σαφεῖς οὐσιαστικὰς διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ ἀντίθετος τούτοις ὁ λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου δέον, ὡς ἀβάσιμος, νὰ ἀπορριφθῇ (Α.Π. 650/1955, 323/1956 καὶ 685/1956).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § 1 τοῦ ν. 3198/1955 «πᾶσα ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ, πηγάζουσα ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας». Ἑτέρωθεν ἐν ἄρθρῳ 279 τοῦ Α.Κ. ὁρίζεται, ὅτι καθ' ἃς περιπτώσεις ὑπὸ τοῦ νόμου τάσσεται προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας δέον νὰ ἀσκηθῇ τὸ δικαίωμα (ἀποσβεστικὴ προθεσμία), ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ περὶ παραγραφῆς διατάξεις, ἐν αἷς καὶ ἡ περὶ διακοπῆς ταύτης διάταξις τοῦ ἄρθρου 269 Α.Κ., καθ' ἣν ἡ παραγραφὴ διακόπτεται διὰ τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ τὴν ἀξίωσιν διαφορᾶς εἰς διαιτητὰς ἢ ἐνώπιον διαιτητικῆς Ἀρχῆς ἢ Διοικητικοῦ ἢ ἄλλου εἰδικοῦ Δικαστηρίου, ὅτε, πλὴν ἄλλων, ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 261 Α.Κ., καθ' ἃς (§ 2 αὐτοῦ) ἡ οὕτω διακοπεῖσα παραγραφὴ ἄρχεται ἐκ νέου ἀπὸ τῆς τελευταίας διαδικαστικῆς πράξεως τῶν διαδίκων ἢ τοῦ Δικαστηρίου.

Ἐκ τῶν συνδεδυασμένων τούτων διατάξεων σαφῶς προκύπτει, ὅτι καὶ ἡ ὡς ἄνω τοῦ νόμου 3198/1955 προθεσμία, ἀποσβεστικὴ οὖσα, διακόπτεται διὰ τῆς ὑποβολῆς ἐνώπιον Διοικητικοῦ Δικαστηρίου τῆς περὶ τὴν ἀξίωσιν διαφορᾶς, οἱαν παοφανῶς ἀποτελεῖ καὶ ἡ περὶ ἀκυρότητος πράξεώς τινος τῆς Διοικήσεως αἴτησις πρὸς τὸ ἀσκοῦν τοιαύτην δικαιοδοσίαν Διοικητικὸν Δικαστήριον, οἷον καὶ τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας, ἐφ' ὅσον ἡ παρ' αὐτοῦ αἰτηθεῖσα ἀκυρότης τῆς διοικητικῆς πράξεως ἀποτελεῖ τὴν βάσιν καὶ προϋπόθεσιν τῆς περὶ τὴν ἀξίωσιν, κατὰ τὴν ἀγωγήν, διαφορᾶς. Ὅθεν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς αὐτῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δεχθέν, κατὰ τὰ ἀνελέγκτως ὑπ' αὐτῆς δεκτὰ —ὡς ἀποδειχθέντα— γενόμενα πραγματικὰ περιστατικά, ὅτι ἀπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐπὶ τῇ κατὰ τὴν 9.8.1957 ἀπολύσει του ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης ὑποβολῆς αἰτήσεώς του κατὰ τὴν 30.9.1957 πρὸς τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας περὶ ἀκυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 14/30.7.1957 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀνακλητικῆς τῆς παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ τοποθετήσεώς του, διεκόπη ἡ τριμηνος

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΘΕΝΤΟΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ ΕΙΣ ΔΗΜΟΝ

Ἐξάρτησις κύρους ἀπολύσεως ἐκ τῆς ἐκδόσεως ἀποφάσεως Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου

Ἀπόλυσις τῶν δυνάμει τοῦ Α.Ν. 1836/1951 τοποθετουμένων μετ' ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς ἄρθρου 7 Α.Ν. 1836/1951.—Ἀντικατάστασις τῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τοῦ ἁρμοδίου πρὸς ἐπιβολὴν πειθαρχικῶν ποινῶν Συμβουλίου, προκειμένου περὶ τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου.— Ἄκυρος ἀπόλυσις τοποθετηθέντος εἰς Δῆμον ἄνευ προηγουμένης ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου δι' ἐπιβολὴν ποινῶν Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ Δημάρχου.—Ἀνεπίτρεπτον προσωρινῆς ἐκτελέσεως ἀποφάσεως κατὰ Δήμων, κατ' ἄρθρ. 187 Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 695/1958 τοῦ Β' Τμήματος (εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 17, 1222), πρὸς τὴν γνώμην τῆς ὁποίας καὶ ἐπὶ τοῦ προκύψαντος νομικοῦ ζητήματος συμφωνεῖ. (Βλέπε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 1221 ἐπ.).

Ἀρείου Πάγου 172/1959, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Καυκᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Σοῦρλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Καρασάββας, Ν. Παντίσης

Σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο πρὸς τὴν ἐξενεχθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 695/1958 ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως τοιαύτην, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀφ' ἑνὸς ἐκ τῶν διατάξεων τῶν παραγράφων 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ κλπ., ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῆς παραγρ. 5 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ν. 2223/1952, ὁριζουσῶν ὅτι ἡ ἀπόλυσις τῶν βάσει τῶν διατάξεων τοῦ νόμου αὐτοῦ τοποθετηθέντων ἐπὶ πενταετίαν ἀπὸ τῆς προσλήψεώς των ἐπιτρέπεται εἰς τὰς δι' αὐτῶν καθοριζομένας περιπτώσεις καὶ δὴ τὰς ἐν ἐδαφίῳ α' - γ' τῆς παραγρ. 3 τοῦ ἰδίου ἄρθρου καὶ νόμου ἀναφερομένας, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τῶν ἀ.ν. 244/1936 καὶ 771/1937, ἀφ' ἑτέρου ἐκ τῆς παραγρ. 4 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἀνωτέρω ἄρθρου, διαλαμβανούσης, ὅτι, προκειμένου περὶ τοῦ Δημοσίου καὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τῶν ἀ.ν. 244/1936 καὶ 771/1937 ἀντικαθίσταται δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου πρὸς ἐπιβολὴν πειθαρχικῶν ποινῶν Συμβουλίου, καὶ ἐκ τρίτου ἐκ τῶν διαταξέων τῶν ἄρθρων 77 § 1, 88 § 1, 120 καὶ 121 τοῦ νόμου 1726/1951 περὶ κώδικος καταστάσεως τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων, καθοριζουσῶν τὸ μὲν τὰς περιπτώσεις ἀπολύσεως τῶν ὑπαλλήλων τούτων, τὸ δὲ ὅτι ἡ περὶ τῆς ἀπολύσεως αὐτῶν ἀπόφασις ἀνατίθεται εἰς τὴν δημαρχιακὴν ἐπιτροπήν, μετὰ σύμφωνον γνώμην τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν ἄρθρων 109 καὶ 110 τοῦ νόμου τούτου ὑπηρεσιακῶν συμβουλίων, σαφῶς συνάγεται, ὅτι οἱ ἀπολαμβάνοντες τῆς προστασίας τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν. 2223/1952, ὑπάλληλοι, ἀπολαύοντες ἐπὶ πενταετίαν ἀπὸ τῆς προσλήψεώς των μονιμότητος, ἀπολύονται μόνον προκειμένου περὶ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, ὡς εἶναι ὁ Δῆμος, διὰ παράβασιν τοῦ ὀργανισμοῦ αὐτοῦ, ἐπαγομένην τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπόλυσιν, ἀφοῦ ὅμως προηγηθῇ ἀπόφασις τοῦ ἁρμοδίου πρὸς ἐπιβολὴν πειθαρχικῆς ποινῆς Συμβουλίου. Καὶ ὁρίζει μὲν τὸ ἄρθρον 117 § 1 ἐδ. δ' τοῦ Κώδικος νόμων περὶ Δήμων καὶ Κοινοτήτων, κυρωθέντος ὑπὸ τοῦ ν. 2228/1954, ὅτι ὁ Δήμαρχος ἔχει τὴν ἐξουσίαν πρὸς τοῖς ἄλλοις νὰ ἀποφασίζῃ καὶ περὶ τῆς ἀπολύσεως τοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ, πλὴν ταύτην ὀφείλει νὰ ἐνασκήσῃ ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν εἰδικῶν, ἐφ' ἑκάστου θέματος, διατάξεων, ἤτοι ἐν προκειμένῳ μετὰ τὴν τήρησιν τῆς προδικασίας, περὶ τῆς ὁποίας προβλέπουσιν αἱ προπαρατεθεῖσαι διατάξεις. Μετὰ ταῦτα δὲν, ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων κατὰ τὸ ἄρθρον 834 § 1 Π.Δ., ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ν. 3310/1957, εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως κατάστασιν, ἐξεταστέα κρίνεται ἡ ἀπὸ 18 Φεβρουαρίου 1950 ὑπ' ἀριθ. 32 ἔκθεσις ἀγωγῆς ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης τοῦ Α Ζ**, ἐν ᾗ ὁ ἐνάγων, προβάλλων ὅτι διὰ τῆς ὑπ'

ἄνω τοῦ ν. 3198/1955 ἀνατρεπτικὴ προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἔδει ὁ ἀναιρεσίβλητος νὰ κοινοποιήσῃ τὴν ἐφ' ἧς τοῦτο ἔκρινεν ἀγωγὴν τοῦ περὶ μισθῶν, λόγῳ ἀκύρου καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς του συμβάσεως, ἅτε τῆς ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας κριθείσης ὡς ἄνω διαφορᾶς μὴ οὔσης διαφόρου τῆς ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου βάσει τῆς ἀγωγῆς κρινομένης τοιαύτης, ἀφοῦ ἡ τελευταία αὕτη προϋπόθεσιν καὶ γενεσιουργὸν αἰτίαν εἶχε τὴν περὶ ἧς ἔκρινε τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας ἀκυρότητα τῆς ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου πολεμιστῶν, ἐξ ἧς καὶ ἐχώρησεν ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, καὶ μετὰ ταῦτα δεχθὲν ἐπίσης τὸ Πρωτοδικεῖον ὅτι ἦτο ἐμπρόθεσμος ἡ μετὰ τὴν ἄνω διακοπὴν τῆς ἀποσβεστικῆς ἀποκλειστικῆς κατὰ νόμον τριμήνου προθεσμίας κοινοποιηθεῖσα πρὸς τὴν ἀναιρεσείουσαν ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ ἐπὶ τούτοις πᾶσι ἀπορρίψαν τὴν περὶ τοῦ ἀντιθέτου ἔνστασιν τῆς ἀναιρεσειούσης, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ἄνω διαληφθείσας σαφεῖς οὐσιαστικὰς διατάξεις καὶ ὁ ἀντίθετος τούτοις 2ος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, ὡς ἀβάσιμος, δέον νὰ ἀπορριφθῇ.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΝΕΟΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

ΤΙΜΗΤΙΚΑΙ ΠΑΡΟΧΑΙ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΠΟΛΕΜΟΥ 1940-1941

Έπίδομα έπί τοῦ βασικοῦ μισθοῦ καί μεταγενεστέρα προαγωγή εἰς ἀνώτερον βαθμόν

Παροχή ἐπιδόματος 15 ο/ο ἐπί τοῦ μισθοῦ κατά τό ἄρθρον 11 τοῦ Νόμου 1040/1942, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπό τοῦ Νόμου 1799/1942, εἰς τούς πολεμιστάς τοῦ πολέμου 1940-1941, τούς τυγχάνοντας πρό τοῦ πολέμου τούτου ὑπαλλήλους εἰς Δημοσίας, Δημοτικάς ἤ Κοινοτικάς Ὑπηρεσίας ἤ εἰς Ὀργανισμούς δημοσίου ἤ ἰδιωτικοῦ δικαίου, μή ἐφικτῆς τῆς κατά πρῶτον λόγον ἐπιβαλλομένης τιμητικῆς προαγωγῆς ἐλλείψει προσόντων.— Ἐξακολούθησις τοῦ ἐπιδόματος καί μετά τήν συνεπείᾳ τροποποιήσεως τοῦ Κανονισμοῦ ὑπηρεσίας προαγωγήν τοῦ ὑπαλλήλου.—Ἔνταξις καί ἀναδιαβάθμισις τοῦ προσωπικοῦ Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος διά τῶν Νόμων 683/1945, 1765/1945, ἄνευ ὅμως ἀπωλείας τῶν ἐκ τοῦ Νόμου 1799/1942 δικαιωμάτων.

Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 16166/1957 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

Τό θέμα ἔχει ὡς ἑξῆς : Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 1040/1942, ὡς αὕτη ἀντικατέστη διά τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 333/1946 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κυρωθέντος ν.δ. 1799/1942 (ΕΕΔ 1, 860), ὁρίζει τά ἀκόλουθα : Οἱ ἀνάπηροι πολέμου, τραυματίαι καί ἐφεδροι ἀξιωματικοί ἤ ὁπλῖται πολεμισταί τοῦ πολέμου 1940—1941, κατά τήν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ παρόντος, τυγχάνοντες πρό τοῦ πολέμου ὑπάλληλοι εἰς Ὀργανισμούς δημοσίου ἤ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐν γένει, ὑφισταμένους κατά τήν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος, προάγονται κατ' ἀπόλυτον προτίμησιν εἰς τόν ἀμέσως ἀνώτερον βαθμόν πρός πλήρωσιν ὀργανικῶν θέσεων καί ἄν δέν ἔχωσι συμπληρώσει τόν πρός προαγωγήν ἀπαιτούμενον χρόνον ἤ χορηγεῖται αὐτοῖς ὁ μισθός τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου βαθμοῦ τῆς διαβαθμίσεως αὐτῶν ἐν τῇ διοικητικῇ ἱεραρχίᾳ, ἐφ' ὅσον δέν προβλέπεται κατά τάς κειμένας διατάξεις ὀργανική θέσις ἀνωτέρου βαθμοῦ, εἰς τούς ὁπωσδήποτε δέ μή προαγομένους ἐλλείψει προσόντων ἐν τῇ κατεχομένῃ ὑπηρεσίᾳ χορηγεῖται ἐπίδομα 15 ο/ο ἐπί τοῦ ἀρχικοῦ μισθοῦ.

Κατά τό ἄρθρον μόνον τοῦ νόμου 1764/1944 (ΕΕΔ 3, 597) τραυματίαι καί ἐφεδροι πολεμισταί τοῦ πολέμου 1940 - 1941 νοοῦνται τραυματίαι μέν οἱ μετασχόντες μαχῶν καί τραυματισθέντες ἐκ πολεμικῆς ἐνεργείας, πολεμισταί δέ οἱ μετασχόντες μαχῶν καί ὑπηρετήσαντες δύο μῆνας καί 15 ἡμέρας τούλαχι-

---

ἀριθ. 32 ἀπό 18.2.1950 ἀποφάσεως τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 νομοῦ Θεσσαλονίκης προσελήφθη εἰς τήν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐναγομένου Δήμου ὡς ἐπιστάτης β' τάξεως ἐπί μισθῷ ἀκολούθου ἀντί μηνιαίου μισθοῦ 1060 δρχ. καί ὅτι προσέφερε τάς ὑπηρεσίας του μέχρι 14 Σεπτεμβρίου 1954, ὅτι ὅμως τότε ἀπελύθη ἀκύρως δι' ἀποφάσεως τοῦ Δημάρχου, ἄνευ προηγουμένης ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου πρός ἐπιβολήν πειθαρχικῶν ποινῶν Συμβουλίου, ἐξαιτεῖται τήν καταβολήν τῶν ἀποδοχῶν του ἀπό 16 Σεπτεμβρίου 1954 μεχρι 31 Ὀκτωβρίου 1954. Βάσει δέ τῶν παρατεθεισῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει διατάξεων, ἐν συνδυασμῷ πρός τό ἄρθρον 656 Α.Κ., εἶναι νόμῳ βάσιμος καί ἐξεταστέα κρίνεται.

Ὅπως μέν ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ προσκομιζομένου καί ἐπικαλουμένου ὑπ' ἀριθ. 32 καί ἀπό 18.2.1950 ἀποσπάσματος πρακτικῶν συνεδριάσεως τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων στρατιωτῶν, ὁ ἐνάγων ἐτοποθετήθη ὡς ὁδηγός αὐτοκινήτου τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης, παρ' ᾧ καί ἀνέλαβεν ὑπηρεσίαν, ὅπως δέ προκύπτει ἐκ τοῦ ὑπό χρονολογίαν 14 Σεπτεμβρίου 1954 ἐγγράφου, ὁ ἐνάγων ἀπελύθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 150/30151/19.7.1954 ἀποφάσεως τοῦ Δημάρχου, δημοσιευθείσης εἰς τό ὑπ' ἀριθ. 87 τῆς 31 Αὐγούστου 1954 τεῦχος Ἐφημερίδος Κυβερνήσεως, ἐπί τῷ λόγῳ ὅτι δέν ἐκρίθη μονιμοποιητέος, δι' ἀποδεδειγμένην ἀνεπάρκειαν, ἀκαταλληλότητα καί ἀνάρμοστον συμπεριφοράν κατά τό ἄρθρον 7 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951. Περαιτέρω βεβαιοῦται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3 τῆς 10 Μαρτίου 1953 πρακτικοῦ συνεδριάσεως τοῦ Συμβουλίου τοῦ ἄρθρου 109 § 2 τοῦ νόμου 1726/1951 καί ὑπ' ἀριθ. 1 ἑτέρου πρακτικοῦ Ἐπιτροπῆς, ὅτι ὁ ἐνάγων ἐκρίθη ὡς μή μονιμοποιητέος, διότι δέν ἐπέδειξε προθυμίαν καί ζῆλον διά τήν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του. Διά δέ τῶν ὑπ' ἀριθ. 18 καί 33 ἑτέρων πρακτικῶν, διασαφηνιζόντων τά προηγούμενα, χαρακτηρίζεται ὁ αἰτῶν ὡς ἀκατάλληλος καί ἀνεπαρκής. Πλήν ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 150/30151 τῆς 19 Αὐγούστου 1954 ἀποφάσεως τοῦ Δημάρχου Θεσσαλονίκης ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπελύθη ἄνευ ἀποφάσεως τῆς Δημαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς ἐπεβάλλετο διά τό κῦρος τῆς ἀπολύσεως, βάσει τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων. Ἄρα ἡ γενομένη ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος εἶναι ἄκυρος. Ἐφ' ὅσον δέ, ὅπως προκύπτει ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 48288/3288 πιστοποιητικοῦ τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης, ὁ μισθός τοῦ ἐνάγοντος ἀνήρχετο εἰς 1050 μηνιαίως, δέον ἡ ἀγωγή νά γίνῃ δεκτή πλήν τοῦ αἰτήματος περί προσωρινῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως, μή ἐπιτρεπομένης κατά τό ἄρθρον 187 Πολ. Δικ. ἐπί ἐναγομένων Δήμων.

στον εἰς μαχίμους μονάδας ἐν τῇ ζώνῃ ἐπαφῆς μετὰ τοῦ ἐχθροῦ ἢ εἰς σχηματισμούς, εὑρισκομένους εἰς τὴν ζώνην ἐπαφῆς Μεραρχιῶν μετὰ τοῦ ἐχθροῦ ἢ ζώνην τῶν πρόσω Σωμάτων Στρατοῦ ἐπὶ τέσσαρας μῆνας καὶ 15 ἡμέρας τοὐλάχιστον, ἐξ ὧν τρεῖς μῆνας ἐπὶ ἀλβανικοῦ ἐδάφους.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 1745/1944 (ΕΕΔ 3, 597) ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1799/1942 ν.δ. εἶναι, ὅτι ἡ δι' αὐτοῦ προβλεπομένη προαγωγὴ εἶναι τιμητικὴ προαγωγή, παρεχομένη διὰ τὰς κατὰ τὸν πόλεμον προσενεχθείσας παρὰ τῶν πολεμιστῶν ὑπηρεσίας καὶ ἄσχετος πρὸς πᾶσαν ἄλλην προαγωγήν, ἧς δικαιοῦνται ἢ ἔτυχον βάσει προσόντων ἢ εἰδικῶν νόμων, πρὸς τὴν ὁποίαν δὲν συμψηφίζεται καὶ οὔτε ἀποκλείει αὐτήν. Τυχὸν ἤδη προαχθέντες βάσει τοῦ ν.δ. 1799/1942 οὐδόλως κωλύονται, ὅπως τύχωσι προαγωγῆς βάσει προσόντων κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις.

Τὸ ἀνωτέρω ν.δ. καὶ οἱ νόμοι ἐκυρώθησαν διὰ τῆς κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 58/1935 Συντακτικὴν Πρᾶξιν ὑπ' ἀριθ. 333/1946 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (ΕΕΔ 5, 411).

Τέλος κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ν.δ. 3744/1957 (ΕΕΔ 16, 1013) ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς διατάξεως τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 1799/1942 εἶναι, ὅτι τὸ βάσει αὐτῆς χορηγούμενον ἐπίδομα θεωρεῖται ὡς προσαύξησις τοῦ βασικοῦ μισθοῦ.

(Σημειοῦται ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 1799/1942 ἔχει καταργηθῆ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 59/1945 Συντακτικῆς Πράξεως διὰ τοὺς δημοσίους, τοὺς δημοτικοὺς καὶ ὑπαλλήλους νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, Σ.Ε. 1664/1951, εἰσηγητὴς *Ν. Γρηγορίου*, ΕΕΔ 11, 267, Α.Π. 33/1951, εἰσηγητὴς *Ε. Κολοκούρης*, ΕΕΔ 10, 330). Ἰσχύει ὅμως διὰ τοὺς Ὀργανισμοὺς τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου (Α.Π. 397/1951, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 10, 1177).

Τὸ ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἀπησχόλησε ἤδη τὸν Ἄρειον Πάγον, εἶναι, ἂν τοῦ ἐπιδόματος ἐκ 15 ο/ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ, τοῦ ὁποίου ἔτυχεν ὁ ὑπάλληλος, λόγῳ ἐλλείψεως προσόντων, κατὰ τὴν ἄνω διάταξιν, δικαιοῦται οὗτος καὶ μετὰ τὴν διὰ τροποποιήσεως τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ ἐργοδότου μεταγενεστέραν προαγωγήν του καὶ εἰς τοῦτο ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις ἀπαντᾷ καταφατικῶς.

Ἀντίθετος λύσις θὰ ἐνεφάνιζε τὸν πολεμιστὴν στερούμενον τῆς ἐκ τοῦ ν.δ. 1799/1942 εὐνοίας, ἀφοῦ δὲν θὰ ἦτο ἄλλως δυνατὴ ἡ παροχὴ αὐτῆς, ἐφ' ὅσον καὶ δὲν θὰ ἐτύγχανε τιμητικῆς προαγωγῆς, ὡς μὴ ἔχων τὰ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ν.δ. 1799/1942 ἀπαιτούμενα προσόντα συμφώνως πρὸς τὸν κατ' αὐτὴν ὑφιστάμενον ὀργανισμόν, οὔτε καὶ μεταγενεστέρως θὰ ἐδικαιοῦτο τοιαύτης.

Ἀρείου Πάγου 166/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων καὶ Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Ἀγραφιώτης, Χ. Μυριάνθης

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 11 ν. 1040/1942, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 1799/1942, οὐδαμῶς καταργηθεῖσαν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 68/1945 Συντακτικῆς Πράξεως, πολεμισταὶ τοῦ πολέμου 1940—1941, τυγχάνοντες πρὸ τοῦ πολέμου τούτου ὑπάλληλοι εἰς Δημοσίας, Δημοτικὰς ἢ Κοινοτικὰς Ὑπηρεσίας ἢ εἰς Ὀργανισμοὺς δημοσίου δικαίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, δικαιοῦνται ἐπιδόματος 15 ο/ο ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ μισθοῦ, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι ἐφικτὴ ἡ κατὰ πρῶτον λόγον ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου ἐπιβαλλομένη τιμητικὴ προαγωγή, ἐλλείψει προσόντων. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο δὲν παύει ὀφειλόμενον ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ὁ δικαιοῦχος προήχθη μεταγενεστέρως εἰς ἀνώτερον βαθμόν, οὐχὶ ἐπὶ τῇ βάσει προσόντων ὑπαρχόντων κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ μνησθέντος νόμου, ἀλλὰ συνεπείᾳ μεταγενεστέρας τροποποιήσεως τοῦ κανονισμοῦ τοῦ ἐργοδότου, ἐπιτρεπούσης τοιαύτην προαγωγήν, διότι κατὰ τὸν νόμον 1745/1944, αὐθεντικῶς ἑρμηνεύσαντα τὴν εἰρημένην διάταξιν, ἡ τιμητικὴ προαγωγὴ δὲν συμψηφίζεται εἰς τὴν ὑπηρεσιακὴν τοιαύτην, τοῦτο δὲ εἶναι ἐφαρμοστέον κατ' ἀναλογίαν, διὰ τὴν ταυτότητα τοῦ νομοθετικοῦ λόγου, καὶ ἐπὶ τοῦ ἄνω ἐπιδόματος, ὅπερ ὑποκαθιστᾷ, ὑπὸ τὰς ἐν τῷ νόμῳ προϋποθέσεις, τὴν τιμητικὴν προαγωγήν, οὐδαμῶς δὲ δημιουργεῖται ἐντεῦθεν ἰδιαιτέρα βαθμολογικὴ κλίμαξ. Οὕτως ἀποφηνάμενον τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ ἐπιδικάσαν εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον, ὄντα, ὡς βεβαιοῖ, πολεμιστὴν τοῦ πολέμου 1940-1941 καὶ συγκεντροῦντα τὰς λοιπὰς νομίμους προϋποθέσεις, τὸ ζητηθὲν διὰ τῆς ἀγωγῆς ἐπίδομα 15 ο/ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ του ἀπὸ τῆς 1.1.1955 καὶ ἐφεξῆς, ὅτε ἔπαυσεν ἡ ἀναιρεσείουσα νὰ καταβάλλῃ τοῦτο καὶ ὅπερ οὕτος ἐδικαιοῦτο λόγῳ ἐλλείψεως προσόντων πρὸς προαγωγὴν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 1799/1942, παρὰ τὴν γενομένην βραδύτερον ὑπηρεσιακὴν προαγωγὴν ἐκ τοῦ βαθμοῦ τοῦ βοηθοῦ διαχειριστοῦ, ὃν κατεῖχεν, εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποταμίου, ἥτις ἐχώρησεν οὐχὶ ἐπὶ τῇ βάσει προσόντων ὑπαρχόντων κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 1799/1942, ἀλλὰ συνεπείᾳ τροποποιήσεως τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσίας τῆς ἀναιρεσειούσης Τραπέζης, δι' ἧς, ὡς ἀνελέγκτως ἐρρίνεν, ἐπετράπη ἡ προαγωγὴ αὕτη, τὸ μὲν ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας διατάξεις, οὐδεμίαν ἑτέραν παραβιάσαν καὶ δὴ τὰς τοῦ νόμου 633/1945, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 1765/1945, δι' ὧν προεβλέφθη ἡ ἔνταξις καὶ ἡ ἀναβιβάθμισις τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης διὰ κανονισμοῦ ταύτης, ἄνευ ὅμως ἀπωλείας τῶν κεκτημένων κατὰ τὸν νόμον 1799/1942 δικαιωμάτων τῶν δικαιούχων ὑπαλλήλων, τὸ δὲ δὲν ἔσφαλε μὴ ἀπαντήσαν εἰδικῶς ἐπὶ τοῦ ἐπουσιώδους ἰσχυρισμοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, ὑπὸ τὸν νέον βαθμὸν τοῦ ὑποταμίου, λαμβάνει μισθὸν μείζονα ἐκείνου, ὃν θὰ ἐλάμβανεν ὑπὸ τὸν βαθμὸν τοῦ βοηθοῦ διαχειριστοῦ, ὑπολογιζομένου καὶ τοῦ ἄνω ἐπιδόματος 15 ο/ο, καὶ ἀπορριπτέοι εἶναι οἱ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζοντες 1ος, 2ος, 3ος, 5ος, 6ος, 7ος λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου. Δὲν περιέχεται δὲ ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ αἰτίασις ὅτι ἡ προσβαλλομέ-

ΑΣΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΞ

ΙΣΧΥΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΑΣΤΙΚΟΝ ΚΩΔΙΚΑ

Έφαρμογή άρθρων 657, 658 Α. Κ. περί μισθού επί μη παροχής εργασίας ένεκεν ασθενείας

Διατήρησις εν ισχύϊ κατ' άρθρον 38 Εισαγωγικού Νόμου Αστικού Κώδικος, πλην άλλων, και των ειδικών Νόμων, των αφορώντων εις την σύμβασιν εργασίας.—Δικαίωμα μισθού κατ' άρθρα 657, 658 Αστικού Κώδικος επί ανυπαιτίου κωλύματος παροχής υπηρεσιών, οίον και ή ασθένεια, του μισθωτού.—Έφαρμογή αύτών και επί των ασθενούντων μονίμων υπαλλήλων ή εργατών της Ηλεκτρικής Εταιρείας Μεταφορών και μετά την διάταξιν του άρθρου 4 § 2 του ισχύν Νόμου επέχοντος Κανονισμού του Ταμείου Αλληλοβοηθείας των εν Ελλάδι σιδηροδρομικών και τροχιοδρομικών επιχειρήσεων, ούσης ασφαλιστικού περιεχομένου και μη αναφερομένης εις την σύμβασιν εργασίας.

Διά την πλήρη κατανόησιν της κατωτέρω ενδιαφερούσης αρεοπαγιτικής αποφάσεως, ή οποία ανήρεσε την υπ' αριθ. 4864/1958 απόφασιν του επί των εργατικών διαφορών Πρωτοδίκου Αθηνών (καταστάσαν τελεσίδικον μετά την υπό του μισθωτού παραίτησιν του ενδίκου μέσου της εφέσεως), παραθέτομεν τους λόγους αναιρέσεως του αναιρεσείοντος μισθωτού.

Ούτοι έχουν ως εξής:

Α) Διά του άρθρου 657 Α. Κ. ωρισθησαν υπό μεν της παραγρ. 1, ότι ο μισθωτός μετά δεκαήμερον υπηρεσίαν κωλυόμενος να εργασθή ένεκα σπουδαίου λόγου (οίος και ή ασθένεια), μη οφειλομένου εις υπαιτιότητά του, διατηρεί την επί του μισθού αξίωσίν του επί διάστημα καθοριζόμενον εν άρθρω 658 Α. Κ., υπό δε της επομένης παραγράφου 2 ιδίου άρθρου 657, ότι ο εργοδότης δικαιούται να εκπέση εκ του ούτωσι οφειλομένου μισθού τα ποσά, άτινα κατεβλήθησαν εις τον μισθωτόν εξ αιτίας του κωλύματος δυνάμει υποχρεωτικής εκ του νόμου ασφαλίσεως.

Ετέρωθεν διά του άρθρου 4 § 2 και 6 ον τέλει του π. δ. 17/18 Δεκεμβρίου 1930 «περί κυρώσεως Κανονισμού Ταμείου Αλληλοβοηθείας έκάστης των εν Ελλάδι σιδηροδρομικών και τροχιοδρομικών επιχειρήσεων» (ως συνεπληρώθη υπό του όμοίου διατάγματος 12/17 Ιουλίου 1933) ωρίσθη, ότι οι μόνιμοι υπάλληλοι της Ηλεκτρικής Εταιρείας Μεταφορών, καθιστάμενοι ανίκανοι, όπως εργασθούν, λόγω ασθενείας, δικαιούνται παρά του ρηθέντος Ταμείου τα 2/3 των αποδοχών των από της πέμπτης ημέρας της ασθενείας των και επί διάστημα 4 μηνών.

Β) Τέλος κατά την διάταξιν του άρθρου 38 του Εισαγωγικού Νόμου Α. Κ. διατηρούνται εν ισχύϊ και μετά την ισχύν του Κώδικος οι ειδικοί νόμοι, οι αφορώντες εις την σύμβασιν εργασίας.

Εκ των διατάξεων τούτων προκύπτουν τα εξής:

α) Η διάταξις της παραγράφου 1 του άρθρ. 657 Α.Κ. εισήγαγεν εξαίρεσιν της επί των αμφοτεροβαρών συμβάσεων κρατούσης αρχής, καθ' ην έκαστος των συμβαλλομένων φέρει τον κίνδυνον της εαυτού παροχής (periculum est locatoris, άρθρον 380 Α. Κ. και εκ του Ρ.Δ. 50 II 19.1.), εις τρόπον ώστε ο μισθωτός επί βραχύ διάστημα (ως ορίζεται τούτο εν τω άρθρω 658), καθ' ότι δεν παρέχει, να δικαιούται της αντιπαροχής (μισθού).

Η εξαιρετική αύτη χάρις των μισθωτών προστασία, καλύπτουσα τας μετά την ισχύν του Α. Κ. συναπτομένας συμβάσεις (άρθρον 38, 2 Εισαγ. Νόμου), κατισχύει πάσης άλλης δυσμενεστέρας του προϊσχύοντος δικαίου διατάξεως, παρά την γενικήν αρχήν του άρθρου 38 Εισαγ. Νόμου, καθ' ην διατηρείται κατ' αρχήν το προϊσχύον εργατικόν δίκαιον, διότι διά της εν λόγω διατάξεως του άρθρου 657 και άλλων τινών (ως π. χ. του άρθρου 660 περί ιατρικής περιθάλψεως, 664 περί ακατασχέτου) ο νομοθέτης ήθέλησε να θεσπίση κατά παρέκκλισιν γενικών του κοινού δικαίου αρχών στοιχειώδεις τινάς προστασίας υπέρ των μισθωτών, ως εκ τούτου δε πρέπει να θεωρηθούν αυστηρώς καταργηθείσαι αντίθετοι δυσμενέστεραι διατάξεις του εργατικού δικαίου, αίτινες απετέλουν απήχησιν των ως άνω (τροποποιηθεισών) γενικών του κοινού δικαίου αρχών.

β) Η διάταξις της παραγρ. 2 του ιδίου άρθρου

νη άποφασις εσφαλμένως υπελόγισε τό ανωτέρω επίδομα 15 ο/ο επί του βασικού μισθού του υποταμίου και ούχι επί του μισθού του βοηθού διαχειριστού.

Ως δείκνυται εκ της 4ης εν τέλει αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως, αύτη απέρριψε τον ισχυρισμόν της αναιρεσειούσης περί παραιτήσεως του αναιρεσιβλήτου από της επιδίκου αξιώσεως συνεπεία της προαγωγής και της εντάξεώς του εις τον βαθμόν του υποταμίου κατά τον νέον κανονισμόν της εσωτερικής υπηρεσίας της, ως κατ' ουσίαν άβάσιμον, αλλά και επί τη επαλλήλω αιτιολογία, ήτις δέν πλήσεται διά λόγου τινός αναιρέσεως, ότι ή παραίτησις αύτη είναι άκυρος. Ως αντικειμένη εις τάς αναγκαστικού δικαίου διατάξεις του νόμου 1799/1942. Αρκούντος δέ του δευτέρου τούτου έρείσματος προς στήριξιν του διατακτικού της προσβαλλομένης αποφάσεως, είναι μάταιον όπως έρευνηθή ή ορθότης της ως άνω έτέρας αιτιολογίας, δι' ά απορριπτέοι είναι οι τά εναντία υποστηρίζοντες 4ος και 8ος λόγοι του αναιρετηρίου.

657, ἐπιτρέπουσα ἔκπτωσιν τῶν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ παρ' Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ εἰσπραττομένων, ἐφ' ὅσον ἡ ἀσφάλισις εἶναι ἐκ τοῦ νόμου ὑποχρεωτική, ἔχει τὸν λόγον της εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ συμψηφισμοῦ κερδῶν καὶ ζημιῶν, ἥτις τυγχάνει ἐν προκειμένῳ ἐφαρμοστέα, καθ' ὅσον ἐπὶ ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως ὁ ἐργοδότης ἔχει καταβάλει μέρος τῶν ἀσφαλίστρων.

γ) Τέλος ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ρηθέντος Κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου, ὁρίζουσα ὅτι ὁ ὡς εἴρηται Ἀσφαλιστικὸς Ὀργανισμὸς καταβάλλει εἰς τὸν ἠσφαλισμένον ἐν περιπτώσει ἀσθενείας τὰ 2/3 τῶν ἀποδοχῶν του, παρέχει τὸ δικαίωμα εἰς τὴν ἐπιχείρησιν, ὅπως κατὰ τὴν διάταξιν τῆς 2ας παραγράφου τοῦ ἄρθρου 657 μειώνῃ κατὰ τὸ ποσοστὸν τοῦτο (2/3) τὸν ὀφειλόμενον ὑπὸ ταύτης μισθὸν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀσθενείας, ὡς καθορίζει τοῦτον τὸ ἄρθρον 658 Α.Κ.

Ἀντιθέτως πρὸς τὰ ἀνωτέρω κρίνασα ἡ προσβαλλομένη, ὅτι δηλαδὴ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 38 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου ἀποκλείεται ἡ ἐφαρμογὴ ἐπὶ τῆς ἀντιδίκου του καὶ τοῦ προσωπικοῦ της τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 657-658 Α. Κ. καὶ ὅτι αὕτη, συμφώνως τῷ ρηθέντι καταστατικῷ τοῦ Ταμείου, ὅπερ ρυθμίζει ἀποκλειστικῶς τὴν ἐπίδικον σχέσιν, οὐδεμίαν ἐν περιπτώσει ἀσθενείας ὑπέχει ἔναντι τοῦ προσωπικοῦ της ὑποχρέωσιν, ἀκολούθως δὲ ἀπορρίψασα τὴν ἀγωγήν του, ἔσφαλεν α) διότι τὸ ὡς εἴρηται π. δ/γμα (καταστατικόν), προβλέπον περὶ τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀντιδίκου του κατὰ τῶν ἐν αὐτῷ κινδύνων (ἀσθενείας, τοκετοῦ κλπ.), γενικῶς μὲν δὲν περιέχει ὕλην σχετικὴν πρὸς τὴν συμβασιν ἐργασίας, ἣν ρυθμίζει τὸ 18ον Κεφάλαιον τοῦ Α. Κ., εἰδικώτερον δὲ οὐδὲν προβλέπει περὶ τῆς εὐθύνης ἢ μὴ τῆς ἐργοδοτιδος πρὸς καταβολὴν μισθοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀσθενείας τοῦ μισθωτοῦ, ζήτημα, ὅπερ ρυθμίζουν τὰ ἄρθρα 657, 658 Α. Κ. Συνεπῶς δὲν ὑφίσταται κατ' ἀρχὴν θέμα συγκρούσεως εἰδικοῦ ἐργατικοῦ νόμου καὶ διατάξεων Α.Κ., ἵνα δι' ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 38 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου ἀρθῇ ἡ σύγκρουσις αὕτη, β) διότι, ἐὰν ἤθελε θεωρηθῇ, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ρηθέντος π. δ/τος ρυθμίζει τὴν μετὰ τοῦ ἀντιδίκου του σύμβασιν ἐργασίας κατὰ τρόπον διάφορον καὶ δυσμενέστερον τοῦ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 657, 658 Α.Κ. ὁριζομένου, πρέπει νὰ θεωρηθῇ, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, καταργημένη.

Ἀντίθετος ἑρμηνεία, καθ' ἣν, ὅπου ὑπῆρχεν ἀσφαλιστικὴ κάλυψις διὰ τὰς περιπτώσεις ἀσθενείας ἐκ διατάξεως ἀσφαλιστικοῦ νόμου, δὲν ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης εἰς πληρωμὴν μισθοῦ, καθιστᾷ κενὴν ἐννοίας τὴν παράγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 657 Α.Κ., καθ' ὅσον ἡ διάταξις αὕτη, ἐν ὄψει ἀκριβῶς τῆς ὑπάρξεως τῶν διαφόρων Ὀργανισμῶν ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως, οἱ ὁποῖοι μέχρις ἑνὸς σημείου καλύπτουν τοὺς λόγους ἀνικανότητος τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἐργασίαν (περὶ οὗ τὸ ἄρθρον 657), ὥρισεν, ὅτι ὁ ἐργοδότης δύναται νὰ ἀφαιρῇ πᾶν ὅ,τι κατέβαλεν ὁ Ἀσφαλιστικὸς Ὀργανισμός, τοῦθ' ὅπερ σημαίνει, ὅτι παραλλήλως ὑφίσταται τόσον ἡ ἀπαίτησις ἐκ τοῦ ἄρθρου 657 (ἐξ ἧς ἡ ἔκπτωσις), ὅσον καὶ ἡ ἀσφάλισις εἰς τὸν Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμόν, ἥτις παρέχει τὴν δυνατότητα ἐκπτώσεως.

Δέον συνεπῶς νὰ ἀναιρεθῇ ἡ προσβαλλομένη διὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τῶν ἄνω διατάξεων κατ' ἄρθρον 807 § 17 Πολιτ. Δικονομίας.

***

Ἔχει ἤδη νομολογηθῇ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 42/1955, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 14, 198, Α.Π. 100/1956, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 15, 249) (μετ' ἀμφισβητήσεις ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας, περὶ ὧν βλέπε ΕΕΔ 13, 1048), ὅτι κατὰ τὸ προϊσχῦον τοῦ Α.Κ. δίκαιον ὁ μισθωτὸς δὲν ἐδικαιοῦτο μισθοῦ, ἐὰν ἡ μὴ παροχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ, ἔστω καὶ ἄνευ ὑπαιτιότητός του, προῆλθεν ἐξ ἑαυτοῦ, οἷον λόγῳ ἀσθενείας.

Τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται ἐν τῇ συλλογιστικῇ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἐρευνᾷ τὸ ἐνδιαφέρον θέμα τῆς ἰσχύος τῶν εἰδικῶν νόμων, οἵτινες ἀφορῶσιν εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας, κατὰ τὸ ἄρθρον 38 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Α.Κ., ἵνα ἀποφανθῇ, ἂν ἔχουν εἰς τὴν περίπτωσιν ἐφαρμογὴν τὰ ἄρθρα 657, 658 Α.Κ. (τὰ ὁποῖα σημειωτέον ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ Κώδικος συνομολογηθεισῶν συμβάσεων ἐργασίας).

Ἐφ' ὅσον τὸ ἄρθρον 38 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου τοῦ Α.Κ. ἀναφέρεται εἰς εἰδικοὺς νόμους, ἀφορῶντας εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἀπῃτήθη ἐν προκειμένῳ νὰ ἐξετασθῇ, ἂν ἡ προϊσχύουσα τοῦ Α.Κ. εἰδικὴ διὰ τὴν περίπτωσιν διάταξις ἀναφέρηται εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἀποφαινομένη ἀρνητικῶς.

Ἑπομένως, δέχεται, δὲν ἐμπίπτει εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 38 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου διατήρησιν αὐτῆς ἐν ἰσχύϊ καὶ οὕτω ἔχουν ἐφαρμογὴν τὰ ἄρθρα 657, 658 Α.Κ. (Βλέπε περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου 38 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, Εἰσαγωγικὸς Νόμος, ὑπ' ἄρθρον 38, ἀριθ. 4 ἑπ.).

Ἀρείου Πάγου 170/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων καὶ Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Γ. Ἀνδρουτσόπουλος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 38 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νό-

μου Ἀστικοῦ Κώδικος διετηρήθησαν ἐν ἰσχύϊ, πλὴν ἄλλων, οἱ εἰδικοὶ νόμοι οἱ ἀφορῶντες εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 4 § 2 τοῦ ἐπέχοντος ἰσχὺν Νόμου ἀπὸ 17.12.1930 διατάγματος «περὶ κυρώσεως τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας τῶν ἐν Ἑλλάδι Σιδηροδρομικῶν καὶ Τροχιοδρομικῶν Ἐπιχειρήσεων», ἐκδοθέντος κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 1 §3 νόμου 3752/1929 καὶ τοῦ ἄρθρου 164 τοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου ΔΚΗ' ἐκδοθέντος «Γενικοῦ Κανονισμοῦ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν τῶν ἠλεκτροκινήτων σιδηροδρόμων καὶ τροχιοδρόμων», τὸ Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας τῆς ἀναιρεσιβλήτου Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν, κύριοι πόροι τοῦ ὁποίου εἶναι, κατὰ τὸ ἄρθρον 8, ποσοστὸν 2ο/ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν μονίμων μισθωτῶν αὐτῆς καὶ 1ο/ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν προσωρινῶν ἢ ἐκτάκτων, μὲ ἰσόποσον ἐργοδοτικὴν εἰσφοράν, ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς τοὺς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἀσθενοῦντας μονίμους ὑπαλλήλους ἢ ἐργάτας τῆς ἀναιρεσιβλήτου τὰ 2/3 τῶν ἀπολαβῶν των ἐπὶ τετράμηνον κατ' ἔτος, ὁρισθέντος περαιτέρω διὰ τοῦ ἄρθρου 4 §7, ὅτι εἰς τοὺς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τραυματιζομένους καταβάλλει ἡ ἐπιχείρησις ἐπιπροσθέτως τὸ 1/3 τῶν ἀπολαβῶν των, ἐξαιρέσει τῶν ἐκτάκτων ἢ προσωρινῶν μισθωτῶν, οἵτινες δικαιοῦνται μόνον περιθάλψεως ὑπὸ τοῦ εἰρημένου Ταμείου. Τέλος κατὰ τὰ ἄρθρα 657 καὶ 658 Ἀστικοῦ Κώδικος ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται τοῦ μισθοῦ του, ὑπὸ τοὺς λοιποὺς ἐν τῷ νόμῳ ἀναφερομένους ὅρους, διὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν παρεκωλύθη νὰ ἐργασθῇ ἕνεκα σπουδαίου λόγου, μὴ ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητά του, ὡς σπουδαῖος δὲ λόγος λογίζεται καὶ ἡ ἀσθένεια τοῦ μισθωτοῦ, δικαιοῦται δὲ ἀντιστοίχως ὁ ἐργοδότης, ὅπως ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ μισθοῦ τὰ καταβληθέντα εἰς τὸν μισθωτὸν δυνάμει ὑποχρεωτικῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀσφαλίσεως.

Ἡ πρώτη τῶν παρατεθεισῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 4 § 2 εἶναι καθαρῶς ἀσφαλιστικοῦ περιεχομένου, οὐδαμῶς ρυθμίζουσα τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἐνῷ ἡ τοῦ ἄρθρου 4 § 7, ἀπηχοῦσα τὴν εἰσηγμένην διὰ τοῦ νόμου 551/1914 ἀρχὴν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου, περιέχει ὄντως κανόνα Δικαίου ρυθμίζοντα τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ὅσον ἀφορᾷ καὶ μόνον τοὺς ἀπέχοντας ἐκ τῆς ἐργασίας μονίμους μισθωτοὺς τῆς ἀναιρεσιβλήτου, λόγῳ τραυματισμοῦ των ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας, καὶ δὴ κατὰ παρέκκλισιν τῶν ἀρχῶν τοῦ τότε ἰσχύοντος Βυζαντινορρωμαϊκοῦ Δικαίου, καθ' ἃς (ν. 38 καὶ 19 § 9 Πανδ. (19. 2) ὁ μισθωτὸς δὲν δικαιοῦται μισθοῦ διὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν παρεκωλύθη, ἕνεκα περιστατικοῦ ἀφορῶντος τὸ πρόσωπόν του, ὅπως παράσχῃ τὰς ὑπηρεσίας του, οὐδαμῶς δὲ ἐρρυθμίσθησαν διὰ τοῦ εἰρημένου Διατάγματος αἱ λοιπαὶ περιπτώσεις ἀναιτίου κωλύματος τοῦ μισθωτοῦ, ὅπως παράσχῃ τὰς ὑπηρεσίας του (ἀσθένεια κλπ.), ἐφ' ὧν ἐξηκολούθησεν ἰσχύον τὸ κοινὸν Δίκαιον, ὅπερ ἀπέκλειεν, ὡς ἐρρήθη, τὴν εὐθύνην τοῦ ἐργοδότου καὶ ἐπομένως εἰς τὴν περίπτωσιν ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας μισθωτοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ὀφειλομένης εἰς ἀσθένειαν καὶ οὐχὶ εἰς τραυματισμόν του ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ διαληφθεῖσαι διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Ἐπὶ τῇ ἀντιθέτῳ ἐκδοχῇ θὰ ἐτίθεντο εἰς ἴσσονα μοῖραν οἱ μόνιμοι μισθωτοὶ τῆς ἀναιρεσιβλήτου οὐ μόνον ἔναντι τῶν λοιπῶν μισθωτῶν ἄλλων ἐπιχειρήσεων, ἀλλὰ καὶ ἔναντι ἀκόμη τῶν προσωρινῶν ἢ ἐκτάκτων μισθωτῶν τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ὡς πρὸς οὓς δὲν ἐγένετο παντάπασι ρύθμισις τῶν ἐκ τοῦ τραυματισμοῦ των ἐν ὑπηρεσίᾳ ἀπορρεουσῶν συνεπειῶν ἐπὶ τοῦ μισθοῦ, ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι ἐνωρίτερον εἶχεν ἐκδηλωθῇ ὑπὲρ τῶν μονίμων μισθωτῶν τῆς ἀναιρεσιβλήτου νομοθετικὸν ἐνδιαφέρον εἰς συγκεκριμένην τινὰ περίπτωσιν, ὡς ἀπαρχὴ τῆς ὑποχρεώσεως προνοίας, ἥτις ἐπεβλήθη βραδύτερον ἐν εὐρείᾳ ἐκτάσει ὑπὲρ πάντων τῶν μισθωτῶν διὰ τῶν μνησθεισῶν διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Ἀντιθέτως κρίνασα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἥτις κατέστη τελεσίδικος μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἀναιρετηρίου γενομένην παραίτησιν τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀπὸ τοῦ πρὸς ἔφεσιν δικαιώματος καὶ ἀπορρίψασα τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, δι' ἧς ἐζητήθη ἡ πληρωμὴ τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ, ὄντος μονίμου ὁδηγοῦ τροχιοδρόμων τῆς ἀναιρεσιβλήτου, προσληφθέντος ὑπ' αὐτῆς ἐν ἔτει 1947, διὰ 54 ἐν συνόλῳ ἡμέρας, καθ' ἃς δὲν εἰργάσθη σποραδικῶς, ἐντὸς τῶν ἐτῶν 1956 ἕως 1958, λόγῳ ἀναιτίου ἀσθενείας, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν καταβληθέντων αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἄνω Ταμείου, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας διατάξεις οὐσιαστικοῦ νόμου καὶ ἀναιρετέα κατέστη, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου μοναδικὸν λόγον ἀναιρέσεως, παραπεμπτέα δὲ εἶναι ἡ ὑπόθεσις ἐνώπιον τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος διὰ τὴν κατάλληλον τοῦ νόμου ἐφαρμογήν.

ΚΩΛΥΜΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙΑ ΠΑΡΟΧΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΜΙΣΘΟΥ

Έννοια τῶν σχετικῶν ἄρθρων 657, 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος

Διατήρησις ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τῆς ἀξιώσεως ἐπὶ τὸν μισθόν, ἐν περιπτώσει κωλύματος πρὸς παροχὴν ὑπηρεσιῶν πλείονος τῆς μιᾶς φορᾶς ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους δι' ἕκαστον αὐτοτελὲς κώλυμα καὶ μέχρι τῆς συμπληρώσεως μηνός, ἔστω καὶ ἂν τὰ πλείονα κωλύματα κατέστησαν ἀδύνατον τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας του ἐπὶ χρόνον μείζονα τοῦ μηνός.—Ληπτέον ὑπ' ὄψιν τὸ ἀπὸ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ πρώτου κωλύματος καὶ ἐφεξῆς χρονικὸν διάστημα κατὰ τὸ ὑπηρεσιακὸν ἔτος.—Ἔννοια ἀξιώσεως ἐπὶ τὸν μισθόν.—Δικαίωμα τόσου μισθοῦ, ὃν θὰ ἐλάμβανεν ὁ μισθωτὸς ἐργαζόμενος ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ χρόνου.

Ἐπανέρχεται ἡ νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς εφετείου, εἰς τὴν ὑποστηριζομένην ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας (μέχρις ὥρας δὲν ἔχει ἀσχοληθῇ ὁ Ἄρειος Πάγος) ὁμοίαν ἄποψιν περὶ τῆς ἐννοίας τῶν ἄρθρων 657, 658 Α. Κ. περὶ δικαιώματος μισθοῦ ἐν περιπτώσει ἀνυπαιτίου κωλύματος τοῦ μισθωτοῦ πρὸς παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του. (Βλέπε καὶ σύμφωνον ἐκ τῶν νεωτέρων τὴν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7389/1958, εἰσηγητὴς *Γ. Κασίμης*, ΕΕΔ 17, 741, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν, Γνωμοδ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. (*Α. Λέκκα*) ὑπ' ἀριθ. 3682/1957, ΕΕΔ 17, 103).

Λέγον τὸ ἄρθρον 658 Α. Κ. «... ἐὰν τὸ κώλυμα ἐπῆλθεν ἓν τοὐλάχιστον ἔτος μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς συμβάσεως» ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπηρεσιακὸν καὶ ὄχι τὸ ἡμερολογιακὸν ἔτος (*Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 658, ἀριθ. 2, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 217, Πρωτοδικοῦ Ἀθηνῶν 4245/1952, Πρωτοδίκης *Σ. Διαμαντάκος*, ΕΕΔ 11, 907, Πρωτοδικοῦ Πειραιῶς 3512/1952, εἰσηγητὴς *Κ. Κουτουρίσης*, ΕΕΔ 12, 202).

Αὐτὴ εἶναι καὶ ἡ ἄποψις τῆς καταχωριζομένης κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, συμφωνούσης καὶ πρὸς τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ δεκτὰ γενόμενα, ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 658 Α. Κ. ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται τοῦ μισθοῦ ἐκείνου, τὸν ὁποῖον θὰ ἐλάμβανεν ἐργαζόμενος κατὰ τὸν χρόνον τοῦ κωλύματος. (Βλέπε παραπομπὰς εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 749, ἔνθα καταχωρίζεται καὶ ἡ σύμφωνος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7389/1958, ἔνθ' ἀνωτ.).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 20284/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Σταματιάδης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Α. Στασινὸς*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Π. Τόγκας, Π. Παναγιωτέας

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἄρθρων 657 καὶ 658 Α.Κ., εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ μισθωτός, ἔχων ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίαν, ἐκωλύθη, ὅπως παράσχῃ τὰς ὑπηρεσίας του πλείονας τῆς μιᾶς φορᾶς ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους, διατηρεῖ τὴν ἐπὶ τοῦ μισθοῦ ἀξίωσίν του δι' ἕκαστον αὐτοτελὲς κώλυμα καὶ μέχρι τῆς συμπληρώσεως μηνός, ἔστω καὶ ἂν τὰ πλείονα κωλύματα κατέστησαν ἀδύνατον τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας του ἐπὶ χρόνον μείζονα τοῦ μηνὸς (κρατοῦσα γνώμη, ἴδε *Καυκᾶν*, Ἐνοχ., ἐκδ. Β', τόμ. Α', ὑπ' ἄρθρον 658 ἐν παραγρ. 3, *Α. Βαμβέτσαν*, ἐν ΕΕΔ 9 σελ. 486 καὶ 582, *Καποδίστριαν* ἐν ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 658, ἀριθ. 7 καὶ 8). Ὡσαύτως πρὸς ὑπολογισμὸν τοῦ μηνός, οὗτινος αἱ ἀποδοχαὶ ὀφείλονται εἰς τὸν μισθωτὸν ἐν περιπτώσει κωλύματος διαρκείας μείζονος αὐτοῦ ἢ πλειόνων κωλυμάτων, ὑπερβαινόντων ἐν συνόλῳ τὸν ἕνα μῆνα, θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ ἀπὸ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ πρώτου κωλύματος καὶ ἐφεξῆς χρονικὸν διάστημα, ὑπολογιζομένου καὶ τοῦ χρόνου τῶν μετέπειτα κωλυμάτων μέχρι τῆς συμπληρώσεως ὡς ἄνω τοῦ διαστήματος μηνὸς καὶ οὐχὶ τὸ κατὰ βούλησιν τοῦ μισθωτοῦ τοιοῦτον ἐντὸς τοῦ μείζονος χρόνου διαρκείας κωλύματος ἢ κωλυμάτων. Ὁ τοιοῦτος καθορισμὸς τοῦ μηνὸς δὲν ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι ὁ κωλυόμενος δικαιοῦται νὰ λάβῃ ὁπωσδήποτε ἡμερομίσθια ἑνὸς πλήρους μηνός, ἀλλὰ σημαίνει, ὅτι δικαιοῦται νὰ λάβῃ τόσα ἡμερομίσθια, ὅσα θὰ ἐλάμβανεν, ἐὰν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μηνός, καθ' ὃν ἐκωλύθη νὰ ἐργασθῇ, παρεῖχε πράγματι τὴν ἐργασίαν του, ἄτε τοῦ κωλύματος μὴ παρέχοντος δικαίωμα ἀπολήψεως ἀποδοχῶν μειζόνων ἐκείνων, ἃς θὰ ἐλάμβανεν οὗτος ἐργαζόμενος ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ διαστήματος (ἴδε *Καποδίστριαν*, ἔνθ' ἀνωτ.).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων πράγματι λόγῳ ἀσθενείας του ἐκωλύθη νὰ ἐργασθῇ κατὰ τὸ ἀπὸ 28 Μαρτίου μέχρις 28 Μαΐου 1958 χρονικὸν διάστημα, οὗτος ὅμως κατὰ τὸ αὐτὸ ὑπηρεσιακὸν ἔτος, ἀρχόμενον, ὡς ἐκ τοῦ χρόνου τῆς προσλήψεώς του, ἀπὸ 26 Ἰουλίου 1957 (δι' ἕκαστον ἔτος ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του), λόγῳ προηγουμένης τῆς ἀνωτέρω ἑτέρας ἀσθενείας του, ἐκωλύθη ἐπίσης νὰ παράσχῃ τὴν ἐργασίαν του ἐπὶ δύο ἡμέρας τὴν 30ὴν καὶ τὴν 31ην Ἰουλίου 1957 καὶ ἐπὶ 23 ἡμέρας κατὰ τὸν μῆνα Ὀκτώβριον 1957, δι' ἃς καὶ ἐπεδοτήθη παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., ἤτοι ἐν συνόλῳ ἐκωλύθη νὰ πραγματοποιήσῃ 25 ἡμερομίσθια, ὅσα ἀκριβῶς ἀναλογοῦσι δι' ἕνα μῆνα, καθ' ὃν, καθ' ἃ ἐξετέθη, διατηρεῖ τὴν ἐπὶ τὸν μισθὸν ἀξίωσιν. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ὁ ἐνάγων μόνον τῶν 25 τούτων ἐργασίμων ἡμερῶν δικαιοῦται νὰ λάβῃ τὸν μισθόν του, περὶ οὗ ὅμως δὲν προβάλλεται ἐν προκειμένῳ ἀξίωσις, οὐχὶ δὲ καὶ τοῦ μεταγενεστέρου ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ὑπηρεσιακοῦ ἔτους μηνὸς (ἀπὸ 28 Μαρτίου καὶ ἐφεξῆς) καὶ συνεπῶς ἡ ἐνδικος ἀγωγὴ κατὰ τὸ σχετικὸν κεφάλαιον αὐτῆς εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος καὶ ὀρθῶς ἀπερρίφθη αὕτη ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ ΕΙΣ ΜΙΣΘΟΝ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ 657 Α.Κ.

Ἐπιδότησις ἐκ μέρους τοῦ Ι.Κ.Α. δι' ἀσθένειαν οὐχὶ πέραν τῶν τριῶν ἡμερῶν

Ἀξίωσις μισθωτοῦ πρὸς καταβολὴν μισθοῦ καθ' ἡμέρας ἀσθενείας του.— Ὑποχρέωσις Ι.Κ.Α. πρὸς ἐπιδότησιν.— Τήρησις τριημέρου χρόνου ἀναμονῆς κατὰ τὴν διὰ πρώτην φορὰν ἐντὸς ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ ἔτους ἐπιδότησιν.— Προϋπόθεσις καταβολῆς ἐπιδόματος δι' ἀσθένειαν ἡ διάρκεια αὐτῆς πλέον τῶν τριῶν ἡμερῶν.— Ἔννοια ἄρθρου 657 § 2 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Καταλογισμὸς εἰς μισθὸν τῶν πράγματι ὑπὸ τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ καταβληθέντων.

Ἐξητήθη ὑπὸ μισθωτοῦ ἡ ἐπιδίκασις εἰς αὐτὸν τοῦ μισθοῦ τριῶν ἡμερῶν, κατὰ τὰς ὁποίας ἐκωλύθη λόγῳ ἀσθενείας (σπουδαίου λόγου) πρὸς παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του (ἄρθρα 657, 658 Α.Κ.).

Σημειωτέον ὅτι παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. δὲν ἐδικαιώθη οὗτος ἐπιδόματος ἀσθενείας κατὰ τὴν γνωστὴν ὑποστηριζομένην ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ἄποψιν ὅτι πρέπει κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου 1846/1951 νὰ διήρκεσεν ἡ ἀσθένεια πέραν τῶν τριῶν ἡμερῶν, ἄποψιν, ἡ ὁποία νιοθετήθη μὲν ὑπὸ τῆς Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 9035/1958 (Εἰρηνοδίκης *Ι. Χριστάκης*, ΕΕΔ 17, 1298, ἀπεκρούσθη ὅμως ὑπὸ τῆς προγενεστέρας ὑπ' ἀριθ. 8370/1958 τοῦ αὐτοῦ Εἰρηνοδικείου (Εἰρηνοδίκης *Α. Βλάχος*, ΕΕΔ 17, 1072).

Ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις, ἀναχωροῦσα ἀπὸ τῆς κατ' αὐτὴν (βλέπε καὶ συμφωνον Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1387/1958, εἰσηγητὴς *Γ. Κασίμης*, ΕΕΔ 17, 751) ἀληθοῦς ἐννοίας τῆς διατάξεως τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 657 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀξιούσης νὰ κατεβλήθησαν πράγματι πορὰ τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ τὰ καταλογιστέα εἰς τὸν μισθὸν ποσὰ καὶ ὄχι νὰ δικαιοῦται ἁπλῶς ὁ ἠσφαλισμένος των παροχῶν τούτων (ἀντίθετος *Ι. Καποδίστριας*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 657, ἀριθ. 75, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 215), δέχεται τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργοδότου εἰς καταβολὴν πλήρων τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, ἀφοῦ τὸ Ι.Κ.Α. δὲν κατέβαλεν εἰς αὐτὸν ἐπίδομα δι' ἀσθένειαν.

Σημαντικὸν ὅμως εἶναι, ὅτι ἡ ἀπόφασις λαμβάνει θέσιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος, συντασσομένη πρὸς τὴν εὑρίσκουσαν, ὡς λέγει, ἔρεισμα εἰς τὸν νόμον ἄποψιν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἔχομεν οὕτω καὶ τὴν γνώμην ἀνωτέρου τοῦ Εἰρηνοδικείου δικαστηρίου ἐπὶ ζητήματος σοβαροῦ πρακτικοῦ ἐνδιαφέροντος.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1022/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Α. Βάλλιος*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Π. Ζευγώλης, Β. Χαλίβης

Ὁ ἐνάγων, συνδεόμενος μετὰ τῆς ἐναγομένης διὰ συμβάσεως παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ δι' ἀόριστον χρόνον, ὑπερβὰς δὲ τὸ ἔτος ἐν τῇ παροχῇ τῆς τοιαύτης ἐργασίας, ἐκωλύθη νὰ ἐργασθῇ ἕνεκα σπουδαίου λόγου, μὴ ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητα αὐτοῦ, ἤτοι λόγῳ ἀσθενείας, ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, ὡς κατωτέρω, δι' ἃς αἰτεῖται τὸν μισθὸν αὐτοῦ. Τοιοῦτον αἴτημα ἔχουσα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, νόμῳ βάσιμος παρίσταται, ἐρειδομένη εἰς τὰ ἄρθρα 657 καὶ 658 Α.Κ.

Ἡ ἐναγομένη, ἀρνουμένη τὴν ἀγωγὴν ταύτην, προτείνει τὴν ἔνστασιν τῆς ἐλλείψεως παθητικῆς νομιμοποιήσεως, ἰσχυριζομένη ὅτι ὁ ἐνάγων ἔδει νὰ στραφῇ κατὰ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, δεδομένου ὅτι οὗτος κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος 1958, καθ' ὃ αἰτεῖται τὴν πληρωμὴν τῶν ὡς εἴρηται τριῶν ἡμερομισθίων, ἐπεδοτήθη ὑπ' αὐτῆς ἐπὶ 19 ἡμέρας καὶ συνεπῶς, κατ' αὐτήν, ὑπόχρεον ἤδη πρὸς ἐπιδότησιν εἶναι τὸ Ι.Κ.Α., ἀφοῦ ἡ ἐξαίρεσις ἐκ τῆς ἐπιδοτήσεως τῶν τριῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς ἀσθενείας (χρόνος ἀναμονῆς) ἰσχύει μόνον κατὰ τὴν διὰ πρώτην φορὰν ἐντὸς ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ ἔτους ἐπιδότησιν λόγῳ ἀσθενείας. Ἀληθὲς εἶναι ὅτι καὶ μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ ν.δ. 2698/1953 τροποποίησιν τοῦ ἄρθρου 38 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 δὲν ἐθίγη ἡ διάταξις τῆς ἐν λόγῳ παραγράφου, καθ' ἣν ὁ τριήμερος χρόνος ἀναμονῆς, ὁ μεσολαβῶν μεταξὺ τῆς ἀναγγελίας τῆς ἀνικανότητος καὶ τῆς πραγματικῆς ἐνάρξεως καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος, δὲν τηρεῖται εἰ μὴ κατὰ τὴν διὰ πρώτην φορὰν ἐντὸς ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ ἔτους ἐπιδότησιν λόγῳ ἀσθενείας (ὑπ' ἀριθ. 145/1958 γνωμοδότησις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ΕΕΔ 17, 492). Ἑτέρωθεν ὅμως τὸ Ι.Κ.Α., βασιζόμενον εἰς τὸ ἄρθρον 35 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, τὸ καθορίζον τὰς προϋποθέσεις χορηγήσεως τοῦ ἐπιδόματος ἀσθενείας καὶ δὴ (§ 8), ἐφ' ὅσον ἡ ἀποχὴ λόγῳ ἀσθενείας διήρκεσε πλέον τῶν τριῶν τοὐλάχιστον ἡμερῶν, ἠρνήθη εἰς τὸν ἐνάγοντα τὴν ἐπιδότησιν διὰ τὰς τρεῖς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἡμέρας ἀσθενείας, ὑποστηρίζον τὴν ἄποψιν ὅτι ναὶ μὲν ὁ χρόνος ἀναμονῆς τῶν τριῶν πρώτων ἡμερῶν ἀσθενείας ἅπαξ μόνον καθ' ἑκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος ἀφαιρεῖται ἐκ τῆς ἐπιδοτήσεως, πλὴν ὅμως προϋπόθεσις τῆς καταβολῆς ἐπιδόματος ἀσθενείας εἶναι νὰ διήρκεσεν αὕτη πλέον τῶν τριῶν ἡμερῶν, ὁπότε, ἐφ' ὅσον δὲν πρόκειται περὶ τῆς διὰ πρώτην φορὰν ἐντὸς τοῦ ἔτους τούτου ἐπιδοτήσεως λόγῳ ἀσθενείας, ὁ ἠσφαλισμένος θὰ ἐπιδοτηθῇ διὰ πάσας τὰς ἡμέρας ἀσθενείας, τοῦ χρόνου τῆς τριημέρου ἀναμονῆς ἐφαρμοσθέντος κατὰ τὴν πρώτην ἐπιδότησιν, ἐὰν ὅμως ἡ ἀσθένεια τοῦ ἠσφαλισμένου διήρκεσε τρεῖς ἢ ὀλιγωτέρας ἡμέρας, δὲν δικαιοῦται οὗτος ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐπιδόματος ἀσθενείας (ὅρα ΔΕΝ 14 σελ. 379 ἐπ.). Ἀνεξαρτήτως ὅτι ἡ ἄποψις αὕτη εὑρίσκει ἔρεισμα εἰς τὸν νόμον (ὅρα σχετικῶς ΕΕΔ 17 σελ. 1071 καὶ 1298), παραμένει ἐν προκειμένῳ τὸ πραγματικὸν γεγονὸς ὅτι τὸ Ι.Κ.Α. ἠρνήθη τὴν ἐπιδότησιν τοῦ ἐνάγοντος καὶ δὲν δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς ἡ παράγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 657 τοῦ Α.Κ. καὶ καθ' ἣν

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

ΥΠΟΧΡΕΩΣΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΠΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Έννοια άρθρου 2 Νόμου 2112/1920 καί άρθρου 678 Άστικοῦ Κώδικος

Έκδίκασις τῆς σχετικῆς διαφορᾶς κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν.— Ἔννοια «ποιοῦ» καί «διαγωγῆς» μισθωτοῦ.—Περιεχόμενον πιστοποιητικοῦ.— Ἀπάλειψις διά τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ δυσμενῶν στοιχείων.—Δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ καί πρός ἀποζημίωσιν διά τυχόν ζημίαν του.— Ἀναγραφή εἰς τό πιστοποιητικόν χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας.— Μή ἀναγραφή πλασματικῆς ὑπηρεσίας μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν μισθωτοῦ, εἰμή ἐάν τοῦτο ζητήσῃ ὁ μισθωτός.—Ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ ἐντός εὐλόγου χρόνου ἀπό τῆς λήξεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐκτός ἄν τηρῇ ὁ ἐργοδότης στοιχεῖα.—Ἐξαναγκασμός ἐργοδότου πρός χορήγησιν πιστοποιητικοῦ κατ' ἄρθρ. 882 § 2 Πολιτικῆς Δικονομίας.

Θέματα σχετικά ἐκ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2112/1920 «περί ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ β. δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 «περί ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 καί ἐπί τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καί ὑπηρετῶν», τοῦ ἄρθρου 678 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀναφερομένων εἰς τήν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργοδότου πρός ἔκδοσιν πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, πραγματεύεται ἡ κατωτέρω δικαστική ἀπόφασις.

Δέχεται ἐν πρώτοις καί εἶναι τοῦτο σύμφωνον πρός τά νομολογηθέντα, ὅτι καί ἡ τοιαύτη διαφορά ἐκδικάζεται παραδεκτῶς κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν (ἄρθρον 10 τοῦ νόμου 2112/1920 καί ἄρθρον 11 β. δ. 16/18 Ἰουλίου 1920). (Οὕτω καί Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1648/1947, Πρωτοδίκης *Ν. Πιέρρος*, ΕΕΔ 6, 377, Πρωτοδίκου Μυτιλήνης 67/1951, Πρωτοδίκης *Μ. Καλεύρας*, ΕΕΔ 10, 865, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, 13144/1958, εἰσηγητής *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 17, 1139, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16413/1958, εἰσηγητής *Μ. Καλεύρας*, ΕΕΔ 18, 197, ἐξετάσασαι κατ' οὐσίαν τήν ἀγωγήν).

Ἐπαναλαμβάνεται καί ὑπό τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς ἡ παρ' ἡμῖν κρατήσασα θεωρητική καί νομολογιακή ἄποψις ὅτι ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ διά τήν ἔκδοσιν παρά τοῦ ἐργοδότου πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας πρέπει νά γίνηται ἐντός εὐλόγου ἀπό τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας χρόνου. (Οὕτω καί *Κ. Καυκᾶς*, Ἔνοχ. Εἰδικόν, ὑπ' ἄρθρ. 678, *Α. Τούσης*, Ἐργ. Δίκαιον, τόμ. Α', ἡμίτομος Β', σελ. 505, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 261 ἑπ., Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 7986/1956, Πρωτοδίκης *Ι. Ἀγαλλόπουλος*, ΕΕΔ 11, 859, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 7986/1956, Πρωτοδίκης *Α. Κυριακόγγονας*, ΕΕΔ 16, 257, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16413/1958, εἰσηγητής *Μ. Καλεύρας*, ΕΕΔ 18, 197, πρβλ. καί Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13144/1958, εἰσηγητής *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 17, 1139).

Ἐζητήθη διά τῆς ἀγωγῆς, εἰς τήν περίπτωσιν, ἡ διόρθωσις δοθέντος παρά τοῦ ἐργοδότου πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας.

(Ἡ διάταξις προϋποθέτει κρίσιν τοῦ ἐκδίδοντος πιστοποιητικόν ἐργοδότου ἀγαθήν, εἰς τρόπον ὥστε ἄδικος αὐτοῦ κρίσις ὑπόκειται διά τοῦ δικαστοῦ εἰς διόρθωσιν, συμφώνως πρός τάς γενικάς ἀρχάς, *Κ. Τριανταφυλλόπουλος*, Εἰσηγητική ἔκθεσις Προσχεδίου Μισθώσεως Ἐργασίας, ΕΕΔ 9, 471, *Κ. Καυκᾶς*, Ἔνοχ. Εἰδικόν, β' ἔκδοσις, σελ. 575, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικόν Δίκαιον, 262 ἑπ.)

Εἰς τήν περίπτωσιν ὁ μισθωτός εἶχεν ἀπολυθῆ ἀκύρως, τῆς ἀκυρότητος ἀναγνωρισθείσης δικαστικῶς καί ἐζητήθη παρ' αὐτοῦ νά πιστοποιηθῇ καί τό γεγονός τοῦτο παρά τοῦ ἐργοδότου.

Ἡ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ναί μέν δέν ἀναγράφεται ἐν τῷ πιστοποιητικῷ ἡ πλασματική διάρκεια τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλ' ἡ πραγματική τοιαύτη, τοῦτο ὅμως ἐφ' ὅσον δέν τό ζητήσῃ ὁ μισθωτός. (Βλέπε περί τοῦ θέματος καί *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 262).

Ὁ ἐργοδότης ἀνέγραψε μέν τοῦτο ἐν τῷ πιστοποιητικῷ, ἀλλά διά φράσεων, αἱ ὁποῖαι ἐκρίθησαν ὡς θίγουσαι τόν μισθωτόν καί οὕτω ἐζητήθη ἡ ἔκδοσις νέου, ἐξαναγκαζομένου τοῦ ἐργοδότου κατά τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 882, 883 Πολ. Δικ. (Οὕτω καί Πρωτ/κείου

ποσά καταβληθέντα εἰς τόν μισθωτόν ἐξ αἰτίας τοῦ κωλύματος, δυνάμει ὑποχρεωτικῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀσφαλίσεως, δικαιοῦται ὁ ἐργοδότης νά ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ μισθοῦ, τοῦ νόμου προϋποθέτοντος νά ἐχώρησε πράγματι τοιαύτη καταβολή καί ὑφ' ἣν ἔνναιαν θά ἦτο δυνατόν νά διατυπωθῇ ἡ ἔνστασις τῆς ἐναγομένης, ἥτις οὕτω ἀπορριπτέα ἐστί.

Τοῦ ἐνάγοντος ἐργαζομένου παρά τῇ ἐναγομένῃ ἀπό τῆς 2 Ἰουλίου 1947, ἀντί ἡμερομισθίου ἐκ δραχμῶν 60,50, δικαιοῦται οὗτος τά ἡμερομίσθια τῶν τριῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς ἠσθένησεν, ἤτοι ἀπό 10 ἕως 12 Δεκεμβρίου 1958, ἤτοι δραχ. 181,50, μή καλυφθέντος καί διά τοῦ συνυπολογισμοῦ τῶν τριῶν τούτων ἡμερῶν τοῦ μηνός, καθ' ὃν ὁ ἐνάγων διατηρεῖ, κατ' ἄρθρον 658 Α.Κ., τήν ἐπί τόν μισθόν ἀξίωσιν αὐτοῦ. Ὅθεν γίνεται δεκτή ἡ ὑπό κρίσιν ἀγωγή, ὡς περιωρίσθη.

Νόμιμος συντρέχει περίπτωσις, ὅπως κηρυχθῇ ἡ παροῦσα προσωρινῶς ἐκτελεστή.

Ἀθηνῶν 2185/1958, εἰσηγητὴς Δ. *Κανελλόπουλος*, ΕΕΝ κα' 695).

Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης 1985/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. Γ. *Πλαγιαννάκος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Παπαγεωργίου, Π. Παπανασοὺμ

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ὡς αὐτὴ παραδεκτῶς διὰ τῶν προτάσεων βελτιοῦται, ὁ ἐνάγων ἐκτίθησιν, ὅτι τὴν 3.2.1950 προσελήφθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου, ἰδιοκτήτου τῆς ἐνταῦθα ἐκδιδομένης πρωϊνῆς ἐφημερίδος Μ**, διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ εἰργάσθη ὡς λινοτύπης μέχρι τῆς 13.7.1956, ὅτε ὁ ἐναγόμενος κατήγγειλεν ἀκύρως τὴν σύμβασιν ἐργασίας, δι' ὃ καὶ ὑπεχρεώθη δικαστικῶς νὰ καταβάλῃ τῷ ἐνάγοντι μισθοὺς ὑπερημερίας μέχρι τῆς 29.10.1957, ὅτε καὶ ἐλύθη ἐγκύρως ἡ συνδέουσα τοὺς διαδίκους σύμβασις ἐργασίας, ἐπὶ ταύτῃ δὲ τῇ ἱστορικῇ αἰτίᾳ διώκει ὁ ἐνάγων νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος νὰ χορηγήσῃ αὐτῷ πιστοποιητικὸν ἐργασίας, ἵνα τὸ χρησιμοποιήσῃ πρὸς συνταξιοδότησίν του παρὰ τῷ Ι.Κ.Α καὶ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων, ἐν ᾧ νὰ βεβαιοῦται μόνον τὸ εἶδος καὶ ἡ διάρκεια τῆς παρὰ τῷ ἐναγομένῳ ἐργασίας του, κηρυσσομένης τῆς ἀποφάσεως προσωρινῶς ἐκτελεστῆς. Οὕτως ἔχουσα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ νόμῳ βάσιμος παρίσταται, ἐρειδομένη ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 2112/1920, διατηρηθέντος ἐν ἰσχύϊ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ Εἰσ. Ν. Α.Κ., ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 678 τοῦ Α.Κ. καὶ 186 τῆς Πολ. Δικ., καὶ ὁμοδίως εἰσάγεται κατὰ τὴν προκειμένην διαδικασίαν τοῦ Ν. Γ'ΦΟΔ', ἀφοῦ ἡ ἀξίωσις περιεχόμενον ἔχει ἰδιωτικὴν διαφοράν ἐκ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. 2112/1920 (Πρωτ. Ἀθ. 1648/1947, ΕΕΔ 6, 377, Πρωτ. Μυτιλήνης 67/1951, ΕΕΔ 10 σελ. 885). Δέον ὅθεν νὰ ἐρευνηθῇ καὶ κατ' οὐσίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή.

Ὁ ἐναγόμενος, ἰδιοκτήτης ὢν τῆς ἐνταῦθα ἐκδιδομένης πρωϊνῆς ἐφημερίδος **, προσέλαβε τὸν ἐνάγοντα ὡς λινοτύπην τὴν 3.2.1950 διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, εἰς τὴν θέσιν δὲ ταύτην ὁ ἐνάγων εἰργάσθη μέχρι τῆς 13.7.1956, ὅτε ὁ ἐναγόμενος προέβη εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, πλὴν ὅμως ἡ ἐν λόγῳ καταγγελία διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 657/1957 ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 401/1957 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐκρίθη ἄκυρος ὡς καταχρηστικῶς ἀσκηθεῖσα, δι' ὃν λόγον καὶ ὁ ἐναγόμενος ὑπεχρεώθη νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἐνάγοντα μισθοὺς ὑπερημερίας μέχρι τῆς 29.10.1957, ὅτε καὶ ἐλύθη ἡ σύμβασις ἐργασίας, διότι ὁ ἐνάγων, λόγῳ ἀσθενείας, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ὡς εἴρηται ἐργασίαν του. Ἐν συνεχείᾳ ὁ ἐνάγων ἠτήσατο παρὰ τοῦ ἐναγομένου τὴν χορήγησιν πιστοποιητικοῦ ἐργασίας, ἐν ᾧ νὰ ἐμφαίνηται τὸ εἶδος καὶ ἡ διάρκεια τῆς ἐργασίας του, πλὴν ὅμως ὁ ἐναγόμενος, προβάλλων ἀντιρρήσεις ὡς πρὸς τὴν διατύπωσιν τοῦ πιστοποιητικοῦ, ἠρνεῖτο νὰ χορηγήσῃ οἱονδήποτε πιστοποιητικόν, δι' ὃν λόγον καὶ ὁ ἐνάγων ἀπηύθυνε τῷ ἐναγομένῳ τὴν προσαγομένην ἀπὸ 19.9.1958 ἐξώδικον διαμαρτυρίαν καὶ πρόσκλησιν, δι' ἧς καὶ αὖθις ἠτεῖτο τὴν παρὰ τοῦ ἐναγομένου χορήγησιν τοῦ ὡς εἴρηται πιστοποιητικοῦ, πλὴν ὅμως ὁ ἐναγόμενος καὶ αὖθις ἠρνήθη τὴν χορήγησιν οἱουδήποτε πιστοποιητικοῦ, ἔστω καὶ μὲ διατύπωσιν τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐκλογῆς. Μετὰ τὴν πρὸς τὸν ἐναγόμενον κοινοποίησιν τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ἤτοι μετὰ τὴν 3.12.1958, ὁ ἐναγόμενος ἐχορήγησε τῷ ἐνάγοντι τὸ ἀπὸ 4.12.1958 πιστοποιητικόν, ἐν ᾧ βεβαιοῦται, ὅτι ὁ ἐνάγων εἰργάσθη παρὰ τῷ ἐναγομένῳ ὡς λινοτύπης ἀπὸ τοῦ Φεβρουαρίου 1950 μέχρι τῆς 13.7.1956, ὅτε καὶ ἀπελύθη, ἐν συνεχείᾳ δὲ ὁ ἐναγόμενος ἀναγράφει, ὅτι ἀκυρωθείσης τῆς ἀπολύσεώς του δικαστικῶς, ὑπεχρεώθη καὶ κατέβαλεν εἰς αὐτὸν μισθούς του, λόγῳ τῆς ὑπερημερίας του, μέχρι τῆς 29.10.1957, χωρὶς οὗτος πράγματι νὰ ἐργάζηται, ἀφοῦ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἦτο ἐγκατεστημένος εἰς Ἀθήνας, ἐκμεταλλευόμενος ἰδιόκτητον λινοτυπικὴν μηχανὴν καὶ συγχρόνως ἐπιδοτούμενος παρὰ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας.

Κατὰ τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ ν. 2112/1920, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρ. 678 τοῦ Α.Κ., τὸ ἐκδιδόμενον πιστοποιητικὸν ἐργασίας δέον νὰ διαλαμβάνῃ, κατ' αἴτησιν τοῦ ἐκμισθωτοῦ, τὸ εἶδος καὶ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας του, μόνον δὲ τῇ εἰδικῇ αἰτήσει τούτου δύναται νὰ διαλαμβάνῃ καὶ τὸ ποιὸν τῆς ἐργασίας του καὶ τὴν διαγωγήν του. Ἡ λέξις «ποιόν» ἀνάγεται εἰς τὰς ὑπηρεσιακὰς ἱκανότητας τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἐργασίας, ἡ δὲ λέξις «διαγωγὴ» ἀνάγεται εὐρύτερον εἰς τὴν καθ' ὅλου ὑπηρεσιακὴν εὐταξίαν, ἀγωγὴν καὶ παίδευσιν αὐτοῦ (*Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Μαθήματα Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 244). Μὴ ὑπαρχούσης ὅθεν αἰτήσεως τοῦ ὑπαλλήλου ἀπαγορεύεται εἰς τὸν ἐργοδότην νὰ κάμῃ μνείαν περὶ τῆς διαγωγῆς, καλῆς ἢ κακῆς, τοῦ μισθωτοῦ, ἡ ἀπαγόρευσις δὲ αὕτη εἶναι γενικὴ καὶ ἐπεκτείνεται εἰς πᾶν ὑπηρεσιακὸν παράπτωμα, ὡς καὶ εἰς πᾶν ποινικὸν ἀδίκημα, προαχθὲν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας, ἐπὶ πλέον δὲ ἀπαγορεύεται οὐ μόνον πᾶσα δυσμενὴς μνεία περὶ τῆς αἰτίας, δι' ἣν ἔπαυσε παρέχων τὰς ὑπηρεσίας του ὁ μισθωτός, ἀλλὰ καὶ πᾶς ὑπαινιγμὸς δυνάμενος νὰ θίξῃ τὴν ἐντιμότητα τοῦ ὑπαλλήλου (Ἔφετ. Ἀθ. 507/1941, ΕΕΔ 1 σελ. 138, *Καυκᾶ*, Ἐνοχ. ὑπ' ἄρθρ. 687, ἔκδ. Β').

Τυχὸν ἀναγραφὴ τοιούτων δυσμενῶν στοιχείων παρέχει εἰς τὸν μισθωτὸν ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὴν διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ ἀπάλειψιν τούτων, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ἐργοδότου καὶ ἀποζημίωσιν, ἐὰν τυχὸν ὑπέστη ζημίαν, συνεπείᾳ τῶν ἐν τῷ πιστοποιητικῷ ἀναγραφεισῶν δυσμενῶν καὶ ἐπιβλαβῶν κρίσεων (Ε.Α. 507/1941, ΕΕΔ 1 σελ. 138, *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχ. ἔκδ. Β' ὑπ' ἄρθρ. 678 σελ. 576). Ὅθεν, εἰς περίπτωσιν ἐκδόσεως πιστοποιητικοῦ μὴ ἱκανοποιοῦντος τὸν μισθωτόν, δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἐργοδότης εἰς διόρθωσιν ἢ συμπλήρωσίν του, ἡ διόρθωσις δὲ ἢ ἡ συμπλήρωσις γίνεται οὐχὶ διὰ διαγραφῶν καὶ προσθηκῶν ἐν τῷ αὐτῷ

πιστοποιητικῷ, ἀλλὰ δι' ἐκδόσεως ἑτέρου συμφώνου τοῖς νόμοις καὶ τοῖς πράγμασι περιεχομένου (Χ. Ἀγαλλοπούλου, Τὸ πιστοποιητικὸν ἐργασίας, Α.Ι Δ. δ' σελ. 88).

Ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα, ὁ ἐναγόμενος εἰς τὸ χορηγηθὲν τῷ ἐνάγοντι πιστοποιητικὸν ἐργασίας ἀνέγραψε, μεταξὺ ἄλλων, ὅτι ὁ ἐνάγων κατὰ τὸ ἀπὸ 13.7.1956 μέχρις 29.10.1957 χρονικὸν διάστημα ἦτο ἐγκατεστημένος εἰς Ἀθήνας, ἐκμεταλλευόμενος ἰδιόκτητον λινοτυπικὴν μηχανὴν καὶ συγχρόνως ἐπιδοτούμενος παρὰ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας.

Τὸ γεγονὸς τοῦτο, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι οὐδόλως ἐβεβαιώθη ἐκ τῶν ἐνώπιον ἡμῶν προσαχθέντων ἀποδεικτικῶν στοιχείων, μνημονευόμενον ἐν τῷ ὡς εἴρηται πιστοποιητικῷ ἐργασίας ἀποτελεῖ ἔμμεσον μέν, πλὴν σαφῆ, μομφὴν κατὰ τοῦ ἐνάγοντος, ματαίοι τὸν δι' ὃν τὸ πιστοποιητικὸν ἐκδίδεται σκοπὸν καὶ ἅπτεται τῆς ἐν γένει διαγωγῆς τοῦ ἐνάγοντος καὶ δὴ τῆς διαγωγῆς αὐτοῦ τῆς ἐπιδειχθείσης ἐκτὸς τῆς ἐν τῇ ἐφημερίδι „*„ ὑπηρεσίας του ὡς λινοτύπου, ἣν ἐξωεργασιακὴν διανωγὴν ὁ ἐνάγόμενος, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι δὲν ἦτο ἁρμόδιος νὰ πιστοποιήσῃ, δὲν ἠδύνατο ἐν πάσῃ περιπτώσει, συνωδὰ τοῖς προρηθεῖσι, νὰ βεβαιώσῃ ἄνευ εἰδικῆς πρὸς τοῦτο αἰτήσεως τοῦ ἐνάγοντος ὑπαλλήλου.

Τούτοις παρέπεται ὅτι ὁ ἐναγόμενος δὲν ἐχορήγησε τῷ ἐνάγοντι τὸ ὅπερ κατὰ νόμον ὑπεχρεοῦτο νὰ χορηγήσῃ πιστοποιητικὸν ἐργασίας περὶ τῆς διαρκείας καὶ τοῦ εἴδους τῆς ἐργασίας του καὶ δέον συνεπῶς νὰ ὑποχρεωθῇ νὰ χορηγήσῃ τὸ πιστοποιητικὸν τοῦτο ἄνευ τῆς ἐν αὐτῷ μνείας τοῦ ὡς εἴρηται γεγονότος, ἅτε τούτου καθαπτομένου τῆς ὑπολήψεως καὶ τῆς ἐντιμότητος τοῦ ἐνάγοντος ὑπαλλήλου.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐν τῇ ἐομηνείᾳ τῆς περὶ πιστοποιητικοῦ ἐργασίας διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ νόμου 2112/1920 ἐγένετο ἐν τῇ ἡμεδαπῇ δεκτόν, ὡς ἐπίσης καὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ ταυτοσήμων διατάξεων, ὅτι ἐν τῷ πιστοποιητικῷ ἐργασίας ἀναγράφεται ἡ πραγματικὴ διάρκεια τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως καὶ οὐχὶ ἡ πλασματικὴ τοιαύτη, ἀναγράφεται δηλονότι τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ πράγματι εἰργάσθη ὁ μισθωτὸς καὶ οὐχὶ ὁ χρόνος, καθ' ὃν, λόγῳ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου, ὁ μισθωτὸς ἔλαβε μισθόν, καίτοι δὲν προσέφερε πράγματι ἐργασίαν, δὲν ἀναγράφεται δηλονότι ἐν τῷ πιστοποιητικῷ τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ ὁ μισθωτός, λόγῳ ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐμισθοδοτήθη, διότι κατὰ νομικὸν πλάσμα ἐθεωρήθη ὅτι προσέφερε ἐργασίαν (Κ. Ἀποστολίδου, Ἐνοχ. ὑπ' ἄρθρ. 678, ἀριθ. 9, σελ. 681, Χ. Ἀγαλλόπουλος, Ἐνθ' ἀνωτ., Πρωτ. Μυτιλήνης 67/1951, ΕΕΔ 10 σελ. 865). Ἡ μὴ ἀναγραφὴ ὅμως ἐν τῷ πιστοποιητικῷ ἐργασίας ὅτι ἡ ἐργασιακὴ σχέσις διήρκεσε καὶ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου, καθ' ὃν ὁ μισθωτὸς δὲν εἰργάσθη πράγματι, ἀλλὰ πλάσματι τοῦ νόμου ἐθεωρήθη ὅτι προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του, ἔχει ὡς δικαιολογητικὸν λόγον τὸ μὲν τὴν διευκόλυνσιν τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ ἐξεύρεσιν ἐργασίας, ἣν θὰ ἐδυσχέραινεν ἡ ἐν τῷ πιστοποιητικῷ ἀναγραφὴ ὅτι ἡ γενομένη ἀπόλυσις ἐθεωρήθη παρὰ τοῦ Δικαστηρίου ἄκυρος κατόπιν ἀγωγῆς τοῦ μισθωτοῦ, ὅστις οὕτω θὰ ἐνεφανίζετο ὡς φιλόδικος εἰς τὰ ὄμματα τοῦ νέου ἐργοδότου, τὸ δὲ τὴν εἰς τὸν νέον ἐργοδότην παροχὴν τῆς δυνατότητος νὰ κρίνῃ ἀσφαλέστερον περὶ τῆς κτηθείσης πείρας καὶ ἐπαγγελματικῆς ἱκανότητος τοῦ μισθωτοῦ, διὰ μόνης ὅμως τῆς μισθοδοσίας καὶ ἄνευ πραγματικῆς ἐργασίας δὲν αὐξάνει προφανῶς οὔτε ἡ πεῖρα, οὔτε ἡ ἐπαγγελματικὴ ἱκανότης τοῦ μισθωτοῦ (Χ. Ἀγαλλοπούλου, Τὸ πιστοποιητικὸν ἐργασίας, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 80 καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ). Τούτοις παρέπεται ὅτι, ὅταν ὁ ἴδιος ὁ μισθωτὸς ζητῇ νὰ βεβαιωθῇ ἐν τῷ πιστοποιητικῷ ἐργασίας καὶ ὁ χρόνος, καθ' ὃν αὐτὸς πλάσματι ἐθεωρήθη ὅτι προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του, ἤτοι ὁ χρόνος, καθ' ὃν ὁ ἐργοδότης, λόγῳ ἀκύρου ἀπολύσεως, ὑπεχρεώθη δικαστικῶς νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν μισθωτὸν τοὺς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας ὑπεοημερίας του μισθούς, ἐλλείπει ὁ ὡς εἴρηται δικαιολογητικὸς λόγος, τῆς προστασίας δηλονότι τοῦ μισθωτοῦ καὶ τῆς εἰς τὸν νέον ἐργοδότην παροχῆς τῆς δυνατότητος νὰ κρίνῃ περὶ τῆς κτηθείσης ἐπαγγελματικῆς πείρας τοῦ μισθωτοῦ, διότι ὁ νέος ἐργοδότης θὰ ἔχῃ πλέον ὑπ' ὄψιν πιστοποιητικόν, ἐν ᾧ θὰ γίνηται ρητὴ μνεία τῆς πραγματικῆς καὶ τῆς πλασματικῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ, εἰς ὃν ἐπὶ πλέον ἡ πιστοποίησις τοῦ χρόνου τῆς πλασματικῆς ἐργασίας του θὰ δύναται νὰ τῷ χρησιμεύσῃ καὶ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς παρὰ τῷ προηγουμένῳ ἐργοδότῃ προϋπηρεσίας του, ὅταν ἐκ τῆς τοιαύτης προϋπηρεσίας του ὁ μισθωτὸς ἀρύεται δικαιώματα ἐκ τοῦ νόμου (π.χ. διὰ τὸ μέγεθος τῶν ἀποδοχῶν του κλπ.). Νομίμως δθεν διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς κατὰ τὴν ὑφ' ἡμῶν γενομένην ἐκτίμησιν τοῦ δικονράφου αὐτῆς, ἐνισχυομένην καὶ ἐκ τῆς προσαγομένης ἀπὸ 19.9.1958 ἐξωδίκου διαμαρτυρίας καὶ προσκλήσεως τοῦ ἐνάγοντος, οὗτος διώκει νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος ἐργοδότης νὰ παράσχῃ αὐτῷ πιστοποιητικόν, εἰς ὃ νὰ ἀναγράφηται, ὅτι ἡ κατὰ τὴν 13.7.1956 ἀπόλυσίς του ἐκοίθη ἀμετακλήτως διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἄκυρος καὶ ὅτι ὁ ἐναγόμενος ὑπεχρεώθη νὰ καταβάλῃ τῷ ἐνάγοντι μισθοὺς ὑπερημερίας μέχοι τῆς 29.10.1957, ὅτε καὶ ἐλύθη ἐγκύρως ἡ σύμβασις ἐργασίας.

Δέον ὅθεν κατὰ τοῦτο νὰ γίνῃ καὶ κατ' οὐσίαν δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ἅτε τῶν γεγονότων τούτων βεβαιωθέντων, καθ' ἃ ἐν τῇ δευτέρᾳ σκέψει ἐξετέθη.

Περαιτέρω νομίμως ὁ ἐνάγων αἰτεῖται τὴν χορήγησιν πιστοποιητικοῦ ἐργασίας, ἵνα τοῦτο τῷ χρησιμεύσῃ οὐχὶ διὰ τὴν ἐξεύρεσιν ἐργασίας παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ, ἀλλ' ἵνα χρησιμοποιήσῃ τοῦτο παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. καὶ παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων, διότι κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 678 τοῦ Α.Κ. τὸ πιστοποιητικὸν ἐργασίας χορηγεῖται οὐχὶ μόνον ἵνα διευκολύνῃ τὸν μισθωτὸν διὰ τὴν ἐξεύρεσιν ἐργασίας παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ, ἀλλ' ἐπὶ πλέον ἵνα ὁ μισθωτὸς χρησιμοποιήσῃ τοῦ-

το παρ' Ἀσφαλιστικοῖς Ἱδρύμασι ἢ Ταμείοις (Πρωτ. Ἀθ. 3171/1956, ΕΕΔ 1956, σελ. 1124, καὶ αὐτόθι σύμφωνοι παρατηρήσεις *Α. Πετρόγλου*).

Εἰρήσθω ὅτι ναὶ μὲν τὸ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ πρὸς παροχὴν πιστοποιητικοῦ ἐργασίας δέον νὰ ἀσκῆται ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἄλλως ὁ ἐργοδότης δὲν ὑποχρεοῦται εἰς τὴν χορήγησιν τοῦ ἐν λόγῳ πιστοποιητικοῦ (*Χ. Ἀγαλλόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 243, *Nikisch*, Ἐργατ. Δίκαιον, ἑλλην. μετάφρ. σ. 468, ἔνθα καὶ ἀντίθετοι γνῶμαι), ἡ ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ὅμως ἄσκησις τοῦ ἐν λόγῳ δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ δικαιολογητικὸν λόγον ἔχει νὰ παράσχῃ εἰς τὸν ἐργοδότην τὴν δυνατότητα, ὅπως πρὸ τῆς χορηγήσεως τοῦ πιστοποιητικοῦ ἐλέγξῃ τὰ παρ' αὐτῷ ὑπάρχοντα στοιχεῖα (βιβλία του κλπ.) περὶ τοῦ εἴδους καὶ τῆς διαρκείας τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ, ἅτινα δὲν δύναται νὰ ἐνθυμῆται μετὰ παρέλευσιν μακροῦ χρόνου (*Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχ. ὑπ' ἄρθρον 678, σελ. 575, ἐκδ. Β'). Κατὰ συνέπειαν ἐν προκειμένῳ ἡ μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς καὶ πλέον ἔτους ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐνάγοντος πρὸς παροχὴν πιστοποιητικοῦ ἐργασίας, εἴτε ὁ χρόνος οὗτος θεωρηθῇ εὔλογος, εἴτε μή, οὐδεμίαν ἔχει σημασίαν, ἐφ' ὅσον ἐβεβαιώθη ὅτι ὁ ἐναγόμενος ἐργοδότης τηρεῖ παρ' αὐτῷ στοιχεῖα περὶ τοῦ ποιοῦ καὶ τῆς διαρκείας τοῦ πρὸ ἔτους καὶ πλέον ἀπολυθέντος ἐνάγοντος καὶ κατὰ συνέπειαν δύναται, βάσει τῶν παρ' αὐτῷ τηρουμένων στοιχείων, νὰ χορηγήσῃ τὸ αἰτούμενον πιστοποιητικόν (Πρωτ. Ἀθηνῶν 7986/1956, ΕΕΔ 16, 257).

Ἡ πρὸς ἔκδοσιν τοῦ πιστοποιητικοῦ ἐργασίας ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου εἶναι ὑποχρέωσις ἐπὶ τῷ ποιῆσαι), in faciendo. (*Κ. Ἀποστολίδου*, Ἐνοχ. ὑπ' ἄρθρον 678 ἀριθ. 6) καὶ δὴ εἶναι πρᾶξις ἐπιχειρητέα παρὰ μόνου τοῦ ἐργοδότου, ἠρτημένη ἐκ μόνης τῆς θελήσεως αὐτοῦ καὶ μὴ δυναμένη νὰ ἐπιχειρηθῇ παρὰ τρίτου, καὶ κατὰ συνέπειαν, ἐν ἀρνήσει τοῦ ἐργοδότου νὰ χορηγήσῃ τὸ πιστοποιητικόν, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐκ τῆς τοιαύτης ἀρνήσεως αὐτοῦ ἀπορρεούσης ὑποχρεώσεως πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὰς περὶ ἀδικοπραξιῶν διατάξεις (*Κ. Ἀποστολίδου*, ἔνθ' ἀνωτ., *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 87 καὶ 89, *Καποδίστριας*, Ἐργατ. Δίκαιον § 451, Πρωτ. Ἀθηνῶν 6242/1936, ΕΕΝ γ' 714), δύναται νὰ διαταχθῇ ἔμμεσος ἐκτέλεσις τῆς ὑποχρεούσης τὸν ἐργοδότην νὰ χορηγήσῃ τὸ πιστοποιητικὸν ἀποφάσεως, συνῳδὰ τῷ ἄρθρῳ 882 § 2 τῆς Πολ. Δικ., ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου ΓΦΝΔ/1910 καὶ τοῦ νόμου 1484/1950, ὑποχρεουμένου τοῦ ἐργοδότου νὰ χορηγήσῃ τὸ πιστοποιητικὸν ἐργασίας δι' ἀπειλῆς χρηματικῆς ποινῆς καὶ προσωπικῆς κρατήσεως (*Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχ. ὑπ' ἄρθρ. 678 § 2, *Χαρισιάδης*, ΕΕΔ 12, 758, Πρωτ. Ἀθηνῶν 2375/1952, ΕΕΔ 11, 859, Πρωτ. Μυτιλήνης 67/1951, ΕΕΔ 10 σελ. 865).

Νόμιμος ὅθεν τυγχάνει ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, καθ' ὃ μέρος διώκει νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος νὰ χορηγήσῃ τὸ αἰτούμενον πιστοποιητικὸν καὶ διὰ προσωπικῆς αὐτοῦ κρατήσεως καὶ διὰ χρηματικῆς ποινῆς μέχρι τῶν δραχμῶν 600. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι δὲν ἀποκλείεται, ὅπως ἡ παροῦσα ἀπόφασις χρησιμοποιηθῇ αὐτὴ αὕτη ὡς πιστοποιητικὸν (πρβλ. *Ράμμου*, ἐν *Glasson* Ε' 28, *Χρ. Ἀγαλλόπουλου*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 88 89, *Φ. Ἀγγελῆ*, Φύσις καὶ ἔκτασις δικαστικῆς προστασίας πρὸς χορήγησιν πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας, ΕΕΔ 8 σελ. 615 - 616), τοῦτο ὅμως δὲν αἴρει τὴν δυνατότητα τῆς ἐμμέσου ἐκτελέσεως τῆς παρούσης ἀποφάσεως κατὰ τὸ ἄρθρ. 882 § 2 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἅτε τοῦ ἐνάγοντος ἔχοντος ἔννομον πρὸς τοῦτο συμφέρον, συνιστάμενον εἰς τὴν ἐκ τοῦ πιστοποιητικοῦ ἀπάλειψιν τῆς ἐν τῇ τρίτῃ σκέψει ἀναφερομένης φράσεως αὐτοῦ, ἵνα μὴ τὸ δι' αὐτῆς βεβαιούμενον γεγονός, καθαπτόμενον τῆς ὑπολήψεως καὶ τῆς ἐντιμότητος τοῦ ἐνάγοντος, περιέλθῃ εἰς γνῶσιν τρίτων, ἣν γνῶσιν ὁ ἐνάγων δὲν θὰ ἀποφύγῃ, ἂν, ἐν ἀρνήσει τοῦ ἐναγομένου νὰ χορηγήσῃ τὸ πιστοποιητικόν, ἀναγκασθῇ οὗτος νὰ χρησιμοποιήσῃ τὴν παροῦσαν ἀπόφασιν, ἀντὶ τοῦ πιστοποιητικοῦ, ἐξ ἧς ὁ τρίτος θὰ ἐλάμβανε γνῶσιν τῶν ἐπιμάχων τοῦ πιστοποιητικοῦ φράσεων καὶ τοῦ δι' αὐτῆς βεβαιουμένου γεγονότος.

Ναὶ μὲν ἐναντὶ τῆς ἀντικειμενικότητος, μεθ' ἧς δέον νὰ συντάσσηται τὸ πιστοποιητικὸν ἐργασίας ἡ ὑποκειμενικὴ κρίσις, κατὰ ψυχολογικὸν νόμον, κυριαρχεῖ τῶν σκέψεων καὶ τῶν ἔργων τῶν ἀντιδίκων (Πρωτ. Μυτιλήνης 67/1951, ΕΕΔ 10 σελ. 965), ἡ ἀντίληψις ὅμως αὕτη δὲν δύναται, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, νὰ θεμελιώσῃ ἐν προκειμένῳ τὴν παρὰ τῷ ἐναγομένῳ ὕπαρξιν εὐλόγου ἀμφιβολίας περὶ τὴν ἔκβασιν τῆς προκειμένης δίκης, διότι ὁ ἐναγόμενος τὸ μὲν ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὴν ἔγερσιν τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ἅτε ἀρνηθεὶς παντάπασι τὴν χορήγησιν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται πιστοποιητικοῦ ἐργασίας, ὅπερ, καθ' ἃ ἐρρήθη, ἐχορήγησε μόνον τὴν ἐπομένην τῆς πρὸς αὐτὸν ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς, τὸ δὲ ἄνευ εἰδικῆς πρὸς τοῦτο αἰτήσεως τοῦ ἐνάγοντος περιέλαβεν, ὡς μὴ ὤφειλεν, ἐν τῷ πιστοποιητικῷ βεβαίωσιν περὶ γεγονότος ἀναγομένου εἰς τὴν ἐξωυπηρεσιακὴν ἐν γένει ἀπασχόλησιν τοῦ ἐνάγοντος καὶ δυναμένου νὰ ματαιώσῃ τὸν δι' ὃν ἐχορηγεῖτο πιστοποιητικὸν σκοπόν, ἡ τοιαύτη δ' ἐνέργεια αὐτοῦ δὲν εἶναι ἄσχετος καὶ πρὸς τὴν δημιουργηθεῖσαν παρ' αὐτῷ δυσαρέσκειαν ἐκ τοῦ μακροῦ μετὰ τοῦ ἐνάγοντος δικαστικοῦ ἀγῶνος, ἀπολήξαντος εἰς ἧττων αὐτοῦ καὶ νίκην τοῦ ἐνάγοντος.

Ἀκολούθως τούτοις δέον νὰ καταδικασθῇ ὁ ἐναγόμενος εἰς τὴν τοῦ ἐνάγοντος δικαστικὴν δαπάνην ἐκ δρχ. 750, ἀπορριπτομένων τῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ ἐναγομένου περὶ τοῦ ὅτι οὗτος εἶχεν εὔλογον ἀμφιβολίαν περὶ τὴν ἔκβασιν τῆς προκειμένης δίκης, ἥτις ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐδημιουργήθη λόγῳ ἀρνήσεως τοῦ ἐναγομένου νὰ παράσχῃ οἱανδήποτε πιστοποιητικόν.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ι. ΠΕΡΙΟΔΙΚΑΙ ΠΑΡΟΧΑΙ

Μεταρρύθμισις δικαστικών αποφάσεων

Έννοια ουσιώδους μεταβολής συνθηκών διά μεταρρύθμισιν δικαστικών αποφάσεων, αφορωσών την εις το μέλλον καταβολήν περιοδικών παροχών, πηγαζουσών εκ του Νόμου, και' άρθρον 1 § 1 ν. 6439/1935.— Νοητέα ως ουσιώδης μεταβολή των συνθηκών πάσα μετά την οριστικήν απόφασιν μεταβολή οιασδήποτε προϋποθέσεως, σχούσης κατά νόμον επιρροήν επί της κρίσεως του Δικαστού ως προς τον προσδιορισμόν του ποσού των καθ' έκαστον παροχών ή της διαρκείας καταβολής αυτών.—Άσκησις έτέρου βιοποριστικού επαγγέλματος.

Άρείου Πάγου 143/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Ε. Κολοκούρης***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Λ. Ροζάκης***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Δ. Τρίμης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 1 τοῦ ν. 6439/1935, ἕνεκα οὐσιώδους μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν, ὑπὸ τὰς ὁποίας ἐξεδόθη ὁριστικὴ δικαστικὴ ἀπόφασις, ἀφορῶσα τὴν εἰς τὸ μέλλον καταβολὴν περιοδικῶν παροχῶν, πηγαζουσῶν ἐκ τοῦ νόμου, δύναται ἕκαστος διάδικος δι' ἀγωγῆς νὰ ζητήσῃ τὴν μεταρρύθμισιν αὐτῆς, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ τοῦ ποσοῦ τῶν καθ' ἕκαστον παροχῶν ἢ τῆς διαρκείας καταβολῆς αὐτῶν. Οὐσιώδης μεταβολὴ τῶν συνθηκῶν θεωρεῖται καὶ οἱαδήποτε μετὰ τὴν ὁριστικὴν ἀπόφασιν αὐξομείωσις τοῦ τιμαρίθμου τῆς ζωῆς.

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς συνάγεται, ὅτι ὡς οὐσιώδης μεταβολὴ τῶν συνθηκῶν θεωρεῖται πᾶσα μετὰ τὴν ὁριστικὴν ἀπόφασιν μεταβολὴ οἱασδήποτε προϋποθέσεως, ἥτις κατὰ νόμον ἔσχεν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς κρίσεως τοῦ δικαστοῦ ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῶν καθ' ἕκαστον παροχῶν ἢ τῆς διαρκείας καταβολῆς αὐτῶν. Ὅθεν, ἐὰν πρόκειται περὶ περιοδικῶν παροχῶν ἐπιδικασθεισῶν πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ζημίας, ἣν ὑπέστη τις ἕνεκα βλάβης τοῦ σώματος, ἐκρίθη δὲ ὅτι ἡ ζημία αὕτη ὀφείλεται εἰς τὴν ἐκ τῆς βλάβης ταύτης ἐπελθοῦσαν στέρησιν ἢ μείωσιν τῆς κτητικῆς ἱκανότητος τοῦ παθόντος, ὡς καταστάντος ὁλικῶς ἢ μερικῶς ἀνικάνου πρὸς ἄσκησιν τοῦ ὅπερ ἦσκει ἐπαγγέλματος, ἡ μετὰ τὴν ὁριστικὴν ἀπόφασιν ἄσκησις ὑπὸ τούτου ἑτέρου βιοποριστικοῦ ἐπαγγέλματος ἀποτελεῖ οὐσιώδη μεταβολὴν τῶν συνθηκῶν, δικαιολογοῦσαν τὴν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀσκήσεως τούτου μείωσιν τοῦ ἐπιδικασθέντος ποσοῦ κατὰ τὸ ποσόν, ὅπερ ἀποκερδαίνει οὗτος ἐκ τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τούτου ἢ καὶ τὴν παῦσιν τῆς παροχῆς, ἐὰν τὸ ποσὸν τοῦτο ἰσοῦται τοὐλάχιστον πρὸς τὸ ἐπιδικασθέν. Δεξάμενον ὅθεν τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, ὑπὲρ οὗ εἶχον ἐπιδικασθῆ εἰς βάρος τῆς ἀναιρεσιβλήτου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3065/1952 ὁριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν δραχ. 375 μηνιαίως, ὡς ἀποζημίωσις δι' ὅ,τι θὰ στερῆται οὗτος ἐν τῷ μέλλοντι λόγῳ μειώσεως κατὰ 50 ο/ο τῆς ἱκανότητός του πρὸς ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος του, ὡς ἐργάτου εἰς γεωργικὰς ἐργασίας, συνεπείᾳ ἀποκοπῆς τοῦ δεξιοῦ ποδός, ὑπαιτιότητι τῶν ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου προστηθέντων, θὰ ἀπεκέρδαινε ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός του τούτου, ὅπερ ἦσκει κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπελεύσεως τῆς σωματικῆς βλάβης, δραχ. 2.000 μηνιαίως καὶ ὅτι συνεπῶς ἐστερήθη τοῦ ἡμίσεος τοῦ ποσοῦ τούτου, ὡς ἐκ τῆς βλάβης ταύτης ἐπελθούσης μειώσεως τῆς ἱκανότητός του κατὰ 50 ο/ο, ἀποκερδαίνει ὅμως ἤδη ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως περιπτέρου δραχ. 1600 μηνιαίως καὶ ἀποφηνάμενον μετὰ ταῦτα ὅτι ἡ ἐκ τῆς σωματικῆς βλάβης ζημία τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀνέρχεται εἰς τὴν μεταξὺ τῶν ὡς ἄνω ποσῶν διαφοράν, ἣν καὶ τῷ ἐπιδίκασε κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς ὡς ἄνω ὁριστικῆς ἀποφάσεως, ὀρθῶς τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀπορριπτέοι ἀμφότεροι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι ἀναιρέσεως (*).

ΙΙ. ΝΟΜΙΜΟΦΡΟΣΥΝΗ

Προϋποθέσεις κύρους διορισμοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου ἢ ὑπαλλήλου Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου.

Ἀναγκαία, διὰ τὸ κῦρος διορισμοῦ τῶν ἐν τῷ νόμῳ 516/1948 περὶ νομιμοφροσύνης ἀναφερομένων, ἐν οἷς καὶ οἱ ὑπάλληλοι Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἡ προηγουμένη ἀπόφανσις τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου περὶ νομιμοφροσύνης τοῦ διοριστέου, σημειουμένη ἐν τῷ ἐγγράφῳ τοῦ διορισμοῦ.— Ὑποχρεωτικὸς ὁ διορισμὸς τῶν ἐπιτυχόντων ἐν διαγωνισμῷ ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τούτου καὶ ἀναγκαία διὰ τὴν τελείωσιν τοῦ διορισμοῦ ἡ δημοσίευσις αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.—Ἔναρξις τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας τῶν 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀποφάνσεως τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου Νομιμοφροσύνης, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει ἐκδοθῆ πρὸ τῆς διενεργείας τοῦ διαγωνισμοῦ καὶ ἐκπλήρωσις τῆς ἐπιβαλλομένης εἰς τὸ Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου ὑποχρεώσεως διὰ τῆς ἀποστολῆς τοῦ οἰκείου ἐγγράφου περὶ διορισμοῦ εἰς τὸ Ἐθνικὸν Τυπογραφεῖον.—Ἔλλειψις εὐθύνης τοῦ Νομικοῦ Προσώπου ἐκ τῆς μὴ ὑπὸ τοῦ Ἐθνι-

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 2919/1957 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν. Βλέπε ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ Α.Π. 328/1950, ΕΕΔ 9, 651 ἐπ.

κοῦ Τυπογραφείου δημοσιεύσεως τοῦ διορισμοῦ ἢ καθυστερήσεως.

Ἀρείου Πάγου 771/1958, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Δ. Λιακατᾶς, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Κατὰ μὲν τὰ ἄρθρα 1 καὶ 4 ἀ.ν. 516/1948, κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. ΜΘ'/1948 Ψηφίσματος, διὰ τὸ κῦρος τοῦ διορισμοῦ τῶν ἐν τῷ Νόμῳ τούτῳ ἀναφερομένων, ἐν οἷς καὶ οἱ ὑπάλληλοι Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἀπαιτεῖται, ὅπως προηγηθῇ ἀπόφανσις τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου περὶ νομιμοφροσύνης τοῦ διοριστέου, ἥτις πρέπει νὰ σημειοῦται ἐν τῷ ἐγγράφῳ τοῦ διορισμοῦ, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 23 § 4 ν. 1811/1951, ἐφαρμοζόμενον καὶ ἐπὶ ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (ἄρθρον 1 § 3) καὶ ἰσχύσαν ἀπὸ τῆς 16.5.1951 (ἄρθρον 194 § 3), ὁ διορισμὸς τῶν ἐπιτυχόντων ἐν διαγωνισμῷ εἶναι ὑποχρεωτικὸς ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ διαγωνισμοῦ, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου, κατὰ τὸ ἄρθρον μόνον τοῦ ἀ.ν. 972/1937, διὰ τὴν τελείωσιν τοῦ διορισμοῦ ὑπαλλήλων εἰς τὰ εἰρημένα Νομικὰ Πρόσωπα ἀπαιτεῖται δημοσίευσις τοῦ διορισμοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων, συνδυαζομένων πρὸς ἀλλήλας, σαφῶς συνάγεται τὸ μέν, ὅτι ἡ ἀνωτέρω προθεσμία τῶν 15 ἡμερῶν διὰ τὸν διορισμὸν τῶν ἐπιτυχόντων ἐν διαγωνισμῷ ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἀποφάνσεως τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου Νομιμοφροσύνης, ἐφ' ὅσον αὐτὴ δὲν εἶχεν ἐκδοθῇ πρὸ τῆς διενεργείας τοῦ διαγωνισμοῦ, τὸ δὲ ὅτι τὸ Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου ἐκπληροῖ τὸ καθ' ἑαυτὸ τὴν ἐπιβαλλομένην αὐτῷ ὑποχρέωσιν, ὅπως συμβάλῃ εἰς τὸν διορισμὸν τοῦ ἐπιτυχόντος διὰ τῆς ἐγκαίρου, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, ἀποστολῆς τοῦ οἰκείου ἐγγράφου περὶ τοῦ διορισμοῦ εἰς τὸ Ἐθνικὸν Τυπογραφεῖον, ἡ ὑπὸ ταῦ ὁποίου μὴ δημοσίευσις ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως δι' οἱονδήποτε λόγον ἢ ἡ καθυστέρησις τῆς δημοσιεύσεως τοῦ περιελθόντος εἰς αὐτὸ ἐγγράφου οὐδαμῶς βαρύνει τὸ Νομικὸν Πρόσωπον, ὡς ἀναγομένη εἰς πρᾶξιν τῆς Διοικήσεως, δι' ἣν τοῦτο οὐδεμίαν εὐθύνην φέρει καὶ ἐπομένως δὲν χωρεῖ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀπαίτησις περὶ ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ ρηθέντος Νομικοῦ Προσώπου ἐκ τῶν ἄρθρων 105 καὶ 106 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ὅθεν, δεχθεῖσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἥτις κατέστη τελεσίδικος μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἀναιρετηρίου γενομένην παραίτησιν τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀπὸ τοῦ πρὸς ἔφεσιν δικαιώματος, ὅτι τὸ ἀναιρεσίβλητον Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἀπέστειλεν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Τυπογραφεῖον πρὸς δημοσίευσιν τὴν 4.11.1952 τὸ ὑπ' ἀριθ. 5229 ἔγγραφον περὶ διορισμοῦ τοῦ ἀναιρεσείοντος ὡς γραφέως Β', καθὸ ἐπιτυχόντος ἐν διαγωνισμῷ, εὐθὺς μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 175 ἀπὸ 31.10.1952 ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου Νομιμοφροσύνης, ἤτοι ἐντὸς 4 ἡμερῶν, καὶ ὅτι ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν δὲν ἐνέκρινε τὴν δημοσίευσιν τοῦ διορισμοῦ τούτου εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, παρὰ μάλιστα τὰς ἐπανειλημμένας ἐγγράφους ὀχλήσεις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, γενομένας τὴν 22.12.1952 καὶ 30.3.1953, ἀκολούθως δὲ ἀπορρίψαν τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, δι' ἧς ἐζητήθη ἡ πληρωμὴ τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῶν καταβληθεισῶν εἰς τοῦτον ἀποδοχῶν τοῦ καθαριστοῦ Γραφείου (εἰς ἣν θέσιν προσελήφθη κατόπιν συμβάσεως ἐλευθέρως συναφθείσης) καὶ τῶν ἀποδοχῶν γραφέως Β', λόγῳ ἀποζημιώσεως, ὡς ἐκ τῆς προβληθείσης παρανόμου παραλείψεως τῶν ὀργάνων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου δι' ἐμπρόθεσμον διορισμὸν ταῦ ἀναιρεσιβλήτου ὡς γραφέως Β', πραγματοποιηθέντα τὸν Μάϊον 1955, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας διατάξεις, δι' ὃ ἀπορριπτέος εἶναι ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου.

Ὁ 2ος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, καθ' ὃν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παρεβίασε τὸ ἄρθρον 288 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀπορρίψασα τὴν ἐπικουρικὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, καθ' ἣν, ἐνῷ ἔδει ὁ ἀναιρεσείων, ὅπως διορισθῇ γραφεὺς Β', προσελήφθη ὡς καθαριστὴς γραφείου καὶ ἠμείβετο ὡς τοιοῦτος, πλὴν κατὰ ῥητὴν συμφωνίαν ἔδει νὰ ἐκτελῇ καὶ ἐξετέλει ὄντως καθήκοντα γραφέως καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῆς χρηστῆς διοικήσεως ὠφειλε τὸ ἀναιρεσίβλητον νὰ καταβάλῃ εἰς αὐτὸν ἀποδοχὰς γραφέως, εἶναι ἀπορριπτέος, διότι, ὡς ἐξετέθη, κατέστη ἀνέφικτος ἐκ τῶν πραγμάτων ὁ κατὰ τὰς νομίμους διατυπώσεις διορισμὸς αὐτοῦ ὡς γραφέως, ἡ δὲ ὑπὸ τὰς περιστάσεις ταύτας ἀνάληψις ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ὑπηρεσίας ἐπὶ ταῖς ἀποδοχαῖς καθαριστοῦ γραφείου, κατόπιν συμβάσεως ἐλευθέρως συναφθείσης, δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ ῥυθμίζον τὸν τρόπον ἐκπληρώσεως τῆς παροχῆς ἄρθρον 288 Ἀστικοῦ Κώδικος, κατόπιν μάλιστα τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 20 § 1 ν. 2698/1953, καθ' ἣν προσωπικὸν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἀπασχοληθὲν ἢ ἀπασχολούμενον εἰς διάφορον ὑπηρεσίαν ἐκείνης, δι' ἣν προσελήφθη, οὐδεμιᾶς δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἢ διαφορᾶς μισθοῦ διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην, πλὴν ὡρισμένων ἐξαιρέσεων, περὶ ὧν δὲν πρόκειται (*).

III. ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΩΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Σιωπηρὰ ἀνανέωσις κατ' ἄρθρον 671 Ἀστικοῦ Κώδικος

Ἀνέλεγκτος κρίσις τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας ὅτι μεταξὺ τῶν διαδίκων κατηρτίσθη σύμβασις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, μὴ δεχθέντος ὅτι, λήξαντος τοῦ χρόνου αὐτῆς, ὁ ἐκμισθωτὴς ἐξηκολούθησε τὴν ἐργασίαν ἄνευ ἐναντιώσεως τοῦ ἐργοδότου, ὥστε ἐξ αὐτοῦ νὰ λογισθῇ ἀνανεωθεῖσα ἡ σύμβασις ἐπ' ἀόριστον, κατὰ τὸ ἄρθρον 671 Α. Κ., ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ὅροις.—Κρίσις τοῦ δικαστηρίου καὶ περὶ τοῦ ὅτι δὲν καθωρίσθη ὑπὸ τῶν μερῶν ὁ ἔγγραφος τύπος, ὥστε, κατὰ τὸ ἄρθρον 159 § 2 Α. Κ., ἢ, μὴ τή-

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 677/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

ρησις αὐτοῦ νὰ συνεπάγηται, ἐν ἀμφιβολίᾳ, ἀκυρότητα.

Ἀρείου Πάγου 804|1958, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Ροζάκης*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Σκουλαρίκης, Α. Γκάτσιος

Ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, τὸ δικάσαν δικαστήριον ἐδέξατο μὲν μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι μεταξὺ τῶν διαδίκων κατηρτίσθη ἀρχικῶς τὴν 21ην Μαΐου 1950 σύμβασις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ δραχ. 2.800, οὐδαμῶς ὅμως ἐδέξατο, ὅτι λήξαντος τοῦ χρόνου αὐτῆς ὁ ἀναιρεσείων ἐκμισθωτὴς ἐξηκολούθησε τὴν ἐργασίαν, ἄνευ ἐναντιώσεως τῆς ἀναιρεσιβλήτου μισθωτρίας, ὥστε ἐκ τούτου νὰ λογισθῇ ἀνανεωθεῖσα ἡ σύμβασις ἐπ' ἀόριστον, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 671 Α. Κ., ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ὅροις, ἤτοι ἐπὶ μισθῷ 2.800 δραχμῶν μηνιαίως. Ἀντιθέτως ρητῶς ἀπέκρουσε τὸν περὶ τούτου ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος, δεξάμενον ὅτι μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως ταύτης κατηρτίσθη νέα τοιαύτη ἀορίστου χρόνου, ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ δραχ. 2.300, αὐξηθέντι μεταγενεστέρως εἰς δρχ. 2.500. Ἀλλ' οὔτε καὶ ὅτι διὰ τὴν νέαν ταύτην σύμβασιν καθωρίσθη ὑπὸ τῶν μερῶν ὁ ἔγγραφος τύπος, ὥστε, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 159 § 2 Α.Κ., ἡ μὴ τήρησις αὐτοῦ νὰ συνεπάγηται, ἐν ἀμφιβολίᾳ ἀκυρότητα, ἐδέξατο τὸ ρηθὲν δικαστήριον, ὡς ἐκ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεώς του προκύπτει. Ὅθεν, κρῖναν περαιτέρω, ὅτι τὰ διὰ τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσείοντος αἰτηθέντα οἰκογενειακά, προϋπηρεσίας κλπ. ἐπιδόματα ἔδει νὰ ὑπολογισθῶσιν ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω μισθοῦ τῶν δραχ. 2.500 καὶ οὐχὶ ἐπὶ τοῦ ἐν τῇ ἀρχικῇ συμβάσει τῶν δραχ. 2.800, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀπορριπτέοι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι ἀναιρέσεως, κύριός τε καὶ πρόσθετος. (*)

IV. ΓΕΩΡΓΙΚΑΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Ἀρμοδιότης δι' ἔγκρισιν καταστατικοῦ

Ἀρμοδιότης Ὑπουργοῦ Γεωργίας πρὸς ἔγκρισιν τοῦ καταστατικοῦ τῶν γεωργικῶν συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων καὶ τῶν τροποποιήσεων αὐτοῦ.—Κατάργησις θέσεως μηχανικοῦ διὰ τροποποιήσεως Κανονισμοῦ.—Ἰσχυρισμὸς ἀπολυθέντος περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος ἀπολύσεως κατ' ἄρθρ. 281 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἀρείου Πάγου 811|1958, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Θ. Σταυρόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Σκουλαρίκης, Α. Γκάτσιος

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 νόμου 758/1943 καὶ τῆς τοῦ ἄρθρου 1 § 3 νόμου 1859/1944 προκύπτει, ὅτι ἡ πρὸς ἔγκρισιν τῶν καταστατικῶν τῶν γεωργικῶν συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων καὶ τῶν τροποποιήσεων αὐτῶν ἁρμοδιότης ἀνήκει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας, τροποποιηθείσης διὰ τοῦ νόμου 1859/1944 τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 § 5 ν. δ/γματος 26.7 5.8.1927, ἀφορώσης εἰς ἔγκρισιν καταστατικοῦ παρὰ τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν. Ὅθεν, δεξάμενον τὸ κατ' ἔφεσιν δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι τόσον ὁ κανονισμός, ὁ καταρτισθεὶς ὑπὸ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν τῆς ἀναιρεσιβλήτου Ἑνώσεως Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν, ὅσον καὶ ἡ τροποποίησις τούτου, ἡ ἐπίσης δι' ἀποφάσεως τῆς Συνελεύσεως τῶν μελῶν αὐτῆς γενομένη, ἐνεκρίθησαν διὰ τῶν ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀναφερομένων ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας καὶ μετὰ τοῦτο κρῖναν, ὅτι νομίμως κατηρτίσθη ὁ κανονισμὸς καὶ ἡ τροποποίησις τούτου, ὀρθῶς τὰς ἄνω διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ ἀντίθετος πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως.

Ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προκύπτει, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον τὴν κρίσιν του περὶ καταργήσεως τῆς θέσεως τοῦ μηχανικοῦ διὰ τῆς συγχωνεύσεως τῶν τμημάτων μηχανημάτων καὶ βιομηχανικῆς παραγωγῆς ὑπὸ προϊστάμενον χημικὸν μηχανικὸν ἐβάσισεν ἐπὶ τῶν προσαχθέντων ἀποδεικτικῶν μέσων καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων σχετικῶν ἄρθρων τοῦ κανονισμοῦ. Ἐξ ἄλλου δὲ κατὰ τὸ ἀπὸ 24.11/17.12.1953 β. δ. οὐδόλως ἀπαγορεύεται ἡ κατάργησις θέσεων, ἀλλὰ καθορίζονται αἱ θέσεις τῶν ὑπαλλήλων γεωργικῶν συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων καὶ τὰ προσόντα αὐτῶν. Ὅθεν ὁ δεύτερος λόγος, καθ' ὃν, παρὰ τὰ ἀποδειχθέντα, ἐδέξατο τὸ δικαστήριον, ὅτι κατηργήθη ἡ θέσις τοῦ μηχανικοῦ διὰ τῆς τροποποιήσεως τοῦ κανονισμοῦ καὶ ὅτι ἡ κατάργησις αὕτη ἀντίκειται εἰς τὸ ἀπὸ 24.11/17.12.1953 β. δ/γμα, εἶναι ἀπορριπτέος, κατὰ μὲν τὸ πρῶτον σκέλος αὐτοῦ ὡς ἀπαράδεκτος, ἅτε ἀναγόμενος εἰς πράγματα, κατὰ δὲ τὸ δεύτερον ὡς ἀβάσιμος.

Βάσει τῶν ἀνελέγκτως δεκτῶν γενομένων ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι δηλαδὴ ἡ κατάργησις τῆς θέσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος ὡς

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 326/1957 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ναυπλίου, ὡς ἐφετείου. Βλέπε περὶ σιωπηρᾶς ἀνανεώσεως τῆς ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας, κατ' ἄρθρον 671 Α.Κ., καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 167.

μηχανικοῦ ἐπεβάλλετο ἐξ ἀνάγκης πρὸς καλυτέραν λειτουργίαν καὶ συντονισμὸν τῶν τμημάτων μηχανημάτων καὶ βιομηχανικῆς παραγωγῆς ὑπὸ προϊστάμενον χημικὸν μηχανικὸν καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἀκινητοποιήθη ἡ μηχανὴ παραγωγῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, ἣν ἐπέβλεπεν ὁ ἀναιρεσείων, μετὰ τὴν παροχὴν ἠλεκτρικοῦ ρεύματος ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η., κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 281 Α. Κ. κατέληξε τὸ δικαστήριον εἰς τὴν κρίσιν, ὅτι ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἀναιρεσείοντος διὰ τῆς καταργήσεως τῆς θέσεως δὲν ὑπερβαίνει, καὶ δὴ προφανῶς, τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος καὶ ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ τελευταῖος ἀντίθετος λόγος ἀναιρέσεως (*).

V. ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΡΟΧΙΟΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Θέματα σχετικὰ πρὸς πρόσληψιν καὶ ἀπόλυσιν προσωπικοῦ.

Ἀπόλυσις σιδηροδρομικοῦ καὶ τροχιοδρομικοῦ ὑπαλλήλου λόγῳ σωματικῆς ἀνικανότητος.—Μὴ ἀποδοχὴ ἀποφάσεως περὶ ἀπολύσεως ἐκ μέρους τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. καὶ τροχιοδρόμων.—Ἐπίλυσις διαφωνίας ὑπὸ ἰατρικοῦ Συμβουλίου.—Ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸ Ταμεῖον Συντάξεων καὶ τὴν σιδηροδρομικὴν καὶ τροχιοδρομικὴν ἑταιρείαν καὶ τοὺς Σ.Ε.Κ. ἡ ἀπόφασις τοῦ ἰατρικοῦ Συμβουλίου.—Ἀναστολὴ ἀπολύσεως μέχρι λήψεως ὁριστικῆς ἀποφάσεως, καταβαλλομένων τῶν ἀποδοχῶν.—Ἔγκυρος ἡ πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Σιδηροδρόμων καὶ Αὐτοκινήτων δοθεῖσα ἐξουσιοδότησις πρὸς καθορισμὸν λεπτομερειῶν.

Ἀρείου Πάγου 810/1958. Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Θ. Σταυρόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ Δ. Γερακάρης, Δ. Τρίμης

Διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 301/1936 ἀ.ν., δι' οὗ ἀντικατεστάθησαν αἱ 3η καὶ 4η παράγραφοι τοῦ ν. 5613.1932, ὡρίσθη 1) ὅτι εἰς περίπτωσιν μὴ ἀποδοχῆς ἐκ μέρους τοῦ Ταμείου Συντάξεων τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. καὶ τροχιοδρόμων τῆς ἀποφάσεως περὶ ἀπολύσεως λόγῳ ἀνικανότητος σωματικῆς τὴν διαφωνίαν λύει ἰατρικὸν Συμβούλιον ἐκ 4 ἰατρῶν, ἐν οἷς καὶ εἷς Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς εἰδικότητος τῆς ἀσθενείας, δι' ἣν ἐκρίθη ὁ ἐνδιαφερόμενος ὑπὸ τοῦ πρωτοβαθμίου Συμβουλίου ἀνίκανος, καὶ ὅπερ ἀποφασίζει κατὰ πλειοψηφίαν ἐντὸς μηνός, τῆς ἀποφάσεώς του οὔσης ὑποχρεωτικῆς διά τε τὸ Ταμεῖον Συντάξεων καὶ τὴν σιδηροδρομικὴν καὶ τροχιοδρομικὴν ἑταιρείαν καὶ τοὺς Σ.Ε.Κ., τῆς ἀπολύσεως ἀναστελλομένης μέχρι λήψεως ὁριστικῆς ἀποφάσεως καὶ καταβαλλομένων τῶν ἀποδοχῶν μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως καὶ 2) ὅτι τὰς λεπτομερείας ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου τούτου θέλει καθορίσει κανονιστικὴ ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργοῦ Σιδηροδρόμων καὶ Αὐτοκινήτων, ὡς καὶ ἐγένετο, ἐκδοθείσης τῆς ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀναφερομένης ὑπ' ἀριθ. 15009/1940 ἐγκυκλίου (ἀποφάσεως) τοῦ Ὑπουργοῦ Σιδηροδρόμων καὶ Αὐτοκινήτων, δι' ἧς, ἐκτὸς ἄλλων, ὡρίσθη, ὅτι τὸ ἀνωτέρω δευτεροβάθμιον Συμβούλιον ἀποφαίνεται ἐγκύρως παρόντων δύο τοὐλάχιστον ἐκ τῶν προσκληθέντων ἰατρῶν, ἐν οἷς ἀπαραιτήτως ὁ Πρόεδρος Καθηγητής, καὶ ἀποφασίζει κατὰ πλειοψηφίαν τῶν παρισταμένων εἰς τὸ Συμβούλιον ἰατρῶν, νικώσης ἐν ἰσοψηφίᾳ τῆς ψήφου τοῦ Προέδρου αὐτοῦ. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς προκύπτει τὸ μὲν ὅτι ἡ μὴ λῆψις ἀποφάσεως ὑπὸ τοῦ δευτεροβαθμίου Συμβουλίου ἐντὸς μηνὸς δὲν ἐπάγεται τὴν ὁριστικότητα καὶ ἀνέκκλητον τῆς ἀποφάσεως τοῦ πρωτοβαθμίου Συμβουλίου, ὡς τοῦτο ρητῶς καθωρίζετο διὰ τῆς ἀντικατασταθείσης διατάξεως τοῦ ν. 5613/1932, ἀλλὰ ὅτι τοὐναντίον ἡ ἀπόλυσις ἀναστέλλεται μέχρι λήψεως ὑπὸ τοῦ δευτεροβαθμίου Συμβουλίου ἀποφάσεως, καταβαλλομένων τῶν ἀποδοχῶν τῷ κρινομένῳ ὑπαλλήλῳ ἀδιακόπως μέχρις ἐκδόσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως, τὸ δὲ ὅτι ἐγκύρως παρεσχέθη ἐξουσιοδότησις τῷ ἁρμοδίῳ Ὑπουργῷ περὶ καθορισμοῦ τῶν λεπτομερειῶν τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἄνω διατάξεως δ' ἀποφάσεως αὐτοῦ (ἐγκυκλίου), ἐν αἷς καὶ ἡ περίπτωσις ἰσοψηφίας μεταξὺ τῶν μελῶν τοῦ δευτεροβαθμίου Συμβουλίου, δοθέντος ὅτι ὁ ἀριθμὸς τούτων εἶναι ἄρτιος. Ταῦτα εἰπὸν καὶ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ὀρθῶς τὴν ἄνω διάταξιν ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως, τῶν ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ ἀναφερομένων περὶ μὴ λήψεως ὑπ' ὄψιν ἰσχυρισμῶν τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ ἄλλοίας ἑρμηνείας καὶ ἐφαρμογῆς τῶν ἄνω διατάξεων καὶ προσαχθεισῶν ἀποδείξεων ὄντων ἀπορριπτέων, ὡς ἀπαραδέκτων, ἀφοῦ ἡ μὲν ἑρμηνεία καὶ ἐφαρμογὴ τῶν οὐσιαστικῶν νόμων ἀνήκει εἰς τὸ δικαστήριον, δὲν γίνεται δὲ ἐπίκλησις ὡρισμένων ἀποδείξεων, αἵτινες τυχὸν δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν (*).

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 547/1957 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ναυπλίου ὡς ἐφετείου.

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 9928/1954 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΑΡ' ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Ἀδικαιολόγητος ἀπόλυσις καὶ κρίσις ἁρμοδίου Συμβουλίου

Προστασία ἀ.ν. 694/1937.—Ὑποβολὴ ἀπολύσεως ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ἠσφαλισμένου εἰς Ὀργανισμὸν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ διατελέσαντος, ὡς ἐκπροσώπου τῶν ἐργαζομένων, μέλους διοικήσεως τοῦ Ὀργανισμοῦ εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 69 § 1 τοῦ νόμου 6298/1934 Τμήματος τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, κατόπιν αἰτήσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου.— Νοητέα ὡς «ἀποχρῶν λόγος» διὰ τὴν ἀπόλυσιν, μεταξὺ ἄλλων, καὶ σοβαρὰ παραπτώματα τοῦ ὑπαλλήλου κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του.

Τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ἡ ἐργοδότις Ἐμπορικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος διὰ καταγγελίας τῆς μετὰ τοῦ ὑπαλλήλου αὐτῆς Γ.Σ** συμβάσεως ἐργασίας καὶ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920 ἀπέλυσε τοῦτον τὴν 30.10.1956.

Ὁ ἀπολυθείς, ἔχων ἀναπτύξει εἰς τὸ παρελθὸν συνδικαλιστικὴν δρᾶσιν καὶ χρηματίσας μέχρι τῆς 1.12.1955 τακτικὸν μέλος τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τοῦ Ταμείου Προνοίας καὶ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἐμπορικῆς Τραπέζης, ὡς ἐκπρόσωπος αὐτῶν, προσέφυγεν εἰς τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 61 § 1 τοῦ νόμου 6298/1934 Τμῆμα τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἵνα τοῦτο διαπιστώσῃ, ὅτι ἡ ἀπόλυσις ἐγένετο «ἄνευ ἱκανῶς ἀποχρῶντος λόγου», δεδομένου ὅτι ἡ τοιαύτη διαπίστωσις συνεπάγεται κατὰ τὸν ἀ.ν. 694/1937 ὡρισμένας παροχὰς καὶ ἀποζημιώσεις πρὸς τὸν ἐνδιαφερόμενον.

Τὸ Τμῆμα τοῦ Σ.Κ.Α. διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/14.2.1957 ἀποφάσεώς του (ΕΕΔ 16, 279) ἐδέχθη τὴν προσφυγὴν τοῦ ὑπαλλήλου θεωρῆσαν ὡς μὴ ἀποχρῶντα τὸν λόγον ἀπολύσεώς του, πλὴν ἡ ἀπόφασις αὕτη, κατόπιν αἰτήσεως τῆς καὶ ἤδη αἰτούσης Τραπέζης, ἠκυρώθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 155/1958 ἀποφάσεώς του δι' ἔλλειψιν αἰτιολογίας, συνισταμένην εἰς παράλειψιν ἐκτιμήσεως τῆς σοβαρότητος τῆς διαπιστωθείσης ὑπαιτίου ὑπηρεσιακῆς ἀνεπαρκείας τοῦ ὑπαλλήλου, ἤτοι παραπτώματος ἀσχέτου πρὸς τὴν συνδικαλιστικὴν αὐτοῦ δρᾶσιν καὶ συνιστῶντος αὐτοτελῆ λόγον ἀπολύσεως, τοῦ Τμήματος τοῦ Σ.Κ.Α. μὴ περιοριζομένου εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν προθέσεων τοῦ ἐργοδότου, ἀλλὰ ἔχοντος τὴν ἐξουσίαν ὅπως, κατ' ἀντικειμενικὴν κρίσιν, ἐξακριβώσῃ τὴν ὕπαρξιν ἢ μὴ ἀποχρώντων λόγων ἀπολύσεως ὑποθενδήποτε διαπιστουμένων.

Κατόπιν τῆς ἀκυρωτικῆς ταύτης ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὁ ἀπολυθεὶς ὑπέβαλε νέαν αἴτησιν πρὸς τὸ Τμῆμα τοῦ Σ.Κ.Α. περὶ ἐπαναλήψεως τῆς κρίσεώς του ἐπὶ τῆς ὑπάρξεως ἱκανῶς ἀποχρῶντος λόγου ἀπολύσεώς του, ἐπὶ τῆς αἰτήσεως δὲ ταύτης ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ Τμήματος τοῦ Σ.Κ.Α. ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1958 ἀπόφασις, δι' ἧς τοῦτο καὶ αὖθις ἔκρινεν, ὅτι ἡ ἀπόλυσις δὲν ὑπῆρξε δεδικαιολογημένη. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἡ Ἐμπορικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἤσκησεν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας τὴν ἀπὸ 29.7.1958 αἴτησιν ἐπὶ ἀκυρώσει διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ λόγους.

***

Σχετικαὶ πρὸς τὴν εἰδικὴν αὐτὴν προστασίαν εἶναι καὶ αἱ Α.Π. 579/1949 (εἰσηγητὴς *Δ. Χαμάρτος*, ΕΕΔ 9, 78), Σ.Ε. 623/1958 (εἰσηγητὴς *Π. Μερτικάπουλος*, ΕΕΔ 17, 404). Τὰς κειμένας διατάξεις βλέπε ἐν ΕΕΔ 16, 278. Διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῆς ἀγωγῆς περὶ ἀποζημιώσεως βλέπε Α. Π. 613/1957 (εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 39, καθ' ἣν παραδεκτῶς καὶ ἡ ἀγωγὴ αὕτη ἐκδικάζεται κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 2047/1958, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Σολιώτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Δ. Σπυράπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Παπαδᾶτος, Β. Βασιλείου

Κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ ἀ. ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας» ἡ ἀπόλυσις ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ἠσφαλισμένου εἰς Ὀργανισμὸν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ διατελέσαντος—ὡς ἐκπροσώπου τῶν ἐργαζομένων—μέλους τῆς διοικήσεως τοιούτου Ὀργανισμοῦ, ἐφ' ὅσον ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου διὰ καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐντὸς διετίας ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς θητείας του παρὰ τῷ Ἀσφαλιστικῷ Ὀργανισμῷ, ὑποβάλλεται, κατόπιν αἰτήσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου, εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 61 § 1 τοῦ νόμου 6298/1934 Τμήματος τοῦ Συμβουλίου

Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ὅπερ ἀποφαίνεται, ἐὰν διὰ τὴν ἀπόλυσιν συντρέχῃ «ἱκανῶς ἀποχρῶν λόγος», οἷον, κατὰ τὸν νόμον, συνιστῶσι, μεταξὺ ἄλλων, καὶ σοβαρὰ παραπτώματα τοῦ ὑπαλλήλου κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του. Ἡ κρίσις τοῦ ρηθέντος Συμβουλίου περὶ ἀνυπαρξίας ἱκανῶς ἀποχρῶντος λόγου ἀπολύσεως ἔχει εὐμενεῖς συνεπείας διὰ τὸν ἀπολυθέντα, συνισταμένας εἰς καταβολὴν αὐτῷ ἀπὸ μέρους τοῦ ἐργοδότου ὡρισμένων παροχῶν καὶ ἀποζημιώσεων.

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ φακέλλου, ὁ παρεμβαίνων, διατελέσας εἰς τὸ παρελθὸν—ὡς ἐκπρόσωπος τῶν ἠσφαλισμένων—τακτικὸν μέλος τῆς διοικήσεως τοῦ Ταμείου Προνοίας (ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου 1953) καὶ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου 1952) τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἐμπορικῆς Τραπέζης, ἀπέβαλε τὴν ἰδιότητα ταύτην τὴν 1 Δεκεμβρίου 1955, ἀφ' ἧς ἰσχυσαν αἱ ἀπὸ 27 καὶ 28 Νοεμβρίου 1955 ὑπ' ἀριθ. 26.313 καὶ 55.276 πράξεις τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, αἱ ἀνασυγκροτήσασαι τὰ διοικητικὰ συμβούλια τῶν ρηθέντων Ταμείων ἄνευ συμμετοχῆς τοῦ παρεμβαίνοντος. Συνεπῶς τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην πρᾶξιν Συμβούλιον ἁρμοδίως ἐκρινεν ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ Γ. Ε.*.*, δι' ἧς ἠμφεσβητεῖτο τὸ δεδικαιολογημένον τῆς ἀπολύσεώς του, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπόλυσις αὐτη, ὡς γενομένη τῇ 30ῇ Ὀκτωβρίου 1956, ἔλαβε χώραν πρὸ τῆς παρόδου διετίας ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς θητείας του εἰς τὰ διοικητικὰ συμβούλια τῶν ρηθέντων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν.

Ὡς προκύπτει 1) ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς κατὰ τὴν 2αν Ἀπριλίου 1958 γενομένης συνεδριάσεως τοῦ ἐκδόντος τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Συμβουλίου, καθ' ἣν οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἀνέπτυξαν τὰς ἀπόψεις αὐτῶν, καὶ 2) ἐκ τῶν πρὸς τὸ αὐτὸ Συμβούλιον ὑποβληθέντων ὑπομνημάτων τοῦ Γ. Ε**, ὁ πληρεξούσιος τοῦ παρεμβαίνοντος ἐπεκαλέσθη, παρόντος καὶ τοῦ δικηγόρου τῆς Ἐμπορικῆς Τραπέζης, τὰς καταθέσεις τριῶν ἐνόρκως ἐξετασθέντων μαρτύρων, οἵτινες ἀνήρουν ὅσα δυσμενῆ περὶ τοῦ παρεμβαίνοντος εἶχον ἄλλοτε ὑπὸ τὴν ἰδιότητά των ὡς προϊσταμένων αὐτοῦ ἀναφέρει εἰς τὴν Διοίκησιν τῆς αἰτούσης Τραπέζης. Συνεπῶς τὰ στοιχεῖα ταῦτα νομίμως ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν, ἐφ' ὅσον ὑπῆρχον κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως καὶ δὲν προσεκομίσθησαν μετ' αὐτήν, ὡς ἀβασίμως ἰσχυρίζεται ἡ αἰτοῦσα.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ Συμβούλιον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰ ἐκτεθέντα κατὰ τὴν προφορικὴν διαδικασίαν, τὰ ἑκατέρωθεν προσκομισθέντα ἔγγραφα καὶ τὰ λοιπὰ στοιχεῖα τοῦ φακέλλου, καὶ ἐξ αὐτῶν διεπίστωσε τὰ ἑξῆς : Ὅτι ὁ παρεμβαίνων, ὑπηρετῶν ἀπὸ τοῦ 1920 εἰς τὴν Τράπεζαν, ἐξελίχθη κανονικῶς μέχρι καὶ τοῦ βαθμοῦ τοῦ βοηθοῦ τμηματάρχου. Ὅτι ἐλάμβανε τακτικῶς τὰ ποσοστά, ἅτινα ἡ Τράπεζα χορηγεῖ εἰς τοὺς ἀποδοτικοὺς ὑπαλλήλους, ὅτι μέχρι τῆς τελευταίας (εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ βοηθοῦ τμηματάρχου) προαγωγῆς του τῷ 1953 οὐδέποτε ἐτιμωρήθη πειθαρχικῶς, ὅτι ἐν μὲν πιστοποιητικῷ τῆς ἰδίας τῆς Τραπέζης τοῦ ἔτους 1935 ἐξαίρεται ὁ ζῆλος καὶ ἡ ἐντιμότης του, ἐκ δὲ τῶν ἀποφάσεων τοῦ ὑπηρεσιακοῦ συμβουλίου τῆς Τραπέζης, τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰς μέχρι τοῦ 1953 προαγωγάς του, τεκμαίρεται ἡ ἐπάρκεια καὶ ἡ καταλληλότης του, διότι ἄλλως θὰ ἐκηρύσσετο, συμφώνως πρὸς τὸν κανονισμόν, στάσιμος, ὅτι ἡ Τράπεζα, ἰσχυριζομένη μόνιμον ἀνεπάρκειαν καὶ ἀκαταλληλότητα τοῦ παρεμβαίνοντος, μολονότι προσκληθεῖσα, δὲν ὑπέβαλε τὰς ὑπερεβδομήκοντα ἑξαμηνιαίας ἐκθέσεις τῶν προϊσταμένων του, ἀλλὰ περιωρίσθη εἰς τὴν προσκόμισιν εὐαρίθμων ἐπιστολῶν τινων ἐκ τῶν τέως προϊσταμένων του, ἐκ τῶν ὁποίων τρεῖς μὲν ἀνήρεσαν τὸ περιεχόμενόν των ἐνόρκως, ἑτέρου δὲ τὸ Συμβούλιον ἀμφισβητεῖ τὴν ἀντικειμενικότητα, λόγῳ τῆς οἰκονομικῆς ἐξαρτήσεώς του ἐκ τῆς Τραπέζης, ὅτι αἱ λοιπαὶ ἐπιστολαί, ἃς προσεκόμισεν ἡ Τράπεζα, δὲν ἐπηρέασαν τὴν κρίσιν τοῦ ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου, ὅπερ, καίτοι εἶχε τὰς πλείστας ὑπ' ὄψιν, προῆγε τὸν παρεμβαίνοντα καὶ ὅτι ἡ μόνη ἐν ἔτει 1956 ἐπιβληθεῖσα εἰς αὐτὸν ποινὴ προστίμου 500 δρχ., διὰ τὴν ἄνευ ἀδείας τῆς Τραπέζης ἔκδοσιν συνδικαλιστικῆς ἐφημερίδος, τὸ μὲν ἠκυρώθη ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου, τὸ δὲ ἀνάγεται εἰς τὴν συνδικαλιστικήν του δρᾶσιν, ἥτις δὲν ἀποτελεῖ νόμιμον λόγον ἀπολύσεως. Ἐν ὄψει δὲ πάντων τούτων τὸ Συμβούλιον ἔκρινεν, ὅτι δὲν εὑρίσκει σοβαρὸν λόγον δυνάμενον νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ παρεμβαίνοντος. Οὕτως ἔχουσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παρίσταται πλήρως καὶ νομίμως ἠιτιολογημένη, δι' ὃ καὶ οἱ περὶ ἐλλείψεως ἐπαρκοῦς αἰτιολογίας, πλάνης περὶ τὰ πράγματα καὶ μὴ λήψεως ὑπ' ὄψιν οὐσιωδῶν ἰσχυρισμῶν τῆς αἰτούσης λόγοι ἀκυρώσεως ἐλέγχονται ἀπορριπτέοι, ὡς ἀβάσιμοι.

Κατὰ τὰ λοιπά, ἡ κρινομένη αἴτησις ἢ πλήσσει ἀπαραδέκτως τὴν οὐσιαστικὴν ἐκτίμησιν τοῦ Συμβουλίου (ἐπανολαμβάνουσα ἐν πολλοῖς ὁλόκληρα κεφάλαια τοῦ πρὸς τὸ Συμβούλιον τοῦτο ὑποβληθέντος ὑπομνήματος τῆς Τραπέζης) ἢ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐν σελίδι 2 (§ Ι), 3 (§ ΙΙΙ) καὶ 7—8 (§ ΥΙ) περικοπῶν τοῦ δικογράφου τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως, στρέφεται κατὰ κρίσεων τοῦ Συμβουλίου, αἵτινες δὲν περιέχονται εἰς τὸ ὑπὸ τῆς Διοικήσεως ἀποσταλὲν ἀντίγραφον τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

§ 1. Καταχρηστική ἐκ μέρους Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἄσκησις δικαιώματος ἀνακλήσεως ἀποφάσεως περὶ συντάξεως

Ἀσφάλισις εἰς τὸ διαλυθὲν καὶ συγχωνευθὲν μετὰ τοῦ Ι.Κ.Α. Ταμεῖον Μεταλλευτῶν.—Προϋποθέσεις ἀπονομῆς συντάξεως λόγῳ γήρατος.—Χαρακτὴρ διοικητικοῦ συμβουλίου Ταμείου, ὄντος νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, ὡς συλλογικοῦ ὀργάνου διοικήσεως.—Ἀνακληταὶ αἱ ἀποφάσεις αὐτοῦ ὡς διοικητικαί.—Ὑπαγωγὴ ὅμως τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ Ταμείου, ἐνεργοῦντος ὑπὲρ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ἀτομικοῦ περιουσιακοῦ συμφέροντος, εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐφαρμοζομένου καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ γεγονότων καὶ σχέσεων.

Ἀναιρεῖται ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 1178/1956 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

Σχετικαὶ πρὸς τὸ θέμα τῆς ἀρεσκαιτικῆς αὐτῆς ἀποφάσεως εἶναι καὶ αἱ Α.Π. 651/1957, Α' Τμήματος (εἰσηγητὴς *Κ. Γκολφινόπουλος*, ΕΕΔ 17, 146, ἔνθα σημειώσεις μας). Α.Π. 433/1958, Β' Τμήματος (εἰσηγητὴς *Θ. Καμπέρης*, ΕΕΔ 17, 1084).

Ἡ σχέσις ἐν προκειμένῳ ἐγεννήθη πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Α. Κ., ὁρίζοντος ὅμως τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Α.Κ. Νόμου, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 281 Α. Κ. ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ γεγονότων καὶ σχέσεων, δέχεται ἡ ἀπόφασις ὅτι εἶχεν ἐν προκειμένῳ τοῦτο ἐφαρμογήν. (Βλέπε περὶ τῆς ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 19 Εἰσ. Ν.Α.Κ. *Α. Λιτζερόπουλον*, ΕρμΑΚ, Εἰσαγωγικὸς νόμος ὑπ' ἄρθρ. 19, ἀριθ. 1 ἑπ.).

Διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 ἐκδοθέντος ἀπὸ 17 Ἀπριλίου 1956 β. δ/γματος, τὸ ἐφεσίβλητον Ταμεῖον Μεταλλευτῶν, διαλυθὲν μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς προσβαλλομένης ἤδη ἀποφάσεως, συνεχωνεύθη εἰς τὸ Ι.Κ.Α., συνεπῶς νομίμως ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀναίρεσις ἀπευθύνεται κατὰ τοῦ Ι.Κ.Α.

Κατὰ τὸ ἄρθρ. 34 § 1 τοῦ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρ. 13 τοῦ ἀ.ν. 1607/1939 καὶ 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. ἀπὸ 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937, ἐγκριθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13897/1940 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ μετ' αὐτῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιευθέντος, ἐντεῦθεν δὲ θέσιν νόμου ἐπέχοντος καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, εἰς τοὺς πρὸ τῆς 1ης Μαρτίου 1944 ἀπομακρυνομένους τῆς ἐργασίας των ἐργάτας μεταλλείων καὶ λατομείων, τοὺς συμπληρώσαντας τὸ ἑξηκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἀσκήσαντας συνεχῶς ἢ διακεκομμένως τριάκοντα ἐτῶν ἐργασίαν εἰς μεταλλεῖα καὶ λατομεῖα, καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ Ταμείου, δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου, σύνταξις γήρατος, ἐφ' ὅσον οὗτοι δὲν λαμβάνουν κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ἐξ αὐτοῦ μηνιαίαν σύνταξιν ἐξ ἄλλης αἰτίας.

Ἐξ ἄλλου, ὡς ὁρίζουσι τὰ ἄρθρα 1 τοῦ ἀ.ν. 1607/1939 καὶ 1 τοῦ ὡς εἴρηται καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, τοῦτο εἶναι νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου. Συνεπῶς τὸ Διοικητικὸν αὐτοῦ Συμβούλιον εἶναι συλλογικὸν ὄργανον διοικήσεως καὶ αἱ ἀποφάσεις αὐτοῦ περὶ παροχῆς συντάξεως εἶναι διοικητικαὶ καὶ ὡς τοιαῦται ἀνακληταί. Ἐν τῇ ἀνακλήσει ὅμως τῶν περὶ παροχῆς συντάξεως ἀποφάσεων ὑπὸ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, τοῦτο ἐνεργεῖ ὑπὲρ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ἀτομικοῦ περιουσιακοῦ συμφέροντος καὶ οὐχὶ ὑπὲρ γενικοῦ τοιούτου. Ἑπομένως ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀνακλήσεως τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὑπὸ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν ἐμπίπτει εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 281 τοῦ Ἀστ. Κώδικος, ὅπερ, κατ' ἄρθρ. 19 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ αὐτοῦ νόμου, ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ γεγονότων καὶ σχέσεων, ἀντιβαίνουσα δὲ πρὸς αὐτός, ἀποβαίνει καταχρηστικὴ καὶ ὡς τοιαύτη δύναται ν' ἀποκρουσθῇ ὑπὸ τοῦ ἔχοντος ἔννομον συμφέρον συνταξιούχου, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως, ἀναγνωρισθείσης τῆς ἀνακλήσεως τῆς ἀποφάσεως περὶ παροχῆς συντάξεως ὡς ἀκύρου, ὑποχρεωθῇ τὸ Ταμεῖον, ἤδη τὸ Ι.Κ.Α., εἰς καταβολὴν αὐτῷ, ὡς πρότερον, τῆς συντάξεώς του. Νομίμως ὅθεν ὁ ἀναιρεσείων ἐκκαλῶν προβάλλει ὡς λόγον ἀναιρέσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι αὕτη ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς οὐσιαστικοῦ περιεχομένου διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 281 τοῦ Ἀστ. Κώδικος, ἐντεῦθεν δ' ἀπέρριψε τὴν ἔφεσίν του κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1257/1953 ἀποφάσεως τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, δι' ἧς τοῦτο ἀνεκάλεσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 532/1943 ἀπόφασίν του, δια τῆς ὁποίας εἶχε χορηγήσει εἰς αὐτὸν σύνταξιν λόγῳ γήρατος, καθ' ὅσον ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος του, ὅπως ἀνακαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, γενομένη μετὰ δεκαετίαν περίπου ἀπὸ τῆς παροχῆς τῆς συντάξεως καὶ συνοδευομένη ὑπὸ τῶν ἐκτιθεμένων πραγματικῶν περιστατικῶν, ἅτινα οὗτος ἐπεκαλέσθη διὰ τῶν προτάσεών του κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐδέχθη δ' αὐτήν, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ἀναφερομένης καὶ εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος νομίμως πρὸς τοῦτο ἐπικληθέντα διὰ τῶν προτάσεών του καὶ προσαχθέντα ἔγγραφα, ἀπαγορεύεται, ὡς ὑπερβαίνουσα προφανῶς τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως καὶ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀπο-

φάσεως καὶ τῶν εἰς ἃ αὕτη ἀναφέρεται, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει, ἤτοι τῶν προτάσεων τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐκκαλοῦντος κατὰ τὴν ἐφ' ἧς ἡ ἀπόφασις συζήτησιν καὶ τῶν δι' αὐτῶν νομίμως ἐπικληθέντων καὶ προσαχθέντων ἐγγράφων, τὰ ἀκόλουθα πραγματικὰ περιστατικὰ προεβλήθησαν ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ ἐγένοντο δεκτά, ὡς συνομολογοῦντα τὴν ἐπὶ δεκαετίαν περίπου μὴ ἄσκησιν ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου τοῦ δικαιώματος τοῦ πρὸς ἀνάκλησιν τῆς ἀποφάσεώς του, δι' ἧς ἐχορήγησε σύνταξιν λόγῳ γήρατος εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα, καὶ δή: 1) Ὅτι καὶ ὑπὸ τὴν ἐκδοχὴν τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἣν ἐδέχθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν ἐγεννήθη τὸ ἔτος 1881 καὶ οὐχὶ πρότερον, οὗτος εἶχε συμπεπληρωμένον τὸ ἑξηκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του τὸ ἔτος 1941, ἤτοι διετίαν περίπου πρὸ τοῦ ἔτους 1943, ὅτε τὸ ἐφεσιβλήτον ἐχορήγησεν εἰς αὐτὸν τὴν προκειμένην σύνταξιν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 532/1943 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου. 2) Ὅτι τὸ ἐφεσίβλητον Ταμεῖον ἐγνώριζε τὸ γεγονός, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν οὐ μόνον μέχρι τῆς ὡς ἄνω χορηγήσεως αὐτῷ τῆς συντάξεως, ἀλλὰ καὶ μετὰ ταῦτα, ἤτοι μέχρι τῆς 31 Μαρτίου 1946, εἰργάζετο εἰς μεταλλεῖα καὶ λατομεῖα, τοῦθ' ὅπερ ἠδύνατο νὰ ἔχῃ νόμιμον συνέπειαν τὴν ἀναστολὴν τῆς καταβολῆς αὐτῷ τῆς συντάξεως κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον, ἔκρινεν ὅμως ὅτι τοῦτο δὲν ἀσκεῖ ἐπιρροήν, ἐφ' ὅσον ὁριστικῶς καὶ αὐθις διέκοψε τὰς ἐργασίας του, ἀπὸ τοῦ ρηθέντος χρόνου, 31.3.1946, ἐντεῦθεν δέ, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1532/1952 ἀποφάσεώς του διέταξε τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συνταξιοδοτήσεώς του. 3) Ὅτι ἡ μετὰ ἔτος περίπου, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1257/1953 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἀνάκλησις τῆς ὑπ' ἀριθ. 532/1943 ἀποφάσεώς του, δι' ἧς εἶχε χορηγήσει σύνταξιν ὡς ἄνω εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα, ἐστηρίχθη εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ ἐκκαλῶν ἐγεννήθη τὸ ἔτος 1881 καὶ συνεπῶς δὲν εἶχε συμπεπληρωμένον τὸ ἑξηκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του τὸ ἔτος 1940, ἐνῷ, ὡς εἴρηται, ἐγνώριζεν, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν κατὰ τὸ ἔτος 1943, ὅτε τῷ ἐχορηγήθη ἡ σύνταξις, εἶχε συμπεπληρωμένον τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ ὅτι εἰργάζετο μέχρι τῆς χορηγήσεως αὐτῷ τῆς συντάξεως ταύτης. 4) Ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1953, ὅτε ἀνεκλήθη ὡς ἄνω ἡ ἀπόφασις, δι' ἧς τῷ ἐχορηγήθη ἡ σύνταξις, ἦγε τὸ ἑβδομηκοστὸν δεύτερον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ἐργασθῇ εἰς μεταλλεῖα καὶ λατομεῖα, ὥστε νὰ δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἐκ νέου παροχὴν αὐτῷ συντάξεως, οὔτω δὲ καὶ ὁριστικῶς πλέον ἐστερήθη τῆς συντάξεώς του λόγῳ γήρατος, μολονότι, κατ' ἀλήθειαν, ἐν τῷ χρόνῳ τῆς χορηγήσεως αὐτῷ ταύτης κατὰ τὸ ἔτος 1943, συνέτρεχον ἐν τῷ προσώπῳ του αἱ ὡς εἴρηται προϋποθέσεις χορηγήσεώς της αὐτῷ.

Ἡ ὑπὸ τὰ πραγματικὰ ταῦτα περιστατικά, ἀληθῆ ὑποτιθέμενα, γενομένη ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀνακλήσεως τῆς ἀποφάσεώς του, δι' ἧς εἶχε χορηγήσει σύνταξιν λόγῳ γήρατος εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα ἀναιρεσείοντα, εἶναι καταχρηστική, διότι ὑπερβαίνει προφανῶς τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος, μόνον ὅμως ὅσον ἀφορᾷ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς 1 Ἀπριλίου 1946 καὶ ἐφεξῆς, οὐχὶ δὲ διὰ τὸ πρότερον τοιοῦτον, καθ' ὃ εἰργάζετο ὁ ἀναιρεσείων καὶ συνεπῶς δὲν ἐδικαιοῦτο παραλλήλως, ὅπως λαμβάνῃ καὶ σύνταξιν. Ἀντιθέτως ὅθεν ἀποφηναμένη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ ἀπορρίψασα τὴν ἔφεσιν τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ διὰ τὸ ρηθὲν χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1 Ἀπριλίου 1946 καὶ ἐφεξῆς ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὸ ἄρθρον 281 τοῦ Ἀστ. Κώδικος καὶ ἀναιρετέα ἐν μέρει εἶναι, κατ' ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον ἐν μέρει διὰ τὸ ρηθὲν χρονικὸν διάστημα δεύτερον λόγον ἀναιρέσεως, τοῦ πρώτου τοιούτου ὅτι ἡ ἀπόφασις παρὰ τὸν νόμον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πράγματα προταθέντα καὶ ἔχοντα οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης (Πολ. Δικ. 807 § 7), ἤτοι τὸν κατὰ τὴν ἐφ' ἧς αὕτη συζήτησιν προβληθέντα ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀναιρεσείοντος ὅτι εἰργάσθη μέχρι τῆς 31 Μαρτίου 1946, ἀπορριπτέου ὄντος, διότι αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος δὲν ἦσκει ἐπιρροήν, δοθέντος ὅτι ἡ ἀνάκλησις τῆς ἀποφάσεως ἐστηρίχθη εἰς τὸ γεγονός, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν δὲν εἶχε συμπεπληρωμένον τὸ ἑξηκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του κατὰ τὸ ἔτος 1940, ὅτε καὶ θὰ ἔδει νομίμ, ὡς εἴρηται, νὰ εἶχε διακόψει τὰς ἐργασίας του.

Κατ' ἄρθρον 834 § 1 Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ν. 3810/1957, ἐὰν ὁ Ἄρειος Πάγος ἀναιρέσῃ τὴν ἀπόφασιν δι' οἱανδήποτε λόγον, ἐκτὸς τῶν ἐν ἄρθρῳ 833 §§ 2 καὶ 3 ἀναφερομένων, περὶ ὧν καὶ δὲν πρόκειται ἤδη, τὸ δικάζον Τμῆμα δύναται νὰ κρατήσῃ τὴν ὑπόθεσιν καὶ ἐπιληφθῇ τῆς ἐκδικάσεως αὐτῆς καὶ κατ' οὐσίαν. Κατ' ἄρθρον δὲ 832 Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ ν. 3810/1957, ἐὰν ἀναιρεθῇ ἡ ἀπόφασις, οἱ διάδικοι ἐπανέρχονται εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, καθ' ὃ, ὡς εἰκός, μέρος ἀνηρέθη ἡ ἀπόφασις. Ὅθεν, παρακρατουμένης τῆς ὑποθέσεως, ἐξεταστέα ἀποβαίνει ἡ νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα ὑπὸ κρίσιν ἀπὸ 28.12.1953 ἔφεσις τοῦ ἐκκαλοῦντος κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1257/1953 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, καταβληθεντος καὶ τοῦ κατ' ἄρθρον 772 Πολιτικῆς Δικονομίας νομίμου προστίμου.

Κατ' ἐπιμέτρησιν τῶν ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος νομίμως ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἀποφάσεων τοῦ Διοικητ. Συμβουλίου τοῦ ἐφεσιβλήτου Ταμείου ὑπ' ἀριθ. 532/1943, 172/1947, 1332/1952 καὶ 1257/1953, ἀποδεικνύονται πλήρως ταῦτα: Ὅτι εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα διὰ τῆς πρώτης τῶν ἀποφάσεων τούτων ἐχορηγήθη ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου σύνταξις λόγῳ γήρατος τὸ ἔτος 1943. Ὅτι ὁ ἐκκαλῶν ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ τῆς χορηγήσεως αὐτῷ τῆς προκειμένης συντάξεως εἶχε συμπεπληρωμένον τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἅμα δὲ ὅτι εἰργάζετο μέχρι καὶ τοῦ χρόνου τούτου. Ὅτι μετὰ τὴν χορήγησιν τῆς συντάξεως εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα οὗτος ἐπανῆρχισε νὰ ἐργάζηται καὶ διέκοψε τὰς ἐργασίας του εἰς μεταλλεῖα καὶ λατομεῖα τὴν 1ην Ἀπριλίου 1946. Ὅτι τὸ ἐφεσίβλητον ἐγνώριζεν, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν εἰργάζετο καὶ διέκοψε τὰς ἐργασίας του ὡς ἄνω, μολαταῦτα ὅμως διέταξε τὴν συνέχισιν τῆς συνταξιοδοτήσεώς του ἀπὸ 1ης

'Απριλίου 1946 καὶ ἐφεξῆς καὶ ὅτι τὸ ἔτος 1953, ὅτε ὁ ἐκκαλῶν ἦγε τὸ 70ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, διὰ τῆς τελευταίας τῶν ὡς ἄνω ἀποφάσεών του, ἀνεκάλεσε τὴν πρώτην τούτων, δι' ἧς εἶχε χορηγήσει εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα τὴν σύνταξιν καὶ διέταξεν, ὅπως ἀναζητηθῶσι παρ' αὐτοῦ τὰ καταβληθέντα αὐτῷ ἀπὸ τῆς 11ης Νοεμβρίου 1947 καὶ ἐφεξῆς. Περαιτέρω ἐκ τῶν κοινῶν γνώσεων καὶ τῶν πορισμάτων τῆς κοινῆς πείρας ἐντελῆ δικανικὴν πεποίθησιν ἐσχημάτισε τὸ Δικαστήριον, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν κατὰ τὸ ἔτος 1953, ὅτε, ὡς εἴρηται, ἀνεκλήθη ἡ ἀπόφασις, δι' ἧς τὸ ἔτος 1945 εἶχε χορηγηθῇ αὐτῷ σύνταξις λογῳ γήρατος, δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ἐργασθῇ εἰς μεταλλευτικὰς ἐν γένει ἐργασίας, ὡς ἐκ τῆς μεγάλης ὡς εἴρηται ἡλικίας του. Δι' ὃ, κατὰ τὰ ἐν ταῖς ἠγηθείσαις τετάρτῃ καὶ πέμπτῃ σκέψεσιν ἐκτεθέντα, βασίμου οὕτω ἐν μέρει καὶ κατ' οὐσίαν ἐλεγχομένου τοῦ τρίτου λόγου ἐφέσεως, ὡς οὗτος περαιτέρω ἀνεπτύχθη διὰ τῶν τετάρτης καὶ πέμπτης παραγράφων τῶν προτάσεων τοῦ ἐκκαλοῦντος, δέον νὰ γίνῃ οὕτω δεκτὴ ἐν μέρει ἡ ἔφεσις κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ, ἀπορριπτομένων τῶν ἐναντίων.

'Αφοῦ κατ' ἄρθρον 7 καὶ ἐπ. τοῦ ν. 2698/1953 ἡ Νομικὴ Ὑπηρεσία τοῦ ἐφεσιβλήτου ἀναιρεσιβλήτου Ι.Κ.Α. διεξάγεται διὰ μελῶν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ἐν προκειμένῳ δὲ ἕκαστος διάδικος ἐν μέρει ἐνίκησε καὶ ἐν μέρει ἡττήθη, δέον, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 22 §§ 2-β καὶ 3 τοῦ ν. 2698 τῆς 8/10.5.1953, νὰ συμψηφισθῇ ἐν ὅλῳ ἡ δικαστικὴ δαπάνη τῶν διαδίκων ἀμφοτέρων τῶν βημάτων. *(Α.Π. 33/1959, Τμ. Α'*, Πρόεδρος ὁ † *Ι. Ἀποστολόπουλος*, Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης *κ. Θ. Καμπέρης*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Μαριολόπουλος, Δ. Διακατᾶς, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§ 2. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν.

Ἀσφαλιζόμενα εἰς τὸ Ταμεῖον πρόσωπα.— Ἔλλειψις προϋποθέσεως ὑφισταμένης ἐν τῷ οἰκείῳ ἐπαγγελματικῷ κλάδῳ ἀνεργίας καὶ ἐκδόσεως ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων : Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 16.3/9.4.1954 β. δ/τος συνεχωνεύθησαν εἰς τὸ ἑκδὸν τὰς προσβαλλομένας πράξεις Ταμεῖον τὰ προϋφιστάμενα Ταμεῖα α) Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν καὶ β) Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ Τεχνιτῶν Μακαρονοποιῶν. Κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἄνω β. δ/τος εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἐνταίου Ταμείου ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς ἅπαντα τὰ ἀσφαλιζόμενα εἰς τὰ συγχωνευθέντα Ταμεῖα πρόσωπα κατὰ τὰς οἰκείας διατάξεις. Περαιτέρω κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγρ. 5 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 3631 τοῦ 1956 «περὶ τῶν πόρων, τρόπου εἰσπράξεως αὐτῶν κλπ. τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν» «Διατάξεις νόμων, διαταγμάτων, καὶ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ἀφορῶσαι τὰ συγχωνευθέντα Ταμεῖα καὶ μὴ καταργούμεναι ἢ τροποποιούμεναι διὰ τοῦ παρόντος, ἐξακολουθοῦσιν ἐφαρμοζόμεναι καὶ ρυθμίζουσαι τὰ εἰς ἃ ἀναφέρονται θέματα, θεωρούμεναι ὅτι ἀποτελοῦσι μέρος τῆς διεπούσης τὸ Ταμεῖον Ἀρτεργατῶν - Μυλεργατῶν Νομοθεσίας».

Ἀφ' ἑτέρου ἐν ἄρθρῳ μόνῳ τοῦ ἀ.ν. 174 τοῦ 1936 «περὶ ἀσφαλίσεως τῶν τεχνιτῶν μακαρονοποιῶν εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν» ὁρίζονται τὰ ἑξῆς : «Εἰς τὸ λειτουργοῦν Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν ἀσφαλίζονται καὶ οἱ τεχνῖται μακαρονοποιοί. Αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης διατάξεως θὰ ρυθμισθῶσι διὰ τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν κατὰ τοὺς ἰσχύοντας γενικοὺς κανόνας περὶ τροποποιήσεως τῶν καταστατικῶν καὶ ὀργανωτικῶν διατάξεων τῶν Ὀργανισμῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως». Περαιτέρω δὲ ἐν ἄρθρῳ 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 21875/Σ 501 ἀπὸ 11/27.8.1949 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Β' 142) «περὶ ἐγκρίσεως τοῦ ἀνασυνταχθέντος Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ Τεχνιτῶν Μακαρονοποιῶν», ἐκδοθείσης μὲν κατ' ἐπίκλησιν τῆς ἐξουσιοδοτικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», εὑρισκούσης ὅμως ἔρεισμα ἐπὶ τῆς ὡς εἴρηται διατάξεως τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀν. ν. 174/1936, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς τοιαύτης τῆς παραγρ. 4 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν. δ. 3631 1956, ὡρίσθη ὅτι : 1) «Παρὰ τῷ Ταμείῳ ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς α) . . ., β) Πάντες οἱ ἀρχιτεχνῖται, ζυμωταί, πιεσταί, συσκευασταὶ καὶ βοηθοὶ οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὰ ἐργοστάσια μακαρονοποιΐας. Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος τὰ πρόσωπα ταῦτα διὰ τὴν ὑπαγωγὴν των τὸ πρῶτον εἰς τὴν ἀσφάλισιν δέον ὅπως ὑποβάλλωνται εἰς ἰατρικὴν ἐξέτασιν παρὰ τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ νὰ ἄγουν ἡλικίαν οὐχὶ ἀνωτέραν τῶν 40 ἐτῶν, κατὰ δὲ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νὰ ἔχουν συμπληρώσει καὶ 400 ἡμερομίσθια ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἀ.ν. 2016 1949». Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἄνω διατάξεων, αἵτινες ἐξηκολούθησαν ἰσχύουσαι καὶ μετὰ τὴν συγχώνευσιν τῶν Ταμείων, εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ Τεχνιτῶν Μακαρονοποιῶν ὑπῆγετο ὑποχρεωτικῶς πᾶν πρόσωπον ἀνῆκον εἰς τὰς ἀπαριθμουμένας κατηγορίας ἀρχιτεχνιτῶν, ζυμωτῶν, πιεστῶν, συσκευαστῶν καὶ βοηθῶν μακαρονοποιΐας, ἐφ' ὅσον συνέτρεχον αἱ ἐν ταῖς ἄνω διατάξεσιν ὁριζόμεναι προϋποθέσεις, εἰς ἃς οὐδόλως περιλαμβάνονται ἡ ἔλλειψις ἀνεργίας ἐν τῷ οἰκείῳ ἐπαγγελματικῷ κλάδῳ ἢ ὁ ἐφοδιασμὸς τῶν ἐνδιαφερομένων δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου, δοθέντος ὅτι ἡ προβλέπουσα τὴν κατὰ τὰς πραγματικὰς ἀνάγκας χορήγησιν τοιούτων βιβλιαρίων ὑπ' ἀριθ. 30418/6 11.12.1954 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἠκυρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1066/1955 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, δι' ἔλλειψιν νομίμου ἐρείσματος. Καὶ ὁρίζεται μὲν ἐν ἄρθρῳ 6 § 9 τοῦ ν.δ. 3631/1956 ὅτι : «Διὰ β. διαταγμάτων ἐκδιδομένων τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας θὰ ρυθμίζωνται ἑκάστοτε τὰ θέματα τὰ ἀφορῶντα α) τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν ἀρτεργατῶν, σιμιτεργατῶν, μυλεργατῶν, μυλουπαλλήλων καὶ μακαρονοτεχνιτῶν δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου, ὡς καὶ τὰ ἐκ τοῦ τοιούτου ἐφοδιασμοῦ ἀπορρέοντα δικαιώματα αὐτῶν πρὸς ἐργασίαν κλπ., πλὴν ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἀσκεῖ ἐν προκειμένῳ ἐπιρροήν, λόγῳ μὴ ἐκδόσεως τῶν ὑπὸ ταύτης προβλεπομένων β. διαταγμάτων.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν προσ-

βαλλομένων πράξεων καὶ τῶν λοιπῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου (ἔγγραφον τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν πρὸς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἀπὸ 17.5.1958, ὑπ' ἀριθ. 2013/10.7.1957 ἔγγραφον Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Πατρῶν πρὸς τὸ ἄνω Ταμεῖον, ὑπ' ἀριθ. 91 28.2.1957 ἔγγραφον τοῦ Συνδέσμου Μακαρονοτεχνιτῶν Πατρῶν πρὸς τὸ αὐτὸ Ταμεῖον κλπ.), ἡ ἄρνησις τοῦ Ταμείου, ὅπως ἐγγράψῃ μεταξὺ τῶν ἠσφαλισμένων ἑτέρους μακαρονοτεχνίτας, περιλαμβανομένων καὶ τῶν αἰτούντων, στηρίζεται ἀφ' ἑνὸς εἰς τὸ ἐπικαλούμενον γεγονὸς τῆς ἐν τῷ οἰκείῳ ἐπαγγελματικῷ κλάδῳ ὑφισταμένης ἀνεργίας καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὴν μὴ ἔκδοσιν ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων. Ἡ τοιαύτη ὅμως ἐπὶ τοῖς ἄνω λόγοις ἄρνησις τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν οὐδαμοῦ ἀνευρίσκει ἔρεισμα ἐν τῷ νόμῳ, αἱ δὲ προσβαλλόμεναι πράξεις ἀποβαίνουσιν ἐκ τούτου ἀκυρωτέαι, ἀναπεμπομένης τῆς ὑποθέσεως ἐνώπιον τοῦ ἄνω Ταμείου διὰ τὴν ἐν ὄψει τῆς ὀρθῆς ἑρμηνείας τοῦ νόμου ἔκδοσιν ἀποφάσεως ἐπὶ τῶν αἰτήσεων τῶν ἤδη αἰτούντων περὶ ὑπαγωγῆς τούτων εἰς τὴν ἀσφάλισιν αὐτοῦ. (***Σ.Ε. 1275/1958, Ὁλομελείας***, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Η. Ντόκας***, Δικηγόρος ὁ κ. Σ. Σπετσάκης).

Συγχώνευσις τῶν Ταμείων Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν.— Νέος Κανονισμὸς τοῦ Ταμείου.— Ἀναπροσδιορισμὸς τῶν παλαιῶν συντάξεων: Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ὁ αἰτῶν, ἠσφαλισμένος τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν, διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῶν ὑπ' ἀριθ. 1513/10.7.1957 καὶ 1107/31.7.1957 ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου, δι' ὧν ἐχορηγήθη αὐτῷ τὸ ὑπὸ τῆς παραγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Κανονισμοῦ Συντάξεων τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου προβλεπόμενον εἰδικὸν ἐπίδομα λόγῳ φυματιώσεως βάσει τῆς νέας του βασικῆς συντάξεως καὶ οὐχὶ βάσει τῆς παλαιᾶς τοιαύτης, ὡς οὗτος ἀξιοῖ.

Μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἀπὸ 9 Ἀπριλίου 1954 (Φ.Ε.Κ. 64) β. δ/γματος συγχώνευσιν τῶν Ταμείων Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν, ἐνεκρίθη διὰ τῶν ἀπὸ 2.3.1955 (Φ.Ε.Κ. 51) καὶ 19.5.1956 (Φ.Ε.Κ. 124) β. δ/γμάτων ὁ νέος Κανονισμὸς Συντάξεων τοῦ οὕτω προκύψαντος νέου Ταμείου. Ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ νέου τούτου Κανονισμοῦ ὁρίζεται, ὅτι τῇ αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων ἐνεργεῖται ἀναπροσδιορισμὸς τῶν παλαιῶν συντάξεων, ἐφ' ὅσον πληροῦνται αἱ ὑπὸ τῶν νέων τούτων διατάξεων προβλεπόμεναι προϋποθέσεις θεμελιώσεως τοῦ εἰς σύνταξιν δικαιώματος· πάντως ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ καταβληθῇ σύνταξις κατωτέρα τῆς ἤδη λαμβανομένης, αἱ δὲ μὴ πληροῦσαι τὰς νέας προϋποθέσεις παλαιαὶ συντάξεις ἐξακολουθοῦσι καταβαλλόμεναι. Περαιτέρω ὑπὸ τῆς παραγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Ἰδίου Κανονισμοῦ ὁρίζεται, ὅτι χορηγεῖται εἰς τοὺς λόγῳ φυματιώσεως συνταξιούχους, τοὺς ὑποστάντας τὴν εἰδικὴν ἐγχείρησιν κατὰ Albee εἰδικὸν πρόσθετον ἐπίδομα ἐξ 25 ο/ο ἐπὶ τῆς βασικῆς των συντάξεως. Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων καὶ τῶν λοιπῶν διατάξεων τῶν ἀνωτέρω β. δ/γμάτων, δι' ὧν κατηρτίσθη ὁ νέος Κανονισμὸς Συντάξεων τῶν συγχωνευθέντων ἀνωτέρω Ταμείων, σαφῶς συνάγεται, ὅτι αἱ ὑπὸ τῶν νέων τούτων διατάξεων τὸ πρῶτον προβλεπόμεναι παροχαὶ δέον νὰ θεωρηθῶσι διεπόμεναι ἐξ ὁλοκλήρου ὑπὸ τῶν διατάξεων. Οὕτω εἰδικώτερον τὸ ἐν λόγῳ εἰδικὸν ἐπίδομα φυματιώσεως, ὅπερ τὸ πρῶτον προεβλέφθη διὰ τοῦ ὡς ἄνω νέου Κανονισμοῦ, ὡς ποσοστὸν 25ο ο ἐπὶ τῆς βασικῆς συντάξεως, δέον, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς σχετικῆς διατάξεως, νὰ ὑπολογισθῇ ἐπὶ τῆς βασικῆς συντάξεως, ὡς καθορίζουσι ταύτην αἱ νέαι ὡς ἄνω διατάξεις.

Κατὰ ταῦτα, ἐφ' ὅσον ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς πρώτης τῶν προσβαλλομένων πράξεων, εἰς τὸν αἰτοῦντα ἐχορηγήθη τὸ ἐν λόγῳ εἰδικὸν ἐπίδομα, δι' ὑπολογισμοῦ τῆς βασικῆς συντάξεως του, ὡς καθορίζουσι ταύτην αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ νέου Κανονισμοῦ, νομίμως ἐγένετο τοῦτο, κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα. Ὁ δὲ λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν τὸ ἐπίδομα τοῦτο ἔδει νὰ καθορισθῇ ὡς ποσοστὸν ἐπὶ τῆς παλαιᾶς βασικῆς συντάξεως τοῦ αἰτοῦντος, ἀβάσιμος παρίσταται καὶ ἀπορριπτέος τυγχάνει. Ἐξ ἄλλου τὸ ὅτι ὁ αἰτῶν, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, ἐξακολουθεῖ, βάσει τῆς προμνησθείσης εἰδικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ νέου Κανονισμοῦ Συντάξεων καὶ μετὰ τὴν ἀναπροσαρμογὴν τῆς συντάξεώς του νὰ λαμβάνῃ τὴν παλαιὰν τοιαύτην, διότι τυγχάνει αὕτη μεγαλυτέρα, τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ λόγον ὑπολογισμοῦ καὶ τοῦ ἐπιδόματος βάσει τῆς παλαιᾶς συντάξεως, διότι, ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη, τὸ ἐπίδομα τοῦτο προεβλέφθη ὑπὸ τῶν νέων περὶ συνταξιοδοτήσεως διατάξεων καὶ ἑπομένως δέον ἐξ ὁλοκλήρου ὑπ' αὐτῶν νὰ διέπηται (***Σ.Ε. 169/1959, Τμ. Α'***, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Π. Μαρκόπουλος***, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Πούλος, Γ. Μαγκάκης).

§ 2. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑποδηματεργατῶν.

Δικαίωμα συντάξεως.— Ἀπόδειξις ἡλικίας: Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ παρεμβαίνοντος Ταμείου, ἐγκριθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. Φ. 16525/Σ. 383 τῆς 9.3.1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 51 τῆς 5.4.1955 τ. Β'), ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. Φ. 6294/Σ. 58 τῆς 31.1.1956 ὁμοίας (Φ.Ε.Κ. 35 τῆς 16.2.1956 τ. Β'): «1. Δικαιοῦνται συντάξεως λόγῳ γήρατος ἐκ τοῦ Ταμείου οἱ ἠσφαλισμένοι, οἱ καθ' οἱονδήποτε τρόπον διακόπτοντες τὴν ἄσκησιν τῆς ἀσφαλιστέας παρὰ τῷ Ταμείῳ ἐργασίας: α) Ἐὰν συνεπλήρωσαν τὸ 65ον ἔτος τῆς ἡλικίας, προκειμένου περὶ ἀρρένων, καὶ τὸ 60όν, προκειμένου περὶ θηλέων, καὶ 2.500 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου... β) Ἐὰν ἐπραγματοποίησαν ἐν τῇ ἐνεργῷ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου τοὐλάχιστον ἀνὰ ἑκατὸν (100) ἡμέρας ἐργασίας καθ' ἕκαστον τῶν πέντε (5) ἐτῶν τῶν ἀμέσως προηγουμένων τῆς ἡμέρας τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ ἀπονομῆς συντάξεως λόγῳ γήρατος αἰτήσεως καὶ ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἔχει συμπληρώσει ὁ μὲν ἄρρην τὸ 65ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἡ δὲ θῆλυς τὸ 60όν. Ἡ διάταξις τοῦ ἐδαφίου β' τοῦ παρόντος ἄρθρου ἰσχύει μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1960. γ) Ἐὰν συνεπλήρωσαν τὸ 60όν ἔτος τῆς ἡλικίας, προκειμένου περὶ ἀρρένων, καὶ τὸ 55ον περὶ θηλέων, καὶ 4.000 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας ἐν τῇ ἐνεργῷ

ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου... κλπ.». Ἀφ' ἑτέρου κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ: «1) Ἡ ἡλικία τοῦ ἠσφαλισμένου ἀποδεικνύεται διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως γεννήσεως, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιαύτης ἐκ τοῦ μητρώου ἀρρένων ἢ τοῦ δημοτολογίου. Ἐν ἐλλείψει οἱουδήποτε ἐκ τῶν ἀνωτέρω στοιχείων ἡ ἡλικία τοῦ ἠσφαλισμένου καθορίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ πρωτοβαθμίου Ἀσφαλιστικοῦ Δικαστηρίου τοῦ τόπου ἀπασχολήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου... 3) Μέχρι τῆς λειτουργίας τῶν Ἀσφαλιστικῶν Δικαστηρίων καὶ ἐν ἐλλείψει ληξιαρχικῆς πράξεως ἐξ ὑπαρχῆς συνταχθείσης ἢ ἐγγραφῆς εἰς τὸ μητρῶον ἀρρένων ἢ τὸ δημοτολόγιον, γενομένης πρὸ τῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν ὑπαγωγῆς τοῦ ἠσφαλισμένου ὡς ἡλικία αὐτοῦ λαμβάνεται ἡ ἐπὶ τῇ δηλώσει τούτου ἀναγραφεῖσα ἐν ἀσφαλιστικῷ βιβλιαρίῳ του ἢ τῷ μητρώῳ ἠσφαλισμένων καὶ δὲν ἰσχύει ἐναντι τοῦ Ταμείου, οὔτε ὑποχρεοῖ αὐτὸ ἡ τυχὸν διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἢ ὁπωσδήποτε ἄλλως μετὰ τὴν ὑπαγωγὴν εἰς τὴν ἀσφάλισιν γενομένη διόρθωσις τῆς ἡλικίας».

Αἱ ἄνω διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ παρεμβαίνοντος Ταμείου ὁρίζουσι περιοριστικῶς τὸν τρόπον καὶ τὰ μέσα ἀποδείξεως τῆς ἡλικίας τῶν παρ' αὐτῷ ἠσφαλισμένων διὰ τὸ μέχρι τῆς λειτουργίας τῶν Ἀσφαλιστικῶν Δικαστηρίων διάστημα, μὴ δυναμένων νὰ τύχωσιν ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογῆς τῶν προγενεστέρων τοῦ ἄνω Κανονισμοῦ διατάξεων τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3083/1954, αἵτινες προβλέπουσι τὸν ὑπὸ εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς καθορισμὸν τῆς ἡλικίας τοῦ ἠσφαλισμένου.

Ἐν προκειμένῳ, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐδέχθη, ὅτι ἡ αἰτοῦσα δὲν πληροῖ τὴν πρὸς συνταξιοδότησιν αὐτῆς προϋπόθεσιν τῆς συμπληρώσεως τοῦ 60οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτῆς ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι «καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. μητρώου 2948 28.2.1948 δελτίου ἀπογραφῆς ἠσφαλισμένου, συνταγέντος ἐπὶ τῇ δηλώσει τῆς αἰτούσης, αὕτη ἐγεννήθη τὸ ἔτος 1900, βάσει δὲ τοῦ ἄρθρ. 15 § 3 ἐδ. β' τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν παράγρ. 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου καὶ Κανονισμοῦ, ὡς ἡμέρα γεννήσεώς της λογίζεται ἡ 1η Ἰουλίου 1900, καθ' ὅσον ἡ κατὰ τὴν 20.5.1955 γενομένη ἐγγραφὴ ἐν τῷ παραρτήματι δημοτολογίου τοῦ Δήμου Ἀθηναίων, μετὰ τὴν ὑπαγωγήν της εἰς τὴν ἀσφάλισιν, δὲν ἰσχύει ἐναντι τοῦ Ταμείου δυνάμει τοῦ ἄρθρου 15 § 3 τοῦ ὁριστικοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν...». Ἡ τοιαύτη δὲ αἰτιολογία τῆς προσβαλλομένης, ἀναφέρουσα τὰ κατὰ τὰς διατάξεις ληπτέα ὑπ' ὄψιν στοιχεῖα, ἐπαρκὴς κρίνεται καὶ νόμιμος, ἀπορριπτομένου ὡς ἀβασίμου τοῦ προβαλλομένου περὶ τοῦ ἀναιτιολογήτου λόγου ἀκυρώσεως.

Καὶ ὁ περὶ πλάνης περὶ τὰ πράγματα προβαλλόμενος ἕτερος λόγος ἀκυρώσεως ἀπορριπτέος κρίνεται, καθ' ὃ μέρος μὲν ἀμφισβητεῖ τὸ γεγονὸς τῆς ἐκ μέρους τῆς αἰτούσης δηλώσεως, ἥτις δύναται κατὰ τὸν Κανονισμὸν νὰ εἶναι καὶ προφορική, ὡς ἀναπόδεικτος, καθ' ὃ μέρος δὲ ἐπικαλεῖται πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἡλικίας τῆς αἰτούσης τὸν ὑπὸ τῆς εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 καθορισμὸν ὡς ἔτους γεννήσεως αὐτῆς τοῦ 1895 καὶ σχετικὰ στοιχεῖα ἀναφερόμενα εἰς τὸν υἱὸν αὐτῆς, ὡς ἀβάσιμος, διότι, κατὰ τὰ ἐν ταῖς ἠγουμέναις σκέψεσιν ἐκτιθέμενα, ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων στοιχείων δὲν δύναται κατὰ τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου νὰ ἀποδειχθῇ ἡ ἡλικία τοῦ ἠσφαλισμένου.

Κατὰ ταῦτα, μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ πληρεξουσίου τῆς αἰτούσης δηλωθεῖσαν παραίτησιν ἀπὸ τοῦ περὶ παραβάσεως τοῦ προϊσχύοντος Κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου λόγου ἀκυρώσεως ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις κρίνεται ἀπορριπτέα, δεκτῆς καθισταμένης τῆς παρεμβάσεως. ***(Σ.Ε. 805/1958, Ὁλομελείας***, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Η. Ντόκας***, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σπετσάκης, Ν. Δανέλλης).

§ 4. Καθυστέρησις ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν καὶ συνταξιοδοτικὰ δικαιώματα.

Μόνη καθυστέρησις εἰσφορῶν ἠσφαλισμένων δὲν δύναται νὰ ἀπολήξῃ εἰς τὴν μὴ ἀναγνώρισιν τῶν ἡμερῶν ἐργασίας, δοθέντος ὅτι ἐπὶ ὑποχρεωτικῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἡ ἁπλὴ καθυστέρησις δὲν ἄγει μόνη εἰς ἀποστέρησιν τῶν συνταξιοδοτικῶν δικαιωμάτων.—Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑποδηματεργατῶν τοῦ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. κατὰ κυρίαν ἀσφάλισιν ἀσφαλιζομένου τεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν καταστημάτων καὶ βιομηχανικῶν ἐργαστηρίων κατασκευῆς εἰδῶν ὑποδήσεως.—Ἐξαίρεσις ἀσφαλίσεως προσώπων ἀγόντων ἡλικίαν μικροτέραν τοῦ 18ου ἔτους συμπεπληρωμένου.—Ἀνίσχυρος ἡ σχετικὴ διάταξις ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν οἰκείαν ἐργατικὴν νομοθεσίαν ἐπιτρέπεται ἡ χρησιμοποίησις εἰς βιομηχανικὰ καὶ βιοτεχνικὰ ἐργοστάσια καὶ ἐργαστήρια καὶ προσώπων μὴ συμπληρωσάντων τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, τῆς ἐξαιρέσεως ἀντικειμένης εἰς τὰς γενικὰς ἀρχὰς τῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως: Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑποδηματεργατῶν (ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 16525/Σ./383/9 3 - 5.4.1955 (51 τ. Β') δικαιοῦνται συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας οἱ ἠσφαλισμένοι, ἐφ' ὅσον, πλὴν ἄλλων, ἐπραγματοποίησαν 1500 τοὐλάχιστον ἡμερησίας καταβολὰς ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου, ἐξ ὧν 500 κατὰ τὴν τελευταίαν πρὸ τῆς διαπιστώσεως τῆς ἀναπηρίας πενταετίαν. Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ἡ αἰτοῦσα ὑπήχθη εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου ἀπὸ 1.5.1952 - 31.3.1953 καὶ ἀπὸ 14.12.1954 - 30.9.1956 καὶ ἐπραγματοποίησεν ἐν συνόλῳ 631 ἡμέρας ἐργασίας, ἐξ ὧν 60 ἡμερησίας καταβολάς. Ὡς προκύπτει δ' ὡσαύτως ἐκ τῶν ἐγγράφων τοῦ φακέλλου καὶ τῆς σχετικῆς πρὸς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὁ ἀπὸ 28.9.1949 - 30.4.1952 χρόνος, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ αἰτοῦσα δὲν ὑπήγετο εἰς τὸ τεχνικὸν προσωπικὸν τῆς παρ' ᾗ εἰργάζετο ἐπιχειρήσεως. Ἐπὶ πλέον ὁ ἀπὸ 1.4.1953 - 31.12.1953 χρόνος ἐκρίθη ὡς μὴ συνυπολογιστέος, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ αἰτοῦσα, μὴ ἔχουσα συμπληρώσει τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας της, δὲν ὑπήγετο εἰς τὴν ἀσφάλισιν, συμφώνως τῇ ὑπ' ἀριθ. 56063 1953 ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (235 τ. Β').

Μόνη ἡ καθυστέρησις τῶν εἰσφορῶν τῶν ἠσφαλισμένων δὲν δύναται νὰ ἀπολήξῃ εἰς τὴν μὴ ἀναγνώρισιν τῶν ἡμερῶν ἐργασίας, δοθέντος ὅτι,

ώς ἐκρίθη ἤδη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου, (πρβλ. Ὀλ. Σ.τ.Ε. 1431/1953, 565/1956, 1107/1956) ἐπὶ ὑποχρεωτικῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ὡς ἐν προκειμένῳ, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου περὶ εἰσπράξεως τῶν εἰσφορῶν μερίμνῃ τῶν ὀργάνων αὐτοῦ (ἄρθρ. 20), ἡ τοιαύτη ἁπλῆ καθυστέρησις δὲν ἄγει μόνη εἰς τὴν ἀποστέρησιν τῶν συνταξιοδοτικῶν δικαιωμάτων.

Εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου (δ/γμα 28.2 - 19.4.1943 (95) καὶ ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 36479/22/25.10.1943 (187) εἰς τὴν ἀσφάλισιν ὑπάγεται τὸ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. κατὰ κυρίαν ἀσφάλισιν ἀσφαλιζόμενον τεχνικὸν προσωπικὸν τῶν καταστημάτων καὶ βιομηχανικῶν ἐργαστηρίων καταυκευῆς εἰδῶν ὑποδήσεως, ἐκ τοῦ περιεχομένου ὅμως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ τῶν λοιπῶν ἐν τῷ φακέλλῳ ἐγγράφων δὲν προκύπτει εἰς τί ἀκριβῶς ἀπησχολήθη ἡ αἰτοῦσα κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα 28.9.1949 - 30.4.1952, ὥστε νὰ καταστῇ δυνατὸς ὁ ἔλεγχος τῆς ἐν προκειμένῳ ἐνεργείας τῆς διοικήσεως, τοῦτο δὲ ἀσχέτως τῆς νομιμότητος καὶ ὀρθῆς ἐννοίας τῆς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ Κανονισμοῦ ἐκδοθείσης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 41527/5071/11.12.1947, περὶ τῶν ὑπακτέων εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἐκ τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν βιομηχανιῶν Ἔθελ, Ἐλβιέλα καὶ Βουλκάνια. Συνεπῶς καὶ κατὰ τὸ μέρος τοῦτο ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παρίσταται ἀναιτιολόγητος καὶ εἶναι ἀκυρωτέα.

Ὡρίσθη μὲν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 56063/1/53. 12.10.1955 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (235), ὅτι δὲν ἀσφαλίζονται εἰς τὸ Ταμεῖον ἀπὸ 1.4.1953 πρόσωπα ἄγοντα ἡλικίαν μικροτέραν τοῦ 18ου ἔτους συμπεπληρωμένου, ἡ ἀπόφασις ὅμως αὕτη, ἀσχέτως τῆς ἀνεπιτρέπτου ἀναδρομικότητος αὐτῆς, εἶναι ἀνίσχυρος καὶ δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, διότι, ὡς ἐδέχθη ἤδη τὸ δικαστήριον τοῦτο (Ὀλ. Σ.τ.Ε. 1449/1958), ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν οἰκείαν ἐργατικὴν νομοθεσίαν (νόμος ΔΚΗ'/1912 ἐπιτρέπεται νὰ χρησιμοποιῶνται εἰς βιομηχανικὰ καὶ βιοτεχνικὰ ἐργοστάσια καὶ ἐργαστήρια, ὡς ἐργάται ἢ μαθητευόμενοι, καὶ πρόσωπα μὴ συμπληρώσαντα τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἡ διὰ τῆς προμνησθείσης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως θεσπισθεῖσα ἐξαίρεσις ἀντίκειται εἰς τὰς γενικὰς ἀρχὰς τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως. Συνεπῶς δὲν δύναται νὰ μὴ ὑπολογισθῶσιν αἱ πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας της ἡμέραι ἐργασίας τῆς αἰτούσης.

Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως δέον νὰ γίνῃ δεκτή. (*Σ.Ε. 166/1959, Τμ. Α'*, Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Καρβελλᾶς*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σπεταάκης, Ν. Δανέλλης.

§ 4. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν.

Ἀσφαλιζόμενα εἰς τὸ Ταμεῖον πρόσωπα. — Ἀντισυνταγματικὴ ἡ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ἀ.ν. 11/11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας» ἐξουσιοδότησις καὶ ἀκυρότης ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου. — Διακοπὴ συντάξεως : Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 2 τοῦ ἀπὸ 6/19 Ἀπριλίου 1935 προεδρ. δ/γματος «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν διεπουσῶν τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν» (Φ. 157) ἐπαγγελματίας αὐτοκινητιστής, ὑπαγόμενος ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Σ.Α., εἶναι, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος, πᾶν φυσικὸν πρόσωπον, ἐργαζόμενον ἐπὶ μισθῷ ὡς ὁδηγὸς αὐτοκινήτου δημοσίας ἢ ἰδιωτικῆς χρήσεως ἢ ἀποζῶν ἐν γένει ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως αὐτοκινήτου του, μὴ ἀσκοῦν δ' ἕτερον ἐπάγγελμα ἢ ἐπιχείρησιν. Ὡς ἡρμηνεύθη ἡ διάταξις αὕτη ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ἀπαραίτητος προϋπόθεσις διὰ τὴν ὑπαγωγὴν προσώπου ὡς ἀσφαλιστέου εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν εἶναι, ὅπως τυγχάνῃ τοῦτο κατ' ἀποκλειστικὸν ἐπάγγελμα αὐτοκινητιστής, ἤτοι νὰ εἶναι πρόσωπον ἐργαζόμενον ἐπὶ μισθῷ ὡς ὁδηγὸς ἢ ἐκμεταλλευόμενον ἴδιον αὐτοκίνητον δι' ἐκμισθώσεως ἢ ἰδιοχρησιμοποιήσεως πρὸς μεταφορὰν προσώπων ἢ πραγμάτων ἐπὶ κομίστρῳ. Ἡ ἄσκησις ἑτέρου ἐπαγγέλματος ἢ ἐπιχειρήσεως, ἔστω καὶ ὡς πρόσθετος καὶ δευτερεύουσα δραστηριότης, ἀποκλείει τὴν παρὰ τῷ Ταμείῳ ἀσφάλισιν, χωρὶς νὰ ἐξετάζηται, ἂν ὁ ἀσκῶν ταύτην ἀπέζῃ κυρίως ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτοῦ ὡς αὐτοκινητιστοῦ (Σ.Ε. 923/1956, 954/1956, 1212/1957 κλπ.). Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διατάξεως ταύτης ἀπενεμήθη εἰς τὸν Β.Π** διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1211/1950 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεως Αὐτοκινητιστῶν σύνταξις λόγῳ ἀναπηρίας, ἀρχομένη ἀπὸ 12.11.1949, ἀνανεωθεῖσα διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 537/1951 καὶ 943/1954 ἀποφάσεων τοῦ αὐτοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου μέχρι τῆς 11 Μαΐου 1957, κριθέντος, μετ' ἐκτίμησιν τῶν τεθέντων ὑπ' ὄψιν τοῦ Συμβουλίου δικαιολογητικῶν ἐγγράφων, ὅτι ὁ ἀνωτέρω ἤσκει τὸ ἐπάγγελμα τοῦ αὐτοκινητιστοῦ (ὡς ὁδηγὸς αὐτοκινήτου), ἀπὸ τοῦ ἔτους 1930-1949.

Τῆς εἰς τὸν ρηθέντα ἀπονεμηθείσης ὡς ἄνω συντάξεως ἀναπηρίας τὸ Δ.Σ. τοῦ Ταμείου προῆλθε διὰ τῆς μνησθείσης ὑπ' ἀριθ. 243/1956 ἀποφάσεώς του εἰς ἀναθεώρησιν καὶ διακοπὴν ταύτης, ἀφ' ἧς τῷ ἐχορηγήθη, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 30 § 1 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 67079/Σ. 1886/15.12.1939 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς λειτουργίας, διαλαμβανούσης, ὅτι ἐφ' ὅσον πρακύψουν στοιχεῖα, εἴτε ἐξ αὐτεπαγγέλτου ἐνεργείας, εἴτε ἐξ ὑπευθύνου καταγγελίας, πείθοντα περὶ τοῦ ἐσφαλμένου ληφθείσης ἐγκριτικῆς ἀποφάσεως, δύναται τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, μετὰ πρόσκλησιν τοῦ ἠσφαλισμένου, ἀναθεωροῦν τὴν ἀπόφασιν ταύτην νὰ διακόψῃ προσωρινῶς ἢ ὁριστικῶς τὴν παροχὴν συντάξεως ἢ νὰ μειώσῃ τὸ ποσὸν αὐτῆς. Ἡ διακοπὴ ὅμως τῆς χορηγηθείσης κατὰ τὰ ἄνω συντάξεως βάσει τῆς προεκτεθείσης διατάξεως τοῦ Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου Συντάξεως Αὐτοκινητιστῶν δὲν τυγχάνει νόμιμος, τὸ μὲν διότι ὁ Κανονισμὸς οὗτος, ἐγκριθεὶς διὰ τῆς μνησθείσης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως 67079/1939, ἐκδοθείσης ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀντισυνταγματικῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ἄρθρου 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ἔχει κριθῇ δι' ἐπανειλημμένων

ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας (*), ὅτι στερεῖται κύρους, τὸ δὲ διότι, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐν τῷ φακέλλῳ ἐγγράφων, τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου προέβη εἰς τὴν ἀνάκλησιν τῆς περὶ συνταξιοδοτήσεως τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ἠσφαλισμένου ἀποφάσεώς του οὐχὶ διότι προέκυψαν νεώτερα στοιχεῖα, ἀποδεικνύοντα ἐσφαλμένην τὴν ἀπονομὴν αὐτῷ συντάξεως, ἀλλὰ συνεπείᾳ διαφόρου οὐσιαστικῆς ἐκτιμήσεως τῶν αὐτῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἅτινα τοῦτο εἶχεν ἤδη λάβει ὑπ' ὄψιν καὶ ἐκτιμήσει κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεώς του ταύτης, τοῦθ' ὅπερ δὲν ἠδύνατο νομίμως νὰ πράξῃ, δεδομένου ὅτι τὸ μόνον νεώτερον στοιχεῖον, ἐφ' οὗ, ὡς ῥητῶς ἀναφέρεται, τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, ἐστήριξε τὴν ἀνάκλησιν τῆς συνταξιοδοτήσεως, ἦτοι τὸ ὑπ' ἀριθ. 5007/1427 τῆς 22 Νοεμβρίου 1955 πιστοποιητικὸν τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν, κατ' οὐδὲν διαφέρει τοῦ ἀρχικῶς τεθέντος ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ μετὰ τῶν λοιπῶν δικαιολογητικῶν ὁμοίου πιστοποιητικοῦ ὑπ' ἀριθ. 4774/19.10.1949 τῆς αὐτῆς Ἑταιρείας, εἰ μὴ μόνον ὡς πρὸς τὸν χρόνον, καθ' ὃν ὁ συνταξιοδοτηθεὶς φέρεται διακόψας τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ὁδηγοῦ, ἀναφέρον ὡς τοιοῦτον χρόνον τὴν 3.12.1941 (ἀντὶ 1.12.1944), ὅπερ γεγονὸς εἶναι ἄνευ σημασίας, ἐφ' ὅσον ἡ κατ' ἀποκλειστικότητα ἄσκησις τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ αὐτοκινητιστοῦ καὶ ἡ ἐκ τούτου ἰδιότης τοῦ ἠσφαλισμένου δέον νὰ ὑφίσταται κατὰ τὴν ἔξοδον τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου (Νοέμβριος 1949 ἐν προκειμένῳ), προϋπόθεσις μὴ συντρέχουσα κατ' ἀμφότερα τὰ πιστοποιητικά.

Κατ' ἀκολουθίαν ὀρθῶς καὶ νομίμως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τῆς Ἐκδικαστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν ἠκύρωσεν, ὡς μὴ σύννομον, τὴν ὑπ' ἀριθ. 243 τῆς 31 Ἰανουαρίου 1956 ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου τούτου, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι ἀκυρώσεως ἀπορριπτέοι, ὡς ἀβάσιμοι, ἀποβαίνουσι. ***(Σ.Ε. 485/1958, Ὁλομελείας***, Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Θ. Σπυρόπουλος*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Μπλέτσας, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος ταῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§ 5. Ἐγγραφὴ ἠσφαλισμένου εἰς μητρῶον Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ὡς προϋπόθεσις τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν.

Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν.—Ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα.—Ἀπαραίτητος ἡ ἐγγραφὴ τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τὸ μητρῶον τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται σαφῶς ἄλλο τι ἐν τῷ νόμῳ.—Ἔλλειψις ἄλλως ἀξιώσεως ἐπὶ τὴν ἀσφαλιστικὴν παροχήν. Ἀληθῶς μέν, προκειμένης ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως, οἵα ἡ παρὰ τῷ Ταμείῳ Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, παρ' ᾧ «ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς οἱ ἔχοντες ὡς ἐπάγγελμα τὴν ἐκμετάλλευσιν αὐτοκινήτου ὡς ἰδιοκτῆται ἢ ὁδηγοί» (ἄρθρον 2 § 1 τοῦ ἀπὸ 6/19 Ἀπριλίου 1935 π. δ/τος «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν διεπουσῶν τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν», Φ.Ε.Κ. 157 Α), ἡ ὑπαγωγὴ εἰς ταύτην ἀποτελεῖ δικαίωμα καὶ ὑποχρέωσιν, ἀπορρέοντα ἐκ τοῦ νόμου διά τε τὸν ἠσφαλισμένον καὶ τὸν ἀσφαλιστικὸν φορέα. Ἵνα ὅμως καταστῇ ἐνεργὸς ὁ ἀτομικὸς ἀσφαλιστικὸς δεσμὸς καθ' ἑκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν, ἀπαραίτητος τυγχάνει, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται σαφῶς ἄλλο τι ἐν τῷ νόμῳ, ἡ ἐγγραφὴ τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τὸ μητρῶον τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ καὶ ὁ κατ' ἀκολουθίαν ταύτης διακανονισμὸς τῶν ἀσφαλιστικῶν αὐτοῦ εἰσφορῶν ἐν τῷ δεόντι κατὰ περίπτωσιν χρόνῳ. Ἀντίθετος ἐκδοχὴ περὶ τὴν ἑρμηνείαν τοῦ θεσμοῦ τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ὁ ἀσφαλιστικὸς δεσμὸς ἱδρύεται αὐτοδικαίως μεταξὺ τοῦ φορέως καὶ τοῦ ὑποκειμένου τῆς ἀσφαλίσεως μετὰ τῶν ἐξ αὐτοῦ ἀπορρεουσῶν ἐννόμων συνεπειῶν, ἀνεξαρτήτως τῆς πληρώσεως τῶν ἄνω προϋποθέσεων, θὰ ἦγεν εἰς ἀνατροπὴν τῆς ἀναλογιστικῆς βάσεως, ἐφ' ἧς θεμελιοῦται ἡ οἰκονομία παντὸς Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀναγκαίως παρέπεται, ὅτι εἰς ἣν περίπτωσιν οὐδετέρα τῶν ἄνω προϋποθέσεων ἔχει πληρωθῇ μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ δικαιούχου τῆς ἀσφαλίσεως δὲν δύναται πλέον, μετὰ ταῦτα, μέλος τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ νὰ ἀξιώσῃ, ὅπως τύχῃ αὐτὸ τῆς ἀσφαλιστικῆς παροχῆς, ἐπὶ τῷ ἐκ τῶν ὑστέρων διακανονισμῷ τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, ἐξαφανίσασα, ἐπὶ τῇ ἐναντίᾳ περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ νόμου ἐκδοχῇ, τὴν ὑπ' ἀριθ. 1035/1937 ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, δι' ἧς εἶχεν ἀπορριφθῇ αἴτησις τῆς Μ.Π** περὶ ἀπονομῆς αὐτῇ συντάξεως λόγῳ θανάτου τοῦ συζύγου αὐτῆς, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι αὗτος οὐδέποτε εἶχεν ἐγγραφῇ εἰς τὸ μητρῶον τῶν παρὰ τῷ Ταμείῳ ἠσφαλισμένων, οὐδ' εἶχε καταβάλει ἀσφαλιστικήν τινα εἰσφοράν, τυγχάνει μὴ νομίμως ἰτιολογημένη καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ ἀκυρωτέα, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως. ***(Σ.Ε. 79/1959, Ὁλομελείας***, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Α. Παπαϊάμπρου*, Δικηγόρος ὁ κ. Κ. Ζάκας).

(*) ***Σημ. ΕΕΔ***: Οὕτω αἱ Σ.Ε. 458/1958, 580/1958, 1472/1958, 920/1958, 1856/1958.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΤΡΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ

Ανεφάρμοστον ήδη τοῦ νόμου 3514/1928 περὶ προστασίας στρατευομένων μισθωτῶν καὶ ἐπὶ τῶν κατατασσομένων ἐν τῷ στρατῷ ὡς ἐθελοντῶν.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Ὁλομελείας, 227/1959

(Ἐπὶ ἐρωτήματος τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης)

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Βασιλακόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Β. Σάββας*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Γ. Φραγκούλης, Ἀντιπρόεδρος, Α. Χατζηδάκης, Λ. Ἀλεξίου, Δ. Μαγγιώρος, Κ. Ρουμπάνης, Ε. Σαμαλέας, Λ. Λέκκας, Ι. Μπιζίμης, Α. Μαλαγαρδῆς, Κ. Παπαμιχαλόπουλος, Π. Μπαρτσακούλιας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Α. Γιαννουλᾶτος, Κ. Κωνσταντινίδης, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Ἡ πλειοψηφήσασα γνώμη, ἐξενεχθεῖσα ὑπὸ τοῦ Προέδρου *Χ. Βασιλακοπούλου*, τῶν Νομικῶν Συμβούλων *Α. Χατζηδάκη, Λ. Ἀλεξίου, Δ. Μαγγιώρου, Ε. Σαμαλέα, Ι. Μπιζίμη, Α. Μαλαγαρδῆ, Κ. Παπαμιχαλοπούλου, Π. Μπαρτσακούλια* καὶ *Β. Σάββα* (εἰσηγητοῦ), πρὸς ἣν συνετάγησαν καὶ οἱ Πάρεδροι *Α. Γιαννουλᾶτος* καὶ *Κ. Κωνσταντινίδης*, υἱοθέτησε τὴν ὑπ' ἀριθ. 525/1955 ὁμόφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Α' Τμήματος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου, δεχθεῖσα ἀναλυτικώτερον τὰ κάτωθι συμφώνως τῇ εἰσηγήσει.

1) Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τοῦ ἀρχικοῦ νόμου 1234/1918 «περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει ἐπιστρατεύσεως», τῶν νόμων 3514/1928, 2708/1940, 2830/1940 καὶ 519/1948, ἀλλὰ καὶ τῶν ὡς κατωτέρω ἀναφερομένων διατάξεων, προκύπτει κατὰ τρόπον ἀναμφίβολον, ὅτι ἡ ἐθελουσία κατάταξις εἰς τὰς ἐνόπλους δυνάμεις τῆς χώρας τῶν μισθωτῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν ἦτο καὶ εἶναι ἔξω τῆς ὀργανικῆς προστασίας τῆς παρεχομένης εὐθέως ἐκ τοῦ νόμου 3514 ἀπὸ ἀπόψεως τοῦ ἀδιαλύτου τῆς συμβάσεως ἐργασίας, παροχῆς ἐφεδρικῶν ἐπιδομάτων, ὑποχρεώσεως ἐπαναπροσλήψεως μετὰ τὴν ἀποστράτευσιν καὶ ὅτι, ὁσάκις ὁ νομοθέτης ἠθέλησεν εἰς ἐκτάκτους μόνον περιστάσεις, ὅπως ἰσχύσῃ ἡ προστασία αὕτη καὶ ἐπὶ τῶν ἐθελοντῶν μισθωτῶν, ἐπὶ τῷ σκοπῷ προσελκύσεώς των εἰς τὰς ἐνόπλους δυνάμεις, διέλαβε περὶ τῆς βουλήσεώς του ταύτης διακεκριμένως δι' ἰδίων αὐτοτελῶν διατάξεων καὶ διὰ μεταβατικὰς μόνον περιόδους. Ἀποκαλυπτικαὶ τοῦ συμπεράσματος τούτου εἶναι ἰδίᾳ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἐκ τῶν ἀνωτέρω νόμων 519/1948, δι' ὧν ὡρίσθησαν τὰς ἑξῆς: «Αἱ διατάξεις τοῦ ν. 3514, ὡς οὗτος τροποποιεῖται διὰ τοῦ παρόντος, ἐπεκτείνονται καὶ ἐπὶ τῶν ἐθελουσίως καταταγέντων ἢ κατατασσομένων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παρούσης συμμοριακῆς δράσεως εἰς τὰς ἐνόπλους δυνάμεις, ἐφ' ὅσον συγκεντροῦσι τὰ προσόντα τοῦ νόμου τούτου». Οἱ ὁρισμοὶ οὗτοι μαρτυροῦσιν, ὅτι εἰς τὸν Νομοθέτην ἦτο δεδομένον ὅτι ἡ προστασία τῶν ἐθελοντῶν δὲν ἀπέρρεεν εὐθέως ἐκ τοῦ κειμένου τοῦ νόμου 3514, δι' ὃ καὶ παρέστη ἀνάγκη, ὅπως ἐν τῇ ἀντιμετωπίσει τῆς συμμοριακῆς δράσεως ἐπεκτείνῃ τὸν νόμον τοῦτον καὶ ἐπὶ τῶν ἐθελοντῶν, ἀλλὰ καὶ μόνον διὰ τὴν περίοδον τῆς δράσεως.

2) Τὸ πρῶτον ὁ Νομοθέτης τὸ θέμα τοῦτο τῆς προστασίας τῶν στρατευομένων μισθωτῶν ἀντιμετώπισε διὰ τοῦ νόμου 1234/1918. Διὰ τοῦ νόμου τούτου ἐρρυθμίσθη ἡ προστασία τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἐν ὄψει τῆς τότε ὑφισταμένης ἐπιστρατεύσεως τῆς χώρας, καὶ ἐν ἄρθρῳ 1 ὡρίσθη, ὅτι «διαρκούσης τῆς ἐπιστρατεύσεως καὶ μέχρι πέρατος αὐτῆς ἡ ὑπὸ τὰ ὅπλα πρόσκλησις παντὸς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου δὲν ἀποτελεῖ λόγον διαλύσεως τῆς συμβάσεως», διὰ δὲ τῶν λοιπῶν ἄρθρων 2 ἕως 8 καθωρίσθησαν τὰ τῆς παροχῆς ἐφεδρικοῦ ἐπιδόματος κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπὸ τὰ ὅπλα ὑπηρεσίας, τὰ τῆς ἐπαναπροσλήψεως τοῦ μισθωτοῦ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου μετὰ τὴν ἀποστράτευσίν του καὶ τῆς ἐπὶ ἓν ἔτος ἀπὸ ταύτης προστασίας του. Πᾶσαι αἱ διατάξεις αὗται ἀφεώρων προστασίαν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, τῶν ἀναγκαστικῶς προσκληθέντων κατὰ τὴν τότε ἐπιστράτευσιν τῆς χώρας ὡς ἐφέδρων (οὐχὶ καὶ ὡς κληρωτῶν). Ἐπιθυμῶν ὅμως τότε ὁ νομοθέτης ὅπως ἡ προστασία αὕτη τοῦ νόμου περιλαμβάνῃ καὶ τοὺς ἐθελοντὰς τῆς ἐπιστρατεύσεως ἐκείνης διέλαβε διὰ τῆς μεταβατικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἰδίου νόμου, ὅτι ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ τῶν ἐθελουσίως καταταγέντων πρὸ τῆς δημοσιεύσεώς του. Οὕτω ἡ προστασία αὕτη ἐχορηγήθη καὶ εἰς τοὺς καταταγέντας ὡς ἐθελοντάς, καὶ δὴ τοὺς πρὸ τοῦ νόμου τούτου καταταγέντας.

Χρήσιμον εἶναι ὅπως παρατεθῇ ἐνταῦθα ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τοῦ νόμου εἰσηγητικὴ ἔκθεσις, ἀναγράφουσα τὰ ἑξῆς: «Τὸ νομοσχέδιον ἐν κυρίως σκοπεῖ, νὰ παράσχῃ εἰς τὸν στρατευόμενον ὑπάλληλον τὴν βεβαιότητα ὅτι ἐπιστρέφων ἐκ τοῦ μετώπου μετὰ τὸν πόλεμον θὰ ἐπανεύρῃ τὴν θέσιν του, ἐν ᾗ εἰργάζετο, καὶ δὲν θὰ διατρέξῃ τὸν κίνδυνον εἰς τὸ τέρμα τοῦ ἀγῶνος νὰ εὑρεθῇ αὐτὸς καὶ ἡ οἰκογενειά του πρὸ τῆς ἀνεχείας ἢ τῆς πείνης, ἣν ἀπειλεῖ ἡ ἔλλειψις ἐργασίας. Ἡ βεβαιότης περὶ τῆς διατηρήσεως τῆς θεσεώς του, ἣν παρέχει ὁ νόμος ὑπὸ τοὺς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἐξασφαλιστικοὺς ὅρους, θὰ χρησιμεύσῃ, διὰ νὰ ἀπολαύσῃ ὁ πολεμῶν ὑπάλληλος τῆς ἀπαραιτήτου διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς πατρίδος του ψυχικῆς ἠρεμίας». Ὡς προελέχθη, ἡ προστασία αὕτη τῶν ἐθελοντῶν ἀφεώρα τοὺς πρὸ τοῦ νόμου τούτου καταταγέντας, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι ἡ προστασία τοῦ νόμου ἔδει νὰ περιελάμβανε καὶ τοὺς μετὰ τὴν δημοσίευσίν του καταταγέντας ὡς ἐθελοντάς, ὡς κειμένη καὶ αὕτη οὐδὲν ἧττον ἐντὸς τῆς ἐννοίας τῶν διατάξεων ταύτων, εἶναι πάντως ἀναμφισβήτητον ὅτι ὁλόκληρος ὁ νόμος οὗτος ὑπῆρξεν ἐν τῷ συνόλῳ του διαβατικός, ἀφορῶν τὴν ἐπιστράτευσιν τοῦ τότε πολέμου τῶν ἐτῶν 1918 καὶ μετέπειτα.

3) Ἡ προστασία τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ

έργατοτεχνιτῶν κατέστη τὸ πρῶτον παγία ἀνεξαρτήτως ἐπιστρατεύσεως καὶ ἑπομένως ὁ νόμος οὗτος κατέστη πλέον ὀργανικὸς μετὰ α) τὸ ν. δ/γμα τῆς 10/13 Ὀκτωβρίου 1925, κυρωθὲν διὰ τοῦ ν. δ/τος τῆς 13/13 Νοεμβρίου 1927, τούτου δὲ πάλιν κυρωθέντος ἁπλῶς διὰ τοῦ νόμου 3514/1928, ὅστις συγχρόνως ἐξουσιοδότησε τὴν κωδικοποίησιν τοῦ νόμου 1234/1918 καὶ τῶν μετέπειτα τροποποιήσεών του καὶ συμπληρώσεών του διὰ διατάγματος, ὑπὸ τὸν τίτλον «νόμος 3514» καὶ β) τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ἀ. ν. 547/1937, δι' οὗ ἐπεξετάθησαν αἱ διατάξεις αὗται καὶ ἐπὶ τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ. Διὰ τοῦ ἀνωτέρω ν δ/τος (ἄρθρον 1) ἡ ἀνωτέρω φράσις τοῦ νόμου 1234/1918 «διαρκούσης τῆς ἐπιστρατεύσεως καὶ μέχρι πέρατος αὐτῆς ἡ ὑπὸ τὰ ὅπλα πρόσκλησις» ἀντικαιεστάθη διὰ τῆς φράσεως «ἡ ὑπὸ τὰ ὅπλα ὁπωσδήποτε πρόσκλησις», ἐπηνέχθησαν ὡσαύτως καὶ ἕτεραι τροποποιήσεις εἰς τὰ λοιπὰ ἄρθρα τοῦ νόμου τούτου καὶ οὕτω τελικῶς ἐπηκολούθησεν ἡ διὰ τοῦ π. δ/τος τῆς 8/13 Δεκεμβρίου 1928 κωδικοποίησις ὑπὸ τὸν τίτλον «νόμος 3514/1928», τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ὁποίου διαλαμβάνει πλέον, ὅτι ἡ ὑπὸ τὰ ὅπλα ὁπωσδήποτε πρόσκλησις δὲν ἀποτελεῖ λόγον διαλύσεως τῆς συμβάσεως καὶ συνεπῶς ἡ ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας πρόσκλησις εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ, ἄρα καὶ ἡ πρόσκλησις τῶν κληρωτῶν μισθωτῶν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν στρατολογικῶν των ὑποχρεώσεων, ὑπάγεται πλέον εἰς τὸ προστατευτικὸν σύστημα τοῦ νόμου τούτου, ὁλόκληρος ὅμως ὁ νόμος οὗτος ἀφορᾷ εἰς τοὺς προσκαλουμένους εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ.

Ἀληθὲς εἶναι ὅτι εἰς τὴν κωδικοποίησιν ταύτην τοῦ νόμου 3514 περιελήφθη καὶ ἡ ἀνωτέρω τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 1234/1918 μεταβατικὴ διάταξις, ἡ ἀφορῶσα τοὺς πρὸ τοῦ νόμου τούτου 1234 ἢ ἔστω καὶ τοὺς μετὰ τὴν δημοσίευσίν του καταταγέντας, ἀλλ' ἡ ἐπαναφορὰ τῆς διατάξεως ταύτης ἐν τῇ κωδικοποιήσει ταύτῃ δὲν κέκτηται νομικὴν ἀξίαν, διότι ἡ κωδικοποίησις δὲν ἀποτελεῖ νομοθέτησιν, ἱστορικὴν δὲ μόνον ἔχουσα ἐν προκειμένῳ σημασίαν. Ἄλλως τε ἡ ἐξουσιοδότησις πρὸς κωδικοποίησιν τοῦ νόμου ὑπὸ τὸν τίτλον «νόμος 3514» ἀφεώρα τὴν κωδικοποίησιν τῶν ἰσχυουσῶν παγίων διατάξεων τοῦ νόμου τούτου (βλ. Σ.Ε. 534/1933, Σ.Ε. Ἔκθεσιν ἐπεξεργασίας 148/1950, *Μ. Στασινόπουλον*, Μαθήματα Διοικητικοῦ Δικαίου, ἔκδ. 1957, σ. 141).

4) Οὕτω βαίνει ἡ νομοθεσία τῆς προστασίας τῶν ἐργατοϋπαλλήλων μέχρι τοῦ ἔτους 1940, τῆς προστασίας ταύτης χωρούσης βάσει τοῦ νόμου 3514 διὰ μόνον τοὺς προσκαλουμένους εἰς τὰς τάξεις τῶν ἐνόπλων δυνάμεων κληρωτοὺς καὶ ἐφέδρους. Ἐκραγέντος τοῦ πολέμου 1940 - 1941 ἀνέκυψε καὶ πάλιν διὰ τὸν νομοθέτην θέμα, ὡς ἐκ τῶν ἐκτάκτων πολεμικῶν συνθηκῶν τῆς χώρας κατὰ τὴν περίοδον ταύτην, προστασίας καὶ πάλιν τῶν ἐθελουσίως καταταξομένων εἰς τὸν ἑλληνικὸν στρατόν. Οὕτω ἀρχικῶς διὰ τοῦ ἀ.ν. 2708/1940 (ἄρθρον 1) διέλαβεν οὗτος, ὅτι δωδεκανήσιοι, Ἕλληνες τὸ γένος, ἀνεξαρτήτως ὑπηκοότητος, τυγχάνοντες ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ ἐργατοτεχνῖται, καταταξόμενοι εἰς τὸν ἑλληνικὸν στρατὸν ὡς ἐθελονταί, ἀπολαύουσι τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 3514/1928, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 547/1937 προστασίας, καὶ μετέπειτα διὰ τοῦ ἀ.ν. 2830/1940 ὥρισεν, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ ἀνωτέρω νόμου 2708/1940 ἐφαρμόζονται, ἀφ' ἧς ἰσχυσαν, καὶ προκειμένου περὶ Ἑλλήνων ὑπηκόων, ὡς καὶ Ἑλλήνων τὸ γένος οἱασδήποτε ξένης ὑπηκοότητος καταταξομένων εἰς τὸν ἑλληνικὸν στρατὸν ὡς ἐθελοντῶν. Ἐπὶ τῆς ἐννοίας τῶν δευτέρων τούτων διατάξεων δύο τινὰ δύνανται νὰ ὑποστηριχθῶσιν: Ἢ ὅτι αὗται ἀφορῶσι τοὺς Ἕλληνας ὑπηκόους, τοὺς διαμένοντας εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ καταταξομένους εἰς τὸν ἑλληνικὸν στρατὸν ὡς ἐθελοντάς, ἢ ὅτι αὗται ἀπευθύνονται εἰς πάντας, ἄρα καὶ εἰς τοὺς Ἕλληνας τοῦ ἐσωτερικοῦ, τοὺς καταταξομένους ὡς ἐθελοντάς. Πάντως ἐν οἱᾳδήποτε ἐκδοχῇ δέον νὰ εἶναι ἀναμφισβήτητον, ὅτι ἡ προστασία αὕτη τῶν ἐθελοντῶν ἦτο καὶ πάλιν περιωρισμένης χρονικῆς διαρκείας, διὰ μόνον τὸν πόλεμον 1940 - 1941, ὡς τοῦτο ἐπιμαρτυρεῖται καὶ ἀπὸ τὸ παράλληλον δίκαιον τὸ θεσπισθὲν τότε διὰ τοῦ ἀ.ν. 2695/1940 διὰ τοὺς ὡς ἐθελοντὰς καταταξομένους δημοσίους ὑπαλλήλους, ὑπαλλήλους τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου. Οὕτω διὰ μὲν τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου τούτου ὡρίσθη, ὅτι «τακτικοὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι ἢ ὑπηρέται ἢ τοιοῦτοι τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων ἐν γένει Δημοσίου Δικαίου, ἀνήκοντες εἰς ἐφεδρικὰς κλάσεις μὴ στρατευθείσας, καταταξόμενοι διαρκοῦντος τοῦ παρόντος πολέμου εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ ὡς ἐθελονταί, ἐξομοιοῦνται ὡς πρὸς τὴν ἀπόληψιν μισθοῦ πρὸς τοὺς ὁμοίας φύσεως ὑπαλλήλους ἢ ὑπηρέτας τοὺς στρατευομένους ὡς ἐφέδρους ὁπλίτας», διὰ δὲ τῆς παραγρ. 2 ὅτι «ἔκτακτοι πάσης φύσεως ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ ἢ ἡμερησίᾳ ἀποζημιώσει ἢ ἐπὶ συμβάσει ὑπάλληλοι ἢ ὑπηρέται τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν λοιπῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ Ὀργα-

νισμῶν, ἀνήκοντες εἰς ἐφεδρικὰς κλάσεις μὴ στρατευθείσας, κατατασσόμενοι διαρκοῦντος τοῦ παρόντος πολέμου εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ ὡς ἐθελονται, δικαιοῦνται τοῦ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον μηνιαίου βημθήματος ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις καὶ διακρίσεις τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου».

Οὕτω ἐκ τῆς ἐπισκοπήσεως τῆς ἀνωτέρω νομοθεσίας ἐξηγεῖται πλέον ἢ ἐπαρκῶς τὸ πῶς ὁ νομοθέτης τοῦ ν. 519/1948 εἶχε δεδομένον ὅτι ἡ προστασία τῶν ἐθελοντῶν δὲν ἦτο ὀργανική, ὅτι δηλαδὴ δὲν παρείχετο εὐθέως ἐκ τοῦ κειμένου τοῦ νόμου 3514, δι' ὃ καὶ ἐπιθυμῶν ὅπως προσελκύσῃ εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς συμμοριακῆς δράσεως ἐθελοντὰς ἐθέσπισε καὶ πάλιν διὰ τοῦ νόμου τούτου, καθ' ἃ ἐν ἀρχῇ ἐλέχθη, ὅτι ἡ προστασία τοῦ ν. 3514 ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ τῶν ἐθελουσίως καταταγέντων ἢ καταταχθέντων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συμμοριακῆς δράσεως, ἐφ' ὅσον συγκεντροῦσι τὰ προσόντα τοῦ νόμου τούτου.

5) Δέον ἐξ ἄλλου νὰ μὴ παροραθῇ ὅτι τὸ ἄρθρον 1 τοῦ κωδικοποιηθέντος ν. 3514 ὁμιλεῖ περὶ προσκλήσεως, ἀναγκαστικῶς δηλαδή, εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ, ἐνῷ οἱ ἐθελονται κατὰ τοὺς στρατολογικοὺς νόμους δὲν προσκαλοῦνται, ἀλλὰ κατατάσσονται ἑκουσίως εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ. Ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς προσκλήσεως περιλαμβάνεται προστατευομένη ὡσαύτως καὶ ἡ ἐθελουσία κατάταξις, τότε θὰ πρέπει νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι ἡ προστασία αὕτη παρέχεται καὶ εἰς πλείστας ἄλλας περιπτώσεις, καθ' ἃς νόμοι προστατευτικοὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας διαλαμβάνουσι περὶ προσκλήσεως εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ, ὡς λ. χ. ὁ ν. 833/1937 περὶ ἐφέδρων ἀξιωματικῶν (ἄρθρ. 47), ὁρίζων περὶ τῶν καλουμένων ὡς ἐφέδρων ἀξιωματικῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὁ ν. 417/1941, ὁμιλῶν περὶ τῶν κληθέντων ὡς ἐφέδρων ὑπαλλήλων τοῦ Δημοσίου κλπ. ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένου χρόνου, ἐπεκταθεὶς διὰ τῶν νόμων 650/1941, 1336/1942 καὶ 986/1949 (ἄρθρον 6) καὶ εἰς τοὺς στρατευθέντας ὑπαλλήλους νομικῶν προσώπων, κοινωφελῶν Ὀργανισμῶν, τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης, Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, τῶν βιομηχανιῶν, βιοτεχνικῶν, ἐμπορικῶν καὶ ἄλλων ἐπιχειρήσεων, καὶ εἰς τοὺς στρατευθέντας ὡς κληρωτοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Δημοσίου, νομικῶν προσώπων κλπ. Ἀλλ' ἡ ἐκδοχὴ αὕτη ἐλλείψει νομοθετικῶν ὁρισμῶν εἶναι λίαν ἐπικίνδυνος ἀπὸ ἀπόψεως συνεπειῶν. Ἐν ὄψει δ' ἀκριβῶς τῆς ὑφισταμένης ταύτης διαφορᾶς μεταξὺ τῆς προσκλήσεως εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ καὶ τῆς ἐθελουσίας κατατάξεως ὁ νομοθέτης, ὁσάκις ἠθέλησε τὴν προστασίαν τῆς ἐθελουσίας κατατάξεως, διέλαβε διακεκριμένως περὶ αὐτῆς (μνησθέντες νόμοι 1284/1918 (ἄρθρον 9), 2695/1940 (ἄρθρα 1 καὶ 2), 2708/1940, 2830/1940, 519/1948 (ἄρθρον 6).

6) Ἡ ἐκ τοῦ ν. 3514 ἑξ ἑτέρου προστασία ἐπέσυρε καὶ ἐπισύρει βαρείας συνεπείας διὰ τὸν ἐργοδότην, συνισταμένας εἰς τὸ ἀδιάλυτον τῆς συμβάσεως κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς στρατεύσεως, εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργοδότου, ὅπως ἐπαναπροσλάβῃ τὸν στρατευθέντα μετὰ τὴν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπόλυσίν του καὶ τὴν διατήρησιν του ἐπ' ἔν ἔτος, ὑποκείμενος ἄλλως εἰς καταβολὴν ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τοὺς μισθοὺς ἓξ μηνῶν, εἰς καταβολὴν μισθοῦ εἰς τὸν προσληφθέντα εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ στρατευθέντος κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς στρατεύσεως μισθωτὸν καὶ εἰς καταβολὴν εἰς αὐτόν, ἀπολυόμενον ἅμα τῇ ἐπαναλήψει τῆς ἐργασίας τοῦ ἀποστρατευθέντος, τοῦ 1/2 τῆς ἡμερησίας ἀμοιβῆς του ἐπὶ 15θήμερον. Καὶ ταῦτα παραλλήλως πρὸς τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργοδότου, ὅπως καταβάλλῃ εἰς τὸν ὑπηρετοῦντα ὡς ἔφεδρον μισθωτόν του ὁλόκληρον ἢ μέρος τῆς μισθοδοσίας του κατὰ τὰς διακρίσεις τοῦ νόμου (ἄρθρον 5 ν. 3514, ἄρθρα 1 καὶ 3 ν. 519/1948). Καὶ ναὶ μὲν τὸ τελευταῖον τοῦτο βάρος ἐπιπίπτει ἤδη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1952 ἀρχικῶς εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ μετέπειτα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1954 εἰς τὸν Ὀργανισμὸν Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας (νόμοι 2054/1952, 2961/1954), πλὴν ὅμως οὐχὶ ἄνευ ἐργοδοτικοῦ ἀνταλλάγματος, διότι ὁρίζεται διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην εἰδικὴ ἐργοδοτικὴ εἰσφορά, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπίπτωσις αὕτη τοῦ βάρους δὲν εἶναι γενικὴ, ἀλλ' ἀφορᾷ εἰς μόνας τὰς περιοχάς, εἰς ἃς ὑφίστατο καὶ ὑφίσταται ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου. Ἂν ἑπομένως ἐδικαιολογοῦντο αἱ εἰς βάρος τοῦ ἐργοδότου συνέπειαι αὗται διὰ τοὺς ἐθελοντὰς τῶν ἐκτάκτων πολεμικῶν συνθηκῶν τῆς χώρας, πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν ὁποίων προσήρχοντο οὗτοι ἑκουσίως εἰς τὰς ἐνόπλους δυνάμεις, δὲν συντρέχει ὁ αὐτὸς λόγος ἐπελεύσεως τῶν βαρειῶν τούτων συνεπειῶν καὶ διὰ τοὺς μισθωτοὺς τῆς εἰρηνικῆς περιόδου, ἐπειδὴ ἁπλῶς ἔδοξεν αὐτοῖς νὰ καταταγῶσιν ὡς ἐθελονται μὲ κίνητρον τὴν ἱκανοποίησιν ἀτομικῶν συμφερόντων ἢ οἱονδήποτε ἕτερον ὑπολογισμόν.

7) Ἀληθὲς εἶναι ὅτι ἐν τῷ ἄρθρῳ 8 τοῦ νόμου 2054/1952 διαλαμβάνονται τὰ ἑξῆς: «Ὁ χρόνος τῆς ἐν τῷ στρατῷ ξηρᾶς, ἀέρος καὶ θαλάσσης ὑπηρεσίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἐργατῶν, τεχνιτῶν, ὑπηρετῶν καὶ μισθωτῶν ἐν γένει, ὡς ἐφέδρων ἢ κληρωτῶν ἢ ἐθελοντῶν, λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῶς διανυθείσης ὑπηρεσίας

παρά τῷ παρ' ᾧ ὑπηρέτουν ἐργοδότῃ πρὸ τῆς στρατεύσεώς των, πρὸς προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ αὐτῶν, περαιτέρω προαγωγήν, κανονισμὸν τῶν συντάξεων καὶ διὰ τὴν ἀπολαβὴν παντὸς ἑτέρου πλεονεκτήματος προβλεπομένου ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων καὶ ἐξαρτωμένου ἐκ τοῦ χρόνου πραγματικῆς παρὰ τῷ ἐργοδότῃ ὑπηρεσίας», καὶ ἐν τῷ ἄρθρῳ 34 § 7 τοῦ ν. δ. 2961/1954 τὰ ἑξῆς: «Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2054/1952 εἶναι, ὅτι ἡ ἐν τῷ στρατῷ ξηρᾶς, ἀέρος καὶ θαλάσσης ὑπηρεσία τῶν μισθωτῶν ἐν γένει λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῆς ἐργασίας παρὰ τῷ παρ' ᾧ ὑπηρέτουν πρὸ τῆς στρατεύσεώς των ἐργοδότῃ ὡς πρὸς τὰ ἔναντι τοῦ τελευταίου τούτου δικαιώματα τῶν μισθωτῶν, ἐνῷ διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν διὰ τὴν χορήγησιν πάσης φύσεως παροχῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως προϋποθέσεων πρὸς πραγματικὴν ἐργασίαν ἐξομοιοῦται ἡ ἐν τῷ στρατῷ κλπ. ἐφεδρικὴ ὑπηρεσία ὡς συνεπαγομένη τὴν χορήγησιν ἐπιδόματος στρατεύσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2054/1952 καὶ τοῦ παρόντος ν. δ/τος». Βάσει τῶν πρώτων διατάξεων τοῦ νόμου 2054/1952 ὑπεστήριξεν ἡ κατὰ πλειοψηφίαν ἐκδοθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 734/1953 γνωμοδότησις τοῦ Β' Τμήματος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου, εἰς ἐνίσχυσιν τῆς ἀπόψεώς της, ὅτι ἡ προστασία τῶν ἐθελοντῶν ἐξακολουθεῖ ὑφισταμένη καὶ περὶ ἧς κατωτέρω, ὅτι ἀφοῦ ὁ χρόνος τῆς ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίας τοῦ ἐθελουσίως καταταγέντος ὑπαλλήλου λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας παρὰ τῷ παρ' ᾧ ὑπηρέτει ἐργοδότῃ, ἕπεται, ὅτι δὲν ἐπέρχεται διακοπὴ τῆς ὑπηρεσίας ταύτης λόγῳ τῆς ἐθελουσίας στρατεύσεώς του καὶ ἑπομένως ὅτι δὲν ὑπάρχει περίπτωσις διαλύσεως ἐκ τοῦ λόγου τούτου τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἀλλ' εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἐξηγηθῇ τί ἐσκοπήθη διὰ τῶν διατάξεων τούτων. Προϋπῆρχον αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 751/1948 (ἄρθρ. 12), αἵτινες ὥριζον, ὅτι τὸ ν.δ. 346/1941, τὸ ὁρίζον ὅτι ὁ ἐν πολέμῳ χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τῶν ἐφέδρων στρατιωτικῶν ἐν γένει τυγχανόντων ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας διανυθεὶς ἐν Ἀνωνύμῳ Ἑταιρείᾳ, ἐπιχειρήσει κλπ., παρ' ᾗ ὑπηρέτουν πρὸ τῆς στρατεύσεως, πρὸς προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ αὐτῶν, προαγωγήν, κανονισμὸν συντάξεως καὶ παντὸς ἑτέρου δικαιώματος τούτων, «ἔχει πλήρη ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς χώρας καὶ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς παρούσης κατὰ τοῦ Ἔθνους συμμοριακῆς δράσεως στρατευθέντων ἢ στρατευθησομένων ὡς ἐφέδρων, κληρωτῶν ἢ ἐθελοντῶν μισθωτῶν τῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων, ὡς καὶ τῶν μισθωτῶν τῶν συνδεομένων μετὰ τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου». Αἱ διατάξεις αὗται ἦσαν χρήσιμοι, διότι ἐσκόπουν νὰ μὴ παραβλάψουν ἐκ τῆς στρατεύσεως ὅσα δικαιώματα ἐκ τοῦ νόμου θὰ εἶχεν ὁ μισθωτός, ἂν δὲν ἐμεσολάβει ἡ στράτευσίς του, δεδομένου ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τῆς στρατεύσεως δὲν παρεῖχεν οὗτος κατ' ἀνάγκην πραγματικὴν ὑπηρεσίαν, ἅτε τῆς συμβάσεως ἐργασίας τελούσης ἐν ὑποχρεωτικῇ ἐκ τοῦ νόμου ἀναστολῇ (Α.Π. 803/1958), εἰς τρόπον ὥστε νὰ ὑπολογίζηται οὗτος ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας κλπ., ὁσάκις αὗται ὑπελόγιζον τὸν μισθὸν βάσει τοῦ χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ (βλ. Α.Π.146/1954), ὡς ταιαύτης μὴ νοουμένης κατὰ τὴν πρὸ τῶν διατάξεων τούτων διδομένην ἑρμηνείαν τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τὴν ἄσκησιν παντὸς ἑτέρου δικαιώματος εἴτε ἔναντι τοῦ ἐργοδότου, εἴτε ἔναντι Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν δι' ἀσφαλιστικὰς παροχὰς κλπ. Εὔνοητον ἐξ ἄλλου εἶναι, ὅτι, ἐφ' ὅσον ὅταν ἐθεσπίσθησαν αἱ διατάξεις ὑφίστατο ἡ συμμοριακὴ δρᾶσις καὶ ἡ κατὰ τὴν διάρκειαν ταύτης δυνάμει τοῦ συγχρόνου ν. 519/1948 ρηθεῖσα προστασία τῶν ἐθελοντῶν, ἔδει ὁ νόμος οὗτος 751 νὰ διαλάβῃ καὶ περὶ τῆς ὑπηρεσίας τῶν ἐθελοντῶν ὡς πραγματικῆς παρὰ τῷ ἐργοδότῃ των ὑπηρεσίας.

Αἱ χρήσιμοι ὅμως διὰ τοὺς μισθωτοὺς διατάξεις αὗται ἐφέροντο μετέπειτα καταργηθεῖσαι μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὅστις κατήργει ἐξ ὁλοκλήρου τὸν ν. 751 καὶ ἐπειδὴ ἡ κατάργησις αὕτη προφανῶς ὠφείλετο εἰς παραδρομὴν παρέστη ἀνάγκη, ὅπως ἐπαναβιώσουν αἱ διατάξεις αὗται, καὶ οὕτω διὰ τοῦ ν. 2054/1952 (ἄρθρ. 8) ὡρίσθησαν ὅσα ἐν ἀρχῇ τῆς παραγράφου ταύτης ἐξετέθησαν. Εἶναι μετὰ ταῦτα προφανές, ὅτι σκοπὸς τῶν διατάξεων τούτων, τόσον τοῦ ν. 751, ὅσον καὶ τοῦ ν. 2054, ἦτο καὶ εἶναι νὰ πληρώσωσιν ὑφιστάμενον ἐκ τοῦ νόμου 3514 κενὸν περὶ τοῦ ἂν ἡ ἐν τῷ στρατῷ ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου προστατευομένη ὑπηρεσία τῶν στρατευομένων ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν ἐθεωρεῖτο πραγματικὴ παρὰ τῷ ἐργοδότῃ ὑπηρεσία, ἀποτελοῦσαι ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ συμπληρωματικὸν δίκαιον τοῦ ν. 3514, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅμως ὅτι εἶχε καὶ ἔχει κατ' ἀρχὴν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν στρατευθέντων μισθωτῶν ὁ νόμος 3514 καὶ συνεπῶς ὁ διὰ τῶν μνησθεισῶν διατάξεων τοῦ ν. 2054, ἀφορωσῶν

προδήλως τόσον τοὺς εἰς τὸ παρελθὸν στρατευθέντας, ὅσον καὶ τοὺς εἰς τὸ μέλλον στρατευθησομένους, ἐπερχόμενος ὑπολογισμὸς τοῦ χρόνου τῆς ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίας ὡς χρόνου πραγματικῆς παρὰ τῷ ἐργοδότῃ διανυθείσης ὑπηρεσίας, πρὸς ἄσκησιν καὶ ἀπολαβὴν παντὸς δικαιώματος καὶ πλεονεκτήματος παρεχομένου ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων καὶ ἐξαρτωμένου ἐκ τοῦ χρόνου τοιαύτης πραγματικῆς ὑπηρεσίας, δέον νὰ γίνῃ δεκτὸν ὡς ἀναμφίβολον, ὅτι ὡς πρὸς τοὺς ἐν ταῖς διατάξεσι ταύταις περιλαμβανομένους ἐθελοντὰς ἀφορᾷ τὸ γε νῦν ἔχον τὸ παρελθόν, ἤτοι τοὺς εἰς τὸ παρελθὸν ὑπηρετήσαντας ὡς ἐθελοντὰς κατὰ τὰς περιόδους, καθ' ἃς μεταβατικῶς, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἴσχυσαι καὶ ἐπ' αὐτῶν ἡ προστασία τοῦ νόμου 3514, ἤτοι κατὰ τοὺς πολέμους 1918, 1940 καὶ τὴν συμμοριακὴν δρᾶσιν. ἐνδεχομένως δὲ θὰ ἀφορᾷ καὶ τὸ μέλλον, ὁψέποτε ἤθελεν ἐπεκταθῇ καὶ κατ' αὐτὸ ἡ προστασία αὕτη τῶν ἐθελοντῶν.

8) Τελικὸν ἑπομένως συμπέρασμα τῶν ἀνωτέρω εἶναι, ὅτι ληξάσης ἤδη τῆς συμμοριακῆς δράσεως ἀπὸ τέλους τοῦ ἔτους 1949, κατὰ τὴν νομολογίαν τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας, ἔπαυσεν ὑφισταμένη ἐπὶ τῶν ἐθελοντῶν ἡ προστασία τοῦ νόμου 3514, ὡς ἡ ὑπ' ἀριθ. 525/1955 γνωμοδότησις τοῦ Α' Τμήματος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου διέλαβεν.

Ἀντιθέτως ἡ μειοψηφήσασα γνώμη, ἐξενεχθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἀντιπροέδρου *Γ. Φραγκούλη* καὶ τῶν Νομικῶν Συμβούλων *Κ. Ρουμπάνη* καὶ *Α. Λέκκα*, ἐνέμεινεν εἰς τὴν κατὰ πλειοψηφίαν ἐκδοθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 794/1953 γνωμοδότησιν τοῦ Β' Τμήματος Νομικοῦ Συμβουλίου, καθ' ἣν ἐγένοντο δεκτὰ τὰ ἑξῆς: Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 3514, ἥτις ἐπεκτείνει τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου τούτου καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ κληθέντων ὑπὸ τὰ ὅπλα ἢ ἐθελουσίως καταταγέντων, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ βούλησις τοῦ Νομοθέτου ἦτο, ὅπως περιλάβῃ εἰς τὴν προστασίαν τοῦ νόμου οὐ μόνον τοὺς καλουμένους ὑπὸ τὰ ὅπλα, ἤτοι τοὺς ὑποχρεωτικῶς στρατευομένους, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐθελουσίως καταταγέντας, καθόσον ἄλλως, ἐν ἐναντίᾳ ἐκδοχῇ, τοὐτέστιν ἐὰν ἐγίνετο δεκτόν, ὅτι διὰ τοῦ ἄνω νόμου δὲν προστατεύονται οἱ ἐθελουσίως καταταγέντες καὶ ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 9 προστατεύονται ἐκ τούτου μόνον οἱ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου καταταγέντες, θὰ ἐνεφανίζετο ὁ Νομοθέτης, μεταχειριζόμενος κατὰ διάφορον τρόπον τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπηρετούντων ὑπὸ τὰ ὅπλα προσώπων, ἤτοι τῶν ἐθελοντῶν, ἀφοῦ θὰ παρεῖχε τὴν προστασίαν του εἰς τοὺς ἐκ τούτων καταταγέντας πρὸ τοῦ νόμου 3514, οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς μετ' αὐτόν. Τοιαύτη ἄνισος μεταχείρισις θὰ ἦτο τελείως ἀδικαιολόγητος, ἀφοῦ ὁ αὐτὸς λόγος προστασίας συντρέχει τόσον διὰ τοὺς πρὸ τοῦ νόμου, ὅσον καὶ διὰ τοὺς μεταγενεστέρως καταταγέντας, καὶ ὡς ἐκ τούτου, ἂν ἐγίνετο δεκτή ἡ ἐν λόγῳ ἄποψις, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 9 θὰ ἦτο καὶ ἀντίθετος πρὸς τὸ Σύνταγμα (ἄρθρ. 3), δι' ὃν λόγον δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3514, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰς λοιπὰς αὐτοῦ διατάξεις καὶ ἰδίᾳ τοῦ ἄρθρου 9, εἶναι, ὅτι εἰς τὴν δι' αὐτοῦ καθιερουμένην προστασίαν ὑπάγονται οὐ μόνον οἱ ὑποχρεωτικῶς στρατευόμενοι, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐθελουσίως καταταγέντες ὁποτεδήποτε ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι κλπ. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 519/1948, καθ' ἣν «αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 3514 ἐπεκτείνονται καὶ ἐπὶ τῶν ἐθελουσίως καταταγέντων ἢ κατατασσομένων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παρούσης συμμοριακῆς δράσεως εἰς τὰς ἐνόπλους δυνάμεις», ἐξ ἧς ἡ ἀντίθετος γνώμη προσπαθεῖ νὰ ἀντλήσῃ ἐξ ἀντιδιαστολῆς ἐπιχείρημα, ὅτι ἀφοῦ ὁ Νομοθέτης δι' εἰδικῆς διατάξεως ἐπεξέτεινε τὴν προστασίαν τοῦ νόμου 3514 καὶ ἐπὶ τῶν ἐθελοντῶν μόνον διὰ τὸ διάστημα τῆς συμμοριακῆς δράσεως, ἕπεται, ὅτι μέχρι τῆς ἰσχύος τῆς διατάξεως ταύτης οὐδεμία προεβλέπετο προστασία τῶν ἐθελουσίως κατατασσομένων, οὐδόλως μεταβάλλει τὰ ἀνωτέρω, καθόσον ἡ διάταξις αὕτη ἐτέθη κατὰ πλεονασμόν, ἵνα καταστήσῃ ἀναμφίβολον, ὅτι καὶ οἱ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συμμοριακῆς δράσεως κατατασσόμενοι ἀπολαμβάνουν τῆς προστασίας τοῦ νόμου 3514 καὶ ἵνα διὰ τοῦ τρόπου τούτου προκαλέσῃ καὶ τὴν αὐθόρμητον προσέλευσιν προσώπων εἰς τὰς ἐνόπλους δυνάμεις. Τέλος ἡ ἀνωτέρω γνώμη ἐνισχύεται καὶ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 8 τοῦ νόμου 2054/1952 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ στρατευομένων μισθωτῶν», καθ' ἣν ὁ χρόνος τῆς ἐν στρατῷ ὑπηρεσίας τῶν ἐθελοντῶν λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῶς διανυθείσης ὑπηρεσίας παρὰ τῷ παρ' ᾧ ὑπηρέτουν ἐργοδότῃ πρὸ τῆς στρατεύσεως των πρὸς προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ αὐτῶν, περαιτέρω κλπ., ἐξ οὗ ἕπεται, ὅτι, ἀφοῦ ὁ χρόνος τῆς ἐν στρατῷ ὑπηρεσίας τοῦ ἐθελουσίως καταταγέντος ὑπαλλήλου λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας παρὰ τῷ παρ' ᾧ ὑπηρέτει ἐργοδότῃ, δὲν ἐπέρχεται διακοπὴ τῆς ὑπηρεσίας του ταύτης, λόγῳ τῆς ἐθελουσίας στρατεύσεως καὶ ἑπομένως δὲν ὑπάρχει περίπτωσις διαλύσεως ἐκ τοῦ λόγου τούτου τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Συμβιβασμός πτωχεύσαντος καὶ ἀπαιτήσεις κατ' αὐτοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. : Εἰς ἀπάντησιν ἀναφορᾶς ἐν σχέσει πρὸς τὸν καταρτισθέντα (καὶ ἐπικυρωθέντα δικαστικῶς) συμβιβασμὸν μεταξὺ τοῦ περὶ οὗ αὕτη πτωχεύσαντος ὀφειλέτου του Ἱδρύματος καὶ τῶν πιστωτῶν τῆς πτωχεύσεως, εἰς ὃν δὲν μετέσχε τὸ Ι.Κ.Α. καὶ δι' οὗ οἱ πιστωταὶ ἀπεδέχθησαν τὴν καταβολὴν αὐτοῖς ποσοστοῦ 10 ο/ο τῶν ἀπαιτήσεών των, γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι οὗτος δὲν δεσμεύει τοὺς διὰ προνομίου ἠσφαλισμένους πιστωτὰς καὶ ἑπομένως δὲν ὑποχρεοῖ τὸ Ι.Κ.Α., καθ' ἃ ἐν τῇ παρατιθεμένῃ κατωτέρω ὑπ' ἀριθ. 1194|1958 γνωμοδοτήσει τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, ἐκτίθεται. Ἑπομένως δὲν τίθεται ζήτημα διαγραφῆς τοῦ πέραν τοῦ ποσοστοῦ 10 ο/ο ποσοῦ τῆς ὀφειλῆς τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ὀφειλέτου. ***(Ἔγγρ. Διοικήσεως Ι.Κ.Α. ὑπ' ἀριθ. 110863/6413/1958).***

Γνωμοδότησις Νομικοῦ Συμβουλίου του Κράτους 1194/1958

Περίληψις ἐρωτήματος: Ἐὰν ὁ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου συμβιβασμὸς τοῦ πτωχεύσαντος εἶναι ὑποχρεωτικὸς διὰ τὸ Ι.Κ.Α.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 610 τοῦ Ἐμπ. Νόμου ἡ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐπικύρωσις τοῦ συμβιβασμοῦ καθιστᾷ αὐτὸν ὑποχρεωτικὸν ὡς πρὸς ἅπαντας τοὺς πιστωτάς, καταγεγραμμένους ἢ μὴ ἐν τῷ ἰσολογισμῷ, ἐξελεγχθέντας ἢ μὴ καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἐκτὸς τοῦ Κράτους κατοικοῦντας..., ἐξ οὗ συνάγεται, ὅτι ὁ συμβιβασμὸς εἶναι ὑποχρεωτικὸς ἔναντι πάντων τῶν πιστωτῶν καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν μὴ μετασχόντων τῆς συνελεύσεως.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 601 Ἐμπ. Νόμου πρὸς σχηματισμὸν τῶν διὰ τὸν συμβιβασμὸν ἀπαιτουμένων πλειοψηφιῶν δὲν ὑπολογίζονται αἱ δι' ὑποθήκης, ἐνεχύρου ἢ προνομίου ἐξησφαλισμέναι πιστώσεις, ἐὰν ὁ πιστωτὴς δὲν παραιτῆται τῶν τοιούτων ἀσφαλειῶν, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 646 Ἐμπ. Νόμου οἱ μισθοὶ τῶν ἐργατῶν δι' ἕνα μῆνα πρὸ τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως καὶ τῶν ἐμπορικῶν ὑπαλλήλων δι' ἓξ μῆνας πρὸ τῆς πτωχεύσεως κατατάσσονται ὡς προνομιοῦχοι κατὰ τὴν ἐν ἄρθρῳ 940 § 4 τῆς Πολ. Δικ. ὁριζομένην τάξιν.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 648—652 Ε. Ν. προκύπτει, ὅτι ὁ γενόμενος συμβιβασμὸς δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὸς διὰ τὰς ἠσφαλισμένας δι' ὑποθήκης, ἐνεχύρου ἢ προνομίου ἀπαιτήσεις, αἱ ὁποῖαι πληρώνονται εἰς τὸ σύνολον, καθὼς ἐπίσης δὲν ἀντιτάσσεται ὁ συμβιβασμὸς ἔναντι τῶν ἀπαιτήσεων, αἱ ὁποῖαι ἐγεννήθησαν μετὰ τὴν κήρυξιν τῆς πτωχεύσεως καὶ μέχρι τοῦ συμβιβασμοῦ, ὡς καὶ αἱ μετ' αὐτὸν δημιουργηθεῖσαι (Ἀναστ. Ἐμπ. τ. Β § 531 ἐπ.). Ἐφ' ὅσον ἑπομένως κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 27 § 6 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 «ἐν περιπτώσει εἰσπράξεως τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ πλειστηριασμοῦ ἢ ἀναγγελίας εἰς τὴν πτώχευσιν ἡ κατάταξις αὐτῶν γίνεται προνομιακῶς μετὰ τῶν ἀπαιτήσεων τῆς παραγρ. 4 τοῦ ἄρθρου 940 Πολ. Δικ. . . .», ἤτοι αἱ περὶ ὧν πρόκειται ἀπαιτήσεις ἀπολαύουσι προνομίου, ὡς αἱ τοιαῦται τῶν ἐργατῶν κλπ., κατὰ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 940 § 4 Πολ. Δικ. τάξιν, δὲν ἰσχύει ἔναντι αὐτῶν ὁ καταρτισθεὶς συμβιβασμός, οὐδὲ ἡ τυχὸν εἰσπραξις ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. τοῦ διὰ τοῦ συμβιβασμοῦ προσδιορισθέντος ποσοῦ ἐπιφέρει ἀπώλειαν τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ πρὸς ἐπιδίωξιν τῆς εἰσπράξεως τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω προνομιούχων ἀπαιτήσεών του εἰς τὸ σύνολον, καθ' ὅσον σιωπηρὰ παραίτησις ἀπὸ τοῦ τοιούτου δικαιώματος, οἷα θὰ ἠδύνατο τὰ συναχθῇ ἐκ τῆς μερικῆς εἰσπράξεως, δὲν δύναται νὰ ἰσχύσῃ διὰ τὸ Ι.Κ.Α., διὰ τὴν ἔγκυρον παραίτησιν τοῦ ὁποίου ἀπαιτεῖται ἡ τήρησις τῆς καὶ διὰ τὸ Δημόσιον ἰσχυούσης διαδικασίας (γνωμοδότησις Νομικοῦ Συμβουλίου κλπ.). Τὰ ἀνωτέρω ἰσχύουν βεβαίως ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν ὅτι τὸ ἐκ τοῦ ἄρθρου 27 § 6 τοῦ νόμου 1846/1951 προνόμιον τοῦ Ι.Κ.Α. δὲν ὑπόκειται εἰς χρονικὸν περιορισμὸν δικαστικῶν ἀποφάσεων, ὅτι ὑπόκειται καὶ τοῦτο εἰς τὸν ἐν ἄρθρῳ 940 § 4 Πολ. Δικ. χρονικὸν περιορισμόν, ὁπότε, ὑπὸ τὴν τελευταίαν ταύτην ἐκδοχήν, προνομιοῦχοι τυγχάνουσι μόνον αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος καὶ αὗται καὶ μόνον εἶναι πλειρωτέαι εἰς τὸ σύνολον, ὡς πρὸς δὲ τὰς λοιπὰς ὁ συμβιβασμὸς τυγχάνει ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὑποχρεωτικὸς καὶ διὰ τὸ Ι.Κ.Α. Τέλος ὁ συμβιβασμὸς δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὸς ἔναντι τοῦ Ι.Κ.Α. δι' ἀπαιτήσεις γεννηθείσας μετὰ τὴν κήρυξιν τῆς πτωχεύσεως.

Δικαίωμα συντάξεως δικαστικῶς ἀναγνωριζομένων τέκνων λόγῳ θανάτου τοῦ πατρός των: Κοινοποιοῦμεν κατωτέρω τὴν ὑπ' ἀριθ. 111|28|17|16.2.1959 γνωμοδότησιν τοῦ Β' Τμήματος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ἣν ἀποδεχόμεθα. ***(Ἐγκύκλ. Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. ὑπ' ἀριθ. 70/1959 πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.).***

Γνωμοδότησις Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 111/1959

Περίληψις ἐρωτήματος: Ἐρωτᾶται, ἐὰν τὰ δικαστικῶς ἀναγνωριζόμενα τέκνα δικαιοῦνται συντάξεως λόγῳ θανάτου τοῦ πατρός των.

Ἐπὶ τοῦ προσθέν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως τὰ ἑξῆς:

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 58 § 6 τοῦ ἀ.ν. 1836|1951 ἐν περιπτώσει θανάτου συνταξιούχου τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ ἠσφαλισμένου δικαιοῦν-

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 25ην ΜΑΡΤΙΟΥ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀπὸ 8/14 Μαρτίου 1930 Π. Δ/γματος «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως» κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 αὐτοῦ ὁριζομένας ἑορτασίμους ἡμέρας ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἐν τῷ Κράτει ὑπαδοὺς παντὸς θρησκεύματος πᾶσα βιομηχανική, βιοτεχνικὴ καὶ ἐμπορικὴ ἐργασία, ἐπιφυλασσομένων τῶν ἐν τῷ ἄνω π.δ/γματι ἐξαιρέσεων.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ αὐτοῦ π. δ/γματος ἑορτάσιμοι ἡμέραι εἶναι μόνον αἱ ἑξῆς: α) Ἡ τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, β) ἡ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, γ) ἡ Δευτέρα τοῦ Πάσχα.

Ἡ κατὰ τὰς ἄνω διατάξεις ἀπαγόρευσις τῆς ἐργασίας ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι οὔτε ὁ μισθωτὸς δύναται νὰ προσφερθῇ εἰς παροχὴν ἐργασίας (ἄρθρον 648 Α.Κ.), οὔτε ὁ ἐργοδότης νὰ δεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας του.

Συνέπεια ἦτο, ὅτι δὲν ὠφείλετο ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καὶ μισθός, ἀφοῦ οὗτος εἶναι κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου (ἄρθρον 648 Α.Κ.) ἀντάλλαγμα παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν, μόνον ὅτι προκειμένου περὶ μισθωτοῦ, ὁ ὁποῖος ἠμείβετο μηνιαίως δὲν ἠδύνατο νὰ μειωθῇ ὁ μισθὸς (*Κ. Τριανταφυλλόπουλος*, Εἰσηγητ. ἔκθεσις προσχεδίου συμβάσεως ἐργασίας, 1913, ΕΕΔ 1, 906), ἀφοῦ αὐτὴν τὴν ἔννοιαν ἔχει ὁ λεγόμενος χρονικὸς μισθὸς (*Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἀριθ. 653, ἀριθ. 71).

Τῆς γενικῆς αὐτῆς ἀρχῆς τοῦ δικαίου παρεξέκλινε τὸ ἰσχῦον ἤδη ἄρθρον 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 16, 1062).

Τοῦτο ὁρίζει τὰ ἑξῆς

1. Οἱ μισθωτοὶ ἀπασχολούμενοι κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς κατωτέρω ἀναφερομένας ἑορτὰς δικαιοῦνται τῆς ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 25825/1951 ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας (ΕΕΔ 12, 388) προβλεπομένης προσαυξήσεως ἐξ 75 ο ο κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν ἐν λόγῳ ἀποφάσεων, ὡς αὗται ἰσχύουσι σήμερον, ὁριζόμενα.

2. Ὡς ἐξαιρέσιμοι ἑορταί, καθ' ἃς παρέχεται κατὰ τὰ ἀνωτέρω προσαύξησις, νοοῦνται: α) ἡ τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, β) ἡ τῆς 25ης Μαρτίου, γ) ἡ τῆς Δευτέρας τοῦ Πάσχα, δ) ἡ τῆς 1ης Μαΐου καὶ ε) ἡ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου. Ἐκ τούτων κατὰ τὴν 1ην Μαΐου καὶ 28ην Ὀκτωβρίου ἡ ἀπασχόλησις τῶν μισθωτῶν ἀπόκειται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐργοδότου.

3. Εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς, τοὺς μὴ ἀπασχοληθέντας ἐκ λόγων μὴ ὀφειλομένων εἰς τούτους κατὰ τὰς ἐν παραγρ. 2 ἡμέρας, καταβάλλεται δι' ἑκάστην τούτων ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἡμερομίσθιον των, ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως.

Συνέπεια εἶναι, μετὰ τὴν ἄνω διάταξιν, ὅτι εἰς μὲν τὸν διὰ μηνιαίου μισθοῦ ἀμειβόμενον καὶ μὴ ἐργασθέντα κατὰ τὰς ἄνω ἡμέρας (εἰς ἃς καὶ ἡ τῆς 25ης Μαρτίου, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ὁποίας ἡ παροῦσα ἀνάλυσις) δὲν θὰ καταβληθῇ πρόσθετόν τι ποσόν, ἀλλ' εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτοὺς θὰ καταβληθῇ ὁπωσδήποτε ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἡμερομίσθιόν των.

Τοῦτο, προϋπάρξαν ὡς διάταξις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 γενικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 15, 976), ἀκυρωθεῖσα, ὡς ἐκτὸς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου τεθεῖσα, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 746/1957 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (ΕΕΔ 16, 443) καὶ καταστᾶσα μετὰ τοῦτο διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957, δικαιολογεῖται, ἐκ τοῦ ὅτι, ἵνα κατὰ τὰς μεγάλας θρησκευτικὰς καὶ ἐθνικὰς ἑορτὰς ὁ ἐργάτης ἀπερίσπαστος δυνηθῇ νὰ μετάσχῃ εἰς τὸν κατ' αὐτὰς πανηγυρικὸν χαρακτῆρα, ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ ἐξασφαλίσει τὰ πρὸς τοῦτο οἰκονομικὰ μέσα (βλέπε σκεπτικὸν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 γενικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ΕΕΔ 15, 977) τὸν χαρακτῆρα δὲ τῆς παροχῆς ταύτης, ὡς ἐδικαιολόγησεν ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, δὲν μετέβαλε τὸ ν.δ. 3755/1957, τὸ ὁποῖον ἦλθε τοῦτο νὰ κατοχυρώσῃ. Βλέπε εἰσηγητ. ἔκθεσιν, ΕΕΔ 16, 1069).

Διασπᾶται διὰ τῆς διατάξεως ὁ κανὼν ὅτι ὁ μισθὸς παρέχεται, ἐφ' ὅσον παρέχεται καὶ ἐργασία, καὶ εἶναι τοῦτο μία ἐκ τῶν ἐν τῷ Δικαίῳ περιπτώσεων, καθ' ἃς ἡ σύμβασις ἐργασίας λόγῳ τῶν προσωπικῶν της στοιχείων ὑφίσταται τὴν ἐπίδρασιν τῆς κοινωνιολογικῆς ἐξελίξεως καὶ συνεπῶς

ται συντάξεως α) ἡ χήρα σύζυγος . . . β) τὰ νόμιμα τέκνα, τὰ νομιμοποιηθέντα, ἀναγνωρισθέντα καὶ υἱοθετηθέντα . . .

Ἐκ τῆς γενικῆς διατυπώσεως τῆς διατάξεως ταύτης, ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἀναγνωρισθέντα τέκνα, προκύπτει, ὅτι τὰ καθ' οἱονδήποτε νόμιμον τρόπον ἀναγνωρισθέντα τέκνα τοῦ συνταξιούχου ἢ ἡσφαλισμένου δικαιοῦνται συντάξεως, τοιοῦτος δὲ νόμιμος τρόπος ἀναγνωρίσεως εἶναι ὁ ἐν ἄρθρῳ 1533 τοῦ Α.Κ. τῆς ἐκουσίας ἀναγνωρίσεως καὶ ἐν ἄρθρῳ 1540 τῆς δικαστικῆς ἀναγνωρίσεως, ἀνεξαρτήτως τῶν κατὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα ἀποτελεσμάτων ἑκατέρας τῶν ὡς ἄνω ἀναγνωρίσεων.

Ἐὰν ὁ Νομοθέτης ἤθελε νὰ περιορίσῃ τὸ δικαίωμα συνταξιοδοτήσεως μόνον εἰς τὰ κατὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα ἔχοντα καὶ δικαίωμα κληρονομίας ἀναγνωρισμένα τέκνα, θὰ ἔδει νὰ τὸ δηλώσῃ ρητῶς καὶ νὰ μὴ χρησιμοποιήσῃ τὴν γενικὴν ἔκφρασιν «. . . τὰ ἀναγνωρισθέντα τέκνα», ἥτις, ὡς ἐλέχθη, δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀναφερομένη εἰς τὰ καθ' οἱονδήποτε νόμιμον τρόπον ἀναγνωρισθέντα, ἔστω καὶ ἂν τὰ καθ' ὡρισμένον τρόπον ἀναγνωριζόμενα (δικαστικὸν) τέκνα ἔχωσι περιωρισμένα δικαιώματα ἔναντι τοῦ ἀναγνωρίσαντος.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

21337/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης

Περὶ αὐξήσεως ἐλαχίστων ὁρίων ἀμοιβῶν δικηγόρων ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 93 τῆς 10 Μαρτίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 92 § 2 τοῦ Ν. Δ. 3026/1954 «περὶ τοῦ Κώδικος τῶν Δικηγόρων» ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 3149/1955, ὡς καὶ τὰς σχετικὰς γνωμοδοτήσεις τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῶν Δικηγορικῶν Συλλόγων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης.

Αὐξάνομεν ἀπὸ 1 Μαρτίου 1959 τὰ διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 128494 τῆς 16 Νοεμβρίου 1954 καὶ ὑπ' ἀριθ. 138692 τῆς 9 Ἀπριλίου 1955 ἀποφάσεων ἡμῶν, ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν καὶ ἰσχύουσιν ἤδη, καθορισθέντα ἐλάχιστα ὅρια ἀμοιβῶν τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῶν Δικηγορικῶν Συλλόγων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των δικηγόρων κατὰ 10 ο/ο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Φεβρουαρίου 1959

—

42754/9173/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ὡρῶν ἐργασίας ἰχθυοπωλείων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Προαστίων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 88 τῆς 6 Μαρτίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ π. δ/τος τῆς 8/13.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.», 2) τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 41/1944 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ νόμου 3502/1928», 3) τὴν ἀπὸ 7.7.1958 γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἀποφασίζομεν:

1. Αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ἰχθυοπωλείων χονδρικῆς καὶ λιανικῆς πωλήσεως τῆς περιφερείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Προαστίων δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνωσι τὰς δέκα (10) ὥρας κατὰ τὸν χειμῶνα καὶ τὰς ἑνδεκα (11) ὥρας κατὰ τὸ θέρος.

2. Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὡς ἄνω καταστημάτων ὁρίζονται εἰς ὀκτὼ (8) ἡμερησίως.

3. Αἱ ὧραι ἀνοίγματος, μεσημβρινῆς διακοπῆς καὶ κλεισίματος ὁρίζονται δι' ἡμετέρας ἀποφάσεως, κατόπιν γνωμοδοτήσεως τῶν ἐνδιαφερομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων καὶ τῆς οἰκείας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς.

4. Εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν ὡς ἄνω καταστημάτων δέον νὰ παρέχηται μεσημβρινὴ διακοπὴ ἐργασίας τοὐλάχιστον δύο ὡρῶν κατὰ τὸν χειμῶνα καὶ τριῶν ὡρῶν κατὰ τὸ θέρος.

5. Εἰς περιπτώσεις συσσωρεύσεως ἐργασίας ἢ ἄλλης ἐπειγούσης ἀνάγκης δύναται νὰ ἐπιτραπῇ δίωρος ὑπέρβασις τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ καὶ ἐπὶ 60 ἡμέρας κατ' ἔτος, κατόπιν ἀδείας τῆς οἰκείας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας.

Ἡ διὰ τὰς ὡς ἄνω ὑπερωρίας ἀναλογοῦσα ἀντιμισθία τοῦ προσωπικοῦ προσαυξάνεται κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων ὁριζόμενα ποσοστὰ προσαυξήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Φεβρουαρίου 1959

—

18045/3605/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῶν τῶν ἀπὸ 18.10.1958 συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας τῶν πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν καὶ τῶν ἀρχιθερμαστῶν καὶ θερμαστῶν ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 91 τῆς 9 Μαρτίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.».

β) Γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ ν.

καὶ τὰς δεούσας κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Νομοθέτου μεταβολάς. (Βλέπε καὶ Χ. Ἀγαλλόπουλον, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, 1958, σελ. 142 ἑπ., τὸν αὐτόν, Ἐργατικὸν Δίκαιον, 1958, σελ. 191).

Ταῦτα διὰ τὴν περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν εἶναι δυνατὸν ἐκ τοῦ νόμου (π.δ. 8/14 Μαρτίου 1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως») νὰ παρασχεθῇ, ἀπαγορευομένη ἡ ἐργασία.

Ἀλλὰ τὸ αὐτὸ π.δ/γμα καθιεροῖ καὶ ἐξαιρέσεις ἐφαρμογῆς του, ὥστε νὰ τίθηται θέμα τί δικαιοῦται ὁ κατὰ τὰς ἄνω ἡμέρας (καὶ εἰδικώτερον κατὰ τὴν ἐθνικὴν ἑορτὴν τῆς 25ης Μαρτίου) ἐργασθεὶς καὶ ἀμειβόμενος διὰ μηνιαίου μισθοῦ ἢ δι' ἡμερομισθίου.

Ὡς πρὸς τοῦτο σαφὴς εἶναι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957. Καθιερίζει δικαίωμα προσθέτου κατὰ 75 ο/ο ἀμοιβῆς βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946, ὡς ἡρμηνεύθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 12, 388), ὑπολογιζομένης ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νομίμου ἡμερομισθίου καὶ προκειμένου περὶ μηνιαίως ἀμειβομένων μισθωτῶν διὰ διαιρέσεως τοῦ μηνιαίου μισθοῦ διὰ 25, χωρὶς ὅμως νὰ τίθηται διὰ τοὺς τελευταίους ζήτημα ἄλλης ἀμοιβῆς, εἰμὴ μόνον τῆς κατὰ 75 ο/ο προσαυξήσεως τοῦ ἐξευρισκομένου κατὰ τὰ ἄνω διὰ τὸ ὕψος τῆς προσαυξήσεως ἡμερομισθίου, ἀφοῦ ὁ μηνιαῖος μισθὸς ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸν χρόνον τοῦ μηνός, καθ' ὃν ἐπ τρεπτῶς παρέχεται ἡ ἐργασία. (Βλέπε ἐκτενέστερον σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 1058 ἑπ.).

3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν ἀπὸ 3.3.1959 συνεδρίασιν αὐτοῦ καὶ ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 33/3.3.1959 ἐγγράφου του, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

γ) Τὰς ἀπὸ 18.10.1958 συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας τῶν πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν καὶ τῶν ἀρχιθερμαστῶν καὶ θερμαστῶν ἁπάσης τῆς χώρας, κατατεθείσας παρ' ἡμῖν τὴν 23.10.1958, συνταχθέντων τῶν ὑπ' ἀριθ. 190 καὶ 191 τῆς 23.10.1958 πρακτικῶν καταθέσεως.

δ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1193/27.11.1958 αἴτησιν τῆς Ὁμοσπονδίας Μηχανικῶν καὶ Θερμαστῶν Βιομηχανίας καὶ Γεωργίας Ἑλλάδος, καὶ

ε) Τὰ ὑπ' ἀριθ. 8596/1.2.1959, 15103/16.2.1959 ἔγγραφα τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας, ὡς καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 107927/15.1.1959 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν καὶ λοιπὰ ὑπάρχοντα ἐν τῷ φακέλλῳ στοιχεῖα, ἐξ ὧν διαπιστοῦται ὅτι πληροῦνται αἱ προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 5 παράγρ. 2 τοῦ ν. 3239/1955 διὰ τὴν κήρυξιν ὑποχρεωτικῶν τῶν ὡς ἄνω συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας δι' ἅπαντας τοὺς ἐργοδότας τοὺς ἀπασχολοῦντας εἰς τὰ πάσης φύσεως βιομηχανικὰ ἐργοστάσια αὐτῶν καὶ μηχανολογικὰς ἐγκαταστάσεις, κινητὰς καὶ μή, διπλωματούχους ἢ πτυχιούχους ἢ ἀδειούχους πρακτικοὺς μηχανικοὺς α', β' καὶ γ' τάξεως καὶ πτυχιούχους μηχανοδηγούς, ὡς καὶ ἀρχιθερμαστὰς καὶ θερμαστάς, κεκτημένους τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπόμενα πτυχία καὶ συνδεομένους μετ' αὐτῶν διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὰς ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1959, δι' ἅπαντας ἐν γένει τοὺς ἐργοδότας τοὺς ἀπασχολοῦντας πρακτικοὺς μηχανικούς, μηχανοδηγούς, ἀρχιθερμαστὰς καὶ θερμαστάς, συνδεομένους μετ' αὐτῶν διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, τὰς ἀπὸ 18.10.1958 συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας τῶν πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν, ἀρχιθερμαστῶν καὶ θερμαστῶν ἁπάσης τῆς χώρας, δημοσιευθείσας εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 306 Φ.Ε.Κ., τεῦχος Β', τῆς 12ης Νοεμβρίου 1958 (*).

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Μαρτίου 1959

—

18375/3681/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τῆς ἀπὸ 16.8. 1957 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκδοροσφαγέων Πειραιῶς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 91 τῆς 9 Μαρτίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.».

β) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 62366/3406/25.10.1958 ἡμετέραν ἀπόφασιν, δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 297 Φ.Ε.Κ., τεῦχος Β', τῆς 5.11.1958.

γ) Τὴν ἀπὸ 20.2.1959 αἴτησιν τοῦ Συνδέσμου Σφαγέων καὶ Ἐκδορέων Πειραιῶς «Ὁ Σωτήρ».

δ) Γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ ν. 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 5ης Μαρτίου 1959, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον εἰσέτι χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι τῆς 9ης Ἰουνίου 1959, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 16.8.1957 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκδοροσφαγέων Πειραιῶς, δημοσιευθείσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 55503/11049/1957 ἡμετέρας ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 242, τεῦχος Β', τῆς 6.9.1957) (*).

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Μαρτίου 1959

—

75888/16286/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 4761/910/1958 ἀποφάσεως «περὶ καθορισμοῦ παραβόλου Ἐπιτροπῶν παραγρ. 2 ἄρθρ. 5 ν. δ/τος 3789/1957» (**).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 92 τῆς 9 Μαρτίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

Τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. δ/τος 3789/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας», ἀποφασίζομεν:

Τροποποιοῦντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 4761/910 1958 ἡμετέραν ἀπόφασιν διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἐξόδων λειτουργίας τῶν ὑπὸ τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. δ. 3789/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας» προβλεπομένων Ἐπιτροπῶν τῶν πόλεων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης, ὁρίζομεν παράβολον ἐξ ἑκατὸν (100) δραχμῶν, ὅπερ θὰ κατατίθεται εἰς τὰ ὑπὸ τῶν Ἐπιτροπῶν ὁρισθέντα καταστήματα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν.

Εἰς τὸν πρόεδρον, τὰ μέλη καὶ τὸν γραμματέα τῶν ὡς ἄνω Ἐπιτροπῶν καταβάλλονται διὰ τοῦ ὡς ἄνω παραβόλου ἔξοδα κινήσεως δι' ἑκάστην συζητουμένην αἴτησιν ἐκ δραχ. 17 μὲν διὰ τὸν πρόεδρον καὶ γραμματέα, 13 δὲ διὰ τὰ μέλη.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Φεβρουαρίου 1959

—

52029/Σ.647/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης διατάξεως ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ Κανονισμοῦ ἀσθενείας τοῦ Ταμείου

(*) ΕΕΔ 17 σελ. 1268, 1269.

(*) ΕΕΔ 16 σελ. 1361.

(**) ΕΕΔ 17 σελ. 333.

Συντάξεων Ἐφημεριδοπωλῶν καὶ Ὑπαλλήλων Πρακτορείων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 23 τῆς 23 Ἰανουαρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ Ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 Νομοθ. Διάταγμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 Νομοθ. Διατάγματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 νομ. διατάγματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἐφημεριδοπωλῶν καὶ Ὑπαλλήλων Πρακτορείων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2327/12.8.1958 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 259/1958, συνεδρίασις 388η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 21.8.1958), ἀποφασίζομεν :

Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ Κανονισμοῦ ἀσθενείας τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἐφημεριδοπωλῶν καὶ Ὑπαλλήλων Πρακτορείων προστίθεται τὸ ἀκόλουθον ἐδάφιον :

. . . . . .

«Προκειμένου περὶ ἐγκυμοσύνης, τοκετοῦ καὶ τῶν συνεπειῶν αὐτῶν ἀπαλλάσσονται πάσης συμμετοχῆς εἰς τὰς δαπάνας ἰατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως αἱ ἠσφαλισμέναι ἢ τὰ μέλη οἰκογενείας ἠσφαλισμένων.

Ἡ ἀπαλλαγὴ αὕτη χωρεῖ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἠσφαλισμένου, συνοδευομένη ὑπὸ σχετικῆς γνωματεύσεως ἰατροῦ θεραπευτοῦ τοῦ Ταμείου, ἐγκεκριμένης ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ ἐλεγκτοῦ αὐτοῦ».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Ἰανουαρίου 1959

—

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

1/1959 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν.

Περὶ τοῦ ἡμερομισθίου τῶν εἰς τὸ 791 Στρατιωτικὸν Ἀρτοποιεῖον ἀσχολουμένων ἀρτεργατῶν (*).

. . . . . .

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζει τὴν ὑπ' ἀριθ. 19/1958 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Σωματείου Ἀρτεργατῶν 791 Στρατιωτικοῦ Ἀρτοποιείου «Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος», ὡς ἀκολούθως :

1) Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν παρὰ τῷ 791 Στρατιωτικῷ Ἀρτοποιείῳ ἀπασχολουμένων ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀρτεργατῶν καθορίζονται ὡς ἀκολούθως :

α) Ἀρχικλιβανεῖς (εἷς ἀνὰ 20 ἀρτεργάτας) δραχ. 66.

β) Κλιβανεῖς καὶ μαζοποιοί δραχ. 61.

γ) Πλάσται, κυλινδρισταί, ζυγισταί, θερμασταὶ κλιβάνου, μαγιατζῆδες, μπιλιαρισταὶ γαλέττας δραχ. 57.

δ) Βοηθοὶ τῶν ὡς ἄνω, ὡς καὶ εἰδικευμένοι ἐργάται (κόπται, ζυγισταί, συσκευασταί, θέται, μετρηταὶ καὶ τρυπηταὶ γαλέττας) δραχ. 52.

ε) Οἱ μὴ συμπληρώσαντες τὸ 20ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ διετῆ προϋπηρεσίαν δραχ. 49.

στ) Ἀνειδίκευτοι γενικῶς δραχ. 47,50.

2) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

3) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 4.6. 1958.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ἰανουαρίου 1959

—

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Ι.Κ.Α.

Ἀπόφ. Διοικητοῦ Ι.Κ.Α.

Περὶ ἐπεκτάσεως ἐφαρμογῆς διατάξεων Κεφαλαίου Β' καὶ ἐπὶ σφαγείων Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 81 τῆς 2 Μαρτίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

α) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Κανονισμοῦ «περὶ τρόπου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. προσώπων παρεχόντων ἐργασίαν πρὸς μὴ σταθερὸν ἐργοδότην»,

2) Τὰς ὑπ' ἀριθ. 25634/6430, 24652/6221/23.7.1958, 37535/9590/2.12.1958 καὶ 1731/414/14.1.1959 ἀναφορὰς τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Θεσσαλονίκης καὶ

γ) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 5852/1959 εἰσηγητικὸν σημείωμα τοῦ Κλάδου ἀσφαλίσεως (Δ/νσις Ὑπαγωγῆς εἰς Ἀσφάλισιν), ἀποφασίζομεν :

Ἐπεκτείνομεν τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ Κεφαλαίου Β' (ἄρθρα 8—12) τοῦ Κανονισμοῦ «περὶ τρόπου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. προσώπων παρεχόντων ἐργασίαν πρὸς μὴ σταθερὸν ἐργοδότην» (Α.Υ.Ε. 76418/30.1.1958) (*) καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν σφαγῆς, ἐκδορᾶς κλπ. ζώων καὶ πτηνῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ σφαγεῖα τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης.

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἰσχὺς θέλει ἄρξηται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μεθεπομένου τῆς δημοσιεύσεως της μηνός, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Φεβρουαρίου 1959

(*) Κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 14 τῆς 26.2.1959 πράξεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 28.2.1959.

(*) ΕΕΔ 17 σελ. 652.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΓΚΗ

Ἐπιδιώκει πάλιν, κατὰ μίαν πληροφορίαν, τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν κωδικοποίησιν τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας. Καὶ λέγομεν πάλιν, διότι δὲν εἶναι ἡ μόνη φορά, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ Ὑπουργεῖον ἐκδηλώνει τὴν σκέψιν νὰ πραγματοποιηθῇ.

Ἔχουν γίνει κατὰ καιροὺς σχετικαὶ ἀπόπειραι, εἰσήχθη καὶ σχετικὸς νόμος ἀπὸ τοῦ ἔτους 1951, ὁ 1834/1951, συνετέθησαν Ἐπιτροπαί, διελύθησαν κατόπιν, ἔγιναν ἔπειτα ἄλλαι, διελύθησαν καὶ αὐταί, χωρὶς νὰ δοθῇ καμμία ἐπίσημος ἐξήγησις, καὶ ἀρχίζομεν πάλιν ἐξ ἀρχῆς νὰ σκεπτώμεθα, ὅτι πρέπει νὰ κωδικοποιηθῇ ἡ ἐργατικὴ νομοθεσία.

Ἀλλὰ τί ἐννοεῖται δι' αὐτοῦ; Ὁ εἰσηγηθεὶς τὸν νόμον 1834/1951 πρὸς ἐκπόνησιν Σχεδίου Κώδικος Ἐργασίας καὶ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Ὑπουργὸς ἐτόνιζεν εἰς τὴν εἰσηγητικήν του ἔκθεσιν τὰ ἑξῆς: Τὰ ἐκ τῆς πολυνομίας καὶ τῶν ἐσφαλμένων ρυθμίσεων τρωτὰ τῆς νομοθεσίας δὲν δύναται νὰ θεραπεύσῃ ἁπλῆ κωδικοποίησις τῆς νομοθεσίας, ἤτοι ἁπλῆ συναρμογὴ ἄνευ τροποποιήσεων τῶν διατάξεων τῶν ἰσχυόντων νόμων εἰς ἑνιαῖον κείμενον. Τοιαύτη κωδικοποίησις καὶ ἂν ἦτο πρακτικῶς ἐφικτὴ θὰ κατέληγεν εἰς ἓν ἄψυχον μωσαϊκὸν διατάξεων, ἓν σχοινοτενὲς συμπίλημα, στερούμενον ἑνότητος καὶ στεροῦν τὸν ἑρμηνευτὴν ἀπὸ τὸ πλεονέκτημα τῆς συναγωγῆς ἑρμηνευτικῶν συμπερασμάτων διὰ μέσου τῶν διαδεχομένων ἀλλήλους νόμων. Ἐκτὸς δὲ τοῦ ὅτι δὲν θὰ συνεπληροῦντο τὰ κενὰ ταύτης, ἐπὶ πλέον θὰ ἦτο λίαν ἀπίθανον νὰ μὴ ἐμφιλοχωρήσουν σφάλματα, εἴτε ὑπὸ τὴν μορφὴν παραλείψεως ἰσχυουσῶν διατάξεων, εἴτε καὶ ὑπὸ μορφὴν συγκαταστρώσεως κατηργημένων τοιούτων, ὡς παρετηρήθη συχνὰ καὶ εἰς αὐτὰς ἔτι τὰς κωδικοποιήσεις μεμονωμένων νόμων.

Τὰ μειονεκτήματα αὐτὰ εἶδεν ὁ Ὑπουργὸς καὶ ὡραματίσθη ἔκτοτε τὴν ἐκπόνησιν Σχεδίου Κώδικος Ἐργασίας, εἰς τὸ ὁποῖον—κατὰ τὴν αὐτὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν—θὰ τεθῇ μὲν ὡς βάσις τῆς ἐργασίας ἡ ἰσχύουσα ἐργατικὴ νομοθεσία, θὰ ὑπάρχῃ ὅμως ἐλευθερία πρὸς κάθαρσίν της ἀπὸ τῶν ἀχρήστων ἢ ἀστόχων διατάξεων, ὡς καὶ πρὸς συμπλήρωσιν αὐτῶν διὰ νέων εὐστόχων τοιούτων, ἵνα οὕτως ἀναχωνευθῇ αὕτη εἰς Σχέδιον Κώδικος Ἐργασίας ἁπλουστευμένον, εὐσύνοπτον καὶ εὔληπτον, μὲ ὡρισμένας σαφεῖς ἀρχὰς καὶ πρὸ παντὸς μὲ στενὴν ἐπαφὴν πρὸς τὰς οἰκονομικὰς συνθήκας καὶ τὰς ἀνάγκας τῆς χώρας.

Δικαίως ἐφοβήθη ὁ εἰσηγηθεὶς τὸν νόμον Ὑπουργός, ὅτι θὰ συνέβαινον ὅσα περιγράφονται εἰς μίαν ἁπλῆν κωδικοποίησιν τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας. Ἀλλὰ καὶ τὸ μέγα ἔργον τῆς συντάξεως Κώδικος Ἐργασίας προϋποθέτει πλήρη ἐπίγνωσιν τῆς εὐθύνης ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι θὰ τὸν συντάξουν καὶ θὰ εἰσηγηθοῦν, ὡς ἓν εἶδος καταστατικοῦ χάρτου τῆς ἐργασίας, ἱκανοῦ νὰ ρυθμίσῃ τὰ προβλήματα, ποὺ συνδέονται πρὸς τὸν παράγοντα αὐτῆς - ἄνθρωπον, πολὺ μακρὰν τῶν ἐγωϊστικῶν ἐπιδιώξεων τῶν συμβαλλομένων, ὡς εἰς μίαν κοινὴν σύμβασιν, ἀτόμων.

Ὁπωσδήποτε κατάληξις ὑπῆρξε νὰ μὴ γίνῃ μέχρι σήμερον οὔτε τὸ ἕν, ἡ κωδικοποίησις τῆς νομοθεσίας, οὔτε τὸ ἄλλο, τὸ μέγα, λέγομεν πάλιν, ἔργον τοῦ Κώδικος Ἐργασίας.

Ἔγιναν ὅμως ἐν τῷ μεταξὺ πλεῖστα ὅσα κοινὰ νομοθετήματα. Ταῦτα, ὄχι ὀλίγα, ἐνεφάνισαν κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν των ἀπορίας περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας διατάξεών των, αἱ ἀπορίαι αὐταὶ προσετέθησαν εἰς ἄλλας ἐξ ἄλλων προϋφισταμένων διατάξεων καὶ πάντες ὅσοι μελετοῦν τὸ Δίκαιον γνωρίζουν, ὅτι εἰς πολλὰ δὲν ὑπάρχει ἡ ἀναγκαία δι' αὐτοῦ ἀσφάλεια. Τὸ γνωρίζουν πρὸ παντὸς οἱ πλησιόμενοι ἐξ αὐτῆς, πότε ἐργοδόται καὶ πότε μισθωτοί, οἱ ὁποῖοι καλοῦνται νὰ ἐμπλακοῦν εἰς δικαστικοὺς ἀγῶνας μὲ ἀβέβαιον διὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Δικαίου τέλος των. Καὶ συμβαίνει ἐπὶ τῆς αὐτῆς διατάξεως ἄλλοι νὰ κερδίζουν καὶ ἄλλοι νὰ χάνουν, χωρὶς νὰ ὑπάρχουν εἰς τὴν περίπτωσιν τὰ λεγόμενα εἰς ἄλλους «ἀγῶνας» καὶ πολὺ ἀπασχολοῦντα σήμερον. . . «προ - πόν».

Ἠγνόησαν οἱ συντάκται ἐργατικῶν τινων νόμων, ὅτι ἡ μεγαλυτέρα ἀρετὴ τοῦ νόμου εἶναι ἡ ἁπλότης καὶ ἡ σαφήνεια ἐκφράσεως. Ὅ,τι δι' αὐτοὺς ἐθεωρήθη σαφὲς καταντᾷ νὰ διαχωρίζῃ ὀξέως τὴν γνώμην καὶ τῶν δύο Ἀνωτάτων Δικαστηρίων τῆς χώρας καὶ οὐδεὶς βεβαίως τολμᾷ νὰ εἴπῃ, πρὸ τῆς ἐπιβλητικῆς αὐθεντίας των, ποία γνώμη πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὀρθοτέρα. Καὶ αἱ δύο ἀντίθετοι γνῶμαι δύνανται νὰ ἀπηχοῦν τὸν δυσερεύνητον λογισμὸν τοῦ Νομοθέτου.

Τί πρόκειται λοιπὸν νὰ κωδικοποιηθῇ; Αὐταὶ καὶ ἄλλαι διατάξεις θὰ παράσχουν, κωδικοποιούμεναι, τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Δικαίου;

Τὸ Ὑπουργεῖον θὰ ἔπρεπε ἀπὸ ἄλλου ἐνδιαφέροντος νὰ κινηθῇ. Νὰ συγκεντρώσῃ τὰ ἑρμηνευτικὰ αὐτὰ προβλήματα, τὰ ὁποῖα προκαλοῦν ἄγχος, νὰ τὰ ἐπιλύσῃ νομοθετικῶς, παρέχον τόνον ἀσφαλείας τοῦ Δικαίου, νὰ κάμῃ πίστιν του ὅτι ἀρετὴ τοῦ νόμου εἶναι ἡ σαφήνεια καὶ ὑπάρχει μετέπειτα τὸ θέμα νὰ κωδικοποιηθῇ ἡ νομοθεσία, μολονότι τὸ ἔργον εἶναι ἀπὸ τὰ πλέον δύσκολα.

Ἐγράφη (Θέμ. ΜΔ'- 464) ὅτι εὐκολώτερον εἶναι νὰ δαμάσῃ τις ὁλόκληρον τὸ Ρωμαϊκὸν Δίκαιον καὶ ὅλους τοὺς παπύρους τῆς Αἰγύπτου παρὰ τὸ τέναγος τῆς συγχρόνου ἑλληνικῆς νομοθεσίας....

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 18—Τεῦχος 8 (422)

Ἀθῆναι, 15 Ἀπριλίου 1959

Η ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

Ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Ι. ΔΗΜΑΚΗ, Δικηγόρου

Περιεχόμενα:

1. Θέματα ἐποπτείας
2. Ὄργανα ἐποπτείας
3. Παραβάσεις - Κυρώσεις
4. Ἡ συνταγματικότης τῶν σχετικῶν διατάξεων
5. Καθαίρεσις συμβουλίου - Ποιναὶ κυρώσεις
6. Ἡ διάλυσις σωματείου ὡς μορφὴ ἐποπτείας
7. Οἱ λόγοι διαλύσεως
8. Ἀνάμιξις τοῦ σωματείου εἰς τὴν πολιτικὴν δρᾶσιν
9. Ἀπηγορευμένοι πολιτικοὶ σκοποί
10. Διάλυσις σωματείου κατὰ τὸ ΜΗ' Ψήφισμα
11. Σχέσις τοῦ ΜΗ' Ψηφίσματος πρὸς τὸ Σύνταγμα 1952

§ 1

Θέματα ἐποπτείας τῶν σωματείων (*)

1. Ὁ νόμος 281/1914 «περὶ σωματείων» ἔχει ὀργανώσει σύστημα ἐλέγχου τῶν σωματείων ὑπὸ τῆς Διοικήσεως, τὸ ὁποῖον κατὰ τὰ οὐσιώδη του μέρη ἔχει ὡς ἑξῆς:

Τὸ ἄρθρον 29 (τὸ ὁποῖον, ὡς καὶ τὰ ἐν συνεχείᾳ ἄρθρα 30, 32 καὶ 33, ἅτινα θὰ μᾶς ἀπασχολήσουν, διετηρήθησαν ἐν ἰσχύϊ ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 12 Εἰσ. Νόμου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος) ὁρίζει, ὅτι ἡ ἐποπτεία τῶν σωματείων ἀφορᾷ ἀποκλειστικῶς:

α'. Τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου (281/1914).

β'. Τὴν τήρησιν τοῦ καταστατικοῦ τοῦ σωματείου, καὶ

γ'. Τὸν ἔλεγχον τῆς ταμειακῆς διαχειρίσεως τοῦ σωματείου.

2. Παρατηροῦμεν ἀμέσως, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη, ὡς καὶ αἱ λοιπαί, αἵτινες ἐπιτρέπουν εἰς τὴν Διοίκησιν, ὅπως ἐπεμβαίνῃ εἰς τὴν ζωὴν τῶν συνδικάτων, ἀποτελοῦν καθ' ἑαυτὰς περιορισμὸν τοῦ συνταγματικῶς κατωχυρωμένου δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν εἶναι ἐπιδεκτικαὶ εὐρείας καὶ, πολὺ περισσότερον, ἀναλογικῆς ἑρμηνείας.

Ὁ νομοθέτης ἔχει ἐπίγνωσιν, ὅτι αἱ διατάξεις, δι' ὧν ὀργανοῦται ἡ ἐποπτεία τῶν σωματείων, εἶναι περιοριστικαὶ τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας καὶ διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ὥρισεν ἀμέσως, ὅτι αὕτη ἐπιτρέπεται μόνον («ἀποκλειστικῶς») εἰς τὰς κατωτέρω ἀναφερομένας περιπτώσεις. Εἰς τὴν αἰτιολογικὴν μάλιστα ἔκθεσιν τοῦ νόμου τονίζεται, ὅτι «ὅπως ἡ Πολιτεία μὴ ἐκτραπῇ εἰς μεγάλην ἐπέμβασιν ἐν τῇ διαχειρίσει τῶν σωματείων καὶ μὴ διαταραχθῇ ἡ ἐλευθερία κινήσεως τῶν συνεταιρισμῶν, ἀναγράφονται ρητῶς καὶ ἀποκλειστικῶς αἱ σκοποί, οὓς ἀφορᾷ ἡ ἐποπτεία. (Βλ. Σ.τ.Ε. 68/1959, ΕΕΔ 18, 212, Ἐφ. Κρ. 69/1955, Ν.Δ. 12, 565, Γνωμ. Εἰσ. Α.Π. *Κ. Κόλλια*, Θ. Ξ' 133, *Α. Σβώλου*, Νομικαὶ μελέται, τόμ. Α', σελ. 165, 166, *Α. Τούσης*, Νομικὰ Πρόσωπα § 7).

3. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω αἱ περιπτώσεις ἐποπτικῆς ἐπεμβάσεως τῆς Διοικήσεως δύνανται νὰ χωρισθοῦν εἰς δύο κατηγορίας:

α. Ἡ πρώτη περιλαμβάνει τὴν τήρησιν τοῦ καταστατικοῦ τοῦ σωματείου καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ «παρόντος» νόμου. Συνεπῶς ἡ ἐποπτεία τῆς Διοικήσεως περιορίζεται εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 281 καὶ τῶν συμπληρωματικῶν ἢ τροποποιητικῶν τούτου νόμων (π.χ. 2151/1920 «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων», τῶν ἄρθρ. 78 ἐπ. Α.Κ. κλπ.), οὐχὶ δὲ καὶ τῶν ἄλλων νόμων. Καὶ οἱ λοιποὶ

(*) Ἡ προκειμένη μελέτη ἀφορᾷ τὰ ἐργατικὰ σωματεῖα.

νόμοι εἶναι βεβαίως σεβαστοὶ παρὰ τῶν σωματείων καὶ τῶν μελῶν των, ἀλλὰ ἡ παράβασις τούτων, ἐφ' ὅσον δὲν συνιστᾷ καὶ παράβασιν τοῦ νόμου περὶ σωματείων ἢ τοῦ καταστατικοῦ, δὲν παρέχει εἰς τὴν ἐποπτεύουσαν Ἀρχὴν δικαίωμα ἐπεμβάσεως ὑπὸ οἱονδήποτε πρόσχημα. Τὸ σωματεῖον ἢ τὰ μέλη του εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ὑπέχουν τὰς εὐθύνας, ἃς ὁρίζει ὁ συγκεκριμένος νόμος, ὅπως ἀκριβῶς καὶ τὰ ἄλλα νομικὰ ἢ φυσικὰ πρόσωπα.

6. Ἡ δευτέρα περίπτωσις ἐλέγχου εἶναι ἡ ταμειακὴ διαχείρισις. Εἶναι προφανές, ὅτι ὁ ἔλεγχος δὲν δύναται νὰ ἐκταθῇ εἰς τὴν σκοπιμότητα ἢ χρησιμότητα τῶν γενομένων δαπανῶν, ἐφ' ὅσον βεβαίως αὗται ἐνηργήθησαν ἐντὸς τῶν ὁρίων καὶ τῶν σκοπῶν τοῦ καταστατικοῦ, διότι τοιοῦτος ἔλεγχος θὰ ἀπετέλει περιορισμὸν τῆς αὐτοδιοικήσεως τοῦ σωματείου, ἥτις περιλαμβάνεται εἰς τὴν συνταγματικῶς κατωχυρωμένην ἐλευθερίαν τοῦ συνεταιρίζεσθαι (βλ. κατωτέρω 12). Ὁ ἔλεγχος θὰ περιορισθῇ αὐστηρῶς εἰς τὴν ταμειακὴν διαχείρισιν, ἥτις περιλαμβάνει τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τῶν δικαιολογητικῶν τῶν εἰσπράξεων καὶ δαπανῶν καὶ τὴν ὕπαρξιν τῶν χρημάτων, ἅτινα πρέπει νὰ εὑρίσκωνται εἰς τὸ Ταμεῖον.

Βεβαίως κατὰ τὸν ἔλεγχον τῆς ταμειακῆς διαχειρίσεως ἐνδέχεται νὰ ἀποκαλυφθοῦν παραβάσεις τῆς α' κατηγορίας. Οὕτω π.χ. τὰ χρήματα διατίθενται εἰς σκοποὺς μὴ προβλεπομένους ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ τοῦ καταστατικοῦ κλπ. Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας δὲν πρόκειται περὶ διαχειριστικῆς ἀνωμαλίας, ἀλλὰ περὶ παραβάσεως τοῦ νόμου ἢ τοῦ καταστατικοῦ. Ἡ διάκρισις δύναται νὰ ἔχῃ σημασίαν, διότι αἱ κυρώσεις ποικίλλουν ἀναλόγως τῆς παραβάσεως (βλέπε κατωτέρω 8 ἐπ.).

§ 2

Ὄργανα ἐποπτείας

4. Τὰ ὄργανα, ἅτινα ἀσκοῦν τὸν ἔλεγχον τῶν ἐργατικῶν σωματείων, ὁρίζονται καὶ κλιμακοῦνται ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 29 ν. 281 εἰς δύο βαθμούς: Ὁ πρῶτος βαθμὸς ἐλέγχου ἀνήκει εἰς τὴν ἐπιθεώρησιν ἐργασίας, ἐν ἀπουσίᾳ δὲ ἢ κωλύματι τοῦ ἐπιθεωρητοῦ (ἢ ἐπόπτου) ἐργασίας εἰς τὸν νομάρχην (βλέπε καὶ ἄρθρ. 17 § 3 ν. 2151/1920). Ὁ δεύτερος βαθμὸς ἀνήκει εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας. Κατὰ πᾶσης ἐνεργείας τῶν ὀργάνων ἐποπτείας τοῦ πρώτου βαθμοῦ ἐπιτρέπεται προσφυγὴ εἰς τὸν Ὑπουργόν, ὅστις ἀποφαίνεται ἀμετακλήτως.

Τὸ σύστημα τοῦτο ἐποπτείας καὶ ἐλέγχου τῶν ἐργατικῶν σωματείων ἔχει ὑποστῇ διὰ μεταγενεστέρων νόμων βαθείας ἀλλοιώσεις. Εἶναι ἐκ τοῦ λόγου τούτου χρήσιμον νὰ ἀποσαφηνισθῇ ποῖα τὰ ὄργανα ἐλέγχου τῶν ἐν λόγῳ σωματείων.

5. Ὁ ἀ. ν. 1179/1938 «περὶ τῶν νομαρχῶν» ἐν ἄρθρῳ 14 ὥρισεν, ὅτι ὁ νομάρχης ἀσκεῖ ἐποπτείαν ἐπὶ πάντων τῶν ἐν τῷ νομῷ σωματείων καὶ ἑνώσεων αὐτῶν. Εἰδικώτερον, ὅτι δύναται νὰ διατάσσῃ οἱκοθεν ἔλεγχον διοικητικὸν καὶ διαχειριστικὸν καὶ τέλος νὰ κηρύσσῃ ἔκπτωτον διοικητικὸν συμβούλιον σωματείου καὶ νὰ ὁρίζῃ καὶ ἐγκαθιστᾷ προσωρινὴν ἢ διοικητικὴν ἐπιτροπὴν κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένας περιπτώσεις.

Αἱ ἐν συνεχείᾳ ὅμως διατάξεις, διὰ τῶν ὁποίων καθωρίσθησαν εἰδικώτερον αἱ ἁρμοδιότητες τοῦ νομάρχου, ἐν ἀντιστοιχίᾳ πρὸς τὰς ἁρμοδιότητας ἑκάστου Ὑπουργείου, περιώρισαν (ἄρθρ. 46 ἰδίου νόμου) τὴν ἐποπτικὴν ἐξουσίαν τοῦ νομάρχου, προκειμένου εἰδικῶς περὶ ἐπαγγελματικῶν ἢ ἀλληλοβοηθητικῶν σωματείων καὶ τῶν ἑνώσεων τούτων, μόνον εἰς τὴν ἄσκησιν διοικητικοῦ ἢ διαχειριστικοῦ ἐλέγχου καὶ ρητῶς ἀφῄρεσαν τῆς ἐξουσίας τοῦ νομάρχου τὴν καθαίρεσιν διοικήσεων σωματείων (βλέπε τὰς ἄνω διατάξεις ἀντιστοιχούσας εἰς τὰ ἄρθρα 69 καὶ 101 τοῦ δ. δ/τος τῆς 5/8 Ὀκτωβρίου 1949 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ νομαρχῶν». Βλέπε ἐπίσης τὸ διάταγμα τῆς 13/31 Αὐγούστου 1950 ἐκδοθὲν βάσει τοῦ ἄρθρου 133 τοῦ Κώδικος, διὰ τοῦ ὁποίου ἐπεξετάθη ἡ ἁρμοδιότης τῶν νομαρχῶν ἐπὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων, ἀλλὰ μόνον ὅσον ἀφορᾷ τὴν τήρησιν μητρώου τούτων καὶ συγκέντρωσιν ἄλλων στατιστικῶν στοιχείων).

Ἀλλὰ καὶ αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 4 τοῦ ἄρθρ. 14 ν. 1178/1938, δι' ὧν παρείχετο εἰς τὸν νομάρχην ἡ λοιπή, πλὴν τῆς καθαιρέσεως τῶν συμβουλίων, ἐξουσία πρὸς ἐποπτείαν, πρέπει νὰ θεωρῶνται μὴ ἰσχύουσαι μετὰ τὸν ν. 3127/1942. (Ὁ νόμος οὗτος ἐδημοσιεύθη τὸ πρῶτον ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ ἐξωτερικοῦ τὴν 31.10.1942 καὶ ἀνεδημοσιεύθη μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τὴν 24.10.1945, Ε.τ.Κ. Α' 124). Διὰ τούτου (ἄρθρ. 2) ἀπεκαθάρθη ἡ περὶ σωματείων νομοθεσία ἐκ τῶν διατάξεων τῆς δικτατορικῆς περιόδου καὶ ἀποκατεστάθη ἀκέραιον τὸ γνώριμον καθεστὼς τῶν νόμων 281 καὶ 2151. (Βλέπε περὶ τοῦ νό-

μου 3127/1942 τὰς Σ.τ.Ε. 885/1946, ΕΕΔ 5,400, καὶ 469/1947, ΕΕΔ 6, 207, καὶ τὴν σχετικὴν εἰσήγησιν Δ. *Καρβελλᾶ*, αὐτ. σελ. 193).

Αἱ ἀνωτέρω διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 14 ν. 1179/1938, ἀλλοιοῦσαι τὸ καθεστὼς ἐλέγχου τῶν σωματείων, πρέπει νὰ θεωρῶνται κατηργημέναι. (Ἡ Ἐφ. Θρ. 210/1950, ΕΕΝ ΙΗ', 442, ἠγνόησε τελείως τὸν ν. 3127/1942. Ἐπίσης καὶ αἱ Ἐφ. Θ. 216/1952, ΕΕΝ ΚΑ', 395, καὶ Ε.Ν. 50/1948, Θ. ΝΘ' 540, Ε. Κρ. 69/1955, Ν.Δ. 12, 566).

Ἤδη ὁ ν. 3200/1955, ἐκδοθεὶς πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν περὶ αὐτοδιοικήσεως διατάξεων τοῦ ἄρθρ. 99 τοῦ Συντάγματος 1952, ὥρισε διὰ τοῦ ἄρθρ. 1, ὅτι οἱ νομάρχαι ἀσκοῦν τὰς ἐξουσίας τῶν ἐν τῷ ἰδίῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένων Ὑπουργῶν (ἐν οἷς καὶ ὁ τῆς Ἐργασίας), πλὴν τῶν ἐν παραγράφῳ 2 ἐξαιρέσεων καὶ ἐπίσης πλὴν τῶν ἐξουσιῶν ἐκείνων, αἵτινες ἤθελον ἐξαιρεθῆ διὰ δ/τος, ἐκδοθησομένου ἐφ' ἅπαξ καθ' Ὑπουργεῖον τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς 30ῆς Ἰουνίου 1955. Ὡρίσθη ὅμως ἐν συνεχείᾳ διὰ τοῦ ἄρθρ. 4 § 1, ὅτι δύναται διὰ δ/των, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐσωτερικῶν, νὰ ἐπαναδίδωνται εἰς τοὺς νομάρχας ἁρμοδιότητες ἐξαιρεθεῖσαι κατ' ἄρθρ. 1 § 2.

Ἐπὶ τῇ βάσει λοιπὸν τῆς πρώτης τῶν ἀνωτέρω ἐξουσιοδοτήσεων (ἄρθρ. 1 § 2) ἐξεδόθη ἐμπροθέσμως καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὸ β. δ. τῆς 28.6.1955, ὅπερ ἐξήρεσε τῆς ἁρμοδιότητος τῶν νομαρχῶν, πλὴν ἄλλων, καὶ τὴν «κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. δ. τῆς 15 Μαΐου 1920 «περὶ σωματείων» ἄσκησιν ἐλέγχου καὶ ἐποπτείας ἐπὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων τῶν μισθωτῶν».

Βραδύτερον ὅμως βάσει τῆς δευτέρας τῶν ἀνωτέρω ἐξουσιοδοτικῶν διατάξεων (ἄρθρ. 4 § 1) ἐξεδόθη νομοτύπως τὸ ν. δ. τῆς 23.11.1956, δι' οὗ ἐπανεδόθησαν εἰς τοὺς νομάρχας αἱ δυνάμει τοῦ προγενεστέρου δ/τος τῆς 28.6.1954 ἐξαιρεθεῖσαι ἁρμοδιότητες περὶ ἐποπτείας τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων. Διὰ τοῦ ἐν λόγῳ δ/τος ὡρίσθη εἰδικώτερον, ὅτι ἡ ἐποπτεία τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων θὰ ἀσκῆται παραλλήλως τόσον παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ, ὅσον καὶ παρὰ τοῦ νομάρχου, ἐκτὸς τῶν σωματείων τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, ἐφ' ὧν ἀποκλείεται ἡ ἁρμοδιότης τοῦ νομάρχου.

7. Συνοψίζοντες τὰ ἀνωτέρω δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι ὁ ἔλεγχος τῆς διοικήσεως ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν σωματείων ἀσκεῖται ὡς ἑξῆς:

α'. Τὰ σωματεῖα, τὰ ὁποῖα ἔχουν τὴν ἕδραν των εἰς τὴν περιοχὴν τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, τελοῦν ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῶν ἐν ἄρθρῳ 29 ν. 281 ὀργάνων καὶ κατὰ τὴν ἀνωτέρω (4) ἱεραρχικὴν τάξιν.

β'. Τὰ σωματεῖα, τὰ ὁποῖα ἔχουν τὴν ἕδραν των εἰς τὴν λοιπὴν χώραν, τελοῦν ὑπὸ τὸν ἔλεγχον εἴτε τῶν ἰδίων ὀργάνων, εἴτε τῶν νομαρχῶν. Εὐνόητον ὅτι εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν οἱ νομάρχαι ἀσκοῦν τὰς ἁρμοδιότητας τοῦ Ὑπουργοῦ.

§ 3

Παραβάσεις - Κυρώσεις

8. Αἱ κυρώσεις, αἵτινες ἐπιβάλλονται εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἔχει διαπιστωθῆ ἀταξία (ἐκ τῶν ἀνωτ. 1 καὶ 3), χωρίζονται ὑπὸ τῶν ἄρθρων 32 καὶ 33 ἀναλόγως τῆς βαρύτητος τούτων εἰς τρεῖς ὁμάδας:

α'. Ἡ πρώτη ὁμὰς κυρώσεων ἀναφέρεται εἰς τὰς παραβάσεις τῶν διατάξεων τοῦ καταστατικοῦ ἢ ἀνωμαλίας διοικητικὰς καὶ διαχειριστικὰς (μικρᾶς σημασίας, βλέπε ἀνωτέρω 2, ὅπου γίνεται λόγος περὶ «σπουδαίας» διαχειριστικῆς ἀνωμαλίας). Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἡ Ἐποπτικὴ Ἀρχὴ διατάσσει τὴν ἐντὸς προθεσμίας τινὸς συμμόρφωσιν τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου πρὸς τὸ καταστατικόν. Ἐὰν παρέλθῃ ἀπρακτος ἡ προθεσμία, ἀσκεῖται ἐναντίον ἑκάστου τῶν ἀπειθούντων ποινὴ λήψεως καὶ ἐπιβάλλονται αἱ ποιναὶ τοῦ ἄρθρου 41.

β'. Ἡ δευτέρα ὁμὰς ἀναφέρεται εἰς παραβάσεις δυναμένας νὰ ἐπισύρουν ποινικὴν καταδίωξιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου (περὶ σωματείων) ἢ σπουδαίας διαχειριστικὰς ἀνωμαλίας ἢ χρηματικὰς καταχρήσεις, δυναμένας νὰ ἐπισύρουν καταδίωξιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ποινικοῦ νόμου. Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἡ ὑπόθεσις παραπέμπεται εἰς τὴν ἁρμοδίαν Δικαστικὴν Ἀρχήν. Ἐπὶ πλέον εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας δύναται ἡ ἀνωτέρα Ἐποπτικὴ Ἀρχὴ (βλέπε 7) νὰ κηρύσσῃ ἔκπτωτον τὸ συμβούλιον καὶ νὰ ὁρίζῃ καὶ ἐγκαθιστᾷ προσωρινὴν διοικητικὴν ἐπιτροπήν, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως νὰ συγκαλῇ ταυτοχρόνως καὶ ἔκτακτον συνέλευσιν πρὸς ἐκλογὴν διοικητικῶν συμβουλίων (βλέπε καὶ κατωτέρω 10 ε).

γ'. Ἡ τελευταία ὁμὰς ἀφορᾷ παραβάσεις τοῦ νόμου τούτου (περὶ σωματείων), δυναμένας νὰ ἐπισύρουν τὴν διάλυσιν τοῦ σωματείου κατ'

ἄρθρον 105 Α.Κ. (καὶ παλαιότερον κατ' ἄρθρον 34 ν. 281). Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας παραπέμπεται ἡ ὑπόθεσις πάντοτε εἰς τὸν Ὑπουργὸν (ἢ τὸν νομάρχην, βλ. ἀνωτ. 7).

9. Αἱ ἀνωτέρω κυρώσεις (α' καὶ β') ἐπιβάλλονται κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Ἐποπτευούσης Ἀρχῆς καὶ μάλιστα προκαταβολικῶς, δηλαδὴ ἐπὶ τῇ βάσει καὶ μόνης τῆς ἐκθέσεως τῶν ὀργάνων ἐποπτείας καὶ πρὸ πάσης γνώμης τῶν Δικαστικῶν Ἀρχῶν, ὅπου ὑφίσταται στάδιον ἐπεμβάσεως τούτων. Οὕτω π.χ. ἐπὶ τῇ βεβαιώσει τῶν ὀργάνων ἐλέγχου, ὅτι προέκυψαν παραβάσεις τῆς 6ης ὁμάδος (ἀνωτ. 8), δύναται ἡ ἀνωτέρα Ἐποπτικὴ Ἀρχὴ νὰ κηρύξῃ ἔκπτωτον τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τοῦ σωματείου, χωρὶς νὰ ἀναμένῃ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου.

10. Ὡς στοιχειώδεις ἐγγυήσεις ὑπὲρ τῶν σωματείων ὁ νόμος ὁρίζει τὰς ἑξῆς:

α'. Δὲν δύναται νὰ ἐνεργηθῇ ἔλεγχος σωματείου ὑπὸ τῶν ὀργάνων ἐποπτείας ἄνευ προηγουμένης διαταγῆς τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐνεργοῦντος εἴτε αὐτεπαγγέλτως, εἴτε κατόπιν αἰτήσεως τοῦ 1/20 τῶν ἐκπληρωσάντων τὰς ὑποχρεώσεις των μελῶν τοῦ σωματείου. Ἡ ἀξίωσις αὕτη τοῦ νόμου, ὅπως προηγῆται διαταγὴ τοῦ Ὑπουργοῦ, ἀποδεικνύει, ὅτι τὸ μέτρον ἀποτελεῖ τραχεῖαν ἐπέμβασιν εἰς τὴν ζωὴν τῶν σωματείων καὶ ὅτι ἡ προηγουμένη ἄδεια ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργοῦ κατασφαλίζει τὰ σωματεῖα διὰ τῆς εὐθύνης τούτου, ἰδίᾳ τῆς πολιτικῆς, ἐναντίον ἀβασανίστων ἐπεμβάσεων τῶν ὀργάνων τῆς Διοικήσεως.

β'. Ὁ ἔλεγχος πρέπει νὰ περιλάβῃ ἐξέτασιν ἔγγραφον ἢ προφορικὴν τῶν διοικούντων τὸ σωματεῖον ἢ καὶ ἄλλων μελῶν. Ἡ ἐξέτασις τῶν διοικούντων τὸ σωματεῖον εἶναι ἀπαραίτητος, ἰδίᾳ ὅταν πρόκειται περὶ παραβάσεων τῆς α' καὶ β' κατηγορίας (ἀνωτ. 8).

Θὰ ἦτο ὁμολογουμένως ἀκατανόητον νὰ διατάσσηται ἡ διοίκησις τοῦ σωματείου, ὅπως ἀποκαταστήσῃ τὴν διαταραχθεῖσαν τάξιν εἰς τὸ σωματεῖον ἢ νὰ καθαιρῆται λόγῳ βαρέων παραπτωμάτων, χωρὶς οἱ ἀποτελοῦντες ταύτην νὰ ἔχουν ὑποβληθῇ προηγουμένως εἰς σχετικὴν ἐξέτασιν.

γ'. Κατὰ πάσης ἐνεργείας τῶν ἐποπτικῶν ὀργάνων τοῦ ἄρθρου 29, 2 ἐπιτρέπεται προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

δ'. Ἡ σοβαρωτέρα τῶν κυρώσεων, δηλαδὴ ἡ καθαίρεσις συμβουλίου, ἀνήκει εἰς τὴν ἀνωτέραν Ἐποπτικὴν Ἀρχήν.

ε'. Ἡ ἀπόφασις τῆς ἀνωτέρας Ἐποπτικῆς Ἀρχῆς περὶ τῆς καθαιρέσεως πρέπει νὰ συγκαλῇ καὶ ἔκτακτον γενικὴν συνέλευσιν πρὸς ἐκλογὴν διοικητικοῦ συμβουλίου (ἄρθρον 33). Συνεπῶς ἡ προσωρινὴ διοίκησις δὲν ἔχει ἔργον νὰ συγκαλέσῃ τὴν γενικὴν συνέλευσιν, οὔτε, πολὺ ὀλιγώτερον, νὰ ὁρίσῃ ἡμέραν ταύτης. Ὅλα ταῦτα πρέπει νὰ διαλαμβάνωνται εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς καθαιρέσεως (πρβλ. καὶ ἄρθρον 69 Α.Κ., ὅπερ δίδει εὐρυτέραν ἐξουσίαν εἰς τὴν προσωρινὴν διοίκησιν).

§ 4

Ἡ συνταγματικότης τῶν διατάξεων

11. Τὸ ἀνωτέρω σύστημα ἐποπτείας τῶν σωματείων συμπορεύεται πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος;

Τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Συντάγματος ὁρίζει καὶ κατοχυρώνει τὴν ἐλευθερίαν τοῦ συνεταιρίζεσθαι μέσῳ δύο ἀπαγορεύσεων: Ἡ ἵδρυσις τοῦ σωματείου δὲν δύναται νὰ ἐξαρτηθῇ ἀπὸ προηγουμένην ἄδειαν τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἡ διάλυσις σωματείου δὲν δύναται νὰ γίνῃ διὰ πράξεως τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, ἀλλὰ μόνον διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως. Ἐντὸς τῶν πλαισίων τούτων, ἅτινα χαράσσουν αἱ δύο αὗται ἀπαγορεύσεις ἐπεμβάσεως τῆς κρατικῆς ἐξουσίας, φαίνεται ὅτι εἶναι ἀπολύτως ἐλεύθερος ὁ νομοθέτης νὰ προσδιορίζῃ τὸ περιεχόμενον τῆς ἐλευθερίας τοῦ συνεταιρίζεσθαι καὶ εἰδικώτερον τὴν λειτουργίαν τῶν σωματείων. Συνεπῶς αἱ ὑπὸ μελέτην διατάξεις, δι' ὧν ὀργανοῦται ὁ ἔλεγχος τῶν σωματείων, ἐκ πρώτης ὄψεως δὲν προσκρούουν εἰς τὴν διάταξιν τοῦ Συντάγματος, διότι ὁ ἐπὶ τῇ βάσει τούτων καὶ διὰ τῶν ὀργάνων τῆς Διοικήσεως ἀσκούμενος ἔλεγχος περιορίζει μὲν τὴν δρᾶσιν ἢ λειτουργίαν τῶν σωματείων, πλὴν ὅμως ὁ περιορισμὸς δὲν ἀνάγεται εἰς τὴν ἵδρυσιν ἢ τὴν διάλυσιν τούτων.

Παρὰ ταῦτα ἡ ἐγγυτέρα μελέτη τῶν περιορισμῶν, τοὺς ὁποίους δημιουργεῖ ὁ ἔλεγχος τῶν σωματείων, μᾶς δίδει νὰ ἀντιληφθῶμεν ὅτι οὗτοι ἐνίοτε πλήσσουν τὴν αὐτοδιοίκησιν τῶν σωματείων. Τὸ ἐρώτημα λοιπὸν περὶ τῆς συνταγματικότητος ἢ μὴ τῶν περιορισμῶν τούτων πρέπει νὰ μετασχηματισθῇ εἰς τὰ ἑξῆς δύο ἐρωτήματα: Ἡ αὐτοδιοίκησις τῶν σωματείων περιλαμβάνεται εἰς τὴν συνταγματικὴν προστασίαν; Ἐὰν ἡ ἀπάντησις εἶναι καταφατική, θὰ τεθῇ τὸ δεύτερον ἐρώ

τημα: Οἱ περιορισμοί, τοὺς ὁποίους θέτει τὸ ἀνωτέρω σύστημα ἐλέγχου, περιορίζουν θεμιτῶς τὴν αὐτοδιοίκησιν τῶν σωματείων;

12. Ἡ αὐτοδιοίκησις, ὅπως ἀκριβῶς ἡ ἵδρυσις καὶ ἡ διατήρησις (μὴ ἔξωθεν διάλυσις) τοῦ σωματείου, ἀποτελεῖ ἔκφρασιν καὶ πραγματοποίησιν τῆς ἐλευθερίας τοῦ συνεταιρίζεσθαι. Θὰ ἔλεγέ τις μάλιστα, ὅτι ἡ αὐτοδιοίκησις, περισσότερον καὶ αὐτῆς τῆς ἱδρύσεως, ἀποτελεῖ τὴν οὐσίαν τῆς ἐλευθερίας ταύτης. Διότι ἡ ἵδρυσις εἶναι μία χρονικῶς πεπερασμένη πρᾶξις - ἄσκησις τῆς ἐλευθερίας τοῦ συνεταιρίζεσθαι, ἐνῷ ἡ αὐτοδιοίκησις ἀποτελεῖ τὴν καθημερινὴν καὶ καθ' ὅλην τὴν ζωὴν τοῦ σωματείου ἄσκησιν τῆς ἐλευθερίας ταύτης. Πέραν ὅμως τούτων ἡ ἱστορικοκοινωνικὴ διερεύνησις τῆς ἐλευθερίας τοῦ συνεταιρίζεσθαι μᾶς ἀποκαλύπτει, ὅτι ἡ αὐτοδιοίκησις δὲν ἀποτελεῖ ἁπλῶς στοιχεῖον τῆς ἐν λόγῳ ἐλευθερίας, ἀλλὰ ταυτίζεται ἀπολύτως πρὸς ταύτην. Διότι ἡ αὐτοδιοίκησις, ἐπειδὴ ἀκριβῶς ἀνοίγει τὸν δρόμον εἰς τὴν ἄμεσον ἢ ἔμμεσον συμμετοχὴν ὅλων τῶν μελῶν εἰς τὴν ζωὴν τοῦ σωματείου, συναγείρει ὅλους τούτους εἰς τὴν σύμπηξιν τῆς ἑνώσεως (σωματείου). Θὰ ἦτο ἀκατανόητον καὶ ἱστορικῶς ἀπαράδεκτον νὰ δεχθῇ τις, ὅτι ἀποτελεῖ σωματεῖον ἐλευθέρων ἀτόμων καὶ ἄσκησιν ἐλευθερίας ἡ ἕνωσις προσώπων, ἀπὸ τὴν ὁποίαν θὰ ἀφῃρεῖτο ἡ δημιουργικὴ πρωτοβουλία, ἥτις ἐκδηλοῦται διὰ τῆς αὐτοδιοικήσεως. Ἡ αὐτοδιοίκησις λοιπὸν εἶναι ἡ ἐπιβεβαίωσις, ἡ κατάφασις τῆς συνταγματικῆς ἐλευθερίας τοῦ συνεταιρίζεσθαι. (Βλέπε σχετικῶς τὴν αἰτιολ. ἔκθεσιν ν. 2151/1920, ἐν ᾗ ἐξαίρεται «ἡ ἀποκατάστασις τῆς πραγματικῆς κυριαρχίας τῆς γενικῆς συνελεύσεως». Ἐπίσης Σ.τ.Ε. 68/1959 ΕΕΔ 18, 212, 885/1946, ΕΕΔ 5, 300 καὶ αὐτόθι σελ. 403, εἰσηγ. *Μιχ. Στασινοπούλου*).

13. Ἡ αὐτοδιοίκησις τῶν σωματείων πρέπει νὰ τυγχάνῃ συνταγματικῆς προστασίας καὶ δι' ἕνα ἐπὶ πλέον λόγον: διότι ἀσφαλίζει τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν συνδικάτων ἔναντι τοῦ Κράτους καὶ ἐμποδίζει τὴν μεταμόρφωσιν τῶν σωματείων εἰς κρατικὰ ὄργανα. Τὸ σημεῖον τοῦτο τὸ θεωροῦμεν ἰδιαιτέρως ἐνδιαφέρον.

Ἐὰν ἤθελέ τις ἀναζητήσει διαφορὰς μεταξὺ τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας τοῦ συνεταιρίζεσθαι καὶ τῶν λοιπῶν συνταγματικῶν ἐλευθεριῶν, θὰ πρέπει νὰ σημειώσῃ καὶ τὴν ἀκόλουθον: Αἱ λοιπαὶ ἀτομικαὶ ἐλευθερίαι (γνώμης, τύπου, οἰκογενειακοῦ ἀσύλου κλπ.) ἐνδέχεται εἰς ἀνωμάλους περιόδους νὰ καταλυθοῦν. Ἡ ἀτομικὴ ἐλευθερία τοῦ συνεταιρίζεσθαι εἰς τὰς ἰδίας ἀνωμάλους περιόδους δὲν καταλύεται, ἀλλὰ νοθεύεται. Τὰ σωματεῖα, δηλαδὴ δὲν διασκορπίζονται, ἀλλὰ νοθεύονται, καθίστανται ὄργανα τῆς κρατικῆς ἐξουσίας. Ἡ τοιαύτη ἀντιμετώπισις τῶν σωματείων ἐπιβάλλεται ἀπὸ τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων: Ἡ ἐργατικὴ τάξις, ὑπὸ τοὺς κρατοῦντας οἰκονομικοὺς καὶ κοινωνικοὺς ὅρους, δὲν εἶναι δυνατὸν βεβαίως νὰ παύσῃ ὑφισταμένη. Ἐξ ἄλλου οἱ μισθωτοὶ ἔχουν συνείδησιν μέσῳ μιᾶς μακρᾶς πείρας, ὅτι ἡ μόνη δύναμις, ἣν διαθέτουν εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἀνταγωνισμόν, εἶναι αἱ ἑνώσεις των. Ὅμως καὶ οἱ ἀσκοῦντες τὴν κρατικὴν ἐξουσίαν ἔχουν ἐπίγνωσιν αὐτῆς τῆς δυνάμεως τῶν σωματείων. Ὅσον μάλιστα αὐξάνει ἡ δύναμις καὶ ἡ ἐπιρροὴ τῶν συνδικάτων ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς καὶ πολιτικῆς ζωῆς (καὶ μάλιστα εἰς παγκόσμιον κλίμακα), τόσον πληθύνονται καὶ αἱ ἐπίδουλοι κρατικαὶ ἐπεμβάσεις εἰς τὴν ζωὴν τῶν συνδικάτων.

Εἰς αὐτὴν τὴν φάσιν ἀνταγωνισμοῦ μοναδικὸν ἰσχυρὸν ἀντιστάσεως τῶν σωματείων κατὰ τῶν κρατικῶν ἐπεμβάσεων εἶναι ἡ αὐτοδιοίκησίς των· διότι ἀκριβῶς αὐτὴ πηγάζει ἀπὸ τὴν ἐλευθέραν θέλησιν καὶ δρᾶσιν τῶν ἀτόμων-μελῶν τοῦ σωματείου. Ἡ κατάλυσις τῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ ἡ ἀντικατάστασίς της διὰ διοικήσεως ἔξωθεν, δηλ. ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐπιβαλλομένης, ἀποτελεῖ ἐκπόρθησιν καὶ ἀκολούθως νόθευσιν τῶν συνδικάτων. Τὸ τελευταῖον τοῦτο εἶναι κατὰ πολὺ χειρότερον καὶ αὐτῆς τῆς διαλύσεως· διότι τὰ συνδικᾶτα, τὰ ὁποῖα κυβερνῶνται ἔξωθεν, ὑφίστανται μὲν διὰ τοῦ ὄγκου τῶν μελῶν καὶ τῆς περιουσίας των

ὡς δύναμις, πλὴν ὅμως ἡ δύναμις αὕτη δὲν ἐκφράζει πλέον ἀτομικὰς ἐλευθερίας καὶ συνεπῶς δὲν ἐξισορροπεῖ τὴν κρατικὴν ἐξουσίαν, ὡς ἐπιβάλλει ἡ οὐσία τῆς φιλελευθέρας συνταγματικῆς τάξεως, ἀλλὰ προστίθεται, ὡς ἀγελαία μᾶζα, καὶ γιγαντώνει τὴν δύναμιν τοῦ Κράτους ἔναντι τῶν ἀτόμων. Ἡ κατάλυσις λοιπὸν τῆς αὐτοδιοικήσεως εἶναι χειροτέρα καὶ αὐτῆς τῆς διαλύσεως τοῦ σωματείου.

14. Ὑπὸ τὸ πρῖσμα τῶν ἀνωτέρω διαπιστώσεων τὸ αὐστηρὸν ἐποπτείας τῶν συνδικάτων δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸ Σύνταγμα, καθ' ὅ μέτρον δὲν περιορίζει τὴν αὐτοδιοίκησιν τῶν συνδικάτων.

Οὕτω αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρ. 29, 30 καὶ 32, διὰ τῶν ὁποίων παρέχεται εἰς τὴν Διοίκησιν τὸ δικαίωμα ἐλέγχου, δὲν ἀντίκεινται εἰς τὸ Σύνταγμα. Ἐπίσης αἱ ἐν ἄρθρῳ 32 κυρώσεις (συστάσεις, παραπομπὴ εἰς δικαιοσύνην, παραπομπὴ εἰς Ὑπουργεῖον, ἵνα τοῦτο αἰτήσηται τὴν διάλυσιν τοῦ σωματείου) δὲν δύνανται νὰ θεωρηθοῦν, ὅτι περιορίζουν τὴν αὐτοδιοίκησιν τοῦ σωματείου. Ἀκόμη καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 4 ν. 1207/1918, δι' ἧς ὡρίσθη, ὅτι ἐπὶ παραβάσεως τοῦ καταστατικοῦ οἱ μὴ συμμορφούμενοι εἰς τὰς διαταγὰς τῆς Ἐποπτικῆς Ἀρχῆς διώκονται ποινικῶς, δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ Σύνταγμα. Διότι οἱαδήποτε ἀπειλὴ πρὸς τήρησιν ἀνεπιλήπτου συνταγματικῶς νόμου δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς περιορίζουσα τὴν αὐτοδιοίκησιν τοῦ σωματείου.

15. Ἡ διάταξις ὅμως τοῦ ἄρθρ. 33, δι' ἧς παρεσχέθη εἰς τὴν ἀνωτέραν Ἐποπτικὴν Ἀρχὴν τὸ δικαίωμα, ὅπως κατὰ τὴν κρίσιν της καθαιρῇ τὴν διοίκησιν τοῦ σωματείου καὶ διορίζῃ προσωρινὴν τοιαύτην, ἀντίκειται εἰς τὸ ἄρθρ. 11 τοῦ Συντάγματος. Διότι ἡ καθαίρεσις τῆς διοικήσεως ἐπὶ τῇ ἁπλῇ διαβεβαιώσει τῶν ὀφισταμένων τοῦ Ὑπουργοῦ ὀργάνων, ὅτι ἔλαβε χώραν παράβασις, συνεπαγομένη ποινικὴν δίωξιν, καὶ πρὶν ἢ ἀποφανθῇ περὶ ταύτης ἡ δικαιοσύνη, ἀποτελεῖ πράγματι δεινὴν ἐπέμβασιν εἰς τὴν αὐτοδιοίκησιν τοῦ σωματείου.

Θὰ δύναται μάλιστα ἡ χρῆσις τῆς ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης ἐξουσίας τοῦ Ὑπουργοῦ νὰ ὁδηγήσῃ εἰς ἀσφυκτικὴν κατάστασιν, ἐὰν συνδυασθῇ πρὸς τὴν καθ' ἑαυτὴν ἄμεμπτον διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 32, 1, δι' ἧς ὡρίσθη, ὅτι παραμέλησις τῆς διοικήσεως ὅπως συμμορφωθῇ πρὸς τὰς συστάσεις τῆς Ἐποπτικῆς Ἀρχῆς συνεπάγεται τὰς ποινὰς τοῦ ἄρθρ. 41 (βλέπε ἀνωτ. 1, 3 καὶ Σ.τ.Ε. 469/1947, Θ. ΝΗ' 295). Θὰ ἠδύνατο δηλαδὴ ἡ κατωτέρα Ἐποπτικὴ Ἀρχὴ νὰ διαπιστώσῃ μίαν ἀσήμαντον παράβασιν διατάξεώς τινος τοῦ καταστατικοῦ, νὰ τάσσῃ ἀκολούθως σύντομον προθεσμίαν πρὸς συμμόρφωσιν τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου καὶ ἐπὶ τῇ δῆθεν παραμελήσει ταύτης νὰ ἀσκῆται ποινικὴ δίωξις, μετὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἤνοιγεν ἡ ὁδὸς (ἀφοῦ δὲν ἀπαιτεῖται προηγουμένη ἔκδοσις δικαστικῆς ἀποφάσεως) εἰς τὴν ἀνωτέραν Ἐποπτικὴν Ἀρχήν, ὅπως καθαιρέσῃ τὴν διοίκησιν τοῦ σωματείου καὶ ὁρίσῃ προσωρινὴν τοιαύτην τῆς ἀρεσκείας της. Διὰ νὰ ὁλοκληρωθῇ πλέον ἡ ὑποταγὴ τῶν σωματείων εἰς τὴν Διοίκησιν δὲν θὰ ὑπελείπετο, εἰμὴ νὰ προσανατολισθοῦν τὰ μέλη τοῦ σωματείου, ὅπως ἐκλέγουν πρόσωπα, ἅτινα θὰ ἀπελάμβανον τῆς εὐνοίας τοῦ Ὑπουργοῦ.

Πρὸς δικαιολόγησιν τοῦ μέτρου τούτου τῆς καθαιρέσεως πρὸ πάσης κρίσεως τῆς δικαιοσύνης ἐπὶ τῶν καταγγελθέντων παραπτωμάτων προβάλλεται συνήθως, ὅτι ἡ σοβαρὰ ἐπίδρασις, τὴν ὁποίαν τὰ συνδικάτα ἀσκοῦν ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς καὶ πολιτικῆς ζωῆς, ἐπιβάλλει, ὅπως ταῦτα τηροῦν αὐστηρῶς τοὺς νόμους καὶ τὸ καταστατικόν. Ἀλλ' ἀκριβῶς διότι τὰ συνδικάτα ἔχουν τοιαύτην βαρύτητα, δὲν ἀνέχονται καταθλιπτικὰς τῆς αὐτοδιοικήσεώς των ἐπεμβάσεις καὶ δὴ ἄνευ τῶν ἐγγυήσεων τῆς δικαιοσύνης. Πρέπει μάλιστα ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ νὰ παρατηρηθῇ, ὅτι καὶ ἄλλου εἴδους Ἑνώσεις, π. χ. Ἀνώνυμοι Ἑταιρίαι, παρ' ὅτι ἀσκοῦν καὶ αὐταὶ ἀποφασιστικὴν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς ζωῆς, δὲν ἐγνώρισαν τοιούτους ἐντόνους ἐπεμβάσεις

εἰς βάρος τῆς αὐτοδιοικήσεώς των, ὡς αἱ καθαιρέσεις τῶν διοικήσεών των διὰ πράξεως τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας.

§ 5

Καθαίρεσις Συμβουλίου - Ποιναὶ κυρώσεις

Ἀνωτέρω ὑπεστηρίξαμεν τὴν ἀντισυνταγματικότητα τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 33, δι' ἧς ἐπιτρέπεται ἡ καθαίρεσις διοικήσεως σωματείου. Ἐὰν ἀποκρουσθῇ ἡ ἄποψις τῆς ἀντισυνταγματικότητος θὰ γεννηθοῦν ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τῆς διατάξεως τὰς ἑξῆς ζητήματα :

16. Α'. Τὸ πρῶτον ζήτημα εἶναι τοῦτο : Εἰς ποίαν ἐκ τῶν ἀνωτέρω (8) τριῶν παραβάσεων ἐπιτρέπεται καθαίρεσις τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου ;

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 33 οὐδεμίαν καταλείπει ἀμφιβολίαν. Αὕτη ὁρίζει, ὅτι «εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς δ' παραγράφου» τοῦ ἄρθρου 32 (δηλ. ἐκείνην, ἡ ὁποία ἀπειλεῖ ποινικὴν δίωξιν) ἐπιτρέπεται ἡ καθαίρεσις τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου, ὑπὸ τοὺς ἐκτεθέντας ὅρους (ἀνωτ. 10). Συνεπῶς ἡ Ἐποπτικὴ Ἀρχὴ δὲν δικαιοῦται νὰ προβῇ εἰς καθαίρεσιν τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου οὔτε εἰς τὴν α' περίπτωσιν (ἁπλῆ παράβασις καταστατικοῦ κλπ.), οὔτε εἰς τὴν γ' περίπτωσιν (παράβασις δυναμένη κατ' ἄρθρον 105 Α.Κ. νὰ ὁδηγήσῃ εἰς διάλυσιν).

Ἡ ἄποψις αὕτη, ὅτι δηλ. ἀποκλείεται ἡ καθαίρεσις τῆς διοικήσεως καὶ ὅταν ὑπάρχουν λόγοι δυνάμενοι νὰ ὁδηγήσουν εἰς διάλυσιν τοῦ σωματείου, πρέπει νὰ θεωρῆται ἀναμφίβολος (οὕτω καὶ ἡ Σ.τ.Ε. 68/1959, ΕΕΔ 18, 212).

Ἐν τούτοις παλαιότερον φαίνεται, ὅτι εἶχε δημιουργηθῇ σύγχυσις ἐπὶ τοῦ ζητήματος (βλέπε Σ.τ.Ε. 185/1949, Θ. Ξ 498 καὶ λοιπὰς ὁμοίας εἰς *Α. Σβώλου - Γ. Βλάχου* Συνταγματ., τόμ. 6', 276, σημ. 135), ἴσως διότι αἱ τελευταῖαι αὗται ἀποφάσεις ἀντιμετώπισαν τὴν ἔκπτωσιν τῆς διοικήσεως σωματείου ὡς τι τὸ ἧσσον ἔναντι τῆς διαλύσεως καὶ συνεπῶς, ὅταν ὑπάρχουν παραβάσεις δυνάμεναι νὰ ὁδηγήσουν εἰς τὴν διάλυσιν τοῦ σωματείου, πρέπει αἱ αὐταὶ παραβάσεις, κατὰ μείζονα λόγον, νὰ δύνανται νὰ ὁδηγήσουν εἰς τὴν καθαίρεσιν τῆς διοικήσεως (βλέπε καὶ κατωτέρω 19).

Μία τοιαύτη ὅμως ἑρμηνεία πρέπει νὰ ἀποκλεισθῇ τόσον ἐκ τοῦ ρητοῦ γράμματος τῆς διατάξεως, ὅσον καὶ διότι ἡ διάλυσις τοῦ σωματείου δὲν ἀποτελεῖ κύρωσιν, διαφέρουσαν ποσοτικῶς μόνον τῆς ἐκπτώσεως τῆς διοικήσεως σωματείου· διότι ἡ διάλυσις τοῦ σωματείου κεῖται εἰς χεῖρας τῆς δικαιοσύνης, ἥτις «δύναται» (ἄρθρον 105 Α.Κ.) νὰ προβῇ εἰς τὴν διάλυσιν, ἐνῷ ἡ καθαίρεσις διατάσσεται ὑπὸ μόνης τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας.

17. Ἡ ὀρθὴ ἄποψις προκύπτει καὶ ἐκ τῆς συστηματικῆς μελέτης τοῦ ν.δ. 643/1941, ἄρθρον 10 (φ. Ε.Κ. Α' 375), ὅπερ ἀκριβῶς, διότι τὸ ἄρθρον 33 παρεῖχεν εἰς τὴν Ἐποπτικὴν Ἀρχὴν τὸ περιωρισμένον δικαίωμα καθαιρέσεως τῆς διοικήσεως σωματείου εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς δ' κατηγορίας (ποινικὴ δίωξις κλπ., ἀνωτ. 3), ἀντικατέστησε τοῦτο καὶ ὥρισεν, ὅτι ἡ Ἐποπτικὴ Ἀρχὴ ἠδύνατο νὰ προβῇ εἰς καθαίρεσιν «εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 32», δηλ. εἰς ὅλας γενικῶς, ἀκόμη καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν κατηγοριῶν α' καὶ γ'.

Τὸ διάταγμα τοῦτο κατηργήθη βραδύτερον καὶ δὴ ἀφ' ὅτου ἴσχυσε δυνάμει τοῦ ν. 3127/1942 καὶ τῆς Συντακτικῆς Πράξεως 21/1945 (βλέπε ἀνωτ. 5), δι' ὧν ἀποκατεστάθη τὸ ἄρθρον 33 ν. 281 εἰς τὴν προτέραν του κατάστασιν. Ἐνῷ ὅμως οὐδὲν ἰσχύει πλέον ἐκ τοῦ διατάγματος ἐκείνου, ἐν τούτοις προκύπτει ἐκ μόνου τοῦ λόγου τῆς δημοσιεύσεώς του ἡ ὀρθότης τῆς παρ' ἡμῶν ὑποστηριζομένης ἀπόψεως· διότι, ἐὰν ἡ Ἐποπτικὴ Ἀρχὴ εἶχε τὸ δικαίωμα καθαιρέσεως τῆς διοικήσεως σωματείου καὶ εἰς τὰς λοιπὰς περιπτώσεις (α' καὶ γ'), δὲν ἐχρειάζετο ἡ ἔκδοσις τοῦ, ὡς ἄνω διατάγματος.

18. Πρόσθετον ἐπιχείρημα ὑπὲρ τῆς ἰδίας ἀπόψεως δίδει καὶ τὸ β. δ/γμα τῆς 15/20 Μαΐου 1920 «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων». Τὸ δ/γμα τοῦτο ἤνωσε (ἐκωδικοποίησε)

τὰ ἄρθρα 32 καὶ 33 τοῦ ν. 281 εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ἄρθρον (49). Παρατηροῦμεν λοιπὸν ὅτι εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀναγράφεται τὸ δικαίωμα τῆς Ἐποπτικῆς Ἀρχῆς πρὸς καθαίρεσιν διοικήσεως σωματείου μόνον εἰς τὴν μίαν τῶν κατηγοριῶν (3ην ἐν τῷ δ/γματι), ἤτοι ἐκείνην, ἥτις συνεπάγεται ποινικὴν δίωξιν (δηλ. τὴν ἀντίστοιχον δ' τοῦ ἄρθρου 32 ν. 281), οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὰς λοιπάς.

Ἡ γενομένη διὰ τοῦ δ/τος τούτου κωδικοποίησις ἐγένετο ἄνευ ἐξουσιοδοτήσεως καὶ συνεπῶς δὲν ἔχει οὐδὲ τὴν τυπικὴν ἀξίαν κωδικοποιήσεως (βλ. Ε.Α. 2506/1957, ΕΕΔ 17, 1141, Ἐφ. Ἀθ. 4497/1954, ΕΕΔ 14, 86. Ἀντίθετοι: *Α. Σβῶλος - Γ. Βλάχος*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 293, ἔνθα καὶ λοιπὴ νομολογία). Ἀναφέρομεν ὅμως τὴν διὰ τούτου γενομένην κωδικοποίησιν, διότι ἀποκαλύπτει, ὅτι ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία, ἥτις συνέταξε τοῦτο, εἶχε σαφῆ ἀντίληψιν, ὅτι εἰς τὴν Ἐποπτικὴν Ἀρχὴν ἀνῆκε τὸ δικαίωμα καθαιρέσεως διοικήσεως σωματείου μόνον εἰς τὰς περιπτώσεις ποινικῆς διώξεως.

19. Β'. Τὸ ἕτερον ζήτημα ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 33 καὶ 32, 2 εἶναι τοῦτο: ποία πρέπει νὰ εἶναι ἡ ποινικὴ παράβασις, διὰ νὰ ἐπιτραπῇ ἡ καθαίρεσις τῆς διοικήσεως σωματείου;

Τὸ ἄρθρον 32.2 ὁρίζει κατηγορηματικῶς, ὅτι ἀπαιτεῖται παράβασις δυναμένη νὰ ἐπισύρῃ ποινικὴν καταδίωξιν «κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἢ σπουδαία διαχειριστικὴ ἀνωμαλία ἢ χρηματικὴ κατάχρησις, δυναμένη νὰ ἐπισύρῃ καταδίωξιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου». Συνεπῶς δὲν δύναται νὰ διαταχθῇ καθαίρεσις τῶν διοικητῶν σωματείου ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι διέπραξαν οὗτοι οἱονδήποτε ἀδίκημα, ὁσονδήποτε βαρύ. Πρέπει τὸ ἀδίκημα νὰ εἶναι ἐκ τῶν προβλεπομένων καὶ τιμωρουμένων ὑπὸ τοῦ νόμου περὶ σωματείων (π.χ. τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 39, 42 κλπ., αἵτινες διετηρήθησαν ἐν ἰσχύϊ ὑπὸ τοῦ Ποιν. Κώδικος ἄρθρ. 473), ἢ ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος τιμωρουμένων, ἀλλ' εἰς τὴν δευτέραν ταύτην περίπτωσιν μόνον τῶν ἀναφερομένων εἰς «διαχειριστικὴν» ἀνωμαλίαν καὶ μάλιστα «σπουδαίαν» ἢ «χρηματικὴν κατάχρησιν». Ἐὰν πρόκειται περὶ οἱουδήποτε ἄλλου ἀδικήματος, ὁσονδήποτε σοβαροῦ, δὲν δύναται νὰ διαταχθῇ ἡ ἔκπτωσις. (Οὕτω καὶ ἡ Σ.τ.Ε. 1348/1949, Θ. ΞΑ', 147. Ἀντιθέτως ἡ 105/1949 Θ. Ξ' 498 καὶ αἱ λοιπαὶ ὅμοιαι πρὸς ταύτην, ἀνωτέρω 16, συγχέουν, φαίνεται, τὰ ἀδικήματα, δι' ἃ δύναται νὰ χωρήσῃ καθαίρεσις, πρὸς τὰς περιπτώσεις, δι' ἃς δύναται νὰ χωρήσῃ διάλυσις σωματείου, εἴτε δυνάμει ἀποφάσεως δικαστηρίου κατ' ἄρθρ. 105 Α.Κ., εἴτε καὶ ἄνευ ἀποφάσεως δι' ἀδικήματα προβλεπόμενα ὑπὸ τοῦ ΜΗ'/1948 ψηφίσματος).

Ὁ ἀνωτέρω περιορισμὸς ἐξηγεῖται εἴτε ἐκ τοῦ λόγου, ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ ἀπομακρυνθοῦν τῆς διοικήσεως μόνον οἱ κατηγορηθέντες διὰ παράβασιν τῆς ἐντολῆς (ὁ νόμος περὶ σωματείων καὶ τὸ καταστατικὸν τὴν ἐντολὴν προσδιορίζουν), ἵνα μὴ ἐμποδισθῇ τὸ ἔργον τῆς δικαιοσύνης, ὁ λόγος δὲ οὗτος δὲν ὑφίσταται ἐπὶ ἀδικήματος ἀσχέτου πρὸς τὸ ἔργον τῆς διοικήσεως, εἴτε καὶ ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἡ ἐκ προκαταβολῆς, δηλ. πρὸ πάσης καταδίκης, ἐπιβολὴ κυρώσεως (καθαίρεσις), οὐσα καθ' ἑαυτὴν αὐστηρά, θὰ καθίστατο καθ' ὑπερβολὴν ἐπαχθής, ἐὰν ἐξετείνετο καὶ εἰς περιπτώσεις ἄλλων ἀδικημάτων ἀσχέτων πρὸς τὴν διοίκησιν τοῦ σωματείου.

Πρέπει τέλος νὰ παρατηρηθῇ, ὅτι τὸ συμφέρον τοῦ σωματείου δὲν ἐκτίθεται εἰς κινδύνους ἐκ τῆς παραμονῆς εἰς τὴν διοίκησιν προσώπων κατηγορηθέντων διὰ σοβαρὰ ἀδικήματα. Διότι κατὰ βασικὴν ἀρχὴν τοῦ δικαίου τῶν σωματείων (ἄρθρ. 86 Α.Κ) οἱ διοικηταὶ εἶναι πάντοτε καὶ ἀπεριορίστως μετακλητοί. Συνεπῶς τὰ ὄργανα τοῦ σωματείου καὶ ἰδιαιτέρως ἡ συνέλευσις δύνανται νὰ περιφρουρήσουν τὰ συμφέροντα τούτου δι' ἀνακλήσεως τοῦ κατηγορηθέντος (εἰ καὶ μὴ ἔτι καταδικασθέντος διοικητοῦ) ἢ ἀκόμη καὶ διὰ διαγραφῆς τούτου ἐκ τοῦ σωματείου, ἐὰν βεβαίως συντρέχουν αἱ προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρ. 88 Α. Κ.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ

ΕΙΣΠΡΑΞΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟΝ ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Αἴτησις ἀκυρώσεως ἀποφάσεως ἀσφαλιστικοῦ ὀργάνου ἐνώπιον τοῦ Σ. τῆς Ε.

Ἱδρυτικὸς τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Κεραμοποιῶν κλπ. Νόμος.—Εἰσπραξις τῶν πόρων αὐτοῦ κατὰ τὸν Νόμον περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων.—Δυνατὴ κατὰ τὸν Νόμον τοῦτον ἀνακοπὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολιτ. Δικονομίας, δυναμένη νὰ στραφῇ εὐθέως καὶ κατ' αὐτῆς τῆς προσδιοριστικῆς τῆς ὀφειλῆς πράξεως.— Ἀπαράδεκτος αἴτησις ἀκυρώσεως, συνιστώσης τῆς ἀνακοπῆς παράλληλον προσφυγήν.— Ἔννοια Νόμου περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων.

Τὰ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν, Πλινθοποιῶν καὶ Ἀγγειοπλαστῶν καθωρίσθησαν αἱ ὀφειλαὶ τοῦ αἰτοῦντος, διατηροῦντος ἐργοστάσιον κεραμοποιίας ἐν Ἀθήναις, ἐκ κοινωνικῆς εἰσφορᾶς πρὸς τὸ Ταμεῖον εἰς δρχ. 9.074, ἤτοι 3ο/ο ἐπὶ τῆς ἀξίας πωληθέντων παρ' αὐτοῦ προϊόντων τοῦ ἐργοστασίου του κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα 1.6.1956 ἕως 31.12.1956 καὶ δι' ἄλλης ἀποφάσεως καθωρίσθησαν εἰς δρχ. 7.006,30 αἱ ὁμοιαι ὀφειλαὶ διὰ τὸ ἐν συνεχείᾳ χρονικὸν διάστημα 1.1.1957 ἕως 30.6.1957.

Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τούτων ὁ αἰτῶν ἤσκησεν ἐφέσεις, ἐφ' ὧν ἐξεδόθη ἀπόφασις τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ταμείου, διὰ τῆς ὁποίας περιωρίσθησαν αἱ ὀφειλαὶ κατὰ τὸ εἰς αὐτὴν ποσόν.

Ἐζητήθη ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος ἡ ἀκύρωσις τῶν ἀνωτέρω πράξεων, προβληθέντων ὡς λόγων α) ὅτι ἡ σύνθεσις τῆς Ἐκδικαστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων δὲν ὑπῆρξε νόμιμος, β) ὅτι ἡ ἀπόφασίς της εἶναι παντελῶς ἀναιτιολογητος, γ) ὅτι κακῶς δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν τὰ βιβλία τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ αἰτοῦντος.

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του, ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ σταθερῶς ὑπ' αὐτοῦ νομολογηθέντα (βλέπε Σ. Ε. 435/1949, εἰσηγητὴς *Γ. Παπαχατζῆς*, ΕΕΔ 8, 974, Σ. Ε. 1120/1950, εἰσηγητὴς *Γ. Σπυράπουλος*, ΕΕΔ 9, 707, Σ. Ε. 936/1956, εἰσηγητὴς *Η. Γλυκοφρύδης*, ΕΕΔ 15, 961, Σ.Ε. 2162/1957, εἰσηγητὴς *Χ. Παναγιωτόπουλος*, ΕΕΔ 17, 201), δέχεται, ὅτι, ὑφισταμένης εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολιτ. Δικονομίας ἀνακοπῆς ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, καθίστατο ἀπαράδεκτος ἡ αἴτησις λόγῳ παραλλήλου προσφυγῆς (βλέπε καὶ *Η. Κυριακοπούλου*, Ἑλλην. Διοικητ. Δίκαιον Γ', Εἰδικὸν Μέρος, ἔκδ. δευτέρα, σελ. 88 ἑπ.)

Τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολιτ. Δικονομίας ἀνακοπὴν δέχονται καὶ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια (Α. Π. 84/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 252, Α. Π. 758/1958, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 18, 98, καὶ λοιπὴ νομολογία τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας ἐν ΕΕΔ 14, 256).

(Σημειοῦται, ὅτι κατὰ τὴν Α. Π. 84/1958, ἔνθ' ἀνωτ., τὸ ἐκ τῆς καταλογιστικῆς πράξεως ἐπιβολῆς εἰσφορᾶς, ὡς διοικητικῆς τοιαύτης, συναγόμενον τεκμήριον νομιμότητος αὐτῆς, ὡς οὔσης ἐξωτερικῶς ἔγκυρου, δὲν δύναται νὰ κατισχύσῃ ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ μετατεθῇ τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως περὶ τῆς ἀνυπαρξίας τῆς καταλογισθείσης ὀφειλῆς, κατὰ παρέκκλισιν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ὅτι ἐπὶ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 68 Γ' τοῦ Κώδικος τῶν νόμων περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων καὶ τοῦ ἄρθρου 235 Πολιτικῆς Δικονομίας ἀνακοπῆς ὁ καθ' οὗ αὕτη βαρύνεται μὲ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεως τῆς ὀφειλῆς). (Βλέπε περὶ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολ. Δικονομίας ἀνακοπῆς *Γ. Ράμμου*, Συμβολαὶ εἰς τὴν ἑρμηνείαν τῆς Πολ. Δικονομίας, τόμος β', σελ. 50 ἑπ.).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 419/1959, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Παπαχατζῆς*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Ἀγγελίδης*
Δικηγοροι οἱ κ. κ. Σ. Καλφόπουλος, Ν. Μαρινόπουλος, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, ἐμπροθέσμως ἀσκηθεί-

σης, αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 446 (1958) ἀποφάσεως τῆς Ἐκδικαστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν, Πλινθοποιῶν καὶ Ἀγγειοπλαστῶν, δι' ἧς εἰς βάρος τοῦ αἰτοῦντος ἐργοδότου κατελογίοθησαν τὰ ποσὰ δρχ. 7006,30 διὰ τὴν περίοδον ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου ἕως 30ῆς Ἰουνίου 1957 καὶ δραχ. 8.384 διὰ τὴν περίοδον ἀπὸ 1ης Ἰουνίου ἕως 31ης Δεκεμβρίου 1956, λόγῳ κοινωνικῆς εἰσφορᾶς ἐπὶ πωληθέντων προϊόντων.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 28/30 Ὀκτωβρίου 1935 «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ν. 5007 «περὶ Ἱδρύσεως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Κεραμοποιῶν κλπ.» καὶ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ διατάγματος τῆς 17/24 Ἰανουαρίου 1935 οἱ πόροι τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου εἰσπράττονται συμφώνως τῷ νόμῳ περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 68 τοῦ νόμου περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων (κωδ. διάταγμα τῆς 24/27 Αὐγούστου 1931) ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς αὐτῆς ἀνακοπὴ περὶ ὑπάρξεως ὀφειλῆς πρὸς τὸ Δημόσιον ἐπιτρέπεται ἐνώπιον τῶν ἁρμοδίων καθ' ὕλην δικαστηρίων, πλὴν τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς ὁ προσδιορισμὸς τῆς πρὸς τὸ Δημόσιον ὀφειλῆς ἔχει ἀνατεθῇ διὰ νόμου εἰς διοικητικὰ δικαστήρια ἢ διοικητικὰς ἐπιτροπάς.

Ὡς παγίως ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου ἔχει κριθῇ, ἡ κατὰ τὴν ἡγουμένην σκέψιν ἀνακοπή, δυναμένη νὰ στραφῇ εὐθέως καὶ κατ' αὐτῆς τῆς προσδιοριστικῆς τῆς ὀφειλῆς πράξεως, συνιστᾷ παράλληλον κατὰ τῆς τελευταίας ταύτης προσφυγήν, καθιστῶσαν ἀπαράδεκτον, κατὰ τὸ ἄρθρον 46 τοῦ ν. 3713/1928, τὴν κατ' αὐτῆς ἀτρεφομένην αἴτησιν ἀκυρώσεως. Ὅθεν καὶ ἐν προκειμένῳ, ἐφαρμοζομένου πρὸς εἰσπραξιν τῶν διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως καταλογιζομένων χρηματικῶν ποσῶν τοῦ νόμου περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων, χωρεῖ κατ' αὐτῆς ἀνακοπή, συνιστῶσα παράλληλον προσφυγήν, κωλύουσαν τὴν αἴτησιν ἀκυρώσεως.

Ναὶ μὲν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ὡς ἄνω ἀν. νόμου τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1935, ἄρθρον 2, καὶ διατάγματος τῆς 17ης Ἰανουαρίου 1935, ἄρθρον 2, ὁ καθορισμὸς τῶν πρὸς τὸ περὶ οὗ πρόκειται Ταμεῖον ὀφειλῶν ἐνεργεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου αὐτοῦ, καθοριζόντος ἐὰν ὁ οἰκεῖος ἐργοδότης δὲν τηρῇ τὰ κατὰ τὸν νόμον ὑποχρεωτικῶς τηρητέα βιβλία, κατ' οἰκείαν κρίσιν, τὸ ὕψος τῶν καταβλητέων εἰσφορῶν, κατὰ δὲ τῆς κρίσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου χωρεῖ ἔφεσις ἐνώπιον Ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἀρχικῶς ἐκ δύο ἀντιπροσώπων τοῦ Ταμείου, δύο ἐργοδοτῶν καὶ ἑνὸς ὑπαλλήλου τοῦ τότε Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ἤδη δέ, μετὰ τὴν κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ν. δ/γματος τῆς 30ῆς Ἀπριλίου 1946, ἄρθρον 4 § 1, ν. δ/γματος 229/1947, ἄρθρον 1 § 2 καὶ νόμου 520/1948, ἄρθρον μόνον § 2, ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 10565/Ε.354 τῆς 16ης Μαρτίου 1948 (Β'/44), ἐξ ἑνὸς ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῶν ἠσφαλισμένων καὶ ἑτέρου τῶν ἐργοδοτῶν. Ἀλλ' ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη, ὡς τε ἐκ τῆς συγκροτήσεως αὐτῆς καὶ τῆς ἐλλείψεως εἰδικωτέρων ὁρισμῶν περὶ τοῦ τρόπου τῆς λειτουργίας της καὶ τοῦ κύρους τῶν ἀποφάσεων της, ἔτι δὲ καὶ λόγῳ τῆς ἐν τῷ ἀν. νόμῳ τοῦ Ἔτους 1935 διατάξεως, καθ' ἣν, οὖσα πενταμελής, συνεδριάζει ἐν ἀπαρτίᾳ, συνιστᾷ οὐχὶ διοικητικὸν δικαστήριον, ἀλλὰ συλλογικὸν ὄργανον διοικήσεως, οὗ αἱ πράξεις δὲν περιβάλλονται διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ δικαστικοῦ δεδικασμένου. Ἑτέρωθεν ἡ ἐν τῇ ὡς ἄνω διατάξει τοῦ περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων νόμου ἐξαίρεσις τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς ὁ προσδιορισμὸς τῆς ὀφειλῆς ἔχει ἀνατεθῇ εἰς διοικητικὰς Ἐπιτροπάς, ἀφορᾷ, ὡς ἐπίσης παγίως ἔχει κριθῇ (βλ. Ὀλ. 245/1955 κ.ἄ.), εἰς ἐκείνας μόνον τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς κατὰ τοῦ προσδιοριστικοῦ τῆς ὀφειλῆς τίτλου εἶναι δυνάμει τοῦ νόμου τεθεσπισμένον ἔνδικον μέσον ἐνώπιον διοικητικοῦ δικαστηρίου ἢ διοικητικῆς δικαιοδοσίας, ἤτοι δικαιοδοτοῦντος ὀργάνου ἱδρυθέντος πρὸ τῆς ἐν ἔτει 1911 ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος καὶ συνεχίζοντος τὴν λειτουργίαν του ἄνευ τηρήσεως τῶν συνταγματικῶν ὁρισμῶν περὶ δημοσιότητος τῶν συνεδριάσεων καὶ ἠτιολογημένου τῶν ἀποφάσεων, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς ἃς περιπτώσεις ὁ τελικὸς προσδιορισμὸς τῆς ὀφειλῆς ἔχει ἀνατεθῇ εἰς διοικητικὰς ἐπιτροπὰς φερούσας τὸν χαρακτῆρα τῶν συλλογικῶν ὀργάνων τῆς διοικήσεως, οἷα, κατὰ τὰ λεχθέντα, ἡ ἐκδοῦσα τὴν προσβαλλομένην πρᾶξιν Ἐπιτροπή. Ταῦτα, ἄλλως τε, ἔχουσιν ἤδη κριθῇ καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1951 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου συγκρούσεως καθηκόντων, οὗ ἡ ὁδὸς εἶναι καὶ εἰς τὸν αἰτοῦντα, ἐνδεχομένως, ἀνοικτή, ὑπὸ τὴν μορφὴν τῆς ἄρσεως ἀρνητικῆς συγκρούσεως.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀπαράδεκτος.

ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑ

ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΑΠΟΔΟΧΗΝ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ἰσχυρισμός ἐργοδότου περὶ μὴ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν λόγῳ ἀπρεποῦς συμπεριφορᾶς τοῦ μισθωτοῦ

Δικαίωμα τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἐργασίας ἐπὶ τὸν μισθὸν αὐτοῦ ἐν ὑπερημερίᾳ τοῦ μισθωτοῦ (ἐργοδότου) κατ' ἄρθρ. 656 Α.Κ., τοῦ δανειστοῦ κατ' ἄρθρον 349 Α.Κ. καθισταμένου ὑπερημέρου ἐπὶ μὴ ἀποδοχῆς παρ' αὐτοῦ τῆς πράγματι καὶ προσηκόντως προσφερομένης αὐτῷ παροχῆς.—Ὑποχρέωσις τοῦ μισθωτοῦ (ἐργοδότου) εἰς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ τοῦ ἐκμισθωτοῦ (ἐργαζομένου) ἐπὶ μὴ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ, ἔστω καὶ ἂν οὗτος συμπεριφέρηται ἀπρεπῶς, τῆς τοιαύτης συμπεριφορᾶς μὴ καθιστώσης τὴν προσφορὰν μὴ προσήκουσαν.— Δεδικασμένον κατ' ἄρθρ. 274 Πολ. Δικ.—Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ.

Ἐνδιαφέρουσα εἶναι ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἐπικυροῦσα τὴν ὑπ' ἀριθ. 14815/1958 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως, περίπτωσις αὐτῆς ὑπῆρξε μὴ ἀποδοχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ καὶ ἐκ τούτου ἀξίωσις αὐτοῦ πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Κατὰ τῆς ἀξιώσεως τοῦ μισθωτοῦ προεβλήθη ἐκ μέρους τῆς ἐργοδότιδος ἰσχυρισμὸς ὅτι δὲν ἀπεδέχθη τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ λόγῳ ἀπρεποῦς συμπεριφορᾶς αὐτοῦ πρὸς τὸν τεχνικὸν διευθυντήν της καὶ συνεπῶς δὲν κατέστη ἐκ τοῦ λόγου τούτου ὑπερήμερος, ὥστε νὰ ὀφείλῃ τὸν μισθόν.

Τὸ ἄρθρον 656 Ἀστ. Κώδικος ὁρίζει, ὅτι, ἐὰν ὁ μισθωτὴς (ἐργοδότης) κατέστη ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας ἢ ἕνεκα λόγων ἀφορώντων αὐτὸν καὶ μὴ ὀφειλομένων εἰς ἀνωτέραν βίαν, εἶναι ἀδύνατος ἡ ἀποδοχὴ ἐργασίας, ὁ ἐκμισθωτὴς (μισθωτὸς) δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὸν μισθόν. . . .

Περαιτέρω ἐὰν καὶ κατὰ πόσον ὁ ἐργοδότης κατέστη καὶ εἶναι ὑπερήμερος, θὰ κριθῇ ἐκ τῶν γενικῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 349 ἐπ. Α.Κ. (*Κ. Δημάκης*, Ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου ὡς δανειστοῦ, ΕΕΔ 13, 505).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 349 Ἀστ. Κώδικος πρέπει ὁ μισθωτός, ὡς ὀφειλέτης τῆς ἐργασίας, νὰ προσφερθῇ εἰς παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ἡ προσφορὰ νὰ εἶναι πραγματικὴ καὶ προσήκουσα (*Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρ. 656, ἀριθ. 18 ἑπ., Α.Π. 323/1956, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 15, 708).

Πραγματικὴ προσφορὰ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 349 Ἀστ. Κώδικος εἶναι, ὅταν γίνηται οὐχὶ δι' ἁπλῆς δηλώσεως τοῦ ὀφειλέτου, δηλαδὴ διὰ λόγων, ὅτι προσφέρει τὴν παροχήν, ἀλλὰ διὰ δηλώσεως ἐμπράκτου, τουτέστι συνοδευομένης ὑπὸ τῶν ὑλικῶν ἐκείνων ἐνεργειῶν τοῦ ὀφειλέτου, ἐξ ὧν πιστοῦται ἐμπράκτως ἡ ἑτοιμότης πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς (*Γ. Μπαλῆς*, Ἔνοχ. § 61, σελ. 228), προσήκουσα δὲ εἶναι ἡ προσφορά, ἐὰν ὁ ὀφειλέτης προσφέρῃ ἀκριβῶς ὅ,τι ὀφείλει καὶ ἐν τῷ προσήκοντι τόπῳ (*Γ. Μπαλῆς*, ἔνθ' ἀνωτ., *Π. Ζέπος*, Ἔνοχ. Α' σ. 618).

Εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας προσήκουσα θεωρεῖται ἡ προσφορά, ὅταν γίνηται ἐν τῷ καταλλήλῳ τόπῳ καὶ χρόνῳ (*Κ. Καυκᾶς*, Ἔνοχ. Εἰδικόν, ὑπ' ἄρθρον 648, *Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 23).

Καὶ ναὶ μὲν ἐκ τοῦ ἄρθρου 652 Ἀστ. Κώδικος συνάγεται, ὅτι ὁ μισθωτὸς ὀφείλει καὶ νὰ συμπεριφέρηται καλῶς ἔναντι τῶν συναδέλφων του (*Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρ. 652, ἀριθ. 109), πολὺ περισσότερον πρὸς τὸν, ὡς ἐν προκειμένῳ, διευθυντὴν τῆς ἐπιχειρήσεως, παρ' ᾧ ἐργάζεται, ἀλλὰ τοῦτο, ἐλλεῖπον, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ τὴν ἔννοιαν, ὡς καὶ ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ἡ προσφορὰ τῆς ἐργασίας δὲν εἶναι ἡ κατ' ἄρθρον 349 Ἀστ. Κώδικος προσήκουσα, ἵνα οὕτω ὁ ἐργοδότης, μὴ ἀποδεχόμενος τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, μὴ περιαχθῇ εἰς ὑπερημερίαν δανειστοῦ, ἐξ οὗ νὰ μὴ ὀφείλῃ καὶ τὸν κατ' ἄρθρον 656 Ἀστ. Κώδικος μισθόν, τοῦ ὁποίου ἀπαλλάσσεται μόνον ἂν ἐχώρησε γεγονὸς ἐξ ἀνωτέρας βίας (περὶ τοῦ ὁποίου βλέπε ΕΕΔ 17, 185, ἔνθα νομολογία).

Προκειμένης συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ἡ ἀπρεπὴς συμπεριφορὰ τοῦ μισθωτοῦ δύναται νὰ ἀποτελέσῃ σπουδαῖον λόγον καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὸ ἄρθρον 672 Ἀστ. Κώδικος (πρβλ. *Κ. Καυκᾶν*, Ἔνοχ. Εἰδικόν, β' ἔκδοσις, ὑπ' ἄρθρον 672), ἀλλὰ διὰ τὰς συμβάσεις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἰσχύοντος τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ μὴ ἐχόντος οὕτω ἐφαρμογὴν τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου 672 Ἀστ. Κώδικος (Α.Π. 448/1954, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 13, 686), ἀπαιτεῖται πάντως νὰ καταγγελθῇ ἡ σύμβασις κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ νόμου 2112/1920, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν νόμον 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502). (Πρβλ. καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10854/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Ποταμιάνος*, ΕΕΔ 18, 91, περίπτωσις τῆς ὁποίας ὑπῆρξε παράβασις ἐκ μέρους τοῦ

μισθωτοῦ τῶν συμβατικῶν του ὑποχρεώσεων).

Ἀρείου Πάγου 178/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Λ. Ροζάκης*
Δικηγοροὶ οἱ κ.κ. Ε. Δασκαλάκης, Γ. Δαμασκηνός

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐὰν ὁ μισθωτὴς κατέστη ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας, ὁ ἐκμισθωτὴς δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὸν μισθόν, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 349 ὁ δανειστὴς καθίσταται ὑπερήμερος, ἐὰν δὲν ἀποδέχηται τὴν πράγματι καὶ προσηκόντως προσφερομένην αὐτῷ παροχήν. Ὅθεν ὁ μισθωτὴς ἐργασίας, μὴ ἀποδεχόμενος τὴν οὕτω προσφερομένην εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἐργασίαν, καθίσταται ὑπερήμερος καὶ ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ τὸν μισθὸν εἰς τὸν ἐκμισθωτήν, ἔστω καὶ ἂν οὗτος συμπεριφέρηται ἀπρεπῶς πρὸς τὸν τεχνικὸν διευθυντὴν τοῦ μισθωτοῦ, τῆς τοιαύτης συμπεριφορᾶς μὴ καθιστώσης τὴν προσφορὰν μὴ προσηκουσαν.

Ἐν προκειμένῳ τὸ δικάσαν δικαστήριον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, ἐρευνήσαν τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς ἀναιρεσειούσης ὅτι δὲν κατέστη ὑπερήμερος, διότι λόγῳ ἀπρεποῦς συμπεριφορᾶς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου πρὸς τὸν τεχνικὸν διευθυντήν της δεδικαιολογημένως δὲν ἀποδέχεται τὴν ὑπὸ τούτου προσφερομένην ἐργασίαν, ἔκρινεν, ὅτι ἡ συμπεριφορὰ αὕτη, μὴ ἐξικνουμένη μέχρι σημείου παρέχοντος δικαίωμα ἐγκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, δικαιολογεῖ μὲν τὴν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ μὴ ἀπασχόλησιν ἐν τῇ ἐργασίᾳ τοῦ ἐκμισθωτοῦ, οὐχὶ ὅμως καὶ τὴν μὴ καταβολὴν εἰς αὐτὸν τοῦ μισθοῦ. Οὕτω κρίναν, τὸ μὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἠτιολογημένως ἀπέκρουσε τὸν περὶ ἐλλείψεως παρ' αὐτῇ ὑπερημερίας ἰσχυρισμὸν τῆς ἀναιρεσειούσης, τὸ δὲ ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας διατάξεις καὶ οὐδεμίαν ἄλλην παρεβίασε καὶ ἀπορριπτέοι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου 1, 1.α καὶ 1.β λόγοι ἀναιρέσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 274 Πολ. Δικονομίας πρὸς ὕπαρξιν δεδικασμένου ἀπαιτεῖται, ἐκτὸς ἄλλων, καὶ ταυτότης διαφορᾶς, ἤτοι ὅπως τὸ ἐν τῇ νέᾳ δίκῃ ζητούμενον ἀντικείμενον εἶναι τὸ αὐτὸ μὲ τὸ διὰ τῆς προτέρας ἀποφάσεως κυρίως ἢ παρεμπιπτόντως κριθέν. Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, τὸ δικάσαν δικαστήριον, ἐκτιμήσαν τὴν ὑπ' ἀριθ. 2884/1957 τελεσιδικον ἀπόφασιν τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, τὴν ὁποίαν ἡ ἀναιρεσείουσα ἐπεκαλέσθη πρὸς ἀπόδειξιν τῆς περὶ δεδικασμένου ἐνστάσεώς της, ἐδέξατο, κατ' ἀνέλεγκτον, ὡς εἰς πράγματα μόνον, ἀναγομένην κρίσιν, ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη ἔκρινε περὶ τοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 57 Ἀστικοῦ Κώδικος δικαιώματος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, τοῦ εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ προσωπικότητα ἀναφερομένου, πρὸς ἀπασχόλησιν του ἐν τῇ ἐργασίᾳ τῆς ἀναιρεσειούσης, ἥτις, λόγῳ ἀπρεποῦς συμπεριφορᾶς του πρὸς τὸν τεχνικὸν διευθυντήν της, δὲν ἀπησχόλει αὐτόν, ἀποφηναμένη ὅτι δεδικαιολογημένως μὲν δὲν ἀποδέχεται τὴν προσφερομένην εἰς αὐτὴν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐργασίαν, ἀλλ' ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι καταβάλλει εἰς αὐτὸν τὸν μισθόν. Διὰ τῆς ἀγωγῆς ὅμως, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος δικαστηρίου ἐκκληθεῖσα ἀπόφασις, ὡς ἐκ τοῦ περιεχομένου αὐτῆς προκύπτει, ἡ πλήρωσις ἀκριβῶς τῆς προϋποθέσεως ταύτης ζητεῖται, ἤτοι ἡ καταβολὴ τοῦ μισθοῦ, συμφώνως τοῖς ἄρθροις 648 καὶ 656 Ἀστικοῦ Κώδικος. Ἐκ τούτου σαφῶς συνάγεται, ὅτι δὲν ὑπάρχει ταυτότης διαφορᾶς, οὕτω δὲ κρίναν καὶ τὸ δικάσαν δικαστήριον καὶ ἀποφηνάμενον ὅτι δὲν ὑπάρχει δεδικασμένον, συνεμορφώθη πλήρως πρὸς τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 274 Πολ. Δικονομίας καὶ ἀπορριπτέοι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου 2.α καὶ 2.β λόγοι ἀναιρέσεως.

Ὁ 2α λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὃν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐσφαλμένως ἐξετίμησε τὸ περιεχόμενον τῶν ἐν αὐτῷ κατονομαζομένων ἐγγράφων, προσαχθέντων, καθ' ἃ ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ ἐκθέτει ἡ ἀναιρεσείουσα, πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ της περὶ μὴ ὑπερημερίας της, πλήττων τὴν ἀπόφασιν κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον, ὡς εἰς πράγματα μόνον ἀναγομένην καὶ μὴ προσβάλλουσαν κανόνα δικαίου κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος κατὰ τὸ ἄρθρον 810 Πολ. Δικονομίας.

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος ἡ ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἐργασίας μὴ παροχὴ τῆς ἐργασίας του εἰς τὸν μισθωτὴν δὲν καθιστᾷ καταχρηστικὴν τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Ἀστικοῦ Κώδικος δικαιώματός του πρὸς ἀπόληψιν τοῦ μισθοῦ, ἐὰν ἡ μὴ παροχὴ τῆς ἐργασίας ὀφείληται εἰς ἄρνησιν τοῦ μισθωτοῦ νὰ ἀποδεχθῇ ταύτην πράγματι καὶ προσηκόντως προσφερομένην. Ὅθεν, δεξάμενον τὸ δικάσαν δικαστήριον, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα, μισθώτρια τῆς ἐργασίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, κατέστη ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας του καὶ ἀποφηνάμενον μετὰ ταῦτα ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἄσκησις τοῦ διὰ τῆς ἀγωγῆς ἀξιουμένου δικαιώματος πρὸς ἀπόληψιν τοῦ μισθοῦ του, καίτοι μὴ παρέχοντος ἐργασίαν, δὲν εἶναι καταχρηστική, τὸ μὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς ἀναιρεσειούσης περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ δικαιώματος, τὸ δὲ ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ἀπορριπτέοι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου 3 καὶ 3.α λόγοι ἀναιρέσεως.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΜΕΤΑ ΠΛΗΡΩΣΙΝ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

Έννοια τακτικῶν ἀποδοχῶν δι' ἀποζημίωσιν Νόμου 2112

Κρίσις δικαστηρίου οὐσίας ὅτι ὁ μισθωτὸς δὲν ἀπεδέχθη τὴν ὑπὸ τῆς Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος προταθεῖσαν προσθήκην εἰς τὸν ὀργανισμὸν προσωπικοῦ αὐτῆς περὶ ὑποχρεωτικῆς ἐξόδου μετὰ συμπλήρωσιν ὁρίου ἡλικίας.—Χαρακτηρισμὸς συμβάσεως ὡς ἀορίστου χρόνου.—Συνυπολογισμὸς εἰς ἀποζημίωσιν Νόμου 2112 καὶ τῶν ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα παροχῶν εἰς ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως.—Λύσις συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἀποζημίωσις κατ' ἄρθρ. 8 Ν.Δ. 3789/1957, ἀρχομένης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου 1957.—Παροχὴ ὑπὸ τῆς Ἐμπορικῆς Τραπέζης ἐπιμισθίου ἀσφαλίστρων καὶ ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ παραβάσεως τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ.

Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 11017/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου (εἰσηγητὴς *Α. Κρέτσης*, ΕΕΔ 17, 963).

Ἐπρόκειτο περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 8 § 4 τοῦ ν. δ. 3789/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας» (ΕΕΔ 16, 1135), κατὰ τὸ ὁποῖον οἱ μισθωτοὶ τῆς περιπτώσεως, ἀπολυόμενοι ἢ ἀποχωροῦντες τῆς ἐργασίας, δικαιοῦνται τῆς ἐν αὐτῷ μειωμένης ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930.

Τὸ Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη, ὑποκειμένης ἐφαρμογῆς τῆς ἀνωτέρω διατάξεως μόνον ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὅτι καὶ ἡ ὑπὸ τὴν κρίσιν αὐτοῦ σύμβασις ἐργασίας ἦτο σύμβασις ἀορίστου χρόνου (βλέπε σχετικῶς διὰ τὸ περὶ οὗ πρόκειται προσωπικὸν τῆς Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ Α. Π. 652/1956, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 16, 134, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Προεβλήθη μεταξὺ τῶν ἄλλων λόγων ἀναιρέσεως καὶ ὅτι οὐχὶ ὀρθῶς τὸ Πρωτοδικεῖον ὑπελόγισεν εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ τὴν ἀναλογίαν τῶν «δώρων» δι' ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα.

Τὸ Πρωτοδικεῖον ἐθεώρησε καὶ τὰς παροχὰς ταύτας εἰς τὴν περίπτωσιν ὡς ὀφειλομένας ἐκ τῆς συμβάσεως καὶ οὐχὶ βάσει τῶν σχετικῶν κατὰ τὸν ἀ. ν. 1777/1951 ἐκδιδομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καὶ ὑπὸ τὸ δεκτὸν οὕτω ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου γενόμενον δέχεται ὁ Ἄρειος Πάγος, ὅτι ἦσαν εἰς τὴν περίπτωσιν συνυπολογιστέαι καὶ αἱ παροχαὶ αὗται εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112.

Χρήσιμον ὅμως εἶναι νὰ σημειωθῇ, ὅτι καὶ ἂν ἐπρόκειτο περὶ τῶν δυναμένων τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων παροχῶν, ἀφοῦ αὗται, κατὰ τὸν ὀρθὸν χαρακτηρισμὸν τῆς Α. Π. 697/1958 (εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 1188), ἀποτελοῦν προσαύξησιν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ (καὶ ὑπόκεινται ἐκ τούτου καὶ εἰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφοράς), θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπολογισθῶσιν εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112, ἀφοῦ, ὡς ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 17, 1188), δὲν ἐννοεῖται διὰ τὰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς νὰ θεωρῶνται τακτικαὶ ἀποδοχαὶ καὶ διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112 «ἔκτακτον βοήθημα» τοῦ μισθωτοῦ, ὡς ἐχαρακτήρισαν ταύτας ἀρεοπαγιτικαὶ ἀποφάσεις (ΕΕΔ 17, 234).

Ἀρείου Πάγου 187/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης *κ. Σ. Μαυρομιχάλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης *κ. Δ. Ροζάκης*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ι. Παπαδᾶτος, Χ. Μυριάνθης

Α') Ὡς πρὸς τὴν αἴτησιν τῆς ἐναγομένης.

Ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, τὸ δικάσαν δικαστήριον ἐδέξατο μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι δὲν ἀπεδείχθη ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἀπεδέχθη, οὐδὲ σιωπηρῶς, τὴν πρότασιν τῆς ἀναιρεσειούσης περὶ προσθήκης εἰς τὸν ὀργανισμὸν της ἄρθρου ὑπ' ἀριθ. 15α, καθορίζοντος ὑποχρεωτικὴν ἔξοδον ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τοῦ 65ου ἔτους τῆς ἡλικίας των. Παὸς σχηματισμὸν τῆς κρίσεώς του ταύτης τὸ δικαστήριον ἐπιχείρημα ἁπλῶς συνήγαγεν ἐκ τοῦ ὅτι ὁ Σύλλογος τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἀναιρεσειούσης διεμαρτυρήθη διὰ τὴν πρότασιν ταύτην, μὴ δεξάμενον ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος κατὰ τὸν διακανονισμὸν τῶν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς ἀναιρεσειούσης σχέσεων ἀντεπροσωπεύθη διὰ τοῦ Συλλόγου τούτου. Ὅθεν ὁ πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὃν, δεχθεῖσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἀντεπροσωπεύθη ὑπὸ τοῦ Συλλόγου εἰς τὰς μετὰ τῆς ἀναιρεσειούσης σχέσεις του, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς περὶ ἀντιπροσωπεύσεως διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἐπὶ ἀναληθοῦς προϋποθέσεως ἐρειδόμενος.

Ὡς ἐν τῇ ἠγουμένῃ αἰτιολογίᾳ εἴρηται, τὸ δικαστήριον ἐδέξατο, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος δὲν ἀπεδέχθη, οὐδὲ σιωπηρῶς, τὴν ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης προταθεῖσαν προσθήκην εἰς τὸν ὀργανισμὸν προσωπικοῦ της τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 15Α, δεξάμενον περαιτέρω, ὡς ἐκ τῆς ἀποφάσεως δείκνυται, ὅτι οὐδὲ μεταγενεστέρως ἀπεδέχθη «καθ' οἱονδήποτε τρόπον» ταύτην, οὐδὲ ἠτόνησεν ὁπωσδήποτε ἡ πρὸς ταύτην ἐναντίωσίς του. Δὲν ἀπετέλεσεν ὅθεν τὸ ἄρθρον τοῦτο ὅρον τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων συμβάσεως, ὁριζούσας δὲ οἱ μετέπειτα συναφθεῖσαι μεταξὺ τῆς ἀναιρεσειούσης καὶ τοῦ Συλλόγου τῶν ὑπαλλήλων ταύτης συλλογικαὶ συμβάσεις ἀπὸ 28 Ἰουνίου 1954, 6 Ἀπριλίου 1955 καὶ 14 Ἀπριλίου 1956 ὅτι οἱ συμβληθέντες συνεφώνησαν, ὅπως τροπο-

ποιηθῇ καὶ συμπληρωθῇ ὁ ὀργανισμὸς τῆς ἀναιρεσειούσης κατὰ τὰ ἀκόλουθα . . . ὡς καὶ ὅτι κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύει ὁ ὀργανισμὸς καθ' ὅλας αὐτοῦ τὰς διατάξεις, ὡς οὗτος ἀρχικῶς διετυπώθη καὶ μεταγενεστέρως συνεπληρώθη, ἐτροποποιήθη καὶ ἐγνωστοποιήθη, ἀναφέρονται προδήλως εἰς τὰς λοιπὰς αὐτοῦ διατάξεις καὶ ὄχι εἰς τὸ μή, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἀποτελέσαν διάταξιν αὐτοῦ ἄρθρον 15Α. Ἂν ἄλλοία ἦτο ἡ πρόθεσις τῶν συμβληθέντων ἐπὶ τόσον κεφαλαιώδους ὅρου τῆς συμβάσεως, οἷον ἀποτελεῖ ὁ καθορισμὸς ὁρίου ὑποχρεωτικῆς ἐξόδου ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, περὶ οὗ, ὡς τὸ δικαστήριον ἐδέξατο, ὑφίστατο ἀνέκαθεν διένεξις μεταξὺ τούτων, θὰ ἐξεφράζοντο ρητῶς. Οὕτω κρῖναν καὶ τὸ δικάσαν δικαστήριον καὶ ἀποφηνάμενον ὅτι ἡ τοὺς διαδίκους συνδέουσα σύμβασις ἐργασίας, ἀορίστου χρόνου οὖσα, δὲν μετετράπη εἰς ὡρισμένου χρόνου τοιαύτην, τὸ μὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἀπέκρουσε τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς ἀναιρεσειούσης ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, μὴ ἀποχωρήσας τῆς ὑπηρεσίας μετὰ τὴν ὡς ἄνω πρότασιν, τεκμαίρεται ὅτι ἀπεδέχθη ταύτην, τὸ δὲ ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις τῶν ὡς ἄνω συλλογικῶν συμβάσεων ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οὐδεμίαν ἄλλην παρεβίασε καὶ ἀπορριπτέοι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου 2ος, 3ος καὶ 4ος λόγοι ἀναιρέσεως.

Ὡς τὸ δικάσαν δικαστήριον ἐδέξατο, ἡ ἀναιρεσείουσα, εἰς ἐκτέλεσιν συμβάσεως, καταρτισθείσης μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἐχορήγει εἰς αὐτὸν ὡς τακτικὸν ἀντάλλαγμα διὰ τὴν παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, ἐκτὸς τῶν λοιπῶν ἀποδοχῶν του, καὶ ἕνα μηνιαῖον μισθὸν ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων, ἥμισυ δὲ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα καὶ ὅτι τὴν παροχὴν ταύτην, ἀρξαμένην ἀπὸ χρόνου προγενεστέρου τοῦ ἔτους 1940, ἤτοι πολὺ πρὶν ἢ ἡ εἰς τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους καταβολὴ δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ταύταις καταστῇ ὑποχρεωτικὴ δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ἐξηκολούθησε νὰ παρέχῃ καὶ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν περὶ δώρων ἀποφάσεων οὐχὶ ὡς ἔκτακτον βοήθημα βάσει τῶν ἀποφάσεων τούτων, ἀλλ' εἰς ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ταύτης καὶ καθ' ὑποχρέωσιν ἐκ ταύτης ἀπορρέουσαν, ὡς τακτικὸν ἀντάλλαγμα τῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του. Ταῦτα ἀνελέγκτως δεξάμενον τὸ δικαστήριον καὶ ἀποφηνάμενον ὅτι ὁ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα χορηγούμενος ὡς ἄνω εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον μισθὸς εἶναι ληπτέος ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112 ἀποζημιώσεως ὀρθῶς τὰς διατάξεις τούτου ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀπορριπτέοι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου 5ος καὶ 6ος λόγοι ἀναιρέσεως.

Β') Ὡς πρὸς τὴν αἴτησιν τοῦ ἐνάγοντος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 13 τοῦ ν. δ. 3789/1957 ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ ἤρξατο ἀπὸ τῆς 12 Ὀκτωβρίου 1957, καθ' ἣν ἐδημοσιεύθη τοῦτο εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Ὅθεν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης ἤρξατο ἡ ἰσχὺς καὶ τοῦ ἄρθρου 8 αὐτοῦ, ὅπερ οὕτω κατέλαβε καὶ τὴν μεταξὺ τῶν διαδίκων σύμβασιν ἐργασίας, λυθεῖσαν, ὡς τὸ δικαστήριον ἐδέξατο, τὴν 13ην Δεκεμβρίου 1957. Οὕτω κρῖναν καὶ τὸ δικάσαν δικαστήριον ὀρθῶς τὴν διάταξιν ταύτην ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως. Ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, τὸ δικάσαν δικαστήριον ἐδέξατο, ὅτι οἱ μηνιαῖαι τακτικαὶ ἀποδοχαὶ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀνήρχοντο μετὰ τῆς ὡς ἄνω ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα παροχῆς εἰς δραχμὰς 4.456, 25 ο/ο καὶ οὐχὶ εἰς δραχμὰς 4.856, 25 ο/ο, ὡς διατείνεται οὗτος, δεξάμενον ὅτι ἡ ἐκ δραχμῶν 400 διαφορὰ εἶναι ἀντάλλαγμα ἐκτάκτου ὑπερωριακῆς ἐργασίας του. Ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον τῶν 400 δραχμῶν μηνιαίως διὰ τὸν ἔλεγχον καὶ βεβαίωσιν τῶν εἰσφορῶν κλωστοϋφαντουργικῶν ἐπιχειρήσεων πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 2ος λόγος ἀναιρέσεως.

Ὡς βαίως τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστήριον, εἰς τὴν κρίσιν αὐτοῦ ὅτι τὸ ἐν τῇ ἠνουμένῃ αἰτιολογίᾳ ποσὸν τῶν 400 δραχμῶν ἀποτελεῖ οὐχὶ μέρος τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἀλλ' ἀντάλλαγμα ἐκτάκτως παρεχομένης ὑπερωριακῆς ἐργασίας του, κατέληξε μετ' ἐκτίμησιν ἁπάντων τῶν ἐγγράφων, ἅτινα οἱ δ' ἄδικοι ἐπεκαλέσθησαν καὶ προσήγαγον. Ἐκ τούτου οὐδεμία ἀμφιβολία καταλείπεται, ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε καὶ τὰ ἐν τῷ 3ῳ λόγῳ ἀναιρέσεως κατονομαζόμενα ἔγγραφα. Εἶναι ὅθεν ἀπορριπτέος, ὡς ἀβάσιμος, ὁ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων λόγος οὗτος, ὅστις κατὰ τὸ περαιτέρω μέρος αὐτοῦ, δι' οὗ ὁ ἀναιρεσείων παραπονεῖται, ὅτι κακῶς ἐξετιμήθησαν τὰ ἔγγραφα ταῦτα, εἶναι ἀπαράδεκτος, ὡς πλήττων τὴν ἀπόφασιν κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον, ὡς εἰς πράγματα μόνον ἀναγομένην, κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας.

Ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, τὸ δικάσαν δικαστήριον ἐδέξατο, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος κατέβαλλε μὲν ἀπό τινων ἐτῶν εἰς ὑπαλλήλους αὐτῆς 250 δραχμὰς μηνιαίως ἐκ τῶν προμηθειῶν, ἃς ἐλάμβανεν ἐξ ἀσφαλίσεως ἐμπορευμάτων πελατῶν της παρὰ τῇ ἀσφαλιστικῇ ἑταιρίᾳ «Φοίνιξ», οὐδέποτε ὅμως κατέβαλε τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς ὑπαλλήλους Ὑποκαταστημάτων καὶ δὴ εἰς ὑπάλληλον τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ Ὑποκαταστήματός της τοῦ αὐτοῦ ἢ κατωτέρου βαθμοῦ πρὸς τὸν ἀναιρεσείοντα. Ὑπὸ τὰ πραγματικὰ ταῦτα περιστατικὰ ἡ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου μὴ καταβολὴ εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα, ὑπηρετοῦντα, ὡς τὸ δικαστήριον ἐδέξατο, εἰς τὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ Ὑποκατάστημά της, τοῦ ποσοῦ τούτου, ἀποτελεῖ συμπεριφορὰν σύμφωνον πρὸς τὴν καλὴν πίστιν καὶ τὰ συναλλακτικὰ ἤθη, οὕτω δὲ κρῖναν καὶ τὸ δικάσαν δικαστήριον ὀρθῶς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 288 Ἀστικοῦ Κώδικος ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οὐδεμίαν ἄλλην παρεβίασε καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 4ος λόγος ἀναιρέσεως.

Ἐν μέρει νικῶντος καὶ ἐν μέρει ἡττωμένου ἑκάστου διαδίκου δέον, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 211 § 3 Πολ. Δικονομίας, νὰ συμψηφισθῇ ἡ δικαστικὴ δαπάνη.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙ' ΑΘΕΤΗΣΙΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΚΑΤ' ΑΡΘΡ. 673 ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ

Καταγγελία συμβάσεως έργασίας έκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, ἰσχύοντος τοῦ Νόμου 2112

Ἀνεφάρμοστον, κατ' ἄρθρ. 24 καὶ 38 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου, ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, συναφθείσης πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 673 Ἀστικοῦ Κώδικος, τοιαύτης ἐξ αὐτοῦ ὑποχρεώσεως μὴ ἀναγνωριζομένης πρότερον κατὰ τὸ Βυζαντινορρωμαϊκὸν Δίκαιον ἢ κατ' ἄλλον τινὰ νεώτερον Νόμον, ρυθμίζοντα τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ὡς εἶναι καὶ ὁ Νόμος 2112.—Ἔλλειψις κατὰ τὸ ὡς ἄνω Δίκαιον δικαιώματος μισθοῦ ἐπὶ μὴ παροχῆς ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, προελθούσης ἐξ αὐτοῦ.

Ὡς συνάγεται ἐκ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἐπικυρούσης τὴν ὑπ' ἀριθ. 3668/1956 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ὡς ἐφετείου, ἐζητήθη ὑπὸ μισθωτοῦ, τελοῦντος ἐν συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἀποζημίωσις κατ' ἄρθρον 673 Ἀστικοῦ Κώδικος, τὸ ὁποῖον ὁρίζει τὰ ἑξῆς: Ἐὰν ὁ σπουδαῖος λόγος, δι' ὃν ἐχώρησεν ἡ καταγγελία, συνίσταται ἢ ὀφείληται εἰς ἀθέτησιν τῆς συμβάσεως, ὑποχρεοῦται ὁ ἀθετήσας εἰς ἀποζημίωσιν.

Ὡς σπουδαῖος λόγος προετάθη ἐν προκειμένῳ ἡ ἄρνησις τοῦ ἐργοδότου εἰς πληρωμὴν καθυστερουμένων ἀποδοχῶν.

Τὸ ἄρθρον 673 Ἀστικοῦ Κώδικος στενῶς συναρτᾶται πρὸς τὸ ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ὁποίου ὡς σπουδαῖος λόγος καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργαζομένου (ἐκμισθωτοῦ) δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ μὴ πληρωμὴ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου τοῦ συμπεφωνημένου μισθοῦ του κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 655 Ἀστ. Κώδικος ὁριζόμενον χρόνον (*Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ., Εἰδικόν, β' ἔκδοσις, ὑπ' ἄρθρον 672, σ. 557), τοῦτο δὲ δέχεται καὶ ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις.

Ἀλλὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 38 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Α. Κ. 2783/1941 διετηρήθησαν ἐν ἰσχύϊ ὡς πρὸς τὴν ἀορίστου χρόνου σύμβασιν ἐργασίας αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἑπομένως δὲν ἐφαρμόζεται δι' αὐτὰς τὸ ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος (Α.Π. 443/1954, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 13, 686, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 10, 413, ΕΕΔ 11, 1243, *Ι. Καποδίστριας*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ. Εἰσαγ. Νόμος, ὑπ' ἄρθρον 38, *Σ. Μαυρομιχάλης*, Νέον Δίκαιον, 8, 82, *Α. Λιτζερόπουλος*, ΕΕΔ 12, 642) καὶ συνεπῶς διὰ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 διεπομένας συμβάσεις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν οὔτε τὸ ἄρθρον 673 Ἀστ. Κώδικος, τὸ ὁποῖον προϋποθέτει νὰ δύναται ὁ ἐργοδότης ἢ ὁ μισθωτὸς νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν διὰ σπουδαῖον λόγον ἄνευ προθεσμίας καὶ ἂν ὁ σπουδαῖος λόγος ὀφείληται εἰς ἀθέτησιν τῆς συμβάσεως χρεωστεῖ ἀποζημίωσιν. (Οὕτω καὶ ἡ Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης 42/1957, Πρωτοδίκης *Κ. Σφακιανάκης*, ΕΕΔ 16, 368, Πρωτοδίκου Κερκύρας 6/1957, Πρωτοδίκης *Γ. Κατερινάρης*, ΕΕΔ 16, 604).

Ὑφισταμένου ἄρα ἐν ἰσχύϊ τοῦ νόμου 2112, οὔτε ὁ ἐργοδότης, οὔτε ὁ μισθωτὸς δύνανται νὰ καταγγείλουν τὴν σύμβασιν ἐργασίας ἄνευ προθεσμίας διὰ σπουδαῖον λόγον (διὰ τὸν ἐργοδότην μόνον ὑπάρχει ἡ περίπτωσις διαπράξεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἀδικήματος ἐκ τῶν τοῦ ἄρθρου 5 αὐτοῦ), ἀλλὰ τόσον ὁ ἐργοδότης, ὅσον καὶ ὁ μισθωτός, ὑποχρεοῦνται εἰς προειδοποίησιν ἑκάστου καὶ ἐν παραλείψει αὐτῆς εἰς ἀποζημίωσιν, τὴν ὁποίαν καὶ καθορίζει ὁ νόμος 2112.

Ἄλλο τὸ ζήτημα ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112/1920 ἡ καθυστέρησις τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀδικαιολόγητος καὶ γίνεται πρὸς ἐξαναγκασμὸν τοῦ μισθωτοῦ εἰς παραίτησιν, δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς μονομερὴς κατ' ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 2112 καταγγελία, ἐκ μέρους ὅμως τοῦ ἐργοδότου, συνεπαγομένη τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ἐν λόγῳ νόμου. (Οὕτω Α. Π. 89/1951, εἰσηγητὴς *Ε. Κολοκούρης*, ΕΕΔ 10, 358, Α. Π. 98/1953, εἰσηγητὴς *Α. Χαμάρτος*, ΕΕΔ 12, 411, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1118/1957, εἰσηγητὴς *Σ. Λιμούρης*, ΕΕΔ 16, 251).

Ταῦτα, ἀνεξαρτήτως τοῦ κατ' ἄρθρον 325 Ἀστ. Κώδικος δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ (καὶ διὰ τὰς συμβάσεις τὰς μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος) ἐπισχέσεως τῆς παροχῆς του ἐν περιπτώσει ἀξιολόγου καθυστερήσεως περὶ τὴν πληρωμὴν τῶν ἀποδοχῶν του (Α. Π. 201/1954, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 13, 340, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 17307/1958, εἰσηγητὴς *Α. Στασινός*, ΕΕΔ 18, 257).

Ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις εἶχεν ὑπ' ὄψιν αὐτῆς σύμβασιν ἐργασίας, καταρτισθεῖσαν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, καὶ ἐπεκαλέσθη τὸ ἄρθρον 24 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου, ἵνα ὑπὸ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ κριθῇ ἡ ἐν λόγῳ περίπτωσις (βλέπε περὶ τοῦ ἄρθρου τούτου Ἀλ. Λιτζερόπουλον, Ἑρμ.ΑΚ, Εἰσαγωγικὸς Νόμος) καὶ κατὰ τὸ προϊσχῦσαν δίκαιον δὲν ὑπῆρχε διάταξις ὡς ἡ τοῦ ἄρθρου 673 Ἀστ. Κώδικος.

Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος δὲν δύναται τοῦτο νὰ ἐφαρμοσθῇ λόγῳ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ Εἰσα-

ΕΞΑΝΑΓΚΑΣΜΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΙΣ ΑΠΟΧΩΡΗΣΙΝ ΕΚ ΤΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Κατώτατα ὑποχρεωτικά ὅρια ἡμερομισθίων μαθητευομένων

Δικαίωμα μαθητευομένων ἐπὶ τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 γενικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως.—Ἔκπτωσις ἐξ αὐτῶν χορηγουμένων ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου οἰκιάμοῦ, φωτισμοῦ καὶ τροφῆς.—Ὑποχρέωσις ἐργοδότου ἐκ τῶν ἄρθρων 200 καὶ 288 Α.Κ. καὶ ἐκ τοῦ ὅλου πνεύματος τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας πρὸς εὐπρεπῆ συμπεριφορὰν πρὸς τὸν μισθωτόν.—Ὑπερημερία αὐτοῦ, ὡς καθιστῶντος ἀδύνατον τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας μετ' ἐξαναγκασμὸν τοῦ μισθωτοῦ εἰς ἀποχώρησιν ἐκ τῆς ἐργασίας, συνεπείᾳ ἀντιβαινούσης πρὸς τὴν ἠθικὴν καὶ προσβαλλούσης τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν συμπεριφορᾶς τοῦ ἐργοδότου.

Δὲν συζητεῖται ὅτι ὁ ἐργοδότης κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας πρέπει νὰ συμπεριφέρηται καλῶς πρὸς τὸν ἐργαζόμενον καθ' ὑποχρέωσιν ὄχι μόνον ἐκ τῆς γενικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 288 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς εἰδικωτέρας ὑποχρεώσεως προνοίας ἔναντι τοῦ μισθωτοῦ, ἐν τῇ ὁποίᾳ συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ μέριμνα αὐτοῦ διὰ τὴν ἠθικὴν ὑπόστασιν τοῦ μισθωτοῦ, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 57 Ἀστικοῦ Κώδικος (βλέπε καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, Ἡ καλὴ συμπεριφορά, συμβατικὴ ὑποχρέωσις, ΝοΒ 7, σελ. 1 ἑπ., *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 150).

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρ. 648 Ἀστικοῦ Κώδικος ὁ μισθωτὸς ὑποχρεοῦται νὰ προσφέρῃ πραγματικῶς καὶ προσηκόντως τὴν ἐργασίαν του, ὁ ἐργοδότης δέ, ἐφ' ὅσον δὲν δέχεται ταύτην, νὰ καταβάλλῃ τὸν μισθὸν (ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος).

Τὴν ὑποχρέωσιν αὐτὴν ἔχει ὁ ἐργοδότης καὶ ὅταν παραβαίνῃ τὴν ὑποχρέωσιν προνοίας ἔναντι τοῦ μισθωτοῦ, μὴ συμπράττων οὕτω δεόντως κατ' ἄρθρον 351 Α. Κ. εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ καθιστῶν ἀδύνατον τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας, ὁπότε περιέρχεται οὗτος (ὁ ἐργοδότης) εἰς ὑπερημερίαν. (Βλέπε ὡς πρὸς τοῦτο καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, ΕΕΔ 8, 224, *Β. Βασιλείου*, Αἱ ἀστικαὶ συνέπειαι τῆς βαναύσου συμπεριφορᾶς τοῦ ἐργοδότου, ΕΕΔ 9, 533 ἑπ.).

Τοιαύτη ἡ περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς, ὡς ἐφετείου.

Σχετικῶς ἤδη πρὸς τὸ νόμιμον ἡμερομίσθιον τῶν μαθητευομένων ἡ αὐτὴ ἀποφασις δίδει λύσιν σύμφωνον πρὸς τὴν ἔννοιαν τῶν σχετικῶν διατάξεων. (Βλέπε καὶ τὰς ἐν ΕΕΔ 16, 1172 ἑπ. σημειώσεις μας).

Πρωτοδικείου Πειραιῶς 745/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν.
Πρόεδρος ὁ κ. *Ε. Γιοτσαλίτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Τ. Κωτσόβελος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀγγ. Παπαδημητρίου, Θ. Μπεχράκης

Διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγὴς τῆς ἰσχυρίζεται ἡ ἐκκαλοῦσα ἐνάγουσα ὅτι, ἐνῷ κατὰ τὸ ἀπὸ 14 Σεπτεμβρίου 1956 μέχρις 20 Αὐγούστου 1957 χρονικὸν διάστημα εἰργάσθη εἰς τὸ ἐνταῦθα ραφεῖον τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐναγομένου ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου διαρκείας ὡς ἐμμισθος μαθητευομένη ἀντὶ τοῦ κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 2/1956 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

γωγικοῦ Νόμου ἀρχῆς περὶ διατηρήσεως ἐν ἰσχύϊ τοῦ καὶ πρότερον ἰσχύοντος νόμου 2112.

Ἀρείου Πάγου 185/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Π. Τσαρούχης*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Μ. Πολυμενέας, Σ. Πάλλης

Ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, συναφθείσης πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, δὲν ἔχει ἐφαρμογήν, κατὰ τὰ ἄρθρα 24 καὶ 38 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 673 Ἀστικοῦ Κώδικος, καθ' ἣν, ἐὰν ὁ σπουδαῖος λόγος, δι' ὃν ἐχώρησεν ἡ ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνίσταται ἢ ὀφείληται εἰς ἀθέτησιν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, οἷον εἰς ἄρνησιν πληρωμῆς καθυστερουμένων ἀποδοχῶν, ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης εἰς ἀποζημίωσιν, τοιαύτη δὲ ὑποχρέωσις δὲν ἀνεγνωρίζετο πρότερον κατὰ τὸ Βυζαντινορρωμαϊκὸν Δίκαιον ἢ κατ' ἄλλον τινὰ νεώτερον νόμον, ρυθμίζοντα τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ὡς εἶναι καὶ ὁ ν. 2112/1920, ἐνῷ ὀφ' ἑτέρου κατὰ τοὺς νόμους 19 § 9 καὶ 38 Πανδ. (19,2) ὁ μισθωτὸς δὲν δικαιοῦται μισθοῦ, ἐὰν ἡ μὴ παροχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν προῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. Ὅθεν, δεξαμένη ἐν μέρει ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τὴν ὑπὸ δίκην ἀγωγήν, διώκουσαν τὴν πληρωμὴν 1) ἀποζημιώσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 673 Ἀστ. Κώδικος ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, προσληφθεὶς ἐν ἔτει 1931 ὡς ὑπάλληλος τῆς ἀναιρεσιβλήτου, κατήγγειλε τὴν σύμβασιν ἐργασίας τὸν Μάϊον 1956, ἐξ αἰτίας τῆς ἀρνήσεως τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ὅπως καταβάλῃ αὐτῷ τοὺς δεδουλευμένους μισθούς του καὶ 2) τῶν ἀπὸ 1.10.1954 μέχρι τοῦ τέλους Μαΐου 1956 μισθῶν του, ἤτοι μόνον καθ' ὃ μέρος αἰτοῦνται μισθοὶ διὰ τὸν χρόνον καθ' ὃν προσέφερεν οὗτος τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον, ἤτοι μέχρι τοῦ Ἰουνίου 1955, καὶ ἀπορρίψασα ταύτην κατὰ τὰ λοιπά, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας διατάξεις, οὐδεμίαν δὲ ἑτέραν παρεβίασεν, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ ἐσφαλμένῃ αἰτιολογίᾳ, καὶ ἐπομένως οἱ πλήττοντες τὴν αἰτιολογίαν ταύτην 1ος καὶ 2ος λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι.

ἐκ δρχ. 15 ἡμερομισθίου καὶ ἐπραγματοποίησε κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ὑπὸ τὴν ἰδιότητά της ταύτην 280 ἡμερομίσθια, παρὰ ταῦτα ὁ ἐφεσίβλητος δὲν κατέβαλεν εἰς αὐτὴν τὰ ἡμερομίσθιά της, πλὴν δὲ τούτου οὗτος κατὰ τὴν 20 Αὐγούστου 1957, ἐνῷ αὕτη ἐξετέλει ἐν τῷ ραφείῳ αὐτοῦ τὴν ὑπηρεσίαν της, ἐπεχείρησε κατ' αὐτῆς ἀσελγεῖς πράξεις, ὧν ἕνεκεν ἠναγκάσθη αὕτη, ὅπως ἀποχωρήσῃ ἐκ τῆς ἐργασίας της. Ἠτήσατο δὲ διὰ τῆς ἀγωγῆς της, ὅπως ὑποχρεωθῇ ὁ ἐφεσίβλητος, ἵνα καταβάλῃ εἰς ταύτην τὰ δεδουλευμένα ἡμερομίσθιά της, ὡς καὶ τὰ ἡμερομίσθια, ἅτινα θὰ ἐπραγματοποίει αὕτη κατὰ τὸ ἀπὸ 20 Αὐγούστου 1957 μέχρι 30 Ὀκτωβρίου 1957 χρονικὸν διάστημα, ἐὰν δὲν ἐξηναγκάζετο συνεπείᾳ τῆς διαγωγῆς ταύτης τοῦ ἐφεσιβλήτου νὰ ἀποχωρήσῃ τῆς ἐργασίας της. Τὴν ἀγωγὴν ταύτην, μετ' ἐκτίμησιν τῶν οἰκείων ἀποδείξεων, ἀπέρριψεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, παραπονεῖται δὲ κατ' αὐτῆς ἡ ἐκκαλοῦσα διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεώς της, ἐξαιτουμένη τὴν ἐξαφάνισίν της καὶ τὴν παραδοχὴν τῆς ἀγωγῆς της.

Ὁ ἐφεσίβλητος δὲν ἀμφισβητεῖ, ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα ἐνάγουσα προσελήφθη εἰς τὸ ραφεῖον του ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου διαρκείας καὶ ὅτι εἰργάσθη εἰς αὐτὸ καθ' ὅλον τὸ ἀπὸ 14 Σεπτεμβρίου 1956 μέχρις 20 Αὐγούστου 1957 χρονικὸν διάστημα, ἰσχυρίζεται ὅμως ὅτι αὕτη προσελήφθη καὶ ἀπησχολεῖτο κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο εἰς τὸ ραφεῖον του πρὸς ἐκμάθησιν τῆς τέχνης τοῦ ράπτου ἀνδρικῶν πανταλονίων, μὴ δικαιουμένη ὡς τοιαύτη ἀποδοχῶν. Ὑπὸ τὸ καθεστὼς ὅμως τῶν ὑπ' ἀριθ. 33700/1950 καὶ 2250/1951 ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ὡς καὶ ὑπὸ τὸ καθεστὼς τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, καθ' ἃ ἐξ αὐτῶν προκύπτει, καὶ οἱ πρὸς ἐκμάθησιν τέχνης προσλαμβανόμενοι καὶ ἀπασχολούμενοι μισθωτοὶ δικαιοῦνται τῶν ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω ἀποφάσεων διὰ τοὺς μαθητευομένους καθοριζομένων ἡμερομισθίων, δὲν εἶναι δὲ ἰσχυρὰ τυχὸν συμφωνία περὶ μὴ καταβολῆς εἰς τούτους μισθοῦ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἐν προκειμένῳ, ὡς βεβαιοῦται, ἡ ἐκκαλοῦσα ἐνάγουσα προσελήφθη καὶ ἀπησχολεῖτο κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐφεσιβλήτου ὡς ἐμμισθος μαθητευομένη. Τοῦτο βεβαιοῦται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι, ὡς κατατίθεται ὑπὸ πάντων τῶν μαρτύρων καὶ ὁμολογεῖται ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου, οὗτος κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο παρεῖχεν εἰς αὐτὴν οἴκησιν, φωτισμὸν καὶ τροφήν, ὅπερ προδήλως δὲν θὰ συνέβαινεν, ἐὰν εἶχε συναφθῇ ἄμισθος σύμβασις μαθητείας. Πλὴν τούτου καὶ αὐτὴ αὕτη ἡ ἐργασία, εἰς ἣν προσελήφθη καὶ ἀπησχολεῖτο ἡ ἐκκαλοῦσα, ἐνδεικνύει τοὐναντίον ἔμμισθον σύμβασιν καὶ δὴ ἂν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ραφὴ ἀνδρικῶν πανταλονίων δὲν ἀπαιτεῖ ἐπαγγελματικόν τινα ἐφοδιασμόν, τὸ προέχον δὲ ἐν αὐτῇ διὰ γυναῖκα ἡλικίας 17 ἐτῶν, ὡς ἡ ἐκκαλοῦσα, δὲν εἶναι ἡ ἐκμάθησις τέχνης, ἀλλ' ἡ παροχὴ ἐργασίας. Κατὰ ταῦτα δικαιοῦται ἡ ἐκκαλοῦσα τοῦ κατὰ τὴν ἄνω ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικὴν ἀπόφασιν ἡμερομισθίου, ἀνερχομένου κατ' αὐτὴν εἰς δραχ. 15 καὶ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν ἐξ αὐτῶν τῶν 5 ο/ο, 2 ο/ο καὶ 13 ο/ο διὰ τὸν παρεχόμενον εἰς αὐτὴν οἰκισμόν, φωτισμὸν καὶ τροφήν, ἅτινα κατὰ τὴν συμπληρωματικὴν συλλογικὴν σύμβασιν τῆς 4 Νοεμβρίου 1949 τῶν μαθητευομένων ἐργατῶν τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν ἐκπίπτονται ἐξ αὐτοῦ, εἰς δρχ. 12 καὶ συνεπῶς τοῦ ποσοῦ τῶν δραχ. 3.000, ἀφοῦ, ὡς βεβαιοῦται, αὕτη κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἀπὸ 15 Σεπτεμβρίου 1956 μέχρις 20 Αὐγούστου 1957 χρονικὸν διάστημα ἐπραγματοποίησεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐφεσιβλήτου 250 ἡμερομίσθια. Ὅθεν οὐχὶ ὀρθῶς ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τοῦτο, ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ τῆς ἐκκαλούσης καὶ δέον, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως καὶ ἐξαφανιζομένης κατὰ τοῦτο τῆς ἀποφάσεως ταύτης, νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 3.000.

Ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων καὶ δὴ ἐκ τῆς ἐν νομίμῳ ἀντιγράφῳ προσκομιζομένης ὑπ' ἀριθ. 5466/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τῶν ἐν Πειραιεῖ Πρωτοδικῶν, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν πρὸς συναγωγὴν τεκμηρίων, βεβαιοῦται ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος κατὰ τὴν 20ὴν Αὐγούστου 1957, ἐνῷ ἡ ἐκκαλοῦσα ἐξετέλει τὴν ἀνωτέρω ἐργασίαν της ἐν τῷ ραφείῳ, ἐνήργησεν ἐπ' αὐτῆς ἀσελγεῖς πράξεις, ἐξαναγκάσας οὕτω ταύτην ὅπως ἀποχωρήσῃ ἐκ τῆς ἐργασίας της.

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 200 καὶ 288 Α.Κ. καὶ ἐκ τοῦ ὅλου πνεύματος τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας προκύπτει, ὅτι ὁ ἐργοδότης ὀφείλει νὰ συμπεριφέρηται εὐπρεπῶς πρὸς τὸν μισθωτόν. Δὲν εἶναι κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας ἐπιτρεπτὴ ἡ ὑβριστικὴ συμπεριφορὰ τούτου ἔναντι τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἡ ἐν γένει μεταχείρισις αὐτοῦ κατὰ τρόπον ἀντιβαίνοντα εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ προσβάλλοντα τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν. Ἐντεῦθεν ἕπεται ὅτι, ἐὰν ὁ μισθωτὸς συνεπείᾳ τοιαύτης συμπεριφορᾶς τοῦ ἐργοδότου ἐξαναγκασθῇ εἰς ἀποχώρησιν ἐκ τῆς ἐργασίας του, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ κατὰ τὰ ἄρθρα 349 καὶ 351 Α.Κ. ὁ ἐργοδότης καὶ οὐχὶ ὁ μισθωτὸς περιπίπτει εἰς ὑπερημερίαν, ὡς καθιστῶν οὕτω ἠθικῶς ἀδύνατον κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, οὗ ἕνεκεν ὁ μισθωτὸς κατὰ τὸ ἄρθρον 656 Ἀστ. Κώδικος δικαιοῦται τῶν ἀποδοχῶν του, συνεχιζομένης τῆς οὕτω ἐπερχομένης ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου, μέχρις οὗ οὗτος διὰ μεταγενεστέρων πράξεών του ἄρῃ τὴν προσβολὴν τῆς ἠθικῆς ὑποστάσεως τοῦ μισθωτοῦ ἢ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ δὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 ν. 3198/1955 ἐγγράφως, ἐὰν πρόκειται περὶ συμβάσεως ἀορίστου χρόνου, ὑπαγομένης εἰς τὸν νόμον τοῦτον, οἷα ἡ προκειμένη. Ὅθεν οὐχὶ ὀρθῶς ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ καὶ ὡς πρὸς τὰ αἰτούμενα ἡμερομίσθια, ἅτινα θὰ ἐπραγματοποίει ἡ ἐκκαλοῦσα κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς ἀποχωρήσεώς της καὶ ἐφεξῆς, ἤτοι κατὰ τὸ ἀπὸ 20 Αὐγούστου 1957 μέχρι 30 Ὀκτω-

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ

ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΕΚ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ

Έκτασις ισχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 γενικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως

Θέσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὡς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Κάλυψις ὑπὸ τῶν περὶ ἡμερομισθίων μαθητευομένων διατάξεων καὶ τῶν μαθητευομένων μὲ ἐργοδότην τὸ Δημόσιον.— Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 10 § 4 Νόμου 3239/1955.

Προέκυψεν εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, τὸ ζήτημα, ἂν ἡ ὑπ' ἀριθ. 2 1956 γενικὴ διαιτητικὴ ἀποφασις, κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42930/1956 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 15, 976), καθορίσασα, μεταξὺ τῶν ἄλλων, καὶ τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν μαθητευομένων, ἠδύνατο νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐπὶ τοῦ Δημοσίου.

Ὁρίζει βεβαίως τὸ ἄρθρον 19 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας», ὡς διατυποῦται ἤδη μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 8 τοῦ ν. δ. 3755/1957 ἀντικατάστασιν (βλέπε ΕΕΔ 17, 207 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων), ὅτι ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἐφ' ὅσον ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐπέχει θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ διέπεται περαιτέρω ὑπὸ τῶν περὶ ταύτης διατάξεων καὶ ὡς πρὸς τὴν διάκρισιν αὐτῆς εἰς ἐθνικὴν γενικὴν κλπ. καὶ διακρίνεται πράγματι ὡς ἐθνικὴ γενικὴ ἡ ἄνω διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀρκεῖ, ἵνα δεσμεύωνται ἐξ αὐτῆς καὶ ἐργοδόται, ὡς εἶναι τὸ Δημόσιον.

Ὡς συνάγεται ἐκ τοῦ ὅλου νόμου 3239/1955, ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἐφ' ὅσον ἐκηρύχθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας μόνον ἐκτελεστὴ καὶ οὐχὶ ὑποχρεωτική, κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 2 τοῦ νόμου τούτου, δεσμεύει μόνον τὰ μέλη τῶν ἐν διενέξει ὀργανώσεων, διότι δὲ αἱ εὑρεθεῖσαι ἐν διενέξει, ἐφ' ἧς ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικὴ ἀπόφασις, ὀργανώσεις εἶναι ἐκ τῶν γενικωτέρων τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρ. 7 τοῦ νόμου 3239/1955, ἡ διαιτητικὴ αὐτὴ ἀπόφασις ἐκτείνεται ἐπὶ τῶν μισθωτῶν ὅλης τῆς χώρας, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅμως καὶ ὁ ἐργοδότης νὰ ἀνήκῃ εἴς τινα ὀργάνωσιν.

Τὸ Δημόσιον συνεπῶς δὲν δεσμεύεται ἐξ αὐτῆς, θὰ ἐδεσμεύετο δὲ μόνον ἂν ἡ διαιτητικὴ αὐτὴ ἀπόφασις ἐκηρύσσετο ὑποχρεωτική, κατὰ τὰ ἀνωτέρω σημειωθέντα, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν ἐγένετο (πρβλ. Α. Π. 698/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 1235, ἡ ὁποία ἀντιμετώπισε καὶ αὐτὴ θέμα ἐφαρμογῆς τῆς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐπὶ τοῦ Δημοσίου, ἀλλ' ἔδωκεν ἄλλην λύσιν, περὶ τῆς ὁποίας βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕ 17, 1235).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1314/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Καθάρειος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Σ. Λιβανὸς*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ε. Ρήγας, δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου, Ε. Καλλίας

Διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐκθέσεως ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων, ἐπικαλούμενος σύμβασιν ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἰδιωτικοῦ δικαίου μετὰ τοῦ ἐναγομένου, δυνάμει τῆς ὁποίας οὗτος εἰργάσθη ὡς μαθητευόμενος ἐργατοτεχνίτης μηχανουργὸς εἰς τὸ ἐνταῦθα 3ον ἐργοστάσιον Βάσεως Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης, ἐδίωκε τὴν καταδίκην τοῦ ἐναγομένου εἰς καταβολὴν τοῦ ἐν αὐτῇ ποσοῦ δι' ἀναλογίαν δώρου Χριστουγέννων 1957. Οὕτως ἔχουσα ἡ ἐν λόγῳ ἔκθεσις ἀγωγῆς εἶναι νόμῳ βάσιμος, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν ἄρθρων 648, 6 Α.Κ. καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 72500/1957 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας. Ὀθεν δεχθεὶς ὡς νόμιμον τὴν ἀγωγὴν ταύτην ὁ κάσας Πρωτοδίκης, οὐδόλως ἐσφαλεν, ὁ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων ἴος λόγος τῆς ἐφεσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς μὴ βάσιμος.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1956 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3239/1955 ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 429 1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθεῖσα πρὸς ἐπίλυσιν συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, ἀναφυείσης μεταξὺ τῶν ὀργανώσεων, αἵτινες κατ' ἄρθρον 7 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 εἶναι ἁρμόδιαι πρὸς συνομολόγησιν ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας λόγῳ ἀσυμφωνίας αὐτῶν πρὸς ρύθμισιν διενέξεως διὰ τὴν συνομολόγησιν τοιαύτης συμβάσεως, ἐπέχει θέσιν (ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις κατὰ νόμον) (ἄρθρον 19 § 2 ν. 32 1955, ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 10 § 8 ν.δ. 3755/1957) ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (Σ.Ε. 746/1957, ΕΕΔ 443) καὶ ἑπομένως αἱ περὶ μαθητευομένων διατάξεις αὐτῆς καλύπτουσι καὶ τοὺς τοιούτους ὑπὸ ἐργοδότης τυγχάνει τὸ Δημόσιον. Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου Δημοσίου ὅτι, ἵνα δεσμεύηται καὶ τοῦτο, ἔδει τὸ ἐκδὸν τὴν ὡς ἐρρήθη διαιτητικὴν ἀπόφασιν δικαστήριον συγκροτηθῇ κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. 3239/1955 τρόπον, ἤτοι ὅτι τὸ ἐργοδοτικὸν αὐτοῦ μέλος ἔδει νὰ ὁρισθῇ ὑπ' αὐτοῦ δὲν εὐσταθεῖ, διότι ἡ διάταξις αὕτη ἔχει ἐφαρμογὴν μόνον ὅταν τὸ δικαστήριον τοῦτο

βρίου 1957 χρονικὸν διάστημα, ἀνερχόμενα εἰς 50 καὶ δέον ὅπως, δεκτῆς καθιστάμενης τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως καὶ ὡς πρὸς τὸν δεύτερον καὶ τελευταῖον λόγον αὐτῆς, γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ τῆς ἐκκαλούσης καὶ ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 750 (ἤτοι 50Χ15).

ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΥΛΕΡΓΑΤΩΝ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΙΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΩΣ ΕΙΣ ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΥΣ ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ

Προσφορά ήσφαλισμένου είς παροχήν ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίας

Ἀνεπίτρεπτος, κατά τόν Α.Ν. 2018/1939, ἡ ἀπασχόλησις εἰς τούς κυλινδρομύλους προσώπων μή ἡσφαλισμένων, ἐκτός τῶν εἰδικῶς ἐν αὐτῷ ἐξαιρέσεων, τιμωρουμένων ποινικῶς τῶν παραβατῶν.—Προσφορά ἐργασίας ἡσφαλισμένου μυλεργάτου ἀπ' εὐθείας εἰς τόν κυλινδρόμυλον ἄνευ μεσολαβήσεως τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας κατά τό ἄρθρον 5 § 4 Νόμου 2656/1953.—Μή κατάρτισις ἐξ αὐτοῦ ἐξηναγκασμένης συμβάσεως ἐργασίας καί Ἔλλειψις δεσμεύσεως τοῦ ἐργοδότου ἔναντι τοῦ προσφερθέντος εἰς ἐργασίαν.

Ἡ ἀναιρετική ὑπ' ἀριθ. 574/1958 (εἰσηγητής *Ι. Τραχανής*) ἀπόφασις τοῦ Β' Τμήματος (ΕΕΔ 17, 870) εἶχε κρίνει, ὅτι διά τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 2018/1939 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τῶν περί τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καί Τεχνιτῶν Μακαρονοποιῶν διατάξεων», ὁριζουσῶν ἐπί ἀπειλῇ ποινικῶν κυρώσεων, ὅτι δέν ἐπιτρέπεται ἡ ἀπασχόλησις ἀνασφαλίστων μυλεργατῶν, οὐδαμῶς προβλέπεται περίπτωσις ἐξηναγκασμένης συμβάσεως ἐργασίας, πολλῷ μᾶλλον ἀφοῦ κατά τάς διατάξεις τοῦ ν.δ. 2656/1953 «περί ὀργανώσεως καί ἐλέγχου ἀγορᾶς ἐργασίας», καί δή τοῦ ἄρθρου 5 αὐτοῦ, αἱ ἐπιχειρήσεις καί ἐκμεταλλεύσεις ἤ ἐργασίαι ἐν γένει τῆς ἰδιωτικῆς οἰκονομίας ὑποχρεοῦνται νά προσλαμβάνωσι τό πάσης φύσεως προσωπικόν διά τῶν ἁρμοδίων Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας, ἐπί ταῖς ποινικαῖς κυρώσεσι τῆς παραγράφου 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου.

Δηλαδή τό Β' Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐδέχθη, ἂν ἀντιλαμβανόμεθα καλῶς, ὅτι αὐτοτελῶς καί μόνον ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ. ν. 2018/1939 δέν προβλέπεται ἡ σύστασις ἐξηναγκασμένης συμβάσεως καί ὡς ἐπάλληλον αἰτιολογίαν ἐπικαλεῖται καί τήν διάταξιν τοῦ ν.δ. 2656/1953 περί μεσολαβήσεως τῶν Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας. (Κατά τῆς ἀπόψεως ταύτης, παρεκκλινούσης τῶν ὅσων ἐδέχθη ἡ Α.Π. 645/1955, ΕΕΔ 15,80, προκειμένου περί φορτοεκφορτωτῶν, πρβλ. σχόλια ἐν ΕΕΔ 17, 869, σχετικῶς δέ καί *Ι. Παναγιωτόπουλον*, ἐν ΕΕΔ 17, 1275).

Ἤδη τό Γ' Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου διατυποῖ σύμφωνον γνώμην πρός τήν ἀναιρετικήν ἀπόφασιν μόνον ὡς πρός τήν ἐπάλληλον αἰτιολογίαν, καθ' ὅσον δέχεται, ὅτι δέν καταρτίζεται ἐξηναγκασμένη σύμβασις ἐργασίας μεταξύ μυλεργάτου καί ἀλευροβιομηχάνου, ὅταν ἡ προσφορά τῆς ἐργασίας τοῦ μυλεργάτου πρός τόν κυλινδρόμυλον γίνηται ἀπ'

λαμβάνηται διενέξεων ἀναφερομένων εἰς τήν σύναψιν εἰδικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας μεταξύ μισθωτῶν ἐπιχειρήσεων ἤ ἐκμεταλλεύσεων Δημοσίου ἤ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου. Ὡς πρός δέ τήν ὑπ' ἀριθ. 31403/3196/1951 ἀπόφασιν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καί Ἐργασίας, καθ' ἣν «αἱ διατάξεις τῶν ὑπ'ἀριθ. 33700/1950 καί 2250/1951 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων δέν ἔχουσιν ἐφαρμογήν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τό μαθητευόμενον ἐργατοτεχνικόν προσωπικόν μεταξύ τῶν ἄλλων καί τό τοιοῦτον συνεργείων βάσεων», αὕτη ἀφορᾷ τάς περί μαθητευομένων διατάξεις τῶν ἐν αὐτῇ μνημονευομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καί οὐχί τάς τοιαύτας τῆς μεταγενεστέρας ὑπ' ἀριθ. 2/1956 ὡς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, αἱ διατάξεις τῆς ὁποίας, ὡς εὐνοϊκώτεραι, κατισχύουσι τῶν τοιούτων τῆς ἐνλόγῳ 31403/3196/1951 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως κατά τήν 11ην διάταξιν αὐτῆς, καθ' ἣν «ἡ παροῦσα κατισχύει πάσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὑπουργικῆς τοιαύτης, ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ κλπ., ἐφ' ὅσον ὑπό τούτων δέν προβλέπεται εὐνοϊκώτερα τῆς ὑπό τῆς παρούσης γενομένης ρυθμίσεως διά τούς μισθωτούς». Ὅθεν ὁ δικάσας Πρωτοδίκης δεχθείς διά τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του, ὅτι ἡ ὡς εἴρηται διαιτητική ἀπόφασις κατά τάς περί μαθητευομένων διατάξεις αὐτῆς ἔχει ἐφαρμογήν καί ἐπί τοῦ ἐναγομένου καί ὅτι ἡ ὡς ἄνω 31403/3196/1951 ὑπουργική ἀπόφασις ἀφορᾷ μόνον τάς περί μαθητευομένων διατάξεις τῶν ἐν αὐτῇ διαλαμβανομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, οὐδόλως ἐσφαλεν, οἱ δέ τά ἀντίθετα ὑποστηρίζοντες 2ος, 3ος καί 4ος λόγοι τοῦ ἐφετηρίου εἰσίν ἀπορριπτέοι, ὡς μή βάσιμοι.

εὐθείας, ἄνευ μεσολαβήσεως δηλαδὴ τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας, καὶ συνεπῶς, ἐὰν ἡ προσφορὰ γίνηται τῇ μεσολαβήσει τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας, καταρτίζεται τοιαύτη ἐξηναγκασμένη σύμβασις.

Οὕτω ὅμως τὸ Γ' Τμῆμα εὑρίσκεται ἐν διαφωνίᾳ πρὸς τὴν κυρίαν αἰτιολογίαν τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως, χωρὶς νὰ καθίσταται δυνατὸν νὰ ἀκουσθῇ ἡ γνώμη τῆς Ὁλομελείας.

(Σημειοῦται πάντως, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ν.δ. 2656/1953, ΕΕΔ 12, 1215, τὰ Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας ὑποχρεοῦνται νὰ τοποθετῶσι παρὰ τῷ ἐργοδότῃ τοὺς ὑπ' αὐτοῦ ὑποδεικνυομένους ἐκ τῶν παρ' αὐτῷ ἐγγεγραμμένων ἀνέργων, μὴ παρεχομένης εἰς τὰ ὡς ἄνω Γραφεῖα εὐχερείας πρὸς οἰκειοθελῆ παρ' αὐτῶν τοποθέτησιν εἰς ἐργασίας).

Ἀρείου Πάγου 173/1959, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Καυκᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Σοῦρλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Λ. Βασιλακόπουλος, Β. Βασιλείου

Σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 574/1958 ἀναιρετικὴν ἀπόφασιν, καθ' ἣν ἀφ' ἑνὸς ἐκ τῶν παραγράφων 1 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀ. ν. 2018/1939, ὁριζουσῶν ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς κυλινδρομύλους νὰ ἀπασχολῶσιν ἐν τῇ ἐργασίᾳ πρόσωπα μὴ ἠσφαλισμένα, ἐκτὸς τῶν εἰδικῶς ἐκεῖ μνημονευομένων ἐξαιρέσεων, οἱ δὲ παραβαίνοντες τὴν ἀπαγόρευσιν ταύτην ἀλευροβιομήχανοι ἢ ἐργοστασιάρχαι μακαρονίων καὶ ζυμαρικῶν ἐν γένει τιμωροῦνται διὰ χρηματικῆς ποινῆς ἢ φυλακίσεως καὶ ἐν ὑποτροπῇ δι' ἀμφοτέρων τῶν ποινῶν, ἀφ' ἑτέρου ἐκ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἰδίου νόμου, διαγορεύοντος ὅτι ἐν περιπτώσει ἀνεπαρκείας τῶν ἐφοδιασθέντων δι' ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων κ.λ.π. ἐργατῶν πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀναγκῶν τῶν κυλινδρομύλων, διαπιστουμένης δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, μετὰ πρότασιν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν, δύναται ἡ οἰκεία ἐπιτροπὴ τοῦ Ταμείου τούτου νὰ προβαίνῃ εἰς τὴν χορήγησιν καὶ νέων προσωρινῶν ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων εἰς μυλεργάτας καὶ ἐκ τρίτου ἐκ τοῦ ἄρθρ. 5 §§ 2 καὶ 4 τοῦ ν.δ. 2656/1953 περὶ ὀργανώσεως καὶ ἐλέγχου ἀγορᾶς ἐργασίας, ἐπιβάλλοντος δι' ἀπειλῆς ποινικῶν κυρώσεων ὅπως αἱ ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις ἢ ἐργασίαι ἐν γένει τῆς ἰδιωτικῆς οἰκονομίας προσλαμβάνουν τὸ πάσης φύσεως προσωπικὸν διὰ τῶν ἁρμοδίων Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἐπὶ προσφορᾶς ἐργασίας μυλεργάτου ἀπ' εὐθείας εἰς τὸν κυλινδρόμυλον, ἄνευ μεσολαβήσεως δηλαδὴ τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας, δὲν καταρτίζεται ἐξηναγκασμένη σύμβασις ἐργασίας μεταξὺ μυλεργάτου καὶ ἀλευροβιομηχάνου. Μετὰ ταῦτα, ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 834 Π.Δ., ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρ. 25 τοῦ νόμου 3810/1957, εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, ἐξεταστέα κρίνεται ὡς νομότυπος καὶ ἐμπρόθεσμος ἡ ἀπὸ 25 Νοεμβρίου 1957 ἔφεσις τῆς Α. Ε. «Μῦλοι Ἁγίου Γεωργίου» ἐναντίον τῆς ὑπ' ἀριθ. 341/1957 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Πατρῶν.

Ὁ ἐνάγων, ὡς ἐκ τῆς ἀγωγῆς του προκύπτει, προβάλλων ὅτι, ἐφωδιασμένος ὢν δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου μυλεργάτου καὶ ὢν ἄνεργος, προσῆλθε τὴν 25ην Μαΐου 1957 ἐν Πάτραις εἰς τοὺς ἐκπροσωποῦντας τοὺς κυλινδρομύλους τῆς ἐν Πειραιεῖ ἑδρευούσης Α. Ε. «Μῦλοι Ἁγίου Γεωργίου», εἰς τοὺς ὁποίους εἶχε προϋπηρετήσει καὶ προσεφέρθη εἰς τὴν παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, πλὴν ὅτι ἡ ἐναγομένη, μολονότι ἀπησχόλει καὶ ἀπασχολεῖ ἀνασφαλίστους ἐργάτας, ἠρνήθη νὰ ἀποδεχθῇ τὴν προσφορὰν τῶν ὑπηρεσιῶν του καὶ ὅτι ἕνεκα τῆς ἀρνήσεώς της ταύτης, ὑποχρεουμένης νὰ ἀποδεχθῇ τὰς ἐργασίας του, κατηρτίσθη ἐξηναγκασμένη σύμβασις ἐργασίας, ἐξαιτεῖται τὴν καταβολὴν τῶν ἀπὸ 25 Μαΐου 1957 μέχρις 25 Αὐγούστου 1957 ἡμερομισθίων του.

Κατὰ τὰ ἐκτεθέντα ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει, ὑποχρεοῦνται μὲν οἱ κυλινδρόμυλοι νὰ ἀπασχολῶσιν ἐν τῇ ἐργασίᾳ των, κατὰ τὴν ρητὴν ἐπιταγὴν τοῦ ἄρθρ. 6 τοῦ ἀ.ν. 2018/1939, ἐκτὸς ἐξαιρέσεων, μόνον πρόσωπα ἠσφαλισμένα εἰς τὸ Ταμεῖον Μυλεργατῶν, πλὴν τὴν πρόσληψιν ταύτων, ἐγγραφομένων ὑποχρεωτικῶς κατὰ τὴν παράγρ. 1 τοῦ ἄρθρ. 5 τοῦ ν.δ. 2656/1953 εἰς τὰ Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας τῆς κατοικίας των, ὀφείλουν νὰ ἐνεργήσουν βάσει τῆς ἑπομένης παραγρ. 2 τοῦ ἰδίου ἄρθρου, ἐπὶ τῇ ἀπειλῇ ποινικῶν κυρώσεων, μόνον μέσῳ τῶν Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας. Ἑπομένως ἡ ἐκτὸς τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας ἀπ' εὐθείας προσφορὰ τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἠσφαλισμένου μυλεργάτου κλπ. εἰς τὸν ἐργοδότην δὲν δεσμεύει τὸν τελευταῖον καὶ κατὰ συνέπειαν οὐδεμία ἐξηναγκασμένη σύμβασις ἐργασίας συνάπτεται.

Ἄρα οὐδεμία τοιαύτη συνήφθη μεταξὺ ἐνάγοντος καὶ ἐναγομένου καὶ δέον ἡ ἀγωγή του νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος. Τὰ ἀντίθετα ὀθὲν εἰποῦσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἥμαρτε καὶ ἐξαφανιστέα κατέστη κατὰ τὸν περὶ τούτου βάσιμον λόγον ἐφέσεως.

ΑΚΥΡΟΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΚΤΗΣΙΣ ΒΙΒΛΙΑΡΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΙΝ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Άδυναμία τοῦ μισθωτοῦ πρὸς παροχὴν ἐργασίας διαρκούσης τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου

Συνέπειαι ἀκύρου καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας.—Ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου καὶ ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ κατ' ἄρθρ. 656 Α.Κ.—Ἄρσις ὑπερημερίας.— Διατήρησις τῆς ἀξιώσεως μισθοῦ καὶ ἐπὶ ἀδυναμίας τοῦ μισθωτοῦ πρὸς παροχὴν ἐργασίας διαρκούσης τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου.— Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ σερβιτόρου ζυθεστιατορίου.— Ὑποχρέωσις ἐφοδιασμοῦ διὰ βιβλιαρίου ὑγείας.—Ἀκυρότης ἄλλως συμβάσεως. —Ἐπικύρωσις αὐτῆς ἀναδρομικῶς διὰ τῆς ἀποκτήσεως βιβλιαρίου ὑγείας.—Ὑποχρέωσις ἰατρικῆς ἐπανεξετάσεως μετὰ πάροδον ἔτους.—Ἐξακολούθησις τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου καὶ εἰς περίπτωσιν μὴ ἐπανεξετάσεως, ὑφισταμένης ἀδυναμίας τοῦ μισθωτοῦ πρὸς παροχὴν ἐργασίας, ἀναφανείσης διαρκούσης τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου.—Ἐκπτώσεις ἐκ τοῦ μισθοῦ διὰ παροχὴν εἰδῶν.

Ἐπρόκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, περὶ σερβιτόρου ζυθεστιατορίου, ἀπολυθέντος ἀκύρως ἄνευ τηρήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων (ΕΕΔ 14, 502), χωρὶς δηλαδὴ νὰ γίνῃ αὐτὴ ἐγγράφως καὶ νὰ καταβληθῇ ἡ νομίμος ἀποζημίωσις (ἄρθρον 9 § 3 τοῦ ἀνωτέρω νόμου).

Συνέπεια ὑπῆρξεν ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 349 Ἀστ. Κώδικος ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου καὶ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 656 Ἀστ. Κώδικος ὑποχρέωσις αὐτοῦ πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ.

Ἡ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ὁ μισθωτὸς τῆς περιπτώσεως κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἦτο ἐφωδιασμένος διὰ τοῦ κατὰ νόμον ἀπαιτουμένου βιβλιαρίου ὑγείας, ἐκδοθέντος μεταγενεστέρως τῆς ἐνάρξεως ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως καὶ συνεπῶς, κατὰ τὰ νομολογούμενα, α) ἡ ἄκυρος πρὸ τούτου σύμβασις ἐργασίας ἐκυρώθη ἀναδρομικῶς κατ' ἄρθρον 183 § § 1, 2 (Α. Π. 293/1956, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 15, 650, Α. Π. 42/1957, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 16, 193, Α. Π. 526/1957, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 16, 1220), β) οὕτως οὐτω ἐγκύρου τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπητεῖτο καταγγελία αὐτῆς, μὴ ἀπαιτουμένης ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων (Α. Π. 37/1958, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 17, 194, Α. Π. 42/1959, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 247).

Κατὰ τὸν νόμον (ἴδε τὴν ὑπ' ἀριθ. 1101/1955 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας, ΕΕΔ 14, 1122, ἐπέχουσαν ἰσχὺν νόμου, ὡς ἐκδοθεῖσαν κατὰ νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν) ἅπαντες οἱ ἀσκοῦντες ἓν ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 κατονομαζομένων ἐπαγγελμάτων ὑποχρεοῦνται εἰς ἐπανεξέτασιν καὶ ἀνανέωσιν τοῦ βιβλιαρίου ὑγείας των μετὰ πάροδον ἔτους ἀπὸ τῆς τελευταίας αὐτῶν ἐξετάσεως. Ὁ μισθωτὸς τῆς περιπτώσεως, ὡς προέκυψε κατὰ τὸ Πρωτοδικεῖον, δὲν ὑπεβλήθη εἰς τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐπανεξέτασιν, ἐγεννήθη δὲ οὕτω τὸ ζήτημα, ἂν ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ συνεχιζομένη ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου.

Ἡ λύσις τοῦ ζητήματος θὰ ἔπρεπε, νομίζομεν, νὰ ἦτο ἡ ἀκόλουθος: Τὸ ἄρθρον 656 τοῦ Ἀστ. Κώδικος προϋποθέτει νὰ ὑπάρχῃ σύμβασις ἐργασίας καὶ νὰ εἶναι αὐτὴ ἔγκυρος (βλέπε καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 16, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς νομολογίαν).

Ἄκυρος ὅμως εἶναι ἡ σύμβασις ἐργασίας, ὅταν ὁ μισθωτὸς παραλείψῃ νὰ ὑποβληθῇ εἰς ἰατρικὴν ἐπανεξέτασιν μετὰ τὴν πάροδον ἔτους ἀπὸ τῆς ἀποκτήσεως τοῦ βιβλιαρίου ὑγείας, θεωρουμένου ὡς μὴ κεκτημένου τοιούτου (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1216/1957, εἰσηγητὴς *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 16, 429).

Καὶ ναὶ μὲν ἔχει γίνει δεκτὸν ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ (*Ι. Καποδίστριας*, ΕΕΔ 15, 1041 ἐπ., *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. ὑπ' ἄρθρον 656 § 2, *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 11, 620, Α.Π. 130/1952, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 11, 617, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7126/1958, εἰσηγητὴς *Ι. Γουργᾶς*, ΕΕΔ 17, 697, πρβλ. ὅμως *Α. Σακελλαρόπουλον*, ΕΕΔ 11, 1121, *Κ. Δημάκην*, ΕΕΔ 13, 450 ἐπ.), ὅτι διαρκούσης τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ ἄρθρον 381 § 2 Ἀστ. Κώδικος, ἀλλ' ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι τοῦτο προϋποθέτει νὰ κατέστη ἡ παροχὴ ἀδύνατος ἄνευ ὑπαιτιότητος αὐτοῦ (οὕτω καὶ *Ι. Καποδίστριας*, ΕΕΔ 15, 1042 ἐπ.) καὶ τοιαύτη ὑπῆρξεν ἐν προκειμένῳ, ἀφοῦ ὁ μισθωτὸς παρέλειψε νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ὑποχρέωσιν ἰατρικῆς ἐπανεξετάσεως μετὰ τὴν πάροδον τοῦ ἔτους, τὸ κυριον ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἐγεννᾶτο ἐν προκειμένῳ, εἶναι, ἂν ἦτο καὶ μετὰ τὴν πάροδον τοῦ ἔτους ὡς ἀνωτέρω δυνατὴ κατὰ νόμον ἡ παροχὴ τοῦ μισθωτοῦ καὶ δυνατὴ ἡ ἀποδοχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν τούτου ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου.

Ἀφοῦ γίνεται κατὰ τὰ ἀνωτέρω δεκτόν, ὅτι ἡ σύμβασις ἐργασίας ἐκ λόγων δημοσίας τάξεως κατέστη ἄκυρος, δὲν ὑπῆρχε καὶ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου νὰ ἀποδεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ ἢ νὰ καταγγείλῃ τὴν συμβασιν ἐργασίας, ὡς ἐν ἀρχῇ σκέπτεται ἡ ἀπό-

φασις (βλέπε καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 476/1959, εἰσηγητὴς *Α. Μαλαφέκας*, ΕΕΔ 18, 312).

Προκειμένου νὰ ἐπιδικάσῃ ἡ ἀπόφασις τὸν ἐκ τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου μισθὸν δέχεται, ὅτι αἱ ἡμερήσιαι ἀποδοχαὶ τοῦ μισθωτοῦ (ἐκ ποσοστῶν) ἀνήρχοντο εἰς δραχμὰς 50 ἡμερησίως κατὰ μέσον ὅρον, παρείχετο δὲ εἰς αὐτὸν καὶ τροφή, τῆς ὁποίας ἡ ἀξία ἀποτιμᾶται εἰς δραχμὰς 15 ἡμερησίως.

Δεδομένου ὅτι ἐπὶ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου δικαιοῦται ὁ μισθωτὸς νὰ ἀπαιτήσῃ ἐκεῖνον τὸν μισθόν, τὸν ὁποῖον θὰ εἶχεν, ἂν μὴ ἀπελύετο (Α.Π. 607/1950, εἰσηγητὴς *Ἰ. Ἀποστολόπουλος*, ΕΕΔ 10, 114, Α.Π. 154/1955, εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 14, 405), θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ μὴ ἐννοῶμεν διατί ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου προβαίνει εἰς τὰς ἐν αὐτῇ ἐκπτώσεις, ἀφοῦ πάντως ὁ μισθὸς τοῦ μισθωτοῦ ὑπερέβαινε ἐκεῖνον τοῦ νομίμου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου.

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 3967/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Προεδρος ὁ κ. *Α. Τσαπόγας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Χ. Ζαρτζετάκης*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Δαμασκηνίδης, Α. Ἰωαννούσης

Ὁ ἐργοδότης, καταγγέλλων ἀκύρως τὴν σύμβασιν ἐργασίας, καθίσταται ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐργαζομένου, κατὰ τὰ ἄρθρ. 349 καὶ 350 Α.Κ., ὑποχρεούμενος ἐντεῦθεν εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ, ἐξ οὗ ἐκπίπτεται πᾶν ὅ,τι ὁ ἐργαζόμενος μισθωτὸς ὠφελήθη ἐκ τῆς ματαιώσεως τῆς ἐργασίας ἢ τῆς ἀλλαχοῦ παροχῆς ταύτης, κατὰ τὸ ἄρθρ. 656 Α.Κ., ἡ ὑποχρέωσις δὲ αὕτη παύει μόνον ἐὰν ἐπέλθῃ ἄρσις τῆς ὑπερημερίας κατὰ νόμιμόν τινα τρόπον, τουτέστιν εἴτε διὰ δηλώσεως τοῦ ἐργοδότου, ὅτι ἀποδέχεται τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἐργαζομένου μισθωτοῦ, συνοδευομένης διὰ προσφορᾶς αὐτοῦ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἐκ τῆς ὑπερημερίας προελθουσῶν ὑποχρεώσεών του, εἴτε δι' ἀποσβέσεως τῆς ἐνοχῆς, ὡς εἶναι ἡ κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ νόμου καταγγελία, εἴτε διὰ συμφωνίας τῶν μερῶν (Α.Π. 353/1956, ΝοΒ 4,1016). Ἕτερος τρόπος ἄρσεως τῆς ὑπερημερίας δὲν ὑφίσταται. Ἐπομένως δὲν καταλύει τὴν ἄνω περὶ πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ ἀπαίτησιν τοῦ ἐργαζομένου μισθωτοῦ ἡ διαρκούσης τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου ἀναφανεῖσα ἀδυναμία τοῦ μισθωτοῦ πρὸς παροχὴν τῆς ἐργασίας, εἴτε αὕτη ὀφείλεται εἰς φυσικὴν αἰτίαν, οἷον ἀσθένειαν τοῦ μισθωτοῦ, εἴτε συνάμα καὶ εἰς ἐπιταγὴν νόμου, ἀπαγορεύοντος τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος (οὕτω Α.Π. 130/1952, Ν.Δίκ. 8, 384, *Καυκᾶς*, Ἐνοχικὸν Δίκαιον Α' 1955, σελ. 475).

Ἐν τῇ ἐπιδίκῳ ἤδη περιπτώσει, τῶν ἐκκαλούντων ἀρνηθέντων τῇ 23.10.1957 καὶ ἐκτοτε ὅπως ἀποδεχθῶσι τὰς προσφερομένας ὑπηρεσίας τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἐχώρησεν ἄκυρος καταγγελία τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων συμβάσεως ἐργασίας, ἐφ' ὅσον, ὅπερ δὲν ἀμφισβητεῖται ὑπὸ τῶν ἐκκαλούντων, οὔτε ἔγγραφος καταγγελία ἐγένετο, οὔτε καταβολὴ τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως ἔλαβε χώραν. Ἑτέρωθεν, ὡς ὑπὸ τῶν διαδίκων μερῶν συνομολογεῖται, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ προσαγομένου ἀτομικοῦ βιβλιαρίου ὑγείας τοῦ ἐφεσιβλήτου δείκνυται, οὗτος ὑπεβλήθη, γενομένων τῶν σχετικῶν ἐπὶ τοῦ βιβλιαρίου θεωρήσεων, εἰς ὑγειονομικὴν ἐξέτασιν τὸ πρῶτον τῇ 10.2.1957 καὶ ἐν συνεχείᾳ τῇ 26.9.1958. Ἡ ὑγειονομικὴ αὕτη ἐξέτασις ἐπιβάλλεται ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ ν. δ. τῆς 4/16 8.1923, τεθεισῶν ἐν ἰσχύϊ εἰς τὰς πρωτευούσας τῶν νομῶν διὰ τοῦ ἀπὸ 18/30.1.1930 Π.Δ., ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὴν κατ' ἐξουσιοδότησιν ἐκ τοῦ ν. 2520/1940 ἐκδοθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 1101/1955 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας, καθ' ἃς εἰς οὐδένα ἐπιτρέπεται ἡ ἐξάσκησις τῶν ἐν αὐταῖς ἐπαγγελμάτων, ἐν οἷς καὶ τὸ τοῦ ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου καφενείου, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι ἐφωδιασμένος διὰ βιβλιαρίου ὑγείας, ἐκδιδομένου ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ὑγειονομικῆς Ἀρχῆς καὶ ἐμφαίνοντος ὅτι οὗτος δὲν πάσχει ἀπὸ μεταδοτικὴν νόσον (φυματίωσιν, σύφιλιν, λέπραν, τραχώματα κλπ.), ὁριζομένου περαιτέρω (ἄρθρ. 5 τοῦ ἐν λόγῳ Διατάγματος καὶ ἄρθρ. 2 καὶ 3 τῆς ἄνω ἀποφάσεως) ὅτι ὁ κάτοχος ἀτομικοῦ βιβλιαρίου ὑγείας ἐκ τῶν ἀσκούντων τὰ ἐν ταῖς ἀνωτέρω διατάξεσι μνημονευόμενα ἐπαγγέλματα ὑποχρεοῦται ἅμα τῇ συμπληρώσει ἔτους ἀπὸ τῆς τελευταίας θεωρήσεως τοῦ βιβλιαρίου νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ὑγειονομικὴν Ἀρχὴν πρὸς ἐπανεξέτασιν καὶ νέαν θεώρησιν τοῦ βιβλιαρίου του, θεωρούμενος ἄλλως ὡς μὴ κεκτημένος τοιοῦτου. Ἡ ὡς ἀνωτέρω ὑποχρέωσις ὑπηγορεύθη ἐκ λόγων γενικωτέρου κοινωνικοῦ συμφέροντος καὶ δὴ πρὸς προστασίαν τῆς δημοσίας ὑγείας, εἰς τρόπον ὥστε, προκειμένων ἀπαγορευτικῶν διατάξεων εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν ἀφορωσῶν, ἡ κατὰ παράβασιν τούτων μεταξὺ ἐργαζομένου, μὴ ἐφωδιασμένου διὰ βιβλιαρίου ὑγείας ἢ μὴ προβάντος ἐμπροθέσμως εἰς τὴν ἐτησίαν θεώρησιν, καὶ ἐργοδότου συναπτομένη σύμβασις ἐργασίας εἶναι ἄκυρος καὶ λογίζεται ὡς μὴ γενομένη, συνῳδὰ ταῖς διατάξεσι τῶν ἄρθρων 3, 174 καὶ 180 τοῦ Α.Κ. (Α.Π. 22/1957, ΝοΒ 5,482).

Ἐν τῇ ἐπιδίκῳ περιπτώσει ναὶ μέν, ἀρξαμένης τῆς παρὰ τοῖς ἐκκαλοῦσι τῇ 1.1.1955 ἐρ-

γασίας τοῦ ἐφεσιβλήτου, οὗτος ἐστερεῖτο βιβλιαρίου ὑγείας, πλὴν διὰ τῆς μεταγενεστέρας ἀποκτήσεως τοιούτου, ὡς ἄνω, τῇ 10.2.1957 ἐπεκυρώθη ἀναδρομικῶς ἡ κατὰ τὸν χρόνον ἐκεῖνον λειτουργοῦσα μεταξὺ τῶν διαδίκων μερῶν σύμβασις ἐργασίας, συνῳδὰ τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 183 § 2 τοῦ Α.Κ., ἅτε μὴ ἐκδηλωθείσης ἀντιθέτου τούτων προθέσεως (ὅρα Α.Π. 293/1956, ΝοΒ 4, 908), ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ἰσχυροποιήθη ἡ τοιαύτη σύμβασις διὰ τὸ μέλλον, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἀπὸ τῆς 23.10.1957, ὡς ἀνωτέρω, ἄρνησις τῶν ἐκκαλούντων ὅπως ἀποδεχθῶσι τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἐκδηλωθεῖσα πρὸ τῆς παρόδου ἔτους ἀπὸ τῆς ἀποκτήσεως τοῦ βιβλιαρίου (10.2.1957), περιήγαγε τοὺς ἐκκαλοῦντας εἰς ὑπερημερίαν, τίκτουσαν τὴν ἐπὶ τοὺς μισθοὺς τοῦ ἔκτοτε χρόνου αὐτῆς προβαλλομένην ἀξίωσιν τοῦ ἐφεσιβλήτου. Τὸ ὅτι περαιτέρω, συμπληρουμένου, διαρκούσης τῆς ὑπερημερίας τῶν ἐκκαλούντων, τοῦ ἔτους, δὲν προέβη ὁ ἐφεσίβλητος τὴν 10.2.1958, ἀλλὰ πολὺ ὕστερον καὶ δὴ τὴν 26.9.1958, εἰς τὴν νέαν τοῦ βιβλιαρίου του ὑγείας θεώρησιν, στερεῖται παντάπασι σημασίας, ἐφ' ὅσον προβάλλεται οὕτω ἀδυναμία τοῦ ἐφεσιβλήτου πρὸς παροχὴν τῆς ἐργασίας, ὀφειλομένη εἰς ἀπαγόρευσιν νόμῳ ταχθεῖσαν, ὡς ἀνωτέρω. Ἣτις ὅμως ἀδυναμία, ἐφ' ὅσον ἀνέκυψε διαρκούσης τῆς ὑπερημερίας τῶν ἐκκαλούντων, πάντῃ ἀδιάφορος παρίσταται, κατὰ τὰ ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης σκέψεως ἐκτιθέμενα, μὴ αἴρουσα τὴν ὑπερημερίαν καὶ ἐντεῦθεν μὴ παύουσα τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ. πρὸς παροχὴν τῶν εἰς τὸν χρόνον αὐτῆς ἀντιστοιχούντων μισθῶν ὑποχρέωσιν τῶν ἐκκαλούντων. Ἄλλως τε ἡ περιοδικὴ ἀνὰ ἔτος ὑγειονομικὴ ἐξέτασις ἐπιβάλλεται πρὸς τὸν συγκεκριμένον σκοπὸν τῆς ἀποτροπῆς ἐξαπλώσεως μεταδοτικῶν ἀσθενειῶν, ὡς αἱ ὑπὸ τοῦ νόμου ἐνδεικτικῶς ἀπαριθμούμεναι, συναρτωμένη πρὸς τὸν ἐκ τῆς ἀσκήσεως ρητῶς ἀναφερομένων ἐπαγγελμάτων διαφαινόμενον ἐν τούτῳ κίνδυνον, ὅστις δὲν νοεῖται οὕτως ἀνακύπτων ἐν ᾗ περιπτώσει ὁ ἐργοδότης δὲν ἀποδέχεται τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἐργαζομένου, εἰς τρόπον ὥστε ἐν τῇ ἐπιδίκῳ περιπτώσει ἡ ὑγειονομικὴ ἐπανεξέτασις τοῦ ἐφεσιβλήτου κατὰ τὴν 10.2.1958 (ὅτε συνεπληροῦτο ἔτος ἀπὸ τῆς προτέρας τοιαύτης) οὐδεμίαν ἔννοιαν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ καὶ οὐδένα ἀπολύτως θὰ ἐπλήρου σκοπόν, ἐφ' ὅσον ἤδη ἀπὸ προτέρου χρόνου, ἤτοι ἀπὸ τῆς 23.10.1957, οἱ ἐκκαλοῦντες ἠρνοῦντο, ὅπως ἀποδεχθῶσι τὰς ὑπηρεσίας του. Κατ' ἀκολουθίαν ταῦτα δεχθεῖσα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ ἐσφαλμένῃ αἰτιολογίᾳ, τῶν αἰτιολογιῶν μὴ οὐσῶν οὐσιώδους τῆς ἀποφάσεως μέρους (Πολ. Δ. 776 § 2), ὀρθῶς ἔχει, καὶ ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων λόγος ἐφέσεως, καθ' ὃν διὰ τῆς παρόδου ἔτους ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν 10.2.1957 θεωρήσεως τοῦ βιβλιαρίου ὑγείας τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἤτοι ἀπὸ τῆς 10 Φεβρουαρίου 1958, ἡ ἐπίδικος σύμβασις ἐργασίας κατέστη ἄκυρος, αἰρομένης ἐντεῦθεν τῆς ὑπερημερίας τῶν ἐκκαλούντων καὶ μὴ δικαιουμένου τοῦ ἐφεσιβλήτου ὅπως ἀξιώσῃ μισθοὺς διὰ τὸν μετέπειτα χρόνον, τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς νόμῳ ὀβάσιμος.

Ἐβεβαιώθη, ὅτι αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐκ τῶν ποσοστῶν ἀνήρχοντο ἡμερησίως εἰς 50 δραχ. κατὰ μέσον ὅρον, πρὸς δὲ ἐχορηγεῖτο εἰς αὐτὸν κατόπιν συμφωνίας καὶ τροφή, ἧς ἡ ἀξία ἀνήρχετο ἡμερησίως εἰς 15 δρχ., εἰς τρόπον ὥστε τὸ ὕψος τοῦ ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 656 τοῦ Ἀστ. Κώδικος «μισθοῦ» τοῦ ἐφεσιβλήτου, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ συγκροτοῦντα αὐτὸν στοιχεῖα, ἅτινα καὶ μόνον αἰτοῦνται, ἀνήρχετο εἰς 65 δρχ. ἡμερησίως, ἐξ οὗ ποσοῦ δικαιοῦνται οἱ ἐκκαλοῦντες, ὅπως ἐκπέσωσι κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀπὸ 1.12.1947 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἰσχύον νόμου ἐπεχούσης, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰς ὑπ' ἀριθ. 3600/1946, 45941/1951 καὶ 27316/1954 ἀποφάσεις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, τὸ 15 ο/ο ἐπὶ τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου, ἤτοι 15 ο/ο ἐπὶ τῶν 43 δραχ. ἴσον 6,45 δραχμὰς ἡμερησίως. Οὕτως αἱ διὰ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων καθοριζόμεναι ἐκπτώσεις διὰ τροφὴν ἀφορῶσι καὶ τὴν τοιαύτην κατὰ συμφωνίαν μεταξὺ ἐργοδότου καὶ ἐργαζομένου, ὡς ἐν τῇ ἐπιδίκῳ περιπτώσει, παρεχομένην καὶ δέον ὅπως μὴ γίνωνται βάσει τῆς ἀγοραίας τῆς τροφῆς ἀξίας κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστοῦ, ἐφ' ὅσον οὗτος ὑπερβαίνουσι τὸ καθοριζόμενον ἀνώτατον ὅριον τῆς ἐκπτώσεως, ἀλλὰ κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου καθοριζόμενον ὑπολογισμόν (ὅρα Α.Π. 494/1957, ΝοΒ 6, 133). Ὅθεν ὁ δυνάμενος νὰ ἀξιωθῇ παρὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου μισθός, ἐκ τῶν ποσοστῶν καὶ τῆς τροφῆς, κατὰ τὸν ἐν τῇ ἀγωγῇ περιορισμόν, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῆς δὲν αἰτεῖται τι πλέον τῶν ποσοστῶν καὶ τῆς τροφῆς, κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπερημερίας τῶν ἐκκαλούντων περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, ἀνέρχεται εἰς 65 δραχ. μεῖον 6,45 δραχ. ἴσον πεντήκοντα ὀκτὼ δραχμαὶ καὶ πεντήκοντα πέντε λεπτὰ (58, 55) ἡμερησίως.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ

Παροχή έργασίας κατά Κυριακάς και πρόσθετος άμοιβή

Είδική ρύθμισις καθορισμοῦ ἀποδοχῶν διά τοῦ Α.Ν. 1545/1950, κυρωθέντος διά τοῦ Νόμου 2339/1953.—Ἀνεφάρμοστον μετά ταῦτα τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, τῶν καθοριζουσῶν μισθούς, προσαυξήσεις, ἐπιδόματα ἢ ηὐξημένα ἡμερομίσθια λόγῳ ἀπασχολήσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν σιδηροδρομικῶν δικτύων κατά τάς Κυριακάς καί τάς μή ἐργασίμους ἑορτάς, ἐπομένως καί τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946.— Ἔννοια Α.Ν. 1545/1950.

Ἀναιρεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 94/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Πατρῶν, ὡς ἐφετείου.

Τά δικαστήρια τῆς οὐσίας ἐδέχοντο εἰς τό παρελθόν, ὅτι ἡ γενικῆς ἐφαρμογῆς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργική ἀπόφασις περί προσθέτου ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατά Κυριακάς καί λοιπάς ἐκ τοῦ νόμου μή ἐργασίμους ἡμέρας (ΕΕΔ 12, 388) εἶχεν ἐφαρμογήν καί ἐπί τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Π.Α.Π. (Βλέπε ΕΕΔ 9, 854 ἐπ., ἔνθα νομολογία).

Ἐπῆλθεν ὅμως ὁ ἀ. ν. 1545/1950 (ΕΕΔ 9, 1057), κυρωθείς διά τοῦ νόμου 2339/1953 (ΕΕΔ 12, 505), ὁρίσας τά ἑξῆς:

Ἄρθρον 2. Ὑπουργικαί ἀποφάσεις, χορηγοῦσαι εἰς τό προσωπικόν τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐν γένει ἐπιχειρήσεων καί ἐργασιῶν προσαύξησιν ἢ ἐπίδομα ἢ ηὐξημένον ἡμερομίσθιον λογῳ ἀπασχολήσεώς του κατα τας Κυριακάς καί τάς ἐκ τοῦ νόμου καθωρισμένας ὡς μή ἐργασίμους ἑορτάς τοῦ ἔτους, δέν ἰσχύουν ἀπό τῆς ἐκδόσεως των διά τό προσωπικόν τῶν σιδηροδρομικῶν δικτύων Σ.Ε.Κ., Σ.Π.Α.Π., Θεσσαλίας, Σ.Β.Δ.Ε., Σ.Π.Κ. καί Γαλλοελληνικῶν Σιδηροδρομων, διά τό ὁποῖον ἐφαρμόζεται ὁ ἀπό 15 Φεβρουαρίου 1926 Κανονισμός τῶν ὡρῶν ἐργασίας καί ἀναπαύσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων.

Ἄρθρον 3. Αἱ πάσης φύσεως ἀποδοχαί, μισθοί (προσαυξήσεις, ἐπιδόματα κλπ.) τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ σιδηροδρομικῶν δικτύων καθορίζονται μόνον διά κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Μεταφορῶν, Ἐργασίας καί Οἰκονομικῶν.

Ὑπουργικαί ἀποφάσεις, ἐκδοθεῖσαι ἀπό τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς χώρας καί ἐφεξῆς, καθορίζουσαι μισθούς, προσαυξήσεις, ἐπιδόματα καί ἐν γένει ἀποδοχάς ἐργαζομένων, δέν ἰσχύουν ἐξ ὑπαρχῆς διά τό ἐν γένει προσωπικόν τῶν ἀνωτέρω δικτύων, ἐάν δέν εἶναι ὑπογεγραμμέναι παρά τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ Ὑπουργῶν.

(Σημειοῦται ὡς πρός τό τελευταῖον τό περιέργον τῆς διατάξεως, ἀφοῦ κατά τόν ἰσχύοντα κατά τόν χρόνον τῆς ἐκδόσεως των νόμον 28/1944 αὗται ἐξεδίδοντο μόνον ὑπό τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καί Ἐργασίας καί ἀντί νά εἴπῃ ὁ Νομοθέτης τοῦ ἀ. ν. 1545/1950 εὐθέως, ὅτι δέν ἐφαρμόζονται αἱ ἀποφάσεις αὗται ἀπῄτησε διά τήν ἐφαρμογήν νά ὑπάρξουν ἀνύπαρκτοι ἀποφάσεις).

Ὁπωσδήποτε τοῦτο εἶναι τό ἰσχῦον νομοθετικόν καθεστώς εἰς τήν περίπτωσιν καί ἐπ' αὐτοῦ ἀπησχολήθη ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις. (Βλέπε καί τήν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 17887/1958, εἰσηγητής *Σ. Καραθανάσης*, ΕΕΔ 18, 146).

Ἀρείου Πάγου 186/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Θ. Σταυρόπουλος*

Δικηγόρος ὁ κ. Π. Μπουσιώτης

Κατά μέν τας διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 καί 3 ἀν. ν. 1545/1950, κυρωθέντος διά τοῦ ἀν. ν. 2339/1953, «ὑπουργικαί ἀποφάσεις, χορηγοῦσαι εἰς το προσωπικόν τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐν γένει ἐπιχειρήσεων καί ἐργασιῶν προσαύξησιν ἢ ἐπίδομα ἢ ηὐξημένον ἡμερομίσθιον λόγῳ ἀπασχολήσεως του κατά Κυριακας καί τάς ἐκ τοῦ νόμου καθωρισμένας ὡς μή ἐργασίμους ἑορτάς τοῦ ἔτους, δέν ἰσχύουν ἀπό τῆς ἐκδόσεως των διά τό προσωπικόν τῶν σιδηροδρομικῶν δικτύων Σ.Ε.Κ., Σ.Π.Α.Π., διά τό ὁποῖον ἐφαρμόζεται ὁ ἀπό 15 Φεβρουαρίου 1926 Κανονισμός τῶν ὡρῶν ἐργασίας καί ἀναπαύσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀτμηλάτων σιδηροδρομων», καί πάσης φύσεως ἀποδοχαί, μισθοί (προσαυξήσεις, ἐπιδόματα κλπ.) τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ σιδηροδρομικῶν δικτύων καθορίζονται μόνον διά κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Μεταφορῶν, Ἐργασίας καί Οἰκονομικῶν. Ὑπουργικαί ἀποφάσεις ἐκδοθεῖσαι ἀπό τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς χώρας καί ἐφεξῆς, καθορίζουσαι μισθούς, προσαυξήσεις, ἐπιδόματα καί ἐν γένει ἀποδοχάς ἐργαζομένων, δέν ἰσχύουν ἐξ ὑπαρχῆς διά τό ἐν γένει προσωπικόν τῶν ἀνωτέρω δικτύων, ἐάν δεν εἶναι ὑπογεγραμμέναι παρά τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ Ὑπουργῶν». Ἐξ ἄλλου κατά τόν Γενικόν Κανονισμόν, τόν ἐγκριθέντα διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 71 τῆς 3.3.1917 πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καί δή κατά τά ἄρθρα 6, 7 καί 9 αὐτοῦ, «τό προσωπικόν τῆς ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας, ὅπερ ἀφορᾷ ὁ Κανονισμός οὗτος, διαιρεῖται, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν εἶναι ἐμμίσθων ἢ ἀμίσθων, εἰς 1) προσωπικόν μόνιμον καί 2) προσωπικόν προσωρινόν ἐν ἀνάγκῃ προσλαμβανόμενον πρός ἐνίσχυσιν τοῦ μονίμου προσωπικοῦ ἢ ἐκτέλεσιν ἐργασίας ἐκτάκτου, εἰς τό ἐξωτερικῆς δέ ὑπηρεσίας προσωπικόν ἀνήκει καί ὅπαν τό ἐργατικόν καί κατώτερον προσωπικόν ἐν γένει, τό ὁποῖον ἀ

σχολεῖται ἐν τοῖς σταθμοῖς, τοῖς ἐργοστασίοις, ταῖς ἀποθήκαις καὶ λοιπαῖς ἐγκαταστάσεσιν εἰς ἐργασίας χειρωνακτικάς, ἀδιαφόρως τοῦ ἰδιαιτέρως ἀποδιδομένου αὐτῷ τίτλου ὑπὸ τῶν διαφόρων ἑταιρειῶν, ἀναλόγως τοῦ εἴδους τῆς ἐργασίας, εἰς ἣν ἀσχολεῖται».

Ἐκ τῶν ἄνω διατάξεων σαφῶς προκύπτει, ὅτι διὰ τὸ ἐν γένει προσωπικὸν τῶν σιδηροδρομικῶν δικτύων, ἄνευ διαστίξεως, δὲν ἐφαρμόζονται αἱ ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις αἱ καθορίζουσαι μισθούς, προσαυξήσεις, ἐπιδόματα ἢ ηὐξημένα ἡμερομίσθια λογῳ ἀπασχολήσεώς του κατὰ Κυριακὰς καὶ τὰς μὴ ἐργασίμους ἑορτὰς τοῦ ἔτους, ἐὰν δὲν εἶναι ὑπογεγραμμέναι παρὰ τῶν τριῶν ὡς ἄνω Ὑπουργῶν καὶ ὅτι εἰς τὸ ἐν γένει προσωπικὸν τῆς ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας τῶν σιδηροδρομικῶν δικτύων περιλαμβάνεται καὶ τὸ κατώτερον ἢ ἐργατικὸν προσωπικὸν τὸ ἐν τοῖς σταθμοῖς ἢ ἐργοστασίοις, ἀποθήκαις καὶ λοιπαῖς ἐγκαταστάσεσι ἀσχολούμενον εἰς ἐργασίας χειρωνακτικάς, ἀδιαφόρως τοῦ ἰδιαιτέρως ἀποδιδομένου αὐτῷ τίτλου, ὡς ἐκ τοῦ εἴδους τῆς ἐργασίας, εἰς ἣν ἀσχολεῖται, εἰς ὃ βεβαίως συγκαταλέγεται καὶ ὁ κατὰ τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν προσληφθεὶς ὑπὸ τῶν Σ.Π.Α.Π. δι' ἀόριστον χρόνον ἔναντι μηνιαίου μισθοῦ ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας, συνισταμένης εἰς τὸ νὰ μεταφέρῃ ἀπὸ τοῦ ἐν Πάτραις Σταθμοῦ τῶν Σ.Π.Α.Π. τὰ κλινοσκεπάσματα τοῦ ἑκάστοτε ἐκεῖσε διανυκτερεύοντος προσωπικοῦ των, τοῦ μὴ ἀνήκοντος εἰς τὸν Σταθμὸν Πατρῶν, εἰς τὸ ὑπ' αὐτῶν (Σ.Π.Α.Π.) διατηρούμενον ὑπνωτήριον καὶ τάνάπαλιν. Ὅθεν, δεχθεῖσα ἡ προσβαλλομένη ὅτι αἱ ὡς ἄνω διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 ἀ.ν. 1545/1950, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ ἐκυρώθη δι' ἀ.ν. 2339/1953, δὲν ἰσχύουσι διὰ τὸν ἀναιρεσίβλητον, προσληφθέντα, καθ' ἃ δέχεται, ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ καὶ δι' ἀόριστον χρόνον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀνωτέρω ἐργασίας καὶ κατ' ἐφαρμογὴν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, μὴ φερουσῶν τὰς ὑπογραφὰς καὶ τῶν τριῶν ὡς ἄνω Ὑπουργῶν, ἐν αἷς καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 8900/1946, ἐπιδικάσασα ὑπὲρ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐπιδόματα καὶ προσαυξήσεις λόγῳ τῆς κατὰ Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἐξαιρεσίμους ἑορτὰς ἐργασίας του καὶ διὰ δῶρα ἑορτῶν ἀναλόγους προσαυξήσεις τοῦ μισθοῦ του, ἐσφαλμένως τὰς ἄνω διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 807 § 17 Πολ. Δικ., ὡς ἐ. τροποποιήθη διὰ τοῦ ν. 3810/1957, καὶ κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου μοναδικὸν λόγον ἀναιρέσεως.

Ἀναιρουμένης τῆς ἀποφάσεως κατὰ τὰ ἀνωτέρω καὶ ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, δέον νὰ συζητηθῇ ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου, κρατοῦντος παρ' ἑαυτῷ τὴν ὑπόθεσιν, ἡ ἀπὸ 18 Νοεμβρίου 1957 νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα ἔφεσις τῆς Κρατικῆς Ἐκμεταλλεύσεως τῶν Σ.Π.Α.Π. κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 328/1957 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΩΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδικου, ἐρευνωμένης κατ' οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως ἐρήμην τοῦ μὴ ἐμφανισθέντος ἐφεσιβλήτου, νομίμως κλητευθέντος, κατὰ τὰ ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει ρηθέντα, προκειμένης ὑποθέσεως κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΩΟΔ' συζητουμένης.

Συμφώνως τοῖς ἐν ταῖς ἀνωτέρω σκέψεσιν ἐκτεθεῖσι βάσιμος δείκνυται ὁ δεύτερος λόγος ἐφέσεως, καθ' ὃν οὐχὶ ὀρθῶς ὁ δικάσας Πρωτοδίκης ἔκρινεν, ὅτι ἡ διάταξις τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 νόμου 1545/1950, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀ.ν. 2339/1953, δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν μὴ μονίμων ἢ τακτικῶν ἐργατῶν, τῶν προσλαμβανομένων ἐπ' εὐκαιρίᾳ, ἐφ' ὅσον, ὡς βεβαιοῦται ἐκ τῶν ἐνόρκως ἐπ' ἀκροατηρίου ἐξετασθέντων μαρτύρων κατὰ τὸ ἐπικαλούμενον καὶ προσαγόμενον ταυτάριθμον τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει πρακτικόν, καὶ πάντων τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων, ὁ ἐφεσίβλητος προσελήφθη διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως Σ.Π.Α.Π., ἵνα μεταφέρῃ τὰς κλινοστρωμνὰς τοῦ προσωπικοῦ τῶν εἰς Πάτρας ἀφικνουμένων ἀμαξοστοιχιῶν, ὅπερ θὰ διενυκτέρευεν εἰς Πάτρας, ἀπὸ τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ εἰς τὸ 100 μέτρα περίπου ἀπέχον ὑπνωτήριον, εἰς ὃ θὰ κατέλυε τὸ προσωπικὸν τοῦτο καὶ τάνάπαλιν, ὑπόχρεως ὢν νὰ εὑρίσκηται ἐν τῷ σταθμῷ καθ' ἑκάστην ἄφιξιν καὶ ἀναχώρησιν ἀμαξοστοιχίας, ἵνα παρέχῃ τὴν ἄνω ἐργασίαν, ἀνήκων οὕτω εἰς τὸ κατώτερον προσωπικὸν τῆς ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας τῶν Σ.Π.Α.Π., τὸ ἀσχολούμενον ἐν τοῖς σταθμοῖς καὶ ἀποθήκαις εἰς χειρωνακτικὴν ἐργασίαν, δι' ὃ, κατὰ τὰ ρηθέντα, ἔχει ἐφαρμογὴν ὁ διαληφθεὶς ἀ.ν. 1545/1950, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ ἐκυρώθη διὰ τοῦ ἀ.ν. 2339/1953, κατὰ τὰς ρητὰς καὶ ἀδιαστίκτους διατάξεις τοῦ ὁποίου δὲν ἰσχύουσιν αἱ ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις αἱ μὴ ἐκδοθεῖσαι παρὰ τῶν Ὑπουργῶν Μεταφορῶν, Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, αἱ ἀφορῶσαι εἰς μισθούς, προσαυξήσεις ἢ ἐπιδόματα λόγῳ ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς ἢ ἐξαιρεσίμους ἑορτάς. Ὅθεν, δεκτῆς γινομένης τῆς ἐφέσεως, δέον νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ἀπὸ 23.8.1957 ἀγωγὴ τοῦ ἐφεσιβλήτου, δι' ἧς αἰτοῦνται μισθοὶ καὶ προσαυξήσεις ὁριζόμεναι δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, μὴ ὑπογεγραμμένων καὶ παρὰ τῶν τριῶν ὡς ἄνω Ὑπουργῶν, εἰς τοὺς ἀνειδικεύτους ἐργάτας.

ΜΗ ΑΠΟΔΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΞ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΒΙΑΣ

Ἀπαλλαγὴ ἐργοδότου ὑποχρεώσεως μισθοῦ κατὰ τὴν ἔννοιαν ἄρθρου 656 Ἀστικοῦ Κώδικος

Ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν μισθοῦ κατ' ἄρθρ. 656 Ἀστικοῦ Κώδικος ἐπὶ μὴ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ ἐκ λόγων μὴ ὀφειλομένων εἰς ἀνωτέραν βίαν.— Ἀπαλλαγὴ ὅμως ὑποχρεώσεως συντρέχοντος περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, ὑφισταμένης ὁσάκις ἡ ἀποδοχὴ τῆς ἐργασίας παρακωλύεται ἐκ τυχηροῦ καὶ ἀπροβλέπτου γεγονότος, ὅπερ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀποτραπῇ ἀκόμη καὶ διὰ μέτρων ἄκρας ἐπιμελείας καὶ συνέσεως, ὡς τοιούτου μὴ νοουμένου τῆς συνήθους βροχῆς, δυσχεραινούσης ἢ ἐμποδιζούσης τὸν ἐργοδότην εἰς ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν.—Ἔλλειψις δικαιώματος μισθοῦ ἐπὶ μὴ προσφορᾶς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τῶν ὑπηρεσιῶν πρὸς τὸν ἐργοδότην.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 656 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐν περιπτώσει ἀνωτέρας βίας ὁ ἐργοδότης, μὴ ἀποδεχόμενος τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, ἀπαλλάσσεται τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς μισθοῦ.

Τὸ ἄρθρον 656 ἀκολουθεῖ τὴν ὑποκειμενικὴν ἢ σχετικὴν θεωρίαν περὶ ἀνωτέρας βίας, νοουμένης ὡς τοιαύτης παντὸς τυχηροῦ γεγονότος ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ἀπροβλέπτου, ὅπερ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀποτραπῇ, ἀκόμη καὶ διὰ μέτρων ἄκρας ἐπιμελείας καὶ συνέσεως (*Γ. Μπαλῆς*, Ἐνοχ. Ἀρχαὶ § 179, *Ι. Καποδίστριας*, ΈρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 54, Α. Π. 637/1950, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 10, 290, Α. Π. 315/1954, εἰσηγητὴς *Ν. Παλαιολογόπουλος*, ΕΕΔ 13, 636).

Τὸ περιστατικὸν τῆς καταχωριζομένης κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως δὲν ἀποτελεῖ βεβαίως, ὡς δέχεται αὕτη, περιστατικὸν ἀνωτέρας βίας, συντρέχοντος τοῦ ὁποίου νὰ ἀπαλλάσσηται ὁ ἐργοδότης τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς μισθοῦ.

Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην ἔχει κριθῇ (Α. Π. 22/1958, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 17, 182) καὶ ὅτι δὲν ἀποκλείεται εἰς τὴν περίπτωσιν, ὅπως συμφωνηθῇ, ὅτι δὲν θὰ παρέχηται ἐργασία, οὐδὲ θὰ ὀφείληται συνεπῶς μισθός, ἐὰν συντρέχωσιν ὡρισμέναι καιρικαὶ συνθῆκαι (βροχή, ὑγρασία), παρεμποδίζουσαι τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, χωρὶς τοῦτο νὰ ἀντίκειται καὶ πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 679 Ἀστ. Κώδικος. (Βλέπε πλειότερα εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17 181 ἐπ., ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Ἀφοῦ πάντως ὁ μισθωτὸς εἶναι ὑπόχρεως εἰς προσφορὰν τῶν ὑπηρεσιῶν του (ἄρθρον 648 Ἀστ. Κώδικος) καὶ ἀπεδείχθη ἐν προκειμένῳ, ὅτι τοῦτο δὲν ἐγένετο, δὲν προκύπτει θέμα ὑπάρξεως ἀξιώσεως αὐτοῦ ἐπὶ τὸν μισθόν, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον.

Ἡ ὑπερημερία ἐπέρχεται κατὰ τὰς γενικὰς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὅταν ὁ ἐργοδότης ἀρνῆται τὴν προσφερομένην ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου μισθωτοῦ παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν κατ' ἄρθρον 349 Ἀστ. Κώδικος (Α. Π. 201/1954, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 13, 349).

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 3940/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Α. Τσαπόγας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ν. Σακελλαρόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Λ. Γιαννούσης, Α. Μητσούλης

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 656 § 1 τοῦ Α.Κ. σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἐπὶ συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας ὁ μισθωτὴς καὶ ἂν ἐκ λόγων ἀναφερομένων εἰς τὸ πρόσωπόν του, τουτέστιν ἀδυναμίας καὶ εἰς τυχηρὰ ἀκόμη γεγονότα ὀφειλομένης, μὴ συνιστῶντα ὅμως ἀνωτέραν βίαν, δὲν ἀποδεχθῇ τὴν προσηκόντως καὶ πραγματικῶς προσφερομένην ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἐργασίαν, ὑποχρεως καθίσταται, ὡς μὴ λυομένης τῆς συμβάσεως, εἰς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ πρὸς τὸν ἐκμισθωτήν, χωρὶς οὗτος νὰ εἶναι ὑπόχρεως νὰ παράσχῃ τὴν ἐργασίαν του εἰς ἄλλον ἐκτὸς τῆς συμβάσεως χρόνον (Α.Π. 637/1950, ΕΕΔ 10, σελ. 219, *Καποδίστριας*, ΈρμΑΚ ὑπὸ τὸ ἄρθρ. 656, ἀριθ. 54α). Ἀνωτέρα βία ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ἄνω διατάξεως ὑφίσταται, ὁσάκις ἡ ἀποδοχὴ τῆς ἐργασίας ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ (ἐργοδότου) παρακωλύεται ἐκ τυχηροῦ καὶ ἀπροβλέπτου γεγονότος, ὅπερ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀποτραπῇ ἀκόμη καὶ διὰ μέτρων ἄκρας ἐπιμελείας καὶ συνέσεως (Α.Π. 444/1954, ΕΕΔ 13, σελ. 689, Α.Π. 314/1954, αὐτόθι, σελ. 638, Α.Π. 17/1954, αὐτόθι, σελ. 236, *Καποδίστριας*, ἔνθ' ἀν. ἀριθ. 54), ὅπερ συμβαίνει λ. χ. ὅταν ἕνεκα χιονοθυέλλης ἢ ὑπερβολικοῦ καὶ ἀσυνήθους ψύχους ὁ ἐργοδότης ἀναγκάζηται νὰ κλείσῃ τὸ κατάστημά του ἢ ὅταν ἐκ τυχαίας ἐκτεταμένης πυρκαϊᾶς καταστρέφηται τὸ κατάστημα, ἐν ᾧ ἐδρεύει ἡ ἐπιχείρησις ἢ ὅταν διὰ νόμου διαλύηται ἡ ἐπιχείρησις τοῦ ἐργοδότου (βλ. αὐτὰς καὶ ἄλλας περιπτώσεις εἰς ΈρμΑΚ, ἔνθ' ἀν. ἀριθ. 60, 61), ἐνῷ δὲν συνιστᾷ, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, περιστατικὸν ἀνωτέρας βίας, ἀπαλλάσσον τὸν ἐργοδότην τῆς πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ ὑποχρεώσεώς του ἡ συνήθης βροχή, ἡ δυσχεραίνουσα ἔστω καὶ ἐμποδίζουσα αὐτὸν νὰ ἀποδεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας τῶν παρ' αὐτῷ ἐργαζομένων, ἀφοῦ ἐλλείπει ἀπ' αὐτῆς τὸ στοιχεῖον τοῦ ἀπροβλέπτου.

Ἐν προκειμένῳ πλήρως ἐβεβαιώθη, ὅτι ναὶ

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΔΗΓΟΥ ΥΠΟ ΤΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΤΟΥ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟΥ Κ. Τ. Ε. Λ.

Ἀξίωσις αὐτοῦ διά δαπάνας διανυκτερεύσεως ἐκτός τῆς κατοικίας του

Παροχή ἐργασίας ὁδηγοῦ ὑπό ἰδιοκτήτου λεωφορείου, ἐντεταγμένου εἰς τήν δύναμιν Κ.Τ.Ε.Λ. καί μετόχου αὐτοῦ.—Ἀγωγή κατά τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. διά δαπάνας διανυκτερεύσεως ἐκτός τῆς ἐπαγγελματικῆς καί ἀστικῆς κατοικίας αὐτοῦ.—Χαρακτηρισμός τῆς σχέσεως ὡς σχέσεως ἐργασίας καί εἰσαγωγή πρός ἐκδίκασιν οὐχί κατά τήν τακτικήν διαδικασίαν, ἀλλά κατά τήν ἀποκλειστικήν καί ὑποχρεωτικήν ἐκ λόγων δημοσίου συμφέροντος ἐργατικήν διαδικασίαν.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς κατωτέρω ἐφετειακῆς ἀποφάσεως, ἰδιοκτήτης λεωφορείου αὐτοκινήτου, ἐντεταγμένου εἰς Κ.Τ.Ε.Λ., παρεῖχε συγχρόνως καί ἐργασίαν ὁδηγοῦ τοῦ αὐτοκινήτου του.

Διά τακτικῆς ἀγωγῆς ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου Δράμας ἐζήτησε νά τῷ καταβληθῇ τό ἐν αὐτῇ ποσόν παρά τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ.

Τό Ἐφετεῖον δέχεται, ὅτι ἡ μεταξύ αὐτοῦ καί τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. σχέσις ὑπῆρξε σχέσις ἐργασίας καί δεχόμενον ὅτι ἡ ἐργατική διαδικασία εἶναι ἀποκλειστική καί ὑποχρεωτική ἐκ λόγων δημοσίου συμφέροντος, ἔκρινεν, ὅτι ἡ ἀγωγή ἔπρεπε νά εἰσαχθῇ κατά τήν διαδικασίαν ταύτην.

Περί τοῦ ὅτι ἡ ἐργατική διαδικασία εἶναι ἀποκλειστική καί ὑποχρεωτική ἐκ λόγων δημοσίας τάξεως καί συνεπῶς δέν δύναται ἐργατική διαφορά, ὑπαγομένη εἰς ταύτην, κατά τό ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 1968/1944, νά ἐκδικασθῇ κατά τήν τακτικήν διαδικασίαν σύμφωνος εἶναι καί κρατοῦσα ἡ γνώμη τῶν δικαστηρίων (βλέπε Ἐφετεῖου Ἀθηνῶν 4936/1954, εἰσηγητής *Δ. Γιαννακάκος*, ΕΕΔ 14, 371, καί λοιπάς παραπομπάς εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 14, 371).

Τό ζήτημα ὅμως εἶναι, ἂν ἐν προκειμένῳ ὑπῆρξε καί μετά τίνος σχέσις ἐργασίας.

Κατά τόν νόμον 2119/1952 «περί τῶν διά τῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων συγκοινωνιῶν» τά Κ.Τ.Ε.Λ ἀποτελοῦν ἴδια νομικά πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου μέ μέλη ὑποχρεωτικῶς τούς ἰδιοκτήτας τῶν λεωφορείων, ἅτινα θά ἀπαρτίζωσι τήν εἰς τά λεωφορεῖα δύναμιν αὐτῶν (ἄρθρα 5-9), αἱ δαπάναι δέ τῆς ἐκμεταλλεύσεως ἑκάστου λεωφορείου αὐτοκινήτου (κινήσεως, ἡμεραργιῶν, χρηματικῆς ποινῆς) βαρύνουσι ἀποκλειστικῶς τόν ἰδιοκτήτην αὐτῶν. Αἱ ἀντιμισθίαι τοῦ προσωπικοῦ (ὁδηγῶν, βοηθῶν καί εἰσπρακτόρων) βαρύνουσι τόν ἰδιοκτήτην, παρά τοῦ ὁποίου προσλαμβάνεται τό προσωπικόν τοῦτο, καταβάλλονται ὅμως ὑπό τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. καί εἰς τά ἔξοδα ἑκάστου Κ.Τ.Ε Λ. περιλαμβάνονται αἱ ἀντιμισθίαι τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν.

Συνεπῶς ἐργοδότης τοῦ ὁδηγοῦ δέν εἶναι τό Κ.Τ.Ε.Λ., ἀλλ' ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ λεωφορείου, τοῦ ὁποίου ἐν τῇ καταβολῇ τῶν δαπανῶν τό Κ.Τ.Ε.Λ. ἐνεργεῖ ὡς διαχειριστής καί νόμιμος ἐκπρόσωπος τοῦ ἰδιοκτήτου (Α.Π. 141/1956, εἰσηγητής *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 15, 319, Α.Π. 687/1955, εἰσηγητής *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 15, 37).

Δέν ἀποκλείεται βεβαίως, ὡς συνέβη εἰς τήν περίπτωσιν, νά ἐκτελῇ ἐργασίαν ὁδηγοῦ ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ λεωφορείου.

Ἀλλ' ἐκ τούτου δέν ἕπεται, ὅτι συνάπτεται μετά τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. σχέσις ἐργασίας, ὅτι τό Κ.Τ.Ε.Λ. καθίσταται ἐργοδότης, προσλαμβάνον αὐτόν εἰς τήν ὑπηρεσίαν του, ἀφοῦ δέν διεξάγει τό Κ.Τ.Ε.Λ. τήν ἐκμετάλλευσιν τοῦ λεωφορείου, καί δέν εἶναι αὐτός μισθωτός, κατά τήν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν. 765/1943, θέτει δηλαδή ἐξηρτημένην ἐργασίαν εἰς τήν διάθεσιν ἄλλου ὡς ἐργοδότου, ὑπό τήν ἔννοιαν τοῦ χρησιμοποιοῦντος τήν ἐργασίαν ἄλλου φυσικοῦ προσώπου δυνάμει σχέσεως ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου (ἄρθρον 1 § 3 νόμου 3239/1955 «περί ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας»).

Ἁπλῶς, διά νά ἐπαυξηθῇ τό μέρισμα αὐτοῦ ὡς μέλους τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ., κατά τήν ἐργασίαν του ὡς ὁδηγοῦ, παρέχει τοιαύτην ἐργασίαν, μή καθιστάμενος οὕτω μισθωτός, ἀφοῦ δέν ἔχει καί ἐργοδότην.

Ἐν τῇ ἐννοίᾳ αὐτῇ κεῖται καί τό ἄρθρον 2 τοῦ ἀ.ν. 199/1936, κατά τό ὁποῖον αἱ ὧραι διαρκείας ἐργασίας, ὡς καθορίζονται διά τό μισθωτόν προσωπικόν τῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων καί φορτηγῶν τοιούτων, ἰσχύουσι καί διά τούς ἰδιοκτήτας ἢ συνεταίρους τῶν αὐτοκινήτων τούτων, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἐκτελοῦν ἐπ' αὐτῶν ἐργασίαν, δι' ἣν, ἐκτελουμένην παρά τῶν μισθωτῶν, ὑπαλλήλων ἢ ἐρ-

---

μεν λόγῳ βροχῆς καί οὐχί ἕνεκα ἀσυνήθους κακοκαιρίας ὁ ἐκκαλῶν δέν εἰργάσθη κατά τάς ἐν τῇ ἐκθέσει ἀγωγῆς ἀναφερομένας ὁκτώ ἡμέρας, πλήν τοῦτο συνέβη οὐχί διότι ἡ ἐφεσίβλητος δέν ἀπεδέχθη τάς ὑπηρεσίας τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἀλλά διότι οὗτος δέν τάς προσέφερε πράγματι, διότι δέν ἐπεθύμει νά ἐργασθῇ ὑπό βροχήν. Ὡς σαφῶς περί τούτου κατέθεσαν πάντες οἱ μάρτυρες τῆς ἐφεσιβλήτου, δι' ὃν λόγον αὕτη δέν περιῆλθεν εἰς ὑπερημερίαν, ἐξ οὗ καί δέν ὑποχρεοῦται εἰς καταβολήν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐκκαλοῦντος διά τάς ὡς ἄνω ἡμέρας. Ὀρθῶς κατά ταῦτα, εἰ καί ἐπί ἑτέρᾳ ἐσφαλμένῃ αἰτιολογίᾳ, ἀπερρίφθη τό περί ἐπιδικάσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἄνω ἡμερῶν αἴτημα τῆς ἀγωγῆς καί ἀπορριπτέος ὁ λόγος τῆς ὑπό κρίσιν ἐφέσεως.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ι. ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΝ

1. Ἀπόλυσις ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας «Ἑλληνικοὶ Ἠλεκτρικοὶ Σιδηρόδρομοι» τῶν μεταβιβασθέντων εἰς αὐτὴν ἐκ τῆς Η.Ε.Μ. καὶ προερχομένων ἐκ τῆς παλαιᾶς Ἑταιρείας Σιδηροδρόμων Ἀττικῆς, ἀνηκόντων εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν, ὡς καὶ τῶν συμπληρωσάντων τὸ ΘΟον ἔτος τῆς ἡλικίας των.—Ὑποχρέωσις καταβολῆς εἰς τὸν ἀπολυόμενον, ἀντὶ τῆς ὑπὸ τοῦ ν. 2112 ἢ οἱουδήποτε ἄλλου νόμου, ἀποζημιώσεως ἐξ ἑνὸς μισθοῦ δι' ἕκαστον ἔτος ὑπηρεσίας.—Ὑπολογισμὸς βάσει μόνον τοῦ μηνιαίου μισθοῦ ἄνευ ἀναλογίας προσαυξήσεως διὰ δῶρα Χριστουγέννων καὶ Πάσχα.

Ἀρείου Πάγου 35/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Π. Τσαρούχης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Βασιλείου, Ν. Μασουρίδης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 11 § 2 τῆς διὰ τοῦ ν. δ/τος 3102/1954 κυρωθείσης συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν καὶ τῆς ἀναιρεσιβλήτου Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, ἰσχύν νόμου ἐχούσης κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ αὐτοῦ ν. δ/τος, ἡ ἀναιρεσίβλητος θὰ δικαιοῦται, ἀσχέτως οἱασδήποτε προϋποθέσεως, νὰ ἀπολύῃ ὁποτεδήποτε τοὺς ἐκ τοῦ μεταβιβασθέντος αὐτῇ ἐκ τῆς Η.Ε.Μ. προσωπικοῦ τοῦ προερχομένου ἐκ τῆς παλαιᾶς Ἑταιρείας Σιδηροδρόμων Ἀττικῆς, ἀνήκοντας εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν, ὡς καὶ τοὺς συμπληρώσαντας τὸ ἑξηκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των, ὑποχρεουμένη ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἀπολυόμενον, ἀντὶ τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ ν. 2112 ἢ οἱουδήποτε ἄλλου νόμου, ἀποζημίωσιν ὁριζομένην εἰς ἑνὸς μηνὸς μισθοῦ δι' ἕκαστον ἔτος ὑπηρεσίας του παρὰ τῇ παλαιᾷ Ἑταιρείᾳ Σιδηροδρόμων Ἀττικῆς, τῇ Η.Ε.Μ. καὶ τῇ Ε.Η.Σ.

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, χρησιμοποιησάσης τὴν περιωρισμένης ἐννοίας φράσιν «ἑνὸς μηνὸς μισθοῦ», σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ βάσει ταύτης καταβαλλομένη ἀποζημίωσις ὑπολογίζεται βάσει μόνον τοῦ μηνιαίου μισθοῦ τοῦ ἀπολυομένου, ἄνευ οἱασδήποτε κατ' ἀναλογίαν προσαυξήσεως διὰ δῶρα Χριστουγέννων καὶ Πάσχα. Συνεπῶς οὕτω ἀποφηνάμενον καὶ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, καὶ ἀκολούθως διὰ παραδοχῆς τῆς κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἀσκηθείσης ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐφέσεως ἀπορρίψαν τὴν ἐνδικον ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, διώκουσαν τὸν συνυπολογισμὸν εἰς τὴν καταβληθεῖσαν εἰς αὐτὸν ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, διὰ τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας της ἀπόλυσίν του ἀποζημίωσιν τῶν δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν διάταξιν ταύτην, κανονίζονται ὡρισμέναι ὧραι ἐργασίας.

Ἐφετείου Θράκης 76/1958

Προεδρεύων ὁ Ἔφέτης κ. *Ε. Στρατηγάκης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἔφέτης κ. *Γ. Κορκάρης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Χατζηγιαννάκης, Α. Παπαντωνίου

Κατὰ τὰ ἐν τῇ ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐξεδόθη ἀγωγῇ τοῦ ἐκκαλοῦντος κατὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐκτιθέμενα ὁ ἐκκαλῶν τυγχάνει μέτοχος τοῦ ἐφεσιβλήτου ὡς ἰδιοκτήτης λεωφορείου αὐτοκινήτου ἐντεταγμένου εἰς τὴν δύναμιν αὐτοῦ, πρὸς δὲ καὶ ὁδηγὸς τοῦ αὐτοκινήτου τούτου. Ὑπὸ τὴν δευτέραν ταύτην ἰδιότητα τοῦ ὁδηγοῦ τοῦ λεωφορείου αὐτοκινήτου ὁ ἐκκαλῶν ἐκτελεῖ τὰ κεκανονισμένα δρομολόγια, ἐν οἷς καὶ τὸ τοιοῦτον Δράμας - Σιδηρονέρου, παρσμένων εἰς Σιδηρόνερον ἀπὸ 3 μ.μ. ὥρας ἑκάστης ἡμέρας μεχρι τῆς 9ης πρωϊνῆς ὥρας τῆς ἑπομένης καὶ διανυκτερεύων οὕτως εἰς Σιδηρόνερον. Κατὰ τὴν τοιαύτην εἰς Σιδηρόνερον, ἐκτὸς τῆς ἐπαγγελματικῆς καὶ ἀστικῆς αὐτοῦ κατοικίας, παραμονὴν καὶ διανυκτέρευσιν ὑπεβλήθη ὁ ἐκκαλῶν εἰς δαπάνας μισθώσεως δωματίου, σιτίσεως καὶ προσθέτων μικροεξόδων, ἀνερχομένας διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου 1955 μεχρι τέλους Ἰουλίου 1957 εἰς δραχμὰς ἐν συνόλῳ 12.965, τῶν ὁποίων διώκεται διὰ τῆς ἀγωγῆς ἡ καταβολή. Ἡ καταβολὴ τοῦ ποσοῦ τούτου διώκεται ἐπικουρικῶς καὶ ἐκ τοῦ ὅτι τὸ ἐφεσίβλητον κατέστη ἀδικαιολογήτως πλουσιώτερον κατ' αὐτὸ καὶ τοῦ ὅτι ἡ μὴ καταβολὴ αὐτοῦ ἀποτελεῖ κατάχρησιν δικαιώματος (Α.Κ. 281). Πρὸς ἀνάπτυξιν δὲ περαιτέρω τῆς ἀγωγῆς, ἐκτίθεται εἰς τὰς πρατάσεις τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὅτι οἱ μὲν μέτοχοι τοῦ ἐφεσιβλήτου καὶ ὁδηγοὶ συναμα τῶν αὐτοκινήτων, οἷος καὶ ὁ ἐκκαλῶν, λαμβάνουσιν ἐκ τοῦ ἐφεσιβλήτου τὸ ἀνῆκον αὐτοῖς ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ αὐτοκινήτου μέρισμα, προσηυξημένον κατὰ τὴν ἀντιμισθίαν τοῦ ὁδηγοῦ. Οἱ δὲ ἁπλῶς μέτοχοι μὴ ὁδηγοὶ λαμβάνουσι μόνον τὸ ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ αὐτοκινήτου ἀνῆκον αὐτοῖς μέρισμα. Ὑπὸ τὰ τοιαῦτα πραγματικὰ περιστατικὰ ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων σχέσις εἶναι σχέσις ἐργασίας, πάσα δὲ ἐκ ταύτης πηγάζουσα ἀξίωσις καὶ κατ' ἀκολουθίαν καὶ ἡ ἐνδικος τοιαύτη, κατὰ τὴν κυρίαν καὶ τὰς ἐπικουρικὰς βάσεις της, δικάζεται κατὰ τὴν ἀποκλειστικὴν καὶ ὑποχρεωτικὴν ἐκ λόγων δημοσίου συμφέροντος διαδικασίαν τοῦ ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1920 β. διατάγματος περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν κλπ. κατὰ τὸ ἄρθρον 1 αὐτοῦ. Ὅθεν, κατ' ἔλλειψιν δικαιοδοσίας εἰσήχθη ἐνώπιον τοῦ πρωτοβάθμου Δικαστηρίου ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ καὶ ὀρθῶς, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλαις ἐν μέρει αἰτιολογίαις, ἀπερρίφθη αὕτη ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἀπορριπτέα οὕτω ἡ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζουσα ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις ὡς ἀβάσιμος.

την καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος (*).

2. Πρόσληψις μονίμου προσωπικοῦ ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας «Ἑλληνικοὶ Ἠλεκτρικοὶ Σιδηρόδρομοι».—Πρόσληψις ἐκτάκτου προσωπικοῦ. — Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτῶν ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου κατὰ Νόμον 3198/1955.—Ἐνέργεια αὐτῆς ἐγγράφως καὶ καταβολὴ ἀποζημιώσεως Ν. 2112/1920.

Ἀρείου Πάγου 747/1958, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος *κ. Κ. Καυκᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης *κ. Κ. Καλαμπόκιας*
Δικηνόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Ν. Μασουρίδης

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 243/1958 (**) ἐξενεχθεῖσαν ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος κρίσιν, ὅτι δηλαδὴ βάσει τοῦ ἄρθρου 8 μοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ν. 2191/1940 ἐκδοθέντος κανονιστικοῦ διατάγματος μόνον τὸ δόκιμον προσωπικὸν τῆς ἀναιρεσειούσης προσλαμβανόμενον διὰ νὰ καταλάβῃ ὀργανικὴν θέσιν μονιμοποιεῖται, ἐὰν συμπληρώσῃ ἓν ἔτος πραγματικῆς ὑπηρεσίας ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ὡς δοκίμου ὑπηρεσίας του, οὐδενὸς ἀνεξαιρέτως προσλαμβανομένου ἀπ' εὐθείας ὡς μονίμου, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ ἔκτακτον τοιοῦτον, ὅπερ προσλαμβάνεται ἐπὶ ὡρισμένῃ ἢ μὴ θητείᾳ κατόπιν ὑπογραφῆς ὑπ' αὐτοῦ σχετικῆς συμβάσεως.

Ἀναιρεθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 243/1958 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ νόμον ΓΒΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου καὶ ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων κατ' ἄρθρον 832 § 1 Πολ. Δικονομίας εἰς ἣν ἦσαν πρὸ τῆς ἀναιρέσεως ταύτης κατάστασιν, διακρατουμένης δὲ κατὰ τὸ ἄρθρ. 780 Πολ. Δικ. παρὰ τῷ δικαστηρίῳ τούτῳ τῆς ὑποθέσεως, δέον νὰ ἐξετασθῇ ἡ ἀγωγή.

Διὰ τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἀναιρεθεῖσα, ὡς εἴρηται, ἀπόφασις, ὁ ἐνάγων ἰσχυρίζεται, ὅτι δυνάμει τῶν, ὡς ἄνω μνημονεύεται, διατάξεων, τοῦ ἰσχύν νόμου ἐπέχοντος κανονισμοῦ προσωπικοῦ ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας, καὶ ἔχων πτυχίον ὁδηγοῦ λεωφορείων, ἐκδιδομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Σιδηροδρόμων καὶ Αὐτοκινήτων, προσελήφθη ὡς ὁδηγὸς τῶν λεωφορείων ταύτης, κατὰ Μάϊον 1954, παρασχὼν δὲ τὰς ὑπηρεσίας του πλέον τοῦ ἔτους κατέστη μόνιμος ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου 1955, ὅτε συνέχισε νὰ παρέχῃ τὰς ὑπηρεσίας του μέχρι τοῦ Ἰουνίου 1957, ὅτε καὶ ἀπελύθη παρὰ τῆς ἐναγομένης, ὅτι ἡ ἀπόλυσις, γενομένη κατὰ παράβασιν τοῦ ὡς εἴρηται κανονισμοῦ, εἶναι ἄκυρος, ὡς καὶ ὅτι ὁ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης συνταχθεὶς διὰ τῆς ἀπὸ 30 Μαΐου 1955 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ αὐτῆς Συμβουλίου ἰδιαίτερος κανονισμὸς τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως λεωφορείων, βάσει τοῦ ὁποίου προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ ἀκολούθως ἀπελύθη, εἶναι ὡσαύτως ἄκυρος καὶ αἰτεῖται, ὅπως, βεβαιουμένης τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεώς του, λόγῳ ὑπερημερίας τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 8724.

Κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, 5 § 3 καὶ 8 τοῦ νόμου 3198/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων» διὰ τὸ ἔγκυρον τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου διαρκείας ἀπαιτεῖται τὸ μὲν ἔγγραφος ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου καταγγελία, τὸ δὲ καταβολὴ τῆς κατὰ νόμον ἀποζημιώσεως. Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν προσαγομένων ἐγγράφων, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ἐπαρκῶς ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων προσελήφθη τῇ 27 Ἰουνίου 1955, δυνάμει τῆς ὑπὸ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν προσαγομένης συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας, ὡς ὁδηγὸς αὐτοκινήτων, συμφώνως τῷ ὑπ' αὐτοῦ ἀποδεκτῷ γενομένῳ, ὡς ἐκ ταύτης ἐμφαίνεται, ἀπὸ 30.5.1955 ἰδιαιτέρῳ κανονισμῷ τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως λεωφορείων τῆς ἑταιρείας Ε.Η.Σ., ἐναγομένης, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὁποίου οἱ ὁδηγοὶ λεωφορείων προσλαμβάνονται ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, διεπομένης ὑπὸ τῶν ἑκάστοτε ἰσχυουσῶν διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας, ὅτι τοῦ κανονισμοῦ τούτου ὁ ἐνάγων ἔλαβε γνῶσιν καὶ ἀπεδέχθη ταῦτον ἀνεπιφυλάκτως, ὅτι προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του, ὡς καὶ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ὁμολογεῖται, μέχρι τῆς 26 Ἰουνίου 1957, ὅτε ἀπελύθη, κατόπιν προηγηθείσης καταγγελίας τῆς ἐν λόγῳ συμβάσεως ἐργασίας, ἐγγράφως γενομένης τῇ 19.6.1958, καὶ μετὰ καταβολὴν αὐτῷ τῆς κατὰ νόμον ἀποζημιώσεως, ὡς ἐκ τῆς προσαγομένης ἀποδείξεως προκύπτει. Βεβαιωθέντος ὅθεν, ὅτι ὁ ἐνάγων προσελήφθη ὡς ἔκτακτος ὑπάλληλος τῆς ἐναγομένης καὶ οὐχὶ ὡς δόκιμος ἢ μόνιμος, ὡς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἰσχυρίζεται, ἤτοι ὡς ὁδηγὸς αὐτοκινήτων ταύτης ἐπὶ ἀορίστῳ θητείᾳ διὰ τῆς μνησθείσης συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ ὅτι ἀπελύθη νομοτύπως διὰ τῆς ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, ὡς εἴρηται, ἐγγράφου καταγγελίας καὶ μετὰ τὴν κατὰ νόμον ἀποζημίωσιν ταύτην, ἡ κρινομένη ἀγωγή, δι' ἧς ὁ ἐνάγων, ὡς μόνιμος ὑπάλληλος, αἰτεῖται, ὅπως, βεβαιουμένης τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεώς του, ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη νὰ καταβάλῃ αὐτῷ τὸ ἐν αὐτῇ ποσόν, λόγῳ ὑπερημερίας, δέον νὰ ἀπορριφθῇ, ὡς ἀβάσιμος, καὶ καταδικασθῇ ὁ ἐνάγων εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην, καθ' ὃ ὑπαίτιος αὐτῆς.

II. ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ

1. Προστασία συνδικαλιστῶν ἀπὸ ἐλευθέρας ἀπολύσεως.

Ἀπαγόρευσις ἐλευθέρας ἀπολύσεως προέδρων ἢ γενικῶν γραμματέων ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, ἀριθμουσῶν πλέον τῶν 100 μελῶν φυσικῶν προσώπων.—Ἀκυρότης ἀπολύσεως ἄνευ ἀποφάσεως Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἀ.ν. 1803/1951.—Προϋπόθεσις τῆς προστασίας ἡ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ γνωστοποίησις τῆς ἰδιότητος αὐτοῦ πρὸ τῆς καταγγελίας.—Ἀπόδειξις ἀριθμοῦ μελῶν ὀργανώσεως.—Ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 14372/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετεῖον.

(**) ΕΕΔ 17 σελ. 591.

περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος ἐργοδότου πρὸς ἀπόλυσιν.

Πρωτοδικείου Χανίων 664/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Α. Τσαστόγας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ν. Γιαννόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Ἀγγελάκης, Σ. Παρασκάκης

Κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, 2 καὶ 3 τοῦ ἀ.ν. 1803/1951 «περὶ προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν», ἐπιφυλαττομένης τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας καὶ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὅσον ἀφορᾷ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, πρόσωπα, παρέχοντα ὁπωσδήποτε ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἐφ' ὅσον τυγχάνουν πρόεδροι ἢ γενικοὶ γραμματεῖς οἱασδήποτε ἐργατικῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως ἀνεξαρτήτου βαθμοῦ, ἀριθμούσης πλέον τῶν 100 μελῶν φυσικῶν προσώπων, δὲν ἀπολύονται διὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τῶν πάσης φύσεως ἐργοδοτῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας των καὶ ἓν ἔτος μετ' αὐτήν, εἰ μὴ μόναν διὰ σπουδαῖον λόγον κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ρηθέντος νόμου, μετὰ προηγουμένην διαπίστωσιν περὶ συνδρομῆς τοῦ σπουδαίου λόγου ὑπὸ τῆς εἰδικῶς συντεθειμένης Ἐπιτροπῆς τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 3, καταγγελία δὲ τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν προμνησθέντων προσώπων, γενομένη ἄνευ τῆς προηγουμένης διαπιστώσεως ὑπὸ τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ σπουδαίου λόγου, εἶναι ἄκυρος.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει ὅτι τῆς προστασίας ταύτης ἀπολαμβάνουν οἱ κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταγγελίας φέροντες τὰς μνησθείσας ἰδιότητας καὶ ἐφ' ὅσον πρὶν ἢ καταγγελθῇ ἡ σύμβασις ὁ ἐργοδότης ἔλαβε γνῶσιν τῆς ἀληθείας τῶν περιστατικῶν τούτων, ἤτοι τῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ ὡς συνδικαλιστικοῦ (προέδρου ἢ γενικοῦ γραμματέως) στελέχους ἐργατικῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως, ἀριθμούσης κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταγγελίας πλέον τῶν 100 μελῶν φυσικῶν προσώπων (ad hoc ἡ Α.Π. 38/1958, ΕΕΔ 17, σελ. 198, σχόλια Συντάξεως, ΕΕΔ ἐν τόμῳ 15, σελ. 647, Πρωτ. Βόλου 665/1953, ΕΕΔ 13, σελ. 72, Πρωτ. Ἀθηνῶν 1103/1955, ΕΕΔ 14, σελ. 482)(*). Καὶ ναὶ μὲν ὁ ἀνωτέρω νόμος δὲν ἐπιβάλλει ρητῶς τὴν τοιαύτην γνωστοποίησιν, πλήν, ἵνα ὁ ἐργοδότης τηρήσῃ διὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ μισθωτοῦ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου τούτου, προσφεύγων εἰς τὴν εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς διαπίστωσιν τοῦ σπουδαίου λόγου, πρέπει βεβαίως νὰ γνωρίζῃ κατὰ τὸν πρὸ τῆς καταγγελίας χρόνον τὴν ἰδιότητα τοῦ μισθωτοῦ ὡς συνδικαλιστικοῦ στελέχους ἐργατικῆς ὀργανώσεως, ἀριθμούσης πλέον τῶν 100 μελῶν, τὴν τοιαύτην δὲ γνῶσιν δέον νὰ ἀποδείξῃ ὁ ἐπικαλούμενος τὴν προστασίαν τοῦ νόμου μισθωτός. Εἰδικῶς τὸ περιστατικὸν ὅτι ἡ ἐργατικὴ ὀργάνωσις, ἧς τυγχάνει πρόεδρος ἢ γραμματεύς, ἀριθμεῖ πλέον τῶν 100 μελῶν, δέον νὰ ἀποδείξῃ διὰ προσαγωγῆς τῶν σχετικῶν βιβλίων μητρώου ἢ ἄλλων νομίμως καὶ ἐπιμελῶς τηρουμένων (Πρωτ. Βόλου, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 74, Ἐφετ. Θεσσ. 335/1934, Θέμ. ΜΕ' σ. 824). Διάφορος ἐκδοχή, ὅτι δηλαδὴ καὶ ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ἐργοδότου περὶ τῶν ἀνωτέρω ἰδιοτήτων τοῦ μισθωτοῦ, εἶναι ἄκυρος ἡ ἀπόλυσίς του, οὐδόλως συμβιβάζεται πρὸς τὰς γενικὰς τοῦ δικαίου ἀρχάς, ἀφοῦ ὁ ρηθεὶς νόμος σκοπὸν ἁπλῶς ἔχει, ὅπως προστατεύσῃ τὰ συνδικαλιστικὰ στελέχη, ἅτινα, ὡς ἐκ τῆς ἰδιότητός των ταύτης, ἐκτίθενται εἰς κίνδυνον ἀδικαιολογήτου ἢ ἐσκεμμένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Προέκυψεν ὅτι πράγματι ὁ ἐνάγων προσελήφθη ἀπὸ ἐτῶν ὑπὸ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τῆς ἐναγομένης, δυνάμει καταρτισθείσης μεταξὺ αὐτῶν συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, εἰς τὸ ἐνταῦθα ἐργοστάσιόν της ὡς ἐργάτης ραφιναρίας καὶ εἰργάσθη ὡς τοιοῦτος μέχρι τῆς 21ης Φεβρουαρίου 1958, ὅτε ἀπελύθη ὑπὸ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου της Ν.Μ** (ἴδε ἔγγραφον καταγγελίας) ἄνευ τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τοῦ ν. 1803/195 , ἤτοι τῆς προηγουμένης διαπιστώσεως ὑπὸ τῆς εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ σπουδαίου λόγου, μὲ αἰτιολογίαν ἀπολύσεως τῆς ἐκ μέρους του καὶ ἐκ βαρείας ἀμελείας του ἐπελθούσης σοβαρᾶς ζημίας εἰς τὴν ἐναγομένην - ἐφεσίβλητον - συνισταμένης εἰς τὴν διαρροὴν καὶ καταστροφὴν πεντακοσίων ὀκάδων ἐλαίου (ἴδε καταθέσεις μαρτύρων ἐναγομένης). Ἐβεβαιώθη ὡσαύτως, ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπὸ τῆς 22ας Ἰανουαρίου 1956 ἐτύγχανε γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Σωματείου «Ἐργατοτεχνιτῶν Χημικῆς Βιομηχανίας Χανίων», διατηροῦντος τότε 101 μέλη, τὸ δὲ ἀξίωμά του διετήρει καὶ κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταγγελίας (ἴδε τὸ ἀπὸ 22.1.1956 πρακτικὸν καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 5/29.1.1956 ἔγγραφον τοῦ Σωματείου). Κατὰ τὰς γενομένας ἀρχαιρεσίας τῆς 8ης Δεκεμβρίου 1957 τὸ Σωματεῖον διετήρει μόνον 91 μέλη, ἅτινα ἐξέλεξαν καὶ αὖθις τὸν ἐνάγοντα γεν. γραμματέα (ἴδε τὸ ἀπὸ 8 Δεκεμβρίου 1957 πρακτικόν). Καὶ ναὶ μὲν ὁ ἐνάγων ἐπικαλεῖται τὰ ἀπὸ 29.1.1956 καὶ 10.2.1958 ἔγγραφα τοῦ Σωματείου, ἐξ ὧν προκύπτει, ὅτι ἐξελέγη ὡς γενικὸς γραμματεὺς αὐτοῦ, ἀπευθυνόμενο τὸ μὲν πρῶτον πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας καὶ κοινοποιητέον πρὸς τὴν ἐναγομένην, τὸ δ' ἕτερον πρὸς αὐτήν, πλὴν οὐδόλως ἐβεβαιώθη, ὅτι τοῦτο περιῆλθε πράγματι εἰς αὐτήν, εἰς τρόπον ὥστε αὕτη νὰ γνωρίζῃ τὴν ἰδιότητά του ὡς συνδικαλιστικοῦ στελέχους. Πέραν τούτου ὅμως, ὡς ἄνω ἐλέχθη, τὸ οὗτινος τυγχάνει γενικὸς γραμματεὺς Σωματεῖον προκύπτει, ὅτι τὴν 8ην Δεκεμβρίου 1957 (ἡμέραν τελευταίας ἀρχαιρεσιῶν) ἠρίθμει μόνον 91 μέλη καὶ τὴν 4ην Μαρτίου 1958, ἤτοι μετὰ τὴν καταγγελίαν 157 τοι αὐτὰ (ἴδε τὴν ἀπὸ 4 Μαρτίου 1958 κατάστασι ἥτις ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν δύναται νὰ ἀποδείξῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν μελῶν, ἀφοῦ, κατὰ τὰ εἰρημένα τοῦτο ὁ ἐνάγων ἔδει νὰ ἀποδείξῃ διὰ τῶν βιβλίων τοῦ Σωματείου νομίμως τηρηθέντων), οὐδενὸς δὲ ἀποδεικτικοῦ στοιχείου προκύπτει ὅτι τὸ Σωματεῖον κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον τῆς καταγγελίας διετήρει πλέον τῶν 100 μελῶν (βασικὴ προϋπόθεσις τοῦ ν. 1803, ad hoc ἡ Πρωτ. Βόλου, ἔνθ' ἀνωτέρω καὶ πρὸ αὐτῆς σχόλια Συντάξεως ΕΕΔ in fin) καὶ πολλῷ μᾶλλον ὅτι ἐνάγων κατέστησε τοῦτο γνωστὸν πρὸ τῆς καταγγελίας εἰς τὴν ἐναγομένην. Ταῦτα δεχθεῖσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη, ἀπορρίψασα περαιτέρω τὴ

(*) Βλέπε περὶ γνωστοποιήσεως καὶ Α.Π. 705/1958, ΕΕΔ 17, 1250.

κυρίαν βάσιν τῆς ἀγωγῆς ὡς ἀναπόδεικτον, ὀρθῶς τὰς ἀποδείξεις ἐξετίμησε καὶ τὸν Νόμον ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τῆς ἐφέσεως ἀπορριπτέος τυγχάνει ὡς ἀβάσιμος.

Προκύπτει, ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπελύθη ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον διὰ τὴν ἐκ βαρείας ἀμελείας του προξενηθεῖσαν εἰς τὴν ἐναγομένην ζημίαν 500 ὀκάδων ἐλαίου, ἐκχυθέντος καὶ ἀπολεσθέντος ὑπαιτιότητί του καὶ οὐχὶ ἐκ λόγων ἐκδικήσεως ἐπειδὴ (ὁ ἐνάγων) ἐπρωτοστάτησε διὰ τὴν σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως, ὡς ἀβασίμως οὗτος ἰσχυρίζεται, γεγονὸς ὅπερ οὔτε ὁ μάρτυς του ἐπιβεβαιοῖ, ὅστις καταθέτει, ὅτι «δὲν γνωρίζει τὸν λόγον ἀπολύσεως», ὀρθῶς δ' ἡ προσβαλλομένη τὰς ἀποδείξεις ἐξετίμησεν, ἀπορρίψασα ἀκολούθως καὶ τὴν ἐπικουρικὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τῆς ἐφέσεως ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς ἀβάσιμος.

2. Ἔκτασις προστασίας ἀ.ν. 1803 1951 περὶ συνδικαλιστικῶν στελεχῶν.

Προϋπόθεσις τῆς προστασίας ἡ νόμιμος ἐκλογὴ τῶν μισθωτῶν ὡς προέδρων ἢ γενικῶν γραμματέων τῶν ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων κατὰ τὰς οἰκείας καταστατικὰς διατάξεις ἑκάστης ὀργανώσεως, εἴτε ἀρχῆθεν, εἴτε βραδύτερον, λόγῳ κενώσεως τῶν θέσεων τούτων, συνεπείᾳ θανάτου, παραιτήσεως ἢ ἄλλου τινὸς λόγου.— Ἐκλογὴ προσώπων διοικήσεως σωματείου ὑπὸ τῆς γενικῆς συνελεύσεως κατ' ἄρθρον 93 Α.Κ.— Ἀποκλειστικὴ ἡ ἁρμοδιότης τῆς γενικῆς συνελεύσεως.— Ἐκλογὴ ἐπὶ προσωρινῆς ἀδυναμίας τοῦ προέδρου ἢ γενικοῦ γραμματέως πρὸς ἄσκησιν τῶν καθηκόντων των.

Πρωτοδικείου Πειραιῶς 4683/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Η. Τριανταφύλλου*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Α. Σιδέρης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Μ. Μυλωνογιάννης, Π. Σαγιᾶς

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 3 τοῦ ἀ.ν. 1803/1951 σαφῶς προκύπτει, ὅτι εἰς τοὺς μισθωτούς, οἵτινες τυγχάνουσι πρόεδροι ἢ γενικοὶ γραμματεῖς ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, ἀριθμουσῶν πλέον τῶν 100 μελῶν φυσικῶν προσώπων, καὶ οἵτινες λόγῳ τῆς τοιαύτης ἰδιότητός των εἶσιν ἐκτεθειμένοι εἰς τὸν κίνδυνον αὐθαιρέτων ἀπολύσεων ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν αὐτῶν, παρεσχέθη εἰδικὴ προστασία, συνισταμένη εἰς τὴν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας των καὶ ἐπὶ ἓν ἔτος μετ' αὐτὴν ἀπαγόρευσιν τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐπιτρεπομένης μόνον διὰ σπουδαῖον λόγον καὶ μετ' ἀπόφασιν εἰδικῶς συνεστημένης πρὸς τοῦτο Ἐπιτροπῆς. Ἐτέρωθεν ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἄρθρων σαφῶς προκύπτει, ὅτι, ἵνα τύχωσιν οἱ ἐν λόγῳ μισθωτοὶ τῆς εἰρημένης εἰδικῆς προστασίας ἔναντι τῶν αὐθαιρέτων ἀπολύσεων τῶν ἐργοδοτῶν αὐτῶν, δέον νὰ ἐχωσιν ἐκλεγῆ εἰς τὰς θέσεις τοῦ προέδρου καὶ τοῦ γενικοῦ γραμματέως τῶν εἰρημένων ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων νομοτύπως, συμφώνως πρὸς τὰς οἰκείας καταστατικὰς διατάξεις ἑκάστης ὀργανώσεως, καὶ δὴ εἴτε ἀρχῆθεν, εἴτε βραδύτερον, λόγῳ κενώσεως τῶν θέσεων τούτων συνεπείᾳ θανάτου, παραιτήσεως ἢ ἄλλου τινὸς λόγου, προϊόντος τοῦ χρόνου (Βλ. σχετ. Α.Π. 38 1958, ΕΕΔ 17, σελ. 198, Α.Π. 289/1956, ΕΕΔ 15, σελ. 647).

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 93 τοῦ Α.Κ., ὁρίζοντος ὅτι ἡ συνέλευσις τῶν μελῶν τοῦ Σωματείου ἀποτελεῖ τὸ ἀνώτατον ὄργανον αὐτοῦ καὶ ὅτι αὕτη, ἐφ' ὅσον τὸ καταστατικὸν δὲν ὁρίζει ἄλλως, ἐκλέγει τὰ πρόσωπα τῆς διοικήσεως αὐτοῦ, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ συνέλευσις τῶν μελῶν τοῦ σωματείου, ἐλλείψει εἰδικῶν ὁρισμῶν, ἐκλέγει τὰ πρόσωπα τῆς διοικήσεως αὐτοῦ. Ἐξ ἑτέρου ἐκ τῶν ἐν τῇ ἐπομένῃ σκέψει ἀναφερομένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων σαφῶς συνάγεται, ὅτι τὸ καταστατικὸν τοῦ ἐν Πειραιεῖ ἐδρεύοντος Σωματείου τῶν τεχνιτοεργατῶν ζαχαροπλαστῶν, οὗτινος ὁ ἐφεσίβλητος τυγχάνει μέλος τοῦ Διοικητικοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου, περιέχει εἰδικὰς διατάξεις, αἵτινες ρυθμίζουσιν εἰδικῶς τὸ θέμα τῆς διοικήσεως καὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν προσώπων αὐτῆς. Οὕτω εἰς τὸ ἄρθρον 7 αὐτοῦ ὁρίζεται, ὅτι τὸ Σωματεῖον διοικεῖται ἐξ ἑνὸς προέδρου, πέντε συμβούλων, ἑνὸς γενικοῦ γραμματέως καὶ ἑνὸς ταμίου, εἰς τὸ ἄρθρον 8 θεσπίζεται, ὅτι ἡ διάρκεια τῆς ἐντολῆς τῆς διοικήσεως εἶναι ἐτησία, μετὰ τὸ πέρας τῆς ὁποίας ἐνεργοῦνται ἀοχαιρεσίαι πρὸς ἐκλογὴν νέας διοικήσεως καὶ ὅτι ἕκαστον μέλος δύναται νὰ θέσῃ ὑποψηφιότητα δι' οἱονδήποτε ἀξίωμα ἀπὸ τὰ εἰς τὸ προμνησθὲν ἄρθρον 7 ἀναφερόμενα, ἐνῶ ἐξ ἄλλου εἰς τὸ ἄρθρον 18 ὁρίζεται, ὅτι ἡ συνέλευσις τῶν μελῶν, κατὰ τὴν δευτέραν τακτικὴν σύνοδον, ὁρίζει τὴν ἡμέραν καὶ τὸν τόπον διενεργείας τῶν ἀρχαιρεσιῶν.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων σαφὲς, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, καθίσταται, ὅτι ἡ ἐκλογὴ τῆς διοικήσεως καὶ συγκεκριμένως ἡ ἀνάδειξις εἰς τὰ ἀξιώματα τοῦ προέδρου καὶ τοῦ γενικοῦ γραμματέως, εἴτε ἐξ ὑπαρχῆς, ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς θητείας, εἴτε βραδύτερον λόγῳ τῆς κενώσεως τῶν θέσεων τούτων συνεπείᾳ θανάτου, παραιτήσεως ἢ ἄλλου τινὸς λόγου, προσήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν γενικὴν συνέλευσιν τῶν μελῶν. Πρὸς τὰ προεκτεθέντα δὲ οὐδαμῶς ἀντίκεινται τὰ ἄρθρα 15 καὶ 16 τοῦ καταστατικοῦ, ἅτινα ὁρίζουσιν, ὅτι τὸν πρόεδρον ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἀναπληροῖ ὁ πρῶτος ἐκ τῶν συμβούλων, τὸν δὲ γενικὸν γραμματέα εἰς τὰς αὐτὰς ὡς ἄνω περιπτώσεις ἀναπληροῖ εἷς ἐκ τῶν τακτικῶν συμβούλων ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ὁριζόμενος, διότι ἐκ τῆς φραστικῆς διατυπώσεως τῶν ἄρθρων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ταῦτα ἀντιμετωπίζουσιν ἁπλῶς τὸ ἐνδεχόμενον προσωρινῆς ἀδυναμίας τοῦ προέδρου ἢ τοῦ γενικοῦ γραμματέως πρὸς ἄσκησιν τῶν καθηκόντων των λόγῳ προσκαίρου τινὸς κωλύματος ἢ ἀπουσίας, ὁρίζοντα ὅτι ἐν ταῖς περιπτώσεσι ταύταις ἀναπληροῦται ὁ μὲν πρόεδρος ὑπὸ τοῦ πρώτου ἐκ τῶν συμβούλων, ὁ δὲ γενικὸς γραμματεὺς ὑπό τινος ἐκ τῶν τακτικῶν συμβούλων, ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου. Ἡ ἄποψις δὲ αὕτη ἐνισχύεται ἔτι μᾶλλον καὶ ἐξ ἀντιδιαστολῆς πρὸς τὸ ἄρθρον 17 τοῦ ρηθέντος καταστατικοῦ, ὅπερ, προκειμένου περὶ τοῦ ταμίου, ὁρίζει ὅτι τὸν ταμίαν κωλυόμενον ἢ ἀπόντα ἀντικαθιστᾷ εἷς ἐκ τῶν συμβούλων μέχρι δύο μηνῶν, πέραν δὲ τῶν δύο μηνῶν, ἀπουσιάζων

ἀδικαιολογήτως, ἀντικαθίσταται ὁριστικῶς δι' ἑνὸς ἐκ τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου.

Ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς πραγματικὰ γεγονότα. Ὁ ἐφεσίβλητος προσελήφθη παρὰ τῆς ἐκκαλούσης κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον 1953 διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἀντὶ ἡμερομισθίου δραχμῶν 53, εἰργάσθη δὲ παρ' αὐτῇ μέχρι τῆς 31ης Μαΐου 1958, ὅτε ἀπελύθη κατόπιν καταγγελίας, ἀλλ' ἄνευ ἀποφάσεως τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1803/1951 προβλεπομένης Ἐπιτροπῆς. Ἑτέρωθεν ἐβεβαιώθη ἀφ' ἑνὸς μέν, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἐτύγχανεν ἀπὸ τῆς 15.12.1957 ἁπλοῦν μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Σωματείου Τεχνιτοεργατῶν Ζαχαροπλαστῶν Πειραιῶς, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι τὸ ρηθὲν Διοικητικὸν Συμβούλιον κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 21.1.1958, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ παραιτηθέντος προέδρου Ι.Τ**, κατὰ παράβασιν δὲ τῶν προρρηθεισῶν διατάξεων τοῦ καταστατικοῦ ἐπιτρεπουσῶν τὴν ἐκλογὴν τῆς διοικήσεως καὶ συγκεκριμένως τοῦ προέδρου καὶ τοῦ γενικοῦ γραμματέως εἰς μόνην τὴν γενικὴν συνέλευσιν, προέβη εἰς τὴν ἐκλογὴν ὡς προέδρου τοῦ γενικοῦ γραμματέως Γ.Μ**, ἐνῷ, ἐξ ἑτέρου, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ τελευταίου τούτου ἐξέλεξεν ὡς γενικὸν γραμματέα τὸν ἐφεσίβλητον. Τούτων οὕτως ἐχόντων καὶ ἐν ὄψει τοῦ ὅτι, ὡς προελέχθη, κατὰ τὰς προμνησθείσας καταστατικὰς διατάξεις ἡ ἐκλογὴ τοῦ προέδρου καὶ τοῦ γενικοῦ γραμματέως ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς γενικῆς συνελεύσεως, παρέπεται ὅτι τόσον ἡ ἐκλογὴ τοῦ ρηθέντος γενικοῦ γραμματέως Γ.Μ**, ὡς προέδρου, ὅσον καὶ ἡ τοιαύτη τοῦ ἐφεσιβλήτου ὡς γενικοῦ γραμματέως, τυγχάνουσιν ἄκυροι καὶ ὡς τοιαῦται οὐδὲν ἐπήνεγκον ἀποτέλεσμα, ἐξ οὗ ἕπεται, ὅτι ἀμφότεροι οὗτοι ἐξηκολούθησαν καὶ μετὰ τὴν τοιαύτην ἐκλογὴν νὰ κέκτηνται τὰς ἰδιότητας, ἃς καὶ πρότερον εἶχον, οὐδέποτε ἀποκτήσαντες τὰ ἀξιώματα, δι' ἃ ἐξελέγησαν. Κατὰ συνέπειαν, τοῦ ἐφεσιβλήτου μὴ ἀποκτήσαντος, δυνάμει τῆς προμνησθείσης ἐκλογῆς, τὴν ἰδιότητα τοῦ γενικοῦ γραμματέως, ἕπεται ὅτι διὰ τὴν ἀπόλυσιν αὐτοῦ οὐδαμῶς ἀπητεῖτο ἡ τήρησις τῆς διαδικασίας τῶν ἄρθρων 1 καὶ 3 τοῦ νόμου 1803/1951.

Ἐξ ἄλλου, βάσει τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων πραγματικῶν περιστατικῶν, προφανὲς τυγχάνει, ὅτι δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος ἐν προκειμένῳ περὶ ἐφαρμογῆς τῶν προμνησθέντων ἄρθρων 15 καὶ 16 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ ρηθέντος Σωματείου, διότι ἐνταῦθα δὲν πρόκειται περὶ ἀναπληρώσεως τοῦ προέδρου καὶ τοῦ γενικοῦ γραμματέως ἕνεκεν προσωρινοῦ τινος κωλύματος ἢ προσκαίρου ἀπουσίας αὐτῶν, ἀλλὰ περὶ ὁριστικῆς ἀντικαταστάσεως τούτων δι' ἐκλογῆς νέων τοιούτων. Ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει καὶ ἂν ἔτι ὑπελαμβάνετο ὅτι, προκειμένου περὶ τοῦ ἐφεσιβλήτου, συντρέχει περίπτωσις ἐφαρμογῆς τοῦ ρηθέντος ἄρθρου 16 τοῦ προμνησθέντος καταστατικοῦ, διότι πάντως οὗτος ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω ἀπὸ 21.1.1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ εἰρημένου σωματείου ἀνεπλήρου προσωρινῶς τὸν γενικὸν γραμματέα Γ.Μ**, δηλώσαντα κώλυμα πρὸς ἄσκησιν τῶν καθηκόντων του ὡς γενικοῦ γραμματέως, συνεπείᾳ τῆς ὡς ἄνω ἀκύρου ἐκλογῆς αὐτοῦ ὡς προέδρου, δὲν ἕπεται, ὅτι συνεπείᾳ τῆς ὡς ἄνω ἰδιότητος αὐτοῦ ὡς προσωρινοῦ ἀναπληρωτοῦ τοῦ κωλυομένου γενικοῦ γραμματέως ἀπελάμβανε τῆς προστασίας τοῦ ἄρθρου 1 καὶ ἐπομ. τοῦ ν. 1803/1951 καὶ ὅτι ἐπομένως διὰ τὴν ἀπόλυσιν αὐτοῦ ἔδει νὰ τηρηθῇ ἡ διαδικασία τῶν ἄρθρων 1 καὶ 3 τοῦ προμνησθέντος ν. 1803/1951, καθ' ὅσον ἐκ τῆς φραστικῆς διατυπώσεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου τούτου, ὁμιλοῦντος περὶ προστασίας τοῦ προέδρου καὶ τοῦ γενικοῦ γραμματέως τῶν ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας των καὶ ἐν ἔτος μετ' αὐτήν, δῆλον καθίσταται, ὅτι ὁ νόμος ἀναφέρεται εἰς τοὺς προέδρους καὶ τοὺς γενικοὺς γραμματεῖς τῶν ἐν λόγῳ ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, οἵτινες ἐκλέγονται κανονικῶς δι' ἀρχαιρεσιῶν, συμφώνως πρὸς τὰς οἰκείας καταστατικὰς διατάξεις ἑκάστης ὀργανώσεως, πρὸς ἄσκησιν τῶν καθηκόντων τοῦ προέδρου καὶ τοῦ γενικοῦ γραμματέως καθ' ὅλον τὸν χρόνον τῆς ἐν τῷ καταστατικῷ καθοριζομένης θητείας, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς ἐκείνους, οἵτινες, ὡς ὁ ἐφεσίβλητος, ἀναπληροῦσι προσωρινῶς τούτους, λόγῳ παροδικοῦ τινος κωλύματος ἢ προσκαίρου ἀπουσίας καὶ περὶ τῶν ὁποίων, ὡς εἰκός, οὐδεὶς λόγος περὶ θητείας δύναται νὰ γίνῃ. Ἡ ἄποψις δὲ αὕτη ἐδραιοῦται ἔτι μᾶλλον, ἂν ληφθῇ προσέτι ὑπ' ὄψιν, ὅτι ὁ σκοπός, ὃν ὁ Νομοθέτης προέθετο διὰ τῆς θεσπίσεως τοῦ Α.Ν. 1803/1951, ἐγκείμενος εἰς τὴν ἀνάγκην προστασίας τοῦ προέδρου καὶ τοῦ γενικοῦ γραμματέως τῶν εἰρημένων ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, ἵναντι αὐθαιρέτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν αὐτῶν συνεπείᾳ τῆς συνδικαλιστικῆς των δράσεως, οὐδαμῶς πληροῦται ἐν τοῖς προσώποις τῶν προσωρινῶν αὐτῶν ἀναπληρωτῶν, ἐφ' ὅσον ἡ ἀποστολὴ αὐτῶν, συνισταμένη κατὰ τὴν συνήθη φορὰν τῶν πραγμάτων εἰς τυχαίαν, πρόσκαιρον καὶ ὅλως προσωρινὴν ἀναπλήρωσιν τοῦ προέδρου καὶ τοῦ γενικοῦ γραμματέως, εἶναι, ὡς ἐκ τῆς τοιαύτης φύσεώς της, λίαν περιωρισμένη καὶ δὲν παρέχει εἰς αὐτοὺς τὴν εὐκαιρίαν ἀναπτύξεως συνδικαλιστικῆς δράσεως, ἧς ἕνεκεν, ὡς προερρέθη, ἐθεσπίσθη ὑπὸ τοῦ Νομοθέτου ἡ προστασία τῶν εἰρημένων συνδικαλιστικῶν στελεχῶν. Ἀντίθετος, ἐξ ἄλλου, ἐκδοχὴ θὰ ὑπερηκόντιζε τὸν ὡς ἄνω σκοπὸν τοῦ Νομοθέτου καὶ θὰ ἦγεν εἰς τὸ ἀποτέλεσμα νὰ ἀπολαμβάνῃ τῆς ρηθείσης προστασίας τοῦ ἀ.ν. 1803/1951 καὶ ἐκεῖνος, ὅστις ἁπαξ μόνον θὰ ἀνεπλήρου τὸν πρόεδρον ἢ τὸν γενικὸν γραμματέα. Ὡσαύτως θὰ εἶχε τὸ ἐπακόλουθον νὰ ἀπολαμβάνωσι συγχρόνως τῆς προστασίας ταύτης τόσον ὁ ἀναπληρούμενος πρόεδρος ἢ γενικὸς γραμματεύς, ὅσον καὶ ὁ ἀναπληρῶν αὐτούς, τοῦθ' ὅπερ ἐπίσης κεῖται ἐκτὸς τοῦ ὡς ἄνω σκοποῦ, ἐξ οὗ ὡρμήθη ὁ Νομοθέτης.

Κατ' ἀκολουθίαν πάντων τούτων ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος, ἐκλεγεὶς κατὰ τὸν ἀνωτέρω ἀναφερόμενον τρόπον ὡς γραμματεὺς τοῦ ρηθέντος σωματείου, ἀπελάμβανε τῆς προστασίας τοῦ ρηθέντος ἀν. ν. 1803/1951 καὶ ὅτι ἐπομένως οὗτος ἀκύρως ἀπελύθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης ἄνευ τηρήσεως τῆς διαδικασίας τοῦ νόμου τούτου, ἐσφαλὲς καὶ δέον, τῷ λόγῳ τούτῳ, ὅπως, δεκτῶν καθισταμένων τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου λόγων ἐφέσεως ὡς νομίμων καὶ βασίμων, μεταρρυθμισθῇ αὕτη, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ἔνδικος ἀγωγὴ τοῦ ἐφεσιβλήτου ὡς ἀβάσιμος.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Ι. ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1. Ὑπολογισμὸς προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεως διὰ τὴν κατὰ τὸν ἀ.ν. 1836/1951 ἀναγκαστικὴν πρόσληψιν πολεμιστοῦ

Παραδεκτὴ ἡ κατ' ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ, ὡς συλλογικοῦ ὀργάνου διοικήσεως, αἴτησις ἀκυρώσεως, ἀπαράδεκτος ὅμως ἡ κατὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς ἀνεκοινώθη ἡ πρᾶξις τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου, ὡς μὴ ἀποτελούσης πρᾶξιν ἐκτελεστὴν καὶ ὡς ἐκ τούτου δεκτικὴν προσβολῆς δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως.— Ὑπολογισμὸς διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ ποσοστοῦ προσληπτέων ἅπαντος τοῦ παρ' ἑκάστῃ ἐπιχειρήσει ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ, ἀνεξαρτήτως κατ' ἀρχὴν φύλου, καὶ τοποθέτησις τῶν ὑποχρεωτικῶς προσληπτέων ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν ἑκάστῃ ἐκ τῶν κατηγοριῶν (ὑπαλλήλων, ἐργατοτεχνιτῶν, ὑπηρετῶν) ὑπηρετούντων, ἐκτὸς ἂν ἡ φύσις τῆς ἐργασίας παρά τινι ἐπιχειρήσει εἶναι τοιαύτη, ὥστε νὰ ἐπιβάλληται ἰδιαίτερος ὑπολογισμὸς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀπασχολουμένων γυναικῶν ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὑπηρετοῦντος ἄρρενος προσωπικοῦ. — Ἀπασχόλησις παρ' ἐριοκλωστηρίοις.

Ἐπανέρχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του εἰς τὰ παγίως ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου παρ' αὐτοῦ νομολογηθέντα. (Βλέπε καὶ Σ.Ε. 1677/1957, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Γ. Κοντογιάννης*, ΕΕΔ 16, 1288. Σ. Ε. 625/1958, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Π. Μαρκόπουλος*, ΕΕΔ 17, 860 καὶ λοιπὴν νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 12, 17).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 403/1959, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ν. Γαβαλλᾶς*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Θεοφίλου, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται παραδεκτῶς μὲν ἡ ἀκύρωσις τῆς κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 55 τῆς 11ης Δεκεμβρίου 1957 συνεδρίασιν αὐτοῦ ληφθείσης ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς ἀπεφασίσθη ἡ παρὰ τῇ αἰτούσῃ ἑταιρείᾳ τοποθέτησις ὡς ἐργατοτεχνίτου τοῦ ἐφέδρου πολεμιστοῦ Σ. Β**, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 3 § 1 ἀν. ν. 1836/1951, ὡς στρεφομένης κατὰ πράξεως ἐκτελεστῆς συλλογικοῦ ὀργάνου τῆς διοικήσεως, ἀπαραδέκτως δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 74065/6069 τῆς 14.12.1957 πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς ἀνεκοινώθη πρὸς τὴν αἰτοῦσαν ἡ ὡς εἴρηται πρᾶξις τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου, μὴ ἀποτελούσης πρᾶξιν ἐκτελεστὴν καὶ ὡς ἐκ τούτου μὴ δεκτικὴν προσβολῆς δι' αἰτήσεως ἐπὶ ἀκυρώσει.

Ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρ. 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κλπ.» ὁρίζεται, ὅτι πᾶσα ἐπιχείρησις ἢ ἐκμετάλλευσις, ἡμεδαπὴ ἢ ἀλλοδαπή, οἱασδήποτε μορφῆς κλπ., ἐφ' ὅσον τὸ προσωπικὸν αὐτῆς ὑπερβαίνει τὰ 15 πρόσωπα, ὑποχρεοῦται, ὅπως προσλαμβάνῃ πολεμιστὰς ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 § 1 αὐτοῦ κατὰ ποσοστὸν 7 ο/ο ἐπὶ τοῦ παρ' ἑκάστῃ τούτων ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ, ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ κενῶν θέσεων. Ὑπὸ δὲ τῆς παραγρ. 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁρίζεται ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν τοποθετουμένων ὡς ὑπαλλήλων, ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν δέον νὰ εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπηρετούντων παρὰ τοῖς ὑποχρέοις ὑπαλλήλων, ἐργατοτεχνιτῶν ἢ ὑπηρετῶν. Ἐὰν δὲ εἷς ἑκάστην τῶν κατηγοριῶν τούτων ἀπασχολῆται ἀριθμὸς προσωπικοῦ μικρότερος τῶν 15, ἀλλὰ τὸ ἄθροισμα τοῦ συνόλου τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὡς εἴρηται κατηγοριῶν εἶναι ἀνώτερον τῶν 15, εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην οἱ τοποθετούμενοι δέον νὰ ἀνήκωσιν εἰς τὴν κατηγορίαν μισθωτῶν, ἥτις παρίσταται ὑπὸ τὸν μεγαλύτερον συντελεστὴν ἐν τῇ ἐξαγωγῇ τοῦ ἀθροίσματος. Κατὰ τὰ παγίως δὲ παρὰ τοῦ Δικαστηρίου τούτου παραδεδεγμένα διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ ποσοστοῦ τῶν 7 ο/ο ὑπολογίζεται ἅπαν τὸ παρ' ἑκάστῃ ἐπιχειρήσει ἀπασχολούμενον προσωπικόν, ἀνεξαρτήτως κατ' ἀρχὴν φύλου, ἡ δὲ τοποθέτησις τῶν ὑποχρεωτικῶς προσληπτέων προστατευομένων πολεμιστῶν ἐνεργεῖται ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν ἑκάστῃ ἐκ τῶν ρηθεισῶν κατηγοριῶν (ὑπαλλήλων, ἐργατοτεχνιτῶν, ὑπηρετῶν) ὑπηρετούντων, ἐκτὸς ἐὰν ἡ φύσις τῆς ἐργασίας παρά τινι ἐπιχειρήσει εἶναι τοιαύτη, ὥστε νὰ ἐπιβάλληται ἰδιαίτερος ὑπολογισμὸς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀπασχολουμένων γυναικῶν ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὑπηρετοῦντος ἄρρενος προσωπικοῦ.

Ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐτοποθετήθη παρὰ τῇ αἰτούσῃ ἑταιρείᾳ ὡς ἐργατοτεχνίτης ὁ πολεμιστὴς Σ.Β** δι' ὑπολογισμοῦ τοῦ ποσοστοῦ 7 ο/ο ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ, δηλαδὴ ἀνεξαρτήτως φύλου. Πλήν, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 102 τῆς 1.2.1958 ἐγγράφου τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Νικαίας, ἡ αἰτοῦσα ἀπασχολεῖ ἐν τῷ κυριωτέρῳ τμήματι αὐτῆς τοῦ ἐριοκλωστηρίου ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν ἐκ 246 γυναικῶν καὶ 75 μόνον ἀνδρῶν, κατὰ τὴν κοινὴν δὲ πεῖραν τυγχάνει γνωστόν, ὅτι ἡ ἐν τοῖς ἐριοκλωστηρίοις ἐργασία τελεῖται κυρίως παρὰ γυναικῶν, τῶν ἀνδρῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἀπασχολουμένων μὲ τὸν ἔλεγχον, τὴν παρακολούθησιν καὶ λειτουργίαν τῶν μηχανῶν, τὴν μεταφορὰν

τῶν παραγομένων εἰδῶν κλπ. Ἐν ὄψει ὅθεν τῶν ρηθέντων συνάγεται, ὅτι ἡ φύσις τῶν ἐργασιῶν τῆς αἰτούσης («λωστήρια) ἐπιβάλλει τὸν κεχωρισμένον ὑπολογισμὸν τοῦ ἄρρενος ἀπὸ τοῦ θήλεος προσωπικοῦ, τοῦτο δὲ μὴ πράξασα ἡ Διοίκησις κατὰ τὴν ἐπίδικον τοποθέτησιν κατέστησε τὴν προσβαλλομένην πρᾶξιν ἀκυρωτέαν διὰ παράβασιν νόμου, κατὰ τὸν βάσιμον σχετικὸν λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἥτις οὕτω δεκτὴ καθίσταται, οὔσης περιττῆς τῆς ἐρεύνης τῶν λοιπῶν λόγων ἀκυρώσεως αὐτῆς.

2. Ἀντικατάστασις ἀναγκαστικῶς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Α.Ν. 1836/1951 τοποθετουμένων πολεμιστῶν

Ὑποχρέωσις τῶν Συμβουλίων εἰς ἀντικατάστασιν, ἐφ' ὅσον ἡ περὶ αὐτῆς αἴτησις ἐπικαλεῖται ἀποχρῶντας λόγους διὰ τὴν τοιαύτην ἀντικατάστασιν καὶ ἐφ' ὅσον τὰ Συμβούλια διαπιστώσουν τὴν ὕπαρξιν τῶν λόγων τούτων καὶ πεισθῶσιν ὅτι δικαιολογεῖται ἡ ἀντικατάστασις.—Ἀκύρωσις ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου ὡς ἀναιτιολογήτου.

Προστίθεται καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἰς πολλὰς ἄλλας ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος. (Βλέπε ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Σ.Ε. 400/1959, εἰσηγητὴς *Ν. Γαβαλλᾶς*, ΕΕΔ 18, 370 καὶ λοιπὰς εἰς αὐτόθι σημειώσεις μας).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 455/1959, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ν. Γαβαλλᾶς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Μ. Κρητικός, Α. Τομαρᾶς, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως καὶ παραδεκτῶς ἡ ἀκύρωσις τῆς κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 66 τῆς 8 Ἰανουαρίου 1958 συνεδρίασιν αὐτοῦ ληφθείσης ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 11 ἀ. ν. 1836/1951, ἀνεκλήθη προγενεστέρα πρᾶξις τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου περὶ τοποθετήσεως τοῦ αἰτοῦντος ὡς προστατευομένου ἐφέδρου πολεμιστοῦ παρὰ τῇ Ἀνωνύμῳ Τουριστικῇ καὶ Ξενοδοχειακῇ Ἑταιρείᾳ**.

Τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ», ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 10 ν. δ. 2657/1953, ὁρίζει, ὅτι: «Οἱ ὑπόχρεοι τοῦ ἄοθρου 3 τοῦ παρόντος νόμου δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν ἀντικατάστασιν τῶν τοποθετηθέντων δι' ἑτέρου προσώπου προστατευομένου ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου. Τὰ οἰκεῖα Συμβούλια ὑποχοεοῦνται ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῶν σχετικῶν περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεων, ὅπως ἀνακαλέσωσι τὸν τοποθετηθέντα καὶ τοποθετήσωσι συγχρόνως ἢ μεταγενεστέρως ἕτερον πρόσωπον τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος νόμου. Ἡ αἴτησις ὑποβάλλεται, ἀφοῦ ὑπηρετήσῃ ὁ τοποθετηθεὶς 15 ἡμέρας. Παοερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας τῶν 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως, ὁ ὑπόχρεως ἀπαλλάσσεται διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον, διὰ τὸν ὁποῖον ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις, πάσης εὐθύνης ἐκ τοῦ παρόντος ἢ ἄλλου νόμου ἀπορρεούσης». Κατὰ τὰ παγίως δὲ παρὰ τοῦ δικαστηρίου τούτου παραδεδεγμένα τὰ οἰκεῖα Συμβούλια ὑποχοεοῦνται νὰ προβῶσιν εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ τοποθετηθέντος ἐφέδρου, οὗτινος ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις, ἐφ' ὅσον ἡ περὶ ἀντικαταστάσεως αἴτησις ἐπικαλεῖται ἀποχοῶντας λόγους διὰ τὴν τοιαύτην ἀντικατάστασιν καὶ ἐφ' ὅσον τὰ Συμβούλια διαπιστώσουν τὴν ὕπαρξιν τῶν λόγων τούτων καὶ πεισθῶσιν, ὅτι δικαιολογεῖται ἡ αἰτουμένη ἀντικατάστασις.

Ἐν προκειμένῳ τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ προέβη διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως εἰς τὴν ἀνάκλησιν τῆς κατὰ τὸ ἔτος 1956 νενομένης παρὰ τῇ Ἀνωνύμῳ Τουριστικῇ καὶ Ξενοδοχειακῇ Ἑταιρείᾳ** τοποθετήσεως τοῦ αἰτοῦντος ἐφέδρου πολεμιστοῦ, χωρὶς νὰ ἐπικαλῆται λόγον τινὰ δικαιολογοῦντα τὴν τοιαύτην ἀνάκλησιν. Ἐξ ἄλλου ἡ ἀπὸ 5 Δεκεμβρίου 1957 αἴτησις τῆς ὡς εἴρηται ἑταιρείας περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ αἰτοῦντος ἐπικαλεῖται τὸ μὲν ἔλλειψιν τῆς δεούσης καλῆς πρὸς τοὺς πελάτας αὐτῆς συμπεριφορᾶς, τὸ δὲ ἄγνοιαν τῆς γαλλικῆς καὶ ἀγγλικῆς γλώσσης. Ἐκ τούτων ὅμως ὁ μὲν πρῶτος δὲν συνιστᾷ λόγον ἀνυπαιτίου ἀκαταλληλότητος, δι' ὃν καὶ μόνον συγχωρεῖται, κατὰ τὴν ἐν τῇ ἠνουμένῃ σκέψει ρηθεῖσαν διάταξιν τοῦ νόμου, ἡ ἀντικατάστασις τοῦ προστατευομένου, ὁ δὲ δεύτερος εἶναι ἀνεπαρκής, καθ' ὅσον δὲν ἐξηγεῖται, ἐὰν ἦτο ἀνέφικτος ἡ ὀπασχόλησις τοῦ αἰτοῦντος, τοποθετηθέντος ὡς ἐργατοτεχνίτου εἰς θέσιν μὴ ἀπαιτοῦσαν τὴν γνῶσιν ξένων γλωσσῶν. Οὕτω δὲ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παρίσταται ἀναιτιολόγητος καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ ἀκυρωτέα καθίσταται, κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον ἀκυρώσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

Γενομένης δεκτῆς τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως δι' ἀ τὸν ρηθέντα λόγον, παρέλκει ἡ ἐξέτασις τῶν λοιπῶν προβαλλομένων δι' αὐτῆς λόγων ἀκυρώσεως.

3. Καθορισμὸς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑποχρέων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου κλπ. εἰς ὑποχρεωτικὴν πρόσληψιν δικηγόρων κατὰ τὸν Α.Ν. 1836/1951

Ἔννοια σχετικῆς διατάξεως ἄρθρου 3 § 3 Α.Ν. 1836/1951.—Ὑποχρέωσις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κατ' ὀρθὴν ἄσκησιν τῆς παρεχομένης εἰς αὐτὸν ἐξουσίας, πρὸς διαπίστωσιν κυρίως τῶν οἰκονομικῶν ἑκάστοτε δυνατοτήτων ἑκάστου ἐκ τῶν νομικῶν προσώπων.—Ἀναιτιολόγητος ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ περὶ ἀπαλλαγῆς ὑποχρεώσεως πρὸς διατήρησιν δικηγόρου ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι λόγῳ οἰκονομικῆς ἀδυναμίας ἀδυνατεῖ τὸ νομικὸν πρόσωπον νὰ φέρῃ τὸ βάρος τῆς μισθοδοσίας τοῦ παρ' αὐτῷ τοποθετη-

θέντος, χωρίς ή αἰτιολογία αὕτη νὰ εὑρίσκῃ ἔρεισμα εἰς τὰ στοιχεῖα τοῦ φακέλλου.

Ἐπανέρχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του εἰς τὰ ἐπὶ τοῦ θέματος σταθερῶς παρ' αὐτοῦ νομολογηθέντα. (Βλέπε Σ.Ε. 2110/1958, εἰσηγητὴς *Ν. Γαβαλλᾶς*, ΕΕΔ 18, 162, καὶ λοιπὴν νομολογίαν εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 162).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας, 469/1959, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Η. Τσικλητήρας*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Τ. Ἰωάννου, Μ. Κυριλλόπουλος, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Αἱ ὑπὸ κρίσιν δύο αἰτήσεις, διώκουσαι τὴν ἀκύρωσιν, ἡ μὲν τῆς ὑπ' ἀριθ. 75508/6198 τῆς 21.12.1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθείσης ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, δι' ἧς ἀπηλλάγη τὸ Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας Ἀξιωματικῶν Στρατοῦ τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς διατήρησιν δικηγόρου ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου προστατευομένων, ἡ δὲ τῆς ἀπὸ 13.5.1958 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς, κατόπιν τῆς διὰ τῆς ἀνωτέρω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἀπαλλαγῆς τοῦ εἰρημένου Ταμείου τῆς σχετικῆς ὑποχρεώσεως, ἀνεκλήθη ἡ παρ' αὐτῷ τοποθέτησις ὡς δικηγόρου τοῦ αἰτοῦντος, συνεκδικασταὶ τυγχάνουσι, δοθέντος ὅτι τὸ κῦρος τῆς δευτέρας τῶν προσβαλλομένων πράξεων ἤρτηται ἐκ τοῦ κύρους τῆς πρώτης ἐξ αὐτῶν.

Τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 3 τοῦ ν.δ. 2657/1953 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 κλπ.» ὁρίζει, ὅτι «τὰ κοινωφελῆ ἱδρύματα, αἱ τράπεζαι καὶ τὰ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου ὑποχρεοῦνται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου εἰς τὴν πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ καθορίζει κατ' ἔτος τοὺς ἐκ τῶν ὡς ἄνω, εἰς οὓς περιλαμβάνονται καὶ οἱ Δῆμοι καὶ αἱ Κοινότητες, ὑποχρέους εἰς πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν λαβόντων ἐνεργὸν μέρος εἰς τὸν συμμοριτοπόλεμον τοὐλάχιστον ἐπὶ δεκάμηνον». Κατὰ τὰ παγίως δὲ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου παραδεδεγμένα ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας, καθορίζων κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης τὰ ὑπόχρεα εἰς πρόσληψιν δικηγόρου νομικὰ πρόσωπα ἢ ἀπαλλάσσων ταῦτα τῆς περαιτέρω ὑποχρεώσεως πρὸς διατήρησιν δικηγόρου, ὀφείλει, κατ' ὀρθὴν ἄσκησιν τῆς παρεχομένης αὐτῷ ἐξουσίας, νὰ διαπιστώνῃ κυρίως τὰς οἰκονομικὰς ἑκάστοτε δυνατότητας ἑκάστου ἐκ τῶν νομικῶν τούτων προσώπων.

Διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας ἀπηλλαξε τὸ Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας Ἀξιωματικῶν Στρατοῦ τῆς πρὸς διατήρησιν δικηγόρου ὑποχρεώσεως, τῆς ἐπιβληθείσης αὐτῷ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9103/604/13.2.1956 ἀποφάσεως αὐτοῦ, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι λόγῳ οἰκονομικῆς ἀδυναμίας ἀδυνατεῖ τοῦτο νὰ φέρῃ τὸ βάρος τῆς μισθοδοσίας τοῦ παρ' αὐτῷ τοποθετηθέντος. Ἡ αἰτιολογία ὅμως αὕτη, οὐδὲν εὑρίσκουσα ἔρεισμα εἰς τὰ στοιχεῖα τοῦ φακέλλου, ἐξ ὧν μάλιστα προκύπτει, ὅτι οὐδὲ τὸ Ταμεῖον ἐπεκαλέσθη τοιοῦτον λόγον ἀπαλλαγῆς, καθιστᾷ τὴν ἀπόφασιν ἀναιτιολόγητον καὶ συνεπῶς ἀκυρωτέαν, κατὰ τὸν βάσιμον σχετικὸν λόγον, δεκτῆς οὕτω καθισταμένης τῆς πρώτης τῶν ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεων.

Ἀκυρουμένης τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἀκυρωτέα καθίσταται καὶ ἡ ἐπ' αὐτῆς στηριζομένη ἀπὸ 13.5.1958 ἀπόφασις τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς, κατόπιν τῆς ἀπαλλαγῆς τοῦ Ταμείου, ἀνεκλήθη ἡ παρ' αὐτῷ τοποθέτησις ὡς δικηγόρου τοῦ αἰτοῦντος, δεκτῆς οὕτω γινομένης καὶ τῆς ἑτέρας τῶν ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεων.

II. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ

Προσβολὴ ἀποφάσεως Ὑπουργῶν περὶ ἐγκρίσεως καὶ τροποποιήσεως ἀποφάσεως Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου

Ἀπαράδεκτος αἴτησις ἀκυρώσεως, ἐφ' ὅσον ἡ προσφεύγουσα ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἡ παρεμβαίνουσα ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις τῶν μισθωτῶν δὲν προσεκόμισαν μέχρι καὶ τῆς ἐπὶ ἀκροατηρίου συζητήσεως τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα καὶ καταστατικὰ αὐτῶν πρὸς διαπίστωσιν ἐὰν ἡ αἴτησις, ὡς καὶ ἡ παρέμβασις, ἠσκήθησαν παρὰ τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων αὐτῶν.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 268/1959, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Σολιώτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Τσιμαράτος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ε. Κλεισιούνης, Χ. Μυριάνθης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἡ προσφεύγουσα ἐργοδοτικὴ ὀργάνωσις (Σωματεῖον «Ἕνωσις Καταστηματαρχῶν Ὑποδηματοποιῶν Θεσσαλονίκης») διώκει ἐμπροθέσμως τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 28825/5743 ἀπὸ 19 Μαΐου 1958 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 145, Β'), δι' ἧς ἐνεκρίθη, τροποποιηθεῖσα παρ' αὐτῶν, ἡ ὑπ' ἀριθ. 12/1957 ἀπόφασις τοῦ δευτεροβαθμίου ὀργάνου διαιτησίας Ἀθηνῶν, ἀφορῶσα εἰς τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὑποδηματεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας, πρὸς ἀπόκρουσιν δὲ τῆς αἰτήσεως παρεμβαίνει εἰς τὴν δίκην ἡ Ὁμοσπονδία Ἐργατῶν Δέρματος Ἑλλάδος.

Ἡ τε προσφεύγουσα ἐπαγγελματικὴ ὀρ-

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

§ 1. Αἰτήσεις ἀκυρώσεως διοικητικῶν πράξεων ἀσφαλιστικοῦ περιεχομένου

Ἔννοια ἄρθρου 5 § 3, ἐδάφ. ε', τοῦ Ν.Δ. 3830 1958 «περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας». — Ἐκδίκασις ἀπασῶν τῶν αἰτήσεων ἀκυρώσεως, τῶν στρεφομένων κατὰ διοικητικῶν πράξεων, ἀφορωσῶν ἀσφαλιστικὴν σχέσιν ἡσφαλισμένου πρός τινα τῶν ἐν τῇ διατάξει Ὀργανισμῶν, ὑπὸ τοῦ Τμήματος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ οὐχὶ ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας. — Ἀρμοδιότης τοῦ Α' Τμήματος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας: Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀπὸ 13.2.1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη αἴτησις τοῦ προσφεύγοντος περὶ συνεχίσεως τῆς διακοπείσης λόγῳ παραιτήσεως αὐτοῦ ἀπὸ τῆς θέσεώς του παρὰ τῷ Ταμείῳ Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεώς του παρὰ τῷ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α., ὡς προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως.

Ἐν ἄρθρῳ 5 § 3 ἐδαφ. ε' τοῦ ν. δ. 3830/1958 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 3713/1928 περὶ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας κλπ.» ὁρίζεται, ὅτι «ἡ ἐκδίκασις αἰτήσεων ἀκυρώσεως κατὰ πράξεων παροχῆς ἢ ἀρνήσεως συνταξιοδοτήσεως κατὰ τὴν νομοθεσίαν περὶ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἢ οἱουδήποτε ἑτέρου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ (δημοσίου δικαίου) ὑπάγεται εἰς τὸ Γ' Τμῆμα τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας». Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς διατάξεως ταύτης εἶναι, ὅτι ἅπασαι αἱ αἰτήσεις ἀκυρώσεως, αἱ στρεφόμεναι κατὰ διοικητικῶν πράξεων, ἀφορωσῶν ἀσφαλιστικὴν σχέσιν ἡσφαλισμένου πρός τινα τῶν ἐν τῇ διατάξει ἀναφερομένων Ὀργανισμῶν, δέον ὅπως ἐκδικάζωνται ὑπὸ τοῦ Τμήματος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ οὐχὶ ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας αὐτοῦ. Ἡ προκειμένη ὑπόθεσις, ἀναγομένη εἰς τὴν ἀσφαλιστικὴν σχέσιν τοῦ διατελέσαντος ὑποχρεωτικῶς ἡσφαλισμένου παρὰ τῷ Τ.Ε.Α.Π.ΟΚ.Α. αἰτοῦντος καὶ ἐχούσα ὡς ἀντικείμενον τὴν συνέχισιν τῆς διακοπείσης ἀσφαλιστικῆς σχέσεως, ἀνήκει ἀναμφισβητήτως εἰς τὸν κύκλον τῶν ὑποθέσεων, αἵτινες δυνάμει τῆς εἰρημένης διατάξεως ἀφηρέθησαν ἐκ τοῦ κύκλου τῶν ὑποθέσεων, δι' ἃς τυγχάνει ἁρμοδία ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἐν ἄρθρῳ 5 § 5 τοῦ ν.δ. 3830/1958 ἐξουσιοδοτήσεως ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διὰ τοῦ ἀπὸ 27.9.1958 ὑπ' ἀριθ. 8 πρακτικοῦ αὐτῆς ὑπήγαγεν ἁπάσας τὰς ἐν λόγῳ ἀναγομένας εἰς ἀσφαλιστικὴν σχέσιν ὑποθέσεις ἐκ τοῦ Γ' εἰς τὸ Α' Τμῆμα τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὅπερ κατὰ συνέπειαν τυγχάνει ἁρμόδιον, ὅπως ἐπιληφθῇ τῆς ἐκδικάσεως τῆς προκειμένης ὑποθέσεως. (***Σ.Ε. 471/1959, Ὁλομελείας***, Πρόεδρος ὁ κ. ***Σ. Ν. Σολιώτης***, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Κ. Χοϊδᾶς***, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Λ. Γεννηματᾶς, Γ. Ἀναστασόπουλος, Χ. Καρακατσάνης, Α. Κλεισιούνης).

§ 2. Ἀρχαὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως

Προκειμένης ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως δὲν δύναται νὰ βαρύνῃ τὸν ἡσφαλισμένον μισθωτὸν ἡ ἐνδεχομένη ἔλλειψις ἱκανότητος τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως ὅπως παρακολουθήσῃ καὶ ἐλέγξῃ τὴν νόμιμον ἔναντι αὐτοῦ ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐκάστοτε ὑποχρέου ἐργοδότου. — Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Μετάλλου. — Ὑποχρεωτικὴ ἢ ἀναγνώρισις ὡς χρόνου ἀσφαλιστέας ὑπηρεσίας καὶ τῆς ἐφεδρικῆς ὑπηρεσίας: Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ὑπὸ τοῦ Σ. Τ**, ἐργάτου μετάλλου, ἡσφαλισμένου παρὰ τῷ Ἐπικουρικῷ Ταμείῳ Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλου, ἡ ἀκύρωσις κυρίως τῆς ἀπὸ 11 Νοεμβρίου 1957 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου τούτου, διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη, μετὰ νέαν ἔρευναν, αἴτησις αὐτοῦ περὶ ἀπονομῆς συντάξεως, λόγῳ ἀναπηρίας, ἐπελθούσης συνεπείᾳ νόσου.

Ἡ ἀπόρριψις τῆς ὡς ἄνω αἰτήσεως τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ἡσφαλισμένου ἐχώρησεν ἐπὶ τῇ ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει διαλαμβανομένῃ εἰδικωτέρᾳ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ παρ' αὐτοῦ προτεινομένη πρὸς ἀναγνώρισιν ὑπηρεσία παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ Κ** δὲν ἠδύνατο νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, διότι ἡ ἑταιρεία αὕτη «οὐδέποτε ὑπῆρξεν ἐργοδότης τοῦ Ταμείου» καὶ περαιτέρω διότι, ἐν ὄψει τοῦ δεδομένου τούτου, δὲν συνέτρεχε περίπτωσις ἀναγνωρίσεως καὶ ἐξαγορᾶς τῆς ἐφεδρικῆς αὐτοῦ ὑπηρεσίας, ἀφοῦ καὶ ταύτης τυχὸν προστιθεμένης εἰς τὸν ἀναγνωρισθέντα ἤδη χρόνον ἀσφαλίσεως δὲν θὰ συνεπληροῦτο σύνολον δεκαετοῦς ὑπηρεσίας ἐν ἀσφαλίσει.

Ἡ αἰτιολογία αὕτη τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως εἶναι παράνομος κατ' ἀμφοτέρας τὰς

γάνωσις ἐργοδοτῶν καὶ ἡ παρεμβαίνουσα ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις τῶν μισθωτῶν δὲν προσεκόμισαν μέχρι καὶ τῆς ἐπ' ἀκροατηρίου συζητήσεως τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα καὶ τὰ καταστατικὰ αὐτῶν, διὰ νὰ διαπιστωθῇ, ἐὰν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, ὡς καὶ ἡ παρέμβασις, ἠσκήθησαν παρὰ τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων αὐτῶν, συμφώνως τῷ νόμῳ καὶ τῷ καταστατικῷ ἑκατέρας, δι' ὃ τόσον ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, ὅσον καὶ ἡ παρέμβασις, τυγχάνουσιν ἀπορριπτέαι ὡς ἀπαράδεκτοι.

βάσεις αὐτῆς, τὸ μὲν διότι, προκειμένης ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως (ἄρθρον 1 § 2 ν. δ. 5.11.1935 «περὶ Ἱδρύσεως Ἐπικουρικοῦ Ταμείου Ἐξόδου Γερόντων κλπ.», δὲν δύναται νὰ βαρύνῃ τὸν ἠσφαλισμένον μισθωτὸν ἡ ἐνδεχομένη ἔλλειψις ἱκανότητος τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως ὅπως παρακολουθήσῃ καὶ ἐλέγξῃ τὴν νόμιμον ἐναντι αὐτοῦ ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἑκάστοτε ὑποχρέου ἐργοδότου, τὸ δὲ διότι ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῶν παροχῶν τοῦ Ἐπικουρικοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Μετάλλου (Ε.Κ. τεῦχ. Β' φ. 231/1953), τῶν ὁριζουσῶν ὅτι λογίζεται ὡς συντάξιμος καὶ ὁ χρόνος τῆς ἐφεδρικῆς ὑπηρεσίας ὑπὸ τὰς ἐν αὐταῖς εἰδικωτέρας προυποθέσεις, συνάγεται, ὅτι ἡ ἀναγνώρισις ὡς χρόνου ἀσφαλιστέας ὑπηρεσίας καὶ τῆς ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τῶν διατάξεων τούτων διανυθείσης ἐφεδρικῆς ὑπηρεσίας εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸ Ταμεῖον καὶ δὲν συναρτᾶται πρὸς τὴν ἱκανοποίησιν διὰ τῆς τοιαύτης ἀναγνωρίσεως ἀμέσου κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ταμείου συμφέροντος τοῦ ἠσφαλισμένου.

Ἀκυρουμένης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐξ ὁλοκλήρου διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους, παρέλκει ἡ ἔρευνα καὶ τῶν λοιπῶν κατ' αὐτῆς προβαλλομένων παραπόνων τοῦ αἰτοῦντος. (*Σ. Ε. 271/1959, Τμ. Α'*, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Η. Γλυκοφρύδης*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Γραββάνης, Δ. Ἀποστολίδης).

§ 3. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν

Ἀνίσχυρος ὁ Κανονισμὸς ἀσφαλιστικῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, ὡς ἐκδοθεὶς ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀντισυνταγματικῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ἄρθρου 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. 11/12.11.1935 καὶ τοῦ ἄρθρου 1 ἀ.ν. 694/1937, μὴ δυνάμενος νὰ θεωρηθῇ κυρωθεὶς οὐδὲ διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 2520/1953.—Ἐφαρμοστέα ἡ προϊσχύσασα διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ π.δ. 26.3/9.4.1953 περὶ συντάξεως : Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης, αἰτήσεως ἀκυρώσεως ὁ αἰτῶν προσβάλλει τὴν ὑπ' ἀριθ. 452/18 Ὀκτωβρίου 1957 ἀπόφασιν τῆς Ἐκδικαστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἔφεσίς του κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 879/23 Ἀπριλίου 1957 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου, ἀπορριψάσης αἴτησίν του περὶ χορηγήσεως εἰς αὐτὸν συντάξεως λόγῳ γήρατος.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐξεδόθη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 67079/Σ1886 τῆς 15.12.1939 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Ἐφ. Κυβ. Β' 317/1939) περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ τῆς ἀσφαλιστικῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, ἥτις ἐν ἄρθρῳ 10 § 1 ὁρίζει, ὅτι δικαίωμα εἰς σύνταξιν γήρατος ἔχουσιν ἐκ τῆς κατηγορίας τῶν Ἰδιοκτητῶν ἄνευ ἀδείας ὁδηγοῦ καὶ ὁ αἰτῶν, ὁ ἠσφαλισμένος, ὁ συμπληρώσας ἡλικίαν 65 ἐτῶν καὶ συντάξιμον ὑπηρεσίαν 30 ἐτῶν, ἣν ὑπηρεσίαν δὲν κέκτηται ὁ αἰτῶν. Ἀλλ' ὁ Κανονισμὸς οὗτος, ὡς ἐγένετο ἤδη δεκτὸν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου (πρβλ. Σ.τ.Ε. Ὁλ. 1637/1946, 1357/1947, 522/1955, 1132/1956, 180/1957, 480, 920, 1472/1958), εἶναι ἀνίσχυρος, ὡς ἐκδοθεὶς ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀντισυνταγματικῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ἄρθρ. 59 § 1 ἀ.ν. 11/12.11.1935 καὶ τοῦ ἄρθρου 1 ἀ.ν. 694/1937, μὴ δυνάμενος νὰ θεωρηθῇ ὡς κυρωθεὶς οὐδὲ διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 2520/1953. Ἀνισχύρου ὄθεν οὔσης τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ διὰ τῆς ἀνισχύρου ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ, ἐφαρμοστέα τυγχάνει ἡ προϊσχύουσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 πρ. δ/τος 26/3.9/4.1935 «περὶ κυρώσεως τοῦ Κανονισμοῦ συντάξεων τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν» (129) (πρβλ. Σ.τ.Ε. Ὁλ. 180/1957), ἥτις ὁρίζει ὅτι ἐκ τῶν ἰδιοκτητῶν μὴ ὁδηγῶν ἄνευ διπλώματος δικαιοῦνται συντάξεως οἱ συμπληρώσαντες ἡλικίαν 60 ἐτῶν καὶ 20 ἐτῶν ἐξάσκησιν ἐπαγγέλματος. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐφαρμόσασα τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀνίσχυρον ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, εἶναι ἀκυρωτέα, κατὰ τὸν βάσιμον σχετικὸν λόγον ἀκυρώσεως, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἡ ὑπάθεσις τοῦ αἰτοῦντος κριθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νομίμως ἰσχυουσῶν διατάξεων. (*Σ.Ε. 381/1959, Τμ. Α'*, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*, Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Καρβελλᾶς*, Δικηγόρος ὁ κ. Ν. Δανέλλης).

§ 4. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν

Ἀπαράδεκτος προσβολὴ δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐγγράφου τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, στερουμένου ἐκτελεστοῦ χαρακτῆρος, ὡς παρέχοντος ἑρμηνευτικὰς ἁπλῶς ἀπόψεις διατάξεων νόμου εἰς τὸ ἁρμόδιον ὅπως ἀποφασίσῃ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου.—Δικαίωμα βοηθήματος καὶ συντάξεως παρὰ τοῦ Ταμείου : Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης, αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις α) τοῦ ὑπ' ἀριθ. 34137 ἀπὸ 7.6.1957 ἐγγράφου τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, δι' οὗ οὗτος, εἰς ἀπάντησιν σχετικοῦ ἐρωτήματος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν, ἐγνώρισεν εἰς τοῦτο, ὅτι «δὲν καθίσταται ἐφικτὴ ἡ ἐπαναχορήγησις συντάξεως εἰς τέκνον καταστὰν ἀνίκανον πρὸς ἐργασίαν μετὰ τὴν λόγῳ συμπληρώσεως τῆς καθωρισμένης ἡλικίας διακοπὴν τῆς συντάξεως, καθ' ὅσον προϋπόθεσις συνεχίσεως, κατὰ τὴν οἰκείαν διάταξιν, τῆς χορηγήσεως τῆς συντάξεως εἰς τὰ ἀνίκανα πρὸς ἐργασίαν τέκνα τυγχάνει ἡ ὕπαρξις τῆς ἀνικανότητος κατὰ τὸν χρόνον τῆς συμπληρώσεως τῆς ἡλικίας, ἀπὸ τοῦ ὁποίου διακόπτεται κατὰ νόμον ἡ σύνταξις τῶν τέκνων» καὶ β) ὑπ' ἀριθ. 20077 ἀπὸ 15.6.1957 ἐγγράφου τοῦ ρηθέντος Ταμείου πρὸς τὴν αἰτοῦσαν, δι' οὗ τοῦτο ἀνεκοίνωσεν εἰς ταύτην, ὅτι ἀπορρίπτεται ἡ ἀπὸ 19.1.1956 αἴτησίς της πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως λόγῳ ἀνικανότητος πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν διὰ τοὺς ἐν τῷ ἄνω ἐγγράφῳ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας διαλαμβανομένους λόγους καὶ ἐπὶ πλέον διότι τὸ δικαίωμά της ἔχει παραγραφῇ κατὰ τὸ ἄρθρον 13 § 1 τοῦ Κανονισμοῦ συντάξεως, καθ' ὅσον ἀπὸ τῆς 26.4.1950 (ἡμερομηνίας ἐνηλικιώσεώς της) μέχρι τῆς 19.1.1956 (ἡμερομηνίας ὑ-

ποβολῆς τῆς αἰτήσεως πρὸς συνταξιοδότησιν) παρῆλθεν ἐξαετία καὶ πλέον.

Τὸ πρῶτον ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἐγγράφων παρέχει ἑρμηνευτικὰς ἁπλῶς ἀπόψεις διατάξεων νόμου εἰς τὸ ἁρμόδιον ὅπως ἀποφασίσῃ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ὡς εἴρηται Ταμείου. Στερεῖται, ἑπομένως, ἐκτελεστοῦ χαρακτῆρος καὶ ἀπαραδέκτως προσβάλλεται ἐπὶ ἀκυρώσει.

Ἐν τῇ παραγρ. 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 44864/1939 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (217 β') ὁρίζεται, ὅτι «εἰς τὰς ἐκ νομίμου γάμου χήρας ἀποβιωσάντων ἡσφαλισμένων ἀρτεργατῶν χορηγεῖται, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, μηνιαῖον βοήθημα ἐκ δραχμῶν 400. Τὸ βοήθημα τοῦτο προσαυξάνεται κατὰ δραχμὰς πεντήκοντα (50) δι' ἕκαστον νόμιμον τέκνον ἡλικίας κάτω τῶν 16 ἐτῶν καὶ μέχρι τριῶν τέκνων. Ἐπίσης ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ χήρα ἐν ζωῇ, δικαιοῦνται τὰ νόμιμα τέκνα τῶν ἀποβιωσάντων ἡσφαλισμένων, ἡλικίας μέχρι 16 ἐτῶν, μηνιαίου βοηθήματος ἐκ δραχμῶν 400 μέν, ἐὰν πρόκειται περὶ ἑνὸς τέκνου, 450 δέ, ἐὰν πρόκειται περὶ πλειόνων τοῦ ἑνός». Ἀφ' ἑτέρου, ἡ ὑπ' ἀριθ. 62153 ἀπὸ 16/17 Νοεμβρίου 1950 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ε06 β') «περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ συντάξεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν» ἐν παραγρ. 7 τοῦ ἄρθρου 4 ὥρισεν, ὅτι: «Τὸ δικαίωμα εἰς σύνταξιν λόγῳ θανάτου ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου τοῦ θανάτου τοῦ ἡσφαλισμένου ἢ τοῦ συνταξιούχου, ἐξ οὗ ἐλκουσι τὸ δικαίωμα τὰ κατὰ τὴν παράγρ. 1 τοῦ παρόντος μέλη τῆς οἰκογενείας τοῦ θανόντος καὶ λήγει: α) διὰ τοῦ θανάτου τοῦ συνταξιούχου καὶ β) ἐπὶ συντάξεως τέκνων, ἐγγόνων, ἀδελφῶν καὶ προγόνων, προκειμένου μὲν περὶ ἀρρένων ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, προκειμένου δὲ περὶ θηλέων ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 21ου ἔτους. γ) . . . Τὸ κατὰ τὸ ἀνωτέρω ὅριον ἡλικίας παρατείνεται μέχρι τοῦ εἰκοστοῦ πρώτου τῆς ἡλικίας, ἐφ' ὅσον τὰ δικαιούμενα πρόσωπα συνεχίζουσι τὴν μόρφωσίν των εἰς σχολὰς γενικῆς ἢ εἰδικῆς μορφώσεως καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἀσκοῦσι βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα, ἀπεριορίστως δέ, ἐφ' ὅσον λόγῳ παθήσεως εἶναι ἀνίκανα πρὸς πᾶσαν βιοποριστικὴν ἐργασίαν». Τέλος δὲ τὸ β. δ/γμα τῆς 14 Φεβρουαρίου 2 Μαρτίου 1955 (5.) «περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ συντάξεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν» ἐν ἄρθρῳ 11 § 3 ὥρισεν, ὅτι: «Ἡ σύνταξις παύει νὰ παρέχηται α) . . . β) . . . γ) ἐπὶ συντάξεων τέκνων, ἐγγόνων καὶ προγόνων, προκειμένου περὶ ἀρρένων ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ εἰκοστοῦ πρώτου (21) ἔτους τῆς ἡλικίας των, προκειμένου δὲ περὶ θηλέων τοῦ εἰκοστοῦ πέμπτου (25) καὶ πρὸ τούτου διὰ τῆς τελέσεως γάμου ἢ θανάτου των. Τὸ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὅριον ἡλικίας: αα) δὲν ἰσχύει προκειμένου περὶ τέκνου, ἐγγόνου ἢ προγόνου ἀνικάνου λόγῳ παθήσεως διὰ πᾶσαν βιοποριστικὴν ἐργασίαν, ββ). . .».

Ὁ πατὴρ τῆς αἰτούσης, ἡσφαλισμένος ἀρτεργάτης, ἀπεβίωσε κατὰ Σεπτέμβριον 1947 καὶ κατέλιπεν ἐν ζωῇ τὴν ἐκ νομίμου γάμου σύζυγόν του καὶ τὰ τρία νόμιμα τέκνα του: Τὴν αἰτοῦσαν, γεννηθεῖσαν τὴν 26.4.1929, τὸν Σ**, γεννηθέντα τὸ 1932, καὶ τὴν Α**, γεννηθεῖσαν τὸ 1937, βάσει δὲ τῆς κατὰ τὸν ἄνω χρόνον ἰσχυούσης ὑπ' ἀριθ. 44864 1939 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἀπενεμήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1688/29.10.1947 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ τότε Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν σύνταξις (μηνιαῖον βοήθημα) εἰς τὴν χήραν, ἀνεγνωρίσθη δὲ ὡς δικαιοῦχος (κατὰ προσαύξησιν τοῦ καταβαλλομένου εἰς τὴν χήραν μητέρα της βοηθήματος) καὶ ἡ αἰτοῦσα, καίτοι εἶχεν ὑπερβῇ τὸ 16ον τῆς ἡλικίας της καὶ ἐξηκολούθησε νὰ θεωρῆται ὡς τοιαύτη μέχρι τοῦ θανάτου τῆς μητρός της (Δεκέμβριος 1955), ἀφ' οὗ καὶ ζητεῖ νὰ ἀναγνωρισθῇ ὡς δικαιοῦχος βοηθήματος (συντάξεως) ἰδίῳ ὀνόματι λόγῳ ἀνικανότητος.

Ἡ περὶ ἀναγνωρίσεως ὡς δικαιούχου συντάξεως ἰδίῳ ὀνόματι αἴτησις τῆς αἰτούσης ἀπερρίφθη διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ ἀνικανότης δέον νὰ ὑπάρχῃ πρὸ τῆς συμπληρώσεως τῆς ἡλικίας, ἀφ' ἧς, κατὰ νόμον, διακόπτεται ἡ σύνταξις τῶν τέκνων. Πλὴν ὅμως, ἀνεξαρτήτως τοῦ περιστατικοῦ, ὅτι ἐκ τῶν ἐν τῷ φακέλλῳ εὑρισκομένων ὡς στοιχείων αὐτοῦ καὶ μὴ ἐκτιμηθέντων ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ὡς εἴρηται Ταμείου πιστοποιητικῶν ὑπ' ἀριθ. 973/1956 τοῦ Σανατορίου «Σωτηρία» καὶ 3615 1956 καὶ 1246/1957 Ἀσκληπιείου Βούλας σφόδρα πιθανὸν καθίσταται, ὅτι ἡ αἰτοῦσα εἶχε καταστῇ ἀνίκανος πρὸς βιοποριστικὴν ἐργασίαν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1946, ἤτοι πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ πατρός της (1947), ἐφ' ὅσον κατὰ τὰς προδιαληφθείσας διατάξεις, τὰ ἀνίκανα πρὸς βιοπορισμὸν τέκνα ὁρίζονται δικαιοῦχα συντάξεως ἀνεξαρτήτως ἡλικίας, ἡ σκέψις, ὅτι ἡ ἀνικανότης πρέπει νὰ ἔχῃ ἐπέλθει πρὸ τῆς συμπληρώσεως τῆς ἡλικίας, ἀφ' ἧς ἐπὶ ὑγιῶν διακόπτεται ἡ σύνταξις (νῦν πρὸ τοῦ 21ου ἔτους διὰ τὰ ἄρρενα καὶ τοῦ 25ου διὰ τὰ θήλεα), εὑρίσκεται εἰς προφανῆ λογικὴν ἀντίφασιν πρὸς τὸν τιθέμενον κανόνα ὅτι τὰ ἀνίκανα τέκνα καθίστανται δικαιοῦχα ἀσχέτως ἡλικίας. Ἡ ὡς εἴρηται, ἄθεν, αἰτιολογία παρίσταται μὴ νόμιμος καὶ ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀκυρωτέα. (*Σ. Ε. 383/1959, Τμ. Α'*, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ν. Παναγιωτάτος*, Δικηγόρος ὁ κ. Γ. Μαγκάκης).

§ 5. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας

Χαρακτηρισμὸς τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ξενοδοχειακῶν Ὑπαλλήλων καὶ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας ὡς Ὀργανισμῶν ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως. — Ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 51 §§ 1 καὶ 3 τοῦ Α.Ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» προκειμένης διαδοχῆς ἀσφαλίσεως εἰς ἀμφοτέρους τοὺς Ὀργανισμούς.

Ἐκ τῶν ἄρθρων 2 τοῦ ν.δ. 2238/1943 καὶ ἄρθρ. 3 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24284/1943 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὡς καὶ τῶν ἄρθρ. 14 § 1 τοῦ ἀ.ν. 394/1936, 10 § 1 τοῦ ἀ.ν. 844/1937, ἄρθρ. 4 § 4 τοῦ ν.δ. 1828/1942 καὶ ἄρθρ. 2 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8820/1942 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας ἐγκριθέν-

τος Κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ξενοδοχειακῶν Ὑπαλλήλων σαφῶς συνάγεται, ὅτι τό τε ἀναιρεσείον Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας καὶ τὸ Τ.Α.Ξ.Υ. ὡς πρὸς τοὺς κινδύνους γήρατος καὶ ἀναπηρίας, οὓς ἀμφότερα ἀσφαλίζουν, παρέχουν εἰς τοὺς παρ' αὐτοῖς ἠσφαλισμένους, ὑπαγομένους δυνάμει τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 6298/1934, ἀπὸ δὲ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ν. 1846/1951, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 2 αὐτοῦ, ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν κυρίαν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς καὶ τὰς οἰκογενείας αὐτῶν ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν, τὸν χαρακτῆρα τῆς ὁποίας, ὡς τοιαύτης, δὲν μεταβάλλει ὁ τρόπος τῆς χορηγήσεως τῆς παροχῆς, τουτέστι τὸ ὅτι τὸ μὲν Τ.Α.Ξ.Υ. χορηγεῖ ταύτην ἐφ' ἅπαξ, τὸ δὲ ἀναιρεσείον καὶ περιοδικῶς. Ὅθεν ἀμφότερα τὰ Ταμεῖα ταῦτα ὡς πρὸς τοὺς ὡς ἄνω κλάδους εἶναι Ὀργανισμοὶ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως καὶ συνεπῶς, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 51 §§ 1 καὶ 3 τοῦ ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἐὰν διετέλεσέ τις ἠσφαλισμένος διαδοχικῶς εἰς ἀμφοτέρους τοὺς Ὀργανισμοὺς τούτους, ὁ τελευταῖος ἐξ αὐτῶν ὑποχρεοῦται, ὅπως συνυπολογίσῃ ἁπάσας τὰς ἡμέρας ἐργασίας, τὰς ὁποίας πρὸ τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν αὐτοῦ ἐπραγματοποίησε πράγματι ὁ ἠσφαλισμένος εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἑτέρου Ὀργανισμοῦ, τόσον διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς παροχῆς, ὅσον καὶ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς παροχῆς χρονικῶν προϋποθέσεων, βάσει τῆς διεπούσης αὐτὸ νομοθεσίας. Δεξάμενον ὅθεν τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος, ἠσφαλισμένη παρὰ τῷ ἀναιρεσείοντι καὶ ἐξελθοῦσα τῆς ὑπηρεσίας της λόγῳ γήρατος, ἐπραγματοποίησε πράγματι πρὸ τῆς ὑπαγωγῆς της εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἀναιρεσείοντος 240 ἡμέρας ἐργασίας εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Α.Ξ.Υ. καὶ ἀποφηνάμενον μετὰ ταῦτα ὅτι τὸ ἀναιρεσείον ὑποχρεοῦται, ὅπως συνυπολογίσῃ τὰς ἡμέρας ταύτας διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν ἀπονομὴν ὑπ' αὐτοῦ συντάξεως χρονικῶν προϋποθέσεων, βάσει τῆς διεπούσης αὐτὸ νομοθεσίας, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως. ***(Α.Π. 169/1959, Τμ. Β'***, Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Ε. Κολοκούρης***, Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Δ. Ροζάκης***, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Εὐστρατιάδης, Σ. Σπετσάκης) (*).

§ 6. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Μεταλλευτῶν

Χρόνος ἐργασίας εἰς μεταλλεῖα ἢ λατομεῖα πρὸς ἀνάληψιν συντάξεως λόγῳ γήρατος. — "Ορος προσμετρήσεως καὶ τοῦ διανυθέντος ἐν συνταξιοδοτήσει ἐξ ἀτυχήματος ἢ ἐπαγγελματικῆς νόσου χρόνου. — Παραγραφὴ ἀπαιτήσεως πρὸς συνταξιοδότησιν.— Ἔναρξις διὰ τοὺς μετὰ τὴν 20 Φεβρουαρίου 1939, ἡμέραν ἰσχύος τοῦ Νόμου 1607/1939, ἀπὸ τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας, ἀφ' ἧς καθίσταται ἐνεργὸν καὶ δικαστικῶς ἐπιδιώξιμον τὸ πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως λόγῳ γήρατος δικαίωμα, κατ' ἄρθρ. 251 Α.Κ. — Ἰσχυρισμὸς περὶ ἀναστολῆς παραγραφῆς, λόγῳ ἀνωτέρας βίας, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 255 Α.Κ. : Σύμφωνον καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν παρὰ τοῦ Α' Τμήματος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 318 ἔτους 1958 ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως (*) ἐξενεχθεῖσαν, καθ' ἣν εἰς τὸν ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 34 § 1 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13987 ἔτους 1940 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθέντος καὶ ἰσχύν νόμου ἐπέχοντος καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν ἀπαιτούμενον χρόνον τῆς τριακονταετοῦς συνεχοῦς ἢ διακεκομμένης ἐργασίας εἰς μεταλλεῖα ἢ λατομεῖα πρὸς ἀπόληψιν συντάξεως λόγῳ γήρατος προσμετρεῖται, κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς 5ης παραγράφου τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, καὶ ὁ διανυθεὶς ἐν συνταξιοδοτήσει, ἐξ ἀτυχήματος ἢ ἐπαγγελματικῆς νόσου, χρόνος, ἀλλὰ μόνον ἐφ' ὅσον διακόπτεται ἡ σύνταξις διά τινος τῶν ἐν τῷ καταστατικῷ ὁριζομένων ἐν ἄρθροις 25 καὶ 30 λόγων, οὐχὶ δὲ καὶ ὁσάκις παύει χορηγουμένη μετ' ἀνάκλησιν τῆς περὶ ταύτης ἀποφάσεως, δι' ἧς παρὰ τὸν νόμον ἐχορηγήθη εἰς πρόσωπον μὴ δικαιούμενον, ὡς μὴ συντρεχουσῶν τῶν πρὸς παροχὴν τοιαύτης προϋποθέσεων, διότι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ δὲν ἠθελήθη διὰ τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου νὰ δημιουργῆται δικαίωμα πρὸς συνταξιοδότησιν λόγῳ γήρατος ἐκ τῆς παρανόμου λήψεως συντάξεως.

Μετὰ τὴν ἀναίρεσιν ἐπανέρχονται οἱ διάδικοι, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 832 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρ. 23 τοῦ Νόμου 3810/1957, εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν τῆς δίκης, τουτέστιν εἰς τὴν ἐκ νέου συζήτησιν τῆς παρὰ τῆς ἐκκαλούσης ἀσκηθείσης ἀπὸ 29 Μαΐου 1956 ἐφέσεως κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 693 ἔτους 1956 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ὑποβληθεῖσα αὐτῷ ἀπὸ 29.6.1955 αἴτησις περὶ ἀπονομῆς εἰς ταύτην συντάξεως.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 40 § 5 τοῦ

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 2128/1958 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

(*) ΕΕΔ 17 σελ. 761.

διαληφθέντος καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν πᾶσα κατ' αὐτοῦ ἀπαίτησις πρὸς συνταξιοδότησιν λόγῳ γήρατος παραγράφεται μετὰ πενταετίαν ἀπὸ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ γενεσιουργοῦ τοῦ δικαιώματος γεγονότος. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, συνδυαζομένης πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 34 § 1 τοῦ αὐτοῦ καταστατικοῦ, ἥτις ὁρίζει, ὅτι σύνταξις λόγῳ γήρατος παρέχεται ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῷ προϋποθέσεις εἴς τε τοὺς ὑπομακρυνθέντας πρὸ τῆς κατὰ τὴν 20ὴν Φεβρουαρίου 1939, ἡμέρας ἰσχύος τοῦ ν. 1607/1939, καὶ τοὺς μετὰ ταύτην ἀπομακρυνομένους, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ πενταετὴς αὕτη παραγραφὴ ἄρχεται, διὰ τοὺς μετὰ τὴν 20ὴν Φεβρουαρίου 1939 διακόπτοντας τὴν ἐργασίαν των παρὰ μεταλλείοις ἢ λατομείοις, ἀπὸ τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας των, ἀφ' ἧς καθίσταται ἐνεργὸν καὶ δικαστικῶς ἐπιδιώξιμον τὸ πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως λόγῳ γήρατος δικαίωμά των, κατ' ἄρθρον 251 τοῦ Α.Κ. Ἐπομένως, ἐφ' ὅσον ἐν τῇ ὑποβληθείσῃ εἰς τὸ Ταμεῖον Μεταλλευτῶν ἀπὸ 31.5.1955 αἰτήσει της συνομολογεῖ ἡ ἐκκαλοῦσα, ὅτι ὁ ἐν ἔτει 1953 ἀποβιώσας σύζυγός της διέκοψεν ὁριστικῶς τὴν ἐργασίαν του κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον 1943, ἔχων συμπεπληρωμένην ἐργασίαν 30 ἐτῶν καὶ ἄγων τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, ὀρθῶς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου ἀπεφάνθη διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του, ὅτι ἡ πρὸς συνταξιοδότησιν λόγῳ γήρατος τοῦ συζύγου της ἀξίωσις ὑπέκυψεν εἰς τὴν προδιαληφθεῖσαν πενταετῆ παραγραφήν, ἧς ἡ λῆξις, ἀνασταλεῖσα ὑπὸ τῶν ἀλληλοδιαδόχως ἐκτοτε ἰσχυσάντων δικαιοστασίων καὶ τελευταίως τοῦ ἀπὸ 25.6.1953 β. δ/τος, ἐπῆλθεν ὁριστικῶς τὴν 31 Ὀκτωβρίου 1953.

Ἐξ ἄλλου τὸ παρὰ τῆς ἐκκαλούσης ἐπικαλούμενον γεγονὸς ὅτι ὁ ἀποβιώσας ἐν ἔτει 1953 σύζυγός της ἐλάμβανε σύνταξιν, λόγῳ ἀτυχήματος, ἐπισυμβάντος κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του, ὡς ἐργάτου μεταλλείων, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 651 ἔτους 1947 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀνακληθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 177 τῆς 18 Φεβρουαρίου 1954 ἑτέρας ἀποφάσεώς του, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1214 ἔτους 1955 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, καὶ συνεπῶς δὲν ἠδύνατο νὰ λαμβάνῃ σύνταξιν ἐκ δύο ἐστω καὶ διαφόρων αἰτιῶν, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς συνεπαγόμενον τὴν ἀναστολὴν τῆς διαληφθείσης παραγραφῆς, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 255 Α.Κ., λόγῳ ἀνωτέρας βίας, ὡς μὴ κωλυομένης ἐκ τούτου τῆς δικαιούχου ἐκκαλούσης, ὅπως ἀσκήσῃ τὴν περὶ συνταξιοδοτήσεως λόγῳ γήρατος τοῦ συζύγου της ἀξίωσίν της, οὖσαν ἀνεξάρτητον τῆς λόγῳ ἀτυχήματος τοιαύτης, ὡς εἰς ὅλον διάφορον νομικὴν καὶ ἱστορικὴν αἰτίαν στηριζομένην. Ὅθεν δέον, ὅπως ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις ἀπορριφθῇ, ὡς μὴ βάσιμος. *(Α.Π. 175/1959, Τμ. Γ'*, Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Καυκᾶς*, Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Θανόπουλος*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Σκιάνης, Δ. Λιακατᾶς, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§ 7. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Μεταλλευτῶν

Ὑποβολὴ νέας αἰτήσεως πρὸς συνταξιοδότησιν παρὰ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν.—Ἀνεπίτρεπτον αὐτῆς ἐπὶ ἀπορρίψεως προηγουμένως ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, μὲ τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον, εἰμὴ μόνον ἐὰν ἐπῆλθε μεταβολὴ πραγμάτων, δικαιολογοῦσα διάφορον τοῦ Συμβουλίου κρίσιν. — Δικαίωμα ἐφέσεως κατὰ τῆς ἀπορριπτούσης τὴν νέαν αἴτησιν ἀποφάσεως, ὡς μὴ συντρεχούσης τῆς προϋποθέσεως ταύτης, τῆς μεταβολῆς πραγμάτων: Ναὶ μέν, κατὰ τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρ. 25 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13987/1940 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας ἐγκριθέντος καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν συναγομένην γενικὴν ἀρχήν, ἐὰν τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου ἀπέρριψεν ὡς οὐσίᾳ ἀβάσιμον αἴτησιν μεταλλευτοῦ περὶ συνταξιοδοτήσεώς του, δὲν δύναται οὗτος νὰ ὑποβάλῃ νέαν αἴτησιν, τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον ἔχουσαν, εἰ μὴ μόνον ἐὰν ἐπῆλθε μεταβολὴ πραγμάτων, δικαιολογοῦσα διάφορον τοῦ Συμβουλίου κρίσιν, ἐκ τούτου ὅμως οὐδαμῶς παρίσταται, ὅτι ἡ ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἡ ἀπορρίπτουσα τὴν νέαν ταύτην αἴτησιν, ὡς μὴ συντρεχούσης τῆς προϋποθέσεως ταύτης, τῆς μεταβολῆς πραγμάτων, δὲν ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν, κατ' ἐξαίρεσιν τοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 38 § 1 τοῦ αὐτοῦ καταστατικοῦ κανόνος, καθ' ὃν αἱ ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεώς των. Ὅθεν, κρῖναν τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι, ἐφ' ὅσον ἡ ἐνώπιόν του ἀχθεῖσα πρὸς ἐκδίκασιν ἔφεσις ἠσκήθη κατ' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, ἐκδοθείσης ἐπὶ νέᾳ αἰτήσει τοῦ ἀναιρεσείοντος, μὴ ἐρειδομένη ἐπὶ μεταβολῆς πραγμάτων, εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀπαράδεκτος καὶ ἀποφηνάμενον ἀπορριπτέαν ταύτην, κατὰ παράβασιν τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων ἐκήρυξεν ἀπαράδεκτον καὶ ἀναιρετέαν ἐκ τούτου κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρ. 807 § 11 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον ἀναιρέσεως. *(Α.Π. 22/1959, Τμ. Β'*, Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*, Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Α. Ροζάκης*, Δικηγόροι οἱ κ. κ. Κ. Κάκκαβας, Α. Καλλέργης,

Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους) (*).

§ 8. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων τοῦ Κράτους

Ἀντισυνταγματικὴ καὶ συνεπῶς ἄκυρος ἡ πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας ἐξουσιοδότησις τοῦ ἄρθρου 59 § 1 τοῦ Α.Ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Α.Ν. 694/1937.—Ἔννοια ἐξουσιοδοτήσεως ἄρθρ. 5 Ν. 2868/1922 «περὶ ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως τῶν ἐργατῶν καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων».—Ἁρμοδιότης τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας μόνον ἐγκρίσεως τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως.—Ἀκύρωσις ὑπ' ἀριθ. 72262/788 τῆς 30/31.12.1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας: Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα αἴτησις, καθ' ὅσον μὲν στρέφεται κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 72262/Σ788 ἀπὸ 30/31.12.1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (339 β), δι' ἧς προσετέθη εἰς τὸ τέλος τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 66335/Σ653 ἀπὸ 7.11/5.12.1957 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ (312 β') ἀνασυνταχθέντος καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων τοῦ Κράτους, ὡς μεταβατικὴ διάταξις, καθ' ἣν, προκειμένου περὶ προσώπων ἐξερχομένων ἐκ τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὰ δύο πρῶτα ἔτη ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ὡς εἴρηται καταστατικοῦ, λόγῳ ὁρίου ἡλικίας, ἀναπηρίας ἢ θανάτου, παρέχεται εἰς ταῦτα τὸ δικαίωμα ἐπιλογῆς διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως μεταξὺ τῶν ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ τούτου προβλεπομένων παροχῶν καὶ τῶν τοιούτων κατὰ τὰς ἰσχυούσας ἑκάστοτε διατάξεις περὶ παροχῶν ἡσφαλισμένων τοῦ κλάδου συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α., παραδεκτὴ καὶ κατ' οὐσίαν ἐξεταστέα τυγχάνει, ἀπαράδεκτος δὲ καθ' ὅσον στρέφεται κατὰ τῆς ἀπὸ 17 Δεκεμβρίου 1957 προτάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἄνω Ταμείου, πράξεως μὴ ἐκτελεστῆς.

Οἱ αἰτοῦντες, τόσον οἱ ἐξ αὐτῶν τρεῖς συνταξιοῦχοι, ὅσον καὶ ὁ τέταρτος ἡσφαλισμένος εἰς τὸ ρηθὲν Ταμεῖον, διώκοντες διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους τὴν ἀκύρωσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, δι' ἧς θίγονται ἔννομα αὐτῶν συμφέροντα, παραδεκτῶς ὁμοδικοῦσιν.

Αἱ ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐπικαλούμεναι ἐξουσιοδοτικαὶ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 59 § 1 τοῦ ἀ. νόμου τῆς 11ης Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937, κριθεῖσαι ἤδη ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου ὡς ἀντισυνταγματικαί, λόγῳ τῆς εὐρύτητος καὶ τῆς γενικότητος αὐτῶν, δὲν δύνανται νὰ ἀποτελέσωσιν ἔγκυρον ἔρεισμα πρὸς ἔκδοσιν ταύτης.

Τὸ κῦρος τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δὲν καλύπτεται οὔτε ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2868/1922 «περὶ ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως τῶν ἐργατῶν καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου συνεστήθη τὸ περὶ οὗ πρόκειται Ταμεῖον (Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας 89349/1934, Φ.Ε.Κ. Παράρτημα 8). Ἀληθῶς αἱ διατάξεις αὗται, ὡς ἤδη ἐκρίθη ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου (Ὀλ. 1495/1955, 616/1956 κ.ἄ.), προβλέπουσι διαδικασίαν τροποποιήσεως τῶν καταστατικῶν τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως πρωτοβουλίᾳ τῆς Διοικήσεως τούτων, παρέχουσαι εἰς τὸν Ὑπουργὸν ἁρμοδιότητα μόνον ἁπλῆς ἐγκρίσεως τῆς σχετικῆς προτάσεως, τὴν δὲ προδιαληφθεῖσαν προσθήκην εἰς τὸ καταστατικὸν τοῦ ὡς εἴρηται Ταμείου ἀπεφάσισε νομίμως καὶ εἰσηγήθη ἡ Διοίκησις τούτου (συνεδρίασις 584 τῆς 17.12.1957, ὑπ' ἀριθ. 1264/19.12.1957 ἀναφορὰ τοῦ Ταμείου πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας) καὶ ὁ Ὑπουργὸς ἐνέκρινε ταύτην, ὡς εἶχε, πλὴν ὅμως ἡ ὡς ἄνω διαδικασία τροποποιήσεως τῶν καταστατικῶν τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἀναφέρεται εἰς θέσπισιν παγίων ἢ καὶ γενικῶν μεταβατικῶν διατάξεων, οὐχὶ καὶ προσωπικῶν τοιούτων. Ἡ διὰ τῆς προσβαλλομένης δὲ ἀποφάσεως γενομένη εἰς τὸ καταστατικὸν τοῦ ρηθέντος Ταμείου προσθήκη, ὑφ' ἣν ἐμφανίζεται μορφήν, ἀποτελεῖ προσωπικὴν καὶ οὐχὶ μεταβατικὴν διάταξιν. Ἀκυρωτέα ὅθεν, καθίσταται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐκ τοῦ λόγου τούτου, βασίμως προβαλλομένου.

Ἀκυρουμένης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐκ τοῦ ἄνω λόγου παρέλκει ἡ ἔρευνα τῶν λοιπῶν λόγων ἀκυρώσεως.

Κατὰ ταῦτα δέον, ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, ἀπορριφθῇ δὲ ἡ ἀσκηθεῖσα παρέμβασις.

Διὰ ταῦτα

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν

Ἀκυροῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 72262/Σ.788 ἀπὸ 30/31.12.1957 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (339 Β). (***Σ.Ε. 144/1959, Ὁλομελείας,*** Πρόεδρος ὁ κ. ***Σ. Σολιώτης,*** Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Ν. Παναγιωτᾶτος,*** Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Ζούκας, Β. Κουντούρης, Πάρεδροι τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Χ. Ψαρρός).

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 3053/1957 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Ἀναστολὴ καταβολῆς συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. μετ' ἄσκησιν ὑπὸ τοῦ συνταξιούχου αὐτοτελοῦς ἐπαγγέλματος ἢ παροχὴν ἐξηρτημένης ἐργασίας.

Ἐξ ἀφορμῆς ὑποβληθέντος ἡμῖν σχετικοῦ ἐρωτήματος γνωρίζομεν ὑμῖν τὰ κάτωθι:

Κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 § 1 τοῦ ν. δ. 3083/1954, ὡς καὶ ὑπὸ τοῦ Σ. τ. Ε. ἐγένετο δεκτὸν (ἀπόφ. 1651/1957, Δελτ. Ι.Κ.Α. 1957, σελ. 164) (*), διὰ τὴν ἀναστολὴν τῆς καταβολῆς τῆς συντάξεως ἀπαιτεῖται, ὅπως ὁ συνταξιοῦχος ἀσκῇ αὐτοτελὲς ἐπάγγελμα ἢ παρέχῃ ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἐξ ἧς νὰ κερδίζῃ ποσὸν ἀνώτερον τοῦ διπλασίου τῆς συντάξεως του.

Ἐν ὄψει τῆς διατάξεως ταύτης ἡ συμμετοχὴ συνταξιούχου τινὸς εἰς Διοικητικὰ Συμβούλια νομικῶν προσώπων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει συνεπιφέρει ἀναστολὴν τῆς καταβολῆς τῆς συντάξεώς του.

Τοῦτο διότι ὁ συνταξιοῦχος, μετέχων εἰς Συμβούλια, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ἀσκεῖ αὐτοτελὲς ἐπάγγελμα, ἐφ' ὅσον διὰ τῆς τοιαύτης συμμετοχῆς του δὲν ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῶν πρὸς βιοπορισμόν του μέσων, οὐδὲ ὅτι παρέχει ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἐφ' ὅσον ἐν προκειμένῳ δὲν ὑφίσταται τὸ στοιχεῖον τῆς ἐξαρτήσεώς του ἐξ ἐργοδότου, μεθ' οὗ νὰ συνδέηται διὰ σχέσεως ἐργασίας.

Ἡ παροῦσα ἀποτελεῖ ἰδιαιτέραν ἀπάντησιν εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 127981/21.3.1959 ἀναφορὰν τοῦ Ὑποκαταστήματος Ἀθηνῶν (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 83/1959 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.*).

Εἰσφοραὶ ὑπὲρ τοῦ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν εἰς ἐξωασφαλιστικὰς περιοχάς: Εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3868/1958, προκειμένου περὶ τῶν ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεομένων καὶ παρεχόντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν εἰς περιοχὰς ἐκτὸς ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α., παρέχομεν ὑμῖν τὰς κάτωθι ὁδηγίας:

Ἐργοδόται, ἀπασχολοῦντες μισθωτοὺς ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ Ι.Κ.Α., μὴ ὑπαγομένους εἰς οὐδένα κλάδον ἀσφαλίσεως, ὑποχρεοῦνται, ὅπως τὰς ἀναλογούσας εἰσφορὰς τῶν μισθωτῶν τῆς ἄνω κατηγορίας καταθέτουν τοῖς μετρητοῖς εἰς τὰ κατὰ τόπους ὑμέτερα Ὑποκαταστήματα, Πρακτορεῖα ἢ ἀνταποκριτάς, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπιβαρύνσεως ἢ οἱασδήποτε κρατήσεως καὶ εἰς πίστωσιν ἰδιαιτέρου λογαριασμοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «Δ.Λ.Ο.Ε.Μ.» - εἰσφοραὶ ἐξωασφαλιστικῶν περιοχῶν». Οὗτοι δέον, ὅπως τὴν κατάθεσιν τῶν ἀναλογουσῶν εἰσφορῶν συνοδεύουν διὰ καταστάσεως, ἐν ᾗ θὰ ἀναφέρηται τὸ ὀνοματεπώνυμον ἑκάστου μισθωτοῦ, ὁ τόπος ἀπασχολήσεως, τὰ τυχὸν συντηρούμενα τέκνα μέχρις ἡλικίας 16 ἐτῶν, αἱ καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἢ ἡμερομίσθια, τὸ ποσὸν τῶν καταβαλλομένων ἀσφαλίστρων καὶ ἡ χρονικὴ περίοδος, εἰς ἣν ἀνήκουν τὰ καταβαλλόμενα ἀσφάλιστρα. Ἡ κατάστασις αὕτη θὰ φέρῃ τὸν τίτλον τοῦ καταθέτοντος ὑποχρέου ἐργοδότου καὶ τὴν ἕδραν τῆς ἐπιχειρήσεως, θὰ συντάσσηται εἰς διπλοῦν καὶ τὸ μὲν πρωτότυπον θὰ παραλαμβάνηται ἀπὸ τὴν εἰσπράττουσαν τὰ ἀσφάλιστρα Τράπεζαν, τὸ δὲ ἀντίγραφον θὰ ἐπιστρέφηται εἰς τὸν καταθέτοντα ἐργοδότην μὲ βεβαίωσιν ἐπ' αὐτοῦ τῆς Τραπέζης, ἐξ ἧς θὰ ἐμφαίνηται τὸ κατατεθὲν ποσὸν καὶ ἡ ἡμερομηνία καταθέσεως. (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 13/1959 Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας πρὸς τὰς Τραπέζας*).

Ὑπαγωγὴ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν. δ. 3868/1958 περὶ οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων μισθωτῶν τοῦ προσωπικοῦ δασοκτονίας: Γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν. δ. 3868/1958, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τούτου, ὑπάγονται ἅπαντα τὰ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου πρὸς οἱονδήποτε ἐν τῇ χώρᾳ ἐργοδότην παρέχοντα ἐξηρτημένην ἐργασίαν πρόσωπα.

Ἐξ ἄλλου, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ν. δ. 3464/1955, ἐξαιροῦνται τῶν διατάξεων αὐτοῦ, πλὴν ἄλλων, καὶ οἱ ἀπασχολούμενοι ἀμέσως εἰς τὴν καλλιέργειαν γεωργικῶν προϊόντων καὶ κτηνοτροφίαν, πλὴν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τοιαύτας ἐργασίας ἀσκουμένας ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου.

Ἑπομένως τὰ περὶ ὧν τὸ ὑμέτερον ἔγγραφον πρόσωπα, ἀνήκοντα εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην κατηγορίαν, δὲν ἐξαιροῦνται τῶν διατάξεων τοῦ ν. δ. 3868/1958, οὔτε κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 11 τούτου, οὔτε ἐκ τοῦ λόγου ὅτι τὰ ἡμερομίσθια τούτων, συμφώνως πρὸς τὸ ν. δ. 2413/1953, ὁρίζονται ἀναλόγως τῶν τοπικῶν συνθηκῶν, δεδομένου ὅτι οὐδαμοῦ ἐν τῷ ν. δ. 3868/1958 ἀναφέρονται τοιαῦται ἐξαιρέσεις.

Οὕτως αἱ ἀποδοχαὶ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος προσώπων ὑπόκεινται εἰς τὴν διὰ τοῦ ἄνω ν. δ. τος θεσπισθεῖσαν ὑπὲρ τοῦ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων εἰσφοράν, πλὴν τῶν εἰς τὴν παράγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 8 αὐτοῦ ἐμπιπτόντων, εἰς ἀνάλογον δὲ εἰσφορὰν ὑπόκεινται καὶ τὰ οἰκεῖα Ταμεῖα Προστασίας Ἐλαιοπαραγωγῆς. (*Ἐγγρ. ὑπ' ἀριθ. 16481 1959 Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας*).

(*) ΕΕΔ 16, 1336. Βλέπε ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ Σ.Ε. 1639/1957, ΕΕΔ 16, 1286, Σ.Ε. 437/1958, ΕΕΔ 17, 848 καὶ τὰ ἐν ΕΕΔ 16, 1285 ἐπ. σημειούμενα.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Θέσις τῶν δικηγόρων ἔναντι τῶν Νόμων περὶ προστασίας τῶν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολυομένων.—Ἀντιδιαστολὴ πρὸς τοὺς μισθωτοὺς τῶν δικηγόρων, ἐχόντων τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐμμίσθου ἐντολοδόχου καὶ τοῦ ἀμίσθου δημοσίου ὑπαλλήλου.—Ἀνεφάρμοστον διατάξεων Α. Ν. 1836/1951 ἐπὶ τοῦ Ὀργανισμοῦ Χρηματοδοτήσεως Οἰκονομικῆς Ἀναπτύξεως (Ο.Χ.Ο.Α.) ὡς πρὸς τὴν πρόσληψιν προσωπικοῦ.—Ἐφαρμογὴ ὅμως αὐτοῦ διὰ τὴν ὑποχρεωτικὴν πρόσληψιν δικηγόρου.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β', 205/1959

('Επὶ ἐρωτήματος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας)

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Τρ. Κοντοπανόπουλος*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Δ. Μπαρμπάτης, Α. Ἀλεξίου, Α. Λέκκας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Τσαγχαράκης, Β. Κουντούρης, Πάρεδροι

Τὸ Συμβούλιον ἀπεδέχθη ὁμοφώνως τὴν εἰσήγησιν τοῦ Εἰσηγητοῦ, ἔχουσαν ὡς ἀκολούθως: Ἀρχικῶς ὁ ν. 751 1948 «περὶ προστασίας τῶν ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ» δὲν προέβλεπεν εἰδικῶς περὶ τοποθετήσεως δικηγόρων εἰς νομικὰ πρόσωπα, ἱδρύματα καὶ ἐπιχειρήσεις πάσης φύσεως καὶ μόνον τὸ ν δ. 1196 1949, ὅπερ ἐτροποποίησε καὶ συνεπλήρωσεν ἐνίας διατάξεις τοῦ ν. 751/1948, ἐνομοθέτησε διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 ἐδ. 2 αὐτοῦ ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς Ἰσχύος τοῦ ν. 751/1948 περὶ τοποθετήσεως νεοπολεμιστοῦ τοῦ τελευταίου τούτου νόμου ὡς δικηγόρου εἰς νομικὰ πρόσωπα, ἱδρύματα καὶ ἐπιχειρήσεις πάσης φύσεως, ἐφ' ὅσον ἐν αὐταῖς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ οἰκείου ὀργανισμοῦ των ὑφίστανται ὡργανωμένα νομικὰ τμήματα καὶ ὑπηρετοῦσιν εἰς ταῦτα ἄνω τῶν δεκαπέντε ὑπαλλήλων δικηγόρων. Μετέπειτα ὁ ἀ. ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ καὶ λαβόντων μέρος εἰς τὸν ἀγῶνα ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν» ἐποιήσατο σαφεστέραν τὴν διάκρισιν μεταξὺ προσλαμβανομένων δυνάμει τῆς προστατευτικῆς ταύτης νομοθεσίας μισθωτῶν ἀφ' ἑνὸς (ὑπαλλήλων, ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν) καὶ δικηγόρων ἀφ' ἑτέρου, θεσπίσας ὅτι ἡ μὲν τοποθέτησις τῶν μισθωτῶν συντελεῖται κατὰ ὡρισμένον ποσοστὸν προσλήψεως εἰς οἱασδήποτε ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις, λειτουργούσας ὑφ' οἱανδήποτε τύπον, ἡ δὲ τοποθέτησις τῶν δικηγόρων γίνεται καθ' ὡρισμένον ὡσαύτως ποσοστὸν (διάφορον βεβαίως τοῦ καθωρισμένου διὰ τοὺς ὡς μισθωτούς), ἀλλὰ μόνον εἰς κοινωφελῆ ἱδρύματα, τραπέζας καὶ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου ἄνευ τῶν περιορισμῶν καὶ προϋποθέσεων, οὓς ἔθετε τὸ ν. δ/γμα 1196 1949. Μετὰ ταῦτα τὸ ν.δ. 2657/1953 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 κλπ», τὸ μὲν ἐπηύξησε τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑποχρέων εἰς πρόσληψιν δικηγόρων προσώπων, προσθὲν μεταξὺ αὐτῶν καὶ τὰς Κοινότητας, τὸ δὲ καθώρισεν, ὅτι ἡ καταβλητέα ἀποζημίωσις εἰς τὸν ἀπολυόμενον ὁπωσδήποτε δικηγόρον ἰσοῦται πρὸς τὰς ἀποδοχὰς ἑνὸς μηνός, τῶν ὑποχρέων τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ἀπαλλασσομένων ἐν πάσῃ περιπτώσει οἱασδήποτε ἄλλης ἀποζημιώσεως καὶ τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, καθ' ἣν μετὰ τὴν πάροδον τῆς χρονικῆς περιόδου, καθ' ἣν παραμένουσιν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις οἱ τοποθετηθέντες μισθωτοί, ἡ σύμβασις ἐργασίας των μετατρέπεται εἰς τοιαύτην ἀορίστου χρόνου καὶ ἡ μισθωτικὴ των σχέσις διέπεται ὑπὸ τῶν κειμένων ἐργατικῶν νόμων, ἑπομένως καὶ τοῦ ν. 2112/1920 «περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας κλπ.». Διὰ τῶν ἀνωτέρω καθόλου διεσαφηνίσαμεν ἐν πάσῃ συντομίᾳ τὴν θέσιν τῶν δικηγόρων ἐναντι τῶν νόμων περὶ προστασίας τῶν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολυομένων καὶ τὴν διάκρισιν, ἣν ποιοῦνται οἱ ἐν λόγῳ νόμοι μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν λοιπῶν μισθωτῶν, οὓς προστατεύουσιν οἱ νόμοι οὗτοι.

Καὶ γεννᾶται ἤδη τὸ ἐρώτημα, ἂν τὸ καθεστὼς τοῦτο διετάραξεν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 15 § 2 τῆς Ἱδρυτικῆς συμβάσεως τοῦ Ὀργανισμοῦ Χρηματοδοτήσεως Οἰκονομικῆς Ἀναπτύξεως (Ο.Χ.Ο.Α.), τῆς κυρωθείσης διὰ τοῦ ν.δ. 2970/1954, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν.δ. 3733/1957, καὶ συγκεκριμένως ἂν εἰς τὸ «ἐν γένει προσωπικὸν» τοῦ ἐν λόγῳ Ὀργανισμοῦ, διὰ τὴν πρόσληψιν τοῦ ὁποίου, κατὰ τὴν ὡς ἄνω διάταξιν τῆς ἱδρυτικῆς συμβάσεως αὐτοῦ, δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ ν. 1836 τῆς 5ης Ἰανουαρίου 1951, περιλαμβάνωνται καὶ οἱ νεοπολεμισταὶ δικηγόροι.

Ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς ὅλης διατυπώσεως τῆς εἰρημένης διατάξεως, αὕτη, παρ' ὅλην τὴν γενικότητα τῆς ἐκφράσεως («πρόσληψιν τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ»), ἀφορᾷ μόνον εἰς τὸ διὰ συμβάσεως ἐργασίας συνδεόμενον μετὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ προσωπικόν, τὸ κεκτημένον τὴν ἰδιότητα τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, καθ' ὅσον ὁ μὲν ὅρος «προσωπικὸν» λαμβάνεται ὑπὸ τὴν καθιερωμένην καὶ συνήθη ἔννοιαν τοῦ μισθωτοῦ, τῶν προσώπων τουτέστι τῶν συνδεομένων διὰ τῆς σχέσεως μισθώσεως ἐργασίας μετὰ τοῦ ἐργοδότου, ὁ δὲ ὅρος «ἐν γένει», ἀναφερόμενος εἰς τὸν πρόσθεν ὅρον «προσωπικόν», ἀφορᾷ εἰς τὰς δυναμένας νὰ ὑπάρξουν διαφόρους κατηγορίας τοῦ «προσωπικοῦ» τῶν μισθωτῶν τοῦ ἐν γένει Ὀργανισμοῦ. Τοῦτο καταφαίνεται ἔτι περισσότερον ἐκ τῆς περαιτέρω διατυπώσεως τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος διατάξεως τοῦ ἄρθρου 15 § 2 τῆς Ἱδρυτικῆς συμβάσεως τοῦ Ο.Χ.Ο.Α., ἐν ᾗ διατάξει ρητῶς τονίζεται, ὅτι «τὸ προσωπικὸν τοῦ Ο.Χ.Ο.Α. συνδέεται μετ' αὐτοῦ διὰ σχέσεως ἐργασίας Ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐφαρμοζομένων ἐπ' αὐτοῦ ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως τῶν διατάξεων τοῦ ν. 2112/1920».

Ὅθεν προφανές, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἀφορᾷ καὶ εἰς τὰ πρόσωπα, ἅτινα δύνανται νὰ προσφέρωσι τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὸν Ὀργα-

νισμόν οὐχὶ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ἀλλ' ὑπὸ ἄλλην ἰδιότητα, ὡς τοῦ ἐμμίσθου ἐντολοδόχου ἢ τοῦ ἀμίσθου δημοσίου ὑπαλλήλου. Τοιαῦτα πρόσωπα εἶναι οἱ δικηγόροι, οἵτινες κατὰ ρητὴν διάταξιν τόσον τοῦ προισχύοντος Κώδικος περὶ δικηγόρων (ἄρθρον 35 § 1 δ/τος ἀπὸ 5 20.5.1926, ὡς ἐκυρώθη τελικῶς ὑπὸ τοῦ νόμου 4627 1930), ὅσον καὶ τοῦ νῦν ἰσχύοντος τοιούτου (ἄρθρον 1 § 1, 62, 63 § 34, 4 ν. δ. 3026 1954), ὅστις ὡς μεταγενέστερος τοῦ Α. Κ. κατισχύει τῶν σχετικῶν διατάξεων αὐτοῦ τῶν ἄρθρων 671 καὶ 713, κέκτηται τὴν ἰδιότητα τοῦ ἀμίσθου δημοσίου λειτουργοῦ, ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν σχέσιν αὐτῶν πρὸς τὸν ἀνατιθέμενον αὐτοῖς τὴν ὑπεράσπισιν τῶν ὑποθέσεών του πελάτην συνδέονται μετ' αὐτοῦ διὰ σχέσεως ἐμμίσθου ἐντολῆς (Α. Π. 241 1948, 493 1948, 155/1949, Σ. Ε. 339/1948, Γνωμ. Ὁλομ. Ν.Σ.Κ. 1211/1955, Γνωμ. Β' Τμήματος Ν.Σ.Κ. 669 1956).

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτιθεμένων συνάγεται, ὅτι ἡ δυνάμει τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 γενομένη τοποθέτησις δικηγόρου παρὰ τῷ Ο.Χ.Ο.Α. δὲν θίγεται ὑπὸ τῆς προκειμένης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 15 § 2 τῆς Ἱδρυτικῆς συμβάσεως αὐτοῦ καὶ παραμένει ἰσχυρά.

ΥΠΟΒΟΛΗ ΜΗΝΥΣΕΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΤΑ ΟΦΕΙΛΕΤΩΝ ΑΥΤΩΝ

Περιεχόμενον ἁρμοδιότητος δικηγόρων καὶ καθήκοντα αὐτῶν κατὰ τὸν Κώδικα περὶ δικηγόρων.— Ἐξέτασις δικηγόρου ὡς μάρτυρος.—Ὑποβολὴ μηνύσεων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν κατὰ τῶν παραβαινόντων ποινικὰς διατάξεις ὑπὸ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου τοῦ Ὀργανισμοῦ, αὐτοῦ βεβαιοῦντος ἐνόρκως τὸ περιεχόμενον αὐτῶν.—Ὑποβολὴ κατ' ἐξαίρεσιν ὑπὸ δικηγόρου τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ μηνύσεως ἐξ ὀνόματος αὐτοῦ μετὰ εἰδικὴν πρὸς τοῦτο πληρεξουσιότητα.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β', 58/1959.

(Ἐπὶ ἐρωτήματος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας)
Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*

Ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν, ὁμοφώνως, ὡς ἀκολούθως:

Τὰ ἄρθρα 39, 40, 41, 42 καὶ 44 - 48 τοῦ διὰ τοῦ ν.δ. 3026/1954 (Ε.Κ. 235) κυρωθέντος Κώδικος περὶ δικηγόρων διαγράφουσι τὸ περιεχόμενον τῆς ἁρμοδιότητος καὶ τῶν καθηκόντων τούτων.

Τὸ ἄρθρον 49 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος διὰ μὲν τῆς παραγρ. 1 καθιεροῖ τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ δικηγόρου, ὅπως τηρῇ ἀπαραβίαστον ἐχεμύθειαν ἐπὶ τῶν γεγονότων, ἅτινα ἐνεπιστεύθη αὐτῷ ὁ ἐντολεύς του, ἐπαφίεται δὲ εἰς τὴν κατὰ συνείδησιν κρίσιν αὐτοῦ, ἂν καὶ ἐν τίνι μέτρῳ πρέπει, καλούμενος, νὰ καταθέσῃ ὡς μάρτυς, περὶ ὅσων ἄλλων γεγονότων περιῆλθον εἰς γνῶσιν αὐτοῦ ἐκ τῆς ἀσκήσεως τοῦ λειτουργήματος, διὰ δὲ τῆς παραγρ. 2 ὁρίζει, ὅτι: «Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν δὲν δύναται νὰ ἐξετάζηται ὡς μάρτυς ἐπὶ ὑποθέσεως, εἰς ἣν ἀνεμίχθη ὡς δικηγόρος, ἄνευ προηγουμένης ἀδείας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συλλόγου, εἰς ὃν ἀνήκει, ἢ, ἐν κατεπειγούσῃ περιπτώσει, τοῦ Προέδρου αὐτοῦ. Εἰς τὴν τοιαύτην ἀπαγόρευσιν περιλαμβάνεται καὶ ὁ δικηγόρος ὁ παρέχων τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ διὰ πάσας τὰς ὑποθέσεις τοῦ εἰς ὃν παρέχει τὰς ὑπηρεσίας του».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων σαφῶς συνάγεται, ὅτι ὁ νομοθέτης ἀπαγορεύει κατ' ἀρχὴν τὴν ἐξέτασιν τοῦ δικηγόρου ὡς μάρτυρος περὶ γεγονότων, ὧν ἔλαβεν οὗτος γνῶσιν ἐκ τῆς ἐνασκήσεως τοῦ λειτουργήματος, ἀπαιτεῖ δὲ πάντοτε προηγουμένην εἰδικὴν ἄδειαν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ οἰκείου Δικηγορικοῦ Συλλόγου, ἐν κατεπειγούσῃ δὲ περιπτώσει τοῦ Προέδρου τούτου, ὁσάκις ὁ δικηγόρος ἤθελε κρίνει, κατὰ συνείδησιν, ὅτι δύναται νὰ ἐξετασθῇ ὡς μάρτυς ἐφ' ὡρισμένης τινὸς ὑποθέσεως.

Κατὰ συνέπειαν αἱ ἐκ μέρους τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ μηνύσεις κατὰ τῶν παραβαινόντων ποινικὰς διατάξεις, συντασσόμεναι ὑπὸ τοῦ παρ' αὐτῷ δικηγόρου, δέον ὅπως ὑποβάλλωνται ὑπὸ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου τοῦ Ὀργανισμοῦ, ὅστις καὶ ὀφείλει νὰ βεβαιοῖ ἐνόρκως τὸ περιεχόμενον τῶν μηνύσεων ἐνώπιον τοῦ εἰς ὃν θὰ ἐγχειρίζωνται αὗται Εἰσαγγελέως, καθόσον αἱ ἐνέργειαι αὗται ἐκφεύγουσι τῶν καθηκόντων τοῦ δικηγόρου, ὡς ταῦτα διαγράφονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν προμνησθέντων ἄρθρων τοῦ Κώδικος, περιοριζομένου τούτου εἰς τὴν παρακολούθησιν τῆς πορείας καὶ εἰς τὸν ἐν γένει χειρισμὸν τῶν ὑποθέσεων, ὡς πληρεξουσίου τοῦ ἐγκαλοῦντος. Κατ' ἐξαίρεσιν ὁ δικηγόρος δύναται νὰ ὑποβάλῃ μήνυσιν ἐξ ὀνόματος τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, ἐφ' ὅσον ἤθελε χορηγηθῇ αὐτῷ εἰδικὴ πρὸς τοῦτο πληρεξουσιότης, κατὰ τὸ ἄρθρον 93 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἀφορῶσα ὡρισμένην ἀξιόποινον πρᾶξιν (ἄρθρον 42 § 2 Κ. Π. Δ., *Α. Μπουροπούλου*, Ἑρμ. Κώδ. Ποιν. Δικονομίας, σελ. 58). Ἐνῷ, ἐξ ἄλλου, ἡ κατὰ σύστημα ἐπὶ πασῶν συλλήβδην τῶν ποινικῶν ὑποθέσεων τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἐξέτασις τοῦ παρ' αὐτῷ, ἐπὶ παγίᾳ ἀντιμισθίᾳ, δικηγόρου ὡς μάρτυρος ρητῶς ἀπαγορεύεται ὑπὸ τῆς προπαρατεθείσης διατάξεως τοῦ αὐτοῦ Κώδικος.

Μόνον δὲ ἐπὶ συγκεκριμένης τινὸς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ὁ δικηγόρος ἤθελε κρίνει κατὰ συνείδησιν ὡς ἐνδεδειγμένην τὴν ἐξέτασιν αὐτοῦ ὡς μάρτυρος, εἶναι ἐπιτρεπτὸν νὰ χωρήσῃ αὕτη, τηρουμένης τῆς ὡς ἄνω ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 49 § 2 τοῦ Κώδικος ὁριζομένης διαδικασίας, ἤτοι κατόπιν προηγουμένης ἀδείας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ οἰκείου Δικηγορικοῦ Συλλόγου ἢ, ἐν κατεπειγούσῃ περιπτώσει, τοῦ Προέδρου τούτου.

Τούτοις συνεπῶς προσήκει ἀρνητικὴ ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ ἐρωτήματος.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΤΟΥ ΣΤΡΑΤΕΥΘΕΝΤΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 3514/1928 (ἄρθρον 2 τοῦ ἀρχικοῦ νόμου 1234/1918) ἐὰν ἐργοδότης τις ἀντικαταστήσῃ τὸν στρατευθέντα ὑπάλληλον δι' ἄλλου, ἡ σύμβασις ἐργασίας τοῦ τελευταίου τούτου διαλύεται αὐτοδικαίως ἅμα τῇ ἐπαναλήψει τῆς ἐργασίας τοῦ ἀποστρατευθέντος, ἄνευ οὐδεμιᾶς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀποζημίωσιν, πλὴν τῆς πρὸς αὐτὸν καταβολῆς τοῦ 1/2 τῆς ἡμερησίας ἀμοιβῆς του ἐπὶ 15/θήμερον.

Ἡ διάταξις ἀναφέρεται εἰς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους, ἀλλὰ μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἀ.ν. 547/1937 (ἄρθρον 11) ἐπέκτασιν τοῦ νόμου 3514 καὶ ἐπὶ τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων (βιομηχανικῶν, βιοτεχνικῶν, ἐμπορικῶν, ἐπαγγελματικῶν, μεταφορᾶς κλπ.) ἡ διάταξις ἐφαρμόζεται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τῶν προσλαμβανομένων εἰς ἀντικατάστασιν στρατευθέντων ἐργατοτεχνιτῶν.

Ὡς ἀντικατάστασις, κατὰ τὸν νόμον, ἐννοεῖται ἐκείνη, ἡ ὁποία γίνεται διὰ τὸν συγκεκριμένον μισθωτόν, ὅστις στρατεύεται καὶ ἀπολαμβάνει τῆς προστασίας τοῦ νόμου 3514, ἔχων ἤδη ἐξάμηνον συνεχῆ ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ ἐργοδότῃ, ἀφοῦ εἰς αὐτοῦ τὴν θέσιν ὑποκαθίσταται ὁ ἄλλος μισθωτὸς (βλέπε Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 508/1946, ΕΕΔ 5, 240).

Ἡ διάταξις ὁρίζει περὶ αὐτοδικαίας λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἅμα τῇ ἐπαναλήψει τῆς ἐργασίας τοῦ ἀποστρατευθέντος.

Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπαναλήψεως τῆς ἐργασίας τοῦ ἀποστρατευθέντος κατὰ τὸ ἄρθρ. 1 § 2 τοῦ νόμου 3514/1928 ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν ἑξῆς: α) ὁ ὑπάλληλος (καὶ ὁ ἐργατοτεχνίτης κατὰ τὴν ἀναλογικὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως κατὰ τὸ ἄρθρ. 11 τοῦ ἀ.ν. 547/1937) ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του ἐκ τοῦ στρατοῦ δέον νὰ δηλώσῃ πρὸς τὸν ἐργοδότην ἢ τὸν ἀντιπρόσωπόν του, ἐὰν προτίθεται νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐργασίαν του, ὁπότε ὀφείλει νὰ προσέλθῃ πρὸς τοῦτο ἐντὸς 15 ἡμερῶν. Παρελθούσης ἀπράκτου τῆς μηνιαίας προθεσμίας ὁ μισθωτὸς ἐκπίπτει τοῦ εὐεργετήματος, δηλαδὴ διαλύεται ἡ σύμβασίς του.

Ἐκ μόνου συνεπῶς τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ ἀποστρατευθεὶς μισθωτός, μετὰ τήρησιν τῶν ἀνωτέρω ὅρων, ἐπανέλαβε τὴν ἐργασίαν του, ἡ σύμβασις τοῦ ἀντικαταστάτου αὐτοῦ διαλύεται αὐτοδικαίως καὶ ὁ ἐργοδότης μόνην ὑποχρέωσιν ἔχει ἐκείνην τῆς καταβολῆς τοῦ 1/2 τῆς ἡμερησίας ἀμοιβῆς του ἐπὶ 15θήμερον.

Τοῦτο σημαίνει, ὅτι ὁ ἐργοδότης δὲν ὑποχρεοῦται εἰς δήλωσίν τινα περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως (πρβλ. *Κ. Τριανταφυλλόπουλον*, Εἰσηγητ. Ἔκθεσις Προσχεδίου μισθώσεως ἐργασίας, ΕΕΔ 9, 471), ἀφοῦ ἡ λύσις αὐτῆς δὲν ἐπέρχεται διὰ καταγγελίας, ἀλλ' ἐκ τοῦ νόμου, κατὰ τὴν λογικὴν σκέψιν τοῦ Νομοθέτου ὅτι ὁ ἐργοδότης δὲν ὑποχρεοῦται νὰ διατηρῇ δύο μισθωτοὺς εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν.

Ἄλλο τὸ ζήτημα ἂν ὁ ἐργοδότης, κατὰ τὴν ἀναγνωριζομένην ἐλευθερίαν συμβάσεως, προβῇ μετὰ τὴν αὐτοδικαίαν διάλυσιν τῆς πρώτης εἰς σύναψιν μετὰ τοῦ μισθωτοῦ τούτου νέας συμβάσεως ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐναντι τοῦ ἀποστρατευθέντος ὑποχρεώσεως αὐτοῦ πρὸς διατήρησιν ἐν τῇ θέσει του (ἄρθρον 4 νόμου 3514), ἡ ὁποία σύμβασις, ἂν εἶναι ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας, διέπεται πλέον ὑπὸ τῶν κοινῶν διὰ τὴν καταγγελίαν αὐτῆς νόμων (2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920, νόμος 3198/1955), χωρὶς πάντως νὰ παραβλάπτηται τὸ δικαίωμα τοῦ ἀντικαταστάτου μισθωτοῦ ἐπὶ τῆς εἰδικῆς ἐπὶ τῇ διαλύσει τῆς πρώτης συμβάσεως ἐργασίας ἀποζημιώσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3514.

Δὲν ὑπάρχει περαιτέρω ἐπὶ αὐτοδικαίας διαλύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας θέμα ἐρεύνης, ἂν πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῶσιν οἱ προβλέποντες περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου νόμοι καὶ εἰδικῶς ὁ ἐνδιαφέρων νόμος 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 50), οὔτε νὰ ἐρευνηθῇ, ἂν καὶ ἡ προκειμένη σύμβασις ἐργασίας δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀορίστου χρόνου, ἀφοῦ καὶ ἂν εἶναι τοιαύτη (περὶ τοῦ χαρακτηρισμοῦ της ὑπάρχουν διαφωνίαι ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας, βλέπε ΕΕΔ 16, 1007), τὴν διάλυσίν της ἀπαγγέλλει ὁ νόμος (βλέπε καὶ τὴν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3936/1953, ΕΕΔ 12, 609).

Ὅμοια εἶναι ἡ δοθεῖσα ὑπὸ τῆς νομολογίας λύσις εἰς περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ σύμβασις ἐργασίας διαλύεται ἐκ τοῦ νόμου (συμπλήρωσις ὁρίου ἡλικίας μισθωτοῦ, ὑπέρβασις τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἀσθενείας τοῦ μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 3 νόμου 4558/1930).

Ὁ *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 378, δεχόμενος ὅτι ἡ σύμβασις ἐργασίας εἶναι ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας (πρᾶγμα ἀμφίβολον, καθ' ὅσον ναὶ μὲν ὁ ἀρχικὸς νόμος 1234/1918 ἀφεώρα εἰς ἐπιστράτευσιν λόγῳ πολέμου καὶ βεβαίως ἦτο ἄδηλος ὁ χρόνος τῆς ἐπανόδου τοῦ ἐπιστρατευθέντος, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐπέκτασιν αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τῶν κληρωτῶν εἶναι γνωστὸς ἐκ τοῦ νόμου, βλέπε ἤδη τὸ ἰσχῦον ν.δ. 3850/1958 «περὶ στρατολογίας τῶν ἐνόπλων δυνάμεων τῆς χώρας», ὁ χρόνος τῆς ἐπανόδου, γνωστοῦ ὄντος τοῦ χρόνου τῆς βητείας (24μηνος), δέχεται περαιτέρω καὶ ὅτι ἐφαρμόζονται καὶ αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 3198/1955, διότι αὗται ἀφοροῦν γενικώτερον εἰς τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἀλλὰ θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ διαφωνήσωμεν. Τὸ ζητούμενον εἶναι, ἂν ἡ λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐν προκειμένῳ προέρχηται συνεπείᾳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως, διότι τὴν καταγγελίαν ρυθμίζει ὁ

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Κ.Λ.Π.

Συλλογική σύμβασις έργασίας

Περί ρυθμίσεως αποδοχών του προσωπικού αξίας έργων της Ελληνικής Εταιρείας Υδραυλικών και Εξυγιαντικών Έργων Α.Ε. (*).

Έν Αθήναις σήμερον τήν 21ην Νοεμβρίου 1957 οί κάτωθι ύπογεγραμμένοι αφ' ένός: 1) Παναγιώτης Στουπάθης, Γενικός Διευθυντής της ώς άνω Εταιρείας, καί 2) Δημήτριος Λουκίσας, Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Ελέγχου Κατασκευής Υπονόμων Αθηνών—Πειραιώς καί Περιχώρων του Υπουργείου Συγκοινωνιών καί Δημοσίων Έργων, αφ' ετέρου δέ: 1) Νικόλαος Ορφανουδάκης, πρόεδρος της Ενώσεως Προσωπικού της ώς άνω Εταιρείας, καί 2) Αλέξανδρος Κωστελλέτος, αντιπρόεδρος της αυτής Ενώσεως, άπαντες δεόντως έξουσιοδοτημένοι, άπεφάσισαν την σύναψιν καί ύπογραφήν της παρούσης ειδικής συλλογικής συμβάσεως έργασίας, δι' ής ορίζονται τά έξης:

Αί καταβαλλόμεναι εις τό έν γένει προσωπικόν τό βαρύνον την άξίαν των έργων της ώς άνω Εταιρείας αποδοχαί, αύξανόμεναι από 1ης Αυγούστου 1957, διαμορφούνται ώς άκολούθως:

Α' Εργατοτεχνικόν προσωπικόν

1) Εργάται (χωματουργικαί έν γένει εργασίαι, σκυροκονίαμα, φορτοεκφορτώσεις καί μεταφοραί έν γένει διαφόρων ύλικών κλπ.), ημερομίσθιον δραχ. 60—62.

2) Εργάτριαι, ημερομίσθιον δραχ. 52—54.

3) Τεχνίται έν γένει (ξυλουργοί, κτίσται, κονιασταί, σιδηρουργοί, μηχανοτεχνίται, τορναδόροι, οξυγονοκολληταί, ήλεκτροσυγκολληταί, έλαιοχρωματισταί, μιναδόροι, γεμισταί), ημερομίσθιον δραχ. 80—86—92.

4) Βοηθοί τεχνίται έν γένει (ώς άνωτέρω), ημερομίσθιον δραχ. 60—62.

5) Μιναδόροι ύπαίθρου, ημερομίσθιον δραχ. 68.

6) Μιναδόροι σήραγγος Α', ημερομίσθιον δραχ. 124.

7) Μιναδόροι σήραγγος, ημερομίσθιον δραχ. 110.

8) Βοηθοί μιναδόροι σήραγγος, ημερομίσθιον δραχ. 92.

9) Μπαζαδόροι, ημερομίσθιον δραχ. 84.

10) Μποσκαδόροι, ημερομίσθιον δραχ. 110.

Β' Διάφοροι ειδικότητες

	Μην. αποδ. δραχ.
1) Διπλωματούχοι γενικοί επιστάται	3800
2) Διπλωματούχοι αρχιμηχανοτεχνίται	3800
3) Γενικοί επιστάται σήραγγος	4200
4) Επιστάται σήραγγος	2900—3300
5) Γενικοί επιστάται	2600—3400
6) Επιστάται	2100—2600
7) Βοηθοί επιστάται	1800—2100
8) Αρχιτεχνίται Α'	3500
9) Αρχιτεχνίται	2300—3100
10) Διπλωματούχοι πρακτικοί μηχανικοί καί μηχανοδηγοί χειρισταί γερανών, χειρισταί προωθητήριων	1800—3000
11) Ηλεκτροτεχνίται κάτοχοι αδειών	1800—2400
12) Ειδικοί τεχνίται οδηγοί αυτοκινήτων	2400—3100
13) Οδηγοί αυτοκινήτων	2000—2800
14) Διανομείς ύλικών καί εργαλείων	1500—2000
15) Αρχιφύλακες	1800—2000
16) Φύλακες	1200—1600

Γ' Ειδικοί όροι

Ειδικώς συμφωνείται, ότι οί εργάται καί βοηθοί τεχνίται, οί λαμβάνοντες ώς ημερομίσθιον κατά την ημέραν της ύπογραφής της παρούσης συλλογικής συμβάσεως δραχ. 62, θά λάβουν αύξησιν έκ δραχ. 2 από 1 Δεκεμβρίου 1957, ήτοι τό ημερομίσθιόν των καθορίζεται από της ημερομηνίας ταύτης εις δραχ. 64. Ωσαύτως συμφωνείται, όπως τό όριον μισθοδοσίας των διανομέων ύλικών καί εργαλείων αύξηθή από 1 Δεκεμβρίου 1957 εις δραχ. 1500—2200.

Έκτός των ώς άνωτέρω καθοριζομένων ημερομισθίων καί μηνιαίων αποδοχών ούδεμία έτέρα προσαύξησις ή επίδομα θά καταβάλληται, είτε λόγω οικογενειακών βαρών, είτε λόγω προϋπηρεσίας, είτε δι' οιονδήποτε άλλον λόγον, πλήν των κατωτέρω οριζομένων επιδομάτων χειρισμού επικρουστικών μηχανημάτων (πιστολέτων), ανθυγιεινής εργασίας, εργασίας έντός σήραγγος, χρήσεως εκσκαπτικού μηχανήματος, ώς καί των προσαυξήσεων των προβλεπομένων δι' αποφάσεων των Υπουργών Οικονομικών καί

(*) Κατετέθη εις τό Ειρηνοδικείον Αθηνών, συνταχθείσης της ύπ' αριθ. 10 της 4.2.1959 πράξεως καταθέσεως, εκοινοποιήθη δέ εις τό Υπουργείον Εργασίας την 6.2.1959.

νόμος 3198/1955 (Α.Π. 423/1957, ΕΕΔ 16, 995, της οποίας περίπτωσις υπήρξεν όμοια πρός την εξεταζομένην) καί, ώς άνωτέρω εσημειώθη, κατά την ειδικήν αύτήν διάταξιν δέν υπάρχει θέμα καταγγελίας, ίνα ερευνηθή καί άν αύτη έγένετο υπό τάς προϋποθέσεις του άρθρου 5 § 3 του νόμου τούτου, δηλαδή εγγράφως καί επί καταβολή (έστω) της ειδικής αποζημιώσεως του άρθρου 2 του ν. 3514.

Καί άν πρός στιγμήν γίνη δεκτόν τούτο, πώς θά συνεβιβάζετο ή αυτοδικαία εκ του νόμου διάλυσις της συμβάσεως έργασίας πρός την ακυρότητα της καταγγελίας κατά τό άρθρον 5 § 3 του νόμου 3198;

Ἐργασίας, διὰ τὴν ἐργασίαν κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας καὶ Κυριακάς.

Ἐπιδόματα

1) Χειρισμοῦ ἐπικρουστικῶν μηχανημάτων.

Εἰς ζεῦγος χειριζομένων ἐπικρουστικὰ μηχανήματα (πιστολέτα) εἰς συνεργεῖα ὑπαίθρου θὰ χορηγῆται ἐπίδομα ἐκ 50ο/ο ἐπὶ τῶν ὡς ἀνωτέρω καθοριζομένων ἀποδοχῶν των μόνον δι' ἃς ὥρας ἀσχολοῦνται εἰς τὸν χειρισμὸν τῶν προαναφερθέντων μηχανημάτων.

2) Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας

Εἰς τὸ ἀσχολούμενον προσωπικὸν ὅλων τῶν εἰδικοτήτων εἰς ἐργασίας ἐπισκευῆς, συντηρήσεως, καθαρισμοῦ κλειστῶν ἀγωγῶν ἀκαθάρτων ὑδάτων ἐν λειτουργίᾳ, ὡς καὶ ἀντλιοστασίων ἀκαθάρτων ὑδάτων, θὰ καταβάλληται, δι' ἃς ὥρας ἀσχολεῖται εἰς τὰς ἐργασίας ταύτας, ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐξ 25ο/ο ἐπὶ τῶν ὡς ἀνωτέρω καθοριζομένων ἀποδοχῶν των. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο θὰ χορηγῆται ἐπίσης καὶ εἰς τὸ προσωπικὸν ὅλων τῶν εἰδικοτήτων, ὁσάκις ἐκτελεῖ ὑπὸ ἀνθυγιεινὰς συνθήκας ἐργασίας διευθετήσεως ἢ καθαρισμοῦ ἀνοικτῶν ἀγωγῶν ἀκαθάρτων ὑδάτων ἢ ρευμάτων, ἐντὸς τῶν ὁποίων ρέουσιν ἀκάθαρτα ὕδατα, περιοριζόμενον καὶ χορηγούμενον μόνον εἰς ἐκείνους ἐκ τῶν ἐργαζομένων, οἵτινες λόγῳ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας των θὰ εὑρίσκωνται ἐν ἀμέσῳ ἐπαφῇ μὲ τὰ ἀκάθαρτα ὕδατα, καὶ ἐφ' ὅσον τοῦτο κρίνεται ἀναγκαῖον παρὰ τῆς Ὑπηρεσίας Ἐλέγχου μετὰ πρότασιν τῆς Ἑταιρείας. Καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τὸ ὡς ἀνωτέρω ἐπίδομα θὰ καταβάλληται μόνον δι' ἃς ὥρας τὸ προσωπικὸν ἀσχολεῖται εἰς τὰς ρηθείσας ἐργασίας.

3) Ἐπίδομα χρήσεως ἐκσκαφέως·

Ὁσάκις οἱ χειρισταὶ γερανῶν χειρίζονται τὸν ἐκσκαφέα ὡς ἐκσκαπτικὸν μηχάνημα καὶ οὐχὶ ἁπλῶς ὡς γερανὸν θὰ λαμβάνωσι πρόσθετον ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς 30ο/ο τῶν καθοριζομένων ὡς ἄνω ἀποδοχῶν των.

4) Ἐπίδομα ἐργασίας ἐντὸς σήραγγος

Εἰς τὸ ἀσχολούμενον ἑκάστοτε προσωπικὸν ἐντὸς τῆς σήραγγος τοῦ κεντρικοῦ ἀποχετευτικοῦ ἀγωγοῦ εἰς τὰς ἐργασίας διατρήσεως, μορφώσεως παρειῶν, ὁλοκληρώσεως διανοίξεως τῆς διωτομῆς τῆς σήραγγος, ὡς καὶ ἐπενδύσεως διὰ σκυροδέματος βάσεως καὶ θόλου τῆς σήραγγος, πλὴν τῶν εἰδικοτήτων γενικοῦ ἐπιστάτου σήραγγος, ἐπιστάτου σήραγγος, μιναδόρου σήραγγος, βοηθοῦ μινιαδόρου σήραγγος, μπασκαδόρου σήραγγος καὶ μπαζαδόρου σήραγγος, εἰς τὰς ἀποδοχὰς τῶν ὁποίων ἔχει συμπεριληφθῇ τὸ ἐπίδομα ἐργασίας ἐντὸς σήραγγος, θὰ καταβάλληται ἐπίδομα ἐκ δρχ. 12 ἡμερησίως ἢ κλάσμα αὐτοῦ μόνον δι' ἃς ὥρας ἢ ἡμέρας ἀσχολεῖται ἐντὸς τῆς σήραγγος.

Τὸ ὡς ἀνωτέρω ἐπίδομα δὲν θὰ χορηγῆται διὰ τὰς ἐργασίας κοιτοστρώσεως καὶ πεζοδρομίου τῆς σήραγγος διὰ σκυροδέματος, ὡς καὶ τῆς ἐπενδύσεως τῆς σήραγγος διὰ πλακιδίων, αἱ δὲ ἀποδοχαὶ τῶν ἐπιστατῶν σήραγγος διὰ τὰς τελευταίας ταύτας ἐργασίας θὰ εἶναι αἱ αὐταὶ μὲ τὰς ἀποδοχὰς τῶν ἐπιστατῶν τῶν συνεργείων ὑπαίθρου.

Τὰ ὡς ἀνωτέρω ἐπιδόματα δὲν συνυπολογίζονται οὔτε εἰς τὴν ἀποζημίωσιν λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, οὔτε εἰς τὰς ἀποδοχὰς τῆς ἐτησίας κανονικῆς ἀδείας, οὔτε εἰς τὰ δῶρα Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, οὔτε εἰς τὴν περίπτωσιν συμπληρώσεως ἀποδοχῶν, λόγῳ ἀσθενείας ἢ ἀτυχήματος.

Βροχαί

Κατὰ τὰς ἐργασίμους ὥρας, καθ' ἃς ἐπέρχεται διακοπὴ τῆς ἐργασίας λόγῳ βροχῆς, θὰ καταβάλληται εἰς τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τὸ 50ο/ο τῆς ἀξίας τῶν ὡρῶν, καθ' ἃς ἐπῆλθε ἡ διακοπὴ τῆς ἐργασίας.

Δῶρα

Βάσει τῶν ὡς ἄνω καθορισθέντων ἡμερομισθίων καὶ μηνιαίων ἀποδοχῶν θὰ καταβάλληται εἰς ἅπαν τὸ προσωπικὸν Ἀξίας Ἔργων ἔκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις (δῶρον) 1) ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους εἰς μηνιαῖος μισθὸς εἰς τοὺς ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβομένους ἢ 25 ἡμερομίσθια εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους. 2) Ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα ἴση πρὸς ἥμισυ μηνιαῖον μισθὸν εἰς τοὺς ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβομένους ἢ 15 ἡμερομίσθια εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους.

Τὰ ἀνωτέρω δῶρα θὰ χορηγῶνται εἰς τὸ ἀκέραιον μὲν εἰς ἐκείνους, ὧν ἡ ἐργασιακὴ σχέσις διήρκεσε καθ' ὅλον τὸ παρεμβαλλόμενον μεταξὺ τῶν ὡς ἄνω ἑορτῶν διάστημα, μειωμένον δὲ ἀναλόγως εἰς ἐκείνους, ὧν ἡ ἐργασιακὴ σχέσις διήρκεσεν ὀλιγώτερον κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα. Ὁ χρόνος ἀδείας ἄνευ ἀποδοχῶν δὲν θεωρεῖται κατὰ συμφωνίαν διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ὡς ἐργασιακὴ σχέσις.

Αἱ ὡς ἀνωτέρω οἰκονομικαὶ ἐνισχύσεις (δῶρα) θεωροῦνται ὡς ἔκτακτοι προχαὶ καὶ ὡς τοιαῦται δὲν συνυπολογίζονται εἰς τὴν ἀποζημίωσιν λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ εἰδικῶς διὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ἑταιρείαν Ὑδραυλικῶν καὶ Ἐξυγιαντικῶν Ἔργων δὲν ἰσχύουν καὶ ἐφ' ὅσον ἰσχύει ἡ παροῦσα ἅπασαι αἱ μέχρι σήμερον ὑπογραφεῖσαι εἰδικαὶ κλαδικαὶ συμβάσεις, ὡς καὶ αἱ μέλλουσαι νὰ ὑπογραφῶσι τοιαῦται, ὅσον ἀφορᾷ τὰ ὅρια μισθοδοσίας τοῦ προσωπικοῦ ἐν γένει τῆς Ἀξίας τῶν Ἔργων.

Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν χορηγηθῇ μελλοντικῶς γενικὴ αὔξησις τῶν ἀποδοχῶν, εἴτε διὰ γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως, εἴτε δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἀνωτέρα τῆς διὰ τῆς παρούσης χορηγουμένης, τότε θὰ δοθῇ μόνον ἡ διαφορὰ μέχρι συμπληρώσεως τῆς τυχὸν χορηγηθησομένης τοιαύτης αὐξήσεως.

Ἡ διάρκεια τῆς παρούσης ὁρίζεται μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1958.

Οἱ συμβαλλόμενοι

Συλλογική σύμβασις έργασίας προσωπικοῦ Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτροφωτισμοῦ Χανίων (*).

Περὶ μισθῶν προσωπικοῦ.

Ἐν Χανίοις σήμερον τὴν 8 Δεκεμβρίου 1958 καὶ ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτροφωτισμοῦ Χανίων οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Νικ. Μουντάκης, Δήμαρχος Χανίων, Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῆς Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτροφωτισμοῦ Χανίων (Δ.Ε.Η.Χ.), δεόντως καὶ νομίμως ἐξουσιοδοτημένος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 358/17.10.1958 πράξεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου Δ.Ε.Η.Χ., καὶ ἀφ' ἑτέρου Ἰωάν. Βάνδουλας, Ἀγγ. Ἱερομνήμων μὲ ἀναπληρωματικὸν Παν. Πολέντα, Μπινάκης Νικ. καὶ Μουστεράκης Γ., μέλη τοῦ Σωματείου ὑπαλλήλων καὶ ἐργατοτεχνιτῶν ὑδροηλεκτρικῶν Χανίων, νομίμως καὶ δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 19/26.11.1958 ἀποφάσεως τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν μελῶν τοῦ Σωματείου, καὶ ὁ Κωνστ. Περάκης, μέλος τοῦ Σωματείου πτυχιούχων πρακτικῶν μηχανικῶν, μηχανοδηγῶν καὶ θερμαστῶν ξηρᾶς Χανίων, νομίμως καὶ δεόντως ἐξουσιοδοτηθεὶς διὰ τῆς ὑπὸ χρονολογίαν 29.10.1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Σωματείου τούτου, ἀπεφάσισαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

1) Οἱ βασικοὶ μισθοὶ τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ (Διοικητικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν εἰσπρακτόρων, ἀποθηκαρίων καὶ κλητήρων) οἱ καθορισθέντες διὰ τῆς ἀπὸ 20.5.1954 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15195/1955 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ὡς οὗτοι ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως διὰ τῶν μετέπειτα ἐκδοθεισῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἢ ἀποφάσεων διαιτησίας, ὡς καὶ τῆς ἀπὸ 14.8.1957 συλλογικῆς συμβάσεως τῆς δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 257 Φ.Ε.Κ., τεῦχος Β', διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 56426/11287/1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ 3 ο/ο ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἑκάστης δετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Δ.Ε.Η. καὶ μέχρι 5 πενταετιῶν.

2) Τὸ ἐπίδομα τοῦτο χορηγεῖται καὶ ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ τῶν ὑπηρεσιῶν διπλωματούχου ἠλεκτρολόγου - μηχανολόγου.

3) Οἱ βασικοὶ μισθοὶ τῶν ἀρχιτεχνιτῶν, ἠλεκτροτεχνιτῶν, βοηθῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν, πρακτικῶν μηχανικῶν, μηχανοδηγῶν, μαθητευομένων ἐργατῶν, φυλάκων, σιδηρουργοῦ, σωτήρ. ξυλουργοῦ, οἱ καθορισθέντες διὰ τῆς ἀπὸ 20.5.1954 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, τῆς κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15195/1955 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ὡς οὗτοι ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως διὰ τῶν μετέπειτα ἐκδοθεισῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἢ ἀποφάσεων διαιτησίας ἢ συλλογικῶν συμβάσεων καὶ τῆς ἀπὸ 14.8.1958 συλλογικῆς συμβάσεως τῆς δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 257 Φ.Ε.Κ., τεῦχος Β', διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 56426/1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, αὐξάνονται κατὰ 10 ο/ο.

4) Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις θὰ ἰσχύσῃ ἀφ' ἧς θὰ ἐγκριθῇ νομίμως καὶ θὰ δημοσιευθῇ.

5) Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα τὰ συμβαλλόμενα μέρη, καὶ ἐπὶ πλέον καὶ εἰς ἕτερα τέσσαρα προοριζόμενα νὰ κατατεθοῦν εἰς τὰ Ὑπουργεῖα Ἐργασίας καὶ Βιομηχανίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι

—

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐκδορέων καὶ σφαγέων Σύρου (*).

Περὶ ἐργατικῆς ἁμοιβῆς.

Ἐν Ἑρμουπόλει σήμερον, ἡμέραν Τετάρτην, 24ην τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 1958 καὶ ὥραν 10 π.μ., συνελθόντες εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Κυκλάδων οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν (κρεοπωλῶν), δεόντως ἐξουσιοδοτημένων παρὰ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως αὐτῶν (11 Σεπτεμβρίου ἐ.ἔ.), οἱ κ.κ. Σταμάτιος Κτητικός, πρόεδρος, καὶ Γεώργιος Ι. Δαέλης, γραμματεύς, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ Εὐάγγελος Καψομενάκης καὶ Ἀντώνιος Ρόβσσος τοῦ Συνδέσμου Σφαγέων—Ἐκδορέων Σύρου, ἀπεφάσισαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς συμφωνοῦνται τὰ κάτωθι :

1) Ἡ ἐργατικὴ ἁμοιβὴ καθορίζεται κατὰ κεφαλὴν ὡς κάτωθι :

	Δραχ.
Μόσχος ἄνω τοῦ ἔτους μετὰ ἐκδοράν, μάδημα πατσά, φόρτωσιν ἐπὶ τοῦ κάρρου καὶ ἐκφόρτωσιν εἰς τὸ κρεοπωλεῖον τοῦ ἐργοδότου κρεοπώλου	52,50
Μόσχος γάλακτος	25
Χοῖροι ἄνω τῶν 40 ὀκάδων	45
Χοῖροι κάτω τῶν 40 ὀκάδων	25
Ἀμνοὶ γάλακτος καὶ ἐρίφια γάλακτος	4
Λιγοπρόβατα	6

2) Διὰ τὴν φορτοεκφόρτωσιν ἀ/π καὶ ἰστιοφόρων ἁμοιβὴ συμφώνως τῷ ἑκάστοτε τιμολογίῳ φορτοεκφορτωτοῦ.

3) Λόγῳ τοῦ κρατοῦντος ἤδη πλημμελοῦς συστήματος κατανομῆς τῆς ἁμοιβῆς ἐργασίας μεταξὺ τῶν ἐν τῷ Δημοτικῷ Σφαγείῳ Ἑρμουπόλεως ἀπασχολουμένων ἐργατῶν συνιστᾶται Κοινὸν Ταμεῖον ἐκδοροσφαγέων Σύρου, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ περιέρχωνται τὰ ἐκ τῆς ἐκδορᾶς καὶ σφαγῆς τῶν ζώων πρόσοδα, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη ἁμοιβὴ προβλεπομένη ὑπὸ τῆς παρούσης.

4) Διὰ τὸ εὔρυθμον τῆς διεξαγωγῆς τῆς ἐργασίας ἅπαντες οἱ ἐργάται ἐκδοροσφαγεῖς μετὰ τῶν βοηθῶν αὐτῶν ὑποχρεοῦνται, ὅπως παρευρίσκωνται εἰς τὰ Δημοτικὰ Σφαγεῖα κατὰ τὴν ὡρισμένην ὥραν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐργασίας

(*) Κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 4 τῆς 9.1.1959 πράξεως καταθέσεως, ἐκοινοποιήθη δὲ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 10.1.1959, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 20 § 4 τοῦ νόμου 3239/1955.

(*) Κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 5 τῆς 16.1.1959 πράξεως καταθέσεως, ἐκοινοποιήθη δὲ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 17.1.1959, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 20 § 4 τοῦ νόμου 3239/1955.

διὰ τὴν ἀπαιτουμένην προετοιμασίαν καὶ προεργασίαν τῶν πρὸς σφαγὴν ζώων καὶ τὴν κατανομὴν τῆς ἑκάστοτε παρουσιαζομένης ἐργασίας. Ἡ κατανομὴ ταύτης θὰ γίνηται διὰ τοῦ προέδρου τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως.

5) Διὰ πᾶσαν ἐργασίαν μετὰ τὸ καθοριζόμενον ὡράριον θὰ καταβάλληται προσαύξησις τοῦ προβλεπομένου παρὰ τῶν ἑκάστοτε νόμων καὶ ἀποφάσεων τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργείου.

6) Τὰ μέλη τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως ὑποχρεοῦνται νὰ προσλαμβάνωσι διὰ τὴν σφαγὴν τόσων εἰς τὰ Δημοτικὰ Σφαγεῖα, ὅσον καὶ εἰς οἱονδήποτε ἄλλον χῶρον, ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον μέλη τῆς ἀντισυμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως καὶ ἡ ὁποία δικαιοῦται μόνον αὐτὴ νὰ εἰσπράξῃ τὴν ἀναλογοῦσαν ἀμοιβήν.

7) Ἡ ἐργατικὴ ὀργάνωσις ὑποχρεοῦται ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς παρούσης νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν μελῶν της ἐκ τῶν ἀνικάνων, ὡς καὶ τῶν μὴ δυναμένων νὰ παρέχωσιν ἐργασίαν.

8) Ἡ παροῦσα ἰσχύει ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς της καὶ μέχρις ἑνὸς ἔτους.

Οἱ συμβαλλόμενοι

—

3/1959 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ φαρμακείων τῆς χώρας (*).

Τὸ κατὰ νόμον 3239/1955 Δευτεροβάθμιον Διοικητικὸν Διαιτητικὸν Δικαστήριον Ἀθηνῶν.

Συγκείμενον ἐκ τῶν: Ν. Ἀβάζου, Προέδρου Ἐφετῶν, ὡς Προέδρου, Λ. Καραλῆ, Τμηματάρχου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, Κ. Μπέμπη, ἐκπροσώπου τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, Α. Ἀγαπητοῦ, ὡς δευτέρου ἐργοδοτικοῦ ἐκπροσώπου, διορισθέντος ὑπὸ τοῦ Προέδρου, συναινέσει τῆς ἐν διενέξει ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως, Φ. Μακρῆ καὶ Ι. Πατσαντζῆ, ἐκπροσώπων τῶν μισθωτῶν, ὡς μελῶν.

Συνεδριάσαν δημοσίᾳ ἐν τῷ Ἐφετείῳ Ἀθηνῶν τὴν 2αν Ἰανουαρίου 1959, ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ ὥραν 10 π.μ., παρουσίᾳ καὶ τοῦ Γραμματέως Ι. Ποτήρη, ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἵνα ἀποφανθῇ ἐπὶ ὑποβληθεισῶν ἐφέσεων ὑπὸ τῶν Πανελληνίου Φαρμακευτικοῦ Συλλόγου καὶ Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων Ἑλλάδος κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27/1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, τῶν τε ἐκκαλούντων καὶ ἐκκαλουμένων παραστάντων διὰ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων των, οἵτινες διώρισαν τοὺς πληρεξουσίους των δικηγόρους, ὡς ἐν τοῖς πρακτικοῖς διαλαμβάνεται.

Προκειμένης συζητήσεως.

Καὶ διαπιστωθέντος ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ νομίμου τῆς συγκροτήσεως τοῦ Δικαστηρίου. Ἀκοῦσαν τῶν ἀναγνωσθεισῶν ἐφέσεων καὶ τῶν συμπαρομαρτούντων ἐγγράφων καὶ λαβὸν γνῶσιν τῶν ὑπὸ τῶν πληρεξουσίων δικηγόρων κατατεθέντων σχετικῶν σημειωμάτων, ὡς καὶ τῶν ἐγγράφως διατυπωθεισῶν ἀπόψεων τοῦ παραστάντος ἐκπροσώπου τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ.

Ἰδὸν τὰ ἔγγραφα—Σκεφθὲν κατὰ νόμον

1) Ἐπειδὴ κατὰ τὰ προσαχθέντα ἐπίσημα στοιχεῖα προκύπτει, ὅτι ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ηὐξήθη σημαντικῶς τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα καὶ τὸ κατὰ κεφαλὴν τοιοῦτον, ὡς ἐπίσης ἡ γενικωτέρα οἰκονομικὴ δραστηριότης τῆς χώρας, ***κατὰ δὲ τὴν μείζονα τοῦ Δικαστηρίου γνώμην,*** ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐπὶ τὰ βελτίω ἐπελθοῦσα σημαντικὴ οἰκονομικὴ μεταβολή, συνδυαζομένη πρὸς τὸ γενονὸς τῆς ἐν τῷ μεταξὺ γενομένης ἀναπροσαρμογῆς τῶν ἐλαχίστων ὁρίων ἡμερομισθίων καὶ μισθῶν, συνιστᾷ τὴν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου οὐσιώδη μεταβολὴν τῶν ὅρων καὶ συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἐξεδόθη ἡ προμνησθεῖσα διαιτητικὴ ἀπόφασις. Ἐπειδή, ἐξ ἑτέρου, ἐσφαλεν ἡ ἐκκαλουμένη ***κατὰ τὴν μείζονα τοῦ Δικαστηρίου γνώμην,*** καθορίσασα τὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα διένεξις μισθωτῶν εἰς τὰ ἐν αὐτῇ ἐπίπεδα, ἐνῷ θὰ ἔδει ὀρθῶς σταθμίζουσα τὴν φύσιν τῆς ὑπὸ τῶν μισθωτῶν παρεχομένης ἐργασίας, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς ὡς ἄνω ἐπελθούσας μεταβολὰς τῶν οἰκονομικῶν δεδομένων, νὰ καθορίσῃ ταῦτα κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης, ὁρίζουσα ἅμα ὡς ἡμερομηνίαν ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτῆς τὴν ἑπομένην ἀπὸ τῆς παρόδου τῶν προθεσμιῶν διαδικασίας ἐνώπιον τῶν ὀργάνων Διαιτησίας, ὡς προβλέπει ὁ νόμος, εἰς τρόπον ὥστε τὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν τῶν φαρμακοϋπαλλήλων, ἐξ ἀπόψεως ὕψους, νὰ εὑρίσκωνται εἰς τὰ αὐτὰ ἐπίπεδα πρὸς τὰ τοιαῦτα τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ τοῦ προσωπικοῦ πωλήσεως τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων, πρὸς ἃ ἄλλωστε προσομοιάζουν τὰ φαρμακεῖα, δεδομένου ὅτι ἐπεξέτειναν τὸν κύκλον τῆς δραστηριότητός των καὶ πέραν τῶν καθαρῶς φαρμακευτικῶν ἐργασιῶν παρασκευῆς κλπ. φαρμάκων (παρασκευὴ καὶ πώλησις καλλυντικῶν, πώλησις ἐργαλείων, ἰατρικῶν σκευῶν, σπεσιαλιτὲ κλπ.), ἐκ δὲ τῆς τοιαύτης δραστηριότητός των ἠὐρύνθησαν τὰ περιθώρια κερδῶν. Ὅθεν, ἀπορρίπτων τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου παράπονα τοῦ ἐκκαλοῦντος Πανελληνίου Φαρμακευτικοῦ Συλλόγου, δέχεται ἐν μέρει τὰ τοιαῦτα τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως καὶ μεταρρυθμίζει τὴν ἐκκαλουμένην κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

2) Ἐπειδὴ ***κατὰ τὴν μείζονα τοῦ Δικαστηρίου γνώμην*** ἐσφαλεν ἡ ἐκκαλουμένη, περιορίσασα τὴν κλιμάκωσιν τῶν κατωτάτων ὁρίων μισθῶν μέχρι τοῦ 20οῦ ἔτους ὑπηρεσίας, ἐνῷ θὰ ἔδει, ὀρθῶς ἐκτιμῶσα τὴν ἐπαγγελματικὴν ἐξειδίκευσιν τῶν μισθωτῶν, τὰς λελογισμένας ἀνάγκας αὐτῶν καὶ τὰς οἰκονομικὰς δυνατότητας τῶν ὑπὸ κρίσιν ἐπιχειρήσεων, νὰ κλιμακώσῃ ταῦτα μέχρι καὶ τοῦ 25ου ἔτους ὑπηρεσίας. Ὅθεν δέχεται ἐν μέρει τὰ παράπονα τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως καὶ μεταρρυθμίζει τὴν ἐκκαλουμένην κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

3) Ἐπειδὴ ***κατὰ τὴν μείζονα τοῦ Δικαστη-***

(*) Κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 22 τῆς 21.3.1959 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 24.3.1959.

ρίου γνώμην ἔσφαλεν ἡ ἐκκαλουμένη, καθορίσασα μειωμένα ἐν σχέσει πρὸς τὰ ὑπ' αὐτῆς προσδιορισθέντα διὰ τὰς Ἀθήνας, Πειραιᾶ καὶ Θεσσαλονίκην κατώτατα ὅρια μισθῶν διὰ τοὺς μισθωτούς, τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς πόλεις πληθυσμοῦ ἄνω τῶν 20.000 κατοίκων, ἐνῷ δὲν ὑφίσταται πλέον οὐσιώδης διαφορὰ ἐξ ἀπόψεως ἐπιπέδου κόστους ζωῆς μεταξὺ τῶν περιοχῶν τούτων τῆς χώρας καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ θέσπισις δυσμενεστέρων ὅρων εἰς τὰς ἐπαρχιακὰς πόλεις ὑποβοηθεῖ τὴν τάσιν συσσωρεύσεως τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ εἰς τὸ Κέντρον. Ὅθεν δέχεται ἐν μέρει τὰ παράπονα τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως καὶ μεταρρυθμίζει τὴν ἐκκαλουμένην κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

4) Ἐπειδὴ *κατὰ τὴν μείζονα τοῦ δικαστηρίου γνώμην* ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη, διὰ τῶν ὀρθῶν αὐτῆς σκέψεων, εἰς ἃς καὶ τὸ παρὸν Δικαστήριον ἀναφέρεται, καθιέρωσε τὴν κατὰ ἕν ἀπόγευμα τῆς ἑβδομάδος καὶ καθ' ὅλον τὸ ἔτος μεταμεσημβρινὴν ἀνάπαυσιν τῶν μισθωτῶν. Ἔσφαλεν ὅμως, καθορίσασα ὅτι, εἰς περίπτωσιν συμπτώσεως τῆς ἡμέρας παροχῆς μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως πρὸς ἡμέραν διημερεύσεως ἢ διανυκτερεύσεως τοῦ φαρμακείου, ἡ χορήγησις τῆς μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως δέον ὅπως πραγματοποιῆται κατὰ τὴν ἑπομένην ἡμέραν, δεδομένου ὅτι, ἀφ' ἑνὸς μὲν οὕτω διαταράσσεται ἡ λειτουργία τοῦ φαρμακείου, ἀφ' ἑτέρου δὲ καθίσταται ἀνεφάρμοστος ἡ παροχὴ μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως εἰς ἐκείνους ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τῶν φαρμακείων, οἱ ὁποῖοι βάσει τοῦ ἀπὸ 14.5 - 15.9.1947 β. δ/τος «περὶ κανονισμοῦ τῶν χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας ἐν τοῖς φαρμακείοις», δικαιοῦνται τῆς ὑπ' αὐτοῦ προβλεπομένης 24ώρου ἀναπαύσεως, ἐνῷ θὰ ἔδει, εἰς τὰς περιπτώσεις διημερεύσεως ἢ διανυκτερεύσεως, ἡ μεταμεσημβρινὴ ἀνάπαυσις νὰ παρέχηται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, εἴτε εἰς ὅλον τὸ προσωπικόν, εἴτε ἐκ περιτροπῆς καὶ δὴ ἀσχέτως τῆς ὑπὸ τούτου πραγματοποιήσεως τῆς κατὰ τὰς ὡς εἴρηται διατάξεις 24ώρου ἀναπαύσεως. Ὅθεν δέχεται ἐν μέρει τὰ παράπονα τοῦ ἐκκαλοῦντος Πανελληνίου Φαρμακευτικοῦ Συλλόγου καὶ μεταρρυθμίζει τὴν ἐκκαλουμένην κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

5) Ἐπειδή, ναὶ μὲν αἱ περὶ ἐπιδομάτων καὶ προσαυξήσεως νυκτερινῆς καὶ Κυριακῆς ἐργασίας διατάξεις ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν φαρμακείων ὑπὸ τὰς ἐν αὐταῖς προϋποθέσεις καὶ συνεπῶς αὗται θὰ ἐξακολουθήσουν ἰσχύουσαι, ἔστω καὶ ἂν δὲν προεβλέπετο τοῦτο εἰδικῶς ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης. Οὐχ ἧττον ὅμως πρὸς ἀποφυγὴν πάσης παρερμηνείας, τὸ Δικαστήριον κρίνει ὅτι δέον ὅπως διευκρινισθῇ ὅτι αἱ ὡς εἴρηται διατάξεις ἐξακολουθοῦν ἐφαρμοζόμεναι ὑπὸ τὰς ἐν αὐταῖς προϋποθέσεις. Ὅθεν δέχεται τὰ παράπονα τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως καὶ μεταρρυθμίζει τὴν ἐκκαλουμένην κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

Διὰ ταῦτα

Δεχόμενον τύποις καὶ ἐν μέρει κατ' οὐσίαν τὰς ὑποβληθείσας ἐφέσεις. Ἀπορρίπτον τὰ ὡς ἄνω ἐν τῷ σκεπτικῷ ἀπορριπτέα κριθέντα. Μεταρρυθμίζει τὴν ὑπ' ἀριθ. 27/1958 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Πανελληνίου Φαρμακευτικοῦ Συλλόγου, ὡς ἀκολούθως:

1. Τὰ κατώτατα ὅρια μηνιαίων βασικῶν μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ φαρμακείων ἁπάσης τῆς χώρας καθορίζονται ὡς κάτωθι:

Α'. Διὰ τοὺς βοηθοὺς τοὺς ἐφωδιασμένους δι' ἀδείας ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργείου, τοὺς ὑπαλλήλους πωλήσεως φαρμάκων καὶ λοιπῶν φαρμακευτικῶν εἰδῶν, ἤτοι ἰατρικῶν βοηθημάτων (θερμομέτρων, συρίγγων κλπ.) καὶ ἐγαλείων, ὡς καὶ καλλυντικῶν εἰδῶν, τοὺς ἀποθηκαρίους καὶ κατασκευαστὰς φαρμάκων, ὡς καὶ τὰς παραδοτρίας:

α') Ἀρρένων:

Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 14ου ἔτους μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 15ου ἔτους τῆς ἡλικίας, δραχμ. 650.

Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 15ου μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἔτους ἡλικίας, δραχμ. 850.

Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 17ου μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 19ου ἔτους ἡλικίας, δραχμ. 950.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας ἡ μισθοδοσία καθορίζεται ἀναλόγως τῶν ἐτῶν τῆς παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ διαφόροις ἐργοδόταις ὑπηρεσίας, ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 19ου ἔτους ἡλικίας, ὡς ἀκολούθως:

Ἔτη ὑπηρεσίας	Δρχ.
Κατὰ τὸ 1ον	1.050
» » 2ον	1.150
» » 3ον καὶ 4ον	1.250
» » 5ον » 6ον	1.350
» » 7ον » 8ον	1.450
» » 9ον » 10ον	1.550
» » 11ον » 12ον	1.650
» » 13ον » 14ον	1.750
» » 15ον » 16ον	1.850
» » 17ον » 18ον	1.950
» » 19ον » 20ὸν	2.050
» » 21ον	2.200
» » 22ον	2.250
» » 23ον	2.300
» » 24ον	2.350
» » 25ον καὶ ἄνω	2.400

β') Θηλέων:

Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 14ου ἔτους μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 15ου ἔτους τῆς ἡλικίας δραχμ. 600.

Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 15ου μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας, δραχ 805.

Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 17ου μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας, δραχμ. 900.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας ἡ μισθοδοσία τῆς ὑπαλλήλου καθορίζεται ἀναλόγως τῶν ἐτῶν τῆς παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ διαφόροις ἐργοδόταις ὑπηρεσίας, ἀπὸ τῆς συμ-

πληρώσεως τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας, ὡς ἀκολούθως:

Ἔτη ὑπηρεσίας	Δρχ.
Κατὰ τὸ 1ον	950
» » 2ον	1.080
» » 3ον καὶ 4ον	1.160
» » 5ον » 6ον	1.240
» » 7ον » 8ον	1.320
» » 9ον » 10ον	1.400
» » 11ον » 12ον	1.480
» » 13ον » 14ον	1.560
» » 15ον » 16ον	1.640
» » 17ον » 18ον	1.720
» » 19ον » 20όν	1.800
» » 21ον	1.900
» » 22ον	1.950
» » 23ον	2.000
» » 24ον	2.050
» » 25ον καὶ ἄνω	2.100

γ') Τά ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια μισθῶν προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ δραχμῶν 80 διὰ τὴν σύζυγον καὶ 40 δι' ἕκαστον τέκνον καὶ μέχρι τριῶν.

Τὸ ὡς ἄνω ἐπίδομα παύει χορηγούμενον διὰ μὲν τὴν σύζυγον ἐν περιπτώσει χηρείας ἢ διαζεύξεως ἢ ἐφ' ὅσον ἀναλάβῃ ἐργασίαν, διὰ δὲ τὰ τέκνα ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 18ου ἔτους, προκειμένου περὶ ἀρρένων, ἢ τοῦ 20οῦ, προκειμένου περὶ θηλέων, ἢ, εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις, ἐφ' ὅσον ἀναλάβωσιν ἐργασίαν ἢ νυμφευθῶσιν.

Τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος δικαιοῦνται καὶ αἱ θήλεις ὑπάλληλοι, ἐφ' ὅσον τελοῦσιν ἐν χηρείᾳ ἢ διαζεύξει καὶ διατρέφουν τέκνα, ἐκπληροῦντα τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις.

Β'. Διὰ τὸ ὑπηρετικὸν ἐν γένει προσωπικόν:

Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 14ου μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 15ου ἔτους τῆς ἡλικίας: ἀρρένων δρχ. 650, θηλέων δρχ. 600.

Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 15ου μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας, προκειμένου περὶ ἀρρένων ἢ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 16ου καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίας ἢ τοῦ 17ου, ἀνεξαρτήτως χρόνου ὑπηρεσίας, προκειμένου περὶ θηλέων, ἄρρενες 825 δρχ., θήλεις 805 δρχ.

Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 17ου μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίας, ἢ τοῦ 19ου, ἀνεξαρτήτως χρόνου ὑπηρεσίας, ἄρρενες δρχ. 915.

Ἄρρενες, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίας ἢ τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας, ἀσχέτως χρόνου ὑπηρεσίας, δρχ. 1.190.

Θήλεις, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 16ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίας ἢ τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας, ἀσχέτως χρόνου ὑπηρεσίας, δρχ. 920.

Ἄρρενες, κατὰ τὸ 3ον, 4ον, 5ον ἔτος ὑπηρεσίας, δρχ. 1.250.

Θήλεις, κατὰ τὸ 3ον, 4ον, 5ον ἔτος ὑπηρεσίας, δρχ. 1.050.

Ἄρρενες, κατὰ τὸ 6ον, 7ον, 8ον, 9ον ἔτος ὑπηρεσίας, δρχ. 1.300.

Θήλεις, κατὰ τὸ 6ον, 7ον, 8ον, 9ον ἔτος ὑπηρεσίας, δρχ. 1.200.

Ἀνεξαρτήτως φύλου: κατὰ τὸ 10ον, 11ον, 12ον, 13ον, 14ον ἔτος ὑπηρεσίας, δρχ. 1.400.

Ἀνεξαρτήτως φύλου: ἀπὸ τοῦ 15ου ἔτους ὑπηρεσίας, δρχ. 1.500.

Τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια μισθῶν προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ δρχ. 50 διὰ τὴν σύζυγον καὶ δρχ. 25 δι' ἕκαστον καὶ μέχρι τριῶν τέκνων, ὑπὸ τὰς αὐτάς, ὡς καὶ διὰ τοὺς ὑπαλλήλους προϋποθέσεις.

Γ'. Διὰ τοὺς ταμίας ἀνεξαρτήτως ἡλικίας:

Ἔτη ὑπηρεσίας	Ἄρρενες Δρχ.	Θήλεις Δρχ.
Κατὰ τὸ 1ον	1.050	950
» » 2ον	1.150	1.080
» » 3ον καὶ 4ον	1.250	1.160
» » 5ον » 6ον	1.350	1.240
» » 7ον » 8ον	1.450	1.320
» » 9ον » 10ον	1.550	1.400
» » 11ον » 12ον	1.650	1.480
» » 13ον » 14ον	1.750	1.560
» » 15ον » 16ον	1.850	1.640
» » 17ον » 18ον	1.950	1.720
» » 19ον » 20όν	2.050	1.800
» » 21ον	2.200	1.900
» » 22ον	2.250	1.950
» » 23ον	2.300	2.000
» » 24ον	2.350	2.050
» » 25ον καὶ ἄνω	2.400	2.100

Τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια μισθῶν προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ δραχμῶν 30 διὰ τὴν σύζυγον καὶ δραχμῶν 40 δι' ἕκαστον καὶ μέχρι τριῶν τέκνων, ὑπὸ τὰς αὐτὰς ὡς διὰ τοὺς ὑπαλλήλους προϋποθέσεις.

ΙΙ. Τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν, ἀφορῶντα τὸ προσωπικὸν φαρμακείων τῶν πόλεων ἄνω τῶν 20.000 κατοίκων, μειοῦνται κατὰ ποσοστὸν 8 ο/ο διὰ τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς πόλεις μικροτέρου πληθυσμοῦ καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης, ἤτοι μέχρι τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπον αὐξήσεως τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μισθῶν, δὲν μειοῦνται τὰ σήμερον ἰσχύοντα τοιαῦτα. Εἰς τὴν μείωσιν ταύτην δὲν ὑπόκεινται τὰ ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζόμενα ποσὰ ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν.

ΙΙΙ. Οἱ περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὶ δέον νὰ τυγχάνωσι, καθ' ὅλον τὸ ἔτος, μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως κατὰ μίαν ἡμέραν ἑκάστης ἑβδομάδος, διαρρυθμιζομένου τοῦ ἡμερησίου ὡραρίου ἐργασίας αὐτῶν εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ ἐπέρχηται ἐλάττωσις τοῦ δυνάμει τῶν κειμένων διατάξεων ἢ ἐθίμου ἰσχύοντος καὶ ἐφαρμοζομέ-

νου έκάστοτε κατά τόπους συνολικοῦ ἀριθμοῦ ὡρῶν ἑβδομαδιαίας ἐργασίας.

Ὡς τοιαύτη ἡμέρα μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως ὁρίζεται διά τῆς παρούσης τό Σάββατον μέν κατά τήν θερινήν περίοδον, ἤτοι ἀπό τῆς 15ης Μαΐου μέχρι καί τῆς 15ης Ὀκτωβρίου, ἡ Τετάρτη δέ κατά τήν χειμερινήν περίοδον, ἤτοι ἀπό 16ης Ὀκτωβρίου μέχρι καί τῆς 14ης Μαΐου.

Εἰς περίπτωσιν συμπτώσεως τῆς κατά τ' ἀνωτέρω ὁριζομένης ἡμέρας μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως πρός ἡμέραν τελέσεως τοπικῆς ἐμποροπανηγύρεως, ἑβδομαδιαίας ἀγορᾶς, παραμονῆς ἐπισήμου ἢ τοπικῆς ἑορτῆς καί πανηγυριοῦ, μετατίθεται εἰς τήν ἑπομένην ἐργάσιμον ἡμέραν.

Ἐάν κατά τήν ὡς ἄνω ὁριζομένην ἡμέραν μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως συμπέσῃ διημέρευσις ἢ διανυκτέρευσις τοῦ φαρμακείου, ὁ οἰκεῖος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται, ὅπως παράσχῃ μεταμεσημβρινήν ἀνάπαυσιν εἰς τό προσωπικόν του κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, εἴτε διά τό σύνολον, εἴτε διά μέρος τούτου, ἐκ περιτροπῆς, ἀνακοινῶν ἐν πάσῃ περιπτώσει τοῦτο εἰς τό ἁρμόδιον Γραφεῖον Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας. Ἡ μεταμεσημβρινή αὕτη ἀνάπαυσις εἶναι ἀσχετος πρός τήν παρεχομένην δυνάμει τοῦ ἀπό 14.8/15.9.1947 β. δ/τος «περί κανονισμοῦ τῶν χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας ἐν τοῖς φαρμακείοις» 24ωρον τοιαύτην.

IV. Διευκρινίζεται, ὅτι αἱ περί παροχῆς προσαυξήσεων καί ἐπιδομάτων, λόγῳ ἀπασχολήσεως κατά τάς Κυριακάς καί ἑορτάς, ὡς καί κατά τάς νυκτερινάς ὥρας, διατάξεις ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι διά τούς περί ὧν ἡ παροῦσα μισθωτούς, ὑπό τάς ἐν αὐταῖς προϋποθέσεις καί ὅρους.

V. Τυχόν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτεραι τῶν ὑπό τῆς παρούσης καθοριζομένων, δέν δύνανται νά μειωθῶσιν, ὡς ἐπίσης, τυχόν ὑφιστάμενοι εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἐργασίας δέν δύνανται νά μεταβληθῶσιν.

VI. Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό 18ης Σεπτεμβρίου 1958.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καί ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Φεβρουαρίου 1959

—

Συλλογική σύμβασις ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ἐκδοροσφαγέων Πειραιῶς (*)

Περί ὅρων ἐργασίας

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τήν 13ην Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους 1959, ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Παρασκευήν καί ὥραν 7ην μ.μ. συνελθόντες εἰς τά ἐνταῦθα καί ἐπί τῆς ὁδοῦ Κρατίνου ἀριθ. 7 Γραφεῖα τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Κρέατος «Ἡ Ἕνωσις» οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνός μέν ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν 1) Λεων. Μποτονάκης καί Ι. Βουλγαρόπουλος, πρόεδρος καί γεν. γραμματεύς τοῦ Σωματείου Συνοικιακῶν Κρεοπωλῶν Πειραιῶς «Ὁ Ἅγιος Γεώργιος», καί ἀφ' ἑτέρου οἱ 1) Στ. Τερεζάκης, γεν. γραμματεύς, καί 2) Ἐμ. Πασχαλινόπουλος, Α' γραμματεύς τῆς Παν. Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Κρέατος «Ἡ Ἕνωσις», 3) Κων. Γιαλελῆς, πρόεδρος, καί Ἀν. Βιολέτης γεν. γραμματεύς τοῦ Συνδέσμου Σφαγέων καί Ἐκδορέων Πειραιῶς «Ὁ Σωτήρ», καί 4) Κων. Μπουλτούμης καί Κιον. Βραχνός ἐντεταλμένα μέλη τοῦ αὐτοῦ Συνδέσμου Σφαγέων καί Ἐκδορέων, ἅπαντες νομίμως καί δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι ὑπό τῶν ἁρμοδίων ὀργανώσεων, τάς ὁποίας ἐκπροσωποῦσιν, ἀπεφάσισαν τήν ὑπογραφήν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς συμφωνοῦνται τά κάτωθι :

Κεφάλαιον Α'

Σκοπός

Διά τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας διώκεται ἡ κατά τρόπον ἱκανοποιητικόν διά τά συμβαλλόμενα μέρη ρύθμισις τῶν ἐργασιακῶν σχέσεων καί τῶν ἐκ τούτων ἑκάστοτε ἀναφυομένων ζητημάτων καί διενέξεων μεταξύ τῶν συμβαλλομένων ὀργανώσεων ἢ μεταξύ τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως καί τῶν μελῶν τῆς ἑτέρωθεν ἀντισυμβαλλομένης ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως περί τήν ἐργασίαν τῆς σφαγῆς τῶν βοοειδῶν (βοῶν, μόσχων, βουβάλων) καί τῆς σφαγῆς καί ἐκδορᾶς τῶν λευκῶν κρεάτων (ἀμνῶν, προβάτων, αἰγῶν, ἐριφίων, χοίρων κλπ.).

Οὕτω διά τοῦ κατά τό δυνατόν πλήρους καθορισμοῦ τῶν ἑκατέρωθεν δικαιωμάτων καί ὑποχρεώσεων, τοῦ τρόπου τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας, τῆς θεσπίσεως συγχρονισμένου τιμολογίου ταύτης, ὡς καί τοῦ σαφοῦς καθορισμοῦ τῶν συνεπειῶν ἐκ τῶν παραβάσεων τῶν διατάξεων τῆς παρούσης, θέλουσιν ἀποφευχθῆ αἱ συνήθεις μεταξύ τῶν ἐργοδοτῶν καί τῶν ἐργαζομένων διαφωνίαι καί ἔριδες, ἐπί προφανεῖ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ὠφελείᾳ καί πέραν τούτου τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου.

Κεφάλαιον Β'

Ἐργασία

Ἄρθρον 2

Ἡ ἐργασία, ἡ ὑπό τῶν μελῶν τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως παρεχομένη διά τῶν εἰς ταύτην ἐντεταγμένων συνεργείων ἐξ ἐργατῶν ἐκδοροσφαγέων, συνίσταται :

1. Διά τά ἐν τοῖς Δημοτικοῖς Σφαγείοις ἢ ἐκτός τούτου ὁπουδήποτε ἐντός τῆς περιφερείας τοῦ Δήμου Πειραιῶς καί τῶν προαστίων σφαζόμενα ζῶα (βοοειδῆ, αἰγοειδῆ, προβατοειδῆ, χοίρους), εἰς τήν ἐπιμέλειαν καί εὐθύνην τῆς συμβαλλομένης προμνησθείσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως καί διά τῶν ὑπό ταύτης καταρτιζομένων ἐκ μελῶν της συνεργείων, σφαγήν τῶν βοοειδῶν, σφαγήν καί ἐκδοράν τῶν λοιπῶν σφαγίων (λευκῶν) καί τήν ὑπεύθυνον παράδοσιν τούτων εἰς τούς δικαιούχους.

2. α') Διά τά παρά τῶν εἰσαγωγέων ἐργοδοτῶν πάσης οἱασδήποτε φύσεως, καταστάσεως, συντηρήσεως καί συσκευασίας δι' οἱουδήποτε μεταφορικοῦ μέσου, ὁθενδήποτε καί ὁπωσδήποτε εἰσαγόμενα ἐσφαγμένα καί ἐγδαρμένα ζῶα, εἴτε ταῦτα μεταφέρονται τό πρῶτον εἰς τά Δημοτικά Σφαγεῖα, εἴτε εἰς τά κατ' ἰδίαν καταστήματα τῶν εἰσαγωγέων, εἴτε ἀλλαχοῦ, κατ' ἐντολήν ὁ-

(*) Κατετέθη εἰς τό Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 19 τῆς 14.3.1959 πράξεως καταθέσεως, καί ἐκοινοποιήθη εἰς τό Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τήν 20.3.1959.

μως τούτων, ὧν ἡ κατανάλωσις θὰ λάβῃ χώραν εἰς τὴν περιφέρειαν Πειραιῶς, διὰ τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως, ὅπως ἄλλως τε καὶ διὰ τῶν προηγουμένων ὁμοίων, καθορίζεται παροχὴ ἐργασίας, συνισταμένη εἰς τὴν ὑπὸ τῶν εἰδικῶν καταρτιζομένων συνεργείων (ἐξωτερικῶν) τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως παραλαβήν, καταμέτρησιν, ταξινόμησιν, μερικὴν ἐκδερμάτωσιν, ἐὰν παρίσταται ἀνάγκη τοιαύτης, ἐπιμέλειαν διὰ τὴν ἐνέργειαν κρεοσκοπήσεως καὶ παράστασις κατ' αὐτήν, πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν ταύτης ἀπαιτηθησομένων βοηθητικῶν ἐργασιῶν, λῆψιν δειγμάτων διὰ τὴν τριχινοσκόπησιν, τὸ σχίσιμον καὶ τὸν τεμαχισμὸν τῶν χοίρων.

β') Πρὸς τοῦτο εἰδικῶς συμφωνεῖται, ὅπως ἡ ἐργατικὴ ὀργάνωσις διατηρῇ καθ' ἅπασας τὰς ἐργασίμους ἡμέρας καὶ ὅη ἀπὸ τῆς ὥρας ὅης πρωΐνης ἕως καὶ ὅης ἑσπερινῆς κατὰ τὸ θέρος, ἤτοι ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου ἕως 30ης Ὀκτωβρίου, ἀπὸ τῆς ὅης δὲ πρωΐνης ἕως καὶ ὅης ἑσπερινῆς κατὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνας, ἀναλογον πρὸς τὰς ἀνάγκας καὶ ἱκανὸν ἀριθμὸν συνεργείων ἐν τῇ Κεντρικῇ Κρεαταγορᾷ Πειραιῶς καὶ ἐν τοῖς Δημοτικοῖς Σφαγείοις. Ἐπίσης ἡ ἐργατικὴ ὀργάνωσις ὑποχρεοῦται νὰ διαθέτῃ συνεργεῖα εἰς πάντα ἄλλον ὑποδειχθησομένον τοπον ἀφίξεως κρεάτων, βαρυνομένη μὲ τὰς δαπανας μεταβάσεως καὶ ἀναμονῆς των συνεργείων. Καθ' ἁπάσας τὰς περιπτώσεις τοῦ παροντος ἄρθρου, καθ' ἃς ὡρισμένος ἀριθμὸς ἐργατῶν ἀποσπᾶται ἐκ τῆς κυρίας καὶ τακτικῆς ἐργασιας τῆς σφαγῆς, ἐκδορᾶς καὶ τεμαχισμοῦ καὶ διατίθεται εἰς τὰ ἐξωτερικὰ συνεργεῖα ἀναμονῆς, ἐν περιπτώσει μὴ ἀφίξεως ἐξωθεν ἐσφαγμένων καὶ ἐγδαρμένων κρεατων, οὐδενὸς δικαιώματος θὰ δικαιοῦται ἡ συμβαλλομένη ἐργατικὴ ὀργάνωσις, ἐν περιπτώσει ὅμως ἀφίξεως τοιούτων φορτίων, ἡ αὐτὴ ἐργατικὴ ὀργάνωσις θὰ δικαιοῦται τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 4 § 2 τῆς παρούσης προβλεπομένων ἐργατικῶν δικαιωμάτων, εἴτε τὰ κομισθέντα σφάγια χρήζουν τοῦ συνόλου, τινῶν, μιᾶς, εἴτε οὐδεμιᾶς τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ ἀπαριθμουμένων ἐργασιῶν.

γ) Γίνεται μνεία, ὅτι ἐν περιπτώσει ἀφίξεως τοιούτων σφαγίων χρηζόντων τοῦ συνόλου ἢ τινῶν τῶν ὡς ἄνω ἐργασιῶν, ἡ μὴ παροχὴ ἐκ μέρους τῶν εἰσαγωγέων ἐργοδοτῶν, πρὸς ἐκτέλεσιν τούτων εἰς τὰ ἐργατικὰ συνεργεῖα, συνεπάγεται ὑποχρέωσιν τῶν εἰσαγωγέων, ὅπως καταβάλλωσι τὰ ἐν τῷ οἰκείῳ ἄρθρῳ καθοριζόμενα ἐργατικὰ δικαιώματα, δεδομένου ὅτι διὰ τῆς ἀφίξεως ζῴων ἐσφαγμένων καὶ ἐγδαρμένων, γεννᾶται τὸ δικαίωμα ὑπὲρ τῆς διαθεσιμης τὰ ἐργατικὰ συνεργεῖα ἐργατικῆς ὀργανώσεως καὶ ἐὰν ἀντισυμβατικῶς ἐνεργοῦντες οἱ εἰσαγωγεῖς ἀρνοῦνται νὰ παράσχωσι ταῦτα πρὸς ἐργασίαν.

δ) Ὡς εἰσαγωγεὺς νοεῖται καὶ ὁ καταστηματάρχης, εἰς τὸ κατάστημα τοῦ ὁποίου μεταφέρονται καὶ πωλοῦνται τὰ σφάγια ἢ ὁπωσδήποτε μεσολαβεῖ κατὰ τὴν χονδρικὴν ἢ λιανικὴν πώλησιν τούτων, ἀσχέτως ἐὰν τὰ κρέατα ἀφικνοῦνται ἐπ' ὀνόματί του ἢ ὄχι.

ε) Ἐξ ἑτέρου, ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως διαθέσεως ὑπὸ τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως τῶν ὡς ἄνω συνεργείων ἢ παροχῆς ἐκ μέρους τούτων τῶν τυχὸν ἀπαιτουμένων ἐπὶ τῶν εἰσαχθέντων σφαγίων ἐργασιῶν, τοῦτο θὰ συνεπάγεται τὴν στέρησιν εἰσπράξεως παρὰ τῆς ὀργανώσεως παντὸς ἐργατικοῦ δικαιώματος, μὴ ἀποκλειομένης, διὰ τὴν περίπτωσιν κακοπιστίας, παροχῆς εὐλόγου ἀποζημιώσεως καὶ ἀμέσου καταγγελίας τῆς παρούσης, ὑπὸ τῆς ἑτεροσυμβαλλομένης ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως.

Ἄρθρον 3

Αἱ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ, παράγρ. 1 καὶ 2, ἐκτιθέμεναι ἐργασίαι θὰ ἐκτελῶνται ὑπὸ τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως διὰ τῶν ὑπ' αὐτῆς ὑπευθύνως καταρτιζομένων συνεργείων, ἐκ τῶν εἰδικῶν περὶ τὴν σφαγήν, ἐκδοράν, τεμαχισμὸν καὶ τὰς λοιπὰς ἐπὶ τῶν σφαγίων ἐργασιας.

Κεφάλαιον Γ'

Τιμολόγια ἐργασίας

Ἄρθρον 4

Τὰ ἐργατικὰ δικαιώματα σφαγῆς, ἐκδορᾶς κλπ. καθορίζονται διὰ τῆς παρούσης ὡς ἀκολούθως:

	Δραχ.
1. Βοοειδῆ, σφαγὴ κατὰ κεφαλήν:	
α) Μόσχοι μέχρι 50 ὀκάδων, ἀδιακρίτως προελευσεως	30
β) Βοοειδῆ, βουβαλοειδῆ ἄνω τῶν 50 ὀκάδων, ἀδιακρίτως προελεύσεως	35
2. Προβατοειδῆ — αἰγοειδῆ, σφαγή, ἐκδορὰ κατὰ κεφαλήν:	
α) Διὰ σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν ἀμνῶν καὶ ἐριφίων ἐγχωρίων καὶ προελεύσεως Σερβίας	7
β) Διὰ τὴν αὐτὴν ἐργασίαν ἐπὶ προβατοειδῶν καὶ αἰγοειδῶν (χονδρῶν) τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω προελεύσεως	10
γ) Ἀρνιά, ἐρίφια προελεύσεως ἐξωτερικοῦ, πλὴν Σερβίας	8
δ) Προβατοειδῆ καὶ αἰγοειδῆ (χονδρά) τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω προελεύσεως	12
3. Χοῖροι, σφαγὴ καὶ ἐκδορὰ κατὰ κεφαλήν:	
α) Διὰ τὴν σφαγὴν καὶ ἀποτρίχωσιν ἢ ἐκδορὰν χοίρων ἄνω τῶν 40 ὀκάδων	35
β) Διὰ τὰς αὐτὰς ἐργασίας ἐπὶ χοίρων κάτω τῶν 40 ὀκάδων	28
4. Εἰσαγόμενα ἐσφαγμένα καὶ ἐγδαρμένα. Δι' ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ κατὰ τ' ἀνωτέρω εἰσαγόμενα ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ ἢ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐσφαγμένα καὶ ἐγδαρμένα ζῷα πάσης φύσεως καὶ καταστάσεως, νωπὰ ἢ κατεψυγμένα, τὰ ἐργατικὰ δικαιώματα, διὰ τὴν ὑπὸ τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως διάθεσιν εἰδικῶν (ἐξωτερικῶν) συνεργείων καὶ τὴν παροχὴν τῶν προαναφερθεισῶν ἐργασιῶν, ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 2 παραγρ. 2 ἐδ. α', β' καὶ γ', καθορίζονται ὡς ἀκολούθως, ἀδιακρίτως βάρους καὶ προελεύσεως:	
	Δραχ.
α) Ἐρίφια, ἀμνοί, προβατοειδῆ καὶ αἰγοειδῆ κατὰ κεφαλήν	1,40
β) Διὰ χοίρους ἐν γένει κατὰ κεφαλήν	8

γ) Διά τά βοοειδῆ ἐν γένει κατά κεφαλήν — Δρχ. 14

5. Διευκρινίζεται, ὅτι ἐν περιπτώσει εἰσαγωγῆς βοοειδῶν ἐγδαρμένων εἰς τεμάχια, εἴτε ταῦτα φέρουσι ἐπί τεμαχίου φυσικῶς προσκεκολλημένην τήν κεφαλήν, συμφώνως τῇ παραγρ. 2 ἐδ. α' τοῦ ἀπό 30.11.1955 ὁ γματος, εἴτε ὄχι, εἴτε ταῦτα εἶναι κατεψυγμένα ὁπωσδήποτε προερχόμενα, συμφωνεῖται, ὅπως δυο (2) τεμάχια μπαλλες ἀποστεωμένου (ξεκοκκαλισμένου) βοοειδοῦς ὑπολογίζωνται ὡς ἓν (1) βοοειδές. Ἐν περιπτώσει εἰσαγωγῆς τεμαχίων μετ' ὀστῶν τότε ἀναλόγως τῆς συγκεκριμένης περιπτώσεως, ἐαν τό βοοειδές εἶναι ἐξ ἀρχῆς τεμαχισμένον εἰς 4 ἤ εἰς 2 τεμάχια μπαλλες, ἀντιστοίχως ὑπολογίζεται ὡς ἓν βοοειδές, ἤτοι μία κεφαλή.

6. Τά ὡς ἄνω ἀναλυτικῶς ἐκτιθέμενα ἐργατικά δικαιώματα θά εἰσπράττωνται μετά τήν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας παρά τῆς δικαιούχου ἐργατικῆς ὀργανώσεως, εἰδικῶς ἐξουσιοδοτουμένης ἐκ μέρους τῶν ἐργατῶν καί ἐνεργητικῶς νομιμοποιουμένης, ἄλλως οὔσης φορέως παντός δικαιώματος ἐκ τῆς κατά τό ὁμαδικόν συστημα ἐκτελουμένης ἐργασίας, διά χορηγήσεως διπλοτύπων ἀποδείξεων, ἀποκλειομένου παντός ἄλλου τρόπου ἀποδείξεως τῆς γενομένης πληρωμῆς, ἡ δέ ὀργάνωσις θέλει καταβαλεῖ ταῦτα εἰς τούς ἐργάτας, μέλη τῶν συνεργείων, συμφώνως πρός τά διά τοῦ καταστατικοῦ καί τοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ τοῦ σωματείου παγίως ἰσχύοντα.

Προϋπόθεσιν τῆς εἰσπράξεως τῶν ἀνωτέρω ἐκτιθεμένων δικαιωμάτων ἀποτελεῖ ἡ κανονική, τεχνική καί ἐπιμεμελημένη ἐργασία τῆς σφαγῆς καί ἐκδορᾶς ἐπί τῶν ζώντων, ὡς καί τῶν τυχόν ἀπαιτουμένων ἐπί τῶν εἰσαγομένων ἐσφαγμένων καί ἐγδαρμένων ἐργασιῶν, ὁλοκλήρων ἤ εἰς τεμάχια.

Ἄρθρον 5

Πλήν τῶν ἀνωτέρω καί εἰς χρῆμα σημειουμένων ἐργατικῶν δικαιωμάτων, ἡ διαθέτουσα τά ἐργατικά συνεργεῖα ἐργατική ὀργάνωσις θά δικαιοῦται καί πασης ἄλλης εἰς εἶδος ἀμοιβῆς, καταβαλλομένης μέχρι σήμερον, ἤτοι ἀμοιβή εἰς εἶδος θά καταβάλληται, ἐάν καί ἐφ' ὅσον κατεβάλλετο μέχρι σήμερον.

Κεφάλαιον Δ'

Περί τρόπου ἐκτελέσεως ἐργασίας καί εὐθυνῶν

Ἄρθρον 6

Ἡ ἐργασία τῆς σφαγῆς καί ἐκδορᾶς τῶν σφαγίων, ὡς ἀνωτέρω ἐκτίθεται, θά τελῇ ὑπό τήν εὐθύνην τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως καί τήν ἄμεσον ἐπίβλεψιν τοῦ προέδρου αὐτῆς ἤ ὑπό ἐκπροσώπου αὐτοῦ, εἰδικῶς ὑπό τούτων ὑποδεικνυομένου, ὁπουδήποτε καί ἐάν ἐκτελῆται αὕτη, ὑπό τῶν διατιθεμένων ἐργατικῶν συνεργείων.

Ὑπό τό πνεῦμα τῆς προηγουμένης παραγράφου, ὡς καί τῶν διατάξεων ὁλοκλήρου τῆς παρούσης καί ἵνα ἡ ἐργασία ἐκτελῆται ὁμαλῶς καί ἀπροσκόπτως, πλήν τῶν πειθαρχικῶν διατάξεων τοῦ ἰσχύοντος Κανονισμοῦ ἐργασίας τῆς συμβεβλημένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως, συνομολογεῖται καί πλήρης ἀστική εὐθύνη τοῦ σωματείου, διά πᾶσαν βλάβην ἐπί τῶν σφαζομένων ζώων ἤ ἀπώλειαν.

Κεφάλαιον Ε'

Τελικαί διατάξεις

Ἄρθρον 7

1. Εἰς τά διά τῆς παρούσης καθοριζόμενα τιμολόγια ἀμοιβῶν, συμπεριλαμβάνεται καί πᾶσα αὔξησις, παρασχεθεῖσα δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καί ἐν γένει διοικητικοῦ καθορισμοῦ ἡ ὁπωσδήποτε ὑπό μορφήν αὐξήσεως ἤ ἐπιδομάτων.

2. Ἀντί καταβολῆς δώρου ἐπί ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καί τοῦ Πάσχα εἰς τήν συμβεβλημένην ἐντολοδόχον ἐργατικήν ὀργάνωσιν καί δι' αὐτῆς εἰς τα μέλη τῶν εἰς ταύτην ἐντεταγμένων συνεργείων συμφωνεῖται, ὅπως προσαυξάνωνται τά διά τῆς παρουσης καί ἑκάστοτε ἰσχύοντα τιμολογια, ὡς ἀκολούθως:

α) Κατά ποσοστόν 30ο/ο διά τάς ἑορτάς τῶν Χριστουγέννων, ἐπί ἕνα μῆνα, ἀρχόμενον ἀπό τῆς 20ης Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους, καί β) κατά ποσοστόν 15ο/ο διά τάς ἑορτάς τοῦ Πάσχα, ἐπί ἕνα μῆνα, ἀρχόμενον ἀπό τῆς Μεγάλης Δευτέρας ἑκάστου ἔτους.

Ἄρθρον 8

Πρός ἐπίλυσιν πάσης οἱασδήποτε διαφορᾶς ἤ διενέξεως ὁπωσδήποτε ἀναφυησομένης ἐν τῷ μέλλοντι, μή προβλεπομένης εἰδικῶς ὑπό τῶν διατάξεων τῆς παρούσης, ὡς καί πρός ἑρμηνείαν ἀμφισβητουμένων διατάξεων ταύτης, συνιστᾶται διά τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐπιτροπή ἐκ δύο (2) ἐργοδοτικῶν μελῶν, δύο (2) ἐργατικῶν, ὑποδειχθησομένων παρά τῶν συμβεβλημένων ὀργανώσεων, προεδρευομένης ὑπό ἑνός ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὁρισθησομένου ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ.

Ἡ ἔναρξις λειτουργίας καί ὁ τρόπος ἐργασίας τῆς ἐπιτροπῆς καθορισθήσονται δι' ἐκπονηθησομένου ὑπό τῆς ἰδιας κανονισμοῦ. Ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει, ἡ μή συγκρότησις τῆς ὡς ἄνω ἐπιτροπῆς δέν ἀποτελεῖ κώλυμα διά τήν πλήρη κατά τά λοιπά ἐφαρμογήν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως.

Ἄρθρον 9

Ἡ παροῦσα, δεσμεύουσα τά συμβαλλόμενα μέρη, ἰσχύει διά τήν περιοχήν Πειραιῶς καί τῶν εἰς τοῦτον ὑπαγομένων συνοικιῶν καί προαστίων, καταργουμένης πάσης προγενεστέρας γενικῆς ἤ εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ὡς καί τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, συνομολογεῖται δέ ὡς ἀορίστου χρόνου, μή δυναμένη ὅμως νά καταγγελθῇ πρό τῆς παρόδου εἴκοσι τεσσάρων (24) τοὐλάχιστον μηνῶν ἀπό τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἤ ἄλλως ἀπό τῆς ὑπογραφῆς.

Οἱ συμβαλλόμενοι

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

T. M'TSOU, *Les rapports entre convention collective et sentence arbitrale*, πρόλογος Paul Durand, *Paris*. Librairie générale de droit et de jurisprudence, 1958, σελ. III + 392.

Τὸ τμῆμα τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου τὸ ἀσχολούμενον μὲ τὰς συλλογικὰς σχέσεις ἐργασίας ἀποτελεῖ ἀναμφισβητήτως τὸ ὀλιγώτερον συστηματικῶς μελετηθὲν τμῆμα τοῦ νέου τούτου δικαίου. Τὸ δίκαιον τῆς ἀτομικῆς σχέσεως ἐργασίας, παρ' ὅλην τὴν ἰδιοτυπίαν του, παρουσιάζει πολλὰς ἀναλογίας μὲ τὸ δίκαιον τῶν συμβάσεων τοῦ κοινοῦ ἀστικοῦ δικαίου. Θεωρούμενον ἐν ἀρχῇ τμῆμα τοῦ τελευταίου τούτου δικαίου, ἔτυχεν ἤδη ἀπὸ τῶν πρώτων ἐτῶν τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος βαθείας ἐπεξεργασίας καὶ πλεῖστα ὅσα ὀνόματα μεγάλων νομομαθῶν, κατ' ἀρχὰς τῆς Γερμανίας καὶ ἀργότερον τῆς Ἰταλίας καὶ Γαλλίας, συνεδέθησαν μὲ τὴν ταχυτάτην ἀνάπτυξιν καὶ συστηματοποίησίν του. Ὅλως διάφορος ἦτο ἡ κατάστασις τοῦ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, καλουμένου νὰ ρυθμίσῃ καινοφανεῖς κοινωνικὰς σχέσεις καὶ καταστάσεις, κειμένας ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὸ περιθώριον τοῦ κοινοῦ δικαίου καὶ, ἐν πάσῃ περιπτώσει, μὴ δυναμένας νὰ εὕρωσι στήριγμα εἰς τοὺς γνωστοὺς θεσμοὺς καὶ εἰς τὰς πολλαπλῶς μελετηθείσας ἀρχὰς τοῦ ἀστικοῦ δικαίου. Ἡ ἀπεργία, ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, ἡ ρύθμισις τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας διὰ τῆς διαιτησίας ἢ τοῦ συμβιβασμοῦ, τὸ ἐργατικὸν σωματεῖον δὲν ἠδύναντο βεβαίως νὰ ἑρμηνευθῶσι βάσει τῶν κανόνων τοῦ ἀστικοῦ δικαίου καὶ οἱ νομικοὶ εὑρεθέντες ἐνώπιον τῆς νέας αὐτῆς κατηστάσεως, μετὰ δυσκολίας καὶ βραδέως συνέλαβον τὸν πρωτότυπον χαρακτῆρα τῶν ἐν λόγῳ θεσμῶν· ἀφοῦ πρῶτον προσεπάθησαν ἀνεπιτυχῶς νὰ τοὺς ὑπαγάγωσιν εἰς τοὺς ὑπάρχοντας θεσμοὺς καὶ κανόνας τοῦ κοινοῦ δικαίου. Ἡ εὐρεῖα θεωρητικὴ ἐπεξεργασία τοῦ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ἀποτελεῖ ἔργον τῶν τελευταίων τριῶν ἢ τεσσάρων δεκαετηρίδων. Ἡ πρώτη αὐτῆς ἐμφάνισις συμπίπτει μὲ τὴν κοινωνικὴν ζύμωσιν, ἥτις παρετηρήθη κατὰ τὰ πρῶτα μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου ἔτη. Ὀξυδερκεῖς καὶ ἐξοντωτικαὶ μελέται τοῦ δικαίου τούτου ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὰς περισσοτέρας τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν καὶ κυρίως εἰς τὴν Γερμανίαν καὶ Ἰταλίαν, ἐνῷ ἐν Γαλλίᾳ τὸ ἐνδιαφέρον διὰ τὸν κλάδον τοῦτον τοῦ δικαίου χρονολογεῖται μόλις ἀπὸ εἰκοσαετίας περίπου. Οὕτως ἐνόντων τῶν πραγμάτων, θὰ ἠδύνατό τις νὰ φαντασθῇ, ὅτι καὶ τὸ τμῆμα τοῦτο τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ἔτυχεν ἤδη πλήρους καὶ ἐνδελεχοῦς μελέτης. Ἡ κατάστασις ὅμως εἶναι εἰς τὴν πραγματικότητα διάφορος. Τὸ συλλογικὸν ἐργατικὸν δίκαιον, ἀντιθέτως πρὸς τὸ δίκαιον τῆς ἀτομικῆς σχέσεως ἐργασίας, διανύει εἰσέτι μίαν περίοδον ἐντατικῆς καὶ ἐπισταμένης ἐρεύνης, χωρὶς νὰ δύναταί τις ἀκόμη νὰ εἴπῃ, ἐὰν ἡ ἡμέρα τῆς ὡριμότητος διὰ τὸ δίκαιον αὐτὸ πλησιάζῃ. Καὶ τοῦτο εἶναι φυσικόν, διότι αἱ συλλογικαὶ σχέσεις ἐργασίας βασίζονται ἐπὶ κοινωνικῶν θεσμῶν εὑρισκομένων ἐν διαρκεῖ ζυμώσει καὶ ἐξελίξει. Οἱ παλαιοὶ θεσμοὶ ὑφίστανται μετατροπήν, νέοι θεσμοὶ διαδέχονται τοὺς παλαιούς. Ὁ νομοθέτης ἀσθμαίνων προσπαθεῖ νὰ παρακολουθήσῃ τὴν κοινωνικὴν ἐξέλιξιν· οἱ νόμοι, πολλάκις ἀνεπιτυχεῖς ἀπόπειραι νομικῆς πλαισιώσεως ἐκρηκτικῶν κοινωνικῶν καταστάσεων, ἔχουν βραχεῖαν τὴν ζωὴν εἰς τὸ πεδίον τοῦ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου.

Περισσότερον ἀπὸ πᾶν ἄλλο τμῆμα τοῦ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου τὸ δίκαιον τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας χαρακτηρίζεται ἀπὸ μεγάλην ρευστότητα, ἀτελῆ καθορισμὸν τῶν νομικῶν πλαισίων, ἀπὸ νομικὴν ἀνασφάλειαν ἐν ἄλλοις λόγοις. Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον τὸ βιβλίον τοῦ κ. *Μήτσου* «Αἱ σχέσεις μεταξὺ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ διαιτητικῆς ἀποφάσεως» παρουσιάζει μέγιστον θεωρητικὸν καὶ πρακτικὸν ἐνδιαφέρον. Ἀμφότεροι οἱ ἐξεταζόμενοι ὑπὸ τοῦ σ. θεσμοὶ εὑρίσκονται εἰς τὴν καρδίαν τῶν πολλαπλῶν προβλημάτων, ἅτινα θέτει εἰς τὸν σύγχρονον ἑρμηνευτὴν τὸ δίκαιον τῶν συλλογικῶν σχέσεων ἐργασίας.

Ἡ ἐργασία τοῦ κ. *Μήτσου* ἀποτελεῖ διδακτορικὴν διατριβήν, ὑποβληθεῖσαν εἰς τὴν Νομικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων καὶ βραβευθεῖσαν ὑπ' αὐτῆς. Εἰς τὸν ἐξαιρετικῶς κολακευτικὸν διὰ τὸν συγγραφέα—ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἑλληνικὴν νομικὴν ἐπιστήμην ἐν τῷ συνόλῳ της—πρόλογον του ὁ καθηγητὴς *Paul Durand* ὑπογραμμίζει τὸ θεμελιῶδες θεωρητικὸν ἐνδιαφέρον τῆς μελέτης, ὡς καὶ τὴν μεγάλην αὐτῆς χρησιμότητα διὰ τὴν πρᾶξιν. Ἐπιχειρῶν διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν ἐπιστήμην τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου μίαν συστηματικὴν καὶ σοβαρὰν συγκριτικὴν μελέτην τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὁ σ. δὲν ἀμφέβαλλε διὰ τὰς δυσκολίας, εἰς τὰς ὁποίας θὰ προσέκρουεν. Ἀπόδειξιν τούτου ἀποτελεῖ τὸ σύστημα, τὸ ὁποῖον υἱοθέτησε, διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὸ πρόβλημα τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ ἀντικείμενον τῆς ἐρεύνης του. Ἀποφεύγων μίαν βιαστικὴν καὶ ἐπιπολαίαν μελέτην τοῦ κυρίου θέματός του ὁ σ. ἐπροτίμησε—καὶ ὀρθῶς — νὰ εὑρύνῃ τὰς βάσεις τῆς ἐρεύνης του, νὰ συμπεριλάβῃ εἰς αὐτὴν νομικὰς ἐννοίας καὶ θεσμοὺς ἐμμέσως μόνον συνδεομένους μὲ τὸ ἀντικείμενον τῆς μελέτης, εἰς τρόπον ὥστε τὰ συμπεράσματά του νὰ βασίζωνται ἐπὶ βαθέων καὶ ἰσχυρῶν θεμελίων. Ἀντὶ μιᾶς συνοπτικῆς εἰκόνος συγκρινούσης τὴν νομικὴν φύσιν καὶ τὰς νομικὰς συνεπείας τῶν ὑπὸ ἐξέτασιν θεσμῶν ὁ κ. *Μήτσου* ἠθέλησε νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν πραγματικότητα μίαν εὐρεῖαν μελέτην τῶν δύο βασικῶν θεσμῶν τοῦ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, καλύπτουσαν πλείστας ὅσας πλευρὰς τῶν τιθεμένων προβλημάτων. Εἰς τὴν προσπάθειάν του ταύτην ὁ σ. ἐπέτυχεν ἀπολύτως. Τὸ βιβλίον του πλουτίζει σοβαρῶς τὴν νομικὴν φιλολογίαν τοῦ θέματος καὶ, ἐν Γαλλίᾳ τοὐλάχιστον, ἐξετιμήθη ἤδη μεγάλως. Θέλομεν νὰ ἐλπίζωμεν, ὅτι ἡ ἀνὰ χεῖρας ἐργασία θὰ γίνῃ ὁμοίως γνωστὴ ἐν Ἑλλάδι καὶ ὅτι θὰ χρησιμοποιηθῇ, ὅπως τῆς

άξίζει ἀπὸ τοὺς ἀσχολουμένους μὲ τὸ ἐργατικὸν δίκαιον νομικούς.

Δὲν προτίθεμαι νὰ παρουσιάσω ἐδῶ ἐκτενῆ περίληψιν τοῦ ἔργου τοῦ κ. *Μήτσου*. Καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ βιβλίου θὰ ἐπρόδιδον καὶ εἰς τὸν ἀναγνώστην δὲν θὰ ἔδιδον πιστὴν εἰκόνα τοῦ πλουσίου ὑλικοῦ, τὸ ὁποῖον γεμίζει τὰς 400 περίπου σελίδας τοῦ ἔργου. Ἀρκοῦμαι εἰς τὸ νὰ παρουσιάσω ἐδῶ τὰ πλέον ἐνδιαφέροντα σημεῖα τῆς μελέτης. Τὸ γαλλικὸν δίκαιον ἀποτελεῖ τὸ κύριον ἀντικείμενον τῶν ἐρευνῶν τοῦ σ. Τὸ δίκαιον τοῦτο ὅμως ἐξετάζεται ἐν συγκρίσει μὲ πολλὰ ξένα δίκαια, καὶ δή μὲ τὸ σκανδιναυικόν, τὸ ἰταλικόν, τὸ νεοζηλανδικὸν καὶ αὐστραλιακὸν καὶ τέλος μὲ τὸ ἀγγλικὸν καὶ γερμανικόν. Διὰ τὰ περισσότερα τῶν δικαίων τούτων ὁ σ. χρησιμοποιεῖ πλουσίαν βιβλιογραφίαν. Ἐκτὸς τοῦ γαλλικοῦ καὶ ἐν μέρει τοῦ ἰταλικοῦ δικαίου, διὰ τὰ ὁποῖα ἡ παρατιθεμένη φιλολογία ἐξαντλεῖ τὸ θέμα, τὸ μέγα μέρος τῶν πληροφοριῶν του διὰ τὰ ὑπόλοιπα δίκαια ὁ σ. ἀρύεται ἐκ τῶν δημοσιευμάτων τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐργασίας. Δὲν εἶμαι ἐγὼ ἐκεῖνος, ὅστις θὰ καταλογίσῃ τοῦτο εἰς τὸν σ. ὡς ἓν ἐλάττωμα τοῦ βιβλίου του. Ἀλλὰ ἔχω τὴν γνώμην ὅτι ἡ ἔρευνα τοῦ κ. *Μήτσου* θὰ ἦτο πληρεστέρα, ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἀγγλικόν, καὶ κυρίως τὸ γερμανικὸν δίκαιον, ἐὰν ὁ σ. ἦτο εἰς θέσιν νὰ μᾶς προσφέρῃ βιβλιογραφικὰς πληροφορίας «ἀπὸ πρῶτο χέρι». Δὲν πρέπει ὅμως νὰ λησμονῶμεν, ἐξ ἄλλου, ὅτι τὴν προσοχήν του ὁ σ. στρέφει κυρίως εἰς τὸ γαλλικὸν δίκαιον. Καὶ ὡς πρὸς τὸ δίκαιον τοῦτο ἡ ἔρευνα εἶναι ἐξονυχιστική, θὰ εἶπω μάλιστα ἀρίστη. Ἰδιαιτέρως ἐνδιαφέρουσα εἶναι ἐπίσης ἡ πρωτότυπος καὶ ὀξυτάτη ἀνάλυσις τοῦ ἰταλικοῦ συστήματος συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτησίας τῆς φασιστικῆς περιόδου.

Εἰς τὴν τριακοντασέλιδον εἰσαγωγὴν τοῦ βιβλίου ὁ σ. μελετᾷ ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν ἱστορικὴν ἐξέλιξιν τῶν σχέσεων τῶν ὑπὸ ἐξέτασιν θεσμῶν καί, ἀφ' ἑτέρου, τὴν κοινωνικὴν θεμελίωσιν καὶ τὸν σκοπὸν τῆς διαιτησίας (διατήρησις τῆς κοινωνικῆς εἰρήνης, δημιουργία νέου δικαίου συλλογικῶν σχέσεων ἐργασίας, ἄσκησις ἐργατικῆς πολιτικῆς). Αἱ τελευταῖαι σελίδες τῆς εἰσαγωγῆς προσφέρουν μίαν σύντομον, ἀλλὰ πλήρη εἰκόνα τῆς διακρίσεως μεταξὺ «νομικῶν» συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας καὶ κανονιστικῶν τοιούτων.

Τὸ πρῶτον ἐκ τῶν δύο μερῶν τοῦ ἔργου μελετᾷ τὸν ρόλον τῆς διαιτησίας κατὰ τὴν ἐπεξεργασίαν καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (σ. 31—210). Εἰς τὰ δύο κεφάλαια τοῦ μέρους τούτου ἐξετάζονται αἱ σχέσεις μεταξὺ συλλογικῆς συμβάσεως καὶ ἀποφάσεως διαιτησίας διαδοχικῶς εἰς τὰς κανονιστικὰς συλλογικὰς διαφορὰς (σ. 32—162) καὶ εἰς τὰς νομικὰς συλλογικὰς διαφορὰς (σ. 163—210). Ὡς πρὸς τὰς πρώτας, αἵτινες ἀναφύονται κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις ἢ κατὰ τὴν ἀναθεώρησιν μιᾶς συλλογικῆς συμβάσεως, ὁ σ. ἐξετάζει τὰ ὅρια τῆς κανονιστικῆς ἐξουσίας τοῦ διαιτητοῦ (ἀναλύων ἰδιαιτέρως κατὰ τρόπον λίαν πειστικὸν τὴν ἔννοιαν τῆς «ἐπιεικείας» (équité), ἥτις ἀποτελεῖ τὸ θεμελιῶδες κριτήριον διὰ τὸν διαιτητεύοντα τοιαύτας διαφοράς), τὰς διεπούσας τὴν ἔκδοσιν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἀρχάς, τὸ περιεχόμενον τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ τὴν νομικὴν φύσιν ταύτης ἐν συγκρίσει μὲ τὴν νομικὴν φύσιν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως. Ὡς πρὸς τὰς νομικὰς συλλογικὰς διαφορὰς ἐργασίας ὁ σ. παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἔννοιά των διηυρύνθη προοδευτικῶς καὶ ἐξετάζει ἐν συνεχείᾳ τὴν δικαιοδοτικὴν ἐξουσίαν τοῦ διαιτητοῦ εἰς τὰς διαφόρους κατηγορίας νομικῶν συλλογικῶν διαφορῶν, τὰς ἀφορώσας τὸ κῦρος, τὴν ἑρμηνείαν ἢ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως.

Εἰς τὸ δεύτερον μέρος τῆς μελέτης (σ. 211—357) ὁ σ. συγκεντρώνει τὴν προσοχήν του εἰς τὴν ὁμοιότητα, ἣν παρουσιάζουν ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας καὶ ἡ ἀπόφασις διαιτησίας ὡς πρὸς τὰς νομικὰς αὐτῶν συνεπείας (σ. 212—285) καὶ ὡς πρὸς τὰ συστήματα ἀναθεωρήσεώς των λόγῳ ἀπροόπτου μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν (σ. 286—357).

Ἐν εἴδει συμπεράσματος (σ. 359—363), ὁ σ. ἀνακεφαλαιοῖ τὰ διδάγματα τῆς μελέτης του καὶ παραθέτει μερικὰς πρωτοτύπους σκέψεις, ὅσον ἀφορᾷ τὸ νομικὸν καθεστὼς τῶν ἐξεταζομένων θεσμῶν. Τὸ ἔργον συμπληροῖ ἐκτενὴς βιβλιογραφία.

Γεώργιος Π. Σπυρόπουλος

—

ΧΡΟΝΙΚΑ

Εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον

Ὁ Ἄρειος Πάγος ἀπέκτησε καὶ τυπικῶς τὸν καθ' ὅλα ἄξιον Πρόεδρον αὐτοῦ. Καὶ λέγομεν τυπικῶς, διότι ἡ κοινὴ νομικὴ γνώμη εἶχεν ἤδη κάμει τὴν ἐκλογήν της. Ἁρμονικὴ οὕτω πρὸς αὐτὴν ὑπῆρξε καὶ ἡ τυπικὴ πολιτειακὴ πρᾶξις.

Διακεκριμένος δικαστὴς καὶ ἀκάματος συγγραφεὺς ὁ μέχρι χθὲς Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Καυκᾶς* ἐκλήθη εἰς τὸ ἀνώτατον δικαστικὸν ἀξίωμα. Καὶ ὅλοι εἶναι βέβαιοι, ὅτι ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς θέσεως τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου θὰ γίνηται πάντοτε δίδαγμα καὶ πρᾶξις - ἐπιταγὴ καὶ πρὸς τὰ κατώτερα δικαστήρια - τὸ τοῦ Βολταίρου: Ἡ ὡραιοτέρα λειτουργία τῆς ἀνθρωπότητος εἶναι ἡ ἀπόδοσις τῆς δικαιοσύνης!

Μὲ ἐξαιρετικὴν ἐπίσης ἱκανοποίησιν ἐδέχθη ἡ κοινὴ νομικὴ γνώμη τὴν προαγωγὴν τοῦ Ἀρεοπαγίτου κ. *Σ. Μαυρομιχάλη* εἰς Ἀντιπρόεδρον. Δικαστὴς τῆς περιωπῆς αὐτοῦ, μὲ δικαστικὸν ἔργον ἑλκῦον πάντοτε τὴν γενικὴν προσοχήν, ἐπαξίως κατέλαβε τὴν θέσιν. Καὶ γενικὴ εἶναι ἡ ἐντύπωσις ὅτι ὁ κ. *Σ. Μαυρομιχάλης* θὰ τιμήσῃ τὸ ἀξίωμα.

Ἡ Ἐπιθεώρησίς μας, προσηλωμένη εἰς τὴν ἱερότητα τῆς Δικαιοσύνης, τὴν ὁποίαν κατὰ τὰς δυνάμεις της ὑπηρετεῖ, αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ ἐξάρῃ ἰδιαιτέρως τὰ πολλῆς σημασίας διὰ τὴν Δικαιοσύνην τῆς χώρας δικαστικὰ αὐτὰ γεγονότα.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 18—Τεῦχος 9 (423)

Ἀθῆναι, 1 Μαΐου 1959

Η ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

Ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Ι. ΔΗΜΑΚΗ, Δικηγόρου

§ 6

Ἡ διάλυσις ὡς μορφὴ ἐποπτείας *

20. Μίαν τῶν μορφῶν ἐλέγχου ἀποτελεῖ καὶ ἡ διάλυσις τοῦ σωματείου δι' ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου κατόπιν αἰτήσεως τῆς Ἐποπτευούσης Ἀρχῆς. Ἡ παράγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 33 ν. 281/1914 ὁρίζει, ὅτι ὅταν τὰ ὄργανα ἐλέγχου (ἄρθρ. 32) διαπιστώσουν παράβασιν δυναμένην νὰ ἐπισύρῃ τὴν διάλυσιν τοῦ σωματείου, ἡ ὑπόθεσις παραπέμπεται εἰς τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργόν.

Ἡ περαιτέρω διαδικασία τῆς διαλύσεως, ἤτοι ἡ ὑποβολὴ σχετικῆς αἰτήσεως πρὸς τὸ δικαστήριον, ὡς καὶ οἱ λόγοι, δι' οὓς ἠδύνατο νὰ αἰτηθῇ ἡ διάλυσις, καθωρίζοντο ἄλλοτε ὑπὸ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 31 ν. 281 (καὶ μετὰ τὴν κατάργησιν τούτων ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 Εἰσ. Νόμου Ἀστ. Κώδικος) καθορίζονται ἤδη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 105 Α.Κ., τὸ ὁποῖον περιλαμβάνει μεταξὺ τῶν δυναμένων νὰ αἰτήσωνται τὴν διάλυσιν τοῦ σωματείου καὶ τὴν Ἐποπτικὴν Ἀρχήν.

21. Ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου συνάγομεν ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 105 Α.Κ. καὶ τῶν ἄρθρων 29 § 2, 30 καὶ 33 § 3 ν. 281, προκειμένου περὶ τῶν ἐργατικῶν σωματείων, τὰς ἑξῆς ἀρχάς:

α'. Ἁρμόδια ὄργανα, ὅπως ἐνεργήσουν ἔλεγχον καὶ διαπιστώσουν τὰς παραβάσεις, βάσει τῶν ὁποίων δύναται νὰ ζητηθῇ ἡ διάλυσις, εἶναι μόνον τὰ ὄργανα Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας (ἀνωτ. 2).

β'. Τὰ ὄργανα ἐλέγχου, ἐὰν διαπιστώσουν παράβασιν, δὲν δικαιοῦνται νὰ ὑποβάλουν αἴτησιν καὶ νὰ ζητήσωσι παρὰ τοῦ Δικαστηρίου τὴν διάλυσιν, ἀλλ' ὑποχρεοῦνται νὰ ὑποβάλουν τὴν ἔκθεσίν των εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

Τὸ ἄρθρον 33 § 3 ὁρίζον ὅτι «ἡ ὑπόθεσις παραπέμπεται πάντοτε εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑπουργεῖον» ἐννοεῖ, ὅτι παραπέμπεται πρὸς ἐκτίμησιν, δηλ. πρὸς ἀπόφανσιν περὶ τοῦ ἂν θὰ πρέπει νὰ ζητηθῇ ἢ μὴ ἡ διάλυσις τοῦ σωματείου ἐξ αἰτίας τῶν διαπιστωθέντων λόγων. Συνεπῶς ἡ διάταξις ἱδρύει δικαίωμα τοῦ Ὑπουργοῦ πρὸς ὑποβολὴν τῆς αἰτήσεως.

Ἡ λύσις αὕτη, προκύπτουσα ἀνενδοιάστως ἐκ τῆς ἄνω διατάξεως, εἶναι ἡ πλέον ἐνδεδειγμένη καὶ διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους: Διαφυλάσσει ἀκέραιον τὸ δικαίωμα προσφυγῆς τῶν παραπονουμένων κατὰ τῶν ἐνεργησάντων τὸν ἔλεγχον εἰς τὴν ἀνωτέραν Ἐποπτικὴν Ἀρχήν, ἥτις ἀποφαίζει ἀνεκκλήτως (ἄρθρ. 29 § 4). Τὸ δικαίωμα τοῦτο θὰ περιωρίζετο ἢ θὰ ἀπέραινεν ἄνευ ἀξίας, ἐὰν τὰ ἐνεργήσαντα τὸν ἔλεγχον ὄργανα ἠδύναντο νὰ ζητήσωσι τὴν διάλυσιν καὶ νὰ ἐπιτύχωσιν ἐνδεχομένως ταύτην πρὸ πάσης ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ. Ἀκόμη, ὅπερ καὶ σπουδαιότερον, διότι ἡ ὑποβολὴ τῆς αἰτήσεως περὶ διαλύσεως λόγῳ τῆς ἰδιαιτέρας σοβαρότητός της πρέπει νὰ ἔχῃ τὰς ἐγγυήσεις, ὅτι ἀπεφασίσθη καὶ ἐνηργήθη, ἀφοῦ ἐξετιμήθησαν οὐ μόνον ἡ σοβαρότης τῶν παραβάσεων, ἀλλὰ καὶ τὸ σκόπιμον τῆς ἐπιδιωκομένης κυρώσεως (διάλυσις). Τὰς ἐγγυήσεις ταύτας δύναται νὰ παράσχῃ μόνον ὁ Ὑπουργὸς λόγῳ τῆς ἰδιαζούσης εὐθύνης του. (Τὰς ἁρμοδιότητας ταύτας ἔχουσι δυνάμει τοῦ νόμου 3200/1955 καὶ οἱ νομάρχαι κατὰ τὰς ἀνωτέρω 7 διακρίσεις).

γ'. Ἡ αἴτησις, ἡ ὁποία δὲν ὑποβάλλεται ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας, ἀλλ' ἀπὸ ἕτερον ὄργανον, πρέπει νὰ ἀπορρίπτεται ὡς ἀνομιμοποίητος. (Σχετικῶς δι' ἄλλης αἰτιολογίας ἡ

(*) Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 416 τοῦ παρόντος τόμου.

Ε. Αίγ. 8/1920, Θ. ΑΑ' 294, ἐκδοθεῖσα ἐπὶ παρομοίας πρὸς τὴν τοῦ ἄρθρου 105 διάταξιν τοῦ ἄρθρου 34 ν. 281).

Ἐξ ἄλλου, ἡ αἴτησις, ἡ ὁποία ὑποβάλλεται μὲν ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας, ἀλλ' ἄνευ ἐκθέσεως τῶν ὀργάνων Ἐπιθεωρήσεως, πρέπει ἐπίσης νὰ ἀπορρίπτεται ὡς νόμῳ ἀδάσιμος, διότι δὲν ἐτηρήθησαν αἱ νόμιμοι διατυπώσεις πρὸς γένεσιν τοῦ πρὸς διάλυσιν αἰτήματος. Διὰ τὸν αὐτὸν καὶ μείζονα λόγον πρέπει νὰ ἀπορρίπτεται ἡ αἴτησις, ἥτις δὲν ἐπικαλεῖται συγκεκριμένως τοὺς ἐν ἄρθρῳ 105 Α.Κ. λόγους (κατ. § 7).

22. Τὸ ἄρθρον 105 Α.Κ. ὁρίζει, ὅτι τὸ δικαστήριον «δύναται» νὰ προβῇ εἰς διάλυσιν, ἂν ἀποδειχθῇ ὅτι ὑπάρχει λόγος τις ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων (ἀμέσως κατωτέρω § 7). Προκύπτει λοιπὸν ἐντεῦθεν, ὅτι ἂν δὲν ἀποδειχθῇ ὑπὸ τῆς αἰτουμένης τὴν διάλυσιν Ἐποπτικῆς Ἀρχῆς λόγος τις διαλύσεως, ἡ αἴτησις πρέπει νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀναληθής. Ἐὰν ὅμως ἀποδειχθῇ ὁ λόγος διαλύσεως, τὸ δικαστήριον δὲν ὑποχρεοῦται νὰ χωρήσῃ εἰς διάλυσιν. Τὸ δικαστήριον ἔχει εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἓν εἶδος διακριτικῆς εὐχερείας, εἰς τρόπον ὥστε ἂν πεισθῇ περὶ τῆς δυνατότητος ἐπανόδου τοῦ σωματείου εἰς τὴν κανονικὴν λειτουργίαν θὰ πρέπει νὰ μὴ ἀπαγγείλῃ τὴν διάλυσιν.

Ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ἄρθρου 105 Α.Κ., ἥτις παρέχει εἰς τὸ δικαστήριον τὴν δυνατότητα διαλύσεως ἢ μὴ τοῦ σωματείου, ὅταν ἀποδεικνύεται ἡ ὕπαρξις σχετικοῦ λόγου, ἀποτελεῖ ἰδιαιτέραν ἐκδήλωσιν ἀμερίστου ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν Δικαστικὴν Ἐξουσίαν ὡς φρουροῦ τῆς ἐλευθερίας τοῦ συνεταιρίζεσθαι. Ἂς ἐνθυμηθῶμεν, ὅτι τὸ Σύνταγμα τοῦ 1911 κατὰ τροποποίησιν τοῦ Συντάγματος 1864, ἐνεπιστεύθη τὴν διάλυσιν τοῦ σωματείου εἰς τὰ δικαστήρια. Ἡ τροποποίησις αὕτη ἐχαρακτηρίσθη ὡς προστατευτικὴ τῆς σωματειακῆς ἐλευθερίας. Κατὰ συνέπειαν ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος διάταξις τοῦ ἄρθρου 105 Α.Κ. πρέπει νὰ ἐφαρμόζεται ὑπὸ τῶν δικαστηρίων μὲ γνώμονα τὴν ὅσον ἔνεστι μείζονα προστασίαν τῶν σωματείων. Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἡ δικαστικὴ ἀπόφασις περὶ διαλύσεως, ἥτις ἀποτελεῖ τὴν θανατικὴν καταδίκην τοῦ σωματείου, πρέπει νὰ ἀπαγγέλλεται ὡς ἔσχατον ἀναγκαῖον μέτρον.

§ 7

Οἱ λόγοι διαλύσεως

23. Τὸ ἄρθρον 105 Α.Κ. ὁρίζει, ὅτι τὸ σωματεῖον δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου νὰ διαλυθῇ: α) ἐὰν λόγῳ μειώσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν του ἢ ἄλλων αἰτίων ἀποβαίνῃ ἀδύνατος ἡ ἐξακολούθησις τοῦ σωματείου συμφώνως πρὸς τὸ καταστατικόν του. β) Ἐὰν ἐξεπληρώθη ὁ σκοπὸς τοῦ σωματείου ἢ ἂν ἕνεκα μακρᾶς ἀδρανείας συνάγεται ἐγκατάλειψις τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ καὶ γ) ἐὰν τὸ σωματεῖον ἐπιδιώκῃ σκοπὸν διάφορον τοῦ ἐν τῷ καταστατικῷ ὁριζομένου, ἢ ἂν ὁ σκοπὸς ἢ ἡ λειτουργία τοῦ σωματείου ἀπέβησαν παράνομοι ἢ ἀνήθικοι ἢ ἀντίθετοι πρὸς τὴν δημοσίαν τάξιν.

Ἐκ τῶν λόγων τούτων ἀναγκαστικῆς διαλύσεως θὰ ἐρευνηθοῦν εἰς τὴν παροῦσαν μελέτην οἱ τῆς γ' περιπτώσεως. Οἱ λόγοι οὗτοι εἶναι οἱ κατωτέρω τρεῖς:

24. Α'. Ὁ πρῶτος λόγος διαλύσεως γεννᾶται, ὅταν τὸ σωματεῖον ἐπιδιώκῃ «σκοπὸν διάφορον» τοῦ ἐν τῷ καταστατικῷ. Ὁ λόγος οὗτος θέτει τὸ ἑξῆς ἐρώτημα: ὁ «διάφορος» σκοπὸς πρέπει νὰ εἶναι καθ' ἑαυτὸς νόμιμος ἢ παράνομος;

Νομίζομεν, ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις ἀναφέρεται εἰς τὸν καθ' ἑαυτὸν νόμιμον σκοπόν, ὅστις, μολονταῦτο, ὁδηγεῖ εἰς τὴν διάλυσιν, διότι δὲν ἐτηρήθησαν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 100 Α.Κ. περὶ μεταβολῆς σκοποῦ τοῦ σωματείου. Τὸ ἄρθρον τοῦτο ὁρίζει, ὅτι ἐνῷ διὰ πᾶσαν τροποποίησιν τοῦ καταστατικοῦ σωματείου ἀπαιτεῖται ἀπόφασις τῆς γενικῆς συνελεύσεως, λαμβανομένη κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν καὶ μετὰ τήρησιν τῶν διατυπώσεων τῶν ἄρθρων 84, 79, 81 καὶ 82 Α.Κ., εἰδικῶς διὰ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ σκοποῦ σωματείου ἀπαιτεῖται σύμφωνος γνώμη ὅλων τῶν μελῶν τοῦ σωματείου (βλέπε *Α. Πολυχρόνη*, Περὶ σωματείων, σελ. 147). Τοῦτο δὲ διότι ὁ σκοπὸς τοῦ σωματείου προσδιορίζει τὴν ταυτότητα τούτου καὶ ἀκόμη διότι θὰ ὑπῆρχε κίνδυνος νοθείας εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὴν δρᾶσιν τῶν σωματείων, ἀφοῦ τὰ ἄτομα θὰ εἶχον συμφωνήσει τὴν ἕνωσίν των χάριν ὡρισμένου σκοποῦ καὶ θὰ κατέληγον νὰ ὑπηρετοῦν σκοπόν, τὸν ὁποῖον δὲν ἠθέλησαν. Συνεπῶς, ἐὰν τὸ σωματεῖον ἐπιδίδεται εἰς σκοπὸν διάφορον τοῦ ἐν τῷ καταστατικῷ ὁριζομένου δύναται νὰ διαλυθῇ, παρ' ὅτι ὁ διάφορος οὗτος σκοπὸς εἶναι νόμιμος.

Θὰ ἠδύνατο νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι «διάφορον» σκοπὸν συνιστᾷ καὶ ὁ μὴ νόμιμος σκοπὸς καὶ συνεπῶς ἡ ἐπιδίωξις καὶ τοιούτου σκοποῦ πρέπει νὰ ὁδηγῇ διὰ τὸν αὐτὸν καὶ μείζονα λόγον εἰς τὴν διάλυσιν (*Α. Σβώλου* -

Βλάχου, ἐνθ' ἀνωτ.). Ὀρθοτέραν ὅμως εωροῦμεν τὴν ἄποψιν, ὅτι ἡ ὑπὸ μελέην περίπτωσις περιλαμβάνει τὸν «νόμιμον κοπόν», ἀφ' ἑνὸς διότι ὁ παράνομος σκοπὸς ἐν ἐπιδιώκεται ἐμφανῶς καὶ ἀφ' ἑτέρου ιότι περὶ τῆς παρανόμου ὑπὸ τὴν ἐπίφασιν ομίμου σκοποῦ δράσεως τοῦ σωματείου προλέπει ἡ τελευταία περίπτωσις τῆς ἰδίας διαάξεως (κατωτ. 27).

25. Ὁ αὐτὸς λόγος διαλύσεως (ἐπιδίωξις σκοπεῖ διαφόρου») θέτει καὶ ἓν ἀκόμη ἐρώημα: Ἐπὶ τῇ βάσει τίνων δεδομένων θὰ ύναται τὸ δικαστήριον νὰ ἀποφανθῇ, ὅτι τὸ ωματεῖον ἐπιδιώκει «διάφορον» σκοπόν;

Δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν γενικῶς, ὅτι ἀπαιτεται ἀφ' ἑνὸς σειρὰ πράξεων, ἐξ ὧν νὰ προύπτῃ μετὰ βεβαιότητος, ὅτι ἐγκατελείφθη ἐν τῷ καταστατικῷ σκοπὸς καὶ ἀντ' αὐτοῦ πιδιώκεται σταθερῶς ἕτερος συγκεκριμένος κοπός, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐπιδοκιμασία ἢ ἀνοχὴ τῶν πράξεων τούτων ὑπὸ τοῦ πλείστου ὧν μελῶν. Συνεπῶς σποραδικαὶ πράξεις ἐκὸς τοῦ καταστατικοῦ σκοποῦ ἢ καὶ περισσόεραι, ἐφ' ὅσον παραλλήλως ἐπιχειροῦνται αἱ πράξεις, δι' ὧν πραγματοποιεῖται ὁ σκοὸς τοῦ σωματείου, δὲν δύνανται νὰ θεωρηθοῦν εταβολὴ σκοποῦ.

Κατὰ τὴν αὐτὴν σειρὰν σκέψεων ἡ ἐπιχείησις πράξεων ἐκτὸς τοῦ καταστατικοῦ σκοοῦ ὑπὸ τῶν διοικητῶν δὲν σημαίνει μεταβο-ὴν σκοποῦ, ἐφ' ὅσον δὲν προκύπτει ἐκ τοῦ νόλου τῶν περιστάσεων ἐπιδοκιμασία ἢ ἀχὴ ὑπὸ τῶν μελῶν.

Εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς περιπτώσεις ἔχει καῆκον ἡ γενικὴ συνέλευσις νὰ ἐπαναφέρῃ ν δρᾶσιν τῶν διοικητῶν καὶ τῶν μελῶν εἰς πλαίσια τοῦ καταστατικοῦ. Ἐπίσης εἰς ς περιπτώσεις ταύτας ἀναδεικνύεται ὁ χρήμος ρόλος τῆς Ἐποπτευούσης Ἀρχῆς, ἥς ὀφείλει κατ' ἄρθρον 32 § 1 νόμου 281 νὰ στήσῃ τὴν συμμόρφωσιν πρὸς τὸ καταστακόν. Μόνον ἂν ὅλα ταῦτα ἀποδοῦν ἐπὶ μαίῳ θὰ δυνάμεθα νὰ ὁμιλήσωμεν περὶ μεταλῆς τοῦ σκοποῦ καὶ νὰ θεωρήσωμεν ἐνδειγμένην τὴν αἴτησιν πρὸς διάλυσιν τοῦ σωτείου.

Ὑπὸ ἀντίθετον ἑρμηνείαν, ὅτι δηλαδὴ πᾶ πρᾶξις κειμένη ἐκτὸς τῶν ἐπιοήμων σκοὸν τοῦ σωματείου δίδει λαβὴν εἰς διάλυσιν ὑτου, θὰ ἠχρηστεύοντο τελείως ὅλαι αἱ διαξεις, αἵτινες ἔχουν σκοπὸν τὴν συμμόρσιν τῶν παρεκτρεπομένων, ὡς π. χ. ἡ τοῦ θρου 32 § 1.

26. Β'. Ὁ δεύτερος λόγος διαλύσεως ἀγακύπτει, ὅταν ὁ (νόμιμος) σκοπὸς τοῦ σωματείου, συνεπείᾳ μεταβολῆς τῶν κανόνων τοῦ δικαίου ἢ τῆς ἠθικῆς, «ἀπέβη παράνομος ἢ ἀνήθικος». Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δὲν πρόκειται περὶ μεταβολῆς τοῦ σκοποῦ, ὡς ἀμέσως ἀνωτέρω (23). Ἐδῶ ὁ καταστατικὸς σκοπὸς παραμένει ὁ αὐτὸς καὶ εἰς αὐτὸν ὑπηρετοῦν εἰλικρινῶς τὰ μέλη, ἀλλὰ ὁ σκοπὸς κατέστη ἀπηγορευμένος λόγῳ μεταβολῆς τῶν νόμων ἢ τῶν ἀντιλήψεων περὶ ἠθικῆς.

Σχετικῶς παρατηροῦμεν, ὅτι ἡ Πολιτεία ἔχει ἀναφαίρετον δικαίωμα νὰ θέτῃ ἀπαγορευτικοὺς κανόνας, ἀναφερομένους εἰς τὴν ἄσκησιν ἐπαγγέλματός τινος καὶ γενικώτερον εἰς τὴν παραγωγήν, κατεργασίαν ἢ ἐμπορίαν οἱωνδήποτε ἀντικειμένων, ἐφ' ὅσον βεβαίως δὲν παραβιάζονται ἄλλαι διατάξεις τοῦ Συντάγματος. Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας τὸ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, ἅτινα ἔχουν ἱδρυθῇ διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ (ἀπηγορευμένου πλέον) ἐπαγγέλματος θὰ εὑρεθοῦν ἐκτὸς τῶν πλαισίων τῆς νομιμότητος καὶ θὰ πρέπει νὰ διαλυθοῦν. Οὕτω δὲν δύνανται νὰ συσταθοῦν καί, ἂν ὑπάρχουν, διαλύονται σωματεῖα πρὸς ἀνάπτυξιν ἀπηγορευμένων καλλιεργειῶν, π.χ. ἰνδικῆς καννάβεως, ἢ ἀπηγορευμένης ἐμπορίας, π.χ. ἀρχαιοτήτων κλπ.

27. Παρατηροῦμεν ὅμως, ὅτι προκειμένου περὶ ἐργατικοῦ σωματείου ὁ λόγος οὗτος διαλύσεως εἶναι ἀδύνατον νὰ προκύψῃ, ἐφ' ὅσον, ἐννοεῖται, ἰσχύει ἡ προστασία τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Συντάγματος. Διότι τὰ νομίμως ἱδρυθέντα ἐργατικὰ σωματεῖα ἔχουν σκοπὸν τὴν προαγωγὴν τῶν συμφερόντων ὁμάδος ἐργατῶν. Ὁ σκοπὸς οὗτος εἶναι ἀδύνατον νὰ τεθῇ διὰ νόμου ὑπὸ ἀπαγόρευσιν, ἐκτὸς ἂν προηγουμένως ἔχῃ καταλυθῇ ἡ ἐλευθερία τοῦ συνεταιρίζεσθαι.

Ἀκόμη καὶ εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἀπαγορεύεται ἡ παραγωγὴ ἢ ἐπεξεργασία προϊόντος τινός, ἐκ μόνης τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης δὲν καθίσταται παράνομον τὸ σωματεῖον, ὑπὸ τὸ ὁποῖον ἔχουν ἑνωθῇ οἱ ἐργάται οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὴν παραγωγὴν τοῦ ἀπαγορευθέντος προϊόντος. Διότι σκοπὸς τοῦ σωματείου δὲν εἶναι ἡ παραγωγὴ τοῦ ἀπηγορευμένου προϊόντος, ἀλλὰ ἡ βελτίωσις τῶν ὅρων τῆς ζωῆς τῶν ἐργατῶν. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης, τῆς μόνης ὀρθῆς, ἐξεταζόμενος ὁ σκοπὸς τοῦ σωματείου οὐ μόνον δὲν ἀντίκειται πρὸς τὸν ἀπαγορευτικὸν νόμον, ἀλλ' ἀπεναν-

τίας ἴσως συμπίπτει περισσότερον ἢ ὀλιγώτερον πρὸς τὸν κοινωφελῆ σκοπὸν τοῦ ἀπαγορευτικοῦ νόμου. Ἀπὸ ἄλλης δὲ εὐρυτέρας σκοπιᾶς ἡ κοινωνικὴ λειτουργία τοῦ σωματείου καὶ ἡ χρησιμότης τούτου ἐνδέχεται νὰ ἀποκτήσουν ἰδιαιτέραν σημασίαν ἀμέσως μετὰ τὴν ἀπαγόρευσιν, ὅτε τὸ σωματεῖον θὰ ἀποτελέσῃ μοναδικὸν καταφύγιον τῶν ἐργατῶν, οἱ ὁποῖοι ἀπώλεσαν τὴν ἐργασίαν των.

28. Γ'. Ὁ τ ρ ί τ ο ς λόγος διαλύσεως σωματείου ἀνακύπτει, ὅταν «ἡ λ ε ι τ ο υ ρ γ ί α» τούτου κατέστη παράνομος ἢ ἀνήθικος. Εἰς τὸν λόγον τοῦτον διαλύσεως ἀνήκουν προδήλως αἱ περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ὁ ἐπίσημος μὲν σκοπὸς εἶναι κατὰ πάντα νόμιμος, ἀλλὰ ὑπὸ τὸ προπέτασμα τοῦτο τῆς νομιμότητος θάλπονται σκοποὶ παράνομοι ἢ ἀνήθικοι.

Κατ' ἀρχὴν οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνηθῇ, ὅπως διώκηται ἡ παράνομος κατάστασις, εἴτε αὕτη εἶναι ἐμφανής, εἴτε κεκαλυμμένη. Τοῦτο εἶναι στοιχειώδης ἀρχὴ τῆς νομιμότητος. Πρέπει ὅμως νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἐδῶ ἀκριβῶς εὑρίσκεται ἡ ὀπισθία θύρα, διὰ τῆς ὁποίας παραδιάζεται ἡ εἰρηνικὴ ζωὴ τῶν σωματείων καὶ τελικῶς καταλύεται ἡ ἐλευθερία τοῦ συνεταιρίζεσθαι.

Ὁπωσδήποτε διὰ νὰ τεθῇ ζήτημα διαλύσεως λόγῳ παρανόμου λειτουργίας πρέπει ἐκ τοῦ συνόλου τῶν συνθηκῶν νὰ πεισθῇ τὸ δικαστήριον, ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ σωματείου ἔχει ἐγκαταλειφθῇ καὶ χρησιμοποιεῖται ἁπλῶς ὡς πρόσχημα, διὰ νὰ καλύπτηται ὁ παράνομος σκοπός, ὃν πράγματι ὑπηρετοῦν τὰ μέλη. Οὕτω π.χ. ἐὰν μέλη τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου χαρτοπαίζουν εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ σωματείου, δὲν σημαίνει ἐκ τούτου ὅτι θάλπεται ὑπὸ τοῦ σωματείου παράνομος σκοπός. Ἐὰν ὅμως διεξάγεται εἰς εὐρεῖαν ἔκτασιν χαρτοπαίγνιον καὶ ἡ συνέλευσις ἀνέχεται τὰς πράξεις ταύτας ἢ ἀδιαφορεῖ, δύναται νὰ συναχθῇ τὸ συμπέρασμα, ὅτι ὑπὸ τὸν νόμιμον σκοπὸν καλύπτεται παράνομος λειτουργία. (Περὶ τῆς ἐκτάσεως, εἰς ἣν δέον νὰ ἐκτελοῦνται αἱ μὴ νόμιμοι πράξεις, διὰ νὰ δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ λειτουργία μὴ νόμιμος, χρήσιμα τὰ λεχθέντα ἀνωτέρω 25). (Βλέπε σχετικῶς *Γ. Μαριδάκη*, Εἰσηγ. Ἐκθ., ἔνθ' ἀνωτ., *Α. Σβώλου - Γ. Βλάχου*, ἔνθ' ἀνωτ.).

Πρέπει νὰ ὁμολογηθῇ, ὅτι ὁ τελευταῖος οὗτος λόγος διαλύσεως σωματείου (παράνομος λειτουργία), ὅταν συνδυάζεται μὲ τὸν πρῶτον λόγον (ἀπαγόρευσις διὰ νόμου ὡρισμένων σκοπῶν), παρέχει εἰς τὰ δικαστήρια τὰς μεγαλυτέρας δυσχερείας. Ἀλλ' ἀκριβῶς εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἀποδεικνύεται, ἂν ἡ Δικαστικὴ Ἐξουσία εἶναι φρουρὸς τῆς ἐλευθερίας τῶν συνδικάτων. Διότι, ὅταν διὰ νόμου κηρύσσεται παράνομος σκοπός τις, ὅστις ἄλλως τε ἦτο νόμιμος, ἐξ οὗ πρέπει νὰ ἐπακολουθήσῃ διάλυσις τῶν σωματείων, τὰ ὁποῖα ἔχουν σκοπὸν ἀπηγορευμένον πλέον, τὸ πρᾶγμα εἶναι ἁπλοῦν. Ὅταν ὅμως ἀποκηρύσσωνται ὡς ἐκτὸς νόμου ὡρισμένοι σκοποί, τάσεις ἢ ἰδέαι καί, κατ' ἀκολουθίαν τῆς τοιαύτης ἀποκηρύξεως, κατασκοπεύεται ἡ ἀναδιφεῖται ἡ ζωὴ τῶν σωματείων, ἵνα διαπιστωθῇ μήπως ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῶν νομίμων σκοπῶν καλλιεργοῦνται οἱ ἀπηγορευμένοι σκοποί, τὰ σωματεῖα ἀπογυμνώνονται πάσης ἄλλης προστασίας καὶ ἡ ζωή των εὑρίσκεται εἰς χεῖρας τῆς Δικαστικῆς Ἐξουσίας.

§ 8

Ἀνάμιξις τοῦ σωματείου εἰς τὴν πολιτικ

29. Ἤδη, ὅτε ἐξητάσαμεν τὴν ἔννοιαν τ παρανόμου λειτουργίας τοῦ σωματείου, πρέπει νὰ ἀσχοληθῶμεν μὲ τὴν ἔρευναν τοῦ ξῆς ἐρωτήματος: Ἀποτελεῖ παράπτωμα ἡ νάμιξις τοῦ σωματείου εἰς τὴν πολιτικ ζωὴν καί, ἂν ναί, ποῖαι κυρώσεις ἐπιτρέπεται νὰ ἐπιβληθοῦν;

Ἐξετάζομεν τὸ ἐρώτημα τοῦτο, διότι τῆς μελέτης τῆς σχετικῆς νομολογίας προκπτει, ὅτι ἡ ἀνάμιξις τοῦ σωματείου εἰς τ πολιτικὴν προεβλήθη ὡς ἡ συνήθης δικαιολγία ἐπεμβάσεως τῆς Ἐποπτευούσης Ἀρχ καὶ μάλιστα κατὰ τρόπον τραχύν, δηλ. καθαιρέσεων διοικήσεων ἢ αἰτήσεως πρ διάλυσιν τῶν σωματείων.

Πρέπει ἀμέσως νὰ ὑπομνησθῇ ὅτι τὰ γατικὰ σωματεῖα εἶναι ἐκ τῶν ἱστορικῶν κ οἰκονομικῶν λόγων, οἱ ὁποῖοι τὰ ἐδημιούργ σαν καὶ τὰ ἐπέβαλον, ἑνώσεις ἀγωνιστικαὶ ὑπάρχουν ὅσον καὶ διότι ἐκφράζουν τὴν πτικήν, ἐν τῇ εὐρείᾳ τοῦ ὅρου ἐννοίᾳ, τῆς γατικῆς τάξεως. Διὰ νὰ διασκεδασθῇ δὲ ἀσως οἱαδήποτε παρανόησις ἐπὶ τοῦ σημτούτου δὲν ἔχομεν παρὰ νὰ ἴδωμεν τί λέ ἡ ἀπὸ 6 Δεκεμβρίου 1919 Εἰσηγητικὴ Ἔθεσις τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ σδίου τοῦ νόμου 2151/1920: «Τὰ ἐπαγγελτικὰ σωματεῖα, λέγει ἡ ἔκθεσις, δὲν εἶ ἰδεολογικαὶ ἑνώσεις προσώπων. Εἶναι δι

κής συγκέντρωσις ἀτόμων, σκοποῦσα νὰ ὑποστηρίξῃ συμφέροντα ὑλικῆς φύσεως καὶ ἐνέχει ἐν ἑαυτῇ τὴν ἰδέαν τοῦ ἀγῶνος ὑπὲρ τῆς προστασίας τῶν συμφερόντων τούτων». (Βλέπε ἤδη καὶ Οἰκουμενικὴν Διακήρυξιν Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου, ἄρθρον 201 § 4: «Ἕκαστος δικαιοῦται νὰ ἱδρύῃ μετ' ἄλλων ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα... διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν συμφερόντων του». Ἐπίσης τὴν Διεθνῆ Σύμβασιν Ρώμης, ἄρθρον 11: «Πᾶν πρόσωπον ἔχει δικαίωμα εἰς τὴν ἐλευθερίαν... τοῦ συνεταιρισμοῦ, συμπεριλαμβανομένου τοῦ δικαιώματος... ἱδρύσεως ἐπαγγελματικῶν σωματείων... ἐπὶ σκοπῷ προασπίσεως τῶν συμφερόντων του».

Ἐφ' ὅσον λοιπὸν τὰ ἐργατικὰ σωματεῖα ἔχουν κύριον σκοπὸν τὴν δι' ἀγώνων προστασίαν τῶν συμφερόντων τῶν μελῶν των (καὶ κατὰ προέκτασιν τῆς ἐργατικῆς τάξεως) ἔχουν δικαίωμα, ἀλλὰ καὶ ὑποχρέωσιν νὰ λάβουν ἐνεργὸν μέρος εἰς τοὺς πολιτικοὺς ἀγῶνας, διότι τοῦτο ἀποτελεῖ νόμιμον μέσον πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ των.

Εἰς τὸ αὐτὸ συμπέρασμα καταλήγομεν καὶ ἀπὸ ἄλλης θεωρήσεως τοῦ ζητήματος: Τὰ πολιτικὰ κόμματα, συνταγματικῶς κατωχυρωμένοι Ὀργανισμοί, περιλαμβάνουν εἰς τὸ πρόγραμμά των καὶ λύσιν τῶν προβλημάτων τῆς ἐργατικῆς τάξεως. Τὰ συνδικάτα ἔχουν χρέος νὰ ἀνταποκριθοῦν εἰς τὰ προγράμματα τῶν πολιτικῶν κομμάτων καὶ νὰ δώσουν τὴν προτίμησιν καὶ ὑποστήριξίν των εἰς ἐκεῖνο, ὅπερ, κατὰ τὴν ἐκτίμησίν των, παρέχει τὰς μεγαλυτέρας ἐγγυήσεις, ὅτι θὰ προστατεύσῃ τὰ συμφέροντα τῶν ἐργατῶν.

Τὰ ἀνωτέρω ἀποτελοῦν κοινοτοπίας διὰ τὴν ἐποχήν μας, ὅπου τὰ συνδικάτα εἰς παγκόσμιον κλίμακα καὶ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν στηρίζουν τὰ μεγαλύτερα κόμματα καὶ οὐχὶ σπανίως Κυβερνήσεις. Πρέπει ὅμως νὰ λέγωνται, διότι ὑποστηρίζεται, ὅτι τὰ συνδικάτα πρέπει νὰ ἀπέχουν τῆς πολιτικῆς. Ἀλλὰ καὶ αὐτό, ἡ ὑποστηρίζεται, εἶναι πολιτική, μία ἄλλη πολιτικὴ χάριν ἄλλων συμφερόντων.

30. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω σκέψεων δὲν δύναται νὰ ἀσκηθῇ ἔλεγχος οὔτε ὑπὸ μορφὴν συστάσεων, οὔτε πολὺ περισσότερον ὑπὸ μορφὴν καθαιρέσεως τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου ἢ αἰτήσεως πρὸς διάλυσιν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τοῦτο ἀνεμίχθη εἰς τὴν πολιτικήν. (Βλ. σχετικῶς Σ.τ.Ε. 68/1959, ΕΕΔ 18, 212).

Ἐὰν γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀντίθετος ἄποψις, ὅτι δηλαδὴ ἡ πολιτικὴ εἶναι ξένη πρὸς τοὺς σκοποὺς τοῦ ἐργατικοῦ σωματείου καὶ ὅτι συνεπῶς ἡ ἀνάμιξις εἰς ταύτην δίδει λαβὴν πρὸς ἄσκησιν ἐλέγχου καὶ ἐπιβολὴν κυρώσεων, δὲν θὰ ἔχωμεν καταστήσει τὰ σωματεῖα χώρους οὐδετέρους. Ἀντιθέτως μάλιστα τότε θὰ φυσήσῃ εἰς τὰ σωματεῖα ὁ ἄνεμος τῆς πολιτικῆς καὶ δὴ ὑπὸ τὴν χειροτέραν μορφήν, τοῦ πολιτικοῦ διωγμοῦ. Διότι, ἐφ' ὅσον ὁ Ὑπουργὸς ἀποτελεῖ τὴν ἀνωτέραν Ἐποπτικὴν Ἀρχήν, εἶναι βέβαιον, ὅτι ὁ ἔλεγχος θὰ πίπτῃ εἰς βάρος τῶν πολιτικῶν του ἀντιπάλων καὶ οὐδέποτε βεβαίως εἰς βάρος τῶν σωματείων, ἅτινα ὑπεστήριξαν τὴν πολιτικήν του.

31. Ἐντελῶς διάφορος εἶναι ἡ περίπτωσις ἐκείνη, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ ἐργατικὸν σωματεῖον ἐγκαταλείπει τὸν σκοπόν, διὰ τὸν ὁποῖον συνέστη καὶ δρᾷ ὡς πολιτικὸν σωματεῖον (δηλ. πολιτικὸν κόμμα ἢ παράρτημα κόμματος ἢ πολιτικὴ λέσχη κλπ.). Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δύναται νὰ ζητηθῇ καὶ χωρήσῃ ἡ διάλυσις τοῦ σωματείου, οὐχὶ διότι ἀπαγορεύεται ἡ ἀνάμιξις τοῦ σωματείου εἰς τὴν πολιτικήν, ἀλλὰ διότι ἐτράπη εἰς ἕτερον σκοπόν, ἔστω καὶ νόμιμον, χωρὶς καὶ τὴν ὁμόθυμον θέλησιν τῶν μελῶν του καὶ τὴν τήρησιν τῶν λοιπῶν διατυπώσεων τοῦ νόμου διὰ τὴν ἔγκυρον μεταβολὴν τοῦ σκοποῦ του (ἀνωτέρω 24).

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν συγκεκριμένων συνθηκῶν θὰ κριθῇ, ἂν ὄντως τὸ ἐργατικὸν σωματεῖον ἐγκατέλειψε τὸν σκοπόν του καὶ υἱοθέτησε σκοποὺς πολιτικούς (ἀνωτ. 28).

§ 9

Ἀπηγορευμένοι πολιτικοὶ σκοποί

32. Ἀνωτέρω ἠρευνήσαμεν τὸ ζήτημα τῆς ἀναμίξεως γενικῶς τοῦ σωματείου εἰς τὴν πο-

μιμον πολιτικὴν κίνησιν. Διάφορον καὶ δυσχερέστερον εἶναι τὸ ζήτημα, ὅπερ προκύπτει ἐκ τῆς κηρύξεως διὰ νόμου ἀπηγορευμένων ὡρισμένων πολιτικῶν ἰδεῶν, τάσεων, θεωριῶν κλπ. καὶ τῆς, κατ' ἀκολουθίαν τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης, ἀνιχνεύσεως μήπως τὰ ἐργατικὰ σωματεῖα ὑπὸ τὴν ἐπίφασιν τῶν νομίμων σκοπῶν (προστασίας τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων τῶν μελῶν) ὑπηρετοῦν τοὺς ἀπηγορευμένους τούτους σκοπούς.

Ἤδη ἔχομεν ἐρευνήσει (ἀνωτ. 28) τὰς κυρώσεις, αἵτινες πλήσσουν τὴν κεκαλυμμένην (in fraudem legis) ἐπιδίωξιν ἀπηγορευμένων σκοπῶν καὶ συνεπῶς τὸ ζήτημα πρέπει νὰ θεωρῆται ἐξηντλημένον. Ἐν τούτοις ἐπὶ ἀπαγορεύσεως πολιτικῶν ἰδεῶν ἀνακύπτει ἕνα ἄλλο βαθύτερον πρόβλημα, ἐὰν δηλαδὴ αἱ ἀπαγορεύσεις εἶναι ἀνεκταὶ ὑπὸ τοῦ Συντάγματος.

Οὕτω πλέον ἡ ἀπάντησις εἰς τὸ περιωρισμένον ἐρώτημα, τὸ ὁποῖον ἀνωτέρω ἐθέσαμεν, ἤτοι ἐὰν εἶναι νόμιμος ὁ ἔλεγχος τῆς ζωῆς τῶν συνδικάτων ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ἂν ταῦτα ἀναμιγνύωνται εἰς ἀπηγορευμένους πολιτικοὺς σκοπούς, ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν θέσιν τὴν ὁποίαν θὰ λάβῃ τις ἐπὶ τοῦ εὐρυτέρου καὶ θεμελιώδους συνταγματικοῦ ζητήματος, ἐὰν εἶναι ἀνεκτοὶ οἱ περιορισμοὶ τῶν ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν καὶ εἰδικώτερον τῆς ἐλευθερίας γνώμης καὶ σωματειακῆς δράσεως, δοθέντος ὅτι ὁ περιορισμὸς καὶ ὁ ἔλεγχος τῆς πολιτικῆς δράσεως προϋποθέτει τὸν περιορισμὸν καὶ ἔλεγχον τῶν λοιπῶν ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν.

Ἐὰν δεχθῶμεν, ὅτι αἱ ἀπαγορεύσεις αἱ ὁποῖαι πλήσσουν τὰ ἀνωτέρω ἀτομικὰ δικαιώματα εἶναι ἀνεκταὶ ὑπὸ τοῦ Συντάγματος, τότε οὐ μόνον θὰ εἶναι νόμιμος ἡ διάλυσις τῶν πάσης φύσεως σωματείων (πολιτικῶν, καλλιτεχνικῶν κλπ.), ἅτινα ἐμφανῶς καὶ ἀμέσως ἐπιδιώκουν τοὺς ἀπηγορευμένους σκοπούς, ἀλλ' ἐξ ἴσου θὰ εἶναι νόμιμος καὶ ὁ ἔλεγχος τῆς εἰλικρινείας τῶν ἐπιδιώξεων καὶ τῶν λοιπῶν ἐπαγγελματικῶν καὶ ἐργατικῶν σωματείων. Ἐὰν ἀντιθέτως δεχθῶμεν, ὅτι εἰς τὰ πλαίσια τῶν φιλελευθέρων καὶ δημοκρατικῶν Συνταγμάτων, ἡ πολιτικὴ ἐλευθερία δὲν ἀνέχεται ἀπαγορεύσεις καὶ περιορισμούς (ἄλλ ἐπὶ πλέον τοῦ ἀγῶνος τῶν ἰδεῶν, ἀντιμετωπίζει πᾶσαν διαίαν ἐνέργειαν διὰ καταστάλ τικῶν μέτρων ἀπὸ τῶν κυρώσεων τοῦ ποινικοῦ κώδικος μέχρι καὶ τῆς ἀναστολῆς, ἐ ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ, τῶν περὶ ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν διατάξεων, ὡς ὁρίζει ἤδη τὸ ἄρθρον 9 τοῦ Συντάγματος), δὲν θὰ ὑπάρχουν ἀπηγορευμέναι πολιτικαὶ ἰδέαι, σκοποὶ ἢ ἐπιδιώξεις καὶ συνεπῶς δὲν θὰ ὑφίσταται ζήτημα ἂν οἱ ἐμφανεῖς σκοποὶ τῶν σωματείων εἶνα εἰλικρινεῖς ἢ προσχηματικοί.

Δὲν νομίζομεν, ὅτι εἶναι δύσκολος ἡ ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ βασικοῦ τούτου ζητήματος. Τὸ φιλελεύθερα Συντάγματα ἔχουν μοναδικὸν θε μέλιον τὴν κυρίαρχον θέλησιν τοῦ λαοῦ, ὁποῖος ὅμως ἐκφράζει καὶ ἀσκεῖ τὰ κυριαρ χικὰ δικαιώματά του, μέσῳ τῶν ἀτομικῶν ἐ λευθεριῶν. Ἡ λαϊκὴ κυριαρχία, ἐφ' ἧς οἰ κοδομεῖται τὸ δημοκρατικὸν κράτος, καὶ α ἀτομικαὶ ἐλευθερίαι συναποτελοῦν μίαν δια λεκτικὴν σύνθεσιν. Ἡ διὰ νόμου ἀπαγόρευ σις πολιτικῶν θεωριῶν καὶ ἡ κατ' ἀκολου θίαν τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης διάλυσις πο λιτικῶν σωματείων ἢ καὶ ἄλλων, ἅτινα ἀμέ σως ἢ ἐμμέσως ἐπιδιώκουν τὴν διάδοσιν κα ἐφαρμογὴν τῶν θεωριῶν τούτων, περιορίζε τὴν συμμετοχὴν τοῦ λαοῦ εἰς τὴν πολιτικὴ ζωὴν καὶ εἰς τελευταίαν ἀνάλυσιν περιορ ζει τὴν λαϊκὴν κυριαρχίαν. Εἰς τὸ σημεῖο ἀκριβῶς τοῦτο ἀνοίγει ἡ βαθεῖα διαχωριστ κὴ γραμμὴ μεταξὺ τῶν δημοκρατικῶν κα τῶν ὀλιγαρχικῶν καθεστώτων. Ὅσον περισ σότεραι λαϊκαὶ μᾶζαι παραμερίζονται ἀπ τὴν πολιτικὴν ζωὴν καὶ δρᾶσιν ἐξ αἰτίας τῶ πολιτικῶν ἰδεῶν των, τόσον στενεύει ἡ λαϊκ βάσις τοῦ πολιτεύματος.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καθίσταται φανερὸ ὅτι ἡ διάλυσις πολιτικῶν σωματείων (κομμ των), διότι οἱ ἄλλοτε νόμιμοι σκοποί των κ τέστησαν, συνεπείᾳ ἀπαγορευτικοῦ νόμου, μ νόμιμοι, δὲν συμβιβάζεται πρὸς αὐτὴν ταύτ τὴν φύσιν τοῦ δημοκρατικοῦ καθεστῶτος, ε

δικώτερον δὲ παραβιάζει τὰς περὶ πολιτικῆς καὶ σωματειακῆς ἐλευθερίας διατάξεις. Κατὰ συνέπειαν ἔλεγχος τῶν ἐργατικῶν (ἢ καὶ ἄλλου εἴδους) σωματείων, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ἂν ὄντως ὑπηρετοῦν τοὺς ἐν τῷ καταστατικῷ σκοποὺς ἢ μήπως ὑπὸ τὸ πρόσχημα τούτων ὑπηρετοῦν τοὺς ἀπηγορευμένους πολιτικοὺς σκοπούς, παραβιάζει διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους τὰς ἀνωτέρω συνταγματικὰς διατάξεις. Διότι ἐφ' ὅσον δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ ἔγκυρος (συνταγματικὸς) νόμος ἀπαγορεύων πολιτικοὺς σκοπούς, δὲν νοεῖται καταστρατήγησις ἀκύρου (ἀπαγορευτικοῦ) νόμου.

33. Ἡ ὀρθότης τῶν ἀνωτέρω ἀπόψεων, προκύπτουσα ἀμέσως ἀπὸ τὰς θεμελιώδεις ἀρχὰς τοῦ πολιτεύματος, ἐπιμαρτυρεῖται καὶ ἐκ τῆς μελέτης τῶν νομοθετικῶν κειμένων, δι' ὧν κατὰ καιροὺς ἐκηρύχθησαν ἀπηγορευμένοι πολιτικοὶ σκοποὶ καὶ κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀπαγορεύσεων ἐκείνων διελύθησαν πολιτικὰ σωματεῖα ἢ καὶ ἄλλα σωματεῖα, ἅτινα ἐμμέσως ἐπεδίωκον τοὺς ἀπηγορευμένους σκοπούς. Πράγματι ὁσάκις εἰς ἀνωμάλους περιόδους εἶδον τὸ φῶς τοιοῦτοι ἀπαγορευτικοὶ νόμοι, παρέστη ἀνάγκη, ὅπως προηγουμένως ἀναστα λῇ ἡ ἰσχὺς θεμελιωδῶν, ἰδίᾳ τῶν περὶ ἀτομικῶν δικαιωμάτων, διατάξεων τοῦ Συντάγματος ἢ παραμερισθῇ ἡ ἰσχὺς τούτων δι' ἄλλων τυπικῶς ἰσοτίμων διατάξεων (συνταχτικῶν πράξεων ἢ ψηφισμάτων). Τοῦτο δὲ διότι θὰ ἦτο ἐκ τῶν πραγμάτων ἀδύνατον νὰ ἰσχύουν αἱ περὶ ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν διατάξεις τοῦ Συντάγματος καὶ παρὰ ταύτας νὰ τίθενται νόμοι ἀπαγορεύοντες τὴν ἐλευθερίαν τῆς πολιτικῆς δράσεως.

Ἐκ τῶν νομοθετικῶν τούτων κειμένων θὰ ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα τοὺς νόμους τῆς δικτατορίας 1936 (ἰδίᾳ τὸν νόμον 1075/1938, ἄρθρα 1 καὶ 10). Διὰ τούτων ἀπηγορεύθησαν πολιτικαὶ ἰδέαι καὶ πράξεις καὶ παρεπέμφθησαν εἰς διάλυσιν σωματεῖα, ἅτινα ἐπεδίωκον τὴν διάδοσιν τῶν ἀπηγορευμένων ἰδεῶν. Ἡ θέσπισις ὅμως τῶν κανόνων ἐκείνων κατέστη δυνατή, ἀφοῦ προηγουμένως κατηργήθησαν αἱ περὶ ἀτομικῶν δικαιωμάτων διατάξεις τοῦ Συντάγματος καὶ γενικῶς κατελύθη ὁ ἐλεύθερος πολιτικὸς βίος διὰ τοῦ ἐπαναστατικοῦ διατάγματος τῆς 4 Αὐγούστου 1936. Βραδύτερον, ὅταν τὸ δικτατορικὸν καθεστὼς ἀπεκηρύχθη διὰ τῆς ἀπὸ 3 Φεβρουαρίου 1942 συνταχτικῆς πράξεως τῆς εἰς τὸ ἐξωτερικὸν Κυβερνήσεως, κατέρρευσε ἀφ' ἑαυτοῦ ὁλόκληρον τὸ διὰ τοῦ νόμου 1075/1938 καὶ τῶν ἄλλων συναφῶν νόμων ὀργανωθὲν σύστημα ἐλέγχου καὶ σωματείων (βλέπε σχετικῶς νόμον 3127/1942, ἀνωτ. 5, *Α. Σβώλου - Γ. Βλάχου*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 243 σημ. 23).

Ἐκ τῆς ἰδίας σειρᾶς νομοθετημάτων ἀναφέρομεν τὸν νόμον 509/1948, δι' οὗ ἀπηγορεύθησαν πολιτικοὶ σκοποὶ καὶ διετάχθη ἡ διάλυσις σωματείων, ἅτινα ὑπηρετοῦν τοὺς ἀπηγορευμένους σκοπούς. Ὁ νόμος ἐκεῖνος εὑρίσκετο εἰς ὀξεῖαν ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἰσχῦον τότε Σύνταγμα 1864/1911 τόσον ἀπὸ τῆς ἀπόψεως λόγων διαλύσεως, ὅσον καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῶν ὀργάνων εἰς τὰ ὁποῖα, ἀντὶ τῶν δικαστηρίων, ἀνετέθη ἡ διάλυσις τῶν σωματείων. Διὰ νὰ θεραπευθῇ δὲ ἡ συνταγματικὴ ἀνωμαλία, ὁ ἐν λόγῳ νόμος περιελήφθη εἰς τὸ ψήφισμα ΜΗ'/1948, ὅπερ ἦτο, τυπικῶς τοὐλάχιστον, ἰσοδύναμον πρὸς τὸ Σύνταγμα. (Βλέπε περὶ τοῦ ν. 509/1948 καὶ τοῦ ψηφίσματος ΜΗ'/1948 κατωτέρω § 10).

Ἡ ἐκ τῶν ἀνωτέρω νομοθετικῶν κειμένων ἐπιβεβαιουμένη ἄποψις, ὅτι δὲν δύναται νὰ τεθῇ ζήτημα ἀπηγορευμένης πολιτικῆς δράσεως σωματείου, εἴχως προηγουμένως νὰ ἔχουν περιορισθῇ αἱ συνταγματικαὶ ἐλευθερίαι, δὲν νομίζομεν ὅτι δύναται νὰ τεθῇ ὑπὸ ἀμφισβήτησιν ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ὁ ν. 4229/1929 «περὶ μέτρων ἀσφαλείας τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος» ἀπηγόρευσε πολιτικὰς καὶ κοινωνικὰς γνώμας καὶ διέταξε τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν διάλυσιν τῶν σωματείων, ἅτινα ἐπρέσβευον τοιαύτας ἰδέας ἄνευ προηγουμένης ἀναστολῆς τῶν ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν. Διότι ὁ νόμος ἐκεῖνος, ὁμολογεῖται σήμερον γενικῶς, ἀπετέλεσε δεινὴν ἐκτροπὴν ἀπὸ τὸν ἐλεύθερον πολιτικὸν βίον καὶ ὑπῆρξεν ὁ προπομπὸς τῆς δικτατορίας τοῦ 1936.

ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ ΕΙΣ ΜΙΣΘΟΝ ΚΑΤ' ΑΡΘΡ. 657 Α. Κ.

Ὑπὸ τοῦ κ. ΚΩΝΣΤ. ΤΣΑΓΚΑΡΑΚΗ, Παρέδρου τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

1. Διὰ τῆς καταχωρισθείσης εἰς ΕΕΔ 17, σελ. 752, ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου (7387/1958, εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης *Γ. Κασίμης*) ἐγένετο δεκτόν, ὅτι διὰ νὰ δικαιοῦται ὁ ἐργοδότης νὰ προβῇ εἰς τὴν κατ' ἄρθρον 657 § 2 Α.Κ. ἔκπτωσιν ἐκ τοῦ κατὰ τὴν παρ. 1 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου καταβλητέου εἰς τὸν μισθωτόν, τὸν μὴ ἀπασχοληθέντα λόγῳ ἀνυπαιτίου κωλύματος, μισθοῦ, πρέπει νὰ ἔχῃ πράγματι συντελεσθῇ ἡ καταβολὴ τῶν ἐξ ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως παροχῶν, μὴ ἀρκοῦντος τοῦ ὅτι δικαιοῦται τούτων ὁ ἐξ ἀνυπαιτίου κωλύματος μὴ ἐργασθεὶς μισθωτός. Τὴν ἄποψιν ταύτην εἶχε δεχθῇ παλαιότερον καὶ ἡ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 3087/1954 (Πρωτοδίκης *Ν. Παπανικολάου*, ΕΕΔ 13, 1043, πρβλ. καὶ *Ν. Βικελίδην*, Ἀρμεν. γ' 92).

2. Ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (7387/1958) ἐπικαλεῖται τὴν διατύπωσιν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 657 § 2 Α.Κ., ἔνθα γίνεται μνεία περὶ «ποσῶν καταβληθέντων», καὶ ἐκ ταύτης δέχεται, ὅτι συνάγεται σαφῶς ἡ ὡς ἄνω ἀποψίς της. Τοῦ αὐτοῦ ἐπιχειρήματος γίνεται χρῆσις καὶ εἰς τὴν ἀνωτέρω μνησθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν (3087/1954).

Ἡ ἑρμηνεία ὅμως τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 657 § 2 βάσει τῆς διατυπώσεώς της καὶ μόνον ἀποτελεῖ εὔκολον ἁπλούστευσιν τοῦ θέματος μιᾶς νομοθετικῆς ρυθμίσεως γενικωτέρας σημασίας, διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ ὁποίου καθίστατο προφανῶς ἀναγκαία βαθυτέρα ἔρευνα, ἐν ὄψει τοῦ σκοποῦ καὶ τῆς προελεύσεως τῆς περὶ ἧς πρόκειται διατάξεως.

3. Ἔχει ἤδη ὑποστηριχθῇ *(Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ. ὑπ' ἄρθρ. 657, ἀριθ. 75) ὅτι, παρὰ τὸ γράμμα τοῦ ἄρθρου 657 § 2 Α.Κ. («ποσὰ καταβληθέντα»), ὀρθότερον εἶναι νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι, ἵνα χωρήσῃ καταλογισμὸς τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν, ἀρκεῖ νὰ δικαιοῦται νὰ λάβῃ κατὰ νόμον ταύτας ὁ κωλυθεὶς νὰ ἐργασθῇ μισθωτός, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται καὶ νὰ τὰς ἔλαβε πράγματι, διότι ἄλλως ὁ κωλυόμενος θὰ καθυστέρει τὴν εἰσπραξιν τούτων μέχρι τῆς εἰσπράξεως πλήρους τοῦ μισθοῦ παρὰ τοῦ ἐργοδότου του. Πέραν ὅμως τῆς ὀρθῆς ταύτης σκέψεως ἐκθέτομεν κατωτέρω ὡρισμένας παρατηρήσεις, αἵτινες, νομίζομεν, ὅτι καταδεικνύουν τὸ ἐσφαλμένον τῆς γενομένης δεκτῆς ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου ὡς ἄνω λύσεως (1).

4. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 657 § 2 Α.Κ., καθ' ἣν ὁ μισθωτὴς (ἐργοδότης) δικαιοῦται νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ μισθοῦ, τοῦ καταβλητέου λόγῳ κωλύματος, «ποσὰ καταβληθέντα» εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν (μισθωτὸν) ἕνεκα τοῦ κωλύματος τούτου δυνάμει ὑποχρεωτικῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀσφαλίσεως, προβλέπουσα περὶ «ποσῶν καταβληθέντων» ἐννοεῖ προδήλως τὰ ποσά, δι' ἃ ἔχει ἀξίωσιν καταβολῆς ὁ μισθωτὸς ἀπὸ τὸν Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμόν, δυνάμει ὑποχρεωτικῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀσφαλίσεως, δηλαδὴ ὀφειλόμενα εἰς τοῦτον καὶ οὐχὶ μόνον ποσὰ πληρωθέντα, ἤτοι «μετρηθέντα» αὐτῷ παρὰ τοῦ ὡς εἴρηται Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, διότι σκοπὸς τῆς ὡς εἴρηται διατάξεως εἶναι καταδήλως ν ὰ μ ε ι ω θ ῇ ἡ ἐ π ι β ά ρ υ ν σ ι ς τοῦ ἐργοδότου ἐκ τῆς καταβολῆς μισθοῦ διὰ μὴ παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν, τῆς ὑπὸ τῆς διατάξεως ταύτης προβλεπομένης ἐκπτώσεως δικαιολογουμένης πλήρως ἐκ τῆς ἐπὶ καταβολῇ σημαντικοῦ «ἀσφαλίστρου» (εἰσφορᾶς ἐργοδοτικῆς) ἀσφαλίσεως τούτου κατὰ τῶν συναφῶν κινδύνων, δι' οὓς

(1) Ἀντίθετος πρὸς τὴν ἄποψιν τῆς νομολογίας καὶ ὁ Ἀγαλλόπουλος (Ἐργατικὸν Δίκαιον, 1958, σελ. 215), ἄνευ ὅμως αἰτιολογίας τινός.

αἱ καταβαλλόμεναι παροχαί (πρβλ. διὰ συσχέτισιν ἐκπτώσεως πρὸς πληρωθέντα ὑπὸ ἐργοδότου ἀσφάλιστρα ἄρθρον 313 Σχεδίου Ἐνοχικοῦ Δικαίου (Προσχέδιον 314) παρ. τελευταία, ὡς καὶ ἄρθρον 1154 Β' παράγρ. 2 Αὐστριακοῦ Κώδικος, ὅπερ ἀπετέλεσε μίαν τῶν πηγῶν τοῦ ἐπιμάχου ἄρθρου 657 Α.Κ.). Ἐφ' ὅσον συνεπῶς ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται ποσοῦ τινος συνεπείᾳ ὑποχρεωτικῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀσφαλίσεως, τοῦτο θὰ ἐκπεσθῇ τοῦ καταβλητέου μισθοῦ, εἶναι δὲ ἀδιάφορον διὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω θεσπιζομένην ἐλάφρυνσιν τῆς, κατ' ἀπόκλισιν τῶν γενικῶς ἐπὶ ἀνυπαιτίου ἀδυναμίας ἰσχυόντων ἐπὶ ἀμφοτεροβαρῶν συμβάσεων, καθιερωθείσης διὰ τοῦ ἄρθρου 657 Α.Κ. ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου, τὸ γεγονὸς καθ' ἑαυτὸ τῆς εἰσπράξεως ἢ μὴ τοῦ ποσοῦ τούτου ἀπὸ τὸν οἰκεῖον Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμὸν ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, ὡς δέον νὰ εἶναι ἀδιάφορον περαιτέρω καὶ τὸ γεγονὸς τῆς παραγραφῆς τῆς ἐπὶ τοῦτο κατὰ τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἀξιώσεως, ἅτε τῆς παραγραφῆς ἀναντιρρήτως ὁρώσης εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ δικαιούχου ἠσφαλισμένου καὶ μὴ δυναμένης κατ' οὐδεμίαν ἐκδοχὴν νὰ ἀπολήξῃ εἰς βάρος τοῦ ἀνυπαιτίου καὶ τελείως ξένου πρὸς ταύτην ἐργοδότου.

5. Ἡ ἑρμηνεία δὲν δύναται, παραγνωρίζουσα τὰ ἀμέσως προηγουμένως ἐκτεθέντα περὶ τοῦ σαφοῦς σκοποῦ τῆς διατάξεως, νὰ στηριχθῇ βασίμως εἰς μόνην τὴν φραστικὴν διατύπωσιν αὐτῆς, ἔνθα, ὡς προείρηται, γίνεται μνεία περὶ «ποσῶν καταβληθέντων», ἐνῷ ἐξ ἄλλου δὲν ἀποκλείεται ἡ τοιαύτη διατύπωσις νὰ ὑπηγορεύθη ἐκ μόνης τῆς προθέσεως τοῦ νομοθέτου νὰ ἀποκλείσῃ ἐκ τῆς θεσπιζομένης ὡς ἄνω ἐκπτώσεως τὰς εἰς εἶδος λόγῳ τοῦ κωλύματος παροχάς, ὧν δικαιοῦται συνήθως ὁ ἐργαζόμενος δυνάμει τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀσφαλίσεως (οἷον νοσοκομειακὴ περίθαλψις, φάρμακα, κλπ.) καὶ νὰ περιορίσῃ ταύτην εἰς τὰ ποσὰ τῶν εἰς χρῆμα λόγῳ τοῦ κωλύματος παροχῶν (σχετικὴ Γνωμ. Νομικοῦ Συμβούλου Ὑπουργείου Ἐργασίας. 28/55/1951. ΕΕΔ 10ος, σελ. 878).

6. Ἐν Ἑλβετίᾳ (ἄρθρ. 335 Code des obligations καὶ ἄρθρ. 130 de la Loi fedérale du 31 Juin 1911), ἐν Γερμανίᾳ (ἄρθρον 616 τοῦ Γερμανικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος) καὶ ἐν Αὐστρίᾳ (ἄρθρον 1154 Β Γενικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος), ὅθεν ἐλήφθησαν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 657 καὶ 658 Ἀστικοῦ Κώδικος (βλ. Σχέδιον Ἐνοχικοῦ, *Κωνκᾶ*, Ἀστικὸς Κῶδιξ, ὑπ' ἄρθρα 657 καὶ 658), προβλέπεται ἔκπτωσις οὐχὶ τῶν «καταβληθέντων ποσῶν», ἀλλὰ τῶν «ὀφειλομένων» ἀπὸ τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως κατὰ τὸ Ἑλβετικὸν Δίκαιον («L' indemnité de chomage d u e par la caisse maladie peut, en cas de maladie, être déduite du salaire du à teneur de l' art 335 du code des obligations» art. 130 de la Loi fédérale du 31 Juin 1911») τῶν ἀνηκόντων τῷ μισθωτῷ ἐκ νομίμου ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως κατὰ τὸν Γερμανικὸν Κώδικα (ἄρθρ. 616 § 1 «Er muss sich jedoch den Betrag anrechnen lassen, welcher ihm . . . . . zukommt», πρβλ. *Windscheid - Kipp*, Ἐνοχικὸν Δίκαιον, μέρος Β', § 401 σελ. 180), «τῶν ποσῶν, τὰ ὁποῖα ὁ μισθωτὸς «δικαιοῦται» παρὰ τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων διὰ τὴν διάρκειαν τοῦ κωλύματος», κατὰ τὸν Αὐστριακὸν Γενικὸν Ἀστικὸν Κώδικα (ἄρθρ. 1154 Β παράγρ. 2 «Betrage, die der Dienstnehmer für die Zeit der verhinderung auf Grund einer öffentlich - rechtlichen Versicherung bezieht . . . »).

7. Δὲν φαίνεται ἐξ ἄλλου πιθανόν, ὅτι ὁ συντάκτης τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος διὰ τῆς διαφόρου ὡς ἄνω διατυπώσεως τοῦ ἄρθρου 657 § 2 ἠθέλησε νὰ μεταβάλῃ καὶ τὴν βάσιν καὶ τὸν σκοπὸν τῆς ἐκ τῶν ξένων ὡς ἄνω Κωδίκων ληφθείσης ρυθμίσεως, δοθέντος ὅτι περὶ τοιαύτης ἀποκλίσεως, οὐσιώδους δέ, οὐ-

δεμία μνεία γίνεται ἐν ταῖς προπαρασκευαστικαῖς ἐργασίαις τοῦ Α.Κ. (1).

8. Περαιτέρω ἡ ἔνστασις τοῦ ἐργοδότου περὶ «καταλογισμοῦ - ἐκπτώσεως» τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν ἐκ τοῦ ὀφειλομένου μισθοῦ, δυναμένη νὰ προβληθῇ, κατὰ τὴν δοθεῖσαν ὑπὸ τῶν προμνησθεισῶν ἀποφάσεων ἑρμηνείαν, μόνον εἰς περίπτωσιν γενομένης ἤδη καταβολῆς αὐτῶν εἰς τὸν μισθωτόν, δὲν δύναται νὰ ἀποτρέψῃ τὴν ὑπὸ τοῦ τελευταίου τούτου εἰσπραξιν καὶ ὁλοκλήρου τοῦ μισθοῦ, ἀκολούθως δὲ καὶ τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν, ὧν τὴν λῆψιν ἢ ἠθελημένως ἢ ἐξ ἀναιτίου βραδύτητος δὲν εἶχε πραγματοποιήσει καθ' ὃν χρόνον ἤγειρε τὴν περὶ καταβολῆς μισθοῦ ἀξίωσιν κατὰ τοῦ ἐργοδότου του, ἀφοῦ ὁ τελευταῖος οὗτος δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ζητήσῃ τὴν ἐκ τοῦ ὀφειλομένου μισθοῦ ἔκπτωσιν αὐτῶν, ὡς μὴ ἐχουσῶν ἀκόμη καταβληθῇ. Οὔτε δὲ δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι δίδεται εἰς τὸν ἐργοδότην ἀναβλητική τις ἔνστασις μέχρι τῆς πραγματοποιήσεως τῆς παρὰ τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ πληρωμῆς τῶν παροχῶν εἰς τὸν μισθωτόν, δοθέντος ὅτι αἱ παροχαί, κατὰ κρατοῦσαν γενικωτέραν ἀρχήν, προκύπτουσαν κατὰ κανόνα καὶ ἐκ θετικῶν διατάξεων, δὲν χορηγοῦνται αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, ἀλλὰ μόνον κατόπιν αἰτήσεως τῶν δικαιούχων, οὗτοι δὲ καταδήλως δὲν δύνανται νὰ ὑποχρεωθῶσιν εἰς τὴν ὑποβολὴν τοιαύτης αἰτήσεως καὶ δὴ εἰς τὴν εἴσπραξιν τῶν ὧν δικαιοῦνται παροχῶν.

9. Τέλος δὲν νοεῖται, ὑπὸ τὴν δοθεῖσαν παρὰ τῶν Δικαστηρίων ὡς ἄνω ἑρμηνείαν, καὶ ἀξίωσις τοῦ ἐργοδότου κατὰ τοῦ μισθωτοῦ του δι' ἐπιστροφὴν ποσοῦ ἴσου πρὸς τὰς μετὰ τὴν πληρωμὴν αὐτῷ ὁλοκλήρου τοῦ διὰ τὴν περίοδον τοῦ κωλύματος μισθοῦ εἰσπραχθείσας ἀσφαλιστικὰς παροχάς, τὸ μὲν διότι ὁ ἐργοδότης, πληρώσας ὁλόκληρον τὸν μισθόν, κατέβαλε ποσόν, ὅπερ ὤφειλε καὶ κατὰ τῆς περὶ τοῦ ὁποίου ἀξιώσεως δὲν εἶχεν ἔνστασίν τινα, τὸ δὲ διότι νομίμως ὁ μισθωτὸς εἰσέπραξεν ἀπὸ τὸν Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμὸν τὰς ὀφειλομένας ἐκ νομίμου αἰτίας ἀσφαλιστικὰς παροχάς, καίτοι εἶχε λάβει καὶ ὁλόκληρον τὸν μισθόν, δοθέντος ὅτι ἡ θεσπιζομένη ὡς ἄνω ἔκπτωσις ἔχει τεθῇ μόνον πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἐργοδότου. Ἄλλωστε καὶ ἡ ὕπαρξις τυχὸν δυνατότητος ἀναζητήσεως τοῦ ὡς εἴρηται ποσοῦ δὲν θὰ ἐκάλυπτε τὸν ἐργοδότην εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ὁ μισθωτός, εἴτε ἐξ ἀμελείας, εἴτε ἐξ ἐχθρότητος πρὸς τὸν ἐργοδότην, εἴτε ἀκόμη καὶ ἐξ εὐνοίας πρὸς τὸν Ἀσφαλιστικόν του Ὀργανισμόν, δὲν προέβαινε παντάπασιν εἰς τὴν εἴσπραξιν τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν, ἀλλ' ἠξίου τὴν πληρωμὴν ὁλοκλήρου τοῦ λόγῳ κωλύματος ὀφειλομένου μισθοῦ ἀπὸ τὸν ἐργοδότην.

10. Ἐν ὄψει πάντων τούτων καὶ δὴ τῶν ἐκ τῆς δοθείσης ὑπὸ τῶν Δικαστηρίων ἑρμηνείας προκυπτόντων ὡς ἄνω καταδήλων ἀτόπων, ἔχομεν τὴν γνώμην, ὅτι ἡ μόνη ὀρθὴ ἀποψις εἶναι ἡ ἀνωτέρω ὑποστηριζομένη (2), καθ' ἣν ὁ ἐργοδότης δύναται νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ ὀφειλομένου λόγῳ κωλύματος μισθοῦ τὰ ποσὰ τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν, ἅτινα ὑπὸ τῆς ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας προβλέπονται ὡς καταβλητέα λόγῳ τοῦ εἰρημένου κωλύματος εἰς τὸν μισθωτόν, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐὰν ταῦτα εἰσεπράχθησαν ἢ μὴ ὑπὸ τούτου.

(1) Δὲν νομίζομεν ἀκόμη ὅτι διὰ τὴν ἑρμηνείαν τοῦ ἄρθρου 657 § 2 θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἀνεύρωμεν στοιχεῖα εἰς τὸ ἄρθρον 656 Α.Κ., διότι τοῦτο προβλέπει περὶ διαφόρου περιπτώσεως, καὶ ὡς πρὸς τὸν λόγον τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου εἰς πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ καὶ ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς προσκτήσεως τοῦ ὀφέλους εἰς τὸν μισθωτόν.

(2) Ταύτην δέχεται καὶ ἡ πρόσφατος ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 384/1959 (Πρωτοδίκης *Ἀρ. Μῖχος*), ἐνῷ ἡ μετ' αὐτὴν ἐκδοθεῖσα 1022/1959 (Πρωτοδίκης *Α. Βάλλιος*) ἐπανέρχεται εἰς τὴν παλαιὰν ὡς ἄνω ἀντίθετον ἄποψιν τῆς Νομολογίας. Ἀμφότεραι ἐδημοσιεύθησαν μετὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ἄρθρου, βεβαιοῦσαι διὰ τῆς ἀντιθέσεώς των τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπὶ τοῦ ἐπιμάχου θέματος ἐπιχειρουμένης ἐνταῦθα ἐρεύνης.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΠΙΛΥΣΙΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΥΠΟ ΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Τροποποίησις ἢ μὴ ἔγκρισις ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως

Ἔννοια ἄρθρου 15 §§ 1 καὶ 2 τοῦ Νόμου 3239 1955.—Ἀναγκαία μὲν κατὰ κανόνα ἐπὶ συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, ἀπορρεούσης ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἡ προηγουμένη καταγγελία ταύτης δι' ἐπίλυσιν τῆς διαφορᾶς ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων, κάλυψις ὅμως, κατ' ἐξαίρεσιν, τῆς διατυπώσεως ταύτης ἐπὶ διαπιστώσεως παρὰ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων συνδρομῆς οὐσιώδους μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν καὶ προϋποθέσεων, ὑφ' ἃς κατηρτίσθη ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας.— Ἐξουσία Ὑπουργῶν διὰ τροποποίησιν ἢ μὴ ἔγκρισιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

Προσεβλήθη ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπὸ τοῦ ἐν Βόλῳ Συνδέσμου Ποτοποιῶν Βόλου δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 18833/3674/1958 ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας «περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Λαρίσης περὶ τῶν ὅρων ἁμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ποτοποιείων—ποτοπωλείων Βόλου» (ΕΕΔ 17,775).

Ὡς λόγος ἀκυρώσεως προεβλήθη παράβασις τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 15 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ν. 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας. (Βλέπε ΕΕΔ 17, 207 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων).

***

Αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ νόμου 3239/1955 ἀποτελοῦν ἐπανάληψιν τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ ἀ.ν. 1804/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τοῦ ἀ.ν. 16/20.11.1935 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» (ΕΕΔ 10, 531).

Μᾶς ἐνδιαφέρει συνεπῶς νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν ὀρθὴν ἑρμηνείαν των, ἐπαναλαμβανομένων καὶ εἰς τὸν ἰσχύοντα ἤδη νόμον 3239/1955, ποία ὑπῆρξεν ἡ ἀφορμὴ τοῦ παλαιοῦ αὐτοῦ νόμου.

Τοῦτο ἐξηγεῖται σαφῶς ἐν τῇ εἰσηγητικῇ τοῦ ἀνωτέρω νόμου ἐκθέσει (ΕΕΔ 10, 532). Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 453/1949 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου—γράφεται—ἐκρίθη, ὅτι δὲν συγχωρεῖται ἡ κατὰ τὸν ἀ. ν. τῆς 16/20 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» ἔγερσις συλλογικῆς διαφορᾶς καὶ συνεπῶς οὐδὲ ἡ παρέμβασις τῶν (τότε) Ἐπιτροπῶν ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας πρὸς ἐπίλυσιν ταύτης οὐ μόνον διαρκοῦντος τοῦ συμβατικοῦ χρόνου ἰσχύος τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἡ ἰσχὺς αὐτῶν παρετάθη μετὰ τὴν λῆξιν των δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας. Ἡ ἀνωτέρω ὅμως ἑρμηνεία εἶναι ὑπεράγαν αὐστηρὰ καὶ ἔσχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν πλήρη ἀπονέκρωσιν τοῦ συστήματος τῆς εἰρηνικῆς διευθετήσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, αἵτινες ὡς πραγματικὸν γεγονὸς εἶναι δυνατὸν καὶ τῶν ὁποίων τὴν ἰδίαν διὰ τῶν Ἐπιτροπῶν ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας ἐπίλυσιν οὐχὶ ἅπαξ προέκρινεν ὁ νομοθέτης.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος νομοσχεδίου - συνεχίζει ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις - (καὶ τὸ ἄρθρον 1 αὐτοῦ ἦτο ὅμοιον πρὸς τὸ ἰσχῦον ἤδη ἄρθρον 15 τοῦ νόμου 3239/1955) σκοπεῖται ἡ ἄρσις τῶν ἐκ τῆς τελευταίας νομολογίας τοῦ Α. Π. προκυψασῶν δυσχερειῶν καὶ ἡ ἀποκατάστασις τῆς ὀρθῆς ἐννοίας τοῦ νόμου, ἐπιτρέποντος τὴν διαιτητικὴν ἐπίλυσιν τῶν συλλογικῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, ἀρκεῖ νὰ προηγήθη νομότυπος καταγγελία τῆς τυχὸν διεπούσης τοὺς ἐνδιαφερομένους συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἡ τυχὸν ἀναγκαστικὴ παράτασις τῆς ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ συμβατικοῦ ἢ νομίμου χρόνου ἰσχύος αὐτῆς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἀ. ν. 866/1937 καὶ ἀ. ν. 1367/1938, δὲν ἀποτελεῖ, ὡς ἀπεφάνθη καὶ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, κώλυμα διὰ τὴν ἔγκρισιν συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας καὶ τὴν κατ' ἀκολουθίαν ἐπέμβασιν τῶν Ἐπιτροπῶν Διαιτησίας πρὸς ὑποχρεωτικὴν ρύθμισιν αὐτῆς ἐν περιπτώσει ἀποτυχίας τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένης ἀποπείρας συμβιβασμοῦ.

(Περὶ τῆς πρὸ τοῦ ἀ.ν. 1804/1951 νομολογίας τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας βλέπε ΕΕΔ 8, 936, ΕΕΔ 8, 619, 667).

Ἀφοῦ δέ, ὡς ἐσημειώθη, τὸ ἄρθρον 15 §§ 1 καὶ 2 τοῦ νόμου 3239/1955 εἶναι ἐπανάληψις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 1804/1951, πρέπει ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν καὶ τοῦτο νὰ ἐνομοθετήθη: Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ν. 3239/1955 προϋποθέτει πάντοτε καταγγελίαν τῆς συλ-

λογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (βλέπε καὶ Σ.Ε. 1395/1949, εἰσηγητὴς *Χ. Μητρέλιας*, ΕΕΔ 8, 619), ἡ δὲ φράσις «ἐξαιρετικῶς τὰ διοικητικὰ διαιτητικὰ δικαστήρια δύνανται νὰ ἐπιλαμβάνωνται καὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἔστω καὶ ἂν ἀναφέρωνται εἰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, τῶν ὁποίων δὲν ἔληξεν εἰσέτι ἡ συμβατικῶς καθορισθεῖσα χρονικὴ διάρκεια, ἐὰν διαπιστώσουν ὅτι ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς αὐτῶν ἐπῆλθεν οὐσιώδης μεταβολὴ τῶν συνθηκῶν καὶ προϋποθέσεων, ὑφ' ἃς κατηρτίσθησαν» ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι νομίμως ἐπιλαμβάνονται, μετὰ προηγουμένην πάντως καταγγελίαν, *ὁπότε καὶ δημιουργεῖται συλλογικὴ διαφορὰ ἐργασίας*, ἀδιαφόρως τοῦ ἂν ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας παρέτεινε τὴν ἰσχὺν δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ κατὰ τὸ ἄρθρ. 4 § 3 τοῦ ν. 3239/1955 (περὶ τοῦ τελευταίου αὐτοῦ βλέπε Σ.Ε. 922/1958, εἰσηγητὴς *Γ. Χαρμπούρης*, ΕΕΔ 17, 565).

Τὰς προϋποθέσεις τῆς καταγγελίας ὁρίζει τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 17, 208).

Δὲν εἶναι πρὸς τούτοις δυνατὸν νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι ὁ Νομοθέτης τοῦ ν. 3239/1955 ἐνῷ διὰ τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 4 αὐτοῦ, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ὁρίζει, ὅτι «καταγγελία συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου δὲν συγχωρεῖται πρὸ τῆς παρόδου ἑξαμήνου τοὐλάχιστον, ἀφ' ἧς ἐτέθη εἰς ἐφαρμογήν», ἐπιτρέπει τὴν ἐπέμβασιν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων διὰ τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου καὶ πρὸ τῆς παρόδου τῆς προθεσμίας αὐτῆς ἐπὶ οὐσιώδους μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν καὶ προϋποθέσεων, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον θὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ δεκτόν, ἂν ὁ νόμος εἶχε τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἡ ἐπέμβασις τῶν Δικαστηρίων γίνεται καὶ πρὸ τῆς καταγγελίας.

(Ὡς πρὸς τὴν ἐξουσίαν τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας διὰ τροποποιήσεως ἢ μὴ ἔγκρισιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως βλέπε καὶ τὴν Σ.Ε. 2083/1958, εἰσηγητὴς *Α. Τσιμαράτος*, ΕΕΔ1 8, σ. 17, *Χ. Μυριάνθην*, ΕΕΔ 18 σ. 166).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 598/1959, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Τσιμαράτος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Σακελλαρόπουλος, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Ν. Σταθᾶτος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἡ προσφεύγουσα ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις τῶν ἐργοδοτῶν διώκει ἐμπροθέσμως τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 18833/3674 ἀπὸ 26 Μαρτίου 1958 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 84 Β'), δι' ἧς ἐνεκρίθη, τροποποιηθεῖσα, ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1958 ἀπόφασις τοῦ δευτεροβαθμίου συλλογικοῦ διαιτητικοῦ ὀργάνου Λαρίσης, ἀφορῶσα εἰς τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ποτοποιείων - ποτοπωλείων Βόλου.

Ἡ ἐπαγγελματικὴ ἐργατικὴ ὀργάνωσις «Σύνδεσμος Ἐμπορουπαλλήλων Βόλου», ἐκπροσωποῦσα τοὺς μισθωτούς, εἰς οὓς ἀφορᾷ ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, παραδεκτῶς παρεμβαίνει εἰς τὴν δίκην, ὑπεραμυνομένη τοῦ κύρους τῆς πράξεως ταύτης.

Ἐν ἄρθρῳ 15 § 1 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» ὁρίζεται, ὅτι τὰ διοικητικὰ διαιτητικὰ δικαστήρια (πρωτοβάθμια καὶ δευτεροβάθμια), ἐπιλαμβανόμενα πάσης κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἀγομένης ἐνώπιον αὐτῶν συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, προκυπτούσης ἐκ συλλογικῶν συμβάσεων, εἴτε μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ συμβατικῶς καθορισθέντος χρόνου ἰσχύος αὐτῶν, εἴτε μετὰ τὴν νόμιμον καταγγελίαν των, δύνανται νὰ τροποποιῶσι καὶ ἐν γένει νὰ ἐπαναρρυθμίζωσιν ὑφισταμένας συλλογικὰς σχέσεις ἐργασίας κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ ὁριζόμενα. Περαιτέρω δέ, ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἰδίου ἄρθρου, ὁρίζεται ὅτι ἐξαιρετικῶς τὰ διοικητικὰ διαιτητικὰ δικαστήρια δύνανται, τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου, ὅσον ἀφορᾷ τὴν παραπομπὴν αὐτοῖς, νὰ ἐπιλαμβάνωνται κατὰ τὰ ἀνωτέρω καὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἔστω καὶ ἂν ἀναφέρωνται εἰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, τῶν ὁποίων δὲν ἔληξεν εἰσέτι ἡ συμβατικῶς καθορισθεῖσα χρονικὴ διάρκεια, ἐὰν διαπιστώσουν ὅτι ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς αὐτῶν ἐπῆλθεν οὐσιώδης μεταβολὴ τῶν συνθηκῶν καὶ προϋποθέσεων ὑφ' ἃς κατηρτίσθησαν.

Κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τῶν ὡς ἄνω διατάξεων, ἐν συνδυασμῷ ἑρμηνευομένων, προκειμένου περὶ συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας ἀπορρεούσης ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἀπαιτεῖται μέν, κατὰ κανόνα, προηγουμένη καταγγελία ταύτης, γινομένη κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἰδίου νόμου διαγραφομένην διαδικασίαν, ἵνα τὰ ὄργανα διαιτησίας ἐπιληφθῶσιν ἀρμοδίως καὶ ἐγκύρως τῆς ἐπιλύσεως τῆς διαφορᾶς ταύτης, πλὴν ἡ μὴ τήρησις τῆς διατυπώσεως ταύτης καλύπτεται, κατ' ἐξαίρεσιν, ὁσάκις ἤθελε διαπιστωθῇ παρὰ τῶν ὀργάνων τούτων συνδρομὴ τοῦ ἐν παραγράφῳ 2 λόγου (οὐσιώδης μεταβολὴ συνθηκῶν καὶ προϋποθέσεων, ὑφ' ἃς ἡ συλλογικὴ σύμβασις κατηρτίσθη), ἀφοῦ ἡ συνδρομὴ τοῦ λόγου τούτου ἐπάγεται ἀρμοδιότητα τῶν ὡς εἴρηται ὀργάνων διαιτησίας διὰ τὴν ἐπίλυσιν συλλογικῆς διαφορᾶς, ἀπορρεούσης ἔτι καὶ ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἧς δὲν ἔληξεν εἰσέτι ὁ καθωρισμένος χρόνος διαρκείας αὐτῆς. Ἐν προκειμένῳ ὑπὸ τῆς δευτεροβαθμίου διαιτητικῆς ἀποφάσεως, κυρουμένης καὶ, ἄρα, υἱοθετουμένης ἐν τούτῳ ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, βεβαιοῦται ὅτι μετεβλήθησαν οὐσιωδῶς αἱ συνθῆκαι καὶ αἱ προϋποθέσεις, ὑφ' ἃς κατηρτίσθη μεταξὺ τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, κατὰ τὸ ἔτος 1938, ἡ μέχρι τοῦδε ἰσχύουσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας καὶ, ἑπομένως, κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων, ἡ ἀπόφασις ἐδέχθη περαιτέρω, ὅτι τὰ ὄργανα διαιτησίας νομίμως ἐπελήφθησαν τῆς προκειμένης συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, καὶ-

ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑ, ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Έννοια σχετικής διατάξεως άρθρου 5 § 3 Νόμου 3239/1955

Έφαρμογή της από 27 Ιουνίου 1957 συλλογικής συμβάσεως έργασίας έργατοτεχνιτών οικοδόμων.—Έρμηνεία αύτης ύπό της ύπ' άριθ. 1/1958 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών ώς πρός τά καλυπτόμενα δι' αύτης πρόσωπα.—Αύτεπάγγελτος έφαρμογή ύπό του Δικαστού.—Κατάρτισις καί ύπογραφή συλλογικών συμβάσεων έργασίας παρουσία του Υπουργού Έργασίας ή του είδικώς ύπ' αύτου έξουσιοδοτημένου όργάνου.—Έκτασις δεσμεύσεως κατ' άρθρ. 5 § 3 Νόμου 3239/1955.

Περίπτωσις της κατωτέρω αποφάσεως του Πρωτοδικείου Αθηνών, ώς έμετείου, είναι έφαρμογή της από 27 Ιουνίου 1957 έθνικής όμοιοεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως έργασίας έργατοτεχνιτών οικοδόμων, έν συνδυασμώ πρός την ύπ' άριθ. 1/1958 απόφασιν του Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Αθηνών (ΕΕΔ 17, 388 έπ.).

Τό Πρωτοδικείον έφαρμόζει την συλλογικήν σύμβασιν έργασίας, ώς ήρμηνεύθη ύπό της άνω διαιτητικής αποφάσεως.

Προεβλήθη όμως ένάντιον αύτου ό ισχυρισμός ότι, άφου ή έν λόγω συλλογική σύμβασις έργασίας υπεγράφη παρουσία είδικώς ύπό του Υπουργού Έργασίας έξουσιοδοτημένου όργάνου, κατά τό άρθρον 5 § 3 του νόμου 3239/1955 περί ρυθμίσεως συλλογικών διαφορών έργασίας (ΕΕΔ 17, 204 έπ.) δεσμεύει καί είς την περίπτωσιν την έργοδότιδα έπιχείρησιν, ή όποία δέν έκτελεί κατ' έπάγγελμα οικοδομικά έργα. (Ούτω καί ή Πρωτοδίκου Αθηνών 2179/1958. Πρωτοδίκης *Π. Λογοθέτης*, ΕΕΔ 17, 561, βλέπε καί την Πρωτοδικείου Αθηνών 7819/1958, είσηγητής *Σ. Ποταμιάνος*, ΕΕΔ 17, 806, Πρωτοδικείου Αθηνών 13011/1958, είσηγητής *Κ. Άτσάλης*, ΕΕΔ 17, 1175, αί όποίαι όμως δέν άντιμετώπισαν τό θέμα άπό της άπόψεως ταύτης).

Ή απόφασις του Πρωτοδικείου έρμηνεύει την προπαρατεθείσαν διάταξιν ώς έξής:

Ή δέσμευσις έκ των έπί παρουσία του Υπουργού Έργασίας ή των παρ' αύτου έξουσιοδοτημένων όργάνων καταρτιζομένων καί ύπογραφομένων συλλογικών συμβάσεων έργασίας περιορίζεται έντός των έπαγγελματικών όρίων της έφαρμογής των, τουτέστιν άναφέρεται είς μόνους τούς έργοδότας, τούς ύπαγομένους είς τάς κατηγορίας, αίτινες έξεπροσωπήθησαν ύπό των συμβαλλομένων όργανώσεων. (Περί του θέματος βλέπε καί *Λ. Κ. Καλαμοίρην*, ΕΕΔ 17, 561, ΕΕΔ 17, 1049, έπ., *Β. Μαυρίδην*, ΕΕΔ 17, 785, Πρωτοδικείου Αθηνών 19754/1958, είσηγητής *Γ. Κασίμης*, ΕΕΔ 18, 323, καί παρατηρήσεις *Β. Μαυρίδη*, ΕΕΔ 18, 325, έπ.);

Υπομιμνήσκεται πάντως ή Α. Π. 698/1958 (είσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 1235), ή όποία, προκειμένης έφαρμογής έθνικής όμοιοεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως έργασίας, ώς καί ή ύπό του Πρωτοδικείου έπερ μή καταγγελθείσης της ισχυούσης είσέτι ώς αορίστου χρόνου ώς άνω συλλογικής συμβάσεως έργασίας του έτους 1938. Όθεν ό περί του έναντίου λόγος άκυρώσεως, στηριζόμενος είς την έλλειψιν τυπικής καταγγελίας της συλλογικής ταύτης συμβάσεως έργασίας, τυγχάνει άπορριπτέος ώς μή βάσιμος.

Κατά τό άρθρον 20 § 2 του ώς είρηται νόμου 3239/1955 έν ή περιπτώσει συλλογική σύμβασις έργασίας ή άπόφασις διαιτησίας άντιτίθεται είς την γενικήν ή είδικήν οικονομικήν ή κοινωνικήν πολιτικήν της Κυβερνήσεως οί Υπουργοί Συντονισμού καί Έργασίας δύνανται δι' ήτιολογημένης κοινής άποφάσεως αύτών, έκδιδομένης μετά γνωμοδότησιν του ύπό του ίδιου νόμου συνιστωμένου Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής καί δημοσιευομένης διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, νά τροποποιούν ή νά μή έγκρίνουν, έν όλω ή έν μέρει, την συλλογικήν ταύτην σύμβασιν έργασίας ή άπόφασιν διαιτησίας. Κατ' έφαρμογήν της διατάξεως ταύτης οί είρημένοι Υπουργοί διά της προσβαλλομένης αποφάσεως των έτροποποίησαν την διαιτητικήν άπόφασιν ώς πρός ώρισμένα κεφάλαια, έν οίς καί τό άφορών είς τό μισθολόγιον, ώς άντιτιθέμενα είς την άσκουμένην ύπό της Κυβερνήσεως είδικήν οικονομικήν πολιτικήν. Ή άφορώσα, είδικώτερον, είς τό μισθολόγιον τροποποίησις συνίσταται είς την αύξησιν των άποδοχών των ύπό της διαιτητικής αποφάσεως καθοριζομένων ένδιαμέσων κλιμακίων (κυμαινομένην είς 100-200 δρχ. μηνιαίως) καί είς τόν περιορισμόν του άνωτάτου όρίου άποδοχών (καταργουμένης της αύξήσεως έκ 50 δρχ. δι' έκαστον έτος μετά τό 20όν τοιούτον), καθοριζομένου ούτω του μισθολογίου, καθ' ά έν τώ δημοσιευθέντι κειμένω της αποφάσεως άναφέρεται, είς τά τεθεσπισμένα διά παρεμφερείς κλάδους δρια άμοιβής. Ή αιτιολογία δέ αύτη, συμπληρουμένη καί έκ της συμφώνου, ώς πρός τό θέμα τούτο, γνωμοδοτήσεως του ώς άνω Συμβουλίου, έν ή έκτίθεται, ότι ή έργασία των ύπαλλήλων των ποτοποιείων-ποτοπωλείων είναι άνάλογος πρός την έργασίαν των ύπαλλήλων των οινοπαντοπωλείων, διά της χορηγηθείσης δέ αύξήσεως γίνεται άνάλογος μεταχείρισις τούτων καί ύπό έποψιν μισθολογίου, τυγχάνει νόμιμος καί έπαρκής, ό δέ περί του έναντίου λόγος άπορριπτέος άποβαίνει ώς άβάσιμος.

Κατά ταύτα ή ύπό κρίσιν αίτησις άπορριπτέα κρίνεται, δεκτή δέ κατ' ούσίαν ή παρέμβασις.

πικαλουμένη, ἡ ὁποία κατηρτίσθη καὶ ὑπεγράφη παρουσίᾳ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὀργάνου, ἐδέχθη, ὅτι κατὰ τὸ προϊσχύον ἄρθρον 5 τοῦ ἀ. ν. 1367/1938 (ὅμοιον καὶ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955) δεσμεύει καὶ τὸ Δημόσιον. (Βλέπε καὶ Γνωμ. Νομ. Συμβουλίου τοῦ Κράτους 95/1959, εἰσηγητὴς *Β. Κουντούρης*. ΕΕΔ 18, 280).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 18064/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Σταματιάδης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Σ. Ποταμιάνος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Φετοκάκης, Ε. Σακελλαρίδης

Διὰ τῆς ἀπὸ 27 Ἰουνίου 1957 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων, ὑπογραφείσης μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς μὲν 1) τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἑλλάδος, 2) τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Μηχανικῶν Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων καὶ 3) τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Συνδέσμου Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων Ἑλλάδος, ἀφ' ἑτέρου δὲ 1) τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος καὶ 2) τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Οἰκοδόμων, ὡρίσθησαν αἱ ἀποδοχαὶ καὶ οἱ λοιποὶ ὅροι ἐργασίας τῶν ἐν αὐτῇ διαλαμβανομένων εἰδικοτήτων οἰκοδόμων ἐργατοτεχνιτῶν. Ἡ συλλογικὴ αὕτη σύμβασις, ἥτις, τροποποιηθεῖσα ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ἐδημοσιεύθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27248/1957 ἀποφάσεως αὐτῶν, κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν κλπ.» εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 223 καὶ ἀπὸ 1.8.1957 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἔκτοτε ἰσχύουσα, διέλαβεν εἰς τὸ 4ον ἄρθρον αὐτῆς, ὅτι ἐφαρμόζεται ἐπὶ παντὸς ἐν γένει ἐργοδότου, ἀπασχολοῦντος μὲ σχέσιν ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργατοτεχνίτας ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ περιλαμβανομένων κατηγοριῶν (ξυλουργῶν, κτιστῶν, κονιαστῶν, παρκετοποιῶν κλπ.). Ἐν ὄψει ὅμως τοῦ ὅτι ἡ ἐν λόγῳ συλλογικὴ σύμβασις ὑπεγράφη ἐξ ἀπόψεως ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων, ὡς προείρηται, μόνον ὑπὸ τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἑλλάδος, τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Συνδέσμου Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων Ἑλλάδος, οὐχὶ δὲ καὶ ὑπὸ τῶν λοιπῶν τοιούτων, ἀνεφύη διένεξις μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλλήνων Βιομηχάνων, ὅστις δὲν ὑπέγραψε τὴν συλλογικὴν ταύτην σύμβασιν, καὶ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Οἰκοδόμων περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου 4 αὐτῆς, δηλονότι περὶ τοῦ ἂν ἡ συλλογικὴ αὕτη σύμβασις ἐφαρμόζηται ἐπὶ παντὸς ἐργοδότου, ἀπασχολοῦντος διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργατοτεχνίτας οἰκοδόμους ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ διαλαμβανομένων εἰδικοτήτων ἢ περιορίζηται ἡ ἐφαρμογὴ αὐτῆς εἰς μόνους τοὺς ἐργοδότας, οἵτινες καλύπτονται ὑπὸ τῶν καταστατικῶν τῶν συμβληθεισῶν ὡς ἄνω ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων, τοὐτέστιν εἰς τοὺς ἐργολάβους καὶ ἐργολήπτας οἰκοδομικῶν ἔργων τοὺς ἀπασχολοῦντας τοιούτους ἐργατοτεχνίτας. Ἡ τοιαύτη διένεξις, ἀφορῶσα εἰς τὴν ἑρμηνείαν ὡρισταμένου ὅρου συλλογικῆς συμβάσεως, παρεπέμφθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρὸς ἐπίλυσιν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 15 § 2 ἐδ. β' τοῦ νόμου 3239/1955, εἰς τὸ διὰ τοῦ ἄρθρου 10 αὐτοῦ συσταθὲν Πρωτοβάθμιον Διοικητικὸν Διαιτητικὸν Δικαστήριον Ἀθηνῶν, ὅπερ διὰ τῆς προσαγομένης ὑπ' ἀριθ. 15/1957 ἀποφάσεως αὐτοῦ ἐπέλυσεν αὐτὴν ὑπὲρ τῶν ἀπόψεων τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδόμων, ἀποφηνάμενον ὅτι, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 4 τῆς ὡς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως, αὕτη ἐφαρμόζεται ἐπὶ παντὸς ἐργοδότου, ἀπασχολοῦντος ἐν σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργατοτεχνίτας ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ διαλαμβανομένων εἰδικοτήτων καὶ δὲν περιορίζεται ἡ ἐφαρμογὴ αὐτῆς εἰς μόνους τοὺς ἐργοδότας, τοὺς καλυπτομένους ὑπὸ τῶν καταστατικῶν τῶν ὑπογραψασῶν αὐτὴν ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἠσκήθη ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 12 τοῦ νόμου 3239/1955, ἔφεσις ἐνώπιον τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ὅπερ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1958 ἀποφάσεώς του ἀπεφάνθη κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἄνω Πρωτοβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, ὅτι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρου 4 τῆς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως, ἑρμηνευομένου ἐν ἀλληλουχίᾳ πρὸς τοὺς λοιποὺς ὅρους καὶ διατάξεις αὐτῆς, εἶναι, ὅτι ἡ ἐφαρμογή της περιορίζεται εἰς μόνους τοὺς ἐργοδότας, τοὺς καλυπτομένους ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ τῶν ὑπογραψασῶν αὐτὴν ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων, τοὐτέστιν εἰς τοὺς ἐργολάβους καὶ ἐργολήπτας οἰκοδομικῶν ἔργων τοὺς ἀπασχολοῦντας μὲ σχέσιν ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργατοτεχνίτας ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ διαλαμβανομένων εἰδικοτήτων.

Ἡ ἑρμηνευτικὴ αὕτη ὑπ' ἀριθ. 1/1958 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 4 τῆς προκειμένης συλλογικῆς συμβάσεως, ὅπερ, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ λοιπὰ ἄρθρα αὐτῆς ἑρμηνευόμενον, τυγχάνει τῷ ὄντι ἀσαφές, καθ' ὅσον, ἐν ὄψει τῶν συμβληθεισῶν ἐν τῇ καταρτίσει τῆς συμβάσεως ταύτης ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων, καταλείπεται εὔλογος ἀμφιβολία περὶ τῶν κατηγοριῶν τῶν ἐργοδοτῶν, τοὺς ὁποίους ἐσκόπει νὰ δεσμεύσῃ, ἐκηρύχθη ἐκτελεστή, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 19 § 2 τοῦ νόμου τούτου, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16928/3322 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 58/1958 Φ.Ε.Κ., ἐπομένως τούτοις ἡ ἐν λόγῳ διαιτητικὴ ἀπόφασις κατὰ τὴν προδιαληφθεῖσαν ἑρμηνευτικήν της διάταξιν περὶ τῆς κατ' ἔκτασιν ἐφαρμογῆς τῆς ὑπ' αὐτῆς ἑρμηνευομένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐπέχει καὶ αὕτη, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 9 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως, τιθεμένων οὕτω δι' αὐτῆς κανό-

νων ἐχόντων ἰσχὺν οὐσιαστικοῦ νόμου αὐτεπαγγέλτως, ὡς ἐκ τοῦ τοιούτου χαρακτῆρος των, ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ ἐφαρμοστέων (Α.Π. 303/1956, ΕΕΔ 15, 671, καὶ Α.Π. 538/1956, ΕΕΔ 16, 28). Δεδομένου δὲ τοῦ ἑρμηνευτικοῦ χαρακτῆρος της αὕτη ἔχει ἀναδρομικὴν ἰσχύν, θεωρουμένη ὡς σύγχρονος πρὸς τὴν δι' αὐτῆς ἑρμηνευομένην συλλογικὴν σύμβασιν, ἀφοῦ δι' αὐτῆς δὲν εἰσάγεται νέον δίκαιον, ἀλλ' ἀποκαλύπτεται ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ τεθεσπισμένου τοιούτου (Α.Π. 303/1956, ἔνθ' ἀνωτέρω). Ἐξ ἑτέρου ἡ ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου ὑποστηριζομένη ἄποψις, καθ' ἣν καὶ παρὰ τὴν τοιαύτην ἑρμηνευτικὴν διάταξιν ἡ δι' αὐτῆς ἑρμηνευθεῖσα συλλογικὴ σύμβασις, ὡς ὑπογραφεῖσα παρουσίᾳ ὀργάνου εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ ἐπὶ παντὸς οἰκοδόμου ἔργου, ἀδιαφόρως τοῦ ἐὰν ὁ ἀπασχολῶν αὐτὸν ἐργοδότης καλύπτηται ἐκ τοῦ καταστατικοῦ τῶν ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων, αἵτινες συνεβλήθησαν κατὰ τὴν κατάρτισιν αὐτῆς, εἰς οὐδεμίαν νόμου διάταξιν ἀνευρίσκει ἔρεισμα, οὐδὲ εἰδικώτερον εἰς τὴν ἐπικαλουμένην τοιαύτην τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955, δι' ἧς ὁρίζεται, ὅτι αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, ἐφ' ὅσον καταρτίζονται καὶ ὑπογράφονται παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τῶν παρ' αὐτοῦ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένων διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ὀργάνων, δεσμεύει τὸ σύνολον τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγέλματος ἢ τῶν ἐπαγγελμάτων, ἅτινα ἀφορῶσι, καὶ διὰ τὴν περιφέρειαν, δι' ἣν ἰσχύουσι, διότι κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης, ἑρμηνευομένης ἐν ἀλληλουχίᾳ καὶ πρὸς τὰς λοιπὰς τοιαύτας τοῦ ἐν λόγῳ νόμου, ἡ ἀνακύπτουσα δέσμευσις ἐκ τῶν ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τῶν παρ' αὐτοῦ ἐξουσιοδοτημένων ὀργάνων καταρτιζομένων καὶ ὑπογραφομένων συλλογικῶν συμβάσεων περιορίζεται ἐντὸς τῶν ἐπαγγελματικῶν ὁρίων τῆς ἐφαρμογῆς της, τουτέστιν ἀναφέρεται εἰς μόνους τοὺς ἐργοδότας τοὺς ὑπαγομένους εἰς τὰς κατηγορίας, αἵτινες ἐξεπροσωπήθησαν ὑπὸ τῶν συμβληθεισῶν ὀργανώσεων, οἵτοι ἐν προκειμένῳ ἐργοδόται εἶναι μόνον οἱ ἐργολῆπται οἰκοδομικῶν ἐν γένει ἔργων.

Ἐν προκειμένῳ βεβαιοῦνται, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, τὰ ἀκόλουθα: Ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα ἐναγομένη Ἀνώνυμος Ἑταιρεία, ἥτις διατηρεῖ καὶ ἐκμεταλλεύεται ἐνταῦθα ἐργοστάσιον κατασκευῆς τεχνητῆς μετάξης, ὑπὸ σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀπησχόλησε τὸν ἐφεσίβλητον ἐνάγοντα ἀπὸ μὲν τῆς 29.3.1949, ὅτε προσέλαβεν αὐτόν, καὶ μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1955 ὡς οἰκοδόμον βοηθὸν τεχνίτου ξυλουργοῦ, ἔκτοτε δὲ καὶ μέχρι τῆς 13.12.1957, ὅτε τὸν ἀπέλυσεν, ὡς τεχνίτην ξυλουργόν. Ἡ ἐργοδότρια αὕτη, ἐν ὄψει τῆς ὑπ' αὐτῆς ἀσκουμένης κατὰ τὰ ἄνω βιομηχανίας, καταλέγεται εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις χημικῆς βιομηχανίας, τὸ δὲ ὑπ' αὐτῆς διατηρούμενον τεχνικὸν συνεργεῖον ἀπαρτιζόμενον ἐξ ὀλίγων οἰκοδόμων ἐργατῶν, ἐν οἷς καὶ ὁ ἐφεσίβλητος, χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτῆς οὐχὶ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν ἀναλαμβανομένων ὑπ' αὐτῆς διὰ λογαριασμὸν τρίτων, καθ' ὅσον τοιαῦτας οὐδέποτε ἀναλαμβάνει, ἀλλὰ διὰ τὴν διενέργειαν ἐπισκευῶν, προσθηκῶν ἢ βελτιώσεων εἰς τὸ ὑπ' αὐτῆς ἐκμεταλλευόμενον ἐργοστάσιον καὶ τὰ ὑπ' αὐτῆς κατεχόμενα διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν γραφείων της κτίρια ἢ δι' ἄλλας παρομοίας φύσεως τεχνικὰς ἐργασίας, ἐνδιαφερούσας ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον αὐτήν. Ἑπομένως, προκειμένης ἀπασχολήσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐνάγοντος εἰς ἐργοδότην μὴ φέροντα τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐργολήπτου ἐργολάβου οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν καὶ συνεπῶς μὴ καλυπτομένου διὰ τοῦ καταστατικοῦ τῶν ὑπογραψασῶν τὴν ὡς ἄνω συλλογικὴν σύμβασιν ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων, αὕτη, κατὰ τὸ ἄρθρον 4 αὐτῆς, ὡς ἡμηνεύθη διὰ τῆς ἰσχυούσης νόμου ἐχούσης ὑπ' ἀριθ. 1/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, δὲν δεσμεύει τὴν ἐργοδότριαν ταύτην καὶ ὡς ἐκ τούτου τυγχάνει ἀνεφάρμοστος διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ὕψους τοῦ νομίμου ἡμερομισθίου τοῦ ἐφεσιβλήτου μισθωτοῦ. Τοῦτοις ἑπομένως ἡ ἐνδικος ἀγωγή, μοναδικὸν αἴτημα ἔχουσα τὴν εἰς αὐτὸν ἐπιδίκασιν ὀφειλομένου ὑπολοίπου ἐκ δεδουλευμένων ἡμερομισθίων τοῦ ἀπὸ 1.8 - 12.12.1957 χρονικοῦ διαστήματος καὶ δάρου Χριστουγέννων 1957, προκύπτοντος ἐκ τοῦ ὅτι τὸ εἰς αὐτὸν καταβαλλόμενον ἡμερομίσθιον ἐτύγχανεν ἔλασσον τοῦ ὑπὸ τῆς ρηθείσης συλλογικῆς συμβάσεως ὁριζομένου, ἀπορριπτέα καθίσταται. Ὅθεν, ἀντιθέτως πρὸς ταῦτα ἀποφανθεὶς ὁ πρωτοδίκως δικάσας καὶ δεξάμενος τὴν ἀγωγὴν ταύτην, ἔσφαλε, δι' ὃ δέον, ὅπως, δεκτῆς γιγνομένης κατὰ τὸν μοναδικὸν της λόγον τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως, ἐξαφανισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει ἀπορρίψεως τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΛΗΨΙΣ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΝ Α. Ν. 1836)1951

Ὑπόχρεοι κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 § 3 Α.Ν. 1836/1951

Ὑποχρέωσις προσλήψεως δικηγόρων, προστατευομένων ὑπὸ τοῦ Α.Ν. 1836/1951, μόνον τῶν περιοριστικῶς ἐν τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 3 § 3 αὐτοῦ κατονομαζομένων, ἤτοι τῶν Κοινωφελῶν Ἱδρυμάτων, τῶν Τραπεζῶν, τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου καὶ τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων, μὴ περιλαμβανομένων τῶν πάσης φύσεως Νομικῶν Προσώπων Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν δύνανται νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς Κοινωφελῆ Ἱδρύματα.— Ἀκύρωσις πράξεως Ὑπουργοῦ περὶ καθορισμοῦ ὡς ὑποχρέου τοῦ Ταμείου Ὑγείας Ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

Στενῶς τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 § 3 τοῦ ν.δ. 2657/1953 (ΕΕΔ 14, 1104 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων), περιορίζει τὴν ὑποχρέωσιν προσλήψεως δικηγόρου, προστατευομένου ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ἐπὶ τῶν Κοινωφελῶν Ἱδρυμάτων, τῶν Τραπεζῶν καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου. (Βλέπε περὶ τῆς σχετικῆς ἐξουσίας τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Σ.Ε. 469/1959, εἰσηγητὴς *Η. Τσικληπήρας*, ΕΕΔ 18, 443, καὶ λοιπὴν νομολογίαν τοῦ Σ. τῆς Ε. εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 443).

Ἀλλὰ τὸ Ταμεῖον Ὑγείας Ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ὡς δέχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, εἰς οὐδεμίαν τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν ὑπάγεται. (Βλέπε καὶ διὰ τὸ ὁμοίας καταγωγῆς Ἀλληλοβοηθητικὸν Ταμεῖον Περιθάλψεως Συλλόγου Ὑπαλλήλων τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ ὡς πρὸς τὸ ὅτι ἀποτελεῖ νομικὸν πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου τὴν Προέδρου Ἐφετῶν Ἀθηνῶν 191/1957, προεδρεύων *Μ. Σκουλίκης*, ΕΕΔ 16, 599, ὁμοίως καὶ τὸ Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, τὸ ὁποῖον καὶ αὐτὸ ἱδρύθη κατὰ τὸν νόμον 281 καὶ τὸ ἀπὸ 15 Μαΐου 1920 β. δ/γμα). (Πρβλ. διὰ τὸν χαρακτῆρα τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν ὡς Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου καὶ *Κ. Δημάκην*, ΕΕΔ 13, 1273 ἐπ.).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 464/1959, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Η. Τσικληπήρας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Μπαλντᾶς, Α. Τομαρᾶς, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 75508/6198 ἀπὸ 21 Δεκεμβρίου 1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς καθωρίσθη, συμφώνως τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, τὸ αἰτοῦν Ταμεῖον ὑπόχρεων εἰς πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου προστατευομένων.

Τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 3 τοῦ ν.δ. 2657/1953 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀν. ν. 1836/1951 κλπ.», ὁρίζει, ὅτι «τὰ Κοινωφελῆ Ἱδρύματα, αἱ Τράπεζαι καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ὑποχρεοῦνται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου εἰς τὴν πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ καθορίζει κατ' ἔτος τοὺς ἐκ τῶν ὡς ἄνω, εἰς οὓς περιλαμβάνονται καὶ οἱ Δῆμοι καὶ αἱ Κοινότητες, ὑποχρέους εἰς πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου, ἐκ τῶν λαβόντων ἐνεργὸν μέρος εἰς τὸν συμμοριτοπόλεμον τοὐλάχιστον ἐπὶ δεκάμηνον».

Ἐκ τῆς γραμματικῆς διατυπώσεως τῆς διατάξεως ταύτης προκύπτει σαφῶς, ὅτι ὑπόχρεοι διὰ τὴν πρόσληψιν δικηγόρου εἶναι μόνον οἱ ἐν αὐτῇ περιοριστικῶς κατονομαζόμενοι, ἤτοι τὰ Κοινωφελῆ Ἱδρύματα, αἱ Τράπεζαι, τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καὶ οἱ Δῆμοι καὶ αἱ Κοινότητες. Μεταξὺ δὲ τῶν ὑποχρέων τούτων δὲν περιλαμβάνονται τὰ πάσης φύσεως νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν δύνανται νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς Κοινωφελῆ Ἱδρύματα.

Ἐν προκειμένῳ τὸ αἰτοῦν Ταμεῖον Ὑγείας ἱδρύθη καὶ λειτουργεῖ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1934 ὡς ἀλληλοβοηθητικὸν σωματεῖον, δυνάμει τοῦ ν. 281/1914 «περὶ σωματείων», τοῦ καταστατικοῦ του ἐγκριθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7637/1934 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, πρὸς τὸν σκοπὸν παροχῆς μόνον εἰς τὰ μέλη του ἰατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως, ἐξόδων κηδείας καὶ προσθέτου ἐπικουρήσεως, τυγχάνει τοιοῦτον νομικὸν πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου, μὴ ἔχον τὸν χαρακτῆρα τοῦ Κοινωφελοῦς Ἱδρύματος, καὶ συνεπῶς δὲν περιλαμβάνεται, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα, μεταξὺ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ὑποχρέων διὰ τὴν πρόσληψιν δικηγόρου.

Κατὰ ταῦτα ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, δι' ἧς, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διαληφθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, καθωρίσθη τὸ αἰτοῦν Ταμεῖον ὑπόχρεων εἰς πρόσληψιν δικηγόρου, τυγχάνει ἀκυρωτέα διὰ παράβασιν νόμου κατὰ τὸν βασίμως προβαλλόμενον σχετικὸν λόγον ἀκυρώσεως.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΔΙΑ ΣΠΟΥΔΑΙΟΝ ΛΟΓΟΝ

Εὔλογος ἀποζημίωσις μισθωτοῦ ἐπὶ μεταβολῆς περιουσιακῶν σχέσεων

Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου πρὸ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου αὐτῆς διὰ σπουδαῖον λόγον κατ' ἄρθρ. 672 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Θεώρησις ὡς σπουδαίου λόγου τῆς μεταβολῆς τῶν περιουσιακῶν σχέσεων τοῦ ἐργοδότου.— Ἀναφορὰ ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς καταγγελίας τοῦ σπουδαίου λόγου αὐτῆς.— Ἐπιδίκασις ὑπὸ τοῦ Δικαστοῦ εὐλόγου ἀποζημιώσεως, κατ' ἄρθρον 674 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐπὶ μεταβολῆς περιουσιακῶν σχέσεων ἐργοδότου.— Τί ληπτέον ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ Δικαστοῦ.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ὑπῆρξε καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου διὰ σπουδαῖον λόγον κατ' ἄρθρ. 672 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Προέκυψε κατ' ἀρχὴν τὸ ζήτημα, ἂν ὁ καταγγέλλων τὴν σύμβασιν διὰ τὴν ἄνω αἰτίαν ὑποχρεοῦται νὰ ἀναφέρῃ ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς καταγγελίας τὸν σπουδαῖον αὐτὸν λόγον. (Περὶ τοῦ ζητήματος ἀπησχολήθη προσφάτως ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἡ ὁποία διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27/1959 ἀποφάσεώς της, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 249, ἀπεφάνθη ἀρνητικῶς, βλέπε καὶ τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ ὑποστηριζόμενα εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 248 ἐπ.).

Κριθέντος ἐν προκειμένῳ ὡς συντρέχοντος σπουδαίου λόγου (βλέπε εἰς τὸ θέμα καὶ Α.Π. 452/1951, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 11, 17, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2480/1951, εἰσηγητὴς *Σ. Κοσκινᾶς*, ΕΕΔ 11, 18), προέκυψε θέμα ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 674 Ἀστικοῦ Κώδικος, κατὰ τὸ ὁποῖον, ἐὰν ὁ σπουδαῖος λόγος, δι' ὃν ἐχώρησεν ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ (ἐργοδότου) καταγγελία, ὀφείληται εἰς ἐπελθοῦσαν μεταβολὴν τῶν προσωπικῶν περιουσιακῶν σχέσεων αὐτοῦ, δύναται τὸ δικαστήριον κατὰ τὴν κρίσιν του νὰ ἐπιδικάσῃ εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν (μισθωτόν) εὔλογον ἀποζημίωσιν. (Περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου τούτου βλέπε *Κ. Καυκᾶν*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, ὑπ' ἄρθρον 674, *Σ. Μαυρομιχάλην*, Νέον Δίκαιον η', 81, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 313 ἐπ., καὶ λοιπὰς παραπομπὰς εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 767, ἔνθα σημειοῦνται αἱ γνῶμαι τῆς θεωρίας περὶ τῆς ὑπάρξεως ὑπαιτιότητος ἢ μὴ τοῦ ἐργοδότου).

Τὸ ἀντίστοιχον ἄρθρον 335 τῆς Συνταχτικῆς Ἐπιτροπῆς εἶχε διατυπωθῆ ὡς ἑξῆς: Ἐὰν ὁ σπουδαῖος λόγος τῆς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ καταγγελίας ὀφείληται εἰς ἐπελθοῦσαν μεταβολὴν τῶν προσωπικῶν ἢ περιουσιακῶν σχέσεων, δύναται οὗτος νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς εὔλογον ἀποζημίωσιν, ἐὰν τοῦτο ἐπιβάλληται ἐκ λόγων ἐπιεικείας (βλέπε περὶ αὐτοῦ καὶ *Π. Ζέπον*, Ι σελ. 287), τὸ δὲ σχετικὸν ἄρθρον 335 τοῦ Προσχεδίου τοῦ Εἰσηγητοῦ *Κ. Τριανταφυλλοπούλου* ὡριζεν «... ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν, ὁριζομένην ἐλευθέρως ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ κατὰ τὸ ὑπὸ τῆς ἐπιεικείας ἐπιβαλλόμενον μέτρον».

Ὡς δὲ ἔχει ἑρμηνευθῆ (*Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ., Εἰδικόν, β' ἔκδοσις, ὑπ' ἄρθρον 674, Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης 397/1951, Πρωτοδίκης *Σ. Σταματιάδης*, ΕΕΔ 10, 633), ὁ δικαστὴς λαμβάνει ὑπ' ὄψιν ἐν τῷ καθορισμῷ τῆς ἀποζημιώσεως τὰς οἰκονομικὰς σχέσεις τοῦ μισθωτοῦ (ἐργοδότου), ὡς αὗται ἐξελίχθησαν μετὰ τὸ ἀτύχημα (βλέπε καὶ *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 313).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 17320/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Σταματιάδης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Α. Στασινὸς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Πρωτονοτάριος, Δ. Βιαβάρδης

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 672 καὶ 674 Ἀστικοῦ Κώδικος σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἑκάτερον τῶν μερῶν δικαιοῦται κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας διὰ σπουδαῖον λόγον ὁποτεδήποτε ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας.

Τοιοῦτος σπουδαῖος λόγος ὑφίσταται, ἐὰν ἐπῆλθε μεταβολὴ τῶν περιουσιακῶν σχέσεων τοῦ ἐργοδότου, ὀφειλομένη εἰς διακοπὴν τῆς ἀσκουμένης ὑπ' αὐτοῦ ἐπιχειρήσεως, προκληθεῖσαν ὅμως οὐχὶ ἐκ δόλου, ἀναφερομένου εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἐργοδότου καὶ ἀποτελοῦντος ἀθέτησιν τῆς συμβάσεως (Ἀστ. Κώδικος 673), ἀλλὰ δεδικαιολογημένως συνεπείᾳ ἀτυχημάτων, διότι μόνον ὑπὸ τοιαύτας περιστάσεις δὲν εἶναι εὔλογον, κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, ὅπως ἀξιωθῇ περαιτέρω ἐμμονὴ τοῦ ἐκμισθωτοῦ εἰς συνέχισιν τῆς συμβάσεως (ἴδε Α. Π. 452/1951).

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἑκατέρωθεν ἐγγράφων, ἐν οἷς καὶ αἱ ἐπικαλούμεναι ἔνορκοι ἐνώπιον συμβολαιογράφου βεβαιώσεις, παραδεκτῶς καὶ τούτων λαμβανομένων ἐν προκειμένῳ ὑπ' ὄψιν (Α. Π. 285/1956), καὶ ἐκ τῆς ἐν γένει διαδικασίας ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα: Ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος προσελήφθη τὴν 22 Ἰουνίου 1952 ὑπὸ τῆς ἐναγομένης διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἑπταετοῦς διαρκείας ὡς ὑπάλληλος αὐτῆς, ἤτοι ἐλεγκτὴς ἐργασίας εἰς τὴν κίνησιν ἐμπορευμάτων καὶ ἐργατῶν. Διὰ τῆς ἐπικαλουμένης καὶ νομίμως προσαγομένης ὑπ' ἀριθ. 15405 ἀπὸ 12.11.1957 ἀποφάσεως

τοῦ Δικαστηρίου τούτου ἡ ἐνανομένη, τελοῦσα μέχρι τότε ὑπὸ ἀναγκαστικὴν διαχείρισιν, ἐτέθη ὑπὸ προσωρινὴν διαχείρισιν, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς εἰδικῆς αὐτῆς ἐκκαθαρίσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. δ. 3562/1956, διὰ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1600/3.2.1958 ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τοῦ Δικαστηρίου τούτου ἐπετράπη εἰς τὸν διορισθέντα προσωρινὸν διαχειριστὴν αὐτῆς ἡ ἐκμίσθωσις τοῦ ἐργοστασίου της, ὁρισθέντος ὅπως ἐκ τοῦ μισθώματος ἀποζημιωθῶσιν οἱ ὑπάλληλοι αὐτῆς, τῶν ὁποίων θὰ κατηγγέλλοντο αἱ συμβάσεις ἐργασίας (τελικῶς τὸ τοιοῦτον μίσθωμα ὡρίσθη διὰ μίαν τριετίαν εἰς 750.000 δρχ. ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4676/1958 προεδρικῆς ἀποφάσεως), καθ' ὅσον αἱ ἐργασίαι ταύτης λόγῳ οἰκονομικῆς ἀδυναμίας διεκόπησαν ἤδη ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου 1958. Διὰ τὸν λόγον δὲ τῆς τοιαύτης μεταβολῆς τῶν περιουσιακῶν σχέσεων τῆς ἐναγομένης ὁ προσωρινὸς διαχειριστὴς αὐτῆς, ὡς ἐκπρόσωπος ταύτης, τὴν 6 Φεβρουαρίου 1958 κατήγγειλε τὴν μετὰ τοῦ ἐνάγοντος σύμβασιν ἐργασίας, ἥτοι πρὸ τῆς κατὰ τὴν 22 Ἰουνίου 1958 λήξεως τοῦ χρόνου αὐτῆς. Ἡ ἀνωτέρω μεταβολὴ τῶν περιουσιακῶν σχέσεων τῆς ἐναγομένης (διακοπὴ τῶν ἐργασιῶν της λόγῳ οἰκονομικῆς ἀδυναμίας) οὐδαμόθεν ἐβεβαιώθη ὅτι ὀφείλεται εἰς ὑπαιτιότητα αὐτῆς καὶ εἰς τρόπον ὥστε νὰ δύναται νὰ συναχθῇ ἀθέτησις ὑπ' αὐτῆς τῶν ἐκ τῆς ἐνδίκου ἐργασιακῆς συμβάσεως ὑποχρεώσεών της. Συνεπῶς ὁ ἐκ ταύτης λόγος τῆς γενομένης καταγγελίας κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἐν ἀρχῇ ἐκτεθέντων κρίνεται σπουδαῖος δι' ἔρεισμα ὡς ἄνω τῆς γενομένης καταγγελίας. Περαιτέρω εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος δὲν ἐπιβάλλεται ρητῶς, ὅπως ἀναφέρηται ἐν τῇ καταγγελίᾳ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁ δι' ὃν αὐτὴ σπουδαῖος λόγος, ἡ καλὴ πίστις ὅμως, ἥτις δέον ὅπως διέπῃ τὴν ἄσκησιν παντὸς δικαιώματος (ἴδε Α. Κ. 200, 281, 288), ἐπιβάλλει εἰς τὸν καταγγέλλοντα, ὅπως προβαίνῃ εἰς ἀνακοίνωσιν τοῦ σπουδαίου λόγου τῆς καταγγελίας πρὸς στάθμισιν αὐτοῦ καὶ ὑπὸ τοῦ λήπτου ταύτης, ἅτε τῆς κρίσεως περὶ τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ τοῦ σπουδαίου λόγου μὴ ἀφιεμένης εἰς μόνον τὸν καταγγέλλοντα. Ἐκ τούτων δὲ συνάγεται, ὅτι ὡσαύτως κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως δὲν εἶναι ἀπαραίτητος ἡ ρητὴ ἀναφορὰ τοῦ λόγου τῆς καταγγελίας, ὅταν ὁ λήπτης ταύτης γνωρίζῃ τοῦτον καὶ ἐντεῦθεν δύναται νὰ σταθμίσῃ αὐτόν, ἅτε μὴ ἀποκλειομένης ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ τῆς σιωπηρᾶς εἰσέτι καταγγελίας, ὅταν ἐννοῆται εἶναι ἐκ τῶν πραγμάτων δυνατὴ ἡ τοιαύτη σιωπηρὰ διὰ σπουδαῖον λόγον καταγγελία (π. χ. εἶναι γνωστὸς ὁ λόγος (ἴδε *Καποδίστριαν*, ἐν ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρα 416 - 454 ἐν σημ. 45).

Ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἐνδίκῳ ἀγωγῇ καὶ τὰς ἐπικαλουμένας πρωτοδίκους προτάσεις τοῦ ἐνάγοντος ἐκτιθέμενα, σαφῶς προκύπτει, ὅτι οὗτος εἶχε πλήρη γνῶσιν τῆς ὡς ἄνω ἐξελίξεως τῶν περιουσιακῶν σχέσεων τῆς ἐναγομένης, συνεπῶς, καίτοι δὲν ἀναφέρεται ἐν τῇ καταγγελίᾳ ὁ δι' ὃν αὐτὴ ἀνωτέρω σπουδαῖος λόγος, ὡς ἐκ τῆς γνώσεως αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος, τὸ πρὸς τοῦτο δικαίωμα τῆς ἐναγομένης, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, καλοπίστως ἠσκήθη καὶ ἡ καταγγελία αὐτὴ διὰ τὸν ἀνωτέρω, σπουδαῖον κριθέντα, λόγον γενομένη εἶναι ἔγκυρος. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω καταγγελίας, ἐπελθούσης τῆς λύσεως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ὁ ἐνάγων δὲν δικαιοῦται εἰς ἀπόληψιν μισθῶν ὑπερημερίας. Ἐσφαλμένως δθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἔκρινεν ἄκυρον τὴν γενομένην ὡς ἄνω καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως καὶ ἐπεδίκασεν εἰς τὸν ἐνάγοντα μισθοὺς ὑπερημερίας κατὰ τὴν κυρίαν βάσιν τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς, δι' ὃ δέον ὅπως, ἐξαφανιζομένης τῆς σχετικῆς διατάξεως αὐτῆς, ἀπορριφθῇ ἡ ἔνδικος ἀγωγὴ κατὰ τὴν κυρίαν βάσιν αὐτῆς ὡς ἀβάσιμος, δεκτοῦ καθισταμένου τοῦ σχετικοῦ μόνου λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως ὡς καὶ κατ' οὐσίαν βασίμου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 674 Ἀστικοῦ Κώδικος ἐὰν ὁ σπουδαῖος λόγος, δι' ὃν ἐχώρησεν ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ καταγγελία, ὀφείληται εἰς ἐπελθοῦσαν μεταβολὴν τῶν περιουσιακῶν αὐτοῦ σχέσεων ὑπὸ τὴν ἐν τῇ ἡγουμένῃ σκέψει βοηθοῦσαν ἔννοιαν, δύναται τὸ δικαστήριον κατὰ τὴν κρίσιν του νὰ ἐπιδικάσῃ εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν εὔλογον ἀποζημίωσιν. Καθ' ἃ ἤδη ἐξετέθη, ἡ ὡς ἄνω λόγῳ οἰκονομικῆς ἀδυναμίας διακοπὴ τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐναγομένης δὲν ὀφείλεται εἰς ὑπαιτιότητα αὐτῆς εἰς τρόπον (εἰς βαθμὸν τοιοῦτον) ὥστε ἡ διὰ τὸν λόγον τοῦτον γενομένη καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως νὰ ἀποτελῇ ἀθέτησιν τῶν ἐκ ταύτης ὑποχρεώσεων αὐτῆς, λαμβανομένων ὅμως ὑπ' ὄψιν τῆς τε ἤδη ἐξελιχθείσης ὡς ἄνω οἰκονομικῆς καταστάσεως, τοῦ ὡς ἄνω χρόνου τῆς παρ' αὐτῇ μέχρι τῆς καταγγελίας ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος καὶ τοῦ ὑπολειπομένου τοιούτου μέχρι τῆς λήξεως τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως, δέον, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ὅπως, κατὰ παραβολὴν τῆς ἐπικρατούσης βάσεως τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς ὡς βασίμου, ἐπιδικασθῇ εἰς τοῦτον λόγῳ τῆς γενομένης ὡς ἄνω καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως πρὸ τῆς λήξεως τοῦ χρόνου τούτης ἀποζημίωσις ἐκ δραχμῶν 11.000, ὅπερ ποσὸν κρίνει εὔλογον, ὡς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ληφθέντων ὑπ' ὄψιν πρὸς προσδιορισμόν της περιστατικῶν. Περιλαμβανομένου δθεν καὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐπιδικασθέντος ὑπολοίπου τοῦ δώρου Χριστουγέννων 1957 ἐκ δραχμῶν 1.703 δέον τὸ σύνολον τοῦ ἐπιδικασθησομένου ποσοῦ, ὅπως ἀνέλθῃ εἰς 12.703 δραχμάς, ἐξαφανιζομένων πασῶν τῶν διατάξεων τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἀπορριπτομένου δὲ καὶ τοῦ διὰ τῶν προτάσεων τῆς ἐκκαλούσης προβαλλομένου λόγου κατὰ τῆς γενομένης ἐπιδικάσεως τοῦ αὐτοῦ δώρου ὡς ἀπαραδέκτου, ἅτε στρεφομένου κατὰ μὴ ἐκληθέντος διὰ τῆς ἐφέσεως κεφαλαίου.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

ΜΟΝΟΜΕΡΗΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΟΡΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Χρόνος προσφυγῆς μισθωτοῦ εἰς τὴν Πρωτοδικειακὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Α.Ν. 244/1936

Ἀπόλυσις μισθωτῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν.— Ἁρμοδιότης τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Α.Ν. 244 1936.—Ἐξομοίωσις τῆς μονομεροῦς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου βλαπτικῆς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας πρὸς ἀπόλυσιν.—Ἀναγκαία, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς μεταξὺ τοῦ ἐργοδότου καὶ τῶν παρ' αὐτῷ τοποθετουμένων προσώπων συνισταμένης σχέσεως καὶ τῆς ταχείας ἐκκαθαρίσεως τῶν ἐξ αὐτῆς διαφορῶν, ἡ ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ τῆς συντελέσεως τῶν συνιστώντων ἑκάστοτε τοὺς λόγους τῆς ἀπολύσεως ἢ τῆς βλαπτικῆς μεταβολῆς ὅρων τῆς συμβάσεως γεγονότων προσφυγὴ εἰς τὴν Πρωτοδικειακὴν Ἐπιτροπήν.

Προσεβλήθη δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἡ ὑπ' ἀριθ. 16/1958 ἀπόφασις τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 771/1937 Ἐπιτροπῆς τῆς περιφερείας τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, διὰ τῆς ὁποίας ἐθεωρήθη ἄκυρος ἡ κατὰ Μάρτιον 1954 γενομένη παρ' ἐπιχειρήσεως μετάθεσις παρ' αὐτῇ ὑπηρετοῦντος ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ ἐκ μιᾶς θέσεως εἰς ἄλλην, κριθέντος τούτου ὡς μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 7 τοῦ ἀ.ν. 771/1937 μὲ ἀπόλυσιν ἐξομοιοῦται καὶ πᾶσα μονομερὴς μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, βλάπτουσα τὸν ὑπηρετοῦντα, ἀφοῦ δὲ διὰ τὴν ἀπόλυσιν καθίσταται ἁρμοδία ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936 Πρωτοδικειακὴ Ἐπιτροπή, ἔπεται, ὅτι εἶναι αὕτη ἁρμοδία καὶ ἐπὶ τῆς κατὰ τὰ ἄνω μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας (βλέπε περὶ τῆς ἐννοίας αὐτῆς καὶ τῆς ἁρμοδιότητος τῆς Ἐπιτροπῆς Σ.Ε. 1650/1956, εἰσηγητὴς *Χ. Παναγιωτόπουλος*, ΕΕΔ 16, 43 καὶ λοιπὰς παραπομπὰς εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 43).

Ὡς ὅμως δέχεται καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (βλέπε καὶ Σ.Ε. 333/1959, εἰσηγητὴς *Ν. Γαβαλλᾶς*, ΕΕΔ 18, 384, ἐπὶ εὐθείας ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ), πρέπει καὶ ἡ μετὰ μονομερῆ βλαπτικὴν μεταβολὴν ὅρων συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ προσφυγὴ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν νὰ ἀσκῆται ἐντὸς εὐλόγου χρόνου, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς μεταξὺ τοῦ ἐργοδότου καὶ τοῦ μισθωτοῦ σχέσεως.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἡ μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐγένετο κατὰ τὸ 1954 καὶ ἡ προσφυγὴ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν κατὰ τὸ 1957 καὶ βεβαίως ἐγένετο εἰς χρόνον πολὺ μείζονα τοῦ εὐλόγου ἀπὸ ταύτης.

Ταῦτα ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ναὶ μὲν κατὰ τὸν νόμον ἡ μονομερὴς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου καὶ βλαπτικὴ διὰ τὸν μισθωτὸν μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας ἐξομοιοῦται πρὸς ἀπόλυσιν, ἀλλ' ὁ μισθωτός, συνεχίζων τὴν σύμβασιν ὑπὸ τοὺς μεταβληθέντας, ἔστω καὶ μονομερῶς, ὅρους, θεωρεῖται ἀποδεχόμενος τὴν μεταβολὴν καὶ δοθέντος ὅτι ἡ ἀκυρότης εἶναι καὶ ἐν προκειμένῳ σχετικὴ δὲν δύναται μετὰ τοῦτο νὰ ἀξιώσῃ τὴν διατήρησιν ἐν ζωῇ ὅρων συμβάσεως, τὴν μεταβολὴν τῶν ὁποίων ἀπεδέχθη, ὡς δύναται νὰ ἀποδεχθῇ καὶ ἄκυρον ἀπόλυσιν κατὰ τὴν θεωρίαν περὶ σχετικῆς ἀκυρότητος (*Α. Λιτζερόπουλος*, Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὸ ν.δ. 424/1941 § 28, *Κ. Σούρλας*, ἐν ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 361, ἀριθ. 8).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 615/1959, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ν. Γαβαλλᾶς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Δημίδης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Τὸ ἄρθρον 7 §§ 1 καὶ 2 ἀ.ν. 244/1936 «περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ καταργήσεως τοῦ ἀπὸ 28/31 Ὀκτωβρίου 1935 ἀ.ν. ν.», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 771/1937, ὁρίζει, ὅτι: «Ἔφεδροι παλαιοὶ πολεμισταί, ὑπηρετοῦντες εἰς τὰς ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ παρόντος ἐπιχειρήσεις, Ὀργανισμοὺς καὶ νομικὰ πρόσωπα, δὲν ἀπολύονται, εἰ μὴ μόνον διά τινα τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 § 1 ἐδαφ. α'—δ' τοῦ ἀπὸ 23/24 Ἰανουαρίου 1936 ἀ.ν. ἀναφερομένων λόγων ἀπολύσεως καὶ κατόπιν εἰδικῶς ἠτιολογημένης ἀποφάσεως τῆς κατὰ τὴν ἑπομένην παράγραφον Ἐπιτροπῆς... Παρ' ἑκάστῃ πρωτοδικειακῇ περιφερείᾳ συνιστᾶται τετραμελὴς Ἐπιτροπή, ἀποτελουμένη: α) ἐκ τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν, ὡς Προέδρου, τούτου δὲ κωλυομένου ἐξ ἑνὸς τῶν παρ' αὐτῷ Πρωτοδικῶν, β) ἐξ ἑνὸς ὑπαλλήλου τοῦ Ὑφυπουργείου Ἐργασίας, γ) ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῶν ἐργοδοτῶν καὶ δ) ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν, ἔχοντος τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη ἀποφαίνεται τῇ αἰτήσει τοῦ οἰκείου ἐργοδότου ἢ τοῦ ἐνδιαφερομένου παλαιοῦ πολεμιστοῦ. Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς «εἶναι ὑποχρεωτικαὶ καὶ ἀνέκκλητοι δι' ἀμφότερα τὰ μέρη..., ἐκδίδονται δὲ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως. Μὲ ἀπόλυσιν ἐξομοιοῦται καὶ πᾶσα μονομερὴς μεταβολὴ

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ

ΑΠΟΔΟΧΗ ΥΠΟ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΑΚΥΡΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΩΣ ΕΓΚΥΡΟΥ

Προσβολή καταγγελίας συμβάσεως έργασίας ώς άκύρου καί ύστέρα άποδοχή ώς έγκύρου

Άκυρότης καταγγελίας συμβάσεως έργασίας συνδικαλιστικοῦ στελέχους ἄνευ ἀποφάσεως τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Α.Ν. 1803 1951.— Σχετική ἡ ἀκυρότης τῆς καταγγελίας, ἐπερχομένης ἰάσεως αὐτῆς, ἂν ὁ ὑπὲρ οὗ αὕτη παραιτηθῇ ταύτης.— Ἔλλειψις τοιαύτης παραιτήσεως ἐπὶ μεταγενεστέρας τῆς προσβολῆς τῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου δηλώσεως τοῦ μισθωτοῦ περὶ ἀποδοχῆς αὐτῆς ὡς ἐγκύρου.— Ἀξίωσις βοηθήματος προσωπικοῦ τῶν Ε.Η.Σ. κατὰ σχετικὴν ἐγκύκλιον αὐτῶν.

Ὑπέκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἄκυρος ἀπόλυσις συνδικαλιστικοῦ στελέχους ἐκ τῶν ἐν τῷ ἀ.ν. 1808/1951 ἀναφερομένων (ἄνευ ἀποφάσεως τῆς ἐν τῷ νόμῳ αὐτῷ Ἐπιτροπῆς) καὶ ὁ μισθωτὸς προσέβαλε νομίμως τὴν ἀπόλυσίν του, ζητήσας τὴν καταβολὴν τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 349 Ἀστικοῦ Κώδικος ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου.

Ἡ (ἄκυρος) καταγγελία ἐνέντο τὴν 8.2.1958. Μετὰ τρεῖς μῆνας, τὴν 22.5.1958, δι' ἐξωδίκου πρὸς τὴν ἐργοδότιδα ἐπιχείρησιν δηλώσεώς του ἐδήλωσεν, ὅτι ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου θεωρεῖ τὴν σύμβασιν ἐργασίας λυθεῖσαν, μὴ ἐπικαλούμενος πλέον τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ τεταγμένην σχετικὴν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας καὶ ἐζήτησε νὰ τῷ ἐπιδικασθῇ «βοήθημα», προερχόμενον ὑπὸ τῆς ἐργοδότιδος, ὑποστηρίξας ὅτι τούτου ἐδικαιοῦτο πλέον μετὰ τὴν ἀποδοχὴν ὑπ' αὐτοῦ τῆς ἀπολύσεως ὡς ἐγκύρου.

Ἡ ἀπόφασις ἔδωκεν εἰς τὸ προκῦψαν ζήτημα λύσιν, ἡ ὁποία βεβαίως δὲν δύναται νὰ ἀποδοκιμασθῇ.

(Τὸ θέμα ἐνδιαφέρει γενικώτερον, δοθέντος ὅτι ἀκυρότης τῆς καταγγελίας ἐπέρχεται καὶ ἐξ ἄλλων νόμων, συνήθως ἡ ἐκ τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, καὶ προκύπτει ἐξ αὐτοῦ ζήτημα, ἂν δύναται ὁ μισθωτός, παραιτούμενος ὑπὸ τὰς περιστάσεις αὐτὰς τῆς ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας, νὰ ζητήσῃ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112).

Ὡς ἔχει ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ γίνει δεκτόν, ἡ κατὰ παράβασιν τῶν σχετικῶν ἐργατικῶν νόμων (νόμου 3198/1955, νόμου 244/1936 περὶ ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν κλπ.), τὰ αὐτὰ δὲ ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν (ἀπολύσεως κατὰ παράβασιν τοῦ ἀ.ν. 1808/1951 περὶ προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν), προκύπτουσα ἀκυρότης τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας εἶναι σχετική, τεταγμένη πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ μισθωτοῦ, ἐξ οὗ δύναται οὗτος νὰ παραιτηθῇ καὶ νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν ἐνεργοῦσαν ἐκ τῆς καταγγελίας ἀποτελεσματικότητα τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ἡ παραίτησις αὐτοῦ δὲν ἐπῆλθε μετὰ τὴν ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου ἐπίκλησιν τῆς ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας ἐγένετο ἡ ἀπόλυσις, ἢ μετὰ τὴν ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου ἀποδοχὴν τῆς ἀκυρότητος ταύτης

ραιτηθῇ τῶν συνεπειῶν τῆς ἀκυρότητος (μισθοῦ ἐκ τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου) καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπι ἐγκύρου καταγγελίας προβλεπομένην ἐφ' ἅπαξ ἀποζημίωσιν (συνήθης ἡ τοῦ νόμου 2112).

Ἐμμένων ὅμως ὁ μισθωτὸς εἰς τὰς ἐκ τῆς ἀκυρότητος συνεπείας διὰ τῆς προσβολῆς τῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου, ὡς συνέβη εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποιμάσεως, ἐξεδήλωσε σαφῶς τὴν βούλησιν του νὰ ἐμμείνῃ εἰς τὸν ἐργασιακὸν δεσμόν, καθ' ὃ εἶχεν ἐκλεκτικὸν δικαίωμα (βλέπε καὶ τὴν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 14044/1957, εἰσηγητὴς *Α. Κρέτσης*, ΕΕΔ 17, 68 καὶ αὐτοθι σημειώσεις μας), καὶ δὲν ἠδύνατο μεταγενεστέρως καὶ δὴ ἀπὸ τοῦ χρόνου, τὸν ὁποῖον αὐτὸς καθώρισε, νὰ δηλώσῃ, ὅτι ἀποδέχεται τὴν καταγγελίαν ὡς ἔγκυρον, δοθέντος καὶ ὅτι ἡ νομικὴ ἐνέργεια τῆς καταγγελίας συντελεῖται ἀφ' ἧς ἡ περὶ αὐτῆς δήλωσις περιέλθῃ εἰς τὸ πρόσωπον, πρὸς ὃ ἀπευθύνεται (Α.Π. 20/1957, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 220) καὶ ἐν προκειμένῳ ἡ καταγγελία ἐγένετο τὴν 8.2.1958, ὁποτε προέκυψε καὶ θέμα ἀποδοχῆς αὐτῆς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἐγκύρου ἢ προσβολῆς ὡς ἀκύρου καὶ ἀπ' αὐτῆς ἄρχεται καὶ ἡ προθεσμία τοῦ ἄρθρου 6 §§ 1 καὶ 2 τοῦ νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502) περὶ προσβολῆς αὐτῆς ὡς ἀκύρου ἢ, ἂν ἐπροκειτο περὶ ἀξιώσεως ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ νόμου 2112, περὶ ἐπιδικάσεως αὐτῆς).

Ὁ *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 329 ἐπικαλούμενος καὶ τὴν σύμφωνον πρὸς αὐτὸν Πρωτοδίκου Πειραιῶς 1781/1950 (Πρωτοδίκης *Κ. Κουτουρίσης*, ΕΕΔ 10, 319, ἐφ' ἧς ὅμως βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 10, 318), δέχεται τὸ ἀντίθετον.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1284/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. Ν. Μπάκας

Ὁ ἐνάγων προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας ὡς ὑπάλληλος ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν ταύτης τὴν 1ην Ἰουνίου 1944, ἐπὶ τῇ σχέσει δὲ ταύτῃ εἰργάσθη ἔκτοτε μέχρι τῆς 8.2.1958, ὅτε καὶ ἀπελύθη συνεπείᾳ παραγγελίας τῆς ἐνταῦθα Ὑποδιευθύνσεως Γενικῆς Ἀσφαλείας καὶ κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 3587/28.8.1954 Διαταγῆς τοῦ Γ.Ε.ΕΘ.Α. συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 1985/1952 «περὶ ὑποχρεώσεων τῶν διευθυνόντων καὶ τοῦ προσωπικοῦ κοινωφελῶν ἐπιχειρήσεων». Ἡ καταγγελία αὕτη τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως εἶναι ἄκυρος, ὡς ἀντικειμένη εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1803/1951, καθ' ὅσον ὁ ἐναγόμενος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς του ἐτύγχανε γενικὸς γραμματεὺς τοῦ ἐνταῦθα ἐδρεύοντος καὶ νομίμως ἀνεγνωρισμένου ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἕνωσις Προσωπικοῦ Ε.Η.Σ.», ὅπερ ἠρίθμει ὑπὲρ τὰ 100 μέλη. Μετὰ τοῦτο ὁ ἐνάγων δι' ἀγωγῆς του ἠτήσατο ἀποδοχὰς ὑπερημερίας λόγῳ τῆς ὡς ἄνω ἀκύρου ἀπολύσεώς του ἀπὸ 9.2.1958 ἕως 8.3.1958. Ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3660/1958 ἀπόφασις ἡμῶν, ἥτις κατέστη τελεσίδικος δι' ἀποδοχῆς ἐκ μέρους ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων. Πρὸ τῆς ἐκδόσεως ὅμως τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὁ ἐνάγων διὰ τῆς ἀπὸ 19.5.1958 ἐξωδίκου δηλώσεώς του, ἐπιδοθείσης πρὸς τὴν ἐναγομένην τὴν 22.5.1958, ἐδήλου, ὅτι ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου θεωρεῖ τὴν σύμβασιν ἐργασίας λυθεῖσαν, μὴ ἐπικαλούμενος πλέον τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ τεταγμένην σχετικὴν ἀκυρότητα τῆς ὡς ἄνω καταγγελίας.

Ἤδη δὲ διὰ τῆς κρινομένης ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων, ἰσχυριζόμενος ὅτι, ἐγκυροποιηθείσης διὰ τῆς ἀποδοχῆς του ἐκείνης τῆς ὡς ἄνω καταγγελίας, ἐπῆλθε λύσις τῆς ἐργασιακῆς του συμβάσεως τὴν 22.5.1958, αἰτεῖται τὴν καταψήφισιν τῆς ἐναγομένης εἰς καταβολὴν αὐτῷ τοῦ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3357/1944 ἐγκυκλίου της προβλεπομένου διὰ τοὺς ἀπολυομένους βοηθήματος.

Ἡ ἀκυρότης τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι σχετικὴ (*Λιτζερόπουλος*, ἐν ἑρμηνευτικῇ μελέτῃ ν.δ. 424/1941) καὶ συνεπῶς ἐπιρχεται ἴασις αὐτῆς, ἂν ὁ ὑπὲρ οὗ αὕτη παραιτηθῇ ταύτης. Τοιαύτη ὅμως παραίτησις δὲν ὑφίσταται ἐν προκειμένῳ, διότι, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ὁ ἐνάγων προσέβαλε τὴν ἐν λόγῳ καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς του συμβάσεως ὡς ἄκυρον καὶ προβάλλει περαιτέρω τὰς ἐντεῦθεν ἀξιώσεις μισθῶν ὑπερημερίας διὰ τὸ μέχρι τῆς 22.5.1958 χρονικὸν διάστημα, ἡ κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτὴν γενομένη δήλωσις του ὅτι ἀποδέχεται τὴν καταγγελίαν ἐκείνην διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον δὲν δύναται νὰ ἔχῃ τὴν ἔννοιαν παραιτήσεως, ἀποδεσμευούσης ἐκ τῆς ἀκυρότητος τὴν καταγγελίαν αὐτήν, ὥστε νὰ ἀναπτύξῃ ἐνέργειαν ἐγκύρου τοιαύτης, καθ' ὅσον αὕτη δὲν ἀντιστοιχεῖ εἰς τὴν διὰ τῆς καταγγελίας αὐτῆς δηλωθεῖσαν βούλησιν περὶ λύσεως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως κατὰ τὸν ὑπὸ ταύτης προσδιορισθέντα χρόνον, ἀλλ' ἀποτελεῖ ἰδίαν τοῦ ἐνάγοντος καταγγελίαν τῆς συμβάσεως αὐτῆς, ἥτις καὶ ἐπέφερε τὴν ἔκτοτε λύσιν ταύτης. Μετὰ ταῦτα δὲν δικαιοῦται ὁ ἐνάγων νὰ ἀξιώσῃ τὴν καταβολὴν τοῦ κατὰ τοὺς συμβατικοὺς ὅρους τῆς ὑπ' ἀριθ. 3357/1945 ἐγκυκλίου διαταγῆς τῆς ἐναγομένης βοηθήματος, ὅπερ καταβάλλεται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τοὺς 1) λόγῳ ὁρίου ἡλικίας δυνάμει τοῦ ἄρθρου 105 τοῦ Γ.Κ.Π ἢ τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ Κ.Π.Ε.Υ. ἀπομακρυνομένους τῆς ὑπηρεσίας, 2) τοὺς μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὁρίου ἡλικίας οἰκειοθελῶς ἀποχωροῦντας, 3) τοὺς κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ἰατρικοῦ Συμβουλίου συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 1.5 τοῦ Ε.Κ.Π. ἢ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 93 τοῦ Κ.Π.Ε.Υ. ἀπολυομένους λόγῳ παθήσεως καὶ εἰς τοὺς λόγῳ καταργήσεως θέσεως ἀπολυομένους. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ἔτι ὅτι ἡ ἐργασιακὴ σύμβασις τοῦ ἐνάγοντος ἐλύθη διὰ τῆς ὡς ἄνω εἰρηται καταγγελίας τῆς ἐναγομένης καὶ πάλιν δὲν δικαιοῦται τοῦ βοηθήματος αὐτοῦ, καθ' ὅσον εἰς οὐδεμίαν τῶν προεκτεθεισῶν περιπτώσεων, δι' ἃς προβλέπεται ἡ καταβολὴ τούτου, δύναται νὰ ὑπαχθῇ ἡ τοιαύτη ἀπόλυσίς του. Ὅθεν δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ κρινομένη ἀγωγὴ ὡς ἀβάσιμος.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΜΙΣΘΟΥ

ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ ΕΙΣ ΜΙΣΘΟΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΔΙΑ ΖΗΜΙΑΣ ΥΠΟ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Έννοια της σχετικής διατάξεως του άρθρου 664 § 2 Αστικού Κώδικος

Επιτρεπτός συμψηφισμός προς μισθόν απαιτήσεως εργοδότου κατά του μισθωτού διά ζημίας, προξενηθείσας υπό του μισθωτού δολίως εν τη εκτελέσει της συμβάσεως εργασίας, τούτου εφαρμοστέου και επί απαιτήσεως του μισθωτού διά τα κατά τας εορτάς Χριστουγέννων παρεχόμενα δώρα.—Νοητέαι ως ζημίαι όχι μόνον αι επί περιουσιακών στοιχείων του εργοδότου, άμεσον σχέσιν εχόντων προς την σύμβασιν εργασίας, αλλά και αι επερχόμεναι, όταν ο μισθωτός εν τη εξελίξει της συμβάσεως απεδέχθη και ενήργησεν ως βοηθός εκπληρώσεως του εργοδότου προς τρίτον.

Κατά το άρθρον 664 Αστ. Κώδικος ο μισθωτός (εργοδότης) δεν δύναται να συμψηφίση οφειλόμενον μισθόν προς απαίτησίν του κατά του εκμισθωτού (εργαζομένου), εφ' όσον ο μισθός αυτού είναι απολύτως αναγκαίος εις διατροφήν του. εκμισθωτού και της οικογενείας του. Η απαγόρευσις αύτη δεν ισχύει επί συμψηφισμού προς απαίτησιν, ην έχει ο μισθωτός ένεκα ζημίας προξενηθείσης υπό του εκμισθωτού (εργαζομένου) δολίως εν τη εκτελέσει της συμβάσεως εργασίας.

Βάσει της διατάξεως αύτης προεβλήθη υπό του εργοδότου προς συμψηφισμόν εις το «δώρον» του μισθωτού επί ταις εορταίς των Χριστουγέννων 1957 απαίτησις αυτού κατά της εργαζομένης εκ ζημίας, ή οποία προύξενήθη υπό ταύτης εις αυτόν δολίως.

(Η περίπτωσις επαναφέρει προς επανεξέτασιν και το θέμα του υπολογισμού των διά τας εορτάς παροχών προς τους μισθωτούς, δυνάμει των κατ' ά. ν. 1777/1951 εκδιδομένων υπουργικών αποφάσεων, εις την αποζημίωσιν του νόμου 2112, περί ού ζητήματος αρνητικώς αποφαίνονται αρεοπαγιτικαί τινες αποφάσεις, βλέπε ΕΕΔ 17, 1316 επ., ενώ κατά την Α. Π. 697/1958, εισηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*. ΕΕΔ 17, 1188, υπόκεινται ως αποδοχαί και αύται εις τας προς το Ι.Κ.Α. εισφοράς, κατά τας Πρωτοδικείου Αθηνών 4880/1957, εισηγητής *Α. Αλεξανδρόπουλος*, ΕΕΔ 16, 611, Πρωτοδικείου Αθηνών 489/1955, εισηγητής † *Δ. Καλαμβοκίδης*, ΕΕΔ 14, 367, παραγράφονται μετά πενταετίαν, άρθρον 250, αριθ. 17, ως μισθός και κατά την καταχωζομένην κατωτέρω απόφασιν επιτρέπεται (και ορθώς) ο συμψηφισμός και των παροχών αυτών, ως μισθού, κατά το άρθρον 664 § 2 Α. Κ.).

Η δολίως προξενηθείσα υπό της εργαζομένης ζημία συνίσταται εις ιδιοποίησιν υπ' αυτής του μισθώματος του εργαστηρίου του εργοδότου, το οποίον ενετάλη υπ' αυτού να καταβάλη εις τον ιδιοκτήτην του.

Το άρθρον 664 Αστ. Κώδικος διατυπούται ως εξής: «... ένεκα ζημίας, προξενηθείσης υπό του εκμισθωτού δολίως εν τη εκτελέσει της συμβάσεως εργασίας».

Εν τη ερμηνεία αυτού ο *Κ. Καυκάς*, Ένοχ. Ειδικόν, β' έκδοσις, σελ. 511, δέχεται, ότι η ζημία πρέπει να γίνηται εν τη εκτελέσει της συμβάσεως εργασίας, επομένως απαίτησις του εργοδότου εκ ζημίας, έστω και δολίως γενομένης υπό του μισθωτού, επί περιουσιακών όμως στοιχείων του τελευταίου, ασχέτων προς την σύμβασιν εργασίας και μη χρησιμοποιουμένων δηλονότι κατά την ενέργειαν αυτής, δεν είναι συμψηφιστέα προς τον μισθόν.

(Χρήσιμον είναι να υπομνησθή, ότι το αντίστοιχον άρθρον 321 του Προσχεδίου Μισθώσεως Εργασίας, ΕΕΔ 9, 466, και το άρθρον 321 του Σχεδίου διετυπούντο ως εξής: «... δύναται να συμψηφίση απαίτησιν αυτού περί ανορθώσεως ζημίας, επενεχθείσης εκ προθέσεως υπό του εκμισθωτού εν τη εκτελέσει των εκ της συμβάσεως υποχρεώσεων αυτού»).

Ο *Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ υπ' άρθρον 664, αριθ. 24, δέχεται, ότι πρέπει να πρόκειται περί δολίας παραβάσεως των εκ της συμβάσεως εργασίας υποχρεώσεων του εργαζομένου (άρθρον 652), είναι δε αδιάφορον, αν η ζημία επέρχηται εις τον εργοδότην άμεσως ή εμμέσως, ως όταν ούτος, ενεργών έναντι τρίτου ως βοηθός εκπληρώσεως του εργοδότου, βλάπτει τον τρίτον δολίως, ίνα εκθέση τον εργοδότην του εις υποχρέωσιν αποζημιώσεως αυτού κατ' άρθρον 334 Αστ. Κώδικος, αναφέρεται δε αυτόθι, ότι τα εν παραγρ. 2 του άρθρου 664 οριζόμενα δέχονται

ἐν Γερμανίᾳ ἄνευ κειμένου νόμου, ἐπὶ τῇ σκέψει ὅτι, ἐὰν κατόπιν ζημίας, ἐπενεχθείσης παρ' αὐτοῦ δολίως εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ ἐργοδότου, ὁ ἐργαζόμενος ἀρνηθῇ τὸν συμψηφισμὸν τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ ἐργοδότου, ἡ ἄρνησίς του αὕτη ἀντίκειται εἰς τὴν καλὴν πίστιν καὶ ἀποκρούεται διὰ τῆς ἀντενστάσεως τοῦ δόλου.

Ὁ *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 172, ὑποστηρίζει, ὅτι συμπεριλαμβάνονται οὐ μόνον αἱ ἀξιώσεις ἐκ ζημιῶν εἰς εἴδη, μηχανήματα, πρώτας ὕλας, προϊόντα κλπ. τοῦ ἐργοδότου, ἀλλὰ καὶ οἱαδήποτε ἄλλη ἀξίωσις ἀποζημιώσεως, ὡς π. χ. λόγῳ μὴ παροχῆς ἢ μὴ προσηκούσης παροχῆς τῆς ἐργασίας (βλέπε περὶ αὐτοῦ καὶ *Ἀλ. Λιτζερόπουλον*, ΕΕΔ 11, 643).

Ὑποκειμένης τοιαύτης ἀνταπαιτήσεως τοῦ ἐργοδότου κατὰ τοῦ μισθωτοῦ παραδεκτῶς αὕτη ἐξετάζεται παρεμπιπτόντως κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, καθ' ἣν ἐκδικάζεται καὶ ἡ ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ ὑπὸ συμψηφισμὸν μισθοῦ (βλέπε *Γ. Ράμιον*, ΕΕΔ 15, 353 καὶ νομολογίαν τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας ἐν ΕΕΔ 15, 366, ΕΕΔ 16, 428, 886).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16118/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Γ. Καραμάνος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Α. Κρέτσης*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Δ. Καλαντζάκος, Μ. Ἀσημομύτης

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 664 § 2 Α.Κ., ὁριζούσης ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις, περὶ ἧς ἡ παράγραφος 1 αὐτοῦ, δὲν ἰσχύει ἐπὶ συμψηφισμοῦ πρὸς ἀπαίτησιν, ἣν ἔχει ὁ μισθωτὴς ἕνεκα ζημίας, προξενηθείσης ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ δολίως ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἤτις δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀναλόγως ἐφαρμοστέα καὶ ἐπὶ τῶν δώρων ἑορτῶν, σαφῶς συνάγεται, ὅτι δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ προβάλῃ πρὸς συμψηφισμὸν εἰς τὴν ἀξίωσιν τοῦ μισθωτοῦ πρὸς καταβολὴν τῶν νομίμων ἀποδοχῶν του καὶ τῶν ὀφειλομένων δώρων ἑορτῶν ἀνταπαίτησιν του ἕνεκα ζημίας, προξενηθείσης ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ δολίως, οὐχὶ μόνον ἐπὶ περιουσιακῶν στοιχείων τοῦ μισθωτοῦ, ἀμέσον σχέσιν ἐχόντων πρὸς τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν ἡ ζημία ἐπέρχεται, ὅταν ὁ μισθωτὸς ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς συμβάσεως ταύτης ἀνεδέχθη καὶ ἐνήργησεν ὡς βοηθὸς ἐκπληρώσεως ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς τρίτον (βλ. καὶ *Καποδίστριαν*, ἐν ΕρμΑΚ παράγρ. Ζ 664 Α.Κ.).

Ἐς ἄλλου ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 10 τῆς ὑπ' ἀριθ. 72500/1957 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, καθ' ἣν εἰς τὴν ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ ὑπουργικῆς ἀποφάσεως προβλεπομένην ἔκτακτον οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν συμψηφίζεται πᾶσα ἐπὶ σκοπῷ δώρου ἑορτῶν Χριστουγέννων 1957 ἑτέρα παροχή, δὲν προκύπτει, ὅτι καθιεροῦται ἀπαγόρευσις συμψηφισμοῦ εἰς τὸ δῶρον τοῦτο ἀνταπαιτήσεως τοῦ ἐργοδότου, ὡς ἡ ἀνωτέρω, καθ' ὅσον ἡ διάταξις αὕτη, ὁμιλοῦσα περὶ παροχῶν, δὲν περιλαμβάνει, κατὰ τὴν πρόδηλον αὐτῆς ἔννοιαν, καὶ τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ ἐργοδότου κατὰ τοῦ μισθωτοῦ ἕνεκα ζημίας, προξενηθείσης ὑπ' αὐτοῦ δολίως ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὑπὸ τὴν ὡς ἄνω ἔννοιαν, ἐφ' ἧς οὕτως ἔχει πλήρη ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 664 § 2 Α. Κ., δοθέντος μάλιστα ὅτι τὸ ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου πρὸς συμψηφισμὸν χωρεῖ καὶ ἐπὶ ὀφειλομένου μισθοῦ, ἔστω καὶ ἂν οὗτος εἶναι ἀναγκαῖος πρὸς διατροφὴν τοῦ μισθωτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του, καὶ κατὰ μείζονα λόγον δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι χωρεῖ καὶ ἐπὶ τῆς ὡς ἄνω ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως.

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι ἡ ἐναγομένη παρέδωκεν εἰς τὴν ἐνάγουσαν τὴν 25.1.1957 χρηματικὸν ποσὸν δραχμῶν 823, πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως κατ' ἐντολὴν καὶ διὰ λογαριασμόν της καταβάλῃ τοῦτο εἰς τὸν πληρεξούσιον τοῦ ἐκμισθωτοῦ τοῦ ἐργαστηρίου της δικηγόρον ὡς μίσθωμα τοῦ ἐργαστηρίου τοῦ μηνὸς Αὐγούστου 1957, πλὴν ἡ ἐνάγουσα τὸ ἐν λόγῳ ποσὸν δὲν κατέβαλεν εἰς τὸν ἀνωτέρω δικηγόρον, ἀναληθῶς ἐβεβαιώσασα τὴν ἐναγομένην περὶ τοῦ ἐναντίου, ἀλλ' ἰδιοποιήθη τοῦτο παρανόμως καὶ ἐζημίωσε κατ' ἴσον ποσὸν τὴν ἐναγομένην, ἥτις μεταγενεστέρως ὑπεχρεώθη νὰ καταβάλῃ τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς τὸν πληρεξούσιον τοῦ ἐκμισθωτοῦ, τὴν ἀπαίτησίν της δὲ ταύτην ἕνεκα τῆς ἐκ δόλου προξενηθείσης αὐτῇ ὑπὸ τῆς ἐναγούσης ζημίας προέβαλε πρωτοδίκως πρὸς συμψηφισμὸν εἰς τὴν ἀξίωσιν τῆς ἐναγούσης πρὸς καταβολὴν δώρου Χριστουγέννων 1957, ἡ τοιαύτη δὲ ἔνστασις ἦτο νόμιμος, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτιθέμενα, συντρεχουσῶν καὶ τῶν προϋποθέσεων τῶν ἄρθρων 440 ἐπ. Ἀστικοῦ Κώδικος, καὶ ἔδει νὰ γίνῃ δεκτὴ καὶ ὡς κατ' οὐσίαν βάσιμος, ἐσφαλμένως δὲ ὁ Πρωτοδίκης ἀπέρριψε σιγῇ ταύτην, οὗ ἕνεκεν δέον ὅπως, δεκτοῦ καθισταμένου τοῦ σχετικοῦ λόγου ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης, μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐκπιπτομένου ἐκ τοῦ ἐπιδικασθέντος λόγῳ δώρου ἑορτῶν Χριστουγέννων 1957 ποσοῦ δραχ 825.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΤΡΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΜΕΤΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΝ ΑΥΤΟΥ ΥΠΟ ΤΑ ΟΠΛΑ

Αποκλειστική προθεσμία επιδόσεως αγωγής κατ' άρθρ. 6 § 1 Ν. 3198/1955

Έναρξις προστασίας άρθρου 1 Νόμου 3514 περί μη διαλύσεως της συμβάσεως εργασίας από της ημερομηνίας εκδόσεως της διαταγής περί προσκλήσεως του μισθωτού υπό τα όπλα, απαγορευομένης της απολύσεως.— Ανεφάρμοστον εις την περίπτωσιν διατάξεως άρθρου 6 § 1 Ν. 3198/1955 περί τριμήνου αποκλειστικής προθεσμίας επιδόσεως αγωγής.—Σκοπός της προθεσμίας.—Αποζημίωσις μισθωτού επί απολύσεως παρά τον Ν. 3514.

Κατά το σαφές άρθρον 4 του νόμου 3514/1928, ως επεξετάθη και επί του εργατοτεχνικού προσωπικού των πάσης φύσεως επιχειρήσεων διά του άρθρου 11 του ά.ν. 547/1937, ή άνευ κατά κοινήν ομολογίαν αιτίας δεδικαιολογημένης απόλυσις του επαναλαβόντος την εργασίαν του μετά την αποστράτευσίν του μισθωτού πρό της παρελεύσεως ενός έτους έχει ως συνέπειαν την εις αυτόν υπό του εργοδότου καταβολήν αποζημιώσεως εξ αποδοχών εξ μηνών, υπολογιζομένην επί τη βάσει των κατά την ημέραν της απολύσεως αποδοχών του μισθωτού υπό καθεστώς πλήρους απασχολήσεως (άρθρον 5 νόμου 765/1943, ΕΕΔ 2, 632) (εκτός των εκ του νόμου 2112/1920 ή του β.δ. 16/18 Ιουλίου 1920 διά τους κοινούς μισθωτούς αποζημιώσεων, βλέπε αναλυτικώτερον σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 17, 301, ένθα νομολογία).

Εις την περίπτωσιν της κατωτέρω προεδρικής αποφάσεως ο μισθωτός εζήτησε την εκ του άρθρου 4 του νόμου 3514 εξάμηνον αποζημίωσιν, δι' ην ώρισθη ο δικάσας εις α' βαθμόν Ειρηνοδίκης και κατ' έφεσιν ο Προεδρος Πρωτοδικών (βλέπε ΕΕΔ 17, 301, ένθα νομολογία).

Ως προκύπτει εκ της αποφάσεως, ο μισθωτός κατετάγη εν τω στρατώ την 17.5.1956, προ αυτής δε και ενώ είχε κληθή εις τας τάξεις του στρατού απελύθη υπό του εργοδότου.

Ούτω ή καταγγελία της συμβάσεως εργασίας, εφ' όσον γίνεται παγίως δεκτόν, ότι ή προστασία του άρθρου 1 του νόμου 3514, το αδιάλυτον δηλαδή της συμβάσεως εργασίας του στρατευομένου, άρχεται από της προσκλήσεως του μισθωτού υπό τα όπλα, υπήρξεν άκυρος και τούτο δέχεται και ή προεδρική απόφασις.

Προεβλήθη όμως υπό του εργοδότου ο ισχυρισμός ότι και ή προκειμένη καταγγελία συμβάσεως εργασίας υπήγετο εις την αποκλειστικήν προθεσμίαν του άρθρου 6 § 1 του νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502), έπρεπε δηλαδή να προσβληθή εντός τριών μηνών από ταύτης.

Η προεδρική απόφασις, ακολουθήσασα την εν τη θεωρία και νομολογία των δικαστηρίων δεκτήν γενομένην άποψιν (βλέπε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 10, 29, ένθα νομολογία), απεφάνθη, ότι δεν συντρέχει εν προκειμένω εφαρμογή της ανωτέρω αποκλειστικής προθεσμίας.

Πράγματι, διαρκούσης της στρατεύσεως του μισθωτού (ή όπερ ταυτό από της προσκλήσεως του μισθωτού υπό τα όπλα) δεν συγχωρείται εκ του νόμου καταγγελία συμβάσεως εργασίας εκ μέρους του εργοδότου (Α.Π. 803/1958, εισηγητής Σ. *Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 127, σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 18, 124 επ., ένθα ανάλυσις του σκοπού του νόμου).

Αφού δε ούτω αδιαστίκτως εκφράζεται ο Νομοθέτης, δεν υπάρχει και στάδιον αβεβαιότητος ως προς το κύρος της καταγγελίας, ίνα υπάρξη εφαρμογή της αποκλειστικής προθεσμίας επιδόσεως αγωγής περί άκυρου απολύσεως, εφ' ην έννοιαν ετέθη ή προθεσμία πρότερον του άρθρου 3 του ν.δ. 8/11 Μαΐου 1946 και ήδη του άρθρου 6 § 1 του νόμου 3198/1955.

Προέδρου Πρωτ. Αθηνών 6471/1959

Διαδικασία Ν 3514 κατ' έφεσιν

Προεδρεύων ο Πρωτοδίκης κ. ***Ν. Μπάκας***

Δικηγόροι οι κ.κ. Αίας Μπακάλμπασης, Β. Σοφιανόπουλος

Ο ένάγων προσελήφθη τον Μάϊον 1955 υπό της εναγομένης εταιρείας διά συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου, ως βοηθός τουριστικού λεωφορείου, και υπηρέτησε παρ' αυτή ως τοιούτος συνεχώς μέχρι της 15.5.1956, ότε απελύθη υπ' αυτής, καίτοι πολύ πρίν είχε κληθή εις τας τάξεις του στρατού, διά της υπ' αριθ. 48/1956 εγκυκλίου Διαταγής του Υπουργείου Εθνικής Αμύνης, εις ας και κατετάγη την 17.5.1956, γεγονός όπερ και δεν αμφισβητείται υπό της εναγομένης, βεβαιούται άλλως τε εκ της προσκομιζομένης και από 11.7.1956 βεβαιώσεως του 13ου Λόχου Κ.Ε.Ν. Κορινθου. Η καταγγελία όμως αύτη της εργασιακής συμβάσεως του εναγοντος, γενομένη, ως προ-

εξετέθη, μετὰ τὴν ὑπὸ τὰ ὅπλα πρόσκλησίν του, εἶναι ἀπολύτως ἄκυρος, ὡς ἀντικειμένη εἰς τὴν ἀπαγορευτικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. 3514/1928, καθ' ἣν ἡ ὑπ' αὐτῆς προβλεπομένη προστασία τοῦ μισθωτοῦ, ὑπερεξάμηνον παρὰ τῷ ἐργοδότῃ ὑπηρεσίαν ἔχοντος (διατήρησις θέσεως), ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ἐκδόσεως τῆς οἰκείας στρατιωτικῆς διαταγῆς, δι' ἧς προσκαλεῖται ὑπὸ τὰ ὅπλα καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς καταταξέως του, καὶ κατὰ συνέπειαν μετὰ τὴν πρόσκλησίν του αὐτὴν ἀπαγορεύεται πᾶσα λύσις τῆς ἐργασιακῆς του συμβάσεως.

Ἡ ἐφεσειαυσα ἐναγομένη διὰ τοῦ μοναδικοῦ ἐν τῷ ἐφετηρίῳ λόγου ἰσχυρίζεται, ὅτι, μὴ προσβληθείσης τῆς ἀκύρου αὐτῆς ἀπολύσεως δι' ἀγωγῆς ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 § 1 ν. 3198/1955 τασσομένης τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας, ἔπαυσε, μετὰ τὴν πάροδον τῆς προθεσμίας αὐτῆς, ὑφιστομένη ἡ ἐργασιακὴ του σύμβασις καὶ συνεπῶς ἀπώλεσεν οὗτος τὴν ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω νόμου προβλεπομένην προστασίαν, ἡ δὲ κατὰ τὴν 24.4.1958 ἐπαναπρόσληψίς του ἐπέχει θέσιν νέας συμβάσεως, ἥτις καὶ κατηγγέλθη νομοτύπως τὴν 15ην Μαΐου 1958. Ὁ ἰσχυρισμὸς της ὅμως αὐτὸς εἶναι νόμῳ ἀβάσιμος, καθ' ὅσον ἡ ἀκυρότης τῆς καταγγελίας ἐκείνης ἐχώρησεν ipso jure (ἐκ τοῦ ν. 3514/1928 καὶ ἄρθρ. 174 Α.Κ.) καὶ δὲν ἀπαιτεῖται νὰ κηρυχθῇ δι' ἀποφάσεως, οὔτε προβλέπεται ὑπὸ διατάξεώς τινος τοιαύτη ἀναγνωριστικὴ τῆς ἀκυρότητος αὐτῆς ἀγωγή, ἡ διάταξις δὲ τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ ν. 3198/1955 ἔχει ἐφαρμογὴν μόνον ὅπου ὑφίσταται ἐκ τοῦ νόμου δυνατότης διασπάσεως τοῦ ἐργασιακοῦ δεσμοῦ, τηρουμένων ὡρισμένων τυπικῶν καὶ οὐσιαστικῶν προϋποθέσεων καὶ οὐχὶ ἐκεῖ ὅπου, ὡς ἐν τῷ νόμῳ 3514, ἐπέρχεται συνεπείᾳ τῆς στρατεύσεως ὑποχρεωτικὴ νόμιμος ἀναστολὴ ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἀπαγόρευσις τῆς ἀπολύσεως, δηλονότι μόνον προκειμένου περὶ ἀγωγῆς, δι' ἧς προσβάλλεται τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, λόγῳ μὴ τηρήσεως τῶν ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ἀπαιτουμένων νομίμων διατυπώσεων ἢ διότι αὐτὴ ἐγένετο διὰ λόγους μὴ προβλεπομένους ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ ἕνεκα ἄλλης οὐσιαστικῆς αἰτίας, ἀντικειμένης εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν ἢ τὰ χρηστὰ ἤθη, ἐξ ἧς ἀκύρου καταγγελίας γεννῶνται ὁμέσως ἀξιώσεις, λόγῳ τῆς ἐντεῦθεν μὴ ἐκπληρώσεως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, εἰς ταχεῖαν ἐκκαθάρισιν τῶν ὁποίων ἀξιώσεων ἀπέβλεψεν ἡ θέσπισις τῆς βραχυτάτης τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας (βλ. εἰσηγ. ἔκθεσιν 3198/1955), ἐνῷ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ὑπὸ τὰ ὅπλα προσκληθέντος μισθωτοῦ οὐδεμία καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως εἶναι ὁπωσδήποτε δυνατή, διότι αὐτὴ καθίσταται ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. 3514/1928 ἀδιάλυτος, ἐκ τῆς τυχὸν δὲ παρὰ τοῦτο γενομένης καταγγελίας, διαρκούσης τῆς στρατεύσεως, οὐδεμία ἄμεσος ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ γεννᾶται, ἀφοῦ ἡ ἐκτέλεσις τῆς συμβάσεως αὐτῆς τελεῖ ὑπὸ νόμιμον ἀναστολὴν συνεπείᾳ τῆς στρατεύσεως, μεθ' ἣν μόνον ἀνακύπτει τὸ πρῶτον ἀξίωμα τοῦ ὅπως ἐπανέλθῃ εἰς τὴν προτέραν του θέσιν (*Γ. Ἀποστ.*, Πρ. Πρωτ. ἔκδ. 1948, σ. 215, Πρωτ. Ἀθην. 11106/1950, ΕΕΔ 9, 561, Πρωτ. Ἀθην. 66/1949, ΕΕΔ 8, 206). Συνεπῶς ἡ ἐργασιακὴ σύμβασις τοῦ ἐνάγοντος ἐξηκολούθησεν ὑφισταμένη καὶ μετὰ τὴν ὡς ἄνω καταγγελίαν της καὶ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς στρατεύσεώς του. Βεβαιοῦται περαιτέρω ἐκ τῶν προδιαληφθέντων ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ὅτι ὁ ἐναγων εὐθὺς μετὰ τὴν κατὰ τὴν 23.4.1958 ἀποστράτευσίν του, ἤτοι τὴν ἐπομένην ἡμέραν, προσῆλθε καὶ ἀνέλαβε παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ὑπηρεσίαν. Ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐκκαλούσης ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπὸ τῆς προσλήψεως αὐτοῦ ἐχρησιμοποιήθη οὐχὶ εἰς τὴν προτέραν θέσιν του ὡς βοηθοῦ αὐτοκινήτου, ἀλλ' ὡς βοηθὸς ἀποθηκαρίου καὶ συνεπῶς οὐσιαστὴ νέα διαφορὰ τῆς προτέρας ἐργασιακῆ συμβάσεις, εἶναι ἀβάσιμος νόμῳ, διότι ἐκ μόνης τῆς μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως δὲν ἐπέρχεται ἡ κατάλυσις αὐτῆς καὶ ἡ σύσταοις νέας μὴ ὑπαγομένης εἰς τὴν προστασίαν τοῦ ν. 3514/1928. Ὡς καὶ ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης ὁμολογεῖται, ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων ἀπησχολήθη ἐκτοτε συνεχῶς μέχρι τῆς 15ης Μαΐου 1958, ὅτε καὶ ἀπελύθη ὑπὸ ταύτης. Λόγῳ δὲ τῆς ἀπολύσεως αὐτῆς, γενομένης ἀδικαιολογήτως καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως ἔτους, ἀφ' ἧς ἐπανέλαβε τὴν ἐργασίαν του, δικαιοῦται οὗτος τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 4 ν. 3514/1928, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 5 νόμου 765/1943, προβλεπομένης ἀποζημιώσεως, ἴσης πρὸς τοὺς μισθοὺς 6 μηνῶν, ἤτοι δρχ. 7.200, δοθέντος, ὡς συνομολογεῖται, ὅτι ὁ μηνιαῖος μισθός του κατὰ τὴν ἀπόλυσιν του ἀνῆρχετο εἰς δραχ. 1200, αἰτεῖται ὅμως τοιαύτην δραχ. 6.912. Ἀκολούθως τούτοις ὁ δικάσας Εἰρηνοδίκης, δεχθεὶς διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγήν, ὀρθῶς τὰς ἀποδείξεις ἐξετίμησε καὶ τὸν νόμον ἐφήρμοσε καὶ τὰ περὶ τοῦ ἐναντίου διὰ τοῦ ἐφετηρίου καὶ τῶν προτάσεών της προβαλλόμενα παράπονα τῆς ἐκκαλούσης ἀπορριπτέα.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΚΑΤΑΒΟΛΗ "ΕΙΘΙΣΜΕΝΟΥ,, ΜΙΣΘΟΥ ΕΙΣ ΟΙΚΟΣΙΤΟΥΣ ΥΠΗΡΕΤΡΙΑΣ

Κατοικία έργοδότου διά τό άρμόδιον έπί έργατικών διαφορών δικαστήριον

Ώς κατοικία τοῦ ἐναγομένου κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν ἐργοδότου διά τόν προσδιορισμόν τοῦ κατά τόπον ἁρμοδίου Δικαστηρίου νοητέος ὁ τόπος, ἔνθα κυρίως καί μονίμως ἐγκατεστάθη οὗτος.— Ἀπόρριψις ἐργατικῆς ἀγωγῆς εἰσαχθείσης ἐνώπιον ἀναρμοδίου κατά τόπον Δικαστηρίου.— Παροχή ἐργασίας ὑπό ὑπηρετρίας κατ' οἶκον.— Καταβολή τοῦ κατ' ἄρθρ. 653 Α.Κ. εἰθισμένου μισθοῦ.—Μέγεθος μισθοῦ.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑπηρετρίας καί ὀφειλομένη διά παράλειψιν προειδοποιήσεως ἀποζημίωσις.

Κατά τό ἄρθρον μόνον τοῦ νόμου 1968/1944 «πᾶσα ἰδιωτική ἀξίωσις μισθωτοῦ ἤ ἐν περιπτώσει θανάτου αὐτοῦ τῶν κατά νόμον δικαιουμένων προσώπων κατά τοῦ ἐργοδότου ἤ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ, πηγάζουσα ἐκ σχέσεως ἐργασίας, δικάζεται κατά τάς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ἀνεξαρτήτως ποσοῦ, ὑπό Πρωτοδίκου, ὁριζομένου ὑπό τοῦ Προέδρου τοῦ Πρωτοδικείου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖται ἡ κατοικία τοῦ ἐναγομένου ἤ ἐν ᾗ παρεσχέθησαν ἤ ἔδει νά παρασχεθοῦν αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ μισθωτοῦ.

(Σημειοῦται, ὅτι κατά τήν ὁμόφωνον γνώμην τῆς νομολογίας τῶν δικαστηρίων συντρέχει καί ἡ δωσιδικία τοῦ συναλλάγματος τοῦ ἄρθρου 22 § 7 Πολιτ. Δικονομίας, βλέπε ΕΕΔ 16, 720, ΕΕΔ 18, 265, ἔνθα νομολογία).

Ὡς ἔχει ἑρμηνευθῆ ἡ ἀνωτέρω διάταξις (Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4327/1949, Πρωτοδίκης *Ε. Μαλλιάρας*, ΕΕΔ 9, 175), δέχεται δέ τοῦτο καί ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς κατοικία νοεῖται οἴκησις ἐν τῷ τόπῳ, ἤτοι μόνιμος ἐγκατάστασις (ἄρθρον 51 Ἀστικοῦ Κώδικος).

(Περί τοῦ τοπου, ἐν ᾧ παρεσχέθησαν ἤ ἔδει νά παρασχεθοῦν αἱ ὑπηρεσίαι, βλέπε Α.Π. 279/1957, εἰσηγητης *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 16, 720).

Καθορίζεται ὑπό τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, ἐφ' ὅσον δέν συνεφωνήθη ρητῶς τό ποσόν αὐτοῦ, ὁ κατ' ἄρθρον 649 Ἀστικοῦ Κώδικος εἰθισμένος μισθός ὑπηρετρίας κατ' οἶκον κατά τό ἐν τῇ ἀποφάσει μέτρον (βλέπε περί τῆς διατάξεως *Κ. Καυκά*, Ἐνοχ., Εἰδικόν, β' ἔκδοσις, σελ. 435, *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρ. 649, *Γ. Σιμωνέτον*, Δώδεκα Μελέται Ἀστικοῦ καί Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 95, Α.Π. 480/1946, εἰσηγητής *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 15, 1173).

(Χρήσιμος εἶναι ἐπί τῇ εὐκαιρίᾳ ἡ ὑπόμνησις τῆς Α.Π. 675/1958, εἰσηγητής *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 17, 1219, περί τῆς δικαίας καί εὐλόγου ἀποζημιώσεως ὑπηρετρίας δι' ὑπηρεσίας αὐτῆς, αἱ ὁποῖαι παρεσχέθησαν προπολεμικῶς).

Ὡς πρός τήν καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας τῆς οἰκοσίτου ὑπηρετρίας καί περί τῆς ὁποίας ἀσχολεῖται ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου βλέπε καί τήν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13186/1958 (εἰσηγητής *Α. Μίχος*, ΕΕΔ 17, 1055 καί τάς ἐν ΕΕΔ 17, 1054 σημειώσεις μας).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 18444/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Σταματιάδης*
Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Σ. Ποταμιάνος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Ἀνδρεάδης, Π. Βαρδιάμπασης

Συμφώνως πρός τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 1968/1944, ἀντικαταστήσαντος τελικῶς τό ἄρθρον 1 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', αἱ μεταξύ τῶν μισθωτῶν καί ἐργοδοτῶν διαφοραί ἐκ σχέσεως ἐργασίας δικάζονται ὑπό Πρωτοδίκου, ὁριζομένου ὑπό τοῦ Προέδρου τοῦ Πρωτοδικείου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖται ἡ κατοικία τοῦ ἐναγομένου ἤ ἐν ᾗ παρεσχέθησαν ἤ ἔδει νά παρασχεθῶσιν αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ μισθωτοῦ. Ὡς κατοικία τοῦ ἐναγομένου, ἥτις προσδιορίζει τό κατά τόπον ἁρμόδιον δικαστήριον πρός ἐπίλυσιν τῶν τοιούτων διαφορῶν, νοεῖται, κατ' ἄρθρον 51 τοῦ Ἀστ. Κώδικος, ὁ τόπος, ἔνθα κυρίως καί μονίμως ἐγκατέστη οὗτος, δηλονότι ὁ τόπος, ὅστις εἶναι τό κύριον καί μόνιμον κέντρον τῶν ἐπαγγελματικῶν, οἰκιακῶν καί βιοτικῶν αὐτοῦ σχέσεων καί ἐνεργειῶν. Ὥστε πρός θεμελίωσιν τοῦ προσδιορίζοντος τήν νόμιμον γενικήν δωσιδικίαν τοῦ ἐναγομένου τόπου τῆς κατοικίας αὐτοῦ ἀπαιτεῖται οἴκησις ἔν τινι τόπῳ ἐπί προθέσει τῆς ἐν αὐτῷ κυρίας καί νομίμου ἐγκαταστάσεώς του (πρβλ. *Οἰκον. - Λιβ.* § 31, *Εὐκλείδου* § 45, Α. Π. 169/1945, ΕΕΝ ΙΓ' 122, Ε. Α. 1543/1953, ΕΕΝ Κ' 488).

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῆς ἐν γένει διαδικασίας βεβαιοῦνται, κατά τήν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, τά ἀκόλουθα πραγματικά περιστατικά: Ὅτι διά συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, καταρτισθείσης ἐν Τρικάλοις Θεσσαλίας τήν 1.10.1948 μεταξύ τῶν διαδίκων, ἡ ἐφεσίβλητος ἐνάγουσα προσελήφθη ὑπό τῆς ἐκκαλούσης ἐναγομένης, ἵνα ἐπί χρόνῳ ἀορίστῳ παρέχῃ πρός αὐτήν καί τά λοιπά μέλη τῆς οἰκογενείας τη; ὑπηρεσίας οἰκοσίτου ὑπηρετρίας εἰς τήν ἐν Τρικάλοις κατοικίαν της. Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ταύτης ἡ ἐφεσίβλητος μισθωτές ἀπησχολήθη αὐτόθι ἔκτοτε καί μέχρι τῆς 1.4.1956, ὅτε ἔλυσε τήν σύμβασιν ταύτην διά καταγγελίας της, συντελεσθείσης διά

τῆς κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην λαβούσης χώραν οἰκειοθελοῦς ἀποχωρήσεώς της, ἐπαναπροσληφθεῖσα τὴν 1.7.1957 διὰ νέας ἀορίστου χρόνου συμβάσεως, καταρτισθείσης καὶ αὐθις ἐν Τρικάλοις Θεσσαλίας καὶ ἀντικείμενον ἐχούσης τὴν πρὸς τὴν ἐκκαλοῦσαν ἐναγομένην παροχὴν τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ὑπηρεσιῶν, ἀπησχολήθη ἔκτοτε μὲν καὶ μέχρι τέλους τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου 1957 αὐτοθι, ἀπὸ δὲ τοῦ Δεκεμβρίου 1957, ὅτε ἡ ἐργοδότρια της πρὸς τακτοποίησιν οἰκογενειακῶν καὶ οἰκονομικῆς φύσεως ὑποθέσεων της ἠναγκάσθη νὰ κατέλθῃ εἰς Ἀθήνας, ἔνθα προσωρινῶς καὶ δὴ ἐπὶ ἑξάμηνον ἐμεινεν, ἐνοικοῦσα εἰς τὴν ἐνταῦθα κατοικίαν τῆς μητρός της καὶ τοῦ ἀδελφοῦ της. Ἡ ἐφεσίβλητος μισθωτὸς παρέσχε πρὸς αὐτὴν καὶ τοὺς λοιποὺς οἰκείους της τὰς αὐτὰς ὑπηρεσίας ἔκτοτε καὶ μέχρι καὶ τῆς 3.4.1958, καθ' ἣν αὐτὴ τὴν ἀπέλυσεν ἀπροειδοποιήτως. Ἐκ τῶν αὐτῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων βεβαιοῦται, ὅτι ἡ τελευταία αὕτη, συνταξιοῦχος χήρα δικηγόρου, ἀσκήσαντος μέχρι τοῦ ἐπισυμβάντος κατ' Ἀπρίλιον 1956 θανάτου του τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο ἐν Τρικάλοις, διετήρησε καὶ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ τὴν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ κατοικίαν της, οὐδέποτε μεταβαλοῦσα αὐτήν, καθ' ὅσον ἐν τῇ πόλει ταύτῃ κυρίως καὶ μονίμως εἶναι ἐγκατεστημένη, διατηροῦσα πάντοτε ἰδίαν ἐκεῖσε οἰκίαν, κειμένην ἐπὶ τῆς ὁδοῦ „*„, ἔνθα μονίμως ἐνοικεῖ κατὰ τὴν προσαγομένην πιστοποίησιν τοῦ Δήμου Τρικάλων, ἐκεῖ δὲ ἔχει καὶ τὸ κέντρον τῶν οἰκιακῶν καὶ κοινωνικῶν της ἀσχολιῶν, αὐτόθι ἀναπτύσσουσα κοινωνικὴν δρᾶσιν διὰ τῆς παροχῆς συνεχῶς ὑπηρεσιῶν προϊσταμένης ἐθελοντίδος ἀδελφῆς τοῦ Τμήματος Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Τρικάλων κατὰ τὴν προσαγομένην ἀπὸ 19.4.1957 βεβαίωσιν τοῦ Προέδρου αὐτοῦ. Ἑπομένως τούτοις καὶ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐγέρσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐκθέσεως ἀγωγῆς, συνταχθείσης, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, τὴν 24.5.1958 καὶ ἐπιδοθείσης μεταγενεστέρως πρὸς τὴν ἐκκαλοῦσαν ἐναγομένην, αὕτη ἦτο κάτοικος Τρικάλων καὶ οὐχὶ Ἀθηνῶν, καθ' ὅσον ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, μετὰ τὰ ὡς ἄνω δεκτὰ γενόμενα, οὐδέποτε ἦτο κυρίως καὶ μονίμως ἐγκατεστημένη, ἀλλὰ προσωρινῶς διαμένει, ὅτε ἀφικνεῖται εἴτε πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἐνταῦθα κατοικούντων στενῶν συγγενῶν, εἴτε πρὸς τακτοποίησιν τῶν ὑποθέσεών της. Ὅθεν, ἐφ' ὅσον ἡ ἐναγομένη κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐγέρσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς (δὲν τηρεῖται πινάκιον ἐγγραφῆς τῶν ἀγωγῶν τῆς προκειμένης διαδικασίας) ἦτο κάτοικος Τρικάλων, αἱ δὲ εἰς ἐκτέλεσιν τῆς πρώτης κατὰ τὸ ἄνω ἐργασιακῆς συμβάσεως παρασχεθεῖσαι ὑπηρεσίαι παρεσχέθησαν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, ἔνθα, κατὰ τὰ μεταξὺ τῶν διαδίκων συμπεφωνημένα, ἦτο ὁ τόπος τῆς παροχῆς ἐργασίας τῆς ἐφεσιβλήτου μισθωτοῦ, ἡ ἀγωγὴ αὕτη, καθ' ὃ μέρος διώκει τὴν ἐπιδίκασιν ἀπαιτήσεων, προελθουσῶν ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ταύτης, ἀναρμοδίως κατὰ τόπον ἤχθη πρὸς ἐκδίκασιν εἰς πρῶτον μὲν βαθμὸν ἐνώπιον τοῦ πρωτοδίκως δικάσαντος, ἐφ' ὅσον δὲν κεῖται ἐν τῇ περιφερείᾳ τούτου οὔτε ἡ κατοικία τῆς ἐναγομένης, οὔτε ὁ τόπος, ἐν ᾧ παρεσχέθησαν ἢ ἔδει νὰ παρασχεθῶσιν αἱ ὑπηρεσίαι τῆς ἐφεσιβλήτου μισθωτοῦ, κατ' ἔφεσιν δὲ ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τούτου, δι' ὃ δέον ὅπως, δεκτῆς γιγνομένης ὡς βασίμου τῆς ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης πρωτοδίκως προταθείσης, ἀλλὰ καὶ νῦν ἐπαναφερομένης ἐνστάσεως περὶ ἀναρμοδιότητος κατὰ τόπον τοῦ πρωτοδίκως δικάσαντος καὶ τοῦ Δικαστηρίου τούτου πρὸς ἐκδίκασιν τῆς προκειμένης διαφορᾶς, ἀπορριφθῇ κατὰ τὸ μέρος της τοῦτο ἐκ τῆς ἐν λόγῳ αἰτίας ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ὡς μὴ δυναμένη νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὸ ἁρμόδιον Δικαστήριον κατὰ τὸ ἄρθρον 29 Πολ. Δικ., τῆς τοιαύτης παραπομπῆς οὔσης ἀσυμβιβάστου πρὸς τὸν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. ΓΨΟΔ' τύπον τῆς συντάξεως ἀγωγῆς δι' ἐκθέσεως (Ἐφ. Ἀθ. 2594/1952, Θέμ. ΞΓ' σ. 692).

Διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐκ τῆς ὡς ἄνω δευτέρας ἐργασιακῆς συμβάσεως προβαλλομένων ἀπαιτήσεων ἐκ μέρους τῆς ἐφεσιβλήτου ἐτύγχανε κατὰ τόπον ἁρμόδιος ὁ πρωτοδίκως δικάσας, κατ' ἔφεσιν δὲ τὸ Δικαστήριον τοῦτο, καθ' ὅσον κατὰ συμφωνίαν τῶν μερῶν αἱ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασιακῆς ταύτης συμβάσεως παρασχεθεῖσαι ὑπηρεσίαι ἐκ μέρους τῆς ἐναγούσης μισθωτοῦ παρεσχέθησαν, κατὰ τὰ ὡς ἄνω, συνεχῶς καὶ ἐπὶ μακρὸν ὁπωσδήποτε χρονικὸν διάστημα καὶ ἐν Ἀθήναις, ἔνθα κατηγγέλθη ἡ ἐργασιακὴ σχέσις, καὶ συνεπῶς τὰ ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης ἐν τούτῳ ὑποστηριζόμενα περὶ ἀναρμοδιότητος ἐναντία ἀπορριπτέα εἰσὶν ὡς ἀβάσιμα καὶ μὴ νόμιμα. Βεβαιοῦται, ὅτι αἱ ὑπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου μισθωτοῦ παρασχεθεῖσαι, εἰς ἐκτέλεσιν τῆς δευτέρας ἐργασιακῆς συμβάσεως, ὑπηρεσίαι κατὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1957 - 30.4.1958 χρονικὸν διάστημα, ὅτε ἦγε τὸ 21ον πρὸς τὸ 22ον ἔτος τῆς ἡλικίας της, συνίσταντο εἰς τὴν διενέργειαν τῆς καθαριότητος τῆς κατοικίας, πλύσιν ρούχων καὶ λοιπὰς ὑπηρεσίας, αἵτινες, προσιδιάζουσαι εἰς τὴν ἰδιότητα τῆς οἰκιακῆς ὑπηρετρίας, παρείχοντο μέχρι μὲν τοῦ Νοεμβρίου 1957 εἰς μόνην τὴν ἐκκαλοῦσαν, ἔκτοτε δὲ καὶ εἰς τὴν μητέρα αὐτῆς. Κατὰ τὴν δευτέραν ταύτην πρόσληψιν τῆς ἐφεσιβλήτου δὲν βεβαιοῦται ὅτι προσδιωρίσθη μισθός, οὐδὲ καὶ ὅτι καθωρίσθη συμβατικὸς τοιοῦτος μέχρι πέρατος τῆς ἀπασχολήσεώς της. Συνεπῶς δι' ὅλην τὴν χρονικὴν διάρκειαν τῆς σχέσεως ὀφείλεται ὡς μισθός, κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 653 τοῦ Α.Κ., τὸ ποσὸν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον θὰ κατεβάλλετο εἰς ἄλλους ἐκμισθωτάς, παρέχοντας ἐργασίαν τοῦ αὐτοῦ εἴδους ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ καὶ ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας, τουτέστιν ὁ εἰθισμένος μισθός, ὅστις κατ' ἄρθρον 649 τοῦ Α.Κ. λογίζεται σιωπηρῶς συμφωνηθείς, ἐφ' ὅσον ἡ ὑποσχεθεῖσα καὶ παρασχεθεῖσα ἐργασία παρέχεται κατὰ τὰς συνήθεις περιστάσεις μόνον ἐπὶ μισθῷ, ὡς ἐπὶ οἰκοσίτου ὑπηρετρίας (πρβλ. Α.Π. 480/1956, ΕΕΔ 15, 1173, *Καυκᾶ*, Ἐνοχικόν, ὑπὸ ἄρθρα 648 - 649 καὶ 296 - 297, *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 653).

Ἐν προκειμένῳ, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς φύσεως τῶν παρασχεθεισῶν ὑπηρεσιῶν, τῆς ἡλικίας τῆς ἐφεσιβλήτου, τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας τῆς ἐκκαλούσης καὶ τῶν ἐν γένει συνθηκῶν, ὑφ' ἃς εἰργάσθη, ὁ

ΑΣΘΕΝΕΙΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΜΙΣΘΟΥ ΕΠΙ ΜΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΝΕΚΕΝ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ

Καταβολή ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπιδόματος ἀσθενείας καὶ καταλογισμὸς εἰς τὸν μισθόν

Ὁρισμοὶ ἄρθρου 657 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ὑποχρέωσις ἐργοδότου εἰς καταβολὴν μισθοῦ καὶ καταλογισμὸς εἰς αὐτὸν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν, τῶν ὁποίων δικαιοῦται ὁ μισθωτὸς δυνάμει τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως αὐτοῦ, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται καὶ νὰ ἔλαβε πράγματι ταύτας.—Τήρησις τριημέρου χρόνου ἀναμονῆς δι' ἐπιδότησιν λόγῳ ἀσθενείας παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. μόνον διὰ πρώτην φορὰν ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ ἔτους.—Ἔκτασις ὑποχρεώσεως ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν μισθοῦ κατ' ἄρθρα 657, 658 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Δέχεται ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις, συμφωνοῦσα καὶ πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους (Γνωμ. 145/1958, εἰσηγητὴς *Α. Λέκκας*, ΕΕΔ 17, 492) δεκτὰ γενόμενα (βλέπε καὶ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 8370/1958, Εἰρηνοδίκης *Α. Βλάχος*, ΕΕΔ 17, 1972, ἐφ' ἧς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 1071, Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 9033/1958, Εἰρηνοδίκης *Ι. Χριστάκης*, ΕΕΔ 17, 1298, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1022/1959, Πρωτοδίκης *Α. Βάλλιος*, ΕΕΔ 18, 380), ὅτι ὁ κατ' ἄρθρ. 38 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» τριήμερος χρόνος ἀναμονῆς δι' ἐπιδότησιν παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. τοῦ ἀσθενοῦντος μισθωτοῦ τηρεῖται ἅπαξ μόνον ἐντὸς ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ ἔτους.

Διαφωνεῖ ὅμως πρὸς τὰς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, 7387/1958 (εἰσηγητὴς *Γ. Κασίμης*, ΕΕΔ 17, 751), Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1022/1959 (Πρωτοδίκης *Α. Βάλλιος*, ΕΕΔ 18, 380), Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 3087/1954 (Πρωτοδίκης *Ν. Παπανικολάου*, ΕΕΔ 13, 1043, οὕτω καὶ Γνωμ. Νομ. Συμβούλου τοῦ Κράτους 18/55/1951, Γνωμοδοτῶν *Τρ. Κοντοπανσόπουλος*, ΕΕΔ 10, 872) ὡς πρὸς τὸ ὅτι ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 657 § 2 Α. Κ. καταλογισμὸς εἰς τὸν μισθόν, τὸν ὁποῖον ὀφείλει ὁ ἐργοδότης, τῶν δυνάμει ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως ποσῶν χωρεῖ ἐφ' ὅσον ταῦτα κατεβλήθησαν πράγματι εἰς τὸν μισθωτὸν καὶ ὄχι ἁπλῶς ὁ μισθωτὸς νὰ δικαιοῦται τούτων (πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ὑποστηρίζουν οἱ *Ι. Καποδίστριας*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 657, ἀριθ. 75, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 215). (Περὶ τοῦ θέματος βλέπε καὶ *Κ. Τσαγκαράκην*, ἀνωτέρω, σελ. 472.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 384/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Α. Μῖχος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Τανταρούδας, Θ. Ἀλευρόπουλος

Κατὰ τὸ ἄρθρ. 657 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὁ ἐκμισθωτὴς διατηρεῖ τὴν ἀξίωσιν αὐτοῦ ἐπὶ

εἰθισμένος, ἐκτὸς τροφῆς, ἐνδύσεως καὶ οἰκήσεως, αἵτινες εἰς εἶδος παροχαὶ ἐχορηγοῦντο εἰς αὐτὴν αὐτουσιῶς, εἰς χρῆμα, μηνιαίος μισθός της ἀνέρχεται, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, εἰς δραχμὰς 350 καὶ συνεπῶς τὸ λαβεῖν αὐτῆς δι' ὁλόκληρον τὸ ἀπὸ 1.1.1957 - 30.4.1958 δεκαεξάμηνον χρονικὸν διάστημα τῆς διαρκείας τῆς ἐνδίκου συμβάσεως ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 5.600, ἀντὶ τῶν ὁποίων ἔλαβε δραχμὰς 4.450, προκυπτούσης οὕτω ὑπὲρ αὐτῆς διαφορᾶς ἐκ δραχμῶν 1.150. Ἐξ ἑτέρου ἐκ τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 3 § β καὶ 5 τοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ νόμου 2112 ἐκδοθέντος ἀπὸ 16/.8 Ἰουλίου 1920 β. δ/γματος σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου συντελουμένη καταγγελία τῆς μετὰ τοῦ οἰκιακοῦ ὑπηρέτου ὑφισταμένης ἀορίστου χρόνου ἐργασιακῆς συμβάσεως δέον νὰ γίνηται μετὰ προηγουμένην θήμερον προμήνυσιν, ἐν περιπτώσει δὲ ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας αὕτη λύει μὲν τὴν ἐργασιακὴν σχέσιν, πλὴν ὁ ἀπροειδοποιήτως ἀπολυόμενος μισθωτὸς δικαιοῦται, ὅπως λάβῃ παρὰ τοῦ ἐργοδότου, λόγῳ ἀποζημιώσεως, ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ σύνολον τῶν τακτικῶν αὐτοῦ μισθῶν ἢ ἐν γένει ἀμοιβῶν, ἃς θὰ ἐλάμβανεν ἀντὶ τῆς παρεχομένης ἐργασίας κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας, πρὸ τῶν ὁποίων ἔδει νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία (ἄρθρον 5 β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920). Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ἡ ἀπροειδοποιήτως ἀπολυθεῖσα τὴν 30.4.1958 ἐφεσίβλητος μισθωτὸς ἐδικαιοῦτο ἀποζημιώσεως, ἰσουμένης πρὸς τὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς θ ἡμερῶν, τὸ δὲ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης λαβεῖν της ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 112 καὶ ὀρθῶς ὑπελογισθῇ ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως. Μετὰ ταῦτα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπιδικάσασα εἰς τὴν ἐφεσίβλητον ἐναγομένην ὑπόλοιπον ἐκ δεδουλευμένων ἀποδοχῶν, ὀφειλομένων εἰς αὐτὴν ἐκ τῆς δευτέρας ἐργασιακῆς σχέσεως, ποσὸν δραχμῶν 1.150, ἐπὶ πλέον δὲ καὶ δραχμὰς 112, λόγῳ ἀποζημιώσεώς της διὰ τὴν γενομένην τὴν 30.4.1958 ἀπροειδοποίητον ἀπόλυσίν της, ἐπ' οὐδενὶ ἔσφαλεν, ἀπορριπτέοι δὲ ἀποβαίνουσιν οἱ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζοντες λόγοι τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως ὡς ἀβάσιμοι.

Ἔσφαλεν ὅμως ὁ πρωτοδίκως δικάσας, ἀπορρίψας τὴν ἔνστασιν τῆς ἐκκαλούσης περὶ ἐλλείψεως κατὰ τόπον ἁρμοδιότητος αὐτοῦ πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ὑπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου προβαλλομένων ἀπαιτήσεων ἐκ τῆς πρώτης ἐργασιακῆς συμβάσεως, δι' ἣ δέον ὅπως, γιγνομένου δεκτοῦ ὡς βασίμου τοῦ 1ου λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, μεταρρυθμισθῇ ἐν τούτῳ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἀπορριπτομένης κατὰ τὸ μέρος της τοῦτο τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς.

τὸν μισθόν, ἐὰν μετὰ δεκαήμερον τοὐλάχιστον παροχὴν ἐργασίας κωλύεται νὰ ἐργασθῇ ἕνεκα σπουδαίου λόγου μὴ ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητα αὐτοῦ. Ποσὰ καταβληθέντα εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν ἐξ αἰτίας τοῦ κωλύματος δυνάμει ὑποχρεωτικῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀσφαλίσεως δικαιοῦται ὁ μισθωτὴς νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ μισθοῦ. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἵνα χωρήσῃ καταλογισμός, ἀρκεῖ νὰ δικαιοῦται νὰ λάβῃ κατὰ νόμον ὁ κωλυόμενος τὰς ἀσφαλιστικὰς παροχάς, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται καὶ νὰ τὰς ἔλαβε πράγματι, διότι ἄλλως ὁ κωλυόμενος θὰ καθυστέρει τὴν εἴσπραξιν τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν μέχρι τῆς εἰσπράξεως πλήρους τοῦ μισθοῦ παρὰ τοῦ ἐργοδότου του (Καποδίστριας ἐν ΕρμΑΚ 657, ἀριθ. 75). Ἑτέρωθεν κατὰ τὸ ἄρθρον 38 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 τὸ ἐπίδομα ἀσθενείας καταβάλλεται, προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων παρεχόντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἀπὸ τῆς 4ης ἡμέρας. Ὁ κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις χρόνος ἀναμονῆς, ὁ μεσολαβῶν μετοξὺ τῆς ἀναγγελίας τῆς ἀνικανότητος ἢ τῆς ἀνεργίας καὶ τῆς πραγματικῆς ἐνάρξεως καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος, δὲν τηρεῖται, εἰ μὴ κατὰ τὴν διὰ πρώτην φορὰν ἐντὸς ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ ἔτους ἐπιδότησιν λόγῳ ἀσθενείας καὶ λόγῳ ἀνεργίας. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 39 τοῦ ν. δ/τος 2698/1953 ἡ παράγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ ν. 1846/1951 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς : Τὸ ἐπίδομα ἀσθενείας καταβάλλεται, προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων, παρεχόντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἀπὸ τῆς 4ης ἡμέρας... Προκειμένου περὶ ἀνικανότητος ὀφειλομένης εἰς ἀτύχημα τὸ ἐπίδομα καταβάλλεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀναγγελίας.

Ἐκ τοῦ πρὸς ἀλλήλας συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ ἐπακολουθήσασα ὡς ἄνω διάταξις τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ ν.δ. 2698/1953 δὲν ἔθιξε τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 38 § 3 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951, καθ' ἣν ὁ χρόνος ἀναμονῆς δὲν τηρεῖται, εἰ μὴ κατὰ τὴν διὰ πρώτην φορὰν ἐντὸς ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ ἔτους ἐπιδότησιν λόγῳ ἀσθενείας (Γν. Ν.Σ. τοῦ Κράτους 145/1958, ΕΕΔ 17,493). Κατ' ἀκολουθίαν τὸ Ι.Κ.Α. μόνον διὰ τὴν πρώτην περίπτωσιν ἀπὸ τῆς ἐργασίας λόγῳ ἀσθενείας ἐκ τῶν ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους ἐμπιπτουσῶν δὲν θὰ ὑπολογίζῃ τὸν τριήμερον χρόνον ἀναμονῆς, ἤτοι δὲν θὰ καταβάλλῃ ἀποδοχὰς ἀσθενείας. Εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν ἀνικανότητος ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους ὑποχρεοῦται, συντρεχουσῶν καὶ τῶν λοιπῶν προϋποθέσεων, νὰ καταβάλλῃ ἐπίδομα ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀναγγελίας (Σύνταξις Δ.Ε.Ν τ. 13 σ. 942—944, καὶ τ. ΙΔ' σ. 296 καὶ σ. 381) Ἐκ τούτων ὅμως οὐδόλως συνάγεται, ὅτι διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ μισθωτὸς ἀσθενήσῃ ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους δύο ἢ περισσοτέρας φοράς, θὰ ἀπαλλαγῇ ὁ ἐργοδότης τῆς καταβολῆς μισθοῦ διὰ τὰς τρεῖς πρώτας ἡμέρας τῆς ἀσθενείας πέραν τῆς πρώτης τοιαύτης, διότι ὁ ἐργοδότης κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 657 καὶ 658 ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλλῃ τὸν μισθὸν εἰς τὸν κωλυόμενον νὰ ἐργασθῇ ἐπὶ ἕνα μῆνα, δικαιοῦται ὅμως νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ μισθοῦ τὸ ἐπίδομα ἀσθενείας, ὅπερ δέον νὰ λάβῃ ὁ μισθωτὸς ἐκ τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ (Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 28084/56418/1958 Ὑπουργείου Ἐργασίας, ΕΕΔ 17, 603).

Ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὰ ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἐκθέσει ἀγωγῆς ἐκτιθέμενα, ὡς αὐτὴ παραδεκτῶς ἐβελτιώθη ἐπ' ἀκροατηρίου, ὁ ἐνάγων, ἰσχυρισθεὶς ὅτι εἰργάσθη παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ἑταιρείᾳ ἀπὸ 13.1.1958 μέχρι τῆς ἀγωγῆς καὶ ὅτι ἠσθένησε διὰ δευτέραν φορὰν ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους, ἤτοι ἀπὸ 7.7.1958 ἕως 12.7.1958, ἠτήσατο ἀποδοχὰς τῶν τριῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς δευτέρας ἀσθενείας ἐκ δραχ. 135. Οὕτως ἔχουσα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔκθεσις ἀγωγῆς εἶναι νόμιμος, ἐρειδομένη εἰς τὰ ἄρθρα 657 καὶ 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ δέον νὰ ἐρευνηθῇ.

Ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς περιστατικά : Ὁ ἐνάγων προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας τὴν 13.1.1958 ὡς τεχνίτης δι' ἀόριστον χρόνον καὶ ἔναντι μισθοῦ, ἐπὶ τῇ σχέσει δὲ ταύτῃ εἰργάσθη ἔκτοτε μέχρι τῆς ἀγωγῆς. Κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 7.7.1958 μέχρι τῆς 12.7.1958 καὶ ἐπὶ 6 ἡμέρας ἀπέσχε τῆς ὑπηρεσίας του ἕνεκεν ἀσθενείας, μὴ ὀφειλομένης εἰς ὑπαιτιότητά του, διὰ δευτέραν φορὰν ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους. Κατ' ἀκολουθίαν δικαιοῦται τῶν αἰτουμένων ἀποδοχῶν ἀσθενείας τῶν τριῶν πρώτων ἡμερῶν ἐκ δρχ. 135 (3 ἡμ. Χ 45 δρχ.). Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου δέον ὅπως ἐκπεσθῶσι, κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου ἰσχυρισμὸν τῆς ἐναγομένης καὶ συμφώνως τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 657 § 2 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, δρχ. 32,50 καθ' ἡμέραν καὶ ἐν συνόλῳ δρχ. 97,50, ὅπερ ποσὸν ἔδει ὁ ἐνάγων νὰ εἰσπράξῃ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. Δὲν ἀσκεῖ δὲ οὐδεμίαν ἐπιρροὴν ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐνάγοντος ὅτι, ἐφ' ὅσον δὲν εἶχε καταβληθῇ τὸ ἐν λόγῳ ποσὸν παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., ὁπωσδήποτε δικαιοῦται τούτου παρὰ τοῦ ἐναγομένου, καθ' ὅσον κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 657 Ἀστ. Κώδικος, κατὰ τὰ ὡς ἄνω ἐκτιθέμενα, ἵνα χωρήσῃ ὁ καταλογισμὸς ἀρκεῖ, ὅτι ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ κατὰ νόμον τὸ ποσὸν τοῦτο. Ἀπομένει ὅθεν ὀφειλόμενον ὑπόλοιπον τῶν τριῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς δευτέρας ὡς ἄνω ἀσθενείας του ἐκ δρχ. 37,50, ὅπερ ποσὸν κατεβλήθη εἰς τὸν ἐνάγοντα τὴν 17.9.1958, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῆς προσαγομένης ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἀπὸ 12.9.1958 ἀποδείξεως. Μετὰ ταῦτα δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔκθεσις ἀγωγῆς καὶ συμψηφισθῇ ἐν ὅλῳ ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων δικαστικὴ δαπάνη, λόγῳ τῆς εὐλόγου ἀμφιβολίας τῶν περὶ τῆς ἐκβάσεως τῆς παρούσης δίκης.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

ΠΡΟΝΟΜΙΑΚΗ ΚΑΤΑΤΑΞΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΕΞ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΚΟΙΝΩΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Έννοια άρθρου 27 § 6 τοῦ Α.Ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων»

Ἀπονομὴ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρ. 940 § 4 Πολ. Δικ. προνομίου εἰς τὰς ἐκ καθυστερουμένων εἰσφορῶν ἀπαιτήσεις τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς τοιούτων νοουμένων καὶ τῶν ἐπ' αὐτῶν λόγῳ καθυστερήσεως προσθέτων τελῶν καὶ ἐπαυξήσεων, ἀσχέτως χρόνου γενέσεως αὐτῶν, μὴ ἰσχύοντος τουτέστιν ἐπ' αὐτῶν τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 940 § 4 Πολ. Δικ. χρονικοῦ περιορισμοῦ.

Τὸ Γ' Πολιτικὸν Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου (τέως Β') διαφωνεῖ πρὸς τὸ Α' Πολιτικὸν Τμῆμα αὐτοῦ (ὑπ' ἀριθ. 733/1958, εἰσηγητὴς *Ε. Καζαμπάκας*, ΕΕΔ 18, 263) ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 27 § 6 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» διὰ τὴν προνομιακὴν κατάταξιν ἀπαιτήσεων τοῦ Ι.Κ.Α. ἐξ εἰσφορῶν κατὰ τὴν παράγρ. 4 τοῦ ἄρθρ. 940 Πολ. Δικ. καὶ εἰδικῶς περὶ τοῦ ἂν αὕτη ἰσχύῃ διὰ πάσας τὰς εἰσφοράς, ἀσχέτως χρόνου ὀφειλῆς, ἢ μόνον τοῦ τρέχοντος ἔτους (τῆς κατασχέσεως) καὶ τοῦ προηγουμένου τοιούτου, ὅπερ ἐδέχθη ἡ ἀνωτέρω ἀναιρετικὴ ἀπόφασις, ἀντιθέτως πρὸς τὴν μᾶλλον κρατήσασαν ἄποψιν τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας (βλέπε νομολογίαν τῶν Ἐφετείων ἐν ΕΕΔ 17, 366 καὶ τὴν ἀναιρεθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 2077/1958 Ἐφετείου Ἀθηνῶν, ΕΕΔ 17, 927).

Τὸ Γ' Πολιτικὸν Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐθεμελίωσε τὴν ἄποψίν του καὶ ἐπὶ τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως τοῦ νόμου 1846/1951, τὴν ὁποίαν βλέπε ἐν ΕΕΔ 10, 759 ἐπ.).

Ἀρείου Πάγου 198/1959, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Καυκᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Γ. Χατζηδάκης*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Λ. Μαρούλης, Κ. Τσαγκαράκης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 27 § 6 τοῦ ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὁριζούσης ὅτι «ἐν περιπτώσει εἰσπράξεως ἀπαιτήσεων τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ πλειστηριασμοῦ ἢ ἀναγγελίας εἰς τὴν πτώχευσιν ἡ κατάταξις αὐτῶν γίγνεται προνομιακῶς μετὰ τῶν ἀπαιτήσεων τῆς παραγρ. 4 τοῦ ἄρθρ. 940 Πολ. Δικ., ἐπὶ ἐνδεχομένης δὲ ἀνεπαρκείας τοῦ ἀπομένοντος ὑπολοίπου πρὸς ἐντελῆ ἐξόφλησιν αἱ οὕτω συντρέχουσαι προνομιακαὶ ἀπαιτήσεις κατατάσσονται συμμέτρως», σαφῶς προκύπτει, ὅτι τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 940 § 4 Πολ. Δικ. προνόμιον ἀπονέμεται εἰς τὰς ἐκ καθυστερουμένων εἰσφορῶν ἀπαιτήσεις τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς τοιούτων νοουμένων, ὡς ἐκ τοῦ συνόλου τοῦ ἄρθρ. 27 προκύπτει, καὶ τῶν ἐπ' αὐτῶν λόγῳ καθυστερήσεως προσθέτων τελῶν καὶ ἐπαυξήσεων, ἀσχέτως χρόνου γενέσεως αὐτῶν, μὴ ἰσχύοντος τουτέστιν ἐπ' αὐτῶν τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ χρονικοῦ περιορισμοῦ, ὅπερ περιορίζει τὸ προνόμιον τοῦτο εἰς τοὺς καθυστερουμένους μισθοὺς τῶν ὑπηρετῶν, ἐργατῶν ἡμερομισθίων μόνον διὰ τὸ τρέχον (τῆς κατασχέσεως) καὶ τὸ προηγούμενον ἔτος, τῆς μνείας ὅτι αἱ ἀπαιτήσεις αὗται κατατάσσονται μετὰ τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ ἄρθρου 940 § 4 Πολ. Δικ. οὐδεμίαν ἄλλην δυναμένης νὰ ἔχῃ ἔννοιαν, πλὴν τῆς τοῦ καθορισμοῦ μόνον τῆς τάξεως τοῦ προνομίου τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ Ι.Κ.Α. Ὅτι τοιαύτη ἡ ἔννοια τῆς ὡς εἴρηται διατάξεως προκύπτει καὶ ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ ρηθέντος νόμου εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως, ἐν ᾗ, σὺν τοῖς ἄλλοις, ἐκτίθεται, ὅτι διὰ τῶν περὶ τρόπου εἰσπράξεως τῶν εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α. διατάξεων τοῦ νόμου τούτου ὁ Ὀργανισμὸς ἐξοπλίζεται δι' ὅλων τῶν ἀπαραιτήτων μέσων πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ταχείας καὶ εἰς τὸ ἀκέραιον εἰσπράξεως τῶν ἀπαιτήσεών του, μόνον δ' ἐν προκειμένῳ νοεῖται ἀσφαλῶς καὶ τὸ θεσπιζόμενον διὰ τῆς ὡς εἴρηται διατάξεως τοῦ νόμου τούτου προνόμιον ὑπὲρ τῶν ὡς ἄνω ἀπαιτήσεων τοῦ Ι.Κ.Α., δοθέντος ὅτι ἐν τῇ θεσπίσει τοῦ προνομίου τούτου διώκεται ἀκριβῶς ἡ εἴσπραξις αὐτῶν, ὅσον τὸ δυνατὸν εἰς τὸ ἀκέραιον.

Ταύτην ἔχον τὴν γνώμην τὸ Τμῆμα τοῦτο ὡς πρὸς τὴν λύσιν τοῦ κρισίμου διὰ τὴν ὑπόθεσιν νομικοῦ ζητήματος εὑρίσκεται ἐν διαφωνίᾳ πρὸς τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 733/1958 ἀποφάσεως τοῦ Α' Τμήματος ἐξενεχθεῖσαν κρίσιν, καθ' ἣν ἐκ τῆς ἄνω διατάξεως σαφῶς προκύπτει, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρ. 940 § 4 Πολ. Δικ. προνόμιον ἀπονέμεται εἰς τὰς ἐκ καθυστερουμένων εἰσφορῶν, ὑπὸ τὴν ὡς ἄνω ἔννοιαν, ἀπαιτήσεις τοῦ Ι.Κ.Α. μόνον τοῦ τρέχοντος ἔτους (τῆς κατασχέσεως) καὶ τοῦ προηγουμένου τοιούτου. Δέον ἑπομένως, ὅπως παραπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρ. 834 Πολ. Δικ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρ. 25 τοῦ ν. 3810/1957.

Διὰ ταῦτα

Παραπέμπει τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Δικαστηρίου τούτου πρὸς ἄρσιν τῆς μεταξὺ τῶν δύο Τμημάτων κατὰ τὰ ἐν τῷ αἰτιολογικῷ διαφωνίας.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ι. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

1. Παροχή πρός μισθωτούς έπί ταΐς έορταΐς Πάσχα 1957

Έφαρμογή ὑπ' ἀριθ. 24300/4500/1958 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.— Ὑπολογισμός βάσει τοῦ νομίμως καθωρισμένου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου.

Ἀρείου Πάγου 177/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Σ. Μαυρομιχάλης***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Θ. Σταυρόπουλος***
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Ἀντώναγλου, Χ. Μυριάνθης

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς ὑπ' ἀριθ. 24300/4500 τῆς 9.4.1957 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας καὶ δὴ τοῦ ἄρθρου 1 αὐτῆς, δι' οὗ καθορίζεται ἡ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1957 παρεχομένη ἔκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις (δῶρον), ἴση πρὸς ἥμισυ μηνιαίου μισθὸν διὰ τοὺς ἐπὶ μισθῷ μηνιαίῳ καὶ 15 ἡμερομίσθια διὰ τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς, καὶ τοῦ ἄρθρου 2 § 1 αὐτῆς, καθ' ὃ τὸ ὡς ἄνω δῶρον θέλει ὑπολογισθῆ βάσει τῶν ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἐσωτερικῶν κανονισμῶν ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἢ ἄλλων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων κλπ. καθωρισμένων κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων, θεσπίζεται ἡ παροχὴ δώρου ἴσου πρὸς τὸ ἐν τῇ ἀποφάσει καθοριζόμενον ποσοστὸν νομίμως ὀφειλομένου κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως ταύτης μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου πρὸς τοὺς ἐν λόγῳ μισθωτούς, τοιοῦτος δὲ μισθὸς ἢ ἡμερομίσθιον, ἅτινα κατὰ νόμον ὀφείλουν οἱ ἐργοδόται καὶ εἰς ἃ ἀντιστοίχως δικαιοῦνται οἱ μισθωτοί, εἶναι ὁ μισθὸς καὶ τὸ ἡμερομίσθιον, ὡς καθωρίσθησαν ταῦτα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ 32918/6239 τῆς 18/18 Μαΐου 1957 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, δι' ἧς καθωρίσθησαν οἱ ἀπὸ 1.4.1957 καταβλητέοι μισθοὶ καὶ ἡμερομίσθια. Ὅθεν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον βάσει τῶν ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 24400/4500 τῆς 9.4.1957 καὶ 38918/6239 τῆς 18.5.1957 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, δεξάμενον, δι' ἀπορρίψεως τῆς κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἀσκηθείσης ἐφέσεως, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος δικαιοῦται εἰς δῶρον ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα, ὑπολογιζόμενον βάσει τοῦ κατὰ τὴν 10.4.1957 ὀφειλομένου αὐτῷ ἡμερομισθίου, ὡς τοῦτο ηὐξήθη διὰ τῆς δευτέρας τῶν ἄνω ἀποφάσεων ἀπὸ 1.4.1957 εἰς 57 δραχμάς, ὀρθῶς τὰς ἄνω ὑπουργικὰς ἀποφάσεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ ἐναντίος μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως (*).

2. Νόμιμοι ἀποδοχαὶ μηχανοτεχνιτῶν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 9/1949 διαιτητικὴν ἀπόφασιν

Παροχὴ ἐργασίας εἰς συνεργεῖον αὐτοκινήτων Δήμου.— Ἀναίρεσις ἀποφάσεως, δεχθείσης ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/1949 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, χωρὶς νὰ βεβαιοῖ, ὅτι ὁ μισθωτὸς ἐτύγχανε μηχανοτεχνίτης, κεκτημένος μίαν τῶν ἐν τῇ διαιτητικῇ ἀποφάσει εἰδικοτήτων, ἐπελθούσης οὕτω ἐκ πλαγίου παραβιάσεως τοῦ νόμου.

Ἀρείου Πάγου 21/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Ε. Κολοκούρης***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Δ. Οἰκονομόπουλος***
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Κορβέσης, Γ. Κουμανταρόπουλος

Ἐκ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 1 στοιχεῖον Α' τῆς ὑπ' ἀριθ. 9 τῆς 29.11.1949 ἀποφάσεως τῆς Πρωτοβαθμίου Ἐπιτροπῆς Διαιτησίας Πειραιῶς, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 36 τῆς 24.9.1951 ἀποφάσεως τῆς Μονίμου Ἀνωτάτης Ἐπιτροπῆς Διαιτησίας Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης μετ' αὐτῆς ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 448208/4993/1951 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὁριζούσης ὅτι «τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων καθορίζονται διὰ τοὺς μηχανοτεχνίτας, ἤτοι ἐφαρμοστάς, τορνευτάς, προστυποποιούς, πλαστιγγοποιούς, χαλκουργούς, καὶ φρεζαδόρους, τοὺς ἔχοντας πραγματικὴν ἐν συνόλῳ ἐν τῇ αὐτῇ εἰδικότητι ὑπηρεσίαν μέχρις ἑνὸς ἔτους εἰς δραχμὰς 5.000, ἀπὸ 1 - 2 ἔτη εἰς δραχμὰς 7.000, ἀπὸ 2 - 3 ἔτη εἰς δραχμὰς 10.000... οἱ ἐκ τῶν ἄνω εἰδικοτήτων ἐργαζόμενοι εἰς συνεργεῖα ἐπισκευῆς ἢ κατασκευῆς αὐτοκινήτων ὑπάγονται εἰς τὰ ἀνωτέρω κατώτατα ὅρια», σαφῶς προκύπτει, ὅτι δι' αὐτῆς περιοριστικῶς ἀπαριθμοῦνται αἱ εἰδικότητες, ἃς δέον νὰ ἔχωσιν οἱ ἐργαζόμενοι εἰς συνεργεῖα ἐπισκευῆς ἢ κατασκευῆς αὐτοκινήτων, διὰ νὰ ὑπαχθῶσιν ὡς πρὸς τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων εἰς αὐτὴν καὶ δὴ νὰ ἔχωσι μίαν τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων εἰδικοτήτων ἐφαρμοστοῦ, τορνευτοῦ, προστυποποιοῦ, πλαστιγγοποιοῦ, χαλκουργοῦ ἢ φρεζαδόρου. Ὅθεν, δεχθὲν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι «ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἀναιρεσίβλητος, συνδεόμενος μετὰ τοῦ ἐναγομένου Δήμου Κερατσινίου καὶ ἤδη ἀναιρεσείοντος διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὸ συνεργεῖον αὐτοκινήτων τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἔνθα ἐκτελοῦνται ἐργασίαι ἐπισκευῆς βλαβῶν καὶ συντηρήσεως τῶν αὐτοκινήτων του, ὡς βοηθὸς ἀρχιτεχνίτου μηχανικοῦ αὐτοκινήτων» καὶ ἀκολούθως κρῖναν ὅτι ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἡ διαληφθεῖσα διαιτητικὴ ἀπόφασις ὡς πρὸς τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων, χωρὶς νὰ βεβαιοῖ, ὅτι οὗτος (ἀναιρεσίβλητος) τυγχάνει μηχανοτεχνίτης καὶ ὅτι ἐκέκτητο μίαν τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων εἰδικοτήτων, ἐκ πλαγίου παρεβίασε τὴν εἰρημένην διάταξιν, ἔχουσαν ἰσχὺν νόμου, κατέστησαν ἀναιρετέαν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν κατὰ τὰ ἄρθρα 807 § 17 καὶ 809 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τὸν περὶ τούτου βάσιμον δεύτερον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου, παραπεμπτέα δὲ ἡ ὑπό-

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 19/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Σερρῶν ὡς ἐφετείου.

θεσις πρὸς νέαν συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τὴν κατάλληλον τοῦ νόμου ἐφαρμογήν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 834 § 1 Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 25 νόμου 3810/1957, καὶ ἄρθρῳ 3 στοιχ. ΙΙΙ τοῦ Κανονισμοῦ λειτουργίας Ἀρείου Πάγου, κυρωθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 3 Μαρτίου 1958 β.δ/γματος (*).

ΙΙ. ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἐφαρμογὴ τῆς ἀπὸ 16.8.1957 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ἐκδοροσφαγέων Πειραιῶς (**).

Προϋπόθεσις τοῦ δικαιώματος τοῦ Συνδέσμου Σφαγέων καὶ Ἐκδοροσφαγέων Πειραιῶς πρὸς εἴσπραξιν τῶν καθοριζομένων δικαιωμάτων παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν ἡ πραγματικὴ παροχὴ τῶν ἐργασιῶν ἢ ἡ προσφορὰ τῶν μελῶν πρὸς παροχὴν τούτων καὶ ἡ μὴ ἀποδοχὴ τῆς προσφορᾶς παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν.— Ὑπερημερία τῶν ἀρνουμένων νὰ παράσχωσιν ἐργασίαν ἐργοδοτῶν — Ἐνεργητικὴ νομιμοποίησις τοῦ Συνδέσμου.— Ἔκτασις ἐφαρμογῆς τῆς ἀνωτέρω συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἀρείου Πάγου 741/1958, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς Ἀρεοπαγίτης κ. *Θ. Σταυρόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Δ. Ρουτσάκος, Ν. Μοσχοβάκης

Συνεκδικασταὶ τυγχάνουσι λόγῳ συναφείας αἱ ἀντίθετοι ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεις ἀναιρέσεως τῶν διαδίκων, στρεφόμεναι κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως.

1ον) Ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως Συνδέσμου Σφαγέων καὶ Ἐκδορέων «ὁ Σωτήρ».

Ἐκ τῆς ἀπὸ 16.8.1957 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δημοσιευθείσης ἐν Ἐφημερίδι Κυβερνήσεως νομίμως, καὶ δὴ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 2 § § 1, 2, ἐν ᾧ ἀπαριθμοῦνται αἱ κατὰ μέρος ἐργασίαι, αἵτινες δέον νὰ παρέχωνται ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ ἀναιρεσείοντος Συνδέσμου, τόσον διὰ τὰ ἐν τοῖς δημοτικοῖς σφαγείοις σφαζόμενα, ὅσον καὶ διὰ τὰ ὁπωσδήποτε εἰσαγόμενα ἐσφαγμένα καὶ ἐγδαρμένα ζῷα, 3, 4 καὶ 5, ἐν οἷς ὁρίζεται ὁ τρόπος τῆς παροχῆς καὶ τὸ τιμολόγιον τῶν καθ' ἕκαστον ὡς ἄνω ἐργασιῶν, ὁριζομένου ρητῶς ὅτι τὰ ἐργατικὰ δικαιώματα θὰ εἰσπράττωνται κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἡ ἐργασία θὰ ἐκτελῆται κανονικῶς, τεχνικῶς καὶ ἐπιμελημένως, ὑπὸ τὴν εὐθύνην καὶ ἄμεσον ἐπίβλεψιν τοῦ προέδρου τοῦ Συνδέσμου ἢ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του, σαφῶς προκύπτει, ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναιρεσείοντος συνδέσμου, ὡς ἐξουσιοδοτημένου δυνάμει τῆς ὡς ἄνω συμβάσεως ἐκ μέρους τῶν ἐργατῶν (ἄρθρον 4 § 2 συμβάσεως) πρὸς εἴσπραξιν τῶν καθοριζομένων δικαιωμάτων παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν, προϋποθέτει πραγματικὴν παροχὴν τῶν ἀνωτέρω ὁριζομένων ἐργασιῶν ἢ τὴν προσφορὰν τῶν μελῶν πρὸς παροχὴν τούτων καὶ τὴν μὴ ἀποδοχὴν τῆς προσφορᾶς παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν θέσπισιν τῆς ὑποχρεώσεως τῶν ἐργοδοτῶν πρὸς πληρωμὴν τῶν δικαιωμάτων τούτων καὶ ἄνευ παροχῆς ἐργασίας τινὸς ἢ προσφορᾶς πρὸς παροχὴν ἐργασίας, ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι ἀφίχθησαν ζῷα ἐσφαγμένα καὶ ἐγδαρμένα, μὴ ἔχοντα ἀνάγκην ἐργασίας, τινός. Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἐδαφίου 4 τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 2 τῆς ἐν λόγῳ συμβάσεως, καθ' ἣν ὁρίζεται, ὅτι «ἐν περιπτώσει μὴ παροχῆς ἐκ μέρους τῶν εἰσαγωγέων ἐργοδοτῶν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν προεκτεθειμένων ἐργασιῶν ἢ τινῶν ἐκ τούτων, θὰ ὑποχρεοῦνται οὗτοι εἰς καταβολὴν τῶν ἐν τῷ οἰκείῳ ἄρθρῳ ἐργατικῶν δικαιωμάτων, δεδομένου ὅτι ἡ ἐκ μέρους τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως παροχὴ συνίσταται εἰς τὴν διάθεσιν τῶν εἰδικῶν συνεργείων, διὰ δὲ τῆς ἀφίξεως ζῴων ἐσφαγμένων καὶ ἐγδαρμένων γεννᾶται τὸ δικαίωμα ὑπὲρ τῆς ὀργανώσεως καὶ ἐάν, ἀντισυμβατικῶς ἐνεργοῦντες, ἀρνοῦνται οἱ εἰσαγωγεῖς νὰ παράσχωσι ταῦτα πρὸς ἐργασίαν εἰς τὰ ἐργατικὰ συνεργεῖα», ὁρίζεται ὁ τρόπος τῆς εἰς ὑπερημερίαν περιαγωγῆς τῶν ἐργοδοτῶν, τῶν ἀρνουμένων νὰ παράσχωσιν ἐργασίαν ἐπὶ ἐσφαγμένων καὶ ἐγδαρμένων ζῴων καὶ ἡ ὑποχρέωσις ὅπως μόνον δι' ἐργατῶν μελῶν τοῦ Συνδέσμου ἐκτελοῦνται αἱ ἐργασίαι, θεσπιζομένου ὅτι περιάγονται οὗτοι εἰς ὑπερημερίαν καὶ ὀφείλουσι τὰ ἐργατικὰ δικαιώματα, ἐὰν ἀρνῶνται νὰ παράσχωσιν ἐργασίαν καὶ ἄνευ προσφορᾶς εἰδικῆς τῶν ἐργατῶν τοῦ Συνδέσμου, ἀρκοῦντος ὅτι ἔχουσι διατεθῆ εἰδικὰ συνεργεῖα ἐργατῶν, ὑπὸ τὴν αὐτονόητον προϋπόθεσιν παντὸς ὅτι ὑφίσταται ἡ ἀνάγκη τῆς ἐργασίας ἐπὶ τῶν ἐσφαγμένων ζῴων. Ὅθεν ὁ δικάσας Πρωτοδίκης, ἀπορρίψας ἐν μέρει τὴν ἀγωγήν, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προκύπτει, καθ' ὃ μέρος ἠτείτο ἡ καταβολὴ ἐργατικῶν δικαιωμάτων διὰ ποσότητα ἐσφαγμένων καὶ ἐγδαρμένων ζῴων, εἰσαχθέντων εἰς δέματα ἄνευ ὀστῶν καὶ εἰς κατάστασιν τοιαύτην ὥστε νὰ μὴ ἔχουν ἀνάγκην οἱασδήποτε ἐπεξεργασίας ἐκ τῶν ἐν τῇ συλλογικῇ συμβάσει ἀναφερομένων, ἤτοι καταμετρήσεως, ταξινομήσεως, κρεοσκοπήσεως, τεμαχισμοῦ, ἐκδερματώσεως κλπ., ὀρθῶς τὰς διατάξεις τῆς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οὐδεμίαν ἄλλην παρεβίασε καὶ ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ ἀντίθετος μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως.

2ον) Ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως ὁμορρύθμου ἐμπορικῆς ἑταιρείας *.

Κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 τῆς μνησθείσης συλλογικῆς συμβάσεως ἡ ἐργατικὴ ὀργάνωσις σφαγέων καὶ ἐκδορέων, νομίμως ἀναγνωρισθὲν Σωματεῖον κατὰ τὰ εἰδικῶς ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀναφερόμενα ἔγγραφα καὶ τὴν περὶ τούτου κρίσιν αὐτῆς, ἐξουσιοδοτεῖται ἐκ μέρους τῶν ἐργατῶν, νομιμοποιουμένη ἐνεργητικῶς, πρὸς εἴσπραξιν τῶν ἐργατικῶν δικαιωμάτων, διανεμομένων εἰς τὰ μέλη του μετὰ τὴν εἴσπραξιν, ἀπορριπτέοι ὄθεν οἱ πρῶτος καὶ δεύτερος λόγοι ἀναιρέσεως περὶ μὴ ἐνεργητικῆς νομιμοποιήσεως ἄνευ τῆς παρεμβάσεως καὶ τῶν μελῶν τοῦ Σωματείου καὶ μὴ λήψεως ὑπ' ὄψιν ἰσχυρισμῶν περὶ μὴ νομίμου συστάσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Συνδέσμου, ὡς ἀβάσιμοι.

Οἱ 3ος καὶ 4ος λόγοι ἀναιρέσεως, ὡς στρεφόμενοι κατὰ τῆς αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ οὐχὶ τοῦ διατακτικοῦ αὐτῆς, ἐ

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 455/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς ὡς ἐφετείου.

(**) ΕΕΔ 16, σελ. 1361.

οὗ δὲν βλάπτεται ἡ ἀναιρεσείουσα ἑταιρεία, οὐδ' ἄλλως δημιουργεῖται κατ' αὐτῆς δεδικασμένον, εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἄνευ συμφέροντος προβαλλόμενοι.

Ὁ 5ος λόγος, καθ' ὃν κατὰ τὸ ἄρθρ. 648 Α.Κ. ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ πρὸς πληρωμὴν ἐργατικῶν δικαιωμάτων ἄνευ προσφορᾶς ἐργασίας, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως ἐρειδόμενος, προκύπτοντος ἐκ τῆς προσβαλλομένης ὅτι ἐπεδικάσθη ἀντίτιμον ἐργασίας ἀπαραιτήτου, εἰς ἣν προσεφέρθησαν οἱ ἐργάται τοῦ συνεργείου καὶ ἥτις δὲν ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, περιελθούσης οὕτω εἰς ὑπερημερίαν κατὰ τὰ εἰδικῶς ἐν τῇ συλλογικῇ συμβάσει ὁριζόμενα.

Ὡς ἐκ τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 2 τῆς ἀνωτέρω συλλογικῆς συμβάσεως προκύπτει, αὕτη ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ὑπὸ τῶν εἰσαγωγέων εἰσαγομένων οἱασδήποτε φύσεως καὶ καταστάσεως δι' οἱουδήποτε μεταφορικοῦ μέσου, ὁθενδήποτε καὶ ὁπωσδήποτε εἰσαγομένων καὶ ἐγδαρμένων ζώων, περιλαμβανομένων οὕτω καὶ τῶν ἐν καταψύξει εἰσαγομένων ζώων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἀπορριπτέος δὲ ὡς ἀβάσιμος ὁ τελευταῖος λόγος ἀναιρέσεως περὶ ἐφαρμογῆς τῆς ἐν λόγῳ συλλογικῆς συμβάσεως μόνον ἐπὶ τῶν νωπῶν καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν κατεψυγμένων κρεάτων.

Ἐν μέρει νικησάντων καὶ ἡττηθέντων τῶν διαδίκων συμψηφιστέα ἡ δικαστικὴ δαπάνη κατ' ἄρθρ. 211 § 3 Πολ. Δικ. (*).

III. ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Λῆψις ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου ἀποδεικτικῶν μέσων

Ἐπίκλησις ὑπὸ τοῦ διαδίκου ἀποδεικτικῶν μέσων πρὸς ἀπόδειξιν πραγματικοῦ ἰσχυρισμοῦ αὐτοῦ.—Μνημόνευσις ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου ἐν τῇ ἀποφάσει αὐτοῦ τῶν λοιπῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων, καταλειπομένης ἀμφιβολίας περὶ τοῦ ἂν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν καὶ ὡρισμένα ὑπὸ τοῦ διαδίκου ἐπικληθέντα ἀποδεικτικὰ μέσα.—Ἀναίρεσις ἀποφάσεως.

Ἀρείου Πάγου 653/1958, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Π. Τσαρούχης*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Σ. Καλαντζῆς, Μ. Παπαδημητρίου

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον βεβαιοῖ, ὅτι πρὸς συναγωγὴν τοῦ εἰς ὃ κατέληξε πορίσματος ἐξετίμησε τὰ ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐκτιθέμενα, τὰ ὑπὸ τούτων ἐπικαλούμενα ἔγγραφα, δεόντως κατὰ τὸ περιεχόμενον αὐτῶν ἐκτιμώμενα, τὰς καταθέσεις τῶν ἐνώπιον τοῦ πρωτοδίκως δικάσαντος καὶ τῶν ἐκτὸς δίκης νομίμως ἐξετασθέντων μαρτύρων, ρητῶς κατονομάζον ταύτας ὡς ἀκολούθως (πρβλ. 445/1957, 19483, 19613, 19731, 19510, 1566, 1369, 1570, 1653, 1644 συμβολαιογραφοῦντος Εἰρηνοδίκου Πάρνωνος καὶ συμβολαιογράφων Ἀθηνῶν Α.Β**, Ν.Δ*,), καὶ τὴν ἐν γένει διαδικασίαν. Ἐκ τοῦ τοιούτου ὅμως προσδιορισμοῦ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων σπουδαία καταλείπεται ἀμφιβολία, ἐὰν τὸ ρηθὲν Πρωτοδικεῖον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς ἐν τῷ μοναδικῷ λόγῳ τοῦ ἀναιρετηρίου ἀναφερομένας ἐνόρκους καταθέσεις μαρτύρων, ἃς, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν ὑποβληθεισῶν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐνώπιον τοῦ ἐκδόντος τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστηρίου προτάσεων (παράγρ. 10, 18, 19, 28Γ, 34, 41 αὐτῶν), ἐπεκαλέσθη οὗτος πρὸς ἀνταπόδειξιν τῶν τὴν ἱστορικὴν βάσιν τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου συνιστώντων πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν, ἐφ' ὅσον καθορίζονται καὶ ρητῶς μνημονεύονται αἱ καθ' ἑκαστον ἐκτὸς δίκης ληφθεῖσαι καὶ προσαχθεῖσαι μαρτυρικαὶ καταθέσεις, ἃς ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, οὐδεμία δὲ μνεία γίνεται τῶν διαληφθεισῶν. Οὕτως ὅμως πραξαν παρεβίασε τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 256 Πολ. Δικ., ἥτις ὑποχρεοῖ τὸν δικαστὴν νὰ μορφώσῃ τὴν πεποίθησίν του ἐκ πάντων τῶν νομίμων ἀποδεικτικῶν μέσων, ἅτινα ἐπικαλοῦνται καὶ προσάγουν οἱ διάδικοι, καὶ ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασίν του κατέστησε κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 9 Πολ. Δικ. καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου μοναδικὸν λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου, δέον δὲ νὰ παραπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις πρὸς νέαν συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 834 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 25 ν. 3810/1957, καὶ τῷ ἄρθρῳ 3 τοῦ Κανονισμοῦ λειτουργίας τοῦ Δικαστηρίου τοῦ Ἀρείου Πάγου, κυρωθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 9 Ἰανουαρίου/3.3.1958 β. δ/τος (*).

2. Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 516 Πολ. Δικονομίας καὶ ἐν τῇ ἐργατικῇ διαδικασίᾳ

Λόγοι ἐφέσεως.—Ἀναγκαῖον νὰ εἶναι σαφεῖς καὶ ὡρισμένοι, ὥστε νὰ δύναται ὁ Δικαστὴς νὰ κρίνῃ περὶ τοῦ νομίμου καὶ βασίμου αὐ-

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 581/1958 ἀπόφασις τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Πειραιῶς.

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 3037/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου (ΕΕΔ 17 σελ. 571).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΕΝΤΑΞΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ

Χαρακτηρισμὸς Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Ἑστίας ὡς Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου.—Διατήρησις κατὰ νόμον 3467/1955 τοῦ ἀπαραιτήτου προσωπικοῦ καὶ ἔνταξις αὐτοῦ εἰς κενὰς ἢ κενωθησομένας ὀργανικὰς θέσεις.—Ἐνέργεια ἐντάξεως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ὁριζομένων κατὰ κλάδους τυπικῶν καὶ οὐσιαστικῶν προσόντων, ὡς ταῦτα προσηρμόσθησαν διὰ τὰ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου διὰ τοῦ ἀπὸ 23/24.12.1955 β. δ/τος.—Ἔννοια ἄρθρου 21 § 1 ἐδ. β' τοῦ ἀπὸ 23/24.12.1955 β. δ/τος.

Συμβουλίου Επικρατείας 454/1959, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. ***Μ. Στασινόπουλος***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Ν. Γαβαλλᾶς***
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ν. Σπηλιόπουλος, Π. Βενιεράτος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται παραδεκτῶς καὶ ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 14191/4 Μαρτίου 1958 πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς ἐνεκρίθη ἡ κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 3 Μαρτίου 1958 τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας ληφθεῖσα ἀπόφασις περὶ ἐντάξεως τοῦ αἰτοῦντος εἰς θέσιν ὑπαλλήλου β' κατηγορίας τοῦ Διοικητικοῦ Κλάδου ἐπὶ ὀγδόῳ βαθμῷ.

Ὁ νόμος 3467/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ Ἐργατικῆς Ἑστίας νομοθεσίας» (φ. 350) ἐν ἄρθρῳ μὲν 1 αὐτοῦ ὁρίζει, ὅτι ὁ ὑπὸ τοῦ ν. 5204/1931, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ἱδρυθεὶς καὶ λειτουργῶν Ὀργανισμὸς τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας ἀποτελεῖ νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, ὑπαγόμενον ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ τὸν ἔλεγχον τοῦ Κράτους, ἀσκουμένην διὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐν ἄρθρῳ δὲ 22 αὐτοῦ ὁρίζει τὰ ἑξῆς: «3. Τὸ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου ὑπηρετοῦν προσωπικὸν κέντρου καὶ ἐπαρχιῶν, ἐκτακτον ἐπὶ συμβάσει (ἀορίστου χρόνου) καὶ ἡμερομίσθιον. . . καὶ μὴ κατέχον ὀργανικὰς θέσεις, διατηρεῖται ἐν ὑπηρεσίᾳ ἐπὶ τριμηνον ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος.— 4. Ὅσοι ἐκ τοῦ ἀνωτέρω προσωπικοῦ κρίνονται ἀπαραίτητοι καὶ κέκτηνται τὰ προβλεπόμενα τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα ἐντάσσονται εἰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἢ εἰς δημιουργηθησομένας θέσεις κατὰ τὴν διαδικασίαν θεσπίσεως θέσεων διὰ τὰ ν.π.δ.δ.». Διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ν. δ. 3755/1957 «περὶ αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν μισθῶν, τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ν. 3239/1955 καὶ ἄλλων

τῶν.—Ἀκυρότης ἄλλως δικογράφου ἐφέσεως.

Ἀρείου Πάγου 672/1958, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Ε. Κολοκούρης***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Π. Τσαρούχης***
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ι. Μαντζουράνης, Λ. Βαμβέτσος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 516 Πολιτικῆς Δικονομίας, ἰσχῦον, κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 11, 12 καὶ 20 τοῦ νόμου ΓΩΟΔ', καὶ ἐπὶ ἐφέσεων κατ' ἀποφάσεων ἐκδοθεισῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ εἰρημένου νόμου, τὸ ἐφετήριον ἔγγραφον δέον πρὸς τοῖς ἄλλοις νὰ περιέχῃ καὶ τοὺς λόγους τῆς ἐφέσεως, οἵτινες δέον νὰ εἶναι σαφεῖς καὶ ὡρισμένοι, ὥστε νὰ δύναται ὁ δικαστὴς νὰ κρίνῃ περὶ τοῦ νομίμου καὶ βασίμου αὐτοῦ. Οἱ ἀόριστοι λόγοι καὶ τούτου ἕνεκεν ἀνεπίδεκτοι δικαστικῆς ἐκτιμήσεως ἰσοῦνται πρὸς ἀνυπάρκτους καὶ ἐντεῦθεν ὑφίσταται ἔλλειψις λόγων ἐφέσεως, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας ἐπέρχεται, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 201 § 2 Πολιτικῆς Δικονομίας, ἀκυρότης τοῦ δικογράφου τῆς ἐφέσεως. Ἐφ' ὅσον δὲ τὸ ἔγγραφον τῆς ἐφέσεως περιέχει σαφῆ καὶ ὡρισμένον λόγον ἐφέσεως, δύναται κατὰ τὸ ἄρθρον 517 Πολιτικῆς Δικονομίας νὰ ἀναπτυχθῶσι καὶ ἄλλοι λόγοι ἐφέσεως διὰ μεταγενεστέρου ἐγγράφου, οἷον εἶναι καὶ αἱ κατὰ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως ὑποβαλλόμεναι ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἔγγραφοι προτάσεις. Οὕτως ἀποφηνάμενον καὶ τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον καὶ ἀπορρίψαν τὴν ἔφεσιν τοῦ ἀναιρεσείοντος ὡς ἄκυρον, καθὸ μὴ περιέχουσαν λόγους ἐφέσεως, κρῖναν ὅτι τὸ ἐν αὐτῇ ἁπλῶς ἐκτιθέμενον, ὡς δέχεται, προκύπτει δὲ καὶ ἐκ τοῦ ἐφετηρίου, ὅτι ἐσφαλμένως ὁ Πρωτοδίκης διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του ἀπέρριψε τὴν ἀπὸ 18 Ὀκτωβρίου 1957 ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἐνῷ ἔπρεπε νὰ δεχθῇ ταύτην, καθὸ νόμιμον, βάσιμον καὶ ἀληθῆ, ὡς οὕτως ὅλως ἀσαφῶς καὶ ἀορίστως διατυποῦται, ἀνεπίδεκτον ἐστὶ δικαστικῆς ἐκτιμήσεως, πλήρως συνεμορφώθη πρὸς τὰς διαληφθείσας διατάξεις καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἀναιρέσεως ὅτι παρὰ τὸν νόμον ἐκήρυξε τὴν ἀκυρότητα καὶ δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰ προταθέντα διὰ τῶν ἐφ' ὧν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐγγράφων προτάσεων, δι' ὧν διεσαφηνίσθη καὶ ἀνεπτύχθη ὁ μοναδικὸς λόγος ἐφέσεως (*).

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 1370/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ὡς ἐφετείου.

διατάξεων τῆς 'Εργατικῆς 'Εστίας κλπ.» (φ. 182) ἡ τρίμηνος προθεσμία τῆς παραγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ ν. 3467/1955 παρετάθη ἀπὸ τῆς λήξεως αὐτῆς καὶ ἐπὶ ἓν εἰσέτι ἑξάμηνον ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ μεταγενεστέρου τούτου ν. δ/τος.

Ναὶ μὲν ὑπὸ τῶν παρατεθεισῶν διατάξεων δὲν καθορίζονται τὰ τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ κριτήρια ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων θέλει ἐνεργηθῇ ἡ εἰς κενὰς ἢ δημιουργηθησομένας ὀργανικὰς θέσεις ἔνταξις τοῦ κατὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ν. 3467/1955 ὑπηρετοῦντος ἐκτάκτου (ἐπὶ συμβάσει καὶ ἡμερομισθίῳ) προσωπικοῦ τῆς 'Εργατικῆς 'Εστίας, πλήν, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι διὰ τῆς ἐντάξεως τὸ ἔκτακτον προσωπικὸν θέλει καταστῇ μόνιμον, ὑπαγόμενον ἐφεξῆς εἰς τὰς ἐγγυήσεις καὶ τοὺς περιορισμοὺς τοῦ 'Υπαλληλικοῦ Κώδικος, παρέπεται, ὅτι ἡ ἔνταξις τῶν ὑπαλλήλων τούτων θέλει ἐνεργηθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπὸ τοῦ 'Υπαλληλικοῦ Κώδικος ὁριζομένων κατὰ κλάδους τυπικῶν καὶ οὐσιαστικῶν προσόντων, ὡς ταῦτα προσηρμόσθησαν διὰ τὰ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου ὑπὸ τοῦ ἀπὸ 23/24.12.1955 β. δ τος «περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ 'Υπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου» (φ. 345). Κατ' ἀκολουθίαν ὅθεν τῶν ρηθέντων, προκειμένου περὶ τοῦ καθορισμοῦ τοῦ βαθμοῦ, εἰς ὃν ἐνεργηθήσεται ἡ ἔνταξις τῶν ὑπαλλήλων, ἐφαρμοστέαι τυγχάνουσιν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 22 τοῦ ἀπὸ 23/24.12.1955 β. δ τος, καθ' ἃς ἡ εἰς ἀνώτερον βαθμὸν ἔνταξις συντελεῖται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἱκανότητος, τῶν ἄλλων οὐσιαστικῶν προσόντων καὶ τῆς πραγματικῆς ὑπηρεσίας, κατὰ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ λεπτομερῆ κλιμάκωσιν τοῦ χρόνου τούτου ὑπηρεσίας, ἤτοι α) οἱ κεκτημένοι 13 ἐτῶν ὑπηρεσίαν εἰς τὸν 7ον βαθμόν, β) οἱ κεκτημένοι 9 ἐτῶν εἰς τὸν 8ον βαθμόν, γ) οἱ κεκτημένοι 5 ἐτῶν εἰς τὸν 9ον βαθμὸν κ.ο.κ.

'Εν προκειμένῳ, καθ' ἃ ἐκ τῆς προσβαλλομένης πράξεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ 'Οργανισμοῦ καὶ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου προκύπτει, ὁ αἰτῶν, κεκτημένος ἀπολυτήριον Μέσης Δημοσίας 'Εμπορικῆς Σχολῆς καὶ προϋπηρεσίαν παρὰ τῷ αὐτῷ 'Οργανισμῷ 9 ἐτῶν καὶ 1 μηνός, ἐνετάγη, μετ' ἐκτίμησιν τῶν οὐσιαστικῶν αὐτοῦ προσόντων, εἰς θέσιν ὑπαλλήλου β' κατηγορίας τοῦ Διοικητικοῦ Κλάδου ἐπὶ 8ῳ βαθμῷ, ἡ ἔνταξις δὲ τούτου ἐγένετο κατ' ὀρθὴν ἐφαρμογὴν τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων, δι' ὃ τὰ ἐναντία ὑποστηριζόμενα διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμα.

Τὸ ἄρθρον 21 § 1 ἐδ. β' τοῦ ἀπὸ 23/24.12.1955 β. δ τος ὁρίζει, ὅτι: «'Επὶ τακτικῶν ὑπαλλήλων κατεχόντων θέσεις ἐκ τῶν ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 20 ὁ κατὰ τὸν Κώδικα βαθμὸς αὐτῶν ὁρίζεται. . . . . , κατ' ἀντιστοιχίαν πρὸς τὸν ἐνδιάμεσον βαθμὸν ἢ τὸν βαθμὸν ἑτέρας ἱεραρχίας, ὃν ἄχρι τοῦδε εἶχον, ἢ, ἐν ἐλλείψει τῶν στοιχείων τούτων, πρὸς τὸν μισθόν, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ ὁρισθῇ βαθμὸς τοῦ ὑπαλλήλου ἐπαγόμενος μεῖζονα μισθὸν τοῦ ἄχρι τοῦδε καταβαλλομένου». Κατὰ τὸ γράμμα δὲ καὶ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως αὐτῆ εἶναι ἐφαρμοστέα μόνον ἐπὶ τῶν τακτικῶν ὑπαλλήλων τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, οἵτινες κατεῖχον ὀργανικὰς θέσεις, αἵτινες κατὰ τὰς προϊσχυούσας διατάξεις εἴτε δὲν εἶχον τινὰ τῶν ἐν ἄρθρῳ 20 § 2α τοῦ αὐτοῦ β. δ/γματος καθοριζομένων βαθμῶν, ἀλλ' ἐνδιάμεσον τοιοῦτον ἢ εἶχον βαθμὸν ἑτέρας ἱεραρχίας, εἴτε ἦσαν μόνον ἐπὶ μισθῷ. Εἰδικώτερον διὰ τοὺς ἐπὶ μισθῷ ὑπηρετοῦντας τακτικοὺς ὑπαλλήλους τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ὁ καθορισμὸς τῶν βαθμῶν αὐτῶν γίνεται κατὰ τὴν ἐν ἄρθρῳ 1 § 1 ά.ν. 1538/1950 «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου» (φ. 251) ὁριζομένην μισθολογικὴν ἀντιστοιχίαν πρὸς τοὺς βαθμοὺς τῶν πολιτικῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων. Συνεπῶς ἡ διάταξις αὕτη, προϋποθέτουσα ὑφισταμένην μισθολογικὴν ἀντιστοιχίαν πρὸς τὸν κατεχόμενον βαθμόν, δὲν δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς, προκειμένης ἐντάξεως ἐκτάκτου προσωπικοῦ ὑπηρετοῦντος ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, εἴτε ἐπὶ ἡμερομισθίῳ, δεδομένου μάλιστα ὅτι εἰς τὰς τελευταίας ταύτας περιπτώσεις ὁ καθορισμὸς τοῦ καταβλητέου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου εἶναι προϊὸν τῆς ἐλευθέρας τῶν μερῶν συμφωνίας. Ὅθεν ὁ λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν ὁ αἰτῶν ἔδει νὰ ἐνταγῇ εἰς θέσιν ἐπὶ βαθμῷ 5ῳ, ἀντιστοιχοῦντι πρὸς τὸν λαμβανόμενον παρ' αὐτοῦ μισθὸν τῶν δραχ. 2.000, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς νόμῳ ἀβάσιμος.

Καὶ ὁ λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν ἡ ἔνταξις τοῦ αἰτοῦντος εἰς τὸν 8ον βαθμὸν ἀντίκειται πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 5580/184 τῆς 27.1.1958 κοινὴν ἀπόφασιν τῶν 'Υπουργῶν 'Εργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, ὁ ὑποθέτων ὅτι διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης καθωρίσθησαν αἱ ὀργανικαὶ θέσεις τοῦ παρὰ τῇ Τοπικῇ 'Επιτροπῇ Θεσσαλονίκης προσωπικοῦ τῆς 'Εργατικῆς 'Εστίας, μεταξὺ τοῦ ὁποίου καὶ ὁ αἰτῶν, ἀναλόγως τοῦ λαμβανομένου μισθοῦ, καὶ ὅτι ὡς ἐκ τούτου ἔδει οὗτος νὰ ἐνταγῇ εἰς τὴν ἱδρυθεῖσαν θέσιν ἐπὶ 5ῳ βαθμῷ, ἀντιστοιχοῦσαν πρὸς τὸν λαμβανόμενον παρ' αὐτοῦ μισθόν, εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἐνδεὴς παντὸς νομικοῦ ἐρείσματος, δεδομένου ὅτι ἡ αὔξησις τῶν ὀργανικῶν θέσεων καὶ ὁ κανονισμὸς τῆς συνθέσεως καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τούτων δι' ἑκάστην Τοπικὴν 'Επιτροπὴν ἐγένετο οὐχὶ κατὰ συνάρτησιν πρὸς τοὺς μισθοὺς τῶν ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων, ἀλλ' ἀποκλειστικῶς κατὰ λόγον τῶν ἀφῃρημένων ἀναγκῶν τῶν 'Επιτροπῶν καὶ ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ συμφέροντος διὰ τὴν ὁμαλὴν καὶ εὔρυθμον λειτουργίαν των.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

§ 1. Χορήγησις ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰδικῆς συντάξεως εἰς ἐργατικὰ στελέχη

Ἔννοια ἄρθρου 51 Ν.Δ. 2698/1953.—Προϋποθέσεις τοῦ κατ' αὐτὸ δικαιώματος εἰδικῆς συντάξεως τῆς κατηγορίας τῶν ἐν τῇ διατάξει ἐργατικῶν στελεχῶν ἡ πραγματοποίησις 750 τοὐλάχιστον ἡμερῶν ἐργασίας, ἡ συμπλήρωσις τοῦ 55ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, ἡ προσφορὰ διακεκριμένων ἐθνικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ 5ετὴς τοὐλάχιστον θητεία ἐν τῇ διοικήσει τῶν ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων.—Διαπίστωσις τῆς συνδρομῆς τῶν προϋποθέσεων τούτων δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., οὗσης οὕτω ἀναγνωριστικῆς τοῦ δικαιώματος συντάξεως καὶ οὐχὶ δημιουργικοῦ στοιχείου τούτου.—Κρίσις τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας περὶ τῆς νομιμότητος τῆς πράξεως τῶν ἁρμοδίων διοικητικῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α.—Δικαίωμα τοῦ δικαστηρίου, ἐλέγχοντος τὴν νομιμότητα τῆς πράξεως ἢ παραλείψεως τοῦ διοικητικοῦ ὀργάνου, πρὸς ἔρευναν παρεμπιπτόντως τῆς ὑπάρξεως τῶν προϋποθέσεων τοῦ προσβληθέντος δικαιώματος πρὸς καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ ἀποζημιώσεως.—Δικαστικὴ δαπάνη εἰς δίκας μετὰ τοῦ Ι.Κ.Α.: Κατὰ μὲν τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 29 § 5 ἀ. ν. 1846/1951 ἡ καταβολὴ τῶν συντάξεων ἀρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ἔλαβον χώραν τὰ θεμελιοῦντα τὸ δικαίωμα γεγονότα, ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει αὕτη δὲν δύναται νὰ ἀνατρέξῃ εἰς χρόνον ἀνώτερον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως ἀπονομῆς συντάξεως, κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 51 ν. δ. 2698/1953 περὶ διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. κλπ. «δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. δύναται μετ' ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας νὰ χορηγῆται σύνταξις εἰς ἠσφαλισμένους πραγματοποιήσαντας 750 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας καὶ ἔχοντας συμπληρώσει τὸ 55ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἀποδεδειγμένως προσέφερον διακεκριμένας ἐθνικὰς ὑπηρεσίας καὶ διετέλεσαν ἐπὶ πέντε τοὐλάχιστον ἔτη μέλη τῆς διοικήσεως τῆς Γ.Σ.Ε.Ε. ἢ πρόεδροι ἢ γραμματεῖς ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων».

Ἐκ τῶν ἄνω διατάξεων σαφῶς προκύπτει, ὅτι διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως εἰς τὴν περὶ ἧς τὸ ἄρθρον 51 ν.δ. 2698/1953 κατηγορίαν ἐργατικῶν στελεχῶν ὡς προϋποθέσεις θεμελιοῦσαι τὸ συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα ἀπαιτοῦνται ἡ πραγματοποίησις 750 τοὐλάχιστον ἡμερῶν ἐργασίας, ἡ συμπλήρωσις τοῦ 55ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, ἡ προσφορὰ διακεκριμένων ἐθνικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ 5ετὴς τοὐλάχιστον θητεία ἐν τῇ διοικήσει τῶν ἄνω ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, ἡ δὲ ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. ἁπλῶς διαπιστώνει τὴν συνδρομὴν τούτων παρὰ τῷ αἰτοῦντι, οὖσα οὕτω ἀναγνωριστικὴ τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου χορηγουμένου δικαιώματος συντάξεως, καὶ οὐχὶ δημιουργικὸν στοιχεῖον τούτου (*). Ἡ ἔννοια τοῦ ὅρου «δύναται», ὅστις τίθεται ἐν τῇ ἄνω διατάξει, εἶναι ὅτι εἰς τὴν οὐσιαστικὴν κρίσιν τῆς διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. ἀνάγεται ἡ ἐκτίμησις τοῦ διακεκριμένου ἢ μὴ τῶν ἐθνικῶν ὑπηρεσιῶν, τῶν ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου παρασχεθεισῶν, ὡς προϋποθέσεως τῆς κτήσεως τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος ἐν ἑκάστῃ εἰδικῇ περιπτώσει. Ὅθεν, δεχθεῖσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ὅτι πᾶσαι αἱ ὡς ἄνω θεμελιοῦσαι τὸ συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα προϋποθέσεις συνέτρεξαν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑποβολῆς ὑπὸ τούτου τῆς περὶ χορηγήσεως συντάξεως αἰτήσεώς του καὶ ἐπιδικάσασα ὡς ἀποζημίωσιν τὸ ποσὸν συντάξεως, ὅπερ ἐδικαιοῦτο ὁ ἀναιρεσίβλητος ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου μηνός, καθ' ὃν συνέτρεξαν αἱ προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεώς του, ὀρθῶς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ ἐναντίος πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως.

Ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ τῶν πρωτοδίκων προτάσεων, εἰς ἃς αὐτὸ ἀναφέρεται, προκύπτει, τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον δὲν ἔκρινε περὶ τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος καὶ τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἀλλὰ περὶ τῆς μὴ νομιμότητος τῆς πράξεως τῶν ἁρμοδίων διοικητικῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α., περὶ ἧς, συνιστώσης βάσιν ἰδιωτικῆς ἀποζημιώσεως ἐκ παρανόμου ἐνεργείας ἢ παραλείψεως τῶν διοικητικῶν ὀργάνων (ἀποζημιώσεως), ἠδύνατο, ἐλέγχον τὴν μὴ νομιμότητα τῆς πράξεως ἢ παραλείψεως τοῦ διοικητικοῦ ὀργάνου, νὰ ἐρευνήσῃ περαιτέρω παρεμπιπτόντως τὴν ὕπαρξιν τῶν προϋποθέσεων τοῦ προσβληθέντος δικαιώματος πρὸς καθορισμὸν τοῦ αἰτουμένου ποσοῦ ἀποζημιώσεως. Ὅθεν ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ περὶ ὑπερβάσεως τῶν καθηκόντων τοῦ δικάσαντος Ἐφετείου δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 22 §§ 2, 3 τοῦ νόμου 3693/1957 εἰς δίκας μετὰ τοῦ Δημοσίου ἢ Νομικοῦ Προσώπου, οὗτινος ἡ νομικὴ ὑπηρεσία διεξήγετο διὰ τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, τὰ δικαστικὰ ἔξοδα συμψηφίζονται ἐν ὅλῳ ... β) ὅταν ἕκαστος διάδικος ἐν μέρει νικήσῃ καὶ ἐν μέρει ἡττηθῇ. Προκύπτοντος ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι τὸ ἐφεσίβλητον καὶ ἤδη ἀναιρεσίον Ι.Κ.Α. ἡττήθη ἐν μέρει, ὡς ἐκ τῆς μερικῆς ἀπορρίψεως τῆς ἀσκηθείσης ἀντεφέσεώς του, ἥτις ἐγένετο δεκτὴ ἐν μέρει, ἔδει, κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς ἄνω οὐσιαστικῆς νομικῆς διατάξεως, νὰ συμψηφισθῇ ἐν ὅλῳ ἡ δικαστικὴ δαπάνη. Ὅθεν, μὴ ἐφαρμόσασα τὴν σαφῆ οὐσιαστικὴν νομικὴν διάταξιν ταύτην ἡ προσβαλ-

(*) Βλέπε περὶ αὐτοῦ καὶ Σ.Ε. 1602/1957, ΕΕΔ 16, 1289.

ομένη καὶ προβᾶσα εἰς καταψήφισιν μερικὴν τῶν ικαστικῶν ἐξόδων εἰς βάρος τοῦ ἤδη ἀναιρεσείντος Ι.Κ.Α., καίτοι ἐν μέρει ἡττηθέντος τοῦ ἐεσιβλήτου κατὰ τὴν ἔκκλητον δίκην, ἀναιρετέα ατέστη ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῶν δικαστικῶν όδων κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ., ὡς τροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 3810/1958, κατὰ τὸν άσιμον περὶ τούτου τρίτον λόγον ἀναιρέσεως.

Διακρατουμένης τῆς ὑποθέσεως παρὰ τῷ Τμήατι τούτῳ μετὰ τὴν κατὰ τὰ ἄνω μερικὴν ἀναίεσιν τῆς ἀποφάσεως συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 834 ολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 25 3810/1958, δέον κατὰ τὸ σχετικὸν ἐν τῇ ἐκλήτῳ δίκῃ αἴτημα τοῦ Ι.Κ.Α. μετὰ καὶ τὴν ἐν ᾗ παρούσῃ δίκῃ ἐν μέρει νίκην καὶ ἐν μέρει ττταν ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων, κατ' ἐφαρμογὴν ῆς διαληφθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 22 νόμου 693/1957, νὰ συμψηφισθῇ ἐν ὅλῳ ἡ δικαστικὴ απάνη τόσον τῆς κατ' ἀναίρεσιν, ὅσον καὶ τῆς κλήτου δίκης ἐν ὅλῳ. *(Α.Π. 208/1959, Τμ. Γ'.* Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Ε. Κολοκούης,*** Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Θ. Σταυρόουλος,*** Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Τσαγκαράκης, Πάεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, . Βασιλείου (*).

2. Ἔννοια ἀναπήρου κατ' ἄρθρ. 28 § 2 Α.Ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» δι' ἀπονομὴν συντάξεως ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α.

Στήριξις τῆς κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν εθόδου καθορισμοῦ τῆς ἀναπηρίας τῶν ἡσφαισμένων οὐχὶ εἰς ἀντικειμενικὰ κριτήρια, σχέιν ἔχοντα πρὸς τὸν ἰατρικὸν καθορισμὸν ὡριμένου ποσοστοῦ ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν, ἧς ἀναγκαίως ἀπορρέει ἡ πρὸς παροχὴν συνάξεως ὑποχρέωσις τοῦ Ι.Κ.Α., ἀλλ' εἰς τὸν ἐξ ποκειμένου προσδιορισμὸν τῆς πρὸς ἐργασίαν νικανότητος τοῦ ἡσφαλισμένου ἐν ἀμέσῳ ἐξαρήσει πρὸς ἓν ἐλάχιστον ποσοστὸν προσόδου, περ δύναται οὗτος νὰ ἀποκομίσῃ ἐκ τῆς ἐργασίας του: Διὰ τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν, ἀτεῶς ἀσκουμένην κατὰ τὸ ἄρθρον 40 § 2 τοῦ .ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ατεβλήθη τὸ νόμιμον παράβολον. Κατὰ τὸ ἄρρον 28 § 2 τοῦ εἰρημένου ἀ. ν. 1846/1951 ἡσφαλισμένος παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. θεωρεῖται ἀνάτηρος, ἐὰν λόγῳ παθήσεως ἢ βλάβης ἢ ἐξαθενήσεως σωματικῆς ἢ πνευματικῆς ἐξαμήνου τούλάχιστον κατ' ἰατρικὴν πρόβλεψιν διαρκείς δὲν δύναται νὰ κερδίζῃ δι' ἐργασίας, ἀνταποκρινομένης εἰς τὰς δυνάμεις, τὰς δεξιότητας, τὴν μόρφωσιν καὶ τὴν συνήθη αὐτοῦ ἐπαγγελματικὴν ἀπασχόλησιν, πλέον τοῦ τρίτου ἐκείνου, ὅπερ συνήθως κερδίζει ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ καὶ ἐπαγγελματικῇ κατηγορίᾳ σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος τῆς αὐτῆς μορφώσεως, ὡς δὲ παγίως ἐκρίθη ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου (ἀποφ. 164/1955, 1200/1956, 728/1957 κ.ἀ.), ἡ ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ἀκολουθουμένη μέθοδος καθορισμοῦ τῆς ἀναπηρίας τῶν ἡσφαλισμένων στηρίζεται οὐχὶ εἰς ἀντικειμενικὰ κριτήρια, σχέσιν ἔχοντα πρὸς τὸν ἰατρικὸν καθορισμὸν ὡρισμένου ποσοστοῦ ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν, ἐξ ἧς ἀναγκαίως ἀπορρέει ἡ πρὸς παροχὴν συντάξεως ὑποχρέωσις τοῦ Ι.Κ.Α., ἀλλ' εἰς τὸν ἐξ ὑποκειμένου προσδιορισμὸν τῆς πρὸς ἐργασίαν ἀνικανότητος τοῦ ἡσφαλισμένου ἐν ἀμέσῳ συναρτήσει πρὸς ἓν ἐλάχιστον ποσοστὸν προσόδου, ὅπερ δύναται οὗτος νὰ ἀποκομίσῃ ἐκ τῆς ἐργασίας του. Οὕτω διὰ τὴν κρίσιν ἡσφαλισμένου καὶ ἀναπήρου δέον νὰ ἐρευνᾶται ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει, ἐὰν οὗτος δύναται καὶ μετὰ τὴν διαπιστουμένην πάθησιν αὐτοῦ νὰ ἀποκερδαίνῃ ἐκ τῆς συνήθους ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεώς του τοὐλάχιστον τὸ τρίτον ἐκείνου, ὅπερ κερδίζει ὑγιὴς ἄνθρωπος τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος.

Ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς πρώτης τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀθηνῶν τοῦ Ι.Κ.Α. (ὑπ' ἀριθ. 1141/1956) εἰς ἣν ἐκδοθεῖσαν μετὰ νέαν πραγματικὴν ἔρευναν τῆς ὑποθέσεως ἐνεσωματώθη ἡ δευτέρα τῶν προσβαλλομένων (ὑπ' ἀριθ. 569/1956) τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ αἴτησις τοῦ νῦν αἰτοῦντος, τυγχάνοντος ἡσφαλισμένου παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀπὸ τοῦ ἔτους 1937, ὡς παρέχοντος ἐξηρτημένην ἐργασίαν (ἐργάτου) παρὰ τῇ Ἀνωνύμῳ Ἑταιρείᾳ Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων, περὶ χορηγήσεως αὐτῷ συντάξεως ἀναπηρίας, ὡς καταστάντος ἀνάπηρου κατὰ τὸν πόλεμον 1940–1941, ἀπερρίφθη, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι κατὰ τὴν γενομένην ἐπανεξέτασιν αὐτοῦ ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς διεπιστώθη, ὅτι ἡ ἐπελθοῦσα αὐτῷ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1941 βλάβη δὲν ἔχει ἐπιδεινωθῇ, τοῦ ποσοστοῦ ἀναπηρίας ὑπολογιζομένου ἔκτοτε εἰς 55 ο/ο καὶ ὅτι συνεπῶς ὡς ἔχει σήμερον ἡ κατάστασις τῆς ὑγείας του δὲν συνιστᾷ ἀναπηρίαν εἰς συντάξιμον ποσοστόν, συνεκτιμωμένου μάλιστα καὶ τοῦ γεγονότος τῆς σταθερᾶς πραγματικῆς ἀπασχολήσεώς του ἀπὸ τοῦ ἔτους 1943 εἰς θέσιν κλητῆρος παρὰ τῇ αὐτῇ ὡς ἄνω Ἑταιρείᾳ. Ἀλλ' ἐκ τῆς αἰτιολογίας ταύτης προκύπτει, ὅτι ἡ ρηθεῖσα Ἐπιτροπὴ παρέλιπε νὰ κρίνῃ, ὡς ἔδει, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἂν ὁ αἰτῶν, λόγῳ τῆς διαπιστωθείσης ἀναπηρίας του, δύναται ἢ οὐ νὰ κερδίζῃ, δι' ἐργασίας ἀνταποκρινομένης

(*) Ἀναιρεῖται ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 1246/1958 πόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπὶ τῶν λόγῳ μὴ χορηγήσεως τῆς ἀδείας καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ποσῶν: Ἐν συνεχείᾳ πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 4/1.1.1958 ἡμετέραν ἐπὶ τοῦ ἐν περιλήψει θέματος ἐγκύκλιον κοινοποιοῦμεν κατωτέρω τὴν ὑπ' ἀριθ. 93/14.1.1959 ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, προκληθεῖσαν ἐξ ἀφορμῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 15520/1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (*), δι' ἧς τοῦτο ἐδέχθη, ὅτι ἐν περιπτώσει μὴ παροχῆς αὐτουσίας τῆς ἀδείας ἡ προσαύξησις κατὰ 100 ο/ο τῶν καταβλητέων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀποδοχῶν τῶν ἡμερῶν ἀδείας δὲν ἀποτελεῖ μισθὸν καὶ ἑπομένως δὲν ὑπόκειται εἰς εἰσφοράν.

Διὰ τῆς κοινοποιουμένης γνωμοδοτήσεως, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους ἐμμένει εἰς τὴν διατυπωθεῖσαν εἰς τὴν προγενεστέραν ἐπὶ τοῦ θέματος ὑπ' ἀριθ. 1331/250/1957 γνωμοδότησιν αὐτοῦ ἄποψιν, καθ' ἣν πάντα τὰ λόγῳ μὴ λήψεως τῆς ἀδείας καταβαλλόμενα εἰς τοὺς μισθωτοὺς ποσὰ ἀποτελοῦν ἀποδοχὰς ὑποκειμένας εἰς εἰσφοράν. *(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 66/1959 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.).*

Γνωμοδότησις Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Τμ. Β', ὑπ' ἀριθ. 93 τῆς 14 1 1959

Ι. Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ν.δ. 3755 1957 καὶ τὸ δι' αὐτοῦ εἰς τὴν παράγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 5 ἀ.ν. 539/1945 προστιθέμενον ἐδάφιον ὁρίζεται, ὅτι: «Ἐπιφυλασσομένων τῶν διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας ἐργοδότης, ἀρνούμενος τὴν χορήγησιν εἰς τὸν μισθωτὸν αὐτοῦ τῆς νομίμου κατ' ἔτος ἀδείας του, ὑποχρεοῦται, ὅπως ἅμα τῇ λήξει τοῦ ἔτους, καθ' ὃ δικαιοῦται ἀδείας ὁ μισθωτὸς καὶ μετὰ προηγουμένην διαπίστωσιν τῆς παραλείψεως ταύτης ὑπὸ ὀργάνου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, καταβάλῃ εἰς αὐτὸν τὰς ἀντιστοίχους ἀποδοχὰς τῶν ἡμερῶν ἀδείας, ἠὐξημένας κατὰ 100 ο/ο.

ΙΙ. Ἐν ὄψει τῆς προπαρατεθείσης διατάξεως τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐμμένει εἰς τὴν διὰ τῆς προηγουμένης γνωμοδοτήσεώς του (1331/1958) ἐξενεχθεῖσαν γνώμην, καθ' ἣν ἡ ὡς ἄνω κατὰ 100 ο ο προσαύξησις τῶν ἀντιστοίχων ἀποδοχῶν ἀδείας ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως παροχῆς αὐτῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀποτελεῖ κατὰ ῥητὸν ὁρισμὸν - ἐπιταγὴν τοῦ νόμου - ἀποδοχὰς καὶ συνεπῶς ὑπόκειται εἰς τὰς ἀσφαλιστικὰς κρατήσεις.

Τὴν ἄποψιν ταύτην δὲν δύναται βασίμως νὰ ἀντικρούσῃ ἡ εἰς τὴν ἐν τῷ ἐρωτήματι ἀναφερομένην ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου (15520/1958) διατυπουμένη σκέψις, ὅτι ἡ ὡς εἴρηται προσαύξησις ἀποτελεῖ ποινὴν καὶ ὅτι ἡ ἐν τῇ προδιαληφθείσῃ διατάξει συσχέτισις αὐτῆς πρὸς τὰς ἀντιστοίχους ἀποδοχὰς ἀδείας ἐγένετο μόνον πρὸς προσδιορισμὸν τοῦ ὕψους ταύτης βάσει τῶν ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ἀποδοχῶν ἑνὸς ἑκάστου ἐργαζομένου καὶ ἐν ἀντιστοιχίᾳ πρὸς αὐτάς, ποικιλλούσας ἑκάστοτε κατὰ τὰς περιστάσεις, διότι, ἀνεξαρτήτως τοῦ λόγου, δι' ὃν ὁ νομοθέτης ἐπέβαλε τὴν τοιαύτην προσαύξησιν, ἐκ τοῦ ὑπὸ τούτου ὁριζομένου ὅτι «εἰς τὸν μισθωτὸν καταβάλλει ὁ ἐργοδότης τὰς ἀντιστοίχους ἀποδοχὰς τῶν ἡμερῶν ἀδείας ἠὐξημένας κατὰ 100 ο ο», προκύπτει σαφῶς, ὅτι πρόκειται περὶ ῥητῶς ἐπιτασσομένης καταβολῆς ἀποδοχῶν ἠὐξημένων διὰ τὰς ἡμέρας τῆς μὴ χορηγηθείσης ἀδείας καὶ ὅτι συνεπῶς δὲν δύναται νὰ γίνῃ διάκρισις μεταξὺ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀντιστοίχων εἰς τὰς ἡμέρας ἀδείας καὶ τῆς προσαυξήσεως ταύτων, τῶν μὲν ἀποτελουσῶν ἀποδοχάς, ὑποκειμένας εἰς ἀσφαλιστικὰς κρατήσεις, τῆς δὲ προσαυξήσεως μὴ συνιστώσης τοιαύτας καὶ μὴ ὑποκειμένης εἰς κρατήσεις, δοθέντος ὅτι ἀμφότεραι εἶναι καταβλητέαι εἰς τὸν μισθωτὸν διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, ἤτοι λόγῳ στερήσεως τῆς ἀδείας του μετ' ἀποδοχῶν.

ΙΙΙ. Ἐν συνεχείᾳ τούτων καὶ τὰ ἄλλα ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω μνημονευομένης ἀποφάσεως τοῦ Πρωτο-

(*) ΕΕΔ 17, σελ. 1183.

εἰς τὰς δυνάμεις, τὰς δεξιότητας καὶ τὴν ἀρχικὴν ἐπαγγελματικὴν ἀπασχόλησιν αὐτοῦ, ὑφ' ἣν ἠσφαλίσθη παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., πλέον τοῦ τρίτου ἐκείνου, ὅπερ κερδίζει ὑγιὴς ἄνθρωπος τῆς αὐτῆς μορφώσεως καὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος. Ἡ παράλειψις δὲ αὕτη δὲν καλύπτεται ἐκ τοῦ ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει ἀναφερομένου γεγονότος ὅτι ὁ αἰτῶν ἀπασχολεῖται ἀπὸ τοῦ ἔτους 1943 ὡς κλητὴρ παρὰ τῇ ῥηθείσῃ Ἑταιρείᾳ, διότι ἡ πρὸς ἐργασίαν ἱκανότης τοῦ αἰτοῦντος καὶ μετὰ τὴν ἀναπηρίαν του ἔδει νὰ κριθῇ καθ' ἑαυτὴν καὶ οὐχὶ ἐν σχέσει πρὸς ὡρισμένον ἐργοδότην, τοσούτῳ δὲ μᾶλλον καθ' ὅσον ἡ Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπή, εἰς τὴν γνωμοδότησιν τῆς ὁποίας ἀναφέρεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δέχεται ἂν ὁ αἰτῶν διατηρῆται παρὰ τῇ ῥηθείσῃ Ἑταιρείᾳ λόγῳ τῆς ἰδιότητός του ὡς ἀναπήρου πολέμου καὶ ἂν εἶναι λίαν ἀμφίβολος ἡ ἐξεύρεσις ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίας παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ εἰρημένη ἀπόφασις καὶ ἡ εἰς αὐτὴν ἐνσωματωθεῖσα καθίστανται ἀκυρωτέαι ὡς ἀναιτιολόγητοι κατὰ τὸν σχετικὸν βάσιμον λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως. *(Σ.Ε. 1381/1958, Ὁλομελείας,* Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας,* Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Θ. Κυριακός,* Δικηγόροι οἱ κ. κ. Δ. Τζιτζιλιέρης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

δικείου Ἀθηνῶν (15520/1958) ἀναπτυσσόμενα ἐπιχειρήματα, ὅτι ἡ περὶ ἧς πρόκειται ὡς ἄνω προσαύξησις κατὰ 100 ο/ο δὲν ἀποτελεῖ «μισθὸν» ὑπὸ τὴν παραδεδεγμένην αὐτοῦ ἔννοιαν, ἤτοι ὡς ἀνταλλάγματος τῆς ἐργασίας διδομένου ἐν αἰτιώδει πρὸς ταύτην συναφείᾳ, ὅτι δὲν ἀποτελεῖ πρόσθετον παροχὴν ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας καταβαλλομένην, οὔτε ἀκόμη καὶ προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ ἡ πρόσθετον μισθόν, οὐδόλως ἐνισχύουν τὴν ἀντίθετον πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου ἄποψιν, διότι πάντα ταῦτα θὰ ἔδει νὰ ἰσχύσουν, κατὰ λογικὴν ἀκολουθίαν, οὐ μόνον διὰ τὴν προειρημένην προσαύξησιν κατὰ 100 ο/ο, ἀλλὰ καὶ δι' αὐτὰς ταύτας τὰς ἀντιστοίχους ἀποδοχὰς τῶν ἡμερῶν ἀδείας, ἀφοῦ καὶ αὗται ἀποτελοῦσι παροχὴν μὴ τελοῦσαν ἐν αἰτιώδει συναφείᾳ πρὸς παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν τῶν μισθωτῶν, ἀλλὰ πρὸς τὴν ἄρνησιν τοῦ ἐργοδότου νὰ χορηγήσῃ τὴν νόμιμον κατ' ἔτος ἄδειάν των, ἐνῷ εἶναι πλέον ἢ δῆλον ὅτ ὁ Νομοθέτης ἐπιτάσσει τὴν πληρωμὴν τούτων, χαρακτηριζομένων ὡς «ἀποδοχῶν» (ἄρθρον 3 ἀ.ν. 539/1945), τοῦθ' ὅπερ ἄλλωστε φαίνεται δεχομένη καὶ ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου, ἀναγνωρίζουσα ὅτι δὲν ὑπόκειται εἰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς μόνον ἡ κατ' ἄρθρον 3 τοῦ ν.δ. 3755/1957 παροχὴ προσαυξήσεως κατὰ 100 ο ο ἐπὶ τῶν ἀντιστοίχων ἀποδοχῶν τῶν ἡμερῶν ἀδείας τοῦ ἐργαζομένου.

IV. Περαιτέρω δέον νὰ σημειωθῇ, ἐν σχέσει πρὸς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὅτι ἡ ἔννοια τοῦ «μισθοῦ» διὰ τὴν κατάταξιν τῶν ἠσφαλισμένων εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις καὶ τὴν καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν εἶναι εὐρυτέρα τῆς παραδεδεγμένης ἐννοίας τοῦ «μισθοῦ», περὶ ἧς ἡ προμνησθεῖσα ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἐντεῦθεν δὲ χαρακτηρίζεται οὗτος καὶ «ἀσφαλιστικὸς μισθός», περιλαμβάνων τὰς πάσης φύσεως ἀποδοχὰς τῶν μισθωτῶν εἰς χρῆμα καὶ εἰς εἶδος (κατ' ἄρθρον 25 § 4 ἀ.ν. 1846/1951) (ὑπερωρίας, βραβεῖα καλῆς ἐκτελέσεως ἐργασίας, πάγια ὁδοιπορικὰ ἔξοδα, χιλιομετρικὰς ἀποζημιώσεις μετακινουμένων ὑπαλλήλων κλπ.) (πρβλ. *Ἀγαλλοπούλου*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις 1955, σελ. 176 καὶ τὴν ἐκεῖ παρατιθεμένην νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας), καὶ καταβαλλομένας ἀκόμη εἰς τοὺς μισθωτούς, κατὰ τὴν κειμένην νομοθεσίαν, ἄνευ πραγματικῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν των, ὡς ἐπὶ στρατεύσεως, ἀδείας, συμφώνως τῇ ρητῇ διατάξει τοῦ ἄρθρ. 8 § 1 ἀ.ν. 1846/1951, βάσει τῆς ὁποίας θεωρεῖται ὡς χρόνος ἀσφαλίσεως ὁ χρόνος, καθ' ὃν δικαιοῦται ὁ μισθωτὸς ἀμοιβῆς ἄνευ πραγματικῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του, καὶ κατὰ τὸν ὁποῖον συνεχίζεται ἡ ἀσφαλιστικὴ σχέσις μετὰ τῶν περὶ καταβολῆς εἰσφορῶν συνεπειῶν της (πρβλ. *Ἀγαλλοπούλου*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, 1955, σελ. 95). Συνεπῶς καὶ βάσει τῆς προδιαληφθείσης νομοθεσίας περὶ Ι.Κ.Α., ἀνεξαρτήτως τοῦ λόγου, δι' ὃν ὁ Νομοθέτης ἐπέβαλεν εἰς τὸν ἐργοδότην τὴν καταβολὴν εἰς τοὺς μισθωτούς του ἐπὶ πλέον ποσοῦ δι' ἀποδοχὰς τῶν ἡμερῶν ἀδείας, τὸ ποσὸν τοῦτο ἀποτελεῖ «ἀποδοχὰς» ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 25 § 4 ἀ.ν. 1846/1951, χωρὶς ἡ ἄποψις, ὅτι τοῦτο τυχὸν καταβάλλεται ἄνευ πραγματικῆς παροχῆς ἐργασίας νὰ ἐμποδίζῃ τὴν διδομένην λύσιν, δι' ὃν λόγον ἀκριβῶς δὲν δύναται νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι δὲν ἀποτελεῖ τοιαύτας ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 25 § 4 ἀ. ν. 1846/1951 ἀποδοχὰς καὶ τὸ ποσόν, ὅπερ λαμβάνει ὁ μισθωτὸς κατὰ τὸν χρόνον τῆς ληφθείσης ἀδείας του, καθ' ὃν δὲν παρέχει πραγματικῶς τὰς ὑπηρεσίας του.

V. Ταῦτα δὲ ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι θὰ ἠδύνατο νὰ ὑποστηριχθῇ βασίμως, ὅτι τὸ ποσόν, τὸ ὁποῖον δικαιοῦται ὁ μισθωτὸς λόγῳ στερήσεως τῆς ἀδείας του μετ' ἀποδοχῶν (ν. 539/1945, ἄρθρον 3 § 3) προσηυξημένον ἤδη κατὰ 100 ο/ο (ὡς ἄνω ν. δ. 3755/1957, ἄρθρ. 3), δὲν ἀποτελεῖ ἕτερόν τι ἢ καθαρὰν αὔξησιν τῶν ἀποδοχῶν διὰ τὸν χρόνον τῶν ἡμερῶν τῆς ἧς δικαιοῦται ἀδείας, καθ' ὃν οὗτος ἀντὶ νὰ ἀναπαύηται, ὡς ἐπιτάσσει ὁ νόμος καὶ ἡ πρόνοια ὑπὲρ τῶν ἐργαζομένων, ἐργάζεται καθ' ὃν ἀκριβῶς ἀνάλογον τρόπον διὰ τὴν ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν ἢ τὴν τοιαύτην κατὰ τὴν νύκτα ἢ κατὰ τὰς Κυριακὰς ἢ ἄλλας ἡμέρας ἀργίας καὶ ἀναπαύσεως προβλέπεται ἀμοιβὴ σοβαρῶς ηὐξημένη.

Σημ. ΕΕΔ: Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀνωτέρω γνωμοδοτήσεώς του, τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους διεφώνησε πρὸς τὴν ἐπὶ τοῦ θέματος ἐκδοθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 15520/1958 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (εἰσηγητὴς *Σ. Διαμαντάκος*, ΕΕΔ 17, 1183), δεχθεῖσαν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐν αὐτῇ συλλογιστικῆς, ὅτι ἡ κατ' ἄρθρ. 3 τοῦ ν.δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 16, 1062) παροχὴ κατὰ 100 ο/ο ἐπὶ τῶν ἀντιστοίχων ἀποδοχῶν τῶν ἡμερῶν ἀδείας τοῦ ἐργαζομένου δὲν ἀποτελεῖ «μισθόν», οὐδὲ περιέχεται ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν «ἀποδοχῶν», καὶ ὅτι αὕτη, ὡς ἐκ τούτου, δὲν ὑπόκειται εἰς ἀσφαλιστικὴν εἰσφοράν.

Θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ σημειώσωμεν, ὅτι ὀρθοτέρα εἶναι ἡ ἄποψις τοῦ Πρωτοδικείου.

Αἱ παρεχόμεναι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀδείας τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945 ἀποδοχαὶ ὑπόκεινται βεβαίως εἰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφοράς (Χ. *Ἀγαλλόπουλος*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, σελ. 178, Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 515/1958, ΕΕΔ 14, 770). Ἐντελῶς ὅμως διάφορος εἶναι ἡ περίπτωσις τῆς μὴ χορηγήσεως εἰς τὸν μισθωτὸν ἀδείας, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον σημαίνει, ὅτι οὗτος εἰργάσθη καὶ ἐπὶ τοῦ μισθοῦ του αὐτοῦ καταβάλλονται βεβαίως ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραί. Ἐκ τοῦ ὅτι περαιτέρω ὁ νόμος (ἄρθρ. 3 ν.δ. 3755/1957), ἐπιβάλλων τὴν ἐν αὐτῷ ἀστικὴν κύρωσιν (βλέπε ΕΕΔ 17, 1181), ἔνθα παρατίθενται καὶ τὰ σχετικὰ πρακτικὰ συζητήσεων ἐν τῇ Βουλῇ), λαμβάνει ὡς μέτρον τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως τὰς ἀποδοχὰς τῶν ἡμερῶν ἀδείας διπλασιαζομένας, δὲν ἕπεται ὅτι πρέπει νὰ θεωρηθῇ καὶ ἡ παροχὴ αὕτη ὡς μισθὸς κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἵνα ὑποβληθῇ καὶ αὕτη εἰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφοράς, ἀλλ' εἶναι ἀποζημίωσις, τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλει ὁ νόμος εἰς βάρος τοῦ ἀρνουμένου τὴν χορήγησιν τῆς ἀδείας ἐργοδότου (βλέπε καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, ΕΕΔ 18, 1 ἐπ.), καὶ ὡς τοιαύτη δὲν δύναται νὰ ὑπαχθῇ εἰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφοράς, ὡς δὲν ὑπάγεται καὶ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον ὃ τοῦ ἀ.ν. 539/1945 ἀποζημίωσις (βλέπε καὶ τὴν ἀνωτέρω ἀναφερομένην γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

Ἐν ἐσχάτῃ ἀναλύσει τὸ Ι.Κ.Α. θὰ εἰσπράττῃ διὰ τὸν αὐτὸν χρόνον εἰσφορὰς ἐπὶ τοῦ μισθοῦ (ἀφοῦ ὁ μισθωτὸς εἰργάσθη) καὶ εἰσφορὰς καὶ ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως;

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΙΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης): *Ἐρωτᾶται α) ἐὰν τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 138 τοῦ νόμου 5121/1931 καὶ τοῦ ἀ. ν. 1062/1938 προσλαμβανόμενον ὑπαλληλικὸν καὶ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῶν Ἀεροπορικῶν Ὑπηρεσιῶν συνδέηται μετὰ τοῦ Δημοσίου διὰ σχέσεως ἐργασίας δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἐν ᾗ περιπτώσει συνδέεται διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου β) βάσει ποίων διατάξεων θὰ καθορίζωνται αἱ ἀποδοχαί του καὶ αἱ λοιπαὶ σχέσεις, αἱ μὴ ρυθμιζόμεναι ὑπὸ τοῦ νόμου 5121/1951 (ἄδεια κλπ.), καὶ ποῖαι αἱ συνέπειαι ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε ἐφ' ὅλων τῶν ἀντιστοίχων θεμάτων ἐφαρμογῆς τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας, κυρίως δὲ ὡς πρὸς τὰς ἀποδοχὰς καὶ τὰς ἀποζημιώσεις κλπ.*

Νομικοῦ Συμβουλίου, Ὁλομελείας

Γνωμοδότησις 468/1957
Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Βασιλακόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Κ. Παπαμιχαλόπουλος*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Μ. Σταυρόπουλος, Ἀντιπρόεδρος, Δ. Μπαρμπάτης, Α. Χατζηδάκης, Δ. Μαγγιῶρος, Κ. Φιλιππάκος, Δ. Καλαντζάκος, Α. Λέκκας, Γ. Μπιζίμης, Π. Μπαρτσακούλιας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Κυριαζῆς, Α. Γιαννουλᾶτος, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τῶν ἐρωτημάτων τούτων, τὸ Νομικὸν Συμβούλιον, τῇ εἰσηγήσει μας, ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς κατωτέρω:

1. Ὑποθέσεις ἀφορῶσαι ὑπαλλήλους (ἤτοι ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων, Α.Π. 135/1955, ΕΕΔ 14, 593, βλ. καὶ Εἰσαγ. 6, 1014 καὶ λοιπὴν νομολ. ὀελ. 1213, ἀριθ. 26), ἀλλὰ καὶ ἐργάτας καὶ ὑπηρέτας, προσληφθέντας βάσει τοῦ ἄρθρου 138 ν. 5121/1931, ὡς τοῦτο συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 1062/1938, ἤχθησαν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ ἐγένετο δεκτὸν παρ' αὐτοῦ, ὅτι ἡ συνδέουσα τοὺς ὁδηγοὺς τούτους μετὰ τοῦ Δημοσίου σχέσις εἶναι ἰδιωτικοῦ δικαίου (Α.Π. 158/1955, ΕΕΔ 14, 408 (ὁδηγόν), Α.Π. 358/1955, ΕΕΔ 14, 695 (ὁδηγον), Α.Π. 384/1955, ΕΕΔ 14, 761 (ἐργάτην), Α.Π. 635/1955, ΕΕΔ 15, 29, βλ. καὶ Π.Α. 1867/1955, ΕΕΔ 15, 236 (καθαρίστριαν), Π.Α. 9205/1956, ΕΕΔ 15, 1177 (ὁδηγόν), Π.Α. 13851/1956, ΕΕΔ 15, 1296).

2. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν κατωτέρων δικαστηρίων δὲν ἐτέθη τὸ ὅτι τὸ βάσει τοῦ ἄρθρου 138 προσληφθὲν ὑπαλληλικὸν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν ὑπήχθη εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ν.δ. 2500/1953, ὅτι βάσει τούτου ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 164306/9.7.1954 (Φ.Ε.Κ. β' 145/16.7.1954) κοινὴ ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἀεροπορίας «περὶ καθορισμοῦ ἀριθμοῦ θέσεων καὶ ἀποδοχῶν τοῦ ἐκτάκτου ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ ἁρμοδιότητος Γ.Ε.Α. καὶ Ε.Μ.Υ.» καὶ ὅτι ἤδη τὸ προσωπικὸν τοῦτο κατέχει ὀργανικὰς θέσεις, εἰς ἃς καὶ ἔχει ἐνταχθῇ ὡς ἔκτακτον ὑπαλληλικὸν προσωπικόν.

3. Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἐτίθεντο τὰ ἐν παραγρ. 2 θέματα εἶναι σχεδὸν βέβαιον, ὅτι δὲν θὰ ἦτο διάφορος ἡ κρίσις τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους: α) διότι εἶναι ζήτημα, ἐὰν τὸ ἄρθρον 7 § 2 τοῦ ν.δ. 2500/1953 ἐφαρμόζηται καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ συνδεομένου μετὰ τοῦ δημοσίου διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου (βλ. ἄρθρον 1 αὐτοῦ κλπ.) καὶ β) διότι, καὶ ἐὰν ὑποτεθῇ ὅτι ἐφαρμόζεται (βλ. ἄρθρον 8', εἶναι ζήτημα περαιτέρω, ἐὰν ἐκ τοῦ λόγου τούτου καὶ τῆς ἐπακολουθησάσης ὑπ' ἀριθ. 164306/9.7.1954 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως μετεβλήθη ἡ φύσις τῆς ὑπαλληλικῆς καὶ ὑπηρετικῆς σχέσεως, ἤτοι τῆς σχέσεως τὴς συνδεούσης τὸ Δημόσιον μετὰ τοῦ προσωπικοῦ τούτου. Πάντως ἐκ τῶν ἄνω λόγων καταλείπεται πράγματι ἀμφιβολία τις ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου.

4. Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἠδύνατο νὰ δοθῇ μία ἐπιεικὴς ἑρμηνεία εἰς τὰ ἐν παραγρ. 2 ζητήματα, λόγῳ τῆς ὑπαρχούσης ἀμφιβολίας, ἤδη μετὰ τὸν νόμον 2882/23.6.1954 εἶναι σχεδὸν ἀδύνατον νὰ γίνῃ τοῦτο. Ὁ νόμος οὗτος ὄχι μόνον ἐκλαμβάνει καὶ προσδιορίζει ἀλλὰ καὶ σχεδὸν θεσπίζει, ὅτι ἡ σχέσις τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἄρθρου 138 τοῦ ν. 5121/1931 εἶναι σχέσις ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀφοῦ οὗτος ὁρίζει ὅτι «εἰς τὸ προσλαμβανόμενον παρὰ τοῦ Δημοσίου δυνάμει τοῦ... ἄρθρου 138 τοῦ ν. 5121/1931 «περὶ ὀργανισμοῦ τῆς πολεμικῆς Ἀεροπορίας», ὡς συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1062/1938, προσωπικὸν τῆς Βασιλικῆς Ἀεροπορίας ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 3 τοῦ ν. 2112/1920, ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μέχρι τοῦδε, καὶ τῶν ἄρθρων 3 καὶ 5 τοῦ ἀπὸ 16/18.7.1920 ἐκτελεστικοῦ τούτου β. διατάγματος, ὡς πρὸς τὸν χρόνον τῆς προειδοποιήσεως διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τὸ ποσὸν τῆς καταβλητέας ἀποζημιώσεως».

5. Ἡ ἔννοια τοῦ ν. 2882/1954 καθίσταται περισσότερον φανερὰ καὶ σαφὴς ἐκ τῆς εἰσηγητικῆς του ἐκθέσεως, ἥτις, μεταξὺ ἄλλων οὐσιωδῶν (βλ. ταύτην), ἀναγράφει καὶ τὰ ἑξῆς: «Ἐν τῇ Βασιλικῇ Ἀεροπορίᾳ προσλαμβάνεται προσωπικὸν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ. ν. 1846/1939 ἄρθρα (40—51)... καὶ τοῦ ἄρθρου 138 τοῦ ν. 5121/1931, ὡς τοῦτο συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἀ. ν. 1062/1938, ὅπερ συνδέεται διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου. Κατὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας... κατεβάλλετο (εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦτο) ἡ ὑπὸ τοῦ ν. 2112/1920 καὶ τοῦ β. δ/τος τῆς 16/18.7.1920... προβλεπομένη ἀποζημίωσις καὶ οὐχὶ ἡ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 976/1947 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Ἡ νομολογία τῶν Δικαστηρίων ἐπ' αὐτοῦ ἐκυμάνθη, μέχρις οὗ ἐσχάτως διὰ τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ ν.δ. 2698/10.11.1953 ἡρμηνεύθησαν... ὁρισθέντος γενικῶς, ὅτι αἱ πράξεις αὗται ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τὸ ἐπὶ μισθώσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δι-

καίου προσωπικόν τοῦ Δημοσίου. Οὐχ ἧττον τυγχάνει ἐπιβεβλημένον, ἀπὸ ἀπόψεως εἰδικῶν συνθηκῶν τοῦ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ τῆς Βασιλικῆς Ἀεροπορίας καὶ ἐκ λόγων δικαίου καὶ ἴσης μεταχειρίσεως. . . ὅπως θεσπισθῇ ὅτι ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω προσωπικοῦ καταβάλλεται ἡ ὑπὸ τοῦ ἀπὸ 16.7.1920 β.δ/τος ὁριζομένη ἀποζημίωσις καὶ νομιμοποιηθῶσιν αἱ μέχρι τοῦδε. . . καταβληθεῖσαι τοιαῦται κλπ.

6. Πρὸ τοῦ ἀνωτέρω νομοθετικοῦ καθεστῶτος εἶναι δύσκολον νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἡ ἐργασιακὴ σχέσις δὲν εἶναι ἰδιωτικοῦ, ἀλλὰ δημοσίου δικαίου. Τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ὑπ' ἀριθ. 164306/9.7.1954 (ΦΕΚ Β' 145/16.7.1954) κοινὴ ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἀεροπορίας περὶ καθορισμοῦ ἀριθμοῦ θέσεων καὶ ἀποδοχῶν τοῦ ἐκτάκτου ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ ἀρμοδιότητος Γ.Ε.Α. καὶ Ε.Μ.Υ. ἐξεδόθη καὶ ἐδημοσιεύθη μετὰ τὸν ν. 2882/26.6.1954 στερεῖται νομικῆς σημασίας, ἐκτὸς ἄλλων καὶ διότι ἀρκεῖ ὅτι ὁ ν. 2882/1954 εἶναι μεταγενέστερος τοῦ ν.δ. 2500/1953, τὸ ἄρθρον 7 § 2 τοῦ ὁποίου γεννᾷ ἀμφιβολίας τινὰς κατὰ τὰ ἐν παραγράφοις 3 καὶ 4 εἰδικώτερον ἀναφερόμενα.

7. Ὅθεν ἐπὶ τοῦ ἐρωτήματος προσήκει ἡ ἄνω ἀναλυτικὴ ἀπάντησις, ἤτοι ὅτι, ἐν ὄψει τῶν διατάξεων: α) τοῦ ἄρθρου 138 τοῦ ν. 5121/1931, ὡς τοῦτο συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.ν. 1062/1938, β) τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 2500/1953 καὶ τῆς βάσει αὐτοῦ ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 164306/9.7.1954 πράξεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἀεροπορίας καὶ γ) τοῦ ν. 2882/1954, τὸ βάσει τῆς πρώτης τῶν ἄνω διατάξεων προσλαμβανόμενον προσωπικὸν καὶ δὴ ὄχι μόνον τὸ ἐργατικόν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπαλληλικὸν καὶ ὑπηρετικὸν τοιοῦτον, συνδέεται μετὰ τοῦ Δημοσίου διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου διὰ τοὺς ἀνωτέρω, εἰδικώτερον, ἐκτιθεμένους λόγους. Ἡ διάταξις, πάντως, τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ν.δ. 2500/1953 καὶ ἡ βάσει ταύτης ἐκδοθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 164306/9.7.1954 ὑπουργικὴ ἀπόφασις δημιουργεῖ ἔλλειμμα τινὰς ἀμφιβολίας.

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΙΣ ΚΡΑΤΙΚΟΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΑΕΡΟΠΛΑΝΩΝ

Περίληψις ἐρωτήματος (*Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης*): Εἰς τὸ Κ.Ε.Α. πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ προορισμοῦ του ἐργάζεται ἰδιωτικὸν προσωπικόν, σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀορίστου χρόνου, διὰ μέρος τοῦ ὁποίου ἡ παρεχομένη πνευματικὴ ἐργασία ὑπεριοχύει καταφανῶς τῆς χειρωνακτικῆς (γραφεῖς, ἀποθηκάριοι, διοικητικοὶ καὶ οἰκονομικοὶ ὑπάλληλοι, τεχνικοὶ ἐπιθεωρηταί, τεχνικοὶ ὑπάλληλοι κλπ.). Ἡ ἀμοιβὴ τοῦ προσωπικοῦ τούτου καθορίζεται ἑκάστοτε εἰς ἐργατικὸν ἡμερομίσθιον οὐχὶ ἐκ προθέσεως καταστρατηγήσεως τῶν περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας διατάξεων, ἀλλὰ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρ. 40 τοῦ ἀ.ν. 1846/1939. Ὁμοίως τὸ Κ.Ε.Α. διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐκτελουμένων παρ' αὐτοῦ ἐργασιῶν μετατάσσει πολλάκις ἐργατοτεχνίτας εἰς τὰς προαναφερθείσας ὑπαλληλικὰς εἰδικότητας, κατ' ἐφαρμογὴν διατάξεων σχετικῆς ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης.

Ἐρωτᾶται, Διὰ τὸ ἀνωτέρω προσωπικὸν καὶ δὴ διὰ τὸ ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του μέχρις ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ ν.δ. 2655/1953 (11.11.1953) θέλει ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ φύσις τῆς ὑπὸ τούτου παρεχομένης ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ἡ ἀμοιβὴ τούτου ἐγένετο καὶ γίνεται δι' ἡμερομισθίου καὶ προφανῶς οὐχὶ πρὸς καταστρατήγησιν τοῦ νόμου, ἢ τὸ θέμα θέλει ρυθμίζεται κατὰ τὴν ἑκάστοτε νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου; Ὁ ὑπὸ τούτου πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 2655/1953 διανυθεὶς χρόνος ὑπηρεσίας θέλει συνυπολογισθῇ εἰς τὸν τοιοῦτον τῆς ὑπαλληλικῆς ὑπηρεσίας, ἀποκτωμένης εἴτε δυνάμει τοῦ ρηθέντος ν.δ/γματος, εἴτε δυνάμει εἰδικοῦ τινος νόμου, διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ χρόνου τῆς προειδοποιήσεως, ὡς καὶ τῆς καταβλητέας ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως τούτου; Ὁμοίως διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ὕψους τῆς κατ' ἔτος χορηγουμένης ἀδείας ἀναψυχῆς ἢ τῆς καταβλητέας ἀποζημιώσεως διὰ μὴ χορηγηθεῖσαν ἄδειαν ἢ ὅταν ὁ μισθωτὸς ἀπολύηται πρὸ τῆς λήψεως τῆς ἀδείας δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην; Ὁμοίως διὰ τὸ μετατασσόμενον ἐργατικὸν προσωπικὸν εἰς ὑπαλληλικὴν εἰδικότητα θέλει συνυπολογισθῇ ὁ χρόνος τῆς ἐργατικῆς ὑπηρεσίας εἰς τὴν τοιαύτην τῆς ὑπαλληλικῆς διὰ μετατάξεως ὑπηρεσίαν εἰς τὴν περίπτωσιν ἀποζημιώσεως καὶ χορηγήσεως ἀδείας; Ὅταν τις διαπράττῃ ἀξιόποινον πρᾶξιν, σχέσιν ἔχουσαν πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν, δύναται νὰ ἀπολυθῇ κατόπιν ὑποβολῆς μηνύσεως ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀποζημιώσεως, τουτέστιν ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 3198/1955;

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Α'

Γνωμοδότησις 260/1959

Πρόεδρος ὁ κ. ***Χ. Βασιλακόπουλος***

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος **κ. *Κ. Παπαμιχαλόπουλος***

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Α. Χατζηδάκης, Α. Μαλαγαρδῆς, Π. Μπαρτσακούλιας, Β. Σάββας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Κυριαζῆς, Ε. Κουρουσόπουλος, Κ. Κωνσταντινίδης, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τῶν ἐρωτημάτων τούτων τὸ Νομικὸν Συμβούλιον, τῇ εἰσηγήσει μας, ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς κατωτέρω:

1. Ἐπὶ τοῦ πρώτου ἐρωτήματος: Ὁ Ἄρειος Πάγος, ἑρμηνεύων τὸ ἄρθρον 10 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 3514/1928 (ἄρθρον 10 νόμου 1284/1918), ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 4558/1930, ὡς καὶ τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 2655/1953, δέχεται ὅτι, ἐὰν διὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας συνεφωνήθη, ὅπως ὁ μισθωτὸς πληρώνηται τὴν ἀντιμισθίαν του καθ' ἡμέραν, ἡ τοιαύτη δὲ συμφωνία δὲν ἐγένετο πρὸς περιγραφὴν τοῦ νόμου καὶ ἀνταποκρίνηται πρὸς τὴν ἀλήθειαν, τῆς καταβολῆς τῆς ἀντιμισθίας ὑπολογιζομένης καθ' ἡμέραν, ὁ τοιοῦτος μισθωτὸς ἔχει διὰ τὸν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 2112/1920 (ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη) μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 2655/1953 χρόνον τὸν χαρακτῆρα ἐργάτου, ἀσχέτως πρὸς τὸν

χαρακτῆρα τῶν παρεχομένων ὑπ' αὐτοῦ ὑπηρεσιῶν, ἐνῷ διὰ τὸν μετὰ τὸ ν.δ. 2655/1953 χρόνον ὁ ἴδιος ἐργαζόμενος ἔχει τὸν χαρακτῆρα ὑπαλλήλου, ἐὰν παρέχῃ ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικήν (Α.Π. 244/1955. ΕΕΔ 14, 523, Α.Π. 363 1957, ΕΕΔ 16, 714, Α.Π. 246/1958, ΕΕΔ 17, 515, Α.Π. 745/1958, ΕΕΔ 17, 1284).

Ὅθεν ἐπὶ τοῦ πρώτου ἐρωτήματος προσήκει ἡ ἄνω ἀναλυτικὴ ἀπάντησις, ἤτοι ἐν περιλήψει, ὅτι ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 3514/1928 (ἄρθρον 10 ν. 1234/1918), ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 4558/1930, πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 2655/1953 προκύπτει σαφῶς, ὅτι μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 2655/1953 ὁ ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἐργαζόμενος, ἀληθῶς ὅμως καὶ ὄχι πρὸς περιγραφὴν τοῦ νόμου, λογίζεται ὡς ἐργάτης, ἀσχέτως πρὸς τὸν χαρακτῆρα τῶν παρεχομένων ὑπ' αὐτοῦ ὑπηρεσιῶν καὶ β) ὅτι μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ν.δ. 2655/1953 ὁ αὐτὸς ἐργαζόμενος λογίζεται ὡς ὑπάλληλος, ἐὰν παρέχῃ ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικήν (βλ. ὅμως ἀντίθετα ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου σχόλια τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργατικοῦ Δικαίου, ἔνθ' ἀνωτέρω).

2. Ἐπὶ τοῦ δευτέρου ἐρωτήματος, ἀναλυομένου εἰς δύο τοιαῦτα:

Ὁ Ἄρειος Πάγος ἐπὶ τῶν θεμάτων τούτων δέχεται α) ὅτι ἐκ τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 1, 3 καὶ 12 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ νόμου 4588/1930, σαφῶς προκύπτει, ὅτι εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ μισθωτός, προσληφθεὶς πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ.2655/1953 πράγματι ὡς ἡμερομίσθιος πρὸς παροχὴν ἐργασίας κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικῆς, συνεχίζει καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου τούτου τὴν τοιαύτην ἐργασίαν του, πρὸς καθορισμὸν τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ νόμου 2112/1920 ὁριζομένου χρόνου, πρὸ τοῦ ὁποίου δέον νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως καὶ βάσει τοῦ ὁποίου κανονίζεται κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 καὶ 5 § 3 τοῦ ἀ.ν. 3198/1955, ἡ εἰς τὸν ἄνευ καταγγελίας ἀπολυόμενον ὑπάλληλον καταβλητέα ἀποζημίωσις διὰ τοιαύτην γενησομένην μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ν. δ. 2655/1953 θέλει ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ἡ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ν. δ. 2655, ἤτοι μετὰ δέκα ἡμέρας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (ἄρθρον 103 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Α. Κ.), γενομένης τὴν 31.10. 1953, μόνον ἐν ἰδιότητι ὑπαλλήλου ὑπηρεσία αὐτοῦ (οὐχὶ δὲ καὶ ἡ πρὸ τοῦ νόμου τούτου ἐν ἰδιότητι ἐργάτου παρασχεθεῖσα τοιαύτη) καὶ β) ὅτι ὁ αὐτὸς χρόνος ὑπηρεσίας θέλει ληφθῆ ὑπ' ὄψιν καὶ διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 5, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ ἀ. ν. 539/1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν» καταβλητέας εἰς τὸν μισθωτὸν ἀποζημιώσεως, ἐφ' ὅσον οὗτος ἀπελύθη δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην, πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ὀφειλομένην ἄδειαν μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ν. δ. 2655/1953 (βλ. τὰς αὐτὰς ὡς ἄνω ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ ἰδίᾳ τὴν Α. Π. 745/1958).

Ὅθεν ἐπὶ τοῦ δευτέρου διπλοῦ ἐρωτήματος προσήκει ἡ ἄνω ἀναλυτικὴ ἀπάντησις, ἤτοι ὅτι ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1, 3 καὶ 12 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τῶν νόμων 4558/1930 καὶ 3198/1955, ὡς καὶ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ. ν. 539/1945, προκύπτουν σαφῶς τὰ ἑξῆς: α) ὅτι διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἀπολυομένου ὑπαλλήλου θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν μόνον ἡ ὑπηρεσία του ὡς ὑπαλλήλου, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ προτέρα αὐτοῦ ὑπηρεσία ὡς ἐργάτου καὶ β) ὅτι καὶ διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 5, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ ἀ. ν. 539/1945, καταβλητέας ἀποζημιώσεως, θὰ ληφθῇ ἐπίσης ὑπ' ὄψιν ἡ ὑπαλληλικὴ καὶ ὄχι ἡ ἐργατικὴ ὑπηρεσία (βλ. ἀντίθετα σχόλια Ἐπιθεωρήσεως Ἐργατικοῦ Δικαίου, ἔνθ' ἀνωτέρω).

3. Ἐπὶ τοῦ τρίτου ἐρωτήματος: Τὰ ἀνωτέρω ἐν παραγράφοις 1 καὶ 2 ἐκτιθέμενα ἰσχύουν καὶ διὰ τὸ προαγόμενον (μετατασσόμενον) ἐργατικὸν προσωπικὸν εἰς ὑπαλληλικὸν τοιοῦτον (ὑπεργοδηγοῦ, ἐπιθεωρητοῦ, τεχνικοῦ ὑπαλλήλου κλπ.) δυνάμει διατάξεων τῆς ἰσχυούσης ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης, διότι παγίως κρατεῖ ἤδη ἐν τῇ νομολογίᾳ ἡ ἀρχή, καίτοι καὶ τὰ ἐναντία ὑπεστηρίχθησαν, ὅτι διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἀπολυομένου δὲν συνυπολογίζεται καὶ ἡ παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ ἐργατικὴ προϋπηρεσία, μεθ' ἣν ὁ ἐργάτης προάγεται εἰς ὑπάλληλον (Α. Π. 205/1934, 240/1949, 244/1955). Ὅθεν ἐπὶ τοῦ τρίτου ἐρωτήματος τῶν ἐργατῶν τῶν προαγομένων εἰς ὑπαλλήλους προσήκει ἡ ἄνω ἀναλυτικὴ ἀπάντησις, ἤτοι ἐν περιλήψει ὅτι ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1, 3 καὶ 12 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ νόμου 4558/1930 καὶ 3198/1955 καὶ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 539/1945, προκύπτουν σαφῶς τὰ ἑξῆς: α) ὅτι διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τούτων, ἀπολυομένων, θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν μόνον ἡ ὑπηρεσία ὡς ὑπαλλήλων, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ προτέρα των τοιαύτη ὡς ἐργατῶν καὶ β) ὅτι καὶ διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 5, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ ἀ. ν. 539/1945, καταβλητέας ἀποζημιώσεως, θὰ ληφθῇ ἐπίσης ὑπ' ὄψιν ἡ ὑπαλληλική, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ ἐργατικὴ αὐτῶν ὑπηρεσία (βλ. ἀντίθετα σχόλια Ἐπιθεωρήσεως Ἐργατικοῦ Δικαίου, ἔνθ' ἀνωτέρω).

4. Ἐπὶ τοῦ τετάρτου ἐρωτήματος: Ὁ Ἄρειος Πάγος ἔχει δεχθῆ, ὅτι οἱ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 138 τοῦ ν. 5121/1931 προσλαμβανόμενοι συνδέονται μετὰ τοῦ Δημοσίου διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου (Α.Π. 158, 1955, ΕΕΔ 14, 408, Α.Π. 358/1955, ΕΕΔ 14 695, βλ. καὶ Πρ. Ἀθ. 4998/1957, ΕΕΔ 16, 832). Τὰ αὐτὰ ἔχει δεχθῆ, μέ τινας ἐνδοιασμούς, καὶ τὸ Νομικὸν Συμβούλιον (Γν. Ὀλ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 468/1957). Ὁ ν. 2112/1920, τὸ β.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 καὶ ὁ ν. 3198/1955 τυγχάνουσιν ἐφαρμογῆς ἐπὶ τῶν συνδεομένων διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου (βλ. σχετικῶς Α.Π. 91/1954, ΕΕΔ 13, 199, Γνωμάτευ-

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΑΚΥΡΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Μετὰ διαφωνίας ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἂν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας (ΕΕΔ 14, 502) ἀπαιτῆται νὰ ὑπάρξῃ ἔγκυρος σύμβασις ἐργασίας ἐπεκράτησε νομολογιακῶς ἡ καταφατικὴ ἄποψις (Α. Π. 37/1958, ΕΕΔ 17, 194, Α. Π. 42/1959, ΕΕΔ 18, 247).

Ἄκυροι συμβάσεις ἐργασίας ὑπάρχουν, ὅταν ὁ μισθωτός, ἀνήλικος ὤν, παρέχῃ ἐργασίαν, τὴν ὁποίαν ὁ νόμος ἀπαγορεύει, ὅταν ἄλλος μισθωτός, καίτοι ὁ νόμος ὑποχρεοῖ αὐτὸν εἰς ἐφοδιασμὸν διὰ βιβλιαρίου ὑγείας, τὸ ὁποῖον ἐπιβάλλεται εἰς ὡρισμένα ἐπαγγέλματα (βλέπε τὴν ὑπ' ἀριθ. 1101/1955 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας, ΕΕΔ 14, 1122), παρέχῃ τοιαύτην ἐργασίαν (βλέπε ΕΕΔ 18, 429, ἔνθα νομολογία), ὅταν, χωρὶς νὰ ἐλεγχθῇ ἡ νομιμοφροσύνη αὐτοῦ, προκειμένης ἐργασίας εἰς τὰ ἐν τῷ νόμῳ 516/1948 κατονομαζόμενα νομικὰ πρόσωπα κ.λ.π., προσλαμβάνηται εἰς αὐτήν, ἀριθμοῦντες τὰς συνηθεστέρας ἐν τῇ πράξει περιπτώσεις.

Ἡ ἀκυρότης εἶναι ἀπόλυτος, ὡς ἀφορῶσα τὴν δημοσίαν τάξιν (Α. Π. 596/1958, ΕΕΔ 17 1004, καὶ λοιπὴ νομολογία τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας ἐν ΕΕΔ 12, 196, ΕΕΔ 16, 210, ΕΕΔ 18, 312) καὶ ὡς τοιαύτη ἐρευνᾶται ἐξ ἐπαγγέλματος (βλέπε καὶ *Γ. Ράμμον*, Ἐρμ.ΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 159, ἀριθ. 7).

Ἐφ' ὅσον λοιπὸν κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐλλείπουν αἱ θε-

---

σιν Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 680/1956, ΕΕΔ 15, 1225, σχόλια Ἐπιθεωρήσεως Ἐργατικοῦ Δικαίου, ἔνθ' ἀνωτέρω καὶ ἐν ΕΕΔ 11, 212). Ἄρα τυγχάνει, καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τούτου ἐφαρμογῆς ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν. 3198/1955, ἡ ὁρίζουσα ὅτι «αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος (περὶ ἐγγράφου καταγγελίας καὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως δηλαδὴ) δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ μισθωτῶν ἀπολυομένων συνεπείᾳ ὑποβολῆς κατ' αὐτῶν μηνύσεως, συμφώνως πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 2112/1920 ἢ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ β.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 ὁριζόμενα κλπ.» (σχετικὴ ἡ 680/1956 Γνωμάτευσις Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους). Ἐννοεῖται ὅτι ἐκ παραλλήλου ἰσχύουν καὶ αἱ εἰδικαὶ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 138 τοῦ ν. 5121/1931. Ὅθεν ἐπὶ τοῦ τετάρτου ἐρωτήματος προσήκει ἡ ἄνω ἀναλυτικὴ ἀπάντησις, ἤτοι ἐν περιλήψει ὅτι, ἀφοῦ οἱ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 138 τοῦ ν. 5121/1931 προσλαμβανόμενοι συνδέονται μετὰ τοῦ Δημοσίου διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, τυγχάνει καὶ ἐπὶ τούτων ἐφαρμογῆς ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 3198/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων» (Ἐφ. Κυβ. τ. Α' φ. 98).

μελιοῦσαι τὸ κῦρος τῆς συμβάσεως προϋποθέσεις (ὁ μισθωτὸς εἶναι ἀνήλικος ἢ δὲν ἔχει ἐφοδιασθῇ νομίμως διὰ τοῦ ἀπαιτουμένου εἰς τὴν περίπτωσιν βιβλιαρίου ὑγείας), δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ ἀποστῇ τῆς συμβάσεως, χωρὶς νὰ δεσμεύηται ἐκ τῶν διατάξεων, αἱ ὁποῖαι ἐπιβάλλουν ὡρισμένας διατυπώσεις διὰ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας τῶν ἐγκύρων συμβάσεων ἐργασίας (ἔγγραφος καταγγελία, καταβολὴ ἀποζημιώσεως, ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955) (βλέπε τὰς ἀνωτέρω μνημονευομένας ἀρεοπαγιτικὰς ἀποφάσεις).

Συμβαίνει ὅμως κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁ μισθωτὸς νὰ ἔχῃ πλέον ἐνηλικιωθῇ ἢ νὰ εἶναι ἐφωδιασμένος διὰ τοῦ κατὰ νόμον ἀπαιτουμένου βιβλιαρίου ὑγείας, ὁπότε ἡ ἀρχικὴ σύμβασις ἐργασίας καθίσταται πλέον ἔγκυρος καὶ ὑπάρχει νομικὴ ἀνάγκη νομοτύπου καταγγελίας αὐτῆς.

Ὁ νόμος 3198/1955, ὡς γνωστόν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν νόμον 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, καὶ τὸ ἀπὸ 16/18 Ἰουλίου 1920 β. δ. «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ ἐπὶ τῶν τεχνιτῶν, ἐργατῶν καὶ ὑπηρετῶν», καθορίζει τὴν ὑποχρέωσιν ἀποζημιώσεως ἀναλόγως τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ.

Ἐμφανίζεται οὕτω ἡ ἀνάγκη νὰ ἐρευνηθῇ, ἂν εἰς τὴν ἀνωτέρω περίπτωσιν (ἐγκύρου κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταγγελίας καὶ ἀκύρου πρὸ αὐτῆς συμβάσεως ἐργασίας) θὰ συνυπολογισθῇ ὁ χρόνος ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, ὁ ὁποῖος διέρρευσεν ἐν ἀκύρῳ συμβάσει.

Τὸ ζήτημα ἀπησχόλησε τὸ πρῶτον τὴν Α. Π. 293/1956 (ΕΕΔ 15, 650), ἡ ὁποία, στηριχθεῖσα εἰς τὸ ἄρθρον 183 § § 1 καὶ 2 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἔδωκε τὴν ἀκόλουθον λύσιν: Ἀφοῦ αἱ διατάξεις αὗται ὁρίζουν, ὅτι ἡ ἐπικύρωσις ἀκύρου δικαιοπραξίας ἰσχύει ὡς νέα κατάρτισις αὐτῆς, ἐπερχομένου οὕτω τοῦ ἀποτελέσματος, ὅπερ θὰ ἐπήρχετο καὶ ἂν δὲν εἶχε προηγηθῇ ἡ ἄκυρος δικαιοπραξία, εἰδικῶς ὅμως ἐπὶ ἀκύρου διμεροῦς δικαιοπραξίας (συμβάσεως) ἡ ἐπικύρωσις αὐτῆς ἐν ἀμφιβολίᾳ, ἤτοι ἐφ' ὅσον δὲν συνάγεται ἀλλοία πρόθεσις τῶν συμβαλλομένων, ἔχει ἀναδρομικὴν ἐνοχικὴν ἐνέργειαν, γεννωμένης μεταξὺ τῶν μερῶν ἀμοιβαίας ὑποχρεώσεως πρὸς πᾶσαν παροχήν, πρὸς ἣν θὰ ὑπεχρεοῦντο, ἐὰν ἡ σύμβασις ἦτο ἀρχῆθεν ἔγκυρος, ἔπεται, ὅτι διὰ τῆς ἀποκτήσεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ βιβλιαρίου ὑγείας ἐπῆλθεν ἀναδρομικὴ ἐπικύρωσις τῆς συμβάσεως καὶ οὕτω ὑπολογίζεται ὁ χρόνος ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, ἀπ' ἀρχῆς, διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112. (Ὁμοία ὑπῆρξε καὶ ἡ ἄποψις τοῦ Α. Π. 42/1957, ΕΕΔ 16, 193, Α. Π. 526/1957, ΕΕΔ 16, 1220).

Τὴν ἀναδρομικὴν ἐπικύρωσιν τῆς ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 183 § 2 Ἀστ. Κώδικος, ἔχουν δεχθῇ καὶ αἱ Α. Π. 310/1953 (ΕΕΔ 12, 719), 673/1953 (ΕΕΔ 13, 133)

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΕΚ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Γενικὰ κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν διὰ γενικῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐφαρμογῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὡς ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1956.—Ἀκυρότης ὅρων εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀντιτιθεμένων πρὸς αὐτήν.—Ἐφαρμογὴ τῶν ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, κηρυχθεισῶν ὑποχρεωτικῶν, ἐπὶ παντὸς ἐργοδότου, ἀπασχολοῦντος μισθωτούς.—Μισθὸς κατὰ τοὺς δύο πρώτους μῆνας μαθητείας.—Ἀποδοχαὶ μαθητευομένων ραπτριῶν γυναικείων φορεμάτων (μοδιστῶν): Ὁ διὰ τῆς ἀπὸ 31.8.1956 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθορισμὸς κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων μαθητευομένων ραπτριῶν γυναικείων φορεμάτων, ἀνεξαρτήτως ἡλικίας, εἰς ἐπίπεδα μικρότερα τῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν καθορισθέντων κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτριῶν εἶναι, καθ' ἡμᾶς, ἀνίσχυρος, δεδομένου ὅτι κατ' ἄρθρον 21 τοῦ νόμου 3239/1955 διὰ γενικῶν ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐφαρμογῆς ἀποφάσεων διαιτησίας καθορίζονται τὰ γενικὰ κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν, οἱ δὲ ἀντιτιθέμενοι πρὸς τοὺς ὅρους τῶν γενικῶν ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐκτάσεως ἐφαρμογῆς ἀποφάσεων διαιτησίας, οἷα ἐν προκειμένῳ τυγχάνει ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1956 ἀπόφασις διαιτησίας, δι' ἧς ἐπελύθη συλλογικὴ διαφορὰ ἐργασίας, ὑφισταμένη εἰς ἐθνικὸν γενικὸν πλαίσιον, ὅροι τῶν λοιπῶν κατηγοριῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας εἶναι ἄκυροι.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει μετὰ τὴν ἰσχὺν τῆς ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἥτις, ὡς ἐκ τοῦ τρόπου κατάρτισεως καὶ ὑπογραφῆς αὐτῆς, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957, ἐφαρμόζεται ἐπὶ παντὸς μισθωτοῦ, ἀπασχολουμένου παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὁ καθορισμὸς τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων τῶν μαθητευομένων ραπτριῶν γυναικείων φορεμάτων, ὁ γενόμενος ὑπὸ τῆς ἀπὸ 31.8.1956 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ὁπωσδήποτε ἀνίσχυρος.

Περαιτέρω αἱ διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 33700/1950 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, καθ' ἃς ἡ καταβολὴ τοῦ καθοριζομένου ἡμερομισθίου δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ κατὰ τοὺς δύο πρώτους μῆνας τῆς μαθητείας, μὴ καταργηθεῖσαι ὑπὸ μεταγενεστέρων σχετικῶν διατάξεων καὶ μὴ ἀντιτιθέμεναι, ὡς ἐκ τοῦ περιεχομένου των, πρὸς τὰς τοιαύτας τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν καὶ ἐν συνεχείᾳ τῆς ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δεδομένου ὅτι ἡ μὲν πρώτη, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς μαθητευομένους ἀμφοτέρων τῶν φύλων ἁπλῶς προσηύξησε τὰ κατὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος ταύτης κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων, ἡ δὲ δευτέρα καθώρισεν ἐξ ὑπαρχῆς νέα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων αὐτῶν καὶ δὲν μετέβαλε τὰς ἰσχυούσας μέχρι τότε προϋποθέσεις διὰ παροχὴν τούτων ἐξακολουθοῦσιν ἰσχύουσαι. *(Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 10291/1959 Ὑπουργείου Ἐργασίας* (*).

Παροχὴ ἐργασίας εἰς τὸ Δημόσιον.—Δέσμευσις καὶ αὐτοῦ ἐκ διαιτητικῆς ἀποφάσεως μετὰ καὶ ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας καταρτισθείσης παρὰ τὴν ἔλλειψιν διαπιστώσεως νομιμοφροσύνης τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὸν νόμον 516/1948, ὁ ὁποῖος ρητῶς ὁρίζει, ὅτι ἡ πρόσληψις ἢ ὁ διορισμὸς εἶναι ἔλλως, ἄκυρος καὶ οὐδὲν ἐπάγεται ἔννομον ἀποτέλεσμα (βλέπε καὶ Α. Π. 666/1957. ΕΕΔ 17, 65).

Ἐν τούτοις θὰ ἠδύνατο, νομίζομεν, νὰ σημειωθοῦν τὰ ἀκόλουθα: Ὁ Εἰσηγητὴς τοῦ Προσχεδίου Γενικῶν Ἀρχῶν *Γ. Μαριδάκης* ἐν τῇ αἰτιολογικῇ ἐκθέσει αὐτοῦ (ἐπίσημος ἔκδοσις τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης, σελ. 198) ἀναφέρει, ὅτι τὸ ἄρθρον 70 τοῦ Προσχεδίου (ἄρθρον 184 Ἀστ. Κώδικος) περὶ ἐπικυρώσεως τῆς ἀκύρου δικαιοπραξίας διατυποῦται ὡς εἰς τὸ ἰσχῦον δίκαιον, *ὁ Οἰκονομίδης* δὲ (Γεν. Ἀρχαὶ § 45, κείμενον καὶ σημ. 8, 4) διδάσκει, ὅτι ἡ ἔγκρισις, χρησιμεύουσα ὡς ὀχύρωμα τῆς πράξεως κατὰ προσβολῆς καὶ ἔχουσα δύναμιν ἀναδρομικήν, ἐφαρμόζεται μόνον ἐπὶ ἀκυρωσιῶν καὶ σχετικῶν ἀκυροτήτων, μὴ χωρούσης ἐγκρίσεως ἐπὶ ἀπολύτου ἀκυρότητος.

Σχετικὴ καὶ ἡ Ἐφετ. Ἀθηνῶν 4081/1955 (ΕΕΝ κγ' 915), κατὰ τὴν ὁποίαν ἐκ τοῦ ἄρθρου 183 Ἀστικοῦ Κώδικος συνάγεται, ὅτι, ὑφισταμένης ἀπολύτου ἀκυρότητος (ἐπρόκειτο περὶ υἱοθεσίας) δὲν δύναται νὰ ἰαθῇ δι' ἐπικυρώσεως (τῆς υἱοθεσίας) ἢ δι' ἀναγνωρίσεως ταύτης ὡς ἐγκύρου ἢ διὰ παραιτήσεως ἀπὸ τοῦ δικαιώματος προτάσεως τῆς ἀκυρότητος ἢ δι' ἄλλου τινὸς τρόπου καὶ χαρακτηριστικὴ εἰς τὸ θέμα καὶ ἡ ἐν Θέμ. Γ' 538 ἀγόρευσις τοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου *Α. Τζιβανοπούλου* (βλέπε καὶ *Γ. Ράμμου*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 151, ἀριθ. 8, *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 648, ἀριθ. 7α). (Τὸ ἀναδρομικὸν ἀποτέλεσμα, κατ' ἄρθρον 183 § 2 Ἀστ. Κώδικος, ἐπέρχεται ἐν ᾧ μέτρῳ ἀναγκωρίζεται ἡ αὐτονομία τῆς ἰδιωτικῆς βουλήσεως).

Διαφωτιστικὴ εἶναι καὶ ἡ Αἰτιολογικὴ Ἔκθεσις τοῦ Εἰσηγητοῦ *Γ. Μαριδάκη* ὡς πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς διατάξεως.

(*) *Σημ. ΕΕΔ.* Θίγεται τὸ ζήτημα τῆς σχέσεως τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας πρὸς τὰς λοιπάς. Σχετικαὶ πρὸς τὸ θέμα εἶναι καὶ αἱ Σ Ε. ὑπ' ἀριθ. 746/1957 (ΕΕΔ 16, 443), 1162/1957 (ΕΕΔ 16, 862), καθ' ἃς ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (βλέπε

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως τοῦ ἀπό 1.12.1958 βασ. διατάγματος περί χορηγήσεως χρηματικῆς ἐνισχύσεως εἰς ἀπόρους ἀνέργους ναυτικούς λόγῳ τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων 1958.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 45 της 10 Μαρτίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

α) Τό ἄρθρον δ τοῦ ν. 6002/1934 «περί προστασίας τῶν ἀνέργων ἐργατῶν θαλάσσης καί τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν» (ΦΕΚ 37 Α').

β) Τό ἄρθρον 1 ἀ.ν. 113/1936 «περί συμπληρώσεως τοῦ νόμου 6002 «περί προστασίας τῶν ἀνέργων ἐργατῶν θαλάσσης καί τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν» (ΦΕΚ 398 Α').

γ) Τήν ὑπ' ἀριθ. 20/22.12.1958 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ.

δ) Τήν ὑπ' ἀριθ. 45/1959 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ ἐπί τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν :

Ἄρθρον 1

Τό ἐδ. β' τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀπό 1.12.1958 β. δ/τος «περί χορηγήσεως χρηματικῆς ἐνισχύσεως εἰς ἀπόρους ἀνέργους ναυτικούς λογῳ τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων 1958» ἀντικαθίσταται ὡς κατωθι :

«β) Νά κέκτηται, ἐάν μέν τυγχάνῃ ἀξιωματικός Ε.Ν., ὑπερπενταετῆ, ἐάν δέ ἀνήκῃ εἰς τά κατώτερα πληρώματα ὑπερτριετῆ θαλασσίαν ὑπηρεσίαν διανυθεῖσαν ἐπί ἑλληνικῶν ἐμπορικῶν πλοίων, ὡς καί πλοιαρίων ἐφωδιασμένων διά ναυτολογίου, μετά τήν ὡς ναυτικοῦ ἤ μαθητευομένου ναυτικοῦ ἀπόγραφήν του, ἐξ ἧς ἐξάμηνον τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν κατά τήν τελευταίαν τριετίαν. Ὑπηρεσία διανυθεῖσα ἐπί πλοίων ὑπό ξένην σημαίαν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν συμφώνως πρός τάς κειμένας σχετικάς διατάξεις περί ἐπιδοτήσεως του ἀπό 28.7.1955 β. δ/τος. Προκειμένου περί Δωδεκανησίων ναυτικῶν ἐκ τῆς πενταετοῦς ἤ τριετοῦς ὡς ἄνω συνολικῆς ὑπηρεσίας δύναται διετής κατ' ἀνώτατον ὅριον ταιαύτη νά ἔχῃ διανυθῇ πρό τῆς ἐνσωματώσεως τῆς Δωδεκανήσου ἐπί πλοίων ἤ πλοιαρίων ὑπό ξένην σημαίαν, ἀποδεικνυομένη κατά τάς ἰσχυούσας σχετικάς διατάξεις».

Ἄρθρον 2

Ἡ παράγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀπό 1.12.1958 β. δ/τος «περί χορηγήσεως χρηματικῆς ἐνισχύσεως εἰς ἀπόρους ἀνέργους ναυτικούς λογῳ τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων 1958» ἀντικαθίσταται ὡς κάτωθι :

«1. Ἡ καταβολή τῆς ἐνισχύσεως ἐνεργεῖται εἰς τούς μέχρι καί τῆς 15 Ἰανουαρίου 1959 αὐτοπροσώπως παρουσιαζομένους δικαιούχους ὑπό τοῦ ἐν Πειραιεῖ Οἴκου Ναύτου διά τούς διαμένοντας ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης καί ὑπό τῶν κατά τόπους Κεν-

---

*κηρύξιν αὐτῆς ὡς ὑποχρεωτικῆς.— **Ἀποδοχαί ἐργατοτεχνιτῶν σιδηροβιομηχανίας**: Ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτός ἔχει συμπεπληρωμένον τό 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας του καί ἐνός τοὐλάχιστον ἔτους ἀπασχόλησιν ἐν τῷ κλάδῳ τῶν μηχανοτεχνιτῶν, τό κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου ρυθμίζεται βασικῶς ὑπό τῆς ὑπ' ἀριθ. 18/1957 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καί ἀπό 24.8.1958 καί ἐφεξῆς δυνάμει τῆς ἀπό 22.8.1958 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀνέρχεται εἰς δραχ. 47,50.*

Διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 32199/1958 ἀποφάσεως ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 175 Β' τῆς 19.6.1958) ἡ ὑπ' ἀριθ. 17/1957 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐκηρύχθη ὑποχρεωτική ἐπί πάντων ἐν γένει τῶν ἐργοδοτῶν τῆς χώρας, τῶν ἀπασχολούντων ἐπί σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτούς ἐκ τῶν διαλαμβανομένων ἐν αὐτῇ.

*Δεδομένου δέ ὅτι κατά τήν ἔννοιαν τοῦ νόμου 3239/1955, ἄρθρ. 1 § 3, ἐργοδότης θεωρεῖται καί τό Δημόσιον, ἐφ' ὅσον χρησιμοποιεῖ τήν ἐργασίαν ἄλλων φυσικῶν προσώπων δυνάμει σχέσεως ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, συνέπεται ὅτι ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις Διαιτησίας καταλαμβάνει καί τό Δημόσιον ὡς πρός τούς εἰς αὐτό ἀπασχολουμένους μισθωτούς τοῦ κλάδου τῆς σιδηροβιομηχανίας ἐπί σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου. (**Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 13726/1959 Ὑπουργείου Ἐργασίας**)(**).*

κωδικοποίησιν ἰσχυουσῶν διατάξεων ἐν ΕΕΔ 17, 207 ἐπ., προκύπτει, ὅτι ἡ ἐθνική γενική συλλογική σύμβασις ἐργασίας δύναται νά ρυθμίζῃ μόνον γενικούς ὅρους καί συνθήκας ἐργασίας καί νά καθορίζῃ κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν δι' ἅπαντας τούς μισθωτούς τῆς χώρας, ἐνῶ αἱ λοιπαί συλλογικαί συμβάσεις ἐργασίας ρυθμίζουσιν ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν ὑπό τῆς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας διαγραφομένων γενικῶν ὅρων καί συνθηκῶν ἐργασίας τούς εἰδικούς ὅρους καί συνθήκας ἐργασίας τῶν μισθωτῶν ὡρισμένου ἐπαγγέλματος ἤ κλάδου παραγωγῆς ἐν συνόλῳ ἤ καθ' ὡρισμένην περιφέρειαν καί καθορίζουσι τήν ἀμοιβήν τῆς ἐργασίας αὐτῶν π έ ρ α ν τῶν ὑπό τῆς ἐθνικῆς γενικῆς καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν.

(**) ***Σημ. ΕΕΔ***: Πράγματι οὕτω δεσμεύεται καί τό Δημόσιον ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἤ ὁμοίας ἐφαρμογῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως καί αὐτήν τήν ἔννοιαν ἔχει ἡ κατά τό ἄρθρον 5 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 κήρυξις αὐτῆς ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑποχρεωτικῆς, ὡς σημειοῦμεν ἀνωτέρω, σελ. 426, ἐπικαλούμενοι καί τήν Α.Π. 698/1958, ΕΕΔ 17, 1235. Σχετική καί ἡ ὑπ' ἀριθ. 95/1959 Γνωμοδότησις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους (ΕΕΔ 16, 280), προκειμένου περί συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, καταρτιζομένων καί ὑπογραφομένων παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἤ τῶν παρ' αὐτοῦ εἰδικῶς διά τήν περίπτωσιν ταύτην ἐξουσιοδοτημένων ὀργάνων.

τρικῶν Διμεναρχείων, Διμεναρχείων καὶ Ὑπολιμεναρχείων διὰ τοὺς διαμένοντας ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτῶν».

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Φεβρουαρίου 1959

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ παρατάσεως ἐπιδοτήσεως ἀνέργων ναυτικῶν καὶ τροποποιήσεως τῶν ἀπὸ 3.5.1958 (Φ.Ε.Κ. 72 Α'/ 14.5.1958) καὶ 14.9.1958 (Φ.Ε.Κ. 144 Α'/ 20.9.1958) βασ. διαταγμάτων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 45 τῆς 10 Μαρτίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

α) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ ἀ.ν. 113/1936 «περὶ συμπληρώσεως τοῦ ν. 6002/1934 «περὶ προστασίας τῶν ἀνέργων ἐργατῶν θαλάσσης καὶ τῶν οἰκογενειῶν των» (Φ.Ε.Κ.398 Α').

β) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 20/28.12.1958 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ.

γ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 44/1959 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον 1

Ἡ ἐπιδότησις ἡ προβλεπομένη ὑπὸ τοῦ ἀπὸ 28.7.1955 β. δ/τος «περὶ παρατάσεως ἐπιδοτήσεως ἀνέργων ναυτικῶν καὶ τροποποιήσεως τῶν σχετικῶν διατάξεων» (Φ.Ε.Κ. 217), ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τῶν ἀπὸ 3.5.1958 (Φ.Ε.Κ. 72) καὶ 14.9.1958 (Φ.Ε.Κ. 144) β. δ/των, παρατείνεται καὶ αὐθις ἀπὸ τῆς λήξεώς της δι' ἅπαντας τοὺς ἀνέργους ναυτικούς, ἤτοι ἀξιωματικοὺς καὶ κατωτέρα πληρώματα, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους καὶ προϋποθέσεις τῶν προαναφερθέντων β. δ/των μέχρι 30 Ἰουνίου 1959.

Ἄρθρον 2

Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀπὸ 3.5.1958 β. δ/τος «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1955 διατάγματος «περὶ παρατάσεως ἐπιδοτήσεως ἀνέργων ναυτικῶν καὶ τροποποιήσεως τῶν σχετικῶν διατάξεων» (Φ.Ε.Κ. 72 Α' 14.5.1958) ἀντικαθίσταται ὡς κάτωθι :

«Νὰ ἔχῃ μεσολαβήσει ἀπὸ τῆς τελευταίας ἀπολύσεώς του χρονικὸν διάστημα οὐχὶ μεῖζον τῶν δύο ἐτῶν, οὐδὲ ἔλασσον τῶν δύο μηνῶν».

Ἄρθρον 3

Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀπὸ 14.9.1958 β. δ/γματος «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1955 διατάγματος «περὶ παρατάσεως ἐπιδοτήσεως ἀνέργων ναυτικῶν καὶ τροποποιήσεως τῶν σχετικῶν διατάξεων» (Φ.Ε.Κ. 144 Α' 29.9.1958) ἀντικαθίσταται ὡς κάτωθι :

Νὰ μὴ ἔχῃ ὑπερβῆ τὸ 55ον ἔτος τῆς ἡλικίας ἢ ἐὰν ἔχῃ ὑπερβῆ τοῦτο καὶ μέχρι τοῦ 65ου ἔτους, ἐφ' ὅσον κέκτηται δεκαετῆ θαλασσίαν ὑπηρεσίαν.

Προκειμένου περὶ Δωδεκανησίων ναυτικῶν ἀπαιτεῖται δεκαετὴς μόνον θαλασσία ὑπηρεσία.

Ἐπὶ δὲ ναυτικῶν διατελεσάντων ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Οἴκου Ναύτου, ὡς φυματικῶν, ὁ χρόνος, καθ' ὃν οὗτοι διετέλεσαν ὑπὸ ταύτην, λογίζεται ὡς χρόνος θαλασσίας ὑπηρεσίας, πρὸς συμπλήρωσιν τῆς δεκαετίας, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι οὗτοι κέκτηνται τοὐλάχιστον πενταετῆ τοιαύτην.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὡς ἄνω β. δ/τος, ἡ λήγουσα τὴν 31 Μαρτίου 1959, παρατείνεται μέχρι 30 Ἰουνίου 1959.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Φεβρουαρίου 1959

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 14.11.1951 βασ. διατάγματος «περὶ προστασίας κατὰ τῆς ἀσθενείας τῶν ναυτικῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τῶν ἀπὸ 25.10.1952 καὶ 21.7.1958 β. διαταγμάτων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 45 τῆς 10 Μαρτίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 4 καὶ 5 τοῦ νόμου 6002 «περὶ προστασίας τῶν ἀνέργων ἐργατῶν θαλάσσης καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν», τὸ ἄρθρον μόνον τοῦ ν. 6287 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ν. 6002 «περὶ προστασίας κατὰ τῆς ἀσθενείας τῶν ἀνέργων ἐργατῶν θαλάσσης καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν», τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 113/1936 «περὶ συμπληρώσεως τοῦ ν. 6002», τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀ.ν. 816/1948 «περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ὑπὸ τοῦ ν. 6002 παρεχομένης ἰατροφαρμακευτικῆς καὶ νοσοκομειακῆς προστασίας καὶ εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν ἐργαζομένων ναυτικῶν», τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 978/1949 «περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 816/1948 «περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ὑπὸ τοῦ ν. 6002 παρεχομένης ἰατροφαρμακευτικῆς καὶ νοσοκομειακῆς προστασίας καὶ εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν ἐργαζομένων ναυτικῶν», τὸ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1004/2.2.1959 ἀναφορᾶς τοῦ Ο.Ν. ὑποβληθὲν ἀπόσπασμα πρακτικῶν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2356.30.1.1959 συνεδριάσεως Α.Ε.Ο.Ν., τὴν ὑπ' ἀριθ. 18/20.11.1958 γνωμοδότησιν τοῦ Σ.Ε.Ν., τὴν ὑπ' ἀριθ. 22/1959 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον μόνον

Εἰς τὸ ἄρθρον 2 § 1 τοῦ ἀπὸ 14.11.1951 β. διατάγματος «περὶ προστασίας κατὰ τῆς ἀσθενείας τῶν ναυτικῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τῶν ἀπὸ 25.10.1952 καὶ 21.7.1958 β. δ/των, προστίθεται ἐδάφιον ε', ἔχον ὡς ἑξῆς :

«ε) Οἱ ἐπὶ παρωπλισμένων ἐν Ἑλλάδι ἑλληνικῶν ἢ ἀλλοδαπῶν πλοίων προσλαμβανόμενοι ὑπὸ οἱανδήποτε ἰδιότητα ναυτικοί, ἀπολυόμενοι λόγῳ ἀσθενείας, δικαιοῦνται μόνον νοσηλείας, ἥτις παρέχεται ὑπὸ τοῦ Ο.Ν.

Τοῦτο ἰσχύει καὶ εἰς ἃς περιπτώσεις οἱ ἀνωτέρω ναυτικοὶ δὲν κέκτηνται τὴν ἐν ἐδαφ. γ' τοῦ ἄρθρου 2 παράγρ. 1 τοῦ ἀπὸ 14 Νοεμβρίου 1951 β. διατάγματος «περὶ προστασίας κατὰ τῆς ἀσθενείας κλπ.», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τῶν ἀπὸ 25.10.1952 καὶ 21.7.1958 β. δ/των, ὁριζομένην ἐπὶ ἑλληνικῶν πλοίων καὶ πλοιαρίων ὑπηρεσίαν».

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Φεβρουαρίου 1959

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του άρθρου μόνου του πρ. διατάγματος της 9/20 Ιουλίου 1935 «περί επεκτάσεως των περί 8ώρου εργασίας διατάξεων εις τα έλαιουργεία, τσιμεντοποιεία, εργοστάσια όξυγόνου, ανθρακασβεστίου και ζυθοποιίας.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 46 της 10 Μαρτίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις: 1) Του νόμου 2269/1920 «περί κυρώσεως της διεθνούς συμβάσεως της διεθνούς συνδιασκέψεως της Ουασιγκτώνος περί περιορισμού των ώρων εργασίας εν ταις βιομηχανικαίς επιχειρήσεσι κλπ.», 2) του άρθρου 2 του π. δ/γματος της 25.8/5.9.1920 «περί κωδικοποιήσεως των περί υγιεινής και ασφαλείας εργατών διατάξεων», 3) του άρθρου 9 του νομοθετικού διατάγματος 3755/1957 «περί αυξήσεως αναδρομικώς των αποδοχών των μισθωτών κλπ.», 4) την από 15.2.1958 γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής και 5) την υπ' αριθ. 33/1959 τοιαύτην του Συμβουλίου Επικρατείας, προτάσει του Ημετέρου επί της Εργασίας Υπουργού, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

1. Εις το άρθρον μονον του π. δ/τος της 9/20 Ιουλίου 1935 «περί επεκτάσεως των περί οκταώρου εργασίας διατάξεων εις τα έλαιουργεία, τσιμεντοποιεία, εργοστάσια όξυγόνου, ανθρακασβεστίου και ζυθοποιίας προστίθεται παράγραφος 3, έχουσα ούτω:

«Αι ώραι εργασίας του προσωπικού ειδικώς των μηχανοκινήτων ελαιοτριβείων δεν δύνανται να υπερβαίνωσι καθ' εκάστην περίοδον εκθλίψεως ελαιοκάρπου τας 8 ώρας κατά μέσον όρον ημερησίως».

2. Διά την εφαρμογήν των διατάξεων της ως άνω παραγράφου έκαστος εργοδότης υποχρεούται να τηρή ειδικόν βιβλίον ώρων ημερησίας εργασίας του προσωπικού, τεθεωρημένον προ πάσης χρησιμοποιήσεως αυτού υπό της οικείας Επιθεωρήσεως Εργασίας ή έλλειψει τοιαύτης υπό της οικείας Αστυνομικής Αρχής.

Εκάστη σελίς του βιβλίου τούτου καλύπτουσα χρονικόν διάστημα τουλάχιστον μιας εβδομάδος θα τηρήται εις διπλούν διά χημικού χάρτου καρμπόν και θα είναι κεχωρισμένη εις στήλας, εις ας θα αναγράφωνται τα κάτωθι στοιχεία:

1) Ονοματεπώνυμον, 2) ημερομηνίαι ημερών εργασίας, 3) αι καθ' ημέραν ώραι εργασίας εκάστου, 4) υπογραφή μισθωτών.

Εις το τέλος εκάστου μηνός ο εργοδότης υποχρεούται να υποβάλη εις την οικείαν Επιθεώρησιν Εργασίας ή έλλειψει τοιαύτης εις την οικείαν Αστυνομικήν Αρχήν άπαντα τα αντίγραφα των δελτίων του βιβλίου ώρων ημερησίας εργασίας του μηνός.

Εις τον αυτόν επί της Εργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 23 Φεβρουαρίου 1959

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί καθιερώσεως όλοκληρωτικής Κυριακής αργίας εις τα εμπορικά καταστήματα και παντοπωλεία της κωμοπόλεως Σκοπέλου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 46 της 10 Μαρτίου 1959)

. . . . . .

Άρθρον μόνον

Καθιερούμεν όλοκληρωτικην Κυριακήν αργίαν διά τα εμπορικά καταστήματα και τα παντοπωλεία της κωμοπόλεως Σκοπέλου.

Εις τον αυτόν επί της Εργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 23 Φεβρουαρίου 1959

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί καθιερώσεως εορτών όλοκληρωτικής και μερικής αργίας εις καταστήματα χονδρικής και λιανικής πωλήσεως λαχανικών και οπωρικών περιοχής Αθηνών - Πειραιώς και πέριξ Δήμων, Κοινοτήτων και Συνοικισμών.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 47 της 12 Μαρτίου 1959)

. . . . . .

Άρθρον μόνον

1. Καταργούμεν το β.δ/γμα της 20.5/15.6.1953 «περί καθιερώσεως εορτασίμων ημερών όλοκληρωτικής και μερικής αργίας των καταστημάτων χονδρικής και λιανικής πωλήσεως λαχανικών και οπωρικών Αθηνών» και το β.δ/γμα της 31.10/9.12.1953 «περί καθιερώσεως εορτασίμων ημερών όλοκληρωτικής και μερικής αργίας των καταστημάτων χονδρικής και λιανικής πωλήσεως λαχανικών και οπωρικών Πειραιώς» και καθιερούμεν ως εορτασίμους ημέρας όλοκληρωτικής ή μερικής αργίας διά τα καταστήματα χονδρικής και λιανικής πωλήσεως λαχανικών και οπωρικών της περιοχής Αθηνών - Πειραιώς και πέριξ Δήμων, Κοινοτήτων και Συνοικισμών τας κάτωθι εορτάς:

1. Περιοχής Αθηνών και πέριξ Δήμων, Κοινοτήτων και Συνοικισμών.

Ολοκληρωτική αργία

1) Αγίου Βασιλείου, 2) Θεοφανείων (6 Ιανουαρίου), 3) Καθαρά Δευτέρα, 4) Κοιμήσεως Θεοτόκου, 5) Δευτέρα ημέρα Χριστουγέννων.

Μερική αργία (Κλειστά μέχρι μεσημβρίας)

1) Αγίου Βασιλείου, 2) Θεοφανείων (6 Ιανουαρίου, 3) Υψώσεως του Σταυρού και 4) Μεγάλη Παρασκευή, καθ' ην παραμένουν κλειστά προ μεσημβρίας.

II. Περιοχής Πειραιώς και πέριξ Δήμων Κοινοτήτων και Συνοικισμών.

Ολοκληρωτική αργία

1) Αγίου Βασιλείου, 2) Θεοφανείων (6 Ιανουαρίου), 3) Κοιμήσεως Θεοτόκου, 4) Δευτέρα ημέρα Χριστουγέννων.

Μερική αργία (Κλειστά μετά την 2αν μ.μ. ώραν).

1) Καθαρά Δευτέρα, 2) Υψώσεως του Σταυρού, 3) Τρίτη ημέρα του Πάσχα, 4) Πέτρου και Παύλου, 5) Αγίου Σπυρίδωνος και 6) Μεγάλη Παρασκευή κλειστά από 9 π.μ. - 12ης μεσημβρινής ώρας.

2. Οσάκις αι ως άνω εορταί συμπίπτουν με Σάββατον ή Δευτέραν έχουν εφαρμογήν αι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του π.δ/γματος της 8/14.3.1930 «περί κωδικοποιήσεως των νόμων περί Κυριακής αναπαύσεως», ήτις προσετέθη διά του άρθρου μόνου του ν. δ/γματος της 30.10/2.11.1935.

Εις τον αυτόν επί της Εργασίας Υπουρ-

γὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Φεβρουαρίου 1959

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

30100/6300/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ παροχῆς δώρου Πάσχα 1959 εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 134 τῆς 21 Ἀπριλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 1901|1951 «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀ. ν. 1777|1951 περὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 28|1944 καὶ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀ.ν. 866|1945».

Ἀποφασίζομεν

Ἄρθρον 1

1. Οἱ πάσης φύσεως ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως καταβάλουν εἰς ἕκαστον ἐκ τοῦ ὑπαλλήλικοῦ, τεχνικοῦ, ἐργατικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, μεθ' οὗ συνδέονται διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπὸ 1.1.1959 μέχρι 30.4.1959 τοὐλάχιστον, ἔκτακτον οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν (δῶρον) ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1959, ἴσην πρὸς ἥμισυ μηνιαίου μισθὸν διὰ τοὺς ἐπὶ μισθῷ ἀμειβομένους, τὸ δὲ ἡμερομίσθιο διὰ τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους.

2. Εἰς ἐκείνους ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐργαζομένων, ὧν ἡ σχέσις ἐργασίας μετὰ τοῦ ὑποχρέου εἰς καταβολὴν τοῦ δώρου ἐργοδότου δὲν διήρκεσε καθ' ὅλον τὸ ἀνωτέρω χρονικὸν διάστημα, διότι συνῆφθεισα πρὸ ἢ μετὰ τὴν 1.1.1959 ἐλύθη ἐντὸς τοῦ ἀπὸ 1.1.1959 μέχρι 30.4.1959 χρονικοῦ διαστήματος ἢ συνήφθη μετὰ τὴν 1.1.1959, θέλει καταβληθῇ ὡς δῶρον ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ 1|15 τοῦ ἡμίσεος μηνιαίου μισθοῦ ἢ ἓν ἡμερομίσθιον ἀναλόγως τοῦ συμπεφωνημένου τρόπου ἀμοιβῆς ἀνὰ ἕκαστον ἡμερον χρονικὸν διάστημα διαρκείας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως αὐτῶν, ἐντὸς τῆς χρονικῆς περιόδου ἀπὸ 1.1.1959 μέχρι 30.4.1959. Διὰ χρονικὸν διάστημα μικρότερον τοῦ ἡμέρου καταβάλλεται ἀνάλογον κλάσμα.

3. Εἰς τὸν χρόνον διαρκείας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως δὲν ὑπολογίζονται αἱ ἡμέραι, καθ' ἃς ὁ μισθωτός, καίτοι μὴ λυθείσης τῆς ἐργασιακῆς αὐτοῦ σχέσεως, ἐτέθη εἰς ἀργίαν ἢ ἀπέσχε τῆς ἐργασίας ἀδικαιολογήτως ἢ ἔτυχεν ἀδείας ἄνευ ἀποδοχῶν. Συνυπολογίζεται πάντως ὁ χρόνος τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχῆς γυναικῶν πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετόν.

4. Εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς δημόσια, δημοτικὰ καὶ κοινοτικὰ ἔργα, τὰς ἐποχικῶς ἐκτελουμένας ἐργασίας, ὡς καὶ εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ἢ τοὺς πρὸς ἐκτέλεσιν ὡρισμένου ἔργου ἀπασχοληθέντας τεχνίτας, ἐργάτας καὶ ὑπηρέτας, θέλει καταβληθῇ ὡς δῶρον ἓν (1) ἡμερομίσθιον ἀνὰ ἑπτὰ(7) πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα ἐντὸς τῆς χρονικῆς περιόδου ἀπὸ 29.12.1958 μέχρι 30.4.1959 ἢ ἀνάλογον κλάσμα διὰ τὰ κάτω τῶν ἑπτὰ πραγματοποιηθέντα, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ τὰ 15 ἡμερομίσθια.

Ἄρθρον 2

1. Τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον θέλει ὑπολογισθῇ βάσει τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῶν καθωρισμένων κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης διὰ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἢ ἀποφάσεων ἐκδοθεισῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ. ν. 28|1944 ἢ τοῦ νόμου 2053|1952 ἢ τοῦ ν. δ. 2510|1953 ἢ τοῦ νόμου 3239|1955 ἢ ἄλλων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἢ ἀποφάσεων συλλογικῶν ἢ ἄλλων ὀργάνων ἢ δι' ἐσωτερικῶν κανονισμῶν, προσηυξημένων τῶν ὡς ἄνω μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων διὰ τῶν κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον παρασχεθεισῶν ἐπ' αὐτῶν αὐξήσεων καὶ ἐπιδομάτων (οἷον οἰκογενειακῶν βαρῶν, πολυετίας, εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, Κυριακῆς ἢ νυκτερινῆς ἐργασίας κλπ).

2. Δὲν συνυπολογίζονται μόνον αἱ παροχαὶ λόγῳ ηὐξημένης ἀπασχολήσεως, τὰ ὁδοιπορικὰ ἔξοδα, ὡς καὶ πᾶσα εἰς χρῆμα παροχὴ κατὰ τὴν ἀτομικὴν συμφωνίαν ἢ κατ' ἔθιμον καταβαλλομένη πέραν τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν ἑκάστου μισθωτοῦ. Δὲν ὑπολογίζεται ἐπίσης τὸ ἀντίτιμον παροχῶν εἰς εἶδος, οἷον τροφῆς, οἰκήσεως, φωτισμοῦ κλπ., ἐφ' ὅσον αὗται δὲν ἐπιβάλλωνται δι' ὑποχρεωτικοῦ κανόνος δικαίου. Συνυπολογίζονται ὅμως αἱ τυχὸν διὰ τὰς εἰς εἶδος παροχὰς ἐνεργούμεναι κρατήσεις ἐκ τῶν ἀποδοχῶν.

3. Μισθωτοί, ὧν τὰ τῆς παροχῆς ἐν γένει τοῦ δώρου τοῦ Πάσχα ρυθμίζονται ἄλλως δι' ὑπογραφεισῶν μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς καταβολῆς τοῦ παρόντος δώρου συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἄλλων πράξεων ἐκ τῶν ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ἀναφερομένων, θὰ λάβουν τοῦτο κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν συλλογικῶν τούτων συμβάσεων ἢ πράξεων ὁριζόμενα.

4. Εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας τῶν καθ' οἱονδήποτε τρόπον (ἀπολογιστικῶς, ἐργολαβικῶς κλπ) ἐκτελουμένων δημοσίων, δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ἔργων ἀπασχολουμένους ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ τοὺς χειριστὰς ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων καὶ γεωτρυπανιστὰς τῶν αὐτῶν ἔργων, τὸ δῶρον θέλει ὑπολογισθῇ βάσει τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ καθωρισμένου κατ' εἰδικότητα κατὰ τὸ τρίμηνον Ἰανουαρίου-Μαρτίου 1959 ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐπιτροπῶν τιμαριθμικῆς διαπιστώσεως βασικῶν ἡμερομισθίων καὶ ὑλικῶν, ἐξαιρέσει ἐκείνων ἐκ τῶν ἀνωτέρω, ὧν οἱ μισθοὶ ἢ τὰ ἡμερομίσθια καθωρίσθησαν δι' εἰδικωτέρων περὶ αὐτῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ὑπογραφεισῶν ἢ ἐκδοθεισῶν ἀπὸ 1.1.1956 καὶ ἐντεῦθεν, οἵτινες θὰ λάβουν τὸ δῶρον βάσει τῶν διὰ τῶν ἐν λόγῳ συλλογικῶν συμβάσεων ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἰσχυόντων μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων.

5. Διὰ τοὺς εἰς τὴν Υ.Π.Ε.Μ. ἀπασχολουμένους τεχνίτας καὶ ἐργάτας τὸ δῶρον ὑπολογίζεται βάσει τῶν ὑπ' αὐτῆς καταβαλλομένων εἰς ἕκαστον τῶν ἀνωτέρω ἡμερομισθίων κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης.

Ἄρθρον 3

Οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς ἐργοδότας καὶ ἀμειβόμενοι ἐπὶ μισθῷ ἢ ἡμερομισθίῳ ἢ ὡρομισθίῳ θὰ τύχουν παρ' ἑκάστου τῶν μεθ' ὧν ἐκ τούτων συνδέονται διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου δώρου ἴσου

πρὸς τὸ ποσὸν τῶν ἀποδοχῶν, ἃς ἔλαβον παρ' ἑκάστου ἐργοδότου κατὰ τὸ τελευταῖον πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἢ πρὸ τῆς λύσεως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως 15ὴμερον, ἐφαρμοζομένων καὶ ἐν προκειμένῳ τῶν προϋποθέσεων καὶ περιορισμῶν τῶν λοιπῶν διατάξεων τῆς παρούσης. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν αὐτῶν ἀποδοχῶν θὰ λάβῃ ὑπολογισθῇ καὶ τὸ δῶρον τῶν ἐφ' ὡρομισθίῳ παρ' ἑνὶ μόνον ἐργοδότῃ ἀπασχολουμένων.

Ἄρθρον 4

1. Εἰς ἃς περιπτώσεις ἡ ἀμοιβὴ τῶν ἐργαζομένων καθορίζεται δι' ἐλευθέρας συμφωνίας, ἐλλείψει συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἄλλης τινὸς πράξεως ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τῆς παρούσης ἀναφερομένων, πρὸς ὑπολογισμὸν τοῦ δώρου διὰ τοὺς ἐκ τούτων ὑπαλλήλους θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ 10πλάσιον τοῦ ἐν τῇ ἑπομένῃ παραγράφῳ καθοριζομένου διὰ τοὺς τεχνίτας ἢ τεχνιτρίας ἡμερομισθίου, διὰ δὲ τοὺς τεχνίτας, ἐργάτας καὶ ὑπηρέτας τὰ ὑπὸ τῆς αὐτῆς παραγράφου καθοριζόμενα κατ' εἰδικότητα καὶ φῦλον ἡμερομίσθια.

2. Διὰ τοὺς κατὰ μ ο ν ά δ α ἐργασίας ἀμειβομένους τὸ δῶρον θὰ λάβῃ ὑπολογισθῇ βάσει ἡμερομισθίου καθοριζομένου ὡς ἑξῆς: Διὰ τοὺς ἄρρενας τεχνίτας δρχ. 54, διὰ τοὺς εἰδικευμένους βοηθοὺς αὐτῶν καὶ εἰδικευμένους ἐργάτας δρχ. 51, διὰ τοὺς βοηθοὺς τεχνιτῶν ραπτεργατῶν καὶ τοὺς ἀνειδικεύτους ἐν γένει ἐργάτας δρχ. 47.50, διὰ τὰς θήλεις τεχνιτρίας καὶ εἰδικευμένας ἐργατρίας δρχ. 45, διὰ τὰς ἀνειδικεύτους ἐργατρίας δρχ. 36.50 καὶ τέλος διὰ τοὺς μαθητευομένους ἀμφοτέρων τῶν φύλων δρχ. 18.70, ἐφ' ὅσον δὲν προβλέπωνται ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἢ ἄλλων κανόνων δικαίου, τεθέντων εἰς ἐφαρμογὴν μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, εὐνοϊκώτερα βασικὰ διὰ τὴν εἰδικότητά των ἡμερομίσθια, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι οὗτοι δὲν ἀμείβονται ἐπὶ ἡμερομισθίῳ.

Τὰ ὡς ἄνω ἡμερομίσθια προσαυξάνονται περαιτέρω διὰ τῶν ἐπιδομάτων Κυριακῆς ἢ νυκτερινῆς ἐργασίας καὶ κατὰ τὸ ἀναλογοῦν ποσόν, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία παρέχηται κατὰ τρόπον τακτικὸν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ κατὰ τὴν νύκτα.

3. Διὰ τοὺς ἐργαζομένους ἐπ' ἀμοιβῇ κατὰ μ ο ν ά δ α ἐργασίας εἰς ἐργοστάσια ὑαλουργίας τὰ ὑπὸ τῆς προηγουμένης παραγράφου καθοριζόμενα ποσὰ θὰ ὑπολογισθοῦν προσηυξημένα κατὰ 20 ο/ο.

4. Εἰς τοὺς κατ' ἀ π ο κ ο π ή ν ἀμειβομένους ὑποδηματεργάτας τὸ δῶρον θὰ λάβῃ ὑπολογισθῇ βάσει ἡμερομισθίου δρχ. 60 διὰ τοὺς τεχνίτας, κόπτας καὶ μηχανικούς, ἀνεξαρτήτως φύλου, καὶ δρχ. 52 διὰ τοὺς βοηθοὺς αὐτῶν.

5. Ὑπὸ τὰς ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης προϋποθέσεις καὶ διακρίσεις δικαιοῦνται δώρου οἱ ἐπὶ μισθῷ νομικοὶ σύμβουλοι, δικηγόροι, μηχανικοί, γεωλόγοι καὶ ἰατροὶ τῶν πάσης φύσεως νομικῶν προσώπων καὶ ἐπιχειρήσεων ἐν γένει, ὡς καὶ οἱ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἰατροὶ τῶν ἀερολιμένων καὶ λιμένων. Τὸ δῶρον ἁπάντων τῶν ἀνωτέρω ὑπολογίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ καταβαλλομένου εἰς ἕκαστον μηνιαίου μισθοῦ.

Ἄρθρον 5

1. Τοῦ διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένου δώρου καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις δικαιοῦνται παρὰ τοῦ ὑποχρέου πρὸς τοῦτο:

1) Οἱ ἐν καταστάσει στρατεύσεως τελοῦντες μισθωτοί.

Ἐκ τούτων:

α) Οἱ τυχόντες κατὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1959 μέχρι 30.4.1959 χρονικὸν διάστημα ἐπιδόματος στρατεύσεως θὰ λάβουν δῶρον ἀνάλογον, τόσον πρὸς τὸ ὕψος τοῦ ἐπιδόματος τούτου, ὅσον καὶ πρὸς τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἐδικαιοῦντο τοιούτου, ἐντὸς τῆς περιόδου ἀπὸ 1.1.1959 μέχρι 30.4.1959 καὶ

β) Οἱ ἀπολυθέντες τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ μισθωτοί, ἐντὸς τῆς περιόδου ἀπὸ 1.1.1959 μέχρι 30.4.1959, ἐφ' ὅσον, ὑπηρετοῦντες ἐν τῷ στρατῷ κατὰ τὴν χρονικὴν ταύτην περίοδον, ἐδικαιοῦντο ἐπιδόματος στρατεύσεως, θὰ λάβουν τὸ δῶρον, κατὰ τμῆμα μὲν ἀνάλογον πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίας των παρὰ τοῦ ὑποχρέου πρὸς τοῦτο ὀργανισμοῦ, κατὰ τμῆμα δὲ ἀνάλογον πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς των ἐκ τοῦ στρατοῦ μέχρι 30.4.1959 πραγματικῆς ὑπηρεσίας των παρὰ τοῦ ἐργοδότου των.

2) Οἱ ἐν καταστάσει ἀ σ θ ε ν ε ί α ς διατελέσαντες ἢ τελοῦντες μισθωτοί.

Οὗτοι θὰ λάβουν παρὰ τοῦ ἐργοδότου των ὡς δῶρον ποσὸν ἀνάλογον πρὸς τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασιακῆς αὐτῶν σχέσεως ἐντὸς τῆς περιόδου ἀπὸ 1.1.1959 μέχρι 30.4.1959, ἀφαιρουμένων τῶν ἡμερῶν ἀσθενείας, δι' ἃς ἔτυχον ἐπιδόματος ἀσθενείας. Οὗτοι συμπληρωματικῶς θὰ τύχουν παρὰ τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ δώρου τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τῆς οἰκείας ἀποφάσεως ἡμῶν περὶ χορηγήσεως δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1959 εἰς τοὺς συνταξιούχους καὶ ἐπιδοτουμένους λόγῳ ἀσθενείας ἠσφαλισμένους, ἐφ' ὅσον, ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις, δικαιοῦνται τοιούτου.

3) Οἱ ἐν καταστάσει δ ι α θ ε σ ι μ ό τ η τ ο ς ἐργασθέντες δικαιοῦνται διὰ τὸν χρόνον τῆς τοιαύτης καταστάσεώς των τοῦ ἡμίσεος τοῦ εἰς τὸν χρόνον τοῦτον ἀναλογοῦντος πλήρους δώρου.

4) Οἱ ὑπὸ σύστημα ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας ἐργασθέντες δικαιοῦνται τοῦ εἰς τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς λόγῳ τοῦ συστήματος δὲν παρέσχον τὰς ὑπηρεσίας των, ἀναλογοῦντος δώρου κατὰ τὸ ἥμισυ.

Ἄρθρον 6

1. Εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς ἐπεξεργασίαν καὶ συσκευασίαν σ τ α φ ί δ ο ς θέλει καταβληθῇ ὡς δῶρον ἓν ἡμερομίσθιον ἀνὰ 5 πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα κατὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1959 μέχρι 30.4.1959 χρονικὸν διάστημα, κλάσμα δὲ τούτου ἀνάλογον διὰ τὰ κάτω τῶν 5 πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα. Τοῦτο ὑπολογίζεται διὰ μὲν τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 4 § 2 τῆς παρούσης

ὁριζόμενα, ἐκτὸς ἐὰν ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων ἢ ἄλλων κανόνων δικαίου ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τῆς παρούσης ἀναφερομένων ἢ ἐσωτερικῶν κανονισμῶν προβλέπωνται εὐνοϊκώτερα ἡμερομίσθια, ὁπότε τὸ δῶρον ὑπολογίζεται βάσει αὐτῶν, διὰ δὲ τοὺς ἀμειβομένους κατὰ μ ο ν ά δ α ἐργασίας (κατασκευαστάς, καρφωτὰς σταφιδοκιβωτίων κλπ.) ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πηλίκου τῆς διαιρέσεως τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἀμοιβῶν κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα, διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μὴ δυναμένου δι' ἕκαστον ἐργάτην νὰ ὑπερβῇ τὰ 15 ἡμερομίσθια, οὐδ' ἕκαστον ἡμερομισθίων - δῶρον νὰ εἶναι κατώτερον τῶν 54 δραχμῶν.

2. Εἰδικῶς πρὸς ἐξεύρεσιν τῶν πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων τῶν ἐπὶ τιμολογίῳ ἀμειβομένων σ τ α φ ι δ ε ρ γ α τ ῶ ν Ἡρακλείου δέον ὅπως τὸ σύνολον τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἀμοιβῶν ἀπὸ 1.1.1959 μέχρι 30.4.1959 διαιρεθῇ διὰ τοῦ ὑπὸ τῆς οἰκείας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προβλεπομένου ἡμερομισθίου, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ δι' ἕκαστον τὰ 15 ἡμερομίσθια, οὐδὲ τὴν ἀναλογίαν τοῦ ἑνὸς (1) ἡμερομισθίου ἀνὰ 5 πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα. Ὁ ὑπολογισμὸς οὗτος ἐφαρμόζεται, ἐφ' ὅσον ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν προβλέπωνται ἄλλως τὰ τῆς καταβολῆς τοῦ δώρου εἰς τοὺς μισθωτοὺς τούτους.

3. Εἰς τοὺς ὑ φ α λ ο χ ρ ω μ α τ ι σ τ ά ς, ναυπηγοξυλουργοὺς καὶ ματσακονιστὰς θέλει καταβληθῇ ὡς δῶρον ἀνὰ 5 πραγματοποιηθέντα κατὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1959 μέχρι 30.4.1959 χρονικὸν διάστημα ἡμερομίσθια ἓν (1) ἡμερομίσθιον πρὸς δραχμὰς 47.50 ἢ ἀνάλογον κλάσμα διὰ τὰ κάτω τῶν 5 πραγματοποιηθέντα, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ τὰ 15 ἡμερομίσθια.

Διὰ τοὺς ἀνωτέρω, τὰ οὕτως ὑπολογιζόμενα ἡμερομίσθια (δῶρα) δὲν δύνανται νὰ ὑπερβοῦν τὰ 4 κατὰ χρονικὸν διάστημα μηνὸς ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω περιόδου.

Τὰ ἐγκεκριμένα ἐργατικὰ τιμολόγια τῶν ὑφαλοχρωματιστῶν καὶ ματσακονιστῶν προσαυξάνονται κατὰ ποσοστὸν 30ο/ο ἀπὸ 4.5.1959 μέχρι καὶ 19.5.1959.

4. Οἱ μ ο υ σ ι κ ο ί τῶν κέντρων διασκεδάσεως καὶ κοσμικῶν ταβερνῶν δικαιοῦνται τοῦ 1/2 τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῷ προϋποθέσεις.

5. Θ ε α τ ρ ι κ α ί καὶ κινηματογραφικαὶ ἐπιχειρήσεις πρώτης προβολῆς ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλουν ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1 εἰς ἕκαστον ταξιθέτην ἢ ταξιθέτιδα αὐτῶν δῶρον ἐκ δραχμῶν 525. Κινηματογραφικαὶ ἐπιχειρήσεις δευτέρας καὶ περαιτέρω προβολῶν ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλουν ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις δῶρον ἐκ δρχ. 410.

6. Τοῦ διὰ τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις παρεχομένου δώρου δικαιοῦται καὶ τὸ προσωπικὸν (μουσικοί, ἠθοποιοὶ καὶ τεχνῖται) τῶν Κρατικῶν Θεάτρων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καταβαλλομένων αὐτῷ ἀποδοχῶν.

7. Εἰς τοὺς ἠ θ ο π ο ι ο ύ ς καὶ ὑποβολεῖς τῶν ἰδιωτικῶν θεατρικῶν ἐπιχειρήσεων θέλει καταβληθῇ δῶρον ἐκ 595 δρχ. ὑπὸ τὰς ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης ὁριζομένας προϋποθέσεις.

8. Εἰς τὸ τεχνικὸν καὶ λοιπὸν προσωπικὸν τῶν θεατρικῶν ἐπιχειρήσεων ἡ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένη παροχὴ καταβληθήσεται παρὰ τῶν ὑποχρέων πρὸς τοῦτο ἐργοδοτῶν, παρ' οἷς τοῦτο εἰργάσθη ἀπὸ 1.1.1959 μέχρι 30.4.1959, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 1 § 2 τῆς παρούσης ὁριζόμενα.

9. Οἱ ἀ ρ τ ε ρ γ ά τ α ι δικαιοῦνται παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν αὐτῶν δῶρον ἐκ 15 ἡμερομισθίων, σὺν τῇ ἀξίᾳ 15 ὀκάδων λευκοῦ ἄρτου, δι' ὅσους δικαιοῦνται τοιούτου, βάσει τῶν κειμένων διατάξεων. Ὁλοκλήρου τοῦ δώρου τούτου δικαιοῦνται οἱ ἀρτεργάται οἱ ἐργασθέντες συνεχῶς παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ κατὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1959 μέχρι 30.4.1959 χρονικὸν διάστημα. Οἱ ἐργασθέντες διακεκομμένως κατ' αὐτὸ εἴτε εἰς τὸν αὐτὸν ἐργοδότην, εἴτε εἰς πλείονας, θὰ λάβουν παρ' ἑκάστου τούτων τὴν ἀναλογίαν τοῦ δώρου, ἥτις βαρύνει ἕκαστον.

Τὸ ἡμερομίσθιον, ἐφ' οὗ ὑπολογισθήσεται τὸ δῶρον τῶν ἀρτεργατῶν εἶναι ἴσον πρὸς τὸν μέσον ὅρον τῶν ἀποδοχῶν, τὰς ὁποίας ἔλαβεν ἕκαστος κατὰ τὸ ἀνωτέρω διάστημα συμφώνως πρὸς τὸ τηρούμενον βιβλίον παραγωγῆς ἄρτου. Εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἀρτεργατῶν διατελέσαντας ἐν ἀσθενείᾳ, συνεχῶς ἢ διακεκομμένως, ἐντὸς τοῦ ὡς ἄνω χρονικοῦ διαστήματος, τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὸν χρόνον τῆς ἀσθενείας των δῶρον, βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης, θέλει καταβληθῇ παρὰ τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ των Ὀργανισμοῦ, ἐφ' ὅσον διὰ τὸν χρόνον τοῦτον τῆς ἀσθενείας των ἐπεδοτήθησαν παρ' αὐτοῦ.

10. Ἕκαστος τῶν ὁ δ η γ ῶ ν ἀγοραίων αὐτοκινήτων (ταξὶ καὶ ἀγοραίων) δικαιοῦται πρὸς ἀπόληψιν δώρου νὰ εἰσπράττῃ ὁλόκληρον τὴν χορηγηθησομένην λόγῳ τῶν ἑορτῶν Πάσχα αὔξησιν τῆς πτώσεως τῆς σημαίας τοῦ μετρητοῦ. Ἐπὶ πλέον οὗτοι δικαιοῦνται παρὰ τῶν ἐκμεταλλευομένων τὸ αὐτοκίνητον, ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης, τοῦ 1/4 τοῦ ὑπὸ τοῦ ἑπομένου ἑδαφίου καθοριζομένου ποσοῦ.

Εἰς ἃς περιπτώσεις οἱ ἀνωτέρω δὲν ἤθελον εἰσπράξει τὴν διαφορὰν ταύτην ἢ εἶναι ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων στερουμένων μετρητοῦ, δικαιοῦνται νὰ λάβουν δῶρον παρὰ τῶν ἐκμεταλλευομένων τὸ αὐτοκίνητον καὶ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις καὶ τοὺς ὅρους τῆς παρούσης ἀποφάσεως δραχ. 5=5.

Τοῦ τελευταίου τούτου ποσοῦ δώρου δικαιοῦται καὶ ἕκαστος τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων καὶ ἐργατοτεχνιτῶν ἐν γένει ἐκκενώσεως βοθρων, ἐφ' ὅσον δὲν ἀμείβεται διὰ μηνιαίου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου (ὁπότε ὑπάγεται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης), ἀλλὰ ἀμείβεται διὰ ποσοστῶν ἢ κατ' ἀποκοπήν.

11. Πρὸς τὸν σκοπόν, ὅπως τύχουν δώρου καὶ οἱ σ ε ρ β ι τ ό ρ ο ι καὶ βοηθοὶ τῶν ἐ-

στιατορίων, ζυθεστιατορίων, οινομαγειρείων, ταβερνών, κοσμικών κέντρων διασκεδάσεως, καφενείων, καφεζαχαροπλαστείων, αναψυκτηρίων, ζαχαροπλαστείων, γαλακτοπωλείων και λοιπών συναφών καταστημάτων, αύξάνονται άπό 3.5.1959 μέχρι καί 18.5.1959 τά κεκανονισμένα έκ 10 ο/ο ή 15 ο/ο ποσοστά άμοιβής των έπί τών λογαριασμών τών πελατών είς 15 ο/ο καί 20 ο/ο άντιστοίχως.

Τό 1/3 τής αύξήσεως ταύτης, προοριζόμενον πρός παροχήν δώρου είς τούς βοηθούς σερβιτόρων, περιέρχεται είς ίδιαίτερον λογαριασμόν καί κατανέμεται κατ' ίσομοιρίαν μεταξύ πάντων τών έν έκάστω καταστήματι ύπηρετούντων βοηθών τών σερβιτόρων.

12. Κατά τά αύτά ποσοστά, διά τό αύτό χρονικόν διάστημα, αύξάνονται καί τά δικαιώματα ύπηρεσίας τού έπί τής περιποιήσεως προσωπικού τής Διεθνούς Έταιρίας Κλιναμαξών.

Είς περίπτωσιν δμως, καθ' ήν τούτο, διά τού καταβαλλομένου αύτώ είς χρήμα μισθού καί τού προϊόντος τής άνωτέρω αύξήσεως, δέν ήθελε καλύψει τό ήμισυ τών ύπό τής παραγρ. 6 τού Κεφ. 2 τής άπό 27.3.1957 οίκειας συλλογικής συμβάσεως έργασίας καθοριζομένων μισθών άσφαλείας, ύποχρεούται ό έργοδότης είς καταβολήν έκάστω τής έπί έλαττον διαφοράς, έφαρμοζομένων κατά τά λοιπά άναλόγως τών διατάξεων τού άρθρου 1 τής παρούσης.

13. Πρός τόν σκοπόν όπως τύχη τού διά τής παρούσης χορηγουμένου δώρου καί τό έπί ποσοστοίς μόνον άμειβόμενον προσωπικόν τών κουρείων καί κομμωτηρίων, αύξάνονται κατά 30 ο/ο άπό 27.4.1959 μέχρι καί 11.5.1959 αί τιμαί τών κουρευτικών καί λοιπών έν τοίς ώς άνω καταστήμασι παρεχομένων ύπηρεσιών. Τό έκ τής αύξήσεως ταύτης ποσόν, μετά τήν έξ αύτού παροχήν 125 δραχμών δι' έκαστον βοηθόν κουρείου καί 150 δραχ. δι' έκαστον βοηθόν κομμωτηρίου, θέλει κατανεμηθή κατ' ίσομοιρίαν μεταξύ πάντων τών τεχνιτών καί τεχνιτριών έκάστου κουρείου ή κομμωτηρίου, άποκλειομένων τών προσωπικώς έργαζομένων έργοδοτών, έφ' όσον ούτοι άπασχολούν πλέον τού ένός τεχνίτας. Κουρεία ή κομμωτήρια, άτινα δέν ήθελον αύξήσει κατά τά άνωτέρω τάς τιμάς, ύποχρεούνται, όπως καταβάλουν είς έκαστον τών παρ' αύτοίς άπασχολουμένων ύπό τάς προϋποθέσεις τού άρθρου 1 τής παρούσης ώς δώρον ποσόν δρχ. 595 διά τούς τεχνίτας, 456 διά τάς τεχνιτρίας, 125 διά τούς βοηθούς κουρείων καί 150 δρχ. διά τούς βοηθούς τών κομμωτηρίων.

14. Πρός άπόληψιν δώρου ύπό τού έπί ποσοστοίς άμειβομένου προσωπικού τών έν τή χώρα λειτουργούντων λουτρών καθαριότητος, αύξάνονται κατά ποσοστόν 15 ο/ο αί τιμαί τών είσιτηρίων άπό 30.4.1959 μέχρι καί 14.5.1959. Τό έκ τής αύξήσεως ταύτης προερχόμενον προϊόν διανεμηθήσεται κατ' ίσομοιρίαν μεταξύ τού ώς είρηται προσωπικού.

15. Έπίσης πρός παροχήν τού ύπό τής παρούσης προβλεπομένου δώρου είς τό προσωπικόν τών στιλβωτηρίων αύξάνονται άπό 27.4.1959 μέχρι καί 11.5.1959 κατά ποσοστόν 30 ο/ο αί τιμαί τού στιλβώματος. Τό έκ τής αύξήσεως ταύτης συγκεντρούμενον ποσόν διανεμηθήσεται κατ' ίσομοιρίαν μεταξύ πάντων τών έν έκάστω καταστήματι έργαζομένων (ύπαλλήλων κλπ.) τών άπασχολουμένων μέ τήν έξυπηρέτησιν τού τμήματος τού στιλβωτηρίου, μή έφαρμοζομένων έπί τούτων τών διατάξεων τού άρθρου 1 τής παρούσης.

16. Είς έκαστον έκ τού έπί ποσοστοίς άμειβομένου προσωπικού τών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου καί τών έπαγγελματικών όργανώσεων, είς τούς έπί ποσοστοίς αμειβομένους εισπράκτορας καί παραγωγούς (πλασιέ) των πάσης μορφής έπιχειρήσεων, τούς άπασχολουμένους παρ' ένί μόνον έργοδότη, ώς καί είς τούς ζυγιστάς τών δημοτικών σταθμών, χορηγείται ύπό τάς έν άρθρω 1 τής παρούσης προϋποθέσεις καί περιορισμούς δώρον έκ δρχ. 595 διά τούς άρρενας καί 475 διά τάς θήλεις, εκτός έάν ύπό τών οίκειων συλλογικών συμβάσεων, έσωτερικών κανονισμών ή άλλων σχετικών διατάξεων προβλέπεται ή χορήγησις μεγαλυτέρου ποσού δώρου.

17. Οί έκ τών μισθωτών άμειβόμενοι βάσει συλλογικών συμβάσεων ή άλλων κανόνων δικαίου τόσον δια ποσοστών ή φιλοδωρημάτων, όσον καί διά σταθεροῦ χρηματικού μισθού ή ήμερομισθίου, δικαιούνται δώρου ύπολογιζομένου μόνον έπί τού μισθού ή ήμερομισθίου, έφαρμοζομένων κατά τά λοιπά τών διατάξεων τής παρούσης. Τό δώρον τούτο δέν συμψηφίζεται πρός τό δώρον, ύπερ δικαιούνται οί σερβιτόροι βάσει τών διατάξεων τής παραγρ. 11 τού παρόντος άρθρου.

18. Πρός άπόληψιν δώρου ύπό τών άπασχολουμένων είς μή μόνιμον έργοδότην καί έπί τιμολογίω ή κατά μονάδα έργασίας άμειβομένων, ώς έκδοροσφαγέων, έργατών κατεργασίας έντέρων, συντηρητών ζώων, έλαιομετρητών, καρραγωγέων, ραπτεργατών, φορτοεκφορτωτών μή διεπομένων ύπό της περί φορτοεκφορτωτών λιμένος ή ξηράς κειμένης νομοθεσίας κλπ. αύξάνονται τά νομίμως έγκεκριμένα ή συμπεφωνημένα τιμολόγια άμοιβής αύτών κατά 30ο/ο άπό 27.4.1959 μέχρι καί 11.5.1959.

Άρθρον 7

1. Τό ύπό τής παραγρ. 3 τής ύπ' άριθ. 23845|1835|30.8.1951 κοινής άποφάσεως τών Ύπουργών Οίκονομικών, Έργασίας καί Έμπορικής Ναυτιλίας, ώς καί τής παραγρ. 1 τού Κεφ. Ε' τής ύπ' άριθ. 23845|1835|29.9.1951 έγκυκλίου τών αύτών Ύπουργών όριζόμενον δώρον φορτοεκφορτωτών κλπ. ύπολογίζεται βάσει τού ύπό τής ύπ' άριθ. 72500|1957 άποφάσεως ήμών καθοριζομένου διά τούτους ήμερομισθίου - δώρου, προσηυξημένου περαιτέρω κατά 15ο/ο καί διά 15 τό πολύ ήμερομίσθια, προσαυξανόμενον περαιτέρω, είδικώς διά τούς φορτοεκφορτωτάς τών σεισμοπλήκτων περιοχών, κατά 30ο/ο.

2. Είς τούς έπικουρικώς άπασχοληθέντας είς τάς φορτοεκφορτωτικάς έργασίας λιμένων ή ξηράς έλευθέρους φορτοεκφορτωτάς, σημειωτάς, ζυγιστάς, φυλακας έμπορευμάτων καί άρχιεργάτας στοιβαδόρους θέλει καταβληθή παρά τού οίκειου Λογαριασμού δώρου φορτοεκ-

φορτωτῶν, καταργουμένης ὡς πρὸς τοῦτο πάσης ἀντιθέτου διατάξεως, δῶρον ἀνάλογον πρὸς τὰ παρ' ἑκάστου τούτων πραγματοποιηθέντα ἡμερομίσθια ἐντὸς τῆς περιόδου ἀπὸ 29.12.1958 μέχρι 30.4.1959, ἤτοι ἓν (1) ἡμερομίσθιον - δῶρον, ἴσον πρὸς τὸ ἀναλογοῦν εἰς μονίμους, ἀνὰ 7 πραγματοποιηθέντα ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω χρονικῆς περιόδου, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι τὸ καταβληθησόμενον εἰς ἕκαστον ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνολικὸν ποσὸν δώρου δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τοῦ χορηγηθησομένου εἰς τοὺς μονίμους.

3. Τὸ εἰς τοὺς ἐργάτας Κομιστικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐλευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης καταβλητέον ὑπὸ τὰς ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης προϋποθέσεις δῶρον ὑπολογισθήσεται βάσει τοῦ τεκμαρτοῦ αὐτῶν ἡμερομισθίου ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ὅπερ ὅμως δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τοῦ ὑπὸ τῆς παραγρ. 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου καθοριζομένου γενικοῦ τοιούτου.

Ἄρθρον 8

Τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου, ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1, δικαιοῦται τὸ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ οἴκου τοῦ ἐργοδότου ἀπασχολούμενον καὶ ἐν αὐτῷ διαιτώμενον προσωπικὸν (ὑπηρέτριαι, θαλαμηπόλοι, παιδαγωγοί, κηπουροί, μάγειροι κλπ.), ὑπολογιζομένου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰς χρῆμα μόνον καταβαλλομένων ἑκάστῳ μηνιαίων ἀποδοχῶν.

Εἰδικῶς διὰ τὰς ὑπηρετρίας, ἀνεξαρτήτως ἡλικίας, τὸ δῶρον τοῦτο δὲν δύναται νὰ εἶναι μικρότερον τῶν δρχ. 150, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν διατάξεων τῆς παρούσης.

Ἄρθρον 9

Τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις καὶ διακρίσεις δικαιοῦνται καὶ οἱ μισθωτοὶ τῶν γεωργοκτηνοτροφικῶν ἐπιχειρήσεων (βουστασίων, λαχανοκήπων, ἀνθοκήπων, πτηνοτροφείων κλπ.), εἰφ' ὅσον αἱ σχέσεις τούτων διέπωνται ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἄλλων πράξεων ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τῆς παρούσης ἀναφερομένων ἢ ὑπάγωνται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.

Ὡσαύτως δικαιοῦται τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου τὸ προσωπικὸν τῶν γεωργοκτηνοτροφικῶν ἐργασιῶν τῶν ἀσκουμένων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων καὶ λοιπῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ τοῦ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν των διὰ συλλογικῶν συμβάσεων κλπ.

Ἄρθρον 10

Ἐὰν ὁ ἐργοδότης καταβάλῃ εἰς τοὺς παρ' αὐτῷ ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς ἀποδοχὰς ὑψηλοτέρας τῶν καθοριζομένων δι' ὑποχρεωτικῶν κανόνων δικαίου, δὲν δύναται νὰ συμψηφίσῃ τὸ ἐπὶ πλέον καταβαλλόμενον ποσὸν πρὸς τὴν διὰ τῆς παρούσης προβλεπομένην παροχήν.

Ἄρθρον 11

1. Ἐπιχειρήσεις, αἵτινες λόγῳ οἰκονομικῶν δυσχερειῶν ἤρχησαν ἀπὸ 1.1.1959 καὶ ἐφεξῆς μέχρι δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, δύνανται νὰ καταβάλουν τὸ διὰ τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον, μειωμένον κατὰ τὸ ἥμισυ, ἐὰν ἤρχησαν συνεχῶς καὶ ὁλοκληρωτικῶς ἐπὶ χρόνον πλέον τοῦ μηνός.

2. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεων, ὅπερ ἐξηκολούθησε παρέχον τὰς ὑπηρεσίας του παρὰ τὴν ἀργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἄρθρον 12

Ἡ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένη ἔκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις (δῶρον) ὑπόκειται, ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ ἀποδοχαί, εἰς πάσας τὰς ὑπὲρ τῶν οἰκείων Ἀσφαλιστικῶν καὶ λοιπῶν Ὀργανισμῶν ἢ Λογαριασμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καθωρισμένας κρατήσεις καὶ εἰσφοράς, καταβλητέας εἰς 4 μηνιαίας ἰσοπόσους δόσεις, ἐξ ὧν ἡ πρώτη μέχρι τῆς 5.5.1959. Ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας καὶ τράπεζαι ὑποχρεοῦνται εἰς ἄμεσον καταβολὴν τῶν ἐν λόγῳ εἰσφορῶν καὶ κρατήσεων.

Ἄρθρον 13

Τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον, ὅπερ, ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἐπιτρέπεται νὰ καταβληθῇ εἰς εἶδος, ἀλλ' εἰς χρῆμα μόνον, θὰ καταβληθῇ ἐφ' ἅπαξ μέχρι τῆς 30.4.1959.

Ἄρθρον 14

Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν εἰς τὰς κάτωθι περιπτώσεις:

α) Ἐπὶ ἐργατῶν τῶν λοιπῶν, ἐκτὸς τῶν ἐν ἄρθρῳ 9 ἀναφερομένων γεωργικῶν ἢ κτηνοτροφικῶν ἐργασιῶν.

β) Ἐπὶ τῶν κατ' οἶκον ἐργαζομένων εἰς κωμοπόλεις (Δήμους ἢ Κοινότητας) πληθυσμοῦ κατωτέρου τῶν ἓξ χιλιάδων κατοίκων.

γ) Ἐπὶ τῶν ἐπὶ ποσοστοῖς μόνον ἀμειβομένων μισθωτῶν, πλὴν τῶν ἐν τοῖς προηγουμένοις ἐξαιρέσεων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἀπριλίου 1959

—

24893/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν

Περὶ ἐφαρμογῆς τῆς ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «περὶ αὐξήσεως τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένων μισθωτῶν» ἐπὶ τοῦ ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ τῶν Νομαρχιακῶν Ταμείων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 127 τῆς 7 Ἀπριλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀπὸ 8/13 Μαΐου 1957 β. δ/τος «περὶ ὁρισμοῦ καὶ διαρθρώσεως θέσεων προσωπικοῦ τῶν κατὰ τὸ ν. δ/γμα 3620/1956 Νομαρχιακῶν Ταμείων».

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1178 ἀπὸ 20.6.1957 πρᾶξιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δι' ἧς παρεσχέθη ἡ ἔγκρισις περὶ προσλήψεως παρ' ἑκάστῳ Νομαρχιακῷ Ταμείῳ τοῦ ἐν ἄρθρῳ 3 τοῦ προμνησθέντος β. διατάγματος ὁριζομένου προσωπικοῦ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου.

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 48171 ἀπὸ 21.9.1957 κοινὴν

ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν «περὶ καθορισμοῦ τῶν ὅρων προσλήψεως καὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ κατὰ ἄρθρον 3 τοῦ ἀπὸ 8/13.5.1957 β. δ/τος ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ τῶν Νομαρχιακῶν Ταμείων», δημοσιευθεῖσαν εἰς Φ.Ε.Κ. 272' 1957 (τεῦχος Β').

4) Τὴν ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1958 ἐθνικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας «περὶ αὐξήσεως τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένων μισθωτῶν», δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 235 (τεῦχος Β') τῆς 1.9.1958 Φ.Ε.Κ.

5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 68745/14935, ἐγκ. 279, ἀπὸ 13.11.1958 ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας «περὶ ἐφαρμογῆς ἀπὸ 21.8.1958 τῆς ὡς ἄνω ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς πρὸς τὸ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολούμενον πάσης φύσεως προσωπικόν».

6) Ὅτι συμφώνως τῇ προμνησθείσῃ ὑπ' ἀριθ. 48171 ἀπὸ 21.9.1957 κοινῇ ἀποφάσει διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐν λόγῳ ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ τοῦ ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ τῶν Νομαρχιακῶν Ταμείων ἀπαιτεῖται προηγουμένη ἔγκρισις ἡμῶν.

7) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 70210/11260, ἐγκ. 286, ἀπὸ 19.11.1958 ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας «περὶ καταβολῆς εἰσφορῶν Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν» κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ν. διατάγματος 3868/1958 «περὶ συστάσεως Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ἀπὸ τῆς ἰσχύος αὐτῆς ἐφαρμογὴν τῆς ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1958 ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «περὶ αὐξήσεως τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένων μισθωτῶν» ἐπὶ τοῦ ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ τῶν Νομαρχιακῶν Ταμείων, τοῦ ὁριζομένου ἐν ἄρθρῳ 3 τοῦ προμνησθέντος ἀπὸ 8/13.5.1957 β. δ/τος.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Μαρτίου 1959

—

25262/6187/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 4/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἑδωδιμοπωλείων, παντοπωλείων, οἰνοπαντοπωλείων, καφεκοπτείων καὶ τυροπωλείων ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 121 τῆς 3 Ἀπριλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 14 § 1 ἐδ. β' τοῦ νόμου 3239/1955, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τῶν ἄρθρων 13 § 2 καὶ 20 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 4/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἑδωδιμοπωλείων, παντοπωλείων, οἰνοπαντοπωλείων, καφεκοπτείων καὶ τυροπωλείων ἁπάσης τῆς χώρας», δι' ἧς μετερρυθμίσθη, κατόπιν ἐφέσεως, ἡ ὑπ' ἀριθ. 28/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 4/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἑδωδιμοπωλείων, παντοπωλείων, οἰνοπαντοπωλείων, καφεκοπτείων καὶ τυροπωλείων ἁπάσης τῆς χώρας, ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Ὁμοσπονδίας Παντοπωλῶν, Ἑδωδιμοπωλῶν καὶ Οἰνοπαντοπωλῶν καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ι) Τὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν τοῦ ἐπὶ τῆς πωλήσεως προσωπικοῦ τῶν ἑδωδιμοπωλείων, παντοπωλείων, οἰνοπαντοπωλείων, καφεκοπτείων, τυροπωλείων ἁπάσης τῆς χώρας καθορίζονται ὡς κατωτέρω:

Α. Ἄρρεν προσωπικόν

1) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 14ου ἔτους τῆς ἡλικίας μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 15ου, βασικὸς μισθὸς δρχ. 825.

2) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 15ου ἔτους τῆς ἡλικίας μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 17ου, βασικὸς μισθὸς δραχ. 900.

3) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 17ου μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 19ου, βασικὸς μισθὸς δραχ. 1.000.

4) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 19ου μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 23ου, βασικὸς μισθὸς δραχ. 1.050, ἐφ' ὅσον δὲ συνεπλήρωσαν διετῆ προϋπηρεσίαν, δραχ. 1.125.

5) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 23ου ἔτους τῆς ἡλικίας ἡ μισθοδοσία καθορίζεται ἀναλόγως τῆς παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ ὁμοειδοῦς ὑπηρεσίας, ὑπολογιζομένης ὅμως ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας ὡς ἀκολούθως:

Δι' ὑπηρεσίαν μέχρι 2 ἐτῶν βασικὸς μισθὸς δραχ. 1.150.

Δι' ὑπηρεσίαν ἀπὸ 2 - 4 ἐτῶν βασικὸς μισθὸς δραχ. 1.250.

Δι' ὑπηρεσίαν ἀπὸ 4 - 6 ἐτῶν βασικὸς μισθὸς δραχ. 1.350.

Δι' ὑπηρεσίαν ἀπὸ 6 - 8 ἐτῶν βασικὸς μισθὸς δραχ. 1.450.

Δι' ὑπηρεσίαν ἀπὸ 8 - 10 ἐτῶν βασικὸς μισθὸς δραχ. 1.550.

Δι' ὑπηρεσίαν ἀπὸ 10 - 12 ἐτῶν βασικὸς μισθὸς δραχ. 1.650.

Δι' ὑπηρεσίαν ἀπὸ 12 - 14 ἐτῶν βασικὸς μισθὸς δραχ. 1.750.

Δι' ὑπηρεσίαν ἀπὸ 14 - 16 ἐτῶν βασικὸς μισθὸς δραχ. 1.850.

Δι' ὑπηρεσίαν ἀπὸ 16 - 18 ἐτῶν βασικὸς μισθὸς δραχ. 1.950.

Δι' ὑπηρεσίαν ἀπὸ 18 - 20 ἐτῶν βασικὸς μισθὸς δραχ. 2.050.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ὑπηρεσίας 20 ἐτῶν, βασικὸς μισθὸς δραχ. 2.200.

Β. Θῆλυ προσωπικόν

Αἱ χρησιμοποιούμεναι εἰς τὰ ἀνωτέρω καταστήματα ὡς ταμίαι, πωλήτριαι ἢ πακεταρίστριαι κλπ. γυναῖκες δικαιοῦνται τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων διὰ τὸ ἄρρεν προσωπικὸν κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μισθῶν μειωμένων κατὰ 10 ο/ο.

Ὡς πρὸς τὰς εἰς ἐπαρχίας ὑπηρετούσας ἡ κατὰ 10 ο/ο μείωσις ὑπολογίζεται ἐπὶ τῶν ἀντιστοιχούντων διὰ τὸ ἄρρεν προσωπικὸν τῶν ἐπαρχιῶν κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μισθῶν.

ΙΙ. Τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν ἀφορῶσι τοὺς εἰς τὰς πόλεις Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης, μετὰ τῶν Περιχώρων των, ἀπασχολουμένους μισθωτούς.

Διὰ τὰς λοιπὰς περιφερείας τῆς χώρας ταῦτα μειοῦνται κατὰ 5 ο/ο μὲν διὰ τὰς πλέον τῶν 20.000 κατοίκων πόλεις, κατὰ 8 ο/ο δὲ διὰ τὰς μικροτέρου πληθυσμοῦ.

Ἐπίσης δὲν ὑπόκεινται εἰς τὴν ἀνωτέρω μείωσιν τὰ κλιμάκια κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μισθῶν τοῦ ἄρρενος προσωπικοῦ καὶ τοῦ θήλεος τοιούτου (ἤτοι τὰ κατὰ 10 ο/ο ἐν σχέσει πρὸς τὰ τῶν ἀρρένων μειωμένα) τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τὰ ἔτη ἡλικίας ἀπὸ τοῦ 14ου μέχρι τοῦ 23ου.

Διευκρινίζεται, ὅτι ἐὰν ἐκ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω μειώσεως, προκειμένου περὶ μισθωτῶν συμπληρωσάντων τὸ 23ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ ὑπηρετούντων εἰς ἐπαρχίας, προκύψῃ ποσὸν κατώτερον τοῦ καθοριζομένου διὰ τῆς παρούσης διὰ τοὺς ἄγοντας τὸ 23ον ἔτος τῆς ἡλικίας, οὗτοι ἐξακολουθοῦν δικαιούμενοι τοῦ κατωτάτου ὁρίου βασικοῦ μισθοῦ ὑπαλλήλου ἄγοντος τὸ 23ον ἔτος τῆς ἡλικίας.

ΙΙΙ. Τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν αὐξάνονται δι' ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν, ἐκ δραχμῶν 80 διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην σύζυγον καὶ δραχμῶν 40 δι' ἕκαστον καὶ μέχρι 3 τέκνων.

Τοῦ διὰ τὰ τέκνα ἐπιδόματος δικαιοῦνται καὶ αἱ ἐν χηρείᾳ ἢ διαζεύξει τελοῦσαι θήλεις ὑπάλληλοι, ἐφ' ὅσον συντηροῦσι ταῦτα.

Τὸ ὡς ἄνω ἐπίδομα παύει χορηγούμενον διὰ μὲν τὴν σύζυγον ἐν περιπτώσει χηρείας ἢ διαζεύξεως, διὰ δὲ τὰ τέκνα, ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας, προκειμένου περὶ ἀρρένων, ἢ τοῦ 20οῦ, προκειμένου περὶ θηλέων, ὡς ἐπίσης καὶ ἐν περιπτώσει γάμου ἢ ἀναλήψεως ὑπ' αὐτῶν ἐργασίας.

ΙV. Εἰς ἃ ἐκ τῶν ἀνωτέρω καταστημάτων ἐφαρμόζεται τὸ σύστημα τῆς μικτῆς ἀμοιβῆς (τροφὴ καὶ κατοικία) ὁ οἰκεῖος ἐργοδότης δικαιοῦται νὰ προβαίνῃ εἰς τὰς ἀκολούθους ἐκπτώσεις ἐκ τοῦ κατωτάτου ὁρίου βασικοῦ μισθοῦ:

α) Διὰ τὴν τροφήν, ὑπολογιζομένην πάντοτε εἰς τιμὴν κόστους, κατὰ ποσοστὸν ἕως 2 ο/ο διὰ τὸ πρόγευμα, ἕως 10 ο/ο διὰ τὸ γεῦμα καὶ ἕως 10 ο/ο διὰ τὸ δεῖπνον.

β) Διὰ τὴν οἴκησιν κατὰ ποσοστὸν ἕως 6 ο/ο.

Διευκρινίζεται, ὅτι αἱ ἀνωτέρω διατάξεις ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐφ' ὅσον μονίμως ἐφαρμόζεται μικτὸν σύστημα ἀμοιβῆς, ἤτοι ἐφ' ὅσον ἡ τροφὴ ἢ ἡ κατοικία ἀποτελοῦσι τμῆμα τοῦ τακτικοῦ ἀνταλλάγματος διὰ τὰς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ παρεχομένας ὑπηρεσίας.

V. Οἱ περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὶ δέον νὰ τυγχάνωσι καθ' ὅλον τὸ ἔτος μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως κατὰ μίαν ἡμέραν ἑκάστης ἑβδομάδος, διαρρυθμιζομένου τοῦ ἡμερησίου ὡραρίου ἐργασίας αὐτῶν εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ ἐπέρχηται ἐλάττωσις τοῦ δυνάμει τῶν κειμένων διατάξεων ἢ ἐθίμου ἰσχύοντος καὶ ἐφαρμοζομένου ἑκάστοτε κατὰ τόπους συνολικοῦ ἀριθμοῦ ὡρῶν ἑβδομαδιαίας ἐργασίας.

Ὡς τοιαύτη ἡμέρα μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως ὁρίζεται διὰ τῆς παρούσης ἡ Τετάρτη δι' ὅλον τὸ ἔτος. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διὰ τὰς Ἀθήνας, Πειραιᾶ καὶ Περίχωρα καὶ τῶν οἰκείων Νομαρχῶν διὰ τὰς λοιπὰς περιοχὰς τῆς χώρας δύναται νὰ μετατεθῇ ἡ ὡς ἄνω μεταμεσημβρινὴ ἀνάπαυσις κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, ἀναλόγως τῶν κρατουσῶν τοπικῶν συνθηκῶν.

Εἰς περίπτωσιν συμπτώσεως τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁριζομένης ἡμέρας μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως πρὸς ἡμέραν τελέσεως τοπικῆς ἐμποροπανηγύρεως, ἑβδομαδιαίας ἀγορᾶς, παραμονῆς ἐπισήμου ἢ τοπικῆς ἑορτῆς μετατίθεται αὕτη εἰς τὴν ἑπομένην ἐργάσιμον ἡμέραν.

VI. Τυχὸν κατοβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσι.

VII. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι, ἐφ' ὅσον δὲν τροποποιοῦνται διὰ τῆς παρούσης, αἱ διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 19/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 69146/1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (*).

VIII. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 9ης Νοεμβρίου 1958.

IX. Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος ἰσχύος τῆς παρούσης ὀφειλαὶ δύνανται νὰ ἐξοφληθῶσιν εἰς 4 ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης καταβαλλομένης ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Μαρτίου 1959

—

32430/6900/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 30100/1959 ἀποφάσεως.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 1901/1951 «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀ.ν. 1777/1951 «περὶ συμπληρώ-

(*) ΕΕΔ 16, σελ. 104

σεως τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 28/1944 καὶ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀ.ν. 866/1945».

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 30100/6300/18.4.1959 ἀπόφασιν ἡμῶν

Ἀποφασίζομεν

Τροποποιοῦντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 30100/6300/18.4.1959 ἀπόφασιν ἡμῶν ὁρίζομεν α) ὡς κρίσιμον χρόνον διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ταύτης παρεχομένης ἐκτάκτου ἐνισχύσεως (δώρου) ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1959 εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς ἐπεξεργασίαν καὶ συσκευασίαν σταφίδος, ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 6 προβλεπομένου, τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 21.12.1958 μέχρι 30.4.1959, β) Ὡς χρόνον, καθ' ὃν αὐξάνονται κατὰ 30 ο/ο τὰ κεκανονισμένα ποσοστὰ ἀμοιβῆς τῶν σερβιτόρων, ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τῆς παραγρ. 11 τοῦ ἄρθρου 6 προβλεπομένου, τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 27.4.1959 μέχρι 12.5.1959.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἀπριλίου 1959

—

ΘΕΜΑΤΑ ΜΙΣΘΟΥ

28184/5883/1959 Ἐγκύκλ. Ὑπουργείου Ἐργασίας

Θέμα: Ἀμοιβὴ ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν

Ἐξ ἀφορμῆς ὑποβαλλομένων ἡμῖν ἐρωτημάτων σχετικῶς μὲ τὴν καταβολὴν τοῦ ἡμερομισθίου τῶν ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957, γνωρίζομεν ὑμῖν τὰ ἀκόλουθα:

Τὸ ἡμερομίσθιον τῶν ἡμερῶν 1) τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, 2) τῆς 25ης Μαρτίου καὶ 3) τῆς Δευτέρας τοῦ Πάσχα, αἵτινες ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀπὸ 8/14.3.1930 π. διατάγματος περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως χαρακτηρίζονται ὡς ἡμέραι ὑποχρεωτικῆς ἀργίας διὰ πάσας τὰς ἐν τῇ χώρᾳ ἐργασίας, εἶναι ὁπωσδήποτε καταβλητέον εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς, καίτοι μὴ ἀπασχολουμένους κατ' αὐτάς, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ μὴ ἀπασχόλησις τούτων κατὰ τὰς ὡς ἄνω ἡμέρας ἐπιβάλλεται ἐκ τοῦ νόμου, μὴ βαρύνουσα αὐτούς.

Ἀντιθέτως κατὰ τὰς ἡμέρας 1) τῆς 1ης Μαΐου καὶ 2) τῆς 28ης Ὀκτωβρίου, καθ' ἃς ἡ ἐργασία δὲν ἀπαγορεύεται, τὸ ἡμερομίσθιον ἐν περιπτώσει μὴ ἀπασχολήσεως τῶν μισθωτῶν κατ' αὐτὰς τότε μόνον εἶναι καταβλητέον, ὅταν ἡ μὴ ἀπασχόλησις δὲν βαρύνῃ τὸν μισθωτόν, ἤτοι οὗτος προσφέρεται νὰ ἐργασθῇ, ἀλλ' ἀπορρίπτεται δι' οἱανδήποτε λόγον ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἡ προσφορὰ αὕτη.

Ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις τὸ ἡμερομίσθιον κατὰ τὰς ὡς ἄνω 5 ἡμέρας εἶναι καταβλητέον κατὰ τὴν ρητὴν τοῦ νόμου διάταξιν μόνον «εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς».

Θὰ ἠδύνατο νὰ ὑποστηριχθῇ, κατ' αὐστηρὰν γραμματικὴν ἑρμηνείαν, ὅτι ἡ διάταξις ἀφορᾷ μόνον τοὺς ἀμειβομένους δι' ἡμερομισθίου, ἤτοι ἐκείνους ὧν ἡ ἀμοιβὴ προσδιορίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς καθ' ἡμέρας χρονικῆς διαρκείας τῆς ἐργασίας των.

Ἀποβλέποντες ὅμως εἰς τοὺς σκοποὺς τῆς ἀνωτέρω διατάξεως δέον νὰ δεχθῶμεν, ὅτι αὕτη ἀφορᾷ πάντας τοὺς μισθωτούς, ὧν αἱ ἐτήσιαι ἀποδοχαὶ ἐπηρεάζονται ἐκ τῶν ἡμερῶν ἀπασχολήσεως καὶ δὴ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερῶν ἀργίας, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβομένους, τῶν ὁποίων τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα δὲν ἐπηρεάζεται ἐκ τῶν παρεμπιπτουσῶν κατ' ἔτος ἡμερῶν ἀργίας.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω προκύπτει, ὅτι τοῦ ἡμερομισθίου τῶν ὡς ἄνω ἡμερῶν ἀργίας, ὑπὸ τὰς ἐν ἀρχῇ προϋποθέσεις, δικαιοῦνται οὐ μόνον οἱ ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβόμενοι, ἀλλὰ καὶ οἱ κατ' ἀποκοπήν, ἐπὶ ποσοστοῖς, φιλοδωρήμασι καὶ γενικῶς οἱ ἐπὶ οἱῳδήποτε συστήματι ἀμοιβῆς πληρωνόμενοι μισθωτοί, πλὴν τῶν ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβομένων.

Τοῦ νόμου μὴ ποιοῦντος διάκρισιν τὸ καταβλητέον κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἡμερομίσθιον εἶναι τὸ πράγματι καταβαλλόμενον εἰς ἕκαστον μισθωτὸν τοιοῦτον, προκειμένου δὲ περὶ μισθωτῶν, ὧν αἱ ἡμερήσιαι ἀποδοχαὶ κυμαίνονται, ἐξαρτώμεναι ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐργασίας κλπ., ἐκεῖνο, ὅπερ θὰ ἐλάμβανον ἀπασχολούμενοι.

Εἰς τὴν τελευταίαν περίπτωσιν εἶναι βεβαίως δυσχερὴς ὁ ἀκριβὴς προσδιορισμὸς τοῦ καταβλητέου ἡμερομισθίου, φρονοῦμεν ὅμως, ὅτι ἐν προκειμένῳ δύνανται νὰ ἰσχύουν, κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογήν, τὰ περὶ κανονικῶν ἀδειῶν ἰσχύοντα.

Οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι οἱ κατὰ τὴν 1ην Μαΐου ἢ τὴν 28ην Ὀκτωβρίου κατὰ τὴν ἀπόλυτον κρίσιν τοῦ ἐργοδότου των ἀπασχολούμενοι καὶ οἱ κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων ἢ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἢ τὴν Δευτέραν τοῦ Πάσχα νομίμως ἀπασχολούμενοι πέραν τοῦ ὡς ἄνω ἡμερομισθίου δικαιοῦνται καὶ προσαυξήσεως ἐξ 75 ο/ο, ὑπολογιζομένης οὐχὶ ἐπὶ τοῦ πράγματι καταβαλλομένου τοιούτου, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ δι' ἑκάστην κατηγορίαν μισθωτῶν ἰσχύοντος ὑποχρεωτικοῦ ἐλαχίστου ὁρίου ἀποδοχῶν καὶ ἐφ' ὅσον κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 ἀποφάσεως ἡμῶν καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἀπασχολούμενοι κατὰ τὰς Κυριακὰς δικαιοῦνται τῆς ἀνωτέρω κατὰ 75 ο/ο προσαυξήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἀπριλίου 1959

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΥΠΟ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ

Δὲν εἶναι σπάνιαι αἱ περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας, λόγῳ στενότητος τοῦ χρήματος, ἐπιχειρήσεις ἐξοφλοῦν τοὺς μισθοὺς τῶν παρ' αὐταῖς ἐργαζομένων μὲ παροχὴν προϊόντων τοῦ ἐργοστασίου των.

Πρόκειται ὅμως περὶ παρανομίας. Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 3 τοῦ β. δ. τῆς 24 Ἰουλίου/21 Αὐγούστου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἓν ἐνιαῖον κείμενον τῶν νόμων περὶ πληρωμῆς τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν» ἡ πληρωμὴ τῶν ἡμερομισθίων ἢ τῆς κατ' ἀποκοπὴν ἢ κατὰ τεμάχιον βιοτεχνικοῦ προϊόντος ἐργασίας πρέπει νὰ γίνηται εἰς νομίμως κυκλοφοροῦν ἐν τῷ Κράτει νόμισμα καὶ ὄχι εἰς εἶδος.

Ἐπίσης κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τῆς διὰ τοῦ νόμου 3248/1955 κυρωθείσης ὑπ' ἀριθ. 95 διεθνοῦς συμβάσεως περὶ προστασίας τοῦ ἡμερομισθίου (ΕΕΔ 14, 726) (καὶ ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ὅρου «ἡμερομίσθιον» εἶναι αἱ ἀπολαβαὶ γενικῶς τοῦ ἐργαζομένου, ἄρθρον 1) τὰ εἰς χρῆμα καταβλητέα ἡμερομίσθια πρέπει νὰ καταβάλλωνται ἀποκλειστικῶς εἰς νομίμως κυκλοφοροῦν νόμισμα, ἡ δὲ καταβολὴ ὑπὸ τύπον γραμματίων, μπόν, τοκομεριδίων ἢ ὑφ' οἱονδήποτε ἄλλον τύπον, θεωρουμένων ἀντιπροσωπεύοντα τὸ ἰσχῦον νόμισμα δέον νὰ ἀπαγορεύηται.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τῆς αὐτῆς διεθνοῦς συμβάσεως ἡ ἐθνικὴ νομοθεσία, αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἢ αἱ ἀποφάσεις διαιτησίας δύνανται νὰ ἐπιτρέπουν τὴν μερικὴν καταβολὴν τοῦ ἡμερομισθίου εἰς εἶδος εἰς τὰς βιομηχανίας ἢ τὰ ἐπαγγέλματα, ὅπου ὁ τρόπος οὗτος τῆς πληρωμῆς εἶναι συνήθης ἢ εὐκταῖος λόγῳ τῆς φύσεως τῆς περὶ ἧς πρόκειται βιομηχανίας ἢ ἐπαγγέλματος. Ἡ καταβολὴ τοῦ ἡμερομισθίου ὑπὸ μορφὴν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν ἢ ἐπιβλαβῶν φαρμάκων δὲν ἐπιτρέπεται εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν.

Ἐν ᾗ περιπτώσει ἐπιτρέπεται καταβολὴ τμήματος τοῦ ἡμερομισθίου εἰς εἶδος δέον νὰ λαμβάνωνται κατάλληλα μέτρα, ὥστε α) αἱ παροχαὶ εἰς εἶδος νὰ εἶναι κατάλληλοι διὰ τὴν ἀτομικὴν χρῆσιν τοῦ ἐργαζομένου καὶ τῆς οἰκογενείας του καὶ νὰ εἶναι πρὸς τὸ συμφέρον του καὶ β) ἡ ἀποτίμησις τῆς ἀξίας τῶν παροχῶν τούτων νὰ εἶναι δικαία καὶ λογική.

Τέλος κατὰ τὸ ἄρθρον 23 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 14, 601) δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ καταβάλλῃ εἰς τὸν μισθωτὸν τὸ εἰς χρῆμα ἀντίτιμον, προκειμένου περὶ μισθοῦ εἰς εἶδος, προβλεπομένου ὑπὸ συλλογικῆς ἢ ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἢ ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἐξαιρουμένων τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς αἱ εἰς εἶδος παροχαὶ ἐπιβάλλονται ἐκ λόγων ὑγιεινῆς ἢ ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων.

Αἱ ἀπαγορεύσεις αὗται τοῦ νόμου ἀναφέρονται εἰς τὸν εἰς χρῆμα μισθόν, δηλαδὴ ἰσχύουν ὁσάκις ὁ μισθὸς συμφωνεῖται ἢ καθορίζεται νομίμως εἰς χρῆμα.

Ἐν γνώσει τῶν διατάξεων αὐτῶν τὰ ἁρμόδια ὄργανα τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας πρέπει νὰ ἀγρυπνοῦν διὰ τὴν ἀποφυγὴν ἐνεργειῶν, αἱ ὁποῖαι ἀντιβαίνουν πρὸς τὰς διατάξεις αὐτάς, ἐπανάληψιν τῶν ὁποίων ἀποτελεῖ καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 13 τῆς προσφάτου ὑπουργικῆς ἀποφάσεως «περὶ παροχῆς δώρου Πάσχα 1959».

ΑΠΟ ΟΣΑ ΓΡΑΦΟΥΝ

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΝΕΟΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Ὁ κ. *Δ. Θοιβιδόπουλος*, συνηγορῶν (ἐν ΕΕΔ 18, σελ. 39) ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως ὅτι ὁ ὑπόχρεως ἐργοδότης ἔχει ἀπόλυτον καὶ ἀπεριόριστον χρονικῶς τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ οἰκείου Συμβουλίου τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ τοποθετηθέντος νεοπολεμιστοῦ καὶ ἀντικρούων τὸ ἐπιχείρημα ὅτι ἡ λύσις αὕτη ὁδηγεῖ εἰς ἄτοπα εἰς βάρος τοῦ πολεμιστοῦ (ἀγωνία ἐὰν αὔριον θὰ εὑρίσκηται εἰς τὴν θέσιν του καὶ θὰ ἔχῃ ἐξησφαλισμένον τὸ ψωμὶ τῆς οἰκογενείας του, ἀπώλεια τῆς ἀποζημιώσεως νόμου 2112 κλπ.) καὶ ὅτι οὕτω περιαιρεῖται τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, λέγει, ὅτι ἡ διαδικασία τῆς ἀντικαταστάσεως διὰ τοῦ Συμβουλίου εἶναι «ὀλιγώτερον ἐπώδυνος» διὰ τὸν πολεμιστήν (!), διότι διὰ τῆς παραπομπῆς του εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ νόμου 244/1936 «ἦτο δυνατὸν νὰ ἀπολυθῇ καὶ νὰ χάσῃ τὴν προστασίαν τοῦ νόμου».

Ὥστε, διότι δὲν κινδυνεύουν νὰ χάσουν τὴν προστασίαν τοῦ νόμου οἱ κακοποιοί, οἱ μὴ σεβόμενοι τὸν κανονισμὸν τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ οἱ ἐξ ὑπαιτιότητός των ἀνεπαρκεῖς καὶ ἀκατάλληλοι—διότι αὐτοὶ καὶ μόνον οἱ νεοπολεμισταὶ χάνουν τὸ δικαίωμα τῆς ἐπανατοποθετήσεως κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 7 § 5 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951—πρέπει νὰ εἶναι καὶ... εὐχαριστημέναι αἱ χιλιάδες τῶν φιλοτίμως ἐργαζομένων νεοπολεμιστῶν, οἱ ὁποῖοι ἔστω καὶ μετὰ ὑπερεξαετῆ ὑπηρεσίαν (περίπτωσις τῆς 1088/1959 Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν) κινδυνεύουν—ἐὰν ἐπικρατήσῃ ἡ ἄποψις τοῦ κ. Θ.—ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν νὰ εὑρεθοῦν ἐξαπίνης ἄνευ ἐργασίας (χωρὶς ἀποζημίωσιν ν. 2112 καὶ ἀποζημίωσιν ἀδείας ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 ν. 539/1945).

Ἂς μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ φρονῶ ὅτι μόνον ὡς παραδοξολογία ἠμπορεῖ νὰ λέγεται κάτι τέτοιο.

Σπῦρος Σαπουνάκης, Δικηγόρος

Σημ. Συντάξεως: Τὸ θέμα τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 τοποθετουμένων μισθωτῶν ἔχει, ὡς γνωστόν, πλειστάκις ἀπασχολήσει τὰ δικαστήρια τῆς οὐσίας. Πολλὰ ἐρωτήματα ἐγεννήθησαν ἐπὶ τῆς ἐννοίας τῆς δυσερμηνεύτου αὐτῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2657/1953, μεταξὺ δὲ αὐτῶν καὶ ἂν ἡ ἀντικατάστασις πρέπει νὰ γίνηται ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ τῆς παρελεύσεως 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προσλήψεως (βλέπε περὶ αὐτοῦ ΕΕΔ 18, 307, ἔνθα νομολογία).

Τὸ ζήτημα συνεζητήθη ἤδη κατ' αὐτὰς ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ ἀναμένεται, μετ' εὐλόγου ἐνδιαφέροντος, ἡ ἀπόφασίς του.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 18—Τεῦχος 10 (424)

Ἀθῆναι, 15 Μαΐου 1959

Η ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Ι. ΔΗΜΑΚΗ, Δικηγόρου

§ 10

Διάλυσις σωματείων κατὰ τὸ ψήφισμα ΜΗ'/1958 (*)

34. Τὴν 27 Δεκεμβρίου 1947 ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ ὁ ἀ.ν. 509/1948 (Φ.Ε.Κ. Α' 293), ὅστις, συμπληρωθείς, ἀπετέλεσε τὸ κείμενον τοῦ ἐπακολουθήσαντος ΜΗ' τῆς 15/19 Ἀπριλίου 1948 ψηφίσματος. (Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐπεκυρώθη διὰ τοῦ ψηφίσματος ΞΑ' τῆς 16. 8.1948). Τὰ νομοθετήματα ταῦτα ὠργάνωσαν ἐν ἐντελῶς διάφορον πρὸς ἐκεῖνο τοῦ νόμου 281/1914 σύστημα ἐποπτείας καὶ ἐλέγχου τῶν σωματείων, οὗτινος τὰ κύρια σημεῖα εἶναι τὰ ἑξῆς:

α. Διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 διελύθησαν τὰ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενα πολιτικὰ σωματεῖα καὶ διετάχθη ἡ διάλυσις παντὸς ἄλλου ὑπάρχοντος ἢ συσταθησομένου σωματείου, ὅπερ θὰ συνειργάζετο μετ' ἐκείνων ἢ θὰ ἐπεδίωκεν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως τὴν ἐφαρμογὴν ἰδεῶν ἐχουσῶν ὡς σκοπὸν τὴν διὰ βιαίων μέσων ἀνατροπὴν τοῦ πολιτεύματος, τοῦ κρατοῦντος κοινωνικοῦ καθεστῶτος ἢ τὴν ἀπόσπασιν μέρους τῆς ἐπικρατείας.

β. Διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἰδίου ἄρθρου ἀνετέθη ἡ κρίσις περὶ τοῦ ἐπιληψίμου τῶν σκοπῶν ἢ τῆς δράσεως τῶν μὲν πολιτικῶν σωματείων εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, τῶν δὲ λοιπῶν (συνεπῶς καὶ τῶν ἐργατικῶν) εἰς τὰς κατὰ τόπους πρωτοβαθμίους Ἐπιτροπὰς Δημοσίας Ἀσφαλείας.

γ. Ἡ διάρκεια τῆς ἰσχύος τῆς ἀμέσως ἀνωτέρω διατάξεως ὡρίσθη ἀρχικῶς (διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 2 ν. 509) ὅσον «διαρκεῖ ἡ ἀνταρσία». Ὅμως τὸ ἄρθρον «δεύτερον» τοῦ ψηφίσματος ΜΗ' διέγραψε τὸν χρονικὸν τοῦτον περιορισμόν. (Ἄλλως τε καὶ ἂν ὑπῆρχε θὰ ἐθεωρεῖτο σχεδὸν ἄνευ ἀξίας μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Σ.τ.Ε. δοθεῖσαν ἑρμηνείαν. Βλέπε τὴν 724/1954, Ν. Δίκ. 10, 466. Ὅμως καὶ τὰς αὐτόθι παρατηρήσεις τοῦ *Α. Σβώλου*). Εἰρήσθω τέλος, ὅτι τὸ ἐν λόγῳ ψήφισμα διετηρήθη ἐν ἰσχύϊ δυνάμει τοῦ ψηφίσματος τῆς 16/25 Ἀπριλίου 1952. Ἀλλὰ περὶ τούτου θὰ ἀσχοληθῶμεν κατωτέρω (§ 11).

35. Οὕτω πλέον ὑφίστανται καὶ ἰσχύουν παραλλήλως δύο συστήματα, ρυθμίζοντα, ἕκαστον τούτων, κατὰ ριζικῶς διάφορον τρόπον τὰ ὅρια ἐπεμβάσεως τῆς Διοικήσεως εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὴν λειτουργίαν τῶν σωματείων:

α. Τὸ *πρῶτον* σύστημα στηρίζεται εἰς τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Συντάγματος τοῦ 1952 (ὅμοιον, ὅσον ἐνδιαφέρει τὸ θέμα μας, μὲ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Συντάγματος 1911) καὶ περιλαμβάνει τὰς διατάξεις τῶν νόμων 281/1914, 2151/1920, τῶν ἄρθρων 72 - 107 Α.Κ., τῶν ἄρθρων 12, 19, 107, 108 Εἰσ. Νόμ. Α.Κ. κλπ. Ὑπὸ τὸ σύστημα τοῦτο αἱ ἐπεμβάσεις τῆς Διοικήσεως εἶναι αἱ ἀνωτέρω (1, 3) ἐκτεθεῖσαι, δηλ. ἐντελῶς περιωρισμέναι. Ἰδία ἡ διάλυσις τοῦ σωματείου ἀνήκει εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τοῦ δικαστηρίου, πρὸς τὸ ὁποῖον ἡ Ἐποπτεύουσα Ἀρχὴ δύναται νὰ ὑποβάλῃ σχετικὴν αἴτησιν (ἀνωτέρω 21, 22).

β. Τὸ *δεύτερον* σύστημα (ν. 509) εἶναι ἰσοδύναμον πρὸς τὸ προηγούμενον λόγῳ τῆς ηὐξημένης τυπικῆς ἰσχύος τοῦ ψηφίσματος ΜΗ'. Ὑπὸ τὸ σύστημα τοῦτο διευρύνθη ὁ κύκλος τῶν ἐκτὸς νόμου ἰδεῶν καὶ πεποιθήσεων καὶ ἐτέθησαν ἅπαντα τὰ σωματεῖα (πολιτικά, ἰδεολογικά, ἐπαγγελματικά) ὑπὸ τὸν ἀπεριόριστον ἔλεγχον τῆς Διοικήσεως, ὅσον ἀφορᾷ τὴν εἰλικρίνειαν τῶν διακεκηρυ-

(*) Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 471 τοῦ παρόντος τόμου.

γμένων σκοπῶν καὶ τῆς δράσεώς των. Τὸ σπουδαιότερον ὅμως εἶναι, ὅτι ἡ διάλυσις τῶν σωματείων ἀφῃρέθη τοῦ φυσικοῦ της Δικαστοῦ καὶ ἀνετέθη εἰς Διοικητικὰς Ἐπιτροπάς. (Θεωροῦμεν εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἀναγκαῖον νὰ σημειώσωμεν, ὅτι ἀκόμη καὶ ὁ ἀ.ν. 1075/1938, ἄρθρον 10, τῆς δικτατορίας ἐσεβάσθη τὴν ἀποκλειστικὴν ἁρμοδιότητα τῶν τακτικῶν δικαστηρίων ὡς πρὸς τὴν ἀναγκαστικὴν διάλυσιν τῶν σωματείων, παρ' ὅτι, ὅτε ἴσχυεν ὁ νόμος ἐκεῖνος, εἶχον καταλυθῆ αἱ περὶ ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν διατάξεις τῶν ἄρθρων 11, 8 καὶ 91 τοῦ Συντάγματος 1911 διὰ τοῦ διατάγματος τῆς 4 Αὐγούστου 1936).

Ἡ ἀνωτέρω διαπίστωσις περὶ τῆς ὑπάρξεως δύο παραλλήλων συστημάτων ἐλέγχου τῶν σωματείων γεννᾷ ἀμέσως τὰ ἑξῆς ἐρωτήματα: Εἶναι νόμιμον νὰ ὑφίστανται δύο ἰσοδύναμοι καταστάσεις δικαίου, μία ἀπορρέουσα ἐκ τοῦ Συντάγματος (ἄρθρ. 11 κλπ.) καὶ ἑτέρα, παρασυνταγματική, ἐκ τοῦ ψηφίσματος ΜΗ'; Ἡ ἀπάντησις εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο συνδέεται μὲ τὸ εὐρύτερον θέμα τῆς μεταπολεμικῆς συνταγματικῆς τάξεως τῆς Χώρας, εἰς τὸ ὁποῖον περιλαμβάνονται τὰ εἰδικώτερα θέματα περὶ τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος κατὰ τὴν περίοδον ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως μέχρι τοῦ 1952, τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς Ἐξουσίας τῶν μεταπολεμικῶν Κυβερνήσεων καὶ τῆς ἰσχύος τῶν Συντακτικῶν Πράξεων καὶ ψηφισμάτων πρὸ καὶ μετὰ τὴν ψήφισιν τοῦ Συντάγματος τοῦ 1952.

Τὸ εὐρὺ τοῦτο θέμα δὲν δύναται νὰ ἐρευνηθῆ ἐνταῦθα πλήρως. Πρέπει ὅμως νὰ ἐκτεθοῦν ὅσα εἶναι ἀναγκαῖα διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ περιωρισμένου ἐρωτήματος, ὅπερ μᾶς ἀπασχολεῖ, τῆς σχέσεως τοῦ ψηφίσματος ΜΗ' πρὸς τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Συντάγματος.

36. Ὡς εἶναι γνωστόν, ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Χώρας ἐτέθη τὸ ἐρώτημα: Ἠδύναντο αἱ Κυβερνήσεις ἐκείνης τῆς περιόδου νὰ θέτουν νόμους (ἔστω καὶ ὑπὸ τὸν τύπον Συντακτικῶν Πράξεων) ἀντικειμένους εἰς τὸ Σύνταγμα; Ἡ ἀπάντησις προϋπέθετε λελυμένον ἓν προηγούμενον ζήτημα: τί ἴσχυεν ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ὡς Σύνταγμα;

Τυπικῶς ἴσχυε βεβαίως τὸ Σύνταγμα τοῦ 1864/1911. Διότι τοῦτο εἶχεν εἰσαχθῆ διὰ τοῦ ἀπὸ 10 Ὀκτωβρίου 1935 ψηφίσματος τῆς Ε' Ἐθνοσυνελεύσεως, τὸ δὲ δ/γμα τῆς 4ης Αὐγούστου 1936, δι' οὗ ἀνεστάλη ἡ ἰσχὺς τῶν ἐν αὐτῷ διατάξεων τοῦ Συντάγματος, εἶχεν ἐν τῷ μεταξὺ καὶ τυπικῶς καταργηθῆ διὰ τῆς Συντακτικῆς Πράξεως τῆς 4.2.1942.

Ἀλλ' ἡ διαπίστωσις αὕτη δὲν ἐξήντλει τὸ ζήτημα. Διότι ἐν τῷ μεταξὺ εἶχον δημιουργηθῆ προβλήματα, διὰ τὰ ὁποῖα δὲν ἠδύνατο νὰ θεωρηθῆ ὡς λύσις ἡ ἀποκατάστασις τοῦ Συντάγματος 1864/1911.

Τὸ Ἔθνος ἐξήρχετο ἀπὸ τὴν περιπέτειαν τῆς δικτατορίας καὶ τὸν πολυχρόνιον πόλεμον κατὰ τῶν δυνάμεων τῆς βίας μὲ τὸ αἴτημα τῆς ἀνασυντάξεως τῆς Πολιτείας, κατὰ τρόπον ὅμως ὥστε ἀφ' ἑνὸς νὰ διευρυνθοῦν καὶ κατοχυρωθοῦν αἱ ἀτομικαὶ ἐλευθερίαι ἐναντι παντὸς διαστοῦ καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ ἐνδυναμωθοῦν καὶ ἐμπλουτισθοῦν δι' οἰκονομικῶν παροχῶν.

Τὸ αἴτημα τοῦτο, τὸ στοιχειῶδες, συνήγειρεν ὅλους τοὺς ἐλευθέρους λαοὺς διὰ τὸν νικηφόρον ἀγῶνα καὶ διετυπώθη, διαρκοῦντος τοῦ πολέμου, ὡς ὑπόσχεσις πρὸς τούτους, εἰς τὸν Χάρτην τοῦ Ἀτλαντικοῦ καὶ μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ πολέμου εἰς τὸν Χάρτην τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν καὶ ἄλλας Διεθνεῖς Συμβάσεις (κατωτ. 38), ὡς πραγματοποίησις τῶν πόθων τῶν ἁπλῶν ἀνθρώπων διὰ μίαν ζωὴν ἀπηλλαγμένην τοῦ φόβου καὶ τῆς ἀνάγκης. Ἐπιβεβαίωσιν τούτων ἀπετέλεσε τὸ γεγονὸς ὅτι ἀμέσως μετὰ τὸν πόλεμον εἰς ὅλας τὰς Χώρας, ἀκόμη καὶ τὰς πλέον φιλελευθέρας, ἐψηφίσθησαν νέα Συντάγματα ἢ νόμοι διὰ τὴν κατοχύρωσιν καὶ πραγματοποίησιν τῶν αἰτημάτων ἐκείνων.

Τὸ ἴδιον λοιπὸν αἴτημα τῆς διευρύνσεως καὶ κατοχυρώσεως τῶν ἐλευθεριῶν ὑπῆρξε τὸ σταθερὸν σημεῖον προσανατολισμοῦ τῶν πρώτων μεταπολεμικῶν Κυβερνήσεων εἰς τὴν ἄσκησιν πάσης ἐξουσίας. Αἱ Κυβερνήσεις ἐκεῖναι, αἵτινες ὤφειλον νὰ συμμαζεύσουν ὅ,τι ἀπέμενε, νὰ προβοῦν εἰς πρώτην σύνταξιν τῆς Πολιτείας, ἡ ὁποία ἀνεγεννᾶτο ἀπὸ τὸ χάος τῆς κατοχῆς, εἶχον πᾶσαν ἐξουσίαν, ὅπως λάβουν ὅλα ἐκεῖνα τὰ προσωρινὰ μέτρα (μέχρι τῆς ψηφίσεως τοῦ νέου Συντάγματος) διὰ νόμων, εἴτε ἁπλῆς, εἴτε ἐπηυξημένης τυπικῆς ἰσχύος (Συντακτ. Πράξεων), τὰ ὁποῖα ἐπέβαλλεν ἡ ἀνάγκη τῶν πραγμάτων. Ὅριον ὑπῆρχεν ἓν καὶ μόνον: Οἱ ἀνωτέρω διακεκηρυγμένοι σκοποὶ τοῦ συμμαχικοῦ πολέμου, δηλ. αἱ στοιχειώδεις ἀρχαὶ ἐλευθέρου δημοκρατικοῦ βίου. Ὑπὲρ τούτων ὁ ἑλληνικὸς λαὸς δὲν ἐξεδήλωσεν ἁπλῶς τὴν προτίμησίν του, ἀλλὰ κυριολεκτικῶς ἐθυσιάσθη (βλέπε ἀντὶ ἄλλων

κειμένων τὸν ἐπὶ τῇ ἀπελευθερώσει λόγον τοῦ Πρωθυπουργοῦ, Κ. Νόμ. 1944, 174).

Κατ' ἀκολουθίαν τούτων αἱ πρῶται μεταπελευθερωτικαὶ Κυβερνήσεις ἠδύναντο (καὶ ὤφειλον) νὰ θέτουν νόμους, δι' ὧν π.χ. ἀναδρομικῶς, καὶ ὡς ἐκ τούτου παρὰ τὸ Σύνταγμα, καθωρίζοντο τὰ ἀδικήματα καὶ αἱ ποιναὶ τῶν ἐγκλημάτιῶν πολέμου καὶ τῶν συνεργατῶν τοῦ ἐχθροῦ (δοσιλόγων)· ὅπως ἐπίσης ἠδύναντο, ἔστω καὶ παρὰ τὸ Σύνταγμα, νὰ θέτουν νόμους, δι' ὧν ἐπλήσσετο ἡ κτηθεῖσα ἐπὶ κατοχῆς ἰδιοκτησία (βλέπε περὶ τούτου τὴν Ὀλ. Α.Π. 334/1950, Εἰσηγ. *Χ. Καλλίλης*, Ν. Δίκ. 6, 301, ὅπου σαφῶς καθορίζονται τὰ ὅρια ἐξουσίας τῶν ἐν λόγῳ Κυβερνήσεων. Ἐπίσης καὶ γενικώτερον ἐπὶ τοῦ ὅλου θέματος τὰς ἐμπνευσμένας δύο ἀγορεύσεις τοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου *Δ. Κιουσοπούλου*, εἰς Ν. Δίκ. 6 σελ. 301, 461, ἐπ. καὶ τὰς κατωτέρω παραπομπάς). Ἀντιθέτως δὲν ἠδύναντο, ἦτο σχεδὸν ἀκατανόητον, νὰ θέτουν κανόνας, ὑφ' οἱονδήποτε τύπον (ἁπλοῦ νόμου ἢ Συντακτικῆς Πράξεως), δι' ὧν π.χ. θὰ περιωρίζετο ἡ πολιτικὴ ἐλευθερία, τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι, θὰ ἠλλοιοῦτο ὁ χαρακτὴρ τοῦ πολιτεύματος κλπ (1).

37. Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω προκαθωρισμένη πορεία, ἣν ὤφειλε νὰ ἀκολουθήσῃ ἡ Κυβερνητικὴ Ἐξουσία ἀμέσως μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, ὑπέστη, συνεπείᾳ τῶν Δεκεμβριανῶν τοῦ 1944, ταλαντεύσεις, ἀλλὰ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐγκαταλειφθῇ, τοὐλάχιστον ἐπισήμως, διότι συνεχίζετο ἀκόμη ὁ συμμαχικὸς ἀγὼν ὑπὲρ τῶν διακεκηρυγμένων ἐκείνων ἀρχῶν.

Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως μάλιστα ταύτης, δηλ. τῆς ἐμμονῆς εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς δημοκρατίας, ἔχει ἰδιαιτέραν ἀξίαν ἡ μελέτη τῶν νομοθετικῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα ἐλήφθησαν κατὰ τὴν διάρκειαν καὶ μετὰ τὸ πέρας τῶν γεγονότων ἐκείνων. Ἐκ τούτων ἀναφέρομεν:

α) Τὴν Συντακτικὴν Πρᾶξιν 14/14.2.1945 (Φ.Ε.Κ. Α' 32). Διὰ ταύτης ἤρθη ὁ στρατιωτικὸς νόμος. Ἔχει ἐνδιαφέρον ἴσως νὰ σημειωθῇ, ὅτι διὰ τοῦ νόμου 2606/1940 (Φ.Ε.Κ. Α' 338) ἐκηρύχθη ἀπὸ τῆς 28.10.1940 ὁ στρατιωτικὸς νόμος καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀνεστάλησαν κατὰ τὸν νόμον ΔΞΘ'/1912 αἱ περὶ ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν διατάξεις τοῦ Συντάγματος. (Τὸ πρᾶγμα φαίνεται ἤδη ὀξύμωρον, ἀφοῦ αἱ ἀτομικαὶ ἐλευθερίαι εἶχον ἤδη καταλυθῇ διὰ τοῦ πραξικοπήματος τῆς 4ης Αὐγούστου 1936, βλέπε *Χ. Πράτσικαν*, Θέμ. ΝΕ' 187, *Ν. Μασουρίδην*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 6, ἀλλ' ἔχει τὴν ἐξήγησίν του, διότι ὁ συμμαχικὸς ἀγὼν διεξήγετο ὑπὲρ τῶν ἐλευθεριῶν καὶ συνεπῶς ἡ κήρυξις τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου παρίστατο ὑποχρεωτικῶς ὡς ἡ αἰτία τῆς ἀναστολῆς τῶν ἐλευθεριῶν). Διὰ τοῦ ν. δ/γματος τῆς 13 Αὐγούστου 1941 (Φ.Ε.Κ. 272) ἤρθη ὁ στρατιωτικὸς νόμος. Ἀμέσως ὅμως μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν ὁ νόμος 78/1944 (Φ.Ε.Κ. 39) ἐκήρυξεν ἐξ ὑπαρχῆς ἄκυρον τὸ κατοχικὸν δ/γμα τῆς 13 Αὐγούστου 1941 καὶ «ἀδιαλείπτως συνεχιζομένην» τὴν ἐμπόλεμον κατάστασιν. Συνεπῶς ἡ Συντακτικὴ Πρᾶξις 14, αἴρουσα τὸν στρατιωτικὸν νόμον, διέλυε πᾶσαν ἀμφιβολίαν περὶ τῆς ἰσχύος τῶν περὶ ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος. (Ὁ τότε Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν *Ἰω. Σοφιανόπουλος* ἔδωσε τὴν ἐξήγησιν, ὅτι ὁ στρατιωτικὸς νόμος ἐπεβλήθη λόγῳ τῶν γεγονότων τοῦ Δεκεμβρίου (βλέπε παράγρ. 5

1) Περὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν Κυβερνήσεων ἐκείνων ὡς Κυβερνήσεων de jure ἢ de facto βλέπε τὰς ἀνωτέρω ἀγορεύσεις τοῦ Εἰσαγ. Α.Π. *Δ. Κιουσοπούλου*, καὶ τὰς λαμπρὰς μελέτας τῶν *Ν. Μασουρίδη*, Ν. Δίκ. τ. 2 σελ. 9, *Φ. Βεγλερῆ*, αὐτ. τ. 5, 310 τόμ. 1, 222, τὴν εἰσήγησιν τοῦ *Μιχ. Στασινοπούλου*, ἐφ' ἧς ἡ Σ.τ.Ε. 1041/1949 αὐτόθι σελ. 314, Σ.τ.Ε. 13/1945 αὐτόθι τόμ. 1, 219. Ἐπίσης *Γ. Δασκαλάκη*, Ἐφ. Ἑλλ. καὶ Ἀλλ. Νομ. σελ. 41 ἐπ., *Ἀλ. Βαμβέτσου*, Ν. Δίκ. 6, 311, *Γ. Οἰκονομόπουλον*, αὐτ. σελ. 130, *Π. Ζήση*, Ν Δ. 5, 328, *Α. Λέκκα* Ν. Δ. 6, 255, *Α. Φλώρου* αὐτ. 253 καὶ τὰς γνωμοδοτήσεις τῶν *Χ. Πράτσικα*, *Μιχ. Ἰένδια* καὶ *Χ. Σγουρίτσα*, αὐτ. σελ. 121, 123, 125.

Ἤδη, ὅτε ἔχει διανυθῇ ἔκτοτε ἡ ἀναγκαία χρονικὴ ἀπόστασις, δυνάμεθα νὰ ἴδωμεν σαφῶς, ὅτι αἱ ἀνωτέρω ἀποφάσεις τοῦ Σ.τ.Ε. καὶ πλεῖσται ἄλλαι τῆς ἰδίας σειρᾶς, αἵτινες ἔδωσαν ἀφορμὴν εἰς τὰς ἐν λόγῳ μελέτας, ἦσαν πράξεις πολιτικῆς παρὰ δικαιοδοσίας. Ὑπὸ τὸ πρόσχημα σεβασμοῦ μιᾶς ἀκράτου νομιμότητος ἐκήρυξαν νομίμους πράξεις καταφώρου παραβιάσεως τοῦ Συντάγματος, ἄλλοτε πάλιν παρανόμους πράξεις, αἱ ὁποῖαι ἤνοιγον τὸν δρόμον πρὸς τὴν νομιμότητα.

Πρέπει ἀκόμη νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ συζήτησις περὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν πρώτων μεταπελευθερωτικῶν Κυβερνήσεων καὶ περὶ τῆς ἐξουσίας των προσέλαβεν ὀξεῖαν μορφήν, ἐξ ἀφορμῆς τῆς Σ. Π. 114/1946 καὶ τοῦ βάσει ταύτης ἐκδοθέντος ἀ. ν. 1823/1949, δι' ὧν ἐπλήσσετο ἡ διαρκούσης τῆς κατοχῆς κτηθεῖσα ἀκίνητος ἰδιοκτησία. Θὰ ἔλεγέ τις, ὅτι ἡ προσβολὴ τῆς ἰδιοκτησίας συνεκίνησε τοὺς νομικοὺς κύκλους ἰδιαιτέρως, ἴσως διότι ἦτο ἡ πρώτη φορά, μετὰ τὰς ἀπαλλοτριώσεις τῶν ταιφλικιῶν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐθίγετο διὰ λόγους ἐθνικοὺς καὶ κοινωνικοὺς ἡ ἰδιοκτησία, ἐνῷ ἡ κακομεταχείρισις τῶν λοιπῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων τοὺς ἀφῆκεν ἀσυγκινήτους, διότι ταῦτα εἶχον κατ' ἐπανάληψιν εἰς τὸ ἐγγὺς παρελθὸν καταργηθῇ καὶ εἶχεν ἴσως ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἐπέλθει ἓν εἶδος ἀμβλύνσεως τῆς εὐαισθησίας των εἰς τὰ θέματα τῶν λοιπῶν ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν.

τῆς εἰσηγήσεώς του καὶ ἄρθρ. 2 τῆς Συντακτικῆς Πράξεως 23/1945, ἀμέσως κατωτέρω).

β) Τὴν Συντακτικὴν Πρᾶξιν 15 ἰδίας χρονολογίας (Φ.Ε.Κ. 32). Ἡ ἔκδοσις ταύτης συνεφωνήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τῆς ἀπὸ 12.2.1945 Συμφωνίας τῆς Βάρκιζας, ἥτις ὅμως ἐδημοσιεύθη τὴν 30.3.1945, δηλ. μετὰ τὴν 15/1944 Συντακτικὴν Πρᾶξιν. Διὰ τῆς τελευταίας ταύτης ὡρίσθη, ὅτι «ἐν περιπτώσει διαταράξεως ἢ ἀπειλῆς τῆς δημοσίας τάξεως ἐπιτρέπεται νὰ ἀνασταλοῦν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 5, 6, 10, 11 κλπ. τοῦ Συντάγματος». Ἔχει σημασίαν νὰ ὑπομνηοθῇ ἐνταῦθα, ὅτι τὸ ἄρθρον 91 τοῦ Συντάγματος 1864/1911 δὲν περιελάμβανε μεταξὺ τῶν λόγων ἀναστολῆς τῶν περὶ ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος «τὴν διατάραξιν ἢ ἀπειλὴν τῆς δημοσίας τάξεως». Τοιαύτην διάταξιν περιεῖχε παλαιότερον ἡ Συντακτικὴ Πρᾶξις ΚΔ/14 Μαρτίου 1935, πλὴν ἡ τελευταία αὕτη εἶχε καταργηθῇ ἀπὸ τῆς ἐπανεισαγωγῆς τοῦ Συντάγματος τοῦ 1911 διὰ τοῦ ψηφίσματος τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1935). (Περὶ τοῦ ἀνισχύρου τῆς Συντακτικῆς Πράξεως ΚΔ/1935, ὅπως στηριξῃ ἐφεξῆς, δηλ. μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Συντάγματος, ἀναστολὴν διατάξεων τούτου, βλέπε ἰδίᾳ τὴν Εἰσηγ. Ἔκθεσιν τῆς Συντακτικῆς Πράξεως τῆς 4/4 Φεβρουαρίου 1942, δι' ἧς κατελύθη καὶ τυπικῶς τὸ καθεστὼς τῆς 4ης Αὐγούστου 1936, καὶ ἄρθρον 2 τῆς Συντακτικῆς Πράξεως 23/1945. Γενικώτερον περὶ τῆς καταργήσεως τῆς Συντακτικῆς Πράξεως ΚΔ/1935 ἀπὸ μόνης τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Συντάγματος 1911, βλέπε *Χ. Πράτσικαν*, Θέμ. ΝΕ' 187, *Ν. Μασουρίδην*, ἔνθ' ἀνωτ. καὶ τὰς αὐτόθι παραπομπάς). Εἰρήσθω ὅτι τὸ ἄρθρον 91 τοῦ νέου Συντάγματος 1952 διηύρυνε τὰς περιπτώσεις κηρύξεως τοῦ νόμου περὶ καταστάσεως πολιορκίας καὶ ἐπὶ «σοβαρᾶς διαταραχῆς ἢ ἐκδήλου ἀπειλῆς τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας τῆς Χώρας ἐξ ἐξωτερικῶν κινδύνων».

γ) Τὴν Συντακτικὴν Πρᾶξιν 23/1945 (Φ.Ε.Κ. Α' 68). Διὰ ταύτης ἐπεκυρώθη ἡ γνωστὴ «Συμφωνία τῆς Βάρκιζας» καὶ ὡρίσθη ὅτι (ἄρθρον 1ον) «ἡ Κυβέρνησις θὰ ἐξασφαλίσῃ σύμφωνα μὲ τὸ Σύνταγμα καὶ τὰς ἀπανταχοῦ καθιερωμένας δημοκρατικὰς ἀρχὰς τὴν ἐλευθέραν ἐκδήλωσιν τῶν πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν φρονημάτων τῶν πολιτῶν, καταργοῦσα πάντα ἀνελεύθερον νόμον, θὰ ἐξασφαλίσῃ ἐπίσης τὴν ἀπρόσκοπτον λειτουργίαν τῶν ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν, ὡς τοῦ συνέρχεσθαι καὶ συνεταιρίζεσθαι καὶ τῆς διὰ τοῦ τύπου ἐκφράσεως τῶν στοχασμῶν. Εἰδικώτερον ἡ Κυβέρνησις θὰ ἀποκαταστήσῃ πλήρως τὰς συνδικαλιστικὰς ἐλευθερίας». (Σημειωθήτω ὅτι τὸ ἄρθρον 2 τῆς ἐν λόγῳ Συντακτικῆς Πράξεως, ἐνῷ ἐπέτρεψεν ὅπως διὰ Διατάγματος ἀνασταλοῦν ἄλλαι διατάξεις τοῦ Συντάγματος περὶ ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν ἀπέκλεισε τὴν ἀναστολὴν τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Συντάγματος).

Δυνάμεθα λοιπὸν νὰ εἴπωμεν, ὅτι μετὰ τὴν λῆξιν τῶν Δεκεμβριανῶν γεγονότων εἶχον ἀδιαμφισβήτητον ἰσχὺν πᾶσαι αἱ περὶ ἐλευθέρου καὶ δημοκρατικοῦ βίου διατάξεις τοῦ Συντάγματος. Ἂς ἴδωμεν τί ἐπηκολούθησε.

38. Τὴν 19 Ἰανουαρίου 1946 διὰ τοῦ ὑπὸ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν διατάγματος προεκηρύχθησαν ἐκλογαὶ πρὸς ἀνάδειξιν Βουλῆς. Τὸ διάταγμα ἐκεῖνο ἐξήγγειλεν ὅτι αἱ ἐκλογαὶ ἀπετέλουν «ἐκπλήρωσιν τῆς πρὸς τὸν λαὸν ἡμετέρας ἐπαγγελίας τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς κανονικῆς λειτουργίας τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος...». Καὶ ἀκόμη ὅτι: «ἡ ἐκ τῶν ἐκλογῶν Βουλὴ θέλει ἔχει καὶ τὴν ἐξουσίαν ἀναθεωρήσεως τῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος, πλὴν τῶν καθιερουσῶν τὴν μορφὴν τοῦ πολιτεύματος». Αἱ ἐκλογαὶ ἔλαβον χώραν τὴν 31.3.1946 καὶ ἡ ἐκ τούτων προελθοῦσα Δ' Ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ ἤρχισε τὸ ἀναθεωρητικὸν ἔργον της διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Β' ψηφίσματος συσταθείσης Ἐπιτροπῆς.

Ἔχει ἰδιαιτέραν σημασίαν διὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς εἰκόνος νὰ σημειωθῇ ἐνταῦθα, ὅτι μετὰ τὴν προκήρυξιν τῶν ἄνω ἐκλογῶν καὶ πρὸ τῆς διενεργείας τούτων ἐξεδόθη ὁ νόμος 890 τῆς 31 Ἰανουαρίου/5 Φεβρουαρίου 1946 «περὶ καταργήσεως τοῦ ἀ. ν. 1075/1938 περὶ μέτρων ἀσφαλείας τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος». Διὰ τοῦ ἐν λόγῳ νόμου (890) κατηργήθη μὲν (ἄρθρον 1) ὁ ἀνωτέρω νόμος τῆς δικτατορικῆς ἐποχῆς (1075/1938, εἰς ὃν εἶχεν ἀναχωνευθῇ ὁ παλαιότερος νόμος 4229/1929), ἀλλ' εἰσήγετο (ἄρθρον 2), εἰς περιωρισμένην ὁμολογουμένως ἔκτασιν, ἡ αὐτὴ ἀπαγόρευσις. Ἡ διάταξις αὕτη ἀποτελεῖ τὴν πρώτην σκιάν, ἡ ὁποία ἔπιπτεν εἰς τὸν ἀναγεννώμενον δημόσιον βίον τῆς χώρας. Ἐὰν λάβῃ δέ τις ὑπ' ὄψιν, ὅτι ὁ νόμος τῆς δικτατορικῆς ἐποχῆς (1075/1938) εἶχεν ἤδη καταργηθῇ διὰ τῆς καταλύσεως τοῦ καθεστῶτος τῆς 4ης Αὐγούστου (ἀκόμη καὶ τυπικῶς ὑπὸ

τῆς Συντ. Πράξεως τῆς 4/4 Φεβρουαρίου 1942, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀνωτέρω μνημονευθεισῶν Συντ. Πράξεων) θὰ ἠδύνατο νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι διὰ τοῦ νόμου 890/1946 ἐπεδιώκετο, ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς τυπικῆς καταργήσεως τοῦ ἰδιωνύμου, ἡ ἀναθέσπισις τούτου.

Ὁπωσδήποτε ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἐρεύνης προκύπτει, ἐπαναλαμβάνομεν, ὅτι τὴν ἐποχήν, καθ' ἣν συνεκαλεῖτο ἡ Δ' Ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ ἴσχυον αἱ περὶ ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν καὶ ἰδιαιτέρως αἱ περὶ συνδικαλιστικῶν ἐλευθεριῶν διατάξεις τοῦ Συντάγματος 1864/1911 καὶ τῆς Συντ. Πράξεως 23/1945.

Ἐπὶ πλέον ἴσχυον τότε ἐν πάσῃ ἀκμῇ οἱ διακεκηρυγμένοι σκοποὶ τοῦ συμμαχικοῦ ἀγῶνος, οἱ ὁποῖοι ἐν τῷ μεταξὺ εἶχον λάβει τὴν συγκεκριμένην μορφὴν τῶν νομοθετικῶν κειμένων (πρβλ. ἐκτὸς τῆς ἀπὸ 14.8.1941 Χάρτας τοῦ Ἀτλαντικοῦ, τοὺς ἀ. ν. 585/1945 «περὶ κυρώσεως τοῦ ἐν Ἁγίῳ Φραγκίσκῳ ὑπογραφέντος Χάρτου τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν» καὶ 895/1.46 «περὶ κυρώσεως τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας». Ἐπίσης τὴν ἐπακολουθήσασαν ἀπὸ 10 Δεκεμβρίου 1948 διακήρυξιν τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως Ο.Η.Ε. Βραδύτερον ὑπεγράφη καὶ ἡ ἀπὸ 4.11.1950 σύμβασις τῆς Ρώμης. Περὶ πάντων τούτων βλέπε *Α. Σβώλου - Γ. Βλάχου*, ἔνθ' ἀνωτ. τόμ. Α' 145 ἐπ.).

Αἱ διεθνεῖς αὗται συμβάσεις συνέθετον μίαν νέαν ἔννοιαν νομιμότητος εἰς παγκόσμιον πλάτος καὶ εἰς ὑψηλότερον βαθμὸν μέσῳ τῶν ἰδεωδῶν περὶ ἀτομικῆς ἐλευθερίας καὶ κοινωνικῆς δικαιοσύνης.

39. Ἡ Δ' Ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ (1946) ἤρχισεν, ὡς ἐλέχθη, τὸ ἔργον της εἰς αὐτὴν τὴν ἀτμόσφαιραν παγκοσμίου ἀναγνωρίσεως καὶ σεβασμοῦ τῶν ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν. Τοῦτο ὅμως δὲν τὴν ἐμπόδισεν, ὅπως λάβῃ νομοθετικὰ μέτρα καὶ μάλιστα ηὐξημένης τυπικῆς ἰσχύος (ψηφίσματα), δι' ὧν περιωρίζοντο, κατηργοῦντο ἢ ἠλλοιοῦντο αἱ ἀτομικαὶ ἐλευθερίαι. Οὕτω, διὰ νὰ ἀναφέρωμεν τὰ σοβαρώτερα τούτων, ἀρχικῶς ἐψηφίσθη τὸ Γ' ψήφισμα τῆς 18/26 Ἰουνίου 1946 (Φ.Ε.Κ. Α' 283) «περὶ μέτρων ἀφορώντων τὴν δημοσίαν τάξιν», ὅπερ συνεπληρώθη βραδύτερον διὰ τῶν ΛΑ'/17 Ὀκτωβρίου 1948 καὶ ΛΒ'/22 Ὀκτωβρίου 1948 ψηφισμάτων. Ἐπηκολούθησεν ὁ ἀπασχολῶν ἡμᾶς ἀ. ν. 509/1947, ὅστις ἐκυρώθη διὰ τοῦ ψηφίσματος ΜΗ'/1948, ὁ ἀ.ν. 516/1947 «περὶ ἐλέγχου νομιμοφροσύνης», ὅστις ἐκυρώθη διὰ τοῦ ψηφίσματος ΜΘ'/1948, ὁ ἀ.ν. 512/1947 «περὶ μέτρων ἀσφαλείας τῶν ἑταιρειῶν κοινῆς ὠφελείας» κλπ. κλπ.

Προέβημεν εἰς τὴν ἀνωτέρω μακρὰν ἱστορικὴν ἀνασκόπησιν, διὰ νὰ δώσωμεν, ἐν ὄψει τῶν ἐκ ταύτης δεδομένων, τὸ προσῆκον βάρος εἰς τὸ ἑξῆς βασικὸν ἐρώτημα: Ποῖον τὸ θεμέλιον νομιμότητος τῶν ὑπὸ μελέτην νομοθετημάτων (ψηφ. ΜΗ' κλπ.); Ἢ ἄλλως πως: ἦτο νόμιμος ὁ διὰ τούτων θεσπισθεὶς τότε περιορισμὸς τῶν συνταγματικῶν ἐλευθεριῶν;

Διὰ νὰ δοθῇ ἀκριβὴς ἀπάντησις, πρέπει πρὸ παντὸς νὰ ἐκτιμηθῇ δεόντως, ὅτι ἡ διὰ τοῦ ΜΗ'/1948 ψηφίσματος (καὶ τῶν λοιπῶν τῆς ἰδίας σειρᾶς) ἀφαίρεσις τῆς πολιτικῆς ἐλευθερίας, ἥτις περιλαμβάνει τὴν κατάλυσιν τῶν ὁμορρίζων ἐλευθεριῶν γνώμης, τύπου, συνέρχεσθαι, συνεταιρίζεσθαι κλπ., δὲν πλήσσει ἁπλῶς καὶ περιωρισμένως μίαν κατηγορίαν πολιτῶν, τοῦθ' ὅπερ ἐπίσης θὰ ἀπηγορεύετο ὑπὸ τοῦ Συντάγματος, ἀφοῦ τοῦτο δὲν ἀνέχεται περιορισμοὺς ἐν τῇ ἐφαρμογῇ του, οὔτε ἐδαφικούς, οὔτε χρονικούς, οὔτε ἐπὶ τῇ βάσει φυλετικῶν ἢ ἄλλων διακρίσεων καὶ διαιρέσεων τῶν πολιτῶν, ἀλλ' εἶναι Σύνταγμα ὅλων τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν καὶ προστατεύει τὰς ἐλευθερίας ἁπάντων τῶν ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς γῆς εὑρισκομένων. Ἐπὶ πλέον καὶ κατ' ἀκρίβειαν διὰ τοῦ ἀνωτέρω ψηφίσματος (καὶ τῶν λοιπῶν τῆς ἰδίας σειρᾶς) πλήσσονται αἱ ἐλευθερίαι ὅλων ἀδιακρίτως τῶν πολιτῶν. Διότι, ἐφ' ὅσον ἡ συνταγματικὴ προστασία αἴρεται ἀπὸ μίαν κατηγορίαν πολιτῶν λόγῳ τῶν φρονημάτων των, τοῦτο κατ' ἀδήριτον ἀνάγκην θὰ θέσῃ ὅλους τοὺς πολίτας ὑπὸ τὴν δοκιμασίαν καὶ τὸν ἔλεγχον τῆς Διοικήσεως, ἡ ὁποία θὰ ἐποπτεύῃ καὶ θὰ ἐλέγχῃ τὸν βίον των καὶ κατ' ἀκολουθίαν τοῦ ἐλέγχου τούτων θὰ χωρίζῃ ἐκ τούτων ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι πρέπει ἑκάστοτε νὰ ἀποβάλλωνται μακρὰν τῶν ὁρίων τῆς συνταγματικῆς προστασίας. Εἶναι πλέον καταφανές, ὅτι τὰ νομοθετήματα ταῦτα ἀντίκεινται ριζικῶς εἰς τὸ Σύνταγμα, διότι, ἐνῷ τοῦτο ἑνώνει καὶ συντάσσει ὅλους τοὺς πολίτας εἰς ἕνα ἐνιαῖον καὶ πλατὺν πολιτικὸν ὀργανισμόν, ταῦτα ὁρίζουν ἀντιθέτως ὅτι μόνον μία κατηγορία πολιτῶν θὰ εὑρίσκεται εἰς τὰ πλαίσια τοῦ Συντάγματος καὶ θὰ ἀπολαμβάνῃ τῆς προστασίας τούτου, ἐνῷ ἄλλη κατηγορία θὰ ζῇ εἰς τὸ περιθώριον τῆς συνταγματικῆς προστασίας. Οὕτω ὅμως τὰ ἐν λόγῳ νομοθετήματα στενεύουν τὴν λαϊκὴν βάσιν τοῦ Συντάγματος καὶ εἰς τελευταίαν ἀνάλυσιν καθίστανται ὄργανα πολιτικοῦ καὶ ἐθνικοῦ διχασμοῦ.

40. Ἐὰν οὕτω ἐκτιμηθοῦν τὰ ἀνωτέρω νομοθετήματα, εἶναι ἀδύνατον νὰ εὑρουν ἔρεισμα εἰς οἱανδήποτε συνταγματικὴν τάξιν. Οἱ εἰδικώτεροι λόγοι εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

Τὸ ψήφισμα ΜΗ', ὡς γνωστόν, ἐτέθη ἐν ἐφαρμογῇ εἰς λίαν κρισίμους στιγμὰς καὶ διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐκτάκτων ἀναγκῶν ἐκείνων τῶν ἡμερῶν. Ἐφ' ὅσον συνεπῶς προέκυψε περίπτωσις «ἀπειλῆς ἢ διαταράξεως τῆς δημοσίας τάξεως», θὰ ἔπρεπε νὰ ἀναστάλουν αἱ περὶ ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν διατάξεις τοῦ Συντάγματος, πρᾶγμα ὅπερ ἐπετρέπετο πλέον δυνάμει τῆς Συντ. Πράξεως 15/1945 καὶ τῆς 23/1945, ἄρθρον 2, ἀνωτ. 38. (Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀντιμετωπίσθη ἡ ἐσωτερικὴ κρίσις τὸ ἔτος 1935 διὰ κηρύξεως τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου διὰ τοῦ ἀπὸ 1/1 Μαρτίου 1935 διατάγματος, εἶναι δὲ ἄλλο τὸ ζήτημα, ὅτι τὸ διάταγμα ἐκεῖνο δὲν εὗρισκεν ἔρεισμα εἰς τὸ ἄρθρον 91 τοῦ Συντάγματος 1911, ὅπερ ἐπεκαλεῖτο, βλέπε ἀνωτ. 37). Ἐὰν ἠκολουθεῖτο ἡ λύσις αὕτη (τῆς νομιμότητος) τὸ μέτρον τῆς ἀναστολῆς τῶν συνταγματικῶν ἐλευθεριῶν θὰ ἐβάρυνε ἐφ' ὅλων ἀδιακρίτως τῶν πολιτῶν καὶ ἐπὶ πλέον θὰ ἦτο ὡς ἐκ τῆς φύσεώς του παροδικοῦ χαρακτῆρος.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι διὰ τοῦ β.δ/γματος τῆς 1/1 Μαΐου 1945 (Φ.Ε.Κ. Α' 111) ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Διοικήσεως Πρωτευούσης ὁ νόμος περὶ καταστάσεως πολιορκίας (βάσει τῆς Συντακτικῆς Πράξεως 14/1945, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἄρθρου 91 τοῦ Συντάγματος 1911, ὅπερ, ὡς ἐλέχθη, δὲν παρεῖχε τοιαύτην ἐξουσίαν εἰς περιπτώσεις ἐσωτερικῶν ἀνωμαλιῶν), ἀκολούθως δὲ διὰ τῶν ψηφισμάτων ΝΣΤ'/1948 καὶ ΝΗ'/1948 ἐκυρώθη τὸ ἀνωτέρω διάταγμα καὶ παρεσχέθη ἐξουσία πρὸς ἐπέκτασιν τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου καὶ εἰς ἄλλας περιοχάς. Βάσει τούτων ἐξεδόθησαν τὰ διατάγματα τῆς 25.10.1948 καὶ 30.10.1948, δι' ὧν ἐπεξετάθη ὁ στρατιωτικὸς νόμος ἀρχικῶς εἰς τινας περιοχὰς καὶ τελικῶς εἰς ὁλόκληρον τὴν Χώραν. Ὅμως ἡ κήρυξις τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου ἐπῆλθεν, ὅταν πλέον διὰ τῶν προγενεστέρως ἐκδοθέντων ψηφισμάτων εἶχε δημιουργηθῇ μία ἄλλη (παρα)συνταγματικὴ τάξις, δηλ. ὅταν εἶχεν ἐπέλθει ἡ ἀλλοίωσις τῶν συνταγματικῶν ἐλευθεριῶν. Ὁ στρατιωτικὸς νόμος ἀπετέλει ἕνα ἐπὶ πλέον, πέραν τῶν ψηφισμάτων, περιορισμόν. Τούτων ἕνεκα ἡ ἐπακολουθήσασα ἄρσις τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου (ἐν μέρει διὰ τοῦ β.δ. 21/21 Δεκεμβρίου 1949 καὶ ἐξ ὁλοκλήρου διὰ τοῦ β.δ/γματος τῆς 9/11 Φεβρουαρίου 1950) οὐδαμῶς ἐπέδρασεν ἐπὶ τῶν περιορισμῶν, τοὺς ὁποίους εἶχον σταθερῶς καὶ μονίμως ἐπιβάλλει τὰ ψηφίσματα.

Ἀντὶ λοιπὸν νὰ τεθῇ λόγῳ τῶν κρισίμων περιστάσεων εἰς ἐφαρμογὴν ὁ στρατιωτικὸς νόμος (ἐὰν ἐκρίνετο ἀναγκαῖον, ὡς πράγματι ἐκρίθη), ἀντὶ δηλαδὴ νὰ ἀκολουθηθῇ ἡ μόνη ὁδὸς νομιμότητος, προετιμήθη νὰ διατηρηθῇ τάχα ἐν πλήρει λειτουργίᾳ τὸ Σύνταγμα, ἀλλὰ νὰ προστεθῇ εἰς τοῦτο διὰ τῶν ψηφισμάτων ἓν εἶδος προλόγου ἢ εἰσαγωγικοῦ κεφαλαίου, καθ' ὃ ἡ Διοίκησις θὰ ἔκρινε ποῖοι θὰ ἐβίουν ὑπὸ τὰς ἐγγυήσεις καὶ τὴν προστασίαν τοῦ Συντάγματος (δι' οὓς καὶ μόνον, μετὰ τὴν θετικὴν κρίσιν τῆς Διοικήσεως, θὰ παρέμενεν ἀλώβητον καὶ ἐν ἰσχύϊ τὸ Σύνταγμα) καὶ ποῖοι θὰ ἐρρίπτοντο ἔξω τῆς προστασίας ταύτου (δι' οὓς, μετὰ τὴν ἀρνητικὴν κρίσιν τῆς Διοικήσεως, δὲν θὰ ἴσχυε ποσῶς τὸ Σύνταγμα, ἀλλ' ἡ παρασυνταγματικὴ τάξις τῶν ψηφισμάτων). Ἡ τοιαύτη ρύθμισις μᾶς πείθει, ὅτι αἱ ἀνάγκαι ἐκείνων τῶν ἡμερῶν δὲν ὑπῆρξαν μόνον ἡ αἰτία, ἀλλὰ καὶ τὸ πρόσχημα μιᾶς ἐκτροπῆς ἐκ τοῦ Συντάγματος. Τὴν πεποίθησίν μας ταύτην ἐνισχύουν καὶ τὰ ἑξῆς γεγονότα: Ὅτι τὸ ἀνωτέρω ψήφισμα ὑπῆρξε κατ' οὐσίαν ἐπανέκδοσις (ὑπὸ εὐρυτέραν καὶ αὐστηροτέραν μορφὴν) τῶν ὁμοίων νόμων τῆς δικτατορικῆς ἐποχῆς (νόμος 1085/1938). Καὶ τὸ ἕτερον γεγονὸς ὅτι, ἐνῷ ἀρχικῶς ὁ νόμος 509/1948 ὥρισεν, ὅτι τὰ ἔκτακτα ταῦτα μέτρα θὰ ἴσχυον μόνον «διαρκούσης τῆς ἀνταρσίας», τὸ ψήφισμα ΜΗ'/1948, ἄρθρον «δεύτερον», ὥρισε, ἄνευ ἰδιαιτέρου τινὸς λόγου, ὅτι ταῦτα θὰ ἦσαν διαρκοῦς ἰσχύος (βλέπε ὁμοίως τὸν ἀρχικὸν νόμον 516/1948, ὅστις θὰ ἴσχυε «διαρκούσης τῆς ἀνταρσίας» καὶ τὸ κυρωτικὸν τούτου ψήφισμα ΜΘ', ἄρθρον «τρίτον», παράγρ. 6, ὅπερ κατέστησε τοῦτον διαρκοῦς ἰ-

σχύος). Τὸ τελευταῖον τοῦτο, ἤτοι ἡ μετατροπὴ προσωρινῶν μέτρων εἰς διαρκῆ καὶ μόνιμα, ἐσήμαινεν, ὅτι ἐγκαθιδρύετο (παλινωρθοῦτο) ὑπὸ τὴν ἐπίφασιν τῆς ἰσχύος τοῦ Συντάγματος καθεστὼς βαθείας ἀλλοιώσεως τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος.

41. Ἡ ἀνωτέρω διὰ ψηφισμάτων γενομένη ἀλλοίωσις τῶν ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ οὐδὲ ὡς τυπικῶς ἔγκυρος (νόμιμος) ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἡ Δ' Ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ ἦτο ἰδιοτύπως ἀναθεωρητική, δηλ. εἶχε διευρυμένας ἀναθεωρητικὰς ἐξουσίας καὶ συνεπῶς ἠδύνατο τάχα διὰ ψηφισμάτων νὰ δημιουργῇ καὶ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τῶν ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν μίαν διάφορον τῆς τότε ἰσχυούσης συνταγματικὴν τάξιν. (Περὶ τοῦ χαρακτῆρος τῆς Βουλῆς ὡς «ἰδιοτύπου», ἀλλ' ὁπωσδήποτε «ἀναθεωρητικῆς», ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομά της ὡς Δ' ἐν τῇ σειρᾷ τῶν ἀναθεωρητικῶν, βλέπε Εἰσηγ. Ἔκθεσιν εἰς τὸ ψήφισμα τῆς 21.12.1952, δι' οὗ εἰσήχθη τὸ Σύνταγμα 1952. Συζητήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ΞΗ' ψηφίσματος, ἐστεν. πρακτικά, σελ. 376 ἐπ., *Α. Βαμβέτσου*: Ἡ ἀναθεώρησις τοῦ Συντάγματος, Ν. Δ. τόμ. 6, σελ. 213, σημ. 5, αὐτόθι σελ. 312, *Σβώλου - Βλάχου*, ἔνθ' ἀνωτ. τ. Α', σελ. 10, *Γ. Δασκαλάκη*: Ἡ τύχη τῆς Ἀναθεωρήσεως, σελ. 9 ἐπ.).

Κατ' ἀρχὴν ἡ Ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ θίξῃ τὰς θεμελιώδεις διατάξεις τοῦ Συντάγματος, μεταξὺ δὲ τῶν θεμελιωδῶν ἐξέχουσαν θέσιν κατέχουν αἱ περὶ ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν (*Ν. Ν. Σαρίπολος*, Συνταγμ. τόμ. 1ος σελ. 104, *Α. Σβώλου*: Ἡ Ἀναθεώρησις τοῦ Συντάγματος κλπ. σελ. 75 ἐπ.). Ὡς ὅμως ἐξετέθη, ἡ Δ' Ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ εἶχε διευρυμένας ἐξουσίας. Τὸ δ. δ/γμα τῆς προκηρύξεως τῶν ἐκλογῶν ὥριζεν, ὅτι ὑπέκειντο εἰς ἀναθεώρησιν αἱ διατάξεις τοῦ Συντάγματος «πλὴν τῶν καθοριζουσῶν τὴν μορφὴν τοῦ πολιτεύματος», ἐντεῦθεν δὲ ἠδύνατο νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι ὑπέκειντο εἰς ἀναθεώρησιν «πᾶσαι» αἱ λοιπαὶ διατάξεις, δηλ. καὶ αἱ περὶ ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν. (Οὕτω καὶ ἡ Εἰσηγ. Ἔκθεσις τοῦ ψηφίσματος τῆς 21.12.1951, δι' οὗ εἰσήχθη τὸ νέον Σύνταγμα. Ἐπίσης *Α. Βαμβέτσος*, Ν. Δίκ. 6, 213, ὅστις ὅμως ῥητῶς ἐξαιρεῖ μεταξὺ ἄλλων τὰς περὶ ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν διατάξεις). Ὅπως φαίνεται μάλιστα ἐκ τῶν συζητήσεων τῆς μονίμου Ἐπιτροπῆς τοῦ Συντάγματος καὶ ἡ Δ' Ἀναθεωρητικὴ Βουλή, ἔμπλεως ἀνησυχιῶν, ἐνόμισεν ἀρχικῶς, ὅτι ἠδύνατο νὰ ἀναμοχλεύσῃ ἁπάσας τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος, ἀδιακρίτως ἂν αὐταὶ ἦσαν θεμελιώδεις ἢ μή. Ἐνωρὶς ὅμως ἐνεπλάκη εἰς δυσχερείας, διότι οὐδεὶς ἠδυνήθη νὰ ὑποστηρίξῃ, ὅτι θεμελιώδεις διατάξεις, π.χ. περὶ λαϊκῆς κυριαρχίας, καθολικῆς ψηφοφορίας, ἰδιοκτησίας, ἰσότητος κλπ., ἠνείχοντο ἀναθεώρησιν καὶ μάλιστα πρὸς τὴν κατεύθυνσιν, ἣν ἡ μονόπλευρος ἐκείνη Βουλὴ τοῦ 1946, ὑπὸ τὸ κράτος τῆς πολεμικῆς ἀτμοσφαίρας, ἤθελε νὰ δώσῃ. Οὕτω, ἀφοῦ ἡ Ἐπιτροπὴ Ἀναθεωρήσεως ἐπελαγοδρόμησε εἰς ἀνιαρὰς συζητήσεις περὶ τῶν θεμελιωδῶν καὶ μὴ διατάξεων, ἀνεῦρε τελικῶς ἀγκυροβόλειον εἰς τὴν ἀνωτέρω διάταξιν τοῦ δ. δ/γματος τῆς προκηρύξεως τῶν ἐκλογῶν, διὰ τῆς ὁποίας ἀπεκλείετο ἡ ἀναθεώρησις τῶν διατάξεων περὶ τῆς «μορφῆς» τοῦ πολιτεύματος, βάσει δὲ ταύτης ὑποστηρίχθη, ὅτι ἡ «μορφὴ» περιλαμβάνει καὶ τὰς θεμελιώδεις διατάξεις. Διότι «τὸ πολίτευμα συναπαρτίζεται ἀπὸ τὸ σύνολον τῶν θεμελιωδῶν διατάξεων· καὶ θεμελιώδης διάταξις ἶσον μορφὴ πολιτεύματος» (*Κ. Τσάτσος*, ἐστεν. πρακτ., σελ. 1804. Παραπλήσιοι ἀπόψεις *Χ. Θηβαίου*, σελ. 1798, 1800, *Π. Οἰκονομίδου*, σελ. 1801, καὶ πλέον ὀρθόδοξοι *Γ. Τζωρτζοπούλου*, σελ. 2005, *Κ. Καλλία*, σελ. 2007. Μάλιστα τὸ ἄρθρ. 141 τοῦ Σχεδίου, ἀπηχοῦν τὰς ἀπόψεις ταύτας, καθώρισεν ὡς ὅρια μελλοντικῶν ἀναθεωρήσεων τὴν «μορφὴν καὶ τὰς βάσεις τοῦ πολιτεύματος», ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 2058, καὶ τελικὴ συζήτησις, σελ. 2007).

Νομίζομεν ἀντιθέτως πρὸς ὅλα ταῦτα, ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ δ.δ/γματος 14.1.1946 περὶ τῆς «μορφῆς» τοῦ πολιτεύματος δὲν ἔχει τὴν εὐρεῖαν ἔννοιαν, ἣν ἡ Ἐπιτροπὴ προσέ-

δωσεν, ἐκ τῆς ἀνάγκης νὰ θέσῃ κάποιο ὅριον εἰς τὴν ἔκτασιν, ἣν προσελάμβανε ἡ ἀναθεώρησις. Καθ' ἡμᾶς ἡ «μορφὴ» τοῦ πολιτεύματος ἀφεώρα ἀποκλειστικῶς τὴν βασιλευομένην ἢ ἀβασίλευτον δημοκρατίαν, τὸ θέμα δὲ τοῦτο ἐξηρέθη τῆς ἐξουσίας τῆς Βουλῆς, διότι θὰ ἐτίθετο ἐνώπιον τοῦ λαοῦ δι' εἰδικοῦ δημοψηφίσματος, εἰς ἐκτέλεσιν προγενεστέρων πολιτικῶν συμφωνιῶν καὶ δεσμεύσεων (βλέπε ἀ.ν. 80/31.12.1944, τὴν εἰς τοῦτον περιλαμβανομένην ἀπὸ 30.12.1944 δήλωσιν τοῦ τότε Βασιλέως. Γενικώτερον περὶ τῶν πολιτικῶν συμφωνιῶν, αἵτινες ὡδήγησαν εἰς τὸ δημοψήφισμα τῆς 1.9.1946 βλέπε *Ν. Μασουρίδη*, ἔνθ' ἀνωτ. 9 ἐπ.).

42. Ἡ ὀρθὴ λύσις ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν τῆς ἐξουσίας τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς προέκυπτεν ἐξ ἄλλης κατευθύνσεως: Ἡ Βουλὴ ἐκείνη εἶχεν εἰς τὴν ἀναθεωρητικὴν ἐξουσίαν της, πλὴν τῆς μορφῆς τοῦ πολιτεύματος, καὶ ἓν ἄλλο ὁριακὸν σημεῖον: Τὸ Διάταγμα τῆς προκηρύξεως τῶν ἐκλογῶν ὥριζεν, ὅτι ἡ ἐκλογὴ Βουλῆς ἀπετέλει τὴν ἔναρξιν «τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς κανονικῆς λειτουργίας τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος». Τὸ ὅριον λοιπὸν τῆς νομιμότητος, τὸ ὁποῖον δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπερβῇ ἡ Ἀναθεωρητικὴ Βουλή, δὲν ἦσαν αἱ θεμελιώδεις διατάξεις κατὰ τὴν παλαιοτέραν διάκρισιν (*Ν. Σαρίπολος*, ἔνθ' ἀνωτ.). Τὸ ὅριον ἦτο τὸ δημοκρατικὸν πολίτευμα καὶ ἡ κανονικὴ λειτουργία του.

Εἰς τὸ κεφάλαιον τῶν ὁρίων τῆς Ἀναθεωρήσεως ἐνυπῆρχε τὸ αὐτὸ περίπου ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἐγεννήθη σχετικῶς μὲ τὸν χαρακτῆρα καὶ τὰ ὅρια ἐξουσίας τῶν πρώτων μεταπολεμικῶν Κυβερνήσεων. Ὁ γνώμων διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἐξουσίας ἐκείνων τῶν Κυβερνήσεων ἦτο, ὡς ἐλέχθη (ἀνωτ. 36), ἡ δημιουργία τῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς δημοκρατίας, διότι τοῦτο ἦτο ἓν παγκόσμιον πλέον αἴτημα. Ἀκριβῶς τὸ αὐτὸ ζήτημα ἐτίθετο καὶ ἡ αὐτὴ προσῆκε λύσις εἰς τὴν ἔκτασιν τῆς Ἀναθεωρητικῆς ἐξουσίας τῆς πρώτης μεταπολεμικῆς Βουλῆς.

Ἡ ἀναθεώρησις τοῦ Συντάγματος ἠδύνατο καὶ ὤφειλε νὰ ἐπεκταθῇ εἰς ὅλας τὰς διατάξεις, θεμελιώδεις καὶ μή, καὶ νὰ τὰς ἀναπλάσῃ εἰς ἓν πολιτικὸν καὶ κοινωνικὸν οἰκοδόμημα, ἱκανὸν νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς πολιτικάς, κοινωνικὰς καὶ οἰκονομικὰς ἀξιώσεις τῶν μεγάλων λαϊκῶν στρωμάτων. Τοῦτο ἦτο ἐπίσης παγκόσμιον αἴτημα καὶ ἐγένετο δεκτὸν εἰς τὰς μεταπολεμικὰς ἀνασυντάξεις τῶν συνταγμάτων ὅλων τῶν φιλελευθέρων χωρῶν. Συνεπῶς ἡ Δ' Ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ ἠδύνατο καὶ ὤφειλε νὰ ἀναθεωρήσῃ ἁπάσας τὰς διατάξεις, ἀκόμη καὶ τὰς περὶ ἀτομικῶν δικαιωμάτων, ὑπὸ ἕνα ἀπαράβατον ὅρον καὶ πρὸς μίαν κατεύθυνσιν: ὅτι αἱ μεταρρυθμίσεις θὰ ἐπλάτυνον τὰς ἐλευθερίας καὶ θὰ ἔθετον εἰς ταύτας τὸ ἀναγκαῖον ὑλικὸν ὑπόβαθρον. Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον δὲν ἠδύνατο νὰ πράξῃ ἦτο νὰ νοθεύσῃ, νὰ παραμορφώσῃ καὶ νὰ καταλύσῃ τὰς ἀτομικὰς ἐλευθερίας.

Τὸ ψήφισμα ΜΗ'/1948, διὰ νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ θέμα μας, ἀποτελεῖ κατάργησιν τῆς ἐλευθερίας τοῦ συνεταιρίζεσθαι, ἀφοῦ ἐκτὸς ἄλλων ἀφαιρεῖ τὴν ἔξωθεν διάλυσιν τούτων ἀπὸ τὰ τακτικὰ δικαστήρια (2).

43. Ἡ διαπίστωσις ὅτι τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ψηφίσματα κεῖνται ἐκτὸς τῆς ἀναθεωρητικῆς ἐξουσίας, ὁσονδήποτε εὐρείας, τῆς Βουλῆς δὲν χάνει τὴν ἀξίαν της, ἐκ τοῦ ὅτι θὰ ὑπεστήριζέ τις, ὅτι ἡ Βουλὴ τοῦ 1946 παρέβη τὴν ἐντολήν, ἣν διὰ τῶν ἐκλογῶν ἔλαβε καὶ ἤντλησεν, ἐνδεχομένως ἐξ ἑαυτῆς καὶ τῆς

2) Διὰ νὰ καταδειχθῇ πόσον τὸ ΜΗ'/1948 ψήφισμα ἦτο ξένον πρὸς πᾶσαν ἔννοιαν ἀναθεωρήσεως, σημειοῦμεν τὰ ἑξῆς: Τόσον ἡ Ἀναθεωρητικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Β' ψηφίσματος, ὅσον καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ ΞΗ' ψηφίσματος, ἠσχολήθησαν μόνον μὲ τὸ δικαίωμα τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ὅπως ἱδρύουν συνδικάτα καὶ ἀπεργοῦν καὶ οὐδαμῶς μὲ τὸ συνταγματικὸν δικαίωμα ἱδρύσεως καὶ λειτουργίας τῶν σωματείων, καὶ μάλιστα τῶν ἐργατικῶν. Διότι τὸ δικαίωμα τοῦτο ἐθεωρεῖτο, κατὰ τρόπον αὐτονόητον, ἀμετάβλητον καὶ ἀναμφισβήτητον καὶ ὡς τοιοῦτον ἐψηφίσθη (βλέπε ἐστεν. πρακτικὰ τῆς Μονίμου Ἐπιτρ., συνεδρ. ΡΘ' σελ. 997, καὶ τῆς Προσωρινῆς Ἐπιτροπῆς, συνεδρ. ΞΒ' σελ. 775).

ὑλικῆς ἰσχύος, ἣν διέθετε, τὴν δύναμιν νὰ περιορίσῃ ἢ καταλύσῃ τὰς ἐλευθερίας. Διότι μία τοιαύτη ἐνέργεια θὰ ἰσοῦτο μὲ πραξικόπημα καὶ ἡ Βουλή, ὑπὸ τοιαύτην ἐκδοχήν, δὲν θὰ ἦτο οὔτε Ἀναθεωρητική, οὔτε καὶ Συντακτική, ἀλλὰ πολυπρόσωπος τυραννία. Διότι ἡ Συντακτικὴ Βουλὴ δύναται μὲν νὰ μεταπλάσσῃ, οὐδέποτε ὅμως καὶ νὰ καταλύῃ τὰς στοιχειώδεις ἐκείνας ἀρχάς, ὡς αἱ περὶ λαϊκῆς κυριαρχίας καὶ ἀτομικῶν δικαιωμάτων, αἱ ὁποῖαι στηρίζουν τὰ φιλελεύθερα καθεστῶτα, μακρὰν τῶν ὁποίων δὲν θὰ ὑπῆρχε κἂν ἡ ἔννοια τῆς λαϊκῆς ἀντιπροσωπείας (Βουλῆς) καὶ συνεπῶς οὐδὲ ἡ ἔννοια τῆς Συντακτικῆς Συνελεύσεως (βλέπε καὶ κατωτέρω § 11).

Ὡς ὅμως ἐλέχθη, ἡ Δ' Ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ διεκήρυξε κατ' ἐπανάληψιν τὴν ὑποταγήν της εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ γενικῶς τὴν νομιμοφροσύνην της, μὴ δεχθεῖσα οὐδὲ τὸν τίτλον τῆς Συντακτικῆς (βλέπε συζητήσεις τῆς ἐπὶ τοῦ Συντάγματος Ἐπιτροπῆς Ἀναθεωρήσεως εἰς ἐστεν. πρακτ. εἰς τὰς ἀνωτέρω παραπομπάς). Ἂς σημειωθῇ ὅτι ἐκείνην τὴν ἐποχὴν διετήρουν τὴν ἀκτινοβολίαν των αἱ διακηρύξεις τοῦ συμμαχικοῦ ἀγῶνος καὶ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐμφανίζηται ἡ πρώτη μεταπολεμικὴ Βουλὴ καταργοῦσα τὰς ἀτομικὰς ἐλευθερίας. (Εἶναι χαρακτηριστικόν, ὅτι ὅταν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Β' ψηφίσματος προετάθη ὑπὸ τοῦ *Α. Βαμβέτσου* ἡ ἀκύρωσις τῆς «Συμφωνίας τῆς Βάρκιζας», ὁ Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης ἀντεῖπεν, «ὅτι ἡ ἀκύρωσις ταύτης δὲν δύναται νὰ ἐξετασθῇ χωρὶς συσχέτισιν μὲ τὴν κατὰ τὴν ὑπογραφὴν αὐτῆς διπλωματικὴν θέσιν τῆς Ἑλλάδος», βλέπε ἐστ. πρακτ. Μον. Ἐπιτρ., συνεδρ. Γ', σελ. 7).

44. Ἐὰν ἀποκλείσωμεν τὴν ἄποψιν, ὅτι τὸ ὑπὸ μελέτην ψήφισμα ἔχει ἔρεισμα τὴν ὑφισταμένην συνταγματικὴν τάξιν ἢ ὅτι δημιουργεῖ μίαν νέαν (ἔστω προσωρινὴν) συνταγματικὴν τάξιν, δὲν ἀπομένει ἄλλη πηγὴ δυνάμεως τούτου, εἰ μὴ ἡ κυβερνητικὴ ἰσχὺς (εἰς τὴν εὐρυτάτην τοῦ ὅρου ἔννοιαν) καὶ ὡς κάλυμμα νομιμότητος ἄλλο ἀπὸ τὸν κανόνα τῆς ἀνάγκης, τὸν γνωστὸν salus populi suprema lex esto, ὅστις, εἰρήσθω, παρὰ τὴν ἰδεαλιστικὴν αἰτιολογίαν του περὶ «σωτηρίας τοῦ λαοῦ» κλπ., ἔχει τὴν ὠμὴν σημασίαν, ὅτι ὁ ἐντεῦθεν πηγάσας νόμος, ὡς πᾶς νόμος, ἰσχύει, διότι ὑπάρχει ἐνεργὸς ἡ ὑλικὴ δύναμις, ἡ ὁποία κατορθώνει νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν ἰσχύν της (Περὶ τοῦ κανόνος τούτου βλέπε Ὀλ. Α. Π. 198/1917 Θ. Δ' σελ. 39).

Ἡ ἀνωτέρω διαπίστωσις ἔχει τὴν ἑξῆς βαρύνουσαν σημασίαν: Ὅτι τὰ ψηφίσματα (καὶ εἰδικώτερον τὸ ΜΗ' ψήφ.), παρ' ὅτι ἐπήγασαν ἐκ τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς, ἐν τούτοις δὲν ἀπετέλεσαν συμπλήρωμα τοῦ Συντάγματος, οὔτε ἓν εἶδος προσωρινοῦ συνταγματικοῦ μέτρου μέχρι τῆς ψηφίσεως τοῦ ὁριστικοῦ Συντάγματος. Ἀντιθέτως τὰ ἐν λόγῳ νομοθετήματα ἔχουν τὰ οὐσιώδη γνωρίσματα τῶν ἐπαναστατικῶν ἢ πραξικοπηματικῶν μέτρων, τῶν ὁποίων τὸ περιεχόμενον, εἰς τὴν περίπτωσίν μας, ἀποτελεῖ ἄ ρ ν η σ ι ν ἢ κ α τ ά ρ γ η σ ι ν τῶν θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ τότε ἰσχύοντος Συντάγματος 1864/1911. Γενικώτερον τὰ ὑπὸ μελέτην ψηφίσματα ἐκφράζουν καὶ ἐπισημοποιοῦν, ἀπὸ ἀπόψεως ἐννόμου τάξεως, τὴν ἐ κ τ ρ ο π ή ν ἀπὸ τὴν συνταγματικὴν τάξιν. (Περὶ τοῦ ὅτι ὑπῆρξεν ἐκτροπὴ ὁμολογεῖται καὶ ὑπὸ τοῦ ψηφίσματος τῆς 29 Ἀπριλίου 1952, βλέπε κατωτέρω § 11).

Ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι ὁ ἀληθὴς χαρακτὴρ τῶν ἀνωτέρω νομοθετημάτων δὲν ἀλλάσσει ἐκ τοῦ ὅτι ταῦτα ἐξεδόθησαν ὑπὸ τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς καὶ ὠνομάσθησαν «ψηφίσματα». Διότι, ὅταν λαμβάνῃ χώραν οὐχὶ τῇ ἀληθείᾳ «ἀναθεώρησις», ἀλλὰ κατάλυσις ἢ νόθευσις τῶν περὶ ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος, αὗται ἐπιβάλλονται ἐκ μόνης τῆς ὑλικῆς δυνάμεως τοῦ ἐπενεγκόντος τὴν ἀναστολὴν ἢ κατάργησιν τῶν θεμελιωδῶν συνταγματικῶν διατάξεων καὶ οὐχὶ ἐκ τῆς ὀνομασίας τῆς σχετικῆς προσταγῆς ὡς «ψηφίσματος». Ἡ χρῆσις τῆς ὀνομασίας ταύτης (ὅπως καὶ τῆς ὀνομασίας «συντακτικὴ πρᾶξις») γίνεται, ἵνα δηλωθῇ, ὅτι κατηργήθη ἡ ἀντίθετος πρὸς ταύτην διάταξις τοῦ Συντάγματος ἢ καὶ διὰ νὰ ἐξωραΐζηται, ἔστιν ὅτε, ἡ κατάλυσις τοῦ Συντάγματος.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΕΝΝΟΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑ ΠΑΡΟΧΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Έκδήλωσις ή έπιδείνωσις έκ τής έργασίας προϋπαρχούσης παθήσεως

Δικαίωμα ἐφέσεως καὶ προθεσμία αὐτῆς κατ' ἀποφάσεων Τοπικῶν Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α.—Ἔννοια ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ τὸν Α.Ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».—Ὑπαγωγὴ εἰς αὐτὴν καὶ τῆς περιπτώσεως τῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ἐκδηλώσεως ἢ καὶ ἐπιδεινώσεως προϋπαρχούσης παθήσεως.

Τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀποφασις τοῦ Συμβουλίου της Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξης:

Ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. (σερβιτόρος) ἐζήτησε διὰ τῆς πρὸς αὐτὸ δηλώσεως του τὸν χαρακτηρισμὸν ἐπισυμβάντος εἰς αὐτὸν ἀτυχήματος, ἤτοι καθιζήσεως θωρακικοῦ σπονδύλου, ὡς ἐργατικοῦ.

Ἡ αἴτησίς του ἀπερρίφθη δι' ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν καὶ ἐν συνεχείᾳ δι' ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, εἰς τὴν ὁποίαν προσέφυγεν.

Κατόπιν ὅμως αἰτήσεώς του ἀναθεωρήσεως ἡ Τοπικὴ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ δι' ἀποφάσεώς της μεταγενεστέρας τοῦ ν.δ. 3710/1957 ἐδέχθη τὸ ἐπισυμβὰν εἰς αὐτὸν ἀτύχημα ὡς ἐργατικόν.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐκοινοποιήθη εἰς τὸν ἠσφαλισμένον, ὁ δὲ Διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος ἤσκησεν ἐντὸς τῆς 30θημέρου προθεσμίας ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῆς ἔφεσιν ἐνώπιον τῆς Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, ἥτις ἐδέχθη τὴν ἔφεσιν καὶ ἠκύρωσε τὴν ἀπόφασιν τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς.

Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὁ ἠσφαλισμένος ἤσκησεν αἴτησιν ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἐπανέρχεται καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἰς τὰ ὁμοίως παρὰ τοῦ Συμβουλίου νομολογηθέντα (Σ.Ε. 1388/1958, εἰσηγητὴς *Η. Ντόκας*, ΕΕΔ 17, 906) ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, σύμφωνα καὶ πρὸς τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ τοῦ Ἀρείου Πάγου δεκτὰ γενόμενα (βλέπε *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, ἔκδ. 1955, σελ. 253, Α.Π. 801/1958, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 18, 84 καὶ λοιπὰς εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 905, ΕΕΔ 18, 84).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 712/1959, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Καρβελλᾶς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Δημητρακόπουλος, Γ. Λιακατᾶς, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης, αἰτήσεως ἀκυρώσεως ὁ αἰτῶν προσβάλλει τὴν ὑπ' ἀριθ. 66/13.12.1957 ἀπόφασιν τῆς Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἐγένετο δεκτὴ ἔφεσις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν καὶ ἠκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 984/59/25.6.1957 ἀπόφασις τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν, ἥτις εἶχε χαρακτηρίσει τὸ εἰς τὸν αἰτοῦντα ἐπισυμβὰν ἀτύχημα ὡς ἐργατικόν.

Ἡ ἐφ' ἧς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἔφεσις τοῦ Διευθυντοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν ἠσκήθη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7 § 2 περ. ζ' ἐδ. 3 νομ. δ/γματος 3710/1957, αἵτινες ὁρίζουσιν, ὅτι δικαίωμα ἐφέσεως ἐνώπιον τῆς Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων ἔχουσιν ὁ ἐνιστάμενος κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἐκδοθείσης ἀποφάσεως παρὰ τῆς Τ.Δ.Ε. τοῦ Ὑποκαταστήματος εἰς τὸν ἐνιστάμενον. Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων συνάγεται, ὅτι ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω 30θήμερος προθεσμία τῆς ἐφέσεως ἄρχεται διά τε τὸν ἐνιστάμενον καὶ τὸν Διευθυντὴν τοῦ Ὑποκαταστήματος ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως εἰς τὸν πρῶτον τῆς ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, οἱ δὲ ἰσχυρισμοὶ τοῦ αἰτοῦντος ὅτι ἐν προκειμένῳ ἡ ἔφεσις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος ἠσκήθη ἐκπροθέσμως, ἀτε τῆς προθεσμίας ἀρχομένης διὰ τοῦτον οὐχὶ ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως, ἀλλ' ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, στεροῦνται νομίμου βάσεως καὶ εἶναι ἀπορριπτέοι.

Ὁ ἀ.ν. 1346/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ἐν μὲν ἄρθρῳ 8 § 4 ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα χαρακτηρίζει τὸ ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης βίαιον συμβὰν καὶ τὴν ἐπαγγελματικὴν ἀσθένειαν, ἐν δὲ ἄρθρ. 34 ὁρίζει, ὅτι: «διὰ τὴν χορήγησιν τῶν παροχῶν τῆς ἀσφαλίσεως δὲν ἀπαιτεῖται ἡ συμπλήρωσις τῶν καθοριζομένων ἐν ἄρθροις 28, 31, 37 καὶ 35 ἡμερῶν ἐργασίας, ἐὰν τὸ γεγονὸς τὸ θεμελιοῦν τὸ εἰς παροχὰς δικαίωμα ὀφείληται εἰς βίαιον συμβὰν ἐπελθὸν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης ἢ εἰς ἐπαγγελματικὴν ἀσθένειαν». Κατὰ τὴν ἔννοιαν δὲ τῶν διατάξεων τούτων θεωρεῖται συντρέ-

ΑΝΩΝΥΜΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΑ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΕΠΙ ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Χρησιμοποίησις κατ' οἶκον ὡς ὑπηρετῶν προσώπων μὴ ἐφωδιασμένων διὰ βιβλιαρίου ὑγείας

Ἐφαρμογὴ προϊσχυουσῶν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος διατάξεων περὶ ἀνωνύμου συναλλάγματος παροχῆς ὑπηρεσιῶν ἐπὶ σκοπῷ ἀμοιβῆς.—Γέννησις ἀξιώσεως εἰς ἀποζημίωσιν ἐναντίον πάντων τῶν ἀντισυμβληθέντων, ἐπὶ συζύγων δὲ κατ' ἀμφοτέρων.—Παραδεκτὴ ἐκδίκασις διαφορᾶς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.—Νομισματικὴ διαρρύθμισις Ν. 18/1944.— Μὴ ὑπαγωγὴ εἰς ἀπόσβεσιν ὀφειλῶν μὴ ἐκπεφρασμένων εἰς ὡρισμένον ποσὸν δραχμῶν.— Προβολὴ διὰ τῶν προτάσεων λόγων ἀντεφέσεως.— Ἔννοια ἄρθρου 758 Πολιτ. Δικονομίας.— Ἐφοδιασμὸς κατ' οἶκον ὑπηρετῶν διὰ βιβλιαρίου ὑγείας κατ' ἄρθρ. 2 Α.Ν. 757/1937.—Εἰς τίνας ἀναφέρεται.—Καθορισμὸς δικαίας καὶ εὐλόγου ἀποζημιώσεως.—Παραγραφή.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 600/1958 τοῦ Β' Τμήματος (εἰσηγητὴς *Λ. Ροζάκης*, ΕΕΔ 17, 1192), πρὸς τὴν ὁποίαν συμφωνεῖ ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἂν ἡ ἐξ ἀνωνύμου συναλλάγματος παροχῆς ὑπηρεσιῶν (ὑπὸ τὸ προϊσχυον τοῦ Α. Κ. δίκαιον) ἀξίωσις πρὸς ἀποζημίωσιν προσήκῃ καὶ κατὰ τῆς συζύγου, ἐφ' ὅσον καὶ αὕτη ὑπῆρξε συμβληθεῖσα (βλέπε καὶ *Α. Μπόμπορον*, ΕΕΔ 17, 1192).

Δέχεται καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις (καὶ εἶναι τοῦτο σύμφωνον πρὸς τὰ νομολογηθέντα, βλέπε Α. Π. 482/1957, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 16, 1218), ὅτι καὶ ἡ ἀγωγὴ αὕτη παραδεκτῶς ἐκδικάζεται κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Ἐπαναλαμβάνεται καὶ ὑπὸ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως τὸ δεκτὸν γενόμενον διὰ σειρᾶς ἀρεοπαγιτικῶν ἀποφάσεων (Α. Π. 561/1954, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 11, 125, Α. Π. 559/1951, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 11, 178, Α. Π. 670/1958, εἰσηγητὴς *Λ. Γεωργίου*, ΕΕΔ 17, 1219, βλέπε καὶ *Γαζῆν*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρα 291-292, ἀριθ. 28), ὅτι ἡ περὶ ἧς ἐπρόκειτο ἀξίωσις δὲν ὑπέπεσεν εἰς τὴν διὰ τοῦ νόμου 1078/1946 ἀπόσβεσιν.

Προέκυψε πάλιν τὸ ζήτημα περὶ τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ. ν. 759/

χον ἐργατικὸν ἀτύχημα, ὁσάκις τοῦτο προεκλήθη συνεπείᾳ βιαίου συμβάντος, ἔχοντος αἰτίαν ἐξωτερικὴν καὶ ἐπῆλθε κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἢ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας, ὥστε νὰ συνδέηται μετ' αὐτῆς, εἴτε ἀμέσως, εἴτε ἐμμέσως, εἰς σχέσιν αἰτίου καὶ ἀποτελέσματος, τουτέστι νὰ ἐπῆλθεν εἴτε ἐκ περιστατικοῦ συμφυοῦς πρὸς τὴν ἐργασίαν, εἴτε καὶ ἐκ γεγονότος ἁπλῶς συναφοῦς πρὸς τὴν ἐργασίαν, ἥτις ὑπῆρξεν ἀφορμὴ μόνον τοῦ ἀτυχήματος.

Ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει καὶ κατὰ τὰ ἐν τῇ σχετικῇ σκέψει αὐτῆς γενόμενα δεκτὰ πραγματικὰ περιστατικά, ἐξ ὧν μάλιστα τὸ μνημονευόμενον ὅτι ὁ αἰτῶν προῆλθεν εἰς συμφωνίαν μετὰ τοῦ ἀναπήρου περὶ μεταφορᾶς του «ἐναντι ἀμοιβῆς» οὐδόλως ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, δὲν ἐκτίθεται, περαιτέρω, ὡς ἔδει, συμφώνως πρὸς τὰς ἀνωτέρω νομοθετικὰς διατάξεις καὶ ὑπὸ τὴν διαληφθεῖσαν ὀρθὴν αὐτῶν ἔννοιαν, διὰ τίνας λόγους αἱ συνθῆκαι, ὑφ' ἃς ἐπῆλθε τὸ ἀτύχημα εἰς τὸν αἰτοῦντα, «θεωρήθησαν τοιαῦται, ὥστε νὰ ἀποκλείηται ὁ χαρακτηρισμὸς αὐτοῦ ὡς ἐργατικοῦ λόγῳ τῆς ἐλλείψεως οἱασδήποτε αἰτιώδους σχέσεως μεταξὺ τῶν ὑπ' αὐτοῦ παρασχεθεισῶν ὑπηρεσιῶν ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει πρὸς τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ καὶ τὴν ἐκτέλεσίν της. Οὕτω δὲ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παρίσταται κατὰ τὸ μέρος τοῦτο ἀναιτιολόγητος. Ἀλλὰ καὶ περαιτέρω αἱ λοιπαὶ σκέψεις τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, δι' ἧς αὕτη, προκειμένου νὰ ἀπολήξῃ εἰς παρασοχὴν τῆς ἐφέσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος, ἐδέχθη, ὅτι ἡ πάθησις τοῦ αἰτοῦντος δὲν ὀφείλεται εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα ἐκ τοῦ λόγου ὅτι κατὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ ἀναπήρου δὲν διεπιστώθη, ὅτι ἠσθάνθη πόνον καὶ ὅτι ἡ διακοπὴ τῆς ἐργασίας του δὲν ἐγένετο εὐθὺς ἀμέσως, ἀλλὰ μετὰ διήμερον, ἐξ οὗ συνάγεται, ὅτι ἡ ἀναπηρία του ὀφείλεται εἰς προϋπάρχουσαν πάθησιν τοῦ αἰτοῦντος ἀσχέτον πρὸς τὴν ἐργασίαν του, ἀναφερόμεναι εἰς κρίσιν καὶ ἐκτίμησιν μὴ ἀνήκουσαν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῆς Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, ἀλλ' εἰς τὰ οἰκεῖα ὑγειονομικὰ ὄργανα τοῦ Ι.Κ.Α., ἅτινα μόνα τυγχάνουσιν ἁρμόδια, ὁποκειμένης διαπιστώσεως ἐκ τῶν ἀνωτέρω λόγων τοῦ δεσμοῦ τῆς παθήσεως πρὸς τὴν ἐργασίαν, ἵνα ἀποφανθῶσιν ἐπὶ τοῦ τεχνικῆς φύσεως ζητήματος τούτου, δὲν δύνανται νὰ στηρίξωσι τὸ διατακτικὸν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τοσοῦτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον, ὡς ἐγένετο ἤδη δεκτὸν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου (Ὀλ. 1383/1958), ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος περιλαμβάνεται, ἀντιθέτως πρὸς τὰ γενόμενα δεκτὰ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, καὶ ἡ περίπτωσις τῆς ὡς ἐκ τῆς ἐργασίας ἐκδηλώσεως ἢ καὶ ἐπιδεινώσεως προϋπαρχούσης παθήσεως. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παρίσταται οὐχὶ νομίμως ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀνεπαρκῶς ἀφ' ἑτέρου αἰτιολογημένη καὶ τυγχάνει διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀκυρωτέα.

1937, κατὰ τὸ ὁποῖον ἀπαγορεύεται ἡ χρησιμοποίησις κατ' οἶκον ὡς ὑπηρετῶν προσώπων μὴ συμπληρωσάντων τὸ 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ μὴ ἐφοδιασμένων διὰ βιβλιαρίου ὑγείας καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις δὲν ἀπομακρύνεται ὡς πρὸς αὐτὸ τῶν δεκτῶν διὰ σειρᾶς προηγουμένων ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου γενομένων (Α.Π. 72/1955, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 14, 318. Α.Π. 247/1955, εἰσηγητὴς *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 14, 529, Α.Π. 513/1955, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 14, 1204, Α.Π. 602/1955, εἰσηγητὴς *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 14, 1326).

Ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 14, 318 ἐπ.), ἐπικαλεσθέντες καὶ τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τοῦ νόμου, ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ νόμου ἀναφέρεται γενικῶς εἰς τοὺς μὴ συμπληρώσαντας τὸ 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἄλλως δὲν ἔχει ἔννοιαν τὸ γραφόμενον ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει (ΕΕΔ 14, 318) «... ἱκανοποιοῦμεν ... τὸ κοινὸν αἴσθημα, ὅπερ μετὰ δυσφορίας παρατηρεῖ τὴν ὑπάρχουσαν νῦν κατάστασιν, τῆς ἐργασίας δηλονότι παίδων 6 καὶ 7 ἐτῶν εἰς οἰκίας μὲ πολυμελῆ οἰκογένειαν». (Αὐτὸ ἀκριβῶς συνέβη εἰς τὴν περίπτωσιν, προσελήφθη ὑπηρετρια ἑπτα (7) ετῶν).

Ἐξ ἄλλου, θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ ἐρωτήσωμεν τί θὰ ἐσήμαινεν ὁ ἐφοδιασμὸς τῶν μικρῶν αὐτῶν πλασμάτων διὰ βιβλιαρίου ὑγείας; Ὅτι δηλαδὴ δύνανται ἀκινδύνως νὰ βαστάσουν τὸ βάρος τῆς ὑπηρεσίας πολυμελοῦς οἰκογενείας; Τοῦτο, νομίζομεν, ὑπῆρξε μακρὰν τῆς σκέψεως τοῦ Νομοθέτου, ὁ ὁποῖος ἀπηγόρευσε γενικῶς τὴν ἐργασίαν προσώπων μὴ συμπληρωσάντων τὸ 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ πέραν αὐτοῦ διέταξε τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς χρησιμοποιήσεως προσώπων μὴ ἐφωδιασμένων διὰ βιβλιαρίου ὑγείας πρὸς προστασίαν τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας, τὰ ὁποῖα καλοῦνται νὰ ὑπηρετήσουν.

Ἐνδιαφέρων εἶναι ὁ ὑπὸ τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως γενόμενος καθορισμὸς τῆς δικαίας καὶ εὐλόγου ἀποζημιώσεως (βλέπε καὶ Α. Π. 675/1958, εἰσηγητὴς *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 17, 1219).

Ἀρείου Πάγου 224/1959, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Καυκᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Σούρλος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Μ. Κάμφωνας, Α. Λίποβατς

Σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο πρὸς τὴν ἐξενεχθεῖσαν δι' ἀτῆς ὑπ' ἀριθ. 655/1958 ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως, καθ' ἣν συμφώνως πρὸς τὰς ἐφαρμοζομένας ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὸ ἄρθρον 24 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου Α.Κ. διατάξεις τοῦ νόμου 22 Π. (19.5), Β. 22 (20.4) ἐὰν τις παράσχῃ εἰς ἕτερον, ἕνα ἢ πλείονας, τὰς ὑπηρεσίας του, ἐπὶ τῷ ἐκατέρωθεν ἐκδηλωθέντι σκοπῷ ἀναλόγου ἀμοιβῆς γεννᾶται ὑπὲρ τοῦ παρασχόντος τὰς ὑπηρεσίας ἐκ τοῦ ἀνωνύμου συναλλάγματος ἀξίωσις εἰς δικαίαν καὶ εὔλογον ἀποζημίωσιν, ὁριστέαν μεταγενεστέρως κατὰ τὴν κρίσιν ἀγαθοῦ ἀνδρὸς ἐναντίον πάντων τῶν ἀντισυμβληθέντων, ἂν δὲ οὗτοι εἶναι σύζυγοι, κατ' ἀμφοτέρων. Μετὰ ταῦτα, ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, ἐξεταστέα κρίνεται ὡς ἐμπρόθεσμος ἡ ἀπὸ 10 Ἰουλίου 1957 ἔφεσις τῆς Αἰκ. Α.*, ἐναντίον τῆς ὑπ' ἀριθ. 33/1957 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΩΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Μυτιλήνης.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 1/4 Αὐγούστου 1920 β. δ. περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ νόμου 1968/1944, πᾶσα ἰδιωτικὴ ἀξίωσις μισθωτοῦ κατὰ ἐργοδότου, πηγάζουσα ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας, δικάζεται ἀνεξαρτήτως ποσοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ὑπὸ Πρωτοδίκου. Καθὼς δὲ προκύπτει ἐκ τῆς ἐκθέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ἡ ἐνάγουσα, ἰσχυριζομένη ὅτι προσελήφθη εἰς ἡλικίαν δέκα ἐτῶν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης κατόπιν συμφωνίας μεταξὺ τῶν γονέων της, ἐγκριθείσης καὶ ὑπὸ τῆς ἰδίας μεταγενεστέρως, ὅπως προυφέρῃ πάσης φύσεως ὑπηρεσίας οἰκιακὰς καὶ ἀγροτικάς, ἔναντι δὲ τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων θὰ κατεβάλλετο αὐτῇ ἐκ τῶν ὑστέρων κατὰ τὴν κρίσιν ἀγαθοῦ ἀνδρὸς καθορισθησομένη ἀντιπαροχὴ εἰς χρῆμα ἢ ἀκίνητα, διώκει ἤδη τὴν καταδίκην αὐτῆς εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς εὐλόγου ἀντιπαροχῆς. Ὅθεν νόμιμον ἔρεισμα ἔχει αὕτη τὸ ἐπὶ τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων τοῦ νόμου 22 Π. (19.2), Β. 22 (20.4) θεμελιούμενον ἀνώνυμον συνάλλαγμα περὶ παροχῆς ὑπηρεσιῶν καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ ἀξίωσις, πηγάζουσα ἐκ τῆς ἐντεῦθεν σχέσεως ἐργασίας, ἁρμοδίως εἰσήχθη ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδίκου κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΩΟΔ' καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πρῶτος λόγος ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ὑπὸ τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει πραγματικὰ περιστατικὰ καὶ διὰ τοὺς ἐκτιθεμένους ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει λόγους εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ δεύτερος λόγος ἐφέσεως περὶ ἐλλείψεως παθητικῆς νομιμοποιήσεως ἐκ τοῦ ὅτι ἠγέρθη καὶ κατὰ τῆς ἐκκαλούσης ἡ ἀγωγή, ἀφοῦ, ὡς ἐν αὐτῇ ἐκτίθεται, ἡ σύμβασις περὶ παροχῆς ὑπηρεσιῶν συνήφθη καὶ μετ' αὐτῆς.

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 2 τοῦ νόμου 18 τῆς 9/10 Νοεμβρίου 1944 περὶ νομισματικῆς διαρρυθμίσεως, ὁριζούσης ὅτι ὀφειλαὶ πάσης φύσεως, στηριζόμεναι εἰς γενεσιουργὸν αἰτίαν ὑφισταμένην πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου, ἐξοφλοῦνται δι' ἰσαρίθμων δραχμῶν τῶν ἐν τῇ 1 παραγράφῳ τραπεζογραμματίων ἢ διὰ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 νέων δραχμῶν μὲ ἀναλογίαν μιᾶς δραχμῆς πρὸς 50 δισεκατομμύρια παλαιῶν δραχμῶν, συνδυαζομένης πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1073/1946, ὁριζούσης ὅτι ὀφειλαὶ εἰς δραχμὰς ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τούτου θεωροῦνται ὡς ἐξοφληθεῖσαι, σαφῶς προκύπτει, ὅτι εἰς τὴν οὕτω θεσπισθεῖσαν ρύθμισιν ὑπάγονται ὀφειλαὶ ἐκπεφρασμέναι ἐκτοτε εἰς ὡρισμένον ποσὸν δραχμῶν καὶ οὐχὶ τοιαῦται, αἱ ὁποῖαι, εἴτε κατὰ τὴν βούλησιν τῶν μερῶν, εἴτε ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐνοχῆς, θὰ καθωρίζοντο ποσοτικῶς μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου 18/1944, ὁπότε πλέον ὁ

ποσοτικὸς οὗτος καθορισμὸς θὰ ἐγίνετο ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸ νέον νόμισμα. Ὅθεν ὁ πέμπτος λόγος ἐφέσεως κατὰ τὸ δεύτερον αὐτοῦ σκέλος, καθ' ὃ ἡ ἀντιστοιχοῦσα εἰς τὸ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 18/1944 χρονικὸν διάστημα ἀπαίτησις τῆς ἐναγούσης θεωρεῖται ἀποσβεσθεῖσα, εἶναι νόμῳ ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος κατὰ τὰ ἐν τῇ δευτέρᾳ σκέψει ἐκτιθέμενα.

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 758 τῆς Πολ. Δικ., ὁρίζοντος ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος, μὴ περιοριζόμενος ὑπὸ προθεσμίας τινός, δύναται νὰ προβάλῃ διὰ τῶν προτάσεων λόγους ἀντεφέσεως, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἀναφέρονται εἰς τὰ δι' ἐφέσεως προσβληθέντα κεφάλαια τῆς ἀποφάσεως, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὅταν ἀγωγὴ στηριζομένη ἐπὶ πλειόνων βάσεων γίνῃ δεκτὴ ὡς πρὸς τὴν μίαν τούτων, ἀπορριφθῇ δὲ ὡς πρὸς τὴν ἑτέραν, ἡ δὲ ἀπόφασις ἐκκληθῇ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὡς πρὸς τὴν γενομένην δεκτὴν βάσιν, δύναται ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων διὰ τῶν προτάσεων νὰ ἀσκήσῃ ἀντέφεσιν συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 747 § 2 τῆς Πολ. Δικ., πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ διατακτικοῦ ὡς πρὸς τὴν ἀπορριφθεῖσαν βάσιν. Ὅπως μὲν προκύπτει ἐκ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἀγωγῆς ἡ ἐνάγουσα, ἐπικαλουμένη σύμβασιν περὶ παροχῆς ὑπηρεσιῶν εἰς τὴν ἐναγομένην, ἐζαιτεῖται κυρίως μὲν τὴν καταβολὴν αὐτῇ ὡρισμένου ποσοῦ βάσει τοῦ ἀνωνύμου συναλλάγματος περὶ παροχῆς ὑπηρεσιῶν, ἐπικουρικῶς δὲ βάσει τῶν ἀρχῶν περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ὡς δ' ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως συνάγεται, ἡ ἀγωγὴ αὕτη ἀπερρίφθη κατὰ τὴν βάσιν τοῦ ἀνωνύμου συναλλάγματος περὶ παροχῆς ὑπηρεσιῶν καὶ ἐγένετο ἐν μέρει δεκτὴ ὡς πρὸς τὴν ἐπικουρικὴν βάσιν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ καὶ περαιτέρω, ὡς ἐκ τῆς ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης δείκνυται, αὕτη στρέφεται ἐναντίον τῆς δεκτῆς ὡς ἀνωτέρω γενομένης βάσεως. Ἑπομένως παραδεκτῶς διὰ τῶν προτάσεων ἡ ἐνάγουσα προβάλλει λόγους ἀντεφέσεως, πλήττοντας τὴν πρωτοβάθμιον ἀπόφασιν κατὰ τὸ μέρος, καθ' ὃ ἀπερρίφθη ἡ πρώτη βάσις τῆς ἀγωγῆς της, καὶ ἀπορριπτέα τὰ ἀντιθέτως ὑποστηριζόμενα.

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 757/1937, ὁριζούσης ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ χρησιμοποίησις κατ' οἶκον ὡς ὑπηρετῶν προσώπων μὴ συμπληρωσάντων τὸ 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ μὴ ἐφωδιασμένων διὰ βιβλιαρίου ὑγείας, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ ὑπὸ ταύτης ἀπαγγελλομένη ἀπαγόρευσις ἀφορᾷ μόνην τὴν περίπτωσιν τῶν ὑπηρετῶν τῶν ἀγόντων κατὰ τὴν πρόσληψίν των ἡλικίαν κάτω τῶν 14 ἐτῶν καὶ οὐδόλως ἀναφέρεται εἰς γενικὴν ἀπαγόρευσιν ἐξασκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος κατ' οἶκον ὑπὸ ὑπηρέτου μὴ ἐφωδιασμένου διὰ βιβλιαρίου ὑγείας. Ἐξ ἑτέρου, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 6 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἡ ἰσχὺς τούτου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως του, τουτέστιν ἀπὸ 6 Ἰουνίου 1937, ἡ ἀπαγόρευσις ἀφορᾷ τοὺς ἀπὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ προσλαμβανομένους, οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς πρότερον προσληφθέντας, οἵτινες ἤδη ἔχουσι συμπληρώσει τὸ 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας των. Καθὼς δὲ προκύπτει ἐκ τῆς ἀγωγῆς, ἡ ἐνάγουσα προβάλλει, ὅτι ἡ σύμβασις περὶ παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν συνήφθη ἐν ἔτει 1930 καὶ ὅτι ἦγε τότε τὸ δέκατον ἔτος τῆς ἡλικίας, ἄρα κατὰ τὴν ἐν ἔτει 1937 δημοσίευσιν τοῦ ἀνωτέρω νόμου εἶχε συμπεπληρωμένον τὸ 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας της καὶ κατ' ἀκολουθίαν βάσει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας της. Ὅθεν ἡ πρωτοβάθμιος ἀπόφασις, ἀντιθέτως κρίνασα καὶ, ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι ἡ σύμβασις περὶ παροχῆς ὑπηρεσιῶν λόγῳ ἐλλείψεως τοῦ βιβλιαρίου ὑγείας εἶναι ἐξ ὑπαρχῆς καὶ ἐξ ὁλοκλήρου ἄκυρος, ἀπορρίψασα, κατὰ τὴν κυρίαν αὐτῆς βάσιν, τὴν ἀγωγὴν ἐσφαλε καὶ μεταρρυθμιστέαν ἑαυτὴν κατέστησε κατὰ τὸν περὶ τούτου βάσιμον λόγον ἀντεφέσεως καὶ δέον μετὰ ταῦτα νὰ ἐξετασθῇ ἡ ἔνδικος ἀγωγὴ καὶ κατὰ τὴν βάσιν ταύτην.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου καὶ τοῦ Συμβολαιογράφου ἐξετασθέντων μαρτύρων ἀποδείξεως καὶ ἀνταποδείξεως καὶ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσκομιζομένων ἐκατέρωθεν ἐγγράφων προκύπτει, ὅτι ἡ ἐνάγουσα εἶναι ἀναδεκτὴ καὶ ἀνεψιὰ τῆς ἐναγομένης, ἡ ὁποία στερεῖται τέκνων. Ὡς ἐκ τούτου προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης καὶ τοῦ συζύγου της εἰς ἡλικίαν ἑπτὰ ἐτῶν κατὰ τὸ ἔτος 1930 ἐπὶ τῇ συμφωνίᾳ ὅπως αὕτη μὲν παρέχῃ τὰς εἰθισμένας οἰκιακὰς καὶ ἀγροτικὰς ἐργασίας, ἡ ἐναγομένη δὲ καὶ ὁ σύζυγός της, ὅταν ἔλθῃ εἰς ὥραν γάμου, ἀντιπαράσχουν αὐτῇ εὔλογον κατὰ τὴν κρίσιν ἀγαθοῦ ἀνδρὸς ἀποζημίωσιν, ἤτοι νὰ νυμφεύσουν αὐτήν, παρέχοντες ἀνάλογον προῖκα εἰς μετρητὰ ἢ ἀκίνητα. Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη, ἤτοι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1930 μέχρι τοῦ ἔτους 1937, ἡ ἐνάγουσα ἐστάλη νὰ φοιτήσῃ εἰς δημοτικὸν σχολεῖον καὶ μετὰ ταῦτα εἰς ῥαπτοιαν, διὰ νὰ μάθῃ τὴν ραπτικήν. Ἑπομένως αἱ ὑπηρεσίαι, τὰς ὁποίας προσέφερε λόγῳ τῆς φοιτήσεώς της εἰς τὸ σχολεῖον καὶ τὴν ῥάπτριαν, καλύπτονται ἀπὸ τὰς ἀντιστοίχους δαπάνας. Μετὰ ταῦτα δὲ ἠσχολεῖτο, ὅπως εἰς κάθε χωρίον, τόσον εἰς τὰς οἰκιακὰς ἐργασίας, ὅσον καὶ εἰς τὰς ἀγροτικάς, καὶ ταύτας προσέφερεν ἀνελλιπῶς μέχρι τοῦ ἔτους 1946, ὅτε ἐνυμφεύθη. Κατὰ τὸν γάμον της ἡ ἐναγομένη ἔδωσεν εἰς τὴν ἐνάγουσαν ἀνάλογον ροῦχισμόν, πρὸς δὲ παρεχώρησεν αὐτῇ πρὸς ἰσόβιον οἴκησιν τὸ διαμέρισμα, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ ἤδη μένει, αὕτη δὲ ἀπεσύρθη εἰς ἓν ἕτερον μικρὸν δωμάτιον ἐντὸς τῆς αὐτῆς αὐλῆς. Ἐξηκολούθησε μὲν καὶ μετὰ τὸν γάμον της παρέχουσα ὑπηρεσίας εἰς τὴν ἐναγομένην, ἡ ὁποία ἦλθεν εἰς διάστασιν μετὰ τοῦ συζύγου της καὶ ἔζη μόνη εἰς ἕτερον χωριστὸν δωμάτιον, πλὴν μειωμένας τοιαύτας. Ἔπαυσε δὲ νὰ προσφέρῃ αὐτὰς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1957. Ἐξ ἑτέρου εἰς τὸ χωρίον, ὅπου ἔζων, ὑπηρετικὸν προσωπικὸν εἶχον μόνον ὅσοι ἦσαν εὔποροι, οὐχὶ δὲ καὶ πρόσωπα οἰκονομικῶς ἀσθενῆ, ὡς ἡ ἐναγομένη. Ἑπομένως δικαία καὶ εὔλογος ἀποζημίωσις διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα 1938 μέχρι καὶ τοῦ ἔτους 1946 μηνιαίως εἶναι τὸ ποσὸν 150 δραχμῶν. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1947 καὶ ἑφεξῆς μέχρι τοῦ ἔτους 1957 τὸ ποσὸν τῶν ἑκατὸν δραχμῶν, ἤτοι ἐν συνόλῳ 23.500. Ἐξ ἑτέρου ἡ ἐναγομένη κατὰ τὸν γάμον τῆς ἐναγούσης

ΓΕΩΡΓΙΚΟΙ ΕΡΓΑΤΑΙ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΙΣ ΓΕΩΡΓΙΚΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

«Δῶρα» δι' ἑορτάς, παροχὴ ἀδείας, ὡράριον ἐργασίας

Δικαιοδοσία ἑλληνικῶν δικαστηρίων πρὸς ἐκδίκασιν ὑποθέσεων ἡμεδαπῶν μὴ ἐχόντων κατοικίαν ἢ διαμονὴν ἐν Ἑλλάδι.—Ἐφαρμογὴ καὶ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.— Ἰσχυρισμὸς περὶ ἀποδοχῆς ἀποφάσεως.—Παροχὴ «δώρου» δι' ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα εἰς μισθωτοὺς γεωργοκτηνοτροφικῶν ἐργασιῶν.— Ἀνυπόχρεον ἐπιχειρήσεων λειτουργουσῶν ἐν ἀλλοδαπῇ.—Ἐφαρμογὴ ὄρθρου 666 Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ παροχῆς ἀδείας καὶ ἐπὶ γεωργικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, μὴ ὑπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Α. Ν. 539/1945.— Προϋπόθεσις τῆς χορηγήσεως ἀδείας ἡ προηγουμένη αἴτησις τοῦ μισθωτοῦ.— Ἔλλειψις νομίμου ὡραρίου ἐργασίας διὰ τοὺς ἀσχολουμένους εἰς γεωργικὰς ἐργασίας ἢ ἐπιχειρήσεις, πλὴν ἐξαιρετικῶν τινων περιπτώσεων.—Ἐφαρμογὴ ὄρθρου 659 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἀνηρέθη ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 653/1958 ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 18, 497) διὰ δικονομικὸν λόγον ἡ ὑπ' ἀριθ. 3037/1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου (ΕΕΔ 17, 571), καὶ ἐπελήφθη ἤδη τῆς συζητήσεως τῆς ὑποθέσεως τὸ Γ' Πολιτικὸν Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ὡς πρὸς τὸ θέμα τῆς δωσιδικίας τῶν ἡμεδαπῶν τῶν μὴ ἐχόντων κατοικίαν ἢ διαμονὴν ἐν Ἑλλάδι, καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις ἐπαναλαμβάνει τὰ ἀκριβῶς ὅμοια δεκτὰ γενόμενα ὑπὸ τῆς Α.Π. 516/1952 (εἰσηγητὴς *Κ. Καυκᾶς*, Θέμ. ΞΓ' 890) (βλέπε καὶ *Κ. Καυκᾶ*, Εἰσαγ. Νόμος ὑπ' ἄρθρ. 126, *Γ. Μαριδάκην*, Νέον Δίκαιον, 9, 147).

Ὡς πρὸς τὰς διὰ τὰς ἑορτὰς παροχὰς πρὸς τοὺς μισθωτοὺς γεωργοκτηνοτροφικῶν ἐργασιῶν δυνάμει τῶν κατὰ τὸν ἀ.ν. 1777/1951 ἐκδιδομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία παρεσχέθη ἐν προκειμένῳ εἰς ἐπιχείρησιν, ἡ ὁποία ἐλειτούργει ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις (καὶ τοῦτο εἶχε δεχθῇ καὶ ἡ δι' ἄλλον λόγον ἀναιρεθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 3037/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἔνθ' ἀνωτ.), ὅτι αἱ παροχαὶ αὗται ἀφορῶσιν εἰς ἐπιχειρήσεις ἑδρευούσας ἐν τῇ ἡμεδαπῇ.

Ζωηροῦ ἐνδιαφέροντος, τὸ πρῶτον ἀπασχολοῦντος τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐπὶ τοῦ ζητήματος, εἶναι, ἂν τὰ ἄρθρα 666, 667 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ ἀδειῶν μισθωτῶν ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ γεωργικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, ἰσχύοντος τοῦ ἀ.ν. 539/1945 περὶ ἀδειῶν μισθωτῶν.

Τὸ ζήτημα ἔχει ἐπανειλημμένως ἀπασχολήσει τὴν θεωρίαν καὶ νομολογίαν.

Ἔχει γίνει δεκτὸν (καὶ ὀρθῶς), ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 539/1945 ἰσχύουν καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (βλέπε πρὸ παντὸς *Ι. Καποδίστριαν*, ΈρμΑΚ, Εἰσαγ. Νόμος, ἄρθρον 38, ἀριθ. 14, Α.Π. 516/1954, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 13, 767 καὶ λοιπὴν νομολογίαν τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας).

Ἰσχύοντος συνεπῶς τοῦ ἀ.ν. 539/1945 (καὶ τῆς διὰ τοῦ νόμου 2081/1952, ΕΕΔ 11, 827, κυρωθείσης ὑπ' ἀριθ. 52 Διεθνοῦς Συμβάσεως) δὲν προκύπτει ζήτημα συμπληρωματικῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἄρθρων 666, 667 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, τὰ ὁποῖα ἔχουν ἐπικουρικὴν ἐφαρμογὴν (βλέπε καὶ *Κ. Τριανταφυλλόπουλον*, Αἰτιολογικὴ Ἔκθεσις Προσχεδίου Μισθώσεως Ἐργασίας, ΕΕΔ 9, 468, *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 9, 513, *Ι. Καποδίστριαν*, ΈρμΑΚ, Εἰσαγωγὴ ἄρθρων 648 - 680, ἀριθ. 55), ἐφαρμόζονται δηλαδὴ ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει ἔλλειψις νομοθετικῆς ρυθμίσεως διὰ τοῦ εἰδικοῦ ἐργατικοῦ νόμου, ὡς ἐφαρμόζεται καὶ τὸ ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ περιπτώσεων μισθωτῶν μὴ ὑπαγομένων εἰς τὸν νόμον 2112 ἢ τὸ β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 (Α.Π. 443/1954, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 13, 686).

Καὶ ἤδη τίθεται τὸ ζήτημα: Ὁ ἀ.ν. 539/1945 προβλέπει περὶ ἀδειῶν μισθωτῶν γεωργικῶν ἐπιχειρήσεων;

Ὁ νόμος οὗτος (ΕΕΔ 4, 474), ἀφοῦ ἐν ἄρθρῳ 1 αὐτοῦ καθορίζει τὴν ἔκτασιν ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεών αὐτοῦ, ἐν ἄρθρῳ 2 ὁρίζει τὰ ἑξῆς: Διὰ διαταγμάτων, προκαλουμένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἐργασίας, δύναται νὰ ὁρισθῇ, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἰσχύουν καὶ ὑπὲρ τῶν προσώπων, τῶν ἀντὶ μισθοῦ ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ναυτιλιακάς, τὰς ἁλιευτικάς, τὰς γεωργικάς, κτηνοτροφικὰς ἢ δασικὰς ἐπιχειρήσεις, ὡς καὶ ὑπὲρ τοῦ οἰκοσίτου ὑπηρετικοῦ ἢ ἄλλου προ-

---

ἔδωσεν εἰς αὐτὴν ρουχισμὸν ὡς προῖκα, παρεχώρησε τὸ διαμέρισμα πρὸς ἰσόβιον οἴκησιν τοῦ ζεύγους, ὅπου καὶ διαμένει, ἀνέρχεται δὲ ἡ ἀξία αὐτῶν ἐν συνόλῳ εἰς τὸ ποσὸν τῶν 8.500 Ὅθεν ἀπομένει νὰ ὀφείληται τὸ ποσὸν τῶν δέκα πέντε χιλιάδων δραχμῶν. Μετὰ ταῦτα δέον, δεκτῆς γενομένης ἐν μέρει τῆς ἐφέσεως καὶ ἀπορριπτομένης τῆς ἀντεφέσεως, νὰ μεταρρυθμισθῇ ἐν μέρει ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις. Ἐφ' ὅσον δὲ ἡ ἀπαίτησις τῆς ἀναγωγοῦ ἐγεννήθη κατὰ τὸ ἔτος 1957, ἔκτοτε δὲ μένει τῆς ἀνωγῆς, ἤτοι μέχρι 15 Ἀπριλίου 1957, δὲν παρῆλθεν ἡ ὁριζομένη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 250 § 6 Α.Κ. πενταετία, δὲν ὑπέκυψεν αὕτη εἰς παραγραφὴν καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγος ἐφέσεως.

σωπικοῦ καὶ νὰ ἐξασφαλισθῇ εἰδικώτερον ἡ ὑπὲρ αὐτῶν ἐφαρμογή των.

Τοιαῦτα διατάγματα ἔχουσιν ἐκδοθῇ 1) τὸ ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1948 «περὶ ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 539/1945 καὶ εἰς τοὺς μισθωτοὺς βουστασίων» (ΕΕΔ 8, 39), 2) τὸ ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1948 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ἀ.ν. 539/1945 εἰς τοὺς ἐργάτας καὶ ἐργατρίας λαχανοκηπουρούς Ἀθηνῶν» (ΕΕΔ 8, 39).

Δύναται, ἑπομένως, νὰ συναχθῇ ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ἀνετέθη ἡ ἰσχὺς εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν διὰ τῆς ἐκδόσεως σχετικῶν διαταγμάτων, ὡς πρὸς τοῦτο δὲ περιέχει εἰδικὴν ρύθμισιν, ἡ ὁποία σαφῶς ἀντιτίθεται πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 666, 667 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ τοῦτο εἶχεν ὑπ' ὄψιν του καὶ ὁ νεώτερος Νομοθέτης τοῦ ἄρθρου 49 § 2 τοῦ ν.δ. 2698/1953 (ΕΕΔ 12, 1288), καθ' ὃ «ἐπὶ τῶν εἰς τὰ ἀγροτικὰ Βασιλικὰ Κτήματα διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀπασχολουμένων μισθωτῶν ἐν γένει δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις... καὶ τοῦ ἄρθρου 5 §§ 4 καὶ 5 τοῦ ἀ.ν. 539/1945, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἐργατικοὶ νόμοι».

Ἐννόησε δηλαδὴ ὁ Νομοθέτης τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ὅτι δὲν ἰσχύει διὰ τὴν περίπτωσιν ὁ ἀ.ν. 539/1945, ἰσχύων κατὰ τὰ λοιπὰ διὰ τὰς γεωργικὰς ἐργασίας, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς ἐκδόσεως διατάγματος, καὶ δὲν ἠννοήθη ἡ ἀπαλλαγὴ τῆς ὑποχρεώσεως ἐκ τῶν ἄρθρων 666, 667 Ἀστικοῦ Κώδικος, τῶν ὁποίων οὐδαμῶς ἀνεμνήσθη, διότι ἀκριβῶς δὲν εἶχον ἐφαρμογήν.

Ὑπὸ ἀντίθετον ἔννοιαν, ὅτι δηλαδὴ αἱ διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐφαρμόζονται μέχρις ἐκδόσεως τῶν σχετικῶν διαταγμάτων τοῦ ἀ.ν. 539/1945, θὰ ἔπρεπε ἀναγκαίως νὰ δεχθῶμεν, ὅτι ὁ Νομοθέτης διετήρησεν ἐν ἰσχύϊ παραλλήλως καὶ τὰς διατάξεις ταύτας τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ τὴν εἰδικὴν διὰ τοῦ ἀ.ν. 539/1945 ἐξουσιοδότησιν περὶ ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 539/1945, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον εἶναι ἀντιφατικὸν καὶ δὲν συμβιβάζεται ἄλλως πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, καθ' ὃ διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ... ἢ ἄλλοι εἰδικοὶ νόμοι, ἀφορῶντες εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας (μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ ἀ.ν. 539/1945) καὶ ἀδιαφόρως ἂν οἱ κανόνες τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος εἶναι εὐνοϊκώτεροι ἢ μὴ τῶν τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου (βλέπε *Α. Λιτζερόπουλον*, ἐν ΕΕΝ ιδ' 50, *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, Εἰσαγωγικὸς Νόμος, ἄρθρον 38, ἀριθ. 17).

Σημειωτέον ὅτι τὸ αὐτὸ ζήτημα γεννᾶται καὶ ἐπὶ τοῦ οἰκοσίτου προσωπικοῦ, περὶ τοῦ ὁποίου ἐπίσης προβλέπει τὸ ἄρθρον 1 § 2 τοῦ ἀ.ν. 539/1945, ὅτι δηλαδὴ δύναται διὰ διατάγματος νὰ ὁρισθῇ, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἰσχύουν καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ δὲν δύναται καὶ δι' αὐτὸ νὰ ὑποστηριχθῇ βασίμως, ὅτι μέχρις ἐκδόσεως τοῦ τοιούτου διατάγματος ἐφαρμόζονται τὰ ἄρθρα 666, 667 Ἀστικοῦ Κώδικος (πρβλ. καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 3110/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Λιμούρης*, ΕΕΔ 17, 473).

Ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως ὅτι αἱ ἀνωτέρω διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν γεωργικῶν ἐπιχειρήσεων βλέπε νομολογίαν τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας ἐν ΕΕΔ 16, 196, ΕΕΔ 16, 645, *Ι. Καμπίτογλου*, ἐν ΕΕΔ 12, 1009 ἐπ., Γνωμ. Νομ. Συμβουλίου τοῦ Κράτους 604/1956, εἰσηγητὴς *Α. Καλλέργης*, ΕΕΔ 15, 906, καὶ ἀποκλινούσας γνώμας *Βασιλείου*, εἰς Ἐργατ. Δίκαιον *Nikisch*, ἑλλην. μετάφρ. παράγρ. 27α, σελ. 326, *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δικαιον, σελ. 244).

Ἑρμηνεύουσα ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις τὰ ἄρθρα 666, 667 Ἀστικοῦ Κώδικος δέχεται, ὅτι διὰ τὴν κατ' αὐτὰ παροχὴν τῆς ἀδείας ἀπαιτεῖται νὰ ζητηθῇ αὕτη παρὰ τοῦ μισθωτοῦ (ὁμοία καὶ ἡ ἄποψις τῆς Α.Π. 728/1958, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 1259 διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἀ.ν. 539/1945).

Ὡς πρὸς τὰς ὥρας ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν γεωργικῶν ἐπιχειρήσεων ἐπικυροῦται ὡς ὀρθὴ καὶ ἡ διοῖα ἄποψις τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας (βλέπε ΕΕΔ 16, 255, ΕΕΔ 17, 571, ἔνθα καταχωρίζεται ἡ δι' ἄλλον λόγον (δικονομικὸν) ἀναιρεθεῖσα ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως ὑπ' ἀριθ. 3037/1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν).

Ἀρείου Πάγου 202/1959, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Καυκᾶς*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Μ. Παπαδημητρίου, Σ. Καλαντζῆς

Αἱ ὑπὸ κρίσιν ἀντίθετοι ἐφέσεις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1076/1957 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν νομίμως φέρονται πρὸς συζήτησιν διὰ τῆς ἀπὸ 28.11.1958 κλήσεως τοῦ ἐκ τῶν ἐκκαλούντων Π. Φ.*, ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 653/1958 ἀπόφασιν τοῦ Β' Τμήματος, δι' ἧς ἀνῃρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3037/1958 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν διὰ λόγον ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 § 9 Πολ. Δικ. καὶ παρεπέμφθη ἡ ὑπόθεσις πρὸς νέαν συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ δικαστηρίου τούτου, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 834 τῆς Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 25 νόμου 3310/1957, καὶ τῷ ἄρθρῳ 3 τοῦ κανονισμοῦ λειτουργίας τοῦ Ἀρείου Πάγου, κυρωθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 3.3.1953 β δ/τος. Νομίμως δὲ καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσαι αὗται εἶσι τόποις δεκταὶ καὶ ἐξεταστέαι καὶ οὐσίᾳ, καταβληθέντων καὶ τῶν νομίμων προστίμων.

Ναὶ μὲν κατὰ τὸ ἄρθρον 16 τῆς Πολ. Δικ. τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἑλληνικῶν δικαστηρίων, ὅπως δικάσωσι τὰς ὑποθέσεις τῶν ἡμεδαπῶν, συνιστᾷ ἡ ἐν τῇ ἡμεδαπῇ κατοικία αὐτῶν ἢ ἐν ἐλλείψει ταύτης ἡ ἐν αὐτῇ διαμονή των ἢ ἡ ὕπαρξις εἰδικῆς τινος δωσιδικίας κατὰ τὰ ἄρθρα 19, 20, 21 τῆς ἰδίας, πλὴν ὅμως καὶ ἐπὶ τῶν μὴ ἐχόντων κατοικίαν ἢ διαμονὴν ἐν Ἑλλάδι ἡμεδαπῶν, καὶ ἂν δὲν συντρέχῃ εἰδική τις δωσιδικία αὐτῶν, εἶναι ἁρμόδια τὰ Ἑλληνικὰ δικαστήρια καὶ δὴ τὸ δικαστήριον τῆς πρωτευούσης κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 17 § 1 τῆς Πολ. Δικ. καὶ τοῦ ἄρ-

θρου 42 τοῦ Ἀστ. Κώδικος, τοῦ ἄρθρου 126 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου, δι' οὗ θεμελιοῦται ἡ ἐπὶ τῶν ἀλλοδαπῶν δικαιοδοσία τῶν ἑλληνικῶν δικαστηρίων βάσει τῆς ὑπάρξεως τοπικῆς αὐτῶν ἁρμοδιότητος, ἀφορῶντος μόνον αὐτοὺς καὶ οὐχὶ τοὺς ἡμεδαποὺς. Οὐδὲ δύναται νὰ συναχθῇ ἐπιχείρημα ὑπὲρ τῆς ἀντιθέτου ἐκδοχῆς (περὶ μὴ δικαιοδοσίας τῶν ἑλληνικῶν δικαστηρίων ἐν ἐλλείψει κατοικίας ἢ διαμονῆς τοῦ ἐναγομένου ἐν τῇ ἡμεδαπῇ καὶ μὴ συνδρομῆς τῶν προϋποθέσεων εἰδικῆς τινος δωσιδικίας) ἐκ τῶν παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος-ἐναγομένου ἐπικαλουμένων διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 §§ 1-2 τοῦ β. δ/τος τῆς 14 Αὐγούστου 1920 περὶ κωδικοποιήσεως τοῦ νόμου ΓΦΟΔ' «περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν», ὡς μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη, καθ' ἃς «πᾶσα ἰδιωτικὴ ἀξίωσις μισθωτοῦ κατὰ τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ ἐκ σχέσεως ἐργασίας, οἵα ἡ προκειμένη, δικάζεται ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν δικαστοῦ, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖται ἡ κατοικία τοῦ ἐναγομένου ἢ παρεσχέθησαν ἢ ἔδει νὰ παρασχεθῶσιν αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ μισθωτοῦ», καθ' ὅσον διὰ τῶν διατάξεων τούτων, ὡς ἔκ τε τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ σκοποῦ αὐτῶν δῆλον γίγνεται, οὐδόλως θεσπίζεται παρέκκλισις ἀπὸ τῆς ἐκτεθείσης ἀρχῆς, ἀλλ' ἐρρυθμίσθη ἡ ἐν Ἑλλάδι τοπικὴ ἁρμοδιότης τοῦ δικάσαντος δικαστοῦ ἐν συνδρομῇ τῶν ὡς ἄνω προϋποθέσεων. Κατ' ἀκολουθίαν ὅθεν τῶν προεκτεθέντων ἁρμοδίως ἐπελήφθη τῆς ἐκδικάσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τοῦ ἐναγομένου, ἔχοντος μόνιμον κατοικίαν καὶ διαμονὴν ἀπὸ τοῦ 1929 ἐν Μπουκότα τῆς Ταγκανίκας Ἀνατ. Ἀφρικῆς, ὡς διεπιστώθη ἐκ τῶν προσκομισθεισῶν ἀποδείξεων, ὁ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκης Ἀθηνῶν, ὀρθῶς ἀπορρίψας διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του τὴν σχετικὴν ἔνστασιν τοῦ ἐκκαλοῦντος-ἐναγομένου περὶ ἐλλείψεως δικαιοδοσίας αὐτοῦ, εἰ καὶ ἐπὶ ἑτέρᾳ αἰτιολογίᾳ, καὶ ὁ ἀντίθετος πρῶτος λόγος ἐφέσεως τοῦ ἐναγομένου ἐστὶν ἀπορριπτέος ὡς μὴ νόμιμος.

Κατ' ἄρθρον 832 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ ὡς ἄνω νόμου 3810/1957, ἐὰν ἀναιρεθῇ ἐξ ὁλοκλήρου ἡ ἀπόφασις οἱ διάδικοι ἐπανέρχονται εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν. Ἑπομένως ἐν προκειμένῳ, ἀναιρεθείσης τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ὡς ἐφετείου, διὰ τὸν ἐν ἄρθρῳ 807 § 9 λόγον, καὶ ἐπανελθόντων τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, ἡ ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου συζήτησις θεωρεῖται ἡ πρώτη ἐν τῇ ἐκκλήτῳ δίκῃ τοιαύτη, ἐξεταζομένων κατ' οὐσίαν ἀμφοτέρων τῶν ἐφέσεων. Ὅθεν ἡ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐναγομένου ἔνστασις περὶ ἀπαραδέκτου τῆς συνεκδικαζομένης ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος Π. Φ**, καθ' ὅσον οὗτος ἀπεδέχθη τὴν ἀναρεθεῖσαν ὡς ἄνω ἀπόφασιν τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, τῆς περὶ τούτου βουλήσεώς του ἐκδηλωθείσης τοῦτο μὲν διὰ τῆς ὑπὸ τοῦτου ἀσκήσεως κατ' αὐτῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως, τοῦτο δὲ διότι ἐπεδίωξε τὴν εἴσπραξιν τοῦ δι' αὐτῆς ἐπιδικασθέντος αὐτῷ ποσοῦ δι' ἀναγκαστικῆς αὐτῆς ἐκτελέσεως (ἀνασταλείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 401/1958 ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμ.), εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἄβάσιμος, διότι νῦν μόνον ἰσχυρισμὸς αὐτοῦ περὶ ἀποδοχῆς παρὰ τοῦ ἐνάγοντος τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως θὰ ἦτο ἐξεταστέος, οὐχὶ δὲ περὶ ἀποδοχῆς τῆς ἐξαφανισθείσης διὰ τῆς ἀναιρέσεως ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου. Οὐδὲ δύναται νὰ θεωρηθῇ ἐκ τῶν ἐκτεθέντων λόγων ὡς παραιτηθεὶς ὁ ἐκκαλῶν - ἐνάγων τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς του τοῦ διὰ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως ἐπιδικασθέντος αὐτῷ ποσοῦ, μηδόλως συναγομένης τοιαύτης προθέσεως ἐκ τῶν ὡς ἄνω πράξεων τοῦ ἐκκαλοῦντος - ἐνάγοντος.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου ἐξετασθέντων μαρτύρων ἑκατέρωθεν, κατὰ τὸ προσαγόμενον ταὐτάριθμον πρακτικὸν συνεδριάσεως, τῶν προσαγομένων ἐνόρκων βεβαιώσεων, τῶν περιεχουσῶν τὰς μαρτυρίας τῶν παρ' ἑκατέρου τῶν διαδίκων προσκομισθέντων καὶ ἐξετασθέντων μαρτύρων καὶ ληφθεισῶν τούτων ἐνώπιον Συμβολαιογράφων καὶ Εἰρηνοδικῶν, ὅσον καὶ ἐνώπιον Ἑλλήνων Προξένων ἐν ἀλλοδαπῇ, ὡς καὶ πάντων τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἑκατέρωθεν ἐγγράφων καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν μὴ κατὰ νόμιμον ἀποδεικτικὸν τύπον συντεταγμένων, ἅτε μὴ τηρουμένων τῶν διαδικαστικῶν τύπων ἐν τῇ ἐκδικάσει τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ΓΦΟΔ' προβλεπομένων διαφορῶν (§ 12 αὐτοῦ), ἀπεδείχθησαν, κατὰ τὴν κρίσιν καὶ ἐκτίμησιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, τὰ ἑξῆς: Ὁ ἐνάγων ἐκκαλῶν καὶ ἐφεσίβλητος, γνωρισθεὶς μετὰ τοῦ ἐναγομένου ἐν Ἀθήναις τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1954, προῆλθε, μετὰ προηγηθεῖσαν μνηστείαν αὐτοῦ μετὰ τῆς γυναικαδέλφης τοῦ τελευταίου, εἰς συμφωνίαν μετὰ τούτου, ὄντος ἰδιοκτήτου μεγάλου ἀγροκτήματος, περιέχοντος φυτείας καφὲ ἐν Μπούκοβα τῆς Ταγκανίκας Ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς, ἔνθα μονίμως ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν κατοικεῖ, περὶ προσλήψεώς του δι' ἀόριστον χρόνον ὡς ἐπιστάτου διὰ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ἐν τῷ κτήματί του ἐργαζομένων γεωργικῶν ἐργατῶν καὶ τὴν ἐν γένει παρακολούθησιν τῶν γεωργικῶν ἐργασιῶν. Ὡς μισθὸς δὲ συνεφωνήθη τὸ ποσὸν τῶν 100 χαρτίνων λιρῶν Ἀγγλίας μηνιαίως, μεθ' ὃ ἀνεχώρησε δι' Ἀφρικὴν δαπάναις τοῦ ἐναγομένου. Ἀπὸ δὲ τῆς 1.2.1955 ὁ ἐνάγων εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ὡς ἄνω ἐργασιακῆς συμβάσεως ἤρξατο παρέχων τὰς συμφωνηθείσας ὑπηρεσίας του εἰς τὸ ἄνω ἀγρόκτημα τοῦ ἐναγομένου, ἀπέχον περὶ τὰ 100 χιλιόμετρα ἀπὸ τῆς πόλεως Μπεύκοβα, καθ' ὅλην δὲ τὴν διάρκειαν τῆς αὐτόθι ὑπηρεσίας του ἐστεγάζετο εἰς τὴν ἐν τῷ ὡς ἄνω ἀγροκτήματι ὑπάρχουσαν οἰκίαν τοῦ ἐναγομένου. Αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ ἐνάγοντος συνίσταντο εἰς τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ἐν αὐτῷ ἐργαζομένων ἐργατῶν καὶ τὴν ἐν γένει ἐποπτείαν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς συλλογῆς, συσκευασίας, ζυγίσεως καὶ μεταφορᾶς τοῦ προϊόντος εἰς τὰς ἀποθήκας. Πέραν τῶν ἐκτεθεισῶν ἐργασιῶν ὁ ἐνάγων οὐδεμίαν ἑτέραν ἐργασίαν παρέσχεν, οὐδ' ἀνεμίχθη εἰς τὴν πώλησιν καὶ ἀγορὰν

καφὲ ἐν ἰδιότητι ἀντιπροσώπου τοῦ ἐναγομένου. Οὐδὲ καὶ ἦτο ἄλλωστε δυνατὸν νὰ τῷ ἐμπιστευθῇ ὁ ἐναγόμενος τὴν ἐκτέλεσιν τοιούτων λεπτῶν ἐργασιῶν, αἵτινες, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των, ἀπῄτουν εἰδικὰς γνώσεις καὶ ἰδιάζουσαν ἐμπειρίαν, ὧν ἐστερεῖτο ὁ ἐνάγων, ἀλλ' οὐδ' εἰς λογιστικὴν ἐργασίαν ἀπησχολήθη ὁ ἐνάγων, ἀφοῦ δὲν ἐγνώριζε τὴν Ἀγγλικήν, ἧς ἡ γνῶσις ἦτο ἀπαραίτητος πρὸς σύνταξιν τῶν μισθολογικῶν καταστάσεων καὶ τῶν ἐν γένει λογαριασμῶν τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐναγομένου διὰ τὴν ὑποβολὴν αὐτῶν πρὸς ἔλεγχον εἰς τὴν Οἰκονομικὴν Ἐφορίαν τοῦ τόπου. Εἰς τὴν ὡς ἄνω ἐργασίαν ὁ ἐνάγων ἀπησχολήθη ἀπὸ 1.2.1955 μέχρι τέλους Δεκεμβρίου ἰδίου ἔτους, μεθ' ὃ ἀπεχώρησεν οἰκειοθελῶς τῆς ὑπηρεσίας, διὰ νὰ προοληφθῇ ὡς δόκιμος ὑπάλληλος ἐπὶ μισθῷ εἰς τὴν Ἀνώνυμον Ἑταιρείαν «Μπουκόβα Τζένερις Μπολτίγκο Κοντράκτοο Λίμιτετ», ἧς ἡ ἕδρα ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 1956 μετεφέρθη εἰς Καμπάλαν τῆς Πολιτείας Οὐγκάντας, ὑπὸ τύπον δὲ ἐγγυήσεως διὰ τὴν πρόοληψίν του προέβη εἰς ἀγορὰν 2.000 μετοχῶν τῆς ἑταιρείας διὰ χρημάτων τῆς συζύγου του. Μετὰ ἑξάμηνον ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας, καθ' ὅσον δὲν ἠδύνατο νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς, ὡς μὴ γνωρίζων ξένας γλώσσας, ἀνέλαβε δὲ τὸ ἀντίτιμον τῶν μετοχῶν ἐπὶ παραδόσει τούτων εἰς τὴν ἑταιρείαν. Οὕτως ἐξηγεῖται καὶ ἡ ἀπὸ τοῦ 1956 μέχρι τῆς ἀναχωρήσεώς του παραμονὴ αὐτοῦ ἐν Καμπάλᾳ τῆς Οὐγκάντας. Μετὰ τὴν ἐκ τῆς ὡς ἄνω ὑπηρεσίας αὐτοῦ ἀπόλυσίν του δὲν ἐπαναπροσελήφθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου εἰς τὴν προτέραν ἢ εἰς ἑτέραν αὐτοῦ ἐργασίαν, ἀλλὰ παρέμεινεν ἄνευ ἐργασίας ἐν τῇ ὡς ἄνω πόλει Καμπάλα τῆς Οὐγκάντας, στεγαζόμενος μετὰ τῆς συζύγου του εἰς τὴν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ οἰκίαν τοῦ ἐναγομένου, συνετηροῦντο δὲ διὰ χρημάτων τῆς συζύγου του. Τὸ ἀνωτέρω πόρισμα περὶ παροχῆς ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ὑπηρεσιῶν ἐπιστάτου εἰς τὸ ἐν Μπουκόβᾳ τῆς Ταγκανίκας ἀγρόκτημα τοῦ ἐναγομένου ἐπιρρωνύεται καὶ ἐξ αὐτοῦ ἔτι τοῦ περιεχομένου τῆς ἀγωγῆς, ἐξ ἧς προκύπτει, ὅτι ὁ ἐνάγων τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ προσέφερεν εἰς τὸ ἐν Μπουκόβᾳ ὡς ἄνω ἀγρόκτημα τοῦ ἐναγομένου. Οὐδαμοῦ δὲ τῆς ἀγωγῆς διατείνεται, ὅτι πέραν τῶν ἐν τῷ ἀγροκτήματι ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ ὡς ἐπιστάτου καὶ ἀντιπροσώπου τοῦ ἐναγομένου προσέφερεν ἐν συνεχείᾳ ἢ διακεκομμένως τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ καὶ εἰς ἄλλον τομέα ἀπασχολήσεως εἴτε ἐν τῇ πόλει Μπουκόβα τῆς Ταγκανίκας, εἴτε ἐν τῇ πόλει Καμπάλα τῆς Οὐγκάντας, ὡς ἐν ταῖς προτάσεσί του ἰσχυρίζεται. Ἐὰν δὲ τυχὸν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐν Καμπάλᾳ παραμονῆς του προσέφερεν ὑπηρεσίας τινὰς — ἐπουσιώδεις πάντως — εἰς τὸν ἐναγόμενον, τοῦτο δὲν ἐγένετο ἐπὶ σκοπῷ καὶ προθέσει παροχῆς ὑπαλληλικῶν ἐργασιῶν, ἐπ' ἀνταλλάγματι, ἀλλὰ ἐξ ἠθικοῦ καθήκοντος πρὸς τὸν σύγγαμβρόν του λόγῳ τῆς παρεχομένης αὐτῷ καὶ τῇ συζύγῳ του ὑπ' ἐκείνου στέγης. Ἡ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἐξ ἄλλου ὑποστηριζομένη ἄποψις, ἐνισχυομένη δὲ καὶ ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν παρ' αὐτοῦ προβληθέντων καὶ ἐξετασθέντων μαρτύρων, ὅτι οὐδεμία σύμβασις ἐργασίας ἐγένετο μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐνάγοντος ὑπὸ τὸ ἀνωτέρω περιεχόμενον, ἀλλ' ὅτι ὁ ἐναγόμενος προσεφέρθη ἁπλῶς νὰ τὸν βοηθήσῃ πρὸς ἐξεύρεσιν ἰδίας ἐργασίας ἐν Ταγκανίκᾳ ἢ ἀλλαχοῦ, δὲν εὑρίσκεται μόνον εἰς ἀδιάλλακτον ἀντίθεσιν πρὸς τὰς καταθέσεις τῶν μαρτύρων ἀποδείξεως τοῦ ἐνάγοντος, τὰ ἐναντία βεβαιούντων μετὰ λόγου γνώσεως καὶ ἐξ ἰδίας αὐτῶν ἀντιλήψεως, ἀλλὰ συγκρούεται καὶ πρὸς τὸν λογικὴν τῶν πραγμάτων, διότι δυσκόλως ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ πιστευτόν, ὅτι ὁ ἐνάγων, ἄγων τότε τὸ 25ον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ μὴ ἔχων ἀρκούσαν πεῖραν τοῦ κόσμου καὶ τῆς ζωῆς, θὰ ἀπεφάσιζε νὰ ἀναχωρήσῃ εἰς Ἀφρικήν, ἐμπιστευόμενος τὸ μέλλον αὐτοῦ εἰς τὴν τύχην καὶ τὴν ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου ἐκδήλωσιν καλῆς θελήσεως περὶ παροχῆς τῆς συνδρομῆς αὐτοῦ πρὸς ἐξεύρεσιν ἰδίας του ἐργασίας, ἐὰν δὲν εἶχε πρότερον ἐξασφαλίσει θετικὴν ὑπόσχεσιν τοῦ ἐναγομένου περὶ χρησιμοποιήσεώς του εἰς τὰς ἰδίας αὐτοῦ (τοῦ ἐναγομένου) ἐργασίας, ὅπερ ἦτο, ἄλλωστε, λίαν φυσικόν, δεδομένου ὅτι ὁ ἐναγόμενος, ὡς ἐκ τῆς εὐρύτητος τῶν ἐπιχειρήσεών του ἐν Ἀφρικῇ ἠδύνατο νὰ προσφέρῃ ὁ ἴδιος ἐργασίαν εἰς τὸν ἐνάγοντα κατὰ τὰ πρῶτα τοὐλάχιστον ἔτη ἀπὸ τῆς αὐτόθι ἐγκαταστάσεώς του. Ἔσφαλεν ὅθεν ἐν τούτῳ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, δεξαμένη, κατὰ πλημμελῆ τῶν πραγμάτων ἐκτίμησιν, ὅτι ὁ ἐνάγων προσέφερεν εἰς τὸν ἐναγόμενον τὰς ὑπηρεσίας του ὑπὸ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἰδιότητα τοῦ ἐπιστάτου ἐπὶ 16μηνον καὶ εἶναι ἐκ τούτου μεταρρυθμιστέα κατὰ τὸν ἐν μέρει βάσιμον σχετικὸν λόγον ἐφέσεως τοῦ ἐναγομένου, ἐπιδικαζομένου τῷ ἐνάγοντι κατὰ παραδοχὴν ἐν μέρει τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς διὰ τὸ ὡς ἄνω εἰρῆται χρονικὸν διάστημα (τῶν 10 μηνῶν) ποσοῦ λιρῶν χαρτίνων Ἀγγλίας 945 μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ παρὰ τοῦ ἐνάγοντος ὁμολογηθέντος ὡς καταβληθέντος αὐτῷ ποσοῦ ἐκ λιρῶν χαρτίνων 55 κατὰ τὸ εἰς δραχμὰς ἰσότιμον αὐτῶν ἐν τῷ χρόνῳ τῆς πληρωμῆς (ἄρθρον 6 Ν. 5422), ἀπορριπτομένης δὲ τῆς

ἀγωγῆς κατὰ τὸ ἐπὶ πλέον αἰτούμενον ποσὸν διὰ δεδουλευμένους μισθούς, ὡς καὶ κατὰ τὸ αἴτημα αὐτῆς περὶ ἐπιδικάσεως τῷ ἐνάγοντι μισθῶν ὑπερημερίας διὰ τὸ ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του μέχρι τῆς ἀγωγῆς χρονικὸν διάστημα, καθ' ὅσον ὁ ἐνάγων οἰκειοθελῶς ἀπεχώρησε τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὰ πρόσθεν ἐκτεθέντα.

Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 8 καὶ 9 τῆς ὑπ' ἀριθ. 24400/1947 ἀπὸ 7/8 Ἀπριλίου 1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὡς καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 74960/5730 ἀπὸ 13/15 Δεκεμβρίου 1955 ὁμοίας τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ, ἰσχυουσῶν κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον, ὡς καὶ αἱ ἀντίστοιχοι τοιαῦται τῶν ὑπ' ἀριθ. 25600/4700/1956 καὶ 24300/4500 τοῦ 1957 ὁμοίων τοῦ Ἰδίου Ὑπουργοῦ, καθ' ἃς τοῦ ὑπ' αὐτῶν προβλεπομένου καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐταῖς προϋποθέσεις καὶ διακρίσεις παρεχομένου δώρου δικαιοῦνται καὶ οἱ μισθωτοὶ τῶν γεωργοκτηνοτροφικῶν ἐπιχειρήσεων (λαχανοκήπων, βουστασίων κλπ.), ἐφ' ὅσον αἱ σχέσεις τούτου διέπονται ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς καὶ τὸ προσωπικὸν τῶν γεωργοκτηνοτροφικῶν ἐργασιῶν τῶν ἀσκουμένων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων καὶ λοιπῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπαγωγῆς αὐτῶν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς ἐκ τοῦ ὅλου περιεχομένου αὐτῶν συνάγεται ἀφοροῦν εἰς ἐπιχειρήσεις εὑρισκομένας καὶ λειτουργούσας ἐν Ἑλλάδι καὶ οὐχὶ τοιαύτας λειτουργούσας ἐν ἀλλοδαπῇ, πρὸς ἃς δὲν συμβιβάζονται αἱ ὡς ἄνω διατάξεις. Ὀρθῶς ἑπομένως καὶ συννόμως ἡ ἐπικαλουμένη ἀπόφασις ἀπέρριψε τὸ σχετικὸν αἴτημα τῆς ἀγωγῆς περὶ καταψηφίσεως τοῦ ἐναγομένου εἰς τὴν καταβολὴν τῷ ἐνάγοντι δώρων, δι' ὃ καὶ ἀπορριπτέος καθίσταται ὁ ἐναντίος τῆς ἐφέσεως λόγος τοῦ ἐνάγοντος ὡς νόμῳ ἀστήρικτος.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 666 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἔχοντος ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ γεωργικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν μὴ ὑπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 539/1945, «ὁ μισθωτὴς ἐργασίας καταναλισκούσης ἐντελῶς ἢ οὐσιωδῶς τὰς παραγωγικὰς δυνάμεις τοῦ ἐκμισθωτοῦ ὑποχρεοῦται νὰ χορηγῇ κατ' ἔτος εἰς αὐτὸν ἄδειαν τοὐλάχιστον δέκα μὲν συνεχῶν ἡμερῶν, ἐὰν ἡ σχέσις τῆς συμβάσεως ὑφίσταται ἄνευ διακοπῆς ἀπὸ ἐτῶν ἤδη...». Ἐκ τῆς παρατεθείσης διατάξεως σαφῶς ἐξάγεται, ὅτι ὡς προϋποθέσεις τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ μισθωτοῦ πρὸς χορήγησιν ἀδείας εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν τίθενται: α) ἡ ἐργασιακὴ σχέσις νὰ ὑφίσταται τοὐλάχιστον ἀπὸ ἑνὸς ἔτους καὶ β) ὁ ἐργαζόμενος—ἐκμισθωτὴς νὰ ἐζήτησε τὴν χορήγησιν αὐτῷ ἀδείας, ἧς καὶ δικαιοῦται, τοῦ μισθωτοῦ μὴ ὄντος ὑποχρέου ὅπως αὐτοβούλως χορηγήσῃ εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν τὴν ἣν δικαιοῦται ἄδειαν. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου, μὴ συντρεχουσῶν τῶν ἀνωτέρω προϋποθέσεων, αἵτινες οὐδόλως ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτίθενται, ἀλλὰ καὶ κατ' οὐσίαν δὲν ὑφίστανται, ἀφοῦ ἡ παρὰ τῷ ἐναγομένῳ ὑπηρεσία τοῦ ἐνάγοντος δὲν ὑπερέβη τοὺς 10 μῆνας, ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὀρθῶς, εἰ καὶ ἐπὶ ἑτέρᾳ αἰτιολογίᾳ, ἀπέρριψε τὸ σχετικὸν αἴτημα τῆς ἀγωγῆς, δι' ὃ καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος ἐστὶν ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας δὲν προβλέπεται ὡράριον ἐργασίας διὰ τοὺς ἀσχολουμένους εἰς γεωργικὰς ἐργασίας ἢ ἐπιχειρήσεις, πλὴν ἐξαιρετικῶν τινων περιπτώσεων (πρβλ. ὑπουργικὴν ἀπόφασιν ὑπ' ἀριθ. 12632/1953, ἀφορῶσαν τοὺς λαχανοκηπουροὺς Ἀθηνῶν—Πειραιῶς καὶ Περιχώρων). Ἑπομένως εἰσὶν ἐφαρμοστέαι ἐπ' αὐτῶν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 659 Ἀστικοῦ Κώδικος, δι' ὧν ἀναγνωρίζεται εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν δικαίωμα νὰ ἀπαιτήσῃ διὰ τὴν ἐπὶ πλέον τῆς συμφωνηθείσης ἢ τῆς συνήθους ἐργασίας παρασχεθεῖσαν τοιαύτην εἰς τὸν μισθωτὴν συμπληρωματικὴν ἀμοιβήν, κανονιζομένην ἀναλόγως τοῦ συμφωνηθέντος μισθοῦ ἢ τῶν εἰδικῶν περιστάσεων. Ὁ ἐνάγων ὅμως δὲν ἐπικαλεῖται ἐν τῇ ἀγωγῇ του συμβατικὸν προσδιορισμὸν τῶν ὡρῶν ἡμερησίας ἐργασίας, οὐδ' ἰσχυρίζεται ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὅτι ἡ παρεχομένη ὑπ' αὐτοῦ ἡμερησία ἐργασία, κατ' ἀπαίτησιν τοῦ ἐναγομένου, ὑπερέβαινε τὸ χρονικὸν ὅριον τῆς συνήθως εἰς τὰς ἄνω ἐπιχειρήσεις παρεχομένης ἐργασίας. Ὀρθῶς ἑπομένως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀπέρριψε τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν καὶ κατὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο ὡς ἀβάσιμον καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου σχετικὸς λόγος ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος - ἐκκαλοῦντος ἐλέγχεται ἀπορριπτέος.

Ἐκ τῶν προσαχθεισῶν ὡς ἄνω εἰρηται ἀποδείξεων δὲν ἀπεδείχθη, ὅτι ὁ ἐνάγων εἰργάσθη κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς νόμῳ ἐξαιρετέας ἑορτὰς ἐν τῇ διαρκείᾳ τῆς παρὰ τῷ ἐναγομένῳ ὑπηρεσίας του. Ταῦτα εἰποῦσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἀπορρίψασα κατὰ τὸ αἴτημα τοῦτο τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὀρθῶς τὰ πράγματα ἐξετίμησε, δι' ὃ καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου σχετικὸς λόγος ἐφέσεως τοῦ ἐναγομένου εἶναι, ὡς ἀβάσιμος, ἀπορριπτέος.

Σημ. ΕΕΔ: Διορθοῦνται τὰ ἐν σελ. 536 τυπογραφικὰ σφάλματα εἰς τὰ ὀρθά: Στήλη α', στίχος ἐκ τῶν κάτω: «διὰ τῆς μὴ ὑπὸ τούτου» καὶ στήλη β', στίχος 12 ἐκ τῶν ἄνω: «ἀγωγῆς του διὰ τὸ πέραν τοῦ διὰ τῆς ἀναιρεθείσης».

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Έννοια σχετικής διατάξεως άρθρου 11 Α.Ν. 1836/1951, ώς έτροποποιήθη

Σύνταγμα. — Περιορισμοί ελευθερίας διά Νόμου. — Στενή έρμηνεία αύτοῦ. — Δικαίωμα ἐργοδότου πρός ἀντικατάστασιν ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν κατ' Α. Ν. 1836/1951. — Ἀνεπίτρεπτος ἡ ἄσκησις αὐτοῦ πρό τῆς παρόδου 15θημέρου προθεσμίας ἀπό τῆς προσλήψεως τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος καί ἀπεριόριστος ἄσκησις αὐτοῦ μέχρις ἐξαντλήσεως τῆς πενταετίας, χρόνου ὑποχρεωτικῆς διατηρήσεως τοῦ πολεμιστοῦ, ἐφ' ὅσον δέν προσπίπτει εἰς τάς ἀπαγορευτικάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἀναιρεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 15410/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

Λόγοι ἀναιρέσεως ὑπῆρξαν οἱ ἑξῆς:

Α. Ἡ προσβαλλομένη ἀποφασις παρά τόν νόμον δέν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πράγματα προταθέντα καί ἔχοντα κατά νόμον οὐσιώδη ἐπιρροήν εἰς τήν ἔκβασιν τῆς δίκης (ἄρθρον 807 § 7 Πολ. Δικ.), ἤτοι τόν ἀληθῆ καί πλήρως ἀποδειχθέντα λίαν οὐσιώδη ἰσχυρισμόν τῆς ἀναιρεσειούσης ὅτι μετά τήν ἔκδοσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2033/1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, δι' ἧς τό πρῶτον ὑπεχρεώθη τελεσιδίκως νά χρησιμοποιήσῃ ἐφεξῆς τόν ἐφεσίβλητον ὡς ὑπεύθυνον θυρωρόν, τ.ἐ. εἰς ἐργασίαν καθαρῶς, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς της καί τῆς φύσεως τῶν ἐν τῷ ἐργοστασίῳ της παραγομένων προϊόντων (μεταξωτά ὑφάσματα), ἐμπιστευτικήν, ἧς ὅμως ἐμπιστοσύνης της οὗτος δέν ἀπηλαυε, δέν ἦτο δέ δυνατόν πλέον εἰς αὐτήν νά χρησιμοποιήσῃ τοῦτον ὡς ὑπεύθυνον θυρωρόν τοῦ ἐργοστασίου της, τόν ὁποῖον πρότερον ἐχρησιμοποίησεν ὡς καθαρῶς ἐπιβοηθητικόν καί ἀνεύθυνον προσωπον, δι' ὃ καί μονον ἠτήσατο εὐθύς μετά τήν ἔκδοσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2033/1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, τήν ἀνάκλησίν του καί ἀντικατάστασιν του δι' ἑτέρου πολεμιστοῦ, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 11 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, ὡς τό δεύτερον ἐδάφιον τούτου ἀντικατεστάθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ. 2657/1953.

Κατ' ἀκολουθίαν ἀναιρετέα τυγχάνει τῷ λόγῳ τούτῳ ἡ προσβαλλομένη ἀποφασις.

Β. Ἡ προσβαλλομένη ἀποφασις ψευδῶς ἡρμήνευσε καί ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τόν οὐσιαστικόν νόμον (ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ.), ἤτοι τό ἄρθρον 11 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, ὡς τό δεύτερον ἐδάφιον τούτου ἀντικατεστάθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ. 2657/1953, ἐν συνδυασμῷ καί πρός τό ἄρθρον 7 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, καθόσον, κατά τήν ἀληθῆ ἔννοιαν καί ὀρθήν ἐφαρμογήν τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, ὡς τό δεύτερον ἐδάφιον τούτου ἀντικατεστάθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ. 2657/1953, ἔδει νά δεχθῇ, ὡς ὀρθῶς καί νομίμως ἐδέχθη ἡ μειοψηφία τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι, παρελθούσης ἀπράκτου τῆς ὑπό τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προβλεπομένης προθεσμίας τῶν 30 ἡμερῶν ἀπό τοῦ χρόνου τῆς ὑποβολῆς (15.3.1958) εἰς τό παρά τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας ἑδρεῦον Κεντρικόν Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ τῆς περί ἀνακλήσεως καί ἀντικαταστάσεως τοῦ ἀντιδίκου δι' ἑτέρου πολεμιστοῦ αἰτήσεως τῆς ἀναιρεσειούσης ἀπηλλάγη αὕτη ἔκτοτε, (ἤτοι ἀπό 16.4.1958, εὐθέως κατ' ἐπιταγήν τοῦ νόμου (ex lege) καί ἄνευ ἑτέρου τινός πασης ὑποχρεώσεως της, εἴτε ἐκ τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 καί τοῦ τροποποιήσαντος καί συμπληρώσαντος τοῦτον ν. δ. 2657/1953, εἴτε ἐξ ἄλλου νόμου οἱουδήποτε ἀπορρεούσης, τῆς αἰτήσεως ταύτης δυναμένης νά χωρήσῃ καθ' οἱονδήποτε σημεῖον της διαρκείας της ἐξηναγκασμένης συμβάσεως ἐργασίας καί ἐν πάσῃ περιπτώσει ἅμα ὡς προκύψῃ ὁ λόγος, ὅστις ἀποτελεῖ τήν αἰτησιν καί ἐπιβάλλει ἐν ταυτῷ τήν ὑποβολήν τῆς σχετικῆς αἰτήσεως, ἄτε τοῦ νόμου οὐδένα χρονικόν περιορισμόν τάσσοντος, ἀλλ' ἀπαγορεύοντος μόνον τήν ἀντικατάστασιν τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πρό τῆς παρόδου τῆς τεθείσης διά τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ. 2657/1953 δοκιμαστικῆς προθεσμίας τῶν 15 ἡμερῶν ἀπό τῆς προσλήψεως τοῦ τοποθετηθέντος.

Κατ' ἀκολουθίαν ἀναιρετέα τυγχάνει καί τῷ λόγῳ τούτῳ ἡ προσβαλλομένη ἀποφασις.

***

Διάφορος εἶναι ἡ γνώμη τῆς καταχωριζομένης κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ὄχι μονον πρός ἐκείνην τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως (ὁμοίως καί ἡ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 20630/1958, εἰσηγητής *Ν. Καλφαγιάννης*, ΕΕΔ 18, 307), ἀλλά καί πρός τά σταθερῶς ὑπό τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐφαρμοζόμενα (βλέπε ΕΕΔ 17, 1224, ἔνθα παραπομπαί), δεχομένου τοῦ Συμβουλίου ὅτι κατά τήν ἔννοιαν τῆς περί ἧς πρόκειται διατάξεως πρέπει ἡ ἀντικατάστασις νά ζητῆται ἐντός εὐλόγου χρόνου ἀπό τῆς παρελεύσεως 15 ἡμερῶν ἀπό τῆς προσλήψεως τοῦ μισθωτοῦ, ὅτι δηλαδή ἐδέχθη ἡ ἀναιρεθεῖσα ἀπόφασις.

Ἐσημειώσαμεν ἐπανειλημμένως (ΕΕΔ 14, 418, ΕΕΔ 16, 948) ποία καθ' ἡμᾶς πρέπει νά εἶναι ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως αὐτῆς (ἄρθρον 11 ἀ. ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ. 2657/1953, ΕΕΔ 14, 1105).

Θά μᾶς ἐπιτραπῇ νά συμπληρώσωμεν ἐκεῖνα ἐπί τῇ ὑπό τοῦ Ἀρείου Πάγου παραδοχῇ ἤδη τῆς ἀντιθέτου ἀπόψεως.

Διά νά συλλάβωμεν τήν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως, πρέπει, νομίζομεν, νά ἐρευνήσωμεν διατί ἐτέθη ἡ προθεσμία τῶν 15 ἡμερῶν τοὐλάχιστον ἀπό τῆς προσλήψεως, καθ' ὃν χρόνον δέχεται καί ὁ Ἄρειος Πάγος, ὅτι εἶναι ἀνεπίτρεπτος ἡ ὑποβολή αἰτήσεως ἀντικαταστάσεως.

Μᾶς δίδει τήν ἐξήγησιν ἡ σχετική εἰσηγητική ἔκθεσις (ΕΕΔ 12, 1224): Διότι - λέγει - μέχρι σήμερον κατά κατάχρησιν δικαιώματος ἐζητεῖτο ἡ ἀντικατάστασις *καί χωρίς νά ἔχῃ δοκιμασθῇ ἐν τῇ ἐργασίᾳ ὁ τοποθετηθείς*.

Εἶναι λοιπόν ὁ χρόνος τῶν 15 ἡμερῶν ἀπό τῆς προσλήψεως χρόνος δοκιμασίας τοῦ μισθωτοῦ κατά τήν κρίσιν τοῦ ἐργοδότου, τόν ὁποῖον ὁ Νομοθέτης καθώρισεν *εἰς 15 ἡμέρας τοὐλάχιστον*.

Περαιτέρω ἡ ἀποδοκιμαζομένη ὑπό τοῦ Ἀρείου Πάγου ἄποψις δέν θέτει νέαν προθεσμίαν μετά τήν τοιαύτην τῶν 15 ἡμερῶν, ἀλλ' ἑρμηνεύει αὐτόν τόν ὅρον τῆς διατάξεως «... 15 ἡμέρας *τοὐλάχιστον* ...».

Τοῦτο σημαίνει, ὅτι ἀρκοῦν διά τόν Νομοθέτην 15 ἡμέραι τοὐλάχιστον ἀπό τῆς προσλήψεως τοῦ μισθωτοῦ, ἵνα σχηματίσῃ κρίσιν περί τῆς καταλληλότητος τοῦ μισθωτοῦ διά τήν ἐπιχείρησίν του, ἀφοῦ, ὡς ἐσημειώθη, ἐντός τοῦ χρόνου αὐτοῦ, κατ' ἐλάχιστον ὅριον, ὁ Νομοθέτης τοποθετεῖ τόν σχηματισμόν τῆς κρίσεως τοῦ ἐργοδότου, ἀλλά δέν ἠννοήθη καί ὅτι ἡ κρίσις αὕτη τοῦ ἐργοδότου, ἀφοῦ εἰς αὐτήν ἀπέβλεψεν ὁ Νομοθέτης καί δι' αὐτό ὡρίσθη καί ὁ χρόνος τῶν 15 ἡμερῶν τοὐλάχιστον, θά ἔχῃ τήν ἀπόδοσίν της (ἀντικατάστασιν) καί καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τοῦ χρόνου προστασίας τοῦ μισθωτοῦ, κατά τήν ἀδέσμευτον θέλησιν τοῦ ἐργοδότου, εἶναι δέ ἐντελῶς ἄλλο πρᾶγμα τό πταῖσμα τοῦ μισθωτοῦ περί τήν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας, τό ὁποῖον καί παρά τήν δοκιμασίαν δύναται νά ἐμφανισθῇ κατά τήν διάρκειαν τῆς πενταετίας..

Διά τό τελευταῖον αὐτό ὡρίσθη διάφορος συνέπεια καί διαδικασία, ἡ κατά τό ἄρθρον 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936 ἀπόλυσις παρά τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία *δέν θά εἶχε λόγον ὑπάρξεως*, ἄν ὁ ἐργοδότης ἠδύνατο ὁποτεδήποτε, διαρκοῦντος τοῦ χρόνου τῆς πενταετίας (καί κατά τήν ὀρθήν μάλιστα ἄποψιν τῆς Α.Π. 347/1957, εἰσηγητής *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 16, 652, ἄνευ ἀνάγκης ἐπικλήσεως λόγων ἀντικαταστάσεως) νά ζητήσῃ τήν ἀντικατάστασιν.

Ἀλλά - σκέπτεται ἡ ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις - ἡ ἄποψις αὕτη ἄγει καί εἰς ἄρνησιν τῆς σκοπηθείσης προστασίας τῶν πολεμιστῶν, ἀφοῦ, ἄν ὁ μισθωτός ἦτο ἀκατάλληλος ἤ ἐπεδείκνυεν ἀνάρμοστον συμπεριφοράν, θά ἠδύνατο ὁ ἐργοδότης νά ἐπιδιώξῃ τήν ἀπόλυσίν του διά τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁπότε δέν θά ἐδικαιοῦτο νά ζητήσῃ τήν τοποθέτησίν του εἰς ἄλλην ἐπιχείρησιν, οὐδέ καί τήν κατά νόμον 2112 ἀποζημίωσίν του.

Ἀλλ' ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ὁ συλλογισμός δέν βοηθεῖ εἰς τήν λύσιν, διότι οἱ ἀκατάλληλοι καί ἀναρμόστως συμπεριφερόμενοι δέν ἀντικαθίστανται, ἀλλ' ὑποχρεωτικῶς ἀκολουθεῖται ἡ διαδικασία τῆς Ἐπιτροπῆς δι' ἀπόλυσιν, ἄς μᾶς ἐπιτραπῇ νά παρατηρήσωμεν: Ἀκριβῶς αἱ κατά τοῦ πολεμιστοῦ αὐταί κυρώσεις *ἀποτελοῦν ἠθελημένην ἐκ τοῦ νόμου ἄρνησιν τῆς σκοπηθείσης προστασίας*, ἀφοῦ δέν εἶναι δυνατόν νά ὑποτεθῇ, ὅτι *ὁ πταίσας μισθωτός δέν πρέπει νά ὑποστῇ τάς συνεπείας τοῦ πταίσματός του, νά ἀπολυθῇ ἐκ τῆς θέσεώς του καί νά χάσῃ τό δικαίωμα τοποθετήσεως εἰς ἄλλην ἐπιχείρησιν* (βλέπε καί *Σ. Σαπουνάκην*, ΕΕΔ 18, 520).

Ἀντιθέτως ἄρνησις τῆς προστασίας ὑπάρχει, ἄν ἡ ἔννοια τοῦ νόμου ἦτο, ὅτι ὁ ἐργοδότης ἔχει τό δικαίωμα, ἀνά πᾶσαν στιγμήν, καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τῆς πενταετίας νά ζητήσῃ τήν ἀντικατάστασιν τοῦ μισθωτοῦ (καί ἄνευ πταίσματος αὐτοῦ), ὁπότε ἀναγκαίως ὁ μισθωτός οὗτος θά εἶχε μέν τό δικαίωμα τῆς ἐπανατοποθετήσεως εἰς ἄλλην θέσιν, ἀλλ ὁ ἐργοδότης θά *ἠδύνατο ὁμαλώτατα νά ἀπαλλαγῇ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 καί διά τόν μή πταίσαντα μισθωτόν*, ἀφοῦ δέν θά ἐπρόκειτο περί ἀπολύσεως ὑπ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἀντικαταστάσεως ὑπό τοῦ Συμβουλίου, *πέραν τοῦ ὅτι μεταξύ τῆς ἀντικαταστάσεως καί τῆς τοποθετήσεως ἄλλου θά μεσολαβῇ χρόνος, καθ' ὃν θά διαφεύγῃ τῆς ἐκ τοῦ νόμου ὑποχρεώσεως πρός διατήρησιν τοῦ ἀναλογοῦντος ἐκ τῶν πολεμιστῶν ποσοστοῦ*.

Ἐξ ἄλλου, διατί ὁ Νομοθέτης θά ἔπρεπε, ὑπό τήν ἔννοιαν αὐτήν τῆς διατάξεως, νά ἐπιδείξῃ τήν σκληρότητα νά ἔχῃ τόν μισθωτόν πάντοτε ὑπό τήν δαμόκλειον σπάθην τοῦ ἐργοδότου, ἀντικαθιστῶντος αὐτόν ἄνευ ἐξηγήσεως (καί λέγομεν τοῦτο, διότι ἀντιθέτως πρός τά ὑπό τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δεκτά γενόμενα, βλέπε κατωτέρω, σελ. 547, ὡς ἐδέχθη ὀρθῶς ἡ Α.Π. 347/1957, ἐνθ' ἀνωτ., καί δέχεται τοῦτο καί ἡ καταχωριζομένη κατωτέρω εἰσαγγελική ἀγόρευσις, δέν ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης νά ἐπικαλεσθῇ λόγους ἀντικαταστάσεως), ἐνῷ σαφῶς θωρακίζει διά τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 τήν σύμβασιν διά τοῦ καθορισμοῦ χρόνου ὑποχρεωτικῆς ἐπί τήν πενταετίαν διατηρήσεως αὐτοῦ ἐν τῇ θέσει του, ὥστε καί νά μή ἐφαρμόζωνται αἱ ματαιοῦσαι τόν σκοπόν αὐτόν δυσμενεῖς διά τούς μισθωτούς διατάξεις τῶν κειμένων νόμων; (Βλέπε Α.Π. 664/1955, εἰσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 15, 42)

Δύναται βεβαίως νά εὕρῃ καί ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν τό ἄρθρον 281 Α.Κ., ἰσχύον ἐπί πάντων τῶν δικαιωμάτων, ἀλλά τό κύριον ζήτημα εἶναι ὑπό τίνα ἔννοιαν ἐτέθη τό δικαίωμα, διότι, ἄν τοῦτο δέν ὑπάρχῃ, δέν παρίσταται βεβαίως καί περίπτωσις, εἰς συγκεκριμένην ὑπόθεσιν, ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου τούτου.

Εἶναι χρήσιμον, τέλος, νά σημειωθῇ, ὅτι τό ἄρθρον 10 τοῦ ἀρχικοῦ νόμου 751/1948 (ΕΕΔ 7, 660), ἐνῷ περιεῖχεν ὁμοίας διατάξεις ὡς αἱ τοῦ ἤδη ἰσχύοντος ἄρθρου 7 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 (ΕΕΔ 14, 1105) περί τῆς διαδικα-

σίας και λόγων ἀπολύσεως τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος, ἀκόμη καὶ ὅτι οἱ ἀπολυόμενοι οὐδὲν δικαίωμα ἐπανατοποθετήσεως ἔχουσιν, ὥριζεν, ὅτι ὁ οὕτω ἀπολυόμενος ἀντικαθίσταται παρὰ τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ οἰκείου Συμβουλίου ὑπὸ ἑτέρου.

Ἡ νέα διάταξις τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 παρέσχεν εἰς τοὺς ὑποχρέους ἐργοδότας τὴν δυνατότητα ἀντικαταστάσεως τῶν τοποθετηθέντων, ἄνευ συσχετισμοῦ πρὸς τὴν ἀπόλυσιν αὐτῶν, ἐνῷ διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 διετηρήθη ἡ διαδικασία καὶ οἱ λόγοι ἀπολύσεως αὐτῶν.

Μετὰ ταῦτα εἶναι ἀπίθανον νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι ὁ Νομοθέτης τῆς ἐν ἰσχύϊ ἤδη διατάξεως εἶχε κατὰ νοῦν νὰ διατηρήσῃ παραλλήλως καὶ καθ' ὅλων τὸν χρόνον προστασίας καὶ τὸ δικαίωμα ἀντικαταστάσεως καὶ τὸ δικαίωμα ἀπολύσεως, ὥστε νὰ συμβαίνῃ ὁ μὲν μὴ πταίσας μισθωτὸς νὰ ἀντικαθίσταται ὁποτεδήποτε ἐλευθέρως καὶ διὰ τὸν πταίσαντα νὰ ὑπάρχῃ ἡ ἀνάγκη τῆς κρίσεως τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου, ἡ ὁποία ἐνδεχομένως καὶ νὰ μὴ συμπίπτῃ πρὸς τὴν κατὰ τὸν ἐργοδότην ἀνάγκην ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι, ἂν ὁ ἐργοδότης φοβῆται τὴν κρίσιν τῆς Ἐπιτροπῆς, δύναται κατὰ τὴν σχολιαζομένην ἄποψιν καὶ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι δὲν ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ αἰτιολογήσῃ τὴν αἴτησίν του καὶ ὄχι μόνον δύναται, ἀλλὰ καὶ τὸν συμφέρει, νὰ ζητήσῃ ἁπλῶς τὴν ἀντικατάστασιν.

***

Ὁπωσδήποτε μετὰ τὴν διαφωνίαν αὐτὴν τοῦ Ἀρείου Πάγου πρὸς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας θὰ σημειωθοῦν οἱ ἀκόλουθοι ἐλλιμοί: Ὁ ἀντικατασταθεὶς μισθωτὸς θὰ ἀποφεύγῃ νὰ ἐπικολλᾶται τὴν βοήθειαν τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, τὰ ὁποῖα καλοῦνται νὰ συμμορφωθοῦν πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Ἀρείου Πάγου, καὶ θὰ ζητῇ τὴν βοήθειαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διὰ τὴν ἄκυρωσιν τῆς σχετικῆς διοικητικῆς πράξεως, ὑπὸ τὴν ἀντίθετον γνώμην τοῦ Συμβουλίου, ἐπιτυγχάνων δὲ ἀκυρωτικὴν ἀπόφασίν του θὰ προσφεύγῃ κατόπιν εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, ὀχυρούμενος μὲ τὸ ὑποχρεωτικὸν δι' αὐτὰ ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου δεδικασμένον, ὁπότε θὰ καλῆται ὁ ἐργοδότης νὰ καταβάλλῃ ὁ Θεὸς γνωρίζει πόσα χρηματικὰ ποσά, ἐνῷ αὐτὸς δὲν θὰ γνωρίζῃ διατί, κατὰ τὴν μίαν ἄποψιν, εἶχε δικαίωμα τὸ ὁποῖον ἤσκησε, καὶ κατὰ τὴν ἄλλην δὲν εἶχεν . . .

Αὐτὰ ὑπ' ὄψιν τοῦ Νομοθέτου, ὁ ὁποῖος δὲν δύναται ἀπαθῶς νὰ θεᾶται τὰς ἐξελίξεις αὐτὰς μὲ τὸ ὑπάρχον Δίκαιον.

Ἀρείου Πάγου 236/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος *κ. Κ. Γκολφινόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης *κ. Θ. Σταυρόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Χαλίδης, Β. Βασιλείου

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῶν ἄρθρων 4 καὶ 13 τοῦ ἐν ἰσχύϊ Συντάγματος δι' αὐτῶν καθιεροῦται ὡς συνταγματικὴ ἀρχὴ ἡ καὶ ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐν γένει δραστηριότητος ἐλευθερία καὶ τὸ δυνατὸν τοῦ περιορισμοῦ αὐτῆς μόνον ὁπόταν καὶ ὅπου ὁ νόμος ὁρίζει. Ἐντεῦθεν προκύπτει, ὅτι κατὰ τὸ ἐπιτακτικὸν τοῦτο περιεχόμενον τῶν ὡς ἄνω διατάξεων οἱ τοιαῦτης φύσεως περιορισμοὶ δέον νὰ γίνωνται διὰ σαφῶν διατάξεων νόμου καὶ ὡς ἐξαίρεσιν συνιστῶντες στενῶς νὰ ἑρμηνεύωνται. Ἐξ ἄλλου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 1836 τοῦ 1951 ἐπεβλήθη ἐκ λόγων δημοσίου συμφέροντος εἰς τὰς ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ ἀναφερομένας ἐπιχειρήσεις ἡ κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ ἔκτασιν πρόσληψις ὑπὸ τούτων ὡς προσωπικοῦ αὐτῶν πολεμιστῶν ἐκ τῶν περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 1 § 1 τοῦ ἰδίου νόμου. Διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὡς τὸ δεύτερον ἐδάφιον τῆς διατάξεως ταύτης ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2657 τοῦ 1953, ὁρίζονται τὰ ἑξῆς: «Οἱ ὑπόχρεοι τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος νόμου δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν ἀντικατάστασιν τῶν τοποθετηθέντων δι' ἄλλου προσώπου προστατευομένου ὑπ' αὐτοῦ. Τὰ οἰκεῖα Συμβούλια ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως ἀνακαλέσωσι τὸν τοποθετηθέντα καὶ τοποθετήσωσι ταυτοχρόνως ἢ μεταγενεστέρως ἕτερον πρόσωπον τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος νόμου. Ἡ αἴτησις ὑποβάλλεται, ἀφοῦ ὑπηρετήσῃ ὁ τοποθετηθεὶς τοὐλάχιστον 15 ἡμέρας. Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας τῶν 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως, ὁ ὑπόχρεως ἀπαλλάσσεται διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον, διὰ τὸν ὁποῖον αἰτεῖται ἡ ἀντικατάστασις, πάσης εὐθύνης ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἢ ἄλλου ἀπορρεούσης».

Ἐκ τῶν τοιούτων ὁρισμῶν τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 2657/1953, ὡς αὕτη κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἀντικατεστάθη, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰς λοιπὰς προπαρατεθείσας, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ὁ ἐκτεθεὶς περιορισμὸς τῶν ὡς εἴρηται ἐπιχειρήσεων ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ ὑπ' αὐτῶν ἐκλογῇ τοῦ προσωπικοῦ των διὰ τῆς ἐπιβληθείσης ταύταις ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως πολεμιστῶν, ὡς καὶ ὁ ἐν συνεχείᾳ τοιοῦτος τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 1 τοῦ νόμου 1836 τοῦ 1951, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 2223 τοῦ 1952, ἀναγκαστικῆς διατηρήσεως αὐτῶν τοὐλάχιστον ἐπὶ πενταετίαν,

ἀμέσως συνάπτονται μὲ τὸ δικαίωμα τῆς προσλαβούσης ἐπιχειρήσεως πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεως εἰς τὰ οἰκεῖα Συμβούλια περὶ ἀνακλήσεως τοῦ τοποθετηθέντος εἰς αὐτὴν πολεμιστοῦ καὶ ἀντικαταστάσεως αὐτοῦ δι' ἄλλου ἐπίσης πολεμιστοῦ μετὰ παρέλευσιν τουλάχιστον δέκα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προσλήψεως τούτου, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ, ὅτι ἡ ἄσκησις τούτου πρὸ μὲν τῆς παρόδου τῆς ρηθείσης δεκαπενθημέρου προθεσμίας ἀνεπίτρεπτος τυγχάνει, μετὰ δὲ τὴν παρέλευσιν ταύτης ἀπεριορίστως χωρεῖ μέχρις ἐξαντλήσεως τῆς διαληφθείσης πενταετίας, ἐφ' ὅσον δὲν προσπίπτει εἰς τὰς ἀπαγορευτικὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Τοῦτο ἰδίᾳ προκύπτει ἐκ τῆς ἐν τῇ ὡς ἄνω διατάξει ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἄσκησιν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται δικαιώματος γινομένης διατυπώσεως διὰ τοὺς εἰρημένους χρόνους, ὅτι τουτέστιν αὕτη πρέπει νὰ γίνῃ ἐν ἐκείνῳ μὲν ἐντὸς αὐτοῦ, ἐν τούτῳ δὲ μετὰ τὴν πάροδον καὶ δὴ ἐμφαντικῶς τουλάχιστον δέκα πέντε ἡμερῶν. Ἐκδοχή, καθ' ἣν ἡ ἄσκησις τοῦ τοιούτου δικαιώματος χωρεῖ ἐντὸς τμήματος χρόνου λογιζομένου ὡς εὐλόγου ἐκ μόνης τῆς παρόδου αὐτοῦ ἄνευ τῆς συνδρομῆς ἑτέρου τινὸς στοιχείου, οὐ μόνον ἀποτελεῖ πρόσθετον διὰ τὸν ἐργοδότην περιορισμὸν τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος, εἰς ὀξεῖαν ἀντίθεσιν εὑρισκόμενον πρὸς τὸν ὅρον τοῦ νόμου, καθ' ὃν ἡ αἴτησις αὐτοῦ ὑποβάλλεται, ἀφοῦ ὁ τοποθετηθεὶς ὑπηρετήσῃ τουλάχιστον ἐπὶ δέκα πέντε ἡμέρας, ὡς ἐκ τούτου δὲ συνιστᾷ οὐχὶ ἑρμηνείαν νόμου, ἀλλὰ μὴ ἐπιτρεπομένην νομοθετικὴν κατασκευὴν μὲ ἀστάθμητα καὶ ἀκαθόριστα ὅρια τῆς ἐννοίας τοῦ εὐλόγου χρόνου, ἀλλὰ καὶ ἄγει εἰς ἄρνησιν τῆς σκοπηθείσης διὰ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων τοῦ νόμου προστασίας τῶν πολεμιστῶν, ἀφοῦ ἐν παραδοχῇ ταύτης ὁ ἐργοδότης θὰ ἠδύνατο, ἐὰν ὁ προσληφθεὶς πολεμιστὴς ἤθελε καταστῇ μετὰ τὸν ἔστω εὔλογον χρόνον, πρὸ ὅμως τῆς λήξεως τῆς ὡς εἴρηται πενταετίας, ἀκατάλληλος διὰ τὴν ἐπιχείρησίν του ἐκ λόγων ἀσχέτων πρὸς τραύματα, ἢ ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν τοῦ πολεμιστοῦ τούτου, νὰ ἐπιδιώξῃ, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 7 §§ 2 καὶ 3 τοῦ ν. 1836 τοῦ 1951, τὴν δι' ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου 244 τοῦ 1936 καὶ 771 τοῦ 1937 ἀπόλυσιν αὐτοῦ, ἀπότε οὗτος ἀπολυόμενος δὲν θὰ ἐδικαιοῦτο κατὰ τὰς αὐτὰς διατάξεις νὰ ζητήσῃ τὴν εἰς ἣν ἄλλως ἐδικαιοῦτο ἐντὸς τῆς ζητηθείσης πενταετίας τοποθέτησίν του εἰς ἄλλην ἐπιχείρησιν, οὐδὲ καὶ τὴν κατὰ νόμον 2112 τοῦ 1920 ἀποζημίωσίν του.

Ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέξατο ἀνελέγκτως μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων τὰ ἑπόμενα: Ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐνάγων, ἔχων τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου 1836 τοῦ 1951 προβλεπόμενα προσόντα, δι' ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ τὴν 2 Σεπτεμβρίου 1955 ἐτοποθετήθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἀναιρεσειούσης ἀνωνύμου μεταξοϋφαντουργικῆς ἑταιρείας, ἥτις ἀποδεξαμένη τὴν τοποθέτησιν αὐτοῦ ἤρξατο ἀπασχολοῦσα τοῦτον ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου 1955 ὡς θυρωρὸν εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις ἐργοστάσιον αὐτῆς. Ἔκτοτε ὁ ἀναιρεσίβλητος παρεῖχε τὰς ὑπηρεσίας του αὐτάς μέχρι τῆς 16 Ἀπριλίου 1958, ὅτε ἡ ἀναιρεσειουσα ἔπαυσε νὰ ἀποδέχηται τὰς προσηκόντως προσφερομένας ταύτῃ τοιαύτας, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἔληξεν ἡ προθεσμία τῶν 30 ἡμερῶν, ἀφ' ἧς κατὰ τὴν 15 Μαρτίου 1958, τοιτέστι μετὰ πάροδον 2 1/2 ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐναρξεως τῆς ἀναγκαστικῆς ταύτης συμβάσεως, ἡ ἀναιρεσειουσα ὑπέβαλε πρὸς τὸ ὡς ἄνω Συμβούλιον τὴν αἴτησιν της περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 1836 τοῦ 1951. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν οὕτω δεκτῶν γενομένων πραγματικῶν περιστατικῶν τὸ αὐτὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας ἔκρινεν, ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης αἴτησις περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου δὲν ὑπεβλήθη εἰς τὸ εἰρημένον Συμβούλιον ἐντὸς εὐλόγου χρόνου καὶ συνεπῶς οὐχὶ νομίμως ἡ ἀναιρεσειουσα ἀπέκρουσε μετὰ τὸν χρόνον τοῦτον τὸς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου παρασχεθείσας ὑπηρεσίας. Μεθ' ὃ δι' ἐπικυρώσεως τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ὑπεχρέωσε κατ' ἀποδοχὴν τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου τὴν ἀναιρεσειουσαν νὰ καταβάλῃ εἰς αὐτὸν λόγῳ ὑπερημερίας τὰς ἀπὸ 16 Ἀπριλίου μέχρι 16 Ἰουνίου 1958 ἀποδοχάς του. Οὕτως ὅπως πρᾶξαν ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς ἐν προηγουμένῃ αἰτιολογίᾳ τῆς παρούσης παρατιθεμένας διατάξεις οὐσιαστικοῦ νόμου, καταστήσαν ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 τῆς Πολ. Δικ. καὶ τὸν δεύτερον βάσιμον τῆς ἀναιρέσεως λόγον.

Ἀναιρουμένης τῆς ἀποφάσεως κατὰ τὰ ἀνωτέρω, δέον νὰ παραπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις πρὸς

περαιτέρω συζήτησιν εἰς τὸ Γ' τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου κατὰ τὸ ἄρθρον 834 § 1 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 25 νόμου 3810/1957, ὡς χρήζουσα περαιτέρω διευκοινίσεως.

Ἡ ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀγόρευσις τοῦ Ἀντεισαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου κ. *Κ. Κόλλια* ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ὡς γνωστόν, ἡ σύμβασις ἐργασίας, περισσότερον πάσης ἄλλης συμβάσεως, ἐρείδεται ἐπὶ τῆς ἀμοιβαίας ἐμπιστοσύνης. Διὰ τοῦτο ὑφίσταται ἀπόλυτος ἐλευθερία διὰ τὴν σύναψιν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν κατάλυσίν της, ὑπὸ τινας προϋποθέσεις. Παρέκκλισιν ἀπὸ τοῦ θεμελιώδους τούτου χαρακτῆρος της εἰσήγαγε, χάριν τῶν ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ καὶ κατὰ τῆς ἀνταρσίας ἀγωνισθέντων, ὁ νόμος 1836/1951. Δι' αὐτοῦ κατηργήθη ἡ ἐλευθερία τῆς συνάψεως καὶ λύσεως τῆς συμβάσεως, εἰσήχθη δὲ τὸ σύστημα τῆς ἐξηναγκασμένης συμβάσεως, ἐφ' ἧς ἐπετράπη μόνον εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις ἡ ἀπόλυσις, κατόπιν ἀποφάσεων τῶν ἁρμοδίων Ἐπιτροπῶν.

Ἀλλ' ὁ νομοθέτης οὐδαμῶς ἐπελάθετο τοῦ προσωπικοῦ χαρακτῆρος τῆς συμβάσεως καὶ τῆς ἀνάγκης, ὅπως χάριν τῆς εὐοδώσεως πάσης ἐπιχειρήσεως στηρίζηται αὕτη ἐπὶ τῆς ἐμπιστοσύνης. Καὶ πρὸς τοῦτο παρέσχεν, ὡς ἀντιστάθμισμα τῆς καταργήσεως τῆς ἐλευθερίας τῆς συνάψεως καὶ καταλύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τὸ δικαίωμα εἰς τὸν ἐργοδότην ὅπως, μετὰ παρέλευσιν 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ μισθωτοῦ, αἰτήσηται τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ τοποθετηθέντος παρὰ τῆς ἁρμοδίας Ἐπιτροπῆς, ἥτις εἶναι ὑπόχρεως νὰ προβῇ εἰς ταύτην ἐντὸς 30 ἡμερῶν, μετ' ἄπρακτον παρέλευσιν τῶν ὁποίων ὁ ἐργοδότης λύεται τῶν δεσμῶν τοῦ νόμου (ἄρθρον 11 νόμου 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρ. 10 ν. 2657/1953).

Τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς οὐδένα ἄλλον περιορισμὸν ὑπέβαλεν ὁ νόμος. Δὲν ἀπῄτησεν αἰτιολογίαν τῆς ἀντικαταστάσεως. Πρὸ παντὸς ὅμως δὲν ἔταξε προθεσμίαν τινὰ διὰ τὴν ἄσκησίν του. Καὶ εὐλόγως, διότι ἡ ἀκαταλληλότης ἢ ὁ κλονισμὸς τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ ἐργοδότου ἢ αἱ προστριβαὶ δύνανται νὰ ἀναφανῶσι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀναγκαστικῆς παρατάσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἤτοι καθ' ὅλην τὴν δετίαν.

Παρὰ ταῦτα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἔκρινεν, ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀντικατάστασιν δέον νὰ ἀσκηθῇ ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως. Οὕτω τὸ δικαστήριον ἐξετέλεσεν ἔργα νομοθέτου. Διότι νόμος ἀπαιτεῖται διὰ τὸν καθορισμὸν ἀποσβεστικῆς προθεσμίας τοῦ δικαιώματος, οἷα δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ νιοθετηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου. Ἂν τὸ δικαίωμα ἦσκεῖτο εἰς συγκεκριμένην τινὰ περίπτωσιν καθ' ὑπέρβασιν τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ σκοποῦ ἠδύνατο νὰ ἐρευνηθῇ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου.

Δὲν ἠδύνατο ὅμως νὰ ταχθῇ κατὰ τρόπον γενικὸν καὶ ἀπόλυτον καὶ διὰ πᾶσαν περίπτωσιν εὔλογος διὰ τὴν ἄσκησίν του προθεσμία, ἀφοῦ ὁ νόμος οὐδὲν λέγει. Ὅσάκις ὁ νόμος ἠθέλησε νὰ τάξῃ εὔλογον προθεσμίαν διὰ τὴν ἄσκησιν δικαιώματος ἔπραξε τοῦτο ρητῶς. Πρόχειρον δὲ τούτου παράδειγμα ἔστω ὁ Ἀστικὸς Κῶδιξ, ὅστις εἰς δεκαπεντάδα ἄρθρων ποιεῖται λόγον περὶ εὐλόγου προθεσμίας.

Ἔτι πλέον ἐγείρεται τὸ ἐρώτημα:

Ἐὰν ὁ νομοθέτης ἤθελε τὴν ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀντικαταστάσεως, δὲν θὰ ὥριζε τοῦτο ρητῶς, ὡφοῦ ἔταξε 15θήμερον προθεσμίαν, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἀπηγόρευσε τὴν ἄσκησίν του καὶ μηνιαίαν προθεσμίαν, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἔδει νὰ ἀποφανθῇ ἡ Ἐπιτροπή; Τέλος δὲ καὶ πενταετῆ τοιαύτην διὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐξηναγκασμένης μισθώσεως ἐργασίας; Θὰ ἐμερίμνα περὶ πασῶν τῶν προθεσμιῶν τούτων, ἔνιαι τῶν ὁποίων δι' ἴσσονος σημασίας ζητήματα, ἰδίᾳ δὲ περὶ προθεσμίας, ἀφ' ἧς ἄρχεται ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος, καὶ δὲν θὰ ἐλάμβανε πρόνοιαν περὶ τοῦ χρόνου τῆς διαρκείας τοῦ δικαιώματος τούτου;

Ἐκ τούτων ἕπεται ὅτι, ἂν ὁ νόμος δὲν ἔταξε προθεσμίαν διὰ τὴν ἄσκησίν του, ἔπραξε τοῦτο ἀσφαλῶς διότι τὸ χορηγηθὲν δικαίωμα ἀντικαταστάσεως ἦτο τὸ ἀντίβαρον τῶν ἐπιβληθεισῶν εἰς τὸν ἐργοδότην βαρυτάτων ὑποχρεώσεων.

Ἀλλ' ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παρεσύρθη εἰς τὴν ἀντίθετον λύσιν καὶ ἐκ φιλεργατικοῦ, φαίνεται, πνεύματος. Καὶ ἐν τούτῳ ὅμως ἠστόχησε. Διότι ἡ διάταξις περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος δὲν θάλπει μόνον τὸ συμφέρον τοῦ ἐργοδότου, ἀλλὰ περιφρουρεῖ καὶ τὸν μισθωτόν, καθ' ὅσον, ἐὰν ἡ λύσις τῆς συμβάσεως ἐπήρχετο μόνον δι' ἀπολύσεως κατὰ τὴν ἐν τῷ νόμῳ διαδικασίαν, ὁ μισθωτὸς θὰ ἐστερεῖτο ἐσαεὶ τῆς προστασίας τοῦ νόμου, τοῦθ' ὅπερ δὲν θὰ συνέβαινεν, ἐὰν ἐχρησιμοποιεῖτο τὸ ἠπιώτερον μέσον τῆς ἀντικαταστάσεως, εἰς ἣν περίπτωσιν συνέτρεχεν ὁ ἐν τῷ νόμῳ ὁριζόμενος λόγος ἀπολύσεως.

Κατ' ἀκολουθίαν πάντων τούτων εἰσηγοῦμαι τὴν ἀναίρεσιν.

ΣΩΜΑΤΕΙΑ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΞΟΔΟΥ ΜΕΛΟΥΣ ΕΚ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ

Ἀναδρομική ἐπαύξησις ὑποχρεώσεων μελῶν ἔναντι τοῦ Σωματείου

Δικαίωμα, κατ' ἄρθρ. 87 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀποχωρήσεως μελῶν ἐκ τοῦ Σωματείου.—Χαρακτὴρ διατάξεως ὡς δημοσίας τάξεως.— Ἔλλειψις περιορισμοῦ ἢ ὅρου τινός καὶ δὴ τῆς ἐξαρτήσεως τῆς ἐξόδου ἐκ προηγουμένης ἐκπληρώσεως καθυστερουμένων ὑποχρεώσεων.— Δικαίωμα ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς κατ' ἄρθρ. 127 Εἰσαγωγικοῦ Α.Κ. Νόμου.— Ἀναδρομικὴ αὔξησις εἰσφορῶν Σωματείου.— Παραγραφὴ εἰσφορῶν.

Ἐφετείου Ἀθηνῶν 3384/1958

Πρόεδρος ὁ κ. *Ε. Σουριαδάκης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἔφέτης κ. *Κ. Μαρμαρᾶς*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Μ. Πέππας, Γ. Ραζῆς

Κατ' ἄρθρον 87 Ἀστικοῦ Κώδικος «τὰ μέλη δικαιοῦνται νὰ ἀποχωρήσωσι τοῦ Σωματείου· ἡ ἀποχώρησις δέον νὰ γνωστοποιῆται τρεῖς τοὐλάχιστον μῆνας πρὸ τῆς λήξεως τοῦ λογιστικοῦ ἔτους καὶ ἰσχύει διὰ τὸ τέλος αὐτοῦ». Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης, οὔσης δημοσίας τάξεως, παρέχεται εἰς πᾶν μέλος τοῦ Σωματείου τὸ δικαίωμα, ὅπως ἐξέρχηται τούτου ἄνευ περιορισμοῦ ἢ ὅρου τινός (καὶ δή, ὡς ἐν προκειμένῳ, τῆς ἐξαρτήσεως τῆς ἐξόδου ἐκ προηγουμένης ἐκπληρώσεως καθυστερουμένων ὑποχρεώσεων), καθ' ὅσον δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ ἐξαναγκάζηταί τις, ὅπως ὑποστηρίζῃ ἰδέαν, εἰς ἣν ἔπαυσε νὰ πιστεύῃ, ἡ ἔξοδος δὲ ἐπέρχεται διὰ μόνης τῆς περὶ ἀποχωρήσεως δηλώσεως, μὴ προσαπαιτουμένης ἀποδοχῆς ἐκ μέρους τῆς διοικήσεως τοῦ Σωματείου (*Λ. Γιαννοπούλου*, Γεν. Ἀρχαὶ § 87, σελ. 229, *Γ. Μαριδάκης*, ἐν Αἰτιολογικῇ Ἐκθέσει Εἰσηγητοῦ Νομικῶν Προσώπων, σελ. 85).

Ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἐδ. δ' τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ἐκκαλοῦντος Σωματείου, ψηφισθέντος παρὰ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῆς 8.11.1953 καὶ ἐγκριθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1984 τῆς 24.6.1953 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς, ὡρίσθη, ὅτι ἕκαστον μέλος δύναται νὰ ἀποχωρήσῃ ὁποτεδήποτε ἀπὸ τὴν Ἕνωσιν, ἀρκεῖ νὰ ὑποβάλῃ γραπτὴν αἴτησιν διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος πρὸς τοῦτο καὶ νὰ πληρώσῃ ὅλας τὰς καθυστερουμένας εἰσφοράς του μέχρι τέλους τοῦ ἔτους κλπ. Ἡ ἀπόφασις αὕτη ὑπέκειτο εἰς ἔφεσιν, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 82 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐκ μέρους τῆς ἐποπτευούσης Ἀρχῆς, ἐκ τῆς μὴ ἀσκήσεως ὅμως τοῦ τοιούτου δικαιώματος καὶ δοθέντος τοῦ χαρακτῆρος τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 87 Ἀστικοῦ Κώδικος ὡς δημοσίας τάξεως δὲν δύναται νὰ ἀποκλεισθῇ ἡ ἐκ μέρους θιγομένου ἐκ τοῦ ἀντιτιθεμένου εἰς τὴν ὡς ἄνω διάταξιν ὅρου τοῦ Καταστατικοῦ ἡ δι' ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 127 Εἰσαγ. Νόμου Α. Κ., ἐπιδίωξις τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ μὴ ὡς πρὸς τοῦτον δεσμευτικοῦ χαρακτῆρος τοῦ ὅρου τούτου, πολλῷ μᾶλλον καθ' ὅσον αἱ περὶ ἐγγραφῆς Σωματείου ἀποφάσεις τοῦ Πρωτοδικείου, ἐκδιδόμεναι κατὰ τὴν ἐκουσίαν δικαιοδοσίαν, ὡς μὴ δικάζοντος τοῦ δικαστοῦ περὶ ὡρισμένων στοιχείων δικαιολογητικῆς σχέσεως, δὲν ἀποτελοῦσι δεδικασμένον ἔναντι τῶν μὴ μετασχόντων ἐν τῇ δίκῃ ὡς διαδίκων, δυναμένης νὰ κριθῇ πάντοτε καὶ παρὰ πάσης Ἀρχῆς τῆς νομιμότητος αὐτῶν κατὰ τὴν ἄρχουσαν γνώμην (*Λ. Γιδοπούλου*, Γνωμ., Θέμ. ΜΖ' σελ. 559, *Οἰκ. - Λιβ.*, § 89, κείμ. καὶ σημ. 8, *Εὐκλ.* § 130 σημ. 9, *Colin - Capitant - de la Morandiere*, Traitè de la Droit Civil, ἐκδ. 1953 § 131 I, τ. σελ. 79, *Glasson - Ράμμου* Α' σελ. 574). Ἐφ' ὅσον δὲν ἐν τῇ ὑποκειμένῃ περιπτώσει, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τοῦ ἀπὸ 29 Αὐγούστου 1957 ὑπ' ἀριθ. 1292 ἀποδεικτικοῦ τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος Α.Ο**, ὁ ἐφεσίβλητος ἐκοινοποίησε τῷ ἐκκαλοῦντι Σωματείῳ τὴν βούλησίν του περὶ ἀποχωρήσεως ἐκ τούτου ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους, ἀπὸ τούτου ἐπῆλθεν ἡ ἀποχώρησις αὐτοῦ, ἡ δὲ ἐν τῷ ρηθέντι ἄρθρῳ τοῦ καταστατικοῦ τιθεμένη προϋπόθεσις περὶ μὴ ἰσχύος τῆς δηλώσεως ἄνευ προηγουμένης καταβολῆς τῶν καθυστερουμένων συνδρομῶν εἶναι, κατὰ τὰ προρρηθέντα, ἀνίσχυρος, μὴ δεσμεύουσα τὸν ἐφεσίβλητον, ὡς ὀρθῶς ἀπεφάνθη, εἰ καὶ ἐπὶ ἑτέρᾳ πως αἰτιολογίᾳ, ἡ ἐκκαλουμένη καὶ ἀπορριπτέος ἀποβαίνει ὁ πρῶτος ἐν τῇ ἐφέσει λόγος, ὡς μὴ βάσιμος.

Ναὶ μὲν ἡ ἐπαύξησις τῶν ὑποχρεώσεων τῶν μελῶν Σωματείου διὰ τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου νοεῖται γινομένη μόνον διὰ τὸ μέλλον

καὶ δὲν δύναται νὰ ἀποφασισθῇ μετ' ἀναδρομικῆς ἰσχύος (*Δ. Γιδοπούλου*, ἔνθ' ἀνωτέρω), ἐν προκειμένῳ ὅμως, ἐφ' ὅσον ἡ αὔξησις τῶν ὀφειλομένων εἰσφορῶν τῶν μελῶν τοῦ ἐκκαλοῦντος Σωματείου ἐγένετο διὰ τῆς ἀπὸ 22.1.1956 ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως (μὴ ὑποκειμένης εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Πρωτοδικείου) καὶ δὲν ἠσκήθη κατ' αὐτῆς ἀγωγὴ περὶ ἀκυρώσεως της ἐκ μέρους μέλους μὴ συναινέσαντος, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀνίσχυρος, ὡς μὴ οὔσης ἄλλως τε τῆς ὡς ἄνω ἀρχῆς τῆς μὴ ἀναδρομικῆς ἰσχύος τῆς ἐπαυξήσεως τῶν ὑποχρεώσεων τῶν μελῶν δημοσίας τάξεως (*Δ. Γιαννοπούλου*, ἔνθ' ἀνωτέρω, *Γ. Μαριδάκη*, αὐτόθι σελ. 84). Ἀντιθέτως ὅθεν κρίνασα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐσφαλε καὶ δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ κατὰ τοῦτο αὕτη κατὰ τὸν βάσιμον γ' ἐν τῇ ἐφέσει λόγον, ἀσχέτως τοῦ μή, ὡς ἐκρίθη, ὑποχρεωτικοῦ τῆς διατάξεως τοῦ καταστατικοῦ περὶ μὴ ἀποχωρήσεως μέλους ἄνευ καταβολῆς τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν.

Κατ' ἄρθρον 250 § 17 Ἀστικοῦ Κώδικος «πᾶσα περιοδικῶς ἐπαναλαμβανομένη παροχὴ παραγράφεται μετὰ πενταετίαν» καὶ ὡς τοιαύτη δέον νὰ κριθῇ καὶ ἡ κατὰ τὸ καταστατικὸν (ἄρθρον 6) μηνιαία εἰσφορὰ τῶν μελῶν τοῦ ἐκκαλοῦντος. Κατὰ συνέπειαν ὀρθῶς ἔκρινε περὶ τούτου ἡ ἐκκαλουμένη, θεωρήσασα ὡς παραγεγραμμένας τὰς μέχρι τοῦ ἔτους 1952 ὀφειλομένας εἰσφορὰς τοῦ ἐφεσιβλήτου, *Δ. Τούση*, Νομικὰ Πρόσωπα, σελ. 112) καὶ δέον νὰ ἀπορριφθῇ, ὡς μὴ βάσιμος, ὁ ἐν τῇ ἐφέσει β' λόγος.

Παρατηρήσεις

1) Ἡ ἀποχώρησις τῶν μελῶν ἐκ τοῦ Σωματείου ἀποτελεῖ ἀναφαίρετον αὐτῶν δικαίωμα. Ἡ ἔξοδος ἐπέρχεται διὰ μόνης τῆς περὶ ἀποχωρήσεως δηλώσεως τοῦ μέλους, μὴ ἀπαιτουμένης καὶ τῆς ἀποδοχῆς τῆς παραιτήσεως ἐκ μέρους του Σωματείου (*Δ. Τούσης*, Νομικὰ Πρόσωπα, σελ. 102, *Δ. Γιαννόπουλος*, Γεν. Ἀρχαί, σελ. 217, *Γ. Βάλληνδας*, Γεν. Ἀρχαί, ἄρθρον 87, σελ. 72).

Τὸ ἄρθρον 87 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀναγράφει περιοριστικῶς τοὺς ὅρους, ὑφ' οὓς δέον νὰ γίνηται ἡ ἀποχώρησις. Πρόκειται ἐν τῇ οὐσίᾳ περὶ περιορισμῶν. Συμφώνως πρὸς τὴν ἐπικαλουμένην ὡς ἄνω διάταξιν ἡ ἀποχώρησις δέον νὰ γνωστοποιῆται εἰς τὴν Διοίκησιν (Πρωτ. Κερκύρας 63/1953, Νομ. Βῆμα, τόμος Β', σελ. 385) τρεῖς τοὐλάχιστον μῆνας πρὸ τῆς λήξεως τοῦ λογιστικοῦ ἔτους καὶ θεωρεῖται ἰσχύουσα ἀπὸ τοῦ τέλους αὐτοῦ (Ἐφετ. Λαρίσης 61/1956, Νομ. Βῆμα, τόμος Δ', σελ. 572).

Ἐπὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων τὸ ἄρθρον 12, § 1 τοῦ νόμου 2151/1920 ἀξιοῖ διὰ τὸ κῦρος τῆς ἀποχωρήσεως, ὅπως λάβῃ αὕτη χώραν ἐγγράφως. (Ἴδε ἀνωτέρω ἐπικαλουμένην ἀπόφασιν τοῦ Ἐφετείου Λαρίσης).

Ταῦτα ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ ἄρθρου 87 Ἀστικοῦ Κώδικος, τὸ ὁποῖον ἐτέθη διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν μελῶν καὶ ἀποτελεῖ τὸ μέσον ἀμύνης αὐτῶν κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῆς πλειοψηφίας, δι' ὧν ἐνδεχομένως ἐπιβάλλονται εἰς αὐτὰ βαρεῖαι ὑποχρεώσεις (Πρωτ. Πειρ. 335/1949, Θέμ. τόμος Ξ', σελ. 45). Ἐντεῦθεν ἀνακύπτει ὁ ἀναγκαστικὸς χαρακτὴρ τῆς διατάξεως, ὁ ὁποῖος ὑφίσταται καὶ ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἐν τῷ κειμένῳ τοῦ ἄρθρου 87 Ἀστικοῦ Κώδικος δὲν ὑφίσταται ἡ ἐπιφύλαξις «ἐκτὸς ἐὰν ἄλλως ὁρίζηται ἐν τῷ καταστατικῷ», ἥτις ὑπάρχουσα θὰ προσέδιδεν εἰς τὴν διάταξιν ἐνδοτικὸν χαρακτῆρα.

Ὡς διάταξις ἀναγκαστικοῦ δικαίου τὸ ἄρθρον 87 Ἀστικοῦ Κώδικος καθιστᾷ ἀνίσχυρον πάντα ἐν τῷ καταστατικῷ ὅρον μεταβάλλοντα τὴν θέσιν τῶν ἀποχωρούντων ἐπὶ τὰ χείρω (*Βάλληνδα*, Γεν. Ἀρχαί, σελ. 72), ἐνῷ ἀντιθέτως συγχωρεῖται, ὅπως τὸ καταστατικὸν καταστήσῃ τὴν θέσιν τῶν ἀποχωρούντων εὐνοϊκωτέραν (*Δ. Γιαννόπουλος*, Γεν. Ἀρχαί, τόμος 1ος, σελ. 217, ἄρθρον 70 Ἑλβετικοῦ Κώδικος, *Manuel*, du Droit Civil Suisse, *V. Rossel - F. Mentha*, τόμος 1ος σελ. 157).

Μὲ βάσιν τὰ ἀνωτέρω ὀρθῶς ἡ δημοσιευομένη ἀνωτέρω ἐφετειακὴ ἀπόφασις ἔκρινεν ὡς ἀνίσχυρον τὴν ἐν τῷ καταστατικῷ ὑπάρχουσαν ρήτραν, καθ' ἣν ἡ ἀποχώρησις τῶν μελῶν, διὰ νὰ ἔχῃ κῦρος, θὰ ἔδει, ὅπως ὁ ἀποχωρῶν πληρώσῃ ὅλας τὰς καθυστερουμένας εἰσφοράς του μέχρι τοῦ τέλους τοῦ ἔτους, κατὰ τὸ ὁποῖον ἔλαβε χώραν ἡ γνωστοποίησις. Τὴν γνώμην του ἐστήριξε τὸ Ἐφετεῖον εἰς τὸ ὅτι ἡ ὑπὸ κρίσιν ρήτρα μεταβάλλει ἐπὶ τὰ χείρω τὴν θέσιν τοῦ ἀποχωροῦντος. Τὸ ἀνίσχυρον ὅμως τῆς ρήτρας ταύτης προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 179 Ἀστικοῦ Κώδικος, διότι δεσμεύεται ὑπερμέτρως ἡ ἐλευθερία τοῦ μέλους, εἰδικώτερον δὲ διότι, ἐνῷ τοῦτο δὲν θέλει πλέον νὰ παραμείνῃ μέλος τοῦ σωματείου, παρὰ ταῦτα, διότι δὲν κατέβαλε τὰς ὀφειλομένας συνδρομὰς ἢ διότι δὲν θέλει ταύτας νὰ καταβάλῃ, ἀναγκάζεται νὰ φέρῃ τὴν ἰδιότητα τοῦ μέλους.

Ἡ ἐφετειακὴ ὅμως ἀπόφασις, διὰ τῆς πρώτης αὐτῆς σκέψεως, δίδει ὀρθὴν λύσιν καὶ ἐπὶ τοῦ κατωτέρω θέματος.

Δέχεται, ὅτι ὁ χαρακτὴρ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 87 Α.Κ., ὡς δικαίου ἀναγκαστικοῦ, κατισχύει τῶν διατάξεων τοῦ καταστατικοῦ καὶ ἂν ἀκόμη τοῦτο ἔτυχε τῆς νομίμου ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου

ἐπικυρώσεώς του, μὲ συνέπειαν νὰ συγχωρῆται ἡ ἔγερσις ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 127 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου, ἐχούσης ὡς αἴτημα τὴν δικαστικὴν ἀναγνώρισιν, ὅτι ἡ ἐν τῷ καταστατικῷ ρήτρα, ἡ ἀξιοῦσα διὰ τὸ κῦρος τῆς ἀποχωρήσεως τὴν καταβολὴν τῶν τυχὸν ὀφειλομένων συνδρομῶν, εἶναι ἄκυρος καὶ συνεπῶς μὴ ὑπάρχουσα (ἄρθρον 180 Α.Κ.). Ὀρθῶς δὲ ἡ ἀπόφασις ἀποκλείει τὴν ὕπαρξιν δεδικασμένου ἐκ τῆς ἀναγνωρισάσης τὸ καταστατικὸν ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, ἀφοῦ αἱ κατὰ τὴν ἐκουσίαν δικαιοδοσίαν ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις ἀποτελοῦν δεδικασμένον (ἄρθρον 274 καὶ 645 Πολ. Δικ.) μόνον ὡς πρὸς τοὺς μὴ κατὰ τὴν δίκην παραστάντας (Α.Π. 277/11952, Νέον Δίκαιον, τόμος Η', σελὶς 586).

2) Ἀληθῶς ἡ ἐπαύξησις τῶν ὑποχρεώσεων τῶν μελῶν τοῦ Σωματείου δὲν δύναται νὰ ἀποφασισθῇ μετ' ἀναδρομικῆς δυνάμεως (*Α. Γιαννόπουλος*, Γεν. Ἀρχαί, σελ. 219 § 2 ἐδάφ. ε' ἐν τέλει, Πρωτ. Πειρ. 335/1949, Θέμ. τόμος Ξ', σελ. 45). Ἐντεῦθεν προκύπτει, ὅτι ἡ ἀπόφασις τῆς γενικῆς συνελεύσεως, ἐὰν δώσῃ ἀναδρομικὴν ἰσχὺν εἰς τὴν ἀποφασισθεῖσαν ἐπαύξησιν τῶν μελῶν, πάσχει ἀκυρότητα. Ἡ ἀρχὴ ὅμως τῆς μὴ ἀναδρομικῆς ἰσχύος δὲν ἀποτελεῖ διάταξιν ἀναγκαστικοῦ δικαίου, ὡς ὀρθῶς δέχεται ἡ ἀπόφασις. Ἑπομένως, ἐφ' ὅσον ἔχομεν παραβιασθεῖσαν διάταξιν ἐνδοτικοῦ δικαίου καὶ δὲν ἠσκήθη ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 101 Α.Κ. ἀκυρωτικὴ ἀγωγή, ἡ ἄκυρος ληφθεῖσα ἀπόφασις τῆς συνελεύσεως ἔπαυσε νὰ πάσχῃ ἀκυρότητα.

Εἰς τὸ ἕτερον θέμα, ὅπερ λύει διὰ τῆς δευτέρας αὐτῆς σκέψεως ἡ ἀπόφασις, ἤτοι ὅτι δὲν ὑπόκειται ἡ ἀπόφασις τῆς γενικῆς συνελεύσεως περὶ αὐξήσεως τῆς συνδρομῆς τῶν μελῶν ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Πρωτοδικείου, πρέπει νὰ δοθῇ ἡ ἀκόλουθος λύσις:

Ὑφίσταται τροποποίησις καταστατικοῦ καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶναι ἀνάγκη νὰ τηρηθῶσιν αἱ ἐκ τῶν ἄρθρων 84, 93 καὶ 94 Ἀστ. Κώδικος ἐπιτασσόμεναι διατυπώσεις, ἐὰν ἐν τῷ καταστατικῷ δὲν ὁρίζηται ὁ τρόπος τῆς αὐξήσεως ἢ ἐλαττώσεως τῆς εἰσφορᾶς (Γνωμοδότησις Εἰσαγγελέως Ἀρείου Πάγου, Θέμις Ξ' σελ. 133). Ἐὰν ὅμως τὸ καταστατικὸν κατέστησε ἁρμοδίαν διὰ τὴν αὔξομείωσιν τῆς συνδρομῆς τὴν συνέλευσιν, τότε δὲν ὑφίσταται τροποποίησις καταστατικοῦ, ἀφοῦ ἡ συνέλευσις κατέστη ἁρμοδία, ὅπως ἐπιληφθῇ οὐχὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 93 Ἀστ. Κώδικος, ἀλλὰ συνεπείᾳ τῆς ἐκ τοῦ ἐγκεκριμένου καταστατικοῦ χορηγηθείσης αὐτῇ ἐξουσίας.

3) Τὸ καταστατικὸν τοῦ σωματείου, τὸ ὁποῖον θεωρεῖται σύμβασις συστάσεώς του καὶ ρυθμίζει τὰς μεταξὺ τῶν μελῶν καὶ τοῦ σωματείου σχέσεις, συνεπάγεται διὰ μὲν τοὺς ἱδρυτὰς ὑποταγὴν αὐτῶν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ σωματείου, διὰ τῆς ὑπογραφῆς τῆς ἱδρυτικῆς πράξεως τοῦ σωματείου, διὰ δὲ τοὺς μεταγενεστέρως ἐγγραφομένους ὑποταγὴν των ἀπὸ τῆς προσχωρήσεώς των, ἥτις ἀποτελεῖ σύμβασιν καταρτιζομένην μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ σωματείου (*Α. Σβῶλος*, Θέμ. ΜΗ', σελ. 678).

Τὸ ἄρθρον 80 τοῦ Α.Κ., μεταξὺ ἄλλων, ὁρίζει, ὅτι τὸ καταστατικόν, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητός του, ὀφείλει νὰ ἀναφέρῃ τὰ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τῶν μελῶν.

Τὰ σωματεῖα, μὴ ἔχοντα συνήθως περιουσίαν, θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ διατηρηθοῦν ἐν ζωῇ ἄνευ προσόδων. Ἡ σπουδαιοτέρα τούτων εἶναι ἡ εἰσφορὰ τοῦ μέλους, ἡ ὁποία, ἐφ' ὅσον ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ προβλέπεται (ἄρθρ. 80 § 3 Α.Κ.) περιλαμβάνεται εἰς τὸν κύκλον τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ μέλους (*Α. Τούσης*, Νομικὰ Πρόσωπα, σελ. 112 § 2).

Ἡ εἰσφορὰ δύναται ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ νὰ ὁρίζηται εἰς χρῆμα ἢ ἄλλα ἀντικαταστατὰ πράγματα. Συνήθως ὁρίζεται εἰς χρῆμα. Διὰ τὸ μέγεθος τοῦ ποσοῦ τοῦ ἀντικειμένου αὐτῆς οὐδεὶς τίθεται κατὰ νόμον περιορισμός. Ἐὰν ὅμως ἡ εἰσφορὰ εἶναι δυσανάλογος πρὸς τὴν οἰκονομικὴν δυνατότητα τῶν μελῶν, τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἀποτελεῖ, κατὰ τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ., κατάχρησιν δικαιώματος (Ἐφ. Ἀθηνῶν 1042/1949, Θέμ. ΞΑ', σελ. 34, ἴδε τὸ ἄρθρον 12 ν. 2151). Εἶναι ἀναμφισβήτητον, ὅτι ἡ εἰς χρῆμα εἰσφορὰ τοῦ μέλους, καταβαλλομένη κατὰ χρονικὴν περίοδον ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ καθοριζομένην, ἀποτελεῖ παροχὴν περιοδικῶς ἐπαναλαμβανομένην, ὡς ὀρθῶς δέχεται ἡ ἀνωτέρω δημοσιευομένη ἀπόφασις.

Ἀκριβολογοῦντες, πρέπει νὰ δεχθῶμεν, ὅτι ἡ εἰσφορὰ ἀποτελεῖ ὁμοειδῆ περιοδικὴν παροχήν. Ὀρθῶς κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἄνω ἡ ἀπόφασις ἔκρινεν, ὅτι ἡ αἴτησις τοῦ σωματείου, ἡ σχετικὴ μὲ τὰς εἰσφορὰς τῶν μελῶν, ὑπόκειται εἰς τὴν πενταετῆ παραγραφήν, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τῆς παραγρ. 17 τοῦ ἄρθρου 250 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Δεδομένου ὅτι ἐπὶ περιοδικῶν παροχῶν παράγεται ἰδία ἀξίωσις δι' ἑκάστην, ἀναγκαίως προκύπτει, ὅτι ἑκάστη τούτων ὑπόκειται εἰς παραγραφήν (*Γιαννόπουλος*, Γεν. Ἀρχαί, τόμος 2ος, σελ. 372).

Ἡ παραγραφὴ ἄρχεται κατὰ τὸ ἄρθρον 251 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀφ' ἧς ἐγεννήθη ἡ ἀξίωσις καὶ εἶναι δυνατὴ ἡ δικαστικὴ αὐτῆς ἐπιδίωξις καὶ λήγει ἅμα ὡς παρέλθῃ ἡ ἀντίστοιχος ἡμερομηνία τοῦ τελευταίου ἔτους (ἄρθρον 241 § 3 Ἀστικοῦ Κώδικος).

Παῦλος Ρ. Ραγκαβῆς, Δικηγόρος

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Αντικατάστασις ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν τοῦ ά.ν. 1836/1951

Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 11 ά.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη διά τοῦ ἄρθρου 10 ν.δ. 2657/1953.—Ὑποχρέωσις Συμβουλίων εἰς τὴν ἀντικατάστασιν, ἐφ' ὅσον ἡ περὶ αὐτῆς αἴτησις ἐπικαλεῖται ἀποχρῶντας λόγους διὰ τὴν ἀντικατάστασιν καὶ ἐφ' ὅσον τὰ Συμβούλια διαπιστώσουν τὴν ὕπαρξιν τῶν λόγων τούτων καὶ πεισθῶσιν, ὅτι δικαιολογεῖται αὕτη.— Λόγος ἀντικαταστάσεως ἡ ἀνυπαίτιος ἀκαταλληλότης τοῦ προστατευομένου.

Ἐπανέρχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του εἰς τὰ σταθερῶς ἐν τῇ νομολογίᾳ αὐτοῦ κρατοῦντα ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ά.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2657/1953 (ΕΕΔ 14, 1105) περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ά.ν. 1836/1951 ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένου πολεμιστοῦ (βλέπε καὶ λοιπὴν νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἐν ΕΕΔ 18, 379, 442).

Ὁμοία εἶναι καὶ ἡ Σ.Ε. 458/1959, καθ' ἣν τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ προέβη εἰς τὴν ἀνάκλησιν τῶν γενομένων παρὰ τῇ Ἀνωνύμῳ Ἑταιρείᾳ *** τοποθετήσεων τῶν αἰτούντων ἐφέδρων πολεμιστῶν, χωρὶς νὰ ἐπικαλῆται λόγον τινά, δικαιολογοῦντα τὴν τοιαύτην ἀνάκλησιν, ἀντιθέτως δὲ ἐκ τῶν παρὰ τοῦ Εἰσηγητοῦ ἐκτιθεμένων σαφῶς καταδείκνυται, ὅτι μεταξὺ τῶν τοποθετηθέντων καὶ τῆς ἐπιχειρήσεως ὑφίσταται πλήρης διάστασις, μέχρι σημείου ὥστε ἡ τελευταία νὰ ἔχῃ θέσει τούτους ἐκτὸς ὑπηρεσίας καὶ νὰ τοὺς ὑποχρεώνῃ ὅπως προσέρχωνται τετράκις τῆς ἡμέρας, ἐξ ἄλλου δὲ οὔτε ἡ περὶ ἀντικαταστάσεως αἴτησις τῆς ρηθείσης Ἑταιρείας διαλαμβάνει συγκεκριμένον λόγον, ἐπικαλουμένη ἀορίστως, καὶ δὴ δι' ἅπαντας συλλήβδην τοὺς αἰτοῦντας, ἔλλειψιν τεχνικῶν καὶ εἰδικῶν γνώσεων, οὕτω δὲ ἡ ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου παρίσταται ἀναιτιολόγητος.

Ὁμοία εἶναι καὶ ἡ Σ.Ε. 616/1959, καθ' ἣν ἐν προκειμένῳ τὸ Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ τοῦ νομοῦ Κυκλάδων προέβη εἰς τὴν ἀνάκλησιν γενομένης παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ *** τοποθετήσεως τοῦ αἰτοῦντος ἐφέδρου πολεμιστοῦ, χωρίς, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, νὰ ἐπικαλῆται λόγον τινά, δικαιολογοῦντα τὴν ἀνάκλησιν. Ἡ αἴτησις τῆς ἐργοδότιδος ὡς λόγον πρὸς ἀντικατάστασιν διαλαμβάνει τὴν δυστροπίαν, τοὺς κακοὺς τρόπους καὶ τὰς συχνὰς ἀπουσίας τοῦ τοποθετηθέντος, πλὴν οἱ λόγοι οὗτοι δὲν περιλαμβάνονται μεταξὺ τῶν λόγων τῆς ἀνυπαιτίου ἀκαταλληλότητος, δι' οὓς καὶ μόνον, κατὰ τὰ παγίως παρὰ τοῦ Δικαστηρίου τούτου παραδεδεγμένα, ἐπιτρέπεται ἡ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ νόμου ἀντικατάστασις τοῦ τοποθετηθέντος ἐφέδρου πολεμιστοῦ.

Ὅμοιαι εἶναι καὶ αἱ Σ.Ε. 727/1959, 728/1959, καθ' ἃς τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ προέβη εἰς τὴν ἀνάκλησιν γενομένης παρὰ τῇ Ἀνωνύμῳ Ἑταιρείᾳ *** τοποθετήσεως τοῦ ἐφέδρου πολεμιστοῦ, χωρὶς, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, νὰ ἐπικαλῆται λόγον τινά, δικαιολογοῦντα τὴν τοιαύτην ἀνάκλησιν, ἀντιθέτως δὲ ἐν τῇ γενομένῃ δεκτῇ εἰσηγήσει ρητῶς ἐκτίθεται, ὅτι ἡ ἐργοδότις μετέρχεται πᾶν μέσον, ἵνα ἐπιτύχῃ τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπομάκρυνσιν τοῦ τοποθετηθέντος. Ἡ αἴτησις τῆς Ἑταιρείας ἐπαναλαμβάνει διὰ τὴν αἰτηθεῖσαν ἀντικατάστασιν λόγους ἀσφαλείας, προβληθέντας διὰ προγενεστέρας αἰτήσεώς του, οἵτινες ὅμως εἶχον ἀπορριφθῆ σαφῶς καὶ ἠτιολογημένως διὰ προγενεστέρας πράξεως τοῦ αὐτοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου, καθ' ἃς αὕτη δὲν ἤσκησεν αἴτησιν ἀκυρώσεως.

***

Ἐκ τῆς μελέτης τῆς νομολογίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τῶν καθ' ἕκαστα περιπτώσεων νομίζομεν, ὅτι ἐπέστη πλέον ὁ καιρὸς ὄχι νὰ ἀποσαφηνισθῇ νομοθετικῶς ἡ ἔννοια τῆς πασιγνώστου αὐτῆς ἐκ τῶν γεννηθέντων ζητημάτων διατάξεως τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ά.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2657/1953, ὡς ἐπιμόνως ἔχομεν ζητήσει, ἐν ὄψει τῶν ζητημάτων τούτων καὶ τῆς ἀντιθέσεως γνωμῶν περὶ τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως μεταξὺ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου (ὁ Ἄρειος Πάγος δέχεται, ὅτι ἡ ἀντικατάστασις εἶναι δικαίωμα τῶν ἐπιχειρήσεων, μιδόλως ἐξαρτώμενον ἐκ τῆς ὑπάρξεως ἢ πρὸς τοῦτο ἐπικλήσεως οἱουδήποτε λόγου, Α.Π. 347/1957, εἰσηγητὴς *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 16, 552), ἀλλὰ νὰ καταργηθῇ ἡ σχετικὴ διάταξις.

Μόνη αὕτη ἡ διάταξις εἰς τὸν ά.ν. 1836/1951, ἐνῷ εἰς οὐδένα ἄλλον συγγενῆ νόμον ἀναφέρεται (ὡς εἰς τὸν νόμον 244/1936 περὶ προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, εἰς τὸν νόμον 1799/1942 περὶ ἀναπήρων μισθωτῶν), κατέληξε νὰ γίνηται καὶ διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις πρόξενος ζημιῶν (διὰ τῆς συχνοτάτης ἀκυρώσεως πράξεων τῶν Συμβουλίων καὶ τῆς ἐξ αὐτῆς ὑποχρεώσεως αὐτῶν εἰς πληρωμὴν ὀγκωδῶν χρηματικῶν ποσῶν ἐκ τῆς γεννωμένης οὕτω ὑπερημερίας των, χωρὶς νὰ ἔχουν τὴν ὠφέλειαν τῆς ἐργασίας τῶν ἐν λόγῳ προσώπων) καὶ διὰ τοὺς μισθωτοὺς αἰτία ταλαιπωριῶν αὐτῶν διὰ δικαστικῶν ἀγώνων, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ἡ ἀντικατάστασις καὶ ἂν γίνηται συννόμως παρέχει τὴν δυνατότητα εἰς τὴν ἐπιχείρησιν νὰ

ἐπωφεληθῇ τοῦ ἀναγκαιοῦντος διὰ τὴν τοποθέτησιν ἄλλου προσώπου χρόνου, ὥστε νὰ διαφύγῃ πρὸς καιρὸν τῆς ἐκ τοῦ νόμου ὑποχρεώσεως.

Εἶναι ἤδη ὡρκετὴ ἡ προστασία τῶν ἐπιχειρήσεων ἔναντι τοῦ πταίσαντος μισθωτοῦ δι' ἀπόλυσιν κατὰ τὴν διαδικασίαν καὶ τοὺς λόγους τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀνωτέρω ἀναφερθέντων νόμων.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 456/1959, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ν. Γαβαλλᾶς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Γραββάνης, Α. Τομαρᾶς, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Τὸ ἄρθρον 11 ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ», ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 10 ν. δ. 2657/1953, ὁρίζει, ὅτι: Οἱ ὑπόχρεοι τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος νόμου δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν ἀντικατάστασιν τῶν τοποθετηθέντων δι' ἑτέρου προσώπου, προστατευομένου ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου. Τὰ οἰκεῖα Συμβούλια ὑποχρεοῦνται ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῶν σχετικῶν περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεων νὰ ἀνακαλέσωσι τὸν τοποθετηθέντα καὶ τοποθετήσωσι συγχρόνως ἢ μεταγενεστέρως ἕτερον πρόσωπον τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος νόμου. Ἡ αἴτησις ὑποβάλλεται, ἀφοῦ ὑπηρετήσῃ ὁ τοποθετηθεὶς 15 ἡμέρας. Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας τῶν 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως, ὁ ὑπόχρεως ἀπαλλάσσεται διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον, διὰ τὸν ὁποῖον ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις, πάσης εὐθύνης ἐκ τοῦ παρόντος ἢ ἄλλου νόμου ἀπορρεούσης. Κατὰ τὰ παγίως δὲ παρὰ τοῦ δικαστηρίου τούτου παραδεδεγμένα τὰ οἰκεῖα Συμβούλια ὑποχρεοῦνται νὰ προβῶσιν εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ τοποθετηθέντος ἐφέδρου, οὗτινος ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις, ἐφ' ὅσον ἡ περὶ ἀντικαταστάσεως αἴτησις ἐπικαλεῖται ἀποχρῶντας λόγους διὰ τὴν τοιαύτην ἀντικατάστασιν καὶ ἐφ' ὅσον τὰ Συμβούλια διαπιστώσουν τὴν ὕπαρξιν τῶν λόγων τούτων καὶ πεισθῶσιν, ὅτι δικαιολογεῖται ἡ αἰτουμένη ἀντικατάστασις.

Ἐν προκειμένῳ, τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ προέβη διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως εἰς τὴν ἀνάκλησιν τῆς κατὰ τὸ ἔτος 1957 γενομένης παρὰ τῷ ἐργοστασίῳ χαρτοποιΐας Α. Ζ.** τοποθετήσεως τοῦ αἰτοῦντος ἐφέδρου πολεμιστοῦ, χωρὶς νὰ ἐπικαλῆται λόγον τινὰ δικαιολογοῦντα τὴν τοιαύτην ἀνάκλησιν, ἡ δὲ ἀπὸ 3 Ἰανουαρίου 1958 αἴτησις τοῦ ὡς εἴρηται ἐργοδότου περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ αἰτοῦντος οὐδένα συγκεκριμένον ὡσαύτως τοιοῦτον λόγον διαλαμβάνει, ἐπικαλουμένη ἁπλῶς ἔλλειψιν ζήλου ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ πολεμιστοῦ, ὅστις ὅμως λόγος δὲν ἐμπίπτει εἰς τοὺς λόγους ἀνυπαιτίου ἀκαταλληλότητος τοῦ προστατευομένου, δι' οὓς καὶ μόνον κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ρηθέντος νόμου δύνατοι νὰ ζητηθῇ παρὰ τοῦ ἐργοδότου ἡ ἀντικατάστασις αὐτοῦ. Οὕτω δὲ προσβαλλομένη ἀπόφασις παρίσταται ἀναιτιολόγητος καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ ἀκυρωτέα καθίσταται κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον ἀκυρώσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

II. ΑΙΤΗΣΙΣ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Ἀρμοδιότης τοῦ Γ' Τμήματος αὐτοῦ

Ἔννοια διατάξεως ἄρθρ. 5 § 3 Ν.Δ. 383/1958.—Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τῆς ἐκδικάσεως αἰτήσεων ἀκυρώσεως κατὰ πράξεων, ἀναγομένων εἰς τὴν ὑπηρεσιακὴν κατάστασιν ἐν γένει τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν νὰ ἔχῃ ἀπορριφθῇ ἡ ὑπαλληλικὴ ἰδιότης.— Σχέσεις Ἱδρυμάτων τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

Τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς: Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἐμονιμοποιήθησαν εἰς θέσεις μονίμων ὑδονητῶν πρὸς πλήρωσιν 60 κενῶν θέσεων τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Ἀθηνῶν ἰσάριθμοι ὁδοντίατροι ἐκ τῶν ἐν τῇ περιοχῇ ταύτῃ ὑπηρετούντων.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐνεκρίθη διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 17589 τῆς 16.4.1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, προσεβλήθη ὅμως ὑπὸ τῆς αἰτούσης, ἡ ὁποία, ὑπηρετοῦσα ἐν αὐτῇ περιοχῇ, παρελείφθη νὰ μονιμοποιηθῇ καὶ προέκυψε τὸ ζήτημα ποία ὑπῆρξεν σχέσις αὐτῆς μετὰ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ ἐκ τῆς λύσεως τοῦ ζητήματος αὐτοῦ ἂν τὸ Γ' Τμῆμα τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἦτο ἐν προκειμένῳ ἁρμόδιον.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 683/1959, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Α. Ἰατρίδης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Τσάτσος, Κ. Τσαγκαράκης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 3830/1958 «περὶ τροποποιήσεως

ή συμπληρώσεως τοῦ νόμου 3713 κλπ.» εἰς τὴν ...μοδιότητα τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Συμβουλίου ...ς Ἐπικρατείας ὑπάγονται: «1) . . . 2) ἡ ἐκδί...σις τῶν αἰτήσεων ἀκυρώσεως δι' ὑπέρβασιν ...υσίας ἢ παράβασιν νόμου κατὰ τῶν πράξεων ...ν διοικητικῶν Ἀρχῶν καὶ τῶν διοίκησιν ἀ...σύντων νομικῶν προσώπων, τῶν ἀναγομένων ... τὴν ὑπηρεσιακὴν κατάστασιν ἐν γένει τῶν ...λιτικῶν ὑπαλλήλων. . .». Δέον ὅθεν, ἡ προσ...βαλλομένη πρᾶξις ἢ παράλειψις τῆς Διοικήσεως ...ς ἀνάγηται εἰς τὴν ὑπηρεσιακὴν κατάστασιν ...οσώπου κεκτημένου τὴν ὑπαλληλικὴν ἰδιότη...τα ἵνα ὑφίσταται ἡ ὑπὸ τῆς διατάξεως ταύτης ...βλεπομένη προϋπόθεσις διὰ τὴν ὑπαγωγὴν ...τὸ Γ' Τμῆμα τοῦ Δικαστηρίου τούτου τῆς κα...τοιαύτης πράξεως στρεφομένης αἰτήσεως ἀκυ...σεως καὶ ὡς ἐκ τούτου τοιαύτη πρᾶξις δὲν ...ει ἐκείνη, δ' ἧς ἀποκτᾶται ἡ ὑπαλληλικὴ ἰ...της ἢ ἐκδηλοῦται σχετικὴ παράλειψις ἢ ἄρ...ις τῆς Διοικήσεως διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῆς ὑ...λληλικῆς ἰδιότητος.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Υ...νομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνι... Ἀσφαλίσεων (ἀπόφασις Ὑφυπουργοῦ Ἐρ...ίας ὑπ' ἀριθ. 60556/1939, τ. Β' φ. 62.26.2. ...) «οἱ ἰατροὶ τοῦ Ἱδρύματος διακρίνονται εἰς ...ς κλάδους: α) κλάδος ἰατρῶν ὑγειονολό...ν, β) κλάδος ἰατρῶν ἐλεγκτῶν, γ) κλάδος ...ῶν θεραπευτῶν. . . Οἱ ἰατροὶ τοῦ τρίτου ...δου διακρίνονται εἰς: α) . . . β) ἰατροὺς θε...ευτὰς τῶν ἰατρείων γενικῆς ἰατρικῆς, εἰδικο...ῶν καὶ ὀδοντιάτρους ἀμειβομένους διὰ πα... μηνιαίας ἀποζημιώσεως» (ἄρθρον 13 § 1). ...μετατασσόμενοι ἢ διοριζόμενοι εἰς ὀργανικὰς ...ις ἰατρῶν ἐλέγχου καὶ ὑγειονολόγων ἰατροὶ ... τακτικοὶ ὑπάλληλοι τοῦ Ἱδρύματος» (ἄρ... 21 § 1, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 21/1682/1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐρ...ίας, τ. Β' φ. 170). «Οἱ διὰ παγίας ἀποζημι...ώσεως ἢ κατ' ἐπίσκεψιν ἀμειβόμενοι πάσης φύ...εως καὶ οἱασδήποτε διαβαθμίσεως ἰατροί, πλὴν ...ν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ 21 ἀναφερομέ...ων δὲν θεωροῦνται ὑπάλληλοι τοῦ Ἱδρύματος» ...ρον 22 § 1). «Ἡ ὑπηρεσιακὴ σχέσις τοῦ ἰα...ροῦ εἶναι ἐνιαυσίας διαρκείας, ἀνανεουμένη αὐτο...ως ἐπὶ ἴσον χρόνον, ἂν δὲν καταγγελθῇ ὑπὸ ...Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος διὰ δηλώσεως αὐ...κοινοποιουμένης εἰς τὸν ἰατρὸν ἐντὸς τοῦ μη...Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους» (ἄρθρον 22 § 2, ...τροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 72387/1741/ ... ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, τ. ...Π.Δ.Δ. φ. 275). Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρ... 2 § 2 τοῦ ἀπὸ 30.4.1946 ν. δ/γματος «περὶ ...ενώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθή...σεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν κοινωνικῆς πολιτικῆς» (φ. 141), κυρωθέντος διὰ τοῦ ν. δ/γματος 1392/1949 (φ. 360), «οἱ ἰατροὶ καὶ δικηγόροι, ὅσοι παρέχουν τὰς ὑπηρεσίας των πρὸς Ὀργανισμούς, συνεχίζοντες τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός των ἐκτὸς τοῦ Ὀργανισμοῦ, λογίζονται διατελοῦντες πρὸς τοὺς Ὀργανισμοὺς εἰς εἰδικὴν σχέσιν ἐμμίσθου ἐντολῆς . . .». Κατὰ δὲ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 17/18 Φεβρουαρίου 1956 β. διατάγματος «περὶ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν μονίμων ἰατρῶν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» (φ. 67), ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ β.δ/γματος τῆς 11/12 Ἰουνίου 1957 (φ. 100), οἱ κατέχοντες ὀργανικὴν θέσιν μονίμου θεραπευτοῦ ἰατροῦ εἶναι μόνιμοι ἰατροὶ τοῦ Ἱδρύματος (ἄρθρον 1), ρητῶς χαρακτηριζόμενοι ὡς μόνιμοι ὑπάλληλοι αὐτοῦ (ἄρθρον 4). εἰς τὰς ὀργανικὰς δὲ ταύτας θέσεις μονίμων θεραπευτῶν ἰατρῶν μονιμοποιοῦνται, ἐπὶ τῇ συνδρομῇ ὡρισμένων προϋποθέσεων καὶ τῇ τηρήσει ὡρισμένης διαδικασίας, οἱ ἰατροὶ θεραπευταὶ οἱ καθ' οἱονδήποτε τρόπον προσληφθέντες καὶ ἀμειβόμενοι διὰ παγίας ἀποζημιώσεως (ἄρθρον 12).

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προκύπτει, ὅτι οἱ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ὡς εἴρηται διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων προσληφθέντες ἰατροὶ θεραπευταὶ ὀδοντίατροι δὲν κατέστησαν ὑπάλληλοι τοῦ Ἱδρύματος, καθίστανται δὲ ὑπάλληλοι αὐτοῦ, καὶ δὴ μόνιμοι, διὰ τῆς μονιμοποιήσεως των κατ' ἐφαρμογὴν τῶν μνησθέντων β. διαταγμάτων.

Ἐν προκειμένῳ ἡ αἰτοῦσα, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τοῦ ἀτομικοῦ φακέλλου αὐτῆς, προσελήφθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 38735/3760/1947 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Ε. Κ. τ. Π. Ν. Π. Δ. Δ. φ. 7) ὡς ἰατρὸς θεραπεύτρια ὀδοντίατρος, ὑπὸ τὴν ἰδιότητα δὲ ταύτην ὑπηρέτει κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῶν προσβαλλομένων πράξεων. Δὲν ἐκέκτητο, ὅθεν, αὐτὴ τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων. Ὡς ἐκ τούτου ἡ διὰ τῶν προσβαλλομένων πράξεων ἐκδηλωθεῖσα παράλειψις τῆς Διοικήσεως ὅπως μονιμοποιήσῃ τὴν αἰτοῦσαν εἰς κενὴν ὀργανικὴν θέσιν μονίμου θεραπευτοῦ ἰατροῦ, ἀπότε καὶ θὰ ἀπέκτα τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου, δὲν ἀναφέρεται, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, εἰς ὑπηρεσιακὴν κατάστασιν ὑπαλλήλου καὶ συνεπῶς ἡ κατὰ τῆς παραλείψεως ταύτης στρεφομένη ὑπὸ κρίσιν αἴτησις δὲν ἀνήκει εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Τμήματος τούτου, ἀλλ' εἰς τὴν τῆς Ὁλομελείας καὶ δέον ὅπως τὸ Τμῆμα ἀπόσχῃ νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἐκδικάσεως τῆς αἰτήσεως ταύτης.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΕΠΙΛΥΣΙΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Έξουσία Διοικητικών Διαιτητικών Δικαστηρίων.

Έννοια άρθρου 10 § 3 ν. δ. 3755 1957.— Ανεπίτρεπτος ή κατά την διαδικασίαν περί ρυθμίσεως συλλογικών διαφορών έργασίας μεταβολή του περιεχομένου διατάξεων αναγκαστικού δικαίου.—Δημιουργία περιορισμών εις την έλευθερίαν της έργασίας.— Δυνατή ή δι' αποφάσεων των Διοικητικών Διαιτητικών Δικαστηρίων ρύθμισις παροχών προς μισθωτούς επί ταις εορταίς Χριστουγέννων και Πάσχα.— Αναδρομική ρύθμισις ισχύος διαιτητικής αποφάσεως.

Γενικωτέρου ενδιαφέροντος σκέψεις της κατωτέρω ύπ' αριθ. 6/1959 αποφάσεως του Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Αθηνών, αφορώσης εις τους όρους εργασίας και αμοιβήν των ηθοποιών (κατωτέρω σελ. 574) είναι αι ακόλουθοι:

α) Δέχεται το Διαιτητικόν Δικαστήριον, εν όψει του από 29.9/24.10.1941 Κανονιστικού Διατάγματος «περί καθορισμού των όρων εργασίας και ρυθμίσεως εν γένει των συμβάσεων εργασίας μεταξύ θεατρικών επιχειρηματιών και ηθοποιών», ότι δεν δύνανται κατά την διαδικασίαν περί επιλύσεως συλλογικών διαφορών εργασίας του νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθη υπό του ν. δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 17, 207 επ., ένθα κωδικοποίησις των ισχυουσών διατάξεων) να μεταβληθώσι διατάξεις αναγκαστικού δικαίου.

Τούτο είναι σύμφωνον και προς τα υπό του Συμβουλίου της Επικρατείας νομολογηθέντα (Σ.Ε. 370/1943, εισηγητής *Γ. Σπυρόπουλος*, ΕΕΔ 2, 759) υπό την ισχύν του όμοιου δια το θέμα παλαιού αναγκαστικού νόμου του 1935 «περί ρυθμίσεως συλλογικών διαφορών εργασίας» (πρβλ. και Σ.Ε. 2072/1958, εισηγητής *Δ. Τσιμαράτος*, ΕΕΔ 18, 101).

(Υπομιμνήσκεται πάντως ως προς το από 29.9.1941 ανωτέρω Κανονιστικόν Διάταγμα, ότι κατά τα παρά του Συμβουλίου της Επικρατείας νομολογηθέντα, βλέπε ΕΕΔ 17, 1237, ΕΕΔ 18, 243, τα Κανονιστικά Διατάγματα της εποχής εκείνης, μη τυχόντα της κατά το Σύνταγμα επεξεργασίας υπό του Συμβουλίου της Επικρατείας, είναι άκυρα).

β) Δέχεται το Διαιτητικόν Δικαστήριον, ότι δεν δύναται τούτο να θεσπίση όρους εργασίας, αποτελούντας περιορισμόν εις την ελευθερίαν της εργασίας, είναι δε κατά τούτο σύμφωνον και προς τα εν τη θεωρία και νομολογία δεκτά γενόμενα (βλέπε Πρωτοδικείον Αθηνών 7727/1956, εισηγητής *Σ. Λιμούρης*, ΕΕΔ 15, 775, και σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 15, 774 επ., ένθα και λοιπαί παραπομπαί).

γ) Δέχεται επίσης το Διαιτητικόν Δικαστήριον ότι επιτρεπτώς ρυθμίζονται κατά την διαδικασίαν επιλύσεως συλλογικών διαφορών εργασίας παροχαί προς τους μισθωτούς επί ταις εορταίς των Χριστουγέννων και Πάσχα, παρά την υφισταμένην εκ των κειμένων διατάξεων (ά.ν. 1777/1951) εξουσιοδότησιν προς τους Υπουργούς Οικονομικών και Εργασίας προς χορήγησιν τοιούτων παροχών (βλέπε και Σ.Ε. 1464/1957, εισηγητής *Δ. Τσιμαράτος*, ΕΕΔ 16, 862, μάλιστα κατά την Σ.Ε. 452/1958, εισηγητής *ο αυτός*, ΕΕ 17, 313, ή εξουσία των Υπουργών κατά τ. ά.ν. 1777/1951 περιορίζεται εις μόνην τ περίπτωσιν, κατά την οποίαν το θέμα παροχής «δώρου» προς τους μισθωτούς δεν έχ ρυθμισθή διά συλλογικής συμβάσεως εργασίας ή διαιτητικής αποφάσεως).

δ) Δέχεται επίσης το Διαιτητικόν Δικαστήρι και είναι τούτο σύμφωνον και προς τα τη νομολογία των πολιτικών δικαστηρίων κτά γενόμενα (Α.Π. 669/1955, εισηγητής *Παντελής*, ΕΕΔ 15, 70, Α.Π. 61/1958, εισ γητής *Ι. Τραχανής*, ΕΕΔ 17, 234), ότι ή ναδρομική ισχύς διαιτητικής αποφάσεως ταλαμβάνει τας ενεργούς κατά την δη σίευσιν αυτής ατομικάς συμβάσεις εργασ

Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτη κού Δικαστηρίου Αθηνών 6/1959

Πρόεδρος ο Πρόεδρος Εφετών κ. *Ν. Αβάζο*
Λοιπά μέλη: Οι κ. κ. Α. Καρκλής, Τμημα χης του Υπουργείου Εργασίας, Κ. Μπέμ εκπρόσωπος του Συνδέσμου Ελλήνων Βι χάνων, Α. Αγαπητός, εκπρόσωπος του Σ δέσμου Ανωνύμων Εταιρειών, Φ. Μαχ Ι. Πατσαντζής, εκπρόσωποι των μισθωτών

Κατά την έννοιαν των διατάξεων του άρ 10 § 3 του ν.δ. 3755/1957 εις ας περιπτώσε διένεξις αφορά επαγγέλματα μη καλυπτόμενα των εργοδοτικών οργανώσεων των βιομηχά εμπόρων, βιοτεχνών και επαγγελματιών, διενέξει εργοδοτικαί οργανώσεις διά δηλώ των προς τον Πρόεδρον του Δικαστηρίου δεικνύουσι τον εκ των εργοδοτικών μελών

των ἐκπροσώπων των εἰς τὸ συγκεκριμένον θέμα, ἐν παραλείψει δὲ τῆς τοιαύτης δηλώσεως ἡ ὁσάκις αἱ ἐν διενέξει ἐργοδοτικαὶ ὀργανώσεις εἶναι πλείονες τῆς μιᾶς, ἐν διαφωνίᾳ των, τοῦτον ὁρίζει ὁ Πρόεδρος. Ἐξ ἑτέρου, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῆς ἐκθέσεως πρακτικῶν συνεδριάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἐπὶ τῆς προκειμένης συλλογικῆς διαφορᾶς, κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν διὰ τὴν 11.9.1958, ἡμέραν Πέμπτην καὶ ὥραν 13,30', πρώτην δικάσιμον, δὲν παρέστη τὸ ἐργοδοτικὸν μέλος τοῦ Δικαστηρίου τούτου, τῇ αἰτήσει δὲ τῶν διαδίκων καὶ λόγῳ τῆς μὴ παραστάσεως τοῦ ἐργοδοτικοῦ μέλους τοῦ Δικαστηρίου, ἀνεβλήθη ἡ συζήτησις τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς, χωρὶς μάλιστα νὰ κατατεθῇ παρὰ τῆς ἐν διενέξει ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως δήλωσις κατὰ τὰς ὑπερθεν διατάξεις. Ἐν συνεχείᾳ κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν νέαν δικάσιμον τῆς 16ης Σεπτεμβρίου 1958, ἡμέραν Τρίτην καὶ ὥραν 13,30', εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ Δικαστηρίου μετέσχεν ὡς ἐργοδοτικὸν μέλος ὁ ἐκπρόσωπος τῶν ἐπαγγελματιῶν. Καὶ πάλιν ὅμως ἡ ἐν διενέξει ἐργοδοτικὴ ὀργάνωσις δὲν κατέθεσε σχετικὴν δήλωσιν, οὐδὲ κἂν κατὰ τὴν γενομένην συζήτησιν προέβαλε ἔνστασιν. Κατ' ἀκολουθίαν ὀρθῶς καὶ νομίμως συνετέθη τὸ Πρωτοβάθμιον Διοικητικὸν Διαιτητικὸν Δικαστήριον Ἀθηνῶν, ἀφοῦ ἡ ἐν διενέξει ἐργοδοτικὴ ὀργάνωσις δὲν κατέθεσε τὴν κατὰ τὰς ὑπερθεν διατάξεις δήλωσιν, λόγῳ παραλείψεως τῆς ὁποίας ὁ Πρόεδρος τοῦ Δικαστηρίου τούτου ὥρισεν ὡς ἐργοδοτικὸν μέλος τοῦ Δικαστηρίου τὸν ἐκπρόσωπον τῶν ἐπαγγελματιῶν. Ὅθεν τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου παράπονα τῆς ἐκκαλούσης ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως ἐλέγχονται ἀβάσιμα καὶ ἀπορριπτέα.

Κατὰ τὴν μείζονα τοῦ Δικαστηρίου γνώμην ἐσφαλεν ἡ ἐκκαλουμένη καθορίσασα τὸ κατώτατον ὅριον τοῦ μηνιαίου μισθοῦ τῶν ἠθοποιῶν διὰ τὴν συμμετοχὴν αὐτῶν εἰς μέχρι δώδεκα (12) καθ' ἑβδομάδα παραστάσεις, ἐνῷ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 § 1 τοῦ ἀπὸ 29.9/24.10.1941 Κανονιστικοῦ Διατάγματος «περὶ καθορισμοῦ τῶν ὅρων ἐργασίας καὶ ρυθμίσεως ἐν γένει τῶν συμβάσεων ἐργασίας μεταξὺ θεατρικῶν ἐπιχειρηματιῶν καὶ ἠθοποιῶν» ὁ συνομολογούμενος διὰ τῆς συμβάσεως μισθὸς ἀντιστοιχεῖ πρὸς δέκα (10) παραστάσεις καὶ ἓξ (6) δοκιμὰς ἑβδομαδιαίως κατ' ἀνώτατον ὅριον, παρεχομένης προσθέτου ἀμοιβῆς διὰ τὴν συμμετοχὴν εἰς παραστάσεις πέραν τῶν δέκα καθ' ἑβδομάδα, αἱ δὲ διατάξεις αὗται, ἀποσκοποῦσαι εἰς τὴν προάσπισιν τῶν δικαιωμάτων τῶν ἐργαζομένων, ἀποτελοῦσι κανόνας ἀναγκαστικοῦ δικαίου καὶ δὲν δύνανται νὰ τροποποιηθῶσι κατὰ τὴν παροῦσαν διαδικασίαν. Ἐξ ἄλλου, ***κατὰ τὴν μείζονα τοῦ Δικαστηρίου γνώμην***, ἐσφαλεν ἡ ἐκκαλουμένη εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν συνθηκῶν ἐργασίας τῶν ἠθοποιῶν καὶ συνεπῶς ἐσφαλμένως καθώρισε τὸ κατώτατον ὅριον μηνιαίου μισθοῦ τούτων εἰς τὸ ἐν αὐτῇ ὕψος, ἐνῷ, λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἠθοποιοῦ ἀπαιτεῖται εἰδικὴ ἄδεια, χορηγουμένη κατόπιν μακροχρονίου φοιτήσεως εἰς εἰδικὰς σχολάς, ὁ ἠθοποιός, ὡς ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός του καὶ εἰδικῶς διὰ τὴν ἄσκησιν τούτου, ὑποβάλλεται εἰς ηὐξημένας δαπάνας ἀμφιέσεως, ἐπιβαρύνεται διὰ τῶν ἐξόδων προμηθείας βαφῶν (μακιγιάζ) καὶ ἀπασχολεῖται κατὰ κανένα κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας, θὰ ἔδει νὰ καθορίσῃ τὸ κατώτατον ὅριον μισθοῦ τούτων κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης. Τέλος, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ἀφ' ἑνὸς μὲν τὰ ἐπιδόματα νυκτερινῆς ἐργασίας καὶ Κυριακῶν, λόγῳ τῆς ἀπασχολήσεως τῶν ἠθοποιῶν κατὰ κανόνα κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας καὶ Κυριακάς, ἀποτελοῦν τακτικὰς ἀποδοχὰς καὶ ὡς ἐκ τούτου δέον νὰ συνυπολογισθοῦν καὶ πράγματι ὑπελογίσθησαν ἐν τῷ καθορισμῷ τοῦ ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης κατωτάτου ὁρίου μισθοῦ τούτων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἐξάρτησις τοῦ ὕψους τῆς ἀμοιβῆς τῶν ἠθοποιῶν ἐκ τῆς ἑκάστοτε ἀξίας τοῦ εἰσιτηρίου θεάτρων πρόζας Ἀθηνῶν δὲν κρίνεται σκόπιμος, δεδομένου ὅτι ἡ βελτίωσις τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἠθοποιῶν ἐξαρτᾶται ἐξ ἄλλων παραγόντων, ἀσχέτων πρὸς τοὺς ἐπιδρῶντας εἰς τὴν αὔξησιν τῆς τιμῆς τῶν εἰσιτηρίων τοῦ θεάτρου. Ὅθεν δέχεται ἐν μέρει τὰ παράπονα τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως καὶ ἀπορρίπτον τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου τῆς ἐργοδοτικῆς τοιαύτης μεταρρυθμίζει τὴν ἐκκαλουμένην κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

Ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη καὶ νομίμως καθώρισε τὸ κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου τῶν «φιγκυράν», δεδομένου ὅτι ναὶ μὲν δὲν ὑφίσταται ὑποχρέωσις προσλήψεως τῶν προσώπων τούτων ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἠθοποιῶν τῶν κεκτημένων ἄδειαν ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος, οὐδὲ ὅμως ἀπαγορεύεται καὶ ἀποκλείεται ἡ χρησιμοποίησις, ὡς τοιούτων, ἠθοποιῶν κεκτημένων τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἄδειαν. Οὐδ' ἐξ ἄλλου, ***κατὰ τὴν μείζονα τοῦ Δικαστηρίου γνώμην***, θεωρεῖται δυνατὴ ἡ ἱκανοποίησις τοῦ αἰτήματος τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως περὶ προσλήψεως τῶν «φιγκυράν» κατὰ προτίμησιν καὶ προτεραιότητα ἐκ τῶν μελῶν του, δεδομένου ὅτι τὸ μὲν δημιουργεῖ περιορισμοὺς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἐργασίας, τὸ δὲ πρακτικῶς καθίσταται ἀνέφικτος ἡ καθιέρωσις πρὸς τοῦτο διαδικασίας, δυναμένης νὰ ἀπο-

κλείση διενέξεις καὶ ἀμφισβητήσεις. Ὅθεν τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου παράπονα τῶν ἐκκαλουσῶν ἐλέγχονται ἀβάσιμα καὶ ἀπορριπτέα.

Κατὰ τὴν μείζονα τοῦ Δικαστηρίου γνώμην ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἐπελήφθη τοῦ θέματος παροχῆς δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα εἰς τοὺς ἠθοποιούς, δεδομένου ὅτι, παρὰ τὴν ὑφισταμένην ἐκ τῶν κειμένων διατάξεων ἐξουσιοδότησιν πρὸς τοὺς Ὑπουργοὺς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ὅπως δι' ἀποφάσεώς των χορηγῶσιν εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἐκτάκτους παροχὰς ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ἐν τούτοις δὲν ἀποκλείεται ἡ ρύθμισις τοῦ ἀντικειμένου τούτου καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν διαδικασίαν. Ἄλλωστε διὰ τῆς ἐκκαλουμένης καθορίζεται μόνον ἡ βάσις, ἐφ' ἧς ὑπολογίζεται τὸ δῶρον τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ὁποίας, κατὰ τὴν μέχρι σήμερον πρακτικήν, αἱ οἰκεῖαι περὶ χορηγήσεως δώρων ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις παραπέμπουσιν εἰς τὰς ἰσχυούσας συλλογικὰς συμβάσεις κλπ. Ἐξ ἑτέρου, ***κατὰ τὴν μείζονα τοῦ Δικαστηρίου γνώμην***, ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη δὲν προέβλεψε διὰ τὴν χορήγησιν δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα εἰς τοὺς ἠθοποιοὺς τοὺς ἐργαζομένους εἰς Κρατικὰς Σκηνάς, ἀφοῦ ἡ ρύθμισις τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τούτων δὲν ἀπετέλει ἀντικείμενον τῆς παρούσης διενέξεως. Ὅθεν τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου παράπονα τῶν ἐκκαλουσῶν ἐλέγχονται ἀβάσιμα καὶ ἀπορριπτέα.

Ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη, ***κατὰ τὴν μείζονα τοῦ Δικαστηρίου γνώμην***, ἀπέρριψε τὸ αἴτημα, ὅπως ἕκαστος θίασος ἀποτελῆται ἀπὸ ὡρισμένον ἀριθμὸν ἠθοποιῶν, δεδομένου ὅτι τοῦτο ἀντίκειται εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας. Ὅθεν τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου παράπονα τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως ἐλέγχονται ἀβάσιμα καὶ ἀπορριπτέα.

Κατὰ τὴν μείζονα τοῦ Δικαστηρίου γνώμην ἐσφαλεν ἡ ἐκκαλουμένη, ὁρίσασα τὸν χρόνον λήξεως τῆς περιόδου, δεδομένου ὅτι τὸ θέμα τοῦτο, διὰ τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς δὲν προβλέπεται διὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁ χρόνος τῆς λήξεως ταύτης, ρυθμίζεται ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 § 4 τοῦ ἀπὸ 29.9/24.10.1941 Κανονιστικοῦ Διατάγματος. Ἐπειδὴ ὅμως ἐκ τῶν ἐκατέρωθεν ἰσχυρισμῶν προέκυψεν, ὅτι εἰς ἐνίας περιπτώσεις αἱ παραστάσεις τῶν χειμερινῶν θιάσων συνεχίζονται καὶ πέραν τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων, ***κατὰ τὴν μείζονα τοῦ Δικαστηρίου γνώμην***, ἀπαιτεῖται πρὸς ἀποτροπὴν καταστρατηγήσεως, ὅπως κατοχυρωθῇ τὸ δικαίωμα τῶν ἠθοποιῶν πρὸς ἀπόληψιν τῆς συμπεφωνημένης διὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον ἀμοιβῆς των καὶ διὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν παρατείνονται αἱ παραστάσεις τοῦ χειμερινοῦ θιάσου. Ὅθεν δέχεται ἐν μέρει τὰ παράπονα τῆς ἐκκαλούσης ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως καὶ μεταρρυθμίζει τὴν ἐκκαλουμένην κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

Κατὰ τὴν μείζονα τοῦ Δικαστηρίου γνώμην ναὶ μὲν τὰ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἠθοποιῶν ρυθμίζονται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ὡς ἄνω Κανονιστικοῦ Δ γματος εἰς τὴν περίπτωσιν συμμετοχῆς των εἰς τὰς προδοκιμάς, οὐχ ἧττον ὅμως ὑπὸ τῶν εἰρημένων διατάξεων προβλέπεται ἡ καταβολὴ ἡμερησίας ἀποζημιώσεως οὐχὶ μικροτέρας τῶν 100 δραχμῶν (ἐν ἔτει 1941), τὸ ποσὸν δὲ τοῦτο δὲν ἀναπροσηρμόσθη μεταπολεμικῶς καὶ οὕτω, κατ' οὐσίαν, δὲν πραγματοῦται ὁ ὑπὸ τῶν ὡς εἴρηται διατάξεων ἐπιδιωκόμενος σκοπός. Τούτων δοθέντων, ***κατὰ τὴν μείζονα τοῦ Δικαστηρίου γνώμην***, ἀπαιτεῖται, ὅπως καθορισθῇ ἡ ὀφειλομένη κατὰ τὰς εἰρημένας διατάξεις ἐλαχίστη ἡμερησία ἀμοιβὴ τοῦ ἠθοποιοῦ διὰ τὰς περιπτώσεις ταύτας. Ὅθεν δέχεται ἐν μέρει τὰ παράπονα τῆς ἐκκαλούσης ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως καὶ μεταρρυθμίζει τὴν ἐκκαλουμένην κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

Κατὰ τὴν μείζονα τοῦ Δικαστηρίου γνώμην κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957 ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς ἐκκαλουμένης θὰ ἔδει νὰ ὁρισθῇ ἡ 19.9.1958, ἤτοι ἡ ἑπομένη ἀπὸ τῆς παρόδου τῶν προθεσμιῶν διαδικασίας ἐνώπιον τῶν ὀργάνων Διαιτησίας ἡμέρας, οὐχ ἧττον ὅμως ἡ ἡμερομηνία αὕτη ἀνάγεται εἰς χρόνον προγενέστερον τῆς λήξεως τῆς θερινῆς περιόδου τοῦ 1958, αἱ κατὰ τὴν ὁποίαν συναφθεῖσαι ἀτομικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 4 τοῦ προμνησθέντος Κανονιστικοῦ Δ/γματος, ἔληξαν τὴν 30ὴν Σεπτεμβρίου 1958 καὶ συνεπῶς οἱ κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 19 μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1958 ἀπασχοληθέντες ἠθοποιοὶ δὲν θὰ ἐδικαιοῦντο τῶν τυχὸν προκυπτουσῶν μισθολογικῶν διαφορῶν, ἀφοῦ, κατὰ τὴν Νομολογίαν, διὰ τὴν ὑπαγωγὴν μισθωτοῦ εἰς συλλογικὴν σύμβασιν κλπ., ἀπαιτεῖται νὰ ὑφίσταται ἐνεργὸς σύμβασις ἐργασίας οὐ μόνον κατὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος (ἀναδρομικήν), ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν δημοσίευσιν διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς συλλογικῆς ταύτης συμβάσεως κλπ. Κατ' ἀκολουθίαν πρὸς ἄρσιν διενέξεων, ***κατὰ τὴν μείζονα τοῦ Δικαστηρίου γνώμην***, ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης δέον νὰ ὁρισθῇ ἡ ἡμερομηνία, ἀφ' ἧς ἤρξατο ἡ τρέχουσα χειμερινὴ θεατρικὴ περίοδος. Ὅθεν δέχεται ἐν μέρει τὰ παράπονα τῆς ἐκκαλούσης ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως καὶ μεταρρυθμίζει τὴν ἐκκαλουμένην κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

§ 1. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐξόδου καὶ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Βιομηχανίας Καπνοῦ.

Ἀποχώρησις ἠσφαλισμένης ὁριστικῶς ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτῆς λόγῳ τελέσεως γάμου καὶ δικαίωμα ἐπιστροφῆς τῶν εἰσφορῶν αὐτῆς.— Ἔννοια διατάξεως Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου: Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης, αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀπὸ 17 Ἀπριλίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐξόδου καὶ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Βιομηχανίας Καπνοῦ, δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτησις τῆς προσφευγούσης ὅπως τῇ χορηγηθῶσιν αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 17 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Ταμείου (ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 36789/1941, Φ.Ε.Κ. 168 Β') παροχαὶ ἕνεκα ὁριστικῆς ἀποχωρήσεως ἐκ τῆς ἐργασίας της λόγῳ τελέσεως γάμου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ἀ.ν. 440/1937 «περὶ Ἱδρύσεως Ταμείου Ἐξόδου καὶ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Βιομηχανίας Καπνοῦ» (Φ.Ε.Κ. 22) διὰ καταστατικοῦ συνταχθησομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ τροποποιουμένου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 59 § 1 τοῦ ἀ. ν. 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας» καθορισθήσονται, μεταξὺ τῶν ἄλλων, ὁ κύκλος τῶν δικαιουμένων εἰς παροχὰς προσώπων, ἡ ἔκτασις καὶ αἱ προϋποθέσεις ἀπονομῆς τῶν χορηγητέων παροχῶν. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς παρεχομένης ὑπὸ τῆς διατάξεως ταύτης ἐξουσιοδοτήσεως ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 36789 τοῦ ἔτους 1941 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐξόδου καὶ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Βιομηχανίας Καπνοῦ» (Φ.Ε.Κ. 168 20.9. 1941 Β'), ἐν ἄρθρῳ 17 τῆς ὁποίας ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς: «Ἐὰν μετὰ πραγματοποίησιν 1200 ἡμερομισθίων ἢ 50 μηνιαίων εἰσφορῶν ἡ ἠσφαλισμένη ἀποχωρήσῃ ὁριστικῶς τῆς ἐργασίας της λόγῳ τελέσεως γάμου, δύναται νὰ ζητήσῃ ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου τὴν ἐπιστροφὴν τῶν εἰσφορῶν αὐτῆς ἐντόκως πρὸς 2 ο/ο καὶ τὴν παροχὴν ἐφ' ἅπαξ ποσοῦ δραχμῶν 3.000».

Ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἀναφερομένης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Ταμείου, αἱ περὶ ὧν ἡ διάταξις αὕτη παροχαὶ ἀποβλέπουσιν εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ κινδύνου, τὸν ὁποῖον διατρέχουσιν αἱ ἠσφαλισμέναι ἐκ τοῦ ὅτι εἶναι δυνατὸν μετὰ τὸν γάμον των νὰ δημιουργηθῶσι συνθῆκαι, αἱ ὁποῖαι δὲν θὰ ἐπιτρέπωσιν εἰς αὐτὰς τὴν συνέχισιν τῆς ἐργασίας των εἰς βιομηχανίας καπνοῦ. Κατὰ τὴν ὀρθὴν δὲ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης δὲν ἀπαιτεῖται, ὅπως ἡ ἠσφαλισμένη ἀποχωρήσῃ τῆς ἐργασίας εὐθὺς μετὰ τὴν τέλεσιν τοῦ γάμου, δεδομένου ὅτι συνήθως μετὰ τὴν τέλεσιν τοῦ γάμου εἶναι δυνατὸν νὰ διαπιστωθῇ, ὅτι δὲν καθίσταται ἐφικτὴ ἡ συνέχισις τῆς ἐργασίας της, ἀλλὰ δικαιοῦται αὐτὴ τῶν λόγῳ τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας της ἐξ αἰτίας τοῦ γάμου παροχῶν καὶ ἐὰν μετὰ τὸν γάμον της εἰργάσθη ἐπί τι διάστημα, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι θὰ ὑπεβάλη τὴν σχετικὴν αἴτησιν ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου καὶ δὲν θὰ διαπιστοῦται ὅτι ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχώρησίς της ὀφείλεται εἰς αἰτίαν ἀσχέτων πρὸς τὸν γάμον της.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς γίνεται δεκτὸν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἡ αἰτοῦσα εἶχε συμπληρώσει τὸν ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν ἡμερομισθίων, ἐτέλεσε τὸν γάμον της τὴν 4ην Ἀπριλίου 1957, ἀπεχώρησε τῆς ἐργασίας της τὴν 6ην Ἰουνίου 1957 καὶ ὑπέβαλεν αἴτησιν, ἵνα τῆς χορηγηθῶσιν αἱ λόγῳ τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας της παροχαί, τὴν 9ην Ἰουλίου 1957. Ἡ αἴτησίς της ὅμως ἀπερρίφθη ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου ἐπὶ μόνῳ τῷ λόγῳ ὅτι αὕτη εἰργάσθη καὶ μετὰ τὸν γάμον της, χωρὶς νὰ ἐκτίθηται ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει ὅτι ἡ ἀποχώρησις τῆς αἰτούσης ἐκ τῆς ἐργασίας της ὀφείλεται εἰς ἄλλην τινὰ αἰτίαν ἀσχέτων πρὸς τὸν γάμον αὐτῆς. Ὡς ἐκ τούτου, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παρίσταται ὡς μὴ νομίμως ἠτιολογημένη καὶ ἀκυρωτέα διὰ τὸν λόγον τοῦτον καθίσταται. ***(Σ. Ε. 675/1959, Τμ. Γ'***, Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. ***Δ. Μελισσηνός***, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Γ. Σκουρτσῆς***, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Κορωναῖος, Γ. Χολέβας).

§ 2. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως

Δικαίωμα τῶν παρὰ τῷ ἀνωτέρω Ταμείῳ ἀσφαλιζομένων πρὸς λῆψιν περιοδικοῦ βοηθήματος, ἐὰν ἀπολυθῶσιν ἢ παραιτηθῶσι τῆς ὑπηρεσίας δι' οἱονδήποτε λόγον.— Βασικὴ προϋπόθεσις χορηγήσεως τοῦ βοηθήματος ἡ λύσις τῆς συνδεούσης τὸν ἀσφαλιζόμενον σχέσεως μετὰ τῆς ὑπηρεσίας του, εἴτε δι' ἀπολύσεως, εἴτε διὰ παραιτήσεως.— Περίπτωσις ἀνακλήσεως ἀποδοχῆς δηλώσεως παραιτήσεως ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἀνασύνδεσις τῆς σχέσεως.— Ἔλλειψις οὕτω τῆς νομίμου προϋποθέσεως δι' ἀπονομὴν τοῦ βοηθήματος.— Ἔννοια διατάξεως περὶ ἀναστολῆς καταβολῆς τοῦ βοηθήματος μετ' ἀνάληψιν ἐργασίας ἢ ὑπηρεσίας: Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης, αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις 1) τῆς ὑπ' ἀριθ. 61 τῆς 11.11.1957 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (Τ.Ε.Α.Π.Ο. Κ.Α.), δι' ἧς ἀνεκλήθη προγενεστέρα ἀπόφασις

τον χορηγοῦσα εἰς τὸν αἰτοῦντα, τέως ὑπάλληλον τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, μηνιαῖον περιοδικὸν βοήθημα, ὑπολογισθὲν ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ τοῦ τμηματάρχου α' τάξεως, καὶ 2) τῆς ὑπ' ἀριθ. 63 τῆς 21 Νοεμβρίου 1957 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου, δι' ἧς ἐχορηγήθη ἐκ νέου μηνιαῖον βοήθημα εἰς τὸν αἰτοῦντα, ὑπολογισθὲν ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ τοῦ εἰσηγητοῦ.

Ἡ διὰ τῆς πρώτης τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων ἀνάκλησις τῆς προγενεστέρας ἀποφάσεως τοῦ Ταμείου ἐγένετο ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι αὕτη ἐστηρίχθη εἰς γενομένην ἀποδεκτὴν παραίτησιν τοῦ αἰτοῦντος ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ι.Κ.Α., ἥτις ὅμως ἀποδοχὴ ἀνεκλήθη μεταγενεστέρως ὡς πεπλανημένη, κατόπιν δὲ τούτου καὶ τῆς ἐπανόδου τοῦ αἰτοῦντος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν δὲν ὑφίστατο πλέον ἡ νόμιμος προϋπόθεσις ἀπονομῆς μηνιαίου βοηθήματος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 6 τῆς ὑπ' ἀριθ. 18323/1949 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν Τ.Ε.Α.Π.Ο. Κ.Α.» (Φ.Ε.Κ. τεῦχος Β' 140), οἱ παρὰ τῷ Ταμείῳ ἀσφαλιζόμενοι δικαιοῦνται περιοδικοῦ βοηθήματος, πλὴν ἄλλων, καὶ ἐὰν ἀπολυθῶσιν ἢ παραιτηθῶσι τῆς ὑπηρεσίας δι' οἱονδήποτε λόγον. Οὕτω, εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, βασικὴ προϋπόθεσις χορηγήσεως βοηθήματος εἶναι ἡ λύσις τῆς συνδεούσης τὸν ἀσφαλιζόμενον σχέσεως μετὰ τῆς ὑπηρεσίας του, εἴτε δι' ἀπολύσεως, εἴτε διὰ παραιτήσεως. Ἐν προκειμένῳ ὅμως διὰ τῆς ἐκ μέρους τοῦ Ι.Κ.Α. ἀνακλήσεως τῆς ἀποδοχῆς τῆς δηλώσεως παραιτήσεως τοῦ αἰτοῦντος ἀνασυνεδέθη ἐξ ὑπαρχῆς, ἀφ' ἧς ἐλύθη, ἡ μετὰ τοῦ Ι.Κ.Α. σχέσις τοῦ τελευταίου τούτου, θεωρουμένης τῆς σχέσεως ταύτης ὡς οὐδέποτε διακοπείσης. Κατόπιν τούτου δὲν ὑφίστατο ἡ νόμιμος προϋπόθεσις ἀπονομῆς βοηθήματος, ὡς ἐκ τούτου δὲ νομίμως ἐγένετο, ἐντὸς εὐλόγου χρονικοῦ διαστήματος, ἡ διὰ τῆς πρώτης τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων ἀνάκλησις τῆς χορηγούσης τὸ βοήθημα ἀποφάσεως τῆς διοικήσεως τοῦ Ταμείου. Ἡ ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος ἐπικαλουμένη διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 § 3β τῆς προμνησθείσης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, καθ' ἣν ἡ καταβολὴ τῶν παρὰ τοῦ Ταμείου χορηγουμένων παροχῶν ἀναστέλλεται, ἐφ' ὅσον ὁ βοηθηματοῦχος ἤθελεν ἀναλάβει ἐργασίαν ἢ ὑπηρεσίαν θεμελιοῦσαν ὑποχρέωσιν ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ, καὶ συμφώνως πρὸς τὴν ὁπρίαν, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ αἰτοῦντος, ἐπιτρέπεται μόνον ἀναστολὴ καταβολῆς τοῦ ἅπαξ χορηγηθέντος βοηθήματος, οὐχὶ δὲ πλήρης ἀνατροπὴ τῆς περὶ τούτου ἀποφάσεως, δὲν ἔχει ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν, δεδομένου ὅτι αὕτη ἀναφέρεται εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ βοηθηματοῦχος ἀναλαμβάνει ὑπηρεσίαν, ἥτις ἐκ νέου θεμελιοῖ ὑποχρέωσιν ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ, ὄχι ὅμως καὶ εἰς ἐκείνην, καθ' ἣν, ὡς ἐν προκειμένῳ, θεωρεῖται ὡς μὴ λυθεῖσα ἡ διὰ παραιτήσεως ἢ ἀπολύσεως προγενεστέρως ὑπάρξασα ὑπηρεσιακὴ σχέσις. Ὅθεν, εἶναι ἀπορριπτέος ὁ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων λόγος ἀκυρώσεως.

Διατηρουμένης ἐν ἰσχύι τῆς πρώτης τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων ἀπορριπτέα εἶναι ἡ αἴτησις καὶ καθ' ὃ μέρος αὕτη στρέφεται κατὰ τῆς δευτέρας τούτων, καθ' ἣς οὐδεὶς αὐτοτελὴς λόγος ἀκυρώσεως προβάλλεται καὶ ἧς ἡ ἀκύρωσις ζητεῖται ὡς συνέπεια ἀκυρώσεως τῆς πρώτης (*Σ.Ε. 714 1959, Τμ. Α'*, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*, Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Μαραγκόπουλος*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Μ. Γαλέος, Ε. Κλειτσιούνης).

§ 3. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων καὶ Αὐτασφαλίσεως Ὑγειονομικῶν.

Ἀπονομὴ συντάξεως λόγῳ γήρατος εἰς φαρμακοποιούς.—Ἐλάττωσις εἰς τὸ ἥμισυ ἐπὶ δηλώσεως τοῦ ἠσφαλισμένου ὅτι θὰ ἐξακολουθήσῃ ἀσκῶν τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ.—Θεώρησις ὡς ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος καὶ τῆς κατοχῆς ἐμμίσθου δημοσίας θέσεως ἢ ἰδιωτικῆς, ἐφ' ὅσον ὡς προσὸν πρὸς κατάληψιν τῆς θέσεως χρησιμεύει τὸ δίπλωμα.—Ἀκυρότης τῆς ὑπ' ἀριθ. 62691/1939 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ ἐφαρμογῆς μόνον ἐπὶ μετόχων φαρμακοποιῶν, κεκτημένων ἴδιον φαρμακεῖον, ὡς ἐκδοθείσης κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀντισυνταγματικῆς ἐξουσιοδοτικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 59 § 1 τοῦ ἀ. ν. 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἀ. ν. 694/1937, μὴ καλυφθείσης τῆς πλημμελείας διὰ τοῦ ν. δ. 2520/1953 καὶ τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ ν. δ. 3348/1955: Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 334/1958 ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ Αὐτασφαλίσεως Ὑγειονομικῶν (Τ.Σ.Α.Υ.), δι' ἧς ταῦτο διέκοψε τὴν χορηγηθεῖσαν εἰς τὸν αἰτοῦντα φαρμακοποιὸν διὰ προγενεστέρας ἀποφάσεώς του ἡμίσειαν σύνταξιν γήρατος διὰ τὸ ἀπὸ 1.8.1948 μέχρι 30.4.1958 χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ οὗτος διετέλεσεν ἐμμισθος φαρμακοποιὸς εἰς τὸ Σισμανόγλειον Φυματιολογικὸν Ἰνστιτοῦτον καὶ διέκοψε τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ὡς ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν συντάξεων.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 6441/1935 «περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τοῦ νόμου 5945 περὶ Ταμείου Συντάξεων καὶ Αὐτασφαλίσεως Ὑγειονομικῶν, ὡς οὗτος ἐκωδικοποιήθη διὰ τοῦ διατάγματος τῆς 16/23 Μαρτίου 1934» (3), ὡρίσθη, ὅτι ἡ ἀπονεμομένη εἰς τοὺς φαρμακοποιοὺς σύνταξις γήρατος ἐλαττοῦται εἰς τὸ ἥμισυ, ἐὰν ὁ αἰτῶν τὴν σύνταξιν δηλοῖ, ὅτι θὰ ἐξακολουθήσῃ ἀσκῶν τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 5 § 4 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 5945/1934 ὡς ἄσκησις ἐπαγγέλματος λογίζεται καὶ ἡ κατοχὴ ἐμμίσθου δημοσίας θέσεως ἢ ἰδιωτικῆς, ἐφ' ὅσον ὡς προσὸν πρὸς κατάληψιν τῆς θέσεως ταύτης χρησιμεύει τὸ δίπλωμα.

Διὰ τῶν ἄνω διατάξεων οὐδεμία γίνεται διάκρισις ὡς πρὸς τὴν παροχὴν ἡμισείας συντάξεως γήρατος, μεταξὺ τῶν φαρμακοποιῶν τῶν ἀσκούντων τὸ ἐπάγγελμά των διὰ τῆς διατηρήσεως ἰδίου φαρμακείου καὶ ἐκείνων, οἵτινες ἀσκοῦν τοῦτο ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐμμίσθου ὑπαλλήλου παρὰ δημοσίᾳ ἢ ἰδιωτικῇ θέσει, ἡ κατοχὴ τῆς ὁποίας προϋποθέτει δίπλωμα φαρμακοποιοῦ. Καὶ ναὶ μὲν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 62691/1939 ἀποφάσε-

ὡς τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 57/28.2.1959 Β' τ.) ἐδόθη εἰς τὴν ἄνω διάταξιν ἡ ἔννοια, ὅτι ἔχει αὕτη ἐφαρμογὴν μόνον ἐπὶ μετόχων φαρμακοποιῶν κεκτημένων ἴδιον φαρμακεῖον, πλὴν ὅμως ἡ ἀπόφασις αὕτη εἶναι ἀνίσχυρος, ὡς ἐκδοθεῖσα κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀντισυνταγματικῆς, κατὰ τὰ παγίως ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου κριθέντα, ἐξουσιοδοτικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 59 § 1 τοῦ ἀ. ν. τῆς 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς ἠρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ. ν. 694/1937, δὲν ἐκαλύφθη δὲ ἡ πλημμέλεια αὕτη διὰ τοῦ ν. δ. 2520/1953 (ἄρθρον 1 § 4) καὶ τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ ν. δ. 3348/1955, δι' ὧν κυροῦνται συλλήβδην καὶ ἀορίστως αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὸ Ταμεῖον ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, λόγῳ τῆς γενικότητος καὶ ἀοριστίας τῶν διατάξεων τούτων, δι' ὧν ἐπιχειρεῖται ἀναδρομικὴ κάλυψις τοῦ ἐκ τοῦ ἀνισχύρου τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ἄνω ἄρθρου 59 πηγάζοντος ἐλαττώματος αὐτῶν. Ὅθεν οὐχὶ νομίμως διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως διεκόπη διὰ τὸ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενον διάστημα ἡ χορήγησις εἰς τὸν αἰτοῦντα τοῦ ἡμίσεος τῆς συντάξεως, ἐπὶ τῇ μὴ νομίμῳ αἰτιολογίᾳ ὅτι δὲν ἐδικαιοῦτο οὗτος ταύτης, λόγῳ τοῦ ὅτι δὲν ἐκέκτητο οὗτος, κατὰ τὴν ἄνω περίοδον, ἴδιον φαρμακεῖον, ἀλλ' ἦτο ἔμμισθος φαρμακοποιός, κατ' ἀκολουθίαν δὲ τούτου καὶ ἐπὶ τῆς ἐπὶ μὴ νομίμῳ αἰτιολογίᾳ διακοπῆς τῆς συντάξεως παράνομος εἶναι καὶ ἡ συνεπείᾳ ταύτης ἐπιχειρουμένη ἀναζήτησις τῶν καταβληθεισῶν συντάξεων. (*Σ.Ε. 713/1959, Τμ. Α'*, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*, Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Μαραγκόπουλος*, Δικηγόροι οἱ κ. κ. Μ. Κυριλλόπουλος, Κ. Ζαβολέας).

§ 4. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

Χορήγησις ὑπὸ τῆς Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἐπιδόματος διευθυντοῦ (ἐξόδων παραστάσεως) ὡς τακτικοῦ συμβατικοῦ ἀνταλλάγματος τῆς προσφερομένης ἐργασίας.— Κρίσις δικαστηρίου περὶ τοῦ ὅτι τοῦτο συμπεριλαμβάνεται εἰς τὰς τακτικὰς ἀποδοχάς, τὰς ὑποκειμένας εἰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφοράς.— Ἀρκεῖ πρὸς θεμελίωσιν τοῦ δικαιώματος συντάξεως ἡ ἰδιότης τῶν ἀποδοχῶν ὡς τακτικῶν, ὑποκειμένων κατ' ἀνάγκην εἰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφοράς: Ὡς δείκνυται ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος Ταμείου ὑποβληθεισῶν κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐξεδόθη, προτάσεών του, τοῦτο ἐπεκαλέσθη καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 8368(1955) ὁριστικὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἐφετείου, ἐκδοθεῖσαν μεταξὺ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ τῆς Ἐμπορικῆς Τραπέζης, οὐχὶ πρὸς ἐπιστήριξιν δεδικασμένου, ὅσον ἀφορᾷ τὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου (ὅπερ καὶ δὲν ὑφίσταται ὡς μὴ τρεχούσης ταυτότητος προσώπων κατὰ τὰ ἄρθρα 274 Πολ. Δικον.), ἀλλ' ἁπλῶς, ἵνα συνεκτιμηθῇ καὶ αὕτη μετὰ τῶν λοιπῶν τῆς ἀποδείξεως στοιχείων ὡς τεκμήριον κατὰ τὸ ἄρθρ. 276 Πολ. Δικ. Ἐφ' ὅσον ὅθεν τὸ Ἐφετεῖον βεβαιοῖ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ὅτι ἐξετίμησε πάντα τὰ προσκομισθέντα ἐνώπιόν του ἔγγραφα, ἐξαιρέσει ὡρισμένων τοιούτων, ἅτινα καὶ ἀπαριθμεῖ καὶ μεταξὺ τῶν ὁποίων δὲν περιλαμβάνεται ἡ ρηθεῖσα ἀπόφασις, οὐδεμία καταλείπεται ἀμφιβολία ὅτι συνεξετίμησε καὶ ταύτην μετ' αὐτῶν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πρῶτος τῆς ἀναιρέσεως λόγος εἶναι ἀπορριπτέος.

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, κατ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, δέχεται, ὅτι τὸ ὑπὸ τῆς Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος χορηγούμενον εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον ὡς ἐπίδομα διευθυντοῦ (ἔξοδα παραστάσεως) ἐκ δραχ. 2.000 μηνιαίως κατεβάλλετο εἰς αὐτόν, ὡς καὶ εἰς ὅλους τοὺς διευθυντάς, ὡς τακτικὸν συμβατικὸν ἀντάλλαγμα τῆς παρ' αὐτῶν προσφερομένης ἐργασίας ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν (ἀπὸ τῆς ἱδρύσεώς της) καὶ περαιτέρω ὅτι τὸ ἐπίδομα διευθυντοῦ περιλαμβάνεται κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀπὸ 8.10.1949 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 50581/19.12.1949 τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, εἰς τὰς πάσης φύσεως τακτικὰς ἀποδοχὰς τὰς ὑποκειμένας εἰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφοράς. Συνεπῶς ὁ δεύτερος τῆς ἀναιρέσεως λόγος ὅτι τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον ὑπελόγισεν εἰς τὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς καὶ τὸ ἐπίδομα τοῦτο, χωρὶς νὰ δέχηται, ὅτι ὑπέκειτο εἰς τὰς ἀσφαλιστικὰς κρατήσεις, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος. Ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι δι' αὐτοῦ πλήττεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὅτι προέβη εἰς τὸν ὑπολογισμὸν καὶ τούτου, χωρὶς νὰ δέχηται καὶ τὴν καταβολὴν τῆς ἀναλογούσης εἰσφορᾶς, εἶναι ἐπίσης ἀπορριπτέος, καθ' ὅσον πρὸς θεμελίωσιν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἀξιουμένου δικαιώματος συντάξεως ἀρκεῖ ἡ ἰδιότης τῶν ἀποδοχῶν ὡς τακτικῶν, αἵτινες ὡς τοιαῦται κατ' ἀνάγκην ὑπόκεινται εἰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφοράς. (*Α.Π. 724/1958, Τμ. Β'*, Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*, Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Ι. Τραχανῆς*, Δικηγόροι οἱ κ. κ. Γ. Σημίτης, Ι. Καποδίστριας (*).

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 57/1958 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπὶ τοῦ πρὸς μισθωτοὺς «δώρου» δι' ἑορτὰς Πάσχα 1959: Ἀναφερόμενοι εἰς τὰς διὰ της ὑπ' ἀριθ. 40395/24.4.1959 ἡμετέρας γενικῆς διαταγῆς κοινοποιηθείσας ὑμῖν ὑπουργικὰς ἀποφάσεις ὑπ' ἀριθ. α) 30100/6300/18.4.1959 «περὶ παροχῆς δώρου τοῦ Πάσχα 1959 εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους» β) 109114/Roneo 77/17.4.1959 «περὶ τοῦ ἐπιδόματος ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1959 τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων» καὶ γ) 110001/Roneo 79/17.4.1959 «περὶ τοῦ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς του Πάσχα 1959 ἐπιδόματος (δώρου) τῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. παρέχομεν ὑμῖν τὰς ἀκολούθους ὁδηγίας περὶ τῶν καταβλητέων ἐπὶ τῶν δώρων εἰσφορῶν:

1. Ἡ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς χορηγουμένη οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις θεωρεῖται ὡς ἀναδρομικὴ ἐπαυξησις τῶν ἀποδοχῶν, καλύπτουσα τὸ χρονικὸν διάστημα μεταξὺ τῆς ἑορτῆς, δι' ἣν χορηγεῖται αὕτη, καὶ τῆς προηγουμένης τοιαύτης (*) καὶ ἑπομένως ὁ ὀρθὸς τρόπος ὑπολογισμοῦ των εἰσφορῶν συνίσταται εἰς τὸν ἐπιμερισμὸν τοῦ δώρου εἰς τὰς μισθολογικὰς περιόδους, τὰς ὁποίας τοῦτο ἀφορᾷ καὶ εἰς τὴν σύνταξιν ἰδιαιτέρων καταστάσεων δι' ἑκάστην τούτων, ὅτε αἱ εἰσφοραὶ ἑκάστης περιόδου θὰ ὑπολογισθῶσιν ἐπὶ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὸ ἄθροισμα τῶν ἀποδοχῶν τῆς περιόδου ταύτης καὶ τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς τὴν αὐτὴν περίοδον ποσοῦ τοῦ δώρου. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δέον νὰ καταβληθοῦν εἰσφοραὶ ἴσαι πρὸς τὴν διαφορὰν τῶν ἤδη καταβληθεισῶν τοιούτων (βάσει τῶν κανονισμῶν μισθολογικῶν καταστάσεων) ἀπὸ τῶν ὡς ἄνω νῦν ὑπολογιζομένων. Ὁἰκοθεν νοεῖται, ὅτι ἡ τοιαύτη διαφορὰ θέλει ἑκάστοτε προκύπτει, ἐφ' ὅσον διὰ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω προσθήκης τοῦ ἀναλογοῦντος ποσοῦ δώρου προκύπτει διαφορὰ ἀσφαλιστικῆς κλάσεως.

Ἐπειδὴ ὅμως τεχνικῶς εἶναι λίαν δυσχερὴς ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ὡς ἄνω τρόπου ὑπολογισμοῦ τῶν εἰσφορῶν, δέον νὰ συστήσητε εἰς τοὺς ἐργοδότας, ὅπως, ἐφ' ὅσον προτιμῶσι, συντάξωσι ἰδιαιτέραν κατάστασιν διὰ τὰ ποσὰ τοῦ δώρου, ὑπολογίζωσι δὲ τὰς εἰσφορὰς οὐχὶ βάσει τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου, ἀλλὰ βάσει τοῦ νομίμου ποσοστοῦ ἀσφαλίσεως ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου δώρου. Ἡ παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν ἐπιλογὴ τοῦ ἑνὸς ἐκ τῶν δύο ὡς ἄνω συστημάτων ὑπολογισμοῦ τῶν ἐπὶ τοῦ δώρου εἰσφορῶν συνεπάγεται τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ δι' ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀποκλειομένης τῆς μερικῆς ἐφαρμογῆς ἑκατέρου τῶν συστημάτων τούτων.

2. Δὲν θὰ ὑπολογισθοῦν καθ' οἱονδήποτε τρόπον εἰσφοραὶ ἐπὶ τοῦ δώρου τῶν πάσης φύσεως μισθωτῶν, οἵτινες καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν διάστημα, εἰς ὃ, κατὰ τὰς κοινοποιουμένας ἀποφάσεις, ἀναφέρεται τὸ χορηγούμενον δῶρον, κατετάσσοντο βάσει τῶν ἀποδοχῶν των εἰς τὴν ἀνωτάτην μισθολογικὴν κλάσιν. Διὰ τοὺς ἐξ αὐτῶν ὅμως καταταγέντας εἰς τὴν ἀνωτάτην μισθολογικὴν κλάσιν ἐπὶ τμῆμα μόνον τοῦ χρονικοῦ διαστήματος, εἰς ὃ ἀναφέρεται τὸ δῶρον, δὲν θὰ ὑπολογισθοῦν εἰσφοραὶ μόνον διὰ τὸ τμῆμα τοῦτο.

3. Ὁ ὑπολογισμὸς τῶν ὑπὲρ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν ἐπὶ τοῦ δώρου τοῦ καταβαλλομένου εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους ἡλικίας μέχρι 18 ἐτῶν γενήσεται συμφώνως πρὸς τὰς διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 33372/1694/17.5.1954 γενικοῦ ἐγγράφου ἡμῶν παρασχεθείσας ὁδηγίας (Δελτίον Ι.Κ.Α. 1954, σελ. 438). Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον θέλουσιν ὑπολογισθῆ αἱ εἰσφοραὶ καὶ προκειμένου περὶ τοῦ καταβαλλομένου δώρου εἰς τοὺς μαθητὰς τεχνίτας τοὺς ἀπασχολουμένους κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 6.6.1952 β. δ/γματος περὶ ἐκπαιδεύσεως μαθητῶν τεχνιτῶν, ὡς καὶ περὶ μαθητευομένων τροφίμων τῶν Ἐθνικῶν Ὀρφανοτροφείων καὶ Οἰκοτροφείων Προκειμένου περὶ τῶν ὑπὲρ Ο.Ε.Ε. καὶ Δ.Λ.Ο.Ε.Μ. εἰσφορῶν αὗται θὰ ὑπολογισθῶσι βάσει τοῦ πράγματι καταβλητέου ποσοῦ τοῦ δώρου καὶ οὐχὶ καθ' ὃν τρόπον ὁρίζεται ἐν τῇ ὡς ἄνω διαταγῇ διὰ τας ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορὰς (βλ. ἐγκ. 464/1958 καὶ 334/1958).

4. Συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 12 τῆς ὑπ' ἀριθ. 30100/6300/18.4.1959 κοινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως αἱ ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ ἐπὶ τοῦ βάσει αὐτῆς καταβλητέου δώρου θέλουσι καταβληθῆ παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν εἰς 4 ἰσοποσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης καταβλητέας τὴν 5ην Μαΐου 1959.

Ἐνταῦθα δέον νὰ διευκρινισθῶσι τὰ κάτωθι:

α) Τὸ βάσει τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως καταβλητέον δῶρον ὑπόκειται καὶ εἰς τὰς ὑπὲρ Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Ἑστίας καὶ Δ.Λ.Ο.Ε.Μ. εἰσφοράς.

β) Ἑκάστη τῶν ἀνωτέρω δόσεων δέον νὰ καταβληθῆ τὴν 5ην ἑκάστου τῶν τεσσάρων μηνῶν, Μαΐου, Ἰουνίου, Ἰουλίου καὶ Αὐγούστου, τῆς καταβολῆς τούτων μετὰ τὴν πάροδον τῆς ἡμερομηνίας ταύτης θεωρουμένης ἐκπροθέσμων καὶ συνεπαγομένης τὴν ἐπιβολὴν τῶν προσθέτων τελῶν τοῦ ν.δ. 3762/1957, μὴ ἰσχυούσης ἐν προκειμένῳ τῆς 30ημέρου προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 26 § 3 ν.δ. 1846/1951.

Ἐπειδὴ ὅμως ἐν τῇ πράξει ἡ ἀγορὰ καὶ ἡ ἐπικόλλησις ἐνσήμων ἀντιστοιχούντων εἰς τὸ 1/4 τῶν ἀναλογουσῶν δι' ἕκαστον μισθωτὸν εἰσφορῶν ἐμφανίζει σοβαρας δυσχερείας, ἰδίᾳ προκειμένου περὶ ἐπιχειρήσεων ἀπασχολουσῶν

(*) Βλέπε καὶ Α.Π. 697/1958, ΕΕΔ 17, 1188.

μεγάλον ἀριθμὸν μισθωτῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ὑμετέρων ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου ὑπαλλήλων, δέον ὅπως θεωρήσητε ὡς ἐκπληρωθεῖσαν τὴν ὑποχρέωσιν καταβολῆς τοῦ 1/4 κατὰ μῆνα τῶν ἐπὶ τοῦ δώρου εἰσφορῶν παρὰ τῶν ὑποχρέων ἐργοδοτῶν, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἤθελον προβῆ εἰς τὴν ἀγοράν ἰσοπόσων ἐνσήμων καὶ τὴν ἐπικόλλησιν αὐτῶν ἐπὶ ἀναλόγου ἀριθμοῦ ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων μισθωτῶν, μέχρι τῆς πλήρους κατὰ μῆνα Αὐγουστον ἀγορᾶς καὶ ἐπικολλήσεως τοῦ συνόλου τῶν ἐφ' ὁλοκλήρου τῆς ἐπιτοῦ δώρου εἰσφορᾶς ἀντιστοιχούντων ἐνσήμων.

Ἐξ ἄλλου διευκρινίζομεν ὅτι, δοθέντος ὅτι ἡ εὐχέρεια καταβολῆς τῶν ἐπὶ τοῦ δώρου εἰσφορῶν εἰς 4 δόσεις παρεσχέθη πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ἐργοδοτῶν, δύνανται οὗτοι, μὴ ποιούμενοι χρῆσιν τῆς εὐχερείας ταύτης, νὰ καταβάλλωσι τὰς ἐπὶ τοῦ δώρου εἰσφορὰς εἰς ὁλόκληρον συμφώνως πρὸς τὰς ἰσχυούσας διατάξεις, ἤτοι ἐντὸς 30ημέρου προθεσμίας ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ μηνός, καθ' ὃ εἶναι καταβλητέον τὸ δῶρον, καὶ

γ) Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 12 τῆς ἀνωτέρω κοινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ τῆς εἰς δόσεις καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν δὲν θὰ τύχουν ἐφαρμογῆς, προκειμένου περὶ τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Ν.Π.Δ.Δ., ὡς καὶ περὶ τῶν ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας καὶ τῶν Τραπεζῶν. Οἱ ἀνωτέρω ἐργοδόται δέον ὅπως τὰς ἐπὶ τοῦ δώρου εἰσφορὰς τῶν ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου κλπ. μισθωτῶν αὐτῶν καταβάλωσιν εἰς ὁλόκληρον ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 26 § 3 ἀ.ν. 1846/1951 ὁριζομένης προθεσμίας *(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 99/1959 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.)*.

Ἐργατικὰ ἀτυχήματα ἐκ δόλου τοῦ ἐργοδότου καὶ ὑποχρεώσεις αὐτοῦ ἔναντι τοῦ Ι.Κ.Α.: Κοινοποιεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 8514/23.12.1958 ἀπόφασις τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 34 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἀποδοτέου εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ποσοῦ διὰ χορηγηθείσας παροχὰς εἰς εἶδος πρὸς περίθαλψιν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ὀφειλομένου εἰς δόλον τοῦ ἐργοδότου *(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 3/1959 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.)*.

Ἀπόφασις Διοικητοῦ Ι. Κ. Α. ὑπ' ἀριθ. 8514/23.12.1958.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ ν.δ. 3710/1957 «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ διοικήσεως καὶ ἐλέγχου τοῦ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας κλπ».

2) Τὸ ἄρθρον 2 § 2 τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου 34 § 2 ἀ.ν. 1846/1951 ἐκδοθέντος Κανονισμοῦ «περὶ τρόπου ὑπολογισμοῦ δαπανῶν τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς περίθαλψιν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ὀφειλομένου εἰς δόλον τοῦ ἐργοδότου».

Ἀποφασίζομεν :

Ὅπως κατὰ τὸ ἔτος 1959

1) Ἡ παρὰ τοῦ ὑποχρέου ἐργοδότου ἀποδιδομένη ἐν ἑκάστῃ περιπτώσει εἰς τὸ Ι.Κ.Α. δαπάνη δι' ἰατροφαρμακευτικὴν περίθαλψιν, συμπεριλαμβανομένων τῶν παρακλινικῶν ἐξετάσεων καὶ τῶν εἰδικῶν θεραπειῶν, καθορισθῇ εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν (εἴκοσι) 20 ἡμερησίως καὶ

2) Τὸ ποσὸν τῆς ἀναζητητέας δαπάνης περιθάλψεως ἐν θεραπευτηρίῳ ὑπολογίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συμβατικῶς ἰσχυουσῶν ἑκάστοτε διὰ τὸ Ι.Κ.Α. τιμῶν νοσηλείων (ἐγχειρήσεων κλπ.) καὶ ἐν γένει ἐπὶ τῶν πραγματοποιηθέντων παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐξόδων (*).

Ἐξαίρεσις ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας τῶν ἐθελουσίως ἐξερχομένων τῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος: Ἐν σχέσει μὲ τὴν ὑπαγωγὴν ἢ μὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀνεργίας τῶν ἐθελουσίως ἐξερχομένων τῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλων τῆς Α.Τ.Ε. (βάσει τοῦ ἄρθρου 69β τοῦ οἰκείου ὀργανισμοῦ) κατὰ τὸν χρόνον καταβολῆς εἰς τούτους, βάσει τῆς αὐτῆς διατάξεως, μηνιαίας περιοδικῆς ἀμοιβῆς τύπου προσωρινῆς συντάξεως μέχρι ὁριστικῆς συνταξιοδοτήσεώς των, διὰ μόνην τὴν αἰτίαν τῆς παροχῆς ταύτης, ἢ ἐφ' ὅσον ἤθελον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τοιαύτης καταβολῆς ἀπασχοληθῇ εἰς ἑτέραν ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν τὰ κάτωθι :

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἡμετέρου Ὀργανισμοῦ κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 298/12.2.1959 συνεδρίασιν αὐτοῦ ἀπεφάνθη, ὅτι ἐκ τῆς ὅλης οἰκονομίας τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 69β προκύπτει, ὅτι τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος πρόσωπα κατὰ τὸν χρόνον καταβολῆς τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω περιοδικῆς μηνιαίας παροχῆς δὲν διατελοῦν πρὸς τὴν Τράπεζαν εἰς ἐνεργὸν σχέσιν ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἥτις συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ν.δ. 2961/1954 ἀποτελεῖ θεμελιώδη προϋπόθεσιν ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀνεργίας καὶ ἑπομένως δὲν ὑφίσταται ἀντιστοίχως ὑποχρέωσις καταβολῆς εἰσφορῶν διὰ τοὺς κλάδους ἀνεργίας καὶ στρατεύσεως, ἀλλ' οὐδὲ ἀπὸ 14.8.1958, εἰσφορῶν ὑπὲρ τοῦ Δ.Α.Ο.Ε.Μ.

Ἀλλὰ καὶ διὰ πᾶσαν ἑτέραν ἀπασχόλησιν εἰς οἱανδήποτε ἐξηρτημένην ἐργασίαν κατὰ τὸν χρόνον καταβολῆς τῆς ἀνωτέρω παροχῆς τὰ ἀνωτέρω πρόσωπα δέον, ὅπως ἐξαιρεθοῦν τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας κατὰ τὴν συνδεδυασμένην ἑρμηνείαν τοῦ ἄρθρου 12 § 1 ἐδ. γ' καὶ ἄρθρου 23 § 1 τοῦ ν.δ. 2961/1954, ἐφ' ὅσον εἰς περίπτωσιν ἀπολύσεώς των ἐκ τῆς τοιαύτης ἐξηρτημένης ἐργασίας δὲν ἤθελον δικαιωθῇ ἐπιδοτήσεως συμφώνως πρὸς τὴν τελευταίαν ὡς ἄνω διάταξιν.

Ἄλλως ὅμως ἔχει τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν διὰ τὰς εἰσφορὰς κλάδου στρατεύσεως καὶ ὑπὲρ Δ.Α.Ο.Ε.Μ., αἵτινες ὀφείλονται ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν, τὰς ὁποίας ἀπολαμβάνει ὁ ἐνδιαφερόμενος ἐκ τῆς τοιαύτης ἀπασχολήσεώς του, χωρὶς νὰ ἀσκῇ ἐπιρροήν τινα τὸ γεγονὸς ὅτι ταυτοχρόνως λαμβάνει καὶ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω σύνταξιν. *(Ἐγγρ. ὑπ' ἀριθ. 15036/1959 Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας)*.

(*) Σημ. Συντάξεως: Τὸ ἄρθρον 34 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ὁρίζει «ἐὰν διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως βεβαιοῦται, ὅτι τὸ ἀτύχημα ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς ὀφείλεται εἰς δόλον τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντος προσώπου, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται ὅπως καταβάλῃ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. πᾶσαν τὴν δαπάνην τούτου, τὴν προκληθεῖσαν ἐκ τῆς λόγῳ τοῦ ἀτυχήματος χορηγήσεως παροχῶν. Διὰ κανονισμοῦ ὁρισθήσεται ὁ τρόπος ὑπολογισμοῦ τῶν δαπανῶν.

Τοιοῦτος κανονισμὸς ἐξεδόθη καὶ εἶναι ὁ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 51476/1951 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 13, 1013) ἐγκριθείς.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΥΠΟ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΤΟΥ ΒΑΡΟΥΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ὁ ἐργοδότης κατὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ κρατεῖ ἐξ αὐτοῦ τὸ βαρῦνον τὸν μισθωτὸν τμῆμα αὐτοῦ δι' ἐξόφλησιν ὀφειλῶν πρὸς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, κυριώτερος τῶν ὁποίων εἶναι τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, διὰ καταβολὰς εἰς Ταμεῖα συντάξεων ἢ ἀσφαλειῶν, εἰς τὴν διοίκησιν τῶν ὁποίων μετέχουν κατὰ τὰ 2/3 τοὐλάχιστον οἱ ἴδιοι ἐργάται (ἄρθρον ΙΗ' τοῦ νόμου ΔΛ'/1912, ὡς ἠρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ νόμου 281/1914 «περὶ σωματείων»), ἢ καὶ ὑπὲρ ἄλλων Ὀργανισμῶν, ἐπίσης πρὸς καταβολὴν τῶν βαρυνόντων τοὺς μισθωτοὺς φόρων ἐξ ἀμοιβῶν μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν (ἄρθρον 14 ν.δ. 2901/1954).

Προκειμένου εἰδικῶς περὶ τῶν ἐναντι τοῦ Ι.Κ.Α. ὑποχρεώσεων ὁ νόμος (1846/1951) καθιστᾷ ὑπεύθυνον διὰ τὴν τακτικὴν καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν τὸν ἐργοδότην, ἐναντίον τοῦ ὁποίου δύναται νὰ χωρήσῃ διοικητικὴ ἐκτέλεσις (ἄρθρον 27 § 1 ἀ.ν. 1846/1951) ἢ καὶ νὰ ἀσκηθῇ ποινικὴ ἀγωγὴ (ἄρθρον 26 § 6 ἀ.ν. 1846/1951) (Α.Π. 255/1954, ΕΕΔ 14, 78).

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 26 § 5 ἀ.ν. 1846/1951, ἐὰν ὁ ἐργοδότης δὲν ἐκπληρώσῃ τὴν ὑποχρέωσιν παρακρατήσεως τῆς ἐργατικῆς εἰσφορᾶς ἐκ τοῦ μισθοῦ τοῦ ἠσφαλισμένου ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πληρωμῆς τῶν μισθῶν, ἡ καταβολὴ τῆς τε ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς καὶ τῆς εἰσφορᾶς τοῦ ἠσφαλισμένου βαρύνει τὸν ἐργοδότην.

Ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως αὐτῆς, ἡ ὁποία σκοπεῖ τὴν ἀποφυγὴν ἐπιβαρύνσεως τοῦ ἐργαζομένου δι' εἰσφορῶν χρονικοῦ διαστήματος μείζονος τοῦ διμήνου, τὰς ὁποίας δυσχερῶς θὰ ἠδύνατο νὰ ἐξοφλήσῃ (*Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, σελ. 161, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6712/1958, ΕΕΔ 17, 753), εἶναι, ὅτι δὲν δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ παρακρατήσῃ πλέον ἐκ τοῦ μισθοῦ τῶν δύο μηνῶν τὰς βαρυνούσας τὸν μισθωτὸν εἰσφοράς. (Περὶ καταβολῆς αὐτῶν ἐν περιπτώσει δικαστικῆς ἀκυρώσεως ἀπολύσεως μισθωτοῦ βλέπε ΕΕΔ 17, 204, ἔνθα γνωμοδότησις καὶ ἐγκύκλιος τοῦ Ι.Κ.Α.).

Καίτοι ὁρίζει μὲν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 25 § 11 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὅτι εἶναι ἄκυρος πᾶσα συμφωνία περὶ μεταθέσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βάρους ἢ περὶ μεταβολῆς τοῦ τρόπου κατανομῆς αὐτοῦ, ἀλλ' ὡς ἔχει ἑρμηνευθῇ (*Χ. Ἀγαλλόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 161), δὲν ἀποκλείεται, ὅπως παρατηρῇ ἐκ τῶν ὑστέρων ὁ ἐργοδότης τῆς ἐκ τοῦ μισθοῦ τοῦ ἠσφαλισμένου κρατήσεως, εἴτε ὁλοκλήρου, εἴτε μέρους τῆς εἰσφορᾶς.

Συμβαίνει οὕτω ὁ ἐργοδότης νὰ παραιτῆται συνήθως τοῦ δικαιώματος εἰς παρακράτησιν ἐκ τοῦ μισθοῦ τῆς ἐργατικῆς εἰσφορᾶς, καταβάλλων καὶ ταύτην ἐξ ἰδίων καὶ οὕτω δὲν ἐπέρχεται καὶ μείωσις τοῦ μισθοῦ κατὰ τὸ εἰς τὴν ἐργατικὴν εἰσφορὰν προσῆκον μέτρον.

Ὑποκειμένης περαιτέρω ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ ἀνακύπτει τὸ ζήτημα, ἂν ἡ ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, ἢ τοῦ β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ ἐπὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν ὀφειλομένη ἀποζημίωσις (καὶ καταβλητέα εἰς τὸν μισθωτὸν ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας, ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955) θὰ συμπεριλάβῃ καὶ τὸ τμῆμα ἐκεῖνο τοῦ μισθοῦ, τὸ ὁποῖον δὲν ἐκρατήθη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ὡς ἐργατικὴ εἰσφορὰ τοῦ μισθωτοῦ καὶ τὸ ὁποῖον δὲν πρόκειται ἤδη μετὰ τὴν ἀπόλυσιν νὰ καταβληθῇ εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἀφοῦ δὲν πρόκειται πλέον περὶ καταβολῆς μισθοῦ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος κατὰ τὸ ἄρθρον 25 § 4 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ἀλλὰ περὶ ἀποζημιώσεως (πρβλ. καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 15520/1958, ΕΕΔ 17, 1183).

Μὲ παρόμοιον θέμα ἔχει ἀσχοληθῇ ἡ Α.Π. 427/1953 (ΕΕΔ 12, 1076), τῆς ὁποίας περιπτώσεως ὑπῆρξε καταβολὴ ἐκ μέρους τῆς ἐργοδότιδος ἐπιχειρήσεως τοῦ βαρύνοντος τὸν μισθωτὸν φόρου ἐξ ἀμοιβῶν μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ἡ ἀπόφασις αὐτὴ ἐδέχθη τὰ ἑξῆς: Κατὰ τὸν νόμον περὶ φορολογίας καθαρῶν προσόδων ὁ ἐξ ἀμοιβῶν μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν φόρος, βαρύνων προσωπικῶς τοὺς μισθωτούς, παρακρατεῖται παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν κατὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν καὶ καταβάλλεται εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦ Δημοσίου καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 2112 ὡς μισθὸς θεωρεῖται πᾶν ὅ,τι ὁ ἐργαζόμενος λαμβάνει ὡς ἀντάλλαγμα τῆς παρ' αὐτοῦ πρὸς τὸν ἐργοδότην παρεχομένης ἐργασίας κατὰ τὴν μεταξὺ των συναφθεῖσαν ἐργασιακὴν σύμβασιν, πάσης ἄλλης προσθέτου παροχῆς, χορηγουμένης αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀνεξαρτήτως τῆς κανονικῆς ἐκ τῆς ἐργασίας συμπεφωνημένης ἀμοιβῆς, μὴ καταλογιζομένης μεταξὺ τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ, ἐκτὸς ἂν ὑπάρχῃ εἰδικὴ μεταξὺ των συμφωνία, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας καὶ ἡ τοιαύτη πρόσθετος παροχὴ συνιστᾷ ἀντάλλαγμα διδόμενον ὡς μισθὸς ἐναντι τῆς προσφερομένης ὑπηρεσίας. Ἀφοῦ δὲ τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας ἐδέχθη, κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν του, ὅτι τὸν βαρύνοντα τὸν μισθωτὸν φόρον καθαρῶν προσόδων ἐκ μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν του κατέβαλλε μὲν ἡ ἐργοδότις ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του εἰς τὴν ὑπηρεσίαν της, ἀλλ' ὅτι ἡ παρ' αὐτῆς καταβολὴ τούτου ἐγένετο οὐχὶ ἐκ συμβατικῆς ὑποχρεώσεως, ὅπως καταβάλλῃ τοῦτον προσθέτως ἀντὶ μισθοῦ, ὡς ἀνταλλάγματος τῶν προσφερομένων ὑπηρεσιῶν, ἀλλ' ἐξ ἁπλῆς ἐλευθεριότητος, καὶ ἔκρινεν ὅτι ἡ ἀπὸ μεταγενεστέρου χρόνου κατακράτησις ἐκ τῶν ἀποδοχῶν του τοῦ παρ' αὐτοῦ ὀφειλομένου φόρου καθαρᾶς προσόδου ἐκ μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν δὲν συνιστᾷ καταβολὴν ἀποδοχῶν ὑπ' ἔλαττον τῶν πρὸς τὸν μισθωτὸν ὀφειλομένων, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὸν νόμον.

Ἀνεξαρτήτως τοῦ πότε μία παροχὴ οἰκειοθελῶς παρεχομένη καὶ κατὰ τακτικὰ χρονικὰ δια-

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΠΑΡΑΙΤΗΣΙΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΛΟΓΩ ΕΚΛΟΓΗΣ ΩΣ ΒΟΥΛΕΥΤΟΥ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΕΞ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐρωτᾶται: *α) ἂν ἐπὶ παραιτήσεως ὑπαλλήλου ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῆς Η.Ε.Μ., λόγῳ ἐκλογῆς του ὡς βουλευτοῦ, ὑποβληθείσης εἰς ἐκτέλεσιν τῶν οἰκείων διατάξεων τοῦ ἄρθρου 71 τοῦ Συντάγματος, ἡ λύσις τῆς ὑπηρεσιακῆς σχέσεως ἐπέσχηται ἐκ τῆς παραιτήσεως ἢ ἀμέσως ἐκ τῆς σχετικῆς ἐπιταγῆς τοῦ Συντάγματος, β) ἂν, θεωρουμένης τῆς σχέσεως ἐργασίας ὡς λυθείσης ἐκ τοῦ Συντάγματος, δύναται νὰ θεμελιωθῇ δικαίωμα συντάξεως ἐκ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ., ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 11 § 2 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου τούτου, καθ' ἃς οἱ ἀπολυόμενοι τῆς ὑπηρεσίας δικαιοῦνται συντάξεως, ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσαν εἰκοσαετῆ πραγματικὴν ὑπηρεσίαν παρὰ τῇ ἑταιρείᾳ.*

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'
Γνωμοδότησις 314/1959
Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Τρ. Κοντονασόπουλος*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Δ. Μπαρμπάτης, Α. Ἀλεξίου, Α. Λέκκας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Β. Κουντούρης, Χ. Γεωργιόπουλος, Δ. Λιακατᾶς, Πάρεδροι

Τὸ Συμβούλιον ἀπεδέχθη ὁμοφώνως τὴν εἰσήγησιν τοῦ Εἰσηγητοῦ, ἔχουσαν ὡς ἀκολούθως:

Ἐπὶ τοῦ πρώτου ἐρωτήματος: Ὡς γνωστόν, τὸ ἄρθρον 71 τοῦ ἐν ἰσχύϊ Συντάγματος καθιεροῖ τὸ ἀσυμβίβαστον τῶν καθηκόντων τοῦ βουλευτοῦ πρὸς τὰ ἔργα, μεταξὺ ἄλλων, τοῦ ὑπαλλήλου ἐμπορικῶν ἑταιρειῶν ἢ ἐπιχειρήσεων, ἀπολαυουσῶν εἰδικῶν προνομίων καὶ ὁρίζει, ὅτι οἱ διατελοῦντες εἰς τινα τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτων ἀναφερομένων κατηγοριῶν ὀφείλουν ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπικυρώσεως τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν νὰ δηλώσουν ἐπιλογὴν μεταξὺ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ τῶν ὡς ἄνω ἔργων, ἄλλως ἐκπίπτουσιν αὐτοδικαίως τοῦ ἀξιώματος τοῦ βουλευτοῦ. Κατὰ τὸ ἱστορικὸν τοῦ ἐρωτήματος ἔχομεν ἐν προκειμένῳ ὑπάλληλον τῆς Η.Ε.Μ., ἐκλεγέντα κατὰ τὰς τελευταίας ἐκλογὰς βουλευτήν, ὅστις μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῆς ἐκλογῆς του παρητήθη ἐκ τῆς θέσεώς του ὡς ὑπαλλήλου τῆς ἐν λόγῳ ἑταιρείας, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς πρόσθεν διατάξεως τοῦ Συντάγματος, δεδομένου ὅτι ἡ ἐν λόγῳ ἑταιρεία ἀπολαύει εἰδικῶν προνομίων. Καὶ ἐρωτᾶται ἂν ἡ λύσις τῆς ὑπηρεσιακῆς σχέσεως τοῦ ὡς ἄνω ὑπαλλήλου ἐπῆλθεν ἐκ τῆς ὑποβληθείσης παραιτήσεως αὐτοῦ ἢ ἀμέσως ἐκ τῆς σχετικῆς ἐπιταγῆς τοῦ Συντάγματος.

Οὐδεμία ἀμφιβολία ὑπάρχει, ὅτι ἡ λύσις τῆς ὑπηρεσιακῆς σχέσεως τοῦ ἐν τῷ ἐρωτήματι ὑπαλλήλου εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ὑποβληθείσης ὑπ' αὐτοῦ παραιτήσεως ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας ἅμα τῇ ἐπικυρώσει τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ ὡς βουλευτοῦ. Τὸ Σύνταγμα δὲν ἐπιβάλλει ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν λύσιν τῆς σχέσεως ταύτης λόγῳ τῆς ἀνακηρύξεως αὐτοῦ ὡς βουλευτοῦ, ἀλλ' ἐπιτρέπει εἰς τοῦτον, ὅπως ἐπιλέξηται μεταξὺ τῶν καθηκόντων τοῦ βουλευτοῦ καὶ τῶν ἔργων τοῦ ὑπαλλήλου, οὗτος δέ, ἐφ' ὅσον ἤθελε δηλώσει ἐπιλογὴν ὑπὲρ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος, ὑποβάλλει παραίτησιν ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας του ὡς ὑπαλλήλου καὶ μόνον ἂν παραλείψῃ νὰ ποιήσηται τὴν ἐν λόγῳ ἐπιλογὴν ἐντὸς τῆς τασσομένης ὀκταημέρου προθεσμίας ἐπέρχεται ἡ αὐτοδικαία ἔκπτωσις αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἀξιώματος τοῦ βουλευτοῦ. Οὕτω, ἡ ἐπελθοῦσα, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, λύσις τῆς ὑπηρεσιακῆς σχέσεως αὐτοῦ εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ὑποβληθείσης παραιτήσεως καὶ δὲν ἀπορρέει ἀμέσως ἐκ τῆς σχετικῆς ἐπιταγῆς τοῦ Συντάγματος. Θὰ ἠδύνατό τις τὸ τελευταῖον τοῦτο νὰ ἰσχυρισθῇ, ἂν τὸ Σύνταγμα δὲν παρεῖχε τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιλογῆς καὶ τῆς παραιτήσεως ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας εἰς τὸν ἀνακηρυχθέντα βουλευτήν, ἀλλ' ἐπέβαλλεν εὐθέως τὴν κατάλυσιν τῆς ὑπηρεσιακῆς σχέσεως πρὸς διατήρησιν ὑπὸ τοῦ ἐπιτυχόντος βουλευτοῦ τοῦ βουλευτικοῦ αὐτοῦ ἀξιώματος· τοιοῦτον τι ὅμως οὐδόλως συμβαίνει.

Ἐπὶ τοῦ δευτέρου ἐρωτήματος: Ἐφ' ὅσον ὡς προϋπόθεσις τῆς συνταξιοδοτήσεως ὑπαλλήλου τῆς Η.Ε.Μ. τίθεται πρωταρχικῶς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 § 2 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ οἰκείου Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ τῆς ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεως ἡ ἀπόλυσις αὐτοῦ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ἤτοι ἡ λύσις τῆς ὑπηρεσιακῆς σχέσεως αὐτοῦ, ἡ ἐπεχομένη οὐχὶ κατ' ἀκολουθίαν ὑποβληθείσης παραιτήσεώς του ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας, ἀλλ' ἐκ πρωτοβουλίας τῆς ἐργοδοτίδος ἑταιρείας συνεπείᾳ καταγγελίας ἢ διαρρήξεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ὑπηρεσιακῆς σχέσεως τοῦ ὑπαλλήλου ὑπὸ τῆς ἑταιρείας, ἐν προκειμένῳ δὲ ἐπῆλθε, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, λύσις τῆς ὑπηρεσιακῆς σχέσεως λόγῳ τῆς ὑπο-

---

στήματα ἐπαναλαμβανομένη δύναται νὰ περικοπῇ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου (περὶ αὐτοῦ βλέπε *Ι. Καποδίστρων*, ΈρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 659, ἀριθ. 115, ἔνθα καὶ παραπομπαί), ἡ λύσις τοῦ ζητήματος ἐν προκειμένῳ προκύπτει ἐκ τῶν ἀκολούθων συλλογισμῶν: Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502) ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ἀποζημιώσεως γίνεται βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως (ἐννοεῖται ὁ τελευταῖος μὴν τῆς καταγγελίας), ἀφοῦ δὲ ὁ μισθωτὸς ἔλαβε κατὰ τὸν τελευταῖον τοῦτον μῆνα τὸ ληφθὲν ὡς μισθὸν χρηματικὸν ποσὸν (ἄνευ μειώσεως κατὰ τὴν ἐργατικὴν εἰσφοράν), ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ τοῦ μισθοῦ θὰ γίνῃ ὁ ὑπολογισμὸς καὶ τῆς ἀποζημιώσεως δοθέντος ὅτι δὲν ἐννοεῖται, ἐκλειπούσης διὰ τῆς ἀπολύσεως τῆς ἐναντι τοῦ Ι.Κ.Α. ὑποχρεώσεως πρὸς εἰσφοράν, ὅτι αὕτη θὰ μεταβληθῇ εἰς μισθὸν τοῦ μισθωτοῦ, τὸν ὁποῖον θὰ ἐπαυξήσῃ κατὰ τὸ μέτρον αὐτῆς εἰδικῶς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112.

βληθείσης παραιτήσεως, δὲν δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς ἡ μνημονευθεῖσα διάταξις τοῦ Καταστατικοῦ καὶ νὰ λάβῃ σύνταξιν ὁ ἐν λόγῳ παραιτηθεὶς ὑπάλληλος τῆς Η.Ε.Μ. παρὰ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ αὐτῆς.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΤΩΝ ΞΗΡΑΣ

Περίληψις ἐρωτήματος *(Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐρωτᾶται, ἂν τὸ Κεφάλαιον Ἀποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτῶν Ξηρᾶς Θεσσαλονίκης δύναται νομίμως νὰ χορηγήσῃ ἐφ' ἅπαξ ἀποζημίωσιν εἰς τοὺς ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ν. δ. 3741/1957 πληγέντας φορτοεκφορτωτάς.*

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'
Γνωμοδότησις 337/1959
Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Τρ. Κοντονασόπουλος*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Δ. Μπαρμπάτης, Λ. Ἀλεξίου, Λ. Λέκκας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Ι. Καραμπελόπουλος, Χ. Γεωργιόπουλος, Πάρεδροι

Τὸ Συμβούλιον ἀπεδέχθη ὁμοφώνως τὴν εἰσήγησιν τοῦ Εἰσηγητοῦ, ἔχουσαν ὡς ἀκολούθως: Ὡς γνωστὸν τὸ Κεφάλαιον Ἀποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτῶν Θεσσαλονίκης (Κ.Α.Φ.Θ.), συσταθὲν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 5167/1932 (Πρ. Δ. 4.3.1932), ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν. δ. 1254/1949 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεως νόμων», λειτουργεῖ κανονικῶς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1946, διὰ τῶν σχηματιζομένων δὲ κεφαλαίων ἐκ τῆς ἐπιβολῆς ὑπὲρ αὐτοῦ πόρων ἐκπληροῖ τὸν ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων διαγραφόμενον σκοπόν, χορηγοῦν ἐπὶ τῇ βάσει ἐγκεκριμένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πράξεων (κανονισμῶν) ἀποζημίωσιν ἐφ' ἅπαξ ἢ περιοδικὴν εἰς τοὺς φορτοεκφορτωτὰς ἐκείνους ἐκ τῶν ἐφωδιασμένων διὰ βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος φορτοεκφορτωτοῦ, τῶν ὁποίων τὴν ἀπομάκρυνσιν ἤθελε κρίνει ἐπιβεβλημένην ἡ Διοικοῦσα κατὰ νόμον τὸ Κεφάλαιον Ἀποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτῶν Ἐπιτροπὴ ρυθμίσεως φορτοεκφορτώσεων, εἴτε διὰ τὴν ἀσφάλειαν διεξαγωγῆς τῶν φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν (ἀναπηρίαν-γῆρας), εἴτε πρὸς ἀποκατάστασιν σχετικῆς ἰσορροπίας μεταξὺ προσφορᾶς καὶ ζητήσεως ἐργασίας εἰς τὰς φορτοεκφορτωτικὰς ἐργασίας. Εἰς τὸ Κεφάλαιον τοῦτο ὑπάγονται ἀπὸ τῆς συστάσεώς του καὶ οἱ ἐργάται φορτοεκφορτωταὶ τοῦ Σιδηροδρομικοῦ Σταθμοῦ Θεσσαλονίκης. Ἀπὸ διετίας ὅμως ἠρθησαν ὡς πρὸς αὐτοὺς αἱ εὐεργετικαὶ ὡς ἄνω περὶ φορτοεκφορτώσεων διατάξεις, κατ' ἀκολουθίαν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν. δ. 3741/1957, καθ' ἃς «αἱ διατάξεις τῆς περὶ φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς νομοθεσίας δὲν ἐφαρμόζονται, ἀφ' ἧς ἰσχυσαν, ἐπὶ τῶν ἀτμηλάτων σιδηροδρομικῶν δικτύων τῆς χώρας διὰ τὰς πάσης φύσεως φορτοεκφορτώσεις ἀγαθῶν, ἀνηκόντων εἰς τὰ δίκτυα ἢ τρίτους, τὰς ἐνεργουμένας εἰς σταθμούς, ἀποθήκας, ἐγκαταστάσεις ἢ χώρους ἐν γένει τῶν δικτύων ἐπὶ ἢ ἀπὸ μεταφορικῶν μέσων αὐτῶν ἢ τρίτων».

Συνέπεια τῆς ἐφαρμογῆς τῆς πρόσθεν διατάξεως εἶναι, ὅτι οἱ ὡς ἄνω ἐργάται φορτοεκφορτωταὶ τοῦ Σιδηροδρομικοῦ Σταθμοῦ Θεσσαλονίκης, οἵτινες ὑπάγονται εἰς τὸ Κεφάλαιον Ἀποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτῶν Ξηρᾶς Θεσσαλονίκης, ἔπαυσαν καταβάλλοντες εἰς τοῦτο τήν τε ἐργοδοτικὴν εἰσφοράν, λόγῳ τῆς μὴ ἐφαρμογῆς τῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων διατάξεων καταρτιζομένων τιμολογίων ἀμοιβῆς, καὶ τὴν ἐργατικὴν των εἰσφοράν, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἔπαυσαν νὰ διενεργῶσι τὰς φορτοεκφορτώσεις εἰς τοὺς χώρους τοῦ Σιδηροδρομικοῦ Σταθμοῦ ὑπὸ τὸ καθεστὼς τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων διατάξεων, ὁσάκις δὲ διενεργοῦσι τοιαύτας πράττουσι τοῦτο ὑπὸ τὸ καθεστὼς τῆς ἐλευθέρας προσλήψεως καὶ εἰδικῆς συμφωνίας ἑκάστοτε περὶ ἀμοιβῆς.

Ἤδη ἡ κατηγορία αὕτη τῶν ἐργατῶν ἤγειρεν ἀξιώσεις καὶ αἰτεῖται ἢ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν εἰσφορῶν των πρὸς τὸ Κεφάλαιον Ἀσφαλίσεως Φορτοεκφορτωτῶν (ἐργοδοτικῶν καὶ ἐργατικῶν) ἢ τὴν καταβολὴν ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως, ὡς πληγέντων ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ἀνωτέρω ν.δ. 3741/1957.

Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὴν ἀπαίτησίν των περὶ ἐπιστροφῆς τῶν εἰσφορῶν των πρὸς τὸ Κεφάλαιον Ἀσφαλίσεως Φορτοεκφορτωτῶν εἶναι ἀναμφισβήτητον, ὅτι αὕτη δὲν εὐσταθεῖ, διότι ἡ σχετικὴ πρὸς αὐτὸ νομοθεσία οὐδεμίαν τοιαύτην πρόβλεψιν ποιεῖται, ἂν δὲ ἐπραγματοποιεῖτο ἑκάστοτε ἡ τοιαύτη ἐπιστροφὴ θὰ καθίστατο ἀνέφικτος ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ σκοποῦ, δι' ὃν ἱδρύθησαν καὶ λειτουργοῦσι τὰ Κεφάλαια Ἀσφαλίσεως Φορτοεκφορτωτῶν.

Ἀλλ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἑτέραν αὐτῶν ἀξίωσιν περὶ ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεώς των κρίνομεν ταύτην νόμιμον καὶ βάσιμον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προεκτεθεισῶν διατάξεων καὶ δὴ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 1254/1949 περὶ Κεφαλαίου Ἀσφαλίσεως Φορτοεκφορτωτῶν, λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ ἀπομάκρυνσίς των ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος τῶν ἐπεβλήθη αὐτοῖς διὰ τῆς μνημονευθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν.δ. 3741/1957. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης δικαιοῦνται οἱ εἰρημένοι φορτοεκφορτωταὶ - ἐργάται νὰ ἐργασθῶσιν εἰς τοὺς λοιποὺς τομεῖς τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης, ἔνθα ἰσχύουσιν οἱ περὶ φορτοεκφορτώσεων εἰδικαὶ διατάξεις, ἀντικαθιστῶντες τοὺς ἄνευ ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου ἐργαζομένους ὡς ἐπικούρους ἐλευθέρους ἐργάτας, ἀλλὰ πρῶτον οἱ ὡς ἄνω τομεῖς εἶναι ἤδη ὑπερκεκορεσμένοι φορτοεκφορτωτῶν - ἐργατῶν καὶ αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἄλλων ὁμάδων δὲν ἐπέτρεπον τὴν αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ ἐργατῶν, εἶτα δὲ ἀπεδείχθη ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε πείρας, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τοῦ οἰκείου φακέλλου, ὅτι ὁπάκις ἐγένετο τοιαύτη ἀπασχόλησις τῶν ἐν λόγῳ ἐργατῶν, εἴτε ἄλλων ἐλευθέρων ἐργατῶν, τοῦτο συνέβη μόνον ἐν περιπτώσει πληθώρας ἐργασίας (π.χ. εἰς φορτοεκφορτώσεις καπνῶν κλπ.), δὲν ὑπερέβη δὲ ἡ ἀπασχόλησις αὕτη τὰς 10 - 15 ἡμέρας καθ' ὅλον τὸ ἔτος. Ὑπὸ τὰς συνθήκας ταύτας εἶναι προφανές, ὅτι οὐδόλως ἐξουδετεροῦται ἢ ἀπαμβλύνεται ἡ κατάστασις αὐτῶν ὡς ἀναγκαστικῶς ἀπομακρυνθέντων ἢ πληγέντων φορτοεκφορτωτῶν καὶ ὡς ἐκ τούτου ἔχουσιν ἐπ' αὐτῶν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις περὶ ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως τῶν ἐκ τοῦ οἰκείου Κεφαλαίου.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΕΚ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Έκτασις ισχύος της ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων κλπ. Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων» (*): Κατ' ἀρχὴν κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3239/1955 ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας καταρτίζεται μεταξὺ μιᾶς ἢ πλειόνων ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων ἀφ' ἑνὸς καὶ μιᾶς ἢ πλειόνων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων μισθωτῶν ἀφ' ἑτέρου καὶ καθορίζει τοὺς ὅρους, τοὺς ὁποίους δέον νὰ περιλαμβάνουν αἱ συμβάσεις ἐργασίας αἱ συναπτόμεναι μεταξὺ προσώπων δεσμευομένων ὑπ' αὐτῶν. Ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ αὐτοῦ, ὡς εἴρηται, νόμου ρητῶς ὁρίζονται αἱ γενικωτέρας σημασίας ἐκπροσωπευτικαὶ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις, αἵτινες ἔχουσιν ἐκ τοῦ νόμου τὴν ἱκανότητα νὰ συμβάλλωνται ἐν εὐρυτέρῳ πλαισίῳ. Ὁ Νομοθέτης δηλαδὴ τοῦ νόμου 3239/1955, ἐν ἐπιγνώσει τελῶν τοῦ γεγονότος ὅτι τόσον οἱ ἐργοδόται, ὅσον καὶ οἱ μισθωτοί, δὲν ἀνήκουν ἐπαγγελματικῶς εἰς μίαν ὀργάνωσιν, ἀλλ' εἶναι κατεσπαρμένοι εἰς πλείονας τῆς μιᾶς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις τοῦ αὐτοῦ κλάδου, ὥρισεν, ὅτι αἱ εὐρύτεραι σπουδαιότητος συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ὑπογράφονται παρὰ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, προφανῶς ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι αὗται ἐν τῇ ὑπογραφῇ ἀντιπροσωπεύουν καὶ συνεπῶς ἐνεργοῦν καὶ διὰ λογαριασμὸν τῶν μὴ γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν καὶ συνεπῶς δεσμεύονται διὰ τῆς ὑπογραφῆς τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων καὶ αἱ μὴ γενικωτέρας σημασίας τοιαῦται καὶ δι' αὐτῶν τὰ μέλη τῶν τελευταίων.

Τὰ ἀνωτέρω ἀναπτυχθέντα ἰσχύουν καὶ διὰ τὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις, αἵτινες κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ νόμου 3239/1955, ἐφ' ὅσον κηρυχθῶσιν ἐκτελεσταὶ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐπέχουσι θέσιν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ διέπονται περαιτέρω ὑπὸ τῶν περὶ ταύτης διατάξεων τοῦ νόμου τούτου.

Κατὰ συνέπειαν ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσα ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν καὶ δὴ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐργοδοτικὰς ὀργανώσεις μεταξὺ ἐκείνων, ἃς ὁ νόμος κατονομάζει ὡς γενικωτέρας σπουδαιότητος τοιαύτας, δεσμεύει πάντα ἐργοδότην, ἀσκοῦντα οἱανδήποτε ἐπιχείρησιν (πλὴν τραπεζιτικῶν καὶ ἀσφαλιστικῶν), ἐφ' ὅσον ἀποτελεῖ μέλος μιᾶς οἱασδήποτε ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως.

Ἐφ' ὅσον ὅθεν ἡ ὑμετέρα Ἑταιρεία δὲν ἀνήκει ἐπαγγελματικῶς εἰς ἐργοδοτικήν τινα ὀργάνωσιν, δὲν δεσμεύεται ἐκ τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Τὸ γεγονὸς ὅτι αὕτη ἀποτελεῖ μέλος τοῦ Ἐμποροβιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν δὲν δύναται, νομίζομεν, νὰ μεταβάλῃ τὴν ἀνωτέρω ἄποψιν, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι τὰ Ἐπιμελητήρια ἀποτελοῦν Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καὶ οὐχὶ ἰδιωτικὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις, οἵας αἱ προμνησθεῖσαι διατάξεις προϋποθέτουν. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ὁ νόμος 3239/1955 εἰς τινας περιπτώσεις θεωρεῖ καὶ τὰ Ἐπιμελητήρια ἁρμόδια διὰ τὴν ὑπογραφὴν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας κλπ., ἀλλὰ τοῦτο συμβαίνει ὁσάκις δὲν ὑφίσταται ἐργοδοτικὴ ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις ἰδιωτικοῦ δικαίου (*Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 24728 / 5133 / 1959 Ὑπουργείου Ἐργασίας*) (**).

(**) *Σημ. Συντάξεως*: Ἀναντιρρήτως πρέπει νὰ εἶναι ὀρθὴ ἡ ἀνωτέρω ἄποψις τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας περὶ τῆς ἐκτάσεως ἰσχύος τῆς ἐνδιαφερούσης αὐτῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

Ὡς ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 18, 340), πρόκειται περὶ ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ἄρθρον 7 § 1β νόμου 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ΕΕΔ 17, 207), μετὰ τὴν κήρυξιν αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐκτελεστῆς (ὑπ' ἀριθ. 16929/3871/1959 ἀπόφασις, ΕΕΔ 18, 345) καὶ λόγῳ τούτου δεσμεύει κατὰ τὸν νόμον πᾶσαν ἐπιχείρησιν (ἐκτὸς τῶν τραπεζιτικῶν καὶ ἀσφαλιστικῶν), τῆς ὁποίας ὁ φορεὺς ἀνήκει εἰς οἱανδήποτε ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν.

Προέκυψεν ὅμως καὶ τὸ ζήτημα, ἂν δεσμεύωνται ἐκ τῆς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ τὰ μέλη τοῦ Ἐμποροβιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου, ὡς ἡ ὑπ' ὄψιν τοῦ Ὑπουργείου περίπτωσις. Ἡ ἀπάντησις εἰς τὸ ἐρώτημα πρέπει νὰ εἶναι, ὡς ὑπῆρξεν ἡ τοῦ Ὑπουργείου, ἀρνητική.

Τὰ Ἐμπορικὰ καὶ Βιομηχανικὰ Ἐπιμελητήρια δὲν εἶναι ὀργανώσεις ἐργοδοτῶν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας. Ἀποτελοῦν νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου καὶ κατὰ τὰ λεπτομερῶς ἐν τῇ θεωρίᾳ ὑποστηριχθέντα (βλέπε *Δ. Κ. Καλομοίρη*, Ἡ πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἱκανότης τῶν Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων, ΕΕΔ 16, 185 ἐπ.) δὲν ἔχουν οὔτε τὴν ἱκανότητα νὰ συνάπτουν συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, οὐδὲ ἐπικουρικῶς ἐν ἐλλείψει ἁρμοδίας ὀργανώσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Σχετικὴ διάταξις εἶναι ἡ τοῦ ἄρθρου 1 § 4 τοῦ διατάγματος τῆς 24 Αὐγούστου 1955 «περὶ τοῦ τρόπου παραστάσεως τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν ἐνώπιον τῶν κατὰ ν. 3239/1955 Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων» (ΕΕΔ 14, 999), καθ' ἣν ἐν ἐλλείψει ἐπαγγελματικῆς ἐργοδοτικῆς τινος

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 343.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

110001/1959 Έγκύκλ. Υπουργείου Οικονομικών

Περί τοῦ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1959 ἐπιδόματος (δώρου) τῶν ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

I. Ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1959 παρέχομεν τὴν ἔγκρισίν μας διὰ τὴν καταβολὴν εἰς τὸ ἐν γένει προσωπικὸν τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, αὐτοδιοικουμένων Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1538/1950 καὶ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 2195/1952 προβλεπομένου ἐπιδόματος (δώρου) κατὰ τὰ κατωτέρω:

II. Τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπόμενον ἐπίδομα θὰ καταβληθῇ ὑπὸ τῶν οἰκείων Ὀργανισμῶν καὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει παρ' αὐτοῖς ἡ πρὸς τοῦτο οἰκονομικὴ εὐχέρεια. Τοῦτο ὁρίζεται:

α) Διὰ τοὺς τακτικοὺς καὶ ἐπὶ συμβάσει ἢ θητείᾳ ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρέτας, ὡς καὶ τοὺς νομικοὺς συμβούλους τοὺς μισθοδοτουμένους βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1538/1950, ἴσον πρὸς τὸν βασικὸν αὐτῶν μισθὸν ἑνὸς δεκαπενθημέρου μετὰ μόνου τοῦ ἐπιδόματος λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ἢ ἐξαντλήσεως τῆς εἰδικῆς αὐτῶν ἱεραρχίας ἄνευ τῆς προσαυξήσεως λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἢ ἑτέρου τινὸς ἐπιδόματος.

β) Διὰ τοὺς ἐκτάκτους ἴσον πρὸς τὸ σύνολον τῶν ἀποδοχῶν ἑνὸς δεκαπενθημέρου ἄνευ τοῦ ἐπιδόματος ἀκριβείας.

γ) Διὰ τοὺς ἡμερομισθίους ἴσον πρὸς τὰ ἡμερομίσθια δέκα τριῶν (13) ἡμερῶν ἄνευ τοῦ ἐπιδόματος ἀκριβείας.

III. Τοῦ κατὰ τὴν παράγραφον II ἐπιδόματος θὰ τύχωσι καὶ οἱ δικαιοῦχοι τῶν ἀποδοχῶν τριμήνου, ὧν αἱ ἀποδοχαὶ τριμήνου ἔληξαν μετὰ τὴν 16ην Δεκεμβρίου 1958.

IV. Οἱ παρέχοντες τὰς ὑπηρεσίας των πρὸς τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καὶ μισθοδοτούμενοι βάσει τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας θὰ τύχωσι τοῦ ἐπιδόματος τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τῆς κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν καὶ ἐπὶ τῇ συνδρομῇ τῶν ἐν αὐτῇ ὅρων καὶ προϋποθέσεων.

V. α) Εἰς τοὺς μὴ μισθοδοτηθέντας δι' ὅλόκληρον τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 16 Δεκεμβρίου 1958 μέχρι καὶ τῆς 15 Ἀπριλίου 1959 λόγῳ στρατεύσεως, ἀπουσίας κλπ., εἰς τοὺς διορισθέντας μετὰ τὴν 16ην Δεκεμβρίου 1958, εἰς τοὺς ἀπολυθέντας μετὰ τὴν χρονολογίαν ταύτην, ὡς καὶ εἰς τοὺς δικαιούχους ἀποδοχῶν τριμήνου, ὧν αἱ ἀποδοχαὶ τριμήνου ἔληξαν μετὰ τὴν χρονολογίαν ταύτην, καταβάλλεται τὸ ἐν παραγράφῳ II τῆς παρούσης ἐπίδομα μετ' ἐκπτωσιν τοῦ 1/8 τοῦ ἡμερησίου αὐτῶν μισθοῦ δι' ἑκάστην ἡμέραν, καθ' ἣν οὗτοι δὲν ἐμισθοδοτήθησαν.

Προκειμένου περὶ ἡμερομισθίων ἡ ἔκπτωσις ἐνεργεῖται μόνον διὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας, καθ' ἃς οὗτοι δὲν ἐμισθοδοτήθησαν.

β) Διὰ τοὺς προαχθέντας ἢ τυχόντας ἐπιδόματος λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ μετὰ τὴν 16ην Δεκεμβρίου 1958 τὸ ἐπίδομα τῆς παρούσης ὑπολογίζεται ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῆς 15ης Ἀπριλίου 1959.

γ) Εἰς τοὺς μισθοδοτουμένους τὴν 15ην Ἀπριλίου 1959 μὲ μειωμένας ἀποδοχὰς λόγῳ στρατεύσεως, ἀργίας, διαθεσιμότητος ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας τὸ ἐπίδομα τῆς παραγράφου II τῆς παρούσης ὁρίζεται εἰς τὸ ἓν ὄγδοον (1/8) τῶν καταβληθεισῶν αὐτοῖς ἐν συνόλῳ ἀποδοχῶν (μισθοῦ καὶ εὐδοκίμου) ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ 16.12.1958 μέχρι 15.4.1959.

VI. Οἱ ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολυθέντες ἔφεδροι ἀξιωματικοὶ ὑπάλληλοι Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου θὰ τύχωσιν ὁλοκλήρου τοῦ ἐπιδόματος παρὰ τῆς πολιτικῆς των θέσεως, ἔστω καὶ ἂν οὗτοι ἤρξαντο μισθοδοτούμενοι παρ' αὐτοῖς μετὰ τὴν 16.12.1958.

VII. Δὲν δικαιοῦνται τοῦ διὰ τῆς παρούσης παρεχομένου ἐπιδόματος:

α) Οἱ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ὑπηρετοῦντες, οἱ μισθοδοτούμενοι μὲ ἀποδοχὰς ἀλλοδαπῆς.

β) Οἱ διορισθέντες ἀπὸ 16ης Ἀπριλίου 1959 καὶ ἐντεῦθεν.

VIII. Οἱ δικαιούμενοι ἐπιδόματος ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1959 καὶ ἐξ ἑτέρας πηγῆς θὰ τύχωσι τούτου κατ' ἐπιλογὴν τῶν ἐκ μιᾶς μόνον πηγῆς.

IX. Τὸ ἐπίδομα τῆς παρούσης δὲν ὑπόκειται εἰς κρατήσεις ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου καὶ τρίτων ἢ τέλη χαρτοσήμου, ὑπόκειται δὲ εἰς τὴν φορολογίαν τοῦ εἰσοδήματος, εἰς τὰς ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορὰς καὶ εἰς τὰς ὑπὲρ τοῦ ἀντιστοίχου Ταμείου κυρίας ἢ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως τοιαύτας.

X. Τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπόμενον ἐπίδομα θὰ καταβληθῇ τὴν 29ην Ἀπριλίου 1959.

Ἐπὶ τούτοις παρέχομεν τὴν ἔγκρισιν ἡμῶν διὰ τὴν ἐπὶ τούτῳ τροποποίησιν τῶν οἰκείων προϋπολογισμῶν 1959 καὶ ἐγγραφὴν τῆς ἀπαιτουμένης πιστώσεως.

ὀργανώσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ μὴ καλύψεως κατὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν ἐργαδότου τινὸς ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ ὀργανώσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ Ἐπιμελητηρίου, γενικῶς ἁρμοδία ἐκπροσωπευτικὴ ὀργάνωσις θεωρεῖται τὸ κατὰ τόπον Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν Ἐπιμελητήριον, ἐπὶ πανελληνίου δὲ ἐκτάσεως συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας τὸ Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν Ἐπιμελητήριον Ἀθηνῶν (περὶ τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως βλέπε *Δ. Κ. Καλομοίρην*, ἔνθ' ἀνωτ.).

29950/875/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ παροχῆς δώρου Πάσχα εἰς συνταξιούχους τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 5245/25.11.1950 ἀπόφασιν τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ

2) Τὰς κρατούσας οἰκονομικὰς συνθήκας.

Ἀ π ο φ α σ ί ζ ο μ ε ν

Ἐγκρίνομεν τὴν χορήγησιν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἐπικειμένων ἑορτῶν τοῦ Πάσχα 1959:

Ι. α) Εἰς ἕκαστον τῶν συνταξιούχων καὶ βοηθηματούχων (τύπου συντάξεως) τῶν Ὀργανισμῶν κυρίας καὶ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας δώρου ἴσου πρὸς τὸ ἥμισυ μιᾶς μηνιαίας συντάξεως ἢ ἑνὸς μηνιαίου βοηθήματος μετὰ τῶν ἀναλογούντων πάσης φύσεως ἐπιδομάτων.

Τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω δώρου δικαιοῦνται οἱ συνταξιοῦχοι ἢ βοηθηματοῦχοι (τύπου συντάξεως), ἐφ' ὅσον ἔχει διαταχθῇ ἢ θέλει διαταχθῇ ἡ ἔναρξις τῆς συνταξιοδοτήσεώς των μέχρι τῆς 2 Μαΐου 1959.

Εἰς τοὺς συνταξιούχους ἢ βοηθηματούχους (τύπου συντάξεως), ὧν ἡ συνταξιοδότησις ἔληξε ἐντὸς τοῦ ἀπὸ 25 Δεκεμβρίου 1958 μέχρι 2 Μαΐου 1959 χρονικοῦ διαστήματος, θὰ καταβληθῇ ὡς δῶρον ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ 1/30 τῆς μηνιαίας συντάξεως ἢ βοηθήματος δι' ἕκαστον πλῆρες ἑπταήμερον συνταξιοδοτήσεως αὐτῶν κατὰ τὸ αὐτὸ ἀπὸ 25.12.1958 μέχρι 2.5.1959 χρονικὸν διάστημα, μὴ ἐπιτρεπομένης πάντως τῆς καταβολῆς ὡς δώρου ποσοῦ ὑπερβαίνοντος τὸ ἥμισυ μιᾶς μηνιαίας συντάξεως.

β) Ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεων ἢ βοηθημάτων (τύπου συντάξεως) ἐκ πλειόνων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν κυρίας ἀσφαλίσεως τὸ δῶρον καταβάλλεται ἐκ μιᾶς μόνον πηγῆς καὶ ἰσοῦται πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς λαμβανομένης μεγαλυτέρας συντάξεως ἢ βοηθήματος, κατανεμόμενον κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ τῶν συνταξιοδοτούντων Ὀργανισμῶν.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ καταβολὴ εἰς τὸν δικαιοῦχον ὅλου τοῦ δώρου ἐνεργεῖται ἀμέσως παρὰ τοῦ παρέχοντος τὴν μεγαλυτέραν κατὰ ποσὸν σύνταξιν ἢ βοήθημα Ὀργανισμοῦ, δικαιουμένου τούτου νὰ ἀναζητήσῃ παρὰ τῶν λοιπῶν συνταξιοδοτούντων Ὀργανισμῶν τὰ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης ἀναλογοῦντα καὶ βαρύνοντα τούτους ποσά, μὴ ἐπιβαρυνομένου πάντως ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἑκάστου τῶν Ὀργανισμῶν τούτων διὰ ποσοῦ μείζονος τοῦ ἡμίσεος τῆς παρ' αὐτοῦ καταβαλλομένης μηνιαίας συντάξεως. Ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεων ἢ βοηθημάτων (τύπου συντάξεως) εἴτε μόνον ἐξ ἑνὸς Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως καὶ ἑνὸς Ὀργανισμοῦ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως, εἴτε μόνον ἐκ δύο Ὀργανισμῶν ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως, τὸ δῶρον καταβάλλεται καὶ ἐκ τῶν δύο πηγῶν.

Κατ' ἐξαίρεσιν ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεων ἢ βοηθημάτων ἐκ πλειόνων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, ἐξ ὧν ὁ εἰς λόγῳ οἰκονομικῆς ἀδυναμίας δὲν καταβάλλει τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον εἰς οὐδένα τῶν συνταξιούχων του, τοῦτο καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἑτέρου Ὀργανισμοῦ ἢ τῶν ἑτέρων Ὀργανισμῶν κατὰ τὰ ἐν τῷ παρόντι ἐδαφίῳ β' ὡς ἄνω ὁριζόμενα.

γ) Ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεων ἢ βοηθημάτων (τύπου συντάξεως) ἐξ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ καὶ τοῦ Δημοσίου τὸ δῶρον θὰ καταβληθῇ ὑπὸ τοῦ συνταξιοδοτοῦντος Ὀργανισμοῦ. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἐὰν τὸ ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ καταβλητέον δῶρον εἶναι κατώτερον κατὰ ποσὸν ἐκείνου, ὅπερ θὰ ἐλάμβανεν ὁ δικαιοῦχος ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, τὴν ἐπὶ πλέον διαφορὰν λαμβάνει ὁ συνταξιοῦχος παρὰ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, ἐξ οὗ λαμβάνει τὴν σύνταξίν του ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ βεβαιώσεως τοῦ οἰκείου Ὀργανισμοῦ ἐμφαινούσης τὸ καταβληθὲν αὐτῷ παρὰ τούτου ποσὸν δώρου.

ΙΙ. Εἰς ἕκαστον τῶν ὑπὸ τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἐπιδοτουμένων ἢ ἐπιδοτηθέντων λόγῳ ἀσθενείας ἠσφαλισμένων, κατὰ τὸ ἀπὸ 25 Δεκεμβρίου 1958 μέχρι 2 Μαΐου 1959 χρονικὸν διάστημα, θὰ καταβληθῇ ὡς δῶρον ποσὸν ἴσον πρὸς ἓν ἡμερήσιον ἐπίδομα ἀσθενείας ἀνὰ ἕκαστον πενθήμερον ἐπιδοτηθείσης ἀσθενείας, ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἀπὸ 25 Δεκεμβρίου 1958 μέχρι 2 Μαΐου 1959 χρονικοῦ διαστήματος μὴ ἐπιτρεπομένης πάντως τῆς καταβολῆς ὡς δώρου ποσοῦ ὑπερβαίνοντος τὰ 13 ἡμερήσια ἐπιδόματα ἀσθενείας.

Ὡς ἐπίδομα διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω δώρου νοεῖται τὸ παρ' ἑκάστου ἐπιδοματούχου λαμβανόμενον ἡμερήσιον ἐπίδομα ἀσθενείας μετὰ τῶν τυχὸν ἐπὶ τούτου προσαυξήσεων (λόγῳ φυματιώσεως κλπ.).

ΙΙΙ. Ἡ καταβολὴ τοῦ περὶ οὗ ἡ παροῦσα δώρου θέλει ἀρχίσει τὴν 28 Ἀπριλίου 1959.

ΙΥ. Τὸ δῶρον, περὶ οὗ ἡ παροῦσα, ἀπαλλάσσεται πάσης ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου καὶ τρίτων κρατήσεως, ὡς καὶ τῶν ὑπὲρ οἱουδήποτε Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ὑποκείμενον εἰς τὸ ἀναλογοῦν τέλος χαρτοσήμου.

Υ. Τὸ διὰ τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον παρέχεται μόνον ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ οἰκονομικαὶ δυνατότητες παρὰ τοῖς οἰκείοις Ὀργανισμοῖς καὶ μετ' ἀπόφασιν τῶν Διοικητικῶν αὐτῶν Συμβουλίων δικαιολογούντων τὴν δυνατότητα αὐτήν.

Ἡ παροῦσα κυρωθήσεται νομοθετικῶς

Ἐν Ἀθήναις 18 Ἀπριλίου 1959

—

29976/4301/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παροχῆς ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα τῶν ἐκ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας ἐπιδοτουμένων ἀνέργων.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ Πάσχα ἐπηυξημένας ἀνάγκας τῶν ἐκ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας ἐπιδοτουμένων ἀνέργων καὶ ἐπιθυμοῦντες ὅπως οὗτοι ἐνισχυθῶσιν οἰκονομι-

κῶς πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἐκτάκτων ὡς ἄνω ἀναγκῶν των καὶ 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 68/16.4.1959 Πρᾶξιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἀποφασίζομεν

1) Ὅπως οἱ ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας ἐπιδοτούμενοι ἄνεργοι, ἐφ' ὅσον τελοῦν ἐν ἐπιδοτήσει τὴν 28ην Ἀπριλίου ἐ.ἔ., τύχωσιν ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1959 κατὰ τὰ κατωτέρω ὁριζόμενα:

α) Οἱ ἠσφαλισμένοι, ὧν ἠρξατο ἡ ἐπιδότησις λόγῳ ἀνεργίας μέχρι καὶ τῆς 20ῆς Μαρτίου ἐ.ἔ., δικαιοῦνται ἐνισχύσεως ἴσης πρὸς τὸ ἐπίδομα ἀνεργίας ἑνὸς 15θημέρου.

β) Οἱ ἠσφαλισμένοι, ὧν ἠρξατο ἡ ἐπιδότησις μετὰ τὴν 20ὴν Μαρτίου καὶ μέχρι τῆς 20ῆς Ἀπριλίου ἐ.ἔ., δικαιοῦνται ἐνισχύσεως ἴσης πρὸς τὸ ἐπίδομα ἀνεργίας ἡμίσεος (1/2) 15θημέρου.

2) Διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ περὶ οὗ ἡ προηγουμένη παράγραφος ποσοῦ ἐνισχύσεως, προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων, ὧν ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς ἐπιδοτήσεως ἐμεσολάβησεν ἀναστολὴ ταύτης, λόγῳ ἀναλήψεως ἐργασίας ἢ λόγῳ ἀσθενείας, διαρκέσασα μετὰ τὴν ἐν παραγράφῳ 1 ἐδ. α' ἡμερομηνίαν, ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῆς ἐπιδοτήσεως λογίζεται ἡ τῆς ἀρχικῆς τοιαύτης, ἐκ τοῦ συνολικῶς ὅμως καταβλητέου κατὰ περίπτωσιν ποσοῦ ἐκπίπτονται τόσα ἡμερήσια ἐπιδόματα ὅσαι αἱ ἡμέραι, δι' ἃς ὁ ἠσφαλισμένος δικαιοῦται λαμβάνειν δῶρον ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ἀπὸ τὸν ἐργοδότην αὐτοῦ ἢ τὸν οἰκεῖον φορέα ἀσφαλίσεως ἀσθενείας διὰ τὸν χρόνον τῆς ἀναστολῆς τῆς ἐπιδοτήσεως.

3) Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν τελούντων ἐν ἐπιδοτήσει κατὰ τὴν 28ην Ἀπριλίου ἐ.ἔ. ἠσφαλισμένων, περὶ ὧν καὶ ἡ παράγραφος 1 τῆς παρούσης, περιλαμβάνονται καὶ οἱ ἠσφαλισμένοι, ὧν ἀνεστάλη ἡ ἐπιδότησις λόγῳ ὀλιγοημέρου ἀναλήψεως ἐργασίας ἢ λόγῳ ἀσθενείας, βεβαιουμένης ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον πάντως ἡ ἀναστολὴ δὲν θέλει διαρκέσει πέραν τῆς 2ας Μαΐου ἐ.ἔ., ἐκ τοῦ συνολικοῦ ὅμως καταβλητέου κατὰ περίπτωσιν ποσοῦ ἐκπίπτονται τόσα ἡμερήσια ἐπιδόματα, ὅσαι αἱ ἡμέραι δι' ἃς ὁ ἠσφαλισμένος δικαιοῦται λαμβάνειν δῶρον παρὰ τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ οἰκείου φορέως τῆς ἀσφαλίσεως.

4) Ἡ καταβολὴ τῆς περὶ ἧς ἡ παροῦσα ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως ὑπόκειται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 27 ν.δ. 2961/1954 προβλεπομένην προθεσμίαν, ὡς ἡμερομηνίας ἐνάρξεως καταβολῆς ὁριζομένης τῆς 30ῆς Ἀπριλίου 1959.

5) Ἡ δυνάμει τῆς παρούσης χορηγουμένη οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις εἰς οὐδεμίαν ὑπόκειται κράτησιν διὰ χαρτόσημον ἢ εἰσφορὰν ὑπὲρ Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν.

6) Ἡ παροῦσα κυρωθήσεται διὰ νόμου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἀπριλίου 1959

—

24078/4948/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐκδοροσφαγέων Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 112 τῆς 28 Μαρτίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 § 2 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν. δ/τος 3755/1957.

2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2, ἐδάφ. β', τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεισαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 28.3.1959, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 7/1958 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐκδοροσφαγέων Θεσσαλονίκης.

4) Τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τῆς εἰρημένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως, καθοριζούσης τιμολόγιον ἀμοιβῆς δι' ἑνὸς ἐργασίας ἐκτελουμένας ὑπὸ τῶν ἐκδοροσφαγέων ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων ἐσφαγμένων καὶ ἐκδεδαρμένων ζώων, θεσπίζεται ὑποχρέωσις τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως, ὅπως διατηρῇ εἰδικὰ συνεργεῖα πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν καὶ δὴ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν τὰ εἰσαγόμενα ἐσφαγμένα καὶ ἐκδεδαρμένα ζῶα ἔχωσιν ἀνάγκην ἐκτελέσεως τοιούτων ἐργασιῶν, τῶν ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω τιμολογίου προβλεπομένων ἐργατικῶν δικαιωμάτων καταβαλλομένων καὶ εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν, τῆς μὴ παροχῆς, δηλονότι, ἐργασίας ὑπὸ τοῦ εἰδικοῦ συνεργείου, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικήν, διὰ τῆς ὁποίας ἐπιδιώκεται, ὅπως ἐκλείψῃ πᾶσα μορφὴ χαριστικῶν παροχῶν ἄνευ ἀντιστοίχου ἀντιπαροχῆς ἐργασίας καὶ ὅπως ἐξασφαλισθῶσιν αἱ μικρότεραι δυναταὶ τιμαὶ εἰς τὰ εἴδη λαϊκῆς καταναλώσεως καὶ δέον, τῷ λόγῳ τούτῳ, ἡ εἰρημένη διαιτητικὴ ἀπόφασις νὰ τροποποιηθῇ κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 7/1958 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐκδοροσφαγέων Θεσσαλονίκης, αἱ κατὰ τῆς ὁποίας ἐφέσεις ἀπερρίφθησαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης, ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τῆς Συντεχνίας Κρεοπωλῶν Θεσσαλονίκης, τοῦ Συνδέσμου Ζωεμπόρων Θεσσαλονίκης καὶ τοῦ Σωματείου Ἀλλαντοποιῶν Θεσσαλονίκης ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Ἑνώσεως Σφαγέων Θεσσαλονίκης καὶ ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον καὶ συμπληρούμενον παρ' ἡμῶν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ὅροι ἀμοιβῆς

Α') Τὰ ἐργατικὰ δικαιώματα σφαγῆς, ἐκδο-

ρᾶς κλπ. καθορίζονται διά τῆς παρούσης ὡς ἀκολούθως:

		Δραχ.
α) Ἀμνοί - ἐρίφια	κατά κεφαλήν	6,5
β) Αἰγοπρόβατα	» »	13
γ) Μόσχοι	» »	32,5
δ) Βοοειδῆ μέχρι 100 ὀκ.	» »	79,5
ε) Βοοειδῆ ἄνω τῶν 100 ὀκ.	» »	87,5
στ) Χοιρίδια	» »	24,5
ζ) Χοῖροι μέχρι 50 ὀκ.	» »	43,5
η) Χοῖροι ἄνω τῶν 50 ὀκ.	» »	79

Πᾶσα ἑτέρα ἀμοιβή εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα, ὁπωσδήποτε καθιερωθεῖσα, παύει χορηγουμένη.

Β') Εἰσαγόμενα ἐσφαγμένα καὶ ἐκδεδαρμένα πάσης φύσεως.

Διά τὴν ἐκτέλεσιν ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων ἐσφαγμένων καὶ ἐκδεδαρμένων ζώων πάσης φύσεως, πασῶν ἢ καὶ μιᾶς τῶν ἐργασιῶν παραλαβῆς, καταμετρήσεως, ταξινομήσεως, μερικῆς ἐκδερματώσεως, ἐπιμελείας κρεοσκοπήσεως, λήψεως δειγμάτων διὰ τὴν τριχινοσκόπησιν καὶ σχισίματος καὶ τεμαχισμοῦ τῶν χοίρων τὸ τιμολόγιον ἀμοιβῆς καθορίζεται ὡς ἀκολούθως:

		Δραχ.
α) Αἰγοπρόβατα	κατὰ κεφαλήν	1
β) Ἀμνοί - ἐρίφια	» »	1
γ) Χοῖροι ἀναλόγως βάρους	» »	2,4,6
δ) Βοοειδῆ μέχρι 40 ὀκ.	» »	10
ε) Βοοειδῆ ἄνω τῶν 40 ὀκ.	» »	15

Ὅροι ἐργασίας

Ἡ ἐργασία ἡ ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως παρεχομένη διὰ τῶν εἰς αὐτὴν ἐντεταγμένων συνεργείων ἐξ ἐργατῶν ἐκδοροσφαγείων συνίσταται εἰς τὴν σφαγὴν τῶν βοοειδῶν, σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν τῶν λοιπῶν σφαγίων (λευκῶν) ἐν τοῖς Δημοτικοῖς Σφαγείοις ἢ ἐκτὸς τούτων, ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης καὶ τῶν Προαστίων, καὶ ἐκτελεῖται ἐπιμελείᾳ καὶ εὐθύνῃ τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως καὶ διὰ τῶν ὑπ' αὐτῆς καταρτιζομένων ἐκ μελῶν της ἐργατικῶν συνεργείων. Ὑπὸ τῶν αὐτῶν συνεργείων ἐκτελεῖται καὶ ἡ ἐργασία παραλαβῆς, καταμετρήσεως, ταξινομήσεως, μερικῆς ἐκδερματώσεως, ἐπιμελείας κρεοσκοπήσεως, λήψεως δειγμάτων διὰ τὴν τριχινοσκόπησιν καὶ σχισίματος καὶ τεμαχισμοῦ τῶν χοίρων, ἐπὶ εἰσαγομένων ἐκδεδαρμένων καὶ ἐσφαγμένων ζώων καὶ ἐφ' ὅσον παρίσταται ἀνάγκη ἐκτελέσεως πασῶν ἢ ἑνὸς καὶ μιᾶς τῶν ἐργασιῶν τούτων ἐπ' αὐτῶν».

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 3.11.1958.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Μαρτίου 1959

—

24079/4907/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν τεχνιτῶν ἐπιπλοποιῶν καὶ μηχανοξυλουργῶν Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 112 τῆς 28 Μαρτίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2, ἐδ. β', τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 27.3.1959, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν τεχνιτῶν ἐπιπλοποιῶν καὶ μηχανοξυλουργῶν Θεσσαλονίκης, δι' ἧς μετερρυθμίσθη κατόπιν ἐφέσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 6/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως.

4) Τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως, μὴ προβλεπούσης κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων διὰ τοὺς ἄγοντας τὸ 4ον ἔτος ὑπηρεσίας μαθητευομένους ἐργάτας κατεργασίας ξύλου (πλὴν ἐπιπλοποιῶν), ἐπέρχεται μείωσις τοῦ ἤδη προβλεπομένου διὰ τούτους βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικήν, ἀπαγορεύουσαν τὴν ἐπὶ τὰ χείρω μεταβολὴν τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν μισθωτῶν, καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ νὰ τροποποιηθῇ κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

5) Τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τῆς εἰρημένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως, προβλεπούσης τὴν κλιμάκωσιν τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων ἀναλόγως τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας, παρέχεται τὸ ὑπ' αὐτῆς καθοριζόμενον κατὰ ποσὸν ἀνώτερον ἡμερομίσθιον εἰς τοὺς ἐργάτας ἐπιπλοποιοὺς μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 7ετοῦς ὑπηρεσίας, ἐνῷ κατὰ τὴν προϊσχύουσαν ὑπ' ἀριθ. 2/1956 ἀπόφασιν Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης τὸ παρ' αὐτῆς καθοριζόμενον ὑψηλότερον ἡμερομίσθιον παρείχετο εἰς τούτους μετὰ τὴν συμπλήρωσιν δετοῦς ὑπηρεσίας, τοιουτοτρόπως δὲ διὰ τῆς μεταβολῆς τῶν χρονικῶν προϋποθέσεων αὐξάνεται ὑπερμέτρως τὸ κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου τῶν κεκτημένων 7ετῆ συμπεπληρωμένην ὑπηρεσίαν ἐπιπλοποιῶν καὶ δὴ πέραν τῶν ὑπὸ τῆς ἀκολουθουμένης κοινωνικῆς καὶ οἰκονομικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως ἀναγνωριζομένων πλαισίων αὐξήσεων, χωρὶς μάλιστα νὰ δικαιολογῆται καὶ ἡ μεταβολὴ τῶν μέχρι τοῦδε ἰσχυουσῶν προϋποθέσεων ὑπηρεσίας καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ νὰ τροποποιηθῇ κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

6) Τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τοῦ καθορισμοῦ τῆς

ἡμερομηνίας ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἀπὸ 1.1.1959 δημιουργοῦνται ἐπιβαρύνσεις δυνάμεναι νὰ προκαλέσωσι ταμειακὴν δυσχέρειαν τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν καὶ ἀδυναμίαν τούτων διὰ τὴν ἄμεσον καὶ ἐφ' ἅπαξ ἐξόφλησιν τῶν ἀναδρομικῶν διαφορῶν, ἐκ τοῦ λόγου δὲ τούτου εἶναι δυνατὸν νὰ ἀνακύψωσι διενέξεις μεταξὺ τούτων καὶ τοῦ προσωπικοῦ των, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικὴν καὶ τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου 3239/1955 ἐπιδιωκόμενον σκοπόν, τῆς ἀποτροπῆς δηλονότι διενέξεων μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων καὶ ἐξασφαλίσεως τῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν εἰρηνικὴν καὶ παραγωγικὴν συνεργασίαν τούτων, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν τεχνιτῶν ἐπιπλοποιῶν καὶ μηχανοξυλουργῶν Θεσσαλονίκης, ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τῆς Ἑνώσεως Μηχανοξυλουργῶν Θεσσαλονίκης ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου α) Συνδέσμου Καταστηματαρχῶν Ἐπιπλοποιῶν Θεσσαλονίκης καὶ β) Συνδέσμου Καταστηματαρχῶν Ἐργοστασιαρχῶν Κατεργασίας Ξύλου Θεσσαλονίκης καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν, τροποποιούμενον καὶ συμπληρούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ὅροι ἀμοιβῆς

Α' Μαθητευόμενοι

1) Διὰ τὸ 1ον ἔτος μαθητείας	δραχ.	17,60
2) Διὰ τὸ 2ον ἔτος μαθητείας	»	20
3) Διὰ τὸ 3ον ἔτος μαθητείας	»	28
4) Διὰ τὸ 4ον ἔτος μαθητείας (πλὴν τῶν ἐπιπλοποιῶν)	»	45
5) Διὰ τὸ 4ον ἔτος μαθητείας (τῶν ἐπιπλοποιῶν μόνον)	»	33

Οἱ ὡς ἄνω μαθητευόμενοι μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας ἀσχέτως προϋπηρεσίας ἢ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς τοὐλάχιστον ἔτους προϋπηρεσίας ἐν τῷ κλάδῳ διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 16ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς τοὐλάχιστον ἔτους προϋπηρεσίας ἐν τῷ κλάδῳ ἢ τοῦ 17ου συμπεπληρωμένου διὰ τὰς θήλεις θὰ λαμβάνουν:

1) Ἄρρενες δραχ. 47,50
2) Θήλεις » 36,50

Β'. Ἐργατοτεχνῖται (μετὰ μαθητείαν):

1) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 4ου ἔτους μέχρι τέλους τοῦ 5ου ἔτους δραχ. 47,50.

2) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 5ου ἔτους μέχρι τέλους τοῦ 6ου ἔτους δραχ. 52.

3) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 6ου ἔτους καὶ μέχρι τέλους τοῦ 7ου μὲν διὰ τοὺς λοιποὺς, πλὴν τῶν ἐπιπλοποιῶν, μέχρι τέλους δὲ τοῦ 8ου ἔτους διὰ τοὺς ἐπιπλοποιούς δραχ. 57.

4) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 7ου ἔτους διὰ τοὺς λοιποὺς μέν, πλὴν τῶν ἐπιπλοποιῶν, τοῦ 8ου δὲ διὰ τοὺς ἐπιπλοποιούς δραχ. 60.

5) Τὸ ἡμερομίσθιον τῶν εἰδικευμένων ἐργατριῶν δραχ. 40.

Λοιποὶ ὅροι

Ὡς πρὸς τοὺς λοιποὺς ὅρους καθορίζεται, ὅπως ἰσχύουν οἱ ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 25788/1956 ἀποφάσει τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας ἀναφερόμενοι ὅροι.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν εἰρηνοδικειακὴν περιφέρειαν Θεσσαλονίκης.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1.1.1959.

Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος ἰσχύος τῆς παρούσης διαφοραὶ δύνανται νὰ καταβληθοῦν εἰς τέσσαρας ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης καταβληθησομένης μέχρι τῆς 15ης Ἀπριλίου 1959.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Μαρτίου 1959

—

26573/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης

Περὶ αὐξήσεως ἐλαχίστων ὁρίων ἀμοιβῆς τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς Δικηγόρων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 103 τῆς 20 Μαρτίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 92 § 2 τοῦ ν.δ. 3026/1954 «περὶ τοῦ Κώδικος τῶν Δικηγόρων», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ ν. 3149/1955, ὡς καὶ τὴν ἀπὸ 3 Μαρτίου 1959 γνωμοδότησιν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς, αὐξάνομεν ἀπὸ 1 Μαρτίου 1959 τὰ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 35138 τῆς 30 Μαρτίου 1955 ἀποφάσεως ἡμῶν, δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 66/1955 Φ.Ε.Κ. (τεῦχος Β'), ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη καὶ ἰσχύει ἤδη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2797 τῆς 20 Ἰανουαρίου 1956 ὁμοίας, δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 19/1956 Φ.Ε.Κ. (τεῦχος Β'), καθορισθέντα ἐλάχιστα ὅρια ἀμοιβῶν τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των δικηγόρων κατὰ 10 ο/ο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Μαρτίου 1959

—

14099/Υ138/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ αὐξήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἰδιοκτητῶν, Συντακτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Τύπου παρεχομένων συντάξεων κατὰ ποσοστὸν 10 ο/ο.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 103 τῆς 20 Μαρτίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19/1944 νόμου «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν ὅπως προβαίνῃ εἰς τροποποιήσεις τῶν φορολογικῶν συντελεστῶν».

2) Τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3163/23.12.1957 ἀναφορᾶς τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἰδιοκτητῶν, Συντακτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Τύπου ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ «περὶ αὐξήσεως τῶν συντάξεων».

3) Τὴν ἀπόφασιν τῆς Νομισματικῆς Ἐπι-

τροπῆς τὴν ληφθεῖσαν κατὰ τὴν 918 συνεδρίασιν αὐτῆς τῆς 3.5.1955, κοινοποιηθεῖσαν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 14786/16.5.1955 ἐγγράφου της καὶ

4) Τὰς κρατούσας οἰκονομικὰς συνθήκας, ἀποφασίζομεν:

Ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1959 αὐξάνονται αἱ παρὰ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἰδιοκτητῶν, Συντακτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Τύπου καταβαλλόμεναι συντάξεις κατὰ ποσοστὸν 10 ο/ο.

Τὸ σύνολον τῆς οὕτω αὐξανομένης συντάξεως ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰ τεθέντα ἀνώτατα ὅρια διὰ τῆς παραγράφου 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 14786/16.5.1955 ἀποφάσεως τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Φεβρουαρίου 1959

—

8623]10934]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τρόπου εἰσπράξεως εἰσφορῶν κλπ. ν. δ. 3868/1958 εἰδικῶν κατηγοριῶν μισθωτῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 112 τῆς 28 Μαρτίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν. δ. 3868/1958 «περὶ συστάσεως Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» καὶ 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 15344/13.11.1958 ἀναφορὰν τοῦ Ο.Α.Α.Α., δι' ἧς ἀνέφερεν ἡμῖν ὅτι τὸ Διοικ. Συμβούλιον αὐτοῦ κατὰ τὴν συνεδρίασίν του τῆς 10.11.1958 ἀπεφάσισεν, ὅπως προτείνῃ ἡμῖν τὴν ἔκδοσιν σχετικῆς ἀποφάσεως περὶ εἰσπράξεως κλπ. εἰσφορῶν εἰδικῶν κατηγοριῶν μισθωτῶν, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν, ὅπως, προκειμένου περὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 6 τοῦ ν.δ. 3868/1958 προσώπων, ἤτοι τῶν ἐπὶ ποσοστοῖς ἢ κατὰ μονάδα ἐργασίας ἢ ἐπὶ τιμολογίῳ ἢ ἐπὶ φιλοδωρήμασι ἢ εἰς εἶδος ἢ ἐπὶ μικτῷ συστήματι (δι' ἠλαττωμένου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου μετὰ τροφῆς, ποσοστῶν, φιλοδωρημάτων κλπ) ἀμειβομένων καὶ εἰς σταθερὸν ἢ μὴ ἐργοδότην ἀπασχολουμένων μισθωτῶν, διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ἡμερησίου μισθοῦ καὶ εἰσφορῶν, ὡς καὶ τὴν εἰσπραξιν αὐτῶν καὶ τοὺς ὑποχρέους πρὸς καταβολήν, συνεπείᾳ μὴ ἐγκαίρου καταβολῆς τούτων, ἰσχύουν αἱ ἀντίστοιχοι διατάξεις τῆς νομοθεσίας περὶ τῶν εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τοῦ Ο.Α.Α.Α., πλὴν τοῦ ὕψους τῆς εἰσφορᾶς, ἥτις ὁριζομένη εἰς 2 ο/ο ἐπὶ τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁριζομένου τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου βαρύνει ἐξ ὁλοκλήρου τὸν οἰκεῖον ἐργοδότην.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Νοεμβρίου 1958

—

24995]5138]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας ζωεμπόρους καὶ κρεοπώλας περιφερείας Πειραιῶς τῆς ἀπὸ 13.2.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκδοροσφαγέων Πειραιῶς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 119 τῆς 2 Ἀπριλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ».

2) Τὴν ἀπὸ 30.3.1959 γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ ν. 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 41/1.4.1959 ἐγγράφου του, ἣν ἀποδεχόμεθα.

3) Τὴν ἀπὸ 13.2.1959 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐκδοροσφαγέων Πειραιῶς, κατατεθεῖσαν ἐμπροθέσμως καὶ νομίμως εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, συνταχθείσης ὑπ' ἀριθ. 19/1959 πράξεως καταθέσεως.

4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 104/17.3.1959 ἀναφορὰν τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Κρέατος «Ἡ Ἕνωσις», ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικήν, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας ζωεμπόρους καὶ κρεοπώλας περιφερείας Πειραιῶς τὴν ἀπὸ 13.12.1959 συλλογικὴν σύμβασιν ἐκδοροσφαγέων Πειραιῶς, κατατεθεῖσαν νομίμως, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τῆς παραγράφου 9 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ. 3755/1957, εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 19/1959 πράξεως καταθέσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἀπριλίου 1959

—

14734]3009]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 19.1.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ κρεοπωλείων πόλεως Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 72 τῆς 23 Φεβρουαρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

β) Τὴν ἀπὸ 19 Ἰανουαρίου 1959 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν κρεοπωλείων τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης.

γ) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 9 § 2 ἐδαφ. β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ.Π., ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 19.2.1959, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

δ) Τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τοῦ δευτέρου ὅρου τῆς προειρημένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας συνομολογεῖται ὑποχρέωσις καταβολῆς εἰσφορᾶς τῶν περὶ ὧν αὕτη μισθωτῶν ὑπὲρ τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως, ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὴν διάταξιν τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νόμου 3239/1955 καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ ν' ἀπαλειφθῇ, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα παρὰ τῇ Διευθύνσει Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 207/3.2.1959

πρακτικοῦ καταθέσεως, τροποποιουμένη παρ' ἡμῖν ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας μεταξὺ Συντεχνίας Κρεοπωλῶν καὶ προσωπικοῦ κρεοπωλείων πόλεως Θεσσαλονίκης

Ἐν Θεσσαλονίκῃ τὴν 19ην Ἰανουαρίου 1959, ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Συντεχνίας Κρεοπωλῶν Θεσσαλονίκης, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι, ἀφ' ἑνὸς Κωνσταντῖνος Διαμαντόπουλος καὶ Μ. Χαραλαμπάκης, Α. Ἀγγέλου, Δ. Δεμαντῖνος καὶ Π. Μαγουλᾶς, ὡς ἐκπρόσωποι τῶν ἐργοδοτῶν κρεοπωλῶν, καὶ ἀφ' ἑτέρου Λάμπρος Στέφου καὶ Δημήτριος Πλατῆς, ὡς ἐκπρόσωποι τῶν ὑπαλλήλων κρεοπωλείων, δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὀργανώσεων ἃς ἐκπροσωποῦμεν, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἧς οἱ ὅροι ἔχουσιν ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 59/182/12089 τῆς 16ης Ὀκτωβρίου 1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καθορισθέντα κατώτατα ὅρια μηνιαίων μισθῶν, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν οἰκογενειακῶν βαρῶν, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ κρεοπωλεῖα τῆς Θεσσαλονίκης, προσαυξάνονται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1959 κατὰ 10 ο/ο. Τῆς ἀνωτέρω αὐξήσεως ἐξαιροῦνται οἱ λαβόντες αὔξησιν δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 50300/10914 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.

2) Πάντες οἱ λοιποὶ ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας, οἱ περιεχόμενοι εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 59182/12089 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, ἐξακολουθοῦν ἰσχύοντες.

Καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ τῶν διὰ τῆς παρούσης προβλεπομένων, ὡς καὶ εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἐργασίας, κατισχύουν τῆς παρούσης.

Συνομολογεῖται ἀμοιβαίως, ὅτι ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, καταρτισθεῖσα κοινῇ ἀμφοτέρων τῶν συμβαλλομένων ὀργανώσεων συναινέσει, ὑπαγορευθεῖσα δὲ ἐκ τῆς ἐπιθυμίας τούτων ὅπως αἱ μεταξὺ αὐτῶν ἁρμονικαὶ σχέσεις διατηρηθοῦν καὶ τονωθοῦν ἔτι περισσότερον ἐπ' ὠφελείᾳ ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι πᾶσα μελλοντικῶς καὶ ἐντὸς τοῦ ἔτους 1959 χορηγηθησομένη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως αὔξησις μισθῶν θὰ συμψηφίζηται ἀνεξαρτήτως τῆς διατυπώσεως τῆς κυβερνητικῆς ἀποφάσεως.

Ἀναλυτικώτερον διευκρινίζεται, ὅτι ἂν ἡ τυχὸν δοθησομένη τοιαύτη αὔξησις δὲν ὑπερβαίνῃ τὸ 10 ο/ο τοῦ ἰσχύοντος πρὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς παρούσης μισθολογίου, οὐδεμίαν ἀξίωσιν θὰ ἔχῃ ἐξ αὐτῆς τὸ Σωματεῖον ὑπαλλήλων καταστημάτων τροφίμων.

Τοὐναντίον, ἂν ἡ χορηγηθησομένη τυχὸν αὔξησις ὑπερβαίνῃ τὸ ποσοστὸν τοῦτο, ἡ Συντεχνία Κρεοπωλῶν καθίσταται ὑπόχρεως καταβολῆς τοῦ ἐπὶ πλέον ποσοστοῦ.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Φεβρουαρίου 1959

79825/17057/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἐπεκτάσεως διατάξεων ν. δ. 1254/1949 εἰς τὴν κωμόπολιν Πεταλιδίου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 72 τῆς 23 Φεβρουαρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν. διατάγματος 1254/1949 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 281/16.12.1958 ἔγγραφον τοῦ Τμήματος Διακανονισμοῦ Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἐξ οὗ προκύπτει ὅτι τοῦτο κατὰ τὴν ἀπὸ 15.12.1958 συνεδρίασιν αὐτοῦ ἐγνωμοδότησεν ὑπὲρ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων (ν. δ. 1254/1949) εἰς τὴν κωμόπολιν Πεταλιδίου, ἀποφασίζομεν:

Ἐπεκτείνομεν τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1254/1949 ν. διατάγματος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν «περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων» εἰς τὴν κωμόπολιν Πεταλιδίου διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν ἐκεῖσε διενεργουμένων φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν ξηρᾶς.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Φεβρουαρίου 1959

—

77440/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας

Περὶ ὁρισμοῦ ἀποδοχῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας συνδεομένων μετὰ τοῦ Δημοσίου διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὡς καὶ τοῦ Γενικοῦ Χημείου τοῦ Κράτους.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 107 τῆς 23 Μαρτίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 81907/28272/15.4.1957 ἀπόφασιν ἡμῶν, δι' ἧς καθωρίσθη ὁ μισθὸς τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας ἴσος πρὸς τὸν μισθὸν τῶν ὁδηγῶν τῶν αὐτοκινήτων τῆς Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως κλπ.

2) Τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 5 τῆς ὑπ' ἀριθ. 1020/1958 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου «περὶ καθορισμοῦ ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1958 τοῦ βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ καὶ λοιπῶν ἐπιδομάτων τῶν τακτικῶν δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ.», δι' ἧς ηὐξήθη ὁ βασικὸς μισθὸς τῶν ἐκτάκτων δημοσίων ὑπαλλήλων τῶν μὴ κεκτημένων μισθολογικὴν ἀντιστοιχίαν πρὸς ἕνα τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς ἰδίας ὡς ἄνω πράξεως ἀπὸ 1.10.1958 κατὰ 9 ο/ο καὶ ἀπὸ 1.10.1959 κατὰ 12 ο/ο καὶ

3) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2730 ἔγγραφον τοῦ Γενικοῦ Χημείου τοῦ Κράτους, ἀποφασίζομεν:

Ὁρίζομεν τὸν βασικὸν μηνιαῖον μισθὸν τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων τῶν Κεντρικῶν καὶ Περιφερειακῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας, ὡς καὶ τῶν ὁδηγῶν τῶν αὐτοκινήτων τοῦ Γενικοῦ Χημείου τοῦ Κράτους

τῶν συνδεομένων μετὰ τοῦ Δημοσίου διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἴσον πρὸς τὸν ἑκάστοτε μισθὸν τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων τῆς Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, δημοσιευθησομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἀρχεται ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1958.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Μαρτίου 1959

—

22888/4670/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐκ τέως Κ.Ε.Τ.Η.Θ. προερχομένου προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 107 τῆς 23 Μαρτίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955.

2) Τὴν ἀπὸ 14.1.1959, κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν τὴν 23.1.1959, ἐξώδικον καταγγελίαν ὑπὸ τοῦ Συλλόγου Ὑπαλλήλων Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ (Δ.Ε.Η.) Ἠλεκτρικῆς Ἐκμεταλλεύσεως Θεσσαλονίκης (Η.Ε.Θ.) τῆς ὑπ' ἀριθ. 11/1957 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐκ τῆς τέως Κ.Ε.Τ.Η.Θ. προερχομένου προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η.» (*).

3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τὴν 23.3.1959, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 23.6.1959, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων τῆς γενομένης καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 11/1957 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσ/νίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐκ τῆς τέως Κ.Ε.Τ.Η.Θ. προερχομένου προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η.».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Μαρτίου 1959

—

16302/Υ.175/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ αὐξήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἐφοπωλῶν παρεχομένων συντάξεων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 106 τῆς 21 Μαρτίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19/1944 νόμου.

2) Τὴν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 19786/1955 ἐγγράφῳ τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς ἀπόφασιν αὐτῆς.

3) Τὸ γεγονὸς ὅτι τὰ ἔσοδα τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Κρεοπωλῶν προέρχονται ἀποκλειστικῶς ἐξ εἰσφορῶν τῶν ἠσφαλισμένων.

4) Τὰς κρατούσας οἰκονομικὰς συνθήκας.

5) Τὴν ἀπὸ 13.10.1958 ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Κρεοπωλῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8382/3512/20.10.1958 ἀναφορᾶς του, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως αἱ ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Κρεοπωλῶν καταβαλλόμεναι συντάξεις αὐξηθῶσιν ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1959 κατὰ 20 ο/ο.

Αἱ μετὰ τὴν αὔξησιν καταβλητέαι συντάξεις δέον ὅπως μὴ ὑπερβαίνουν ποσοστὸν 60 ο/ο τῶν ἀποδοχῶν τὰς ὁποίας θὰ ἐλάμβανον οἱ συνταξιοῦχοι, ἐὰν ἐξηκολούθουν ἐργαζόμενοι.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Μαρτίου 1959

—

9321/Ι. 142/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης ἄρθρου 20β' εἰς τὸν Κανονισμὸν «περὶ τρόπου ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεως τῶν εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 95 τῆς 14 Μαρτίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως.

β) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 3710/1957.

γ) Τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 3871/1958.

δ) Τὴν ἀπὸ 29.1.1959 πρότασιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τὰς ἀπὸ 25.11.1958 γνωμοδοτήσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, ὑποβληθείσας ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5992/104/29.1.1959 ἀναφορᾶς τοῦ Ι.Κ.Α., ἀποφασίζομεν:

Ὅπως εἰς τὸν Κανονισμὸν περὶ τρόπου ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεως τῶν εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α. προστεθῇ ἄρθρον 20β', ἔχον ὡς ἀκολούθως:

"Ἄρθρον 20β'

Ἀσφάλισις ἐφημεριδοπωλῶν

1) Αἱ κατὰ νόμον εἰσφοραὶ διὰ τὴν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3871/1958 ν. δ/γματος ἀσφάλισιν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν ἐφημεριδοπωλῶν εἰσπράττονται καὶ καταβάλλονται εἰς τὸ Ἵδρυμα ὑπὸ τῶν τοπικῶν πρακτόρων ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν παρ' ὧν λαμβάνουσιν οἱ ἠσφαλισμένοι ἐφημεριδοπῶλαι τὰ πρὸς πώλησιν ἔντυπα.

Πρὸς τοῦτο οἱ κατὰ τόπους πράκτορες, οἱ διαθέτοντες ἐφημερίδας καὶ περιοδικὰ μέσῳ ἠσφαλισμένων, ἐνεργοῦντες ὡς ἐντολοδόχοι τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ διὰ λογαριασμὸν αὐτοῦ ὡς δικαιούχου τῶν εἰσπραττομένων, ὑποχρεοῦνται, ὅπως παρακρατοῦν:

α) Τὸ βαρῦνον τὰ κεντρικὰ πρακτορεῖα τὰ παραδίδοντα εἰς τοὺς τοπικοὺς πράκτορας ἔντυπα πρὸς διάθεσιν ποσοστὸν εἰσφορᾶς ἐκ τοῦ ποσοῦ ὅπερ τὰ πρακτορεῖα ταῦτα δικαιοῦνται λαμβάνειν διὰ τὴν μέσῳ τῶν τοπικῶν πρακτόρων πώλησιν τῶν ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν καὶ β) τὸ βαρῦνον τοὺς ἠσφαλισμένους ποσοστὸν εἰσφορᾶς ἐκ τῆς καταβαλλομένης εἰς αὐ-

(*) ΕΕΔ 17, σ. 557.

τούς ἀμοιβῆς καὶ καταβάλλουν τὰ ποσὰ ταῦτα ὁμοῦ μετὰ τοῦ βαρύνοντος αὐτοὺς τούτους τοὺς πράκτορας ποσοστοῦ εἰσφορᾶς ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ κατὰ τὴν ἑπομένην παράγραφον ὁριζομένου χρόνου. Ἡ καταβολὴ γίνεται δι' ἀγορᾶς καὶ ἐπικολλήσεως ἐπὶ τῶν ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων τῶν ἠσφαλισμένων ἐνσήμων.

2) Χρόνος καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ μηνὸς ὁρίζεται ἡ τελευταία ἡμέρα τούτου.

3) Εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ τοπικὸς πράκτωρ ὁ διαθέτων ἔντυπα μέσῳ ἠσφαλισμένων ἐφημεριδοπωλῶν ἀναλαμβάνει τὴν διάθεσιν τῶν ἐντύπων τούτων διὰ λογαριασμὸν πλειόνων τοῦ ἑνὸς κεντρικῶν πρακτορείων, ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τῆς παραγρ. 4 τοῦ ν.δ. 3871/1958 βαρύνουσα τὰ κεντρικὰ πρακτορεῖα εἰσφορὰ δι' ἕκαστον ἠσφαλισμένον ἐφημεριδοπώλην, κατανέμεται κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ πάντων τῶν πρακτορείων τούτων.

4) Ἐφημεριδοπῶλαι, διαθέτοντες ἔντυπα διὰ λογαριασμὸν πλειόνων τοῦ ἑνὸς τοπικῶν πρακτόρων, ἀσφαλίζονται χεχωρισμένως παρ' ἑκάστου τούτου, τῆς μηνιαίας εἰσφορᾶς κατανεμομένης κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ τῶν πρακτόρων καὶ καταβαλλομένης κατὰ τὰ ἐν ταῖς προηγουμέναις παραγράφοις ὁριζόμενα.

Εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους τούτους χορηγοῦνται ἰσάριθμα πρὸς τὰς ἀπασχολήσεις αὐτῶν ἀσφαλιστικὰ βιβλιάρια, ἐκδιδόμενα ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν μητρώου.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Φεβρουαρίου 1959

—

3326/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων

Περὶ ἐπιτάξεως ἐργασίας προσωπικοῦ τῶν σιδηροδρομικῶν δικτύων τῆς χώρας καὶ ἄλλων μεταφορικῶν καὶ συγκοινωνιακῶν μέσων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 111 τῆς 28 Μαρτίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 32812Φ2/132 ἀπὸ 27.3.1959 ἔγγραφον τῆς Ὑποδιευθύνσεως Γενικῆς Ἀσφαλείας, δι' οὗ γνωρίζει ἡμῖν ὅτι τὰ μέλη τῆς ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Σιδηροδρομικῶν «Ἀσρισαϊκὸς ὁ νέος» κατέρχονται εἰς ἀλλεπαλλήλους περιοδικὰς στάσεις ἐργασίας κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 30.3.1959 μέχρι 8.4.1959.

2) Τὸ γεγονὸς ὅτι αἱ ὡς ἄνω καθ' ὡρισμένας ὥρας τῆς ἡμέρας τμηματικαὶ διακοπαὶ τῆς ἐργασίας παραβλάπτουσι τὰ μέγιστα τὰς πολιτικὰς καὶ στρατιωτικὰς μεταφορὰς ἐπὶ ζημίᾳ τῆς κρατικῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς τῆς χώρας.

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 2078 ἀπὸ 21.10.1958 ἀπόφασιν τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, δι' ἧς παρεσχέθη ἡμῖν ἔγκρισις τῆς ἐπιτάξεως τῆς προσφερομένης ἐργασίας καὶ τοῦ ἐξυπηρετοῦντος τὰ μέσα τῶν σιδηροδρομικῶν δικτύων τῆς χώρας προσωπικοῦ.

4) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 1986/1939 περὶ ρυθμίσεως ζητημάτων τῆς πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἐπιστρατεύσεως τῆς χώρας, ἀποφασίζομεν:

Ἐπιτάσσομεν διὰ τὸ ἀπὸ 30 Μαρτίου 1959 μέχρι 8 Ἀπριλίου ἐ.ἔ. χρονικὸν διάστημα τὴν προσφερομένην ἐργασίαν τοῦ προσωπικοῦ ἕλξεως μηχανοστασίων καὶ ἐργοστασίων τῶν σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Μαρτίου 1959

—

19883/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν

Περὶ καθορισμοῦ τοῦ ὑπὸ τοῦ Τ.Α.Δ.Κ.Υ. χορηγουμένου ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 96 τῆς 14 Μαρτίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις:

1) Τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1726/1944 νόμου «περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Ὑπαλλήλων ἰσχυουσῶν διατάξεων».

2) Τοῦ ἄρθρου 14 § 1 τοῦ ν. διατάγματος 3894/1958 «περὶ ὀργανώσεως τῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Ὑπαλλήλων».

3) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 14786/16.5.1955 ἔγγραφον τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς, δι' οὗ ἐξουσιοδοτοῦνται οἱ Ὑπουργοὶ Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ ὁ ἐποπτεύων ἕκαστον Ἀσφαλιστικὸν Ταμεῖον Ὑπουργός, ὅπως ἀναπροσαρμόζουν τὰς παρεχομένας ὑπὸ διαφόρων Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων συντάξεις, ἐπιδόματα, βοηθήματα κλπ.

4) Τὴν κατὰ τὴν συνεδρίασιν 140 τῆς 6 Δεκεμβρίου 1958 ληφθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Ὑπαλλήλων περὶ καθορισμοῦ τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου τούτου παρεχομένων ἐφ' ἅπαξ βοηθημάτων, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τὸ καταβλητέον ἐφ' ἅπαξ βοήθημα εἰς τοὺς ἐξελθόντας ἢ μέλλοντας νὰ ἐξέλθουν τῆς ὑπηρεσίας ἠσφαλισμένους τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Ὑπαλλήλων ἀπὸ 7ης Νοεμβρίου 1958, ὡς καὶ εἰς τὰς δικαιουμένας τοιούτου οἰκογενείας τῶν θανόντων ἢ θνησκόντων ἠσφαλισμένων ἀπὸ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω χρονολογίας εἰς τὸ πεντηκονταπενταπλάσιον (55πλάσιον) τοῦ μηνιαίου ἰσοβίου βοηθήματος.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Φεβρουαρίου 1959

—

19353/Ε.582/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης παραγρ. 3 εἰς τὸ ἄρθρον 14 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 110 τῆς 27 Μαρτίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Φεβρουαρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Υ-

πουργείου 'Εργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς 'Ασφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 νομοθετικὸν διάταγμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ 'Υπουργείου 'Εργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 'Απριλίου 1946 νομοθετικοῦ διατάγματος περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν 'Οργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 νομοθετικοῦ διατάγματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου 'Ασφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε., ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 768//10.1.1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς (ἀριθ. πρωτοκ. Σ.Κ.Α. 20/1959, συνεδρίασις 428η τῆς 1Α' περιόδου τῆς 29.1.1959), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως μετὰ τὴν παράγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου 'Ασφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε. προστεθῇ παράγρ. ὑπ' ἀριθ. 4, ἔχουσα οὕτω:

«1. Προσωπικὸν ὑπὸ πρόσληψιν ὑπό τινος τῶν ἐν ἄρθρ. 14 ἐργοδοτῶν δέον νὰ παραπέμπηται προηγουμένως πρὸς ἐξέτασιν τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας του εἰς τὴν ἁρμοδίαν 'Υγειονομικὴν 'Επιτροπὴν τοῦ Ταμείου, ἀποφαινομένην γραπτῶς περὶ τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας τοῦ ἐξεταζομένου.

2. Προσωπικὸν προσλαμβανόμενον ἄνευ προηγουμένης ἐξετάσεως ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω 'Υγειονομικῆς 'Επιτροπῆς ἢ παρὰ τὴν κοινοποιηθεῖσαν εἰς τὸν ἐργοδότην δυσμενῆ περὶ τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας του διαπίστωσιν δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν παρὰ τῷ Ταμείῳ ἀσφάλισιν κατὰ τῶν κινδύνων γήρατος, ἀναπηρίας καὶ θανάτου.

3. Εἰς ἐξαιρετικὰς ὅμως περιπτώσεις δύνανται ἐκ λόγων κοινωνικῆς σκοπιμότητος νὰ ἀσφαλίζωνται εἰς τὸν κλάδον συντάξεων τοῦ Ταμείου σωματικῶς ἀνάπηροι εὑρισκόμενοι ἱκανοὶ πρὸς ἐκτέλεσιν συγκεκριμένου ἔργου, μὴ δικαιούμενοι ὅμως κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν συντάξεως παρὰ τοῦ Ταμείου διὰ τὴν ἀναπηρίαν τὴν διαπιστουμένην κατὰ τὴν πρόσληψιν των καὶ ἐφ' ὅσον ἡ ἀναπηρία δὲν ἀποτελεῖ κώλυμα διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ δι' ὃ προσλαμβάνονται ἔργου.

'Η παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς 'Εφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

'Εν 'Αθήναις τῇ 10 Μαρτίου 1959

—

4586/Ε 97/1959 'Απόφ. 'Υπουργοῦ 'Εργασίας

Περὶ τροποποιήσεως εἰς Καταστατικὸν Ταμείου 'Ασφαλίσεως Προσωπικοῦ Η.Ε.Α.Π.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 29 τῆς 29 'Ιανουαρίου 1959)

'Εχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ 'Υπουργείου 'Εργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ. ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς 'Ασφαλιστικῆς Νομοθεσίας» ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2868.

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν. δ. «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ. ν. τῆς 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ 'Υπουργείου 'Εργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 'Απριλίου 1946 ν. δ/τος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν 'Οργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου 'Ασφαλίσεως Προσωπικοῦ Η.Ε.Α.Π. καὶ Ε.Η.Ε., ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3600, 4191, 4339/1958 ἀναφορᾶς του, καὶ

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς 'Ασφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α., συνεδρίασις 415η τῆς 1Α' περιόδου τῆς 8.12.1958, ἀποφασίζομεν:

Εἰς τὸ Καταστατικὸν (Κλάδον Συντάξεων) τοῦ Ταμείου 'Ασφαλίσεως Προσωπικοῦ Η.Ε.Α.Π. καὶ Ε.Η.Ε. ἐπέρχονται αἱ κάτωθι τροποποιήσεις:

1) Τὸ ἄρθρον 4 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

Πόροι τοῦ Ταμείου εἶναι:

α) Κράτησις 7ο/ο ἐπὶ τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τῶν πάσης φύσεως μηνιαίων εἰς χρῆμα ἀποδοχῶν τῶν μετόχων τοῦ Ταμείου, ἀνεξαρτήτως τῆς μορφῆς καὶ τῶν χρονικῶν ὁρίων καταβολῆς αὐτῶν, περιλαμβανομένων καὶ τῶν ὑπὸ τῶν ἐργοδοτίδων 'Εταιρειῶν καταβαλλομένων ὑπὸ μορφὴν δώρου ποσῶν ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων—Νέου 'Ετους καὶ Πάσχα, προκειμένου δὲ περὶ ἀποδοχῶν καταβαλλομένων ἐλευθέρων φόρου εἰσοδήματος, καὶ ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ φόρου, ὅπερ καταβάλλει ἐξ ἰδίων ὁ ἐργοδότης, ἀποδιδομένη εἰς τὸ Ταμεῖον ὑπὸ τῶν ἐργοδοτίδων ἐντὸς τοῦ πρώτου 15θημέρου τοῦ ἀμέσως ἑπομένου μηνός.

β) Κράτησις οἱασδήποτε ἀτομικῆς ἢ κατ' ἐφαρμογὴν νόμου, διατάγματος, ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, συλλογικῆς συμβάσεως, διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἢ ἄλλης οἱασδήποτε κανονιστικῆς διοικητικῆς πράξεως γενικῶς ἐπιβληθείσης αὐξήσεως τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν ἑκάστου μετόχου ἢ καὶ γενικῶς τῶν μετόχων τοῦ Ταμείου κατὰ τοὺς δύο πρώτους μῆνας τῆς χορηγήσεως αὐτῆς, ἐνεργουμένη εἰς ἓξ (6) ἴσας μηνιαίας δόσεις καὶ ἀποδιδομένη εἰς τὸ Ταμεῖον ὑπὸ τῶν ἐργοδοτίδων κατὰ τὰ ἐν παραγρ. α' ὁριζόμενα.

γ) 'Εδάφιον πρῶτον. Κράτησις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 14 παράγρ. α' ἐδάφιον πρῶτον τακτικῶν ἀποδοχῶν ἑνὸς μηνὸς ἢ μιᾶς μηνιαίας συντάξεως παντὸς μετόχου ἢ συνταξιούχου ἐρχομένου εἰς γάμον. 'Εν περιπτώσει δευτέρου ἢ τρίτου δὲν ἐνεργεῖται κράτησις.

'Εδάφιον τρίτον. 'Η κράτησις αὕτη ὑπολογίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ τὸ πρῶτον ἐδάφιον τῆς παρούσης παραγράφου τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ μετόχου ἢ τῆς συντάξεως τοῦ συνταξιούχου κατὰ τὸν μῆνα τῆς συνάψεως τοῦ γάμου, ἐνεργεῖται δὲ ἀπὸ τῆς εἰς τὸ Ταμεῖον ἐγγράφου δηλώσεως τῆς τελέσεως τοῦ γάμου εἰς 24 ἴσας

μηνιαίας δόσεις καὶ ἀποδίδεται εἰς τὸ Ταμεῖον προκειμένου περὶ μετόχων ὑπὸ τῶν ἐργοδοτίδων κατὰ τὰ ἐν παραγράφῳ α' ὁριζόμενα.

δ) Ἡ εἰσφορὰ τῶν Ἑταιρειῶν ἐξ 9ο/ο ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν παράγρ. α' πάσης φύσεως ἀποδοχῶν τῶν μετόχων τοῦ Ταμείου.

Ἡ εἰσφορὰ αὕτη καταβάλλεται εἰς τὸ Ταμεῖον τὸ βραδύτερον μέχρι τέλους τοῦ ἀμέσου ἑπομένου μηνός.

2) Ἡ ὑπ' ἀριθ. 8717/615/7.2.1947 κοινὴ ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας (Ε. Κ. τεῦχος Β', ἀριθ. φ. 16/12.2.1947) καταργεῖται.

3) Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 4 προστίθεται παράγραφος, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

Ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως ἀποδόσεως ὑπὸ τῶν ἐργοδοτίδων τῶν κατὰ τὰς παραγράφους α', β' καὶ γ' τοῦ παρόντος ἄρθρου κρατήσεων ἢ καθυστερήσεως καταβολῆς ὑπὸ τούτων τῶν κατὰ τὰς παραγράφους α'-ζ' ὁριζομένων προθεσμιῶν ἀποδόσεως ἢ καταβολῆς, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ ν. δ. 3762/1957.

4) Εἰς τὸ ἄρθρον 16 προστίθεται παράγραφος ὑπ' ἀριθ. 8, ἔχουσα ὡς κάτωθι:

«8) Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ἀναπροσαρμογῆς τῆς καταβαλλομένης συντάξεως τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ παρόντος, συνεπείᾳ γενικῆς αὐξήσεως τοῦ μισθολογίου τῆς Η.Ε.Α.Π., ἡ ἐκ τῆς ἀναπροσαρμογῆς ταύτης προκύπτουσα ἐπὶ πλέον διαφορὰ ὀφείλεται καὶ ἄρχεται καταβαλλομένη μόνον διὰ τὸν μετὰ τὴν συμπλήρωσιν διμήνου ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς χορηγήσεως τῆς αὐξήσεως τοῦ μισθολογίου καὶ ἐφεξῆς χρόνον».

5) Ἡ παράγραφος 5 τοῦ ἄρθρου 20 ἀντικαθίσταται ὡς ἕπεται:

Στέρησις δικαιώματος συντάξεως

Στερεῖται τοῦ δικαιώματος συντάξεως μέτοχος, ἐὰν ἀπολυθῇ τῆς ὑπηρεσίας διὰ κατάχρησιν, κλοπήν, ὑπεξαίρεσιν, ἀπάτην ἢ πλαστογραφίαν εἰς βαθμὸν πλημμελήματος ἢ κακουργήματος, βεβαιωθείσας διὰ τελεσιδίκου καταδίκης εἰς ποινὴν φυλακίσεως τοὐλάχιστον τριῶν μηνῶν καὶ διαπραχθείσας εἰς βάρος καὶ ἐπὶ ζημίᾳ τῶν ἐργοδοτίδων Ἑταιρειῶν ἢ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως.

6) Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 21 προστίθεται παράγρ. 6, ἔχουσα ὡς ἑξῆς:

6. Διὰ τοὺς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης καθισταμένους μετόχους τοῦ Ταμείου δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν παραγρ. 1—5.

Οἱ ἀνωτέρω ἐν περιπτώσει ἐξόδου των ἐκ τῆς ὑπηρεσίας λόγῳ σωματικῆς ἢ πνευματικῆς ἀνικανότητος διὰ πᾶσαν ἐργασίαν προσηκόντως διαπιστουμένης κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 17 ὁριζόμενα, πρὶν ἢ ἀποκτήσουν τὸ πρὸς σύνταξιν δικαίωμα, δικαιοῦνται εἰς τὴν λῆψιν τοῦ ἀτομικοῦ των λογαριασμοῦ.

Ἐπίσης εἰς τὴν λῆψιν τοῦ ἀτομικοῦ λογαριασμοῦ τῶν ἀνωτέρω μετόχων δικαιοῦνται ἐν περιπτώσει θανάτου των καὶ τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ μέλη τῆς οἰκογενείας των κατὰ τὸν ἐν ἐκείνῳ ὁριζόμενον ἐπιμερισμὸν καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι δὲν θὰ συντρέχῃ περίπτωσις ἀπονομῆς συντάξεως εἰς οἱονδήποτε τῶν κατὰ τὰ ἄρθρον 12 παράγρ. ε' καὶ στ' τοῦ παρόντος προσώπων.

7) Τὸ ἄρθρον 23 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

Στέρησις δικαιώματος ἐπιστροφῆς καταθέσεως ἢ ἀτομικῶν λογαριασμῶν.

Στερεῖται τοῦ δικαιώματος ἐπιστροφῆς καταθέσεων ἢ ἀτομικοῦ λογαριασμοῦ μέτοχος ἐὰν ἀπολυθῇ τῆς ὑπηρεσίας διὰ κατάχρησιν, κλοπήν, ὑπεξαίρεσιν, ἀπάτην ἢ πλαστογραφίαν εἰς βαθμὸν πλημμελήματος ἢ κακουργήματος, βεβαιωθείσας διὰ τελεσιδίκου καταδίκης εἰς τὴν ποινὴν φυλακίσεως τοὐλάχιστον τριῶν μηνῶν καὶ διαπραχθείσας εἰς βάρος καὶ ἐπὶ ζημίᾳ τῶν ἐργοδοτίδων Ἑταιρειῶν ἢ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰανουαρίου 1959

—

71389/Σ.868/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης μεταβατικῆς διατάξεως εἰς Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 59 τῆς 17 Φεβρουαρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν. δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ Ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1332/1949 ν. δ/γματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1678/22.10.1958 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 317/22.11.1958, συνεδρίασις 407η τῆς 1Α' περιόδου τῆς 6.11.1958), ἀποφασίζομεν:

Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ προστίθεται ἡ ἀκόλουθος μεταβατικὴ διάταξις:

Διατελοῦντες ἢ διατελέσαντες ἠσφαλισμένοι ἢ οἱ δικαιοδόχοι αὐτῶν, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 37 ὁριζόμενα, δικαιούμενοι κατὰ τὰ ἀνωτέρω εἰς ἀναγνώρισιν προϋπηρεσίας, δέον ὅπως ὑποβάλλωσι σχετικὴν αἴτησιν εἰς τὸ Ταμεῖον ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἑνὸς (1) ἔτους, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ἰανουαρίου 1959

5891/Ε. 421/1959 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί προσθήκης παραγρ. 7 εν τέλει του άρθρου 12 του Καταστατικού του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Εμπορικής Τραπέζης της Ελλάδος.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 90 της 9 Μαρτίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Το άρθρον 59 παράγρ. 1 του αν. νόμου της 11 Νοεμβρίου 1935 «περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας», ως τούτο αυθεντικώς ηρμηνεύθη διά του άρθρου 1 του ά.ν. 694/1937 «περί αυθεντικής ερμηνείας, συμπληρώσεως και τροποποιήσεως διατάξεών τινων της Ασφαλιστικής Νομοθεσίας».

2) Το υπ' αριθ. 2520/1953 ν. διάταγμα «περί προσδιορισμού των αντικειμένων, εφ' ων εφαρμόζεται ή διαδικασία ή διαγραφομένη υπό των διατάξεων του άν. νόμου της 11.11.1935 περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας κλπ.».

3) Τας διατάξεις του από 30 Απριλίου 1946 ν. δ/γματος «περί οργανώσεως και συντονισμού της παρακολουθήσεως και του ελέγχου των Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής», κυρωθέντος διά του υπ' αριθ. 1392/1949 ν. δ/γματος.

4) Πρότασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Εμπορικής Τραπέζης της Ελλάδος, υποβληθείσαν ημίν δια της υπ' αριθ. 1135/18.12.1958 αναφοράς του.

5) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως (αριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 3/1959, συνεδρίασις 423 της ΙΑ' περιόδου της 12.1.1959), αποφασίζομεν:

Όπως εν τέλει του άρθρου 12 του Καταστατικού του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Εμπορικής Τραπέζης της Ελλάδος προστεθή παράγραφος υπ' αριθ. 7, έχουσα ούτω:

«7. Ως πάσης φύσεως αποδοχαί διά την εφαρμογήν του παρόντος άρθρου νοούνται ο βασικός μισθός μετά των επιδομάτων λόγω οικογενειακών βαρών, πολυετούς υπηρεσίας και παραμονής εις τον αυτόν βαθμόν, τα δώρα εορτών και αι άμοιβαί λόγω υπερωριακής απασχολήσεως.

Δεν περιλαμβάνονται εις τας πάσης φύσεως αποδοχάς τα επιδόματα ενοικίου, θέσεως, έκτακτοι άμοιβαί, ασφάλιστρα, έξοδα παραστάσεως, ποσοστά, ως και πάσα άλλη πρόσθετος παροχή, μη περιλαμβανομένη εν τη προηγουμένη παραγράφω».

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 17 Φεβρουαρίου 1959

—

32086/6794/1959 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 26.3.1959 συλλογικής συμβάσεως εργασίας πρακτικών νοσοκόμων γυναικών ιδιωτικών κλινικών Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 147 της 29 Απριλίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν:

Τας διατάξεις του νόμου 3239/1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως των συλλογικών διαφορών εργασίας κλπ.», ως αύται ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') ή από 26 Μαρτίου 1959 συλλογική σύμβασις εργασίας, κατατεθείσα παρ' ημίν την 14.4.1959, συνταχθέντος του υπ' αριθ. 214 της 14.4.1959 πρακτικού καταθέσεως, έχουσα ως ακολούθως:

Συλλογική σύμβασις εργασίας πρακτικών νοσοκόμων γυναικών ιδιωτικών κλινικών Θεσσαλονίκης

Εν Θεσσαλονίκη σήμερον την 26 Μαρτίου 1959, ημέραν Πέμπτην και ώραν 5 μ.μ., εν τοις Γραφείοις της Ενώσεως Ιδιωτικών Κλινικών Θεσσαλονίκης επί της οδού Ερμού 44 συνελθόντες οι υπογεγραμμένοι 1) Γεώργιος Τζηρίδης και Δημήτριος Καραμίχος, ο μεν πρώτος πρόεδρος, ο δε δεύτερος γενικός γραμματεύς της Ενώσεως Ιδιωτικών Κλινικών Θεσσαλονίκης, ενεργούντες ως εκπρόσωποι ταύτης, και 2) Αμαλία Τσαροπούλου, αντιπρόεδρος, και Κούλα Γρηγοριάδου, γενικός γραμματεύς του Συνδέσμου Μακεδονίας - Θράκης, ενεργούσαι ως εκπρόσωποι, απαντες δε δυνάμει των επισυναπτομένων ειδικών εγγράφων εξουσιοδοτήσεων, παρουσία και του Αντωνίου Αντωνίου ως εκπροσώπου του Εργατοϋπαλληλικού Κέντρου Θεσσαλονίκης, συνεφώνησαν την υπογραφήν της παρούσης συλλογικής συμβάσεως εργασίας, αποδεχόμενοι ομοφώνως τους κάτωθι όρους:

Άρθρον 1

Μισθολόγιον γυναικών πρακτικών νοσοκόμων

Προϋπηρεσία μέχρι		2	έτών	δρχ.	640
»	από	2— 5	»	»	716
»	»	5— 8	»	»	791
»	»	8—11	»	»	863
»	»	11—14	»	»	940
»	»	14—17	»	»	1020
»	»	17—20	»	»	1100

Διά πάν συμπεπληρωμένον έτος πέραν της εικοσαετούς εν συνόλω υπηρεσίας μέχρι συμπληρώσεως 25ετούς τοιαύτης προστίθενται ανά 15 δραχμαί.

Πέραν δε ταύτης και μέχρι συμπληρώσεως το πολύ 30ετούς υπηρεσίας ανά 25 δραχμαί.

Άρθρον 2

Ως προϋπηρεσία λομβάνεται υπ' όψιν η υπηρεσία παρ' οιαδήποτε κλινική ή νοσηλευτικώ ιδρύματι, αποδεικνυομένη διά πιστοποιητικού του οικείου εργοδότου, θεωρουμένου υπό του Συνδέσμου Νοσοκόμων Μακεδονίας—Θράκης και υποβαλλομένου εις τον εργοδότην κλινικαρχην εντός 15 ημερών από της προσλήψεως. Αι ήδη υπηρετούσαι υποχρεούνται, όπως το πιστοποιητικόν τούτο υποβάλλωσιν εις τον εργοδότην των εντός μηνός από της δημοσιεύσεως της παρούσης. Συγκροτείται Επιτροπή αποτελουμένη 1) εξ ενός υπαλλήλου της Περιφερειακής Υπηρεσίας Διαμετησίας Θεσσαλονίκης, ως προέδρου, 2) ενός εργοδότου κλινικάρχου, υποδεικνυομένου υπό της Ενώσεως Κλινικών Θεσσαλονίκης, και 3) μιας νοσοκόμου, υποδεικνυομένης υπό του Συνδέσμου Νοσοκόμων Μακεδονίας - Θράκης ως μελών, ήτις συνερχομένη θέλει χορηγήσει βιβλιάρια επαγγελματικής καταστάσεως, εις α θα αναγράφεται

ἡ προϋπηρεσία βάσει τῶν προσκομιζομένων πιστοποιητικῶν καὶ ἡ μισθοδοσία. Ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης συμβάσεως τὸ περὶ οὗ προσωπικὸν ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν ἀνωτέρω Ἐπιτροπὴν μέσῳ τοῦ οἰκείου Συνδέσμου 1) αἴτησιν περὶ χορηγήσεως τοῦ ἀνωτέρω βιβλιαρίου, 2) πιστοποιητικὸν τῆς προϋπηρεσίας τοῦ οἰκείου ἐργοδότου, θεωρουμένου ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου Νοσοκόμων Μακεδονίας - Θράκης, 3) δύο φωτογραφίας καὶ τὰ ἔξοδα τοῦ βιβλιαρίου. Ὁ ἐφοδιασμὸς τοῦ περὶ οὗ ἡ παροῦσα σύμβασις προσωπικοῦ διὰ τῶν ἀνωτέρω βιβλιαρίων οὐδόλως ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν δημιουργίαν κλειστοῦ ἐπαγγέλματος ἢ τὴν θέσπισιν περιορισμῶν τῆς ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας.

Ἄρθρον 3

Εἰς τὸ διὰ τῆς παρούσης καλυπτόμενον προσωπικὸν θὰ χορηγῆται, πλὴν τοῦ εἰς χρῆμα μισθοῦ, καὶ τροφή, κλίνη καὶ στολὴ ὑπηρεσίας μετὰ πανίνων ὑποδημάτων. Ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως τῆς κλινικῆς, ὅπως χορηγήσῃ τροφὴν καὶ κλίνην καταβάλλεται, ἀντὶ τροφῆς, ἐπίδομα ἓξ 8 δραχμῶν ἡμερησίως, καὶ ἀντὶ κλίνης ἐπίδομα 100 δραχμῶν μηνιαίως. Ἡ δὲ χορηγουμένη τροφὴ θὰ εἶναι τρίτης θέσεως.

Ἄρθρον 4

Αἱ ὧραι ἐργασίας τῆς ἡμέρας τοῦ περὶ οὗ ἡ σύμβασις προσωπικοῦ δύνανται νὰ ὁρίζωνται παρὰ τοῦ κλινικάρχου διακεκομμέναι μὲ μίαν διακοπὴν μὴ δυναμένην νὰ ὑπερβῇ τὰς 3 ὥρας.

Ἄρθρον 5

Τὸ προσωπικόν, περὶ οὗ ἡ σύμβασις ἐργασίας, δικαιοῦται ἀναπαύσεως καθ' ἑβδομάδα δωδεκαώρου, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς 14ης ὥρας. Κατὰ τὰς Κυριακὰς ἡ ἀνάπαυσις θὰ χορηγῆται ἐκ περιτροπῆς.

Ἄρθρον 6

Εἰς κλινικὰς λειτουργούσας ἐντὸς πολυκατοικιῶν κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας θὰ διατίθεται μία τοὐλάχιστον νοσοκόμος ἀνὰ διώροφον.

Ἄρθρον 7

Αἱ τυχὸν πέραν τῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης συμβάσεως ὁριζομένων καταβαλλόμεναι σήμερον ἀποδοχαὶ δὲν δύνανται νὰ μειωθοῦν.

Ἄρθρον 8

Ἀποφασίζεται ἡ κράτησις 20 λεπτῶν ἡμερησίως ἐκ τοῦ μισθοῦ τοῦ ἀνωτέρω προσωπικοῦ ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Συνδέσμου Νοσοκόμων Μακεδονίας - Θράκης, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ μελῶν τοῦ Συνδέσμου τούτου καὶ ἐφ' ὅσον ὑποβάλλουσιν αἱ ἐργαζόμεναι πρὸς τὸν κλινικάρχην ἐργοδότην ἔγγραφον δήλωσιν ὅτι συναινοῦν εἰς τὴν τοιαύτην παρακράτησιν τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ. Αἱ κρατήσεις αὗται ἀποδίδονται εἰς τὸν Σύνδεσμον ἐντὸς τοῦ πρώτου 15θημέρου τοῦ ἑπομένου τῆς κρατήσεως μηνὸς μερίμνῃ τούτου καὶ ἔναντι ἀποδείξεώς του.

Ἄρθρον 9

Ἑκάστη νοσοκόμος ὑποχρεοῦται νὰ ὑπηρετῇ πιστῶς τοὺς ἀσθενεῖς τῆς κλινικῆς, νὰ συμπεριφέρηται κοσμίως πρὸς αὐτούς, πρὸς δὲ νὰ μὴ διαταράσσῃ καθ' οἱονδήποτε τρόπον τὴν ἡσυχίαν αὐτῶν, δι' ὃ καὶ κατὰ τὰς ἐξόδους ἐκ τῆς κλινικῆς δέον νὰ καταβάλληται προσπάθεια καὶ μέριμνα, ὅπως αὕτη ἐπιστρέφῃ ἐν αὐτῇ πρὸς διανυκτέρευσιν κατὰ μὲν τὸν χειμῶνα οὐχὶ πέραν τῆς 11ης νυκτερινῆς, κατὰ δὲ τὸ θέρος οὐχὶ πέραν τῆς 12ης μεσονυκτίου.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Οἱ συμβαλλόμενοι
(ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἀπριλίου 1959

—

32935/6989/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἠθοποιῶν ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 148 τῆς 29 Ἀπριλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 § 2 τοῦ ν. δ. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957.

2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδ. β' τοῦ ν. δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 28.4.1959, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 6/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. Ἀθηνῶν, δι' ἧς μετερρυθμίσθη, μετ' ἔφεσιν, ἡ ὑπ' ἀριθ. 26/1958 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἠθοποιῶν ἁπάσης τῆς χώρας».

4) Τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως καθοριζομένη ἀμοιβὴ διὰ τὴν συμμετοχὴν τῶν ἠθοποιῶν εἰς προδοκιμὰς δημιουργεῖ ὑπερμέτρους ἐπιβαρύνσεις διὰ τὰς θεατρικὰς ἐπιχειρήσεις, δεδομένου ὅτι ἀνεξαρτήτως τῶν ὡρῶν ἀπασχολήσεως κατ' αὐτὰς καὶ τοῦ ἂν ὁ ἠθοποιὸς ἀμείβεται ταυτοχρόνως διὰ τὴν συμμετοχὴν εἰς τακτικὰς παραστάσεις καθορίζεται αὕτη ἴση πρὸς τὸ 1/25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ, λόγοι δι' οὓς κρίνεται αὕτη ἀντιτιθεμένη πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικὴν καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ νὰ τροποποιηθῇ ὡς κατωτέρω, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 6/1950 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, τροποποιουμένην καὶ συμπληρουμένην παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἥτις ἐξεδόθη ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου Ἑλλήνων Ἠθοποιῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Ἐλευθέρου Θεάτρου καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν τροποποιούμενον καὶ συμπληρούμενον κατὰ τὰ ἀνωτέρω διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

1) Τὸ κατώτατον ὅριον μηνιαίου μισθοῦ τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς θεατρικὰς ἐπιχειρήσεις ἁπάσης τῆς χώρας ἠθοποιῶν καθορίζεται εἰς δρχ. 1.800.

Ὁ ὡς ἄνω μισθὸς ἀντιστοιχεῖ πρὸς 10 παραστάσεις καὶ 6 δοκιμὰς ἑβδομαδιαίως κατ' ἀνώτατον ὅριον. Δι' ἑκάστην ἐπὶ πλέον τῶν δέκα καθ' ἑβδομάδα παράστασιν ὁ εἰς ταύτην χρησιμοποιούμενος ἠθοποιὸς δικαιοῦται προσθέτου ἀμοιβῆς, ἰσουμένης πρὸς τὸν ἡμερήσιον μισθόν του.

2) Τὸ κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου τῶν «φιγκυράν» (ἀρρένων καὶ θηλέων) καθορίζεται ἴσον πρὸς τὸ ἑκάστοτε γενικῶς ἰσχῦον κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου τῶν ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν.

3) Εἰς τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων περιλαμβάνονται καὶ αἱ διὰ νυκτερινὴν καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς νόμῳ ἐξαιρεσίμους ἡμέρας προσφερομένην ἐργασίαν προσαυξήσεις.

4) Εἰς τοὺς ἀνωτέρω καταβάλλεται δῶρον ἐκ 30 ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνίτου ἢ ἐργατοτεχνιτρίας ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων —Νέου Ἔτους καὶ 15 τοιούτων ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα, ὑπὸ τὰς ὑπὸ τῆς οἰκείας κοινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ὁριζομένας ἑκάστοτε προϋποθέσεις.

5) Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν αἱ παραστάσεις χειμερινοῦ θιάσου ἤθελον συνεχισθῆ μετὰ ἢ ἄνευ διακοπῆς καὶ πέραν τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων ἢ τῆς κατὰ τὴν ἀτομικὴν σύμβασιν ὁριζομένης ἡμερομηνίας λήξεως τῆς χειμερινῆς περιόδου, ὁ οἰκεῖος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται, ὅπως δι' ὅσον χρόνον συνεχίζονται αἱ παραστάσεις αὗται καταβάλῃ τὰς διὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον συμπεφωνημένας ἢ ὁπωσδήποτε καταβαλλομένας ἀποδοχὰς εἰς ἕκαστον ἠθοποιόν.

6) Ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀπὸ 29.9/24.10.1941 κανονιστικοῦ διατάγματος προβλεπομένη διὰ τὴν συμμετοχὴν τοῦ τακτικοῦ ἠθοποιοῦ εἰς προδοκιμὰς ἡμερησία ἀμοιβὴ καθορίζεται κατ' ἐλάχιστον ὅριον ἴση πρὸς τὸ γενικῶς ἰσχῦον κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου ἐργάτου ἢ ἐργατρίας καὶ δι' 8ωρον ἀπασχόλησιν ἡμερησίως τοὐλάχιστον, μειουμένη ἀναλόγως δι' ἐλάσσονα ἀπασχόλησιν. Τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἡμερησίας ἀποζημιώσεως δικαιοῦνται κατ' ἐλάχιστον ὅριον καὶ οἱ ἔκτακτοι ἠθοποιοὶ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις καὶ ὅρους τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων.

Εἰς τοὺς τακτικοὺς καὶ ἐκτάκτους ἠθοποιοὺς τοὺς μετέχοντας εἰς προδοκιμὰς ἐκτὸς τοῦ τόπου τῆς κατοικίας των ἢ τῆς συνήθους αὐτῶν διαμονῆς καταβάλλεται ἡ ὑπὸ τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων προβλεπομένη ἀμοιβή.

7) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, ὡς ἐπίσης δὲν δύνανται νὰ μεταβληθῶσιν οἱ τυχὸν ἐφαρμοζόμενοι εὐνοϊκώτεροι ὅροι.

8) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν, ἐφ' ὅσον δὲν τροποποιοῦνται διὰ τῆς παρούσης, αἱ κείμεναι διατάξεις.

9) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς τρεχούσης χειμερινῆς περιόδου.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ἀπριλίου 1959

32936/6990/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πατρῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν τυπογράφων Καλαμῶν

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 148 τῆς 29 Ἀπριλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδ. β' τοῦ ν. δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 29.4.1959, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πατρῶν, δι' ἧς μετερρυθμίσθη μετ' ἔφεσιν ἡ ὑπ' ἀριθ. 1/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Καλαμῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν τυπογράφων Καλαμῶν.

4) Τὸ γεγονὸς ὅτι αἱ διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης παρεχόμεναι αὐξήσεις ὑπερβαίνουσι τὰ πλαίσια τῶν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀναγνωριζομένων περιθωρίων αὐξήσεως καὶ συνεπῶς αὐτὴ ἀντιτιθεμένη πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικὴν δέον νὰ τροποποιηθῇ ὡς κατωτέρω, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πατρῶν, τροποποιουμένην παρ' ἡμῶν κατὰ τ' ἀνωτέρω, ἥτις ἐξεδόθη ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου Ἐργατῶν Τυπογράφων Καλαμῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου α) τῆς Ἑνώσεως Ἰδιοκτητῶν Ἡμερησίων Ἐπαρχιακῶν Ἐφημερίδων, β) Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Καλαμῶν καὶ γ) Ἐπαγγελματικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Καλαμῶν καὶ ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον κατὰ τ' ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

«Προσαυξάνει τὰ κατὰ τὴν προηγουμένην τῆς ἐκδόσεως τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως 1/1958 (27.12.1958) καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς ἐφημερίδας τῶν Καλαμῶν πάσης φύσεως καὶ κατηγορίας ἐργάτας (στοιχειοθέτας, πιεστάς, διαλυτάς, βοηθοὺς καὶ μαθητευομένους τούτων) κατὰ τὰ κάτωθι ποσοστά:

1) Κατὰ ποσοστὸν 22ο/ο, ἐφ' ὅσον οἱ ἐργοδόται κατέβαλλον ἐξ ἰδίων των τὰς βαρυνούσας τοὺς ἐργάτας εἰσφορὰς ὑπὲρ τῶν Ἀσφαλιστικῶν καὶ λοιπῶν Ὀργανισμῶν.

2) Κατὰ ποσοστὸν 10ο/ο, ἐφ' ὅσον οἱ ἐργοδόται παρεκράτουν ἐκ τοῦ ἡμερομισθίου τῶν ἐργατῶν τὰς ὑπὲρ τῶν Ἀσφαλιστικῶν καὶ λοιπῶν Ὀργανισμῶν εἰσφορὰς τούτων.

3) Ὁρίζει ὡράριον ἐργασίας τῶν τυπογράφων ἐφημερίδων εἰς ὀκτὼ (8).

4) Καθορίζει ἔναρξιν ἰσχύος τῆς παρούσης τὴν 21ην Φεβρουαρίου 1959».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ἀπριλίου 1959

ΑΠΟ ΟΣΑ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

ΤΑ ΕΦΕΔΡΙΚΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ, ΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ ΚΑΙ ΤΟ Ι.Κ.Α.

Ὑπὸ τοῦ νόμου 2054/1952 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς Νομοθεσίας περὶ στρατευομένων μισθωτῶν» ἐθεσπίσθη διὰ τὴν ἐπιδότησιν τῶν στρατευομένων μισθωτῶν εἰδικὴ εἰσφορὰ τῶν βιομηχανικῶν, βιοτεχνικῶν καὶ λοιπῶν ἐπιχειρήσεων, καταβαλλομένη εἰς τὸ Ι.Κ.Α. εἰς εἰδικὸν Λογαριασμὸν (2ο/ο τῶν λειτουργουσῶν ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης καὶ 1ο/ο τῶν ἐπαρχιακῶν καὶ λοιπῶν ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν ἀδιακρίτως φύλου) καὶ διὰ τῆς παραγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 1 προβλέπεται, ὅτι ἡ εἰσφορὰ αὕτη δύναται διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, νὰ αὐξάνηται μέχρις 100ο/ο ἢ καὶ νὰ μειοῦται μέχρι 50ο/ο. Ἡ ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου εἰσηγητικὴ ἔκθεσις τοῦ νόμου λέγει τὰ ἑξῆς: «Ἡ ἐπιβαλλομένη εἰσφορὰ καθωρίσθη εἰς τὰ κατώτατα δυνατὰ ὅρια. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπολογισθῇ ἀπὸ τοῦδε, ἂν θὰ εἶναι ἐπαρκὴς ὁ ἐπιβαλλόμενος πόρος, λαμβάνεται πρόνοια αὐξήσεως αὐτοῦ ἐντὸς λογικῶν ὁρίων, ἂν κριθῇ ἀνεπαρκής, ἢ καὶ μειώσεως εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ σήμερον ἢ ὁ εἰς τὸ μέλλον τυχὸν αὐξηθησόμενος πόρος ἀποδειχθῇ ὑ π ε ρ ε π α ρ κ ή ς».

Ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3514/1928, τοῦ ἐπιδόματος δικαιοῦνται ἐκ τῶν στρατευομένων μισθωτῶν μόνον ὅσοι καὶ ἀφ' ἧς εἰσέλθουν εἰς τὴν ἐφεδρείαν, ἐπομένως τὸ Ι.Κ.Α. μόνον διὰ τοὺς τελευταίους τούτους ἐπιβαρύνεται, ἐνῶ εἰσπράττει τὴν εἰδικὴν εἰσφορὰν 2ο/ο ἢ 1ο/ο κατὰ περίπτωσιν ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν ὁλοκλήρου τοῦ προσωπικοῦ, ἀδιακρίτως φύλου. Ἀλλὰ ἐφεδροι καθίστανται μόνον οἱ κατωτέρω:

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 115/1955 ἐγκυκλίου διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἐφεδρικὴ ὑπηρεσία ἐν τῷ στρατεύματι ὑπάρχει μόνον μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἐν αὐτῷ 24μήνου ὑπηρεσίας. Ἐν τῇ πράξει καὶ διὰ τὸν μετὰ τὸ 2ον ἑξάμηνον τοῦ 1955 χρόνον οἱ ὑπηρετοῦντες ἀπολύονται, πρὶν καταστοῦν ἐφεδροι, ἤτοι πρὸ τῆς συμπληρώσεως 24μήνου ὑπηρεσίας, ἐπομένως οἱ στρατευόμενοι μισθωτοί, ἀπολυόμενοι πρὶν καταστοῦν ἐφεδροι, οὐδὲν ἐπίδομα λαμβάνουν καὶ τὸ Ι.Κ.Α. οὐδεμίαν ἐπιβάρυνσιν ὑφίσταται. Αἱ ὑπάρχουσαι ἐξαιρέσεις, ἀφορῶσαι ὑγειονομικοὺς καὶ τινας εἰδικότητας, δὲν διασποῦν τὸν κανόνα, δεδομένου ὅτι αὗται συνιστοῦν μικρὸν ποσοστὸν ἐναντι τοῦ συνόλου. Ἐπίσης ἡ περίπτωσις τῶν ἐφέδρων ἀξιωματικῶν, τῶν τυχὸν ὑπηρετούντων πέραν τῶν 24 μηνῶν, εἶναι διάφορος, διότι οὗτοι μισθοδοτοῦνται κανονικῶς ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ἡ δὲ μισθοδοσία των συμψηφίζεται πρὸς τὸ ἐφεδρικὸν ἐπίδομα, οὕτινος τυχὸν θὰ ἐδικαιοῦντο.

Τὸ τιθέμενον ζήτημα εἶναι ἄξιον προσοχῆς καὶ δύναται εὐκόλως νὰ διαπιστωθῇ ἐξ ἐλέγχου τοῦ εἰδικοῦ τούτου Λογαριασμοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. ὁποῖον ποσὸν εἰσπράττει τοῦτο κατ' ἔτος ἐκ τῆς εἰδικῆς εἰσφορᾶς καὶ ὁποῖον ποσὸν χορηγεῖ ὡς ἐφεδρικὰ ἐπιδόματα. Θὰ ἐμφανισθῇ τότε εἰς τὸ σκέλος τῶν χορηγήσεων ἐπιδομάτων μία ἀπότομος πτῶσις τῶν τελευταίων ἰδίᾳ ἐτῶν, ἀφ' ἧς ἔπαυσαν οὐσιαστικῶς κατὰ τὸ πλεῖστον νὰ ὑπάρχουν ἔφεδροι.

Ἐνδεικτικῶς ἀναφέρομεν ὅτι εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων εἰσήγησιν τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν κ. Ἀργ. Νικολοπούλου, τὴν γενομένην εἰς τὸ ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης συνελθὸν συνέδριον τῶν Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων (ὅρα «Ἡμερησίαν» 25.10.1957), ἀναφέρεται ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1955 τὰ ἔσοδα τοῦ Λογαριασμοῦ στρατεύσεως ἀνῆλθον εἰς 80.245.978 δρχ. ἔναντι παροχῶν δρχ. 28.500.650. Ἐξ αὐτοῦ καθίσταται πρόδηλον, ὅτι ἤδη πρὸ πολλοῦ ἔδει νὰ εἶχε γίνει ἡ πρότασις παρὰ τοῦ ἁρμοδίου κ. Ὑπουργοῦ περὶ τῆς κατὰ τὰ κατωτέρω μειώσεως τῆς εἰσφορᾶς.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω καθίσταται προφανές, ὅτι τὸ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ Λογαριασμοῦ στρατεύσεως εἰς βάρος τῶν ἐργοδοτῶν ποσοστὸν (1ο/ο ἢ 2ο/ο ἐπὶ τῶν καταβαλλομένων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων) εἶναι δυσαναλόγως βαρὺ καὶ ὅτι ἐνδείκνυται ἡ ἄμεσος μείωσίς του κατὰ 50ο/ο συμφώνως πρὸς τὴν σχετικὴν πρόβλεψιν τῆς παραγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 1 διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Μεθ' ὅ, ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω δεδομένων, φρονοῦμεν ὅτι διὰ νόμου δέον νὰ τροποποιηθῇ ἡ παράγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2054/1952, ὥστε ἡ μείωσις τῆς εἰδικῆς εἰσφορᾶς νὰ μὴ περιορίζηται μόνον μέχρι 50ο/ο, ἀλλὰ καὶ περαιτέρω μέχρις 100ο/ο.

Α. Διούμπης, Δικηγόρος παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ
Ἀθῆναι, Ἀπρίλιος 1959

ΕΠΙ ΜΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Ὁ λόγος πάλιν περὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2657/1953, σχετικῶς πρὸς τὴν ἀντικατάστασιν τῶν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν.

Ἐνῶ πρότερον τὸ σημεῖον διαφωνίας μεταξὺ τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς δυσερμηνεύτου αὐτῆς διατάξεως, περιωρίζετο εἰς τὸ ἂν ἡ αἴτησις τοῦ ἐργοδότου περὶ ἀντικαταστάσεως πρέπει νὰ περιέχῃ λόγους, οἱ ὁποῖοι νὰ δικαιολογοῦν αὐτήν, ἐπεκτείνεται τώρα ἡ διαφωνία καὶ εἰς τὸ ἂν ἡ ἀντικατάστασις πρέπει νὰ γίνηται ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ τῆς προσλήψεως τοῦ μισθωτοῦ.

Ἀντιθέτως πρὸς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ προσφάτου ἀποφάσεώς του (296/1959) ἐδέχθη, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐκ τῆς ἐννοίας τοῦ νόμου σχετικὴ προθεσμία.

Φαντάζεται τις ποῖαι τώρα εἶναι αἱ ἐπιπλοκαὶ αἱ ὁποῖαι ἀπειλοῦνται εἰς βάρος τῆς σταθερότητος τοῦ Δικαίου μετὰ μίαν τόσον ἀσαφῆ διάταξιν.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 18—Τεῦχος 11 (425)

Ἀθῆναι, 1 Ἰουνίου 1959

Η ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

Ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Ι. ΔΗΜΑΚΗ, Δικηγόρου

§ 11

Σχέσις τοῦ ΜΗ' ψηφίσματος πρὸς τὸ Σύνταγμα 1952 (*)

Ἂς παρακολουθήσωμεν ἤδη τὴν τύχην τοῦ ψηφίσματος ΜΗ' μετὰ τὴν ψήφισιν τοῦ Συντάγματος 1952.

45. Ὡς εἶναι γνωστόν, ἡ Δ' Ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ διελύθη διὰ τοῦ 6. δ/τος τῆς 7.1.1950, χωρὶς νὰ περατώσῃ τὸ ἀναθεωρητικὸν ἔργον της. Ἡ Βουλὴ ἐκείνη ὀλίγον χρόνον πρὸ τῆς διαλύσεώς της εἶχε συστήσει διὰ τοῦ ΞΗ' ψηφίσματος τῆς 25/29.7.1949 Ἐπιτροπὴν Ἐξουσιοδοτήσεως καὶ καταρτίσεως Σχεδίου Συντάγματος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Συντάγματος τοῦ 1864/1911, ἥτις, ἀφοῦ ἔλαβεν ὄψιν της καὶ τὸ ὑπὸ τῆς παλαιοτέρας Ἐπιτροπῆς (τοῦ Β' ψηφίσματος 1946) Σχέδιον ὡλοκλήρωσε τὸ ἔργον της τὴν 23.12.1949, πλὴν δὲν ἐπραγματοποιήθη ἡ ψήφισίς του λόγῳ τῆς ἐπελθούσης ὡς ἄνω διαλύσεως τῆς Βουλῆς.

Ἡ ἐν συνεχείᾳ ἐκ τῶν ἐκλογῶν τῆς 5.3.1950 προελθοῦσα Βουλὴ δὲν κατώρθωσε νὰ ἀσχοληθῇ μὲ τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ Συντάγματος μέχρι τῆς διαλύσεώς της (30.7.1951).

Πρὸ τῆς διαλύσεως τῆς δευτέρας μεταπελευθερωτικῆς Βουλῆς εἶχεν ἐπιτευχθῇ τὴν 28.7.1951 πολιτικὴ ἔγγραφος συμφωνία μεταξὺ τῶν ἀρχηγῶν τῶν ἐν τῇ Βουλῇ ἐκείνῃ κομμάτων, παρουσίᾳ τοῦ Βασιλέως, περὶ τῆς ψηφίσεως τοῦ Σχεδίου τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω γενομένης ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος. Ἡ συμφωνία ἐκείνη ἐπεβεβαιώθη διὰ τοῦ ἐπακολουθήσαντος 6. δ/γματος τῆς 30.7.1951 (Φ.Ε.Κ. 200) περὶ διαλύσεως τῆς Βουλῆς καὶ προκηρύξεως ἐκλογῶν, ὅπερ ὥριζεν, ὅτι «πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἔργου τῆς διαλυθείσης Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς» ἡ νέα Βουλὴ δύναται δι' ἀποφάσεώς της, λαμβανομένης ἐντὸς τοῦ πρώτου διμήνου μετὰ τὴν α' αὐτῆς σύνοδον νὰ ἐπικυρώσῃ ἐν συνόλῳ ἢ νὰ ἀπορρίψῃ τὸ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ΞΗ' ψηφίσματος τῆς Βουλῆς ἐκείνης καταρτισθὲν Σχέδιον, ρυθμίζουσα καὶ τὴν ἰσχὺν τῶν ἐκδεδομένων συντακτικῶν πράξεων καὶ ψηφισμάτων. (Βλέπε περὶ τῆς ἄνω συμφωνίας τὸ ἐπακολουθῆσαν ψήφισμα, δι' οὗ ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ τὸ Σύνταγμα 1952, ὡς καὶ τὴν ἐπὶ τούτου εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν εἰς Ἐφημ. Κυβερνήσεως 1/1952. Ἐπίσης τὴν Ὁλομ. Σ τ.Ε. 1899/1952, Ν. Δίκ. 8, 616).

Ἡ Βουλή, ἥτις προῆλθεν ἐκ τῶν ἐκλογῶν τῆς 9.9.1951, ἐψήφισε τὴν 21.12.1951 ψήφισμα, δι' οὗ ἐγένετο ἀποδεκτὸν ὡς νέον Σύνταγμα, ἰσχῦον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, γενομένης τὴν 1.1.1952, τὸ Σχέδιον τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ΞΗ' ψηφίσματος. Περαιτέρω τὸ εἰσαγωγικὸν τοῦ Συντάγματος ψήφισμα δὲν ἐρρύθμισε ταυτοχρόνως τὴν ἰσχὺν τῶν συντακτικῶν πράξεων καὶ ψηφισμάτων, ἀλλ' ὥρισεν, ὅτι «ἡ ἰσχὺς τούτων θέλει ρυθμισθῇ δι' ἰδίου ψηφίσματος» (βλ. κατωτέρω 47).

Πράγματι ὀλιγώτερον ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 16/29 Ἀπριλίου 1952 ψήφισμα (Φ.Ε.Κ. Α', 120), ὅπερ διὰ τοῦ ἄρθρου 3 § 1 ὥρισεν, ὅτι αἱ ἀντίθετοι πρὸς τὸ Σύνταγμα διατάξεις τῶν ἀπὸ 14.10.1944 καὶ ἐφεξῆς ἐκδοθεισῶν συντακτικῶν πράξεων καὶ ψηφισμάτων, ὧν ἡ ἰσχὺς δὲν ἔληξεν ἢ δὲν κατηργήθησαν, ἐξακολουθοῦν νὰ ἰσχύουν καὶ μετὰ τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ Συντάγματος 1952, ἤτοι μετὰ τὴν 1.1.1952, «θεωρούμεναι ὡς κατὰ πα-

(*) Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 529 τοῦ παρόντος τόμου καὶ τέλος.

ρέκκλισιν ἐξ αὐτοῦ ἰσχύουσαι μέχρι καταργήσεως αὐτῶν».

Οὕτω ἐκ πρώτης ὄψεως τοὐλάχιστον ἐφάνη, ὅτι τὸ ζήτημα ἐτακτοποιήθη. Τῇ ἀληθείᾳ ὅμως εὑρισκόμεθα, ἐπὶ πλείστων θεμάτων, εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον, εἰς ὃ καὶ πρὸ τῆς ψηφίσεως τοῦ Συντάγματος 1952. Διότι καὶ μετὰ τὴν ψήφισιν τούτου ὑφίστανται παρ' ἡμῖν δύο ἰσότιμοι τυπικῶς συνταγματικαὶ καταστάσεις, ἤ, καλλίτερον, δύο Συντάγματα: ἓν τῆς 1.1.1952 καὶ ἕν ἕτερον ἀποτελούμενον ἐκ τῶν ἀντιθέτων πρὸς τοῦτο συντακτικῶν πράξεων καὶ ψηφισμάτων, ἐκδοθεισῶν ἀπὸ τῆς 14.10.1944 καὶ ἐφεξῆς. Εἶναι τοῦτο νόμιμον;

46. Ἂς ἐξετάσωμεν κατὰ πρῶτον λόγον τὸ ψήφισμα τῆς 1.1.1952, δι' οὗ εἰσήχθη τὸ Σύνταγμα τοῦ 1952.

Δυνάμει τοῦ ψηφίσματος τούτου τὸ Σύνταγμα ἐτέθη εἰς ἐφαρμογὴν ἀπὸ τῆς 1.1.1952 (Α.Π. 47/1955 Ν.Δ. 11, 295). Ἀντιθέτως τὰ ψηφίσματα καὶ αἱ συντακτικαὶ πράξεις ἐτίθεντο εἰς μετέωρον κατάστασιν. Διότι ἡ Βουλὴ ἀπέφυγε νὰ ρυθμίσῃ ταῦτα καὶ ἐπεφύλαξεν εἰς ἑαυτὴν τὸ δικαίωμα νὰ τὰ ρυθμίσῃ δι' ἄλλου μεταγενεστέρου ψηφίσματος.

Παρατηροῦμεν ἀμέσως, ὅτι ἡ κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον τακτοποίησις τοῦ συνταγματικοῦ ζητήματος δημιουργεῖ πλεῖστα ἐρωτήματα, ὡς πρὸς τὴν ἰσχὺν τῶν ὡς εἴρηται ψηφισμάτων, μετὰ τὴν θέσιν ἐν ἰσχύϊ τοῦ Συντάγματος, καθ' ὃ μέρος βεβαίως ταῦτα εὑρίσκονται εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὸ Σύνταγμα. Μερικὰ ἐκ τῶν ἐρωτημάτων τούτων εἶναι τὰ ἑξῆς:

α'. Ἂς ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν ἀπὸ 28.7.1951 συμφωνίαν ἐνώπιον τοῦ Ἀνωτάτου Ἄρχοντος τῶν ἀρχηγῶν τῶν ἐν τῇ Βουλῇ πολιτικῶν κομμάτων (ἀνωτ. 45) καὶ εἰς τὸ διάταγμα τὸ προκηρύξεως τῶν ἐκλογῶν τῆς 9.9.1951. Ἀμφότερα ταῦτα ἔθετον κατηγορηματικῶς πρὸς τὸ ἐκλογικὸν σῶμα τὸ περιεχόμενον τῆς παρὰ τούτου ἀξιουμένης ἐντολῆς. Ὁ λαὸς ἠρωτᾶτο, ἂν θὰ πρέπει νὰ κυρωθῇ τὸ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ψηφίσματος ΞΗ' Σχέδιον Συντάγματος καὶ ὅμως μετ' αὐτοῦ νὰ γίνῃ ἡ ἐκκαθάρισις τῶν συντακτικῶν πράξεων καὶ ψηφισμάτων (... «Νὰ ἐπικυρώσῃ ρυθμίζουσα καὶ τὴν ἰσχὺν τῶν συντακτικῶν πράξεων καὶ ψηφισμάτων»). Τὰ δύο ταῦτα θέματα ἦσαν ἀπολύτως ἡνωμένα ὡς αἱ δύο ὄψεις τοῦ αὐτοῦ νομίσματος, διότι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ νοηθῇ ἡ ὕπαρξις θεμελιώδους καὶ γενικῆς ἰσχύος νόμου, ὅταν ὑφίσταντο παραλλήλως καὶ ἕτεροι τυπικῶς ἰσοδύναμοι νόμοι, οἱ ὁποῖοι ἀνῄρουν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὴν ἰσχὺν τοῦ βασικοῦ νόμου. Τονίζομεν τὸ σημεῖον τοῦτο, ὅτι δηλ. ὑπῆρχεν ἓν ἐνιαῖον συνταγματικὸν ζήτημα καὶ οὐχὶ δύο ζητήματα, ἓν τοῦ Συντάγματος καὶ ἕτερον τῶν συντακτικῶν πράξεων καὶ ψηφισμάτων, καὶ ὅτι συνεπῶς ἠδύνατο νὰ ρυθμισθῇ τὸ ἓν καὶ νὰ παραμείνῃ τὸ ἕτερον. Διότι ὅπου ἐξηκολούθουν νὰ ἰσχύουν τὰ ψηφίσματα, ἐκεῖ ἀκριβῶς δὲν ἴσχυε τὸ Σύνταγμα καὶ παρέμενεν ἀνοικτὸν τὸ συνταγματικὸν ζήτημα. Ἡ Βουλὴ συνεπῶς δὲν ἠδύνατο νὰ διχοτομήσῃ τὴν δοθεῖσαν εἰς αὐτὴν ἐντολήν: νὰ ψηφίσῃ τὸ σχέδιον τοῦ Συντάγματος καὶ νὰ παραπέμψῃ εἰς μεταγενέστερον χρόνον τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν συντακτικῶν πράξεων καὶ ψηφισμάτων.

6'. Πρέπει ἀκόμη νὰ σημειώσωμεν ὅτι ἡ δοθεῖσα εἰς τὴν Βουλὴν ἐντολὴ ὡριζεν, ὅτι ἡ ἐκκαθάρισις τοῦ συνταγματικοῦ ζητήματος ἐν τῷ συνόλῳ του ἔδει νὰ γίνῃ ἐντὸς τοῦ πρώτου διμήνου τῆς α συνόδου. Μετὰ τὴν πάροδον τοῦ διμήνου ἡ Βουλὴ θὰ ἔπαυε νὰ ἔχῃ ἀναθεωρητικὴν ἐξουσίαν καὶ θὰ περιωρίζετο εἰς ἔργα ἁπλῆς Βουλῆς. Ὁ χρονικὸς ἐκεῖνος περιορισμὸς τῆς ἀναθεωρητικῆς ἐξουσίας τῆς Βουλῆς (ὅστις βεβαίως δὲν δημιουργεῖ ζήτημα τυπικῆς ἐγκυρότητος τοῦ εἰσαγωγικοῦ ψηφίσματος ἐκ τοῦ ὅτι τοῦτο ἐψηφίσθη ἐκπροθέσμως) ἀποδεικνύει, ὅτι ἡ ἐκκαθάρισις τοῦ συνταγματικοῦ ζητήματος ἐν τῷ συνόλῳ του ἔδει νὰ γίνῃ τὸ συντομώτερον, διότι ἦτο τὸ κύριον μέσον ταχείας ἐξομαλύνσεως τοῦ δημοσίου βίου. (Ἡ Κυβέρνησις μάλιστα ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἠρνήθη οἱανδήποτε συζήτησιν ἢ τροπολογίαν τοῦ Σχεδίου Συντάγματος τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ΞΗ' ψηφίσματος, βλέπε εἰσηγητ. ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ ψηφίσματος «περὶ ψηφίσεως τοῦ Συντάγματος». Σχετικῶς καὶ εἰς *Α. Σβώλου - Γ. Βλάχου*, ἔνθ' ἀνωτ.). Ἐὰν ὅμως ἐπετρέπετο ἡ διατήρησις ἀνεκκαθαρίστων τῶν ψηφισμάτων καὶ συντακτικῶν πράξεων, θὰ ἀνετρέπετο ὁ σκοπὸς οὗτος.

47. Μετὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας, ἂς προσπαθήσωμεν νὰ ἀνεύρωμεν τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ εἰσαγωγικοῦ ψηφίσματος.

Τὸ ἄρθρον «πρῶτον» τοῦ ἐν λόγῳ ψηφίσματος ὥρισεν, ὅτι τὸ Σύνταγμα «ψηφίζεται ὡς ὁριστικὸν καὶ τίθεται εἰς ἐνέργειαν ἐντὸς 10ημέρου ἀπὸ σήμερον». Τοῦτο, δηλ. τὸ «ὁριστικόν», σημαίνει, ὅτι τὸ Σύνταγμα δὲν ἠνείχετο οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν

ἡ ἐπιφύλαξιν ὡς πρὸς τὴν ἰσχὺν ἁπασῶν τῶν διατάξεών του.

Τὸ ἑπόμενον ἄρθρον «δεύτερον» ὥρισεν, ὅτι ἡ «ἰσχὺς τῶν ἰσχυουσῶν τότε συντακτικῶν πράξεων καὶ ψηφισμάτων θέλει ρυθμισθῇ δι' ἰδίου ψηφίσματος». Τὸ κύριον ὅθεν ζήτημα, ὅπερ τίθεται ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ εἰσαγωγικοῦ ψηφίσματος, εἶναι ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως ταύτης. Ἐρωτᾶται δηλαδὴ ποίαν ἀξίαν ἔχει τὸ ἐν ταύτῃ ὁριζόμενον: ἡ ἰσχὺς τῶν παλαιῶν συντακτικῶν πράξεων καὶ ψηφισμάτων «θέλει ρυθμισθῇ» βραδύτερον; Σχετικῶς θὰ ἠδύναντο νὰ ὑποστηριχθοῦν αἱ ἑξῆς δύο ἐκδοχαί:

Α'. Ἡ πρώτη ἐκδοχὴ εἶναι, ὅτι τὰ ὡς εἴρηται ψηφίσματα κλπ. συνέχισαν νὰ ἐφαρμόζωνται καὶ μετὰ τὴν θέσιν ἐν ἰσχύϊ τοῦ Συντάγματος (ἀνεξαρτήτως δηλ. τοῦ ἐπακολουθήσαντος ψηφίσματος τῆς 16/29 Ἀπριλίου 1952) καὶ ὅτι διὰ τῆς ὡς ἄνω διατάξεως ἀνεβλήθη ἁπλῶς ἡ ἐκκαθάρισις τούτων. Μία τοιαύτη ἐκδοχὴ πρέπει νὰ ἀποκλεισθῇ ἐκ τῶν ἀκολούθων λόγων:

α'. Τὸ γράμμα εἶναι σαφὲς («θέλει ρυθμισθῇ ἡ ἰσχύς»). Δηλοῦται δηλαδὴ ὅτι ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Συντάγματος τὰ ψηφίσματα κλπ. δὲν ἐφαρμόζονται. Ταῦτα βεβαίως δὲν κατηργήθησαν, ἀνεστάλη ὅμως ἡ ἰσχύς των, μέχρις οὗ θὰ ἐξεκαθαρίζετο ποῖα ἐκ τούτων ἦτο δυνατὸν νὰ ἰσχύσουν παραλλήλως πρὸς τὸ Σύνταγμα.

β'. Τὰ ψηφίσματα καὶ αἱ συντακτικαὶ πράξεις εἶχον ἐκ τῆς φύσεώς των προσωρινὸν χαρακτῆρα. Ἐπὶ πλέον αἱ πλεῖσται τούτων ἀπετέλουν ἄρνησιν τῆς συνταγματικῆς τάξεως ἢ ἐκτροπὴν ἀπὸ ταύτης (ἀνωτ. 44). Ἦτο συνεπῶς λογικὸν καὶ ἑπόμενον μετὰ τὴν ψήφισιν τοῦ Συντάγματος καὶ τὴν ἀποκατάστασιν σαφοῦς καὶ πλήρους συνταγματικῆς τάξεως νὰ παραμερισθοῦν καὶ νὰ τεθοῦν ὑπὸ ἐκκαθάρισιν τὰ προσωρινὰ συνταγματικὰ μέτρα.

γ'. Οἱ ἀμέσως ἀνωτέρω λόγοι (α' καὶ β') ἐπιβεβαιοῦνται ἀπολύτως καὶ ἐκ τοῦ ἐπακολουθήσαντος ψηφίσματος τῆς 16/29 Ἀπριλίου 1952, δι' οὗ διετηρήθησαν ἐν ἰσχύϊ αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος συντακτικαὶ πράξεις καὶ ψηφίσματα κατὰ παρέκκλισιν τοῦ Συντάγματος (βλέπε κατωτέρω 50). Ἀληθῶς, ἐὰν αἱ ἐν λόγῳ συντακτικαὶ πράξεις καὶ ψηφίσματα ἐφηρμόζοντο καὶ μετὰ τὴν ψήφισιν τοῦ Συντάγματος καὶ ἐναντίον τούτου δυνάμει τῆς διατάξεως τοῦ εἰσαγωγικοῦ ψηφίσματος, δὲν ἐχρειάζετο ποσῶς τὸ μεταγενέστερον ψήφισμα τῆς 16/29 Ἀπριλίου 1952 καὶ δὴ ἡ ἐν αὐτῷ διάταξις περὶ ἰσχύος τούτων κατὰ παρέκκλισιν τοῦ Συντάγματος.

Β'. Ἡ δευτέρα ἐκδοχὴ ἔχει ἤδη ἐκτεθῇ ἀμέσως ἀνωτέρω (α'). Συνίσταται εἰς τὸ ὅτι ἡ ὑπὸ μελέτην διάταξις τοῦ ψηφίσματος δὲν κατήργησε μέν, ἀνέστειλεν ὅμως τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ψηφισμάτων καὶ συντακτικῶν πράξεων, μέχρις οὗ ταῦτα θὰ ἐξεκαθαρίζοντο διὰ μεταγενεστέρου ψηφίσματος. Ἡ ἄποψις αὕτη, ἥτις εἶναι ἀπολύτως ὀρθή, σημαίνει ὅτι αἱ παλαιαὶ συντακτικαὶ πράξεις καὶ ψηφίσματα εὑρίσκοντο ἀπὸ τῆς 1.1.1952, ὅτε ἴσχυσε τὸ Σύνταγμα, εἰς μετέωρον κατάστασιν ἢ ἄλλως ὑπὸ τὴν αἵρεσιν τῆς ἐπικυρώσεως τούτων δι' ἰδίου ψηφίσματος.

Συνοψίζοντες, λοιπόν, παρατηροῦμεν, ὅτι τὸ μὲν ἄρθρον «πρῶτον» τοῦ ψηφίσματος τῆς 21.12.1951 εἰσήγαγε τὸ Σύνταγμα ὡς ὁριστικόν, τὸ δὲ ἄρθρον «δεύτερον» ἔθετε τὰς μέχρι τότε ἰσχυούσας συνταγματικὰς πράξεις καὶ ψηφίσματα ὑπὸ ἀναστολὴν καὶ αἵρεσιν.

48. Μετὰ τὴν διαπίστωσιν ταύτην ἀνακύπτει τὸ ἑξῆς ἐρώτημα: Ἠδύναντο νὰ συνυπάρχουν ἀφ' ἑνὸς τὸ Σύνταγμα (μάλιστα «ὁριστικὸν») καὶ ἀφ' ἑτέρου τὰ ἀντίθετα πρὸς τοῦτο ψηφίσματα, ἔστω καὶ ὑπὸ αἵρεσιν; Ἡ ἀπάντησις πρέπει νὰ εἶναι ἀρνητική.

Ἡ διατήρησις ἐν ἰσχύϊ τῶν ἀντιθέτων πρὸς τὸ Σύνταγμα διατάξεων, ἔστω καὶ ὑπὸ τὴν ταυτόχρονον ἐπιφύλαξιν (αἵρεσιν) τῆς ρυθμίσεως τούτων, δι' ἰδιαιτέρου ψηφίσματος, ἔθετεν αὐτομάτως ὑπὸ ἐπιφύλαξιν ἢ αἵρεσιν τὰς διατάξεις ἐκείνας τοῦ Συντάγματος, αἵτινες ἦσαν ἀντίθετοι πρὸς τὰ ψηφίσματα ἢ τὰς συντακτικὰς πράξεις. Ἂς φέρωμεν ἓν παράδειγμα: Τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Συντάγματος ἰσχύει δυνάμει τοῦ εἰσαγωγικοῦ ψηφίσματος κατὰ τρόπον πάγιον καὶ ὁριστικόν. Ἀντίθετον πρὸς τοῦτο εἶναι τὸ ψήφισμα ΜΗ'/1948.

Ἐὰν λοιπὸν ἠθέλομεν δεχθῇ, ὅτι διετηρήθη τὸ ἐν λόγῳ ψήφισμα ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν ἢ αἵρεσιν τῆς διὰ μελλοντικοῦ ψηφίσματος ἐπικυρώσεως ἢ ἀκυρώσεώς του, κατ' ἀνάγκην (ἐξ ἀντιθέτου θεωρήσεως) ἡ αἵρεσις αὕτη θὰ ἐπέδρα ἐπὶ τῆς σχετικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Συντάγματος, διότι ἐκ τῆς ἐν τῷ μέλλοντι ἐπικυρώσεως ἢ ἀκυρώσεως τοῦ ἀντιθέτου πρὸς τοῦτο ψηφίσματος ΜΗ' θὰ ἐξηρτᾶτο ἡ μελλοντικὴ ἰσχὺς τοῦ ἄρθρ. 11 τοῦ Συντάγματος. Ταῦτα ὅμως εἰς

τελευταίαν ἀνάλυσιν σημαίνουν, ὅτι τὸ Σύνταγμα τελεῖ ὑπὸ ἐπιφύλαξιν καὶ αἵρεσιν (τοῦ τί θὰ ἀπομείνῃ ἐκ τούτου μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν διὰ μελλοντικοῦ ψηφίσματος τῶν ἀντιθέτων πρὸς τοῦτο συνταχτικῶν πράξεων καὶ ψηφισμάτων) καὶ οὐδὲν ἀπέμεινεν ἀπὸ τὸν «ὁριστικὸν» χαρακτῆρα τούτου, μολονότι ὁ ὁριστικὸς χαρακτὴρ διεκηρύχθη κατὰ τρόπον πανηγυρικόν.

Ἡ διαπίστωσις αὕτη μᾶς ὁδηγεῖ εἰς τὴν μόνην εὐθεῖαν ἐξομάλυνσιν τῆς καταστάσεως: Ἐφ' ὅσον διὰ τοῦ ἄρθρου «πρώτου» τοῦ εἰσαγωγικοῦ ψηφίσματος ἐθεσπίσθη τὸ Σύνταγμα καὶ δὴ ὡς «ὁριστικόν», πᾶσαι αἱ ἀντίθετοι πρὸς τοῦτο συνταχτικαὶ πράξεις ἢ ψηφίσματα κατηργήθησαν αὐτοδικαίως, ἤτοι ἀπὸ μόνης τῆς θεσπίσεως τούτου, συμφώνως πρὸς τὸν γενικῆς ἐφαρμογῆς κανόνα ὅτι ὁ νεώτερος νόμος καταργεῖ τὸν προγενέστερον ἀντίθετον. Ἡ δὲ διάταξις τοῦ ἄρθρου «δευτέρου» τοῦ ἰδίου εἰσαγωγικοῦ ψηφίσματος, ἥτις δὲν ἠδύνατο νὰ προστατεύσῃ τὰς παλαιὰς συνταχτικὰς πράξεις καὶ ψηφίσματα ἐναντι τῆς καταργητικῆς δυνάμεως τοῦ ἀντιθέτου πρὸς ταύτας νέου Συντάγματος, πρέπει νὰ ἑρμηνευθῇ στενῶς, ὅτι δηλαδὴ διὰ ταύτης διετηρήθησαν προσωρινῶς ἐν ἰσχύϊ, δεόμεναι μελλοντικῆς ρυθμίσεως δι' ἰδιαιτέρου ψηφίσματος, ὅσαι δὲν ἐτέλουν εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νέου Συντάγματος.

49. Ἡ ἀνωτέρω ἑρμηνεία εἶναι σύμφωνος πρὸς παλαιοτέρας λύσεις, αἵτινες ἐδόθησαν ὑπὸ τῆς νομολογίας καὶ θεωρίας ἐπὶ παρομοίων θεμάτων. Οὕτω:

α') Μετὰ τὴν ψήφισιν τοῦ Συντάγματος 1927 ἀνέκυψε τὸ ζήτημα τῆς ἰσχύος τῶν ἀντιθέτων πρὸς ἐκεῖνο παλαιοτέρων συνταχτικῶν πράξεων, δι' ἃς τὸ ψήφισμα τῆς 2/14 Ἰουνίου 1927 (Φ.Ε.Κ. Α', 119) «περὶ λήξεως τῆς συνταχτικῆς δικαιοδοσίας τῆς Βουλῆς», εἶχε περιλάβει τὴν μεταβατικὴν διάταξιν (ὁμοίαν πρὸς τὴν ἀπασχολοῦσαν ἡμᾶς τοῦ εἰσαγωγικοῦ ψηφίσματος τῆς 21.12.1951 καὶ τοῦ ἑτέρου τῆς 16/29 Ἀπριλίου 1952), καθ' ἣν «τὰ μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντα ψηφίσματα συνταχτικοῦ περιεχομένου διατηροῦν τὴν ἰσχύν των· ὅπου δὲ εἰς τοιαῦτα ψηφίσματα διὰ τὴν ρύθμισιν ὡρισμένων ζητημάτων προβλέπεται ἡ ἔκδοσις εἰδικοῦ ψηφίσματος, ἡ ρύθμισις αὐτῶν γενήσεται διὰ νόμου». Ὑπὸ τὸ κράτος τῶν διατάξεων ἐκείνων (Συντάγματος τοῦ 1927 ἀφ' ἑνὸς καὶ ψηφίσματος τῆς 2/14 Ἰουνίου 1927) ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου (160/1930, εἰσηγητὴς *Γ. Πανόπουλος*, Θέμ. ΜΑ' 472), ἀντιμετώπισε τὸ πρόβλημα ἠυξημένης τυπικῆς δυνάμεως, μετὰ τὴν ψήφισιν τοῦ Συντάγματος 1927, συνταχτικῆς πράξεως προγενεστέρας μὲν ἐκείνου, πλὴν διατηρηθείσης ἐν ἰσχύϊ ὑπὸ τοῦ ρηθέντος ψηφίσματος, καὶ ἐδίδαξεν, ὅτι αἱ παλαιαὶ συνταχτικαὶ πράξεις δὲν ἀπέκτησαν διὰ τοῦ ψηφίσματος, ὅπερ τὰς διετήρησεν ἐν ζωῇ, θωράκισιν ἱκανήν, ὥστε νὰ κατισχύσουν τῶν ἀντιθέτων πρὸς ταύτας διατάξεων τοῦ νεωτέρου Συντάγματος, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖναι αἱ συνταχτικαὶ πράξεις «κατὰ τοσοῦτον δύνανται νὰ ἰσχύσουν, καθ' ὅσον δὲν ἀντίκεινται πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος».

β') Ἡ αὐτὴ λύσις ἐπεβλήθη καὶ εἰς ἄλλην περίπτωσιν, ὅταν μετὰ τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ Συντάγματος 1911 διὰ τοῦ ψηφίσματος τῆς 10.10.1935 τῆς Ε' Ἐθνοσυνελεύσεως ἀνέκυψε τὸ ἐρώτημα τῆς ἰσχύος τῶν προγενεστέρων συνταχτικῶν πράξεων, αἵτινες ἦσαν ἀντίθετοι πρὸς τὸ εἰσαγόμενον Σύνταγμα, ἰδίᾳ τῆς ΚΔ'/14 Μαΐου 1935 συνταχτικῆς πράξεως, ἡ ὁποία ἐπέτρεπε τὴν ἀναστολὴν τῶν περὶ ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος πέραν τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 91 τούτου προβλεπομένων περιστάσεων. Καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ θεωρία ἔδωσε τὴν λύσιν, ὅτι τὸ νεοεισαχθὲν Σύνταγμα, καθ' ὃ νεώτερος νόμος, κατήργησεν ἐκ μόνου τοῦ λόγου τούτου τὸν ἀντίθετον πρὸς αὐτὸ κανόνα τῆς ΚΔ' συνταχτικῆς πράξεως (βλ. *Κ. Τσουκαλᾶ*, Ἀρχ. Ποιν. Ἐπιστ. 1937, 128, *Χ. Πράτσικα*, Θέμ. ΝΕ', 137, *Ν. Μασονρίδη*, Ν. Δίκ. ἐνθ' ἀνωτ.).

Κατ' ἀκολουθίαν ὅλων τούτων τὸ ψήφισμα ΜΗ' κατηργήθη αὐτοδικαίως ἀπὸ τῆς 1.1.1952, δηλ. ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Συντάγματος, διότι ἐτέλει εἰς ἀγεφύρωτον ἀντίθεσιν πρὸς τοῦτο. Συνεπῶς ἔκτοτε (1.1.1952) ἰσχύει ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐποπτείαν τῶν σωματείων, ἀνόθευτον τὸ σύστημα ἐποπτείας τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν ἐπὶ τούτου στηριζομένων νό-

μων (281/1914, 2151/1920, Ἀστικοῦ Κώδικος κλπ).

50. Ἀπομένει πλέον νὰ ἐξετάσωμεν τὸ ἕτερον ψήφισμα τῆς 16/29 Ἀπριλίου 1952 καὶ δὴ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως μήπως δάσει τούτου διετηρήθη ἐν ζωῇ τὸ ψήφισμα ΜΗ'/1948.

Τὸ ψήφισμα τῆς 16/29 Ἀπριλίου 1952, ὡς ἐλέχθη, διὰ τοῦ ἄρθρ. 3 αὐτοῦ ὥρισεν, ὅτι «διατάξεις τῶν ἀπὸ 14 Ὀκτωβρίου 1944 καὶ ἐφεξῆς ἐκδοθεισῶν συντακτικῶν πράξεων καὶ ψηφισμάτων ἀντίθετοι πρὸς τὸ Σύνταγμα ἐξακολουθοῦν νὰ ἰσχύουν καὶ μετὰ τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ Συντάγματος, θεωρούμεναι ὡς κατὰ παρέκκλισιν ἐξ αὐτοῦ ἰσχύουσαι μέχρι καταργήσεως αὐτῶν».

Τὸ πρῶτον ὅθεν ἐρώτημα, τὸ ὁποῖον γεννᾶται ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τῆς ἄνω διατάξεως, εἶναι τὸ ἑξῆς: Ποῖος ὁ λόγος, δι' ὃν ἐχρειάσθη νὰ ὁρισθῇ, ὅτι αἱ ἀντίθετοι πρὸς τὸ Σύνταγμα διατάξεις τῶν παλαιῶν συντακτικῶν πράξεων καὶ ψηφισμάτων θὰ ἰσχυον «κατὰ παρέκκλισιν τοῦ Συντάγματος»;

Ἡ ἀπάντησις ἔχει ἤδη δοθῇ συνοπτικῶς. Ὑπεστηρίξαμεν ἀνωτέρω (47), ὅτι αἱ ἀντίθετοι πρὸς τὸ Σύνταγμα τοῦ 1952 διατάξεις τῶν παλαιοτέρων συντακτικῶν πράξεων καὶ ψηφισμάτων κατηργήθησαν αὐτομάτως ἀπὸ μόνης τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Συντάγματος. Ἴδοὺ ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 ἀποδεικνύει τὸ βάσιμον τῆς ἀπόψεως ταύτης. Διότι, ἂν αἱ παλαιαὶ συντακτικαὶ πράξεις καὶ ψηφίσματα εἶχον ἐπιβιώσει τοῦ Συντάγματος, παρ' ὅτι ἀντίθετοι πρὸς τοῦτο, εἴτε ἐξ ἰδίας των δυνάμεως, εἴτε δυνάμει τοῦ ἄρθρου «δευτέρου» τοῦ εἰσαγωγικοῦ ψηφίσματος (ἀνωτ. 47, Αγ), δὲν ἐχρειάζετο ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ τελευταίου ψηφίσματος. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ Βουλὴ τῆς 9.9.1951 εἶχεν ἐπίγνωσιν, ὅτι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ παραμείνουν αὗται ἐν ζωῇ, ὡς ἀντιτιθέμεναι πρὸς τὸ Σύνταγμα, ὥρισεν, ὅτι θὰ ἰσχύουν «κατὰ παρέκκλισιν» τούτου. (Ἄλλοις λόγοις ἡ διάταξις αὕτη ἐσκόπησε νὰ παρακάμψῃ τὴν παγίαν ἀρχήν, καθ' ἣν καὶ τὸ Σύνταγμα, ὡς νεώτερος νόμος, δὲν ἀνέχεται καὶ καταργεῖ τὰς παλαιοτέρας καὶ ἀντιθέτους πρὸς τοῦτο ἰσοτίμους διατάξεις τῶν συντακτικῶν πράξεων, ψηφισμάτων ἢ καὶ Συνταγμάτων).

Ἀλλ' ἐὰν αἱ ἀντίθετοι πρὸς τὸ Σύνταγμα διατάξεις εἶχον ἤδη καταργηθῇ σιωπηρῶς ἀπὸ τῆς 1.1.1952, ἀφ' ὅτου δηλ. ἴσχυσε τὸ Σύνταγμα (διότι, ἐπαναλαμβάνομεν, δὲν ἠδύνατο νὰ συνυπάρξουν μετὰ τούτου), αὗται δὲν ὑπῆρχον ἐν ἰσχύϊ κατὰ τὴν 29 Ἀπριλίου 1952, ὅτε ἐξεδόθη τὸ δεύτερον ψήφισμα. Κατ' ἀκριβολογίαν λοιπὸν τὸ ἐν λόγῳ ψήφισμα δὲν διετήρησεν, ἀλλ' ἐπανεισήγαγε τὰς παλαιὰς (καὶ κατηργημένας ἤδη) διατάξεις.

Καὶ ἂν ὅμως δὲν ἀκολουθηθῇ ἡ ἀκριβολόγος αὕτη θεώρησις, ὁπωσδήποτε αἱ παλαιαὶ ἀντίθετοι πρὸς τὸ Σύνταγμα διατάξεις δὲν εἶχον δύναμιν νὰ ἰσχύσουν οὔτε ἐξ ἑαυτῶν, οὔτε ἐκ τοῦ εἰσαγωγικοῦ ψηφίσματος, καὶ ἀπέμενεν εἰς ταύτας μοναδικὸν ἔρεισμα ἰσχύος τὸ ἄρθρον 3 τοῦ τελευταίου ψηφίσματος.

51. Ἤδη πλέον ἐφθάσαμεν εἰς τὸ κρίσιμον ἐρώτημα: Εἶχε τὴν ἐξουσίαν ἡ Βουλὴ τῆς 9.9.1951 νὰ εἰσαγάγῃ τοιαύτας «παρεκκλίσεις» ἐκ τοῦ Συντάγματος; Ἢ καλλίτερον: Εἶχε τὴν ἐξουσίαν νὰ περιορίσῃ καὶ ἀλλοιώσῃ τὴν οὐσίαν τοῦ δημοκρατικοῦ καθεστῶτος; Διότι ἀκριβῶς περὶ τούτου πρόκειται.

Ἀνωτέρω (44) ἐξεθέσαμεν, ὅτι αἱ πλεῖσται τῶν συντακτικῶν πράξεων καὶ ψηφισμάτων ἀπετέλεσαν ἐκτροπὴν ἐκ τῆς συνταγματικῆς τάξεως. Ἡ ἐκτροπὴ δὲ αὕτη εἶχε τὸ ἑξῆς καινοφανές: Εἰς παλαιοτέρας ἀνωμάλους ἐποχὰς ἠκολουθεῖτο ἡ μέθοδος τῆς erga omnes καταλύσεως ἢ ἀναστολῆς τοῦ Συντάγματος. Ἤδη διατηρεῖται μὲν ἡ ἐφαρμογὴ τούτου, ἀλλ' ἀποβάλλονται τῆς προστασίας του πρόσωπα ἢ ὁμάδες προσώπων, κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, καὶ εἰσάγονται ταῦτα ὑπὸ τὴν εἰδικὴν μεταχείρισιν τῶν ψηφισμάτων, δηλ. ἑνὸς ἑτέρου, ἄλλης κατηγορίας, Συντάγματος, ἰσχύοντος «κατὰ παρέκκλισιν» τοῦ κυρίως Συντάγματος. Οὕτω πλέον εἰσάγεται ἕνας κατ' οὐσίαν συνταγματικὸς δυαδι-

σμός, βάσει τοῦ ὁποίου διαμορφοῦται ἕνας νέος τύπος πολιτεύματος, στενωτέρας λαϊκῆς βάσεως, ἀφοῦ τὸ κυρίως Σύνταγμα θὰ καλύπτῃ διὰ τῆς προστασίας του μίαν ὁμάδα (εὐρυτέραν ἢ στενωτέραν, κατὰ τὰς περιστάσεις) πολιτῶν. Ἡ οὐσία ὅμως τοῦ δημοκρατικοῦ καθεστῶτος, ὅπως τοὐλάχιστον προέκυψε τοῦτο ἐκ τῶν ἀγώνων ἀπὸ τοῦ 18ου αἰῶνος μέχρι σήμερον, εἶναι ἡ λαϊκὴ κυριαρχία, ἡ θεμελιουμένη εἰς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἰσότητα ὅλων τῶν πολιτῶν. Ἰδοὺ διατί ὑποστηρίζομεν, ὅτι τὸ ἄρθρον 3 τοῦ τελευταίου ψηφίσματος δὲν εἰσάγει ἁπλῶς «παρέκκλισιν ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος» (τοῦθ' ὅπερ καὶ μόνον ἀποτελεῖ ἐκτροπήν), ἀλλὰ κυρίως συνιστᾷ ἀλλοίωσιν τῆς βαθυτέρας οὐσίας τοῦ δημοκρατικοῦ καθεστῶτος.

Εἶναι βέβαιον, ὅτι ἡ Βουλὴ τῆς 9.9.1951 δὲν εἶχε τὴν νόμιμον ἐξουσίαν διὰ μίαν τοιαύτην μεταβολήν. Οὐ μόνον διότι ἦτο Ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ καὶ ὡς τοιαύτη δὲν ἠδύνατο νὰ θίξῃ τὰς θεμελιώδεις διατάξεις τοῦ Συντάγματος. (Περὶ τοῦ ὅτι ἡ Βουλὴ τῆς 9.9.1951 ἦτο συνέχεια τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς 1946 βλέπε εἰσηγ. ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ εἰσαγωγικοῦ τοῦ Συντάγματος ψηφίσματος. Ἐκτενέστερον, *Α. Σβῶλου - Γ. Βλάχου*, ἔνθ' ἀνωτ. Περὶ τοῦ ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ θίξῃ τὰς θεμελιώδεις διατάξεις τοῦ Συντάγματος, εἶχαι καὶ αἱ περὶ ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν *Ν. Ν. Σαρίπολον*, ἔνθ' ἀνωτ., *Γ. Δασκαλάκην*: Ἡ νέα συνταγματικὴ τάξις, Ἀρχ. Νομ. 1942, σελ. 311). Ἀλλὰ καὶ ἂν ἀκόμη ἦτο Συντακτικὴ Βουλὴ δὲν ἦτο νοητὸν νὰ ἀνατρέψῃ ἢ ἀλλοιώσῃ τὰς ἀρχάς, αἱ ὁποῖαι, ὡς αἱ ἀνωτέρω περὶ λαϊκῆς κυριαρχίας καὶ ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν, δίδουν τὴν ἔννοιαν τοῦ δημοκρατικοῦ καθεστῶτος. Διότι καὶ ἡ Συντακτικὴ Βουλή, ὁσονδήποτε αὐτοδύναμος, οὐδὲν ἧττον εἶναι ἐκπρόσωπος τοῦ λαοῦ καὶ ἐκφράζει μίαν ὄψιν καὶ ἐκδήλωσιν (τὴν οὐσιωδεστέραν βεβαίως) τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας. Ὅταν συνεπῶς ἡ Συντακτικὴ Συνέλευσις καταλύῃ ἢ ἀλλοιώνῃ αὐτὴν ταύτην τὴν λαϊκὴν κυριαρχίαν, τότε ἐξερχόμεθα τῆς σφαίρας πάσης ἐννοίας συνταγμένης πολιτικῆς ζωῆς καὶ ἡ Βουλὴ ἀποτελεῖ ὁμάδα τυράννων ἢ τὸ πρόσχημα τυραννίδος.

Ἀλλ' ὡς ἐξετέθη ἀνωτέρω ἡ Βουλὴ τῆς 9 Σεπτεμβρίου 1951 δὲν εἶχε ποτὲ τοιαύτας προθέσεις. Ὅτε συνεκλήθη ἡ Βουλὴ ἐκείνη καὶ ἐψηφίσθη τὸ Σύνταγμα 1952, ὑπῆρχε κοινὴ πλέον πεποίθησις, ὅτι ἔληξεν ἡ περίοδος τῶν ἀνωμαλιῶν καὶ ὅτι ἤρχιζε μία νέα ἐποχὴ γαλήνης καὶ ὁμαλοῦ πολιτικοῦ βίου. Ἡ ἀπὸ 27.8.1951 συμφωνία τῶν ἀρχηγῶν τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ Βουλῇ πολιτικῶν κομμάτων παρουσίᾳ τοῦ Βασιλέως, κατ' ἀκολουθίαν τῆς ὁποίας διενηργήθησαν αἱ ἐκλογαὶ τῆς 9.9.1951, «ἔπεῖχε θέσιν γενικωτέρας ἀναγνωρίσεως μιᾶς ὑπαρχούσης πραγματικῆς ἐπιτακτικῆς ἀνάγκης νὰ ἐξέλθῃ ἡ χώρα ἐκ τῆς ἀπολύτου συνταγματικῆς ἀβεβαιότητος» (ὡς ἡ συμφωνία ἐκείνη ἡρμηνεύθη ὑπὸ τῆς Ὀλ. Σ.τ.Ε. 1899/1952, εἰσηγητὴς *Γ. Δ. Σπυρόπουλος*, Ν. Δίκ. 8, 616) καὶ ἐσήμαινεν ὅτι παρῆλθον αἱ ἡμέραι τῶν ἀνωμάλων λύσεων καὶ τῶν ἐκτάκτων μέτρων καὶ ὅτι, μεθ' ὅλας τὰς ἀναστατώσεις, ἔπρεπε ἐπὶ τέλους ὁ δημόσιος βίος τῆς χώρας νὰ κυλήσῃ ὁμαλῶς εἰς μίαν ἐθνικὴν κοίτην. Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας εἶναι ἀδύνατον νὰ διαναηθῇ τις, ὅτι ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισε καὶ ἐκήρυξε τυραννίαν.

52. Συμπέρασμα ὅλων τῶν ἀνωτέρω εἶναι, ὅτι αἱ κατηργημέναι διατάξεις τῶν ψηφισμάτων καὶ συντακτικῶν πράξεων δυνάμει καὶ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Συντάγματος 1952, ὡς ἀντικείμεναι εἰς τοῦτο, δὲν ἀνεβίωσαν οὔτε διὰ τοῦ ψηφίσματος τῆς 16/29 Ἀπριλίου 1952 «ὡς παρέκκλισις ἐκ τοῦ Συντάγματος», διότι καὶ τὸ ἐν λόγῳ ψήφισμα ὑπῆρξεν ἄκυρον ὡς ἀντικείμενον εἰς τὸ ἰσχῦον κατὰ τὴν ἔκδοσίν του Σύνταγμα τοῦ 1952.

Εἰδικώτερον τὸ ἀπασχολοῦν ἡμᾶς ψήφισμα ΜΗ'/1948, καταργηθὲν ἀπὸ τῆς ψηφίσεως τοῦ Συντάγματος 1952, ὡς ἀντικείμενον εἰς τὰς θεμελιώδεις διατάξεις τῶν ἄρθρων 11, 4 καὶ 3 τούτου, παρέμεινε κατηργημένον καὶ μετὰ τὴν (ἄκυρον) διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ψηφίσματος τῆς 16/29 Ἀπριλίου 1952.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΔΙ' ΑΠΟΛΥΣΙΝ

Έφαρμογή άρθρου 672 Άστικοῦ Κώδικος ἐπί συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου

Χαρακτηρισμός, κατά τήν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 669 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὡς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἐκείνης, καθ' ἥν ἔχει καθορισθῆ χρόνος διαρκείας αὐτῆς, πλήν ὅμως ἔχει ἀναγνωρισθῆ τό δικαίωμα εἰς τόν ἐργοδότην νά ἀπολύσῃ τόν μισθωτόν καί πρό τῆς παρόδου τοῦ χρόνου αὐτῆς, ἔχει προσδιορισθῆ δέ καί ποῖαι αἱ ὑπέρ τοῦ μισθωτοῦ συνέπειαι τῆς ἀπολύσεως, τῆς συμβάσεως τελούσης οὕτω ὑπό διαλυτικήν ἐξουσιαστικήν, ὑπέρ τοῦ ἐργοδότου, αἵρεσιν καί συνεπῶς ἐξαρτωμένης ἐκ μέλλοντος καί ἀβεβαίου γεγονότος.— Ἀνεφάρμοστον ἄρθρ. 281 Ἀστικοῦ Κώδικος ἐπί ἀπολύσεως λόγῳ σοβαρῶν οἰκονομικῶν ζημιῶν.

Ἀναιρεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 20297/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

Ἐπανέρχεται καί ἡ νεωτέρα αὕτη ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις εἰς τό δεκτόν γενόμενον καί ὑπό τῆς παλαιοτέρας Α. Π. 443/1954 (εἰσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 13, 686), ὅτι τό ἄρθρον 672 Α. Κ. (καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας διά σπουδαῖον λόγον) δέν ἐφαρμόζεται ἤδη ἐπί συμβάσεων ἐργασίας ἀορίστου χρόνου (καί τοῦτο ὡς ἐκ τῆς δυνάμει τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Α.Κ. νόμου διατηρήσεως ἐν ἰσχύϊ τοῦ νόμου 2112/1920 περί ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καί τοῦ β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περί ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 καί ἐπί τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καί ὑπηρετῶν), ἄποψις, ἡ ὁποία ἰσχυρῶς ὑπεστηρίχθη καί ἐν τῇ θεωρίᾳ (*Α. Λιτζερόπουλος*, ΕΕΔ 12, 642, *Ι. Καποδίστριας*, Ἑρμ. Α.Κ. Εἰσαγ. Νόμος, ὑπ' ἄρθρ. 38, *Σ. Μαυρομιχάλης*, Ν. Δ. ἡ' 82, *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 12, 756, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 12, 1070).

Προέκυψεν ἐν προκειμένῳ τό ζήτημα, ἂν ἡ καταγγελθεῖσα ὑπό τοῦ ἐργοδότου σύμβασις ἐργασίας, ὡς συνωμολογήθη, ἦτο τοιαύτη ὡρισμένου χρόνου, ἐφ' ἧς τό Πρωτοδικεῖον ἐφήρμοσε τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 672 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἡ ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις δέχεται καί εἶναι τοῦτο σύμφωνον πρός τά νομολογηθέντα ὑπό τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 448/1951, εἰσηγητής *Ν. Πλατύκας*, ΕΕΔ 11, 20, Α.Π. 37/1958, εἰσηγητής *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 17, 194), ὅτι, ὅταν ὁ χρόνος διαρκείας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τελῇ ὑπό διαλυτικήν αἵρεσιν, δέον νά θεωρῆται ὡς σύμβασις ἀορίστου χρόνου, καθ' ὅσον ἐξαρτᾶται ἐκ γεγονότος μέλλοντος καί ἀβεβαίου (βλέπε καί νομολογίαν τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 11, 19 ἑπ.), ὑποστηριζόμενα καί ὑπό τῆς θεωρίας (βλέπε *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ. Ἐργ. Δικαίου § 74, *Κ. Καυκᾶν*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, β' ἔκδοσις, ὑπ' ἄρθρ. 648 - 649, σελ. 431, ἀκριβῶς δέ εἰς τό θέμα τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως *Κ. Δημάκην*, Συμβάσεις ἀορίστου καί ὡρισμένου χρόνου, ἐξ ἀφορμῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 3985/1951 συμφώνου ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, εἰσηγητής *Β. Φαρμακίδης*, ΕΕΔ 10, 786).

Ἀρείου Πάγου 231/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Π. Τσαρούχης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Φ. Ἀγγελῆς, Α. Κατώπης

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 669 Ἀστ. Κώδικος, ὁριζούσης ὅτι «σύμβασις ἐργασίας, ἧς ἡ διάρκεια οὔτε ὡρίσθη, οὔτε ἐκ τοῦ εἴδους καί τοῦ σκοποῦ αὐτῆς συνάγεται, λύεται προηγουμένης ἐκατέρωθεν καταγγελίας», σαφῶς προκύπτει, ὅτι, ὅταν ὁ χρόνος τῆς διαρκείας τῆς συμβάσεως ἔχει καθορισθῆ διά ταύτης, πλήν ὅμως ἅμα δι' αὐτῆς ἔχει ἀναγνωρισθῆ τό δικαίωμα εἰς τόν ἐργοδότην νά ἀπολύσῃ τόν μισθωτόν καί πρό τῆς παρόδου τοῦ εἰρημένου χρόνου, προσδιορισθῆ δέ καί ποῖαι αἱ ὑπέρ τοῦ μισθωτοῦ συνέπειαι τῆς τοιαύτης ἀπολύσεως, τότε ἡ σύμβασις αὕτη, ὡς τελοῦσα καί ὑπό διαλυτικήν ἐξουσιαστικήν ὑπέρ τοῦ ἐργοδότου αἵρεσιν καί συνεπῶς ἐξαρτωμένη ἐκ μέλλοντος καί ἀβεβαίου γεγονότος, ἤτοι ἐκ τῆς ἐξόδου τῆς αἱρέσεως ταύτης, εἶναι, κατά τήν ἔννοιαν τῆς διαληφθείσης διατάξεως, ἀορίστου διά τόν ἐργοδότην χρόνου. Ὡς ἐκ τούτου δέν ἀπαιτεῖται διά τήν ὑπ' αὐτοῦ καταγγελίαν αὐτῆς ἡ συνδρομή τοῦ κατά τό ἄρθρον 672 Ἀστ. Κώδικος ἐπιβαλλομένου πρός τοῦτο ἐν σχέσει πρός τήν σύμβασιν ὡρισμένου χρόνου στοιχείου τοῦ σπουδαίου λόγου.

Τό ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, μετ' ἀνέλεγκτον ὑπ' αὐτοῦ ἐκτίμησιν τῶν ἐνώπιον τούτου προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, ἐδέξατο ὡς ἀποδειχθέντα τά ἀκόλουθα: Διά συμβάσεως μεταξύ τῶν διαδίκων συνομολογη-

θείσης ἡ ἀναιρεσείουσα προσέλαβε τὴν 1ην Μαΐου 1956 τὸν ἀναιρεσίβλητον ὡς ἀρχιτεχνίτην - μηχανικὸν τυπογράφον τοῦ ὑπ' αὐτῆς τηρουμένου τυπογραφείου - βιβλιοδετείου δι' ἀόριστον χρόνον ἀντὶ μισθοῦ δρχ. 5.000 μηνιαίως, ὁρισθέντος ὅτι ἐκείνη δὲν δύναται νὰ ἀπολύσῃ τοῦτον πρὸ τῆς παρόδου τριετίας, ἐὰν ὅμως ἀπολύσῃ αὐτὸν εἴτε πρὸ τῆς παρόδου τῆς προθεσμίας ταύτης (προδήλως ὡς δυναμένη νὰ πράξῃ τοῦτο, ὅταν θελήσῃ, μὲ τὴν συνέπειαν τῆς καταβολῆς τῆς ὡς κατωτέρω ἀποζημιώσεως), εἴτε μετ' αὐτήν, τότε ἀναγνωρίζεται ὡς χρόνος προϋπηρεσίας τούτου διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς κατὰ νόμον 2112/1920 ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης καταβλητέας ἀποζημιώσεως ὁ τῶν δέκα τεσσάρων τοὐλάχιστον ἐτῶν καὶ τοῦτο διότι, καθ' ἃ δέχεται τὸ αὐτὸ ὡς ἄνω δικαστήριον, ὁ ἀναιρεσίβλητος, ὑπηρετῶν ὑπὸ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἰδιότητά του πρὸ τῆς προσλήψεως αὐτοῦ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης εἰς τὴν ἐπιχείρησιν Χ.Σ.*, ἐπὶ μίαν ἐνδεκαετίαν, ἀπεχώρησεν ἀπὸ ταύτην οἰκειοθελῶς χάριν τῆς ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης προσλήψεώς του. Τὴν 28.3.1958 δέ, τοὐτέστι πρὸ τῆς παρελεύσεως τριετίας ἀπὸ τῆς προσλήψεως, ἡ ἀναιρεσείουσα, καταγγείλασα ἐγγράφως τὴν διαληφθεῖσαν σύμβασιν καὶ ἀπολύσασα τὸν ἀναιρεσίβλητον ἀπὸ τὴν ὑπηρεσίαν της κατέθηκεν ἐγκαίρως εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων, μετ' ἄρνησιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου νὰ εἰσπράξῃ ταύτην, τὴν συμφωνηθεῖσαν ὡς ἀνωτέρω ἀποζημίωσιν ἐπὶ τῇ βάσει προϋπηρεσίας δέκα τεσσάρων ἐτῶν. Βάσει τῶν οὕτω δεκτῶν γενομένων πραγματικῶν περιστατικῶν τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας, κρίναν ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα ἀκύρως ἀπέστη τῆς ὡς εἴρηται συμβάσεως, καταγγείλασα αὐτὴν πρὸ τῆς παρόδου τῆς τριετίας, τῆς συμβάσεως ταύτης οὔσης ὡρισμένου διὰ τὴν τοιαύτην τριετίαν χρόνου καὶ μὴ συντρέχοντος διὰ τὴν καταγγελίαν αὐτῆς σπουδαίου τινὸς λόγου, ὑπεχρέωσε ταύτην, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 653, 656 καὶ 657 Ἀστ. Κώδικος, εἰς τὴν καταβολὴν τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ τῶν μέχρι τῆς πρωτοδίκου συζητήσεως, συμφώνως πρὸς τὴν εἰρημένην σύμβασιν, μισθῶν του. Οὕτως ὅμως πράξαν ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς οὐσιαστικὰς νόμου διατάξεις ταύτας, ὡς καὶ τὰς ἐν τῇ ἠγουμένῃ αἰτιολογίᾳ τῆς παρούσης παρατεθείσας, καταστῆσαν ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασιν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ. καὶ τὸν βάσιμον πρῶτον τῆς ἀναιρέσεως λόγον, δέον δὲ νὰ παρακρατηθῇ ἡ ὑπόθεσις καὶ ἐπιληφθῇ τῆς ἐκδικάσεως αὐτῆς καὶ κατ' οὐσίαν τὸ Τμῆμα τοῦτο, μὴ χρηζούσης περαιτέρω διευκρινίσεως, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 834 § 1 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 25 νόμου 3810/1957.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 832 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 23 νόμου 3810/1957, ἀναιρουμένης ἀποφάσεως τινος οἱ διάδικοι ἐπανέρχονται εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, δι' ὃ ἐν προκειμένῳ, ἀναιρεθείσης τῆς προμνησθείσης ἀποφάσεως, εἶναι ἐξεταστέα ἡ ἐμπροθέσμως καὶ νομοτύπως ἀσκηθεῖσα ἀπὸ 30 Σεπτεμβρίου 1958 ἔφεσις τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4497/1958 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΩΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων ἀποδείξεων καὶ ἰδίᾳ ἐκ τοῦ ἀπὸ 1.5.1956 ἰδιωτικοῦ συμφωνητικοῦ μισθώσεως ἐργασίας καὶ τῶν παρ' αὐτῶν ἀναπτυσσομένων ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν ἐνάγων προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου ἐναγομένης ἀπὸ 1.5.1956 ὡς ἀρχιτεχνίτης μηχανικὸς - τυπογράφος ἐν τῷ ὑπὸ ταύτης τηρουμένῳ τυπογραφείῳ καὶ βιβλιοδετείῳ δι' ἀόριστον χρόνον ἀντὶ μισθοῦ δραχμῶν πέντε χιλιάδων (5.000) μηνιαίως, συμφωνηθέντος ὅτι ἡ ἐφεσίβλητος δὲν δύναται νὰ ἀπολύσῃ τὸν ἐκκαλοῦντα ἄνευ ὑπαιτιότητός του πρὸ τῆς παρόδου τριετίας, ἐν ταυτῷ δὲ ὅτι, ἐὰν αὕτη ἀπολύσῃ αὐτὸν εἴτε πρὸ τῆς παρόδου τῆς προθεσμίας ταύτης, προφανῶς ὡς δυναμένη νὰ πράξῃ τοῦτο, εἴτε μετ' αὐτήν, τότε ἀναγνωρίζεται ὡς χρόνος προϋπηρεσίας αὐτοῦ διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἐν ἑκατέρᾳ τῶν περιπτώσεων τούτων καταβλητέας ὑπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ὁ τῶν δεκατεσσάρων τοὐλάχιστον ἐτῶν, ὅτι ἡ ἐφεσίβλητος κατήγγειλε πρὸ τῆς παρόδου τῆς τριετίας, ἤτοι τὴν 27ην Μαρτίου 1958 ἐγγράφως τὴν σύμβασιν ἐργασίας, προσφερθεῖσα συγχρόνως καὶ εἰς καταβολὴν τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, ὑπολογισθείσης κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἀνωτέρω ὅρου ἐπὶ τῇ βάσει προϋπηρεσίας 14 ἐτῶν, ἣν ἀποζημίωσιν, ἀρνηθέντος τοῦ ἐνάγοντος νὰ εἰσπράξῃ, κατέθεσεν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐντὸς εὐλόγου χρόνου εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων, ἐκδοθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 582812 τῆς 4.4.1958 γραμματίου συστάσεως παρακαταθήκης ἐκ δραχμῶν 50.000, νομίμως δὲ ὑπελογίσθη ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τακτ

κῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν, ἀνερχομένων εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 5.000, μὴ βεβαιωθέντος ὅτι αὗται ηὐξήθησαν ἀπὸ τοῦ μηνὸς Μαΐου 1956 εἰς δραχμὰς 6.000. Ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἀποδείξεων ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὀφείλεται εἰς σοβαρὰς οἰκονομικὰς ζημίας τῆς ἐναγομένης, συνεπείᾳ τῶν ὁποίων ἠναγκάσθη αὕτη, χάριν τῆς ἐπιβαλλομένης οἰκονομίας, νὰ προβῇ εἰς περιορισμὸν τοῦ προσωπικοῦ της, καὶ ὅτι εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐνάγοντος δὲν προσελήφθη ἕτερος, ἀλλὰ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ ἐκτελοῦν ἐκτακτοι ἡμερομίσθιοι τυπογράφοι, προσλαμβανόμενοι ἀναλόγως τῶν παρουσιαζομένων ἀναγκῶν. Κατὰ τὰ βεβαιωθέντα δὲ ταῦτα πραγματικὰ περιστατικὰ οὐδόλως προσκρούει εἰς τὸ ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος ἡ γενομένη ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος, ἐγκύρως δὲ ἐλύθη ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων σύμβασις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, δι' ἣν δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 672 Ἀστικοῦ Κώδικος κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγηθείσῃ πρώτῃ αἰτιολογίᾳ ἐκτεθέντα. Οὕτω δὲ κρίνασα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἐπὶ τῇ κρίσει ταύτῃ ἀπορρίψασα τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἐνάγοντος, διώκουσαν μισθοὺς ἕνεκεν ἀκυρότητος τῆς γενομένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὀρθῶς ἐξετίμησε τὰς προσαχθείσας ἀποδείξεις, πάντες δὲ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι ἐφέσεως εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι, ὡς καὶ ἡ ἔφεσις.

Παρατηρήσεις:

I. Δὲν δύναται νὰ γεννηθῇ ἀμφιβολία τις, ὅτι τὰ γενόμενα δεκτὰ πραγματικὰ περιστατικὰ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τῆς οὐσίας συνιστοῦν σύμβασιν ἐργασίας ἀορίστου χρόνου.

Ἐν πρώτοις χάριν προφανῶς τοῦ συμφέροντος τοῦ μισθωτοῦ συνεφωνήθη, ὅτι οὗτος δὲν δύναται νὰ ἀπολυθῇ παρὰ τοῦ ἐργοδότου πρὸ τῆς παρελεύσεως τριετίας.

Οὕτω καθωρίσθη ὡς ἐλάχιστον ὅριον διαρκείας τῆς συμβάσεως ἡ τριετία, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ὁποίας ἡ σύμβασις δὲν λύεται αὐτομάτως διὰ τῆς παρόδου καὶ μόνου τοῦ χρόνου, ἀλλὰ χρήζει καταγγελίας.

Αἱ τοιαῦται ἐν minimum χρόνου διαρκείας περιλαμβάνουσαι συμβάσεις ἐργασίας προσιδιάζουν πρὸς τὰς ἀορίστου χρόνου συμβάσεις (πρβλ. *Nikisch*, Ἐργατ. Δίκαιον, μετάφρασις σελ. 378, *Hueck - Nipperdey*, Lehrbuch des Arbeitsrechts, ἔκδ. 6η σελ. 478, *Carolsfeld*, Arbeitsrecht, ἔκδ. 2α, 1954 σελ. 347, *Staudinger - Nipperdey*, Kommentar zum B.G.B., ἔκδ. 10 § 620 ἀριθ. 19), διότι ἡ πάροδος καὶ μόνου τοῦ χρόνου δὲν συνεπάγεται λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλ' ἔκτοτε ὁ εἷς τῶν συμβαλλομένων ἢ καὶ ἀμφότεροι ἀναλόγως τῆς δεδομένης συμφωνίας ἀνακτοῦν τὸ δικαίωμα καταγγελίας τῆς συμβάσεως, τὸ ὁποῖον προηγουμένως δὲν ἠδύνατο νὰ ἐνασκηθῇ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ συμπεφωνημένου χρόνου. Ἡ συμφωνία κατὰ ταῦτα τοῦ ἐλαχίστου χρόνου διαρκείας τῆς συμβάσεως ἐργασίας λειτουργεῖ ὡς χρονικὸν κώλυμα τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας (zeitliche Kündigungssperre). Πρβλ. σχετικῶς *Molitor*, Die Kündigung, ἔκδ. 2α, 1951, σελ. 187 καὶ σχόλιά μας ἐν ΕΕΔ 18, 138.

Ἐννοεῖται ὅτι τὸ κώλυμα τοῦτο ἀφορᾷ τὴν τακτικὴν καταγγελίαν, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν ἔκτακτον διὰ σπουδαῖον λόγον κατ' ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος. Δεδομένου ὅμως ὅτι παρ' ἡμῖν ἡ ἀζήμιος διὰ σπουδαῖον λόγον καταγγελία εἶναι ἐπιτρεπτὴ ἐπὶ μόνων τῶν συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ὡς ἐκ τῶν ἰσχυουσῶν εἰδικῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2112 ἐπὶ τῶν συμβάσεων ἀορίστου χρόνου, ἵνα μὴ καταλήξῃ τις εἰς τὸ ἀδιάλυτον τῆς συμβάσεως ἐργασίας, παρὰ τὴν ὕπαρξιν σπουδαίου λόγου, θὰ ἠδύνατο βασίμως νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι διαρκούσης τῆς συμπεφωνημένης περιόδου ἡ σύμβασις λειτουργεῖ ὡς ὡρισμένου χρόνου, μετατρεπομένη μετὰ τὴν πάροδον ταύτης εἰς ἀορίστου χρόνου. (Οὕτω *Χρ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον 1958, σελ. 280, ὅστις τὰς τοιαύτας συμβάσεις χαρακτηρίζει ὡς μικτῆς μορφῆς, καὶ *Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Δίκαιον, ἔκδ. Β' σελ. 432). Τὸ ζήτημα παρ' ἡμῖν ἔχει ἰδιαιτέραν πρακτικὴν σημασίαν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν ἢ μὴ τοῦ διαρρεύσαντος χρόνου μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112.

II. Ἐν τῇ ἀπασχολησάσῃ ὅμως τὴν σχολιαζομένην ἀπόφασιν περιπτώσει δὲν ὑπῆρχε μόνον ἐλάχιστον ὅριον διαρκείας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλ' ἐπιπροσθέτως εἶχε διὰ τῆς συμφωνίας παρασχεθῇ εἰς τὸν ἐργοδότην δικαίωμα καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ ἐλαχίστου χρόνου διαρκείας τῆς συμβάσεως (τριετίας), ἐπὶ καταβολῇ ἀποζημιώσεως, μεγαλυτέρας τῆς ὁριζομένης ὑπὸ τοῦ νόμου 2112. Δηλαδὴ διαρκούσης τῆς τριετίας δὲν ὑφίστατο χρονικὸν κώλυμα καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλὰ πραγματικὸς περιορισμὸς τῆς καταγγελίας, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἡ πρόωρος καταγγελία, μὴ οὖσα ἄκυρος, συνεπήγετο τὴν ὑποχρέωσιν καταβολῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου τῆς συμφωνηθείσης ἀποζημιώσεως.

Ἡ παρεμβολὴ τῆς ρήτρας ταύτης καθιστᾷ ἔτι πλέον ἀβεβαίαν τὴν χρονικὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς ὀρθῶς δέχεται ἡ ἀπόφασις, συνεπαγομένη τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς ἀορίστου χρόνου, δοθέντος ὅτι δὲν εἶναι βέβαιον, ἐὰν θὰ διανυθῇ οὐδ' αὐτὸς ὁ συμφωνηθεὶς ἐλάχιστος χρόνος διαρκείας τῆς συμβάσεως.

Ἡ ἀναγνώρισις ὅμως εἰς τὸν ἐργοδότην δικαιώματος καταγγελίας τῆς συμβάσεως διαρκούσης τῆς τριετίας δὲν καθιστᾷ τὴν σύμβασιν ἐργασίας ὡς τελοῦσαν ὑπὸ ἐξουσιαστικὴν διαλυτικὴν αἵρεσιν, καθ' ὅσον μεταξὺ τῶν δύο τούτων τρόπων λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας παρὰ τὴν φαινομενικὴν ὁμοιότητά των ὑφίστανται οὐσιώδεις διαφοραί. (Πρβλ. *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκ., ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 287, καὶ εὐρύτερον *Molitor*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 28 - 29).

Οὕτω ἡ κατὰ τοιοῦτον τρόπον διασκευασθεῖσα ὑπὸ τῶν μερῶν σύμβασις ἐργασίας τόσον ἐντὸς τοῦ συμπεφωνημένου ὡς ἐλαχίστου χρόνου διαρκείας τῆς συμβάσεως, ὅσον καὶ κατὰ καὶ μετὰ τὴν πάροδον τούτου, δὲν λύεται αὐτομάτως, ἀλλὰ εἰς πᾶσαν περίστασιν χρήζει καταγγελίας, γεγονὸς τὸ ὁποῖον καθιστᾷ ἀναμφισβητήτως ταύτην ὡς ἀορίστου χρόνου.

Βασ. Παντ. Βασιλείου, Δικηγόρος

ΜΟΝΟΜΕΡΗΣ ΒΛΑΠΤΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΟΡΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ παραβάσεως ἀρχῆς ἴσης μεταχειρίσεως, περὶ καταταχρήσεως δικαιώματος καὶ περὶ μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως

Παροχὴ ἐργασίας εἰς τὸν Ὀργανισμὸν Διαχειρίσεως Συμμαχικοῦ Ὑλικοῦ (Ο.ΔΙ.Σ.Υ.).— Περικοπὴ παρεχομένου ἐπιδόματος τροφῆς καὶ χορήγησις αὐτοῦ μόνον εἰς τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικόν.—Λόγος ἀναιρέσεως περὶ μὴ λήψεως ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ Ἐφετείου ἰσχυρισμοῦ περὶ ἀνίσου μεταχειρίσεως.—Ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος ἐργοδότου.—Ἀπαράδεκτος μεταβολὴ βάσεως ἀγωγῆς, ἐρευνητέα καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος.—Κρίσις Ἐφετείου περὶ ἀποδοχῆς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἐπικυροῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 345/1957 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς, ὡς ἐφετείου, ἐζητήθη ὑπὸ ἐργαζομένης παρὰ τῷ Ὀργανισμῷ Διαχειρίσεως Συμμαχικοῦ Ὑλικοῦ (Ο.ΔΙ.Σ.Υ.), εἰς τὴν ὁποίαν παρείχετο πολὺ πρὸ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπίδομα μεσημβρινῆς τροφῆς, καὶ ὁ ὑπολογισμὸς αὐτοῦ εἰς τὴν κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀποζημίωσιν καὶ νὰ καταβληθῇ καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ περικοπὲν ἀπὸ μακροῦ ἐπίδομα.

Προεβλήθη ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης λόγος ἀναιρέσεως ὅτι τὸ ἐφετεῖον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν ἰσχυρισμὸν αὐτῆς περὶ ἀνίσου μεταχειρίσεως, συνισταμένης εἰς τὸ ὅτι δι' ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Ο.ΔΙ.Σ.Υ. τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα παρείχετο τοῦ λοιποῦ μόνον εἰς τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικόν (βλέπε ὅμως περὶ ἴσης μεταχειρίσεως Α. Π. 446/1958, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 17, 746 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα).

(Ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις δὲν ἐπανῆλθεν ἐπὶ τῆς ἐννοίας τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, ἀφοῦ θέμα ἦτο μόνον ἂν ἡ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν σχετικὸν ἰσχυρισμὸν τῆς ἀναιρεσειούσης).

Προεβλήθη ἐπίσης λόγος ἀναιρέσεως περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου, ἀλλ' ὡς δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις πρέπει ὁ σχετικὸς ἰσχυρισμὸς νὰ περιέχηται ἐν τῇ ἀγωγῇ (καὶ νὰ ἀναφέρωνται τὰ εἰς ὅσα στηρίζεται ὁ ἰσχυρισμὸς πραγματικὰ περιστατικά) (οὕτω καὶ *Γ. Μπαλῆς*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 166, *Π. Θεράπος*, Τὸ ἄρθρον 281 Ἀστ. Κώδικος, σελ. 192, Α. Π. 66/1948, εἰσηγητὴς *Κ. Βοϊατζῆς*, ΕΕΔ 7, 258, Α. Π. 227/1950, εἰσηγητὴς *Κ. Κανκᾶς*, ΕΕΔ 9, 453, Α. Π. 675/1957, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 17, 144, Α. Π. 24/1958, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 17, 593).

Περαιτέρω ὁ δικαστὴς ἐν τῇ ἐρεύνῃ ἂν ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ὑπερβαίνῃ ἢ ὄχι τὰ ὅρια τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστ. Κώδικος σχηματίζει τὴν κρίσιν του ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ γνώσεων (Α. Π. 175/1957, εἰσηγητὴς *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 16, 363 καὶ λοιπαὶ εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 362, *Γ. Μπαλῆς*, Γεν. Ἀρχαὶ § 166, σελ. 425) καὶ ὄχι διὰ δικονομικῆς ἀποδείξεως.

Δέχεται καὶ ἡ νεωτέρα αὐτὴ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ὅτι εἶναι ἀπαράδεκτος ἡ μεταβολὴ τῆς βάσεως ἀγωγῆς (καὶ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν) (οὕτω καὶ ἡ Α.Π. 614/1950, εἰσηγητὴς *Β. Μακρῆς*, ΕΕΔ 10, 174, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, Α. Π. 420/1953, εἰσηγητὴς *Σ. Βλαχογιάννης*, ΕΕΔ 12, 873, Α.Π. 483/1953, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 12, 1303).

Μονομερὴς βλαπτικὴ μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112/1920 δύναται νὰ χωρήσῃ (ἄλλο τὸ ζήτημα τῶν συνεπειῶν αὐτῆς), προκειμένου περὶ μειώσεως μισθοῦ, ὅταν αὐτὴ εἶναι δυνατή, ἐπιτρέπηται δηλαδὴ ἡ μείωσις τοῦ (συμβατικοῦ) μισθοῦ.

Εἰς τὴν περίπτωσιν δὲν ἐπρόκειτο περὶ νομίμου μισθοῦ καὶ συνεπῶς ἦτο ἐκ τοῦ νόμου δυνατὴ ἡ μείωσις ἢ ἀκριβέστερον ἡ περικοπὴ τοῦ ἐπιδόματος, ἐφ' ὅσον ὅμως ἡ ἐργαζομένη ἀπεδέχθη τὴν μεταβολὴν δὲν προέκυπτε θέμα διατηρήσεως τῆς ἀξιώσεως (βλέπε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 943).

Περίπτωσις ἀντιθέσεως τῆς ἀποδοχῆς τῆς ἐργαζομένης εἰς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 2112/1920 δὲν προέκυπτε (βλέπε ΕΕΔ 16, 1184), ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι καὶ κατ' αὐτὴν τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112/1920 δὲν θὰ ἐτίθετο ζήτημα ἀκυρότητος τῆς με-

ταβολῆς τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλὰ δικαιώματος ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 (βλέπε ἐκτενέστερον σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 1184).

Ἀρείου Πάγου 232/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Π. Τσαρούχης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Ζάκκας, Π. Θεοφανόπουλος

Ὁ πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως, πλήττων τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ὅτι παρὰ τὸν νόμον ἐδέχθη πράγματα ὡς ἀληθῆ ἄνευ ἀποδείξεως, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος κατὰ τὰ ἐκ τῆς ἀποφάσεως προκύπτοντα.

Ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, αὕτη ἐδέξατο, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου τὴν 16ην Αὐγούστου 1947 ὡς καθαρίστρια ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ δραχμῶν 300, παρέμεινε δὲ παρ' αὐτῷ ἐργαζομένη μέχρι 31 Ἰανουαρίου 1955, ὁπότε ἀπελύθη ὑπ' αὐτοῦ λόγῳ περιορισμοῦ θέσεων, ὅτι πλὴν τοῦ μηνιαίου μισθοῦ ἐλάμβανεν αὕτη καὶ ἐπίδομα μεσημβρινῆς τροφῆς, ἀφ' ἧς ἐχορηγήθη κατὰ τὸ ἔτος 1948 εἰς τοὺς εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐργαζομένους ὑπαλλήλους, ὅτι ἀπὸ 1 Μαρτίου 1951 ἔπαυσεν ἡ καταβολὴ τοῦ ἐπιδόματος τούτου εἰς τὴν ἀναιρεσείουσαν συνεπείᾳ τῆς ληφθείσης ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἀποφάσεως, δι' ἧς καθωρίσθη, ὅτι θὰ καταβάλληται τοῦτο ἐφεξῆς μόνον εἰς τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικόν, καὶ ἀπέρριψε μετὰ τοῦτο τὴν τῆς ἀναιρεσειούσης ἀγωγήν, διὰ ὠκουσαν τὴν παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καταβολὴν εἰς ἣν ἀναιρεσείουσαν τοῦ ρηθέντος ἐπιδόματος καὶ τὸν ὑπολογισμὸν τούτου εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112 τοῦ 1920 καὶ ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἔπαυσεν οὗτος παρέχων τοῦτο εἰς αὐτὴν ἀδικαιολογήτως καὶ παρανόμως καὶ κατὰ παράβασιν τῶν ἀρχῶν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, ἄλλως κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος. Οὕτω δὲ ἀποφηναμένη ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν ρηθέντα περὶ ἀνίσου μεταχειρίσεως οὐσιώδη ἰσχυρισμὸν τῆς ἀναιρεσειούσης καὶ ἀπήντησεν ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἑπομένως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου ὁ λόγος ἀναιρέσεως κατὰ τὸ πρῶτον μέρος αὐτοῦ. Ὁ αὐτὸς 2ος λόγος ἀναιρέσεως, κατὰ τὸ δεύτερον μέρος του, πλήττων τὴν ἀπόφασιν ὅτι δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς ἀναιρεσειούσης, καθ' ὃν ἡ διακοπὴ τοῦ ἐκ τοῦ ἄνω ἐπιδόματος μεσημβρινῆς τροφῆς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐγένετο κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἐπὶ ἀναληθοῦς προϋποθέσεως ἐρειδόμενος, διότι, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀγωγῆς καὶ τῶν προτάσεων τῆς ἀναιρεσειούσης τῶν ὑποβληθεισῶν κατὰ τὴν συζήτησιν, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, τοιοῦτος ἰσχυρισμὸς ὑπὸ τὰ ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ ἀναιρέσεως περιλαμβανόμενα πραγματικὰ περιστατικὰ δὲν ὑπεβλήθη. Περαιτέρω ὁ αὐτὸς 2ος λόγος ἀναιρέσεως κατὰ τὸ τρίτον μέρος του, πλήττων τὴν ἀπόφασιν ὅτι δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τοὺς ἐν αὐτῷ ἰσχυρισμοὺς τῆς ἀναιρεσειούσης, καθ' οὓς τὸ χορηγούμενον ὡς ἄνω εἰς αὐτὴν ἐπίδομα μεσημβρινῆς τροφῆς ἀποτελεῖ τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 659 Ἀστικοῦ Κώδικος θεσπιζομένην πρόσθετον συμπληρωματικὴν ἀμοιβὴν διὰ τὴν παροχὴν ἐργασίας ἐπὶ πλέον τῆς συμφωνηθείσης ἢ συνήθους, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος, καθ' ὅσον τὰ περιστατικὰ ταῦτα, διάφορα ὅλως τυγχάνοντα τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθεμένων, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ἀποτελοῦν ἀπαράδεκτον μεταβολὴν τῆς βάσεως αὐτῆς, ἐρευνητέαν καὶ αὐτεπαγγέλτως καὶ ἑπομένως ἡ παράλειψις τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας ὅπως διαλάβῃ εἰδικῶς καὶ περὶ τούτων δὲν ἱδρύει τὸν ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 § 7 Πολ. Δικ. λόγον ἀναιρέσεως.

Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἀπέρριψε, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἐν γένει ἀποδείξεων, τὴν ὑπὸ δίκην ἀγωγήν, διὰ ὠκουσαν ὅπως ὑποχρεωθῇ ὁ ἀναιρεσίβλητος νὰ καταβάλῃ εἰς τὴν ἀναιρεσείουσαν τὸ ρηθὲν ἐπίδομα μεσημβρινῆς τροφῆς, λόγῳ τοῦ ὅτι κατὰ μονομερῆ βλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων συμβάσεως ἐργασίας ἔπαυσεν οὗτος ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1951 νὰ παρέχῃ τὸ χορηγούμενον εἰς αὐτὴν ὡς μισθὸν μέχρι τότε ἐπίδομα τοῦτο, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἀπεδέχθη αὕτη σιωπηρῶς τὴν τοιαύτην βλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἡ τοιαύτη δὲ ἀποδοχὴ εἶναι ἔγκυρος, μὴ ἀντικειμένη εἰς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 2112/1920. Συνεπῶς ὁ 3ος λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὃν κατὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 659, 679, 3 καὶ 174 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν τὸ δικάσαν δικαστήριον, διότι τὸ ρηθὲν ἐπίδομα συνιστᾷ τὴν ὑπὸ τοῦ ρηθέντος ἄρθρου 659 Ἀστικοῦ Κώδικος θεσπιζομένην συμπληρωματικὴν ἀμοιβὴν διὰ τὴν παροχὴν ἐπὶ πλέον ἐργασίας τῆς συμφωνηθείσης ἢ συνήθους, δι' ἣν δὲν χωρεῖ παραίτησις, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἐπὶ ἀναληθοῦς προϋποθέσεως ἐρειδόμενος.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΑΝΕΥ ΤΗΡΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 2112/1920

Προθεσμία άγωγῆς περί ἀποζημιώσεως καί ὑπολογισμός αὐτῆς.

Διαπίστωσις νομιμοφροσύνης διοριστέου εἰς Νομικόν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου κατ' Α.Ν. 516/1948.—Ὑποχρέωσις διοριστέου εἰς ὑποβολήν δηλώσεως νομιμοφροσύνης, μή ἀποτελούσης τῆς ὑποβολῆς στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς, τῆς παραλείψεως τῆς ὑποβολῆς βασιζούσης ἔνστασιν ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως.—Συνέπεια παραβάσεως Νόμου 2112/1920 ἡ ἐξ αὐτοῦ ἀποζημίωσις.— Προθεσμία ἀγωγῆς καί ὑπολογισμός αὐτῆς.— Ἐφαρμογή προθεσμίας ἄρθρου 6 § 2 Νόμου 3198/1955 καί ἐπί τῶν κατά τήν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος αὐτοῦ ὑφισταμένων ἀπαιτήσεων, ἐφ' ὅσον δέν εἶχε δι' αὐτάς κοινοποιηθῆ ἀγωγή.— Ἀνεφάρμοστον τῶν περί παραγραφῆς διατάξεων ἐν ἐπιδικίᾳ ἐπί ἀποσβεστικῆς προθεσμίας.

Ἀπελύθη ὑπό ἐργοδότου (τοῦ ἐν Ἀθήναις ἐδρεύοντος Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ὑπό τήν ἐπωνυμίαν «Ἐπικούρικος Ὀργανισμός Μεταφορῶν δι' Αὐτοκινήτου) ὑπάλληλος αὐτοῦ κατά τήν 15.10.1954, ἤτοι καθ' ὃν χρόνον (μετά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ ν.δ. 2961/1954), καταργηθέντος τοῦ ἄρθρου 9 ἀ.ν. 118/1945, ἰσχυε μόνον ὁ νόμος 2112/1920 περί ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ νόμου 4558/1930.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου δέχεται (καί εἶναι τοῦτο σύμφωνον καί πρός τά σταθερῶς νομολογηθέντα, βλέπε τήν ἐπικαλουμένην ὑπ' αὐτῆς ἀρεοπαγιτικήν νομολογίαν, ἀκολουθουμένην καί ὑπό τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας), ὅτι κατά τήν ἔννοιαν τοῦ τότε ἰσχύοντος νόμου 2112/1920 καί ἀτύπως γινομένη ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ἔγκυρος, ὀφειλομένης μόνον τῆς ἐκ τοῦ νόμου αὐτοῦ ἀποζημιώσεως. (Διάφορος ἤδη ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 νόμου 3198/1955 περί τροποποιήσεως τῶν περί καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων, ΕΕΔ 14, 502).

Ἐνδιαφέρει καί διά τάς ἰσχυούσας ἤδη διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 §§ 1 καί 2 τοῦ νόμου 3198/1955 περί καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, καθ' ἃς τίθεται ἀποσβεστική προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ καί διά τήν ἐπιδίωξιν τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 ἀποζημιώσεως ὁ διά τῆς ἀποφάσεως γενόμενος ὑπολογισμός τῆς προθεσμίας (οὕτω καί ἡ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 975/1958, εἰσηγητής *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 17, 463, ἔνθα σημειώσεις μας).

Ὡς πρός τά περί νομιμοφροσύνης δεκτά γενόμενα ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου φαίνεται δεχομένη ὅτι ἤρκεσεν ἐν προκειμένῳ τό ὅτι ὁ μισθωτός ὑπέβαλε τήν κατά τόν νόμον ἀπαιτουμένην δήλωσιν νομιμοφροσύνης.

Ἐν τούτοις, ὑποκειμένης συμβάσεως μετά Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ἐκ τῶν ἐν τῷ ἀ.ν. 516/1948 ὑποχρέων εἰς τήρησιν τῶν διατάξεων αὐτοῦ καί ὑποκειμένης καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, διά τήν περί τῆς ὁποίας τήρησιν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2112/1920 ἀπαιτεῖται νά ὑπάρχῃ ἔγκυρος σύμβασις ἐργασίας (Α.Π. 37/1958, εἰσηγητής *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 17, 194, Α.Π. 42/1959, εἰσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 247), δέν ἤρκει νά ἀποδειχθῇ, ἂν ὁ μισθωτός ὑπέβαλε τήν περί νομιμοφροσύνης δήλωσιν (πρᾶγμα τό ὁποῖον ἐδέχθη ἡ ἀρεοπαγιτική νομολογία, ἑρμηνεύουσα εἰδικῶς τόν ἀ.ν. 1836/1951 καί διά τήν ἐξ αὐτοῦ ἐπιδίκασιν τοῦ μισθοῦ ἢ ἀποζημιώσεως τοῦ μή προσλαμβανομένου πολεμιστοῦ), ἀλλά θά ἔπρεπε νά ἀποδειχθῇ καί ἂν ἐκρίθη ὁ μισθωτός ὡς νομιμόφρων (πρβλ. καί Προέδρου Ἐφετῶν Ἀθηνῶν 191/1957, προεδρεύων *Μ. Σκουλίκης*, ΕΕΔ 16, 599), ὁπότε μόνον ἡ σύμβασις θά ἦτο ἔγκυρος, μή ἀπαιτουμένης ἄλλως καταγγελίας αὐτῆς (Α.Π. 141/1954, εἰσηγητής *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 13, 298).

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 3906/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Α. Τσαπόγας*
Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ν. Σακελλαρόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Τσιτσεκλῆς, Σ. Μάγκος

Ὁ ἐκκαλῶν διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 92/14.1.1955 ἐκθέσεως ἀγωγῆς, συνταχθείσης ἐνώπιον τοῦ παρά τῷ δικαστηρίῳ τούτῳ ἐπί τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Δικαστοῦ, ἐπικολούμενος συναφθεῖσαν μεταξύ αὐτοῦ καί τοῦ ἐφεσιβλήτου σύμβασιν ἐργασίας κατά μῆνα Σεπτέμβριον τοῦ ἔτους 1951 καί ἀκυρον, καθ' ὃ ἄνευ ἐγγράφου γενομένην, ἀπόλυσίν του κατά τήν 15 Ὀκτωβρίου 1954, ἠτεῖτο τήν καταψήφισιν τοῦ ἐφεσιβλήτου εἰς τήν καταβολήν αὐτῷ 1) τῶν ἀπό 15.10.1954 - 31.10.1954 ἀποδοχῶν του ἐκ δραχμῶν 1.000 καί 2) τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 ἐκ δραχμῶν 4.000. Τήν ἀνωτέρω ἔκθεσιν ἀγωγῆς ἀπέρριψεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐρήμην τοῦ ἐκκαλοῦντος, μή παραστάντος κατά τήν συζήτησίν της, ἐπί τῷ λόγῳ ὅτι, ἐφ' ὅσον οὗτος (ἐκκαλῶν) δέν ἐπεκαλεῖτο τήρησιν τῆς ὑπό τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 516/1948 διαγραφομένης διαδικασίας διαπιστώσεως τῆς νομιμοφροσύνης του, ἡ σύμβασις ἦτο ἄκυρος. Κατ' αὐτῆς παραπονεῖται ἤδη ὁ ἐκκαλῶν διά κακήν ἑρμηνείαν τοῦ νόμου καί δι' ἐσφαλμένην ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων.

Ἀληθῶς κατά τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 § 2 β.δ/γματος ἀπό 7/8 Μαΐου 1948, ἐκδο-

θέντος κατ' έξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ διά τοῦ ψηφισματος ΜΘ'/1948 κυρωθέντος ά.ν. 516/1948, ὑποβάλλεται μέν ὑπό τοῦ διοριστέου μετα τῆς περί διορισμοῦ αἰτήσεως, ὑποχρεωτικῶς δέ καί ἐπι ποινῇ ἀκυρότητος τοῦ διορισμοῦ, καί ἡ δήλωσις περί νομιμοφροσύνης καί ἀφορᾷ ἡ τοιαύτη ὑποχρεωσις την δημοσιαν ταξιν, πλήν ἡ ἐκ τῆς ἐλλειψεως τοιαύτης δηλώσεως ἀκυρότης τοῦ διορισμοῦ ἀποτελεῖ βασιν αὐτοτελους ὑπό τοῦ διαδίκου ἐπι τούτῳ προσβολῆς τῆς συμβάσεως ἐργασιας, ἀφοῦ ἡ ὑποβολη δηλώσεως νομιμοφροσύνης δέν ἀποτελεῖ στοιχεῖον περιληπτέον ἐν τῇ ἀγωγῇ τοῦ μισθωτου διά την θεμελιωσιν τοῦ δι' αὐτῆς διωκομένου δικαιώματός του (Α.Π. 542/1955, ΕΕΔ 14, σελ. 1197. Α.Π. 466/1955, 14 σελ. 956, Α.Π. 763/1954, αὐτόθι σελ. 10). Ἐπομένως δέν ἦτο ἀπαραίτητον νά ἐπικαλεσθῇ ἐν τῇ ἐκθέσει ἀγωγῆς ὁ ἐκκαλῶν, ὅτι κατα την πρόσληψίν του παρά τοῦ ἐφεσιβλήτου νομικοῦ προσώπου δημοσιου δικαιου ὑπέβαλε δήλωσιν νομιμοφροσύνης, ἀφοῦ, ὡς ἐρρέθη, ἡ παράλειψις ὑποβολῆς τοιαύτης δηλώσεως θά ἐβασιζε νόμῳ ἔνστασιν ακυρότητος τῆς συμβάσεως παρά τοῦ ἐφεσιβλήτου - ἐναγομένου προβλητέαν. Ἐσφαλεν ἑπομένως ἐν τούτῳ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἀντιθέτως σκεφθεισα καί ἀπορριψασα τήν ὑπ' ἀριθ. 92/1955 ἔκθεσιν ἀγωγῆς του ἐκκαλοῦντος, ἐπι τῷ λόγῳ ὅτι ὁ ἐκκαλῶν δέν ἰσχυρίζετο ἐν τῇ ἀγωγῇ, ὅτι ὑπέβαλε δήλωσιν νομιμοφροσύνης, οεδομένου δε ὅτι ἐκ τῶν προσαγομένων ἐγγραφων βεβαιοῦται, ὅτι ὄντως ὑπέβαλεν οὗτος (ἐνάγων) τήν κατά νόμον δήλωσιν νομιμοφροσύνης, δέον ὅπως ἐξαφανισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καί διακρατουμένης παρά τῷ δικαστηρίῳ τούτῳ τῆς ὑποθέσεως, ἐρευνηθῇ περαιτερω ἡ ἔκθεσις ἀγωγῆς, τῶν ἀντιθέτων ἰσχυρισμῶν τοῦ ἐφεσιβλητου ὄντων ἀβασίμων καί ἀπορριπτέων.

Κατά τάς διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς οὗτος εἶχεν ἐπαναφερθῇ ἐν ἰσχύϊ μετά την διά τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ ν.δ. 2961/1954 περί συστάσεως Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καί Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, ἰσχύσαντος ἀπό τῆς 25ης Αὐγούστου 1954, κατάργησιν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 118/1945 περί ασφαλίσεως κατά τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ναί μέν ἀπαιτεῖται, ὅπως ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου γίνηται μόνον ἐγγράφως, πλήν ἡ κατά παράβασιν τῶν ἄνω διατάξεων τοῦ νόμου 2112 γενομένη ἀπόλυσις δέν ἐπάγεται ἀκυρότητα αὐτῆς, ἀλλ' εἶναι ἰσχυρά καθ' ἑαυτήν, ὁ δέ ἀπολυθείς ὑπάλληλος δέν θεωρεῖται ἔκτοτε διατελῶν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ ἐργοδότου, ἀλλά μόνον δικαιοῦται τήν διά τοῦ ἄρθρου 3 αὐτοῦ καθοριζομένην ἀποζημίωσιν (Α.Π. 490/1956, ΕΕΔ 15, σελ. 1180, Α.Π. 231/1953, ΕΕΔ 12, σελ. 602, Α.Π. 76/1941, ΕΕΔ 1, σελ. 14). Ἑπομένως, ἐφ' ὅσον ὁ ἐκκαλῶν ἰσχυρίζεται ἐν τῇ ὑπό κρίσιν ἐκθέσει ἀγωγῆς, ὅτι ἀπελύθη παρά τοῦ ἐφεσιβλήτου κατά τήν 15.10.1954, ἤτοι εἰς χρόνον, καθ' ὃν δέν ἴσχυεν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 118/1945, ἔπαυσεν οὗτος ἀπό τῆς ἡμέρας ταύτης νά θεωρῆται ὑπάλληλος τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἔστω καί ἂν τό περί τῆς ἀπολύσεως του ἔγγραφον τῷ ἐπεδόθη μετά δεκαπενθήμερον, ἀφου καί οὐδόλως ἂν τῷ ἐπεδίδετο τοιοῦτον πάλιν ἡ λύσις της σχέσεως ἐργασίας θά ἐχώρει ἀπό τῆς προφορικῆς ἀπολύσεώς του καί ἑπομένως οὗτος ἐδικαιοῦτο μόνον τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, οὐχί δέ καί τῶν ἀποδοχῶν του ἀπο 16.10. 1954 - 31.10.1954 χρονικου διαστήματος, δι' ὃν λόγον το περί ἐπιδικάσεως αὐτῶν, ἀνερχομένων εἰς 1.000 δραχμάς, αἴτημα τῆς ἀγωγῆς τυγχάνει ἀβάσιμον νόμῳ καί ἀπορριπτέον, καί ὀρθῶς, εἰ καί ἐπί ἑτερᾳ ἐσφαλμένῃ αἰτιολογίᾳ, ὡς ἐρρέθη, ἀπερρίφθη ὑπό τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως καί ἀπορριπτέος ὁ δεύτερος λόγος τῆς ὑπό κρίσιν ἐφέσεως.

Ὁ ἐκκαλῶν προσελήφθη κατά μῆνα Σεπτέμβριον τοῦ ἔτους 1951 παρά του ἐφεσιβλήτου, ὡς ὁδηγός φορτηγοῦ αὐτοκινήτου διά συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, κατά τήν ρητήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 2410/1953, ὡς καί ὁ ἐφεσίβλητος εἰδικῶς ὁμολογεῖ, καί διά χρόνον ἀόριστον, εἰργάσθη δέ ὡς τοιοῦτος μεχρι καί τῆς 15ης Ὀκτωβρίου 1954, καθ' ἣν καί ἀπελύθη ἄνευ ἐγγράφου καταγγελίας. Τῇ 1.11.1954 τῷ ἐκοινοποιήθη ἔγγραφος περί τῆς ἀπολύσεώς του διαταγή, πλήν δέν τῷ κατεβλήθησαν οὔτε αἱ ἀποδοχαι του διά τόν ἀπό 16 - 31.10.1954 χρόνον, οὔτε ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112. Τήν 15.12.1954 ὁ ἐκκαλῶν ἐπέδωκε πρός τόν ἐφεσίβλητον αἴτησιν περί ἱκανοποιήσεως τῶν αἰτημάτων τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς καί την 17.12.1955 τῷ ἐκοινοποίησε τήν ἀνωτέρω ἔκθεσιν ἀγωγῆς. Δικάσιμος αὐτῆς ὡρίσθη ἡ 9η Μαρτίου 1955, καθ' ἣν ἐματαιώθη ἡ συζήτησις αὐτῆς, διά δέ τῆς ἀπό 7.4. 1958 κλήσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἐπιδοθείσης τῷ ἐφεσιβλήτῳ τήν 22.4.1958, ἐπανεισήχθη αὐτη πρός συζήτησιν διά τήν 24.5.1958, καθ' ἣν ἀνεβλήθη αὐτη διά τήν 21.6.1958, καθ' ἣν παρέστη μόνος ὁ ἐφεσίβλητος, ἐκδοθείσης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐρήμην τοῦ ἐκκαλοῦντος.

Κατά μέν την διάταξιν τοῦ ἄρθρου 241 § 1 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἡ προθεσμία ἄρχεται τήν ἐπιοῦσαν τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν συνέβη τό ἀποτελοῦν τήν ἀφετηρίαν αὐτῆς γεγονός, κατά δέ την διάταξιν τοῦ ἄρθρου 242 αὐτοῦ ἡ προθεσμία λήγει διά τῆς παρελεύσεως ὁλοκλήρου τῆς τελευταίας ἡμέρας καί, ἐάν αὐτη εἶναι κατα νόμον ἑορτάσιμος, διά τῆς παρελεύσεως ὁλοκλήρου τῆς ἑπομένης ἐργασίμου, καί κατά την διάταξιν τοῦ ἄρθρου 243 § 2 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος προθεσμία, προσδιοριζομένη κατά μῆνας, λήγει ἅμα ὡς παρελθῇ ἡ ἡμέρα τοῦ τελευταίου μηνός, ἡ κατ' ἀριθμόν ἀντίστοιχος πρός τήν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως, καί, ἐλλειπούσης ἀντιστοίχου, ἡ τελευταία ἡμέρα τοῦ μηνός. Ἑπομένως, ἐφ' ὅσον, ὡς ἑκατέρωθεν συνομολογεῖται, ὁ ἐκκαλῶν ἀπελύθη τήν 15.10.1954, ἡ ὑπό τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. 1768/1951 περί συγκροτήσεως Ἐπικουρικοῦ Ὀργανισμοῦ Μεταφορῶν δι' Αὐτοκινήτου» προβλεπομένη τριμηνος ἀποσβεστική προθεσμία, ἐντός τῆς ὁποίας ἔδει νά ἐγερθῇ ἡ ἔνδικος ἀξίωσις τοῦ ἐνάγοντος, ἤρξατο τήν 16.10.1954

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΙΣ ΠΑΘΟΝΤΟΣ ΔΙ' ΗΘΙΚΗΝ ΒΛΑΒΗΝ

Περίπτωσις παραβάσεως όρων ασφαλείας εργαζομένων

Χρηματική ικανοποίησις δι' ηθικήν βλάβην κατ' άρθρ. 932 Αστικού Κώδικος.— Είδος ζημίας διαστελλόμενον της υλικής, ήτοι της περιουσιακής ζημίας.— Ρύθμισις υπό του Α.Ν. 1846/1951 περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων των εξ εργατικού ατυχήματος περιουσιακών εν στενή εννοία ζημιών του ησφαλισμένου εις το Ι.Κ.Α. και των μελών της οικογενείας αυτού.— Υποχρέωσις εργοδότου διά χρηματικήν ικανοποίησιν παθόντος εξ εργατικού ατυχήματος λόγω παραβάσεως όρων ασφαλείας εργαζομένων εξ αμελείας και υπαιτιότητος αυτού ή του υπ' αυτού προστηθέντος.

Μεγίστου ενδιαφέροντος η κατωτέρω αρεοπαγιτική απόφασις, επικυρούσα την υπ' αριθ. 3370/1958 απόφασιν του Εφετείου Αθηνών.

Λόγος αναιρέσεως υπήρξεν, ότι παρά τον νόμον και δη την ρητήν διάταξιν του άρθρου 34 § 2 του νόμου 1846/1951, αντιστοίχου προς το άρθρον 16 του νόμου 551/1914, καθ' ην, εάν ο παθών εξ εργατικού ατυχήματος είναι ησφαλισμένος εις το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, έχει αξίωσιν έναντι του εργοδότου προς χρηματικήν αποζημίωσιν λόγω ηθικής βλάβης η υλικής τοιαύτης μόνον όταν το ατύχημα οφείληται εις δόλον του εργοδότου ή του υπ' αυτού προστηθέντος προσώπου, ούχι δε όταν το ατύχημα οφείληται εις άλλον λόγον, ότε απηλλάγησαν οι εργοδόται πάσης υποχρεώσεως προς καταβολήν αποζημιώσεως, συμπεριλαμβανομένης και της χρηματικης ικανοποιήσεως λόγω ηθικής βλάβης, η αναιρεσιβαλλομένη απόφασις κατά ψευδή ερμηνείαν και εσφαλμένην εφαρμογήν των ρητών τούτων νομικών διατάξεων εδέχθη, κατά πλειοψηφίαν, πράγματα όλως αντίθετα, ήτοι ότι ο περιορισμός ούτος της ευθύνης των εργοδοτών έναντι των παθόντων εξ εργατικού ατυχήματος αναφέρεται αποκλειστικώς και μόνον εις την αποκατάστασιν των σχετικών περιουσιακών ζημιών, μη επεκτεινόμενος και επί χρηματικής ικανοποιήσεως λόγω ηθικής βλάβης, επιδικάσασα ούτω εις τον αναιρεσίβλητον δραχμάς 20.000 ως χρηματικήν αποζημίωσιν λόγω ηθικής βλάβης συνεπεία επισυμβάντος εις αυτόν εργατικού ατυχήματος (απώλεια όράσεως του ενός οφθαλμού εν τη εργασία του), παρά το γεγονός ότι ούτος έτύγχανε κατά

και συνεπληρώθη την 16.1.1955 και επειδή αύτη ήτο Κυριακή την 17.1.1955, ήτοι διά της παρελεύσεως ολοκλήρου της 17.1.1955, και επομένως εμπροθέσμως επεδόθη η έκθεσις αγωγής την 17.1.1955, ως έρρέθη, και απορριπτέα η περί απαραδέκτου αυτής ένστασις του εφεσιβλήτου.

Εκ της διατάξεως του άρθρου 6 § 2 του νόμου 3198/1955 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των περί καταγγελίας της σχέσεως εργασίας διατάξεων», καθ' ην «πάσα αξίωσις μισθωτού περί καταβολής ή συμπληρώσεως της κατά τον νόμον 2112, ως έτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ή του β. δ/γματος της 16/18 Ιουλίου 1920 αποζημιώσεως τυγχάνει απαράδεκτος, εφ' όσον η σχετική αγωγή δεν εκοινοποιήθη εντός εξαμήνου, αφ' ης κατέστη απαιτητή: Προκειμένου περί απαιτήσεων οφισταμένων κατά την έναρξιν της ισχύος του παρόντος ή κατά τα ανωτέρω προθεσμία άρχεται από της δημοσιεύσεως του παρόντος», σαφώς προκύπτει, ότι εις την δι' αυτής καθιερουμένην εξάμηνον αποσβεστικήν προθεσμίαν υπάγονται εκείναι εκ των ως άνω μνημονευομένων αξιώσεων, περί ων κατά την έναρξιν της ισχύος του νόμου τούτου (9.2.1955) δεν είχεν εγερθή (επιδοθή) αγωγή. Επομένως, εφ' όσον, ως εκατέρωθεν συνομολογείται, διά την ένδικον περί καταβολής της αποζημιώσεως του νόμου 2112/1920 αξίωσιν του εκκαλούντος είχεν επιδοθή κατά την 17.1.1955 τω εφεσιβλήτω αγωγή, αδιαφόρως αν η συζήτησις αυτής εματαιώθη κατά την διά την 9.3.1955 ορισθείσαν δικάσιμον αυτής, δεν ήτο αναγκαίον να επιδοθή νέα τοιαύτη περί της αυτής αξιώσεως, αλλ' ούτε ήτο δυνατόν και τούτο, αφού τυχόν εγειρομένη νέα περί της αυτής αξιώσεως νομίμως θά απεκρούετο υπό της εφεσιβλήτου διά του εκ του άρθρου 475 της Πολ. Δικ. απαραδέκτου (Α.Π. 175/1955) και ο αντίθετος ισχυρισμός της εφεσιβλήτου τυγχάνει άβάσιμος νόμω και απορριπτέος. Εξ ετέρου εκ του ότι από της κατά την 17.1.1955, καθ' ην επεδόθη τω εφεσιβλήτω η αγωγή και μέχρι 7.4.1958, καθ' ην τω επεδόθη η κλήσις προς συζήτησιν αυτής, ματαιωθείσης, ως έρρέθη, της διά την 9.3.1955 ορισθείσης αρχικώς συζητήσεως αυτής, παρήλθε χρονικόν διάστημα 2 και πλέον ετών, ουδαμώς απεσβέσθη εν επιδικία η ένδικος περί καταβολής της αποζημιώσεως του νόμου 2112/1920 αξίωσις του εκκαλούντος, ως άβασίμως υποστηρίζει ο εφεσίβλητος, αφού επί αποσβεστικής προθεσμίας δεν χωρεί κατ' αναλογίαν εφαρμογή των περί παραγραφής εν επιδικία διατάξεων κατ' άρθρον 279 του Αστικού Κώδικος (Α.Π. 73/1954, ΕΕΔ 13, σελ. 237, Α.Π. 574/1953, ΝοΒ 2, σελ. 167) και ο αντίθετος ισχυρισμός του εφεσιβλήτου τυγχανε άβάσιμος και απορριπτέος.

τὸν κρίσιμον χρόνον ἠσφαλισμένος εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

***

Ἔχει ἤδη νομολογηθῆ ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (455/1946, εἰσηγητὴς *Ν. Κάτελας*, ΕΕΔ 7, 863), ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 69 τοῦ νόμου 6298/1934 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» (ὅμοιον καὶ τὸ ἰσχῦον ἤδη ἄρθρον 60 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων») ἀπαλλάσσεται ὁ ἐργοδότης τῆς ἐκ τοῦ νόμου 551 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ὑποχρεώσεως πρὸς ἀποζημίωσιν, διατηρεῖται δὲ μόνον ἡ ἐκ τοῦ κοινοῦ ἀστικοῦ δικαίου ἀξίωσις πρὸς ἀποζημίωσιν (ἄρθρον 16 νόμου 551) εἰς περίπτωσιν παραβάσεως τῶν ὅρων ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων ἐκ δόλου τοῦ ἐργοδότου (βλέπε καὶ Πρωτοδικεῖον Θεσσαλονίκης 143/1958, ἐν ᾗ καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, εἰσηγητὴς *Ν. Σακελλαρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 424).

Προέκυψεν ἐν τῇ νομολογίᾳ τὸ ζήτημα, ἂν καὶ τῆς κατ' ἄρθρ. 932 Α.Κ. ἀποζημιώσεως δι' ἠθικὴν βλάβην ἀπαλλάσσηται ὁ ἐργοδότης καὶ μετ' ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας (βλέπε ΕΕΔ 13, 118, ΕΕΔ 17, 424) ἐπελήφθη τοῦ ζητήματος ὁ Ἄρειος Πάγος.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 663/1954 (εἰσηγητὴς *Μ. Παπελῆς*, ΕΕΔ 13, 1186) ἀποφάσεώς του ἐδέχθη, ὅτι ὁ παθὼν ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος (ἢ τὰ ἀντ' αὐτοῦ δικαιούμενα πρόσωπα) ἔχει ἀξίωσιν πρὸς χρηματικὴν ἱκανοποίησιν λόγῳ ἠθικῆς βλάβης μόνον ὅταν τὸ ἀτύχημα ὀφείληται εἰς δόλον τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντος προσώπου ἢ εἰς μὴ τήρησιν ἐπιβεβλημένων ὅρων ἀσφαλείας καὶ ὄχι εἰς τὰς λοιπὰς περιπτώσεις ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, δι' ἃ ὑφίσταται ἀντικειμενικὴ εὐθύνη τοῦ ἐργοδότου.

Δέχεται ἤδη ὁ Ἄρειος Πάγος, ὅτι καὶ καθ' ἃς περιπτώσεις ὁ ἐργοδότης, προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἀπαλλάσσεται τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς χρηματικὴν ἀποζημίωσιν τοῦ παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, δηλαδὴ καὶ ἐπὶ παραβάσεως ὅρων ἀσφαλείας ἐξ ἀμελείας καὶ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐργοδότου, ὑπάρχει ἀξίωσις τοῦ παθόντος πρὸς ἀποζημίωσιν λόγῳ ἠθικῆς βλάβης (βλέπε καὶ *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, ἔκδ. 1955, σελ. 222 ἑπ.).

Δεδομένου δὲ ὅτι διὰ τὴν ἐπιδίκασιν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 932 Ἀστικοῦ Κώδικος χρηματικῆς ἀποζημιώσεως τὸ δικαστήριον κρίνει κυριαρχικῶς, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν κατ' ἐλευθέραν ἐκτίμησιν τὴν ἔκτασιν τῆς ψυχικῆς ὀδύνης, τὸν βαθμὸν τοῦ πταίσματος, τὸ εἶδος καὶ τὸ μέγεθος τῆς γενομένης βλάβης, ὡς καὶ τὴν οἰκονομικήν, οἰκογενειακὴν καὶ κοινωνικὴν κατάστασιν ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων, ὡς καὶ τὸ τυχὸν συντρέχον πταίσμα τοῦ παθόντος (*Κ. Τριανταφυλλόπουλος*, Νέον Δίκαιον, τ. 7 σ. 5 ἑπ., *Π. Ζέπος*, Ἐνοχ. Β' σελ. 796, σημ. 4), ἀπόκειται εἰς τὰ δικαστήρια νὰ προστατεύσουν ἐπαρκῶς τὰ θύματα τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ἔναντι τῶν ὑπαιτίων διὰ ταῦτα ἐργοδοτῶν, οἱ ὁποῖοι παραβλέπουν νὰ τηρήσουν τοὺς ὅρους ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων.

Ἐξ ἄλλου καὶ ἡ ἀναμέτρησις τῆς εὐθύνης αὐτῶν εἰς ἀποζημίωσιν θὰ τοὺς καταστήσῃ προσεκτικοὺς εἰς τὴν τήρησιν τῶν ὅρων ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων καὶ ὑπάρχει καὶ ἡ προσδοκία νὰ ἐλαττωθοῦν τὰ πολλαπλασιαζόμενα ἐργατικὰ ἀτυχήματα εἰς ὄφελος τῶν ἐργαζομένων καὶ τοῦ Ι.Κ.Α., τὸ ὁποῖον θὰ ἀπαλλάσσηται ἀναλόγως τῶν παροχῶν.

Ἀρείου Πάγου 233/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Κ. Γκολφινόπουλος***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Θ. Σταυρόπουλος***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Φερτάκης, Α. Ἀγγελίδης

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 932 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὁρίζοντος ὅτι ἕνεκεν ἀδικοπραξίας, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀποζημιώσεως διὰ περιουσιακὴν ζημίαν, τὸ δικαστήριον δύναται νὰ ἐπιδικάσῃ εὔλογον κατὰ τὴν κρίσιν του χρηματικὴν ἱκανοποίησιν λόγῳ ἠθικῆς βλάβης, ἐν συνδυασμῷ ἀφ' ἑνὸς μὲν πρὸς τὰ ἄρθρα 298 καὶ 299 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἅτινα ἀμφότερα εὑρηνται εἰς τὸ περὶ ὑποχρεώσεως πρὸς παροχὴν ἐν γένει πρῶτον κεφάλαιον τοῦ περὶ ἐνοχικοῦ δικαίου μέρους τοῦ Κώδικος τούτου, ἐξ αὐτῶν δμως τὸ μὲν ἄρθρον 298 κεῖται ὑπὸ τὸν παράτιτλον «διαφέρον», τὸ δὲ 299 ὑπὸ τὸν παράτιτλον «ζημία περιουσιακή» καὶ ἐξ ἑτέρου πρὸς τὸ ἄρθρον 933, κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ διὰ τὴν ὡς ἄνω χρηματικὴν ἱκανοποίησιν λόγῳ ἠθικῆς βλάβης ἀξίωσις δὲν ἐκχωρεῖται, οὔτε κληρονομεῖται, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ ὡς ἄνω χρηματικὴ ἱκανοποίησις ἀφορᾷ εἶδος ζημίας διαστελλόμενον τῆς αὐτόχρημα ὁλικῆς, ἤτοι τῆς περιουσιακῆς ζημίας, καθ' ὅσον ἐκείνη σκοπὸν ἔχει τὴν ἠθικὴν παρηγορίαν καὶ ψυχικὴν ἀνακούφισιν τοῦ ἀδικηθέντος. Ὁ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐξ αὐτοῦ καὶ ἰδίᾳ τῶν ἄρθρων 1, 28, 29, 30, 32 τούτου προκύπτει, ἀπέβλεψεν εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος περιουσιακῶν ἐν στενῇ ἐννοίᾳ ζημιῶν τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ. Ὡς ἐκ τούτου οὔτε ἐκ τοῦ ἄρθρου 60 § 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου, καθ' ὃ ὁ ἐργοδότης ἀπαλλάσσεται ἔναντι τοῦ ἠσφαλισμένου παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. τῆς ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ β. δ/γματος τῆς 24 Ἰουλίου 1920 περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν ἐξ ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ παθόντων ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων, ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν μεταγενεστέρως, ὑποχρεώσεως πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως, ἐξόδων νοσηλείας καὶ κηδείας, ἤτις ἄλλως τε ἀποζημίωσις κατὰ τὸ διάταγμα τοῦτο αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν εἶναι αὐστηρῶς περιουσιακή, οὔτε ἐκ τοῦ ἄρθρου 34 § 2 τοῦ ἰδίου νόμου, ὁρίζοντος ὅτι ἐὰν διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως βεβαιοῦται, ὅτι τὸ ἀτύχημα «ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας» ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς ὀφείληται εἰς δόλον τοῦ ἐργοδότου ἢ ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντος προσώπου, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν παθόντα ἢ ἐν περιπτώσει θανάτου τούτου εἰς τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 28 πρόσωπα τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῆς κατὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα

ανηκούσης άποζημιώσεως καὶ τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τῶν κατὰ τὸν νόμον 1846/1951 χορηγητέων παροχῶν, συνάγεται, ὅτι ὁ ἐργοδότης δὲν φέρει τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἐξ ἀοικοπραξίας χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην.

Τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του προκύπτει, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ἐδέξατο ἀνελέγκτως, ὅτι τὸ ἐπελθὸν εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον ἐργάτην ἠσφαλισμένον τοῦ Ι.Κ.Α., ἐργατικὸν ἀτύχημα βαρύνει τὸν ἀναιρεσείοντα, ὅστις «α) κατὰ παράβασιν τῶν νομίμων ὑποχρεώσεών του περὶ ὅρων ἀσφαλείας τῶν εἰς τὴν ἐργασίαν του ἀσχολουμένων ἐργατῶν (ἄρθρ. 1, 143 καὶ 146, 147 προεδρ. διατ. τῆς 14/22 Μαρτίου 1934 περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας ἐργατῶν, ἄρθρον 1, ἐδ. ζ' τοῦ ἀπὸ 28.8.1920 β. δ/γματος, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ νόμου 2943/1922) προέστησεν ὡς ἐργάτην πρόσωπον ἀνειδίκευτον καὶ στερούμενον πείρας δι' οἰκοδομικὰς ἐργασίας, παραλείψας ἅμα νὰ δώσῃ αὐτῷ τὰς καταλλήλους ὁδηγίας πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἰσοπεδώσεως τῆς ἀσβέστου καὶ νὰ θέσῃ εἰς τὴν διάθεσιν του τὰ κατάλληλα ἐργαλεῖα, ὥστε νὰ ἀποφεύγηται ἡ ἐκτίναξις τῆς ἀσβέστου καὶ β) δὲν ἐφωδίασε τὸν ἀναιρεσίβλητον, ὡς καὶ τοὺς λοιποὺς ἐν ταῖς ἰδίαις οἰκοδομικαῖς ἐργασίαις ἀσχολουμένους ἐργάτας, δι' εἰδικῶν διοπτρῶν προστατευτικῶν τῶν ὀφθαλμῶν ἐκ τῆς ἐνδεχομένης ἐκτινάξεως τῆς ἀσβέστου καὶ τῶν ἄλλων οἰκοδομικῶν ὑλικῶν, οὐδ' ἔδωκεν εἰς τοὺς ἐργάτας του καταλλήλους ὁδηγίας πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας των, ὥστε νὰ ἀσφαλίζηται ἡ ὑγεία των», ἤτοι ὅτι τὸ ἐπελθὸν τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ ἐργάτῃ ἀτύχημα τῆς ἐξορύξεως τοῦ δεξιοῦ ὀφθαλμοῦ του ὀφείλεται εἰς τὴν ἀμέλειαν καὶ ὑπαιτιότητα τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐργοδότου καὶ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντος ἐργάτου Α. Ξ*** (ἄρθρα 914, 922 Ἀστικοῦ Κώδικος). Ὅθεν μετὰ ταῦτα ἐπιδικάσαν ὑπὲρ τοῦ παθόντος ἀναιρεσιβλήτου λόγῳ ἠθικῆς βλάβης χρηματικὴν ἱκανοποίησιν διὰ μερικῆς ἀποδοχῆς τῆς ἀγωγῆς ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ ἐναντίος μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως.

Λόγῳ τοῦ ἐνδιαφέροντος τοῦ θέματος παρατίθεται κατωτέρω καὶ ἡ ἐπικυρωθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑπ' ἀριθ. 3370/1958 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν (Πρόεδρος ὁ κ. *Γ. Κατάνης*, Εἰσηγητὴς ὁ Ἔφέτης κ. *Π. Πατῆς*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Ἀγγελίδης, Χ. Φερτάκης), ἵνα γνωσθῶσι καὶ αἱ ἐνδιαφέρουσαι σκέψεις αὐτῆς, τόσον τῆς μειοψηφίας, ὅσον καὶ τῆς πλειοψηφίας.

Εἰ καὶ ἠδύναντό τινες ἀμφιβάλλοντες νὰ εἴπωσιν, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 299 Ἀστικοῦ Κώδικος ἕνεκα ζημίας μὴ περιουσιακῆς ὀφείλεται ἱκανοποίησις χρηματικὴ μόνον εἰς τὰς ἐν τῷ νόμῳ ὁριζομένας περιπτώσεις. Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης τίθεται ἡ ἀρχὴ τῆς ἀνορθώσεως τῆς μὴ περιουσιακῆς ζημίας, δηλαδὴ τῆς ἠθικῆς βλάβης διὰ χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως, ἀλλὰ μόνον εἰς ἃς περιπτώσεις ρητῶς ὁρίζει ταύτην ὁ νόμος, ὡς τοιούτου νοουμένου οὐ μόνον τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀλλὰ καὶ παντὸς ἄλλου εἰδικοῦ νόμου (*Καυκᾶ*, Ἐνοχικὸν Δίκαιον τ. Π ὑπ' ἄρθρα 932-933 § 2, σελ. 549, *Λιτζερόπουλος* Ἑρμ.ΑΚ τ. ΙΙΑ, ὑπ' ἄρθρ. 299, ἀριθ. 1). Μία τῶν πολλῶν περιπτώσεων τῆς καθιερουμένης χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην, ἐκτὸς τοῦ ἄρθρου 59 Ἀστικοῦ Κώδικος εἶναι καὶ ἡ τοῦ ἄρθρου 932 Ἀστικοῦ Κώδικος (*Κ. Σούρλας*, Ἑρμ.ΑΚ, τ. Ι. ὑπ' ἄρθρον 59, ἀριθ. 2), καθ' ὃ ἕνεκεν ἀδικοπραξίας, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀποζημιώσεως διὰ τὴν περιουσιακὴν ζημίαν, τὸ δικαστήριον δύναται νὰ ἐπιδικάσῃ εὔλογον κατὰ τὴν κρίσιν του χρηματικὴν ἱκανοποίησιν λόγῳ ἠθικῆς βλάβης, ὡς ἀδικοπραξία δὲ δέον νὰ νοηθῇ οὐ μόνον ἡ τοῦ ἄρθρου 914 Ἀστικοῦ Κώδικος, τουτέστιν ἡ ὑπαιτίως τελεσθεῖσα, ἀλλὰ καὶ πᾶσα περίπτωσις, καθ' ἣν ὁ Ἀστικὸς Κῶδιξ ἐπιτρέπει τὴν παροχὴν ἀποζημιώσεως δι' ἀντικειμενικὴν εὐθύνην (*Καυκᾶ*, Ἐνοχικὸν Δίκαιον τ. Π ὑπ' ἄρθρ. 932 - 933 Ἀστικοῦ Κώδικος, παράγρ. 2 σελ. 549, *Λιτζερόπουλος*, Θέμ. ΝΑ' σελ. 658, *Λιτζερόπουλος*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρ. 299 δ, 8, *Ζέπου*, Ἐνοχικὸν Δίκαιον τ. Ι σ. 280 - 281). Ἐξ ἄλλου κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 551 νόμου, ὡς οὗτος τροποποιηθεὶς καὶ κωδικοποιηθεὶς ἰσχύει νῦν καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (ἄρθρον 38 εἰσαγωγικοῦ νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος), ἀτύχημα ἐκ βιαίου συμβάντος, ἐπερχόμενον εἰς ἐργάτην ἢ εἰς ὑπάλληλον τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 αὐτοῦ ἀναφερομένων ἐργασιῶν καὶ ἐπιχειρήσεων ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, παρέχει εἰς τὸν παθόντα δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατὰ τὴν ἐν ἄρθροις 3 καὶ 7 ἔκτασιν ἀπέναντι τοῦ κυρίου τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐξαιρουμένης μόνον τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ὁ παθὼν ἐκ προθέσεως προεκάλεσε τὸ ἐπελθὸν ἐργατικὸν ἀτύχημα, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 16 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁ παθὼν ἔχει τὸ ἐκλεκτικὸν δικαίωμα νὰ ἀσκήσῃ εἴτε ἐκ τοῦ νόμου τούτου, εἴτε ἐκ τοῦ κοινοῦ ἀστικοῦ δικαίου, τὴν προσήκουσαν αὐτῷ πρὸς ἀποζημίωσιν ἀξίωσιν μόνον εἰς τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἀναφερομένας δύο περιπτώσεις, ἤτοι ὅταν τὸ ἀτύχημα δύναται νὰ ἀποδοθῇ εἰς δόλον τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντος προσώπου, ὡς καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν τὸ ἀτύχημα ἐπῆλθεν ἐν ἐργασίᾳ ἢ ἐπιχειρήσει, ἐν ᾗ δὲν ἐτηρήθησαν αἱ διατάξεις τῶν ἰσχυόντων νόμων, διαταγμάτων ἢ κανονισμῶν περὶ τῶν ὅρων ἀσφαλείας καὶ ἕνεκα τῆς μὴ τηρήσεως τούτων.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων σαφῶς συνάγεται, ὅτι ὁ παθὼν ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ μὴ ὢν ἠσφαλισμένος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἔχει ἀξίωσιν πρὸς χρηματικὴν ἱκανοποίησιν λόγῳ ἠθικῆς βλάβης οὐχὶ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν παρέχεται τοιαύτη κατὰ τὸ ἀστικὸν δίκαιον, ἀλλὰ μόνον ὅταν τὸ ἀτύχημα ὀφείληται εἰς δόλον τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντος προσώπου, ὡς καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν τὸ ἀτύχημα ἐπῆλθεν ἐν ἐργασίᾳ ἢ ἐπιχειρήσει, ἐν ᾗ δὲν ἐτηρήθησαν αἱ διατάξεις τῶν ἰσχυόντων νόμων, διαταγμάτων ἢ κανονισμῶν, ἐγκριθέντων παρὰ τῆς Ἀρχῆς, περὶ τῶν ὅρων τῆς ἀσφαλείας καὶ ἕνεκα τῆς μὴ τηρήσεων τούτων, ἤτοι εἰς μόνας τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ νόμου 511 προβλεπομένας περιπτώσεις εὐθύνης τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὸ καινὸν ἀστικὸν δίκαιον, διότι μόνον εἰς τὰς περιπτώσεις ταύ-

τας πρόκειται ἀδικοπραξία τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 914 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἐν μέρει μόνον, ἤτοι εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς τὸ ἀτύχημα ὀφείλεται εἰς δόλον τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ προστηθέντος προσώπου, ἢ εἰς τὴν ὡς ἄνω εἰδικὴν ἀμέλειαν, δηλ. παράβασιν τῶν ὅρων ἀσφαλείας κλπ., οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ διαληφθέντος νόμου 551, καθ' ἣν ἐπιβάλλεται ὑποχρέωσις πρὸς παροχὴν ἀποζημιώσεως δι' ἀντικειμενικὴν εὐθύνην, ἤτις εἰς οὐδεμίαν τῶν ἐν τῷ περὶ ἀδικοπραξιῶν κεφαλαίῳ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος προβλεπομένων καὶ μὴ προϋποθετουσῶν ὑπαιτιότητα τοῦ ἀδικοπραγήσαντος περιπτώσεων περιλαμβάνεται, ἀφοῦ, καθ' ἃ προεξετέθη, ἡ ἀντικειμενικὴ εὐθύνη τοῦ ἐργοδότου περιορίζεται εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ δόλου τοῦ προστηθέντος, μὴ ἐπεκτεινομένης κατὰ συνέπειαν καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς τὸ ἀτύχημα ὀφείλεται εἰς εἰδικὴν ἀμέλειαν τούτου (Α.Π. 663/1954, Ν. Δίκ. τ. 10 σελ. 104, Κ. Σούρλας, Θέμ. ΞΕ' σελ. 691). Ἡ διὰ τοῦ ρηθέντος νόμου 551 παρεχομένη ἐπὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων εἰς τοὺς ἐργαζομένους προστασία ἀντικατεστάθη ἀρχικῶς μὲν διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 6298/1934, μετὰ ταῦτα δὲ διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ἀ.ν.1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» εἰσαχθείσης εὐρυτέρας καὶ πέραν τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ἐκτεινομένης ἀσφαλίσεως καὶ, ἐναντι τῆς εἰς τοὺς ἐργοδότας ἐπιβαλλομένης ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, μείζονος δὲ τῆς ὑπὸ τῶν ἐργαζομένων, εἰσφορᾶς πρὸς πληρωμὴν τῶν ἐκ τοῦ νόμου ταύτου παροχῶν, ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τοῦ ἄρθρου 60 § 3 αὐτοῦ ἀπηλλάγησαν οἱ ἐργοδόται τῆς ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 551/1914, ὡς ἐκωδικοποιήθη, ὁριζομένης ὑποχρεώσεως πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως καὶ ἐξόδων νοσηλείας καὶ κηδείας, ἐὰν ὁ παθὼν περιλαμβάνηται μεταξὺ τῶν ἀσφαλιστέων κατὰ τὸν προμνησθέντα ἀναγκαστικὸν νόμον προσώπων καὶ δικαιοῦται αὐτὸς ἢ ἐν περιπτώσει θανάτου του τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 34 § 2 αὐτοῦ πρόσωπα τῶν παροχῶν τοῦ ἀν. νόμου τούτου, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τῆς ἀντιστοίχου πρὸς τὸ ἄρθρον 16 τοῦ νόμου 551/1914 διατάξεως τοῦ ἄρθρου 32 § 4 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 περιωρίσθη ἡ κατὰ τὸ κοινὸν ἀστικὸν δίκαιον εὐθύνη τοῦ ἐργοδότου μόνον εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 16 καὶ ὑφ' ἣν ἔννοιαν προεξετέθη, δηλονότι περιλαμβανομένης τῆς τε ὑλικῆς καὶ ἠθικῆς βλάβης τοῦ διαληφθέντος νόμου 551/1914, ἤτοι ἐὰν τὸ ἀτύχημα ἐπήλθεν ἐκ δόλου τοῦ ἐργοδότου ἢ τῶν ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντων προσώπων, ἀποκλεισθείσης τῆς εὐθύνης τούτου ἐξ ἄλλου τινὸς λόγου ἕνεκα τῆς ἐπαυξήσεως τῶν ἐργοδοτικῶν εἰσφορῶν (Α.Π. 282/1948, Α.Π. 435/1948, ΕΕΔ τ. 7 868, Α.Π. 227/1958, Ἀρχ. Νομ. τ. 0' σελ. 960 - 961). Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀριδήλως συνάγεται, ὅτι, ἐὰν ὁ παθὼν ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος εἶναι ἠσφαλισμένος εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἔχει ἀξίωσιν πρὸς χρηματικὴν ἀποζημίωσιν λόγῳ ἠθικῆς βλάβης ἢ ὑλικῆς τοιαύτης μόνον ὅταν τὸ ἀτύχημα ὀφείληται εἰς δόλον τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντος προσώπου, ἤτοι εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἀντιστοίχου πρὸς τὸ ἄρθρον 16 τοῦ μνησθέντος νόμου 551/1914 ἄρθρου 34 § 2 τοῦ νόμου 1846/1951 προβλεπομένην περίπτωσιν εὐθύνης τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὸ κοινὸν ἀστικὸν δίκαιον, καθ' ἣν πρόκειται ἀδικοπραξία τοῦ ἐργοδότου ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 914 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ἐπ., ἀποδεχομένου τὴν θεωρίαν τῆς ὑποκειμενικῆς εὐθύνης, οὐχὶ δὲ ὅταν τὸ ἀτύχημα ὀφείληται εἰς ἄλλον λόγον, ὅτε ἀπηλλάγησαν οἱ ἐργοδόται πάσης ὑποχρεώσεως πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως λόγῳ ἠθικῆς βλάβης, ὡς ἐκ τῆς ἀδιαστίκτου διατυπώσεως τοῦ μνησθέντος ἄρθρου 34 § 2 νόμου 1846/1951.

Ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα πραγματικὰ περιστατικά, ὁ ἐφεσίβλητος - ἐνάγων, ὢν ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., προσελήφθη ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου 1953 ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος - ἐναγομένου ὡς ἡμερομίσθιος ἐργάτης τοῦ τελευταίου, καθ' ὃν δὲ χρόνον τὴν 1.6.1955 ἀνέμενε μετὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ φόρτωσιν ὑγρᾶς ἀσβέστου ἐπὶ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου τὴν μεταφορὰν ταύτης εἰς παρακειμένην οἰκοδομήν, ἐκ τῆς μὴ τηρήσεως ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος - ἐναγομένου τῶν ὅρων ἀσφαλείας ἐν τῇ ἐργασίᾳ, μὴ ἐκλέξαντος ἱκανὸν ἐργάτην, οὔτε προβάντος εἰς τὰς δεούσας ὁδηγίας πρὸς αὐτὸν δι' εἰδικῶν προστατευτικῶν τῶν ὀφθαλμῶν του ὑάλων, οὔτε θέσαντος εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐργάτου κατάλληλον ἐργαλεῖον ἀφ' ἑνὸς καὶ ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐναγομένου προστηθέντος ἐργάτου, ἀσχολουμένου εἰς τὴν διὰ τοῦ κοινοῦ πτύου ἰσοπέδωσιν τῆς ἐν τῷ αὐτοκινήτῳ φορτώσεως ἀσβέστου ἀφ' ἑτέρου, ἐξετινάχθη τεμάχιον ὑγρᾶς ἀσβέστου, προξενῆσαν ἐγκαύματα εἰς τὸν δεξιὸν ὀφθαλμὸν τοῦ (ἐνάγοντος), ἐξ ὧν ἀπώλεσε τελείως τὴν ὅρασίν του. Οὕτωσι ἱστορουμένη ἡ ἀγωγὴ καὶ διώκουσα νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἐκκαλῶν - ἐναγόμενος νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἐφεσίβλητον ἐνάγοντα 120.000 δραχ. διὰ χρηματικὴν ἱκανοποίησιν λόγῳ ἠθικῆς βλάβης, ἣν ὑπέστη ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ἀτυχήματος, ἔδει, κατὰ *τὴν μειοψηφοῦσαν γνώμην*, νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀόριστος καὶ νόμῳ ἀνεπέρειστος, ἐφ' ὅσον ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων, ὢν ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ἐδικαιοῦτο, καθ' ἃ προεξετέθη, χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως λόγῳ ἠθικῆς βλάβης μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν τὸ ἀτύχημα ἐγένετο δόλῳ τοῦ ἐργοδότου ἢ τῶν ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντων προσώπων, ὅπερ γεγονὸς δὲν ἐκτίθεται, ὡς ἔδει, ἐν τῇ ἀγωγῇ, τῶν δι' αὐτῆς ἐκτιθεμένων πραγματικῶν περιστατικῶν συνιστώντων παράλειψιν τοῦ ἐκκαλοῦντος - ἐναγομένου ὅπως τηρήσῃ τοὺς ὅρους ἀσφαλείας ἐν

τῇ ἐργασίᾳ καὶ ἀμέλειαν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντος ὀργάνου του. Τούτοις συνεπῶς, *κατὰ τὴν μειοψηφοῦσαν γνώμην*, ἔδει νὰ μεταρρυθμισθῶσιν αἱ συνεκκαλούμεναι ἀποφάσεις, ἀνακληθῇ δὲ ἡ ἀναπεμπτικὴ ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου τούτου, γινομένου δεκτοῦ τοῦ σχετικοῦ λόγου ἐφέσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος - ἐναγομένου. *Κατὰ τὴν κρατήσασαν ὅμως παρὰ τῷ Δικαστηρίῳ τούτῳ γνώμην*, ὀρθῶς ἐκρίθη ὡς νόμῳ βάσιμος ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ κατὰ τὸ ὡς ἄνω περιεχόμενον καὶ αἴτημα αὐτῆς, διότι ἐκ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 16 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 551/1914 νόμου, ὅστις, ὡς ἐκωδικοποιήθη διὰ τοῦ β. δ/γματος τῆς 24 Ἰουλίου/25 Αὐγούστου 1920 καὶ ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, διετηρήθη ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος διὰ τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ εἰσαγωγικοῦ τούτου νόμου 2783/1941, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 229, 914 καὶ ἐπ. καὶ 932 Ἀστικοῦ Κώδικος, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ὁ ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος παθὼν στερεῖται τῆς ἀξιώσεως πρὸς χρηματικὴν ἱκανοποίησιν λόγῳ ἠθικῆς βλάβης ἐν τῇ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 νόμου 551 περιπτώσει τῆς ἀντικειμενικῆς εὐθύνης τοῦ ἐργοδότου, ἅτε μὴ περιλαμβανομένης εἰς οἱονδήποτε τῶν ἐν τῷ περὶ ἀδικοπραξιῶν κεφαλαίῳ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος προβλεπομένων καὶ μὴ προϋποθετόντων ὑπαιτιότητα τοῦ ἀδικοπραγήσαντος θεμάτων, ἐνῷ ὁ ὡς εἴρηται παθὼν ἔχει τοιαύτην ἀξίωσιν, ὁσάκις τὸ ἀτύχημα ὀφείλεται εἴτε εἰς δόλον τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντος προσώπου, εἴτε εἰς τὴν μὴ τήρησιν τῶν ἐπιβεβλημένων ὅρων ἀσφαλείας ἐκ μέρους τοῦ ἰδίου ἐργοδότου, ἀδικοπραγοῦντος τοιουτοτρόπως ἐξ ἀμελείας εἰς βάρος τοῦ παθόντος, ἀφοῦ ἐν ἀμφοτέραις ταῖς περιπτώσεσι ταύταις ὑπόκειται ἀδικοπραξία ἐκείνου κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 914 ἢ τοῦ ἄρθρου 922 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὁπότε δικαιολογεῖται ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἄρθρων 299 καὶ 932 αὐτοῦ (Α.Π. 663/1954, ΝοΒ τ. Β' 1247). Ἡ αὐτὴ δὲ λύσις πρασήκει καὶ ὅταν ὁ ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος παθὼν ἦτο ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., χωρὶς νὰ ἀσκῇ ἐπιρροὴν τὸ ὅτι ἐν ὑπάρξει τοιαύτης ἀσφαλίσεως περιορίζεται διὰ τῶν ἄρθρων 34 § 2 καὶ 60 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἡ εὐθύνη τοῦ οἰκείου ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν τῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ κοινοῦ ἀστικοῦ δικαίου ἀποζημιώσεως (ὡς καλυπτομένης διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγουμένων παροχῶν), μόνον ἐν τῇ περιπτώσει δόλου τοῦ ἐργοδότου, διότι ὁ περιορισμὸς οὗτος ἀναφέρεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῶν σχετικῶν περιουσιακῶν ζημιῶν, μὴ ἐπεκτεινόμενος καὶ ἐπὶ τῆς χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως λόγῳ ἠθικῆς βλάβης, τοσοῦτον μᾶλλον, καθόσον αὕτη, ἐκτὸς τοῦ ὅτι, κατὰ τὸν ρητὸν ὁρισμὸν τοῦ ἄρθρου 932 Ἀστικοῦ Κώδικος, εἶναι ἀνεξάρτητος τῆς ἀποζημιώσεως διὰ τὴν περιουσιακὴν ζημίαν, δυναμένη νὰ ἐπιδικασθῇ καὶ ἄνευ τοιαύτης, ὁπωσδήποτε δὲν βαρύνει τὸ Ι.Κ.Α., ἐνῷ ἐτέρωθεν ἐν τῇ προκλήσει ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου οὐ μόνον ἐκ δόλου, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἀμελείας του διὰ τῆς μὴ παρ' αὐτοῦ τηρήσεως τῶν ὅρων ἀσφαλείας, συντρέχει ὑπαίτιος κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 914 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀδικοπραξία ἐκείνου εἰς βάρος τοῦ παθόντος, δικαιολογοῦσα τὴν ἐπιδίκασιν χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως λόγῳ ἠθικῆς βλάβης. Πᾶσα δὲ ἀντίθετος ἐκδοχὴ παρίσταται καὶ ἀνεπιεικής, ἄγουσα ἅμα προδήλως καὶ εἰς τὸ ἀσφαλῶς μὴ βουληθὲν ὑπὸ τοῦ νομοθέτου ἄτοπον τῆς ἀνίσου καὶ ἀδίκου μεταχειρίσεως τῶν ὑποστάντων ἐργατικὸν ἀτύχημα μεταξὺ τῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἠσφαλισμένων καὶ τῶν ἀνασφαλίστων τοιούτων. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐφ' ὅσον ὁ ἐφεσίβλητος - ἐνάγων διὰ τοῦ δικογράφου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς του ἰσχυρίζεται, ὅτι ὑπέστη τὸ προεκτεθὲν ἐργατικὸν ἀτύχημα ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐργοδότου του (ἐκκαλοῦντος), συνισταμένου εἰς τὴν ἐξ ἀμελείας τούτου μὴ τήρησιν τῶν ἐπιβαλλομένων ὅρων ἀσφαλείας ἐν τῇ ἐργασίᾳ του, τῶν τοιούτων δὲ πραγματικῶν περιστατικῶν ἀρκούντως ὁριζομένων ἐν τῇ ἀγωγῇ, ἡ ἀγωγὴ αὕτη ὑπὸ τὸ ὡς ἄνω περιεχόμενον καὶ αἴτημά της εὐσταθὴς νόμῳ παρίσταται, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 16 ν. 551/1914, ἄρθρ. 299, 914, 922 καὶ 932 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ἄρθρ. 314, 652 Ποινικοῦ Κώδικος, ἀπορριπτέος δὲ τυγχάνει ὁ ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου νομικῆς ἐκδοχῆς ἐρειδόμενος λόγος ἐφέσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐναγομένου ὡς μὴ νόμιμος.

. . . . . .

Τὸ δικαστήριον, ἐκτιμῶν τὰ προκύψαντα ἐκ τῶν ἀποδείξεων πραγματικὰ περιστατικὰ καὶ λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὸν βαθμὸν τῆς ὑπαιτιότητος τοῦ ἐναγομένου (ἐκκαλοῦντος), τὴν περιουσιακὴν καὶ κοινωνικὴν κατάστασιν τῶν διαδίκων, τὸ εἶδος τῆς προξενηθείσης σωματικῆς βλάβης τοῦ ἐφεσιβλήτου - ἐνάγοντος καὶ ἰδίᾳ τὴν ἀχρήστευσιν τοῦ ἑνὸς ὀφθαλμοῦ του, κρίνει ὅτι δέον νὰ ἐπιδικασθῇ αὐτῷ ὡς χρηματικὴ ἱκανοποίησις λόγῳ ἠθικῆς βλάβης τὸ ποσὸν τῶν 20.000 δραχμῶν, μεταρρυθμιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ὁριστικῆς ἀποφάσεως κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο, κατὰ παραδοχὴν τοῦ σχετικοῦ λόγου ἐφέσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐναγομένου καὶ ἀπορριπτομένου τοῦ ἀντιθέτου λόγου ἐφέσεως ὡς ἀβασίμου.

ΑΠΕΡΓΙΑ - ΑΝΤΑΠΕΡΓΙΑ

ΑΣΚΗΣΙΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΑΠΕΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΠΕΡΓΙΑΣ

Δικαίωμα μισθοῦ κατά χρόνον ἀπεργίας καὶ ἀνταπεργίας

Ἀναγνώρισις τῆς ἀπεργίας ὡς δικαιώματος, ὑποκειμένου μόνον εἰς προσβολὴν κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἀπαλλαγὴ ἐργοδότου τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς μισθοῦ κατὰ χρόνον ἀπεργίας.—Δικαίωμα ἐργοδοτῶν καὶ πρὸς ἀνταπεργίαν, ὑποκείμενον καὶ τοῦτο εἰς τοὺς περιορισμοὺς τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ὑποχρέωσις ὅμως ἐργοδότου εἰς καταβολὴν μισθοῦ, μετὰ προσήκουσαν προσφορὰν ὑπηρεσιῶν μισθωτῶν, διατελοῦντος τοῦ ἐργοδότου ἐν ὑπερημερίᾳ δανειστοῦ, μὴ ἀπαιτουμένου δι' αὐτὴν πταίσματος.—Ὕπαρξις προσηκούσης προσφορᾶς ὑπηρεσιῶν καὶ ἐπὶ περιπτώσεως προσφορᾶς αὐτῶν ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐπὶ χρόνον ἐλάσσονα τοῦ συμφωνηθέντος λόγῳ τῆς συμμετοχῆς τῶν μισθωτῶν κατὰ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς νομίμως κηρυχθείσης ἐπὶ τινας ὥρας ἀπεργίας.

Ἐτέθη ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαστοῦ τὸ θέμα «ἀπεργία καὶ ἀνταπεργία», ἀπὸ τοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν συνεπειῶν ὡς πρὸς τὴν ὑποχρέωσιν μισθοῦ.

Προκειμένου περὶ ἀπεργίας συγγραφεῖς καὶ νομολογία τῶν δικαστηρίων δέχονται (καὶ ἐπιμαρτυρεῖται τοῦτο ὡς ὀρθὸν ἐκ πλειόνων τῆς μιᾶς νομοθετικῶν διατάξεων), ὅτι αὕτη, ἀποσκοποῦσα εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν ὅρων ἐργασίας, ἀποτελεῖ δικαίωμα τῶν μισθωτῶν (βλέπε ΕΕΔ 13, 1113 ἐπ., ἔνθα παραπομπαὶ εἰς τὴν θεωρίαν καὶ νομολογίαν, *Δ. Κ. Καλομοίρην*, ΕΕΔ 14, 401, *Γ. Π. Σπυρόπουλον*, ΕΕΔ 14, 1129 ἐπ., Α. Π. 670/1953, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 13, 62, 829/1954, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 14, 64).

Οἱ ἀπεργοῦντες μισθωτοὶ δὲν δικαιοῦνται τοῦ μισθοῦ, ἀφοῦ δὲν παρέχεται ἐργασία (βλέπε παραπομπὰς εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 13, 1114, *Γ. Π. Σπυρόπουλον*, ἔνθ' ἀνωτ.), ἀναστελλομένης τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Τὸ ζήτημα ὅμως εἶναι ποῖαι αἱ συνέπειαι ἐκ τῆς ἀνταπεργίας τοῦ ἐργοδότου, τοῦ λεγομένου λόκ-ἄουτ.

Δέχεται ἡ ἀπόφασις, ὅτι καὶ αὕτη ἀποτελεῖ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου καὶ ἡ ἄποψις της ἔχει συμφώνους καὶ τοὺς θεωρητικοὺς (ἐπιμαρτυρουμένη ὡς ὀρθὴ παρ' ἡμῖν καὶ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 § 6 τοῦ ἀ. ν. 539/1945 περὶ ἀδείων μισθωτῶν, ΕΕΔ 4, 475, ἐν ᾗ ὁμοῦ μετὰ τῆς ἀπεργίας μνημονεύεται καὶ ἡ ἀνταπεργία, τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων νόμου 2151/1920, ἀκόμη καὶ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 18 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ΕΕΔ 17, 213, ἡ ὁποία ἀπαγορεύει τὴν διακοπὴν τῆς ἐργασίας ἀπὸ τῆς παραπομπῆς τῆς διαφορᾶς εἰς τὴν διαιτησίαν). (Βλέπε καὶ παραπομπὰς εἰς θεωρίαν ἐν ΕΕΔ 13, 1116, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 100).

Ὡς πρὸς τὰ ἔννομα ὅμως ἀποτελέσματα τῆς ἀνταπεργίας γίνονται ἐν τῇ θεωρίᾳ δεκταὶ ταῦτα:

Κατὰ τὸν *Ι. Καποδίστριαν* (Θέμ. ΝΖ' 448 ἐπ., σχόλιον ἐπὶ τῆς Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 6375/1946, ἐφ' ἧς βλέπε καὶ *Θ. Βλαχόπουλον*, ΕΕΔ 12, 283) τόσον ἐπὶ ἀπεργίας τῶν ἐργαζομένων, ὅσον καὶ ἐπὶ τοῦ λόκ-ἄουτ τοῦ ἐργοδότου, ἰσχύει ὁ κανὼν ὅτι ἡ ἄσκησις τῶν δικαιωμάτων τούτων εἶναι σεβαστὴ καὶ ὡς πρὸς τὰς συνεπείας τοῦ λόκ-ἄουτ ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑποχρεώσεων τοῦ ἐργοδότου ἰσχύει ἡ αὐτὴ ἀρχή, ἥτις κρατεῖ καὶ ὡς πρὸς τὰς συνεπείας τῆς ἀπεργίας ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων τῶν ἐργαζομένων. Τόσον ὁ ἐργαζόμενος, ὅστις ἀπεργεῖ, ὅσον καὶ ὁ ἐργοδότης, ὅστις κηρύσσει λόκ-ἄουτ, δρῶσιν ἐπὶ ἰδίῳ κινδύνῳ: Οἱ ἀπεργοῦντες ἐργάται δὲν δικαιοῦνται κατ' ἀρχὴν μισθοῦ, ἐφ' ὅσον κατέστησαν ὑπερήμεροι περὶ τὴν παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν των. Ἀντιστοίχως καὶ ὁ κλείων τὸ ἐργοστάσιόν του, ἐπὶ σκοπῷ λόκ-ἄουτ, ἐργοδότης θεωρεῖται ὑπερήμερος, ἐφ' ὅσον ἀποκρούει τὰς προσφερομένας ὑπηρεσίας τῶν ἐργαζομένων καὶ κατ' ἄρθρον 656 Ἀστ. Κώδικος ὀφείλει τὸν μισθὸν εἰς τὸν προσφέροντα, δικαιούμενος μόνον νὰ καταλογίσῃ εἰς τὸν μισθὸν ὅ,τι ὁ δικαιοῦχος ὠφελήθη ἐκ τῆς ματαιώσεως τῆς ἐργασίας ἢ τῆς ἀλλαχοῦ παροχῆς αὐτῆς.

Ἐὰν ὅμως πάντοτε κατὰ τὸν *Ι. Κ.* τοῦ κλεισίματος τοῦ ἐργοστασίου προηγήθη ἀπεργία, δὲν δύναται, κατ' ἀρχήν, νὰ γίνῃ λόγος περὶ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου, ἀφοῦ οἱ ἐργαζόμενοι εἶχον παύσει νὰ τῷ προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας των. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ ἐργοδότης οὐδεμίαν ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ καταβάλλῃ μισθόν, μέχρις οὗ πρῶτοι οἱ ἀπεργοὶ λύσουν τὴν ἀπεργίαν καὶ δηλώσουν, ὅτι δέχονται νὰ ἐπανέλθουν ὑπὸ τοὺς αὐτούς, ὡς μέχρι τῆς κηρύξεως τῆς ἀπεργίας, ὅρους εἰς τὴν ἐργασίαν. Ἐὰν δὲ καὶ μετὰ τὴν τοιαύτην δήλωσίν των ὁ ἐργοδότης ἐπιμένῃ εἰς τὴν ἄρνησιν ἀποδοχῆς τῶν ἤδη προσφερομένων ὑπηρεσιῶν, καθίσταται οὗτος ὑπερήμερος καὶ ἔκτοτε ὀφείλει τὸν μισθόν.

Ὑποστηρίχθη (*Θ. Βλαχόπουλος*, ΕΕΔ 12, 283) καὶ ὅτι ἡ ἐργοδοτικὴ ἀνταπεργία ἀναστέλλει (καὶ αὕτη ὡς ἡ ἀπεργία) τὴν ἀτομικὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἡ ὁποία ἐξακολουθεῖ νὰ ὑφίσταται καθ' ὅλον τὸν χρόνον τῆς ἀνταπεργίας, ἀποφεύγεται ὅμως ἡ ἐκτέλεσις ταύτης. Αἱ ἀμοιβαῖαι συμβατικαὶ ὑποχρεώσεις εἶναι ἠρτημέναι. Ὁ ἐργοδότης δὲν παρέχει τὸν τόπον καὶ τὰ ὄργανα τῆς ἐργασίας. Ὁ

ἐργαζόμενος προσφέρει, ἀλλὰ δὲν παρέχει τὴν ἐργασίαν, ὡς δὲ ἐκ τῆς ὑφισταμένης ἀναστολῆς τῆς συμβάσεως - κατὰ θεμιτὴν καὶ ἐπιτρεπτὴν ὑπὸ τοῦ Δικαίου περίπτωσιν - ἡ ὑπὸ τῶν ἐργαζομένων προσφορὰ τῆς παροχῆς των δὲν περιάγει τοὺς ἀνταπεργοὺς ἐργοδότας εἰς ὑπερημερίαν, δεδομένου ὅτι ἡ ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ νόμου ἐνάσκησις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀνταπεργίας δὲν δύναται νὰ ἔχῃ δι' αὐτοὺς ἐπιζημίους συνεπείας καὶ ἑπομένως δὲν ὀφείλουν οὗτοι τὸν ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Ἀστ. Κώδικος μισθόν. Ὑποχρέωσις μισθοῦ ὑφίσταται μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἀνταπεργίας, ὁπότε ὁ ἐργοδότης ὀφείλει νὰ ἀποδεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας τῶν μισθωτῶν (πρβλ. καὶ *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 100 ἑπ.).

Τὴν αὐτήν, ὡς ἐπὶ ἀπεργίας, λύσιν, τῆς ἀναστολῆς τῶν ὑποχρεώσεων ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, δέχεται ἐπὶ ἀνταπεργίας καὶ ὁ *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, β' ἔκδοσις, ὑπ' ἄρθρον 669, σελ. 530.

Τὸ ζήτημα, ἑπομένως, τὸ ὁποῖον εἶναι ἐρευνητέον, δὲν εἶναι, ἂν διὰ τὴν ἐπέλευσιν τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 349 Ἀστ. Κώδικος ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου (καὶ ὑποχρέωσιν μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 Ἀστ. Κώδικος) ἀπαιτῆται πταῖσμα αὐτοῦ, διότι τοῦτο εἶναι ἀναμφισβήτητον (ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 349 - 360 § 5α, *Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 659, *Κ. Δημάκης*, ΕΕΔ 13, 393 ἑπ.), ἀλλ' ἂν γεννᾶται ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου λόγῳ τῆς ἐνασκήσεως ὑπ' αὐτοῦ τοῦ δικαιώματος ἀνταπεργίας.

Χαρακτηριστικὴ εἶναι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 § 6 τοῦ ἀ. ν. 539/1945 περὶ ἀδείων μισθωτῶν, ἐν τῇ ὁποίᾳ, ἀπαριθμουμένων τῶν περιπτώσεων ἀναστολῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, (ἀσθένεια, στράτευσις, ἀπεργία), κατονομάζεται καὶ ἡ ἀνταπεργία, ἐξ ἧς ὁ μισθωτὸς ἀπέχει τῆς ἐργασίας.

Ἀξιοσημείωτος ἐπίσης εἶναι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ. 2961/1954 (ΕΕΔ 13, 944), καθ' ἣν, ἐὰν ἡ ἀνεργία εἶναι ἄμεσος συνέπεια διακοπῆς τῆς λειτουργίας τῆς ἐκμεταλλεύσεως ἐξ αἰτίας ἀπεργίας, δὲν ὑφίσταται ἀξίωσις πρὸς ἐπιδότησιν, διαρκούσης τῆς διακοπῆς τῆς λειτουργίας τῆς ἐκμεταλλεύσεως. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει ἐπὶ ἀνταπεργίας τοῦ ἐργοδότου, ἐφ' ὅσον αὕτη ἀσκεῖται ὡς ἄμυνα ἐναντίον μερικῆς ἀπεργίας, παθητικῆς ἀντιστάσεως ἢ μέτρων ἐργατικῶν ἀγώνων, τὰ ὁποῖα ματαιώνουσι τὴν συνέχειαν τῶν ἐργασιῶν ἐν τῇ ἐκμεταλλεύσει. (Περὶ τοῦ θέματος ἂν δύνανται νὰ θεωρηθοῦν ἄνεργοι οἱ διακόπτοντες τὴν ἐργασίαν των συνεπείᾳ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἤτοι ἀπεργίας, ἀνταπεργίας, βλέπε καὶ *Ι. Ζάρρα*, Ἡ ἀνεργία καὶ ἡ ἐκ περιτροπῆς ἐργασία, ἔκδ. 1940, σελ. 16).

Διερωτώμεθα: Ἂν ὁ μισθωτὸς ἐπὶ ἀνταπεργίας τοῦ ἐργοδότου ἐδικαιοῦτο μισθοῦ, θὰ ἐσκέπτετο ὁ Νομοθέτης νὰ ρυθμίσῃ θέμα ἐπιδοτήσεως δι' ἀνεργίαν;

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 2470/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Π. Λογοθέτης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Ἑρμήλιος, Κ. Δέδες

Ὡς σαφῶς συνάγεται ἐκ τοῦ ψηφίσματος ΛΘ'/1947 «περὶ προσωρινῆς ἀπαγορεύσεως τῆς διακοπῆς τῆς παραγωγῆς καὶ ἀναστολῆς τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας», ἐκ τοῦ καταργήσαντος τὸ ψήφισμα τοῦτο ΝΕ'/1948 ψηφίσματος καὶ ἐκ τῶν ἄρθρων 2 § 6 ἀ.ν. 539/1945, 1 ν. 5458/1932, 5, 8 καὶ 17 ν. 2151/1920, ἡ προσωρινὴ παροχὴ τοῦ ἐργάτου ἢ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου εἰς κηρυχθεῖσαν ἀπεργίαν, ἀποσκοποῦσαν τὴν βελτίωσιν τῶν ὅρων ἐργασίας, ἀποτελεῖ κατὰ κανόνα (πρβλ. ἄρθρ. 18 §§ 2 - 4 νόμου 3239/1955) δικαίωμα αὐτοῦ ὑποκείμενον μόνον εἰς προσβολὴν κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος (Α.Π. 670/1953, ΕΕΔ 13, 62). Καθισταμένης δὲ ἀδυνάτου ἄνευ πταίσματος τοῦ μισθωτοῦ τῆς ὑπ' αὐτοῦ παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του, ἐν περιπτώσει συμμετοχῆς του εἰς νομίμως κηρυχθεῖσαν ἀπεργίαν, ἀπαλλάσσεται καὶ ὁ ἐργοδότης του τῆς ὑποχρεώσεως ὅπως τῷ καταβάλῃ τὸν μισθὸν τῶν ἡμερῶν τῆς ἀπεργίας, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 655 § 1, 374 καὶ 380 Ἀστικοῦ Κώδικος. Ἐξ ἑτέρου καὶ ὁ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀποκλεισμὸς τῶν ἐργαζομένων ἐκ τῆς ἐργασίας των πρὸς ἐπιδίωξιν ὡρισμένου ἀγωνιστικοῦ σκοποῦ, ἡ κήρυξις δηλονότι «ἀνταπεργίας» (lock - out), ἀποτελεῖ δικαίωμα αὐτοῦ, ὑποκείμενον μόνον εἰς τοὺς περιορισμοὺς τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος (βλ. *Λιτζερόπουλον*, ἐν ΕΕΔ 12, 641, *Θ. Βλαχόπουλον*, ἐν ΕΕΔ 12, 225 ἑπ., 281 ἑπ.), πλὴν ὅμως, ἐν ὄψει τοῦ ὅτι ἡ «ἀνταπεργία» δὲν συνιστᾷ γεγονὸς ὀφειλόμενον εἰς ἀνωτέραν βίαν, ὁ μὴ ἀποδεχόμενος τὰς προσηκόντως προσφερομένας ὑπηρεσίας τῶν μισθωτῶν του «ἀνταπεργῶν» ἐργοδότης καθίσταται ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ἐν λόγῳ ὑπηρεσιῶν καὶ ὀφείλει κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος νὰ καταβάλῃ εἰς τοὺς ὡς εἴρηται μισθωτούς του τὸν ἀναλογοῦντα πρὸς τὸν χρόνον τῆς «ἀνταπεργίας» μισθὸν των, μὴ ἀσκοῦντος ἐν προκειμένῳ ἔννομόν τινα ἐπιρροὴν τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ «ἀνταπεργία» ἀποτελεῖ, ὑπὸ τὸν προαναφερθέντα περιορισμόν, ἄσκησιν νομίμου δικαιώματος, καθόσον διὰ τὴν ἐπέλευσιν τῆς ὑπερημερίας τοῦ δανειστοῦ, οἷος εἶναι ἐν προκειμένῳ ὁ ἐργοδότης, ἐπιφυλασσομένης τῆς περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου 354 Ἀστικοῦ Κώδικος, περὶ ἧς δὲν πρόκειται, δὲν ἀπαιτεῖται καὶ πταῖσμα αὐτοῦ (Α.Κ. 349, *Μπαλῆ*, Ἐνοχ. § 60, ΕρμΑΚ 349, ἀριθ. 12, 656 ἀριθ. 36).

Τέλος ναὶ μὲν κατ' ἄρθρον 349 Ἀστικοῦ Κώδικος προϋπόθεσις τῆς ὑπερημερίας τοῦ δανειστοῦ εἶναι καὶ ἡ ἐκ μέρους τοῦ ὀφειλέτου προσήκουσα προσφορὰ τῆς παροχῆς, τοιαύτη ὅμως προσφορὰ ὑπάρχει καὶ ὁσάκις ὁ μισθωτὸς προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐπὶ χρόνον ἐλάσσονα τοῦ συμφωνηθέντος, λόγῳ τῆς συμμετοχῆς του κατὰ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον εἰς νομίμως κηρυχθεῖσαν ἐπί τινας ὥρας ἀπεργίαν, δεδομένου ὅτι

ΑΚΥΡΟΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΠΙΚΥΡΩΣΙΣ ΑΚΥΡΟΥ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤ' ΑΠΟΚΤΗΣΙΝ ΒΙΒΛΙΑΡΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ

Μνεία ἐν τῇ ἀγωγῇ περὶ ἐφοδιασμοῦ τοῦ μισθωτοῦ διὰ βιβλιαρίου ὑγείας

Ἔλλειψις ἀνάγκης μνείας ἐν ἀγωγῇ, ἐρειδομένῃ ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας καὶ διωκούσῃ τὴν πληρωμὴν τοῦ ὀφειλομένου μισθοῦ, περὶ τοῦ ὅτι ὁ μισθωτὸς ἦτο ἐφωδιασμένος διὰ βιβλιαρίου ὑγείας, ἐν ᾗ περιπτώσει ἀπαιτεῖται τοῦτο κατὰ τοὺς κειμένους νόμους.— Ἐπικύρωσις ἀκύρου δικαιοπραξίας κατ' ἄρθρ. 183 § 2 Ἀστικοῦ Κώδικος.— Ἐπικύρωσις μὲ ἀναδρομικὴν ἐνέργειαν καὶ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας λόγῳ ἐλλείψεως βιβλιαρίου ὑγείας διὰ τῆς ἀποκτήσεως αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ.—Ἐφοδιασμὸς διὰ βιβλιαρίου ὑγείας ὑπαλλήλων ξενοδοχείων ὕπνου.— Μισθὸς ἐργαζομένων εἰς ξενοδοχειακὰς ἐπιχειρήσεις θερινῶν διαμονῶν καὶ λουτροπόλεων.

Ἐπρόκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἐπεκύρωσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 13286/1958 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, περὶ παροχῆς ἐργασίας ὑπὸ ὑπαλλήλου ξενοδοχείου, στερουμένου κατὰ τὸν χρόνον τῆς προσλήψεως αὐτοῦ βιβλιαρίου ὑγείας καὶ ἐφοδιασθέντος δι' αὐτοῦ μεταγενεστέρως.

Καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, μὴ ἀφισταμένη τῶν διὰ προηγουμένων ἀποφάσεων νομολογηθέντων (βλέπε ΕΕΔ 18, 507, ἔνθα σημειώσεις μας καὶ παραπομπαί), δέχεται, ὅτι εἶχεν εἰς τὴν περίπτωσιν ἐφαρμογὴν τὸ ἄρθρον 183 § 2 Ἀστ. Κώδικος, ἐπερχομένης ἀναδρομικῆς ἐπικυρώσεως τῆς ἀκύρου πρότερον συμβάσεως.

Τὸ πρῶτον ἤδη ὁ Ἄρειος Πάγος δέχεται, ὅτι, ὑποκειμένης ἀγωγῆς, ἡ ὁποία ἐρείδεται ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας καὶ διώκει τὴν πληρωμὴν τοῦ ὀφειλομένου μισθοῦ, δὲν παρίσταται ἀνάγκη, ὅπως μνημονεύηται ἐν αὐτῇ, ὅτι ὁ μισθωτὸς ἦτο ἐφωδιασμένος διὰ βιβλιαρίου ὑγείας.

Δὲν ἀπομακρύνεται οὕτω τοῦ δεκτοῦ νενομένου (Α. Π. 596/1958, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 17, 1004), ὅτι ὁ ἐργοδότης προτείνει τὴν ἔνστασιν περὶ ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως ἐργασίας λόγῳ ἐλλείψεως βιβλιαρίου ὑγείας, παραδεκτῶς προτεινημένης τῆς ἐνστάσεως ταύτης τὸ πρῶτον καὶ κατ' ἔφεσιν, ὡς ἀφορώσης τὴν ἀκυρότητος τὴν δημοσίαν τάξιν (βλέπε καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 476, 1959, εἰσηγητὴς *Α. Μαλαφέκας*, ΕΕΔ 18, 312).

Ἐπρόκειτο εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως περὶ ἐφαρμογῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 28641/2526/1949 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 8, 608) περὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ ξενοδοχείων λουτροπόλεων καὶ θερινῶν διαμονῶν, περὶ τῆς ἐννοίας τῆς ὁποίας προηγήθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 650/1957 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἰσηγητὴς *Κ. Γκολφινόπουλος*, ΕΕΔ 17, 96) (βλέπε καὶ Α. Π. 596/1958, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 17, 1004) (Ἰσχύουσα ἤδη ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 75002/16006/1956 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἐγκριθεῖσα καὶ τροποποιηθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 20/1956 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ξενοδοχοϋπαλλήλων ἀπάσης τῆς χώρας», ΕΕΔ 16, 116, περὶ τοῦ νο-

---

ἡ τοιαύτη συμμετοχή του ἀποτελεῖ, ὡς προεξετέθη, ἄσκησιν νομίμου δικαιώματός του.

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς: Τὰ συνδικάτα «Ἕνωσις Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ.» καὶ «Σύνδεσμος Προσωπικοῦ Ὑπηρεσίας Λεωφορείων Η.Ε.Μ.» ἐκήρυξαν κατὰ τὰς ἡμέρας 3ην, 8ην, 10ην, 15ην καὶ 22αν Ἰανουαρίου 1959 τριῶρους ἀπεργίας τοῦ εἰς αὐτὰ ἀνήκοντος προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης κατὰ τὰς ὥρας 6 - 9 καὶ 18 - 21, ἀποσκοποῦντα ὅπως διὰ τοῦ μέσου τούτου ἐπιτύχουν βελτίωσιν τῶν οἰκονομικῶν ὅρων ἐργασίας τῶν μελῶν των. Ὁ ἐνάγων, ἐργαζόμενος παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ἀπὸ τοῦ 1935, δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς ἠλεκτροτεχνίτης ἐν τῷ ἀμαξοστασίῳ Καλλιθέας, ἀντὶ ἡμερομισθίου, ἀνερχομένου κατ' Ἰανουάριον 1959 εἰς 80,47 δραχμάς, μετέσχε τῶν τριῶρων ἀπεργιῶν τῆς 8ης, 10ης, 15ης καὶ 22ας Ἰανουαρίου 1959, μετὰ τὴν λῆξιν τῶν ὁποίων προσῆλθεν, ὅπως ἀναλάβῃ ἐργασίαν κατὰ τὸ ὑπολειπόμενον 5ωρον τοῦ χρόνου τῆς ἡμερησίας βάρδου παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ἀπασχολήσεώς του, πλὴν ἡ τελευταία, κηρύξασα «ἀνταπεργίαν», δὲν ἐδέχθη τὰς ἐν λόγῳ ὑπηρεσίας του, ὡς ἔπραξε καὶ διὰ τὸ λοιπὸν ἀπεργήσαν προσωπικόν της. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ἐναγομένη, ὡς καταστᾶσα ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος ἐπὶ 20 ὥρας, τῷ ὀφείλει 201 δρχ. (80,47 : 8 = 10,05Χ20 ὥρας). Κατὰ τὴν 3ην Ἰανουαρίου 1959 ὁ ἐνάγων εἶχε τὴν ἑβδομαδιαίαν ἀνάπαυσίν του, ἔλαβε δὲ τὸ ἡμερομίσθιον τῆς ἡμέρας ταύτης ὁλόκληρον, ὡς ἐκ τούτου ἀβασίμως αἰτεῖται διὰ τῆς κρινομένης ἀγωγῆς του, ὅπως τῷ ἐπιδικασθῇ τὸ ἐν λόγῳ ἡμερομίσθιον. Ὡσαύτως, ὡς μὴ παρασχὼν τὰς ὑπηρεσίας του κατὰ τὰς ὥρας τῶν τριῶρων ἀπεργιῶν, εἰς ἃς συμμετέσχε, δὲν δικαιοῦται, κατὰ τὸ προεκτεθέντα, τοῦ ἀναλόγου διὰ ταύτας ὡρομισθίου. Ὅθεν δέον, δεκτῆς ἐν μέρει καθισταμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ὅπως ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη καὶ καταβάλῃ εἰς τὸν ἐνάγοντα 201 δρχ. μετὰ τῶν νομίμων τόκων, κηρυσσομένης ἅμα τῆς παρούσης προσωρινῶς ἐκτελεστῆς, κατὰ τὸ σχετικὸν αἴτημα (Π.Δ. 186α περ. στ'), καὶ καταδικαζομένης τῆς ἐναγομένης εἰς τὴν ἐν μέρει δικαστικὴν δαπάνην τοῦ ἐνάγοντος (Π.Δ. 211 § 3).

μίμου τῆς τροποποιήσεως τῆς ὁποίας βλέπε Σ. Ε. 2161/1957, εἰσηγητὴς *Χ. Παναγιωτόπουλος*, ΕΕΔ 17, 179).

Ἀρείου Πάγου 214/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Θ. Σταυρόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Δ. Δημητρακάκης, Ν. Μαρινόπουλος

Ἐπὶ ἀγωγῆς ἐρειδομένης ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας καὶ διωκούσης τὴν πληρωμὴν τοῦ ὀφειλομένου μισθοῦ δὲν παρίσταται ἀνάγκη ὅπως γένηται ἐν αὐτῇ μνεία, ὅτι ὁ μισθωτὸς ἦτο ἐφωδιασμένος διὰ βιβλιαρίου ὑγείας ἐν ᾗ περιπτώσει ἀπαιτεῖται τοῦτο κατὰ τοὺς κειμένους νόμους. Ὅθεν, δεχθεῖσα ἡ προσβαλλομένη, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ, ὅτι δὲν ἦτο ἀναγκαῖον νὰ ἀναφέρηται ἐν τῇ ἀγωγῇ ἡ ὕπαρξις βιβλιαρίου ὑγείας ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ τῶν ὑπηρεσιῶν του καὶ κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ὅτι ἀπεδείχθη, ἐπὶ τῷ σχετικῷ ἰσχυρισμῷ τῆς ἀναιρεσειούσης, ἐκ τοῦ προσαχθέντος βιβλιαρίου ὑγείας ἡ ὕπαρξις τούτου, τὸ μὲν οὐδόλως ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πράγματα μὴ προταθέντα, οὔτε ἐδέχθη ταῦτα ἄνευ ἀποδείξεως, δεδομένης τῆς εἰδικῆς διαδικασίας τοῦ νόμου Γ≫ΟΔ', οὔτε παρὰ τὸν νόμον δὲν ἐκήρυξεν ἀπαράδεκτον τὴν ἀγωγὴν καὶ ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 183 §§ 1, 2 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἡ ἐπικύρωσις ἀκύρου δικαιοπραξίας ἰσχύει ὡς νέα κατάρτισις αὐτῆς, ἐπερχομένου οὕτω τοῦ ἀποτελέσματος, ὅπερ θὰ ἐπήρχετο καὶ ἂν δὲν εἶχε προηγηθῇ ἡ ἄκυρος δικαιοπραξία, εἰδικῶς ὅμως ἐπὶ ἀκύρου διμεροῦς δικαιοπραξίας ἡ ἐπικύρωσις αὐτῆς μόνον ἐν ἀμφιβολίᾳ, ἤτοι ἐφ' ὅσον δὲν συνάγεται ἄλλοία πρόθεσις τῶν συμβαλλομένων, ἔχει ἀναδρομικὴν ἐνέργειαν, γεννωμένης μεταξὺ τῶν μερῶν ἀμοιβαίας ὑποχρεώσεως πρὸς παροχήν, πρὸς ἣν θὰ ὑπεχρεοῦντο, ἐὰν ἡ σύμβασις ἦτο ἀρχῆθεν ἔγκυρος. Ὅθεν, δεχθεῖσα ἡ προσβαλλομένη, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος προσελήφθη ἀπὸ τῆς 1.6.1947 ὡς τραπεζιέρης τοῦ ἐν Κηφισίᾳ ξενοδοχείου θερινῆς διαμονῆς τῆς ἀναιρεσειούσης ἑταιρείας, ἐργασθεὶς ἐκτοτε μέχρι τῆς 1.1.1958 καὶ ὅτι τὴν 2.8.1952 ἐφωδιάσθη διὰ βιβλιαρίου ὑγείας, ὅπερ ἐθεωρήθη μετὰ ταῦτα τὴν 17.12.1956, ὁμοίως δὲ τὴν 11.11.1956 ἐφωδιάσθη δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου ὑπαλλήλου ξενοδοχείου ὕπνου, οὕτω δὲ διὰ τῆς ἀποκτήσεως τῶν ἀνωτέρω βιβλιαρίων καὶ τῆς μεταγενεστέρας θεωρήσεως τοῦ βιβλιαρίου ὑγείας, τῆς ὑπάρξεως τῶν ὁποίων ἐτέλει ἐν γνώσει ἡ ἀναιρεσείουσα, ἐπεκυρώθη ἀναδρομικῶς ὑπὸ τῶν διαδίκων ἡ σύμβασις ἐργασίας, μὴ συντρεχούσης ἄλλοίας προθέσεως τούτων, τὸ μὲν ὀρθῶς τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 3954/1936, ν.δ. 4/16 Αὐγούστου 1923, π.δ. 18/30 Ἰανουαρίου 1930 καὶ τῆς κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἀ.ν. 2520/1940 ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 1101/1955 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Προνοίας, ὡς καὶ τοῦ ἄρθρου 183 Ἀστικοῦ Κώδικος ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε, τὸ δὲ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τοὺς ἰσχυρισμοὺς περὶ θεωρήσεως κατ' ἔτος τοῦ βιβλιαρίου ὑγείας καὶ ἀνακοινώσεως τῇ ἀναιρεσειούσῃ τῆς ὑπάρξεως τοῦ βιβλιαρίου ὑγείας καὶ θεωρήσεως τούτου καὶ ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι οἱ 2ος καὶ 3ος λόγοι ἀναιρέσεως.

Ὡς καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 650/1957 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐκρίθη, κατὰ τὴν παράγρ. 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 28641/2526 τῆς 21/24 Ἰουνίου 1949 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, ὅταν ὑπὸ τῶν ξενοδοχειακῶν ἐπιχειρήσεων θερινῶν διαμονῶν καὶ λουτροπόλεων παρέχωνται εἰς τοὺς ἐν ταύταις ἐργαζομένους εἰς εἶδος ἡ κατὰ τὴν αὐτὴν διάταξιν τροφὴ καὶ ὕπνος, ὁ ὑπὸ ταύτης προβλεπόμενος ὡς διδόμενος συμβολικὸς μισθὸς δὲν μειοῦται κατὰ τὴν ἐν τῇ ἰδίᾳ διατάξει γινομένην ἀποτίμησιν τῆς τροφῆς καὶ ὕπνου τούτων ὡς ἀνερχομένην εἰς τὰ 60 ο/ο αὐτοῦ, τῆς ὑπ' ἀριθ. 75002/16006 τοῦ 1956 κοινῆς ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας ἰσχυούσης ἀπὸ 1.10.1956, ἤτοι εἰς χρόνον μεταγενέστερον ἐκείνου, δι' ὃν ἐπεδικάσθη διὰ τῆς προσβαλλομένης συμβολικὸς μισθός. Ὅθεν ἀπορριπτέος ὁ περὶ ἐσφαλμένης ἑρμηνείας καὶ κακῆς ἐφαρμογῆς τῶν ὑπουργικῶν τούτων ἀποφάσεων τέταρτος λόγος ἀναιρέσεως, ὀρθῶς κατὰ τὰ ἄνω τῆς προσβαλλομένης ἑρμηνευσάσης καὶ ἐφαρμοσάσης τὰς ἄνω διατάξεις.

Ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προκύπτει, αὐτη, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ἔκρινεν, ὅτι ἐκ τῶν συνολικῶν εἰσπράξεων τῆς ἀναιρεσειούσης κατὰ τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ χρονικὸν διάστημα ὁ ἀναιρεσίβλητος εἰσέπραξεν ὡς φιλοδώρημα 10 ο/ο καὶ ἐκ τοῦ ὑπολοίπου 5 ο/ο ἐπὶ ποσοστοῦ 30 ο/ο, προερχομένου ἐξ εἰσπράξεων πελατῶν μὴ διαμενόντων ἐν τῷ ξενοδοχείῳ καὶ ἐστιωμένων ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ ἐστιατορίου ὁ ἀναιρεσίβλητος δικαιοῦται 10 ο/ο, ἐπὶ τοῦ ὑπολοίπου δέ, προερχομένου, ὡς ρητῶς ἀναφέρεται ἐν τῇ ἀποφάσει, ἐκ τῶν εἰσπράξεων πελατῶν τοῦ ξενοδοχείου ὕπνου, ἐστιωμένων ἐν τῷ ἐστιατορίῳ καὶ προφανῶς χρεουμένων εἰς ἐνιαῖον λογαριασμόν, δικαιοῦται ποσοστοῦ 15 ο/ο. Οὕτως ὅμως ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον τὰς σχετικῶς ἰσχυούσας διατάξεις τῶν νόμων 394/1936, ἀ.ν. 844/1937, ν.δ. 1828/1942, ν.δ. 3430/1955 καὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 28641/1949 καὶ 75002/1956 ἀποφάσεων Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Συντονισμοῦ καὶ οὐδεμίαν ἑτέραν παρεβίασε καὶ ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ 5ος λόγος ἀναιρέσεως, ὅστις, καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀμφισβήτησιν ὅτι ἐν τῷ ξενοδοχείῳ τῆς ἀναιρεσειούσης εἰσεπράττετο πάντοτε ποσοστὸν 10 ο/ο παρ' ὅλων τῶν ἐστιωμένων ἐν τῷ ἐστιατορίῳ πελατῶν, μηδενὸς χρεουμένου ἐν τῷ γενικῷ λογαριασμῷ ξενοδοχείου ὕπνου ἐστιατορίου, εἶναι καὶ ἀπαράδεκτος ὡς εἰς κρίσιν περὶ πραγμάτων ἀφορῶν.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΑΥΞΗΣΕΙΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ Ν.Δ. 3755/1957

Νόμιμος τρόπος ὑπολογισμοῦ αὐτῶν ἐπί τῶν πράγματι καταβαλλομένων ἀποδοχῶν

Ἐφαρμογή Ν.Δ. 3755/1957.—Παροχή δι' αὐτοῦ αὐξήσεως ἐπί τῶν πράγματι καταβαλλομένων ποσῶν, ὡς βασικῶν μισθῶν, προσηυξημένων διά τῶν τυχόν χορηγουμένων ἐπιδομάτων καί προσαυξήσεων λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας καί οἰκογενειακῶν βαρῶν.—Ὑπολογισμός ἐπί τοῦ ποσοῦ τοῦ πρακύπτοντος ἐκ τῆς ἀθροίσεως τοῦ βασικοῦ μισθοῦ καί τῶν ἐπ' αὐτοῦ χορηγουμένων τυχόν ἐπιδομάτων πολυετοῦς ὑπηρεσίας καί οἰκογενειακῶν βαρῶν, προστιθεμένης τῆς αὐξήσεως εἰς τό ἄθροισμα.

Διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 γενικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 12930/1956 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 15, 976) ἐπεβλήθησαν αὐξήσεις, κατά τό ἐν αὐτῇ μέτρον, καί ἐπί τῶν πράγματι καταβαλλομένων πρός τούς μισθωτούς ἀποδοχῶν (δηλαδή τῶν ὑπέρ τά ἐλάχιστα ὑποχρεωτικά ὅρια καταβαλλομένων).

Ἡ διάταξις ὅμως αὕτη ἠκυρώθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 746/1957 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (εἰσηγητής *Δ. Τσιμαράτος*, ΕΕΔ 16, 443), δι' ἔλλειψιν νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου καί κατόπιν τούτου εἰσήχθη διά τό θέμα τό ν. δ. 3755/1957 «περί αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν κλπ.» (ΕΕΔ 16, 1062), τό ὁποῖον ἐπανέλαβε τήν ἀνωτέρω διάταξιν (περί τοῦ σκοποῦ τοῦ νομοθετήματος βλέπε εἰσηγητ. ἔκθεσιν ἐν ΕΕΔ 16, 1068).

Ἀρείου Πάγου 215/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μανρομιχάλης*
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Λ. Ροζάκης*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Γ. Ἀνδρουτσόπουλος, Β. Βασιλείου

Ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, τό δικάσαν δικαστήριον ἐδέξατο, ὅτι τήν 24 Ἰανουαρίου 1956 αἱ εἰς τόν ἀναιρεσίβλητον ὑπάλληλον τῆς ἀναιρεσειούσης πράγματι καταβαλλόμεναι μηνιαῖαι ἀποδοχαί ἀνήρχοντο εἰς δρχ. 1.521, ἤτοι εἰς ποσόν ὑπερβαῖνον τά ὑπό τοῦ ἄρθρου 2 § 1α τῆς ὑπ' ἀριθ. 28050/1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια. Ἐπομένως μετά τήν διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 746/1957 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀκύρωσιν τῆς διατάξεως τῆς 2ας περιπτώσεως τῆς παραγρ. 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, δι' ἧς ἠύξήθησαν αἱ «εἰς τούς ἐπί μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβομένους πράγματι καταβαλλόμεναι, ὑπέρ τά κατώτατα ὅρια, μηνιαῖαι ἀποδοχαί, ἐφαρμοστέαν ἐν προκειμένῳ ἔχει οὐχί ἡ ἀπόφασις αὕτη, ἀλλ' ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 §§ 1 καί 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957 περί αὐξήσεως ἀπό τῆς 24 Ἰανουαρίου 1956 τῶν κατά τήν ἡμέραν ταύτην πράγματι καταβαλλομένων μισθῶν.

Κατά τήν 1ην παράγραφον τοῦ ἄρθρου τούτου οἱ πράγματι καταβαλλόμεναι κατά τήν 24ην Ἰανουαρίου 1956 μισθοί καί ἡμερομίσθια εἰς τό ἀπασχολούμενον ἤ ἀπασχοληθέν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ, δυνάμει σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, πάσης φύσεως προσωπικόν, αὐξάνονται ἀναδρομικῶς ἀπό τῆς ἡμερομηνίας ταύτης . . . α) κατά 15 ο/ο οἱ μέχρι 1.500 δραχ. μισθοί μέ ἐλάχιστον ὅριον αὐξήσεως δραχ. 125 μηνιαίως, β) κατά 10 ο/ο οἱ ἄνω τῶν 1.500 δραχ. μισθοί καί μόνον διά τό ἀπό 1 μέχρι 3.000 δραχ τμῆμα αὐτοῦ μέ ἐλάχιστον ὅριον αὐξήσεως δραχ. 225 μηνιαίως. Κατά δέ τήν 2αν παράγραφον τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὡς πράγματι καταβαλλόμενοι μισθοί τῆς παραγράφου 1 νοοῦνται τά πράγματι καταβαλλόμενα ποσά, ὡς βασικοί μισθοί, προσηυξημένα διά τῶν τυχόν χορηγουμένων ἐπιδομάτων καί προσαυξήσεων λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας καί οἰκογενειακῶν βαρῶν μόνων.

Κατά τήν σαφῆ ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων ἡ διά τῆς παραγράφου 1 χορηγουμένη αὔξησις ὑπολογίζεται ἐπί τοῦ ποσοῦ τοῦ προκύπτοντος ἐκ τῆς ἀθροίσεως τοῦ βασικοῦ μισθοῦ καί τῶν ἐπ' αὐτοῦ χορηγουμένων τυχόν ἐπιδομάτων πολυετοῦς ὑπηρεσίας καί οἰκογενειακῶν βαρῶν, ἡ δέ εἰς τό ἄθροισμα τοῦτο προσθήκη τῆς αὐξήσεως δίδει τό σύνολον τῶν ἀποδοχῶν. Ἐν προκειμένῳ τό δικάσαν δικαστήριον ἐδέξατο, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐλάμβανε κατά τόν κρίσιμον χρόνον βασικόν μισθόν ἐκ δραχ. 1521 μηνιαίως καί ὅτι εἶχε προστατευόμενα μέλη τῆς οἰκογενείας του σύζυγον καί 3 τέκνα καί συνεπῶς ἐδικαιοῦτο δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 27297/1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας 25ο/ο ἐπί τοῦ ποσοῦ τούτου, ἤτοι δραχ. 380,25ο/ο. Ἤτοι ἐλάμβανε συνολικῶς δραχ. 1901,25. Ἐπομένως ἡ διά τῶν ἄνω διατάξεων χορηγουμένη αὔξησις (δοθέντος ὅτι τό 10 ο/ο ἐπί τοῦ ποσοῦ τούτου εἶναι μικρότερον τῶν 225 δραχ.) ἀνέρχεται εἰς δραχ. 225 καί τό σύνολον τῶν ἀποδοχῶν του εἰς δραχ. (1901,25+225) 2.126,25, ἅς καί τῷ κατέβαλλεν ἡ ἀναιρεσείουσα, ὡς ἐδέξατο τό δικαστήριον. Ἄλλως κρῖνον τοῦτο καί προσθέσαν τά ἐκ δραχμῶν 225 ἐλάχιστον ὅριον αὐξήσεως εἰς τόν ἐκ δραχ. 1521 βασικόν μισθόν καί ὑπολογίσαν περαιτέρω τά ὡς ἄνω ἐπιδόματα ἐπί τοῦ ἐκ δραχ. 1746 ἀθροίσματος τούτου, ἀναβιβάσαν αὐτά εἰς δραχ. 436,50 καί τό σύνολον τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου εἰς δραχ. (1521+225+436,50) 2.182,50, ἐσφαλμένως τάς διαληφθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καί ἐφήρμοσε (*).

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 15962/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

ΣΩΜΑΤΕΙΑ

ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

Άρμόδιον μετά τό άρθρον 101 τοῦ Άστικοῦ Κώδικος δικαστήριον

Κατάργησις διά τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Νόμου 281/1914 «περί σωματείων», καθορίζοντος τόν Εἰρηνοδίκην ὡς ἁρμόδιον διά τήν ἐκδίκασιν εἰς πρῶτον βαθμόν τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως σωματείου, ἐφαρμοζομένης τῆς διατάξεως καί ἐπί τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων.— Ὁρισμοί καί ἔννοια τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ Β.Δ. 15/20 Μαΐου 1920 περί ἐπαγγελματικῶν σωματείων. —Ἐφαρμογή ἄρθρου 101 Ἀστικοῦ Κώδικος περί κηρύξεως ἀκυρότητος ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως ὑπό τοῦ Πρωτοδικείου καί ἐπί ἐπαγγελματικῶν σωματείων.—Συμψηφισμός δικαστικῆς δαπάνης ἐκ τοῦ διχασμοῦ γνωμῶν τῆς νομολογίας τῶν δικαστηρίων.

Ἡ ἐξαφανισθεῖσα ὑπό τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν ὑπ' ἀριθ. 2168/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν εἶχε δεχθῆ τά ἑξῆς:

«Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 101 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὁριζούσης ὅτι ἀπόφασις τῆς συνελεύσεως σωματείου, ἀντικειμένη εἰς τόν νόμον καί τό καταστατικόν, εἶναι ἄκυρος καί ὅτι ἡ ἀκυρότης κηρύσσεται ὑπό τοῦ Δικαστηρίου ἐπί τῇ ἀγωγῇ μέλους μή συναινέσαντος ἤ παντός ἔχοντος συμφέρον, καί τῆς τοιαύτης τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου 2783/1941, καθ' ἣν διά τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καταργοῦνται τά ἄρθρα 1 ἕως 11, 24, 28, 91 καί 34 ἕως 38 τοῦ Νόμου 281/1914 «περί σωματείων», ὡς καί οἱ τροποποιοῦντες τάς διατάξεις ταύτας νόμοι, διατηροῦνται δέ κατά τά λοιπά ἐν ἰσχύϊ αἱ διατάξεις αὐτοῦ, ὡς καί οἱ εἰδικοί νόμοι καί διατάξεις περί παντός εἴδους ἐπαγγελματικῶν καί ἄλλων βοηθητικῶν σωματείων κλπ., σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἀπό τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἔπαυσεν ἰσχύουσα καί διά τά πρό ταύτης ἔτι ἀναγνωριοθέντα σωματεῖα (ἄρθρ. 13 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου) ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Νόμου 281/1914, ἥτις ὁρίζει, ὅτι ἁρμοδίως διά τήν ἐκδίκασιν αἰτήσεως κατά τοῦ κύρους ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως σωματείου δικάζει κατά πρῶτον βαθμόν ὁ Εἰρηνοδίκης καί κατ' ἔφεσιν ὁ Πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν.

Τό ἄρθρον 1 τοῦ Νόμου 2151/1920, καθ' ὃ πλήν τῶν γενικῶν διατάξεων τοῦ Νόμου 281 περί σωματείων, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διά νεωτέρων νόμων, ἰσχύουσιν ἐπί ἐπαγγελματικῶν σωματείων καί αἱ διατάξεις τῶν ἑπομένων ἄρθρων, καθ' ὅσον διά παραπομπῆς ἀναφέρεται εἰς τήν καταργηθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Νόμου 281, δέον ἀπό τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος νά νοηθῇ παραπέμπον εἰς τήν ρηθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρ 101 Ἀστικοῦ Κώδικος, συμφώνως πρός τό ἄρθρον 3 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου, ὅπερ ὁρίζει, ὅτι καθ' ἃς περιπτώσεις ἐν τῇ ἰσχυούσῃ νομοθεσίᾳ γίνεται παραπομπή εἰς διατάξεις καταργουμένας ὑπό τοῦ παρόντος Νόμου ἐφαρμόζονται, ἀντί τῶν καταργηθεισῶν, αἱ ἀντίστοιχοι διατάξεις τοῦ Κώδικος, σαφῶς προκυπτούσης ἐκ τῆς καθόλου διατυπώσεως τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τῆς θελήσεως τοῦ Νομοθέτου ὅπως καταργήσῃ τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 281 οὐ μόνον καθ' ἑαυτήν, ἀλλά καί καθ' ὅσον συνεπλήρου διά παραπομπῆς τάς ἐν ἰσχύϊ διατηρουμένας ὑπό τοῦ ἰδίου ἄρθρου (12 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου) εἰδικάς διατάξεις περί παντός εἴδους ἐπαγγελματικῶν σωματείων, ἐν αἷς καί αἱ τοιαῦται τοῦ Νόμου 2151/1920.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ β. δ/τος τῆς 15/20 Μαΐου 1920 «περί ἐπαγγελματικῶν σωματείων», ἥτις ἐπαναλαμβάνουσα τήν τοιαύτην τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 281, ὁρίζει, ὅτι ἐντός δέκα ἡμερῶν ἀπό τῆς συνελεύσεως σωματείου δύναται νά προσβληθῇ τό κῦρος τῶν ἀποφάσεων αὐτῆς περί παραβάσεως διατάξεων τοῦ καταστατικοῦ ἤ τῶν σχετικῶν νόμων καί β. δ/των δι' αἰτήσεως ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου κλπ. καί ὅτι ἡ ἀπόφασις τοῦ Εἰρηνοδίκου, κρίνοντος ἐκ τῶν ἐνόντων ἐντός 10 ἡμερῶν ἀπό τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως κατόπιν ἀκροάσεως τῶν μερῶν, δύναται νά ἐκκληθῇ ἐντός 10 ἡμερῶν ἐνώπιον τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν, ἀποφαίζοντος ἀνεκκλήτως, εἶναι ἀνίσχυρος, ὡς ἐκδοθεῖσα ἄνευ νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, διότι τό ἄρθρον 21 τοῦ νόμου 2151, εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ὁποίου ἐξεδόθη τό ἐν λόγῳ β. δ/γμα, ὁρίζει, ὅτι διά β. δ/τος θέλει κανονισθῇ ὁ τρόπος τῆς συγκροτήσεως καί διεξαγωγῆς τῶν γενικῶν συνελεύσεων τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων ὡς καί ὁ τρόπος τῆς ψηφοφορίας, καί οὐδεμίαν παρέχει ἐξουσιοδότησιν εἰς τήν Ἐκτελεστικήν Ἐξουσίαν, ὅπως θεσπίσῃ κανόνας δικαίου δημοσίας τάξεως, ρυθμίζοντα τήν δικαιοδοσίαν καί ἁρμοδιότητα τοῦ Δικαστηρίου, τοσούτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον οὐδείς νομοθετικός λόγος συνέτρεχε πρός τοῦτο, ἀφοῦ ἡ ρηθεῖσα ἁρμοδιότης τοῦ Εἰρηνοδίκου διά τόν πρῶτον βαθμόν καί τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν διά τόν δεύτερον εἶχεν ἤδη θεσπισθῇ, κατά τά προλεχθέντα, διά τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 281, ἡ διάταξις τοῦ ὁποίου εἶχεν ὡσαύτως ἐνσωματωθῇ εἰς τήν τοιαύτην τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2151/192[illegible] δέν ἀναβιοῖ δέ ἡ διάταξις αὕτη τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου, διότι τό ἄρθρο[illegible]

τοῦτο, ὁρίζον ὅτι διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ οἱ εἰδικοὶ νόμοι καὶ διατάξεις περὶ παντὸς εἴδους ἐπαγγελματικῶν σωματείων, ἀναφέρεται προδήλως εἰς τὰς ἰσχυούσας τοιαύτας καὶ οὐχὶ εἰς ταύτην οὐδέποτε ἰσχύσασαν ἐλλείψει νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως (Ἐφ. Θεσσ. 68/1953, Θέμ. ΞΔ' σελ. 440, Ἐφ. Ἀθην. 4497/1954, ΝοΒ 2, σελ. 1263).

Κατ' ἀκολουθίαν *ἠδύνατό τις εἰπεῖν*, ὅτι ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, διώκουσα τὴν ἀκύρωσιν ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως τῆς ἐν Ἀθήναις ἑδρευούσης Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἀρτεργατῶν, ἥτις ἀποτελεῖ ἕνωσιν ἐπαγγελματικῶν σωματείων, ὑποκειμένην εἰς τὰς ὑποχρεώσεις, εἰς ἃς καὶ τὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα ὑπόκεινται κατὰ τὰ ἄρθρα 30 § 1 καὶ 31 § 2 τοῦ β. δ/γματος τῆς 15/20 Μαΐου 1920, ἀρμοδίως εἰσάγεται ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ἐρειδομένη εἰς τὸ ἄρθρον 101 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Κατὰ τὴν μείζονα ἐν τούτοις γνώμην τοῦ Δικαστηρίου τούτου, προκειμένου περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων, καὶ μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου κατάργησιν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 281 διετηρήθη ἡ ἀποκλειστικὴ καθ' ὕλην ἁρμοδιότης τοῦ Εἰρηνοδίκου πρὸς ἐκδίκασιν αἰτήσεων κατὰ τοῦ κύρους ἀποφάσεων τῶν γενικῶν συνελεύσεων, καθ' ὅσον διὰ τῆς αὐτῆς διατάξεως παρέμειναν ἐν ἰσχύϊ οἱ εἰδικοὶ νόμοι περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων καὶ συνεπῶς ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ β. διατάγματος τῆς 15/20 Μαΐου 1920, ἥτις στηρίζεται εἰς τὴν ἐξουσιοδότησιν τῶν ἄρθρων 27 καὶ 36 § 1 τοῦ Συντάγματος 1864/1911 καὶ ἥτις, ὡς εἰδική, ὑπερισχύει τῆς τοιαύτης τοῦ ἄρθρου 101 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (πρβλ. *Σβώλου - Βλάχου*, Τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος, τομ. Β' ἀριθ. 81, σελ. 293, σημ. 191, 192, ΕρμΑΚ, ἀριθ. 3, 4 καὶ 9 ὑπὸ τὸ ἄρθρον 12 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος, Ἐφ. Ἀθηνῶν, 1637/1947, ΕΕΝ ΙΔ' σελ. 472).

Ἡ ἐκδοχὴ αὕτη συνάδει οὐ μόνον πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου σκοπηθεῖσαν ἰδιαιτέραν μεταχείρισιν τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου 2151/1920 ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν τῆς ἰδιαιτέρας νομοθετικῆς ρυθμίσεως τῶν ἀφορώντων τὴν λειτουργίαν τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων.

Δέον ὅθεν ὅπως τὸ Δικαστήριον κηρύξῃ ἑαυτὸ ἀναρμόδιον καὶ παραπέμψῃ τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν εἰς τὸν ἁρμόδιον Εἰρηνοδίκην κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.

***

Ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀντιπάλων ἐπὶ τοῦ θέματος γνωμῶν τῆς θεωρίας καὶ δικαστηριακῆς πράξεως (περὶ τῶν ὁποίων βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 1141) ἡ κατωτέρω νεωτέρα ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν συντάσσεται πρὸς τὴν γνώμην ὅτι ἁρμόδιον δικαστήριον διὰ τὴν προσβολὴν ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως καὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων (περὶ αὐτῶν ἡ ἔρις) εἶναι το Πρωτοδικεῖον (οὕτω καὶ ἡ ἐκ τῶν ἀμέσως προηγουμένων Ἐφετ. Ἀθηνῶν 2506/1957, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 17, 1141).

Ἐφετείου Ἀθηνῶν 1633/1958

Πρόεδρος ὁ κ. *Ε. Σουριαδάκης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἐφέτης κ. *Σ. Λογαρᾶς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Τουφεξῆς, Α. Βογιατζῆς, Χ. Μυριάνθης

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2169/1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν νομοτύπως ἠσκήθη καὶ εἶναι τόποις δεκτὴ καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν, καταβληθέντος τοῦ κατ' ἄρθρον 772 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας προστίμου.

Τὸ μὲν ἄρθρον 9 τοῦ νόμου 281/1914 «περὶ σωματείων», ὅπερ καθώριζε τὸν Εἰρηνοδίκην ὡς ἁρμόδιον νὰ δικάσῃ εἰς πρῶτον βαθμὸν τὴν αἴτησιν ἀκυρώσεως ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως σωματείου, διάταξις ἥτις ἐφηρμόζετο καὶ ἐπὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων δυνάμει τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2151/1920, κατηργήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, τὸ δὲ ἄρθρον 28 τοῦ β.δ/γματος τῆς 15/20 Μαΐου 1920, ὅπερ ἐπαναλαμβάνει τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 281, ἄρθρον 27 τοῦ νόμου 2151/1920, βάσει τοῦ ὁποίου ἐξεδόθη τὸ ἄνω β.δ/γμα, ὁρίζει, ὅτι διὰ β.δ/γματος θέλει κανονισθῇ ὁ τρόπος τῆς συγκροτήσεως καὶ διεξαγωγῆς τῶν γενικῶν συνελεύσεων τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων καὶ ὁ τρόπος ψηφοφορίας, οὐχὶ ὅμως καὶ τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον, εἰς ὃ θὰ ὑπάγηται ἡ ἐκδίκασις τῆς περὶ ἀκυρώσεως τῆς ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως αἰτήσεως, ἕπεται δὲ ὅτι καὶ ἐπὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων ἐφαρμογὴν ἔχει τὸ ἄρθρον 101 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, καθ' ὃ ἀπόφασις τῆς γενικῆς συνελεύσεως, ἀντικειμένη εἰς τὸν νόμον ἢ τὸ καταστατικόν, εἶναι ἄκυρος, ἡ δὲ ἀκυρότης κηρύσσεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, ἤτοι τοῦ Πρωτοδικείου (4497/1954 καὶ 2015/1956 ἀποφάσεις τοῦ Δικαστηρίου τούτου). Κατὰ ταῦτα τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ἀποφανθὲν ὅτι ἁρμόδιον διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῆς περὶ κηρύξεως ἀκύρου τῆς ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἀρτεργατῶν, δι' ἧς ἀπεκλείσθη ταύτης ὁ ἐκκαλῶν - ἐνάγων ἐναντίον τοῦ καταστατικοῦ τῆς Ὁμοσπονδίας, ἐπλανήθη. Συνεπῶς, δέον, γιγνομένης δεκτῆς τῆς ἐφέσεως, νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη, ἐφ' ὅσον δὲ ἀμφοτέρους τοὺς διαδίκους ἐν τῇ ἐκκλήτῳ δίκῃ ἀπησχόλησε τὸ ζήτημα τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ δικαστηρίου πρὸς κήρυξιν τῆς ἀκυρότητος καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν προσήγαγον τὰ ἔγγραφα, ἐξ ὧν θὰ κριθῇ τὸ βάσιμον ἢ μὴ τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως τῆς ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως, ἡ περαιτέρω ἔρευνα τῆς ὑποθέσεως δέον νὰ παραπεμφθῇ ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου.

Τὸ διὰ τῆς ἠγουμένης αἰτιολογίας τεμνόμενον ζήτημα τῆς ἁρμοδιότητος ἐδίχαζε τὴν νομολογίαν τῶν δικαστηρίων καὶ δέον ἡ δικαστικὴ δαπάνη νὰ συμψηφισθῇ.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΗΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Περιορισμός ἐλευθέρας ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν ἀπολύσεως

Ειδική και' Α.Ν. 694/1937 προστασία.—'Απαραίτητος προϋπόθεσις αὐτῆς ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου γνῶσις τῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ ὡς μέλους Διοικητικοῦ Συμβουλίου 'Οργανισμοῦ Κοινωνικῆς 'Ασφαλίσεως, κατόπιν δηλώσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου, ἐκτὸς ἐὰν ἐξ ἄλλων στοιχείων καθίσταται κατάδηλος ἡ ἐν λόγῳ ἰδιότης, ὁπότε δὲν εἶναι ἀναγκαία ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου ἰδιαιτέρα γνωστοποίησις.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας εἶναι ἀπόλυσις ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου (ἐλεγκτοῦ Κ.Τ.Ε.Λ.), ἠσφαλισμένου εἰς 'Οργανισμὸν Κοινωνικῆς 'Ασφαλίσεως καὶ διατελέσαντος, ὡς ἐκπροσώπου τῶν ἠσφαλισμένων, μέλους τῆς διοικήσεως τοιούτου 'Οργανισμοῦ.

Διὰ τὰ ἐν λόγῳ πρόσωπα ἔχει εἰσαχθῆ ἡ εἰδικὴ προστασία τοῦ ἀ.ν. 694/1937 (ἄρθρ. 9) (βλέπε ΕΕΔ 16, 278).

Τὸ Συμβούλιον τῆς 'Επικρατείας δέχεται τὸ πρῶτον ἤδη, καθ' ὅσον γνωρίζομεν, καὶ τοῦτο εἶναι σύμφωνον καὶ πρὸς τὰ ὑπὸ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων νομολογηθέντα ἐπὶ τῆς εἰδικῆς προστασίας τοῦ παρεμφεροῦς ἀν. νόμου 1803/1951 περὶ προστασίας συνδικαλιστικῶν στελεχῶν ἀπὸ ἐλευθέρας ἀπολύσεως (Α.Π. 30/1958 εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 198, Α.Π. 705/1958, εἰσηγητὴς *Κ. Καλαμποκιᾶς*, ΕΕΔ 17, 1250, Πρωτοδικείου Χανίων 664/1958, εἰσηγητὴς *Ν. Γιαννόπουλος*, ΕΕΔ 18, 438), ὅτι προϋπόθεσις τῆς προστασίας αὐτῆς (τοῦ ἀ. ν. 694/1937) εἶναι ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου γνῶσις τῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ ὡς μέλους Διοικητικοῦ Συμβουλίου 'Οργανισμοῦ Κοινωνικῆς 'Ασφαλίσεως.

(Σημειοῦται ὅτι κατὰ τὴν νομολογίαν τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, βλέπε ΕΕΔ 17, 416, καὶ ἡ ἐναντία ἐπὶ τοῦ θέματος ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων, συλλογικοῦ ὀργάνου διοικήσεως, δὲν θὰ ἐδέσμευε τὰ πολιτικὰ δικαστήρια ὡς πρὸς τὸ θέμα τοῦτο, προκειμένου νὰ ἐπιδικάσουν ἢ μὴ τὴν ἐκ τοῦ ἀ.ν. 694/1937 ὀφειλομένην ἀποζημίωσιν, περὶ τῆς ἀγωγῆς διὰ τὴν ὁποίαν βλέπε Α.Π. 613/1957, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 39, Α.Π. 579/1949, (εἰσηγητὴς *Α. Χαμάρτος*, ΕΕΔ 9, 78)

Συμβουλίου 'Επικρατείας 888/1959, 'Ολομελείας

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Μ. Στασινόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Π. Δεδόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Δ. Πομόνης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀ. ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς 'Ασφαλιστικῆς Νομοθεσίας (φ. 196) ἠσφαλισμένοι εἰς Ταμεῖα Συντάξεως ἢ Προνοίας καὶ ἐν γένει εἰς 'Οργανισμοὺς Κοινωνικῆς 'Ασφαλίσεως, τυγχάνοντες μέλη τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων, ὡς ἐκπρόσωποι τῶν ἐργαζομένων, παρὰ τοῖς 'Οργανισμοῖς τούτοις καὶ ἀπολυόμενοι τῆς θέσεώς των ἄνευ ἱκανῶς ἀποχρώντος λόγου, κρινομένου παρὰ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 61 § 1 τοῦ νόμου 6298/1934 Τμήματος τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς 'Ασφαλίσεως, διὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας παρὰ τῶν ἐπιχειρήσεων, παρ' αἷς ἐργάζονται, ἀπολαμβάνουσιν ὡρισμένων εὐεργετημάτων, συνισταμένων, πλὴν ἄλλων, καὶ εἰς τὴν καταβολὴν αὐτοῖς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, λόγῳ ἀποζημιώσεως, ὁλοκλήρου τοῦ ποσοῦ τῶν μηνιαίων αὐτῶν ἀπολαβῶν, αἱ καταβολαὶ δὲ αὗται τοῦ ἐργοδότου συνεχίζονται ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ἴσον πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας παρὰ τῷ ἀπολύσαντι ἐργοδότῃ, κατ' ἐλάχιστον δὲ ὅριον ἐπὶ τρία ἔτη. Τῶν εὐεργετημάτων τούτων δὲν δικαιοῦνται οἱ ἀπολυόμενοι λόγῳ σοβαρῶν παραπτωμάτων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας των, ἱκανῶν ὅπως δικαιολογήσωσι τὴν ἀπόλυσιν. Περὶ τῆς σοβαρότητος τῶν παραπτωμάτων καὶ ἑπομένως τοῦ ἱκανῶς δεδικαιολογημένου ἢ ἀναιτίου τῆς ἀπολύσεως ἀποφασίζει ὁριστικῶς, τῇ προσφυγῇ τοῦ ἀπολυθέντος, τὸ ἀνωτέρω Τμῆμα τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς 'Ασφαλίσεως, οὗτινος αἱ ἀποφάσεις εἶναι ὑποχρεωτικαὶ διά τε τοὺς ἐργοδότας καὶ τοὺς ἀπολυθέντας, ὑποκείμεναι μόνον εἰς αἴτησιν ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας.

'Εκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι οἱ ἐκ τῶν ἐργαζομένων κεκτημένοι τὴν ἰδιότητα τοῦ μέλους Διοικητικοῦ Συμβουλίου 'Οργανισμῶν Κοινωνικῆς 'Ασφαλίσεως ἀπολαύουσιν εἰδικῆς καὶ ἠὐξημένης προστασίας, πέραν τῆς ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας διὰ πάντας τοὺς ἐργαζομένους, μὴ δυναμένοι νὰ ἀπολυθῶσι διὰ καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, εἰμὴ ὑπὸ ὡρισμένους ὅρους, ἡ μὴ συνδρομὴ τῶν ὁποίων ἐπάγεται διὰ τὸν ἐργοδότην λίαν ἐπαχθεῖς οἰκονομικὰς ἐπιβαρύνσεις. 'Εκ τούτων παρέπεται, ὅτι, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων, ἵνα τύχῃ ὁ κεκτημένος τὴν ἰδιότητα τοῦ μέλους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου 'Οργανισμοῦ Κοινωνικῆς 'Ασφαλίσεως μισθωτὸς τῆς παρεχομένης ὡς ἄνω εἰδικῆς προστασίας, ἀπαραίτητος

προϋπόθεσις εἶναι ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου γνῶσις τῆς ἰδιότητος ταύτης, κατόπιν δηλώσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου, ἐκτὸς ἐὰν ἐξ ἄλλων στοιχείων καθίσταται κατάδηλος ἡ ἐν λόγῳ ἰδιότης, ὁπότε δὲν εἶναι ἀναγκαία ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου ἰδιαιτέρα γνωστοποίησις. Εὔλογος δὲ εἶναι ἡ τοιαύτη ὑποχρέωσις τῶν ἐργαζομένων, δοθέντος ὅτι οὔτε ἡ ὡς ἄνω ἰδιότης ἀποτελεῖ στοιχεῖον τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ τῶν ἰδιαιτέρων συμφωνιῶν τῶν συμβαλλομένων, οὔτε κατά τινα τοῦ νόμου διάταξιν ἦτο ὑπόχρεως ὁ ἐργοδότης νὰ γνωρίζῃ τὴν τοιαύτην τυχὸν ἰδιότητα τῶν παρ' αὐτῷ ἐργαζομένων.

Ἐν προκειμένῳ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται, «ὅτι ὁ παρεμβαίνων, τυγχάνων ἡσφαλισμένος, διωρίσθη διὰ μὲν τῆς ὑπ' ἀριθ. 71612/23.12.1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (φ. 9/1956 τ. γ') τακτικὸν μέλος, ὡς ἐκπρόσωπος τῶν ἐργαζομένων παρὰ τῷ Διοικητικῷ Συμβουλίῳ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμοῦ Ἐλέγχου τῶν δι' Αὐτοκινήτων Συγκοινωνιῶν (Ο.Ε.Λ.Σ.), διὰ δὲ τῶν ὑπ' ἀριθ. 40566/1956 (φ. 205 τ. γ') καὶ 1835/1957 (φ. 19 τ. γ') ἀποφάσεων τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ ἀναπληρωματικὸν μέλος, ὡς ἐκπρόσωπος τῶν ἐργαζομένων, παρὰ τῷ ἀνωτέρω Ταμείῳ, ἀπελύθη δὲ τῆς παρὰ τῷ αἰτοῦντι 2ῳ Ταμείῳ Εἰσπράξεως Λεωφορείων Ἀθηνῶν ὑπηρεσίας τοῦ ἐλεγκτοῦ διὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ συνεπείᾳ τούτου ὑπάγεται εἰς τὰς προστατευτικὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀ. ν. 694/1937. Περαιτέρω δὲ ἔκρινεν, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω ἐργοδότου ἀπόλυσις τοῦ παρεμβαίνοντος δὲν ἦτο ἀποχρώντως δεδικαιολογημένη. Ἀλλά, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τοῦ ἀπὸ 31 Ἰανουαρίου 1958 ὑπομνήματος τοῦ αἰτοῦντος 2ου Κ.Τ.Ε.Λ., τοῦτο προέβαλεν ἐνώπιον τοῦ ἐκδόντος τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Τμήματος τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως τὸν ἰσχυρισμὸν ὅτι ἠγνόει τὴν ἰδιότητα τοῦ παρεμβαίνοντος ὡς μέλους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ὡς ἄνω Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ. Ἐπὶ τοῦ οὐσιώδους τούτου ἰσχυρισμοῦ, ὅστις, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα, ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν τῆς ὑπαγωγῆς τῶν κεκτημένων τὴν ἰδιότητα ἐργαζομένων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀ. ν. 694/1937, οὐδόλως ἀπήντησεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἥτις τούτῳ τῷ λόγῳ, βασίμως προβαλλομένῳ, κατέστη ἀκυρωτέα ὡς ἀναιτιολόγητος.

Ἀκυρουμένης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως διὰ τὸν ἀνωτέρω λόγον, παρέλκει ἡ ἔρευνα τῶν λοιπῶν λόγων ὡς ἀλυσιτελής.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Καθορισμὸς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑποχρέων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κλπ. εἰς πρόσληψιν δικηγόρου

Ἁρμοδιότης Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ ἁρμοδιότης Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ.—Διαπίστωσις οἰκονομικῆς ἀδυναμίας Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου πρὸς ὑποχρεωτικὴν πρόσληψιν δικηγόρου κατ' ἄρθρον 3 ἀ. ν. 1836/1951.—Αἰτιολογία ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ.

Προστίθεται καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἰς τὴν σειρὰν τῶν ἐπὶ τοῦ θέματος προηγηθεισῶν (Σ. Ε. 469/1959, εἰσηγητὴς *Η. Τσικλητήρας*, ΕΕΔ 18, 443 καὶ λοιπαὶ παραπομπαὶ εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 443).

Ὡς πρὸς τὰ ὑπόχρεα ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 διὰ πρόσληψιν δικηγόρων, προστατευομένων ὑπὸ τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, Νομικὰ Πρόσωπα κλπ. βλέπε Σ.Ε. 464/1959 (εἰσηγητὴς *Η. Τσικλητήρας*, ΕΕΔ 18, 480).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 842/1959, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. ***Μ. Στρασινόπουλος***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Ν. Γαβαλλᾶς***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Ζῆς, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Α. Ἀθανασίου

Τὸ μὲν ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 3 τοῦ ν.δ. 2657/1953 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀ.ν. 1836/1951», ὁρίζει ὅτι: «Τὰ Κοινωφελῆ Ἱδρύματα, αἱ Τράπεζαι καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ὑποχρεοῦνται... εἰς τὴν πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ καθορίζει κατ' ἔτος τοὺς ἐκ τῶν ὡς ἄνω ὑποχρέους εἰς πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου, ἐκ τῶν λαβόντων ἐνεργὸν μέρος εἰς τὸν συμμοριτοπόλεμον, τοὐλάχιστον ἐπὶ δεκάμηνον», τὸ δὲ ἄρθρον 4 § 4 τοῦ ρηθέντος ν.δ. 2657/1953 ὁρίζει τὰ ἑξῆς: «Ἡ ἀναγκαστικὴ σύμβασις τῶν τοποθετουμένων δικηγόρων εἰς τοὺς ὑποχρέους τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἐδαφ. 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος δύναται νὰ λήξῃ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου ἀπολυομένων, ἐφ' ὅσον ὁ Ὀργανισμός, παρ' ᾧ ἐτοποθετήθη ὁ δικηγόρος, δὲν δύναται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Συμβουλίου, νὰ φέρῃ τὸ βάρος τῆς μισθοδοσίας αὐτοῦ ἢ δι' ἄλλην δεδικαιολογημένην αἰτίαν».

Ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἑκατέρα τούτων διάφορον ρυθμίζει θέμα καὶ ὅτι ἰδία ὄργανα καθίστανται ἁρμόδια δι' ἑκάστην τῶν προβλεπομένων περιπτώσεων. Οὕτω διὰ μὲν τῆς πρώτης ὁρίζεται, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας καθορίζει κατ' ἔτος δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ τοὺς ὑποχρέους εἰς πρόσληψιν δικηγόρου Ὀργανισμούς, ἐξ οὗ παρέπεται καὶ ἡ ἐξουσία αὐτοῦ, ὅπως κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀπαλλάσσῃ τοὺς Ὀργανισμοὺς τούτους ἀπὸ τῆς ἅπαξ καθορισθείσης ὑποχρεώσεως των ταύτης, διὰ δὲ τῆς δευτέρας, κεκτημένης μάλιστα μεταβατικὴν ἰσχύν, ὡς ἀφορώσης τοὺς μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ν.δ. 2657/1953 (ἤτοι μέχρι 31 Ὀκτωβρίου 1953) τοποθετηθέντας δικηγόρους, ὁρίζεται ὅτι δι' ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου ἀπολυομένων καὶ διὰ τοὺς ἐν τῇ διατάξει ἀναφερομένους λόγους δύναται νὰ λήξῃ ἡ ἀναγκαστικὴ σύμβασις τῶν τοποθετηθέντων δικηγόρων. Στηρίζεται δὲ ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῶν περιπτώσεων τούτων κυρίως εἰς τὸ γεγονός, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας, προσδιορίσας διὰ τῆς ἐφ' ἅπαξ μόνον κατ' ἔτος ἐκ-

διδομένης ἀποφάσεως αὐτοῦ τοὺς ὑποχρέους εἰς τὴν πρόσληψιν δικηγόρου Ὀργανισμούς, δὲν δύναται δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ ἐκδιδομένης ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους νὰ ἀπαλλάξῃ τούτους τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης, ἀντιθέτως δὲ τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων δύναται νὰ κηρύξῃ λήξασαν τὴν σύμβασιν τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων δικηγόρων καθ' οἱονδήποτε χρόνον καὶ δὴ οὐ μόνον δι' οἰκονομικὴν ἀδυναμίαν τοῦ Ὀργανισμοῦ, ἀλλὰ καὶ δι' οἱανδήποτε ἄλλην «δεδικαιολογημένην αἰτίαν». Κατ' ἀκολουθίαν, ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἁρμοδίως ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας ἐξέδοτο τὴν προσβαλλομένην πρᾶξιν, δι' ἧς ἀπήλλαξε τὸ παρεμβαῖνον Νοσοκομεῖον ἀπὸ τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς διατήρησιν δικηγόρου, τοποθετηθέντος παρ' αὐτῷ μετὰ τὴν 31 Ὀκτωβρίου 1953, τὰ δὲ ὑποστηριζόμενα διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως περὶ ἀναρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ ἀρμοδιότητος τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμα.

Ἐν τῇ προσβαλλομένῃ πράξει ἀναφέρεται, ὅτι ἀπαλλάσσεται τὸ παρεμβαῖνον ἀπὸ τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς διατήρησιν δικηγόρου ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 προστατευομένων, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι δὲν δύναται τοῦτο λόγῳ οἰκονομικῆς ἀδυναμίας νὰ φέρῃ τὸ βάρος τῆς μισθοδοσίας τοῦ παρ' αὐτῷ τοποθετηθέντος δικηγόρου. Ἡ αἰτιολογία δὲ αὕτη, τυπικῶς ἀρτία καθ' ἑαυτήν οὖσα, ἐπαρκὲς εὑρίσκει ἔρεισμα εἰς τὰ στοιχεῖα τοῦ φακέλλου τῆς ὑπὸ κρίσιν ὑποθέσεως. Οὕτως ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 807/30.5.1956 ἀναφορᾷ τοῦ παρεμβαίνοντος πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας ἐκτίθεται, ὅτι τὸ Νοσοκομεῖον λειτουργεῖ διὰ τῶν λίαν περιωρισμένων πόρων κληροδοτήματος καὶ ἡ οἰκονομική του δυσπραγία ἐξικνεῖται μέχρι σημείου, ὥστε νὰ καθυστερῆται ἡ καταβολὴ τοῦ μισθοῦ τοῦ παρ' αὐτῷ ἀπασχολουμένου τακτικοῦ προσωπικοῦ ἐπὶ 15 - 20 ἡμέρας κατὰ μῆνα, β) ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 1392/4.6.1956 ἐγγράφῳ τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας διαλαμβάνεται, ὅτι ἐκ τῆς παρὰ τοῦ κυβερνητικοῦ ἐπιτρόπου παρακολουθήσεως τῆς λειτουργίας τοῦ Ἱδρύματος διεπιστώθη ἡ οἰκονομικὴ δυσχέρεια αὐτοῦ, ἅτε ἐμφανίσαντος ἔλλειμμα ἐκ δραχμῶν 80.000 καὶ γ) ἐκ τοῦ προσαχθέντος ἀπολογισμοῦ τοῦ Ἱδρύματος τῆς χρήσεως 1955 - 1956, καλυπτούσης τὴν περίοδον ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1955 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1956, εἰ καὶ μήπω ὁριστικῶς ἐξελεγχθέντος, προκύπτει, ὅτι τὸ ἔλλειμμα κατὰ τὴν περίοδον ταύτην ἀνῆλθεν εἰς δραχμὰς 332.471. Συνεπῶς ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις ἠτιολογημένη παρίσταται καὶ ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμα τὰ ἀντίθετα ὑποστηριζόμενα διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

Κατὰ ταῦτα ἡ μὲν ὑπὸ κρίσιν αἴτησις δέον νὰ ἀπορριφθῇ, γίνῃ δὲ δεκτὴ ὡς βάσιμος ἡ ἀσκηθεῖσα παρέμβασις.

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ

Πειθαρχικὴ δίωξις κατὰ Ὑπαλληλικὸν Κῶδικα καὶ αἰτιολογία ἀποφάσεων Συμβουλίων

Ἀναγκαία ἡ ἐν τῇ πειθαρχικῇ ἀποφάσει μνημόνευσις ρητῶς καὶ τοῦ χρόνου τῆς τελέσεως ἑκάστου πειθαρχικοῦ ἀδικήματος, ὡς στοιχείου ἀπαραιτήτου διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐλέγχου νομιμότητος τῆς ἀποφάσεως ἐξ ἀπόψεως τοῦ παραγεγραμμένου ἢ μὴ τῶν πειθαρχικῶν παραπτωμάτων.—Χρόνος παραγραφῆς πειθαρχικῶν ἀδικημάτων κατὰ τὸν Ὑπαλληλικὸν Κῶδικα.—Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

Τὰ τῆς πειθαρχικῆς διώξεως τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ρυθμίζει ὁ Ὑπαλληλικὸς Κῶδιξ (περὶ αὐτῆς βλέπε *Η. Κυριακοπούλου*, Ἑλληνικὸν Διοικητικὸν Δίκαιον, Γ' Εἰδικὸν Μέρος, ἔκδ. τρίτη, σελ. 265 ἐπ.), ἰσχύων καὶ διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

Δέχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὅτι ἡ πειθαρχικὴ ἀπόφασις δέον νὰ εἶναι ἠτιολογημένη (*Η. Κυριακοπούλου*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 290) καὶ συνεπῶς νὰ ἀναφέρῃ καὶ τὸν χρόνον τῆς τελέσεως τοῦ ἀδικήματος, ἵνα κριθῇ καὶ ἂν τοῦτο ὑπέπεσεν εἰς τὴν νόμιμον παραγραφήν (κρβλ. καὶ Σ.Ε. 683/1933 εἰς *Η. Κυριακοπούλου*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 291, σημ. 111, καθ' ἣν δὲν εἶναι παράνομος ἡ ἀπόφασις, ἡ ὁποία δὲν μνημονεύει τὸν χρόνον τῆς τελέσεως τοῦ ἀδικήματος, ἀλλ' ἀναφέρεται εἰς τὰ στοιχεῖα τοῦ φακέλλου, ἐξ ὧν καθορίζεται ὁ χρόνος οὗτος).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 797/1959, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Η. Καμπίτσης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Ἀλεξιάδης, Λ. Τομαρᾶς, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Κατὰ τὸ ἄρθρον 134 §§ 1 καὶ 2 τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος τὰ πειθαρχικὰ ἀδικήματα παραγράφονται μετὰ δύο ἔτη, ἀφ' ἧς ἡμέρας διεπράχθησαν, πλὴν ἂν πρόκειται περὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 133 § 4 ἀδικημάτων, ἅτινα παραγράφονται μετὰ πενταετίαν, αἱ κατὰ τοῦ ὑπαλλήλου δὲ ἀπευθυνόμεναι πράξεις πρὸς δίωξιν τοῦ ἀδικήματος διακόπτουν τὴν παραγραφήν, ὁ χρόνος ὅμως ταύτης δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὴν τριετίαν ἐν συνόλῳ μέχρι τῆς ἐκδάσεως τῆς καταγνωστικῆς ἀποφάσεως, ἐπὶ δὲ ἀδικήματος ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 133 § 4 τὴν ἐπταετίαν.

Ἐξ ἄλλου κατὰ τὸ ἄρθρον 16 § 8α τοῦ βασιλικοῦ διατάγματος τῆς 23ης Δεκεμβρίου 1955 «περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου» αἱ πειθαρχικαὶ ἀποφάσεις δέον νὰ εἶναι ἠτιολογημέναι. Ἡ ἔννοια τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως, ἐν ὄψει καὶ τῶν περὶ παραγραφῆς τῶν πειθαρχικῶν ἀδικημάτων ὁρισμῶν, εἶναι, ὅτι δέον ἐν τῇ πειθαρχικῇ ἀποφάσει νὰ μνημονεύηται ρητῶς ὁ χρόνος τῆς τελέσεως ἑκάστου ἀδικήματος, διότι τὸ στοιχεῖον τοῦτο εἶναι ἀπαραίτητον διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐλέγχου νομιμότητος τῶν ἐν λόγῳ πράξεων ἐξ ἀπόψεως τοῦ παραγεγραμμένου ἢ μὴ τῶν πειθαρχικῶν παραπτωμάτων. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, οὐδὲν διαλαμβάνουσα ἀναφορικῶς πρὸς τὸν χρόνον τελέσεως τῶν δι' ἃ ὁ αἰτῶν ἐτιμωρήθη πειθαρχικῶν παραπτωμάτων, ὥστε νὰ δύναται νὰ ἐλεγχθῇ, ἂν ταῦτα ὑπέπεσαν ἢ μὴ εἰς παραγραφήν, τυγχάνει ἀναιτιολόγητος καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ ἀκυρωτέα.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΕΠΙΛΥΣΙΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Έξουσία Διοικητικών Διαιτητικών Δικαστηρίων κατά Νόμον 3239/1955

Δυνατή, κατ' άρθρ. 15 § 2 Νόμου 3239/1955, έπέμβασις τών Διοικητικών Διαιτητικών Δικαστηρίων πρὸς ἐπίλυσιν συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, ἔστω καὶ ἂν ἀναφέρηται εἰς συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, τῆς ὁποίας δὲν ἔληξεν ἡ συμβατικῶς καθωρισμένη χρονικὴ διάρκεια ἰσχύος αὐτῆς, ἐπὶ οὐσιώδους μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν. — Δυνατὴ ρύθμισις ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας καὶ τῶν κατ' ἀποκοπὴν ἀμειβομένων μισθωτῶν.— Αἴτημα μισθωτῶν πρὸς ἐξασφάλισιν ἡμερομισθίων καθ' ἡμέρας μὴ ἀποδοχῆς τῆς ἐργασίας αὐτῶν λόγῳ καιρικῶν συνθηκῶν.— Ὅροι ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς κεραμοπλινθοποιῶν.

Γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος σκέψεις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὸν νόμον 3239/1955 «περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἀφορώσης εἰς τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν κεραμοπλινθοποιῶν τῆς χώρας (ἡ ὁποία καταχωρίζεται εἰς τὸ παρὸν τεύχος), εἶναι αἱ ἀκολουθοι:

α) Δέχεται ὅτι τὰ Διοικητικὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια ἁρμοδίως ἐπιλαμβάνονται συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἔστω καὶ ἂν ἀναφέρωνται εἰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, τῶν ὁποίων δὲν ἔληξεν ἡ συμβατικῶς καθορισθεῖσα χρονικὴ διάρκεια ἰσχύος αὐτῶν, ἐπὶ οὐσιώδους μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν καὶ προϋποθέσεων, ὑφ' ἃς κατηρτίσθησαν (βλέπε καὶ Σ.Ε. 598/1959, εἰσηγητὴς *Α. Ταμαράτος*, ΕΕΔ 18, 476 καὶ τὰ ἐν ΕΕΔ 18, 475 ἐπ. σημειούμενα).

β) Δέχεται ὅτι ἐκ τοῦ νόμου 3239/1955 δὲν παρέχεται εἰς τὰ Διοικητικὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια ἐξουσιοδότησις πρὸς σύστασιν ὑπ' αὐτῶν Ἐπιτροπῶν διὰ τὴν χορήγησιν ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων (πρβλ. καὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1628/1956, εἰσηγητὴς *Π. Καμπίτσης*, ΕΕΔ 15, 1363 καὶ λοιπὴν νομολογίαν τοῦ Σ. τῆς Ε. εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 15, 1362 ἐπ., Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3188/1957, εἰσηγητὴς *Α. Κρέτσης*, ΕΕΔ 16, 486), ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι δὲν δύνανται νὰ ἀποτελέσωσι περιεχόμενον συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὅροι ἐργασίας ἀναφερόμενοι εἰς περιορισμὸν τῆς ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας (ἂν τὸ ἐπαγγελματικὸν βιβλιάριον ἔχῃ τὴν ἔννοιαν, ὅτι μόνον οἱ δι' αὐτοῦ ἐφωδιασμένοι δύνανται νὰ ἐργασθῶσι (πρβλ. Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7727/1956, εἰσηγητὴς *Σ. Λιμούρης*, ΕΕΔ 15, 774 καὶ τὰ αὐτοθι σημειούμενα, *Χ. Ἀγαλλόπουλου*, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 72).

γ) Προεβλήθη ἐν προκειμένῳ αἴτημα τῶν μισθωτῶν τῆς ἐν λόγῳ κατηγορίας περὶ θεσπίσεως ἠγγυημένων ἑβδομαδιαίων ἀπολαβῶν, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ὁ ἐργοδότης θὰ ὑποχρεοῦται εἰς καταβολὴν τοῦ ἡμερομισθίου, ἂν, εἴτε λόγῳ καιρικῶν συνθηκῶν, εἴτε ἐξ ἄλλων αἰτίων, δὲν ἀποδέχηται τὰς ὑπὸ τῶν μισθωτῶν προσφερομένας ὑπηρεσίας.

Χρήσιμος εἰς τὸ θέμα εἶναι ἡ Α.Π. 22/1958 (εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 17, 182, βλέπε καὶ τὰ ἐν ΕΕΔ 17, 181 ἐπ. σημειούμενα).

Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν 5/1959

Πρόεδρος ὁ Πρόεδρος Ἐφετῶν κ. *Ν. Ἀβάζος*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ. κ. Α. Καραλῆς, τμηματάρχης τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, Κ. Μπέμπης, ἐκπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, Π. Γερακάκης, ἐκπρόσωπος τῶν Βιοτεχνῶν, Φ. Μακρῆς, Ι. Πατσαντζῆς, ἐκπρόσωποι τῶν μισθωτῶν

Κατὰ τὸ ἄρθρον 15 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 τὰ Διοικητικὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια δύνανται νὰ ἐπιλαμβάνωνται, τηρουμένης τῆς κατὰ τὸν νόμον τοῦτον διαδικασίας παραπομπῆς, συλλογικῶν διαφορῶν, ἔστω καὶ ἂν ἀναφέρωνται εἰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, τῶν ὁποίων δὲν ἔληξεν ἡ συμβατικῶς καθορισθεῖσα χρονικὴ διάρκεια ἰσχύος αὐτῶν, ἐὰν διαπιστώσουν, ὅτι ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς των (καὶ προκειμένου περὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, αἵτινες ἐξομοιοῦνται πρὸς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τούτων) ἐπῆλθεν οὐσιώδης μεταβολὴ τῶν συνθηκῶν καὶ προϋποθέσεων, ὑφ' ἃς κατηρτίσθησαν, κατὰ δὲ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, συντρεχούσης τῆς τελευταίας ταύτης προϋποθέσεως, τῆς οὐσιώδους δηλονότι μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν καὶ τῶν ὅρων, ὑφ' οὓς κατηρτίσθησαν αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις, τὰ Διοικητικὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια, κατὰ μείζονα λόγον, δύνανται νὰ ἐπιληφθοῦν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἀναφερομένων εἰς συλλογικὰς συμβάσεις καὶ διαιτητικὰς ἀποφάσεις ἀορίστου χρόνου ἰσχύος καὶ πρὸ τῆς καταγγελίας αὐτῶν. Ἐξ ἑτέρου κατὰ τὰ προσαχθέντα ἐπίσημα στοιχεῖα προκύπτει, ὅτι ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν ηὐξήθη σημαντικῶς τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα καὶ τὸ κατὰ κεφαλὴν τοιοῦτον, ὡς ἐπίσης ἡ γενικωτέρα οἰκονομικὴ δραστηριότης τῆς χώρας, κατὰ δὲ τὴν μείζονα τοῦ Δικαστηρίου γνώμην, ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐπὶ τὰ βελτίω ἐπελθοῦσα σημαντικὴ μεταβολὴ τῶν οἰκονομικῶν δεδομένων, συνδυαζομένη πρὸς τὸ γεγονὸς τῆς ἐν τῷ μεταξὺ γενομένης ἀναπροσαρμογῆς τῶν ἐλαχίστων ὁρίων ἡμερομισθίων καὶ μισθῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς χρησιμοποιήσεως νέων τεχνικῶν μέσων εἰς τὴν κεραμοποιΐαν, ἐξ ἧς ηὐξήθη ἡ παραγωγὴ καὶ ἐμειώθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀπασχολουμένων προσώπων εἰς τὸν κλάδον τοῦτον, συνιστᾷ τὴν κατὰ τὰς προειρημένας διατάξεις οὐσιώδη μεταβολὴν τῶν ὅρων καὶ συνθηκῶν, ὑφ'

ὰς κατηρτίσθη ἡ μὴ καταγγελθεῖσα ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας ὑπ' ἀριθ. 1/1956 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν καὶ συνεπῶς νομίμως ἐπελήφθη τῆς προκειμένης συλλογικῆς διαφορᾶς τὸ Πρωτοβάθμιον Διοικητικὸν Διαιτητικὸν Δικαστήριον Ἀθηνῶν. Ὅθεν τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου παράπονα τῆς ἐκκαλούσης ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως ἐλέγχονται ἀβάσιμα καὶ ἀπορριπτέα.

Κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ παρόντος Δικαστηρίου ἐσφαλεν ἡ ἐκκαλουμένη, παρασχοῦσα κατὰ τὰς ἐν αὐτῇ διακρίσεις αὔξησιν ὡρισμένου ποσοῦ ἐπὶ τῶν ἤδη ἰσχυόντων κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων τῶν περὶ ὧν ἡ διένεξις μισθωτῶν, δεδομένου ὅτι, λόγῳ τῆς χορηγήσεως, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1951, ὅτε καθωρίσθησαν βασικῶς τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων, αὐξήσεως κατὰ διάφορα ποσοστὰ ἢ ποσὰ καὶ ὑπὸ διαφόρους ἑκάστοτε προϋποθέσεις καὶ τῶν γενομένων κατ' ἐπιταγὴν τῶν περὶ παροχῆς γενικῶν αὐξήσεων διατάξεων συμψηφισμῶν, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀνετράπη ἡ βάσει τῶν λελογισμένων ἀναγκῶν καὶ τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐξειδικεύσεως τῶν μισθωτῶν κλιμάκωσις τῶν ἡμερομισθίων τούτων, ἀφ' ἑτέρου δέ, ὡς ἐκ τῶν πολυπλόκων ὑπολογισμῶν, κατέστη δυσχερὴς ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ἐν ἑκάστῃ περιπτώσει ἰσχύοντος κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου. Ὡσαύτως, διὰ τῆς παροχῆς ἁπλῆς κατὰ ποσὸν αὐξήσεως ἐπὶ τῶν ἤδη ἰσχυόντων κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ, ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ διαφορισμὸς καθ' ὕψος τῶν ἰσχυόντων ἡμερομισθίων εἰς τὰ βιομηχανικὰ καὶ βιοτεχνικὰ ἐργοστάσια, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁ διαφορισμὸς καθ' ὕψος τῶν ἰσχυόντων ἡμερομισθίων ἐν Ἀθήναις καὶ Εὐβοίᾳ, ἐνῷ, κατὰ τὴν μείζονα τοῦ Δικαστηρίου γνώμην, λόγῳ τοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ τῶν τεχνικῶν μέσων καὶ τῆς ὁμοιομορφίας τῆς ἐργασίας εἰς τὰ ἐργοστάσια κεραμοποιΐας, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ὑπάγωνται οἱ φορεῖς τούτων εἰς τὰ ἐμπορροβιομηχανικὰ ἢ βιοτεχνικὰ ἐπιμελητήρια, δὲν δικαιολογεῖται ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω διάκρισις, ὡς ἐπίσης δὲν δικαιολογεῖται ὁ διαφορισμὸς τῶν ἡμερομισθίων ἐν Ἀθήναις καὶ Χαλκίδι, ἀφοῦ τὰ εἰς Εὔβοιαν παραγόμενα προϊόντα κατὰ μέγα μέρος διοχετεύονται εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν Ἀθηνῶν, συναγωνιζόμενα τὰ προϊόντα τῆς ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ κεραμοποιΐας. Ἐξ ἄλλου, διατηρουμένης ἐν ἰσχύϊ τῆς βασικῶς, ἐν ἔτει 1951, γενομένης ρυθμίσεως κατατέμνεται ἡ ἐν τοῖς κεραμοπλινθοποιείοις ἐργασία εἰς πληθώραν εἰδικοτήτων μὲ ἰδιαιτέραν ἡμερομισθιακὴν ρύθμισιν δι' ἑκάστην, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ ὑφίσταται οὐσιώδης διαφορὰ ἐξ ἀπόψεως ἐκτελουμένης ἐργασίας εἰς πλείστας ἐξ αὐτῶν, παραλλήλως δὲ λόγῳ τῆς χρησιμοποιήσεως νέων τεχνικῶν μεθόδων εἰς τὴν ξήρανσιν τῶν προϊόντων τῆς κεραμοπλινθοποιΐας, κατὰ τὴν μείζονα τοῦ Δικαστηρίου γνώμην, ἐδημιουργήθη νέα κατηγορία ἐργαζομένων, διὰ τὴν ὁποίαν μέχρι τοῦδε δὲν ὑφίσταται ρύθμισις κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων. Τέλος, κατὰ τὴν μείζονα τοῦ Δικαστηρίου γνώμην, διὰ τοὺς ἐκτεθέντας ἀνωτέρω λόγους καὶ ἐν ἐκτιμήσει, ἀφ' ἑνὸς μὲν τῶν ἐπὶ τὰ βελτίω, ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἐπελθουσῶν γενικωτέρων οἰκονομικῶν μεταβολῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς οἰκονομικοτεχνικῆς ἀντοχῆς τῶν ὑπὸ κρίσιν ἐπιχειρήσεων, τῆς φύσεως τῆς ὑπὸ τῶν μισθωτῶν παρεχομένης ἐργασίας καὶ τῶν λελογισμένων ἀναγκῶν αὐτῶν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἐπαγγελματικὴν ἐξειδίκευσιν τούτων, τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐν διενέξει μισθωτῶν δέον νὰ καθορισθῶσιν ἀπὸ 1.1.1959 κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης, μειούμενα διὰ τὸ ἀπὸ 25.8.1958, ἤτοι ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς παρελεύσεως τῶν προθεσμιῶν διαδικασίας ἐνώπιον τῶν διαιτητικῶν ὀργάνων ἡμέρας, μέχρι 1.1.1959 χρονικὸν διάστημα, κατὰ δραχμὰς τέσσαρας (4) πρὸς ἀποτροπὴν ταμειακῆς δυσχερείας τῶν ὑποχρέων ἐργοδοτῶν διὰ τὴν καταβολὴν τῶν ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος διαφορῶν καὶ διενέξεων ἐκ τοῦ λόγου τούτου. Ὅθεν δέχεται ἐν μέρει τὰ παράπονα τῶν ἐκκαλούντων καὶ μεταρρυθμίζει τὴν ἐκκαλουμένην κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

Κατὰ τὴν μείζονα τοῦ Δικαστηρίου γνώμην ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη, διὰ τῶν ὀρθῶν αὐτῆς σκέψεων, εἰς ἃς καὶ ἡ πλειοψηφήσασα γνώμη ἀναφέρεται, ἀπέρριψε τὸ αἴτημα τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως περὶ καθιερώσεως ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων τεχνικῆς κατατάξεως, δεδομένου ἄλλωστε ὅτι ὑπὸ τοῦ νόμου 3239/1955 δὲν παρέχεται ἐξουσιοδότησις εἰς τὰ Διοικητικὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια, ὅπως συνιστῶσιν ἐπιτροπὰς διὰ τὴν χορήγησιν τοιούτων βιβλιαρίων. Ὅθεν τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου παράπονα τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως κρίνονται ἀβάσιμα καὶ ἀπορριπτέα.

Κατὰ τὴν μείζονα τοῦ Δικαστηρίου γνώμην ἡ ρύθμισις τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν κατ' ἀποκοπὴν ἀμειβομένων μισθωτῶν εἶναι δυνατὴ κατὰ τὴν παροῦσαν διαδικασίαν καὶ ἐπιβεβλημένη, δεδομένου ὅτι ἐκ τῆς γενομένης αὐτοψίας εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας διεπιστώθη, ὅτι κατὰ κανόνα, ὑπὸ τὸ σύστημα τοῦτο ἀπασχολοῦνται οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὴν καμίνευσιν καὶ ἐκκαμίνευσιν, οἵτινες ἀκριβῶς λόγῳ τῆς μὴ ὑπάρξεως καθωρισμένης ρυθμίσεως, σχεδὸν κατὰ κανόνα ἐστερήθησαν τῶν διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἐξασφαλισθέντων διὰ τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους συναδέλφους των πλεονεκτημάτων. Οὐχ ἧττον ὅμως ἡ ρύθμισις τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τούτων, ἐγκειμένη κυρίως εἰς τὴν θέσπισιν βάσεως παραγωγῆς (νόρμας) καθίσταται δυσχερὴς λόγῳ τῶν τεχνικῶν διαφορῶν, αἱ ὁποῖαι ὑφίστανται μεταξὺ τῶν διαφόρων τύπων τῶν ἐν λειτουργίᾳ κλιβάνων, δι' ὃ καὶ προϋποθέτει τὴν διενέργειαν πραγματογνωμοσύνης ὑπὸ εἰδικῶν τεχνικῶν, οἵους διαθέτει τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐξευρεθῇ γενικὴ καὶ ἐνιαία λύσις τοῦ θέματος. Τούτων δοθέντων τὸ δικαστήριον ἀπέχει τῆς κρίσεως ἐπὶ τοῦ θέματος, ἵνα προηγουμένως συγκεντρωθοῦν τὰ κατὰ τὰ ἀνωτέρω στοιχεῖα ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων.

Ἐκ τῶν κατὰ τὴν συζήτησιν ἀναπτυχθέντων καὶ τῶν ἑκατέρωθεν ἰσχυρισμῶν προκύπτει, ὅτι διὰ τῆς προβολῆς ὑπὸ τῶν μισθωτῶν τοῦ αἰτήματος περὶ θεσπίσεως ἡγγυημένων ἑβδομαδιαίων ἀπολαβῶν σκοπεῖται ἡ ἐξασφάλισις εἰς τούτους τῶν ἡμερομισθίων των κατὰ τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς, εἴτε λόγῳ τῶν καιρικῶν συνθηκῶν, εἴτε ἐξ ἄλλων αἰτίων, ὁ οἰκεῖος ἐργοδότης δὲν ἀποδέχεται τὰς ὑπ' αὐτῶν προσφερομένας ὑπηρεσίας. Ἐξ ἄλλου, ***κατὰ τὴν μείζονα τοῦ Δικαστηρίου γνώμην***, ἐφ' ὅσον ἡ μὴ ἀποδοχὴ ὑπὸ τοῦ ἐργο-

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

§ 1. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Μεταλλευτῶν

Δικαίωμα ἐφέσεως κατ' ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου περὶ παροχῆς εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους αὐτοῦ συντάξεως ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως, ἀσκουμένης διὰ κοινοποιήσεως τοῦ δικογράφου τῆς ἐφέσεως εἰς τὸ Ταμεῖον καὶ πάντα τυχὸν ἀντίδικον.— Ἀπαγόρευσις ἐκ τῆς Πολ. Δικ. τῆς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ διαδίκου κατ' ἐπανάληψιν χρήσεως τοῦ αὐτοῦ ἐνδίκου μέσου κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως.— Προϋποθέσεις ἀπονομῆς συντάξεως γήρατος εἰς ἐργάτας μεταλλείων καὶ λατομείων.— Ἀπόδειξις χρόνου ἐργασίας.— Χαρακτὴρ Ταμείου Μεταλλευτῶν ὡς νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου καὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ ὡς διοικητικῶν πράξεων.— Δικαίωμα ἀνακλήσεως πράξεων αὐτοῦ.—Παράνομος ἡ ἀνάκλησις διοικητικῆς πράξεως διὰ πλάνην περὶ τὰ πράγματα μετὰ πάροδον εὐλόγου χρόνου.—Διατήρησις ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὸν ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων.—Ὕψος παροχῶν αὐτῶν.

Ἐνδιαφέρει γενικώτερον ἡ ἄποψις τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως περὶ τοῦ ἀνακλητοῦ τῶν διοικητικῶν πράξεων (βλέπε ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ λοιπὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐν ΕΕΔ 17, 147, 863, 882, 1084, ΕΕΔ 18, 391).

Ὡς πρὸς τὴν ἔφεσιν κατ' ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν βλέπε καὶ Α.Π. 333/1958, ΕΕΔ 17, 761, Α.Π. 420/1958, ΕΕΔ 17, 982, Α.Π. 182/1958, ΕΕΔ 17, 762 (καὶ μετὰ τὴν συγχώνευσιν τοῦ Ταμείου εἰς τὸ Ι.Κ.Α.).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 38 τοῦ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 13 τοῦ ἀ.ν. 1607/1939 καὶ 59 § 1 τοῦ ἀπὸ 11 Νοεμβρίου 1935 ἀ.ν. «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο ἠρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937, ἐγκριθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13897/1940 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ μετὰ ταύτης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιευθέντος, οὕτω δὲ θέσιν νόμου ἐπέχοντος καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, αἱ ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου, δι' ὧν κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ αὐτοῦ καταστατικοῦ παρέχεται εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους σύνταξις, ὑπόκεινται κατὰ κανόνα εἰς ἔφεσιν, μὴ ἀναστέλλουσαν τὴν ἐκτέλεσιν, ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως, ἀσκουμένην διὰ κοινοποιήσεως τοῦ δικογράφου τῆς ἐφέσεως εἰς τὸ Ταμεῖον Μεταλλευτῶν καὶ πάντα τυχὸν ἀντίδικον. Ὅθεν, ἐφ' ὅσον τὸ ἐφεσίβλητον δὲν ἐπικαλεῖται, οὔτε ἀποδεικνύει διὰ προσαγωγῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 250 τῆς Πολ. Δικονομίας (ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 980/1946 καὶ εἶτα διὰ τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ ν.δ. 625/1948), ἀποδεικτικοῦ ἐπιδόσεως δικαστικοῦ κλητῆρος ὅτι ἡ ἐκκαλουμένη ὑπ' ἀριθ. 623/1956 ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν ἐπεδόθη εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα (τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου πρὸς τοῦτο ἐπικαλουμένου καὶ προσαγομένου ἀπὸ 2 Αὐγούστου 1954 ἀποδεικτικοῦ ἐπιδόσεως ἀναφερομένου εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ 835/1954 ἀπόφασιν), ἡ περὶ ἐκπροθέσμου ἀσκήσεως τῆς τὴν 5 Σεπτεμβρίου 1956 ἐπιδοθείσης πρὸς τὸ Ταμεῖον Μεταλλευτῶν ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως ἐνστασις αὐτοῦ καὶ αὐτεπαγγέλτως κατ' ἄρθρ. 755 τῆς Πολ. Δικονομίας ἐξεταζομένη, παραδεκτῶς δ' οὕτω κατὰ τὴν συζήτησιν ταύτην προβαλλομένη, εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος, ἅτε μὴ ἀρξαμένης τῆς πρὸς ἄσκησιν τῆς ἐφέσεως προθεσμίας κατὰ τὰ ἄρθρ. 752 § 2, 757 ἐδ. 3, 193 τῆς Πολ. Δικ. (ὡς τὸ ἄρθρον 193 ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 122 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ νόμου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.),

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 749 § 2, 750, 789 § 2, 803, 813 § 2, 837 τῆς Πολ. Δικ. σαφῶς προκύπτει ἀφ' ἑνὸς μέν, ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ διαδίκου κατ' ἐπανάληψιν χρῆσις τοῦ αὐτοῦ ἐνδίκου μέσου κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι δὲν συγχωρεῖται τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἐφέσεως ἐναντίον τῶν τελεσιδίκων γενομένων ἀποφάσεων. Ὅθεν, ἀφοῦ ἡ κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 835/1954 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν ἀπὸ 4 Νοεμβρίου 1954 ἔφεσις τοῦ ἤδη ἐκκαλοῦντος ἀπερρίφθη διὰ τῆς ἐκκαλουμένης καὶ ἐν ἀντιπεφωνημένῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένης ὑπ' ἀριθ. 2160/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀπὸ 25 Ἰουνίου 1956 ἔφεσις τοῦ ἐκκαλοῦντος, καθ' ὅσον ἀπευθύνεται κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 835/1954 ἀποφάσεως τοῦ Διοικη-

---

δότου τῶν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ προσφερομένων ὑπηρεσιῶν δὲν ὀφείλεται εἰς ἀνωτέραν βίαν, τὸ δικαίωμα τῶν μισθωτῶν διὰ τὴν ἀπόληψιν τῶν ἀποδοχῶν των προστατεύεται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 656 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ συνεπῶς οὐδεὶς λόγος συντρέχει ρυθμίσεως κατ' ἄλλου τρόπου τοῦ θέματος, δεδομένου μάλιστα ὅτι, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 679 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, οὐδὲ κἂν διὰ συμφωνίας εἶναι δυνατὸς ὁ περιορισμὸς τῶν ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 δικαιωμάτων τοῦ μισθωτοῦ. Ὅθεν τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου παραπόνα τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως κρίνονται ἀβάσιμα καὶ ἀπορριπτέα.

τικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀπαράδεκτος κατὰ τὴν βάσιμον ἔνστασιν τοῦ ἐφεσιβλήτου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 34 § 1 τοῦ ὡς ἄνω καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν εἰς τοὺς ἀπομακρυνθέντας καὶ ἀπομακρυνομένους τῆς ἐργασίας των ἐργάτας τῶν μεταλλείων καὶ λατομείων, τοὺς συμπληρώσαντας μετὰ τὴν ὁριστικὴν διακοπὴν τῆς ἐργασίας των τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἀσκήσαντας συνεχῶς ἢ διακεκομμένως τριάκοντα ἐτῶν ἐργασίαν εἰς μεταλλεῖα καὶ λατομεῖα, καταβάλλεται παρὰ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν σύνταξις γήρατος, ἐφ' ὅσον οὗτοι δὲν λαμβάνουσι κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ἐκ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν μηνιαίαν σύνταξιν ἐξ ἄλλης αἰτίας, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ αὐτοῦ καταστατικοῦ ἡ σύνταξις παρέχεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 295/1940 ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, ἀπενεμήθη εἰς τὸν ἤδη ἐκκαλοῦντα σύνταξις λόγῳ γήρατος, ἐπὶ δὲ τῇ ἀπὸ 16 Ὀκτωβρίου 1953 αἰτήσει αὐτοῦ περὶ ἀναπροσαρμογῆς τῆς συντάξεως κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 835/1954 ἀπόφασις τοῦ αὐτοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, δι' ἧς ἀνεκλήθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 295/1940 ἀπόφασις, διακοπείσης τῆς συντάξεως, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἐσφαλμένως ἐξετιμήθησαν ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τὰ προσκομισθέντα ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα ἐν σχέσει πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἀσκηθείσης ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ὑπηρεσίας εἰς μεταλλεῖα ἢ ἄλλας συναφεῖς ἐργασίας. Μεθ' ὃ ἐπὶ τῆς ἀπὸ 15 Σεπτεμβρίου 1954 αἰτήσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος περὶ ἀνακλήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 835/1954 ἀποφάσεως ἐξεδόθη μετὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 1070, 1103 καὶ 1159 ἀποφάσεις αὐτοῦ, δι' ὧν ὑπεχρεώθη ὁ ἤδη ἐκκαλῶν, ὅπως ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας προσκομίσῃ σαφῆ δικαιολογητικά, ἐξ ὧν νὰ ἀποδεικνύηται ἐπακριβῶς ὁ ἐν μεταλλείοις ἢ λατομείοις χρόνος ἐργασίας αὐτοῦ, ἡ ἐκκαλουμένη ὑπ' ἀριθ. 3233/1956 ἀπόφασις αὐτοῦ, δι' ἧς μετὰ νέαν οὐσιαστικὴν ἔρευναν τῶν ἐν τῷ φακέλλῳ τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τῶν ὡς ἄνω ἀποφάσεων προσκομισθέντων στοιχείων, ἰδίᾳ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2787/1955 ἐκθέσεως ἐνόρκου βεβαιώσεως τριῶν μαρτύρων καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19507 ἐγγράφου τῆς Γαλλικῆς Ἑταιρείας Μεταλλείων Λαυρίου, παρ' ἧ εἰργάσθη ὁ ἐκκαλῶν, ἐνέμεινεν εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 835/1954 ἀπόφασίν του.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 34 § 2 τοῦ ὡς ἄνω καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν διὰ τὴν ἀπόδειξιν τοῦ χρόνου ἐργασίας των οἱ αἰτοῦντες σύνταξιν παρὰ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν δέον νὰ ὑποβάλωσιν ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεώς των πιστοποιητικὰ τῶν ἑταιρειῶν ἢ ἐκμεταλλευτῶν μεταλλείων ἢ λατομείων, δεόντως ἐξηλεγμένα, παρ' οἷς εἰργάσθησαν, περὶ τοῦ χρόνου ἐργασίας των, ὡς καὶ πᾶν στοιχεῖον, ὅπερ ἤθελεν ὁρίσει τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τοῦ Ταμείου. Μόνον εἰς περίπτωσιν διαλύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ μὴ τηρήσεως βιβλίων δύνανται νὰ ὑποβάλωσι τρεῖς τοὐλάχιστον ἐνόρκους μαρτυρικὰς καταθέσεις ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου τῆς περιφερείας, ἐν ᾗ ἔκειτο ἡ ἐπιχείρησις, εἰς ἣν εἰργάσθησαν, ἢ τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τῶν μαρτύρων, τὸ ἀξιόπιστον τῶν ὁποίων ἐπαφίεται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Ταμείου, δυναμένου νὰ διατάξῃ δι' οἱουδήποτε μέσου, ὃ ἤθελε κρίνει σκόπιμον, τὴν ἐξακρίβωσιν τῆς ἀληθείας. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἐν τῇ δευτέρᾳ σκέψει παρατεθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ καταστατικοῦ, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ δι' αὐτῶν προβλεπομένη ἀπόδειξις τῶν θεμελιούντων τὸ δικαίωμα παροχῆς συντάξεως λόγῳ γήρατος στοιχείων ἀναφέρεται μόνον εἰς τὴν ἐνώπιον τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου διαδικασίαν, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν ἢ τοῦ κατ' ἀναίρεσιν ἐπιλαμβανομένου τῆς ἐκδικάσεως τῆς ἐφέσεως Τμήματος τούτου τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὅπερ, ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τῆς αὐτῆς διατάξεως (ἄρθρον 38), δικαιοδοσίαν ἔχει νὰ κρίνῃ περὶ τῆς συνδρομῆς καὶ τῶν πραγματικῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν ἔκδοσιν πράξεως τοιούτου περιεχομένου καὶ ἐπομένως δύναται νὰ διατάξῃ ἀπόδειξιν περὶ τοῦ χρόνου ἐργασίας τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς μεταλλεῖα ἢ λατομεῖα καὶ ἄλλας συναφεῖς ἐργασίας καὶ διὰ μαρτύρων, ὧν αἱ ἐνώμοτοι καταθέσεις μείζονα ἔχουσι βαρύτητα ἀποδείξεως τῶν τυχὸν προσκομισθησομένων ἐγγράφων.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 1607/1937 τὸ Ταμεῖον Μεταλλευτῶν, ὡς καὶ ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ καταστατικοῦ αὐτοῦ ὁρίζεται, εἶναι νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, ἐπομένως ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ καταστατικοῦ αὐτοῦ περὶ παροχῆς συντάξεως ἀπόφασις τοῦ διοικητικοῦ αὐτοῦ συμβουλίου εἶναι πρᾶξις διοικητική, ἥτις, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῆς ἐκτήθησαν δικαιώματα ὑπὸ τοῦ εἰς ὃν ἀφορᾷ ἰδιώτου, δὲν δύναται νὰ ἀνακληθῇ, εἰ μὴ ἐὰν εἶναι παράνομος, οἷα λογίζεται καὶ ἡ κατὰ πλάνην περὶ τὰ πράγματα ἐκδοθεῖσα, ἤτοι σαφῶς καὶ ἀνενδοιάστως προκύπτουσαν ἀνυπαρξίαν τῶν πραγματικῶν δεδομένων, ἅτινα ἀπετέλεσαν προϋπόθεσιν ἐκδόσεως αὐτῆς. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ ἀνάκλησις, ἐὰν ἡ ἔκδοσις δὲν ὀφείληται εἰς ἀπατηλὴν ἐνέργειαν τοῦ διοικουμένου, δέον νὰ γίνῃ ἐντὸς εὐλόγου χρόνου, διότι ἄλλως ἀντικειμένη εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς εὐρύθμου καὶ χρηστῆς διοικήσεως εἶναι παράνομος, ὑποκειμένη καὶ αὕτη εἰς ἀνάκλησιν, εἴτε αὐτεπαγγέλτως, εἴτε αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου. Ἐν προκειμένῳ, συντρεχόντων, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, τῶν κατὰ νόμον ὅρων πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως τῷ αἰτοῦντι λόγῳ γήρατος, ἡ ὑπ' ἀριθ. 835/1954 ἀπόφασις τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, δι' ἧς ἀνεκλήθη καὶ δὴ μετὰ πάροδον εὐλόγου χρόνου, ἤτοι μετὰ 14 ὅλα ἔτη, ἡ περὶ ἀπονομῆς τῆς συντάξεως ὑπ' ἀριθ. 295/1940 ἀπόφασις τοῦ αὐτοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, διὰ μὴ συντρέχουσαν πλάνην περὶ τὰ πράγματα, εἶναι παράνομος, ἡ δὲ ὑπ' ἀριθ. 623/1956 ἀπόφασις, ἥτις εἶναι οὐχὶ ἁπλῶς βεβαιωτικὴ τῆς ὑπ' ἀριθ. 835/1954, ἀλλὰ νέα αὐτοτελὴς διοικητικὴ πρᾶξις, ὡς μετὰ νέαν οὐσιαστικὴν ἔρευναν ἐμμείνασα εἰς αὐτήν, ἀπορρίψασα τὴν περὶ ἀνακλήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 835/1954 ἀποφάσεως αἴτησιν τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἐσφαλμένως ἐξετίμησε τὰς προσαχθείσας ἀποδείξεις, δι' ὃ εἶναι αὐτὴ μὲν ἀφανιστέα κατὰ τὸν βάσιμον λόγον ἐφέσεως, ἀνακλητέα δὲ ἡ ὑπ' ἀριθ. 835/1954 ἀπόφασις ὡς παράνομος, ἐπὶ τῷ τέλει ἵνα, δεκτῆς καθισταμένης τῆς αἰτήσεως, ἀναγνωρισθῇ, ὅτι ὁ

αἰτῶν δικαιοῦται συντάξεως λόγῳ γήρατος κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 295/1940 ἀπόφασιν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων» πάντα τὰ ὑφιστάμενα μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου οἱασδήποτε μορφῆς Ταμεῖα τὰ συνεστημένα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου 2868 ἢ εἰδικῶν νόμων ἢ τοῦ δ/γματος τῆς 15 Μαΐου 1920 «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων» καὶ ἀσφαλίζοντα εἴτε ἀποκλειστικῶς, εἴτε ἐν μέρει, πρόσωπα ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀναφερομένων ἐξακολουθοῦσι λειτουργοῦντα καὶ διεπόμενα ὑπὸ τῶν ἰσχυουσῶν δι' ἕκαστον τούτων διατάξεων, ἐφ' ὅσον δὲ ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ὑποχρεοῦνται τὰ ἐξ αὐτῶν ἀσκοῦντα ἀσφάλισιν συντάξεως, ὅπως χορηγοῦν ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1952 ὡς κατώτατα ποσὰ συντάξεων τὰ διὰ τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 προβλεπόμενα κατώτατα ὅρια συντάξεων δι' ἑκάστην κατηγορίαν δικαιουμένων (συνταξιοῦχοι λόγῳ γήρατος, ἀτυχήματος, ἀναπηρίας καὶ θανάτου), ὑπολογιζόμενα βάσει τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς Ιης ἀσφαλιστικῆς κλάσεως καὶ τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου ἡμερῶν ἐργασίας τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν χορήγησιν τῆς συντάξεως, προσαυξανόμενα δὲ κατὰ τὰς τυχὸν προσαυξήσεις λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν τὰς καθοριζομένας ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ἐφ' ὅσον εἶχον κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπονομῆς τῆς συντάξεως συμπληρώσει, προκειμένου περὶ ἀρρένων, τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 29 § 1 ἐδάφ. α, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 25 § 2, τὸ ποσὸν τῆς χορηγουμένης βασικῆς συντάξεως λόγῳ γήρατος ἀποτελεῖται ἐκ ποσοῦ ἴσου πρὸς 80 ο/ο τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς περὶ ἧς ἡ παράγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 25 Ιης ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, ἤτοι δραχμὰς 10 (νέας ἐκδόσεως), πολλαπλασιαζομένου ἐπὶ 25 (10×0,80 ×25), προσαυξανομένης δὲ τῆς οὕτω ἐξευρισκομένης βασικῆς συντάξεως κατὰ 50 ο/ο (ἄρθρον 29 § 3), ἐφ' ὅσον ὁ συνταξιοῦχος εἶναι ἔγγαμος, ἡ δὲ σύζυγός του δὲν ἀσκεῖ ἐπάγγελμα ἢ δὲν εἶναι συνταξιοῦχος Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἢ τοῦ Δημοσίου, τὸ συνολικὸν ὅμως ποσὸν τῆς ἀπονεμητέας εἰς τὸν δικαιοῦχον βασικῆς συντάξεως λόγῳ γήρατος μετὰ τῶν προσαυξήσεων λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται κατ' ἄρθρον 29 § 11 τοῦ αὐτοῦ νόμου νὰ εἶναι ἀνώτερον τοῦ 25πλασίου τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, βάσει τοῦ ὁποίου ὑπελογίσθη ἡ σύνταξις (25×10). Ἐξ ἄλλου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 62280 τῆς 30 Ἰανουαρίου 1952 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ηὐξήθησαν ἀπὸ 1.12.1951 αἱ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγούμεναι συντάξεις κατὰ 30/ο καὶ καθωρίσθη ὡς κατώτατον ὅριον καταβλητέων ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεων διὰ τοὺς ἄρρενας συνταξιούχους λόγῳ γήρατος τὸ ποσὸν τῶν 400 δραχμῶν (νέας ἐκδόσεως). Ὅθεν κατὰ τὰς προεκτεθείσας διατάξεις, αἵτινες ἐφαρμογὴν ἔχουσι καὶ ἐπὶ τῶν συνταξιούχων τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, ἀσκούντων ἀσφάλισιν συντάξεων καὶ ὑπαγομένου κατ' ἄρθρον 1 τοῦ ἀ. ν. 1607/1939 καὶ ἄρθρον 2 τοῦ καταστατικοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἡ εἰς τὸν αἰτοῦντα καταβλητέα κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 295/1940 ἀπόφασιν σύνταξις δέον νὰ ἀναπροσαρμοσθῇ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1952 λόγῳ γήρατος μετὰ τῆς κατὰ 50 ο/ο προσαυξήσεως, ὡς ἀποδειχθείσης τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 29 § 3 ἐδ. α' τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 προϋποθέσεως, ἀπὸ δὲ τῆς 1 Ὀκτωβρίου 1952 συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 56058 τῆς 8/19 Δεκεμβρίου 1952 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ ὁρισμοῦ κατωτάτου ὁρίου μηνιαίας συντάξεως συνταξιούχων τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν», δεκτῆς οὕτω καθισταμένης τῆς αἰτήσεως. (*Α.Π. 213/1959, Τμ. Γ'*, Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Καυκᾶς*), Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Α. Γεωργίου*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ.Κάκκαβας, Α. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§ 2. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος

Ἀνάληψις ἀτομικοῦ λογαριασμοῦ ἠσφαλισμένου, μὴ δικαιωθέντος συντάξεως καὶ περιεχόμενον ὑποχρεώσεως τοῦ Ταμείου.—Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ὑποχρέωσιν ἐπιστροφῆς καὶ εἰσφορῶν λόγῳ πρώτου μισθοῦ καὶ γάμου.—Ἀκύρωσις ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.—Δεδικασμένον ἔναντι πάντων καὶ διὰ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια.—Ἀνεφάρμοστον ὑπὸ τοῦ Ἐφετείου ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως καὶ ἂν ἔχῃ ἀναδρομικὴν ἐνέργειαν.—Ἀναδρομικὴ δύναμις φερομένης ὡς ἑρμηνευτικῆς διατάξεως, μὴ ὑφισταμένης ἀμφισβητήσεως περὶ τῆς ἐννοίας τῆς ἑρμηνευομένης.—Ἰσχυρισμὸς περὶ παραιτήσεως ἀπὸ δικαιώματος.

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7284/1958 ὁριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἠσκήθη διὰ καταθέσεως τοῦ δικογράφου της παρὰ τῷ ἁρμοδίῳ Γραμματεῖ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς παρὰ πόδας ταύτης βεβαιώσεως, οὖσα δὲ νόμῳ βάσιμος, ἐρειδομένη εἰς τὰ ἄρθρα 515 ἐπ. Πολ. Δικ. καὶ κατατεθέντος τοῦ νομίμου προστίμου, παραδεκτῶς φέρεται πρὸς συζήτησιν καὶ ἐρευνητέα οὐσίᾳ ἀποβαίνει.

Διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων, διατεινόμενος ὅτι, ὑπηρετῶν παρὰ τῷ Ὀργανισμῷ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος (Ο.Τ.Ε.), ὡς χειριστὴς α', ἀπὸ 1.11.1949 μέχρι τῆς κατὰ τὴν 15.12.1957 ἐπελθούσης ἀπολύσεως του, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 35ετοῦς ἐν συνόλῳ ὑπηρεσίας, καὶ ὢν ὑποχρεωτικῶς ἠσφαλισμένος εἰς τὸ ἐναγόμενον ἕνεκα γήρατος, δὲν ἔτυχε συντάξεως παρ' αὐτοῦ δι' ἔλλειψιν 15ετοῦς ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίας, ὡς προερχόμενος ἐκ μετατάξεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ΤΤΤ, ὅτι τὸ ἐναγόμενον, ὑποχρεούμενον εἰς τὴν πρὸς αὐτὸν καταβολὴν τοῦ ἀτομικοῦ του λογαριασμοῦ ἐκ δρχ. 35.985, ἐξήρεσε τὰς εἰσφορὰς α) ἀναγνωρίσεως γάμου ἐκ δρχ. 2.360 καὶ β) τοῦ πρώτου ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του μισθοῦ (Ἰανουάριος 1950) ἐκ δρχ. 1242, διώκει τὴν παρὰ τοῦ ἐναγομένου πληρωμὴν τῶν εἰσφορῶν τούτων, ἐκ δρχ. 3.602. Τὴν ἀγωγὴν ταύτην ἐδέχθη ἡ ἐκκαλουμένη, ἐπιδικάσασα τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς τὸν ἐνάγοντα, καθ' ἃς παραπονεῖται τὸ ἐναγόμενον, διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐφέσει διαλαμβανομένους λόγους.

Ἐκ τοῦ πρὸς ἀλλήλας συνδυασμοῦ τῶν δια-

τάξεων τοῦ καταστατικοῦ τοῦ ἐναγομένου (Α.Υ.Ε. 36360/Σ1181 ἀπὸ 21.11.1943, Ε.Κ. τ. Β' φ. 215), καὶ δὴ α) τοῦ ἄρθρου 26 § 1 περ. Β', καθ' ὃ «. . . ὁ ἀποχωρῶν τῆς ὑπηρεσίας τῆς Α.Ε.Τ.Ε. ἠσφαλισμένος, λόγῳ καταργήσεως θέσεως ἢ ἀπολύσεώς του βάσει τῶν διατάξεων τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τῆς Α.Ε.Τ.Ε. ἢ ἐξ ἄλλων ὑπηρεσιακῶν λόγων, πλὴν τῆς ἀπολύσεως δι' ἀδικαιολόγητον ἀπουσίαν, πρὸ τῆς συμπληρώσεως συνταξίμου ὑπηρεσίας, λαμβάνει τὸν ἀτομικόν του λογαριασμόν, ἐπὶ τόκῳ καθοριζομένῳ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου . . .», β) τοῦ ἄρθρου 28 § 2, καθ' ὃ «. . . ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ ἠσφαλισμένος ἀποθάνῃ ἢ ἀποχωρήσῃ τῆς Α.Ε.Τ.Ε. πρὸ τῆς ἀποπληρωμῆς τῶν κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου ἢ ἀποχωρήσεως ληξιπροθέσμων, λόγῳ δανείου ἢ ἀναγνωρίσεως προϋπηρεσίας ἐν τῇ Α.Ε.Τ.Ε. ἢ οἱασδήποτε ἄλλης ὀφειλῆς, δόσεων, αὗται παρακρατοῦνται ἐκ τῆς εἰς τοὺς δικαιούχους καταβαλλομένης συντάξεως ἢ ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως. Αἱ λόγῳ πρώτου μισθοῦ ἢ γάμου δόσεις, αἱ καθιστάμεναι ληξιπρόθεσμοι μετὰ τὸν θάνατον ἢ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ ἠσφαλισμένου, ἀποσβέννυνται . . .», σαφῶς προκύπτει ὅτι ἐν τῷ ληπτέῳ ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἀτομικῷ λογαριασμῷ περιέχονται ἅπασαι αἱ ἐν ἄρθρῳ 11 τοῦ ἰδίου καταστατικοῦ εἰσφοραὶ καὶ κρατήσεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ αἱ διαμφισβητούμεναι τοιαῦται, λόγῳ γάμου καὶ πρώτου μισθοῦ, αἵτινες, εἰς περίπτωσιν καθυστερήσεώς των ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ συνταξιοδοτήσεως τοῦ δικαιούχου ἕνεκα θανάτου ἢ ἀποχωρήσεως ἐκείνου, ἐπὶ τοσοῦτο μόνον ἀποσβέννυνται, ἐὰν κατέστησαν ληξιπρόθεσμοι μετὰ τὸν θάνατον ἢ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ ἠσφαλισμένου, ἄλλως, καθισταμένων ληξιπροθέσμων πρὸ τοῦ θανάτου ἢ τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου, παρακρατοῦνται ἐκ τῆς εἰς τὸν δικαιοῦχον καταβαλλομένης συντάξεως ἢ ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως. Ἐξαίρεσις τῶν εἰσφορῶν τούτων ἐκ τοῦ ἀτομικοῦ λογαριασμοῦ δὲν δικαιολογεῖται οὐ μόνον ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ νόμου, μὴ διακρίνοντος καὶ ἀνεπιτρέπτου οὔσης εἰς τὴν ἑρμηνείαν τῆς εἰς τὸν νόμον εἰσαγωγῆς διακρίσεων μὴ ἐξαγομένων ἐξ αὐτοῦ (πρβλ. *Regelsberger - Μαριδάκης*, § 37, 1, σημ. 2), ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ἐννοίας αὐτοῦ τοῦ ὅρου «ἀτομικὸς λογαριασμός», χρησιμοποιηθέντος ἐν τῇ καθολικότητι αὐτοῦ, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν περίπτ. α' § 1 τοῦ ἄρθρου 26, ἐν ᾗ φέρεται, ὅτι ὁ δικαιοῦχος λαμβάνει «τὰς προσωπικάς του εἰσφοράς», εἰδικευομένης οὕτω εἰς τὸ ποσὸν τούτων τῆς ἐφ' ἅπαξ παροχῆς. Ἐν συνεπείᾳ δὲ πρὸς τὴν ἀκριβολόγον ταύτην διατολήν τῶν ἐπὶ μέρους περιπτώσεων ὁ νόμος ἐρρύθμισε τὸ θέμα τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν ἐν περιπτώσει θανάτου ἢ ἀποχωρήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου, εἰς τρόπον ὥστε αἱ μετὰ τὸν θάνατον ἢ τὴν ἀποχώρησιν καθιστάμεναι ληξιπρόθεσμοι δόσεις λόγῳ γάμου ἢ πρώτου μισθοῦ νὰ ἀποσβέννυνται ὑπὲρ τοῦ δικαιούχου, μὴ παρακρατούμεναι ἐκ τῆς εἰς αὐτὸν καταβαλλομένης συντάξεως ἢ ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως, τῶν εἰσφορῶν τούτων καλυπτομένων προδήλως ὑπὸ τῆς ἐννοίας τῆς «ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως», περὶ ἧς ἡ παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 26. Ἄλλοία ἑκδοχὴ θὰ ἐσήμαινεν ἀνεπίτρεπτον συστολήν, παρὰ τὸ σαφὲς γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ νομοθέτου, ἐκφρασθέντος γενικῶς καὶ ἀδιακρίτως περὶ τῆς ἀναλήψεως τοῦ «ἀτομικοῦ λογαριασμοῦ» τοῦ δικαιούχου, ἄνευ ἐξαιρέσεως τῶν ἐπιδίκων εἰσφορῶν, τοῦ περιορισμοῦ τούτου ἀντενδεικνυομένου κατά τε τὴν λεκτικὴν διατύπωσιν καὶ τὸν λογισμὸν τοῦ νομοθέτου, θελήσαντος ὅπως τὸ ῥῆμα αὐτοῦ μὴ νοηθῇ στενώτερον, παρ' ὅσον διετυπώθη. Ὁ κανονισμὸς δὲ οὗτος ἰσχύει καὶ διὰ τὸ ἐκκαλοῦν, ὅπερ προῆλθεν ἐκ τῆς μετονομασίας (ἄρθρον 22 § 4 ν.δ. 1049/1949) τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ τῆς Α.Ε.Τ.Ε. καὶ ἐκ τῆς διευρύνσεως αὐτοῦ, ἄνευ μεταπλάσεως τῆς νομικῆς αὐτοῦ προσωπικότητος εἰς νέαν. Ὅθεν, συνῳδὰ τούτοις, δεχθεῖσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὅτι ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ληπτέου ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἀτομικοῦ λογαριασμοῦ διελαμβάνοντο καὶ αἱ εἰσφοραὶ λόγῳ πρώτου μισθοῦ καὶ γάμου καὶ ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ αἰτιολογίᾳ ὑποχρεώσασα τὸ ἐκκαλοῦν εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ζητουμένου διὰ τῆς ἀγωγῆς ποσοῦ, ὀρθῶς ἔκρινε καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου δύο πρῶτοι λόγοι τῆς ἐφέσεως, παραπονούμενοι δι' ἐσφαλμένην ἑρμηνείαν τῶν ἄρθρων 26 καὶ 28 τοῦ Καταστατικοῦ, μὴ νόμιμοι ἐλέγχονται καὶ ὡς τοιοῦτοι ἀπορριπτέοι κρίνονται.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 44419/1957 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Ε. Κ. τ. Β' φ. 205 ἀπὸ 24.7.1957), τροποποιήσασα καὶ συμπληρώσασα τὸ ἐδάφ. β' τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ καταστατικοῦ ἠκυρώθη διὰ τῆς ἐν ἀντιγράφῳ προσαγομένης ὑπ' ἀριθ. 124/1958 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἐφ' ἧς θεμελιοῖ ὁ ἐφεσίβλητος τὴν ῥητῶς ὑπ' αὐτοῦ προβαλλομένην ἔνστασιν τοῦ δεδικασμένου. Ἀλλ' ἡ ἀπαγγέλλουσα τὴν ἀκύρωσιν ἐκτελεστῆς τινος διοικητικῆς πράξεως ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐπάγεται τὴν νόμιμον κατάργησιν αὐτῆς ἐναντι πάντων καὶ οὐχὶ μόνον ὡς πρὸς τοὺς ἐν ᾗ ἐξεδόθη δίκῃ διαδίκους, ἔχουσα, ὡς πρὸς τὴν ἀπαγγελλομένην ἀκύρωσιν καὶ τὴν διὰ τῆς ἐναντι πάντων καταργήσεως τῆς πράξεως ταύτης δημιουργίας νέας νομικῆς καταστάσεως, δύναμιν δεσμευτικὴν διὰ πᾶσαν Ἀρχὴν καὶ τὰ πολιτικὰ Δικαστήρια, ἀδιαφόρως αἰτιολογίας, ἐφ' ἧς ἐθεμελιώθη ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου ἡ ἀκυρωτικὴ ἀπόφασις του, τοιαῦται δὲ πράξεις Διοικητικῆς Ἀρχῆς εἶναι καὶ αἱ κατὰ τὴν νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, ὑποκείμεναι εἰς τὴν ἀκυρωτικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (Α.Π. 667/1953, 155/1952, 541/1956, Ν. Δίκ., τόμος 8ος, σελ. 402 - 405, Θέμ. ΞΓ' 587), οὗ ἕνεκα τὸ ἐκ τῆς διοικητικῆς ἐκείνης δίκης δεδικασμένον ἰσχύει καὶ διὰ τὴν προκειμένην, τοῦ Δικαστηρίου κωλυομένου εἰς ἐπανεξέτασιν τοῦ κύρους τῆς εἰρημένης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως κατὰ τὸν περὶ τούτου βάσιμον ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐφεσιβλήτου. Ἡ ἐπακολουθήσασα ὑπ' ἀριθ. 71114/1958 ἀπόφασις τοῦ ἰδίου Ὑπουργοῦ (Ε.Κ. τ. Β' φ. 329 ἀπὸ 5.12.1958), ἐκδοθεῖσα μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς ἐκκαλουμένης πρωτοδίκου ὁριστικῆς ἀποφάσεως, καὶ ἂν ἔτι ἔχῃ ἀναδρομικὴν ἐνέργειαν, ἀνατρέχουσα εἰς τὴν 24.7.1957, δὲν εἶναι ἐφαρμοστέα ἐν προκειμένῳ, καθ' ἄρθρον 776 § 1 Πολ. Δικ., τοῦ Δικαστηρίου (ὡς ἐφετείου) ὑποχρεουμένου νὰ ἐφαρμόσῃ τὸν ἐν τῷ χρόνῳ ἐκδό-

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΤΟΥ Α.Ν. 1836/1951

*Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης): Εἰς Κρατικὸν Ἐργοστάσιον Ἀεροπλάνων ὑπηρετεῖ ὡς ἡμερομίσθιος ἐργατοτεχνίτης, συνδεόμενος μετὰ τοῦ Δημοσίου διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὁ Χ.Μ**, προστατευόμενος ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836/1957 καὶ τοποθετηθεὶς κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.*

Ἐπειδὴ ὁ ἀνωτέρω ἀπουσιάζει ἐξακολουθητικῶς ἀπὸ 12.1.1959 μέχρι σήμερον, μολονότι εἰδοποιήθη συμφώνως τῷ ἀ.ν 1846/1939 «περὶ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ ἐν γένει», ἐρωτᾶται, ἐὰν ἡ Ὑπηρεσία δύναται νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀπόλυσίν του, δεδομένου ὅτι οὗτος συνδέεται μετὰ τοῦ Δημοσίου διὰ σχέσεως μισθώσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, προστατεύεται ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 καὶ ἀπουσιάζει ἀδικαιολογήτως ἀπὸ μακροῦ χρόνου (ἀπὸ 12.1.1959 συνεχῶς).

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Α'

Γνωμοδότησις 352/1959

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Βασιλακόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Κ. Γ. Παπαμιχαλόπουλος*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Α. Χατζηδάκης, Π. Μπαρτσακούλιας, Β. Σάββας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Κυριαζῆς, Ε. Κουρουσόπουλος, Κ. Κωνσταντινίδης, Α. Γιαννουλάτος, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον, τῇ εἰσηγήσει μας, ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

1. Κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ προστασίας τῶν ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ» (ΕΕΔ 14, 1105, ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχουσῶν διατάξεων) ἡ ἀπόλυσις τοῦ τοποθετηθέντος δυνάμει τοῦ νόμου τούτου κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πενταετίας ἐπιτρέπεται εἰς τὰς ἑξῆς περιπτώσεις καὶ ὑπὸ τὰς κάτωθι προϋποθέσεις: α) αὐτοδικαίως μέν, ἐφ' ὅσον ἠθέλε καταδιωχθῇ ἐπὶ ἀξιοποίνῳ πράξει, προβλεπομένῃ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 59, 60, 61 καὶ 62 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος. Κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936 καὶ 771/1937: α) Διὰ παραβάσεις προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ νομίμως ἀνεγνωρισμένου ὀργανισμοῦ ἢ κανονισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας ἢ ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως, δι' ἃς ὁρίζεται ὡς ποινὴ ἡ ἀπόλυσις, β) δι' ἀποδεδειγμένην ἀνεπάρκειαν ἢ ἀκαταλληλότητα, μὴ ὀφειλομένην πάντως εἰς τὰ τραύματά του, καὶ ἀνάρμοστον συμπεριφοράν, γ) δι' ἀποδεδειγμένην οἰκονομικὴν ἀνεπάρκειαν τῆς ἐπιχειρήσεως, ὅπως διατηρήσῃ τοῦτον ἐν ὑπηρεσίᾳ καὶ δ) προκειμένου περὶ τεχνικοῦ ἢ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ, προσλαμβανομένου εἰς δημόσια ἔργα ἢ ἔργα ἀνασυγκροτήσεως περιωρισμένης διαρκείας, ἡ ἀπόλυσις τῶν ἀκαταλλήλων γίνεται

σεως τῆς πρωτοδίκου ὁριστικῆς ἀποφάσεως ἰσχύοντα παλαιὸν νόμον, ἐφ' ὅσον ἡ ἀναδρομικότης τοῦ νέου νόμου δὲν ἐπεκτείνεται ρητῶς διὰ τοῦ περιεχομένου του καὶ ἐπὶ τῶν πρωτοδίκως ὁριστικῶς κριθέντων (*Οἰκονομίδης - Λιβαδᾶς, Γιδόπουλος*, παράγρ. 236 σημ. 12, *Εὐκλείδης - Παπαδόπουλος* παράγρ. 256 σημ. 1 στοιχ. β' ἐν τέλει, *Λιβαδᾶς*, Ἐγχειρίδιον, παράγρ. 1606. *Ράμμος* ἐν Glasson: Δ' παράγρ. 905 α' σελ. 532, Α.Π. 282/1934, 420/1939). Ἀλλὰ καὶ ἂν εἰσέτι ὁ νέος νόμος θεωρηθῇ ὡς ἑρμηνευτικός, ἀποκαλύπτων ἐξ ὑπαρχῆς τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἐδαφ. β' τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρ. 26 τοῦ καταστατικοῦ, διὰ τῆς φράσεως ὡς ἀτομικὸς λογαριασμὸς θεωρεῖται ἡ εἰσφορὰ τοῦ ἐργαζομένου καὶ ἡ ἐργοδοτικὴ τοιαύτη. Δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὸν ἀτομικὸν λογαριασμὸν ὁ πρῶτος μισθὸς καὶ ὁ μισθὸς λόγῳ γάμου, αἵτινες, κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν καταπίπτουσιν ὑπὲρ τοῦ Τ.Α.Π. - Ο.Τ.Ε., καὶ πάλιν δὲν ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς ἐνδίκου ἀξιώσεως, διότι, μὴ ὑφισταμένης ἀσαφείας καὶ ἀμφιβολίας περὶ τὴν ἔννοιαν τῆς ἑρμηνευομένης διατάξεως καὶ ἐντεῦθεν ἐλλειπούσης τῆς διὰ τὴν αὐθεντικὴν ἑρμηνείαν ἀπαιτουμένης (ἄρθρ. 26 Συντάγματος) ἀμφισβητήσεως μεταξὺ τῶν Δικαστηρίων ἢ τῶν νομικῶν, ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία ἐξέρχεται τῆς ὑπὸ τοῦ Συντάγματος δοθείσης αὐτῇ ἁρμοδιότητος καὶ ὁ ὑπ' αὐτῆς ἐκδοθεὶς νόμος εἶναι ἁπλοῦς νόμος, θέτων νέον κανόνα δικαίου (Α.Π. 417/1958, Ὁλομέλεια, Α.Π. 414/1953, Ὁλομέλεια, Ε.Ε.Ν. 25ος, 856, Κ' 703). Ὅθεν, ἐπὶ τούτοις, ἐφαρμόσασα ἡ ἐκκαλουμένη τὴν παλαιὰν διάταξιν τοῦ καταστατικοῦ, ὀρθῶς ἔκρινε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 4ος λόγος τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὡς διὰ τῶν προτάσεων συμπληροῦται, μὴ νόμιμος ἐλέγχεται καὶ ἀπορριπτέος κρίνεται.

Ἐκ μόνου τοῦ γεγονότος τῆς πληρωμῆς τοῦ ληφθέντος μέρους τῆς ἐφ' ἅπαξ παροχῆς, ἄνευ ἐπιφυλάξεως, δὲν δύναται νὰ συναχθῇ παραίτησις ἀπὸ τῆς ἐνδίκου ἀξιώσεως, καθ' ὅσον, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν κατ' ἰδίαν περιστάσεων, ἡ ταιαύτη σιωπὴ δὲν ἀποτελεῖ δήλωσιν βουλήσεως καὶ δὴ παραίτησιν ἀπὸ δικαιώματος, ἥτις, ὡς συνιστῶσα ἐκποιητικὴν δικαιοπραξίαν, δέον νὰ ᾖ σαφὴς καὶ ἀναμφίβολος (*Μπαλῆς*: Γεν. Ἀρχαὶ § 36, § 31, ἀριθ. 1, ΕρμΑΚ, Εἰσαγ. 361 - 373, ἀριθ. 36]] ἐν τέλει, Α.Π. 118/1945, 151/1945, 161/1946, 181/1946, Θέμ. ΝΣΤ' 391, ΝΖ 41, 239, 269), περιστατικὰ ἅτινα δὲν συντρέχουσιν ἐν προκειμένῳ ἐκ μόνης τῆς ἐπικαλουμένης σιωπῆς. Κατὰ ταῦτα ἀπορρίψασα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τὸν σχετικὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὀρθῶς, εἰ καὶ ἐπὶ ἑτέρᾳ αἰτιολογίᾳ, ἔκρινε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 3ος λόγος ἐφέσεως ἀπορριπτέος κρίνεται, ὡς μὴ νόμιμος, ἀπορριπτομένης οὕτω καὶ τῆς ἐφέσεως ἐν τῷ συνόλῳ της. (*Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 7531/1959*, Πρόεδρος ὁ κ. *Γ. Καραμάνος*, Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Σ. Διαμαντάκος*, Δικηγόροι ἡ κ. Ἀγγ. Μεγαλοφώνου - Μπούκη, ὁ κ. κ. Σ. Μεντζελόπουλος, Σ. Μπούκης).

άνευ μεσολαβήσεως τῶν ἁρμοδίων Ἐπιτροπῶν, ἀλλ' ἐπι ἠτιολογημένῃ προτάσει τοῦ ἐπιβλέποντος μηχανικοῦ. Ὁ ἀπολυθεὶς δύναται νά προσφύγῃ εἰς τὴν οἰκείαν Ἐπιτροπὴν προστασίας ἀπολυομένων ἐφέδρων δι' ἐπανατοποθέτησιν. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει προτάσσονται ἐν τῇ σειρᾷ ἀπολύσεως οἱ μὴ προστατευόμενοι ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου μισθωτοί. Προκειμένου περὶ Δημοσίου καὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἡ ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ. ν. 244/1936 ἀντικαθίσταται δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου πρὸς ἐπιβολὴν πειθαρχικῶν ποινῶν Συμβουλίου, καταβαλλομένης ἀποζημιώσεως μόνον εἰς ἣν περίπτωσιν προβλέπεται τοιαύτη ὑπὸ τοῦ οἰκείου κανονισμοῦ. Οἱ ἀπολυόμενοι συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις ταύτας οὐδὲν δικαίωμα ἐπανατοποθετήσεως ἔχουν, ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων γ' καὶ δ'. (Περὶ τῆς κατὰ τὸν ἀ.ν. 1836/1951 ἀναγκαστικῆς συμβάσεως ἐργασίας βλέπε γενικῶς *Μ. Γ. Κυπραίου*, ΕΕΔ 17, 225 καὶ 281).

2. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ ἀ. ν. 1846/1939 «περὶ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ ἐν γένει τοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων» (Φ.Ε.Κ. α 302), ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ὁποίου διέπεται ὁ ἐν τῷ ἐρωτήματι, εἰς τὸ ἄρθρον 46 «περὶ ἀπολύσεων καὶ ποινῶν» καὶ ἐν παραγρ. 4 ὁρίζει, ὅτι: «Ὁριστικὴ ἀπόλυσις: Αὕτη προκαλεῖται διὰ τοὺς κάτωθι λόγους: α) . . . β) Λόγῳ ἀδικαιολογήτου ἀπουσίας. Ὁ ἀπουσιάζων ἀδικαιολογήτως ἐπὶ πέντε ἡμέρας εἰδοποιεῖται δι' ἐπιστολῆς, ἵνα παρουσιασθῇ καὶ ἀναλάβῃ ἐργασίαν, ταχθομένης πρὸς τοῦτο τεσσάρων ἡμερῶν προθεσμίας. Ταύτης ἐκπνευσάσης ἄνευ τινὸς ἠτιολογημένης εἰδοποιήσεως (ἰατρικῆς βεβαιώσεως περὶ ἀσθενείας του διαρκούσης εἰδέτι κλπ.) ἐκ μέρους τούτου ἐνεργεῖται ἡ ἀπόλυσις του. Ἐὰν οὗτος, παρουσιαζόμενος ἐντὸς τῆς ταχθείσης αὐτῷ προθεσμίας, προσκομίσῃ ἠτιολογημένα στοιχεῖα περὶ τῆς ἀπουσίας του, τότε ἀναλαμβάνει τὴν ἐργασίαν του. Ἀπολυόμενος οὐδεμιᾶς δικαιοῦται ἀποζημιώσεως, πλὴν τῶν δεδουλευμένων ἡμερομισθίων». Ἆρα συντρέχει ἡ περίπτωσις τοῦ ἄρθρου 7 § 2α' τοῦ πρώτου ἐδαφίου τῆς ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει διατάξεως καὶ συνεπῶς δύναται νά ζητηθῇ ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐν τῷ ἐρωτήματι διὰ τὸν λόγον τοῦτον. Τὸ ἄρθρον 47 § 2 τοῦ ἄνω νόμου ὁρίζει: «Τὸ ποσὸν τῶν προστίμων δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ἓν πλῆρες ἡμερομίσθιον. Ὁ ὑποβιβασμός, αἱ ἀπολύσεις καὶ τὰ πρόστιμα ἐπιβάλλονται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ Ὑπηρεσίας Κ.Ε.Α.». Ἐὰν ὁ κανονισμὸς οὗτος προβλέπῃ τὴν ὕπαρξιν Συμβουλίου πρὸς ἐπιβολὴν τῶν πειθαρχικῶν τούτων ποινῶν, δύναται τότε ἡ ἀπόλυσις νά ζητηθῇ παρὰ τοῦ Συμβουλίου τούτου τοῦ Δημοσίου (Α.Π. 695/1958, 611/1957), ἄλλως παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936. Ἀπαραίτητος ὅμως ὅρος εἶναι ἡ προηγουμένη κλῆσις αὐτοῦ εἰς ἀπολογίαν (Σ.Ε. 1072/1952, ΕΕΔ 17, 1222). Ρητέον ὅτι ὁ Ἄρειος Πάγος δέχεται τὰ ἑπόμενα: α) Ὅτι τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, καθ' ὃ διὰ τοὺς κοινοὺς μισθωτοὺς λύεται ἀφ' ἑαυτῆς ἡ σύμβασις ἐργασίας ἐπὶ ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ἕνεκεν ἀσθενείας, ὑπερβαινούσης τὰ ἐν ἄρθρῳ 3 τοῦ νόμου 4558/1930 χρονικὰ ὅρια, δὲν τυγχάνει ἐφαρμογῆς ἐπὶ τῆς κατὰ τὸν ἀ.ν. 1836/1951 ἀναγκαστικῆς σχέσεως ἐργασίας καὶ β) ὅτι δύναται μόνον ἡ μὴ βραχείας διαρκείας ἀσθένεια νὰ ἀποτελέσῃ λόγον ἀπολύσεως, ἐὰν ἐκ τῶν συνοδευουσῶν ταύτην περιστάσεων προκύπτῃ ἀνεπάρκεια ἢ ἀκαταλληλότης τοῦ μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 7 § 2β' τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 (Α.Π. 664/1955, ΕΕΔ 15, 42, Α.Π. 128/1958, ΕΕΔ 17, 363 καὶ αὐτόθι παραπομπαὶ εἰς λοιπὴν νομολογίαν, σχετικὴ Α.Π. 595/1958, ΕΕΔ 17, 1222).

3. Τὰ ἐν παραγράφῳ 2 ἐκτιθέμενα ἰσχύουν, ἐὰν ὁ ἐν τῷ ἐρωτήματι προστατευηται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ. ν. 1836/1951. Ἐὰν δὲν προστατευηται, διότι ἔχει παρέλθει ἡ πενταετία, δὲν ἰσχύουν τὰ αὐτά. Ὁμιλοῦμεν περὶ πενταετίας διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους: α) διότι ἡ ὑπ' ἀριθ. 16152/1955 ἀποφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς παρετάθη ἐπὶ μίαν εἰσέτι διετίαν ἡ ἀνωτέρω πενταετία, ἐκρίθη ἄκυρος (ΕΕΔ 16, 1053), β) διότι, καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 23/1956 Πρᾶξις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δι' ἧς ἡ ἄνω πενταετία ἐγένετο ἐνναετία, ἐκρίθη ἄκυρος (ΕΕΔ 15, 421, 1244, ΕΕΔ 16, 481 καὶ 551 καὶ ΕΕΔ 17, 430), γ) διοτι ἡ ὑπ' αριθ. 30963/1957 Α.Υ.Ε., δι' ἧς ἡ πενταετία ἐγένετο ἑπτέτία, ἐκρίθη ἄκυρος (Α.Π. 65/1957, 408/1957, ΕΕΔ 16, 320, 624, 775) καὶ δ) διότι ἡ ὑπ' ἀριθ. 9291/347/1958 ἀποφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς ἡ πενταετία ἐγένετο ἑπτέτια, ἀναφέρεται εἰς ὡρισμένας ἐπιχειρήσεις καὶ δὲν ἰσχύει διὰ τὸ Δημόσιον (ΕΕΔ 17, 90, 430 καὶ 125). Λέγομεν δ' ὅτι δὲν ἰσχύουν τὰ αὐτά, ἤτοι τὰ ἐν παραγράφῳ 2 ἐκτιθέμενα, διότι ὑπάρχει τὸ ἄρθρον 7 § 1 ἐδ. β' τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὅπερ ὁρίζει: «Μετὰ τὴν πάροδον τῆς πενταετιας οἱ ὡς ἄνω προοληφθέντες παραμένουσιν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, τῆς συμβάσεως ἐργασια; των μετατρεπομένης εἰς τοιαύτην ἀορίστου χρόνου, ἑξομοιουμενοι πλήρως πρὸς τοὺς ἐν τῇ ἐπιχειρήσει ἢ ἐκμεταλλεύσει συναδέλφους των, ἡ δὲ μισθωτικὴ αὐτῶν σχέσις διέπεται ὑπὸ τῶν κειμένων ἐργατικῶν νόμων καὶ τοῦ εἰδικοῦ κανονισμοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ τῆς ἐκμεταλλευσεως, ἐφ' ὅσον ὑφίσταται τοιοῦτος». Ἀλλὰ θα ἰσχύσουν αἱ διεπουσαι καὶ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν διατάξεις, ἤτοι αἱ διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1846/1939 «περὶ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κ.Ε.Α.», ἆρα δὲ εὐθέως καὶ ἡ τοῦ ἄρθρου 45 § 4 ἐδ. β' αὐτοῦ. Ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ ν. 2112/1920 ὁ Ἄρειος Πάγος δέχεται σχετικῶς τὰ ἑπόμενα: α) Ὅτι, ὅταν ἡ ἀποχὴ τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας δὲν ὀφείληται εἰς βραχεῖαν ἀσθένειαν ἢ λοχείαν, ἀλλ' εἰς ἄλλην αἰτίαν, ὁ δικαστὴς κρίνει ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν (ἄρθρα 200 καὶ 288 Α.Κ.) μετ' ἐκτίμησιν τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἔλαβε χώραν ἡ ἀποχή, ἐὰν τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ διήρκεσεν αὕτη, καὶ ἡ αἰτία, ἥτις τὴν ἐπροκάλεσε, δικαιολογοῦν, ὅπως θεωρηθῇ ἡ τοιαύτη ἀποχὴ ὡς συνιστῶσα σιωπηρὰν δήλωσιν βουλήσεως τοῦ μισθωτοῦ περὶ λύσεως ὑπ' αὐτοῦ τῆς συμβάσεως ἐργασίας (Α.Π. 356/1949, ΕΕΔ 8, 547, Α. Π. 299/1955, ΕΕΔ 14, 464, Α.Π. 440/1955, ΕΕΔ 14, 766, Α. Π. 357/1956, ΕΕΔ 15, 710, Α.Π. 128/1958, ΕΕΔ 17, 363), καὶ β) ὅτι, ἵνα ἡ ἀποχὴ λόγῳ ἀσθενείας θεω-

ρηθῇ ὡς λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους αὐτοῦ, δέον αὕτη νὰ εἶναι συνεχὴς μέχρι συμπληρώσεως τῶν ἐν ἑκάστῃ περιπτώσει καθοριζομένων ὑπὸ τοῦ νόμου χρονικῶν ὁρίων (Λ.Π. 443/1958, ΕΕΔ 17, 741 καὶ ΕΕΔ 16, 1031 ἐπ.). Καὶ ἰσχύει μέν, ὡς εἴπομεν, τὸ ἄρθρον 46 § 4 ἐδ. β' τοῦ ἀ.ν. 1846/1939, συμπληρωματικῶς ὅμως, ἀφοῦ πρόκειται περὶ συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἀορίστου χρόνου, ἰσχύουν καὶ τὰ ἀνωτέρω καὶ δύναται μετὰ βεβαιότητος νὰ λεχθῇ, ὅτι ἡ ἀπὸ τῆς 1.1.1959 ἀποχὴ ἐκ τῆς ἐργασίας συνιστᾷ σιωπηρὰν δήλωσιν βουλήσεως τοῦ ἐν τῷ ἐρωτήματι περὶ λύσεως ὑπ' αὐτοῦ τῆς συμβάσεώς του ἐργασίας, ὥστε νὰ μὴ ἀπομένῃ εἰς τὸ Κ.Ε.Α. παρὰ νὰ προβῇ καὶ εἰς τὴν διαπιστωτικὴν (τυπικὴν) πρᾶξιν τῆς ἀπολύσεως αὐτοῦ. Παρὰ ταῦτα οὐδεὶς δύναται νὰ προεξοφλήσῃ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου καὶ τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ ἐν θέματι καὶ καλὸν εἶναι νὰ ἀκολουθηθῇ ἡ διαδικασία τοῦ ἄρθρου 46 § 4 ἐδ. β' τοῦ ἀ.ν. 1846/1939 «περὶ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κ.Ε.Α.».

4. Ὅθεν ἐπὶ τοῦ ἐρωτήματος προσήκει ἡ ἄνω ἀναλυτικὴ ἀπάντησις, ἤτοι ἓν περιλήψει ὅτι: α) Ἐὰν ὁ ἐν τῷ ἐρωτήματι προστατεύηται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 «περὶ προστασίας τῶν ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ» θὰ πρέπει νὰ ἀπολυθῇ οὗτος, τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου τούτου, καὶ β) ἐὰν οὗτος δὲν προστατεύηται ὑπὸ τῶν διαταξεων τοῦ νόμου τούτου, διότι ἔχει παρέλθει ἡ πενταετία τῆς προστασίας, θὰ πρέπει νὰ ἀπολυθῇ τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 46 § 4 ἐδ. β' τοῦ ἀ.ν. 1846/1939 «περὶ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κεντρικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων».

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΡΓΑΤΟΤΕΧΝΙΤΩΝ ΔΗΜΩΝ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): *Ἂν δύναται νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ὁ νόμος 3198/1955 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων καὶ ἐπὶ τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν Δήμων.*

Νομικοῦ Συμβούλου Ὑπουργείου Ἐργασίας

Γνωμοδότησις 1/151/1959

Γνωμοδοτῶν ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Τρ. Κοντογιαννόπουλος*

Ὁ Νόμος 3198/1955, ὡς ῥητῶς τονίζεται ἐν ἄρθρῳ 1 αὐτοῦ καὶ ὡς σαφῶς συνάγεται ἐκ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως αὐτοῦ, ἀπεσκόπησε τὸ μὲν εἰς τὸ νὰ ἐπαναφέρῃ ἐν ἰσχύϊ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 118/1945, δι' ἧς ἐρυθμίζοντο τὰ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν μισθωτῶν τῶν ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ ὑπαγομένων ἐπιχειρήσεων, τὸ δὲ εἰς τὸ νὰ ἐπενέγκῃ ὡρισμένας τροποποιήσεις εἰς τὰς ἰσχυούσας τότε διατάξεις περὶ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀναγομένας κυρίως εἰς τὸ ποσὸν καὶ τὸν τρόπον τῆς καταβολῆς τῆς ὁριζομένης ἀποζημιώσεως λόγῳ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως. Καὶ ἐπειδὴ καὶ ὁ νόμος 118/1945 (ἄρθρον 9 αὐτοῦ) καὶ τὸ καταργῆσαν τοῦτον ν.δ. 2961/1954 (ἄρθρον 37), δι' οὗ ἱδρύθη ὁ Αὐτόνομος Ὀργανισμὸς Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, εἰς οὓς ἀναφέρεται ὁ νόμος 3198/1955, ἀφορῶσι τοὺς μισθωτούς, τοὺς συνδεομένους διὰ σχέσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, διὰ τοῦτο καὶ ὁ τελευταῖος οὗτος νόμος, ῥυθμίζων καὶ συμπληρῶν τὰς διατάξεις περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, ἀναφέρεται εἰς τοὺς μισθωτοὺς τοὺς συνδεομένους διὰ συμβάσεως ἢ σχέσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου. Καὶ τὸ μόνον, ὅπερ ἀσχέτως τῶν τοιούτων μισθωτῶν προσέθηκεν, εἶναι ἡ διάταξις τοῦ ἐδ. 3 τοῦ ἄρθρου 9 αὐτοῦ νόμου, ἥτις ἀπῄτησεν, ὅπως καὶ ἐπὶ μισθωτῶν συνδεομένων διὰ σχέσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ἀναγγέλληται εἰς τὸ οἰκεῖον Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας καὶ εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας ἡ λύσις τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἡ ἐπερχομένη ἅμα τῇ λήξει τοῦ ὡρισμένου χρόνου αὐτῆς. Πλὴν ὅμως τῆς διατάξεως ταύτης ὁ αὐτὸς ὡς ἄνω νόμος 3198/1955 προσέθηκεν ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 1 αὐτοῦ, ὅτι, καθὼς προκειμένου περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν δὲν χρειάζεται προειδοποίησις (προμήνυσις), οὕτω καὶ προκειμένου νὰ γίνῃ καταγγελία συμβάσεως τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Δήμου δὲν χρειάζεται νὰ γίνῃ τοιαύτη προμήνυσις. Ἀλλ' αἱ προειδοποιήσεις αὗται ἢ προμηνύσεις τῆς καταγγελίας συμβάσεως τῶν ἐν λόγῳ ἐργατοτεχνιτῶν προϋποθέτουν, ὅτι αἱ συμβάσεις αὐτῶν εἶναι ἀορίστου χρόνου καὶ ἤδη ἐπέρχεται ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ νόμου, ἥτις τὰς καταργεῖ. Ἡ διάταξις ὅμως αὕτη τοῦ νόμου τούτου δὲν ἔχει ἔδαφος ἐφαρμογῆς, προκειμένου περὶ τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν Δήμων, διότι τοῦτο ἀπὸ τῆς ἰσχύος καὶ ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 1726/1951 «περὶ κώδικος καταστάσεως δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων» προσλαμβάνεται ἑκάστοτε συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 143 αὐτοῦ μόνον δι' ὡρισμένον χρόνον. Θὰ ἠδύνατο νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ ἐν λόγῳ διάταξις, ἂν οἱ Δῆμοι θὰ ἠδύναντο νὰ προσλαμβάνωσιν εἰς τὰ παρ' αὐτῶν ἐκτελούμενα ἔργα ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν ἐπὶ συμβάσει ἀορίστου χρόνου. Τοῦτο ὅμως θεωροῦμεν ἀπίθανον κατόπιν τῆς ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ νόμου 1726/1951, ἐφ' ᾧ καὶ θεωροῦμεν τὴν περὶ ἧς τὸ ἐρώτημα διάταξιν τοῦ νόμου 3198/1955 ὡς ἀργὴν καὶ ἀνεφάρμοστον.

ΝΟΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ

('Εξ άφορμῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 788/1958 ἀποφάσεως τοῦ 'Αρείου Πάγου, ΕΕΔ 18, σελ. 22)

Ὑπὸ τοῦ κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Ι. ΜΠΟΥΡΝΙΑ, Δικηγόρου

1. Διὰ τοῦ β. δ/τος τῆς 6/20.8.1951 «περὶ ἀναθεωρήσεως τιμῶν μονάδων ἐκτελέσεως τῶν δημοσίων κλπ. ἔργων» (Κ.Θ. 1951 σ. 689) συνεστήθη ἐν τῇ ἕδρᾳ ἑκάστου νομοῦ μόνιμος εἰδικὴ ἐπιτροπὴ τιμαριθμικῆς διαπιστώσεως βασικῶν τιμῶν ἡμερομισθίων καὶ ὑλικῶν (ἄρθρον 2 § 1), μὲ ἀποστολὴν τὸν καθορισμὸν τῶν εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ τριμήνου τρεχουσῶν τιμῶν ἡμερομισθίων (καταβαλλομένων τοῖς ἐργαζομένοις) καὶ ὑλικῶν ἁπασῶν τῶν ἐργολαβιῶν ἐκτελέσεως δημοσίων κλπ. ἔργων τῆς περιφερείας ἑκάστου νομοῦ (ἄρθρον 2 § 2).

2. Τὸ διάταγμα τοῦτο ἔδωκεν ἀφορμὴν νὰ δημιουργηθῇ εὐρέως ἡ ἐντύπωσις, ὅτι διὰ τὰς προβλεπομένας ἐν αὐτῷ περιπτώσεις καθωρίζετο εἰδικὴ κλῖμαξ ἡμερομισθίων, τὰ ὁποῖα ἔδει νὰ καταβάλλωνται εἰς τοὺς οὕτω ἀπασχολουμένους ἐργάτας, δι' οὓς συνεπῶς δὲν ἴσχυον τὰ γενικῶς ὡρισμένα ἡμερομίσθια, ἀλλὰ τὰ ἑκάστοτε προσδιοριζόμενα ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω ἐπιτροπῶν τιμαριθμικῆς διαπιστώσεως. Τῆς ἐντυπώσεως αὐτῆς καιρὸς ὑπῆρξεν ἡ παρατηρηθεῖσα τάσις τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας ὅπως ἀναγνωρίζουν, εἰς τοιαύτας περιπτώσεις, ὡς ὀφειλόμενα ἡμερομίσθια τὰ παρὰ τῶν ἐπιτροπῶν τούτων διαπιστούμενα. Οὕτω δὲ καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 142/1957 ἀπόφασις Πρωτοδίκου Χαλκίδος καὶ ἡ κατ' ἔφεσιν ἐκδοθεῖσα 581/1957 ἀπόφασις Πρωτοδικείου Χαλκίδος ἠκολούθησαν τὴν ἀνωτέρω ἄποψιν, ἀκόμη δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ἀσκηθείσης κατὰ τῆς τελευταίας ἀναιρέσεως (ἐφ' ἧς ἡ Α. Π. 788/1958), ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις καὶ ἡ εἰσαγγελικὴ πρότασις ἠσπάσθησαν τὴν γνώμην ταύτην. Ἐν τούτοις ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις τοῦ 'Αρείου Πάγου ἀνέκοψε τὴν τάσιν αὐτήν, κρίνασα ὅτι τὸ β. δ/γμα 6/20.8.1951 δὲν ἐπέβαλλε ὑποχρέωσιν καταβολῆς τῶν ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν διαπιστουμένων ἡμερομισθίων, ἀλλὰ καὶ οἱ εἰς τοιαῦτα ἔργα ἀπασχολούμενοι ἐξηκολούθουν νὰ ὑπόκεινται εἰς τοὺς γενικωτέρους κανόνας καὶ διατάξεις τὰς καθοριζούσας τὸ ὕψος τῶν ἀπολαβῶν των. Οὐδεμία δὲ μένει ἀμφιβολία, ὅτι ἡ ἄποψις αὕτη τοῦ 'Ακυρωτικοῦ ἀπετέλει τὴν μόνην ὀρθὴν λύσιν τοῦ ζητήματος.

3. Πέραν τῆς νομικῆς του πλευρᾶς τὸ θέμα παρουσίαζε καὶ κοινωνικὸν ἐνδιαφέρον. Ὅσον δὲ καὶ ἂν, ἐκ πρώτης ὄψεως, ἐφαίνοντο εὐνοοῦσαι τὸ ἐργατικὸν στοιχεῖον αἱ ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας (διότι τὰ ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν καθοριζόμενα ἡμερομίσθια ἦσαν συνήθως ὑπέρτερα τῶν κανονικῶν), ἐν τούτοις ἡ ἀποδοχή της ἦτο κοινωνικῶς ἐπικίνδυνος καὶ κατ' οὐσίαν δυσμενὴς διὰ τὸν ἐργατικὸν κόσμον. Διότι τὸ νομοθέτημα τοῦτο (προφανῶς μὴ προβλέψαν τὴν ἑρμηνείαν τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας) οὐδεμίαν πρόνοιαν καὶ ἐγγύησιν ἐδημιούργησεν ὑπὲρ τοῦ ἐργατικοῦ στοιχείου κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς διαπιστώσεως τοῦ ὕψους τῶν ἡμερομισθίων του. Καὶ πλέον συγκεκριμένως: Ἐνῷ εἰς τὸ ἄρθρον 2 § 1 προέβλεψε τοῦτο πρόσκλησιν ἐνώπιον τῆς προαναφερθείσης ἐπιτροπῆς τοῦ προέδρου τοῦ συνδέσμου ἐργολάβων τῆς ἕδρας τοῦ νομοῦ, ἵνα παράσχῃ σχετικὰς πληροφορίας, ἐν τούτοις δὲν ἐμερίμνησε καὶ διὰ τὴν πρόσκλησιν ἀναλόγου ἐκπροσώπου τῶν ἐργατῶν, ὁμοίως ἐνῷ εἰς τὸ ἄρθρον 2 § 4 ἀναγράφεται, ὅτι «ἐντὸς δεκαημέρου ἀπὸ τῆς εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ νομομηχανικοῦ δημοσίων ἔργων τοῦ νομοῦ τοιχοκολλήσεως τῶν ἀποφάσεων τῶν ἐπιτροπῶν τιμαριθμικῆς διαπιστώσεως βασικῶν τιμῶν δύνανται οἱ ἐνδιαφερόμενοι, τόσον ἐργοδόται, ὅσον καὶ ἐργολάβοι, νὰ προσφύγωσι κατὰ τῶν ἀποφάσεων ἐνώπιον δευτεροβαθμίου ἐπιτροπῆς», οὐδὲν ἀνάλογον ἐνδικον μέσον χορηγεῖται εἰς τοὺς ἐργάτας, τοὺς ὁποίους οὐδὲ κἂν κατολέγει τὸ νομοθέτημα μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων. Ἐὰν λοιπὸν ἐβίγοντο αἱ ἀπαιτήσεις τῶν ἐργατῶν ἀπὸ τὰς ἀποφάσεις τῶν ἄνω ἐπιτροπῶν, θὰ ἐφθάνομεν εἰς τὸ ἄτοπον ἀποτέλεσμα νὰ λαμβάνωνται αἱ ἀποφάσεις αὐταὶ παρουσίᾳ ὅλων τῶν ἄλλων ἐνδιαφερομένων καὶ ἐρήμην τῶν κυρίως ἐνδιαφερομένων, ἤτοι τῶν ἐργατῶν. Καί, ἐφ' ὅσον μὲν ἦσαν εὐμενεῖς διὰ τοὺς τελευταίους αἱ ἀποφάσεις, τὸ κακὸν θὰ ἐμετριάζετο, ἐὰν ὅμως παρουσιάζοντο δυσμενεῖς ἀποφάσεις, ἀντιλαμβάνεται κανεὶς ποῖος θὰ ἦτο ὁ κοινωνικὸς ἀντίκτυπος τῶν λόγῳ καὶ τῆς ἐρήμην τῶν ἐνδιαφερομένων λήψεως των.

Τὰ ἀνωτέρω, κοινωνικῆς καὶ πολιτικῆς φύσεως ἐπιχειρήματα, ἰσχύουν ἀναλόγως καὶ εἰς καθαρῶς νομικὰ ἐπιχειρήματα διὰ τὴν θεμελίωσιν τῆς ὀρθῆς ἀπόψεως τοῦ 'Ανωτάτου Δικαστηρίου.

4. Διότι, πράγματι, τόσον ἡ γραμματικὴ ὅσον καὶ ἡ λογικὴ ἑρμηνεία τοῦ β.δ/γματος τῆς 6/20.8.1951, ὑποστηρίζουν ἀνενδοιάστως τὴν ἄποψιν τοῦ 'Αρείου Πάγου.

Τὸ νομοθέτημα κινεῖται ἐντὸς ὡρισμένων πλαισίων καὶ ὁ σκοπός του εἶναι σαφῶς διαγεγραμμένος: τόσον ἐκ τῆς φύσεως τῆς διὰ τῆ[ς] ἐκδόσιν τοῦ διατάγματος τούτου παρασχεθείσης ἐξουσιοδοτήσεως ὑπὸ τῶν νόμων 5367/1932 κ[αὶ] 1381/1944, ὅσον καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ διατάγματος αὐτοῦ (αἱ τιμαὶ ἐφαρμογῆς τῶν ο[ἱ]ασδήποτε διαρκείας ἐργολαβιῶν ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων... θὰ ἀναθεωρῶνται ὡς κατωτέρω) καταδείκνυται, ὅτι τοῦτο ἐσκόπει ἀποκλειστικῶς νὰ ρυθμίσῃ τὰς σχέσεις μεταξὺ ἐργοδότου καὶ ἐργολάβου, χωρὶς νὰ θίξῃ τὰς τοιαύτας μεταξὺ τοῦ τελευταίου καὶ τῶν ἐργατῶν. Σκο[πὸς]

πὸς τοῦ νόμου ὑπῆρξεν ἁπλῶς νὰ δημιουργήσῃ τὴν δυνατότητα ὑπάρξεως πινάκων ἐμφαινόντων τὰ ἑκάστοτε καταβαλλόμενα (τρέχοντα) κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἡμερομίσθια, ὑπὸ τὰς κρατούσας ἑκάστοτε συνθήκας, ὥστε νὰ εἶναι δυνατὸν (κατὰ τὴν δημοπράτησιν ἑκάστου ἔργου) νὰ γίνῃ ἑκατέρωθεν πρόχειρος προϋπολογισμὸς τῆς δαπάνης, ἐπὶ πλέον δὲ νὰ διευκολύνηται ἡ διαδικασία τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν τιμῶν, ὅταν συντρέχῃ τοιαύτη περίπτωσις.

Ὁ σκοπὸς αὐτὸς καταφαίνεται καὶ ἀπὸ τὴν ὅλην οἰκονομίαν αὐτοῦ. Ἀνωτέρω (παράγρ. 3) ἀνεφέρθησαν παραδείγματα, ἀποδεικνύοντα σαφῶς, ὅτι τὸ διάταγμα δὲν περιλαμβάνει κἂν μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων τοὺς ἐργάτας. Τὸ πνεῦμα ὅμως τοῦ Νομοθέτου προκύπτει καὶ εἰδικώτερον ἀπὸ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, 4 καὶ 5 τοῦ διατάγματος.

Εἶναι δὲ χαρακτηριστικὸν ὅτι, ὁσονδήποτε ἐπιμελῶς καὶ ἂν διεξέλθῃ τις τὸ διάταγμα τοῦτο, οὐδαμοῦ θὰ συναντήσῃ οὐδὲ ἔμμεσόν τινα νύξιν περὶ καθορισμοῦ ἡμερομισθίων καταβλητέων εἰς τοὺς εἰς τὰ ἔργα ταῦτα ἀπασχολουμένους ἐργάτας. Καὶ ἡ γραμματικὴ ἀκόμη διατύπωσις τῶν σχετικῶν διατάξεων πείθει, ὅτι αἱ ἐπιτροπαὶ ποιοῦνται ἁπλῆν διαπίστωσιν τῶν καταβαλλομένων (τρεχόντων) ἑκάστοτε ἡμερομισθίων εἰς τοὺς ἐργαζομένους, τοῦτο δὲ διὰ τοὺς προαναφερθέντας σκοπούς.

Βασικὸν ἐπιχείρημα τῆς ἀντιθέτου ἀπόψεως ὑπῆρξε τὸ ὅτι εἰς ὑπουργικὰς ἀποφάσεις περὶ παροχῆς δώρου εἰς ἐργάτας ἐργαζομένους εἰς δημόσια ἔργα τὸ δῶρον τοῦτο ὑπελογίζετο βάσει τῶν ἡμερομισθίων τῶν διαπιστουμένων παρὰ τῶν ἐπιτροπῶν τιμαριθμικῆς διαπιστώσεως αὐτῶν. Ἀλλὰ τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο δὲν εἶναι ἀποφασιστικόν. Διότι, ἐὰν ἀλλοῖα πράγματι εἶναι ἡ ἔννοια τῶν ἐρμηνευομένων διατάξεων, ὅπως καταδεικνύεται ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω λεχθέντα, αἱ περὶ δώρου ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις δὲν ἦσαν ἱκαναὶ νὰ μεταβάλλουν τὴν ὀρθὴν ταύτην ἔννοιαν τῶν σχετικῶν νόμων καὶ διαταγμάτων.

5. Πλεῖσται δὲ ἀκόμη σκέψεις ὁδηγοῦν εἰς τὴν δικαίωσιν τῶν ἀπόψεων τοῦ Ἀκυρωτικοῦ.

α) Τὸ ὅτι τὰ οὕτω διαπιστούμενα ὕψη ἡμερομισθίων ἀναφέρονται μόνον εἰς τὰς μεταξὺ ἐργοδότου καὶ ἐργολάβου σχέσεις προκύπτει ἐμμέσως καὶ εἰδικώτερον καὶ ἀπὸ τὰ ἄνθρα 6 § 4 καὶ 7 § 3 τοῦ β. δ/γματος τοῦ 6/20.8.1951.

β) Αἱ προβλεπόμεναι ὑπὸ τοῦ διατάγματος τούτου ἐπιτροπαὶ ἀποστολὴν ἔχουν νὰ διαπιστώνουν τὰς τιμὰς ἡμερομισθίων, ὑλικῶν καὶ μεταφορῶν (ἄρθρον 2 τοῦ διατάγματος). Ἐὰν ἐφαρμοσθῇ ἡ ἰδία συλλογιστικὴ τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας, θὰ ἔπρεπε καὶ ὁ καθορισμὸς τῶν τιμῶν τῶν ὑλικῶν καὶ τῶν μεταφορῶν νὰ ἦτο ἐξ ἴσου ὑποχρεωτικός, ὅπως καὶ ὁ τῶν ἡμερομισθίων, ἀφοῦ ἡ ρύθμισις των γίνεται ἐνιαίως. Ἀλλ' οὐδεὶς διενοήθη φυσικὰ νὰ ὑποστηρίξῃ, ὅτι αἱ διαπιστούμεναι τιμαὶ ὑλικῶν καὶ μεταφορῶν καθίστανται ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὰς σχέσεις μεταξὺ ἐργολάβου καὶ προμηθευτοῦ τῶν ὑλικῶν ἢ ἐργολάβου καὶ μεταφορέως.

Ἡ σκέψις δ' αὕτη ἀποδεικνύει συγχρόνως καὶ τὴν σχετικότητα τοῦ ἑτέρου βασικοῦ ἐπιχειρήματος τῆς ἀντιθέτου ἀπόψεως, συνισταμένου εἰς τὸ ὅτι θὰ ἦτο ἄδικον νὰ καρποῦται ὁ ἐργολάβος τὴν τυχὸν ἐπὶ ἔλαττον διαφορὰν τῶν πράγματι καταβαλλομένων ὑπ' αὐτοῦ ἡμερομισθίων καὶ τῶν τιμῶν ὑλικῶν καὶ μεταφορῶν ἐν σχέσει πρὸς τὰ διαπιστούμενα ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν ὕψη αὐτῶν. Πράγματι αἱ ἐπιτροπαὶ προβαίνουν εἰς τὴν διαπίστωσιν τοῦ μέσου ὅρου τῶν τρεχόντων ἡμερομισθίων καὶ τιμῶν ὑλικῶν καὶ μεταφορῶν, χρήσιμον δὰ τὸν προϋπολογισμὸν τῆς δαπάνης τοῦ ἔργου καὶ τὴν ἐνδεχομένην ἀναθεώρησιν τῶν τιμῶν. Ἀλλὰ ἡ εἰς ἑκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν συμφωνουμένη ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου τιμὴ ἡμερομισθίων, ὑλικῶν καὶ μεταφορῶν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ προβλεφθῇ ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν καὶ ἀποτελεῖ τὸν κίνδυνον τοῦ ἐργολάβου, δυναμένην νὰ ἀποβῇ εἰς ὄφελός του ἢ ἐπὶ ζημίᾳ του.

γ) Ἐὰν αἱ ἐρμηνευόμεναι διατάξεις σκοπὸν εἶχον νὰ δημιουργήσουν ἓν προνόμιον (εὐμενὲς ἢ δυσμενὲς) διὰ μίαν ὡρισμένην κατηγορίαν μισθωτῶν, καὶ δὴ ὕψος ἡμερομισθίων ἀναπροσαρμοζομένων ἀνὰ τρίμηνον καὶ κυμαινομένων ἀναλόγως τοῦ τόπου ἐργασίας, εὔλογως θὰ ἀνέμενέ τις σαφεστέραν τὴν ἐκδήλωσιν τῆς τοιαύτης προθέσεως τοῦ νομοθέτου.

δ) Τέλος ἀντιτίθεται πρὸς τὴν ἄποψιν τῶν Δικαστηρίων τῆς οὐσίας ἡ ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ β.δ. τῆς 6/20.8.1951 διάταξις, καθ' ἣν «οἱ τιμαὶ θὰ ἀναθεωροῦνται ἐξαιρέσει τῶν περιπτώσεων καθ' ἃς προβλέπεται ἐν ταῖς σχετικαῖς προδιαγραφαῖς συμφωνία περὶ ἀμεταβλήτου τῶν τιμῶν κατακυρώσεως τοῦ ἔργου».

Ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ τοιοῦτος ἀποκλεισμὸς τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ ὕψους τῶν ἡμερομισθίων (βάσει τῶν διαπιστώσεων τῶν προβλεπομένων ἐπιτροπῶν) δι' ἁπλῆς συμφωνίας ἐργοδότου καὶ ἐργολάβου καταδεικνύει, ἅπαξ ἔτι, ὅτι τὸ κρίσιμον διάταγμα οὐδαμῶς προετίθετο νὰ θίξῃ τὰς σχέσεις ἐργολάβου καὶ ἐργάτου. Ἀφ' ἑτέρου δέ, ἐὰν ἐθεωρεῖτο, ὅτι αἱ διαπιστώσεις τῶν ἐπιτροπῶν ἔχουν τὴν ἔννοιαν καθορισμοῦ ἡμερομισθίων ὑποχρεωτικῶς ἐφαρμοζομένων εἰς τὰς σχέσεις μεταξὺ ἐργολάβου καὶ ἐργατῶν, τὴν τοιαύτην ὑποχρεωτικὴν ἐφαρμογὴν δὲν θὰ κατίσχυε νὰ ἐμποδίσῃ, καὶ δὴ εἰς βάρος τῶν ἐργατῶν, ἀντίθετος συμφωνία, συναπτομένη μάλιστα μόνον μεταξὺ ἐργοδότου καὶ ἐργολάβου.

6) Αἱ ἀνωτέρω ἁπλαῖ σκέψεις καταδεικνύουν, ὅτι ἡ Α. Π. 788/1958 ἐγκαίρως ἠμπόδισε τὴν νομολογίαν νὰ τραπῇ εἰς δρόμον σφαλερὸν καὶ κοινωνικῶς ἐπικίνδυνον.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΑΝΑΚΛΗΣΙΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι καὶ αὐτὴ δήλωσις βουλήσεως, διεπομένη ὑπὸ τῶν γενικῶν ἀρχῶν τῶν ἄρθρων 167 ἐπ. Α.Κ., ἔχει δηλαδὴ νομικὴν ἐνέργειαν ἀφ' ἧς περιέλθῃ εἰς τὸ πρόσωπον, πρὸς ὃ ἀπαιτεῖται νὰ ἀπευθυνθῇ (*Γ. Μπαλῆς*, Γεν. Ἀρχαὶ § 37, *Κ. Καυκᾶς*, Ἔνοχ. Εἰδικόν, β' ἔκδοσις, σελ. 528, *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΝ ιη' 585, σημ. 2, Α.Π. 482/1956, ΕΕΔ 15, 1182, Α.Π. 187/1957, ΕΕΔ 16, 413).

Ἀφοῦ δὲ οὕτω παράγεται ἡ νομικὴ ἐνέργεια τῆς καταγγελίας, ἐκτὸς ἂν κατὰ τὸ ἄρθρον 168 Α.Κ. περιῆλθεν εἰς τὸν πρὸς ὃν ἀπηυθύνθη ἡ δήλωσις ἀνάκλησις αὐτῆς συγχρόνως μετὰ τῆς δηλώσεως, ὁπότε ἡ δήλωσις τῆς βουλήσεως οὐδεμίαν ἐνέργειαν ἔχει, ἔπεται, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ ἀνάκλησις τῆς καταγγελίας, ἵνα ἀπατρέψῃ τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐκτὸς ἂν εἰς αὐτὴν (ἀνάκλησιν) συναινέσῃ ὁ πρὸς ὃν ἀπηυθύνθη ἡ καταγγελία (*Κ. Καυκᾶς*, Ἔνοχ. Εἰδικόν, β' ἔκδοσις, σελ. 529, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 296, Α.Π. 76/1941, ΕΕΔ 1, 14, Α.Π. 659/1952, ΕΕΔ 12, 67).

Ἡ ἀνάκλησις τῆς καταγγελίας ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι συνεχίζεται ἡ αὐτὴ σύμβασις ἐργασίας (*Χ. Ἀγαλλόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 297, *Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρα 416 - 454, ἀριθ. 33, ἄλλως *Α. Τούσης*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 360, καθ' ὃν καὶ ἂν συγκατατεθῇ ὁ πρὸς ὃν ἀπηυθύνθη ἡ καταγγελία εἰς τὴν ἀνάκλησιν αὐτῆς δὲν ἀναζῇ ἡ καταγγελθεῖσα σύμβασις καὶ μόνον δύναται νὰ συναφθῇ νέα σύμβασις, ἐν τῇ ὁποίᾳ εἶναι δυνατὸν νὰ συμφωνηθῇ, ὅτι ἡ νέα θὰ ἔχῃ τὸ αὐτό, οἷα καὶ ἡ παλαιά, περιεχόμενον, ὡσεὶ μὴ εἶχε γίνει ἡ καταγγελία, πρβλ. καὶ Α.Π. 659/1952, ἔνθ' ἀνωτ., σκεφθεῖσαν ὅτι ἡ ἀνάκλησις τῆς καταγγελίας δύναται νὰ ἀγάγῃ εἰς σύστασιν νέας συμβάσεως ἐργασίας, ἂν πρὸς τοῦτο συγκατατεθῇ ὁ ἀντισυμβαλλόμενος).

Συνεχιζομένης οὕτω τῆς αὐτῆς συμβάσεως ἐργασίας ματαιοῦνται τὰ ἐκ τῆς ἀνακληθείσης καταγγελίας αὐτῆς ἀποτελέσματα, δὲν διακόπτεται ὁ χρόνος ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ὀφειλομένης κατὰ τὴν νέαν καταγγελίαν ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ ἀκόμη διὰ τὸ κατὰ τὸν ἀ. ν. 539/1945 δικαίωμα ἀδείας τοῦ μισθωτοῦ, παύει δὲ ἀσκούμενον ἐπὶ τακτικῆς (μετὰ προειδοποίησιν) καταγγελίας καὶ τὸ ἐκ τοῦ ἄρθρου 671 τοῦ Α.Κ. δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ διὰ παροχὴν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐλευθέρου χρόνου πρὸς εὕρεσιν ἄλλης ἐργασίας, τοῦ ὁποίου ἡ ἄσκησις δὲν ματαιοῦται ἐκ τῆς εἰς ἣν δὲν συνήνεσεν ὁ μισθωτὸς ἀνακλήσεως τῆς καταγγελίας (Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 5364/1956, ΕΕΔ 15, 943).

Ἡ τακτικὴ (μετὰ προειδοποίησιν) καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὸν νόμον 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, διετηρήθη, ὡς γνωστόν, καὶ μετὰ τὸν νέον νόμον 3198/1955 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων (ΕΕΔ 14, 502), προκειμένου περὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, μὲ δικαίωμα αὐτῶν ἐπὶ τοῦ 1/2 τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου (2112, ὡς ἐτροποποιήθη), καταβλητέας ἅμα τῇ ἐκπνοῇ τῆς προθεσμίας προειδοποιήσεως.

Συμβαίνει ὅμως ὁ ἐργοδότης νὰ μὴ ἐτήρησε πλήρη τὴν νόμιμον προθεσμίαν προειδοποιήσεως τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν ἀπόλυσιν.

Ὑπόκειται τότε παράβασις τοῦ νόμου 2112/1920, θεωρουμένου τοῦ μισθωτοῦ ὡς οὐδόλως προειδοποιηθέντος διὰ τὴν ἀπόλυσίν του καὶ γεννᾶται ὑπὲρ αὐτοῦ δικαίωμα πλήρους ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 1155).

Τὸ δικαίωμα ὅμως τοῦτο θὰ προκύψῃ κατὰ τὸν χρόνον τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, μετὰ τὴν πάροδον δηλαδὴ τῆς βραχυτέρας τῆς νομίμου προθεσμίας, τὴν ὁποίαν ἐχορήγησεν ὁ ἐργοδότης.

Ἂν ὅμως ὁ μισθωτὸς καὶ μετὰ τὴν πάροδον τῆς προθεσμίας αὐτῆς συνεχίσῃ ἐργαζόμενος, σημαίνει, ὅτι ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου ἐγένετο ἀνάκλησις τῆς καταγγελίας, εἰς ἣν συγκατετέθη οὗτος (ὁ μισθωτὸς) καὶ δὲν προκύπτει πλέον δικαίωμα ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, τὸ ὁποῖον θὰ γεννηθῇ εἰς νέαν μεταγενεστέρως ἀπόλυσιν.

Ὡς παρετηρήθη (*Κ. Καυκᾶς*, Ἔνοχ. Εἰδικόν, β' ἔκδοσις, σελ. 529), ὅπως δὲν ἐπιτρέπεται ἀνάκλησις τῆς καταγγελίας ἄνευ συναινέσεως τοῦ πρὸς ὃν ἀπευθύνεται αὕτη, οὕτω δὲν ἐπιτρέπεται (καὶ ἐπὶ νομίμου καταγγελίας) καὶ παραίτησις ἀπὸ τῶν ἐξ αὐτῆς νομίμων συνεπειῶν ὑπὸ τοῦ καταγγείλαντος τὴν σύμβασιν, π.χ. ἐὰν καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ὁ μισθωτὴς (ἐργοδότης) δὲν δύναται οὗτος παραιτούμενος τῆς καταγγελίας καὶ τῆς ἐκ ταύτης ἀπορρεούσης συνεπείας νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ἐκμισθωτοῦ (ἐργαζομένου) νὰ ἐξακολουθήσῃ ἐργαζόμενος παρ' αὐτῷ. Ἐὰν ὅμως ρητῶς παραιτηθῇ τῶν δικαιωμάτων του, ὁ δὲ ἐκμισθωτὴς (ἐργαζόμενος) ἐξακολουθήσῃ καὶ μετὰ τὴν πάροδον τῆς μετὰ τὴν καταγγελίαν προθεσμίας ἐργαζόμενος, τεκμαίρεται ἡ συναίνεσίς του διὰ τὴν γενομένην ὑπ' αὐτοῦ παραίτησιν, ἡ σύμβασις θὰ λογίζηται μὴ λυθεῖσα καὶ ἡ καταγγελία ὡς οὐδέποτε γενομένη (βλέπε διὰ τὸ θέμα καὶ Πρωτοδίκου Θεσσ. 425/1956, ΕΕΔ 17, 71, ὁμοίως Πρωτοδίκου Θεσσ. 42/1957, ΕΕΔ 16, 368 καὶ λοιπὴν νομολογίαν εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 71).

Διαφέρει τὸ πρᾶγμα, ἂν ἡ ἀπόλυσις εἶναι ἐκ τοῦ νόμου ἄκυρος, ὁπότε ὁ ἐργοδότης ἔχει δικαίωμα νὰ προσκαλέσῃ τὸν μισθωτὸν εἰς συνέχισιν τῆς ἐργασίας αὐτοῦ πρὸς ἀποτροπὴν τῶν ἐκ τῆς ὑπερημερίας του (ἄρθρ. 349 Α.Κ.) ἐπιζημίων συνεπειῶν (ἄρθρ. 656 Α.Κ.), ἀλλὰ καὶ τότε ὁ μισθωτός, ἀντιπροτείνων τὸ δικαίωμα αὐτοῦ νὰ ἀποδεχθῇ ὡς ἔγκυρον τὴν ἀπόλυσίν του, δύναται νὰ ἐπιδιώξῃ τὰ ἐξ αὐτῆς (ἐγκύρου ἀπολύσεως) δικαιώματά του.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί καθιερώσεως όλοκληρωτικής Κυριακής άργίας είς καταστήματα πόλεως Αίτωλικού.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 9 τής 13 Ίανουαρίου 1959)

. . . . . .

Άρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν όλοκληρωτικήν Κυριακήν άργίαν είς τὰ καταστήματα:

1) Ὑφασμάτων, νεωτερισμῶν, ψιλικῶν καὶ ἑτοίμων ἐνδυμάτων, 2) ὑαλικῶν, 3) σιδηρικῶν καὶ χρωμάτων, 4) ξυλείας καὶ οἰκοδομησίμων ὑλῶν, 5) χονδρικῆς πωλήσεως σιγαρέττων, 6) χρυσοχοείων, 7) ἐμπορορραφείων, 8) παντοπωλείων καὶ 9) ὑποδηματοποιείων καὶ ὑποδηματοπωλείων τῆς πόλεως Αἰτωλικοῦ.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Δεκεμβρίου 1958

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐγκρίσεως κανονισμοῦ περὶ τροποποιήσεως τοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 4/6.8.1955 β.δ. (Φ.Ε.Κ. 209 Α'/6.8.1955) ἐγκριθέντος κανονισμοῦ ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ν.Α.Τ. Ἑλλήνων ναυτικῶν ὑπηρετούντων ἐπὶ πλοίων ὑπὸ ξένην σημαίαν.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 59 τῆς 27 Μαρτίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὸ ἄρθρον 18 § Ι στοιχ. γ 2 καὶ ΙΙ (ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3539/1956) καὶ ἄρθρα 46 καὶ 59 τοῦ ν. 3170/1955 «περὶ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου (Φ.Ε.Κ. 76 Α/28.3.1955).

β) Τὴν ἀπὸ 27 Αὐγούστου 1958 γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ν.Α.Τ.

γ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 18/20.11.1958 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ.

δ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 23/1959 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἐγκρίνομεν τὸν προσηρτημένον τῷ παρόντι κανονισμὸν περὶ τροποποιήσεως τοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 4/6.8.1955 β. δ/γματος (Φ.Ε.Κ. 209 Α) 6.8.1955) ἐγκριθέντος κανονισμοῦ ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ν.Α.Τ. Ἑλλήνων ναυτικῶν ὑπηρετούντων ἐπὶ πλοίων ὑπὸ ξένην σημαίαν.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Φεβρουαρίου 1959

—

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 4/6.8.1955 β. δ/γματος (Φ.Ε.Κ. 209Α/6.8.1955) ἐγκριθέντος κανονισμοῦ ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ν.Α.Τ. Ἑλλήνων ναυτικῶν ὑπηρετούντων ἐπὶ πλοίων ὑπὸ ξένην σημαίαν».

Ἄρθρον μόνον

Ἡ παράγραφος 5 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἄνω κανονισμοῦ ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

5) Ἡ σύμβασις εἶναι ἐτησίας διαρκείας, ἀνανεουμένη σιωπηρῶς κατ' ἔτος, ἐφ' ὅσον δὲν καταγγελθῇ ἑκατέρωθεν ἐγγράφως τρεῖς τοὐλάχιστον μῆνας πρὸ τῆς λήξεως ἑκάστου ἔτους ἀπὸ τῆς συνάψεως αὐτῆς.

Κατ' ἐξαίρεσιν καὶ κατόπιν συμφώνου ἠτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ., προκαλουμένης αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου πλοιοκτήτου, ἡ σύμβασις δύναται νὰ εἶναι ἑξαμήνου διαρκείας, ἀνανεουμένη σιωπηρῶς καθ' ἑξάμηνον, ἐφ' ὅσον δὲν καταγγελθῇ ἑκατέρωθεν ἐγγράφως δύο τοὐλάχιστον μῆνας πρὸ τῆς λήξεως ἑκάστου ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς συνάψεως αὐτῆς.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 13 Φεβρουαρίου 1959

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς Κυριακῆς ἀργίας καὶ ἑορτῶν ἀργίας καταστημάτων πόλεως Σουφλίου.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 65 τῆς 8 Ἀπριλίου 1959)

. . . . . .

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν ὁλοκληρωτικὴν ἀργίαν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ κάτωθι ἑορτάς:

1) Τὴν Πρώτην Ἔτους.
2) Θεοφανείων (6 Ἰανουαρίου).
3) Καθαρὰ Δευτέρα.
4) Κοιμήσεως Θεοτόκου.
5) 28ῃ Ὀκτωβρίου.
6) Ἁγ. Νικολάου (τοπικὴ ἑπέτειος).
7) Δευτέρα ἡμέρα Χριστουγέννων, διὰ τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα ὑφασμάτων, ψιλικῶν καὶ νεωτερισμῶν, ὑποδηματοπωλεῖα, βιβλιοπωλεῖα, ραδιοφώνων καὶ ἠλεκτρικῶν εἰδῶν, ἀρωματοπωλεῖα, ὡρολογοποιεῖα, χρυσοχοεῖα, χρωματοπωλεῖα, ξυλεμπορικὰ καταστήματα, βαφεῖα—καθαριστήρια, ποτοποιεῖα, πρατήρια χονδρικῆς πωλήσεως καπνοῦ, παντοπωλεῖα, ἐδωδιμοπωλεῖα, καφεκοπτεῖα, καταστήματα χονδρικῆς πωλήσεως ἀποικιακῶν, ἀσβεστοπωλεῖα, τῆς πόλεως Σουφλίου.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν

(*) Ἀναδημοσιεύεται ὡς ἐσφαλμένως δημοσιευθὲν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 45/10.3.1959 Φ.Ε.Κ., τεῦχος πρῶτον.

ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Μαρτίου 1959

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐπεκτάσεως τῶν ὁρίων τοπικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας Ἀργοστολίου Κεφαλληνίας εἰς τὴν πόλιν Ληξουρίου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 82 τῆς 6 Μαΐου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3252/1955 «περὶ Διοικήσεως τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας κλπ.» καὶ

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 129/4.3.1959 γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἐπεκτείνομεν τὰ ὅρια τοπικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας Ἀργοστολίου Κεφαλληνίας καὶ εἰς τὴν περιοχὴν τῆς πόλεως Ληξουρίου.

Εἰς τὸν ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Ἀπριλίου 1959

—

ΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

61/1959 Πρᾶξις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου

Περὶ αὐξήσεως τῶν συντάξεων τῶν συνταξιούχων τῶν Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 71 τῆς 22 Ἀπριλίου 1959)

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὴν σχετικὴν εἰσήγησιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν.

2) Τὸ ἄρθρον 51 τοῦ νόμου 1726/1951 «περὶ κώδικος καταστάσεως τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 2262/1952 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 1726/1951 περὶ κώδικος καταστάσεως τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων».

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1020/25.11.1958 πρᾶξιν τοῦ Συμβουλίου τούτου (Φ.Ε.Κ. 213/25.11.1958 τ. Α'), δι' ἧς ηὐξήθησαν οἱ μισθοὶ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, συνεπῶς δὲ καὶ τῶν δήμων, κοινοτήτων κλπ.

4) Τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 1954/1952 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῶν δήμων, κοινοτήτων κλπ.», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. δ. 3913/1958 «περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ ὁρίου ἡλικίας διατάξεων τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως συνταξιοδοτικῶν τινων διατάξεων καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων», ἀποφασίζομεν:

Αὐξάνομεν ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1958 τὰς συντάξεις τῶν συνταξιούχων τῶν Ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως κατὰ ποσοστὸν 12ο/ο ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῆς μετ' ἔκπτωσιν τῆς κρατήσεως καταβαλλομένης αὐτοῖς κατ' Ἀπρίλιον 1958 συντάξεως, συμπεριλαμβανομένου εἰς τὴν παρεχομένην αὔξησιν καὶ τοῦ ποσοῦ τῆς αὐξήσεως ἐκ τῆς ἀπὸ 1 Μαΐου 1958 καταργήσεως τῶν κρατήσεων ἐπὶ τῶν συντάξεων.

Εἰς τοὺς λοιποὺς συνταξιούχους, ὧν αἱ συντάξεις δὲν ὑπέκειντο εἰς κράτησιν, χορηγεῖται αὔξησις 9ο/ο ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1958, τοῦ ποσοστοῦ τούτου αὐξανομένου εἰς 12ο/ο ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1959.

Τὰ ἐπὶ τῶν συντάξεων ἐπιδόματα, ἐξαιρέσει τοῦ ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν καὶ τοῦ προσωρινοῦ ἀκριβείας, αὐξάνονται ὁμοίως κατὰ ποσοστὸν 9ο/ο ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1958, τοῦ ποσοστοῦ τούτου αὐξανομένου εἰς 12ο/ο ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1959.

Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν καθορισθήσεται ὁ τρόπος πληρωμῆς τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω αὐξήσεως.

Ἐκδόσαν πρὸς τοῦτο τὴν ὑπ' ἀριθ. 61 παροῦσαν πρᾶξιν του, κυρωθησομένην νομοθετικῶς.

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Κ.Λ.Π.

34410/7272/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 27.2.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιχειρήσεων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 160 τῆς 12 Μαΐου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

Τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθησαν αὗται ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

Ἀποφασίζομεν

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἀπὸ 27.2.1959 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας προσωπικοῦ Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιχειρήσεων, κατατεθεῖσα παρ' ἡμῖν τὴν 22.4.1959, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 215/22.4.1959 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 27ην Φεβρουαρίου 1959 οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Γεώργιος Ἀμβροσίου Πλυτᾶς, πρόεδρος τῆς ἐν Ἀθήναις ἑδρευούσης Ὁμοσπονδίας Σωματείων ὑπὸ τὸν τίτλον Ἑλληνικὴ Ἀσφαλιστικὴ Ὁμοσπονδία, ἐνεργούσης ἐν προκειμένῳ δι' ἑαυτὴν καὶ ὡς ἐκπροσώπου καὶ ἐντολοδόχου τῶν ἐν Ἀθήναις ἑδρευόντων ἀνεγνωρισμένων σωματείων ὑπὸ τοὺς τίτλους:

α) Ἕνωσις τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐργαζομένων Ἀσφαλιστικῶν κατὰ πυρὸς Ἑταιρειῶν.

β) Σύνδεσμος τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐργαζομένων Θαλασσασφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν.

γ) Σύνδεσμος Ἀσφαλειῶν Ζωῆς.
δ) Σύνδεσμος Ἀσφαλιστῶν Ἀτυχημάτων.
ε) Σύνδεσμος τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἐκπροσώπων Ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐπισυναπτομένων ὧδε ἀντιγράφων πρακτικῶν τῶν οἰκείων Διοικητικῶν Συμβουλίων τῶν σωματείων τούτων, καὶ ἀφ' ἑτέρου Δημοσθένης Ξανθόπουλος, Παναγιώτης Μουστάκης, Κωνσταντῖνος Ροντόπουλος καὶ ἡ Δὶς Ἑλένη Σγουρίδου, ἐκπροσωποῦντες νομίμως τὸν Σύλλογον Ὑπαλλήλων Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιχειρήσεων, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἐπισυναπτομένου ὧδε ἀποσπάσματος πρακτικοῦ εὐρείας συσκέψεως τῆς 26.2.1959 τοῦ συλλόγου, ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν ὀργανώσεων ἃς ἐκπροσωποῦσιν, ἀπεφάσισαν καὶ συναπεδέχθησαν ὑπὸ τὰς ρηθείσας ἰδιότητάς των τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης, δι' ἧς τροποποιεῖται ὡς κάτωθι ἡ ἀπὸ 3 Ἰουνίου 1957 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, δημοσιευθεῖσα εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 185 τῆς 9.7.1957 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 43060/1957 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας «περὶ τροποποιήσεως καὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 3.6.1957 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιχειρήσεων» (βλ. διόρθωσιν Φ.Ε.Κ. 211, τεῦχος Β', τῆς 30.7.1957):

1) Πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ἐπελθούσης αὐξήσεως τοῦ κόστους τῆς ζωῆς κατὰ 3.40 ο/ο, ὡς καὶ πρὸς ἐξίσωσιν διαφορᾶς 5 ο/ο μεταξὺ προπολεμικῆς καὶ μεταπολεμικῶν συμβάσεων μὴ χορηγηθείσης κατὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς πρώτης μεταπολεμικῆς συμβάσεως, τὰ κατώτατα ὅρια μηνιαίων μισθῶν τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀναπροσαρμοζονται καθοριζόμενα ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1959 κατὰ εἰδικότητα, κατὰ φῦλον καὶ ἀναλόγως τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας παρὰ τῇ αὐτῇ ἢ παρ' ἄλλαις ἀσφαλιστικαῖς ἐπιχειρήσεσιν ὡς ἀκολούθως:

		Συλλογικὴ σύμβασις 3.6.1957	Κατώτατα ὅρια ἀπὸ 1.3.1959
Α'	Κατὰ τὴν πρόσληψιν καὶ ἡλικίας κάτω τῶν 20 ἐτῶν:		
	Ἄρρενες ὑπάλληλοι	1.033	1.120
	Θήλεις ὑπάλληλοι	961	1.042
	Εἰσπράκτορες ἄρρενες	961	1.042
	Ὑπηρετικὸν προσωπικὸν	961	1.042
Β'	Κατὰ τὴν πρόσληψιν καὶ ἡλικίας 20 ἐτῶν καὶ ἄνω:		
	Ἄρρενες ὑπάλληλοι	1.181	1.280
	Θήλεις ὑπάλληλοι	1.105	1.198
	Εἰσπράκτορες ἄρρενες	1.107	1.200
	Ὑπηρετικὸν προσωπικὸν	961	1.042
Γ'	Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 2ετοῦς ὑπηρεσίας (3ον ἔτος ὑπηρεσίας) καὶ ἡλικίας 20 ἐτῶν καὶ ἄνω:		
	Ἄρρενες ὑπάλληλοι	1.447	1.569
	Θήλεις ὑπάλληλοι	1.169	1.267
	Εἰσπράκτορες ἄρρενες	1.191	1.291
	Ὑπηρετικὸν προσωπικὸν	1.063	1.152
Δ'	Διὰ τὸ 4ον καὶ 5ον ἔτος ὑπηρεσίας καὶ ἡλικίας 20 ἐτῶν καὶ ἄνω:		
	Ἄρρενες ὑπάλληλοι	1.576	1.708
	Θήλεις ὑπάλληλοι	1.426	1.546
	Εἰσπράκτορες ἄρρενες	1.319	1.430
	Ὑπηρετικὸν προσωπικὸν	1.152	1.249
Ε'	Διὰ τὸ 6ον, 7ον, 8ον καὶ 9ον ἔτος ὑπηρεσίας:		
	Ἄρρενες ὑπάλληλοι	1.819	1.972
	Θήλεις ὑπάλληλοι	1.555	1.686
	Εἰσπράκτορες ἄρρενες	1.512	1.639
	Ὑπηρετικὸν προσωπικὸν	1.206	1.307
ΣΤ'	Διὰ τὸ 10ον, 11ον, 12ον, 13ον καὶ 14ον ἔτος ὑπηρεσίας:		
	Ἄρρενες ὑπάλληλοι	2.094	2.270
	Θήλεις ὑπάλληλοι	1.745	1.892
	Εἰσπράκτορες ἄρρενες	1.704	1.847
	Ὑπηρετικὸν προσωπικὸν	1.281	1.389

		Συλλογική σύμβασις 3.6.1957	Κατώτατα όρια άπό 1.3.1959
Ζ'	Διά τό 15ον, 16ον καί 17ον έτος ύπηρεσίας:		
	Άρρενες ύπάλληλοι	2.369	2.568
	Θήλεις ύπάλληλοι	2.020	2.190
	Εισπράκτορες άρρενες	1.929	2.091
	Ύπηρετικόν προσωπικόν	1.410	1.528
Η'	Διά τό 18ον, 19ον καί 20όν έτος ύπηρεσίας:		
	Άρρενες ύπάλληλοι	2.602	2.821
	Θήλεις ύπάλληλοι	2.185	2.369
	Εισπράκτορες άρρενες	2.039	2.210
	Ύπηρετικόν προσωπικόν	1.602	1.737
Θ'	Δι' ύπηρεσίαν άνω τών 20 έτών:		
	Άρρενες ύπάλληλοι	2.847	3.086
	Θήλεις ύπάλληλοι	2.296	2.489
	Εισπράκτορες άρρενες	2.149	2.330
	Ύπηρετικόν προσωπικόν	1.676	1.817

2) Οί ώς άνω βασικοί μισθοί προσαυξάνονται:

α) Δι' έπιδόματος πολυετούς ύπηρεσίας, καθοριζομένου διά πάν έτος ύπηρεσίας πέραν τών 20 έτών ώς έξης μηνιαίως:

Άρρενες ύπάλληλοι	δραχ.	55
Θήλεις	»	33
Εισπράκτορες άρρενες	»	40
Ύπηρετικόν προσωπικόν	»	31

β) Δι' οίκογενειακού έπιδόματος έκ δραχμών 140 διά τήν μή έργαζομένην σύζυγον καί άνά δραχμάς 70 δι' έκαστον καί μέχρι τριών τέκνων μή συμπληρωσάντων τό 20όν έτος τής ήλικίας των καί μή έργαζομένων.

Τού άνωτέρω έπιδόματος δικαιούνται καί αί θήλεις έργαζόμεναι, έφ' όσον, διατελούσαι έν χηρείᾳ ή διαζεύξει, συντηρούσι τέκνα καί συντρέχουν αί άνωτέρω προϋποθέσεις.

γ) Δι' έπιδόματος θέσεως τμηματάρχου έκ 10 ο/ο τουλάχιστον ύπολογιζομένου έπί τού βασικού μισθού τής παρούσης συλλογικής συμβάσεως έργασίας, ούχί δέ καί έπί τού έπιδόματος πολυετούς ύπηρεσίας, ούτε καί έπί τού οίκογενειακού έπιδόματος. Τού έπιδόματος θέσεως δικαιούνται οί κατέχοντες θέσεις τμηματάρχου, άλλ' είς μόνον καθ' έκαστον κλάδον άσφαλίσεως, ώς καί ό κατέχων τήν θέσιν τμηματάρχου τού λογιστηρίου.

3) Συμφωνείται καί συνομολογείται, ότι τά διά τής παρούσης συμβάσεως καθοριζόμενα κατώτατα όρια μισθών καί τά έπιδόματα τά καθοριζόμενα δι' αύτής είς ποσά δραχμών (ούχί είς ποσοστά) ύπόκεινται είς αύτόματον τιμαριθμικήν άναπροσαρμογήν άπό 1ης Μαρτίου 1960 άνά πάν έτος έπί τῇ βάσει τού ύπό τής Τραπέζης τής Έλλάδος συντασσομένου καί δημοσιευομένου έκάστοτε τιμαριθμού κόστους ζωής έν Άθήναις, μή άπαιτουμένης τροποποιήσεως τής παρούσης συλλογικής συμβάσεως, ύπό τόν όρον ότι πάσα, συνεπείᾳ τοιαύτης τιμαριθμικής άναπροσαρμογής, όφειλομένη είς τυχόν αύξησιν μισθών ή έπιδομάτων, θά δύναται νά συμψηφίζηται πρός τό τυχόν καταβαλλόμενον έκάστοτε ύπερβάλλον τών έλαχίστων όρίων τής παρούσης συμβάσεως.

4) Αί κατά τήν έναρξιν τής ίσχύος τής παρούσης καταβαλλόμεναι άποδοχαί, έφ' όσον είναι κατώτεραι τών ώς άνω καθοριζομένων, προσαρμόζονται πρός ταύτας, έάν δέ είναι άνώτεραι διατηρούνται, μή έπιτρεπομένης τής μειώσεώς των.

5. Κατά τά λοιπά ίσχύουσιν αί διατάξεις τής άπό 8 Όκτωβρίου 1955 συλλογικής συμβάσεως (Φ Ε.Κ. 200 τεύχος Β' τής 14.11.1955), ώς έτροποποιήθη διά τής άπό 3 Ίουνίου 1957 τοιαύτης.

6. Ή παρούσα συλλογική σύμβασις έργασίας είναι έπικρατεστέρα πάσης άλλης τυχόν προγενεστέρας, ή δέ ίσχύς αύτής άρχεται άπό 1ης Μαρτίου 1959.

Οί συμβαλλόμενοι

(Έπονται ύπογραφαί)

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά τής Έφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τῇ 11 Μαΐου 1959

28590/5879/1959 Άπόφ. Ύπουργών Συντονισμού καί Έργασίας

Περί έγκρίσεως μετά τροποποιήσεως έν μέρει τής ύπ' άριθ. 6/1958 άποφάσεως τού Π.Δ.Δ.Δ. Πατρών, ώς μετερρυθμίσθη διά τής ύπ' άριθ. 1/1959 άποφάσεως τού Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρών, «περί τών όρων άμοιβής καί έργασίας τών έκδοροσφαγέων Πατρών».

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 132 τής 13 Άπριλίου 1959)

Έχοντες ύπ' όψιν:

1) Τάς διατάξεις τού άρθρου 20 § 2 τού νόμου 3239/1955, ώς έτροποποιήθησαν ύπό τού ν. δ. 3755/1957.

2) Σχετικήν γνωμοδότησιν τού κατά τό άρθρον 9 § 2 έδ. β' τού ν. δ. 3755/1957 Τμήματος Άμοιβῆς καί Όρων Έργασίας τού Έθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αύτού τῆς 13.4.1959, ἣν καί άποδεχόμεθα.

3) Τήν ύπ' άριθ. 6/1958 άπόφασιν τού

Π.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν, μεταρρυθμισθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν.

4) Τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τῆς εἰρημένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως θεσπίζεται ὑποχρέωσις τῶν κρεοπωλῶν τῆς πόλεως Πατρῶν, ὅπως εἰς ἃς περιπτώσεις ἡ σφαγὴ καὶ ἐκδορὰ τῶν ζώων λαμβάνουσι χώραν εἰς κέντρα κείμενα ἐκτὸς τῶν δημοτικῶν σφαγείων Πατρῶν, ἄνευ τῆς μεσολαβήσεως ἐκδοροσφαγέων μελῶν τῆς ἐν διενέξει ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως, προβαίνωσιν εἰς τὰς ἐν τῇ ἀποφάσει ἐργασίας ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων ἐσφαγμένων καὶ ἐγδαρμένων ζώων, χρησιμοποιοῦντες πρὸς τοῦτο μέλη τῆς ὡς εἴρηται ἐργατικῆς ὀργανώσεως καὶ καταβάλλοντες διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην τὰ ἐν τῇ ἀποφάσει ποσά, ἦτοι θεσπίζεται ὑποχρέωσις ἐκτελέσεως ἐργασιῶν καὶ ἂν εἰσέτι αὗται δὲν τυγχάνωσιν ἀπαραίτητοι, ἐπὶ τῷ μόνῳ σκοπῷ τῆς καταβολῆς ἀμοιβῆς εἰς τὰ μέλη τῆς ἐν διενέξει ἐργατικῆς ὀργανώσεως, ἔστω καὶ ἂν δὲν εἶναι ἀναγκαῖα ἡ χρησιμοποίησίς των, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικήν, διὰ τῆς ὁποίας ἐπιδιώκεται ὅπως ἐκλείψῃ πᾶσα μορφὴ χαριστικῶν παροχῶν ἄνευ ἀντιστοίχου ἀντιπαροχῆς πραγματικῆς ἐργασίας καὶ ὅπως ἐξασφαλισθῶσιν αἱ μικρότεραι δυναταὶ τιμαὶ εἰς τὰ εἴδη λαϊκῆς καταναλώσεως καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ ἡ εἰρημένη διαιτητικὴ ἀπόφασις νὰ τροποποιηθῇ, κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 6/1958 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν, ὡς μετερρυθμίσθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν, ἐκδοθεισας εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συλλόγου Ἐκδοροσφαγέων Πατρῶν «Ἡ Ἀλληλοβοήθεια» ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν Συνδέσμου Κρεοπωλῶν Πατρῶν «Οἱ Ταξιάρχαι» καὶ Συλλόγου Κρεοπωλῶν Πατρῶν «Ἡ Ἀλληλεγγύη» καὶ ὧν τὸ κείμενον, διατυπούμενον ἐνιαίως καὶ τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Α'. Ἡ ἀμοιβὴ τῶν ἐκδοροσφαγέων Πατρῶν καθορίζεται ὡς ἀκολούθως:

1. Διὰ σφαγήν, ἐκδοράν, κρεοσκόπησιν λευκῶν κρεάτων.

Ἀρνιὰ καὶ ἐρίφια ἐσωτερικοῦ πρὸ τοῦ Πάσχα εἰς δραχμὰς 6.

Ἀρνιὰ καὶ ἐρίφια ἐσωτερικοῦ μετὰ τὸ Πάσχα εἰς δραχμὰς 6.50.

Ἀρνιὰ καὶ ἐρίφια Βουλγαρίας καὶ Σερβίας εἰς δραχμὰς 7.

Ἀρνιὰ καὶ ἐρίφια ἐξωτερικοῦ, πλὴν Βουλγαρίας - Σερβίας, εἰς δραχμὰς 8.

Αἰγοπρόβατα ἐσωτερικοῦ εἰς δραχμὰς 9,50.

Αἰγοπρόβατα Βουλγαρίας - Σερβίας εἰς δραχμὰς 10.

Αἰγοπρόβατα ἐξωτερικοῦ, πλὴν Βουλγαρίας - Σερβίας, εἰς δραχμὰς 12.

2. Διὰ σφαγήν, ἐκδοράν, κρεοσκόπησιν, τεμαχισμὸν βοοειδῶν.

Μόσχοι μέχρι 40 ὀκάδων ἀνεξαρτήτως προελεύσεως εἰς δραχμὰς 38.

Μόσχοι, βόες, ἀγελάδες ἄνω τῶν 40 - 100 ὀκάδων ἀνεξαρτήτως προελεύσεως εἰς δραχμὰς 55.

Μόσχοι, βόες, ἀγελάδες ἄνω τῶν 100 ὀκάδων ἀνεξαρτήτως προελεύσεως εἰς δραχμὰς 80.

3. Διὰ σφαγήν, μάδημα, κρεοσκόπησιν, τεμαχισμὸν χοιρινῶν.

Χοιρινὰ μέχρι 15 ὀκάδων εἰς δραχμὰς 12.

» ἀπὸ 15 - 40 ὀκάδας εἰς δραχμὰς 26

» ἄνω τῶν 40 ὀκάδων εἰς δραχμὰς 35.

» ἀλλαντοποιίας ἀνεξαρτήτως βάρους εἰς δραχμὰς 40.

Β'. Οἱ κρεοπῶλαι τῆς πόλεως Πατρῶν εἰς περιπτώσεις εἰσαγωγῆς εἰς τὰ κρεοπωλεῖα των σφαγίων ἐσφαγμένων καὶ ἐγδαρμένων πρὸς πώλησιν, εἴτε διὰ λογαριασμόν των ἢ διὰ λογαριασμὸν τρίτου (ζωεμπόρου ἢ κτηνοτρόφου κλπ.), ἐφ' ὅσον παρίσταται ἀνάγκη προπαρασκευῆς τῶν σφαγείων (πλύσιμον, ἐκδοράν, ταξινόμησιν, κρεοσκόπησιν, τεμαχισμόν) ὑποχρεοῦνται, ὅπως χρησιμοποιῶσι πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἐκδοροσφαγεῖς, ἐφωδιασμένους δι' ἀδειῶν ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος, τοῦ ἀναγκαιοῦντος εἰς ἑκάστην περίπτωσιν ἀριθμοῦ τούτων καθοριζομένου κοινῇ συμφωνίᾳ τῶν ἐνδιαφερομένων (ὀργανώσεως ἐκδοροσφαγέων καὶ κρεοπώλου) ἐπὶ τῇ κατωτέρω ἀμοιβῇ:

α) Ἀμνοί, ἐρίφια, αἰγοπρόβατα, ἀνεξαρτήτως βάρους καὶ προελεύσεως, κατὰ κεφαλὴν δραχμὰς 1.50.

β) Χοῖροι γενικῶς δραχμὰς 5.

γ) Μόσχοι, βόες, ἀγελάδες δραχ. 10

δ) Ἐκδορὰ ἐσφαγμένων:

Μόσχοι μέχρι 40 ὀκάδων δραχ. 23

Μόσχοι, βόες, ἀγελάδες ἄνω 40 ὀκάδων δραχμαὶ 40.

Χοιρινὰ δι' ἐκδορὰν ἀνεξαρτήτως βάρους δραχμαὶ 18.

Γ'. Οἱ κρεοπῶλαι τῆς πόλεως Πατρῶν ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν πρόσληψιν καὶ ἀπασχόλησιν ἐκδοροσφαγέων, ἐφωδιασμένων δι' ἀδείας ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος ἐκδοροσφαγέως καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν σφαγῆς καὶ ἐκδορᾶς σφαγείων εἰς τόπους κειμένους ἐκτὸς τῶν δημοτικῶν σφαγείων Πατρῶν, ὑπαγομένους εἰς τὴν ἐπαρχίαν Πατρῶν, ἐπὶ τῇ καταβολῇ τῆς ἰδίας ἀμοιβῆς, ἣν θὰ ἐλάμβανον οὗτοι διὰ τὴν σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν ἐν τοῖς δημοτικοῖς σφαγείοις, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον εἰς τὸν τόπον τῆς σφαγῆς δὲν ὑπάρχουν ἐκδοροσφαγεῖς ἐφωδιασμένοι διὰ τοιούτων ἀδειῶν.

Δ'. Ὁρίζει ὡς χρόνον ἐνάρξεως τὴν 15.2.1959.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ἀπριλίου 1959

—

32430 6900/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 30100/1959

αποφάσεως Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 168 της 19 Μαΐου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τας διατάξεις του νόμου 1901/1951 «περί κυρώσεως του ά.ν. 1777/1951 περί συμπληρώσεως των διατάξεων του ά.ν. 28/1944 και του άρθρου μόνου του ά.ν. 866/1945».

2) Την υπ' αριθ. 30100/6300/18.4.1959 απόφασιν ημών, αποφασίζομεν:

Τροποποιούντες την υπ' αριθ. 30100/6300/18.4.1959 απόφασιν ημών (*) ορίζομεν: α') ως κρίσιμον χρόνον διά τον υπολογισμόν της υπό της αποφάσεως ταύτης παρεχομένης εκτάκτου ενισχύσεως (δώρου) επί ταις εορταίς του Πάσχα 1959 εις τους απασχολουμένους εις επεξεργασίαν και συσκευασίαν σταφίδος, αντί του υπό της παραγρ. 1 του άρθρου 6 προβλεπομένου, το χρονικόν διάστημα από 21.12.1958 μέχρι 30.4.1959. β') Ως χρόνον, καθ' ον αυξάνονται κατά 30ο/ο τα κεκανονισμένα ποσοστά αμοιβής των σερβιτόρων, αντί του υπό της παραγρ. 11 του άρθρου 6 προβλεπομένου, το χρονικόν διάστημα από 27.4.1959 μέχρι 12.5.1959.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 25 Απριλίου 1959

—

35394/7467/1959 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 1/1959 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών ζύμης Αθηνών - Πειραιώς».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 165 της 15 Μαΐου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τας διατάξεις του άρθρου 12 § β' του νόμου 3239/1955, εν συνδυασμώ προς τας τοιαύτας των άρθρων 19 § 2 και 20 § 1 του αυτού νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957.

2) Την υπ' αριθ. 1/1959 απόφασιν του Πρωτοβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Πειραιώς περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών ζύμης Αθηνών - Πειραιώς, καθ' ης δεν ησκήθη έφεσις, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την υπ' αριθ. 1/1959 απόφασιν του Πρωτοβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Πειραιώς περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών ζύμης Αθηνών - Πειραιώς, εκδοθείσαν επί διενέξεως μεταξύ του Σωματείου Εργατοτεχνιτών Ζύμης αφ' ενός και αφ' ετέρου του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων και ης το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

«Καθορίζει τα ελάχιστα όρια των υπό κρίσιν μισθωτών ως κάτωθι:

1) Άρρενες

α) Άμα τη εισόδω εις βιομηχανίαν ζύμης και συντρεχόντων των προϋποθέσεων της εθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας δραχ. 47,50.

β) Μετά εξάμηνον υπηρεσίαν εις οιανδήποτε ειδικότητα βιομηχανίας ζύμης δραχ. 51 και

γ) Μετά διετή υπηρεσίαν εις οιανδήποτε ειδικότητα βιομηχανίας ζύμης δραχ. 53,50.

2. Θήλεις

α) Άμα τη εισόδω εις την βιομηχανίαν ζύμης και συντρεχόντων των προϋποθέσεων της εθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας δραχ. 36,50.

β) Μετά εξάμηνον υπηρεσίαν εις οιανδήποτε ειδικότητα βιομηχανίας ζύμης δραχμαί 38,50 και

γ) Μετά 2 έτη υπηρεσίας εις οιανδήποτε ειδικότητα βιομηχανίας ζύμης δραχ. 42.

Δεν θίγονται αι τυχόν καταβαλλόμεναι μείζονες αποδοχαί εν γένει των υπό της παρούσης οριζομένων.

Η ισχύς της παρούσης άρχεται από 2 Μαρτίου 1959.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 14 Μαΐου 1959

—

35393/7468/1959 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 2/1959 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού εργοστασίου διθειούχου άνθρακος Ελευσίνος.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 165 της 15 Μαΐου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 12 § β' του ν. 3239/1955, εν συνδυασμώ προς τας τοιαύτας των άρθρων 19 § 2 και 20 § 1 του αυτού νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, 2) την υπ' αριθ. 2/1959 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού εργοστασίου διθειούχου άνθρακος Ελευσίνος», καθ' ης δεν ησκήθη έφεσις, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την υπ' αριθ. 2/1959 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού εργοστασίου διθειούχου άνθρακος Ελευσίνος, εκδοθείσαν επί διενέξεως μεταξύ του Συνδέσμου Προσωπικού Εργοστασίου Διθειούχου Άνθρακος Ελευσίνος αφ' ενός και αφ' ετέρου του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων και ης το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

«1) Καθορίζει τα ελάχιστα όρια των υπό κρίσιν μισθωτών ως κάτωθι:

α) Άμα τη εισόδω εις τον κλάδον και συντρεχόντων των προϋποθέσεων της γενικής εθνικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας, ήτοι ηλικίας 18 ετών και ενός έτους υπηρεσίας παρ' οιφδήποτε εργοδότη ή 19 ετών άνευ προϋπηρεσίας, δραχ. 47.50.

2) Μετά την συμπλήρωσιν 6μήνου υπηρεσίας εις τον κλάδον δραχ. 51.

γ) Μετά την συμπλήρωσιν 2 ετών υπηρεσίας εις τον κλάδον δραχ. 53.50.

3) Χορηγεί εις τους εργάτας αποθηκών δύο φόρμας ετησίως. Κατά τα λοιπά ισχύει η υπ' αριθ. 2/1949 διαιτητική απόφασις, δεν θίγονται

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 512.

δὲ αἱ ἤδη καταβαλλόμεναι μείζονες ἀποδοχαὶ ἐν γένει τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης ὁριζομένων.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει ἀπὸ τῆς 2ας Μαρτίου 1959.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Μαΐου 1959

—

31423/1069/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περὶ κυρώσεως συμφωνητικοῦ Ἑνώσεως Ἐφοπλιστῶν καὶ Πανελληνίου Ἑνώσεως Μηχανικῶν Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 172 τῆς 19 Μαΐου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπογραφὲν τὴν 29ην Ἀπριλίου 1959 συμφωνητικὸν μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐκπροσώπων τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ προϊσταμένου τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Μηχανικῶν Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ περὶ ἰσχύος τοῦ κειμένου τῆς κατὰ τὴν 24ην Δεκεμβρίου 1956 συναφθείσης μεταξὺ τῶν ὡς ἄνω ὀργανώσεων συλλογικῆς συμβάσεως ποντοπόρων Ἑλληνικῶν φορτηγῶν πλοίων μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ ἀναγραφομένων τροποποιήσεων.

Ἰδόντες

Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ. ν. 3276/1944 «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ», ὡς ἰσχύει τοῦτο σήμερον, ἀποφασίζομεν:

Κυροῦμεν τὸ ἀπὸ 29ης Ἀπριλίου 1959 ὑπογραφὲν συμφωνητικὸν μὲ τὰς ἐν αὐτῷ ἀναφερομένας τροποποιήσεις, αἵτινες ἐνσωματοῦνται ἀπὸ 1ης Μαΐου 1959 εἰς τὴν ἀπὸ 24ης Δεκεμβρίου 1956 ὑπογραφεῖσαν συλλογικὴν σύμβασιν, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἀποτελέσῃ μετ' αὐτῆς ἑνιαῖον κείμενον συλλογικῆς συμβάσεως.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ ἑνιαίου κειμένου συλλογικῆς συμβάσεως ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Μαΐου 1959.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 8 Μαΐου 1959

Συμφωνητικόν

Ἐν Ἀθήναις τὴν 29ην Ἀπριλίου 1959 οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι:

Ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ Στρατῆς Ἀνδρεάδης, ἐκπροσωπῶν νομίμως ἐν προκειμένῳ τὴν ἐνταῦθα ἑδρεύουσαν ἀνεγνωρισμένην ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν «Ἕνωσις Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν» καὶ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένος.

Ἀφ' ἑτέρου ὁ Νικόλαος Ποπολάνος, προϊστάμενος τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Μηχανικῶν Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ.

Συνελθόντες ἐν Ἀθήναις, ὅπως, κοινῇ συμφωνίᾳ, ὁρίσωμεν τὸ μισθολόγιον καὶ τοὺς λοιποὺς ἐν γένει ὅρους ἐργασίας τῶν μηχανικῶν, τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν δύναμιν τῆς δευτέρας τῶν συμβαλλομένων ὀργανώσεων, τῶν ὑπηρετούντων ἐπὶ πλοίων ἄνω τῶν 4.500 τόννων D. W., συμφωνοῦμεν ἐπὶ τῶν κάτωθι:

Ὡς κείμενον τῆς νέας συλλογικῆς συμβάσεως θέλει ἰσχύσει τὸ κείμενον τῆς κατὰ τὴν 24ην Δεκεμβρίου 1956 συναφθείσης μεταξὺ τῶν ὡς ἄνω ὀργανώσεων συλλογικῆς συμβάσεως, ἧς ἡ ἰσχὺς παρετάθη μέχρι τῆς 30ῆς λήγοντος μηνός, ἐπιφερομένης εἰς αὐτὸ τῆς κάτωθι τροποποιήσεως:

1. Εἰς τὴν παράγρ. 1 ἡ φράσις «ἡ κατὰ τὴν 7ην Δεκεμβρίου 1956» ἀντικαθίσταται διὰ τῆς φράσεως «ἡ διὰ τοῦ ἀπὸ 29ης Ἀπριλίου 1959 συμφωνητικοῦ».

Συμφωνοῦμεν, ὅπως ἡ ὡς ἄνω τροποποίησις, ἐνσωματουμένη εἰς τὸ κείμενον τῆς περὶ ἧς πρόκειται συλλογικῆς συμβάσεως, ἀποτελέσῃ μετὰ τῶν λοιπῶν ὅρων ταύτης τὸ ἑνιαῖον κείμενον τῆς νέας συλλογικῆς συμβάσεως.

Τὸ παρὸν συμφωνητικὸν συνετάγη εἰς τριπλοῦν, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον ἔλαβον τὰ συμβαλλόμενα μέρη, τὸ δὲ τρίτον θέλει κατατεθῇ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ὑπογράφεται δὲ ὡς ἕπεται:

Διὰ τὴν Ἕνωσιν Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν
Στρατῆς Ἀνδρεάδης

Διὰ τὴν Πανελλήνιον Ἕνωσιν Μηχανικῶν Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ
Νικόλαος Ποπολάνος

—

31012/1065/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περὶ κυρώσεως συμφωνητικοῦ Ἑνώσεως Ἐφοπλιστῶν καὶ ἐκπροσώπων ἐπαγγελματικῶν ναυτικῶν σωματείων (Π.Ν.Ο.).

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 172 τῆς 19 Μαΐου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπογραφὲν τὴν 29ην Ἀπριλίου 1959 συμφωνητικὸν μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐκπροσώπων τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐκπροσώπων τῶν εἰς τὴν Πανελλήνιον Ναυτικὴν Ὁμοσπονδίαν (Π.Ν.Ο.) ὑπαγομένων ἐπαγγελματικῶν σωματείων:

1) Πανελληνίου Ἑνώσεως Πλοιάρχων Ε. Ν.
2) » Συνδέσμου Ἀξιωματικῶν Ἀσυρμάτου
3) » Ἑνώσεως Μηχανικῶν Μ.Ε.Κ.
4) » Ἑνώσεως Ναυτῶν Ε. Ν.
5) » Ἑνώσεως Θερμαστῶν Θαλάσσης «Ὁ Στέφενσον».
6) » Ἑνώσεως Θαλαμηπόλων Ε. Ν.
7) » Ἑνώσεως Ναυτομαγείρων Ε.Ν. «Ὁ Ἅγιος Σπυρίδων»,

περὶ ἰσχύος τοῦ κειμένου τῆς κατὰ τὴν 7ην Δεκεμβρίου 1956 συναφθείσης μεταξὺ τῶν ὡς ἄνω ὀργανώσεων συλλογικῆς συμβάσεως ποντοπόρων Ἑλληνικῶν φορτηγῶν πλοίων μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων τροποποιήσεων.

Ἰδόντες

Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ. ν. 3276/1944 «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ», ὡς τοῦτο ἰσχύει σήμερον, ἀποφασίζομεν:

Κυροῦμεν τὸ ὡς ἄνω ἀπὸ 29ης Ἀπριλίου

1959 ὑπογραφὲν συμφωνητικὸν μὲ τὰς ἐν αὐτῷ ἀναφερομένας τροποποιήσεις, αἵτινες ἐνσωματοῦνται ἀπὸ 1ης Μαΐου ἐ. ἔ. εἰς τὴν ἀπὸ 7ης Δεκεμβρίου 1956 ὑπογραφεῖσαν συλλογικὴν σύμβασιν, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἀποτελέσωσι μετ' αὐτῆς ἑνιαῖον κείμενον συλλογικῆς συμβάσεως.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ ἑνιαίου κειμένου τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Μαΐου 1959.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 8 Μαΐου 1959

Συμφωνητικόν

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 29ην Ἀπριλίου 1959 οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι, ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ:

Στρατῆς Ἀνδρεάδης, ἐκπροσωπῶν νομίμως ἐν προκειμένῳ τὴν ἐνταῦθα ἑδρεύουσαν ἀνεγνωρισμένην ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν «Ἕνωσις Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν» καὶ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένος.

Ἀφ' ἑτέρου οἱ:

1. Δημήτριος Μελέτης, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Πλοιάρχων πάσης τάξεως Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ.

2. Ἠλίας Κροκιδᾶς, πρόεδρος Πανελληνίου Συνδέσμου Ἀξιωματικῶν Ἀσυρμάτου.

3. Πόθος Καλαποθάκης, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Μηχανικῶν Μηχ. Ἐσωτερικῆς Καύσεως Ε.Ν.

4 Δημήτριος Μπενετᾶτος, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτῶν.

5. Γεώργιος Κουκλάδας, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Θερμαστῶν Θαλάσσης «Ὁ Στέφενσον».

6. Κωνσταντῖνος Χατζηθεοδώρου, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτομαγείρων Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ «Ὁ Ἅγιος Σπυρίδων».

7. Νικόλαος Κουκούλης, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Θαλαμηπόλων Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ.

8. Μάνθος Πετρουλῆς, γενικὸς γραμματεὺς Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας, ἐκπροσωποῦντες νομίμως ἐν προκειμένῳ τὰς ἀνωτέρω ἀναφερομένας κλαδικὰς ὀργανώσεις καὶ τὴν ἐν Πειραιεῖ ἑδρεύουσαν ἀνεγνωρισμένην ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν «Πανελλήνιος Ναυτικὴ Ὁμοσπονδία», εἰς τὴν δύναμιν τῆς ὁποίας ὑπάγονται καταστατικῶς ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, καὶ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένοι.

Συνελθόντες ἐν Ἀθήναις, ὅπως κοινῇ συμφωνίᾳ ὁρίσωμεν τὸ μισθολόγιον καὶ τοὺς λοιποὺς ἐν γένει ὅρους ἐργασίας τῶν πληρωμάτων τῶν φορτηγῶν πλοίων ἄνω τῶν 4.500 τόννων Dead Weight, συμφωνοῦμεν ἐπὶ τῶν κάτωθι:

Ὡς κείμενον τῆς νέας συλλογικῆς συμβάσεως θὰ ἰσχύσει τὸ κείμενον τῆς κατὰ τὴν 7ην Δεκεμβρίου 1956 συναφθείσης μεταξὺ τῶν ὡς ἄνω ὀργανώσεων συλλογικῆς συμβάσεως, ἧς ἡ ἰσχὺς παρετάθη μέχρι τῆς 30ῆς λήγοντος μηνός, ἐπιφερομένων εἰς αὐτὸ τῶν κάτωθι τροποποιήσεων:

1. Τὸ Κεφάλαιον Β' (προσαύξησις λόγῳ μακροχρονίου ὑπηρεσίας) διαγράφεται.

2. Εἰς τὸ Κεφάλαιον Γ' προστίθεται τρίτον ἐδάφιον, ἔχον οὕτω: «Προκειμένου περὶ πετρελαιοφόρων χρησιμοποιουμένων διὰ τὴν μεταφορὰν ξηρῶν φορτίων δὲν καταβάλλεται τὸ ἐπίδομα τοῦ παρόντος Κεφαλαίου.

3. Εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ' (προσωπικὸν γενικῶν ὑπηρεσιῶν ἐν πλῷ καὶ ἐν λιμένι) καὶ εἰς τὴν παράγρ. 4 ἡ φράσις: «Εἰς τὸν μάγειρον καταβάλλεται ἀνελλιπῶς, ἐπὶ πλέον τοῦ μισθοῦ του, καὶ εἰδικὸν ἐπίδομα ἀρτοποιίας ἐκ Λ. Α. 10.0.0 μηνιαίως» ἀντικαθίστανται ὡς ἑξῆς:

«Εἰς τὸν μάγειρον καταβάλλεται ἀνελλιπῶς, ἐπὶ πλέον τοῦ μισθοῦ του, καὶ εἰδικὸν ἐπίδομα ἀρτοποιίας ἐκ λιρῶν Ἀγγλίας 8.0.0 μηνιαίως, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ πλοίου μηχανικὸν ζυμωτήριον, ἐν ἐναντίᾳ δὲ περιπτώσει ἐκ λιρῶν Ἀγγλίας 10.0.0 μηνιαίως.

Προστίθεται παράγραφος ὑπ' ἀριθ. 8, ἔχουσα οὕτω: «Ὁ καθαρισμός, ἡ συντήρησις καὶ ἡ ἀπόψυξις τῶν ἠλεκτρικῶν ψυγείων τροφίμων ἐκτελεῖται ὑπὸ τῶν θαλαμηπόλων ἄνευ προσθέτου ἀμοιβῆς».

4. Εἰς τὸ Κεφάλαιον Ε' (πρόσθετος ἐργασία καὶ πρόσθετος ἀμοιβὴ (ὑπερωρία) ἡ παράγραφος 4 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«Εἰδικῶς προκειμένου περὶ τῶν ὑποπλοιάρχων καὶ τῶν μηχανικῶν Β' τὸ συνολικὸν ποσὸν τῶν ὑπερωριῶν κατὰ μῆνα δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ποσοστὸν εἴκοσιν ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (20ο/ο) τοῦ μισθοῦ τῶν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως, προκειμένου δὲ περὶ τῶν ραδιοτηλεγραφητῶν τὰς λίρας Ἀγγλίας ἓξ (6.0.0), ἐντὸς δὲ τοῦ ἀνωτάτου τούτου ὁρίου ὑποχρεοῦνται οὗτοι εἰς τὴν ἐκτέλεσιν πάσης ἐργασίας τῆς εἰδικότητός των.

5. Εἰς τὸ Κεφάλαιον Η' (ἐργασίαι παρέχουσαι τὸ δικαίωμα ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς) καὶ εἰς τὸ ψηφίον β' ἡ ἀμοιβὴ διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν κυτῶν ὁρίζεται εἰς λίρας Ἀγγλίας ἓξ (6.0.0.) κατὰ κύτος διὰ τὰ μέχρι 5.000 τ. D.W. πλοῖα, διὰ δὲ τὰ ἄνω τῆς χωρητικότητος ταύτης πλοῖα εἰς λίρας Ἀγγλίας ἑννέα (9.0.0.) μέχρι (12.0.0.) κατὰ κύτος.

Προκειμένου περὶ πλοίων τακτικῶν γραμμῶν, μεταφερόντων γενικὸν φορτίον, ἡ ἀμοιβὴ αὕτη ὁρίζεται εἰς λίρας Ἀγγλίας ἑπτὰ (7.0.0.) ὡς κατώτατον ὅριον, μέχρι λιρῶν Ἀγγλίας ἑνδεκα (11.0.0.) ὡς ἀνώτατον κατὰ κύτος καὶ κυκλικὸν ταξείδιον.

6. Μετὰ τὸ ψηφίον β' προστίθενται τὰ κάτωθι, μεταβαλλομένης ἐν συνεχείᾳ τῆς ἀριθμήσεως τῶν ὑπολοίπων:

«. . γ) διὰ τὴν τοποθέτησιν ὅλων γενικῶς τῶν παραφραγμάτων (Shifting Boards) καταβάλλεται ἰδιαιτέρα ἀμοιβὴ ἐκ λιρῶν Ἀγγλίας εἴκοσι πέντε (25.0.0.) κατὰ κύτος, διὰ δὲ τὴν διάλυσιν τούτων ἐκ λιρῶν Ἀγγλίας ὀκτὼ (8.0.0.) κατὰ κύτος.

Προκειμένου περὶ σιδηρῶν παραφραγμάτων δὲν καταβάλλεται ἰδιαιτέρα ἀμοιβή.

δ) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν Deep Tanks ἀπὸ καύσιμον πετρέλαιον (Fuel oil) καὶ προετοιμασίαν τούτων πρὸς φόρτωσιν ξηροῦ φορτίου ἡ ἰδιαιτέρα ἀμοιβὴ ὁρίζεται εἰς λίρας Ἀγγλίας εἴκοσι πέντε (25.0.0) δι' ἕκαστον Tank.

ε) Διὰ τὸν γενικὸν καθαρισμὸν τῶν κυρίων λεβήτων πρὸς ἐτησίαν ἐπιθεώρησιν (Survey) ἡ ἰδιαιτέρα ἀμοιβὴ δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς λίρας Ἀγγλίας δέκα πέντε (15.0.0). Διὰ τὸν μερι-

κὰν καθαρισμὸν τούτων παρέχεται ἀνάλογος ἀμοιβή.

Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν βοηθητικῶν λεβήτων (Donkey Boilers, Auxiliary Boilers) καταβάλλεται ἰδιαιτέρα ἀμοιβὴ ἐκ λιρῶν Ἀγγλίας πέντε (5.0.0).

7. Εἰς τὸ Κεφάλαιον ΙΒ' ἡ παράγρ. 7 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ προσληφθεὶς ναυτικὸς εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ταξιδεύσῃ, ὅπως συναντήσῃ τὸ πλοῖον, ἐφ' οὗ πρόκειται νὰ ναυτολογηθῇ, ὁ μισθὸς αὐτοῦ, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς τροφοδοσίας, ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ναυτολογήσεώς του ἐπὶ τοῦ πλοίου, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι αὕτη θὰ γίνεται ἐντὸς 24 τὸ πολὺ ὡρῶν ἀπὸ τῆς ἀφίξεως τοῦ ναυτικοῦ εἰς τὸν λιμένα τῆς ναυτολογήσεώς του. Εἰς τοῦτον καταβάλλονται ἅπαντα τὰ ἔξοδα τοῦ ταξειδίου».

8. Εἰς τὸ Κεφάλαιον ΙΕ' (ἄδειαι) καὶ εἰς τὴν παράγραφον 5 ἀντὶ τῆς λέξεως «δέκα» τίθενται αἱ λέξεις «δέκα πέντε».

9. Εἰς τὸ Κεφάλαιον ΙΗ' (ἰσχὺς τῆς συμβάσεως), ἡ παράγρ. 1 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς: Ἔναρξις τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁρίζεται ἡ 1η Μαΐου 1959, ἡ δὲ λῆξις ταύτης ἡ 31η Δεκεμβρίου 1960.

Ἡ παράγραφος 2 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«2. Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις δύναται νὰ καταγγελθῇ παρ' ἑκατέρου τῶν συμβαλλομένων μερῶν μετὰ τὴν πάροδον ὀκτὼ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος της, θέλει ὅμως ἰσχύσει ἐπὶ τρεῖς εἰσέτι μῆνας ἀπὸ τῆς καταγγελίας της».

Εἰς τὴν παράγραφον 3 ἀντὶ «Ἰανουαρίου 1957» τίθεται «Μαΐου 1959».

Ἡ παράγραφος 5 διαγράφεται.

Συμφωνοῦμεν ἐν τέλει, ὅπως αἱ ὡς ἄνω τροποποιήσεις, ἐνσωματούμεναι εἰς τὸ κείμενον τῆς περὶ ἧς πρόκειται συλλογικῆς συμβάσεως, ἀποτελέσωσι μετὰ πάντων τῶν λοιπῶν ὅρων ταύτης τὸ ἐνιαῖον κείμενον τῆς νέας συλλογικῆς συμβάσεως.

Τὸ παρὸν συμφωνητικὸν συνετάγη εἰς τριπλοῦν, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον ἔλαβον τὰ συμβαλλόμενα μέρη, τὸ δὲ τρίτον θέλει κατατεθῇ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ὑπογράφεται δὲ ὡς ἕπεται:

Διὰ τὴν Ἕνωσιν Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν
Στρατῆς Ἀνδρεάδης
Διὰ τὴν Πανελλήνιον Ναυτικὴν Ὁμοσπονδίαν
καὶ τὰς κλαδικὰς ὀργανώσεις:
Πανελλήνιον Ἕνωσιν Πλοιάρχων πάσης τάξεως Ε.Ν.
Δημ. Μελέτης
Πανελλήνιον Σύνδεσμον Ἀξιωματικῶν Ἀσυρμάτου
Ἡλίας Κροκιδᾶς
Πανελλήνιον Ἕνωσιν Μηχανικῶν Μηχ. Ἐσωτερικῆς Καύσεως Ε.Ν.
Πόθος Καλαποθάκης
Πανελλήνιον Ἕνωσιν Ναυτῶν Ε.Ν.
Δημ. Μπενετᾶτος
Πανελλήνιον Ἕνωσιν Θερμαστῶν Θαλάσσης «Ὁ Στέφενσον»
Γεώργιος Κουκλάδας
Πανελλήνιον Ἕνωσιν Ναυτομαγείρων Ε.Ν. «Ὁ Ἅγιος Σπυρίδων»
Κ. Χατζηθεοδώρου
Πανελλήνιον Ἕνωσιν Θαλαμηπόλων Ε.Ν.
Νικ. Κουκούλης
Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας
Μάνθος Πετρουλῆς

—

35045 7420/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 23.3.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ ἑστιατορίων καὶ οἰνομαγειρείων Λαρίσης.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 167 τῆς 18 Μαΐου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957.

β) Τὴν ἀπὸ 23 Μαρτίου 1959 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἑστιατορίων καὶ οἰνομαγειρείων Λαρίσης.

γ) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 9 παράγρ. 2 ἐδάφ. β' τοῦ νόμου 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ.Π., ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 16.5.1959, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

δ) Τὸ γεγονός, ὅτι διὰ τοῦ 6ου ὅρου τῆς προειρημένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας συνομολογεῖται ὑποχρέωσις καταβολῆς εἰσφορᾶς τῶν περὶ ὧν αὕτη μισθωτῶν ὑπὲρ τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως, ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὴν διάταξιν τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νόμου 3239/1955 καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ ν' ἀπαλειφθῇ, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα παρὰ τῇ Διευθύνσει Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 216/27.4.1959 πρακτικοῦ καταθέσεως, τροποποιουμένη παρ' ἡμῶν ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἑστιατορίων - μαγειρείων κλπ. Λαρίσης

Ἐν Λαρίσῃ σήμερον τὴν 23ην τοῦ μηνὸς Μαρτίου 1959 καὶ ὥραν 6ην μ. μ. οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι Χρῆστος Καλογιάννης, πρόεδρος Συλλόγου Ἑστιατόρων, Βασίλειος Φασούλας, γραμματεύς, καὶ Κωνσταντῖνος Μπίσμπας, ἀντιπρόεδρος τοῦ Συλλόγου Ἑστιατόρων ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ Ἡλίας Τζίτζος, πρόεδρος τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Λαρίσης καὶ πρόεδρος τοῦ Σωματείου Ἐθνικῆς Ἑνώσεως Καφεμαγειροϋπαλλήλων, Γεώργιος Γκουντελιάνος, γραμματεὺς Ἐθνικῆς Ἑνώσεως Καφεμαγειροϋπαλλήλων, καὶ Ἀντωνίου Παῦλος, ταμίας Ἐθνικῆς Ἑνώσεως Καφεμαγειροϋπαλλήλων, ἀπειρά-

σισαν τήν ὑπογραφήν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐξουσιοδοτηθέντες νομίμως ἅπαντες οἱ ἀνωτέρω, δυνάμει ἀποφάσεως γεν. συνελεύσεως τῶν μελῶν τῶν ὡς ἄνω ἐνδιαφερομένων ὀργανώσεων.

Τά συμβαλλόμενα μέρη καθορίζουν τά κάτωθι κατώτατα ὅρια μισθοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἑστιατορίων καί οἰνομαγειρείων τῆς πόλεως Λαρίσης καί τῶν τριῶν κατηγοριῶν καταστημάτων, ὡς κατετάχθησαν ταῦτα εἰς ἑκάστην κατηγορίαν παρά τῆς Ἀγορανομικῆς Ἐπιτροπῆς.

Κατηγορία καταστήματος:

Μάγειρος δραχ. Α' 2.100, Β' 2.000, Γ' 1.600.

Βοηθός μαγείρου δραχ. Α' 1.900, Β' 1.800, Γ' 1.500.

Λαντζέρης, ἄρρην δραχ. Α' 1.200, Β' 1.200, Γ' 1050.

Λαντζέρης, θήλυς δραχ. Α' 1.000, Β' 1.000, Γ' 900.

Μαχαιροπηρουνιάρης ἄνω τῶν 18 ἐτῶν δραχ. Α' 1.100, Β' 1100.

Μαχαιροπηρουνιάρης κάπελας - ποτηριέρης κάτω τῶν 18 ἐτῶν δραχ. Α' 600, Β' 550, Γ' 500.

Σκαριέρης δραχ. Α' 1.300, Β' 1.300.

Πρόσθετοι ὅροι καί διευκρινίσεις

1) Οἱ σήμερον καταβαλλόμενοι μισθοί εἰς τό προσωπικόν, ἐάν μέν εἶναι ἀνώτεροι τῶν διά τῆς παρούσης καθοριζομένων, δέν μειοῦνται, ἐάν δέ κατώτεροι, αὐξάνονται βάσει αὐτῆς.

2) Εἰς τούς ἀνωτέρω μισθούς συμπεριλαμβάνεται καί τό δικαιούμενον 75 ο/ο διά τάς Κυριακάς, καθ' ἃς ἤθελεν ἐργασθῆ τό προσωπικόν τῶν ἀνωτέρω καταστημάτων.

3) Ἐκ τῶν ἀνωτέρω μισθῶν θά γίνωνται αἱ νόμιμοι κρατήσεις.

4) Εἰς ὁλόκληρον τό ἐργατοτεχνικόν προσωπικόν παρέχεται, πλήν τοῦ ὡς ἄνω καθοριζομένου μισθοῦ, καί τροφή ἀρκετή καί καθαρά συμφώνως πρός τό διαιτολόγιον τό καθοριζόμενον δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καί ὅπερ δέον νά ἀναγράφηται καί εἰς ἀνηρτημένον ἐν τῷ ἑστιατορίῳ πίνακι.

5) Εἰς τό τεχνικόν προσωπικόν τῶν ἑστιατορείων καί οἰνομαγειρείων χορηγεῖται ὑπό τῶν ἐργοδοτῶν α) εἰς τούς μαγείρους καί βοηθούς των λευκός ἐπενδύτης (μπλοῦζα), λευκή καλύπτρα κεφαλῆς καί λευκή ἐμπροσθέλα), β) εἰς τούς λοιπούς στολή (φόρμα κυανοῦ χρώματος).

Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό τήν ἡμέραν τῆς ὑπογραφῆς ταύτης.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Μαΐου 1959

—

5/1959 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν κεραμοπλινθοποιῶν ἁπάσης τῆς χώρας (*)

. . . . . .

Δ ι ά τ α ῦ τ α

Δεχόμενον τύποις καί ἐν μέρει κατ' οὐσίαν τάς ὑποβληθείσας ἐφέσεις. Ἀπορριπτον τά ὡς ἄνω ἐν τῷ σκεπτικῷ ἀπορριπτέα κριθέντα. Μ ε τ α ρ ρ υ θ μ ί ζ ε ι τήν ὑπ' ἀριθ. 25/1958 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξύ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν, Πλινθοποιῶν καί Ἀγγειοπλαστῶν Ἑλλάδος ἀφ' ἑνός καί ἀφ' ἑτέρου τῶν Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καί Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, ὡς ἀκολούθως:

Α') Τά κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν εἰς τά βιομηχανικά καί βιοτεχνικά ἐργοστάσια κεραμοπλινθοποιΐας ἀπασχολουμένων καθορίζονται ἀπό 1.1.1959 ὡς ἀκολούθως:

	Εἰδικότητες	*Νομῶν Ἀττικῆς καί Εὐβοίας*	*Νήσων*	*Λοιπῆς Ἑλλάδος*
1.	Τροφοδόται (ταΐσται)	Δρχ. 61	55	56
2.	Κόπται (σῦρμα)	» 59	53	54
3.	Κόπται χειροποιήτων	» 63,50	57	58
4.	Ὑδρορρυθμισταί	» 66	59,50	60,50
5.	Λῆπται (καλουπτσῆδες)	» 58	52	53
6.	Λῆπται πλίνθων χειροποιήτων	» 55	52	52
7.	Λῆπται κεράμων χειροποιήτων	» 63,50	57	58
8.	Τυποποιοί	» 63,50	57	58
9.	Καθαρισταί ψαλιδισταί	» 56	52	53
10.	Ἐργάται ξηραντηρίων	» 63	56,50	57,50
11.	Σκαφεῖς (τσαπισταί)	» 62	57	58
12.	Ζεμπιλιέρηδες	» 59	53	54
13.	Τουμπαρισταί καί μεταφορεῖς χειραμαξίων	» 59	53	54
14.	Μεταφορεῖς λάσπης (λασπιτζούλῆδες)	» 63,50	57	58
15.	Καμινευταί παντός τύπου κλιβάνων γενικῶς	» 63,50	57	58
16.	Ἐκκαμινευταί παντός τύπου κλιβάνων γενικῶς	» 63,50	57	58
17.	Ψῆσται παντός τύπου κλιβάνων	» 66	60	61

(*) Κατετέθη εἰς τό Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 29 τῆς 22.4.1959 πράξεως καταθέσεως καί ἐκοινοποιήθη εἰς τό Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τήν 23.4.1959.

	Ειδικότητες	Νομών Αττικής και Εύβοιας	Νήσων	Λοιπής Ελλάδος
18.	Ἀνθρακεῖς	Δρχ. 62	57	58
19.	Δασπάδες χειροποιήτων	» 63,50	57	58
20.	Σουρωταί	» 63,50	57	58
21.	Κουφιολασπάδες	» 66	60	61
22.	Λοιποί ἐργάται: α) Ἄρρενες μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους ἡλικίας καὶ 1 ἔτους προϋπηρεσίας ἢ τοῦ 19ου, ἀσχέτως προϋπηρεσίας	» 48	40	41
β')	Ἄρρενες μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ὡς ἄνω προϋποθέσεων	» 56	53	54
γ')	Θήλεις, μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 16ου ἐτους ἡλικίας καὶ 1 ἔτους προϋπηρεσίας ἢ τοῦ 17ου, ἀσχέτως χρόνου προϋπηρεσίας	» 46	39	40
δ')	Θήλεις, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ὡς ἄνω προϋποθέσεων	» 48	45	46

Β) Τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων, εἰς ἃς περιπτώσεις παράγονται πλίνθοι πλήρεις χειροποίητοι ἢ κέραμοι χειροποίητοι, ἀντιστοιχοῦν εἰς τὴν ἀκόλουθον βάσιν παραγωγῆς ἐντὸς τῆς 8ώρου ἡμερησίας ἐργασίας:

1) Πλίνθοι πλήρεις χειροποίητοι:

α) Μέχρι 4 πόντων παραγωγὴ 7.200 τεμάχια.

β) Μέχρι 5 πόντων παραγωγὴ 6.000 τεμάχια.

γ) Μέχρις 6 πόντων παραγωγὴ 3.000 τεμάχια.

δ) Διὰ τὸν νομὸν Θεσσαλονίκης καθορίζεται βάσις παραγωγῆς πλίνθων πλήρων μέχρις 7 πόντων 5.000 τεμάχια.

2) Κέραμοι χειροποίητοι:

Διπλὸ τεζάκι:

α) Παραγωγὴ μεγάλου μεγέθους κεράμων 1.200 τεμάχια.

β) Παραγωγὴ μικροῦ μεγέθους κεράμων 1.600 τεμάχια.

Ἐφ' ὅσον τὸ κόψιμον τῶν κεράμων δὲν γίνεται ἐπὶ τῶν σανίδων, ἀλλὰ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἡ ὡς ἄνω παραγωγὴ θὰ εἶναι μειωμένη κατὰ 75 τεμάχια διὰ τοὺς μεγάλους καὶ 100 τεμάχια διὰ τοὺς μικροὺς κεράμους.

Μονὸ τεζάκι:

Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ καθοριζομένη ἀνωτέρω παραγωγὴ διὰ τὸ διπλὸ τεζάκι μειοῦται εἰς τὸ ἥμισυ.

Γ') Ὁ κουφιολασπᾶς, ὅστις ἐργάζεται εἰς τὴν πλινθοποιητικὴν ἰμαντοκίνητον μηχανήν, ὑποχρεοῦται εἰς παρασκευὴν τοῦ ἀναλόγου πηλοῦ διὰ τὴν κατασκευὴν 7.500 β' ἢ 7.000 α' κατηγορίας διατρήτων πλίνθων.

Δ') Τὰ ἐν παραγράφῳ Α' τῆς παρούσης καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων, διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 25.8.1958 μέχρι 1.1.1959, μειοῦνται κατὰ δραχ. τέσσαρας (4).

Ε') Αἱ περὶ παροχῆς ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας διατάξεις τῶν ὑπ' ἀριθ. 57644/1951 καὶ 40782/1953 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καὶ αἱ διατάξεις τῶν παραγρ. 7 καὶ 8 τῆς ὑπ' ἀριθ. 15478/1956 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας «περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν κλπ.» ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι.

ΣΤ') Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων ἀποδοχῶν, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, ὡς ἐπίσης δὲν δύνανται νὰ μεταβληθῶσι τυχὸν ἐφαρμοζόμενοι εὐνοϊκώτεροι διὰ τοὺς μισθωτοὺς ὅροι.

Ζ') Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 25.8.1958.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Μαρτίου 1959

—

1/1959 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Κοζάνης

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐκδοροσφαγέων Πτολεμαΐδος (*)

. . . . . .

Διὰ ταῦτα

Προκρίνει ὡς δίκαιον καὶ σύμφωνον πρὸς τὰς ὑφισταμένας οἰκονομικὰς καὶ κοινωνικὰς ἀνάγκας τὴν ἀμοιβὴν τῶν ἐκδοροσφαγέων Πτολεμαΐδος (Σωματεῖον «Ἡ Νεότης») ὡς κάτωθι, ἤτοι:

α) Διὰ σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν ἀμνῶν καὶ ἐριφίων ἐν γένει κατὰ κεφαλὴν δρχ. τέσσαρας (4).

β) Διὰ σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν αἰγοπροβάτων ἐν γένει κατὰ κεφαλὴν δρχ. ἓξ (6).

γ) Διὰ σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν μόσχων ἐν γένει κατὰ κεφαλὴν δρχ. τριάκοντα (30).

δ) Διὰ σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν βοοειδῶν ἐν γένει κατὰ κεφαλὴν δρχ. τεσσαράκοντα (40) καὶ

ε) Διὰ σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν χοιρινῶν ἐν γένει κατὰ κεφαλὴν δρχ. εἴκοσιν (20).

Ὡς χρόνον, ἀφ' οὗ ἄρχεται ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ὁρίζει τὴν 2αν Ἰανουαρίου 1959.

Ἐν Κοζάνῃ τῇ 7 Ἰανουαρίου 1959

(*) Κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 21 τῆς 19.3.1959 πράξεως καταθέσεως καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 20.3.1959.

130950/4026/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορίου

Ἀγορανομικὴ Διάταξις ὑπ' ἀριθ. 9.

Περὶ βιβλίου παραγωγῆς ἄρτου, ψηστικῶν δικαιωμάτων ἀρτοποιῶν καὶ περὶ πρατηρίων ἄρτου.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 100 τῆς 19 Μαρτίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀ. ν. 1671/1951 «περὶ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργείων», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως,

2) Τὰς διατάξεις τοῦ ν. δ. 3070/1954 «περὶ ὀργανώσεως τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως.

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ν. δ. 136/1946 «περὶ κυρώσεως, τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 10/11.5.1946 ν. δ/τος «περὶ Ἀγορανομικοῦ Κώδικος», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ν. δ. 782/1948.

4) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ν. δ. 135/1946 «περὶ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἀρτοποιῶν».

5) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ἀ. ν. 405/1936 «περὶ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ Ἀποζημιώσεως Ἀρτοποιῶν Ἑλλάδος».

6) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 106697/971/1956 ἡμετέραν ἀπόφασιν, δι' ἧς καθωρίσθη ὁ τύπος τοῦ παρὰ τῶν ἀρτοποιῶν τηρουμένου βιβλίου καταναλισκομένης ποσότητος ἀλεύρων καὶ καταβολῆς ἐργατικῶν ἡμερομισθίων.

7) Τὰς ὑπ' ἀριθ. 7/3.2.1955, 105/16.12.1955 καὶ 36/19.5.1956 ἀγορανομικὰς διατάξεις.

8) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 552/2.7.1953 γνωμοδότησιν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους.

9) Τὴν ἀνάγκην τῆς παρακολουθήσεως τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων νὰ λειτουργῶσιν ἀρτοποιείων καὶ πρατηρίων ἄρτου, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Περὶ βιβλίων παραγωγῆς ἄρτου

Ἄρθρον 1

Τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 21 τοῦ ν.δ. 135/1946 τηρούμενον παρὰ τῶν ἀρτοποιῶν καὶ κουλουροποιῶν βιβλίον καταχωρίσεως τῶν καταναλισκομένων ἀλεύρων κλπ. δέον πρὸ τῆς χρήσεως αὐτοῦ, πλὴν τῆς κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον θεωρήσεώς του παρὰ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως ἀρτοποιῶν, νὰ θεωρῆται καὶ παρὰ τῆς καθ' ἡμᾶς Διευθύνσεως Ἄρτου, διὰ τὴν περιφέρειαν τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, ἢ παρὰ τῆς οἰκείας Ὑπηρεσίας, Ἐποπτείας ἢ Εἰδικὰ Γραφεῖα Ἐμπορίου διὰ τὰς λοιπὰς περιφερείας, ἐπ' ὀνόματι τοῦ νομίμως δικαιουμένου νὰ λειτουργήσῃ τὸ δι' ὃ προορίζεται ἀρτοποιεῖον.

Διὰ πᾶσαν μεταγενεστέραν μεταβολὴν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ δικαιουμένου νὰ λειτουργῇ τὸ ἀρτοποιεῖον ἢ κουλουροποιεῖον (μεταβίβασις, μίσθωσις, εἰσφορὰ εἰς ἑταιρείας ἢ ἄλλως πως ἐκχώρησις τῆς χρήσεως ἀρτοποιητικῆς ἀδείας), δέον νὰ λαμβάνῃ χώραν νέα θεώρησις ἐπ' ὀνόματι τοῦ νέου δικαιούχου πρὸ τῆς τελικῆς ἀναγνωρίσεώς του παρὰ τοῦ Ὑπουργείου ὡς δικαιουμένου νὰ λειτουργήσῃ τὸ ἀρτοποιεῖον.

Ἄρθρον 2

Τὰ ἤδη ἐν χρήσει τοιαῦτα βιβλία τῶν ἀρτοποιῶν δέον νὰ προσαχθῶσιν ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης πρὸς θεώρησιν διὰ μὲν τὴν περιφέρειαν τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς Διεύθυνσιν Ἄρτου, διὰ δὲ τὰς λοιπὰς περιφερείας εἰς τὰς οἰκείας Ὑπηρεσίας, Ἐποπτείας ἢ Εἰδικὰ Γραφεῖα Ἐμπορίου, καὶ κατὰ ὁρισθησομένην σειρὰν δι' ἐγκυκλίου ἡμῶν διὰ τὴν περιφέρειαν τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης ἢ τοῦ οἰκείου Νομάρχου διὰ τὰς λοιπὰς περιφερείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Περὶ ψηστικῶν δικαιωμάτων ἀρτοποιῶν

Ἄρθρον 3

Τὰ ψηστικὰ δικαιώματα τῶν ἀρτοποιείων καὶ κλιβάνων ἐψήσεως καθορίζονται ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεων τῶν κατὰ τόπους Ἀγορανομικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Κράτους, πλὴν τῶν τοιούτων τῶν περιφερειῶν τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης καὶ Ἀχαρνῶν, καθοριζομένων διὰ δελτίου τιμῶν τοῦ Ὑπουργείου.

Τὰ ψηστικὰ ταῦτα δικαιώματα δέον νὰ καθορίζωνται ἀναλόγως τῶν κρατουσῶν τοπικῶν συνθηκῶν.

Ἄρθρον 4

Ἡ ἔψησις τῶν ἐν τοῖς ἑκάστοτε ἐκδιδομένοις δελτίοις τιμῶν καὶ ταῖς ἀποφάσεσι τῶν κατὰ τόπους Ἀγορανομικῶν Ἐπιτροπῶν διαλαμβανομένων εἰδῶν καὶ γενικῶς φαγητῶν εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τοὺς ἀρτοποιοὺς καὶ διευθυντὰς ἀρτοποιείων καὶ κλιβάνων ἐψήσεως, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοὺς ἀρτεργάτας.

Οἱ ἀρτοποιοὶ καὶ διευθυνταὶ ἀρτοποιείων καὶ κλιβάνων ἐψήσεως ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἔχωσι τοὺς κλιβάνους των ἐν λειτουργίᾳ καὶ δέχωνται τὰ πρὸς ἔψησιν φαγητὰ ἀπὸ τῆς 10ης μέχρι τῆς 13ης ὥρας ἑκάστης ἡμέρας.

Κατ' ἐξαίρεσιν καὶ ἐφ' ὅσον αἱ τοπικαὶ συνθῆκαι ἐξυπηρετήσεως τοῦ κοινοῦ τὸ ἐπιτρέπουσι, δύναται νὰ καθορισθῇ σύστημα ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας τῶν ἀρτοποιείων καὶ κλιβάνων ἐψήσεως κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἡμέρας ἀργίας, δι' ἀποφάσεως τῶν οἰκείων Νομαρχῶν, ἢ ἡμετέρας τοιαύτης προκειμένου διὰ τὴν περιφέρειαν τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης.

Ἄρθρον 5

Οἱ ἀρτεργάται οἱ ἀπασχολούμενοι ἑκάστοτε μὲ τὴν ἔψησιν τῶν φαγητῶν καὶ λοιπῶν εἰδῶν δικαιοῦνται νὰ λαμβάνωσι ποσοστὸν 25 ο/ο ἐπὶ τῶν εἰσπραττομένων ψηστικῶν δικαιωμάτων.

Ἄρθρον 6

Οἱ ἀρτοποιοὶ ἢ διευθυνταὶ ἀρτοποιείων καὶ κλιβάνων ἐψήσεως ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἔχωσιν ἀνηρτημένην εἰς ἐμφανὲς μέρος τοῦ καταστήματος πινακίδα διαστάσεων 0,45Χ0,35 μ. τοὐλάχιστον, ἐμφαίνουσαν δι' εὐαναγνώστων γραμμάτων καὶ ἀριθμῶν τὴν ἰσχύουσαν διατίμησιν ψηστικῶν, ὡς ἐπίσης καὶ τὰς ὥρας καθ' ἃς τὸ

άρτοποιείον ή ό κλίβανος έψήσεως δέχεται φαγητά καί λοιπά είδη πρός έψησιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Περί πρατηρίων άρτου

Άρθρα 7, 8, 9, 10, 11 . . . (*)

Άρθρον 12

Οί παραβάται τής παρούσης, ισχυούσης καθ' άπασαν τήν Έπικράτειαν άπό τής άνακοινώσεώς της διά τού ήμερησίου τύπου, διώκονται καί τιμωρούνται κατά τάς διατάξεις τού ν.δ. 136/1946 «περί κυρώσεως, τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τού άπό 10/11.5.1946 ν. δ/γματος «περί Άγορανομικού Κώδικος», ώς έτροποποιήθη καί συνεπληρώθη ύπό τού ά.ν. 782/1948. Αί ύπ' άριθ. 7/1955 καί 105/1955 Άγορανομικαί Διατάξεις καταργούνται άπό τής ισχύος τής παρούσης.

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά τής Έφημερίδος τής Κυβερνήσεως καί άνακοινωθήτω διά τού ήμερησίου τύπου.

Έν Άθήναις τή 2 Μαρτίου 1959

—

12052]Σ.113]1959 Άπόφ. Ύπουργού Έργασίας

Περί άντικαταστάσεως παραγράφου Κανονισμού παροχών Ταμείου Άσφαλίσεως Μισθωτών Κλωστοϋφαντουργίας.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 131 τής 11 Άπριλίου 1959)

Έχοντες ύπ' όψιν:

1) Τό άρθρον 59 παράγρ. 1 τού άν. νόμου τής 11 Νοεμβρίου 1935 «περί όργανισμού τού Ύπουργείου Έργασίας», ώς τούτο αύθεντικώς ήρμηνεύθη διά τού άρθρου 1 τού ά. ν. 694/1937 «περί αύθεντικής έρμηνείας, συμπληρώσεως καί τροποποιήσεως διατάξεών τινων τής Άσφαλιστικής Νομοθεσίας».

2) Τό ύπ' άριθ. 2520/1953 ν. δ. «περί προσδιορισμού τών άντικειμένων, έφ' ών έφαρμόζεται ή διαδικασία ή διαγραφομένη ύπό τών διατάξεων τού ά. ν. τής 11.11.1935 περί όργανισμού τού Ύπουργείου Έργασίας κλπ.».

3) Τάς διατάξεις τού άπό 30 Άπριλίου 1946 ν. δ/τος «περί όργανώσεως καί συντονισμού τής παρακολουθήσεως καί τού έλέγχου τών Όργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής, κυρωθέντος διά τού ύπ' άριθ. 1392/1949 ν. δ.

4) Πρότασιν τού Διοικητικού Συμβουλίου τού Ταμείου Έπικουρικής Άσφαλίσεως Μισθωτών Κλωστοϋφαντουργίας, ύποβληθείσαν ήμίν διά τής ύπ' άριθ. 14613/23.12.1958 άναφοράς του,

5) Γνώμην τού Συμβουλίου Κοινωνικής Άσφαλίσεως (άριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 12/1959, συνεδρίασις 425η τής ΙΑ' περιόδου τής 19.1.1959, άποφασίζομεν:

Όπως ή παράγρ. 9 τού άρθρου 3 τού Κανονισμού παροχών τού Ταμείου Έπικουρικής Άσφαλίσεως Μισθωτών Κλωστοϋφαντουργίας άντικατασταθή ώς άκολούθως:

9. Ώς ήλικία τού ήσφαλισμένου διά τήν άπονομήν αύτώ συντάξεως λόγω γήρατος λαμβάνεται ύπ' όψιν:

α) Έπί ήσφαλισμένων συνταξιοδοτηθέντων παρά τού Ι.Κ.Α. ή άλλου Όργανισμού κυρίας άσφαλίσεως ή έν τή άποφάσει τούτων άναγραφομένη ήλικία, ύπό τόν όρον τής προσαγωγής πρός έλεγχον τού δικαιολογικού ήλικίας, έφ' ού έστηρίχθη αύτη.

β) Έπί άλλοδαπού ήσφαλισμένου ώς άποδεικτικόν στοιχείον τής ήλικίας αύτού λαμβάνεται ύπ' όψιν ή ληξιαρχική πράξις ή έτερον στοιχείον, όπερ, κατά τήν Νομοθεσίαν τού κράτους ού κέκτηται τήν ιθαγένειαν ούτος, έχει τήν αύτήν άποδεικτικήν ισχύν, θεωρημένα ύπό τής άρμοδίας Έλληνικής Προξενικής Άρχής.

γ) Έπί πάσης έτέρας περιπτώσεως λαμβάνεται ύπ' όψιν ή ήλικία τού ήσφαλισμένου ή άναγραφομένη έν τή ληξιαρχική πράξει γεννήσεως, έν έλλείψει δέ ταύτης ή έν τοίς οίκείοις Μητρώοις Άρρένων ή Δημοτολογίοις άναγραφομένη, έφ' όσον ή έν αύτοίς έγγραφή τού ήσφαλισμένου έγένετο τρία έτη τουλάχιστον πρό τής ύπαγωγής τούτου είς τήν άσφάλισιν τού Τ.Ε.Α.Μ.Κ. Διορθωτική τής ήλικίας πράξις δύναται νά ληφθή ύπ' όψιν μόνον έφ' όσον ή διόρθωσις συνετελέσθη τουλάχιστον κατά τό αύτό ώς άνω χρονικόν διάστημα, ήτοι τής τριετίας πρό τής ύπαγωγής τού ήσφαλισμένου είς τήν άσφάλισιν τού Τ.Ε.Α.Μ.Κ. Έν έλλείψει ή έν άδυναμίᾳ προσαγωγής τών άνω άποδεικτικών στοιχείων, ώς καί έπί άμφιβόλων περιπτώσεων, ή ήλικία καθορίζεται διά δικαστικής πράξεως προσεπικαλουμένου καί τού Ταμείου κατά τήν έκδίκασιν.

Αί κατά τήν δημοσίευσιν τής παρούσης έκκρεμείς ή άπορριφθείσαι ύπό τό κράτος τής προϋφισταμένης διατάξεως περί άποδείξεως ήλικίας αίτήσεις συνταξιοδοτήσεως λόγω γήρατος έπανεξετάζονται βάσει τών διατάξεων τής παρούσης παραγράφου, έφ' όσον ήθελεν ύποβληθή παρά τών ένδιαφερομένων είς τό Ταμείον σχετική πρός τούτο αίτησις έντός άνατρεπτικής προθεσμίας ξξ (6) μηνών άπό τής ισχύος τής παρούσης.

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά τής Έφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 30 Μαρτίου 19.9

—

12051/Σ 112/1959 Άπόφ. Ύπουργού Έργασίας

Περί τροποποιήσεως παραγρ. 5 τού άρθρου 16 τού Κανονισμού Η.Ε.Α.Π. καί Ε.Η.Ε.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 131 τής 11 Άπριλίου 1959)

Έχοντες ύπ' όψιν:

1) Τό άρθρον 59 § 1 τού ά.ν. τής 11ης Νοεμβρίου 1935 «περί όργανισμού τού Ύπουργείου Έργασίας», ώς τούτο αύθεντικώς ήρμηνεύθη διά τού άρθρου 1 τού ά. ν. 694/1937 «περί αύθεντικής έρμηνείας, συμπληρώσεως καί τροποποιήσεως διατάξεών τινων τής Άσφαλιστικής Νομοθεσίας».

2) Τό ύπ' άριθ. 2520/1953 ν. δ «περί προσδιορισμού τών άντικειμένων, έφ' ών έφαρμόζεται ή διαδικασία ή διαγραφομένη ύπό τών δια-

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: παραλείπονται ώς μή σχετιζόμενα μέ τήν ύλην τού περιοδικού μας.

τάξεων τοῦ ἀ. ν. τῆς 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/τος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/τος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 32/5.1.1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 10/1959, συνεδρίασις 425η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 19.1.1959), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως τὸ πρῶτον ἐδάφιον τῆς παραγρ. 5 τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Κλάδου Συντάξεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Η.Ε.Α.Π. καὶ Ε.Η.Ε. τροποποιηθῇ ὡς ἀκολούθως:

5α) Ἡ δι' ἕκαστον μῆνα ὀφειλομένη σύνταξις καταβάλλεται ἐντὸς τοῦ οἰκείου μηνὸς εἰς 2 ἰσοπόσους δόσεις, ὧν ἡ πρώτη εἶναι πληρωτέα τὴν πρώτην ἡμέραν καὶ ἡ δευτέρα τὴν 16ην τοῦ μηνός. Ἑκάστη μηνιαία σύνταξις ὀφείλεται ὁλόκληρος καὶ ἂν ὁ δικαιοῦχος ἀποβιώσῃ πρὸ τοῦ τέλους τοῦ μηνός.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Μαρτίου 1959

—

15625/Σ. 148/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 131 τῆς 11 Ἀπριλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 νομοθ. διάταγμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1949 νομοθ. διατάγματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 νομοθετικοῦ διατάγματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ὑπαλλήλικοῦ καὶ Συντακτικοῦ Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Θεσσαλονίκης, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7639/15.1.1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 31/1959, συνεδρίασις 429η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 2.2.1959), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ὑπαλλήλικοῦ καὶ Συντακτικοῦ Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Θεσσαλονίκης ἐπέλθωσιν αἱ κάτωθι τροποποιήσεις:

1) Τὸ ἐδάφιον α' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ὡς ἄνω Καταστατικοῦ τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

α) Πᾶς ἠσφαλισμένος συμπληρώσας 1) τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ ἔχον εἰκοσιπενταετῆ συντάξιμον ὑπηρεσίαν, ἐξ ἧς δεκαπενταετῆ πραγματικὴν ἐν ἀσφαλίσει ταυτὴν καὶ 2) ἀνεξαρτήτως ἡλικίας καὶ ἔχων τριακονταπενταετῆ συντάξιμον ὑπηρεσίαν, ἐξ ἧς εἰκοσιπενταετῆ πραγματικὴν ἐν ἀσφαλίσει ταυτήν.

2) Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ὡς ἄνω Καταστατικοῦ τροποποιεῖται ὡς κάτωθι:

3) Διὰ τοὺς συμπληρώσαντας τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 11 § 1 ἐδάφ. α' ὅρια ἡλικίας καὶ 25ετοῦς συντάξιμου ὑπηρεσίας ἡ σύνταξις ὁρίζεται εἰς 62 0/0 τοῦ μέσου ὅρου τοῦ κατὰ τὰ ἄνω συντάξιμου μισθοῦ τοῦ ἠσφαλισμένου, προσαυξανομένη κατὰ 4 0/0 δι' ἕκαστον πλῆρες ἔτος συντάξιμου ὑπηρεσίας ἀπὸ τοῦ 26ου μέχρι τοῦ 30οῦ ἔτους καὶ κατὰ 6 0/0 ἀπὸ τοῦ 31ου μέχρι τοῦ 35ου ἔτους.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Μαρτίου 1959

—

3914/Σ. 40/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης μεταβατικῆς διατάξεως εἰς Κανονισμὸν παροχῶν Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἱπποδρομιῶν.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 162 τῆς 12 Μαΐου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ. ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ. ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν. δ. «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ. ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/τος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/τος».

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Προνοίας καὶ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἱπποδρομιῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3064/5.9.1958 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 345/1958, συνεδρίασις 416η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 11.12.1958), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως ἐν τέλει τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν συντάξεως καὶ ἐφ' ἅπαξ παροχῆς τοῦ Ταμείου Προνοίας καὶ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προ-

σωπικοῦ Ἱπποδρομιῶν προστεθῇ μεταβατικὴ διάταξις, ἔχουσα οὕτω:

Μεταβατικὴ διάταξις

«Προϋπηρεσίαι, διατελέσαντες ἠσφαλισμένοι τοῦ Ταμείου, ἐξελθόντες τῆς ὑπηρεσίας λόγῳ συμπληρώσεως τοῦ ὑπὸ τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 1 ὁρίου ἡλικίας, οἵτινες κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἱδρύσεως τοῦ Ταμείου δὲν ἦσαν ἐν ὑπηρεσίᾳ λόγῳ ποινῆς, ἥτις ἐθεωρήθη λήξασα μέχρι 17.6.1951, δύνανται τῇ αἰτήσει των, ὑποβαλλομένῃ ἐντὸς ἑξαμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, νὰ ἀναγνωρίσωσι τὸν ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τοῦ Ταμείου μέχρι 17.6.1951 χρόνον, ἐφαρμοζομένων ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τῶν διατάξεων τοῦ ἐδαφ. α' τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος. Ἡ καταβληθησομένη αὐτοῖς σύνταξις δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ κατώτατα ὅρια τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τοῦ ἐδαφ. β' περίπτωσις β' τοῦ ἄρθρου 5».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἀπριλίου 1959

—

75059/Σ.928/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως παραγράφου Καταστατικοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπιχειρηματιῶν Κινηματογράφου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 158 τῆς 9 Μαΐου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 νομοθ. διάταγμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 νομοθ. διατάγματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 νομοθ. διατάγματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπιχειρηματιῶν Κινηματογράφου, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1868/17.10.1958 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 514/1958, συνεδρίασις 406η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 3.11.1958), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 41 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπιχειρηματιῶν Κινηματογράφου τροποποιηθῇ ὡς ἀκολούθως:

«Ἐν περιπτώσει θανάτου α) ἀμέσως συνταξιούχου, β') ἠσφαλισμένου συμπληρώσαντος τοὐλάχιστον πενταετῆ ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν ἀπὸ λῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἀρχικῶς ἰσχύσαντος Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου (4.11.1946) καὶ ἐφ' ὅσον τὸ σύνολον τῶν τυχὸν παρ' αὐτοῦ ὀφειλομένων εἰσφορῶν δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς εἰσφορὰς τῶν δύο τελευταίων χρήσεων πρὸ τοῦ θανάτου του δύναται τῇ αἰτήσει τοῦ ἐπιμεληθέντος τῆς κηδείας ὑποβαλλομένῃ τῷ Ταμείῳ ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τοῦ θανάτου του νὰ χορηγῆται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἰς τὸν αἰτοῦντα ἐφ' ἅπαξ βοήθημα δι' ἔξοδα κηδείας διὰ μὲν τὸν θανόντα ἠσφαλισμένον δραχμῶν δύο χιλιάδων, διὰ δὲ τὸν θανόντα ἀμέσως συνταξιοῦχον ποσὸν ἴσον πρὸς τρεῖς μηνιαίας αὐτοῦ συντάξεις».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἀπριλίου 1959

—

Ἀπόφασις Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ι.Κ.Α.

Περὶ ἐπεκτάσεως ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς τὴν ἐδαφικὴν περιοχὴν τῶν ἐγκαταστάσεων Στρατιωτικῆς Μονάδος 698.

Συνεδρίασις Διοικητικοῦ Συμβουλίου

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 120 τῆς 2 Ἀπριλίου 1959)

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ι.Κ.Α. λαβὸν ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2, 3, 4 καὶ 7 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὡς ἐτροποποιήθησαν.

β) Τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 1 περ. α' καὶ παράγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3710/1957 ν. δ. «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ διοικήσεως καὶ ἐλέγχου τοῦ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας κλπ».

γ) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ Κανονισμοῦ «περὶ τρόπου ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως καὶ ὑπολογισμοῦ τῶν εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α.».

δ) Τὴν ἀπὸ 13.12.1958 ἀπόφασιν Τ.Δ.Ε. τοῦ Ὑποκαταστήματος Κορίνθου, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 19 συνεδρίασιν αὐτῆς, καὶ

ε) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 126600/3078/1958 εἰσηγητικὸν σημείωμα τοῦ κλάδου ἀσφαλίσεως (Διεύθυνσις ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν), ἀποφασίζει:

1) Τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων εἰς τὴν ἐδαφικὴν περιοχὴν τῶν ἐγκαταστάσεων τῆς Στρατιωτικῆς Μονάδος 698 ἀποθήκης βάσεως πυρομαχικῶν εἰς Κεχρέας Κορινθίας, δι' ἐπεκτάσεως ἐκεῖσε τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ Ὑποκαταστήματος Κορίνθου τοῦ Ι.Κ.Α.

2) Τὴν ἔναρξιν τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀσφαλίσεως εἰς τὴν ἀνωτέρω περιοχὴν δι' ἅπαντας τοὺς κλάδους ταύτης τοὺς ἀναφερομένους ἐν ἄρθρῳ 1 § 2 τοῦ νόμου 1846/1951, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν. δ. 2961/1954 καὶ ὡς πρὸς πάντα τὰ ἀπασχολούμενα ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω περιοχῆς πρόσωπα τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ὑφ' ἣν ἔκτασιν ἐφαρμόζεται ἡ κοινωνικὴ ἀσφάλισις καὶ εἰς τὰς λοιπὰς τοπικὰς περιοχὰς ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ μεθεπομένου ἐκείνου τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως ταύτης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

A. BRUN - H. GALLAND, Droi du travail. Πρόλογος *A. Siegfried*, Παρίσιοι, Sirey, 1958. VI + 1055 σελ.

Ἐνῷ κατὰ τὰ πρῶτα τεσσαράκοντα ἔτη τοῦ αἰῶνος μας ἡ γαλλικὴ νομικὴ ἐπιστήμη ἐπεισοδιακῶς μόνον ἠσχολήθη μὲ τὸ ἐργατικὸν δίκαιον (καὶ, δσάκις ἠσχολήθη, ἐστράφη, κατὰ γενικὸν κανόνα, πρὸς τὴν διὰ μονογραφιῶν ἔρευναν τοῦ δικαίου τούτου), ἀπὸ εἰκοσαετίας περίπου ἤρχισε συνεισφέρουσα σημαντικὰς συστηματικὰς μελέτας ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ δικαίου ἐργασίας. Ἐπακολουθῶν τῆς βαρυσημάντου κοινωνικῆς νομοθεσίας τῶν τελευταίων πρὸ τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου ἐτῶν, ὡς καὶ τῆς ἐπακολουθησάσης πολιτικῶς καὶ κοινωνικῶς ἐκρηκτικῆς περιόδου, τὸ ἐνδιαφέρον τῶν γάλλων νομικῶν διὰ τὸ ἐργατικὸν δίκαιον ἔλαβε συγκεκριμένην μορφήν, ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τῆς ἱδρύσεως διαφόρων ἐπιστημονικῶν περιοδικῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τῆς δημοσιεύσεως πλείστων ὅσων συγγραμμάτων ἐργατικοῦ δικαίου. Τὸ «Σύστημα Ἐργατικοῦ Δικαίου» τοῦ καθηγητοῦ τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Λυῶνος καὶ Διευθυντοῦ τοῦ Πανεπιστημιακοῦ Ἰνστιτούτου Ἐργατικοῦ Δικαίου καὶ Κοινωνικῆς Ἀσφαλείας τῆς πόλεως ταύτης κ. *A. Brun* καὶ τοῦ δικηγόρου κ. *H. Galland* ἀποτελεῖ μίαν εἰσέτι ἀπόδειξιν τῆς ζωτικότητος τοῦ κλάδου τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ἐν Γαλλίᾳ.

Ἀποτέλεσμα τῆς συνεργασίας ἑνὸς καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἑνὸς δικηγόρου τὸ βιβλίον τῶν κ. κ. *Brun* καὶ *Galland* προσφέρει εἰς τὰς ὑπερχιλίας σελίδας του μίαν εὐτυχῆ σύνθεσιν τῆς θεωρίας καὶ τῆς πρακτικῆς τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ἐν Γαλλίᾳ. Δικαίως ὅθεν ὁ γάλλος ἀκαδημαϊκὸς *André Siegfried* τὸ χαρακτηρίζει εἰς τὸν λίαν ἐνδιαφέροντα πρόλογόν του ὡς «θεμελιώδη μελέτην».

Τὸ ἔργον διαιρεῖται εἰς τρία μέρη. Εἰς τὸ πρῶτον (σ. 15 - 191) ἐξετάζονται κατὰ τρόπον συστηματικὸν αἱ ἱστορικαί, νομικαί, διοικητικαὶ καὶ δικαστικαὶ θεμελιώσεις τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ὡς καὶ ὁ χαρακτὴρ τοῦ δικαίου τούτου. Ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον τοῦτο θέμα οἱ συγγραφεῖς ἀναγνωρίζουν ὅτι τὸ ἐργατικὸν δίκαιον κατέστη ἀνεξάρτητον δίκαιον, ἀλλ' ἀρνοῦνται νὰ ἀκολουθήσουν τὴν μερίδα τῆς θεωρίας, τὴν ὑποστηρίζουσαν τὴν «δημοσιοποίησίν» του, διὰ τὸν λόγον ὅτι τὸ ἐργατικὸν δίκαιον ρυθμίζει κυρίως τὰς σχέσεις μεταξὺ ἰδιωτῶν, βασίζεται ἐπὶ τῆς ἰσότητος καὶ ἀποτελεῖ κατὰ μέγα μέρος δημιούργημα αὐτῶν, τοὺς ὁποίους διέπει.

Τὸ ἐκ 450 περίπου σελίδων δεύτερον μέρος τοῦ ἔργου (σ. 193 - 633) εἶναι ἀφιερωμένον εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ ἀποτελεῖ τὸ σπουδαιότερον καὶ τελειότερον τμῆμα τοῦ συγγράμματος. Ὅλαι αἱ πλευραὶ τοῦ προβλήματος ἐρευνῶνται κατὰ τρόπον ἐξοντυχιστικὸν καὶ μεθοδικόν: διάρθρωσις καὶ νομικὸς χαρακτὴρ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, αὐτονομία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἔναρξις, περιεχόμενον, ἐκτέλεσις καὶ λῆξις τῆς συμβάσεως ἐργασίας, σύμβασις μαθητείας καὶ ἐπαγγελματικὴ ἐκπαίδευσις. Πλουσιώτατον εἰς νομολογιακὰς καὶ βιβλιογραφικὰς σημειώσεις τὸ μέρος τοῦτο τοῦ συγγράμματος ἀποτελεῖ χρησιμώτατον βοήθημα διὰ πάντα μελετητὴν ἢ ἐφαρμοστὴν τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου. Παρ' ὅλον ὅτι εἰς ὡρισμένα σημεῖα τοῦ βιβλίου οἱ συγγραφεῖς παραδέχονται τὴν ἐπιρροήν, ἣν ἤσκησεν ἐν προκειμένῳ ἡ ἔννοια τῆς «σχέσεως ἐργασίας» (βασιζομένη ἐπὶ τῆς ἰδέας τῆς ἐνσωματώσεως τοῦ ἐργαζομένου εἰς τὴν ἐπιχείρησιν, θεωρουμένην ὡς θεσμόν), ἐν τούτοις παραμένουν πιστοὶ εἰς τὴν κλασσικὴν ἔννοιαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἣν θεωροῦν ὡς τὸ «θεμελιῶδες πλαίσιον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐνσωματοῦνται αἱ νομοθετικαὶ καὶ κανονιστικαὶ διατάξεις».

Τὸ τρίτον καὶ τελευταῖον μέρος τοῦ ἔργου (σ. 635 - 960) ἀναφέρεται εἰς τὰς συλλογικὰς σχέσεις ἐργασίας καὶ συγκεκριμένως εἰς τὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, τὰς συλλογικὰς συμβάσεις, τὰ διάφορα συλλογικὰ ὄργανα τῆς ἐπιχειρήσεως, τὴν ἀπεργίαν καὶ τοὺς διαφόρους τρόπους ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας. Παρ' ὅλην τὴν σχετικὴν συντομίαν του καὶ τὸ μέρος τοῦτο τοῦ συγγράμματος ἐπιτυγχάνει νὰ δώσῃ μίαν πιστὴν καὶ πλήρη εἰκόνα τῆς νομοθεσίας καὶ τῆς θεωρητικῆς καὶ νομολογιακῆς ἐπεξεργασίας τῶν διαφόρων θεσμῶν τοῦ γαλλικοῦ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου. Ἀξίζει ἰδιαιτέρας μνείας τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ συγγραφεῖς ἐθεώρησαν σκόπιμον νὰ ἀφιερώσουν εἰδικὴν παράγραφον εἰς τὸ βιβλίον των, διὰ νὰ ἐξάρουν τὴν σημασίαν, διὰ τὴν καλυτέραν γνῶσιν τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, μερικῶν συγγενῶν κλάδων καὶ συγκεκριμένως τῆς «φυσιο - κοινωνιολογίας τῆς ἐργασίας», ἣν θεωροῦν πολύτιμον βοήθημα τοῦ δικαίου. Πράγματι, τονίζουν οἱ κ. κ. *Brun* καὶ *Galland*, ἡ συγγενὴς πρὸς τὸ ἐργατικὸν δίκαιον ἐπιστήμη τῆς φυσιο - κοινωνιολογίας τῆς ἐργασίας ἀφ' ἑνὸς μὲν δύναται νὰ ὑποβοηθήσῃ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νομικῶν κανόνων, ἐπιτρέπουσα εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους νὰ κατανοήσουν τὴν ἀλήθειαν τῶν σημασιῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ προετοιμάζει τὸ ἔδαφος διὰ τὴν ἐπεξεργασίαν νέων ἀπαραιτήτων νομικῶν κανόνων (σ. 873 - 879). Θὰ ἦτο εὐχῆς ἔργον νὰ εὕρῃ ἀπήχησιν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ τμῆμα τοῦτο τοῦ ἔργου τῶν κ. κ. *Brun* καὶ *Galland*. Καιρὸς εἶναι, νομίζομεν, νὰ κατανοήσῃ ὁ νομικὸς κόσμος τοῦ τόπου μας τὴν σημασίαν τῶν διαφόρων κοινωνιολογικῶν ἢ ψυχολογικῶν μεθόδων διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν σκοπῶν τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου. Ἀλλὰ τὸ θέμα εἶναι μεγίστου ἐνδιαφέροντος καὶ ἀξίζει ἴσως τὸν κόπον νὰ τοῦ ἀφιερωθῇ συστηματικώτερα μελέτη.

Ἐρχόμενον μετὰ τόσα συγγράμματα ἐργατικοῦ δικαίου δημοσιευθέντα ἐν Γαλλίᾳ κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν τὸ ἔργον τῶν κ. κ. *Brun* καὶ *Galland* ρίπτει νέον φῶς εἰς τὸν κλάδον τοῦτον τοῦ δικαίου, τελειοποιεῖ εἰς πολλὰ σημεῖα τὴν γνῶσιν του καὶ ἰδιαιτέρως ὅσον ἀφορᾷ τὴν σύμβασιν ἐργασίας.

Γεώργιος Π. Σπυρόπουλος

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 18—Τεύχος 12 (426)

Ἀθῆναι, 15 Ἰουνίου 1959

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΝ ΑΚΡΟΑΣΙΝ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

(Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 244/1959 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου)

Ὑπὸ τοῦ κ. ΒΑΣ. ΠΑΝΤ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, Δικηγόρου

1. Ἡ κατωτέρω, σελ. 631, δημοσιευομένη ὑπ' ἀριθ. 244/1959 ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου ἠσχολήθη μὲ τὸ κῦρος συμφωνίας, ἀφορώσης τὴν ἔκτακτον καταγγελίαν διὰ σπουδαῖον λόγον κατ' ἄρθρ. 672 Α.Κ.

Ἡ ἔκτακτος καταγγελία, ἰσχύουσα παρ' ἡμῖν μόνον ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ὡς ἐκ τῆς ὑφισταμένης εἰδικῆς ρυθμίσεως, τοῦ ζητήματος εἰς τὰς συμβάσεις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου (1), εἶναι ἡ πρόωρος ἀπρόθεσμος καταγγελία, ἡ ὁποία δὲν γίνεται κατ' ἐλευθέραν προαίρεσιν, ἀλλὰ μόνον δι' ὡρισμένον σπουδαῖον λόγον. Ὁ νόμος προβλέπει τὴν διάλυσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐὰν συντρέχῃ πρὸς τοῦτο σπουδαῖος λόγος, διότι δὲν δύναται νὰ ἀξιωθῇ διὰ τὸ ἓν ἐκ τῶν συμβαλλομένων μερῶν νὰ ἐξακολουθῇ νὰ δεσμεύηται διὰ τῆς κατ' ἐξοχὴν προσωπικοῦ χαρακτῆρος σχέσεως ἐργασίας καὶ ὅταν ἐμφιλοχωρήσουν εἰδικοὶ λόγοι καὶ περιστάσεις, μὴ καθιστῶσαι τὴν συνέχισιν τῆς σχέσεως ἐργασίας ἀνεκτήν (2).

Αἱ διατάξεις περὶ ἐκτάκτου (ἀπροθέσμου) καταγγελίας διὰ σπουδαῖον λόγον εἶναι ἀναγκαστικοῦ δικαίου, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι δὲν εἶναι ἐπιτρεπτὴ ἐκ τῶν προτέρων παραίτησις ἢ περιορισμὸς τοῦ δικαιώματος καταγγελίας. Τοῦτο παρ' ἡμῖν ὁρίζεται ρητῶς ἐν ἄρθρῳ 672 Α.Κ., κατὰ τὴν ἐν παραγράφῳ ΙΙ διάταξιν τοῦ ὁποίου διὰ συμφωνίας δὲν δύναται νὰ ἀποκλεισθῇ τὸ δικαίωμα τοῦτο (3). Ἑρμηνευτικὸν ζήτημα γεννᾶται ὡς πρὸς τὸν καθορισμὸν τῶν περιπτώσεων συμφωνιῶν, αἵτινες εἶναι ἄκυροι ὡς ἀποκλείουσαι ἢ περιορίζουσαι τὸ δικαίωμα τοῦτο καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας διὰ σπουδαῖον λόγον.

1. Ἐν πρώτοις εἶναι ἀνεπίτρεπτος ἡ συμφωνία, διὰ τῆς ὁποίας ἀποκλείεται πλήρως ἐκ τῶν προτέρων ἡ καταγγελία διὰ σπουδαῖον λόγον (4).

2. Δὲν εἶναι ἐπιτρεπτὴ ὡσαύτως συμφωνία, ὅτι ὡρισμένοι λόγοι καταγγελίας ἀποκλείονται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς σπουδαῖοι λόγοι, διότι τοιαύτη συμβατικὴ ρύθμισις καταλήγει ἐμμέσως εἰς ἀναίρεσιν τοῦ ἐπιδιωκομένου ὑπὸ τοῦ νόμου σκοποῦ. Ἐν τούτοις τοιαύτη συμφωνία δύναται νὰ ἔχῃ ἐπήρειαν κατὰ τὴν διερεύνησιν ὅλων τῶν περιστάσεων τῆς συγκεκριμένης περιπτώσεως πρὸς σχηματισμὸν τῆς κρίσεως, ἐὰν ὁ ἀνακύψας λόγος, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς σημασίας, ἣν εἰς αὐτὸν ἔδωσαν τὰ μέρη, δύναται νὰ ἀποτελέσῃ σπουδαῖον λόγον καταγγελίας (5).

3. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀντίστροφος συμφωνία, καθ' ἣν δι' ὡρισμένους μόνον λόγους εἶναι ἐπιτρεπτὴ ἡ καταγγελία, ἀντίκειται εἰς τὰς ἀναγκα-

(1) Α.Π. 443/1954, ΕΕΔ 13, 686, Ἰ. Καποδίστριας, ἐν Ἑρμ.ΑΚ, Εἰσαγ. Ν. ὑπ' ἄρθρ. 38, Σ. Μαυρομιχάλης, Ν. Δίκ. η' 82, Β. Βασιλείου, ΕΕΔ 12, 756.

(2) *Hueck - Nipperdey*, Lehrbuch des Arbeitsrechts, ἔκδοσις 6η, τόμ. Ι σελ. 526, *Nikisch*, Ἐργατ. Δίκ., ἑλλην. μετάφρ., 1958, σελ. 405.

(3) Τοῦτ' αὐτὸ γίνεται δεκτὸν καὶ ἐν Γερμανίᾳ ἄνευ ἀντισταθμίσεως διατάξεως, πρβλ. *Hueck - Nipperdey*, I, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 540.

(4) *Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Β' ἔκδ. 1955, σελ. 552, *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκ. 1958, σελ. 312, *Nikisch*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 405, *Hueck - Nipperdey*, I, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 540 ἑπ., *Kaskel - Dersch*, Arbeitsrecht, ἔκδ. 5η 1957 σελ. 237, *Klang - Holler*, Kommentar zum Allg. burg. Gesetzbuch, ἔκδ. 2α, 1951 σελ. 1162.

(5) Πρβλ. παραπομπὰς ἐν ὑποσημ. 4.

στικοῦ δικαίου διατάξεις τοῦ ἄρθρου 672 Α.Κ. Παρὰ τὴν συμφωνίαν ταύτην, ἐὰν συντρέξῃ πράγματι καὶ ἕτερος σπουδαῖος λόγος, ἡ καταγγελία εἶναι ἐπιτρεπτή. Ἡ συμφωνία αὕτη εἶναι ἰσχυρὰ ὡς πρὸς τοὺς καθορισθέντας λόγους καταγγελίας, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἀποτελοῦν ἐπέκτασιν τῶν λόγων καταγγελίας, χωρὶς ἐκ τούτου νὰ θίγηται τὸ δικαίωμα καταγγελίας καὶ διὰ πάντα ἄλλον σπουδαῖον λόγον (6).

4. Ἀνεπίτρεπτος τέλος εἶναι ἡ συμφωνία, δι' ἧς δυσχεραίνεται ἡ ἔκτακτος (ἀπρόθεσμος) καταγγελία διὰ σπουδαῖον λόγον, οἷον εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς συμφωνοῦνται διὰ τὸν καταγγέλλοντα διάφοροι ἐπιζήμιοι συνέπειαι (ποιναὶ ρῆτραι, ἀποζημιώσεις, ἐξακολούθησις πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ κ.ἄ., ὡς ἐπίσης καὶ ὅταν ὡς προϋπόθεσις τῆς καταγγελίας συμφωνῆται ἡ συγκατάθεσις συμβουλίου τινός (7).

ΙΙ. Τοιαύτη περίπτωσις δυσχεράνσεως τοῦ δικαιώματος καταγγελίας διὰ σπουδαῖον λόγον ἐτέθη ὑπ' ὄψιν τοῦ Ἀρείου Πάγου, μὲ τὴν ὁποίαν καὶ ἠσχολήθη ἡ σχολιαζομένη ἀπόφασις, τὸ πρῶτον, καθ' ὅσον γνωρίζομεν, ἐν τῇ νομολογίᾳ.

Ὁ Ἄρειος Πάγος ἐκαλεῖτο νὰ δώσῃ ἀπάντησιν εἰς τὸ ἐρώτημα, ἐὰν εἶναι ἢ μὴ ἔγκυρος ἡ καταρτισθεῖσα συμφωνία διὰ προσχωρήσεως τοῦ μισθωτοῦ εἰς κανονισμὸν ἐργασίας συμβατικοῦ χαρακτῆρος, καθ' ἣν ἐν περιπτώσει διαπράξεως παρὰ τοῦ μισθωτοῦ ὡρισμένου πειθαρχικοῦ παραπτώματος, ἐπισύροντος τὴν ποινὴν τῆς ἀπολύσεως καὶ συνιστῶντος ἅμα σπουδαῖον λόγον καταγγελίας, ἀποφαίνεται περὶ τούτου Πειθαρχικὸν Συμβούλιον μετὰ κλῆσιν τοῦ μισθωτοῦ εἰς ἀπολογίαν. Ἡ σχολιαζομένη ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 672 Ἀστ. Κώδικος, ὁριζούσης ὅτι ἑκάτερον τῶν μερῶν δικαιοῦται κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας διὰ σπουδαῖον λόγον ὁποτεδήποτε ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας, τοῦ δικαιώματος τούτου μὴ δυναμένου νὰ ἀποκλεισθῇ διὰ συμφωνίας, σαφῶς συνάγεται, ὅτι δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν διάταξιν ταύτην ἡ συμφωνία, καθ' ἣν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου θὰ ἀσκῆται οὐχὶ πάραυτα, ἀλλὰ μετὰ κλῆσιν τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἀπολογίαν καὶ ἀπόφανσιν τοῦ συνεστημένου διὰ πειθαρχικὰς παραβάσεις Συμβουλίου, ἐφ' ὅσον ἡ πρᾶξις ἢ ἡ παράλειψις τοῦ μισθωτοῦ προβλέπεται ὡς πειθαρχικὸν παράπτωμα καὶ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ὁ ἐργοδότης, διαφωτιζόμενος ἁπλῶς περὶ τῆς πραγματικῆς καταστάσεως, δὲν ἀποξενοῦται τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου παρεχομένης αὐτῷ ἐξουσίας, ὅπως προβῇ ἐλευθέρως εἰς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως παρὰ τὴν ἀπόφανσιν τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, ἥτις τυχὸν δὲν ἀνεῦρε τὰ στοιχεῖα πειθαρχικοῦ παραπτώματος, ἡ παράβασις δὲ τῆς συμφωνίας ταύτης, οὖσης ὑποχρεωτικῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 361 Ἀστ. Κώδικος, ἐπιφέρει ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ὡς προώρως χωρησάσης.

Φρονοῦμεν, ὅτι τυγχάνει ἐπιδοκιμαστέα ἡ ὑπὸ τῆς σχολιαζομένης ἀποφάσεως δοθεῖσα λύσις, ὑπὸ τὴν δεδομένην συμφωνίαν ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου δὲν προϋποθέτει συγκατάθεσιν (σύμφωνον γνώμην) τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου. Καὶ ἂν τὸ Πειθαρχικὸν Συμβούλιον κρίνῃ, ὅτι ὁ μισθωτὸς δὲν διέπραξε τὸ δι' ὃ κατηγορήθη πειθαρχικὸν παράπτωμα ἢ δὲν συντρέχῃ λόγος ἐπιβολῆς τῆς ποινῆς τῆς ἀπολύσεως, ὁ ἐργοδότης κατὰ τὰ γενόμενα δεκτὰ πραγματικὰ περιστατικὰ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τῆς οὐσίας, ὡς ἐμφανίζει ταῦτα ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, διατηρεῖ τὸ δικαίωμα καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας διὰ σπουδαῖον λόγον, παρὰ τὴν ἀντίθετον γνώμην τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου. Ἡ περὶ προηγουμένης ἀκροάσεως τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου συμφωνία δὲν περιορίζει κατὰ ταῦτα τὸ δικαίωμα καταγγελίας τοῦ ἐργοδότου, ἀλλ' ἀπαιτεῖ διὰ τὴν καταγγελίαν λόγῳ διαπράξεως πειθαρχικοῦ παραπτώματος τὴν συνεργασίαν τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, τὸ ὁποῖον θέλει ἐκφράσει τὴν γνώμην του, μετὰ τὴν παροχὴν ἐξηγήσεων ἐκ μέρους τοῦ καλουμένου εἰς ἀπολογίαν μισθωτοῦ, περὶ τοῦ δεδικαιολογημένου ἢ μὴ τῆς ἀπολύσεως χάριν διαφωτίσεως τοῦ ἐργοδότου, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, περὶ τῆς πραγματικῆς καταστάσεως.

(6) Πρβλ. παραπομπὰς ἐν ὑποσημ. 4, πρὸς δὲ Α.Π. 410/1955, ΕΕΔ 14, σελ. 811, ἔνθα καὶ τὰ παρ' ἡμῶν ὑποστηριχθέντα ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου.

(7) *Nikisch*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 406, *Hueck - Nipperdey*, ἔνθ' ἀνωτ. τόμ. ΙΙ, σελ. 861, *Kaskel-Dersch*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 238, *Staudinger*, BGB, ἔκδ. 11η, 1958 § 626 ἀριθ. 52 καὶ αὐτόθι παραπομπάς. Παρέκκλισις γίνεται δεκτὴ ἐν σχέσει μὲ τὸν νόμον περὶ Συμβουλίων Ἐπιχειρήσεων, ὅταν ἔχῃ συμφωνηθῇ ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως χορηγήσεως τῆς συγκαταθέσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐκμεταλλεύσεως νὰ ἀποφαίνηται ἀνεξάρτητος διαιτητής. Πρβλ. BAG τῆς 6.11.1956 (3 AZR 42/1955).

Ὑπὸ τὰς συνθήκας ταύτας, ἃς δέχεται ὅτι συνέτρεξαν ἡ ἀπόφασις, δὲν φαίνεται νὰ παρεμβάλληται οὐσιώδης δυσχέρεια εἰς τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, ἀφοῦ πρὸς τὸ συμφέρον αὐτοῦ ἔχει θεσπισθῇ ἡ ἁπλῆ καὶ σύντομος διαδικασία προηγουμένης ἀκροάσεως τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου.

Ἑρμηνευομένης, ἔθεν, τῆς συμφωνίας ταύτης κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι αὕτη ἀντίκειται πρὸς τὸν σκοπόν, δι' ὃν ἐθεσπίσθη ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 672 Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ ἐλευθέρας καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁποτεδήποτε διὰ σπουδαῖον λόγον (8).

Ἄλλως δμως ἔχει τὸ ζήτημα, ἐὰν ὁ ἐργοδότης στερῆται τοῦ δικαιώματος καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας διὰ σπουδαῖον λόγον, ἄνευ σ υ μ φ ώ ν ο υ γ ν ώ μ η ς τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, καθ' ὅσον ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ καταγγελία δὲν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐλευθέρας βουλήσεως τοῦ ἐργοδότου, ἀλλ' ἐκ τῆς βουλήσεως τρίτου προσώπου.

Ὁμοίως, ὅταν διατηρῇ ὁ ἐργοδότης τὸ τοιοῦτον δικαίωμα καταγγελίας, πλὴν θεσπίζεται χάριν τοῦ συμφέροντος τοῦ μισθωτοῦ πολύπλοκος καὶ μακροχρόνιος πειθαρχικὴ διαδικασία, οἷον μακρὰ προθεσμία ἀπολογίας, ἀναγνώρισις δικαιώματος ἐφέσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐνώπιον Δευτεροβαθμίου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου κ.ἄ., ὁπότε ἡ τοιαύτη παρακωλυτικὴ τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἄμεσον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας διαδικασία δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ἀντίκειται εἰς τὰς ἀναγκαστικοῦ δικαίου διατάξεις τοῦ ἄρθρου 672 Ἀστικοῦ Κώδικος, καθ' ὃ παρεμβάλλουσα ο ὐ σ ι ώ δ η δ υ σ χ έ ρ ε ι α ν εἰς τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου.

Δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ σύμφωνος πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου ἡ παρακώλυσις τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου, ὅπως καταγγείλῃ ἀμέσως τὴν σύμβασιν ἐργασίας λόγῳ διαπράξεως παρὰ τοῦ μισθωτοῦ σοβαροῦ πειθαρχικοῦ παραπτώματος, συνιστῶντος σπουδαῖον λόγον (λ.χ. κλοπῆς, διαιοπραγιῶν κατὰ τοῦ ἐργοδότου κ.ἄ.) μέχρι περατώσεως τῆς θεσπισθείσης συμβατικῶς μακροχρονίου πειθαρχικῆς διαδικασίας.

Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἡ καταρτισθεῖσα συμφωνία εἶναι ἄκυρος καὶ ὁ ἐργοδότης δύναται ἀμέσως νὰ ἀπαλλαγῇ τοῦ τοιούτου μισθωτοῦ, καταγγέλλων ἀπροθέσμως τὴν σύμβασιν.

Ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω γενομένην διάκρισιν φρονοῦμεν, ὅτι ὀρθῶς ἡ σχολιαζομένη ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις ἐδέξατο, ὅτι τὰ τεθέντα ὑπὸ τὴν κρίσιν της πραγματικὰ περιστατικά, ὡς ἐμφανίζονται ὑπ' αὐτῆς, διότι δὲν ἔχομεν ὑπ' ὄψιν τὴν ἀναιρεσιβληθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ Δικαστηρίου τῆς οὐσίας, δὲν συνιστοῦν δυσχέρανσιν τοῦ δικαιώματος καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου διὰ σπουδαῖον λόγον.

III. Θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ δμως νὰ ἔχωμεν ἀντίθετον γνώμην ἐπὶ ἑνὸς ἑτέρου σημείου, θιγομένου ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως. Αὕτη φθέγγεται, ὅτι ἡ παράβασις τῆς περὶ προηγουμένης ἀκροάσεως τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου συμφωνίας ταύτης, οὔσης ὑποχρεωτικῆς κατ' ἄρθρον 361 Ἀστ. Κώδικος, ἐπιφέρει ἀ κ υ ρ ό τ η τ α τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ὡς προώρως χωρησάσης.

Ἡ παράλειψις δμως τῆς τηρήσεως τῆς πειθαρχικῆς διαδικασίας συνεπάγεται ἀκυρότητα τῆς γενομένης καταγγελίας μόνον εἰς τὰς ἑξῆς δύο περιπτώσεις:

α) Ἐὰν ἡ πειθαρχικὴ αὕτη διαδικασία ἔχῃ θεσπισθῇ ὑπὸ διατάξεως ἀντικειμενικοῦ δικαίου, ἤτοι νόμου, συλλογικῆς συμβάσεως, διαιτητικῆς ἀποφάσεως, κανονισμοῦ ἔχοντος ἰσχὺν νόμου ἢ ἑτέρας κανονιστικῆς διατάξεως, ὁπότε ἡ παράβασις τῆς διατάξεως ταύτης καθιστᾷ ἄκυρον τὴν καταγγελίαν κατ' ἄρθρον 174 Ἀστ. Κώδικος.

β) Ἐὰν ἡ πειθαρχικὴ διαδικασία ἔχῃ θεσπισθῇ συμβατικῶς, πλὴν ἐκ τῆς καταρτισθείσης συμφωνίας προκύπτει ρητῶς ἢ σιωπηρῶς, ὅτι ἄνευ τῆς τηρήσεως τῆς πειθαρχικῆς ταύτης διαδικασίας τὰ μέρη ἠθέλησαν, ὅπως ἡ καταγγελία εἶναι ἄκυρος, γε-

(8) Οὕτω καὶ LAG Frankfurt a.M. ἐν A.P. 54 Nr. 150 μὲ σχόλιον *Neumann - Duesberg*, ἥτις ἠσχολήθη μὲ ἀνάλογον περίπτωσιν καταγγελίας, γενομένης ἄνευ προηγουμένης ἀκροάσεως Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου.

γονὸς τὸ ὁποῖον πρέπει ἑκάστοτε νὰ προκύπτῃ ἐκ τῆς συμφωνίας (9).

Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ὁ τεθεὶς περιορισμὸς τῆς καταγγελίας (προηγουμένη ἀκρόασις τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου) ἔχει ἄμεσον ἐνέργειαν, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἡ ἀντικειμένη εἰς τὸν τεθέντα περιορισμὸν καταγγελία εἶναι ἄκυρος.

Ἡ προηγουμένη ἀκρόασις τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ συνιστᾷ προϋπόθεσιν τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας (Wirksamkeitsvoraussetzung) (10).

Ἐὰν ὅμως δὲν προκύπτῃ ἐκ τῆς συμφωνίας, ὅτι ἡ τήρησις τῆς πειθαρχικῆς διαδικασίας συνεφωνήθη ὡς προϋπόθεσις τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας, ἡ μὴ τήρησις τῆς πειθαρχικῆς διαδικασίας δὲν ἔχει ἄμεσον ἐνέργειαν ἐπὶ τῆς καταγγελίας, καθιστῶσα ταύτην ἄκυρον, ἀλλὰ συνεπάγεται τὰς συνεπείας ἀθετήσεως τῆς συμβάσεως κατὰ τὰ ἄρθρα 330, 335 Α.Κ., ἤτοι ὁ καταγγέλλας ἀντισυμβατικῶς ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν (11). Ἡ γενομένη καταγγελία εἶναι ἰσχυρά, ἀλλ' ὁ ἀπολυθεὶς μισθωτὸς δικαιοῦται νὰ ἀξιώσῃ ἀποζημίωσιν, διότι δὲν ἐτηρήθη ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου ἡ συμβατικὴ ὑποχρέωσις προηγουμένης ἀκροάσεως τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου. Ἐν προκειμένῳ ἡ ἀποζημίωσις δύναται νὰ συνίσταται εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ζημίας, ἣν ὑπέστη ὁ μισθωτὸς ἐκ τῆς στερήσεως τῶν μισθῶν του συνεπείᾳ τῆς ἀμέσου λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἤτις, ἐὰν ἐτηρεῖτο ἡ πειθαρχικὴ διαδικασία, δὲν θὰ ἐλύετο ἀμέσως, ἀλλὰ μετὰ πάροδον τοῦ ἀναγκαίου χρόνου περαιώσεως ταύτης.

Δὲν εὑρίσκει, ὅθεν, νόμιμον ἔρεισμα ἡ ἄποψις ὅτι ἡ παράβασις τοῦ περὶ οὗ πρόκειται συμβατικοῦ περιορισμοῦ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας συνεπάγεται τὴν ἀκυρότητα ταύτης ὡς προώρως γενομένης, ἀλλ' ἀντιθέτως, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἰσχυουσῶν ἐπὶ ἀθετήσεως τῆς ἐνοχῆς διατάξεων τοῦ Ἀστ. Κώδικος, δέον νὰ γίνηται δεκτόν, ὅτι ἡ ἀντικειμένη εἰς τὸν περιορισμὸν τοῦτον καταγγελία ἐπισύρει τὰς ἐκ τῆς ὑπαιτίου μὴ ἐκπληρώσεως τῆς παροχῆς συνεπείας.

Μόνον ἐὰν τὰ μέρη ἠθέλησαν ρητῶς, ὡς λ.χ. ἐὰν ὥρισαν τὴν τήρησιν τῆς πειθαρχικῆς διαδικασίας ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας, ἢ συνάγηται σιωπηρὰ βούλησις αὐτῶν, ὅπως προσδώσουν εἰς τὸν τεθέντα παρ' αὐτῶν περιορισμὸν ἄμεσον ἐνέργειαν ἐπὶ τῆς καταγγελίας, κατὰ χρῆσιν τῆς παρεχομένης αὐτοῖς συμβατικῆς ἐλευθερίας, μὴ περιοριζομένης ὅμως ὑπὸ κανόνος τινὸς ἀναγκαστικοῦ δικαίου, ἡ κατὰ παράβασιν τοῦ συμβατικοῦ περιορισμοῦ γενομένη καταγγελία εἶναι ἄκυρος.

Ἐκ τῆς σχολιαζομένης ὅμως ἀποφάσεως δὲν προκύπτει, ὅτι τὸ Δικαστήριον τῆς οὐσίας εἶχε δεχθῇ, ὅτι ὑπὸ τοιαύτην ἔννοιαν εἶχε θεσπισθῇ συμβατικῶς ἡ πειθαρχικὴ διαδικασία, ὅτι δηλ. ἡ μὴ τήρησις ταύτης εἶχε συμφωνηθῇ νὰ συνεπάγηται ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἀλλ' ἡ ἀκυρότης τῆς γενομένης κατὰ παράβασιν τῆς συμφωνίας καταγγελίας ἐκλαμβάνεται ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ὡς ἀναγκαία συνέπεια τῆς παραβάσεως. Τοιαύτη ὅμως ἐκδοχὴ ἀντίκειται πρὸς τὰς περὶ ἀθετήσεως τῆς ἐνοχῆς διατάξεις τοῦ Ἀστ. Κώδικος.

Ὀρθότερον συνεπῶς θὰ ἦτο, ἐὰν ἡ ἀναιρεσιβληθεῖσα ἀπόφασις οὐδὲν ἀνέφερε περὶ τοῦ ὑπὸ ποίαν ἔννοιαν εἶχε θεσπισθῇ ὑπὸ τῶν μερῶν ἡ πειθαρχικὴ διαδικασία, νὰ ἀνηρεῖτο αὕτη δι' ἔλλειψιν νομίμου βάσεως, δοθέντος ὅτι ἐξήρχετο τοῦ ἀκυρωτικοῦ ἐλέγχου ἡ ἑρμηνεία τῆς συμφωνίας ταύτης.

(9) Ἡ ἐξάρτησις τῆς καταγγελίας ἐκ προηγουμένης ἀκροάσεως ἢ συγκαταθέσεως Συμβουλίου (τρίτου προσώπου) δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τύπος τῆς καταγγελίας, ὥστε ἡ μὴ τήρησις αὐτοῦ ἐν ἀμφιβολίᾳ νὰ συνεπάγηται ἀκυρότητα κατὰ τὸ ἄρθρον 158 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀλλὰ πρόκειται περὶ περιορισμοῦ τῆς καταγγελίας, περὶ οὗ πρβλ. *Molitor*, Die Kündigung, ἔκδ. 2α, 1951 σελ. 199, 214.

(10) Πρβλ. *Neumann - Duesberg*, ἔνθ' ἀνωτ. ἐν σχέσει μὲ παράβασιν ἀκροάσεως Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, προβλεπομένου ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως.

(11) Πρβλ. σχετικὴν διάκρισιν ἐν *Molitor*, Die Kündigung, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 195.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΞΟΥΣΙΑ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΔΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΙΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Έννοια διατάξεως άρθρου 20 § 2 Ν. 3239/1955 περί συλλογικών διαφορών εργασίας

Ο τρόπος υπολογισμού επιδόματος εύδοκίμου παραμονής έν τῷ αὐτῷ βαθμῷ διά συλλογικής συμβάσεως έργασίας, συναπτομένης μέ τάς άποδοχάς τῶν μισθωτῶν, άποτελεῖ θέμα άναγόμενον είς τήν οίκονομικήν πολιτικήν τῆς Κυβερνήσεως καί ύπάγεται είς τήν άρμοδιότητα τῶν Ὑπουργῶν κατ' άρθρ. 20 § 2 Ν. 3239 1955.— Ἀναγκαία ὅμως ἡ αἰτιολόγησις τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ εἰδικοῦ καθορισμοῦ τῆς ἀντιθέσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἀποφάσεως διαιτησίας πρός ὡρισμένην γραμμήν τῆς γενικῆς ἢ εἰδικῆς οἰκονομικῆς ἢ κοινωνικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως.

Τό ἱστορικόν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Μεταξύ τῆς ἐν Ἀθήναις ἑδρευούσης Ἀνωνύμου Τραπεζιτικῆς Ἑταιρείας ὑπό τήν ἐπωνυμίαν «Ἐθνική Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος καί Ἀθηνῶν Α. Ε.» ἀφ' ἑνός καί τοῦ ἐν Ἀθήναις ἑδρεύοντος σωματείου «Σύλλογος Ὑπαλλήλων Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος» καί τοῦ ἐν Ἀθήναις ἐπίσης ἑδρεύοντος σωματείου «Σύλλογος Ὑπαλλήλων Τραπέζης Ἀθηνῶν» ἀφ' ἑτέρου ὑπεγράφη ἡ ἀπό 5 Ἰουνίου 1958 συλλογική σύμβασις ἐργασίας, δι' ἧς εἰς ὑπαλλήλους τῶν πρώτων ὡς ἄνω συμβαλλομένων, κεκτημένους ὡρισμένους βαθμούς, ἐχορηγήθη μετά πραγματικήν εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν τριετῆ ἢ διετῆ (ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ) προσαύξησις 15ο/ο ἐπί τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τοῦ ἀντιστοίχου βαθμοῦ.

Ἡ συλλογική αὕτη σύμβασις ἐργασίας, ὑποβληθεῖσα πρός τούς Ὑπουργούς Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας, ἐκυρώθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 37883/7921 τῆς 30.6.1958 (ΕΕΔ 17, 843) κοινῆς τῶν ἄνω Ὑπουργῶν ἀποφάσεως, τροποποιηθεῖσα κατά τό σημεῖον αὐτῆς, καθ' ὃ ἡ χορηγουμένη προσαύξησις ὡρίζετο εἰς ποσοστόν, ὁρισθέντος συγκεκριμένου δι' ἕκαστον βαθμόν ποσοῦ προσαυξήσεως.

Τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς ἐζητήθη ὑπό τοῦ Συλλόγου Ὑπαλλήλων Τραπέζης Ἀθηνῶν ἡ ἀκύρωσις, ὡς λόγοι δέ αὐτῆς προεβλήθησαν παράβασις νόμου καί ἀναιτιολογήτου.

Ἐπελήφθη τό Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καί διά τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του τοῦ θέματος περί τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 20 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» (ΕΕΔ 17, 207), ὡς ἐτροποποιήθη διά τοῦ ἄρθρου 7 § 1 τοῦ ν. δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 17, 207) ὡς πρός τό δικαίωμα τῶν Ὑπουργῶν διά τροποποίησιν ἢ μή ἔγκρισιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἐφ' ὅσον αὕτη ἀντίκειται εἰς τήν γενικήν ἢ εἰδικήν οἰκονομικήν ἢ κοινωνικήν πολιτικήν τῆς Κυβερνήσεως (βλέπε ὁμοίως καί Σ. Ε. 2983/1958, εἰσηγητής Δ. *Τσιμαράτος*, ΕΕΔ 18, σελ. 17, Σ. Ε. 598/1959, εἰσηγητής Δ. *Τσιμαράτος*, ΕΕΔ 18, 476).

Ὡς παρετηρήθη (Δ. Κ. *Καλομοίρης*, ΕΕΔ 14, 507), διά τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως τίθεται εἰς δευτέραν μοῖραν ἡ βούλησις τῶν μερῶν καί ὁ συμβατικός χαρακτήρ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως δέ τοῦ ἂν πράγματι ἡ διάταξις αὕτη ἀντιτίθεται πρός τάς σχετικάς περί συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας διατάξεις τοῦ Συντάγματος (οὕτω Δ. Κ. *Καλομοίρης*, ἔνθ' ἀνωτ.), ἡ ἀνάγκη τῆς σαφοῦς αἰτιολογήσεως τῶν σχετικῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, κατά τήν σταθεράν νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, θά βοηθήσῃ εἰς τήν ὀρθήν χρῆσιν τῆς εἰδικῆς αὐτῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ, ἡ ὁποία πάντως ἀφαιρεῖ ἀπό τῶν συμβαλλομένων ἐλευθερίαν πρός συνομολόγησιν ὅρων ἐργασίας καί ἀμοιβῆς κατά τήν ἰδίαν αὐτῶν βούλησιν.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 955/1959, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητής ὁ Σύμβουλος κ. *Χ. Παναγιωτόπουλος*
Δικηγόρος ὁ κ. Β. Κιόρτσης

Διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως διώκεται παραδεκτῶς καί ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 37883/7921 τῆς 30ῆς Ἰουνίου 1958 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας, δι' ἧς ἐνεκρίθη, μετά τροποποίησιν, ἡ ἀπό 5 Ἰουνίου 1958 συλλογική σύμβασις ἐργασίας περί ἐπιδομάτων παραμονῆς ἐν τῷ βαθμῷ ἐνίων κατηγοριῶν τοῦ προσωπικοῦ Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καί Ἀθηνῶν, καθ' ὃ μέρος δι' αὐτῆς τό ἐπίδομα εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ καθωρίσθη οὐχί εἰς ποσοστόν ἐπί τοῦ βασικοῦ

μισθοῦ, ὡς ὥριζεν ἡ συλλογικὴ σύμβασις, ἀλλ' εἰς σταθερὸν κατὰ βαθμὸν χρηματικὸν ποσόν.

Τὸ ἄρθρον 20 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» ὁρίζει, ὅτι ἐν ᾗ περιπτώσει συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἢ ἀπόφασις διαιτησίας ἀντίκειται εἰς τὴν γενικὴν ἢ εἰδικὴν οἰκονομικὴν ἢ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως οἱ Ὑπουργοὶ Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας δύνανται νὰ μὴ ἐγκρίνουν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἢ καὶ νὰ τροποποιοῦν τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν διαιτησίας δι' ἠτιολογημένης κοινῆς ἀποφάσεώς των, ἐκδιδομένης μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἰδίου νόμου προβλεπομένου Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἐντὸς τασσομένης προθεσμίας καὶ δημοσιευομένης εἰς τὴν «Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως».

Ὁ τρόπος ὑπολογισμοῦ τοῦ ἐπιδόματος εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ καὶ εἰδικώτερον τὸ ἐὰν τὸ ἐπίδομα τοῦτο καθορίζηται εἰς ὡρισμένον ποσοστὸν ἐπὶ τοῦ μισθοῦ ἢ εἰς ὡρισμένον κατὰ βαθμὸν σταθερὸν ποσόν ἀποτελεῖ θέμα, ὅπερ, συναπτόμενον μὲ τὴν ἐξάρτησιν ἢ μὴ τοῦ ἐπιδόματος ἐκ τοῦ ποσοῦ τοῦ μισθοῦ καὶ τῶν ἐνδεχομένων αὐξομειώσεων αὐτοῦ καὶ συνεπῶς μὲ τὸ ἑκάστοτε ὕψος τοῦ ἐπιδόματος καὶ τῶν ἀποδοχῶν ἐν γένει, ἀνάγεται εἰς τὴν σφαῖραν τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως, ἐν ὄψει τῆς ὁποίας ἡ μνησθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρ. 20 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 παρέχει εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας τὴν ἁρμοδιότητα μὴ ἐγκρίσεως ἢ τροποποιήσεως τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἢ τῶν ἀποφάσεων διαιτησίας. Κατ' ἀκολουθίαν ὁ λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, τροποποιήσασα τὸν κατὰ τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ὁριαθέντα τρόπον ὑπολογισμοῦ τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος, ἐξεδόθη καθ' ὑπέρβασιν τῆς ὑπὸ τῆς ρηθείσης διατάξεως τοῦ νόμου παρασχεθείσης ἐξουσίας, τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς νόμῳ ὀβάσιμος.

Κατὰ τὴν αὐτήν, ὡς ἄνω, διάταξιν τοῦ ἄρθρου 20 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 ἡ δι' ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας μὴ ἔγκρισις ἢ τροποποίησις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἀποφάσεως διαιτησίας, ἀποτελοῦσα ἐπέμβασιν τῆς Δημοσίας Διοικήσεως ἐπὶ τῶν ἐλευθέρως γενομένων δεκτῶν ὑπὸ τῶν συμβληθέντων μερῶν ἢ ἀποφασισθέντων ὑπὸ τῆς κατὰ νόμον διαιτησίας, προβλέπεται ὡς ἐξαιρετικὸν ὅλως δικαίωμα, ἡ ἄσκησις τοῦ ὁποίου ἐπετράπη οὐ μόνον ἐντὸς συντόμου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας καὶ κατόπιν προηγουμένης γνώμης εἰδικοῦ συλλογικοῦ ὀργάνου τῆς Διοικήσεως, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς κατὰ νόμον αἰτιολογήσεως τῆς σχετικῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἡ νόμιμος δὲ αἰτιολογία αὐτῆς συνίσταται εἰς εἰδικὸν καθορισμὸν τῆς ἀντιθέσεως τῆς μὴ ἐγκρινομένης ἢ τῆς τροποποιουμένης συλλογικῆς συμβάσεως ἢ ἀποφάσεως διαιτησίας πρὸς ὡρισμένην γραμμὴν τῆς ἀκολουθουμένης γενικῆς ἢ εἰδικῆς οἰκονομικῆς ἢ κοινωνικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ προσβαλλομένη ἐν προκειμένῳ ἀπόφασις περὶ τροποποιήσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, οὐδεμίαν περιλαμβάνουσα εἰς τὸ σῶμα αὐτῆς εἰδικήν, κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἔννοιαν, αἰτιολογίαν, ἀναφέρεται εἰς τὴν προηγηθεῖσαν αὐτῆς ἀπὸ 20 Ἰουνίου 1958 γνωμοδότησιν τοῦ ἁρμοδίου κατὰ νόμον Συμβουλίου, βεβαιοῦσα ὅτι ταύτην ἀποδέχεται ἐν μέρει μόνον, ἄνευ εἰδικωτέρου καθορισμοῦ τῶν ἐν αὐτῇ λόγων, οὓς καὶ μόνον ἐδέχθη. Ἐξ ἄλλου καὶ ἡ γνωμοδότησις αὕτη ἐπικαλεῖται ὡς κύριον λόγον, δι' ὃν ὁ εἰς ποσοστὰ ἐπὶ τοῦ μισθοῦ προσδιορισμὸς τοῦ ἐπιδόματος εὐδοκίμου παραμονῆς ἀντίκειται εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ τοιοῦτος προσδιορισμὸς ἐκμηδενίζει τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ κατεχομένου βαθμοῦ καὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου βαθμοῦ, τοῦθ' ὅπερ ἀντίκειται, κατὰ τὴν γνωμοδότησιν, πρὸς τὰ κρατοῦντα ἐπὶ δημοσίων ὑπαλλήλων. Ἀλλὰ καὶ τὰ εἰς δημοσίους ὑπαλλήλους παρεχόμενα ἐπιδόματα εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ βαθμῷ μηδενίζουν, κατὰ κανόνα, τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ κατεχομένου καὶ τοῦ ἀνωτέρου βαθμοῦ καὶ συνεπῶς οὐδ' ἡ ἐπίκλησις τῶν ἐπὶ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων κρατούντων αἰτιολογεῖ νομίμως τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν.

Κατὰ ταῦτα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τυγχάνει μὴ νομίμως ἠτιολογημένη καὶ ὡς τοιαύτη ἀκυρωτέα κατὰ τὸν βασίμως προβαλλόμενον λόγον ἀκυρώσεως.

Διὰ ταῦτα

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν ἀκυρώσεως.

Ἀκυροῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 37883/7921 τῆς 30ῆς Ἰουνίου 1958 κοινὴν ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, καθ' ὃ μέρος αὕτη καθώρισεν, εἰς ὡρισμένα κατὰ βαθμὸν σταθερὰ ποσὰ τὸ ἐπίδομα εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ βαθμῷ τῶν ἐν αὐτῇ μνημονευομένων κατηγοριῶν ὑπαλλήλων.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΤ' ΑΡΘΡ. 672 ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ

Συμφωνία περί προηγουμένης αποφάνσεως Πειθαρχικού Συμβουλίου

Καταγγελία συμβάσεως έργασίας διά σπουδαίον λόγον, κατ' άρθρον 672 Αστικού Κώδικος, οποτεδήποτε άνευ τηρήσεως προθεσμίας, μή άντικειμένης εις την διάταξιν της συμφωνίας περί άσκήσεως του δικαιώματος του έργοδότου πρός καταγγελίαν της συμβάσεως έργασίας ωρισμένου χρόνου ούχί πάραυτα, άλλά μετά κλήσιν του μισθωτού πρός απολογίαν και απόφανσιν του συνεστημένου διά πειθαρχικάς παραβάσεις Συμβουλίου, έφ' όσον ή πράξις ή ή παράλειψις του μισθωτού προβλέπεται ως πειθαρχικόν παράπτωμα.—Συνέπεια της παραβάσεως της συμφωνίας, ούσης υποχρεωτικής κατ' άρθρον 361 Αστικού Κώδικος, ή άκυρότης της καταγγελίας συμβάσεως, ως προώρως χωρησάσης.

Αναιρείται υπό της κατωτέρω αρεοπαγιτικής αποφάσεως ή υπ' αριθ. 677/1958 απόφασις του Πρωτοδικείου Μυτιλήνης, ως εφετείου.

Υπέκειτο σύμβασις έργασίας ωρισμένου χρόνου, διά την οποίαν προέκυψε θέμα εφαρμογής του άρθρου 672 του Αστικού Κώδικος (καταγγελία διά σπουδαίον λόγον πρό της παρόδου του χρόνου αύτης).

Ως γνωστόν, ή διάταξις αύτη, μετά την διά του άρθρου 38 του Εισαγωγικού του Αστ. Κώδικος Νόμου 2783/1941 διατήρησιν εν ισχύϊ του νόμου 2112/1920 περί υποχρεωτικής καταγγελίας της συμβάσεως έργασίας ιδιωτικών υπαλλήλων και του β. δ. 16/18 Ιουλίου 1920 περί επεκτάσεως του νόμου 2112/1920 και επί των τεχνιτών, εργατών και υπηρετών, δεν εφαρμόζεται ήδη επί συμβάσεων εργασίας αορίστου χρόνου, περιοριζομένης της εφαρμογής μόνον επί των συμβάσεων εργασίας ωρισμένου χρόνου και επί των μη διεπομένων υπό του νόμου 2112/1920 ή του β. δ. 16/18 Ιουλίου 1920 (βλέπε ΕΕΔ 18, 583, ένθα σημειώσεις μιας και παραπομπαί εις θεωρίαν και νομολογίαν).

Προέκυψεν εν προκειμένω το ζήτημα, αν ήτο απαραίτητος διά το κύρος της απολύσεως και ή προηγουμένη άκρόασις του υφισταμένου εις την περίπτωσιν Πειθαρχικού Συμβουλίου και ή αρεοπαγιτική απόφασις έδωκε την εν αύτη λύσιν (βλέπε περί αύτης *Βασ. Παντ. Βασιλείου*, ανωτέρω σελ. 633).

Αρείου Πάγου 244/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων και Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Δικηγόροι οι κ. κ. Η. Παρασκευάς, Μ. Κάμφωνας, Α. Λίποβατς, Κ. Κυριαζής, Πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Δέον να συνεκδικασθή λόγω συναφείας ή από 2.2.1959 αίτησις του Ιδρύματος «Φιλανθρωπικά Καταστήματα Μυτιλήνης» περί αναιρέσεως της αποφάσεως.

Νομίμως παρεμβαίνει διά των προτάσεων ο και κατά την έκκλητον δίκην παραστάς Υπουργός των Οικονομικών, συμφώνως τω άρθρω 126 νόμου 2039/1939.

Επί της από 2 Φεβρουαρίου 1959 αιτήσεως του Ιδρύματος «Φιλανθρωπικά Καταστήματα Μυτιλήνης».

Η αίτησις αναιρέσεως του νικήσαντος κατά την έκκλητον δίκην Ιδρύματος, πλήττουσα την κρίσιν της προσβαλλομένης αποφάσεως, καθ' ο μέρος δι' αύτης απερρίφθησαν αι υπό του αναιρεσείοντος προβληθείσαι ένστάσεις 1) περί άκυρότητος της συμβάσεως έργασίας λόγω παραβιάσεως του νόμου 516/1948 και 2) περί απαραδέκτου της αγωγής λόγω παρόδου της υπό του άρθρου 6 νόμου 3198/1955 οριζομένης τριμήνου αποσβεστικής προθεσμίας, είναι απορριπτέα, συμφώνως τω άρθρω 831 Πολ. Δικ., ως ετροποποιήθη υπό του νόμου 3810/1957, διότι ούτε διά της αγωγής προεβλήθη, ούτε διατείνεται ο αναιρεσείων, ότι καθυστεροϋνται μισθοί του αναιρεσιβλήτου διά τον μέχρι της καταγγελίας της συμβάσεως χρόνον ή υφίσταται άλλη τυχόν απαίτησις, ερειδομένη επί της συμβάσεως έργασίας, ότε και μόνον θά ήσκει έννομον επιρροήν λόγω δεδικασμένου ή βεβαιωθείσα διά της προσβαλλομένης αποφάσεως έγκυρότης της συμβάσεως έργασίας.

Επί της από 12 Νοεμβρίου 1958 αιτήσεως του Π. Α**.:

Εκ της διατάξεως του άρθρου 672 Αστικού Κώδικος, οριζούσης ότι εκάτερον των μερών δικαιούται κατά πάσαν περίπτωσιν να καταγγείλη την σύμβασιν έργασίας διά σπουδαίον λόγον οποτεδήποτε άνευ τηρήσεως προθεσμίας, του δικαιώματος τούτου μη δυναμένου να αποκλεισθή διά συμφωνίας, σαφώς συνάγεται, ότι δεν αντίκειται εις την διάταξιν ταύτην ή συμφωνία, καθ' ην το δικαίωμα του εργοδότου προς καταγγελίαν της συμβάσεως έργασίας ωρισμένου χρόνου θά άσκήται ούχί πάραυτα, άλλά μετά κλήσιν του μισθωτού προς απολογίαν και απόφανσιν του συνεστημένου διά πειθαρχικάς παραβάσεις Συμβουλίου, εφ' όσον ή πράξις ή ή παράλειψις του μισθωτού προβλέπεται ως πειθαρχικόν παράπτωμα και υπό την έννοιαν ότι ο εργοδότης, διαφωτιζόμενος άπλως περί της πραγματικής καταστάσεως, δεν αποξενούται της υπό του νόμου παρεχομένης αύτω εξουσίας, όπως προβή ελευθέρως εις καταγγελίαν της συμβάσεως, παρά την απόφανσιν του Πειθαρχικού Συμβουλίου, ήτις τυχόν δεν ανεύρε τα

στοιχεία πειθαρχικοῦ παραπτώματος, ἡ παράβασις δὲ τῆς συμφωνίας ταύτης, οὔσης ὑποχρεωτικῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 361 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐπιφέρει ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ὡς προώρως χωρησάσης. Ἀφ' ἑτέρου ἐπὶ μισθωτῶν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κοινωφελοῦς Ἱδρύματος «Φιλανθρωπικὰ Καταστήματα Μυτιλήνης» κατ' οὐδεμίαν διάταξιν τῶν ὡς ἔπεται νόμων ἀπαιτεῖται, ὅπως ἡ τοιαύτη συμφωνία περιληφθῇ εἰς Κανονισμὸν κυρούμενον ὑπὸ τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς. Καὶ δὴ 1) ὁ νόμος 3417/1927 καὶ τὸ εἰς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐκδοθὲν ἀπὸ 26.1.1928 β. δ/γμα περὶ κυρώσεως τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἀναφερομένου ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν τρόπον διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, μὲ παντελῆ ἔλλειψιν ρυθμίσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας μετὰ τοῦ προσωπικοῦ του. 2) Τὸ ἄρθρον 98 § 2 νόμου 2039/1939 προβλέπει μὲν περὶ συντάξεως ὀργανισμοῦ ἢ καταστατικοῦ τῶν κοινωφελῶν Ἱδρυμάτων, κυρουμένου ὑπὸ τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς, ἀναφερομένου δὲ εἰς τὴν διοίκησιν, διαχείρισιν, ἐκπροσώπησιν τοῦ Ἱδρύματος, ἐκλογὴν διοικητῶν, ὡς καὶ εἰς τὴν «πρόσληψιν καὶ ἀντιμισθίαν τοῦ ἀπαραιτήτου προσωπικοῦ», μεταξὺ ὅμως τῶν τελευταίων τούτων πράξεων δὲν περιλαμβάνεται ἡ μνησθεῖσα συμφωνία, ἥτις διέπει τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως καὶ δὴ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀκυρότητος τῆς εἰδικῆς ταύτης συμφωνίας, ἐὰν δὲν ἤθελε περιβληθῇ αὕτη τὴν μνησθεῖσαν διατύπωσιν, ἀλλὰ καὶ περαιτέρω ἀκόμη, ἂν τοιοῦτος κεκυρωμένος Κανονισμὸς δὲν ἐξεδόθη (ὡς ἐν προκειμένῳ) ὅσον ἀφορᾷ τὸν τρόπον «προσλήψεως» τοῦ προσωπικοῦ, οὐδαμῶς βεβαίως πάσχει ἀκυρότητα ἡ ἐν τοῖς πράγμασι γενομένη «πρόσληψις». 3) Τὸ ἄρθρον 7 νόμου 3414/1955, ὅπερ περιέχει ὁμοίαν διάταξιν, ἀφορῶσαν εἰδικῶς τὸ ἀναιρεσιβλητον, καὶ ὁρίζει ἐν παραγράφῳ 2, ὅτι μέχρις ἐκδόσεως τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου ὀργανισμοῦ ἢ ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ ἰσχύουν οἱ ἄχρι τοῦδε τελοῦντες ἐν ἰσχύϊ καὶ τέλος 4) τὸ ἄρθρον 4 § 3 νόμου 396/1941, δι' οὗ ἐπεβλήθη ἡ προσαρμογὴ τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀνωτέρω νόμου 2039/1939.

Ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς ἀγδόης αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἀπέρριψε τὸν ἀπαρτίζοντα τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος, διευθυντοῦ τοῦ Βοστανείου Νοσοκομείου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, περὶ ἀκυρότητος τῆς γενομένης τὴν 13.7.1956 καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἥτις εἶχε συναφθῇ δι' ὡρισμένον χρόνον, ἤτοι ἐπὶ δεκαετίαν μέχρι τῆς 31.3.1960, λόγῳ τῆς μὴ κλήσεως αὐτοῦ εἰς ἀπολογίαν ἐπὶ τῇ φερούσῃ τὸν χαρακτῆρα πειθαρχικοῦ παραπτώματος πράξει, δι' ἣν ἀπελύθη, καὶ χωρὶς νὰ ἀποφανθῇ περὶ αὐτῆς τὸ ἁρμόδιον Πειθαρχικὸν Συμβούλιον, παρὰ τὸν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1947 ἐκδοθέντα ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κανονισμὸν ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας, εἰς ὃν προσεχώρησεν ὁ ἀναιρεσείων, ἐπὶ τῇ ἐσφαλμένῃ αἰτιολογίᾳ ὅτι ὁ Κανονισμὸς οὗτος, «μὴ κυρωθεὶς διὰ νόμου, δὲν ἀποτελεῖ συμβατικὸν δίκαιον δεσμεῦον τὸν ἐργοδότην». Οὗτος ὅμως ἀποφηνάμενον ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς ἐν τῇ ἠηθείσῃ σκέψει διατάξεις οὐσιαστικοῦ νόμου καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ. καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου, παραπεμπτέα δὲ εἶναι ἡ ὑπόθεσις ἐνώπιον τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 834 § 1 Πολ. Δικ., ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 3810/1957 (*).

(*) Τὸ σχετικὸν ἐκ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως, ὑπ' ἀριθ. 677/1958 τοῦ Πρωτοδικείου Μυτιλήνης, πρὸς τὸ θέμα τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἀπόσπασμα ἔχει ὡς ἑξῆς:

Δὲν ἐπιτρέπεται, ὅπως ἐκ τῶν προτέρων ὡρισμένα γεγονότα θεωρηθῶσιν, ὅτι δὲν συνιστῶσι σπουδαῖον λόγον, ἂν καὶ ἀντικειμενικῶς ἐξεταζόμενα συνιστῶσι τοιοῦτον, ἢ ὅτι ἡ καταγγελία θὰ ἐπιτρέπηται δυνάμει ὡρισμένων μόνον λόγων, ἀποκλειομένων τῶν λοιπῶν ἢ ὅτι καὶ διὰ τὴν διὰ σπουδαῖον λόγον καταγγελίαν θὰ ἀπαιτῆται ἡ τήρησις προθεσμίας. Ἀντιθέτως θὰ εἶναι ἐπιτρεπτὴ ἡ συμφωνία, δι' ἧς αὐξάνονται οἱ σπουδαῖοι λόγοι. Αἱ ἄνω συμφωνίαι δὲν θὰ εἶναι ἐπιτρεπταί, ἐὰν συνάπτωνται διὰ συμβάσεως μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων ἢ τίθενται διὰ Κανονισμοῦ, μὴ ἐπεχόντος ἰσχὺν νόμου, διότι, ἐὰν οὗτος ἔχῃ ἰσχὺν νόμου, ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως θὰ γίνηται μόνον διὰ τοὺς ἐν τῷ Κανονισμῷ ἀναφερομένους λόγους, διότι οἱ ἰσχὺν νόμου ἐπέχοντες Κανονισμοὶ ἀποτελοῦσι συμβατικὸν δίκαιον μεταξὺ τῶν δι' αὐτῶν συμβληθέντων καὶ δεσμεύουσιν οὐ μόνον τὸν ἐργαζόμενον, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐργοδότην.

Τὸ ἄρθρον 672 Α.Κ. δὲν καθορίζει τὰ γεγονότα, ἅτινα θὰ πρέπει νὰ χαρακτηρίζωνται ὡς σπουδαῖοι λόγοι. Ὡς ἐκ τούτου εἰς τὸν Δικαστὴν θὰ ἀπόκειται εἰς ἑκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν νὰ κρίνῃ, ἐὰν τὰ πρὸ αὐτοῦ τιθέμενα πραγματικὰ περιστατικὰ συνιστῶσιν ἢ μὴ τὸν ὑπὸ τοῦ ἄνω ἄρθρου ἀπαιτούμενον σπουδαῖον λόγον, τὰ ὁποῖα ὅμως δέον νὰ κρίνωνται ἀντικειμενικῶς, ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπάρξεως ἢ ἀνυπαρξίας πταίσματος παρὰ τῷ ἀντισυμβαλλομένῳ, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἐν ταῖς συναλλαγαῖς ἀπαιτουμένης καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν (ὅρα *Καυκᾶ*, Ἐναχ. Δίκαιον, ἔκδ. β' ὑπὸ τὰ ἄρθρα 648 καὶ 672, *Καποδίστριαν*, Θέμ. ΞΒ' σελ. 41 - 43, *Κ. Ἀπαστολίδην*, ὑπὸ τὰ ἄρθρα 648 καὶ 672, *Ζέπον*, σελ. 380 - 381).

Ἐν προκειμένῳ ὁ ἐκκαλῶν (ἐνάγων) ἰσχυρίσθη πρωτοδίκως καὶ ἰσχυρίζεται καὶ νῦν διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεών του, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐναγομένου συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ δευτέρου εἶναι ἀνίσχυρος, ὡς γενομένη διὰ λόγους μὴ ἀναφερομένους ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας, δυνάμει τῆς ὁποίας προσελήφθη καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ περιοριστικῶς ἀναφέρονται οἱ σπουδαῖοι λόγοι καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ὅμως οὗτος εἶναι, συμφώνως πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, ἀπορριπτέος ὡς μὴ νόμιμος, ὅ-

ΠΑΡΑΙΤΗΣΙΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΑΠΟΧΩΡΟΥΝΤΟΣ ΚΑΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ἀποζημίωσις προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε. κατὰ Γενικὸν αὐτοῦ Κανονισμόν

Ἰσχὺς Γενικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε., κυρωθέντος διὰ Διατάγματος, ὡς Νόμου.—Δυνατὴ ἀνάθεσις ὑπὸ χρονικὸν περιορισμὸν ὑπηρεσιακῆς λειτουργίας κατωτέρας τοῦ βαθμοῦ τοῦ ὑπαλλήλου.—Συνέπεια εἰς περίπτωσιν παραβιάσεως τῆς διατάξεως τοῦ Κανονισμοῦ.—Ἀποζημίωσις προσωπικοῦ ἐπὶ τῇ ἀποχωρήσει ἐκ τῆς ἐργασίας.— Ἔγκυρος παραίτησις ἀπὸ ταύτης, μὴ προκειμένης διατάξεως ἀναγκαστικοῦ δικαίου.— Ἄκυρος ἡ παραίτησις ἀπὸ κτηθέντος δικαιώματος μετὰ τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὅταν ἐπιτάσσηται τοῦτο ὑπὸ τοῦ Νόμου ἢ πρόκειται περὶ ἀξιώσεων ἀναφερομένων εἰς τὰ ἐλάχιστα ὅρια ἀποδοχῶν, καθοριζομένων διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ὑπουργικῶν ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων.

Ἐπικυροῦται ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 8515/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, (παρατιθεμένη καὶ αὐτὴ κατωτέρω).

Προέκυψε καὶ πάλιν (βλέπε καὶ Α. Π. 726/1958, εἰσηγητὴς *Λ. Ροζάκης*, ΕΕΔ 17, 1287) τὸ ζήτημα, ἂν ἠδύνατο εἰς τὴν περίπτωσιν (ἀξιώσεως ἐπὶ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920 δυνάμει τοῦ ἰσχύν νόμου ἐπέχοντος Κανονισμοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε.) νὰ χωρήσῃ ἐπιτρεπτῶς παραίτησις ἀπὸ τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης.

(Σημειωτέον ὅτι τὸ Πρωτοδικεῖον, ἐνῷ ἀνεγνώρισεν ὡς νόμιμον τὴν ἀξίωσιν τοῦ μισθωτοῦ διὰ λῆψιν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων δυνάμει τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ καὶ ἀπέρριψε τὴν ἔνστασιν τοῦ ἐργοδότου Ο.Τ.Ε. περὶ παραιτήσεως τοῦ μισθωτοῦ δυνάμει τῆς αὐτῆς ἐξωφλητικῆς ἀποδείξεως ὡς μὴ νόμιμον, δεχθὲν ὅτι ἡ παραίτησις ἦτο ἀνίσχυρος, ὡς ἀφορῶσα εἰς νομίμους ἀποδοχὰς καὶ ἀντιτιθεμένη εἰς τοὺς περὶ τούτων ἀναγκαστικοῦ δικαίου κανόνας, προκειμένου περὶ παραιτήσεως ἀπὸ τῆς δυνάμει τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ παρεχομένης ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, ἐδέχθη ἰσχυρὰν τὴν παραίτησιν, εἰπὸν ὅτι ἡ ἀποζημίωσις αὕτη τοῦ Κανονισμοῦ δὲν ταυτίζεται κατ' ἔννοιαν πρὸς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112, ὥστε ἡ παραίτησις νὰ εἶναι ἄκυρος κατ' ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ. ν. 547/1937, οὕτω καὶ ἡ Α. Π. 726/1958, ἔνθ' ἄνωτ.

Ἐν τούτοις θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ σημειώσωμεν, ὅτι δὲν ἐννοεῖται διατί, προκειμένου περὶ παραιτήσεως ἀπὸ τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων (ἀξιώσεως μισθοῦ), τὰ ὁποῖα παρέχονται δυνάμει τοῦ Κανονισμοῦ, ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου, βασισθεῖσα εἰς τὴν ἀναγκαστικοῦ δικαίου διάταξιν αὐτὴν τοῦ Κανονισμοῦ ἐθεώρησε τὴν παραίτησιν ἀνίσχυρον (καὶ ὀρθῶς) καὶ προκειμένου περὶ παραιτήσεως ἀπὸ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, ἡ ὁποία καὶ αὐτὴ παρέχεται δυνάμει τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ, προσέφυγεν εἰς τὸ μὴ ἔχον ἐν προκειμένῳ πράγματι ἐφαρμογὴν (βλέπε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 1286 ἐπ.) ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἡρμηνεύθη, ἵνα κρίνῃ περὶ τοῦ κύρους τῆς παραιτήσεως, ἀφοῦ τοῦτο ἦτο κριτέον πάλιν βάσει τοῦ Κανονισμοῦ, τὸν ὁποῖον ἐθεώρησεν ὡς πρὸς τὰς ἀποδοχὰς ὡς νόμον δημοσίας τάξεως).

Ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις ἐδέχθη, ὅτι ἡ παραίτησις (ἀπὸ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 τῆς παρεχομένης ὑπὸ τοῦ ἐν λόγῳ Κανονισμοῦ) εἶναι ἔγκυρος, διότι δὲν πρόκειται περὶ διατάξεως ἀναγκαστικοῦ δικαίου, ἀφοῦ ἡ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀποχώρησις τοῦ ἀναιρεσείοντος, δι' ἣν παρεσχέθη αὐτῷ ἡ ἀποζημίωσις, ἐπῆλθε κατόπιν αἰτήσεως αὐτοῦ.

Ἀλλ' ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι, κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 3105/1954 προσθήκην, πρὸς ἀπόλυσιν ἕνεκα συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας ἐξομοιοῦται καὶ ἡ κατ' αἴτησιν τοῦ προσωπικοῦ ἀπόλυσίς του, θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ διερωτηθῶμεν διατί ἀποτελεῖ κριτήριον τοῦ μὴ χαρακτηρισμοῦ τῆς σχετικῆς διατάξεως ὡς ἀναγκαστικοῦ δικαίου τὸ ὅτι ἡ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀποχώρησις τοῦ ὑπαλλήλου, διὰ τὴν ὁποίαν παρέχεται ἡ ἀποζημίωσις, ἐπέρχεται κατόπιν αἰτήσεως αὐτοῦ;

Τὸ θέμα δὲν εἶναι, νομίζομεν, ἂν ἡ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀποχώρησις ἐπέρχεται τῇ βουλήσει τοῦ μισθωτοῦ, διότι αὐτὸ ἀκριβῶς ὁρίζει ἡ διάταξις, ὅτι δηλαδὴ ὁ ἀποχωρῶν ὑπάλληλος δικαιοῦται τῆς ἀποζημιώσεως.

Τὸ θέμα εἶναι, ἂν ἡ βούλησις τοῦ μισθωτοῦ περὶ παραιτήσεως ἀπὸ τοῦ δικαιώματος τῆς ἀποζημιώσεως εἶναι ἰσχυρὰ καὶ τοῦτο θὰ κριθῇ ἐκ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ Κανονισμοῦ ὡς νόμου δημοσίας τάξεως ἢ μὴ (περὶ τοῦ ὅτι εἶναι δημοσίας τάξεως βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 1286 ἐπ., ἔνθα παραπομπαὶ εἰς συγγραφεῖς καὶ νομολογίαν), ἐφ' ὅσον δὲ ὑπόκειται τοιοῦτος νόμος δημοσίας τά-

---

πως καὶ ὁ τοιοῦτος (ἰσχυρισμὸς) ὅτι δὲν ἐτηρήθησαν αἱ διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος Κανονισμοῦ τοῦ ἐναγομένου, εἰς ὃν οὗτος (ἐνάγων) διὰ τῆς συμβάσεως προσλήψεώς του προσεχώρησε, καθ' ἃς διατάξεις ἔδει νὰ προηγηθῇ ἀπόφασις τοῦ ἁρμοδίου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τοῦ Β. Ν. μετὰ προηγουμένην κλῆσιν εἰς ἀπολογίαν αὐτοῦ (ἄρθρ. 48 Κανονισμοῦ), διότι ὁ Κανονισμὸς οὗτος, ὡς καὶ ὁ ἴδιος ὁ ἐνάγων συνομολογεῖ, δὲν ἐκυρώθη διὰ νόμου καὶ συνεπῶς, κατὰ τὰ προρρηθέντα, δὲν ἀποτελεῖ συμβατικὸν δίκαιον δεσμεῦον τὸν ἐργοδότην ἐναγόμενον.

ξεως, πρέπει ἡ παραίτησις νὰ εἶναι, κατ' ἄρθρα 3, 174 Ἀστ. Κώδικος, ἄκυρος (πρβλ. καὶ *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 17, 1273 ἑπ.).

Εἶναι γνωστὴ ἡ θεωρία ὅτι εἰς τὸν δικαστὴν ἀπόκειται νὰ κρίνῃ, ἐὰν διάταξίς τις σκοπῇ νὰ προστατεύσῃ γενικώτερον σκοπὸν ἢ συμφέρον, ὁπότε θεωρεῖται ὡς δημοσίας τάξεως (βλέπε καὶ *Κ. Καυκᾶ*, Οἱ κανόνες δημοσίας τάξεως, Ἀρχ. Νομολ., ἔτος ζ' (1956), σελ. 65 ἑπ.).

Ἐξ ἄλλου καὶ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ν.δ. 3789/1957 (ΕΕΔ 16, 1135) ὁρίζει, ὅτι ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι ἐν γένει, ὑπαγόμενοι εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως, συμπληρώσαντες ἢ συμπληροῦντες τὰς πρὸς χορήγησιν πλήρους συντάξεως γήρατος προϋποθέσεις, δύνανται νὰ ἀποχωρῶσι τῆς ἐργασίας, λαμβάνοντες τὴν ἐν αὐτῷ μειωμένην ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920, ἀλλ' οὐδεὶς δύναται νὰ ὑποστηρίξῃ, παρὰ τὸν χαρακτῆρα τῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου ὡς ἀναγκαστικοῦ δικαίου δημοσίας τάξεως, ὅτι εἶναι ἰσχυρὰ ἡ παραίτησις τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης, ὡς συντελουμένης τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως τῇ βουλήσει τοῦ μισθωτοῦ.

Ἀρείου Πάγου 247/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Λ. Βαμβέτσος, Ι. Ἀναστασόπουλος, Π. Παπαπαύλου

Ὁ Γενικὸς Κανονισμὸς τοῦ προσωπικοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος, ἐπέχων ἰσχὺν νόμου, ὡς κυρωθεὶς διὰ τοῦ ἀπὸ 18.8.1953 διατάγματος, ἐκδοθέντος εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ν.δ. 1049/1949, κατ' ἄρθρον 2 ν.δ. 2459/1953, διαλαμβάνων ἐν ἄρθρῳ 12 § 3 ὅτι «ἡ Γενικὴ Διεύθυνσις ἢ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον δύναται ἐν τῷ συμφέροντι τῆς ἐπιχειρήσεως νὰ ἀναθέσουν εἰς ὑπάλληλον ὑπηρεσιακὴν λειτουργίαν παράλληλον ἢ καὶ ὑπηρεσιακὴν λειτουργίαν κατωτέραν τοῦ βαθμοῦ του ἐφ' ὡρισμένον χρόνον, ἀλλὰ οὐχὶ μακρότερον τοῦ ἔτους», δὲν περιέχει κύρωσίν τινα εἰς βάρος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ὀργανισμοῦ περὶ πληρωμῆς ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει παραβιάσεως ὑπὸ τούτου τῆς εἰρημένης διατάξεως καὶ δὴ ἀποζημιώσεως, οἵαν προβλέπει ὁ μὴ ἔχων ἐφαρμογὴν ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου νόμος 2112/1920, ὅστις ἐν ἄρθρῳ 7 ἐξομοιοῖ τὴν μονομερῆ βλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως πρὸς καταγγελίαν, ἀπομένει δὲ εἰς τὸν ἐντεῦθεν βλαπτόμενον ὑπάλληλον, ὅπως ζητήσῃ ἀποζημίωσιν κατὰ τὸ ἄρθρον 673 Ἀστικοῦ Κώδικος, καταγγέλλων τὴν σύμβασιν ἐργασίας διὰ σπουδαῖον λόγον, ἐὰν ἤθελε θεωρηθῇ, ὅτι ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ἡ ἀθέτησις τῆς μνησθείσης συμβατικῆς ὑποχρεώσεως συνιστᾷ ὄντως σπουδαῖον λόγον πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἡ προβάλλῃ ἄλλην ζημίαν ἀνορθωτέαν κατὰ τὸν νόμον.

Ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς δευτέρας αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη, δεχθεῖσα ὅτι ἡ συνδέουσα τοὺς διαδίκους σύμβασις ἐργασίας εἶναι τοιαύτη ὡρισμένου χρόνου (καθ' ὃ μέρος δὲν πλησιάζεται διὰ λόγου τινὸς ἀναιρέσεως), ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὄντος ὑποδιευθυντοῦ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ὀργανισμοῦ, διώκουσαν τὴν πληρωμὴν ἀποζημιώσεως, ἰσοπόσου μὲ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 παρεχομένην (ἐκπιπτομένου τοῦ καταβληθέντος ἡμίσεος τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης, λόγῳ παραιτήσεως μετὰ συμπλήρωσιν 35ετοῦς ὑπηρεσίας, συνῳδὰ τῷ ἄρθρῳ 19 § 15 τοῦ Κανονισμοῦ, ὡς συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 21 § 2 νόμου 3105/1954), συνεπείᾳ τῆς τοποθετήσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος ὡς ἐπιθεωρητοῦ παρὰ τῇ Γενικῇ Ἐπιθεωρήσει ἐπὶ χρόνον ὑπερβαίνοντα τὸ ἔτος, εἰς θέσιν κατωτέραν καὶ μὴ ὀργανικήν, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ὑπὸ τοῦ εἰρημένου Κανονισμοῦ δὲν ἀναγνωρίζεται τοιαύτη ὑποχρέωσις πρὸς ἀποζημίωσιν, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει διατάξεις. Ἀρκοῦντος δὲ τοῦ ἐρείσματος τούτου πρὸς στήριξιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς προσβαλλομένης μάταιον εἶναι, ὅπως ἐρευνηθῇ, ἐὰν πάσχῃ ἔλλειψιν νομίμου βάσεως ἡ ἑτέρα ἐπάλληλος αἰτιολογία, καθ' ἣν ἡ θέσις τοῦ ἐπιθεωρητοῦ δὲν εἶναι κατωτέρα τῆς τοῦ ὑποδιευθυντοῦ καὶ ἀπορριπτέος συνεπῶς ἀποβαίνει ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου κατὰ τὸ σχετικὸν του μέρος.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν πραγμάτων, ἐδέχθη, ὅτι δὲν ἐχώρησε κατάργησις τῆς θέσεως τοῦ ὑποδιευθυντοῦ, ἀκολούθως δὲ ἀπορρίψασα τὴν ἀγωγὴν κατὰ τὴν ἐπικουρικὴν αὐτῆς βάσιν, ἥτις ἐρείδεται ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 19 § 1 τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ, ἀπαιτοῦντος τὴν κατάργησιν ὀργανικῆς θέσεως διὰ τὴν παροχὴν ἀποζημιώσεως εἰς τὸν ἀπολυόμενον ὑπάλληλον, ὀρθῶς ἡρμήνευσε τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν καὶ ἀπορριπτέος εἶναι ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος λόγος ἀναιρέσεως κατὰ τὸ σχετικὸν του μέρος.

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη ἔκρινε μέν, ὅτι ἐν τῷ ὑπολογισμῷ τῆς ληφθείσης ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀποζημιώσεως παρελείφθη τὸ οἰκογενειακὸν ἐπίδομα, ἐδέχθη ὅμως ὅτι ἐχώρησε παραίτησις τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀπὸ τῆς ἀξιώσεως ταύτης μετὰ τὴν λύσιν τῆς ὑπαλληλικῆς σχέσεως, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι οὗτος κατὰ τὴν ἀπὸ 17.7.1956 ἀπόδειξίν του, τὸ κείμενον τῆς ὁποίας αὐτολεξεὶ παραθέτει, ἐδήλωσε «ρητῶς καὶ ἀνεπιφυλάκτως», ὅτι διὰ τῆς λήψεως δραχμῶν 93.372 ἐξοφλεῖ πᾶσαν ἀπαίτησίν του ἐκ τοῦ Κανονισμοῦ καὶ τοῦ νόμου 21.2. Ὅθεν ὁ ἐν τῷ δευτέρῳ λόγῳ τοῦ ἀναιρετηρίου ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι προγενεστέρως διὰ τῆς ἀπὸ 12.6.1956 ἐξωδίκου δηλώσεώς του ἐποιήσατο ἐπιφύλαξιν τῶν δικαιωμάτων του, ἦτο ἀπορριπτέος ὡς ἐπουσιώδης καὶ ἐπομένως ἡ μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου δὲν δύναται νὰ ἱδρύσῃ λόγον ἀναιρέσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 7 Πολ. Δικ., ἀφοῦ ἡ μεταγενεστέρα δήλωσις, συνοδευομένη μὲ ρητὴν ἐγκατάλειψιν πάσης ἐπιφυλάξεως, περιέχει κατ' ἀνάγκην ἀνάκλησιν τῆς γενομένης πρότερον ἐπιφυλάξεως καὶ ἀπορριπτέος συνεπῶς εἶναι ὁ λόγος οὗτος

ἀναιρέσεως. Ἀφ' ἑτέρου ἡ παρσίτησις αὕτη εἶναι ἔγκυρος, διότι δὲν πρόκειται περὶ διατάξεως ἀναγκαστικοῦ δικαίου, ἀφοῦ ἡ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀποχώρησις τοῦ ἀναιρεσείοντος, δι' ἣν παρεσχέθη αὐτῷ ἡ ἀποζημίωσις, ἐπῆλθε κατόπιν αἰτήσεως αὐτοῦ, δὲν εἶναι δὲ ἔγκυρος ἡ παραίτησις ἀπὸ κτηθέντος δικαιώματος μετὰ τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν συμβάσεως ἀφέσεως χρέους, ὅταν ἐπιτάσσηται τοῦτο ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ πρόκειται περὶ ἀξιώσεων ἀναφερομένων εἰς τὰ ἐλάχιστα ὅρια ἀποδοχῶν, ἅτινα καθορίζονται διὰ συλλογικῶν συμβάσεων, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων. Ὅθεν ὀρθῶς οὕτως ἀπεφήνατο ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ ἀπορριπτέος εἶναι ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 3ος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου.

(*) Ἡ ἐπικυρωθεῖσα ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑπ' ἀριθ. 8515/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (Πρόεδρος ὁ κ. *Γ. Καραμάνος*, Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Κ. Παρασκευόπουλος*, Δικηγόροι ἡ κ. Ροδόπη Βαμβέτσου, ὁ κ. Π. Παπαπαῦλος) ἔχει ὡς ἑξῆς:

Τὸ ἄρθρον 19 § 1 ἐδάφ. δ' τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Προσωπικοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος, ὅστις κυρωθεὶς διὰ τοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἄρθρων 8 καὶ 20 τοῦ ν.δ. 1049/1949 (ὡς τὸ δεύτερον τούτων συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρ. 12 τοῦ ἀ.ν. 1944/1951) καὶ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 2459/1953 ἐκδοθέντος ἀπὸ 18 Αὐγούστου 1953 διατάγματος, ἐπέχει ἰσχὺν οὐσιαστικοῦ νόμου, ὁρίζει τὰ ἀκόλουθα: «Τὸ μόνιμον προσωπικὸν ἀπολύεται ἕνεκα συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας. Ἡ διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀποχώρησις χωρεῖ τοῦ μὲν πάσης κατηγορίας θήλεος προσωπικοῦ ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ὅδου, ἐξαιρέσει τῶν τηλεφωνητριῶν καὶ χειριστριῶν, ἀποχωρουσῶν ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 50οῦ, ἐκ δὲ τοῦ ἄρρενος τοῦ ἀνωτάτου προσωπικοῦ ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 65ου. Ἐπὶ τῶν περιπτώσεων ἐξόδου λογῳ ἡλικίας ἡ ἀποχώρησις ἐπέρχεται αὐτοδικαίως καὶ ὑποχρεωτικῶς ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ὁρίου ἄνευ ἀνάγκης καταγγελίας ἢ ἄλλης πράξεως. Τὸ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀποχωροῦν προσωπικὸν λαμβάνει τὸ 1/4 τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἀποζημιώσεως. Ἐν τούτοις μέχρις ὀργανώσεως τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 18 τοῦ ἀ.ν. 1944/1951 Ταμείου Ἀρωγῆς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε. ἡ ἀποζημίωσις αὕτη διπλασιάζεται...».

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, συνδυαζομένης καὶ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἐδαφίων α', β', γ' καὶ ε' τοῦ ἰδίου ἄρθρου, καθ' ἃς πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὡς ἄνω ὁρίου ἡλικίας δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόλυσις τοῦ μονίμου προσωπικοῦ, εἰμὴ μόνον δι' ὡρισμένους λόγους (ἀνεπαρκείας ἢ ἀκαταλληλότητος, σωματικῆς ἢ πνευματικῆς βλάβης, πειθαρχικῆς ποινῆς, καταργήσεως θέσεως) καὶ καθ' ὡρισμένην διαδικασίαν, ἅμα δὲ τῇ συμπληρώσει τοῦ ὁρίου ἡλικίας ἀπολύεται ἀμέσως, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ σύμβασις ἐργασίας μεταξὺ τοῦ ἐφεσιβλήτου Ὀργανισμοῦ καὶ τοῦ μονίμου προσωπικοῦ του εἶναι ὡρισμένου χρόνου, ἅτε οὔσης ἐκ τῶν προτέρων καθωρισμένης τῆς διαρκείας αὐτῆς μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ὡς ἄνω ὁρίου ἡλικίας καὶ μὴ οὔσης δυνατῆς τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως κατὰ βούλησιν τοῦ ἐργοδότου, εἰμὴ δι' ὡρισμένον λόγον ἐν τῷ Κανονισμῷ ἀναφερόμενον καὶ μετὰ τὴν πλήρωσιν τῶν ὁρίων τούτων (πρβλ. Α.Π. 187/1954, ΕΕΔ 14, 403, Α.Π. 420/1957, ΕΕΔ 16, 818, Α.Π. 837/1958, ΕΕΔ 17, 518). Ἐκ τούτων ἕπεται, ὅτι δὲν ἔχουσι καθ' ἑαυτὰς ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω προσωπικοῦ αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 2112, αἵτινες προϋποθέτουσι τὴν ὕπαρξιν συμβάσεως ἀορίστου καὶ οὐχὶ ὡρισμένου χρόνου, ἐκτὸς ἐὰν διὰ τοῦ Κανονισμοῦ ὁρίζηται τοιοῦτον τι καὶ διὰ τὰς περιπτώσεις, δι' ἃς ὁρίζεται τοῦτο, ὁπότε ἡ καταβαλλομένη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀποζημίωσις ἔχει τὴν ἔννοιαν βοηθήματος, μὴ προϋποθέτουσα ἀναγκαίαν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, ἡ δὲ εἰς τὸν νόμον 2112/1920 παραπομπὴ γίνεται ἁπλῶς διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ μέτρου τοῦ βοηθήματος ἀναλόγως τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας (πρβλ. *Βασιλείου*, Τὸ ὅριον ἡλικίας ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας, ἐν ΕΕΔ 9, 777 ἑπομ.). Τοιαύτη ἀκριβῶς παραπομπὴ γένεται ἐν προκειμένῳ διὰ τὸ προσωπικὸν τὸ ἀποχωροῦν τῆς ὑπηρεσίας βάσει τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου τοῦ ῥηθέντος Κανονισμοῦ. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐπὶ τοῦ μονίμου προσωπικοῦ τοῦ ἐναγομένου Ὀργανισμοῦ δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ περὶ μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112/1920, ἀφοῦ ἡ εἰς αὐτὸν παραπομπὴ γίνεται, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, μόνον διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ μέτρου τῆς ἀποζημιώσεως.

Ἐν προκειμένῳ ὁ ἐνάγων (ἐκκαλῶν) τὴν 14.2.1914 προσελήφθη ὡς ὑπάλληλος παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Συγκοινωνίας, παρ' ᾧ ὑπηρέτησε μέχρι τῆς 1.8.1931, ὅτε ἐτέθη εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ἀνωνύμου Τηλεφωνικῆς Ἑταιρείας, παρ' ἧς προσελήφθη ὡς ὑπάλληλος τὴν 1.1.1932, εἰς ἣν ὑπηρέτησε μέχρι τῆς 22.10.1949, ὅτε μετετάγη εἰς τὸ μόνιμον προσωπικὸν τοῦ ἐναγομένου Ὀργανισμοῦ (ἐφεσιβλήτου), εἰς ὃν προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του μέχρι τῆς 1ης Ἰουλίου 1956, ὅτε τῇ αἰτήσει του ἐξῆλθε τῆς ὑπηρεσίας, λαβών, καθ' ἃ συνομολογεῖται, τὸ ἥμισυ τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 21 § 2 τοῦ νόμου 3105/1954, ἥτις ἐν τέλει τοῦ προπαρατεθέντος ἐδαφίου δ' τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Γ.Κ.Π. προσέθεσε τὰ ἑξῆς: «Πρὸς ἀπόλυσιν λογῳ ὁρίου ἡλικίας ἐξομοιοῦται ἡ κατ' αἴτησιν τοῦ προσωπικοῦ ἀπόλυσίς του ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 35ετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας ἀπὸ τοῦ ἀρχικοῦ του διορισμοῦ εἰς τὸν ἐξ οὗ προέρχεται κλάδον». Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα, ἐφ' ὅσον ἡ συνδέουσα τοὺς διαδίκους σύμβασις ἐργασίας ἦτο ὡρισμένου χρόνου, ἅτε οὔσης ἐκ τῶν προτέρων καθωρισμένης τῆς διαρκείας ταύτης μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ἄνω ὁρίου ἡλικίας, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ ἐπικαλουμένη διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112/1920, ἥτις, ἔχουσα οὕτω: «πᾶσα μονομερὴς μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, βλάπτουσα τὸν ὑπάλληλον, θεωρεῖται ὡς καταγγελία ταύτης, δι' ἣν ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου», προϋποθέτει σύμβασιν ἐργασίας ἀορίστου χρόνου. Ἑπομένως ἡ βάσις τῆς

ἀγωγῆς, καθ' ἣν ὁ ἐνάγων ἔδει νὰ λάβῃ οὐχὶ τὸ ἥμισυ, ἀλλὰ πλήρη τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920, διότι ὁ ἐναγόμενος κατήγγειλε τὴν σύμβασιν ἐργασίας διὰ μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως, εἶναι ἀπορριπτέα ὡς μὴ νόμιμος, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι δέον νὰ ἀπορριφθῇ καὶ ὡς καὶ' οὐσίαν ἀβάσιμος, διότι ἡ τοποθέτησις τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἔχοντος τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποδιευθυντοῦ (Α.Ο Ι.) ὡς ἐπιθεωρητοῦ παρὰ τῇ Γενικῇ Ἐπιθεωρήσει, παρ' ᾗ ὑπηρέτησεν ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1955 μέχρι 1.7.1956, δὲν εἶναι βλαπτικὴ δι' αὐτόν, καθ' ὅσον ἡ θέσις τοῦ ἐπιθεωρητοῦ δὲν ἦτο κατωτέρα τοῦ ὃν οὗτος ἔφερε βαθμὸν τοῦ ὑποδιευθυντοῦ, ἀλλ' ἀνάλογος πρὸς τοῦτον, αἱ δὲ ἀποδοχαὶ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ, καθ' ἃ συνομολογεῖται, ἦσαν ἴσαι πρὸς τὰς τοῦ ὑποδιευθυντοῦ. Ἐπίσης ἡ πλήρωσις δύο κενῶν θέσεων ὑποδιευθυντῶν διὰ τῶν ἐν Τριπόλει καὶ Λαρίσῃ ὑπηρετούντων ὁμοιοβάθμων δὲν συνεπάγεται ἠθικὴν ἢ ὑλικὴν βλάβην τοῦ ἐνάγοντος, διότι, ὡς προεξετέθη, ἡ θέσις τοῦ ἐπιθεωρητοῦ ἦτο ἰσότιμος καὶ ἀνάλογος πρὸς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποδιευθυντοῦ. Ἡ ἐπικαλουμένη διάταξις τοῦ ἄρθρου 12 § 3 τοῦ ρηθέντος Κανονισμοῦ, καθ' ἣν «ἡ Γενικὴ Διεύθυνσις ἢ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον κατὰ λόγον ἁρμοδιότητος δύναται ἐν τῷ συμφέροντι τῆς ἐπιχειρήσεως νὰ ἀναθέσουν εἰς ὑπάλληλον ὑπηρεσιακὴν λειτουργίαν παράλληλον πρὸς τὴν κυρίαν λειτουργίαν του ἢ καὶ ὑπηρεσιακὴν λειτουργίαν κατωτέραν τοῦ βαθμοῦ αὐτοῦ ἐπὶ χρόνον ὁριζόμενον ὑπ' αὐτῶν, ἀλλ' οὐχὶ μακρύτερον τοῦ ἔτους, δὲν δύναται νὰ θεμελιώσῃ τὴν ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγήν, δι' ἧς διώκεται ἡ καταβολὴ πλήρους ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ τοποθέτησις τοῦ ἐνάγοντος ὡς ἐπιθεωρητοῦ πλέον τοῦ ἔτους, ὡς προεξετέθη, δὲν ἦτο εἰς κατωτέραν τοῦ ὃν ἔφερε βαθμὸν θέσιν, ἀφ' ἑτέρου δὲ οὐδεμία διάταξις τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ προβλέπει, ὅτι εἰς περίπτωσιν παραβάσεως τῆς ὡς ἄνω διατάξεως θὰ καταβάλληται πρὸς τὸν μισθωτὸν ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112. Ὅθεν, ταῦτα δεχθεὶς καὶ ὁ δικάσας Πρωτοδίκης, ὀρθῶς ἔκρινεν, οἱ τὰ ἀντίθετα δὲ ὑποστηρίζοντες 2 καὶ 3 λόγοι ἐφέσεως ἀπορριπτέοι κρίνονται ὡς ἀβάσιμοι.

Ναὶ μὲν τὸ ἄρθρον 19 § 1 ἐδάφ. ε' τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ ὁρίζει, ὅτι «εἰς περίπτωσιν καταργήσεως θέσεως τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ὁρίζει μεταξὺ πάντων τῶν κατεχόντων τὸν βαθμὸν τῆς καταργουμένης θέσεως ἐν τῇ αὐτῇ κατηγορίᾳ ἕνα τὸν κατὰ τὴν κρίσιν του ὑπολειπόμενον εἰς οὐσιαστικὰ προσόντα τῶν λοιπῶν ὁμοιοβάθμων του, ὅστις διατίθεται εἰς λειτουργίαν τοῦ ἀμέσως κατωτέρου βαθμοῦ τῆς ἰδίας κατηγορίας, μὴ ἀποδεχόμενος δὲ ταύτην ἀπολύεται ἀμέσως καὶ λαμβάνει τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ὁριζομένην ἀποζημίωσιν», πλὴν ὅμως ἐν προκειμένῳ δὲν συντρέχει περίπτωσις ἐφαρμογῆς τῆς ὡς ἄνω διατάξεως, δοθέντος ὅτι αὕτη προϋποθέτει κατάργησιν θέσεως καὶ διάθεσιν ἑνὸς τῶν ὁμοιοβάθμων τῆς καταργουμένης θέσεως εἰς λειτουργίαν τοῦ ἀμέσως κατωτέρου βαθμοῦ τῆς ἰδίας κατηγορίας, τοῦθ' ὅπερ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν δὲν συντρέχει, καθ' ὅσον, ὡς ἐβεβαιώθη, οὔτε κατάργησις θέσεως ὑποδιευθυντοῦ ἔλαβε χώραν, οὔτε ὁ ἐνάγων διετέθη εἰς κατωτέραν τοῦ ὑποδιευθυντοῦ θέσιν, ἅτε τῆς θέσεως τοῦ ἐπιθεωρητοῦ μὴ οὔσης κατωτέρας τῆς τοῦ ὑποδιευθυντοῦ. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγή, καθ' ὃ ἐρείδεται ἐπὶ τοῦ ρηθέντος ἄρθρου καὶ διώκει πλήρη ἀποζημίωσιν τοῦ ν. 2112/1920, ὀρθῶς ἀπερρίφθη ὑπὸ τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου, ὁ τὰ ἀντίθετα δὲ ὑποστηρίζων 2ος λόγος ἐφέσεως (β' σκέλος) ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς ἀβάσιμος.

Τὸ ἄρθρον 13 § 3 τοῦ ρηθέντος Γενικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Προσωπικοῦ Τηλεπικοινωνιῶν τῆς Ἑλλάδος ὁρίζει τὰ ἑξῆς: «Εἰς τὸ ἔγγαμον προσωπικὸν χορηγεῖται οἰκογενειακὸν ἐπίδομα ἀνερχόμενον εἰς 10 ο/ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ διὰ τὸν πρῶτον προστατευόμενον μέλος (σύζυγον, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι συνδεδεμένη διὰ συμβάσεως ἐργασίας εἰς τὴν αὐτὴν ἢ ἄλλην ἐπιχείρησιν ἢ τεκνον) καὶ εἰς 5 ο/ο ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ μισθοῦ διὰ τὰ λοιπὰ προστατευόμενα μέλη. Εἰς θήλεις ἐγγάμους ὑπαλλήλους χορηγεῖται τὸ ἐπίδομα διὰ τὰ τέκνα των, ἐφ' ὅσον διατελοῦν ἐν χηρείᾳ ἢ ἐν διαζεύξει καὶ βαρύνονται μὲ τὴν διατροφήν των, ἐκτὸς ἂν ἄλλως προβλέπηται διὰ γενικῆς ἢ εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως.

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς προκύπτει, ὅτι τὸ δι' αὐτῆς προβλεπόμενον οἰκογενειακὸν ἐπίδομα χορηγεῖται εἰς τοὺς μισθωτοὺς τοῦ ἐναγομένου Ὀργανισμοῦ, ἐφ' ὅσον τὰ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενα μέλη οἰκογενείας προστατεύονται ὑπ' αὐτῶν. Δηλονότι ἡ διάταξις αὕτη θέτει μίαν μόνον προϋπόθεσιν χορηγήσεως τοῦ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος, ἤτοι τὴν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως προστασίαν τοῦ μὴ ἐργαζομένου εἰς τὴν αὐτὴν ἢ ἄλλην ἐπιχείρησιν μέλους τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ (συζύγου - τέκνου), οὐδόλως δὲ ἐξαρτᾷ τὴν καταβολὴν ταύτου ἐκ τῆς ἡλικίας τοῦ προστατευομένου μέλους, ὅπως πράττει ἡ ἀπὸ 16.9. 1937 συλλογικὴ σύμβασις Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, ἰδιωτικῶν γραφείων, ἐπιχειρήσεων ἐν γένει, ἧτις ἐν τῷ τετάρτῳ ὅρῳ αὐτῆς ὁρίζει ὅτι «... τὰ ἀνωτέρω ἐπιδόματα παύουν χορηγούμενα α) τὰ διὰ τὴν σύζυγον ἐν περιπτώσει χηρείας ἢ διαζεύξεως, β) τὰ διὰ τὰ τέκνα διὰ μὲν τὰ ἄρρενα ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 18ου ἔτους, ἐφ' ὅσον δὲν ἐργάζονται ...». Ἡ ἑρμηνεία αὕτη οὐδόλως ἀνοιρεῖται ἐκ τῆς ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 13 § 3 τοῦ Κανονισμοῦ κειμένης φράσεως «... ἐκτὸς ἐὰν προβλέπηται διὰ γενικῆς ἢ εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως», διότι προδήλων καθίσταται, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη, ἥτις ἀναφέρεται εἰς θήλεις ἐγγάμους ὑπαλλήλους τοῦ ἐναγομένου Ὀργανισμοῦ ἐννοεῖ τυχὸν ὑφισταμένους εὐνοϊκωτέρους διὰ τοὺς μισθωτοὺς ὅρους, οἵους δὲν περιέχει ἡ συλλογικὴ σύμβασις Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν. Ἐὰν τῷ ὄντι ὁ νομοθέτης ἐσκόπει, ὅπως τὸ ἐπίδομα καταβάλληται πρὸς τὸ τεκνον τοῦ μισθωτοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε. μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας του καὶ ἔκτοτε ἄνευ ἑτέρου τινὸς περικόπτεται, θὰ ἐξεφράζετο ρητῶς, ἐν ὄψει μάλιστα τοῦ ὑφισταμένου κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἐν λόγῳ Κανονισμοῦ ἐν

όρου τῆς ρηθείσης ἀπὸ 16.9.1937 συλλογικῆς συμβάσεως, τοῦθ' ὅπερ ὅμως δὲν ἔπραξε, διότι ἠθέλησε εἰδικῶς διὰ τὸ προσωπικὸν τοῦ ἐναγομένου Ὀργανισμοῦ νὰ ρυθμίσῃ κατ' ἄλλον εὐνοϊκώτερον τρόπον τὴν καταβολὴν τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων. Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ συνομολογεῖται καὶ ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων βεβαιοῦται, ὁ ἐνάγων (ἐκκαλῶν) προστατεύει, ἐκτὸς τῆς μὴ ἐργαζομένης συζύγου του, καὶ δύο τέκνα, ἅτινα δὲν ἐργάζονται, ἀλλὰ σπουδάζουν εἰς σχολὰς τοῦ Πανεπιστημίου. Δι' ἃ τὰ τέκνα του ἐκεῖνα κατεβάλλετο πρὸς αὐτὸν τὸ ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ προβλεπόμενον ἐπίδομα, ἤτοι 5 ο/ο δι' ἕκαστον ἐξ αὐτῶν, μέχρι τῆς 31ης Αὐγούστου 1955 διὰ τὸ ἓν ἐξ αὐτῶν καὶ μέχρι τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1955 διὰ τὸ δεύτερον, ἔκτοτε ὅμως περιεκόπη λόγῳ συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των. Ἡ τοιαύτη περικοπή, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, δὲν εἶναι νόμιμος, ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς διαδικασίας ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν μισθωτὸς ἐξηκολούθει καὶ μετὰ ταῦτα νὰ προστατεύῃ τὰ τέκνα αὐτοῦ καὶ δὴ κατὰ τὸν κρίσιμον ἐν τῇ ἀγωγῇ χρόνον, ἤτοι ἀπὸ 1.9.1955 μέχρι 30.6.1956. Ἑπομένως ἐκ τῆς ἀνωτέρω αἰτίας ἔχει λαμβάνειν τὸ ὡς ἄνω ἐπίδομα, ὅπερ ἐν ὄψει τοῦ ὅτι ὁ μηνιαῖος μισθὸς αὐτοῦ ἀνήρχετο α) ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1955 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1955 εἰς δραχμὰς 5.875 καὶ β) ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1956 μέχρι 30 Ἰουνίου 1956 εἰς δραχμὰς 6.190 ἀνέρχεται κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον (1.9.1955 μέχρι 30.6.1956) εἰς δραχμὰς 5.770,25, καθ' ὃν χρόνον ἔδει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ ὡς πρὸς τὸ σχετικὸν αὐτῆς αἴτημα. Ἡ ἔνστασις τοῦ ἐναγομένου περὶ παραιτήσεως τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῆς ὡς ἄνω ἀξιώσεως, συναγομένης ἐκ τῆς ἀπὸ 17.7.1956 ἀποδείξεως, ἐν ᾗ οὗτος δηλοῖ, ὅτι λαβὼν τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 101.153 ἐξοφλεῖ πᾶσαν ἀπαίτησίν του κατὰ τοῦ Ο.Τ.Ε. ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ καὶ τοῦ ν. 2112/1920, εἶναι ἀπορριπτέα, διότι ἡ ἐπικαλουμένη παραίτησις, ἀφορῶσα νομίμους ἀποδοχὰς τοῦ ἐνάγοντος, εἶναι ἀνίσχυρος, ὡς ἀντιτιθεμένη εἰς τοὺς περὶ τούτων ἀναγκαστικοῦ δικαίου κανόνας, μὴ δυναμένους νὰ τροποποιηθῶσιν ἐπὶ τὸ δυσμενέστερον διὰ τὸν μισθωτὸν κοινῇ συμφωνίᾳ, μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐργοδότου (πρβλ. *Α. Λιτζεράπουλον*, Ἡ καταγγελία κλπ. σελ. 29, *Γ. Ράμμου*, Συμβιβασμὸς ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν, ΕΕΔ 13, 561, *Β. Βασιλείου*, Τὸ κῦρος τῆς παραιτήσεως, ΕΕΔ 10, 197 καὶ 199, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 582/1957, ΕΕΔ 16, 425). Ἐξ ἄλλου ἡ ἔνστασις περὶ συμψηφισμοῦ τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ πρὸς τὸ καταβληθὲν πρὸς τὸν ἐνάγοντα ἐπὶ πλέον ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 δέον νὰ ἀπορριφθῇ, διότι ἡ καταβλητέα ἀποζημίωσις, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἐπομένῃ σκέψει ἐκτιθέμενα, δὲν ἦτο ἴση πρὸς 10, ἀλλὰ πρὸς 12 μηνιαίους μισθούς, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι καὶ ἀληθὴς ὑποτιθέμενος ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος ὁ ἐναγόμενος κατ' ἄρθρον 905 Ἀστικοῦ Κώδικος δὲν διατηρεῖ ἀξίωσιν ἐκ τοῦ ἀχρεωστήτως ἐπὶ πλέον καταβληθέντος ποσοῦ, ἐφ' ὅσον ὁ καταβαλὼν ἐργοδότης, ὡς ἐκ τῆς διαδικασίας ἐβεβαιώθη, ἐτέλει ἐν γνώσει τῆς μὴ ὑπάρξεως χρέους κατὰ τὴν ἐμμέσως, πλὴν σαφῶς διατυπουμένην, ἀντένστασιν τοῦ ἐνάγοντος. Ὅθεν ὁ δικάσας Πρωτοδίκης, ἀπορρίψας τὴν ἀγωγὴν ὡς πρὸς τὸ σχετικὸν αὐτῆς αἴτημα, ἐσφαλμένως ἔκρινε κατὰ τὸν βάσιμον 4ον λόγον ἐφέσεως (α' σκέλος).

Κατὰ τὸ προαναφερθὲν ἄρθρον 19 § 1 ἐδ. δ' τοῦ Κανονισμοῦ, ὡς προεξετέθη, τὸ μόνιμον προσωπικὸν τοῦ ἐναγομένου, εἰς ὃ ἀνῆκεν ὁ ἐνάγων (ἐκκαλῶν), ἀπολύεται ἕνεκα συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας, πρὸς τοιαύτην δὲ ἀπόλυσιν κατὰ τὴν γενομένην ἐν τέλει τοῦ ἐδαφίου τούτου προσθήκην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 21 § 2 τοῦ νόμου 3105/1954 ἐξομοιοῦται καὶ ἡ κατ' αἴτησιν τοῦ προσωπικοῦ ἀπόλυσίς του, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 30ετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας ἀπὸ τοῦ ἀρχικοῦ του διορισμοῦ εἰς τὸν ἐξ οὗ προέρχεται κλάδον. Περαιτέρω διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου τοῦ Κανονισμοῦ ὁρίζεται, ὅτι τὸ λόγῳ ὁρίου ἡλικίας ἀποχωροῦν προσωπικὸν λαμβάνει τὸ 1/4 τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἀποζημιώσεως καὶ ὅτι μέχρις ὀργανώσεως τοῦ Ταμείου Ἀρωγῆς ἡ ἀποζημίωσις αὕτη διπλασιάζεται. Εἰς τὸν ἐνάγοντα, ἀποχωρήσαντα, ὡς ἐλέχθη, τῆς ὑπηρεσίας ἐκ λόγου ἐξομοιωθέντος πρὸς τοιοῦτον συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας, ὁ ἐναγόμενος προσμετρήσας, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 107/1951 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, εἰς τὴν παρ' αὐτῷ καὶ τὴν Α.Ε.Τ.Ε. ὑπηρεσίαν τοῦ ἐνάγοντος καὶ τὴν ὑπηρεσίαν τούτου παρὰ τῷ Δημοσίῳ, κατέβαλε τὸ ἀνωτέρω ἥμισυ τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2112/1920 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως ἐκ 12 μηνιαίων μισθῶν, ὑπολογισθείσης βάσει τοῦ κατὰ τὸν τελευταῖον πρὸ τῆς ἀποχωρήσεώς του μῆνα μισθοῦ του, ἀνερχομένου ἄνευ ὑπολογισμοῦ τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων διὰ τὰ προστατευόμενα ὑπ' αὐτοῦ δύο τέκνα εἰς δραχμὰς 7.781, ἤτοι κατέβαλεν εἰς αὐτὸν δραχμὰς ἐν συνόλῳ 93.372, πλέον δραχμὰς 7.781 δι' ἀποζημίωσιν μὴ ληφθείσης κανονικῆς ἀδείας κατὰ τὸ ἔτος 1956, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσαγομένης ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἀπὸ 17 Ἰουλίου 1956 ἀποδείξεως, φερούσης τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἐνάγοντος, μὴ ἀμφισβητοῦντος τὴν γνησιότητα αὐτῆς. Ἐν τῇ ἀποδείξει ταύτῃ, ἣν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐξετέθη, περιέχεται καὶ δήλωσις τοῦ ἐνάγοντος, ἔχουσα οὕτω: «λαβὼν δὲ τὰ ἀνωτέρω ποσὰ δηλῶ ρητῶς καὶ ἀνεπιφυλάκτως, ὅτι ἐξοφλῶ ἔναντι τούτων πᾶσαν ἀπαίτησίν μου κατὰ τοῦ Ο.Τ.Ε. ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ νόμου 2112/1920». Ἐκ τῆς δηλώσεως ταύτης, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ὅλον περιεχόμενον τῆς ἀνωτέρω ἀποδείξεως, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου συνάγεται σαφὴς καὶ ρητὴ παραίτησις τοῦ ἐνάγοντος, ἣν ἐπικαλεῖται ὁ ἐναγόμενος Ὀργανισμός, ἀπὸ παντὸς ἐπὶ πλέον τοῦ καταβληθέντος εἰς αὐτὸν ἀνωτέρω ποσοῦ τῶν δραχμῶν 93.372, ὅπερ τυχὸν ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ παρὰ τοῦ ἐναγομένου συνεπείᾳ τῆς ἀποχωρήσεώς του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τοῦ ἐναγομένου καὶ τοῦ εἰς ὃ παραπέμπουσι αὐταὶ νόμου 2112/1920. Ἡ παραίτησις αὕτη εἶναι ἰσχυρὰ καὶ συνεπάγεται ἀπώλειαν τοῦ δικαιώματος διὰ τὸν παραιτούμενον, δοθέντος ὅτι αὕτη δὲν ταυτίζεται κατ' ἔννοιαν πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/

ΑΠΟΧΩΡΗΣΙΣ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙ' ΥΠΑΓΩΓΗΝ ΕΙΣ ΣΥΝΤΑΞΙΝ

Κῦρος διατάξεως ἄρθρου 8 § 4 Ν.Δ. 3789/1957 ἀπὸ συνταγματικῆς ἀπόψεως

Δικαίωμα τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ συμπληρωσάντων τὰς πρὸς χορήγησιν πλήρους συντάξεως γήρατος προϋποθέσεις, ἀποχωρούντων ἐκ τῆς ἐργασίας, πρὸς ἀποζημίωσιν κατ' ἄρθρ. 8 § 4 Ν.Δ. 3789/1957.—Ἰσχυρὰ ἡ διάταξις ἀπὸ ἀπόψεως ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος.—Δυνατὴ ὑπὸ τοῦ Νομοθέτου ρύθμισις θεμάτων διαφόρως, ἐν ὄψει ἰδιαζόντων κοινωνικῶν καὶ λοιπῶν ὅρων.—Ὑπολογισμὸς χρόνου ὑπηρεσίας μισθωτοῦ δι' ἀποζημίωσιν Νόμου 2112/1920 μετὰ λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐπαναπρόσληψιν τοῦ μισθωτοῦ.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως εἶναι ἀποχώρησις ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ὑπαγομένου εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως καὶ συμπληρώσαντος τὰς πρὸς χορήγησιν πλήρους συντάξεως γήρατος προϋποθέσεις, ὁπότε ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 § 4 τοῦ ν.δ. 3789/1957 (ΕΕΔ 16, 1135), καθ' ἣν ὁ οὕτω ἀποχωρῶν μισθωτὸς (καὶ ἐπίσης ὁ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀπολυόμενος) λαμβάνει παρὰ τοῦ ἐργοδότου, ὁ μὲν ἐπικουρικῶς ἠσφαλισμένος τὰ 40 ο/ο, ὁ δὲ μὴ ἠσφαλισμένος ἐπικουρικῶς τὰ 50 ο/ο τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ὁριζομένης ἀποζημιώσεως. (Περὶ τῆς διατάξεως βλέπε Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 11017/1958, εἰσηγητὴς *Α. Κρέτσης*, ΕΕΔ 17, 963, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 839, Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 1408/1957, εἰσηγητὴς *Τρ. Κορτονασόπουλος*, ΕΕΔ 17, 539).

Διατί εἰσήχθη ἡ διάταξις ἐξηγεῖται εἰς τὴν σχετικὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν (ΕΕΔ 16, 1137) ὡς ἑξῆς: Λαμβάνεται πρόνοια διὰ τὴν ἔξοδον ἐκ τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν ὑπερηλίκων ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, εἰς τρόπον ὥστε καὶ οἱ ἴδιοι καὶ αἱ ἐπιχειρήσεις νὰ διευκολύνωνται καὶ εἰς τοὺς νέους νὰ παρέχηται εὐχέρεια ἐξευρέσεως ἐργασίας.

Δὲν εὑρίσκει τις, μετὰ ταῦτα, ὡς δέχεται καὶ ἡ ἐν λόγῳ δικαστικὴ ἀπόφασις, ἐπίμεμπτον τὴν διάταξιν ἀπὸ συνταγματικῆς ἀπόψεως, ὡς ἀντιτιθεμένης εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος περὶ ὁμοιομόρφου ὑπὸ τοῦ Νομοθέτου μεταχειρίσεως τῶν Ἑλλήνων ὑπὸ τὰς αὐτὰς ἢ ὁμοίας συνθήκας ἐν τῇ θεσπίσει τῶν κανόνων τοῦ δικαίου, ἀφοῦ ἡ διάταξις, τοιοῦτον σκοπὸν ἔχουσα, ἠδύνατο, ἄνευ συν-

---

1920 θεσπιζομένην ἀποζημίωσιν λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς συνάγεται ἐκ τῆς ρηθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 19 § 1 ἐδάφ. δ' τοῦ Κανονισμοῦ, ἤτις ἁπλῶς καὶ μόνον διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ὑπ' αὐτῆς θεσπισθέντος βοηθήματος παραπέμπει εἰς τὰς σχετικὰς περὶ ἀποζημιώσεως διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920, οὗτινος νόμου δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8, ὡς τοῦτο ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 547/1937 περὶ ἀκυρότητος τῆς ὡς ἄνω παραιτήσεως· οὕτω δὲ δὲν ἀντίκειται εἰς κανόνα τινὰ δημοσίας τάξεως, οὐδὲ εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 6 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955, καθ' ἣν «ἡ ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ ἀπόληψις τῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καταβαλλομένης εἰς αὐτὸν ἀποζημιώσεως, ἔστω καὶ ἀνεπιφυλάκτως γενομένη, δὲν ἀποτελεῖ παραίτησιν τῆς τυχὸν περὶ μείζονος ἀποζημιώσεως ἀξιώσεώς του» (πρβλ. Πρωτ. Ἀθηνῶν 13028/1957, Πρωτ. Ἀθηνῶν 2936/1957, ΕΕΔ 16, 982). Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ ἐνάγων ἀπώλεσε τὸ σχετικὸν δικαίωμά του πρὸς ἐπιδίωξιν τοῦ ἐπὶ πλέον τῶν δραχμῶν 93.372 ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως συνεπείᾳ τῆς ἐκτεθείσης παραιτήσεώς του, δι' ὃ ὀρθῶς ὁ δικάσας Πρωτοδίκης ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν ὡς πρὸς τὸ ἀντίστοιχον αὐτῆς αἴτημα περὶ καταβολῆς μείζονος ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ μὴ ὑπολογισμοῦ τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων εἰ καὶ ἐπὶ ἑτέρᾳ αἰτιολογίᾳ ἐβασίσθη, ὁ τὰ ἀντίθετα δὲ ὑποστηρίζων 4ος λόγος ἐφέσεως ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς ἀβάσιμος. Μετὰ ταῦτα διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν εἶναι ἀπορριπτέος καὶ ὁ 2ος λόγος ἐφέσεως, καθ' ὃν ἐσφαλμένως ὁ δικάσας Πρωτοδίκης ἔκρινεν, ὅτι διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως ἔδει νὰ ληφθῇ μόνον ἡ ὑπηρεσία τοῦ ἐνάγοντος παρὰ τῇ ἐναγομένῃ, ὡς καὶ ἡ προγενεστέρα τοιαύτη παρὰ τῇ τέως Α.Ε.Τ.Ε., οὐχὶ δὲ καὶ ἡ ὑπηρεσία αὐτοῦ παρὰ τῷ Ἑλληνικῷ Δημοσίῳ ἀπὸ 14.2.1914 ἕως 31.7.1931, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι εἶναι ἀπορριπτέος δι' ἔλλειψιν ἐννόμου συμφέροντος, διότι, καθ' ἃ συνομολογεῖται, κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀνωτέρω ἀποζημιώσεως ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ παρὰ τῷ Δημοσίῳ προϋπηρεσία τοῦ ἐνάγοντος.

ταγματικοῦ περιορισμοῦ, νὰ θεσπισθῇ, προσδοκωμένου δι' αὐτῆς ὅτι διευκολύνεται καὶ ἡ ὑπὸ τῶν νέων ἀνεύρεσις ἐργασίας, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ὑπαγορεύεται ὡς κοινωνικὸν συμφέρον.

Ἐδῶ ἐπρόκειτο περὶ ἀποχωρήσεως τοῦ μισθωτοῦ καὶ προεβλήθη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἡ ἔνστασις περὶ ἀντισυνταγματικότητος τῆς διατάξεως, τὴν ὁποίαν βεβαίως δὲν θὰ προέβαλλεν, ἂν, συντρέχοντος τοῦ αὐτοῦ ὅρου (συμπληρώσεως τῶν πρὸς συνταξιοδότησιν προϋποθέσεων), δὲν ἀπεχώρει ὁ μισθωτός, ἀλλ' ἀπελύετο ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ὁπότε θὰ κατέβαλλε τὴν αὐτὴν ἡλαττωμένην ἀποζημίωσιν, ἐνῷ οἱ λοιποὶ ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι ἀπολυόμενοι δικαιοῦνται τῆς πλήρους ἀποζημιώσεως, ἐνδεχομένως δὲ θὰ ὑπεβάλλετο ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ πλέον ἡ ἔνστασις περὶ ἀντισυνταγματικότητος τῆς διατάξεως.

Πρωτοδίκου Πειραιῶς 452/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Γ. Κώνστας*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Κ. Ἀνδρεόπουλος, Π. Μυλωνογιάννης

Κατὰ τὴν παράγρ. 4 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν. δ. 3789/1957 εἰς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ν.δ. 3198/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων» προστίθεται δεύτερον ἐδάφιον, ἔχον οὕτω: «Ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι ἐν γένει, ὑπαγόμενοι εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως, συμπληρώσαντες ἢ συμπληροῦντες τὰς πρὸς χορήγησιν πλήρους συντάξεως γήρατος προϋποθέσεις, δύνανται νὰ ἀποχωρῶσι τῆς ἐργασίας ἢ νὰ ἀπομακρύνωνται ταύτης παρὰ τοῦ ἐργοδότου των, λαμβάνοντες εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας οἱ μὲν ἐπικουρικῶς ἠσφαλισμένοι τὰ 40ο/ο, οἱ δὲ μὴ ἠσφαλισμένοι ἐπικουρικῶς τὰ 50ο/ο τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ὁριζομένης ἀπροειδοποιήτου ἀποζημιώσεως. Διὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω χορηγουμένην εἰς τοὺς ἀποχωροῦντας ἢ ἀπομακρυνομένους ὑπαλλήλους μειωμένην ἀποζημίωσιν ἐφαρμόζονται κατὰ τὰ λοιπὰ πάντα τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῶν ἄρθρων 1-9 τοῦ ν.δ. 3198/1955, ὡς καὶ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2112/1920, πλὴν τῶν διατάξεων τῶν ἀφορωσῶν τὴν προμήνυσιν», ἤτοι καὶ περὶ καταβολῆς τῆς τοιαύτης ἀποζημιώσεως τμηματικῶς, ἐφ' ὅσον εἶναι μεγαλυτέρα τῶν ἀποδοχῶν 6 μηνῶν, ὄντος ἀμέσως ἀπαιτητοῦ τοῦ μέχρις 6 μηνῶν μέρους ταύτης (ἄρθρον 2) καὶ περὶ ὑπολογισμοῦ ταύτης βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως (ἄρθρον 5 § 17). Ἡ ὡς ἄνω διάταξις (ἄρθρον 8 § 4 ν. δ. 3789) δὲν ἀντίκειται εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος καθιερούμενον κανόνα τῆς ὑπὸ τοῦ Νομοθέτου ὁμοιομόρφου μεταχειρίσεως τῶν Ἑλλήνων ὑπὸ τὰς αὐτὰς ἢ ὁμοίας συνθήκας ἐν τῇ θεσπίσει κανόνων δικαίου (Α.Π. 669/1956, ΕΕΔ 16, 75, Σ. Ε. 828/1949 Θ. ξ', 706), παρέχοντος ὅμως τοῦ κανόνος τούτου εὐρέα πλαίσια εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν, δυναμένην νὰ ρυθμίζῃ διαφόρως θέματα κατὰ κατηγορίας πολιτῶν καὶ νὰ θεσπίζῃ ἰδίους δι' ἑκάστην κατηγορίαν κανόνας ἐν ὄψει καὶ ἰδιαζόντων κοινωνικῶν καὶ λοιπῶν ὅρων (Α. Π. 599/1955, ΕΕΝ κβ' 32, Σ. Ε. 2098/1953 καὶ 2093/1953, ΕΕΝ κα' 557, 1092). Ἤτοι ἡ διάταξις αὕτη, μὴ θεσπίζουσα προνόμιον ὑπὲρ ὡρισμένου προσώπου, ἀλλὰ προστατεύουσα ὡρισμένην κατηγορίαν προσώπων, δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν ἀνωτέρω ἀρχὴν τῆς ἰσότητος (πρβλ. καὶ Α.Π. 130/1950, Θ. ξα' 297, Σ.Ε. 411/1950 Ἀρχ. Ν. α' 251).

Ὅθεν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ἐν ᾗ ἱστορεῖται, ὅτι ὁ ἐνάγων παρέσχε παρὰ τῷ ἐναγομένῳ δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου τὰς ὑπαλληλικάς του ὑπηρεσίας (νοσοκόμου) ἀπὸ τοῦ ἔτους 1926 συνεχῶς μέχρι τῆς 30 Ἰανουαρίου 1959, ὅτε, συμπληρώσας τὰς πρὸς χορήγησιν πλήρους συντάξεως γήρατος προϋποθέσεις παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., μὴ ὢν δὲ ἐπικουρικῶς ἠσφαλισμένος, ἀπεχώρησε τῆς ἀνωτέρω ἐργασίας του, δι' ἧς διώκεται ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐναγομένου εἰς τὴν πληρωμὴν αὐτῷ τοῦ 1/2 τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 ὁριζομένης ἀποζημιώσεως καὶ δὴ τοῦ πρώτου τμήματος αὐτῆς (μέχρις ἀποδοχῶν ἓξ μηνῶν), νόμῳ βάσιμος εἶναι, συνῳδὰ τοῖς προεκτεθεῖσι καὶ ἀπορριπτέα κατ' οὐσίαν τυγχάνει, ἀπορριπτομένων τῶν περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμῶν τοῦ ἐναγομένου.

Διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως κατὰ τὸν νόμον 2112 λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ χρόνος, καθ' ὃν συνεχῶς διετέλεσεν ὁ ὑπάλληλος ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ ἐργοδότου, ἐν περιπτώσει δὲ ἐπαναπροσλήψεώς του λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ ἀπὸ ταύτης (ἐπαναπροσλήψεως) μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του χρόνος ἄνευ προσμετρήσεως καὶ τῆς παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ προϋπηρεσίας τούτου (Α.Π. 192/1952, ΕΕΔ 11, 703, Πρωτ. Πειραιῶς 1739/1956, ΕΕΔ 15, 718).

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΠΙΚΥΡΩΣΙΣ ΑΚΥΡΩΝ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Ὑποχρέωσις ἐκ νέου ἐμπροθέσμου ἐμφανίσεως εἰς τὸν ἐργοδότην

Ἔννομος ἰσχὺς τῶν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ προϊσχύσαντος Νόμου 751/1948 ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων περὶ τοποθετήσεως πολεμιστῶν καθ' ὑπέρβασιν τοῦ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὁριζομένου ἀριθμοῦ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ Α. Ν. 1836/1951.— Ἔναρξις ἀπὸ ταύτης καὶ τῆς προθεσμίας ἐμφανίσεως τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος εἰς τὸν ἐργοδότην δι' ἀνάληψιν ὑπηρεσίας.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 (ΕΕΔ 14, 1104, ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) ἡ πρόσληψις τῶν μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου τοποθετηθέντων πολεμιστῶν εἶναι ὑποχρεωτικὴ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ διὰ τοῦ νόμου τούτου ὁριζομένου ποσοστοῦ.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁ βάσει τοῦ παρόντος προστατευόμενος ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῷ τῆς περὶ τοποθετήσεώς του ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Συμβουλίου παρουσιασθῇ εἰς τὸν παρ' ᾧ τοποθετεῖται ἐργοδότην, ἵνα ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν.

Ὑπὸ τὰ νομοθετικὰ ταῦτα κείμενα προέκυψε μεταξὺ τῶν δύο Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου (102/1957, Α' Τμήματος, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 16, 318, 662/1958, Γ' Τμήματος, εἰσηγητὴς *Θ. Καισέρης*, ΕΕΔ 17, 1119) διαφωνία ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἂν μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, δι' ἧς ἰσχυροποιήθησαν αἱ ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου 751/1948 τοποθετήσεις, ἀπαιτῆται ἐκ νέου ἐμφάνισις τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ εἰς τὸν ἐργοδότην ἐντὸς τῆς μηνιαίας προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἐν λόγῳ νόμου.

Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τῆς παρατιθεμένης κατωτέρω ἀποφάσεώς της συντάσσεται πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Α' Τμήματος.

Ἀρείου Πάγου 246/1958, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Καυκᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Α. Γεωργίου*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Ἀγραφιώτης, Κ. Φ. Γιαννακόπουλος, Κ. Δημάκης

Ἐκ τῆς διατάξεως τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 751/1948, καθ' ἣν αἱ ἐν αὐτῇ ἐπιχειρήσεις ὑποχρεοῦνται, ὅπως προσλάβωσι δυνάμει τοῦ νόμου τούτου καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπάρξεως κενῶν ἢ μὴ θέσεων ἐκ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἐφέδρων πολεμιστῶν ὡρισμένον ἀριθμὸν ἀναλόγως τοῦ παρ' αὐταῖς ἀπασχολουμένου πάσης φύσεως προσωπικοῦ κατὰ τὰ ἐν αὐτῇ εἰδικώτερον ὁριζόμενα, ἕπεται ὅτι καθ' ὑπέρβασιν τοῦ ἐν αὐτῇ ὁριζομένου ὁρίου τοποθέτησις ἐφέδρων πολεμιστῶν, ὡς μὴ νόμιμος, δὲν δημιουργεῖ ὑποχρέωσιν τῆς παρ' ᾗ ἡ τοποθέτησις ἐπιχειρήσεως πρὸς πρόσληψιν τοῦ τοποθετηθέντος, ἡ δὲ βάσει τοιαύτης τοποθετήσεως προσέλευσις αὐτοῦ κατ' ἄρθρον 9 τοῦ αὐτοῦ νόμου πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας οὐδὲν ἐπάγεται ἔννομον ἀποτέλεσμα. Ἐκ δὲ τῆς διατάξεως τοῦ ἐδ. 3 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 1 ν. 2113/1952 κυρωθέντος ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας τῶν ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ», δι' ἧς ὁρίζεται, ὅτι «ἡ πρόσληψις τῶν μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος τοποθετηθέντων πολεμιστῶν τοῦ νόμου 751/1948 εἶναι ὑποχρεωτικὴ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ διὰ τοῦ νόμου τούτου ὁριζομένου ποσοστοῦ», ἀφορώσης, ὡς ἐξ αὐτῆς σαφῶς προκύπτει, εἰς τοὺς καθ' ὑπέρβασιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 751/1948 ὑφ' ἑκάστης ἐπιχειρήσεως προσληπτέου ἀριθμοῦ πολεμιστῶν τοποθετηθέντας, ἐν συνδυασμῷ α') πρὸς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, διὰ τῆς παραγρ. 1 τοῦ ὁποίου ὁρίζεται ἄλλως τὸ ποσοστὸν τῶν ὑπὸ τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων προσληπτέων, διὰ δὲ τῆς παραγρ. 7, ὅτι «ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐφέδρων πολεμιστῶν, οἵτινες προσελήφθησαν ὑπὸ τῶν ὑπαχρέων τῆς παραγρ. 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου βάσει τοῦ νόμου 751/1948, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 1196/1949, συμψηφίζεται πρὸς τὸ ποσοστόν, ὅπερ ὑποχρεοῦνται νὰ προσλάβωσιν οὗτοι βάσει τοῦ παρόντος ἄρθρου» καὶ β) πρὸς τὸ ἄρθρον 8, καθ' ὃ ὁ βάσει τοῦ νόμου τούτου προστατευόμενος ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῷ τῆς περὶ τοποθετήσεώς του ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Συμβουλίου παρουσιασθῇ εἰς τὸν παρ' ᾧ τοποθετεῖται ἐργοδότην, ἵνα ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν, εἰς περίπτωσιν δὲ καθ' ἣν δὲν ἤθελε παρουσιασθῇ ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας στερεῖται τῆς διὰ τοῦ νόμου παρεχομένης προστασίας, σαφῶς συνάγεται, ὅτι αἱ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 751/1948 ἐκδοθεῖσαι ἀποφάσεις περὶ τοποθετήσεως ἐφέδρων πολεμιστῶν καθ' ὑπέρβασιν τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου 751/1948 ὁριζομένου ἀριθμοῦ, ὡς καὶ αἱ πρὸς αὐτοὺς γενόμεναι κοινοποιήσεις τῶν ἀποφάσεων τούτων, προσκτῶνται ἔννομον ἰσχὺν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 1836 (5 Ἰουνίου 1951), ἔκτοτε δὲ ἄρχεται ὡς πρὸς αὐτούς, ἐφ' ὅσον περιλαμβάνονται εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 1 τοῦ αὐτοῦ ἀ.ν. προσληπτέων, ἡ προθεσμία τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 8 ἀ.ν. 1836 ἐπιβαλλομένης ὑποχρεώσεως, ὅπως παρουσια-

ΑΝΕΡΓΙΑ

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΕΡΙ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΚΑΤ' ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ἰσχὺς εἰδικῶν διατάξεων περὶ Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος

Διατήρησις ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 15 § 2 τοῦ Νόμου 3464/1955 τῶν προϋφισταμένων νομοθετικῶν διατάξεων περὶ ἐξαιρέσεως τοῦ Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν τῆς Ἑλλάδος τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὰς περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας γενικὰς διατάξεις.

Μεταρρυθμίζεται ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἐφετειακῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 10686/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (εἰσηγητὴς *Μ. Οἰκονομόπουλος*, ΕΕΔ 18, 203).

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου, βασιζομένη εἰς τὸ ἄρθρον 15 § 2 τοῦ νόμου 3464/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ἀσφαλίσεως ἀνεργίας διατάξεων» (ΕΕΔ 15, 105), καθ' ὃ «ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ ν. δ. 2961/1954 εἶναι, ὅτι καταργεῖται πᾶσα ἀντικειμένη εἰς τοῦτο διάταξις τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 καὶ τοῦ ν. δ. 2698/1953, . . . ὡς ἐπίσης καὶ πᾶσα γενικὴ ἢ εἰδικὴ διάταξις, δι' ἧς ρυθμίζονται ἄλλως ἢ ὡς ἐν τῷ ν. δ. 2961/1954 ὁρίζεται τὰ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀνεργίας, ἐξαιρέσεως ἀπ' αὐτῆς, ὑπολογισμοῦ τῶν εἰσφορῶν καὶ παροχῶν κλπ» (περὶ τῆς διατάξεως αὐτῆς ὡς νέας τοιαύτης βλέπε Α.Π. 537/1956, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 15, 1280 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα), ἐδέχθη, ὅτι κατηργήθησαν αἱ προϋφισταμέναι νομοθετικαὶ διατάξεις περὶ ἐξαιρέσεως τοῦ Ο.Τ.Ε. τῶν περὶ ἀνεργίας διατάξεων.

Ἀντίθετος εἶναι ἡ ἄποψις τῆς ἐφετειακῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία διὰ τῆς ἐν αὐτῇ συλλογιστικῆς δέχεται, ὅτι ἐξακολουθεῖ ἰσχύουσα ἡ ἐξαίρεσις τοῦ Ο.Τ.Ε. (βλέπε διὰ τὸ θέμα σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 15, 1279).

Θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ διερωτηθῶμεν πῶς ἄλλως θὰ ἐξεφράζετο ὁ Νομοθέτης, διὰ νὰ διαδηλώσῃ τὴν βούλησίν του περὶ καταργήσεως τῶν ἀντικειμένων εἰς τὸ ν. δ. 2961/1954 ἐξαιρέσεων, ὅταν (ἄρθρον 15 § 2 νόμου 3464/1955) ἀναφέρηται ρητῶς εἰς πᾶσαν γενικὴν ἢ εἰδικὴν διάταξιν;

Ἐφετείου Ἀθηνῶν 827/1959

Πρόεδρος ὁ κ. *Γ. Κατάνης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἐφέτης κ. *Ι. Γαλανὸς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Ἀναστασόπουλος, Δ. Βλαχογιάννης

Διὰ τοῦ πρώτου καὶ κυρίου λόγου ἐφέσεως παραπονεῖται ὁ ἐκκαλῶν Ο.Τ.Ε., ὅτι ἐσφαλμένως ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐδέξατο, ὅτι διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 15 § 2 τοῦ νόμου 3464 τῆς 30/31 Δεκεμβρίου 1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ἀσφαλίσεως ἀνεργίας διατάξεων», φερομένης ἐν αὐτῷ ὡς ἑρμηνευτικῆς τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ ν. δ/τος 2961/1954 «περὶ συστάσεως Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας» (ἐναγομένου - ἐφεσιβλήτου), κατηργήθησαν ἀπὸ τῆς 11 Ἰανουαρίου 1956 (ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 3464/1955) αἱ εἰδικαὶ ὑπὲρ τοῦ Ο.Τ.Ε καὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ διατάξεις τῶν ἄρθρων 13 § 2 τοῦ ν.δ. 1049/1949 «περὶ ὀργανώσεως τῶν τηλεπικοινωνιῶν τῆς Ἑλλάδος» καὶ 7 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1944/1951 «περὶ τροποποιήσεως κλπ. τοῦ ν.δ. 1049/1949», δι' ὧν ἐθεσπίσθη ἀπαλλαγὴ αὐτῶν ἀπὸ πάσης ἐργοδοτικῆς καὶ ἐργατικῆς εἰσφορᾶς, συνδρομῆς ἢ ἐνισχύσεως ὑπὲρ τοῦ τέως Ταμείου Ἀνεργίας καὶ παντὸς τρίτου. Ὑπὲρ τῆς τοιαύτης ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ ἐφέσεως ὑποστηριζομένης ἀπόψεως ὅτι αἱ εἰρημέναι προνομιακαὶ διατάξεις ἐξακολουθοῦσιν ἰσχύουσαι ἐπικαλεῖται ὁ ἐκκαλῶν Ο.Τ.Ε διὰ τοῦ δευτέρου λόγου τῆς ἐφέσεώς του τὸ δεδικασμένον ἐκ τῆς ἐν προτέρᾳ δίκῃ μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 153/1956 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου τούτου, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς Α.Π 537/1956 (καθυποβαλλομένων ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων μερῶν), ἐνῷ ἀντιθέτως ὁ ἐφεσίβλητος ὑποστηρίζει, ὅτι ἡ τελευταία ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις σαφῶς ἐδέξατο κατάργησιν τῶν εἰρημένων εἰδικῶν ὑπὲρ τοῦ Ο.Τ.Ε διατάξεων ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 3464/1955.

Ἐκ τοῦ ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων μερῶν καθυποβαλλομένου ἐπισήμου ἀντιγράφου τῆς ὑπ' ἀριθ. 2748/1955 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἐκδοθείσης ἐπὶ τῆς ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου 1954 προτέρας ἀγωγῆς τοῦ Ο.Τ.Ε κατὰ τοῦ αὐτοῦ ἐναγομένου Ὀργανισμοῦ (ἐγερθείσης πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου

σθῶσιν εἰς τὸν παρ' ᾧ ἐτοποθετήθησαν ἐργοδότην, ἵνα ἀναλάβωσιν ὑπηρεσίαν.

Διὰ ταῦτα

Αἴρον τὴν μεταξὺ τῶν δύο Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου διαφωνίαν.

Ἀποφαίνεται ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἄρθρων 3 § 1, ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 751/1948, ἄρθρου 3 §§ 1, 7, ἄρθρων 8 καὶ 12 ἐδ. 3 τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 1 νόμου 2113/1952 κυρωθέντος ἀ.ν. 1836/1951 οἱ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 751/1948 καθ' ὑπέρβασιν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ὁριζομένου ἀριθμοῦ προσληπτέων τοποθετηθέντες δι' ἀποφάσεως τῶν Συμβουλίων προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἐφεδροι πολεμισταὶ ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 παρουσιασθῶσιν εἰς τὸν παρ' ᾧ ἐτοποθετήθησαν ἐργοδότην, ἵνα ἀναλάβωσιν ὑπηρεσίαν.

3464/1955), προκύπτει, ὅτι ἀντικείμενον τῆς προτέρας δίκης ἦτο τὸ ἂν ὁ Ο.Τ.Ε καὶ τὸ προσωπικὸν του ἀπὸ τῆς 25 Αὐγούστου 1954, χρονολογίας ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 2961 τῆς 10/25 Αὐγούστου 1954 καὶ τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 1 αὐτοῦ γενομένης συστάσεως τοῦ ἐναγομένου 'Οργανισμοῦ, ἐξακολουθοῦσιν ὄντες ἀπηλλαγμένοι τῆς κατὰ τὸ ἄρθρ. 32 τοῦ αὐτοῦ ν.δ. ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς 2ο/ο καὶ ἐργατικῆς 1ο/ο αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀνεργίας ὑπαγομένου προσωπικοῦ (τῆς καὶ ἤδη ἐπιδίκου), ζητηθέντος κυρίως διὰ τῆς προτέρας ἀγωγῆς ὅπως ἀναγνωρισθῇ δικαστικῶς, «ὅτι τὸ ἄρθρον 37 τοῦ ν.δ. 2961/1954 δὲν κατήργησε τὴν εἰδικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 13 τοῦ ν.δ. 1049/1949, ὡς τοῦτο συνεπληρώθη καὶ ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1944/1951». 'Η κατ' ἔφεσιν ὑπ' ἀριθ. 153 τῆς 28.1.1956 ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου τούτου, μετὰ συζήτησιν γενομένην τὴν 24 Νοεμβρίου 1955, καθ' ἣν δὲν εἶχε δημοσιευθῇ εἰσέτι ὁ νόμος 3464/1955, ἀπεφήνατο μετὰ τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ, χωρὶς ὅμως νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει διάταξιν τοῦ ἄρθρου 15 § 2 τοῦ κατὰ τὸ στάδιον τῆς διασκέψεως δημοσιευθέντος τελευταίου νόμου, ὅτι ὀρθῶς ἡ εἰρημένη ὑπ' ἀριθ 2748/1955 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου ἐδέξατο τὴν ἀπὸ 12.10.1954 ἀγωγὴν τοῦ Ο.Τ.Ε., ἐπὶ τῇ κυρίᾳ σκέψει ὅτι αἱ εἰρημέναι εἰδικαὶ ὑπὲρ τοῦ Ο.Τ.Ε καὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ διατάξεις δὲν κατηργήθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ ν.δ. 2961/1954, καθ' ὃ καταργεῖται ὁ ἀ.ν. 118/1945, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μετανενεστέρως, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη γενικὴ ἢ εἰδικὴ διάταξις τῆς νομοθεσίας περὶ ἀνεργίας, τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 καὶ τοῦ ν.δ. 2698/1953 (πλὴν τοῦ ἄρθρου 51 § 4), ἀντικειμένη εἰς τὸ παρὸν ν.δ., ἅτε τῶν ἐν τῷ εἰρημένῳ ἄρθρῳ 37 μνημονευομένων ὡς καταργουμένων διατάξεων μὴ ἐχουσῶν σχέσιν πρὸς τὰς προστατευτικὰς τοῦ Ο.Τ.Ε. καὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ διατάξεις τῶν ἄρθρων 13 τοῦ ν.δ 1049/1949 καὶ 7 τοῦ ἀ.ν. 1944/1951. Τέλος ἡ ἐπὶ τῇ ἀπὸ 29.5.1956 αἰτήσει ἀναιρέσεως ἐκδοθεῖσα Α.Π. 537/1956 ἀπέρριψε τὴν αἴτησιν ἀναιρέσεως, δεξαμένη α) ὅτι ὀρθῶς ἔκρινεν ἡ ἐφετειακὴ ἀπόφασις, ἑρμηνεύουσα ὡς ἄνω ὑπὲρ τοῦ Ο.Τ.Ε. καὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ ν.δ. 2961/1954, οὖσαν σαφῆ, ἀναμφιβόλου ἐννοίας καὶ μὴ χορηγοῦσαν αὐθεντικῆς ἑρμηνείας καὶ β) ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 15 § 2 τοῦ νεωτέρου νόμου 3464/1955, καθ' ἣν «ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ νομοθ. δ/γματος 2961/1954 εἶναι, ὅτι καταργεῖται πᾶσα ἀντικειμένη εἰς τοῦτο διάταξις τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 καὶ τοῦ ν.δ. 2698/1953, πλὴν τοῦ ἄρθρου 51 § 4 τοῦ τελευταίου τούτου, ὡς ἐπίσης καὶ πᾶσα γενικὴ ἢ εἰδικὴ διάταξις, δι' ἧς ρυθμίζονται ἄλλως ἢ ὡς ἐν τῷ ν.δ/γματι 2961/1954 ὁρίζεται τὰ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀνεργίας, ἐξαιρέσεως ἀπ' αὐτῆς, ὑπολογισμοῦ τῶν εἰσφορῶν καὶ παροχῶν κλπ.», ἐφ' ὅσον ἤθελε θεωρηθῇ ὅτι ἀποδίδει εἰς τὴν ἑρμηνευομένην διάταξιν τοῦ ἄρθρου 37 ἔννοιαν ἀντίθετον πρὸς τὴν ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ 37 σαφῶς διατυπουμένην (διὰ τῆς ἐν ἄρθρῳ 15 § 2 τοῦ νέου νόμου ἐπαυξήσεως τῶν ἐν ἄρθρῳ 37 τοῦ παλαιοῦ νόμου ἀναφερομένων ὡς καταργουμένων διατάξεων), δὲν θεωρεῖται ὡς νόμος ἑρμηνευτικὸς καὶ σύγχρονος τοῦ φερομένου ὡς ἑρμηνευομένου, ἀλλ' εἶναι ἁπλοῦς νόμος, ἔχων ἰσχὺν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του. "Οθεν εἰσὶν ἀπορριπτέα, ὡς ἀβάσιμα, τὰ ἀντιθέτως ὑποστηριζόμενα ὑπὸ τῶν διαδίκων μερῶν περὶ δήθεν δεδικασμένου ἐκ τῶν εἰρημένων ἐν τῇ προτέρᾳ δίκῃ ἀποφάσεων, ἅτε τοῦ ἐξ αὐτῶν δεδικασμένου καλύπτοντος μόνον τὸ ἀπὸ 25.8.1954 μέχρι τοῦ νόμου 3464/1955 διάστημα, ὅπερ δὲν ἀποτελεῖ ἀντικείμενον τῆς παρούσης δίκης, ἀφορώσης τὸν μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ τελευταίου νόμου (10.1.1956) χρόνον.

Τόσον κατὰ τὸ προϊσχῦσαν δίκαιον, ὅσον καὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 2 'Αστικοῦ Κώδικος, καθ' ὃ «ὁ νόμος διατηρεῖ τὴν ἰσχύν του, ἑνόσῳ ἕτερος κανὼν δικαίου δὲν καταργήσῃ αὐτὸν ρητῶς ἢ σιωπηρῶς», μεταγενεστέρα γενικὴ διάταξις κατ' ἀρχὴν δὲν καταργεῖ σιωπηρῶς προγενεστέραν εἰδικὴν ἢ ἐξαιρετικήν, ἐκτὸς ἂν τὸ ἐναντίον προκύπτῃ σαφῶς ἐκ τοῦ περιεχομένου καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς νεωτέρας (*Οἰκονομ.* Γεν. 'Αρχαὶ § 5 σημ. β', *Dernburg* § 30 σημ. 5, *Windscheid* § 31, σημ. 4, *Μπαλῆ*, Γεν. 'Αρχαὶ § 6 ἐν τέλει, Α.Π. 275/1933 ἐν Θέμ ΜΔ' 534 78/1934, ἐν ΜΕ' 310, 347/1934 ἐν ΜΣΤ' 129). Τὸ τελευταῖον δέον νὰ προκύπτῃ ἀριδήλως, προκειμένου ἰδία νὰ συναχθῇ σιωπηρὰ κατάργησις εἰδικοῦ νόμου καθ ἑρμηνεύοντος εὐεργέτημα ὑπὲρ ὡρισμένων προσώπων, πραγμάτων ἢ σχέσεων (Α.Π. 85 τοῦ 1937, ἐν Θέμ. ΜΗ' 525 251 τοῦ 1943 ἐν ΕΕΝ ΙΑ' 154, 2686/1949 ἐν ΙΣΤ' 747, 398 τοῦ 1951 ἐν ΙΘ' 16, 244 τοῦ 1953 ἐν Κ' 812). 'Εν προκειμένῳ ὁ Ο.Τ.Ε., ὅστις κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν.δ. 1049/1949 ἀποτελεῖ 'Ανώνυμον 'Εταιρείαν, «ἀνήκουσαν εἰς τὸ Κράτος» καὶ ὑποκειμένην εἰς πάσας τὰς διατάξεις τῆς νομοθεσίας περὶ 'Ανωνύμων 'Εταιρειῶν, «ἐξαιρουμένων τῶν περιπτώσεων, αἵτινες ἄλλως ρυθμίζονται ἐν τῷ παρόντι», ἔτυχεν ἐκ μέρους τοῦ νομοθέτου ἱκανῶν προνομίων καὶ ἰδιαζούσης προστασίας, ἐν πολλοῖς ἀναλόγου πρὸς τὴν παρεχομένην εἰς αὐτὸ τὸ Κράτος (ὅρα ἰδίᾳ ἄρθρον 11) ποὸς διευκόλυνσιν τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ ἐν ἄρθρῳ 1ῳ τοῦ αὐτοῦ ν. δ/γματος σκοποῦ τῆς ἱδρύσεώς του, δηλονότι τῆς ἐνιαίας ὀργανώσεως τῶν τηλεπικοινωνιῶν τῆς 'Ελλάδος. Οὕτως ὡρίσθη ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ τοῦ προσωπικοῦ του, ὅτι δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπ' αὐτῶν οὐ μόνον αἱ ἰσχύουσαι καὶ μελλοντικαὶ διατάξεις περὶ εἰσφορῶν καὶ κρατήσεων ὑπὲρ τοῦ Ταμείου 'Ανεργίας πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀπὸ τοῦ κινδύνου τῆς ἀνεργίας ἀσφαλίσεώς του, οὔσης περιττῆς ἕνεκα τοῦ εἰδικοῦ τρόπου προσλήψεως, διατηρήσεως καὶ ἀπολύσεως τοῦ προσωπικοῦ του, καὶ τῆς ὑπὲρ αὐτοῦ ἰδιαιτέρας ἀσφαλιστικῆς προνοίας, ἀλλὰ αἱ πάσης φύσεως διατάξεις περὶ ἐπιβαρύνσεων, συνδρομῶν ἢ ἐνισχύσεων ὑπὲρ τοῦ Ταμείου 'Ανεργίας ἢ παντὸς τρίτου καθ' οἱονδήποτε τρόπον. Συγκεκαιμένως ὡρίσθη 1) διὰ τοῦ ἰδιοτικοῦ ν.δ. 1049/1949 α) ἐν ἄρθρῳ 11 § 4 «ὁ Ο.Τ.Ε ὡς ἐπιχείρησις κοινῆς ὠφελείας μὲ ἀποκλειστι-

κόν μέτοχον τό Κράτος δέν ὑπόκειται εἰς φόρους, τέλη, δικαιώματα, εἰσφοράς, κρατήσεις καί ἐν γένει οἱασδήποτε ἐπιβαρύνσεις, ὑφιστάμενα ἤ ἐν τῷ μέλλοντι ἐπιβληθησόμενα ὑπέρ τοῦ Δημοσίου, Ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καί παντός τρίτου», β) ἐν ἄρθρῳ 13 § 2 «Αἱ πάσης φύσεως διατάξεις περί ἀναγκαστικῆς προσλήψεως προσωπικοῦ, ὡς καί αἱ διατάξεις περί παρεμβάσεως τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας ἤ οἱουδήποτε κρατικοῦ ὀργάνου, ὡς καί αἱ διατάξεις αἱ ἐπιβάλλουσαι εἰς τάς ἐπιχειρήσεις συνδρομήν ἤ ἐνίσχυσιν ὑπέρ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας ἤ παντός τρίτου καθ' οἱονδήποτε τρόπον καί εἰδικώτερον διά καταβολῆς ποσοστοῦ ἐπί τῶν μισθολογίων, δέν ἔχουν ἐφαρμογήν διά τό προσωπικόν τοῦ Ο.Τ.Ε.», γ) ἐν ἄρθρῳ 22 § 4 ἐδ. ε' καί στ' «ἅπαν τό μετατασσόμενον εἰς τόν Ο.Τ.Ε προσωπικόν θά μετέχῃ αὐτοδικαίως οἱουδήποτε Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου ἤ Ταμείου Ἀσφαλίσεως τοῦ Ο.Τ.Ε ἀπό τῆς μετατάξεώς του, ἀνεξαρτήτως τῆς διά τοῦ παρόντος ἄρθρου λαμβανομένης προνοίας πρός προστασίαν τῶν κεκτημένων δικαιωμάτων τοῦ προσωπικοῦ τούτου. Ὁ Ο.Τ.Ε. δέν ἐπιβαρύνεται, οὐδέ δύναται νά ἐπιβαρυνθῇ δι' ἀσφαλιστικῶν καταβολῶν ὑπέρ τοῦ προσωπικοῦ του ὡς ἀσφαλιζομένου εἰς οἱαδήποτε Ἐπικουρικά Ταμεῖα Ἀσφαλίσεως». Διά τοῦ ἄρθρου 7 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1944/1951: «Ἡ ἀληθής ἔννοια τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ν.δ. 1049/1949 εἶναι, ὅτι αἱ πάσης φύσεως διατάξεις περί ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως προσωπικοῦ, ὡς καί αἱ διατάξεις περί παρεμβάσεως τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας ἤ οἱουδήποτε ἄλλου κρατικοῦ ὀργάνου ἤ τρίτου εἰς τήν διαδικασίαν προσλήψεως ἤ ἀπολύσεως προσωπικοῦ, ὡς καί ἐν γένει αἱ σχετικαί πρός τό θέμα τοῦτο διατάξεις τοῦ νόμου 118/1945, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη, καί τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, δέν ἔχουσιν ἐφαρμογήν ἐπί τοῦ Ο.Τ.Ε. Ὡσαύτως δέν ἔχουσιν ἐφαρμογήν ἐπί τοῦ Ο.Τ.Ε. αἱ πάσης φύσεως διατάξεις αἱ ἐπιβάλλουσαι εἰς τάς ἐπιχειρήσεις συνδρομήν ἤ ἐνίσχυσιν ὑπέρ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας ἤ παντός τρίτου καί εἰδικώτερον διά καταβολῆς ποσοστοῦ ἐπί τῶν μισθολογίων, τοῦ Ο.Τ.Ε. ἀπαλλασσομένου εἰδικώτερον πάσης εἰσφορᾶς εἰς τό Ι.Κ.Α. εἰς ὑποκατάστασιν τοῦ διαλυθέντος Ταμείου Ἀνεργίας (εἰσφορά ἐργοδοτικοῦ κλάδου). Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου εἶναι ἐπικρατέστεραι πάσης γενικῆς ἤ εἰδικῆς διατάξεως γενικῶν ἤ εἰδικῶν νόμων».

Βάσει τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει εἰρημένων κατάδηλον καθίσταται, ὅτι αἱ γενικαί διατάξεις τοῦ ν. δ. 2961/1954, καί δή αἱ τῶν ἄρθρων 1, 2 § 1, 11 § 1 καί 12 § 1 αὐτοῦ, δέν κατήργησαν τάς ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει προνομιακάς διατάξεις ὑπέρ τοῦ Ο.Τ.Ε. καί τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ, καίτοι τό ν. δ. 2961/1954 καθιεροῖ τάς ἐν ἄρθρῳ 32 εἰσφοράς οὐχί μόνον ὡς ἀντάλλαγμα τῆς ὑπό τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καί Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας παρεχομένης ἀσφαλίσεως πρός τόν εἰσφέροντα, ἀλλά καί ὡς ἐπιβάρυνσιν (οἱονεί φορολογίαν) τῶν μή χρηζόντων τῆς ὑπ' αὐτοῦ παρεχομένης ἀσφαλίσεως, ἐπιβαλλομένην διά τήν ἐνίσχυσιν τῶν γενικῶν σκοπῶν αὐτοῦ. Περαιτέρω ἐκρίθη ἀμετακλήτως ἐν τῇ προηγουμένῃ δίκῃ ὅτι τοιαύτην κατάργησιν δέν ἐπέφερεν οὐδέ ἡ ἐν σκέψει ΙΙΙ τῆς παρούσης παρατιθεμένη διάταξις τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ αὐτοῦ ν. δ/τος. Ἤδη τό Δικαστήριον τοῦτο κρίνει, ὅτι καί ἡ ἐν τῇ αὐτῇ σκέψει παρατεθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 15 § 2 τοῦ νόμου 3464/1955 δέν ἐπέφερε διάφορον ἀποτέλεσμα ἐν προκειμένῳ, ἤτοι καί μετά τήν ἰσχύν τοῦ τελευταίου νόμου. Καί εἶναι μέν ἀληθές ὅτι ἡ τελευταία διάταξις ἔχει περιεχόμενον κατά τι εὐρύτερον τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ ν. δ. 2961/1954, ἅτε καταργοῦσα τάς ἀντιθέτως πρός αὐτό γενικάς ἤ εἰδικάς διατάξεις οὐ μόνον «τῆς νομοθεσίας περί ἀνεργίας», ὡς ὥριζε τό ἄρθρον 37, ἀλλά γενικώτερον τάς ρυθμιζούσας ἄλλως τά τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τήν ἀσφάλισιν ἀνεργίας, ἐξαιρέσεως ἀπ' αὐτῆς κλπ. Τό αὐτό ὅμως κατ' οὐσίαν εἶχε πράξει τό ἄρθρον 11 ἐδ. ζ' τοῦ ν. δ. 1255/1949, καθ' ὅ καταργεῖται «πᾶσα διάταξις (ἑπομένως γενική ἤ εἰδική) τῆς κειμένης νομοθεσίας» (συνεπῶς κειμένη καί ἐκτός τῆς νομοθεσίας περί ἀνεργίας), «ἀντικειμένη εἰς τάς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου» (ν. δ. 1255/1949), πλήν διά τῆς Α. Π. 455/1955 (ὅρα ταύτην ἐν ΕΕΝ ΙΘ' 102) ἐκρίθη ὅτι τό ρηθέν ἄρθρον 11 ἐδ. ζ' δέν ἀναφέρεται εἰς διατάξεις ὑπέρ ὡρισμένων προσώπων, «ἅτινα ὁ νομοθέτης ἐκ γενικωτέρων λόγων θέλει νά προστατεύσῃ καί διευκολύνῃ πρός ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ των», οἷος ὁ τότε ἀναιρεσείων Ο.Τ.Ε. Ἐκ τοῦ ὅλου περιεχομένου τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 15 § 2 τοῦ νόμου 3464/1955 δέν συνάγεται, ὅτι ὁ νομοθέτης ἠθέλησε νά καταργήσῃ, ἔστω καί μόνον ἀπό τῆς ἰσχύος τοῦ τελευταίου νόμου, τάς ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει εἰδικάς προνομιακάς διατάξεις ὑπέρ τοῦ Ο.Τ.Ε. καί τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ, μέ ἀποτελέσματα ἀμέσως μέν τήν ἐπιβάρυνσιν τοῦ Ο.Τ.Ε. καί τοῦ προσωπικοῦ του οὐσιαστικῶς διά φορολογίας ὑπέρ τοῦ ἐφεσιβλήτου Ὀργανισμοῦ, ἐμμέσως δέ τήν ἐπιβάρυνσιν τοῦ Κράτους (ὅπερ τυγχάνει ὁ ἀποκλειστικός μέτοχος τῆς διά τοῦ Ο.Τ.Ε. ἀσκουμένης ἐπιχειρήσεως κοινῆς ὠφελείας διά τε τῆς ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς 2ο/ο καί τῆς λίαν ἐνδεχομένης αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε. εἰς ἀντίρροπον τῆς φορολογίας αὐτοῦ διά τῆς ἐργατικῆς εἰσφορᾶς 1ο/ο, μέ ἀπώτατον δέ, ἀλλ' ἀναπόφευκτον, ἀποτέλεσμα τήν ἐπιβάρυνσιν τοῦ κοινοῦ διά τῆς αὐξήσεως τῶν τηλεγραφικῶν, τηλεφωνικῶν κλπ. τελῶν, ἀντιθέτως δέ συνάγεται, ὅτι ὁ νομοθέτης δέν εἶχε ποσῶς τοιαύτην βούλησιν. Ὅθεν ἥμαρτεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, δεξαμένη τά ἐναντία καί δέον ὅπως, γινομένου δεκτοῦ τοῦ ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ ἐφέσεως παραπόνου, μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, γινομένων δεκτῶν ὡς πρός τόν ἐφεσίβλητον τῆς τε ἀπό 24 Μαρτίου 1958 ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς αὐτοῦ, ὡς καί τῆς ἀπό 16 Ἀπριλίου 1958 ἀνακοπῆς αὐτοῦ κατά τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων τριῶν ἀτομικῶν προσκλήσεων, ἀφορωσῶν εἰσφοράς κλάδου ἀνεργίας, ἐργοδοτικῆς 2ο/ο εἰς βάρος τοῦ Ο.Τ.Ε. καί παρακρατητέας ἐργατικῆς 1ο/ο διά τό ἀπό 11.1.1956 καί ἐφεξῆς μέχρι τέλους τοῦ 1956 διάστημα, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν καθυποβαλλο-

ΑΔΕΙΑΙ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΙΑ ΜΗ ΛΗΦΘΕΙΣΑΝ ΕΝΕΚΕΝ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΑΔΕΙΑΝ

Περιπτώσεις λήξεως συμβάσεων έργασίας ώρισμένης χρονικής διαρκείας

Προϋπόθεσις τοῦ κατά τὸν Α.Ν. 539/1945 δικαιώματος ἀδείας τῶν μισθωτῶν καὶ ἐν μὴ χορηγήσει ἀποζημιώσεως ἡ προηγουμένη αἴτησις τοῦ μισθωτοῦ πρὸς τὸν ἐργοδότην.— Ἔλλειψις τοῦ κατὰ τὸν Α.Ν. 539/1945 δικαιώματος ἀποζημιώσεως δι' ὀφειλομένην καὶ μὴ ληφθεῖσαν ἕνεκεν ἀπολύσεως ἄδειαν ἐπὶ λήξεως συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου καὶ αὐτοδικαίας οὕτω λύσεως αὐτῆς.

Ἔχει ἤδη γίνει δεκτὸν καὶ τοῦτο ἐφαρμόζεται ἐν τῇ νομολογίᾳ σταθερῶς (βλέπε Πρωτοδίκου Βόλου 76/1957, Πρωτοδίκης *Β. Καρνέζης*, ΕΕΔ 16, 645 καὶ τὰς ἐν αὐτῇ παραπομπάς), ὅτι ὁ ἀ. ν. 539/1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν» (ΕΕΔ 4, 476) ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν ἐν συμβάσει ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου τελούντων μισθωτῶν.

Ἐξ ἄλλου, ὁρίζουσα ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 5 τοῦ ἀ. ν. 539/1945, ὅτι «πᾶς μισθωτός, ἀπολυόμενος δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην, πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ὀφειλομένην αὐτῷ ἐτησίαν ἄδειαν, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχάς, ἃς θὰ ἐλάμβανεν, ἂν ἤθελε τύχει τῆς ἀδείας του», προϋποθέτει, ὡς τὸ Πρωτοδικεῖον δέχεται, ὅτι πρέπει νὰ ἐχώρησεν ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ καὶ μάλιστα δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην, περὶ τῆς ὁποίας δὲν πρόκειται ἐν λήξει τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἅμα τῇ παρόδῳ συνωμολογημένου χρόνου αὐτῆς (οὕτω καὶ Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν 11183/1952, εἰσηγητὴς *Σ. Κοσκινᾶς*, ΕΕΔ 12, 27).

Δικαιολογητικὸς λόγος τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 εἶναι, ὅτι ἀφοῦ ὀφείλεται κατὰ τὸ ἡμερολογιακὸν ἔτος εἰς τὸν μισθωτὸν ἡ ὁριζομένη ὑπὸ τοῦ νόμου ἄδεια καὶ ἡ ἐνάσκησις τοῦ δικαιώματος παρεκωλύθη ἐκ τῆς ἀπολύσεως, δίκαιον εἶναι ὁ ἐργοδότης νὰ ὀφείλῃ ἀποζημίωσιν διὰ τοῦτο, ὅταν ἡ ἀπόλυσις γίνηται δι' ἀφορμήν, ἡ ὁποία βαρύνει τὸν ἐργοδότην.

Δὲν ἀσκεῖ μάλιστα ἐπιρροὴν ὁ χρόνος τῆς ἀπολύσεως, τοῦ μισθωτοῦ δικαιουμένου τῆς ἀποζημιώσεως καὶ ἂν ἀπελύθη κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου, τῆς ἀξιώσεως γεγεννημένης ἀπὸ τῶν ἀρχῶν ἑκάστου ἔτους (βλέπε ΕΕΔ 16, 606, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν).

Ταῦτα διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ἄρθρου 5 § 5 τοῦ ἐν λόγῳ νόμου.

Ἐζητήθη ὅμως εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου καὶ ἀποζημίωσις διὰ μὴ χορηγηθείσας κατὰ τὰ προηγούμενα τοῦ ἔτους τῆς λήξεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἔτη καὶ δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ὅτι προϋπόθεσις τοῦ δικαιώματος εἶναι ἡ προηγουμένη ὑποβολὴ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ αἰτήσεως πρὸς τὸν ἐργοδότην (οὕτω καὶ ἡ Α. Π. 728/1958, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 1259, βλέπε καὶ Α.Π. 202/1959, εἰσηγητὴς *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 18, 535, καὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 666, 667 Α.Κ.).

(Σημειοῦται, ὅτι, προκειμένου περὶ ἀπολύσεως, διὰ τὴν κατ' ἄρθρον 5 § 5 τοῦ ἀ. ν. 539/1945 ἀποζημίωσιν δὲν ἐρευνᾶται, ἂν ὁ μισθωτὸς ἐζήτησε πρὸ τῆς ἀπολύσεως τὴν ἄδειαν, βλέπε νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 11, 843 § 44).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 20789/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Καθάρειος*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Γ. Πανταζόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ν. Ἀγγελόπουλος, Ε. Πεταλάκης, δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου

Προϋπόθεσις τῆς χορηγήσεως εἰς μισθωτὸν τῆς κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945 ἀδείας ἀναψυχῆς μετ' ἀποδοχῶν (καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος καὶ εἰς ἀλλεπαλλήλους ἐργασίμους ἡμέρας, διαρκείας ἀναλόγου τοῦ χρόνου τῆς ἀπασχολήσεώς του) εἶναι ἡ διατύπωσις σχετικῆς αἰτήσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, ὡς τοῦτο συνάγεται ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 § 1 τοῦ ἄνω νόμου, ὁριζούσης ὅτι ἡ χρονικὴ περίοδος χορηγήσεως τῆς ἀδείας κανονίζεται μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ, τοῦ πρώτου ὀφείλοντος νὰ χορηγήσῃ τὴν αἰτηθεῖσαν ἄδειαν τὸ πολὺ ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ δευτέρου διατυπώσεως τῆς σχετικῆς αἰτήσεως (πρβλ. Α.Π. 319/1949, Θέμ. Ξ' 712), ἐν προκειμένῳ δὲ καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου δὲν βεβαιοῦται, ὅτι ὁ ἐνάγων κατὰ τὰ ἔτη 1954 καὶ 1955 ἠτήσατο ἄδειαν καὶ ἠρνήθη τὸ ἐναγόμενον νὰ τῷ χορηγήσῃ ταύτην, ἐφ' ᾧ καὶ αἱ ἀξιώσεις του περὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως διὰ τὰς μὴ χορηγηθείσας ἀδείας τῶν ἐτῶν τούτων (1954 καὶ 1955) εἰσὶν ἀπορριπτέαι ὡς ἀβάσιμοι καὶ ὀρθῶς ἀπερρίφθησαν καὶ ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ὁ δὲ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων

μένων ὡς ἄνω προσκλήσεων, ἐν συνδυασμῷ πρὸς πάντα τὰ ὑπὸ τῶν διαδίκων καθυποβαλλόμενα ἔγγραφα, συμψηφιζομένης μεταξὺ αὐτῶν ὁλοκλήρου τῆς δαπάνης ἀμφοτέρων τῶν βαθμῶν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, λόγῳ τοῦ ὅτι οἱ διάδικοι εἶχον εὔλογον αἰτίαν νὰ ἀμφιβάλλωσιν ὡς πρὸς τὸ νομικὸν μέρος τῆς προκειμένης διαφορᾶς.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ "ΔΩΡΩΝ,, ΠΡΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΚΑΘ' ΕΟΡΤΑΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΧΑ

Χρόνος παραγραφῆς καὶ ἔναρξις αὐτῆς κατ' ἄρθρα 250, 251, 253 Ἀστ. Κώδικος

Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν τοῦ ἄρθρου 250 § 17 Ἀστικοῦ Κώδικος πενταετῆ παραγραφήν, ἀρχομένην ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ ἔτους, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐγεννήθη ἡ ἀξίωσις καὶ εἶναι δικαστικῶς ἐπιδιώξιμος, ὄχι μόνον τῆς ἐκ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ἀξιώσεως, ἀλλὰ καὶ τῆς πρὸς πληρωμὴν τῶν «δώρων» ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων, Νέου Ἔτους καὶ Πάσχα, τῶν χορηγουμένων διὰ τῶν ἑκάστοτε ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν ἐκδιδομένων ἀποφάσεων.—Ἰσχυρισμὸς περὶ ἀξιώσεως ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ.

Δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀντίρρησίς τις ἐπὶ τῆς δοθείσης ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, λύσεως: Τὰ λεγόμενα «δῶρα» πρὸς τοὺς μισθωτοὺς ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα καὶ Χριστουγέννων, δυνάμει τῶν κατὰ τὸν ἀ. ν. 1777/1951, ὡς ἐκυρώθη ὑπὸ τοῦ νόμου 1901/1951, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων (διατηρηθείσης ἐν ἰσχύϊ τῆς νομοθετικῆς αὐτῆς ἐξουσιοδοτήσεως καὶ μετὰ τὸν νόμον 3239/1955 «περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας», ἄρθρον 42), ὑπάγονται εἰς τὴν πενταετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 250 § 17 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὡς ἀξίωσις μισθοῦ (οὕτω καὶ αἱ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 489/1955, εἰσηγητὴς *Δ. Καλαμβοκίδης*, ΕΕΔ 14, 367, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4880/1957, εἰσηγητὴς *Α. Ἀλεξανδρόπουλος*, ΕΕΔ 16, 611, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1096/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Καραθανάσης*, ΕΕΔ 17, 419).

Ὡς ἀποτελοῦντα προσαύξησιν τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν ὑπόκεινται καὶ εἰς τὰς ὑπὲρ τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν εἰσφορὰς (Α. Π. 697/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 1188), ὑπόκεινται εἰς τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 664 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀσυμψήφιστον καὶ καθ' ὃ μέτρον εἶναι ἀπαραίτητα πρὸς διατροφὴν τοῦ μισθωτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του ὡς μισθός (πρβλ. Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16133/1958, εἰσηγητὴς *Α. Κρέτσης*, ΕΕΔ 18, 261), καὶ εἰς ὅ,τι ὑπάρχει ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων (παρὰ τὰς ὁμοφώνους ἀντιρρήσεις τῆς θεωρίας) ἀμφισβήτησις εἶναι, ἂν καὶ τὰ «δῶρα» ταῦτα ὑπολογίζωνται εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112. (Ἀρνητικῶς καὶ ἡ τελευταία Α. Π. 61/1958, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανᾶς*, ΕΕΔ 17, 234, ἔνθα καὶ λοιπαί).

Ἐλπίζομεν πάντοτε, ὅτι θὰ ὑπάρξῃ ἀναθεώρησις τῆς γνώμης αὐτῆς, ἀφοῦ ἀντιφάσκει πρὸς τὰ ὀρθῶς ὡς ἄνω γενόμενα δεκτά, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι πρόκειται περὶ ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, παρεχομένων τακτικῶς κατ' ἔτος καὶ ὡς ἐπαύξησις αὐτῶν κατὰ τὴν ὀρθὴν καὶ χαρακτηριστικὴν ἔκφρασιν τῆς Α.Π. 697/1958, ἔνθ' ἄνωτ.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ἐγένετο, ἀβασίμως βεβαίως, ὡς δέχεται αὕτη, ἐπίκλησις τῶν περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεων, προφανῶς, ἵνα διασωθῇ τῆς πενταετοῦς παραγραφῆς ἡ ἀπαίτησις αὕτη, διότι τότε θὰ ἐπρόκειτο περὶ ἀποζημιώσεως καὶ θὰ ὑπήγετο αὕτη εἰς τὴν 20ετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 249 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (Α. Π. 108/1956, εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 15, 299).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16785/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Γ. Καραμάνος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Σ. Ποταμιάνος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Σ. Σαράφης, Ι. Τομαδάκης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 250 § 17 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος αἱ ἀξιώσεις τῶν μισθῶν παντὸς εἴδους ὑπόκεινται εἰς πενταετῆ παραγραφήν, ἥτις ἄρχεται κατὰ τὰ ἄρθρα 251 καὶ 253 τοῦ ἰδίου Κώδικος ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ ἔτους, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐγεννήθη ἡ ἀξίωσις καὶ εἶναι δικαστικῶς ἐπιδιώξιμος. Εἰς τὴν παραγραφὴν δὲ ταύτην ὑπάγονται καὶ αἱ ἀξιώσεις τῶν μισθωτῶν πρὸς πληρωμὴν τῶν ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων, Νέου Ἔτους καὶ Πάσχα χορηγουμένων διὰ τῶν ἑκάστοτε ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν ἐκδιδομένων ἀποφάσεων «δώρων», ἐφ' ὅσον ἡ μετὰ τοῦ ἐναγομένου Δημοσίου σύμβασις ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος (ὡρισμένου χρόνου) ἐλύθη αὐτοδικαίως τῇ 10.9.1957, λήξαντος τοῦ χρόνου, δι' ὃν συνωμολογήθη, δὲν ἐδικαιοῦτο οὗτος τῆς κατ' ἄρθρον 5 § 5 τοῦ μνησθέντος ἀ.ν. 539/1945 ἀποζημιώσεως ἀδείας τοῦ ἔτους 1957 καὶ οὐχὶ ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, θεωρήσασα, κατὰ πεπλανημένην τῶν ἀποδείξεων ἐκτίμησιν, ὡς ἀορίστου χρόνου τὴν σύμβασιν, λυθεῖσαν διὰ καταγγελίας τοῦ ἐναγομένου, ἐπεδίκασε τῷ ἐνάγοντι τοιαύτην βάσει τῆς ρηθείσης διατάξεως ἀποζημίωσιν ἐκ δρχ. 1152, κατὰ τὸν περὶ τούτου βάσιμον σχετικὸν λόγον τῆς κρινομένης ἐφέσεως τοῦ ἐναγομένου Δημοσίου, ὡς διὰ τῶν προτάσεων οὗτος ἀναπτύσσεται.

σχετικὸς λόγος τῆς κρινομένης ἐφέσεως τούτου (ἐνάγοντος), ἀναφερόμενος εἰς πεπλανημένην ἐν τούτῳ ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, μὴ βάσιμος ἐλέγχεται καὶ ἀπορριπτέος.

Δὲν ὑφίσταται ὑποχρεώσεως καταβολῆς ἀποζημιώσεως ἀδείας (τοῦ ἄρθρου 5 § 5 τοῦ ρηθέντος ἀ.ν. 539/1945), ὅταν ἡ σύμβασις ἐργασίας λύηται αὐτοδικαίως λόγῳ ἐπελεύσεως τοῦ συμπεφωνημένου χρόνου λήξεως αὐτῆς. Ἡ ὡς ἄνω διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 5 ἀ.ν. 539/1945 (προβλέπουσα περὶ ἀποζημιώσεως ἀδείας) ἐφαρμογὴν ἔχει, ὅταν ἡ λύσις τῆς συμβάσεως ἐπέρχηται διὰ καταγγελίας (καὶ δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην) καὶ οὐχὶ αὐτοδικαίως. Ἐν προκειμένῳ δέ, ἐφ' ὅσον ἡ μετὰ τοῦ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΝΑΠΗΡΩΝ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΘΕΝΤΩΝ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ἁρμόδιον πρὸς κρίσιν ἐπὶ τῆς ἀπολύσεως συλλογικὸν ὄργανον διοικήσεως

Προστασία ἀναπήρων κατὰ τὸν Α.Ν. 564/1945.— Ἀπόλυσις καὶ διαδικασία.— Ἁρμοδιότης τῆς κατὰ τὸ ἄρθρ. 7 τοῦ Α.Ν. 244/1936 Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς.— Ἁρμοδιότης αὐτῆς καὶ ἐπὶ ἀναπήρου τοποθετηθέντος κατὰ τὸ Ν. Δ. 1799/1942.— Ἐπιτρεπτὴ ἀπόλυσις δι' οἰκονομικὴν ἀνεπάρκειαν ἐπιχειρήσεως.

Ἐπρόκειτο περὶ ἀναπήρου, ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος εἰς ἐπιχείρησιν κατὰ τὸ ν.δ. 1799/1942 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1040/1942 ν.δ. «περὶ μέτρων προστασίας τῶν ἀναπήρων πολέμου ὁπλιτῶν ἐν γένει καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» (ΕΕΔ 1, 860).

Τὸ ν. δ. τοῦτο ἐκυρώθη διὰ τῆς εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 58/1945 Συντακτικῆς Πράξεως ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 336/1946 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (ΕΕΔ 5, 410) κατὰ τὰ ἄρθρα 4-9 αὐτοῦ καὶ διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. δ. 8/11 Μαΐου 1946 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 118/1945 κλπ. (ΕΕΔ 5, 284) ὡρίσθη, ὅτι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρου 8 αὐτοῦ εἶναι, ὅτι αἱ διατάξεις αὐτοῦ ἐφαρμόζονται μόνον ἐπὶ τῶν δυνάμει τῶν ἄρθρων 4 καὶ 5 τοῦ νόμου τούτου τοποθετουμένων ὑπαλλήλων, ὡς τοιούτων νοουμένων τῶν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 1234/1918 ὑπαλλήλων (Α. Π. 146/1951, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 10, 561).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ἀνωτέρω ν. δ/τος οἱ ἀναγκαστικῶς τοποθετούμενοι (ἐννοεῖται πάντοτε ὡς ὑπάλληλοι) ἀπολύονται διὰ τοὺς ἐν αὐτῷ λόγους καὶ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης.

Ἐπῆλθεν ὁ ἀ. ν. 564/1945 «περὶ μέτρων ὑπὲρ ὡρισμένων κατηγοριῶν μισθωτῶν» (ΕΕΔ 4, 541), ὁ ὁποῖος ὁρίζει, ὅτι οἱ ἀνάπηροι τοῦ πολέμου ὑπὸ τὴν ἰδιότητά των ὡς μισθωτῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων, περὶ τῶν ὁποίων ὁ νόμος 118/1945, δικαιοῦνται τῆς ἐν ἄρθρῳ 9 § 8 τούτου προβλεπομένης προστασίας, οἱ δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἐν λόγῳ νόμου ἀπολυθέντες ἐπανέρχονται εἰς τὰς θέσεις των.

Εἶναι ἐκ τῆς ἄνω διατάξεως φανερὸν καὶ τοῦτο ἔχει νομολογηθῆ (Α. Π. 330/1954, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 13, 524, Α. Π. 597/1954, εἰσηγητὴς *Ν. Οἰκονομόπουλος*, ΕΕΔ 13, 867), ὅτι ἡ προστασία δὲν ἐκτείνεται ἐπὶ τῶν μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἐν λόγῳ νόμου οἰκειοθελῶς προσληφθέντων. (Περὶ τῶν οἰκειοθελῶς προσληφθέντων πρὸ αὐτοῦ ἐπρονόησεν ὁ ἀ. ν. 564/1945, ἀφοῦ οἱ λοιποὶ καὶ εἰδικῶς οἱ δυνάμει τοῦ ν. δ. 1799/1942 ὑποχρεωτικῶς τοποθετηθέντες εἶχον ἤδη τὴν ὑπὸ τοῦ ν. δ/τος τούτου προστασίαν, δὲν δύναται δὲ νὰ ὑποτεθῆ, ὅτι ὁ νόμος 118/1945, νόμος γενικός, ἔθιξε τὴν εἰδικὴν προστα-

---

τὴν ὑπόκειται οὐ μόνον ἡ ἐκ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ἀξίωσις, ἀλλὰ καὶ ἡ τοιαύτη πρὸς πληρωμὴν τῶν δώρων ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων, Νέου Ἔτους καὶ Πάσχα, τῶν χορηγουμένων διὰ τῶν ἐκάστοτε ἐκδιδομένων κατὰ τὸ ἄρθρον μόνον τοῦ νόμου 1901/1951, ὡς ἐκυρώθη διὰ τοῦ ἀ.ν. 1777/1951, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, καθ' ὅσον αἱ παροχαὶ αὗται ἀποτελοῦσι μισθὸν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 250 § 17 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (πρβλ. Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 4880/1957 καὶ 489/1955, ΕΕΔ 16, 611 καὶ 14, 367). Συνεπῶς τούτοις κατὰ τὴν συντελεσθεῖσαν τὴν 4.11.1957 ἔγερσιν τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς εἶχον ὑποκύψει εἰς τὴν ὑπὸ τῶν ἄνω διατάξεων καθιερουμένην πενταετῆ παραγραφὴν αἱ ὑπὸ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς διωκόμεναι ἀπαιτήσεις πρὸς πληρωμὴν εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα ὀφειλομένων ὑπολοίπων ἐκ μισθῶν, ἐμπιπτόντων εἰς τὸ ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του (1.2.1950) καὶ μέχρι 31.12.1951 χρονικὸν διάστημα καὶ δώρων Πάσχα καὶ Χριστουγέννων τῶν ἐτῶν 1950 καὶ 1951. Παραγραφεισῶν δὲ τῶν ἀπαιτήσεων τούτων δὲν δύναται νὰ ἐπιστηριχθῇ ἀξίωσις πρὸς πληρωμὴν αὐτῶν ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, διότι κατὰ τοὺς ρητοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἄρθρων 904 καὶ ἑπόμ. τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος διὰ τὴν παροχὴν τῆς ἐκ τούτων ἀγωγῆς δέον ὁ πλουτισμός, ἐκτὸς ἄλλων, νὰ ἐπῆλθεν εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ λήπτου ἄνευ νομίμου αἰτίας, τουτέστιν ἐξ ἐλλείψεως πάσης τοιαύτης, ἐχούσης ὡς πηγὴν τὴν σύμβασιν ἢ τὸν νόμον (πρβλ. Α.Π. 46/1948, ΕΕΝ ΙΕ' 606, *Ζέπου*, Ἐνοχικόν, σελ. 436 καὶ ἑπόμ.), ἐνῷ ἐν παραγραφῇ τῆς ἀξιώσεως ὁ πλουτισμὸς ἐπέρχεται εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ συνεπείᾳ ταύτης ἀπαλλασσομένου ἀπὸ τοῦ χρέους ἐκ νομίμου αἰτίας, δηλονότι ἐκ διατάξεως νόμου, ὅστις ἐπιτάσσει τὴν ἀπόσβεσιν τῆς ἀπαιτήσεως ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ δι' αὐτῆς βαρυνομένου (πρβλ. καὶ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5247/1944, ΕΕΝ στ' 504). Συνακολούθως δὲ τούτοις κατ' ὀρθὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 250 § 17, 251 καὶ 253 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, μετ' ἀποδοχὴν ὡς νομίμου καὶ βασίμου τῆς ὑπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου προταθείσης ἐνστάσεως περὶ παραγραφῆς τῶν διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς διωκομένων ἀπαιτήσεων ἐξ ὑπολοίπων μισθῶν ἀναγομένων εἰς τὸ ἀπὸ τῆς προσλήψεως τοῦ ἐκκαλοῦντος (1.2.1950) καὶ μέχρι τῆς 31.12.1951 χρονικὸν διάστημα καὶ δώρων ἑορτῶν Πάσχα καὶ Χριστουγέννων τῶν ἐτῶν 1950-1951, ἀπέρριψεν αὐτάς.

σίαν τοῦ ἄνω νόμου (1799), τοσοῦτο μᾶλλον, καθ' ὅσον, ὡς ἐκρίθη καὶ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (Σ. Ε. 758/1949, ΕΕΔ 8, 869, Σ. Ε. 1277/1949, ΕΕΔ 9, 214), ἡ ἰσχὺς τοῦ ν. δ. 1799/1942 εἶναι διαρκὴς καὶ οὐχὶ περιωρισμένης διαρκείας καὶ συνεπῶς καὶ μετὰ τὸν ἀ. ν. 118/1945 καὶ ἀ. ν. 564/1945 ἠδύναντο νὰ τοποθετηθοῦν οἱ τοῦ ν. δ. 1799/1942 ἀνάπηροι).

Μετὰ ταῦτα τὸ ἐρευνητέον εἶναι, ἂν, προκειμένου περὶ ἀναπήρου, τοποθετηθέντος κατὰ τὸ ν. δ. 1799/1942, ὁποία ἡ περίπτωσις τῆς ἀποφάσεως τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ. ν. 244/1936, εἶχεν ἁρμοδιότητα ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη, περὶ τῆς καταφατικῆς γνώμης τῆς ὁποίας θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ ἀμφιβάλλωμεν, ἀφοῦ δὲν προκύπτει ἐκ τοῦ ἀ. ν. 564/1945 (καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ ζητήματος ἂν διὰ τὰ ὑπ' αὐτοῦ προστατευόμενα πρόσωπα ἔχῃ ἢ ὄχι ἁρμοδιότητα ἡ Ἐπιτροπή, περὶ αὐτοῦ βλέπε Γνωμοδ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 3/366/1958, εἰσηγητὴς *Κ. Τσαγκαράκης*, ΕΕΔ 17, 1217), ὅτι διὰ τὴν ἀπόλυσιν τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων κατὰ τὸ ν. δ. 1799/1942 μετεβλήθη ἡ ἁρμοδιότης τοῦ νομίμου δι' αὐτὴν ὀργάνου καὶ κατέστη ἁρμοδία ἡ ἐν λόγῳ Ἐπιτροπή, πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον θὰ ἐνεφάνιζε τὸν Νομοθετὴν ὡς βουληθέντα νὰ τοποθετοῦνται ἀναγκαστικῶς καὶ μετὰ τὸν νόμον 564/1945 μισθωτοὶ κατὰ τὸ ν. δ. 1799/1942 καὶ διὰ τὴν ἀπόλυσίν των νὰ μὴ ἐφαρμόζηται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 αὐτοῦ, διασπωμένης οὕτω τῆς ἑνότητος τοῦ νόμου.

(Τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν. δ. 1799/1942, προκειμένου περὶ ἀπολύσεως ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος κατὰ τὸ ν. δ/γμα τοῦτο, ἐδέχθη καὶ ἡ Α. Π. 486/1949, Β' Τμήματος, εἰσηγητὴς *Α. Χαμάρτος*, ΕΕΔ 9, 56, ἡ ὁποία ἐθεώρησεν ἄκυρον τὴν ἀπόλυσιν, μὴ τηρηθείσης τῆς διαδικασίας τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν. δ. 1799/1942).

Ἐπιτροπῆς Προστασίας Παλαιῶν Πολεμιστῶν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13/1959

Πρόεδρος καὶ Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. ***Α. Κρέτσης***

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ε. Ὑδραῖος, Μ. Ρώσσης

Κατ' ἄρθρον μόνον, παράγραφος 3, τοῦ ἀ. ν. 564/1945 οἱ ἀνάπηροι τῶν πολέμων ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τῶν ὡς μισθωτῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων, περὶ τῶν ὁποίων προέβλεπεν ὁ ἀ ν. 118/1945, δικαιοῦνται τῆς ἐν ἄρθρῳ 9 παράγρ. 8 τούτου προβλεπομένης προστασίας, δηλονότι τῆς τοιαύτης διὰ τοὺς παλαιοὺς πολεμιστάς, συνισταμένης δὲ εἰς τὸ ὅτι δὲν ἐπετρέπετο νὰ ἀπολυθῶσιν οὗτοι βάσει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 9 νόμου 118/1945 (καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐπὶ καταβολῇ ἀποζημιώσεως), ἀλλὰ μόνον ἐν συνδρομῇ λόγου τινὸς ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936 εἰδικῶς ὁριζομένων καὶ μετ' ἀπόφασιν τῆς ὑπ' αὐτοῦ προβλεπομένης Ἐπιτροπῆς (Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 6984/1958, ΕΕΔ 17, 1007, Γνωμ. Νομ. Συμβουλίου 3/366/1958, ΕΕΔ 17, 1217), προϋπόθεσις δὲ πάντως τηρήσεως τῆς ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 564/1945 προβλεπομένης προστασίας διὰ τοὺς ἀναπήρους εἶναι ἡ ὕπαρξις ἐνεργοῦ συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεώς του (βλέπε Α.Π. 330/1954, ΝοΒ 2, σελ. 796, 597/1954, ΕΕΔ 13, 867). Ἡ διὰ τοῦ ἐπακολουθήσαντος ν.δ. 2961/1954 κατάργησις τοῦ ἀ.ν. 118/1945 δὲν ἐπηρεάζει τὴν διὰ τοῦ ἀ.ν. 564/1945 θεσπισθεῖσαν προστασίαν τῶν ἀναπήρων πολέμου, ἥτις παραμένει ἐν ἰσχύϊ μετὰ τῆς εἰς ἣν παρέπεμπε τοῦτο διατάξεως τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 9 νόμου 118/1945 καὶ τῶν τοῦ νόμου 244/1936, εἰς ἃς παρέπεμπε σιωπηρῶς τὸ τελευταῖον τοῦτο (βλέπε λεπτομερῶς Γνωμ. Νομ. Συμβουλίου 3/366/1958, ΕΕΔ 17, 1217 ἐπ.). Ὅθεν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, ἱστορουμένη ὅτι ὁ καθ' οὗ ἐτοποθετήθη ἀναγκαστικῶς κατ' Ἰανουάριον 1949, δυνάμει τοῦ ν.δ. 1799/1942 (ὡς ἀνάπηρος πολέμου), ἤτοι μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἀ. ν. 564/1945, διώκουσα δὲ ὅπως παρασχεθῇ αὐτῇ ἡ ἄδεια ἀπολύσεως του ἕνεκεν οἰκονομικῆς της ἀνεπαρκείας, ἁρμοδίως φέρεται πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς, νόμῳ δὲ βάσιμος οὖσα, καθ' ὃ ἐρειδομένη εἰς τὰς ὡς ἄνω νομοθετικὰς διατάξεις, δέον ὅπως ἐρευνηθῇ κατ' οὐσίαν, τῆς ἐνστάσεως τοῦ καθ' οὗ περὶ ἐλλείψεως δικαιοδοσίας τῆς Ἐπιτροπῆς ἀπορριπτομένης ὡς μὴ νόμου. Προέκυψεν ὅτι ὁ καθ' οὗ, τοποθετηθεὶς ἀναγκαστικῶς παρὰ τῇ αἰτούσῃ λόγῳ τῆς ὡς πολεμιστοῦ του ἀ.ν. 1799/1942 ἰδιότητός του, ἐργάζεται παρ' αὐτῇ εἰς ὑπηρεσίαν κλητῆρος. Ἡ αἰτοῦσα ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου 1958 συνεπείᾳ οἰκονομικῆς ἀνεπαρκείας ἐκ πραγματοποιηθεισῶν ζημιῶν διέκοψε τὴν λειτουργίαν τοῦ ἐν Ν. Ἰωνίᾳ ἐργοστασίου της καὶ προέβη εἰς τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὑπηρετοῦντος παρ' αὐτῇ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ, ὡς ἐπίσης καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὑπαλλήλικοῦ αὐτῆς προσωπικοῦ, μηδὲ τῶν παρ' αὐτῇ τοποθετηθέντων νεοπολεμιστῶν ἐξαιρουμένων, δι' οὓς παρεσχέθη εἰδικὴ ἄδεια διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 41285/1908/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας. Προκύπτει ὅθεν ἡ οἰκονομικὴ ἀνεπάρκεια τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς αἰτούσης, δικαιολογοῦσα κατὰ νόμον τὴν ἀπόλυσιν τοῦ καθ' οὗ καὶ δέον ὅπως ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις γίνῃ δεκτὴ καὶ ὡς οὐσίᾳ βάσιμος.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΙΣ ΒΑΡΟΣ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

Ἀνακοπὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολ. Δικ. ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων

Προσβολὴ πράξεων ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ προσδιορισμοῦ ἀπαιτήσεων τοῦ Ι.Κ.Α. ἐξ εἰσφορῶν δι' ἀνακοπῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολ. Δικ. ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων πρὸς ἔρευναν τῆς συνδρομῆς τῶν προϋποθέσεων τῆς ἐπιβολῆς τῶν εἰσφορῶν ἀπὸ νομικῆς καὶ πραγματικῆς ἀπόψεως.— Μόνη ἐξαίρεσις.

Ἐξεδόθη ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 758/1958 τοῦ Β' Τμήματος (ἀναιρετικὴν) (εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 19, 98), πρὸς τὴν γνώμην τῆς ὁποίας, ἐπὶ τοῦ προκύψαντος νομικοῦ ζητήματος, συνεφώνησε (βλέπε διὰ τὸ θέμα καὶ Α.Π. 84/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 252 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα).

Ἀρείου Πάγου 230/1959, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Καυκᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Χ. Ἀποστολόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Σ. Σπετσάκης

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως δοθεῖσαν λύσιν ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος, ὅτι προκειμένου περὶ ἀπαιτήσεων τοῦ Ι.Κ.Α. ἐξ εἰσφορῶν, ἐφ' ὅσον αὗται προσδιορίζονται δι' ἀποφάσεων τῶν ὀργάνων αὐτοῦ, ἀτομικῶν ἢ συλλογικῶν, μὴ ἐχόντων τὸν χαρακτῆρα διοικητικοῦ δικαστηρίου ἢ διοικητικῆς ἐπιτροπῆς, ἐχούσης ἁρμοδιότητα νὰ ἀποφαίνηται μετὰ δυνάμεως δεδικασμένου ὡς πρὸς τὴν ὕπαρξιν τῆς ἀμφισβητουμένης ὀφειλῆς, αἱ πράξεις τούτων ὑπόκεινται εἰς ἀνακοπὴν ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων πρὸς ἔρευναν τῆς συνδρομῆς τῶν προϋποθέσεων τῆς ἐπιβολῆς τοιαύτης εἰσφορᾶς ἀπό τε νομικῆς καὶ πραγματικῆς ἀπόψεως, ἐφ' ὅσον δὲν ἦρχισεν ἡ λειτουργία τῶν ὑπὸ τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 προβλεπομένων ἀσφαλιστικῶν δικαστηρίων, ἁρμοδίων διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν τοιαύτης φύσεως διαφορῶν. Ἐξαίρεσιν εἰς τοῦτο περιέχει μόνον ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 26 § 11 τοῦ αὐτοῦ ἀ. ν. 1846/1951, καθ' ἣν, ἐὰν ὁ ἐργοδότης παραβῇ τὴν ὑποχρέωσίν του πρὸς τήρησιν καὶ διαφύλαξιν τῶν ὑπὸ τῆς παραγρ. 9 αὐτοῦ προβλεπομένων στοιχείων, ἤτοι καταστάσεως προσωπικοῦ, διαφυλασσομένης ἐπὶ πενταετίαν, ἢ δὲν τηρῇ τὰ στοιχεῖα ταῦτα προσηκόντως, ἢ ἀρνῆται νὰ ἐφοδιάζῃ τοὺς ἠσφαλισμένους δι' ἀσφαλιστικῆς ταυτότητος, νὰ ἐπιτρέπῃ εἰς τὰ ὄργανα τοῦ Ἱδρύματος ἢ τοῦ Κράτους τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐμπορικῶν του βιβλίων ἢ παντὸς ἄλλου στοιχείου, ἢ νὰ παρέχῃ πᾶσαν ζητουμένην πληροφορίαν, ἢ τέλος νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὸ Ἵδρυμα ἀντίγραφα τῶν καταστάσεων τῶν ἐφοδιασθέντων δι' ἀσφαλιστικῆς ταυτότητος καὶ ἐντεῦθεν δυσχεραίνεται ἡ ἐξακρίβωσις τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν προσώπων ἢ τῶν καταβλητέων εἰσφορῶν, αὗται καθορίζονται κατὰ τὴν ἀνεξέλεγκτον κρίσιν τοῦ Ἱδρύματος.

Μετὰ τὴν εἰς τὸ νομικὸν ζήτημα, δι' ὃ ἀνῃρέθη ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου, δοθεῖσαν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου λύσιν, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀνωτέρω σκέψει αὐτοῦ ἐκτιθέμενα, ὁ πρῶτος λόγος τῆς ὑπὸ ἔρευναν τιθεμένης ἤδη ἐφέσεως τοῦ Ι.Κ.Α. κατὰ τῆς πρωτοδίκου ὁριστικῆς ἀποφάσεως, δι' οὗ παραπονεῖται τὸ ἐκκαλοῦν, ὅτι κατὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν ρηθεισῶν ἀνωτέρω διατάξεων τοῦ ἀ. ν. 1846/1951, τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρ. 68Γ τοῦ νόμου περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων καὶ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 3 Πολ. Δικονομίας ἔκρινεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου, ὅτι αἱ διὰ τοῦ ἀπὸ 11 Μαΐου/26 Ἰουνίου 1954 δ/τος συσταθεῖσαι Τοπικαὶ Διοικητικαὶ Ἐπιτροπαὶ τοῦ Ι.Κ.Α. δὲν ἀποτελοῦσι διοικητικὰ δικαστήρια ἢ διοικητικὰς Ἐπιτροπάς, ὁσάκις ἀποφαίνονται ἐπὶ αἰτήσεων θεραπείας κατ' ἀποφάσεων τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α., ἀφορωσῶν ἀμφισβητήσεις ὀφειλομένων εἰσφορῶν, ἀλλ' ὄργανα τῆς διοικήσεως τοῦ Ἱδρύματος, κρίνεται ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων, ἤτοι τῶν καταθέσεων τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων προταθέντων μαρτύρων, περιεχομένων εἰς τὴν οἰκείαν ἐν ἀντιγράφῳ προσκομιζομένην εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν, καὶ ἐκ τῶν ἑκατέρωθεν προσκομιζομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἐγγράφων, ἐκτιμωμένων πρὸς συναγωγὴν ἐξ αὐτῶν δικαστικῶν τεκμηρίων, καὶ τὸ δικαστήριον τοῦτο εἰς τὴν αὐτὴν ἄγεται κρίσιν, εἰς ἣν ἦχθη καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπόδειξιν τῶν εἰς βάρος τῶν διαδίκων ὑπὸ στοιχεῖα Α' καὶ Β' ταχθέντων θεμάτων ἀποδείξεων ὅτι, δηλονότι, τὸ μὲν καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ οὐδόλως ἀπέδειξεν, ὅτι ὁ ἀνακόπτων, προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐντεταλμένου τὸν ἔλεγχον τῶν βιβλίων του ὑπαλλήλου τοῦ Ι.Κ.Α., πρὸς ἐξακρίβωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν, εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς μετὰ τῆς Ἀν. Ἑταιρείας Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων συναφθείσης ὑπ' αὐτοῦ ἐργολαβικῆς συμβάσεως ἐκτελέσεως διαφόρων οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν, ἀσχοληθέντων ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν καὶ τῶν καταβληθέντων εἰς τούτους ἡμερομισθίων, ἠρνήθη νὰ προσκομίσῃ τὰ λογιστικά του βιβλία καὶ τὰς σχετικὰς καταστάσεις τοῦ χρησιμοποιηθέντος προσωπικοῦ· ἀντιθέτως ἐκ τῶν καταθέσεων ἁπάντων τῶν μαρτύρων, μὴ

ΣΩΜΑΤΕΙΑ

ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΑΚΥΡΟΥ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ

Παρουσία ξένων προσώπων κατά την λήψιν αποφάσεως υπό της γενικής συνελεύσεως

Δυνατή ὑπό τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν, κατ' ἄρθρ. 102 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἡ ἀναστολή ἐκτελέσεως ἀκύρου ἀποφάσεως συνελεύσεως σωματείου.— Ἄκυρος ἀπόφασις γενικῆς συνελεύσεως ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, λαμβανομένη διά μυστικῆς ψηφοφορίας, ἐάν παρέστησαν κατά τήν ψηφοφορίαν πρόσωπα μή ὄντα ἐνεργά μέλη τοῦ σωματείου.— Σκοπός τῆς διατάξεως περί ἀπαγορεύσεως τῆς εἰσόδου ξένων ἀτόμων εἰς τάς γενικάς συνελεύσεις τῶν σωματείων, μή χωρούσης ἐξαιρέσεως οὐδέ ὡς πρός τά ἀστυνομικά ὄργανα, ἐπιτρεπομένης τῆς παρουσίας τούτων μόνον εἰς τάς δημοσίας συναθροίσεις.

Προέδρου Πρωτ. Θεσσαλονίκης 706/1959

Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Κουνουγέρης*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Παπαοικονόμου, Ι. Πάτσας

Διά τῆς ἀπό 11.5.1959 αἰτήσεως τοῦ Δ.Δ** μέλους τοῦ ἐνταῦθα ἑδρεύοντος σωματείου «Ἐθνική Ἕνωσις Μηχανοξυλουργῶν Θεσ/νίκης», ἐπιδιώκεται ὁ διορισμός προσωρινῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου, ὅπερ στερεῖται νομίμου διοικήσεως, μετά τήν παῦσιν τοῦ διοικητικοῦ αὐτοῦ συμβουλίου δι' ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν του, τήν 10 Μαΐου 1959, διά δέ τῆς ἀπό 15.5.1959 αἰτήσεως τοῦ Δ. Σ** ἐνεργοῦντος ὡς μέλους καί ὡς προέδρου τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ αὐτοῦ σωματείου, ἐπιδιώκεται ἡ ἀναστολή ἐκτελέσεως τῆς ἄνω ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ σωματείου, ὡς ἀκύρου. Αἱ αἰτήσεις εἶναι νόμῳ βάσιμοι, ἐρειδόμεναι εἰς τά ἄρθρα 69 καί 102 Ἀστικοῦ Κώδικος καί δέον νά

Κατά τό ἄρθρον 102 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὁ Πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν αἰτήσει τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου ἤ μέλους αὐτοῦ δύναται νά ἀναστείλῃ τήν ἐκτέλεσιν ἀποφάσεως ἀκύρου. (Περί τῆς ἀναστολῆς ταύτης βλέπε *Ι. Ἀποστολοπούλου*, ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν, ἔκδ. τετάρτη, σελ. 613, νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 16, 1051, ΕΕΔ 17, 1296).

Κατ' ἐφαρμογήν τῆς ἄνω διατάξεως ἐζητήθη εἰς τήν περίπτωσιν ἡ ὑπό τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν Θεσσαλονίκης (ἁρμόδιος εἶναι ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν τῆς ἕδρας τοῦ σωματείου, δικάζων κατά τά ἄρθρα 634 ἐπ. Πολ. Δικ., *Ι. Ἀποστολόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ.) ἀναστολή ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ὡς ἀκύρου διά τόν γενόμενον δεκτόν ὑπό τῆς προεδρικῆς ἀποφάσεως λόγον.

ἐξαιρουμένων καί τῶν ὑπό τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπή προταθέντων, προκύπτει, ὅτι ὁ ἀνακόπτων, συμμορφωθείς πρός τήν πρόσκλησιν τοῦ ἁρμοδίου ὑπαλλήλου τοῦ Ι.Κ.Α., ὅπως ἐμφανίσῃ τά βιβλία του καί τάς εἰρημένας μισθοδοτικάς καταστάσεις, ὑπέδειξεν ὅτι πάντα ταῦτα εὑρίσκοντο κατεσχημένα εἰς χεῖρας τοῦ ἐνεργοῦντος ἀνάκρισιν ἐπί ποινικῆς τινος κατά τοῦ συνεταίρου ὑποθέσεως ἀνακριτοῦ, μεταβάς δέ εἰς τό γραφεῖον τοῦ ἀνακριτοῦ μετά τοῦ ἐν λόγῳ ὑπαλλήλου τοῦ Ι.Κ.Α. συγκατετέθη διά σχετικῆς δηλώσεως του ἐνώπιον τοῦ ἀνακριτοῦ εἰς τήν ἐξέτασιν τῶν βιβλίων καί τῶν καταστάσεων ὑπό τοῦ ὑπαλλήλου τούτου τοῦ Ι.Κ.Α., ἐκπληρώσας οὕτω τήν ὑπό τοῦ νόμου ἐπιβαλλομένην εἰς αὐτόν ὑποχρέωσιν, ἂν δέ τελικῶς δέν ἐπραγματοποιήθη ἡ ἐξέτασις αὕτη ὑπό τοῦ ρηθέντος ὑπαλλήλου οὐδεμία βαρύνει τόν ἀνακόπτοντα διά τοῦτο εὐθύνη. Ὁ δέ ἀνακόπτων ἀπέδειξεν, ὅτι τό ἀκριβές ποσόν τῆς ὀφειλῆς του ἐξ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν πρός τό Ι.Κ.Α ἀνέρχεται πράγματι εἰς τό ποσόν τῶν δραχμῶν 18.654.50, εἰς τό ὁποῖον συνυπολογίζεται προσαύξησις ἐκ δραχμῶν 5.170, καθ' ὅσον ἐξ ὅλων τῶν εἰρημένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων προέκυψεν, ὅτι αἱ εἰς τά λογιστικά αὐτοῦ βιβλία καί τάς μισθοδοτικάς καταστάσεις ὑπάρχουσαι σχετικαί ἐγγραφαί, ἐξ ὧν συνάγεται τό ποσόν τοῦτο τῆς ὀφειλῆς του, εἶναι εἰλικρινεῖς καί ἀνταποκρίνονται εἰς τήν πραγματικήν κατάστασιν ὡς πρός τε τόν ἀριθμόν τῶν χρησιμοποιηθέντων κατά τό κρίσιμον χρονικόν διάστημα ἐργατοϋπαλλήλων καί ὡς πρός τό μέγεθος τῶν καταβληθέντων ἡμερομισθίων, τήν ἀκρίβειαν δέ τῶν στοιχείων τούτων ἤλεγχε καί ἡ ἐργοδότις τοῦ ἀνακόπτοντος Ἀνώνυμος Ἑταιρεία Χημικῶν Προϊόντων καί Λιπασμάτων, ἔχουσα πρός τοῦτο συμφέρον ὡς συνυπεύθυνος μετά τούτου ἔναντι τοῦ Ι.Κ.Α εἰς τήν πληρωμήν τῶν ἐργατικῶν καί τῶν ἐργοδοτικῶν εἰσφορῶν, τοῦ σχετικοῦ ἐλέγχου γινομένου ὑπ' αὐτῆς δι' ἀρτίως ὀργανωθείσης πρός τόν σκοπόν τοῦτον ὑπηρεσίας. Εἶναι, κατά συνέπειαν, ὀρθαί ἀμφότεραι αἱ αἰτιολογίαι τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἑκάστη τῶν ὁποίων στηρίζει αὐτοτελῶς τήν περί ἀποδοχῆς τῆς ἀνακοπῆς διάταξιν τῆς ἀποφάσεως, ὡς βασιζόμεναι ἐπί ὀρθῆς ἐκτιμήσεως τῶν γενομένων ἀποδείξεων, ὁ δέ δεύτερος καί τελευταῖος λόγος τῆς ἐφέσεως, ὡς οὗτος διά τῶν προτάσεων τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀναπτύσσεται, δι' οὗ μέμφεται τό ἐκκαλοῦν τήν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δι' ἐσφαλμένην ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων ἐν σχέσει πρός τά εἰρημένα δύο θέματα ἀποδείξεως, κρίνεται ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

συνεκδικασθῶσι κατ' οὐσίαν λόγῳ συναφείας.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 102 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὁ Πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν αἰτήσει τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου ἢ μέλους αὐτοῦ ἢ τοῦ Εἰσαγγελέως, δύναται νὰ ἀναστείλῃ τὴν ἐκτέλεσιν ἀποφάσεως ἀκύρου, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 101 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀπόφασις τῆς συνελεύσεως, ἀντικειμένη εἰς τὸν νόμον ἢ τὸ καταστατικόν, εἶναι ἄκυρος. Ἐξ ἄλλου κατὰ τὸ ἄρθρον 6 νόμου 2151/1920 περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων, διατηρηθέντος ἐν ἰσχύι δι' ἄρθρου 12 Εἰσαγ. νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀπόφασις γενικῆς συνελεύσεως, διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας λαμβανομένη, εἶναι ἄκυρος, ἐὰν παρέστησαν κατὰ τὴν ψηφοφορίαν πρόσωπα μὴ ὄντα συνάμα ἐνεργὰ μέλη τοῦ σωματείου, καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ αὐτοῦ νόμου 2151 πᾶσα ψηφοφορία ἐν γενικῇ συνελεύσει, ἀφορῶσα ἀρχαιρεσίας, ζητήματα ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν διοίκησιν, ἔγκρισιν λογοδοσίας, προσωπικὰ ἐν γένει ζητήματα καὶ ἀπεργίαν, εἶναι ἄκυρος, ἂν δὲν εἶναι μυστική.

Ἡ ἀπαγόρευσις τῆς εἰσόδου ξένων ἀτόμων εἰς τὰς γενικὰς συνελεύσεις τῶν σωματείων σκοπεῖ τὸν ἀνεπηρέαστον σχηματισμὸν τῶν ἀποφάσεων ἐπὶ θεμάτων, ἅτινα ἐθεωρήθησαν ὅτι ἔχουσιν ἰδιαιτέραν σοβαρότητα διὰ τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων, τοῦ νομοθέτου ἀναχωροῦντος ἐκ τῆς ἀντιλήψεως ὅτι ἡ εὐαίσθητος ψυχολογία καὶ φυσικὴ ἐπιπολαιότης τοῦ πλήθους τῶν μελῶν καθιστᾷ εὔχερῆ τὸν ἐπηρεασμὸν των καὶ διὰ μόνης τῆς παρουσίας ξένων πρὸς τὸ σωματεῖον προσώπων, ὡς ταῦτα καὶ ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει τοῦ νόμου 2151 τονίζονται. Δι' ὃ ἀρκεῖ ἡ διαπίστωσις τῆς παρουσίας ξένων προσώπων κατὰ τὴν γενικὴν συνέλευσιν, καθ' ἣν ἐλήφθη ἀπόφασις διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ἐπὶ ἑνὸς τῶν ἀνωτέρω θεμάτων, διὰ τὴν ἐπέλευσιν τῆς ἀκυρότητος, χωρὶς νὰ ἐξετάζηται καὶ ἂν ἐπεχειρήθη ἢ ἔλαβε χώραν ὄντως ἐπηρεασμὸς τῶν μελῶν. Ἐξαίρεσις δὲν χωρεῖ οὐδὲ ὡς πρὸς τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα, τὰ δ' ἐπικαλούμενα ἄρθρα 295-296 τοῦ Κανονισμοῦ Ὑπηρεσίας Χωροφυλακῆς (β. δ/γμα 22.3/28.4.1958) ἐπιτρέπουσι τὴν παρουσίαν τούτων μόνον εἰς τὰς δημοσίας συναθροίσεις, οὐχὶ καὶ τὰς ἰδιωτικὰς τοιαύτας, οἷαι εἶναι αἱ γενικαὶ συνελεύσεις σωματείων, ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, συνεταιρισμῶν καὶ ἄλλων νομικῶν προσώπων ἰδιωτικοῦ δικαίου, συμφώνως καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 10 τοῦ Συντάγματος. Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων, τῶν ὑποβληθέντων ἐγγράφων, τῆς διαδικασίας ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα: Τὴν 10 Μαΐου 1959 συνῆλθεν ἡ γενικὴ συνέλευσις τῶν μελῶν τοῦ ἐνταῦθα ἑδρεύοντος ἐργατικοῦ σωματείου «Ἑθνικὴ Ἕνωσις Μηχανοξυλουργῶν Θεσσαλονίκης», ἥτις παρόντων 56 μελῶν ἀπεφάσισε διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας καὶ διὰ ψήφων 36 κατὰ 15 καὶ μιᾶς ἀκύρου καταφατικῶς ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἡμερησίας διατάξεως περὶ ἄρσεως τῆς ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν διοίκησιν τοῦ σωματείου, τοῦθ' ὅπερ ἔχει τὴν ἔννοιαν τῆς ἀνακλήσεως τῆς ἐντολῆς καὶ παύσεως τῶν ὀργάνων τῆς διοικήσεως. Ἡ συνέλευσις συνεκλήθη ὑπὸ τῆς διοικήσεως κατόπιν αἰτήσεως 12 μελῶν, ἀποτελούντων παράταξιν ἀντιπολιτευομένην τὴν διοίκησιν ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ ἐξ αὐτῶν Δ.Δ**, ὅστις εἶναι καὶ ὁ ὑποβαλὼν τὴν ἐκ τῶν ὑπὸ ἐξέτασιν αἰτήσεων περὶ διορισμοῦ προσωρινῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου, καὶ συνῆλθεν ἐντὸς τοῦ ἐνταῦθα γνωστοῦ μεγάρου Καραβὰν Σαράϊ, ὅπου καὶ τὸ γραφεῖον τοῦ σωματείου, εἰς εὐρεῖαν αἴθουσαν χρησιμεύουσαν διὰ τὴν προσπέλασιν εἰς τὰ ἐπὶ μέρους γραφεῖα τοῦ ὀρόφου, λόγῳ ἀνεπαρκείας τοῦ γραφείου τοῦ σωματείου. Εἰς τὸν τόπον τῆς συνελεύσεως κατέφθασαν ὄργανα τῆς χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ὑπομοίραρχον Γ**. Οἱ ἄνδρες οὗτοι τὸ πολύ, ὅπερ ἠδύναντο καὶ ἔδει συμφώνως πρὸς τὰς ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει διατάξεις νὰ πράξωσιν, ἦτο νὰ παρακολουθῶσιν ἐξ ἀποστάσεως δι' ἐνδεχομένην διάπραξιν ἐγκλήματος ἢ διασάλευσιν τῆς τάξεως. Ἀντὶ τούτου κατέλαβον τὴν εἴσοδον τοῦ μεγάρου, ἤλεγχον τοὺς προσερχομένους, ἀνήρχοντο τὴν κλίμακα καὶ παρευρίσκοντο ἐκ περιτροπῆς εἰς τὸν χῶρον τῆς συνελεύσεως καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ψηφοφορίας. Κατετέθη ὑπὸ μαρτύρων ὅτι κατὰ τὰς προηγηθείσας τῆς συνελεύσεως ἡμέρας καὶ κατ' αὐτὴν ἀστυνομικὰ ὄργανα συμπαθοῦντα τὸν Δ** ἀνεμίχθησαν ἀνεπιτρέπτως εἰς τὰ τοῦ σωματείου, προπαγανδίζοντα ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ προτρέποντα διὰ συστάσεων καὶ ἀπειλῶν μέλη ὑπ' ἐκείνου ὑποδεικνυόμενα ὡς προσκείμενα εἰς τὴν διοίκησιν νὰ καταψηφίσωσιν αὐτὴν ἢ νὰ ἀπόσχωσι τῆς ψηφοφορίας. Πλὴν ἐν προκειμένῳ ἀρκεῖ τὸ ἐκ τῆς διαδικασίας βεβαιωθὲν ὡς ἄνω γεγονὸς τῆς κατὰ τὴν ψηφοφορίαν παραστάσεως προσώπων ἐντελῶς ξένων πρὸς τὸ σωματεῖον, τὸ ὁποῖον ἐπάγεται τὴν ἀκυρότητα τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, καὶ δέον ὅπως, δεκτῆς καθισταμένης τῆς αἰτήσεως τοῦ Σ**, ἀναστείλωμεν τὴν ἐκτέλεσιν ταύτης (τῆς ἀποφάσεως) ὑπὸ τὸν ἐν τῷ διατακτικῷ ὅρον, παρελκούσης τῆς ἐρεύνης τῶν ἐπικαλουμένων λοιπῶν λόγων ἀκυρότητος καὶ ἀπορριπτομένης τῆς αἰτήσεως τοῦ Δ**, ὡς ἀνευ ἀντικειμένου οὕτως ἀποβαινούσης. Κρίνομεν συμφηφιστέαν τὴν ἑκατέρωθεν δικαστικὴν δαπάνην κατ' ἄρθρον 211 § 2 Πολ. Δικονομίας.

Διὰ ταῦτα

Δεχόμεθα τὴν ἀπὸ 15.5.1959 αἴτησιν τοῦ Δ. Σ**. Ἀναστέλλομεν τὴν ἐκτέλεσιν τῆς κατὰ τὴν 10 Μαΐου 1959 ληφθείσης ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν τοῦ ἐνταῦθα ἑδρεύοντος σωματείου «Ἑθνικὴ Ἕνωσις Μηχανοξυλουργῶν Θεσσαλονίκης», ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἐγέρσεως τῆς περὶ ἀκυρώσεως ἀγωγῆς ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ι. ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Δεσμευόμενα δι' αὐτῶν πρόσωπα.

Προθεσμία ἐφέσεως κατ' ἀποφάσεως ἐκδοθείσης κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.—Παρέκτασις αὐτῆς.—Ἰσχὺς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς οὐσιαστικοῦ νόμου, αὐτεπαγγέλτως ἐφαρμοστέου ὑπὸ τοῦ Δικαστοῦ.—Δέσμευσις δι' αὐτῆς μόνον τῶν προσώπων τῶν ἀνηκόντων εἰς τὰς συμβληθείσας ἐργοδοτικὰς καὶ ἐργατικὰς ὀργανώσεις καὶ ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ ὑπαγωγῆς εἰδικῶς τῶν συμβαλλομένων εἰς τὰς διατάξεις της.—Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας πληρωμάτων φορτηγῶν πλοίων ἀπὸ 7.12.1956.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ πλοίων ὑπὸ ἀλλοδαπὴν σημαίαν, ὡς ρυθμιζούσης τὰς σχέσεις μόνον τῶν πληρωμάτων ἑλληνικῶν φορτηγῶν πλοίων.

Πρωτοδικείου Πειραιῶς 1257/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Ν. Ἀποστολόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Γ. Κώνστας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Μαυρογιάννης, Κ. Φερεντῖνος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 16 τοῦ νόμου ΓΩΟΔ' ἔφεσις κατ' ἀποφάσεως κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτοῦ ἐκδοθείσης συγχωρεῖται, ἀνεξαρτήτως ποσοῦ, ἐντὸς ὀκταημέρου ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως, τῆς προθεσμίας ταύτης παρεκτεινομένης κατὰ τὸ ἄρθρον 195 Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3081/1954 (Α.Π. 62/1958, ΝοΒ στ' 619), μόνον ὅμως ὁσάκις ὁ ἀσκῶν τὸ ἔνδικον τοῦτο μέσον κατοικεῖ εἰς τόπον διάφορον τῆς ἕδρας τοῦ ἐκδόντος τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Δικαστηρίου (ἄρθρ. 1 τοῦ νόμου 194/1914, Α.Π. 22/1951, ΕΕΝ ιη' 272). Ἐπὶ πολλῶν δὲ ὁμοδίκων, ἀσκούντων τὸ ἔνδικον μέσον, ἡ ὡς ἄνω παρέκτασις, ἥτις εἶναι 60 ἡμερῶν, ἐὰν ὁ διάδικος κατοικῇ ἢ διαμένῃ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, δίδεται μόνον εἰς τοὺς μὴ κατοικοῦντας ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ ἐκδόντος τὴν δι' αὐτοῦ προσβαλλομένην ἀπόφασιν Δικαστηρίου, ἀποκλειομένης τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 196 Πολιτικῆς Δικονομίας (Α.Π. 510/1955, ΝοΒ δ' 141; *Κιτσικ.* Πολιτ. Δικονομία, ὑπ' ἄρθρ. 196, σελ. 1654)

Ἐν προκειμένῳ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις τῶν ἐναγομένων (ἀλλοδαπῆς ἑταιρείας ἐδρευούσης, ὡς δὲν ἀμφισβητεῖται, ἐν Παναμᾷ καὶ τοῦ Σ.Ν** κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 958/1958 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΩΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Πειραιῶς, δι' ἣν κατεβλήθη τὸ νόμιμον πρόστιμον, ἠσκήθη διὰ καταθέσεως παρὰ τῷ ἁρμοδίῳ Γραμματεῖ τὴν 20ὴν Δεκεμβρίου 1958, ἡ δὲ ἐπίδοσις ἀντιπεφωνημένου ἀντιγράφου τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐγένετο τὴν 17ην Νοεμβρίου 1958 πρὸς τὸν ἐν Πειραιεῖ πράκτορα (ἀντιπρόσωπον) τοῦ ἐκ τῶν ἐκκαλούντων Σ.Ν**, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ προσαγομένου ἀποδεικτικοῦ ἐπιδόσεως τοῦ παρὰ τῷ Δικαστηρίῳ τούτῳ δικαστικοῦ κλητῆρος Γ.Σ**, δι' ὃν ἀμφισβητεῖται ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἡ κατοικία του, φερομένου κατὰ τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν ὡς κατοίκου Ἀθηνῶν (ἄνευ μνείας σημειωτέον διευθύνσεως), τούτου ὅμως ἰσχυριζομένου διὰ τοῦ δικογράφου τῆς ἐφέσεως ὅτι τυγχάνει κάτοικος Λονδίνου. Ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος τοῦ ἐκκαλουντος, παραδεκτῶς προβαλλόμενος, διότι ἐν τῇ πρωτοδίκῳ δίκῃ δὲν ἐτέθη πρὸς κρίσιν τοιοῦτο ζήτημα (οὐδ' ἠμφεσβητήθη ἡ τοπικὴ ἁρμοδιότης τοῦ δικάσαντος) καὶ διότι προτείνεται, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου εἰδικῶς τὸ ἐκ τοῦ ἄρθρου 160, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 745 - 747 Πολ. Δικ. ἀπαράδεκτον (Α. Π. 260/1955, Νέον Δίκαιον ια', 493, Ε.Α. 2257/1957, ΕΕΝ κε' 880, *Οἰκ - Λιβ.* § 232 σημ. 5), βάσιμος τυγχάνει, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, μορφωθεῖσαν ἐκ τῶν ἐν τῇ ἐπομένῃ σκέψει ἀναφερομένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων, καὶ συνεπῶς ἐμπροθέσμως, συνωδᾷ τοῖς προεκτεθεῖσιν, ἠσκήθη ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις, ἥτις δεκτὴ ὡς ἐκ τούτου τύποις καθίσταται καὶ ἐρευνητέα περαιτέρω ἀποβαίνει, ἀπορριπτομένων τῶν περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμῶν τοῦ ἐφεσιβλήτου.

Ναὶ μὲν ἡ συλλογικὴ σύμβασις περιέχει, καθόσον ἀφορᾷ τοὺς ἐν αὐτῇ ὅρους, κανόνας δικαίου καὶ ὡς ἐκ τούτου ἔχει ἰσχὺν οὐσιαστικοῦ νόμου αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ Δικαστοῦ ἐφαρμοστέου (Α.Π. 656/1955 καὶ 303/1956, ΕΕΔ ιε' 22 καὶ 670), πλὴν ὅμως αὕτη δεσμεύει μόνον τὰ πρόσωπα τὰ ἀνήκοντα εἰς τὰς συμβληθείσας ἐργοδοτικὰς καὶ ἐργατικὰς ὀργανώσεις (ὅρα καὶ ἄρθρα 2 καὶ 3 τοῦ ν. 3239/1955). Ἐπίσης αὕτη ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ὅταν εἰδικῶς ὑπήχθησαν οἱ συμβαλλόμενοι εἰς τὰς διατάξεις της.

Ἐν προκειμένῳ ἡ ἀπὸ 7.12.1956 συλλογικὴ σύμβασις πληρωμάτων φορτηγῶν πλοίων ἄνω τῶν 4.500 τόννων (κυρωθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 77327/1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας), συναφθεῖσα μετὰ τῆς ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως «Ἕνωσις Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν», κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ὁποίας ἐπεδικάσθησαν ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης τὰ ἐν αὐτῇ καὶ τῇ ἀγωγῇ ποσὰ λιρῶν Ἀγγλίας, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ πλοίων ὑπὸ ἀλλοδαπὴν σημαίαν, ὡς ρυθμίζουσα τὰς σχέσεις μόνον τῶν πληρωμάτων ἑλληνικῶν φορτηγῶν πλοίων (ἄρθρον 3 § 1 τοῦ νόμου 3276/1944, Α.Π 67/1949, Θέμ. ξ' 196).

Ἐφ' ὅσον δὲν βεβαιοῦται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ἐκ τῶν ὁμολογιῶν καὶ ἐξηγήσεων τῶν διαδίκων καὶ τῶν προσαγομένων ἑκατέρωθεν καὶ ἐπικαλουμένων ἐγγράφων, ἐν οἷς καὶ αἱ ὑπ' ἀριθ. 1538 καὶ 22075/1958 ἔνορκοι βεβαιώσεις, ληφθεῖσαι ἐγκύρως καὶ νομίμως ἐνώπιον συμβολαιογράφων (Α. Π. 829/1954 καὶ 593/1954, ΕΕΔ ιδ' 15, 589), ὅτι τὸ πλοῖον, ἐφ' οὗ ἐναυτολογήθη καὶ ὑπηρέτησεν ὁ ἐφε-

σιβλητος (ένάγων), έτέλει ύπό λιβεριανήν σημαίαν, ότι τοῦτο ανήκει εις τήν έκκαλοῦσαν άλλοδαπήν έταιρείαν, οὖσαν καί έφοπλίστριαν τούτου, ένῷ ὁ έτερος έκκαλῶν Σ.Ν** δέν είναι έφοπλιστής τούτου (ὅρα καί ὑπ' ἀριθ. 467/1958 ἀπόφασιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου), ὅστις πάντως δέν είναι μέλος τῆς συμβληθείσης εἰρημένης έργοδοτικῆς ὀργανώσεως, καί ἐξ ἄλλου ὅτι δέν συνεφωνήθη μεταξύ τῶν διαδίκων ἡ ὑπαγωγή των εἰς τάς διατάξεις τῆς μνησθείσης συλλογικῆς συμβάσεως (ἡ ἑτέρας τοιαύτης), παρέπεται ὅτι ἐσφαλεν ἡ ἐκκαλουμένη δεχθεῖσα τό μέν ὅτι ὁ ἐναγόμενος Σ.Ν** τυγχάνει ἐφοπλιστής τοῦ ὡς ἄνω πλοίου (χρησιμοποιῶν τοῦτο δι' ἴδιον αὐτοῦ λογαριασμόν διά ναυτιλιακάς ἐπί κέρδει ἐργασίας), εὐθυνόμενος ἐκ τῆς μνησθείσης συλλογικῆς συμβάσεως, τό δέ ὅτι εὐθύνεται, ὡς πλοιοκτήτρια, ἡ ἑτέρα ἐναγομένη ἐκ τῆς αὐτῆς συλλογικῆς συμβάσεως καί ἐσφαλμένως ἐπεδίκασε τάς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀπαιτήσεις τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἐρειδομένας ἐπί ταύτης (ἀπό 7.12.19:6 συλλογικῆς συμβάσεως), μή ἰσχυούσης ἐν προκειμένῳ ὡς προεξετέθη, καί δέον ὅπως, δεκτῆς κατ' οὐσίαν καθισταμένης τῆς ὑπό κρίσιν ἐφέσεως, ἐξαφανισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη αὐτη ἀπόφασις, ἐπί τῷ τέλει ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ὑπό κρίσιν ἀγωγή ὡς νόμῳ καί οὐσίᾳ ἀβάσιμος.

II. ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΕΠΙ ΛΥΣΕΩΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤ' ΑΠΟΒΟΛΗΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΠΛΟΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΗΜΑΙΑΣ

Ἔννοια ἄρθρου 16 § 1 ἐδάφ. γ' τοῦ νόμου 1752/1951 «περί ναυτικῆς ἐργασίας».

Δικαίωμα ἀποζημιώσεως ναυτικοῦ ἐπί αὐτοδικαίας λύσεως συμβάσεως ἐργασίας, διότι τό πλοῖον ἀπέβαλε τήν ἑλληνικήν σημαίαν, μή αἰρομένης τῆς ἀξιώσεως ἐκ τοῦ γεγονότος τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν του εἰς τόν ἀλλοδαπόν νέον ἰδιοκτήτην τοῦ πλοίου, συναπτομένης νέας συμβάσεως μετά τοῦ νέου πλοιοκτήτου, εὐθυνομένου δυνατόν σωρευτικῶς διά τά ἀνήκοντα εἰς τήν μεταβιβασθεῖσαν περιουσίαν ἤ ἐπιχείρησιν χρέη (ἄρθρον 479 Α.Κ.), ἐν οἷς καί ἡ ὡς ἄνω ἀπαίτησις ἀποζημιώσεως.— Ὑπολογισμός εἰς ἀποζημίωσιν καί τοῦ ἀντιτίμου τροφοδοσίας.

Πρωτοδικείου Πειραιῶς 1288/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Ν. Ἀποστολόπουλος*
Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Γ. Κώνστας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Νομικός, Β. Πράσινος

Ὀρθῶς ἡρμηνεύθη καί ἐφηρμόσθη ὑπό τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἡ διάταξις τοῦ ἐχοντος ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν ἄρθρου 16 § 1 ἐδ. γ' τοῦ νόμου 1752/1951 «περί ναυτικῆς ἐργασίας», καθ' ἥν «ἐάν ἡ σύμβασις λυθῇ . . . αὐτοδικαίως, διότι τό πλοῖον ἀπέβαλε τήν ἑλληνικήν σημαίαν, ὀφείλεται εἰς τόν ναυτικόν ἀποζημίωσις». Ἤτοι ἡ ἀξίωσις ἀποζημιώσεως γεννᾶται (actio nata) ὅταν τό πλοῖον, ἐφ' οὗ ἐναυτολογήθη ὁ ναυτικός, ὑποβάλῃ τήν ἑλληνικήν σημαίαν, ὅτε καί λύεται «αὐτοδικαίως» (ἐκ τοῦ νόμου) ἡ σύμβασις ναυτικῆς ἐργασίας, ἥτις ἀξίωσις δέν αἴρεται ἐκ τοῦ γεγονότος τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν του εἰς τόν ἀλλοδαπόν, νέον ἰδιοκτήτην (ἀναπετάσσαντα ἀλλοδαπήν σημαίαν), καθ' ὅσον πρόδηλον τυγχάνει, ὅτι συνάπτεται νέα σύμβασις μετά τοῦ νέου πλοιοκτήτου, ὅστις δυνατόν νά εὐθύνηται σωρευτικῶς διά τά ἀνήκοντα εἰς τήν μεταβιβασθεῖσαν περιουσίαν ἤ ἐπιχείρησιν χρέη (ἄρθρον 479 Α.Κ.), ἐν οἷς καί ἡ ὡς ἄνω ἀπαίτησις ἀποζημιώσεως.

Ἐφ' ὅσον ὄθεν ἐκ τῶν ἰσχυρισμῶν καί ὁμολογιῶν τῶν διαδίκων, τῶν προσαγομένων καί ἐπικαλουμένων ἐγγράφων, ἐν οἷς καί αἱ ἔνορκοι βεβαιώσεις (ὑπ' ἀριθ. 1460 καί 1789/1959), ἡ τελευταία τῶν ὁποίων ἐλήφθη νομίμως καί ἐγκύρως ἐνώπιον συμβολαιογράφου ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ἀντιδίκου καί μετά τήν πρωτόδικον δίκην (Α.Π. 829/1954 καί 593/1954 ΕΕΔ ιδ' 15 καί 589), ἐπαρκῶς βεβαιοῦται, ὅτι ὁ ἐφεσιβλήτος ἐνάγων ἐναυτολογήθη τήν 27.2.1957 καί ὑπηρέτησεν ἐπί τοῦ ὑπό ἑλληνικήν σημαίαν ἀ/π «Ἀσπασία Νομικοῦ» τῆς ἐναγομένης, ὅτι τοῦτο ἐπωλήθη ὑπ' αὐτῆς εἰς τήν ἐν Μονραβίᾳ τῆς Λιβερίας ἑταιρείαν «Therra Shipping Company» τήν 12.3.1958, ὅτε ἀπέβαλε τήν ἑλληνικήν σημαίαν καί ἔλαβε τήν τοιαύτην τῆς Λιβερίας, παρέπεται ὅτι ἐγεννήθη ἡ ἀξίωσις τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐπί τήν ὡς ἄνω ἀποζημίωσιν, λόγῳ τῆς προαναφερθείσης αὐτοδικαίας λύσεως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ἥτις (λύσις) διεδηλώθη καί ὑπό τοῦ πλοιάρχου ἐν τῷ ἡμερολογίῳ του, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ προσαγομένου ἀποσπάσματος («προέβην εἰς ἀπόλυσιν ὁλοκλήρου τοῦ πληρώματος ἐκ τοῦ ναυτολογίου τοῦ πλοίου, λόγῳ πωλήσεως τοῦ πλοίου εἰς ἀλλοδαπούς καί ἀλλαγῆς σημαίας»), εἶναι δέ ἄνευ σημασίας ἡ ἐξακολούθησις τῶν ὑπηρεσιῶν του, ὡς προεξετέθη, καί δή μέχρι τῆς 2.6.1958 ἐπί τοῦ ὑπό τήν νέαν σημαίαν πλοίου, ὡς ἐκρίθη καί ὑπό τῆς ἐκκαλουμένης, εἰς τάς σκέψεις τῆς ὁποίας τό Δικαστήριον τοῦτο ἀναφέρεται, μή βεβαιωθείσης, ἐξ ἄλλου, ἐν πάσῃ περιπτώσει συμφωνίας, περί ἧς ὁ δεύτερος λόγος τῆς ἐφέσεως, μεταξύ τῶν διαδίκων περί ἄλλοίας ρυθμίσεως τοῦ θέματος τούτου.

Ὡσαύτως ὀρθῶς ἐκρίθη ὑπό τῆς ἐκκαλουμένης, ὅτι ἡ ὡς ἄνω ἀποζημίωσις ἰσοῦται πρός τάς ἀποδοχάς (τόν μισθόν κατά τό γράμμα τοῦ νόμου) τοῦ ἐφεσιβλήτου 45 ἡμερῶν, ἐφ' ὅσον ἡ λύσις τῆς συμβάσεως (ἡ ἀλλαγή τῆς σημαίας τοῦ πλοίου) ἐγένετο ἐν Μοντεβίδεῳ Παραγουάης (ἄρθρον 16 §§ 2 καί 3 τοῦ νόμου 1752), περιλαμβανομένης καί τῆς τροφῆς (τρίτος λόγος ἐφέσεως), χορηγουμένης ἐπ' ἀνταλλάγματι τῆς παρεχομένης ἐργασίας καί λόγῳ τῶν ἰδιαιτέρων συνθηκῶν τῆς ἐπί τοῦ πλοίου ἐργασίας καί οὕτω μέρος τοῦ μισθοῦ ἀποτελούσης. Καί κατά τάς γενικάς περί συμβάσεως ἐργασίας ἀρχάς ὁ μισθός παρέχεται εἰς ἀντάλλαγμα τῶν ὑπό τῶν μισθωτῶν παρεχομένων ὑπηρεσιῶν των, πᾶν δέ ὅ,τι παρέχεται εἰς τόν μισθωτόν ὑπό τοῦ ἐργοδότου ἀντί παροχῆς, ὡς ἀμέσου διά τήν τοιαύτην παροχήν αἰτίου, ἀποτελεῖ τόν νόμιμον αὐτοῦ μισθόν (Α.Π. 364/1956, ΝοΒ δ' 1017,

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Ι. ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἀντικατάστασις ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν τοῦ Α. Ν. 1836 1951

Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 11 ἀ. ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2657/1953.—Ὑποχρέωσις τῶν Συμβουλίων εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ τοποθετηθέντος, ἐφ' ὅσον ἡ περὶ αὐτῆς αἴτησις ἐπικαλεῖται ἀποχρῶντας λόγους καὶ ἐφ' ὅσον τὰ Συμβούλια διαπιστώσουν τὴν ὕπαρξιν τῶν λόγων τούτων καὶ πεισθῶσιν, ὅτι δικαιολογεῖται ἡ ἀντικατάστασις.

Ὡς προκύπτει καὶ ἐκ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του, τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἐμμένει εἰς τὰ σταθερῶς παρ' αὐτοῦ νομολογηθέντα ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως (βλέπε καὶ ΕΕΔ 18, 547 ἑπ., ἔνθα καὶ λοιπὴ νομολογία τοῦ Συμβουλίου).

Συνεχίζεται - τὸ γράφομεν πάλιν διὰ τὸν Νομοθέτην - ἡ μεταξὺ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου διαφωνία (βλέπε ΕΕΔ 18, 547), ἡ ὁποία μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 236/1959 ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου (ΕΕΔ 18, 541) ἐξεδηλώθη καὶ ἐπὶ ἄλλου σημείου. Ἂν ἡ ἀντικατάστασις δύναται νὰ γίνηται ὁποτεδήποτε διαρκοῦντος τοῦ χρόνου τῆς προστασίας.

Σπανίως πράγματι διάταξις τόσον ὀξέως διεχώρισε τὰς γνώμας τῶν ἐφαρμοστῶν της περὶ τῆς ἐννοίας της.

Ἀλλὰ - θὰ τὸ εἴπωμεν πάλιν - ἐκπλήσσει διατί δὲν ἀποκαλύπτεται δι' ἐπισήμου αὐθεντικῆς ἑρμηνείας ἡ ἔννοιά της ἢ, πρᾶγμα ὀρθότερον, ὡς ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 18, 547), δὲν καταργεῖται, διὰ νὰ ἀπορύγουν τὰς ταλαιπωρίας των ἐργοδόται καὶ μισθωτοί.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 975/1959, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Μ. Στασινόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Η. Τοικλητήρας*
Δικηγόρος ὁ κ. Σ. Γραββάνης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως καὶ παραδεκτῶς ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 144 τῆς 8ης Ἰουλίου 1958 πράξεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ἀνεκλήθη προγενεστέρα πρᾶξις τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου περὶ τοποθετήσεως τοῦ αἰτοῦντος παρὰ τῇ Ἀνωνύμῳ Ἑταιρείᾳ*, ὡς προστατευομένου ἐφέδρου πολεμιστοῦ.

Τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2657/1953 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 κλπ.», ὁρίζει, ὅτι «οἱ ὑπόχρεοι τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος νόμου δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν ἀντικατάστασιν τῶν τοποθετηθέντων δι' ἑτέρου προσώπου προστατευομένου ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου. Τὰ οἰκεῖα Συμβούλια ὑποχρεοῦνται ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῶν σχετικῶν περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεων νὰ ἀνακαλέσωσι τὸν τοποθετηθέντα καὶ τοποθετήσωσι ταυτοχρόνως ἢ μεταγενεστέρως ἕτερον πρόσωπον τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος νόμου. Ἡ αἴτησις ὑποβάλλεται, ἀφοῦ ὑπηρετήσῃ ὁ τοποθετηθεὶς 15 τοὐλάχιστον ἡμέρας. Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας τῶν 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως, ὁ ὑπόχρεως ἀπαλλάσσεται διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον, διὰ τὸν οὗτινος ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις, πάσης εὐθύνης ἐκ τοῦ παρόντος ἢ ἄλλου νόμου ἀπορρεούσης». Κατὰ τὴν ἀληθῆ δ' ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων τὰ οἰκεῖα Συμβούλια ὑποχρεοῦνται νὰ προβῶσιν εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ τοποθετηθέντος ἐφέδρου, οὗτινος ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις, ἐφ' ὅσον ἡ περὶ ἀντικαταστάσεως αἴτησις ἐπικαλεῖται ἀποχρῶντας λόγους διὰ τὴν τοιαύτην ἀντικατάστασιν καὶ ἐφ' ὅσον τὰ Συμβούλια διαπιστώσουν τὴν ὕπαρξιν τῶν λόγων τούτων καὶ πεισθῶσιν, ὅτι δικαιολογεῖται ἡ αἰτουμένη ἀντικατάστασις.

Ἐν προκειμένῳ ἡ μὲν ἀπὸ 23 Ἰουνίου 1958 αἴτησις τῆς Ἑταιρείας, παρ' ἧ ἐτοποθετήθη ὁ αἰτῶν, ἐπικαλεῖται ἀορίστως, ὅτι ὁ τοποθετηθεὶς

Α.Π. 362/1957, ΕΕΔ ιοτ' 639, *Ι. Καποδίστριας*, Νέον Δίκαιον ιγ' 561). Ἦτοι καὶ ἡ εἰς εἶδος παροχὴ εἶναι μισθός (Α.Π. 581/1952, ΕΕΔ ια' 1298), ὑπὸ τὴν τοιαύτην δὲ τοῦτου ἔννοιαν δύναται νὰ ληφθῇ καὶ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἄρθρου 16 παράγρ. 2 τοῦ νόμου 1752 ὁ ὅρος «μισθός», ὡς περιλαμβάνων ἁπάσας τὰς τακτικὰς καὶ ὑποχρεωτικῶς διδομένας παροχὰς εἰς τὸν ναυτικὸν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς του, τουτέστι τόν τε χορηγούμενον εἰς χρῆμα μισθὸν καὶ τὸ ἀντίτιμον τῆς τροφοδοσίας. Ἀντίθετος ἐκδοχή, ἄγουσα εἰς τὸ ἄτοπον νὰ ἐμφανίσῃ τὴν θέσιν τοῦ ναυτικοῦ ὡς μειονεκτοῦσαν ἔναντι τοῦ ἐργαζομένου εἰς τὰ ἔργα ξηρᾶς, δὲν δύναται νὰ συναχθῇ ἐκ τῆς εἰς ἄλλας διατάξεις τοῦ ρηθέντος νόμου 1752/1951 ἰδιαιτέρας μνείας περὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς τροφῆς (ὅρα παραπομπὰς ἐν *Τσάγκαρι*, Ἑρμ. Κ.Ι.Ν.Δ., τόμ. α', σελ. 170). Περαιτέρω ἡ καταβολὴ εἰς τὸν ἐνάγοντα τῶν ἐξόδων παλιννοστήσεως (τέταρτος λόγος τῆς ἐφέσεως) ὑπὸ τῆς νέας πλοιοκτητρίας, κατ' ἀκολουθίαν τῆς συνδεούσης ταύτην καὶ τὸν ἐνάγοντα (μετὰ τὴν ἀλλαγὴν τῆς σημαίας τοῦ πλοίου) συμβάσεως, εἶναι γεγονός, ὅπερ δὲν ἀφορᾷ τὴν μετὰ τῆς ἐκκαλούσης σύμβασιν αὐτοῦ καὶ τὰς ἐκ ταύτης ἀπορρεούσας ὑποχρεώσεις της. Συνεπῶς ἀπορριπτέοι τυγχάνουσιν ἅπαντες οἱ ὡς ἄνω λόγοι τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως.

ἐκ τῆς μέχρι τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως δοκιμασίας του ἐδείχθη ἀνίκανος νὰ προσαρμοσθῇ πρὸς τὰς ἐργασίας τῆς ἐπιχειρήσεως, τὸ δὲ Κεντρικὸν Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεώς του, μὴ περιεχούσης αἰτιολογίαν τινά, ὡς πρὸς τὴν ὑπαρξιν λόγων ἀντικαταστάσεως καὶ τὸ δεδικαιολογημένον αὐτῆς, ἀπεδέχθη τὴν αἴτησιν καὶ προέβη εἰς ἀνάκλησιν τῆς γενομένης τὴν 13.5.1958 τοποθετήσεως τοῦ αἰτοῦντος ὡς ἐργατοτεχνίτου, ἄνευ διαπιστώσεως διὰ τῆς διεξαγωγῆς ἐλέγχου ὑπὸ ἁρμοδίου ὀργάνου ἢ κατὰ νόμιμον τρόπον τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἐπικαλουμένου λόγου ἀντικαταστάσεως καὶ τοῦ δεδικαιολογημένου αὐτῆς. Οὕτω δὲ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παρίσταται ἀναιτιολόγητος καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ ἀκυρωτέα καθίσταται κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον ἀκυρώσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

II. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΠΡΟΣΛΗΨΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΙΑ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΕΥΡΕΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Αἴτησις ἀκυρώσεως κατὰ πράξεως ἐπιβολῆς προστίμου.

Ὑποχρεωτική, κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 2 ν.δ. 2656/1953, πρόσληψις μισθωτῶν διὰ τῶν ἁρμοδίων Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας.— Ἀπαράδεκτος ἡ κατὰ πράξεως ἐπιβολῆς προστίμου αἴτησις ἀκυρώσεως, χορούσης κατ' αὐτῆς ἀνακοπῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολ. Δικ., ἤτοι παραλλήλου προσφυγῆς ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων.

Ἐζητήθη παρὰ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἡ ἀκύρωσις πράξεως τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας Πειραιῶς, διὰ τῆς ὁποίας ἐπεβλήθη εἰς τὴν αἰτοῦσαν ἐπιχείρησιν πρόστιμον, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 5 § 2 τοῦ ν.δ. 2656/1953 «περὶ ὀργανώσεως καὶ ἐλέγχου ἀγορᾶς ἐργασίας» (ΕΕΔ 12, 1212), διότι δὲν προσέλαβε μισθωτοὺς αὐτῆς μέσῳ τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας.

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ἀκολουθῆσαν τὰ παρ' αὐτοῦ καὶ δι' ἄλλων ἀποφάσεών του νομολογηθέντα (βλέπε ΕΕΔ 18, 417), ἐθεώρησεν ἀπαράδεκτον τὴν αἴτησιν ἀκυρώσεως λόγῳ παραλλήλου προσφυγῆς.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 896/1959, Ὁ. Λομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. ***Σ. Ν. Σολιώτης***
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Δ. Τσιμαράτος***
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Θ. Ζούκας, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀπὸ 19 Ἰουλίου 1958 πράξεως τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας Πειραιῶς, δι' ἧς ἐπεβλήθη εἰς τὴν προσφεύγουσαν ἑταιρείαν πρόστιμον δραχ. 13.295 διὰ τὴν παρ' αὐτῆς χρησιμοποίησιν μισθωτῶν κατὰ παράβασιν τῆς διατάξεως τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. δ. 2656/1953 «περὶ ὀργανώσεως τῆς ἀγορᾶς ἐργασίας».

Κατὰ τὴν μνησθεῖσαν διάταξιν τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. δ. 2656/1953 αἱ ἐπιχειρήσεις κλπ. ὑποχρεοῦνται νὰ προσλαμβάνωσι τὸ πάσης φύσεως προσωπικὸν αὐτῶν διὰ τῶν ἁρμοδίων Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας, ἐργοδότης δὲ τοποθετῶν μισθωτὸν ἄνευ τῆς μεσολαβήσεως τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας ὑπόκειται εἰς μηνιαῖον πρόστιμον ὑπὲρ τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, βεβαιούμενον καὶ εἰσπραττόμενον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων, ἰσόποσον πρὸς τὰς μηνιαίας ἀποδοχὰς τοῦ μισθωτοῦ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἀπασχολήσεως τούτου. Περαιτέρω ἐν παραγρ. 4 τοῦ ἰδίου ἄρθρου ὁρίζεται, ὅτι ἐπὶ παραβάσεως τῶν διατάξεων τῶν προηγουμένων παραγρ. 2 καὶ 3 αὐτοῦ ὁ ἐργοδότης καὶ προκειμένου περὶ νομικῶν προσώπων τὰ μέλη τῆς διοικήσεως καὶ οἱ διαχειρισταὶ αὐτῶν τιμωροῦνται κατ' ἔγκλησιν διὰ χρηματικῆς ποινῆς κλπ.

Ὡς ἐκρίθη παγίως ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου (709/1959 κ. ἄ.), κατὰ τοῦ τίτλου εἰσπράξεως ὀφειλῆς πρὸς τὸ Δημόσιον, ἐφ' ὅσον ὁ προσδιορισμὸς τῆς ὀφειλῆς δὲν ἔχει ἀνατεθῇ ὑπὸ τοῦ νόμου εἰς διοικητικὸν δικαστήριον, χωρεῖ εὐθέως κατὰ τὸ ἄρθρον 68 τοῦ νόμου 4845/1930 «περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ νόμου 5230/1931 ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἀνακοπὴ περὶ ὑπάρξεως τῆς ὀφειλῆς ἐνώπιον τῶν ἁρμοδίων καθ' ὕλην δικαστηρίων, ἥτις, ὡς ἐπαγομένη ἀκύρωσιν τοῦ τίτλου, συνιστᾷ παράλληλον προσφυγήν, ἀποκλείουσαν τὴν ἄσκησιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατὰ τῆς ἀποτελούσης τὸν τίτλον εἰσπράξεως τῆς ὀφειλῆς διοικητικῆς πράξεως.

Κατὰ ταῦτα ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, ἀποτελοῦσα τίτλον εἰσπράξεως ὀφειλῆς ἐκ προστίμου προσδιορισθείσης ὑπὸ διοικητικοῦ ὀργάνου καὶ οὐχὶ διοικητικοῦ δικαστηρίου, ὑπόκειται εἰς τὸ ὡς εἴρηται ἔνδικον μέσον διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ, οὐδεμίαν δὲ ἄσκει ὡς πρὸς τοῦτο ἐπιρροὴν τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ προδιαληφθεῖσα διάταξις τοῦ νόμου προβλέπει καὶ ποινικὰς κυρώσεις διὰ τὴν παράβασιν, δι' ἣν διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἐπεβλήθη διοικητικὴ ποινή. Διότι ἡ ποινικὴ κύρωσις δὲν ἀποτελεῖ ποσῶς συνέπειαν τῆς ἐπιβληθείσης διοικητικῆς ποινῆς, ἀλλ' ἀπορρέει ἐκ τοῦ χαρακτηρισμοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς παραβάσεως ταύτης καὶ ὡς ἀδικήματος, ἡ κρίσις δὲ περὶ τῆς συνδρομῆς τῶν νομίμων ὅρων καὶ προϋποθέσεων διὰ τὴν ὕπαρξιν αὐτοῦ ἀνήκει εἰς τὸν ἁρμόδιον ποινικὸν δικαστήν, μηδαμῶς δεσμευόμενον ἐξ ἐπιβληθεισῶν τυχὸν διὰ τὴν πρᾶξιν διοικητικῶν κυρώσεων. Ὅθεν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις τυγχάνει ἀπορριπτέα ὡς ἀπαράδεκτος, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 46 τοῦ νόμου 3713/1928 «περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας».

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

§ 1. Ἀναδρομική ἀνάκλησις ἀποφάσεως Διοικήσεως κατὰ παρέκκλισιν γενικῆς ἀρχῆς τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου.

Ἀνεπίτρεπτος ἡ μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου ἀνατροπὴ μονομερῶς καὶ ἐξ ὑπαρχῆς, λόγῳ τῆς δημιουργηθείσης ἐν τῷ μεταξὺ πραγματικῆς καταστάσεως, προηγηθείσης ἀποφάσεως τῆς Διοικήσεως.— Λυνατή, κατὰ παρέκκλισιν τῆς γενικῆς αὐτῆς ἀρχῆς τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου, ἡ ἀναδρομικὴ ἀνάκλησις ἀποφάσεως τῆς Διοικήσεως, εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ διοικούμενος συνετέλεσεν εἰς τὴν ἔκδοσιν αὐτῆς διὰ δολίας ἢ ἀπατηλῆς αὐτοῦ ἐνεργείας ἢ ἀποσιωπήσεως οὐσιώδους πραγματικοῦ γεγονότος.—Ἀναγκαία ἐν ἑκάστῃ εἰδικῇ περιπτώσει ἡ αἰτιολόγησις τῆς ἀνακλητικῆς ἀποφάσεως σαφῶς καὶ συγκεκριμένως ὡς πρὸς τὴν ὑπαιτιότητα τοῦ διοικουμένου διὰ τὸ ἐφικτὸν τοῦ ἀκυρωτικοῦ ἐλέγχου.—Ἀνάκλησις ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ κατατάξεως εἰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων ἐργαζομένων παρὰ τῇ Διεθνεῖ Ἑταιρείᾳ Κλιναμαξῶν μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου καὶ ἀναδρομικὸς ὑπολογισμὸς εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπὶ τῇ βάσει ἄλλων ποσῶν μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου: Διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 551 τῆς 16 Σεπτεμβρίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ὡρίσθησαν τὰ ἀκόλουθα: α) Ἀνεκλήθησαν, ἀφ' ἧς ἴσχυσαν, αἱ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1949 καὶ ἐντεῦθεν ἐκδοθεῖσαι ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., καθ' ὃ μέρος διὰ τῶν ἀποφάσεων τούτων εἶχον καταταχθῆ εἰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων οἱ παρὰ τῇ αἰτούσῃ ἑταιρείᾳ ἀπασχολούμενοι μισθωτοί. 2) Ἐν συνεχείᾳ τῆς ἀνακλήσεως ταύτης διετάχθη ὁ ὑπολογισμὸς ἀναδρομικῶς τῶν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν τῆς ἐργοδότιδος αἰτούσης διὰ τοὺς ὡς ἄνω μισθωτοὺς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πράγματι ἑκάστοτε καταβληθεισῶν εἰς τούτους ἀποδοχῶν καὶ 3) ἀπεφασίσθη ἡ ἀναζήτησις τῆς προκυπτούσης διαφορᾶς εἰσφορῶν εἰς βάρος τῆς αἰτούσης ἑταιρείας ἀναδρομικῶς καὶ μέχρι δεκαετίας.

Κατὰ γενικὴν ἐν τῷ Διοικητικῷ Δικαίῳ κρατοῦσαν ἀρχὴν ἡ Διοίκησις δὲν δύναται μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου νὰ ἀνατρέψῃ μονομερῶς ἐξ ὑπαρχῆς, λόγῳ τῆς δημιουργηθείσης ἐν τῷ μεταξὺ πραγματικῆς καταστάσεως καὶ τῶν ἀπροβλέπτων διὰ τὸν διοικούμενον οἰκονομικῶν συνεπειῶν, τὴν προηγηθεῖσαν αὐτῆς ἀπόφασιν. Ἀλλὰ κατὰ παρέκκλισιν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ταύτης δύναται ἡ Διοίκησις νὰ προβῇ εἰς ἀναδρομικὴν ἀνάκλησιν τῆς ἀποφάσεώς της εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ διοικούμενος συνετέλεσεν εἰς τὴν ἔκδοσιν αὐτῆς διὰ δολίας ἢ ἀπατηλῆς αὐτοῦ ἐνεργείας ἢ ἀποσιωπήσεως οὐσιώδους πραγματικοῦ τινος γεγονότος, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας παρεπλανήθη ἡ Διοίκησις ἐν τῇ ἐκδόσει τῆς ἀποφάσεώς της. Ἐκ τούτων παρέπεται, ὅτι ἡ ἀνακλητικὴ ἀπόφασις δέον ὅπως, ἐν ἑκάστῃ εἰδικῇ περιπτώσει, αἰτιολογῆται σαφῶς καὶ συγκεκριμένως ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ὑπαιτιότητα τοῦ διοικουμένου, ἵνα καθίσταται περαιτέρω ἐφικτὸς ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ὁ ἀκυρωτικὸς ἔλεγχος.

Ἐν προκειμένῳ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις οὐδεμίαν αἰτιολογίαν, καθ' ἑαυτήν, φέρει, οὐδὲ ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου προκύπτει, ὅτι διεπιστώθη ὑπαιτιότης παρὰ τῇ αἰτούσῃ, ἥτις καὶ μόνη θὰ ἐδικαιολόγει, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα, τὴν ἐξ ὑπαρχῆς ἀνάκλησιν τῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1949 καὶ ἐντεῦθεν ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ κατατάξεως τῶν παρὰ τῇ αἰτούσῃ ἀπασχολουμένων ὑπαλλήλων εἰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων, μὲ συνέπειαν τὸν ἀναδρομικὸν ὑπολογισμὸν τῶν εἰσφορῶν αὐτῆς, ὡς ἐργοδότιδος, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πράγματι καταβληθεισῶν ἑκάστοτε ἀποδοχῶν καὶ τὴν ἀναζήτησιν ἀναδρομικῶς τῆς ἐκ τοῦ νέου τούτου ὑπολογισμοῦ προκυπτούσης διαφορᾶς.

Κατὰ ταῦτα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τυγχάνει ἀκυρωτέα ὡς ἀναιτιολόγητος καὶ δέον ὅπως ἡ ὑπόθεσις ἀναπεμφθῇ εἰς τὴν Διοίκησιν, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως αὕτη ἐξετάσῃ, ἐὰν εἰς τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀνακαλουμένων ἀποφάσεων συνετέλεσεν ἡ αἰτοῦσα, εἴτε διὰ ψευδῶν αὐτῆς δηλώσεων εἴτε δι' ὑπαιτίου ἀποσιωπήσεως στοιχείων σχετικῶν πρὸς τὰς πράγματι καταβαλλομένας εἰς τοὺς ὑπαλλήλους αὐτῆς ἀποδοχάς. (*Σ.Ε. 902/1959, Ὁλομελείας*, Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Μ. Στρασινόπουλος*. Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Π. Δεδόπουλος*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Μπουρνόζος, Α. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§ 2. Προθεσμία ἀναγγελίας ἀτυχήματος ἠσφαλισμένων εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 21 § 2 Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῶν παροχῶν τοῦ Ι.Κ.Α.—Ἀναγγελία τοῦ ἀτυχήματος ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τούτου, ἐφ' ὅσον ἐμφανίζεται εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ τοιαύτην μορφὴν σοβαρότητος διὰ τὸν ἠσφαλισμένον, ὥστε ἡ ἄμεσος ἀναγγελία αὐτοῦ νὰ εἶναι ἀναγκαία, διὰ νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ἐκ μέρους αὐτοῦ ἀπόληψις ἀσφαλιστικῆς παροχῆς.—Ἔναρξις προθεσμίας ἀναγγελίας ἐπὶ ἐμφανίσεως τοῦ ἀτυχήματος ἀρχικῶς ὡς ἐλαφροῦ, μὴ συνεπαγομένου ὑποχρεώσεις διὰ τὸν ἀσφαλιστικὸν φορέα, ἀφ' ἧς λάβῃ σοβαρὰν μορφὴν συνεπείᾳ ἐπιγενομένης ἐπιπλοκῆς: Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται νομοτύπως καὶ παραδεκτῶς ὑπὸ τοῦ Σ. Τ.**, ἐργάτου οἰκοδόμου, ἠσφαλισμένου παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ἡ ἀκύρω-

σις τῆς ὑπ' ἀριθ. 406 τῆς 18 Μαρτίου 1958 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου παρὰ τῷ Ἱδρύματι τούτῳ Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, διὰ τῆς ὁποίας ἐθεωρήθη ὡς ἐκπρόθεσμος κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 21 § 2 τοῦ Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῶν παροχῶν τοῦ Ι.Κ.Α. ἡ ἐκ μέρους αὐτοῦ γενομένη τῇ 26 Αὐγούστου 1957 ἀναγγελία τοῦ κατὰ τὴν 18ην τοῦ ἰδίου μηνὸς καὶ ἔτους ἐπισυμβάντος αὐτῷ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.

Ὁρίζουσα ἡ ἀνωτέρω διάταξις, ὅτι «ἡ ἀναγγελία τοῦ ἀτυχήματος δέον νὰ γίνηται ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ ἀτυχήματος», προφανῶς ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἡ προθεσμία, περὶ τῆς ὁποίας ὁμιλεῖ, ἄρχεται τρέχουσα, ἐφ' ὅσον τὸ ἀτύχημα εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐμφανίζεται ὑπὸ τοιαύτην μορφὴν σοβαρότητος διὰ τὸν ἠσφαλισμένον, ὥστε ἡ ἄμεσος ἀναγγελία αὐτοῦ νὰ εἶναι ἀναγκαία, διὰ νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ἐκ μέρους τούτου ἀπόληψις ἀσφαλιστικῆς παροχῆς. Ἐὰν ὅμως τὸ ἀτύχημα ἐνεφανίσθη ἀρχικῶς ὡς ἐλαφρόν, μὴ συνεπαγόμενον, κατ' ἀρχήν, ὡς ἐκ τούτου, ὑποχρεώσεις διὰ τὸν ἀσφαλιστικὸν φορέα, ἡ προθεσμία ἀναγγελίας ἄρχεται, ἀφ' ἧς λάβῃ τὴν ὡς ἄνω σοβαρὰν μορφήν, συνεπείᾳ ἐπιγενομένης ἐπιπλοκῆς.

Ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὰ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ τῶν λοιπῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου προκύπτοντα, ὁ αἰτῶν, ἐργαζόμενος ὡς οἰκοδόμος, ὑπέστη τὴν 18ην Αὐγούστου 1957 ἀτύχημα, ὅπερ κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 494/169 14.3.1958 βεβαίωσιν τοῦ Σταθμοῦ Πρώτων Βοηθειῶν ἐχαρακτηρίσθη ἀρχικῶς «ὡς τραῦμα νύξεως ἀριστεροῦ γόνατος». Τὴν 26ην Αὐγούστου 1957 καὶ κατόπιν δυσμενοῦς ἐξελίξεως τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας του προέβη οὗτος εἰς δήλωσιν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. τοῦ ὡς ἄνω ἀτυχήματός του, τὴν δὲ 29ην Αὐγούστου 1957 εἰσήχθη εἰς κλινικὴν τοῦ αὐτοῦ Ἱδρύματος, ὅπου καὶ ἐχειρουργήθη «δι' ἀφαίρεσιν ξένου σώματος ἐκ τῆς ἀριστερᾶς κατὰ γόνυ ἀρθρώσεως». Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 599/16.5.1958 γνωμάτευσιν τῆς Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ι.Κ.Α. ἔκτοτε καὶ μέχρι τῆς 2ας Φεβρουαρίου 1958 ὁ αἰτῶν κατέστη ἀνάπηρος κατὰ ποσοστὸν 67ο/ο, ἀπὸ τῆς χρονολογίας δὲ ταύτης καὶ μέχρι τῆς 31ης Αὐγούστου 1957 ἡ ἀναπηρία του περιωρίσθη εἰς 35ο/ο

Ὑπὸ τὰ ἀνωτέρω δεδομένα καὶ ἐφ' ὅσον ἡ σοβαρότης τοῦ ἀτυχήματος τοῦ αἰτοῦντος διεπιστώθη κατὰ τρόπον βέβαιον ἰατρικῶς τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς 29ης Αὐγούστου 1957, ἀφ' ἧς εἰσήχθη οὗτος εἰς κλινικήν, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ἐκπρόθεσμος ἡ κατὰ τὴν 26ην Αὐγούστου 1957 γενομένη δήλωσις τοῦ ἀτυχήματος. Ὅθεν τὰ ἀντίθετα δεξαμένη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις εἶναι ἀκυρωτέα, ὡς παράνομος. (*Σ. Ε. 856/1959, Τμ. Α'*, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Η. Γλυκοφρύδης*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Βερώνης, Α. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§ 3. Δικαίωμα συντάξεως γονέων ἐπὶ θανάτου ἠσφαλισμένου εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 28 § 6 ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων». — Δικαίωμα συντάξεως, μεταξὺ ἄλλων, εἰς περίπτωσιν θανάτου ἠσφαλισμένου, καὶ τῶν γονέων αὐτοῦ, ἐὰν ἡ συντήρησις των ἐβάρυνε κυρίως τὸν θανόντα, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὄχι ἀποκλειστικῶς τοιαύτης συντηρήσεως, τῆς ὀρθῆς ἑρμηνείας καὶ ἐφαρμογῆς ἐξαρτωμένης ἐκ τῶν πεοιστάσεων. — Τί ληπτέον ὑπ' ὄψιν. Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀσκηθείσης ἀτελῶς, κατὰ τὸ ἄρθρον 40 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», διώκεται ὑπὸ τῆς αἰτούσης ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 85 τῆς 17 Ἰανουαρίου 1958 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, δι' ἧς, γενομένης δεκτῆς ἐφέσεως τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ἐν Πειραιεῖ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23 τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1957 ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπερρίφθη τελικῶς ἡ αἴτησις τῆς ἤδη προσφευγούσης περὶ ἀπονομῆς αὐτῇ συντάξεως λόγῳ θανάτου συνεπείᾳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος τοῦ υἱοῦ της, κριθέντος ὅτι ἡ συντήρησις τῆς αἰτούσης μητρὸς δὲν ἐβάρυνε κατὰ κύριον λόγον τὸν θανόντα υἱόν της.

Τὸ ἄρθρον 28 § 6 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ὁρίζει, ὅτι εἰς περίπτωσιν θανάτου ἠσφαλισμένου τοῦ Ι.Κ.Α. δικαιοῦνται συντάξεως, μεταξὺ ἄλλων, καὶ οἱ γονεῖς, ἐὰν ἡ συντήρησις των ἐβάρυνε κυρίως τὸν θανόντα. Ἡ διάταξις δὲ αὕτη, προϋποθέτουσα συμβολὴν τοῦ θανόντος εἰς τὴν συντήρησιν τῶν γονέων, δὲν ἐννοεῖ καὶ ἀποκλειστικὴν τοιαύτην, ἀλλὰ καθιεροῖ ἔννοιαν κατ' ἐξοχὴν σχετικήν, ἡ ὀρθὴ ἑρμηνεία καὶ ἐφαρμογὴ τῆς ὁποίας ἤρτηται ἐκ τῶν καθ' ἕκαστον περιστάσεων. Τοιαῦται δὲ λητέαι ὑπ' ὄψιν περιστάσεις εἶναι, μεταξὺ ἄλλων, ἡ ὕπαρξις καὶ τὸ μέγεθος κεκτημένης τυχὸν παρὰ τῶν γονέων περιουσίας ἢ ἄλλων πηγῶν ἐσόδων καὶ αἱ προσωπικαὶ των ἀνάγκαι, τὸ λαμβανόμενον παρὰ τοῦ θανόντος ἡμερομίσθιον καὶ ἡ τυχὸν συνοίκησις τῶν γονέων μετὰ τούτου, τὸ μέτρον τῆς συμβολῆς τῶν λοιπῶν τέκνων εἰς τὴν συντήρησιν τῶν γονέων κλπ., προεχόντως δὲ ἐξεταστέον τυγχάνει ἐάν, ἀφαιρουμένης τῆς προσόδου τοῦ θανόντος τέκνου, οἱ γονεῖς δύνανται νὰ ἐξασφαλίσωσι τὸ κατὰ τὰ διδάγματα τῆς κοινῆς πείρας ἐλάχιστον ὅριον συντηρήσεώς των. Κατ' ἀκολουθίαν δὲ τούτων ἡ σχετικὴ κρίσις τῶν ὀργάνων τοῦ Ἱδρύματος δέον ὅπως εἶναι πλήρως αἰτιολογημένη, ὑπὸ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἔννοιαν, καὶ εἰδικευμένη, ἐν ὄψει τῶν ἑκάστοτε συνθηκῶν.

Ἐν προκειμένῳ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ὁ θανὼν συγκατῴκει μετὰ τῆς αἰτούσης μητρός του καὶ καθορίζει τὸ παρ' αὐτοῦ λαμβανόμενον κατὰ τὸν πρὸ τοῦ θανάτου του χρόνον ἡμερομίσθιον εἰς δραχμὰς 65 ἡμερησίως, ἐπὶ 22 περίπου ἡμέρας ἐργασίας μηνιαίως, ἐνῷ ἐξ ἄλλου δέχεται, ὅτι ἡ αἰτοῦσα λαμβάνει σύνταξιν παρὰ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Λιμενεργατῶν Πειραιῶς ἐκ δραχμῶν 350 μηνιαίως καὶ τέλος ὅτι αὕτη, ὁμοῦ μετὰ τοῦ θανόντος καὶ ἑτέρων δύο ἐγγάμων υἱῶν της, τυγχάνει συνιδιοκτήτρια οἰκίας ἐξ δωματίων, ὡς δὲ προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου ἡ ἀναλογία της ἐκ τῶν εἰσοδημάτων ἐκ τῆς ἐκμισθώσεως τῆς οἰκίας ταύτης δὲν ὑπερβαίνει τὰς 200 δραχμὰς μηνιαίως. Ἐφ' ὅσον, ὅθεν, ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προκύπτει, ὅτι τὰ 3/4 ἐκ τῶν ἐσόδων τῆς τε αἰτούσης καὶ τοῦ θανόντος υἱοῦ της ἀνῆκον εἰς τὸν θανόντα, ἔδει εἰδικώτερον νὰ προσδιορισθῇ ἡ περιουσιακὴ ἀξία τῆς εἰς τὴν αἰτοῦσαν

ἀνηκούσης ἰδανικῆς ἐπὶ τῆς οἰκίας μερίδος, ἰδίᾳ ἐν ὄψει τοῦ ὑποβληθέντος ἰσχυρισμοῦ ὅτι τὸ εἰσπραττόμενον ἐνοίκιον διετίθετο ἀποκλειστικῶς πρὸς ἐξυπηρέτησιν δανείου, δι' οὗ ἡ οἰκία αὐτη ἐτύγχανε βεβαρημένη. Τῆς ἐρεύνης ταύτης τῆς περιουσιακῆς καταστάσεως τῆς αἰτούσης μὴ γενομένης, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παρίσταται ἀνεπαρκῶς ἠτιολογημένη καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ ἀκυρωτέα τυγχάνει. *(Σ.Ε. 917/1959, Τμ. Α'*, Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Καρβελλᾶς*, Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Ν. Μπουρόπουλος*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σπετσάκης, Δ. Διακατᾶς, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§ 4. Δικαίωμα συντάξεως ἡσφαλισμένου εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων λόγῳ ἀναπηρίας.

Ἔννοια διατάξεων ἄρθρου 28 ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».—Ἔλλειψις δικαιώματος συνταξιοδοτήσεως ἐπὶ ἀναπηρίας προϋπαρχούσης τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.—Δημιουργία ὅμως δικαιώματος συνταξιοδοτήσεως καὶ τοῦ ὑπὸ δεδομένην σωματικὴν βλάβην ἢ πάθησιν παρέχοντος ἐξηρτημένην ἐργασίαν καὶ ὑποκειμένου ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ διὰ τὸν κλάδον ἀναπηρίας, ὄχι μόνον ἐν περιπτώσει ἑτέρας αὐτοτελοῦς βλάβης ἢ παθήσεως αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐν περιπτώσει ἐπιδεινώσεως τῆς προϋφισταμένης εἰς βαθμὸν τοιοῦτον, ὥστε νὰ συντρέχωσιν οἱ ὅροι τοῦ ἄρθρου 28 § 2 τοῦ τοῦ ἀ.ν. 1846/1951: Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀτελῶς ἀσκουμένης συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 40 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ἡ αἰτοῦσα, ἡσφαλισμένη παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 243/18.2.1958 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ ν.δ. 3710/1957, δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτησις αὐτῆς περὶ χορηγήσεως συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἢ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς.

Ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ὁρίζεται, ὅτι ὁ ἡσφαλισμένος δικαιοῦται συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας, ἐὰν α) ἐπραγματοποίησε 2.500 τουλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας, ἢ ἐπραγματοποίησεν ἀνὰ 100 τουλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας καθ' ἕκαστον τῶν πέντε ἡμερολογιακῶν ἐτῶν τῶν ἀμέσως προηγουμένων τοῦ ἔτους, καθ' ὃ κατέστη ἀνάπηρος. Ἐν δὲ τῷ ἐδαφ. 1 τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἰδίου ἄρθρου ὁρίζεται, ὅτι ὁ ἡσφαλισμένος θεωρεῖται ἀνάπηρος, ἐὰν λόγῳ παθήσεως ἢ βλάβης ἢ ἐξασθενήσεως σωματικῆς ἢ πνευματικῆς ἐξαμήνου τουλάχιστον διαρκείας δὲν δύναται νὰ κερδίζῃ δι' ἐργασίας, ἀνταποκρινομένης εἰς τὰς δυνάμεις, τὰς δεξιότητας ἐκείνου, τὴν μόρφωσιν καὶ τὴν συνήθη αὐτοῦ ἐπαγγελματικὴν ἀπασχόλησιν, πλέον τοῦ τρίτου ἐκείνου, ὅπερ κερδίζει ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ καὶ ἐπαγγελματικῇ κατηγορίᾳ σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος τῆς αὐτῆς μορφώσεως. Τέλος ἐν τῷ ἐδαφίῳ 2 τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω παραγράφου ὁρίζεται, ὅτι, ἐὰν ὁ ἡσφαλισμένος δύναται νὰ κερδίζῃ ὑπὸ τὰς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ ὁριζομένας προϋποθέσεις καὶ ὅρους, πλέον μὲν τοῦ τρίτου, οὐχὶ ὅμως καὶ τῶν 2/3 ἐκείνου, ὅπερ κερδίζει σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος, δικαιοῦται, ἐφ' ὅσον εἶχε συμπληρώσει καὶ τὸν ὑπὸ τῆς παραγρ. 1 ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας, εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς ἴσου πρὸς τὸ ποσὸν τῆς ἧς θὰ ἐδικαιοῦτο συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας, ἐπὶ μίαν τὸ πολὺ διετίαν.

Ὡς ἐκρίθη ἤδη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου (Ὁλομ.634/1954, 1249/1956, 852/1959), κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἀναπηρία προυπάρχουσα τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. δὲν δύναται νὰ στηρίξῃ καθ' ἑαυτὴν δικαίωμα συνταξιοδοτήσεως. Ἐξ ἑτέρου ὅμως, ἐφ' ὅσον καὶ ὁ ὑπὸ δεδομένην σωματικὴν βλάβην ἢ πάθησιν παρέχων οὐχ ἧττον ἐξηρτημένην ἐργασίαν ὑπόκειται καὶ δὴ ὑποχρεωτικῶς, ἅτε τοῦ νόμου μὴ διακρίνοντος (ἄρθρον 2 ἀ. ν. 1846/1951), εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ διὰ τὸν κλάδον τῆς ἀναπηρίας, παρέπεται, ὅτι δημιουργεῖται ἀντιστοίχως δικαίωμα συνταξιοδοτήσεως οὐ μόνον ἐν περιπτώσει ἑτέρας αὐτοτελοῦς βλάβης ἢ παθήσεως αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐν περιπτώσει ἐπιδεινώσεως τῆς προϋφισταμένης εἰς βαθμὸν τοιοῦτον, ὥστε νὰ συντρέχωσιν οἱ ὅροι τῶν ἐν λόγῳ διατάξεων τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951.

Ἐν προκειμένῳ, δεδομένου ὅτι, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, τὸ ἁρμόδιον τεχνικὸν ὄργανον τοῦ Ι.Κ.Α. (ἄρθρα 14 καὶ 29 Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῆς Ἀρμοδιότητος), ἤτοι ἡ Πρωτοβάθμιος Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπὴ Θεσσαλονίκης, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 786/14.2.1957 γνωμοδοτήσεως ἀπεφάνθη, ὅτι ἡ κατάστασις τῆς ὑγείας τῆς αἰτούσης, ἥτις ἠσφαλίσθη εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τὸ ἔτος 1938, οὖσα κωφάλαλος, δὲν παρουσιάζει ἐπιδείνωσίν τινα, ἀλλὰ παραμένει οἵα ἦτο καὶ κατὰ τὸν χρόνον τῆς τὸ πρῶτον ἀσφαλίσεως αὐτῆς εἰς τὸ Ἵδρυμα, ἕπεται, ὅτι δὲν ὑφίστατο ἀναπηρία, εἴτε λόγῳ αὐτοτελοῦς νέας νόσου, εἴτε λόγῳ ἐπιδεινώσεως τῆς παλαιᾶς τοιαύτης, ἵνα, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, τὸ ἁρμόδιον πρὸς χορήγησιν συντάξεως ὄργανον τοῦ Ι.Κ.Α. προβῇ εἰς τὸν οὐσιαστικὸν ἔλεγχον πρὸς διαπίστωσιν, ἐὰν συντρέχωσι καὶ αἱ λοιπαὶ πρὸς χορήγησιν συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἢ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς προϋποθέσεις κατὰ τὰς προδιαληφθείσας διατάξεις τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951. Συνεπῶς νομίμως, διὰ τῆς προσβαλλο-

μένης ἀποφάσεως, ἡ Δευτεροβάθμιος Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων ἔκρινεν, ὅτι ἡ αἰτοῦσα δὲν δικαιοῦται οὔτε συντάξεως ἀναπηρίας, οὔτε δικαιώματος ἀναπροσαρμογῆς καὶ ἀπέρριψε διὰ τὸν λόγον τοῦτον τὴν σχετικὴν αἴτησιν αὐτῆς. (*Σ.Ε. 951/1959, Τμ. Α'*, Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Καρβελλᾶς*, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Π. Μαρκόπουλος*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Σταυρίτης, Δ. Λιακατᾶς, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§ 5. Προϋποθέσεις δικαιώματος συντάξεως παρὰ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων λόγῳ ἀναπηρίας

Περιπτώσεις ἠσφαλισμένων συνταξιοδοτουμένων παρὰ τοῦ Δημοσίου ἢ ἑτέρου Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως, μὴ θεωρουμένων, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ Α.Ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὡς συνταξιούχων τοῦ Δημοσίου τῶν συνταξιοδοτουμένων συνεπείᾳ πολεμικοῦ γεγονότος, δυναμένων τούτων νὰ τύχωσι συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον συγκεντροῦσι τὰς γενικὰς πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως ἀναπηρίας προϋποθέσεις: Ἐν ἄρθρῳ 28 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ἀ. ν. 1846 1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ὁρίζεται, ὅτι συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας δικαιοῦται ὁ παρὰ τῷ Ἱδρύματι ἠσφαλισμένος, ἐὰν λόγῳ παθήσεως ἢ βλάβης ἡ ἐξασθενήσεως σωματικῆς ἢ πνευματικῆς ἐξαμήνου τοὐλάχιστον κατ' ἰατρικὴν πρόβλεψιν διαρκείας δὲν δύναται νὰ κερδίζῃ δι' ἐργασίας, ἀνταποκρινομένης εἰς τὰς δυνάμεις, τὰς δεξιότητας, τὴν μόρφωσιν καὶ τὴν συνήθη αὐτοῦ ἐπαγγελματικὴν ἀπασχόλησιν, πλέον τοῦ τρίτου ἐκείνου, ὅπερ συνήθως κερδίζει ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ καὶ ἐπαγγελματικῇ κατηγορίᾳ σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος τῆς αὐτῆς μορφώσεως καὶ ἐπραγματοποίησεν εἰς τὴν ἀσφάλισιν εἴτε 2.500 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας, εἴτε ἀνὰ 100 τοὐλάχιστον καθ' ἕκαστον τῶν 5 ἡμερολογιακῶν ἐτῶν, τῶν ἀμέσως προηγουμένων τοῦ ἔτους, καθ' ὃ κατέστη ἀνάπηρος, εἰδικῶς δέ, προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων συνταξιοδοτουμένων παρὰ τοῦ Δημοσίου ἢ ἑτέρου Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ συνταξιοδοτήσεώς των διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας δέον ὅπως ὁ ἠσφαλισμένος κατέστη ἀνάπηρος κατὰ τὴν ἄνω ἔννοιαν καὶ ἐπραγματοποίησε καὶ 1500 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας, ἐξ ὧν ἀνὰ 100 τοὐλάχιστον καθ' ἕκαστον τῶν 5 ἡμερολογιακῶν ἐτῶν, τῶν ἀμέσως προηγουμένων τοῦ ἔτους, καθ' ὃ κατέστη ἀνάπηρος, ἀλλ' ὡς συνταξιοῦχοι τοῦ Δημοσίου, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν ὡς ἄνω διατάξεων, δὲν θεωροῦνται ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὡς ἐκρίθη ἤδη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας (Ὀλ. 480/1958), οἱ συνταξιοδοτούμενοι συνεπείᾳ πολεμικοῦ γεγονότος. Οἱ τελευταῖοι οὗτοι δύνανται νὰ τύχωσι συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον συγκεντροῦσι τὰς ὡς εἴρηται γενικὰς πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως ἀναπηρίας προϋποθέσεις.

Ἐκ τῆς ἐν τῷ φακέλλῳ ὑπ' ἀριθ. 3732/1953 πράξεως κανονισμοῦ πολεμικῆς συντάξεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν προκύπτει, ὅτι ὁ αἰτῶν κατὰ τὸν χρόνον ὑποβολῆς τῆς πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. αἰτήσεώς του ἐσυνταξιοδοτεῖτο παρὰ τοῦ Δημοσίου συνεπείᾳ πολεμικοῦ γεγονότος (κατάγματος τῆς ἀριστερᾶς κνήμης ἐξ ἐκρήξεως παγιδευμένης νάρκης) καὶ οὐχὶ λόγῳ προϋπηρεσίας παρ' αὐτῷ. Κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ, ὅθεν, σκέψει, εἰς τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν ἔδει νὰ ἐφαρμοσθῶσιν οὐχί, ὡς ἐδέχθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, αἱ εἰδικαὶ περὶ συνταξιοδοτήσεως τῶν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἠσφαλισμένων καὶ συνταξιοδοτουμένων παρὰ τοῦ Δημοσίου διατάξεις, ἀλλ' αἱ περὶ συνταξιοδοτήσεως τῶν λοιπῶν παρὰ τῷ Ἱδρύματι τούτῳ ἠσφαλισμένων γενικαὶ διατάξεις.

Διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 131/14.4.1955 καὶ 637/19.5.1955 γνωματεύσεων τῆς Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Πειραιῶς, αἵτινες ἀποτελοῦσι στοιχεῖα τοῦ φακέλλου, ὁ αἰτῶν ἐκρίθη ἀνάπηρος ὡς φέρων κάταγμα παλαιὸν ἀριστερᾶς κνήμης μετ' ἀτόνου ἕλκους τοῦ κάτω τριτημορίου αὐτῆς καὶ ἱπποποδίαν τοῦ ἄκρου ποδὸς μετὰ βραχύνσεως αὐτοῦ καὶ μυοτροφίας κατὰ τὴν ὡς εἴρηται ἔννοιαν τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951. Ἐξ ἄλλου ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου προκύπτει καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται, ὅτι οὗτος ἔχει πραγματοποιήσει εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. 2698 ἡμέρας ἐργασίας. Πληροῖ ἑπομένως ὁ αἰτῶν τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου (ἄρθρ. 28 § 1 ἐδ. α' ἀ.ν. 1846/1951) ἀπαιτουμένας διὰ τὴν συνταξιοδότησιν λόγῳ ἀναπηρίας προϋποθέσεις καὶ ἡ τὰ ἀντίθετα δεχθεῖσα προσβαλλομένη ἀπόφασις παρεβίασε κατ' οὐσίαν τὸν νόμον καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀκυρωτέα ἀποβαίνει.

Κατὰ ταῦτα, δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις. (*Σ.Ε. 952/1959, Τμ. Α'*, Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Καρβελλᾶς*, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ν. Παναγιωτᾶτος*, Δικηγόροι οἱ κ. κ. Σ. Σπετσάκης, Δ. Λιακατᾶς, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν θεραπαινίδων συζύγων τῶν ἀναπήρων: Ὡς διεπιστώθη κατόπιν τῶν ὑποβληθέντων ἡμῖν σχετικῶν παραπόνων ὑπό τῶν ἐνδιαφερομένων καί ἐκ τῶν τεθέντων ὑπ' ὄψιν ἡμῶν νεωτέρων στοιχείων, ὀρθῶς ὑπήγοντο μέχρι τοῦδε εἰς τήν παρ' ἡμῖν ἀσφάλισιν, πλήν τῶν λοιπῶν, καί αἱ προσλαμβανόμεναι ὡς θεραπαινίδες τῶν ἀναπήρων σύζυγοι αὐτῶν, καθ' ὅσον ναί μέν αὗται διορίζονται τῇ ὑποδείξει τοῦ ἀναπήρου, πλήν ὅμως ἡ πρόσληψις καί ἀμοιβή τούτων γίνεται παρά τοῦ Δημοσίου καί συνεπῶς ἐργοδότης τούτων εἶναι τό Δημόσιον καί οὐχί ὁ παρά τῷ ὁποίῳ ἀπασχολοῦνται ἀνάπηρος καί ὡς ἐκ τούτου δέν ὑφίσταται ἐν προκειμένῳ τό ἐκ τοῦ ἠθικοῦ δεσμοῦ τοῦ μεταξύ ἐργοδότου καί μισθωτοῦ γάμου κώλυμα ἀσφαλίσεως τῶν προσώπων τούτων παρ' ἡμῖν. *(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 89/1959 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρός τά Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.)* (*).

Παράτασις προθεσμίας πρός ὑποβολήν αἰτήσεων ἐργοδοτῶν δι' ἀπαλλαγήν των ἐκ τῆς εἰσφορᾶς ὑπέρ τοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν *(ν.δ. 3868 1958)*: Ἐν συνεχείᾳ πρός τήν κοινοποιηθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 3 τῆς 15.1.1959 ἐγκύκλιον τοῦ ἡμετέρου Ὀργανισμοῦ (**), γνωρίζομεν, ὅτι τό Διοικητικόν Συμβούλιον τούτου διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 2794/1959 ἀποφάσεώς του, ληφθείσης κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 18.5.1959, ἐνέκρινε τήν παράτασιν μέχρι 31.5.1959 τῆς προθεσμίας, περί ἧς ἡ ὑπ' ἀριθ. 2495/15.12.1958 ἀποφασίς του, περί ἀναστολῆς ἐπιβολῆς προσθέτων τελῶν διά τούς ἐργοδότας, οἵτινες καταβάλλουν οἰκογενειακά ἐπιδόματα τέκνων καί ὑπέβαλον αἴτησιν περί τῆς ἐκ τῆς εἰσφορᾶς τοῦ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν ἀπαλλαγῆς των μετά τήν 28.2.1959 καί μέχρι 31.5.1959. *(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 22/1959 τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καί Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας πρός τάς Ὑπηρεσίας του καί τά Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.)*.

Περί τῆς ἀναπηρίας κατά τό ἄρθρον 17 τοῦ ν.δ. 3083/1954: Διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 306/1954 ἐγκυκλίου διαταγῆς ἡμῶν ἐγένετο δεκτόν, ὅτι διά τήν χορήγησιν τῆς ὑπό τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν. δ. 3083/1954 προβλεπομένης συντάξεως ἀπαιτεῖται, ὅπως ὁ αἰτῶν τήν σύνταξιν ταύτην ἠσφαλισμένος καταστῇ ἀνάπηρος (κατά τήν ἔννοιαν τῆς παραγράφου 2 ἐδ. α' τοῦ ἄρθρ. 28 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951) συνεπείᾳ φυματιώσεως ἤ τοὐλάχιστον ἡ κατά τήν ἀνωτέρω ἔννοιαν ἀναπηρία του κατά σημαντικόν ποσοστόν ὀφείληται εἰς φυματίωσιν καί κατά τό ὑπόλοιπον εἰς πάθησιν ἀπότοκον τῆς φυματιώσεως.

Ἐξ ἀφορμῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Σ.τ.Ε. ἐπανεξετάσαντες τό ὑπό κρίσιν θέμα, πρός τόν σκοπόν ὅπως μή μείνουν ἄνευ περαιτέρω προστασίας οἱ ἠσφαλισμένοι, οἵτινες ἔτυχον συντάξεως κατά τήν εὐεργετικήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν. δ. 3083/1954 καί ἐξακολουθοῦν νά εἶναι ἀνάπηροι, οὐχί ὅμως ἐξ ὁλοκλήρου ἐκ φυματιώσεως ἤ ἀποτόκου ταύτης παθήσεως, ὡς καί ἐκεῖνοι, δι' οὓς συντρέχουν αἱ λοιπαί προϋποθέσεις, ὅπως τύχουν ἤδη τῆς παροχῆς ταύτης, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν καί τοῦ περιωρισμένου ἀριθμοῦ τούτων, τροποποιοῦντες ἐν μέρει τάς προγενεστέρας ἐγκυκλίους διαταγάς ἡμῶν, γνωρίζομεν, ὅτι τόσον διά τήν συνέχισιν, ὅσον καί διά τήν ἐπαναχορήγησιν τῆς συντάξεως τῶν κατά τήν ἀνωτέρω διάταξιν τοῦ νόμου καταστάντων συνταξιούχων, δέον νά ὑφίσταται ἀναπηρία κατά τήν ἔννοιαν τοῦ ἐδ. α' τῆς παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951, ἡ ὁποία κατά κύριον λόγον νά ὀφείληται εἰς φυματίωσιν ἤ εἰς ἀπότοκον ταύτης πάθησιν, χωρίς νά ἀπαιτῆται, ὅπως καί ἡ ἑτέρα πάθησις ἡ συνιστῶσα τό ὑπόλοιπον ποσοστόν τῆς ἀνικανότητος τυγχάνῃ ἀπότοκος ταύτης.

Πρός τοῦτο αἱ ἁρμόδιαι Ὑγειονομικαί Ἐπιτροπαί εἰς ἑκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν ἐξετάσεως ἠσφαλισμένων τῆς ἀνωτέρω κατηγορίας, ἐκτός τοῦ συνολικοῦ ποσοστοῦ τῆς πρός ἐργασίαν ἀνικανότητος τοῦ ἐξεταζομένου (ἐν σχέσει πρός τό πρότερον αὐτοῦ ἐπάγγελμα καί πᾶν παρεμφερές) δέον ἐπιπροσθέτως νά καθορίζουν τό ἐκ τῆς φυματιώσεως ἤ ἐξ ἀποτόκου ταύτης παθήσεως προερχόμενον ποσοστόν τῆς ἀνικανότητος ταύτης.

Βάσει δέ τῶν γνωματεύσεων αὐτῶν, ἐφαρμοζομένων κατ' ἀναλογίαν τῶν διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 173/1958 ἐγκυκλίου μας διαταχθέντων, θά συνεχίζηται ἤ θά ἐπαναχορηγῆται ἡ σύνταξις κατ' ἄρθρον 17 τοῦ ν.δ. 3083/1954, ἐφ' ὅσον τό ἐκ τῆς φυματιώσεως ἤ ἐξ ἀποτόκου ταύτης παθήσεως ποσοστόν ὑπερβαίνῃ τό 33,33ο/ο, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐκ τῆς ἑτέρας παθήσεως προερχομένου ποσοστοῦ ἀνικανότητος, ἀρκεῖ μόνον τό σύνολον νά εἶναι ἀνώτερον τοῦ 66,66ο/ο.

Ἀπορριπτικαί ἀποφάσεις ἐκδοθεῖσαι βάσει τῶν μέχρι τοῦδε παρασχεθεισῶν ὁδηγιῶν δύνανται νά ἀναθεωρηθοῦν, κατ' ἐφαρμογήν τῆς παρούσης, τῇ αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων, ὁπότε ἡ ἔναρξις τῆς καταβολῆς τῆς συντάξεως θά καθορισθῇ βάσει τῆς πρώτης αἰτήσεως, ἐάν ἀπό τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀπορριπτικῆς ἀποφάσεως δέν ἔχῃ παρέλθει πενταετία. *(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ.*

(*) Σχετική πρός τήν θέσιν τῶν θεραπαινίδων ἐν γένει ἀναπήρων γυναικῶν εἶναι ἡ ὑπ' ἀριθ. 8589/3993 1952 γνωμοδότησις τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ι.Κ.Α., ΕΕΔ 11, 1096, βλέπε καί Χ. Ἀγαλλοπούλου, Κοινωνικαί Ἀσφαλίσεις, σελ. 92.

(**) ΕΕΔ 18, σελ. 163.

110/1959 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.)

Τρόπος ὑπολογισμοῦ ἀνωτάτου ὁρίου συντάξεων καὶ ἀποδοχῶν τῶν συνταξιούχων - ὑπαλλήλων τοῦ Ι.Κ.Α., τῶν ὑπηρετούντων εἰς Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καὶ Τραπέζας ἐν γένει :Συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 5 τοῦ ἄρθρου 58 τοῦ ἀ. ν. 1854/1951 οἱ συνταξιοῦχοι - ὑπάλληλοι τοῦ Ἱδρύματος ἐξ ἰδίας ὑπηρεσίας ἢ ἐξ ἰδίου παθήματος, εἰς οὓς ἐκανονίσθη σύνταξις κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3163/1955, ἐκμισθοῦντες ὁπωσδήποτε τὴν ἐργασίαν των εἰς Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καὶ Τραπέζας ἐν γένει, δικαιοῦνται νὰ λαμβάνωσι πλήρη τὴν σύνταξίν των ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. μόνον ἐφ' ὅσον τὸ ἄθροισμα τῆς συντάξεως μετὰ τῶν μηνιαίων ἀπολαβῶν ἐκ τῆς ἐκμισθώσεως τῆς ἐργασίας των δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς ἐκάστοτε ἀποδοχὰς ἐνεργείας τοῦ διευθυντοῦ Α' τάξεως μεθ' ὁλοκλήρου τοῦ ἐπιδόματος εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ. Ἐξ ἑτέρου οἱ συνταξιοδοτούμενοι οὐχὶ ἐξ ἰδίας αὐτῶν ὑπηρεσίας, ἀλλ' ἐκ μεταβιβάσεως τῆς συντάξεως, δικαιοῦνται ὁλοκλήρου τῆς συντάξεώς των μόνον ἐφ' ὅσον τὸ ἄθροισμα ταύτης καὶ τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω μηνιαίων ἀποδοχῶν δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς ἀποδοχὰς ἐνεργείας τοῦ βαθμοῦ τοῦ τμηματάρχου Α' τάξεως μεθ' ὁλοκλήρου τοῦ ἐπιδόματος εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ.

Εἰς τὰς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀποδοχὰς διευθυντοῦ Α' τάξεως ἢ τμηματάρχου Α' τάξεως θὰ συνυπολογίζηται κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1530/1954 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δι' ἧς παρεσχέθη ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1954 ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας εἰς τοὺς ὑπαλλήλους Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἐκτὸς τοῦ ἐπιδόματος εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, καὶ τὸ παρεχόμενον ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας.

Τὸ ἐπίδομα τοῦτο, ὑπολογιζόμενον κατὰ περίπτωσιν ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ διευθυντοῦ Α' τάξεως ἢ τμηματάρχου Α' τάξεως, εἶναι ἀνάλογον πρὸς τὰ ἔτη συνταξίμου ὑπηρεσίας τοῦ συνταξιούχου, ἅτινα ἀνεγνωρίσθησαν ὑπὸ τῆς συνταξιοδοτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἀπονομῆς Συντάξεων καὶ δι' ἃ κατοβάλλεται τοιοῦτον ἐπίδομα ἐπὶ τῆς συντάξεώς του.

Τὸ ἐπὶ πλέον τοῦ ἀθροίσματος δι' ἑκάστην τῶν ὡς ἄνω περιπτώσεων ποσὸν ἐκπίπτεται ἐκ τῆς συντάξεως ὑπὲρ τοῦ Ἱδρύματος.

Ὡς πρὸς τὸ ἐπίδομα ἀκριβείας καὶ τὸ εἰδικὸν ἐπίδομα συνταξιοδοτικῆς εἰσφορᾶς τὰ χορηγηθέντα ἀντιστοίχως διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 165/1956 καὶ 1031/1958 πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ταῦτα δὲν θὰ συνυπολογίζωνται διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ ὁρίου συντάξεως καὶ ἀπολαβῶν τοῦ συνταξιούχου τοῦ ὑπηρετοῦντος εἰς Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου καὶ Τραπέζας.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν πρόσθετον ἀμοιβὴν τὴν καταβαλλομένην τακτικῶς εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ Ἱδρύματος διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ παρεχομένην ὑποχρεωτικῶς ὑπερωριακὴν ἐργασίαν ἐπὶ τοῦ παρόντος καὶ μέχρι νεωτέρας διαταγῆς ἡμῶν αὕτη δὲν θὰ ὑπολογίζηται διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ ὁρίου τῶν ἀποδοχῶν τοῦ διευθυντοῦ Α' τάξεως ἢ τμηματάρχου Α' τάξεως.

Σημειοῦμεν σχετικῶς, ὅτι αἱ μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ τῶν συνταξιούχων τῶν ὑπηρετούντων ἤδη εἰς Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καὶ Τραπέζας ἐν γένει ὑπόκεινται κατὰ νόμον εἰς διαφόρους κρατήσεις καὶ συνεπῶς αἱ ἀπολαβαὶ τούτων εἶναι μειωμέναι κατὰ τὸ ποσὸν τῶν κρατήσεων. Ὅθεν διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ ἀθροίσματος τῆς συντάξεως καὶ τῶν μηνιαίων ἀπολαβῶν δέον ὅπως προηγουμένως ἐκπίπτωνται αἱ κατὰ νόμον ἐνεργούμεναι ὑπὲρ τούτων πάγιαι κρατήσεις, οἷαι εἶναι ὁ φόρος καθαρᾶς, προσόδου, αἱ κρατήσεις ὑπὲρ κυρίας καὶ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως κλπ., καθ' ὅσον αἱ κρατήσεις αὗται, μὴ καταβαλλόμεναι εἰς τοὺς δικαιούχους, δὲν ἀποτελοῦσιν ἀπολαβὰς τούτων.

Κατ' ἀκολουθίαν εἰς τὰς περιπτώσεις ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 58 τοῦ ἀ. ν. 1854/1951 θὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν ὑπέρβασιν ἢ μὴ τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τὸ ἄθροισμα τῆς συντάξεως καὶ τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν αἵτινες θὰ προκύπτωσι μετὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀφαίρεσιν τῶν ἐνδεικτικῶς ἀναφερομένων κρατήσεων, οὐχὶ δὲ τῶν ὀνομαστικῶν ἀποδοχῶν.

Προκειμένου περὶ συνταξιοδοτουμένων ἐπὶ τῇ βάσει συνταξίμου μισθοῦ βαθμοῦ, οὗτινος αἱ ἀποδοχαὶ εἶναι ἀνώτεραι τῶν τοῦ διευθυντοῦ Α' τάξεως εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν καὶ τοῦ τμηματάρχου Α' τάξεως εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν, ἡ ἔκπτωσις, συμφώνως πρὸς τὴν περὶ τούτου διάταξιν τῆς αὐτῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 58 τοῦ ἀ. ν. 1854/1951, χωρεῖ μόνον ἐφ' ὅσον τὸ ἄθροισμα ὑπερβαίνῃ τὰς ἐκάστοτε ἀποδοχὰς τοῦ βαθμοῦ, βάσει τοῦ ὁποίου συνταξιοδοτοῦνται, συνυπολογιζομένων εἰς ταύτας καὶ τῶν ἐπιδομάτων πολυετοῦς ὑπηρεσίας καὶ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ. *(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 59/1959 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.).*

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΣΘΕΝΕΙΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ Ι.Κ.Α. ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΕΝΑΝΤΙ ΑΥΤΟΥ

Περίληψις ερωτήματος (Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ): Ἐάν, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς κειμένης Νομοθεσίας καὶ τὴν δοθεῖσαν ἑρμηνείαν τούτων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 145/1958 Γνωμοδοτήσεως τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, τὸ Δημόσιον ὡς ἐργοδότης ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν εἰς τὸ ἀκέραιον διὰ πάντα τὰ τριήμερα ἀσθενείας τὰ ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀνακύπτοντα ἢ μόνον κατὰ τὸ πρῶτον τοιοῦτον ἐντὸς τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους ἢ τὸ Ι.Κ.Α. κατὰ πάντα τὰ τριήμερα ἀσθενείας, πλὴν τοῦ πρώτου, ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους, τοὐτέστιν ἐὰν τὸ Ι.Κ.Α. δικαιοῦται νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἐπιδότησιν μόνον ἅπαξ κατ' ἔτος διὰ τὰς τρεῖς πρώτας ἡμέρας τῆς ἀσθενείας, διὰ δὲ τὰς ἑπομένας ἀσθενείας ὀφείλῃ ἐπίδομα καὶ διὰ τὰς τρεῖς πρώτας ἡμέρας, εἴτε αἱ ἀσθένειαι διήρκεσαν ὑπὲρ τὸ τριήμερον, εἴτε ὄχι.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Ὁλομελείας

Γνωμοδότησις 435/1959

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Βασιλακόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Κ. Παπαμιχαλόπουλος*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Γ. Φραγκούλης, Ἀντιπρόεδρος, Τρ. Κοντονασόπουλος, Δ. Μπαρμπάτης, Α. Χατζηδάκης, Δ. Μαγγιῶρος, Α. Λέκκας, Ι. Μπιζίμης, Β. Σάββας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Κυριαζῆς, Α. Τομαρᾶς, Πάρεδροι

Ἐπὶ τοῦ ἐρωτήματος τούτου τὸ Νομικὸν Συμβούλιον, τῇ εἰσηγήσει μας, ἐγνωμοδότησεν, ὡς κατωτέρω:

1. Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου, μὴ ἐρωτωμένη, δὲν ἀσχολεῖται ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἰσχύος ἢ μὴ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 38 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 τῆς ὁριζούσης: «Ὁ κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις χρόνος ἀναμονῆς, ὁ μεσολαβῶν μεταξὺ τῆς ἀναγγελίας τῆς ἀνικανότητος (ἢ τῆς ἀνεργίας) καὶ τῆς πραγματικῆς ἐνάρξεως καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος, δὲν τηρεῖται εἰμὴ κατὰ τὴν διὰ πρώτην φορὰν ἐντὸς ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ ἔτους ἐπιδότησιν λόγῳ ἀσθενείας καὶ λόγῳ ἀνεργίας», μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 39 ν.δ. 2698/1953 τροποποίησιν αὐτῆς (ἤτοι τῆς παραγρ. 3 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951). Ἵνα ἀπαντήσῃ ὅμως ἐπὶ τοῦ ἐρωτήματος ἐκλαμβάνει, ἄνευ ἐρεύνης, ὡς ἰσχύουσαν τὴν ἄνω διάταξιν, ἀφοῦ μάλιστα περὶ αὐτοῦ δὲν ἔχει ἀνακύψει σοβαρὰ ἀμφισβήτησις οὔτε ἐν τῇ θεωρίᾳ, οὔτε ἐν τῇ νομολογίᾳ (βλέπε Γν. Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους 145/1958, ΕΕΔ 17, 492, καὶ σχόλια, Πρωτ. Ἀθηνῶν 384/1959, ΕΕΔ 18, 492, Πρωτ. Ἀθηνῶν 1022/1959, ΕΕΔ 18, 380, Εἰρην. Ἀθηνῶν 8370/1958, ΕΕΔ 17, 1071, Εἰρην. Ἀθηνῶν 9035/1958, ΕΕΔ 17, 1290, ΕΕΔ 11, 1099, ΔΕΝ 1958, τ. 14, σελ. 379, Νομικὸν Συμβούλιον Ι.Κ.Α. ἐν ΕΕΔ 11, σελ. 1099). Πάντως ἡ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ ν.δ.2698/1953 εἰσηγητικὴ ἔκθεσις ὁρίζει τὰ ἑξῆς: «Διὰ τοῦ ἄρθρου 39 ρυθμίζεται τὸ ζήτημα τῆς καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος ἀσθενείας ἀπὸ τῆς τετάρτης ἡμέρας. Προφανὴς ἡ ἐντεῦθεν οἰκονομία ἀνερχομένη εἰς 700.000.000 ἐτησίως», ἅτινα, συνδυαζόμενα μὲ τὰ κείμενα διατάξεων τοῦ παλαιοῦ ἄρθρου 38 § 3 καὶ τοῦ νέου ἄρθρου 39, ὁδηγοῦν εἰς σκέψεις τινὰς ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου.

2. Κρίσιμοι διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 εἶναι 1) ἡ τοῦ ἄρθρου 35 ἐδάφ. δ' ἡ ὁρίζουσα: «Ὁ ἠσφαλισμένος δικαιοῦται ἐπιδόματος ἀσθενείας, (ἐὰν δὲ παρέχῃ ἐξηρτημένην ἐργασίαν καὶ ἐπιδόματος ἀνεργίας), ἐφ' ὅσον συντρέχουσιν αἱ κάτωθι προϋποθέσεις: α) ... β) ... γ) ... δ) Ἡ ἀποχὴ λόγῳ ἀσθενείας ἐκ τῆς ἐργασίας διήρκεσε πλέον τῶν τριῶν τοὐλάχιστον ἡμερῶν ἢ ἡ ἀνεργία διήρκεσε πλέον τοῦ 15θημέρου ἀπὸ τῆς ἀναγγελίας των εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ ἐπὶ αὐτοτελῶς ἐργαζομένου ἢ προαιρετικῶς συνεχίζοντος τὴν ἀσφάλισιν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 41, ἡ ἀσθένεια διήρκεσε πλέον τοῦ ὑπὸ κανονισμοῦ ὁρισθησομένου χρόνου, ἐκτὸς ἐὰν ὁ ἠσφαλισμένος εἰσήχθη εἰς θεραπευτήριον, ὁπότε ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς του ἐφαρμόζονται αἱ ἐπὶ τῶν παρεχόντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν διατάξεις». 2) Ἡ τοῦ ἄρθρου 38 § 3, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ ν.δ. 2698/1953, ἡ ὁρίζουσα: «Τὸ ἐπίδομα ἀσθενείας καταβάλλεται προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων παρεχόντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἀπὸ τῆς 4ης ἡμέρας καὶ προκειμένου περὶ προαιρετικῶς συνεχιζόντων τὴν ἀσφάλισιν ἢ αὐτοτελῶς ἐργαζομένων ἠσφαλισμένων καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῆς τελευταίας διατάξεως τοῦ ἐδαφ. δ' τοῦ ἄρθρου 35 (εἰσαγωγὴ ἐν θεραπευτηρίῳ) ἀπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ ὁρισθησομένης ἡμέρας ἐργασίας μετὰ τὴν ἀναγγελίαν τῆς ἀνικανότητος εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ι.Κ.Α. Προκειμένου περὶ ἀνικανότητος ὀφειλομένης εἰς ἀτύχημα τὸ ἐπίδομα καταβάλλεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀναγγελίας. Τὸ ἐπίδομα ἀνεργίας καταβάλλεται ἀπὸ τῆς 16ης ἡμέρας, ἀφ' ἧς ἀνηγγέλθη εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἡ περιέλευσις τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς ἀνεργίαν κλπ. (βλ. ὅμως ἄρθρα 18 καὶ 37 ν.δ. 2961/1954). Ὁ κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις χρόνος ἀναμονῆς, ὁ μεσολαβῶν μεταξὺ τῆς ἀναγγελίας τῆς ἀνικανότητος (ἢ τῆς ἀνεργίας) καὶ τῆς πραγματικῆς ἐνάρξεως καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος, δὲν τηρεῖται εἰμὴ κατὰ τὴν διὰ πρώτην φορὰν ἐντὸς ἑκάστου ἡμε-

ρολογιακοῦ ἔτους ἐπιδότησιν λόγῳ ἀσθενείας καὶ λόγῳ ἀνεργίας».

3. Τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ δύο ἄρθρα πραγματεύονται δύο διάφορα θέματα: Τὸ ἄρθρον 35 πραγματεύεται τὸ θέμα τῶν ἀπαιτουμένων προϋποθέσεων διὰ τὴν χορήγησιν τῶν ἐπιδομάτων ἀσθενείας καὶ ἀνεργίας, ἐνῷ τὸ ἄρθρον 38 § 3 πραγματεύεται τὸ θέμα τῆς καταβολῆς τῶν ἐπιδομάτων τούτων. Ἐν ὄψει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 35 τότε μόνον παρέχεται ἐπίδομα ἀσθενείας, ὅταν, πλὴν ἄλλων, ἡ ἀποχὴ λόγῳ ἀσθενείας ἐκ τῆς ἐργασίας διήρκεσε πλέον τῶν τριῶν τοὐλάχιστον ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀναγγελίας της εἰς τὸ Ι. Κ. Α. Τὴν προϋπόθεσιν ταύτην οὐδόλως μεταβάλλουν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 § 3. Αὗται ἁπλῶς ὁρίζουν, ὅτι ἐὰν ἔχωμεν περίπτωσιν ἀσθενείας ἢ ἀνεργίας, συγκεντρούσης τὰς προϋποθέσεις, τὰς ἀπαιτουμένας διὰ τὴν παροχὴν ἐπιδόματος ἀσθενείας ἢ ἀνεργίας, παρέχεται τότε τὸ ἐπίδομα τοῦτο: α) ἐπὶ ἀσθενείας ἀπὸ τῆς 4ης ἡμέρας τῆς ἀναγγελίας τῆς ἀσθενείας ταύτης εἰς τὸ Ι.Κ.Α., εὑρίσκεται δὲ τοῦτο ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 35 ἐδ. δ', διότι, κατ' αὐτάς, διὰ νὰ παρασχεθῇ τὸ ἐπίδομα ἀσθενείας, δέον ἡ ἀποχὴ λόγῳ ἀσθενείας ἐκ τῆς ἐργασίας νὰ διήρκεσε πλέον τῶν τριῶν τοὐλάχιστον ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀναγγελίας της εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ 2) ἐπὶ ἀνεργίας ἀπὸ τῆς 16ης ἡμέρας, ἀφ' ἧς ἀνηγγέλθη εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἡ περιέλευσις τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς ἀνεργίαν, εὑρίσκεται δὲ καὶ τοῦτο ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 35 ἐδ. δ', διότι, κατ' αὐτάς, διὰ νὰ παρασχεθῇ τὸ ἐπίδομα ἀνεργίας, δέον ἡ ἀνεργία νὰ διήρκεσε πλέον τοῦ 15θημέρου ἀπὸ τῆς ἀναγγελίας των εἰς τὸ Ι.Κ.Α (βλ. ὡς πρὸς τὸ θέμα τῆς ἀνεργίας τὰ ἤδη ἰσχύοντα ἄρθρα 18 καὶ 31 ν.δ. 2961/1954).

4. Ὅταν συνεπῶς ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 38 § 3 ὁρίζει, ὅτι «ὁ κατὰ τὰ ἀνωτέρω χρόνος ἀναμονῆς, ὁ μεσολαβῶν μεταξὺ τῆς ἀναγγελίας τῆς ἀνικανότητος (ἢ τῆς ἀνεργίας) καὶ τῆς πραγματικῆς ἐνάρξεως καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος, δὲν τηρεῖται, εἰμὴ κατὰ τὴν διὰ πρώτην φορὰν ἐντὸς ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ ἔτους ἐπιδότησιν λόγῳ ἀσθενείας καὶ λόγῳ ἀνεργίας», ἀναφέρεται εἰς τὰς προθεσμίας τῆς καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος (ἄρθρον 38 § 3) καὶ οὐχὶ εἰς τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἐπιδόματος (ἄρθρον 35), ἃς οὐδόλως οὕτω μεταβάλλει, διότι ἀποτελοῦν αὗται τὰς βασικὰς τοιαύτας (προϋποθέσεις), ἄνευ τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ ἐπιδόματος ἀσθενείας. Ἔχει δὲ καὶ λογικὴν ἡ τασσομένη προϋπόθεσις τῆς λόγῳ ἀσθενείας ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας πλέον τῶν τριῶν τοὐλάχιστον ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀναγγελίας της εἰς τὸ Ι.Κ.Α, διότι αἱ μικροτέρας διαρκείας θὰ ἦτο ὀχληρὸν νὰ ἀπασχολοῦν τὸν μέγαν Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμὸν τοῦ Ι.Κ.Α, ἀλλὰ καὶ διότι εὑρίσκει ἡ προϋπόθεσις αὕτη ἔρεισμα καὶ εἰς αὐτὴν τὴν διὰ τοῦ νεωτέρου νόμου 3251/1955 κυρωθεῖσαν διεθνῆ σύμβασιν (βλ. τὸ ἄρθρον 18 ταύτης).

5. Συνέπειαι τῶν ἐν παραγρ. 3 καὶ 4 ἐκτιθεμένων εἶναι αἱ κάτωθι, αἵτινες καὶ ἀποτελοῦν τὴν ὀρθὴν ἑρμηνείαν τῶν ἄρθρων 35 ἐδ. δ' καὶ 38 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς τὸ τελευταῖον ἄρθρον ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ ν.δ. 2698/1953, ἤτοι: α) ἐὰν ἠσθένησέ τις ἐντὸς ἡμερολογιακοῦ ἔτους ἅπαξ ἢ πολλάκις, ἀλλ' ἡ ἀποχή του, λόγῳ τῶν ἀσθενειῶν του τούτων, ἐκ τῆς ἐργασίας του δὲν διήρκεσε πλέον τῶν τριῶν ἡμερῶν, ἐφ' ἑκάστης περιπτώσεως ἀσθενείας του, δὲν δικαιοῦται οὗτος ἐπιδόματος ἀσθενείας, διότι ἐν τῷ προσώπῳ του δὲν συντρέχει ἡ προϋπόθεσις τοῦ ἄρθρου 35 ἐδ. δ', πλὴν ὅμως ὁ ἀσθενήσας δὲν πρόκειται νὰ στερηθῇ τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἡμερῶν τούτων τῆς ἀσθενείας του, διότι ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ ταῦτα ὁ ἐργοδότης, ἐὰν συντρέχουν αἱ προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 657 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, β) ἐὰν ἐντὸς τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους ἠσθένησέ τις πολλάκις, δι' ἑκάστην δὲ ἀσθένειάν του διεκόπη ἡ ἐργασία του πλέον τῶν 3 ἡμερῶν ἐπὶ 5 ἡμέρας, τότε διὰ τὴν πρώτην του ἀσθένειαν θὰ ἐπιδοτηθῇ ἀπὸ τῆς 4ης ἡμέρας, διότι συντρέχει ἡ περίπτωσις τοῦ ἄρθρου 38 ἐδ. 1, διὰ δὲ τὰς ὑπολοίπους θὰ ἐπιδοτηθῇ ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας, διότι συντρέχει ἡ περίπτωσις τοῦ ἄρθρου 38 ἐδ. 4 καὶ γ) ἐὰν ἐντὸς τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους ἠσθένησέ τις πολλάκις καὶ συνεπείᾳ ἑκάστης τῶν ἀσθενειῶν του τούτων ἐπῆλθε διακοπὴ τῆς ἐργασίας καὶ ἔλαττον καὶ πλέον τῶν τριῶν ἡμερῶν, εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν (ἔλαττον) δὲν θὰ ἐπιδοτηθῇ διὰ τοὺς ἐν τῷ στοιχείῳ α' λόγους, εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν (πλέον) θὰ ἐπιδοτηθῇ, ὡς ἐν τῷ στοιχείῳ β' ἐκτίθεται. Ἡ ἀντίθετος τυχὸν γνώμη ὁδηγεῖ εἰς τὸ ἄτοπον, ἐὰν π.χ. δύο ἠσθένησαν δεκάκις ἐντὸς ἔτους, ἐξ ὧν ὁ εἷς τὴν πρώτην φορὰν πλέον τῶν τριῶν ἡμερῶν, ὅλας δὲ τὰς ἄλλας ὀλιγώτερον τῶν τριῶν ἡμερῶν, ἐνῷ ὁ ἕτερος μόνον τὴν τελευταίαν πλέον τῶν τριῶν ἡμερῶν, ὅλας δὲ τὰς λοιπὰς ὀλιγώτερον τῶν τριῶν ἡμερῶν, ὁ πρῶτος θὰ πρέπει νὰ ἐπιδοτηθῇ ἀπὸ τὸ Ι.Κ.Α, δι' ὅλας τὰς ἀσθενείας του, ἐνῷ ὁ δεύτερος παρὰ τοῦ ἐργοδότου του, ἐὰν συντρέχουν οἱ ὅροι τοῦ ἄρθρου 657, πλὴν τῶν πέραν τοῦ 3ημέρου ἡμερῶν τῆς τελευταίας, οὕτω δὲ ἐκ μιᾶς ἁπλῆς συμπτώσεως νὰ ἀνατρέπηται ἓν ὁλόκληρον σύστημα τοῦ νόμου.

6. Ὁ Νομικὸς Σύμβουλος *Κ. Γ. Παπαμιχαλόπουλος* διετύπωσεν ὡς ἀκολούθως τὴν γνώμην του: Τὰ εἰς τὰς παραγράφους 3 - 5 ἐκτιθέμενα εἶναι

πράγματι άρκούντως σοβαρά καί έρείδονται όντως έπί τῶν διατάξεων τῆς παραγρ. 3, ἐν τούτοις, χάριν τῆς πληρεστέρας ἐρεύνης τοῦ θέματος, δύναται ἐπίσης νά ὑποστηριχθῆ καί ὅτι τό ἄρθρον 38 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη διά τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ ν.δ. 2698/1953, δέν ρυθμίζει ἁπλῶς τό θέμα τῆς καταβολῆς τῶν ἐπιδομάτων ἀσθενείας καί ἀνεργίας, ἀλλά ταυτοχρόνως συμπληροῖ καί τροποποιεῖ, εἰς τινας περιπτώσεις ἐν αὐτῷ ὁριζομένας, τό ἄρθρον 35 τό ρυθμίζον τό θέμα τῶν ἀπαιτουμένων προϋποθέσεων διά τήν χορήγησιν τῶν αὐτῶν ἐπιδομάτων. Οὕτω, ἐνῷ τό ἄρθρον 35 ὁρίζει, ὅτι: «Ὁ ἠσφαλισμένος δικαιοῦται ἐπιδόματος ἀσθενείας . . . . ἐφ' ὅσον συντρέχουσιν αἱ κάτωθι προϋποθέσεις α) . . . . β) . . . . γ) . . . . δ) «Ἡ ἀποχή λόγῳ ἀσθενείας ἐκ τῆς ἐργασίας διήρκεσε πλέον τῶν τριῶν τοὐλάχιστον ἡμερῶν», ἤτοι ἐνῷ διά τοῦ ἄρθρου 35 τίθεται τοιαύτη προϋπόθεσις τῆς τριημέρου διακοπῆς κλπ., χωρίς νά γίνεται ἐξαίρεσις τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος (καίτοι ἐκ τῆς κατωτέρω παρατιθεμένης αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τό ἀντίθετον πράγματι συνάγεται), πλήν οὐχί ὀρθῶς ὅμως καί ἐν ὄψει ἔτι τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 34, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 38 § 3, ὡς ἐτροποποιήθη διά τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ ν.δ. 2698/1953, ὁρίζει, ὅτι: «. . .Προκειμένου περί ἀνικανότητος ὀφειλομένης εἰς ἀτύχημα τό ἐπίδομα καταβάλλεται ἀπό τῆς ἡμέρας τῆς ἀναγγελίας», ἤτοι διά τοῦ ἄρθρου τούτου τροποποιεῖται ἡ προϋπόθεσις αὕτη, τῆς τριημέρου ἀναμονῆς, ὡς πρός τά ἐργατικά ἀτυχήματα. Τοῦτο ὅμως γεννᾷ περαιτέρω τήν σκέψιν μήπως ἡ ἑτέρα διάταξις τοῦ ἄρθρου 38 § 3 ἡ ὁρίζουσα: «Ὁ κατά τάς ἀνωτέρω διατάξεις χρόνος ἀναμονῆς, ὁ μεσολαβῶν μεταξύ τῆς ἀναγγελίας τῆς ἀνικανότητος (ἤ τῆς ἀνεργίας, βλ. ἤδη περί αὐτῆς ἄρθρον 37 ν.δ. 2961/1954) καί τῆς πραγματικῆς ἐνάρξεως καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος, δέν τηρεῖται, εἰμή κατά τήν διά πρώτην φοράν ἐντός ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ ἔτους ἐπιδότησιν ἀσθενείας καί λόγῳ ἀνεργίας», μήπως, λέγομεν, καί αὕτη τροποποιεῖ τό ἄρθρον 35 ἐδ. δ', ἀποτελοῦσα τρόπον τινά ὑπεδάφιον χωριστόν τοῦ ἐδαφίου τούτου δ', εἰς τρόπον ὥστε πᾶσαι αἱ ἐντός ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ ἔτους ἀσθένειαι νά ἀντιμετωπίζωνται ὑπό τῶν ἄνω διατάξεων ὡς μία τοιαύτη, ἐξ ἧς τό πρῶτον τριήμερον βαρύνει τόν ἐργοδότην, ἐάν συντρέχουν αἱ προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 657 Ἀστικοῦ Κώδικος, αἱ δέ ἐπί πλέον τούτου ἡμέραι ἀσθενείας (βαρύνουν) τό Ι.Κ.Α. ἤ ὅτι τό τριήμερον τοῦτο, κατά νομικόν πλάσμα, ἐπιπροστίθεται ἐπί πάσης μεταγενεστέρας ἐντός τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀσθενείας, ἔστω καί μικροτέρας τοῦ τριημέρου, ἀποζημιουμένης οὕτω ὁλοκλήρου ταύτης ὑπό τοῦ Ι.Κ.Α., ἔστω καί μή ὑπερβαινούσης τό τριήμερον.

7. Ἐνισχύεται ἡ ἐν παραγρ. 6 ἐκδοχή α) ἐκ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, ἐχούσης ὡς ἀκολούθως: «Ἑτέρα πραγματοποιουμένη διά τοῦ νομοσχεδίου πρόοδος εἶναι ἡ ὁλοσχερής κατάργησις τοῦ τριημέρου χρόνου ἀναμονῆς διά τήν ἐπιδότησιν λόγῳ ἀνικανότητος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἤ ἐπαγγελματικῆς ἀσθενείας, ἡ μείωσις τοῦ χρόνου ἀναμονῆς ἀπό 5 εἰς 3 ἡμέρας εἰς τάς λοιπάς περιπτώσεις καί ἡ ἐφ' ἅπαξ μόνον τοῦ ἔτους τήρησις τοῦ χρόνου ἀναμονῆς, ὅταν ὁ ἠσφαλισμένος καθίσταται ἀνίκανος πλείονας τῆς μιᾶς φοράς ἐντός τοῦ αὐτοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους» (Κ. Θ. 1951 σελ. 485 Ζ' παρ. 3), β) ἐκ τῆς σκέψεως ὅτι, ἐάν ἡ τριήμερος προθεσμία τοῦ ἄρθρου 35 ἐδ. δ' ἤτο διάφορος τῆς τριημέρου προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 38 § 3, θά ἔδει ἀμφότεραι νά προσετίθεντο, ἐνῷ τοιοῦτο τι οὔτε ὑπεστηρίχθη ποτέ, οὔτε δύναται νά ὑποστηριχθῆ, γ) ἐκ τοῦ ὅτι καί αὐτή ἡ ἐν τῇ ἄνω διατάξει φράσις: «Ὁ κατά τάς ἀνωτέρω διατάξεις χρόνος ἀναμονῆς» δέν στερεῖται σημασίας, διότι μεταξύ τῶν διατάξεων τούτων περιλαμβάνεται καί ἡ τοῦ ἄρθρου 35 ἐδ. δ' καί χρόνος ἀναμονῆς καλεῖται καί ὁ τοῦ ἄρθρου 35 ἐδ. δ' χρόνος, δ) ἐκ τῆς σκέψεως ὅτι ἡ ἀποχή τῶν μισθωτῶν ἐκ τῆς ἐργασίας, λόγῳ ἀσθενείας, μή ἐκτεινομένης πέραν τῶν τριῶν ἡμερῶν, στερεῖ σπανίως μέν τόν μισθωτόν, κυρίως ὅμως τόν ἐργοδότην, εὐθυνόμενον κατ' ἄρθρον 657 Ἀστ. Κώδικος, τῆς ἀσφαλιστικῆς προστασίας, ἣν προὐτίθετο νά παράσχῃ αὐτῷ ὁ νομοθέτης (βλ. αἰτ. ἔκθεσιν Κεφ. Ε' παρ. 3, Κεφ. Ζ' παρ. 3), ε) ἐκ τῆς σκέψεως ὅτι ἡ ἀντίθετος ἐκδοχή ὁδηγεῖ εἰς καταστρατηγήσεις, τῶν ἰατρῶν τοῦ Ι.Κ.Α. ἀναγνωριζόντων ἀποχήν ἐκ τῆς ἐργασίας μέχρι τριῶν ἡμερῶν καί στ) ἐκ τῶν σκέψεων τῶν ἀναπτυσσομένων ἐν τῷ ΔΕΝ, τόμος 14 καί ἐν σελίδι 379 αὐτοῦ.

8. Θά δύναται οὕτω νά ὑποστηριχθῆ ἡ α) ὅτι εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ἀσθενείας εἴτε αὕτη διαρκεῖ τρεῖς μόνον ἡμέρας, εἴτε αὕτη διαρκεῖ πλέον ἢ Ἐλαττον τῶν τριῶν ἡμερῶν, μόνον ἅπαξ καθ' ἑκαστον ἡμερολογιακόν ἔτος δικαιοῦται τό Ι.Κ.Α. νά ἀρνηθῇ τήν ἐπιδότησιν κατά τάς τρεῖς πρώτας ἡμέρας ἢ β) ὅτι ἀσθενήσαντος ἅπαξ τοῦ μισθωτοῦ, ἐντός ἡμερολογιακοῦ τινος ἔτους, πέραν τοῦ τριημέρου, τό τριήμερον τοῦτο παρακολουθεῖ κατά πλάσμα καί τάς λοιπάς ἐντός τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀσθενείας αὐτοῦ, αἵτινες οὕτω ἀποζημιοῦνται ὑπό τοῦ Ι.Κ.Α. καί ἐάν ἐπιφέρουν διακοπήν ἐργασίας μικροτέραν τοῦ τριημέρου.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΤ' ΕΤΟΣ ΜΕΤ' ΑΠΟΔΟΧΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Περὶ τοῦ δικαιώματος τῶν μισθωτῶν πρὸς παροχὴν κατ' ἔτος ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν προβλέπουν ὁ ἀ.ν. 539/1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν» (ΕΕΔ 4, 474), τὰ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου 2 αὐτοῦ ἐκδοθέντα διά τινας κατηγορίας μισθωτῶν β. δ/γματα (ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1948 «περὶ ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 539/1945 καὶ εἰς τοὺς μισθωτοὺς βουστασίων». ΕΕΔ 8, 39, ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1948 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ἀ. ν. 539/1945 εἰς τοὺς ἐργάτας καὶ ἐργατρίας λαχανοκηπουρούς Ἀθηνῶν», ΕΕΔ 8, 39), ὁ νόμος 2081/1952 «περὶ κυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 52 διεθνοῦς συμβάσεως περὶ κανονικῶν κατ' ἔτος ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν» (ΕΕΔ 11, 827), διατάξεις συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, κανονισμῶν ἢ ἄλλαι, περιέχουσαι εὐμενεστέρους ὅρους χορηγήσεως ἀδειῶν, αἱ ὁποῖαι δὲν θίγονται ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 539/1945 (ἄρθρ. 2 § 7 αὐτοῦ), τὰ ἄρθρα 666, 667 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

(Ὡς πρὸς τὴν σχέσιν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 666, 667 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος πρὸς τὸν ἀ.ν. 539/1945 βλέπε ΕΕΔ 18, 534 ἐπ.).

Ἰσχύει ἐπίσης ὡς πρὸς τὰς συνεπείας τῆς ἀρνήσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν τῆς κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945 ἀδείας τὸ ν.δ. 3755/1957, ἄρθρ. 3 (ΕΕΔ 16, 1062), κατὰ τὸ ὁποῖον, «ἐπιφυλασσομένων τῶν διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας, ἐργοδότης, ἀρνούμενος τὴν χορήγησιν εἰς μισθωτὸν αὐτοῦ τῆς νομίμου κατ' ἔτος ἀδείας του, ὑποχρεοῦται, ὅπως ἅμα τῇ λήξει τοῦ ἔτους, καθ' ὃ δικαιοῦται ἀδείας ὁ μισθωτός, καὶ μετὰ προηγουμένην διαπίστωσιν τῆς παραλείψεως ταύτης ὑπὸ ὀργάνων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καταβάλῃ εἰς αὐτὸν τὰς ἀντιστοίχους ἀποδοχὰς τῶν ἡμερῶν ἀδείας, αὐξημένας κατὰ 100 ο/ο».

Τὸ μέγεθος τῆς ἀδείας καθορίζεται ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ ἀ.ν. 539/1945, ὡς ὁ ἐν τῇ ἑπομένῃ σελίδι παρατιθέμενος πίναξ.

Κατὰ τὸ ἄρθρον ὅμως 2 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 εἰς πᾶσαν περίπτωσιν μισθωτοὶ ἡλικίας κατωτέρας τῶν 18 ἐτῶν ἢ ἐκτελοῦντες κατὰ κανόνα ἔργα ἐπιβλαβῆ διὰ τὴν ὑγείαν των ἢ ἰδιαιτέρως κοπιώδη (ἀποχιονιστήσεις ἢ ἀνάτηξις μετάλλου εἰς τὴν τυπογραφίαν κυρία ἀπασχόλησις εἰς πλυντήρια ἢ βαφεῖα, εἰς τὴν ὑαλουργίαν καὶ εἰς τὴν ἐνέργειαν φορτοεκφορτώσεων) δικαιοῦνται κατ' ἔτος ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν, περιλαμβανούσης οὐχὶ ὀλιγωτέρας τῶν 11 ἀλλεπαλλήλων ἐργασίμων ἡμερῶν. Διὰ διαταγμάτων, προκαλουμένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἐργασίας, δύναται νὰ ὁρισθοῦν καὶ ἄλλαι, πλὴν τῶν ἀνωτέρω, ἐπιβλαβεῖς ἢ ἰδιαιτέρως κοπιώδεις διὰ τοὺς μισθωτοὺς ἀπασχολήσεις.

Οὕτω εἰς τὴν περίπτωσιν ἐξεδόθησαν σχετικὰ διατάγματα καὶ ὑπήχθησαν 1) οἱ ἐργαζόμενοι εἰς χυτήρια (ΕΕΔ 9, 323), 2) οἱ ἐργαζόμενοι εἰς λεβητοποιεῖα τεχνῖται καὶ ἐργάται πάσης εἰδικότητος (ΕΕΔ 10, 953), 3) οἱ ἐργατοτεχνῖται χημικῶν τινων βιομηχανιῶν (ΕΕΔ 12, 748), 4) οἱ θερμασταὶ ξηρᾶς (ΕΕΔ 13, 100), 5) οἱ μάγειροι καὶ οἱ βοηθοὶ αὐτῶν (ΕΕΔ 13, 100), 6) οἱ εἰς κεραμοποιεῖα, πλινθοποιεῖα καὶ ἀγγειοπλαστεῖα ἀπασχολούμενοι ἐργατοτεχνῖται τῶν εἰδικοτήτων α) σουρωταί, β) λασπάδες γ) ψῆσται, δ) ἐκκαμινευταί, ε) μεταφορεῖς (ζεμπιλιέρηδες) (ΕΕΔ 14, 333), 7) τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν κατασκευῆς ἠλεκτρικῶν συσσωρευτῶν (ΕΕΔ 15, 111).

***

Χωρὶς ὑπῆρξεν ἡ ἀπασχόλησις τῆς θεωρίας καὶ δικαστηριακῆς πράξεως ἐπὶ τοῦ θέματος ἂν διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀδείας τῶν μισθωτῶν κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945 ἀπαιτῆται ἡ προηγουμένη ὑποβολὴ εἰς τὸν ἐργοδότην αἰτήσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ (βλέπε ΕΕΔ 17, 1258 καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, ΕΕΔ 18, 1 ἐπ.). Ἐλύθη ὅμως τὸ ζήτημα ὑπὸ τῆς Α.Π. 728/1958 (ΕΕΔ 17, 1259) ὑπὲρ τῆς γνώμης ὅτι ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τούτου συνδέεται μὲ τὴν ὑποβολὴν αἰτήσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, ὑπὲρ οὗ ἐχορηγήθη διὰ λόγους γενικωτέρου συμφέροντος τὸ δικαίωμα τῆς ἀναπαύσεως, ἄνευ δὲ τῆς αἰτήσεως τὸ δικαίωμα παραμένει ἀνενεργὸν καὶ οὐδὲν δικαίωμα ἀποζημιώσεως κτᾶται ὁ μισθωτὸς ἐκ τῆς μὴ χορηγήσεως ἀδείας.

Ὁμοία ὑπῆρξεν ἡ ἄποψις τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 666, 667 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (Α.Π. 202/1959, ΕΕΔ 18, 535).

Κατὰ τὸ ἄρθρ. 5 § 7 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 καὶ παραβάσεις τῶν ὁρισμῶν τοῦ παρόντος νόμου ἐκδικάζονται, ἐπὶ τῇ ἐγκλήσει τῶν ἐποπτευόντων τὴν ἐφαρμογὴν του δημοσίων ὀργάνων ἢ παντὸς ἐχοντος συμφέρον, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. τῆς 25 Νοεμβρίου 1923 «περὶ ἀμέσου ἐκδικάσεως πλημμελημάτων τινῶν ἐπ' αὐτοφώρῳ» καὶ τιμωροῦνται κατὰ τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ νόμου ΓΨΛΔ' «περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν καὶ περὶ ὡρῶν ἐργασίας», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ νόμου 2943/1922, τοῦ ποσοῦ τῆς ἐν αὐτῷ ὁριζομένης χρηματικῆς ποινῆς δεκαπλασιαζομένης» (βλέπε περὶ τῆς διαδικασίας αὐτῆς Γνωμ. Εἰσαγγελέως Α.Π. 28/1958, ΕΕΔ 17, 1115 ἐπ.).

Ἐκτὸς ὅμως τῶν ποινικῶν αὐτῶν κυρώσεων, διὰ τοῦ ἀνωτέρω μνημονευθέντος ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 16, 1062), τὸ ὁποῖον δὲν ἐθιξε τὰς κυρώσεις αὐτὰς (βλέπε ΕΕΔ 17, 1182, ἔνθα παρατίθενται καὶ τὰ ἐπίσημα πρακτικὰ τῆς Βουλῆς), ἐπεβλήθη καὶ ἡ ἐν αὐτῷ ὁριζομένη ἀστικὴ κύρωσις ἀποζημιώσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν τῆς ἀδείας (περὶ αὐτοῦ βλέπε *Ι. Καποδίστριαν*, ΕΕΔ 18, 1 ἐπ., Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 15520/

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

31253/6584/1959 Απόφ. Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

Περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 28.3.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ Δ.Ε.Η. Ἡρακλείου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 161 τῆς 12 Μαΐου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

β) Τὴν ἀπὸ 27 Μαρτίου 1959 εἰδικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῆς Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτροφωτισμοῦ Ἡρακλείου Κρήτης.

γ) Τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ παρεχομένη ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας αὔξησις τῶν μηνιαίων βασικῶν μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ τῆς Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτροφωτισμοῦ κατὰ 15 ο/ο εἶναι ὑψηλοτέρα τῆς ἐπιτρεπομένης ὑπὸ τῆς ἀκολουθουμένης ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς πολιτικῆς, ἥτις συνίσταται εἰς τὴν διατήρησιν τῆς νομισματικῆς καὶ οἰκονομικῆς σταθερότητος καὶ ἀποτροπὴν ὑπερμέτρων ἐπιβαρύνσεων τῆς Δ.Ε.Η. καὶ ὡς ἐκ τούτου δέον νὰ περιορισθῇ εἰς ποσοστὸν 9 ο/ο.

δ) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2, ἐδάφ. β', τοῦ ν. δ/γματος 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ.Π., ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 22.4.1959 καὶ κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 54/22.4.1959 ἐγγράφου του, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα παρὰ τῇ Διευθύνσει Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 213/3.4.1959 πρακτικοῦ καταθέσεως, τροποποιουμένη παρ' ἡμῶν ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας μεταξὺ Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτροφωτισμοῦ Ἡρακλείου καὶ Συνδέσμου προσωπικοῦ αὐτῆς.

Ἐν Ἡρακλείῳ σήμερον τὴν 28ην Μαρτίου 1959, ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 10ην πρωϊνήν, εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτροφωτισμοῦ Ἡρακλείου προσῆλθον ἀφ' ἑνὸς οἱ Εὐάγγελος Χριστοφοράκης καὶ Ἐμμανουὴλ Διαπάκης, μέλη τοῦ Συμβουλίου Ἐκμεταλλεύσεως τῆς Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτροφωτισμοῦ Ἡρακλείου, νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 29.1.1959 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐκμεταλλεύσεως αὐτῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ οἱ Ἀνδρέας Σταυρουλάκης, πρόεδρος Ἐργατικοῦ Κέντρου Ἡρακλείου, ὡς ἐκπρόσωπος Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος, καὶ Ἐμμανουὴλ Γιαννακουδάκης, Πέτρος Κουτσοδόντης καὶ Χαράλαμπος Διακάκης, μέλη τοῦ Συνδέσμου Ἐργατῶν, Τεχνιτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Ἠλεκτροφωτισμοῦ Ἡρακλείου Κρήτης, νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τῆς ἀπὸ 13.3.1959 γενικῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν τοῦ Συνδέσμου τούτου, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας καὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐργατικῶν τινων νόμων», συνεφώνησαν τὰ ἀκόλουθα:

1) Ἐπὶ τῶν καταβαλλομένων μηνιαίων βασικῶν μισθῶν τῶν καθοριζομένων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 20291/1958 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας αὔξησις ἐννέα τοῖς ἑκατὸν (9 ο/ο).

2) Οἱ ὡς ἄνω καθοριζόμενοι βασικοὶ μισθοὶ προσαυξάνονται λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέροις ἐργοδόταις κατὰ ποσοστὸν

1958, ΕΕΔ 17, 1183, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 1182 ἐπ.).

Πίναξ ἀδειῶν μισθωτῶν κατὰ τὸν ἀ. ν. 539/1945:

Ἐτη ὑπηρεσίας εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιχείρησιν	Ἐπιχειρήσεις δημοσίου χαρακτῆρος, κοινῆς ὠφελείας ἢ λειτουργοῦσαι ὑπὸ μορφὴν ἀνωνύμου ἑταιρείας ἢ ἱδρύματος ἢ ὀργανισμοῦ		Ἐπιχειρήσεις λειτουργοῦσαι ὑπὸ μορφὴν ὁμορρύθμου ἑταιρείας, ἑτερορρύθμου, ἀτομικαὶ κλπ.	
	Ὑπαλληλικὸν προσωπικόν	Ἐργατοτεχνικόν, μαθητευόμενον ἢ ὑπηρετικὸν προσωπικόν	Ὑπαλληλικὸν προσωπικόν	Ἐργατοτεχνικόν, μαθητευόμενον ἢ ὑπηρετικὸν προσωπικόν
1	12	8	8	6
1 1/2	13	9	9	7
2	14	10	10	8
2 1/2	15	11	11	9
3	16	12	12	10
3 1/2	17	13	13	11
4	18	14	14	12
4 1/2	19	15	15	12
5	20	16	16	12
5 1/2	21	16	17	12
6	22	16	18	12
6 1/2	23	16	18	12
7	24	16	18	12
7 1/2	25	16	18	12
8 καὶ ἄνω	26	16	18	12

5 ο/ο δι' έκάστην συμπεπληρωμένην δετίαν καὶ μέχρι πέντε (5) πενταετιῶν κατ' ἀνώτατον ὅριον, τοῦ χρόνου ὑπολογιζομένου ἀπὸ τῆς τὸ πρῶτον ἀσκήσεως ὁμοτίμων ἢ συναφῶν καθηκόντων καὶ ἀποδεικνυομένων διὰ πιστοποιητικῶν χορηγουμένων ὑπὸ τῶν παρ' οἷς εἰργάσθησαν ἐργοδοτῶν.

Διὰ τὸ προσωπικὸν τὸ κεκτημένον δίπλωμα ἀνωτάτων ἢ ἀνωτέρων σχολῶν ὁ χρόνος ὑπηρεσίας λογίζεται ἀπὸ τῆς κτήσεως τοῦ διπλώματος.

3) Ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω βασικῶν μισθῶν, προσηυξημένων διὰ τοῦ ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας, παρέχεται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν 10 ο/ο διὰ τὴν σύζυγον καὶ 5 ο/ο δι' ἕκαστον μὴ ἐργαζόμενον τέκνον, ἡλικίας μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους διὰ τὰ ἄρρενα καὶ μέχρι τοῦ 20οῦ ἔτους διὰ τὰ ἄγαμα θήλεα τέκνα.

4) Τὰ ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεως τῶν ἁρμοδίων Ἀρχῶν χορηγούμενα δῶρα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων, Νέου Ἔτους καὶ Πάσχα θὰ ὑπολογίζωνται βάσει τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων ἀποδοχῶν καὶ

5) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἄρχεται ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1959, ἡ δὲ διάρκεια αὐτῆς συνομολογεῖται ἐτησία.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ἀπριλίου 1959

—

27772)966)1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περὶ κυρώσεως συλλογικῆς συμβάσεως πλοιοκτητῶν ἁλιείας γρί - γρί καὶ ἁλιεργατῶν περιοχῆς Βόλου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 177 τῆς 25 Μαΐου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀ. ν. 3276/1944 περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν. δ. 304/1947.

2) Τὸ ἄρθρον 61 τοῦ νόμου 3170/1955 περὶ Ν.Α.Τ.

3) Τὴν ἀπὸ 28.3.1959 ὑπογραφεῖσαν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐπὶ ἁλιευτικῶν τύπου γρί - γρί μεταξὺ τοῦ Συνεταιρισμοῦ Ἰχθυοπαραγωγῶν Βόλου «Ὁ Ποσειδῶν» ἀφ' ἑνὸς καὶ Σωματείου Ἁλιεργατῶν Βόλου «Οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι» ἀφ' ἑτέρου, ἀποφασίζομεν:

1. Κυροῦμεν τὴν ὡς ἄνω ὑπογραφεῖσαν συλλογικὴν σύμβασιν, πλὴν τῶν ἐν ἄρθροις 8 καὶ 12 ἀναφερομένων περὶ ἐπιβολῆς προστίμου, ὡς ἀντικειμένων εἰς τὸν νόμον.

2. Αἱ ὑπὲρ Ν.Α.Τ. καὶ Ι.Κ.Α. εἰσφοραὶ θὰ καταβάλλωνται ὑπὸ τῶν κατὰ νόμον ὑποχρέων (ἐργοδότου καὶ ἐργάτου) καὶ κατὰ τὴν ὑπὸ τῶν οἰκείων νόμων καθοριζομένην ἀναλογίαν.

3. Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον ΙΙ ἐπάνδρωσις τῶν σκαφῶν τοῦ συμβαλλομένου Συνεταιρισμοῦ θὰ γίνεται ἐξ ἁλιεργατῶν μελῶν τῶν συμβαλλομένων σωματείων κατ' ἐλευθέραν ἐπιλογὴν τῶν πλοιοκτητῶν ἢ τῶν πλοιάρχων ὡς αἱ οἰκεῖαι διατάξεις προβλέπουσιν.

Κοινοποιηθήτω δεόντως καὶ δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 30 Ἀπριλίου 1959

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἁλιεργατῶν κυκλικῶν δικτύων (γρί - γρί) περιφερείας Κεντρικοῦ Λιμεναρχείου Βόλου.

Ἐν Βόλῳ σήμερον τὴν 28ην τοῦ μηνὸς Μαρτίου 1959, χίλια ἐννεακόσια πεντήκοντα ἐννέα, ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 12ην μεσημβρινὴν συνελθόντες οἱ, ἀφ' ἑνὸς μὲν Ἀθανάσιος Γεωργ. Σινέλης, πρόεδρος τοῦ Συνεταιρισμοῦ Ἰχθυοπαραγωγῶν Βόλου «Ὁ Ποσειδῶν», καὶ Κωνστ. Θ. Ἀγαπίδης, προϊστάμενος τοῦ ἐποπτικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἄνω Συνεταιρισμοῦ, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Ἀνδρέας Ι. Μιμαῖος, πρόεδρος τοῦ Σωματείου Ἁλιεργατῶν Βόλου «Οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι», καὶ Κων/νος Γ. Χατζηαγγελίδης, γενικὸς γραμματεὺς τοῦ ἄνω Σωματείου, νομίμως ἅπαντες ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰ ἁλιευτικὰ συγκροτήματα κυκλικῶν δικτύων (γρί - γρί) ἁλιεργάτας διὰ τὴν περιοχὴν τοῦ Κεντρικοῦ Λιμεναρχείου Βόλου καὶ ἐνώπιον τοῦ Λιμενάρχου Βόλου συνωμολόγησαν καὶ ἀπεφάσισαν τὰ κάτωθι:

Ἄρθρον 1

Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης καθορίζονται ὡς ἀκολούθως οἱ ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργαζομένων πληρωμάτων ἁλιευτικῶν συγκροτημάτων κυκλικῶν δικτύων (γρί - γρί) περιοχῆς τοῦ Κεντρικοῦ Λιμεναρχείου Βόλου.

Ἄρθρον 2

Ἐκ τῆς ἡμερησίας ἐκκαθαρίσεως Λογαριασμοῦ θὰ ἀφαιρῶνται:

Προμήθεια—ἀξία χρησιμοποιουμένου πάγου διὰ τὴν ψῦξιν ἰχθύων—ἔξοδα μεταφορᾶς ἁλιεύματος, ἐφ' ὅσον ἤθελεν ἀπαιτηθῆ.

Ἄρθρον 3

Εἰς ἑκάστην ἁλιευτικὴν περίοδον (σκοτάδι) θὰ ἀφαιρῶνται αἱ κάτωθι δαπάναι ἐκ τοῦ γενικοῦ λογαριασμοῦ εἰσπράξεων.

Καύσιμος ὕλη— λιπαντικά— ψαροπούλα (ἐνοίκιον, καύσιμα καὶ ἀμοιβὴ πληρώματος αὐτῆς), ἀντικατάστασις φθαρέντων ἐξαρτημάτων λαμπῶν (μπέκ, πυροσωλῆνες, ἀμίαντα, γλόμποι, ὡς καὶ νήματα πρὸς ἐπιδιόρθωσιν τῶν δικτύων, ἅτινα ὑπέστησαν ζημίας κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐργασίας), ἀντικατάστασις ἀπολεσθέντων ἐξαρτημάτων κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐργασίας (σιδερόσχοινα κλπ.). Μία βαφὴ δικτύων κατὰ σκοτάδι, ἔστω καὶ ἂν δὲν γίνεται τοιαύτη. Ἀσφάλιστρα Ν.Α.Τ. καὶ Ι.Κ.Α. πληρωμάτων, ὡς καὶ τροφοδοσία (γεῦμα καὶ ξηρὰ τροφὴ) ὡς τὸ ἄρθρον 6.

Ἐπίσης θὰ ἀφαιρῶνται τὰ ἀπαιτούμενα ἡμερομίσθια ἐργασίας πρὸς ἐπιδιόρθωσιν ζημιῶν, τὰς ὁποίας ὑπέστησαν τὰ δίκτυα κατὰ τὴν ἐργασίαν.

Σημείωσις: Πᾶσα ἑτέρα δαπάνη, μὴ ἀναφερομένη τῇ παρούσῃ, θὰ ἐπιβαρύνῃ τὸν πλοιοκτήτην τοῦ συγκροτήματος.

Ἄρθρον 4

Οἱ ἁλιεργάται ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν προπα-

ρασκευήν καί προετοιμασίαν τοῦ σκάφους, λέμβων, πισινοῦ καί ἐργαλείων ἁλιείας ἄνευ ἀποζημιώσεως καί διά διάστημα μιᾶς ἡμέρας ὑποχρεωτικῶς καί δευτέρας ἡμέρας ἐάν ἦθελε παραστῆ ἀνάγκη. Διά τάς δύο ταύτας ἡμέρας θά χορηγῆται ὑπό τοῦ πλοιοκτήτου ἓν γεῦμα καί ἀνά ἓν κυτίον σιγαρέττων εἰς ἕκαστον ἁλιεργάτην. Οἱ ἁλιεργάται δικαιοῦνται δι' ἐργασίαν, πλέον τῶν ἄνω δύο ἡμερῶν, ἐφ' ὅσον ἤθελον ἀπασχοληθῆ ὑπό τοῦ πλοιοκτήτου, ἀμοιβῆς καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐργασίας βάσει τοῦ ἡμερομισθίου ναύτου φορτηγοῦ π|κ. ὡς ἑκάστοτε καθορίζεται ὑπό τοῦ Γ.Ε.Ν. διά τούς ναυτολογημένους ναύτας, διαιρουμένου τοῦ μισθοῦ εἰς τριάκοντα ἡμέρας (ἤτοι 1/30).

Ἄρθρον 5

Ἐκ τοῦ πληρώματος ἐκλέγεται εἷς ἁλιεργάτης, γνωστοποιούμενος εἰς τόν πλοιοκτήτην, ὅστις ἀναλομβάνει καθήκοντα γραμματέως τοῦ σκάφους. Οὗτος παρακολουθεῖ τήν παραλαβήν καυσίμων, ἐπιμελεῖται τῆς τροφοδοσίας τοῦ πληρώματος καί παρίσταται ὡς ἐκπρόσωπος τῶν ἁλιεργατῶν κατά τήν διάθεσιν τοῦ ἁλιεύματος.

Ἄρθρον 6

Ἐκ τοῦ πληρώματος ἐκλέγεται εἷς ἁλιεργάτης, ὅστις ἀναλαμβάνει καθήκοντα μαγείρου διά τήν παρασκευήν ἅπαξ τῆς ἡμέρας φαγητοῦ συμφώνως πρός τό ἑβδομαδιαῖον πρόγραμμα φαγητοῦ, ὅπερ ἑκάστοτε καθορίζεται κατόπιν κοινῆς συμφωνίας μεταξύ πλοιοκτήτου, κυβερνήτου καί γραμματέως τοῦ σκάφους, τροποποιούμενον ἑκάστοτε βάσει τῶν συνθηκῶν. Διά δεῖπνον χορηγεῖται ξηρά τροφή, ἥτις δύναται νά ἀντικαθίσταται μέ δραχμάς πέντε (5) δι' ἕκαστον ἁλιεργάτην, τοῦ ποσοῦ ἀφαιρουμένου ἐκ τῆς τελικῆς ἐκκαθαρίσεως ὡς τό ἄρθρον 3.

Ἄρθρον 7

Ἕκαστος ἁλιεργάτης λαμβάνει ὡς προκαταβολήν πρό τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐργασίας δραχμάς διακοσίας πεντήκοντα (250), εἰς τό γύρισμα τοῦ φεγγαριοῦ δραχμάς ἑκατόν (100) καί δραχμάς πεντήκοντα (50) εἰς τό ὁλόφεγγο, εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν δέν ἤθελε πραγματοποιηθῆ μερίδιον. τῶν ἁλιεργατῶν ὑποχρέων νά στεγνώσωσι τό δίκτυον καί νά περιποιηθῶσι τά ἐργαλεῖα. Τό ἄνω ποσόν τῶν δραχμῶν τετρακοσίων (400), ἄν δέν ἤθελε πραγματοποιηθῆ μερίδιον, βαρύνει ἐξ ὁλοκλήρου τόν πλοιοκτήτην. Ρητῶς τονίζεται, ὅτι ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελε προβληθῆ ἀξίωσις αὐξήσεως τῆς ὡς ἄνω ὁριζομένης προκαταβολῆς καί τοῦ χρόνου καταβολῆς ταύτης, ἡ παροῦσα σύμβασις θεωρεῖται καταγγελθεῖσα ὑπαιτιότητι τῶν προβαλλομένων ἀξιώσεων ὑπό τῶν προβαλλόντων ταύτην.

Ὡς κόττια θά χορηγῆται

Ἀπό 200 - 500 ὀκάδας ἁλιεύματος μία (1) ὀκᾶ κατ' ἄτομον.

Ἀπό 500 - 1.000 ὀκάδας ἁλιεύματος δύο (2) ὀκάδες κατ' ἄτομον.

Ἀπό 1.000 καί ἄνω ὀκάδας ἁλιεύματος τρεῖς (3) ὀκάδες κατ' ἄτομον.

Διά τούς λαμπαδόρους θά χορηγῆται ἡ διπλῆ ποσότης κατ' ἄτομον. Τό ἀντίτιμον τῶν ὡς ἄνω δικαιουμένων ὀκάδων ἰχθύων θά καταβάλληται εἰς τούς δικαιούχους εἰς χρῆμα βάσει τῆς τρεχούσης τιμῆς ἐκποιήσεως τοῦ ἁλιεύματος.

Τό ὡς ἄνω ἀντίτιμον θά ἀφαιρῆται ἐκ τῆς ἡμερησίας ἐκκαθαρίσεως. Οἱ ἁλιεργάται οὐδέν ἕτερον δικαίωμα ἔχουσι νά παρακρατῶσιν ἁλίευμα εἴτε πρός ἰδίαν χρῆσιν, εἴτε πρός ἐμπορίαν.

Ἄρθρον 8

Οἱ πλοιοκτῆται ὑποχρεοῦνται εἰς τήν ἐπικόλλησιν ἐνσήμων τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς τούς ἀπασχολουμένους ἁλιεργάτας κατά τάς ἐργασίμους ἡμέρας τοῦ συγκροτήματος, τῆς ἐνάρξεως καί λήξεως τῆς ἐργασίας ταύτης διαπιστουμένης ἐκ τοῦ ἡμερολογίου τοῦ σκάφους.

Σημείωσις: Ἡ διάρκεια τῶν ἡμερῶν ἐργασίας ἑκάστης ἁλιευτικῆς περιόδου (σκοτάδι) δέν θά εἶναι πέραν τῶν εἴκοσι τεσσάρων (24) ἡμερῶν, καθοριζομένη ἀπό τοῦδε ἐπακριβῶς τῆς μέν ἐνάρξεως 4 ἡμέρας πρό τῆς πανσελήνου καί παύσεως ταύτης δύο ἡμέρας πρό τῆς πανσελήνου. Παράβασις τοῦ ὅρου τούτου, θά ἔχῃ συνέπειαν ἐπιβολῆς προστίμου δραχμῶν τεσσάρων χιλιάδων (4.000) δι' ἑκάστην ἡμέραν παραβάσεως, καταλογιζομένου τοῦ προστίμου εἰς βάρος τοῦ παραβαίνοντος τόν ὅρον τοῦτον συγκροτήματος καί ἀποτελοῦν ἔσοδον ἐξ ἡμισείας ἀμφοτέρων τῶν συμβαλλομένων μερῶν. Ἡ εἴσπραξις τοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ διά κοινῆς συμφωνίας δύναται νά ἐπιδιωχθῆ καί δικαστικῶς διά τούς δυστροποῦντας.

Ἄρθρον 9

Παρακρατεῖται κατά ποσότητα 25 κιλῶν ἁλιευομένων ἰχθύων ὅλων τῶν κατηγοριῶν ἕνα κιλόν. Τά 90 ο/ο τῆς ἀξίας τοῦ ἡμίσεος κιλοῦ κατατίθενται μερίμνῃ τῶν πλοιοκτητῶν καί τῶν ἐκπροσώπων διαθέσεως τῶν ἁλιευμάτων συνυποχρέων καί συνυπευθύνων ἀμφοτέρων εἰς τό ἐν Βόλῳ Ὑποκατάστημα τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος (λογαριασμός ὄψεως) καί ἐπ' ὀνόματι τοῦ Σωματείου Ἁλιεργατῶν (Ἐθνική Ἕνωσις Ἁλιέων Γρί - Γρί «Οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι»). Ἡ ἀνάληψις ὅλου ἤ μέρους τοῦ ποσοῦ τῆς ὡς ἄνω καταθέσεως θά γίνεται δι' ἐντάλματος συνοδευομένου ὑπό ἀποφάσεως περί ἀναλήψεως τῶν ἑκάστοτε ποσῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ εἰρημένου σωματείου, ὡς καί ὑπό πρακτικοῦ ὑπογεγραμμένου ὑπό τοῦ 1) Λιμενάρχου Βόλου, 2) τοῦ προέδρου τοῦ Συνεταιρισμοῦ Ἰχθυοπαραγωγῶν Βόλου «Ὁ Ποσειδῶν» καί 3) τοῦ προέδρου τοῦ Σωματείου «Ἐθνική Ἕνωσις Ἁλιέων Γρί - Γρί «Οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι» ἤ τῶν νομίμων ἀναπληρωτῶν τῶν καθοριζομένων διά τῆς παρούσης ὑπολιμενάρχου Βόλου, ἀντιπροέδρου τοῦ ὡς ἄνω Συνεταιρισμοῦ καί γενικοῦ γραμματέως τοῦ ὡς ἄνω Σωματείου, ἀπαραιτήτων οὐσῶν καί τῶν τριῶν ὑπογραφῶν, ἵνα πραγματοποιηθῆ ἡ ἐν λόγῳ ἀνάληψις. Ἐπίσης ἡ ἀξία τοῦ 90 ο/ο τῆς ἀξίας τοῦ ὑπολοίπου ἡμίσεος κιλοῦ τοῦ ὡς ἄνω παρακρατουμένου ἑνός κιλοῦ κατατίθεται μερίμνῃ τῶν πλοιοκτητῶν καί τῶν ἐκπροσώπων διαθέσεως τῶν ἁλιευμάτων των. συνυποχρέων καί συνυπευθύνων ἀμφοτέρων εἰς τό ἐν Βόλῳ Ὑποκατάστημα τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος (λογαριασμός ὄψεως), ἐπ' ὀνόματι

τοῦ Συνεταιρισμοῦ Ἰχθυοπαραγωγῶν Βόλου «Ὁ Ποσειδῶν», ἀναλαμβανόμενον ἑκάστοτε δι' οἰκείου ἐντάλματος, συνοδευομένου ὑπὸ πρακτικοῦ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συνεταιρισμοῦ καὶ διανεμόμενον βάσει τοῦ πίνακος καταθέσεως ἑκάστου πλοιοκτήτου, ἐκτὸς ἂν ἄλλως ἤθελεν ἀποφασίσει τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον.

Τὸ 10 ο/ο τὸ παρακρατούμενον ἐκ τοῦ συνόλου τῆς ἀξίας τοῦ 1/2 (ἡμίσεος) κιλοῦ ὑπὲρ τῶν ἁλιεργατῶν θὰ διατίθεται ὑπὲρ τοῦ Σωματείου «Ἐθνικὴ Ἕνωσις Ἁλιέων Γρί - Γρί «Οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι», ἀποδιδόμενον εἰς αὐτὸ δι' οἰκείου ἐντάλματος μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἐξόδων διαχειρίσεως, βαρυνόντων τῶν ἐξόδων τούτων ἐξ ἡμισείας τοὺς συμβαλλομένους Σωματεῖον καὶ Συνεταιρισμόν.

Τὸ 10 ο/ο τὸ παρακρατούμενον ἐκ τοῦ συνόλου τῆς ἀξίας τοῦ 1/2 (ἡμίσεος) κιλοῦ ὑπὲρ τῶν πλοιοκτητῶν θὰ διατίθεται ὑπὲρ τοῦ Συνεταιρισμοῦ Ἰχθυοπαραγωγῶν Βόλου «Ὁ Ποσειδῶν», ἀποδιδόμενον εἰς αὐτὸν μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἐξόδων διαχειρίσεως, βαρυνόντων αὐτὸν ἐξ ἡμισείας μὲ τὸ Σωματεῖον Ἁλιεργατῶν. Ἡ ἀπόδοσις γενήσεται δι' οἰκείου ἐντάλματος τοῦ διαχειριστοῦ, ὑπογεγραμμένου ὑπὸ τῶν προέδρου τοῦ Συνεταιρισμοῦ καὶ προέδρου τοῦ Σωματείου ἢ τῶν νομίμων ἀναπληρωτῶν των ἀντιπροέδρου καὶ γενικοῦ γραμματέως.

Μερίμνῃ τοῦ Συνεταιρισμοῦ καὶ κατόπιν συμφωνίας ἀμφοτέρων τῶν συμβαλλομένων μερῶν, καθοριζόντων καὶ τὴν ἀμοιβήν, προσλαμβάνεται ὑπάλληλος διὰ τὴν διεκπεραίωσιν τοῦ ὅλου ἔργου.

Ἔντυπα, καταστάσεις καὶ πᾶσα ἄλλη ἐργασία διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἄνω ἔργου βαρύνει ἐξ ἡμισείας ἀμφότερα τὰ συμβαλλόμενα μέρη.

Ἄρθρον 10

Μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων ἐξόδων ἐκ τῶν καθαρῶν εἰσπράξεων, ποσοστὸν 60 ο/ο (ἑξήκοντα τοῖς ἑκατὸν) θὰ λαμβάνωσιν οἱ ἁλιεργάται καὶ 40 ο/ο (τεσσαράκοντα τοῖς ἑκατὸν) ὁ πλοιοκτήτης.

Ῥητῶς τονίζεται τῇ παρούσῃ, ὅτι κατὰ τὴν μεταξὺ τῶν ἁλιεργατῶν συμφωνίαν διανομῆς τοῦ ἑξήκοντα τοῖς ἑκατὸν (60 ο/ο) θέλει ἐκφέρεται ἡ γνώμη τῶν ἐκπροσώπων τῶν πλοιοκτητῶν καὶ τοῦτο ἵνα ἀποφευχθῇ μεταξὺ των διαμάχη ἢ μείωσις τῶν ὑφισταμένων ἀποδοχῶν ἐνίων εἰδικοτήτων.

Ἄρθρον 11

Οἱ πλοιοκτῆται ἀναλαμβάνουσι τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως κατὰ προτίμησιν προσλαμβάνωσι προσωπικὸν ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ συμβαλλομένου σωματείου.

Ἄρθρον 12

Συμφωνεῖται καὶ συνομολογεῖται, ὅπως καθιερωθοῦν ὡς ὑποχρεωτικὴ ἀργία αἱ ἡμέραι: Μ. Παρασκευή, Μ. Σάββατον καὶ Κυριακὴ τοῦ Πάσχα, ἐφαρμοζομένων διὰ τοὺς παραβάτας τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 8.

Ἄρθρον 13

Τὸ ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης συμβάσεως ἀναφερόμενον Σωματεῖον Ἁλιεργατῶν «Οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι» εἶναι ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐθνικὴ Ἕνωσις Ἁλιέων Γρί - Γρί «Ἅγιοι Ἀπόστολοι», ἐκπροσωπούμενον ὑπὸ τῶν ἐν τῇ παρούσῃ προέδρου καὶ γεν. γραμματέως.

Ἡ ἀξία τοῦ παρακρατουμένου ἐνενήκοντα τοῖς ἑκατὸν (90 ο/ο) τοῦ ἡμίσεος κιλοῦ ὑπὲρ τῶν ἁλιεργατῶν θέλει χρησιμεύσει διὰ τὴν παροχὴν δώρου τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα. Δώρου δὲν δικαιοῦνται οἱ ἄνευ αἰτίας ἐγκαταλείποντες τὸ συγκρότημα κατὰ τὴν ἐργασίαν τῆς περιόδου (σκοτάδι).

Ἄρθρον 14

Ἐν περιπτώσει διαφωνίας ὡς πρὸς τὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως ὁρίζεται ἀπὸ τοῦδε ἐπιδιαιτητὴς ὁ Λιμενάρχης Βόλου ἢ ὁ νόμιμος ἀναπληρωτής του.

Ἄρθρον 15

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως, ἀρχομένη ἀπὸ σήμερον, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι μικροτέρα τοῦ ἔτους, ἐκτὸς ἐὰν ἤθελε γίνει πανελλήνιος συλλογικὴ τοιαύτη. Ἐὰν δὲν καταγγελθῇ ἕνα μῆνα πρὸ τῆς λήξεώς της, αὐτομάτως ἀνανεοῦται δι' ἓν εἰσέτι ἔτος.

Ἡ παροῦσα σύμβασις ἐγένετο εἰς πενταπλοῦν, ἔλαβε δὲ ἕκαστος τῶν συμβαλλομένων ἀνὰ μίαν τοιαύτην, δύο ἀντίγραφα κατετέθησαν εἰς τὸ Λιμεναρχεῖον Βόλου καὶ ἓν εἰς τὸ ἀρχεῖον.

Οἱ συμβαλλόμενοι
(ἕπονται ὑπογραφαί)

—

27314/5582/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1958 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. "Αρτης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὁπωροσυλλεκτῶν "Αρτης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 161 τῆς 12 Μαΐου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 5 καὶ τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 παραγρ. 8 τοῦ ν.δ. 3755/1957.

2) Γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 28 τοῦ νόμου 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν ἀπὸ 21.3.1959 συνεδρίασιν αὐτοῦ καὶ ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν (ἔγγρ. 40/1.4.1959), ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 64003/13829/25.10.1958 ἀπόφασιν ἡμῶν «περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου "Αρτης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὁπωροσυλλεκτῶν "Αρτης», ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὴν ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 64003/13829/25.10.1958 ἀποφάσεως ἡμῶν κηρυχθεῖσαν ἐκτελεστὴν ὑπ' ἀριθ. 1]1958 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτο-

βαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἄρτης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὀπωροσυλλεκτῶν Ἄρτης» διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος τῆς περιφερείας, εἰς ἣν ἰσχύει ἡ ὡς εἴρηται διαιτητικὴ ἀπόφασις.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ἀπριλίου 1959

—

12771/1652/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ διατηρήσεως ἐν ἰσχύϊ τῆς ὑπ' ἀριθ. 20003/1956 ἀποφάσεως καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1959.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 178 τῆς 25 Μαΐου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρ. 5 τοῦ ν.δ. 2656/1953 «περὶ ὀργανώσεως καὶ ἐλέγχου τῆς ἀγορᾶς ἐργασίας».

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 20003/21.4.1956 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ τῆς σειρᾶς προτεραιότητος τοποθετήσεως τῶν εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν καπνοῦ ἀπασχολουμένων».

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 23/13.2.1959 ἀναφορὰν τοῦ Παγκαπνεργατικοῦ Σωματείου Θεσσαλονίκης, καὶ

4) Τὴν ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην ρυθμίσεως τῆς ἀπασχολήσεως ἐν τῇ καπνεργασίᾳ πρὸς προστασίαν τοῦ συνόλου τῶν ἀνέργων, ἀποφασίζομεν:

I. Διατηροῦμεν ἐν ἰσχύϊ καὶ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος 1959 τὴν ὑπ' ἀριθ. 20003/21.4.1956 ἀπόφασιν ἡμῶν.

II. Εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς πόλεως Καβάλας κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἄνω ἀποφάσεως περιλαμβάνονται καὶ οἱ ἄνεργοι καπνεργάται τῆς νήσου Θάσου καὶ τῆς πόλεως Ἐλευθερουπόλεως. Ἁρμοδία δὲ διὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν ἀνέργων καπνεργατῶν τῶν ὡς ἄνω περιφερειῶν τυγχάνει ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν. δ. 2348/1953 τῆς πόλεως Καβάλας.

Αἱ Ἐπιτροπαὶ τοποθετήσεως καπνεργατῶν καὶ τὰ Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας ἐντέλλονται διὰ τὴν αὐστηρὰν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης.

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς της, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Μαρτίου 1959

—

34127/4938/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 12771/1652/1959 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 188 τῆς 2 Ἰουνίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὴν διάταξιν τῆς παραγρ. 5 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 2656/1953 «περὶ ὀργανώσεως καὶ ἐλέγχου τῆς ἀγορᾶς ἐργασίας».

2) Τὰς ὑπ' ἀριθ. 20003/21.4.1956 καὶ 12771/1652/1959 ἡμετέρας ἀποφάσεις «περὶ καθορισμοῦ τῆς σειρᾶς προτεραιότητος τοποθετήσεως τῶν εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν καπνοῦ ἀπασχολουμένων».

3) Τὴν ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην ρυθμίσεως τῆς ἀπασχολήσεως ἐν τῇ καπνεργασίᾳ πρὸς προστασίαν τῶν ἀνέργων καπνεργατῶν, ἀποφασίζομεν:

Τροποποιοῦντες τὴν παράγρ. ΙΙ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12771/1652/1959 ἡμετέρας ἀποφάσεως ὁρίζομεν ὅτι ἡ ἰσχὺς τῆς ὑπ' ἀριθ. 20003/21.4.1956 ἀποφάσεως διὰ τοὺς ἀνέργους καπνεργάτας τῆς νήσου Θάσου καὶ πόλεως Ἐλευθερουπόλεως ἄρχεται μετὰ 15θήμερον ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς κατεργασίας.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Μαΐου 1959

—

17909/3634/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἐπεκτάσεως διατάξεων ν. δ. 1254/1949 εἰς κωμόπολιν Δοξάτου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 178 τῆς 25 Μαΐου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1254/1949 ν. διατάγματος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων», 2) τὸ ὑπ' ἀριθ. 22/20.2.1959 ἔγγραφον τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἐξ οὗ προκύπτει ὅτι τὸ Τμῆμα διακανονισμοῦ ἐργασίας τοῦ Συμβουλίου τούτου κατὰ τὴν ἀπὸ 18.2.1959 συνεδρίασιν αὐτοῦ ἐγνωμοδότησεν ὑπὲρ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ νομ. διατάγματος 1254/1949 εἰς τὰς κωμοπόλεις Δοξάτου, Καλαμπακίου, Ἁγίου Ἀθανασίου, Κυργίων, Φτελιᾶς, ἀποφασίζομεν:

Ἐπεκτείνομεν τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1254/1949 ν. διατάγματος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων» εἰς τὴν κωμόπολιν Δοξάτου.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἀπριλίου 1959

—

29567/Ε.854/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεων εἰς Καταστατικὸν Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐκπροσώπων καὶ Ὑπαλλήλων Ἐργατικῶν Ἐπαγγελματικῶν Ὀργανώσεων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 143 τῆς 28 Ἀπριλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν.δ. «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ

τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν 'Οργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/τος.

4) Προτάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου 'Επικουρικῆς 'Ασφαλίσεως τῶν 'Εκπροσώπων καὶ 'Υπαλλήλων τῶν 'Εργατικῶν 'Επαγγελματικῶν 'Οργανώσεων, ὑποβληθείσας ἡμῖν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 2986/13.8.1958 καὶ 3145/25.8.1958 ἀναφορῶν του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς 'Ασφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 260/1958 καὶ 263/1958, συνεδρίασις 432α τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 12.2.1959), ἀποφασίζομεν:

Εἰς τὸ Καταστατικὸν ἀσφαλιστικῆς καὶ διοικητικῆς ὀργανώσεως τοῦ Ταμείου 'Επικουρικῆς 'Ασφαλίσεως τῶν 'Εκπροσώπων καὶ 'Υπαλλήλων τῶν 'Εργατικῶν 'Επαγγελματικῶν 'Οργανώσεων ἐπέρχονται αἱ κάτωθι τροποποιήσεις καὶ συμπληρώσεις:

1) Τὰ ὑπὸ στοιχεῖα β', γ' καὶ δ' ἐδάφ. τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ἐν λόγῳ Καταστατικοῦ τροποποιοῦνται ὡς ἀκολούθως:

β) Οἱ ἠσφαλισμένοι τῆς πρώτης κατηγορίας τῆς παραγρ. 1 (ἐδαφ. β τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ παρόντος) ἐκπρόσωποι, ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσαν τὸ 58ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἔχουσι 8ετῆ συντάξιμον χρόνον ἢ τὸ 59ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἔχουσι 10ετῆ συντάξιμον χρόνον ἢ τὸ 48ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἔχουσι 12ετῆ συντάξιμον χρόνον, ἐξ ὧν 3ετῆ τοιοῦτον εἰς ἁπάσας τὰς περιπτώσεις ὑπό μίαν τῶν ἐν παραγρ. 1 ἐδ. β' τοῦ ἄρθρου 12 ἰδιοτήτων, εἴτε ἐκ συνεχοῦς, εἴτε ἐκ διακεκομμένου χρόνου ἀσφαλίσεως ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Ταμείου ἢ καὶ πρὸ αὐτῆς καὶ παρητήθησαν ἢ ἀπέβαλον τὴν ἰδιότητα ὑφ' ἣν ὑπήγοντο εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου.

γ) Οἱ ἠσφαλισμένοι τῆς αὐτῆς κατηγορίας τῆς παραγρ. γ' τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 12 τοῦ παρόντος ἐκπρόσωποι, ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσαν τὸ 52ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἔχουσι 12ετῆ συντάξιμον χρόνον, ἢ ἐφ' ὅσον ἔχουσι ἡλικίαν 50 ἐτῶν καὶ 15ετῆ συντάξιμον χρόνον, ὑπολογιζόμενον κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ὡς κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον β' τῆς παρούσης.

δ) Οἱ ἠσφαλισμένοι τῆς ὡς ἄνω κατηγορίας τῆς δ' παραγρ. τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 12 τοῦ παρόντος ἐκπρόσωποι, ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσαν τὸ 52ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἔχουσι 15ετῆ συντάξιμον χρόνον ἢ ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσαν τὸ 55ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἔχουσι 12ετῆ συντάξιμον χρόνον, ὑπολογιζόμενον κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ὡς κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφ. β' τῆς παρούσης.

Τὸ εἰς τὴν σύνταξιν δικαίωμα τῶν ἠσφαλισμένων τῶν ἐδαφίων γ' καὶ δ' τῆς παραγρ. 1 γεννᾶται μὲν ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τῶν ὑπὸ τῶν ἐδαφίων τούτων προβλεπομένων ὁρίων ἡλικίας, ἡ σύνταξις ὅμως ἄρχεται καταβαλλομένη ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 55ου ἔτους τῆς ἡλικίας των.

Κατ' ἐξαίρεσιν ὅριον ἡλικίας τῶν ἐκπροσώπων γυναικῶν ὁρίζεται διὰ μὲν τὰς Α' καὶ Β' κλάσεις τὸ 45ον ἔτος, διὰ δὲ τὰς Γ' καὶ Δ' κλάσεις τὸ 48ον.

2. 'Εν τέλει τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ὡς ἄνω Καταστατικοῦ προστίθεται διάταξις ἔχουσα ὡς κάτωθι:

Εἰδικῶς διὰ τοὺς εἰς τὴν Α' κλάσιν ὑπαγομένους γενικοὺς γραμματεῖς τῆς Γ.Σ.Ε.Ε., οἵτινες διετέλεσαν ὡς τοιοῦτοι, κατόπιν ἐκλογῆς, ἐπὶ δύο περιόδους τοὐλάχιστον διαρκείας ἓξ ἐτῶν συνεχῶς ἢ διακεκομμένως καὶ ἔχοντας συνολικῶς συντάξιμον χρόνον ἐκπροσωπήσεως 12 τοὐλάχιστον ἐτῶν, τὸ βασικὸν ποσὸν τῆς συντάξεως ὁρίζεται κατὰ μῆνα εἰς 50ο/ο ἐπὶ τοῦ ἰσχύοντος ἑκάστοτε βασικοῦ πάντοτε μισθοῦ 'Υπουργικοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ διὰ τοὺς ἔχοντας συμπεπληρωμένην 12ετῆ συντάξιμον ὑπηρεσίαν, αἱ δὲ προσαυξήσεις ὁρίζονται εἰς 2ο/ο ἐπὶ τοῦ ἰσχύοντος βασικοῦ μισθοῦ τοῦ 'Υπουργικοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ διὰ πᾶν ἔτος ὑπὲρ τὴν 12ετίαν καὶ μέχρι 17ετίας, εἰς 3ο/ο ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω μισθοῦ διὰ πᾶν ἔτος ὑπὲρ τὴν 17ετίαν καὶ μέχρι 22ετίας, εἰς 4ο/ο ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω μισθοῦ διὰ πᾶν ἔτος ὑπὲρ τὴν 22ετίαν καὶ μέχρι 27ετίαν καὶ εἰς 5ο/ο δι' ἕκαστον ἔτος ὑπὲρ τὴν 27ετίαν.

Πάντως ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἡ ὑπὸ τοῦ Ταμείου χορηγουμένη εἰς τὰ κατὰ τὰ ὡς ἄνω πρόσωπα σύνταξις δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ 80ο/ο τοῦ ἰσχύοντος ἑκάστοτε βασικοῦ μισθοῦ 'Υπουργικοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ.

Αἱ ὑπὸ τοῦ Ταμείου χορηγούμεναι συντάξεις εἰς τὰ τῆς ἀνωτέρω κατηγορίας καὶ κλάσεως πρόσωπα καταβάλλονται ἐφ' ἑξῆς ἀναπροσηρμοσμέναι κατὰ τ' ἀνωτέρω.

3. Τὸ τέταρτον ἐδάφιον τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ Καταστατικοῦ, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς περιπτώσεως Ι.Ε. τῆς ὑπ' ἀριθ. 73905/Σ.789/2.1.1958 ἀποφάσεως 'Υπουργείου 'Εργασίας, ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

Αἱ μέχρι τοῦδε ὑπὸ τοῦ Ταμείου χορηγηθεῖσαι εἰς ἠσφαλισμένους καὶ τοὺς δικαιοδόχους αὐτῶν συντάξεις, ἀμφοτέρων τῶν κατηγοριῶν Α' καὶ Β', ὧν αἱ προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως ἐμπίπτουν εἰς τὸ ἄρθρον 17, ἀναπροσαρμόζονται κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου πρὸς τὰς ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 18 τῆς παρούσης ὁριζομένας τοιαύτας κατόπιν αἰτήσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου, ὑποβαλλομένης ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὴν 'Εφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, καταβάλλονται δὲ αὗται ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς περὶ ἀναπροσαρμογῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀναπροσηρμοσμέναι. 'Η σχετικὴ ἀπόφασις δέον νὰ ληφθῇ ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ ἀναπροσαρμογῆς αἰτήσεως μετὰ τῶν πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν.

'Επίσης οἱ μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συνταξιοδοτούμενοι ὑπὸ τοῦ Ταμείου ἀμφοτέρων τῶν κατηγοριῶν Α' καὶ Β' δικαιοῦνται τῆς κατὰ τὰ ὡς ἄνω ἀναπροσαρμογῆς τῆς συντάξεώς των κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐφ' ὅσον ἐκτὸς τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 17 προβλεπομένου συντάξιμου χρόνου ὑπηρεσίας ἀπέκτησαν καὶ ἔχουσι κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης καὶ τὴν διὰ τὴν κατηγορίαν καὶ κλάσιν εἰς ἣν ἀνήκουν ἀ-

παιτουμένην ήλικίαν κατά τὸ αὐτὸ ὡς ἄνω ἄρθρον.

Τὸ αὐτὸ ἐφαρμόζεται καὶ διὰ τοὺς ἤδη ἐκ τῶν ἄνω συνταξιοδοτουμένους τοὺς συμπληροῦντας ἐφεξῆς τὴν ὑπὸ τῶν σχετικῶν διατάξεων κατὰ κατηγορίαν καὶ κλάσιν προβλεπομένην ἡλικίαν.

Αἱ συντάξεις τῶν ἀνωτέρω ἀναπροσαρμόζονται ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τῆς προβλεπομένης διὰ τὴν κλάσιν εἰς ἣν ἀνήκουν ἡλικίας.

Ὡσαύτως καταβάλλονται ἐφεξῆς ἀναπροσηρμοσμέναι καὶ αἱ χορηγηθεῖσαι συντάξεις εἰς δικαιούχους λόγῳ θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου, ἐφαρμοζομένης ἐν προκειμένῳ διὰ τὴν προσαρμογὴν τῶν συντάξεων τούτων τῶν σχετικῶν διατάξεων τῆς παραγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 17 τῆς ἀφορώσης τὰς περιπτώσεις συνταξιοδοτήσεως λόγῳ θανάτου ἠσφαλισμένων.

4. Ἐν τέλει τῆς παραγρ. 3 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 18 τοῦ ἐν λόγῳ καταστατικοῦ προστίθεται διάταξις, ἔχουσα οὕτω:

Ὡσαύτως ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος οἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τούτου συνταξιοῦχοι τοῦ Ταμείου δύνανται τῇ αἰτήσει των ν' ἀναγνωρίσουν καὶ προσμετρήσουν ὡς συντάξιμον χρόνον ὑπηρεσίαν διανυθεῖσαν ὑπὸ μιαν τῶν ἰδιοτήτων αἵτινες κατὰ τὸ μέχρι τῆς 1.2.1958 ἰσχὺον καταστατικὸν δὲν παρεῖχον δικαίωμα ἀσφαλίσεως, προσετέθησαν δὲ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 73905/Σ.789/2.1.1958 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἐξαγοραζόντες ταύτην κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 15 τοῦ παρόντος ὁριζόμενα.

5. Ἐν τέλει τῶν μεταβατικῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 35 προστίθενται αἱ κάτωθι διατάξεις:

Ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης δύναται κατόπιν ἐπαρκῶς αἰτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ν' ἀναγνωρίζηται ὡς ἀσφαλίσιμος συντάξιμος χρόνος καὶ νὰ ἐξαγοράζηται κατόπιν σχετικῆς αἰτήσεως ὁ χρόνος, καθ' ὃν ἀποδεδειγμένως ὁ ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ Ταμείῳ ἐκπρόσωπος γενικὸς γραμματεὺς τῆς Γ.Σ.Ε.Ε. ἢ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ ἢ μέλος τῆς διοικήσεως αὐτῆς ἐτέλει ὑπὸ μίαν τῶν ἀνωτέρω ἰδιοτήτων ἐκτὸς ἐκπροσωπήσεως ἀναγκαστικῶς λόγῳ καθαιρέσεώς του ὑπὸ τῆς κατοχικῆς κυβερνήσεως. Ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ συνταξιούχων, οἵτινες διετέλεσαν προέδροι ἢ γενικοὶ γραμματεῖς Ὁμοσπονδιῶν καὶ Ἐργατικῶν Κέντρων, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸ πρῶτον μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς χώρας συνελθὸν συνέδριον τῶν ἐν λόγῳ ὀργανώσεων ἐπανεκλεγέντες ἀπέκτησαν μίαν τῶν ἀνωτέρω ἰδιοτήτων. Τὰ ὑποβλητέα εἰς τὸ Ταμεῖον δικαιολογητικὰ πρὸς ἀναγνώρισιν ὡς συνταξίμου τῆς ὡς ἄνω ὑπηρεσίας καθορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου.

Αἱ ἀνωτέρω διατάξεις ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἤδη συνταξιοδοτουμένων τοῦ Ταμείου καὶ τῶν ἐπ' ἀναστολῇ τελούντων τοιούτων.

Τὸ ἀναλογοῦν ποσὸν λόγῳ ἐξαγορᾶς τοῦ κατὰ τὰ ὡς ἄνω ἀναγνωριζομένου ὡς συνταξίμου χρόνου ἐξοφλεῖται ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου εἰς μηνιαίας δόσεις, ἑκάστη τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ 1/5 τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεώς του.

Πάντως δὲν δύναται νὰ ἀναγνωρισθῇ κατὰ τὰ ὡς ἄνω χρόνος ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίας πέραν τῆς χρονολογίας τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24792/1945 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 153/1945, τεῦχος Β') διορισμοῦ προσωρινῆς διοικήσεως τῆς Γ.Σ.Ε.Ε.

Τῶν διατάξεων τῆς παρούσης παραγράφου ἐξαιροῦνται οἱ διατελοῦντες κοινοβουλευτικοὶ ὑπουργοί, οἵτινες ἐχρημάτισαν γενικοὶ γραμματεῖς τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος.

Οἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης ἠσφαλισμένοι, ἐφ' ὅσον συμπληρώσουν ὑπερδωδεκαετῆ ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν ἐκπροσωπήσεως, διετέλεσαν δὲ ὑπὲρ τὴν ἑξαετίαν μέλη Διοικήσεως τῆς Γ.Σ.Ε.Ε. καὶ ὑπὲρ τὴν τριετίαν μέλη Διοικήσεως Ἐργατικῶν Κέντρων ἢ Ὁμοσπονδιῶν, δικαιοῦνται ἀνεξαρτήτως ἡλικίας τῆς αὐτῆς συντάξεως, ἥτις ὁρίζεται ὑπὸ στοιχ. β' διατάξεως τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Καταστατικοῦ.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἀπριλίου 1959

—

27399/Σ. 333/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης μεταβατικῆς διατάξεως εἰς Καταστατικὸν Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων.

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 161 τῆς 12 Μαΐου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 νομ. διάταγμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11.11.1935 περὶ Ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 νομ. διατάγματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 νομ. διατάγματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12850/12.3.1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 118/9.4.1959, συνεδρίασις 446η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 2.4.1959), ἀποφασίζομεν: Ὅπως ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 80 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 65746/Σ. 647/1957 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, προσ-

τεθῇ μεταβατική διάταξις, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

«Ἠσφαλισμένοι τοῦ Ταμείου, ὡς καὶ νεοεγγραφόμενοι ἢ μεταγραφόμενοι ἐκ τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων ὀφειλέται κεφαλαιοποιήσεως 1957, χρονικῆς περιόδου 1.1.1940 - 30.6.1957, καὶ μὴ ἐμπίπτοντες εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἐδαφ. 2 § 3 τοῦ ἄρθρου 78 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου, δύνανται νὰ ἐξοφλήσωσι τὰς οὕτω καθυστερουμένας εἰσφοράς των μὲ τὸ ἰσχῦον ἀσφάλιστρον τῆς 30.6.1957 καὶ ἄνευ προσθέτων ἐπιβαρύνσεων διὰ καταβολῆς ἐφ' ἅπαξ ἢ τιμηματικῶς ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἢ ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς των ἢ μετεγγραφῆς των εἰς τὰ μητρῶα τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι δὲν ὀφείλονται παρ' αὐτῶν εἰσφοραὶ ἀπὸ τῆς 1.7.1957 καὶ ἐντεῦθεν.

Τὰ μέχρι τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τυχὸν καταβληθέντα πρόσθετα τέλη ἐκ διμήνων δόσεων οὔτε ἐπιστρέφονται, οὔτε συμψηφίζονται, θεωρούμενα ὡς καλῶς πληρωθέντα.

Εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ὑπάγονται καὶ οἱ καταβάλλοντες τὰ ὀφειλόμενα τῆς κεφαλαιοποιήσεως εἰς δόσεις καὶ νεοεγγραφόμενοι ἢ ἐκ τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. μετεγγραφόμενοι, ἐφ' ὅσον ἰσχύουν αἱ διατάξεις τῆς κεφαλαιοποιήσεως τοῦ 1957».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ἀπριλίου 1959

—

2585/Σ. 36/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης παραγράφου εἰς Κανονισμὸν παροχῶν Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Α.Ε. Οἰνοποιίας - Ζυθοποιίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 161 τῆς 12 Μαΐου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1935 νομοθ. διάταγμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 νομοθ. διατάγματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 νομοθ. διατάγματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Α.Ε. Οἰνοποιίας - Ζυθοποιίας - Οἰνοπνευματοποιίας, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 962/25.11.1958 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 356/1958, συνεδρίασις 415η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 8.12.1958), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως εἰς τὸ ἄρθρον 7 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Α.Ε. Οἰνοποιίας - Ζυθοποιίας - Οἰνοπνευματοποιίας προστεθῇ παράγραφος ὑπ' ἀριθ. 4, ἔχουσα ὡς κάτωθι:

«Ἡ συνταξιοδότησις τῶν δικαιοδόχων λόγῳ θανάτου ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἑπομένης ἡμέρας τοῦ θανάτου, ἐκτὸς ἐὰν εἶχε καταβληθῇ εἰς τὸν θανόντα ἡ σύνταξις τοῦ μηνὸς καθ' ὃν ἐπῆλθεν ὁ θάνατος, ὁπότε ἡ συνταξιοδότησις τῶν δικαιοδόχων ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ ἑπομένου μηνός».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἀπριλίου 1959

—

14022/Σ.136/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως ἐδαφίου τοῦ Καταστατικοῦ Ἐπικουρικοῦ Ταμείου Προσωπικοῦ Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 161 τῆς 11 Μαΐου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 νομοθ. διάταγμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 νομοθ. διατάγματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 νομοθ. διατάγματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐπικουρικοῦ Ταμείου Προνοίας καὶ Περιθάλψεως Προσωπικοῦ Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Α.Ε., ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 209/15.12.1958 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 5/1959), συνεδρίασις 424η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 15.1.1959), ἀποφασίζομεν:

Τὸ πρῶτον ἐδάφιον τῆς παραγρ. 5 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ἐπικουρικοῦ Ταμείου Προνοίας καὶ Περιθάλψεως Προσωπικοῦ Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Α.Ε. τροποποιεῖται ὡς κάτωθι:

«Εἰς τοὺς ἀποχωροῦντας τῆς ὑπηρεσίας τῆς Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὴν συμπλήρωσιν πενταετοῦς ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίας χορηγεῖται παρὰ τοῦ Ταμείου τὸ ἓν τρίτον (1/3) τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῆς παρασχεθείσης ὑπὸ

τῆς ἐργοδότιδος Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας ἀποζημιώσεως, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, καὶ τοῦ ποσοῦ τόσων μηνιαίων μισθῶν ὅσα τὰ ἔτη τῆς παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ ὑπηρεσίας του».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἀπριλίου 1959

—

72180/Σ.880/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης μεταβατικῆς διατάξεως Ταμείου Ἀσφαλίσεως προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 56 τῆς 16 Φεβρουαρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν. δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/τος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/γματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε., ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16506/6.11.1958 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 325/1958, συνεδρίασις 408η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 13.11.1958), ἀποφασίζομεν:

Ἐν τέλει τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε. προστίθεται μεταβατικὴ διάταξις, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

«Κατὰ παρέκκλισιν τῶν κειμένων διατάξεων οἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης συνταξιοῦχοι τοῦ Ταμείου, οἵτινες ἀπελύθησαν τῆς ὑπηρεσίας τῆς Α.Ε.Τ.Ε. ἢ τοῦ Ο.Τ.Ε. ὡς ἔκτακτοι ὑπάλληλοι, δικαιοῦνται τοῦ ἐπιδόματος πολυετίας, ὑπολογιζομένου ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ εἰς ὃν θὰ κατετάσσοντο οὗτοι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Γ.Κ.Π.—Ο.Τ.Ε.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ἰανουαρίου 1959

—

47834/Σ.588/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης ἄρθρου 20 εἰς τὸν Κανονισμὸν παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Κρεοπωλῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 122 τῆς 4 Ἀπριλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν. δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/τος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/γματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Κρεοπωλῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6889/2971/13.6.1958 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 209/1958, συνεδρίασις 381η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 21.7.1958), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως εἰς τὸν Κανονισμὸν παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Κρεοπωλῶν προστεθῇ ἄρθρον ὑπ' ἀριθ. 20, ἔχον οὕτω:

Ἐξαιρετικῶς α) εἰς τοὺς ἀπὸ 2/10/1956 ὑπαχθέντας εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου καὶ συμπληροῦντας τὸ 65ον ἔτος τῆς ἡλικίας των σφαγεῖς βοοειδῶν, σφαγεῖς λευκῶν κρεάτων καὶ ἀκροκαθαριστάς, τοὺς πραγματοποιήσαντας ἐν τῇ ἐνεργῷ ἀσφαλίσει 750 ἡμερομίσθια τοὐλάχιστον, χορηγεῖται σύνταξις ὑπολογιζομένη κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 5 ὁριζόμενα, ἐφ' ὅσον οἱ ἀνωτέρω, ἢ τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας των ἐν περιπτώσει θανάτου, ἀναγνωρίσουν καὶ προϋπηρεσίαν 2250 τοὐλάχιστον ἡμερομισθίων διὰ σύνταξιν γήρατος καὶ 750 ἡμερομισθίων διὰ σύνταξιν ἀναπηρίας ἢ θανάτου.

Ἡ οὕτω ἀναγνωριζομένη προϋπηρεσία ἐξαγοράζεται δι' ἀτομικῆς εἰσφορᾶς τοῦ ἠσφαλισμένου ἴσης πρὸς 6 ο/ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ, ἐφ' οὗ ὑπολογίζονται αἱ τακτικαὶ εἰσφοραὶ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐξαγορᾶς.

Ἡ ἐξαγορὰ ἐνεργεῖται δι' ἐφ' ἅπαξ καταβολῆς ἢ εἰς δόσεις, ὧν ὁ ἀριθμὸς δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς 100 ἢ τὸ 1/4 ἐκ τῆς χορηγηθησομένης συντάξεως».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Μαρτίου 1959

—

4225/Σ.54/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως ἄρθρων 23, 51 καὶ 74 Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρείας «Ἡ Ἐθνική».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 122 τῆς 4 Ἀπριλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11ης

Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ. ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν. δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 νομ. διατάγματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 νομ. διατάγματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρείας «Ἡ Ἐθνική», ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 4031/6.8.1958, 4052/8.8.1958, 4126 καὶ 4139 ἐ.ἔ. ἀναφορῶν του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 265/1958, συνεδρίασις 403η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 20.10.1958), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρείας «Ἡ Ἐθνική» ἐπέλθωσιν αἱ κάτωθι τροποποιήσεις:

Ι. Εἰς τὸ ἄρθρον 23 τοῦ ὡς ἄνω Καταστατικοῦ προστίθεται διάταξις, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

«Τμῆμα ἀποδοχῶν ἀνώτερον τῶν 150/100 τοῦ ἀνωτάτου συνταξίμου μισθοῦ τμηματάρχου Α' δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν περὶ ὧν τὸ παρὸν ἄρθρον εἰσφορῶν ἠσφαλισμένων καὶ ἐργοδότου.

Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος, ὡς καὶ τῶν διατάξεων τῶν προβλεπουσῶν τὸν κανονισμὸν τῶν συντάξεων καὶ τοῦ ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος, ἄρθρων 59 καὶ 72, ὡς ἀνώτατος συντάξιμος μισθὸς τμηματάρχου Α' νοεῖται ὁ ἀνώτατος μισθὸς τοῦ βαθμοῦ τούτου ἄνευ τυχὸν προσαυξήσεως αὐτοῦ λόγῳ παραμονῆς τοῦ ὑπαλλήλου εἰς τὸν ἐν λόγῳ βαθμὸν ὑπὲρ τὴν τετραετίαν».

ΙΙ. Εἰς τὸ ἄρθρον 51 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Καταστατικοῦ προστίθεται παράγραφος ὑπ' ἀριθ. 3, ἔχουσα οὕτω:

«3. Προκειμένου περὶ τῶν χορηγουμένων πάσης φύσεως παροχῶν εἰς εἶδος εἰς ἠσφαλισμένας καὶ συζύγους ἠσφαλισμένων λόγῳ ἐγκυμοσύνης, τοκετοῦ καὶ τῶν συνεπειῶν αὐτῶν, οὐδεμία συμμετοχὴ τοῦ ἠσφαλισμένου ἐπιβάλλεται εἰς τὴν σχετικὴν δαπάνην».

ΙΙΙ. Ἡ παράγραφος 7 τοῦ ἄρθρου 74 τοῦ ἐν λόγῳ Καταστατικοῦ καταργεῖται.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Μαρτίου 1959

3725/Σ. 43/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως Κλάδου Προνοίας τοῦ Ταμείου Συντάξεως Προσωπικοῦ Ε.Δ.Υ.Π.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 131 τῆς 11 Ἀπριλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 1022/1946 «περὶ διακανονισμοῦ τοῦ τρόπου διοικήσεως καὶ λειτουργίας τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων κλπ.».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. Δ. 5716/17.9.1958 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν.

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. Α. 180/25.9.1958 ἀναφορὰν τῆς Ε.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ.

4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 476/1958 ἀναφορὰν τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Ὑπεγγύων Προσόδων.

5) Σύμφωνον γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 315/1958, συνεδρίασις 422α τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 8.1.1959), ἀποφασίζομεν:

Εἰς τὸν Κανονισμὸν τοῦ Κλάδου Προνοίας τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Ὑπεγγύων Προσόδων ἐπέρχονται αἱ κάτωθι τροποποιήσεις:

1) Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ προστίθεται παράγραφος, ἔχουσα οὕτω:

Ἀπὸ 1.8.1958 εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Κλάδου Προνοίας ὑπάγεται καὶ τὸ τακτικὸν προσωπικὸν τοῦ Διαχειριστικοῦ Κλάδου τῆς Ε.Δ.Υ.Π.

2) Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἑδαφίου α' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρ. 7 προστίθενται τὰ ἑξῆς: «καὶ διὰ τὸν μετὰ τὴν 1.8.1958 χρόνον, προκειμένου περὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Διαχειριστικοῦ Κλάδου καί»...

3) Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἑδαφίου β' τῆς παραγράφου 2 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 7 προστίθενται τὰ κάτωθι: «καὶ διὰ τὸν πρὸ τῆς 31.7.1958 χρόνον, προκειμένου περὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Διαχειριστικοῦ Κλάδου».

4) Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 10 τροποποιεῖται ὡς ἑπεται:

«3. Οἱ ἀποχωροῦντες μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 10ετίας καὶ πρὸ τῆς συμπληρώσεως 20ετίας δικαιοῦνται ἐπιστροφῆς τῶν καταθέσεών των μετὰ τῶν τόκων, οὓς αὗται ἀπέφερον μέχρι τῆς ἐξόδου των ἐκ τῆς ὑπηρεσίας».

5) Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 10 προστίθεται παράγραφος ὑπ' ἀριθ. 4, ἔχουσα ὡς ἑξῆς:

«4. Οἱ ἀπολυόμενοι διὰ λόγους μὴ ὀφειλομένους εἰς ὑπαιτιότητα αὐτῶν πρὸ τῆς συμπληρώσεως 20ετίας καὶ συμπληρώσεως ὁπωσδήποτε 15ετίας δικαιοῦνται ἐπιστροφῆς τῶν καταθέσεών των μετὰ τῆς ἀντιστοιχούσης εἰσφορᾶς τοῦ ἐργοδότου ἀτόκως, ἐφ' ὅσον δὲν ἐμπίπτουν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ παρόντος».

6) Ἐν συνεχείᾳ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρ

θρου 13 (μετσβατικαί διατάξεις) προστίθενται τά κάτωθι:

«Ἡ ἀνωτέρω διάταξις ἔχει ἐφαρμογήν καί διά τό ἀπό 1.8.1958 ὑπαχθέν εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Κλάδου Προνοίας προσωπικόν τοῦ Διαχειριστικοῦ Κλάδου τῆς Ε.Δ.Υ.Π.».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Μαρτίου 1959

—

12052/Σ. 113/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί ἀντικαταστάσεως παραγράφου Κανονισμοῦ παροχῶν Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 131 τῆς 11 Ἀπριλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τό ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περί ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διά τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περί αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καί τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τό ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 νομοθ. διάταγμα «περί προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπό τῶν διατάξεων τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11.11.1935 «περί ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τάς διατάξεις τοῦ ἀπό 30 Ἀπριλίου 1946 νομοθ. διατάγματος «περί ὀργανώσεως καί συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καί τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 νομοθ. διατάγματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 14613/23.12.1958 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 12/1959, συνεδρίασις 425η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 19.1.1959), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως ἡ παράγραφος 9 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας ἀντικατασταθῇ ὡς ἀκολούθως:

9) Ὡς ἡλικία τοῦ ἠσφαλισμένου διά τήν ἀπονομήν αὐτῷ συντάξεως λόγῳ γήρατος λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν:

α) Ἐπί ἠσφαλισμένων συνταξιοδοτηθέντων παρά τοῦ Ι.Κ.Α. ἤ ἄλλου Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως ἡ ἐν τῇ ἀποφάσει τούτων ἀναγραφομένη ἡλικία, ὑπό τόν ὅρον τῆς προσαγωγῆς πρός ἔλεγχον τοῦ δικαιολογητικοῦ ἡλικίας, ἐφ' οὗ ἐστηρίχθη αὕτη.

β) Ἐπί ἀλλοδαποῦ ἠσφαλισμένου ὡς ἀποδεικτικόν στοιχεῖον τῆς ἡλικίας αὐτοῦ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ληξιαρχική πρᾶξις ἤ ἕτερον στοιχεῖον, ὅπερ κατά τήν νομοθεσίαν τοῦ Κράτους οὗ κέκτηται τήν ἰθαγένειαν οὗτος ἔχει τήν αὐτήν ἀποδεικτικήν ἰσχύν, θεωρημένα ὑπό τῆς ἁρμοδίας Ἑλληνικῆς Προξενικῆς Ἀρχῆς.

γ) Ἐπί πάσης ἑτέρας περιπτώσεως λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ἡλικία τοῦ ἠσφαλισμένου ἡ ἀναγραφομένη ἐν τῇ ληξιαρχικῇ πράξει γεννήσεως, ἐν ἐλλείψει δέ ταύτης ἡ ἐν τοῖς οἰκείοις μητρῴοις ἀρρένων ἤ δημοτολογίοις ἀναγραφομένη, ἐφ' ὅσον ἡ ἐν αὐτοῖς ἐγγραφή τοῦ ἠσφαλισμένου ἐγένετο τρία ἔτη τοὐλάχιστον πρό τῆς ὑπαγωγῆς τούτου εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας. Διορθωτική τῆς ἡλικίας πρᾶξις δύναται νά ληφθῇ ὑπ' ὄψιν μόνον ἐφ' ὅσον ἡ διόρθωσις συνετελέσθη τοὐλάχιστον κατά τό αὐτό ὡς ἄνω χρονικόν διάστημα, ἤτοι τῆς τριετίας πρό τῆς ὑπαγωγῆς τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας. Ἐν ἐλλείψει ἤ ἐν ἀδυναμίᾳ προσαγωγῆς τῶν ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ὡς καί ἐπί ἀμφιβόλων περιπτώσεων, ἡ ἡλικία καθορίζεται διά δικαστικῆς πράξεως, προσεπικαλουμένου καί τοῦ Ταμείου κατά τήν ἐκδίκασιν.

Αἱ κατά τήν δημοσίευσιν τῆς παρούσης ἐκκρεμεῖς ἤ ἀπορριφθεῖσαι ὑπό τό κράτος τῆς προϋφισταμένης διατάξεως περί ἀποδείξεως ἡλικίας αἰτήσεις συνταξιοδοτήσεως λόγῳ γήρατος ἐπανεξετάζονται βάσει τῶν διατάξεων τῆς παρούσης παραγράφου, ἐφ' ὅσον ἤθελεν ὑποβληθῇ παρά τῶν ἐνδιαφερομένων εἰς τό Ταμεῖον σχετική πρός τοῦτο αἴτησις ἐντός ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἓξ (6) μηνῶν ἀπό τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Μαρτίου 1959

—

12051/Σ.112/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί τροποποιήσεως παραγρ. 5 τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ Κανονισμοῦ Η.Ε.Α.Π. καί Ε.Η.Ε.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 131 τῆς 11 Ἀπριλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τό ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11ης Νο-

εμβρίου 1935 «περί οργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διά τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ. ν. 694/1937 «περί αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καί τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τό ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν. διάταγμα «περί προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπό τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 «περί ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τάς διατάξεις τοῦ ἀπό 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/γματος περί ὀργανώσεως καί συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καί τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, κυρωθέντος διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 νομ. δ/γματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καί Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 32/5.1.1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 10/1959, συνεδρίασις 425 τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 19.1.1959), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως τό πρῶτον ἐδάφ. τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Κλάδου Συντάξεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Η.Ε.Α.Π. καί Ε.Η.Ε. τροποποιηθῇ ὡς ἀκολούθως:

5.α) Ἡ δι' ἕκαστον μῆνα ὀφειλομένη σύνταξις καταβάλλεται ἐντός τοῦ οἰκείου μηνός εἰς 2 ἰσοπόσους δόσεις, ὧν ἡ πρώτη εἶναι πληρωτέα τήν πρώτην ἡμέραν καί ἡ δευτέρα τήν 16ην τοῦ μηνός. Ἑκάστη μηνιαία σύνταξις ὀφείλεται ὁλόκληρος καί ἂν ὁ δικαιοῦχος ἀποβιώσῃ πρό τοῦ τέλους τοῦ μηνός.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Μαρτίου 1959

—

15625/Σ.148/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί τροποποιήσεως εἰς Καταστατικόν Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Θεσ/νίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 131 τῆς 11 Ἀπριλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τό ἄρθρον 59 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περί ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διά τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ. ν. 694/1937 «περί αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καί τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τό ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 νομ. δ/γμα «περί προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπό τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περί ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τάς διατάξεις τοῦ ἀπό 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/γματος «περί ὀργανώσεως καί συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καί τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/γματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ὑπαλλήλικοῦ καί Συντακτικοῦ Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Θεσ/νίκης, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 7639/15.1.1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 31/1959, συνεδρίασις 429η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 2.2.1959), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως εἰς τό Καταστατικόν τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ὑπαλλήλικοῦ καί Συντακτικοῦ Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Θεσ/νίκης ἐπέλθωσιν αἱ κάτωθι τροποποιήσεις:

1) Τό ἐδάφιον α' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ὡς ἄνω Καταστατικοῦ τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

α) Πᾶς ἠσφαλισμένος συμπληρώσας 1) τό 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του καί ἔχων εἰκοσιπενταετῆ συντάξιμον ὑπηρεσίαν, ἐξ ἧς δεκαπενταετῆ πραγματικήν ἐν ἀσφαλίσει τοιαύτην, καί 2) ἀνεξαρτήτως ἡλικίας καί ἔχων τριακονταπενταετῆ συντάξιμον ὑπηρεσίαν, ἐξ ἧς εἰκοσιπενταετῆ πραγματικήν ἐν ἀσφαλίσει τοιαύτην.

2) Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ὡς ἄνω Καταστατικοῦ τροποποιεῖται ὡς κάτωθι:

3. Διά τούς συμπληρώσαντας τάς ἐν τῷ ἄρθρῳ 11 § 1 ἐδαφ. α' ὅρια ἡλικίας καί 25ετοῦς συνταξίμου ὑπηρεσίας ἡ σύνταξις ὁρίζεται εἰς 62 ο/ο τοῦ μέσου ὅρου τοῦ κατά τά ἄνω συνταξίμου μισθοῦ τοῦ ἠσφαλισμένου, προσαυξανομένη κατά 4 ο/ο δι' ἕκαστον πλῆρες ἔτος συνταξίμου ὑπηρεσίας ἀπό τοῦ 26ου μέχρι τοῦ 30οῦ ἔτους καί κατά 6 ο/ο ἀπό τοῦ 31ου μέχρι τοῦ 35ου ἔτους.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Μαρτίου 1959

—

75923/Σ. 561 1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί τροποποιήσεως παραγράφου τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ο.Ε.Α.Σ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 158 τῆς 9 Μαΐου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τό ἄρθρον 59 παράγρ. 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11

Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1947 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 νομοθ. διάταγμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 1.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 π. δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/γματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Ε.Α.Σ. καὶ Υ.Γ.Κ.Τ.Ι.Α., ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1773/ΦΑΙ/7.11.1958 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 327/1958, συνεδρίσεως 412ης τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 27.11.1958), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Ε.Α.Σ. καὶ Υ.Γ.Κ.Τ.Ι.Α. τροποποιηθῇ ὡς ἀκολούθως:

«3. Διὰ τὴν κατὰ τ' ἀνωτέρω ἀναγνώρισιν καὶ ἐξαγορὰν τῆς συνταξίμου ὑπηρεσίας οἱ ἤδη ἀσφαλισμένοι καὶ εἰς περίπτωσιν θανάτου αὐτῶν οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 μέλη τῆς οἰκογενείας δικαιοῦνται, ὅπως ὑποβάλωσι πρὸς τὸ Ταμεῖον σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 1959, οἱ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως δὲ τῆς παρούσης διατάξεως καὶ ἐφεξῆς ἀσφαλισθησόμενοι ἐντὸς προθεσμίας (3) ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἀπριλίου 1959

—

593/Σ. 30/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως ἄρθρου Κανονισμοῦ παροχῶν Ταμείου Ἀσφαλίσεως Λιμενεργατῶν Πειραιῶς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 158 τῆς 9 Μαΐου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 παράγρ. 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 νομοθ. διάταγμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 π. δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. διατάγματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀσθενείας καὶ Προνοίας Λιμενεργατῶν Πειραιῶς, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 878/24.7.1958 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτοκ. Σ.Κ.Α. 250/1.9.1958, συνεδρίασις 414η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 4.12.1958), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀσθενείας καὶ Προνοίας Λιμενεργατῶν Πειραιῶς τροποποιηθῇ ὡς ἀκολούθως:

Ἄρθρον 3

Ἐν περιπτώσει θανάτου ἠσφαλισμένου δικαιοῦνται τῶν διὰ τοῦ παρόντος προβλεπομένων παροχῶν προνοίας οἱ κάτωθι δικαιοδόχοι κατὰ τὴν ἑξῆς σειράν:

. . . . . .

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἀπριλίου 1959

—

15166/Σ. 140/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης διατάξεως εἰς Κανονισμὸν παροχῶν Ταμείου Προνοίας Ἱπποδρομιῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 158 τῆς 9 Μαΐου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 παράγρ. 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 νομοθ. διάταγμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/γματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Προνοίας καὶ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἱπποδρομιῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3334/1958 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 23/1959, συνεδρίασις 430η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 5.2.1959), ἀποφασίζομεν:

Ἐν τέλει τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Ταμείου Προνοίας καὶ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἱπποδρομιῶν προστίθεται διάταξις, ἔχουσα οὕτω:

«Ἡ ἡλικία τῶν ἠσφαλισμένων ἀποδεικνύεται διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως γεννήσεως, ἡ ἐλλείψει ταύτης διὰ πιστοποιητικοῦ Δήμου ἢ Κοινότητος ἐμφαίνοντος τὴν ἡλικίαν του. Ἐν ἀδυναμίᾳ προσκομίσεως ληξιαρχικῆς πράξεως γεννήσεως ὡς ἡμέρα γεννήσεως λογίζεται ἡ πρώτη Ἰουλίου τοῦ ἔτους γεννήσεως».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἀπριλίου 1959

—

71385/Σ. 864/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης ἐδαφίου εἰς Καταστατικὸν Τ.Α.Ν.Π.Υ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 158 τῆς 9 Μαΐου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 παράγρ. 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 νομοθ. διάταγμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/γματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Ὑπαλλήλων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4336/24.10.1958 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 319/1958, συνεδρίασις 407η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 6.11.1958), ἀποφασίζομεν: Ὅπως εἰς τὴν παράγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Β' Μέρους τοῦ Καταστατικοῦ οἰκονομικῆς καὶ ἀσφαλιστικῆς ὀργανώσεως τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Ὑπαλλήλων προστεθῇ ἐδάφιον γ', ἔχον οὕτω:

«Τὸ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 50855/1947 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας προβλεπόμενον ἐπίδομα φυματικοῦ ἐκ δραχμῶν ἑκατόν, ὡς τοῦτο προσηυξήθη εἰς δραχμὰς ἑκατὸν τεσσαράκοντα συμφώνως τῇ ὑπ' ἀριθ. 66955/Ν. 280α/1952 κοινῇ ἀποφάσει τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν διὰ τοὺς συντελεστὰς τοῦ Ταμείου, δὲν δύναται μετὰ προσαυξήσεως νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν (200) διακοσίων».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἀπριλίου 1959

—

36320/Σ. 393 1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασία

Περὶ τροποποιήσεως ἄρθρων Καταστατικοῦ το Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἑλληνικο Πυριτιδοποιείου καὶ Καλυκοποιείου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 184 τῆς 30 Μαΐου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν

1) Τὸ ἄρθρον 59 παράγρ. 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 1 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ν. 2868/1922.

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 νομοθ. διάταγμ «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧ ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀ ganισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 19 νομοθ. δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντον σμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέ τος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/γματος.

4) Προτάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλί τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἑλλην κοῦ Πυριτιδοποιείου καὶ Καλυκοποιείου, ὑπ βληθείσας ἡμῖν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 984/1959 κ 1135/1958 ἀναφορῶν του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀ σφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 139/1959, συνεδ

ασις 407/8.11.1958 καὶ 433/16.2.1959, 452/23.4.1959 τῆς ΙΑ' περιόδου), ἀποφασίζομεν:

Τὰ ἄρθρα 16 καὶ 20 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἑλληνικοῦ Πυριτιδοποιείου καὶ Καλυκοποιείου τροποποιοῦνται ὡς ἕπεται:

Ἄρθρον 16

Δικαίωμα συντάξεως λόγῳ γήρατος καὶ ἀπολύσεως.

Δικαιοῦται συντάξεως:

α) Ὁ ἀποχωρῶν τῆς ὑπηρεσίας μετὰ συμπλήρωσιν τριακονταπενταετοῦς συνταξίμου ὑπηρεσίας, ἐξ ἧς τριακονταετοῦς πραγματικῆς ἐν ἀσφαλίσει τοιαύτης ἀνεξαρτήτως ὁρίου ἡλικίας.

β) Ἐὰν ἀποχωρήσῃ τῆς ὑπηρεσίας μετὰ συμπλήρωσιν τοῦ 60οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας του, προκειμένου περὶ ἀρρένων ἠσφαλισμένων, προκειμένου δὲ περὶ θηλέων τοῦ 55ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἔχει 20ετῆ πραγματικὴν ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ Πυριτιδοποιείου καὶ Καλυκοποιείου.

γ) Ἐὰν ἀποχωρήσῃ τῆς ὑπηρεσίας μετὰ 15ετῆ πραγματικὴν ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν καὶ ἔχῃ συμπληρώσει τὸ 55ον ἔτος τῆς ἡλικίας του προκειμένου περὶ ἀρρένων, προκειμένου δὲ περὶ θηλέων τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του.

δ) Ὁ ἀπολυόμενος τῆς ὑπηρεσίας μετὰ συμπλήρωσιν 20ετοῦς πραγματικῆς ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ Πυριτιδοποιείου καὶ Καλυκοποιείου, ἐφ' ὅσον ἔχει συμπληρώσει τὸ 55ον ἔτος τῆς ἡλικίας του.

ε) Ὁμοίως ὁ ἀπολυόμενος τῆς ὑπηρεσίας, ἐφ' ὅσον ἔχει συμπληρώσει 25ετῆ πραγματικὴν ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ Πυριτιδοποιείου καὶ Καλυκοποιείου ἀνεξαρτήτως ὁρίου ἡλικίας.

στ) Ἐὰν ἀποχωρήσῃ ἡ ἀπολυθῇ τῆς ὑπηρεσίας ἔγγαμος ἡ ἄγαμος γυνὴ καὶ ἔχει 20ετῆ πραγματικὴν ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ Πυριτιδοποιείου καὶ Καλυκοποιείου, ἔχει δὲ συμπληρώσει τὸ 45ον ἔτος τῆς ἡλικίας της ἡ ἔγγαμος μετ' ἀνηλίκου τέκνου ἀσχέτως ὁρίου ἡλικίας καὶ ἔχει συμπληρώσει 15ετῆ πραγματικὴν ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ Πυριτιδοποιείου καὶ Καλυκοποιείου ἢ 25ετῆ ὑπηρεσίαν ἀσχέτως ὁρίου ἡλικίας.

2) Ἡ παράγραφος β' τοῦ ἄρθρου 20 ἀντικαθίσταται ὡς κάτωθι:

Οἱ ἐπὶ τῆς ξενικῆς γερμανοϊταλικῆς κατοχῆς λόγῳ τῆς βίας καὶ αὐθαιρεσίας τοῦ κατακτητοῦ ἀπολυθέντες, ἀναλαβόντες δὲ ὡς ἐκ τῆς ἀνάγκης τῆς ἐπιβιώσεως τὰς ἀτομικάς καταθέσεις των, ἐφ' ὅσον μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν ἐπανῆλθον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν των, συνεπλήρωσαν δὲ ἀπὸ τῆς τοιαύτης (ἐπανόδου των) εἰς τὴν αὐτὴν πενταετῆ συνεχῆ ὑπηρεσίαν καὶ ὑπερέβησαν τὸ 52ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, δύνανται ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἓξ (6) μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης νὰ ἀναγνωρίσωσι τὸν χρόνον δι' ὃν ἀνέλαβον τὰς ἀτομικάς των καταθέσεις.

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Μαΐου 1959

—

17923/3638/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 1254/1949 εἰς κωμόπολιν Βραχατίου Κορινθίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 178 τῆς 25 Μαΐου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1254/1949 νομοθ. διατάγματος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 28/28.2.1959 ἔγγραφον τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἐξ οὗ προκύπτει ὅτι τὸ Τμῆμα διακανονισμοῦ ἐργασίας τοῦ Συμβουλίου τούτου κατὰ τὴν ἀπὸ 25.2.1959 συνεδρίασίν του ἐγνωμοδότησεν ὑπὲρ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ν. δ/γματος 1254/1949 εἰς τὴν κωμόπολιν Βραχατίου Κορινθίας, ἀποφασίζομεν:

Ἐπεκτείνομεν τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1254/1949 νομοθ. διατάγματος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων» εἰς τὴν κωμόπολιν Βραχατίου Κορινθίας διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν ἐκεῖ διενεργουμένων φορτοεκφορτώσεων.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἀπριλίου 1959

—

Διορθώσεις ἡμαρτημένων

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 164 τῆς 14 Μαΐου 1959)

Εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 30100/6300/18.4.1959 κοινὴν ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας «περὶ παροχῆς δώρου Πάσχα 1959 εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους», δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 134 τῆς 21.4.1959, τεῦχος Β', Φ.Ε.Κ. (*), ἐπέρχεται ἡ κάτωθι διόρθωσις:

Ἐν ἄρθρῳ 1 παράγρ. 2 ἀντὶ τοῦ ἐσφαλμένου «. . . θέλει καταβληθῇ ὡς δῶρον ποσὸν ἴσον πρὸς 1/5 . . .» τίθεται τὸ ὀρθὸν «. . . . θέλει καταβληθῇ ὡς δῶρον ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ 1/15 . . .».

(Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας)

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 166 τῆς 16 Μαΐου 1959)

Εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 30100/6300/18.4.1959 ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας «περὶ παροχῆς δώρου Πάσχα 1959 εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους», δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 134 τῆς 21.4.1959, τεῦχος Β', Φ.Ε.Κ. (**), ἐπέρχεται ἡ κάτωθι διόρθωσις:

Ἀντὶ τοῦ ἐσφαλμένου: «Ἄρθρον 12ον . . . . ἐξ ὧν ἡ πρώτη μέχρι τῆς 5.5.1959», τίθεται τὸ ὀρθόν: «Ἄρθρον 12ον . . . ἐξ ὧν ἡ πρώτη μέχρι τῆς 15.5.1959».

(Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας)

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 512.
(**) ΕΕΔ 18, σελ. 512.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΝΟΜΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Ἀναγνώστης μας εἶχε τὴν ὑπομονὴν νὰ μελετήσῃ τὰ κείμενα μερικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας. Καὶ μᾶς ἀποστέλλει σχετικὰ ἀποσπάσματα, διὰ νὰ συναχθοῦν, καθὼς γράφει, τὰ ἀναγκαῖα συμπεράσματα.

«Ὀφείλει ἑκάστη νοσοκόμος, ὅπως εἰδοποιήσῃ πρὸ 15θημέρου τὸν ἐργοδότην διὰ τὴν ἀναχώρησίν της ἀπὸ τὴν κλινικήν. *Ἐὰν φύγῃ κανένα μέλος τοῦ προσωπικοῦ ἄνευ εἰδοποιήσεως, δὲν θὰ λάβῃ τὰς δικαιουμένας ἀποδοχάς του*» (συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας νοσοκόμων ἰδιωτικῶν κλινικῶν Ἡρακλείου Κρήτης, ΕΕΔ 18, σελ. 58).

«Συμφωνεῖται καὶ συνομολογεῖται, ὅτι τὰ διὰ τῆς παρούσης συμβάσεως καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια μισθῶν καὶ τὰ ἐπιδόματα τὰ καθοριζόμενα δι' αὐτῆς εἰς ποσὰ δραχμῶν *ὑπόκεινται εἰς αὐτόματον τιμαριθμικὴν ἀναπροσαρμογὴν ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1960 ἀνὰ πᾶν ἔτος, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑπὸ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος συντασσομένου καὶ δημοσιευομένου ἑκάστοτε τιμαρίθμου κόστους ζωῆς ἐν Ἀθήναις*, μὴ ἀπαιτουμένης τροποποιήσεως τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι πᾶσα συνεπεία τοιαύτης τιμαριθμικῆς ἀναπροσαρμογῆς ὀφειλομένη εἰς τυχὸν αὔξησιν μισθῶν ἢ ἐπιδομάτων θὰ δύναται νὰ συμψηφίζηται πρὸς τὸ τυχὸν καταβαλλόμενον ἑκάστοτε ὑπερβάλλον τῶν ἐλαχίστων ὁρίων τῆς παρούσης συμβάσεως» (συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας προσωπικοῦ ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων, ΕΕΔ 18, σελ. 618).

«Διευκρινίζεται, ὅτι *ἡ ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσία δὲν λογίζεται ὡς προϋπηρεσία εἰς τὸ ἐπάγγελμα*, τῶν ἄλλων κατὰ νόμον ὑποχρεώσεων ὑφισταμένων» (συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τυπογράφων κλπ. Βόλου, ΕΕΔ 16, σελ. 101).

«Εἰς περίπτωσιν διακοπῆς τῆς ἐργασίας λόγῳ δυσμενῶν καιρικῶν συνθηκῶν καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει γίνει διακοπὴ τῶν ἐργασιῶν διὰ τὸν λόγον αὐτόν, *ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ 1/4 τῆς ἡμερησίας ἀποζημιώσεως* τόσον εἰς τὸν μηχανοδηγὸν καὶ χειριστήν, ὅσον καὶ εἰς τὸν βοηθόν, *ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι οὗτοι θὰ παραμείνουν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας*» (συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας χειριστῶν καὶ λιπαντῶν ἐκσκαπτικῶν μηχανημάτων χώρας, ΕΕΔ 16, σελ. 463).

Τὸ συμπέρασμα, τὸ ὁποῖον ζητεῖται νὰ συναχθῇ, εἶναι τοῦτο: Τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, τὸ ὁποῖον ἐπιφορτίζεται ὑπὸ τοῦ νόμου νὰ κυροῖ τὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας διὰ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, μὲ τὸ πρόσθετον δικαίωμα καὶ νὰ τροποποιῇ αὐτάς, ὅταν εὑρίσκῃ, ὅτι ἀντιτίθενται εἰς τὴν οἰκονομικήν, κοινωνικὴν καὶ εἰδικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, πρέπει νὰ προσέχῃ περισσότερον τὰ ὑπὸ τὴν κρίσιν του κείμενα αὐτῶν.

Εἶναι, δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, φραστικὴ διατύπωσις ἐπισήμου κειμένου τὸ λεγόμενον εἰς τὸ πρῶτον ἀπόσπασμα «ἐὰν φύγῃ! κανένα! μέλος τοῦ προσωπικοῦ ἄνευ εἰδοποιήσεως . . .»; Καὶ δύναται νὰ ὑπάρξῃ ὡς γραπτὸν δίκαιον ἡ ἐκπληκτικὴ νομικὴ συνέπεια τῆς . . . φυγῆς τοῦ προσωπικοῦ ὅτι . . . δὲν θὰ λάβῃ τὰς δικαιουμένας ἀποδοχάς του;

Ἔπειτα πῶς ἀφέθη νὰ δημοσιευθῇ ἡ εἰς τὸ δεύτερον ἀπόσπασμα συμφωνία περὶ τιμαριθμικῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν μισθῶν, ὅταν εἶναι γνωστὴ ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 4 § 1 τοῦ ἀ.ν. 362/1945 ἀπαγόρευσις τοιαύτης συμφωνίας;

Διευκρινίζουν οἱ συμβαλλόμενοι, εἰς τὸ τρίτον ἀπόσπασμα, ὅτι ἡ ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσία δὲν λογίζεται ὡς προϋπηρεσία εἰς τὸ ἐπάγγελμα, νομοθετοῦντες αὐτοὶ τὴν κατάργησιν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2054/1952, κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ χρόνος τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῶς διανυθείσης ὑπηρεσίας παρὰ τῷ ἐργοδότῃ των.

Εἰς τὸ τέταρτον τέλος ἀπόσπασμα οἱ συμβαλλόμενοι διασκευάζουν ἄλλως τὰ περὶ ὑπερημερίας κατὰ τὰ ἄρθρα 349, 656 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Βεβαίως θὰ εἴπῃ τις, ὅτι ἡ εὐθύνη ἐκ τῶν ἀκύρων ὅρων βαρύνει τοὺς συλλογικῶς συμβληθέντας καὶ εἶναι ἔργον τῶν δικαστηρίων νὰ ἀποκαλύψουν τὰ ἐλαττώματα τῶν συμφωνιῶν.

Ἐν τούτοις ἡ ἐπιμέλεια τῆς κυρώσεως ἀνήκει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον δύναται καὶ ὀφείλει νὰ ἐπιμεληθῇ, ὥστε νὰ μὴ ἐμφανίζωνται δημοσιευόμενοι διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ὀφθαλμοφανῶς ἄκυροι ὅροι, ὡς οἱ σταχυολογηθέντες ἀπὸ δέσμην τινὰ συλλογικῶν συμβάσεων, οἱ ὁποῖοι δὲν θὰ εἶναι ἐνδεχομένως καὶ οἱ μόνοι.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Νομικὸν Λεξικόν, ὑπὸ *Γ. Κώνστα Σ. Λιμούρη*, Πρωτοδικῶν

Ἐξεδόθησαν ἕως τώρα δύο τεύχη τοῦ ὑπὸ τὸν ἄνω τίτλον ἔργου. Τοῦτο εἶναι χρήσιμον πράγματι βοήθημα. Δὲν περιορίζεται εἰς τὴν φιλολογικὴν ἁπλῶς ἀντιμετώπισιν τῶν κατ' ἰδίαν θεμάτων τοῦ Δικαίου, ἀλλὰ περιλαμβάνον καὶ θέματα, ἅτινα ἐν τῇ ἐξελίξει τοῦ Δικαίου ἐνεφανίσθησαν ἐντονώτερον κατὰ τὴν ἐποχήν μας, ἰδία δὲ σπουδαιότατα θέματα τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, ἐκτείνεται καὶ εἰς τὴν ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ διερεύνησιν αὐτῶν ἀπὸ νομοθετικῆς καὶ νομολογιακῆς πλευρᾶς, εἰς τρόπον ὥστε τὸ ἔργον ἐμφανίζει πληρότητα καὶ σαφήνειαν, ἡ ὁποία ὁλοκληροῦται διὰ τῆς συστηματικῆς κατατάξεως καὶ τῆς περιληπτικῆς εὑρετηριάσεως τῆς ὕλης.

Διὰ τοῦτο θὰ ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ, ὅτι ὁ τίτλος ἀδικεῖ τὸ ἔργον. Διότι δὲν πρόκειται περὶ ἁπλοῦ «λεξικοῦ», ὡς οἱ συγγραφεῖς του μετριοφρόνως τὸ ὠνόμασαν. Πρόκειται οὐσιαστικῶς περὶ αὐτοτελῶν διατριβῶν ἐπὶ πάντων τῶν θεμάτων τοῦ Δικαίου (Ἀστικοῦ, Ποινικοῦ, Διοικητικοῦ, Δικονομικοῦ) κατ' ἀπόλυτον ἀλφαβητικὴν τάξιν συντεταγμένων, εἰς τὰς ὁποίας ἀναπτύσσονται τὰ κατ' ἰδίαν ζητήματα, παρατιθεμένης καὶ πλήρους τῆς σχετικῆς νομολογίας, ἡ ὁποία, ὡς καὶ ἡ σχετικὴ νομοθεσία, ἐκτίθεται ἐν συστηματικῇ κατατάξει. Παρὰ πόδας ἑκάστου θέματος ἀναφέρεται καὶ ἡ σχετικὴ βιβλιογραφία.

Τὸ ἔργον ἔχει καὶ τὴν πρόσθετον ἀξίαν, ὅτι εἶναι ἄριστα ἐκτετυπωμένον καὶ προσιτὸν εἰς πάντας λόγῳ τῆς περιοδικῆς ἐκδόσεώς του καὶ τῆς μικρᾶς ἑκάστου τεύχους τιμῆς (δραχ. 25).

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 18—Τεῦχος 13 (427)

Ἀθῆναι, 1 Ἰουλίου 1959

ΣΧΕΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΩΣ ΘΕΜΕΛΙΟΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ (*)

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 284/1959 Γνωμοδοτήσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Ὑπὸ τοῦ ΧΡΗΣΤΟΥ Ν. ΑΓΑΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

Διὰ τῆς κατωτέρω, σελ. 691 ἐπ., γνωμοδοτήσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους θίγεται μία πλευρὰ ἑνὸς προβλήματος, ὅπερ μέχρι τοῦδε δὲν ἔχει ἀπασχολήσει τὴν θεωρίαν καὶ τὴν πρᾶξιν. Πρόκειται περὶ τῆς συνεχίσεως ἢ μὴ τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως, ἰδίᾳ τῆς ἐπικουρικῆς τοιαύτης, ἐν περιπτώσει πολιτικῆς ἐπιστρατεύσεως.

Ἡ πολιτικὴ ἐπιστράτευσις εἶναι μία μορφὴ παροχῆς ἀναγκαστικῆς ἐργασίας, παροχῆς δηλαδὴ ἐργασίας παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ ἐργαζομένου. Ἡ ἀναγκαστικὴ ἐργασία, ἀποτελοῦσα σημαντικὴν μείωσιν τῆς προσωπικότητος τοῦ ἀνθρώπου, ἐπιτρέπεται μόνον ὑφ' ὡρισμένας προϋποθέσεις καὶ δὴ συνταγματικῶς κατωχυρωμένας. Ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Συντάγματος, ὅπερ παραπέμπει εἰς τὸ διεθνὲς δίκαιον, οὗτινος οἱ κανόνες ἐν προκειμένῳ κατ' ἐξαίρεσιν ἀποκτοῦν συνταγματικὸν κῦρος. Ἡ πολιτικὴ ἐπιστράτευσις, ὑπὸ τὸ πρῖσμα τῶν κανόνων τούτων, τοὺς ὁποίους λεπτομερῶς ἀναλύομεν ἐν τῇ μελέτῃ μας «Ἀναγκαστικὴ ἐργασία, τὸ ἄρθρον 13 τοῦ Συντάγματος, 1957», δυσκόλως ἐν καιρῷ εἰρήνης δύναται νὰ συμβιβασθῇ πρὸς τὸ Σύνταγμα. Χαρακτηριστικαὶ εἶναι ἐν προκειμένῳ αἱ ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσεις κατὰ

(*) Ἡ «Ἐπιθεώρησις Ἐργατικοῦ Δικαίου» καταχωρίζει, κατεχομένη ὑπὸ συγκινήσεως, τὸ ζητηθὲν παρ' αὐτῆς σχόλιον τοῦ ἀειμνήστου ἀνδρός, ἀναγόμενον εἰς ἐνδιαφέρον θέμα. Εἶναι ἡ τελευταία, ἀπὸ τῆς προτεραίας τοῦ θανάτου του, συμβολή του εἰς τὸ Ἐργατικὸν καὶ Ἀσφαλιστικὸν Δίκαιον. Τιμητικὰς ἐκδηλώσεις βλέπει ὁ ἀναγνώστης ἐν σελ. 743 ἐπ. τοῦ παρόντος τεύχους.

Σημειοῦνται ἐδῶ αἱ σπουδαιότεραι ἐργασίαι αὐτοῦ, τινὲς τῶν ὁποίων ἔχουν δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐπιθεώρησίν μας:

Ἰδιωτικὸν Ἀσφαλιστικὸν Δίκαιον, C. Vivante, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ρώμης (μετάφρ. μετὰ προσαρμογῆς πρὸς τὰ ἐν Ἑλλάδι, τεῦχος Α', 1931).—Ἡ προστασία τοῦ ἀσθενοῦς ναυτικοῦ, 1931.—Ἡ προστασία τῶν ἐφευρέσεων ἐν Ἑλλάδι, 1933.—Ἡ βάσις τῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, 1933.—Αἱ Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις. Ἑρμηνεία τοῦ νόμου 6298, 1936.—Τὸ πιστοποιητικὸν ἐργασίας, 1937.—Τὸ πρόβλημα τῆς ἐπενδύσεως κεφαλαίων τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, 1939.—Τὸ πρὸς ἐργασίαν δικαίωμα τοῦ ἀλλοδαποῦ, 1939.—Ἡ λύσις συμβάσεως ἐργασίας ἐν περιπτώσει ἀδυναμίας παροχῆς, 1942.—Ἡ μονομερὴς μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, 1942.—Ἡ δημοσιοποίησις τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, 1942.—Ἡ ἐπίλυσις τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν καὶ τὰ ἐργατικὰ δικαστήρια, 1942.—Ἡ καταγγελία ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας, 1943.—Ἡ παροχὴ κατοικίας ὡς στοιχεῖον ἐργατικοῦ μισθοῦ, 1943.—Τὸ δικαίωμα τῶν μισθωτῶν ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεών των, 1946 (ΕΕΔ 5, 163 ἐπ.).—Ἡ τεχνικὴ τῶν ἐθνικοποιήσεων, 1947.—Αἱ μεταπολεμικαὶ κατευθύνσεις τῆς διεθνοῦς κοινωνικῆς πολιτικῆς, 1948.—Τὸ πρόβλημα τῆς ἑλληνικῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, 1949. Ἡ διεθνὴς θέσις τοῦ συνδικαλισμοῦ, 1949 (ΕΕΔ 8, 141 ἐπ.).—Μαθήματα Ἐργατικοῦ Δικαίου, 1954.—Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, 1955.—Ἡ ἀναγκαστικὴ ἐργασία. Τὸ ἄρθρον 13 τοῦ Συντάγματος, 1957 (ΕΕΔ 17, 297 ἐπ.).—Ὁ Νόμος 2112. Μία ἱστορικὴ ἀναδρομή, 1957 (ΕΕΔ 17, 577 ἐπ.).—Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, 1958.—Ἐργατικὸν Δίκαιον, 1958.

τὴν ψήφισιν τοῦ πρώτου νόμου, τοῦ καθιερώσαντος ἀναγκαστικὴν ἐργασίαν, τοῦ νόμου 325/1914 καὶ αἱ κατ' αὐτὰς διατυπωθεῖσαι γνῶμαι τοῦ *Δ. Π. Γούναρη* (συνεδρ. 30.9.1914, Ἐφημ. Συζ. Βουλῆς, περ. Θ' συν. Γ', τ. Α' σ. 211, 213, 244, 285). Τὸ θέμα τοῦτο δὲν ἀντιμετωπίσθη ὑπὸ τῆς γνωμοδοτήσεως, ἥτις περιωρίσθη νὰ ἐρευνήσῃ, ἐὰν διαρκούσης τῆς πολιτικῆς ἐπιστρατεύσεως συνεχίζηται ἡ ἀσφαλιστικὴ σχέσις. Ἀμφότεραι αἱ διατυπωθεῖσαι γνῶμαι πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἀπόψεών των, ἀρνητικῆς τῆς πλειοψηφίας, καταφατικῆς τῆς μειοψηφίας, ἀντλοῦν τὴν ἐπιχειρηματολογίαν των ἐκ διαφόρων κειμένων, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀναφερομένων εἰς τὴν γνησίαν στράτευσιν, διὰ νὰ ἀποδείξουν, ἐὰν συνεχίζηται ἢ μὴ ἡ ὑφισταμένη π ρ ὸ τῆς πολιτικῆς ἐπιστρατεύσεως σχέσις ἐργασίας καὶ μετὰ ταῦτα τὸ πόρισμά των νὰ συνδέσουν μὲ τὰς ἰσχυούσας ἀσφαλιστικὰς διατάξεις. Νομίζομεν ὅτι ἡ ἀκολουθηθεῖσα μ έ θ ο δ ο ς δὲν ἦτο ἡ ἐνδεδειγμένη, διότι παραγνωρίζεται ἡ ἔρευνα τῆς φύσεως τῆς ἐκ τῆς πολιτικῆς ἐπιστρατεύσεως γεννωμένης ν έ α ς σχέσεως. Πράγματι ἐκ τῆς πολιτικῆς ἐπιστρατεύσεως καὶ δὴ ἐν προκειμένῳ τῆς παροχῆς ἀναγκαστικῆς ἐργασίας ἔναντι «ἀποζημιώσεως» γεννᾶται μία νέα σχέσις, διάφορος ἀπὸ τὴν προηγουμένην· αὕτη εἶναι σχέσις δημοσίου δικαίου καί, ὡς ἔχομεν ἤδη παρατηρήσει (Ἐργατ. Δίκαιον, 1958, σ. 40), διέπεται ὑπὸ τῶν ρυθμιζουσῶν ἑκάστην περίπτωσιν σχετικῶν νομοθετικῶν διατάξεων. Ἐν ἐλλείψει τοιούτων διατάξεων ἢ πρὸς συμπλήρωσιν τῶν τυχὸν ὑφισταμένων ἐλλιπῶν τοιούτων δυνάμεθα, ἐφ' ὅσον συμβιβάζεται πρὸς τὸ εἶδος καὶ τὴν οὐσίαν τῆς παρεχομένης ἐργασίας, νὰ ἐφαρμόζωμεν κανόνας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ κυρίως τοῦ ἐργατικοῦ. Ἡ ἀντίληψις ὅτι τὸ δημόσιον καὶ τὸ ἰδιωτικὸν δίκαιον ἀποτελοῦν στεγανοὺς χώρους, ὡς γνωστόν, πρὸ πολλοῦ ἔχει ἐγκαταλειφθῆ (*Hueck - Nipperdey*, Lehrb. d. Arbeitsrechts, I, 1955, σ. 46 σημ. 50). Ἐν προκειμένῳ δ ὲ ν ἔχομεν εἰδικοὺς κανόνας, ἐν σχέσει μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως ἐπὶ τῆς διὰ τῆς πολιτικῆς ἐπιστρατεύσεως δημιουργουμένης σχέσεως ἐργασίας. Ἐξ ἄλλου ὅμως ἔχει γίνει πρὸ πολλοῦ δεκτὸν ἐν τῇ κοινωνικῇ ἀσφαλίσει, ὅτι ὡς θεμέλιον αὐτῆς θεωρεῖται οὐχὶ ἡ σύμβασις ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀλλὰ πᾶσα σχέσις, ἔστω καὶ ἄκυρος, δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας πραγματοποιεῖται παροχὴ ἐργασίας ἔναντι «μισθοῦ» ὑπὸ τὴν εὐρυτάτην τοῦ ὅρου ἔννοιαν λαμβανομένου, ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων ἐκείνων, αἵτινες ρητῶς ἐξαιροῦνται (*Hahn*, Das versicherungsrechtliche Beschäftigungsverhältnis, ἐν Verwaltungsarchiv, τ. 9, σ. 221 - 226). Ὅθεν πᾶσα σχέσις, πληροῦσα τὰ ἀνωτέρω δύο βασικὰ ἐννοιολογικὰ στοιχεῖα, δύναται νὰ ἀποτελέσῃ βάσιν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως καὶ δὴ εἴτε κυρίας, εἴτε ἐπικουρικῆς, μεταξὺ τῶν ὁποίων δ ὲ ν ὑπάρχει οὐσιαστικὴ διαφορά, ἐφ' ὅσον ἀμφότεραι στηρίζονται εἰς τὴν ὑ π ο χ ρ ε ω τ ι κ ό τ η τ α. Συνεπῶς ἐκεῖνο, ὅπερ ἔδει νὰ ἀποτελέσῃ ἐν προκειμένῳ τὸ κριτήριον καὶ κατ' ἀνάγκην νὰ ἐρευνηθῇ, ἦτο ἐὰν in concreto ὑφίστατο παροχὴ ἐργασίας καὶ «ἀντάλλαγμα». Οὐδεμία ὑφίστατο ἀνάγκη νὰ ἀνατρέξωμεν εἰς τὸ ἂν διατηρῆται ἢ μὴ ἡ ὑπάρχουσα σχέσις ἢ ἂν ἀναστέλληται ἡ λειτουργία αὐτῆς καὶ ἂν τοῦτο συμβιβάζηται μὲ τὴν τυχὸν περὶ διακοπῆς τῆς ἐργασίας διάταξιν τοῦ καταστατικοῦ, πολλῷ δὲ μᾶλλον εἰς τὴν ἀναλογίαν τῆς παρασχεθείσης «ἀμοιβῆς» πρὸς τὸ ἐφεδρικὸν ἐπίδομα. Ἡ ἐν προκειμένῳ ὕπαρξις ἀμφοτέρων τῶν στοιχείων, τῆς παροχῆς ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς, ἄγει ἀναμφισβητήτως εἰς τὴν π α ρ α δ ο χ ὴ ν τῆς συνεχίσεως τῆς ἀσφαλίσεως, κυρίας καὶ ἐπικουρικῆς, ἥτις σκοπεῖ νὰ ἀσφαλίσῃ τὸν μισθωτὸν ἀπὸ τῶν ἀπειλούντων αὐτὸν φυσικῶν καὶ οἰκονομικῶν κινδύνων, ἀδιαφόρως πρὸς τὴν νομικὴν κατασκευὴν τῆς θεμελιούσης τὴν παροχὴν ἐργασίας σχέσεως, ἐφ' ὅσον δ ὲ ν ἐκρίθη ρητῶς ὡς ἐξαιρετέα ἡ σχέσις.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΡΑΤΕΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΣΧΕΣΙΣ

Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 284/1959 Ὁλομελείας Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου κ. *Β. Κουντούρης*

Ἐ ρ ώ τ η μ α (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Βοηθὸς φαρμακείου, ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν, ἐπεστρατεύθη πολιτικῶς ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου 1953 δι' ἀποφάσεως τοῦ Νομάρχου Ζακύνθου καὶ ἐτοποθετήθη εἰς τὸ Ὑγειονομικὸν Κέντρον Ζακύνθου, παρ' ᾧ ὑπηρέτησε μέχρι τοῦ ἔτους 1956, ὅτε ἦρθη ἡ στράτευσις αὐτοῦ.

Ἐρωτᾶται ἐὰν ὁ χρόνος τῆς τοιαύτης ὑπηρεσίας του εἶναι ὑπολογιστέος διὰ τὴν ἀσφάλισιν παρὰ τῷ ἄνω Ἀσφαλιστικῷ Ὀργανισμῷ.

Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ἀποτελεσθεῖσα ἐκ τῶν *Χ. Βασιλακοπούλου*, Προέδρου, *Μ. Σταυροπούλου*, Ἀντιπροέδρου, *Τρ. Κοντογιαννοπούλου*, *Δ. Μπαρμπάτη*, *Α. Χατζηδάκη*, *Α. Ἀλεξίου*, *Δ. Μαγγιώρου*, *Ε. Σαμαλέα*, *Α. Λέκκα*, *Ι. Μπιζίμη*, *Α. Μαλαγαρδῆ*, *Π. Μπαρτσακούλια*, *Β. Σάββα*, Νομικῶν Συμβούλων, *Κ. Κυριαζῆ*, *Ι. Καραμπελοπούλου*, *Β. Κουντούρη*, *Ε. Κουρουσοπούλου*, *Α. Καλλέργη*, *Κ. Κωνσταντινίδη*, *Α. Τομαρᾶ*, Παρέδρων, ἐγνωμοδότησεν ὡς ἑξῆς:

Ι. Ἡ πολιτικὴ ἐπιστράτευσις διέπεται ὑπὸ τῶν ἑξῆς νόμων: ἀ.ν. 1984/1939 (Ε.Κ. 405), ἀ.ν. 1986/1939 (Ε.Κ. 424), ἀ.ν. 450/1945 (Ε.Κ. 176).

Εἰδικώτερον τὸ ἄρθρον 2 τοῦ πρώτου τῶν ἀναγκ. νόμων ὁρίζει τὰ ἑξῆς ἐπὶ λέξει:

«1) Ἡ ὀργάνωσις τοῦ Ἔθνους πρὸς πόλεμον περιλαμβάνει τὴν στρατιωτικὴν ἐπιστράτευσιν, ἑκατέρα δὲ τούτων δύναται νὰ εἶναι γενικὴ ἢ μερική. 2) Ἡ στρατιωτικὴ ἐπιστράτευσις συνίσταται εἰς τὴν κινητοποίησιν τῶν ἐνόπλων δυνάμεων τοῦ Ἔθνους, ἤτοι τοῦ Στρατοῦ, τοῦ Ναυτικοῦ καὶ τῆς Ἀεροπορίας καὶ ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν πολεμικῶν Ὑπουργείων, συντελουμένη κατὰ τοὺς ἰσχύοντας εἰδικοὺς νόμους. 3) Ἡ πολιτικὴ ἐπιστράτευσις συνίσταται εἰς τὴν ἀναγκαστικὴν διὰ τὴν ἐθνικὴν ἄμυναν ὀργάνωσιν πασῶν τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων, πλὴν τῶν ἐνόπλων, ὡς καὶ τὴν χρησιμοποίησιν τούτων καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν πόρων τῆς χώρας, ὑπάγεται δὲ εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν τε πολεμικῶν καὶ πολιτικῶν Ὑπουργείων, συντελουμένη κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου. 4) Ἡ πολιτικὴ ἐπιστράτευσις, γενικὴ ἢ μερική, κηρύσσεται ἐν περιπτώσει στρατιωτικῆς ἐπιστρατεύσεως ἢ καὶ πρὸ ταύτης, ἐν περιπτώσει σοβαρᾶς ἐντάσεως τῶν διεθνῶν σχέσεων. 5) Ἡ κήρυξις τῆς πολιτικῆς ἐπιστρατεύσεως ἐνεργεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. 6) Ἡ ἐφαρμογὴ μέτρων τινῶν τῆς πολιτικῆς ἐπιστρατεύσεως δύναται νὰ διατάσσηται ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν καὶ πρὸ τῆς ὡς ἄνω κηρύξεως τῆς πολιτικῆς ἐπιστρατεύσεως μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως».

Ἐν συνεχείᾳ διὰ τῶν παραγράφων 1, 2 καὶ 3 τοῦ ἑπομένου ἄρθρου 3 ὁρίζονται τὰ ἑξῆς:

«1) Διαταχθείσης τῆς πολιτικῆς ἐπιστρατεύσεως πάντα ἀνεξαιρέτως τὰ ἄτομα, ἀδιακρίτως φύλου, καὶ πάντες ἀνεξαιρέτως οἱ Ὀργανισμοὶ δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου ὀφείλουσι νὰ συντρέχωσι καὶ συνεισφέρωσιν εἰς τὴν ἐθνικὴν ἄμυναν, ὑποκείμενοι εἰς πειθαρχίαν ἐν πολέμῳ. 2) Ὁ πόλεμος δι' οὐδένα ἀποτελεῖ κατάστασιν ἐπωφελῆ ἢ πηγὴν κερδῶν. 3) Οἱ ὅροι τῆς ὑποχρεωτικῆς συμμετοχῆς εἰς τὰς προσπαθείας ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης, ὡς καὶ αἱ ὑπηρεσίαι ἢ ἐργασίαι, τὰς ὁποίας ὀφείλουσι νὰ προσφέρωσιν εἰς τὴν ἐθνικὴν ἄμυναν τὰ φυσικὰ ἢ νομικὰ πρόσωπα, καθορίζονται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου».

Περαιτέρω ἡ παράγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀ.ν. 1986/1939, κατὰ τροποποίησιν τῆς ἀντιστοίχου διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὡς ἄνω ἀ.ν. 1984/1939, ἐθέσπισε τὰ ἑξῆς:

«Αἱ ὑπηρεσίαι ἢ ἐργασίαι, αἱ προβλεπόμεναι ὑπὸ τοῦ παρόντος ἄρθρου, προσφέρονται κατ' ἀρχὴν τιμητικῶς καὶ δὲν δίδουν δικαίωμα εἰς ἀποζημιώσεις. Ἐπιτρέπεται, ὅπως διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καθορίζωνται ἀποζημιώσεις εἰς πρόσωπα χρησιμοποιούμενα εἰς ὡρισμένας ὑπηρεσίας ἢ ἐργασίας προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ παρόντος ἄρθρου. Αἱ οὕτω καθοριζόμεναι ἀποζημιώσεις δὲν βαρύνουσι τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Δημοσίου, ἀλλὰ τὴν τιμὴν τῶν προϊόντων, καταβαλλόμεναι ὑπὸ τῶν οἰκονομικῶν Ὀργανισμῶν, περὶ ὧν προβλέπει τὸ ἄρθρον 2 τοῦ παρόντος νόμου».

Σαφῶς ἔθεν ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων πρὸς ἀλλήλας συνάγεται, ὅτι ἡ πολιτικὴ ἐπιστράτευσις, ἐπιβαλλομένη δυνάμει τῶν διατάξεων τῶν ἀνωτέρω νόμων, ἀποτελεῖ σχέσιν δημοσίου δικαίου, ἀναγκαστικοῦ περιεχομένου, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν δημοσιοϋπαλληλικὴν σχέσιν, ἔχουσαν περιεχόμενον συμβατικόν, ἅτε συντελουμένην μόνον διὰ τῆς ἐλευθέρας συναινέσεως τοῦ ὑπαλλήλου, ἐκδηλουμένης διὰ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀποδοχῆς τῆς διοικητικῆς πράξεως τοῦ διορισμοῦ (πρβλ. *Λένδια*, Διοικ. Δίκ., ἔκδ. 3η, τόμ. Α' σελ. 383, *Κυριακοπούλου*, Ἑλλην. Διοικητ. Δίκ., ἔκδ. 2α Γ', σελ. 146-147, *Σβώλου - Βλάχου*, Τὸ Σύνταγμα, τόμ. 1 σελ. 265.

σημ. 269, Ἀγαλλόπουλον, ἐν ΕΕΔ 16, 306).

ΙΙ. Κατ' ἀναλογικὴν ἐφαρμογὴν πρὸς τὰ ἐπὶ στρατεύσεως διὰ στρατιωτικὰς ἀνάγκας ἰσχύοντα (ἄρθρον 1 κ.δ. 3514/1928), ἐπιβεβλημένην ἄλλωστε λόγῳ τοῦ ὑφισταμένου εἰς τοὺς ἀνωτέρω εἰδικοὺς νόμους κενοῦ, δέον νὰ δεχθῶμεν, ὅτι ἡ πολιτικὴ στράτευσις τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου δὲν συνιστᾷ λόγον λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας τούτου (βλέπε *Καποδίστρια*, Ἑρμ. Ἐργατ. Δικ. § 342, Ἀποστολοπούλου, Ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν, ἐκδ. δ' § 217, σελ. 213, σημ. 2, 214 - 218, Ἀγαλλοπούλου, Ἐργατ. Δίκ. σελ. 383, Πρωτ. Σπάρτης 245/1953, ΕΕΔ 12, 964, Ἀγγελῆν ἐν ΕΕΔ 12, 1233 καὶ 1154, *Κυπραῖον*, αὐτ. 7, 592. Εἰδικῶς ὡς πρὸς τὴν πολιτικὴν ἐπιστράτευσιν Α.Π. 388/1950, ΕΕΔ 9, 611, Πρ. Λεβ. 14, 1149, αὐτόθι 8, 1043, Πρωτ. Ἀθ. 1371/1941, αὐτ. 1, 173, Προέδρου Πρωτ. Πειραιῶς 389/1941, αὐτ. 1, 109, ad hoc Α.Π. 803/1958 αὐτ. 18, 127, δεχομένην τὴν αὐτὴν ἄποψιν, ἤτοι ὅτι διαρκούσης τῆς στρατεύσεως μισθωτοῦ ἀναστέλλεται ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας, λόγῳ τῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ἀναγκαστικῆς ἀποχῆς, μὴ ἐπιτρεπομένης καταγγελίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, ἄρχεται δὲ ἐκ νέου ἡ λειτουργία τῆς συμβάσεως ἐπὶ τῇ ἐμπροθέσμῳ δηλώσει τῆς πρὸς ἀνάληψιν τῆς ἐργασίας προθέσεως τοῦ μισθωτοῦ μετὰ τὴν ἄρσιν τοῦ κωλύματος).

ΙΙΙ. Κατ' ἀκολουθίαν τῆς ὡς ἄνω διδομένης λύσεως δέον νὰ δεχθῶμεν, ὅτι οὐδὲ ἡ ἀσφαλιστικὴ αὕτη σχέσις καταλύεται συνεπείᾳ τῆς πολιτικῆς στρατεύσεως. Τὴν ἄποψιν ταύτην ἐνισχύει καὶ ἡ κατ' ἀντιδιαστολὴν ἑρμηνεία τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου, ὁρίζοντος ὅτι: «Ἠσφαλισμένος, ἀπέχων τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος, ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας, παραμένει ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ Ταμείῳ, ἐφ' ὅσον ἡ χρονικὴ διάρκεια τῆς ἀποχῆς δὲν ὑπερβαίνει τὸ ἔτος, καθ' ὃ δὲν ἤσκησε τὸ ἐπάγγελμα».

Σαφὴς τῆς διατάξεως ταύτης σκοπὸς εἶναι, ὅπως ἀναγνωρίσῃ κατὰ πλάσμα ὡς συνεχιζομένην τὴν παρὰ τῷ Ὀργανισμῷ τούτῳ ἀσφαλιστικὴν σχέσιν, ἐφ' ὅσον ἡ ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου διακοπὴ τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος ἐξ οἱουδήποτε λόγου δὲν ἤθελεν ὑπερβῇ τὸ ἔτος. Ἐν προκειμένῳ δέ, δοθέντος ὅτι ἡ ἀπὸ τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος ἀποχὴ τοῦ ἠσφαλισμένου ἐπῆλθεν ἄνευ ὑπαιτιότητος τούτου καὶ δὴ ἐκ λόγου συνιστῶντος ἀνωτέραν βίαν (οἷος δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ πολιτικὴ στράτευσις), παρέπεται, κατὰ διασταλτικὴν τῆς τελευταίας διατάξεως ἑρμηνείαν, συνάδουσαν πρὸς τὸ πνεῦμα αὐτῆς, νὰ δεχθῶμεν, ὅτι πλάσματι ἐξηκολούθησεν ἡ ἀσφαλιστικὴ σχέσις, διαρκούσης τῆς πολιτικῆς στρατεύσεως. (Βλέπε Σ.Ε. 1128/1956, ΝοΒ 5, 419, 1218/1957, ΕΕΔ 16, 748, Α.Π. 432/1953, αὐτ. 12, 884, 670/1953, ΝοΒ 2, 357, Γνωμ. Νομ. Συμβ. Κράτους 208/1957, ΝοΒ 5, 349).

Ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω, πρὸς ἐπίλυσιν τοῦ θέματος τοῦ ἀνωτέρω ἐρωτήματος, ἀνακυψάντων ζητημάτων ἡ γνώμη τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τούτου ἐξηνέχθη ὁμόφωνος.

IV. Κατ' ἀρχὴν ἡ πολιτικὴ στράτευσις δύναται νὰ ἐπιβληθῇ ὑπὸ διττὴν μορφήν, εἴτε δηλ. ὁ στρατευόμενος ἐξακολουθεῖ παρέχων τὴν ἐργασίαν του πρὸς τὸν αὐτὸν ἐργοδότην (ὅπερ καὶ σύνηθες, ἰδίᾳ ἐπὶ ἀπεργιῶν κλπ.), εἴτε, ὡς ἐν προκειμένῳ, διακόπτων τὴν πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ ἐργοδότου αὐτοῦ συμβατικὴν σχέσιν, προσφέρει ἐφεξῆς «τιμητικῶς», ὡς ὁρίζει ὁ νόμος (Α.Ν. 1986/1939, ἄρθρον 6), τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ πρὸς τὸ Κράτος ἀπ' εὐθείας. Ἐξ ἄλλου, κατὰ γενικὴν τῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἀρχήν, ἣν ἀποδέχεται καὶ ἡ νομολογία τῶν Δικαστηρίων, στοιχοῦσα τῇ θεωρίᾳ, ἔχει γίνει δεκτόν, ὅτι ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν τῶν οἰκείων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ἀποτελεῖ μίαν ἐνιαίαν ἐνοχὴν τούτου ἔναντι τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως, ὡς δανειστοῦ, ἡ ἐκπλήρωσις δὲ ταύτης χωρεῖ ἀνεξαρτήτως πρὸς τὴν πράγματι πληρωμὴν τοῦ ἐργατικοῦ μισθοῦ καὶ πρὸς τὴν ἐξ αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, δικαιουμένου εἰς τοῦτο, παρακράτησιν τοῦ βαρύνοντος τὸν ἠσφαλισμένον μισθωτὸν μέρους τῆς ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς (βλ. Ἀγαλλοπούλου, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, 1955, σελ. 158, 196, 272, 286 καὶ αὐτ. παραπομπάς, *Καποδίστριαν*, ἐν ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρα 648 - 680, ἀριθ. 34, 50, Σ.Ε. 1218/1957, ΕΕΔ 16, 748, 271/1953, ΔΕΝ 15, 228, 166/1959, αὐτ. 227, Γν. Νομ. Συμβ. 126/1958, αὐτ. 14, 703).

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 34 § 7 τοῦ ν.δ. 2961/1954 (Ε.Κ. 197), αὐθεντικῶς ἑρμηνεύσασαν τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 2054/1952 (Ε.Κ. 96), ὡρίσθη, ὅτι: «Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2054/1952 εἶναι, ὅτι ἡ ἐν τῷ στρατῷ ξηρᾶς, ἀέρος καὶ θαλάσσης ὑπηρεσία τῶν μισθωτῶν ἐν γένει λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῆς ἐρ-

γασίας παρὰ τῷ παρ' ᾧ ὑπηρέτουν, πρὸ τῆς στρατεύσεώς των, ἐργοδότῃ, ὡς πρὸς τὰ ἔναντι τοῦ τελευταίου τούτου δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ, ἐνῷ διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν διὰ τὴν χορήγησιν πάσης φύσεως παροχῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως προϋποθέσεων πρὸς πραγματικὴν ἐργασίαν ἐξομοιοῦται ἡ ἐν τῷ στρατῷ κλπ. ἐφεδρικὴ ὑπηρεσία ἡ συνεπαγομένη τὴν χορήγησιν ἐπιδόματος στρατεύσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2054/1952 καὶ τοῦ παρόντος ν. δ/γματος. Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν παροχῶν τῆς ἀσφαλίσεως κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον δὲν περιλαμβάνονται τὰ ἐπιδόματα στρατεύσεως, περὶ ὧν τὸ παρὸν ἄρθρον καὶ δι' ἃς, κατὰ τὴν κειμένην νομοθεσίαν, ἡ προϋπηρεσία δέον νὰ ἔχῃ συμπληρωθῇ μέχρι τῆς κλήσεως τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τὰ ὅπλα».

Κατ' ἀκολουθίαν ἡ πλειοψηφία, ἀπαρτισθεῖσα ἐκ πάντων τῶν παραστάντων ὡς μελῶν, πλὴν τῶν Νομικῶν Συμβούλων *Α. Χατζηδάκη, Δ. Μαγγιώρου, Ι. Μπιζίμη, Β. Σάββα* καὶ τοῦ *Εἰσηγητοῦ*, ἐξήνεγκεν ἐπὶ τοῦ τελευταίου τούτου θέματος τὴν ἑξῆς γνώμην:

V. Ἡ προϋφισταμένη σύμβασις ἐργασίας, μεταξὺ τοῦ εἰρημένου φαρμακοϋπαλλήλου καὶ τοῦ παρ' ᾧ οὗτος ὑπηρέτει φαρμακοποιοῦ ἀνεστάλη, συνεπείᾳ τῆς ἐπελθούσης πολιτικῆς στρατεύσεως τοῦ πρώτου, ἀναστολείσης ἅμα, κατ' ἀναγκαίαν συνέπειαν, τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ δευτέρου πρὸς καταβολὴν τῶν οἰκείων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν πρὸς τὸ περὶ οὗ τὸ ἐρώτημα Ταμεῖον, κατὰ τὴν χρονικὴν διάρκειαν τῆς πολιτικῆς στρατεύσεως (ἐφ' ὅσον, διαρκούσης ταύτης, ἡ προϋφισταμένη σχέσις ἐξηρτημένης ἐργασίας τοῦ οὕτω στρατευθέντος, ἡ ἀποτελοῦσα, ὡς εἴρηται, τὴν ἀναγκαίαν διὰ τὴν ἀσφάλισιν τούτου προϋπόθεσιν, εἶχε καταστῇ ἀνενεργός). Ἔτι δὲ ὅτι, καθ' ὃ χρονικὸν διάστημα διῆρκεσε ἡ πολιτικὴ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται φαρμακοϋπαλλήλου στράτευσις, εἶχε διακοπῇ ἡ ἀσφαλιστικὴ σχέσις τούτου πρὸς τὸν εἰρημένον Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμὸν καὶ συνεπῶς μὴ νομίμως καὶ ἀχρεωστήτως κατεβλήθησαν εἰς τοῦτον αἱ οἰκεῖαι ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, πρὸς ὃ ἀμέσως καὶ εὐθέως παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ ὁ εἰρημένος, συνεπείᾳ τῆς ἰδιοτύπου δημοσίου πάντως δικαίου σχέσεως τούτου πρὸς τὸ Κράτος, τῆς κατ' ἀκολουθίαν τῆς πολιτικῆς στρατεύσεως τούτου παραχθείσης.

Ἑτέρωθεν ἡ κατ' ἀναλογικὴν ἑρμηνείαν ἐφαρμογὴ ἐν προκειμένῳ τῆς προπαρατεθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 34 § 7 τοῦ ν.δ. 2961/1954 παρίσταται ἀλυσιτελής, καθ' ὅσον ἡ διάταξις αὕτη ρητῶς καὶ εἰδικῶς ἀναφέρεται μόνον εἰς τὴν κυρίαν ἀσφάλισιν, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὴν ἐπικουρικήν, ὡς ἐν προκειμένῳ, τοιαύτην.

Τούτοις συνεπῶς, κατὰ τὴν γνώμην τῆς πλειονοψηφίας προσήκει ἀρνητικὴ ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ ἐν ἀρχῇ ἐρωτήματος.

VI. Ἀντιθέτως, κατὰ τὴν γνώμην τῆς μειονοψηφίας, τὸ γεγονὸς τῆς ἀναστολῆς τῆς προϋφισταμένης συμβάσεως ἐργασίας μεταξὺ τοῦ ἐν τῷ ἐρωτήματι ἠσφαλισμένου μισθωτοῦ καὶ τοῦ ἐργοδότου τούτου φαρμακοποιοῦ, ἐπελθὸν ὡς ἀναγκαία νομικὴ συνέπεια τῆς πολιτικῆς στρατεύσεως καὶ τῆς συγχρόνου ἀποσπάσεως τοῦ ἠσφαλισμένου ἀπὸ τῆς ἐργασίας αὐτοῦ, διὰ τῆς τοποθετήσεως τούτου ὑπὸ τῆς Διοικήσεως εἰς Κρατικὴν Ὑπηρεσίαν (Ὑγειονομικὸν Κέντρον Ζακύνθου, παρ' ᾧ δὲν ὑφίστατο κἂν, ἀλλωστε, ὀργανικὴ θέσις φαρμακοποιοῦ, οὐδὲ βοηθοῦ φαρμακείου) (βλ. ὑπ' ἀριθ. 681/17.3.1959 ἔγγραφον τοῦ ἐν λόγῳ Ὑγειονομικοῦ Κέντρου), δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ νόμιμον λόγον διακοπῆς τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως τούτου πρὸς τὸν εἰρημένον Ὀργανισμὸν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως. Τοῦτο δὲ διότι, κατὰ τὰς θεμελιώδεις ἀρχὰς τῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ἐν λόγῳ ἀσφαλιστικοῦ φορέως, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22782/2222/20.11.1958 (Ε.Κ. 6' 323) ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, τὴν ἑρμηνευομένην ἐν συναρτήσει πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ αὐτοῦ Ὀργανισμοῦ, ὡς αὕτη συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τῆς ὑπ' ἀριθ. 37597/Σ.480/22.11.1958 (Ε.Κ. 6' 326) ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐν παραγράφῳ ΙΙ τῆς παρούσης ἐκτιθέμενα, δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι, καθ' ὃ χρονικὸν διάστημα διῆρκεσεν ἡ πολιτικὴ στράτευσις τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ἠσφαλισμένου, ἡ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου καταβληθεῖσα εἰς τοῦτον εἰδικὴ ἀποζημίωσις (ἀ.ν. 1986/1939, ἄρθρον 6 § 3) δέον, κατ' ἐπιεικῆ ἑρμηνείαν, νὰ λογισθῇ ὡς ἐπέχουσα θέσιν, mutatis mutandis, ἐφεδρικοῦ ἐπιδόματος, λειτουργοῦσα δὲ αὕτη ἀπὸ ἀσφαλιστικῆς καὶ μόνον ἀπόψεως ὡς ἐργατικὸς μισθὸς ἔναντι τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως, ὑποχρεοῖ τὸ Κράτος, ὡς ὑποκαθιστῶν, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης καὶ μόνον, τὸν ἐργοδότην εἰς καταβολὴν τῶν ἀναλογουσῶν ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ὡς ἄνω εἰδικῆς ἀποζημιώσεως ἀ-

σφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ἤτοι νὰ νοηθῇ, ὑπὸ τὴν ἐκδοχὴν ταύτην, ἡ εἰδικὴ αὕτη ἀποζημίωσις ὡς ἀναγκαίως προσηυξημένη κατὰ τὸ ποσὸν τῆς οἰκείας ἐργοδοτικῆς ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς, τὸ βαρῦνον, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, τὸ Δημόσιον.

Ἐξ ἄλλου τὸ ἐπιχείρημα τῆς μείζονος γνώμης, καθ' ὃ δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2054/1952, ἡ αὐθεντικῶς ἑρμηνευθεῖσα διὰ τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ ν.δ. 2961/1954, ὡς ἀναφερομένη μόνον εἰς τὴν κυρίαν ἀσφάλισιν, δύναται, κατὰ τὴν ἧσσονα γνώμην, νὰ ἀνατραπῇ ἐπὶ τῇ σκέψει ὅτι, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, παρὰ τὴν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη παρατηρουμένην παρ' ἡμῖν ἐπέκτασιν τοῦ θεσμοῦ τῆς ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως, ἡ κυρία ἀσφάλισις οὐδόλως ἔπαυσε νὰ ἀποτελῇ τὸν κανόνα, εἰς ὃν, προδήλως, ἀποβλέπει ἡ ἀνωτέρω τοῦ νόμου 2054/1952 διάταξις, ἥτις ἀναφέρει, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην, τὴν κυρίαν ἀσφάλισιν, μὴ προκύπτοντος οὐδαμόθεν, ὅτι ὁ νομοθέτης προέθετο νὰ ἀποκλείσῃ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως ἐπὶ τῆς ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως. Ἡ ἐκδοχὴ δὲ αὕτη εὑρηται ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὴν γενικὴν ἑρμηνευτικὴν ἀρχὴν τοῦ δικαίου, στηριζομένην καὶ ἐπὶ τῆς διατάξεως Βασ. 2, 1, 15 (Π. 1, 3, 3) «τοὺς νόμους ἀπὸ τῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον συμβαινόντων, οὐ μὴ τῶν ὁπανίως εἰσάγεσθαι δεῖ». (Βλέπε *Regelsberger - Μαριδάκη*, Γεν. Ἀρχ. Δικ. Πανδ. τόμ. α' παράγρ. 11 σελ. 91, *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχ. σελ. 17), καθ' ἣν, ἐφ' ὅσον δὲν προκύπτει σαφῶς, ὅτι ἡ ῥήτρα ὡρισμένης διατάξεως νόμου δὲν τίθεται κατ' ἀποκλειστικότητα (verba exclusivativa), δέον ὁ ἑρμηνευτὴς νὰ δεχθῇ, ὅτι ἡ ῥήτρα αὕτη περιλαμβάνει τὰς συνήθεις περιπτώσεις, μὴ σκοπουμένου τοῦ ἀποκλεισμοῦ ἄλλων παρομοίων περιπτώσεων. Ἡ ἄποψις αὕτη προσεπικουρεῖται καὶ ἐκ τῆς ἐν τῇ παραγράφῳ 7 τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ ν.δ. 2961/1954 ἀναγραφομένης φράσεως: «διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν διὰ τὴν χορήγησιν τῶν πάσης φύσεως παροχῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως προϋποθέσεων πρὸς πραγματικὴν ἐργασίαν ἐξομοιοῦται ἡ ἐν τῷ στρατῷ κλπ. ἐφεδρικὴ ὑπηρεσία» Πράγματι, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς γνώμης τῆς πλειονοψηφίας, ὁ νομοθέτης θὰ ἀπεδείκνυετο ἀνακόλουθος πρὸς ἑαυτόν, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐξομοιῶν τὸ ἐφεδρικὸν ἐπίδομα πρὸς τὰς πάσης φύσεως παροχὰς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ ποιούμενος ἀδιανόητον καὶ λογικῶς ἀσυνεπῆ διάκρισιν μεταξὺ τῶν πρὸς τοὺς Ὀργανισμοὺς ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰς τοιαύτας πρὸς Ὀργανισμοὺς κυρίας ἀσφαλίσεως. Τοιαύτη διαστολή, οὐδαμόθεν ἐκ τοῦ σκοποῦ καὶ τῆς ἱστορικῆς αἰτίας τοῦ ὡς ἄνω νόμου προκύπτουσα, εἶναι ἀπροσάρμοστος καὶ πρὸς τὴν ὅλην οἰκονομίαν καὶ ἰδίᾳ πρὸς τὸ διέπον τοῦτον πνεῦμα, καταδήλως εὐνοϊκὸν ἔναντι τῶν ἠσφαλισμένων μισθωτῶν (βλ. *Ἀγαλλόπουλον*, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 41-42, 163). Ἐπὶ πλέον ἡ ὑπὸ τῆς μειονοψηφίας ὑποστηριζομένη ὡς ἄνω λύσις τελεῖ ἐν ἁρμονίᾳ καὶ πρὸς τὴν κρατοῦσαν ἄποψιν, καθ' ἣν ἡ ἐργοδοτικὴ ἀσφαλιστικὴ εἰσφορὰ ἀποτελεῖ προσαύξησιν ἐπὶ τοῦ μισθοῦ (βλ. *Ἀγαλλόπουλον*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 175, 169).

Ἐπὶ πᾶσιν ὅμως δὲν θὰ ἔδει νὰ παροραθῇ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἀνυπαίτιος, ὡς ἐν προκειμένῳ, διακοπὴ τῆς ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ὡς ἄνω ἠσφαλισμένου, συνεπείᾳ τῆς πολιτικῆς τούτου στρατεύσεως, θὰ ἦγεν ἐν παραδοχῇ τῆς μείζονος γνώμης, εἰς τὸ ἄτοπον ἀποτέλεσμα τῆς ἀδικαιολογήτως δυσμενεστέρας μεταχειρίσεως τούτου, παρὰ τὴν προεκτεθεῖσαν, ἐν παραγρ. III, ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ εἰρημένου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς ὑπὸ ταύτης καλυπτομένας, ἀδιαστίκτως, περιπτώσεις τῆς, ἐξ οἱουδήποτε λόγου, ἄρα καὶ ὑπαιτιότητι τοῦ ἠσφαλισμένου, χωρούσης προσωρινῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας τούτου.

Τούτοις συνεπῶς, κατὰ τὴν γνώμην τῆς μειονοψηφίας, προσήκει καταφατικὴ ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ ἐν ἀρχῇ ἐρωτήματος, ἤτοι ὅτι τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ διήρκεσεν ἡ τοῦ ὡς εἴρηται ἠσφαλισμένου πολιτικὴ στράτευσις, δέον νὰ λογισθῇ, κατ' ἐπιείκειαν, ὡς χρόνος ἀσφαλίσεως τούτου καὶ, κατ' ἀκολουθίαν, νὰ θεωρηθῇ τὸ Δημόσιον ὑπόχρεον εἰς καταβολὴν τῆς οἰκείας ἐργοδοτικῆς ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς,

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΠΡΟΣΘΕΤΟΣ ΑΜΟΙΒΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΙ' ΕΡΓΑΣΙΑΝ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΑΣ

Έννοια της ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως

Ἰσχὺς τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900 1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ὡς οὐσιαστικοῦ Νόμου.—Καθορισμὸς δι' αὐτῆς προσαυξήσεως κατὰ 75 ο ο ἐπὶ τοῦ 1.25 τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου μηνιαίου μισθοῦ ἐπὶ ἐπιτρεπτῶς κατὰ Νόμον ἀπασχολουμένων κατὰ Κυριακὰς καὶ τὰς ἐκ τοῦ Νόμου καθιερουμένας ὡς μὴ ἐργασίμους ἑορτάς, ἀσχέτως ἂν οὗτοι δὲν ἀνεπαύθησαν κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, τῆς σχετικῆς ἀξιώσεως μὴ ἐρειδομένης εὐθέως ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Σημαντικὴ εἰς πρακτικὰ ἀποτελέσματα ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἐλύθη δι' αὐτῆς ἡ μεταξὺ τοῦ Α' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου (ὑπ' ἀριθ. 113/1958, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 17, 354) καὶ τοῦ Β' Τμήματος αὐτοῦ (ὑπ' ἀριθ. 367/1958, εἰσηγητὴς *Λ. Ροζάκης*, ΕΕΔ 17, 624) διαφωνία ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ὡς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 ὁμοίας (ΕΕΔ 12, 388), περὶ προσθέτου ἀμοιβῆς μισθωτῶν, ἀμειβομένων μηνιαίως, δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ λοιπὰς μὴ ἐργασίμους ἡμέρας.

Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀπομακρυνομένη τῆς γνώμης τῆς ἀποφάσεως τοῦ Α' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἡ ὁποία ὑπῆρξε καὶ σταθερὰ γνώμη τοῦ Τμήματος τούτου κατ' ἐπανειλημμένας ἀποφάσεις του (βλέπε ΕΕΔ 17, 623, ΕΕΔ 18, 12), συνετάχθη πρὸς τὴν ὀρθήν, ὡς ἐπανειλημμένως ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 16, 1058, ΕΕΔ 17, 353, 623), γνώμην τοῦ Β' Τμήματος.

Διευκολύνεται οὕτω καὶ ἡ ὁμαλὴ ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 16, 1062), τὸ ὁποῖον κατέστησε τὸ ἐκ τῶν ἄνω ὑπουργικῶν ἀποφάσεων δικαίωμα τῶν μισθωτῶν καὶ περιεχόμενον τυπικοῦ νόμου.

Ἄξιον προσοχῆς εἶναι, ὅτι ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου δέχεται, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ ὑπουργικὴ ἀπόφασις ἐφαρμόζεται ἐπὶ μισθωτῶν, οἱ ὁποῖοι ἐπιτρεπτῶς ἀπασχολοῦνται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐκ τοῦ νόμου καθιερουμένας ὡς μὴ ἐργασίμους ἑορτὰς (περὶ αὐτῶν βλέπε ἄρθρ. 2 ν.δ. 3755/1957, ἔνθ' ἀνωτ.) καὶ τοῦτο εἶναι σύμφωνον καὶ πρὸς τὰ ὑπὸ τῶν Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα (βλέπε Α.Π. 587/1952, εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 13, 23 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα, πρβλ. καὶ Α. Π. 563/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 865 διὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 18310/1946 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, ΕΕΔ 12, 388, περὶ προσθέτου ἀμοιβῆς διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν).

Ἐὰν ἀπαγορεύηται ἐκ τοῦ νόμου ἡ ἐργασία, ἔχει ὁ μισθωτὸς ἀξίωσιν ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου (Α.Π. 581/1958, εἰσηγητὴς *Λ. Κουτσουμάρης*, ΕΕΔ 17, 798, Α.Π. 563/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 865).

Ὑπάρχουν ὅμως διαφοραὶ τινες μεταξὺ τῆς ἀξιώσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ νομίμου παροχῆς ἐργασίας καὶ ἐκείνης ἐπὶ παρανόμου, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ σημαντικὴ ὡς πρὸς τὸν χρόνον παραγραφῆς.

Ἡ πρώτη, ἀξίωσις μισθοῦ, ὑπόκειται εἰς τὴν τοῦ ἄρθρου 250 § 17 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος πενταετῆ παραγραφὴν (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1096/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Καραβανάσης*, ΕΕΔ 17, 419), ἐνῷ ἡ δευτέρα (ἀξίωσις ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρ. 904 Α.Κ.) ὑπόκειται εἰς τὴν τοῦ ἄρθρου 249 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος εἰκοσαετῆ παραγραφήν (Α.Π. 108/1956, εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 15, 299).

Ἀρείου Πάγου 276/1959, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Ε. Κολοκούρης***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Α. Γεωργίου***
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Χ. Σαφαρῆς, Δ. Μαγγιῶρος, Νομικὸς Σύμβουλος τοῦ Κράτους

Κατὰ τὴν διάταξιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, ἥτις, ἐκδοθεῖσα κατ' ἐξουσιοδότησιν, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 28/1944, ὡς οὗτος ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἀ.ν. 866/1946, καὶ δημοσιευθεῖσα εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἔχει ἰσχὺν οὐσιαστικοῦ νόμου, «εἰς τὸ ἐν γένει προσωπικὸν πασῶν τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, ὅπερ λόγῳ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας του ἀσχολεῖται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐκ τοῦ νόμου καθιερουμένας ὡς μὴ ἐργασίμους ἑορτὰς τοῦ ἔτους, καταβάλλεται διὰ τὰς ἡμέρας ταύτας τὸ κεκανονισμένον ἑκάστοτε ἡμερομίσθιον ηὐξημένον κατὰ ποσοστὸν 75ο/ο». Κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν «περὶ ἑρμηνείας τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως» τῆς διὰ τῆς ἑρμηνευομένης ἀποφάσεως καθορισθείσης κατὰ 75ο/ο προσαυξήσεως τῶν ἡμερομισθίων ἢ τοῦ 1/25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ τῶν ἀπασχολουμένων κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς λοιπὰς ἐκ τοῦ νόμου καθιερουμένας ὡς μὴ ἐργασίμους ἑορτὰς τοῦ ἔτους τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν ἐν γένει συνεχοῦς ἢ μὴ λειτουρ-

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΑΠΟ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ

Περίπτωσις όριστικής παύσεως έργασιών επιχειρήσεως

Έννοια τοῦ εἰδικοῦ Α. Ν. 1803/1951 «περὶ προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν».— Παροχὴ δι' αὐτοῦ εἰδικῆς προστασίας διὰ τὴν ἀπόλυσιν ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς διατηρήσεως τῆς ἐπιχειρήσεως ἐν λειτουργίᾳ.— Ἔλλειψις τῆς προϋποθέσεως ταύτης ἐπὶ παύσεως ὁριστικῶς τῶν ἐργασιῶν ἐπιχειρήσεως ἐν τῇ περιοχῇ, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὁ μισθωτὸς ὑποχρεοῦται κατὰ τὴν σύμβασιν ἐργασίας νὰ παρέχῃ τὰς ὑπηρεσίας του, ἔστω καὶ ἂν εἰς ἄλλας περιοχὰς τῆς χώρας διατηρῇ ὁ ἐργοδότης ὁμοειδεῖς ἐπιχειρήσεις.

Ἐπικυροῦται ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 355/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Χαλκίδος ὡς ἐφετείου.

Ἐπρόκειτο περὶ ἀπολύσεως συνδικαλιστικοῦ στελέχους ἐκ τῶν ἐν τῷ ἀ.ν. 1803/1951 «περὶ προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν» (ΕΕΔ 10, 532) προστατευομένων.

Κατὰ τὸν νόμον τοῦτον ἡ ἀπόλυσις τῶν ἐν λόγῳ προσώπων δὲν ἐπιτρέπεται κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας των καὶ ἓν ἔτος μετ' αὐτήν, εἰμὴ διὰ τὸν σπουδαῖον λόγον τοῦ ἄρθρου 2 αὐτοῦ καὶ κατόπιν ἀποφάσεως τῆς εἰδικῶς συνεστημένης Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς δὲ ἔχει ἑρμηνευθῇ (Α.Π. 66/1957, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 315 καὶ λοιπὴ νομολογία τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 313), ἡ εἰδικὴ αὕτη προστασία συνέχεται μὲ τὴν διατήρησιν τῆς ἐπιχειρήσεως ἐν λειτουργίᾳ καὶ ἑπομένως ἡ λόγῳ ἐπελθούσης πράγματι διαλύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως ἀπόλυσις τοιούτων μισθωτῶν δὲν εἶναι ἄκυρος.

Ἡ ἄποψις αὕτη γίνεται δεκτὴ καὶ προκειμένου περὶ ἄλλων μισθωτῶν, προστατευομένων διὰ τὴν ἀπόλυσιν ὑπὸ εἰδικῶν νόμων (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 439 ἐπ.).

Τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται καὶ ὑπὸ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, περιπτωσις τῆς ὁποίας δὲν ὑπῆρξεν ὁριστικὴ διάλυσις τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀλλ' ὁριστικὴ παῦσις τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς ἐν περιοχῇ, ἐν τῇ ὁποίᾳ εἰργάζετο τὸ συνδικαλιστικὸν στέλεχος καὶ συνεπείᾳ τῆς παύσεως αὐτῆς τῶν ἐργασιῶν ἀπελύθη ὁλόκληρον τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν αὐτῆς, μεταξὺ τοῦ ὁποίου καὶ τὸ συνδικαλιστικὸν στέλεχος.

Δοθέντος τοῦ σκοποῦ τοῦ εἰδικοῦ αὐτοῦ νόμου (περὶ αὐτοῦ βλέπε τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν, ΕΕΔ 10, 533), εἶναι ἀναμφιβόλως ὀρθὴ ἡ ἄποψις αὕτη, ἀφοῦ δὲν ἐννοεῖται, ὅτι ἡ ἐπιχείρησις ὑποχρεοῦται ἐκ τοῦ νόμου, εἰς τὴν περίπτωσιν, νὰ διατηρῇ ἀργομίσθους μισθωτούς, ἐνισχύεται δὲ τοῦτο περισσότερον ἐκ τοῦ ὅτι ὁ εἰδικὸς αὐτὸς νόμος (ἀ. ν. 1803/1951) προέβλεψε περὶ ἀπολύσεως διὰ λόγους, οἱ ὁποῖοι ἀναφέρονται εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ μισθωτοῦ, ἀντιθέτως πρὸς λοιποὺς εἰδικοὺς νόμους (ἀ.ν. 244/1936, ἀ.ν. 1836/1951), οἱ ὁποῖοι, ἀναφερόμενοι εἰς τὴν προστασίαν ἄλλων προσώπων, τῶν πολεμιστῶν, προέβλεψαν καὶ περὶ ἀπολύσεως διὰ λόγον ἐγκείμενον ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἐργοδότου, ἤτοι δι' οἰκονομικὴν ἀνεπάρκειαν τῆς ἐπιχειρήσεως πρὸς διατήρησιν αὐτῶν.

Ἀρείου Πάγου 270/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Ροζάκης*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Β. Βασιλείου, Κ. Μαγγιοράκος

Ὁρίζον τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 1803/1951 περὶ προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν ὅτι τὰ ἐν αὐτῷ καθοριζόμενα πρόσωπα δὲν

γίας δικαιοῦνται οἱ ἀπασχολούμενοι ἀπὸ τοῦ μεσονυκτίου τοῦ ἄγοντος πρὸς τὰς ἄνω ἡμέρας μέχρι τοῦ ἑπομένου μεσονυκτίου, ἡ δὲ παρεχομένη προσαύξησις ὑπολογίζεται πάντοτε ἐπὶ ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένων ἐλαχίστων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων.

Ἐκ τῶν παρατεθεισῶν διατάξεων, αἵτινες προβλέπουσι μόνον περὶ τῆς καταβλητέας προσαυξήσεως, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ εἰς τὸ διὰ μηνιαίου μισθοῦ ἀμειβόμενον προσωπικόν, ὅπερ λόγῳ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας του ἐπιτρεπτῶς ἀπασχολεῖται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐκ τοῦ νόμου καθιερουμένας ὡς μὴ ἐργασίμους ἑορτάς, χορηγουμένη διὰ τὰς ἡμέρας ταύτας προσαύξησις συνίσταται εἰς ποσοστὸν 75ο/ο ἐπὶ τοῦ 1/25 τοῦ τεθεσπισμένου ἐλαχίστου ὁρίου τοῦ μηνιαίου μισθοῦ, ἡ δὲ ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ περὶ πληρωμῆς ἐπιπροσθέτως τοῦ 1/25 τοῦ τεθεσπισμένου μισθοῦ ἐκ τοῦ λόγου ὅτι δὲν ἀνεπαύθη εἰς ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος δὲν διέπεται ὑπὸ τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων, ὡς μὴ ἐρειδομένη εὐθέως ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Διὰ ταῦτα

Αἴρον τὴν μεταξὺ τῶν δύο Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου διαφωνίαν.

Ἀποφαίνεται, ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἐν τῷ σκεπτικῷ διατάξεων ἡ χορηγουμένη προσαύξησις εἰς τὸ διὰ μηνιαίου μισθοῦ ἀμειβόμενον ἐν γένει προσωπικὸν πασῶν ἐν γένει τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, τὸ ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας ἀπασχολούμενον κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐκ τοῦ νόμου καθιερουμένας ὡς μὴ ἐργασίμους ἑορτάς, συνίσταται εἰς ποσοστὸν 75ο/ο ἐπὶ τοῦ 1/25 τοῦ ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένου ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ.

ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Ἔκτασις ἐξουσιοδοτήσεως ἄρθρου 15 Α.Ν. 1538/1950

Καθορισμός μισθολογίου προσωπικοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων δυνάμει τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ Α.Ν. 1538/1950 ἐξουσιοδοτήσεως.— Παραπομπή εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου τοῦ ζητήματος ἂν ἡ εἰδική αὕτη ἐξουσιοδότησις περιελάμβανε καὶ τὸν καθορισμὸν ὡραρίου ὑποχρεωτικῆς ἐργασίας τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ τοῦ Ἱδρύματος καὶ τοῦ καταβλητέου ἀνταλλάγματος δι' ὑπερωριακὴν πρόσθετον ὑπηρεσίαν.

Τὰ τοῦ μισθολογίου τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἱδρύματος τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων διέπονται ὑπὸ τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου 15 § 1 τοῦ νόμου 1538/1950 «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου» ἐκδοθέντος Διατάγματος ἀπὸ 30 Μαρτίου/8 Ἀπριλίου 1951 (ΕΕΔ 10, 433), ὡς τοῦτο διωρθώθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἀπὸ 16/20 Φεβρουαρίου 1952 Διατάγματος (ΕΕΔ 11, 390) καὶ ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 14/14 Νοεμβρίου 1956 Διατάγματος (ΕΕΔ 15, 1372), διὰ τοῦ ἀπὸ 18 Ἰουλίου/1 Αὐγούστου 1957 Διατάγματος (ΕΕΔ 16, 893) καὶ τοῦ ἀπὸ 11/13 Ὀκτωβρίου 1957 Διατάγματος (ΕΕΔ 16, 1303).

Τὸ ἄρθρον 15 τοῦ νόμου 1538/1950 ὥρισεν, ὅτι διὰ β.δ., ἐκδοθησομένων προτάσει τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν, θέλουσι ρυθμισθῆ τὰ τοῦ μισθολογίου τῶν ὑπαλλήλων τῶν Κοινοτήτων, τοῦ Ἱδρύματος τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους.

Τὸ ζήτημα, τὸ ὁποῖον προέκυψεν ἐν προκειμένῳ καὶ ἐξητάσθη αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ Εἰ-

---

ἀπολύονται διὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τῶν πάσης φύσεως ἐργοδοτῶν, εἰ μὴ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 - 3 τοῦ νόμου τούτου, σαφῆ ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἡ ὑπὸ τῶν διατάξεων τούτων παρεχομένη εἰδικὴ προστασία εἰς τὰ συνδικαλιστικὰ στελέχη ἔχει ὡς προϋπόθεσιν ὅτι ἡ ἐπιχείρησις διατηρεῖται ἐν λειτουργίᾳ. Ἡ προϋπόθεσις αὕτη δὲν ὑφίσταται, ἐὰν αἱ ἐργασίαι τῆς ἐπιχειρήσεως ἔπαυσαν ὁριστικῶς ἐν τῇ περιοχῇ, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὁ μισθωτὸς ὑποχρεοῦται κατὰ τὴν σύμβασιν ἐργασίας νὰ παρέχῃ τὰς ὑπηρεσίας του, ἔστω καὶ ἂν εἰς ἄλλας περιοχὰς τῆς χώρας διατηρῇ ὁ ἐργοδότης ὁμοειδεῖς ἐπιχειρήσεις ἢ ἂν πρὸς ἁπλῆν συντήρησιν καὶ φύλαξιν ἐγκαταλειφθεισῶν ἐγκαταστάσεων διετήρησε μικρὸν ἀριθμὸν εἰδικευμένων τεχνιτῶν ἢ ἐμπίστων φυλάκων, ἐκτὸς ἐὰν ἡ κατὰ τὴν σύμβασιν τῆς ἐργασίας ἀνατιθεμένη εἰς τὸν μισθωτὸν ἐργασία περιλαμβάνῃ καὶ τὴν συντήρησιν ἢ φύλαξιν ἐγκαταστάσεων, ὁπότε μεταξὺ τῶν διατηρηθησομένων πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ταύτης μισθωτῶν δέον νὰ περιληφθῶσι κατὰ προτίμησιν οἱ ἀπολαμβάνοντες τῆς προνομιούχου ταύτης προστασίας, ὧν ἡ τυχὸν ἀνικανότης διὰ τὴν συμπεφωνημένην ταύτην ἐργασίαν θὰ ἔδει νὰ διαπιστωθῇ ὑπὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου τούτου Ἐπιτροπῆς. Δεξάμενον ὅθεν τὸ δικάσαν δικαστήριον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος, παρ' ἣ εἰργάζετο ὁ ἀναιρεσείων, ἀσχοληθεὶς πάντοτε εἰς τὴν ἐξόρυξιν μεταλλεύματος καὶ εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην εἰδικευθείς, εὑρέθη εἰς τὴν ἀναπόδραστον ἀνάγκην, ἕνεκα τῶν ἐπικρατούντων εἰς τὴν διεθνῆ ἀγορὰν δυσμενῶν ὅρων διαθέσεως τοῦ ἐκ τῶν ὀρυχείων της ἐξαγομένου μεταλλεύματος, νὰ διακόψῃ τὴν 12 Ἰουνίου 1957 ὁριστικῶς τὰς ἐργασίας της ἐν ὁλοκλήρῳ τῇ περιοχῇ Εὐβοίας, ἐν ᾗ κατὰ τὴν σύμβασιν ἐργασίας ἦτο ὑπόχρεως ὁ ἀναιρεσείων νὰ παρέχῃ τὰς ὑπηρεσίας του καὶ νὰ ἀπολύσῃ ὁλόκληρον τὸ ἐργατοτεχνικὸν αὐτῆς προσωπικόν, ἐν ᾧ καὶ ὁ ἀναιρεσείων περιλαμβάνεται, ἐκτὸς τεσσάρων, οἵτινες ὡς ἔμπιστοι καὶ εἰδικοὶ ἐκρίθησαν ἀπαραίτητοι διὰ τὴν φύλαξιν καὶ συντήρησιν τῶν μετὰ τὴν διακοπὴν ἐγκαταλειφθεισῶν ἐγκαταστάσεων, παύσασα νὰ λειτουργῇ παντελῶς ἐν τῇ περιοχῇ ταύτῃ ὡς μεταλλευτικὴ ἐπιχείρησις καὶ ἀποφηνάμενον μετὰ ταῦτα, ὅτι ἡ οὕτω ἄνευ προηγουμένης ἀποφάσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 1803/1951 Ἐπιτροπῆς γενομένη ἀπόλυσις τοῦ ἀναιρεσείοντος, τυγχάνοντος συνδικαλιστικοῦ στελέχους, ὡς προέδρου ἐργατικῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως, ἀριθμούσης πλέον τῶν 100 μελῶν, δὲν ἀντίκειται εἰς τὰ ἄρθρα 1 - 3 τοῦ νόμου 1803/1951, καίτοι περαιτέρω ἐδέξατο, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος εἰς ἑτέρας περιοχὰς τῆς Ἑλλάδος ἐξακολουθεῖ νὰ ἐκμεταλλεύηται ἑτέρας ὁμοειδεῖς ἐκμεταλλεύσεις, ὀρθῶς τὰς διατάξεις ταύτας ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως.

σηγητοῦ Ἀρεοπαγίτου κατὰ τὸν νέον νόμον 3810/1957 περὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου, εἶναι, ἂν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου 1538/1950 εἶναι καὶ ὁ καθορισμὸς ὑποχρεωτικοῦ ὡραρίου ἐργασίας καὶ ἡ καταβλητέα ἀποζημίωσις.

Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου διὰ τὸν ἐν τῇ ἀποφάσει λόγον καλεῖται νὰ ἀποφανθῇ ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου.

(Σχετικαὶ πρὸς τὴν ὑπερωριακὴν ἐργασίαν τῶν ἐν σχέσει ἐργασίας δημοσίου δικαίου τελούντων ὑπαλλήλων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἐν γένει εἶναι αἱ Α. Π. 83/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 244, Α. Π. 89/1958, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 17, 245, καθ' ἃς, βασιζομένας εἰς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 1538/1950, οἱ ἐν σχέσει ἐργασίας δημοσίου δικαίου τελοῦντες μισθωτοὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου δικαιοῦνται τῶν ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ ἀναφερομένων ἀποδοχῶν καὶ ἐν γένει ὠφελημάτων, ἀποκλεισθέντος τοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Ἀστ. Κώδικος δικαιώματος ἀποζημιώσεως).

Ἀρείου Πάγου 291/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Α. Κωστήρης*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Β. Βασιλείου, Δ. Λιακατᾶς, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 15 § 1 τοῦ ρυθμίσαντος τὰς ἀποδοχὰς τῶν ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου νόμου 1538/1950, ὁριζουσῶν ὅτι διὰ β.δ/γμάτων, ἐκδοθησομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, θέλουσι ρυθμισθῇ τὰ τοῦ μισθολογίου τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὁ νομοθέτης ἐξουσιοδότησε τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν, ἵνα αὕτη προβῇ εἰς ρύθμισιν τοῦ μισθολογίου τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ι.Κ.Α., ἤτοι τοῦ καταβλητέου ὑπ' αὐτοῦ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους του μισθοῦ, ὡς ἀνταλλάγματος τῶν παρεχομένων αὐτῷ ὑπηρεσιῶν του μετὰ πάντος σχετικῶς πρὸς τοῦτο ὠφελήματος. Ἡ ἐξουσιοδότησις ὅμως αὕτη, ἔγκυρος κατ' ἀρχὴν οὖσα, ἀλλ' εἰδικὴ καὶ κατ' ἀντικείμενον εἰς τοῦτο καὶ μόνον περιοριζομένη, οὐδαμῶς διελάμβανε καὶ τὴν ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας ρύθμισιν τοῦ ὅλως διαφόρου καὶ ἀνεξαρτήτου τῆς μισθοδοσίας ἀντικειμένου τοῦ ἀφορῶντος τὸν καθορισμὸν ὡραρίου ὑποχρεωτικῆς ἐργασίας τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ τοῦ Ἱδρύματος καὶ τοῦ καταβλητέου εἰς τοῦτο δι' ὑπερωριακὴν πρόσθετον ὑπηρεσίαν του ἀνταλλάγματος, ὅπερ, σαφῶς τοῦ μισθοῦ διαστελλόμενον, ἐν μὲν τῷ ἄρθρῳ 10 τοῦ ὡς ἄνω νόμου 1538/1950 χαρακτηρίζεται ὡς ἀποζημίωσις καὶ ἡ ἀπόληψίς της προϋποθέτει τὴν τήρησιν τῶν ἐν αὐτῷ ἐπιτακτικῶς διαγραφομένων διατυπώσεων (ἔκδοσιν εἰδικοῦ νόμου καὶ κοινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως μὲ λεπτολόγον περιεχόμενον) πρὸς ἀποφυγὴν καταστρατηγήσεως τοῦ νόμου, ἐν δὲ τῷ ἄρθρῳ 8 τοῦ αὐτοῦ νόμου καὶ ἄρθρῳ 659 Ἀστικοῦ Κώδικος χαρακτηρίζεται ὡς πρόσθετος βάσει τοῦ μισθοῦ ἀμοιβή. Ἐπομένως αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 30.3/3.4.1951 β. δ/γματος, ὡς αἱ παράγραφοι 1 καὶ 2 αὐτοῦ ἐτροποποιήθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου, παράγραφοι 8 καὶ 9, τοῦ ἀπὸ 15.2.1952 ὁμοίου διατάγματος καὶ ἄρθρου 3 ἐδ. α' καὶ γ' τοῦ ἀπὸ 11/13.10.1957 β. δ/γματος μετὰ τῶν εἰς ἐκτέλεσιν τούτων ἐκδοθεισῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, πάντων τούτων ἐκδοθέντων βάσει τῆς ὡς ἄνω ἐξουσιοδοτήσεως καὶ δι' ὧν καθορίζεται ὑποχρεωτικὸν ὡράριον ἐργασίας τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς καὶ ἡ καταβλητέα εἰς τοῦτο ἀποζημίωσις διὰ τὴν πραγματοποιηθεῖσαν πέραν τοῦ ὑποχρεωτικοῦ ὡραρίου ἐργασίας ἀπασχόλησίν του, μὴ οὖσαι σύμφωνοι, ἀλλ' ὑπερβαίνουσαι τὰ ὅρια τῆς ὑπὸ τοῦ ἄνω ἄρθρου 15 § 1 τοῦ νόμου 1538/1950 δοθείσης ὑπὸ τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν τοιαύτην ἐξουσιοδοτήσεως, εἶναι ἄκυρος, ἄνευ ἐννόμου τινὸς ἀποτελέσματος καὶ ἀνεφάρμοστος ὑπὸ τῶν Δικαστηρίων. Ὅθεν ὁ περὶ ἐσφαλμένης ἑρμηνείας καὶ ψευδοῦς ἐφαρμογῆς τῶν ἐν λόγῳ διατάξεων ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τελεσιδίκου καταστάσης μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος διὰ τοῦ ἀναιρετηρίου παραίτησιν ἀπὸ τοῦ δικαιώματος τῆς κατ' αὐτῆς ἐφέσεως, τῆς κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἄνω διατάξεων ἀπορριψάσης ὡς μὴ νόμιμον τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, διώκουσαν τὴν ἀποζημίωσίν του παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. δι' ὑπερωριακὴν πραγματοποιηθεῖσαν ἐργασίαν του, ὡς τεχνίτου ξυλουργοῦ αὐτοῦ, θὰ ἔδει νὰ ἀπορριφθῇ, ὡς ὀρθῶς τῆς ἀγωγῆς ἀπορριφθείσης ὑπὸ τῆς ὑπ' αὐτοῦ προσβαλλομένης ἀποφάσεως, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλοίᾳ αἰτιολογίᾳ, διὰ τὸν ἀνωτέρω λόγον τὸν καὶ αὐτεπαγγέλτως ἐξεταζόμενον προτάσει τοῦ εἰσηγητοῦ Ἀρεοπαγίτου, περιληφθείσῃ εἰς τὴν ἔγγραφον εἰσήγησιν αὐτοῦ κατ' ἄρθρον 811 § 4 καὶ 826 § 1 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας (ἄρθρον 7 καὶ 18 τοῦ νόμου 3810/1957). Τῆς ὡς ἄνω ὅμως ἀπορριπτικῆς τῆς ἀναιρέσεως ἀποφάσεως τοῦ Τμήματος τούτου ληφθείσης διὰ πλειοψηφίας μιᾶς ψήφου δέον κατ' ἄρθρον 3 § 3 νόμου 3810/1957 ἡ ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν Ὁλομέλειαν.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΤΩΝ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΔΙΑ ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΣΕΙΣ ΥΠΟ ΙΔΙΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ

Αὐθεντικὴ ἑρμηνεία Νόμων κατ' ἄρθρ. 26 τοῦ Συντάγματος

Ἔννοια τοῦ Νόμου 1254/1949, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν Νόμον 2018/1939.— Αὐθεντικὴ ἑρμηνεία διατάξεως ἄρθρου 1 § 3 Νόμου 1254/1949 περὶ φορτοεκφορτωτῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 9 § 3 τοῦ Ν.Δ. 3789/1957.—Δικαίωμα Νομοθετικῆς Ἐξουσίας, κατ' ἄρθρ. 26 τοῦ Συντάγματος, πρὸς αὐθεντικὴν ἑρμηνείαν ἀσαφῶν ἢ ἀμφιβόλων νομικῶν διατάξεων.— Ἰσχὺς ἄλλως φερομένου ὡς ἑρμηνευτικοῦ Νόμου ὡς νέου Νόμου.— Ἀνεύρεσις ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τῆς προθέσεως τοῦ Νομοθέτου πρὸς νομοθέτησιν μετ' ἀναδρομικῆς δυνάμεως.— Ἔλλειψις τοιαύτης τοῦ ἄρθρου 9 § 3 τοῦ Ν.Δ. 3789/1957, μὴ ὄντος ἑρμηνευτικοῦ, ἀλλὰ νέου Νόμου.

Ἐπικυροῦται ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 53/1958 ἀπόφασις τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδίκου Καλαμῶν. (Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐπελήφθη τῆς ὑποθέσεως, παραπεμφθείσης ἐνώπιον αὐτῆς διὰ κοινοῦ πρακτικοῦ τοῦ Προέδρου καὶ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου κατὰ τὸν νέον νόμον 3810/1957 περὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου).

Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς της (βλέπε καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 414/1953 ἀπόφασιν αὐτῆς, εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 12, 821, καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα, βλέπε καὶ Α.Π. 515/1955, Α' Τμήματος, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 14, 1198, Α. Π. 537/1956, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 15, 1280) ἐπανέρχεται εἰς τὰ δεκτὰ ἤδη γενόμενα ὡς πρὸς τὴν αὐθεντικὴν ἑρμηνείαν τῶν νόμων.

Τὸ φαινόμενον τῆς αὐθεντικῆς ἑρμηνείας μετ' ἀναδρομικῆς δυνάμεως νομοθετικῶν διατάξεων δὲν εἶναι σπάνιον καὶ ἐν τῇ ἐργατικῇ νομοθεσίᾳ, καίτοι δὲν ὑπῆρξαν ἀμφισβητήσεις περὶ τῆς ἐννοίας αὐτῶν, ἐνῷ ἀντιθέτως ὁ ἐργατικὸς Νομοθέτης ἀδρανεῖ καὶ ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει καθημερινὴ διαμάχη περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας ὑφισταμένων νομοθετικῶν διατάξεων, ὡς μᾶς ἐδόθη ἐπανειλημμένως ἡ ἀφορμὴ νὰ σημειώσωμεν.

Ἐπρόκειτο ἤδη περὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 9 § 3 τοῦ ν.δ. 3789/1957. Ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις (ΕΕΔ 16, 1137) μᾶς πληροφορεῖ, ὅτι ἐγεννήθησαν ἀμφισβητήσεις ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῆς νομοθεσίας περὶ φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν, αἵτινες ἐκρίθη ἀπαραίτητον νὰ ἀποσαφηνισθῶσι (σημ. *Συντάξεως*: Λέγει ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις ὅτι ἑρμηνεύονται αὐθεντικῶς «ἀμφισβητήσεις», ἐνῷ θὰ ἔπρεπε νὰ εἴπῃ, ὅτι ἑρμηνεύονται αὐθεντικῶς διατάξεις, ἀφοῦ αἱ ἀμφισβητήσεις διαλύονται μόνον καὶ δὲν ἑρμηνεύονται).

Ἀλλ' αὗται πρέπει νὰ ὑπάρχουν μεταξὺ τῶν δικαστηρίων ἢ τῶν νομικῶν, ὡς ἐκ τοῦ ἀσαφοῦς καὶ ἀμφιβόλου τῆς ἐννοίας τοῦ νόμου (Α.Π. 414/1953, Ὁλομελείας, ἔνθ' ἀνωτ.), ἄλλως ὁ φερόμενος ὡς ἑρμηνευτικὸς νόμος εἶναι νέος νόμος, ὁρίζων περὶ τοῦ μέλλοντος καὶ δὲν ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν, ἐκτὸς ἂν συνάγηται ἐξ αὐτοῦ, ὡς νέου νόμου, ὡς ἠθελημένη ἡ ἀναδρομικὴ δύναμις αὐτοῦ.

(Περὶ τῆς συνταγματικότητος τοῦ ν.δ. 1254/1949 βλέπε Α.Π. 645/1955, εἰσηγητὴς *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΔ 15, 30, Α.Π. 576/1958, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 791, καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα).

Ἀρείου Πάγου 273/1959, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. ***Κ. Καυκᾶς***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Θ. Σταυρόπουλος***
Δικηγόρος ὁ κ. *Π. Ζήσης*

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ὑπ' ἀριθ. 9979/1958 καὶ 10442/1958 ἀποδεικτικῶν ἐπιδόσεως δικαστικοῦ κλητῆρος τῶν ἐν Καλάμαις Πρωτοδικῶν, εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον ἐπεδόθη ἐμπροθέσμως ὑπὸ τῆς ἐπιμεληθείσης τῆς συζητήσεως ἀναιρεσειούσης ἀντίγραφον τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀναιρέσεως μετὰ κλήσεως πρὸς συζήτησιν ταύτης ἐνώπιον τῆς Ὁλομελείας διὰ τὴν ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης ὁρισθεῖσαν δικάσιμον, καθ' ἣν ὁ ἀναιρεσίβλητος δὲν παρέστη, δέον δὲ συμφώνως τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 527 § 2 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 20 νόμου 3810/1957, νὰ χωρήσῃ καὶ ἐν ἀπουσίᾳ τούτου ἡ συζήτησις.

Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 1254/1949 καὶ δὴ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 αὐτοῦ, δι' οὗ ὁρίζεται ἡ ἔννοια τῆς φορτοεκφορτωτικῆς ἐργασίας, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2018/1939, καθ' ἃς δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς κυλινδρομύλους νὰ ἀπασχολῶσιν ἐν τῇ ἐργασίᾳ των πρόσωπα μὴ ἠσφαλισμένα παρὰ τῷ Ταμείῳ Μυλεργατῶν καὶ Τεχνιτῶν Μακαρονοποιῶν, θεσπιζομένης τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως τῶν παρὰ κυλινδρομύλοις ὑπηρετούντων μυλεργατῶν καὶ ὑπαλλήλων καὶ ὁρίζονται οἱ ὅροι τῆς ἐργασίας τῶν μυλεργατῶν καὶ μακαρονοτεχνιτῶν, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἐπὶ φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 1254/1949 καὶ ἐὰν αὗται παρέχωνται εἰς κυλινδρομύλους, τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2018/1939 ἀφορωσῶν εἰς ἐργασίαν καθαρῶς μυλεργάτου ἢ μακαρονοποιοῦ, ἄσχετον πρὸς τὴν τῶν φορτοεκφορτωτῶν. Ὅθεν, δεχθεῖσα ἡ προσβαλλομένη, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα Ἑταιρεία «Κυλινδρόμυλοι Μεσσηνίας» ἐχρησιμοποίησε διὰ καθαρῶς φορ-

τοεκφορτωτικὰς ἐργασίας της ἐργάτας ἰδίους, μὴ ἐφωδιασμένους διὰ βιβλιαρίου ταυτότητος, καὶ ἐφαρμόσασα ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 1254/1949, οὐδαμῶς ἐσφαλε καὶ ἀπορριπτέος, ὡς ἀβάσιμος, ὁ ἐναντίος πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως.

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 § 3 ν.δ. 1254/1949, καθ' ἣν αἱ διατάξεις τῆς περὶ φορτοεκφορτώσεων νομοθεσίας δὲν ἐφαρμόζονται εἰς φορτώσεις ἢ ἐκφορτώσεις ἐντὸς τοῦ περιβόλου τοῦ ἐργοστασίου τῶν εἰς αὐτὸ εἰσαγομένων καὶ ἐξαγομένων εἰδῶν, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία αὕτη ἐξετελεῖτο ἀποδεδειγμένως πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 1254 παρ' ἐργατῶν τῆς ἐπιχειρήσεως (φορτοεκφορτωταὶ αὐλῆς), ἐν ἀντιβολῇ πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 9 § 3 ν.δ. 3789/1957, καθ' ἣν ἡ ἀληθὴς ἔννοια καὶ ἑρμηνεία τῆς ἄνω διατάξεως εἶναι, ὅτι αἱ διατάξεις τῆς περὶ φορτοεκφορτώσεων νομοθεσίας δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὰς φορτοεκφορτώσεις τὰς διεξαγομένας εἰς τοὺς δι' ἕκαστον ἐργοστάσιον καὶ τὰς συνεχομένας ἀποθήκας του ἐντὸς ἢ ἐκτὸς αὐτῶν συνήθεις χώρους φορτοεκφορτώσεων καὶ ἀφορώσας εἴδη ἢ ἐμπορεύματα προοριζόμενα πρὸς εἰσαγωγὴν ἢ ἐξαγωγὴν ἐκ τῶν ἐργοστασίων ἢ τῶν συνεχομένων ἀποθηκῶν των, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία αὕτη ἐξετελεῖτο ἀποδεδειγμένως πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 1254/1949 παρ' ἐργατῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀπασχολουμένων κυρίως εἰς τὰς ὡς ἄνω φορτοεκφορτωτικὰς ἐργασίας, σαφῶς προκύπτει τὸ μὲν ὅτι ἡ ἀρχικὴ διάταξις τοῦ νόμου 1254/1949 ἦτο σαφὴς καὶ ἀναμφίβολος, περιορίζουσα ρητῶς τὴν ἐξαίρεσιν ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου τούτου μόνον εἰς τὰς φορτοεκφορτωτικὰς ἐργασίας τὰς ἐντὸς τοῦ περιβόλου τῶν ἐργοστασίων γινομένας τῶν εἰς αὐτὸ εἰσαγομένων ἢ ἐξαγομένων εἰδῶν, ἤτοι κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τοῦ ὅρου τοῦ περιβόλου τῆς ἄνω διατάξεως εἰς τὰς φορτοεκφορτωτικὰς ἐργασίας ἐντὸς τοῦ περιβάλλοντος τὸ ἐργοστάσιον χώρου (περικλείστου ἢ μή) τοῦ ἀποτελοῦντος μετὰ τοῦ ἐργοστασίου ἑνιαῖον σύνολον, ἐξουσιαζομένου ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τοῦ κυρίου τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐργοστασίου, ὃς ἐπέτρεπε νὰ ἐκτελῶσιν ἴδιοι ἐργάται τοῦ ἐργοστασίου, χαρακτηριζόμενοι ὡς φορτοεκφορτωταὶ αὐλῆς, τὸ δὲ ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 9 § 3 ν.δ. 3789/1957, ἐνῷ δὲν προέβη εἰς ἑρμηνείαν τοῦ ὅρου περιβόλου, ἐπεξέτεινε τὴν μὴ ἐφαρμογὴν καὶ εἰς φορτοεκφορτωτικὰς ἐργασίας διεξαγομένας εἰς τοὺς συνήθεις χώρους φορτοεκφορτώσεων δι' ἕκαστον ἐργοστάσιον καὶ τὰς συνεχομένας ἀποθήκας του, ἔστω καὶ ἐὰν δὲν ἀποτελῶσιν οἱ χῶροι οὗτοι περίβολον τῶν ἐργοστασίων ὑπὸ τὴν δοθεῖσαν ἔννοιαν, ἀλλ' εἶναι δημόσιοι ἢ ἄλλοι κοινόχρηστοι χῶροι, περιορίσασα οὕτω σημαντικῶς τὴν ἔκτασιν τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 1254/1949. Οὕτως ὅμως ἡ διάταξις αὕτη, ἡ ὡς ἑρμηνευτικὴ χαρακτηρισθεῖσα, δὲν εἶναι πράγματι τοιαύτη, ἀλλὰ διάταξις νέον κανόνα δικαίου εἰσάγουσα καὶ ὡς τοιαύτη μὴ ἔχουσα, λόγῳ μόνον τοῦ χαρακτηρισμοῦ της ὡς ἑρμηνευτικῆς, ἀναδρομικὴν δύναμιν, ἅτε ἐκδοθεῖσα ὡς ἑρμηνευτικὴ παρὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ Συντάγματος, δι' ἧς παρέχεται τῇ νομοθετικῇ ἐξουσίᾳ τὸ δικαίωμα τῆς αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τῶν ἀσαφῶν ἢ ἀμφιβόλων νομικῶν διατάξεων. Οὕτω κρίνασα καὶ ἡ προσβαλλομένη ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας νομικὰς διατάξεις, τόσον ὡς πρὸς τὴν δοθεῖσαν ἔννοιαν τοῦ ὅρου περιβόλου τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 § 3 ν.δ. 1254/1949, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὴν ἰδιότητα ὡς μὴ ἑρμηνευτικῆς τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 9 § 3 ν.δ. 3789/1957 καὶ συνεπῶς ἄνευ ἀναδρομικῆς ἰσχύος καὶ ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι οἱ ἀντίθετοι δεύτερος καὶ τέταρτος λόγοι ἀναιρέσεως.

Ἐκ μόνου τοῦ χαρακτηρισμοῦ νόμου τινὸς ὡς ἑρμηνευτικοῦ καὶ μὴ ὄντος καὶ πράγματι τοιούτου, δὲν παρέπεται ἡ ἀναδρομικὴ ἰσχὺς αὐτοῦ, ἀποκειμένου εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἐφαρμόζοντος τὸν νόμον δικαστηρίου νὰ ἀνεύρῃ τὴν ρητὴν ἢ σιωπηρὰν πρόθεσιν τοῦ νομοθέτου εἰς τὸ νὰ δώσῃ ἀναδρομικὴν δύναμιν εἰς τὸν ὡς ἑρμηνευτικὸν μὲν χαρακτηρισθέντα, μὴ ὄντα ὅμως τοιοῦτον, νόμον. Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ διαληφθέντος ἀνωτέρω ἄρθρου 9 § 3 τοῦ ν.δ. 3789/1957, δι' ἧς ἐπεκτείνεται ἡ μὴ ἐφαρμογὴ τοῦ ν.δ. 1254/1949 περὶ φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν καὶ εἰς τὰς ἐν αὐτῷ ὁριζομένας περιπτώσεις, καὶ τοῦ σκοποῦ, εἰς ὃν ἀπέβλεψεν ὁ νομοθέτης, τῆς μειώσεως τοῦ κόστους τῶν ἀγαθῶν, ὡς καθωρίσθη ὑπὸ τοῦ εἰσαγόντος τὴν διάταξιν Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατὰ τὴν συζήτησιν ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ ἐξουσιοδοτήσεως, οὐδαμῶς συνάγεται πρόθεσις τοῦ νομοθέτου, ρητὴ ἢ σιωπηρά, ὅπως εἰς τὸν δι' αὐτῆς θεσπιζόμενον νέον κανόνα δικαίου προσδώσῃ ἀναδρομικὴν δύναμιν καὶ δὴ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 § 3 ν.δ. 1254/1949, ὡς ὀρθῶς περὶ τούτου ἔκρινε καὶ ἡ προσβαλλομένη καὶ ἀπορριπτέος κατ' ἀκολουθίαν ἀποβαίνει ὁ 3ος λόγος ἀναιρέσεως περὶ ἐσφαλμένης ἑρμηνείας καὶ ψευδοῦς ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως ταύτης.

ΑΣΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΞ

ΜΙΣΘΩΣΙΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΑΣΤΙΚΟΝ ΚΩΔΙΚΑ

Καταβολή είθισμένου μισθοῦ, παραγραφή, καταγγελία συμβάσεως

Ἐφαρμογή ἄρθρ. 648, 649, 669 Ἀστικοῦ Κώδικος ἐπί συμβάσεως παροχῆς ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν, τῶν διατάξεων τούτων ἐφαρμοζομένων ἐπί ἀμφοτέρων τῶν συμβάσεων ἐξηρτημένων καί ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν.—Εἰσαγωγή διαφορῶν ἐκ τῆς δευτέρας συμβάσεως κατά τήν τακτικήν διαδικασίαν.—Ἐφαρμογή ἄρθρ. 722 Ἀστικοῦ Κώδικος περί ἐντολῆς καί ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας.—Διακοπή παραγραφῆς κατ' ἄρθρ. 261, 263 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Καταβολή εἰθισμένου μισθοῦ κατ' ἄρθρ. 649 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἐπίδοσις δικογράφων ἐπί διαδίκων διατριβόντων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ.—Ἐπίδοσις κατασχετικῆς ἐκθέσεως.—Κατάσχεσις ἀκινήτου.—Μή διαγραφή ἐνσήμων καί συνέπειαι.

Ἐπί πλειόνων τοῦ ἑνός καί ἐνδιαφερόντων ζητημάτων ἀπησχολήθη ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

Προσεβλήθη δι' ἐφέσεως μετά τῶν ἄλλων δύο ἡ ὑπ' ἀριθ. 15576/1957 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (εἰσηγητής *Δ. Κανελλόπουλος*, ΕΕΔ 17, 87), ἡ ὁποία εἶχε δεχθῆ ἐφαρμογήν τοῦ ἄρθρ. 648 Α.Κ. καί ἄρθρ. 669 Α.Κ. ἐπί συμβάσεως μισθώσεως ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν, τῶν ἐξ αὐτῆς διαφορῶν ὑπαγομένων εἰς τήν τακτικήν διαδικασίαν (Α.Π. 578/1958, εἰσηγητής *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 795, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13491/1958, εἰσηγητής *Σ. Καραβανάσης*, ΕΕΔ 17, 1261).

Ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 17, 86) ποῖαι ὑπάρχουν θεωρητικαί γνῶμαι ὡς πρός τό τίνας συμβάσεις καλύπτει ὁ Ἀστικός Κῶδιξ.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου, συμφωνοῦσα κατά τοῦτο καί πρός τήν γνώμην τῶν κατωτέρων δικαστηρίων (βλέπε παραπομπάς εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 86 ἑπ., ΕΕΔ 17, 1260), ἠκολούθησε τήν ἰσχυρῶς ὑποστηριζομένην ἐν τῇ θεωρίᾳ ἄποψιν ὅτι τά ἄρθρα 648 ἑπ. τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καλύπτουν καί τήν σύμβασιν περί παροχῆς ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν (βλέπε παραπομπάς εἰς θεωρίαν εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 86 ἑπ.).

Τό Ἐφετεῖον, μή ὑποκειμένης συμφωνίας περί ὡρισμένου μισθοῦ, ἐφαρμόζει τό ἄρθρον 649 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος διά τήν ἐξεύρεσιν αὐτοῦ (βλέπε καί Α. Π. 480/1956, εἰσηγητής *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 15, 1173 καί τά αὐτόθι σημειούμενα μετά παραπομπῶν εἰς θεωρίαν καί νομολογίαν).

Μή γενομένης ἐμπροθέσμου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατά τό ἄρθρ. 669 Α.Κ., ὑποκειμένης τοιαύτης ἀορίστου χρόνου, ἐπιδικάζει τόν μισθόν τῶν 15 ἡμερῶν ἀκύρου οὔσης τῆς καταγγελίας κατά τήν ἔννοιαν τοῦ ἄνω ἄρθρου (*Κ. Τριανταφυλλόπουλος*, Εἰσηγητ. Ἔκθεσις Προσαρτ. Συμβάσεως Ἐργασίας, ΕΕΔ 1, 906, ὁ αὐτός, Αἰτιολ. Ἔκθεσις Προσαρτ. Συμβάσεως Ἐργασίας Α. Κ., ΕΕΔ 9, 471, *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Εἰδικ. ὑπ' ἄρθρον 669 Ἀστ. Κώδικος, *Π. Ζέπος*, Β' σελ. 377, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6066/1954, εἰσηγητής *Ι. Ντεγιάννης*, ΕΕΔ 13, 1149 καί λοιπή νομολογία).

Ἡ προδικαστική ὑπ' ἀριθ. 15576/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἡ ὁποία ἀνεκλήθη ὡς πρός τοῦτο ὑπό τῆς ἐπακολουθησάσης ὁριστικῆς, εἶχε δεχθῆ, ὅτι ἡ ἀξίωσις μισθῶν τῶν ἐτῶν 1950 καί 1951 εἶχε, παρελθούσης πενταετίας, κατ' ἄρθρον 250 § 17 Ἀστ. Κώδικος, παραγραφῆ, καίτοι ὁ μισθωτός εἶχεν ἐγείρει ἀπό 21.6.1955 ἀγωγήν ἐνώπιον τοῦ Ἐργατοδίκου Ἀθηνῶν, μέ τήν αἰτιολογίαν ὅτι ἐπρόκειτο περί ἀγωγῆς, ἡ ὁποία δέν ἐστηρίζετο εἰς τήν αὐτήν ἱστορικήν καί νομικήν αἰτίαν.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου δέχεται τό ἀντίθετον, βασισθεῖσα εἰς τό ἔχον ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν ἄρθρον 263 τοῦ Ἀστ. Κώδικος (περί τῆς ἐννοίας τον βλέπε *Γ. Κώστα*, Ἀποσβεστικαί παραγραφαί καί προθεσμίαι, ἔκδ. 1958, σελ. 57 ἑπ., Α.Π. 80/1955, εἰσηγητής *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 14, 361).

Ἐφετείου Ἀθηνῶν 1011/1959

Πρόεδρος ὁ κ. *Δ. Στιβαρός*
Εἰσηγητής ὁ Ἐφέτης κ. *Π. Πατῆς*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Β. Βασιλείου, Μ. Σανταντώνιος

Αἱ ὑπό κρίσιν ἐφέσεις τῶν ἑκατέρωθεν διαδίκων μερῶν, προσηκόντως καί ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσαι, κατά τῆς ὑπ' ἀριθ. 19462/1958 ὁριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν καί τῶν συνεκκαλουμένων ταύτῃ ὑπ' ἀριθ. 15576/1957, 5428/1958 καί 12566/1958 προδικαστικῶν, τύποις δεκταί εἰσί καί συνεκδικαστέαι λόγῳ συναφείας τυγχάνουσιν.

Ἐν τῇ ὑπό κρίσιν ἀγωγῇ, ἐφ' ἧς ἐξεδόθησαν αἱ προσβαλλόμεναι ἀποφάσεις, ὁ ἐνάγων ἐκθέτει, ὅτι οἱ ἐναγόμενοι καί ἡ κατά τήν 30.8.1950 ἀποβιώσασα καί ὑπό τούτων κληρονομηθεῖσα μήτηρ των ἐν Ἀθήναις τόν Ὀκτώβριον 1947 τῷ ἀνέθεσαν ἐπί μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ καί δι' ἀόριστον χρόνον τήν διαχείρισιν καί διεξαγωγήν τῶν ὑποθέσεών των ἐν Ἑλλάδι καί ἰδίᾳ τήν διαχείρισιν τῆς ἐν Ζακύνθῳ ἀκινήτου περιουσίας αὐτῶν καί ὅτι διά τήν ἐκπροσώπησιν αὐτῶν ἐναντι τῶν τρίτων τῷ ἐχορήγησαν σχετικήν πληρεξουσιότητα, τήν ὁποίαν ἀνεκάλεσαν τήν 24.1.1955. Ἐν συνεχείᾳ ὁ ἐνάγων ἐκθέτει, ὅτι οἱ ἐναγόμενοι τῷ καθυστεροῦσι α) τήν συμφωνηθεῖσαν ἐκ δραχμῶν 3.000 μηνιαίως ἀμοιβήν διά τήν κατά τά ἀνωτέρω ἀπασχόλησίν του κατά τό ἀπό 1.1.1949

μέχρις 24.1.1955 χρονικόν διάστημα, ἄλλως τὴν εἰθισμένην ἐκ δραχμῶν 3.000 μηνιαίως ἀντιμισθίαν, β) τὴν ὀφειλομένην ἀποζημίωσίν του 15 ἡμερῶν λόγῳ καταγγελίας τῆς περὶ ἧς πρόκειται συμβάσεως καὶ γ) τῷ καθυστεροῦσι 4.000 δραχμάς, ἃς ἐδαπάνησε κατὰ τὴν γενομένην τὴν 3.1.1955 μετάβασίν του εἰς Ζάκυνθον καὶ παραμονήν του ἐκεῖσε ἐπὶ 15θήμερον, ὡς καὶ 993 δραχμάς, ἃς κατέβαλεν ἐξ ἰδίων του διὰ λογαριασμόν των εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον Ζακύνθου διὰ φόρους κληρονομίας. Αἰτεῖται δὲ τὴν σύμμετρον κατοψήφισιν τῶν ἐναγομένων εἰς τὴν πρὸς αὐτὸν (ἐνάγοντα) καταβολὴν τῶν ἀνωτέρω ποσῶν.

Οὕτως ἱστορουμένη ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ νόμῳ βάσιμος ἐστίν, ἐρειδομένη κατὰ τὴν πρώτην βάσιν της ἐπὶ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 648 καὶ ἑπ. Ἀστικοῦ Κώδικος, καθόσον κατὰ τὰ ἐν αὐτῇ ἐκτιθέμενα πραγματικὰ περιστατικὰ πρόκειται περὶ συμβάσεως μισθώσεως ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν, καταλαμβανομένης ὑπὸ τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (*Ζέπου*, Ἐνοχ. Δίκαιον 2-II σελ. 342, A. Nikisch, παράγρ. 16α, *Βάλληνδα*, Ἐνοχ. Δίκαιον ὑπ' ἄρθρ. 648 Ἀστικοῦ Κώδικος, *Ι. Καποδίστρια*, ΕρμΑΚ. Εἰσαγ. ἄρθρα 648 - 680, ἀριθ. 29 - 30), κατὰ τὴν ἑτέραν αὐτῆς βάσιν στηριζομένη ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 669 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἔχοντος ἐφαρμογὴν ἐπὶ ἀμφοτέρων τῶν συμβάσεων, ἤτοι τῆς τε συμβάσεως παροχῆς ἐξηρτημένων ὑπηρεσιῶν, ὡς καὶ τῆς παροχῆς ἀνεξαρτήτων τοιούτων, ὡς ἐν προκειμένῳ (*Καποδίστρια*, ΕρμΑΚ. Εἰσαγ. ἄρθρ. 648 - 680, ἀριθ. 32α) καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν βάσιν της θεμελιουμένη ἐπὶ τῶν διατάξεων περὶ ἐντολῆς (Α.Κ. ἄρθρον 722), ἀναλόγως ἐφαρμοζομένων, τοῦτο μὲν ἐκ τῆς ὁμοιότητος ἀμφοτέρων τῶν συμβάσεων, τοῦτο δὲ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως (ἄρθρ. 200 καὶ 288 Ἀστικοῦ Κώδικος, *Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Δίκαιον ὑπ' ἄρθρ. 649, σελ. 396, σημ. 9, *Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ τόμ. III Εἰσαγ. ἄρθρ. 648 - 680, ἀριθ. 75 - 76). Ἀρμοδίως δὲ εἰσήχθη αὕτη πρὸς ἐκδίκασιν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὄντος ἁρμοδίου πρὸς τοῦτο, ἐφ' ὅσον ἡ δι' αὐτῆς καταγομένη ἀξίωσις δὲν πηγάζει ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας δυνάμει συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὅτε θὰ ἦτο ἁρμόδιος πρὸς ἐκδίκασιν ὁ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' «περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἐργατῶν διαφορῶν» Πρωτοδίκης, ἀλλὰ ἐκ τῆς συμβάσεως παροχῆς ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν καὶ τῆς ἐντολῆς (Α.Π. 93/1948, ΕΕΔ τόμ. Ζ' 256, Α.Π. 365/1949, ΕΕΝ ιζ' 159, Α.Π. 126/1950, Ἀρχ. Νομ. 101, Α.Π. 10/1953, Ἀρχ. Νομ. 205), ἀπορριπτέοι δὲ τυγχάνουσιν οἱ ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου νομικῆς ἐκδοχῆς ἐρειδόμενοι λόγοι ἐφέσεως τῶν ἐκκαλούντων ἐναγομένων ὡς μὴ νόμιμοι.

Τὸ διὰ τῆς ἐφέσεως ἀγόμενον παράπονον καὶ διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεων τῶν ἐκκαλούντων - ἐναγομένων ἀναπτυσσόμενον ὅτι ἐσφαλμένως αἱ συνεκκαλούμεναι ἀποφάσεις σιγῇ παρῆλθον, ἀπορριψασαι οὕτω τὸν πρωτοδίκως προταθέντα ἰσχυρισμὸν των περὶ δεδικασμένου, προκύπτοντος ἐκ τῆς ἐπικαλουμένης καὶ προσαγομένης ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ ὑπ' ἀριθ. 12509/1957 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἐπικυρωσάσης τὴν ὑπ' ἀριθ. 3870/1955 ἀπόφασιν τοῦ Ἐργατοδίκου Ἀθηνῶν, ἐνῷ ἔδει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἔνστασίς των καὶ ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ λόγῳ συνδρομῆς τῶν ὅρων ἄρθρου 274 Πολιτικῆς Δικονομίας περὶ δεδικασμένου, ἤτοι ταυτότητος προσώπου, νομικῆς αἰτίας καὶ διαφορᾶς, εἶναι ἀπορριπτέον ὡς μὴ νόμιμον, καθόσον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ρηθείσης ὑπ' ἀριθ. 1.2599/1957 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἡ ἐνώπιον τοῦ Ἐργατοδικείου ἐνεργηθεῖσα ἀγωγὴ ἀπερρίφθη δι' ἔλλειψιν διαδικαστικῆς προϋποθέσεως τῆς δίκης, οἵα τυγχάνει ἡ καθ' ὕλην ἁρμοδιότης τοῦ δικαστηρίου, ὅπερ κρίναν ὅτι δὲν ἀπεδείχθη σχέσις ἐξηρτημένης ἐργασίας, περὶ ἧς τὸ ἄρθρον 1 νόμου ΓΨΟΔ', ἔχον μόνον ἁρμοδιότητα νὰ ἐκκαλῇ, περιωρίσθη εἰς ἀπόρριψιν τῆς ἀνωγῆς ἐκείνης, καὶ συνεπῶς δὲν ἀποτελεῖ δεδικασμένον (*Χ. Πράτσικα*, Τὸ δεδικασμένον § 5, σελ. 42, *Βάλληνδα*, Γεν. Ἀρχ. Ἀστ. Κώδ. ὑπ' ἄρθρ. 263 Ἀστικοῦ Κώδικος, σελ. 172)

Κατὰ τὸ ἄρθρον 340 Ἀστικοῦ Κώδικος ὁ ὀφειλέτης ληξιπροθέσμου παροχῆς καθίσταται ὑπερήμερος, ἐὰν ἐχώρησε δικαστικὴ ἢ ἐξώδικος ὄχλησις τοῦ δανειστοῦ. Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ὡς ἄνω διατάξεως ἡ ὄχλησις δύναται νὰ εἶναι δικαστικὴ ἢ ἐξώδικος. Ὡς ἐξώδικος ὄχλησις δύναται νὰ ληφθῇ καὶ ἡ ἔγερσις προηγουμένης ἀγωγῆς, ἥτις ἀπερρίφθη διὰ λόγους μὴ οὐσιαστικούς (*Εὐκλ.* παράγρ. 163, σημ. 14, *Μπαλῆς*, Ἐνοχ. Δίκ. παράγρ. 54, ἀριθ. 1, σελ. 207 - 208, *Γαζῆς*, ΕρμΑΚ 2, 11α ὑπ' ἄρθρον 340, ἀριθ. 2, Α.Π. 39/1930, Θέμ. ΜΑ' 509). Κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω ὀρθῶς ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ὑπ' ἀριθ. 19462/1958 ὁριστικῆς ἀποφάσεως καὶ τῆς συνεκκαλουμένης ταύτῃ ὑπ' ἀριθ. 12566/1958 προδικαστικῆς ἀνακαλεσάσης τὴν προεκδοθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 15576/1957 συνεκκαλουμένην προδικαστικήν, ἐκρίθη ὡς νόμιμον τὸ αἴτημα τῆς ἀγωγῆς περὶ ἐπιδικάσεως τόκων ἀπὸ τῆς 30 Ἰουνίου 1955, ἀφοῦ οἱ ἐκκαλοῦντες - ἐναγόμενοι, ὀχληθέντες τὴν 21.6.1955 διὰ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἐνώπιον τοῦ Ἐργατοδικείου Ἀθηνῶν ἀγωγῆς τοῦ ἐνάγοντος, κατέστησαν ἔκτοτε ὑπερήμεροι περὶ τὴν ὀφειλομένην ὑπ' αὐτῶν παροχήν, ὑποχρεούμενοι ὅπως καταβάλωσιν ἔκτοτε, κατὰ τὸ ἄρθρον 345 Ἀστικοῦ Κώδικος, τόκους ὑπερημερίας, δι' ὃ ἀπορριπτέος τυγχάνει ὁ σχετικὸς λόγος ἐφέσεως τῶν ἐκκαλούντων - ἐναγομένων ὡς μὴ νόμιμος.

Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 261 καὶ 263 Ἀστικοῦ Κώδικος ἡ παραγραφὴ διακόπτεται διὰ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς. Πᾶσα παραγραφὴ διακοπεῖσα διὰ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς λογίζεται μὴ διακοπεῖσα, ἐὰν ἡ ἀγωγὴ ἀπορριφθῇ διὰ λόγους μὴ οὐσιαστικούς. Ἐὰν ὅμως ὁ δικαιοῦχος ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἐπανεγείρῃ τὴν ἀγωγήν, ἡ παραγραφὴ λογίζεται διακοπεῖσα ἀπὸ τῆς προηγουμένης ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς. Ἐξ ἄλλου ὡς ἐπανέγερσις τῆς ἀγωγῆς νοεῖται προφανῶς ἡ ἔγερσις νέας ἀγωγῆς, στηριζομένης ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἱστορικῆς

καὶ νομικῆς βάσεως, ὡς ἀπόρριψις δὲ τῆς ἀγωγῆς διὰ λόγους μὴ οὐσιαστικοὺς νοεῖται ἡ ἀπόρριψις διὰ λόγους μὴ ἀναγομένους εἰς τὸ ὑποστατὸν τῆς ἀξιώσεως, ἀλλὰ εἰς δικονομικούς, ἤτοι δι' ἔλλειψιν τινὸς τῶν διαδικαστικῶν προϋποθέσεων τῆς δίκης, ἐν αἷς περιλαμβάνεται καὶ ἡ περίπτωσις τῆς ἀναρμοδιότητος (*Ι. Ροΐλου*, Περὶ ἀποσβεστικῆς παραγραφῆς τῶν ἀξιώσεων § 65 σελ. 247, *Βάλληνδα*, Γεν. Ἀρχαὶ Ἀστ. Κώδικος, ὑπ' ἄρθρ. 263, σελ. 172). Ἐν προκειμένῳ ἡ ἀπὸ 21 Ἰουνίου 1955 ἔκθεσις ἐργατικῆς διαφορᾶς ἐνώπιον τοῦ Ἐργατοδίκου Ἀθηνῶν, θεμελιουμένη ἐπὶ τῆς συμβάσεως παροχῆς ἐξηρτημένων ὑπηρεσιῶν, καὶ ὑπὸ κρίσιν τοιαύτη, ἐρειδομένη ἐπὶ συμβάσεως παροχῆς ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν, ἐρείδονται ἐπὶ τῆς αὐτῆς γενικωτέρας συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας καὶ ἔχουσι κοινὴν τὴν προέλευσιν. Ὡς ἐκ τούτου ἐπὶ ἀμφοτέρων, ἀναφορικῶς πρὸς τὸν ὀφειλόμενον μισθόν, ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 648 Α.Κ. καὶ ἑπόμ. (Ἰδε *Nikisch*, ἑλλην. μετ. παράγραφος 16 II, *Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ 2, III ὑπ' ἄρθρ. 648 - 680, ἀριθ. 52). Καὶ ναὶ μὲν ἡ πρώτη τῶν ἀγωγῶν ἀπερρίφθη τελεσιδίκως δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 12598/1957 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, δικάσαντος εἰς δεύτερον βαθμόν, πλὴν ὅμως ἡ τοιαύτη ἀπόρριψις ἐγένετο, ὡς ἐκ τῶν σκέψεων τῆς ρηθείσης ἀποφάσεως προκύπτει, δι' ἔλλειψιν διαδικαστικῆς προϋποθέσεως τῆς δίκης, οἷα τυγχάνει, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, καὶ ἡ καθ' ὕλην ἀρμοδιότης τοῦ δικαστηρίου, ὅπερ κρῖναν ὅτι δὲν ἀπεδείχθη σχέσεις ἐξηρτημένης ἐργασίας, περὶ ἧς κατὰ τὸ ἄρθρ. 1 νόμου ΓΩΟΔ' εἶχε μόνον ἁρμοδιότητα νὰ δικάσῃ, περιωρίσθη εἰς ἀπόρριψιν τῆς ἀγωγῆς, ἐντὸς δὲ ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς τοιαύτης τελεσιδίκου ἀποφάσεως ἠγέρθη ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή. Συνεπῶς τοῖς ἄνω ὀρθῶς ὑπὸ τῆς συνεκκαλουμένης ὑπ' ἀριθ. 12566/1958 προδικαστικῆς ἀποφάσεως, ἀνακαλεσάσης ἐν μέρει τὴν ὑπ' ἀριθ. 15576/1957 προδικαστικὴν ἀπόφασιν, ἐκρίθη, ὅτι δὲν ὑπέκυψαν εἰς παραγραφὴν αἱ ἀξιώσεις τοῦ ἐνάγοντος τῶν ἐτῶν 1950 καὶ 1951, δι' ἃς ἡ παραγραφὴ διεκόπη διὰ τῆς ἐγέρσεως τὴν 21.6.1955 ἐνώπιον τοῦ Ἐργατοδίκου Ἀθηνῶν, τῆς σχετικῆς ἀγωγῆς τοῦ ἐνάγοντος καὶ τῆς ἐπακολουθησάσης ἐγέρσεως τῆς ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἱστορικῆς καὶ νομικῆς βάσεως (αἰτίας) στηριζομένης ὑπὸ κρίσιν τοιαύτης ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς τελεσιδίκου ἀπορρίψεως τῆς πρώτης διὰ διαδικαστικοὺς λόγους. Ὀρθῶς δὲ ἐπίσης ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς συνεκκαλουμένης ὁριστικῆς ἡ ὑποβληθεῖσα εὐχὴ ἀνακλήσεως τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 12566/1958 προδικαστικῆς ἀποφάσεως, ἀπορριπτέος δὲ ἐστὶν ὁ ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου νομικῆς ἐκδοχῆς ἐρειδόμενος λόγος ἐφέσεως τῶν ἐκκαλούντων - ἐναγομένων ὡς μὴ νόμιμος.

Ὁ λόγος ἐφέσεως τῶν ἐκκαλούντων - ἐναγομένων ὅτι παρὰ τὸν νόμον αἱ συνεκκαλούμεναι ὑπ' ἀριθ. 15576/1957, 12566/1958 καὶ 19462/1958 ἀποφάσεις σιγῇ παρῆλθον τὴν προβληθεῖσαν ἔνστασιν τῆς παραγραφῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 2 νόμου ΓΥΛΓ' εἶναι ἀπορριπτέος ὡς μὴ νόμιμος, διότι κατ' ἄρθρον 17 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου Α.Κ. ὁ ρηθεὶς νόμος κατηργήθη ρητῶς.

Αἱ κατὰ τῶν συνεκκαλουμένων ὑπ' ἀριθ. 12566/1958 καὶ 19462/1958 ἀποφάσεων φερόμεναι αἰτιάσεις, ὅτι παρὰ τὸν νόμον αὗται σιγῇ ἀπέρριψαν τὴν προταθεῖσαν ἔνστασίν των περὶ ἀκυρότητος τῆς διαδικασίας ἐξετάσεως τῶν μαρτύρων, ἐνῷ συνέτρεχε πρὸς τοῦτο νόμιμος περίπτωσις παραδοχῆς της ἐκ τοῦ λόγου ὅτι δὲν διεγράφησαν τὰ ἐπικολληθέντα ἐν τῇ γνωστοποιήσει ἔνσημα, εἶναι ἀπορριπτέαι ὡς μὴ νόμιμοι, καθόσον κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 33 καὶ 51 τοῦ ἀπὸ 29.7.1931 προεδρικοῦ διατάγματος, ὡς τοῦτο μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη, οὐδεμία προκύπτει ἀκυρότης τοῦ ἐγγράφου τῆς γνωστοποιήσεως μαρτύρων κατὰ τὰς ὡς ἄνω διατάξεις ἐκ τῆς μὴ κατὰ νόμιμον τρόπον διαγραφῆς τῶν ἐπικολληθέντων κινητῶν ἐνσήμων (Α.Π. 76/30, Θ. ΜΑ' 565, Ε.Α. 623/1951, ΕΕΝ ΙΗ' 716, Ε.Π. 30/1957, ΝοΒ τ. 5ος 765).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 336 Πολ. Δικ. ἡ ἐξέτασις μάρτυρος παρουσίᾳ ἑτέρων μαρτύρων εἶναι ἄκυρος, ἐφόσον ἐπῆλθε βλάβη μὴ δυναμένη ἄλλως νὰ ἐπανορθωθῇ ἢ διὰ τῆς ἀκυρώσεως (Α.Π. 492/1934, Θ. ΜΣΤ' 167, Ε.Α. 1480/1943, ΕΕΝ Ε. 12, 217). Τούτοις συνεπῶς ὀρθῶς ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ὑπ' ἀριθ. 19462/1958 ἀριστικῆς ἀποφάσεως ἀπερρίφθη ἡ προταθεῖσα ἔνστασις τῶν ἐκκαλούντων - ἐναγομένων περὶ ἀκυρότητος τῆς καταθέσεως τοῦ μάρτυρος τοῦ ἐνάγοντος ὡς ἐξετασθέντος τούτου παρουσίᾳ τῶν ἑτέρων δύο μαρτύρων, ἐφ' ὅσον οὐδεμίαν συγκεκριμένην βλάβην ἐπεκαλέσθησαν, οὐδὲ ἐπικαλοῦνται οἱ ἐκκαλοῦντες - ἐνανόμενοι, οὐδὲ ἄλλωστε διαβλέπει τοιαύτην τὸ δικαστήριον, καὶ ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων λόγος ἐφέσεως τῶν ἐκκαλούντων εἶναι ἀπορριπτέος ὡς μὴ βάσιμος.

Ἀπεδείχθησαν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, τὰ κάτωθι πραγματικὰ περιστατικά: Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1945 ὁ πατὴρ τῶν ἐκκαλούντων - ἐναγομένων, κάτοικος Μαγιόρκας Ἱσπανίας, ἀνέθεσεν εἰς τὸν ἐνάγοντα, διαμένοντα ἐν Ἀθήναις, δι' ἀόριστον χρόνον τὴν διαχείρισιν ἐν γένει τῆς ἐν τῇ πόλει Ζακύνθου καὶ νήσῳ Ζακύνθῳ κειμένης ἀκινήτου περιουσίας του, ἀποτελουμένης ἐκ τριῶν ἀστικῶν ἀκινήτων ἐντὸς τῆς πόλεως καὶ δύο ἐλαιοπεριβόλων, περιεχόντων περὶ τὰ 900 ἐλαιόδενδρα, ἀμπέλων, χέρσων ἀγρῶν καὶ δασωδῶν ἐκτάσεων, ὡς καὶ τὴν διεξαγωγὴν διαφόρων ἄλλων ὑποθέσεών του ἐν Ἑλλάδι. Ἔκτοτε ὁ ἐνάγων, ὁ ὁποῖος ἦτο ἀνώτερος δημόσιος ὑπάλληλος, ὑπηρετῶν κατ' ἀρχὰς ὡς οἰκονομικὸς ἐπιθεωρητὴς καὶ μετέπειτα ὡς ἐπιθεωρητὴς τελωνείων, διεχειρίζετο τὴν περιουσίαν ταύτην τοῦ Ι.Τ**, λαμβάνων ἀνάλογον ἀντιμισθίαν συνεχῶς μέχρι τοῦ θανάτου του, ἐπισυμβάντος τὸ ἔτος 1947. Λυθείσης τῆς μεταξὺ τοῦ ἐνάγοντος καὶ τοῦ ἀποβιώσαντος συμβάσεως, οἱ κληρονόμοι τούτου ἦλθον εἰς νέαν συμφωνίαν κατὰ μῆνα Δεκέμβριον 1947 μετὰ τοῦ ἐνάγοντος

δι' ἧς ὁ τελευταῖος ἀνέλαβεν ἐπ' ἀόριστον ἐπίσης χρόνον ἐπ' ἀμοιβῇ νὰ παρέχῃ τὰς ὑπηρεσίας του εἰς αὐτούς, διαχειριζόμενος τὴν ἀνωτέρω ἀκίνητον κληρονομιαίαν περιουσίαν των καὶ περατώνων ἢ διεξάγων ἄλλας ἀτομικάς των ὑποθέσεις εἰς Ἀθήνας. Ἡ διαχείρισις αὕτη κατὰ τὴν σύμβασιν θὰ ἐγίνετο κατὰ τὸ δοκοῦν τῷ ἐνάγοντι, τουτέστι κατὰ τὴν ἰδίαν του ἀναπτυσσομένην πρωτοβουλίαν, ἄνευ τινὸς ἐξαρτήσεως αὐτοῦ ἐκ τῶν ἰδιοκτητῶν, καθόσον οὗτος ἦτο ἐλεύθερος νὰ διεξάγῃ τὰς ὑποθέσεις ἄνευ ὁδηγιῶν καὶ ἐλέγχου ἢ ἐπιτηρήσεώς του. Οὕτω μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν ἀνωτέρω ἰδιοκτητῶν κατηρτίσθη σύμβασις παροχῆς ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν, διεπομένη, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ὑπὸ τῶν περὶ μισθώσεως ἐργασίας διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἀπεδείχθη, ὅτι μεταξὺ τῶν διαδίκων συνεφωνήθη μὲν ἡ καταβολὴ εἰς τὸν ἐνάγοντα μισθοῦ διὰ τὴν παροχὴν ὑπ' αὐτοῦ τῶν ἀνωτέρω ὑπηρεσιῶν του, δὲν ὡρίσθη ὅμως οὔτε ρητῶς, οὔτε σιωπηρῶς, τὸ ποσὸν τοῦ μισθοῦ καὶ συνεπῶς ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 653 Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ καταβολῆς τοῦ εἰθισμένου μισθοῦ (*Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Δίκ., ὑπ' ἄρθρ. 653 § 2, σ. 308, *Τούση*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σ. 128, σημ. 9, *Καποδίστρια*, ΕρμΑΚ 2, ΙΙΙ ὑπ' ἄρθρ. 653, ἀριθ. 21). Κατὰ τὴν ἔννοιαν δὲ τοῦ διαληφθέντος ἄρθρου 653 εἰθισμένος μισθὸς εἶναι ὁ συνήθης τοιοῦτος μισθός, ἢ ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον καταβάλλουσιν ἄλλοι μισθωταὶ δι' ὁμοίας ἐργασίας, πρὸς ὁμοίους ἐκμισθωτὰς ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας καὶ ἐν τῇ αὐτῇ περιοχῇ *Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Δίκ. τ. 1 ὑπ' ἄρθρον 653 § 2 σ. 308, *Τούση*, Ἐργατ. Δίκαιον, τ. 1 σελ. 128, σημ. 9, *Καποδίστρια*, ΕρμΑΚ 2, ΙΙΙ ὑπ' ἄρθρ. 653, ἀριθ. 21, Α.Π. 480/1956, ΕΕΔ τ. ΙΕ', σελ. 1173). Εἰς περίπτωσιν δὲ καθ' ἣν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξευρεθῇ τὸ ποσὸν βάσει τῶν ἀνωτέρω προϋποθέσεων ἐκ τοῦ λόγου ὅτι δὲν παρέχονται ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ ὑπὸ ἄλλων καὶ ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας τῆς αὐτῆς ποιότητος ἐργασίαι, τότε τὸ ποσὸν τοῦ μισθοῦ θὰ ὁρισθῇ ὑπὸ τοῦ παρέχοντος τὴν ἐργασίαν ἐκμισθωτοῦ συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 371 Ἀστικοῦ Κώδικος (*Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Δίκ. τ. 1, ὑπ' ἄρθρον 655 Ἀστικοῦ Κώδικος παράγρ. 2, σελ. 308).

Ἐκ τοῦ συνόλου τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ ἀπεδείχθη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι ἡ συνήθης καταβαλλομένη ἀμοιβή, ἐν ὄψει τῆς προσφερομένης ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος εἰς Ζάκυνθον καὶ Ἀθήνας ὑπηρεσίας, ὑφ' ἃς ἐξετέθη συνθήκας, τῆς μεγάλης ἐκτάσεως τῆς ἀκινήτου περιουσίας καὶ τῆς ἀξιολόγου ἀξίας αὐτῆς καὶ ἀποδοτικότητος, ἦτο, ἐν σχέσει πρὸς ἄλλους παρέχοντας τὴν αὐτὴν ἐργασίαν ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, ὁ εἰθισμένος μισθὸς δραχ. 1.000 κατὰ μῆνα μέχρι τοῦ Μαρτίου 1953 καὶ 1250 δραχμῶν διὰ τὸν μετέπειτα χρόνον μέχρι τῆς 24 Ἰανουαρίου 1955. Τὰ ὑπὸ τῶν μαρτύρων τοῦ ἐνάγοντος κατατιθέμενα ὅτι ἡ ὁμοιβὴ τοῦ ἐνάγοντος καθ' ὅλην τὴν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένην χρονικὴν διάρκειαν τῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του ἀνέρχεται εἰς 3.000 δραχμὰς κατὰ μῆνα κρίνονται ὑπερβολικὰ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου.

Ἀπεδείχθη, ὅτι οἱ ἐναγόμενοι κατήγγειλαν τὴν ὡς ἄνω σύμβασιν ἐργασίας ἄνευ προειδοποιήσεως τὴν 24 Ἰανουαρίου 1955 καὶ ὅτι ὁ ἐνάγων κατέβαλεν ἐξ ἰδίων του κατόπιν ἐντολῆς τῶν ἐναγομένων τὴν 20 Ἰανουαρίου 1955 : 1) εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον 993 δραχ. διὰ τμῆμα φόρου κληρονομίας τῆς ἀποβιωσάσης μητρὸς τῶν ἐναγομένων, 2) διὰ δαπάνας μεταβάσεώς του τὴν 5ην Ἰανουαρίου 1955 εἰς Ζάκυνθον καὶ παραμονῆς του ἐκεῖ ἐπὶ 10ήμερον διὰ τακτοποίησιν φόρου κληρονομίας τῆς ἀποβιωσάσης μητρός των, δρχ. 500 δι' ἄδειαν εἰσιτηρίου μετ' ἐπιστροφῆς, 1.000 δραχμὰς διὰ παραμονήν του εἰς ξενοδοχεῖον καὶ δραχ. 1.000 δι' ἔξοδα διατροφῆς του, ἤτοι συνολικῶς 3.493 δρχ. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων κατ' ὀρθὴν ἐκτίμησιν τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ ἐγένετο ἐν μέρει δεκτὴ κατ' οὐσίαν ἡ ἀγωγὴ κατὰ τὴν βάσιν της τὴν ἐρειδομένην ἐπὶ τῶν διατάξεων τῆς ἐντολῆς (ἄρθρον 722 Ἀστ. Κώδικος). Ὡσαύτως ὀρθῶς ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ὁριστικῆς ἀποφάσεως ἐπεδικάσθη τῷ ἐνάγοντι τὸ ποσὸν τῶν 875 δρχ. δ.' ἀμοιβήν του λόγῳ ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως μισθώσεως ὑπηρεσιῶν κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 669 Ἀστ. Κώδικος, διότι κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης μέχρι τῆς λήξεως τῆς 15θημέρου προθεσμίας, πρὸ τῆς ὁποίας ἔδει νὰ καταγγελθῇ ἡ σύμβασις, αὕτη ἐξακολουθεῖ νὰ ὑφίσταται καὶ οἱ ἐκκαλοῦντες —ἐναγόμενοι εἶναι ὑπόχρεοι, ὡς ὑπερήμεροι, νὰ καταβάλουν τὴν ἀμοιβήν του (*Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Δίκ. ὑπ' ἄρθρον 669 § 6) καὶ τὰ ἐναντία ἀβάσιμα εἰσὶ καὶ ἀπορριπτέα τυγχάνουσι. Μετὰ ταῦτα, οἱ ἐκκαλοῦντες εἶναι ὑπόχρεοι, ὅπως καταβάλωσι τῷ ἐνάγοντι ἐκ τῶν ὡς ἄνω αἰτιῶν ἐν συνόλῳ δρχ. 70.805.

Ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων ἐν γένει ἐπὶ διαδίκων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διατριβόντων γίνεται εἰς τὸν Εἰσαγγελέα παρὰ τῷ Δικαστηρίῳ,

παρ' ᾧ ἡ δίκη μέλλει νὰ εἰσαχθῇ ἢ εἶναι ἐκρεμὴς ἢ ὅστις ἐξέδωκε τὴν ἀπόφασιν (Α.Π. 431/1940, ΕΕΝ τόμ. ζ' 572). Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 148 § 5 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 263/1914, προκειμένης ἐπιδόσεως εἰς διάδικον διατρίβοντα ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καὶ ἀναγομένης εἰς τὸν κύκλον τῶν ὑποθέσεων, δι' ἃς οὗτος διώρισεν ἀντίκλητον, ἡ ἐπίδοσις δὲν γίνεται ἐγκύρως εἰς τὸν Εἰσαγγελέα, εἰμὴ ἐν ἐλλείψει ἢ ἀπουσίᾳ τοῦ δ ωρισμένου ἀντικλήτου, προσηκόντως βεβαιουμένῃ. Ἐξ ἄλλου κατὰ τὸ ἄρθρον 959 Πολιτικῆς Δικονομίας ἀντίγραφον τῆς ὡς ἄνω συνταχθείσης κατασχετηρίου ἐκθέσεως ὀφείλει ὁ κλητὴρ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς κατασχέσεως αὐτοδικαίως ἐπερχομένης καὶ ἐπὶ τῇ ποινῇ τῇ ὁριζομένῃ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 887 Πολιτικῆς Δικονομίας δι' αὐτὸν νὰ κοινοποιήσῃ ἐντὸς 12 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς περατώσεως τῆς κατασχέσεως μὴ συμπεριλαμβανομένης 1) εἰς τὸν ὀφειλέτην καὶ ἐὰν ἦτο παρὼν κατὰ τὴν κατάσχεσιν, 2)...

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων σαφῶς συνάγεται, ὅτι, ἐὰν ὁ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διατρίβων ὀφειλέτης, εἰς βάρος τοῦ ὁποίου ἐπισπεύδεται ἡ κατάσχεσις, ἔχῃ διορίσει ἀντίκλητον ἐν Ἑλλάδι καὶ δὴ εἰς τὸν τόπον τῆς κατασχέσεως, ἡ κοινοποίησις τῆς κατασχετηρίου ἐκθέσεως δέον νὰ γίνῃ εἰς τὸν ἀντίκλητον τοῦτον, εἰς περίπτωσιν δὲ καθ' ἣν ἡ κοινοποίησις ἐγένετο εἰς τὸν Εἰσαγγελέα ἡ κατάσχεσις εἶναι ἄκυρος (Α.Π. 3/1937, ΕΕΝ τ. Δ' 325). Ἡ ἀκυρότης ὅμως αὕτη, οὖσα ρητή, ἀλλὰ μὴ ἀφορῶσα τὴν δημοσίαν τάξιν, οὐδὲ ἐξ ἐπαγγέλματος ἐξεταζομένη, δὲν δύναται νὰ προταθῇ κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, εἰμὴ μόνον κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίῳ συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως κατ' ἄρθρον 202 Πολ. Δικ. Βραδύτερον ὑποβαλλομένη εἶναι ἀπαράδεκτος (*Γιδοπούλου*, Ἡ δικονομικὴ ἀκυρότης, σελ. 9).

Ὀρθῶς ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ὑπ' ἀριθ. 12566/1958 προδικαστικῆς ἀποφάσεως καὶ τῆς συνεκκαλουμένης ὁριστικῆς ἀπερρίφθη ἡ προταθεῖσα ἔνστασις τῶν ἐκκαλούντων—ἐναγομένων περὶ ἀκυρότητος τῆς συνταχθείσης ὑπ' ἀριθ. 65/1957 ἐκθέσεως συντηρητικῆς κατασχέσεως τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος τῶν ἐν Ζακύνθῳ Πρωτοδικῶν Δ. Κ.*., ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν ἀναγράφεται ἐν αὐτῇ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 887 § 1 Πολ. Δικ. ἡ παρουσία ἢ ἀπουσία τοῦ ἐπισπεύδοντος, καθόσον, ὡς ἐκ τῆς ἐκθέσεως ταύτης προκύπτει, ἡ συντηρητικὴ κατάσχεσις τοῦ ἐν αὐτῇ ἀκινήτου ἐγένετο ἀπόντος τοῦ τε ἐπισπεύδοντος καὶ τῶν καθ' ὧν ἡ ἐκτέλεσις, ὧν ἡ παρουσία δὲν ἦτο ἀπαραίτητος κατὰ νόμον διὰ τὸ κῦρος αὐτῆς, ἀπορριπτέος δὲ τυγχάνει ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων λόγος ἐφέσεως τῶν ἐκκαλούντων—ἐναγομένων ὡς ἀβάσιμος.

Ὁ λόγος ἐφέσεως τῶν ἐκκαλούντων - ἐναγομένων ὅτι οὐχὶ ὀρθῶς ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω προδικαστικῆς ἀποφάσεως προταθεῖσα ἔνστασις ἀκυρότητος τῆς κατασχέσεως, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι δὲν προσελήφθησαν ὑπὸ τοῦ κατασχόντος δικαστικοῦ κλητῆρος πλὴν τῶν ἐκτιμητῶν καὶ μάρτυρες, εἶναι ἀπορριπτέος, καθ' ὅσον κατ' ἄρθρον 875 § 3 Πολ. Δικ. καὶ 957 § 2 Πολ. Δικ. σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἐπὶ κατασχέσεως ἀκινήτου δὲν ἀπαιτεῖται πρόσληψις μαρτύρων, ἀρκούσης τῆς προσλήψεως ἐκτιμητῶν (Ε. Α. 2096/1931, Θέμ. ΜΒ' 284).

Ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 958 § 3 Πολ. Δικ. ὀφειλομένη διατύπωσις ὅπως ὁ δικαστικὸς κλητὴρ ἀναφέρῃ ἐν τῇ ἐκθέσει κατασχέσεως καὶ ἂν τὰ κατασχεθέντα ἀκίνητα εἶναι ἐνυπόθηκα, δὲν εἶναι ἀπαγορευτική, οὔτε τεταγμένη ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος. Ἑπομένως κατ' ἄρθρον 201 § 3 Πολ. Δικ. ἀπαγγέλλεται ἀκυρότης μόνον ἐὰν ἡ παράλειψις τῆς τοιαύτης διατυπώσεως προὐξένησε βλάβην, μὴ δυναμένην νὰ ἀνορθωθῇ ἄλλως ἢ κηρυσσομένης τῆς ἀκυρότητος (Α.Π. 133/1932, Θέμις ΜΓ' 450). Τοιαύτην βλάβην ὅμως δὲν ἐπεκαλέσθησαν οἱ ἐκκαλοῦντες—ἐναγόμενοι, οὐδὲ διαβλέπει τὸ δικαστήριον τοιαύτην, καὶ συνεπῶς ὀρθῶς ὑπὸ τῆς συνεκκαλουμένης ὑπ' ἀριθ. 12566/1958 προδικαστικῆς ἀποφάσεως ἀπερρίφθη ἡ σχετικὴ ἔνστασις τῶν ἐκκαλούντων—ἐναγομένων, ἀπορριπτέος δὲ τυγχάνει ὁ σχετικὸς λόγος ἐφέσεως τῶν ἐκκαλούντων—ἐναγομένων ὡς μὴ βάσιμος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1039 Πολ. Δικ. τὰ συντηρητικῆς κατασχέσεως πράγματα παραμένουσιν εἰς χεῖρας ἐκείνου, ὅστις τὰ διακατεῖχε κατὰ τὸν χρόνον τῆς κατασχέσεως, ὅστις εἶναι ὑπεύθυνος, ὡς πᾶς δικαστικὸς μεσεγγυοῦχος, διὰ τὴν ἀκριβῆ φύλαξιν τούτων. Κατ' ἄρθρον δὲ 917 Πολ. Δικ. ἐπὶ κατασχέσεως ἠρτημένων καρπῶν φύλαξ διορίζεται ὁ ἀγροφύλαξ. Συμφώνως τούτοις ὀρθῶς διὰ τῆς ὡς ἄνω κατασχετηρίου ἐκθέσεως διωρίσθησαν μεσεγγυοῦχοι τοῦ κατασχεθέντος οἱ καθ' ὧν ἡ ἐκτέλεσις ὀφειλέται ἢ ἰδιοκτῆται τῶν κατασχεθέντων ἐκκαλοῦντες - ἐναγόμενοι, ὀρθῶς δὲ ἐπὶ τῶν ἠρτημένων καρπῶν διωρίσθη ὡς φύλαξ τῶν κατασχεθέντων ὁ ἀγροφύλαξ καὶ τὰ ἐναντία ἀπορριπτέα ὡς ἐκ τοῦ νόμου ἀβάσιμα.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΘΗΤΕΙΑ ΜΕΛΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

Αναγκαστική τοποθέτησις κατά χρόνον λήξεως της θητείας των μελών αύτών

Μονοετής ή θητεία των μελών Συμβουλίων προστασίας απολυομένων έκ του στρατού κατά τό άρθρον 5 του από 28 Ιουλίου/9 Αύγούστου 1951 Β.Δ., ούσης έγκύρου της διατάξεως ταύτης.— Απόλυτος άκυρότης διοικητικής πράξεως, μή προερχομένης έξ άρμοδίου πρός ένέργειαν αύτής διοικητικού όργάνου, ύφισταμένου νομίμως, ήτοι ύπό προσώπου νοσφιζομένου έξουσίαν, λογιζομένης της πράξεως ώς νομικώς άνυπάρκτου καί μή χρηζούσης άκυρώσεως.— Έφαρμογή άρθρου 4 § 4 Ν.Δ. 2657/1953 περί δικηγόρων έπί έγκύρων άναγκαστικών τοποθετήσεων.—Ισχυρισμός περί καταχρηστικής άσκήσεως δικαιώματος έργοδότου.

Επικυρούται ύπό της κατωτέρω άρεοπαγιτικής άποφάσεως ή ύπ' άριθ. 323/1958 άπόφασις του ώς έφετείου δικάσαντος κατά την έργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ηρακλείου.

Επρόκειτο περί άναγκαστικού διορισμού είς νομικόν πρόσωπον δικηγόρου, προστατευομένου ύπό του ά.ν. 1836/1951, ό όποιος συνετελέσθη κατά χρόνον, καθ' όν είχε λήξει ή θητεία των μελών του Συμβουλίου, ούσα μονοετής, ώς δέχεται ή άρεοπαγιτική άπόφασις, τό πρώτον ήδη άσχοληθέντος του Αρείου Πάγου έπί του ζητήματος καί τό όποίον έχει ήδη γίνει δεκτόν έν τή νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας καί των πολιτικών δικαστηρίων (βλέπε ΕΕΔ 17, 316, 688, ένθα νομολογία).

Δέχεται ή άρεοπαγιτική άπόφασις καί έπικυροϋται ούτω ώς όρθόν τό δεκτόν γενόμενον έν τή νομολογία των δικαστηρίων της ούσίας (βλέπε καί Πρωτοδικείου Αθηνών 6500/1958, είσηγητής *Σ. Ποταμιάνος*, ΕΕΔ 17, 688, σύμφωνοι σημειώσεις μας έν ΕΕΔ 17, 316), ότι ύπέκειτο διοικητική πράξις άπολύτως άκυρος (ούτω καί *Π. Κυριακοπούλου*, Έλλ. Διοικητ. Δίκαιον Γ' 108 καί ή νομολογία του Σ. της Ε. (σημειώσεις μας έν ΕΕΔ 17, 316), ή όποία δέν έπέφερεν ούδέν έννομον άποτέλεσμα.

Διαφέρει ή περίπτωσις της σχετικής άκυρότητος της διοικητικής πράξεως (περί ταύτης Α.Π. 39/1959, είσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 256), όπότε δύναται νά γίνη άποδοχή αύτής (βλέπε σημειώσεις μας έν ΕΕΔ 17, 316, ένθα παραπομπαί είς την νομολογίαν).

Αρείου Πάγου 266/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ό Αντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Είσηγητής ό Αρεοπαγίτης κ. *Π. Τσαρούχης*

Δικηγόροι οί κ. κ. Ε. Δημητρακόπουλος, Α. Βελέντζας

Έκ του συνδυασμού της διατάξεως της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του ά.ν. 1836/1951, ώς έτροποποιήθη μετανενεστέρως, καθ' ήν είς την έδραν έκάστης Νομαρχίας, πλήν των Νομαρχιών Αττικής καί Θεσσαλονίκης, συνιστάται Τοπικόν Συμβούλιον προστασίας άπολυομένων έκ των τάξεων του στρατού, άποτελούμενον έκ των έν αύτώ άναφερομένων προσώπων, διοριζομένων δι' άποφάσεως του Νομάρχου, της δ' διατάξεως της παραγράφου 6 του αύτου άρθρου όριζούσης ότι «διά β.δ/γματος, έκδιδομένου ποοτάσει του Υπουργού Εργασίας, καθορισθήσεται λεπτομερώς ό τρόπος λειτουργίας του Κεντρικού καί των Τοπικών Συμβουλίων (άπαρτία, τρόπος λήψεως καί κοινοποιήσεως άποφάσεων κλπ.) καί του άρθρου 5 του έπί τή βάσει της ώς άνω έξουσιοδοτικής διατάξεως έκδοθέντος άπό 28 Ιουλίου/9 Αύγούστου 1951 β. δ/γματος περί τρόπου λειτουργίας του Κεντρικού καί των Τοπικών Συμβουλίων προστασίας άπολυομένων ά.ν. 1836/1951, όρίζοντος ότι ή θητεία των μελών, του Εισηγητού καί του Γραμματέως του τε Κεντρικού καί Τοπικών Συμβουλίων είναι μονοετής, σαφώς προκύπτει, ότι έν τή έννοία της διά της προμνησθείσης παραγράφου 6 του άρθρου 2 του ά.ν. 1836/1951 έξουσιοδοτήσεως πρός καθορισμόν του τρόπου λειτουργίας των Συμβουλίων προστασίας άπολυομένων περιλαμβάνεται καί ή θέσπισις ώρισμένης θητείας διά τά μέλη των συμβουλίων τούτων, έγκυρος δέ συνεπώς καί ισχυρά είναι ή διάταξις του άρθρου 5 του προμνησθέντος άπό 28 Ιουλίου/9 Αύγούστου 1951 β.δ/γματος, ή καθορίζουσα την θητείαν των μελών των ρηθέντων Κεντρικών καί Τοπικών Συμβουλίων. Ούτω κρίναν καί τό ώς έφετείον δικάσαν Πρωτοδικείον διά της προσβαλλομένης άποφάσεως, ώς έξ αύτης δείκνυται, όρθώς ήρμήνευσε καί έφήρμοσε τάς διαληφθείσας διατάξεις καί ό περί του έναντίου πρώτος λόγος άναιρέσεως είναι άβάσιμος καί άπορριπτέος.

Διοικητική πράξις, μή προερχομένη έξ άρμοδίου πρός ένέργειαν αύτης διοικητικού όργάνου, ύφισταμένου νομίμως, ήτοι ύπό προσώπου νοσφιζομένου έξουσίαν, οίον είναι καί τό πρόσωπον, τό όποίον αύθαιρέτως άσκεί δημόσια καθήκοντα μέ διορισμόν πάσχοντα άνυπαρξίαν, ώς είς την περίπτωσιν λήξεως του χρόνου περιωρισμένης χρονικής διαρκείας

λειτουργίας αὐτοῦ, εἶναι κατὰ γενικὴν ἀρχὴν τοῦ δικαίου ἀπολύτως ἄκυρος καὶ λογίζεται νομικῶς ἀνύπαρκτος, μὴ χρήζουσα ἀκυρώσεως, ὡς τοιαύτη δὲ οὐδὲν ἔννομον ἀποτέλεσμα ἐπάγεται. Ὅθεν οὕτω κρῖναν τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, καὶ δεξάμενον, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἐνώπιόν του ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἐτοποθετήθη παρὰ τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ ὡς δικηγόρος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16 τῆς 15.10.1953 ἀποφάσεως τοῦ παρὰ τῇ ἕδρᾳ τῆς Νομαρχίας Ἡρακλείου Τοπικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ὅτι ἀνέλαβεν οὗτος ὑπηρεσίαν ἀπὸ 28.10.1953 καὶ παρέσχεν ἔκτοτε ταύτην συνεχῶς μέχρι τῆς 6.9.1957, ὅτε ἡ ἀναιρεσίβλητος κατήγγειλε τὴν σύμβασιν ταύτην, ὅτι τὸ Τοπικὸν τοῦτο Συμβούλιον διωρίσθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12416/17.9.1951 ἀποφάσεως τοῦ Νομάρχου Ἡρακλείου καὶ συνεπῶς ἡ ρηθεῖσα ἀπόφασις τούτου περὶ τοποθετήσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐλήφθη εἰς χρόνον, καθ' ὃν εἶχε παρέλθει ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ρηθέντος β. δ/γματος τῆς 28.7 / 9.8 1951 προβλεπομένη ἐτησία διάρκεια τῆς θητείας αὐτοῦ καὶ εἶχεν ἀπολέσει τὴν ἰσχύν του ὁ διορισμὸς τῶν μελῶν του, εἶναι δὲ ἐκ τούτου αὐτὴ νομικῶς ἀνύπαρκτος, μὴ κυρουμένη οὔτε διὰ τῆς μὴ προσβολῆς της ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων κατ' ἄρθρον 11 ν.δ. 2657/1953, οὔτε διὰ τῆς παρόδου εὐλόγου χρόνου, μετὰ τοῦτο δὲ ἐπικυρώσαν τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, δι' ἀπορρίψεως τῆς κατ' αὐτῆς ἀσκηθείσης ἐφέσεως ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἀπορρίψασαν τὴν ἀγωγὴν τούτου, διώκουσαν μισθοὺς ὑπερημερίας λόγῳ τῆς ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, γενομένης κατὰ παράβασιν τῆς νομοθεσίας τῶν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολυομένων, τὸ μὲν ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας ἐν τῇ πρώτῃ αἰτιολογίᾳ διατάξεις καὶ οὐδεμίαν ἑτέραν παρεβίασε, τὸ δὲ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἀπέκρουσε τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ ἀποδοχῆς καὶ μὴ προσβολῆς τῆς περὶ τοποθετήσεως τούτου ἀποφάσεως τοῦ ρηθέντος Συμβουλίου, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 2ος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 § 4 τοῦ ν.δ. 2657/1953, ὁρίζουσα ὅτι ἡ ἀναγκαστικὴ σύμβασις τῶν τοποθετηθέντων δικηγόρων εἰς τοὺς ὑποχρέους τοῦ ἄρθρου 3 ἐδ. 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος δύναται νὰ λήξῃ, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων, ἐφ' ὅσον ὁ Ὀργανισμός, παρ' ᾧ ἐτοποθετήθη ὁ δικηγόρος, δὲν δύναται κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Συμβουλίου νὰ φέρῃ τὸ βάρος τῆς μισθοδοσίας τούτου ἢ δι' ἄλλην δεδικαιολογημένην αἰτίαν, κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν αὐτῆς οὐδαμῶς νομιμοποιεῖ τὰς μέχρι τῆς 31.10.1953 ἀκύρους τοποθετήσεις δικηγόρων, ἀλλὰ ρυθμίζει ἐγκύρους ἀναγκαστικὰς τοποθετήσεις τῶν περὶ ὧν προβλέπει δικηγόρων. Ὅθεν, ἐφ' ὅσον κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ αἰτιολογίᾳ ἐκτεθέντα, ἡ ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις τοῦ ἀναιρεσείοντος ὡς δικηγόρου παρὰ τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ εἶναι ἀπολύτως ἄκυρος καὶ οὐδὲν ἔννομον ἀποτέλεσμα ἐπάγεται, τοῦτο δὲ ἐδέξατο καὶ ἡ προσβαλλομένη, ὁ 3ος λόγος ἀναιρέσεως, πλήττων τὴν ἀπόφασιν ταύτην ὅτι παρὰ τὸν νόμον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐπικληθεῖσαν ὡς ἄνω διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 § 4 τοῦ ν.δ. 2657/1953 καὶ ἀπορρίψασα τὴν ἐπ' αὐτῆς στηριζομένην βάσιν τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσείοντος ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὴν διάταξιν ταύτην, εἶναι ἀπορριπτέος, κατὰ μὲν τὸ πρῶτον μέρος ὡς ἀπαράδεκτος, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 7 Πολιτικῆς Δικονομίας λόγον ἀναιρέσεως ἱδρύει ἡ μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν πραγμάτων ἀσκούντων οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, οἷα δὲν εἶναι αἱ διατάξεις τοῦ νόμου, κατὰ δὲ τὸ δεύτερον μέρος ὡς ἀβάσιμος.

Τὸ αὐτὸ ὡς ἄνω Δικαστήριον τὴν περὶ μὴ συνδρομῆς τῶν προϋποθέσεων τοῦ ἄρθρ. 281 Ἀστικοῦ Κώδικος κρίσιν του ἐπὶ τῆς περὶ καταχρήσεως δικαιώματος ἐνστάσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐξήνεγκε, δεχθὲν ὅτι ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων συναφθεῖσα ἀναγκαστικὴ σύμβασις μισθώσεως ἐργασίας ἐδημιουργήθη διὰ τῆς νομικῶς ἀνυπάρκτου προμνησθείσης ἀποφάσεως τοῦ ρηθέντος Τοπικοῦ Συμβουλίου ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ καὶ ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ταύτῃ ἀπέρριψε τὴν ἔνστασιν ταύτην. Οὕτω δὲ ἀποφηνάμενον τὸ μὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἀπέκρουσε τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ καταχρήσεως δικαιώματος, τὸ δὲ ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὸ ρηθὲν ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, διότι ἡ ὑπὸ τὰ δεκτὰ γενόμενα ὡς ἄνω πραγματικὰ περιστατικὰ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν ἀντίκειται εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρου τούτου, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου τέταρτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΙΤΗΣΕΩΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΔΙ' ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΝ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΝ

Περιπτώσεις παραδοχής ὑπό τῶν Συμβουλίων ἐκπροθέσμων αἰτήσεων

Προϋπόθεσις τῆς ἐκ τοῦ Α.Ν. 1835/1951 προστασίας τῶν ἐν αὐτῷ προσώπων ἡ ἐμπρόθεσμος μετὰ τὴν ἀπόλυσιν ἐκ τοῦ στρατοῦ ὑποβολὴ αἰτήσεως πρὸς τὰ Συμβούλια.—Παράτασις προθεσμίας καὶ παραδοχὴ ὑπὸ τῶν Συμβουλίων εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις ἐκπροθέσμων αἰτήσεων.—Ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ παραιτήσεως τοῦ ἐργοδότου ἀπὸ τῆς προβολῆς τῆς ἀκυρότητος διοικητικῆς πράξεως περὶ ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως.

Ὁ ἀ. ν. 1836/1951 περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ, ὡς ἐτροποποιήθη (βλέπε κωδικοποίησιν τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων ἐν ΕΕΔ 14, 1105 ἐπ.), συνδέει τὴν προστασίαν τῶν ἐν λόγῳ προσώπων (τὴν ὑποχρεωτικὴν δηλαδὴ τοποθέτησιν αὐτῶν εἰς ἐργασίας) πρὸς τὴν προηγουμένην ἐμπρόθεσμον (ἄρθρον 5 ἀ. ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ν. δ. 2657/1953) αἴτησιν τοῦ πολεμιστοῦ πρὸς τὸ Κεντρικὸν ἢ τὸ οἰκεῖον Νομαρχιακὸν Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἡ αἴτησις ὑπεβλήθη ἐκπροθέσμως (ἀπελύθη ἐκ τοῦ στρατοῦ τὴν 22 Ἰουνίου 1950 καὶ ἡ ὑποβολὴ τῆς αἰτήσεως ἐγένετο τὴν 19 Δεκεμβρίου 1955!).

Συνεπῶς, ὡς δέχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ὑπῆρξεν ἄκυρος ἡ σχετικὴ πρᾶξις τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου (βλέπε καὶ Σ. Ε. 795/1951, εἰσηγητὴς *Α. Δήμτσας*, ΕΕΔ 10, 1235, Σ. Ε. 1993/1957, εἰσηγητὴς *Κ. Δάρας*, ΕΕΔ 17, 152).

Σημειωτέον ὅτι καὶ ἂν ὁ μισθωτὸς ἐξήτει δι' ἀγωγῆς ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων τὴν ἐπιδίκασιν μισθοῦ, λόγῳ τῆς μὴ προσλήψεως ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως (ἄρθρον 9 ἀ.ν. 1836/1951), θὰ ὤφειλον καὶ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια νὰ ἐξετάσουν παρεμπιπτόντως ἐν τῇ κατ' ἄρθρον 1 τῆς Πολ. Δικονομίας ἁρμοδιότητι αὐτῶν, τὸ κῦρος τῆς τοιαύτης (ἐπὶ ἐκπροθέσμου αἰτήσεως) ληφθείσης διοικητικῆς πράξεως καὶ νὰ μὴ ἐπιδικάσουν ζητηθέντα μισθόν (βλέπε καὶ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 2431/1955, Πρωτοδίκης *Σ. Καραβανάσης*, ΕΕΔ 14, 649).'

Προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὅτι ὁ μισθωτὸς οὗτος εἶχε καὶ πρότερον τοποθετηθῇ παρὰ τῇ αὐτῇ ἐπιχειρήσει ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/1956 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου δι' ὡρισμένον χρόνον.

Ἀλλ' ὡς ἔχουν ἐπανειλημμένως ἀποφανθῇ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, ἡ πρᾶξις αὕτη, μὴ κυρωθεῖσα νομοθετικῶς, ὑπῆρξεν ἄκυρος (βλέπε νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 16, 1268), ἐκ τοῦ ὅτι δὲ ἡ ἐπιχείρησις ἐδέχθη τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ συνεπείᾳ τῆς πρώτης τοποθετήσεως, δέχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ὅτι δὲν θεωρεῖται παραιτηθεῖσα τοῦ δικαιώματος τῆς προσβολῆς τῆς νέας διοικητικῆς πράξεως (περὶ ἀποδοχῆς ἀκύρων πράξεων βλέπε καὶ *Κυριακοπούλου*, Διοικητ. Δίκαιον § 109, ἀριθ. 3 σ. 44. Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2045/1957, εἰσηγητὴς *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 16, 565).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1017/1959, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Κ. Δάρας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Τζηρίτης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Ἡ ὑπὸ κρίσιν, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, αἴτησις, διώκουσα τὴν ἀκύρωσιν ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων, ληφθείσης κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 142 τῆς 4 Ἰουλίου 1958 συνεδρίασιν αὐτοῦ, δι' ἧς ἐτοποθετήθη παρὰ τῇ αἰτούσῃ ἑταιρείᾳ, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὁ Κ.Κ**, τύποις δεκτὴ καθίσταται καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν.

Παραδεκτῶς παρεμβαίνει ὑπὲρ τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως ὁ δι' αὐτῆς παρὰ τῇ αἰτούσῃ τοποθετηθεὶς Κ.Κ**, πρόδηλον ἔχων ἔννομον συμφέρον.

Κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων κλπ.» ὁ κεκτημένος τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου τούτου ὁριζόμενα προσόντα, διὰ νὰ τύχῃ τῆς ὑπ' αὐτοῦ παρεχομένης προστασίας, δέον ὅπως ὑποβάλῃ αἴτησιν ἐντὸς προθεσμίας τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ. Κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρ. 7 τοῦ ν.δ. 2657/1953 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 κλπ», ἐν περιπτώσει ἀσθενείας, βεβαιουμένης διὰ πιστοποιήσεως δύο ἰατρῶν τοῦ Ι.Κ.Α., ἢ ἀνωτέρας βίας, ἡ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον προθεσμία παρατείνεται ἐπὶ ἕνα εἰσέτι μῆνα μετὰ τὴν ἄρσιν τῆς ἀνωτέρας βίας ἢ ἀποθεραπείας, πάντως οὐχὶ πέραν τῶν ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, αἱ δὲ ὑποβληθεῖσαι αἰτήσεις μετὰ παρέλευσιν ἔτους ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ θεωροῦνται ὁπωσδήποτε ἐκπρόθεσμοι καὶ οἱ ὑποβαλόντες ταύτας στεροῦνται τῆς προστασίας τοῦ νόμου, τοῦ Συμβουλίου δυναμένου νὰ δεχθῇ ἐκπρόθεσμον αἴτησιν εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις.

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου προκύπτει, ὅτι ὁ παρεμβαίνων ἀπελύθη ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ τὴν 22 Ἰουνίου

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΣ ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΕΙΣ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Προστασία πολεμιστῶν κατά τόν Α.Ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη

Ἀναγκαία διά τήν τοποθέτησιν πολεμιστοῦ ἐκ τῶν προστατευομένων ὑπό τοῦ Α.Ν. 1836/1951 ὡς δικηγόρου εἰς Κοινωφελῆ Ἱδρύματα, Τραπέζας καί Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ἡ κτῆσις τῆς ἰδιότητος τοῦ δικηγόρου κατά τόν χρόνον τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως αὐτοῦ πρός τό οἰκεῖον Συμβούλιον ἤ, προκειμένου περί τῶν ἐχόντων ὑποβάλει τήν αἴτησιν πρό τοῦ Α.Ν. 1836/1951, κατά τόν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ, ἀποκλειομένης τῆς τοποθετήσεως ὡς δικηγόρου τοῦ πολεμιστοῦ τοῦ ἀποκτήσαντος μεταγενεστέρως τήν ἰδιότητα τοῦ δικηγόρου.—Δυνατή ἄλλως ἡ ἀνάκλησις τῆς τοποθετήσεως ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.—Ἰσχυρισμός περί καταχρήσεως ἐξουσίας.

Τό ἱστορικόν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου της Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ, ληφθείσης κατά τήν 22 Ἰανουαρίου 1955, ἐτοποθετήθη ὁ αἰτῶν ὡς δικηγόρος παρά τῷ Ἑλληνικῷ Ἐρυθρῷ Σταυρῷ, κατ' ἐφαρμογήν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 3 ἀ.ν. 1836/1951. Διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 50001/3853 ἀπό 6 Αὐγούστου 1955 πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐξηρέθη ὁ Ἑλληνικός Ἐρυθρός Σταυρός τῆς ὑποχρεώσεως πρός διατήρησιν δικηγόρου ἐκ τῶν παρά τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 προστατευομένων, πλήν ἡ ὑπουργική αὕτη πρᾶξις ἠκυρώθη ὡς μή νομιμος διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 8.8 ἔτους 1956 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Δικαστηρίου τούτου.

Κατόπιν τούτου ὁ αἰτῶν ἤσκησεν ἐνώπιον τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν, ὡς Ἐργατοδίκου, τήν ἀπό 20 Ἰουλίου 1956 ἀγωγήν του, ἐξαιτούμενος τήν καταβολήν τῶν καθυστερουμένων ἀποδοχῶν του, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 7264/1956 ἀπόφασις τοῦ Ἐργατοδίκου, δι' ἧς ἐπεδικάσθησαν τῷ αἰτοῦντι αἱ ἀξιούμεναι παρ' αὐτοῦ ἀποδοχαί καί ἧτις κατέστη τελεσίδικος καί ἀμετακλητος λογῳ μή ἀσκήσεως ἐνδίκων μέσων κατ' αὐτῆς παρά τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

Τήν 6ην Μαρτίου 1957 ὁ Ἑλληνικός Ἐρυθρός Σταυρός ἀπηύθυνε πρός τόν αἰτοῦντα ἐξώδικον δήλωσιν, γνωστοποιῶν αὐτῷ, ὅτι δέν ἀποδέχεται τάς ὑπηρεσίας του, λογῳ ἀκυρότητος τῆς τοποθετήσεως, καί ἠρνήθη τήν καταβολήν αὐτῷ τῶν ἀποδοχῶν του, συγχρόνως δέ ἠτήσατο παρά τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας τήν ἀνάκλησιν λόγῳ ἀκυρότητος τῆς τοποθετήσεως, ἐφ' οὗ τελευταίου αἰτήματος ὁ Ὑπουργός ἀπήντησεν ἀρνητικῶς διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 34908/2765 ἀπό 31.5.1957 ἐγγράφου του.

Ἐξ ἄλλου ὁ αἰτῶν ἤσκησε νέαν ἐνώπιον τοῦ Ἐργατοδίκου ἀγωγήν ἀπό 14.5.1957, γενομένην τελικῶς δεκτήν κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 242/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου (ΕΕΔ 17, 586), κριθέντος, μεταξύ ἄλλων, διά τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ὅτι ἐφ' ὅσον ὁ περί ἀκυρότητος τῆς τοποθετήσεως τοῦ αἰτοῦντος ἰσχυρισμός δέν προεβλήθη κατά τήν συζήτησιν τῆς πρώτης ἐνώπιον τοῦ Ἐργατοδίκου ἐν ἔτει 1955 ἀγωγῆς του, ἐκαλύφθη ὑπό τοῦ δεδικασμένου.

Τήν 25ην Ἀπριλίου 1958 ὁ Ἑλληνικός Ἐρυθρός Σταυρός ὑπέβαλε καί νέαν πρός τόν Ὑπουργόν Ἐργασίας αἴτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβληθεῖσα δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως πρᾶξις αὐτοῦ, διά τῆς ὁποίας, κατ' ἐφαρμογήν τοῦ ἐδαφ. β' τῆς παραγρ. 3 τοῦ ἄρθρ. 4 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ἀνεκλήθη ὁ διορισμός τοῦ δικηγόρου, ἐπί τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι κατά τόν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἀ.ν. 1836/1950, τήν δέ σχετικήν περί τοποθετήσεώς του αἴτησιν ὑπέβαλε τήν 19 Δεκεμβρίου 1955, ἤτοι ἐκπροθέσμως. Καί ναί μέν διά τῆς ὡς εἴρηται διαταξεως τῆς παραγρ. 2, ἐδ. τελευταῖον, τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 2657/1953 παρέχεται ἡ εὐχέρεια εἰς τά Συμβούλια προστασίας, ὅπως δέχωνται ἐκπρόθεσμον αἴτησιν εἰς ὅλως ἐξαιρετικάς περιπτώσεις, ἡ προσβαλλομένη ὅμως ἀπόφασις προβαίνει εἰς τήν τοποθέτησιν παρά τῇ αἰτούσῃ τοῦ παρεμβαίνοντος, χωρίς νά δέχηται τήν ὑπαρξιν ἐξαιρετικῆς τινος περιπτώσεως, οὐδέ προκύπτει τοιαύτη ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου καί δή ἡ ὑπό τοῦ παρεμβαίνοντος διά τῆς ὑπ' αὐτοῦ ὑποβληθείσης αἰτήσεως ὅλως ἀορίστως ἐπικαλουμένη ἀσθένεια. Ἐξ ἄλλου ἡ παρά τῇ αἰτούσῃ γενομένη προτέρα τοποθέτησις τοῦ παρεμβαίνοντος δι' ὡρισμένον χρόνον, ἐπί τῇ βάσει τῆς μή κυρωθείσης νομοθετικῶς ὑπ' ἀριθ. 23/1956 πράξεως τοῦ Ὑποιργικοῦ Συμβουλίου, κατόπιν αἰτήσεως τῆς αἰτούσης ἑταιρείας διά τήν ἐκτέλεσιν ὡρισμένου ἔργου αὐτῆς, οὐδαμῶς δύναται νά ἐνέχῃ παραίτησιν ἀπό τῆς προβολῆς τῆς ἀκυρότητος λόγῳ ἐκπροθέσμου τῆς γενομένης ἐπί τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 προσβαλλομένης νέν τοποθετήσεως. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, προβᾶσα, κατά παράβασιν τῶν ὡς εἴρηται διατάξεων, εἰς τοποθέτησιν τοῦ παρεμβαίνοντος παρά τῇ αἰτούσῃ ἑταιρείᾳ, κατέστη ἀκυρωτέα, κατά τόν βάσιμον περί τούτου πρῶτον λόγον ἀκυρώσεως τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως, ἧτις καί δέον νά γίνῃ δεκτή, ἀπορριφθῇ δέ ἡ παρέμβασις, παρελκούσης τῆς ἐρεύνης τῶν λοιπῶν λόγων ὡς ἀλυσιτελοῦς.

1951 δὲν ἐκέκτητο οὗτος τὴν ἰδιότητα τοῦ δικηγόρου.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 974/1959, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ κ. *Ι. Μανιάτης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ν. Γαβαλλᾶς*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Εὐσταθίου, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Α. Σταθακόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως καὶ νομοτύπως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 25279/1130 ἀπὸ 28 Ἀπριλίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 4 § 3 ἐδ. β' τοῦ ν.δ. 2657/1953, ἀνεκλήθη ὁ παρὰ τῷ Ἑλληνικῷ Ἐρυθρῷ Σταυρῷ διορισμὸς ὡς δικηγόρου τοῦ αἰτοῦντος.

Παραδεκτῶς παρεμβαίνει εἰς τὴν προκειμένην δίκην διὰ νομοτύπως κατατεθέντος καὶ κοινοποιηθέντος δικογράφου ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρός, ὡς κεκτημένος προφανὲς ἔννομον συμφέρον πρὸς διατήρησιν τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως.

Τὸ ἄρθρον 3 § 5 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 3 ν.δ. 2657/1953, ὁρίζει ὅτι: «Τὰ Κοινωφελῆ Ἱδρύματα, αἱ Τράπεζαι καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ὑποχρεοῦνται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου εἰς τὴν πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ καθορίζει κατ' ἔτος τοὺς ἐκ τῶν ὡς ἄνω, εἰς οὓς περιλαμβάνονται καὶ οἱ Δῆμοι καὶ αἱ Κοινότητες, ὑποχρέους εἰς τὴν πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν λαβόντων ἐνεργὸν μέρος εἰς τὸν συμμοριτοπόλεμον τοὐλάχιστον ἐπὶ 10μηνον. Διορισμοὶ τοποθετουμένων ἐφεξῆς δικηγόρων δύνανται νὰ ἀνακληθῶσιν ὁποτεδήποτε ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ». Ἐξ ἄλλου ἐν ἄρθρῳ 5 τοῦ ἰδίου ἀ.ν. 1836/1951 ὁρίζεται, ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου προστατευόμενα πρόσωπα, ἵνα τύχωσι τῆς προστασίας αὐτοῦ, δέον ὅπως ὑποβάλωσιν εἰς τὸ οἰκεῖον Συμβούλιον σχετικὴν αἴτησιν ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς ἐκ τοῦ στρατοῦ ἀπολύσεώς των καὶ ὅτι αἱ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ὑποβληθεῖσαι αἰτήσεις θεωροῦνται ἐμπρόθεσμοι.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ρηθεισῶν διατάξεων σαφῶς συνάγεται ἀφ' ἑνὸς μὲν ὅτι διὰ τὴν τοποθέτησιν πολεμιστοῦ ὡς δικηγόρου εἰς τὰ Κοινωφελῆ Ἱδρύματα, Νομικὰ Πρόσωπα κλπ. δέον ὅπως ὁ τοποθετούμενος κέκτηται τὴν ἰδιότητα τοῦ δικηγόρου κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως αὐτοῦ πρὸς τὸ οἰκεῖον Συμβούλιον ἢ, προκειμένου περὶ τῶν ἐχόντων ὑποβάλει τὴν αἴτησιν ταύτην πρὸ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου, ἀποκλειομένης τῆς τοποθετήσεως ὡς δικηγόρου τοῦ πολεμιστοῦ, τοῦ ἀποκτήσαντος μεταγενεστέρως τὴν τοιαύτην ἰδιότητα, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι διορισμοὶ τοποθετουμένων ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 2657/1953 δικηγόρων, μὴ κεκτημένων τὴν ἰδιότητα τοῦ δικηγόρου κατὰ τὰ ρηθέντα χρονικὰ σημεῖα, ἀλλ' ἀποκτησάντων ταύτην μεταγενεστέρως, δύνανται νὰ ἀνακληθῶσιν ὁποτεδήποτε δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου προκύπτει, ὁ αἰτῶν, στερούμενος τῆς ἰδιότητος τοῦ δικηγόρου, καθ' ὃν χρόνον ὑπέβαλε τὴν σχετικὴν περὶ τοποθετήσεως αὐτοῦ ὡς πολεμιστοῦ ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1950 αἴτησιν, ἀπέκτησε τὴν ἰδιότητα ταύτην μεταγενεστέρως καὶ δὴ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, διορισθεὶς ὡς δικηγόρος τὴν 5 Ἰουνίου 1953. Νομίμως συνεπῶς ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 § 3 ἐδάφ. β' τοῦ ν.δ. 2657/1953, προέβη διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως εἰς τὴν ἀνάκλησιν τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2 τῆς 22 Ἰανουαρίου 1955 πράξεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας γενομένης τοποθετήσεως τοῦ αἰτοῦντος ὡς δικηγόρου παρὰ τῷ παρεμβαίνοντι Ἑλληνικῷ Ἐρυθρῷ Σταυρῷ, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ εἰρημένα, ὁ διορισμός του οὗτος ὑπῆρξε παράνομος, τὰ δὲ ἀντιθέτως ὑποστηριζόμενα διὰ τοῦ πρώτου λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀπορριπτέα κρίνονται ὡς ἀβάσιμα.

Ὁ λόγος ἀκυρώσεως περὶ καταχρήσεως ἐξουσίας, ἐγκείμενος, κατὰ τὰ ἐν τῇ κρινομένῃ αἰτήσει διαλαμβανόμενα, τὸ μὲν εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Διοίκησις διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 34908/31.5.1957 ἐγγράφου της εἶχεν ἤδη ἀπορρίψει προηγουμένην αἴτησιν τοῦ παρεμβαίνοντος περὶ ἀνακλήσεως τῆς παρ' αὐτῷ τοποθετήσεως τοῦ αἰτοῦντος, τὸ δὲ εἰς τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἐλήφθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος, καθ' ὅσον ἐξ οὐδενὸς στοιχείου τῆς ὑπὸ κρίσιν δικογραφίας προκύπτει, καὶ δὴ καταδήλως, ὅτι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐξεδόθη πρὸς ἕτερον ἢ τὸν τοῦ νόμου σκοπόν.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 2112)1920

Παροχή τακτικῶς ὑπερωριακῆς ἐργασίας εἰς Νομικόν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου

Εἰδική ἐκ τοῦ Ν.Δ. 3764/1957 καὶ ἄρθρου 55 § 2 Α.Ν. 1846/1951 ἀποζημίωσις ὑπαλλήλων Ταμείου Ἀσφαλίσεως Λιμενεργατῶν.—Ἀναφορὰ αὐτῶν εἰς τὸν Νόμον 2112/1920.—Ὑπολογισμὸς πρὸς ἐξεύρεσιν τῆς ἀποζημιώσεως καὶ τῆς παγίως καταβληθείσης ἀμοιβῆς τῆς νομίμως καθιερωθείσης καὶ παρασχεθείσης ὑποχρεωτικῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ἀποτελούσης οὕτω νόμιμον μισθὸν τοῦ ὑπαλλήλου ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ.

Ἐπρόκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἐφετειακῆς ἀποφάσεως, περὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων κατὰ τὴν εἰδικὴν διαταξιν τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ ν.δ. 3764/1957 (ἄρθρον 9 § 3) (ΕΕΔ 16, 1190) καὶ ἄρθρου 55 § 1 ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» (ΕΕΔ 10, 37).

Προέκυψε τὸ ζήτημα, ἂν εἰς τὴν ἀποζημίωσιν ταύτην συνυπολογίζηται καὶ ἡ διὰ παρασχεθεῖσαν εἰς τὸ Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου ὑπερωριακὴν ἐργασίαν ἀμοιβή.

Τὸ ζήτημα τοῦτο ἀνέκυψεν ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 2112 ἐπὶ τῶν ἀμέσως ὑπ' αὐτοῦ διεπομένων μισθωτῶν καὶ ἡ γνώμη αὐτῶν ὑπῆρξεν ἡ ἀκολουθος:

Ἡ ἐπικαλουμένη ὑπὸ τῆς ἐφετειακῆς ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 72/1948 ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἰσηγητὴς † *Ι. Ἀποστολόπουλος*, ΕΕΔ 7, 243) ἐδέχθη τὰ ἑξῆς: Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 2112/1920 διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου τούτου ἀποζημιώσεως λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν αἱ τακτικαὶ ἀποδοχαί. Ὡς τοιαῦται θεωροῦνται οὐ μόνον ὁ μισθός, ἀλλὰ καὶ πᾶσα ἀποδοχή, ἐφ' ὅσον δίδεται ἀντὶ μισθοῦ καὶ ἐκ τούτου συνυπολογίζεται καὶ ἡ λόγῳ ὑπερωρίας διδομένη ἀποζημίωσις.

Δὲν ἐτέθη ζήτημα, πρῶτον, ἂν ἐκ τοῦ νόμου ἐπιτρέπηται ἡ παροχὴ ἐργασίας ὑπὲρ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια, ὁπότε δὲν δύναται νὰ τεθῇ καὶ θέμα ὑπολογισμοῦ τῆς ἐξ αὐτῆς ἀποζημιώσεως εἰς τὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς τοῦ μισθωτοῦ, ἀφοῦ δὲν πρόκειται περὶ ἀποδοχῶν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2112/1920, ἀλλὰ περὶ ἀποζημιώσεως ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ κατ' ἄρθρον 904 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὑποκειμένης ἀκύρου συμβάσεως, καὶ δεύτερον, ἐφ' ὅσον νομίμως παρέχεται ἡ ἐργασία, ἂν αὕτη παρέχηται τακτικῶς ἢ ἐκτάκτως, ὥστε νὰ δύναται νὰ στοιχειοθετηθῇ οὕτω κατ' ἄρθρον 3 τοῦ ν. 2112/1920 ἔννοια τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν.

Τὸ θέμα αὐτὸ ἀντιμετωπίσθη ὑπὸ τῆς Α.Π. 530/1949 (εἰσηγητὴς *Α. Θεοφίλου*, ΕΕΔ 8, 1034), καθ' ἣν ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112 ὑπολογίζεται βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, τουτέστι τῶν ἀποδοχῶν διὰ τὴν τακτικὴν ἐργασίαν, τὴν ὁποίαν παρέσχε, καὶ συνεπῶς δὲν ὑπολογίζονται εἰς αὐτὴν αἱ ἀμοιβαὶ δι' ὑπερωρίας, ἐργασίαν μὴ τακτικήν, ἀφοῦ αὗται ὀφείλονται μόναν δι' ὅσας παρέχονται. Ἂν καὶ αὗται ἐθεωροῦντο τακτικαὶ ἀποδοχοί, θὰ ἔδει κατὰ συνέπειαν νὰ καταβάλλωνται καὶ ὅταν δὲν παρέχωνται.

Τὴν ἄποψιν ταύτην ἐδέχθησαν καὶ αἱ Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν 5849/1958 (εἰσηγητὴς *Α. Κρέτσης*, ΕΕΔ 17, 693, Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν 11017/1958, εἰσηγητὴς ὁ αὐτός, ΕΕΔ 17, 963).

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἐφετειακῆς ἀποφάσεως ἐπρόκειτο περὶ τακτικῶς καὶ ἀπὸ μακροῦ παρεχομένης νομίμως ὑπερωριακῆς ἐργασίας εἰς τὸ Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου καὶ ὑπὸ τὸ δεδομένον τοῦτο τὸ Ἐφετεῖον ὑπελόγισε καὶ τὴν ἐξ αὐτῆς ἀμοιβὴν εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920.

Ἐφετείου Ἀθηνῶν 1082/1959

Πρόεδρος ὁ κ. *Δ. Στιβαρὸς*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἐφέτης κ. *Κ. Κονιαβίτης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Τσιντζας, Π. Τζαννετάκος

Ὁ ἐκκαλῶν, ὑπηρετήσας ὡς ὑπάλληλος παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Λιμενεργατῶν Πειραιῶς, ὅπερ ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1957 μετωνομάσθη διὰ τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ ν. δ. 3764/1957 εἰς «Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἀσθενείας καὶ Προνοίας Λιμενεργατῶν Πειραιῶς» (τὸ νῦν ἐφεσίβλητον), καὶ ἀποχωρήσας τῆς ὑπηρεσίας του ἐμπροθέσμως κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 3 τοῦ ἰδίου ν.δ. 3764/1957, δικαιοῦται τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 55 § 2 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 ὁριζομένης ἀποζημιώσεως, ἧτις βάσει τῆς διατάξεως ταύτης συνίσταται εἰς τὸ διπλάσιον τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 προβλεπομένης τοιαύτης, ἀλλὰ μὴ δυναμένης νὰ ὑπερβῇ τοὺς 30 μισθούς. Ἐξ ἑτέρου κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 47 § 1 τοῦ νόμου 1811/1951, ἔχον ἐφαρμογὴν (β. δ. τῆς 23/24 Δεκεμβρίου 1955) καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, οἷα ἀμφότερα τὰ ἄνω Ταμεῖα, οὗτοι ὀφείλουσι νὰ ἐργάζωνται ἀνελλιπῶς κατὰ τὸν κεκανονισμένον χρόνον καὶ πέραν τούτου, ἐφ' ὅσον αἱ ὑπηρεσιακαὶ ἀνάγκαι τὸ ἀπαιτοῦν, διὰ δὲ τοῦ ἐπίσης ἐφαρμοστέου ὡδε ἄρθρου 73 § 2 τοῦ αὐτοῦ ἄνω νόμου 1811/1951, καθὼς καὶ διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ. ν. 1538/1950 καθορίζονται αἱ διατυπώσεις καὶ προϋποθέσεις τῆς ὑποχρεωτικῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας τῶν ἰδίων ὑπαλλήλων καὶ τῆς διὰ ταύτην ἀμοιβῆς των. Ἐκ πασῶν τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων, συνδυαζομένων τόσον

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ Ν. 3198|1955

Καταβολή άποζημιώσεως, κατάθεσις αύτής, κύρος καταγγελίας

Συνυπολογισμός είς τήν κατά Νόμον 2112 1920 άποζημίωσιν καί τής άναλογίας τών δι' έορτάς Χριστουγέννων καί Πάσχα παροχών δυνάμει τών έκδιδομένων ύπουργικών άποφάσεων. —Διατυπώσεις κύρους καταγγελίας συμβάσεως έργασίας κατά Νόμον 3198/1955.— Ένέργεια καταγγελίας ώς μονομεροῦς δικαιοπραξίας.—Περιέλευσις είς γνῶσιν τοῦ πρός ὅν άπευθύνεται.—Άπόδειξις αύτής.—Προσφορά άποζημιώσεως.— Άρνησις μισθωτοῦ πρός παραλαβήν καί δημοσία κατάθεσις έντός εύλόγου χρόνου.—Έλλιπής κατά τήν άναλογίαν τών άνωτέρω παροχῶν προσφορά άποζημιώσεως, κατάθεσις αύτής καί κύρος καταγγελίας συμβάσεως.

Ένδιαφέροντα θέματα τοῦ δικαίου περί καταγγελίας τής συμβάσεως έργασίας άπησχόλησαν τήν κατωτέρω δικαστικήν άπόφασιν καί ένδιαφέρουσαι πράγματι εἶναι αἱ δοθεῖσαι ὑπ' αύτής λύσεις.

Βασιζομένη καί εἰς τήν ὑπ' ἀριθ. 697/1958 ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἰσηγητής Σ. *Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 1188) περί τοῦ χαρακτῆρος τῶν δυνάμει τοῦ ἀ. ν. 1777/1951 παρεχομένων πρός τούς μισθωτούς δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἐπί ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καί Πάσχα, ὡς προσθέτων ἀποδοχῶν αὐτῶν, καί εἰς ὅσα ἡ θεωρία ἐπιμόνως ἔχει ὑποστηρίξει (βλέπε τάς ἐν τῇ ἀποφάσει παραπομπάς, πρόσθες καί *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, 1958, σελ. 157), δέχεται, ὅτι καί αἱ παροχαί αὗται συνυπολογίζονται εἰς τήν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112.

Οὕτω ἐξομαλύνεται καί ἡ παρατηρηθεῖσα μεταξύ τῶν ὑπ' ἀριθ. 697/1958, ἐνθ' ἀνωτ., καί 61/1958, ΕΕΔ 17, 234 καί παλαιοτέρων αὐτῆς ἀντίφασις, τῆς πρώτης δεχομένης σαφῶς ὅτι καί αἱ παροχαί αὗται ἀποτελοῦν προσαύξησιν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, ὑποκείμεναι εἰς ἀσφαλιστικάς εἰσφοράς, καί τῶν δευτέρων ὅτι ἀποτελοῦν ἐκτάκτους οἰκονομικάς ἐνισχύσεις τοῦ μισθωτοῦ, ἐνῷ αὗται οἰκονομικαί ἐνισχύσεις δύνανται νά ὀνομασθοῦν, οὔτε καί παρέχονται ἐκτάκτως, ἀλλά τακτικῶς ἐπί σειράν ἐτῶν.

Ὑπέκειτο καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας κατά τόν νόμον 3198/1955 περί τροποποιήσεως τῶν περί καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων (ΕΕΔ 14, 502).

Ἡ καταγγελία ἐγένετο ἐγγράφως, ὡς, ἐπί ποινῇ ἄλλως ἀκυρότητος αὐτῆς, διατάσσει τό ἄρθρον 5 § 3 τοῦ ἐν λόγῳ νόμου, ἀλλ' ἀρνηθείσης τῆς ἐργαζομένης εἰς παραλαβήν τῆς προσφερθείσης ἀποζημιώσεως, κατετέθη αὐτη ἐντός εὐλόγου χρόνου εἰς τό Ταμεῖον Πα-

---

πρός τό ἄρθρον 659 Ἀστ. Κώδικος, ὅσον καί πρός τήν διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 27803/2930 τῆς 1 Αὐγούστου 1946 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ. Ε. Κ. τεῦχος Β' 158/25.9.1946) προστεθεῖσαν παράγραφον 6 εἰς τό ἄρθρον 34 τοῦ ἰσχύν νόμου (ἄρθρον 4 § 1 καί 11 § 3 τοῦ δ/τος τῆς 1/7 Ἰουλίου 1931, ὅπερ ἐξεδόθη κατ' ἐξουσιοδότησιν τῶν ἄρθρων 21 καί 25 τοῦ νόμου 4748/1930 κλπ.) ἐπέχοντος Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἄνω τέως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Λιμενεργατῶν Πειραιῶς, περί ἐπιβολῆς εἰς τό προσωπικόν του ὑπερωριακῆς ἐργασίας δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τούτου, ἐγκρινομένης ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, σαφῶς συνάγεται, ὅτι πρός ἐξεύρεσιν τῆς ἐπιδίκου ἀποζημιώσεως ὑπολογίζεται καί ἡ παγίως καταβληθεῖσα ἀμοιβή τῆς νομίμως καθιερωθείσης καί παρασχεθείσης ὑποχρεωτικῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει αὐτη ἀποτελεῖ νόμιμον μισθόν τοῦ ὑπαλλήλου, ἐμπίπτουσα ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν του (πρβλ. *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχ. ἐκδ. β' ὑπ' ἄρθρον 659 § 2, σελ. 497, καί § 3 σελ. 498, *Ι. Καποδίστρια*, Ἑρμ Ἐργ. Δικαίου § 379, Α. Π. 72/1948, ΕΕΔ ζ' 233). Ἐν προκειμένῳ προαποδεικνύονται τά ἑξῆς: Δυνάμει τῶν ἐκδοθεισῶν καί πληρουσῶν τάς νομίμους ἄνω προϋποθέσεις καί διατυπώσεις ὑπ' ἀριθ. 64662/4109 τῆς 11 Δεκεμβρίου 1957 καί 583/1949 τῆς 4 Μαρτίου 1958 κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καί Ἐργασίας, αἵτινες ἐθεώρησαν ὡς ὑπάρχουσαν τήν πρός τοῦτο οἰκονομικήν δυνατότητα τοῦ ἐφεσιβλήτου Ταμείου, ἐνεκρίθησαν σχετικαί ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἰδίου Ταμείου περί ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ὁλοκλήρου τοῦ διοικητικοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ (τακτικοῦ καί ἐκτάκτου) ἀπό 1 Νοεμβρίου 1957 μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1958. Πράγματι δέ τοῦτο εἰργάσθη ὑπερωριακῶς καθ' ἅπαν τό ἄνω χρονικόν διάστημα, συμπεριλαμβανομένου καί τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὅστις παρέσχε τήν τοιαύτην ὑπερωριακήν ἐργασίαν τακτικῶς καί συνεχῶς ἀπό 1 Νοεμβρίου 1957 μέχρι τῆς ἀποχωρήσεώς του (30 Ἰουνίου 1958), εἰσπράξας καθ' ἕκαστον τῶν τοιούτων μηνῶν τήν ἀναλογοῦσαν εἰς τόν βαθμόν του ὡς εἰσηγητοῦ καί καθωρισμένην εἰς δρχ. 625 μηνιαίως παγίαν συμπληρωματικήν ἀμοιβήν. Τούτων δοθέντων καί λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ καθιέρωσις τῆς ὡς εἴρηται ὑπερωριακῆς ἐργασίας ὑπῆρξε νόμιμος καί ὑποχρεωτική, κρινομένη ἅμα ὡς ἐνέχουσα χαρακτῆρα σχετικῶς μόνιμον καί σταθερόν, παρέπεται ὅτι ἡ διά ταύτην καταβληθεῖσα τῷ ἐκκαλοῦντι ἄνω πρόσθετος καί παγία ἀμοιβή τυγχάνει συνυπολογιστέα πρός καθορισμόν τῆς ἐπιμάχου ἀποζημιώσεώς του, τά ἐναντία δέ δεχθέν τό πρωτοβάθμιον Δικαστήριον ἐσφαλε, κατά τά βάσιμα παράπονα ἐκείνου καί δέον ὅπως, κατά παραδοχήν τῆς ἐνδίκου ἐφέσεώς του ὡς οὐσιαστικῶς βασίμου, ἐξαφανισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις.

ρακαταθηκῶν καὶ Δανείων (βλέπε καὶ Α. Π. 248/1958, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 514, Α. Π. 545/1958, εἰσηγητὴς ὁ αὐτός, ΕΕΔ 17, 739).

Ἐκ τοῦ ὅτι ὑπελείφθη ἡ προσφερθεῖσα (καὶ κατατεθεῖσα) ἀποζημίωσις κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῶν διὰ τὰς ἑορτὰς παροχῶν δὲν ἦτο ἡ προσφορὰ προσήκουσα (προσήκουσα εἶναι ἡ προσφορά, ἐὰν ὁ ὀφειλέτης προσφέρῃ ἀκριβῶς ὅ,τι ὀφείλει, *Γ. Μπαλῆς*, Ἐνοχ. § 61, *Π. Ζέπος*, Ἐνοχ. Α΄, σελ. 618), ἀλλ' ἀφοῦ ἐν τῇ νομολογίᾳ ἀμφισβητεῖται ἂν καὶ αἱ παροχαὶ αὗται συνυπολογίζωνται εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112, δὲν ὑπῆρχε περίπτωσις νὰ ἀπαγγελθῇ ἀκυρότης τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 νόμου 3198/1955 (βλέπε καὶ Α. Π. 363/1957, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 16, 714).

Πρωτοδίκου Πειραιῶς 513/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ε. Συγγούρης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Μπουρνάζος, Α. Καρυοφύλλης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου γίνεται βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως, ὡς τακτικαὶ δὲ ἀποδοχαὶ ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ὡς ἄνω διατάξεως, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὴν τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ νόμου 2112, θεωροῦνται οὐ μόνον ὁ πάγιος καὶ ὡρισμένος μισθός, ἀλλὰ καὶ πᾶσα ἄλλη πρόσθετος παροχὴ διδομένη ὡς τακτικὸν ἀντάλλαγμα τῆς προσφερομένης παρὰ τοῦ μισθωτοῦ ὑπηρεσίας. Ἑπομένως καὶ τὰ δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ἐκδιδομένων δυνάμει τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀ.ν. 1777/1951, κυρωθέντος ὑπὸ τοῦ νόμου 1901/1951, δι' οὗ συνεπληρώθη τὸ ἄρθρον μόνον τοῦ ἀ.ν. 866/1946 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 28/1944», χορηγούμενα γενικῶς εἰς τοὺς μισθωτοὺς δῶρα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ὑφίσταται σύμβασις ἐργασίας κατὰ τὸν μεταξὺ τῶν δύο τούτων ἑορτῶν παρεντιθέμενον χρόνον, ἀποτελοῦν «τακτικὰς ἀποδοχὰς» τοῦ ὑπαλλήλου ἐν τῇ ὡς ἄνω εὐρυτάτῃ τοῦ ὅρου τούτου ἐννοίᾳ, ἐφ' ὅσον καὶ ταῦτα φέρουσι τὸν χαρακτῆρα προσθέτων ἀπολαβῶν, διδομένων εἰς ἀντάλλαγμα τῆς παρεχομένης ἐργασίας ὡς ἀμέσου διὰ τὴν τοιαύτην δόσιν αἰτίου, δι' ὃ καὶ ὑπόκεινται εἰς κρατήσεις ὑπὲρ Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων, θεωρούμενα ὡς προσαύξησις τῶν ἀποδοχῶν ὁλοκλήρου τοῦ μεταξὺ τῶν δύο ἑορτῶν παρεμπίπτοντος χρόνου (πρβλ. Α.Π. 697/1958, ΕΕΔ 17, 1188), χορηγούμενα δὲ παγίως ἀπὸ 15ετίας λογίζονται γενικῶς ὡς σταθεραὶ παροχαί, περιλαμβανόμεναι εἰς τὴν ὀφειλομένην λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἀποζημίωσιν, εἰς ἃς περιπτώσεις, κατὰ τὰς διατάξεις συναφῶν νόμων (ἄρθρου 94 ν.δ. 3026/1954 «περὶ τοῦ Κώδικος τῶν Δικηγόρων»), διὰ τὸν προσδιορισμὸν ταύτης λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν «πᾶν ὅ,τι σταθερῶς καταβάλλεται ἐτησίως ἢ μηνιαίως» (πρβλ. *Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Δίκ. β' ἐκδ., σελ. 437, *Α. Τούση*, Ἐργ. Δίκ. σελ. 137 ἑπ., *Καποδίστριαν*, ἐν ΕρμΑΚ ἄρθρον 653, ἀριθ. 114, *Σιμωνέτου*, Δώδεκα Μελέται Ἀστικοῦ καὶ Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 385, σχόλια Ἐπιθ. Ἐργ. Δικ. τόμ. 17, σελ. 234, 578 καὶ 1188 καὶ εἰδικῶς διὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 94 Κώδ. Δικηγόρων Α.Π. 238/1958, ΕΕΔ 17, σελ. 579, ἀντίθ. Α.Π. 61/1958, 310/1955, 262/1954). Ἀλλωστε καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως τοῦ ἀ.ν. 1777/1951, καθ' ἣν αἱ παροχαὶ αὗται, προβλεφθεῖσαι καὶ ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας τοῦ ἔτους 1947, ἀποτελοῦν προσαύξησιν τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν, διὰ διατάξεων νεωτέρων νόμων, ὡς ἡ τοῦ ἄρθρου 4 § 2 νόμου 2855/1954, δι' ἧς προβλέπεται ἡ σύστασις ἐν τῷ μέλλοντι εἰδικοῦ λογαριασμοῦ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἢ τῇ Ἐργατικῇ Ἑστίᾳ, ἀποβλέποντος εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα καταβαλλομένων «προσθέτων ἀποδοχῶν», καὶ ἡ τοῦ ἄρθρου 14 § 1 τοῦ ν.δ. 3755/1957, δι' ἧς καθιεροῦται εἰσφορὰ ὑπὲρ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας «ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε εἰς ἕκαστον τοῦ ἀπασχολουμένου πάσης φύσεως προσωπικοῦ ἀναλογοῦντος ποσοῦ ὡς δώρου...», τὸ θέμα τῆς καταβολῆς τῶν ἀντιμετωπίζεται πλέον ὡς τοιοῦτον ἀφορῶν εἰς σταθερὰν ἐν τε τῷ παρελθόντι καὶ τῷ μέλλοντι παροχήν, εἰς ἣν δίδεται καὶ ὁ προσήκων χαρακτηρισμὸς «πρόσθετοι ἀποδοχαί», διασαφηνιζομένου οὕτω πλήρως τοῦ ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως πρὸς τὸ κείμενον τοῦ ἀ.ν. 1777/1951 προκύπτοντος γεγονότος ὅτι ἡ ἐν τῷ κειμένῳ τοῦ νόμου χρησιμοποίησις τοῦ ὅρου «ἔκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις (δῶρον)» ὑπῆρξε τυχαία καὶ δὲν ἐγένετο πρὸς τὸν σκοπόν, ὅπως προσδοθῇ πράγματι τοιοῦτος χαρακτὴρ εἰς τὰς ἐν λόγῳ παροχὰς ἐκ μέρους τοῦ νομοθέτου. Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη ὅτι ἡ ἐνάγουσα εἰργάζετο ὡς ὑπάλληλος εἰς τὰ γραφεῖα τῆς ἐναγομένης ἀνωνύμου βιομηχανικῆς ἑταιρείας ἀπὸ τοῦ ἔτους 1952 ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, λυθείσῃ διὰ τῆς ἀπὸ 31.1.1959 καταγγελίας τῆς ἐργοδότιδος, ἥτις κατέβαλεν εἰς αὐτὴν ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς τὰς ἀποδοχάς της 4 μηνῶν ἐκ δρχ. 8.672 ἐν συνόλῳ (καταβαλλόμενος πράγματι μηνιαῖος βασικὸς μισθὸς τελευταίου μηνὸς δρχ. 2.168). Πλήν, ἐνῷ ἡ ἐνάγουσα ἐλάμβανε καθ' ἅπαντα τὸν ὡς ἄνω χρόνον ἐπὶ πλέον τοῦ ἀνωτέρω βασικοῦ κατὰ μῆνα μισθοῦ καὶ ἕτερον 1 1/2 μηνιαῖον μισθὸν κατ' ἔτος λόγῳ δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, προσδιοριζομένων βάσει τῶν νομίμων αὐτῆς ἀποδοχῶν συμφώνως ταῖς ὑπ' ἀριθ. 62300/1952, 19400/1953, 27500/1953, 27540/1954, 28030/1954, 24400/1955, 74960/1955, 25600/1956, 71500/1956, 24300/1957, 72500/1957 ὑπ. ἀποφάσεων, ἔλαβε δὲ καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1958 δραχ. 720 λόγῳ δώρου Πάσχα 1958 καὶ δρχ. 1.440 λόγῳ δώρου Χριστουγέννων 1958—Ν. Ἔτους 1959, δυνάμει τῶν ὑπ' ἀριθ. 17100/3340/1958 καὶ 74000/15900/1958 ἀποφάσεων Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ἡ ἐναγομένη δὲν περιέλαβεν εἰς τὴν ἀποζημίωσιν καὶ τὸ ἀναλογοῦν αὐτῇ ποσοστὸν 4/12 ἐκ τῶν ὡς ἄνω δώρων τοῦ τελευταίου ἔτους, ἅτινα, καθ' ἃ ἐγένετο δεκτόν, ἀποτελοῦν τακτικὰς ἀποδοχάς, ἀνερχόμενον ἐν συνόλῳ εἰς δρχ. 720 (1.440+720=2.160: 12=180Χ4). Ὅθεν δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἐν μέρει ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ κατὰ τὸ πρῶτον αὐτῆς κεφάλαιον καὶ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη εἰς καταβολὴν

τοῦ ποσοῦ τούτου πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀποζημιώσεως.

Κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, 2 καὶ 5 § 3 τοῦ ν. 3198/1955 ἡ ἄνευ προμηνύσεως καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως ὑπαλλήλου, ὑπαγομένου εἰς τὴν κατὰ τῆς ἀνεργίας ἀσφάλισιν, θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐὰν γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ὁλόκληρος ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις ἐκ τοῦ ν. 2112, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνει τὰς ἀποδοχὰς ἓξ μηνῶν. Ἐξ ἄλλου ἡ μὲν καταγγελία, ὡς ἔγγραφος μονομερὴς δικαιοπραξία ἀπευθυντέα πρὸς ὡρισμένον ἕτερον πρόσωπον, θεωρεῖται συντελεσθεῖσα κατὰ τὸ ἄρθρον 167 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, δεχομένου τὴν θεωρίαν τῆς παραλαβῆς ἢ λήψεως, εὐθὺς ὡς ἐγχειρισθῇ τὸ περὶ αὐτῆς ἔγγραφον εἰς τὸν πρὸς ὃν ἀπευθύνεται (πρβλ. *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχ. ἔκδ. Ζ' § 33 καὶ 37, σελ. 109 καὶ 120), ἀδιαφόρου ὄντος ἂν ὁ τελευταῖος οὗτος μετὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ παραλαβὴν τοῦ ἐγγράφου, λαβὼν γνῶσιν τοῦ περιεχομένου του καὶ μὴ συναινῶν εἰς αὐτό, ἐπέστρεψε τοῦτο εἰς τὸν ἐνεργήσαντα τὴν δήλωσιν, καθ' ὅσον διὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς μονομεροῦς δικαιοπραξίας δὲν ἀπαιτεῖται καὶ ἀποδοχὴ τῆς δηλώσεως ἐκ μέρους του. Ἐπίσης δὲν ἀπαιτεῖται, ὅπως τηρηθῇ ὁ ἔγγραφος τύπος καὶ διὰ τὴν παράδοσιν τῆς καταγγελίας εἰς τὸν μισθωτόν, καθ' ὅσον, ὁσάκις ὁ νόμος ἀπαιτεῖ τύπον διὰ τὴν δήλωσιν τῆς βουλήσεως, ἡ τήρησις τούτου δὲν εἶναι ἀναγκαία καὶ διὰ τὴν περιέλευσιν (διαβίβασιν) αὐτῆς εἰς τὸν πρὸς ὃν ἀπευθύνεται, διότι αὕτη ἰσχύει ὁπωσδήποτε καὶ ἂν ἐγένετο ἡ περιέλευσις, ἀρκεῖ νὰ πιστοῦται ὅτι ἔλαβε χώραν τοιαύτη (πρβλ. *Μπαλῆν*, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 156). Ὡς πρὸς δὲ τὴν ἀποζημίωσιν ἀρκεῖ διὰ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας ἡ πραγματικὴ καὶ προσήκουσα προσφορά της εἰς τὸν ἀπολυόμενον ἅμα τῇ ἐγχειρίσει τοῦ ἐγγράφου, μὴ ἀνατρεπομένων οὐδ' ἀναστελλομένων τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς ἐκ τῆς ἀρνήσεως τοῦ μισθωτοῦ ὅπως παραλάβῃ τὸ προσφερόμενον ποσόν, ἐφ' ὅσον, μετὰ τὴν ἄρνησιν, ὁ ἐργοδότης κατέθεσε τοῦτο νομίμως ἐντὸς τοῦ διὰ τὴν τήρησιν τῶν πρὸς κατάθεσιν ἀπαιτουμένων διατυπώσεων εὐλόγου χρόνου, διότι διὰ τῆς τοιαύτης ἐνεργείας ἐκπληροῖ οὗτος ἁπάσας τὰς εἰς αὐτὸν ἐπιβαλλομένας καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐξαρτωμένας ὑποχρεώσεις (πρβλ. Α.Π. 248/1958, ΕΕΔ 17, 514). Τοῦτ' αὐτὸ δέον νὰ γίνῃ δεκτὸν καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ἐργοδότης ἐντὸς τοῦ διὰ τὴν κατάθεσιν ἀπαιτουμένου εὐλόγου χρόνου ἐπαναλάβῃ, καίτοι δὲν ἦτο ὑπόχρεως πρὸς τοῦτο ἐκ τοῦ νόμου, τὴν πρὸς τὸν μισθωτὸν προσφορὰν τῆς ἀποζημιώσεως, ὁ δὲ τελευταῖος, μεταγνούς, ἀποδεχθῇ ταύτην, διότι διὰ τῆς τοιαύτης ἐνεργείας ὁ ἐργοδότης οὐ μόνον δὲν παραβαίνει, ἀλλὰ τούναντίον ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τῶν ἐκ τοῦ νόμου ἐπιβαλλομένων αὐτῷ ὑποχρεώσεων, ἐπιδεικνύων ἐπιμέλειαν μείζονα τῆς ἀπαιτουμένης ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ μισθωτοῦ, ὅστις ἀπαλλάσσεται οὕτω καὶ τῶν σχετικῶν δαπανῶν καὶ φροντίδων πρὸς ἀνάληψιν τοῦ καταθετέου ποσοῦ. Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθημεν ὅτι ἡ ἐναγομένη διὰ τοῦ νομίμου αὐτῆς ἐκπροσώπου ἐνεχείρισεν εἰς τὴν ἐνάγουσαν τὴν ἀπὸ 31.1.1959 ἔγγραφον καταγγελίαν τῆς μετ' αὐτῆς συμβάσεως κατὰ τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ὡς ἀνω ἡμέρας (Σάββατον 31.1.1959) καὶ προσέφερεν εἰς αὐτὴν τὴν ἀνωτέρω ἀποζημίωσιν ἐκ δρχ. 8.672, πλὴν ἡ τελευταία, ἀναγνώσασα τὸ ἔγγραφον καὶ λαβοῦσα γνῶσιν τοῦ περιεχομένου του, ἐπέστρεψε τοῦτο εἰς τὴν ἐναγομένην, ἀρνηθεῖσα νὰ ὑπογράψῃ ἔγγραφον ἀπόδειξιν περὶ τῆς παραλαβῆς του καὶ νὰ ἀποδεχθῇ τὴν προσφερθεῖσαν ἀποζημίωσιν, διότι, ὡς ἰσχυρίζεται, δὲν ἦτο βεβαία, ἐὰν ἔπρεπε νὰ λάβῃ τὸ ἐν τῷ ἐγγράφῳ ἀναφερόμενον ποσόν. Μετὰ τὴν τοιαύτην ἄρνησιν ἡ ἐναγομένη, προκειμένου νὰ προβῇ εἰς κατάθεσιν τῆς ἀποζημιώσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ Παρακαταθηκῶν τὴν 2αν Φεβρουαρίου 1959, θέλουσα πρὸς εὐχερεστέραν ἀπόδειξιν τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεών της νὰ ἔχῃ καὶ ἀποδεικτικὸν δικ. κλητῆρος περὶ τῆς κοινοποιήσεως τῆς καταγγελίας καὶ τῆς προσφορᾶς τῆς ἀποζημιώσεως, ἐπανέλαβε ταύτας, καίτοι δὲν ὑπεῖχε νόμιμον ὑποχρέωσιν, εἰς τὴν κατοικίαν τῆς ἐναγούσης, ἥτις καὶ ἀπεδέχθη τὴν προσφοράν, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τοῦ προσαγομένου ὑπ' ἀριθ 13372/2.2.1959 ἀποδεικτικοῦ ἐπιδόσεως. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐγκύρως ἐγένετο κατὰ τὴν 31ην Ἰανουαρίου 1959, μὴ ἀνατρεπομένων τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς, ὡς ἄνω εἴρηται, ἐκ τῆς ἐπακολουθησάσης ἀποδοχῆς τῆς ἀποζημιώσεως ἐκ μέρους τῆς ἐναγούσης συνεπείᾳ νεωτέρας προσφορᾶς τῆς ἐναγομένης, ἐφ' ὅσον, καθ' ὃν χρόνον ἐγένετο αὕτη, δὲν εἶχε παρέλθει ἐν τῇ ὡς ἄνω συγκεκριμένῃ περιπτώσει ὁ εὔλογος χρόνος, ὅστις ἀπῃτεῖτο διὰ τὴν κατάθεσιν τῆς ἀποζημιώσεως, μὴ δυναμένην νὰ γίνῃ τὸ ἀπόγευμα τῆς 31.1.1959, ἐφ' ὅσον τὰ γραφεῖα τοῦ Ταμείου Παρακαταθηκῶν εἶναι κλειστὰ κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τοῦ Σαββάτου. Ὅθεν δέον νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ κατὰ τὸ β' αὐτῆς κεφάλαιον, δι' οὗ διώκεται ἡ ἐπιδίκασις τῶν ἀποδοχῶν τῆς 1ης καὶ 2ας Φεβρουαρίου 1959, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐγένετο κατὰ τὴν 2.2.1959 καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν 31.1.1959. Εἰρήσθω δ' ὅτι ἡ ἄρνησις τῆς ἐναγούσης ὅπως ἀποδεχθῇ τὴν ἀποζημίωσιν δὲν δικαιολογεῖται καὶ ἐκ τοῦ λόγου ὅτι αὕτη ἦτο ἐλλιπὴς κατὰ τὸ ποσοστὸν τῶν δώρων, δεδομένου ὅτι ὁ δανειστὴς καθίσταται ὑπερήμερος καὶ ἐν περιπτώσει μερικῆς ἐκπληρώσεως τῆς παροχῆς, μὴ ἐφαρμοζομένου τοῦ ἄρθρου 316 Ἀστικοῦ Κώδικος ὁσάκις οὐδὲν καλῶς ἐννοούμενον συμφέρον του διακυβεύεται ὡς πρὸς τὸ ὑπόλοιπον τῆς παροχῆς, ὡς ἐν προκειμένῳ, ἔνθα ἡ ἐνάγουσα ἠδύνατο νὰ λάβῃ τὸ προσφερόμενον ποσόν, χωρὶς νὰ θιγῶσι τὰ νόμιμα δικαιά της (πρβλ. *Μπαλῆ*, Ἐνοχ. Δίκαιον. § 37, ἀριθ. 8). Δὲν θίγεται ἐπίσης ἐκ τῆς τοιαύτης ἐλλείψεως καὶ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας, ἐφ' ὅσον ἡ καταβολὴ ἐλλιποῦς κατὰ τὸ ποσοστὸν τῶν δώρων ἀποζημιώσεως ἦτο ἀναίτιος, ὀφειλομένη εἰς εὐλόγους ἀμφιβολίας τῆς ἐναγομένης περὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν δώρων ὡς τακτικῶν ἀποδοχῶν. Ἐν ὄψει δὲ τῶν ἀμφιβολιῶν τούτων δέον νὰ συμψηφισθῇ καὶ ἡ δικαστικὴ δαπάνη, ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως ὑπαιτιότητος (ἄρθρον 211 § 3 Πολιτικῆς Δικονομίας). Τὸ περὶ κηρύξεως τῆς παρούσης προσωρινῶς ἐκτελεστῆς αἴτημα δέον νὰ ἀπορριφθῇ, διότι δὲν ἐβεβαιώθημεν περὶ τῆς ὑπάρξεως ἐξαιρετικῶν λόγων ἢ κινδύνου ἐν περιπτώσει ἐπιβραδύνσεως τῆς ἐκτελέσεως.

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΠΙ ΕΞΩΘΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΚΗ' ΨΗΦΙΣΜΑ

Περίπτωσις μισθωτῶν κουρείων καὶ κομμωτηρίων κατ' ἄρθρ. 8 Ν.Δ. 3789|1957

Διακοπή ἐργασιῶν ἐπιχειρήσεως συνεπεία ἐξώσεως πρὸς ἀνοικοδόμησιν κατὰ τὸ ΚΗ' Ψήφισμα.—Συμφωνία μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ περὶ ἀναστολῆς τῆς συμβάσεως ἐργασίας μέχρις ἐπαναλειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως μετὰ τὴν ἐπανεγκατάστασιν τοῦ ἐργοδότου.—Καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑστέρως.—Εἰδικὴ ἀποζημίωσις προσωπικοῦ κουρείων καὶ κομμωτηρίων κατ' ἄρθρ. 8 Ν.Δ. 3789/1957.—Ἔγερσις ἀγωγῆς πρὸ τῆς παρελεύσεως ἑξαμήνου, ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητὴ ἡ ἀποζημίωσις.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ν.δ. 3789/1957 (ΕΕΔ 16, 1135) τὸ ἄρρεν καὶ θῆλυ προσωπικὸν τὸ ὑπηρετοῦν εἰς κουρεῖα ἢ κομμωτήρια ἢ ἱνστιτοῦτα καλλονῆς, οἱ φορεῖς τῶν ὁποίων ἤθελον τύχει ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ΚΗ' ψηφίσματος, ἢ δι' ὑπεκμίσθωσιν ἢ ἀλλαγὴν χρήσεως τοῦ μισθίου, ἀνεξαρτήτως τῆς νομικῆς μορφῆς τῆς ἐπιχειρήσεως, ὑφ' ἣν ταῦτα ἐμφανίζονται, ἐφ' ὅσον ἐκτελεῖ ἐργασίαν κουρέως ἢ κομμωτοῦ ἢ περιποιητοῦ χειρῶν ἢ ποδῶν, χαρακτηρίζεται διὰ τὰς περιπτώσεις μόνον τοῦ νόμου 2112/1920), ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930 καὶ τοῦ νόμου 3198/1955, ὡς ὑπαλλήλικὸν καὶ δικαιοῦται τοῦ ἡμίσεως τῆς ὑπὸ τῶν νόμων τούτων ὁριζομένης ἀποζημιώσεως.

Ἡ ἀνωτέρω ὁριζομένη ηὐξημένη ἀποζημίωσις χορηγεῖται μόνον ἐφ' ὅσον οἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁριζόμενοι ἔχουν συμπληρώσει ἢ ἀφ' ἧς συμπληρώσουν πενταετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῇ εἰδικότητι τῶν ἐν τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ καταστήματι. Ἄλλως τυχὸν ἀπολυόμενοι πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ χρόνου τούτου ἐξακολουθοῦσιν ἀποζημιούμενοι μὲ τὴν ἰσχύουσαν μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἀποζημίωσιν λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Λὲν μᾶς ἐξηγεῖ ἡ αἰτιολογικὴ τῆς διατάξεως αὐτῆς ἔκθεσις ποῖοι λόγοι ἐπέβαλον τὴν ἰδιαιτέραν αὐτὴν νομοθετικὴν μεταχείρισιν τῶν ἐν λόγῳ προσώπων καὶ μάλιστα συνδεομένων πρὸς ὡρισμένον χρόνον ὑπηρεσίας αὐτῶν, κατ' ἐκτροπήν, ὡς πρὸς αὐτούς, ἐκ τῆς γενικῆς ἀρχῆς τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 1234/1918 καὶ ἄρθρου μόνου τοῦ ν.δ. 2655/1953 ὡς πρὸς τὰ στοιχεῖα τῆς ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος τῶν μισθωτῶν.

Μᾶς πληροφορεῖ μόνον (ἴδετε αὐτὴν ἐν ΕΕΔ 16, 1137), ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 8 καθορίζονται ὅσα ἐν αὐτῷ καθοριζόμενα.

Οὕτω βασίμως δύναται νὰ προβληθῇ, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη προσκρούει εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον ἐπιβάλλει ἰσότητα δικαίου, ἀπαγορεύον ὄχι μόνον τὴν ἄνισον ἐφαρμογὴν τῶν νόμων, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ Νομοθέτου ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς ἐξουσίας του διάκρισιν μεταξὺ ὡρισμένων προσώπων, σχέσεων ἢ καταστάσεων καὶ τὴν δημιουργίαν ὑπὲρ αὐτῶν εὐμενῶν ἢ δυσμενῶν προνομίων.

Καὶ ναὶ μὲν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος δὲν ἀποκλείει τὴν δημιουργίαν ἐξαιρετικοῦ δικαίου διὰ τῆς θεσπίσεως διακρίσεων, ἀλλὰ μόνον ὅταν κατὰ τὴν σύγχρονον περὶ δικαίου συνείδησιν αἱ διακρίσεις αὗται δικαιολογοῦνται ἐκ λόγων γενικωτέρου συμφέροντος, γενικωτέρας κοινωνικῆς ἀνάγκης ἢ συνδρομῆς εἰδικῶν περιπτώσεων, ἐλεγχομένων πάντως ὑπὸ τῶν δικαστηρίων (Ἐφετ. Ἀθηνῶν 3678/1956, εἰσηγητὴς *Δ. Ρετάλης*, ΕΕΔ 15, 1301) (βλέπε καὶ *Α. Σβώλου-Γ. Βλάχου*, Τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος, σελ. 192, Σ.Ε. 2093/1954, ΕΕΝ 1954, σελ. 1092, Α.Π. 658/1954, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 13, 1304, Α.Π. 19/1955, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 14, 488).

Εἰς τὴν περίπτωσιν ποῖοι λόγοι γενικωτέρου συμφέροντος ἐπέβαλον τὴν διάφορον μεταχείρισιν τῶν μισθωτῶν αὐτῶν ἐξαιρετικῶς διὰ τῆς δημιουργίας προνομίων ηὐξημένης ἀποζημιώσεως ἔναντι τῶν ὑπὸ ὁμοίας πραγματικὰς καταστάσεις λοιπῶν μισθωτῶν;

Ὁπωσδήποτε ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου ἐφαρμόζει τὴν ἄνω διάταξιν.

Ἐπρόκειτο περὶ συμφωνηθείσης ἀναστολῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ μετ' αὐτὴν καταγγελίας αὐτῆς καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου ὑπολογίζει καὶ τὸν χρόνον αὐτῆς ὡς χρόνον ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112 (βλέπε καὶ Α.Π. 191/1949, εἰσηγητὴς *Α. Μῖχος*, ΕΕΔ 8, 367, Α.Π. 317/1953, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 12, 703).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3827/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Μ. Καλεύρας*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Μαράντος, Ν. Τασσόπουλος

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, τὰ ἑξῆς: Ὁ ἐνάγων—ἐφεσίβλητος, ἐπαγγελλόμενος τὸν κουρέα, προσελήφθη δι' ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας ὡς τοιοῦτος (κάλφας) τὴν 20.9.1946 παρὰ τοῦ ἐναγομένου—ἐκκαλοῦντος, ἐκμεταλλευομένου κουρεῖον καὶ κομμωτήριον, ἐγκατεστημένον εἰς ἐνοικιοστασιακῶς προστατευόμενον μίσθιον κατάστημα, κείμενον ἐπὶ οἰκοδομῆς τῆς ὁδοῦ ***, ἀντὶ ἀμοιβῆς, προσδιορισθείσης, κατὰ συμφωνίαν, εἰς τὰ 50ο/ο τῶν εἰσπραττομένων παρὰ πελατῶν, οὓς θὰ περιποιεῖτο οὗτος. Τὸν Μάϊον 1956, ἐπικειμένης τῆς κατεδαφίσεως τῆς ἄνω οἰκοδομῆς, ἐπὶ τῷ τέλει ἀνεγέρσεως ἐπὶ τοῦ οἰκοπέδου νέας πολυορόφου τοιαύτης, συμφώνως ταῖς διατάξεσι τοῦ ΚΗ' ψηφίσματος, ἐπὶ ἀγωγῆς τῶν ἰδιοκτητῶν κατὰ τοῦ ἐναγομένου, ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2918/1956 ἀπόφασις τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν Α-

θηνῶν, δι' ἧς διετάχθη ἡ ἔξωσις τοῦ ἐναγομένου ἐκ τοῦ κουρείου καὶ ἀνεγνωρίσθη αὐτῷ δικαίωμα ἐπανεγκαταστάσεως ἐν τῇ νέᾳ οἰκοδομῇ, προσδιορισθέντων τὸ μὲν τοῦ χώρου, ἔνθα ἔδει νὰ ἐπανεγκατασταθῇ, τὸ δὲ ἀποζημιώσεως ἐκ 2.320 δρχ. ἐπὶ τῇ βάσει βασικοῦ μισθώματος 3.080 δρχ. πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς δαπάνης ἐξευρέσεως ἑτέρου χώρου πρὸς ἐκ τῶν ἐνόντων ἐνάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός του ἐπὶ δεκάμηνον, ἤτοι δι' ὅσον χρόνον ἔδει νὰ ἀποπερατωθῇ ἡ ἀνέργεσις τῆς νέας οἰκοδομῆς, ὡς καὶ ἐξόδων μετακομίσεως ἐκ 1.000 δρχ. Κατόπιν τῆς ἄνω ἀποφάσεως ὁ ἐναγόμενος τὴν 18 Ὀκτωβρίου 1956 ἠναγκάσθη νὰ ἐκκενώσῃ τὸ μίσθιον κουρεῖον του καὶ μὴ εὑρίσκων συμφέρουσαν τὴν ἵδρυσιν ἑτέρου κουρείου διὰ δέκα μῆνας, προέτεινεν εἰς τὸ προσωπικόν του, ἀποτελούμενον ἐξ ὀκτὼ μισθωτῶν, ὅπως ἀναστολῇ ἡ ἐκτέλεσις ἀμφοτέρωθεν τῶν ἐκ τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἑκάστου ὑποχρεώσεων, μέχρις οὗ ἐπανεγκατασταθῇ ἐν τῇ νέᾳ οἰκοδομῇ, ὁπότε καὶ θὰ ἐπανελαμβάνετο ἡ ἐκτέλεσίς των. Ἄλλοι τῶν μισθωτῶν του, μὴ συμφωνήσαντες εἰς τὴν ἀναστολήν, ἀπῄτησαν νόμιμον καταγγελίαν, ἐνῷ ἕτεροι, ἐν οἷς καὶ ὁ ἐνάγων, συνεφώνησαν, ἀνασταλείσης οὕτω τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεώς των (πρβλ. Α.Π. 191/1949 καὶ 317/1953). Πλήν, ἕνεκα μὴ ἐγκαίρου (ἐντὸς τοῦ δεκαμήνου) ἀποπερατώσεως τῆς νέας οἰκοδομῆς καὶ τῆς κατ' ἀκολουθίαν τούτου μὴ ἐπανεγκαταστάσεως τοῦ ἐναγομένου, οὗτος τὸν Αὔγουστον 1957 ἤγειρε ἀγωγὴν κατὰ τῶν ἰδιοκτητῶν, διώκων περαιτέρω ἀποζημίωσιν. Ἡ ἐκδίκασις τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἀνεβλήθη κατ' ἐπανάληψιν, τὴν δὲ 28.3.1958 ἐπῆλθε συμβιβασμός, δυνάμει τοῦ ὁποίου ὁ ἐναγόμενος εἰσέπραξε 35.000 δραχμῶν ἔναντι παραιτήσεώς του ἐκ τοῦ δικαιώματος ἐπανεγκαταστάσεώς του.

Τὸ ἄνω ποσόν, εἰς ὃ δέον νὰ προστεθῇ καὶ τὸ δυνάμει τῆς ἄνω προεδρικῆς ἀποφάσεως εἰσπραχθὲν ἐπὶ πλέον ἐκτὸς τοῦ χιλιοδράχμου τῶν ἐξόδων μετακομίσεως, συνιστᾷ τὴν ἀποζημίωσιν τῶν συνδεδυσσμένων διατάξεων τῶν 1 καὶ 2 ἄρθρων 7 τοῦ ἀπὸ 26/29.4.1955 β.δ. «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ ἐκτελέσεως τοῦ ψηφίσματος ΚΗ'/1947 διατάξεων», ἥτις καταβάλλεται εἰς τοὺς μὴ δικαιουμένους ἐπανεγκαταστάσεως ἢ μὴ ζητοῦντας ἀναγνώρισιν τοῦ τοιούτου δικαιώματος. Μετὰ τὴν λῆψιν τοιαύτης ἀποζημιώσεως ὁ ἐναγόμενος, προσκληθεὶς παρὰ τοῦ ἐνάγοντος, ἐδήλωσεν αὐτῷ, ὅτι δὲν προτίθεται πλέον νὰ συνεχίσῃ τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ κουρείου του, οὔτε νὰ ἀναθέσῃ εἰς αὐτὸν ἐργασίαν, καταγγείλας οὕτω τὴν μεταξὺ των ὑφισταμένην ἐν ἀναστολῇ ἔνδικον σύμβασιν. Δὲν βεβαιοῦται ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου ὅτι ἡ σύμβασις αὕτη κατηγγέλθη τὴν 18.10.1956, ὅτε δηλαδὴ ὁ ἐναγόμενος ἐξεκένωσε τὸ μίσθιον. Ἡ προβαλλομένη δικαιολογία, ὅτι ὁ ἐνάγων, ὡς καὶ οἱ λοιποί, μὴ ἀποζημιωθέντες μισθωτοί του, παρητήθησαν τῆς ἀποζημιώσεως, οὐδαμῶς βεβαιοῦται. Δὲν εἶχε οὐδένα λόγον ὁ κατὰ τεκμήριον πτωχότερος κάλφας νὰ παραιτηθῇ τῆς ἀποζημιώσεως, ἣν ὤφειλε νὰ τῷ καταβάλῃ ὁ ἐργοδότης του ἐπιχειρηματίας, ὅστις ἤδη εἶχε λάβει τὴν πρώτην ἀποζημίωσιν. Τοὐναντίον ἡ ἄποψις τῆς ἀναστολῆς ἦτο συμφέρουσα, τόσον εἰς τὸν ἐργοδότην, ἀποφεύγοντα τὴν καταβολὴν ἀποζημιώσεως καὶ διατηροῦντα πεπειραμένον προσωπικὸν μὲ ἰδικήν του πελατείαν, ὅσον καὶ εἰς τοὺς μισθωτούς, οἵτινες δὲν θὰ ἔχανον τὰ ἐκ τῆς μακρᾶς ὑπηρεσίας των παρὰ τῷ ἐναγομένῳ δικαιώματά των. Συνεπῶς δὲν παρῆλθεν ἑξάμηνον ἀπὸ τῆς καταγγελίας μέχρι τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς (16. 6. 1958). Ἑπομένως ὁ ἐναγόμενος ὑπεχρεοῦτο, ὅπως καταβάλῃ τῷ ἐνάγοντι, ἔχοντι συμπληρώσει πενταετῆ κατ' ἀρχὴν ὑπηρεσίαν ἐν τῇ εἰδικότητί του ὡς κουρέως, παρ' αὐτῷ τῷ ἐναγομένῳ, ἀποζημιωθέντι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ΚΗ' ψηφίσματος, τὴν συνῳδὰ ταῖς διατάξεσι τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 ἄρθρου 8 ν.δ. 3789/1957 ὁρισθεῖσαν ἀποζημίωσιν τοῦ ἡμίσεος τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 (ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930) καὶ 3198/1955 τῆς δικαιουμένης παρ' ὑπαλλήλων, ὡς οὗτος χαρακτηρίζεται ex lege παρὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄνω ν. δ/γματος, ἥτις ἀνέρχεται - ἐν ὄψει τῆς παρὰ τῷ ἐναγομένῳ ὑπερενδεκαετοῦς ὑπηρεσίας του, συμπεριλαμβανομένου τοῦ χρόνου ἀναστολῆς (Α.Π. 317/1953), δεδομένου ὅτι ὁ ἐνάγων κατὰ τὸν πρὸ τῆς ἀναστολῆς χρόνον ἀπελάμβανε κατὰ μέσον ὅρον ἐκ τῆς ἐργασίας του ἀμοιβῆς ἐκ δραχμῶν 50 ἡμερησίως ἢ δραχμῶν 1250 μηνιαίως - εἰς δραχμὰς 4375. Ὅθεν ὁ Πρωτοδίκης, ταῦτα εἰπὼν καὶ ἐπιδικάσας διὰ τὴν περὶ ἧς πρόκειται αἰτίαν τὸ ἀνωτέρω ποσόν, κατὰ παραδοχὴν τῆς τὴν τοιαύτην ἀποζημίωσιν διωκούσης ἀγωγῆς, ὡς νομίμου καὶ ἐν μέρει βασίμου, ὀρθῶς τὸ μὲν τὰς ἄνω διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οὐδεμίαν ἑτέραν παρεβίασε, τὸ δὲ τὰς ἀποδείξεις ἐξετίμησε καὶ ἀπορριπτέα ἐλέγχονται ὡς ἀβάσιμα τὰ περὶ τῶν ἐναντίων παράπονα, τὰ περιεχόμενα τόσον εἰς τὸν πρῶτον λόγον τῆς ἐφέσεως (ὅτι δὲν ἀνεστάλη ἡ σύμβασις, κατηγγέλθη τὴν 18.10.1956 καὶ ἡ ἀγωγὴ εἶναι ἐκπρόθεσμος), ὅσον καὶ εἰς τὸν δεύτερον τοιοῦτον (ὅτι δὲν ἀπεζημιώθη κατὰ τὸ ΚΗ' ψήφισμα καὶ ὅτι ἡ ἀποζημίωσις ἔδει νὰ ὑπολογισθῇ βάσει τοῦ β.δ/γματος τῆς 16 - 18.7.1920 ὡς τεχνίτου) καὶ ἡ ἔφεσις ἐν τῷ συνόλῳ της.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΕΤΟΙΜΟΤΗΣ ΠΡΟΣ ΠΑΡΟΧΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑΝ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Νόμιμος μισθός νυκτοφύλακος συνεργείου επισκευής αυτοκινήτων

Παροχή εργασίας κατά την έννοιαν του άρθρου 648 Αστικού Κώδικος υπό την ειδικωτέραν μορφήν της ετοιμότητος πρός εργασίαν.—Σύμβασις εργασίας νυκτοφύλακος συνεργείου επισκευής αυτοκινήτων.—Νόμιμος μισθός.

Κατά τά ύπό της θεωρίας διδασκόμενα καί απλή ετοιμότης πρός εργασίαν, μολονότι κατ' αυστηράν κυριολεξίαν δέν είναι εργασία, εν τούτοις δύναται νά εξισωθή πρός εργασίαν, ύσάκις υποχρεούται τις νά θέτη άνά πάσαν στιγμήν τήν εργασίαν του εις την διάθεσιν του αντισυμβαλλομένου, προϋποτιθεμένου πάντως ότι ή τοιαύτη ετοιμότης πρός εργασίαν απαιτεί προσπάθειαν, ήτις δύναται νά εκληφθή κατά τάς συναλλακτικάς αντιλήψεις ώς εργασία (*Γ. Σιμωνέτος*, Δώδεκα Μελέται Αστικού καί Εργατικού Δικαίου, σελ. 328, σημ. 1, *Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ. άρθρον 648, αριθ. 129 επ. καί οί παρ' αυτού αναφερόμενοι ξένοι συγγραφείς καί νομολογία, πρβλ. καί Σ.Ε. 896/1957, εισηγητής: *Γ. Μαραγκόπουλος*, ΕΕΔ 16, 550, καθ' ήν κατά την έννοιαν της εξηρτημένης εργασίας αύτη παρέχεται άφ' ής στιγμής ό μισθωτός, τεθείσας ύπό την εξουσίαν του εργοδότου, δύναται νά διαταχθή ύπ' αυτού, όπως παράσχη την ύπ' αυτού αναληφθείσαν εργασίαν καί κατ' ακολουθίαν, εφ' όσον ή εφεδρεία (ή πρόκειτο περί του προσωπικού λεωφορείων) είναι ό χρόνος, καθ' ον υποχρεούται νά παραμένη ό υπάλληλος εις την τεταγμένην θέσιν καί δέν δύναται ούτος νά διαθέση τούτον ελευθέρως, ολόκληρος ό χρόνος ούτος νοείται ώς χρόνος εργασίας).

Υπό τοιούτον πνεύμα αντιμετωπίζει καί ή κατωτέρω απόφασις του Πρωτοδικείου Αθηνών, ώς εφετείου, σύμβασιν εξηρτημένης εργασίας νυκτοφύλακος, προκειμένου νά εφαρμόση τάς ισχυούσας δι' αυτήν διατάξεις περί νομίμου μισθού.

Δέν επρόκειτο περί νυκτοφύλακος εργοστασίου, ίνα έχη εφαρμογήν ή ειδική ύπ' αριθ. 16/1956 διαιτητική απόφασις, κυρωθείσα διά της ύπ' αριθ. 68293/14004/1956 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (ΕΕΔ 16, 54), άλλά περί νυκτοφύλακος συνεργείου επισκευής αυτοκινήτων, προδήλως βιοτεχνικού εργαστηρίου, καί κατά συνέπειαν είχον εφαρμογήν αί εφαρμοσθείσαι ύπό της αποφάσεως του Πρωτοδικείου διατάξεις περί αποδοχών ανειδικεύτων εργατών (Α. Π. 656/1955, εισηγητής *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 15, 22, Α. Π. 478/1956, εισηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 15, 1172, Α. Π. 483/1957, εισηγητής ό αυτός, ΕΕΔ 17, 151, Πρωτοδικείου Αθηνών 10465/1958, εισηγητής *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 17, 1179), εν συνδυασμώ πρός την ειδικήν διά την εργασίαν των νυκτοφυλάκων ύπ' αριθ. 27019/1953 απόφασιν του Υπουργού Εργασίας (ΕΕΔ 13, 107).

Πρωτοδικείου Αθηνών 3259/1959

Διαδικασία εργατικών διαφορών κατ' έφεσιν

Πρόεδρος ό κ. *Σ. Ράγκας*

Εισηγητής: ό Πρωτοδίκης κ. *Μ. Καλεύρας*

Δικηγόροι οί κ. κ. Δ. Παπαχαραλάμπους, Β. Αλεξόπουλος

Την 2.9.1957 ό εναγόμενος (εκκαλών), εκμεταλλευόμενος συνεργείον επισκευής αυτοκινήτων, προσέλαβε τον ενάγοντα (εφεσίβλητον) ώς νυκτοφύλακα τούτου, δι' αορίστου χρόνου συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας, δυνάμει της οποίας ούτος υπεχρεούτο καί παρέμενεν εν τώ συνεργείω καθ' άπασας τάς ημέρας (συμπεριλαμβανομένων Κυριακών καί εορτών) άπό της 20ής μέχρις 8ης ώρας, ήτοι επί 12 ώρας ημερησίως, εξ ών όκτώ νυκτεριναί κατά την έννοιαν της υπουργικής αποφάσεως ύπ' αριθ. 18310/1946. Καί είναι μέν άληθές, ότι δέν υπεχρεούτο νά είναι άγρυπνος, δι' ό καί κατά μέρος των άνω ωρών εκοιμάτο, πλήν ήτο υπεύθυνος διά πάν συμβησόμενον κατά την νύκτα εν τώ συνεργείω καί υπεχρεούτο νά ειδοποιήση αμέσως τον εναγόμενον εν περιπτώσει κλοπής, πυρκαϊάς ή εκτάκτου ανάγκης αμέσου επισκευής αυτοκινήτου. Υπό τά δεδομένα ταύτα ό ενάγων παρείχεν εργασίαν κατά την έννοιαν της διατάξεως του άρθρου 648 § 1 Αστικού Κώδικος, υπό την ειδικωτέραν μορφήν της ετοιμότητος πρός εργασίαν (*Αγαλλοπούλου*, Έργ. Δίκ. σελ. 43, *Σιμωνέτου*, Δώδεκα Μελέται Αστικού καί Εργατικού Δικαίου, σελ. 328 σημ. 1, *Καποδίστριας* εν ΕρμΑΚ υπ' άρθρ. 648, αριθ. 132), καί δή μέχρι της 10.9.1958, ότε εισήχθη εις νοσοκομείον, υποβληθείς εις εγχείρησιν βουβωνοκήλης. Εκ του νοσοκομείου εξήλθε την 22.6.1958, κριθείς ανίκανος υπηρεσίας παρά τώ Ι.Κ.Α. μέχρι καί της 6.7.1958. Εν όψει των ανωτέρω ό ενάγων εδικαιούτο, εν ελλείψει ειδικής ρυθμίσεως των αποδοχών του—ή παρά του ενάγοντος επικαλουμένη υπ' αριθ. 27443/1954 απόφασις Υπουργού Εργασίας, αφορώσα ειδικώς τούς νυκτοφύλακας γκαράζ (αυτοκινητοστασίων), δέν έχει εφαρμογήν εν προκειμένω—των μηνιαίων αποδοχών του ανειδικεύτου εργάτου εκ δραχμών 1075, πλέον 25 ο/ο διά νυκτερινήν εργασίαν (18310/1946 υ.α.), αφού εις τάς άνω αποδοχάς δέν περιλαμβάνεται ή τοιαύτη προσαύξησις (27019/1953 υ.α.), ή εν όλω δραχ. 1343, άνθ' ών ελάμβανε—ουδαμώς εβεβαιώθη, ότι ό εναγόμενος κατέβαλλεν εις τό Ι.Κ.Α., πλήν των εργοδοτικών, καί τάς εργατικάς τοιαύτας, άς υπεχρεούτο όπως καταβάλλη ό ενάγων — δραχμάς 1041 (250 εβδομαδιαίως : 6 ίσον 41,60×25), δι' ό καί ούτος δικαιούται διαφοράς δραχμών 302 μηνιαίως καί διά τό από της προσλήψεώς του μέχρι της 10.6.1958 χρονικόν διάστημα των 9 μηνών καί 8 ημερών εκ δραχμών 2.800. Όθεν όρθώς ό Πρωτοδίκης επεδίκασε τό άνω ποσόν επί τή αιτία ταύτη καί απορριπτέοι τυγχάνουσιν οί περί των αντιθέτων λόγοι της εφέσεως.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ι. ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΩΝ

Ἐθελουσία ἔξοδος ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος

Ἄσκησις τοῦ παρασχεθέντος δικαιώματος.—Ὑπολογισμὸς τῆς δικαιουμένης ἐξ ἀποδοχῶν ἐξ μηνῶν ἀποζημιώσεως.—Καταβολαὶ ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος τοῦ Ταμείου Προνοίας τοῦ Προσωπικοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

Ἀρείου Πάγου 142/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ *Δ. Ροζάκης*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Β. Βασιλείου, Ν. Συριόπουλος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 69 β τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, προστεθὲν διὰ τῆς δυνάμει τοῦ ἄρθρου 70 § 4 ἐδάφ. 2 τοῦ ὀργανισμοῦ ταύτης, τοῦ κυρωθέντος διὰ τοῦ ἀ. ν. 2584/1940, ἐκδοθείσης ἀπὸ 10 Ἰανουαρίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου της, ἐγκριθείσης ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ δημοσιευθείσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἐπετράπη εἰς τοὺς ἐν τῇ παραγρ. 1 αὐτοῦ ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρέτας αὐτῆς, ὅπως ὑποβάλλωσιν αἰτήσεις περὶ ἐθελουσίας ἐξόδου των ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ὑπὸ τοὺς ἐν ταῖς ἑπομέναις παραγράφοις ὅρους καὶ προϋποθέσεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁρίζεται ἐν μὲν παραγρ. 2. ὅτι ὁ Διοικητὴς τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἀποφασίζει κατὰ τὴν ἀπόλυτον αὐτοῦ κρίσιν περὶ τῆς ἀποδοχῆς ἢ ἀπορρίψεως τῶν ὑποβαλλομένων αἰτήσεων, ἐν δὲ παραγρ. 3 α καὶ β, ὅτι ἐν περιπτώσει ἀποδοχῆς τῶν αἰτήσεων οἱ οὕτω ἀποχωροῦντες δικαιοῦνται, ἐκτὸς ἄλλων παροχῶν καὶ ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς ἀποδοχὰς 6 μηνῶν, ὡς καὶ τοῦ ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος τοῦ Ταμείου Προνοίας προσωπικοῦ Α.Τ.Ε. Οὕτως ἡ ἄσκησις τοῦ ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης παρεχομένου εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῆς ἀναιρεσιβλήτου δικαιώματος ἀπόκειται εἰς τὴν ἐλευθέραν βούλησιν τοῦ δικαιούχου, ὅστις δύναται εἴτε νὰ παραμείνῃ ἐν τῇ ἐνεργῷ ὑπηρεσίᾳ τῆς Τραπέζης, μὴ ὑποβάλλων αἴτησιν ἀποχωρήσεως, εἴτε νὰ ζητήσῃ τὴν ἀποχώρησίν του, δυνάμενος εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην καὶ νὰ παραιτηθῇ ἐγκύρως τοῦ ὅλου ἢ μέρους τῆς ἐν τῇ ὡς ἄνω διατάξει τῆς παραγρ. 3 ἐδ. α' ὁριζομένης ἀποζημιώσεως, ἅτε τῆς διατάξεως ταύτης, ἧς ἡ ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ἐφαρμογὴ ἤρτηται ἐκ τῆς συμπτώσεως τῶν βουλήσεων τοῦ Διοικητοῦ τῆς Τραπέζης καὶ τοῦ ἐπιθυμοῦντος νὰ ἀποχωρήσῃ ὑπαλλήλου, μὴ οὔσης ἀναγκαστικοῦ δικαίου. Δεξάμενον ὅθεν τὸ δικάσαν δικαστήριον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, ὑπάλληλος τῆς ἀναιρεσιβλήτου Τραπέζης, ἐπιθυμῶν νὰ τύχῃ τοῦ ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 69 β τοῦ ὀργανισμοῦ της παρασχεθέντος εὐεργετήματος τῆς ἐθελουσίας ἐξόδου, ἀπεδέχθη ἀνεπιφυλάκτως ἐγκύκλιον τῆς ἀναιρεσιβλήτου πρὸς ἁπάσας τὰς Ὑπηρεσίας της, δι' ἧς αὐτὴ ἀπεσαφήνιζεν, ὅτι ἡ ὡς ἄνω, ἴση πρὸς τὰς ἀποδοχὰς 6 μηνῶν ἀποζημίωσις λογίζεται ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν παγίων ἀποδοχῶν, ἃς πράγματι ἐλάμβανεν ἐν ἐνεργείᾳ ὁ ἀποχωρῶν, ἤτοι ἐπὶ τοῦ καθαροῦ προϊόντος τῆς μισθοδοσίας του καὶ ἀποφηνάμενον μετὰ ταῦτα ὅτι νομίμως ὑπελογίσθη ἡ ἀποζημίωσις τούτου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καθαρῶν ἀποδοχῶν του, τουτέστι μετ' ἀφαίρεσιν τῶν βαρυνουσῶν τοῦτον ὑπὲρ τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων εἰσφορῶν καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀκαθαρίστων, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος.

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 69β § 3 ἐδ. β' καὶ § 4 ἐδ. γ' τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, καθ' ἃς τὸ ἐφ' ἅπαξ βοήθημα τοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ της θὰ καταβληθῇ ἐξ ὁλοκλήρου παρὰ τῆς Τραπέζης, θὰ βαρύνῃ ὅμως κατὰ ποσοστὸν 75ο/ο τὴν Τράπεζαν καὶ κατὰ ποσοστὸν 25ο/ο τὸ Ταμεῖον Προνοίας, ὅπερ ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδώσῃ τοῦτο εἰς τὴν Τράπεζαν, συνάγεται μέν, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος εἶναι ὀφειλέτις ὁλοκλήρου τοῦ ποσοῦ τούτου, ὑποχρεουμένη νὰ καταβάλῃ αὐτὸ εἰς τὸν ὑπάλληλον καὶ ἄνευ ἐντολῆς τοῦ Ταμείου Προνοίας, μὴ δικαιουμένη νὰ παρακρατήσῃ ὀφειλὰς τοῦ ἀποχωροῦντος ὑπαλλήλου πρὸς τὸ Ταμεῖον ἐπὶ τῇ ἁπλῇ τούτου ἐντολῇ, ἐν προκειμένῳ ὅμως δὲν πρόκειται περὶ τοιαύτης ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου παρακρατήσεως, καθόσον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, τὸ δικάσαν δικαστήριον δὲν ἐδέξατο, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος Τράπεζα, μὴ οὖσα ὀφειλέτις τοῦ βοηθήματος τούτου, ἐνήργησεν ὡς ἐντολοδόχος τοῦ Ταμείου Προνοίας, οὐδὲ ἐδέξατο ὅτι ὁ ἀναιρεσείων δὲν νομιμοποιεῖται στρεφόμενος κατὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τὸ κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς περὶ ἀποδόσεως ποσῶν κρατηθέντων ἐκ τοῦ βοηθήματος τούτου δι' εἰσφορᾶς ἐπὶ δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα καὶ διὰ χαρτόσημα 1ο/ο, ἀλλ' ἐδέξατο ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος κατέβαλεν εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τοῦ βοηθήματος ἐκ δρχ. 39.058, συμμορφωθεῖσα πλήρως πρὸς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις, μὴ ἀσκοῦντος ἐπιρροὴν ἂν ἔλαβε πρὸς τοῦτο ὡς ἐκ περισσοῦ καὶ ἐντολὴν τοῦ Ταμείου, ἧς οὐδεμίαν ἀνάγκην εἶχεν, εἰσέπραξε δὲ παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος τῇ συναινέσει του, διὰ λογαριασμὸν τοῦ Ταμείου, κατόπιν ἐντολῆς τούτου, γενομένης ἀποδεκτῆς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος, δρχ. 1.302 δι' ὀφειλὴν του πρὸς τὸ Ταμεῖον ἐξ εἰσφορῶν ἐπὶ δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα καὶ διὰ χαρτόσημον 1ο/ο, ὅπερ οὔτε εἰς τὰς διαληφθείσας, οὔτε εἰς ἄλλην τινὰ διάταξιν ἀντίκειται. Ὅθεν ὁ 2ος καὶ τελευταῖος λόγος ἀναιρέσεως, καθ' οὓς παρὰ τὰς ὡς ἄνω διατάξεις τὸ δικάσαν δικαστήριον ἔκρινεν ὡς ἀνομοιμοποίητον τὴν ἀγωγὴν κατὰ τὸ ἀνωτέρω κεφάλαιον αὐτῆς, στρεφομένην κατὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου καὶ ἐγκύρων τὴν ἀποδοχὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅπως θεωρηθῇ αὐτη ὡς ἐντολοδόχος καὶ καταβάλῃ κατ' ἐντολὴν τοῦ Ταμείου τὸ βοήθημα τοῦτο, εἶναι ἀπορριπτέ-

ος προεχόντως ὡς ἐπὶ ἀνακριβοῦς προϋποθέσεως ἐρειδόμενος (*).

Προσαύξησις μισθοῦ κατὰ ὀργανισμὸν Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος μετὰ εὐδοκίμως διανυθεῖσαν ὑπηρεσίαν.

Ἔναρξις αὐτῆς ἀφ' οὗ χρόνου συμπληρωθῇ ἡ τριετία, κριθῇ δὲ ἐν ταὐτῷ ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Τραπέζης εὐδόκιμος ἡ ὑπηρεσία.

Ἀρείου Πάγου 194/1959, Τμ. Γ'

Προεδρεύων καὶ Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Γ. Χατζηδάκης*

Δικηνόροι οἱ κ.κ. Ε. Κατσιγιάννης, Π. Δημάκος

Ὁ Γ. Ν** διὰ τῆς ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 1366/1957 ἐκθέσει του ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν διατυπωθείσης ἀγωγῆς ἠτήσατο, ὅπως ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν Α.Ε. «ὑποχρεωθῇ καὶ καταβάλῃ εἰς αὐτὸν α) δραχμὰς 351 μηνιαίως διὰ μὴ χορηγηθεῖσαν εἰς αὐτόν, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 34 ἐδάφ. 3 τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2510/1953 «περὶ ρυθμίσεως ζητημάτων τινῶν προσωπικοῦ Τραπεζιτικῶν Ἱδρυμάτων καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» ἐκδοθέντος καὶ διὰ τοῦ ἀπὸ 26.9.1953 ν.δ. κυρωθέντος ἀπὸ 19.7.1953 ὀργανισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τῆς «Ἐθνικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν Α.Ε.», προσαύξησιν δευτέρας τριετίας καὶ ἐν ὅλῳ διὰ τὸ ἀπὸ 14 Ὀκτωβρίου 1953 μέχρι 1 Δεκεμβρίου 1953 χρονικὸν διάστημα, περιλαμβανομένης καὶ τῆς διαφορᾶς ἐπὶ τοῦ δώρου τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων 1953, δραχ. 905, καὶ β) ἐπίσης δραχ. 351 μηνιαίως διὰ μισθολογικὴν διαφοράν, προκύπτουσαν ἐκ τῆς χορηγηθείσης αὐτῷ πρώτης προσαυξήσεως καὶ ἐν ὅλῳ διὰ τὸ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1953 μέχρις 26 Σεπτεμβρίου 1953 χρονικὸν διάστημα, περιλαμβανομένης καὶ τῆς διαφορᾶς ἐπὶ τοῦ δώρου τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα 1953, δραχ. 3.276, ὁ δὲ Πρωτοδίκης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3566/1957 ἀποφάσεως αὐτοῦ ἐδέξατο τὴν ἀγωγὴν ταύτην κατ' ἀμφότερα τὰ ὡς εἴρηται αἰτήματα αὐτῆς. Ἐπὶ ἐφέσει τῆς Τραπέζης τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 17381/1957 ἀποφάσεως αὐτοῦ, μεταρρυθμίσαν, κατ' ἀποδοχὴν τοῦ τρίτου λόγου ἐφέσεως, τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, ἀπέρριψε τὴν ἀγωγήν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ πρῶτον ἐν αὐτῇ αἴτημα, ἤτοι τῆς χορηγήσεως δευτέρας προσαυξήσεως. Ἀσκηθείσης ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἀναιρέσεως κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 784/1958 ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου τούτου (Β' Τμῆμα), δι' ἧς, ἀναιρεθείσης τῆς ὡς εἴρηται ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, καθ' ὃ μέρος ἀπερρίφθη δι' αὐτῆς τὸ ὡς εἴρηται πρῶτον ἐν τῇ ἀγωγῇ αἴτημα, ἀνεπέμφθη ἡ ὑπόθεσις πρὸς νέαν συζήτησιν κατὰ τὸ ἀναιρεθὲν μέρος ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου.

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο, ἀναφερόμενον εἰς τὰς αἰτιολογίας τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως, σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην ὡς πρὸς τὸ δι' αὐτῆς λυθὲν νομικὸν ζήτημα ὅτι ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 7, 10 ἐδάφ. 5 καὶ 34 ἐδάφ. ζ' τοῦ ὡς εἴρηται ὀργανισμοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 34 ἐδάφ. ζ' προβλεπομένη προσαύξησις τριετίας ἄρχεται ἀφ' οὗ χρόνου συμπληρωθῇ αὕτη κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τούτου, κριθῇ δ' ἐν ταὐτῷ ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ εὐδόκιμος ἡ διανυθεῖσα τοῦ ὑπαλλήλου ὑπηρεσία. Προθεσμία κρίσεως περὶ τοῦ εὐδοκίμου τῆς ὑπηρεσίας δὲν προβλέπεται, ἡ δὲ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 10 ἐδάφ. 1 τοῦ αὐτοῦ ὀργανισμοῦ, καθ' ἣν αἱ προαγωγαὶ μέχοι καὶ τοῦ βαθμοῦ τοῦ τμηματάρχου Α' ἐνεργοῦνται ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ δὶς τοῦ ἔτους, κατὰ Ἰανουάριον καὶ Ἰούνιον, προδήλως ἀφορᾷ εἰς μόνας τὰς προαγωγάς.

Μετὰ ταῦτα δέον ὅπως τὸ Δικαστήριον χωρήσῃ εἰς τὴν κατ' οὐσίαν ἔρευναν τῆς ὑποθέσεως, ἐξεταζομένης τῆς ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου Τραπέζης ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης, ὡς εἴρηται, ἐφέσεως κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3565/1957 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν καὶ δὴ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν τρίτον λόγον ἐφέσεως, τὸν ἀφορῶντα τὸ ἀναιρεθὲν μέρος, καταβληθέντος καὶ τοῦ κατὰ νόμον προστίμου.

Μετὰ τὰ ἐν τῇ δευτέρᾳ αἰτιολογίᾳ τῆς παρούσης ἐκτιθέμενα ὁ τρίτος λόγος ἐφέσεως, τρίτον μέρος αὐτοῦ, δι' οὗ τὸ παράπονον ὑποβάλλεται, ὅτι κατ' ἐσφαλμένην ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 7, 10 ἐδάφ. 1 καὶ 5 καὶ 34 ἐδάφ. ζ' τοῦ ὡς εἴρηται ὀργανισμοῦ ὁ πρωτοδίκως δικάσας ἐδέξατο τὴν ἀγωγήν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ πρῶτον ἐν αὐτῇ αἴτημα, ἤτοι τῆς χορηγήσεως προσαυξήσεως μισθοῦ δευτέρας τριετίας ὡς ἐκ τοῦ λόγου ὅτι κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας ἡ Τράπεζα εἶχε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ κρίνῃ περὶ τῆς συνδρομῆς τῶν ἐν γένει προϋποθέσεων χορηγήσεως τῆς προσαυξήσεως ταύτης μόνον κατὰ τὸν ἐπακολουθήσαντα τοῦ χρόνου τῆς συμπληρώσεως τῆς τριετίας μῆνα Ἰανουάριον 1954, ἀπορριπτέος τυγχάνει ὡς ἀβάσιμος.

Καθ' ἃ ἐκ τοῦ ἄρθρ. 34 ἐδάφ. ζ' τοῦ ὡς ἄνω ὀργανισμοῦ προκύπτει, διὰ τὴν χορήγησιν τῶν ὑπὸ τούτου προβλεπομένων προσαυξήσεων μισθοῦ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ πραγματικὴ ὑπηρεσία τοῦ ὑπαλλήλου. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 10 ἐδάφ. 3 τοῦ αὐτοῦ ὀργανισμοῦ «πραγματικὴ ὑπηρεσία νοεῖται μόνον ὁ χρόνος, καθ' ὃν πραγματικῶς εἰργάσθη ὁ ὑπάλληλος παρὰ τῇ Τραπέζῃ, ἀφαιρουμένου τούτέστι τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἀπουσίασε τῆς ὑπηρεσίας, εἴτε λόγῳ ἀσθενείας, εἴτε προσωρινῆς παύσεως ἢ ἀδείας δι' οἱουδήποτε λόγου, πλὴν τῆς τακτικῆς κατ' ἔτος ἀδείας, εἴτε καὶ ἐξ οἱασδήποτε ἄλλης αἰτίας». Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ ἐκ τοῦ προσαγομένου ὑπὸ τῆς Τραπέζης ἀτομικοῦ βιβλιαρίου τοῦ ἐφεσιβλήτου προκύπτει, οὗτος ἀπουσίασε τῆς ὑπηρεσίας διὰ λόγους ὑγείας κατὰ τὸ ἀπὸ 9 Ἀπριλίου 1929 ἕως 29 Σεπτεμβρίου 1929 χρονικὸν διάστημα, ἤτοι ἐπὶ 5 μῆνας καὶ 20 ἡμέρας, ἑπομένως, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι οὗτος εἶχε προσληφθῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Τραπέζης τὴν 14 Ὀκτωβρίου 1926, τὸ σύνολον τῶν ἐτῶν πραγματικῆς αὐτοῦ ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Τραπέζῃ ταύτῃ μέχρι 1 Μαρτίου 1953, τακτῆς ἡμέρας τασσομένης ὑπὸ τοῦ ὡς εἴρηται ἄρθρ. 34 ἐδάφ. ζ' τοῦ ὀργανισμοῦ διὰ τὴν χορήγησιν προσαυξήσεων βάσει τοῦ συνόλου τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας, με-

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 3614/1958 ἀπόφασις τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν.

τὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ὡς ἄνω χρόνου ἀποχῆς αὐτοῦ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ἀνήρχετο εἰς 25 ἔτη, 10 μῆνας καὶ 26 ἡμέρας, ἐξ οὗ, ἀφαιρουμένων 24 ἐτῶν ὑπηρεσίας, ἤτοι 21 ἐτῶν, ἀπαιτουμένων κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ ὀργανισμοῦ διὰ τὴν εἰς τὸν βαθμὸν τμηματάρχου Β' προαγωγὴν καὶ 3 ἐτῶν διὰ τὴν χορηγηθεῖσαν αὐτῷ πρώτην προσαύξησιν, ἀπομένει ὑπόλοιπον πραγματικῆς ὑπηρεσίας μέχρι 1 Μαρτίου 1953, 1 ἔτος 10 μῆνες καὶ 26 ἡμέραι, διὰ τῆς προσθήκης ὅμως τοῦ ὁ ποίου εἰς τὸν ἀπὸ 1 Μαρτίου 1953 μέχρι 1 Δεκεμβρίου 1953 (ὅτε ὁ ἐφεσίβλητος ἀπελύθη ὑπὸ τῆς Τραπέζης) χρόνον ὑπηρεσίας αὐτοῦ, ἤτοι 9 μηνῶν, δὲν συμπληροῦται τριετὴς πραγματικὴ ὑπηρεσία, ἀλλὰ μόνον 2 ἐτῶν, 7 μηνῶν καὶ 26 ἡμερῶν τοιαύτη. Ἔσφαλεν ὅθεν ὁ πρωτοδίκως δικάσας ἐν σιγῇ παρελθὼν τὸν ἐνώπιον αὐτοῦ ὑπὸ τῆς Τραπέζης προβληθέντα ἰσχυρισμὸν αὐτῆς περὶ μὴ ὑπολογισμοῦ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐφεσιβλήτου τοῦ χρόνου, καθ' ὃν οὗτος διὰ λόγους ὑγείας ἀπουσίασε κατὰ τὰ ὡς ἄνω ἐξ αὐτῆς, οὗτινος ἡ προβολὴ κατ' οὐδὲν προσκρούει εἰς τὰ ὁρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως, ὡς ὁ ἐφεσίβλητος ἀβασίμως ἰσχυρίζεται, καὶ δεξάμενον τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγήν, καθ' ὅσον αὕτη ἀφορᾷ τὸ πρῶτον ἐν αὐτῇ αἴτημα κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου τρίτον λόγον ἐφέσεως, πρῶτον μέρος αὐτοῦ, καὶ δέον ὅπως, μεταρρυθμιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, καθ' ὅσον αὕτη ἀφορᾷ τὸ αἴτημα τοῦτο καὶ συμψηφισθῇ μεταξὺ τῶν διαδίκων ἡ δικαστικὴ δαπάνη ἀμφοτέρων τῶν βαθμῶν, ὡς ἑκατέρου ἐν μέρει νικήσαντος καὶ ἐν μέρει ἡττηθέντος.

II. ΣΧΕΣΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Λύσις αὐτῆς κατ' ἄρθρ. 19 τοῦ Ν.Δ. 2698/1953

Νομοθετικὴ πρόθεσις ἀπαλλαγῆς τοῦ Ι.Κ.Α. ἐκ τῶν ὑπερηλίκων, πλεοναζόντων καὶ μὴ ἀπαραιτήτων διὰ τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ ὑπαλλήλων του.—Ἐπιφύλαξις τοῦ δικαιώματος εἰς τὴν Διοίκησιν τοῦ Ἱδρύματος, χωρὶς νὰ καθιστᾷ ἀνενεργοὺς καὶ ἀνεφαρμόστους τὰς σχετικὰς διατάξεις ἡ μὴ ἔκδοσις τῆς προβλεφθείσης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ὡς ρυθμιστικῆς τῶν λεπτομερειῶν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Ν.Δ. 2698/1953.

Ἀρείου Πάγου 217/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Α. Κωστήρης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Τσαγκαράκης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Α. Μιχαλακόπουλος

Ἐκ τε τῶν διατάξεων τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ ν.δ. 2698/1953 «περὶ διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. κλπ.», καθ' ἃς «ἐπὶ ἓξ μῆνας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱδρύματος ἢ τῇ αἰτήσει τοῦ ὑπαλλήλου νὰ κηρύσσηται λελυμένη ἡ ὑπαλληλικὴ σχέσις τῶν ἐκ τοῦ διοικητικοῦ καὶ ὑγειονομικοῦ προσωπικοῦ ἀνεξαρτήτως βαθμοῦ ἐχόντων δεκαετῆ πραγματικὴν ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ Ἱδρύματι καὶ συμπληρωσάντων τὸ 55ον ἔτος τῆς ἡλικίας των . . . αἱ σχετικαὶ αἰτήσεις τῶν ὑπαλλήλων δὲν γίνονται δεκταί, ἐφ' ὅσον οὗτοι κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου κρίνονται ἀπαραίτητοι διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ Ἱδρύματος καὶ εἰς τοὺς οὕτως ἐξερχομένους τῆς ὑπηρεσίας καταβάλλονται ἐπὶ τρίμηνον ἀπὸ τῆς τοιαύτης ἐξόδου των αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ βαθμοῦ των», ὡς καὶ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 4 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου, καθ' ἃς «αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου ρυθμίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας μετὰ πρότασιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος», ἐν ὄψει καὶ τῆς σχετικῆς τῷ νομοθετήματι τούτῳ εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὁ νομοθέτης, προτιθέμενος νὰ ἀπαλλάξῃ τὸ Ἵδρυμα τοῦτο ἐκ τῶν ὑπερηλίκων, πλεοναζόντων καὶ μὴ ἀπαραιτήτων διὰ τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ ὑπαλλήλων του ἐκ τοῦ τακτικοῦ διοικητικοῦ καὶ ὑγειονομικοῦ προσωπικοῦ του λόγῳ οἰκονομιῶν καὶ πρὸς πληρεστέραν εὐόδωσιν τοῦ κοινωνικοῦ αὐτοῦ σκοποῦ, τὸ μὲν ἐπεφύλαξεν εἰς τὴν Διοίκησιν τοῦ Ἱδρύματος τὸ δικαίωμα, ὅπως ἐπὶ ἑξάμηνον ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν 10.11.1953 δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου, μετ' ἀπόφασιν αὐτῆς, διαλύῃ τὴν ὑπαλληλικὴν σχέσιν τούτων ὑπὸ τὰς ἄνω μόνον προϋποθέσεις, ἄνευ ἄλλου τινὸς περιορισμοῦ, σχέσιν ἐχόντος μὲ τὴν ἄμεσον οὐσιαστικὴν τούτων ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως των ἰσχὺν καὶ ἐπὶ ἑξάμηνον ἀπὸ ταύτης ἐφαρμογήν των, τὸ δὲ παρέσχεν ἐξουσιοδότησιν εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἐργασίας, ὅπως μετὰ πρότασιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. ρυθμίζῃ τὰς λεπτομερείας τῆς ἐφαρμογῆς τῶν περὶ ἐκκαθαρίσεως τοῦ ἄνω προσωπικοῦ τοῦ Ἱδρύματος διατάξεων τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ νόμου τούτου, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον ἤθελεν ἀνακύψει, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος, ἀνάγκη διευκρινίσεως τῶν ἐν λόγῳ διατάξεων τοῦ νόμου ἐν ταῖς λεπτομερείαις τῆς ἐφαρμογῆς του, οὐχὶ δὲ καὶ ὅτι ἡ οὐσιαστικὴ τούτων ἰσχὺς ἠρτήθη ἐκ προηγουμένης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως κανονιστικῆς τῶν λεπτομερειῶν τῆς ἐφαρμογῆς των. Ἡ μὴ ἔκδοσις ἑπομένως τῆς ὑπὸ τῆς ἄνω παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ νόμου τούτου προβλεπομένης ὑπουργικῆς

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Ι. ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἀντικατάστασις ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν τοῦ ἀ. ν. 1836/1951

Ἔννοια τοῦ ἄρθρου 11 ἀ. ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ. 2657/1953.—Δυνατὴ ἡ ἀντικατάστασις ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ διὰ λόγον μὴ ὀφειλόμενον εἰς ὑπαιτιότητα αὐτοῦ καὶ οὐχὶ διὰ πειθαρχικοὺς λόγους.—Δυνατὴ συντρεχούσης τῆς δευτέρας περιπτώσεως, ἡ ἀπόλυσις κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, ἁρμοδίας δι' αὐτὸ οὔσης τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ. ν. 244/1936.

Ἐπανέρχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτοῦ ἀποφάσεώς του εἰς τὰ παρ' αὐτοῦ νομολογηθέντα (βλ. ΕΕΔ 18, 370, 442, 461, 547) ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν. δ. 2657/1953 (ΕΕΔ 14, 1105, ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) περὶ ἀντικαταστάσεως τῶν ὑποχρεωτικῶς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀνωτέρω νόμου τοποθετουμένων πολεμιστῶν.

Ὡς πρὸς τὸν διαχωρισμὸν τῶν λύσεων ἀντικαταστάσεως καὶ ἀπολύσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, περὶ τῆς ὁποίας ἁρμοδία εἶναι ἡ Πρωτοδικειακὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ. ν. 244/1936, βλέπε καὶ τὴν σύμφωνον Σ. Ε. 1578/1958 (εἰσηγητὴς *Α. Δήμιτσας*, ΕΕΔ 17, 1279) καὶ τὰ ἐν ΕΕΔ 17, 1279 σημειούμενα.

Σημειωτέον καὶ πάλιν ὅτι, ἂν ὁ δι' ὃν ἐζητήθη ἡ ἀντικατάστασις προσέφευγεν εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, ὑποστηρίζων τὴν ἀκυρότητα τῆς διοικητικῆς πράξεως περὶ ἀντικαταστάσεως, ὡς ἠννόησεν αὐτὴν τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, θὰ τοῦ ἔλεγον ταῦτα (τὰ πολιτικὰ δικαστήρια), συμμορφούμενα πρὸς τὴν ἀντίθετον ἐκείνης τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας γνώμην τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α. Π. 347/1957, εἰσηγητὴς *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 16, 652, Α. Π. 236/1959, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 18, 541), ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ἡ ἀντικατάστασις εἶναι ὑποχρεωτική, ὅτι δὲν ἐρευνῶνται οἱ λόγοι αὐτῆς καὶ ὅτι δύναται νὰ χωρήσῃ ὁποτεδήποτε διαρκοῦντος τοῦ χρόνου τῆς προστασίας τῶν ἐν λόγῳ προσώπων ἀπὸ ἀπολύσεως.

Ἀντὶ λοιπὸν ὁ μισθωτὸς νὰ προσφύγῃ εἰς τὰ υἱοθετοῦντα δι' αὐτὸν δυσμενῆ ἄποψιν πολιτικὰ δικαστήρια προσέφυγεν εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τοῦ κατὰ τὸν νόμον περὶ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δεδικασμένου ἐκ τῶν ἀκυρωτικῶν ἀποφάσεων αὐτοῦ (οὕτω καὶ Α. Π. 416/1955, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 14, 764, Α. Π. 323/

ἀποφάσεως, ὡς ρυθμιστικῆς τῶν λεπτομερειῶν ἐφαρμογῆς, τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 19, οὐδαμῶς καθιστᾷ ἀνενεργεῖς καὶ ἀνεφαρμόστους ταύτας. Ὅθεν, ἀντιθέτως τούτοις ἀποφηναμένη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐσφαλμένως ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ὡς ἄνω διαληφθείσας σαφεῖς οὐσιαστικὰς διατάξεις καὶ ἐντεῦθεν ἀναιρετέαν ἑαυτὴν κατέστησε κατ' ἄρθρα 807 § 17 καὶ 809 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον μοναδικὸν λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

Ἀναιρουμένης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ ἀκυρουμένης τῆς πρὸ ταύτης διαδικασίας, ὡς στηριζομένης ἐπὶ τῆς ὡς ἄνω παραβάσεως, δι' ἣν ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀναίρεσις, οἱ διάδικοι ἐπανέρχονται εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀποφάσεως ταύτης κατάστασιν κατ' ἄρθρ. 832 (ἄρθρ. 23 ν. 3810/1957) Πολ. Δικ., δι' ὃ καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 834 (ἄρθρ. 25 ν. 3810/1957) Πολ. Δικ. κρίνει ὅτι δέον ὅπως ἐπιληφθῇ τῆς κατ' οὐσίαν ἐκδικάσεως τῆς ὑποθέσεως ταύτης, καὶ ἐπὶ τούτοις ἐξεταστέα ἡ νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα ἀπὸ 6.7.1957 ἔφεσις τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐναγομένου Ἱδρύματος κατὰ τῆς διὶ αὐτῆς ἐκκαλουμένης ὑπ' ἀριθ. 18677/1955 ἀποφάσεως τοῦ πρώτου βαθμοῦ.

Ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, δεξαμένη ὅτι αἱ διατάξεις τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ ἄνω ν.δ. 2698/1953 ἐστερροῦντο οὐσιαστικῆς ἰσχύος, ἐφ' ὅσον δὲν εἶχεν ἐκδοθῇ ἡ ἐν τῇ παραγράφῳ 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου προβλεπομένη ὑπουργικὴ ἀπόφασις καὶ εἶτα ὅτι ἡ κατ' ἐφαρμογὴν τούτων γενομένη ἀπόλυσις τῆς ἐναγούσης μαίας ἦτο παράνομος καὶ ἐπὶ τούτοις δεχθεῖσα τὴν ἀγωγὴν καὶ ἐπιδικάσασα ὑπὲρ αὐτῆς διὰ τὴν ἐντεῦθεν ζημίαν της τὸ ποσὸν τῶν δρχ. 3.720, ἐν ὄψει τῶν πρόσθεν ἐν παραγράφῳ 1 τῆς παρούσης δεκτῶν γενομένων ὡς πρὸς τὴν κατὰ βούλησιν τοῦ νομοθέτου ὀρθὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων, ἥμαρτε καὶ δέον, δεκτοῦ γινομένου τοῦ ταυτοσήμου τῷ ἀναιρετηρίῳ πρώτου λόγου τῆς ὑπὸ δίκην ἐφέσεως ὡς νομίμου, νὰ μεταρρυθμισθῇ αὐτὴ καὶ ἀπορριφθῇ ἡ ἐφ' ἧς αὐτὴ ἔκρινεν ἀγωγὴ τῆς ἐναγούσης ὡς νόμῳ ἀβάσιμος, καταδικασθῇ δὲ αὐτὴ καὶ εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην τοῦ ἀντιδίκου της, ὡς ὁλοσχερῶς ἡττημένη (*).

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 61/1958 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

1956, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 15, 707, Α. Π. 665/1956, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 16, 85, Α. Π. 171/1959, εἰσηγητὴς *Α. Κωστήρης*, ΕΕΔ 18, 372) θὰ ὑποχρεωθοῦν ἤδη τὰ πολιτικὰ δικαστήρια νὰ ἐπιδικάσουν εἰς τὸν μισθωτὸν τὰς ἐκ τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου ἀποδοχάς του.

Ἰδοὺ ποῦ καταλήγει, συνεχιζομένη ἄνευ νομοθετικῆς ἐπεμβάσεως, ἡ διαμάχη περὶ τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως: Θὰ ἠὔχετο ὁ ἐργοδότης νὰ μὴ εἶχεν ὑποβάλει αἴτησιν ἀντικαταστάσεως.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 976/1959

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Μ. Στασινόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Η. Τοικληρίδης*
Δικηγόρος ὁ κ. Σ. Γραββάνης

Διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κλπ.» ὁρίζεται, ὅτι ἡ ἀπόλυσις τῶν δυνάμει τοῦ νόμου τούτου τοποθετηθέντων ἐπιτρέπεται εἰς τὰς ἐν τῷ αὐτῷ νόμῳ ἀναφερομένας περιπτώσεις καὶ δή, καθ' ἃ ὁρίζει ἡ παράγραφος 3 τοῦ Ἰδίου ἄρθρου, «κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936 καὶ 771/1937 α) . . . β) δι' ἀποδεδειγμένην ἀνεπάρκειαν ἢ ἀκαταλληλότητα, μὴ ὀφειλομένην πάντως εἰς τὰ τραύματά των καὶ ἀνάρμοστον συμπεριφοράν». Ἐξ ἄλλου διὰ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ αὐτοῦ νόμου 1836/1951, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ/γματος 2657/1953, θεσπίζεται ὅτι «οἱ ὑπόχρεοι τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν ἀντικατάστασιν τῶν τοποθετηθέντων δι' ἑτέρου προσώπου προστατευομένου ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου. Τὰ οἰκεῖα Συμβούλια ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως ἀνακαλέσωσι τὸν τοποθετηθέντα καὶ τοποθετήσωσι ταυτοχρόνως ἢ μεταγενεστέρως ἕτερον πρόσωπον τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος νόμου. Ἡ αἴτησις ὑποβάλλεται, ἀφοῦ ὑπηρετήσῃ ὁ τοποθετηθεὶς τοὐλάχιστον ἐπὶ 15 ἡμέρας. Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας τῶν 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως, ὁ ὑπόχρεως ἀπαλλάσσεται διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον, διὰ τὸν οὗτινος ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις, πάσης εὐθύνης ἐκ τοῦ παρόντος ἢ ἄλλου νόμου ἀπορρεούσης».

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει, ὅτι ἀντικατάστασιν τοῦ τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ δύναται νὰ ζητήσῃ ὁ ἐργοδότης παρὰ τοῦ οἰκείου Συμβουλίου τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 διὰ λόγον μὴ ὀφειλόμενον εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ τοποθετηθέντος, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ πειθαρχικοὺς λόγους, διότι, συντρεχούσης τῆς δευτέρας ταύτης περιπτώσεως, δύναται νὰ χωρήσῃ ἀπόλυσις κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 7 τοῦ νόμου ὁριζόμενα, δι' ἣν ἁρμοδία, ὅπως ἀποφασίσῃ εἶναι ἡ οἰκεία παρ' ἑκάστῃ πρωτοδικειακῇ περιφερείᾳ Ἐπιτροπὴ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ. ν. 244/1936 καὶ ἀν. ν. 771/1937. Ἀφ' ἑτέρου, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω διατάξεων, τὰ οἰκεῖα Συμβούλια τοῦ ἀ.ν. 1836/1851 ὑποχρεοῦνται νὰ προβῶσιν εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ τοποθετηθέντος ἐφέδρου, οὗτινος ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις, ἐφ' ὅσον ἡ περὶ ἀντικαταστάσεως αἴτησις ἐπικαλεῖται ἀποχρῶντας λόγους διὰ τὴν τοιαύτην ἀντικατάστασιν καὶ ἐφ' ὅσον τὰ Συμβούλια διαπιστώσουν τὴν ὕπαρξιν τῶν λόγων τούτων καὶ πεισθῶσιν, ὅτι δικαιολογεῖται ἡ αἰτουμένη ἀντικατάστασις.

Ἐν προκειμένῳ ἡ ἀπὸ 23 Ἰουνίου 1958 αἴτησις τῆς ἐργοδότιδος ἑταιρείας, ἣν ἀπεδέχθη τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως του καὶ προέβη εἰς ἀνάκλησιν τῆς γενομένης τὴν 17.8.1957 τοποθετήσεως τοῦ αἰτοῦντος παρ' αὐτῇ, ἀναφέρει, ὅτι ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασίς του, διότι οὗτος «δὲν ἠδυνήθη νὰ προσαρμοσθῇ εἰς τὴν ἐργασίαν της, ἐλλείψει ἐπαρκῶν γραμματικῶν γνώσεων, ἴσως δὲ καὶ καλῆς θελήσεως. Ἐν συνεχείᾳ ἡ ἐπιχείρησις τὸν ἐτοποθέτησεν εἰς θέσιν ἀποθηκαρίου, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ δὲν ἠθέλησε νὰ παράσχῃ τὰς ὑπηρεσίας του». Ἀλλ' ἡ μὲν ἔλλειψις γραμματικῶν γνώσεων καὶ δὴ εἰς βαθμὸν καθιστῶντα τὸν αἰτοῦντα ἀκατάλληλον διὰ θέσιν ἁπλοῦ ὑπαλλήλου οὐ μόνον δὲν διεπιστώθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου, ἀλλὰ δὲν παρίσταται καὶ πιθανή, ἐφ' ὅσον, ὡς ἐκ τοῦ φακέλλου προκύπτει, οὗτος εἶναι ἀπόφοιτος γυμνασίου. Ἡ δ' ἐπικαλουμένη ἔλλειψις καλῆς θελήσεως καὶ ἄρνησις παροχῆς ὑπηρεσιῶν δὲν ἐμπίπτουν εἰς τοὺς λόγους ἀνυπαιτίου ἀκαταλληλότητος τοῦ τοποθετηθέντος, δι' οὓς καὶ μόνον, κατὰ τὰ προαναφερθέντα, δύναται νὰ ζητηθῇ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἡ ἀντικατάστασις αὐτοῦ παρὰ τοῦ οἰκείου Συμβουλίου τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ἀλλ' ἀνάγονται εἰς πειθαρχικοὺς λόγους καὶ συνεπῶς ἁρμόδιον ὄργανον πρὸς ἔλεγχον τῆς βασιμότητος αὐτῶν ἦτο ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936 προβλεπομένη οἰκεία Πρωτοδικειακὴ Ἐπιτροπή. Οὕτως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τυγχάνει παράνομος, τὸ μὲν λόγῳ ἀναιτιολογήτου, τὸ δὲ δι' ἀναρμοδιότητα τοῦ ἐκδόντος ταύτην ὀργάνου, κατὰ τοὺς βασίμους σχετικοὺς λόγους ἀκυρώσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

§ 1. Ἀναζήτησις ἐκ τῶν ὑστέρων καταβληθεισῶν, ἔστω καὶ παρανόμως, ἀποδοχῶν καὶ συντάξεων εἰς μισθωτοὺς καὶ συνταξιούχους.

Ἀντίθετος πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς χρηστῆς καὶ ἐπιεικοῦς διοικήσεως ἡ ἐκ τῶν ὑστέρων ἀναζήτησις καταβληθεισῶν, ἔστω καὶ παρανόμως, ἀποδοχῶν καὶ συντάξεων εἰς μισθωτοὺς καὶ συνταξιούχους, οἵτινες εἰσέπραξαν ταύτην καλῇ τῇ πίστει.—Ὑπολογισμὸς συνταξίμων ἀποδοχῶν διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων καὶ Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν.—Παροχὴ εἰς μισθωτοὺς προσωρινοῦ ἐπιδόματος, μὴ ἀποτελοῦντος αὔξησιν ἀποδοχῶν: Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ Κανονισμοῦ Συντάξεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων καὶ Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν (ὑπ' ἀριθ. 54675 Σ.1409 7/17.1.1953 ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, (Β', 16) «συντάξιμοι ἀποδοχαὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος καὶ ὑπολογισμὸν τῶν ἀπονεμομένων συντάξεων γήρατος ἢ ἀναπηρίας εἶναι ὁ μέσος ὅρος τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν κατὰ τὰς περαιτέρω ἐν τῇ ὑπουργικῇ ταύτῃ ἀποφάσει διακρίσεις. Ἀφ' ἑτέρου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 44203/27.6.1953 ἀποφάσεως τῆς πενταμελοῦς ἐξ Ὑπουργῶν Ἐπιτροπῆς (Β', 148) ἐχορηγήθη ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1953 εἰς πάντα μισθωτὸν ὑπηρετοῦντα παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωρινὸν ἐπίδομα εἰς ποσοστὰ ἐπὶ τῶν συνολικῶν ἀποδοχῶν κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ ὁρισθέντα, ὁρισθέντος περαιτέρω ρητῶς ὅτι: «Τὸ ὡς ἄνω ἐπίδομα, μὴ ἀποτελοῦν αὔξησιν ἀποδοχῶν, δὲν ὑπόκειται εἰς οὐδεμίαν κράτησιν ὑπὲρ Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν». Ἐπηκολούθησεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 41100/3740 2/6.7.1953 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Β' 150), ἥτις, προβλέψασα λεπτομερέστερον περὶ τῆς χορηγήσεως τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος, περιέλαβε καὶ αὐτὴ διάταξιν ἐν παραγρ. Υ, καθ' ἣν: «Τὸ ὡς ἄνω ἐπίδομα, ὡς ἐκ τοῦ σκοποῦ τῆς παροχῆς του, δὲν ἐνσωματοῦται εἰς τὸν βασικὸν μισθὸν ἢ ἡμερομίσθιον καὶ δὲν ὑπόκειται τῷ λόγῳ τούτῳ εἰς οὐδεμίαν κράτησιν ἢ εἰσφορὰν πρὸς τοὺς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς». Ἀσχέτως ὅθεν τῆς ὑστέρας ἀπὸ 1.1.1954, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ αἰτοῦντος, καταργήσεως τοῦ ἐπιδόματος τούτου καὶ ἐνσωματώσεως αὐτοῦ εἰς τὰς ἀποδοχάς, ἐφ' ὅσον διὰ τῶν ἀνωτέρω ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ρητῶς ὡρίσθη, ὅτι τὸ περὶ οὗ πρόκειται ἐπίδομα δὲν ἀποτελεῖ αὔξησιν ἀποδοχῶν, ὀρθῶς καὶ νομίμως διὰ τῆς πρώτης τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων ἐγένετο δεκτόν, ὅτι δὲν ὑπολογίζεται εἰς τὰς κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ Κανονισμοῦ συνταξίμους ἀποδοχὰς (ἀπὸ 1.1.1950 μέχρι 1.2.1954) καὶ διετάχθη κατ' ἀναθεώρησιν τῆς παρανόμου κατὰ τοῦτο προγενεστέρας ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἡ ἀντίστοιχος μείωσις τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως τῆς αἰτούσης, τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 49559/090/1/8-16.9.1953 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Β', 202) παρεσχέθη εἰς τοὺς συνταξιούχους καὶ βοηθηματούχους τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἀντίστοιχον ἐπίδομα 8ο/ο. Εἶναι ὅθεν ἀπορριπτέος ὁ σχετικὸς λόγος ἀκυρώσεως.

Ὡς ἔχει ἤδη γίνει δεκτὸν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (πρβλ. Ὀλ. 1062/1948, 1198/1956), ἡ ἐκ τῶν ὑστέρων ἀναζήτησις καταβληθεισῶν, ἔστω καὶ παρανόμως, ἀποδοχῶν καὶ συντάξεων εἰς μισθωτοὺς καὶ συνταξιούχους, οἵτινες εἰσέπραξαν ταύτας καλῇ τῇ πίστει, ἀντίκεινται εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς χρηστῆς καὶ ἐπιεικοῦς διοικήσεως. Συνεπῶς, καθ' ὃ μέρος διὰ τῶν προσβαλλομένων πράξεων διετάχθη ἡ ἐπιστροφὴ τῶν δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1552/27.1.1955 ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου ἀχρεωστήτως καταβληθέντων εἰς τὴν αἰτοῦσαν καὶ ἀσχέτως τῆς νομιμότητος τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἡ ἐνέργεια αὕτη τῆς Διοικήσεως παρίσταται παράνομος καὶ ἡ πρᾶξις αὕτη τυγχάνει ἀκυρωτέα, δοθέντος ὅτι αὕτη δὲν ἐπικαλεῖται ἀπατηλήν τινα ἐνέργειαν τῆς αἰτούσης κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀρχικῆς περὶ συνταξιοδοτήσεώς της ἀποφάσεως.

Δεκτοῦ κρινομένου τοῦ κατὰ τὴν ἠγουμένην σκέψιν λόγου ἀκυρώσεως, ἀλυσιτελὴς καθίσταται ἡ ἐξέτασις τοῦ ἑτέρου τῶν λόγων, δι' οὗ ἀμφισβητεῖται ἡ νομιμότης τῶν προσβαλλομένων πράξεων ὡς πρὸς τὴν μετάθεσιν τοῦ χρόνου ἐνάρξεως τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος τῆς αἰτούσης ἀπὸ τῆς 1.11.1953 εἰς τὴν 1.2.1954, δοθέντος ὅτι κατὰ τὴν ἠγουμένην σκέψιν ἀποκλείεται ἡ ἀναζήτησις τῶν διὰ τὸ τρίμηνον τοῦτο ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν μηνιαίων συντάξεων.

Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως εἶναι ἐν μέρει δεκτὴ καὶ ἐν μέρει ἀπορριπτέα (*Σ.Ε. 1959/1958, Τμ. Δ'*, Προεδρεύων καὶ Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Καρβελλᾶς*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Ποῦλος, Γ. Μπούρτζος).

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΑΜΟΙΒΑΙ ΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΔΙ' ΥΠΕΡΩΡΙΑΚΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ἡ παροχὴ ὑπερωριακῆς ἐργασίας ρυθμίζεται κατὰ τοὺς ἐν αὐτῷ ὅρους καὶ προϋποθέσεις ὑπὸ τῶν ἄρθρων 4 καὶ ἐπ. τοῦ ἀπὸ 27 Ἰουνίου/30 Ἰουλίου 1932 Π.Δ. περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων καὶ δι' ὅσας ἐπιχειρήσεις καὶ ἐργασίας ἀναφέρονται ἐν αὐτῷ, μὲ ηὐξημένην κατὰ 25 ο/ο τοὐλάχιστον ἀντιμισθίαν, ἐν σχέσει πρὸς τὴν κανονικὴν τοιαύτην, διὰ τῶν ἐν συνεχείᾳ καὶ μετὰ τὸ διάταγμα τοῦτο ἐκδοθέντων ἄλλων διαταγμάτων δι' εἰδικὰς κατηγορίας μισθωτῶν, τὰ ὁποῖα συνήθως ἐπαναλαμβάνουν ὅτι ἰσχύουν καὶ δι' αὐτὰς αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 4 καὶ ἐπ. τοῦ ἄνω κωδικοποιητικοῦ διατάγματος, εἴτε καὶ ρυθμίζουν εἰδικώτερον τὴν διὰ τὰς προσθέτους ὥρας ἀναλογοῦσαν ἀντιμισθίαν (βλέπε οὕτω τὸ β.δ. 28/29 Ἀπριλίου 1937 περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ὀκταώρου ἐργασίας εἰς τὰ ὑφαντουργεῖα κλπ., κατὰ τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ ὁποίου ἡ διὰ τὰς προσθέτους ὥρας ἀναλογοῦσα ἀντιμισθία δέον νὰ εἶναι ηὐξημένη κατὰ 50 ο/ο ἐν σχέσει μὲ τὴν κανονικὴν τοιαύτην).

Ἐξ ἄλλου κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 3 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, διὰ τοῦ ὁποίου περιωρίσθη ἡ ὀκτάωρος ἐργασία τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ Τραπεζῶν εἰς ἑπτὰ ὥρας, ὡρίσθη, ὅτι ἐκ τοῦ προγράμματος αὐτοῦ ἐργασίας ἐπιτρέπεται ἡ ἐν αὐτῷ καθοριζομένη παρέκκλισις, κατόπιν εἰδικῆς ἀδείας παρὰ τῶν Ἐπιθεωρητῶν ἢ Ἐποπτῶν Ἐργασίας καὶ ἐν ἐλλείψει τούτων παρὰ τῶν κατὰ τόπους Ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν, καταβαλλομένης προσθέτου ἀμοιβῆς κατὰ 30 ο/ο εἰς τὴν κανονικὴν τοιαύτην.

Περὶ ηὐξημένης κατὰ 25 ο/ο τοὐλάχιστον ἀμοιβῆς ἐν σχέσει πρὸς τὸ κανονικὸν ἡμερομίσθιον διὰ τὰς προσθέτους ὥρας ἐργασίας προβλέπει καὶ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 2269/1920 περὶ κυρώσεως τῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως τῆς Ἐργασίας τῆς Οὐασιγκτῶνος περὶ περιορισμοῦ τῶν ὡρῶν ἐργασίας ἐν ταῖς βιομηχανικαῖς ἐπιχειρήσεσιν εἰς ὀκτὼ καθ' ἡμέραν καὶ 48 καθ' ἑβδομάδα.

Ὑπὸ τὸ νομοθετικὸν αὐτὸ καθεστὼς ἐξεδόθη, δυνάμει τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1956 γενικὴ διαιτητικὴ ἀπόφασις (ΕΕΔ 15, 976), ἡ ὁποία ὥρισε τὰ ἑξῆς: § 6. Εἰς περίπτωσιν ἀπασχολήσεως οἱουδήποτε μισθωτοῦ πέραν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένων δι' ἑκάστην κατηγορίαν χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας κατόπιν ἀδείας τῆς Ἀρχῆς καὶ καθ' ἃς περιπτώσεις ἐπιτρέπεται τοῦτο παρέχεται διὰ τὰς πέραν τῶν 60 ὡρῶν ἐτησίως πραγματοποιουμένας τοιαύτας ὑπερωρίας ἀμοιβὴ δι' ἑκάστην ὥραν, ἰσουμένην πρὸς τὸ ὡρομίσθιον ηὐξημένον κατὰ 50 ο/ο. Διὰ τὰς μέχρι τῶν 60 ὡρῶν ἐτησίως πραγματοποιουμένας ὑπερωρίας ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ κείμεναι διατάξεις.

[Ἡ αὐτὴ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἐν παραγράφῳ 7 αὐτῆς ὥριζεν, ὅτι ἐὰν ὁ μισθωτὸς ὑποχρεωθῇ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς παροχὴν ἐργασίας πέραν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου δι' ἑκάστην περίπτωσιν ὁριζομένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς ἡ καταβλητέα εἰς τὸν πρῶτον ἀποζημίωσις δι' ἑκάστην ὥραν τοιαύτης ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως εἶναι ἴση πρὸς τὸ ὡρομίσθιον, ηὐξημένον κατὰ 75 ο/ο, ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη ἐκρίθη ὑπὸ τῆς Α.Π. 138/1959, ΕΕΔ 18, 245, ἀνίσχυρος ὡς ἐκτὸς ἐξουσιοδοτήσεως τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων καὶ δὲν ἐφαρμόζεται ἤδη ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας].

Περαιτέρω, μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἰσχύος τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως (ἡ ὁποία ἐπῆλθε τὴν 23.8.1958, βλέπε τὴν ὑπ' ἀριθ. 29571/5959/1958 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ΕΕΔ 17, 668), διὰ τῶν ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1958 δύο ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 949, 996) ὡρίσθη, ὅτι αἱ περὶ ἀμοιβῆς τῶν ὑπερωριῶν διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν συμφωνεῖται, ὅπως ἐξακολουθήσουν ἰσχύουσαι.

Τοῦτο ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι θὰ ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 6 τῆς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, αἱ ὁποῖαι ἐτέθησαν ἐγκύρως, δηλαδὴ αἱ περὶ προσθέτου ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν πέραν τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων, κατόπιν ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, καὶ ὄχι καὶ αἱ ἀνίσχυροι διατάξεις τῆς παραγράφου 7, ἀφοῦ δὲν ἦτο ἐν τῇ προθέσει τῶν συλλογικῶς συμβληθέντων νὰ ἀναφερθοῦν εἰς ἀκύρους διατάξεις, οὔτε καὶ ἠδύνατο νὰ ρυθμισθῇ καὶ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καταρτιζομένης κατὰ τὸν αὐτὸν νόμον 3239/1955, θέμα σχετιζόμενον πρὸς ἄκυρον σύμβασιν ἐργασίας, οἷα ἡ περὶ παροχῆς ἐργασίας ὑπὲρ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας.

Τὰ δικαστήρια κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἀπησχολήθησαν μὲ τὸ ζήτημα, ἂν αἱ καθορισθεῖσαι δι' αὐτῆς προσαυξήσεις δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν ὑπολογίζωνται ἐπὶ τοῦ πράγματι καταβαλλομένου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ἢ μόνον ἐπὶ τοῦ νομίμου καὶ ἄποψις αὐτῶν ὑπῆρξεν, ὅτι ὑπολογίζονται ἐπὶ τοῦ πράγματι καταβαλλομένου, ἐφ' ὅσον τοῦτο φυσικὰ εἶναι ἀνώτερον τοῦ νομίμου (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6302/1958, ΕΕΔ 17, 705).

Ἡ ἄποψις αὕτη ἐνδιαφέρει ἤδη διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1958 γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ προκειμένου, ὡς ἐσημειώθη ἀνωτέρω, περὶ νομίμως, μετ' ἄδειαν τῆς Ἀρχῆς, παρεχομένης ὑπερωριακῆς ἐργασίας, διότι, ἐὰν πρόκειται περὶ παρανόμως παρεχομένης ἐργασίας, παρέχεται εἰς τὸν μισθωτὸν τὸ ἐκ τοῦ ἄρθρ. 904 ἐπ. Α.Κ. ἔνδικον βοήθημα

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ἀποδοχαὶ καθαριστριῶν Γραφείων: Εἰς τὰ κλιμάκια βασικῶν μισθῶν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (*), τὰ ἀφορῶντα τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικόν, καθ' ἡμᾶς ὑπάγονται οἱ κλητῆρες, θυρωροὶ καὶ φύλακες τῶν γραφείων τῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων (πλὴν τραπεζιτικῶν καὶ ἀσφαλιστικῶν), οἵτινες ἐκαλύπτοντο ὑπὸ τῶν προϊσχυσασῶν 14/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καὶ ἀπὸ 16.9.1937 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, οὐχὶ δὲ καὶ αἱ καθαρίστριαι, αἱ ὁποῖαι δὲν ὑπήγοντο εἰς τὰς προμνησθείσας ὑπ' ἀριθ. 14/1956 ἀπόφασιν καὶ ἀπὸ 16.9.1937 συλλογικὴν σύμβασιν καὶ τὰς ὁποίας ἄλλως τε δὲν ἀφεώρα ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐπιλυθεῖσα διένεξις.

Κατὰ ταῦτα αἱ καθαρίστριαι τῶν Γραφείων τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἐξακολουθοῦσι διεπόμεναι ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 53700/1950 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (**). *(Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 21395/1959 Ὑπουργείου Ἐργασίας).*

Δέσμευσις ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.—Ἔκτασις ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πρακτικῶν μηχανικῶν: Κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καταρτίζονται μεταξὺ μιᾶς ἢ πλειόνων ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων ἀφ' ἑνὸς καὶ μιᾶς ἢ πλειόνων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἀφ' ἑτέρου καὶ καθορίζουσι τοὺς ὅρους, τοὺς ὁποίους δέον νὰ περιλαμβάνουν αἱ συμβάσεις ἐργασίας, αἱ συναπτόμεναι μεταξὺ προσώπων δεσμευομένων ὑπ' αὐτῶν.

Ἐκ τῆς διατάξεως σαφῶς προκύπτει, ὅτι αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας διέπονται ὑπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς συμβατικότητος καὶ συνεπῶς κατ' ἀρχὴν δεσμεύουσι μόνον τὰ μέλη τῶν ὀργανώσεων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὑφίστατο ἡ ὑπ' αὐτῶν ἐπιλυθεῖσα συλλογικὴ διαφορά, κατ' ἐξαίρεσιν δὲ εἶναι δυνατὴ ἡ ἐπέκτασις τῆς ἰσχύος τούτων (ἄρθρον 5 νόμου 3239/1955), εἴτε διὰ τῆς κηρύξεως των ὡς ὑποχρεωτικῶν δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, εἴτε διὰ τῆς ὑπογραφῆς των παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ ἐνώπιον τῶν παρ' αὐτοῦ εἰδικῶς πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτουμένων ὀργάνων.

Κατὰ συνέπειαν ἡ ἀπὸ 18.10.1958 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν δεσμεύει ἀπὸ μὲν τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 67404/1958 ἀποφάσεως ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 306, τεῦχος Β', τῆς 12.11.1958) (*) μόνον τὰ μέλη τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων, ἐν οἷς καὶ τοὺς τῶν κυλινδρομύλων, ἐφ' ὅσον οἱ φορεῖς τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης τυγχάνουσι μέλη τοῦ ἐν λόγῳ Συνδέσμου, ἀπὸ δὲ τῆς κηρύξεως αὐτῆς ὡς ὑποχρεωτικῆς (1.2.1959) διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18045/3605/7.3.1959 ὁμοίας (**) ἅπαντας ἐν γένει τοὺς ἐργοδότας, τοὺς ἀπασχολοῦντας πρακτικοὺς μηχανικοὺς καὶ μηχανοδηγούς, ἐν οἷς καὶ τὰ μέλη τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων Λαρίσης.

Περαιτέρω γνωρίζομεν, ὅτι εἰς τὰς διατάξεις τῆς ρηθείσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, αἵτινες ἀναφέρονται εἰς τὴν ἰδιότητα καὶ τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐν αὐτῇ μισθωτῶν καὶ οὐχὶ εἰς τὴν φύσιν τῆς χρησιμοποιουμένης ἐν ἑκάστῃ ἐπιχειρήσει κινητηρίου δυνάμεως, ὑπάγονται οἱ κεκτημένοι τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπόμενα τυπικὰ προσόντα πρακτικοὶ μηχανικοὶ καὶ μηχανοδηγοί, ἐν' οἷς καὶ οἱ συντηρηταὶ α', β' καὶ γ' τάξεως, οἵτινες, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 16.3.1950 β. δ/τος «περὶ διαιρέσεως καὶ ἀπογραφῆς τῶν μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων κλπ.», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 24.11.1953 ὁμοίου, ἐξομοιοῦνται πρὸς τοὺς ἀδειούχους πρακτικοὺς μηχανικοὺς α', β', γ' τάξεως (ἄρθρον 16 § 1, ἐδάφ. δ'). *(Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 33100/1959 Ὑπουργείου Ἐργασίας).*

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 343.

(**) *Σημ. ΕΕΔ*: Δικαιοῦνται δηλαδὴ τοῦ ἡμερομισθίου τῶν ἀνειδικεύτων ἐργατριῶν (βλέπε ἤδη ΕΕΔ 11, σελ. 949, βλέπε ἐπίσης ΕΕΔ 17, 970, ἔνθα νομολογία).

(*) ΕΕΔ 17, σελ. 1269.

(**) ΕΕΔ 18, σελ. 405.

πρὸς ἀποζημίωσιν, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅ,τι θὰ κατέβαλλεν ὁ ἐργοδότης, ἐκμισθῶν τὰς ὑπηρεσίας τρίτου (*Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. ὑπ' ἄρθρ. 908 - 912 § 2, στοιχ. στ', Α.Π. 687/1956, ΕΕΔ 15, 37, βλέπε καὶ *Π. Κ. Βερβιώπουλον*, ΕΕΔ 18, 353 ἑπ.).

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικὴ ἀπόφασις, εἰς τὰς διατάξεις τῆς ὁποίας ἀνεφέρθησαν οἱ συλλογικῶς συμβληθέντες, ὡρίζεν, ὅτι διὰ τὰς μέχρι τῶν 60 ὡρῶν ἐτησίως πραγματοποιουμένας ὑπερωρίας ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ κείμεναι διατάξεις. Αὗται καθορίζουν τὴν πρόσθετον ἀμοιβὴν κατὰ ποσοστὸν ἐπὶ τῆς κανονικῆς ἀμοιβῆς, κανονικὴ δὲ ἀμοιβὴ ἐνοεῖτο ἡ συμβατικὴ τοιαύτη, ἀφοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ἐν λόγῳ διατάξεων δὲν ὑπῆρχεν ἐν ἰσχύϊ διοικητικὸς ἢ ἄλλος νόμιμος τρόπος καθορισμοῦ ἀποδοχῶν, ὁπωσδήποτε δὲ καὶ σήμερον, κατ' ἄρθρ. 25 νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 216), ἡ ἀπόληψις μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ἀνωτέρου τοῦ διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων κλπ. καθορισθέντος ἢ συμφωνία περὶ τοιαύτης ἀπολήψεως δὲν ἀπαγορεύεται.

Μετὰ ταῦτα εἶναι παράλογον νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι διὰ τὰς μέχρι τῶν 60 ὡρῶν ἐτησίως ὑπερωρίας ἰσχύουν ταῦτα (πρόσθετος ἀμοιβὴ ἐπὶ τοῦ πράγματι καταβαλλομένου μισθοῦ) καὶ διὰ τὰς πέραν αὐτῶν ἡ προσαύξησις παρέχεται ἐπὶ τοῦ νομίμου, ἀφοῦ λόγος αὐτῆς ὑπῆρξεν ἡ μείζων προσπάθεια καὶ καταπόνησις τῶν ἐργαζομένων (βλέπε σκεπτικὸν ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ΕΕΔ 15, 977).

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τῆς νοσοκομειακῆς κλπ. περιθάλψεως τῶν τακτικῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων, τῶν ὑπαλλήλων τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς, τῶν μελῶν τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν καὶ τῶν πολιτικῶν συνταξιούχων.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 113 τῆς 12 Ἰουνίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις α) τοῦ ἄρθρου 85 τοῦ νόμου 1811/1951 «περὶ κώδικος καταστάσεως τῶν δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων» καὶ τῆς παραγρ. 9 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀπὸ 23/24.12.1955 β. δ. «περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ὑπαλληλικοῦ κώδικος ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου», β) τοῦ νόμου 2795/1954 «περὶ παροχῆς φαρμακευτικῆς περιθάλψεως κλπ. εἰς τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ στρατιωτικοὺς κλπ.», γ) τοῦ νόμου 3920/1958 «περὶ παροχῆς νοσοκομειακῆς κλπ. περιθάλψεως εἰς τοὺς πολιτικοὺς συνταξιούχους τοῦ Δημοσίου», δ) τὴν ὑπ' ἀριθ. 324 σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ ε) τὴν ὑπ' ἀριθ. 254/1959 γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Δικαίωμα εἰς περίθαλψιν δημοσίων ὑπαλλήλων, μελῶν οἰκογενειῶν καὶ συνταξιούχων

Ἄρθρον 1

1) Τὸ Δημόσιον ὑποχρεοῦται εἰς τὴν νοσοκομειακήν, ἰατρικὴν καὶ φαρμακευτικὴν περιθαλψιν α) τῶν τακτικῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων, β) τῶν μελῶν τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν, γ) τῶν ἐξ ἰδίας ὑπηρεσίας πολιτικῶν συνταξιούχων τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν συνταξιούχων τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας καὶ Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας καὶ δ) τῶν τακτικῶν μελῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

2) Ἡ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον περίθαλψις περιλαμβάνει τὴν οἴκοι καὶ ἐν ἰατρείῳ νοσηλείαν, τὰς παρακλινικὰς ἐξετάσεις καὶ θεραπείας, τὴν νοσοκομειακὴν καὶ φαρμακευτικὴν περίθαλψιν καὶ τὰς προθέσεις.

Δικαιούμενα περιθάλψεως μέλη τῆς οἰκογενείας τοῦ ὑπαλλήλου

Ἄρθρον 2

1) Μέλη τῆς οἰκογενείας τοῦ ὑπαλλήλου δικαιούμενα τῆς ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος περιθάλψεως εἶναι:

α) Ἡ σύζυγος καὶ ἐπὶ θηλέων ὑπαλλήλων ὁ συνεπείᾳ νόσου ἀνίκανος πρὸς ἄσκησιν βιοποριστικοῦ ἐπαγγέλματος ἄπορος σύζυγος, τῆς ἀνικανότητος αὐτοῦ βεβαιουμένης διὰ γνωματεύσεως τῆς οἰκείας Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 1811/1951.

β) Τὰ νόμιμα, νομιμοποίητα ἢ θετὰ τέκνα παντὸς ὑπαλλήλου καὶ τὰ φυσικὰ τέκνα γυναικὸς ὑπαλλήλου, ἐὰν τὰ μὲν θήλεα εἶναι ἄγαμα, τὰ δὲ ἄρρενα ἀνήλικα καὶ ἄγαμα, ἢ ἐνήλικα μέν, ἀλλ' ἀνίκανα πρὸς ἄσκησιν οἱουδήποτε βιοποριστικοῦ ἐπαγγέλματος λόγῳ διαρκοῦς σωματικῆς ἢ πνευματικῆς ἀναπηρίας, τῆς ἀνικανότητος βεβαιουμένης διὰ γνωματεύσεως τῆς οἰκείας Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 1811/1951. Τὰ τέκνα τῆς ὑπαλλήλου δικαιοῦνται τῆς ἐν ἄρθρῳ 1 περιθάλψεως, ἐφ' ὅσον αἱ πρόσοδοι τοῦ συζύγου αὐτῆς, πατρὸς τῶν τέκνων, δὲν ὑπερβαίνουσι τὸ ποσὸν τῶν δρχ. 3.000 μηνιαίως.

γ) Ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ καὶ

δ) Αἱ ἄγαμοι ἀδελφαί.

2) Τὰ ὑπὸ στοιχεῖα γ' καὶ δ' τῆς προηγουμένης παραγράφου πρόσωπα δικαιοῦνται τῆς ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος προβλεπομένης περιθάλψεως μέχρι τριῶν κατ' ἀνώτατον ὅριον καὶ ἐφ' ὅσον α) αἱ ἐκ πάσης πηγῆς εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος πρόσοδοι ἑκάστου τούτων δὲν ὑπερβαίνουσι τὰς δρχ. πεντακοσίας (500) μηνιαίως καὶ προκειμένου περὶ νοσοκομειακῆς περιθάλψεως τὰς δρχ. χιλίας πεντακοσίας (1.500) καὶ β) ταῦτα συνοικοῦσι μετὰ τοῦ ὑπαλλήλου.

Προκειμένου περὶ γονέων ἡ ἐν ἄρθρῳ 1 περίθαλψις παρέχεται καὶ εἰς περίπτωσιν μὴ συγκατοικήσεως μετὰ τοῦ ὑπαλλήλου, ἐφ' ὅσον οὗτοι διαμένουσιν εἰς τὸν τόπον τῆς καταγωγῆς του.

3) Ἐὰν ὁ ὑπάλληλος, πλὴν τῶν ὑπὸ τὰ στοιχεῖα γ' καὶ δ' τῆς παραγράφου 1 μελῶν τῆς οἰκογενείας του, ἔχῃ ἐνήλικον ἀδελφὸν ἢ ἄγαμον ἀδελφήν, ὧν αἱ μηνιαῖαι πρόσοδοι ὑπερβαίνουσι τὰς δραχμὰς δύο χιλιάδας (2.000), τὸ Δημόσιον καταβάλλει διὰ τὴν νοσηλείαν τῶν ὑπὸ στοιχεῖα γ' καὶ δ' τῆς παραγρ. 1 μελῶν τῆς οἰκογενείας του, τὸ ἥμισυ τῶν ἐν παραγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος δαπανῶν, ἐπὶ πλειόνων δὲ τοῦ ἑνὸς ἐνηλίκων ἀρρένων ἀδελφῶν ἢ ἀγάμων θηλέων ἀδελφῶν, αἱ πρόσοδοι ἑκάστου τῶν ὁποίων ὑπερβαίνουσι τὰς δρχ. 2.000 μηνιαίως, τὸ ἓν τρίτον.

4) Τῆς περιθάλψεως τοῦ παρόντος διατάγματος δὲν δικαιοῦνται τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας τοῦ ὑπαλλήλου τὰ δικαιούμενα τοιαύτης εἰς βάρος τοῦ Ἱδρύματος τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεως ἢ ἑτέρου Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου ἢ Ὀργανισμοῦ. Δικαιοῦνται ὅμως συμπληρώσεως τῆς ἀσφαλίσεως εἰς ἣν περίπτωσιν αὕτη ὑπολείπεται τῆς διὰ τοῦ παρόντος β. δ/τος ἀναγνωριζομένης.

Συμμετοχὴ τῶν ὑπαλλήλων καὶ συνταξιούχων εἰς τὰς δαπάνας τῆς περιθάλψεως

Ἄρθρον 3

Συμμετοχὴ ὑπαλλήλων

1) Διὰ τὰς δαπάνας τῆς νοσοκομειακῆς καὶ ἐξωνοσοκομειακῆς περιθάλψεως τῶν μελῶν τῶν οἰκογενειῶν τῶν ὑπαλλήλων ἐπιβάλλεται α) κράτησις 0,50% ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως εἰς χρῆμα ἀποδοχῶν πάντων τῶν εἰς τὸ παρὸν β. δ/γμα

ὑπαγομένων ὑπαλλήλων, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν προσθέτων ἀπολαυῶν καὶ τῶν κατ' ἀποκοπὴν ἐξόδων κινήσεως αὐτῶν καὶ β) συμμετοχὴ εἰς τὰς δαπάνας ταύτας διὰ καταβολῆς τμήματος αὐτῶν.

2) Αἱ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον κρατήσεις σημειοῦνται εἰς τὴν οἰκείαν μισθοδοτικὴν κατάστασιν ἢ ἔνταλμα πληρωμῆς καὶ παρακρατοῦνται κατὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἀποδοχῶν, τῶν προσθέτων ἀμοιβῶν καὶ τῶν ἐξόδων κινήσεως. Ἡ ἐπὶ τῶν μηνιαίων τακτικῶν ἀποδοχῶν κράτησις 0,50ο/ο παρακρατεῖται ἀνὰ 4 μηνον ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ πρώτου 15θημέρου τῶν μηνῶν Φεβρουαρίου, Ἰουνίου καὶ Ὀκτωβρίου, ὑπολογιζομένη εἰς ποσοστὸν 2ο/ο ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν μηνῶν τούτων.

3) Ἡ συμμετοχὴ τῶν ὑπαλλήλων εἰς τὰς δαπάνας τῆς ἰατροφαρμακευτικῆς κλπ. περιθάλψεως τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας των ὁρίζεται:

α) Εἰς τὰ 30ο/ο τῆς δαπάνης τῆς ἐξωνοσοκομειακῆς καὶ φαρμακευτικῆς περιθάλψεως.

β) Εἰς τὰ 10ο/ο τῆς δαπάνης νοσηλείας εἰς τὰ δημόσια νοσηλευτικὰ ἱδρύματα.

γ) Εἰς τὰ 10ο/ο τῆς δαπάνης νοσηλείας εἰς ψυχιατρεῖα, ἀντικαρκινικὰ νοσοκομεῖα, νοσοκομεῖα φυματιώντων, νοσοκομεῖα παίδων καὶ νοσοκομεῖα νόσων τῶν ὁποίων λειτουργοῦντα ὑπὸ μορφὴν ἱδρύματος ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀγαθοεργοῦ πρωτοβουλίας.

δ) Εἰς τὰ 20ο/ο τῆς δαπάνης νοσηλείας εἰς τὰ λοιπὰ νοσηλευτικὰ ἱδρύματα ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀγαθοεργοῦ πρωτοβουλίας.

ε) Εἰς τὰ 30ο/ο τῆς δαπάνης νοσηλείας εἰς τὰς ἰδιωτικὰς κλινικάς.

στ) Εἰς τὰ 30ο/ο τῆς δαπάνης ἀγορᾶς ὀρθοπεδικῶν εἰδῶν.

ζ) Εἰς τὰ 40ο/ο τῶν δαπανῶν τῆς ὀδοντιατρικῆς θεραπευτικῆς περιθάλψεως.

η) Εἰς τὰ 40ο/ο τῶν δαπανῶν τῶν προσθετικῶν ὀδοντιατρικῶν ἐργασιῶν.

Αἱ δαπάναι τῶν ἐργασιῶν τούτων ἀναγνωρίζονται μόνον ὅταν ἡ ἐξαγωγὴ τῶν ὀδόντων τοῦ μέλους τῆς οἰκογενείας τοῦ ὑπαλλήλου ἐπεβλήθη πρὸς θεραπείαν σοβαρᾶς νόσου.

4) Διὰ τὰς δαπάνας τοῦ φυσιολογικοῦ τοκετοῦ τῆς συζύγου τῶν ὑπαλλήλων τὸ δημόσιον καταβάλλει ἐπίδομα ἴσον πρὸς τὰ 4/5 τῆς γενικῆς δαπάνης φυσιολογικῆς μαιεύσεως εἰς κλίνην Ββ' θέσεως τοῦ Μαιευτηρίου «Ἀλεξάνδρα».

Ἄρθρον 4

Συμμετοχὴ συνταξιούχων καὶ τακτικῶν μελῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν

1) Ὁ συνταξιοῦχος καὶ τὸ τακτικὸν μέλος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν συμμετέχει εἰς τὰς δαπάνας τῆς νοσοκομειακῆς καὶ ἐξωνοσοκομειακῆς περιθάλψεώς του α) διὰ κρατήσεως ἐκ 0,50ο/ο ἐπὶ τῆς συντάξεώς του ἢ τῶν ἐξόδων παραστάσεως καὶ β) δι' ἀμέσου καταβολῆς τμήματος τῆς δαπάνης.

2) Ἡ συμμετοχὴ τῶν συνταξιούχων εἰς τὰς ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ δαπάνας ὁρίζεται:

α) Εἰς τὰ 25 ο/ο τῆς ἐξωνοσοκομειακῆς, ἰατρικῆς καὶ φαρμακευτικῆς περιθάλψεως αὐτῶν.

β) Εἰς τὰ 10 ο/ο τῆς δαπάνης νοσηλείας εἰς τὰ δημόσια νοσηλευτικὰ ἱδρύματα.

γ) Εἰς τὰ 10 ο/ο τῆς δαπάνης νοσηλείας εἰς τὰ ψυχιατρεῖα, τὰ ἀντικαρκινικὰ νοσοκομεῖα, τὰ νοσοκομεῖα φυματιώντων, ὡς καὶ τὰ νοσοκομεῖα νόσων τῶν ὁποίων τὰ λειτουργοῦντα ὑπὸ μορφὴν ἱδρύματος ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀγαθοεργοῦ πρωτοβουλίας.

δ) Εἰς τὰ 20 ο/ο τῆς δαπάνης νοσηλείας εἰς τὰ λοιπὰ νοσηλευτικὰ ἱδρύματα ἰδιωτικοῦ δικαίου.

ε) Εἰς τὰ 30 ο/ο τῆς δαπάνης νοσηλείας εἰς τὰς ἰδιωτικὰς κλινικάς.

στ) Εἰς τὰ 40 ο/ο τῆς δαπάνης ἀγορᾶς ὀρθοπεδικῶν εἰδῶν.

ζ) Εἰς τὰ 40 ο/ο τῶν δαπανῶν τῆς ὀδοντιατρικῆς θεραπευτικῆς μόνον περιθάλψεως. Κατὰ τὸ αὐτὸ ποσοστὸν συμμετέχει ὁ συνταξιοῦχος καὶ εἰς τὰς δαπάνας τῶν προσθετικῶν ὀδοντιατρικῶν ἐργασιῶν, αἵτινες ἀναγνωρίζονται μόνον ὅταν ἡ ἐξαγωγὴ τῶν ὀδόντων ἐπεβλήθη πρὸς θεραπείαν σοβαρᾶς νόσου.

Εἰδικαὶ περιπτώσεις δαπανῶν νοσηλείας τῶν ὑπαλλήλων, τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας αὐτῶν καὶ τῶν συνταξιούχων

Ἄρθρον 5

1) Διὰ τὸν φυσιολογικὸν τοκετὸν τῆς ὑπαλλήλου τὸ Δημόσιον καταβάλλει ἐπίδομα ἴσον πρὸς τὴν γενικὴν δαπάνην φυσιολογικῆς μαιεύσεως εἰς κλίνην τῆς Α΄ θέσεως τοῦ Μαιευτηρίου «Ἀλεξάνδρα» προκειμένου περὶ ὑπαλλήλου ἐκ τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν παράγραφον 1 περίπτωσιν α΄ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ παρόντος καὶ τῆς Ββ' θέσεως προκειμένου περὶ τῶν λοιπῶν.

2) Αἱ δαπάναι τῶν προσθετικῶν ὀδοντιατρικῶν ἐργασιῶν ἀναγνωρίζονται προκειμένου περὶ τῶν ὑπαλλήλων εἰς ἀκέραιον, ἐφ' ὅσον ἡ ἐξαγωγὴ τῶν ὀδόντων ἐπεβλήθη πρὸς θεραπείαν σοβαρᾶς νόσου. Εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν ἀναγνωρίζεται τὸ ἥμισυ τῆς δαπάνης.

3) Ὡς δαπάνη τῶν ὁδοιπορικῶν ἐξόδων τοῦ ἀσθενοῦντος ὑπαλλήλου, τοῦ μέλους τῆς οἰκογενείας του ἢ τοῦ συνταξιούχου τοῦ μετακινουμένου ἵνα εἰσαχθῇ εἰς νοσοκομεῖον ἢ κλινικὴν ἢ ὑποβληθῇ εἰς εἰδικὴν θεραπείαν ἀναγνωρίζεται τὸ ἀντίτιμον τοῦ εἰσιτηρίου καὶ προκειμένου περὶ βαρέως ἀσθενοῦντος, οὗτινος ἡ μεταφορὰ δὲν εἶναι δυνατὴ διὰ τῶν συνήθων μεταφορικῶν μέσων, τὸ ἀγώγιον τοῦ ἐπὶ τούτῳ διατεθέντος μεταφορικοῦ μέσου. Ἐὰν ἡ σοβαρότης τῆς καταστάσεως τοῦ ἀσθενοῦντος ἐπιβάλῃ τὴν χρησιμοποίησιν συνοδοῦ, ἀναγνωρίζονται εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου καὶ τὰ ὁδοιπορικὰ τοῦ συνοδοῦ.

Νοσηλεία εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ὑπαλλήλων, μελῶν τῶν οἰκογενειῶν των, συνταξιούχων

Ἄρθρον 6

1) Ἡ δαπάνη τῆς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ νοσηλείας τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, τῶν μελῶν τῶν οἰκογενειῶν των καὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος συνταξιούχων ἀναγνωρίζεται εἰς βάρος

τοῦ Δημοσίου α) εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις πασχόντων ἐκ σοβαρωτάτου νοσήματος, ἡ διάγνωσις ἢ ἡ θεραπεία τοῦ ὁποίου δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἐν Ἑλλάδι ἐλλείψει καταλλήλων ἐπιστημονικῶν μέσων καὶ ἰατρῶν διαθετόντων τὴν ἀπαιτουμένην εἰδίκευσιν καὶ β) προκειμένου περὶ τῶν διαμενόντων εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

2) Αἱ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον δαπάναι περιλαμβάνουσιν α) τὰ ἔξοδα μεταβάσεως καὶ ἐπιστροφῆς τοῦ ἀσθενοῦς εἰς ἀλλοδαπήν, β) τὰ ἔξοδα διαμονῆς εἰς ξενοδοχεῖον, γ) τὰ ἔξοδα νοσηλείας εἰς νοσοκομεῖον ἢ κλινικὴν καὶ δ) τὰς ἀμοιβὰς τῶν ἰατρῶν, ὡς καὶ τὸ ἀντίτιμον τῶν ἀναλωθέντων φαρμάκων.

Ἐὰν ἡ σοβαρότης τῆς καταστάσεως τοῦ ἀσθενοῦς ἐπιβάλλῃ τὴν χρησιμοποίησιν συνοδοῦ, ἀναγνωρίζονται καὶ τὰ ὁδοιπορικὰ ἔξοδα καὶ ἔξοδα διαμονῆς εἰς ξενοδοχεῖον τοῦ συνοδοῦ.

Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 3 καὶ 4 τοῦ παρόντος διατάγματος ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τὰς δαπάνας τῆς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ νοσηλείας.

Μὴ ἀναγνωριζόμεναι δαπάναι

Ἄρθρον 7

Δὲν ἀναγνωρίζονται εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου αἱ δαπάναι προμηθείας:

α) τῶν πρὸς χρῆσιν τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας τῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν πρὸς χρῆσιν τῶν συνταξιούχων ἀκουστικῶν βαρυκοΐας.

β) τῶν στοιχειωδῶν φαρμάκων, οἷον καθαρτικῶν, κινίνης, ἀσπιρίνης, οἰνοπνεύματος, ὀξυγονούχου ὕδατος, εἰδῶν ἐπιδέσεως.

γ) ἰατρικῶν ἐργαλείων καὶ ὀργάνων (θερμομέτρων, συρίγγων κλπ.).

δ) μεταλλικῶν ποσίμων ὑδάτων καὶ παιδικῶν τροφῶν καὶ

ε) ὀρθοπεδικῶν εἰδῶν πρὸ τῆς παρόδου διετίας ἀπὸ τῆς προηγουμένης ἀγορᾶς.

Χρονικοὶ περιορισμοὶ νοσηλείας

Ἄρθρον 8

Ὑπάλληλοι καὶ μέλη τῶν οἰκογενειῶν

1) Ἡ οἵκοι, ἐν ἰατρείῳ ἢ ἐν νοσοκομείῳ νοσηλεία τῶν τακτικῶν δημοσίων ὑπαλλήλων δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς τρεῖς μῆνας.

Παρατεινομένης τῆς ἀσθενείας τοῦ ὑπαλλήλου, ἡ νοσηλεία παρατείνεται κατὰ τρίμηνον, μέχρις ἐξαντλήσεως τοῦ χρόνου τῆς ἧς δικαιοῦται ὁ νοσηλευόμενος ἀναρρωτικῆς ἀδείας.

2) Ἡ νοσηλεία ἑκάστου μέλους τῆς οἰκογενείας τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸν ἕνα καὶ ἥμισυ μῆνα ἐντὸς διετίας. Παρατεινομένης τῆς ἀσθενείας τοῦ μέλους τῆς οἰκογενείας τοῦ ὑπαλλήλου ἡ νοσηλεία παρατείνεται μέχρι συμπληρώσεως τριῶν μηνῶν ἐντὸς διετίας.

Προκειμένου περὶ πασχόντων ἐκ φυματιώσεως, καρκίνου καὶ νευροψυχικῶν παθήσεων ἡ νοσηλεία δύναται νὰ παραταθῇ μέχρις ἓξ μηνῶν.

3) Μετὰ γνώμην τῆς οἰκείας Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς δύναται νὰ παρατείνηται ἡ ἐν νοσοκομείοις νοσηλεία τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας τοῦ ὑπαλλήλου μέχρις ἓξ μηνῶν, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ σοβαρᾶς νόσου, ἡ θεραπεία τῆς ὁποίας ἀπαιτεῖ νοσοκομειακὴν περίθαλψιν.

4) Ἐπὶ περιπτώσεων λοιμωδῶν νόσων, ἡ νοσηλεία τῶν μελῶν τῶν οἰκογενειῶν τῶν ὑπαλλήλων εἰς τὰ εἰδικὰ διὰ τὰς νόσους ταύτας νοσοκομεῖα δὲν ὑπόκειται εἰς χρονικοὺς περιορισμούς, ἐφ' ὅσον ἐνεργεῖται εἰς νοσηλευτικὰ ἱδρύματα δημοσίου δικαίου.

Ἄρθρον 9

Συνταξιοῦχοι καὶ τακτικὰ μέλη τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν

Ἡ νοσηλεία τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ νόμου 3920/1958 συνταξιούχων καὶ τῶν τακτικῶν μελῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ:

α) Ἡ οἵκοι, τὸν μῆνα ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

β) Ἡ ἐν ἰατρείῳ ἢ νοσοκομείῳ, τοὺς δύο μῆνας ἐντὸς τοῦ ἔτους διὰ τὴν αὐτὴν ἀσθένειαν, προκειμένου δὲ περὶ πασχόντων ἐκ φυματιώσεως, ἐκ νευροψυχικῶν παθήσεων καὶ ἐκ καρκίνου τὸ τετράμηνον ἐντὸς ἔτους διὰ τὴν αὐτὴν ἀσθένειαν.

Παράτασις τῆς νοσηλείας ἐπιτρέπεται μόνον ἐπὶ δυσιάτων νοσημάτων καὶ διὰ τρίμηνον διάστημα.

Ἐπὶ περιπτώσεων λοιμωδῶν νόσων ἡ νοσηλεία εἰς τὰ εἰδικὰ διὰ τὰς νόσους ταύτας νοσοκομεῖα δὲν ὑπόκειται εἰς χρονικοὺς περιορισμούς, ἐφ' ὅσον ἐνεργεῖται εἰς νοσηλευτικὰ ἱδρύματα δημοσίου δικαίου.

Τρόπος παροχῆς περιθάλψεως ὑπαλλήλων, μελῶν οἰκογενειῶν των καὶ συνταξιούχων.

Ἄρθρον 10

1) Ἡ κατὰ τὸ παρὸν β. δ/γμα νοσοκομειακὴ περίθαλψις παρέχεται κατ' ἀρχὴν διὰ τῶν Κρατικῶν ἢ ὑπὸ μορφὴν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου λειτουργούντων νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων καὶ τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀγαθοεργοῦ πρωτοβουλίας.

Ἡ εἰς ἰδιωτικὰς κλινικὰς εἰσαγωγὴ πρὸς νοσηλείαν τοῦ ὑπαλλήλου ἢ τοῦ μέλους τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ ἢ τοῦ συνταξιούχου ἐπιτρέπεται, ἐφ' ὅσον βεβαιοῦται ὅτι δὲν διατίθεται κλίνη τῆς θέσεως εἰς ἣν δικαιοῦται νοσηλείας ὁ πάσχων εἰς τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ νοσοκομεῖα ἢ ἐν περιπτώσει κατεπειγούσης ἀνάγκης. Ὡς περιπτώσεις κατεπειγούσης ἀνάγκης νοοῦνται αἱ περιπτώσεις καθ' ἃς ἐκτίθεται εἰς ἄμεσον κίνδυνον ἡ ζωὴ τοῦ ἀσθενοῦς, ὡς εἶναι ἡ βαρεῖα αἱμορραγία, ὀξεῖα καρδιακὴ κρίσις, διάτρησις στομάχου, εἰλεός, περιεσφιγμένη κήλη, ψυχασθένεια μετὰ μανιακῶν διεγέρσεων, βαρέα ἀτυχήματα.

Συνομολογήσεις συμβάσεων μετὰ ἰδιωτικῶν κλινικῶν διὰ τὴν ἐν αὐταῖς νοσηλείαν τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος β. δ/τος δικαιουμένων νοσοκομειακῆς περιθάλψεως ἐπιτρέπεται μόνον εἰς περίπτωσιν ἐλλείψεως νοσηλευτικοῦ ἱδρύματος ἢ ἀνεπαρκείας τῶν λειτουργούν-

των. Διά τῶν συμβάσεων τούτων θά καθορίζωνται οἱ ὅροι νοσηλείας ἐν τῇ κλινικῇ, τά τῆς διατροφῆς τῶν νοσηλευομένων, τό τιμολόγιον κλπ.

2. Αἱ παρακλινικαί ἐξετάσεις καί θεραπεῖαι ὡς ἐξωτερικῶν ἀσθενῶν ἐνεργοῦνται εἰς τά ἐργαστήρια καί τά ἐξωτερικά ἰατρεῖα τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων ἢ εἰς ἐργαστήρια ἰδιωτῶν ἰατρῶν τῆς ἐκλογῆς τοῦ ὑπαλλήλου ἢ τοῦ συνταξιούχου.

3) Ἡ οἰκοι νοσηλεία καί ἡ ὀδοντοθεραπεία ἐνεργεῖται ὑπό τοῦ ἰατροῦ τῆς ἐκλογῆς τοῦ ὑπαλλήλου ἢ τοῦ συνταξιούχου.

4) Ἡ προμήθεια τῶν φαρμάκων, τῶν προθέσεων καί τῶν ἀπαραιτήτων διά τήν νοσηλείαν εἰδῶν γίνεται εἰς φαρμακεῖα καί καταστήματα τῆς ἐκλογῆς τοῦ ὑπαλλήλου ἢ τοῦ συνταξιούχου.

Ἄρθρον 11

1) Οἱ περί ὧν τό παρόν β. διάταγμα νοσηλεύονται:

Α' Ἐν ἐνεργείᾳ ὑπάλληλοι:

α) Εἰς κλίνας τῆς Α' θέσεως οἱ δικαστικοί λειτουργοί, περιλαμβανομένων καί τῶν Εἰρηνοδικῶν, οἱ πρός τούτους μισθολογικῶς ἐξομοιούμενοι τοῦ Ἑλεγκτικοῦ Συνεδρίου, τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου καί τοῦ Α.Σ.Δ.Υ., οἱ εἰδικοί νομικοί σύμβουλοι, οἱ καθηγηταί τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἱδρυμάτων, οἱ ἐκπαιδευτικοί σύμβουλοι, οἱ ἀπό τοῦ βαθμοῦ τοῦ πρωτοβαθμίου καθηγητοῦ ἐκπαιδευτικοί, οἱ ἐπί βαθμῷ καθηγητοῦ οἱ λαμβάνοντες τά 2/3 ἢ τά 3/4 τῆς διαφοράς τοῦ μισθοῦ τοῦ πρωτοβαθμίου καθηγητοῦ, οἱ ἀπό τοῦ δου βαθμοῦ καί ἄνω δημόσιοι διοικητικοί ὑπάλληλοι καί προκειμένου περί τῶν μή ὑπαγομένων εἰς τόν ὑπαλληλικόν κώδικα οἱ τούτοις ἰσόμισθοι, β) εἰς κλίνος τῆς Ββ' θέσεως οἱ λοιποί ὑπάλληλοι καί γ) εἰς κλίνας τῆς Γ' θέσεως οἱ ὑπάλληλοι τῆς Γ' κατηγορίας καί τό ὑπηρετικόν προσωπικόν τῶν δικαστηρίων καί τῶν εἰσαγγελιῶν αὐτῶν.

Β' Μέλη οἰκογενείας:

α) Εἰς κλίνας τῆς Α' θέσεως τά μέλη τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἀπό τοῦ 1ου βαθμοῦ καί ἄνω ἀνωτάτων διοικητικῶν ὑπαλλήλων, τῶν ἀπό τοῦ βαθμοῦ τοῦ Συμβούλου καί ἄνω μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τοῦ Ἀρείου Πάγου, τοῦ Ἑλεγκτικοῦ Συνεδρίου, τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου καί τοῦ Α.Σ.Δ.Υ., τῶν εἰδικῶν νομικῶν συμβούλων, τῶν καθηγητῶν τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἱδρυμάτων καί τῶν ἀπό τοῦ βαθμοῦ τοῦ πληρεξουσίου ὑπουργοῦ Β' τάξεως καί ἄνω ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν.

β) Εἰς κλίνας τῆς Βα' θέσεως τά μέλη τῶν οἰκογενειῶν τῶν ὑπό στοιχεῖον α' τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου τοῦ παρόντος ἄρθρου λοιπῶν ἀναφερομένων ὑπαλλήλων.

γ) Εἰς κλίνας τῆς Ββ' θέσεως τά μέλη τῶν οἰκογενειῶν τῶν ὑπό στοιχεῖον β' τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου ὑπαλλήλων καί

δ) Εἰς κλίνας τῆς Γ' θέσεως τά μέλη τῶν οἰκογενειῶν τῶν ὑπό στοιχεῖον γ' τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου ὑπαλλήλων.

Γ' Συνταξιοῦχοι κλπ.

α) Εἰς κλίνας τῆς Α' θέσεως οἱ συνταξιοδοτούμενοι βάσει συνταξίμου μισθοῦ 3ου βαθμοῦ καί ἄνω ἢ συνταξίμου μισθοῦ ἀντιστοίχου ποσοῦ καί τά τακτικά μέλη τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

β) Εἰς κλίνας τῆς Βα' θέσεως οἱ συνταξιοδοτούμενοι βάσει συνταξίμου μισθοῦ 4ου βαθμοῦ ἢ συνταξίμου μισθοῦ ἀντιστοίχου ποσοῦ.

γ) Εἰς τῆς κλίνας Ββ' θέσεως οἱ λοιποί, καί

δ) Εἰς κλίνας τῆς Γ' θέσεως οἱ συνταξιοῦχοι δημόσιοι ὑπηρέται.

2) Ἐλλείψει κλίνης Γ' θέσεως ἐπιτρέπεται ἡ νοσηλεία εἰς κλίνας τῆς Ββ' θέσεως.

Τρόπος διαπιστώσεως τῆς ἀνάγκης νοσηλείας κλπ.

Ἄρθρον 12

1) Ἡ ἀνάγκη τῆς ἐν κρατικῷ ἢ ὑπό μορφήν νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου λειτουργοῦντι νοσοκομείῳ ἢ νοσηλευτικῷ ἱδρύματι ἀγαθοεργοῦ πρωτοβουλίας νοσηλείας ὡς ἐσωτερικοῦ ἢ ἐξωτερικοῦ ἀσθενοῦς τοῦ ὑπαλλήλου ἢ τοῦ μέλους τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ ἢ τῆς παρατάσεως τῆς νοσηλείας αὐτοῦ, διαπιστοῦται ὑπό τοῦ διευθυντοῦ τῆς οἰκείας κλινικῆς τοῦ νοσηλευτικοῦ ἱδρύματος, εἰς ὃ ὁ ἀσθενής εἰσάγεται πρός νοσηλείαν, ὅστις γνωματεύει περί τοῦ εἴδους τῆς παθήσεως καί τοῦ πιθανῶς ἀπαιτηθησομένου πρός θεραπείαν χρόνου. Διά τούς εἰσαγομένους εἰς τάς ἰδιωτικάς κλινικάς ἡ ἀνάγκη τῆς νοσηλείας διαπιστοῦται διά γνωματεύσεως τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 1811/1951, ἥτις προκειμένου περί τῶν ἰδιωτικῶν κλινικῶν ἐρευνᾷ καί τήν ἐν ἑκάστῃ περιπτώσει συνδρομήν τοῦ κατεπείγοντος τῆς περιπτώσεως, ὅπερ διαπιστοῦται ἐντός 24 ὡρῶν ἀπό τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ ἀσθενοῦς εἰς τήν ἰδιωτικήν κλινικήν ὑπό ἰατροῦ δημοσίου ὑπαλλήλου ἢ στρατιωτικοῦ κατόπιν αὐτοπροσώπου ἐξετάσεως τοῦ πάσχοντος.

2) Ἡ ἀνάγκη τῆς οἰκοι ἢ ἐν ἰατρείῳ νοσηλείας τοῦ ὑπαλλήλου ἢ τοῦ μέλους τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ διαπιστοῦται ὑπό τοῦ ἰατροῦ τῆς ὑπηρεσίας ἢ ἐλλείψει τοιούτου ὑπό τοῦ ἰατροῦ τοῦ Ὑγειονομικοῦ Κέντρου τῆς πόλεως ἔνθα ὑπηρετεῖ ὁ ὑπάλληλος ἢ διαμένει ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ. Διά τούς διαμένοντας εἰς πόλεις εἰς ἃς δέν ἐδρεύει Ὑγειονομικόν Κέντρον, ἡ διαπίστωσις ἐνεργεῖται ὑπό ἰατροῦ δημοσίου ὑπαλλήλου ἢ στρατιωτικοῦ ἰατροῦ τῶν δημοσίων νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων ἢ ἰατροῦ τοῦ οἰκείου ἀγροτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ ἰατρείου ἢ ὑγειονομικοῦ σταθμοῦ.

3) Ἡ ἀνάγκη τῆς ἐν κρατικῷ ἢ ὑπό μορφήν νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου λειτουργοῦντι νοσοκομείῳ ἢ νοσηλευτικῷ ἱδρύματι ἀγαθοεργοῦ πρωτοβουλίας νοσηλείας ὡς ἐσωτερικῶν ἢ ἐξωτερικῶν ἀσθενῶν τῶν συνταξιούχων διαπιστοῦται ὑπό τοῦ διευθυντοῦ τῆς οἰκείας κλινικῆς τοῦ νοσηλευτικοῦ ἱδρύματος, εἰς ὃ εἰσάγεται ὁ ἀσθενής πρός νοσηλείαν, ὅστις γνωματεύει περί τοῦ εἴδους τῆς παθήσεως καί τοῦ πιθανῶς ἀπαιτηθησομένου πρός θεραπείαν χρόνου.

Διά τούς εἰσαγομένους εἰς τάς ἰδιωτικάς κλι-

νικάς ή ἀνάγκη τῆς νοσηλείας διαπιστοῦται διὰ γνωματεύσεως ἰατροῦ τῆς παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Κοιν. Προνοίας εἰδικῆς ὑπηρεσίας καὶ προκειμένου περὶ τῶν διαμενόντων ἐκτὸς τῆς περιφερείας τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης ὑπὸ ἰατροῦ τοῦ Ὑγειονομικοῦ Κέντρου, οἵτινες προκειμένου περὶ ἰδιωτικῆς κλινικῆς ἐξετάζουν ἐντὸς 24 ὡρῶν ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ ἀσθενοῦς καὶ τὴν ἐν ἑκάστῃ περιπτώσει συνδρομὴν τῶν προϋποθέσεων, αἵτινες συγχωροῦσι τὴν εἰς ἰδιωτικὴν κλινικὴν εἰσαγωγήν.

4) Κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν εἰσαγωγῆς εἰς ἰδιωτικὴν κλινικὴν ὑποχρεοῦται ὁ ὑπάλληλος ἢ ὁ συνταξιοῦχος, ὡς καὶ ὁ διευθύνων τὴν κλινικήν, ὅπως γνωστοποιήσουν εἰς τὴν ἁρμοδίαν ὑπηρεσίαν τὴν γενομένην εἰσαγωγὴν ἐντὸς 24 ὡρῶν ἀπὸ ταύτης.

5) Ἡ ἀνάγκη τῆς οἴκοι ἢ ἐν ἰατρείῳ νοσηλείας τοῦ συνταξιούχου διαπιστοῦται ὑπὸ ἰατροῦ τῆς παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Κοινωνικῆς Προνοίας εἰδικῆς Ὑπηρεσίας καὶ προκειμένου περὶ τῶν διαμενόντων ἐκτὸς τῆς πόλεως Ἀθηνῶν ὑπὸ ἰατροῦ τοῦ οἰκείου Ὑγειονομικοῦ Κέντρου ἢ ὑπὸ ἰατροῦ δημοσίου ὑπαλλήλου ἢ στρατιωτικοῦ ἰατροῦ ἢ ἰατροῦ δημοσίου νοσηλευτικοῦ ἱδρύματος ἢ ἰατροῦ τοῦ οἰκείου ἀγροτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ ἰατρείου ἢ ὑγειονομικοῦ σταθμοῦ.

6) Ἡ ἀνάγκη τῆς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ νοσηλείας διαπιστοῦται διὰ γνωματεύσεως της εἰδικῆς ἐπιτροπῆς τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 79 τοῦ νόμου 1811/1951.

Ἄρθρον 13

Ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ ἀσθενοῦντος ὑπαλλήλου ἢ μέλους τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ ἢ τοῦ συνταξιούχου εἰς νοσηλευτικὸν ἵδρυμα ἢ ἰδιωτικὴν κλινικὴν ἐνεργεῖται τηρουμένων τῶν προϋποθέσεων τοῦ προηγουμένου ἄρθρου εἰς μὲν τὴν περιφέρειαν τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης δι' ἀποφάσεως τοῦ προϊσταμένου τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 16 τοῦ παρόντος εἰδικῆς ὑπηρεσίας, εἰς δὲ τὰς λοιπὰς περιφερείας δι' ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου νομάρχου.

Δικαιολόγησις καὶ ἀναγνώρισις δαπανῶν νοσηλείας

Ἄρθρον 14

Ἅπασαι αἱ κατὰ τὸ παρὸν διάταγμα δαπάναι νοσηλείας τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, τῶν μελῶν τῶν οἰκογενειῶν των καὶ τῶν συνταξιούχων βαρύνουσι τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου Κοιν. Προνοίας. Αἱ δαπάναι αὗται ἐκκαθαρίζονται καὶ ἐντέλλονται ὑπὸ τῆς παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Κοιν. Προνοίας Ὑπηρεσίας Ἐντελλομένων Ἐξόδων καὶ προκειμένου περὶ τῶν δαπανῶν νοσηλείας τῶν ὑπαλλήλων, τῶν μελῶν τῶν οἰκογενειῶν των καὶ τῶν συνταξιούχων τῶν ὑπηρετούντων ἢ διαμενόντων ἐκτὸς τῆς περιοχῆς τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης ὑπὸ τῶν παρὰ ταῖς οἰκείαις Νομαρχίαις Ὑπηρεσιῶν Δημοσίου Λογιστικοῦ.

Ἄρθρον 15

1) Αἱ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον δαπάναι δικαιολογοῦνται α) προκειμένου περὶ νοσηλείας εἰς νοσηλευτικὰ ἱδρύματα δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου βάσει καταστάσεων αὐτῶν, αἵτινες διαλαμβάνουσι τὸν χρόνον νοσηλείας τοῦ ὑπαλλήλου ἢ τοῦ μέλους τῆς οἰκογενείας του ἢ τοῦ συνταξιούχου, τὸ εἶδος τῶν καταναλωθέντων φαρμάκων, τῶν παρακλινικῶν ἐξετάσεων καὶ λοιπῶν ἀπαραιτήτων διὰ τὴν νοσηλείαν εἰδῶν, ὡς καὶ τὸ σύνολον τοῦ καταβλητέου ποσοῦ.

β) Προκειμένου περὶ νοσηλείας εἰς ἰδιωτικὰς κλινικὰς βάσει ἐνόρκων βεβαιώσεων τοῦ διευθυντοῦ τῆς κλινικῆς, εἰς ἃς διαλαμβάνονται τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ περιπτώσει στοιχεῖα, καὶ

γ) Προκειμένου περὶ δαπανῶν οἴκοι ἢ ἐν ἰατρείῳ νοσηλείας βάσει τῶν ἀποδείξεων τοῦ θεράποντος ἰατροῦ καὶ τῶν ἀποδείξεων ἀγορᾶς τῶν ἀναλωθέντων φαρμάκων καὶ τῶν λοιπῶν ἀπαραιτήτων διὰ τὴν νοσηλείαν εἰδῶν.

2) Αἱ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον καταστάσεις, βεβαιώσεις καὶ ἀποδείξεις ἐλεγχόμεναι ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὑπηρεσιῶν διαβιβάζονται εἰς τὴν οἰκείαν ὑπηρεσίαν ἐντελλομένων ἐξόδων ἢ ὑπηρεσίαν δημοσίου λογιστικοῦ διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ οἰκείου ἐντάλματος πληρωμῆς.

3) Διὰ τὰς εἰς τὰς περιπτώσεις β' καὶ γ' τῆς προηγουμένης παραγράφου δαπάνας τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας των ἀπαιτεῖται καὶ ἔγκρισις τῆς ἁρμοδίας Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς.

4) Διὰ τὴν εἰς τὰς περιπτώσεις β' καὶ γ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἀναγνώρισιν τῶν δαπανῶν νοσηλείας τῶν συνταξιούχων ἀπαιτεῖται ἔγκρισις τριμελοῦς ἐξ ἰατρῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἐπιτροπῆς, συγκροτουμένης ἐν μὲν τῇ περιφερείᾳ τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῆς Κοιν. Προνοίας Ὑπουργοῦ, εἰς δὲ τὰς λοιπὰς περιφερείας δι' ἀποφάσεως τοῦ Νομάρχου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ δι' ἰτιολογημένης πράξεώς της, ἐν ᾗ ἀναγράφεται καὶ ἡ γνώμη τῆς μειοψηφίας, ἐγκρίνει, περιορίζει ἢ ἀπορρίπτει τοὺς ὑποβαλλομένους αὐτῇ λογαριασμούς. Ἐγκριτικαὶ τῆς Ἐπιτροπῆς πράξεις, ληφθεῖσαι οὐχὶ ὁμοφώνως, ἀλλὰ κατὰ πλειοψηφίαν τῶν μελῶν αὐτῆς, τίθενται πρὸ πάσης ἐκτελέσεώς των ὑπ' ὄψιν τῆς οἰκείας Δευτεροβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 1811/1951, ἥτις ἀποφαίνεται ὁριστικῶς.

Ἄρθρον 16

1) Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος β. δ/τος συνιστᾶται παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Κοιν. Προνοίας (Γεν. Δ/νσιν Ὑγιεινῆς) εἰδικὴ ὑπηρεσία, ἧς προΐσταται ὑπάλληλος τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Δημοσίου Λογιστικοῦ ἐπὶ 2ῳ ἢ 3ῳ βαθμῷ, τοποθετούμενος διὰ καινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Κοιν. Προνοίας. Τὸ ἀναγκαιοῦν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην προσωπικὸν λαμβάνεται ἐκ τῶν παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τούτῳ ἢ ταῖς λοιπαῖς ὑπηρεσίαις ὑπηρετούντων.

2) Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑπηρεσία καθίσταται ἁρμοδία:

α) Διὰ τὴν τήρησιν μητρῴου τῶν τακτικῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, τῶν μελῶν τῶν οἰκογενειῶν των καὶ τῶν συνταξιούχων, κατὰ τὸ σύστημα τῶν καρτελλῶν, πρὸς παρακολούθησιν τῆς ὑγειονομικῆς καταστάσεως ἑκάστου.

β) Διὰ τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν ὑπαλλήλων καὶ

τῶν συνταξιούχων διὰ βιβλιαρίων ἀσθενείας, ὁ τύπος καὶ ὁ τρόπος τηρήσεως τῶν ὁποίων ρυθμίζεται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Κοιν. Προνοίας.

γ) Διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀποφάσεων εἰσαγωγῆς πρὸς νοσηλείαν εἰς τὰ ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης νοσηλευτικὰ ἱδρύματα καὶ κλινικάς.

δ) Διὰ τὸν ἔλεγχον τῶν δικαιολογητικῶν τῶν κατὰ τὸ παρὸν β. δ/γμα δαπανῶν νοσηλείας τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης ὑπαλλήλων καὶ συνταξιούχων.

ε) Διὰ τὴν εἰς τὸν Ὑπουργὸν Κοιν. Προνοίας εἰσήγησιν πρὸς συνομολόγησιν συμβάσεων μετὰ νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων καὶ ἰδιωτικῶν κλινικῶν διὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν νοσηλείαν τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 προσώπων.

στ) Διὰ τὴν εἰς τὸν Ὑπουργὸν Κοιν. Προνοίας εἰσήγησιν περὶ καταγγελίας συμβάσεων μετὰ ἰδιωτικῶν κλινικῶν, δι' ἃς ἐκ τῶν ὑποβαλλομένων δικαιολογητικῶν πληρωμῆς δαπανῶν νοσηλείας προκύπτουσι βάσιμοι ὑπόνοιαι περιγραφῆς τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος β. δ/τος. Προκειμένου περὶ κλινικῶν, δι' ἃς δύο λογαριασμοὶ ἀπερρίφθησαν ἢ περιωρίσθησαν ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας ὑπηρεσίας, ἡ καταγγελία τῶν μετ' αὐτῶν συμβάσεων εἶναι ὑποχρεωτική, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπόρριψις ἐγένετο ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ τῆς νοσηλείας δι' ἀσθένειαν μὴ χρήζουσαν νοσοκομειακῆς περιθάλψεως ἢ τῆς παρατάσεως τῆς παραμονῆς τῶν ἀσθενῶν ἐν τῇ κλινικῇ πέραν τοῦ διὰ τὴν νοσηλείαν ἀπαιτουμένου χρόνου ἢ τῆς ὑποβολῆς αὐτῶν εἰς τὴν μὴ ἐνδεδειγμένην θεραπείαν ἢ τὴν δικαιολόγησιν δαπανῶν διὰ θεραπείας καὶ παρακλινικὰς ἐξετάσεις μὴ πράγματι ἐνεργηθείσας καὶ φάρμακα μὴ χρησιμοποιηθέντα.

ζ) Διὰ τὴν συγκέντρωσιν στατιστικῶν στοιχείων σχετικῶν μὲ τὴν ὑγειονομικὴν κατάστασιν, τὴν ὑγειονομικὴν περίθαλψιν καὶ τὰς δαπάνας αὐτῆς τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, τῶν μελῶν τῶν οἰκογενειῶν των καὶ τῶν συνταξιούχων.

η) Διὰ τὴν παρακολούθησιν τῆς εἰς νοσηλευτικὰ ἱδρύματα καὶ κλινικὰς νοσηλείας, ὡς καὶ διὰ τὴν παρακολούθησιν τῆς οἴκοι νοσηλείας αὐτῶν. Ἡ παρακολούθησις αὕτη γίνεται δι' ἰατρῶν δημοσίων ὑπαλλήλων τιθεμένων εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ὡς ἄνω εἰδικῆς ὑπηρεσίας.

Αἱ κατὰ τὰς περιπτώσεις ε' καὶ η' τῆς προηγουμένης παραγράφου ἁρμοδιότητες προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων ἢ μελῶν τῶν οἰκογενειῶν των ἢ συνταξιούχων, νοσηλευομένων ἐκτὸς τῆς περιφερείας τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, ἀσκοῦνται ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους Ὑγειονομικῶν Κέντρων, καὶ αἱ κατὰ τὰς περιπτώσεις γ' καὶ δ' ἁρμοδιότητες ὑπὸ τοῦ νομάρχου.

Ἄρθρον 17

1) Ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἕκαστος ὑπάλληλος ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ὑποβολὴν ὑπευθύνου δηλώσεως εἰς τὴν προϊσταμένην αὐτοῦ ἀρχὴν περὶ τῶν προστατευομένων ὑπ' αὐτοῦ μελῶν τῆς οἰκογενείας του, τῶν δικαιουμένων περιθάλψεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος.

2) Μετὰ τῆς ὑπευθύνου δηλώσεως ἀποστέλλονται καὶ τὰ δικαιολογητικὰ τὰ ἀποδεικνύοντα τὴν συνδρομὴν τῶν προϋποθέσεων τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος.

3) Αἱ ἁρμόδιαι ὑπηρεσίαι μετ' ἔλεγχον τῶν ὑποβληθεισῶν ὑπευθύνων δηλώσεων καὶ δικαιολογητικῶν συντάσσουσι πίνακας τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ τῶν προστατευομένων ὑφ' ἑκάστου μελῶν τῶν δικαιουμένων περιθάλψεως, ὃν διαβιβάζωσιν εἰς τὸν ἁρμόδιον νομάρχην καὶ προκειμένου περὶ τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 16 εἰδικὴν ὑπηρεσίαν.

4) Ἀντίγραφα τῶν ὑπὸ τῶν Νομαρχιῶν συγκεντρουμένων πινάκων διαβιβάζονται εἰς τὴν εἰδικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἄρθρου 16, τὸ πρωτότυπον δὲ αὐτῶν παραμένει εἰς τὴν Νομαρχίαν, ἵνα βάσει τούτων καταρτισθῇ παρ' αὐτῆς τὸ ἀπαραίτητον διὰ τὴν παρακολούθησιν τῶν ὑπαλλήλων μητρῷον.

5) Συμπληρωματικαὶ ὑπεύθυνοι δηλώσεις καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τούτων συμπληρωματικοὶ πίνακες καταρτίζονται ἀνὰ τρίμηνον.

6) Μὴ ἀποδοχὴ πρὸς ἐγγραφὴν εἰς τοὺς πίνακας μέλους οἰκογενείας, ἀναφερομένου ἐν τῇ ὑπευθύνῳ δηλώσει, ἀνακοινοῦται εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον ὑπάλληλον δι' ἐγγράφου ἀναγράφοντος καὶ τοὺς λόγους τῆς μὴ ἐγγραφῆς.

Στερήσεις

Ἄρθρον 18

Τῆς κατὰ τὸ παρὸν β. δ/γμα περιθάλψεως στεροῦνται ἐπὶ χρόνον οὐχὶ ἐλάσσονα τοῦ τριμήνου, οὐδὲ μείζονα τῆς πενταετίας, οἱ ὑπάλληλοι καὶ μέλη τῶν οἰκογενειῶν των, οἱ ἀποδεδειγμένως καταστρατηγοῦντες τὰς διατάξεις αὐτοῦ.

Ἡ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ στέρησις, μὴ συνιστῶσα πειθαρχικὴν ποινήν, ἀπαγγέλλεται δι' ἀποφάσεως τοῦ προϊσταμένου τοῦ ὑπαλλήλου Ὑπουργοῦ, ἐκδιδομένης μετὰ γνώμην τοῦ οἰκείου Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου. Διὰ τῆς ἀποφάσεως ὁρίζεται καὶ τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς στερήσεως.

Προκαταβολὴ ἐξόδων οἴκοι νοσηλείας

Ἄρθρον 19

Μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ ἁρμοδίου διὰ τὴν διαπίστωσιν τῆς ἀνάγκης τῆς οἴκοι νοσηλείας τοῦ ὑπαλλήλου ὑγειονομικοῦ ὀργάνου, δύνανται νὰ προκαταβληθοῦν εἰς τὸν κατ' οἶκον νοσηλευόμενον ὑπάλληλον αἱ δαπάναι τῆς νοσηλείας μέχρι τοῦ συνόλου τῶν ἀποδοχῶν του ἑνὸς μηνὸς ἐπὶ ἀποδόσει λογαριασμοῦ.

Γνωμοδοτικὸν Συμβούλιον περιθάλψεως δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ.

Ἄρθρον 20

1) Παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Κοινωνικῆς Προνοίας συνιστᾶται Γνωμοδοτικὸν Συμβούλιον, ἀποτελούμενον:

α) Ἐκ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ Ὑγιεινῆς, ὡς προέδρου.

β) Ἑνὸς καθηγητοῦ τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς

τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὁριζομένου ὑπὸ τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς.

γ) Ἑνὸς Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν.

δ) Τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Γεν. Ἐπιτελείου Στρατοῦ.

ε) Τοῦ Προϊσταμένου τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ παρόντος β. δ/τος προβλεπομένης ὑπηρεσίας.

στ) Ἑνὸς ἐκπροσώπου τῆς Ἀνωτάτης Διοικήσεως Ἑνώσεων Δημοσίων Ὑπαλλήλων, ὑποδεικνυομένου ὑπ' αὐτῆς, καὶ

ζ) Ἑνὸς ἐκπροσώπου τῶν πολιτικῶν συνταξιούχων ἐκ τῶν διατελεσάντων εἰς τὴν ὑγειονομικὴν τοῦ Κράτους ὑπηρεσίαν εἰς θέσιν ἀνωτάτου ὑπαλλήλου, ὑποδεικνυομένου ὑπὸ τοῦ Πανελληνίου Συλλόγου Πολιτικῶν Συνταξιούχων.

2) α) Ὁ διορισμὸς τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου ἐνεργεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας. ἡ θητεία δὲ τούτων ὁρίζεται διετής, ἐξαιρέσει τοῦ ἐκπροσώπου τῆς Α.Δ.Ε.Δ.Υ., οὗτινος ἡ θητεία εἶναι ἐνιαύσιος.

β) Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὁρίζονται καὶ οἱ ἀναπληρωταὶ τῶν τακτικῶν μελῶν.

γ) Ὁ ἀναπληρωτὴς τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ Ὑγιεινῆς ὁρίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Ὑπουργοῦ καὶ ὁ ἀναπληρωτὴς τοῦ Προϊσταμένου τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ παρόντος διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας.

Χρέη γραμματέως τοῦ Συμβουλίου ἐκτελεῖ ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας ἐπὶ ᾧ τοὐλάχιστον βαθμῷ, ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας.

3) Τὸ Συμβούλιον γνωμοδοτεῖ ἐπὶ παντὸς ζητήματος σχέσιν ἔχοντος μὲ τὸν τρόπον ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος διατάγματος. Εἰδικώτερον γνωμοδοτεῖ ἐπὶ τοῦ γενικοῦ προγράμματος τῆς κατὰ τὸ παρὸν β. δ/γμα περιθάλψεως, ἐπὶ τοῦ καθορισμοῦ τοῦ τρόπου συστηματικοῦ, οὐσιαστικοῦ καὶ ἀποτελεσματικοῦ ἐλέγχου τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων, κλινικῶν, ἰατρῶν καὶ ὑπαλλήλων, ἐπὶ τῶν προϋποθέσεων ἃς δέον νὰ πληροῦν αἱ μετὰ τοῦ Δημοσίου συμβαλλόμεναι κλινικαὶ καὶ ἐπὶ τῶν ὅρων οὓς δέον νὰ περιλαμβάνωσιν αἱ μετὰ τῶν ἱδρυμάτων καὶ κλινικῶν συναπτόμεναι συμβάσεις.

4) Ἀποφάσεις ἢ πράξεις τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας, ἀφορῶσαι τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ γενικοῦ προγράμματος περιθάλψεως, τὸν καθορισμὸν τοῦ τρόπου ἐλέγχου τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων, κλινικῶν καὶ ἰατρῶν καὶ τοὺς ὅρους οὓς δέον νὰ περιλαμβάνωσιν οἱ μετὰ τῶν ἱδρυμάτων καὶ κλινικῶν συναπτόμεναι συμβάσεις, ἐκδίδονται πάντοτε μετὰ γνώμην τοῦ ὑπὸ τοῦ παρόντος ἄρθρου προβλεπομένου συμβουλίου.

Λοιπαὶ διατάξεις

Ἄρθρον 21

1) Αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὴν παροχὴν ἰατροφαρμακευτικῆς καὶ νοσοκομειακῆς περιθάλψεως εἰς τὰ μέλη οἰκογενειῶν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ τακτικῶν δημοσίων ὑπαλλήλων διατάξεις τοῦ παρόντος β. δ/γματος ἐφαρμόζονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1960 καὶ διὰ τὰ μέλη οἰκογενειῶν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντίκεινται εἰς τὰς ἑκάστοτε ἰσχυούσας εἰδικὰς περὶ τούτων διατάξεις. Ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας ἄρχεται ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος προβλεπομένη κράτησις ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως εἰς χρῆμα ἀποδοχῶν των.

2) Ἡ ἐν νοσοκομείῳ νοσηλεία τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας τῶν ἀστυνομικῶν κατὰ θέσιν ὁρίζεται ὡς κάτωθι:

α) Διὰ τὰ μέλη οἰκογενείας ἀστυνομικῶν μέχρι καὶ τοῦ βαθμοῦ ὑπαστυνόμου Α' τάξεως εἰς κλίνας Ββ' θέσεως.

β) Διὰ τὰ μέλη οἰκογενείας ἀπὸ ἀστυνόμου Β' τάξεως μέχρι καὶ τοῦ ἀστυνομικοῦ διευθυντοῦ Α' τάξεως εἰς κλίνας Βα' θέσεως.

γ) Διὰ τὰ μέλη οἰκογενείας ἀρχηγοῦ εἰς κλίνας Α' θέσεως.

3) Ὅπου τοῦ παρόντος προβλέπεται γνωμάτευσις τῆς Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 1811/1951 δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Κοιν. Προνοίας προκειμένου περὶ τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἀστυνομικῶν νὰ ἀνατεθῇ αὕτη εἰς τὴν παρ' ἑκάστῃ Ἀστυνομικῇ Διευθύνσει Ἀστυνομικὴν Ὑγειονομικὴν Ἐπιτροπήν.

Ἄρθρον 22

1) Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος β. δ/γματος αἱ σχετικαὶ μὲ τὴν παροχὴν νοσοκομειακῆς καὶ ἐξωνοσοκομειακῆς περιθάλψεως εἰς τὰ μέλη τῶν οἰκογενειῶν τῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων ἐφαρμόζονται συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 92 τοῦ νόμου 3365/1955 καὶ ἐπὶ τῶν μελῶν τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς. Ὡς πρὸς τὴν θέσιν εἰς ἣν νοσηλεύονται τὰ μέλη τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τῆς παραγρ. 6 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀπὸ 3/21.8.1957 β.δ/γματος «περὶ νοσοκομειακῆς περιθάλψεως τῶν μελῶν τῶν οἰκογενειῶν τῶν στρατιωτικῶν κλπ.».

2) Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος β. δ/γματος ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου τῶν μὴ ὑποχρεωτικῶς ἐκ τοῦ νόμου ἠσφαλισμένων εἰς ἀσφαλιστικοὺς ὀργανισμοὺς διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἀσθενείας καὶ τοῦ τοκετοῦ. τῶν σχετικῶν δαπανῶν βαρυνουσῶν τὸ οἰκεῖον νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, εἰς ὃ περιέρχεται καὶ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ παρόντος κράτησις ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν ἐν γένει τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν.

Ἄρθρον 23

1) Διὰ τὴν παρακολούθησιν τῆς ἐν νοσοκομείοις καὶ κλινικαῖς νοσηλείας καὶ τῆς οἴκοι νοσηλείας τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, τῶν μελῶν τῶν οἰκογενειῶν των καὶ τῶν συνταξιούχων προσλαμβάνονται δι' ἀποφάσεων τῶν ἐπὶ τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν ἐπὶ συμβάσει δημοσίου δικαίου διαρκείας τριῶν ἕως πέντε ἐτῶν ἰατροὶ κεκτημένοι ὑπερπενταετῆ τοὐλάχιστον ἄσκησιν τοῦ ἰατρι-

κοῦ ἐπαγγέλματος καὶ εἰδικότητα παθολόγου ἢ χειρουργοῦ ἢ μαιευτῆρος ἢ ψυχιάτρου ἐπὶ ἀποδοχαῖς 2ου ἢ 3ου ἢ 4ου βαθμοῦ.

2) Διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ Οἰκονομικῶν δύναται νὰ καθιεροῦται ἐργασία τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ἰατρῶν πέραν τῶν ὡρῶν ὑποχρεωτικῆς ἐργασίας, ὡς καὶ κατὰ τὰς ἐξαιρεσίμους ἡμέρας. Ἡ διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην ἀποζημίωσις, ὡς καὶ τὰ ἔξοδα κινήσεως τῶν ἰατρῶν τούτων, καθορίζονται κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 13 καὶ 14 τοῦ ἀ.ν. 1502/1950.

3) Ὁ ἀριθμὸς τῶν προσλαμβανομένων ἰατρῶν δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς εἴκοσιν (20).

4) Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἰατρῶν μέχρι πέντε (5) διατίθενται διὰ τὴν πόλιν τῆς Θεσσαλονίκης, δύο (2) διὰ τὴν πόλιν τῶν Πατρῶν καὶ οἱ λοιποὶ διὰ τὴν περιφέρειαν τῆς ἕως Διοικήσεως Πρωτευούσης.

5) Αἱ ἁρμοδιότητες καὶ τὰ καθήκοντα τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος διατάγματος προσλαμβανομένων ἰατρῶν καὶ οἱ κατὰ τομεῖς κατανομὴ τούτων καθορίζονται διὰ διαταγῶν τοῦ ἐπὶ τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας Ὑπουργοῦ. Εἰς τούτους δὲν δύναται νὰ ἀνατεθῶσι καθήκοντα ἄσχετα πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 85 τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος καὶ τοῦ νόμου 3920/1958.

6) Εἰς τοὺς ἰατροὺς τῶν Ὑγειονομικῶν Κέντρων, εἰς οὓς ἀνατίθεται ἡ ἐν νοσοκομείῳ, κλινικῇ ἢ οἴκοι ἐπίσκεψις τῶν περὶ ὧν τὸ παρὸν β.δ/γμα προσώπων, δύναται νὰ παρέχωνται κατ' ἀποκοπὴν ἔξοδα κινήσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ἀ.ν. 1502/1950, μὴ δυνάμενα νὰ ὑπερβῶσι τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 300 μηνιαίως.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸ παρὸν β. διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Μαΐου 1959

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

40821/8879/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/1959 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περὶ αὐξήσεως τῶν βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 198 τῆς 9 Ἰουνίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 12 § β τοῦ νόμου 3239/1955, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τῶν ἄρθρων 19 § 2 καὶ 20 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 9/1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περὶ αὐξήσεως τῶν βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων», καθ' ἧς δὲν ἠσκήθη ἔφεσις, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 9/1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συλλόγου Ὑπαλλήλων Ἑταιρείας Λιπασμάτων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

«1) Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης ἀφορῶσι τὸ ὑπαλληλικὸν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων.

2) Ἐπὶ τῶν ἰσχυόντων πρὸ τῆς 22.8.1958 ὑπογραφείσης ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων, τῶν καθοριζομένων ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ διαβαθμίσεως καὶ μισθοδοσίας ὑπαλλήλων, ὡς καὶ τοῦ ὀργανισμοῦ Γεωπονικῆς Ὑπηρεσίας, χορηγεῖται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης αὔξησις ἐκ ποσοστοῦ 10 ο/ο.

3) Αἱ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ὡς ἄνω ὀργανισμῶν προκύπτουσαι μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ δὲν δύνανται νὰ εἶναι χαμηλότεραι τῶν ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἑκάστοτε καθοριζομένων.

4) Τυχὸν καταβαλλόμενα ὑπέρτερα τῶν διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης διαρρυθμιζομένων δὲν μειοῦνται.

5) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν αἱ κείμεναι διατάξεις.

6) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 29.11.1958».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Ἰουνίου 1959

—

36594 7761/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας τῆς ὑπ' ἀριθ. 17/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐπὶ τῆς πωλήσεως προσωπικοῦ, ὡς καὶ τῶν ταμιῶν τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 192 τῆς 4 Ἰουνίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως

τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.». 2) Τὴν ἀπὸ 14.5.1959 γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 28 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 65/18.5.1959 ἐγγράφου του, ἀποφασίζομεν: Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὴν διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τῆς χώρας τὴν ὑπ' ἀριθ. 17/1958 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐπὶ τῆς πωλήσεως προσωπικοῦ, ὡς καὶ τῶν ταμιῶν τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων τῆς χώρας», κηρυχθεῖσαν ἐκτελεστὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 73618/6.12.1958 ἡμετέρας ἀποφάσεως καὶ δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 331 τεῦχος Β' τῆς 9.12.1958 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (*), διὰ τὴν ἐφαρμογὴν ταύτης εἰς τὸ ἐπὶ τῆς πωλήσεως προσωπικόν, ὡς καὶ τοὺς ταμίας (ἀμητοτέρων τῶν φύλων) τῶν κατωτέρω ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ πρατηρίων:

α) Καταστημάτων πωλήσεως ἀνδρικῶν, γυναικείων καὶ παιδικῶν εἰδῶν ἀμφιέσεως, ὑφασμάτων, ἑτοίμων ἐνδυμάτων, εἰδῶν πολυτελείας, γουναρικῶν, πανικῶν, ψιλικῶν, ἀθλητικῶν εἰδῶν, ταπήτων, πίλων, χειροτεχνημάτων καὶ κομψοτεχνημάτων, βαπτιστικῶν, ὑλικῶν ραπτῶν, νημάτων ἐν γένει, ραπτομηχανῶν, παιχνιδίων καὶ εἰδῶν καπνιστοῦ (πλὴν περιπτέρων καὶ πρατηρίων πωλήσεως σιγαρέττων), β) ἀδαμαντοπωλείων, χρυσοχοείων, κοσμηματοπωλείων ἐν γένει καὶ ὡρολογοπωλείων, γ) καταστημάτων πωλήσεως ὀπτικῶν καὶ φωτογραφικῶν εἰδῶν, δ) καταστημάτων πωλήσεως χημικῶν ἐν γένει προϊόντων, χειρουργικῶν εἰδῶν, εἰδῶν νοσοκομείου, ὀδοντοϊατρικῆς καὶ ὑγειονομικοῦ ὑλικοῦ ἐν γένει, ε) φαρμακεμπορείων, χρωματοπωλείων, κηροπωλείων, ἀρωματοπωλείων, μυροπωλείων καὶ καταστημάτων πωλήσεως καλλυντικῶν εἰδῶν, στ) καταστημάτων πωλήσεως αὐτοκινήτων καὶ ἐλαστικῶν, ποδηλάτων, μοτοποδηλάτων, παιδικῶν ἁμαξῶν καὶ εἰδῶν ἐν γένει αὐτοκινήτου (πλὴν πρατηρίων βενζίνης), ζ) καταστημάτων πωλήσεως σιδηρικῶν, ὑαλικῶν, εἰδῶν καὶ σκευῶν οἰκιακῆς χρήσεως, εἰδῶν κυνηγίου κιγκαλερίας, εἰδῶν κυνηγίου καὶ ἁλιείας, ἠλεκτρικῶν εἰδῶν καὶ εἰδῶν φωτισμοῦ ἐν γένει, εἰδῶν ἐκ κρυστάλλου καὶ κατειργασμένων μετάλλων, μηχανῶν, μηχανημάτων καὶ ἐργαλείων ἐν γένει, κλινῶν καὶ εἰδῶν κλινοστρωμνῆς, δερμάτων, δερματίνων εἰδῶν καὶ προϊόντων ὑποδηματοποιΐας καὶ εἰδῶν ταξειδίου, η) ἀνθοπωλείων καὶ καταστημάτων πωλήσεως τζαμιῶν, κρυστάλλων, καθρεπτῶν καὶ κορνιζῶν, θ) καταστημάτων πωλήσεως χάρτου, γραφικῆς ὕλης καὶ εἰδῶν ἐκ χάρτου, γραμματοσήμων, κάρτ - ποστάλ, εἰκόνων, σημαιῶν, ἀντικειμένων τέχνης, βιβλίων καὶ εἰδῶν βιβλιοδετικῆς, γραφομηχανῶν, ἀριθμομηχανῶν κλπ., ι) καταστημάτων πωλήσεως εἰδῶν ἐπιπλοποιΐας, ὑδραυλικῶν εἰδῶν, καλοριφέρ, εἰδῶν ὑγιεινῆς καὶ εἰδῶν διακοσμήσεως, ια) ξυλεμπορικῶν καταστημάτων ἐν γένει, καὶ ιβ) καταστημάτων πωλήσεως ραδιοφώνων, γραμμοφώνων, μουσικῶν ὀργάνων καὶ ἐφαρμογῆς ἠλεκτρισμοῦ.

Ἐξαιροῦνται ὅσα τυχὸν ἐκ τῶν ὡς ἄνω καταστημάτων διέπονται ὡς πρὸς τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν ὑπὸ εἰδικωτέρων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ἐκδοθεισῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου 3239/1955.

Ἡ παροῦσα, ἰσχύουσα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἰουνίου 1959

—

38254/8179/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 4/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 182 τῆς 28 Μαΐου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν 1) τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», 2) τὴν ἀπὸ 14.5.1959 γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 28 τοῦ νόμου 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 65/18.5.1959 ἐγγράφου του, ἣν καὶ ἀπεδεχόμεθα, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὴν διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τῆς χώρας τὴν ὑπ' ἀριθ. 4/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐδωδιμοπωλείων, παντοπωλείων, οἰνοπαντοπωλείων, καφεκοπτείων καὶ τυροπωλείων ἁπάσης τῆς χώρας», κηρυχθεῖσαν ἐκτελεστὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25262/3.4.1959 ἡμετέρας ἀποφάσεως καὶ δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 121 τεῦχ. Β' τῆς 3.4.1959 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. (*)

Ἡ παροῦσα, ἰσχύουσα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Μαΐου 1959

—

38897/8419/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 20.4.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν ἐπεξεργασίας ρητίνης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 192 τῆς 4 Ἰουνίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθησαν αὗται ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἀπὸ 20 Ἀπριλίου 1959 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατῶν ἐπεξεργασίας ρητίνης, κατατεθεῖσα παρ' ἡμῖν τὴν 16.5.1959, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 218/16.5.1959 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας
ἐργατῶν ἐπεξεργασίας ρητίνης

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 20ὴν Ἀπριλίου 1959 καὶ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας παρουσίᾳ

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 61.

ΕΕΔ 18, σ. 517.

τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Δ/σεως Ἐργασίας Γεωργίου Παπανικολάου, εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παράγρ. β τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 4939/1091/21.1.1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διὰ τὴν παρουσίᾳ αὐτοῦ κατάρτισιν καὶ ὑπογραφὴν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Δημήτριος Παπαγεωργίου, γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, Ἰωάννης Μπερνίτσας, πρόεδρος τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν - Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, καὶ Σπυρίδων Κ. Παύλου, μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων Ρητινικῶν Προϊόντων Ἑλλάδος, καὶ ἀφ' ἑτέρου Παναγιώτης Παπαδημητρίου, γενικὸς γραμματεὺς Ο.Χ.Β.Υ., καὶ Στυλιανὸς Μυλωνόπουλος, μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς αὐτῆς Ὁμοσπονδίας, ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συμβάσεως, συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς :

1. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν τῶν βιομηχανικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων ἐπεξεργασίας ρητίνης καθορίζονται ὡς ἀκολούθως :

α) Διυλισταὶ καὶ ἀναλυταί, ἡμερομίσθιον δραχ. 53.

β) Ἐργάται κατὰ τὴν πρόσληψιν, ἡμερομίσθιον δραχ. 47,50.

γ) Ἐργάται μετὰ ἕμηνον ἀπασχόλησιν ἐν τῷ κλάδῳ, ἡμερομίσθιον δραχ. 51.

δ) Ἐργάτριαι κατὰ τὴν πρόσληψιν, ἡμερομίσθιον δραχ. 36.50.

ε) Ἐργάτριαι μετὰ ἕμηνον ἀπασχόλησιν ἐν τῷ κλάδῳ, ἡμερομίσθιον δραχ. 39.

2. Ἡ ἐξ 1ο/ο αὔξησις τῆς ἀπὸ 22.8.-1.9.1958 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περιέχεται εἰς τὰ ἀνωτέρω ἡμερομίσθια.

3. Τὰ σήμερον καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀνώτερα τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθοῦν.

4. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1959.

5. Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη καὶ ἓν ἐπὶ πλέον πρὸς κατάθεσιν εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι
(ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἰουνίου 1959

—

38890/8414/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 21.3.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν οἰνοπνευματοποιείων, ποτοποιείων κλπ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 192 τῆς 4 Ἰουνίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθησαν αὗται ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν :

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἀπὸ 21 Μαρτίου 1959 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατῶν οἰνοπνευματοποιείων, οἰνοποιείων, μικτῶν οἰνοπνευματοποιείων, ποτοποιΐας καὶ ὀξοποιΐας, κατατεθεῖσα παρ' ἡμῖν τὴν 16.5.1959, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 219/16.5.1959 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως :

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατῶν οἰνοπνευματοποιείων, οἰνοποιείων, μικτῶν οἰνοπνευματοποιείων, ποτοποιΐας καὶ ὀξοποιΐας.

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 21ην Μαρτίου 1959 καὶ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας παρουσίᾳ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Διευθύνσεως Ἐργασίας Γεωργίου Παπανικολάου, εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου β τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955 δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 4939/1091/21.1.1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διὰ τὴν παρουσίᾳ αὐτοῦ κατάρτισιν καὶ ὑπογραφὴν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς 1) Δημήτριος Παπαδημητρίου, γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, καὶ 2) Χρυσάφης Δουβλίδης, πρόεδρος Ὁμοσπονδίας Ποτοποιῶν καὶ Οἰνοποιῶν Ἑλλάδος, καὶ ἀφ' ἑτέρου 1) Παναγιώτης Παπαδημητρίου, γενικὸς γραμματεὺς Ο.Χ.Β.Υ., καὶ 2) Ἡρακλῆς Τάχας, μέλος τοῦ Δ.Σ. τῆς Ο.Χ.Β.Υ., δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συμβάσεως, συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς :

1) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν οἰνοπνευματοποιείων, οἰνοποιείων, μικτῶν οἰνοπνευματοποιείων, ποτοποιΐας καὶ ὀξοποιΐας ἁπάσης τῆς χώρας καθορίζονται ὡς ἀκολούθως :

	Ἡμερ. δραχ.
1) Οἰνοποιοὶ καὶ διυλισταὶ	55
2) Ἐκζαχαρωταὶ	58
3) Βοηθοὶ καὶ λιπανταὶ	53
4) Ἀρχιεργάτης τριγιῶν	53
5) Ἐργάται αὐλῆς, λαντζῶν, ἀποθήκης, οἰνοπνεύματος, τριγιῶν, ἀνθρακεῖς, καθαρισταὶ ψυγείων :	
α) Κατὰ τὴν πρόσληψιν	47,50
β) Μετὰ ἕμηνον ἀπασχόλησιν	52
6) Γυναῖκες :	
α) Κατὰ τὴν πρόσληψιν	38
β) Μετὰ ἕμηνον ἀπασχόλησιν	39

2) Ἡ ἐξ 1ο/ο αὔξησις τῆς ἀπὸ 22.8 - 1.9.1958 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περιέχεται εἰς τὰ ἀνωτέρω ἡμερομίσθια.

3) Εἰς ἅπαντας τοὺς ἐργατοτεχνίτας τοῦ κλάδου, μετὰ τὴν πραγματοποίησιν 50 ἡμερομισθίων παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ, χορηγοῦνται παρ' αὐτοῦ ἓν ζεῦγος ἀρβυλῶν καὶ μία φόρμα (ἢ μπλοῦζα προκειμένου περὶ γυναικῶν), ἀντικαθιστάμενα κατ' ἔτος. Τὰ εἴδη ταῦτα, χρησιμοποιούμενα κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας,

ἀνήκουσι κατὰ κυριότητα εἰς τοὺς ἐργοδότας.

4) Τὰ σήμερον καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀνώτερα τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθοῦν.

5) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1959.

6) Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη καὶ ἓν ἐπὶ πλέον πρὸς κατάθεσιν κατὰ νόμον εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(ἔπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἰουνίου 1959

—

95500/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐθνικῆς Ἀμύνης

Περὶ καθορισμοῦ μηνιαίων ἀποδοχῶν ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ Γ.Ε.Α. καὶ Ε.Μ.Υ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 194 τῆς 9 Ἰουνίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 138 τοῦ νόμου 5121/1931 «περὶ ὀργανισμοῦ τῆς Πολεμικῆς Ἀεροπορίας», ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἀ.ν. 1062/1938.

β) Τὰς διατάξεις τοῦ ν. δ/γματος 2500/1953.

γ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 358/1955 ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

δ) Τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας καὶ συμπληρώσεως διατάξεων ἐνίων ἐργατικῶν νόμων».

ε) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 16929/3371/28.2.1959 ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 77/28.2.1959 τ. Β') «περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Α. «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ γραφείων κλπ. Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας».

στ) Τὰς ὑπ' ἀριθ. 142526/24.6.1957 καὶ 164784/9.7.1958 κοινὰς ἀποφάσεις τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ Οἰκονομικῶν.

ζ) Τὴν ἀνάγκην προσαρμογῆς τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀντιστοίχων κατηγοριῶν προσωπικοῦ τῆς Ε.Β.Α. (ἄρθρον 138, ν. 5121/1931), αἵτινες εἶχον καθορισθῆ βάσει τῶν ἀντιστοίχων συλλογικῶν συμβάσεων, τροποποιηθεισῶν ἤδη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24/1958 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Α.Δ., ὡς αὕτη μετερρυθμίσθη μετ' ἔφεσιν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ Ἀθηνῶν, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν ὡς κάτωθι τὰς μηνιαίας ἀποδοχὰς τοῦ ἐκτάκτου ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἄρθρου 138 τοῦ ν. 5121/1931 ἁρμοδιότητος Γ.Ε.Α καὶ Ε.Μ.Υ.

Ι. Βασικοὶ μισθοί

Α' Ὑπάλληλοι ἄρρενες

α) Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των δρχ. 1.000.

β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των κατὰ τὰ ἀκόλουθα κλιμάκια.

		δρχ.
1)	Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπηρεσίας	1.200
2)	» 3ον » 4ον » »	1.350
3)	» 5ον » 6ον » »	1.500
4)	» 7ον » 8ον » »	1.530
5)	» 9ον » 10ον » »	1.650
6)	» 11ον » 12ον » »	1.750
7)	» 13ον » 14ον » »	1.850
8)	» 15ον » 16ον » »	1.950
9)	» 17ον » 18ον » »	2.100
10)	» 19ον » 20ὸν » »	2.200

γ) Δι' ἕκαστον ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένον ἔτος ὑπηρεσίας τὸ ὡς ἄνω τελευταῖον κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν δραχ. 2.200 αὐξάνεται κατὰ ποσὸν δρχ. 50 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δρχ. 2.700.

Β' Ὑπάλληλοι θήλεις

α) Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των δρχ. 900.

β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των κατὰ τὰ ἀκόλουθα κλιμάκια.:

		δρχ.
1)	Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπηρεσίας	1.050
2)	» 3ον » 4ον » »	1.300
3)	» 5ον » 6ον » »	1.450
4)	» 7ον » 8ον » »	1.500
5)	» 9ον » 10ον » »	1.550
6)	» 11ον » 12ον » »	1.600
7)	» 13ον » 14ον » »	1.700
8)	» 15ον » 16ον » »	1.900
9)	» 17ον » 18ον » »	1.950
10)	» 19ον » 20ὸν » »	2.000

γ) Δι' ἕκαστον ἔτος πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων ὑπηρεσίας τὸ ὡς ἄνω τελευταῖον κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν δρχ. 2.000 αὐξάνεται κατὰ ποσὸν δρχ. 50 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δρχ. 2.400.

Γ' Ἀποθηκάριοι

α) Ἄρρενες μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των δρχ. 1.000.

β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των, κατὰ τὰ ἀκόλουθα, ἀνεξαρτήτως φύλου:

		δρχ.
1)	Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπηρεσίας	1.160
2)	» 3ον » 4ον » »	1.250
3)	» 5ον » 6ον » »	1.350
4)	» 7ον » 8ον » »	1.450
5)	» 9ον » 10ον » »	1.500
6)	» 11ον » 12ον » »	1.550
7)	» 13ον » 14ον » »	1.600
8)	» 15ον » 16ον » »	1.700
9)	» 17ον » 18ον » »	1.750
10)	» 19ον » 20ὸν » »	1.800

γ) Δι' ἕκαστον ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένον ἔτος ὑπηρεσίας τὸ ὡς ἄνω τελευταῖον κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν δρχ. 1.800 αὐξάνεται κατὰ ποσὸν δρχ. 50 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δρχ. 2.250.

Δ' Ταχυδρόμοι, τηλεφωνηταί
καὶ σημειωταὶ λιμένος

α) Ἄρρενες, τὸ πρῶτον προσλαμβανόμενοι, δρχ. 800.

β) Ἄρρενες, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίας ἢ τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας, ἀσχέτως χρόνου ὑπηρεσίας, δρχ. 1.190.

γ) Κατὰ τὸ 3ον, 4ον, 5ον ἔτος ὑπηρεσίας, δρχ. 1.250.

δ) Κατὰ τὸ 6ον, 7ον, 8ον, 9ον ἔτος ὑπηρεσίας, δρχ. 1.300.

ε) Κατὰ τὸ 10ον, 11ον, 12ον, 13ον, 14ον ἔτος ὑπηρεσίας, δρχ. 1.400.

στ) Ἀπὸ τοῦ 15ου ἔτους ὑπηρεσίας, δραχμαὶ 1.500.

2. Ἐπιδόματα οἰκογενειακῶν βαρῶν

Ἐπὶ τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ καθοριζομένων βασικῶν μισθῶν παρέχονται ἐπιδόματα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ δραχμῶν 80 διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην σύζυγον καὶ δραχμῶν 40 δι' ἕκαστον καὶ μέχρι τριῶν τέκνων.

Τὰ ὡς ἄνω ἐπιδόματα παύουσι χορηγούμενα: α) τὰ διὰ τὴν σύζυγον, ἐν περιπτώσει χηρείας ἢ διαζεύξεως καὶ β) τὰ διὰ τὰ τέκνα, ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας προκειμένου περὶ ἀρρένων, ἢ τοῦ 20οῦ προκειμένου περὶ θηλέων, εἰς ἀμφοτέρας δὲ τὰς περιπτώσεις, ἐφ' ὅσον ἀναλάβωσιν ἐργασίαν ἢ νυμφευθῶσιν.

Τῶν διὰ τὰ τέκνα παρεχομένων ἐπιδομάτων δικαιοῦνται καὶ αἱ θήλεις, συντρεχουσῶν τῶν ἀνωτέρω προϋποθέσεων, ἐφ' ὅσον τελῶσιν ἐν χηρείᾳ ἢ διαζεύξει καὶ συντηρῶσι ταῦτα.

3) Ὁ κατὰ τὰ ἀνωτέρω κατὰ ἔτη ὑπηρεσίας καθορισμὸς τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτῶν γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπηρεσίας καὶ πραγματικῆς ἐργασίας παρὰ τῷ Δημοσίῳ, προσαυξανομένης καὶ κατὰ τὴν παρ' ἄλλῃ ἰδιωτικῇ ἐπιχειρήσει, νομικῷ προσώπῳ δημοσίου δικαίου κ.λ.π. πραγματικὴν προϋπηρεσίαν εἰς ὁμοτίμα καθήκοντα, ἀναδρομικῶς μέχρι τοῦ πρώτου διορισμοῦ. Δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ προϋπηρεσία συνταξιούχου, ἥτις προσεμετρήθη διὰ τὴν χορήγησιν τῆς συντάξεως.

Ἐν περιπτώσει μετατάξεως τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ εἰς τὸ ὑπαλληλικὸν τοιοῦτον, ὁ χρόνος ὑπηρεσίας ὡς ὑπαλλήλου ὑπολογίζεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀναλήψεως ὑπαλληλικῆς ὑπηρεσίας.

4) Ἡ προϋπηρεσία τῶν νεοπροσλαμβανομένων ὑπαλλήλων ἀποδεικνύεται δι' ὑπευθύνου δηλώσεως αὐτῶν κατατιθεμένης ἅμα τῇ προσλήψει των εἰς τὸν ἐργοδότην, συνοδευομένης, ἐντὸς τριμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς προσλήψεως, ὑπὸ τῶν ἀπαραιτήτων πιστοποιητικῶν. Ἐὰν διὰ τῶν πιστοποιητικῶν τούτων ἀποδεικνύηται προϋπηρεσία μείζων τῆς ἐν τῇ δηλώσει ἀναφερομένης ἢ ὑποβληθῶσι πιστοποιητικὰ προϋπηρεσίας, χωρὶς νὰ ἔχῃ κατατεθῇ σχετικὴ δήλωσις κατὰ τὴν πρόσληψιν, τὸ δικαίωμα διὰ τὴν ἀπόληψιν τοῦ βάσει τῆς προϋπηρεσίας ταύτης ὑψηλοτέρου μισθοῦ γεννᾶται ἀπὸ τῆς καταθέσεως τῶν πιστοποιητικῶν τούτων.

5) Ἡ προϋπηρεσία τῶν ἤδη ὑπηρετούντων μισθωτῶν, ἐφ' ὅσον μέχρι σήμερον δὲν ἔχωσιν ὑποβάλει σχετικὰ πιστοποιητικά, ἀποδεικνύεται ὁμοίως διὰ δηλώσεων, συνοδευομένων, ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς παρούσης, ὑπὸ τῶν ἀπαραιτήτων πιστοποιητικῶν, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ ἀναλόγως τῶν ἀνωτέρω διατάξεων.

6) Τὰ πιστοποιητικὰ προϋπηρεσίας, λυομένης τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ἐπιστρέφονται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸν μισθωτόν.

7) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

8) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 18ης Σεπτεμβρίου 1958.

9) Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Μαΐου 1959

—

36565/7749/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 18.4.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ἐκδοροσφαγέων καὶ ἀκροκαθαριστῶν Βόλου.

(Ε.Κ. τ. Β φ. 181 τῆς 26 Μαΐου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

Τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθησαν αὗται ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

Ἀποφασίζομεν

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἀπὸ 18 Ἀπριλίου 1959 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ἐκδοροσφαγέων καὶ ἀκροκαθαριστῶν Βόλου, κατατεθεῖσα παρ' ἡμῖν τὴν 6.5.1959, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 217/6.5.1959 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ἐκδοροσφαγέων καὶ ἀκροκαθαριστῶν Βόλου

Ἐν Βόλῳ καὶ ἐν τοῖς γραφείοις τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Βόλου, σήμερον τὴν 18ην Ἀπριλίου 1959, συνελθόντες οἱ 1) Νικόλαος Ἀθανασίου, πρόεδρος τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Βόλου, 2) Γεώργιος Διακουμάκος, πρόεδρος τοῦ Συλλόγου Κρεοπωλῶν Βόλου, 3) Σταῦρος Μιχαλόπουλος, 4) Περικλῆς Κυριακόπουλος, μέλη τοῦ Συλλόγου Κρεοπωλῶν Βόλου, ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ 1) Διονύσιος Μακρῆς, πρόεδρος τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Βόλου, 2) Ἰωάννης Κότταλης, πρόεδρος τῆς Ἑνώσεως Ἐργατῶν Σφαγέων Ἐκδορέων Βόλου, 3) Στυλιανὸς Κόπανος, πρόεδρος τῆς Συνεργατικῆς τῆς

Ἑνώσεως Ἐργατῶν Σφαγέων Ἐκδορέων Βόλου, 4) Γεώργιος Παλτόγλου, μέλος εἰδικῶς τῆς ὡς ἄνω Ἑνώσεως, ἅπαντες ἐν προκειμένῳ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν ὀργανώσεων, ἃς ἐκπροσωποῦσι, ἀπεφάσισαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης τοπικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς καθορίζονται οἱ ὅροι ἐργασίας, ὡς καὶ ἡ ἀμοιβὴ τῶν ἐκδοροσφαγέων Βόλου κατὰ κεφαλὴν σφαζομένου ζῴου ὡς κάτωθι:

Κεφάλαιον Α'

Σκοπός

Ἄρθρον 1

Σκοπὸς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ὁ βάσει τῆς κτηθείσης πείρας καὶ τῶν κανόνων τῆς τέχνης καθορισμὸς τῶν ὅρων διεξαγωγῆς τῆς περὶ τὴν σφαγήν, ἐκδοράν, τεμαχισμόν, πλύσιμον, εἰδικὴν ταξινόμησιν, καθαρισμὸν ἄκρων, ἀστυκτηνιατρικὴν ἐπιθεώρησιν, κρεοσκοπικὸν ἔλεγχον καὶ φόρτωσιν μέχρι τῶν μεταφορικῶν μέσων καὶ ἐν γένει προπαρασκευῆς διὰ τὴν χονδρικὴν εἰς τὴν κατανάλωσιν διάθεσιν τῶν παντὸς εἴδους κρεάτων ἀπαιτουμένης ἐργασίας, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως διὰ τοῦ σαφοῦς προσδιορισμοῦ τῶν ἑκατέρωθεν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων, τοῦ τρόπου ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας, τῆς θεσπίσεως ἐνιαίου τιμολογίου δι' ὅλους τοὺς ἐργοδότας, ὡς καὶ τῆς ἐπιβολῆς κυρώσεων κατ' ἐκείνων οἵτινες ἤθελον παραβιάσει τοὺς διὰ τῆς παρούσης τιθεμένους κανόνας τάξεως, ἀλληλοσεβασμοῦ καὶ κατοχυρώσεως τῶν ἑκατέρωθεν συμφερόντων καὶ τῶν τοιούτων τοῦ καταναλωτικοῦ κοινοῦ, ἀποφευχθῶσι μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ τῶν περὶ τὰ κρέατα ἐργαζομένων ἔριδες καὶ προστριβαί, ἐπ' ὠφελείᾳ ἀμφοτέρων τῶν τάξεων καὶ τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου γενικῶς.

Τούτου ἕνεκεν ἀναγνωρίζεται ἑκατέρωθεν ὡς ἀρχὴ ὅτι εἰς μίαν τοιαύτην κοινωνίαν ἐργασίας οὐδεμίαν δύνανται νὰ ἔχωσι θέσιν πράξεις στρεφόμεναι κατὰ τῶν συμφερόντων ἀμφοτέρων τῶν συμβαλλομένων μερῶν καὶ ἀπάδουσαι εἰς τὴν καλὴν πίστιν καὶ τὴν εὐπρέπειαν καὶ τὴν καλὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας.

Ἄρθρον 2

Ἡ παροῦσα τοπικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας δεσμεύει τὰ συμβαλλόμενα μέρη καὶ ἰσχύει ὡς κατωτέρω, καταργουμένης πάσης τυχὸν προγενεστέρας γενικῆς ἢ εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας. Συνομολογεῖται δὲ αὐτὴ ὡς ἀορίστου χρόνου, μὴ δυναμένη ὅμως νὰ καταγγελθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως ἔτους ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς της. Ἐπίσης συνομολογεῖται, ὅτι ἡ ἰσχὺς αὐτῆς ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς οἰκείας κυρωτικῆς πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Κεφάλαιον Β'

Ἐργασία

Ἄρθρον 3

Ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Συνεργατικῆς τῆς συμβαλλομένης Ἑνώσεως Ἐργατῶν Σφαγέων-Ἐκδορέων Βόλου ἡ ἐργασία θὰ γίνεται ὡς ἑξῆς:

Διὰ τὰ ἐν τοῖς Δημοτικοῖς Σφαγείοις Βόλου σφαζόμενα ζῷα (ἀμνούς, αἰγοειδῆ, προβατοειδῆ, βοοειδῆ, χοίρους) διὰ τῶν συνεργείων ἐξ εἰδικῶν ἐργατῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν ἀνεγνωρισμένην Συνεργατικὴν τῆς συμβαλλομένης Ἑνώσεως Ἐργατῶν Σφαγέων-Ἐκδορέων Βόλου καταρτιζομένην, τεχνικὴν καὶ κανονικήν, συμφώνως πρὸς τὰς ἰσχυούσας ἀγορανομικάς, ὑγειονομικὰς καὶ ἀστυνομικὰς διατάξεις, ἰδίᾳ δὲ τὰς ὑπ' ἀριθ. 6 καὶ 31 τοῦ 1956 ἀγορανομικὰς διατάξεις, σφαγήν, ἐκδοράν, ἐκκοιλίασιν, τεμαχισμόν, πλύσιμον διὰ σπόγγου ἐσωτερικῶς μόνον τῶν βοοειδῶν καὶ τῶν χοίρων, εἰδικὴν ταξινόμησιν, καθαρισμὸν ἄκρων καὶ φόρτωσιν ἐπὶ τῶν μεταφορικῶν μέσων καὶ προπαρασκευὴν ἐν γένει τῶν πρὸς κατανάλωσιν σφαγίων κατὰ τὰ εἰδικώτερον ὡς κατωτέρω ὁριζόμενα.

Ἡ ἀποκοπὴ τῶν κεφαλῶν (μόσχων καὶ βοοειδῶν) θὰ γίνεται κανονικῶς δι' εὐθυγραμμισμένης τομῆς, ὥστε νὰ μένῃ εἰς τὴν κεφαλὴν κρέας.

Ριζάφτια, χείλη, καφάσια, οὖρες, ψαρονέφρια, κολιάδες καὶ διαφράγματα θὰ παραμένωσιν εἰς τὸ σφάγιον.

Τονίζεται, ὅτι ἀπαγορεύεται ἀπολύτως πᾶσα ἀποκοπὴ ἢ ἀπόσπασις ἢ καθ' οἱονδήποτε τρόπον καὶ ὑπὸ οἱανδήποτε πρόφασιν ἢ δικαιολογίαν ἀφαίρεσις οἱουδήποτε τεμαχίου ἐκ τῶν σφαγίων, ὡς καὶ ριζαφτίων, ἄλλων οὐρῶν κλπ. ἀκόμη καὶ ὑπὸ αὐτοῦ τούτου τοῦ ἐργοδότου, ἐφ' ὅσον τὸ σφάγιον εὑρίσκεται ἐντὸς τοῦ χώρου τῶν σφαγείων καὶ δὲν παρεδόθη ὑπευθύνως εἰς τὸν οἰκεῖον ἐργοδότην.

Τὰ ἑκάστοτε ἀπαιτούμενα συνεργεῖα, συγκροτοῦνται ἐπιμελείᾳ, φροντίδι καὶ εὐθύνῃ τῆς Διοικήσεως τῆς Συνεργατικῆς τῆς Ἑνώσεως Ἐργατῶν Σφαγέων-Ἐκδορέων Βόλου, συμφώνως πρὸς τὰς καταστατικάς της διατάξεις, ἄνευ προστριβῶν καὶ ἐγκαίρως.

Ἑκάστου συνεργείου ὁρίζεται καὶ προΐσταται εἷς ἐργατοτεχνίτης (κουμανταδόρος), ὑπ' εὐθύνην τοῦ ὁποίου καὶ θὰ διεξάγεται ἡ ὅλη ἐργασία. Οὗτος ὑποχρεοῦται, ὅπως παραλαμβάνῃ τὰ σφάγια καὶ μετὰ τὴν διεξαγωγὴν καὶ ὁλοκλήρωσιν τῆς ἐργασίας παραδίδῃ ταῦτα εἰς τὸν πρὸς τοῦτο ὁρισθέντα ἐκπρόσωπον τῶν ἐργοδοτῶν.

Οἱ ἐργοδόται θὰ ὁρίζωσι καθ' ἑκάστην κοινὸν ἐκπρόσωπόν των, ὅστις μετὰ τὸ πέρας τοῦ κρεοσκοπικοῦ ἐλέγχου θὰ παραλαμβάνῃ τὰ σφάγια καὶ θὰ ὑπογράφῃ τὸ πρωτόκολλον τῆς παραλαβῆς τούτων.

Συνομολογεῖται, ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ παραμονὴ παντὸς προσώπου, μηδὲ τῶν ἐργοδοτῶν ἐξαιρουμένων, πλὴν τοῦ κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν ὑποδεικνυομένου ὑπὸ τῶν παρόντων ἐργοδοτῶν ὡς ἐκπροσώπου των, τόσον κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐργασίας, ὅσον καὶ μέχρι τῆς φορτώσεως ἐντὸς τοῦ χώρου ἐργασίας. Ἀπαγορεύεται ἐπίσης ἐντὸς τῶν σφαγείων πᾶσα ἀγοραπωλησία σφαγίων ἢ ἄκρων ἔστω καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν ἐργοδοτῶν γενομένη.

Κεφάλαιον Γ'

Τιμολόγιον ἐργασίας

Ἄρθρον 4

Α) Τὰ ἐργατικὰ δικαιώματα σφαγῆς, ἐκδο-

ρᾶς, διά τεμαχισμόν, πλύσιμον, περιποίησιν, ἀκροκαθάρισμα ἄκρων, φόρτωσιν ἐπί τῶν ὀχημάτων, καθορίζονται διά τῆς παρούσης ὡς ἀκολούθως:

1) Ἀμνοί, ἐρίφια γάλακτος μέχρι καί τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ταῦτα πωλοῦνται μετά τῆς κεφαλῆς καί τῶν σπλάχνων:

	Δρχ.
α) Σφαγή, ἐκδορά κλπ. κατά κεφαλήν	6
β) Καθαρισμός ἄκρων (4 πόδια)	1

2) Ἀμνοί, ἐρίφια ἀπό τῆς ἡμερομηνίας ἀφ' ἧς ἐπιβάλλεται ἡ ἐξαγωγή τῶν σπλάγχνων:

α) Σφαγή, ἐκδορά κλπ. κατά κεφαλήν	7
β) Καθαρισμός ἄκρων (4 πόδια—1 κοιλιά)	1

3) Αἰγοπρόβατα:

α) Σφαγή, ἐκδορά κατά κεφαλήν	10.70
β) Καθαρισμός ἄκρων (4 πόδια — 1 κοιλιά)	2.30

4) Μόσχοι μέχρι βάρους 100 ὀκάδων:

α) Σφαγή, ἐκδορά κλπ. κατά κεφαλήν	41.50
β) Καθαρισμός ἄκρων (4 πόδια — 1 κοιλιά)	7.50

5. Βοοειδῆ γενικῶς καί μόσχοι ἄνω τῶν 100 ὀκ.:

α) Σφαγή - ἐκδορά κλπ. κατά κεφαλήν	55
β) Καθαρισμός ἄκρων (4 πόδια — 1 κοιλιά)	12

Διευκρινίζεται, ὅτι εἰς τόν καθαρισμόν τῆς κοιλιᾶς δέν συμπεριλαμβάνεται καί ὁ καθαρισμός τοῦ στομάχου (προσκέφαλον).

6. Χοῖροι γδαρτοί:

α) Σφαγή, ἐκδορά κλπ. κατά κεφαλήν	36
β) Καθαρισμός ἄκρων (4 πόδια — 2 αὐτιά — 1 οὐρά)	5

Εἰς τάς ἀνωτέρω ἀμοιβάς συμπεριλαμβάνεται καί ἡ ἐργασία τοῦ τεμαχισμοῦ, πλυσίματος, περιποιήσεως καί φορτώσεως μέχρι τῶν μεταφορικῶν μέσων.

Πλήν τῶν ἀνωτέρω ἀμοιβῶν οὐδεμιᾶς ἄλλης εἰς χρῆμα ἤ εἰς εἶδος δικαιοῦνται τά μέλη τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως, οὔτε βάσει τῆς παρούσης, οὔτε ἄλλης τινός διατάξεως, ρητῶς ἀναγνωριζομένης ὑπό τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως ὅτι ἐξ οὐδενός ἐθίμου ἤ συνηθείας ὑποχρεοῦνται οἱ ἐργοδόται εἰς προσθέτους καί μάλιστα εἰς εἶδος παροχάς, καταργουμένης διά τῆς παρούσης πάσης ἀντιθέτου συνηθείας.

Ἐξαιρεσιν τῶν ὑπό τοῦ παρόντος καθοριζομένων ἀποτελεῖ ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου διά τήν καταβολήν τῶν ἐξόδων μεταβάσεως καί ἐπιστροφῆς διά τήν ἐκτός τῶν Δημοτικῶν Σφαγείων Βόλου παρεχομένην ἐργασίαν, ὡς καί ἡ χορήγησις εἰς τούς ἐκδοροσφαγεῖς τῆς κουλούρας (παχάντερι) τῶν ἀμνῶν καί ἐριφίων γάλακτος μέχρι καί τῆς ἡμερομηνίας, καθ' ἣν ταῦτα πωλοῦνται μετά τῆς κεφαλῆς καί τῶν σπλάγχνων καί ὑπό τήν προϋπόθεσιν ὅτι θά παραλαμβάνωνται ὑπό τοῦ προϊσταμένου τοῦ συνεργείου (κουμανταδόρου), ὅστις καί θά κατανέμῃ ταῦτα εἰς τούς ἐκδοροσφαγεῖς ἐκτός σφαγείων.

Κεφάλαιον Δ'

Περί τρόπου ἐκτελέσεως ἐργασίας καί εὐθυνῶν

Ἄρθρον 5

Ἡ ἐργασία τῆς σφαγῆς ὡς ἐκδορᾶς τῶν σφαγίων, ἡ ἐν γένει περιποίησις καί ἡ φόρτωσις, ὡς ἀνωτέρω ἐκτίθεται, θά τελῇ ὑπό τήν εὐθύνην τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως καί τήν ἄμεσον ἐπίβλεψιν τοῦ προέδρου αὐτῆς ἤ τοῦ ὑπό τούτου ὁρισθέντος προϊσταμένου (κουμανταδόρου) ἑκάστου συνεργείου ὁπουδήποτε καί ἄν ἐκτελῆται αὕτη ὑπό τῶν διατιθεμένων ἐργατικῶν συνεργείων.

Λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἰδιαζούσης φύσεως τῆς περί τά σφάγια ἐργασίας ἐν γένει καί διά τῆς παρούσης καθιερωμένης ὅλως ἐπηυξημένης εὐθύνης, τῆς διοικήσεως τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως καί τῆς ἀνάγκης ἐξασφαλίσεως εὐρυθμίας καί τάξεως ἐν τῇ καθόλου διεξαγωγῇ τῆς περί ἧς πρόκειται ἐργασίας καί διαφυλάξεως τῶν σφαγίων ἀπό παρανόμους ἀφαιρέσεις καί ὑπαιτίους φθοράς, ἀναγνωρίζεται εἰς τήν διοίκησιν τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως, ἥτις ἔλαβεν ἁρμοδίως εἰδικήν ἐξουσιοδότησιν πρός τοῦτο διά τῆς ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης μνημονευομένης ἀποφάσεως της γενικῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν της, τό δικαίωμα τῆς αὐστηρᾶς ἐφαρμογῆς τοῦ ἰσχύοντος κανονισμοῦ ἐργασίας τῆς Συνεργατικῆς καί τῆς ἐπιβολῆς τῶν ἀναλόγων κυρώσεων εἰς τά παρεκτρεπόμενα μέλη της, τῆς ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως δηλούσης ὅτι θέλει βοηθήσει εἰς τήν ἐφαρμογήν τῶν ποινῶν.

Πέραν τῶν ἀνωτέρω διαπίστωσις κακοπιστίας καί παραβάσεων γενικωτέρας μορφῆς καί δή τοιαύτης ἀφορώσης τήν μή συμμόρφωσιν ὡς πρός τήν ἀπαγόρευσιν οἱασδήποτε ἀποκοπῆς καί ἀφαιρέσεως τεμαχίων ἐκ τῶν σφαζομένων ζώων, συνεπάγεται πλήν τῆς ποινικῆς εὐθύνης καί ἀστικήν τοιαύτην, τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως ὑποχρεουμένης εἰς ἀποζημίωσιν καί ἀποκατάστασιν πάσης βλάβης προσγενομένης ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης εἰς τόν ἐργοδότην.

Παρέχεται ὡσαύτως εἰς τήν διά τοῦ ἄρθρου 9 προβλεπομένην καί συσταθησομένην ἐπιτροπήν τό δικαίωμα παρακολουθήσεως τῆς διοικήσεως τοῦ ἐργατικοῦ σωματείου κατά τήν ἄσκησιν τῆς ὡς ἄνω ὁριζομένης δικαιοδοσίας καί ἐφ' ὅσον μετ' ἔγγραφον κλῆσιν δέν ἤθελεν ἐπιβληθῇ εἰς περίπτωσιν διαπιστωθείσης παραβάσεως ἡ προσήκουσα ποινή ὑπό ταύτης νά ὑποκαθιστᾷ ταύτην εἰς τά δικαιώματά της καί ἐπιλαμβάνεται τῆς ἐπιβολῆς τῶν ὡς ἄνω προβλεπομένων κυρώσεων.

Κεφάλαιον Ε'

Τελικαί διατάξεις

Ἄρθρον 6

Συμφωνεῖται, ὅτι ὁ καθαρισμός τῶν ἄκρων γίνεται ὑπ' εὐθύνην τῆς Συνεργατικῆς τῆς Ἑνώσεως Ἐργατῶν Σφαγέων—Ἐκδορέων Βόλου μετ' ἐπιμελείας καί κατά τόν δυνατόν τελειότερον τρόπον. Ἐπίσης συμφωνεῖται, ὅπως ἡ παρά-

δοσις εἰς τοὺς ἐργοδότας τῶν καθαρισμένων ἄκρων (πόδια, κοιλιές) γίνεται ἐν τοῖς σφαγείοις Βόλου (τμῆμα ἀκροκαθαριστηρίου) καὶ μέχρι τῆς 6ης ἀπογευματινῆς ὥρας δι' ὅλας τὰς ἐποχὰς τοῦ ἔτους, παραμένοντος μέχρι τῆς ὥρας ταύτης ἐκπροσώπου τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως.

Οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ἐργοδοτῶν ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ των καὶ πρὸς ἐφαρμογὴν ὅλων τῶν διὰ τῆς παρούσης διαλαμβανομένων διατάξεων καὶ πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν μελῶν τῆς Συνεργατικῆς τῆς Ἑνώσεως Ἐργατῶν Σφαγέων—Ἐκδορέων Βόλου, δηλοῦν ὅτι ἀναλαμβάνουν τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως διὰ τοὺς σφαζομένους ἀμνοὺς καὶ ἐρίφια γάλακτος τῆς περιφερείας ἀπὸ Βόλου μέχρι Φαρσάλων ἑκατέρωθεν τῆς ἀμαξιτῆς ὁδοῦ, ἀπὸ Βόλου πρὸς Λάρισαν, Λάρισαν - Φάρσαλα, ὡς καὶ ἑκατέρωθεν τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, ἀπὸ Βόλου μέχρι Φαρσάλων, προσλαμβάνουν ὑποχρεωτικῶς ἐργάτας μέλη τῆς Συνεργατικῆς Ἐκδοροσφαγέων Βόλου ἢ ἀνεγνωρισμένους ἐξ ἐπαγγέλματος ἐργάτας σφαγῆς καὶ ἐκδορᾶς ἄλλων πόλεων.

Ἄρθρον 7

Οἱ ἐκπρόσωποι τῶν ὧδε συμβαλλομένων ὀργανώσεων συνομολογοῦν καὶ συναποδέχονται, ὅπως ἡ ἐξόφλησις τῶν διπλοτύπων ἀποδείξεων τῶν ἐκδιδομένων ὑπὸ τῆς Συνεργατικῆς τῆς Ἑνώσεως Ἐργατῶν Σφαγέων - Ἐκδορέων Βόλου γίνεται εἰς τὸ ἀκέραιον καὶ ὡς ἐκ τούτου οὐδεμίαν εὐθύνην φέρει ἡ Συνεργατικὴ διὰ τυχὸν ἀτομικὰ χρέη τῶν μελῶν της πρὸς τοὺς ἐργοδότας.

Ἄρθρον 8

Ἀντὶ καταβολῆς δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα εἰς τὴν συμβεβλημένην ἐντολοδόχον ἐργατικὴν ὀργάνωσιν καὶ δι' αὐτῆς εἰς τὰ μέλη τῶν εἰς ταυτην ἐντεταλμένων συνεργείων, συμφωνεῖται, ὅπως προσαυξάνωνται τὰ διὰ τῆς παρούσης ἑκάστοτε ἰσχύοντα τιμολόγια ὡς αἱ ἑκάστοτε περὶ δώρων ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις θέλουσιν ὁρίζει.

Ἄρθρον 9

Πρὸς ἐπίλυσιν πάσης οἱασδήποτε διαφορᾶς ἢ διενέξεως ὁπωσδήποτε ἀναφυομένης ἐν τῷ μέλλοντι, μὴ προβλεπομένης εἰδικῶς ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς παρούσης, ὡς καὶ πρὸς ἑρμηνείαν ἀμφισβητουμένων διατάξεων ταύτης συνιστᾶται διὰ τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν 1) προϊσταμένου τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας, 2) τοῦ προέδρου τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Βόλου ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ του, 3) τοῦ προέδρου τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Βόλου, ἀναπληρουμένου ὑπὸ τοῦ γενικοῦ γραμματέως αὐτοῦ, 4) ἑξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῆς ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως καὶ 5) ἑξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως.

Ἡ παροῦσα τοπικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας συνετάγη εἰς τρία (3) πρωτότυπα, ὑπογραφέντα ἅπαντα παρὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν συμβαλλομένων, ἐξ ὧν ἓν μὲν θέλει κατατεθῆ νομίμως, ἀνὰ ἓν δὲ θέλει ληφθῆ παρ' ἑκατέρας τῶν συμβαλλομένων ὀργανώσεων.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Μαΐου 1959

—

38322/8170/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1959 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Κορίνθου περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐκδοροσφαγέων Κορίνθου.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 182 τῆς 28 Μαΐου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν 1) τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957, 2) συμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 εδ. β' Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 25.5.1959, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, 3) τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Κορίνθου «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐκδοροσφαγέων Κορίνθου», 4) τὸ γεγονὸς ὅτι ἐν τῇ προειρημένῃ διαιτητικῇ ἀποφάσει περιέχονται αἱ ἑπόμεναι διατάξεις, αἵτινες ἀντιτίθενται εἰς τὴν κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, ἐπιδιώκουσαν τὴν ἄρσιν τῶν φραγμῶν εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἐργασίας καὶ τὴν μὴ ἀναγνώρισιν ἀμοιβῶν, ἄνευ παροχῆς ἀντιστοίχου ἐργασίας, τῷ λόγῳ δὲ τούτῳ δέον αἱ διατάξεις αὗται ν' ἀπαλειφθῶσιν ἢ τροποποιηθῶσι κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ ὁριζόμενα:

α) Ἡ διάταξις τῆς παραγρ. Β', δι' ἧς ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἐκδοροσφαγεῖς, ὅπως παραλλήλως ἐνεργοῦν ἐμπορίαν ζώων, ἀπαλείφεται.

β) Ἡ διάταξις τῆς αὐτῆς παραγρ. Β', δι' ἧς ὁρίζεται ἡ ἀμοιβὴ τῶν ἐκδοροσφαγέων διὰ τὰ εἰσαγόμενα καὶ ἐσφαγμένα καὶ ἐγδαρμένα σφάγια εἰς τὸ ἥμισυ τῆς καθοριζομένης τοιαύτης διὰ τὴν σφαγὴν καὶ ἐκδοράν, ὡς καὶ ἡ διάταξις τῆς παραγρ. Γ' τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς ὁρίζεται τὸ ὑποχρεωτικὸν τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν μελῶν τοῦ σωματείου ἐκδοροσφαγέων διὰ τὰς ἐκτὸς τῆς πόλεως Κορίνθου ἐργασίας, ἄλλως εἰς τὴν ἐξ ὁλοκλήρου καταβολὴν τοῦ τιμολογίου, διὰ διαφεύγουσαν ἐργασίαν, τροποποιοῦνται ὡς ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης ὁρίζεται, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Κορίνθου «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐκδοροσφαγέων Κορίνθου», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ σωματείου ἐκδοροσφαγέων Κορίνθου ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Κορίνθου ἀφ' ἑτέρου, καὶ ἧς τὸ κείμενον, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τ' ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Καθορίζεται τιμολόγιον ἐκδοροσφακτικῶν κατὰ κεφαλὴν τὸ ἀκόλουθον:

Α'. Διά τήν σφαγήν, ἐκδοράν, χρεοσκόπησιν λευκῶν κρεάτων:

1) Ἀμνῶν καί ἐριφίων δρχ. 6

2) Προβατοειδῶν, αἰγοειδῶν, χοιρῶν γενικῶς δρχ. 8.50.

3) Μόσχων μέχρι καί ἑξήκοντα (60) ὁκάδων δρχ. 40.

4) Μόσχων, βοῶν, ἀγελάδων ἀπό ἑξήκοντα (60) ὁκάδων καί ἄνω δρχ. 67.

5) Χοιρινῶν μέχρι τριάκοντα (30) ὁκάδων δρχ. 20.

6) Χοιρινῶν ἄνω τῶν τριάκοντα (30) ὁκάδων δρχ. 30.

Β'. Ἡ ἐργασία τῆς σφαγῆς καί ἐκδορᾶς τῶν ζώων θά ἐκτελῆται ὑπό μελῶν τοῦ ἐν τῇ παρούσῃ ἐν διενέξει ἐργατικοῦ σωματείου καί κεκτημένων ἀπαραιτήτως τῶν προβλεπομένων ὑπό τῆς ὑπ' ἀριθ. 153962/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας δελτίων ἱκανότητος ἐκδοροσφαγέως.

Διά τήν ἐκτέλεσιν ἐπί τῶν εἰσαγομένων ἐσφαγμένων καί ἐγδαρμένων ζώων πάσης φύσεως, πασῶν ἢ καί μιᾶς τῶν ἐργασιῶν παραλαβῆς, καταμετρήσεως, ταξινομήσεως, μερικῆς ἐκδερματώσεως, ἐπιμελείας κρεοσκοπήσεως, λήψεως δειγμάτων διά τήν τριχινοσκόπησιν καί σχισίματος καί τεμαχισμοῦ τῶν χοίρων, τό τιμολόγιον ἀμοιβῆς καθορίζεται κατά κεφαλήν ὡς κάτωθι:

	δραχ.
1) Ἀμνοί καί ἐρίφια	1
2) Αἰγοπρόβατα	1
3) Μοσχοι μέχρι 60 ὀκ.	10
4) Βοοειδῆ ἄνω τῶν 60 ὀκ.	15
5) Χοῖροι μέχρι 30 ὀκ.	2
6) Χοῖροι ἄνω τῶν 30 ὀκ.	3

Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν τά ἐσφαγμένα ζῶα δέν ἀπαιτοῦν τήν χρησιμοποίησιν τῶν ἐκδοροσφαγέων οὐδεμία ἀμοιβή ἐπιβάλλεται.

Γ'. Διά τάς ἐκτός τῆς πόλεως Κορίνθου καί ἐντός τοῦ νομοῦ Κορινθίας ἐκτελουμένας ἐργασίας σφαγῆς καί ἐκδορᾶς ἡ χρησιμοποίησις τῶν ἐκδοροσφαγέων, μελῶν τοῦ σωματείου, εἶναι προαιρετική, τῆς ἀμοιβῆς τῶν καταβαλλομένης μόνον εἰς περίπτωσιν παροχῆς ὑπ' αὐτῶν ἐργασίας. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ θά λαμβάνῃ ἕκαστος ἐκδοροσφαγεύς πλέον τῶν ἐξόδων κινήσεως καί δρχ. 40 δι' ἑκάστην διανυκτέρευσιν.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Μαΐου 1959

—

28858/Ι.417/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί τροποποιήσεως παραγράφου Κανονισμοῦ Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ι.Κ.Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 187 τῆς 2 Ἰουνίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 16 καί 22, ἐν συνδυασμῷ μέ τό ἄρθρον 20 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καί συνεπληρώθη μεταγενεστέρως.

β) Τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καί 5 τοῦ ν.δ. 3710/1957 καί

γ) Τήν ἀπό 11.4.1959 πρότασιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. καί τάς ἀπό 2.12.1958 καί 15.12.1958 γνωμοδοτήσεις τοῦ Δ. Σ. αὐτοῦ, ὑποβληθείσας ἡμῖν διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 26585/11.4.1959 ἀναφορᾶς τοῦ Ι.Κ.Α., ἀποφασίζομεν:

Ὅπως ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ Κανονισμοῦ Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων τροποποιηθῇ ὡς ἀκολούθως:

«3. Αἱ περί τακτικῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων ἰσχύουσαι διατάξεις αἱ ἀφορῶσαι εἰς τάς κανονικάς, ἀναρρωτικάς καί ἐκπαιδευτικάς ἀδείας ἀπουσίας ἐφαρμόζονται καί ἐπί τῶν διά συμβάσεως ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας συνδεομένων μετά τοῦ Ἱδρύματος ἰατρῶν θεραπευτῶν, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἔχουσι συμπληρώσει ἐτησίαν συνεχῆ ἢ διακεκομμένην ὑπηρεσίαν παρά τῷ Ἱδρύματι.

Εἰς τούς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἰατρούς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ὀλιγωτέραν τοῦ ἔτους καί μείζονα τῶν 2 μηνῶν χορηγεῖται ἀναρρωτική ἄδεια, ἐν περιπτώσει ἀσθενείας, μετ' ἀποδοχῶν, μέχρις ἑνός μηνός, κανονική δέ μέχρις ἑνός μηνός ἄνευ ἀποδοχῶν».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Μαΐου 1959

—

24562/Σ.379/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί προσθήκης παραγράφου εἰς Κανονισμόν Τ.Ε.Α.Μ.Κ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 187 τῆς 2 Ἰουνίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τό ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περί ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διά τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ. ν. 694/1937 «περί αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καί τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας».

2) Τό ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν.δ. «περί προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπό τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περί ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ».

3) Τάς διατάξεις τοῦ ἀπό 30 Ἀπριλίου 1946 ν.δ. «περί ὀργανώσεως τοῦ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καί τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν.δ.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 625/17.1.1959 ἀναφορᾶς του, καί

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 81/31.3.1959, συνεδρίασις 440 τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 12.3.1959), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως εἰς τό ἄρθρον 19 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Τ.Ε.Α.Μ.Κ. προστεθῇ παράγραφος ὑπ' ἀριθ. 13, ἔχουσα οὕτω:

«13. Ἡ ἰσχύς τῶν μεταβατικῶν διατάξεων τῶν παραγράφων 9 - 12 τοῦ παρόντος ἄρθρου παρατείνεται πέραν τῆς 31.12.1958 καί ἐφ' ὅ-

σον χρόνον τὸ ὑπὸ τούτων προβλεπόμενον ἐπίδομα ἐξακολουθεῖ καταβαλλόμενον παρα τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἀντικαθισταμένων ἀπὸ 1.1.1959 τῶν ἐδαφ. α' καὶ β' τῆς παραγράφου 9, ὡς ἀκολούθως:

α) Ἐφ' ὅσον ὁ βαθμὸς τῆς ἀναπηρίας των ἀνέρχεται ἀπὸ 33,33 ο/ο ἕως 50,00 ο/ο λαμβάνουν ἐπίδομα ἴσον πρὸς τὰ 0,50 τῆς πλήρους συντάξεως ἀναπηρίας, ἣν πρὸ τῆς ἐπιδοτήσεώς των λογῳ ἀναπροσαρμογῆς ἐλάμβανον ἢ θα ἠδύναντο νὰ λάβωσι παρα τοῦ Ταμείου.

β) Ἐφ' ὅσον ὁ βαθμὸς τῆς ἀναπηρίας των ἀνέρχεται ἀπὸ 51 ο/ο ἕως 66,66 ο/ο λαμβάνουν ἐπίδομα ἴσον πρὸς τὰ 0,75 τῆς πλήρους συντάξεως ἀναπηρίας, ἣν πρὸ τῆς ἐπιδοτήσεώς των λογῳ ἀναπροσαρμογῆς ἐλάμβανον ἢ θα ἠδύναντο νὰ λάβωσι παρα τοῦ Τ.Ε.Α.Μ.Κ.».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Μαΐου 1959

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Ι.Κ.Α.

Ἀπόφ. Διοικ. Συμβουλίου Ι.Κ.Α.

Περὶ ἐπεκτάσεως ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς Κυπαρισσίαν, Φιλιατρὰ καὶ Γαργαλιάνους.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 181 τῆς 26 Μαΐου 1959)

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ι.Κ.Α. λαβὸν ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2, 3, 4, 7 καὶ 13 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὡς ἐτροποποιήθησαν.

β) Τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 2 περ. δ' τοῦ ἄρθρου 7 καὶ τῆς παραγρ. 1 περ. α' τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3710/1957 ν. δ/γματος «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ διοικήσεως καὶ ἐλέγχου τοῦ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας κλπ.».

γ) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ Κανονισμοῦ «περὶ τρόπου ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως καὶ ὑπολογισμοῦ τῶν εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α.».

δ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 354/31.8.1956 πρότασιν τῆς Τ.Δ.Ε. τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Καλαμῶν.

ε) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 26495/Γ.350/12.6.1958 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

στ) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 57720/1958 εἰσηγητικὸν σημείωμα τοῦ Κλάδου Ἀσφαλίσεως (Διεύθυνσις ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν), ἀποφασίζει ὁμοφώνως:

1) Τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων εἰς τὰς πόλεις Κυπαρισσία, Φιλιατρὰ καὶ Γαργαλιάνους.

2) Τὴν σύστασιν ἐν τῇ πόλει τῆς Κυπαρισσίας Τοπικοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὑπαγομένου εἰς τὸ Περιφερειακὸν Ὑποκατάστημα Καλαμῶν.

3) Τὴν σύστασιν εἰς τὰς πόλεις Φιλιατρὰ καὶ Γαργαλιάνους Τοπικῶν Παραρτημάτων τοῦ ἀνωτέρω Τοπικοῦ Ὑποκαταστήματος, καὶ

4) Τὸν καθορισμὸν τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς ἑκάστου τῶν ἀνωτέρω Κέντρων Ἀσφαλίσεως ὡς κάτωθι:

α) Ἀσφαλιστικὴ περιοχὴ Κυπαρισσίας.

Τὰ ὅρια τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ Ὑποκαταστήματος ἄρχονται ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ χειμάρρου Καρτελλά, κειμένου ὄπισθεν τῆς θέσεως «Τροῦπες» καὶ εἰς ἀπόστασιν 1000 περίπου μέτρων ἀπὸ τῆς πόλεως, προχωροῦσιν ἀνατολικῶς διὰ τῆς κοίτης τούτου μέχρι συναντήσεως τῶν ὑδρομύλων εἰς ἀπόστασιν 800 περίπου μέτρων ἀπὸ τῆς πολεως, οὓς συμπεριλαμβάνουσιν ἐκεῖθεν, κάμπτονται Ν.Α., συναντῶντα τὸ φρούριον τῆς πόλεως καὶ διερχόμενα διὰ της δεξαμενης προχωροῦσι μέχρι συναντήσεως τοῦ παρεκκλησίου «Ἅγιος Γεώργιος», ἐκεῖθεν προχωροῦσι πρὸς Δ. μέχρι συναντήσεως τῆς ἐκκλησίας «Παναγία Γελουδᾶ», κειμένης ὄπισθεν τοῦ νεκροταφείου τῆς πολεως, κατερχονται καθέτως πρὸς τὴν ακτὴν μέχρι συναντήσεως τῆς θαλάσσης παρὰ τὴν θέσιν «Γιαννίτσαινα» καὶ ἐκεῖθεν διὰ της παραλίας ἐπανέρχονται εἰς τὴν ἀφετηρίαν.

β) Ἀσφαλιστικὴ περιοχὴ Φιλιατρῶν.

Τὰ ὅρια τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ Παραρτήματος ἄρχονται ἀπὸ περιφερειακῆς τάφρου τῆς πόλεως καὶ ἀπὸ τοῦ ἀνατολικοῦ σημείου ταύτης ἔνθα τὸ νοσοκομεῖον τῆς πόλεως, τὸ ὁποῖον συμπεριλαμβάνουν, καὶ προχωροῦν Β.Δ. τῆς κοίτης της τάφρου μέχρι τῆς συναντήσεως τῆς ὁδοῦ Φιλιατρῶν - Κυπαρισσίας εἰς τὸ Β. σημεῖον τῆς πόλεως. Ἐκεῖθεν κάμπτονται Ν.Δ. μέχρι συναντήσεως τοῦ Ἰνστιτούτου Σταφίδος Α.Σ.Ο. τὸ ὁποῖον συμπεριλαμβάνουν καὶ προχωροῦσι νοτίως συναντῶντα τὰ σφαγεῖα τῆς πόλεως παρὰ τὸ ἐξωκκλήσιον «Ἅγιος Γεώργιος» καὶ ἐκεῖθεν, συμπεριλαμβάνοντα τὸ νεκροταφεῖον, ἐπεκτείνονται μέχρι συναντήσεως τοῦ ἑτέρου σκέλους τῆς τάφρου παρὰ τὸ σημεῖον ἔνθα ἡ οἰκία Παν. Κουτρέση. Ἐκεῖθεν ακολουθοῦντα τὴν κοίτην τῆς τάφρου καμπτονται Ν.Α. καὶ ἐπανέρχονται εἰς τὴν ἀφετηρίαν.

γ) Ἀσφαλιστικὴ περιοχὴ Γαργαλιάνων.

Ἡ ὁριακὴ γραμμὴ τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ Παραρτήματος ἄρχεται ἀπὸ τοῦ ὑδραγωγείου τῆς πόλεως κειμένου εἰς τὸ Β.Α. σημεῖον ταύτης, στρέφεται νοτίως μέχρι συναντήσεως τοῦ νεκροταφείου τῆς πόλεως καὶ προχωρεῖ δυτικῶς συναντῶσα τὸ παρεκκλήσιον «Ἅγιος Γεώργιος», κείμενον εἰς τὸ ἄκρον τῆς πόλεως καὶ εἰς τὸ νότιον σημεῖον ταύτης, προχωρεῖ ἐπ' ὀλίγον πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν καὶ εἶτα κάμπτεται πρὸς δυσμὰς μέχρι συναντήσεως τοῦ ἐργοστασίου Ἐλαιουργικοῦ Συνεταιρισμοῦ Γαργαλιάνων κειμένου παρὰ τὴν ὁδὸν Γαργαλιάνων—Κυπαρισσίας. Ἐκ τοῦ σημείου τούτου κάμπτεται Β.Δ. συναντῶσα τὸ παρεκκλήσιον «Προφήτης Ἠλίας» καὶ ἐκεῖθεν καμπτομένη Β.Δ. ἐπανέρχεται εἰς τὴν ἀφετηρίαν περιλαμβάνουσα καὶ τὰς εἰς τὸ ἀκραῖον βόρειον σημεῖον τῆς πόλεως κειμένας συνοικίας Ἀνεμομύλων καὶ «Ἁγίου Πατρίκα».

5) Τὴν ἔναρξιν τῆς ἐφαρμογῆς τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀσφαλίσεως δι' ἅπαντας τοὺς κλάδους ταύτης, τοὺς ἀναφερομένους ἐν ἄρθρῳ 1 παραγρ. 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 2961/1954, καὶ ὡς πρὸς πάντα τὰ ἀπασχολούμενα ἐντὸς τῆς περιοχῆς ταύτης πρόσωπα, τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν ταύτην καὶ ὑφ' ἣν ἔκτασιν ἐφαρμόζεται ἡ κοινωνικὴ ἀσφάλισις εἰς τὰς λοιπὰς περιοχάς, ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ μεθεπομένου ἐκείνου τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

(Ἐκ τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α).

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΤΙΝΕΣ

Συλλογικαί διαφοραί μεταξύ μισθωτῶν καί ἐργοδοτῶν εἶναι ἀναπόφευκτοι. Ἐξ ἄλλου τό ὅτι ἔναντι τῶν μισθωτῶν ἵσταται ὡς ἐργοδότης κοινωφελής Ὀργανισμός δέν ἀφαιρεῖ ἀπό αὐτούς τό ἠθικόν στοιχεῖον νά προσπαθοῦν διά τήν καλλιτέρευσιν τῆς τύχης των. Ἄλλο τό θέμα ἂν ἡ προσπάθειά των αὐτή δικαιολογῆται ἐξ ἀντικειμένου καί ὡς συνάρτησις καί πρός τό συμφέρον τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, διά τό ὁποῖον τό Κράτος δέν δύναται νά ἀδιαφορῇ.

Ἐκδήλωσιν ἄλλως τε τοῦ ἐνδιαφέροντος αὐτοῦ περιέχουν καί εἰδικαί νομοθετικαί διατάξεις εἰς τό σύνολον τῆς ρυθμιστικῆς τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας. Ἀλλ' ὅσον τοῦτο εἶναι ἀληθές, εἶναι ἐπίσης ἀληθές ὅτι δικαιοῦνται καί οἱ μισθωτοί τῶν ἐκμεταλλεύσεων αὐτῶν νά ἔχουν τά παράπονά των, νά τά ἐκθηλοῦν διά τῶν νομίμων μέσων, νά ἀπεργοῦν ἀκόμη, ὅταν φρονοῦν, ὅτι ἡ ἀπεργία των θά βοηθήσῃ διά τήν βελτίωσιν τῆς θέσεώς των, γνωστόν δέ εἶναι, ὅτι ἡ ἔννομος τάξις σημειώνει καί τό μέσον αὐτό μεταξύ ἐκείνων, τά ὁποῖα, κατ' αὐτήν, ἐπιτρέπονται.

Βεβαίως ἡ ζημία τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου περισσότερον ἐδῶ ἢ εἰς ἄλλους τόπους ἐργασίας ἐνδέχεται νά εἶναι μεγαλυτέρα. Ἀλλ' αὐτό, χωρίς νά ζημιώνῃ τό δικαίωμα τῶν μισθωτῶν, εἶναι μόνον σοβαρός διά τό Κράτος λόγος νά κινήσῃ μέ ἀνάλογον ταχύτητα τήν διαδικασίαν, πού ἔχει νομοθετηθῇ διά τήν λύσιν τῶν συλλογικῶν διαφορῶν. Καί ὅσον ταχύτερον κινηθῇ, τόσον καί μικροτέρα θά εἶναι ἡ ζημία τοῦ δημοσίου συμφέροντος.

Παρατηρεῖται ἐν τούτοις καί ὄχι ἀπαν[ί]ως νά ἀνασύρηται εἰς τό νομικόν προσκήνιον εἰς παλαιός νόμος «περί πολιτικῆς ἐπιστρατεύσεως», νά γίνεται χρῆσις αὐτοῦ ἀπό τό Κράτος καί ἀντί νά ζητηθῇ ἡ ἐπίλυσις τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς διά τῶν νομίμων μέσων, τά ὁποῖα διαθέτει ἡ Πολιτεία, δυνάμει τοῦ παλαιοῦ αὐτοῦ νόμου καθηλώνονται οἱ μισθωτοί εἰς τάς θέσεις των, καλούμενοι νά παράσχουν ἄκοντες ἐργασίαν. Σινεῖ οὕτω πρός καιρόν κατ' ἀνάγκην ἡ συλλογική διαφορά ἐργασίας, διά νά ἐμφανισθῇ πάλιν ἐν καιρῷ.

Ἀλλ' ἐκτός τοῦ ὅτι, ὡς ὀρθῶς παρατηρεῖται ἐν τῇ θεωρίᾳ, καί ἐν ὑποθέσει ὅτι ὁ νόμος αὐτός καί σήμερον ἰσχύει, δυσκόλως δύναται νά συμβιβασθῇ πρός τό Σύνταγμα, ἀνακύπτει τό ἐρώτημα διατί δέν ἀντιμετωπίζονται καί αἱ συλλογικαί αὐταί διαφοραί ὡς ὁ γενικός νόμος διατάσσει;

ΠΕΝΘΗ

† Χρῆστος Ν. Ἀγαλλόπουλος

Αἱ ἀνεξιχνίαστοι τῆς μοίρας βουλαί ἔπληξαν τόν ἐκλεκτόν ἐπιστήμονα καί κάλλιστον ἄνθρωπον, Ὁ *Χρῆστος Ν. Ἀγαλλόπουλος* ἀνηρπάγη αἰφνιδίως ἀπό τήν ζωήν. Τό Ἐργατικόν καί Ἀσφαλιστικόν Δίκαιον ἔχασεν ἕνα ἐκ τῶν πλέον ἐγκύρων ἑρμηνευτῶν του, ὁ Ἕλλην ἐργάτης ἕνα ἐκ τῶν καλυτέρων φίλων του καί ὅλοι ἡμεῖς, πού ἐγνωρίσαμεν ἐκ τοῦ πλησίον τόν ἄνθρωπον καί ἠσθανόμεθα τούς παλμούς του, παλμούς μιᾶς ζωῆς ὁλοψύχως ἀφιερωμένης εἰς ὑψηλόν ἰδεῶδες, θρηνοῦμεν διά τήν σκληράν ἀπώλειαν.

Ὁ ἴδιος ἐσκιαγράφησεν ἑαυτόν εἰς τόν πρόλογον τοῦ ὡραίου βιβλίου του «Ἐργατικόν Δίκαιον», γράφων τά ἑξῆς: «Μέ ἰδιαιτέραν συγκίνησιν ἀφιερῶ τήν παροῦσαν ἐργασίαν εἰς τόν Ἕλληνα ἐργάτην, τόν ἀνωνύμως καί ἀφανῶς ἐν ὑπομονῇ καί στερήσεσι μοχθοῦντα ὑπέρ τῆς θεμελιώσεως καί ἀναπτύξεως τοῦ πολιτισμοῦ καί τῆς εὐημερίας τῆς χώρας. Ἡ ἐπί μακρά ἔτη διακονία μου εἰς τήν ἐξυπηρέτησιν τούτου μέ πληροῖ ὑπερηφανείας».

Πράγματι ὅλη ἡ ζωή τοῦ ἀειμνήστου ἀνθρώπου δέν ὑπῆρξε παρά μία διαρκής προσφορά εἰς ὅ,τι συνθέτει τήν ἀληθῆ ἀξίαν τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς: Νά βοηθῇ πάντοτε, διά νά γίνεται ὁ βίος τῶν ἄλλων καλύτερος. Καί εἰς τό τέλος ἔδωτε καί τήν μεγαλυτέραν δι' αὐτόν προσφοράν: Ἐθυσιάσατε τήν ζωήν του. Πληγείς ἀπό ὀλίγων ἐτῶν κατά τήν ὑγείαν του, ἀντί νά ἀναζητήσῃ τήν ζωήν τῆς ἡσσονος ἢ καί καμμιᾶς προσπαθείας, ἀναπαυόμενος, ὕστερα ἀπό ἕνα μακρόν ὑπέρ τῆς Ἐπιστήμης καί τῶν πτωχῶν ἀγῶνα, ὡς εἶχε κάθε δικαίωμα καί ὑποχρέωσιν, ἐπί τέλους, ἔναντι τοῦ ἑαυτοῦ του, ἐρρίφθη ἀντιθέτως μέ νεανικήν ὁρμήν εἰς τήν μεγαλυτέραν ἀπόδοσιν τοῦ ἔργου του. Μᾶς ἄφησε πολύτιμα δείγματα αὐτοῦ. Ἀλλ' ὡς ἦτο δυστυχῶς ἐπόμενον, ἡ ἀντοχή τῶν ἀνθρωπίνων δυνάμεών του, τραυματισμένων ἤδη πρό μακροῦ, κατέστη ἀδύνατος. Καί ὁ κάλλιστος ἄνθρωπος ὑπέκυψεν αἰφνιδίως.

Τήν Ἐπιθεώρησίν μας συνέτριψε περισσότερον τό αἰφνίδιον. Τό πρωΐ τῆς ἡμέρας τοῦ θανάτου του εἴχομεν λάβει τηλεφώνημά του. Τόν εἴχομεν παρακαλέσει νά σχολιάσῃ μίαν ἐπίσημον ἄποψιν ἐπί ἀσφαλιστικοῦ θέματος καί μᾶς εἶχεν ὑποσχεθῇ τήν ἐργασίαν του. Ἠτηλεφώνησεν ὅτι ἦτο ἤδη, εἰς τήν διάθεσίν μας, ἕτοιμος. Οὐδείς ἐφαντάζετο ὅτι τήν ἰδίαν ἡμέραν, τό μεσημέρι, σπεύδων πρός ἄλλο καθῆκον θά ἔπιπτεν αἰφνιδίως ἐκεῖ καί διά παντός.

Ἡ Ἐπιθεώρησίς μας, ἡ ὁποία ἐτιμήθη διά τῆς φιλίας καί συνεργασίας του, ἐκφράζουσα τήν ὀδύνην της, ὀδύνην, ἡ ὁποία ὑπῆρξε γενική καί ἀντικατοπτρίζεται καί εἰς τόν καταχωριζόμενον κατωτέρω ἐκφωνηθέντα ὑπό τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. κ. *Ι. Καποδίστρια* ἐπικήδειον, συλλυπεῖται θερμότατα τούς οἰκείους του. Ἂς τούς εἶναι παρηγοριά, ὅτι ἄφησεν ἔργον τιμώμενον ὑπό πάντων καί ὅτι ἡ ζωή του ὑπῆρξε πάντοτε ἕνας διαρκής ὑπέρ τοῦ Καλοῦ ἀγών.

Ὁ κ. *Ι. Καποδίστριας* ἀπεχαιρέτησε τόν νεκρόν, εἰπών τά ἑξῆς:

«Μέ θλῖψιν βαθεῖαν τό Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀ-

σφαλίσεων σοῦ ἀπευθύνει σήμερον τὸν τελευταῖον χαιρετισμόν.

Διότι ἀποχωρίζεται τὸν ἄνδρα, ποὺ πρὸ ἑνὸς τετάρτου αἰῶνος τὸ ἐθεμελίωσε καὶ τὸ ἀνύψωσεν εἰς τὸ πρῶτον κοινωνικὸν Ἵδρυμα τῆς Χώρας καὶ συνέδεσεν ἐσαεὶ τὸ ὄνομά του μὲ τὸν θεσμὸν τῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως.

Ἡ ἐπιμέλεια καὶ ἡ ἐργατικότης σου σὲ ἀνέδειξαν ἀπὸ τῆς νεότητός σου. Εἰς αὐτὰ ἀκόμη τὰ πανεπιστημιακὰ θρανία εἶχες καταλάβει τὴν πρώτην θέσιν μεταξὺ τῶν συμφοιτητῶν σου. Νεώτατος λαμβάνεις τὸ Ράλλειον βραβεῖον διὰ τὸ ἔργον σου περὶ τῆς προστασίας τοῦ ἀσθενοῦς ναυτικοῦ καὶ συγχρόνως ἀρχίζεις τὴν μετάφρασιν τοῦ Ἰδιωτικοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Δικαίου τοῦ Vivante. Κατόπιν διορίζεσαι Διευθυντὴς τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν, ὅπου παρέμεινες ἐπὶ 8 χρόνια, διὰ νὰ ἀναλάβῃς ἐν συνεχείᾳ ἀπὸ τοῦ 1934 τὸ βαρύτατον ἔργον τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ τότε συσταθέντος Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, τὸ ὁποῖον ἐθεμελίωσες, μὲ τοὺς νόμους καὶ τοὺς Κανονισμούς, ποὺ κατήρτισες, ἐπὶ στερεωτάτων βάσεων. Εἰς τὴν ἔπαλξιν ταύτην παρέμεινες ἐπὶ εἴκοσι ὁλόκληρα χρόνια. Εἴκοσι χρόνια δραματικῆς ζωῆς τοῦ λαοῦ μας. Σὲ ἐνθυμοῦμαι, ὅταν σὲ πρωτογνώρισα εἰς τὸ γραφεῖον σου τοῦ Ι.Κ.Α., εἰς τὰ 1939, περιστοιχισμένον ἀπὸ ἀνθρώπους δυστυχεῖς, ποὺ ἐζητοῦσαν, διαρκῶς ἐζητοῦσαν ἀπὸ σένα. Καὶ διηρωτώμην πάντοτε καὶ διερωτῶμαι, ἰδίως τώρα τελευταῖα, πῶς κατώρθωσες, ἐπὶ εἴκοσι ὁλόκληρα χρόνια, μέσα εἰς τὸ γραφεῖον σου τοῦ Ι.Κ.Α., ὅπου οἱ πάντες ζητοῦν, καὶ ζητοῦν ἀενάως, πῶς κατώρθωσες νὰ παραμείνῃς ὁ μειλίχιος, ὁ ἀνεκτικός, ὁ σεβαστὸς καὶ ἀγαπητὸς εἰς ὅλους.

Ἐπὶ μίαν ὁλόκληρον εἰκοσαετίαν, πρῶτος κάθε πρωΐ, κατέφθανες εἰς τὰς ἐπάλξεις τοῦ καθημερινοῦ ἀγῶνος, καὶ ἐκεῖ, μὲ τὸ ὅπλον τοῦ μαχητοῦ εἰς τὸ ἕνα χέρι καὶ μὲ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ καθήκοντος εἰς τὸ ἄλλο, ἱστάμενος σταθερῶς καὶ ἀόκνως καθοδηγῶν καὶ ἐνθαρρύνων τοὺς πάντας, καὶ τοὺς ἀρίστους καὶ τοὺς μετριωτέρους καὶ τοὺς ἀνωτέρους καὶ τοὺς ἁπλοῦς γραφεῖς - «ἵνα μή τι ἀπόλλυται» - ἀπῆρχεσο τὴν ἑσπέραν τελευταῖος, ὄχι καὶ πάλιν διὰ νὰ ἀναπαυθῇς, ἀλλὰ διὰ νὰ συνεχίσῃς κατ' οἶκον τὴν προσπάθειαν. Μόνον ὅσοι εἶχαν τὴν τύχην νὰ σὲ παρακολουθήσουν ἀπὸ κοντὰ ἐργαζόμενον εἶναι δυνατὸν νὰ πιστεύσουν πόσον καταπληκτικῶς μέγας ἦτο ὁ ὄγκος τῆς ἐργασίας, τὴν ὁποίαν, μοχθῶν νυχθημερὸν ἐν μέσῳ ἀγωνιωδῶν προβλημάτων καὶ καταβλιπτικῶν φροντίδων, ἠδύνασο σταθερῶς νὰ διεκπεραιώνῃς.

Ὡς καρπὸν αὐτῆς τῆς σκληρᾶς προσπαθείας ηὐτύχησες νὰ ἰδῇς ἐκεῖνο, ποὺ ἡ πολιτεία σοῦ ἐνεπιστεύθη, ὡς ἁπλοῦν σκιαγράφημα εἰς τὰς ἁδρὰς γραμμὰς τοῦ κειμένου ἑνὸς νόμου, νὰ καθίσταται ζῶσα καὶ πάλλουσα πραγματικότης, σφύζων Ὀργανισμός, ἀγωνιζόμενος καὶ ἐν πολλοῖς ἐπιτυγχάνων νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς προσδοκίας, νὰ ἱκανοποιήσῃ τὰς ἀπαιτήσεις καὶ νὰ στηρίξῃ τὰς ἐλπίδας ἑνὸς ὁλοκλήρου κόσμου.

Ἀλλὰ ἡ ἀπασχόλησίς σου εἰς τὸ Ἵδρυμα κατ' οὐδὲν ἠμπόδισε τὰς ἐπιστημονικὰς ἐργασίας σου. Παραλλήλως πρὸς αὐτὴν ἐδημοσίευες συνεχῶς καὶ ἀδιαλείπτως ἄρθρα καὶ διατριβὰς ἐφ' ὅλων τῶν θεμάτων τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου καὶ τοῦ Δικαίου τῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἰδιαιτέρως ἐκλέγων παρθένα θέματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων πρῶτος σὺ ἐχάρασσες τὴν γραμμὴν τῆς ὀρθῆς ἑρμηνείας. Αἱ λαμπραὶ διατριβαί σου περὶ τοῦ πιστοποιητικοῦ ἐργασίας, τοῦ πρὸς ἐργασίαν δικαιώματος τοῦ ἀλλοδαποῦ, τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐν ἀδυναμίᾳ παροχῆς, τῆς μονομεροῦς μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως, τῆς δημοσιότητος τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, τῆς καταγγελίας ἀκύρου συμβάσεως καὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεών του ἀποτελοῦν σπουδαίας συμβολὰς εἰς τὴν ἐπιστήμην τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου.

Πρὸ τριετίας αἰφνιδίως ἔλαβες τὸ κακὸν μήνυμα. Μία καρδιακὴ προσβολὴ σὲ ἀφῆκε ἀδύναμον ἐπ' ὀλίγον χρόνον. Καὶ εὐθὺς κατόπιν ἀπεδύθης εἰς τὸν τελευταῖον, τὸν θριαμβευτικόν, ἀγῶνα τῆς δημιουργίας. Ἐπανεκδίδεις τὸ κλασσικὸν βιβλίον σου περὶ τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ βραβεύεσαι ἀπὸ τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν. Ἐν συνεχείᾳ ἐκδίδεις τὴν Εἰσαγωγήν εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον καὶ λαμβάνεις ἐκ νέου βραβεῖον τῆς Ἀκαδημίας. Καὶ ἀκολουθεῖ τὸ Ἐργατικόν σου Δίκαιον. Καί, εἰς τὸ τέλος, ξαναγυρίζεις εἰς τὸ ἀγαπημένον σου θέμα, μὲ τὸ ὁποῖον ἐξεκίνησες ὡς συγγραφεύς: Εἰς τὴν ναυτικὴν ἐργασίαν. Καὶ δημοσιεύεις τὸ Ἑλληνικὸν Ναυτεργατικὸν Δίκαιον. Τέσσαρα μεγάλα ἔργα ἐντὸς τεσσάρων ἐτῶν. Θὰ ἔλεγε κανείς, ὅτι ἐβιαζόσουν νὰ προφθάσῃς. Καί, εὐτυχῶς, ἐπρόφθασες. Εὐτυχῶς ἐπρόφθασες νὰ παραδώσῃς εἰς ὅλους ἡμᾶς, ὡς πνευματικὴν κληρονομίαν, τὸ καταστάλαγμα τῶν ἐπιστημονικῶν σου ἐμβαθύνσεων, τῶν γνώσεων καὶ τῆς πείρας σου.

Ἔπεσες ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων. Καὶ ἂν ἡ ζωή σου δὲν ὑπῆρξε τόσον μακρά, ὅσον ἔπρεπε, ὑπῆρξε ζωὴ ὁλοκληρωτικῆς προσφορᾶς εἰς μίαν ἁγίαν ἰδέαν, ὑπῆρξεν ὑψηλὸν παράδειγμα.

Ἐπάνω εἰς τὸ μάρμαρον τοῦ τάφου σου ἂς μὴ χαραχθῇ κανένα ὄνομα. Ἂς λαξευθῇ μὲ γράμματα χρυσᾶ μία μόνη λέξις: Ἐ ρ γ α σ ί α. Καὶ ὁ προσκυνητὴς θ' ἀντιλαμβάνεται ἀμέσως, ὅτι ἐκεῖ κοιμᾶται τὸν αἰώνιον ὕπνον ὁ *Χρῆστος Ἀγαλλόπουλος*».

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 18—Τεῦχος 14 (428)

Ἀθῆναι, 15 Ἰουλίου 1959

Η ΑΝΤΕΝΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΟΛΟΥ ΕΝ ΤΗ, ΑΠΟΣΒΕΣΤΙΚΗ, ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ,

Ὑπὸ τοῦ ΣΤΥΛ. ΔΙΑΜΑΝΤΑΚΟΥ, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν

Διὰ τῆς ἀποσβεστικῆς προθεσμίας τάσσεται χρονικὸν ὅριον εἰς τὸ δικαίωμα ἀνεξαρτήτως τῆς περὶ τὴν ἄσκησιν αὐτοῦ ἐπιμελείας ἢ ἀδρανείας τοῦ δικαιούχου. Τοῦτο προσιδιάζει πρὸς τὴν φύσιν τῆς προθεσμίας ταύτης, ἐν ᾗ προσδιορίζεται ἐκ τοῦ νόμου ἢ τῇ βουλήσει τῶν μερῶν χρονικὸν ὅριον ζωῆς καὶ ἀσκήσεως τῶν δικαιωμάτων, μετὰ τὴν πάροδον τοῦ ὁποίου ταῦτα ἀπόλλυνται ἄνευ ἐρεύνης τινὸς περὶ τῆς ἀδρανείας ἢ μὴ τοῦ δικαιούχου ἢ τῆς πρὸς ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος ἐνεργείας αὐτοῦ, καθόσον μόνη ἡ πάροδος τοῦ καθωρισμένου χρόνου ἐπάγεται τὴν ἄνευ ἄλλου τινὸς (ispo jure) ἀπόσβεσιν τοῦ δικαιώματος. Ἐκ τῆς διαφορᾶς τοῦ δι' ἕκαστον τῶν θεσμῶν (ἀποσβεστικῆς προθεσμίας καὶ παραγραφῆς) ἐπιδιωκομένου σκοποῦ ἕπεται, ὅτι, ἐνῷ ἐπὶ συμπληρωθείσης ἀποσβεστικῆς προθεσμίας ἡ ἀπώλεια τοῦ δικαιώματος ἐπέρχεται αὐτοδικαίως, ἅμα ὡς ἐπιστῇ τὸ τὴν λῆξιν αὐτῆς σημειοῦν χρονικὸν σημεῖον, τοῦ δικαιούχου κηρυσσομένου ἐκπτώτου ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου διὰ τῆς συντελεσθείσης ἀποσβέσεως αὐτοῦ, ἡ ἐπελθοῦσα παραγραφὴ διαφυλάσσει τὴν ἀξίωσιν παραμένουσαν καὶ μετὰ ταῦτα ἐν ζωῇ ὑπὸ μορφὴν ἀτελοῦς ἢ φυσικῆς ἐνοχῆς, καὶ περαιτέρω, ἐνῷ ἐκείνη, τασσομένη ἐκ τοῦ νόμου, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν αὐτεπαγγέλτως, ἐνόσῳ ἡ παρέλευσις αὐτῆς προκύπτει ἐκ τῶν εἰς τὸ Δικαστήριον ὑποβληθέντων στοιχείων (Α. Κ. 280), αὕτη προτείνεται κατ' ἔνστασιν τοῦ εἰς ταύτην νομιμοποιουμένου (Α. Κ. 277, 278). Ἐξ ἄλλου ἡ ἀπὸ συμπληρωθείσης νομίμου ἀποσβεστικῆς προθεσμίας παραίτησις, μὴ οὖσα ἱκανὴ νὰ ἀνασυστήσῃ τὸ ἐκ τοῦ νόμου αὐτοδικαίως ἐκπνεῦσαν ἤδη δικαίωμα, διὰ τὴν ἀναβίωσιν τοῦ ὁποίου ἀπαιτεῖται ἡ πλήρωσις τῶν πρὸς ἀνασύστασιν αὐτοῦ τεθειμένων ὅρων, εἶναι ἐστερημένη κύρους (Α. Κ. 280), κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἀπὸ τῆς συμπληρωθείσης παραγραφῆς παραίτησιν (Α. Κ. 276), διαφυλασσομένην ἰσχυράν, ὡς ἀποτελοῦσαν διάθεσιν ἀπαλλοτριωτοῦ δικαιώματος ἐκ μέρους τοῦ ὑπὲρ οὗ συνεπληρώθη ἡ παραγραφὴ καὶ μὴ ἀντιτιθεμένην εἰς τὸν δι' αὐτῆς ἐπιδιωκόμενον σκοπόν.

Διὰ τῆς ἐνιαίας καὶ γενικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 279 Ἀστ. Κώδικος ὁ νομοθέτης ἠθέλησε νὰ ρυθμίσῃ τὸ ζήτημα κατὰ πόσον αἱ περὶ ἀναστολῆς ἢ διακοπῆς τῆς παραγραφῆς διατάξεις ἐπιδέχονται ἀναλογικὴν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῆς ἀποσβεστικῆς προθεσμίας. Ἡ εὐρεῖα διατύπωσις τῆς διατάξεως δὲν καλύπτει κατ' ἀρχὴν καὶ τὰς περὶ διακοπῆς τῆς παραγραφῆς διατάξεις κατὰ τὸ σύνολον αὐτῶν, καθόσον ἡ τοιαύτη ἀναλογικὴ ἐπέκτασις θὰ ἦτο ἀπροσάρμοστος πρὸς τὴν ἔννοιαν καὶ τὴν φύσιν τῆς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας, καθιερούσης δικαίωμα θνησιγενές, ἅμα τῇ συστάσει του, καὶ ἐπαγομένης, διὰ μόνης τῆς παρελεύσεώς της, αὐτοδικαίαν ἀπόσβεσιν αὐτοῦ, πρὸς ἣν θὰ ἦτο ἀσυμβίβαστος, κατ' ἀρχήν, ἡ διὰ τῆς βουλήσεως καὶ ἐνεργείας τοῦ δικαιούχου διακοπὴ (Α. Κ. 261, 264), οὕτως ὥστε ἀπὸ τῆς διακοπῆς νὰ ἐπαναρχίζῃ ἡ προθεσμία αὕτη τρέχουσα καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς εἰς τὸ διηνεκές (1). Ἡ λύσις αὕτη προσαρμόζεται καὶ πρὸς τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ Εἰσηγητοῦ (2), καθ' ἣν ἀφέθη ἐλευθερία εἰς τὸν δικαστήν, ὅπως αὐτὸς καθορίσῃ, ὁδηγούμενος ἐκ τῶν πραγμάτων, τίνες ἐκ τῶν περὶ παραγραφῆς διατάξεων δύνανται νὰ ἐφαρμοσθοῦν ἐπὶ τῶν ἀποσβεστικῶν προθεσμιῶν ὡς

(1) Πρβλ. *Μπαλῆν*, Γενικαὶ Ἀρχαί, ἐκδ. 1955, § 164, σελ. 420.

(2) Βλέπε *Μαριδάκην*, Ἔκθεσις Γενικῶν Ἀρχῶν σελ. 264 - 265.

συμβιβάσιμοι πρὸς τὴν φύσιν αὐτῶν. Ἀλλ' ἡ ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴ ἀδιακρίτως ἁπάντων τῶν λόγων διακοπῆς, καθιστώντων τὴν ἔννοιαν τῆς ἀποσβεστικῆς προθεσμίας ταυτόσημον πρὸς τὴν τῆς παραγραφῆς, δὲν θὰ ἀπετέλει λογικὴν ἑρμηνείαν προσαρμόσιμον πρὸς τὴν ἔννοιαν καὶ τὴν φύσιν τῆς προθεσμίας, οὔσης πλέον, ὑπὸ τὴν τοιαύτην ἐκδοχήν, ἐννοίας περιττῆς ἢ μηδαμινῆς πρακτικῆς ἀξίας. Ἡ ἀντίθετος ἄποψις ([3]), ὑποστηριζουσα τὴν ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 261 Ἀστ. Κώδικος, δὲν ἐκράτησεν ἐν τῇ νομολογίᾳ, μὴ συγχωρηθείσης τῆς ἀναλόγου αὐτοῦ ἐφαρμογῆς ἐπὶ ἀποσβεστικῆς προθεσμίας ([4]), ἐνῷ φαίνεται κρατοῦσα ὡς πρὸς τὴν ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 269 Ἀστικοῦ Κώδικος ([5]), διακοπτομένης τῆς προθεσμίας διὰ τῆς ὑποβολῆς τῆς διαφορᾶς ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου Διοικητικοῦ Δικαστηρίου, περαιτέρω δὲ καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 263 Ἀστικοῦ Κώδικος ([6]) εἰς ἣν περίπτωσιν ἡ ἀγωγὴ ἀπερρίφθη ὡς ἀόριστος (Πολ. Δικ. 533 § 3), ὅτε ἡ προθεσμία λογίζεται διακοπεῖσα ἀπὸ τῆς πρώτης ἀγωγῆς, ἐφ' ὅσον ὁ ἐνάγων ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀπορρίψεώς της ἐπανήγειρε νέαν τοιαύτην.

Καθ' ἃ ἀνωτέρω διελήφθη, ἡ συμπλήρωσις τῆς ἀποσβεστικῆς προθεσμίας ἐρευνᾶται ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου, ἐφ' ὅσον ἡ παρέλευσις αὐτῆς προκύπτει ἐκ τῶν ὑποβληθέντων αὐτῷ στοιχείων. Ἐνδέχεται ὅμως ὁ ἐνάγων νὰ ἰσχυρισθῇ, ὅτι ἐντὸς τοῦ τελευταίου ἑξαμήνου τῆς προθεσμίας ἀπετράπη τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος διὰ δόλου τοῦ ὑποχρέου (Α.Κ. 255 ἐδάφ. δ'), ὅτε ἡ προθεσμία ἀναστέλλεται, ἐφ' ὅσον χρόνον διαρκεῖ τὸ ἀναστάλτικὸν τοῦτο γεγονὸς (Α.Κ. 257 § 1, τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἰδίου ἄρθρου μὴ ἐφαρμοζομένης ἀναλόγως, ὡς ἀντικειμένης εἰς τὴν φύσιν τῆς ἀποσβεστικῆς προθεσμίας) ([7]). Οὔτε ὁ Γερμανικὸς Ἀστικὸς Κῶδιξ, οὔτε ἄλλη τις νομοθεσία περιέχει παρομοίαν διάταξιν πρὸς τὴν τοῦ ἄρθρου 255 τοῦ ἡμετέρου Ἀστικοῦ Κώδικος. Συνεπείᾳ τούτου ἠχθησαν εἰς τὴν λύσιν τῆς ἀντενστάσεως (ἐπὶ παραγραφῆς) τοῦ γενικοῦ δόλου ([8]). Οὕτω, κατὰ τὴν κρατήσασαν ἀταθερὰν νομολογίαν τοῦ Γερμανικοῦ Ἀκυρωτικοῦ (RGE 115, 137), ἀκολουθουμένην καὶ ἐν Ἑλβετίᾳ ([9]), ἐὰν ὁ ὀφειλέτης ἀπέτρεψε διὰ τῆς διαγωγῆς του τὸν δανειστὴν ἀπὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς, παραλύει ἡ ἔνστασις τῆς παραγραφῆς, ἔστω καὶ ἐὰν ἡ ἐνέργεια αὕτη τοῦ ὀφειλέτου δὲν κατηυθύνετο ἐπὶ τὸν σκοπὸν τοῦτον, τῆς λύσεως ταύτης συναγομένης ἐκ τῶν γενικῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως. Ἀλλ' ἐν τῷ ἡμετέρῳ Ἀστικῷ Κώδικι ἐκρίθη ὡς ὀρθότερον, ἵνα ἡ περίπτωσις αὕτη διαρρυθμισθῇ ὡς λόγος ἀναστολῆς τῆς παραγραφῆς πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ ἀτόπου, ὅτι θὰ ἠδύνατό τις νὰ ἐγείρῃ ἀγωγὴν πολὺν χρόνον μετὰ τὴν ἐπέλευσιν τῆς παραγραφῆς, ἰσχυριζόμενος ὅτι αὕτη ἐπῆλθε διὰ δολίας ἐνεργείας τοῦ ὀφειλέτου ([10]), τοῦθ' ὅπερ θὰ ἦτο ἀσυμβίβαστον πρὸς τὴν βάσιν τοῦ θεσμοῦ τῆς παραγραφῆς, ἀποσκοποῦντος εἰς τὴν ἐκ τοῦ συμφέροντος τῆς ἐννόμου τάξεως ἐπιβαλλομένην ἐκκαθάρισιν τῶν εἰς τὸ παρελθὸν ἀναγομένων σχέσεων, περιελθουσῶν, διὰ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου, εἰς ἀβεβαιότητα ἐξασθενούσαν τὰ μέσα ἀποδείξεως καὶ καθιστῶσαν προβληματικὴν καὶ ἐπισφαλῆ τὴν ἀπονομὴν τοῦ δικαίου. Ἐκ τοῦ λόγου τούτου καθιερώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 255 Ἀστικοῦ Κώδικος ἡ ἀναστολὴ τῆς παραγραφῆς οὐχὶ καθ' ὅλον τὸν χρόνον, καθ' ὃν ὁ δανειστὴς ἀπετράπη ἐκ τῆς ἐνασκήσεως τῆς ἀξιώσεώς του συνεπείᾳ δολίας ἐνεργείας τοῦ ὀφειλέτου, ἀλλὰ μόνον ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον ἡ δολία αὕτη ἐνέργεια συνέπεσε κατὰ τοὺς τελευταίους ἓξ μῆνας τῆς παραγραφῆς, καθόσον ὑπὸ τοὺς ὅρους τούτους ἐκρίθη, ὅτι παρέχεται ἐπαρκὲς διάστημα εἰς τὸν δανειστήν, ὅπως ματαιώσῃ τὴν δολίαν ἐνέργειαν τοῦ ὀφειλέτου του. Μετὰ τὴν εἰδικὴν ταύτην ρύθμισιν τοῦ θέματος εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 255 ἐδάφ. δ' Ἀστικοῦ Κώδικος ἀποτελεῖ ἔκφρασιν, ὑπὸ στενωτέραν μορφήν, τῆς γενικῆς

(3) Βλέπε *Γιαννόπουλον*, ὑπ' ἄρθρον 279 § 2.

(4) Α.Π. 137/1950, 450/1950, 228/1958.

(5) Α.Π. 638/1950.

(6) Α.Π. 80/1955.

(7) Βλέπε *Βάλληνδαν*, ὑπ' ἄρθρον 279 No 2, γ).

(8) Πρβλ. *Planck*, Kommentar zum B.G.B. § 222, 5, *Enneccerus*, Lehrbuch des Bürgerlichen Rechts § 218, II, 3, *Dernburg*, Das Bürgerliche Recht § 180, σελ. 24.

(9) *v. Tuhr*, Schweizerisches Obligationenrecht § 81 σελ. 620, *Egger*, Art. 2, 30.

(10) Πρβλ. *Μαριδάκην*, Εἰσηγητικὴ Ἔκθεσις Γενικῶν Ἀρχῶν, σελ. 255.

ἀρχῆς τοῦ δικαίου (Α.Κ. 288), καθ' ἣν δὲν εἶναι ἀνεκτὸς δόλος εἰς τὰς συναλλακτικὰς σχέσεις (11), πλὴν ὅμως ἐπὶ παρακωλύσεως ἐκ δόλου τοῦ ὀφειλέτου προελθούσης ἡ ἀποσβεστικὴ προθεσμία ἀναστέλλεται μόνον ἐὰν τὸ ἐκ τοῦ δόλου τοῦ ὑποχρέου ἐμπόδιον τοῦ δικαιούχου συμπέσῃ ἐντὸς τοῦ τελευταίου ἑξαμήνου τοῦ χρόνου τῆς προθεσμίας, διότι ἄλλως, ἐὰν αἱ δόλιαι ἐνέργειαι τοῦ ὑποχρέου ἐγένοντο πρὸ τοῦ ἑξαμήνου τούτου, ἡ διαδρομὴ τοῦ χρόνου τῆς προθεσμίας δὲν θίγεται ἐξ αὐτοῦ καὶ συμπληροῦται αὕτη μεσοχρόνως καὶ κατὰ τὸ μέχρις ἐνάρξεως τοῦ ἑξαμήνου διάστημα, τῆς συμπληρώσεώς της ταύτης μὴ δυναμένης νὰ ματαιωθῇ ἐπιγενομένως διὰ τῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος προβολῆς τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ γενικοῦ δόλου (Α.Κ. 288, 281), ἐρειδομένου εἰς τὰς γενικὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, καθόσον οὗτος ἀποκλείεται ἐκ τῆς πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ μνησθέντος ἀτόπου γενομένης εἰδικῆς ἐν προκειμένῳ ρυθμίσεως τοῦ θέματος. Καὶ περὶ μὲν τῆς εἰδικῆς ρυθμίσεως διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ παρακώλυσις ἐπῆλθεν ἐκ τοῦ δόλου τοῦ ὀφειλέτου, ὑφίσταται συμφωνία ἐν τῇ ἐπιστήμῃ, ὅτι τὸ ἐμπόδιον δέον νὰ συμπέσῃ ἐντὸς τοῦ τελευταίου ἑξαμήνου τοῦ χρόνου τῆς προθεσμίας ἢ τῆς παραγραφῆς (12), τῶν πρὸ τοῦ ἑξαμήνου τούτου δολίων ἐνεργειῶν τοῦ ὑποχρέου μὴ θιγουσῶν τὴν διαδρομὴν τῆς προθεσμίας, οὐδ' ὑπὸ τὴν μορφὴν τοῦ ἐκ τοῦ γενικοῦ δόλου ἰσχυρισμοῦ, ἀφοῦ διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν θὰ ἀπεφεύγετο προδήλως τὸ ρηθὲν ἀσυμβίβαστον πρὸς τὴν βάσιν τοῦ θεσμοῦ τῆς παραγραφῆς (καὶ συνεπῶς καὶ τῆς προθεσμίας) ἄτοπον. Εἰς ἣν ὅμως περίπτωσιν ἡ παρακώλυσις δὲν προῆλθεν ἐκ τοῦ δόλου, ἀλλὰ δι' οἱασδήποτε ἀμελείας τοῦ ὑποχρέου, γεννᾶται ζήτημα, ἐὰν δικαιολογῆται ἡ προβολὴ τῆς ἀντενστάσεως τοῦ δόλου, μὴ ἀποκλειομένη πλέον ἐκ τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῆς εὐθύτητος. Ἡ ἀποφατικὴ γνώμη ἔχει ὑπὲρ ἑαυτῆς τὴν Αἰτιολογικὴν Ἔκθεσιν τοῦ Εἰσηγητοῦ (13), περιορίζουσαν τὴν προστασίαν τοῦ ἄρθρου 255 § 2 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος μόνον εἰς τὴν ἕνεκα τοῦ δόλου τοῦ ὑποχρέου καθιερωθεῖσαν ἀναστολήν, οὐχὶ δὲ εἰς τὴν ὀλιγωρίαν καὶ ἐπιπολαιότητα τοῦ δικαιούχου, καθόσον ἡ τελευταία αὕτη προστασία θὰ ἦτο ἀντίθετος πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς παραγραφῆς. Συνέπεια τούτου εἶναι, ὅτι οἱαδήποτε συμπεριφορὰ (δολία ἢ ἀμελὴς) τοῦ ὑποχρέου πρὸ καὶ μέχρι τοῦ χρονικοῦ σημείου ἐνάρξεως τοῦ τελευταίου ἑξαμήνου ἐμποιηθεῖσα, δὲν ἐπηρεάζει τὸ παράπαν τὴν διαδρομὴν πρὸς συμπλήρωσιν ἢ ἐνέργειαν τοῦ χρόνου τῆς παραγραφῆς ἢ τῆς προθεσμίας.

Ἡ καταφατικὴ γνώμη, συγχωροῦσα τὴν προβολὴν τῆς ἀντενστάσεως τοῦ γενικοῦ δόλου κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῆς εὐθύτητος (14) ἐπὶ μόνης τῆς μὴ ἐκ δόλου τοῦ ὑποχρέου ἐπελθούσης παρακωλύσεως, δὲν δεσμεύεται ἐκ τοῦ ρηθέντος χρονικοῦ περιορισμοῦ, τοῦ σχετικοῦ ἐμποδίου τοῦ δικαιούχου μὴ ἀπαιτουμένου ὅπως συμπέσῃ ἐντὸς τοῦ τελευταίου ἑξαμήνου τοῦ χρόνου τῆς παραγραφῆς ἢ τῆς προθεσμίας. Ἡ παρακωλύουσα τὸν δικαιοῦχον ὡς ἄνω μὴ ἐκ δόλου πηγάζουσα συμπεριφορὰ τοῦ ὀφειλέτου δύναται, κατὰ τὴν ἄποψιν ταύτην, νὰ ἐπέλθῃ ὁποτεδήποτε μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ χρόνου τῆς παραγραφῆς ἢ τῆς προθεσμίας, ἀρκεῖ νὰ τείνῃ αὕτη εἰς ἀποτροπὴν τῆς ἀσκήσεως τῆς ἀξιώσεως ἢ τοῦ δικαιώματος, ὅτε διὰ τῆς ἐπακολουθούσης ἀναστολῆς διακωλύεται ἡ συμπλήρωσις τοῦ χρόνου τῆς παραγραφῆς ἢ ἡ λῆξις τῆς προθεσμίας. Ἀλλ' ἐφ' ὅσον ὁ νομοθέτης, ἀποστέργων τὴν μὴ ἀπαιτουμένην ἀπαραιτήτως δολίαν ἐνέργειαν τοῦ ὀφειλέτου ἄποψιν τοῦ Γερμανικοῦ Ἀκυρωτικοῦ, καθιέρωσε διὰ τοῦ ἄρθρου 255 § 2 Ἀστικοῦ Κώδικος τὴν ἀντίθετον ἄποψιν, σκο-

(11) Α.Π. 582/1957, R.G.E. 148, 298.

(12) Βλέπε *Μπαλῆν*, ἔνθ' ἀνωτ. § 152, Β', σελ. 400, § 138, σελ. 369, *Γιαννόπουλον* § 255, No 2, σελ. 398 ἑπ.

(13) Βλ. *Μαριδάκην*, Εἰσηγ. Ἔκθεσις Γενικῶν Ἀρχῶν, σελ. 255.

(14) *Μπαλῆς*, ἔνθ' ἀνωτ. § 138.

πήσας νὰ ρυθμίσῃ εἰδικῶς, ὡς μόνον λόγον ἀναστολῆς, τὸν κατὰ τὸ τελευταῖον ἑξάμηνον ἐμποιηθέντα εἰς βάρος τοῦ δικαιούχου δόλον παρὰ τοῦ ὑποχρέου, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν ὡς μὴ προστατευτέαν κριθεῖσαν ὀλιγωρίαν ἢ ἐπιπολαιότητα αὐτοῦ (δανειστοῦ), δυσχερὴς θὰ ἦτο ἡ κατὰ τὰ ἄρθρα 288, 281 Ἀστ. Κώδικος ἐπιδίωξις τῆς ἀναστολῆς, καθόσον διὰ τοῦ τρόπου τούτου θὰ καθίστατο ἀνεφάρμοστος ἡ ἐπὶ μόνης τῆς δολίας ἐνεργείας περιορίσασα τὴν ἀναστολὴν εἰδικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 255 § 2 Ἀστ. Κώδικος, τοῦ ἄρθρου 288 Ἀστ. Κώδικος μὴ παρέχοντος εἰς τὸν δικαστὴν τὴν ἐξουσίαν νὰ μὴ ἐφαρμόσῃ τὸν νόμον διὰ λόγους καλῆς πίστεως (15), ἀλλ' ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ἐπιδιώκοντος ὅπως ἡ τοῦ ἀφηρημένου κανόνος ἐφαρμογὴ γίνεται πάντοτε μὲ ὁδηγὸν τὴν καλὴν πίστιν.

Ἑτέρωθεν ἡ ἀποσβεστικὴ προθεσμία συνδέεται ἀναποσπάστως μὲ τὸ δυνατὸν τῆς ἐνασκήσεως τοῦ δικαιώματος ἐντὸς τοῦ χρόνου ταύτης, τοῦ ἐκ λόγων μὴ ἐγκειμένων εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἀδυνατοῦντος νὰ ἀσκήσῃ ἐμπροθέσμως τὸ δικαίωμα δικαιούχου μὴ κηρυσσομένου ἐκπτώτου, ἀφοῦ, ἐλλειπούσης τῆς προϋποθέσεως, ὑφ' ἣν ἔδει νὰ διαρρεύσῃ ἡ προθεσμία, δὲν δικαιολογεῖται ἡ ἀπώλεια τοῦ δικαιώματος (16).

Ἀπὸ τῆς ἀντιλήψεως ταύτης ὁρμώμενα τὰ ἄρθρα 279, 280 Ἀστικοῦ Κώδικος ἐπιτρέπουσι τὴν ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 255 § 1 Ἀστικοῦ Κώδικος, καθιεροῦντος λόγον ἀναστολῆς ἕνεκα κωλύματος προελθόντος ἐντὸς τοῦ τελευταίου ἑξαμήνου τοῦ χρόνου τῆς παραγραφῆς, συνεπείᾳ δικαιοστασίου (ἀνέφικτον τῆς λειτουργίας τῶν δικαστηρίων ἐκ πραγματικῶν λόγων, π.χ. ἐναερίων ἐπιδρομῶν, ἀποβάσης οὕτω ἀδυνάτου τῆς καταθέσεως ἀγωγῆς) ἢ ἀνωτέρας βίας ἐν τῇ ὑποκειμενικῇ ἐννοίᾳ (γεγονότος τυχηροῦ ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ἀπροβλέπτου, ὅπερ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀποτραπῇ ἀκόμη καὶ διὰ μέτρων ἄκρας ἐπιμελείας καὶ συνέσεως), καθὼς καὶ τοῦ ἄρθρου 263 Ἀστικοῦ Κώδικος, προνοοῦντος περὶ τῆς τελεσιδίκου ἀπορρίψεως τῆς ἀγωγῆς διὰ λόγους μὴ οὐσιαστικούς, καθόσον αἱ διατάξεις αὗται ἐκρίθησαν, κατὰ τὰ εἰρημένα, ὡς συμβιβάσιμοι πρὸς τὴν φύσιν τῆς ἀποσβεστικῆς προθεσμίας.

Ἐν συμπεράσματι, εἰ μὲν ἡ πρὸς ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς παρακώλυσις τοῦ δικαιούχου προῆλθεν ἐκ δόλου τοῦ ὑποχρέου, προκαλέσαντος ἐμπόδιον συμπίπτον ἐντὸς τοῦ τελευταίου ἑξαμήνου τοῦ χρόνου τῆς ἀποσβεστικῆς προθεσμίας, ἡ εἰδικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 255 § 2 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀποκλείει τὴν προβολὴν ἰσχυρισμοῦ ἐκ τοῦ γενικοῦ δόλου (Α.Κ. 288, 281), τῶν πρὸ καὶ μέχρι τοῦ χρονικοῦ σημείου ἐνάρξεως τοῦ ἑξαμήνου τούτου συντελεσθεισῶν δολίων ἐνεργειῶν τοῦ ὑποχρέου μὴ διακωλυουσῶν τὴν ἐν τῷ μεσοχρόνῳ διαστήματι συμπλήρωσιν τῆς προθεσμίας, εἰ δὲ ἡ παρακώλυσις αὕτη δὲν προῆλθεν ἐκ δόλου τοῦ ὑποχρέου, ἀλλ' ἐξ οἱασδήποτε ἀμελείας αὐτοῦ, ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς χρονικόν τινα περιορισμὸν ἐκ τοῦ γενικοῦ δόλου ἰσχυρισμός, θάλπων τὴν ἀναστολήν, θὰ ἐπροστάτευεν ἁπλῶς τὴν ὀλιγωρίαν καὶ τὴν ἐπιπολαιότητα τοῦ δικαιούχου, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς παραγραφῆς καὶ πολλῷ μᾶλλον τῆς ἀποσβεστικῆς προθεσμίας, ἐγκείμενον εἰς τὸν προσδιορισμὸν χρονικοῦ ὁρίου διαρκείας τοῦ δικαιώματος, ἀνεξαρτήτως τῆς περὶ τὴν ἄσκησιν αὐτοῦ ἐπιμελείας ἢ ἀδρανείας τοῦ δικαιούχου, δοθέντος ὅτι ἀμφότεραι ἔχουσι τὸ κοινόν, ὅτι τόσον ἡ προθεσμία, ὅσον καὶ ἡ παραγραφή, δι' ἑκατέρας ὁδοῦ ἄγουσιν εἰς τὸν αὐτὸν σκοπόν, τουτέστι τῆς ἐκκαθαρίσεως τοῦ παρελθόντος καὶ τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς ὑφισταμένης πραγματικῆς καταστάσεως (17). Ἀλλ' ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει δὲν θὰ ἀπετρέπετο τὸ ἄτοπον νὰ ἐγείρῃ τις ἀγωγὴν πολὺν χρόνον μετὰ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας, ἐπὶ τῷ ἰσχυρισμῷ ὅτι αὕτη ἐπῆλθεν ἐξ ἀμελείας τοῦ ὑποχρέου, κατὰ παράβασιν τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως

(15) Πρβλ. *Leonhard*: Allgemeines Schuldrecht des B.G.B. τόμος I, 1929, § 27.

(16) Βλέπε *Μαριδάκην*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 264 ἑπ.

(17) *Γιαννόπουλος*, ὑπ' ἄρθρον 279, II, σελ. 467.

καὶ τῆς εὐθύτητος συντελεσθεῖσαν καθ' ὅλον τὸν χρόνον διαρκείας τῆς παρακωλυτικῆς πρὸς ἄσκησιν τῆς ἀξιώσεως συμπεριφορᾶς τοῦ ὀφειλέτου καὶ πέραν τοῦ κριθέντος ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς ἐπαρκοῦς διαστήματος (ἑξαμήνου), ὅπως ὁ δανειστὴς ματαιώσῃ τὴν τοιαύτην ἐνέργειαν τοῦ ὀφειλέτου του, καὶ δὴ μόνον τὴν ἐκ δόλου προελθοῦσαν, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν ἐξ ἀμελείας του τοιαύτην, τοῦτο δὲ παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι μόνη ἡ πάροδος ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ἐπάγεται ἀπονέκρωσιν τοῦ δικαιώματος, ὄντος περιωρισμένης χρονικῆς διαρκείας καὶ μὴ ἐρευνωμένου κατ' ἀρχήν, ἐὰν ἐκεῖνος, ὅστις ὤφειλε νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν πρᾶξιν ἐντὸς αὐτῆς, εἶναι ἢ δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐπιχειρήσῃ ταύτην ἢ ἐὰν παρελείφθη ὑπ' αὐτοῦ τι. Ἡ κατ' ἀκολουθίαν τοιούτου ἰσχυρισμοῦ, χρονικῶς ἀπεριορίστου, ἀναγνωριζομένη ἐνδεχομένως ἀναστολή θὰ ἐσήμαινε κατάδηλον ἐκμηδένισιν τῆς ὅλης οὐσίας τῆς ἀποσβεστικῆς προθεσμίας, ἥτις θὰ ἐσυνέχιζε τρέχουσα εἰς τὸ διηνεκές, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἔννοιαν καὶ τὴν φύσιν αὐτῆς, κατ' ἐπιταγὴν τοῦ νόμου ἐγκλείουσαν ἐξ ὑπαρχῆς, ἅμα τῇ συστάσει του, θνησιγενὲς δικαίωμα.

Ἡ ἀναστολὴ τῆς παραγραφῆς δὲν ἐρευνᾶται αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, ἀλλὰ μόνον κατὰ πρότασιν τοῦ δανειστοῦ καὶ ἀποτελεῖ ἀντένστασιν εἰς τὴν ἔνστασιν τῆς παραγραφῆς τοῦ ὀφειλέτου. Ὀφείλει δὲ ὁ ἐπικαλούμενος τὴν ἀναστολὴν δανειστὴς νὰ ἀποδείξῃ γεγονός τι (π.χ. ὅτι ἀπετράπη τῆς ἀσκήσεως τῆς ἀξιώσεως διὰ παρελκυστικῶν συζητήσεων περὶ τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ τοῦ χρέους ἢ ὅτι προὐκλήθησαν παρελκυστικῶς διαπραγματεύσεις πρὸς συμβιβαστικὴν λύσιν τῆς διαφορᾶς, αἵτινες ἐματαιώθησαν) ἐκ τῶν τοῦ ἄρθρου 255 § 2 Ἀστικοῦ Κώδικος, θεμελιοῦν λόγον ἀναστολῆς καὶ ἐπελθὸν κατὰ τὸ τελευταῖον ἑξάμηνον τοῦ χρόνου τῆς παραγραφῆς, ὡς καὶ τὴν διάρκειαν τοῦ γεγονότος τούτου (18). Ἡ παρέλευσις ὅμως τῆς ἀποσβεστικῆς προθεσμίας, προκύπτουσα ἐκ τοῦ πρὸ αὐτοῦ τεθειμένου διαδικαστικοῦ ὑλικοῦ, ἐρευνᾶται ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου (Α.Κ. 280), ὅτε τοῦτο, κηρύσσον ἀπεσβεσμένον τὸ δικαίωμα, ἀπορρίπτει τὴν ἐπ' αὐτοῦ στηριζομένην ἀγωγὴν καὶ ἄνευ αἰτήσεώς τινος τοῦ ἐναγομένου (π.χ. ἐρήμην αὐτοῦ). Ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, τὸ γεγονὸς ὅτι ἐτηρήθη ἡ ἀποσβεστικὴ προθεσμία ἀνήκει εἰς τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, εἰς ἣν δέον νὰ ἐμφαίνωνται αἱ σχετικαὶ χρονολογίαι, τῆς τηρήσεως τῆς προθεσμίας ταύτης ἀποτελούσης στοιχεῖον τοῦ ἀσκουμένου δικαιώματος. Ἄλλως, ἐν ἐλλείψει τῶν χρονολογιῶν τούτων, θεωρεῖται ὅτι διελήφθησαν ἐν τῷ δικογραφήματι στοιχεῖα ἥσσονα τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένων πρὸς θεμελίωσιν τοῦ δικαιώματος (19) καὶ ἡ ἀγωγὴ εἶναι ἀπορριπτέα. Ὁ ἐναγόμενος, ἐπικαλούμενος τὴν πάροδον τῆς προθεσμίας, ὀφείλει νὰ ἀποδείξῃ τὰς προϋποθέσεις τῆς ἐνάρξεως αὐτῆς. Ἡ ἀναστολὴ ὅμως ἢ ἡ διακοπὴ αὐτῆς εἶναι ἀποδεικτέα ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος, ἐφ' ὅσον δ' οὗτος ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐπικαλεῖται χρονικῶς συμπληρωθεῖσαν προθεσμίαν, ἡ λόγῳ ἀναστολῆς ἢ διακοπῆς ἀποτροπὴ τῆς παρελεύσεως (λήξεως) αὐτῆς ἀποτελεῖ ὡσαύτως στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς ἀποδεικτέον ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος. Συνεπῶς περὶ ἀντενστάσεως δύναται νὰ γίνῃ λόγος μόνον εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ ἐνάγων θεμελιοῖ τὴν ἀγωγήν του ἐπὶ μὴ συμπληρωθείσης εἰσέτι προθεσμίας καὶ ὁ ἐναγόμενος ἐπικαλεῖται τὴν πάροδον αὐτῆς, ἀντιτάσσων οὕτω ἀντίπαλον δικαίωμα δι' ἐνστάσεως, ὅτε ἡ πρὸς παράλυσιν αὐτῆς προβαλλομένη ἀναστολὴ ἢ διακοπὴ τῆς προθεσμίας λειτουργεῖ ὡς ἀντένστασις. Οὐδεὶς λόγος ὅμως περὶ ἀντενστάσεως δύναται νὰ γίνῃ, ἐὰν ὁ ἐνάγων ἐπικαλῆται χρονικῶς συμπληρωθεῖσαν, ἀλλ' ἀνασταλεῖσαν ἢ διακοπεῖσαν προθεσμίαν, καθόσον ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ ἀναστολὴ ἢ διακοπὴ ἀποτελεῖ στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς ἀποδεικτέον παρ' αὐτοῦ.

Ἀθῆναι, Ἰούλιος 1959

(18) Βλέπε *Γιαννόπουλον* § 257, No 3, σελ 404, θάλληνδαν, ὑπ' ἄρθρ. 255.

(19) Α.Π. 235/1956, 214/1956.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Ή ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ

Έξουσία τῶν κατά Ν. 3239/1955 Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων

Δυνατή δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου ἑρμηνεία ἰσχύοντος δυνάμει τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὅρου περιληφθέντος εἰς αὐτήν.—Ἀδύνατος ὑπ' αὐτοῦ ἑρμηνεία ὅρου εὐθέως ἐκ τοῦ Νόμου ἰσχύοντος, τῆς ἑρμηνείας αὐτοῦ ἀνηκούσης εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν τακτικῶν δικαστηρίων.— Ἔκτασις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθ' ὑποκείμενα.— Συλλογική σύμβασις ἐργασίας οἰκοδόμων.

Τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἐνδιαφέρουσα ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς :

Μεταξὺ τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος, τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Διπλωματούχων Μηχανικῶν Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων καὶ τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Συνδέσμου Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων, ἀφ' ἑνός, καὶ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδόμων ἀφ' ἑτέρου, συνήφθη καὶ ὑπεγράφη, παρουσίᾳ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὀργάνου, ἡ ἀπὸ 27.6.1957 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, δι' ἧς ρυθμίζονται τὰ ἡμερομίσθια καὶ λοιποὶ ὅροι ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομικῶν ἔργων.

Ἡ ἐν λόγῳ συλλογικὴ σύμβασις, τροποποιηθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27248/1957 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας καὶ δημοσιευθεῖσα εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ.218 τεῦχος Β' τῆς 1.8.1957 φύλλον Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (ΕΕΔ 16, 1016), διαλαμβάνει διάταξιν (ἄρθρον 4), καθ' ἣν αὐτὴ «... ἐφαρμόζεται ἐπὶ παντὸς ἐν γένει ἐργοδότου ἀπασχολοῦντος μὲ σχέσιν ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργατοτεχνίτας ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ διαλαμβανομένων εἰδικοτήτων».

Περὶ τὴν ἔκτασιν τῆς ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως ταύτης ἠγέρθη παρὰ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, οὐδόλως μετασχόντος κατὰ τὴν συναψιν καὶ ὑπογραφὴν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, διένεξις, ἥτις παρεπέμφθη συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἐδαφ. β' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς αὐτὴ ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3755/1957, εἰς τὸ Πρωτοβάθμιον Διαιτητικὸν Δικαστήριον, ὅπερ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15/1957 ἀποφάσεως αὐτοῦ ἐδέχθη, ὅτι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς διαληφθείσης διατάξεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως εἶναι, ὅτι ἡ σύμβασις αὕτη ἐφαρμόζεται ἐπὶ παντὸς ἐν γένει, ἤτοι καὶ ἐπὶ μὴ ἐργολήπτου δημοσίων ἔργων, ἐργοδότου, ἀπασχολοῦντος ἐν σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργατοτεχνίτας ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ διαλαμβανομένων εἰδικοτήτων.

Κατὰ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως ἠσκήθη ἔφεσις ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων ἐνώπιον τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, ὅπερ μεταρρυθμίσαν τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοβαθμίου ἐδέχθη, ὅτι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς ἐπιμάχου διατάξεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως εἶναι, ὅτι αὕτη ἐφαρμόζεται ἐπὶ παντὸς ἐργολήπτου καὶ ἐργολάβου, καλυπτομένου ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ τῶν συμβληθεισῶν ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων, ἀπασχολοῦντος μὲ σχέσιν ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργατοτεχνίτας ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ διαλαμβανομένων εἰδικοτήτων.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου (ὑπ' ἀριθ. 1/1958) ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16928/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 78, Β' τῆς 19.3.1958 Φ.Ε.Κ. (ΕΕΔ 17, 388). Τῆς τελευταίας ταύτης ὑπουργικῆς πράξεως ἐζητήθη ἡ ἀκύρωσις.

Κατὰ τῆς αἰτήσεως παρενέβησαν 1) Ὁ Σύνδεσμος Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ 2) ἡ ἐν Ἀθήναις Α.Ε. ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἑλληνικὰ Ὑφαντήρια».

***

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι ἡ δοθεῖσα ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐπὶ τοῦ προκύψαντος ζητήματος λύσις εἶναι νομικῶς ἄψογος.

Τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας συσταθέντα Διοικητικὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια εἶναι συλλογικὰ ὄργανα διοικήσεως (βλέπε Α.Π. 308/1956, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 15, 670, ἐφ' ἧς σύμφωνα σχόλια *Κ. Ι. Δημάκη* ΕΕΔ 15, 672, Α.Π. 538/1956, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 16, 29).

Ὡς τοιαῦτα δὲν ἔχουν τὴν ἐξουσίαν νὰ ἐπιλαμβάνωνται τῆς ἑρμηνείας ὅρων τοῦ νόμου, ὡς ἐν προκειμένῳ ἐπεχείρησεν ἡ ἐν λόγῳ διαιτητικὴ ἀπόφασις (βλέπε αὐτὴν ἐν ΕΕΔ 17, 388), δεχθεῖσα ὅτι ἡ ἐν λόγῳ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, καίτοι ὑπογραφεῖσα ἐνώπιον τοῦ ἐξουσιοδοτημένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὀργάνου, κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955, περιορίζεται ἐφαρμοζομένη μόνον ἐπὶ τοῦ καθορ

σθέντος ἐν τῷ διατακτικῷ αὐτῆς κύκλου ἐργοδοτῶν, ὥστε κηρυσσομένη ἐκτελεστὴ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας ἡ τοιαύτη διαιτητικὴ ἀπόφασις νὰ δεσμεύῃ καὶ τὰ τακτικὰ δικαστήρια, ὡς συμβαίνει ἐπὶ ἑρμηνείας ὑφισταμένου ὅρου συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως (βλέπε τὰς ἀνωτέρω ἀρεοπαγιτικὰς ἀποφάσεις).

Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τῆς ἐν λόγῳ διαιτητικῆς ἀποφάσεως διεῖδε τοῦτο ἡ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 2179/1958 (Πρωτοδίκης *Π. Λογοθέτης*, ΕΕΔ 17, 531), ἡ ὁποία, παρὰ τὴν ἑρμηνευτικὴν αὐτὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἔλυσε τὸ προκῦψαν ζήτημα περὶ τῶν δεσμευομένων ὑπὸ τῆς ἑρμηνευθείσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσώπων κατὰ τὰ κατ' αὐτὴν προκύπτοντα ἐκ τοῦ νόμου 3239/1955, ἐνῷ νεώτεραι ἀποφάσεις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ἐβασίσθησαν ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἑρμηνευτικὴν αὐτὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν (βλέπε ΕΕΔ 17, 806, 1175· σημειοῦται ἡ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 18064/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Ποταμιάνος*, ΕΕΔ 18, 478, ἡ ὁποία, παραλλήλως πρὸς τὴν ἑρμηνευτικὴν ἀπόφασιν, ἐσκέφθη καὶ περὶ τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 ὡς πρὸς τὸν κύκλον τῶν δεσμευομένων προσώπων).

Ἐξηφανίσθη οὕτω ἐκ τῆς νομικῆς ζωῆς, ἀκυρωθείσης ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ἑρμηνευτικῆς αὐτῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, καὶ καλοῦνται ἤδη τὰ τακτικὰ δικαστήρια νὰ δώσουν τὴν ἁρμόζουσαν κατὰ τὸν νόμον λύσιν.

Ὑπομιμνήσκεται πάντως εἰς τὸ θέμα ἡ Α.Π. 698/1958 (εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 1235), ἡ ὁποία, προκειμένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καταρτισθείσης καὶ ὑπογραφείσης παρουσίᾳ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, κατὰ τὸ προϊσχῦον ἄρθρον 5 τοῦ ἀ.ν. 1367/1938 (ὅμοιον καὶ τὸ ἄρθρ. 5 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955), ἐδέχθη ὑπ' αὐτῆς δέσμευσιν καὶ τοῦ Δημοσίου ὡς ἐργοδότου (βλέπε καὶ Γνωμ. Νομ. Συμβουλίου τοῦ Κράτους 95/1959, εἰσηγητὴς *Β. Κουτσούρης*, ΕΕΔ 18, 280).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1243/1959, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Μελισσηνὸς*

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Χ. Παναγιωτόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Τσάτσος, Α. Τομαρᾶς, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται παραδεκτῶς καὶ ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 16928/3321 τῆς 27ης Φεβρουαρίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ ἡ ὑπ' ἀριθ. 1/1958 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἥτις, μεταρρυθμίσασα τὴν ὑπ' ἀριθ. 15/1957 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἡρμήνευσε τὸν ὅρον τοῦ ἄρθρου 4 § 1 τῆς ἀπὸ 27 Ἰουνίου 1957 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῆς τροποποιηθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27248/1957 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας.

Παραδεκτῶς καὶ νομοτύπως παρεμβαίνουσι κατὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, δι' ἰδίου ἕκαστος δικογράφου, ὁ Σύνδεσμος Ἑλλήνων Βιομηχάνων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἡ ἐν Ἀθήναις Α.Ε. «Ἑλληνικὰ Ὑφαντήρια» ἀφ' ἑτέρου, ὡς ἔχοντες ἀμφότεροι ἔννομον συμφέρον, ὅπως διατηρηθῇ ἐν ἰσχύϊ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ ἡ δι' αὐτῆς κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ ὑπ' ἀριθ. 1/1958 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, καθ' ὅσον κατὰ τὴν διὰ τῆς τελευταίας ταύτης δοθεῖσαν ἑρμηνείαν τοῦ ἄρθρου 4 § 1 τῆς μνημονευθείσης ἀπὸ 27 Ἰουνίου 1957 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἡ συλλογικὴ αὕτη σύμβασις δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν παρεμβαινόντων τούτων.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 15 § 2 ἐδάφ. τελευταῖον τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 7 τοῦ ν.δ. 3755/1957 «περὶ αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν κλπ.», τὰ διοικητικὰ διαιτητικὰ δικαστήρια (πρωτοβάθμια καὶ δευτεροβάθμια) δύνανται ὁποτεδήποτε καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς διὰ τοῦ αὐτοῦ νόμου καθοριζομένης προδικασίας παραπομπῆς, νὰ ἐπιλαμβάνωνται παραπεμπομένης αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διενέξεως, ἀφορώσης εἰς ἑρμηνείαν ὑφισταμένων ὅρων συλλογικῆς συμβάσεως ἢ ἀποφάσεως διαιτησίας ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων. Ἡ διένεξις, τῆς ὁποίας, κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην, δύνανται νὰ ἐπιλαμβάνωνται τὰ διοικητικὰ κατ' οὐσίαν ὄργανα, τὰ λεγόμενα διοικητικὰ διαιτητικὰ δικαστήρια, δέον νὰ ἀφορᾷ εἰς ἑρμηνείαν ὅρου, ἰσχύοντος δυνάμει τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ τῆς διαιτητικῆς ἢ ὑπουργικῆς ἀποφάσεως εἰς ἣν περιελήφθη καὶ ἀποτελοῦντος, ὡς τοιούτου, ὅρον τῶν ἀποφάσεων τούτων ἢ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, δὲν δύναται δὲ νὰ ἀφορᾷ εἰς ἑρμηνείαν ὅρου, ὅστις, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐὰν περιελήφθη ἢ οὐ εἰς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἢ τὴν διαιτητικὴν ἢ ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, ἰσχύει εὐθέως ἐκ τοῦ νόμου ἐπὶ πάσης τοιαύτης ἀποφάσεως ἢ συλλογικῆς συμβάσεως καὶ ὁ ὁποῖος, ὡς ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ νόμου, δὲν ἀποτελεῖ ὅρον τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ τῆς διαιτητικῆς ἢ ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἀλλὰ ὅρον τοῦ νόμου, ἡ ἑρμηνεία τοῦ ὁποίου, ἐν περιπτώσει διενέξεως περὶ τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ, ἀνήκει εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν ἁρμοδιότητα τῶν ἁρμοδίων διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου Δικαστηρίων.

Κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἐν τῇ ἀνωτέρω σκέψει διατάξεως παρεπέμφθη ἐν προκειμένῳ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας εἰς τὸ Πρωτοβάθμιον Διοικητικὸν Διαιτητικὸν Δικαστήριον Ἀθηνῶν διένεξις, ἀφορῶσα εἰς τὴν ἑρμηνείαν τοῦ ἄρθρου 4 § 1 τῆς ἀπὸ 27 Ἰουνίου 1957 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας συναφθείσης μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδομῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἑλλάδος, τῆς Παν-

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΕΦΕΔΡΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΠΡΟΣ ΘΕΣΙΝ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΞΙΝ

Ἰσχὺς δι' αὐτοὺς γενικῆς διατάξεως ἄρθρου 8 § 4 Ν.Δ. 3789/1957

Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, ἀπολαυόντων εἰδικῆς προστασίας ὡς πρὸς τὴν διατήρησιν αὐτῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ δυνάμει τῆς περὶ αὐτῶν εἰδικῆς νομοθεσίας, τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 § 4 τοῦ Ν.Δ. 3789/1957 περὶ ἀπολύσεως τῶν συμπληρούντων τὰς προϋποθέσεις συντάξεως γήρατος παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἐπὶ καταβολῇ τῆς μειωμένης κατὰ τοῦτο ἀποζημιώσεως τοῦ Νόμου 2112/1920.—Αἴτησις ἀκυρώσεως κατ' ἀποφάσεως τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Α.Ν. 244/1936.—Ἀπαράδεκτος λόγος ἀκυρώσεως ἀμφισβητῶν τὴν κατ' οὐσίαν ὀρθότητα τῆς κρίσεως αὐτῆς περὶ μὴ ἀκαταλληλότητος τοῦ μισθωτοῦ.

Προσεβλήθη δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 19/1958 ἀπόφασις τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς Προστασίας Ἐφέδρων Παλαιῶν Πολεμιστῶν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Λόγοι ἀκυρώσεως ὑπῆρξαν οἱ ἑξῆς:

Καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι ὁ ἐν λόγῳ ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος τυγχάνει ἔφεδρος παλαιὸς πολεμιστὴς καὶ προστατεύεται συνεπῶς ὑπὸ τῶν διατάξεων περὶ προστασίας παλαιῶν πολεμιστῶν, αἱ σχετικαὶ αὗται προστατευτικαὶ διατάξεις τῶν ἀ.ν. τῆς 28/31 Ὀκτωβρίου 1935, 244/1936 καὶ 771/1937 δὲν τυγχάνουσιν ἐφαρμογῆς εἰς τὴν περίπτωσιν ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 8 § 4 τοῦ ν.δ. 3789/1957, καθ' ὅσον ἔκ τε τοῦ γράμματος καὶ τοῦ πνεύματος τῆς διατάξεως ταύτης, ὁριζούσης ὅτι «ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι ἐν γένει... δύνανται νὰ ἀπογωρῶσι τῆς ἐργασίας ἢ ἀπομακρύνωνται ταύτης παρὰ τοῦ ἐργοδότου των...», καταφανῶς ἐμφαίνεται τὸ μὲν ἀναμφισβήτητος πρόθεσις τοῦ νομοθέτου, ὅπως περιλάβῃ πάντας ἐν γένει τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐξαιρέσεως, οὐδὲ ἑπομένως τῆς ἐξαιρέσεως καὶ τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν, διότι, ἐὰν ἤθελε πράγματι τὴν ἐξαίρεσιν τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν, θὰ διετύπωνε ταύτην ρητῶς, τοῦ νομοθέτου τελοῦντος ἐν γνώσει τῆς ὑφισταμένης νομοθεσίας περὶ προστασίας παλαιῶν πολεμιστῶν, ὡς ἔπραξε τοῦτο καὶ εἰς τὸ παρελθὸν διὰ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀ.ν. 118/1945, τὸ δὲ σαφῶς ὡσαύτως δηλοῦται διὰ τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως τοῦ ν.δ. 3789/1957 ἡ πρόθεσις τοῦ νομοθέτου, ὅπως χορηγήσῃ εἰς τοὺς

ἑλληνίου Ἑνώσεως Μηχανικῶν καὶ Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων καὶ τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Συνδέσμου Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων Ἑλλάδος ἀφ' ἑτέρου καὶ τροποποιηθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27248/ΚΕ.1089 τῆς 1ης Αὐγούστου 1957 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ., τεῦχος Β' 213/1957). Τὸ δὲ ἄρθρον 4 § 1 τῆς συλλογικῆς ταύτης συμβάσεως, εἰς τὴν ἑρμηνείαν τοῦ ὁποίου ἀφεώρα ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω παραπεμφθεῖσα διένεξις, ὁρίζει, ὅτι ἡ συλλογικὴ αὕτη σύμβασις ἐφαρμόζεται ἐπὶ παντὸς ἐν γένει ἐργοδότου, ἀπασχολοῦντος μὲ σχέσιν ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργατοτεχνίτας ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ διαλαμβανομένων εἰδικοτήτων, ὁρίζει τουτέστι τοὺς ἐργοδότας, οὓς δεσμεύει ἡ ἐν λόγῳ συλλογικὴ σύμβασις ἢ ἄλλως τὴν καθ' ὑποκείμενα ἔκτασιν αὐτῆς.

Καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν ἄρθρων 2 § 1, 3 § 1 καὶ 5 τοῦ μνημονευθέντος νόμου 3239/1955, ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας δεσμεύει μόνον τὰς δι' αὐτῆς συμβληθείσας ἐργοδοτικὰς καὶ ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις μισθωτῶν, οὐχὶ δὲ καὶ τρίτους μὴ συμβληθέντας, δύναται δὲ ἡ ἰσχὺς αὐτῆς νὰ ἐπεκταθῇ καὶ ἐπὶ τρίτων μὴ συμβληθέντων μόνον ὑπὸ τοὺς εἰδικῶς καθοριζομένους ὅρους καὶ προϋποθέσεις τῶν παραγράφων 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ καθ' ὑποκείμενα ἔκτασις τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, εἴτε ὁρίζεται, εἴτε δὲν ὁρίζεται ἐν αὐτῇ, καθορίζεται εὐθέως καὶ ἀποκλειστικῶς ἐκ τοῦ νόμου καὶ δὲν ἀποτελεῖ, ὡς ἐκ τούτου, ἀντικείμενον ὅρου τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἥτις ἀνεξαρτήτως τῶν ἐν αὐτῇ ὁρισμῶν δεσμεύει πάντοτε καὶ μόνον τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενα πρόσωπα.

Κατὰ ταῦτα ἡ ἐν προκειμένῳ διένεξις, ἀφορῶσα εἰς τὴν ἑρμηνείαν τοῦ ἄρθρου 4 § 1 τῆς μνημονευθείσης ἀπὸ 27 Ἰουνίου 1957 συλλογικῆς συμβάσεως, ἀναφερομένου εἰς τὴν καθ' ὑποκείμενα ἔκτασιν τῆς συλλογικῆς ταύτης συμβάσεως καὶ μὴ ἀποτελοῦντος, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, ὅρον αὐτῆς, παρὰ τὸν νόμον παρεπέμφθη πρὸς ἐπίλυσιν εἰς τὸ Πρωτοβάθμιον καὶ Δευτεροβάθμιον Διοικητικὸν Διαιτητικὸν Δικαστήριον Ἀθηνῶν, ἡ δὲ προσβαλλομένη ἀπόφασις, κηρύξασα ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/1958 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, καίτοι παράνομον, ὡς ἐπιληφθεῖσαν ἀναρμοδίως ἑρμηνείας διατάξεως μὴ συνιστώσης ὅρον τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, τυγχάνει ἀκυρωτέα, κατὰ τὸν βασίμως προβαλλόμενον διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως λόγον ἀκυρώσεως.

Διὰ ταῦτα

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν ἀκυρώσεως.

Ἀκυροῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 16928/3321 τῆς 27ης Φεβρουαρίου 1958 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

έργοδότας διά τῶν λέξεων «δύνανται νά ἀπομακρύνωνται ὑπό τοῦ ἐργοδότου των» τό ἀπεριόριστον δικαίωμα, ἐκφεύγον ἀκόμη καί τοῦ ἐλέγχου τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, τῆς ἐκ τοῦ νόμου τούτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀρκεῖ μόνον νά συντρέχουν αἱ δύο ἐν τῷ νόμῳ προϋποθέσεις, ἤτοι ἡ συμπλήρωσις τοῦ 65ου ἔτους τῆς ἡλικίας καί ἡ καταβολή τοῦ 50 ο/ο τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἤ, κατά τάς περιστάσεις, 40 ο/ο.

Τό ὑποστηριζόμενον ὑπό τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι τό ν.δ. 3789/1957 οὐδόλως κατήργησε τήν διά τούς παλαιούς πολεμιστάς ὑφισταμένην προστασίαν οὐδόλως εὐσταθεῖ, καθ' ὅσον ἐνταῦθα δέν πρόκειται περί καταργήσεως ἤ μή τῆς προστατευτικῆς παλαιοπολεμιστικῆς νομοθεσίας καί συγκεκριμένως τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936, ἀλλά περί τοῦ ὅτι δέν τυγχάνει ἐφαρμογῆς ἡ διάταξις αὕτη, ἐφ' ὅσον συντρέχουσιν αἱ προρρηθεῖσαι προϋποθέσεις τῆς παραγρ. 4 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3789/1957.

Ἐξ ἄλλου καί τό πνεῦμα τοῦ ν.δ. 3789/1957, ἐπικουρούμενον ἐκ τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως αὐτοῦ, εἶναι σαφές, ἀποβλέπον ὅπως διά τῆς ἀπομακρύνσεως τῶν συμπληρωσάντων τό 65ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ὑπαλλήλων διευκολυνθῇ καί εἰς τούς νέους ἡ ἐξεύρεσις ἐργασίας, ἐν ὄψει καί τοῦ γεγονότος τῆς ὑφισταμένης ἀνεργίας εἰς εὐρυτάτην κλίμακα, ἀλλά ἵνα καί εἰς τούς ἐργοδότας δοθῇ ἡ εὐχέρεια ἀνανεώσεως τοῦ προσωπικοῦ των διά τῆς ἀπομακρύνσεως τῶν ὑπερηλίκων πρός τό συμφέρον τῶν ἐπιχειρήσεών των καί τῆς ἐν γένει ἐθνικῆς οἰκονομίας καί τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, πραγματοποιουμένης, ὡς εἴρηται, διά τοῦ ἀπεριορίστου δικαιώματος αὐτῶν πρός καταγγελίαν πάσης ἐν γένει ὑφισταμένης συμβάσεως ἐργασίας ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀπολύτως δεσμεύσεως τούτων, πλήν μόνον τῶν ταχθεισῶν προϋποθέσεων ἐν τῷ ν.δ. 3789. Ὁ σκοπός ὅμως οὗτος οὐδόλως πληροῦται, ὅταν ὁ ἐργοδότης δεσμεύηται διά προστατευτικῶν διατάξεων τῶν ὑπαλλήλων του καί συγκεκριμένως τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936, ὅστις ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει οὐδένα ἀπολύτως σκοπόν πληροῖ, ἀφοῦ ὁ νομοθέτης τοῦ ν.δ. 3789/1957 προύνόησε νά ἐξασφαλίσῃ ὑπέρ τοῦ οὕτως ἀπομακρυνομένου ὑπαλλήλου καί πλήρη σύνταξιν λόγῳ γήρατος τοῦ Ι.Κ.Α. καί ἐπί πλέον τά 50 ο/ο ἤ 40 ο/ο τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, γεγονότα ἅτινα συντρέχουσιν ἐν προκειμένῳ, τήν ὁποίαν ἀποζημίωσιν, ἐάν ἐξακολουθήσῃ νά παραμένῃ οὗτος μέχρι βαθέος γήρατος ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ του, δέν θά ἀπολαύσῃ, ἐξαναγκαζόμενος ἐν τέλει εἰς οἰκειοθελῆ ἀποχώρησιν.

***

Ὡς εἶναι γνωστόν, οἱ ἀναγκαστικῶς προσληφθέντες παρά τῶν ἐπιχειρήσεων ὡς ἔφεδροι παλαιοί πολεμισταί, ἔχοντες τά προσόντα τοῦ ἀ. ν. 28/31 Ὀκτωβρίου 1935, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ ἀ. ν. 244/1936, καί οἱ ἐκ τούτων οἰκειοθελῶς προσληφθέντες, ὑπηρετοῦντες κατά τήν δημοσίευσιν τοῦ ἀ. ν. 244/1936 (17 Ὀκτωβρίου 1936) καί ἔχοντες γνωστοποιήσει εἰς τόν ἐργοδότην των τήν ἰδιότητά των ταύτην μέχρι τῆς 13 Ὀκτωβρίου 1945 (ἡμέρας δημοσιεύσεως τοῦ ἀ.ν. 118/1945), (βλέπε ἀντί πάσης ἄλλης Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3832/1956, εἰσηγητής *Ι. Παπαδόπουλος*, ΕΕΔ 15, 487 καί τά αὐτόθι σημειούμενα), δέν ἀπολύονται τῆς θέσεώς των, εἰμή μόνον διά τούς περιοριστικῶς ἀναφερομένους λόγους τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ. ν. 28/24 Ἰανουαρίου 1936 καί μετ' ἀπόφασιν τῆς οἰκείας Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ. ν. 244/1936, ὡς ἐτροποποιήθη καί συνεπληρώθη ὑπό τοῦ ἀ. ν. 771/1937.

Ἐξ ἄλλου, κατά τό ἄρθρον 8 § 4 τοῦ ν.δ. 3789/1957 (ΕΕΔ 16, 1135) ἰδιωτικοί ὑπάλληλοι ἐν γένει, ὑπαγόμενοι εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. διά τήν χορήγησιν συντάξεως, συμπληρώσαντες ἤ συμπληροῦντες τάς πρός χορήγησιν πλήρους συντάξεως γήρατος προϋποθέσεις, δύνανται νά ἀποχωρῶσι τῆς ἐργασίας ἤ νά ἀπομακρύνωνται ταύτης παρά τοῦ ἐργοδότου των, λαμβάνοντες εἰς τάς περιπτώσεις ταύτας οἱ μέν ἐπικουρικῶς ἠσφαλισμένοι τά 40ο/ο, οἱ δέ μή ἠσφαλισμένοι ἐπικουρικῶς τά 50ο/ο τῆς ὑπό τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καί συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ὁριζομένης ἀποζημιώσεως (βλέπε περί τῆς διατάξεως ΕΕΔ 18, 646 ἐπ.).

Ταῦτα, ὡς σαφῶς προκύπτει καί ἐκ τῶν προπαρασκευαστικῶν ἐργασιῶν (βλέπε ΕΕΔ 17, 839), δέν σημαίνουν, ὅτι, εὐθύς ὡς οἱ ἄνω μισθωτοί συμπληρώσουν τάς πρός χορήγησιν πλήρους συντάξεως γήρατος παρά τοῦ Ι.Κ.Α. προϋποθέσεις, καθίσταται ὑποχρεωτική διά τάς ἐπιχειρήσεις ἡ ἀπόλυσίς των, ἀλλά, διά νά διευκολυνθῇ ἁπλῶς αὕτη, ὁ νόμος καθώρισε μειωμένην ἀποζημίωσιν.

Ἂν ἡ ἐπιχείρησις ἔχῃ ἀνάγκην τοῦ μισθωτοῦ αὐτοῦ ἤ δέν ἔχῃ εὐχέρειαν καταβολῆς καί τῆς μειωμένης, ἔστω, ἀποζημιώσεως, οὐδαμῶς ἐξαναγκάζεται ὑπό τοῦ νόμου εἰς ἀπόλυσιν, ὁπότε ὅμως δύναται ὁ αὐτός μισθωτός νά ἀποχωρήσῃ οἰκειοθελῶς καί νά λάβῃ τήν αὐτήν ἀποζημίωσιν, ἂν προτιμᾷ νά τεθῇ ὑπό συνταξιοδότησιν.

Ἀφοῦ λοιπόν αὕτη εἶναι ἡ σαφής καί ἁπλῆ ἔννοια τοῦ νόμου, δέν δύναται, ὡς δέχεται καί τό Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διά τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του, νά τεθῇ ζήτημα ἐφαρμογῆς αὐτοῦ ἐπί τῶν δι' εἰδικοῦ προνομίου ὡς πρός τήν ἀπόλυσιν προστατευομένων ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν (καί λοιπῶν μέ ἀνάλογον προνόμιον προστατευομένων) (βλέπε καί σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 839 ἐπ.), ὡς ἐζήτησεν ἡ προσφυγοῦσα εἰς τήν Πρωτοδικειακήν Ἐπιτροπήν ἐπιχείρησις, ἡ ὁποία Ἐπιτροπή πάντως καί ὑπό ἀντίθετον ἔννοιαν δέν θά εἶχεν ἁρμοδιότητα νά ἐπιληφθῇ, ἀφοῦ, ἂν ἡ ἔννοια τοῦ νόμου ἦτο, ὅτι καθίσταται ὑποχρεωτική ἡ ἀπόλυσις (διά τῆς συμπληρώσεως τῶν προϋποθέσεων συντάξεως) (πρᾶγμα ἐντελῶς ἐκ τοῦ νόμου ἀποκρουόμενον), καί ὑπ' αὐτήν τήν

ἔννοιαν καταλαμβάνει καὶ τοὺς ἐφέδρους παλαιοὺς πολεμιστάς, τοῦτο θὰ ἐσήμαινεν, ὅτι αἴρεται ἐκ τοῦ νόμου ἡ προστασία, ὡς συμβαίνει περὶ τῶν αὐτῶν προσώπων ἐν περιπτώσει συμπληρώσεως τοῦ διὰ κανονισμοῦ τυχὸν τεθειμένου ὁρίου ἡλικίας τοῦ μισθωτοῦ.

Ἐν τούτοις, ἀφοῦ ἐξ οὐδεμιᾶς διατάξεως ἐξαναγκάζεται καὶ ὁ ἔφεδρος παλαιὸς πολεμιστὴς νὰ ἐμμένῃ εἰς τὸν ἐργασιακὸν δεσμόν, δύναται καὶ οὗτος νὰ ἀποχωρήσῃ οἰκειοθελῶς καὶ νὰ δικαιωθῇ τῆς μειωμένης καὶ διὰ τοὺς κοινοὺς μισθωτοὺς ὁριζομένης ἀποζημιώσεως τοῦ ἄρθρου 8 § 4 τοῦ ν. δ. 3789/1957, διότι ἄλλως τὸ προνόμιον του θὰ καθίστατο δι' αὐτὸν δυσμενές.

Χρήσιμοι πάντως εἶναι αἱ ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ Ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Βουλῆς συζητήσεις (Πρακτικὰ 10 Σεπτεμβρίου 1957).

Εἰς τὰ Πρακτικὰ καταχωρίζεται ἡ ἐξῆς δήλωσις τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας: «Ἡ Ὁμοσπονδία ὑπαλλήλων ἠλεκτρισμοῦ μοῦ ἐπέστησε τὴν προσοχὴν νὰ μὴ θέσωμεν γενικὴν διάταξιν, διότι προστατεύονται δι' ἄλλων νόμων, εὐεργετικωτέρων τοῦ νόμου 2112. Ἴσως καὶ ἄλλοι ὑπάλληλοι νὰ τυγχάνουν παρομοίας [προστασίας ὑπὸ ἄλλης διατάξεως. Λύται δὲν θίγονται».

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1061/1959, Τμ. Γ΄

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Μελισσηνὸς*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ν. Γαβαλλᾶς*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Β. Χαλίδης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 19 ἔτους 1958 ἀποφάσεως τῆς κατὰ τὸν ἀ.ν. 244/1936 Ἐπιτροπῆς Προστασίας Ἐφέδρων Παλαιῶν Πολεμιστῶν τῆς περιφερείας τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἀπὸ 16 Ἀπριλίου 1958 αἴτησις τῆς αἰτούσης ἑταιρείας περὶ παροχῆς ἀδείας πρὸς ἀπόλυσιν τοῦ παρ' αὐτῇ ὑπηρετοῦντος ὡς ὑπαλλήλου ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ Σ.Ψ*.*.

Ἡ παρὰ τοῦ ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ Σ.Ψ*.* ἀσκηθεῖσα μετ' ἐννόμου συμφέροντος ἀπὸ 18 Μαΐου 1959 παρέμβασις τυγχάνει ἀπαράδεκτος, καθ' ὅσον, ὡς ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου προκύπτει, δὲν κατετέθη αὕτη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Δικαστηρίου τούτου, οὐδὲ ἐκοινοποιήθη πρὸς τοὺς διαδίκους ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένης ἑξαημέρου προθεσμίας.

Κατὰ τὸ διὰ τοῦ ἄρθρ. 8 § 4 τοῦ ν.δ. 3789/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας» προστεθὲν δεύτερον ἐδάφιον εἰς τὸ ἄρθρ. 8 τοῦ ν.δ. 3198/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων» ὁρίζεται, ὅτι: «Ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι ἐν γένει, ὑπαγόμενοι εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως, συμπληρώσαντες ἢ συμπληροῦντες τὰς πρὸς χορήγησιν πλήρους συντάξεως γήρατος προϋποθέσεις, δύνανται νὰ ἀποχωρῶσι τῆς ἐργασίας ἢ νὰ ἀπομακρύνωνται ταύτης παρὰ τοῦ ἐργοδότου των, λαμβάνοντες εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας, οἱ μὲν ἐπικουρικῶς ἠσφαλισμένοι τὰ 40ο/ο, οἱ δὲ μὴ ἠσφαλισμένοι ἐπικουρικῶς τὰ 50ο/ο τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ὁριζομένης ἀποζημιώσεως...».

Ἡ παρατεθεῖσα διάταξις, καθ' ὃ μέρος ὁρίζεται δι' αὐτῆς, ὅτι παρέχεται τὸ δικαίωμα πρὸς τοὺς ἐργοδότας, ἵνα, ὑπὸ τοὺς ἐν τῷ νόμῳ καθοριζομένους ὅρους, προβαίνωσιν εἰς τὴν ἀπόλυσιν τῶν παρ' αὐτοῖς ὑπηρετούντων ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἐπὶ τῇ καταβολῇ μειωμένης τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 προβλεπομένης λόγῳ ἀπροειδοποιήτου ἀπολύσεως ἀποζημιώσεως, εἰσάγουσα, κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο, δυσμενὲς διὰ τοὺς ἰδιωτικοὺς ἐν γένει ὑπαλλήλους δίκαιον, δὲν δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς ἐπὶ τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, οἵτινες ἀπολαύουσιν εἰδικῆς προστασίας ὡς πρὸς τὴν διατήρησιν αὐτῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ δυνάμει τοῦ ἀ.ν. τῆς 28/31 Ὀκτωβρίου 1935 «περὶ προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν» καὶ τῆς λοιπῆς περὶ παλαιῶν πολεμιστῶν νομοθεσίας. Ὄντως δέ, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς καθιερωθείσης διὰ σειρᾶς νόμων εἰδικῆς προστασίας τῶν πολεμιστῶν καὶ τῆς σταθερᾶς ἐκδηλωθείσης ὑπὲρ αὐτῶν μερίμνης τῆς πολιτείας, καθ' ἣν οὗτοι προσελήφθησαν ὑποχρεωτικῶς παρὰ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ δὲν δύνανται νὰ ἀπολυθῶσιν, εἰμὴ δι' εἰδικοὺς λόγους, περιοριστικῶς ἐν τῷ νόμῳ ἀναγραφομένους, καὶ μετὰ κρίσιν εἰδικοῦ διοικητικοῦ ὀργάνου, ἡ ὑπαγωγὴ αὐτῶν εἰς τὸν ὑπὸ τῆς ρηθείσης γενικῆς διατάξεως τοῦ νεωτέρου νόμου ὁριζόμενον τρόπον ἀπολύσεως, καὶ δὴ ὑπὸ εὐμενεστέρους διὰ τὸν ἐργοδότην ὅρους ἀποζημιώσεως αὐτῶν, θὰ ἔδει εἰδικῶς καὶ σαφῶς νὰ θεσπίζηται. Ὅθεν οὕτως ἀποφανθεῖσα καὶ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ὑπολογισμὸς προσωπικοῦ διὰ τὴν ἀνεύρεσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προσληπτέων

Ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστῶν κατ' ἄρθρ. 3 Α.Ν. 1836/1951.—Ποῖον προσωπικὸν ὑπολογίζεται καὶ ποῖον δὲν ὑπολογίζεται διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὑποχρεώσεως τῶν ἐπιχειρήσεων εἰς ἀναγκαστικὴν πρόσληψιν μισθωτῶν.—Ἀπόδειξις ἀπορίας ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων ὡς στοιχείου τῆς προστασίας αὐτῶν.

Ἐπρόκειτο περὶ ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως πολεμιστοῦ τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 εἰς ἐπιχείρησιν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 αὐτοῦ.

Δοθέντος ὅτι ὁ νόμος οὗτος (βλέπε ΕΕΔ 14, 110ὅ ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) καθορίζει τὸν τρόπον ὑπολογισμοῦ τοῦ ὑπηρετοῦντος παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει προσωπικοῦ καὶ ἀπασχολουμένου κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς περὶ τοποθετήσεως ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου (ἄρθρον 4 § 1 ν.δ. 2657/1953), τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ἑρμηνεῦον τὰς σχετικὰς διατάξεις, προβαίνει εἰς τὸν ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ἔλεγχον τῆς νομιμότητος τῆς ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ.

Σημειωτέον ὅτι κατὰ τὴν νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἶναι ἀναιτιολόγητος ἡ πρᾶξις τοῦ Συμβουλίου περὶ τοποθετήσεως πολεμιστοῦ, ἐφ' ὅσον δὲν προκύπτει ἐκ τοῦ φακέλλου, οὔτε ἐν αὐτῇ καθορίζεται, ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει ἀπασχολουμένων (ὑπαλλήλων, ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν), ὡς καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀπασχολουμένων ἑκάστης κατηγορίας (Σ. Ε. 953/1952, 1913/1952).

Σημειωτέον ἐπίσης ὅτι καὶ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, κρίνοντα ἐπὶ ἀγωγῆς τοῦ μὴ προσληφθέντος πολεμιστοῦ περὶ ἐπιδικάσεως τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ, δικαιοῦνται νὰ ἐρευνήσουν, ἀπὸ ἀπόψεως ἐλέγχου τῆς νομιμότητος τῆς διοικητικῆς πράξεως, ἂν ἐγένετο ὑπέρβασις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν νομίμως προσληπτέων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὑπηρετοῦντος προσωπικοῦ (οὕτω Α. Π. 192/1951, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 10, 563, Α. Π. 354/1953, εἰσηγητὴς *Β. Κυριακόπουλος*, ΕΕΔ 12, 783, Α. Π. 400/1954, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 13, 650).

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἔχει διὰ τῆς προηγηθείσης ὑπ' ἀριθ. 2089/1957 ἀποφάσεώς του (εἰσηγητὴς *Ν. Παναγιωτάτος*, ΕΕΔ 17, 961) νομολογήσει, ὅτι διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ὑπηρετοῦντος προσωπικοῦ δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, μεταξὺ τῶν ἄλλων, καὶ τὸ προσωπικὸν τῆς τρίτης βάρδιας τῶν ἐπιχειρήσεων διαρκοῦς λειτουργίας (βλέπε ἐπὶ τούτου ἀντιθέτους σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 960 ἐπ.).

Δὲν ἀπομακρύνεται τὸ Σ. τῆς Ε. τῆς ἀπόψεώς του αὐτῆς διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του, ἀλλὰ δὲν εἶναι καὶ κατηγορηματικὸν ἤδη εἰς τὴν σκέψιν του, ἀφοῦ σκέπτεται ἤδη «καὶ ἐν τῇ ἐκδοχῇ ὅτι διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τοποθετηθησομένων δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ προσωπικὸν τῆς τρίτης ὁμάδος τῶν ἐπιχειρήσεων διαρκοῦς λειτουργίας καὶ οὐχὶ μόνον τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ν.δ. 2511/1953 «περὶ ἐλέγχου ὁμαδικῶν ἀπολύσεων» προβλεπομένης τοιαύτης», ἡ ὁποία δὲν συνεχέετο μὲ τὴν ὁμάδα ἐναλλαγῆς τῆς συνεχοῦς 24ώρου ἐργασίας, ἀλλ' ἀπετέλει ἐκτακτον ὁμάδα πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐκτάκτων ἐργασιακῶν ἀναγκῶν (βλέπε *Δ. Κούσην*, ΕΕΔ 12, 908), ὡς ὑπεστηρίχθη κατὰ τὴν ἀντίθετον ἄποψιν (βλέπε ΕΕΔ 17, 960 ἐπ.).

Πάντως ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ν. δ. 2511/1953, ὡς καὶ ὁλόκληρον τὸ ν.δ. τοῦτο, ἔχει ἤδη καταργηθῆ διὰ τοῦ νόμου 3464/1955, ΕΕΔ 15, 105.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1018/1959, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Κ. Λάρας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Τζηρίτης Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951

ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις καὶ ἀπορρίψασα τὴν ἀπὸ 16 Ἀπριλίου 1958 αἴτησιν τῆς αἰτούσης, δι' ἧς ἐζήτειτο ἡ παροχὴ ἀδείας ἀπομακρύνσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, συμφώνως τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 8 § 4 τοῦ ν.δ. 3789/1957, τοῦ παρ' αὐτῇ ὑπηρετοῦντος ὡς ὑπαλλήλου ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ Σ.Ψ*.*, συνεμορφώθη πλήρως πρὸς τὸν νόμον, τὰ δὲ ἀντίθετα ὑποστηριζόμενα διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμα.

Ὁ λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν «οὐχὶ ὀρθῶς ἔκρινεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, διότι ὁ ὑπάλληλός μας, καίτοι ἄγει τὸ 57ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, πλήρως ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν του καὶ ἐπομένως δὲν εἶναι ἀνεπαρκὴς καὶ ἀκατάλληλος δι' αὐτήν, ἀφοῦ ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀπεδείχθη τὸ ἐναντίον», εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος, καθ' ὃ ἀμφισβητῶν τὴν κατ' οὐσίαν ὀρθότητα τῆς κρίσεως τῆς διοικήσεως.

«περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κλπ», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 § 1 τοῦ ν.δ. 2657/1953 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀ.ν. 1836/1941», «πᾶσα ἐπιχείρησις ἢ ἐκμετάλλευσις, ἡμεδαπὴ ἢ ἀλλοδαπή, οἱασδήποτε μορφῆς ἢ τύπου, ὡς καὶ αἱ ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις κοινῆς ὠφελείας, μὴ ἐπιχορηγούμεναι ὑπὸ τοῦ Δημοσίου..... ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦν κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς περὶ τοποθετήσεως ἀποφάσεως πλέον τῶν 15 προσώπων, ὑποχρεοῦνται, ὅπως προσλαμβάνωσι δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου πολεμιστὰς ἐκ τῶν τοῦ ἄρθρου 1 § 1 αὐτοῦ κατὰ ποσοστὸν 7ο/ο τοῦ παρ' ἑκάστης τούτων ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ, ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ κενῶν θέσεων. Ὡς προσωπικὸν νοοῦνται οἱ ὑπηρετοῦντες παρὰ τοῖς ὡς ἄνω ὑποχρέοις ὑπάλληλοι, ἐργατοτεχνῖται καὶ ὑπηρέται, ἀνεξαρτήτως τοῦ τύπου καὶ τῆς μορφῆς τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἥτις συνδέει τούτους μετ' αὐτῶν».

Κατὰ τὴν παράγρ. 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ὡς αὕτη συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 2 τοῦ ν.δ. 2657/1953, «προκειμένου περὶ ἐπιχειρήσεων ἐνεργουσῶν ἐπισκευὰς πλοίων δὲν ὑπολογίζεται τὸ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν τοιούτων ἐπισκευῶν προσλαμβανόμενον ἔκτακτον προσωπικόν. Ὁσάκις ὑπόχρεως ἤθελε προσλάβει δι' ἔκτακτον ἀνάγκην τῆς ἐργασίας του, μὴ ἐμπίπτουσαν εἰς τὰ συνήθη ἔργα αὐτῆς, ἔκτακτον προσωπικὸν διὰ χρονικὸν διάστημα οὐχὶ μακρότερον τῶν τριῶν μηνῶν κατ' ἔτος, τὸ προσλαμβανόμενον τοῦτο προσωπικὸν δὲν λογίζεται διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ὑποχρεώσεών του ἐκ τοῦ νόμου. Ἐπίσης δὲν ὑπολογίζεται ἡ τρίτη ὁμὰς (βάρδια) διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τοποθετηθησομένων». Περαιτέρω κατὰ τὴν παράγρ. 1 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 «ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐφέδρων πολεμιστῶν, οἵτινες προσελήφθησαν ὑπὸ τῶν ὑποχρέων τῆς παραγρ. 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, βάσει τοῦ νόμου 751/1948, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 1196/1949, συμψηφίζεται πρὸς τὸ ποσοστόν, ὅπερ ὑποχρεοῦνται νὰ προσλάβωσιν οὗτοι βάσει τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐπίσης συμψηφίζεται καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν προσληφθέντων, κατόπιν διαγωνισμοῦ, πολεμιστῶν, ἐφ' ὅσον ὁ διαγωνισμὸς διενηργήθη ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον μεταξὺ αὐτῶν».

Ἐκ τῶν διατάξεων αὐτῶν προκύπτει, ὅτι διὰ τὴν ἐξεύρεσιν ἐάν κατὰ τὴν διενεργουμένην ἑκάστοτε τοποθέτησιν καλύπτηται ἢ οὐ τὸ ποσοστὸν 7ο/ο δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν οἱ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 προσληφθέντες διὰ προγενεστέρων ἀποφάσεων τῶν Συμβουλίων προστασίας, ὡς καὶ τὸ ἔκτακτον προσωπικὸν τὸ προσλαμβανόμενον δι' ἐπισκευὰς πλοίων, ἢ δι' ἔκτακτον ἀνάγκην καὶ διὰ χρονικὸν διάστημα μεγαλύτερον τῶν τριῶν μηνῶν κατ' ἔτος, τὸ προσωπικὸν τῆς τρίτης ὁμάδος καὶ τὸ προσληφθὲν βάσει τοῦ νόμου 751/1948 ἢ κατόπιν διαγωνισμοῦ, διενεργηθέντος ἀποκλειστικῶς μεταξὺ πολεμιστῶν. Ἅπαν τὸ λοιπὸν ἀπασχολούμενον παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει προσωπικόν, περὶ οὗ δὲν προβλέπει διάταξίς τις περὶ ἐξαιρέσεως, ὡς καὶ τὸ προσληφθὲν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἄνω νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, μὴ κυρωθείσης δὲ νομοθετικῶς καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀκύρου ὑπ' ἀριθ. 23/1956 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δὲν λαμβάνεται πρὸς τοῦτο ὑπ' ὄψιν.

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου προκύπτει, ὅτι τὸ σύνολον τοῦ ὑπὸ τῆς αἰτούσης ἀπασχολουμένου ἐν γένει προσωπικοῦ ἀνέρχεται εἰς 3039 μισθωτούς. Περαιτέρω καὶ ἐν τῇ ἐκδοχῇ ὅτι διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τοποθετηθησομένων δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ προσωπικὸν τῆς τρίτης ὁμάδος τῶν ἐπιχειρήσεων διαρκοῦς λειτουργίας καὶ οὐχὶ μόνον τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ν.δ. 2511/1953 «περὶ ἐλέγγου ὁμαδικῶν ἀπολύσεων» προβλεπομένης τοιαύτης, προκύπτει ὅτι τὸ κατὰ τὰς μνησθείσας διατάξεις μὴ ὑπολογιζόμενον καὶ ὑπὸ τῆς αἰτούσης ἀπασχολούμενον προσωπικὸν δὲν ὑπερβαίνει τοὺς 396 μισθωτοὺς καὶ ἐπομένως τὸ ποσοστὸν 7ο/ο ἐπὶ τοῦ ὑπολοίπου προσωπικοῦ ἐκ 2693 ἀτόμων ἀνέρχεται εἰς 188, ἐναντὶ τοῦ ὁποίου ἔχουν τοποθετηθῆ 164 προστατευόμενοι ὑπὸ τοῦ νόμου ἔφεδροι. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ παρὰ τῇ αἰτούσῃ ἑταιρείᾳ τοποθέτησις τοῦ παρεμβαίνοντος δὲν ἐχώρησε πέραν τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένου ποσοστοῦ προσληπτέων καὶ ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων πρῶτος λόγος ἀκυρώσεως τυγχάνει ἀπορριπτέος.

Ἐκ τοῦ ἐν τῷ φακέλλῳ ὑπάρχοντος πιστοποιητικοῦ ἀπορίας τοῦ Κέντρου Κοινωνικῆς Προνοίας Ἀττικῆς ἀποδεικνύεται, συμφώνως τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2657/1953, ἡ ἀπορία τοῦ παρεμβαίνοντος. Ὅθεν ὁ δεύτερος καὶ τελευταῖος λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν δὲν συνέτρεχε διὰ τὸν παρεμβαίνοντα τὸ στοιχεῖον τῆς ἀπορίας, τυγχάνει ἀπορριπτέος, ὡς ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως ἐρειδόμενος.

Κατὰ ταῦτα δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, γίνῃ δὲ δεκτὴ ἡ παρέμβασις.

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Χρόνος αὐτῆς κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 11 Α.Ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη

Συνταγματικὴ ἀρχὴ (ἄρθρα 4 καὶ 13 τοῦ Συντάγματος) περὶ ἐλευθερίας ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐν γένει δραστηριότητος.— Δυνατοὶ περιορισμοί, ἀλλὰ διὰ σαφῶν διατάξεων Νόμου, στενῶς ἑρμηνευομένων.—Ὑποχρέωσις ἐπιχειρήσεων εἰς ἀναγκαστικὴν πρόσληψιν προσωπικοῦ κατ' Α.Ν. 1836/1951.— Διατάξεις περὶ ἀντικαταστάσεως τῶν ἀναγκαστικῶς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 Α.Ν. 1836/1951 τοποθετουμένων.—Δικαίωμα ἐπιχειρήσεων πρὸς ἀντικατάστασιν ἀπεριορίστως μετὰ παρέλευσιν 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προσλήψεως.

Ἐπανέρχεται ὁ Ἄρειος Πάγος καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του, ἡ ὁποία ἀνήρεσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 1088/1959 ἀπόφασιν τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, εἰς τὴν διὰ τῆς προλαβούσης ὑπ' ἀριθ. 236/1959, Β' Τμήματος (εἰσηγητὴς Θ. *Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 18, 541) δεκτὴν γενομένην ἄποψιν περὶ τῆς ἐννοίας τῆς περιμαχήτου διατάξεως τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ. 2657/1953 (ΕΕΔ 14, 1105) περὶ ἀντικαταστάσεως τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 τοποθετουμένων πολεμιστῶν (βλέπε διὰ τὸ θέμα καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 539 ἐπ.).

Δὲν ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως τὸ ἐπιχείρημα τῆς προηγουμένης ὅτι ὑπὸ τὴν ἀντίθετον ἐκδοχὴν (ὅτι δηλαδὴ ἡ ἀντικατάστασις χωρεῖ ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ τῆς παρελεύσεως τῶν 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς τοποθετήσεως, ἄποψις ἡ ὁποία γίνεται δεκτὴ ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας) θὰ ἠγόμεθα εἰς ἄρνησιν τῆς σκοπηθείσης προστασίας κλπ. (περὶ τούτου βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 540), ἀλλὰ προστίθεται ἐν τῇ ἀποφάσει, ὅτι (ὑπὸ ἀντίθετον ἔννοιαν) ὁ Νομοθέτης θὰ ἐποιεῖτο χρῆσιν τοῦ τόσον γνωρίμου εἰς αὐτὸν διὰ τὰς ἀστικῆς, ὡς ἐν προκειμένῳ, φύσεως σχέσεις ὅρου «εὔλογος προθεσμία» κλπ.

Βεβαίως οἱ ἐργατικοὶ νόμοι (καὶ ὄχι μόνον αὐτοί) δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι τέλειοι καὶ δι' αὐτὸ καλεῖται ἡ ἑρμηνεία νὰ δώσῃ τὰς καταλλήλους διὰ τὴν ἐφαρμογὴν των λύσεις.

Ὑπομιμνήσκεται πάντως καὶ ἡ σημαντικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ὁποίας ὁ Ἄρειος Πάγος ὀρθότατα ἔδωκε τὴν λύσιν, ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιάν της ἡ κατάθεσις τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως πρέπει νὰ γίνηται ἐντὸς τοῦ διὰ τὴν τήρησιν τῶν πρὸς κατάθεσιν ἀπαιτουμένων διατυπώσεων εὐλόγου χρόνου, παρ' ὅλον ὅτι ἐδέχθη, ὅτι ἡ ἀποζημίωσις καταβάλλεται κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς καταγγελίας καὶ αὐτὸ ἄλλως τε ὁρίζει ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198 (βλέπε Α. Π. 248/1958, εἰσηγητὴς Θ. *Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 514, Α.Π. 545/1958, εἰσηγητὴς ὁ αὐτός, ΕΕΔ 17, 739).

Ἐν τῷ μεταξύ, ὡς μᾶς ἐδόθη εὐκαιρία πλειστάκις νὰ σημειώσωμεν, συνεχίζεται ἡ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἔκδοσις ἀποφάσεων μὲ τὴν ἀντίθετον ἐκδοχὴν (ὅτι δηλαδὴ ἡ ἀντικατάστασις πρέπει νὰ χωρῇ ἐντὸς εὐλόγου χρόνου), μὲ τὸ ἐκ τοῦ νόμου περὶ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑποχρεωτικὸν διὰ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια δεδικασμένον.

Ἀφοῦ δὲ ὁ Νομοθέτης ἔχει, ὡς φαίνεται ἐκ τῆς ἐξελίξεως, ἀναθέσει τὴν ὁριστικὴν λύσιν τοῦ ζητήματος εἰς τὰ δικαστήρια, θὰ ἠδύνατο τις νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ ζητήματος καὶ ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἵνα, ἐπὶ τέλους, ἂν ἡ γνώμη αὐτῆς συμπίπτῃ πρὸς τὴν τοῦ Τμήματος, πεισθῇ πλέον ὁ Νομοθέτης ἐκ τῆς ἀδιρίτου ἀνάγκης τῶν πραγμάτων, ὅτι δὲν εἶναι ἀνεκτὸν νὰ ὑπάρχῃ ἐν τῷ Δικαίῳ διάταξις, ἐπὶ τῆς ἐννοίας τῆς ὁποίας νὰ διαφωνοῦν τόσον ὀξέως αἱ Ὁλομέλειαι τῶν δύο Ἀνωτάτων Δικαστηρίων τοῦ Κράτους καὶ νὰ συνταχθῇ ἐπισήμως πρὸς τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην ἄποψιν, ἂν, ὡς ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 18, 547), δὲν πρέπει νὰ καταργηθῇ ἡ διάταξις.

Ἀρείου Πάγου 323/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Οἰκονομόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Σιδέρης, Δ. Σαπουνάκης

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῶν ἄρθρων 4 καὶ 13 τοῦ ἐν ἰσχύι Συντάγματος δι' αὐτῶν καθιεροῦται ὡς συνταγματικὴ ἀρχὴ ἡ καὶ ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐν γένει δραστηριότητος ἐλευθερία καὶ τὸ συνατον τοῦ περιορισμοῦ αὐτῆς μόνον ὁπόταν καὶ ὅπου ὁ νόμος ὁρίζει. Ἐντεῦθεν προκύπτει, ὅτι κατὰ τὸ ἐπιτακτικὸν τοῦτο περιεχόμενον τῶν ὡς ἄνω διατάξεων οἱ τοιαῦτης φύσεως περιορισμοὶ δέον νὰ γίνωνται διὰ σαφῶν διατάξεων νόμου καὶ ὡς ἐξαίρεσιν συνιστῶντες στενῶς νὰ ἑρμηνεύωνται. Ἐξ ἄλλου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 1836 τοῦ 1951 ἐπεβλήθη ἐκ λόγων δημοσίου συμφέροντος εἰς τὰς ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ ἀναφερομένας ἐπιχειρήσεις ἡ κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ ἔκτασιν πρόσληψις ὑπὸ τούτων ὡς προσωπικοῦ αὐτῶν πολεμιστῶν ἐκ τῶν περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 1 § 1 τοῦ ἰδίου νόμου. Διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὡς τὸ δεύτερον ἐδάφιον τῆς διατάξεως ταύτης ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2657/1953, ὁρίζονται τὰ ἑξῆς: «Οἱ ὑπόχρεοι τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος νόμου δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν

ἀντικατάστασιν τῶν τοποθετηθέντων δι' ἄλλου προσώπου προστατευομένου ὑπ' αὐτοῦ. Τὰ οἰκεῖα Συμβούλια ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως ἀνακαλέσωσι τὸν τοποθετηθέντα καὶ τοποθετήσωσι ταυτοχρόνως ἢ μεταγενεστέρως ἕτερον πρόσωπον τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος νόμου. Ἡ αἴτησις ὑποβάλλεται, ἀφοῦ ὑπηρετήσῃ ὁ τοποθετηθεὶς τοὐλάχιστον 15 ἡμέρας. Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας τῶν 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως ὁ ὑπόχρεως ἀπαλλάσσεται διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον, διὰ τὸν οὗτινος αἰτεῖται ἡ ἀντικατάστασις, πάσης εὐθύνης ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἢ ἄλλου ἀπορρεούσης».

Ἐκ τῶν τοιούτων ὁρισμῶν τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς αὕτη κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀντικατεστάθη, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰς λοιπὰς προπαρατεθείσας, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ὁ ἐκτεθεὶς περιορισμὸς τῶν ὡς εἴρηται ἐπιχειρήσεων ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ ὑπ' αὐτῶν ἐκλογῇ τοῦ προσωπικοῦ των διὰ τῆς ἐπιβληθείσης ταύταις ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως πολεμιστῶν, ὡς καὶ ὁ ἐν συνεχείᾳ τοιοῦτος τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 1 του νόμου 1836 τοῦ 1951, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 2223 τοῦ 1952, ἀναγκαστικῆς διατηρήσεως αὐτῶν τοὐλάχιστον ἐπὶ πενταετίαν καὶ ἤδη 7ετίαν, ἀμέσως συνάπτονται μὲ τὸ δικαίωμα τῆς προσλαβούσης ἐπιχειρήσεως πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεως εἰς τὰ οἰκεῖα Συμβούλια περὶ ἀνακλήσεως τοῦ τοποθετηθέντος εἰς αὐτὴν πολεμιστοῦ καὶ ἀντικαταστάσεως αὐτοῦ δι' ἄλλου ἐπίσης πολεμιστοῦ μετὰ παρέλευσιν τοὐλαχιστον δέκα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προσλήψεως τούτου, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐν λόγῳ δικαιώματος ὅτι ἡ ἄσκησις τούτου πρὸ μὲν τῆς παρόδου τῆς ρηθείσης δεκαπενθημέρου προθεσμίας ἀνεπίτρεπτος τυγχάνει, μετὰ δὲ τὴν παρέλευσιν ταύτης ἀπεριορίστως χωρεῖ μέχρις ἐξαντλήσεως τῆς διαληφθείσης πενταετίας καὶ ἤδη 7ετίας, ἐφ' ὅσον δὲν προσπίπτει εἰς τὰς ἀπαγορευτικὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Τοῦτο ἰδίᾳ προκύπτει ἐκ τῆς ἐν τῇ ὡς ἄνω διατάξει ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἄσκησιν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται δικαιώματος γινομένης διατυπώσεως διὰ τοὺς εἰρημένους χρόνους ὅτι τουτέστιν αὕτη πρέπει νὰ γίνῃ ἐν ἐκείνῳ μὲν ἐντὸς αὐτοῦ, ἐν τούτῳ δὲ μετὰ τὴν πάροδον καὶ δὴ ἐμφαντικῶς τοὐλάχιστον δέκα πέντε ἡμερῶν. Ἐκδοχή, καθ' ἣν ἡ ἄσκησις τοῦ τοιούτου δικαιώματος χωρεῖ ἐντὸς τμήματος χρόνου, λογιζομένου ὡς εὐλόγου ἐκ μόνης τῆς παρόδου αὐτοῦ, ἄνευ τῆς συνδρομῆς ἑτέρου τινὸς στοιχείου, ἀποτελεῖ πρόσθετον διὰ τὸν ἐργοδότην περιορισμὸν τῆς οἰκονομικῆς του δραστηριότητος, εἰς ὀξεῖαν ἀντίθεσιν εὑρισκόμενον πρὸς τὸν ὅρον τοῦ νόμου, καθ' ὃν «ἡ αἴτησις αὐτοῦ ὑποβάλλεται, ἀφοῦ ὁ τοποθετηθεὶς ὑπηρετήσῃ τοὐλάχιστον ἐπὶ δέκα πέντε ἡμέρας», ὡς ἐκ τούτου δὲ συνιστᾷ οὐχὶ ἑρμηνείαν νόμου, ἀλλὰ μὴ ἐπιτρεπομένην νομοθετικὴν κατασκευὴν μὲ ἀστάθμητα καὶ ἀκαθόριστα κριτήρια τῆς ἐννοίας τοῦ εὐλόγου χρόνου. Τέλος, ἐὰν ὁ νομοθέτης προὐτίθετο τὴν καθιέρωσιν νομίμου περιορισμοῦ, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ἵνα τὸ ὡς ἄνω ἀστικοῦ περιεχομένου δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου ἀσκῆται ἐντὸς εὐλόγου μετὰ τὴν πάροδον τοῦ ὡς εἴρηται δεκαπενθημέρου χρόνου, θὰ ἐποιεῖτο χρῆσιν τοῦ τόσον γνωρίμου εἰς αὐτὸν διὰ τὰς ἀστικὰς ὡς ἐν προκειμένῳ, φύσεως σχέσεις ὅρου «εὔλογος προθεσμία» (ἄρθρα 229, 233, 309, 339, 383, 394, 395, 546, 687 κλπ. Ἀστικοῦ Κώδικος) ἢ καὶ τοῦ ὁμοίου «εὔλογος κρίσις» (ἄρθρα 116, 387, 1010, 1062, 1086, 1492, 1890 Ἀστικοῦ Κώδικος) καὶ δὲν θὰ ἤρκειτο εἰς τὴν ὡς ἀνωτέρω διατύπωσιν «ἡ αἴτησις ὑποβάλλεται, ἀφοῦ ὑπηρετήσῃ ὁ τοποθετηθεὶς τοὐλάχιστον ἐπὶ 15 ἡμέρας».

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, καταστάσης τελεσιδίκου διὰ τῆς διὰ τοῦ ἀναιρετηρίου παραιτήσεως τῆς ἀναιρεσειούσης ἀπὸ τοῦ πρὸς ἔφεσιν δικαιώματός της, αὕτη ἐδέξατο ἀνελέγκτως, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐναγών, ἔχων τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου 1836/1951 προβλεπόμενα προσόντα, δι' ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ἐτοποθετήθη ἀπὸ τοῦ 1952 εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἀναιρεσειούσης, ἥτις, ἀποδεξαμένη τὴν τοποθέτησιν, ἤρξατο ἀπασχολοῦσα αὐτὸν ὡς ἐργατοτεχνίτην. Ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος παρέσχεν ἔκτοτε τὰς ὑπηρεσίας του μέχρι τῆς 1.11.1958, ὅτε ἡ ἀναιρεσείουσα ἔπαυσε νὰ ἀποδέχηται τὰς προσηκόντως προσφερομένας ὑπηρεσίας του, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὑπέβαλεν εἰς τὸ ὡς ἄνω Συμβούλιον αἴτησιν ἀντικαταστάσεώς του κατ' ἄρθρον 11 νόμου 1836/1951, ἥτις καὶ ἐγένετο δεκτὴ ἐμπροθεσμως, ἀνακληθείσης τῆς παρ' αὐτῆς τοποθετήσεως του. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν οὕτω δεκτῶν γενομένων πραγματικῶν περιστατικῶν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἔκρινεν, ὅτι ἡ ἀντικατάστασις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ζητηθεῖσα μετὰ ὁλόκληρον 6ετίαν, δηλ. μετὰ χρόνον πολὺ πέραν τοῦ ὑφ' οἱασδήποτε προϋποθέσεις, κατὰ τὴν αὐτὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, κρινόμενον ἐκ μόνης τῆς ἐκτάσεως αὐτοῦ εὔλογον διὰ τὴν διαπίστωσιν τῆς ἀκαταλληλότητός του, δὲν εἶχε τὰς κατὰ τὴν προειρημένην διάταξιν συνεπείας, ἡ δὲ βάσει τῆς αἰτήσεως ταύτης ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις τοῦ ἄνω Συμβουλίου δὲν ἀναγνωρίζεται ὡς ἔχουσα ἰσχύν, ὡς παρὰ τὸν νόμον ἐκδοθεῖσα, καὶ ὑπεχρέωσε, κατ' ἀποδοχὴν τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, τὴν ἀναιρεσείουσαν νὰ καταβάλῃ εἰς αὐτὸν τὰς ἐν αὐτῇ ἀποδοχὰς λόγῳ ὑπερημερίας. Οὕτως ὅμως ἀποφηναμένη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς ἐν προηγουμέναις αἰτιολογίαις τῆς παρούσης παρατιθεμένας διατάξεις οὐσιαστικοῦ νόμου, δι' ὃ καὶ ἀναιρετέα τυγχάνει κατ' ἄρθρον 807 § 17 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τὸν μοναδικὸν βάσιμον λόγον ἀναιρέσεως, παραπεμπτέα δὲ ἡ ὑπόθεσις πρὸς περαιτέρω συζήτησιν εἰς τὸ Γ' Πολιτικὸν Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου κατὰ τὸ ἄρθρον 834 § 1 Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 25 νόμου 3810/1957, ὡς χρήζουσα περαιτέρω διευκρινίσεως.

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΠΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Έξουσία Υπουργών διά παροχήν πρός μισθωτούς «δώρων» καθ' έορτάς

Αύξήσεις αποδοχών κατά τό Ν.Δ. 3755/1957.— Μή ύπαγωγή είς αύτάς τών κατ' αποκοπήν αμειβομένων μισθωτών.— Έξουσία Υπουργών πρός παροχήν «δώρων» καθ' έορτάς Χριστουγέννων καί Πάσχα.—Περιορισμός αύτής είς ας περιπτώσεις δέν έχει ρυθμισθή τό θέμα διά συλλογικής συμβάσεως έργασίας ή διαιτητικής αποφάσεως.—Έννοια άρθρου 10 Νόμου 3198/1955 περί διαθεσιμότητος μισθωτών.—Καθορισμός ενός συνεχούς χρονικού διαστήματος διαθεσιμότητος, μή δυναμένου νά ύπερβή τούς τρεις μήνας έτησίως.

Ένδιαφέροντα είναι τά θέματα τής κατωτέρω αρεοπαγιτικής αποφάσεως, ή οποία επικυροί τήν ύπ' αριθ. 16041/1958 απόφασιν τού Πρωτοδικείου Αθηνών, ως εφετείου (εισηγητής *Σ. Ποταμιάνος*, ΕΕΔ 18, 81).

Δέχεται ό Άρειος Πάγος, συμφωνών ως πρός τούτο πρός τήν προσβληθείσαν δι' αναιρέσεως απόφασιν τού Πρωτοδικείου, ότι είς τάς κατά τό ν.δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 16, 1062) αύξήσεις δέν υπάγονται οί κατ' αποκοπήν αμειβόμενοι μισθωτοί.

Δέχεται επίσης ότι οί διά τού ά.ν. 1777/1951 εξουσιοδοτηθέντες διά τήν παροχήν «δώρων» καθ' έορτάς Υπουργοί τών Οικονομικών καί Εργασίας δέν έχουν εξουσίαν νά καθορίσουν τοιαύτας παροχάς, όταν διά συλλογικής συμβάσεως εργασίας έχουν ειδικώς καθορισθή (περίπτωσις τής αρεοπαγιτικής αποφάσεως) καί ως πρός τούτο ή άποψις τού Αρείου Πάγου συμπίπτει πρός εκείνην τού Συμβουλίου τής Επικρατείας (Σ. Ε. 452/1958, εισηγητής *Α. Τσιμαράτος*, ΕΕΔ 17, 313).

Πλέον ενδιαφέρουσα είναι ή άποψις τής αρεοπαγιτικής αποφάσεως περί τής εννοίας τού άρθρου 10 τού νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502) περί διαθεσιμότητος τών μισθωτών.

Εν τή ερμηνεία τής ταυτοσήμου προγενεστέρας διατάξεως τού άρθρου 9 τού νόμου 118/1945 υπεστηρίχθησαν καί εγένοντο δεκτά τά εξής: Ό εργοδότης έχει τό δικαίωμα νά θέτη είς διαθεσιμότητα, ύπό τάς εν αύτώ προϋποθέσεις, τούς παρ' αύτώ εργαζομένους μισθωτούς επί τρίμηνον εντός τού έτους ούχί εφ' άπαξ μόνον, αλλά κατά πλείονα χρονικά διαστήματα, άρκεί τό σύνολον αύτών νά μή υπερβαίνη τό τρίμηνον εντός τού έτους. Εάν τό αντίθετον εσκόπει ό νομοθέτης, θά έθετε τόν όρον «νά θέσουν», ύπό τήν έννοιαν ότι «εφ' άπαξ μόνον δικαιούνται νά θέσουν είς διαθεσιμότητα», αντί τού χρησιμοποιηθέντος τοιούτου «νά θέτουν», παρέχοντος τήν έννοιαν ότι «δύνανται νά θέτουν εκάστοτε πλείονας τής μιάς φοράς τό προσωπικόν αύτών είς διαθεσιμότητα», εξ ετέρου δέ θά παρέλειπε τόν όρον «εν συνόλω», ότι, ως εικός, ευαρμοστεί, όταν ή θέσις είς διαθεσιμότητα λαμβάνη χώραν είς πλείονα τής μιάς φοράς χρονικά διαστήματα, αντιθέτως δέ περιττεύει, όταν τό δικαίωμα τούτο ενασκήται ύπό τού εργοδότου εφ' άπαξ (βλέπε γνωμοδ. Νομικού Συμβούλου τού Υπουργείου Εργασίας *Τρ. Κοντονασοπούλου*, ΕΕΔ 11, 549, ούτω καί Πρωτοδικείου Αθηνών 4039/1952, εισηγητής *Γ. Καραμάνος*, ΕΕΔ 11, 1020, Πρωτ/κου Μυτιλήνης 97/1951, Πρωτοδίκης *Μ. Καλεύρας*, ΕΕΔ 10, 1231, ύπ' αριθ. 30202/1954 Εγκύκλιος Υπουργείου Εργασίας, ΕΕΔ 14, 327).

Είναι αντίθετος πρός ταύτα, σκεπτομένη ή αρεοπαγιτική απόφασις ότι κατά τήν έννοιαν τής διατάξεως οί εργοδόται καθορίζουσι διά τής εγγράφου δηλώσεως των εν συνεχές χρονικόν διάστημα διαθεσιμότητος, μή δυνάμενον νά ύπερβή τούς τρεις μήνας έτησίως;

Άν εννοήται τούτο, ότι δηλαδή αποκλείεται ή διαθεσιμότης νά είναι διακεκομμένη, τότε, ως ορθώς παρετηρήθη (άνωτέρω), θά επεριττευεν ό όρος τού νόμου «εν συνόλω . . .»

Εξ άλλου, άν εννοήται, ότι δύναται τά χρονικά διαστήματα τής διαθεσιμότητος νά μή είναι εφ' άπαξ συνεχή, αλλά καί διακεκομμένα, κατά ένα όμως τρόπον μεγαλυτέρας συνεχείας τών 1 ή 2 ημερών καθ' εβδομάδα (περίπτωσις τής αποφάσεως), δυσχερώς θά ηδύνατό τις νά ανεύρη, μή έχων σταθερά κριτήρια, ποία χρονικά διαστήματα πρέπει νά θεωρηθούν ικανοποιητικώς διά τήν έννοιαν τού νόμου συνεχή, ώστε νά μή θεωρηθή ό εργοδότης, αντιθέτως, ως υπερήμερος περί τήν αποδοχήν τών υπηρεσιών τού μι-

σθωτοῦ καὶ νὰ ὀφείλῃ πλήρη μισθὸν κατ' ἄρθρ. 656 Α.Κ.

Ἀρείου Πάγου 321/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Θ. Σταυρόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ε. Δημητρακόπουλος, Κ. Δημάκης

Αἱ ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεις ἀναιρέσεως ἀσκοῦνται παρ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, δέον ὅθεν νὰ συνεκδικασθῶσι λόγῳ συναφείας.

Α) Ὡς πρὸς τὴν αἴτησιν ἀναιρέσεως τοῦ Ν.Ε.*.

Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. δ. 3755/1957 τὰ μέχρις 70 δραχμῶν πράγματι καταβαλλόμενα κατὰ τὴν 24.1.1956 ἡμερομίσθια αὐξάνονται ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης κατὰ 5 δραχμάς. Ὡς πράγματι δὲ καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια τῆς παραγράφου 1 νοοῦνται τὰ πράγματι καταβαλλόμενα ποσὰ ὡς βασικὰ ἡμερομίσθια, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνουν τὰς 70 δραχμάς.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ κατὰ τὰ ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου κατὰ 5 δραχμὰς αὔξησις τῶν ἡμερομισθίων παρέχεται μόνον εἰς τοὺς ἀμειβομένους διὰ βασικοῦ ἡμερομισθίου καὶ οὐχὶ τοὺς κατ' ἀποκοπὴν - τεμάχιον ἀμειβομένους, ἀφοῦ ἡ χορήγησις τῆς αὐξήσεως ταύτης ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ πραγματοποιουμένου κατὰ τὴν 24.1.1956 σταθεροῦ βασικοῦ ἡμερομισθίου, ἐνῷ ἐπὶ τῶν κατὰ τεμάχιον ἀμειβομένων τὸ ἡμερομίσθιον κυμαίνεται ἀναλόγως τῆς ἀποδόσεως τούτων ἐν τῇ ἐργασίᾳ των κατὰ τὰς κατὰ τεμάχιον ὁριζομένας τιμὰς καὶ δι' οὐς δὲν ὁρίζεται αὔξησις, ὡς τοῦτο γίνεται ἐν τῇ διὰ τοῦ ἄρθρου 5 θεσπιζομένῃ αὐξήσει, ἥτις κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ρητῶς ὁρίζεται, ὅτι περιλαμβάνει καὶ τοὺς κατ' ἀποκοπὴν ἀμειβομένους μισθωτούς. Ταῦτα εἰπὸν καὶ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον καὶ ἀπορρίψαν τὸ αἴτημα τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ καταβολῆς αὐτῷ, ἐργαζομένῳ δι' ἀμοιβῆς κατὰ τεμάχιον ὡς σιδερωτῇ ὑποκαμίσων παρὰ τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ ἑταιρείᾳ, ὀρθῶς τὰς ἄνω διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ 1ος λόγος ἀναιρέσεως.

Ἐκ τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου 3239/1955 καθιερωθέντος συστήματος καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν ἐν γένει τῶν μισθωτῶν προκύπτει, ὅτι οἱ Ὑπουργοὶ Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας δὲν δύνανται μετὰ τὸν νόμον τοῦτον νὰ καθορίσωσι τὸ ὕψος τοῦ δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς, ὁσάκις τοῦτο ἔχει καθορισθῇ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐγκριθείσης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ, ὡς ἐν προκειμένῳ ἐγένετο διὰ τῆς ἀπὸ 7.4.1958 συλλογικῆς συμβάσεως, δι' ἧς καθωρίσθησαν κατώτατα ὅρια, βάσει τῶν ὁποίων θὰ καθορίζωνται τὰ δῶρα, τὸ δὲ γεγονὸς ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 42 § 2 νόμου 3239/1955 ρητῶς διετηρήθησαν ἐν ἰσχύϊ αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 1901/1951 περὶ κυρώσεως τοῦ ἀ. ν. 1777/1951 περὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἀ. ν. 28/1944 καὶ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀ. ν. 866/1946, δι' ὧν ἀνετέθη εἰς τοὺς ἄνω Ὑπουργοὺς ἡ ἐξουσία νὰ προσδιορίζωσιν ἐκτάκτους οἰκονομικὰς ἐνισχύσεις ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων ἢ τοῦ Πάσχα (δώρων), δὲν ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι διατηροῦσιν οἱ Ὑπουργοὶ καὶ μετὰ τὸν νόμον 3239 τὴν ἐξουσίαν τοῦ διὰ ἀποφάσεών των καθορισμοῦ τῶν δώρων καὶ ὅταν ἔχωσι ταῦτα καθορισθῇ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως, ἀλλ' ὅτι τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἔχουσιν οἱ Ὑπουργοὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν δὲν ἔχει ρυθμισθῇ τὸ ζήτημα διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Ὅθεν τὸ αὐτὸ ὡς ἄνω δικαστήριον, ἀπορρίψαν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του τὸ αἴτημα περὶ καταβολῆς δώρου βάσει τοῦ καταβαλλομένου, ἀνωτέρου τῶν 35 δραχμῶν, ἡμερομισθίου, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι μετὰ τὴν ἀπὸ 7.4.1954 συλλογικὴν σύμβασιν, καθορίσασαν τὸ ποσὸν ἡμερομισθίου διὰ τὴν καταβολὴν δώρων, δὲν ἔχει κῦρος ἡ ὑπ' ἀριθ. 72500/1957 ὑπουργικὴ ἀπόφασις, δι' ἄρθρου 3 § 2 τῆς ὁποίας καθορίζεται τὸ ὕψος τοῦ δώρου εἰς μεῖζον ποσόν, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ἄνω διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955 καὶ τῆς ρηθείσης συλλογικῆς συμβάσεως καὶ ἀπορριπτέος ὁ δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως.

Ὡς πρὸς τὴν αἴτησιν ἀναιρέσεως τῆς ἑταιρείας Ἀφοὶ Π.*.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 3198/1955 «αἱ ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις ἐν περιπτώσει περιορισμοῦ τῆς οἰκονομικῆς των δραστηριότητος δύνανται, ἀντὶ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, νὰ θέτουν ἐγγράφως εἰς διαθεσιμότητα τοὺς μισθωτούς των, μὴ δυναμένην νὰ ὑπερβῇ ἐν συνόλῳ τοὺς τρεῖς μῆνας ἐτησίως. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ μισθωτὸς λαμβάνει τὸ ἥμισυ τοῦ μέσου ὅρου τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τῶν

δύο τελευταίων μηνῶν ὑπὸ καθεστῶς πλήρους ἀπασχολήσεως». Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, τροποποιησάσης τὴν ἀντίστοιχον διάταξιν τοῦ ἄρθρου 13 § 6 ν. δ. 2961/1954, κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς διαρκείας τῆς διαθεσιμότητος, ὡς ρητῶς ἀναφέρεται ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς διατάξεως, ὅστις εἶναι ἡ ἀσφάλισις κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν ἐργαζομένων, σαφῶς προκύπτει, ὅτι παρέχεται ταῖς ἐπιχειρήσεσι δικαίωμα, ἀντὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, νὰ θέτωσιν ἐγγράφως εἰς διαθεσιμότητα τοὺς μισθωτούς των, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι καθορίζουσι διὰ τῆς ἐγγράφου δηλώσεώς των ἓν συνεχὲς χρονικὸν διάστημα διαθεσιμότητος, μὴ δυνάμενον νὰ ὑπερβῇ τοὺς τρεῖς μῆνας ἑτησίως, ὥστε καὶ ἡ ἐπιχείρησις νὰ ἀνακουφίζηται ἐν περιπτώσει περιορισμοῦ τῆς δραστηριότητός της διὰ τῆς πληρωμῆς τοῦ 1/2 τοῦ ἡμερομισθίου τῶν εἰς διαθεσιμότητα τιθεμένων, ἀλλὰ καὶ οἱ μισθωτοὶ νὰ δύνανται κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τοῦτο νὰ ἀνεύρωσιν ἄλλαχοῦ ἐργασίαν. Τοιαύτη ὅμως εὐχέρεια δὲν δύναται νὰ νοηθῇ, ἐὰν ὁ ἐργοδότης θέτῃ τὸν μισθωτὸν εἰς διαθεσιμότητα ἐπὶ 1 ἢ 2 ἡμέρας καθ' ἑβδομάδα, ἀναπροσλαμβάνων τοῦτον ἐντὸς μεταξὺ καὶ πάλιν θέτων εἰς διαθεσιμότητα διὰ 1 ἢ 2 ἡμέρας μέχρι συμπληρώσεως 3 μηνῶν, ὥστε ὁ μισθωτὸς νὰ μὴ δύναται νὰ μεριμνήσῃ διὰ τὴν ἐξεύρεσιν ἐργασίας καὶ ἀντιμετώπισιν τῶν ἀναγκῶν του κατὰ τὸ διάστημα τῆς διαθεσιμότητος, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐνέργεια τοῦ ἐργοδότου νὰ μὴ στηρίζηται ἐπὶ τῆς ἄνω διατάξεως, ἀφοῦ δὲν εἶναι νοητὴ ἡ ἀνὰ 1 ἢ 2 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος κάμψις καὶ ἐπάνοδος τῆς οἰκονομικῆς του δραστηριότητος, κειμένη οὕτως ἐκτὸς τῆς ἄνω διατάξεως καὶ καθιστῶσα τοῦτον ὑπερήμερον κατὰ τὰ ἄρθρα 648, 656, 349, 350 Α.Κ., δοθέντος ὅτι ἡ κατὰ τὰ ἄνω ἐνέργεια αὐτοῦ συνιστᾷ ἄρνησιν τῆς ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ διαρκούσης τῆς σχέσεως ἐργασίας. Ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ταύτῃ, ἤτοι τῆς παρὰ τὸ ἄρθρον 10 νόμου 3198/1955 ἀποστερήσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐνάγοντος τοῦ πλήρους ἡμερομισθίου 60 ἡμερῶν καὶ τῆς ἐκ τούτου τοῦ λόγου ὑπερημερίας, εἰ καὶ δι' ἄλλης αἰτιολογίας, κρῖναν τὸ Πρωτοδικεῖον βάσιμον τὸ αἴτημα τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὀρθῶς τὰς ἄνω διατάξεις τοῦ νόμου 3198/1955 ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ἐπιδικάσαν ὑπὲρ αὐτοῦ τὰ πλήρη ἡμερομίσθια τῶν 60 ἡμερῶν, καθ' ἃς ἡ ἀναιρεσείουσα δὲν ἀπεδέχετο τὰς προσφερομένας ὑπηρεσίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐπὶ 1 ἢ 2 ἡμέρας καθ' ἑβδομάδα δι' ἀνακοινώσεως ἐπιδιδομένης αὐτῷ κατὰ τὰς μεσημβρινὰς ἢ ἑσπερινὰς ὥρας τῆς προτεραίας, ἐνίοτε δὲ καὶ κατὰ τὴν πρωΐαν τῆς ἰδίας ἡμέρας, ὅτε μετέβαινε πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας, καὶ ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ α' λόγος ἀναιρέσεως.

Ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προκύπτει, αὕτη πρὸς σχηματισμὸν τῆς κρίσεώς της περὶ τῶν δεκτῶν ὡς ἄνω γενομένων πραγματικῶν ἐξετίμησε τὰ ἐπικληθέντα καὶ προσαχθέντα ἔγγραφα, τὰς μαρτυρικὰς καταθέσεις ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδίκου καὶ συμβολαιογράφων «...», ἐξ ὧν ρητῶς ἀναφέρει τὰς ὑπ' ἀριθ. 205, 210, 3098, 3045 καὶ 3728 ἐκθέσεις τῶν ἄνω συμβολαιογράφων, εἰδικῶς δὲ ἀναφέρει ὡς βεβαιωθὲν ὅτι, παρ' ὅλον ὅτι ἠδύνατο σταθμίζουσα τὰς ἀνάγκας τοῦ ἐργοστασίου της νὰ γνωστοποιῇ ἐγκαιρότερον τὰς περὶ θέσεως εἰς διαθεσιμότητα ἀποφάσεις της διὰ χρονικὸν διάστημα συνεχές, ὥστε νὰ δύναται ὁ ἀναιρεσίβλητος νὰ εὕρῃ ἐργασίαν, δὲν ἔπραξε τοῦτο, ἀλλὰ τοὐναντίον ἔθετε τοῦτον εἰς διαθεσιμότητα κατὰ τὸν ἄνω ὁριζόμενον τρόπον, ἤτοι πρὸ 1 ἢ 2 ἡμερῶν καθ' ἑβδομάδα καὶ ἐν συνόλῳ ἐπὶ 60 ἡμέρας δι' ἐγγράφων ἀνακοινώσεων. Οὕτως ὅμως τὸ μὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πάσας τὰς ἐπικληθείσας καὶ προσαχθείσας ἀποδείξεις, ὡς καὶ τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς ἀναιρεσειούσης περὶ τοῦ τρόπου ἐργασίας καὶ λειτουργίας τοῦ ἐργοστασίου της, τὸ δὲ ἐπαρκῶς ἠτιολόγησε τὴν κρίσιν του, ὥστε νὰ ἀποβαίνουν ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι οἱ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζοντες 2ος καὶ 3ος λόγοι ἀναιρέσεως, μηδόλως προκύπτοντος ὅτι ἐγένετο ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης ἐπίκλησις καὶ προσαγωγὴ καὶ ἐκθέσεως συμβολαιογράφου ὑπ' ἀριθ. 3095.

Μετὰ τὰ ἀνωτέρω ματαία ἀποβαίνει ἡ κρίσις ἐπὶ τοῦ 4ου λόγου ἀναιρέσεως τοῦ πλήττοντος ἐπάλληλον αἰτιολογίαν τῆς προσβαλλομένης καὶ δὴ ὡς πρὸς τὴν κρίσιν της περὶ μὴ κάμψεως τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος τῆς ἀναιρεσειούσης, ἀρκοῦντος τοῦ κυρίου ἐρείσματος περὶ μὴ συννόμου τῆς εἰς διαθεσιμότητα θέσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου λόγῳ τῆς ἀνὰ 1 ἢ 2 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος θέσεως εἰς διαθεσιμότητα κατὰ τὸν ἀνωτέρω ἐκτιθέμενον τρόπον, ἵνα στηρίξῃ τὸ διατακτικὸν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.

Ἀπορριπτομένων κατὰ τὰ ἀνωτέρω τῶν συνεκδικαζομένων αἰτήσεων δέον νὰ συμψηφισθῇ ἡ δικαστικὴ δαπάνη τῶν διαδίκων κατ' ἄρθρον 211 § 3 Πολ. Δικ.

ΑΠΟΧΗ ΕΚ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΧΗ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΚ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΝΕΚΕΝ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ Ή ΑΛΛΗΣ ΑΙΤΙΑΣ

Έννοια σχετικής διατάξεως άρθρου 5 § 3 Νόμου 2112/1920

Καθιέρωσις διά τοῦ ἄρθρου 5 § 3 Νόμου 2112/1920 μόνον ἀμαχήτου τεκμηρίου, ἀποκλειόντος νά θεωρηθῇ ἡ ἀποχή τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας ἕνεκεν ἀσθενείας ἐπί τά ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 Νόμου 4558/1930 χρονικά ὅρια ὡς λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους αὐτοῦ, οὐδαμῶς συναγομένου κατ' ἀντιδιαστολήν, ὅτι ἐάν ἡ ἀποχή ὀφείληται εἰς ἀσθένειαν μακροτέρας διαρκείας, τεκμηριοῖ λύσιν τῆς συμβάσεως.—Κρίσις ἐπ' αὐτοῦ, ὡς καί εἰς πᾶσαν ἄλλην ἀποχήν, τοῦ Δικαστοῦ κατ' ἄρθρα 200, 288 Α.Κ.

Εἶναι πράγματι μεγίστης σημασίας ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Αὕτη, ἀναιροῦσα τήν ὑπ' ἀριθ. 748/1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ἀπομακρύνεται πλήρως τῆς γενομένης εἰς τό παρελθόν δι' ἐπανειλημμένων ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου δεκτῆς ἀπόψεως (Α.Π. 158/1945, εἰσηγητής *Α. Κωττούλας*, ΕΕΔ 4, 650, 452/1952, εἰσηγητής *Ν. Παλαιολογόπουλος*, ΕΕΔ 11, 954, 12/1953, εἰσηγητής *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 12, 176, Α.Π. 224/1953, εἰσηγητής *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 12, 593, Α.Π. 485/1957, εἰσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 1272).

Ἡ νεωτέρα αὕτη ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις δέχεται ἤδη, ὅτι δέν συνάγεται ἐκ τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως, ὅτι ἐπί ὑπερβάσεως τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἀσθενείας ἐπέρχεται ἐξ ἀντιδιαστολῆς (ἐπιχείρημα τῆς ἐγκαταλειφθείσης ἀπόψεως) λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλ' ὅτι καί εἰς τήν περίπτωσιν αὐτήν, ὡς καί εἰς πᾶσαν ἄλλην ἀποχήν, εἶναι ζήτημα κρίσεως τοῦ Δικαστοῦ ἐπί τῇ βάσει τῶν ἄρθρων 200, 288 Α.Κ., ἄν ἡ ἀποχή ἐπέφερε τήν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Σημειοῦται ὅτι ἐπί τοῦ τελευταίου αὐτοῦ, ἤτοι ἐπί ἀποχῆς δι' ἄλλην αἰτίαν, πλήν ἀσθενείας, εἶναι ὁμοία ἡ ἄποψις τῶν τελευταίων ἀρεοπαγιτικῶν ἀποφάσεων (βλέπε ἐκ τῶν τελευταίων τήν Α. Π. 408/1958, εἰσηγητής *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 17, 629 καί λοιπάς παραπομπάς εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 628).

Ἡ ἀντίθεσις τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως πρός τάς προηγουμένας εἶναι εἰς τό ὅτι τό αὐτό θά ἰσχύσῃ καί ἐπί ἀσθενείας τοῦ μισθωτοῦ, ὑπερβάσης τά ἐν ἄρθρῳ 3 τοῦ νόμου 4558/1930 χρονικά ὅρια, μή λυομένης ἐκ τοῦ νόμου τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Τοῦτο συμπίπτει καί πρός τά ἐν τῇ θεωρίᾳ ὑποστηριχθέντα (βλέπε *Κ. Ι. Δημάκην*, ΕΕΔ 7, 155, *Α. Σακελλαρόπουλον*, ΕΕΔ 8, 182, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δίκαιον, σ. 351, πρβλ. ἐν τούτοις *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμηνεία Ἐργατ. Δικαίου §§ 325, 419).

Ἐσημειώσαμεν ἐπανειλημμένως τούς ἀγαθούς ἀντικτύπους ἐκ τῆς ὑπό τῶν νεωτέρων ἀρεοπαγιτικῶν ἀποφάσεων γενομένης ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 2112/1920 ἐπί ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας ἕνεκεν ἄλλης, πλήν ἀσθενείας, αἰτίας (βλέπε ἐπιδοκιμασίαν τῆς ἀπόψεως αὐτῆς καί ὑπό *Κ. Καυκᾶ*, Ἔνοχ. Δίκαιον, Εἰδικόν, β' ἔκδοσις, ὑπ' ἄρθρον 658, σημ. 7, τοῦ αὐτοῦ, ἐν ΕΕΔ 8, 613).

Ἐν τούτοις πρέπει νά σημειωθοῦν καί τά ἑξῆς: Διατί ὡρίσθησαν χρονικά ὅρια ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἕνεκεν ἀσθενείας (ἄρθρον 3 νόμου 4558/1930) ἐξηγεῖται εἰς τήν αἰτιολογικήν ἔκθεσιν (βλέπε *Αντύπα*, Ἐργατική Νομοθεσία, σελ. 653): «Ἵνα ἐκλείψῃ ἡ ἐν τῷ νόμῳ 2112 ὑπάρχουσα ἀοριστία, ἥτις πολλάκις καταλήγει εἰς βάρος τοῦ ἐργοδότου καί τοῦ ὑπαλλήλου, δοθέντος ὅτι ἡ ἐκ τῶν ὑστέρων λύσις τοῦ ζητήματος ὑπό τοῦ δικαστοῦ, ἐνῷ ἀφ' ἑνός δύναται νά ἐκθέσῃ τόν ἐργοδότην εἰς ἀπροσδόκητον ἀποζημίωσιν, ἀφ' ἑτέρου οὐδόλως συντελεῖ εἰς πρόληψιν τῆς ἀπολύσεως τοῦ ὑπαλλήλου».

Ἀφ' ἑτέρου κατά τό ἄρθρον 12 τοῦ ἀ.ν. 19/19 Νοεμβρίου 1935 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως ἐργατικῶν τινων νόμων» (τοῦ ὁποίου νόμου ἡ ἰσχύς ἀνεστάλη διά τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 25/25 Ἰανουαρίου 1936 καί κατόπιν ἐπ' ἀόριστον διά τοῦ β.δ. 1/1 Μαΐου 1936) ὡρίζετο, ὅτι «τοῦ ἡμίσεος τῆς ἀποζημιώσεως δικαιοῦται ὁ ὑπάλληλος, ὁσάκις ἡ σύμβασις ἐργασίας λύεται λόγῳ ἀσθενείας αὐτοῦ ὑπερβαινούσης τά ὅρια τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4558/1930...».

Ἐπίσης κατά τό ἄρθρον 5 § 7 τοῦ ἰσχύν νόμου ἐπέχοντος Κανονισμοῦ παροχῶν ἀνεργίας (ΕΕΔ 15, 1027) ρυθμίζονται τά δικαιολογητικά ἐπιδοτήσεως «ἐν περιπτώσει λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας λόγῳ ὑπερβάσεως τῶν χρονικῶν ὁρίων τῆς βραχείας διαρκείας ἀσθενείας κατά τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς συνεπληρώθη μεταγενεστέρως διά τοῦ νόμου 4558/1930».

Ὑπομιμνήσκεται ἀκόμη καί ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 § 6 τοῦ ἀ. ν. 539/1945 «περί ἀδείων μισθωτῶν» (ΕΕΔ 4, 475), καθ' ἣν διά τόν ὑπολογισμόν τοῦ χρόνου ἀπασχολήσεως τά διαστήματα, καθ' ἃ ὁ μισθωτός ἀπέσχεν ἢ ἀπέχει τῆς ἀπασχολήσεώς του λόγῳ βραχείας

σχετικῶς διαρκείας ἀσθενείας.... δὲν θεωρεῖται ὡς χρόνος μὴ ἀπασχολήσεως».

Εὔλογος, λοιπόν, μετὰ τὰς νομοθετικὰς αὐτὰς διατάξεις, γεννῶνται ἀπορίαι τί δι' αὐτῶν ἠννοήθη;

Διὰ νὰ εἴμεθα συνεπεῖς πρὸς τὴν υἱοθετουμένην ὑπὸ τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἄποψιν, πρέπει νὰ δεχθῶμεν, ὅτι ὁ Νομοθέτης εἶχεν ὑπ' ὄψιν του περιπτώσεις, καθ' ἃς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστοῦ δὲν λύεται ἡ σύμβασις ἐργασίας ἐπὶ ὑπερβάσεως τῶν χρονικῶν ὁρίων τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4558/1930;

Εἰς τὸ ἐρώτημα αὐτὸ καλούμεθα νὰ ἀπαντήσωμεν, ἀφοῦ δὲν δυνάμεθα νὰ τὸ παραμερίσωμεν.

Ἀρείου Πάγου 363/1959, Τμ. Β΄

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Λ. Ροζάκης*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Β. Χαλίδης, Γ. Βελονάκης, Α. Κορβέσης

Ὅριζον τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ ν. 2112/1920, ὡς συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. 4558/1930, ὅτι ἀποχὴ ὑπαλλήλου ἀπὸ τῆς ἐργασίας, ὀφειλομένη εἰς προσηκόντως ἀποδεδειγμένην ἀσθένειαν βραχείας σχετικῶς διαρκείας, ἤτοι μὴ ὑπερβαίνουσαν τὰ ἐν αὐτῇ τιθέμενα ὅρια ἢ, προκειμένου περὶ γυναικός, εἰς λοχείαν, δὲν θεωρεῖται ὡς λύσις τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους αὐτοῦ, σαφῆ ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι δι' αὐτοῦ καθιεροῦται μόνον ἀμάχητον τεκμήριον, ἀποκλεῖον νὰ θεωρηθῇ ἡ ἀποχὴ αὕτη ὡς λύσις τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ὑπαλλήλου, οὐδαμῶς συνεπαγομένου, κατ' ἀντιδιαστολήν, ὅτι ἐὰν ἡ ἀποχὴ ὀφείληται εἰς ἀσθένειαν μακροτέρας διαρκείας τεκμηριοῖ αὕτη λύσιν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ὑπαλλήλου. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τῆς μακρᾶς ἀσθενείας, ὡς καὶ εἰς πᾶσαν ἀποχήν, ὀφειλομένην ὄχι εἰς ἀσθένειαν, ἀλλ' εἰς ἄλλην ἀνωτέραν βίαν, ὁσηςδήποτε διαρκείας, βραχείας ἢ μακρᾶς, ὁ δικαστής, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ διήρκεσεν αὕτη, τὴν αἰτίαν, ἡ ὁποία τὴν προεκάλεσε, καὶ ἐν γένει τὰς συνθήκας, ὑφ' ἃς ἔλαβε χώραν, θὰ κρίνῃ, συμφώνως τοῖς ἄρθροις 200 καὶ 288 Α.Κ., ἐὰν ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ἀπαιτῇ, ὅπως ἡ ἀποχὴ αὕτη θεωρηθῇ ἢ μὴ ὡς λύσις τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ὑπαλλήλου.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, τὸ δικάσαν δικαστήριον ἐδέξατο, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, ὑπηρετῶν παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1913, παρέσχεν εἰς αὐτὴν τὰς ὑπηρεσίας του ὡς ὑαλουργὸς μέχρι τῆς 6 Μαρτίου 1943, ὅτε, τῇ αἰτήσει τῆς ἐνταῦθα Τουρκικῆς Πρεσβείας καὶ τῇ συστάσει τῆς ἀναιρεσειούσης, μὴ ἀντιλεξάσης μέν, ἀλλ' οὐδὲ χορηγησάσης εἰς αὐτὸν ἄδειαν, ἀπέσχεν ἀπὸ τῆς ἐργασίας του, ἀναχωρήσας εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἵνα ἐργασθῇ εἰς ἐκεῖ ὑαλουργεῖον, ἀποφεύγων οὕτω τὰς στερήσεις καὶ τὰ δεινὰ τῆς κατοχῆς, ὡς καὶ τοὺς ἐκ τῶν βομβαρδισμῶν τοῦ ἐργοστασίου τῆς ἀναιρεσειούσης κινδύνους. Ὅτι ἐκ Κωνσταντινουπόλεως δὲν ἐπανῆλθεν, ὅταν ἐξέλιπον οἱ ἐκ τῆς ἐχθρικῆς κατοχῆς καὶ τοῦ πολέμου κίνδυνοι, ἀλλὰ παρέμεινεν ἐκεῖσε μέχρι τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1945, ὅτε ἐπανελθὼν ἀνέλαβεν ἐκ νέου ὑπηρεσίαν παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ, παρ' ᾗ εἰργάσθη μέχρι τῆς 18 Ἰουλίου 1958, ὅτε ἀπελύθη ὑπὸ ταύτης. Ὑπὸ τὰ πραγματικὰ ταῦτα περιστατικὰ ἡ ἀποχὴ αὕτη τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἀπὸ τῆς ἐργασίας του, διαρκέσασα ὑπὲρ τὰ 2 1/2 ἔτη, ἐξ ὧν ἓν ἔτος μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς χώρας ἀπὸ τῆς ἐχθρικῆς κατοχῆς, θεωρεῖται, συμφώνως πρὸς τὴν καλὴν πίστιν, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ὡς λύσις ἐκ μέρους αὐτοῦ τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ συνεπῶς ἡ μετὰ ταύτην, τὴν 10ην Ὀκτωβρίου 1945, πρόσληψις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης ἀποτελεῖ νέαν σύμβασιν καὶ ὄχι συνέχισιν τῆς προηγουμένης, λυθείσης, ὡς εἴρηται, διὰ τῆς ἀποχῆς ταύτης τοῦ ἀναιρεσιβλήτου. Τὸ συμπέρασμα τοῦτο δὲν αἴρει τὸ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως γενόμενον δεκτόν, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, ἀποσχὼν ἀπὸ τῆς ἐργασίας, δὲν εἶχε τὴν βούλησιν νὰ λύσῃ τὴν μετὰ τῆς ἀναιρεσειούσης σύμβασιν ἐργασίας, ἀφοῦ τὸ μὲν ἡ βούλησις αὕτη, ἀντικρυς κειμένη, ὑπὸ τὰ ὡς ἄνω δεκτὰ γενόμενα πραγματικὰ περιστατικά, πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, δὲν εἶναι νόμῳ προστατευτέα, τὸ δὲ ἐκδὸν τὴν ἀναιρεσιβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστήριον τῆς οὐσίας δὲν ἐδέξατο, ὅτι καὶ ἡ τῆς ἀναιρεσειούσης βούλησις συνέπιπτεν εἰς τὴν διατήρησιν τῆς συμβάσεως.

Ἀντιθέτως δεξάμενον τὸ δικαστήριον ὅτι ἡ ἀναιρεσειουσα δὲν παρέσχεν εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον ἄδειαν ἀπουσίας, περιορισθεῖσα νὰ μὴ φέρῃ ἀντίρρησιν εἰς τὴν ἀναχώρησίν του, σαφῶς ἀπέκρουσε τοιαύτην αὐτῆς βούλησιν. Ἄλλως κρῖναν τὸ δικάσαν δικαστήριον καὶ ἀποφηνάμενον ὅτι ἡ τὴν 18 Ἰουλίου 1958 λυθεῖσα σύμβασις ἐργασίας δὲν ἤρξατο τὴν 10ην Ὀκτωβρίου 1945, ἀλλ' ἀποτελεῖ συνέχισιν τῆς ἀρξαμένης τὸ ἔτος 1913, συνεχισθείσης ταύτης καὶ κατὰ τὸ ἀπὸ 6 Μαρτίου 1943 μέχρι 10 Ὀκτωβρίου 1945 χρονικὸν διάστημα τῆς ὡς ἄνω ἀποχῆς, ἅτε τῆς ὑπὸ τὰ ἄνω περιστατικὰ λαβούσης χώραν ἀποχῆς ταύτης μὴ θεωρουμένης, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ὡς λύσεως τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἐσφαλμένως τὰς διαληφθείσας διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασίν του κατέστησε κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου 2ον λόγον ἀναιρέσεως.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΚΩΛΥΜΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙΑ ΠΑΡΟΧΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΜΙΣΘΟΥ

Ἐξεύρεσις ἡμερησίου μισθοῦ ἐπὶ μισθωτῶν ἀμειβομένων διὰ μηνιαίου μισθοῦ

Ἐφαρμογὴ ἄρθρων 657, 658 Ἀστικοῦ Κώδικος ἐπὶ ἀσθενείας μισθωτῶν Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν, τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 § 2 τοῦ ὑπὸ 17.12.1930 Β.Δ. οὔσης ἀσφαλιστικοῦ περιεχομένου καὶ οὐχὶ ρυθμιστικῆς τῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Σπουδαῖον κώλυμα μισθωτοῦ διὰ παροχὴν ἐργασίας κατ' ἄρθρον 657 Ἀστικοῦ Κώδικος ἡ ἀσθένεια.—Ἔκπτωσις ἐκ τοῦ καταβλητέου μισθοῦ τοῦ παρὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καταβληθέντος ποσοῦ μόνον κατὰ τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὸ διάστημα τοῦ μηνός, δι' ὃ ὁ ἐργοδότης ὀφείλει τὸν μισθόν.—Ἀναγωγὴ μηνιαίου μισθοῦ εἰς ἡμερομίσθια.—Διαίρεσις αὐτοῦ διὰ 25, ὅσαι κατὰ μέσον ὅρον αἱ ἐργάσιμοι ἡμέραι τοῦ μηνός.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 170/1959 τοῦ Β' Τμήματος (εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 377), πρὸς τὴν γνώμην τῆς ὁποίας καὶ ἐπὶ τοῦ προκύψαντος ζητήματος συμφωνεῖ.

Γενικοῦ ἐνδιαφέροντος εἶναι τὰ ὑπὸ τῆς ἀρεοπαγιτικῆς αὐτῆς ἀποφάσεως δεκτὰ γενόμενα α) ὅτι ὁ κατ' ἄρθρ. 657, 658 Ἀστικοῦ Κώδικος ὑπόχρεως ἐργοδότης εἰς πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ τοῦ κωλυθέντος διὰ παροχὴν ἐργασίας μισθωτοῦ δικαιοῦται νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ μισθοῦ τὸ καταβληθὲν εἰς τὸν ἠσφαλισμένον ποσὸν ἐξ ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως, τὸ ἀντιστοιχοῦν ὅμως εἰς τὸν χρόνον, καθ' ὃν ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται εἰς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ καὶ β) ὅτι, προκειμένου περὶ μηνιαίως ἀμειβομένου μισθωτοῦ, διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ ἡμερησίου μισθοῦ θὰ διαιρεθῇ ὁ μὴν διὰ 25, ὅσαι αἱ συνήθεις ἐργάσιμοι ἡμέραι τοῦ μηνός.

Σημειωτέον ὅτι ἐπὶ τοῦ πρώτου ζητήματος δὲν ὑπῆρξε διαφωνία τις ἔν τε τῇ θεωρίᾳ καὶ τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων (βλέπε *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρ. 657 Α.Κ., ἀριθ. 74, Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 6996/1957, εἰσηγητὴς *Γ. Λαμπρόπουλος*, ΕΕΔ 16, 709).

Τὸ ἕτερον δεκτὸν γενόμενον ὑπὸ τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως περὶ τῆς ἀναγωγῆς τοῦ μηνιαίου μισθοῦ εἰς ἡμερήσιον τοιοῦτον ἐπεκτείνεται πέραν τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἄρθρων 657, 658 Α.Κ., περὶ τῶν ὁποίων ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, καὶ ἐνδιαφέρει διὰ πάσας τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς πρόκειται νὰ ὑπολογισθῇ ἡ καθ' ἡμέραν ἀμοιβὴ τοῦ διὰ μηνιαίου μισθοῦ ἀμειβομένου μισθωτοῦ.

Συνήθης περίπτωσις εἶναι ἡ κατὰ ὡρισμένην ἡμέραν τοῦ μηνὸς καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ ἀμειβομένου διὰ μηνιαίου μισθοῦ, ὁπότε πρέπει νὰ καταβληθῇ ὁ μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς καταγγελίας μισθὸς καὶ ἐπὶ πλέον ἡ ὁριζομένη ἐκ τοῦ νόμου ἀποζημίωσις.

Μὲ τὸ ζήτημα αὐτό, τῆς ἀναγωγῆς τοῦ μηνιαίου μισθοῦ εἰς ἡμερομίσθια, ἀπησχολήθη καὶ ἡ Σ.Ε. 985/1958 (Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Δ. Τσιροπινᾶς*, ΕΕΔ 17, 855), προκειμένου νὰ ἐφαρμοσθῇ διάταξις περὶ συντάξεως, καὶ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἐδέχθη ἐπίσης, ὅτι κατὰ τὰς κρατούσας γενικὰς ἀρχὰς τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ὡς ἡμερομίσθιον τῶν ἀμειβομένων διὰ μηνιαίου μισθοῦ, ἀνταποκρινομένου κατὰ μέσον ὅρον, ἀφαιρουμένων τῶν Κυριακῶν καὶ ἑορτῶν, εἰς τὰς 25 ἐργασίμους ἡμέρας τοῦ μηνός, δέον νὰ λογίζηται τὸ 1/25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ.

Ὑπεμνήσαμεν (ΕΕΔ 17, 855) τὰς κειμένας διατάξεις, αἱ ὁποῖαι καθορίζουν τὸν ἐν λόγῳ ὑπολογισμόν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ αἱ ἐπικαλούμεναι ὑπὸ τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, εἰς ἃς πρόσθες καὶ τὸν Κανονισμὸν περὶ τρόπου καταβολῆς τῶν ὑπὲρ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας πόρων (ΕΕΔ 15, 516), τὴν ὑπ' ἀριθ. 26203/1297/1958 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ τρόπου εἰσπράξεως τῶν εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α.» (ΕΕΔ 17, 669), ἀκόμη καὶ τὰς σχετικὰς περὶ παροχῆς «δώρων» καθ' ἑορτὰς πρὸς τοὺς μισθωτοὺς ὑπουργικὰς ἀποφάσεις.

Προκειμένου περὶ χρονικοῦ μισθοῦ μὲ βάσιν τὸν μῆνα παρέχεται εἰς τὸν ἐργαζόμενον ἡ ἐξασφάλισις ὅτι θὰ λάβῃ ὁπωσδήποτε τὸν μισθόν του, ἀδιαφόρως τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐργασίας του (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 1059, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν).

Κανὼν περαιτέρω εἶναι, ὅτι ὁ μισθωτὸς δὲν θὰ ἐργασθῇ κατὰ τὰς Κυριακὰς ἢ ἄλλας μὴ ἐργασίμους ἐκ τοῦ νόμου ἡμέρας, ὁπότε δὲν μειοῦται βεβαίως ὁ μηνιαῖος μισθός (*Κ. Τραταφυλλόπουλος*, Εἰσηγητ. Ἔκθεσις Προσχεδίου συμβάσεως ἐργασίας, 1913, ΕΕΔ 1, 906, *Α. Nikisch*, Ἐργατ. Δίκαιον, ἑλλ. μετάφρ. σελ. 250).

Συμβαίνει ὅμως ἐκ τοῦ νόμου καὶ διὰ κατηγορίας μισθωτῶν νὰ μὴ ἐπιβάλληται ἡ Κυριακὴ ἀνάπαυσις καὶ νὰ μὴ ὑπάρχῃ καὶ δικαίωμα ὑποχρεωτικῆς καθ' ἑβδομάδα ἀναπαύσεως, ὁπότε, ἀφοῦ ἐν τῷ μηνιαίῳ μισθῷ συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ ἀμοιβὴ διὰ τὴν ἐργασίαν καὶ τῶν ἡμερῶν αὐτῶν, τότε διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ ἡμερησίου μισθοῦ ὁ μηνιαῖος μισθὸς θὰ διαιρεθῇ διὰ 30 (πρβλ. ἀπὸ ἀλ-

λης ὅμως ἐπιχειρηματολογίας *Ι. Καποδίστρι-αν*, ΈρμΑΚ. ὑπὸ τὸ ἄρθρ. 653, ἀριθ. 78).

Ἀρείου Πάγου 308/1959, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Α. Γεωργίου*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Α. Μυλωνογιάννης

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Β' Τμήματος διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ὑπ' ἀριθ. 170/1959 ἀποφάσεως ἐξενεχθεῖσαν ὡς πρὸς τὴν λύσιν τοῦ δι' ὃ ἡ ἀναίρεσις καὶ παραπομπὴ νομικοῦ ζητήματος, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 § 2 τοῦ ἀπὸ 17.12.1930 β. δ/γματος «περὶ κυρώσεως τοῦ κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου ἀλληλοβοηθείας τῶν ἐν Ἑλλάδι σιδηροδρομικῶν καὶ τροχιοδρομικῶν ἐπιχειρήσεων», ἐκδοθέντος κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 1 § 3 τοῦ νόμου 3752/1929 καὶ ἰσχύν νόμου ἐπένοντος κατ' ἄρθρ. 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου, καθ' ἣν τὸ Ταμεῖον τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν, κύριοι πόροι τοῦ ὁποίου εἶναι, κατὰ τὸ ἄρθρον 8, ποσοστὸν 2 ο/ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν μονίμων μισθωτῶν αὐτῆς καὶ 1 ο/ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν προσωρινῶν ἢ ἐκτάκτων καὶ ἰσόποσος ἐργοδοτικὴ εἰσφορά, ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς τοὺς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἀσθενοῦντας μονίμους ὑπαλλήλους ἢ ἐργάτας αὐτῆς τὰ 2/3 τῶν ἀπολαβῶν των ἐπὶ τετράμηνον κατ' ἔτος, εἶναι ἀσφαλιστικοῦ περιεχομένου, οὐδαμῶς ρυθμίζουσα τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 7 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου (ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 1 παράγρ. 3 τοῦ νόμου 3752/1929 ἐκδοθέντος β. δ/γματος τῆς 12/17.7.1933), ἥτις ὁρίζουσα ὅτι εἰς τοὺς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τραυματιζομένους καταβάλλει ἡ ἐπιχείρησις ἐπιπροσθέτως τὸ 1/3 τῶν ἀπολαβῶν των, ἐξαιρέσει τῶν ἐκτάκτων ἢ προσωρινῶν μισθωτῶν, δικαιουμένων μόνον περιθάλψεως ὑπὸ τοῦ εἰρημένου Ταμείου, περιέχει ὄντως κανόνα δικαίου, ρυθμίζοντα τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ὅσον ἀφορᾷ καὶ μόνον τοὺς ἀπέχοντας ἐκ τῆς ἐργασίας μονίμους μισθωτοὺς τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἑταιρείας λόγῳ τραυματισμοῦ των ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας. Ἑπομένως εἰς τὴν περίπτωσιν ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας μισθωτῶν τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἑταιρείας, ὀφειλομένης εἰς ἀσθένειαν (καὶ οὐχὶ τραυματισμὸν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ), ἐφαρμογὴν ἔχουσιν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 657, 658 Ἀστικοῦ Κώδικος, καθ' ἃς ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται τοῦ μισθοῦ του ὑπὸ τοὺς λοιποὺς ἐν τῷ νόμῳ ἀναφερομένους ὅρους, διὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν παρεκωλύθη νὰ ἐργασθῇ ἕνεκα σπουδαίου λόγου μὴ ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητά του, ὡς σπουδαῖος δὲ λόγος λογίζεται καὶ ἡ ἀσθένεια τοῦ μισθωτοῦ, δικαιοῦται δὲ ἀντιστοίχως ὁ ἐργοδότης, ὅπως ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ μισθοῦ τὰ καταβληθέντα εἰς τὸν μισθωτὸν δυνάμει ὑποχρεωτικῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀσφαλίσεως.

Ἀναιρουμένης τῆς ὑπ' ἀριθ. 4864/1958 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν καὶ τῶν διαδίκων ἐπανερχομένων κατὰ τὸ ἄρθρον 832 § 1 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας (ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3810/1957) εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν δέον νὰ ἐξετασθῇ ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἐνάγοντος.

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ὡς παραδεκτῶς ἐβελτιώθη, ἱστορικὴν μὲν αἰτίαν ἔχουσα ὅτι ὁ ἐνάγων, προσληφθεὶς ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ὡς μόνιμος ὁδηγὸς τροχιοδρόμων ἀπὸ τοῦ ἔτους 1947 καὶ ἔκτοτε ὑπηρετῶν παρ' αὐτῇ ἐπὶ μισθῷ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1956 καὶ ἐφεξῆς δραχ. 2.115 κατὰ μῆνα, ἠσθένησεν, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἄνευ ὑπαιτιότητος αὐτοῦ ἐκωλύθη, ὅπως ἐργασθῇ ἐπὶ 42 ἡμέρας κατὰ τὸ ἔτος 1956, 8 ἡμέρας κατὰ τὸ ἔτος 1957 καὶ 9 ἡμέρας κατὰ τὸ ἔτος 1958, αἴτημα δὲ τὴν καταψήφισιν τῆς ἐναγομένης εἰς τὴν καταβολὴν αὐτῷ τοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὡς ἄνω ἀσθενείας μισθοῦ, μετ' ἐκπτωσιν τῶν καταβληθέντων αὐτῷ, ἐξ αἰτίας τοῦ κωλύματος τούτου, ὑπὸ τοῦ Ταμείου ἀλληλοβοηθείας τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης δυνάμει ὑποχρεωτικῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀσφαλίσεώς του παρ' αὐτῷ, εὑρίσκει ἔρεισμα εἰς τὰς ἐφαρμογὴν ἐχούσας ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὰ ἐν τῇ α' σκέψει εἰρημένα, διατάξεις τῶν ἄρθρων 657, 658 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ δέον νὰ ἐξετασθῇ κατ' οὐσίαν.

Συνομολογεῖται ὑπὸ τῶν διαδίκων ὁ χρόνος, καθ' ὃν ὁ ἐνάγων ἐκωλύετο νὰ ἐργασθῇ λόγῳ ἀσθενείας, ἐκ δὲ τοῦ προσαγομένου ἐγγράφου τοῦ λογιστηρίου τῆς ἐναγομένης ἀρκοῦσα, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, προκύπτει βεβαίωσις ὅτι ὁ μισθὸς τοῦ ἐνάγοντος, ἐν ᾧ ὑπολογίζονται καὶ αἱ καταβαλλόμεναι αὐτῷ τακτικῶς κατὰ νόμον ἢ τὴν σύμβασιν πρόσθετοι παροχαί, ἤτοι ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν, αἱ προσαυξήσεις λόγῳ τῆς κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς νυκτερινὰς ὥρας παρεχομένης, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἀσκουμένης ἐπιχειρήσεως συγκοινωνίας, ἐργασίας, ὡς καὶ τὰ ἐπίδομα τῆς ἐπὶ τοῦ ὀχήματος ἐργασίας, ἣν οὗτος ὡς ὁδηγὸς τροχιοδρόμων παρέχει, προσδιορίζονται εἰς δραχμὰς 2.114,20, ἐξ ὧν, ἀφαιρουμένων τῶν ἐκ δραχμῶν 239,50 κατὰ μῆνα κρατήσεων, κατεβάλλετο αὐτῷ κατὰ μῆνα τὸ ποσὸν τῶν 1.874,70 δραχμῶν. Κατὰ ταῦτα ὁ ἐνάγων ὡς πρὸς τὸν χρόνον τῆς κατὰ τὸ ἔτος 1956 ἀποχῆς του ἐκ τῆς ἐργασίας λόγῳ ἀσθενείας, ἥτις διήρκεσεν ἐπὶ 42 ἡμέρας, δικαιοῦται κατὰ τὸ ἄρθρον 658 Ἀστικοῦ Κώδικος τὸ μισθοῦ ἑνὸς μηνός, ἤτοι δραχ. 1.874,70, ἐξ ὧν ἐκπίπτεται, κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 657 Ἀστικοῦ Κώδικος, οὐχὶ τὸ καταβληθὲν αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Ταμείου ἀλληλοβοηθείας τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης δι' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἀσθενείας του (ἐκ 42 ἡμερῶν), ἀλλὰ μόνον τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὸ διάστημα τοῦ μηνός, δι' ὃ ἡ ἐνάγουσα ὀφείλει τὸν μισθόν. Ὅθεν, ἀποδεικνυομένου ἐκ τοῦ ἐπικαλουμένου καὶ προσαγομένου πιστοποιητικοῦ τοῦ Ὡς ἄνω Ταμείου, παρ' ᾧ εἶναι ὑποχρεωτικῶς ἠσφαλισμένος ἐκ τοῦ νόμου ὁ ἐνάγων, ὅτι κατεβλήθη αὐτῷ ἐξ αἰτίας τῆς ἀσθενείας του τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 1.513,20 ἐν ὅλῳ, δέον νὰ ἐκπεσθῇ ἐκ τοῦ ὡς ἄνω μισθοῦ τῶν δραχμῶν 1.874,70 τὸ ποσὸν τῶν

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΙΣ ΠΑΘΟΝΤΟΣ ΕΞ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

Περίπτωσις έργατικοῦ ἀτυχήματος ἐξ ἀμελείας τοῦ ἐργοδότου

Γέννησις ἀξιώσεως περὶ πληρωμῆς χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ τὸν νόμον 551, ὀφειλομένου εἰς δόλον τοῦ ἐργοδότου ἢ εἰς μὴ τήρησιν τῶν ὅρων ἀσφαλείας, λόγῳ καὶ μόνον τῆς ἐμφιλοχωρούσης ἀδικοπραξίας.—Τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ὀφειλομένου εἰς ἀμέλειαν τοῦ ἐργοδότου ἢ τῶν ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντων.—Διάφορος ἡ λόγῳ ἠθικῆς βλάβης χρηματικὴ ἱκανοποίησις τῆς ἀνορθώσεως περιουσιακῆς ζημίας ὡς πρὸς τὴν ὁποίαν τὸ ἄρθρον 16 τοῦ νόμου 551.—Περίπτωσις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος μισθωτοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του.

Ἔρχεται καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἀναιροῦσα τὴν ὑπ' ἀριθ. 1140/1958 ἀπόφασιν τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, μετὰ τὴν πρόσφατον ὑπ' ἀριθ. 233/1959 ἀπόφασιν (εἰσηγητὴς Θ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 18, 591), καθορίζουσα τὴν συναγομένην ἐκ τοῦ νόμου ὑποχρέωσιν τῶν ἐργοδοτῶν εἰς χρηματικὴν ἱκανοποίησιν τοῦ παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ τὸ ἄρθρ. 932 Ἀστικοῦ Κώδικος (βλέπε διὰ τὸ θέμα σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 590 ἑπ. καὶ περὶ τῆς ἐννοίας τῶν ἄρθρων 299, 932 Α. Κ., Α. Π. 147/1953, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 12, 553, καὶ διὰ τὸ θέμα τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως συμφώνους *Ν. Βικελίδην* ΕΕΔ 11, 3 ἑπ., Ἐφετ. Ἀθηνῶν 1080/1953, εἰσηγητὴς *Κ. Καλαμποκᾶς*, ΕΕΔ 12, 733 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα).

Ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 18, 591) ποῖαι ἀγαθαὶ συνέπειαι διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐργαζομένων θὰ προκύψουν ἐκ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς, τὴν ὁποίαν υἱοθέτησεν ὁ Ἄρειος Πάγος, ἀφοῦ οἱ ἐργοδόται, πρὸ τοῦ κινδύνου νὰ ὑποστοῦν τὰς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου ἀποζημιώσεις, λόγῳ ἠθικῆς βλάβης τῶν ἐργαζομένων παρ' αὐτοῖς, δοθέντος ὅτι κατὰ τὴν κειμένην νομοθεσίαν ἔχει περιορισθῆ κατὰ πολὺ ἡ ὑποχρέωσις ἀνορθώσεως τῆς περιουσιακῆς ζημίας τῶν ἐργατικῶν θυμάτων, μετὰ τὸν ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, θὰ γίνωνται προσεκτικώτεροι ἐν τῇ λήψει τῶν ἀναγκαίων διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐργαζομένων μέτρων.

Σχετικὴ πρὸς τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 932 Α.Κ. ἀποζημίωσιν εἶναι καὶ ἡ πρόσφατος Α.Π. 248/195[illegible] (εἰσηγητὴς *Δ. Οἰκονομόπουλος*), ἔχουσα ὡς ἑξῆς:

«Κατὰ τὸ ἄρθρον 299 Α.Κ. ἕνεκα ζημίας μὴ περιουσιακῆς ὀφείλεται ἱκανοποίησις χρηματικὴ κατὰ τὰς ἐν τῷ νόμῳ ὁριζομένας περιπτώσεις, μία δὲ τούτων εἶναι ἡ τοῦ ἄρθρου 932 Α.Κ., καθ' ὃ ἕνεκα ἀδικοπραξίας, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀποζημιώσεως διὰ τὴν περιουσιακὴν ζημίαν, τὸ Δικαστήριον δύναται νὰ

δραχμῶν 1.081, ὅπερ ἀντιστοιχεῖ εἰς ἕνα μῆνα καὶ κατ' ἀκολουθίαν τὸ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ὀφειλόμενον ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ποσὸν προσδιορίζεται εἰς 793,70 δραχμάς.

Μὴ προσδιοριζομένου διὰ τοῦ ἄρθρου 658 Ἀστικοῦ Κώδικος, οὔτε δι' ἄλλης διατάξεως, τοῦ τρόπου ἀναγωγῆς τοῦ μηνιαίου μισθοῦ εἰς ἡμερομίσθια, δέον κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἐκ τῶν διατάξεων τῶν κατ' ἄρθρον 1 νόμου 28/1944, ὡς οὗτος ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ νόμου 866/1946, ἐκδοθεισῶν κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 «περὶ καταβολῆς ηὐξημένου ἡμερομισθίου εἰς τοὺς ἐργαζομένους κατὰ μὴ ἐργασίμους ἡμέρας», ὑπ' ἀριθ. 18310/1946 περὶ καταβολῆς ηὐξημένου ἡμερομισθίου διὰ τὴν κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας ἐργασίαν (ὡς αἱ ἀποφάσεις αὗται ἡρμηνεύθησαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν), ὑπ' ἀριθ. 21094/1946 «περὶ καθορισμοῦ προσθέτου ἀποζημιώσεως διὰ τοὺς ἐκτὸς ἕδρας ἀπασχολουμένους μισθωτούς», προκυπτούσης γενικῆς τοῦ δικαίου ἀρχῆς, καθ' ἣν ὡς ἡμερομίσθιον τῶν ὁμειβομένων διὰ μηνιαίου μισθοῦ, ἀνταποκρινομένου κατὰ μέσον ὅρον, ἀφαιρουμένων τῶν Κυριακῶν καὶ τῶν κατὰ νόμον μὴ ἐργασίμων ἑορτῶν, εἰς 25 ἐργασίμους ἡμέρας, λογίζεται τὸ 1/25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ, νὰ προσδιορισθῇ ἐν προκειμένῳ ὁ καταβλητέος τῷ ἐνάγοντι μισθὸς διὰ τὰς κατὰ τὰ ἔτη 1957 καὶ 1958 ἡμέρας ἀποχῆς του ἐκ τῆς ἐργασίας λόγῳ ἀσθενείας ἐπὶ ἡμερομισθίου ὑπολογιζομένου εἰς τὸ 1/25 τοῦ ἐκ δραχμῶν 1.874,70 μηνιαίου μισθοῦ. Οὕτω δὲ ὁ διὰ τὸ ἔτος 1957 καταβλητέος διὰ 8 ἡμέρας ἀσθενείας μισθὸς ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 559,68, ὁ δὲ διὰ τὸ ἔτος 1958 διὰ 9 ἡμέρας ἀσθενείας εἰς δραχμὰς 674,64, ἐξ ὧν, ἐκπιπτομένων τῶν κατὰ τὸ διαληφθὲν πιστοποιητικὸν τοῦ Ταμείου καταβληθέντων ὑπ' αὐτοῦ τῷ ἐνάγοντι ἐξ αἰτίας τῆς κατὰ τὸν ὡς ἄνω χρόνον ἀσθενείας αὐτοῦ δραχ. 309,90 διὰ τὸ ἔτος 1957 καὶ δραχ. 353,30 διὰ τὸ ἔτος 1958, ἀπομένει ὀφειλόμενον αὐτῷ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 249,78 διὰ τὸ ἔτος 1957 καὶ δραχ. 321,34 διὰ τὸ ἔτος 1958.

Κατὰ ταῦτα δέον νὰ γίνῃ ἐν μέρει δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ διὰ δραχμὰς 1.364,80 ἐν ὅλῳ, ἀπορριφθῇ δὲ κατὰ τὸ ἐπὶ πλέον αἰτούμενον ποσόν, συμψηφιζομένης ἐν μέρει τῆς δικαστικῆς δαπάνης τῆς προκειμένης δίκης, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 211, 3 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ἅτε ἑκάστου τῶν διαδίκων ἐν μέρει μὲν νικήσαντος, ἐν μέρει δὲ ἡττηθέντος.

ἐπιδικάσῃ εὔλογον κατὰ τὴν κρίσιν του χρηματικὴν ἱκανοποίησιν λόγῳ ἠθικῆς βλάβης. Κατὰ τὸ σαφὲς γράμμα τῆς δευτέρας τῶν μνησθεισῶν διατάξεων αὕτη ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ οἱουδήποτε εἴδους ἀδικοπραξιῶν, ὡς εἶναι κατεστρωμέναι αὗται εἰς τὸ 38ον κεφάλαιον τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, εἴτε προϋποθέτουσιν ὑπαιτιότητα τοῦ ἀδικοπραγήσαντος, εἴτε μή, εἰς τοιαύτην δὲ ἀδικοπραξίαν λογίζεται ὑποπεσὼν ὁ προστήσας, ὅταν ὁ προστηθεὶς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ του προὐξένησε παρανόμως ζημίαν εἰς τρίτον, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 922 Ἀστ. Κώδικος, ἥτις, πρεπούσης λόγον περὶ τῆς εὐθύνης τοῦ προστήσαντος διὰ τὴν προσγενομένην εἰς τρίτον ὑπὸ τοῦ προστηθέντος περιουσιακὴν ζημίαν, συμπληροῦται διὰ τῆς μνησθείσης γενικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 932 Ἀστ. Κώδικος, καθιερούσης παράλληλον ἐπηυξημένην εὐθύνην τοῦ προστήσαντος πρὸς τὴν τοιαύτην τοῦ προστηθέντος δι' ἠθικὴν βλάβην, δημιουργουμένης οὕτω μεταξὺ τούτων ἐκ τοῦ νόμου (ἄρθρον 926 § 1) παθητικῆς εἰς ὁλόκληρον εὐθύνης, βάσει τῆς ὁποίας ὁ παθών, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 482 Ἀστ. Κώδικος, δικαιοῦται κατ' ἀρέσκειαν νὰ στραφῇ καθ' οἱουδήποτε ἐκ τῶν δύο ἐπιθυμεῖ, ὁμοῦ ἢ χωριστά, συγχρόνως ἢ διαδοχικῶς, τῆς κατά τινος τούτων ἐκδοθείσης τυχὸν τελεσιδίκου ἀποφάσεως μὴ ἰσχυούσης καὶ κατὰ τοῦ ἑτέρου κατὰ τὰ συνδεδυασμένα ἄρθρα 483 καὶ 486 Ἀστ. Κώδικος, ἅτε ταύτης ἐνεργούσης ὑποκειμενικῶς, ἤτοι μόνον ὡς πρὸς τὸν ὀφειλέτην περὶ οὗ ἡ ἀπόφασις.

Ὅθεν κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀπέρριψε τὴν ἔφεσιν κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, δι' ἧς ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἀσκοῦντος τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ ἀνηλίκου υἱοῦ του, στρεφομένη κατὰ τῆς ἀναιρεσειούσης - προστησάσης, διώκουσα δὲ τὴν ἐπιδίκασιν χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἐπελθοῦσαν τῷ ἀνηλίκῳ υἱῷ του ἠθικὴν βλάβην, λόγῳ τραυματισμοῦ του, ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ προστηθέντος ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης, εἰ καὶ κατ' αὐτοῦ (προστηθέντος) εἶχεν ἐκδοθῇ ἀπόφασις περὶ χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως τοῦ παθόντος, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου τρίτος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος».

Ἀρείου Πάγου 337/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων καὶ Εἰσηγητὴς ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Σκουριώτης, Α. Στεργίου

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 299, 932 καὶ 922 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν τοῦ ἄρθρου 38 Εἰσαγωγικοῦ νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, κατὰ τὸν νόμον 551/1914, ὀφειλομένου εἰς δόλον τοῦ ἐργοδότου ἢ εἰς μὴ τήρησιν τῶν ὅρων ἀσφαλείας (ἄρθρον 16), παράγεται ἀξίωσις περὶ πληρωμῆς χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην, λόγῳ καὶ μόνον τῆς ἐμφιλοχωρούσης ἀδικοπραξίας, καὶ ἐπομένως τὸ αὐτὸ πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὸν καὶ ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ὀφειλομένου εἰς ἀμέλειαν τοῦ ἐργοδότου ἢ τῶν ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντων. Τὸ ἐναντίον δὲν προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 16 νόμου 551, καθ' ὃ μόνον ἐπὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ὀφειλομένων εἰς δόλον τοῦ ἐργοδότου ἢ εἰς παράβασιν τῶν ὅρων ἀσφαλείας παρέχεται εἰς τὸν δικαιοῦχον τὸ ἐκλεκτικὸν δικαίωμα, ὅπως ἀπαιτήσῃ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου παρεχομένην ἀποζημίωσιν ἢ τὴν εὐρυτέραν τοιαύτην ἐκ τοῦ κοινοῦ ἀστικοῦ δικαίου, διότι ὁ νόμος οὗτος ἀναφέρεται εἰς τὴν καθαρῶς περιουσιακὴν ζημίαν τοῦ μισθωτοῦ καὶ οὐχὶ εἰς τὴν λόγῳ ἠθικῆς βλάβης χρηματικὴν ἱκανοποίησιν, ἥτις, διαφέρουσα κατὰ βάσιν τῆς ἀνορθώσεως περιουσιακῆς ζημίας ὡς πρὸς τὴν φύσιν αὐτῆς καὶ μὴ ἀναγνωριζομένη ὑπὸ τοῦ Δικαίου κατὰ τὸν ἐν ἔτει 1914 χρόνον ἐκδόσεως τοῦ νόμου τούτου, εἰσήχθη ὑπὸ ἀτελῆ μορφὴν βραδύτερον ὑπὸ τοῦ νόμου 1699/1918, ἐφαρμογὴν ἔχοντος καὶ ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ὀφειλομένου εἰς ἀμέλειαν τοῦ καταδικασθέντος ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ Δικαστηρίου ἐργοδότου, ἐνῷ, ἀφ' ἑτέρου, μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 48 εἰσαγωγικοῦ νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος γενομένην κατάργησιν τοῦ εἰρημένου νόμου ὑποκατεστάθησαν εἰς τοῦτον αἱ εὐρυτέρου περιεχομένου διατάξεις τῶν ἄρθρων 299, 932 καὶ 922 Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην, χωρὶς νὰ ἐξάγηται παντάπασιν ἐξ αὐτῶν ἢ ἐξ ἄλλης τινὸς διατάξεως, ὅτι αὗται εἶναι ἐφαρμοστέαι μόνον ἐπὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 16 νόμου 551 ἀναφερομένων περιπτώσεων. Ἀντιθέτως ἀποφηνάμενον τὸ Ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ ἀπορρίψαν ὡς νόμῳ ἀβάσιμον τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, μονίμου κλειδούχου τῶν ἀναιρεσιβλήτων Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, δι' ἧς ἐζητήθη ἡ πληρωμὴ χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην, λόγῳ ἀκρωτηριασμοῦ τοῦ ἑνὸς τῶν ποδῶν του ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας του, ἐξ ἀμελείας τοῦ προστηθέντος ὑπὸ τῶν ἀναιρεσιβλήτων μηχανοδηγοῦ ἀμαξοστοιχίας, ἐκτελοῦντος ἐλιγμούς, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

ΑΥΞΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΥΠΟ ΤΟΥ Ι.Κ.Α. ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

Έννοια τῆς σχετικῆς ὑπ' ἀριθ. 62280/1952 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως

Ὑπολογισμὸς τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 62280/1952 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως αὐξήσεως κατὰ 30ο/ο τῶν χορηγουμένων ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεων ἕνεκεν ἀναπηρίας ἢ γήρατος ἐπὶ τῶν καθοριζομένων διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὡς καταβλητέων κατωτάτων ὁρίων ποσῶν συντάξεων.—Ἄρσις τῆς μεταξὺ τῶν δύο Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου διαφωνίας.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἦρθη ἡ μεταξὺ τῶν δύο Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου διαφωνία ἐπὶ τοῦ σοβαρωτάτου πράγματι, ἀπὸ ἀπόψεως οἰκονομικῶν διὰ τὸ Ι.Κ.Α. συνεπειῶν, ζητήματος περὶ τοῦ τρόπου ὑπολογισμοῦ τῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 62280/1952 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 11, 284) αὐξήσεων ἐπὶ τῶν συντάξεων (περὶ τῆς ἐννοίας αὐτῆς κατὰ τὸ Ι.Κ.Α. βλέπε τὴν ὑπ' ἀριθ. 7849/1952 ἐγκύκλιον αὐτοῦ, ΕΕΔ 11, 284 καὶ *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, 1955, σελ. 352).

Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου συνετάχθη πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Γ' Τμήματος (ὑπ' ἀριθ. 774/1958 ἀπόφασις, εἰσηγητὴς *Κ. Σούρλος*, ΕΕΔ 18, 150), αἱ σκέψεις τῆς ὁποίας ἐπαναλαμβάνονται ἐν τῇ ἀποφάσει της.

Ἀρείου Πάγου 331/1959, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Κανκᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Σούρλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Τσαγκαράκης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Σ. Σπετσάκης

Ἡ ἐκδοθεῖσα δυνάμει τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 19/1944 κοινὴ ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 6228/J τῆς 30 Ἰανουαρίου/5 Φεβρουαρίου 1952, ὁρίζουσα δέ, ἐν ὄψει τοῦ καθιερουμένου τρόπου ὑπολογισμοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ νόμου 1846/1951 πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ καταβλητέου βασικοῦ ποσοῦ συντάξεως εἰς ἑκάστην κατηγορίαν ἠσφαλισμένων ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α., ὅτι «αὐξάνομεν ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1951 τὰς ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγουμένας συντάξεις εἰς τοὺς πάσης φύσεως συνταξιούχους κατὰ ποσοστὸν 30 ο/ο καὶ καθορίζομεν ὡς κατώτατα ὅρια καταβλητέων ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεων ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας 1) διὰ τοὺς ἄρρενας συνταξιούχους λόγῳ ἀναπηρίας καὶ γήρατος 400.000 δραχ. (π.ἐ.) 2) διὰ τὰς θήλεις συνταξιούχους λόγῳ ἀναπηρίας καὶ γήρατος 325.000 δραχ. (π.ἐ.) κλπ.» καὶ σκοποῦσα νὰ ἐνισχύσῃ ἰδιαιτέρως τοὺς ἐκ τῶν ἠσφαλισμένων ἕνεκεν ἀναπηρίας ἢ γήρατος συνταξιούχους, σαφῆ ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα ὡς καταβλητέα ποσὰ ἀποτελοῦσι τὰ κατώτατα βασικὰ ὅρια τῶν συντάξεων καὶ ὅτι κατὰ ταῦτα ἡ χορηγηθεῖσα αὔξησις τῶν 30ο/ο εἰς τὰς ἀνωτέρω κατηγορίας ἠσφαλισμένων θὰ ὑπολογισθῇ ἐπὶ τῶν κατωτάτων ταύτων ὁρίων, οὐχὶ δ' ἐπὶ τῶν βασικῶν ποσῶν τῶν ἐξευρισκομένων κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ προμνησθέντος ἄρθρου 29 τοῦ νόμου 1846/1951.

Διὰ ταῦτα

Αἴρον τὴν μεταξὺ τῶν δύο Τμημάτων διαφωνίαν.

Ἀποφαίνεται ὅτι ἡ χορηγηθεῖσα διὰ τῆς κοινῆς ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 62280 τῆς 30 Ἰανουαρίου/5 Φεβρουαρίου 1952 τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας αὔξησις τῶν 30ο/ο τῶν χορηγουμένων ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεων εἰς ἄρρενας καὶ θήλεις συνταξιούχους ἕνεκεν ἀναπηρίας ἢ γήρατος θὰ ὑπολογισθῇ ἐπὶ τῶν καθοριζομένων διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὡς καταβλητέων κατωτάτων ὁρίων ποσῶν συντάξεων.

Ἀναπέμπει τὴν ὑπόθεσιν πρὸς περαιτέρω συζήτησιν εἰς τὸ Γ' Τμῆμα τοῦ Δικαστηρίου τούτου.

ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς μνησθείσας διατάξεις οὐσιαστικοῦ νόμου, δι' ὃ εἶναι ἀναιρετέα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κατά τε τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου, παραπέμπτεα δὲ εἶναι ἡ ὑπόθεσις διὰ τὴν κατάλληλον τοῦ νόμου ἐφαρμογὴν ἐνώπιον τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Ι. ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Μονιμοποίησις ἰατρῶν καὶ κριτήρια αὐτῆς

Ὑπηρεσιακὴ κατάστασις μονίμων ἰατρῶν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.—Παράλειψις τῆς Διοικήσεως πρὸς πλήρωσιν κενῆς θέσεως διὰ μετατάξεως ἐκ τοῦ δευτερεύοντος τακτικοῦ ὑγειονομικοῦ προσωπικοῦ.—Ἁρμοδιότης τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.—Κριτήριον διὰ τὴν μονιμοποίησιν ἢ ἔνταξιν τῶν ἰατρῶν τὸ εὐδόκιμον τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν καὶ ἐπὶ πλειόνων κεκτημένων τὰ πρὸς μονιμοποίησιν ἢ ἔνταξιν τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα προτίμησις τῶν ὑπερεχόντων κατὰ τὸ εὐδόκιμον τῆς ὑπηρεσίας, ἤτοι τῶν συγκεντρούντων τὰ μείζονα οὐσιαστικὰ προσόντα, ἐν οἷς καὶ ἡ πεῖρα ἡ κτηθεῖσα ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Ἱδρύματος καὶ ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ ἰατρικοῦ ἐπαγγέλματος—Ἀκύρωσις ἀποφάσεως ὡς ἀναιτιολογήτου.

Σχετικὴ πρὸς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἰς τὸ θέμα εἶναι καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 688 19ο8 ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (εἰσηγητὴς *Δ. Ἰατρίδης*, ΕΕΔ 18, 548).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 969/1959 Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. ***Μ. Στασινόπουλος***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Α. Ἰατρίδης***
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Θ. Ζούκας, Α. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς παραλείψεως τῆς αἰτούσης, ὀδοντιάτρου, ὑπηρετούσης παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ὡς ὀδοντοτεχνιτρίας, ἐκ τῆς γενομένης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 82/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱδρύματος τούτου καὶ τῆς ἐγκρινάσης ταύτην ὑπ' ἀριθ. 17589/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Ε.Κ. τ. Π. Ν.Π. Δ.Δ. φ. 65/19.4.1958) πληρώσεως ἑξήκοντα κενῶν ὀργανικῶν θέσεων μονίμων ἰατρῶν θεραπευτῶν ὀδοντιάτρων τῶν Ὑποκαταστημάτων τοῦ Ἱδρύματος τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν διὰ μονιμοποιήσεως ὑπηρετούντων παρ' αὐτῷ ὀδοντιάτρων.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 17/18 Φεβρουαρίου 1956 β. δ/τος «περὶ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν μονίμων ἰατρῶν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» (φ. 67), ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τῆς παραγρ. 12 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ β. δ/τος τῆς 11/12 Ἰουνίου 1957 (φ. 100), οἱ κατέχοντες ὀργανικὴν θέσιν μονίμου θεραπευτοῦ ἰατροῦ εἶναι μόνιμοι ὑπάλληλοι τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ δευτέρου τῶν ἀνωτέρω διαταγμάτων εἰς τὰς ὀργανικὰς ταύτας θέσεις μονίμων ἰατρῶν θεραπευτῶν μονιμοποιοῦνται ἢ μετατάσσονται, ἐπὶ τῇ συνδρομῇ ὡρισμένων προϋποθέσεων καὶ τῇ τηρήσει ὡρισμένης διαδικασίας, πλὴν ἄλλων, οἱ ἰατροὶ θεραπευταὶ τοῦ Ἱδρύματος καὶ οἱ τακτικοὶ ὑπάλληλοι αὐτοῦ, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ δευτερεῦον τακτικὸν ἢ ἐπικουρικὸν ὑγειονομικὸν προσωπικὸν ἰατρῶν.

Ἐν προκειμένῳ ἡ αἰτοῦσα, ὀδοντίατρος, κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδηλώσεως τῆς προσβαλλομένης παραλείψεως, κατέχουσα θέσιν ὀδοντοτεχνίτου, εἰς ἣν εἶχε προαχθῆ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3537/1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας (Ε. Κ. τ. Π. Ν.Π.Δ.Δ. φ. 13/31.1.1957), ἀνῆκε, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ τοῦ Κανονισμοῦ Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ἱδρύματος τούτου (ἀπόφ. Ὑφυπουργοῦ Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 60556/1939 Ε. Κ. τ. Β' φ. 62/1940), εἰς τὸ δευτερεῦον ὑγειονομικὸν προσωπικὸν αὐτοῦ καὶ εἶχε τὴν ἰδιότητα τοῦ τακτικοῦ ὑπαλλήλου, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 28 καὶ 31 τοῦ ρηθέντος Κανονισμοῦ. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις ἀφορᾷ εἰς παράλειψιν τῆς Διοικήσεως, ὅπως πληρώσῃ μίαν ἐκ τῶν κενῶν θέσεων μονίμων ἰατρῶν θεραπευτῶν ὀδοντιάτρων διὰ μετατάξεως τῆς αἰτούσης ἐκ τοῦ δευτερεύοντος τακτικοῦ ὑγειονομικοῦ προσωπικοῦ καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀνάγεται εἰς τὴν ὑπηρεσιακὴν κατάστασιν προσώπου κεκτημένου τὴν ὑπαλληλικὴν ἰδιότητα. Κατὰ τοιαύτης ὅθεν πράξεως στρεφομένη ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀρμοδίως εἰσάγεται πρὸς ἐκδίκασιν ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ ν. δ. 3830/1958 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 3713 κλπ.» (φ. 123), ἐμπροθέσμως δὲ καὶ νομοτύπως ἀσκηθεῖσα, εἶναι τύποις δεκτὴ καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ μνησθέντος ἤδη ἄρθρου 7 τοῦ β. δ/τος τῆς 11/12 Ἰουνίου 1957 οἱ κεκτημένοι τὰ ὑπ' αὐτῆς προβλεπόμενα τυπικὰ προσόντα μονιμοποιοῦνται ἢ μετατάσσονται πρὸς πλήρωσιν ὀργανικῶν θέσεων μονίμων θεραπευτῶν ἰατρῶν δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱδρύματος, κρίνοντος μετὰ γνώμην τῆς οἰκείας Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ εἰσήγησιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ οἰκείου Ὑποκαταστήματος καὶ τοῦ προϊσταμένου τῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας αὐτοῦ, ἐκ τῆς διατάξεως δὲ ταύτης συνάγεται, ὅτι κριτήριον διὰ τὴν κατ' ἐφαρμογὴν αὐτῆς μονιμοποίησιν ἢ ἔνταξιν εἶναι τὸ εὐδόκιμον τῆς ὑπηρεσίας καὶ ὅτι, ἐὰν οἱ κεκτημένοι τὰ πρὸς μονιμοποίησιν ἢ ἔνταξιν τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα εἶναι πλείονες τῶν κενῶν ὀργανικῶν θέσεων, προτιμῶνται οἱ ὑπερέχοντες κατὰ τὸ εὐδόκιμον τῆς ὑπηρεσίας, ἤτοι οἱ συγκεντροῦντες τὰ μείζονα οὐσιαστικὰ προσόντα, ἐν οἷς καὶ ἡ πεῖρα ἡ κτηθεῖσα ἔν τε τῇ

Ὑπηρεσίᾳ τοῦ Ἱδρύματος καὶ ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ ἰατρικοῦ ἐπαγγέλματος.

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν ἐν τῷ ἀτομικῷ φακέλλῳ τῆς αἰτούσης στοιχείων προκύπτει, ὅτι αὕτη ὑπηρετεῖ εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἀπὸ τοῦ ἔτους 1947, ὅτι ἔλαβε τὸ πτυχίον τῆς Ὀδοντοϊατρικῆς Σχολῆς ἐν ἔτει 1951, ἀφ' ἧς ἀσκεῖ παρὰ τῷ Ἱδρύματι τούτῳ καθήκοντα ὀδοντιάτρου, ὅτι μετεξεπαιδεύθη εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, ὅτι ἔχει λευκὸν πειθαρχικὸν μητρῷον, ὅτι ἅπασαι αἱ ὑπηρεσιακαὶ ἐκθέσεις, πλὴν τῶν ἀρχικῶν δύο, χαρακτηρίζουσιν αὐτὴν ὡς ἐξαιρετικήν, βαθμολογοῦσαι τὰ οὐσιαστικὰ αὐτῆς προσόντα διὰ τῶν βαθμῶν 70—75, καὶ ὅτι ἐν τῇ εἰσηγήσει τοῦ προϊσταμένου τῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας ἡ ἀπόδοσις αὐτῆς χαρακτηρίζεται ὡς πολὺ καλὴ καὶ ἡ κατάρτισίς της ὡς ἐξαιρετική. Ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς δὲ τῶν στοιχείων τούτων τῆς αἰτούσης πρὸς τὰ στοιχεῖα τῶν ἀτομικῶν φακέλλων τῶν μονιμοποιηθέντων συναδέλφων της ***, ὡς πρὸς τοὺς ὁποίους περιώρισεν αὐτὴ διὰ τῆς ἀπὸ 15 Ἀπριλίου 1959 δηλώσεως αὐτῆς τὴν σύγκρισίν της, δὲν προκύπτει ἔκδηλος ὑπεροχὴ αὐτῆς κατὰ τὰ οὐσιαστικὰ προσόντα ἔναντι τῶν δύο πρώτων, ὥστε ἡ διὰ τῆς προκρίσεως αὐτῶν παράλειψις ἐκείνης ἐκ τῆς πληρώσεως τῶν θέσεων μονίμων ἰατρῶν θεραπευτῶν ὀδοντιάτρων νὰ συνιστᾷ κακὴν χρῆσιν τῆς διακριτικῆς ἐξουσίας τῆς Διοικήσεως ἢ νὰ παρίσταται ἀναιτιολόγητος, καθ' ὅσον καὶ αὗται ἔχουσι λευκὸν πειθαρχικὸν μητρῷον καὶ ὑψηλὴν βαθμολογίαν, εἶναι δὲ κατὰ πολλὰ ἔτη ἀρχαιότεραι αὐτῆς ἐν τῇ ἐνασκήσει τοῦ ὀδοντιατρικοῦ ἐπαγγέλματος, ἐμφανίζεται ὅμως ἔκδηλος ἡ ὑπεροχὴ τῆς αἰτούσης κατὰ τὰ οὐσιαστικὰ προσόντα ἔναντι τοῦ ***, καθ' ὅσον εἶναι μὲν οὗτος ἀρχαιότερος αὐτῆς ἔν τε τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Ἱδρύματος καὶ τῇ ἐνασκήσει τοῦ ἰατρικοῦ ἐπαγγέλματος, ἀλλ' ἔχει μικροτέραν βαθμολογίαν, ἡ ἀπόδοσίς του χαρακτηρίζεται ἐν τῇ εἰσηγήσει τοῦ προϊσταμένου τῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας ὡς καλὴ μόνον καὶ ἔχει εἰς βάρος του πολλὰς πειθαρχικὰς ποινάς, μεταξὺ τῶν ὁποίων μία τρίμηνος καὶ μία μηνιαία προσωρινὴ ἀπόλυσις διὰ συστηματικὴν καθυστέρησιν προσελεύσεως εἰς τὴν ὑπηρεσίαν καὶ μία ποινὴ προστίμου διὰ χαρακτηριστικὸν παράπτωμα. Ἐν ὄψει τῆς τοιαύτης ὑπεροχῆς τῆς αἰτούσης ἔναντι τοῦ ***, ἡ διὰ τῆς προκρίσεως αὐτοῦ παράλειψις ἐκείνης ἐκ τῆς πληρώσεως τῶν ἀνωτέρω θέσεων θὰ ἔδει εἰδικῶς νὰ εἶχεν αἰτιολογηθῇ, δοθέντος μάλιστα ὅτι ὑπὸ τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὑποκαταστήματος Ἀθηνῶν, μετὰ γνώμην τῆς ὁποίας πληροῦνται, ὡς εἴρηται, αἱ θέσεις αὗται, δὲν εἶχεν οὗτος, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν αἰτοῦσαν, κριθῇ μονιμοποιητέος «διὰ σωρείαν πειθαρχικῶν παραβάσεων ἀποδεικνυουσῶν ἔλλειψιν παντὸς ἐνδιαφέροντος δι' ἀπόδοσιν». Τοιαύτην ὅμως αἰτιολογίαν δὲν περιέχει ἡ ἀπόφασις τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου καὶ δέον ὡς ἐκ τούτου νὰ ἀκυρωθῇ ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω παράλειψις τῆς αἰτούσης, κατὰ τὸν βάσιμον σχετικὸν λόγον ἀκυρώσεως, ἡ δὲ ὑπόθεσις νὰ ἀναπεμφθῇ εἰς τὴν Διοίκησιν, ἵνα συγκρίνῃ καὶ αὖθις τὴν αἰτοῦσαν πρὸς τὸν ***, ἐφ' ὅσον δὲ ἡ σύγκρισις αὕτη ἤθελεν ἀποβῇ ὑπὲρ αὐτοῦ, νὰ αἰτιολογήσῃ εἰδικῶς τὴν προτίμησίν του, ἐφ' ὅσον δὲ ἤθελεν ἀποβῇ ὑπὲρ τῆς αἰτούσης, ἀνακαλέσῃ τὴν μονιμοποίησιν τοῦ *** καὶ ἐντάξῃ τὴν αἰτοῦσαν ἀναδρομικῶς εἰς τὴν οὕτω κενωθησομένην θέσιν.

II. ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΜΕΛΩΝ ΕΠΟΠΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ.

Νόμιμος ἐνέργεια Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Σύνθεσις τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας Κεντρικοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως.—Συμμετοχὴ καὶ δύο ἐργαζομένων, ὑποδεικνυομένων ἀμφοτέρων ὑπὸ τῆς Διοικήσεως τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος. —Ὑποχρεωτικὸς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διορισμὸς τῶν οὕτω ὑποδειχθέντων.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1052/1959, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Θ. Σπυρόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ν. Παναγιωτᾶτος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Σύλλας, Α. Γιαννουλᾶτος, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀπὸ 9.8/5.9.1955 β.δ/γματος «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 17/20 Μαΐου 1952 β.δ/γματος περὶ συγκροτήσεως παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας Κεντρικοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου κλπ.» τὸ ὡς εἴρηται Συμβούλιον ἀπαρτίζεται, μεταξὺ ἄλλων, καὶ ἐκ δύο ἐργαζομένων, ἐξ ὧν ὁ εἷς δέον νὰ εἶναι ἢ νὰ διετέλεσεν ὑπάλληλος Τραπέζης, ὑποδεικνυομένων ἀμφοτέρων μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν αὐτῶν ὑπὸ τῆς Διοικήσεως τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν τῆς Ἑλλάδος. Ἐν περιπτώσει μὴ ὑποδείξεως τούτων ἐντὸς 15θημέρου προθεσμίας, ἀφ' ἧς ζητηθῇ αὕτη, ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας προβαίνει εἰς τὸν διορισμὸν καὶ τῶν μελῶν τούτων ἄνευ τῆς σχετικῆς ὑποδείξεως.

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων ὁ Ὑπουργός, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ὑπόδειξις ἤθελε γίνει ἐντὸς 15 ἡμερῶν, ἀφ' ἧς ζητηθῇ αὕτη, ὑποχρεοῦται νὰ διορίσῃ ὡς ἀντιπροσώπους τῆς ρηθείσης Συνομοσπονδίας τοὺς ὑπὸ ταύτης ὑποδεικνυομένους.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, ἡ ὡς εἴρηται Συνομοσπονδία ὑπέδειξεν ἐντὸς τῆς ἄνω προθεσμίας ὡς τακτικὰ μέλη τοῦ ρηθέντος Συμβουλίου τοὺς Μ.Π**, γενικὸν γραμματέα τῆς Π.Ν.Ο., καὶ τὸν αἰτοῦντα ὑπάλληλον τῆς Τραπέζης Ἑλλάδος, πλὴν ὅμως ὁ Ὑπουργὸς διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του διώρισεν ὡς τακτικὸν μέλος, ἀντὶ τοῦ αἰτοῦντος, τὸν Φ.Φ**, ὑπάλληλον τῆς Λαϊκῆς Τραπέζης. Οὕτω, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει, παρεβιάσθη ὁ νόμος καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου, βασίμως προβαλλομένου, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καθίσταται ἀκυρωτέα.

Ἀκυρουμένης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐκ τοῦ ἄνω λόγου παρέλκει ἡ ἔρευνα τῶν λοιπῶν λόγων ἀκυρώσεως.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Είδική παρά τοῦ Ι.Κ.Α. σύνταξις μελῶν Διοικήσεως τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν τῆς Ἑλλάδος ἢ προέδρων ἢ γραμματέων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων

Ὁρισμοὶ ἄρθρου 51 § 1 ν. δ. 2698/1953.— Διαπίστωσις δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν συντρεχουσῶν διὰ τὴν εἰδικὴν αὐτὴν κατηγορίαν πρὸς συνταξιοδότησιν προϋποθέσεων.—Ἔναρξις καταβολῆς τῆς συντάξεως ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ἐγένετο δεκτόν, ὅτι συνέτρεξαν αἱ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ν. δ. 2698/1953 ἀπαιτούμεναι πρὸς συνταξιοδότησιν προϋποθέσεις, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου ἐκδόσεως τῆς βεβαιούσης τὴν συνδρομὴν τῶν προϋποθέσεων ἀποφάσεως τῆς Διοικήσεως τοῦ Ἱδρύματος, ἀποκλειομένης πάντως τῆς ἀναδρομῆς εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως.

Ἐπανέρχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του εἰς τὰ ἐπὶ τοῦ θέματος παρ' αὐτοῦ νομολογηθέντα (βλέπε καὶ Σ. Ε. 1602/1957, εἰσηγητὴς *Δ. Καλοδούκας*, ΕΕΔ 16, 1289), καθ' ὁμοφωνίαν μετὰ τοῦ Ἀρείου Πάγου (βλέπε Α.Π. 208/1959, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 18, 500).

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀτελῶς ἀσκουμένης, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 40 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951, ὁ αἰτῶν, ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 775/31.1.1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α., τῆς ὑπ' ἀριθ. 8817/1.107/10.3.1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1710/15.4.1958 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ Ι.Κ.Α. Πειραιῶς, καθ' ὃ μέρος ἀπεφασίσθη διὰ τῶν πράξεων ταύτων ἡ ὑπὸ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων χορήγησις αὐτῷ συντάξεως ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου 1958 καὶ οὐχὶ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1956, ὡς οὗτος ἀξιοῖ.

Κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 5 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ἡ καταβολὴ τῶν ἐκ μέρους τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων παρεχομένων συντάξεων «ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ἔλαβον χώραν τὰ θεμελιοῦντα τὸ δικαίωμα γεγονότα. Ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει αὕτη δὲν δύναται νὰ ἀνατρέξῃ εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως». Κατὰ τὴν ἔννοιαν δὲ τῶν διατάξεων τούτων ἡ κτῆσις τοῦ πρὸς λῆψιν συντάξεως δικαιώματος ὡς ἀφετηρία τῆς καταβολῆς τῆς συντάξεως, καὶ ἡ ἐντεῦθεν ἀπορρέουσα ὑποχρέωσις τοῦ Ἱδρύματος πρὸς παροχὴν συνδέονται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον πρὸς τὰς ἐν τῷ νόμῳ καθοριζομένας πρὸς τοῦτο προϋποθέσεις.

Αἱ προσβαλλόμεναι πράξεις ἐξεδόθησαν κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ν. δ. 2698/1953 «περὶ διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. κλπ.», ἐν παραγρ. 1 τοῦ ὁποίου ὁρίζεται, ὅτι «δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. δύναται, μετ' ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, νὰ χορηγῆται σύνταξις εἰς ἠσφαλισμένους πραγματοποιήσαντας 750 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας καὶ ἔχοντας συμπληρώσει τὸ 55ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἀποδεδειγμένως προσέφερον διακεκριμένας ἐθνικὰς ὑπηρεσίας καὶ διετέλεσαν ἐπὶ πέντε τοὐλάχιστον ἔτη μέλη τῆς Διοικήσεως τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν τῆς Ἑλλάδος ἢ πρόεδροι ἢ γραμματεῖς ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων».

Αἱ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἀναφερομένων διατάξεων ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις τῶν ἁρμοδίων διοικητικῶν ὀργάνων, δι' ὧν ταῦτα, ἐπιλαμβανόμενα τῆς ἐξετάσεως ὑποθέσεως ἠσφαλισμένου, ἀνήκοντος εἰς τὴν περὶ ἧς αἱ διατάξεις αὗται εἰδικὴν κατηγορίαν προσώπων, προβαίνουσιν εἰς τὴν διαπίστωσιν περὶ τοῦ ἂν συντρέχωσιν αἱ ὑπὸ τῶν αὐτῶν διατάξεων ἀπαιτούμεναι πρὸς συνταξιοδότησιν προϋποθέσεις, ἔχουσι διαπιστωτικὸν χαρακτῆρα. Ὡς ἐκ τούτου καὶ συμφώνως πρὸς τὴν ἐν ἠγουμένῃ σκέψει ἀναφερομένην βασικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἡ ἔναρξις καταβολῆς τῆς οἰκείας συντάξεως, ἐφ' ὅσον ἀποφασισθῇ τελικῶς ἡ χορήγησις ταύτης, δέον νὰ λογισθῇ ὡς ἀρχομένη ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ἐγένετο δεκτόν, ὅτι συνέτρεξαν αἱ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ν.δ. 2698/1953 ἀπαιτούμεναι, ἐν τῇ εἰδικῇ ταύτῃ περιπτώσει, προϋποθέσεις πρὸς συνταξιοδότησιν, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου ἐκδόσεως τῆς βεβαιούσης τὴν συνδρομὴν τῶν ρηθεισῶν προϋποθέσεων ἀποφάσεως τῆς Διοικήσεως τοῦ Ἱδρύματος, ἀποκλειομένης πάντως τῆς ἀναδρομῆς εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ συνταξιοδοτήσεως αἰτήσεως.

Ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ἡ διὰ τῶν προσβαλλομένων πράξεων χορηγηθεῖσα εἰς τὸν αἰτοῦντα σύνταξις, βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ν.δ. 2698/1953, ὡρίσθη διὰ τῶν αὐτῶν πράξεων ὡς πληρωτέα ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1958, ἤτοι ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἐβεβαιώθη ἡ συνδρομὴ τῶν νομίμων περὶ συνταξιοδοτήσεως αὐτοῦ προϋποθέσεων καὶ ἐνεκρίθη ἡ περὶ ἀπονομῆς αὐτῷ συντάξεως αἴτησις. Ὁ τοιοῦτος προσδιορισμὸς τῆς ἐνάρξεως καταβολῆς τῆς εἰς τὸν αἰτοῦντα ἀ-

πονεμηθείσης συντάξεως έγένετο έπί τῇ σκέψει ὅτι ἡ τελευταία αὕτη ἀπόφασις τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. ἀποτελεῖ δημιουργικόν στοιχεῖον τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος τοῦ αἰτοῦντος, ὡς ἐν ἐκ τῶν γεγονότων, ἅτινα συνέτρεξαν διά τήν θεμελίωσιν αὐτοῦ ὁμοῦ μετά τῶν λοιπῶν κατά νόμον προϋποθέσεων (πρβλ. ὑπ' ἀριθ. 22060/517/4 Μαρτίου 1959 ἔγγραφον Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α.). Οὕτως ὅμως ἐσφαλμένως ἐφηρμόσθησαν αἱ προμνησθεῖσαι διατάξεις τοῦ ν.δ. 2698/1953, κατά τήν προεκτεθεῖσαν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν ὁποίων ἡ δεχομένη τήν αἴτησιν περί συνταξιοδοτήσεως ἐργατικῶν στελεχῶν ἀπόφασις τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τοῦ Ι.Κ.Α. εἶναι ἁπλῶς διαπιστωτική τῶν ὑπό τοῦ νόμου ἀπαιτουμένων πρός ἀπονομήν τῆς συντάξεως προϋποθέσεων καί ὡς τοιαύτη δέν δύναται νά ἀποτελέσῃ ἀφετηρίαν τῆς κτήσεως τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος. Ἐφ' ὅσον δέ ἐκρίθη ἐν προκειμένῳ δι' αὐτῆς, ὅτι συνέτρεχον αἱ κατά νόμον προϋποθέσεις διά τήν χορήγησιν τῆς περί ἧς πρόκειται συντάξεως εἰς τόν αἰτοῦντα, ἔδει νά λογισθῇ αὕτη πληρωτέα ἀπό τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου μηνός ἐκείνου, καθ' ὅν ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἐπληρώθησαν ἅπασαι αἱ ἐν λόγῳ προϋποθέσεις, ὑπό μόνον τόν περιορισμόν τῆς μή ἀναδρομῆς εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἔτους ἀπό τῆς ὑποβολῆς τῆς πρός συνταξιοδότησιν αἰτήσεως. Βάσιμος ὅθεν κρίνεται ὁ περί τούτου λόγος ἀκυρώσεως, δι' ὃ καί δέον ὅπως γίνῃ δεκτή ἡ ὑπό κρίσιν αἴτησις, ἐπί τῷ τέλει ὅπως ἀκυρωθῶσιν οἱ προσβαλλόμεναι πράξεις, καθ' ὃ μέρος προσδιορίζεται δι' αὐτῶν ἡ ἡμέρα ἐνάρξεως συνταξιοδοτήσεως τοῦ αἰτοῦντος ἀντιθέτως πρός τά ἀνωτέρω (***Σ.Ε. 1033/1959, Τμ. Α'***, Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***, Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος κ. ***Π. Μαρκόπουλος***, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Δάφλος, Δ. Λιακατᾶς, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§ 2. Ἁρμοδιότης Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

Κρίσις αὐτῆς ἐπί τῆς νομιμότητος καί τῆς οὐσιαστικῆς ὀρθότητος ὄχι μόνον τῶν ἀποφάσεων τῶν Τοπικῶν Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν, καθ' ὧν ἠσκήθη ἔφεσις ὑπό τοῦ Διευθυντοῦ ἢ τοῦ ἡσφαλισμένου, ἀλλά καί δυνατότης ὑπό τήν αὐτήν ἔκτασιν κρίσεως καί τῶν ἀποφάσεων τῶν Τοπικῶν Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν, αἵτινες κατά τό προϊσχύον τοῦ Ν.Δ. 3710/1957 καθεστώς εἰσήχθησαν αἰτήσει τινός τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν πρός ἔλεγχον ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐπιλύσεως Ἀσφαλιστικῶν Διαφορῶν καί ἦσαν ἐκκρεμεῖς ἐνώπιον αὐτῆς κατά τήν ἔκδοσιν τοῦ ἀνωτέρω νομοθετικοῦ διατάγματος, ἀπό τῆς ἰσχύος τοῦ ὁποίου κατηργήθη αὕτη καί ἤρχισε λειτουργοῦσα ἡ Ἐπιτροπή Ἐφέσεων.— Παροχαί ἀσφαλίσεως ἀσθενείας ἢ συντάξεων ἐν περιπτώσει ἀτυχήματος ἐκ βιαίου συμβάντος κατά τό ἄρθρον 41 § 1 τοῦ νόμου 6298/1934 «περί Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».

Διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως, ἀτελῶς ἀσκουμένης, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 40 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 450/1958 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, δι' ἧς ἠκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 27/1956 ἀπόφασις τῆς παρά τῷ Ὑποκαταστήματι Ἡρακλείου τοῦ Ι.Κ.Α. Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, δι' ἧς ἐκρίθη, ὅτι ὁ θάνατος τοῦ συζύγου τῆς αἰτούσης, ἡσφαλισμένου, ὠφείλετο εἰς ἐργατικόν ἀτύχημα.

Διά τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 3710/1957 «περί τροποποιήσεως τῆς περί διοικήσεως καί ἐλέγχου τοῦ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας κλπ.» ὁρίζεται, ὅτι ἡ Τοπική Διοικητική Ἐπιτροπή ἀποφαίνεται ἐπί τῶν ἐνστάσεων κατά πάσης φύσεως ἀποφάσεων τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος, ἀφορωσῶν εἰς τήν ὑπαγωγήν εἰς τήν ἀσφάλισιν, τήν διάρκειαν τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως, τόν ὑπολογισμόν καί τήν καταβολήν τῶν εἰσφορῶν καί τήν πραγματοποίησιν τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν. Κατά τῶν ἀποφάσεων τούτων ἐπιτρέπεται ἡ ἄσκησις ἐφέσεως ἐνώπιον τῆς παρά τῇ Διοικήσει ἐδρευούσης Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς. Δικαίωμα ἐφέσεως ἔχουν ὁ ἐνιστάμενος κατά τῆς ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς καί ὁ Διευθυντής τοῦ Ὑποκαταστήματος ἐντός τριάκοντα ἡμερῶν ἀπό τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως ταύτης εἰς τόν ἐνιστάμενον. Διά β. διατάγματος ὁρίζονται αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος. Περαιτέρω ὑπό τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ κατ' ἐφαρμογήν τῆς ἀνωτέρω ἐξουσιοδοτικῆς διατάξεως ἐκδοθέντος β. δ/γματος τῆς 20.11.1957 (Φ. 239) ὁρίζεται, ὅτι αἱ κατά τήν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ἐκκρεμεῖς ὑποθέσεις ἐνώπιον τῆς καταργηθείσης Ἐπιτροπῆς Ἀσφαλιστικῶν Διαφορῶν παραπέμπονται εἰς τήν Δευτεροβάθμιον Ἀσφαλιστικήν Ἐπιτροπήν πρός ἐκδίκασιν.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων συνάγεται, ὅτι ἡ ὑπό τοῦ μνησθέντος ἄρθρου 7 τοῦ ν. δ/γματος 3710/1957 συσταθεῖσα Ἐπιτροπή Ἐφέσεων ἔχει ἁρμοδιότητα νά κρίνῃ τήν νομιμότητα καί τήν οὐσιαστικήν ὀρθότητα οὐχί μόνον τῶν ἀποφάσεων τῶν Τοπικῶν Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν, καθ' ὧν ἠσκήθη κατ' ἐφαρμογήν τῶν διατάξεων τούτων ἔφεσις ὑπό τοῦ Διευθυντοῦ ἢ τοῦ ἡσφαλισμένου, ἀλλά δύναται ἐπίσης, ὑπό τήν αὐτήν ὡς ἄνω ἔκτασιν, νά κρίνῃ καί τάς ἀποφάσεις τῶν Τοπικῶν Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν, αἵτινες κατά τό προϊσχύον νομοθετικόν καθεστώς εἰσήχθησαν αἰτήσει τινός τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν πρός ἔλεγχον ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐπιλύσεως Ἀσφαλιστικῶν Διαφορῶν καί ἦσαν ἐκκρεμεῖς ἐνώπιον αὐτῆς κατά τήν ἔκδοσιν τοῦ ἀνωτέρω β. διατάγματος, ἀπό τῆς Ἰσχύος τοῦ ὁποίου κατηργήθη αὕτη καί ἤρχισε λειτουργοῦσα ἡ ἐν λόγῳ Ἐπιτροπή Ἐφέσεων.

Ἐν προκειμένῳ [νομίμως κατ' ἐφαρμογήν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων καί δή τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀπό 20.11.1957 β. δ/γματος ἐπελήφθη τῆς ὑπό κρίσιν ὑποθέσεως καί ἐξέδωκε τήν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ἡ ὡς ἄνω Ἐπιτροπή Ἐφέσεων καθ' ὅσον, ὅτε ἐξεδόθησαν τά ἀνωτέρω δύο νομοθετήματα, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, ἦτο πράγματι ἐκκρεμής ἡ ὑπόθεσις τῆς συνταξιοδοτήσεως τῆς αἰτούσης ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀσφαλιστικῶν Διαφορῶν, ἥτις ἐπιληφθεῖσα ταύτης δέν εἶχε μέχρι τῆς ἡμερομηνίας ταύτης ὁριστικῶς ἀποφανθῇ, ἀπορριπτέος δέ κα

θίσταται ὁ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων πρῶτος λόγος ἀκυρώσεως, ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὴν διέπουσαν τὴν ἐπίδικον σχέσιν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 41 τοῦ νόμου 6298/1934 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ὁρίζεται, ὅτι: «Διὰ τὴν χορήγησιν τῶν παροχῶν τῆς ἀσφαλίσεως ἀσθενείας ἢ συντάξεων δὲν ἀπαιτεῖται ἡ πλήρωσις τῶν προϋποθέσεων τῶν ἄρθρων 39 καὶ 40 (ἤτοι ἡ πραγματοποίησις ὡρισμένων ἡμερομισθίων), ἐὰν ὁ ἠσφαλισμένος καταστῇ ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν ἢ ἀποβιώσῃ συνεπείᾳ ἀτυχήματος ἐκ βιαίου συμβάντος, ἐπελθόντος κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης». Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ἡ ἐκδοῦσα ταύτην Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων ἀπέρριψε τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς αἰτούσης, ὅτι ὁ θάνατος τοῦ συζύγου της ὠφείλετο εἰς βίαιον συμβὰν ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας του, ἤτοι εἰς ἐσωτερικὴν αἱμορραγίαν, προκληθεῖσαν συνεπείᾳ πτώσεώς του ἐκ τῆς ἐξωτερικῆς κλίμακος τοῦ ἠλεκτρικοῦ ἐργοστασίου Ἡρακλείου, ὅπου οὗτος εἰργάζετο, ἐπὶ τοῖς λόγοις: α) ὅτι ἡ ληξιαρχικὴ πρᾶξις θανάτου τοῦ εἰρημένου ἀναφέρει, ὅτι ὁ θάνατος ἐπῆλθεν ἐκ συγκοπῆς καρδίας, ὀφειλομένης εἰς ὑπερκόπωσιν καὶ τὸ βρογχικὸν ἄσθμα, ἐξ οὗ οὗτος ἔπασχεν, β) ὅτι ἡ αἰτοῦσα τὸ πρῶτον ἐνώπιον τῆς Τ.Δ.Ε. (βλ. ὑπ' ἀριθ. 873 19.1.1954 αἴτησιν θεραπείας) ἰσχυρίσθη, ὅτι ὁ σύζυγός της ἀπεβίωσεν οὐχὶ ἐκ φυσικοῦ θανάτου, ἀλλὰ συνεπείᾳ τῆς ἐργασίας του καὶ ἕνεκα ταύτης καὶ μάλιστα χωρὶς νὰ προσδιορίσῃ τὰς λεπτομερείας ὑφ' ἃς ἐπῆλθεν ὁ θάνατος, ὅπερ ἔπραξε τῷ 1955, προσκομίσασα σχετικὴν ἔνορκον βεβαίωσιν τριῶν συναδέλφων τοῦ εἰρημένου, εἰς ἣν ὅμως δὲν δύναται νὰ δοθῇ σημασία, καθ' ὃ ἀποτελοῦσαν κρίσιν μαρτύρων ἐπὶ θέματος ἐπιστημονικοῦ καὶ ἀφορῶσαν εἰς λίαν παρωχημένον γεγονός, γ) ὅτι εἰς τὴν ἀπὸ 28.9.1945 βεβαίωσιν τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἀνύποπτον χρόνον, δὲν γίνεται μνεία περὶ ἀτυχήματος, ὡς αἰτίας θανάτου τοῦ εἰρημένου, δ) ὅτι ὁ προϊστάμενος τῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τῆς ἀπὸ 14.6.1953 γνωματεύσεώς του βεβαιοῖ, ὅτι ὁ Π. Ι.** ἀπεβίωσεν ἐκ συγκοπῆς καρδίας, ἥτις εἶναι ἡ συνήθης ἔκβασις τῶν πασχόντων ἐκ βρογχικοῦ ἄσθματος καὶ ε) ὅτι ἐκ τῆς διενεργηθείσης συμπληρωματικῆς ἐρεύνης διεπιστώθη, ὅτι τὴν πτῶσιν τούτου ἐκ τῆς κλίμακος τοῦ ἐργοστασίου ἠγνόει ἡ Ἠλεκτρικὴ Ἑταιρεία, ἥτις ἐπὶ τεσσάρων περιπτώσεων συνταξιοδοτήσεως ὑπαλλήλων της λόγῳ θανάτου, ἐν αἷς καὶ τὴν τοῦ Π. Ι.**, ἐδήλωσεν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ὡς ὀφειλόμενος εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα ἑτέρας δύο περιπτώσεις, καίτοι προγενεστέρας. Οὕτως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παρίσταται πλήρως, νομίμως καὶ δεόντως ἠτιολογημένη, μὴ συντρεχούσης δὲ πλάνης περὶ τὰ πράγματα ἡ περαιτέρω ἐκτίμησις τῆς Ἐπιτροπῆς δὲν εἶναι ἐλεγκτὴ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, δικάζοντος ἐπὶ αἰτήσεως ἀκυρώσεως. Ὅθεν οἱ λόγοι ἀκυρώσεως περὶ ἀναιτιολογήτου τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διαληφθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 41 § 1 τοῦ νόμου 6298/1934, εἶναι ἀπορριπτέοι.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις τυγχάνει ἀπορριπτέα. ***(Σ. Ε. 1037/1959, Τμ. Α')***, Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. ***Δ. Καρβελλᾶς***, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Ραπίδης, Α. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§ 3. Ἀκύρωσις ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀποφάσεως Ἐπιτροπῆς Ἐπιλύσεως Ἀσφαλιστικῶν Διαφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἁρμοδιότης τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων.

Ἀναβίωσις οὕτω τῆς ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς καὶ παῦσις τῆς ἐκκρεμότητος τῆς ὑποθέσεως, ὥστε νὰ εἶναι ἁρμοδία, μετὰ τὸ ν.δ. 3710/1957, ἡ Δευτεροβάθμιος Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀτελῶς ἀσκουμένης, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 40 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὁ αἰτῶν, ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 839/11.7.1958 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ ν.δ. 3710/1957, δι' ἧς ἠκυρώθη ἀπόφασις τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, ἥτις εἶχε κρίνει, ὅτι δικαιοῦται οὗτος συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 807/1956 ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀθηνῶν, γενομένης δεκτῆς αἰτήσεως θεραπείας τοῦ αἰτοῦντος, ἠκυρώθη σχετικὴ ὑπ' ἀριθ. 2650/1956 ἀπόφασις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν, ἥτις εἶχεν ἀπορρίψει τὸ αἴτημα αὐτοῦ περὶ χορηγήσεως συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας, τῆς Τοπικῆς Ἐπιτροπῆς δεχθείσης ὅτι τὸ ποσοστὸν ἀναπηρίας του δικαιολογεῖ τὴν παροχὴν τοιαύτης συντάξεως. Διαφωνήσαντος ὅμως τοῦ Διευθυντοῦ ἡ ἐν λόγῳ ὑπόθεσις ἤχθη ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐπιλύσεως Ἀσφαλιστικῶν Διαφορῶν, ἥτις διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 290/1957 ἀποφάσεώς της ἐπεκύρωσε τὴν ὡς ἄνω ἀπορριπτικὴν ἀπόφασιν τοῦ Διευθυντοῦ. Πλήν, κατόπιν ἀσκήσεως αἰτήσεως ἀκυρώσεως, τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 197/1958 ἀποφάσεώς του ἠκύρωσε τὴν ἀπόφασιν ταύτην, δεχθὲν ὅτι ἡ ἀπόφασις τοῦ Διευθυντοῦ ἦτο παράνομος. Οὕτω διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἐξαφανισάσης διὰ τὸν ἀνωτέρω λόγον τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐπιλύσεως Ἀσφαλιστικῶν Διαφορῶν, ἀνεβίωσεν ἡ ἀπόφασις τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπομένως ἡ ὑπὸ κρίσιν ὑπόθεσις ἔπαυσε πλέον νὰ εἶναι ἐκκρεμὴς ἐνώπιον τῆς Διοικήσεως, ἅτε τῆς ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τῆς ἀκυρωτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ταμούσης ὁριστικῶς διὰ τῆς διοικητικῆς ὁδοῦ τὴν ἐν λόγῳ ἀσφαλιστικὴν διαφοράν. Συνεπῶς τὰ μετὰ τὴν ἀνωτέρω ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐπιλύσεως Ἀσφαλιστικῶν Διαφορῶν καὶ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἰσχύσαντα νομοθετήματα, ἤτοι τὸ ν.δ. 3710/1957 καὶ τὸ ἐκτελεστικὸν αὐτοῦ ἀπὸ 23.11.1957 β. δ/γμα, δι' ὧν προεβλέφθη τὸ πρῶτον ἡ σύστασις Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, ἐχούσης ἁρμοδιότητα νὰ κρίνῃ τὰς ἀποφάσεις τῶν Τοπικῶν Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν, εἴτε κατόπιν ἐφέσεως τῶν ἐνδιαφερομένων, εἴτε

αὐτεπαγγέλτως, εἰς ἣν περίπτωσιν αἱ σχετικαὶ ὑποθέσεις ἦσαν ἐκκρεμεῖς ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐπιλύσεως Ἀσφαλιστικῶν Διαφορῶν, δὲν ἠδύναντο ἐν προκειμένῳ νὰ τύχωσιν ἐφαρμογῆς, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, καθ' ὃν χρόνον ἐτέθησαν ταῦτα ἐν ἰσχύϊ ἡ ἐν λόγῳ ὑπόθεσις εἶχεν ἤδη ὁριστικῶς ρυθμισθῆ, μὴ ὑποκειμένη εἰς ἔφεσιν, οὔτε διατελοῦσα ἐν ἐκκρεμότητι.

Κατὰ ταῦτα, ἐφ' ὅσον ἡ Δευτεροβάθμιος Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων δὲν ἠδύνατο ἐν προκειμένῳ, οὔτε κατόπιν ἐφέσεως, οὔτε αὐτεπαγγέλτως, νὰ ἐπιληφθῆ τῆς ὑπὸ κρίσιν ὑποθέσεως, παρανόμως ἐξέδωσε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, ἥτις τῷ λόγῳ τούτῳ ἀκυρωτέα τυγχάνει κατὰ τὸν βάσιμον σχετικὸν λόγον ἀκυρώσεως (***Σ.Ε. 1032/1959, Τμ. Α'***. Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. ***Δ. Μελισσηνός***, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Π. Μαρκόπουλος***, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σπετσάκης, Δ. Λιακατᾶς, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§ 4. Συντάξεις μετὰ τὴν συγχώνευσιν Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Ἐξακολούθησις λήψεως καὶ παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. τῆς λαμβανομένης κατὰ τὸν χρόνον τῆς συγχωνεύσεως παρὰ τοῦ συγχωνευομένου Ταμείου συντάξεως, τοῦ νόμου ἀποβλέψαντος εἰς τὴν μὴ στέρησιν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως, ὅπερ ἐλάμβανον οὗτοι μέχρι τῆς συγχωνεύσεως.—Σύνταξις συνταξιούχων συγχωνευθέντος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀεριόφωτος Ἀθηνῶν. —Ἔγκρισις κανονιστικῆς πράξεως.—Ἐξάρτησις τοῦ χαρακτῆρος αὐτῆς καὶ ἐκ τῆς ἐκδηλώσεως αὐτῆς ὡς ἱεραρχικοῦ ἐλέγχου ἢ διοικητικῆς ἐποπτείας ἐπὶ αὐτονόμων Ὀργανισμῶν, ἀσκούντων διοίκησιν, ὅτε ἡ πρᾶξις αὕτη εἶναι ἀτομικὴ ἐναντι τοῦ νομικοῦ προσώπου.—Μὴ ἀναγκαία οὕτω ἡ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσίευσις τῆς ἐγκριτικῆς τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀεριόφωτος Ἀθηνῶν περὶ μειώσεως τῶν συντάξεων ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Κατὰ μὲν τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 27 § 7 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 19571/Σ 463 τῆς 3.7.1952 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 53285 τῆς 12.11.1953 ὁμοίας ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἐγκριθέντος καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀεριόφωτος Ἀθηνῶν, νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου ἀσκοῦντος διοίκησιν, ὡς ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων αὐτοῦ προκύπτει, «τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον δύναται, ἐφ' ὅσον ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ Ταμείου δὲν ἐπιτρέπει τὴν εἰς τὸ ἀκέραιον καταβολὴν τῶν συντάξεων, νὰ προβαίνῃ δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, εἰς τὴν μείωσιν τούτων κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ ὁριζόμενα ποσοστά», κατὰ δὲ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 § 6 ἐδ. 6 καὶ § 10 καὶ ἄρθρου 56 § 4 νόμου 1846/1951 ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ περὶ συγχωνεύσεως διατάγματος τὰ συγχωνευόμενα εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμεῖα διαλύονται, ἐφαρμοζομένων ἐφεξῆς τῶν διατάξεων τῆς διεπούσης τὸ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας ὑπὸ τοὺς ἐν τῷ νόμῳ 1846 ὅρους, περὶ ὧν δὲν πρόκειται ἤδη, «συνταξιοῦχοι δὲ εἰδικῶν Ταμείων, συγχωνευομένων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5, μὴ πληροῦντες τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 56 § 4 ὁριζομένας προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως, ἐξακολουθοῦν λαμβάνοντες παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. τὴν ἣν ἐλάμβανον κατὰ τὸν χρόνον τῆς συγχωνεύσεως σύνταξιν παρὰ τοῦ συγχωνευομένου Ταμείου».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι οἱ συνταξιοῦχοι συγχωνευομένου εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου, οἱ μὴ συγκεντροῦντες τὰς ἐν ἄρθρῳ 56 § 4 ὁριζομένας προϋποθέσεις καὶ οἵτινες, λόγῳ τῆς συγχωνεύσεως καὶ τῆς ἀπὸ ταύτης ὑπαγωγῆς των εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 1846/1951 ὡς πρὸς τὰς ἀσφαλιστικὰς παροχάς, δὲν θὰ ἐδικαιοῦντο συντάξεως, ἐξακολουθοῦν λαμβάνοντες καὶ παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. τὴν ἣν ἐλάμβανον κατὰ τὸν χρόνον τῆς συγχωνεύσεως παρὰ τοῦ συγχωνευομένου Ταμείου σύνταξιν, τοῦ νόμου ἀποβλέψαντος νὰ μὴ στερηθῶσι τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως, ὅπερ ἐλάμβανον οὗτοι μέχρι τῆς συγχωνεύσεως καὶ ὅτι τὸ Ι.Κ.Α., εἰς ὃ ἡ συγχώνευσις, ὑποχρεοῦται εἰς τὴν πληρωμὴν μόνον τοῦ ποσοῦ τούτου συντάξεως, ὅπερ ἐλάμβανον οἱ τοιοῦτοι συνταξιοῦχοι τοῦ συγχωνευθέντος Ταμείου, μὴ δυνάμενον ἄνευ εἰδικῆς νομοθετικῆς διατάξεως νὰ καταβάλῃ μεῖζον τοῦ ποσοῦ τούτου εἰς τοὺς ἐν λόγῳ συνταξιούχους, ἀφοῦ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ περὶ συγχωνεύσεως διατάγματος τὰ συγχωνευμένα Ταμεῖα διαλύονται, ἰσχυουσῶν ἐφεξῆς τῶν διατάξεων τῆς περὶ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας. Ὅθεν τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, δεχθὲν ἀνελέγκτως, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, συνταξιοῦχος ὢν τοῦ τέως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀεριόφωτος καὶ λαμβάνων ὡς σύνταξιν παρ' αὐτοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς εἰς τὸ Ι.Κ.Α. συγχωνεύσεως τοῦ Ταμείου δραχμὰς 1.100 μηνιαίως, λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ εἰς αὐτὸν ἀπονεμηθεῖσα ἀρχικῶς σύνταξις εἶχε μειωθῆ συμφώνως τῷ διαληφθέντι ἄρθρῳ 27 § 7 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ συγχωνευθέντος Ταμείου εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ὡς εἴρηται Ταμείου, ἐγκριθείσης δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων κρίναν ὅτι μετὰ τὴν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. συγχώνευσιν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀεριόφωτος θέλει ἐξακολουθήσει λαμβάνων τὴν αὐτὴν κατὰ ποσὸν σύνταξιν, ἐφ' ὅσον, ὡς ἐδέξατο, δὲν συντρέχουσιν ἐν τῷ προσώπῳ του αἱ προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεώς του τοῦ ἄρθρου 56 § 4 τοῦ νόμου 1846/1951, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε, πλήρως δὲ ἠτιολόγησε τὴν σχετικὴν κρίσιν του, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προκύπτει, καὶ δὲν παρέλιπε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀσκοῦντα οὐσιώδη ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς δικαζομένης ὑποθέσεως καὶ ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος καθ' ὅλα αὐτοῦ τὰ σκέλη ὁ α' λόγος ἀναιρέσεως.

Ἡ ἔγκρισις κανονιστικῆς πράξεως δὲν φέρει πάντοτε κανονιστικόν, ὡς ἡ ἐγκρινομένη, χαρακτῆρα, ἀλλὰ ὁ χαρακτὴρ αὐτῆς θὰ ἐξαρτηθῇ καὶ ἐκ τῆς ἐκδηλώσεως αὐτῆς ὡς ἱεραρχικοῦ ἐλέγχου ἢ διοικητικῆς ἐποπτείας ἐπὶ αὐτονόμων Ὀργανισμῶν ἀσκούντων διοίκησιν, ὅτε ἡ πρᾶξις αὕτη εἶναι ἀτομικὴ ἐναντι τοῦ νομικοῦ προσώπου Ι-

σχύουσα καὶ ὡς τοιαύτη θέλει κριθῆ διὰ τὸ νόμῳ ὑποστατὸν καὶ τὸ κῦρος αὐτῆς. Δοθέντος δὲ ὅτι, ὡς ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ νομίμως ἐγκριθέντος καὶ ἰσχύσαντος ὡς ἄνω καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀεριόφωτος Ἀθηνῶν προκύπτει, τὸ συσταθὲν νομίμως Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως ἦτο νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου κατὰ ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 αὐτοῦ, αὐτονόμως ἐνεργοῦν κατὰ τὴν ἀσφαλιστικὴν αὐτοῦ δραστηριότητα, ὑποκείμενον ὑπὸ τὴν διοικητικὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ εἰδικῶς ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῆς διαληφθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 27 § 7 τοῦ καταστατικοῦ, ἡ ἔγκρισις τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ περὶ μειώσεως τῶν καταβαλλομένων ὑπὸ τοῦ Ταμείου Συντάξεων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἦτο σαφὴς ἐκδήλωσις ἐποπτείας, μὴ προσλαμβάνουσα ἐκ τούτου κανονιστικὸν χαρακτῆρα καὶ συνεπῶς δὲν ἀπητεῖτο ἡ δημοσίευσις τῆς ἐγκριτικῆς ταύτης πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Ἐξ ἄλλου δὲ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 59 ἀ.ν. 11/12.11. 1935 περὶ ὀργανισμοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὡς ἡρμηνεύθη δι' ἄρθρου 1 ἀ.ν. 694/1937 καὶ ν.δ. 2520/1953, ἀφορᾷ εἰς ἀποφάσεις περὶ τροποποιήσεως καταστατικοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, περὶ οὗ δὲν πρόκειται ἐνταῦθα. Ὅθεν ἀπορριπτέος ὁ ἀντίθετος λόγος ἀναιρέσεως περὶ ἀκυρότητος τῆς ὑπουργικῆς πράξεως, δι' ἧς ἐνεκρίθη ἡ ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ τέως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀεριόφωτος λόγῳ μὴ δημοσιεύσεως ταύτης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ὡς ἀβάσιμος (*Α.Π. 269/1959, Τμ. Β'*, Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*, Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Θ. Σταυρόπουλος*, Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ἰ. Δημητρακόπουλος, Κ. Τσαγχαράκης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους) (*).

§ 5. Ἀσφάλισις δικηγόρων νομικῶν προσώπων ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ Τραπεζῶν, ἐπὶ παγίᾳ ἀμοιβῇ, εἰς Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως προσωπικοῦ αὐτῶν.

Ἔννοια ἄρθρου 21 ν.δ. 3790/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τοῦ Κώδικος περὶ Δικηγόρων». — Ὑποχρεωτικὴ ἀσφάλισις τῶν ἐπὶ παγίᾳ ἀμοιβῇ παρεχόντων νομικὰς ὑπηρεσίας δικηγόρων εἰς νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ Τραπέζας μόνον διὰ τὸν κλάδον συντάξεως καὶ οὐχὶ διὰ τὸν κλάδον ἀσθενείας, καλυπτομένης ὑπὸ τοῦ Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων. — Ἀναγνωριστικὴ ἀγωγὴ κατ' ἄρθρον 127 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Α.Κ. Νόμου.

Μετὰ τὸ ἄρθρον 21 τοῦ ν.δ. 3790 τοῦ 1957 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τοῦ Κώδικος περὶ δικηγόρων, δι' οὗ οἱ δικηγόροι οἱ παρέχοντες τὰς καθαρῶς νομικὰς ἐργασίας τῶν ἐπὶ παγίᾳ ἀμοιβῇ πρὸς νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ Τραπέζας, ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς καὶ παρὰ τοῖς τυχὸν ὑφισταμένοις διὰ τὸ προσωπικὸν τούτων Ταμείοις κυρίας ἀσφαλίσεως, ὁ ἐφεσίβλητος δικηγόρος διὰ τῆς κατὰ τὸ ρηθὲν ἄρθρον δηλώσεώς του ἠσφαλίσθη παρὰ τῷ ἐκκαλοῦντι Ταμείῳ κυρίας ἀσφαλίσεως, δηλώσας ὅτι ἡ ἀσφάλισίς του αὕτη ἀφορᾷ μόνον τὸν κλάδον τῆς συντάξεως, πλὴν τὸ ἐκκαλοῦν Ταμεῖον, στηριζόμενον εἰς τὴν γενικότητα τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ἐθεώρησε τὸν ἐφεσίβλητον ἐνάγοντα ὡς ὑποχρεωτικῶς ἀσφαλισθέντα καὶ διὰ τὸν κλάδον ἀσθενείας, ἀξιῶσαν ὅπως καὶ διὰ τὸν κλάδον τοῦτον καταβάλῃ τὰς διὰ τοὺς λοιποὺς ἠσφαλισμένους κεκανονισμένας εἰσφοράς, ὡς συνομολογεῖται. Ἐντεῦθεν ἐγεννήθη ἡ ἐπίδικος ἀμφισβήτησις, ἥτις θίγει τὰ νόμιμα δικαιώματα τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὅστις, ἔχων προφανὲς ἔννομον συμφέρον ὅπως καθορισθῇ ἐπακριβῶς ἡ ἔννομος σχέσις, ἥτις τὸν συνδέει μετὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος Ταμείου καὶ αἱ ἐκ ταύτης ὑποχρεώσεις του (ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς παραδοχῆς τῆς ἀγωγῆς του θὰ ἀποφύγῃ τὴν καταβολὴν χρηματικοῦ ποσοῦ), παραδεκτῶς ἤγειρε τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγήν του βάσει τοῦ ἄρθρου 127 τοῦ εἰσαγωγικοῦ Νόμου Α.Κ. (Α.Π. 217, 349/1956, ΝοΒ 4, 779, 1010, 439/1956, ΝοΒ 5, 18), τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἐγειρομένης καὶ πρὸς λύσιν ἀμφιβαλλομένου νομικοῦ τινος ζητήματος, ἐφ' ὅσον τοῦτο, ὡς ἐν προκειμένῳ, συνδέεται πρὸς συγκεκριμένην ἔννομον σχέσιν (*Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ § 134, ἀριθ. 21).

Συνομολογεῖται, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος δικηγόρος, τυγχάνων κοινὸς νομικὸς σύμβουλος τῶν Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν—Πειραιῶς καὶ Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν, παρέχει τὰς καθαρῶς νομικὰς ἐργασίας του ἐπὶ παγίᾳ μηνιαίᾳ ἀμοιβῇ, ὅτι διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν ὡς εἴρηται Ἑταιρειῶν ὑφίστανται Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως, ἐν τῶν ὁποίων καὶ τὸ ἐκκαλοῦν, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἐπελέξατο νομίμως τὴν παρὰ τῷ ἐκκαλοῦντι Ταμείῳ ἀσφάλισίν του καὶ ὅτι ὁ μὲν ἐφεσίβλητος ἀξιοῖ, ὅπως ἡ ἀσφάλισις αὐτοῦ περιορισθῇ μόνον εἰς τὸν κλάδον συντάξεως, τὸ δὲ ἐκκαλοῦν ἀξιοῖ τὴν ὡς εἴρηται ἀσφάλισιν καὶ διὰ τὸν κλάδον ἀσθενείας, τῆς δι' ἀμφοτέρους τοὺς κλάδους ἀσφαλίσεως συνεπαγομένης τὴν καταβολὴν μείζονος εἰσφορᾶς (ἰδιαιτέρας δι' ἕκαστον κλάδον).

Ὁ Ἀστικὸς Κῶδιξ δὲν περιλαμβάνει κανόνας περὶ ἑρμηνείας τῶν νόμων καὶ ὡς ἐκ τούτου περὶ τῆς ἑρμηνείας αὐτῶν κρατοῦσιν αἱ ἐν τῇ ἐπιστήμῃ παραδεδεγμέναι ἀρχαὶ (*Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ § 7). Τὸ ἄρθρον 21 τοῦ ν. δ/τος 3790 τοῦ 1957, γραμματικῶς ἑρμηνευόμενον, οὐδεμίαν ποιεῖται διάκρισιν καὶ ἄγει εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀξιουμένην λύσιν. Ἡ τοιαύτη ὅμως ἑρμηνεία ἄγει εἰς τὸ ἐξῆς ἄτοπον ἀποτέλεσμα: Ὁ

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 3220/1958 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

ἐφεσίβλητος, νομίμως διωρισμένος δικηγόρος καὶ ἐγγεγραμμένος ἐν τῷ μητρῴῳ τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, ἀσκῶν ἀποκλειστικῶς τὸ δικηγορικὸν λειτούργημα καὶ διατηρῶν τὴν ἐπαγγελματικὴν του ἐγκατάστασιν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, κατὰ τὰ συνομολογούμενα, εἶναι ὑποχρεωτικῶς μέλος τοῦ Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων Ἀθηνῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 1 τοῦ καταστατικοῦ αὐτοῦ, κυρωθέντος ὑπὸ τοῦ ἀπὸ 6/19 Σεπτεμβρίου 1956 β. δ/τος, δικαιούμενος οὐ μόνον πλήρους ἰατρικῆς καὶ ὑγειονομικῆς περιθάλψεως δι' ἑαυτὸν καὶ διὰ τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας του (ἄρθρον 17 τοῦ ὡς εἴρηται καταστατικοῦ), ἀλλὰ καὶ ἄλλων εἰδικῶν εἰς χρῆμα παροχῶν, ὑπὸ τῶν ἄρθρων 11 - 17 τοῦ καταστατικοῦ ὁριζομένων λόγῳ γήρατος, ἐκουσίας ἐξόδου, ἀναπηρίας, θανάτου κλπ. Ἤτοι τὸ Ταμεῖον Προνοίας Δικηγόρων Ἀθηνῶν διὰ τὸν ἐφεσίβλητον καλύπτει πλήρως τὴν ὑπὸ τοῦ παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐπικαλουμένου κανονισμοῦ τοῦ κλάδου ἀσθενείας προβλεπομένην ἔκτασιν προστασίας μὲ σημαντικὰ πρόσθετα πλεονεκτήματα. Συνέπεια τούτου εἶναι ὅτι, ἐὰν γίνῃ δεκτὴ ἡ πολλαπλῆ ἀσφάλισις διὰ τὴν περίπτωσιν ἀσθενείας, τότε γεννῶνται τὰ ἐξῆς ζητήματα, μὴ ἐπιδεχόμενα νόμιμον λύσιν: Νοσηλευομένου τοῦ ἐφεσιβλήτου εἰς νοσοκομεῖον α) τὰ ἔξοδα θὰ καταβληθῶσιν ἅπαξ καὶ ὑφ' ἑνὸς Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου, β) ὁ ἡσφαλισμένος δὲν θὰ δικαιοῦται οὐδεμιᾶς παροχῆς ὑπὸ τοῦ ἑτέρου Ταμείου, ἀφοῦ τὰς ἀνάγκας τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς ὑγείας του τὰς ἐκάλυψε τὸ πρῶτον Ταμεῖον, εἰς ὃ ὁ ἡσφαλισμένος ἀρχικῶς προσέφυγεν, δὲν ἦτο δὲ νοητὸν νὰ προσφύγῃ συγχρόνως καὶ εἰς τὰ δύο, γ) τὸ καταβαλὸν πρῶτον Ταμεῖον δὲν δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ τὴν ὑπὸ τοῦ ἑτέρου Ταμείου καταβολὴν τῆς ἀναλογούσης δαπάνης, ἐλλείψει τῆς πρὸς τοῦτο διατάξεως νόμου καὶ διότι θὰ τοῦ ἀντιταχθῇ ὅτι καταβαλὸν ὅσα κατέβαλεν ἰδίαν ὑποχρέωσιν ἐξεπλήρωσε, οὕτω δὲ δ) εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τὸ δεύτερον Ταμεῖον εἰς οὐδεμίαν δαπάνην θὰ ὑποβληθῇ, θὰ εἰσπράττῃ ὅμως τὰς εἰσφορὰς τοῦ ἡσφαλισμένου, τῆς σχέσεως αὐτοῦ πρὸς ἐκεῖνο καθισταμένης ἑτεροβαροῦς καὶ τοῦ προορισμοῦ ἐκείνου ἐκλείποντος κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην (τὴν καὶ συνηθεστάτην).

Οὕτω, τῆς γραμματικῆς ἑρμηνείας τοῦ νόμου (ἣν τὸ ἐκκαλοῦν ἀξιοῖ) συγκρουομένης προφανῶς πρὸς τὴν λογικὴν τοιαύτην, προτιμᾶται ἡ δευτέρα (*Οἰκον.* Γεν. Ἀρχαὶ § 9 σημ. 5), δι' ἧς θέλει ἐξακριβωθῇ τὸ περιεχόμενον τοῦ νόμου, τουτέστι τὸ ὅ,τι ὁ νομοθέτης ἠθέλησε διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 21 (*Regelsberger* - *Μαριδάκη*, Γεν. Ἀρχαί, παράγρ. 35, ἐδάφ. VI), τῆς λογικῆς ἑρμηνείας ἐξακριβούσης τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου διὰ τῆς ἐρεύνης τῶν αἰτίων τῶν προκαλεσάντων τὸν νόμον καὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐπιδιωκομένης σκοπιμότητος, διὰ τῆς ἀντιπαραβολῆς αὐτοῦ πρὸς τὴν λοιπὴν νομοθεσίαν (*Μπαλῆ*, αὐτόθι, *Οἰκον.* αὐτόθι, ἐδ. β'). Ἡ βούλησις τοῦ νομοθέτου καὶ ὁ ὑπ' αὐτοῦ ἐπιδιωκόμενος σκοπὸς εἶναι προφανής. Εἶχεν ὑπ' ὄψιν του, ὅτι οἱ δικηγόροι εἶναι ἠσφαλισμένοι διὰ τὸν κλάδον συντάξεως παρὰ τῷ Ταμείῳ Νομικῶν καὶ διὰ τὸν κλάδον ἀσθενείας παρὰ τῷ Ταμείῳ Προνοίας, θέλων δὲ νὰ παράσχῃ μείζονα συνταξιοδοτικὴν προστασίαν εἰς τοὺς δικηγόρους τοὺς ἐπὶ παγίᾳ ἀμοιβῇ ἐργαζομένους εἰς νομικὰ πρόσωπα ἢ Τραπέζας (καὶ ὡς ἐκ τούτου στερουμένους ἰδιωτικῆς πελατείας), ἐθέσπισε τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 21 πρὸς τὸν ἐκτεθέντα σκοπὸν καὶ μόνον. Περαιτέρω δέον νὰ λεχθῇ, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ν.δ. 3790 τοῦ 1957, παρέχουσα ἰδιαιτέραν προστασίαν εἰς μικρὸν ἀριθμὸν δικηγόρων, εἶναι ἐξαιρετικὸν δίκαιον καὶ ὡς τοιοῦτον δέον νὰ ἑρμηνεύηται στενῶς (Α.Π. 18/1937, Θέμ. ΜΗ' 471, *Μαριδάκης*, ἐν Θέμ. ΜΔ' 747, *Ρακτιβάν* ἐν Θέμ. ΚΑ' 144, 301), ὅτι ἐθεσπίσθη δι' ὡρισμένην κατηγορίαν δικηγόρων, οὓς εὑνοεῖ, καὶ δὲν δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ κατ' αὐτῶν, κατὰ τὸν ἐν τῷ νόμῳ 25 Π. (1, 3) 35 Βασ. (2, 1) κανόνα «τὰ ὑπέρ τινος εἰσαχθέντα κατ' αὐτοῦ οὐχ ἑρμηνεύεται», καὶ κατὰ τοῦ δι' ὃν εἰσήχθη δικηγόρου στρέφεται ἡ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος διδομένη ἑρμηνεία, διότι ὁ ἐφεσίβλητος, θεωρούμενος τυχὸν ἡσφαλισμένος παρὰ τῷ ἐκκαλοῦντι καὶ διὰ τὸν κλάδον ἀσθενείας, οὐδὲν πλέον τῶν ὅσων ἤδη κέκτηται (ὡς ἡσφαλισμένος παρὰ τῷ Ταμείῳ Προνοίας Δικηγόρων Ἀθηνῶν) κτᾶται, ἐνῷ ἀσκόπως καταβάλλει ἀσφάλιστρον, κινδυνεύει δὲ νὰ ἀποβληθῇ ἐκ τοῦ Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων Ἀθηνῶν βάσει τῆς ρητῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 17 § 4 τοῦ καταστατικοῦ του, ἐφ' ὅσον τοῦτο πλήρως καλύπτει τὸν ἐφεσίβλητον καὶ δὲν μένει κενόν τι ἔχον ἀνάγκην συμπληρωματικῆς καλύψεως διὰ τῆς παραλλήλου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ κλάδῳ ἀσθενείας τοῦ ἐκκαλοῦντος. Ὅθεν, προκύπτοντος ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὅτι ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ν. δ. 3790 1957 περιλαμβάνει τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἐφεσιβλήτου μόνον διὰ τὸν κλάδον συντάξεως, τοῦτο δὲ δεχθεῖσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὀρθῶς ἡρμήνευσε τὰς ἄνω παρατεθείσας διατάξεις καὶ ἡ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζουσα ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος. (*Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν 43/1959*, Πρόεδρος ὁ κ. *Γ. Κατάνης*, Εἰσηγητὴς ὁ Ἐφέτης κ. *Κ. Γρίβας*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Σ. Λέκκας).

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΕΙΣΦΟΡΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

(Κατάταξις εἰς κλάσεις τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς μισθωτῶν)

Κοινοποιοῦμεν τὸν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 13/19.5.1959 συνεδρίασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱδρύματος ἐγκριθέντα πίνακα κατατάξεως εἰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων μισθωτῶν, ὁστις θὰ ἰσχύσῃ ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1959 καὶ ἐφεξῆς:

Ἡ κατάταξις αὕτη ἀποτελεῖ τὴν βάσιν, ἐφ' ἧς θὰ ὑπολογίζωνται αἱ πρὸς τὸ Ἵδρυμα καταβλητέαι εἰσφοραί, ὡς καὶ αἱ παροχαὶ πρὸς τὴν ἐν λόγῳ κατηγορίαν μισθωτῶν, καθὼς καὶ ἡ ἀποτίμησις τροφῆς καὶ κατοικίας, ἐφ' ὅσον παρέχεται αὕτη.

Σημειοῦται ὅτι ἡ γενομένη ὡς ἄνω κατάταξις δὲν ἔχει ἐφαρμογήν, προκειμένου περὶ προσώπων, ὧν ὁ συμπεφωνημένος μισθὸς συνίσταται ἐν μέρει ἐκ σταθερῶς καθωρισμένου χρηματικοῦ ποσοῦ ἀνωτέρου τοῦ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καθοριζομένου τεκμαρτοῦ τοιούτου τῆς κατηγορίας εἰς ἣν ἀνήκει, ὁπότε ὡς ἡμερήσιος μισθὸς αὐτοῦ λογίζεται ὁ βάσει τοῦ σταθερῶς καθωρισμένου ποσοῦ ἐξευρισκόμενος.

Διὰ τὴν κατάταξιν τῶν βοηθῶν σερβιτόρων τῶν διαφόρων κέντρων ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ἡ εἰς τὴν ἀπὸ 22.8.1958 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας σχετικὴ διάταξις, καθ' ἣν διὰ τὴν πωποτε ἐργοδότῃ ἀπασχόλησιν μισθωτοῦ ἔχοντος συμπληρώσει τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ 1 ἔτους προϋπηρεσίαν ἢ τὸ 19ον ἔτος, ἀνεξαρτήτως προϋπηρεσίας, θὰ καταβάλληται ἡμερομίσθιον ἀνειδικεύτου ἐργάτου, ἤτοι δρχ. 47,50 Τ.Η. δρχ. 50 κλάσις VIII (σχετικὴ ὑπ' ἀριθ. 368/29.4.1959 γνωμοδότησις Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

Οὕτω εἰς τὴν γενομένην κατάταξιν οἱ βοηθοὶ σερβιτόροι ἐμφανίζονται εἰς 2 κατηγορίας.

α) Βοηθοί (1): Οἱ συμπληρώσαντες τὸ 18ον ἔτος καὶ 1 ἔτους προϋπηρεσίαν ἢ 19 ἐτῶν καὶ ἄνω ἀνεξαρτήτως προϋπηρεσίας (ἡμερομίσθιον ἀνειδικεύτου ἐργάτου, Τ.Η. δρχ. 50 κλάσις VIII).

β) Βοηθοί (2): Οἱ συμπληρώσαντες τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἄνευ προϋπηρεσίας τινός.

Διευκρινίζεται, ὅτι συμφώνως πρὸς τὴν ληφθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἡ γενομένη κατάταξις θὰ ἰσχύσῃ ἀπὸ 1.8.1959, ἤτοι μέχρι τῆς 31 Ἰουλίου 1959 θὰ ἐξακολουθήσῃ ἰσχύουσα ἡ κατὰ τὸ ἔτος 1958 γενομένη κατάταξις (ἐγκύκλ. 12/1958). Ἐπὶ τούτοις ἅπαντα τὰ Ὑποκαταστήματα Ι.Κ.Α., πρὸς ἃ κοινοποιεῖται ἡ παροῦσα, δέον ὅπως προβοῦν εἰς σχετικὰς ἐνεργείας πρὸς ἐνημέρωσιν τῶν ἐργοδοτικῶν καὶ ἐργατικῶν ὀργανώσεων ἐπὶ τῶν ὑποχρεώσεων των ἐκ τῆς γενομένης κατατάξεως.

Πλέον τούτου δέον ὅπως ὑποβάλωσιν ἡμῖν (Διεύθυνσιν Ἐσόδων - Τμῆμα ΙΙ) ἕως 30.9.1959 τὸ ἀργότερον σχετικὰς προτάσεις τῶν Τ.Δ.Ε. τούτων διὰ τὴν διὰ τὸ ἑπόμενον ἡμερολογιακὸν ἔτος 1960 μέλλουσαν νὰ ἰσχύσῃ κατάταξιν τῆς ἐν λόγῳ κατηγορίας μισθωτῶν.

Αἱ σχετικαὶ προτάσεις θὰ ὑποβληθῶσιν ἡμῖν ἀπαραιτήτως, ἔστω καὶ ἐὰν ἐν αὐταῖς ἀναφέρεται, ὅτι δὲν κρίνεται σκόπιμος ἡ τροποποίησις τῆς κατατάξεως ἢ ἐν μέρει τροποποίησις ταύτης διά τινας κατηγορίας μόνον μισθωτῶν.

Ἐφ' ὅσον δὲν κρίνεται σκόπιμος μεταβολὴ ἀσφαλιστικῶν κλάσεων εἰς τὰς προτάσεις τῶν Τ.Δ.Ε. θὰ ἀναφέρηται ρητῶς: «Ἡ Τ.Δ.Ε. εἰσηγεῖται τὴν παραμονὴν τῶν ἠσφαλισμένων εἰς ἃς κλάσεις κατετάγησαν οὗτοι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13/19.5.1959 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α.» ἢ «Ἡ Τ.Δ.Ε. εἰσηγεῖται τὴν μεταβολὴν τῶν κλάσεων τῶν ἠσφαλισμένων τῶν ἑπομένων κατηγοριῶν: π.χ. σερβιτόροι . . . κομμωταὶ κλπ., διὰ τὰς λοιπὰς κατηγορίας ὅπως παραμείνουν εἰς τὰς ἰδίας ἀσφαλιστικὰς κλάσεις».

Πάντως εἰς τὰς σχετικὰς προτάσεις δέον ὅπως ἀκολουθηθῇ ἡ σειρὰ κατὰ κατηγορίας τοῦ κοινοποιουμένου πίνακος κατατάξεως. (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 1/1959, πρωτ. 30217/1959, τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.*).

Σημ. ΕΕΔ: Διὰ τὸν προηγούμενον τῆς 1ης Αὐγούστου ἐ. ἔ. χρόνον ἰσχύει ὁ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1958 Ἐγκυκλίου τοῦ Ι.Κ.Α. κοινοποιηθεὶς πίναξ (ΕΕΔ 17, 275 ἐπ.).

Ὑπομιμνήσκονται καὶ αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὸν πίνακα αὐτὸν κατατάξεως τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων μισθωτῶν κατωτέρω διατάξεις τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας: 1) τοῦ ἄρθρου ὃ § 2 τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων (ΕΕΔ 14, 502), καθ' ὃ ἡ ἀποζημίωσις τῶν μισθωτῶν τῶν ἀμειβομένων ἐπὶ ποσοστοῖς (καὶ κατ' ἀποκοπὴν ἢ μονάδα παρεχομένη ἐργασία) ὑπολογίζεται βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν τῶν δύο τελευταίων πρὸ τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας μηνῶν. Πάντως τὸ ποσὸν ταύτης δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερον τοῦ προκύπτοντος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μισθολογικῆς κλίμακος, εἰς ἣν ὁ μισθωτὸς κατατάσσεται κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», 2) τοῦ ἄρθρου 3 § 4 τοῦ ἀ. ν. 539/1945 περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν (ΕΕΔ 4, 475), ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 15/22 Νοεμβρίου 1949 διατάγματος (ΕΕΔ 8, 1053) περὶ ἀποδοχῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀδείας τῶν ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένων μισθωτῶν.

Π Ι Ν Α Ξ

κατατάξεως είς κλάσεις των μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων μισθωτῶν ἀπὸ 1.8—31.12.1959

Κατηγορίαι μισθωτῶν	ΟΜΑΔΕΣ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ I — Ἀθῆναι		II — Πειραιεὺς Θεσ/νίκη Πάτραι & Βόλος		III — Λοιπὰ Περ/κὰ ὡς & Ὑπ/τα Σύρου καὶ Κερκύρας		IV — Τοπικὰ Ὑπ/τα & Παραρτήματα	
	Κλ.	Τ.Η	Κλ.	Τ.Η	Κλ.	Τ.Η	Κλ.	Τ.Η
Α') Γαλακτοπωλεῖα—ζαχαροπλαστεῖα—καφενεῖα—καφεγαλακτοπωλεῖα—καφεζαχαροπλαστεῖα—μικτὰ καταστήματα γαλακτοχορτοφαγίας								
1) Β', Γ', Δ' κατηγορίας, ὡς καὶ ἁπασῶν τῶν κατηγοριῶν οἰνομαγειρεῖα, οἰνοεστιατόρια, οἰνοπωλεῖα, ποτοπωλεῖα, κυλικεῖα.								
Σερβιτόροι	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Βοηθοὶ (1)	8η	50	8η	50	8η	50		
Βοηθοὶ (2)	4η	25						
2) Α' κατηγορίας								
Σερβιτόροι	9η	60	8η	50	8η	50	8η	50
Βοηθοὶ (1)	8η	50	8η	50	8η	50		
Βοηθοὶ (2)	4η	25						
3) Πολυτελείας καὶ ὑπερπολυτελείας								
Σερβιτόροι	10η	70	10η	70	9η	60	8η	50
Βοηθοὶ (1)	8η	50	8η	50				
Βοηθοὶ (2)	5η	30						
Β') Ἑστιατόρια—ζυθεστιατόρια—μπὰρ—ἐξοχικὰ κέντρα								
1) Β', Γ', Δ' κατηγορίας καὶ καφῳδεῖα								
Σερβιτόροι	9η	60	8η	50	8η	50	8η	50
Βοηθοὶ (1)	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Βοηθοὶ (2)	4η	25						
Μουσικοὶ (μισθὸς καὶ φιλοδώρημα)	11η	80						
» (μόνον φιλοδώρημα)	9η	60						
2) Α' κατηγορίας καὶ πολυτελείας, κοσμικαὶ ταβέρναι καὶ κέντρα διασκεδάσεως Α' καὶ Β' κατηγορίας.								
Σερβιτόροι	10η	70	9η	60	8η	50	8η	50
Βοηθοὶ (1)	8η	50	8η	50	8η	50		
Βοηθοὶ (2)	5η	30						
Μουσικοὶ (μισθὸς καὶ φιλοδώρημα)	12η	100						
» (μόνον φιλοδώρημα)	10η	70						
Ἀρχισερβιτόροι	13η	130			9η	60	9η	60
»			13η	130 Πειρ.				
»			11η	80 Θεσ.				

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ

Βοηθοὶ (1) 19 ἐτῶν συμπεπληρωμένων ἢ 18 καὶ 1 ἔτος προϋπηρεσίας

Βοηθοὶ (2) 18 ἐτῶν συμπεπληρωμένων

Κατηγορίαι μισθωτῶν	ΟΜΑΔΕΣ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ I		II		III		IV	
	Ἀθῆναι		Πειραιεὺς Θεσ/νίκη Πάτραι & Βόλος		Λοιπὰ Περ/κὰ ὡς & Ὑπ/τα Σύρου & Κερκύρας		Τοπικὰ Ὑπ/τα & Παραρτήματα	
	Κλ.	Τ.Η	Κλ.	Τ.Η	Κλ.	Τ.Η	Κλ.	Τ.Η
3) Ἑστιατόρια—ζυθεστιατόρια—μπὰρ—ὑπερπολυτελείας—κοσμικαὶ ταβέρναι καὶ κέντρα διασκεδάσεως πολυτελείας.								
Σερβιτόροι	11η	80	10η	70	8η	50	8η	50
Βοηθοὶ (1)	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Βοηθοὶ (2)	6η	35						
Μουσικοὶ (μισθὸς σὺν φιλοδώρημα)	12η	100						
» (μόνον φιλοδώρημα)	10η	70						
Ἀρχισερβιτόροι	13η	130	13η 11η	130 Πειρ. 80 Θεσ.				
Γ') Ἐνεσοθεραπεία								
Νοσοκόμοι κατ' οἶκον ἐνεσοθεραπείας	8η	50	7η	40				
Δ') Ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων (ταξί)								
Κατ' ἐναλλαγὴν (διπλοβάρδια)	9η	60	8η	50	8η	50	8η	50
Ἄνευ ἐναλλαγῆς (μονοβάρδια)	10η	70	10η	70	9η	60	8η	50
Ὁδηγοὶ φορτοταξί	9η	60	8η	50	8η	50	8η	50
Ε') Κουρεῖα — Κομμωτήρια								
1) Κομμωτήρια Α' κατηγορίας								
Κομμωταὶ Α'	10η	70	9η	60	8η	50	8η	50
» Β'	9η	60	9η	60	8η	50	8η	50
Μανικιουρίστριαι	8η	50	6η	35	6η	35	6η	35
Βοηθοὶ (1) ἄρρενες	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Βοηθοὶ (2) »	5η	30						
Θήλεις (17 ἐτῶν καὶ ἄνω)	6η	35						
2) Κομμωτήρια Β' κατηγορίας								
Κομμωταὶ Α'	9η	60	8η	50	8η	50	8η	50
Κομμωταὶ Β'	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Μανικιουρίστριαι	8η	50	6η	35	6η	35	6η	35
Βοηθοὶ (1) ἄρρενες	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Βοηθοὶ (2) »	4η	25						
Βοηθοὶ θήλεις (17 ἐτῶν καὶ ἄνω)	6η	35						
3) Κουρεῖα, μικτὰ κουρεῖα—κομμωτήρια Α' κατηγορίας								
Κομμωταὶ Α'	9η	60	8η	50	8η	50	8η	50
» Β'	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Κουρεῖς	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Μανικιουρίστριαι	8η	50	6η	35	6η	35	6η	35
Βοηθοὶ (1) ἄρρενες	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Βοηθοὶ (2) »	4η	25						
Βοηθοὶ θήλεις (17 ἐτῶν καὶ ἄνω)	6η	35						
4) Κουρεῖα, μικτὰ κουρεῖα, κομμωτήρια Β' καὶ Γ' κατηγορίας								
Κομμωταὶ Α'	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50

Κατηγορίαι μισθωτῶν	ΟΜΑΔΕΣ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ							
	I		II		III		IV	
	Ἀθῆναι		Πειραιεὺς Θεσ/νίκη Πάτραι & Βόλος		Λοιπὰ Περ/κὰ ὡς & Ὑπ/τα Σύρου & Κερκύρας		Τοπικὰ Ὑπ/τα & Παραρτήματα	
	Κλ.	Τ.Η	Κλ.	Τ.Η	Κλ.	Τ.Η	Κλ.	Τ.Η
Κομμωταὶ Β'	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Κουρεῖς	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Μανικιουρίστριαι	7η	40	6η	35	6η	35	6η	35
Βοηθοὶ (1)	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Βοηθοὶ (2)	4η	25						
Βοηθοὶ θήλεις (17 ἐτῶν καὶ ἄνω)	6η	35						
ΣΤ') Παραγωγοὶ—πλασιὲ—εἰσπράκτορες								
α) Παραγωγοὶ (πλασιὲ) ἀμειβόμενοι διὰ ποσοστῶν	10η	70	10η	70	9η	60	8η	50
β) Εἰσπράκτορες, μεσάζοντες ἐπιχειρήσεων ἀμειβόμενοι διὰ ποσοστῶν	10η	70	8η	50	8η	50	8η	50
γ) Ἀντιπρόσωποι διευθυνταί, διαχειρισταὶ ἀμειβόμενοι διὰ ποσοστῶν καὶ μισθοῦ	11η	80	9η	60				
δ) Εἰσπράκτορες συνδρομῶν ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν	8η	50	8η	50	7η	40	6η	35
Ζ') Καρραγωγεῖς—ἀμαξοκαρραγωγεῖς								
Καρραγωγεῖς Δήμων	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Λοιποὶ καρραγωγεῖς	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Η') Σιδηροδρομικοὶ σταθμοὶ								
Ἀχθοφόροι σταθμῶν	9η	60	8η	50	8η	50	8η	50
Θ') Λουτρά								
Ὑπάλληλοι θαλασσίων λουτρῶν ἄνδρες	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
» » » γυναῖκες	7η	40	6η	35	6η	35	6η	35
» λουτρῶν πολυτελείας ἄνδρες	9η	60	8η	50	8η	50	8η	50
» » » γυναῖκες	8η	50	7η	40	6η	35	6η	35
» κοινῶν λουτρῶν ἄνδρες	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
» » » γυναῖκες	7η	40	7η	40	6η	35	6η	35
» λουτρῶν καθαρ. γενικῶς ἄνδρες	8η	50	8η	50	8η	50	7η	40
» » » γυναῖκες	7η	40	7η	40	6η	35	6η	35
» ἰαματικῶν λουτρῶν ἄνδρες							8η	50
» » » γυναῖκες							6η	35
Ι') Σκοπευτήρια								
Ἄνδρες	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Γυναῖκες	7η	40	7η	40	6η	35	6η	35
ΙΑ') Στιλβωτήρια								
Στιλβωταὶ	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Βαφεῖς	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
ΙΒ') Ἑταιρεία Διαχειρίσεως Ὑπεγγύων Προσόδων								
Βοηθοὶ διαχ. μονοπωλ. εἰδῶν	9η	60	8η	50	8η	50	8η	50

Κατηγορίαι μισθωτῶν	ΟΜΑΔΕΣ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ							
	I		II		III		IV	
	Ἀθῆναι		Πειραιεύς Θεσ]νίκη Πάτραι & Βόλος		Λοιπὰ Περ]κὰ ὡς & Ὑπ]τα Σύρου & Κερκύρας		Τοπικὰ Ὑπ]τα & Παραρτήματα	
ΙΓ') Νεωκόροι—καθαρίστριαι ναῶν								
1) Προϋπολογισμὸς 75.001 καὶ ἄνω	Κλ.	Τ.Η	Κλ.	Τ.Η	Κλ.	Τ.Η	Κλ.	Τ.Η
Νεωκόροι	9η	60	8η	50	7η	40	7η	40
Καθαρίστριαι	7η	40	6η	35	4η	25	4η	25
2) Προϋπολογισμὸς 50.000–75.000								
Νεωκόροι	8η	50	7η	40	6η	35	6η	35
Καθαρίστριαι	6η	35	6η	35	4η	25	4η	25
3) Προϋπολογισμὸς 25.001–50.000								
Νεωκόροι	8η	50	6η	35	5η	30	5η	30
Καθαρίστριαι	5η	30	4η	25	3η	20	3η	20
4) Προϋπολογισμὸς κάτω τῶν 25.000								
Νεωκόροι	7η	40	5η	30	4η	25	4η	25
Καθαρίστριαι	5η	30	4η	25	3η	20	3η	20
5) Μὴ ἐνοριακοὶ ναοί, παρεκκλήσια, ἐνοριακοὶ ἄνευ προϋπολογισμοῦ								
Νεωκόροι	6η	35	3η	20	3η	20	3η	20
Καθαρίστριαι	4η	25	3η	20	3η	20	3η	20
6) Νεκροταφεῖα								
Νεωκόροι	8η	50	7η	40	6η	35	5η	30
Καθαρίστριαι	7η	40	5η	30	4η	25	4η	25
ΙΔ') Κινηματογράφοι—Θέατρα								
1) Κινηματογράφοι α' προβολῆς, κινηματογράφοι τύπου σινεάκ καὶ μπὰρ ἐντὸς αὐτῶν:								
Ταξιθέται ἄνδρες	10η	70	8η	50				
» θήλεις	9η	60	7η	40				
Σερβιτόροι	8η	50	8η	50				
2) Θερινοὶ κινηματογράφοι α' προβολῆς:								
Ταξιθέται ἄρρενες	9η	60						
Ταξιθέται θήλεις	8η	50						
Σερβιτόροι	9η	60						
3) Κινηματογράφοι β' προβολῆς, θερινοὶ κινηματογράφοι γενικῶς, βαριετέ, συνοικιακὰ θέατρα καὶ μπὰρ ἐντὸς αὐτῶν:								
Ταξιθέται ἄρρενες	8η	50	7η	40	6η	35	5η	30
» θήλεις	7η	40	6η	35				
Σερβιτόροι	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
4) Θέατρα καὶ μπὰρ ἐντὸς αὐτῶν:								
Ταξιθέται ἄρρενες	10η	70	8η	50	7η	40	4η	25
» θήλεις	9η	60	8η	50				
Σερβιτόροι	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50

Κατηγορίαι μισθωτῶν	ΟΜΑΔΕΣ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ							
	I		II		III		IV	
	Ἀθῆναι		Πειραιεὺς Θεσ]νίκη Πάτραι & Βόλος		Λοιπὰ Περ]κὰ ὡς Ὑπ]ματα Σύρου & Κερκύρας		Τοπικὰ Ὑπ]ματα & Παραρτήματα	
	Κλ.	Τ.Η	Κλ.	Τ.Η	Κλ.	Τ.Η	Κλ.	Τ.Η
ΙΕ') Καμπαρὲ–Βαριετὲ								
α) Πολυτελείας								
Μαίτρ	13η	130	12η	100				
Ἄρτίσται	12η	100	11η	80				
Ἱματιοφύλακες	8η	50	7η	40				
Καθαρίστριαι	7η	40	6η	35				
Θυρωροί	8η	50	8η	50				
Διερμηνεῖς	9η	60	8η	50				
Σερβιτόροι	12η	100	11η	80				
Βοηθοί (1)	8η	50	8η	50				
Βοηθοί (2)	6η	35						
Μουσικοί (μισθὸς σὺν φιλοδώρημα)	12η	100						
Μουσικοί (μόνον φιλοδώρημα)	11η	80						
β) Λαϊκά								
Μαίτρ	10η	70	10η	70	9η	60	8η	50
Ἄρτίσται	9η	60	8η	50	8η	50	7η	40
Ἱματιοφύλακες	7η	40	6η	35	6η	35	6η	35
Καθαρίστριαι	6η	35	6η	35	6η	35	5η	30
Θυρωροί	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Διερμηνεῖς	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Σερβιτόροι	9η	60	8η	50	8η	50	8η	50
Βοηθοί (1)	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Βοηθοί (2)	5η	30						
Μουσικοί (μισθὸς καὶ φιλοδώρημα)	11η	80						
» (μόνον φιλοδώρημα)	10η	70						
ΙΣΤ') Χοροδιδασκαλεῖα καὶ μπὰρ ἐντὸς αὐτῶν								
Χοροδιδάσκαλοι	9η	60	8η	50	7η	40	7η	40
Ἐκπαιδευταὶ ἄνδρες	8η	50	8η	50	7η	40	7η	40
» γυναῖκες	7η	40	7η	40	7η	40	6η	35
Ἱματιοφύλακες	6η	35	6η	35	6η	35	6η	35
Σερβιτόροι	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Βοηθοί (1)	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50
Καθαρίστριαι			6η	35				
ΙΖ') Μουσικοί								
α) Ἀμειβόμενοι διὰ μισθοῦ καὶ φιλοδωρήματος			9η	60	8η	50	8η	50
β) Ἀμειβόμενοι μόνον διὰ φιλοδωρήματος			8η	50	7η	40	7η	40
ΙΗ') Ἐργάται ἀμμοχαλίκων								
α) Ἐργάται θαλάσσης			8η	50	8η	50	8η	50
β) Ἐργάται ξηρᾶς			8η	50	8η	50	8η	50
ΙΘ') Φωτοκινησιογράφοι								
Ἐργαζόμενοι διὰ λογαριασμὸν φωτογραφείων	8η	50	8η	50	8η	50	8η	50

Κατηγορίαι μισθωτῶν	ΟΜΑΔΕΣ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ I Ἀθῆναι	II Πειραιεὺς Θεσ]νίκη Πάτραι & Βόλος	III Λοιπὰ Περ]κὰ ὡς & Ὑπ]τα Σύρου & Κερκύρας	IV Τοπικὰ Ὑπ]ματα & Παραρτήματα
	Κλ. Τ.Η	Κλ. Τ.Η	Κλ. Τ.Η	Κλ. Τ.Η
Κ') Τοιχοκολλῆται				
Μέλη Συνεργατικῆς	8η 50	8η 50		
ΚΑ') Διανομεῖς				
α) Παστεριωμένου γάλακτος	8η 50	8η 50	8η 50	8η 50
β) Πάγου	8η 50	8η 50	8η 50	8η 50
ΚΒ') Ἁλιεργάται				
Ἐργαζόμενοι μὲ μερίδιον		8η 50	7η 40	7η 40
ΚΓ') Ἁλιεργάται ὀστράκων				
α) Εἰδικευμένοι ἐργάται (δύται)		9η 60		
β) Ὁδηγοὶ δυτῶν		8η 50		
γ) Ἀνειδίκευτοι ἐργάται (σύντροφοι)		8η 50		
ΚΔ') Εἰσπράκτορες				
α) Τ.Ε.Β.Ε.	9η 60	9η 60		8η 50
β) Εἰσπράκτορες Δήμου Ἀθηναίων	11η 80			
γ) Εἰσπράκτορες Δημοσίου, Δήμων καὶ Κοινοτήτων	8η 50	8η 50	8η 50	8η 50
δ) Εἰσπράκτορες ἐνοριακῆς εἰσφορᾶς	8η 50	8η 50	8η 50	8η 50
ε) Εἰσπράκτορες δικαιωμάτων Ἀγροφυλακῆς			9η 60	
στ) Εἰσπράκτορες Ε.Ι.Ρ.	9η 60			
			Τ.Ε.Β.Ε. Καβάλας Τ.Η. 130 Τ.Ε.Β.Ε Χανίων Τ.Η. 50	
Ἀποτίμησις τῶν εἰς εἶδος παροχῶν				
α) Ἐν γεῦμα	δρχ. 8	7	6	5
β) Πλήρης τροφὴ	» 13	10.50	9.50	8.50
γ) Κατοικία	» 75	72.50	62.50	62.50
δ) Τροφὴ καὶ κατοικία	» 400	335	300	275

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΜΕΙΩΣΙΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΝΟΜΙΜΟΥ ΜΙΣΘΟΥ ΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 1 τοῦ ἰσχύοντος νόμου 3239/1955 «περὶ ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» (ΕΕΔ 17, 207, ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) ἀτομικὴ σύμβασις ἐργασίας, καταρτιζομένη παρά τινος τῶν δεσμευομένων ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, θεωρεῖται περιέχουσα αὐτοδικαίως τοὺς ἐν τῇ συλλογικῇ συμβάσει καθορισθέντας ὅρους, ἀκυρουμένων τῶν τυχὸν ἀντιθέτων συμφωνιῶν. Ὅροι ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας εὐνοικώτεροι διὰ τὸν μισθωτὸν τῶν διαλαμβανομένων εἰς συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας εἶναι ἐπικρατέστεροι.

Συναφὴς εἶναι καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 25 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἀπόληψις μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ἀνωτέρου τοῦ διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ἀποφάσεων διαιτησίας ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθορισθέντος ἢ συμφωνία περὶ τοιαύτης ἀπαιτήσεως δὲν ἀπαγορεύεται.

Ἐξ ἄλλου καὶ τὸ ἄρθρον 680 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὁρίζει, ὅτι οἱ πρὸς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἀντιτιθέμενοι ὅροι τῶν κατ' ἰδίαν συμβάσεων ἐργασίας, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι εὐνοικώτεροι διὰ τὸν ἐκμισθωτὴν (ἐργαζόμενον), εἶναι ἄκυροι, ἀντὶ τούτων δὲ ἰσχύουν οἱ ὅροι τῆς συλλογικῆς συμβάσεως.

Ὑπὸ τὰς νομοθετικὰς αὐτὰς διατάξεις ἐρευνητέον ποία ἡ πρὸς αὐτὰς σχέσις τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, κατὰ τὴν ὁποίαν πᾶσα μονομερὴς μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, βλάπτουσα τὸν ὑπάλληλον, θεωρεῖται ὡς καταγγελία ταύτης, δι' ἣν ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου.

(Ἡ ἀνωτέρω διάταξις, ἄρθρου 7 νόμου 2112, διὰ τὴν ταυτότητα τοῦ νομοθετικοῦ λόγου ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, Α.Π. 509/1950, ΕΕΔ 9, 514, Α.Π. 349/1953, ΕΕΔ 12, 770).

Εἶναι ἐξ αὐτῶν τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων δεδομένον, ὅτι αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ αἱ τῆς αὐτῆς ἰσχύος διαιτητικαὶ ἀποφάσεις περιέχουν ἀναγκαστικὸν δίκαιον, ἀκυρουμένων τῶν ἀντιθέτων πρὸς αὐτὰς συμφωνιῶν (*Ι. Καποδίστριας*, Ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, σελ. 260, *Γ. Σιμωνέτος*, ΕΕΔ 6, 101, *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, ὑπ' ἄρθρ. 680 Α.Κ., Α.Π. 176/1949, ΕΕΔ 8, 405, Α.Π. 309/1950, ΕΕΔ 9, 516, Α.Π. 247/1959, ΕΕΔ 18, 642).

Ἐξ ἄλλου ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112 καθ' ἣν ἡ μονομερὴς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καὶ βλαπτικὴ διὰ τὸν μισθωτὸν μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας ἐξομοιοῦται πρὸς ἀπόλυσιν, μὲ δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐξ αὐτῆς (περὶ τῆς ἐννοίας της βλέπε Α.Π. 585/1955, ΕΕΔ 14, 1320 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα) προϋποθέτει δυνατότητα ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου μεταβολῆς ὅρου συμβάσεως ἐργασίας, ὁπότε καὶ ἡ μεταβολὴ αὐτὴ θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐπιφέρουσα μόνον τὰς ἐν ἄρθρῳ 7 τοῦ νόμου 2112 συνεπείας, ἂν ὁ μισθωτὸς δὲν ἀποδεχθῇ αὐτήν, χωρὶς νὰ τίθηται ἐξ αὐτῆς τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112 ζήτημα ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου ἐκ τῶν ἄρθρων 349, 656 Α.Κ. (οὕτω ἡ Α.Π. 585/1955, ἔνθ' ἀνωτ.), ἐκτὸς ἂν ἐπιβάλληται ἐξ ἄλλων διατάξεων (ὡς ἐκ τοῦ νόμου 3198/1955 π.χ.) τήρησις ὡρισμένων διὰ τὸ κῦρος τῆς ἀπολύσεως διατυπώσεων, ὁπότε ἀπορρέει ἐξ αὐτῶν ἡ ἀκυρότης.

Περίπτωσις ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 7 τοῦ νόμου 2112 ἐπὶ μειώσεως τοῦ μισθοῦ εἰς ὅρια κατώτερα τοῦ νομίμου δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, διότι οὔτε ὁ ἐργοδότης ἔχει ἐκ τοῦ νόμου δικαίωμα νὰ προβῇ εἰς τοιαύτην ἐνέργειαν, οὔτε ὁ μισθωτὸς νὰ παραιτηθῇ τοῦ νομίμου μισθοῦ, ἀποδεχόμενος τὴν μεταβολήν (βλέπε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 7, 534, *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 7, 627, πρβλ. Α.Π. 321/1249, ΕΕΔ 8, 673). Δύναται συνεπῶς ὁ μισθωτός, συνεχίζων τὴν παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, νὰ ἀξιώσῃ τὴν καταβολὴν τῶν νομίμων ἀποδοχῶν του, τυχὸν δὲ ἀγωγὴ τοῦ μισθωτοῦ, ἀξιοῦντος τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112, εἶναι διὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς νομικῶς ἀβάσιμος.

Συμβαίνει ὅμως νὰ ἀναγράφωνται κατὰ κανόνα εἰς τὰς ὑπογραφομένας κατὰ τὸν νόμον 3239/1955 συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας ἢ τὰς ἐκδιδομένας διαιτητικὰς ἀποφάσεις ὅροι, ὡς οἱ ἑξῆς: «Καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν διὰ τῆς παρούσης προβλεπομένων, ὡς καὶ εὐνοικώτεροι ὅροι ἐργασίας, κατισχύουν τῆς παρούσης», «αἱ κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἐὰν εἶναι ἀνώτεραι, διατηροῦνται, μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς μειώσεώς των», ἢ ἄλλοι ὅροι παρόμοιοι πρὸς αὐτούς.

Ἀλλὰ τοῦτο, ἀποτελοῦν ἐπανάληψιν τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 § 1 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας ἀρχῆς «ὅροι ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας εὐνοικώτεροι διὰ τὸν μισθωτὸν τῶν διαλαμβανομένων εἰς συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας εἶναι ἐπικρατέστεροι» καὶ τῆς ἐν ἄρθρῳ 680 Α.Κ. ὁριζομένης, δὲν ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι ὁ ἀνώτερος αὐτὸς μισθὸς θωρακίζεται διὰ τῆς ἐκ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπαγορεύσεως τῆς μειώσεως αὐτοῦ, ὑπὸ τὰς συνεπείας πάντοτε τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ εἰς ὅρια ὄχι πάντως κατώτερα τῶν νομίμων. Οἱ ὅροι οὗτοι εἶναι οὐδέτεροι καὶ ἡ παράβασις αὐτῶν δὲν συνεπάγεται τὰς ἐκ τῆς παραβάσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλὰ μόνον τὰς ὑπὸ τῶν οἰκείων νόμων καθοριζομένας κυρώσεις (βλέπε καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, Ἡ συλλογικὴ σύμβασις, σελ. 200 ἑπ., *Δ. Καλομοίρην*, ΕΕΔ 15, 706, *Χ. Ἀγγελόπουλον*, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 63, σημ. 12).

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΤΑΤΑΣΣΟΜΕΝΩΝ ΕΝ ΤΩ ΣΤΡΑΤΩ ΩΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ

Ἐν σχέσει μὲ τὸ θέμα τῆς προστασίας τῶν ἐθελουσίως καταταγομένων εἰς τὸν στρατὸν ξηρᾶς, θαλάσσης καὶ ἀέρος, περὶ ὧν ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους ἀπεφάνθη κατὰ πλειοψηφίαν, ὅτι δὲν προστατεύονται, ὅσον ἀφορᾶ τὴν ἐπαναπρόσληψιν παρὰ τοῦ ἐργοδότου, εἰς ὃν ὑπηρέτουν πρὸ τῆς στρατεύσεώς των, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3514/1928, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, δὲν ἀποδεχόμεθα τὴν ἄποψιν τῆς πλειοψηφίας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου, ἀλλὰ τῆς μειοψηφίας τούτου, καθ' ἣν ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ κωδ. νόμου 3514/1928, ἥτις ἐπεκτείνει τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου τούτου καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ κληθέντων ὑπὸ τὰ ὅπλα ἢ ἐθελουσίως καταταγέντων, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ βούλησις τοῦ νομοθέτου ἦτο, ὅπως περιλάβῃ εἰς τὴν προστασίαν τοῦ νόμου οὐ μόνον τοὺς καλουμένους ὑπὸ τὰ ὅπλα, ἤτοι τοὺς ὑποχρεωτικῶς στρατευομένους, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐθελουσίως καταταγομένους, καθ' ὅσον ἄλλως, ἐν ἐναντίᾳ ἐκδοχῇ, τοῦτέστιν ἂν ἐγίνετο δεκτόν, ὅτι διὰ τοῦ ὡς ἄνω νόμου δὲν προστατεύονται οἱ ἐθελουσίως καταταγόμενοι καὶ ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 9 προστατεύονται ἐκ τούτου μόνον οἱ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου καταταγέντες, θὰ ἐνεφανίζετο ὁ νομοθέτης, μεταχειριζόμενος κατὰ διάφορον τρόπον τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπηρετούντων ὑπὸ τὰ ὅπλα προσώπων.

Τοιαύτη ἄνισος μεταχείρισις θὰ ἦτο τελείως ἀδικαιολόγητος, ἀφοῦ ὁ αὐτὸς λόγος προστασίας συντρέχει, τόσον διὰ τοὺς πρὸ τοῦ νόμου, ὅσον καὶ διὰ τοὺς μεταγενεστέρως καταταγέντας καὶ ὡς ἐκ τούτου, ἂν ἐγίνετο δεκτή ἡ ἐν λόγῳ ἄποψις, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 9 θὰ ἦτο καὶ ἀντίθετος πρὸς τὸ Σύνταγμα (ἄρθρον 3). Τέλος ὀρθῶς ἡ μειοψηφήσασα γνώμη παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἀνωτέρω ἄποψις ἐνισχύεται καὶ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2054/1952, καθ' ἣν ὁ χρόνος τῆς ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίας τῶν ἐθελοντῶν λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῶς διανυθείσης ὑπηρεσίας παρὰ τῷ παρ' ᾧ ὑπηρέτουν ἐργοδότῃ πρὸ τῆς στρατεύσεως τῶν πρὸς προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ αὐτῶν κλπ., ἐξ οὗ ἕπεται, ὅτι ἀφοῦ ὁ χρόνος τῆς ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίας τοῦ ἐθελουσίως καταταγέντος ὑπαλλήλου λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας παρὰ τῷ παρ' ᾧ ὑπηρέτει ἐργοδότῃ, δὲν ἐπέρχεται διακοπὴ τῆς ὑπηρεσίας του ταύτης λόγῳ τῆς ἐθελουσίας στρατεύσεως καὶ ἐπομένως δὲν ὑπάρχει περίπτωσις διαλύσεως ἐκ τοῦ λόγου τούτου τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Κατὰ ταῦτα ἡ λύσις, τὴν ὁποίαν θὰ δίδητε εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἐπαναπροσλήψεως τῶν ἐθελουσίως καταταγέντων, θὰ εἶναι, ὅτι οὗτοι τυγχάνουσι τῆς προστασίας τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3514/1928, οἱ δὲ τυχὸν ὑπάρχουσαι ἀμφισβητήσεις θὰ λύωνται ὑπὸ τῶν δικαστηρίων. (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 23927/1959 Ὑπουργείου Ἐργασίας πρὸς τὰς Ἐπιθεωρήσεις Ἐργασίας*).

Σημ. ΕΕΔ: Διαφωνεῖ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας πρὸς τὴν κατὰ πλειοψηφίαν ληφθεῖσαν γνώμην τῆς Ὁλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους (βλέπε αὐτὴν ἐν ΕΕΔ 18, 398), ἐκφράζον τὴν γνώμην ὅτι ἐκ τοῦ νόμου 3514/1928 προστατεύονται καὶ οἱ καταταγόμενοι ἐν τῷ στρατῷ ὡς ἐθελονταί.

Τὴν γνώμην του αὐτὴν στηρίζει τὸ Ὑπουργεῖον εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 3514/1928 (ἄρθρ. 9 τοῦ ἀρχικοῦ νόμου 1234/1918), κατὰ τὴν ὁποίαν «ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων κληθέντων ὑπὸ τὰ ὅπλα ἢ ἐθελουσίως καταταγέντων πρὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ».

Ἀφοῦ λοιπόν, λέγει τὸ Ὑπουργεῖον, ἡ διάταξις ἐπροστάτευσε τοὺς ἐθελουσίως καταταγέντας πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου, ἕπεται, ὅτι προστατεύει καὶ τοὺς κατὰ τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ ἐθελουσίως καταταγομένους, διότι ἄλλως θὰ ἐπρόκειτο περὶ ἀνίσου μεταχειρίσεως, ἀντισυνταγματικῆς κλπ.

Ἀλλὰ τὸ θέμα δὲν εἶναι αὐτό. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 3514/1928 εἶναι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀρχικοῦ νόμου 1234/1918 «περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει ἐπιστρατεύσεως καὶ βεβαίως ἐπροστάτευεν αὐτὴ καὶ τοὺς ἐθελουσίως καταταγομένους κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιστρατεύσεως ἐκείνης (τοῦ ἔτους 1918), ὡς ἐπροστάτευε καὶ τοὺς ἐφέδρους. Τὸ ἀρχικὸν ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 1234/1918 ὥριζε: «διαρκούσης τῆς ἐπιστρατεύσεως καὶ μέχρι πέρατος αὐτῆς ἡ ὑπὸ τὰ ὅπλα πρόσκλησις κλπ.».

Μεταγενεστέρως ὅμως διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 10/13 Ὀκτωβρίου 1927, κυρωθέντος ὑπὸ τοῦ ὁμοίου 13/13 Νοεμβρίου 1927, ἐτροποποιήθη ὡς ἑξῆς: «Ἡ ὑπὸ τὰ ὅπλα πρόσκλησις παντὸς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου κλπ. (ὡς ἔχει ἤδη τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ νόμου 3514/1928).

Μετεβλήθη δηλαδὴ ἡ προστασία εἰς παγίαν τοιαύτην τοῦ καλουμένου ὑπὸ τὰ ὅπλα μισθωτοῦ (καὶ δι' ἐκπλήρωσιν τῆς θητείας αὐτοῦ), χωρὶς νὰ ἐννοηθῇ καὶ ὅτι θὰ ἐξηκολούθει ἡ προστασία καὶ τῶν ἐθελοντῶν εἰς ὁμαλοὺς καιρούς, ἀφοῦ ἡ προστασία αὐτῶν συνεδέθη πρὸς τὸ ἔκτακτον γεγονὸς τῆς ἐπιστρατεύσεως τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Ὑπὸ ἀντίθετον ἔννοιαν διατί νὰ εἰσαχθοῦν κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1940 οἱ ἀ.ν. 2708/1940 (ἄρθρ. 1) καὶ 2830/1940, ὁμιλοῦντες περὶ τῆς προστασίας τῶν ἐθελοντῶν κατὰ τὸν ν. 3514/1928, ἀφοῦ ὑποστηρίζεται, ὅτι εἶχον οὕτω τὴν προστασίαν ἐξ αὐτοῦ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

Ἐγκύκλιος ὑπ' ἀριθ. 6/1959 Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας (*)

Περιεχόμενα:

Κεφάλαιον πρῶτον

Ἔκτασις τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας κατὰ τόπον

(Τοπικὴ ἔκτασις ἀσφαλίσεως ἀνεργίας.—Ὑπαγωγὴ εἰς ἀσφάλισιν κατηγοριῶν τινων ἀπασχολουμένων ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς.—Προσωρινὴ ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς ἀπασχόλησις).

Κεφάλαιον δεύτερον

Πρόσωπα ὑπαγόμενα καὶ πρόσωπα ἐξαιρούμενα τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας

1. Πρόσωπα ὑπαγόμενα.
2. Πρόσωπα ἐξαιρούμενα.

(Ἀμειβόμενοι συνδικαλισταί.—Κατηγορίαι στερουμένων ἐπαγγελματικῆς στέγης.—Ἐξαιρούμενοι βάσει ἄρθρου 12 ν.δ. 2961/1954 καὶ λοιπῶν διατάξεων, ἤτοι: ἀνήλικοι, σύζυγοι, γονεῖς, τέκνα, ἀπασχολούμενοι εἰς ἐπιχείρησιν συζύγου, τέκνου ἢ γονέως.—Ὑπερήλικες.—Τακτικοὶ ὑπάλληλοι Δημοσίου καὶ Ν.Π.Δ.Δ.—Ἀπασχολούμενοι πρὸς μὴ σταθερὸν ἐργοδότην.—Οἰκόσιτοι μισθωτοί.—Συνταξιοῦχοι.—Παραλλήλως ἠσφαλισμένοι.—Ἀλιεργάται.—Ἡμεδαποὶ ἀπασχολούμενοι εἰς ἀλλοδαπούς.—Προσωπικὸν Ο.Λ.Π.—Προσωπικὸν σιδηροδρομικῶν δικτύων.—Ἰατροί, δικηγόροι, πολιτικοὶ μηχανικοὶ καὶ ἀρχιτέκτονες).

Κεφάλαιον τρίτον

Κατάργησις προϋφισταμένων ἐξαιρέσεων

Κεφάλαιον τέταρτον

Εἰσφοραὶ ἀνεργίας

I. Μέγεθος εἰσφορᾶς.—Τρόπος ὑπολογισμοῦ.

II. Εἰσφοραὶ μαθητευομένων.—Τροφίμων Ἐθνικῶν Ὀρφανοτροφείων.

III. Ὑπόχρεως πρὸς καταβολὴν τῆς εἰσφορᾶς.

IV. Τρόπος καὶ χρόνος καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν.

V. Συνέπειαι καθυστερήσεως καταβολῆς εἰσφορῶν. —Εἴσπραξις καθυστερουμένων εἰσφορῶν.

VI. Ἐπιστροφὴ ἀχρεωστήτως εἰσπραχθεισῶν εἰσφορῶν.

Κεφάλαιον πέμπτον

Παροχαὶ ἀνεργίας

I. Προϋποθέσεις

Α'. Γενικαὶ προϋποθέσεις:

(1) Ἰδιότης τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἀνέργου.

(2) Λύσις ὑφισταμένης σχέσεως ἐργασίας.

1. Γενικά. 2. Ὅροι καὶ διατυπώσεις λύσεως τῆς ἐργασίας συμβάσεως (ἐπὶ ἐργατῶν, ἐπὶ ὑπαλλήλων.— Καταβολὴ ἀποζημιώσεως—καθυστέρησις καταβολῆς ἀποζημιώσεως—ἀναγγελία ἐργοδότου). —Λύσις τῆς σχέσεως ἐργασίας ἐπὶ εἰδικῶν κατηγοριῶν μισθωτῶν (ἀπολυόμενοι παρὰ τοῦ Δημοσίου. Εἰδικαὶ ἐξαιρέσεις).—Ἀνώμαλοι ἀπολύσεις μισθωτῶν. —Ἐπὶ πτωχεύσεως ἐπιχειρήσεως.—Ἐπὶ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας.—Καταβολὴ μειωμένης ἀποζημιώσεως βάσει ἄρθρ. 8 § 4 ν.δ. 3789/1957.

(3) Προσφορὰ τοῦ ἀνέργου ὅπως ἀναλάβῃ ὑποδειχθησομένην κατάλληλον ἀπασχόλησιν.

(4) Ἱκανότης πρὸς ἐργασίαν.

Β'. Εἰδικαὶ προϋποθέσεις:

1) Ἀναγγελία ἢ ἐγγραφὴ τοῦ ἀνέργου. 2) Πραγματοποίησις ὡρισμένου ἀριθμοῦ ἡμερομισθίων (ἀριθμὸς ἀπαιτουμένων ἡμερομισθίων καὶ χρονικὰ ὅρια ἐντὸς τῶν ὁποίων δέον νὰ ἔχουν πραγματοποιηθῇ.—Μετατόπισις ἡμερομηνίας ἐγγραφῆς, ἀπαλλαγαὶ ἀπὸ προσθέτου ὑποχρεώσεως 80 ἡμερομισθίων.—Ἐπιμήκυνσις κρισίμου χρόνου).

II. Καταβολὴ ἐπιδόματος ἀνεργίας

1) Χρόνος ἀναμονῆς.—Ἔναρξις. 2) Ἔλεγχος ἀνεργίας. 3) Διάρκεια καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας.

III. Ποσὸν ἐπιδόματος ἀνεργίας

(Ὑπολογισμὸς ἐπιδόματος — Ὑπολογισμὸς ἐπιδόματος τῶν ἐξ ἀναστολῆς ἐπιδοτουμένων.—Ἐπιδότησις τῶν πολλαπλῶς ἀπασχολουμένων).

IV. Ἀναστολὴ ἐπιδοτήσεως

V. Συνέχισις τῆς ἐπιδοτήσεως

VI. Διακοπὴ τῆς ἐπιδοτήσεως

VII. Ἀνάκλησις ἐπιδοτήσεως.— Συμψηφισμός

VIII. Παραγραφαί

(*) Κωδικοποιοῦνται αἱ μέχρι τῆς 31.12.1958 ἐκδοθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ ἑρμηνευτικαὶ ὁδηγίαι ἐν σχέσει μὲ θέματα ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀνεργίας, ἐξαιρέσεως ἀπ' αὐτῆς, ὡς καὶ τὰς προϋποθέσεις καὶ τὴν διαδικασίαν ἀπονομῆς παροχῶν.

τοῦ νόμου 3514; Καὶ ἀκόμη: Ἀφοῦ ἡ προστασία τῶν ἐθελοντῶν ὑπῆρχεν ἤδη (κατὰ τὴν ἄποψιν τοῦ Ὑπουργείου) ἀπὸ τοῦ νόμου 3514/1928, διατί εἰσήχθη τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ νόμου 519/1948, τὸ ὁποῖον ὥρισεν, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 3514 ἐπεκτείνονται καὶ ἐπὶ τῶν ἐθελουσίως καταταγέντων ἢ κατατασσομένων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συμμοριακῆς δράσεως εἰς τὰς ἐνόπλους δυνάμεις, ἐφ' ὅσον συγκεντροῦσι τὰ προσόντα τοῦ νόμου τούτου; Τέλος καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2054/1952, ὁμιλοῦσα περὶ στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ἐθελοντῶν ὡς χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας εἶχε τὴν θέσιν της, ἀφοῦ ὁ προλαβὼν νόμος 519/1948 εἶχε προστατεύσει καὶ τοὺς ἐθελοντὰς καὶ βεβαίως θὰ ἔπρεπε καὶ ὁ χρόνος τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν νὰ λογιαθῇ ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας, ὡς διὰ τοὺς λοιπούς.

Ὁπωσδήποτε ἀρνητικῶς ἔχει ἀποφανθῇ καὶ ἡ Πρωτ/κεῖον Ἀθηνῶν 904/1958, ΕΕΔ 17, 303.

IX. Διαδικασία ἐπιδοτήσεως ἀνεργίας.—Ἁρμοδιότητες

Α'. Δήλωσις καὶ ἁρμοδιότητες

1) Αἴτησις ἀνέργου. 2) Ἁρμοδία Ὑπηρεσία. 3) Ἁρμόδιον ὄργανον. 4) Ἐγγραφὴ εἰς Γ.Ε.Ε.

Β'. Δικαιολογητικὰ ἐπιδοτήσεως

Δ'. Ἐνέργειαι Ὑπηρεσίας ἐπὶ ἀδυναμίας προσκομίσεως δικαιολογητικῶν

Ε'. Ἀπαλλαγὴ ἀπὸ χαρτοσήμου

ΣΤ'. Μεταφορὰ ἐπιδοτήσεως

Ζ'. Ἐνστάσεις

Η'. Σφράγισις βιβλιαρίων.—Καταχωρίσεις εἰς ἀτομικὰς πινακίδας

Θ'. Ἀσφάλισις ἐπιδοτουμένων ἀνέργων

Ι'. Παραβάσεις ἐργοδοτῶν καὶ ἠσφαλισμένων. —Μηνύσεις

ΙΑ'. Ὑποβολὴ στατιστικῶν στοιχείων

«Κωδικοποίησις ἑρμηνευτικῶν ὁδηγιῶν περὶ ἀσφαλίσεως ἀνεργίας».

Κεφάλαιον πρῶτον

Ἔκτασις τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας κατὰ τόπον

1. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν ἀνεργίας καὶ στρατεύσεως (1.9.1956, ἄρθρ. 26) (*) ἡ ἀσφάλισις τοῦ κλάδου ἀνεργίας ἐπεξετάθη εἰς ἁπάσας τὰς περιοχάς, εἰς τὰς ὁποίας κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἐν λόγῳ Κανονισμοῦ εἶχεν ἐπεκταθῆ ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὸν κλάδον ἀσθενείας.

Οὕτω τὰ κέντρα ἀσφαλίσεως ἀνεργίας ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω ἡμερομηνίας συμπίπτουν μὲ τὰς πόλεις ἢ κωμοπόλεις ἕδρας ἁπάντων τῶν Ὑποκαταστημάτων ἢ Παραρτημάτων τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς ταῦτα εἶχον νομίμως συσταθῆ μέχρι καὶ τῆς 31.8.1956.

Ὡσαύτως ἡ περιοχὴ ἀσφαλίσεως ἀνεργίας ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω ἡμερομηνίας διευρύνεται, συμπίπτουσα πρὸς τὴν ἀντίστοιχον κατὰ πόλιν ἀσφαλιστικὴν περιοχὴν τοῦ Ι.Κ.Α., εἰς ἃς περιπτώσεις τὸ τελευταῖον τοῦτο μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου 3464/1955 εἶχε προβῆ εἰς διαρρύθμισιν τῶν παρ' αὐτῷ περιοχῶν ἀσφαλίσεως, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἐπακολουθήσει καὶ ἀντίστοιχος ἐπέκτασις τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ο.Α.Α.Α.

2. Οὕτω ἔπεται ὅτι σήμερον συμπίπτουν τὰ πεδία ἐφαρμογῆς τῆς νομοθεσίας τῶν δύο Ὀργανισμῶν (Ι.Κ.Α. καὶ Ο.Α.Α.Α.), πλὴν περιοχῶν τινων, εἰς ἃς δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐπεξετάθη ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ο.Α.Α.Α., χωρὶς νὰ ἔχῃ ἐπεκταθῆ καὶ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὸν κλάδον ἀσθενείας. Αἱ περιοχαὶ αὗται εἶναι : α) Κοινότης Βασιλικῶν Εὐβοίας διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰ κεραμοποιεῖα, β) χωρία Μύτικα καὶ Φύλλα Εὐβοίας ἐπίσης διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς κεραμοποιεῖα, γ) περιοχὴ Παραρτήματος Μαντουδίου διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς μεταλλευτικὰς καὶ λατομικὰς ἐπιχειρήσεις, δ) περιοχὴ Στρατωνίου, Στρατονίκης καὶ νῆσον Σέριφον διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους ὡσαύτως εἰς μεταλλευτικὰς καὶ λατομικὰς ἐπιχειρήσεις.

3. Οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι αἱ τυχὸν περιοχαὶ ἀσφαλίσεως ἀνεργίας, αἵτινες καὶ πρὸ τοῦ ν. δ. 2961/1954 ἦσαν εὐρύτεραι τῶν ἀντιστοίχων ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν τοῦ Ι.Κ.Α., ἐξακολουθοῦν ὡς καὶ πρότερον ὑφιστάμεναι ἄνευ μεταβολῆς τινος, π. χ. ἡ ἀσφαλιστικὴ περιοχὴ τοῦ Παραρτήματος Λίμνης Εὐβοίας περιλαμβάνει μόνον διὰ τὸν κλάδον ἀνεργίας καὶ τὸ προσωπικὸν τοῦ ἐργοστασίου χαρτοποιΐας Ροβιᾶς.

4. Ἐπίσης διὰ τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Ο.Α.Α.Α. ὁρίζεται ὅτι ἀπὸ τῆς ἰσχύος τούτου πᾶσα διαρρύθμισις τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τῶν μέχρι τῆς ἰσχύος τούτου συσταθέντων Ὑποκαταστημάτων καὶ Παραρτημάτων τοῦ Ι.Κ.Α. δι' ἐπεκτάσεως ἢ τυχὸν περιορισμοῦ ταύτης συνεπάγεται αὐτοδικαίως ἐπέκτασιν ἢ περιορισμὸν καὶ τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας, μὴ ἀπαιτουμένης εἰδικῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Ἀντιθέτως, ἂν μετὰ τὴν 31.8.1956 συνεστήθησαν ἢ ἤθελον συσταθῆ Ὑποκαταστήματα ἢ Παραρτήματα τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς πόλεις ἢ κωμοπόλεις, εἰς ἃς μέχρι τῆς ἡμερομηνίας ταύτης δὲν εἶχεν ἐπεκταθῆ ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ἱδρύματος, δὲν ἐπεκτείνεται αὐτοδικαίως καὶ ἡ ἀσφάλισις ἀνεργίας, ἀλλ' ἀπαιτεῖται εἰδικὴ πρὸς τοῦτο ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Α.Α.Α., ἐγκρινομένη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ἄρθρον 21 § 3 ν. δ. 2961/1954).

Τοιαῦται ἀποφάσεις π. χ. ἐλήφθησαν διὰ τὰς πόλεις Ἀταλάντην, Πολύγυρον, Γιαννιτσᾶ κλπ.

Πρὸς τούτοις σημειοῦμεν, ὅτι εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀνεργίας ὑπάγονται καὶ αἱ κάτωθι κατηγορίαι προσώπων, καίτοι ἀπασχολοῦνται ἐκτὸς κέντρων ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ τοῦ Ο.Α.Α.Α.

1) Τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν τοῦ Ε.Ο.Μ.Α, ἐφ' ὅσον ἀσφαλίζεται εἰς τὸ Ι.Κ.Α. κατὰ τοῦ κινδύνου τῆς ἀσθενείας (ἀπόφασις Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. τῆς 26.3.1954, συν. 17).

2) Τὸ πάσης φύσεως προσωπικὸν τῶν Ὑπηρεσιῶν Συντηρήσεως καὶ Συμπληρώσεως Ὑδραυλικῶν Ἔργων Μακεδονίας (Υ.Σ.Σ.Υ.Ε.Μ.) καὶ Παραγωγικῶν Ἔργων Μακεδονίας (Υ.Π.Ε.Μ)

Ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀνωτέρω Ὑπηρεσιῶν ἐξαιρεῖται τῆς ἀσφαλίσεως τὸ τακτικὸν τοιοῦτον συμφώνως πρὸς τὸ ἐδάφ. ε' τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν. δ. 2961/1954.

3. Προσωρινὴ ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς ἀπασχόλησις.

Διὰ τῆς παραγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Ο.Α.Α.Α. ρυθμίζεται τὸ θέμα τῆς συνεχίσεως τῆς ἀσφαλίσεως τῶν προσωρινῶς ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς ἀπασχολουμένων μισθωτῶν.

Οὕτω τὰ ἠσφαλισμένα κατὰ τοῦ κινδύνου τῆς ἀνεργίας πρόσωπα, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦνται προσκαίρως ἐκτὸς ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν τοῦ κλάδου τούτου, εἰς ἐργοδότην ὅμως ἑδρεύοντα ἐντὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς ἀνεργίας, θέλουσιν ἐξακολουθήσει τὴν ἀσφάλισίν των διὰ τὸν κλάδον τοῦτον καὶ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκτὸς κέντρου τοιαύτης ἀπασχολήσεώς των, ἐφ' ὅσον, ὡς εἰκός, ἡ ἀπασχόλησίς των αὕτη πληροῖ καὶ τὰς λοιπὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ

(*) ΕΕΔ 15, 1027, ΕΕΔ 16, 901.

ν. δ. 2961/1954 καὶ δὲν ἐμπίπτει εἰς τὰς ἐξαιρέσεις τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ν. δ. περὶ ὧν κατωτέρω.

Κεφάλαιον δεύτερον

Πρόσωπα ὑπαγόμενα καὶ πρόσωπα ἐξαιρούμενα τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας

1. Κατ' ἀρχὴν ἐκ τῶν εἰς τὰς ἄνω περιοχὰς ἀπασχολουμένων προσώπων ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀνεργίας οἱ κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἐπ' ἀμοιβῇ παρέχοντες ἐξηρτημένην ἐργασίαν μισθωτοὶ καὶ ὡς τοιοῦτοι ὑπαγόμενοι εἰς τὴν ἀσφάλισιν διὰ τὸν κλάδον ἀσθενείας εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἢ εἰς εἰδικόν τι Ἀσφαλιστικὸν Ταμεῖον μισθωτῶν.

Οὕτω:

Α) Ὡς ἐκ τῆς προϋποθέσεως τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀσθενείας τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ ἄλλου Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως συνάγεται, ὅτι εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀνεργίας δὲν ὑπάγονται τὰ πρόσωπα τὰ ἐξαιρούμενα τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α., συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 § 4 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951.

Β) Ὡς ἐκ τῆς προϋποθέσεως τῆς παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἐπ' ἀμοιβῇ συνάγεται, ὅτι δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀνεργίας αἱ κάτωθι κατηγορίαι προσώπων, καίτοι ὑπάγονται εἰς τὴν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισιν ἀσθενείας:

α) Τὰ πρόσωπα τὰ μετέχοντα εἰς τὴν διοίκησιν ἐργατοϋπαλληλικῶν σωματείων ἢ ἑνώσεων τοιούτων σωματείων, τὰ ἀμειβόμενα ἐκ τῶν σωματείων ἢ τῶν ἑνώσεων τούτων, καὶ

β) Αἱ περὶ ὧν ἡ παράγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 οἰκονομικῶς ἀσθενεῖς κατηγορίαι αὐτοτελῶς ἐργαζομένων προσώπων, στερουμένων ἐπαγγελματικῆς στέγης.

2. Ἐξ ἄλλου ἐκ τῶν προσώπων, ἅτινα πληροῦν τὰς γενικὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 2961/1954, ἐξαιροῦνται τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας κατηγορίαι τινὲς προσώπων, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 12 τοῦ ν.δ. 2961/1954, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3464/1955, ἤτοι:

α) Οἱ ἀνήλικοι μέχρις ἡλικίας 18 ἐτῶν καὶ οἱ μαθηταὶ τεχνῖται τοῦ β.δ. τῆς 6.6.1952 «περὶ ἐκπαιδεύσεως μαθητῶν τεχνιτῶν». Διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῆς ἐν τῇ πράξει ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως ταύτης δὲν ἐρευνᾶται, οὔτε λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ πραγματικὴ ἡμερομηνία γεννήσεως, ἀλλ' ὡς τοιαύτη λογίζεται δι' ἅπαντας ἡ 1η Ἰουλίου τοῦ ἔτους γεννήσεως.

β) Οἱ σύζυγοι, οἱ γονεῖς ἢ τὰ τέκνα τὰ ἀπασχολούμενα εἰς ἐκμεταλλεύσεις ἀσκουμένας ὑπὸ ἀντιστοίχως τοῦ ἑτέρου τῶν συζύγων, τέκνου ἢ τινὸς τῶν γονέων.

Σχετικῶς διευκρινίζεται, ὅτι δὲν ἐμπίπτουν εἰς τὴν ἐξαίρεσιν τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου τὰ πρόσωπα τὰ ἀπασχολούμενα εἰς ἐργοδότας ἔχοντας τὴν μορφὴν ὁμορρύθμου, ἑτερορρύθμου ἢ ἀνωνύμου ἑταιρείας, εἰς ἣν μετέχει ὡς ἑταῖρος σύζυγος ἢ ὁ πατὴρ ἢ τὸ τέκνον τοῦ μισθωτοῦ, καθ' ὅσον ἡ τοιαύτη ἐπιχείρησις ἀποτελεῖ ἴδιον νομικὸν πρόσωπον ἀνεξάρτητον καὶ διάφορον τῶν ἀπαρτιζόντων ταύτην φυσικῶν προσώπων καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ παρ' αὐτῇ ἀπασχολούμενον προσωπικὸν συνδέεται συμβατικῶς μετὰ τοῦ νομικοῦ προσώπου, μὴ ἐπηρεαζομένης ἐν προκειμένῳ τῆς συμβατικῆς σχέσεως ἐκ τῆς τυχὸν συγγενικῆς τοιαύτης μετά τινος τῶν ἀποτελούντων ταύτην φυσικῶν προσώπων.

γ) Οἱ συμπληρώσαντες τὸ 65ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου τούτου τῆς ἡλικίας των ἀμφοτέρων τῶν φύλων.

Διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἀνωτέρω ὁρίου ἡλικίας καὶ διὰ τὴν ταυτότητα τοῦ λόγου ἰσχύει ἀναλόγως ἡ διάταξις τοῦ ἐδαφίου α', καθ' ἣν δὲν ἀναζητεῖται ἡ πραγματικὴ ἡμερομηνία γεννήσεως, ἀλλ' ὡς τοιαύτη λαμβάνεται ἡ 1η Ἰουλίου τοῦ ἔτους γεννήσεως.

δ) Οἱ τακτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρέται τοῦ Δημοσίου ἢ τῶν Ὀργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου (μόνιμον καὶ δόκιμον προσωπικόν). Διευκρινίζεται ἐνταῦθα, ὅτι εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ἀνήκει καὶ τὸ τακτικὸν προσωπικὸν τῶν Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως καὶ ὅτι ἡ ἰδιότης τοῦ τακτικοῦ ὑπαλλήλου προϋποθέτει σχέσιν δημοσίου δικαίου, ἐνῷ ὁ ἔκτακτος ὑπάλληλος, καίτοι συνδεόμενος διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου, δὲν ἐξαιρεῖται τῆς ἀσφαλίσεως.

ε) Τὰ πρόσωπα τὰ παρέχοντα ἐξηρτημένην ἐργασίαν οὐχὶ πρὸς σταθερὸν ἐργοδότην (ὡς φορτοεκφορτωταί, ἐργάται ἐκδορᾶς καὶ σφαγεῖς, νεκροπομποί, πωληταὶ λαϊκοῦ λαχείου κλπ.), ὧν οἱ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἢ ἕτερον Ὀργανισμὸν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἀσφάλισις διὰ τὸν κλάδον τῆς ἀσθενείας, δυνάμει εἰδικοῦ Κανονισμοῦ, συντελεῖται μέσῳ τῶν ἐπαγγελματικῶν αὐτῶν σωματείων ἢ συνεταιρισμῶν.

Τὰ ἀνωτέρω πρόσωπα (πλὴν τῶν φορτοεκφορτωτῶν, ἐργατῶν ἐκδορᾶς καὶ σφαγῆς καὶ νεκροπομπῶν) δύνανται νὰ ὑπαχθοῦν εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀνεργίας δυνάμει εἰδικοῦ Κανονισμοῦ, ἐγκρινομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κατόπιν προτάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ. Τοιοῦτος Κανονισμὸς ἰσχύει ὡς πρὸς τὴν ὑπαγωγὴν τῶν σταφιδεργατῶν μελῶν τῆς ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης Συνεργατικῆς, ἐγκριθεὶς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 44151/4661/1956 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.

στ) Οἱ οἰκόσιτοι μισθωτοί, ἤτοι πρόσωπα παρέχοντα κοινὰς ὑπηρετικὰς ἐργασίας, παρέχοντα ἐξειδικευμένας τοιαύτας—μαγείρισσαι, παιδαγωγοί, οἰκονόμοι κλπ.—, ἐφ' ὅσον διαμένουσιν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἐργοδότου των καὶ συντίζονται ἐν αὐτῇ.

ζ) Οἱ ἐξ ἰδίου δικαιώματος συνταξιοῦχοι τοῦ Δημοσίου ἢ τῶν πάσης φύσεως Ὀργανισμῶν δημοσίου Δικαίου. Οὕτω, ἐνῷ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ν.δ. 2961/1954 ἐξηροῦντο ἅπαντες οἱ λαμβάνοντες σύνταξιν παρὰ τοῦ Δημοσίου ἢ οἱουδήποτε Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου νῦν προβλέπεται ἐξαίρεσις μόνον τῶν συνταξιούχων, ὧν τὸ δικαίωμα συνταξιοδοτήσεως θεμελιοῦται ἐπὶ προϋποθέσεως ἢ λόγου συνδραμόντος ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτῶν προσώπῳ καὶ οὐχὶ ὡς δικαιοπαρόχων ἑτέρων προσώπων, ἤτοι ἐξαιροῦνται μόνον ὁ λόγῳ ἀναπηρίας ἢ γήρατος ἠσφαλισμένοι, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ λόγῳ θανάτου, θύματα πολέμου κλπ.

η) Οἱ ἠσφαλισμένοι διὰ τὸν κίνδυνον τῆ

ἀνεργίας παρ' ἑτέρῳ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως, ἔχοντος τὴν μορφὴν Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου. Οὕτω, ἐνῷ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ν.δ. 2961/1954 ἐξηροῦντο τῆς ἀσφαλίσεως οἱ ἠσφαλισμένοι εἰς ἕτερον φορέα ἀσφαλίσεως, διὰ τοῦ νόμου 3464/1955 καθωρίσθη, ὅτι μόνον οἱ ἠσφαλισμένοι εἰς Ταμεῖον ἔχον τὴν μορφὴν Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ἐξαιροῦνται.

θ) Οἱ ἁλιεργάται, ὧν ἡ ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀνεργίας θέλει πραγματοποιεῖται δι' εἰδικοῦ Κανονισμοῦ. Τοιοῦτος Κανονισμὸς ἐνεκρίθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 58205/6402/1956 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (*) καὶ καθώρισε τὰς προϋποθέσεις καὶ τὰς κατηγορίας τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἁλιεργατῶν, τὰ τῶν εἰσφορῶν, παροχῶν κλπ.

ι) Οἱ ἡμεδαποὶ οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς ἀλλοδαποὺς ἀπολαύοντας τοῦ δικαιώματος τῆς ἑτεροδικίας μέχρις ἐκδόσεως τοῦ εἰδικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τῶν ἄρθρων 2, 4 καὶ 7 ἀ.ν. 1846/1951, δι' οὗ θέλουν ὑπαχθῆ οὗτοι εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. Συνεπῶς μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀνωτέρω Κανονισμοῦ δὲν ὑπάγονται οὗτοι εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀνεργίας, ἔστω καὶ ἂν προαιρετικῶς ἀσφαλίζωνται εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

3) Ὡσαύτως δυνάμει εἰδικῶν διατάξεων ἢ ἑρμηνευτικῶν λύσεων ἐξαιροῦνται τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας αἱ κάτωθι κατηγορίαι προσώπων:

α) Οἱ μόνιμοι, δόκιμοι καὶ ἔκτακτοι ἐργάται καὶ οἱ δόκιμοι καὶ μαθητευόμενοι τεχνῖται τοῦ Ο.Α.Π. (Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς), τῆς ἐξαιρέσεως τούτων ἰσχυούσης ἀπὸ 19.10.1955 (ἄρθρον 1 § 6 ν.δ. 3398 8.10.1955).

β) Οἱ ἀνήκοντες εἰς τὸ μόνιμον, δόκιμον ἢ ἐπὶ συμβάσει προσωπικὸν τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀτμηλάτων σιδηροδρομικῶν δικτύων, ἐφ' ὅσον κατέχουν θέσιν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ δικτύου. Ἡ ἐξαίρεσις τούτων ἐθεσπίσθη διὰ τοῦ ν.δ. 3395/1955 καὶ ἰσχύει ἀπὸ 1.5.1955, δὲν περιλαμβάνεται δὲ εἰς αὐτὴν τὸ προσωπικὸν τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων τοῦ προσωπικοῦ τῶν σιδηροδρομικῶν δικτύων καὶ τὸ ἐξ Ἑλλήνων πολιτῶν προσωπικὸν τῆς Διεθνοῦς Ἑταιρείας Κλινῶν.

γ) Οἱ ἰατροί, δικηγόροι, πολιτικοὶ μηχανικοὶ καὶ ἀρχιτέκτονες, συμφώνως πρὸς ἑρμηνευτικὴν ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ, ἔστω καὶ ἂν ἐργάζωνται εἰς ὡρισμένον ἐργοδότην ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ καὶ ὡς τοιοῦτοι ὑπάγονται εἰς τὴν κατὰ τῆς ἀσθενείας ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.

4) Τέλος διευκρινίζεται, ὅτι, ἐὰν αἱ ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖα δ', ε', στ', η' καὶ θ' ἀπασχολήσεις τῶν προσώπων, δι' ἃς ἐξαιροῦνται ταῦτα τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας, ἀποτελοῦν τὴν κ υ ρ ί α ν τούτων ἀπασχόλησιν, θέλουσιν ἐξαιρεθῆ ταῦτα τῆς ἀσφαλίσεως καὶ διὰ πᾶσαν ἑτέραν παρεπομένην ἢ ἐξ ἴσου κυρίαν ἀπασχόλησίν των. Οὕτω π.χ. τακτικὸς δημόσιος ὑπάλληλος, ἐξαιρούμενος τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας, παρέχων παραλλήλως καὶ ἐργασίαν λογιστοῦ εἰς ἐμπορικὴν ἐπιχείρησιν, θέλει ἐξαιρεθῆ τῆς ἀσφαλίσεων ἀνεργίας καὶ διὰ τὴν παράλληλον ταύτην ἀπασχόλησίν του.

(*) ΕΕΔ 16, 54.

Κεφάλαιον τρίτον

Κατάργησις προϋφισταμένων ἐξαιρέσεων ἀπὸ ὑπαγωγῆς εἰς ἀσφάλισιν ἀνεργίας

Ἀπὸ τῆς 25ης Αὐγούστου 1954, χρονολογίας ἐνάρξεως ἰσχύος τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 2961/1954, καταργεῖται, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 37 τούτου, ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου 3464/1955, πᾶσα γενικὴ ἢ εἰδικὴ διάταξις τῆς νομοθεσίας περὶ ἀνεργίας, ἀντικειμένη εἰς τὰς διατάξεις τοῦ διατάγματος τούτου.

Ὅθεν ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω χρονολογίας δέον νὰ θεωρηθοῦν καταργηθεῖσαι:

α) Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 1545/1950, κυρωθέντος ὑπὸ τοῦ νόμου 2339/1953 καὶ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 2338/1953 περὶ ἐξαιρέσεως ἀπὸ τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐπιχειρήσεων ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων. Ἡ κατάργησις ὅμως τῆς ἐξαιρέσεως ταύτης ἤρθη ἀπὸ τῆς 1.3.1955 διὰ τοῦ ν.δ. 3395/1955, ὡς ἐν τῷ προηγουμένῳ Κεφαλαίῳ παρ. 3 ἐδ. β' ἀναφέρεται. Οὕτω τὰ ἀνωτέρω πρόσωπα ὑπῆχθησαν εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀνεργίας μόνον διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 25.8.1954 - 1.3.1955.

β) Ἡ διάταξις τῆς παραγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 1944/1951, δι' ἧς ἐξηρέθη ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας τὸ προσωπικὸν τοῦ Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος.

Σχετικῶς διευκρινίζεται, ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 537/1956 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου (*) ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἡ διὰ τῆς ἄνω διατάξεως ἐξαίρεσις κατηργήθη ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου 3464/1955, ἤτοι ἀπὸ τῆς 11.1.1956, καὶ ἑπομένως ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης τὸ ἀνωτέρω προσωπικὸν ὑπάγεται εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀνεργίας, ὀφειλομένης ἀντιστοίχως ὑποχρεώσεως πρὸς καταβολὴν τῶν οἰκείων εἰσφορῶν.

2) Ὡσαύτως ἀπὸ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω χρονολογίας, ἐνάρξεως ἰσχύος τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 2961/1954, δέον νὰ θεωρηθοῦν ὑπαγόμεναι εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀνεργίας καὶ πᾶσαι αἱ κατηγορίαι προσώπων μὴ ὑπαγομένων ὑπὸ τὸ προϊσχῦσαν τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 καθεστὼς εἰς τὴν κατὰ τοῦ κινδύνου τῆς ἀνεργίας ἀσφάλισιν καὶ ὑπαχθέντων τὸ πρῶτον εἰς αὐτὴν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. τούτου, διὰ τὰ ὁποῖα δὲν εἶχε μέχρι τοῦδε πραγματοποιηθῆ ἡ ἔναρξις τῆς ἀσφαλίσεως λόγῳ τῆς ἀπαιτουμένης ἐκδόσεως Κανονισμοῦ, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951. Εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ἀνήκουσιν οἱ εἰς τὰς φορτοεκφορτωτικὰς ἐργασίας τῶν λιμένων τοῦ Κράτους προσλαμβανόμενοι δι' ὡρισμένον χρόνον σημειωταὶ ἐμπορευμάτων. Τὰ ἐν λόγῳ πρόσωπα θέλουσιν ὑπαχθῆ, ὡς εἰκός, εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἐφ' ὅσον πληροῦν τὰς προϋποθέσεις τῶν ἄρθρων 11 καὶ 12 τοῦ ν.δ. 2961/1954.

Τέλος διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 § 2 τοῦ ν.δ. 3464/1955, ἥτις ἰσχύει ἀπὸ 1.1.1956, κα-

(*) ΕΕΔ 15, 1280. Βλέπε ὅμως Ἐφετ. Ἀθηνῶν 827/1959, ΕΕΔ 18, 649.

τηρηγήθη γενικῶς ἡ ἰδιάζουσα ἀσφαλιστικὴ μεταχείρισις τῶν χαρακτηρισθέντων ὡς ἐποχικῶν μισθωτῶν. Ἐπομένως ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης τὰ ἀνωτέρω πρόσωπα ἐξομοιοῦνται, ὡς πρὸς τὴν ἀσφαλιστικὴν μεταχείρισιν καὶ τὰς προϋποθέσεις ἐπιδοτήσεως, πρὸς τοὺς λοιποὺς μισθωτούς.

Εἰδικῶς διὰ τοὺς καπνεργάτας καὶ σταφιδεργάτας ἡ ἰδιάζουσα ἀσφαλιστικὴ μεταχείρισις κατηργήθη δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἀπὸ 15ης Ὀκτωβρίου 1955 καὶ 1ης Νοεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἀντιστοίχως.

Κεφάλαιον τέταρτον

Εἰσφοραὶ ἀνεργίας

Κατὰ τὸ ἄρθρον 32 § 1 ἐδάφ. α' τοῦ ν.δ. 2961/1954 τοὺς κυρίους πόρους τοῦ Ὀργανισμοῦ διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἀνεργίας ἀποτελοῦσιν αἱ εἰσφοραὶ τῶν παρ' αὐτῷ ἠσφαλισμένων κατὰ τοῦ κινδύνου τῆς ἀνεργίας καὶ τῶν ἐργοδοτῶν αὐτῶν.

Σημειοῦμεν, ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 10 ν. 3464/1955 κατηργήθη ἀφ' ἧς ἰσχυσεν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 32 § 1 νόμου 2961/1954, ἥτις προέβλεπεν ἐπιστροφὴν εἰσφορῶν ἀνεργίας εἰς τὸν ἐργοδότην, ὅστις διαρκοῦντος τοῦ προηγουμένου ἑκάστοτε ἔτους δὲν ἐπραγματοποίησεν ἀπολύσεις μισθωτῶν του, ὑπερβαινούσας τὸ καθοριζόμενον ἐν τῇ ἀνωτέρω διατάξει ποσοστόν:

I. Μέγεθος εἰσφορᾶς - Τρόπος ὑπολογισμοῦ.

1) Αἱ εἰσφοραὶ διὰ τὴν ἀσφάλισιν ἀνεργίας ὁρίζονται ἀπὸ τῆς 25ης Αὐγούστου 1954 εἰς τὰ κάτωθι ποσοστὰ ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως (εἰς χρῆμα καὶ εἰς εἶδος) ἀποδοχῶν τῶν ὑπαγομένων εἰς ταύτην προσώπων:

α) εἰσφορὰ ἐργοδότου	2 ο/ο
β) » ἠσφαλισμένων	1 ο/ο
Σύνολον	3 ο/ο

Τὰ ποσοστὰ ταῦτα τῆς εἰσφορᾶς ἰσχύουν εἰς πάσας τὰς περιοχὰς τῆς χώρας, εἰς ἃς ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ κατὰ τοῦ κινδύνου τῆς ἀνεργίας ἀσφάλισις τοῦ Ὀργανισμοῦ, περὶ ὧν ἀνωτέρω καὶ δι' ἁπάσας τὰς κατηγορίας τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν προσώπων.

Ὅθεν ἡ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 προβλεπομένη μείωσις τῆς εἰσφορᾶς διὰ τὰ πρόσωπα τὰ ἀπασχολούμενα εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Δωδεκανήσου ἔπαυσεν ἰσχύουσα ὅσον ἀφορᾷ τὸ ποσοστὸν τῆς εἰσφορᾶς ἀνεργίας ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 2961/1954, ἤτοι ἀπὸ τῆς 25.8.1954.

Ὡσαύτως δὲν ἰσχύει, προκειμένου περὶ τῶν εἰσφορῶν τοῦ Ο.Α.Α.Α., ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου 3213/1955 προβλεπομένη μείωσις εἰσφορῶν τῶν εἰς τὰς ἐπαρχιακὰς πόλεις ἑδρευουσῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων (τὸ θέμα ἐκρίθη τελεσιδίκως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 416/1957 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου) (*).

2) Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν εἰσφορῶν ἀκολουθεῖται, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 32 § 1 καὶ 33 § 5 τοῦ ν. δ. 2961/1954, τὸ αὐτὸ σύστημα, τὸ ὁποῖον προβλέπεται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, προκειμένου περὶ τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν, ἤτοι λαμβάνει χώραν κατάταξις τῶν μισθωτῶν εἰς μισθολογικὰς κλάσεις κατὰ τὰ ἰσχύοντα παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., μετὰ τῶν εἰσφορῶν τοῦ ὁποίου συνεισπράττονται καὶ αἱ εἰσφοραὶ τοῦ Ὀργανισμοῦ.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 3464/1955 ρυθμίζονται τὰ τῆς κατανομῆς τῶν εἰσφορῶν μεταξὺ Ι.Κ.Α. καὶ τοῦ Ὀργανισμοῦ. Ὁρίζεται διὰ τούτου τὸ ποσοστόν, ὅπερ δικαιοῦται ὁ Ὀργανισμός, εἰς ἀναλογίαν εἰσφορῶν του (4/21 ἐπὶ τῶν συνολικῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν), ἤτοι 3/21 διὰ τὸν κλάδον ἀνεργίας καὶ 1/21 διὰ τὸν κλάδον στρατεύσεως, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν δυσχερειῶν ἐκ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀναζητήσεως πραγματικῶν ἀναλογιῶν, δοθέντος ὅτι δὲν συμπίπτει ἀπολύτως ὁ κύκλος τῶν ἠσφαλισμένων εἰς τὸν Ο.Α.Α.Α. καὶ τὸ Ι.Κ.Α. προσώπων. Πάντως ἡ κατανομὴ αὕτη διενεργεῖται ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῶν εἰσπραττουσῶν τὰς εἰσφορὰς Τραπεζῶν καὶ τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τοῦ Ο.Α.Α.Α.

II. Εἰσφοραὶ ἠσφαλισμένων μαθητευομένων τροφίμων ἐθνικῶν ὀρφανοτροφείων

Δεδομένου ὅτι διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ ν.δ. 2961/1954 καταργεῖται πᾶσα διάταξις τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 καὶ τοῦ ν.δ. 2698/1953, ἀντικειμένη εἰς τὰς διατάξεις τούτου, ἕπεται, ὅτι κατηργήθη καὶ ἡ διὰ τῆς προστεθείσης εἰς τὴν παράγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 διατάξεως τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ ν.δ. 2698/1953 ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς καταβολὴν εἰσφορᾶς ἀνεργίας, ἐκτὸς ἑτέρων κατηγοριῶν μισθωτῶν, καὶ τῶν μαθητευομένων τροφίμων τῶν ἐθνικῶν ὀρφανοτροφείων καὶ οἰκοτροφείων.

Ἐφ' ὅσον ὅμως κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 32 καὶ τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ ν. δ/γματος διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς καταβλητέας ὑπὲρ τοῦ Ὀργανισμοῦ εἰσφορᾶς ἀνεργίας λαμβάνεται ὡς βάσις ὑπολογισμοῦ ἡ κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 προβλεπομένη ρύθμισις, ἕπεται ὅτι ἡ ὑπὸ τῶν τελευταίων τούτων διατάξεων προβλεπομένη μείωσις τοῦ ποσοῦ τοῦ ἡμερησίου μισθοῦ, ἐφ' οὗ ὑπολογίζεται ἡ εἰσφορὰ ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α., ἰσχύει καὶ προκειμένου περὶ ὑπολογισμοῦ τῶν ὑπὲρ τοῦ Ο.Α.Α.Α. εἰσφορῶν ἀνεργίας.

Ὅθεν ἡ καταβλητέα διὰ τὰ ὡς ἄνω πρόσωπα εἰσφορὰ ἀνεργίας θὰ ἐξευρίσκηται διὰ τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ ποσοστοῦ ταύτης (2 - 1 ο/ο) ἐπὶ τοῦ 1/10 τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς μισθολογικῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἀνήκει τὸ ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων τῆς κατηγορίας, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ ἠσφαλισμένος, ἑκάστοτε προβλεπόμενον ἡμερομίσθιον ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἢ ἐργατρίας.

Σημειοῦται, ὅτι ἡ ἀνωτέρω εἰσφορὰ βαρύνει

(*) ΕΕΔ 16, 773.

κατὰ τὰ ἀντίστοιχα ποσοστὰ αὐτῆς τὸν ἐργοδότην καὶ τὸν ἠσφαλισμένον.

III. Ὑπόχρεως πρὸς καταβολὴν εἰσφορᾶς

Κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ ν.δ. 2961/1954 αἱ διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 καὶ τοῦ ν. δ. 2698/1953, αἱ καθορίζουσαι τὸν ὑπόχρεων πρὸς καταβολὴν τῶν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν, ἐφαρμόζονται καὶ προκειμένου περὶ τῶν ὑπὲρ τοῦ Ὀργανισμοῦ εἰσφορῶν ἀνεργίας.

IV. Τρόπος καὶ χρόνος καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν

1) Ἡ διὰ τὴν ἀσφάλισιν ἀνεργίας προβλεπομένη ὑπὲρ τοῦ Ο.Α.Α.Α. εἰσφορὰ συνεισπράττεται ὑποχρεωτικῶς μετὰ τῆς ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. νενομισμένης εἰσφορᾶς καὶ κατὰ τὸν διὰ τὴν καταβολὴν τῶν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν προβλεπόμενον τρόπον, συμφώνως πρὸς τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῶν παραγράφων 1 καὶ 5 τοῦ ἄρθρου 33 ν.δ. 2961/1954.

Συνεπῶς εἰς τὰ ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ διὰ τοὺς κλάδους α) παροχῶν ἀσθενείας καὶ μητρότητος εἰς χρῆμα, β) παροχῶν ἀσθενείας καὶ μητρότητος εἰς εἶδος καὶ γ) συντάξεως προβλεπόμενα ποσοστὰ εἰσφορῶν θὰ προστίθεται ἀπὸ τῆς 25.8.1954 ἢ, προκειμένου περὶ περιοχῶν, εἰς ἃς ἡ ἀσφάλισις ἀνεργίας ἐπεξετάθη διὰ τοῦ νόμου 3464/1955, ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1956 καὶ τὸ ὑπὲρ τῆς ἀσφαλίσεως τῆς ἀνεργίας τοῦ Ο.Α.Α.Α. προβλεπόμενον ποσοστὸν εἰσφορᾶς.

Τὸ σύνολον τῶν ἀνωτέρω εἰσφορῶν, ὑπολογιζομένων κατὰ τὰ προλεχθέντα, θὰ καταβάλληται εἰς τὸ Ι.Κ.Α. κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε ἰσχύοντα.

Οὕτω, εἰς ἃς περιπτώσεις αἱ ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφοραὶ καταβάλλονται δι' ἀγορᾶς καὶ ἐπικολλήσεως ἐπὶ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου τοῦ ἠσφαλισμένου ἐνσήμων, θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ ἐνεργῆται ἡ καταβολὴ τῶν εἰσφορῶν κατὰ τὸν αὐτὸν ὡς μέχρι τοῦδε τρόπον, ἐπικολλωμένων ἐνσήμων συνολικῆς ἀξίας ἀντιστοιχούσης εἰς τὰς ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας εἰσφοράς.

Εἰς ἃς ἐξ ἄλλου περιπτώσεις αἱ ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφοραὶ καταβάλλονται τοῖς μετρητοῖς (π.χ. δι' ἀπασχολουμένους εἰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας), εἰς τὰ ποσὰ τῶν καταβλητέων εἰσφορῶν θὰ περιλαμβάνηται καὶ ἡ ὑπὲρ τῆς ἀνεργίας εἰσφορά.

Τέλος, προκειμένου περὶ προσώπων μὴ ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ἀλλὰ ἀσφαλιζομένων μόνον κατὰ τῆς ἀνεργίας εἰς τὸν Ο.Α.Α.Α., ἡ καταβολὴ τῶν εἰσφορῶν θὰ ἐνεργῆται ὡς μέχρι τοῦδε διὰ καταθέσεως εἰς τὰς διαθετούσας ἔνσημα τοῦ Ι.Κ.Α. Τραπέζας τῆς ἀναλογούσης εἰς ἑκάστην μισθολογικὴν περίοδον εἰσφορᾶς ἀνεργίας τοῖς μετρητοῖς καὶ οὐχὶ δι' ἀγορᾶς ἐνσήμων.

Ἡ κατάθεσις τῶν εἰσφορῶν τούτων γίνεται διὰ τῶν βιβλίων καταβολῆς εἰσφορᾶς εἰς πίστωσιν τοῦ Ι.Κ.Α.

2) Ἡ εἰσφορὰ ἀνεργίας, συνεισπραττομένη, κατὰ τὰ προλεχθέντα, μετὰ τῶν εἰσφορῶν Ι.Κ.Α., καταβάλλεται ἐντὸς τῶν διὰ τὴν καταβολὴν τῶν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν προβλεπομένων προθεσμιῶν, ἤτοι ἐντὸς 30 ἡμερῶν (προκειμένου περὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ὁπόταν ἔχει δοθῇ ἡ παράτασις τῆς προθεσμίας 60 ἡμερῶν) ἀπὸ τοῦ ἡμερολογιακοῦ τέλους τοῦ μηνός, ἐντὸς τοῦ ὁποίου παρεσχέθη ἡ ἐργασία (Κανονισμὸς «περὶ τρόπου εἰσπράξεως εἰσφορῶν Ι.Κ.Α.»—Φ.Ε.Κ. 55/3.3.1953).

Αἱ συναφεῖς ὁδηγίαι τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς θεωρεῖται ἐμπρόθεσμος ἡ κατὰ τὴν 31 τοῦ μηνὸς καταβολὴ τῶν εἰσφορῶν, ἰσχύουσιν ἀναλόγως.

V. Συνέπειαι καθυστερήσεως καταβολῆς εἰσφορῶν - εἴσπραξις καθυστερουμένων εἰσφορῶν

Περὶ τῶν προσθέτων τελῶν, δι' ὧν ἐπιβαρύνονται αἱ μὴ ἐμπροθέσμως καταβληθεῖσαι εἰσφοραὶ ἀνεργίας, καὶ τῶν ποινικῶν κυρώσεων, εἰς ἃς ὑπόκεινται οἱ καθυστεροῦντες τὴν καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν ἐργοδόται, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. (ἄρθρον 33 § 5 τοῦ ν.δ. 2961/1954).

Ἡ εἴσπραξις ἐξ ἄλλου τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν ἀνεργίας, ἐφ' ὅσον αὗται συνεισπράττονται μετὰ τῶν εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α., θὰ ἐνεργῆται κατὰ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν, ἥτις προβλέπεται προκειμένου περὶ τῶν εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ διὰ τῶν αὐτῶν ὀργάνων.

Εἰς τὰς συνταχθησομένας ὅθεν ὑπὸ τῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α. πράξεις ἐπιβολῆς εἰσφορῶν, τοὺς χρεωστικοὺς καταλόγους κλπ. δὲν ἀπαιτεῖται εἰδικὴ μνεία περὶ τοῦ ὅτι αἱ ἐν λόγῳ εἰσφοραὶ ἀφοροῦν τὸν Ο.Α.Α.Α., ἀλλὰ θὰ ἐξακολουθήσουν νὰ ἀναφέρωνται καὶ ὡς εἰσφοραὶ κλάδου ἀνεργίας ὡς μέχρι τοῦδε.

VI. Ἐπιστροφὴ ἀχρεωστήτως εἰσπραχθεισῶν εἰσφορῶν

Αἱ ἀχρεωστήτως εἰσπραχθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Ο.Α.Α.Α. εἰσφοραὶ ἐπιστρέφονται, κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 27 § 8 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 καὶ 33 § 5 τοῦ ν.δ. 2961/1954, τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου, ἐντόκως πρὸς 5 ο/ο. Ὁ ἠσφαλισμένος δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν ἀπ' εὐθείας εἰς αὐτὸν πληρωμὴν τοῦ ἀναλογοῦντος αὐτῷ ποσοῦ μετὰ τοῦ ἐκ 5 ο/ο τόκου. Ἡ ἐπιστροφὴ αὕτη, πληρουμένων τῶν νομίμων προϋποθέσεων, θὰ πραγματοποιῆται μόνον ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους Ὑποκαταστημάτων τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ εἰς ἃς ἔτι πόλεις λειτουργοῦν Τ.Υ. τοῦ Ο.Α.Α.Α.

Κεφάλαιον πέμπτον
Παροχαὶ ἀνεργίας

I. Προϋποθέσεις:

Αἱ διὰ τὴν ἀπόληψιν τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας ἀπαιτούμεναι προϋποθέσεις διακρίνονται ὑπὸ τοῦ ν.δ. 2961/1954, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν. 3464/1955, εἰς γενικὰς καὶ εἰδικὰς τοιαύτας.

Α'. Αἱ γενικαὶ προϋποθέσεις τάσσονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 15 καὶ 16 τοῦ ν.δ. 2961/1954, εἶναι δὲ αἱ ἀκόλουθοι:

(1) Βασικὴ προϋπόθεσις κατὰ τὸ ἄρθρον 15 § 1 ἐδ. α' ν.δ. 2961/1954 διὰ τὴν κτῆσιν τοῦ δικαιώματος πρὸς ἐπιδότησιν εἶναι ἡ ἰδιότης τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἀνέργου, ἥν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 16 § 1, ἀποκτᾷ τις διὰ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας του, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἑπομένῃ παραγράφῳ ἐκτιθέμενα καὶ τῆς μὴ ἐν συνεχείᾳ ἀνευρέσεως ἑτέρας ἀπασχολήσεως (π. χ. ἑτέρας βιοποριστικῆς ἐργασίας), ἐξηρτημένης ἢ μή. Κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τῶν παραγράφων 2 καὶ 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου δὲν θεωρεῖται ἄνεργος α) ὁ ὑπηρετῶν εἰς τὰς ἐνόπλους δυνάμεις τῆς χώρας, β) ὁ ἄνευ σχέσεως ἐργασίας ἐν ἐκμεταλλεύσει συζύγου, γονέων ἢ τέκνων ἀπασχολούμενος, γ) ὁ ἐκτίων ποινὴν στερητικὴν τῆς ἐλευθερίας ἢ δυνάμει ἄλλης διοικητικῆς διαταγῆς κρατούμενος καὶ δ) ὁ ἐκπαιδευόμενος ἐπαγγελματικῶς ὡς μαθητευόμενος εἰς ἐπαγγελματικὴν σχολὴν ἐξ ἰδίας αὐτοῦ πρωτοβουλίας ἢ ὁ πρακτικῶς ἐξασκούμενος ἄνευ σχέσεως ἐργασίας. Ὁμοίως ἡ παράγρ. 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁρίζει, ὅτι: Ἐὰν ἡ ἀνεργία εἶναι ἄμεσος συνέπεια διακοπῆς τῆς λειτουργίας τῆς ἐκμεταλλεύσεως ἐξ αἰτίας ἀπεργίας δὲν ὑφίσταται ἀξίωσις πρὸς ἐπιδότησιν διαρκούσης τῆς διακοπῆς τῆς λειτουργίας τῆς ἐκμεταλλεύσεως. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει ἐπὶ ἀνταπεργίας τοῦ ἐργοδότου, ἐφ' ὅσον αὕτη ἀσκεῖται ὡς ἄμυνα ἐναντίον μερικῆς ἀπεργίας, παθητικῆς ἀντιστάσεως ἢ μέτρων ἐργατικῶν ἀγώνων, τὰ ὁποῖα ματαιώνουν τὴν συνέχειαν ἐργασιῶν ἐν τῇ ἐκμεταλλεύσει.

Τέλος δὲν θεωρεῖται ἄνεργος ὁ ἀκύρως ἀπολυόμενος κατὰ παράβασιν γενικῶν ἢ εἰδικῶν διατάξεων ἢ διατυπώσεων νόμων, περὶ ὧν κατωτέρω εἰς τὸ εἰδικὸν κεφάλαιον περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας.

(2) Λύσις τῆς ὑφισταμένης σχέσεως ἐργασίας:

1. α) Ἡ ἰδιότης μόνη τοῦ ἀνέργου δὲν παρέχει δικαίωμα ἐπιδοτήσεως λόγῳ ἀνεργίας, εἰμὴ μόνον ἐφ' ὅσον αὕτη εἶναι συνέπεια λύσεως— καὶ δὴ ἐγκύρου τοιαύτης—ὑφισταμένης σχέσεως ἐργασίας. Ἐπὶ ἀορίστου χρόνου σχέσεως ἐργασίας ἀπαιτεῖται ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου λύσις ταύτης καὶ οὐχὶ ἡ ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ οἰκειοθελὴς ἀποχώρησις. Ἐπὶ ὡρισμένου χρόνου ἢ ὡρισμένου ἔργου τοιαύτης ἡ λύσις ταύτης δέον νὰ ἐπέλθῃ συνεπείᾳ λήξεως τοῦ ὡρισμένου χρόνου ἢ περατώσεως τοῦ ὡρισμένου ἔργου, δι' ὃ προσελήφθη ὁ μισθωτός.

β) Ἐπὶ προώρου καταγγελίας τῆς ὡρισμένου χρόνου ἢ ἔργου σχέσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου δὲν καταβάλλεται ἐπίδομα ἀνεργίας εἰς τὸν μισθωτὸν διὰ τὸ ἀπὸ τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας μέχρι τῆς ὁρισθείσης λήξεως ταύτης χρονικὸν διάστημα, ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται παρὰ τοῦ ἐργοδότου του τῶν ἀποδοχῶν τοῦ χρόνου τούτου, ἐκτὸς ἂν ἡ πρόωρος καταγγελία ἐγένετο παρὰ τοῦ ἐργοδότου ἕνεκεν «σπουδαίου λόγου» συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος.

γ) Ἡ ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ λύσις τῆς σχέσεως ἐργασίας δὲν παρέχει αὐτῷ δικαίωμα ἐπιδοτήσεως (ἄρθρον 15 § 8).

δ) Ἡ κατ' ἐπιταγὴν νόμου λύσις τῆς σχέσεως ἐργασίας παρέχει δικαίωμα ἐπιδοτήσεως, ἐφ' ὅσον δὲν ὑφίσταται ἀποκλειστικὴ ὑπαιτιότης τοῦ μισθωτοῦ, προκαλοῦσα τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου. Ἐπίδομα ἀνεργίας καταβάλλεται ἄνευ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας καὶ εἰς ἣν περιπτωσιν ὁ μισθωτὸς λόγῳ ἀσθενείας ἀπέσχη τῆς ἐργασίας ἐπὶ χρονικὸν διάστημα μεῖζον τοῦ ἐν ἄρθρῳ 5 § 3 ν. 2112 ὁριζομένου, ὁ δὲ ἐργοδότης ποιούμενος χρῆσιν τῆς ὑπὸ τῶν διατάξεων παρεχομένης εὐχερείας δὲν στέργει εἰς τὴν παρ' αὐτῷ συνέχισιν τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ ἰαθέντος μισθωτοῦ.

ε) Ἡ δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 παράγρ. 1 καὶ 2 νόμου 2112/1920 ἢ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, ἤτοι ἡ κατόπιν ὑποβολῆς μηνύσεως κατὰ τοῦ μισθωτοῦ δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν διαπραχθεῖσαν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ του, ἢ κατόπιν ἀπαγγελίας κατ' αὐτοῦ κατηγορίας δι' ἀδίκημα ἐν γένει εἰς βαθμὸν πλημμελήματος, πραγματοποιουμένη καταγγελία τῆς σχέσεως ἐργασίας δὲν παρέχει κατ' ἀρχὴν τῷ μισθωτῷ δικαίωμα πρὸς ἐπιδότησιν. Μεταγενεστέρα ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τῆς κατηγορίας παρέχει δικαίωμα πρὸς ἐπιδότησιν, ἐφ' ὅσον ἤθελεν ὑποβληθῇ σχετικὴ δήλωσις τοῦ ἀνέργου ἐντὸς 14 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἑπομένης, καθ' ἣν ἐξεδόθη τὸ ἀπαλλακτικὸν βούλευμα ἢ ἐδημοσιεύθη ἡ ἀπαλλακτικὴ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου.

Σχετικῶς διευκρινίζεται, ὅτι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ὀργανισμοῦ δι' ἀποφάσεώς του, κατόπιν γνωματεύσεως τῆς Ν.Υ. (*), ἐδέχθη, ὅτι τόσον ἐπὶ βουλευμάτων, ὅσον καὶ ἐπὶ ποινικῶν ἀποφάσεων, ὡς «ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τῆς κατηγορίας» περὶ ἧς τὸ ἄρθρον 15 § 9 τοῦ ν.δ. 2961/1954, νοεῖται οὐ μόνον ἡ γενομένη λόγῳ τοῦ ἀνυποστάτου τῆς κατηγορίας, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀπαλλαγὴ διὰ λόγον ἀποκλείοντα τὸν ἄδικον τῆς πράξεως χαρακτῆρα ἢ τὸν καταλογισμόν, ἢ ἡ γενομένη ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ πρᾶξις, κατὰ ρητὴν ἐπιταγὴν τοῦ νόμου, κηρύσσεται ἀτιμώρητος. Κατὰ συνέπειαν εἰς τὰς τοιαύτας περιπτώσεις εἶναι δυνατὴ ἡ ἐπιδότησις τοῦ ἀνέργου, χωρὶς νὰ ἐρευνᾶται ἡ καταβολὴ ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 ἐκ μέρους τοῦ οἰκείου ἐργοδότου, περὶ ἧς κατωτέρω.

στ) Ὁμοίως ἡ ἀποχώρησις τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας του, ἐφ' ὅσον πράγματι διαπιστοῦται, ὅτι ὀφείλεται εἰς κατάταξίν του εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἐμπίπτει εἰς τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 8 ἄρθρου 15 ν.δ. 2961/1954, ἤτοι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξομοιωθῇ πρὸς οἰκειοθελῆ τοιαύτην. Δεδομένου ὅτι τὸ ἄρθρον 1 ν. 3514/1928, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ὁρίζει, ὅτι ἡ ὑπὸ τὰ ὅπλα πρόσκλησις παντὸς μισθωτοῦ, ὑπηρετοῦντος πλέον τῶν ἓξ μηνῶν ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, δὲν ἀποτελεῖ λόγον διαλύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐξ ἀντιδιαστολῆς ἔπεται, ὅτι ἡ λόγῳ στρατεύσεως ἀποχώρησις τοῦ μὴ ἔχοντος συμπεπληρωμένην ἑξαετίαν ὑπηρεσίαν μισθωτοῦ δύναται νὰ ἐπι-

(*) ΕΕΔ 16, 948.

φέρῃ λύσιν τῆς σχέσεως ἐργασίας, τοῦ ἐργοδότου μὴ ὑποχρεουμένου οὔτε εἰς τὴν μετὰ τὴν ἀποστράτευσιν επαναπρόσληψιν τοῦ μισθωτοῦ, οὔτε εἰς τήρησιν τῶν διατυπώσεων τοῦ νόμου 3198/1955.

Κατὰ συνέπειαν εἰς τὴν δευτέραν ταύτην περίπτωσιν ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται ἐπιδόματος ἀνεργίας, ἐφ' ὅσον ἀναγγείλῃ τὴν μὴ ἐπαναπρόσληψίν του ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου του ἐντὸς 30ημέρου ἀπὸ τῆς ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολύσεώς του καὶ βεβαίως πληροῖ καὶ τὰς λοιπὰς νομίμους προϋποθέσεις ἐπιδοτήσεως, περὶ ὧν κατωτέρω:

2) Ὅροι καὶ διατυπώσεις διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας

α) Ἐπὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν ἀπαιτεῖται:

αα) Ἔγγραφος καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἤτοι ἐπίδοσις ἐγγράφου, δι' οὗ δηλοῦται ἡ βούλησις τοῦ ἐργοδότου περὶ τερματισμοῦ τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται μισθωτοῦ ἐργασιακῆς σχέσεως, περιέχον ἅπαντα τὰ στοιχεῖα, ἐξ ὧν θὰ συνάγηται σαφῶς ἡ ταυτότης τοῦ ἐργοδότου, τοῦ ἀπολυομένου, ὡς καὶ τῆς καταγγελλομένης ἐργασιακῆς σχέσεως.

ββ) Καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920

Μόνον ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς τοιαύτης πληρωμῆς ἀποζημιώσεως καὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας καταβολῆς ταύτης ἐπέρχεται ἔγκυρος λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας (ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198).

Ἐν ᾗ περιπτώσει ἡ ἀποζημίωσις κατετέθη ὑπὸ τοῦ οἰκείου ἐργοδότου εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων ὡς ἡμερομηνία καταβολῆς λογίζεται ἡ ἡμερομηνία κοινοποιήσεως τοῦ γραμματίου καταθέσεως.

Ἀπαραιτήτως ὅθεν δέον νὰ προσάγηται ὑμῖν, πλὴν τοῦ ἀντιγράφου τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως, καὶ βεβαίωσις τοῦ οἰκείου ἐργοδότου ὅτι κατέβαλεν εἰς τὸν μισθωτὸν τὴν ὀφειλομένην αὐτῷ ἀποζημίωσιν ἢ ἀντίγραφον ἐπιδοτηρίου, εἰς ἣν περίπτωσιν λαμβάνει χώραν κατάθεσις.

Ἐλλειπουσῶν τῶν ὡς ἄνω (αα - ββ) προϋποθέσεων δὲν ὑφίσταται ἔγκυρος ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ, οὐδὲ περιέλευσις αὐτοῦ εἰς ἀνεργίαν πράγματι, καὶ ἄρα ἡ ἐπιδότησις αὐτοῦ ὡς ἀνέργου δὲν εἶναι δυνατή (*). Κατὰ συνέπειαν καὶ πρὸς ἀποφυγὴν ἐξ ἀγνοίας τῶν ἠσφαλισμένων δημιουργίας συγχύσεων καὶ εὐλόγων αὐτῶν παραπόνων κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν διαπιστοῦται μὴ ὑποβολὴ τῶν ὡς ἄνω δικαιολογητικῶν, δέον τὸ ταχύτερον δυνατόν, πάντως πρὸ τῆς ἐκπνοῆς τῆς ἐν ἄρθρῳ 6 § 1 νόμου 3198 προθεσμίας (τρίμηνος ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας), νὰ γνωστοποιῆται εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον ἐπὶ ἀποδείξει, ὅτι ἡ ἐπιδότησις τούτου δὲν εἶναι ἐφικτὴ ἄνευ τῆς προσαγωγῆς τῶν δικαιολογητικῶν τούτων ἢ ἐλλείψει τοιούτων ἄνευ τῆς ἐμπροθέσμου ἐγέρσεως ἀγωγῆς διὰ τὴν ἀκυρωσιν της ἀπολύσεως. Ἡ μὴ προσαγωγὴ τῶν δικαιολογητικῶν ἐντὸς τασσομένης ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας εὐλόγου προθεσμίας, περὶ ἧς γίνεται λόγος κατωτέρω ἐν παραγράφῳ Χ περὶ διαδικασίας ἐπιδοτήσεως κλπ., θὰ ἐπαγεται τὴν ἀπόρριψιν τῆς αἰτήσεως ἐπιδοτήσεως ὡς ἀναποδείκτου. Ἐπίσης ἡ μὴ ἐμπρόθεσμος προσβολὴ τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως θὰ συνεπάγηται ἀπόρριψιν τῆς αὐτῆς αἰτήσεως ὡς ἀβασίμου, ὡς ἀποδεχθέντος τοῦ μισθωτοῦ ἐν γνώσει του ἀνύπαρκτον νομικῶς ἀπόλυσιν, παρὰ τὴν ἣν εἶχεν ἐκ τοῦ νόμου (ἄρθρ. 15 § 4 ν.δ. 2961/1954) ὑποχρέωσιν, ὅπως δράττεται πάσης προσφερομένης δυνατότητος πρὸς παράτασιν τῆς ἐργασιακῆς του σχέσεως.

β) Ἐπὶ ὑπαλλήλων ἀπαιτεῖται:

αα) Ἔγγραφος καταγγελία τῆς συμβάσεως, δι' ἣν ἰσχύουν τὰ ἀνωτέρω ἐπὶ ἐγγράφου καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν ἀναφερόμενα.

ββ) Καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112. Ἐν προκειμένῳ θὰ διακρίνωμεν, ἂν: α) ἡ ἀπόλυσις γίνεται ἄνευ προμηνύσεως, ὁπότε ἡ ἀποζημίωσις εἶναι ἀμέσως καταβλητέα, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνει τὰς ἀποδοχὰς 6 μηνῶν, ἢ διὰ τὸ μέχρι τοῦ ὁρίου τούτου τμῆμα, τοῦ ὑπολοίπου καταβλητέου εἰς τριμηνιαίας δόσεις, ἑκάστη τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ εἶναι κατωτέρα τῶν ἀποδοχῶν 3 μηνῶν, ἐκτὸς ἐὰν τὸ ἀπομένον πρὸς ὁλικὴν ἐξόφλησιν ὑπόλοιπον εἶναι μικρότερον καὶ β) ἡ ἀπόλυσις γίνεται μετὰ προηγουμένην προειδοποίησιν τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 1 νόμου 2112 ὁριζόμενα, ὁπότε ἅμα τῇ ἐκπνοῇ τῆς τασσομένης διὰ προμηνύσεως προθεσμίας εἶναι καταβλητέον τὸ ἥμισυ τῆς ἀποζημιώσεως, ἥτις ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ νόμου 2112 θὰ κατεβάλλετο εἰς τὸν μισθωτόν, ἂν δὲν εἶχε λάβει χώραν ἡ προειδοποίησις τούτου.

Ἡ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112 κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν (εἴτε τοῦ ἡμίσεος, εἴτε ἀκεραίας, εἴτε τῶν τμηματικῶν τριμηνιαίων δόσεων) ἀποτελεῖ ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν διὰ τὸ κῦρος τῆς ἀπολύσεως καὶ ἑπομένως διὰ τὸ νόμιμον τῆς ἐπιδοτήσεως λόγῳ ἀνεργίας.

Εἰδικώτερον διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως εἰς τριμηνιαίας δόσεις αἱ Ὑπηρεσίαι παροχῶν θὰ χωροῦν εἰς τὴν ἐπιδότησιν τοῦ ἀνέργου ἅμα τῇ προσαγωγῇ βεβαιώσεως περὶ καταβολῆς τῆς ἀρχικῶς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως ἐξ μηνῶν. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ μὴ καταβολὴ ἢ ἡ μὴ ἐμπρόθεσμος καταβολὴ τινὸς τῶν τριμηνιαίων δόσεων τῆς ἀποζημιώσεως ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεως ἐξ ὑπαρχῆς καὶ συμψηφισμὸν τοῦ ἐχοντος ἤδη καταβληθῆ τμήματος τῆς ἀποζημιώσεως πρὸς τὰς λόγῳ τῆς ἀκυρότητος καὶ τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου ὀφειλομένας ἀποδοχάς, δέον νὰ τηροῦνται τὰ ἀκόλουθα: α) πρὸς τὸν ἐργοδότην, ὅστις προέβη εἰς ἀπόλυσιν ἐπὶ καταβολῇ ἀποζημιώσεως κατὰ δόσεις, δέον ἐγκαίρως νὰ γνωστοποιῆται ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 31 ν. δ. 2698/1953, ἐν περιπτώσει ἀκυρώσεως γενομένης ὑπ' αὐτοῦ ἀπολύσεως μι-

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Βλέπε ὅμως Σ.Ε. 443/1957, ΕΕΔ 16, 471, Σ.Ε. 1959/1958, ΕΕΔ 18, 6.

σθωτοῦ, ὑποχρέωσις ὅπως παρακρατῇ ἀπό τάς ὀφειλομένας εἰς τόν μισθωτόν ἀποδοχάς τά ἐν τῷ μεταξύ καταβληθέντα ὑπό τοῦ Ὀργανισμοῦ ποσά δι' ἐπίδομα ἀνεργίας, β) ἡ ἀρχική ἐπιδότησις θά καθορίζηται τοιαύτης διαρκείας, οὕτως ὥστε ἡ συνέχισις ταύτης νά ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς προσαγωγῆς βεβαιώσεως τοῦ ἐργοδότου ὅτι ἐμπροθέσμως κατέβαλε τό ὀφειλόμενον τμῆμα τῆς ἀποζημιώσεως. Σχετική περί τούτου μνεία δέον νά γίνηται δι' εἰδικῆς σφραγῖδος, ἐπιτιθεμένης ἐπί τοῦ βιβλιαρίου ἐπιδοτήσεως καί ἀκριβῶς ἐκεῖ ὅπου ἀναγράφεται ἡ διάρκεια τῆς ἐπιδοτήσεως.

Δέον ἐν προκειμένῳ νά προστεθῇ, ὅτι εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ μισθωτός ἀποχωρεῖ τῆς ἐργασίας του διαρκοῦντος τοῦ χρόνου προμηνύσεως, τῇ συγκαταθέσει τοῦ ἐργοδότου, ὡς ἐν ἄρθρῳ 4 νόμου 3198/1955 ὁρίζεται, ἐπίδομα ἀνεργίας δέν καταβάλλεται πρό τῆς λήξεως τοῦ χρόνου προμηνύσεως.

γγ) Καθυστέρησις καταβολῆς ἀποζημιώσεως.

Ὡς ἀνωτέρω ἐν παραγρ. ββ σημειοῦται, ἡ ἔγκυρος λύσις τῆς σχέσεως ἐργασίας ἐπέρχεται ἀπό τῆς ἡμέρας τῆς καταβολῆς ἀποζημιώσεως τοῦ β. δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 ἤ τοῦ νόμου 2112, ἐφ' ὅσον ὀφείλεται ὑπό τοῦ ἐργοδότου ἀποζημίωσις.

Πολλάκις ὅμως οἱ ἐργοδόται, καταγγέλλοντες τήν σχέσιν ἐργασίας τῶν μισθωτῶν των, δέν καταβάλλουν τήν ὀφειλομένην ὡς ἄνω ἀποζημίωσιν ἅμα τῇ ἀπολύσει ἤ ἐντός εὐλόγου χρόνου ἀπό αὐτῆς, ἀλλά μετά πάροδον ἱκανοῦ χρονικοῦ διαστήματος. Διά τάς περιπτώσεις ταύτας τό Διοικητικόν Συμβούλιον τοῦ Ὀργανισμοῦ ἐδέχθη, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας θεωρεῖται ἔγκυρος ἀπό τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως, ἐφ' ὅσον αὕτη καταβάλλεται ἐντός ἑξαμήνου ἀπό τῆς ἀπολύσεως, ἤτοι ἐντός τοῦ χρόνου, καθ' ὅν ὁ μισθωτός ἔχει κατά τόν νόμον 3198/1955 δικαίωμα νά ζητήσῃ δικαστικῶς τήν τυχόν μή καταβληθεῖσαν ἀποζημίωσιν.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγεται, ὅτι εἰς τάς περιπτώσεις ταύτας ἡ περί ἧς κατωτέρω 30θήμερος προθεσμία τοῦ ἄρθρου 27 § 1 ν. δ. 2961/1954 ἄρχεται ἀπό τῆς ἑπομένης τῆς καταβολῆς ἀποζημιώσεως, ἐκτός ἐάν ἡ ἀναγγελία τοῦ ἀνέργου ἔλαβε χώραν κατά τόν μεταξύ τῆς καταγγελίας καί τῆς καταβολῆς ἀποζημιώσεως χρόνον, ὁπότε ἡ ἐπιδότησις ἄρχεται ἀπό τῆς ἀποζημιώσεως μετ' ἀφαίρεσιν τοῦ νομίμου χρόνου ἀναμονῆς.

Εἰς τάς περιπτώσεις ὅμως τῆς λίαν καθυστερημένης καταβολῆς ἡ Ὑπηρεσία, ὁσάκις ἐκ τῶν ὑπ' ὄψιν αὐτῆς στοιχείων κρίνει τοῦτο ἐπιβεβλημένον, δύναται νά χωρῇ εἰς οἱκοθεν ἔρευναν καί ἐπαλήθευσιν τοιαύτης καταβολῆς, πρός ἀποφυγήν τυχόν συμπαιγνίας ἐργοδότου καί ἠσφαλισμένου.

δδ) Ἀναγγελία ἐργοδότου.

Ὁ ἐργοδότης διά τάς περιπτώσεις ἀπολύσεως μισθωτῶν, δι' ἃς ὑποχρεοῦται εἰς τήρησιν τῶν ὑπό τοῦ νόμου 3198/1955 ὁριζομένων διατυπώσεων, ὑποχρεοῦται νά ἀναγγείλῃ τήν ὑπ' αὐτοῦ μεμονωμένην καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας ἐντός προθεσμίας 8 ἡμερῶν ἀπό τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐπεδόθη ἡ ἔγγραφος καταγγελία εἰς τόν μισθωτόν. Ἡ τοιαύτη ἀναγγελία γίνεται τόσον πρός τό ἁρμόδιον Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας, ὅσον καί πρός τήν ἁρμοδίαν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ο.Α.Α.Α. Ἁρμοδία Ὑπηρεσία τοῦ Ο.Α.Α.Α. εἶναι ἐκείνη, ἐντός τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τῆς ὁποίας ἔλαβε χώραν ἡ διά τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας τερματισθεῖσα ἀπασχόλησις τοῦ μισθωτοῦ. Εἰς ἃς πόλεις αἱ ἁρμοδιότητες τοῦ Ο.Α.Α.Α. ἀσκοῦνται ὑπό τῶν κατά τόπους Ὑποκαταστημάτων ἤ Παραρτημάτων τοῦ Ι.Κ.Α. ἡ ἀναγγελία τῶν ἀπολύσεων θά γίνηται εἰς αὐτά. Εἰς ἃς πόλεις δέν λειτουργοῦν Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας ἡ ἀναγγελία θά γίνηται μόνον εἰς τήν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ο.Α.Α.Α. ἤ τοῦ Ι.Κ.Α.

Αἱ ἀναγγελίαι δέον νά περιέχουν τά κάτωθι διά τῶν ὑπ' ἀριθ. 31512/2009/1955 καί 44471/4655/1956 ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (*) καθοριζόμενα στοιχεῖα:

1) Τίτλον τῆς ἐπιχειρήσεως, διεύθυνσιν καί εἶδος κύκλου ἐργασιῶν αὐτῆς.

2) Ὀνοματεπώνυμον, ὄνομα πατρός, ὡς καί διεύθυνσιν τοῦ μισθωτοῦ, οὗτινος κατηγγέλθη ἡ σχέσις ἐργασίας.

3) Εἶδος ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ.

4) Ἐπάγγελμα σαφῶς καθωρισμένον (κλωστῆς, λεβητοποιός κλπ.).

5) Διάρκεια ἀπασχολήσεως χρονολογικῶς προσδιωρισμένη.

6) Μισθός ἤ ἡμερομίσθιον κατά τόν χρόνον τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας.

7) Ὀργανισμός κυρίας ἀσφαλίσεως, εἰς ὃν τυγχάνει ἠσφαλισμένος ὁ ἀπολυθείς, καί αὔξων ἀριθμός ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου.

8) Οἰκογενειακή κατάστασις καί

9) Ἡλικία τοῦ μισθωτοῦ.

Ἡ κατά τά ἀνωτέρω ἀναγγελία ἀπαιτεῖται διά πᾶσαν περίπτωσιν ἀπολύσεως μισθωτοῦ (ἐργατοτεχνιτῶν, ὑπηρετῶν, ὑπαλλήλων) συνδεομένων διά σχέσεως ἀορίστου ἤ ὡρισμένου χρόνου. Ἐπί καταγγελίας τῆς συμβάσεως μετά προμήνυσιν ἡ προθεσμία πρός ἀναγγελίαν ἄρχεται ἀπό τῆς ἑπομένης τῆς ἐπιδόσεως τοῦ ἐγγράφου τῆς καταγγελίας καί οὐχί ἀπό τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας.

Ἐπειδή ὅμως ἡ ἀναγγελία τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ὡς ἀνωτέρω ὑπό τοῦ ἐργοδότου δέν τυγχάνει ἀπαραίτητος διά τό κῦρος τῆς ἀπολύσεως καί τήν ἔναρξιν τῆς ἐπιδοτήσεως, τοῦ νόμου μή προβλέποντος εἰμή μόνον τήν ἐπιβολήν κυρώσεων κατά τῶν παραβατῶν ἐργοδοτῶν, αἱ Ὑπηρεσίαι παροχῶν ἀνεργίας δύνανται νά χωροῦν εἰς τήν ἐπιδότησιν τῶν ἠσφαλισμένων καί ἄνευ αὐτοῦ, ἐπί τῇ προσαγωγῇ μόνον τοῦ κοινοποιηθέντος εἰς τόν ἠσφαλισμένον ἐγγράφου καταγγελίας, σύν τῇ βεβαιώσει περί τῆς

(*) ΕΕΔ 14, 672, ΕΕΔ 15, 921.

καταβολῆς τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως τοῦ β. δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 ἢ τοῦ νόμου 2112.

3) Εἰδικαὶ κατηγορίαι

α) Ἀπολυόμενοι παρὰ τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν.

Αἱ Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως προσωπικοῦ συνδεομένου μετ' αὐτῶν διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου δὲν ὑποχρεοῦνται εἰς καταβολὴν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 3198/1955 ὁριζομένης ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἢ τοῦ β. δ. 16/18.7.1920, ἀλλὰ τῆς ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (κυρωθεισῶν διὰ τοῦ ἀ. ν. 613/1949) (*) ὁριζομένης ἀποζημιώσεως, ἡ μὴ καταβολὴ τῆς ὁποίας δὲν συνεπάγεται πάντως ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεως. Οὕτω δέον ὅπως αἱ Ὑπηρεσίαι ὑμῶν χωροῦν εἰς τὴν ἐπιδότησιν τῶν ἐκ τοῦ Δημοσίου ἀπολυομένων ἡσφαλισμένων, ἄνευ ἐρεύνης περὶ τῆς ἐκ μέρους τούτου καταβολῆς ἀποζημιώσεώς τινος.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑποχρέωσιν ἢ μὴ τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως προσωπικοῦ, ὡς ἀνωτέρω, πρὸς τήρησιν τῶν λοιπῶν διατυπώσεων τοῦ ν. 3198/1955, ἤτοι τῆς κοινοποιήσεως ἐγγράφου καταγγελίας εἰς τὸν ἀπολυόμενον καὶ ὑποβολῆς ἀναγγελίας εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ὀργανισμοῦ καὶ τὸ οἰκεῖον Γ.Ε.Ε., γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι αἱ ἐπὶ τῶν κοινῶν ἐργοδοτῶν ἰσχύουσαι σχετικαὶ διατάξεις, δέον ὅπως ἐφαρμόζωνται καὶ ἐπὶ τῶν ἀπολυομένων μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἡ τυχὸν παράλειψις τῶν διατυπώσεων τούτων, ὡς καὶ τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τῶν μνημονευθεισῶν Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δὲν ἐπάγεται καὶ ἐν προκειμένῳ ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεως ἢ ἑτέραν ἀστικὴν κύρωσιν εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου, ἀλλὰ μόνον πειθαρχικὰς κυρώσεις κατὰ τῶν ὑπευθύνων ὀργάνων.

β) Εἰδικαὶ ἐξαιρέσεις:

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 5 § 3 ν. 3198/1955 ὁρίζει ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις, συνάγεται, ὅτι διὰ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἡ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως τότε μόνον εἶναι ἀπαραίτητος, ἐφ' ὅσον ὀφείλεται τοιαύτη συμφώνως πρὸς τὴν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν (**).

Οὕτω, ἐὰν ὁ ἐργοδότης βάσει εἰδικῆς διατάξεως δὲν ὑποχρεοῦται εἰς καταβολὴν ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 ἢ τοῦ β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, ἢ ὑποχρεοῦται εἰς καταβολὴν ἄλλης ἀποζημιώσεως, ἡ μὴ καταβολὴ ὅμως τῆς ὁποίας δὲν ἐπιφέρει ἀκυρότητα τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας, διὰ τὴν ἐπιδότησιν τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἀνέργου, δεχόμεθα ἔγκυρον τὴν λύσιν τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἀρκεῖ νὰ κατηγγέλθη ἐγγράφως, ἤτοι νὰ ἐτηρήθη ἡ λοιπὴ διαδικασία τοῦ νόμου 3198/1955.

Τοιαῦται εἰδικαὶ διατάξεις ἔχουν θεσπισθῆ διὰ τὸ ἐπὶ θητείᾳ ἔκτακτον καὶ ἡμερομίσθιον προσωπικὸν τῶν Δημοσίων Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων (ἄρθρον 9 ἀ.ν. 965/1937), διὰ τὸ ὑπὸ τῶν Σ.Ε.Κ. καὶ Σ.Π.Α.Π. ἀπολυόμενον προσωπικὸν (ν.δ. 648/1948), διὰ τὸ προσωπικὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ (νόμ. 552/1945) κλπ.

4. Ἀνώμαλοι ἀπολύσεις μισθωτῶν.

Δὲν ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν ἐπιδοτήσεως ἡ ἔγκυρος καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 27 § 5 ν.δ. 2961/1954 προβλεπομένην περίπτωσιν, ἤτοι ὁσάκις ἡ λῆξις τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ ὀφείλεται εἰς τὴν διακοπὴν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως, εἰς ἣν οὗτος εἰργάζετο, ὑπάρχει δὲ ἀδυναμία τηρήσεως τῶν διατυπώσεων ἐγκύρου ἀπολύσεως ἐξ οἱουδήποτε λόγου (π.χ. θάνατος ἐργοδότου, ἐξαφάνισις αὐτοῦ κλπ.). Ὡς τοιοῦτος λόγος λογίζεται καὶ ἡ οἰκονομικὴ ἀδυναμία καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως ν. 2112.

Διὰ τὴν ἐπιδότησιν ἡσφαλισμένων, βάσει τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ἀπαιτεῖται προηγουμένη κατὰ περίπτωσιν ἐπιχειρήσεως ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Α.Α.Α., ἐκτιμῶντος τὴν συνδρομὴν τῶν ἀπαιτουμένων προϋποθέσεων.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἡμετέρου Ὀργανισμοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 919/1956 ἀποφάσεως αὐτοῦ καθώρισεν ὡς κάτωθι τὰς προϋποθέσεις, αἵτινες δέον νὰ συντρέχουν διὰ τὴν βάσει τῆς ἄνω διατάξεως ἐπιδότησιν ἀνέργων, ἤτοι ἐφ' ὅσον: α) Πρόκειται περὶ μισθωτῶν, ὧν πράγματι ἔχει διακοπῇ ἡ ἀπασχόλησις συνεπείᾳ διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, ὡς τοιαύτης νοουμένης τῆς πλήρους ἀναστολῆς τῆς συμφώνου πρὸς τὸν κύριον αὐτῆς προορισμὸν παραγωγικῆς δραστηριότητος, χωρὶς νὰ εἶναι ἀπαραίτητος ἡ ἐξαφάνισις αὐτῆς ὡς οἰκονομικῆς μονάδος. β) Ἡ μὴ τήρησις τῶν διατυπώσεων

(*) Βλέπε ΕΕΔ 13, 434

(**) *Σημ. ΕΕΔ*: Βλέπε σχετικῶς Α.Π. 3/1958, ΕΕΔ 17, 133, Πρωτ. Ἀθηνῶν 6984/1958, ΕΕΔ 17, 1006.

τοῦ νόμου 3198/1955 καὶ εἰδικώτερον ἡ μὴ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 ὀφείληται εἰς πραγματικὴν τοῦ ἐργοδότου ἀδυναμίαν, ὡς τοιαύτης νοουμένης καὶ τῆς ἐλλείψεως κυκλοφοριακοῦ κεφαλαίου καὶ ἀδυναμίας εὐχεροῦς ἐκποιήσεως διαθεσίμων, ἀλλὰ παγιοποιουμένων περιουσιακῶν στοιχείων. γ) Οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἄνεργοι θέλουν ἀναγγελθῆ ἁρμοδίως ἐντὸς τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 27 § 1 ν.δ. 2961/1954 τριακονθημέρου προθεσμίας, ταύτης, ἐν ἐλλείψει ἐγγράφου ἀπολύσεως, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως εἰς τὴν οἰκείαν Τοπικὴν Ὑπηρεσίαν ἢ Ὑποκατάστημα τοῦ Ι.Κ.Α. τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Διὰ τὴν ἔκδοσιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου περὶ ἐπιδοτήσεως, βάσει τῆς ἄνω διατάξεως δέον ὅπως ὁ φάκελλος ἑκάστης ὑποθέσεως ὑποβάλληται ἡμῖν (Γενικὴ Διεύθυνσις, Διεύθυνσις Β') μετὰ σχετικῆς πληροφοριακῆς ἐκθέσεως τῆς Ὑπηρεσίας περὶ τῆς συνδρομῆς τῶν ἄνω προϋποθέσεων, μετὰ δὲ τὴν μετ' ἐκτίμησιν τούτων ἔκδοσιν ἐγκριτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἡ ἁρμοδία Ὑπηρεσία θὰ χωρῇ εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας, ἐφ' ὅσον οἱ ἐνδιαφερόμενοι α) ἀνηγγέλθησαν ἐμπροθέσμως κατὰ τὰ ἀνωτέρω καὶ β) πληροῦν τὰς προϋποθέσεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 6 τοῦ ν. δ. 2961/1954, ὡς τοῦτο μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη.

Κατὰ τὰ λοιπά, ἤτοι ὑπολογισμὸν τοῦ ἐπιδόματος, διάρκειαν ἐπιδοτήσεως, ἔλεγχον ἀνεργίας κλπ., ἰσχύουν αἱ ἀντίστοιχοι διατάξεις τοῦ ν. δ. 2961/1954.

Συμφώνως πρὸς τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 919/1956 ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Α.Α.Α. δέον ὅπως αἱ Ὑπηρεσίαι καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος ἐνημερώνουν τὸν οἰκεῖον ἐργοδότην, διαβιβάζουσαι ὀνομαστικὴν κατάστασιν περὶ τῶν καταβλητέων ἐπιδομάτων, γνωρίζουσαι συγχρόνως τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ ν.δ. 2698/1953 ἀπορρέουσαν ὑποχρέωσιν αὐτοῦ περὶ παρακρατήσεως διὰ λογαριασμὸν τοῦ Ὀργανισμοῦ ποσοῦ ἴσου πρὸς τὸ καταβληθὲν ἐπίδομα εἰς ἣν περίπτωσιν ἤθελον παρὰ τούτου καταβληθῆ εἰς ἐπιδοτηθέντα ἠσφαλισμένον ἀποδοχαὶ διὰ χρόνον ἐμπίπτοντα εἰς τὴν περίοδον τῆς ἐπιδοτήσεώς του.

δ) Ἐπὶ πτωχεύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ὡς γνωστόν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 12 τοῦ νόμου 3252/1955, ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως τοῦ ἐργοδότου ὁ ἀπολυθεὶς ὑπάλληλος ἢ ἐργάτης δικαιοῦται πλήρους ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ἔχων πρὸς τοῦτο προνόμιον ἐγγραφῆς εἰς τὸν πίνακα τῶν πιστωτῶν τῆς πτωχευσάσης ἑταιρείας.

Δοθέντος ὅμως ὅτι ἐν τῇ πράξει ἐμφανίζονται περιπτώσεις, καθ' ἃς οἱ ἐργοδόται προβαίνουν εἰς ἀπολύσεις τοῦ ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ ἄνευ καταβολῆς τῆς κατὰ νόμον ἀποζημιώσεως, ἐπικαλούμενοι πτώχευσιν, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἐκδοθῇ ἡ κηρύσσουσα ταύτην εἰς πτώχευσιν δικαστικὴ ἀπόφασις, διευκρινίζονται τὰ κάτωθι:

α) Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἄνευ καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἢ ἐγγραφὴ τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὸν πίνακα τῶν πιστωτῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, ὁπότε δεχόμεθα πλασματικὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως, εἶναι ἄκυρος, ἔστω καὶ ἐὰν ἔχῃ δημοσιευθῇ ἡ δικαστικὴ ἀπόφασις, δι' ἧς ἡ ἐπιχείρησις κηρύσσεται εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως.

Ἡ τοιαύτη ἀπόλυσις, γενομένη εἴτε ὑπὸ τοῦ ἰδίου τοῦ ἐργοδότου πρὸ τῆς πτωχεύσεως, εἴτε ὑπὸ τοῦ συνδίκου μετ' αὐτήν, καθίσταται ἔγκυρος μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς πτωχευτικῆς ἀποφάσεως καὶ δὴ ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ἀφ' ἧς ὁ ἀπολυθεὶς μισθωτὸς θέλει ἐγγραφῆ εἰς τὸν πίνακα τῶν πιστωτῶν τῆς πτωχῆς ἑταιρείας.

Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, ἐὰν τυχὸν ὁ μισθωτὸς ἔχῃ ἀναγγελθῆ ὡς ἄνεργος μετὰ τὴν κοινοποιηθεῖσαν αὐτῷ ἄκυρον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς περὶ πτωχεύσεως ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου, ἡ ἐπιδότησις θὰ ἄρχηται ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ἐγγραφῆς εἰς τὸν πίνακα πιστωτῶν μετ' ἀφαίρεσιν τοῦ νομίμου χρόνου ἀναμονῆς, μὴ ἀπαιτουμένης ἐν προκειμένῳ νέας, ἤτοι μετὰ τὴν ἐπελθοῦσαν ἔγκυρον λύσιν τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἀναγγελίας τοῦ ἠσφαλισμένου.

Ἄλλως, ἤτοι ἐὰν ὁ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπολυθεὶς μισθωτὸς δὲν ἀνηγγέλθη μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς πτωχευτικῆς ἀποφάσεως, ἡ πρὸς ἀναγγελίαν τῆς ἀνεργίας του 30θήμερος προθεσμία τοῦ ἄρθρου 27 § 1 ν.δ. 2961/1954 ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς ἐγγραφῆς εἰς τὸν πίνακα πιστωτῶν.

β) Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς περὶ πτωχεύσεως ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου ὁ ἐργοδότης οὐδὲν δικαίωμα ἔχει πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν μισθωτῶν του, τοῦ δικαιώματος τούτου μεταβιβαζομένου πλέον εἰς τὸν σύνδικον τῆς πτωχευσάσης ἐπιχειρήσεως. Εὐνόητον τυγχάνει, ὅτι εἰς τὰς τελευταίας ταύτας περιπτώσεις ἡ σύμβασις θεωρεῖται λυθεῖσα ἀπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ συνδίκου κοινοποιήσεως εἰς τὸν μισθωτὸν καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τῆς ἐγγραφῆς τοῦ ἀπολυομένου εἰς τὸν πί-

νακα τῶν πιστωτῶν διὰ τὴν ἀξίωσιν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἀποζημίωσιν νόμου 2112 καὶ ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης ἄρχεται τρέχουσα ἡ πρὸς ἀναγγελίαν τῆς ἀνεργίας του 30θήμερος προθεσμία.

6) Ἐπὶ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας.

Ὅταν ἡ λύσις τῆς σχέσεως ἐργασίας ἐπέρχηται ἐκ τοῦ ὅτι ἡ σύμβασις εἶναι ἐκ τοῦ νόμου ἄκυρος, δὲν εἶναι ἀναγκαία ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου τήρησις τῶν διατυπώσεων τοῦ νόμου 3198/1955 (σχετ. νομολ. Δικαστικὸν Δελτίον Ι.Κ.Α., τεῦχος Φεβρουαρίου—Μαρτίου 1958, σελ. 130 καὶ Ἀπριλίου 1958, σελ. 232) (*). Συνεπῶς εἰς τοιαύτας περιπτώσεις ἡ Ὑπηρεσία δέον νὰ χωρῇ εἰς τὴν ἐπιδότησιν ἄνευ ἐρεύνης καταβολῆς ἀποζημιώσεως, ἐφ' ὅσον βεβαίως πληροῦνται αἱ λοιπαὶ νόμιμοι προϋποθέσεις, ἐν αἷς καὶ ἡ ἀκουσία περιέλευσις τοῦ μισθωτοῦ εἰς κατάστασιν ἀνεργίας.

7) Καταβολὴ μειωμένης ἀποζημιώσεως βάσει τοῦ ἄρθρου 8 § 4 τοῦ ν. δ. 3789/1957.

Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ν.δ. 3789/1957 (Φ.Ε.Κ. 210/12.10.1957 τ. Α'), ἠσφαλισμένοι τοῦ Ι.Κ.Α., συμπληροῦντες τὰς πρὸς χορήγησιν πλήρους συντάξεως γήρατος προϋποθέσεις, ἤτοι ἀπαραιτήτως τὸ 65ον ἢ προκειμένου περὶ θηλέων τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ πρὸς τούτοις τὰς ἐν ἄρθρῳ 28 ἀ.ν. 1846 ὁριζομένας ἡμέρας ἐργασίας, δύνανται νὰ ἀποχωρῶσι τῆς ἐργασίας των ἢ νὰ ἀπομακρύνωνται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου των, λαμβάνοντες μειωμένην τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920 (οἱ μὲν ἐπικουρικῶς ἠσφαλισμένοι τὰ 40ο/ο, οἱ δὲ μὴ ἠσφαλισμένοι ἐπικουρικῶς τὰ 50ο/ο). Ὡς πρὸς τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἐν λόγῳ ἀποζημιώσεως, καταβολὴν κλπ. ὡς καὶ καταγγελίαν καὶ ἀναγγελίαν τῆς σχέσεως ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 3198/1955.

Αἱ Ὑπηρεσίαι ἐν ὄψει ἐπιδοτήσεως τῶν προσώπων τούτων ὡς ἀνέργων δέον νὰ ἔχωσιν ὑπ' ὄψιν τὴν τοιαύτην ρύθμισιν: α) ἐν σχέσει μὲ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ὀφειλομένην ἀποζημίωσιν, δεδομένου ὅτι, ὡς ἐλέχθη, ἐκ τοῦ νόμου ὀφείλεται μειωμένη τοιαύτη καὶ β) πρωτίστως ἐπὶ τοιούτων περιπτώσεων δέον νὰ ἐρευνᾶται, ἐὰν πρόκειται περὶ ἀπομακρύνσεως τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου του ἢ οἰκειοθελοῦς ἀποχωρήσεως τούτου κατ' ἐφαρμογὴν τῆς εἰρημένης διατάξεως, ὁπότε ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει δὲν παρέχεται δικαίωμα ἐπιδοτήσεως συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 15 § 8 ν.δ. 2961/1954.

Δοθέντος ὅτι οἱ οὕτω ἀπομακρυνόμενοι τῆς ὑπηρεσίας των μισθωτοὶ πληροῦν τὰς πρὸς χορήγησιν πλήρους συντάξεως γήρατος προϋποθέσεις, ἐφίστανται ἰδιαιτέρως ἡ προσοχὴ ἐπὶ τοῦ ὑφισταμένου κατὰ νόμον ἀπαραδέκτου ταυτοχρόνου συνταξιοδοτήσεως καὶ ἐπιδοτήσεως (ἄρθρον 23 ν.δ. 2961/1954). (Βλέπε σχετικῶς κατωτέρω ἐν κεφαλαίῳ «Ἀνακεφαλαίωσις - συμψηφισμός»).

Ἐπίσης σημειοῦται, ὅτι οἱ βάσει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3198/1955 ἀποχωροῦντες τῆς ὑπηρεσίας των μισθωτοὶ τῇ συγκαταθέσει τοῦ ἐργοδότου κλπ., εἰς οὓς ἐπίσης καταβάλλεται τὸ ἥμισυ τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως, δὲν δύνανται νὰ ἐπιδοτηθῶσιν ὡς ἄνεργοι ἐμπίπτοντες εἰς τὴν παράγρ. 8 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ν.δ. 2961/1944, θεωρουμένης ὡς οἰκειοθελοῦς τῆς ἀποχωρήσεώς των ἐκ τῆς Ὑπηρεσίας.

(3) Προσφορὰ τοῦ ἀνέργου ὅπως ἀναλάβῃ τυχὸν ὑποδειχθησομένην αὐτῷ κατάλληλον ἐργασίαν.

Ἤτοι ἡ θέσις τοῦ ἀνέργου εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Γ.Ε.Ε. τῆς περιοχῆς τῆς κατοικίας του πρὸς τοποθέτησιν εἰς ἐργασίαν, διὰ τῆς ἐγγραφῆς αὐτοῦ εἰς τοὺς καταλόγους ἀνέργων καὶ τοῦ ἐφοδιασμοῦ του διὰ τοῦ σχετικοῦ δελτίου ἀνεργίας. Δὲν θεωρεῖται πληρῶν τὴν προϋπόθεσιν ταύτην ὁ ἄνεργος, ὅστις διὰ λόγους ὀφειλομένους αὐτῷ ἢ οἱῳδήποτε τρίτῳ δὲν δύναται νὰ θέσῃ ἑαυτὸν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ οἰκείου Γ.Ε.Ε. πρὸς τοποθέτησιν πρὸς ἐργασίαν.

(4) Ἱκανότης πρὸς ἐργασίαν.

Ἡ παράγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 15 ν.δ. 2961/1954 ὁρίζει τὰς προϋποθέσεις, ὑφ' ἃς θεωρεῖται ἱκανὸς πρὸς ἐργασίαν ὁ ἄνεργος. Ἐὰν γεννῶνται ἀμφιβολίαι περὶ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἱκανότητος πρὸς ἐργασίαν τοῦ ἀνέργου (π.χ. λόγῳ ἐμφανοῦς σοβαρᾶς ἀναπηρίας), δέον συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 3 νὰ παραπέμπηται οὗτος ὑπὸ τῆς οἰκείας Ὑπηρεσίας πρὸς ἐξέτασιν.

Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἰατρικὴ ἐξέτασις, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 27 § 3 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν, διενεργεῖται ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους ἁρμοδίων ὑγειονομικῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς ἃ παραπέμπονται οὗτοι τῇ ἐντολῇ τοῦ ἁρμοδίου Διευθυντοῦ τῆς Τοπικῆς Ὑπηρεσίας ἢ τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. εἰς ἃς περιφερείας δὲν ὑπάρχουν Τοπικὰ Ὑποκαταστήματα. Προκειμένου περὶ μισθωτῶν, μὴ δικαιουμένων ἰατρικῆς περιθάλψεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., αἱ τυχὸν ἐκ τῆς τοιαύτης ἰατρικῆς ἐξετάσεως προκαλούμεναι δαπάναι, λόγῳ χρησιμοποιήσεως μὴ ἰδίων αὐτοῦ ὑγειονομικῶν μέσων, καταβάλλονται ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ βάσει τοῦ ἰσχύοντος διὰ τὸ Ι.Κ.Α. τιμολογίου.

(Συνεχίζεται εἰς τὸ ἑπόμενον)

(*) Βλέπε ΕΕΔ 18, 507.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

89/1959 Πράξις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου

Περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἀναγκαστικοῦ μέτρου τῆς προσωπικῆς κρατήσεως καὶ κατὰ τῶν ἐκπροσώπων κλπ. Νομικῶν Προσώπων κλπ.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 128 τῆς 30 Ἰουνίου 1959)

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὴν παράγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ. ν. 646/1945 καὶ τὴν σχετικὴν εἰσήγησιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἀ π ο φ α σ ί ζ ε ι

Ἐν συνεχείᾳ τῆς εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ὡς ἄνω διατάξεως ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 1062/1947 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (Φ.Ε.Κ. 303/1950) ὅπως τὸ ἀναγκαστικὸν μέτρον τῆς προσωπικῆς κρατήσεως ἐφαρμόζηται μετὰ γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ νόμου 5940/1933 καὶ κατὰ τῶν ἐκπροσώπων, ὡς καὶ παντὸς προσώπου ἐντεταλμένου εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν Νομικῶν Προσώπων ἐν γένει, ὡς Συνεταιρισμῶν, Σωματείων, Ἑταιρειῶν ἑτερορρύθμων ἢ περιωρισμένης εὐθύνης κλπ., προσέτι δὲ καὶ κατὰ τῶν ἐν Ἑλλάδι διευθυντῶν, ἐκπροσώπων, ἢ πρακτόρων ἀλλοδαπῶν ἐν γένει ἐπιχειρήσεων, ἀνεξαρτήτως τῶν κατὰ τῆς περιουσίας τῶν ὑποχρέων ληφθέντων ἀναγκαστικῶν μέτρων διὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν ὀφειλῶν πρὸς τὸ Δημόσιον ἐκ πάσης κατηγορίας φόρων, τελῶν, δασμῶν, προστίμων κλπ.

Ἐκδόσαν πρὸς τοῦτο τὴν παροῦσαν πρᾶξιν του, δημοσιευθησομένην εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ συστάσεως Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας εἰς περιφερείας Περιστερίου Ἀθηνῶν καὶ Νικαίας Πειραιῶς.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 129 τῆς 30 Ἰουνίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3252/1955 «περὶ διοικήσεως τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας καὶ ὀργανώσεως τῶν Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας καὶ τροποποιήσεως τινῶν νόμων».

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 229/22.4.1959 γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ι. Συνιστῶμεν Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας εἰς τὰς περιφερείας Περιστερίου Ἀθηνῶν καὶ Νικαίας Πειραιῶς.

Ἡ κατὰ τόπον ἁρμοδιότης αὐτῶν ὁρίζεται οἵα καὶ ἡ τῶν οἰκείων Γραφείων Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Μαΐου 1959

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

42305/9198/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ξυλεμπορικῶν καταστημάτων Ἡρακλείου Κρήτης».

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 212 τῆς 16 Ἰουνίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 14 § 1 ἐδάφ. β' τοῦ νόμου 3239/1955, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς ταιαύτας τῶν ἄρθρων 19 § 2 καὶ 20 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. Χανίων «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ξυλεμπορικῶν καταστημάτων Ἡρακλείου Κρήτης», δι' ἧς μετερρυθμίσθη κατόπιν ἐφέσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 3/1958 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἡρακλείου Κρήτης ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ξυλεμπορικῶν καταστημάτων Ἡρακλείου Κρήτης», ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τῆς Ἑνώσεως Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων Ἡρακλείου ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Ξυλεμπόρων Ἡρακλείου καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

«Α) Καθορίζει κατὰ κατηγορίας τὰ κάτωθι κατώτατα ὅρια μισθῶν, μηνιαίως, τῶν ἐργαζομένων εἰς ξυλεμπορικὰ καταστήματα καὶ ἀπασχολουμένων εἰς τὴν ταξινόμησιν ἐν ταῖς ἀποθήκαις τῆς ξυλείας, πώλησιν αὐτῆς, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν εἰδῶν ἐμπορίας τῶν ξυλεμπορικῶν καταστημάτων:

α) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 16ου μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας των δρχ. ἑπτακοσίας (700).

β) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 17ου μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας δρχ. ὀκτακοσίας (800).

γ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας των ἡ μισθοδοσία των θὰ εἶναι ἀνάλογος τῶν ἐτῶν τῆς παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ διαφόροις ἐργοδόταις ὁμοειδοῦς ὑπηρεσίας των, ὡς ἀκολούθως:

		Δραχ.
1)	Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπηρεσ.	1.100
2)	» » 3ον » 4ον » »	1.250
3)	» » 5ον » 6ον » »	1.350
4)	» » 7ον » 8ον » »	1.450

							Δραχ.
5)	»	»	9ον	»	10ον	»	»	1.550
6)	»	»	11ον	»	12ον	»	»	1.650
7)	»	»	13ον	»	14ον	»	»	1.750
8)	»	»	15ον	»	16ον	»	»	1.850
9)	»	»	17ον	μόνον		»	»	1.900
10)	»	»	18ον	»		»	»	1.950
11)	»	»	19ον	»		»	»	2.000
12)	»	»	20όν	»		»	»	2.050

13) Μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ 20οῦ ἔτους ὑπηρεσίας δρχ. 2.200.

Β) Τά ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν μειοῦνται κατά ποσοστόν 8ο/ο διά τούς ὑπηρετοῦντας εἰς κωμοπόλεις τοῦ νομοῦ Ἡρακλείου πληθυσμοῦ κάτω τῶν 20.000 κατοίκων καί ὑπό τήν προϋπόθεσιν ὅτι κατά τήν πρώτην ἐφαρμογήν τῆς παρούσης δέν μειοῦνται οἱ μέχρι σήμερον καταβαλλόμενοι μισθοί.

Γ) Εἰς τά ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν συμψηφίζονται αἱ διά τῆς ἀπό 22.8.1958 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας χορηγηθεῖσαι αὐξήσεις.

Δ) Τά διά τῆς παρούσης καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια μισθῶν αὐξάνονται δι' ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ δρχ. 80 διά τήν μή ἐργαζομένην σύζυγον καί 40 δι' ἕκαστον, καί μέχρι τριῶν, τέκνων, ὅπερ παύει χορηγούμενον διά μέν τήν σύζυγον ἐν περιπτώσει χηρείας ἤ διαζεύξεως, διά δέ τά τέκνα ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 18ου τῆς ἡλικίας των, προκειμένου περί ἀρρένων, ἤ τοῦ 20οῦ, προκειμένου περί θηλέων, ἤ εἰς ἀμφοτέρας τάς περιπτώσεις, ἐφ' ὅσον ἀναλάβωσιν ἐργασίαν ἤ νυμφευθῶσι.

Ε) Τυχόν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί ἀνώτεραι τῶν ὑπό τῆς παρούσης καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων δέν μειοῦνται.

Ζ) Ἡ προϋπηρεσία τῶν περί ὧν ἡ παροῦσα ὑπαλλήλων ὑπολογίζεται βάσει τῆς πραγματικῆς τοιαύτης εἰς ὁμοίας ἤ ὁμοειδεῖς ἐργασίας παρά τῷ αὐτῷ ἤ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ, ἀποδεικνυομένης δι' ἐγγράφου δηλώσεως τῶν ὑπαλλήλων, συνοδευομένης ὑπό τῶν ἀπαραιτήτων πιστοποιήσεων παροχῆς της καί ὑποβαλλομένων τῷ ἐργοδότῃ ἅμα τῇ προσλήψει των.

Η) Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό 15ης Σεπτεμβρίου 1958 καί ἰσχύει δι' ὁλόκληρον τόν νομόν Ἡρακλείου.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Ἰουνίου 1959

—

43548/9484/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί παρατάσεως ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐκ τέως Κ.Ε.Τ.Η.Θ. προερχομένου προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η. Θεσσαλονίκης (*).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 223 τῆς 23 Ἰουνίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) τάς διατάξεις τῆς παραγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 4, ἐν συνδυασμῷ πρός τάς τοιαύτας τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ ν. 3239/1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», 2) τήν ὑπ' ἀριθ. 52366/16.5.1959 αἴτησιν τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ (Δ.Ε.Η.), 3) τήν ὑπ' ἀριθ. 22888/23.3.1959 ὁμοίαν ἀπόφασιν ἡμῶν, 4) σχετικήν γνωμοδότησιν τοῦ κατά τό ἄρθρον 28 τοῦ αὐτοῦ ν. 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 15.6.1959, ἥν καί ἀποδεχόμεθα, 5) τήν ἀνάγκην ὅπως μή παραμείνῃ ἀκάλυπτος ὁ κλάδος οὗτος τῶν μισθωτῶν ἀπό ἀπόψεως καθορισμοῦ κατωτάτων ὁρίων μέχρι νεωτέρας ρυθμίσεώς των, ἀποφασίζομεν:

Παρατείνομεν ἐπί ἓν εἰσέτι τρίμηνον, ἤτοι μέχρι τῆς 25 Σεπτεμβρίου 1959, τήν ἰσχύν τῆς ὑπ' ἀριθ. 6012/1171/28.1.1958, θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπεχούσης, ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί ἡμῶν «περί ἐγκρίσεως κλπ. τῆς ὑπ' ἀριθ. 11/1957 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ ἐκ τῆς τέως Κ.Ε.Τ.Η.Θ. προερχομένου προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η.».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Ἰουνίου 1959

—

42292/9272/1959 Ἀποφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ φαρμακείων ἁπάσης τῆς χώρας» (*).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 223 τῆς 23 Ἰουνίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», 2) σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ κατά τό ἄρθρον 28 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 29.5.1959 καί ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 73/8.6.1959 ἐγγράφου του, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικήν διά πάντας τούς ἐργοδότας καί μισθωτούς τῆς χώρας τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὕτη, τήν ὑπ' ἀριθ. 3/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ φαρμακείων ἁπάσης τῆς χώρας», κατατεθεῖσαν νομίμως εἰς τό Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 20 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 10 § 9 τοῦ ν.δ. 3755/1957, συντεχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 22/1959 πράξεως καταθέσεως, καί κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν τήν 24.3.1959.

Ἡ παροῦσα, ἰσχύουσα ἀπό τῆς δημοσιεύσεώς της, δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Ἰουνίου 1959

(*) ΕΕΔ 17, 557

(*) ΕΕΔ 18, 457

427269/319/1959 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως υποχρεωτικής της υπ' αριθ. 2/1959 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού γραφείων κλπ. Ανωνύμων Εταιρειών και λοιπών ιδιωτικών επιχειρήσεων άπασης της χώρας».(*)

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 223 της 23 Ιουνίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του νόμου 3239/1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως των συλλογικών διαφορών εργασίας κλπ.». 2) Σύμφωνον γνωμοδότησιν του κατά το άρθρον 28 του αυτού νόμου 3239/1955 Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 29.5.1959 και υποβληθείσαν ημίν διά του υπ' αριθ. 73/8.6.1959 εγγράφου του, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν υποχρεωτικήν διά πάντας τους εργοδότας και μισθωτούς της χώρας του επαγγέλματος, όπερ αφορά αύτη, την υπ' αριθ. 2/1959 απόφασιν του Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού γραφείων κλπ. Ανωνύμων Εταιρειών και λοιπών ιδιωτικών επιχειρήσεων άπασης της χώρας», εγκριθείσαν διά της υπ' αριθ. 16929/28.2.1959 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και ημών και δημοσιευθείσαν εις το υπ' αριθ. 77, τεύχος Β', της 28.2.1959, φύλλον της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Η παρούσα, ισχύουσα από της δημοσιεύσεώς της, δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 17 Ιουνίου 1959

46494/10172/1959 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 9/1959 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των οδηγών και εισπρακτόρων αστικών λεωφορείων Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 236 της 2 Ιουλίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τας διατάξεις του άρθρου 14 § 1, εδάφ. β', του νόμου 3239/1955, εν συνδυασμώ προς τας τοιαύτας των άρθρων 19 § 2 και 20 § 1 του αυτού νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957.

2) Την υπ' αριθ. 9/1959 απόφασιν του Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των οδηγών και εισπρακτόρων αστικών λεωφορείων Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων» δι' ής μετερρυθμίσθη, κατόπιν ενέσεως, η υπ' αριθ. 2/1959 απόφασις του Πρωτοβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Αθηνών επί της αυτής υποθέσεως, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την υπ' αριθ. 9/1959 απόφασιν του Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των οδηγών και εισπρακτόρων αστικών λεωφορείων Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων», εκδοθείσαν επί διενέξεως μεταξύ: 1) του Σωματείου Οδηγών Λεωφορείων Αθηνών, 2) του Συνδέσμου Εισπρακτόρων Λεωφορείων Αστικών και Υπεραστικών Γραμμών Αθηνών—Πειραιώς, 3) της Ενώσεως Εισπρακτόρων Λεωφορείων Αυτοκινήτων Πειραιώς, 4) του Σωματείου Οδηγών Ιδιωτικών Λεωφορείων Πειραιώς αφ' ενός και αφ' ετέρου 1) της Εθνικής Πανελλαδικής Ομοσπονδίας Επαγγελματιών Ιδιοκτητών Αστικών Λεωφορείων, 2) του Συνδέσμου Επαγγελματιών Ιδιοκτητών Αστικών Λεωφορείων μείζονος Α' τύπου και ελάσσονος τύπου, 3) του Συνδέσμου Επαγγελματιών Αστικών Αυτοκινήτων Λεωφορείων Πειραιώς, 4) του Συνδέσμου Επαγγελματιών Ιδιοκτητών Αστικών Αυτοκινήτων Λεωφορείων Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων και 5) του Συνδέσμου Αναπήρων Πολέμου Ιδιοκτητών Αυτοκινήτων Αστικών Λεωφορείων Αθηνών - Πειραιώς και ης το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

1) Τα κατώτατα όρια μηνιαίων βασικών μισθών των οδηγών και εισπρακτόρων των ιδιωτικών αστικών λεωφορείων Αθηνών—Πειραιώς—Περιχώρων καθορίζονται ως ακολούθως:

α) Οδηγός: δρχ. 1.700, β) εισπράκτωρ: δρχ. 1.400.

2) Οι ανωτέρω βασικοί μηνιαίοι μισθοί προσαυξάνονται διά των υπό των οικείων εν ισχύι διατάξεων προβλεπομένων επιδομάτων, λόγω πολυετούς υπηρεσίας και οικογενειακών βαρών, υπό τους εν αυταίς όρους και προϋποθέσεις.

3) Από της δημοσιεύσεως της παρούσης το επίδομα πολυετούς υπηρεσίας, αντί του ήδη ισχύοντος, ορίζεται εις 5ο/ο επί του ως άνω βασικού μηνιαίου μισθού, επί τη συμπληρώσει εκάστης τριετίας πραγματικής υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας παρά τω αυτώ ή ετέρω εργοδότη και μέχρι συμπληρώσεως εν συνόλω τριών (3) τριετιών.

4) Επί του συνόλου των ανωτέρω καθοριζομένων αποδοχών υπολογίζονται τα επιδόματα Κυριακών, εορτών, νυκτερινής εργασίας, ως και αι αποζημιώσεις λόγω υπερωριακής εργασίας.

5) Κατά τα λοιπά ισχύουσιν αι κείμεναι διατάξεις, εφ' όσον δεν τροποποιούνται διά της παρούσης.

6) Τυχόν κατοβαλλόμεναι αποδοχαί ανώτεραι των υπό της παρούσης καθοριζομένων δεν δύνανται να μειωθώσιν.

7) Η ισχύς της παρούσης άρχεται από 22.12.1958.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 2 Ιουλίου 1959

46493/10171/1959 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 10/1959 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των σταθμαρχών και ελεγκτών αστικών λεωφορείων Αθηνών—Πειραιώς—Περιχώρων».

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 236 της 2 Ιουλίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν 1) Τας διατάξεις του άρθρου 14 § 1 εδάφ. β' του ν. 3239/1955, εν συν-

(*) ΕΕΔ 18, 343.

δυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τῶν ἄρθρων 19 § 2 καὶ 20 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 10/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν σταθμαρχῶν καὶ ἐλεγκτῶν Ἀστικῶν Λεωφορείων Α.Π.Π.», δι' ἧς μετερρυθμίσθη, κατόπιν ἐφέσεως, ἡ ὑπ' ἀριθ. 3/1959 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, ἀποφασίζομεν:

Κυρώσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 10/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν σταθμαρχῶν καὶ ἐλεγκτῶν ἀστικῶν λεωφορείων Α.Π.Π.», ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Σταθμαρχῶν—Ἐλεγκτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Γραφείων Ἰδιωτικῶν Λεωφορείων Α.Π.Π. ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου 1) τῆς Ἐθνικῆς Πανελλαδικῆς Ὁμοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν Ἰδιοκτητῶν Ἀστικῶν Λεωφορείων, 2) τοῦ Συνδέσμου Ἐπαγγελματιῶν Ἰδιοκτητῶν Ἀστικῶν Λεωφορείων μείζονος Α' τύπου καὶ ἐλάσσονος τύπου, 3) τοῦ Συνδέσμου Ἐπαγγελματιῶν Ἰδιωτικῶν Ἀστικῶν Αὐτοκινήτων Λεωφορείων Πειραιῶς, 4) τοῦ Συνδέσμου Ἐπαγγελματιῶν Ἰδιοκτητῶν Ἀστικῶν Αὐτοκινήτων Λεωφορείων Α.Π.Π. καὶ 5) τοῦ Συνδέσμου Ἀναπήρων Πολέμου Ἰδιοκτητῶν Αὐτοκινητιστῶν Ἀστικῶν Λεωφορείων Α.Π., καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια μηνιαίων βασικῶν μισθῶν τῶν σταθμαρχῶν καὶ ἐλεγκτῶν τῶν ἰδιωτικῶν ἀστικῶν λεωφορείων Ἀθηνῶν — Πειραιῶς—Περιχώρων καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

α) Σταθμάρχης δρχ. 1.700

β) Ἐλεγκτὴς δρχ. 1.550

2) Οἱ ἀνωτέρω βασικοὶ μηνιαῖοι μισθοὶ προσαυξάνονται διὰ τῶν ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐν ἰσχύϊ διατάξεων προβλεπομένων ἐπιδομάτων, λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας καὶ οἰκογενειακῶν βαρῶν, ὑπὸ τοὺς ἐν αὐταῖς ὅρους καὶ προυποθέσεις.

3) Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης τὸ ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας, ἀντὶ τοῦ ἤδη ἰσχύοντος, ὁρίζεται εἰς 5ο/ο ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἑκάστης τριετίας πραγματικῆς ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ καὶ μέχρι συμπληρώσεως ἐν συνόλῳ τριῶν (3) τριετιῶν.

4) Ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ἀνωτέρω καθοριζομένων ἀποδοχῶν ὑπολογίζονται τὰ ἐπιδόματα Κυριακῶν, ἑορτῶν, νυκτερινῆς ἐργασίας, ὡς καὶ αἱ ἀποζημιώσεις λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας.

5) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν αἱ κείμεναι διατάξεις, ἐφ' ὅσον δὲν τροποποιοῦνται διὰ τῆς παρούσης.

6) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύναται νὰ μειωθῶσιν.

7) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 22.12.1958.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἰουλίου 1959

44012/9546/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 21.5.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ἐκδοροσφαγέων Τρικάλων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 218 τῆς 19 Ἰουνίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

β) Τὴν ἀπὸ 21.5.1959 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐκδοροσφαγέων Τρικάλων.

γ) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφ. β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ.Π., ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 16.6.1959 καὶ κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 84/17.6.1959 ἐγγράφου του, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

δ) Τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7 τῆς ἀνωτέρω συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθοριζόμενον τιμολόγιον ἀμοιβῆς τῶν ἐκδοροσφαγέων Τρικάλων εἶναι λίαν ὑψηλόν, ἐν σχέσει πρὸς τὰ καθιερωμένα εἰς τὰς λοιπὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος, πρᾶγμα ὅπερ θὰ δημιουργήσῃ ἀδικαιολογήτων ἐπιβάρυνσιν τῆς τιμῆς βασικοῦ εἴδους διατροφῆς (κρέατος), δι' ἣν αἰτίαν ἡ εἰρημένη συλλογικὴ σύμβασις κρίνεται ὡς ἀντιτιθεμένη πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικήν, ἀποσκοποῦσαν εἰς τὸν ὁμοιόμορφον καθορισμὸν τῶν ἐργατικῶν δικαιωμάτων τῶν ἐκδοροσφαγέων ὁλοκλήρου τῆς χώρας καὶ τὴν διατήρησιν τῶν τιμῶν τῶν βασικῶν εἰδῶν διατροφῆς εἰς χαμηλὰ ἐπίπεδα, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα παρὰ τῇ Διευθύνσει Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 211/30.5.1959 πρακτικοῦ καταθέσεως, τροποποιουμένη παρ' ἡμῶν ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ἐκδοροσφαγέων Τρικάλων

Ἐν Τρικάλοις σήμερον τὴν 21ην τοῦ μηνὸς Μαΐου τοῦ ἔτους 1959, ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Πέμπτην καὶ ὥραν 18.00' μ.μ., συνελθόντες εἰς τὸ ἐνταῦθα ἐν τῇ Δημοτικῇ Ἀγορᾷ γραφεῖον τοῦ Συλλόγου Ἐκδορέων Τρικάλων οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν 1) Σωτήριος Βορδώνης, πρόεδρος, καὶ 2) Σωτήριος Βανταλῆς, γεν. γραμματεύς, ἀμφότεροι τῆς Ἑνώσεως Ζωεμπόρων Τρικάλων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐκ μέρους τῶν ἐργατῶν 1) Στέργιος Παπαθεοδώρου, πρόεδρος, καὶ 2) Ἀθανάσιος Παλάτος, ταμίας, ἀμφότεροι τοῦ Συλλόγου Ἐκδορέων Τρικάλων, ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τῶν ὀργα-

νώσεών των, τὰς ὁποίας ἐκπροσωποῦσιν, ἀπεφάσισαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς συμφωνοῦνται τὰ κάτωθι:

Κεφάλαιον Α

Ἄρθρον 1

Σκοπός

Σκοπὸς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ὁ βάσει τῆς κτηθείσης πείρας καὶ τῶν κανόνων τῆς τέχνης καθορισμὸς τῶν ὅρων διεξαγωγῆς τῆς περὶ τὴν σφαγήν, ἐκδοράν, πλύσιμον, τεμαχισμόν, εἰδικὴν ταξινόμησιν καὶ ἐν γένει πᾶσαν τὴν ἐπὶ τῶν σφαγίων ἀπαιτουμένην ἐργασίαν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τῶν ζώντων μέχρι καὶ τῆς φορτώσεώς των ἐπὶ μεταφορικῶν μέσων ἑτοίμων διὰ τὴν χονδρικὴν των διάθεσιν, τῆς θεσπίσεως ἐνιαίου τιμολογίου, τοῦ τρόπου ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ σαφοῦς προσδιορισμοῦ τῶν ἑκατέρωθεν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων.

Ἄρθρον 2

Μέλη

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας δεσμεύει τὰ μέλη τῶν ὧδε συμβαλλομένων ὀργανώσεων, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως ὅτι ἡ ἐργατικὴ ὀργάνωσις κατ' οὐδένα τρόπον δύναται νὰ ἔχῃ μέλη παῖδας κάτω τῶν 20 ἐτῶν, οὐδὲ δι' ἐκτέλεσιν βοηθητικῶν ἐργασιῶν, ὡς ἐπίσης καὶ πρόσωπα, ὑπὲρ τῶν ὁποίων συντρέχουσιν αἱ κατὰ τὸν νόμον προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεώς των παρὰ τῶν οἰκείων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, ἐπίσης ἀπαγορεύεται νὰ ἔχῃ ὡς μέλη ἐξασκοῦντα οἱονδήποτε ἕτερον ἐπάγγελμα καὶ μὴ ἀποζῶντα ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἐκδοροσφαγέως. Ἐπίσης ἡ ἐργατικὴ ὀργάνωσις ἀναλαμβάνει ρητῶς τὴν ὑποχρέωσιν νὰ διαγράψῃ ἐκ τῆς δυνάμεώς της πᾶν πρόσωπον, ὅπερ ἤθελε κριθῇ ὡς ἀκατάλληλον ἐξ οἱουδήποτε νομίμου λόγου, δεδομένου ὅτι ἐπιβάλλεται κατ' ἀρχὴν ὁμαδικὴ καὶ ὠργανωμένη ἐκτέλεσις πρὸς διεξαγωγὴν τῆς ὅλης ἐργασίας.

Ἄρθρον 3

Χαρακτὴρ τῆς συμβάσεως

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας δεσμεύει τὰ συμβαλλόμενα μέρη καὶ ἰσχύει διὰ τὴν περιοχὴν τῶν Τρικάλων, καταργουμένης πάσης τυχὸν προγενεστέρας γενικῆς ἢ εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας. Συνομολογεῖται δὲ αὕτη ὡς ἀορίστου χρόνου, μὴ δυναμένη ὅμως νὰ καταγγελθῇ πρὸ τῆς παρόδου τοὐλάχιστον 24 μηνῶν ἤτοι 2 ἐτῶν, ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς της, ἐξαιρέσει τῶν περιπτώσεων τῶν διαλαμβανομένων εἰς τὴν παροῦσαν. Ἡ δὲ ἰσχύς της ἄρχεται ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς της καὶ τῆς δημοσιεύσεως τῆς οἰκείας κυρωτικῆς πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 4

Γενικαὶ ὑποχρεώσεις ἐργασίας καὶ τρόπος ἐκτελέσεως

α) Τὰ μέλη τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως ὑποχρεοῦνται ἀποκλειστικῶς, ἀπαγορευομένης τῆς χρησιμοποιήσεως ξένων προσώπων, νὰ ἐκτελοῦν τὴν διὰ τὰ σφάγια ἀπαιτουμένην ἐργασίαν, ἥτις συνίσταται εἰς τὴν παραλαβὴν τῶν πρὸς σφαγὴν ζώων ζώντων ἐκ τοῦ χώρου τῶν σφαγείων ἢ ἐκ τῶν μεταφορικῶν μέσων, τὴν σφαγὴν τούτων κατὰ σειρὰν προτεραιότητος ὑπὸ εἰδικῶν συνεργείων, τὴν ἐκδοράν, συγύρισμα, εἰδικὴν ταξινόμησιν, ζύγισμα καὶ φόρτωσιν ἐπὶ μεταφορικῶν μέσων, προκειμένου δὲ περὶ μεγάλων ζώων ἐπὶ πλέον τὸ πλύσιμον, καὶ τὸν τεμαχισμὸν τούτων κατὰ τὰ ἰσχύοντα. Ἐπίσης ὑποχρεοῦνται μετὰ τὸ πέρας τῆς σφαγῆς νὰ παραδίδουν εἰς τοὺς ἐργοδότας ἢ τοὺς ἐκπροσώπους τούτων κανονικῶς τὰ ἄκρα, τὰς κοιλιὰς τῶν σφαζομένων ζώων καθαρισμένας, τὰ ἔντερα τῶν λευκῶν κρεάτων καὶ βοοειδῶν ἢ μεγάλων ζώων ἐν γένει καὶ τὴν κουλούρα τῶν ὡς ἄνω μεγάλων ζώων, ἤτοι τῶν μόσχων γάλακτος, μόσχων, ἀγελάδων καὶ πάσης φύσεως βοοειδῶν.

β) Ἡ ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως ἐργασία συνίσταται εἰς τὴν διὰ συνεργείων ἐξ εἰδικῶν ἐργατοτεχνιτῶν καταρτιζομένων τεχνικὴν συμφώνως πρὸς τὰς ἰσχυούσας ἀγορανομικάς, ὑγειονομικὰς καὶ ἀστυνομικὰς διατάξεις, ἰδίᾳ τὰς ὑπ' ἀριθ. 6 καὶ 31 τοῦ 1956 ἀγορανομικὰς διατάξεις, ἐκτέλεσιν τῶν ἐπὶ τῶν σφαγίων ἀπαιτουμένων ἐργασιῶν κατὰ τὰ ἀναλυτικῶς ὁριζόμενα ἐν τῇ παρούσῃ.

γ) Ἐν περιπτώσει μὴ παροχῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐργατικοῦ σωματείου τῶν ὡς ἄνω ἐργασιῶν ἐξ ὑπαιτιότητος αὐτοῦ δὲν θὰ δικαιοῦται νὰ εἰσπράξῃ οἱανδήποτε ἀμοιβὴν καὶ θὰ εἶναι ὑποχρεον διὰ τὴν ἀποκατάστασιν πάσης ζημίας, προκυπτούσης ἐκ τῆς ὑπαιτίου ἀρνήσεώς του διεξαγωγῆς τῆς ἐργασίας.

δ) Εἰς περίπτωσιν μὴ παραδοχῆς ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῇ παρούσῃ ἀναφερομένων ἐργασιῶν ἢ τινῶν ἐξ αὐτῶν καὶ τῆς χρησιμοποιήσεως ὑπ' αὐτῶν ἀτόμων μὴ ἀνηκόντων εἰς τὴν δύναμιν τοῦ ἐργατικοῦ σωματείου, θὰ ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν καταβολὴν εἰς τὴν ἐργατικὴν ὀργάνωσιν τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων ἐργατικῶν δικαιωμάτων, δεδομένου ὅτι τὰ μέλη τῆς ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως ὑποχρεοῦνται νὰ προσλαμβάνωσι διὰ τὴν εἰς τὰ Δημοτικὰ Σφαγεῖα Τρικάλων καὶ ἀλλαχοῦ ἐντὸς τῆς περιοχῆς Τρικάλων διεξαγομένην ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον μέλη τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως, ἥτις ἐργατικὴ ὀργάνωσις δικαιοῦται μόνον αὕτη νὰ εἰσπράξῃ τὴν ἀναλογοῦσαν ἀμοιβὴν τῆς ὑπὸ τῶν μελῶν της διεξαχθείσης ἐργασίας, νομιμοποιουμένη καὶ ἐνώπιον Δικαστηρίου.

ε) Τονίζεται βασικῶς, ὅτι ἀπαγορεύεται ἀπολύτως πᾶσα οἱαδήποτε ἀποκοπή, ἀπόσπασις καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀφαίρεσις τεμαχίου ἢ οἱουδήποτε μέρους τοῦ σφαγίου, θεωρουμένη πᾶσα τοιαύτη πρᾶξις ὡς κλοπὴ καὶ συνεπαγομένη, ἐκτὸς τῆς ποινικῆς διώξεως, καὶ τὰς ἐν τῇ παρούσῃ προβλεπομένας κυρώσεις.

Διευκρινίζεται, ὅτι ἀπαγορεύεται ρητῶς εἰς τὸν ἐργοδότην ζωέμπορον ἡ ἐξ ἐλευθεριότητος χορήγησις εἰς τοὺς ἑκάστοτε τύπους σφαγῆς εἰς ἐργάτας καὶ γενικῶς εἰς οἱονδήποτε πρόσωπο

κρέατος, ἐντοσθίων κλπ., αὕτη δὲ θὰ ἔχῃ ὡς συνέπειαν τὴν κατάσχεσιν τῶν χορηγουμένων εἰς χεῖρας τοῦ λαμβάνοντος καὶ τοῦ εἰς βάρος αὐτοῦ καὶ οὐχὶ τοῦ ἐργοδότου καταλογισμοῦ τῆς παραβάσεως. Ἐπίσης συναλλαγαὶ τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως ἢ μελῶν αὐτῆς μετὰ τῶν ἀγοραστῶν ὑποπροϊόντων ἢ τῶν πωλητῶν παραγωγῶν, στρεφόμεναι κατὰ τῶν ἐργοδοτῶν, συνιστῶσι παράβασιν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπισύρουσαν ἀναλόγους κατὰ περίπτωσιν κυρώσεις.

στ) Τὰ ἑκάστοτε ἀπαιτούμενα συνεργεῖα θὰ συγκροτοῦνται ἐπιμελείᾳ τῆς διοικήσεως τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως, ὡς ἀκολούθως:

Ι. Εἰδικὴ ὁμάς, καλουμένη τῶν συγυριστῶν ἢ φορτωτῶν θὰ παραλαμβάνῃ τὰ πρὸς σφαγὴν ζῶα ἅμα τῇ ἀφίξει των εἰς τοὺς τόπους σφαγῆς ἐκ τοῦ χώρου τῶν σφαγείων ἢ τῶν μεταφορικῶν μέσων καὶ θὰ παραδίδῃ ταῦτα εἰς ἑτέραν ὁμάδα τῶν σφαγέων - ἐκδορέων.

ΙΙ. Μετὰ τὸ πέρας τῆς σφαγῆς, ἐκδορᾶς καὶ ἐκκοιλιάσεως τῶν ζώων οἱ συγυρισταὶ θὰ παραλαμβάνουν πάλιν ταῦτα, θὰ τὰ τοποθετοῦν εἰς τοὺς προκαθορισθέντας δι' ἕκαστον ἐργοδότην χώρους, θὰ τὰ συγυρίζουν καὶ θὰ τὰ ταξινομοῦν.

ΙΙΙ. Οἱ φορτωταὶ ὑποχρεοῦνται νὰ ζυγίζουν μετὰ τοῦ ἐργοδότου τὰ σφαγέντα ζῶα καὶ νὰ τὰ φορτώνουν κανονικῶς ἐπὶ τῶν μεταφορικῶν μέσων, μὴ δικαιούμενοι νὰ ἐγκαταλείπουν τὴν ἐργασίαν των πρὸ τῆς τελικῆς φορτώσεως καὶ τῶν ἄκρων, ἐντέρων, κοιλιῶν καὶ κουλούρων, ἐφ' ὅσον οἱ ἐργοδόται ἀποστέλλουν ταῦτα ἐκτὸς τῆς τοπικῆς ἀγορᾶς πρὸς πώλησιν.

ΙΥ. Ἡ ἐργατικὴ ὀργάνωσις ὑποχρεοῦται νὰ ἀπασχολῇ τινὰ τῶν μελῶν της μὲ τὴν περισυλλογὴν τῶν ἄκρων καὶ τὸ καθάρισμα τῶν κοιλιῶν. Οἱ εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην ἀπασχολούμενοι θὰ εἶναι καὶ ὑπεύθυνοι διὰ τὴν κανονικὴν παράδοσιν τούτων εἰς τὸν ἐργοδότην κανονικῶς, πᾶσα δὲ ἀπώλεια θὰ βαρύνῃ τοὺς ἰδίους.

ζ) Ἀπαγορεύεται ἀπολύτως ἡ παρουσία οἱουδήποτε τρίτου προσώπου, πλὴν τῶν κρατικῶν ὀργάνων καὶ τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας εἰς τοὺς χώρους σφαγῆς, ἐκδορᾶς κλπ., τῆς σχετικῆς εὐθύνης βαρυνούσης τὴν ἐργατικὴν ὀργάνωσιν καὶ τὸν πρὸς τοῦτο παρόντα καθ' ὅλας τὰς ὥρας διεξαγωγῆς τῆς ἐργασίας ἀπεσταλμένον τῆς προϊσταμένης τῶν Σφαγείων Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς. Διευκρινίζεται, ὅτι ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων, εἰς οὓς ἐπιτρέπεται ἡ παραμονὴ εἰς τοὺς χώρους ἐργασίας κατὰ τὴν ὥραν διεξαγωγῆς ταύτης, οὐδεὶς ἔχει δικαίωμα, πλὴν τῶν μελῶν τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως, νὰ ἀσχολῆται μὲ οἱανδήποτε ἐργασίαν ἐπὶ τῶν σφαγείων, οὐδὲ κατόπιν ἀδείας παρ' οἱουδήποτε.

Ἄρθρον 5

Ἀμοιβαί

α) Τὰ μέλη τῆς ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως ὀφείλουσι πρὸς τὴν οἰκείαν ἐργατικὴν ὀργάνωσιν τὴν κατωτέρω καθοριζομένην καὶ προβλεπομένην ἀμοιβήν, ἥτις δέον νὰ εἰσπράττηται νομοτύπως μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας. Οἱονδήποτε νοεῖται, ὅτι ὁ ἐργοδότης ἔχει δικαίωμα συμψηφισμοῦ τῆς ὀφειλομένης ἀμοιβῆς πρὸς τυχὸν ἀξίωσίν του πρὸς ἀποζημίωσιν ἕνεκα οἱασδήποτε ζημίας προξενηθείσης ἐξ ὑπαιτιότητος τῶν μελῶν τοῦ ἐργατικοῦ σωματείου. Πᾶσα ζημία εἶναι ἀπαιτητή, ἐφ' ὅσον διαπιστωθῇ ἐγκαίρως ὑπὸ Ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ προέδρου τοῦ ἐργοδοτικοῦ σωματείου ἢ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου του καὶ τοῦ προέδρου τοῦ ἐργατικοῦ σωματείου ἢ τοῦ ἀντικαταστάτου του. Εἰς περίπτωσιν διαφωνίας ὡς πρὸς τὸ κόστος τῆς ζημίας, ἐφ' ὅσον ἡ διαφορὰ εἶναι λογική, θὰ ὑπολογίζηται τὸ ἥμισυ τῆς διαφορᾶς, ἄλλως θὰ ζητηθῇ ἡ ἐπέμβασις τοῦ παρευρισκομένου ἀστυνομικοῦ ὀργάνου.

β) Εἰς τὴν ἐν τῷ τιμολογίῳ καθοριζομένην ἀμοιβὴν συμπεριλαμβάνεται πᾶσα ἡ ὑπὸ τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως ἐκτελουμένη ἐργασία, ρητῶς δὲ ἀναγνωρίζεται, ὅτι πᾶσα ἄλλη εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος πρόσθετος καὶ δὴ εἰς παροχὰς ἀμοιβὴ πρὸς οἱονδήποτε ἐκ τῶν ἐργαζομένων εἶναι παράνομος καὶ μάλιστα ἀξιόποινος.

γ) Ἐκτὸς τῆς εἰς χρῆμα ἀμοιβῆς οἱ ἐργαζόμενοι δικαιοῦνται καὶ τῆς εἰς εἶδος τοιαύτης, ἤτοι δικαιοῦνται νὰ λαμβάνουν τὴν κουλούρα (παχὺ ἔντερον) ἐξ ἁπάντων τῶν λευκῶν κρεάτων, δηλ. ἐκ τῶν ἀμνῶν, ἐριφίων καὶ αἰγοπροβάτων. Τονίζεται ὅτι ὁ καθαρισμός, τὸ πλύσιμον, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη ἐργασία ἐπὶ τῆς ὡς ἄνω εἰς εἶδος ἀμοιβῆς τῶν ἐργαζομένων, θὰ γίνηται μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐπὶ τῶν σφαγίων ἀπαιτουμένης ἐργασίας, καὶ οὐχὶ κατὰ τὰς ὥρας σφαγῆς, ἐκδορᾶς κλπ., τῆς τοιαύτης ἀπασχολήσεως τῶν ἐργατῶν θεωρουμένης ὡς ἀποσκοπούσης εἰς τὴν παρακώλυσιν τῆς ἐργασίας εἰς βάρος τοῦ ἐργοδότου καὶ τιμωρουμένης κατὰ τὰ κατωτέρω.

Ἄρθρον 6

Κυρώσεις

Λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἰδιαζούσης φύσεως περὶ τὰ σφάγια ἐργασίας ἐν γένει, τῆς διὰ τῆς παρούσης καθιερουμένης ὅλως ἐπηυξημένης εὐθύνης τῆς διοικήσεως τοῦ ἐργατικοῦ σωματείου, ὡς καὶ αὐτοῦ τούτου τοῦ σωματείου, καὶ τῆς ἀνάγκης ἐξασφαλίσεως εὐρυθμίας καὶ τάξεως ἐν τῇ ὅλῃ διεξαγωγῇ τῆς περὶ ἧς πρόκειται ἐργασίας καὶ διαφυλάξεως τῶν σφαγίων, ἀναγνωρίζεται εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ ἐργατικοῦ σωματείου τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιβολῆς εἰς τὰ ὑπ' αὐτῆς μέλη τῶν ἀκολούθων πειθαρχικῶν ποινῶν:

α) Ἅπαντες ὀφείλουν νὰ προσέρχωνται ἐγκαίρως καὶ κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ προέδρου προκαθοριζομένην ὥραν εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας καὶ νὰ ἀναχωροῦν μετὰ τὴν λῆξιν ταύτης κατόπιν ἐντολῆς του. Ἡ μὴ ἐγκαίρως προσέλευσις ἢ ἡ πρόωρος ἀναχώρησις ἢ ἡ πλημμελὴς καὶ μὴ εὐσυνείδητος ἐκτέλεσις τῆς ἐργασίας συνεπάγεται ποινὴν διὰ πρώτην φορὰν ἀργίας μέχρι καὶ 5 ἡμερῶν καὶ διὰ δευτέραν φορὰν ἀργίας μέχρι καὶ 15 ἡμερῶν καὶ διὰ τρίτην φορὰν ἀργίας μέχρι καὶ ἑνὸς μηνὸς καὶ διὰ τετάρτην φορὰν διαγραφῆς του ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ σωματείου.

β) Οἱ ἐργάται ἐκδοροσφαγεῖς—συγυρισταὶ—φορτωταὶ ὀφείλουν νὰ σέβωνται τοὺς ἐργοδότας καὶ τὴν περιουσίαν αὐτῶν, ὡς ἐπίσης τὸν πρό-

εδρον τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τὰ μέλη τῆς ὀργανώσεώς των. Εἰς περίπτωσιν δημιουργίας φιλονεικιῶν κατὰ τὰς ὥρας διεξαγωγῆς τῆς ἐργασίας, διενέξεως, ἀνυπακοῆς ἢ ἀναρμοστου συμπεριφορᾶς πρὸς τοὺς ὡς ἄνω ἀναφερομένους ἐπιβάλλεται ποινὴ ἀργίας, ὡς προβλέπεται καὶ εἰς τὴν παράγρ. α' τοῦ παρόντος ἄρθρου.

γ) Διὰ τὴν περίπτωσιν τελέσεως ἀξιοποίνου πράξεως, στρεφομένης κατὰ τῶν ἐργοδοτῶν ἢ τῆς περιουσίας αὐτῶν ἢ κατὰ τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου ἢ τῆς περιουσίας τοῦ συλλόγου, ἐκτὸς τῆς μερίμνης τοῦ βλαβέντος ἢ τοῦ σωματείου παραπομπῆς τοῦ παραβάτου εἰς τὴν τακτικὴν Δικαιοσύνην, ἐπιβάλλεται ποινὴ ἀργίας διὰ πρώτην φορὰν μέχρις ἑνὸς μηνὸς καὶ διὰ δευτέραν φορὰν μέχρι καὶ ἓξ μηνῶν, καί, ἐφ' ὅσον ὁ δράστης κατεδικάσθη ὑπὸ τοῦ Ποινικοῦ Δικαστηρίου, ποινὴ ἀργίας μέχρι καὶ ἓξ μηνῶν, μὴ ἀποκλειομένης διὰ τὰς βαρυτέρας περιπτώσεις, ἢ ἐφ' ὅσον τὸ Δικαστήριον ζητήσῃ τοῦτο, τῆς ὁριστικῆς διαγραφῆς του ἐκ τοῦ σωματείου καὶ τῆς ἀπομακρύνσεώς του ἐκ τῆς ἐργασίας.

δ) Ἐν γένει θὰ τιμωρῆται πᾶς ὅστις καθ' οἱονδήποτε τρόπον παρακωλύει τὴν ἐργασίαν, ἀπειθαρχεῖ εἰς τὰς ἐντολὰς τοῦ προέδρου, δὲν τηρεῖ ἢ δὲν σέβεται τοὺς ὑφισταμένους κανονισμούς, διὰ πειθαρχικῆς ποινῆς καθοριζομένης ὑπὸ τῆς Διοικήσεως τοῦ Σωματείου καὶ ἐγγραφομένης εἰς τὸ βιβλίον πρακτικῶν Δ. Σ.

Κεφάλαιον Β

Ἄρθρον 7

Τιμολόγια. Τελικαὶ διατάξεις

Τὰ ἐργατικὰ δικαιώματα καθορίζονται διὰ τῆς παρούσης ὡς ἀκολούθως:

α) Διὰ τὴν παραλαβὴν ἀπὸ μεταφορικοῦ μέσου ἢ μάντρας σφαγείων, τὴν σφαγήν, ἐκδοράν, συγύρισμα, ταξινόμησιν, παράδοσιν διὰ ζύγισμα καὶ φόρτωσιν ἐπὶ μεταφορικοῦ μέσου τῶν λευκῶν κρεάτων, ὡς καὶ διὰ τὴν παράδοσιν καὶ φόρτωσιν τῶν ἄκρων καὶ κοιλιῶν αὐτῶν:

1) Ἀμνῶν γάλακτος, ἀμνῶν καὶ ἐριφίων ἓν γένει κατὰ κεφαλὴν δραχ. 6,50.

2) Προβατοειδῶν, αἰγοειδῶν ἓν γένει κατὰ κεφαλὴν δραχ. 9,50.

β) Διὰ τὴν παραλαβὴν ἀπὸ μεταφορικοῦ μέσου ἢ μάντρας σφαγείων, σφαγήν, ἐκδοράν, πλύσιμον, τεμαχισμόν, ταξινόμησιν, παράδοσιν διὰ ζύγισμα καὶ φόρτωσιν ἐπὶ μεταφορικοῦ μέσου τῶν πάσης φύσεως βοοειδῶν, ὡς καὶ διὰ τὴν παράδοσιν καὶ φόρτωσιν τῶν ἐντέρων, κοιλιάδων, ἄκρων καὶ κοιλιῶν αὐτῶν:

1) Μόσχων γάλακτος καὶ μόσχων ἓν γένει, βάρους μέχρι 40 ὀκάδων, κατὰ κεφαλὴν δρχ. 38.

2) Μόσχων γάλακτος καὶ μόσχων ἓν γένει βάρους 40—50 ὀκάδων κατὰ κεφαλὴν δραχ. 41.

3) Βοοειδῶν, ἀγελάδων ἓν γένει κατὰ κεφαλὴν δραχ. 55.

γ) Διὰ παραλαβήν, σφαγήν, ἐκδοράν ἢ μάδημα, πλύσιμον, τεμαχισμόν, εἰδικὴν ταξινόμησιν καὶ φόρτωσιν ἐπὶ μεταφορικοῦ μέσου τῶν χοιρινῶν, ὡς καὶ τὴν παράδοσιν καὶ φόρτωσιν τῶν ἄκρων αὐτῶν:

1) Χοιριδίων βάρους μέχρι 15 ὀκάδων κατὰ κεφαλὴν δραχ. 12.

2) Χοίρων βάρους 15—20 ὀκάδων κατὰ κεφαλὴν δραχ. 15.

3) Χοίρων βάρους μέχρις 21—40 ὀκάδων κατὰ κεφαλὴν δραχ. 25.

4) Χοίρων βάρους 41—50 ὀκάδων κατὰ κεφαλὴν δρχ. 35.

5) Χοίρων βάρους 51 ὀκάδων καὶ ἄνω κατὰ κεφαλὴν δραχ. 40.

δ) Διὰ ἐργοδότας ζωεμπόρους προερχομένους ἐκτὸς τῆς πόλεως καὶ τῆς περιφερείας Τρικάλων θὰ γίνηται ἰδιαιτέρα συμφωνία μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ ἐργατικοῦ σωματείου.

ε) Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ εἰδοποιήσουν ἐγκαίρως τὸν πρόεδρον τοῦ ἐργατικοῦ σωματείου, προκειμένου νὰ ἐκτελέσουν σφαγὴν ἐκτὸς τῆς πόλεως Τρικάλων καὶ τῶν Δημοτικῶν Σφαγείων ταύτης, πρὸς παραχώρησιν τοῦ ἀναγκαιοῦντος ἀριθμοῦ ἐργατῶν διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὡς ἄνω ἐργασίας. Διευκρινίζεται, ὅτι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν σφαγῆς ἐκτὸς τῶν Δημοτικῶν Σφαγείων τῆς πόλεως, ἐφ' ὅσον εἰς τοὺς χώρους τῆς σφαγῆς δὲν θὰ ὑπάρχουν τὰ ἀπαραίτητα πρὸς τοῦτο μέσα, οἱ ἐργάται ἐκδοροσφαγεῖς θὰ παραδίδουν κανονικῶς εἰς τοὺς ἐργοδότας τὶς κοιλιὲς τῶν σφαζομένων ζώων καθαρισμένας, ἤτοι κατόπιν ἐκκενώσεως τοῦ περιεχομένου των, οὐχὶ ὅμως καὶ παντελῶς πλυμένας. Εἰς περίπτωσιν δὲ μὴ εἰδοποιήσεως τοῦ ἐργατικοῦ σωματείου καὶ τῆς χρησιμοποιήσεως ἐργατῶν ἄλλων, πλὴν τῶν μελῶν αὐτοῦ, οἱ ἐργοδόται θὰ καταβάλλουν εἰς τοὺς ἐκδοροσφαγεῖς ἓξ ὁλοκλήρου τὴν ἀναλογοῦσαν ἀμοιβήν, δεδομένου ὅτι ἡ ἐκ μέρους τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως παροχὴ συνίσταται εἰς τὴν διάθεσιν τῶν εἰδικῶς δι' ἑκάστην ἐργασίαν συνεργείων, τῆς δὲ ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως εἰς τὴν ἀπασχόλησιν ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον μελῶν τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως.

στ) Κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα καὶ τῶν Χριστουγέννων τὸ ὡς ἄνω τιμολόγιον θὰ προσαυξάνηται διὰ ποσοστοῦ καὶ χρονικὴν διάρκειαν κατὰ τὰ καθοριζόμενα ἑκάστοτε ὑπὸ τῶν οἰκείων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων περὶ παροχῆς δώρου κλπ.

Οἱ ἐργοδόται θὰ καταβάλλουν τὴν ἀνάλογον ἀμοιβὴν εἰς τὸν ἑκάστοτε ταμίαν τοῦ ἐργατικοῦ συλλόγου, ὅστις καὶ θὰ τοὺς παραδίδῃ τὰς διπλοτύπους ἀποδείξεις τοῦ συλλόγου δεόντως ὑπογεγραμμένας, ἐπὶ πλέον δὲ θὰ καταβάλλουν εἰς τὸν ἴδιον καὶ τὴν ἀναλογοῦσαν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐργοδοτικὴν εἰσφοράν, βάσει τῶν πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ Ἱδρύματος χορηγουμένων διπλοτύπων ἀποδείξεων.

η) Διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ὡς ἄνω ὁριζομένης ἀμοιβῆς συνυπελογίσθησαν πάντα τὰ ὁπωσδήποτε χορηγούμενα ἐπιδόματα, εἴτε ἐκ γενικῶν διατάξεων, εἴτε ἐξ εἰδικῶν τοιούτων. Ἑπομένως ὑπελογίσθη καὶ τὸ ἐπίδομα ἀκριβείας, ὡς καὶ πᾶσα αὔξησις παρασχεθεῖσα μέχρι τοῦδε δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καὶ ἐν γένει διὰ διοικητικοῦ καθορισμοῦ ἢ ὁπωσδήποτε ἄλλως.

θ) Ἀμφότερα τὰ συμβαλλόμενα μέρη ὑποχρεοῦνται νὰ τηροῦν καὶ νὰ σέβωνται τὰς ὑφι-

σταμένας συλλογικάς συμβάσεις καὶ τοὺς κανονισμοὺς τῆς παρούσης.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰουνίου 1959

—

44192/9591/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων τοῦ Ε.Ο.Μ.Α.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 218 τῆς 19 Ἰουνίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφιον β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 19.6.1959, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 7/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. Ἀθηνῶν, δι' ἧς μετερρυθμίσθη, μετ' ἔφεσιν, ἡ ὑπ' ἀριθ. 33/1958 ἀποφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων τοῦ Ε.Ο. Μ.Α.».

4) Τὸ γεγονὸς ὅτι αἱ διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης καθοριζόμεναι ἀποδοχαὶ τῶν περὶ ὧν πρόκειται μισθωτῶν, ὡς καὶ ὁ καθορισμὸς χρονολογίας καταβολῆς αὐτῶν ἀναδρομικῶς ἀπὸ 10.11.1958, προκαλοῦσι τοιαύτην οἰκονομικὴν ἐπιβάρυνσιν εἰς τὸν Ε.Ο.Μ.Α., ὥστε νὰ δημιουργῆται πρόβλημα λειτουργίας αὐτοῦ, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην πολιτικήν, συνισταμένην εἰς τὴν ἀποτροπὴν τῆς διαλύσεως τοῦ Ε.Ο.Μ.Α. καὶ τὴν ἐξ αὐτῆς δημιουργίαν κοινωνικοῦ ζητήματος, συνεπείᾳ τῆς ἀπολύσεως προσωπικοῦ, πρὸς δὲ τὴν δυσχέρανσιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν μεταφορῶν, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 7/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, τροποποιουμένην παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἥτις ἐξεδόθη ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τοῦ Ἐπικουρικοῦ Ὀργανισμοῦ Μεταφορῶν δι' Αὐτοκινήτων (Ε.Ο.Μ.Α.) ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Ὁδηγῶν Αὐτοκινήτων Ε.Ο.Μ.Α. καὶ ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον κατὰ τὰ ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

Α) Τὸ μισθολόγιον τῶν ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων τοῦ Ε.Ο.Μ.Α. καθορίζεται ὡς ἀκολούθως:

Ι. Βασικαὶ ἀποδοχαί:

1) Ὁδηγὸς Α' τάξεως μηνιαίως δραχ. 1.400
2) Ὁδηγὸς Β' τάξεως μηνιαίως δραχ. 1.350
3) Ὁδηγὸς Γ' τάξεως μηνιαίως δραχ. 1.300

ΙΙ. Δευτερεύουσαι ἀποδοχαί

Δι' ἑκάστην ὥραν ἐργασίας τοῦ ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου πέραν τοῦ ὀκταώρου ἡμερησίως χορηγεῖται ὑπερωριακὴ ἀποζημίωσις. Ἡ ἀποζημίωσις αὕτη ἐξάγεται ἐκ τῶν βασικῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν, προσηυξημένων κατὰ 0,25 καὶ ἐπιμεριζομένων εἰς 200 ἐργασίμους ὥρας.

2. Χιλιομετρικαὶ ἀποζημιώσεις:

Δι' ἕκαστον διανυόμενον ὑπὸ τοῦ ὁδηγοῦ διὰ τοῦ αὐτοκινήτου του χιλιόμετρον εἰς ἀστικὰς καὶ ὑπεραστικὰς μεταφορὰς καὶ ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ διανυομένων χιλιομέτρων καθορίζεται ἀποζημίωσις ἐκ δρχ. 0,15.

Ἀποζημίωσις διανυκτερεύσεων ἐκτὸς ἕδρας:

Δι' ἑκάστην ἡμέραν παραμονῆς τοῦ ὁδηγοῦ ἐκτὸς ἕδρας δρχ. 25.

Ὡς ἡμέραι ἐκτὸς ἕδρας θεωροῦνται αἱ τοιαῦται, καθ' ἃς τὸ αὐτοκίνητον ἐπανέρχεται εἰς τὴν ἕδραν του μετὰ τὴν 5ην ὥραν τῆς ἑπομένης.

Β) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1.1. 1959.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίτης Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰουνίου 1959

—

17768/2306/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ σειρᾶς προτεραιότητος τοποθετήσεως ἀνέργων οἰκοδόμων Βόλου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 218 τῆς 19 Ἰουνίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 § 5 τοῦ ν.δ. 2656/1953.

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 152/1959 ψήφισμα τοῦ Συνδικάτου τοῦ Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδόμων Βόλου καὶ Περιχώρων.

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 87/28.2.1959 ἀναφορὰν τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας Βόλου καὶ

4) Τὴν ἀνάγκην ρυθμίσεως τῆς ἀπασχολήσεως τῶν ἀνέργων οἰκοδόμων Βόλου, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τὴν σειρὰν προτεραιότητος τοποθετήσεως τῶν ἀνέργων οἰκοδόμων Βόλου ὑπὸ τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας Βόλου ἐκ τῶν παρ' αὐτῷ ἐγγεγραμμένων ὡς κάτωθι:

1) Κατ' ἀπόλυτον προτεραιότητα δέον νὰ τοποθετῶνται ἄνεργοι οἰκοδόμοι ἐγκατεστημένοι εἰς τὴν πόλιν τοῦ Βόλου μέχρι τοῦ Ἰουλίου τοῦ ἔτους 1955.

2) Ἐξαντλουμένων τῶν ἀνέργων τῆς κατηγορίας ταύτης δέον νὰ τοποθετῶνται εἰς οἰκοδομικὰς ἐργασίας οἱ ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου 1955 καὶ ἐντεῦθεν ἐγκατεστημένοι εἰς τὴν πόλιν τοῦ Βόλου ἄνεργοι καὶ

3) Ἅπαντες οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἀπασχοληθῶσιν εἰς τὰς οἰκοδομικὰς ἐργασίας ἀδιακρίτως τόπου ἐγκαταστάσεως αὐτῶν.

Τὸ Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας Βόλου ἐντέλλεται διὰ τὴν αὐστηρὰν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ἰουνίου 1959

29124/Σ. 324/1959 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί επεκτάσεως ασφαλίσεως Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Εμπορικών Καταστημάτων εις Ηράκλειον Κρήτης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 239 της 6 Ιουλίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τας διατάξεις του εδ. β' της παραγράφου 2 του υπ' αριθ. 912/1941 ν. δ/γματος «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεών τινων της Ασφαλιστικής Νομοθεσίας, εν συνδυασμώ προς τας διατάξεις του άρθρου 59 § 1 του ά.ν. της 11 Νοεμβρίου 1935 «περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας», ως τούτο αυθεντικώς ηρμηνεύθη διά του άρθρου 1 του ά.ν. 694/1937 «περί αυθεντικής ερμηνείας, συμπληρώσεως και τροποποιήσεως διατάξεών τινων της Ασφαλιστικής Νομοθεσίας».

2) Πρότασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Εμπορικών Καταστημάτων, υποβληθείσαν ημίν διά της υπ' αριθ. 968/12.2.1959 αναφοράς του.

3) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως (αριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 87/16.4.1959, συνεδρίασις 443η της ΙΑ' περιόδου της 23.3.1959), αποφασίζομεν:

Η υπό του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Εμπορικών Καταστημάτων παρεχομένη ασφάλισις επεκτείνεται από 1ης Αυγούστου 1959 και εις την περιφέρειαν της πόλεως Ηρακλείου Κρήτης.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 8 Ιουνίου 1959

—

43880/9542/1959 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 8/1959 αποφάσεως του Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού της Η.Ε.Μ. (πλην του τοιούτου εσωτερικής υπηρεσίας)».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 217 της 18 Ιουνίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τας διατάξεις του άρθρου 14 § 1 εδ. β' του νόμου 3239/1955, εν συνδυασμώ προς τας τοιαύτας των άρθρων 19 § 2 και 20 § 1 του αυτού νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957.

2) Την υπ' αριθ. 8/1959 απόφασιν του Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού της Η.Ε.Μ. (πλην του τοιούτου εσωτερικής υπηρεσίας)», δι' ής μετερρυθμίσθη κατόπιν εφέσεως η υπ' αριθ. 1/1959 απόφασις του Πρωτοβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Αθηνών επί της αυτής υποθέσεως, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την υπ' αριθ. 8/1959 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί «των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού της Η.Ε.Μ.», (πλην του τοιούτου εσωτερικής υπηρεσίας)», εκδοθείσαν επί διενέξεως μεταξύ της Ηλεκτρικής Εταιρείας Μεταφορών Α.Ε. αφ' ενός και αφ' ετέρου α) Ενώσεως Προσωπικού Η.Ε.Μ. και β) Συνδέσμου Προσωπικού Λεωφορείων Η.Ε.Μ. και ής το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

«1) Αι κατά την έναρξιν ισχύος της παρούσης καταβαλλόμεναι εις το προσωπικόν της Η.Ε.Μ. (πλην του τοιούτου εσωτερικής υπηρεσίας) βασικαί μηνιαίαι αποδοχαί (ήτοι βασικοί μισθοί και τα μισθολογικά κλιμάκια της Εταιρείας πλέον προσαυξήσεων λόγω συμπληρώσεως τριετιών και λόγω υπηρεσίας Μετώπου, κατά το ν. δ. 1799/1942, και βασικά ημερομίσθια), αύξάνονται κατά τα ακόλουθα ποσοστά:

α) Διά το τμήμα βασικών μηνιαίων αποδοχών μέχρι 1.500 δρχ. ή τμήμα βασικού ημερομισθίου μέχρις 60 δραχ., κατά 9ο/ο.

β) Διά το τμήμα βασικών μηνιαίων αποδοχών από 1.501—2.000 δρχ. ή τμήμα βασικού ημερομισθίου από 61—80 δρχ., κατά 7ο/ο, και

γ) Διά το τμήμα βασικών μηνιαίων αποδοχών από 2.001 2.500 δρχ. ή τμήμα βασικού ημερομισθίου από 81—100 δρχ., κατά 6ο/ο.

2) Επί των κατά τα ανωτέρω αυξανομένων βασικών μηνιαίων αποδοχών και βασικών ημερομισθίων υπολογίζονται και παρέχονται περαιτέρω τα υπό των εδαφίων α', β' και δ' της παραγράφου 3 της υπ' αριθ. 27297/1/1954 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (*) προβλεπόμενα επιδόματα.

3) Ομοίως αυξάνεται κατά ποσοστόν 9ο/ο και η υπό της παραγράφου 4 της ανωτέρω μνημονευομένης αποφάσεως προβλεπομένη και καταβαλλομένη ήδη ειδική αμοιβή κινήσεως των οδηγών και εισπρακτόρων.

4) Τα υπό του εδαφίου γ' της παραγράφου 3 της ανωτέρω μνημονευομένης υπουργικής αποφάσεως προβλεπόμενα επιδόματα διά την εργασίαν Κυριακών και εορτών και διά νυκτερινήν τοιαύτην υπολογίζονται επί των υποχρεωτικώς τεθεσπισμένων ελαχίστων ορίων μισθών και ημερομισθίων, ήτοι επί του συνόλου των βάσει του εσωτερικού κανονισμού, συλλογικών συμβάσεων, αποφάσεων διαιτησίας, υπουργικών τοιούτων κλπ. εκάστοτε καθοριζομένων αποδοχών.

5) Η ισχύς της παρούσης άρχεται από 16ης Μαρτίου 1959 και λήγει μετά εξάμηνον από της δημοσιεύσεως ταύτης διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως».

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 18 Ιουνίου 1959

(*) ΕΕΔ 13, σελ. 615, 674.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ ΤΟΥ Ι.Κ.Α.

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 29 § 7 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» (ΕΕΔ 10, 648), ὡς ἡ ὑπὸ στοιχεῖον γ' διάταξις τῆς ἀνωτέρω παραγράφου ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3083/1954 «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας κλπ.» (ΕΕΔ 13, 1166), ἡ καταβολὴ τῆς συντάξεως ἀναστέλλεται, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον ὁ συνταξιοῦχος ἀσκῇ αὐτοτελὲς ἐπάγγελμα, ἐξ οὗ ἀποκερδαίνει ποσὸν ἀνώτερον τοῦ διπλασίου τῆς συντάξεώς του ἢ παρέχῃ ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἐξ ἧς ἀπολαμβάνει ποσὸν ἀνώτερον τοῦ διπλασίου τῆς συντάξεως ἢ, προκειμένου περὶ συνταξιούχου λόγῳ θανάτου, τοῦ διπλασίου τῆς συντάξεως τοῦ θανόντος.

Ἐὰν ὁ συνταξιοῦχος λαμβάνῃ καὶ σύνταξιν ἐκ τοῦ Δημοσίου ἢ ἐξ Ἀσφαλιστικοῦ τινος Ὀργανισμοῦ κυρίας ἢ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως, τὸ ποσὸν τοῦτο συνυπολογίζεται εἰς τὰς ἐκ τοῦ αὐτοτελοῦς ἐπαγγέλματος ἀπολαβὰς πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον ὁρίου.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει αἱ ἐξ ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀποδοχαὶ τοῦ συνταξιούχου δὲν δύνανται νὰ εἶναι ἀνώτεραι τοῦ 25πλασίου τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ὁριζομένου τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς VIII μισθολογικῆς κλάσεως (1).

Πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῶν προηγουμένων ἐδαφίων δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν αἱ τυχὸν προσαυξήσεις τῆς συντάξεως λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν.

Ὁ συνταξιοῦχος τοῦ Ι.Κ.Α., πρὶν ἢ ἀναλάβῃ οἱανδήποτε ἐργασίαν, ὀφείλει νὰ δηλώσῃ τοῦτο εἰς τὸ Ἵδρυμα καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν ἐγγραφὸν ἔγκρισιν αὐτοῦ, παρέχων εἰς τοῦτο κατὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς δηλώσεως καὶ ἐν συνεχείᾳ διαρκούσης τῆς ἐργασίας πᾶσαν περὶ ταύτης πληροφορίαν κατὰ τὰ δι' ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. ὁριζόμενα. Ἡ ἀνάληψις ἐργασίας ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ Ἱδρύματος, ὡς καὶ ἡ παράλειψις τῆς παροχῆς τῶν κεκανονισμένων πληροφοριῶν ἢ ἡ παροχὴ ἀνακριβῶν τοιούτων, τιμωρεῖται διὰ τῶν ποινῶν τοῦ ἄρθρου 458 τοῦ Ποιν. Κώδικος (2), συνεπάγεται δὲ καὶ τὴν διακοπὴν τῆς συντάξεως, ἐπιβαλλομένην δι' ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐξ οὗ καταβάλλεται αὕτη Ὑποκαταστήματος.

Προσαυξήσεις τῆς συντάξεως, προκύπτουσαι ἐξ ἡμερῶν ἐργασίας πραγματοποιουμένων ὑπὸ συνταξιούχων, συνυπολογίζονται εἰς τὴν ἀρχικὴν σύνταξιν τῇ αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων καὶ καταβάλλονται μόνον ἀπὸ τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας, ἡ δὲ τυχὸν μετὰ τὸν τοιοῦτον συνυπολογισμὸν ἐπανάληψις οἱασδήποτε ἐξηρτημένης ἢ αὐτοτελοῦς ἐργασίας συνεπάγεται τὴν ἀναστολὴν τῆς καταβολῆς τῆς συντάξεως, ἀσχέτως τοῦ ποσοῦ τῶν ἐκ τῆς ἐργασίας ἀπολαβῶν τῶν συνταξιούχων.

Κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἐγένοντο δεκτὰ τὰ ἑξῆς:

α) Δὲν παρέχεται εἰς τοὺς ἀναλαβόντας ἐργασίαν κατὰ πλήρες ὡράριον συνταξιούχους ἡ εὐχέρεια νὰ συμφωνήσωσιν ἐγκύρως μετὰ τοῦ οἰκείου ἐργοδότου τὴν καταβολὴν ἀποδοχῶν κατωτέρων τοῦ ἰσχύοντος δι' ἑκάστην περίπτωσιν ὁρίου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου, ὥστε αὗται νὰ μὴ ὑπερβαίνωσι τὰ ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3083/1954 ὁριζόμενα ποσά, δεδομένου ὅτι τὸ μὲν αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας κλπ. εἰσάγουσι κανόνας δημοσίας τάξεως, ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ ἀποκλεισθῇ κατ' ἄρθρον 3 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος διὰ τῆς ἰδιωτικῆς βουλήσεως, τὸ δὲ αἱ διατάξεις τοῦ ν.δ. 3083/1954 σκοπὸν ἔχουσι νὰ προσδιορίσωσι τὸ ἀνώτατον ὅριον τῆς ἀμοιβῆς, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ λαμβάνῃ ὁ συνταξιοῦχος, χωρὶς νὰ ἀνασταλῇ ἡ συνταξιοδότησίς του, καὶ δὲν παρέχουσιν εἰς τούτους τὸ δικαίωμα τῆς παραιτήσεως ἐκ τῶν κατωτάτων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων.

Ἐὰν ὅμως οἱ περὶ ὧν πρόκειται ἀπασχολοῦνται οὐχὶ κατὰ πλήρες ὡράριον, δύνανται νὰ συμφωνήσωσι τὴν καταβολὴν ἀναλόγως μειωμένου μισθοῦ, δεδομένου ὅτι τὸ κατώτατον ὅριον μισθοῦ ὀφείλεται δι' ἀπασχόλησιν κατὰ τὸ νόμιμον ὡράριον (Ἔγγρ. Ὑπουργείου Ἐργασίας 47786/1957, ΕΕΔ 16, 1286) (3).

β) Ἂν δυνάμει κανονιστικῆς πράξεως αὐξηθῇ μεταγενεστέρως ὁ νόμιμος μισθὸς ἄνω τῶν δραχμῶν 1.250 μηνιαίως, ἐπέρχεται ἀναστολὴ τῆς καταβολῆς τῆς συντάξεως (Σ.Ε. 1639/1957, ΕΕΔ 16, 1286).

γ) Ἐπὶ ἐξόδου ἐκ τῆς ὑπηρεσίας λόγῳ συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας κοινοτικοῦ ὑπαλλήλου, δικαιωθέντος κατὰ τὸν νόμον ἀποδοχῶν ἑξαμήνου, δὲν ἐπέρχεται ἀναστολὴ καταβολῆς

(1) Δηλαδὴ τῶν 50 δραχμῶν ἡμερησίως, 25πλάσιον δραχ. 1250 (βλέπε καὶ Σ.Ε. 1639/1957, ΕΕΔ 16, 1286).

(2) Ὁ ἐκ προθέσεως παραβαίνων ἐπιτακτικὴν ἢ ἀπαγορευτικὴν διάταξιν διοικητικῶν νόμων τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως μέχρις ἓξ μηνῶν ἢ διὰ χρηματικῆς ποινῆς ἢ δι' ἀμφοτέρων τῶν ποινῶν τούτων, ἐφ' ὅσον ἡ εἰδικὴ διάταξις ἀναφέρεται ὡς πρὸς τὴν ποινικὴν κύρωσιν τῆς παραβάσεως εἰς τὸ παρὸν ἄρθρον.

(3) Διὰ τὸ τελευταῖον αὐτὸ βλέπε ΕΕΔ 18, 144, ἔνθα σύμφωνος νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Έχουν παρέλθει άπό τοῦ θανάτου του 38 σχεδόν ἔτη. Ἀλλά τό Ἔθνος θά ἱσταται πάντοτε μετά τοῦ βαθυτέρου σεβασμοῦ ἐνώπιον τῆς μνήμης τοῦ ἀειμνήστου ἀνδρός. Γενική ὑπῆρξεν ἡ ἀναγνώρισις τῶν μεγάλων ἀρετῶν του, τοῦ ἐθνωφελοῦς ἔργου του, τῆς σοφίας του, ἡ ὁποία, ὅσον προχωρεῖ ὁ χρόνος, τόσον καί περισσότερον ἐκτιμᾶται. Ὁ ἀνδριάς εἰς τήν γενέτειράν του ἐκφράζει τό γενικόν αἴσθημα τοῦ Ἔθνους.

Ἀνάμεσα εἰς τό ἐθνωφελές ἔργον του σημειοῖ ἡ Ἐπιθεώρησίς μας, ἀπό τοῦ ἐνδιαφέροντος αὐτῆς, ἕνα Νόμον, ὁ ὁποῖος ἐπί δεκάδας ἤδη ἐτῶν σπουδαίως ἐξυπηρέτησε τούς ἐργαζομένους. Ἰδικόν του δημιούργημα εἶναι ὁ Νόμος ΓΦΟΔ' τοῦ 1911 περί ἐκδικάσεως τῶν μεταξύ ἐργατῶν καί ἐργοδοτῶν διαφορῶν. Συνετάχθη ἐν ὄψει τοῦ Αὐστριακοῦ νόμου περί μικροδιαφορῶν, τοῦ εἰς τά Conseils de prud' hommes ἀναφερομένου Γαλλικοῦ τῆς 27 Μαρτίου 1907, τοῦ Γερμανικοῦ περί τῶν βιοτεχνικῶν δικαστηρίων νόμου τῆς 20 Ἰουλίου 1890 καί 30 Ἰουνίου 1901 (βλέπε παράρτημα Ἐφημερίδος Συζητήσεων Β' Διπλῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς, 1911, τόμος β' σελ. 145) καί τόση ὑπῆρξεν ἐκτοτε ἡ ἀγαθοποιός δύναμίς του, ὥστε καί ὁ σημερινός Νομοθέτης νά ἀναφέρηται εἰς τήν διαδικασίαν αὐτήν, διά νά ρυθμισθοῦν καί ἄλλαι, ἐκτός τῶν ἐργατικῶν, ἀπαιτήσεις (βλέπε τό ἄρθρον 11 τοῦ προσφάτου νόμου 3956/1959 «περί ἀντικαταστάσεως ἐνίων διατάξεων τοῦ ν.δ. 3562/1956 καί ἄλλων τινῶν διατάξεων»).

Ἡ ψυχή τῶν ἐργαζομένων παραστέκει εἰς τάς τιμητικάς τοῦ μεγάλου ἀνδρός ἐκδηλώσεις.

Γνωρίζει τό Ἔθνος τί ὀφείλει εἰς αὐτόν. Ὁμολογοῦμεν ὅμως ὅτι μᾶς κατέπληξεν ἡ μετριοφροσύνη καί ἡ ἁπλότης του. Ἔχομεν εἰς χεῖρας μας τάς τελευταίας ἐγγράφους παραγγελίας του, μέ χρονολογίαν 5 Αὐγούστου 1920. Τάς παραθέτομεν κατωτέρω, διότι ἀποτελοῦν ἐν ὑψηλόν διά πάντας δίδαγμα. Ὅλα σταματοῦν τήν σκέψιν. Ἀλλ' ἐκεῖνα περί παρασήμων λέγουσι πολλά . . . .

«Αἱ τελευταῖαι παραγγελίαι μου»

Ἅμα τῷ θανάτῳ μου ὁ νεκρός νά μετενεχθῇ ὅλως ἀθορύβως εἰς τόν ναόν τοῦ Νεκροταφείου· κάκεῖθεν, μετά τήν νεκρώσιμον ἀκολουθίαν, νά γίνῃ ἡ ἐκφορά Δι' ἑνός δέ καί μόνον ἱερέως.

α'.

— Ἀγγελτήρια τοῦ θανάτου μου πρό τῆς κηδείας μου δέν θά ἐκδοθοῦν· ὅπως μή κληθῶσι πρός παρακολούθησιν τῆς κηδείας μου ἄλλοι πλήν τῶν οἰκείων μου. Μόνον μετά τήν ταφήν νά δοθῇ ἐκ μέρους αὐτῶν εἴδησις εἰς τινας ἐφημερίδας, ἁπλῶς ὅλως· ὅτι δηλ. τόν Ν. Δ. ἀποβιώσαντα τήν . . . ἐκηδεύσαμεν τήν . . . ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ νεκροταφείου, συμφώνως πρός τήν τελευταίαν θέλησίν του.

β'.

— Λόγος ἐπιτάφιος ἤ ἐπικήδειος οὐδείς ἀπολύτως θά ἐκφωνηθῇ. Ἐπίσης στέφανοι, σταυροί ἤ καί ἄνθη ἁπλᾶ παρ' οἱουδήποτε καί ἐπ' οὐδενί λόγῳ νά κατατεθῶσι.

γ'.

— Μή ἐπιθυμῶν τήν ἀπόδοσιν οἱασδήποτε ἐκ μέρους τῆς Πολιτείας τιμῆς, παρακαλῶ τούς οἰκείους μου, ὅπως εἰς περίπτωσιν καθ' ἥν ἤθελε τυχόν μοί ἀπονεμηθῇ παράσημον οἱονδήποτε, ἀποκρούσωσι προσηκόντως τήν ἀπονομήν τούτου. Μία λ.χ. πρός τό Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν καί τό τῶν Ἐσωτερικῶν ἀναφορά, ἐκφράζουσα τάς εὐχαριστίας τῆς οἰκογενείας διά τήν τιμήν ταύτην, δύναται νά φέρῃ εἰς γνῶσιν τῆς Κυβερνήσεως, οἱαδήποτε καί ἄν εἶναι αὕτη, τήν τελευταίαν ταύτην παραγγελίαν μου· καί νά διατυπώσῃ τήν παράκλησιν, ὅπως ἡ Κυβέρνησις ἀνακαλέσῃ τήν ἀπονομήν ταύτην καί τῶν συναφῶν τιμῶν, ἐφ' ὅσον πάντα ταῦτα ἀντιστρατεύονται πρός τάς ἀρχάς μου καί τήν ὑστάτην θέλησίν μου.

Ταῦτα καί μόνον νά λεχθῶσιν εἰς τήν ἀναφοράν. Μετά ταῦτα ὅμως δύναται εἰδικώτερον νά γίνῃ γνωστόν, ὅτι εἰς τήν διατύπωσιν τῆς παραγγελίας ταύτης περί μή ἀποδοχῆς παρασήμου, προβαίνω δι' ἄλλους τε λόγους γενικωτέρους, ἀλλά καί διότι οἱ ὅροι, ὑφ' οὓς ἡ συνταγματική αὐτή προνομία ἐνησκήθη ὑπό τῶν ἑλληνικῶν Κυβερνήσεων, κατά τούς τελευταίους μάλιστα χρόνους, κατέστησε τήν παρασημοφορίαν πρᾶξιν οὐχί τιμητικῶς, ἀλλ' ὑβριστικῶς διακριτικήν, ἥν καθῆκον ἔχει νά ἀποφεύγῃ πᾶς ἄνθρωπος σεβόμενος ἑαυτόν.

δ'.

— Τάφος θά ἀγορασθῇ ἴδιος, εἰς ὃν θά ταφῶ, ἐπ' αὐτοῦ δέ οὐδέν ἄλλο θά ὑπάρχῃ, πλήν:

1) ἑνός ἁπλοῦ ξυλίνου σταυροῦ, δεικνύοντος μόνον τό ὀνοματεπώνυμόν μου καί τήν χρονολογίαν τοῦ θανάτου μου καί

2) ἑνός ὁμοίως ἁπλοῦ ξυλίνου κιγκλιδώματος.

ε'.

— Τά ὑπό τῆς ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας καί τῶν ἑλληνικῶν παραδόσεων νενομισμένα μνημόσυνα δέον νά γίνωνται ὁμοίως, ὡς ἡ κηδεία μου, ἁπλᾶ καί ὅλως ἀθορύβως. Δι' ἑνός δέ μόνον ἱερέως καί ἄνευ προηγουμένων ἀγγελτηρίων. Μετά τό μνημόσυνον δύναται νά γίνῃ ἁπλῆ περί τούτου ἀγγελία.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Αὐγούστου 1920».

τῆς συντάξεως, διότι δέν συντρέχει ἡ περίπτωσις τῶν ἀνωτέρω διατάξεων (Σ.Ε. 1651/1957, ΕΕΔ 16, 1338).

δ) Ἡ καταβολή τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 περί ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας δέν ἀναστέλλει τήν καταβολήν τῆς συντάξεως (*Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Κοινωνικαί Ἀσφαλίσεις, 1955, σελ. 300).

ε) Ἐπί παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας πρέπει νά λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν κατά τόν ὑπολογισμόν τοῦ ποσοῦ τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τοῦ συνταξιούχου καί τά ἐπί ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καί Πάσχα χορηγούμενα «δῶρα», ἀφοῦ ταῦτα ἀποτελοῦν τακτικάς ἀποδοχάς, μεριζόμενα καθ' ὃν τρόπον καί διά τήν εὕρεσιν τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου (Ἐγγρ. ὑπ' ἀριθ. 1870/1956 τοῦ Ι.Κ.Α., ΕΕΔ 16, 48) (4).

στ) Ἀπό ἀπόψεως σχέσεως μισθωτοῦ καί ἐργοδότου ὁ πρῶτος δικαιοῦται λαμβάνειν τόν συμφωνηθέντα μισθόν, ἔστω καί ὑπέρτερον τῶν δραχμῶν 1.250, ἐπιβαλλομένων μόνον τῶν ἐναντι τοῦ Ι.Κ.Α. κυρώσεων (Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 14572/1958, ΕΕΔ 17, 1181).

(4) Περί τοῦ ὅτι ἀποτελοῦν τακτικάς ἀποδοχάς βλέπε ΕΕΔ 18, 712, ἔνθα νομολογία.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 18—Τεῦχος 15 (429)

Ἀθῆναι, 1 Αὐγούστου 1959

ΜΙΣΘΩΣΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΤΑ ΛΑΪΚΑΣ ΠΑΡΟΙΜΙΑΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ Π. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Ἡ «Ἐπιθεώρησις Ἐργατικοῦ Δικαίου», ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν γενομένων προσφάτως ἀποκαλυπτηρίων τοῦ ἀνεγερθέντος εἰς τὴν γενέτειράν του ἀνδριάντος τοῦ ἀειμνήστου μεγάλου νομομαθοῦς *Νικολάου Π. Δημητρακοπούλου*, ἀναδημοσιεύει τμῆμα μελέτης αὐτοῦ ἐν Νομικῇ, τόμος Γ', σελ. 298 ἐπ. (περιλαμβανομένης καὶ εἰς τὰς μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐκδοθείσας «Νομικὰς Ἐνασχολήσεις», 1925) περὶ τοῦ δικαίου τῶν παροιμιῶν.

Ἐτονίσθη ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου ἀνδρὸς ἡ σημασία τῶν λαϊκῶν περὶ τοῦ δικαίου παροιμιῶν (περὶ αὐτῶν βλέπε καὶ *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 125 ἐπ.) καὶ ἀπὸ τῆς σημασίας αὐτῆς ζωηρῶς ἐνδιαφέρουν τὰ γραφέντα.

Προοίμιον

§ 1. Τὸ δίκαιον ἐν ταῖς παροιμίαις

Εἰς τοὺς θεράποντας τῆς Νομικῆς Ἐπιστήμης παρὰ τὸ φυσικὸν καὶ τὸ θετικὸν δίκαιον πρόκειται εἰς μελέτην καὶ ἐπεξεργασίαν τὸ δίκαιον τῶν παροιμιῶν, κλάδος ἴδιος, ἱκανοῦ ἐνδιαφέροντος, παρθένος καὶ ἀνεκμετάλλευτος.

Ὁ μετ' ἐπιστασίας μελετῶν τὰς δημώδεις παροιμίας τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους καὶ ἐμβαθύνων εἰς τὴν ἔννοιαν αὐτῶν λαμβάνει ἀφορμὴν ἀνὰ πᾶν σχεδὸν βῆμα νὰ θαυμάσῃ τοῦ λαοῦ τὸ πρακτικὸν πνεῦμα καὶ τὴν φιλοσοφοῦσαν ἰδιοφυΐαν ἐν παντὶ κλάδῳ τοῦ ἀνθρωπίνου ἐπιστητοῦ.

Ὑπὸ τὴν ταπεινὴν μορφὴν εὐτραπέλου ἀλληγορίας, δηκτικῆς εἰρωνείας ἢ ἁπλῆς ἀστειότητος, ἐν φράσει δημώδει καὶ βραχυλόγῳ καὶ εἰς εἰκόνα εἰλημμένην ἐκ τῆς φύσεως ἢ τοῦ καθημερινοῦ βίου, ἐξαγγέλλονται ὑγιέσταται καὶ ἀδιάφθοροι φιλοσοφικαὶ ἀλήθειαι, δίδονται ἠθικὰ παραγγέλματα ἢ ἐκφράζονται τοῦ λαοῦ αἱ πεποιθήσεις καὶ δοξασίαι εἰς πάσας σχεδὸν τὰς σχέσεις καὶ ἐκδηλώσεις τοῦ καθ' ἡμέραν βίου. Τούτου τεθέντος ἐρωτᾶται πῶς καὶ ὑπὸ τίνα ἐμφανίζονται χαρακτῆρα ποίαν θέσιν ἔχει καὶ τίνα ἔκτασιν τὸ δίκαιον ἐν ταῖς παροιμίαις;

Οἱ σπουδάσαντες τὸν ἐθνικὸν ἡμῶν χαρακτῆρα πλέον ἢ ἅπαξ ἀπεφήναντο, ὅτι ὁ πλοῦτος τῶν παροιμιῶν καὶ ἡ συχνὴ αὐτῶν χρῆσις ἀποτελεῖ ἓν τῶν κυριωτάτων αὐτοῦ γνωρισμάτων. Ἀμφιβάλλω, ἂν ὑπάρχῃ, ἐπὶ τῆς γῆς λαὸς δυνάμενος νὰ συγκριθῇ ἐν τούτῳ πρὸς τὸν ἑλληνικόν. Τούτου ἕνεκεν ἡ φιλοσοφία, ἡ κοινωνιολογία καὶ ἐν γένει ἡ ἐπιστήμη ὑπὸ πᾶσαν αὐτῆς τὰς ἐκφάνσεις ἔχει παρ' ἡμῖν καὶ ἴδιον ἀσκήσεως ἔδαφος, ὅπερ μόνον εἰς ἐπιπόλαιον ἐρευνητὴν δύναται νὰ φανῇ ἀσήμαντον καὶ λόγου ἀνάξιον.

Ὁ θεολόγος, ὁ ἀστρονόμος, ὁ φιλόσοφος, ὁ ἰατρός, ὁ φιλόλογος καὶ ὁ κοινωνιολόγος πολλὰ ἐκ τῶν παροιμιῶν δύνανται νὰ ὠφεληθῶσιν· ἀλλ' εἰς τὸν νομικὸν πρόκειται εἰς σπουδὴν καὶ ἐκμετάλλευσιν ἡ πλουσιωτάτη καὶ σοβαρωτάτη μερίς.

Ζῶσιν εἰς τὸ στόμα τοῦ λαοῦ πλεῖσται παροιμίαι, αἵτινες ἐκφράζουσαι δικαιολογικὸν φιλοσόφημα ἢ διδάσκουσαι νομικὰς ἐννοίας ἀνάγονται εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ δικαίου καὶ ἡ ἐπ' αὐτῶν ἐνασχόλησις εἶναι ἴδιον τοῦ νομικοῦ ἔργον. Ἡ ἀνεύρεσις τῶν παροιμιῶν τούτων, ἡ συστηματικὴ αὐτῶν κατάταξις, ἡ τελεία κατανόησις καὶ ἀνάπτυξις τῆς ἐν αὐταῖς λανθανούσης νομικῆς ἐννοίας, ἡ ὑπὸ ἱστορικὴν ἔποψιν κριτικὴ τούτων ἐπεξεργασία καὶ ἡ ἔρευνα τῆς ἀξίας καὶ τῆς θέσεως αὐτῶν ἐν τῷ συστήματι τοῦ καθόλου δικαίου ἀποκαλύπτουσι νέον ἔδαφος τῆς νομικῆς ἐπιστήμης, ὅπερ οὐδ' ὑποπτεύεται κἂν ὁ περὶ τὸ φυσικὸν καὶ τὸ θετικὸν δίκαιον διατρίβων νομομαθής. Ἐμφανίζουσι σχέσεις καὶ θεωρίας ἐν πολλοῖς ἀ-

γνώστους καὶ παρέχουσιν εἰς τὸν νομικὸν ἐνασχόλημα ἐνδιαφέρον διὰ τὴν πρωτοτυπίαν του, δυνάμενον δὲ νὰ ὑποβοηθήσῃ μικρὸν μὲν ἴσως τὴν πρακτικήν, σπουδαίως ὅμως τὴν θεωρητικὴν καὶ τὴν φιλοσοφικὴν τῆς νομικῆς ἐπιστήμης ἄποψιν.

Τὸ σύνολον τῶν νομικῶν τούτων κανόνων καὶ ἐννοιῶν, σύστημα ἴδιον καὶ αὐτοτελὲς ἀποτελούντων, δυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν δίκαιον τῶν παροιμιῶν. Ἀλλὰ πρὶν ἢ προβῶμεν εἰς τὴν συστηματικὴν αὐτοῦ ἔρευναν θέλομεν ἐπιχειρήσει νὰ ὑποδείξωμεν τοὺς γενικωτάτους τούτους χαρακτῆρας, ἐξ ὧν περιζώμεθα τὸ ἐνδιαφέρον, ὅπερ παρουσιάζει τοῦ λαϊκοῦ τούτου δικαίου ἡ ἐξακρίβωσις.

§ 2. Θετικόν, φυσικὸν καὶ ἐν παροιμίαις δίκαιον

Τῶν θεμιστοπόλων ἡ τάξις ἐρευνᾷ ἐνδελεχῶς τὸ θετικὸν δίκαιον καὶ ἀνατέμνει καὶ συστηματοποιεῖ τοὺς ἐξ ἐθίμων ἢ νόμων πηγάζοντας καὶ ἐξαναγκαστικὸν κῦρος ἔχοντας κανόνας.

Οἱ περὶ τὸ δίκαιον φιλοσοφοῦντες, εἰς ἄλλο διατρίβοντες ἔδαφος καὶ ἴδιον ἀποτελοῦντες κλάδον, διατυποῦσι τὰς ἀπὸ τῆς λογικῆς φύσεως τοῦ ἀνθρώπου ἀπορρεούσας δικαιολογικὰς ἀληθείας καὶ ὑποδεικνύουσι τὰς ἀρραγεῖς βάσεις, ἐφ' ὧν δέον νὰ στηρίζηται τὸ θετικὸν δίκαιον.

Ἀλλ' ὁ λαὸς καὶ τούτων καὶ ἐκείνων ξένος ἔχει ἰδίαν δικαίου δειγματολογίαν, ἥτις αὐθόρμητος ἐκπορεύεται καὶ ἄνευ συλλογιστικῶν ἀγώνων διδάσκεται *ἐν ταῖς παροιμίαις*. Οὐδεὶς ὑπάρχει λόγος δυνάμενος νὰ δικαιολογήσῃ τὴν πρὸς ταύτην ἀδιαφορίαν τῆς Ἐπιστήμης.

Καὶ τοῦ θετικοῦ καὶ τοῦ φυσικοῦ δικαίου μετέχει ἐν μέρει, ἀλλὰ καὶ τούτου καὶ ἐκείνου ἐν πολλοῖς κατά τε τὸν χαρακτῆρα καὶ τὸ περιεχόμενον διάφορόν ἐστι τὸ *δίκαιον τῶν παροιμιῶν*.

. . . . . .

§ 7. Σημασία τοῦ δικαίου τῶν παροιμιῶν

Ἐκ τῶν ἐν τοῖς πρόσθεν εἰρημένων δῆλον γίνεται ὁποία τις ἡ σημασία καὶ ἡ ἐν τῷ δικαίῳ θέσις τῶν παρὰ τῷ λαῷ σωζομένων νομικῶν παροιμιῶν.

Εἰς πλείστας τούτων ἀνευρίσκομεν πεποιθήσεις, δοξασίας ἢ ἀποφθέγματα, ἀποτελοῦντα τὴν λαϊκὴν περὶ δικαίου φιλοσοφίαν, ἥτις γνησία καὶ αὐτοσχέδιος ἐκπορεύεται ἐκ τῆς συνειδήσεως καὶ ἄνευ πολυσχιδῶν θεωρημάτων καὶ συλλογισμῶν πλανᾶται εἰς τὸ στόμα τοῦ λαοῦ. Ὑπὸ τὴν ἄποψιν ταύτην αἱ δημώδεις παροιμίαι ἀποτελοῦσι μέχρι τινὸς τμῆμα τῆς φιλοσοφικῆς δικαιολογίας ἀνεξερεύνητον, ἄξιον δὲ μελέτης καὶ ἀκριβώσεως.

Ἐπίσης σπουδαία εἶναι ἡ ἱστορικὴ ἐξέτασις ἄλλων νομικῶν παροιμιῶν, ἀποκαλύπτουσα ἡμῖν παρῳχημένας λαϊκὰς περὶ δικαίου πεποιθήσεις ἢ τὰ στοιχεῖα θεσμῶν ἢ ἐθίμων ἐκλιπόντων, ὧν ἡ παροιμία ὑπῆρξεν ὁ ζῶν καὶ ἀψευδὴς μάρτυς καὶ φορεύς. Ἡ τοιαύτη ἱστορικὴ ἔρευνα καὶ ἐπεξεργασία δὲν εἶναι ἀνάξιον λόγου μέρος τῆς καθόλου ἱστορίας τοῦ δικαίου.

Τέλος πλείστων παροιμιῶν ἐπισταμένη μελέτη ἀποκαλύπτει εἰς τὸν ἐρευνητὴν νομικὰς ἀρχὰς καὶ κανόνας τοῦ ἰσχύοντος δικαίου κατὰ πάντας σχεδὸν τοὺς κλάδους του. Ἱκανὰ ζητήματα ἀπασχολοῦντα τοὺς νομικοὺς οὐχὶ ἄνευ τινὸς ἐκπλήξεως ἀνευρίσκει τις λελυμένα εἰς ἀσφαλεστάτην παροιμίαν, φερομένην εἰς τὰ χείλη ἀπαιδεύτου ἀγρότου. Ἡ ὑπὸ τοιαύτην ἔποψιν ἔρευνα καὶ συστηματικὴ ἀνάπτυξις τῶν παροιμιῶν καὶ ἡ ἐξακρίβωσις τῆς δι' αὐτῶν ἐκδηλουμένης κοινῆς συνειδήσεως παρέχουσιν ἐπὶ πᾶσι καὶ μεμακρυσμένον ἑρμηνευτικὸν στοιχεῖον τοῦ ἰσχύοντος δικαίου.

. . . . . .

Μισθωσις

§ 42. Παροχὴ ὑπηρεσίας ἐπὶ μισθῷ.—Ποσοστὸν ἀντιμισθίας.—Ἐργάσιμοι ὧραι.

Διὰ πολλῶν παροιμιῶν καθιεροῦται ἡ ἀρχή, ὅτι ἡ χορηγουμένη ἐργασία γεννᾷ δικαίωμα ἀποζημιώσεως εἴτε εἰς χρήματα, εἴτε εἰς εἶδος (1). Ἡ τοιαύτη δὲ ἀντιμισθία θεωρεῖται ὡς τὸ φυσικώτατον ἀντάλλαγμα τῆς ἐργασίας (2) καὶ ἡ πρὸς πληρωμὴν αὐτῆς ὑποχρέωσις τοῦ μισθωτοῦ ἱερά. *«Τὸ δουλευτή σου πλήρωνε καὶ ψυχικὸ μὴ κάνῃς»*.

Ἐξ ἄλλου καὶ ὁ ἐκμισθώσας τὴν ὑπηρεσίαν του ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐ-

(1) Οὕτω διὰ τῆς παροιμίας *«δούλευέ με, κακομοίρη, νὰ μὴ γίνω σὰν καὶ σένα»* κατακρίνεται ὁ ἀπαιτῶν ὑπηρεσίαν ἀμισθί. Ἀντιθέτως δὲ αἱ παροιμίαι *«ψωμὶ ἀπὸ τὸ σπίτι του, δουλειὰ σὲ ξένο ἀμπέλι»* καὶ *«σύψωμα καὶ δίχως ρόγα καὶ παπούτσι ἀπὸ τὴ ράχη του»* ἐνέχουσιν εἰρωνείαν πρὸς τοὺς δωρεὰν ἢ ἀντὶ ἐλαχίστου παρέχοντας τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῶν.

(2) *«Ἐδούλεψά σε κ' ἔφαγα, εὐχαριστῶ τὰ χέρια μου»*. *«Τ' ἀγῶγι ξυπνᾷ τὸν ἀγωγιάτη»*.

τῷ ἐργασίαν, καὶ ἂν αὕτη παρίσταται δυσχερῆς ἢ ἐπίπονος. Ἐκ τῆς τοιαύτης ἐννοίας ἐμορφώθη ἡ παροιμία *«τὸ ἄλογο ποκάτω στ' ἀγῶγι του φοφάει»* (3).

Σπουδαιοτέραν ὅμως νοητικὴν ἔννοιαν ἐν τῷ θεσμῷ τῆς μισθώσεως διδασκόμεθα ἐκ τῆς παροιμίας

«ὅποιος μπαίνει ἀσυμφώνητος, φεύγει ἀπλήρωτος» (4).

Ἠδύνατό τις νὰ ὑπολάβῃ ἐκ πρώτης ὄψεως, ὅτι ἡ παροχὴ ἐργασίας ἄνευ προηγουμένης συμφωνίας περὶ τοῦ ποσοῦ τῆς χορηγητέας ἀντιμισθίας δὲν παρέχει δικαίωμα ἀποζημιώσεως. Ἀλλ' ἡ ἔννοια τῆς παροιμίας στηρίζεται ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου ἀρχῆς, τῆς τοσούτῳ στασιαζομένης ἐν τῷ παρόντι ὑπὸ τῶν διαφόρων ἑρμηνευτῶν τοῦ ἰσχύοντος παρ' ἡμῖν δικαίου. Ὁ λαὸς ἀφορμᾶται ἐκ τῆς ἀρχῆς, ὅτι καὶ ἡ ἄνευ προηγουμένης συμφωνίας περὶ μισθοῦ παροχὴ ἐργασίας γεννᾷ δικαίωμα εἰς ἀποζημίωσιν. Ἐπειδὴ ὅμως ἀμφισβητήσεις καὶ ἔριδες γεννῶνται συνήθως κατὰ τὸν ἐκ τῶν ὑστέρων γινόμενον κανονισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως, ἀναβάλλουσαι ἀορίστως τὴν πληρωμήν, συμβουλεύει διὰ τῆς ἀνωτέρω παροιμίας τὴν ἐκ τῶν προτέρων συμφωνίαν περὶ τοῦ μισθοῦ (5).

Τὸ δὲ ποσὸν τῆς ἀντιμισθίας, ἀποτελούσης τὸ ἀντάλλαγμα τῆς παρεχομένης ἐργασίας, δέον νὰ ᾖ πρὸς ταύτην ἀνάλογον ἢ, δι-περ ταὐτόν, ἡ ὑπηρεσία ἀνάλογος πρὸς τὸ ποσὸν τοῦ μισθοῦ. Τὴν ἀρχὴν ταύτην, ἥτις καὶ ὑπὸ τοῦ θετικοῦ δικαίου ἀναγνωρίζεται, ἐκφράζει σαφῶς ἡ ἀφελὴς τὴν διατύπωσιν παροιμία *«δούλεψε, ἐργάτη μου, κατὰ τὴν πληρωμή σου»* (6).

Τέλος εἰδικώτερον προσδιορισμὸν τῶν ἐργασίμων ὡρῶν καὶ δὴ τοῦ χρόνου τῆς παύσεως τῆς ἡμερησίας ἐργασίας ἀνευρίσκομεν ἐκφραστικώτατα ἐν τῇ παροιμιακῇ φράσει *«κάτσε ἥλιο, κάτσ' ἐργάτη»*. Τοιουτοτρόπως τὸ δίκαιον τῶν λαϊκῶν παροιμιῶν τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου τίθησιν ὡς ἔσχατον ὅριον διαρκείας τῆς ἐργασίμου ἡμέρας, πληρέστερον ἀναφαινόμενον ἐν τούτῳ τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου, στερουμένου τοιαύτης εἰδικῆς διατάξεως (7).

---

(3) Ἡ τοιαύτη τῆς παροιμίας σημασία ἐπεξετάθη καὶ ἐν τῇ γενικωτέρᾳ ἐννοίᾳ, ὅτι πᾶς τις ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐμμένῃ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἰδίου καθήκοντος.

(4) Ἐκ τῆς συλλογῆς Βενιζέλου, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 215.

(5) Ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι ἀναλόγου ἐννοίας παροιμίαι, ἐνισχύουσαι τὴν ἐν τῷ κειμένῳ λύσιν. *«Κάλλιο λόγια στὸ χωράφι παρὰ μάγκανα στ' ἀλῶνι»*. *«Κάλλιο σιασμὸς στὸν αὔλακα καὶ μὴ μαλλιὰ στ' ἀλῶνι»*. Καὶ ἀλλαχοῦ (ἐν Σύμῃ)· *«ὅπου σασθῇ στὸ σκάμμα, στὸ θέρος δὲ μαλώνει»*. Ἡ ὕλη τῶν παροιμιῶν τούτων εἶναι εἰλημμένη ἐκ τῆς σχέσεως τῆς ἀγροληψίας, καθ' ἣν συμβαίνουσιν ἐνίοτε ἔριδες κατὰ τὴν διανομὴν τοῦ συλλεγέντος καρποῦ μεταξὺ τοῦ κυρίου καὶ τοῦ ἀγρολήπτου, διότι ἐκ τῶν προτέρων δὲν καθωρίσθησαν διὰ σαφοῦς συμφωνίας τὰ ἑκατέρωθεν δικαιώματα. Ἐκ τῆς ἀρχικῆς καὶ εἰδικῆς ταύτης ἐννοίας ἐπεξετάθησαν αἱ παροιμίαι εἰς πᾶσαν περίστασιν συμβουλεύουσαι νὰ προβλέπῃ τις τὰς περιστάσεις διὰ σαφοῦς συμφωνίας πρὸς ἀποφυγὴν διενέξεων.

Σημ. ΕΕΔ : Τὰ ἐν τῷ κειμένῳ ἐκφράζονται ἤδη ἐν ἄρθρῳ 649 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, καθ' ὃ μισθὸς λογίζεται σιωπηρῶς συμφωνηθείς, ἐὰν ἡ ἐργασία κατὰ τὰς συνήθεις περιστάσεις παρέχηται μόνον ἐπὶ μισθῷ.

Διὰ τὸ προγενέστερον δίκαιον περὶ τοῦ ὁποίου γίνεται λόγος ἐν τῷ κειμένῳ, βλέπε *Γ. Σιμωνέτου*, Τὸ τεκμήριον ἀμοιβῆς τοῦ ἐργαζομένου, ΕΕΔ 6, 97 ἐπ., *Ι. Καποδίστρια*, ὑπ' ἄρθρον 649 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀριθ. 5, 6.

(6) Ἀπαντᾷ καὶ ἄλλως· *«δούλεψε, τσαπάκι μου, κατὰ τὴν πληρωμή σου»*.

(7) Ἐκ τοῦ νόμ. 2 Πανδ. 33. 1 (Βασιλ. ΜΔ', Δ' Θέμ. β') πληροφορούμεθα μόνον τὸ χρονικὸν σημεῖον τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐργασίμου ἡμέρας. Πληροεστέρα εἶναι ἡ τῆς Νεαρᾶς 82, κεφ. γ' διάταξις ὡς πρὸς τὰς δικαστικὰς συνεδριάσεις, αἵτινες διήρκουν ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἑσπέρας.—Σύμφωνος πᾶσι τούτοις καὶ τοῦ προφητάνακτος ὁ ψαλμός «Ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος καὶ . . . ἐξελεύσεται ἄνθρωπος ἐπὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ ἕως ἑσπέρας» ργ' 23.

Σημ. ΕΕΔ : Τὸν χρόνον ἀπὸ ἀνατολῆς μέχρι δύσεως τοῦ ἡλίου ὡς ἐργάσιμον εἶχον δεχθῆ, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 8000/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ προσθέτου ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς ἀρεοπαγιτικαὶ ἀποφάσεις (ΕΕΔ 9, 1024, 1136) πρὸ τῆς ἑρμηνευτικῆς 25825/1951 ὑ.ἀ., κατὰ τὴν ὁποίαν νοεῖται ἡ Κυριακὴ κατὰ τὸν πολιτικὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἡμέρας, ἀπὸ μεσονυκτίου εἰς μεσονύκτιον.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΕΙΣΦΟΡΑΙ

ΕΝΝΟΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ

Εισφοραί ὑπὲρ τοῦ Λογαριασμοῦ Στρατεύσεως Μισθωτῶν

Ἐπιβολὴ διὰ τοῦ Νόμου 2054/1952 εἰδικῆς εἰσφορᾶς τῶν ἐπιχειρήσεων ὑπὲρ τοῦ Λογαριασμοῦ Στρατεύσεως Μισθωτῶν.—Ἁρμοδιότης Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας δι' ἐπίλυσιν διαφορῶν περὶ τῶν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν ὑποχρέων εἰσφορῶν.— Θεώρησις ὡς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης διαμορφωθεῖσαν ἔννοιαν αὐτῆς, ἐκείνης, ἡ ὁποία διὰ μηχανικῶν ἢ χημικῶν μέσων μεταβάλλει τὴν μορφὴν ἀκατεργάστου ὕλης ἢ ἐξευγενίζει αὐτήν, ἐπὶ τῷ σκοπῷ παραγωγῆς νέου προϊόντος, καταλλήλου διὰ τὴν χρῆσιν, δι' ἣν προορίζεται.—Τοιαύτη καὶ ἡ Ἀνώνυμος Ἑταιρεία Ὑδάτων Ἀθηνῶν-Πειραιῶς.

Ὁ νόμος 2054/1952 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ τῶν στρατευομένων μισθωτῶν» (ΕΕΔ 11, 490) ἐπιβάλλει εἰδικὴν ὑπὲρ τοῦ Λογαριασμοῦ Στρατεύσεως εἰσφορὰν τῶν ἐπιχειρήσεων, καθορίζων αὐτὴν εἰς 2ο/ο ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ των διὰ τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις, τὰς λειτουργούσας ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης.

Βάσει τῆς διατάξεως αὐτῆς ἡ Ἀνώνυμος Ἑταιρεία Ὑδάτων τῶν πόλεων Ἀθηνῶν—Πειραιῶς ἐχαρακτηρίσθη ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας (διαχειριζομένου τὰ τοῦ Λογαριασμοῦ Στρατεύσεως τῶν Μισθωτῶν) ὡς βιομηχανικὴ ἐπιχείρησις καὶ κατὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς ἠσκήθη αἴτησις ἀκυρώσεως.

Ἔχει κριθῆ διὰ σειρᾶς ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου (προκύψαντος τοῦ ζητήματος ἂν διὰ τὸ προσωπικὸν αὐτῆς θὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ ὀκτάωρον τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἢ τὸ ἑπτάωρον τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ. ν. 547/1937 διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν), ὅτι ἡ περὶ ἧς πρόκειται ἐπιχείρησις ἀποτελεῖ βιομηχανικὴν τοιαύτην (οὕτω Α. Π. 24/1957, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 18, 143 καὶ λοιπαὶ αὐτόθι).

Τοῦτο ἐβασίσθη εἰς τὸ ἄρθρον 1 τῆς διὰ τοῦ νόμου 2269/1920 κυρωθείσης διεθνοῦς συμβάσεως τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως Ἐργασίας τῆς Οὐασιγκτῶνος, ἔνθα, μεταξὺ τῶν ἄλλων, ἀναγράφεται, ὅτι θεωροῦνται ὡς βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις καὶ αἱ τοιαῦται συντηρήσεως καὶ ἐπισκευῆς ἔργων διανομῆς ὕδατος.

Ἀλλὰ καὶ ἂν παραμερισθῶσι διὰ τὴν ἔννοιαν τῆς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, προκειμένου περὶ ἐργατικοῦ νόμου, οἷος ὁ νόμος 2054/1952, σχετικὰ ἐργατικὰ νομοθετήματα (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 1, 137, ΕΕΔ 11, 212, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6305/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Ποταμιάνος*, ΕΕΔ 17, 914), πάλιν κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης διαμορφωθεῖσαν ἔννοιαν (βλέπε *Γ. Τρίμη*, Ἡ ἀνεργία ἐν τῇ ἑλληνικῇ νομοθεσίᾳ, σελ. 84 ἐπ., *Σ. Βεκρῆ*, ΕΕΔ 4, 423 ἐπ.), ὡς δέχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας (βλέπε καὶ τὰς ὑπὸ τῆς Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 6305/1958, ἐνθ' ἀνωτ., ἀναφερομένας λοιπὰς ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας), πρόκειται περὶ βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως.

(Σημειοῦνται ἐξ ἀφορμῆς τῆς ὑποθέσεως καὶ τὰ ἑξῆς: Κατὰ τὸ ἄρθρον 26 § 2 τοῦ ν. δ. 2961/1954 «περὶ συστάσεως Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας», ΕΕΔ 13, 941, ἡμφισβητήσεις περὶ τῆς ὑποχρεώσεως καὶ ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀνεργίας (καὶ στρατεύσεως ἤδη) ἢ περὶ τῆς ὀφειλομένης εἰσφορᾶς ἐπιλύονται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀνεργίας.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 § 2 τοῦ νόμου 3252/1955 «περὶ διοικήσεως τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας», ΕΕΔ 14, 72, ὁ παρὰ τῷ Ὀργανισμῷ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελε κρίνει, ὅτι ἀπόφασίς τις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀντίκειται πρὸς τὰς διατάξεις κειμένων νόμων, διαταγμάτων καὶ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, διεπουσῶν τὴν λειτουργίαν τοῦ Ὀργανισμοῦ, δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως αὐτῆς.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας αἴρει δι' ἀποφάσεώς του τὴν διαφωνίαν, ἀποδεχόμενος τὴν μίαν ἐκ τῶν ἐν διαστάσει γνωμῶν, ἢ, ἐφ' ὅσον δὲν συμφωνεῖ πρὸς οὐδεμίαν τούτων δύναται νὰ ἀναπέμψῃ τὸ ζήτημα εἰς τὸν Ὀργανισμὸν πρὸς ἐπανεξέτασιν.

Ἡ περὶ ἄρσεως τῆς διαφωνίας ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ὀργανισμοῦ, (ὑποκειμένη εἰς προσβολὴν ἐπὶ ἀκυρώσει ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, βλέπε Σ.Ε. 318/1958, εἰσηγητὴς *Γ. Μαραγκόπουλος*, ΕΕΔ 17, 310).

(Κατὰ τῶν πράξεων, δι' ὧν προσδιορίσθησαν

ὀφειλαὶ ἐξ εἰσφορῶν, δὲν ἐπιτρέπεται αἴτησις ἀκυρώσεως, ὑφισταμένης παραλλήλου προσφυγῆς ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων δι' ἀνακοπῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολ. Δικ., βλέπε ΕΕΔ 17, 201, 251, ΕΕΔ 18, 97, ἔνθα νομολογία).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1002/1959, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ν. Σολιώτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Χ. Παναγιωτόπουλας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Γρίβας, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται παραδεκτῶς καὶ ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2371 τῆς 6ης Νοεμβρίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, διὰ τῆς ὁποίας ἡ αἰτοῦσα ἀνώνυμος ἑταιρεία ἐχαρακτηρισθη ὡς βιομηχανικὴ ἐπιχείρησις, διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ποσοστοῦ τῆς εἰσφορᾶς τοῦ νόμου 2054/1952, ὅπερ αὕτη ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλλῃ.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ εἰρημένου νόμου 2054/1952 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ στρατευομένων μισθωτῶν» ὡρίσθη, ὅτι διὰ τὴν ἐπιδότησιν τῶν στρατευομένων μισθωτῶν αἱ πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεις, ἐκμεταλλεύσεις καὶ Ὀργανισμοὶ ἐν γένει, οἱ ἀπασχολοῦντες ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς χώρας προσωπικὸν ἑλληνικῆς ὑπηκοότητος, συνδεόμενον μετ' αὐτῶν διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὑποχρεοῦνται, ὅπως καταβάλλωσιν εἰς τὸ "Ἱδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων εἰδικὴν εἰσφορὰν ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν τούτου. Κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2054/1952 ἡ ἐν λόγῳ εἰδικὴ εἰσφορὰ ὡρίσθη εἰς 1 ο/ο ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν ἀποδοχῶν, διὰ τὰς βιομηχανικὰς ὅμως ἐπιχειρήσεις, τὰς λειτουργούσας ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, ἡ εἰσφορὰ αὕτη ὡρίσθη εἰς 2 ο/ο. Ἐξ ἄλλου, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἐπακολουθήσαντος ν.δ. 2961/1954, ὡς αὗται ἀντικατεστάθησαν διὰ τοῦ νόμου 3252/1955, ἡ κατὰ τὰ ἄνω ἐπιδότησις τῶν στρατευομένων μισθωτῶν καὶ συνεπῶς καὶ ἡ διαχείρισις τῆς εἰρημένης εἰδικῆς εἰσφορᾶς ἀνετέθη εἰς τὸν Ὀργανισμὸν Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ὁποίου κατέστη ἁρμόδιον, πλὴν ἄλλων, κατὰ τὸ ἄρθρον 26 § 2 τοῦ αὐτοῦ ν.δ. 2961/1954, καὶ πρὸς ἐπίλυσιν διαφορῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν ὀφειλομένην ὑπὸ τῶν ὑποχρέων εἰσφοράν.

Ἐν προκειμένῳ, ἀναφυείσης διαφορᾶς ὡς πρὸς τὸ ποσοστὸν τῆς περὶ ἧς πρόκειται εἰσφορᾶς, ὅπερ ὑπεχρεοῦτο νὰ καταβάλῃ ἡ αἰτοῦσα, ὡς πρὸς τὸ ἐὰν δηλαδὴ αὕτη ἀποτελῇ βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν καὶ ὡς τοιαύτη, ὡς λειτουργοῦσα ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, ὑπόκειται, κατὰ τὰς προεκτεθείσας διατάξεις, εἰς ποσοστὸν 2 ο/ο ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ της, ἢ δὲν ἀποτελῇ βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν καὶ ὑπόκειται εἰς ποσοστὸν 1 ο/ο, τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, ἐπιληφθὲν τῆς ἐπιλύσεως τῆς διαφορᾶς ταύτης, κατὰ τὰς αὐτὰς ὡς ἄνω διατάξεις, ἐξέδοτο τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του, δι' ἧς ἐχαρακτήρισε τὴν αἰτοῦσαν ὡς βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν.

Ἡ μνημονευθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρ. 1 § 2 τοῦ νόμου 2054/1952, ἡ καθορίζουσα ηὐξημένον ποσοστὸν εἰσφορᾶς διὰ τὰς ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης λειτουργούσας βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις, δὲν προσδιορίζει εἰδικώτερον τὴν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῆς ἔννοιαν τῆς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, δι' ὃ, ὡς τοιαύτη, δέον νὰ θεωρηθῇ ἡ πληροῦσα τοὺς ὅρους τῆς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης διαμορφωθεῖσαν ἔννοιαν αὐτῆς, τοὐτέστιν ἡ διὰ μηχανικῶν ἢ χημικῶν μέσων μεταβάλλουσα τὴν μορφὴν ἀκατεργάστου ὕλης ἢ ἡ ἐξευγενίζουσα αὐτήν, ἐπὶ σκοπῷ παραγωγῆς νέου προϊόντος, καταλλήλου διὰ τὴν χρῆσιν, δι' ἣν προορίζεται.

Καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 2 τῆς διὰ τοῦ νόμου 3316/1925 κυρωθείσης συμβάσεως διὰ τὴν ὕδρευσιν τῶν πόλεων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ τῶν προαστίων αὐτῆς, ἡ αἰτοῦσα ἑταιρεία ἀνέλαβε τὴν εἰς τὰς πόλεις ταύτας προμήθειαν ποσίμου ὕδατος, πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον ὑπεχρεώθη, ὅπως κατασκευάσῃ ἀφ' ἑνὸς μὲν φράγμα καὶ δεξαμενὴν πρὸς συγκέντρωσιν καὶ ἀποταμίευσιν ὁμβρίων ἢ ἄλλων ὑδάτων, ἀφ' ἑτέρου δὲ καὶ πάντα τὰ τεχνικὰ ἔργα καὶ τὰς ἐν γένει ἐγκαταστάσεις, αἵτινες ἦσαν ἀναγκαῖαι, ἵνα τὸ οὕτω συγκεντρούμενον ὕδωρ καταστῇ πόσιμον καὶ ὡς τοιοῦτον μεταφερθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰς ρηθείσας πόλεις. Ἐκ τοῦ τοιούτου σκοποῦ τῆς αἰτούσης ἑταιρείας συνάγεται, ὅτι αὕτη, συγκεντροῦσα ὕδατα μὴ πόσιμα, προβαίνει διὰ μηχανικῶν ἢ χημικῶν μέσων εἰς τὸν ἐξευγενισμὸν αὐτῶν, τὸν ἀπαραίτητον, ἵνα ταῦτα καταστῶσι πόσιμα καὶ κατάλληλα διὰ τὴν χρῆσιν, δι' ἣν, κατὰ τὴν σύμβασιν, ἀνέλαβε τὴν εἰς τὰς πόλεις προμήθειαν τούτων, προβαίνει δηλαδὴ εἰς ἐνεργείας, αἵτινες, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν καὶ τῆς ἐκτάσεως τῶν ἐν γένει μηχανικῶν καὶ χημικῶν ἐγκαταστάσεών της, προσδίδουσιν εἰς αὐτὴν τὸν χαρακτῆρα τῆς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως.

Κατὰ ταῦτα νομίμως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐχαρακτήρισε τὴν αἰτοῦσαν ὡς βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς μνημονευθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 § 2 τοῦ νόμου 2054/1952 καὶ ἀπορριπτέοι τυγχάνουσιν οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου προβαλλόμενοι λόγοι ἀκυρώσεως.

ΣΤΡΑΤΕΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΧΡΟΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΩΣ ΧΡΟΝΟΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Συνυπολογισμός εἰς χρόνον ἀσφαλίσεως διά τόν ὑπολογισμόν τῆς συντάξεως

Διατάξεις ἄρθρου 1 Ν.Δ. 346/1941 καί ἄρθρου 12 Νόμου 751/1948.—Ἐξομοίωσις κατ' αὐτάς τοῦ χρόνου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὡς χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας διά τόν κανονισμόν τῆς συντάξεως.—Κατάργησις διά τό μέλλον ἄρθρου 12 Νόμου 751/1948 διά τοῦ Α.Ν. 1836/1951, ἄνευ ὅμως ἀνατροπῆς τοῦ ἐπελθόντος ἀποτελέσματος τῆς ἐξομοιώσεως τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας πρός χρόνον ἀσφαλίσεως.

Τό θέμα, ἐπί τοῦ ὁποίου ἀπησχολήθη τό Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς: Διά τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. δ. 346/1941 ὡρίσθησαν τά ἀκόλουθα: Ὁ ἐν πολέμῳ χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τῶν ἐφέδρων στρατιωτικῶν ἐν γένει, ξηρᾶς, θαλάσσης, ἀέρος καί χωροφυλακῆς, τυγχανόντων ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας, διανυθείσης ἐν ἀνωνύμῳ ἑταιρείᾳ, ἐπιχειρήσει κλπ., παρ' ᾗ ὑπηρέτουν πρό τῆς στρατεύσεως, πρός προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ αὐτῶν, προαγωγήν, κανονισμόν τῆς συντάξεως καί παντός ἑτέρου δικαιώματος τούτων.

Ἡ διάταξις προϋπέθετεν, ὅτι ὁ στρατευθείς ἔφεδρος ὑπηρέτει ἤδη κατά τόν χρόνον τῆς κλήσεώς του ὑπό τά ὅπλα εἰς τινα τῶν ἀναφερομένων ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, ἐπιχειρήσεων κλπ. (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5285/1941, εἰσηγητής *Δ. Σκούμπης*, ΕΕΔ 1 428).

Περαιτέρω τό ἄρθρον 12 τοῦ νόμου 751/1948 (ΕΕΔ 7, 661) ὥρισε τά ἑξῆς: Τό ἄρθρον 1 τοῦ ν. δ. 346/1941 ἔχει πλήρη ἐφαρμογήν καί ἐπί τῶν ἀπό τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς χώρας καί καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τῆς παρούσης κατά τοῦ Ἔθνους συμμοριακῆς δράσεως στρατευθέντων ἤ στρατευθησομένων ὡς ἐφέδρων, κληρωτῶν ἤ ἐθελοντῶν μισθωτῶν τῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἤ ἐκμεταλλεύσεων, ὡς καί τῶν μισθωτῶν τῶν συνδεομένων μετά τοῦ Δημοσίου καί τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου διά σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Περαιτέρω διά τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 «περί κωδικοποιήσεως κλπ. τῆς νομοθεσίας περί προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ κλπ.» (ΕΕΔ 10, 584) καί διά τοῦ ἄρθρου 12 αὐτοῦ κατηργήθη ὁ νόμος 751/1948 καί βεβαίως καί ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ἄρθρου 12 αὐτοῦ.

Ἐλθόν ὅμως ὁ νόμος 2054/1952 (ΕΕΔ 11, 490) καί ἐν ἄρθρῳ 8 αὐτοῦ ὥρισε τά ἑξῆς: Ὁ χρόνος τῆς ἐν τῷ στρατῷ ξηρᾶς, ἀέρος καί θαλάσσης ὑπηρεσίας τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἐργατῶν, τεχνιτῶν, ὑπηρετῶν καί μισθωτῶν ἐν γένει, ὡς ἐφέδρων ἤ κληρωτῶν ἤ ἐθελοντῶν, λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῶς διανυθείσης ὑπηρεσίας παρά τῷ παρ' ᾧ ὑπηρέτουν ἐργοδότῃ πρό τῆς στρατεύσεώς των πρός προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ αὐτῶν, περαιτέρω προαγωγήν, κανονισμόν τῶν συντάξεων καί διά τήν ἀπολαβήν παντός ἑτέρου πλεονεκτήματος, προβλεπομένου ὑπό τῶν κειμένων διατάξεων καί ἐξαρτωμένου ἐκ τοῦ χρόνου πραγματικῆς παρά τῷ ἐργοδότῃ ὑπηρεσίας. Διά τήν κατά τά ἀνωτέρω ἀναγνώρισιν ὡς συνταξίμου ὑπηρεσίας τοῦ χρόνου στρατεύσεως ὁ εἰδικός Λογαριασμός (στρατεύσεως) καταβάλλει εἰς τόν Ὀργανισμόν κυρίας ἀσφαλίσεως συντάξεων, εἰς ὃν ὑπάγεται ὁ στρατευθείς μισθωτός, καί τάς κεκανονισμένας εἰσφοράς ἠσφαλισμένου καί ἐργοδότου, ὑπολογιζομένας βάσει τῶν ὑπό τῆς νομοθεσίας, ἥτις διέπει τόν οἰκεῖον Ἀσφαλιστικόν Ὀργανισμόν, προβλεπομένων ποσοστῶν ἀσφαλίστρων καί τοῦ ποσοῦ τοῦ καταβαλλομένου ἐπιδόματος.

Τέλος κατά τό ἄρθρον 34 § 7 τοῦ ν. δ. 2961/1954 (ΕΕΔ 13, 948) ἡ ἀληθής ἔννοια τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2054/1952 εἶναι, ὅτι ἡ ἐν τῷ στρατῷ ξηρᾶς, ἀέρος καί θαλάσσης ὑπηρεσία τῶν μισθωτῶν ἐν γένει λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῆς ἐργασίας παρά τῷ παρ' ᾧ ὑπηρέτουν πρό τῆς στρατεύσεώς των ἐργοδότῃ ὡς πρός τά ἔναντι τοῦ τελευταίου τούτου δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ, ἐνῷ διά τήν συμπλήρωσιν τῶν διά τήν χορήγησιν πάσης φύσεως παροχῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως προϋποθέσεων πρός πραγματικήν ἐργασίαν ἐξομοιοῦται ἡ ἐν τῷ στρατῷ κλπ. ἐφεδρική ὑπηρεσία, ἡ συνεπαγομένη τήν χορήγησιν ἐπιδόματος στρατεύσεως κατά τάς διατάξεις τοῦ νόμου 2054/1952 καί τοῦ παρόντος ν. δ/γματος.

Ἐξ ἄλλου, κατά τό ἄρθρον 28 § 2 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 «περί Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» (ΕΕΔ 10, 646) ὡς «ἡμέραι ἐργασίας ἐννοοῦνται αἱ ἡμέραι, καθ' ἃς οἱ ἠσφαλισμένοι δικαιοῦνται ἀμοιβῆς κλπ., ἤ καθ' ἃς δικαιοῦνται ἀμοιβῆς κατά τήν κειμένην νομοθεσίαν ἄνευ πραγματικῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν των (στράτευσις, ἄδεια).

Ἐπί τῇ βάσει τῶν νομοθετικῶν αὐτῶν διατάξεων τό Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἔκρινεν, ὡς ἐν τῇ ἀποφάσει του.

Ὅμοιον ζήτημα προέκυψε καί διά τόν μετά τόν ἀ. ν. 1846/1951 περί Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ὑπολογισμόν τῶν ἡμερῶν ἀνεργίας τοῦ ἠσφαλισμένου, αἱ ὁποῖαι κατά τόν καταργηθέντα διά τοῦ ἀνωτέρω νόμου ἀ. ν. 118/1945 (ἄρθρον 14) ἐθεωροῦντο ὡς ἡμέραι ἀσφαλίσεως καί τό Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἀπεφάνθη (Σ. Ε. 1267/1955, εἰσηγητής *Δ. Ταβουλάρης*, ΕΕΔ 15, 1251), ὅτι τό ἀποτέλεσμα τοῦ μή συνυπολογισμοῦ τῶν ἡμερῶν

ἀνεργίας, διανυθεισῶν πρὸ τοῦ ἀ. ν. 1846/1951, θὰ ἐπήρχετο μόνον ἂν ὑπῆρχε ρητὴ περὶ αὐτοῦ διαταξις ἐν τῷ ἀ. ν. 1846/1951, πέραν τῆς ἁπλῶς διὰ τὸ μέλλον καταργήσεως τοῦ νόμου 118/1945 (βλέπε ὅμως ἀντιθέτως Α. Π. 107/1958, εἰσηγητὴς Σ. *Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 365).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1100/1959, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Μελισσηνὸς*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Γ. Σκουρτοῆς*
Δικηγοροι οἱ κ. κ. Σ. Σπετσάκης, Δ. Λιακατᾶς, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀτελῶς, κατὰ τὸ ἄρθρον 40 § 2 τοῦ α.ν. 1846/1951, ἀσκουμένης αἰτήσεως ὁ αἰτῶν, ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, διώκει παραδεκτῶς καὶ ἐμπροθέσμως τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ᾽ ἀριθ. 2633 ἀπὸ 22 Ἀπριλίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Πειραιεῖ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, δι᾽ ἧς ἀπερρίφθη αἴτησις τούτου περὶ παροχῆς συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας.

Κατὰ τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ ν.δ. 346/1941 (Φ.Ε.Κ. 261): «Ὁ ἐν πολέμῳ χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τῶν ἐφέδρων στρατιωτικῶν ἐν γένει ξηρᾶς, θαλάσσης, ἀέρος καὶ χωροφυλακῆς, τυγχανόντων ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας διανυθεισης ἐν ἀνωνύμῳ ἑταιρείᾳ, ἐπιχειρήσει κλπ. παρ᾽ ᾗ ὑπηρέτουν πρὸ τῆς στρατεύσεως, πρὸς προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ αὐτῶν, προαγωγήν, κανονισμὸν τῆς συντάξεως καὶ παντὸς ἑτέρου δικαιώματος τούτων». Ἐξ ἄλλου τὸ ἄρθρον 12 τοῦ νόμου 751/1948 ὁρίζει, ὅτι: «Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ν.δ. 346/.941 ἔχει πλήρη ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς χώρας καὶ καθ᾽ ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς παρούσης κατὰ τοῦ Ἔθνους συμμοριακῆς δράσεως στρατευθέντων ἢ στρατευθησομένων ὡς ἐφέδρων, κληρωτῶν ἢ ἐθελοντῶν μισθωτῶν τῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων, ὡς καὶ τῶν μισθωτῶν τῶν συνδεομένων μετὰ τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συμμοριακῆς κατὰ τοῦ Ἔθνους δράσεως ὑπηρεσία τῶν μισθωτῶν, περὶ ὧν αἱ διατάξεις αὗται, ὡς ἐφέδρων, κληρωτῶν κλπ. εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατεύματος ἐξομοιοῦται, διὰ τὸν κανονισμὸν τῆς συντάξεώς των παρ᾽ οἱουδήποτε φορέως ἀσφαλίσεως, ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσιας παρ᾽ ἀνωνύμῳ ἑταιρείᾳ, ἐπιχειρήσει κλπ. καὶ δὴ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν οἱ ἐν λόγῳ μισθωτοὶ ἐλάμβανον κατὰ τὸν χρόνον τῆς στρατιωτικῆς των ὑπηρεσίας ἐπίδομα στρατεύσεως. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 (Φ.Ε.Κ. 164) κατηργήθη, ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου, ὁ νόμος 751/1948, διὰ τῆς τοιαύτης ὅμως διὰ τὸ μέλλον καταργήσεως δὲν ἐσκοπήθη, ὡς ἐξ ἄλλου τοῦτο συνάγεται ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836, καὶ ἡ ἀνατροπὴ τοῦ ἤδη ἐπελθόντος, κατ᾽ ἐφαρμογὴν τῶν καταργουμένων διατάξεων, προαναφερθέντος ἀποτελέσματος τῆς ἐξομοιώσεως τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας πρὸς χρόνον ἀσφαλίσεως. Διότι, ἂν τοιαύτη ἦτο ἡ βούλησις τοῦ νομοθέτου, θὰ ἔδει τοῦτο νὰ διετυποῦτο σαφῶς ἐν τῷ νόμῳ.

Ἐν προκειμένῳ ἡ περὶ συνταξιοδοτήσεως τοῦ αἰτοῦντος αἴτησις ἀπερρίφθη, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οὗτος δὲν εἶχε πραγματοποιήσει τὰς κατὰ νόμον ἀπαιτουμένας πρὸς τοῦτο 2500 ἡμέρας ἐργασίας, ἀλλὰ μόνον 2093 (βλέπε ὑπ᾽ ἀριθ. 888/1957 ἀπόφασιν Διευθυντοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Πειραιῶς), διὰ δὲ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐγένετο μὲν δεκτόν, ὅτι οὗτος, ὑπηρετῶν ὡς μισθωτὸς παρ᾽ ἀνωνύμῳ ἑταιρείᾳ, ἐστρατεύθη καὶ ὑπηρέτησεν ὡς κληρωτὸς εἰς τὰς τάξεις τῆς Βασιλικῆς Ἀεροπορίας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κατὰ τοῦ Ἔθνους συμμοριακῆς δράσεως, ἤτοι ἀπὸ 16 Δεκεμβρίου 1946 μέχρι τοῦ Δεκεμβρίου 1948, πλὴν ὅμως ὁ χρόνος οὗτος δὲν συνυπελογίσθη εἰς τὸν χρόνον ἀσφαλίσεως τοῦ αἰτοῦντος, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν ἐδικαιώθη, διὰ τὴν στρατιωτικὴν ταύτην ὑπηρεσίαν, ἐπιδόματος στρατεύσεως. Οὕτω ὅμως κρίνας ὁ ἐκδοὺς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α. παρέβη τὰς ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἀναφερομένας διατάξεις, συμφώνως πρὸς τὰς ὁποίας ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας διανυθεῖσα στρατιωτικὴ ὑπηρεσία τοῦ αἰτοῦντος, ἐξομοιωθεῖσα πρὸς χρόνον ἀσφαλίσεως, ἔδει νὰ συνυπολογισθῇ διὰ τὸν κανονισμὸν τῆς συντάξεως του, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν οὗτος κατὰ τὸ ἐν λόγῳ χρονικὸν διάστημα ἐδικαιώθη ἢ μὴ ἐπιδόματος στρατεύσεως. Διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον, ὃν βασίμως προβάλλει ὁ αἰτῶν, ἀκυρωτέα καθίσταται ἡ προσβαλλομένη ἀποφασις, ἀναπεμπομένης τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων πρὸς νέαν νόμιμον κρίσιν.

Ἀκυρουμένης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως διὰ τὸν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει λόγον, ἀλυσιτελὴς ἀποβαίνει ἡ ἐξέτασις τῶν λοιπῶν λόγων ἀκυρώσεως, δεδομένου ὅτι, ἐν ὄψει τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερῶν ἐργασίας τοῦ αἰτοῦντος καὶ τοῦ χρόνου τῆς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συμμοριακῆς δράσεως στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ, ὁ συνυπολογισμὸς ἢ μὴ καὶ τῆς κατὰ τὸ ἔτος 1950 στρατιωτικῆς του ἐπὶ ἕνα περίπου μῆνα ὑπηρεσίας δὲν δύναται νὰ ἀσκήσῃ ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ συνταξιοδοτικοῦ του δικαιώματος ἢ ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῆς συντά-

(βλ. ἀ. ν. 1315/1951, ἄρθρα 23 καὶ 29).

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΥΚΤΟΦΥΛΑΚΟΣ ΕΙΣ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ

Άμοιβὴ δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νυκτερινὰς ὥρας

Ἐφαρμογὴ τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 18310/1946 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἐπὶ πάντων τῶν μισθωτῶν, τῶν συνδεομένων διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μετὰ τοῦ ἐργοδότου, ἀνεξαρτήτως τῆς ἰδιότητος τούτου καὶ τῶν ἰδιαιτέρων χαρακτηριστικῶν, ἅτινα παρουσιάζει, μὴ ἐξαιρουμένου οὐδὲ τοῦ Δημοσίου ἢ ἑτέρου νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου.— Ἐφαρμογὴ ὑπ' ἀριθ. 27019/1953 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ ἀμοιβῆς παρεχόντων ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς κατὰ νυκτερινὰς ὥρας, οἷοι οἱ νυκτοφύλακες.— Δικαίωμα ἀμοιβῆς ἀνειδικεύτων ἐργατῶν.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἐπεκύρωσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 643/1958 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ὡς ἐφετείου, εἶναι παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ νυκτοφύλακος εἰς φιλανθρωπικὸν ἵδρυμα.

Δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ὅτι ἐν ἐλλείψει εἰδικῆς διὰ τὴν περίπτωσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἦσαν ἐφαρμοστέαι αἱ περὶ ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτων ἐργατῶν διατάξεις (οὕτω καὶ αἱ Α. Π. 656/1955, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 15, 22, Α. Π. 478/1956, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 15, 1172, Α. Π. 483/1957, εἰσηγητὴς *ὁ αὐτός*, ΕΕΔ 17, 151).

Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 27019/1953 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας «περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τοῦ νόμου 2053/1952 περὶ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ὡς πρὸς τὴν προσαύξησιν λόγῳ νυκτερινῆς ἐργασίας» (ΕΕΔ 13, 107) τοῦ ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 18310/1946 καὶ 25825/1951 ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας (ΕΕΔ 12, 388) προβλεπομένου ἐπιδόματος νυκτερινῆς ἐργασίας δὲν δικαιοῦνται οἱ ἐκ τῶν μισθωτῶν παρέχοντες τὰς ὑπηρεσίας των ἀποκλειστικῶς, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας των, κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας μόνον, ἐφ' ὅσον αἱ καταβαλλόμεναι εἰς τούτους ἀποδοχαί, ἐν σχέσει πρὸς τὰ ὑπὸ τῶν οἰκείων διατάξεων προβλεπόμενα ἐλάχιστα ὅρια, εἶναι ηὐξημέναι τοὐλάχιστον κατὰ 25ο/ο. Ἐὰν ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω αὔξησις εἶναι μικροτέρα τοῦ 25ο/ο, καταβάλλεται ἡ προκύπτουσα ἐπὶ ἔλαττον διαφορά.

Προηγήθη τῆς ὑπουργικῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 69093/1953 ἀπόφασις τῆς κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 267/1953 Πρᾶξιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου πενταμελοῦς ἐξ Ὑπουργῶν Ἐπιτροπῆς, καθ' ἣν (ΕΕΔ 13, 108) ἐνεκρίθη ἡ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τοῦ νόμου 2053/1952 ληφθεῖσα ἀπόφασις, ὅπως ἐξαιρεθῶσι τῆς διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 18310/1946 καὶ 25825/1946 ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας παρεχομένης προσαυξήσεως ἐξ 25ο/ο λόγῳ νυκτερινῆς ἐργασίας οἱ ἐκ τῶν μισθωτῶν παρέχοντες, λόγῳ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας των, τὰς ὑπηρεσίας των ἀποκλειστικῶς κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας.

Ἀσχέτως τοῦ ἂν ὑπάρχῃ διαφορά τις ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν μεταξὺ τῶν δύο τούτων ἀποφάσεων καὶ ἂν ἡ ἀπόφασις τῆς πενταμελοῦς ἐξ Ὑπουργῶν Ἐπιτροπῆς ὑπερίσχυε τῆς κατὰ τὸν ἰσχύοντα τότε νόμον 2053/1952 (ΕΕΔ 11, 485) ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀφοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τῆς ὑπ' ἀριθ. 267/1953 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (ΕΕΔ 12, 510) δι' ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐξ Ὑπουργῶν λύεται (ἁπλῶς) πᾶν θέμα προκῦπτον ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου περὶ ἀναπροσαρμογῆς τῆς ἀξίας τῆς δραχμῆς καὶ εἰδικώτερον ἀφορῶν εἰς τὰς τιμάς, τοὺς μισθοὺς καὶ τὰ ἡμερομίσθια, πάντως τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὡς καὶ ἁπασῶν τῶν περὶ μισθῶν ἀποφάσεων, διετάχθη ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων τοῦ νόμου 2053/1952 νόμων περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας ἡ ἰσχὺς αὐτῶν (ἄρθρον 24 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, ΕΕΔ 14, 601), δυναμένων νὰ τροποποιοῦνται ἢ καταργοῦνται κατὰ τὴν ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ διαδικασίαν.

Ἐπαναλαμβάνεται καὶ ὑπὸ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ γενομένη σταθερῶς δεκτὴ καὶ διὰ προηγουμένων ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου ἄποψις ὅτι αἱ περὶ ὧν πρόκειται ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις περὶ προσθέτου ἀμοιβῆς μισθωτῶν δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νυκτερινὰς ὥρας (ΕΕΔ 12, 388) ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπὶ παντὸς ἐργοδότου καὶ ἂν οὗτος εἶναι νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου (Α.Π. 364/1958, εἰσηγητὴς *Δ. Οἰκονομόπουλος*, ΕΕΔ 17, 625, καὶ λοιπαὶ παραπομπαὶ εἰς αὐτόθι σημειώσεις μας).

Τοῦτο, ἄλλωστε, προκύπτει ἤδη σαφῶς καὶ ἐκ τοῦ ν.δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 16, 1062), (ἄρθρον 2).

(Περὶ τῆς ἐννοίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς βλέπε Α.Π. 276/1959,

Όλομελείας, εισηγητής *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 18, 695).

Άρειου Πάγου 318/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Π. Τσαρούχης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δ. Γιαννακόπουλος, Α. Σακελλαρόπουλος

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 18310/1946 κοινὴ ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, δι' ἧς παρέχεται αὔξησις 25ο/ο ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας ἀπασχολουμένων πάσης φύσεως μισθωτῶν τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν ἐν γένει συνεχοῦς ἢ μὴ λειτουργίας, ὡς καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὁμοία τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν, δι' ἧς παρέχεται ἑτέρα αὔξησις 75ο/ο ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε κεκανονισμένου ἡμερομισθίου τοῦ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἄλλας ἐκ τοῦ νόμου καθιερουμένας ὡς μὴ ἐργασίμους ἑορτὰς τοῦ ἔτους ἀπασχολουμένου, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας του, προσωπικοῦ πασῶν ἐν γένει τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, ἐξαιρέσει τῶν ἐπὶ ποσοστοῖς ὡρισμένων κατηγοριῶν ἐργαζομένων, ὡς ἡρμηνεύθησαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/254/1951 ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν, ὁριζούσης διὰ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 § 2 καὶ 2 §§ 1 καὶ 2 ὅτι αἱ ἀνωτέρω προσαυξήσεις ὑπολογίζονται ἐπὶ τῶν ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένων ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, ἐκδοθεῖσαι κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ νόμου 28/1944, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ νόμου 866/1945, καὶ δημοσιευθεῖσαι, ὡς ὁ νόμος ἐκεῖνος ὁρίζει, εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐντεῦθεν ἰσχὺν νόμου ἐπέχουσαι, ἔχουσιν, ὡς ἐκ τῆς γενικότητος αὐτῶν, ἐφαρμογὴν ἐπὶ πάντων τῶν μισθωτῶν τῶν συνδεομένων διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μετὰ τοῦ ἐργοδότου, ἀνεξαρτήτως τῆς ἰδιότητος τούτου καὶ τῶν ἰδιαιτέρων χαρακτηριστικῶν, ἅτινα παρουσιάζει, μὴ ἐξαιρουμένου συνεπῶς οὐδὲ τοῦ Δημοσίου ἢ ἑτέρου νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, ὅπερ ἐξ ὁλοκλήρου ἐπιχορηγεῖται ὑπὸ τοῦ Κράτους, ὡς πρὸς ὃ οὐδαμῶς κατὰ τοὺς αὐτοὺς ὡς ἄνω νόμους 28 τοῦ 1944 καὶ 866 τοῦ 1946 ἐν τούτῳ ἀπαιτεῖται καὶ ἡ σύμπραξις τοῦ ἀσκοῦντος ἐπ' αὐτοῦ ἐποπτείαν ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ.

Κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 27019/1953 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μεταγενεστέρας καὶ συνεπῶς ἐπικρατεστέρας τῆς ὑπ' ἀριθ. 69093/1953 ἀποφάσεως τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 267/1953 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου συσταθείσης πενταμελοῦς ἐξ Ὑπουργῶν Ἐπιτροπῆς (Φ.Ε.Κ. τ. Β', φ. 270 τῆς 12 Δεκεμβρίου 1953), ὡς δημοσιευθείσης μετὰ τῆς κηρυχθείσης δι' αὐτῆς ἐκτελεστῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τοῦ νόμου 2053/1952 περὶ τροποποιήσεως τῆς προμνησθείσης ὑπ' ἀριθ. 15825/1951 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ὡς πρὸς τὴν προσαύξησιν λόγῳ νυκτερινῆς ἐργασίας τὴν 16 Δεκεμβρίου 1953 (Φ.Ε.Κ. τ. Β' 275), δὲν δικαιοῦνται τοῦ ἐπιδόματος 25ο/ο νυκτερινῆς ἐργασίας οἱ παρέχοντες τὰς ὑπηρεσίας των ἀποκλειστικῶς, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας των, κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας, μόνον ἐφ' ὅσον αἱ καταβαλλόμεναι εἰς τούτους ἀποδοχαὶ ἐν σχέσει πρὸς τὰ ὑπὸ τῶν οἰκείων διατάξεων προβλεπόμενα ἐλάχιστα ὅρια εἶναι ηὐξημέναι τοὐλάχιστον κατὰ 25ο/ο. Ἐὰν ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω αὔξησις εἶναι μικροτέρα τοῦ 25ο/ο, καταβάλλεται ἡ προκύπτουσα ἐπὶ ἔλαττον διαφορά. Ἐκ τῶν διατάξεων δὲ τῆς προμνησθείσης ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, ὡς ἡρμηνεύθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/254/1951 ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὡς ἡμέρα νοεῖται ἡ κατὰ τὸ πολιτικὸν ἡμερολόγιον τοιαύτη, ἤτοι τὸ ἀπὸ τοῦ μεσονυκτίου εἰς μεσονύκτιον διάστημα τοῦ χρόνου 24 ὡρῶν καὶ οὐχὶ τὸ ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου τοιοῦτο καὶ ἑπομένως τῆς δι' αὐτῆς καθορισθείσης κατὰ 75ο/ο προσαυξήσεως τοῦ ἡμερομισθίου ἢ τοῦ 1/25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ τῶν ἐν αὐτῇ καθοριζομένων μισθωτῶν τῶν ἀπασχολουμένων κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἐκ τοῦ νόμου καθιερωμένας ὡς μὴ ἐργασίμους ἑορτὰς τοῦ ἔτους δικαιοῦνται οἱ ἀπασχολούμενοι ἀπὸ τοῦ μεσονυκτίου τοῦ ἄγοντος πρὸς τὰς ὡς ἄνω ἡμέρας μέχρι τοῦ ἑπομένου μεσονυκτίου. Τέλος οἱ νυκτοφύλακες, παρέχοντες εἰς τὸν ἐργοδότην κατόπιν συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργασίαν οὖσαν φύσεως σωματικῆς, ὑπάγονται, μὴ ὑπαρχούσης εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἢ ὑπουργικῆς τοιαύτης, καθοριζούσης τὰς ἀποδοχὰς αὐτῶν, εἰς τὴν ἀπὸ 19.8.1938 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐργατῶν ἐν γένει καὶ ἔχουσι συνεπῶς ἐφαρμογὴν ἐπ' αὐτῶν, ὑφισταμένης ἐκ τῆς συλλογικῆς ταύτης συμβάσεως τῆς προϋποθέσεως τοῦ καθορισμοῦ ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένων ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, αἱ προμνησθεῖσαι ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις. Ὅθεν οὕτω κρινασαι αἱ προσβαλλόμεναι ἀποφάσεις καὶ δεξάμεναι, ὡς ἐξ αὐτῶν δείκνυται, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἐν γένει ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος προσελήφθη τὸν Μάρτιον 1947 παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς νυκτοφύλαξ καὶ προσφέρει ἐκτοτε τὰς ὑπηρεσίας του καθ' ἅπασας τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτάς, ὅτι αἱ ἀποδοχαὶ τούτου εἶναι ηὐξημέναι κατὰ 20ο/ο καὶ δικαιοῦται ἐπιδόματος διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν 50/ο, ἀποφηνάμεναι δὲ μετὰ τοῦτο δεκτὴν ἐν μέρει τὴν ἔνδικον ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὡς πρὸς τὰ αἰτήματα αὐτῆς περὶ παροχῆς προσαυξήσεως διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν κατὰ τὸ ἄνω ποσοστὸν καὶ δι' ἐργασίαν παρασχεθεῖσαν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἄλλας ἐκ τοῦ νόμου καθιερωμένας ὡς μὴ ἐργασίμους ἑορτὰς τοῦ ἔτους, ὀρθῶς ἡρμήνευσαν καὶ ἐφήρμοσαν τὰς διαληφθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι ἀναιρέσεως 1ος, 2ος καὶ 3ος τοῦ κυρίου δικογράφου, ὡς διεσαφηνίσθησαν διὰ τῶν 1ου, 2ου καὶ 3ου λόγων ἀναιρέσεως τοῦ προσθέτου δικογράφου, καὶ ὁ 4ος τοῦ κυρίου δικογράφου εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΗΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Είδική άποζημίωσις Α.Ν. 694/1937 καί ύπολογισμός αύτῆς

Ὑποχρεωτικαί διά τούς ἐργοδότας καί ἀπολυθέντας αἱ ἀποφάσεις τοῦ κατά τόν Α.Ν. 694/1937 Τμήματος τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ὑποκείμεναι μόνον εἰς αἴτησιν ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.—Ἀναστολτικόν τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἀποτέλεσμα.—Παραδεκτή ἀγωγή περί ἀποζημιώσεως καί μετ' αἴτησιν ἀκυρώσεως, μή ἀναστολείσης νομίμως τῆς ἐκτελέσεως.—Ἐξεύρεσις τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν ὄχι πάσης ἀσφαλιστικῆς παροχῆς, ἐπομένως καί τοῦ ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος ἐκ Ταμείου Προνοίας, ἀλλά μόνον τῶν μηνιαίων ἀπολαβῶν ἀπολυθέντος.— Ὑπαγωγή εἰς αὐτάς ὄχι μόνον τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, ἀλλά καί παντός ποσοῦ καταβαλλομένου τακτικῶς ὡς ἀνταλλάγματος τῆς παρεχομένης ὑπηρεσίας.

Ἐπί ἱκανῶς ἐνδιαφερόντων ζητημάτων ἐκ τοῦ ἀ. ν. 694/1937 (ἄρθρου 9) περί προστασίας τῶν ἐκπροσώπων ἠσφαλισμένων εἰς Ταμεῖα Συντάξεως ἢ Προνοίας καί ἐν γένει εἰς Ὀργανισμούς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (βλέπε τάς διατάξεις ταύτας ἐν ΕΕΔ 16, 278) ἀπησχολήθη ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις, ἐπικυροῦσα τήν ὑπ' ἀριθ. 3392/1958 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

(Σημειωτέον ὅτι καί ἡ ἐκ τοῦ νόμου αὐτοῦ εἰδική ἀποζημίωσις παραδεκτῶς ἐκδικάζεται κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν, Α. Π. 613/1957, εἰσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 39).

Ἡ περί ἀπολύσεως τῶν περί ὧν πρόκειται προσώπων ἀπόφασις τοῦ Τμήματος Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἄνευ τῆς ὁποίας ὁ μισθωτός δέν νομιμοποιεῖται πρός δικαστικήν ἐπιδίωξιν τῆς ἀποζημιώσεως, Α. Π. 579/1949, εἰσηγητής *Α. Χαμάρτος*, ΕΕΔ 9, 78) ὑπόκειται εἰς αἴτησιν ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἀφοῦ δέ ἡ ἄσκησις τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως δέν ἀναστέλλει τήν ἐκτέλεσιν τῆς πράξεως, καθ' ἥς στρέφεται (*Η. Κυριακοπούλου*, Ἑλλ. Διοικητ. Δίκαιον, Γ' Εἰδικόν Μέρος, ἔκδ. τρίτη, σελ. 137), ἐκτός ἄν ἀναστολῇ αὕτη ὑπό τῆς ἁρμοδίας παρά τῷ Συμβουλίῳ Ἐπικρατείας Ἐπιτροπῆς (ἄρθρον 5 νόμου 5468), δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις, ὅτι δέν κωλύεται ἡ ἔγερσις ἀγωγῆς περί τῆς ἀποζημιώσεως.

Λέγει ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 9 § 2 τοῦ ἀ. ν. 694/1937, ὅτι οἱ οὕτως ἀπολυόμενοι λαμβάνουν τάς ὑπό τῶν οἰκείων καταστατικῶν διατάξεων τῶν Ταμείων Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως προβλεπομένας παροχάς λόγῳ ἀπολύσεως ἕνεκα καταργήσεως θέσεως, τοῦ ἐργοδότου ὑποχρεουμένου νά καταβάλῃ προσθέτως εἰς αὐτούς ποσόν, τό ὁποῖον, προστιθέμενον εἰς τάς τυχόν ὡς ἄνω λαμβανομένας ἀσφαλιστικάς παροχάς, συμπληρώνει τό ποσόν τῶν μηνιαίων ἀπολαβῶν κατά τόν χρόνον τῆς ἀπολύσεως.

Εἶναι φανερόν καί ἀκόμη περισσότερον καί ἐκ τῆς ἀκολουθούσης διατάξεως, ὁμιλούσης περί περιοδικῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν, ὅτι αὐτάς ἀκριβῶς τάς παροχάς (περιοδικάς) εἶχεν ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ ὁ Νομοθέτης καί οὐχί καί τάς ἐφ' ἅπαξ, ὡς δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις.

Ἄξιον προσοχῆς εἶναι, ὅτι κατά τήν παράγρ. 5 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀνωτέρω νόμου αἱ ἀποζημιώσεις δίδονται ἀνεξαρτήτως τῶν ὑπό τοῦ νόμου 2112 περί καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας χορηγουμένων καί προκειμένου περί αὐτῶν δέν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ πρός συνταξιοδότησιν ἢ ἄλλην μέριμναν πρόνοια (βλέπε Α. Π. 79/1955, εἰσηγητής *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 14, 357, ἔνθα καί λοιπαί ἀρεοπαγιτικαί ἀποφάσεις).

Ὡς πρός τήν ἀποζημίωσιν ἔχουν προηγηθῆ καί αἱ Α. Π. 225/1950 (εἰσηγητής *Κ. Καυκᾶς*, ΕΕΔ 9, 362), Α. Π. 430/1956 (εἰσηγητής *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 15, 833).

Ὑπομιμνήσκεται τέλος καί ἡ Συμβουλίου Ἐπικρατείας 888/1959 (εἰσηγητής *Π. Λεδάκουλος*, ΕΕΔ 18, 602), καθ' ἣν προϋπόθεσις τῆς προστασίας εἶναι ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου γνῶσις τῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ ὡς μέλους Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως.

Ἀρείου Πάγου 305/1959, Τμ Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Ροζάκης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Σημίτης, Χ. Μυριάνθης

Κατά τό ἄρθρον 9 § 4 τοῦ νόμου 694/1937 αἱ ἀποφάσεις τοῦ κατά τό ἄρθρον 61 § 1 τοῦ νόμου 6298 Τμήματος τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, τό ὁποῖον ἀποφασίζει περί τῆς σοβαρότητος τῶν παραπτωμάτων τῶν κατά τήν πρώτην αὐτοῦ παράγραφον ἐκπροσώπων τῶν ἐργαζομένων καί ἐπομένως τοῦ ἱκανῶς δεδικαιολογημένου ἢ ἀναιτίου τῆς ἀπολύσεώς των, εἶναι ὑποχρεωτικαί καί διά τούς ἐργοδότας καί διά τούς ἀπολυθέντας, ὑποκείμεναι μόνον εἰς αἴτησιν ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Κατά δέ τό ἄρθρον 53 β' τοῦ νόμου 3713 περί Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὑποβληθέντος οἱουδήποτε ἐνδίκου μέσου ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τήν ἐκτέλεσιν τῆς προσβαλλομένης πράξεως δύναται νά ἀναστείλῃ εἴτε ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργός, εἴτε, τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου, ἡ ὑπό τοῦ ἄρθρου τούτου προβλεπομένη Ἐπιτροπή. Ἐπο-

μένως, έάν ή έκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἄνω Τμήματος τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἥτις ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν τῆς ὑπό τοῦ ἄρθρου 9 § 2 τοῦ ὡς ἄνω νόμου προβλεπομένης ἀποζημιώσεως, δέν ἀνεστάλη ὑπο τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης ἡ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, οὔτε ἡ προθεσμία πρὸς ἄσκησιν κατ' αὐτῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως, οὔτε καί ἡ ἄσκησις τῆς αἰτήσεως ταύτης κωλύουν τήν ἔγερσιν τῆς διωκούσης τήν ἀποζημίωσιν ταύτην ἀγωγῆς, ἥτις θά κατελύετο μόνον, ἐάν μέχρι τῆς τελικῆς ἐπ' αὐτῆς συζητήσεως ἐξεδιδετο ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀκυροῦσα τήν ἀπόφασιν ταύτην. Δεξάμενον ὅθεν τό δικάσαν δικαστήριον, ὅτι ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως τοῦ Τμήματος τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἥτις, ὡς ἐδέξατο, ἔκρινεν ἀναίτιον τήν ἀπόλυσιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, δέν ἀνεστάλη ὑπό τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ ἢ τῆς ὡς ἄνω Ἐπιτροπῆς, κατ' ὀρθήν ἑρμηνείαν καί ἐφαρμογήν τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων ἔκρινε παραδεκτήν τήν ὡς ἄνω ἀποζημίωσιν, τήν διώκουσαν ἀγωγήν, καίτοι ἐδέξατο, ὅτι κατά τῆς ἀποφάσεως ταύτης εἶχεν ἀσκηθῆ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας αἴτησις ἀκυρώσεως, ἀφοῦ δέν ἐδέξατο, ὅτι ἐξεδόθη ἐπ' αὐτῆς ἀπόφασις ἀκυροῦσα τήν προσβληθεῖσαν ἀπόφασιν καί εἶναι ἀπορριπτέοι οἱ περί τοῦ ἐναντίου 1ος καί 2ος λόγοι ἀναιρέσεως.

Ὁρίζον τό ἄρθρον 9 § 2 τοῦ νόμου 694/1937 ἐν τῷ 1ῳ ἐδαφίῳ αὐτοῦ, ὅτι οἱ οὕτω ἀπολυομενοι λαμβάνουν τάς ὑπο τῶν οἰκείων καταστατικῶν διατάξεων τῶν Ταμείων Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων προβλεπομένας παροχάς λόγῳ καταργήσεως θέσεως, τοῦ ἐργοδότου ὑποχρεουμένου νά καταβάλῃ προσθέτως εἰς αὐτούς ὡς ἀποζημίωσιν μηνιαίως διά ζημίαν, ἐπελθοῦσαν ἐν τῇ ἐξυπηρετήσει κοινωφελοῦς σκοποῦ, ποσόν, τό ὁποῖον, προστιθέμενον εἰς τάς τυχόν ὡς ἄνω λαμβανομένας ἀσφαλιστικάς παροχάς, συμπληρώνει τά ποσά τῶν μηνιαίων ἀπολαβῶν κατά τόν χρόνον τῆς ἀπολύσεως καί περαιτέρω ἐν ἐδαφίῳ 2 αὐτοῦ, ὅτι ἐν περιπτώσει, καθ' ἥν, κατά τά οἰκεῖα καταστατικά, οἱ ὡς ἄνω ἀπολυόμενοι οὐδεμιᾶς δικαιοῦνται περιοδικῆς ἀσφαλιστικῆς παροχῆς, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νά καταβάλῃ ὡς ἀποζημίωσιν ὁλόκληρον τό ποσόν τῶν μηνιαίων αὐτῶν ἀπολαβῶν, σαφῆ ἔχει ἔννοιαν, ὅτι διά τήν ἐξεύρεσιν τοῦ ποσοῦ τῆς εἰς τόν ἀπολυόμενον ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ἥτις μετά τῶν ὡς ἄνω ἀσφαλιστικῶν παροχῶν δέον νά εἶναι ἴση πρός τό ποσόν τῶν μηνιαίων ἀπολαβῶν του κατά τόν χρόνον τῆς ἀπολύσεως, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν οὐχί πᾶσα ἀσφαλιστική παροχή, προβλεπομένη ὑπό τῶν καταστατικῶν διατάξεων τῶν Ταμείων Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἐπί τῇ ἕνεκα καταργήσεως θέσεως ἀπολύσει, ἔστω καί ἐφ' ἅπαξ καταβλητέα, ἀλλά μόνον αἱ περιοδικαί ἀσφαλιστικαί παροχαί. Οὕτω κρῖναν καί τό δικάσαν δικαστήριον καί ἀποφηνάμενον ὅτι διά τόν προσδιορισμόν τῆς ὀφειλομένης εἰς τόν ἀναιρεσίβλητον ἀποζημιώσεως δέν εἶναι συνυπολογιστέον εἰς τάς ἀσφαλιστικάς παροχάς, τάς ὁποίας λόγῳ τῆς ἀπολύσεώς του εἰσέπραξεν οὗτος καί ποσόν δραχμῶν 127.048, τό ὁποῖον εἰσέπραξε κατά τήν ἀπόλυσίν του ἐφ' ἅπαξ ἀπό τό Ταμεῖον Προνοίας τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἀναιρεσειούσης, ὀρθῶς τάς διαληφθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καί ἐφήρμοσε καί εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περί τοῦ ἐναντίου 3ος λόγος ἀναιρέσεως.

Κατά τήν τρίτην παράγραφον τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 694/1937 τῆς ὡς ἄνω ἀποζημιώσεως δικαιοῦνται καί οἱ ἀπολυόμενοι ἐντός διετίας ἀπό τῆς λήξεως τῆς θητείας των ὡς μελῶν διοικητικῶν συμβουλίων ἢ περαιώσεως διοικητικοῦ ἢ διαχειριστικοῦ ἐλέγχου, ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως τῶν ὅρων τῆς παραγράφου 1. Ἐπομένως, ἐάν ἡ ἀπόλυσις γίνῃ μετά τήν διετίαν ταύτην, δέν συντρέχει περίπτωσις, ὅπως τό Τμῆμα τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἐπιληφθῇ προσφυγῆς τοῦ ἀπολυθέντος, διά νά ἀποφασίσῃ περί τοῦ ἀναιτίου ἢ μή τῆς ἀπολύσεως. Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δεικνυται, τό δικάσαν δικαστήριον ἐδέξατο, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἀπηλλάγη μέν τό ἔτος 1954 τῶν καθηκόντων του ὡς μέλους τῶν διοικητικῶν συμβουλίων τῶν ὡς ἄνω Ταμείων διά τῶν ὑπ' ἀριθ. 50322/2/1954 καί 50419/2/1954 ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, ἀλλά περαιτέρω ἐδέξατο, ὅτι αἱ ἀποφάσεις αὗται ἠκυρώθησαν διά τῶν ὑπ' ἀριθ. 571 καί 572 τοῦ ἔτους 1955 ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, αἵτινες ἐκοινοποιήθησαν εἰς τά Ταμεῖα ταῦτα καί ἔλαβε γνῶσιν αὐτῶν καί ἡ ἀναιρεσείουσα, συνεπείᾳ δέ τούτου ἐπανέκτησεν ὁ ἀναιρεσίβλητος τήν ἰδιότητα τοῦ μέλους τῶν διοικητικῶν συμβουλίων τῶν ὡς ἄνω Ταμείων καί ἤσκησεν ἐκτοτε τά καθήκοντά του ὡς τοιούτου μέχρι τοῦ Νοεμβρίου 1955, ὅτε ἀντικατεστάθη διά τῶν ὑπ' ἀριθ. 55876 καί 6313 τῆς 27 Νοεμβρίου 1955 ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας. Οὕτω ἀπό τοῦ Νοεμβρίου 1955 μέχρι τῆς 30 Ὀκτωβρίου 1956, ὅτε, ὡς ἐδέξατο τό δικαστήριον, ἀπελύθη ὁ ἀναιρεσίβλητος, δέν παρῆλθε διετία καί συνεπῶς κρῖναν τοῦτο, ὅτι καλῶς ἐπελήφθη τῆς προσφυγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου τό Τμῆμα τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ὀρθῶς τήν διαληφθεῖσαν διάταξιν ἡρμήνευσε καί ἐφήρμοσε καί εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περί τοῦ ἐναντίου 4ος λόγος ἀναιρέσεως.

Ὁρίζον τό ἄρθρον 9 § 2 τοῦ νόμου 694/1937 ὡς μέτρον πρὸς ἐξεύρεσιν τῆς κατά τοῦτο ὀφειλομένης περιοδικῆς παροχῆς τό ποσόν τῶν κατά τόν χρόνον τῆς ἀπολύσεως μηνιαίων ἀπολαβῶν τοῦ ἀπολυθέντος, ὡς μηνιαίας ἀπολαβάς νοεῖ ὄχι μόνον τόν βασικόν μισθόν αὐτοῦ, ἀλλά καί πᾶν ποσόν, τό ὁποῖον καταβάλλεται τακτικῶς εἰς αὐτόν, ὡς ἀντάλλαγμα τῆς παρεχομένης ὑπ' αὐτοῦ ὑπηρεσίας. Δεξάμενον ὅθεν τό δικαστήριον, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐλάμβανεν ἐκτός τοῦ μισθοῦ του καί ἐπίδομα 1) λογαριασμοῦ, παρεχόμενον εἰς αὐτόν καθ' ἑξαμηνίαν, καί 2) ἀσφαλίστρων, παρεχόμενον εἰς αὐτόν ἐκ τῶν προμηθειῶν, τάς ὁποίας ἐλάμβανεν ἡ ἀναιρεσείουσα διά

ΙΣΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΙΣ

ΑΡΧΗ ΙΣΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Στοιχεῖα ἀγωγῆς μισθωτοῦ περὶ καταχρηστικῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας

Περιεχόμενον ἐργατικῆς ἀγωγῆς κατ' ἄρθρ. 5 Νόμου Γ'ΦΟΔ', ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρον 533 § 3 Πολ. Δικ.—Ἀπαράδεκτον προτάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος νέων περιστατικῶν, θεμελιούντων τὴν ἀγωγήν, μὴ περιεχομένων τοὐλάχιστον σιωπηρῶς ἢ ἐμμέσως ἐν αὐτῇ, τοῦ ἀπαραδέκτου ἐρευνωμένου καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τοῦ Δικαστοῦ.—Ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρηστικῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας.— Καλόπιστος κατὰ τὸ ἄρθρον 288 Α.Κ. ἐκτέλεσις τῆς παροχῆς ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου.— Στήριξις τῆς ἀρχῆς ἴσης μεταχειρίσεως τῶν μισθωτῶν εἰς ἄρθρ. 288 Α.Κ.— Ἀσυγχώρητος ἐξαίρεσις ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ὡρισμένων μόνον ὑπαλλήλων τῶν ὑπ' αὐτοῦ διδομένων αὐξήσεων ἀποδοχῶν ἄνευ εἰδικοῦ, σοβαροῦ καὶ ἀποχρώντος λόγου.— Ἐξαίρεσις μισθωτοῦ λαβόντος ἄδειαν.

Προηγήθη ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος (ἀρχῆς τῆς ἴσης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου μεταχειρίσεως τῶν μισθωτῶν αὐτοῦ) τῆς καταχωριζομένης κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἡ ὁποία ἀνῆρεσεν ἐν μέρει τὴν ὑπ' ἀριθ. 16711/1958 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ἡ ὑπ' ἀριθ. 446/1958 ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 17, 747).

Καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις δέχεται τὴν ἀρχὴν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως τῶν μισθωτῶν ὡς στηριζομένην εἰς τὸ ἄρθρον 288 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀπομακρυνθέντος τοῦ Ἀρείου Πάγου τῆς ἀπόψεως προηγουμένων ἀποφάσεών του, κατὰ παραδοχὴν ἤδη τῶν ὑπὸ τῆς θεωρίας ὑποστηριχθέντων (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 746 ἑπ., ἔνθα παραπομπαί).

Εἰς τὴν περίπτωσιν ἡ ἐργοδότις, ἐνῷ ηὔξησε τὰς ἀποδοχὰς ὅλου τοῦ προσωπικοῦ της κατὰ δρχ. 500 μηνιαίως, ἐξήρεσε τούτου τὴν ἀναιρεσείουσαν, ἡ ὁποία δι' ἀγωγῆς της ἐζήτησε τὴν καταβολὴν τῆς αὐξήσεως καὶ εἰς αὐτήν, διότι δὲ ὁ νόμος (3198/1955, ΕΕΔ 14, 502, περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας) ὁρίζει (ἄρθρον 5), ὅτι ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ἀποζημιώσεως γίνεται βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνός ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως, οὕτω δὲ δὲν κατεβλήθη πλήρης ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις (μετὰ τῆς ἐκ δραχ. 500 αὐξήσεως) ἡ ἀναιρεσείουσα ὑπεστήριξεν ἐν τῇ ἀγωγῇ αὐτῆς καὶ ὅτι ἐπῆλθεν ἀκυρότης τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως (ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955).

Περὶ αὐτοῦ ὅμως μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως θὰ ἀποφανθῇ τὸ Γ' Πολιτικὸν Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Συνήθης εἶναι ἡ ὑπὸ μισθωτῶν προσβολὴ τῆς καταγγελίας συμβάσεως αὐτῶν ὡς ἀκύρου, γενομένης κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος, παρὰ τὸ ἄρθρον 281 τοῦ Ἀστ. Κώδικος.

Ἀφοῦ ὅμως, ὡς γίνεται δεκτὸν ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ τῇ νομολογίᾳ (*Γ. Μπαλῆς*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 166, *Π. Θεράπος*, Τὸ ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, σελ. 192, Α. Π. 227/1950, εἰσηγητὴς *Κ. Καυκᾶς*, ΕΕΔ 9, 453, Α. Π. 675/1957, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 17, 144), πρέπει ὑπὸ τοῦ ἐπικαλουμένου καταχρηστικὴν ἄσκησιν δικαιώματος νὰ ἀναφέρωνται τὰ εἰς ὅσα στηρίζεται ὁ ἰσχυρισμός του πραγματικὰ περιστατικά, δέχεται καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ὅτι ὁ ἐνάγων μισθωτὸς πρέπει νὰ ἀναφέρῃ ἐν τῇ ἀγωγῇ του (ἔστω καὶ περιληπτικῶς, ἄρθρον 5 νόμου Γ'ΦΟΔ' περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν) τὰ θεμελιοῦντα τὸν ἰσχυρισμόν του πραγματικὰ περιστατικὰ (βλέπε καὶ Α. Π. 66/1948, εἰσηγητὴς *Κ. Βοϊατζῆς*, ΕΕΔ 7, 238, Α. Π. 675/1957, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ἔνθ' ἀνωτ., καὶ λοιπὴν νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 11, 313 ἑπ., ἔνθα καταχωρίζεται καὶ ἡ Α. Π. 43/1952, εἰσηγητὴς *Ν. Πλατύκας*, καθ' ἣν δύνανται νὰ προβληθῶσιν ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου πραγματικὰ περιστατικά, ἀποτελοῦντα διασάφησιν ἰσχυρισμοῦ, προβληθέντος διὰ τῆς ἀγωγῆς καὶ ὁρῶντος τὴν δημοσίαν τάξιν).

Περαιτέρω ἡ κρίσις τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας ὅτι δὲν ἀπεδείχθησαν τὰ πραγματικὰ ταῦτα περιστατικὰ εἶναι ἀνέλεγκτος ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς ἀνανομένη εἰς ἐκτίμησιν πραγμάτων (Α. Π. 71/1957, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 16, 316, Α. Π. 695/1958, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 17, 1222).

Ἀρείου Πάγου 352/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Κ. Γκολφινόπουλος***

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Δ. Οἰκονομόπουλος***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Λιβανός, Σ. Βασιλειάδης

Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσε-

---

τὴν ἀσφάλισιν ἐμπορευμάτων πελατῶν της εἰς τὴν Ἀσφαλιστικὴν Ἑταιρείαν «Φοίνιξ» καὶ ὅτι ἀμφότερα τὰ ἐπιδόματα ταῦτα ἐχορηγοῦντο εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον, δυνάμει συμβάσεως καταρτισθείσης σιωπηρῶς μεταξὺ τῶν διαδίκων, τακτικῶς καὶ παγίως ὡς προσαύξησις τοῦ μισθοῦ του, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀποδόσεώς του ἢ τῆς ἀναμίξεώς του εἰς τὰς ἀσφαλιστικὰς ἐργασίας, καὶ ἀποφηνάμενον ὅτι τὰ ἐπιδόματα ταῦτα εἶναι συνυπολογιστέα εἰς τὰς μηνιαίας ἀπολαβὰς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ὀρθῶς τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ εἶναι ἀπορριπτέοι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου 5ος καὶ 6ος λόγοι ἀναιρέσεως.

ώς του, τήν έπι τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος θεμελιουμένην βάσιν τῆς ἀγωγῆς τῆς ἀναιρεσειούσης, τῆς καταχρηστικῆς ἀοκήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ὑπό τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἀπέρριψεν, ἐπι τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ ἀγωγή δέν περιέχει περιστατικά στοιχειοθετοῦντα κατάχρησιν τοῦ δικαιώματος καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως. Τοῦ ἐρείσματος τούτου, ὅπερ στηρίζει αὐτοτελῶς καί ἐπαρκῶς τό διατακτικόν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς πρός τήν ἀπόρριψιν τῆς ρηθείσης βάσεως τῆς ἀγωγῆς, μή πληττομένου διά λόγου ἀναιρέσεως, εἶναι μάταιον νά ἐρευνηθῇ καί ἐντεῦθεν ἀπορριπτέος καθίσταται ὁ ὑπό στοιχεῖα α', β' καί γ' πρῶτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, πλήττων τήν προσβαλλομένην ἀπόφασιν κατά τάς περαιτέρω ἐπαλλήλους αἰτιολογίας, δι' ὧν ἀπορρίπτεται ἡ αὐτή βάσις τῆς ἀγωγῆς, διότι, καί ἐσφαλμέναι ἄν τυγχάνωσιν αἱ αἰτιολογίαι αὗται, δέν καθίσταται ἀναιρετέα ἡ ἀπόφασις κατά τό ἄρθρον 809 Πολ. Δικ., στηριζομένη αὐτοτελῶς καί ἐπαρκῶς, καθ' ἃ εἴρηται, ἐπί τοῦ πρώτου ἐρείσματος.

Κατά τό ἄρθρον 5 τοῦ νόμου ΓΦΟΔ' ἡ ὑπό τοῦ Εἰρηνοδίκου συνταχθεῖσα ἔκθεσις δέον νά περιέχῃ, ἐκτός ἄλλων, καί περίληψιν τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ ἀξίωσις τοῦ ἐνάγοντος. Ἀλλά καί κατά τό ἄρθρον 533 § 3 Πολ. Δικ. τό ἔγγραφον τῆς ἀγωγῆς πρέπει νά περιέχῃ τά περιστατικά, ἐπί τῶν ὁποίων ὁ ἐνάγων στηρίζει τάς ἀξιώσεις του, πρότασις δέ ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος νέων περιστατικῶν θεμελιούντων τήν ἀγωγήν, μή περιεχομένων τοὐλάχιστον σιωπηρῶς ἢ ἐμμέσως ἐν αὐτῇ, δέν συγχωρεῖται οὐδέ κατ' αὐτήν τήν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίῳ συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως, συμφώνως τοῖς ἄρθροις 158 § 1, 160, 745, 747 Πολ. Δικ.· τό ἀπαράδεκτον δέ τοῦτο ἐρευνᾶται καί ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπό τοῦ δικαστοῦ, ὡς ἀναγόμενον εἰς τήν προδικασίαν, ἥτις ἀφορᾷ τήν δημοσίαν τάξιν. Ὅθεν, δεχθεῖσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀλλά καί προκύπτοντος ἐκ τῆς ἀγωγῆς ὅτι τό ἔγγραφον τῆς ἀγωγῆς δέν περιέχει περιστατικά, βάσει τῶν ὁποίων ἡ γενομένη καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἀντιβαίνει εἰς τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, τά ἐν τῷ δευτέρῳ λόγῳ τοῦ ἀναιρετηρίου διϊσχυριζόμενα ὑπό τῆς ἀναιρεσειούσης ὡς προταθέντα περιστατικά διά τε τῶν προτάσεων τῆς πρωτοδίκου δίκης καί τῶν τῆς κατ' ἔφεσιν τοιαύτης, μή περιεχόμενα τοὐλάχιστον ἐμμέσως ἢ σιωπηρῶς ἐν τῇ ἀγωγῇ, νομίμως δέν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν ὑπό τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως κατά τάς προειρημένας διατάξεις καί αἱ περί τοῦ ἐναντίου 2ος καί 3ος λόγοι ἀναιρέσεως ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

Διά τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 288 Ἀστικοῦ Κώδικος ἐπιβάλλεται ἡ καλόπιστος ὑπό τοῦ ὀφειλέτου ἐκτέλεσις τῆς παροχῆς, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καί τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν. Ἑπομένως ἡ ἀρχή τῆς ἴσης μεταχειρίσεως ἐπαρκῶς στηρίζεται ἐπί τῆς διατάξεως ταύτης, ἐξ ἧς ἀκολουθεῖ, ὅτι δέν συγχωρεῖται ὑπό τῆς καλῆς πίστεως εἰς τόν ἐργοδότην νά ἐξαιρῇ τῶν ὑπ' αὐτοῦ διδομένων αὐξήσεων ἀποδοχῶν ὡρισμένους μόνον ὑπαλλήλους, ἄνευ εἰδικοῦ, σοβαροῦ καί ἀποχρῶντος τινός λόγου, ἡ χορήγησις δέ ἀδείας, ἔστω καί πενταμήνου εἰς τούτους, ἄνευ ἄλλου τινός, δέν εἶναι σοβαρός καί ἀποχρῶν λόγος μή αὐξήσεως καί τοῦ μισθοῦ τούτων. Ὅθεν, δεχθεῖσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὅτι ἡ μή αὔξησις ὑπό τῆς ἀναιρεσιβλήτου τοῦ μισθοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης κατά 500 δραχμάς τοὐλάχιστον μηνιαίως, ὡς ηὔξησεν αὐτῇ τόν μισθόν ὅλου τοῦ προσωπικοῦ της, δέν συνιστᾷ ἄνισον μεταχείρισιν τῆς ἀναιρεσειούσης «ἐν ὄψει τῆς ἀποχῆς της ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἐπι πεντάμηνον συνεπείᾳ χορηγηθεισῶν αὐτῇ ὑπό τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἀδειῶν» καί ἐπι τούτοις ἀπορρίψασα ὡς πρός τήν βάσιν ταύτην τήν ἀγωγήν τῆς ἀναιρεσειούσης, διώκουσαν τήν καταβολήν τῆς τοιαύτης αὐξήσεως ἀπό 1.11.1957, ἀφ' ἧς ἡ ἀναιρεσίβλητος ἐχορήγησε ταύτην εἰς ἅπαν τό προσωπικόν της, μέχρι τῆς 19.12.1957, ὅτε ἡ ἀναιρεσείουσα καί ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας, καί περαιτέρω ἐφεξῆς τούς ηὐξημένους μισθούς της μέχρι τῆς 19.3.1958, λόγῳ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ὡς ἐκ τῆς μή πλήρους καταβολῆς τῆς κατά τόν νόμον 2112 ἀποζημιώσεως, ψευδῶς ἠρμήνευσε καί ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τήν εἰρημένην διάταξιν οὐσιαστικοῦ νόμου, δι' ὃ καί ἀναιρετέα ἐν μέρει τυγχάνει κατά τό ἄρθρον 907 § 17 Πολ. Δικ. καί τούς περί τούτου βασίμους 4ον καί 5ον λόγους ἀναιρέσεως, παραπεμπτέα δέ ἡ ὑπόθεσις ὡς πρός τό ἀναιρούμενον μέρος πρός νέαν συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου, κατ' ἄρθρον 834 § 1 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 25 νόμου 3810/1957, καί ἄρθρον 3 στοιχ. ΙΙΙ τοῦ Κανονισμοῦ λειτουργίας Ἀρείου Πάγου, κυρωθέντος διά τοῦ ἀπό 3 Μαρτίου 1958 β.δ/γματος.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟΝ 3198)1955

Ἐνέργεια αὐτῆς, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, δι' ἐγγράφου

Ἀδύνατος ἡ ἀναπλήρωσις τῆς ἐν ἄρθρῳ 5 § 3 Νόμου 3198/1955 διὰ τὴν ἔγκυρον ἀπόλυσιν μισθωτοῦ ἐγγράφου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τῆς πρὸς τὸν μισθωτὸν κοινοποιήσεως τοῦ γραμματίου συστάσεως παρακαταθήκης, ἀφορώσης εἰς κατάθεσιν τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, διότι διὰ τῆς πρὸς τοῦτον κοινοποιήσεως ταύτης ἐκπληροῦται οὐχὶ ἡ ἀπαιτουμένη διὰ τὸ ἔγκυρον τῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καταγγελίας διατύπωσις τῆς ἐγγράφου καταγγελίας, ἀλλ' ἡ ἑτέρα τῆς καταβολῆς τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως.— Ἀνέλεγκτος ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἰσχυρισμὸς περὶ παραιτήσεως δικαιώματος προσβολῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου, τῆς κρίσεως τοῦ Δικαστοῦ ἀναγομένης εἰς πράγματα.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων (ΕΕΔ 14, 502) προϋποθέσεις τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας εἶναι α) νὰ γίνῃ αὕτη ἐγγράφως καὶ β) νὰ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, ἢ τοῦ ἀπὸ 16/18 Ἰουλίου 1920 β. δ/τος ὀφειλομένη ἀποζημίωσις.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἐπεκύρωσε τὴν ὑπ' ἀριθ. υ/1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Καρδίτσης, ὡς ἐφετείου, ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας δὲν ἐγένετο ἐγγράφως, ἐκοινοποιήθη ὅμως εἰς τὸν μισθωτὸν τὸ γραμμάτιον συστάσεως παρακαταθήκης, διὰ τοῦ ὁποίου κατετέθη ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις.

(Σημειοῦται, ὅτι διὰ τῆς δημοσίας κατα θέσεως τῆς ἀποζημιώσεως, περὶ αὐτῆς βλέπε Α. Π. 248/1958, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 514, Α. Π. 545/1958, εἰσηγητὴς *ὁ αὐτός*, ΕΕΔ 17, 739, ἀποσβέννυται ἡ ἐνοχή, ἄρθρον 431 Ἀστ. Κώδικος, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται ἀπαραιτήτως διὰ τὸ κῦρος τῆς καταθέσεως καὶ ἡ γνωστοποίησις αὐτῆς, καθ' ὅσον ναὶ μὲν κατὰ τὸ ἄρθρον 430 Ἀστ. Κώδικος ὁ ὀφειλέτης ὑποχρεοῦται νὰ γνωστοποιήσῃ ἀμελλητὶ εἰς τὸν δανειστὴν τὴν κατάθεσιν, ἀλλ' ἐκ τῆς παραλείψεως εὐθύνεται μόνον εἰς ἀποζημίωσιν (*Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 430, ἀριθ. 14, οὕτω καὶ ἡ νομολογία τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας, ΕΕΔ 12, 1002).

Δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ὅτι διὰ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ γραμματίου καταθέσεως τῆς ἀποζημιώσεως ἐκπληροῦται μόνον ἡ ἑτέρα τῶν προϋποθέσεων τοῦ νόμου περὶ καταβολῆς τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ἀπαραιτήτου οὔσης τῆς κοινοποιήσεως ἐγγράφου διὰ τὴν καταγγελίαν.

Ὑπομιμνήσκεται καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἰσχύν νόμου ἐπέχοντος, ὡς ἐκδοθέντος κατὰ νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν. Κανονισμοῦ παροχῶν ἀνεργίας (ΕΕΔ 15, 1027), καθ' ἣν μεταξὺ τῶν δικαιολογητικῶν ἐπιδοτήσεως ὁρίζεται καὶ τὸ κοινοποιηθὲν εἰς τὸν μισθωτὸν παρὰ τοῦ ἐργοδότου ἔγγραφον τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, χωριστὸν τῆς βεβαιώσεως τοῦ ἐργοδότου περὶ καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως καὶ ἐπομένως ἠννοήθη ὑπὸ τοῦ νομου τὸ ἔγγραφον τῆς καταγγελίας νὰ ἀποτελῇ ὄχι μόνον συστατικὸν τοῦ κύρους αὐτῆς στοιχεῖον, ἀλλὰ καὶ δικαιολογητικὸν τῆς ἐπιδοτήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἀφοῦ μετὰ τὴν ἔγκυρον διάσπασιν τῆς συμβάσεως αὐτοῦ καθίσταται οὗτος ἄνεργος.

Ὡς πρὸς τὸ ἀνέλεγκτον ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου τῆς κρίσεως τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας περὶ παραιτήσεως ἢ μὴ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τοῦ δικαιώματός του προσβολῆς τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς ἀκύρου βλέπε καὶ συμφώνους Α. Π. 38/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 198, Α. Π. 170/1957, εἰσηγητὴς *ὁ αὐτός*, ΕΕΔ 16, 376.

Ἀρείου Πάγου 317/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Π. Τσαρούχης*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Π. Μαμόπουλος, Κ. Δημάκης

Τὴν ἐν ἄρθρῳ 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 ὁριζομένην διὰ τὴν ἔγκυρον ἀπόλυσιν ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἔγγραφον καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως δὲν δύναται νὰ ἀναπληρώσῃ ἡ πρὸς τὸν μισθωτὸν κοινοποίησις τοῦ γραμματίου συστάσεως παρακαταθήκης, ἀφορῶντος κατάθεσιν τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, διότι διὰ τῆς πρὸς τοῦτον κοινοποιήσεως ταύτης ἐκπληροῦται οὐχὶ ἡ ἀπαιτουμένη διὰ τὸ ἔγκυρον τῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καταγγελίας διατύπωσις τῆς ἐγγράφου καταγγελίας, ἀλλ' ἡ ἑτέρα τοιαύτη τῆς καταβολῆς τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως. Ὅθεν ὀρθῶς οὕτως ἀπεφήνατο ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ ἀπορριπτέος εἶναι ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ἐδέξατο, ὅτι εἶναι ἄκυρος ἡ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης γενομένη τὴν 18.10 1957 καταγγ-λία τῆς μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἕνεκα τῆς ὁποίας διώκεται, διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη αὕτη ἀγωγῆς, ἡ καταβολὴ εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον τῶν ὀφειλομένων εἰς αὐτὸν μισθῶν λόγῳ τῆς ἐξοκολουθούσης ὑπερημερίας τῆς ἀναιρεσειούσης. Συνεπῶς ὁ 2ος λόγος ἀναιρέσεως, πλήττων τὴν ρηθεῖσαν ἀπόφασιν δι' ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρ-

ΤΟΠΟΣ ΕΚΠΛΗΡΩΣΕΩΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Δημοσία κατάθεσις τῆς ἀποζημιώσεως μετ' ἄρνησιν παραλαβῆς ὑπό τοῦ ἀπολυομένου

Προσφορά ὑπό τοῦ ἐργοδότου τῆς ὀφειλομένης εἰς τόν ἀπολυόμενον ἀποζημιώσεως εἰς τήν ἕδραν αὐτοῦ, ὡς προσήκοντος τόπου.—Μή προσέλευσις τοῦ μισθωτοῦ πρός παραλαβήν τῆς ἀποζημιώσεως καί δημοσία κατάθεσις αὐτῆς.— Συνέπεια ἡ κατά τό ἄρθρον 421 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀπόσβεσις τῆς ἐνοχῆς τοῦ ἐργοδότου καί νόμιμος ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ.—Μή ἀναγκαία ἡ γνωστοποίησις τῆς καταθέσεως.

Μία τῶν προϋποθέσεων τοῦ κύρους καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, κατά τό ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502), εἶναι ἡ καταβολή πρός τόν μισθωτόν τῆς ὀφειλομένης ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ νόμου 4558/1930, ἤ τοῦ β. δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920, ἀποζημιώσεως, ἀναλόγως τῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἤ ἐργάτου (κατά τά κριτήρια τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ν. δ. 2655/1953, ΕΕΔ 12, 1212).

Ἐν ἀρνήσει τοῦ μισθωτοῦ πρός παραλαβήν τῆς ἀποζημιώσεως ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης νά καταθέσῃ αὐτήν εἰς τό Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καί Δανείων ἐντός τοῦ εὐλόγου διά τήν τήρησιν τῶν πρός κατάθεσιν διατυπώσεων χρόνου (Α. Π. 248/1958, εἰσηγητής Θ. *Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 514, Α. Π. 545/1958, εἰσηγητής *ὁ αὐτός*, ΕΕΔ 17, 739).

Δεδομένου δέ ὅτι, ὡς συνάγεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 320 Ἀστικοῦ Κώδικος, συνδυαζομένου πρός τό ἄρθρον 321 αὐτοῦ, διά νά κριθῇ ὁ τόπος ἐκπληρώσεως τῆς παροχῆς θά ἀποβλέψωμεν πρωτίστως εἰς αὐτήν ταύτην τήν ἐνοχικήν σχέσιν καί τόν παραγωγικόν αὐτῆς λόγον (δικαιοπραξίαν ἤ διάταξιν νόμου), ὡς καί τάς συγκεκριμένας περιστάσεις τῆς ἐνοχῆς καί ἰδίᾳ τήν φύσιν τῆς παροχῆς, προκειμένου δέ περί συμβάσεως ἐργασίας ἐν καταστήματι τόπος παροχῆς ἐργασίας, ἀλλά καί τῆς πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ, εἶναι τό κατάστημα (*Γ. Μπαλῆς*, Ἐνοχ. σελ. 151, *Ζέπος*, ἐν ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρ. 321, ἀριθ. 5), δέχεται τό Πρωτοδικεῖον διά τῆς κατωτέρω καταχωριζομένης ἀποφάσεώς του (συμφώνου πρός λοιπάς ἀποφάσεις του, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6973/1954, εἰσηγητής *Σ. Ράγκας*, ΕΕΔ 13, 870, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 17911/1957, εἰσηγητής *Α. Ἀλεξανδράκουλος*, ΕΕΔ 17, 135, βλέπε καί συμφώνους σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 396), ὅτι νομίμως προσεφέρθη ὁ ἐργοδότης πρός καταβολήν τῆς ἀποζημιώσεως εἰς τό κατάστημά του, ἔνθα ὁ τοπος ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ (βλέπε καί

θρου 6 τοῦ προμνησθέντος νόμου 3198/1955 λόγῳ τοῦ ὅτι ἐκήρυξεν ἄκυρον τήν ἀπό 16 Ἰανουαρίου 1953 ἐκ μέρους τῆς ἀναιρεσειούσης γενομένην καταγγελίαν τῆς ρηθείσης συμβάσεως ἐργασίας, ἤτοι ἑτέραν διάφορον τῆς ρηθείσης ἀπό 18.10.1957 τοιαύτης τῆς κηρυχθείσης ἀκύρου, καίτοι ἡ σχετική ἀγωγή ἠγέρθη μετά τήν παροδον τῆς ὑπό τῆς ρηθείσης διατάξεως τασσομένης τριμήνου προθεσμίας, εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἐπί ἀναληθοῦς προϋποθέσεως ἐρειδόμενος.

Τό ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον δέχεται διά τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ὅτι περί τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπό 18.10.1957 καί ἐν τῇ ἡγουμένῃ αἰτιολογίᾳ ἀναφερομένης καταγγελίας τῆς ἐν αὐτῇ συμβάσεως ἐργασίας παράγεται δεδικασμένον ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 33/1958 ἀποφάσεως τοῦ κατά τήν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΧΟΔ' δικάζοντος Πρωτοδίκου Καρδίτσης, καταστάσης τελεσιδίκου μετά τήν διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1959 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Καρδίτσης ἀπόρριψιν τῆς κατ' αὐτῆς ἀσκηθείσης ἐφέσεως. Τοῦ ἐρείσματος τούτου ἀρκοῦντος ὅπως στηρίξῃ ἐπαρκῶς καί αὐτοτελῶς τό διατακτικόν τῆς ἀποφάσεως, μή πληττομένου ὑπό οὐδενός τῶν πρός ἀναίρεσιν φερομένων λόγων, ματαία καθίσταται ἡ ἔρευνα τοῦ 3ου λόγου ἀναιρέσεως, ἔχοντος τήν ἔννοιαν, ὅτι πλήττει τήν ἀπόφασιν ὡς πρός τήν ἐπάλληλον αἰτιολογίαν αὐτῆς, ἐν σχέσει πρός τήν ἀκυρότητα τῆς ὡς ἄνω ἀπό 18.10.1957 καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας δι' ἐσφαλμένην κατά τόν λόγον τοῦτον ἀναιρέσεως ἐφαρμογήν τοῦ νόμου 3198/1955, ἐφ' ὅσον ἔκρινεν, ὅτι εἶχεν ἐφαρμογήν οὗτος εἰς τήν περιοχήν τῶν ἔργων τοῦ Μέγδοβα, καίτοι δέν εἶχεν ἐπεκταθῇ εἰς ταῦτα ἡ κατά τῆς ἀνεργίας ἀσφάλισις μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1955, ἀφοῦ, καί πεπλανημένη ἂν ἦ κατά τοῦτο ἡ ἀπόφασις, δέν καθίσταται ἀναιρετέα κατά τό ἄρθρον 809 Πολ. Δικονομίας.

Ὁ 4ος λόγος ἀναιρέσεως, πλήσσων τήν κρίσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, δεξαμένης, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος δέν παρητήθη τοῦ δικαιώματος προσβολῆς τῆς πρός τοῦτο γενομένης ὑπό τῆς ἀναιρεσειούσης καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι οὗτος ἀνέλαβε μέ τήν ρητήν ἐπιφύλαξιν τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ τήν κατατεθεῖσαν ὑπό τῆς ἀναιρεσειούσης ἀποζημίωσιν διά τήν γενομένην καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 810 § 2 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 6 νόμου 3810/1957, διότι ἡ κρίσις αὐτη τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας εἰς πράγματα μόνον ἀναγομένη καί μή προσβάλλουσα κανόνα δικαίου διαφεύγει τόν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Χ. Ἀγαλλοπούλου, Ἐργατικόν Δίκαιον, σελ. 526).

(Σημειοῦνται καὶ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ β.δ. 24 Ἰουλίου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ πληρωμῆς τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν», καθ' ὃ ἡ πληρωμὴ δέον νὰ γίνηται ἐντὸς τοῦ ἐργαστηρίου ἢ καταστήματος ἢ ἐργοστασίου ἢ τοῦ γραφείου τῆς ἐπιχειρήσεως, καὶ τοῦ ἄρθρου 13 τῆς διὰ τοῦ νόμου 3248/1955 κυρωθείσης διεθνοῦς συμβάσεως «περὶ προστασίας τῶν ἡμερομισθίων», ΕΕΔ 14, 726, καθ' ὃ ἡ καταβολὴ τοῦ ἡμερομισθίου δέον ὅπως γίνηται . . . εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας . . .).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 966/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Σταματιάδης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ν. Καλφαγιάννης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Πετρόπουλος, Σ. Σαράφης

Ὁ ἐφεσίβλητος, προσληφθεὶς τὴν 14.5.1957 εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐκκαλοῦντος, δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἀπησχολήθη ὡς διαλυτὴς τοῦ τυπογραφείου αὐτοῦ μέχρι 14.6.1958, ὅτε ἀπελύθη, ἐπιδοθείσης αὐτῷ τῆς ταυτοχρόνου καταγγελίας τῆς συμβάσεως μὲ τὴν πρόσκλησιν ὅπως, προσερχόμενος πάραυτα ἐν τῷ τυπογραφείῳ, ἔνθα ἀπησχολεῖτο, λάβῃ τὴν ὀφειλομένην αὐτῷ ἀποζημίωσιν, ἄνευ εἰδικοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ ποσοῦ ταύτης, πλὴν ὅμως, ἀρνηθέντος τοῦ ἐφεσιβλήτου νὰ παραλάβῃ τὸ δικόγραφον τῆς καταγγελίας, καθ' ἃ ἐκ τοῦ προσαγομένου ἀποδεικτικοῦ ἐπιδόσεως προκύπτει, καὶ μὴ ἐμφανισθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ ἐφεσιβλήτου πρὸς ἀνάληψιν τῆς προσφερθείσης αὐτῷ νομίμου ἀποζημιώσεως, κατετέθη αὕτη ἐπ' ὀνόματι του εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων τὴν 23.6.1958, ὡς ἐκ τοῦ προσαγομένου ἐν ἀντιγράφῳ ὑπ' ἀριθ. 594137 γραμματίου συστάσεως παρακαταθήκης προκύπτει. Οὕτως ὅμως εἶναι βάσιμος ὁ πρῶτος λόγος ἐφέσεως ὅτι ἐγκύρως ἀπελύθη ὁ ἐφεσίβλητος, ἀφοῦ, ἀρνηθέντος τούτου νὰ προσέλθῃ ὅπως εἰσπράξῃ τὴν ὀφειλομένην αὐτῷ νόμιμον ἀποζημίωσιν εἰς τὴν ἕδραν τοῦ ὀφειλέτου ἐργοδότου καὶ δηλώσεις τὸν προσήκοντα τόπον (*Γ. Μπαλῆ*, Ἔνοχ. § 61, ἀριθ. 3 καὶ 4), εἰς ὃν παρεῖχε τὴν ἐργασίαν του, ἤτοι εἰς τὸ τυπογραφεῖον τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἔνθα κατὰ τὴν ἐκ τῆς συμβάσεως συναγομένην βούλησιν τῶν μερῶν, ἐν ὄψει καὶ τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν κρατούντων συναλλακτικῶν ἠθῶν, ἐτύγχανε κατοβλητέα πᾶσα ἐκ τῆς συμβάσεως ἀπορρέουσα ἀπαίτησις τοῦ ἐφεσιβλήτου, οἵα καὶ ἡ ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως αὐτοῦ ἀναλογοῦσα νόμιμος ἀποζημίωσίς του, νομίμως αὕτη κατετέθη ἐντὸς εὐλόγου χρόνου εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων, ἀνερχομένη εἰς τὸ ἰσόποσον πέντε ἡμερομισθίων ἐκ δραχμῶν 280, οὐν τῇ ἀναλογούσῃ ἀντιμισθίᾳ ἐξ ἡμερομισθίων ἀδείας ἐκ δραχμῶν 240, ἐν ὄψει τοῦ χρόνου διαρκείας τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως. Ὅθεν ἀπὸ τῆς τοιαύτης δημοσίας καταθέσεως τῆς ἀποζημιώσεως, νομίμως γενομένης ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει λόγῳ ἀρνήσεως τοῦ δικαιούχου ἐφεσιβλήτου ὅπως τὴν εἰσπράξῃ, ἐπῆλθε κατὰ τὸ ἄρθρον 431 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀπόσβεσις τῆς ἐνοχῆς τοῦ ἐκκαλοῦντος, δοθέντος ὅτι διὰ τῆς τοιαύτης ἀμέσου πραγματικῆς προσφορᾶς τῆς ἀποζημιώσεως καὶ τῆς ἐπακολουθησάσης καταθέσεώς της ἐν μὴ ἀποδοχῇ της ἐκπληροῦνται πᾶσαι αἱ εἰς τὸν ἐργοδότην καὶ ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐνεργείας ἐξαρτώμεναι ὑποχρεώσεις ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 2 καὶ 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 (Α.Π. 248/1958, ΕΕΔ 17, 515). Συνεπῶς τούτοις ἔκτοτε, ἤτοι ἀπὸ τῆς δημοσίας ὡς ἄνω καταθέσεως, ἔλαβε κῦρος ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἐφεσιβλήτου καὶ ἐλύθη αὕτη, μὴ προσαπαιτουμένης οὔτε τῆς γνωστοποιήσεως τῆς καταθέσεως (*Καποδίστριας*, ἐν ΕρμΑΚ 431, ἀριθ. 7). Κατὰ ταῦτα δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη, ἥτις, κρίνασα ὅτι ἡ οὕτω προσφερθεῖσα ἀποζημίωσις ἄνευ προσδιορισμοῦ τοῦ ὀφειλομένου ποσοῦ δὲν ἦτο πραγματικὴ καὶ προσήκουσα, ἔκρινεν ἄκυρον τὴν ἐπίδικον καταγγελίαν καὶ ἐπεδίκασε μετὰ ταῦτα τῷ ἐφεσιβλήτῳ μισθοὺς ὑπερημερίας ἐκ δραχμῶν 1075, καθ' ὅσον ὁ μὴ προσδιορισμὸς ἐν τῇ ἐγγράφῳ καταγγελίᾳ τοῦ προσφερομένου δὲν ἄσκει ἐπιρροήν τινα διὰ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας, τοῦ δικαιούχου μὴ παρακωλυομένου ὅπως προσέλθῃ ἐν τῷ προσήκοντι τόπῳ καὶ χρόνῳ πρὸς διάγνωσιν ἐὰν ἡ προσφερομένη ἀποζημίωσις ἀνταποκρίνηται εἰς τὴν ὀφειλομένην νόμιμον τοιαύτην ἢ ὑπολείπηται ταύτης, ὅτε καὶ θὰ δικαιολογῆται τὸ σύννομον τῆς ἀρνήσεως τοῦ δικαιούχου νὰ παραλάβῃ τὸ προσφερόμενον κατώτερον ποσὸν καὶ θὰ πιστοῦτο ἐμπράκτως ἡ ἑτοιμότης ἢ μὴ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς (*Γ. Μπαλῆ*, Ἔνοχ. § 61 σ. 228).

ΛΥΣΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΔΙΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΕΝΤΟΛΕΩΣ

Δικαίωμα άμοιβῆς μέχρι πλήρους καταβολῆς τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως

Ὑστέρα μετά τήν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως καταβολή τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ Κώδικος περί δικηγόρων ἀποζημιώσεως.—Δικαίωμα ἀμοιβῆς δικηγόρου μέχρι πλήρους καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως, ἐγκύρου οὔσης τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως καί πρό τῆς καταβολῆς αὐτῆς, κατά τήν ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, μή ὑπολογιζομένου τοῦ χρόνου ἀπό τῆς καταγγελίας μέχρι τοῦ χρόνου τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως ὡς χρόνου ὑπηρεσίας διά τήν ἐπαύξησιν τῆς ἀποζημιώσεως.

Ὑπό τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ ν. δ. 3026/1954 «περί τοῦ Κώδικος τῶν δικηγόρων», ὡς ἀντικατεστάθη διά τοῦ ἄρθρου 10 § 1 τοῦ ν. δ. 3790/1957, ρυθμίζεται ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως τοῦ δικηγόρου ὑπό τοῦ ἐντολέως αὐτοῦ καί τό ποσόν τῆς καταβλητέας εἰς τόν πρῶτον ἀποζημιώσεως, ἀναλόγως τοῦ χρόνου διαρκείας τῆς συμβάσεως.

Εἰς τοῦτο περιέχεται ἡ διάταξις «ἐν περιπτώσει λύσεως τῆς συμβάσεως διά καταγγελίας τοῦ ἐντολέως ὁ δικηγόρος δικαιοῦται νά λαμβάνῃ τήν συμπεφωνημένην ἀμοιβήν του μέχρι πλήρους καταβολῆς τῆς κατά τά ἄνω ἀποζημιώσεως», θέμα δέ τῆς καταχωριζομένης κατωτέρω ἐφετειακῆς ἀποφάσεως εἶναι ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως αὐτῆς.

Δέχεται ἡ ἀπόφασις, εὑρισκομένη πρό τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ ἐργατικοῦ νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502), καθ' ἣν ἀπαγγέλλεται ἀκυρότης τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας λόγῳ μή καταβολῆς τῆς ὀφειλομένης εἰς τούς μισθωτούς ἀποζημιώσεως, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη δέν εἶναι ἐφαρμοστέα εἰς τήν περίπτωσιν (καί βεβαίως δέν εἶναι ἐφαρμοστέα, βλέπε καί *Ι. Καποδίστριαν*, ΈρμΑΚ, Εἰσαγωγή ἄρθρ. 648 - 670, ἀριθ. 102).

Ὁ Νομοθέτης τοῦ ν. δ. 3026/1954 καί ἐν ᾧ χρόνῳ εἶχε καταργηθῆ διά τούς μισθωτούς ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀ. ν. 118/1945 περί ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας λόγῳ μή καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 (καταργήθη διά τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ ν. δ. 2961/1954 καί ἐπανήχθη ἐν ἰσχύϊ διά τοῦ ν. δ. 3198/1955, πολύ μεταγενεστέρου τοῦ ν.δ. 3026/1954) μετέφερεν εἰς τό ν. δ. 3026/1954 διάταξιν τοῦ προϊσχύσαντος διά τούς μισθωτούς νόμου 118/1495, ἀλλ' οὐσιωδῶς παρηλλαγμένην κατά τόν σκοπόν καί τήν ἔννοιαν αὐτῆς.

Δέν εἶπεν, ὡς ἐν τῷ νόμῳ 118/1945, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως εἶναι ἄκυρος, ἀλλ' ὅτι ὁ δικηγόρος δικαιοῦται νά λαμβάνῃ τήν συμπεφωνημένην ἀμοιβήν του μέχρι πλήρους καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως, καί τοῦτο πρός ἐξαναγκασμόν ἁπλῶς τοῦ ἐντολέως νά καταβάλῃ τό ταχύτερον τήν ἀποζημίωσιν, ἀφοῦ ἡ ἀστική αὕτη κύρωσις εἰς αὐτό ὤφειλε νά ὁδηγῇ, εἶναι δέ χαρακτηριστικόν, ὅτι, ἐνῷ ἐν ἀρχῇ τοῦ ἄρθρου 94 ὁρίζεται, ὅτι ἡ σύμβασις λύεται διά καταγγελίας ἐκ μέρους τοῦ ἐντολέως, ἐν τέλει αὐτοῦ ὁρίζεται πάλιν, ὅτι ἐν περιπτώσει λύσεως τῆς συμβάσεως διά καταγγελίας (λαμβάνεται ὡς δεδομένη ἡ λυσις τῆς συμβάσεως) ὁ δικηγόρος δικαιοῦται νά λαμβάνῃ κλπ., χωρίς νά ὁρίζηται, οὔτε νά συνάγηται ἐκ τῆς διατάξεως, ὅτι ἐσκοπήθη ἡ ἀνατροπή τῆς ἐπελθούσης διά τῆς καταγγελίας λύσεως τῆς συμβάσεως.

Θά ἀντέβαινεν, ἄλλως τε, πρός τόν ἐμπιστευτικόν χαρακτῆρα τῆς συμβάσεως τοῦ δικηγόρου πρός τόν ἐντολέα του ἡ διατήρησις ἐν ἐνεργείᾳ αὐτῆς, παρά τήν θέλησιν τοῦ τελευταίου (πρβλ. καί *Ι. Καποδίστριαν*, ΈρμΑΚ, ἔνθ' ἀνωτ., ἀριθ. 100).

Προέδρου Ἐφετῶν Πατρῶν 8/1959

Προεδρεύων ὁ Ἐφέτης κ. *Θ. Κακίσης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Πισκοπάσκης, Τ. Πετρόπουλος

Αἱ ὑπό κρίσιν ἐφέσεις κατά τῆς ὑπ' ἀριθ. 15 ἐ. ἔ. ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τῶν ἐνταῦθα Πρωτοδικῶν, ἐκδοθείσης ἐπί πίνακος περί πληρωμῆς δικηγορικῶν ἀμοιβῶν, νομίμως καί ἐμπροθέσμως ἠσκήθησαν, τύποις δεκταί εἶναι καί ἐξεταστέαι κατ' οὐσίαν τυγχάνουσι, συνεκδικαζόμεναι ὡς συναφεῖς (ἄρθρον 21 Πολιτικῆς Δικονομίας).

Ὁ ἐκκαλῶν, ὑπηρετῶν ὡς νομικός σύμβουλος τῆς ἐφεσιβλήτου, ἀπελύθη τῆς θέσεως ταύτης κατόπιν τῆς ἀπό 29 Νοεμβρίου 1958 καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, λυθείσης οὕτω τήν 30ήν Νοεμβρίου 1958, ἀφ' ἧς καί ἔπαυσε νά παρέχῃ τάς ὑπηρεσίας του, τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Οὗτος μέχρι τοῦ χρόνου τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως εἶχε συμπληρώσει διετῆ ὑπηρεσίαν καί συνεπῶς κατά τό ἄρθρον 94 § 1 ἐδάφ. α', ὡς ἀντικατεστάθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ/γματος 3790/1957 «περί Κώδικος τῶν δικηγόρων», ἐδικαιοῦτο νά λάβῃ τριῶν μηνῶν μισθούς, οἵτινες καί τῷ κατεβλήθησαν παρά τῆς ἐφεσιβλήτου ἑταιρείας, ὡς ἑκατέρωθεν συνομολογεῖται, τήν 9 Μαρτίου 1959. Ἐπικαλούμενος ἤδη οὗτος διά τοῦ πίνακος, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, τήν διάταξιν τοῦ ἑδαφίου β' τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 54 τοῦ ὡς ἄνω Κώδικος, καθ' ἣν ἐν περιπτώσει λύσεως τῆς συμβάσεως διά καταγγελίας τοῦ ἐντολέως ὁ δικηγόρος δικαιοῦται νά λαμβάνῃ τήν συμπεφωνημένην ἐντός τῶν ὁρίων τοῦ ἄρθρου 92 ἀμοιβήν του μέχρι πλήρους καταβολῆς τῆς κατά τό αὐτό ἄρθρον 94 § 1 ἐδάφ. α' ἀποζημιώσεως, αἰτεῖται, ὅπως ὑποχρεωθῇ ἡ ἐφεσίβλητος ἑταιρεία καί τῷ καταβάλῃ τούς μισθούς του μέχρι τῆς κατά τά ἀνωτέρω καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεώς του. Ἰσχυριζόμενος περαιτέρω, ὅτι κατά

την 9 Μαρτίου 1959, καθ' ἣν τῷ κατεβλήθη ἡ ἀποζημίωσις, εἶχε συμπληρώσει παρὰ τῇ ἐφεσιβλήτῳ ὑπηρεσίαν τριῶν ἐτῶν καὶ συνεπῶς κατα τὴν διάταξιν τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 94 § 1 γ' ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ ὡς ἀποζημίωσιν ἓξ μηνιαίους μισθούς, αἰτεῖται, ὅπως ὑποχρεωθῇ ἡ ἐφεσίβλητος ἑταιρεία καὶ τῷ κατοβαλῃ εἰσέτι τοὺς μισθοὺς ἄλλων τριῶν μηνῶν. Διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐγένετο δεκτὸν τὸ πρῶτον αἴτημα καὶ ἀπερρίφθη τὸ δεύτερον. Ἐκκαλοῦσιν ἤδη ἀμφότεροι οἱ διάδικοι καὶ ἡ μὲν Α.Ε.*, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ γενόμενον δεκτὸν αἴτημα, ὁ δὲ Τ.Π.*, καθόσον ἀφορᾷ τὸ ἀπορριφθὲν δεύτερον τῶν ὡς ἄνω αἰτημάτων.

***

Α) Ἐπὶ τῆς ἐφέσεως τῆς Α.Ε.*

Κατὰ τὸ ἄρθρον 94 § 1 ἐδάφ. β' τοῦ Κώδικος περὶ δικηγόρων, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3790/1957, ἐν περιπτώσει λύσεως τῆς συμβάσεως διὰ καταγγελίας τοῦ ἐντολέως ὁ δικηγόρος δικαιοῦται νὰ λαμβάνῃ τὴν συμπεφωνημένην ἀμοιβήν του μέχρι πλήρους καταβολῆς της κατὰ τὴν παράγρ. 1 ἐδάφ. α' τοῦ αὐτοῦ ἄρθρ. 94 ὁριζομένης ἀποζημιώσεώς του. Ἐφ' ὅσον δὲ ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκατέρωθεν συνομολογεῖται, ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀποζημίωσις κατεβλήθη εἰς τὸν ἐφεσίβλητον δικηγόρον τὴν 9ην Μαρτίου 1959 καὶ δὲν ἐβ-βαιώθη, οὔτε καὶ ἰσχυρίζεται κἂν ἡ ἐκκαλοῦσα ἑταιρεία, ὅτι καὶ πρὸ τοῦ χρόνου τούτου προσεφέρθη αὐτῷ ἡ κατ' αὐτὴν ἐκ 1.400 δραχμῶν μηνιαίως ὀφειλομένη ἀποζημίωσις, ὥστε νὰ καταστῇ οὗτος ὑπερήμερος καὶ παύσῃ ἡ ὑπερημερία ταύτης, ἥτις ὤφειλε νὰ προσφέρῃ τὴν ἀποζημίωσιν ἅμα τῇ καταγγελίᾳ τῆς συμβάσεως ἢ ἐφ' ὅσον ὑπῆρχεν ἀμφισβήτησις περὶ τὸ καταβλητέον ποσόν, ὡς ἰσχυρίζεται αὕτη, ἅμα τῇ κατὰ τὴν 23 Ἰανουαρίου 1959 κηρύξει ὡς ἐκτελεστοῦ τοῦ πίνακος τοῦ ἐφεσιβλήτου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1 τοῦ 1959 ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν Πατρῶν, δικαιοῦται οὗτος νὰ λάβῃ τοὺς μὴ καταβληθέντας αὐτῷ μισθοὺς τῶν μηνῶν Ἰανουαρίου, Φεβρουαρίου καὶ Μαρτίου 1959 ἐκ δραχμῶν 1.400 δι' ἕκαστον μῆνα καὶ ὀρθῶς περὶ τούτου ἔκρινεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, δι' ὃ καὶ ἀπορριπτέα τυγχάνει ἡ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζουσα ἔφεσις τῆς ἐκκαλούσης.

Β) Ἐπὶ τῆς ἐφέσεως τοῦ Τ.Π.*

Τότε μόνον θὰ ἐδικαιοῦτο ὁ ἐκκαλῶν νὰ λάβῃ ὡς ἀποζημίωσίν του ἓξ μηνῶν μισθούς, ὡς συμπληρώσας κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως, ἤτοι κατὰ τὴν 9ην Μαρτίου 1959, τριετῆ παρὰ τῇ ἐφεσιβλήτῳ ὑπηρεσίαν, ἐνῷ κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἤτοι κατὰ τὴν 29ην Νοεμβρίου 1958 εἶχε συμπληρώσει μόνον διετῆ τοιαύτην, δι' ὃν λόγον καὶ τῷ κατεβλήθησαν ὡς ἀποζημίωσις οἱ μισθοὶ τριῶν μηνῶν μόνον, ὅταν ὁ νομοθέτης διὰ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας ἔθετεν ὡς προϋπόθεσιν τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ καταγγελία δὲν θὰ ἐπέφερε λύσιν τῆς συμβάσεως, ἀλλὰ θὰ ἐξηκολούθει ὑφισταμένη αὕτη καὶ μετὰ ταύτην καὶ συνεπῶς καὶ ὁ χρόνος ἀπὸ τῆς καταγγελίας μέχρι τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως θὰ ἐλογίζετο ὡς χρόνος ὑπηρεσίας τούτου. Τοιοῦτόν τι ὅμως δὲν προκύπτει οὔτε ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 94, οὔτε ἐξ ἄλλης τινὸς διατάξεως τοῦ Κώδικος περὶ δικηγόρων. Ἑπομένως ἡ μετὰ τῆς ἐφεσιβλήτου σύμβασις ἐργασίας τοῦ ἐκκαλοῦντος, χαρακτηριζομένη κατὰ τὸ ἄρθρ. 63 § 5 τοῦ Κώδικος περὶ δικηγόρων ὡς σχέσις ἀορίστου διαρκείας, ἐλύθη ἀπὸ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἥτις ἀπέκτησε νομικὴν ἐνέργειαν ἀπὸ τῆς 29 Νοεμβρίου 1958, ἀφ' ἧς ὁ ἐκκαλῶν ἔλαβε γνῶσιν ταύτης, ἡ δὲ ὑπερημερία τῆς ἐφεσιβλήτου περὶ τὴν καταβολὴν τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως δὲν ἐδημιούργησεν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ὡς λυθείσης ταύτης διὰ τὸ μέλλον ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 669 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος δεκαπενθημέρου προθεσμίας. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων», καθ' ἣν ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις, ἡ δὲ καθυστέρησις δόσεώς τινος ἐκ τῆς ἀποζημιώσεως ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας, τοῦ διαδραμόντος χρόνου λογιζομένου ἐν συνεχείᾳ ὡς χρόνου ὑπηρεσίας, δὲν δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς ἐν προκειμένῳ, καθ' ὅσον ναὶ μὲν ἡ σύμβασις, δι' ἧς συνδέεται ὁ δικηγόρος πρὸς τὸν πελάτην του, πρὸς ὃν παρέχει τὰς νομικάς του ὑπηρεσίας ἐπὶ παγίᾳ μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ, φέρει τὸν χαρακτῆρα τῆς μισθώσεως ἐργασίας, ρυθμιζομένη κυρίως ὑπὸ τῶν ἄρθρων 63 §§ 4-5, 92 § 2 καὶ 94 τοῦ Κώδικος περὶ δικηγόρων καὶ συμπληρωματικῶς ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 94 § 1 ἐδάφ. β' τοῦ Κώδικος περὶ δικηγόρων παρεχομένη ἀποζημίωσις εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὴν τοῦ νόμου 2112/1920 τοιαύτην, ἐκ τούτων ὅμως δὲν ἕπεται, ὅτι εἶναι ἐφαρμοστέαι καὶ διὰ τοὺς δικηγόρους αἱ διατάξεις αὗται τῶν ἐργατικῶν νόμων, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Κώδικος περὶ δικηγόρων (ν. δ. 3026/1954) ἔχουσιν οὗτοι τὴν ἰδιότητα τοῦ ἀμίσθου δημοσίου ὑπαλλήλου (Ἐνοχικὸν *Κ. Καυκᾶ*, ὑπ' ἄρθρον 649 § 2α, *Ι. Ἀποστολόπουλος* «Ὁ Πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν», 33, Α.Π. 241/1948, ΕΕΝ ΙΕ' 603, Α.Π. 493/1948, ΕΕΝ ΙΣΤ' 175, Α.Π. 155/1949, ΕΕΝ ΙΣΤ' 390). Ἐὰν ὁ νομοθέτης ἤθελεν, ὅπως ἐν περιπτώσει μὴ καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως θεωρῆται ἄκυρος ἡ καταγγελία ἢ ὁ μέχρι τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως διαδραμὼν χρόνος λογίζηται ὡς τοιοῦτος ὑπηρεσίας, θὰ περιελάμβανεν εἰδικὴν διάταξιν ἐν τῷ Δικηγορικῷ Κώδικι ἢ θὰ παρέπεμπεν εἰς τὴν ἀνωτέρω τοιαύτην τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 καὶ δὲν θὰ περιωρίζετο νὰ εἴπῃ μόνον, ὅτι ἐν περιπτώσει λύσεως τῆς συμβάσεως διὰ καταγγελίας τοῦ ἐντολέως δικαιοῦται νὰ λαμβάνῃ οὗτος τὴν συμπεφωνημένην ἀμοιβήν του μέχρι πλήρους καταβολῆς ἀποζημιώσεως. Μετὰ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

ΑΝΑΚΛΗΣΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Έννοια σχετικής διατάξεως άρθρου 1 Α.Ν. 771/1937

Αρχή ανακλητοῦ διοικητικῶν πράξεων.— Ἀσυμβίβαστος πρὸς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Α.Ν. 771/1937, ὁριζομένου τούτου ρητῶς καὶ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ Α.Ν. 771/1937.—Παραίτησις μισθωτοῦ ἀπὸ δικαιώματος προσβολῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου.—Προθεσμία προσβολῆς.

Λέγει τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ. ν. 771/1937, ὅτι αἱ ἀποφάσεις τῶν Πρωτοδικειακῶν Ἐπιτροπῶν προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν εἶναι ὑποχρεωτικαὶ καὶ ἀνεκκλητοι δι' ἀμφότερα τὰ μέρη καὶ τὰ δικαστήρια.

Ὡς δὲ ἔχει ἑρμηνευθῆ (Σ. Ε. 681/1941, εἰσηγητὴς *Α. Μαρούδας*, ΕΕΔ 1, 269), τὸ θεσπιζόμενον ἐν προκειμένῳ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀνέκκλητον τῶν ἀποφάσεων τῶν Ἐπιτροπῶν δὲν ἔχει τὴν συνήθη ἔννοιαν, ὅτι αἱ ἀποφάσεις αὗται ἐκδίδονται κατὰ πρῶτον καὶ τελευταῖον βαθμόν, καθ' ὅσον τὸ τοιοῦτον δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ ὁρισθῆ ρητῶς, δεδομένου ὅτι προκύπτει ἀμέσως ἐκ τῆς μὴ καθιερώσεως παρὰ τοῦ νόμου δευτέρου κατ' οὐσίαν βαθμοῦ. Διὰ τῆς θεσπίσεως τοῦ ἀνεκκλήτου ὁ Νομοθέτης ἠθέλησε νὰ σημάνῃ, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν δὲν δικαιοῦται νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν ἀπόφασίν της καὶ νὰ ἐπανέλθῃ ἐπὶ τῶν ἤδη παρ' αὐτῆς κριθέντων, θεσπισθείσης οὕτω ὁριστικότητος τῶν ἀποφάσεών της (ὑποκειμένων ὡς πράξεων ἐκτελεστῶν συλλογικοῦ ὀργάνου διοικήσεως εἰς αἴτησιν ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας).

Ἡ ὁριστικότης ὅμως καὶ τὸ μὴ ἀνακλητὸν δὲν ἐμποδίζει τὴν ἐκ νέου αὐτοτελῆ ἐξέτασιν θέματος, τὸ ὁποῖον ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον τῆς κρίσεως αὐτῆς, ὁσάκις νομίμως ἐπιλαμβάνεται, καὶ ἐφ' ὅσον μεταγενέστερα τοῦ χρόνου τῆς ἐκδόσεως τῶν πραγματικὰ περιστατικὰ ἐπάγουσι τὴν διαμόρφωσιν νέας νομικῆς καὶ πραγματικῆς καταστάσεως, ἡ ὁποία δὲν ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον τῆς κρίσεώς της ἐν τῇ δίκῃ, καθ' ἣν ἐξεδόθησαν Ἀντίθετος ἐκδοχὴ θὰ κατέληγεν εἰς τὸ ἀπαράδεκτον συμπέρασμα ὅτι, ἅπαξ ἀποφανθείσης τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ ἀνυπαρξίας μιᾶς τῶν ἐν τῷ νόμῳ διαγραφομένων περιπτώσεων, ἐπιτρεπούσης τὴν ἀπόλυσιν ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ, δὲν θὰ ἠδύνατο ἐφεξῆς νὰ ἀπολυθῇ ἐκ τοῦ λόγου τούτου, ἔστω καὶ ἂν μετέπειτα συνέτρεχον πραγματικὰ περιστατικά, τὰ ὁποῖα ἠδύναντο νὰ θεμελιώσουν ἀπόλυσιν (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 1, 846, ἔνθα μνημονεύεται ἡ δεχθεῖσα ταῦτα Σ.Ε. 15/1939).

Ἐν προκειμένῳ ἐζητήθη ὑπὸ τοῦ ἀπολυθέντος ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ καὶ μετὰ πενταετίαν ἡ ἀνάκλησις ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1954, κατόπιν τῆς ὁποίας καὶ ἀπελύθη οὗτος, δὲν βλέπαμεν δὲ πῶς θὰ ἠδύνατο νὰ εὐδοκιμήσῃ ἡ τοιαύτη αἴτησίς του, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι καὶ ἂν διὰ τὴν Ἐπιτροπὴν δὲν ὑπῆρχε ἀποκλειστικὴ προθεσμία, ἡ ὁποία ἀφορᾷ εἰς μόνον τὰς ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων ἀγωγὰς (Σ.Ε. 638/1954, εἰσηγητὴς *Α. Δήμτσας*, ΕΕΔ 13, 1090), ὑπῆρχε πάντως ὑπὸ τὸ νομοθετικὸν καθεστὼς, ὑφ' ὃ ἀπελύθη ὁ μισθωτὸς οὗτος, ἡ διὰ τὴν ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων προσφυγὴν περὶ μισθοῦ αὐτοῦ ἀποκλειστικὴ προθεσμία τῶν τριῶν μηνῶν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. δ/τος 8/11 Μαΐου 1946, ἐκ τῆς παραλείψεως τῆς ὁποίας ἀπώλεσε τὸ δικαίωμά του ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

(Σημειοῦται ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, ὅτι ναὶ μὲν αἱ ἀποφάσεις τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς ὑπόκεινται εἰς προσβολὴν δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀλλ' ἡ περὶ πραγματικοῦ ζητήματος ἂν συντρέχωσιν ἢ ὄχι οἱ προβαλλόμενοι λόγοι ἀπολύσεως κρίσις ἀνήκει εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν (Σ.Ε. 1061/1959, εἰσηγητὴς *Ν. Γαβαλλᾶς*, ΕΕΔ 18, 754), ἡ ὁποία ἀποφαίνεται κατὰ νόμον μετὰ προηγουμένην ἔρευναν καὶ ἐκτίμησιν τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἡ δὲ τοιαύτη κρίσις αὐτῆς δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν κατ' οὐσίαν ἔλεγχον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, εἰμὴ ὁσάκις ἐνώπιον αὐτοῦ προσκομίζονται στοιχεῖα, ἀποδεικνύοντα ὅτι τὰ ἐφ' ὧν ἐστηρίχθη πραγματικὰ περιστατικὰ εἶναι ἀνύπαρκτα (Σ.Ε. 951/1938), ἢ ἐὰν ὑπάρχῃ ἀντικειμενικὴ πλάνη περὶ τὰ πράγματα, ἡ ὁποία νὰ συνιστᾷ παράβασιν νόμου (Σ.Ε. 1092/1938).

Πάντως δὲν δικαιοῦται ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ προβαίνῃ εἰς τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἀπολύσεως ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι δὲν προηγήθη τῆς ἀπολύσεως ἀπόφασις αὐτῆς (Σ.Ε. 135/1940).

Ἡ παρὰ τὴν ὕπαρξιν ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτρο

ταῦτα ὀρθῶς ὑπὸ τοῦ πρωτοδίκως δικάσαντος Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν ἀπερρίφθη τὸ αἴτημα τοῦ πίνακος περὶ καταβολῆς εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα ἀποζημιώσεως τριῶν εἰσέτι μηνιαίων ἀποδοχῶν καὶ ἡ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζουσα ἔφεσις τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀπορριπτέα τυγχάνει.

πῆς ἀπόλυσις τοῦ ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἶναι ἄκυρος καὶ δύναται ὁ πρῶτος, προσφεύγων εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπιδίκασιν τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ ἀ.ν. 244/1936, ἐφαρμοζομένης ἀναλόγως τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας).

Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς Προστασίας Ἐφέδρων Παλαιῶν Πολεμιστῶν Πειραιῶς 1/1959

Προεδρεύων καὶ εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Γ. Κώνστας*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Καβάγιας, Α. Καρκαζῆς

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως (προσφυγῆς) διώκεται τὸ μὲν ἡ ἀνάκλησις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1954 ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης, δι' ἧς ἐπετράπη εἰς τὸν καθ' οὗ Ὀργανισμὸν ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ αἰτοῦντος, τὸ δὲ ἡ ἀναγνώρισις ὅτι ἡ γενομένη ἀπόλυσις αὐτοῦ εἶναι ἄκυρος κλπ.

Ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀνακλητοῦ τῶν διοικητικῶν πράξεων δὲν συμβιβάζεται πρὸς τὸ ὁλονὲι δικαστηριακὸν σύστημα ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας ἐνίων συλλογικῶν ὀργάνων (Ὀλ. Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1795/1948, Θεμ. ξ', 258, Ὀλ. Συμβουλίου Ἐπικρατείας 103/1952, Θεμ. ξγ', 242), ἐν οἷς δέον ὅπως περιληφθῇ καὶ ἡ Πρωτοδικειακὴ αὕτη Ἐπιτροπή, κατὰ τὰ ἐν τῷ διοικητικῷ δικαίῳ κρατοῦντα αἱ διοικητικαὶ πράξεις εἶναι ἀνακληταί, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχει δεσμευτικὴ διάταξις ἐν τῷ νόμῳ ρητῶς ἐκπεφρασμένη ἢ συναγομένη ἐκ τοῦ περιεχομένου αὐτοῦ (Σ.Ε. 281/1951, Ἀρχ. Ν. β' 209), οἷα εἶναι ἐν προκειμένῳ ἡ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ. ν. 244/1936, ρητῶς ὁρίζουσα ὅτι «αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ὑποχρεωτικαὶ καὶ ἀνέκκλητοι δι' ἀμφότερα τὰ μέρη» καὶ ἔχουσα προδήλως τὴν ἔννοιαν ὅτι, ἐπιτρέπουσα ἅπαξ ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ διὰ νόμιμόν τινα λόγον, δὲν δύναται νὰ ἐπανέλθῃ καὶ ἀνακαλέσῃ τὴν τοιαύτην ἀπόφασίν της, πολλῷ δὲ μᾶλλον μετὰ τὴν πάροδον ἱκανοῦ χρονικοῦ διαστήματος καὶ τὴν ἐν τῷ μεταξὺ δημιουργίαν νέας καταστάσεως ἐν τῷ ὑπαλληλικῷ προσωπικῷ τοῦ ἀπολύσαντος ἐργοδότου, οὗτινος δὲν δύνανται νὰ θιγῶσι δικαιώματα ἀστικῆς κλπ. φύσεως, περιστατικά ἅτινα ἐβεβαιώθησαν ὅτι συντρέχουσιν ἐν προκειμένῳ. Ἤτοι τὸ ἀνακλητὸν τῶν διοικητικῶν πράξεων, μολονότι δὲν περιορίζεται ὑπὸ προθεσμίας τινός, δέον πάντως νὰ λαμβάνῃ χώραν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως (ὅρα καὶ ἄρθρον 200 Ἀστικοῦ Κώδικος), ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν καὶ νὰ μὴ θίγῃ δικαιώματα ἀστικῆς ἢ διοικητικῆς φύσεως, τὰ ὁποῖα ἐθεμελιώθησαν ἐπὶ τῆς ἀνακαλουμένης διοικητικῆς πράξεως (Σ. Ε. 281/1951, ἔνθ' ἀνωτ., Σ. Ε. 1963/1952, ΕΕΝ 10, 856), αἵτινες ὅμως προϋποθέσεις δὲν ὑφίστανται ἐν προκειμένῳ, παρελθόντος πενταετοῦς περίπου χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως, δι' ἧς ἐκρίθη, βάσει ἰατρικῶν πιστοποιήσεων, ἀλλὰ καὶ τῆς συμφώνου δηλώσεως τοῦ αἰτοῦντος (μὴ προκληθείσης πάντως, ὡς βεβαιοῦται ἡ Ἐπιτροπή, παρὰ τὰ ἐναντία ὑποστηριζόμενα, διὰ ψυχολογικῆς βίας), ὅτι οὗτος κατέστη ἀκατάλληλος πρὸς ἐργασίαν, δι' ὃ καὶ ἐπετράπη ἡ ἀπόλυσίς του γνωστοποιηθεῖσα αὐτῷ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 17238/13.7.1954 ἐγγράφου, ἐν τῷ ὁποίῳ γίνεται σαφὴς μνεία, ὅτι ἡ ἀπόλυσίς του ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω (ὑπ' ἀριθ. 2/1954) ἀποφάσεως, μολονότι ἀναφέρεται ἐπίσης, ὡς ἐκ περισσοῦ, καὶ ἑτέρα δικαιολογία τῆς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπολύσεώς του.

Ρητέον, ἐξ ἄλλου, ὅτι τὸ μὲν ἀνεγνωρίσθη τελεσιδίκως, ἰδίᾳ διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 1709/1955 καὶ 3012/1955 ἀποφάσεων τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς, ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ὑπὸ τοῦ καθ' οὗ ἐν ἀντιπεφωνημένοις ἀντιγράφοις, ὅτι ἡ τοιαύτη ἀπόλυσις τοῦ αἰτοῦντος εἶναι ἔγκυρος, τὸ δὲ ἐβεβαιώθη ἐκ τῶν προσαγομένων ἀντιγράφων ἀγωγῶν τοῦ αἰτοῦντος (αἰτησαμένου ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920 κλπ. λόγῳ τῆς τοιαύτης ἀπολύσεώς του) καὶ τῶν λοιπῶν ἐπικαλουμένων ἐγγράφων, ὅτι οὗτος παρῃτήθη τοῦ δικαιώματος προσβολῆς τῆς τυχὸν ἀκυρότητος τῆς γενομένης καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως καὶ ὅτι ἀπεδέχθη τὴν ἀνωτέρω περὶ ἀπολύσεώς του ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀποστερηθεὶς ἐντεῦθεν τοῦ δικαιώματος προσφυγῆς ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης (πρβλ. Ὀλ. Σ.Ε. 132/1952, Ἀρχ. Ν. γ', 187, Ὀλ. Σ.Ε. 56/1957, ΕΕΔ 17, 191). Ἀλλὰ καὶ ἡ τυχὸν ἀγωγὴ ἀκυρότητος ὑπέκυψεν εἰς τὴν τρίμηνον ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν τοῦ τότε ἰσχύοντος (πρὸ τοῦ νόμου 3198/1955) ἄρθρου 9 νόμου 118/1945 (Α.Π. 38/1948, ΕΕΝ ιε', 223, Α.Π. 263/1950, ΕΕΔ 9, 451).

Κατ' ἀκολουθίαν πάντων τῶν ἀνωτέρω ἀπορριπτέα τυγχάνει ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ὡς πρὸς ἅπαντα αὐτῆς τὰ αἰτήματα.

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΙΣ ΠΑΘΟΝΤΟΣ ΕΞ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

Παράστασις παθόντος ὡς πολιτικῶς ἐνάγοντος ἐνώπιον τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου

Δυνατή, κατὰ τὰ συνδεδυασμένα ἄρθρα 63, 64, 65, 68 τοῦ Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας, ἡ ἐνώπιον τοῦ δικάζοντος τὸ ἔγκλημα σωματικῆς βλάβης ἐξ ἀμελείας ποινικοῦ δικαστηρίου παράστασις τοῦ παθόντος, ὡς πολιτικῶς ἐνάγοντος, πρὸς ἐπιδίωξιν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 932 Ἀστικοῦ Κώδικος χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην καὶ ἂν ἔτι ἦτο κατὰ τὸν χρόνον τοῦ ἐγκλήματος ἡσφαλισμένος εἰς τὸ Ι.Κ.Α., τὸ ἔγκλημα δὲ τοῦτο ἐπῆλθεν ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ ἡσφαλισμένου ἐκτελέσει τῆς πρὸς τὸν ἐργοδότην ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς.

Πρόκειται πάλιν περὶ τοῦ δικαιώματος χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς κατωτέρω ποινικῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, προηγήθη αὐτῆ τῶν ἐπὶ τοῦ θέματος πολιτικῶν ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου (233/1959, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 18, 591, 337/1959, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 766), δεχθεῖσα τὴν ἐν τῇ ποινικῇ δίκῃ παράστασιν τοῦ παθόντος ὡς πολιτικῶς ἐνάγοντος πρὸς ἐπιδίωξιν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 932 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἀπεκλείετο κατὰ τὴν προκριθεῖσαν ὡς ὀρθοτέραν ἔννοιαν τοῦ νόμου ὑπὸ τῆς πρὸ ταύτης νομολογίας τοῦ Ἀρείου Πάγου, τὴν ἄποψιν τῆς ὁποίας εἶχεν ἀκολουθήσει ἡ ἀναιρεθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 515/1959 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

Ἐνδιαφέρει νὰ σημειωθῇ, ὅτι ὁ Ἄρειος Πάγος ἐν τῇ καταχωριζομένῃ κατωτέρω ἀποφάσει του υἱοθέτησε τὴν συλλογιστικὴν τῆς Ἐφετείου Ἀθηνῶν 615/1954 (εἰσηγητὴς *Α. Κωστήρης*, ΕΕΔ 13, 1186), ἡ ὁποία ἀνηρέθη διὰ τῆς Α. Π. 663/1954 (εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 13, 1188), ἐγκαταλειφθείσης ἤδη τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἐκ τῆς ἐμφανίσεως ἑκάστης περιπτώσεως (ἀποκοπὴ δύο δακτύλων ἐργαζομένης ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας της, ὡς ἐν τῇ προκειμένῃ ὑποθέσει, ἀκρωτηριασμὸς τοῦ ἑνὸς ποδὸς ἐργαζομένου εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς Α. Π. 337/1959, ἐνθ' ἀνωτ.) καταδεικνύεται ἡ μεγίστη ἀξία τῆς δεκτῆς ἐν προκειμένῳ γενομένης προστασίας τοῦ ἄρθρου 932 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἀρείου Πάγου 75/1959, ποινική

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Α. Κωστήρης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Εὐσταθίου, Δάμων Ρουτσάκος

Κατὰ τὰ συνδεδυασμένα ἄρθρα 63, 64, 65, 68 τοῦ Κ.Π.Δ. ὁ ἐν ἐγκλήματι ἐξ ἀμελείας παθὼν σωματικὴν βλάβην δύναται νὰ παραστῇ ἐνώπιον τοῦ δικάζοντος τὸ ἔγκλημα τοῦτο ποινικοῦ δικαστηρίου, ὡς πολιτικῶς ἐνάγων, πρὸς ἐπιδίωξιν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 932 Ἀστικοῦ Κώδικος χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως διὰ τὴν ἣν ὑπέστη ἐκ τῆς τοιαύτης ἀδικοπραξίας ἠθικὴν βλάβην καὶ ἂν ἔτι ἦτο κατὰ τὸν χρόνον τοῦ ἐγκλήματος ἡσφαλισμένος εἰς τὸ Ι.Κ.Α., τὸ ἔγκλημα δὲ τοῦτο ἐπῆλθεν ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ ἡσφαλισμένου ἐκτελέσει τῆς πρὸς τὸν ὡς ἄνω ἐγκληματήσαντα ἐργοδότην ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς. Ἀντίθετόν τι δὲν συνάγεται ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἄρθρων 60 § 3 καὶ 34 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 καὶ ἰδίᾳ τῆς δευτέρας τῶν διατάξεων τούτων, ὁριζούσης ὅτι ὁ ἐν δόλῳ ἐγκληματήσας ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἡσφαλισμένον τὴν διαφορὰν μεταξὺ τοῦ ποσοῦ τῆς κατὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα ἀνηκούσης αὐτῷ ἀποζημιώσεως καὶ τοῦ ὁλικοῦ τῶν κατὰ τὸν αὐτὸν νόμον χορηγητέων ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. παροχῶν, οὐδὲν δὲ σχετικὸν διαλαμβανούσης διὰ τὸν ἐξ ἀμελείας ἐγκληματήσαντα ἐργοδότην, τοῦτο δὲ διότι ὁ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τούτου καὶ ἰδίᾳ τῶν ἄρθρων 1 § 2, 28, 31, 32, 35, 39 κλπ. αὐτοῦ σαφῶς προκύπτει, ὑπ' ὄψιν του ἔχει ζημίαν ἐν στενῇ ἐννοίᾳ, ἤτοι ὑλικήν, τ. ἔ. τὴν κατ' ἄρθρον 298 Ἀστικοῦ Κώδικος περιουσιακήν, τὴν ὁποίαν ὁ ἡσφαλισμένος ὑπέστη ἐκ τῆς συνεπείᾳ τοῦ ἀτυχήματος ὁλικῆς ἢ μερικῆς ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν, τῆς ζημίας δὲ ταύτης καὶ μόνον τὴν κάλυψιν προέθετο διὰ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 34 ὁ ὡς εἴρηται νόμος νὰ ρυθμίσῃ, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν διάφορον ἀντικειμένου ἔχουσαν χρηματικὴν ἱκανοποίησιν δι' ἠθικὴν καὶ μή, ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 299 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος διαλαμβάνει, περιουσιακὴν ζημίαν, ἧστινος ἱκανοποιήσεως σκοπὸς εἶναι ἡ παροχὴ αἰσθήματος ἠθικῆς παρηγορίας καὶ ἀνακουφίσεως εἰς τὸν παθόντα.

Τὸ ἐκδὸν τὴν ἀναιρεσιβαλλομένην ἀπόφασιν Ἐφετεῖον, ὡς ἐξ αὐτῆς ἐμφαίνεται, ἐδέξατο ἀνελέγκτως, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἐνώπιον αὐτοῦ ἀποδείξεων, ὅτι οἱ ἀναιρεσίβλητοι ἐτέλεσαν τὸ δι' ὃπερ ἐνώπιον αὐτοῦ κατηγορήθησαν ἔγκλημα τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 314 Ποινικοῦ Κώδικος ἐξ ἀμελείας τῶν σωματικῆς κακώσεως τῆς ἀναιρεσειούσης, συνισταμένης εἰς τὴν ἀποκοπὴν δύο δακτύλων τῆς δεξιᾶς χειρός της ἐν τῇ ὑπὸ ταύτης, ἡσφαλισμένης οὔσης εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας της ὡς ἐργατρίας τῶν ἀναιρεσιβλήτων ἐργοστασιαρχῶν λευκοσιδηρουργίας. Ὅθεν, ἀποφηνάμενον τοῦτο εἶτα ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ παραστῇ ὡς πολιτικῶς ἐνάγουσα διὰ χρηματικὴν αὐτῆς ἱκανοποίησιν, λόγῳ τῆς ἣν ὑπέστη ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ἐγκλήματος ἠθικῆς βλάβης, καὶ ἀπορρίψαν τὴν ἐπὶ τοιαύτης βάσεως ἐρειδομένην πολιτικὴν ἀγωγὴν αὐτῆς, ἐσφαλμένως

ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΠΑΛΛΗΛΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

ΕΛΛΕΙΨΙΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΜΙΣΘΟΥ ΔΙΑ ΜΗ ΠΑΡΑΣΧΕΘΕΙΣΑΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ

Έννοια τοῦ ἄρθρου 67 τοῦ Κώδικος περὶ καταστάσεως δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων

Ἐφαρμογὴ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1956 τοῦ Κώδικος περὶ καταστάσεως δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐπὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, οἷον τὸ Γενικὸν Λαϊκὸν Νοσοκομεῖον Ἀθηνῶν.—Ἔλλειψις δικαιώματος μισθοῦ διὰ μὴ παρασχεθεῖσαν ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ὑπαλλήλου ὑπηρεσίαν καθόλου ἢ ἐν μέρει κατὰ τὸ ἄρθρον 67 τοῦ Κώδικος.— Ἔννοια αὐτοῦ.—Ἔννοια ἀνακοινώσεως πρὸς τὸν ἐνδιαφερόμενον τῆς πράξεως περικοπῆς τοῦ μισθοῦ.

Ἐνδιαφέρουσα εἶναι ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἀναιρέσασα τὴν ὑπ' ἀριθ. 30/1959 ἀπόφασιν τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 67 § 1 τοῦ νόμου 1811/1951 «περὶ Κώδικος καταστάσεως τῶν δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων», ὁ ὁποῖος ἐφαρμόζεται ἤδη καὶ ἐπὶ ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου (ἐπρόκειτο περὶ τοῦ Γενικοῦ Λαϊκοῦ Νοσοκομείου Ἀθηνῶν), τοῦ δικαιώματος πρὸς ἀπόληψιν τοῦ μισθοῦ στερεῖται ὁ ὑπάλληλος, ὅστις ἐξ ὑπαιτιότητος αὐτοῦ δὲν παρέσχε καθόλου ἢ ἐν μέρει ὑπηρεσίαν.

Διδάσκεται (βλέπε *Η. Κυριακοπούλου*, Δίκαιον τῶν πολιτικῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων, ἔκδ. 1954, σελ. 192 ἐπ.), ὅτι ὁ κανὼν οὗτος, ὃν θεσπίζει ρητῶς τὸ ἄρθρον 67 § 1 τοῦ Κώδικος δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων, ὑποκρύπτει πειθαρχικὸν μέτρον, τὸ ὁποῖον ἐπιβάλλεται νὰ ἐφαρμόσῃ ἡ διοίκησις καὶ δὲν ἔχει τὸν χαρακτῆρα ἱκανοποιήσεως ἀστικῆς φύσεως ἀξιώσεως κατὰ τοῦ ὑπαλλήλου, ἣν γεννᾷ ἡ μείωσις τῆς εἰς ἐργασίαν παροχῆς αὐτοῦ (αὐτόθι παραπομπαί).

Ὁ πειθαρχικὸς χαρακτὴρ τῆς περικοπῆς τοῦ μισθοῦ καταδείκνυται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο ἐπιτρέπεται μόνον ἐπὶ ὑπαιτίου παραλείψεως παροχῆς ὑπηρεσιῶν ἐκ μέρους τοῦ ὑπαλλήλου καὶ ἀσχέτως πρὸς οἱανδήποτε ἄλλην πειθαρχικὴν ποινήν, ἥτις τυχὸν ἠθέλεν ἐπιβληθῇ εἰς αὐτόν. Ἡ δὲ κρίσις περὶ τῆς ὑπαιτιότητος τοῦ ὑπαλλήλου ἀπόκειται εἰς τὴν προϊσταμένην Ἀρχήν, ἥτις «εἰδοποιεῖ» τὸν ἐντεταλμένον τὴν ἐκκαθάρισιν καὶ πληρωμὴν τῶν δαπανῶν, ὅστις καὶ ἐνεργεῖ διὰ πράξεως τὴν περικοπήν.

Ἡ πρᾶξις τῆς περικοπῆς ἀνακοινοῦται «ἐπὶ ἀποδείξει» εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον ὑπάλληλον. Ἡ ἀνακοίνωσις ἐπιβάλλεται οὐχὶ διότι, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, ἀτονεῖ ἡ περὶ περικοπῆς τοῦ μισθοῦ πρᾶξις, ἀλλὰ διότι ἀπὸ τῆς ἀνακοινώσεως ταύτης ἄρχεται ἡ τασσομένη δεκαήμερος προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὁ ὑπάλληλος δικαιοῦται νὰ προσφύγῃ ἐνώπιον τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου.

Ταῦτα δέχεται καὶ ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις.

Ἀρείου Πάγου 289/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Π. Τσαρούχης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Μαντζουράνης, Η. Παρασκευᾶς

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 67 § 1 τοῦ νόμου 1811/1951 «περὶ Κώδικος καταστάσεως τῶν δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων», ἐχόντος ἐφαρμογὴν ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1956 καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, οἷον καὶ τὸ ἀναιρεσεῖον νοσηλευτικὸν ἵδρυμα τοῦ ν.δ. 2592/1953 (ἄρθρ. 2 νόμου 3273/1955, ἄρθρα 1 καὶ 25 § 2 τοῦ δ/γματος τῆς 23/24.12.1955 καὶ ἄρθρον 6 ν.δ. 3766/1957), μισθὸς δὲν ὀφείλεται διὰ μὴ παρασχεθεῖσαν ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ὑπαλλήλου ὑπηρεσίαν καθόλου ἢ ἐν μέρει, κατὰ τὴν διάταξιν δὲ τῆς παραγράφου 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἡ περικοπὴ ἐνεργεῖται διὰ πράξεως τοῦ ἐντεταλμένου τὴν ἐκκαθάρισιν καὶ πληρωμὴν τῶν δαπανῶν, εἰδοποιουμένου ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας πρὸς τοῦτο, ἀνακοινουμένης ἐπὶ ἀποδείξει εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον ὑπάλληλον. Κατὰ τῆς πράξεως ταύτης ἐ-

---

ἐφήρμοσε καὶ ψευδῶς ἡρμήνευσε τὰς ἐν τῇ ἠγουμένῃ τῆς παρούσης αἰτιολογίᾳ παρατιθεμένας σαφεῖς διατάξεις οὐσιαστικοῦ νόμου, καταστῆσαν κατὰ τοῦτο ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὰ ἄρθρα 468 § 1, 505 § 1 ἐδάφ. γ καὶ 510 § 2 Κ.Π.Δ., ὡς καὶ 807 § 17 καὶ 809 Πολιτικῆς Δικονομίας, καὶ τὸν βάσιμον μοναδικὸν λόγον ἀναιρέσεως.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΞΟΥΣΙΑ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΔΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΙΝ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ

Έννοια άρθρου 20 § 2 Ν. 3239|1955 περί συλλογικών διαφορών εργασίας

Αναγκαία ειδική και συγκεκριμένη αιτιολογία της αποφάσεως των αρμοδίων Υπουργών περί τροποποιήσεως ή μη εγκρίσεως εν όλω ή εν μέρει της αποφάσεως του διοικητικού διαιτητικού δικαστηρίου, εξ ής να προκύπτη ή υπό του Νόμου απαιτουμένη προϋπόθεσις της αντιθέσεως της τροποποιουμένης προς την γενικήν ή ειδικήν οικονομικήν ή κοινωνικήν πολιτικήν της Κυβερνήσεως.— Ακύρωσις εν μέρει της υπ' αριθ. 71438/1958 αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας ως μη επαρκώς αιτιολογημένης.

Αντικείμενον ερεύνης και της νεωτέρας αύτης αποφάσεως της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας είναι ποία η έννοια της διατάξεως του άρθρου 20 § 2 του νόμου 3239 1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως των συλλογικών διαφορών εργασίας» (ΕΕΔ 17, 207), ως ετροποποιήθη δια του άρθρου 7 § 1 του ν.δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 17, 207), ως προς το δικαίωμα των Υπουργών διά τροποποίησιν ή μη έγκρισιν συλλογικής συμβάσεως εργασίας ή διαιτητικής αποφάσεως, εφ' όσον αύτη αντιτίθεται εις την γενικήν ή ειδικήν οικονομικήν ή κοινωνικήν πολιτικήν της Κυβερνήσεως (βλέπε όμοίως Σ. Ε. 2083/1958, εισηγητής *Α. Τσιμαράτος*, ΕΕΔ 18, 17, Σ.Ε. 598/1959, εισηγητής ο *αύτός*, ΕΕΔ 18, 476, Σ. Ε. 955/1959, εισηγητής *Χ. Παναγιωτόπουλος*, ΕΕΔ 18, 637).

Εν προκειμένω προσεβλήθη δι' αιτήσεως άκυρώσεως ή υπ' αριθ. 71438|15398|1958 κοινή απόφασις των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως εν μέρει της υπ' αριθ. 14|1958 αποφάσεως του Δ.Δ.Α.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής κατηγοριών τινων του προσωπικού της Η.Ε.Α-Π. (ΕΕΔ 18, σελ. 53).

Συμβουλίου Επικρατείας 1562|1959, Ολομελείας

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*
Εισηγητής ο Σύμβουλος κ. *Γ. Μαραγκόπουλος*
Δικηγόρος ο κ. Η. Παρασκευάς

Διά της υπό κρίσιν αιτήσεως οι αιτούντες μηχανικοί και χημικοί της Ηλεκτρικής Εταιρείας Αθηνών-Πειραιώς, εργαζόμενοι, ως ι-

---

πιτρεπεται προσφυγη ενώπιον του υπηρεσιακού συμβουλίου έντός δέκα ημερών από της ανακοινώσεως άνευ αναστολτικής δυνάμεως. Το υπηρεσιακόν συμβούλιον αποφαίνεται τελειωτικώς.

Έκ των διατάξεων τούτων σαφώς προκύπτει, ότι ή δια της πρώτης εξ αύτων θεσπιζομένη περικοπή του μισθού του υπαλλήλου του Δημοσίου ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, εν περιπτώσει καθ' ην ούτος δεν παρέσχεν εξ υπαιτιότητός του καθόλου ή εν μέρει υπηρεσίαν, δεν έχει τον χαρακτήρα ικανοποιήσεως αστικής φύσεως αξιώσεως κατά του υπαλλήλου, πηγαζούσης εκ της μειώσεως της εις εργασίαν παροχής αύτου, αλλ' είναι διοικητικόν μέτρον με λανθάνοντα πειθαρχικόν σκοπόν, ή δε δια της δευτέρας τούτων προβλεπομένη ανακοίνωσις της πράξεως περικοπής του μισθού πρός τον ενδιαφερόμενον επιβάλλεται ούχι επί ποινή ακυρότητος της πράξεως ταύτης, αλλ' επί ποινή μη ενάρξεως της εν αύτη, εδαφ. β', προς προσβολην της πράξεως τασσομένης δεκαημέρου προθεσμίας, ήτις άρχεται από της ανακοινώσεως. Όθεν, δεξάμενον το δικάσαν Εφετείον δια της προσβαλλομένης αποφάσεως, ως εξ αύτης δείκνυται, μετ' ανέλεγκτον εκτίμησιν των προσαχθεισών αποδείξεων, ότι ο αναιρεσίβλητος διωρίσθη κατά το έτος 1933 μόνιμος υπάλληλος του αναιρεσειόντος, ότι εξακολουθεί να υφίσταται και δεν ελύθη νομίμως ή συνδέουσα τούτον μετ' αύτου υπαλληλική σχέσις, ότι έπαυσε το αναιρεσείον μισθοδοτούν τούτον από 16 Δεκεμβρίου 1956 και ότι διατηρεί ούτος την επί του μισθού αξίωσιν δια την γενομένην περικοπήν τούτου, εφ' όσον δεν ετηρήθησαν αι υπό τας προπαρατεθείσας διατάξεις του άρθρου 67 § 2 του Υπαλληλικού Κώδικος οριζόμεναι διατυπώσεις της ανακοινώσεως εις τον αναιρεσίβλητον της πράξεως περικοπής μισθού και αποφαινόμενον μετά τούτο δεκτην την ένδικον αγωγήν του αναιρεσιβλήτου, διώκουσαν την πληρωμήν των αποδοχών του από της ως άνω χρονολογίας, λόγω του ότι ηρνήθη το αναιρεσείον να αποδεχθή τας προσφερομένας υπηρεσίας του και να τω αναθέση τα καθήκοντα της παρ' αύτω νομίμου θέσεώς του και αδικαιολογήτως και παρανόμως διέταξε από της 16 Δεκεμβρίου 1956 την παύσιν της μισθοδοσίας του, διά παραδοχής της κατά της απορριψάσης την ανωγην πρωτοδίκου αποφάσεως ασκηθείσης υπό του αναιρεσιβλήτου εφέσεως, ψευδώς ηρμήνευσε και εσφαλμένως εφήρμοσε τας διαληφθείσας ουσιαστικού περιεχομένου διατάξεις και αναιρετέαν κατέστησε την απόφασίν του κατά το άρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ. και τον βάσιμον περί τούτου υπό στοιχείον β' λόγον αναιρέσεως, δέον δε να παραπεμφθή η υπόθεσις προς νέαν συζήτησιν ενώπιον του Γ' Πολιτικού Τμήματος του Αρείου Πάγου, συμφώνως τω άρθρω 834 Πολ. Δικ., ως αντικατεστάθη δι' άρθρου 25 νόμου 3810/1957, και τω άρθρω 3 του Κανονισμού λειτουργίας του Δικαστηρίου του Αρείου Πάγου, κυρωθέντος διά του από 9 Ιανουαρίου/3 Μαρτίου 1958 β.δ/τος, ως χρήζουσα περαιτέρω διευκρινίσεως.

σχυρίζοντσι, έντος τῶν κυρίων ἐγκαταστάσεων τοῦ ἐν Κερατσινίῳ ἐργοστασίου τῆς ἑταιρείας, διώκουν παραδεκτῶς τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 71438/15398 τῆς 24/24 Νοεμβρίου 1958 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 317 Β'), δι' ἧς ἐνεκρίθη, μὲ τροποποιήσεις, ἡ ὑπ' ἀριθ. 14/1958 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἀφορῶσα εἰς τοὺς ὅρους ὁμοιβῆς κατηγοριῶν τινων τοῦ προσωπικοῦ τῆς Η.Ε.Α.Π. καὶ δὴ καθ' ὃ μέρος διὰ τῆς ὑπουργικῆς ταύτης ἀποφάσεως ἐξηρέθησαν τῆς χορηγήσεως τοῦ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας οἱ μηχανικοὶ καὶ χημικοί, ἀδιακρίτως ἐὰν οὗτοι ἐργάζωνται ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τῶν κυρίων ἐγκαταστάσεων τῶν ἐργοστασίων τῆς ἑταιρείας.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 20 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν κλπ.» (Φ.Ε.Κ. 125), ἐν ᾗ περιπτώσει συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἢ ἀπόφασις διαιτησίας ἀντιτίθεται εἰς τὴν γενικὴν ἢ εἰδικὴν οἰκονομικὴν ἢ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, οἱ Ὑπουργοὶ Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας δύνανται δι' αἰτιολογημένης κοινῆς ἀποφάσεως αὐτῶν, ἐκδιδομένης μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ ὑπὸ τοῦ ἰδίου νόμου συνιστωμένου Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως, καὶ δὴ ἐντὸς τῆς ἐν αὐτῇ ὁριζομένης εἰκοσαημέρου προθεσμίας, νὰ τροποποιοῦν ἢ νὰ μὴ ἐγκρίνουν, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, τὴν συλλογικὴν ταύτην σύμβασιν ἐργασίας ἢ ἀπόφασιν διαιτησίας. Κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης οἱ εἰρημένοι Ὑπουργοὶ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς των ἐτροποποίησαν τὴν ἄνω ὑπ' ἀριθ. 14/1958 διαιτητικὴν ἀπόφασιν, δι' ἧς, πλὴν τῶν ἄλλων, ἐχορηγήθη εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ δύο κεντρικὰ ἐργοστάσια παραγωγῆς Κερατσινίου καὶ Νέου Φαλήρου τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ἄνευ ἐξαιρέσεώς τινος ὡς πρὸς τοὺς μηχανικοὺς καὶ χημικούς, καὶ ὥρισαν ὅτι τὸ ρηθὲν ἐπίδομα χορηγεῖται εἰς τοὺς ἐργαζομένους ἐντὸς τῶν κυρίων ἐγκαταστάσεων τῶν ἄνω ἐργοστασίων, ἐξαιρεθέντων ὡρισμένων καταγοριῶν ἐργαζομένων, μεταξὺ τῶν ὁποίων περιελήφθησαν καὶ οἱ μηχανικοὶ καὶ χημικοί. Ὡς αἰτιολογίαν δὲ τῆς τροποποιήσεως φέρει ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὅτι ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἀντικειται, ἐν τούτῳ, εἰς τὴν ἀκολουθουμένην ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως εἰδικὴν κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικήν, συνισταμένην εἰς τὴν ἀποτροπὴν τῆς αὐξήσεως τῆς τιμῆς τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος καὶ τὴν παροχὴν τοῦ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τοὺς ἐργαζομένους ὑπὸ τὰς μᾶλλον ἀνθυγιεινὰς συνθήκας.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ἡ ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν τροποποίησις ἢ μὴ ἔγκρισις, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, τῆς ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου, οὖσα ὅλως ἐξαιρετικὸν μέτρον, δέον νὰ περιέχῃ εἰδικὴν καὶ συγκεκριμένην αἰτιολογίαν, ἐξ ἧς νὰ προκύπτῃ ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένη προϋπόθεσις τῆς ἀντιθέσεως τῆς τροποποιουμένης πρὸς τὴν γενικὴν ἢ εἰδικὴν οἰκονομικὴν ἢ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν προκειμένῳ ὅμως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐνῷ τονίζει, ὅτι ἡ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως συνίσταται εἰς τὴν παροχὴν τοῦ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τοὺς ἐργαζομένους ὑπὸ τὰς μᾶλλον ἀνθυγιεινὰς συνθήκας, καὶ ἐνῷ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ὑπὸ ταύτης μνημονευομένων γνωμοδοτήσεων, ἀνθυγιειναὶ συνθῆκαι ἐργασίας ὑφίστανται δι' ἅπαντας τοὺς ἐντὸς τῶν κυρίων ἐγκαταστάσεων καὶ ἐργοστασίων ἐργαζομένους, ἐν τούτοις ἐξαιρεῖ τῆς χορηγήσεως τοῦ τοιούτου ἐπιδόματος γενικῶς τοὺς μηχανικοὺς καὶ χημικούς, χωρὶς νὰ ποιῆται διάκρισιν ὡς πρὸς τοὺς ἐξ αὐτῶν ἐργαζομένους ἐντὸς τῶν κυρίων ἐγκαταστάσεων τῶν ἐργοστασίων. Ἀφ' ἑτέρου ἡ ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει περιεχομένη ἑτέρα αἰτιολογία, ὡς πρὸς τὴν ἀποτροπὴν ἐπιβαρύνσεων δυναμένων νὰ ἐπιδράσωσιν αὐξητικῶς ἐπὶ τῆς τιμῆς τοῦ καταναλισκομένου ρεύματος, δὲν εἶναι, ὡς διατυποῦται, ἐπαρκὴς διὰ τὸν ἀποκλεισμὸν ἐκ τοῦ ἐπιδόματος μόνον ἑνὸς ὡρισμένου ἀριθμοῦ χημικῶν καὶ μηχανικῶν, οἵτινες ἐργάζονται ὑπὸ τὰς αὐτὰς ἀνθυγιεινὰς συνθήκας μὲ τοὺς ἄλλους, εἰς τοὺς ὁποίους ὅμως χορηγεῖται τὸ ἐπίδομα. Οὕτως ὅμως ἔχουσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δὲν παρίσταται, καθ' ὃ μέρος αὕτη πλήττεται διὰ τῆς παρούσης αἰτήσεως, ἠτιολογημένη, διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον εἶναι αὕτη κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο ἀκυρωτέα, παρελκούσης τῆς ἐξετάσεως τοῦ προβαλλομένου ἑτέρου λόγου ἀκυρώσεως.

Δ ι ὰ τ α ῦ τ α

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν.

Ἀκυροῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 71438 τῆς 24/24 Νοεμβρίου 1958 κοινὴν ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 317 Β'), καθ' ὃ μέρος αὕτη ἀναφέρεται ἀδιαστίκτως εἰς τὴν γενικὴν ἐξαίρεσιν ἀπὸ τῆς χορηγήσεως τοῦ ἐπιδόματος τῶν μηχανικῶν καὶ χημικῶν κατὰ τὰ ἐν τῷ αἰτιολογικῷ.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Ι. ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ

Έξαίρεσις παροχῆς τῶν μὴ ἐμφορουμένων ὑπὸ ἐθνικῶν φρονημάτων

Δικαιολογία τῆς ἐξαιρέσεως.—Συνταγματικότης αὐτῆς.—Ἀναγκαῖον ὅπως ὁ ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ τῆς ἐλλείψεως ἐθνικῶν φρονημάτων ἀποκλεισμὸς ἐργαζομένου ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν παραχωρήσεως ἐργατικῆς κατοικίας βασίζηται εἰς εἰδικὴν αἰτιολογίαν, ἐκ τῆς ὁποίας καὶ ἐκ τῶν δικαιολογητικῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων αὕτη βασίζεται, νὰ προκύπτωσι τὰ πραγματικὰ γεγονότα, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων χαρακτηρίζεται ὁ ἀποκλειόμενος ὡς στερούμενος ἐθνικῶν φρονημάτων.—Ἀκύρωσις πράξεως ὡς ἀνεπαρκῶς ἠτιολογημένης.

Τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Κατόπιν ἐνεργηθείσης κληρώσεως ἐργατικῶν κατοικιῶν ἐν Νέᾳ Φιλαδελφείᾳ Ἀττικῆς ἡ αἰτοῦσα ἔτυχε κλήρου, γενομένη οὕτω δικαιοῦχος μιᾶς ἐκ τῶν ἄνω κατοικιῶν.

Μετὰ ταῦτα διὰ τοῦ ἀπὸ 16.10.1958 πρακτικοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐλέγχου ἐπισήμων πιστοποιητικῶν κληρωθέντων δικαιούχων ἐργατικῆς κατοικίας ἡ αἰτοῦσα διεγράφη ἐκ τῶν οἰκείων καταλόγων κληρούχων ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι αὕτη δὲν εἶναι ὑγιῶν ἐθνικῶν φρονημάτων.

(Κατὰ τὸ ἄρθρον 14 τοῦ ν.δ. 2963/1954 «περὶ ἱδρύσεως Αὐτονόμου Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας», ΕΚΔ 13, 1000, «αἱ ἐργατικαὶ κατοικίαι διατίθενται πρὸς τοὺς κατὰ τὸ παρὸν ν. δ/γμα δικαιούχους, ἐφ' ὅσον οὗτοι τυγχάνουσι μισθωτοὶ ἠσφαλισμένοι ἢ συνταξιοῦχοι εἰς οἱονδήποτε Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμόν, εἶναι ἔγγαμοι, ἀρχηγοὶ οἰκογενείας καὶ ἐθνικῶν φρονημάτων . . . »).

Κατὰ τῆς πράξεως ἠσκήθη αἴτησις ἀκυρώσεως.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1390/1959, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ἠλ. Καμπίτσης*
Δικηγοροι οἱ κ. κ. Ματθ. Μυλωνογιάννης, Α. Παπαγεωργίου, Β. Κουντούρης, Πάρεδροι τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ἡ αἰτοῦσα διεγράφη ἐκ τῶν οἰκείων καταλόγων κληρωθέντων δικαιούχων ἐργατικῆς κατοικίας, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι αὕτη δὲν πληροῖ τὴν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 2963/1954 (ἄρθρον 14 § 1) καὶ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 63042/1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας (Ε.Κ. Β' 259) ὁριζομένην προϋπόθεσιν τῶν ὑγιῶν ἐθνικῶν φρονημάτων.

Κατὰ τὰς ἐν τῇ προσβαλλομένῃ πράξει ἐπικαλουμένας καὶ ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει ἀναφερομένας διατάξεις ἀπαιτεῖται πράγματι, ὅπως οἱ δικαιοῦχοι ἐργατικῆς κατοικίας κέκτηνται ὡρισμένας προϋποθέσεις αὐτόθι ὁριζομένας, μεταξὺ τούτων δὲ καὶ «ἐθνικὰ φρονήματα». Αἱ διατάξεις δὲ αὗται δὲν ἀντίκεινται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος καθιερουμένην ἀρχὴν τῆς ἰσότητος, ὡς ἀβασίμως ὑποστηρίζει ἡ αἰτοῦσα, διότι καὶ μὲν διὰ τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ Συντάγματος θεσπίζεται θεμελιώδης κανών, δεσμευτικὸς διὰ τὸν νομοθέτην καὶ ἀποκλείων τὴν δημιουργίαν ἀνισοτήτων ἀνεπιδέκτων δικαιολογήσεως καὶ ἀντικειμένων εἰς τὸ κοινὸν περὶ δικαίου αἴσθημα, πλὴν ὅμως εἰς τὴν ἀνωτέρω ἀρχὴν δὲν προσκρούει ἡ θέσπισις δεδικαιολογημένων διακρίσεων χάριν καὶ πρὸς ἐξυπηρέτησιν γενικωτέρου κοινωνικοῦ συμφέροντος. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ἡ ἀπαίτησις τοῦ νόμου ὅπως οἱ ἐργαζόμενοι, εἰς οὓς ὑπὸ τοὺς εὐνοϊκοὺς ὅρους τοῦ νόμου θὰ παραχωρηθῶσι κατοικίαι, ἐμφορῶνται ὑπὸ ὑγιῶν ἐθνικῶν φρονημάτων, δικαιολογεῖται ἐκ γενικωτέρου κοινωνικοῦ συμφέροντος, συνισταμένου εἰς τὴν πρόνοιαν ὅπως μὴ παρεισφρήσωσι μεταξὺ τῶν στεγαστέων ἐργατικῶν οἰκογενειῶν καὶ πρόσωπα ἐμφορούμενα ὑπὸ ἀντεθνικῶν φρονημάτων μὲ τὸν κίνδυνον νὰ διαβρώσωσι τὰ φρονήματα τῶν ἐργατικῶν οἰκογενειῶν. Δὲν προσκρούουσιν, ἑπομένως, εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος αἱ μνησθεῖσαι διατάξεις, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ὁποίων ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγος ἀκυρώσεως τυγχάνει ἀπορριπτέος.

Ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις ἀναφέρει, ὅτι ἡ αἰτοῦσα δὲν ἔχει ὑγιᾶ ἐθνικὰ φρονήματα, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. . . . ἐγγράφου τῆς Γενικῆς Ἀσφαλείας, εἰς ὃ ἀναφέρεται ὅτι «αὕτη ἀκολουθεῖ κομμουνιστικὰς ἀρχάς». Ἐν ὄψει τοῦ γεγονότος ὅμως ὅτι ἡ διάταξις τοῦ νόμου, εἰς τὰς πραγματικὰς προϋποθέσεις τῆς ὁποίας ἀναφέρεται ἡ μνησθεῖσα αἰτιολογία, ἀποτελεῖ ἐξαίρεσιν ἀπὸ γενικοῦ κανόνος καὶ καθιεροῖ κώλυμα πρὸς κτῆσιν παροχῆς, δέον ὅπως ὁ ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ τῆς ἐλλείψεως ἐθνικῶν φρονημάτων ἀποκλεισμὸς ἐργαζομένου ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν παραχωρήσεως ἐργατικῆς κατοικίας βασίζηται εἰς εἰδικὴν αἰτιολογίαν, ἐκ τῆς ὁποίας καὶ ἐκ τῶν δικαιολογητικῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων αὕτη βασίζεται, νὰ προκύπτωσι τὰ πραγματικὰ γεγονότα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων χαρακτηρίζεται ὁ ἀποκλειόμενος ὡς στερούμενος ἐθνικῶν φρονημάτων. Τοιαύτης αἰτιολογίας ὅμως στερεῖται ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, ἥτις τούτῳ τῷ λόγῳ τυγχάνει ἀκυρωτέα, ὡς ἀνεπαρκῶς ἠτιολογημένη κατὰ τὸν σχετικὸν βάσιμον λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

Διὰ ταῦτα

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν.

Ἀκυροῖ τὴν ἀπὸ 16 Ὀκτωβρίου 1958 ἀπόφασιν τῆς παρὰ τῷ Αὐτονόμῳ Ὀργανισμῷ Ἐργατικῆς Κατοικίας Ἐπιτροπῆς Ἐλέγχου ἐπισήμων πιστοποιητικῶν κληρωθέντων δικαιούχων ἐργατικῆς κατοικίας.

II. ΑΝΑΚΛΗΣΙΣ ΕΜΜΙΣΘΟΥ ΕΝΤΟΛΗΣ ΚΑΙ ΑΙΤΗΣΙΣ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Σχέσις Ιατροῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου

Ἀνάκλησις ἐντολῆς παροχῆς ἰατρικῶν ὑπηρεσιῶν.—Ἁρμοδιότης Ὁλομελείας Συμβουλίου Ἐπικρατείας.—Παραδεκτὴ ἄσκησις αἰτήσεως ἀκυρώσεως πράξεων, ἀναφερομένων εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς συνδεούσης ὡρισμένον πρόσωπον μετὰ τῆς δημοσίας διοικήσεως σχέσεως ἐμμίσθου ἐντολῆς.—Ἀνεπίτρεπτον ὅμως προβολῆς καὶ ἐξετάσεως λόγων, ἀναφερομένων εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς βουλήσεως τοῦ ἐντολέως, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀνάκλησιν τῆς ἐντολῆς, ἀποκειμένης εἰς τὴν ἐλευθέραν κρίσιν τούτου.—Παραδεκτοὶ λόγοι ἀναφερόμενοι εἰς τὴν ἀναρμοδιότητα ἢ τὴν κακὴν σύνθεσιν τοῦ ἐκδόντος τὴν πρᾶξιν ὀργάνου ἢ τὴν παράβασιν ὅρου ἢ τύπου τῆς διαδικασίας.—Μὴ ὑπαγωγὴ εἰς διαδικασίαν πειθαρχικοῦ ἐλέγχου τῶν δυνάμει ἐμμίσθου ἐντολῆς παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1466/1959, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Μελισσηνὸς*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Ψαρὸς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Ρώτης, Γ. Μαγκάκης

Ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, ἀσκηθεῖσα τὴν 9.7.1957, νομίμως εἰσάγεται πρὸς ἐκδίκασιν εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας διὰ τῆς ἀπὸ 26 Μαΐου 1959 πράξεως τοῦ Προέδρου τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 836/1959 ἀποφάσεως τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ὅπερ ἀπέσχε νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἐκδικάσεως ταύτης λόγῳ ἀναρμοδιότητος, δεχθὲν ὅτι ἡ αἰτοῦσα δὲν συνδέεται μετὰ τοῦ Ταμείου διὰ σχέσεως ὑπαλληλικῆς, προσφέρουσα τὰς ὑπηρεσίας της δυνάμει τῆς εἰδικῆς συμβατικῆς σχέσεως τῆς ἐμμίσθου ἐντολῆς.

Οἱ πέντε πρῶτοι λόγοι τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἐρειδόμενοι ἐπὶ τῆς προϋποθέσεως ὅτι ἡ αἰτοῦσα ἐτύγχανε μόνιμος ὑπάλληλος τοῦ Ταμείου (Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν), εἶναι ἀπορριπτέοι, διότι, καθ' ἃ ἐκρίθη ἤδη διὰ τῆς προδιαληφθείσης ἀποφάσεως τοῦ Γ' Τμήματος, ἡ αἰτοῦσα συνεδέετο διὰ σχέσεως ἐμμίσθου ἐντολῆς μετὰ τοῦ Ταμείου.

Ἐπὶ πράξεων ἀναφερομένων εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς συνδεούσης ὡρισμένον πρόσωπον μετὰ τῆς δημοσίας διοικήσεως σχέσεως ἐμμίσθου ἐντολῆς παραδεκτῶς ἀσκεῖται κατ' αὐτῶν αἴτησις ἀκυρώσεως, ἀφοῦ πρόκειται περὶ πράξεων προερχομένων ἐκ διοικητικοῦ ὀργάνου, δὲν εἶναι ὅμως ἐπιτρεπτὴ ἡ προβολὴ καὶ ἐξέτασις λόγων ἀναφερομένων εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς βουλήσεως τοῦ ἐντολέως, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀνάκλησιν τῆς ἐντολῆς, ἀποκειμένην εἰς τὴν ἐλευθέραν κρίσιν τούτου. Κατ' ἀκολουθίαν παραδεκτῶς προβάλλονται λόγοι ἀναφερόμενοι εἰς τὴν ἀναρμοδιότητα ἢ τὴν κακὴν σύνθεσιν τοῦ ἐκδόντος τὴν πρᾶξιν ὀργάνου ἢ τὴν παράβασιν ὅρου ἢ τύπου τῆς διαδικασίας κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς πράξεως, ἀποκλείεται ὅμως ἡ προβολὴ λόγων ἀναφερομένων εἰς τὴν πλάνην περὶ τὰ πράγματα, τὸ ἀναιτιολόγητον, τὴν κακὴν χρῆσιν τῆς διακριτικῆς ἐξουσίας ἢ τὴν κατάχρησιν ἐξουσίας κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς διοικητικῆς πράξεως. Κατ' ἀκολουθίαν ἀπαραδέκτως προβάλλεται ὁ λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐξεδόθη μετὰ ὁλόκληρον σχεδὸν ἔτος ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, ὡς καὶ ὅτι κατὰ τὴν ἔκδοσιν ταύτης δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ἡ ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου περὶ μισθολογικῆς κατατάξεως τῆς αἰτούσης, καθ' ὅσον τὰ παράπονα ταῦτα δὲν ἀναφέρονται εἰς παράβασιν ὅρου ἢ τύπου τῆς διαδικασίας, ἀλλὰ τὴν καλὴν χρῆσιν τῆς διακριτικῆς ἐξουσίας καὶ τὴν λῆψιν ὑπ' ὄψιν πραγματικῶν περιστατικῶν δυναμένων νὰ ὑπηρεάσωσι τὴν κρίσιν τοῦ ἀποφαινομένου διοικητικοῦ ὀργάνου.

Καὶ ὁ περὶ ἀναρμοδιότητος τοῦ ἀποφανθέντος ἐν προκειμένῳ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου περὶ καταγγελίας τῆς πρὸς τὴν αἰτοῦσαν δοθείσης ἐντολῆς παροχῆς τῶν ἰατρικῶν της ὑπηρεσιῶν, λόγῳ διαπράξεως ἐκ μέρους της ὡρισμένων πειθαρχικῶν παραπτωμάτων, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος. Διότι διὰ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ β.δ. τῆς 23/31.12.1955 περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, εἰς ὃ ὑπήχθη καὶ τὸ Ταμεῖον Ἀρτεργατῶν, ὡρίσθη, ὅτι εἰς τὰς περὶ πειθαρχικοῦ δικαίου διατάξεις τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ὑπάγονται μόνον οἱ τακτικοὶ καὶ ἔκτακτοι ὑπάλληλοι τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἐφ' ὧν διὰ τὰς πειθαρχικὰς παραβάσεις αὐτῶν ἀποφαίνεται τὸ Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον, καὶ κατ' ἀκολουθίαν οἱ δυνάμει ἐμμίσθου ἐντολῆς παρέχοντες τὰς ὑπηρεσίας των δὲν ὑπάγονται εἰς διαδικασίαν πειθαρχικοῦ ἐλέγχου, τῶν πειθαρχικῶν αὐτῶν παραπτωμάτων δυναμένων νὰ ἀποτελέσωσι λόγον καταγγελίας τῆς ἐντολῆς. Δὲν ὑφίστατο ὅθεν ἐν προκειμένῳ ἀρμοδιότης, ὡς ἡ αἰτοῦσα ἰσχυρίζεται, τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου ὅπως τὸ Πειθαρχικὸν Συμβούλιον ἐπιληφθῇ τοῦ ἐλέγχου τῶν πειθαρχικῶν παραβάσεων αὐτῆς, δι' ἃς κατηγγέλθη ἡ ἐντολή, ἀλλὰ τοῦ συνάψαντος τὴν ἐντολὴν ὀργάνου, ἤτοι τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὅπως κατ' ἐλευθέραν κρίσιν προβῇ εἰς καταγγελίαν τῆς συμφωνίας.

Οὕτω ἀπορριπτέα καθίσταται ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῆς.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Ἀποκατάστασις ζημίας ἠσφαλισμένου ἐκ παρανόμου πράξεως ὀργάνων Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου.

Ἄρθρ. 937 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Παραγραφὴ τῆς ἐξ ἀδικοπραξίας ἀπαιτήσεως μετὰ πενταετίαν, ἀφ' ὅτου ὁ παθὼν ἔλαβε γνῶσιν τοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέου καὶ τῆς ζημίας, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἡ ζημιογόνος πρᾶξις ἤρξατο ἀποδίδουσα ἐπιζημίους συνεπείας, ἔστω καὶ μὴ προσδιωρισμένας κατὰ ποσόν.— Ἀπαίτησις ἠσφαλισμένου κατ' Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἐκ παρανόμου πράξεως τῶν ὀργάνων αὐτοῦ ζημίας διὰ τῆς μὴ ἀπονομῆς συντάξεως.—Ὑπαγωγὴ αὐτῆς εἰς τὴν πενταετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 937 Ἀστικοῦ Κώδικος.— Διακοπὴ παραγραφῆς κατ' ἄρθρον 261 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 937 Ἀστ. Κώδικος ἡ ἐξ ἀδικοπραξίας ἀπαίτησις παραγράφεται μετὰ πενταετίαν, ἀφ' ὅτου ὁ παθὼν ἔλαβε γνῶσιν τοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέου καὶ τῆς ζημίας, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἡ ζημιογόνος πρᾶξις ἤρξατο ἀποδίδουσα ἐπιζημίους συνεπείας, ἔστω καὶ μὴ προσδιωρισμένας κατὰ ποσόν. Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς προκύπτει, ὁ ἀναιρεσείων διώκει δι' αὐτῆς οὐχὶ τὴν ἐπιδίκασιν ἀσφαλιστικῆς παροχῆς, ἀλλὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἐκ παρανόμου πράξεως τῶν ὀργάνων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου προσγενομένης εἰς αὐτὸν ζημίας. Πρόκειται συνεπῶς ἀπαίτησις ἐξ ἀδικοπραξίας, ὑπαγομένη εἰς τὴν πενταετῆ παραγραφὴν τῆς ὡς ἄνω διατάξεως. Ἐφ' ὅσον ὅθεν τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον ἐδέξατο, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἔλαβε γνῶσιν τῆς ζημίας, ὑπὸ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἔννοιαν, καὶ τοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέου ἀπὸ χρόνου προγενεστέρου τῆς πρὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς πενταετίας, κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς διαληφθείσης διατάξεως ἔκρινε παραγεγραμμένην τὴν ἀπαίτησιν ταύτην, ἣν οὐδαμῶς ἐδέξατο ὡς βεβαιωθεῖσαν διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος, 5ος καὶ 6ος λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 261 Α.Κ. ἡ παραγραφὴ διακόπτεται διὰ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς. Δεξάμενον ὅθεν τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον ὅτι ἡ ἐπίδικος ἀξίωσις δὲν ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον τῆς ἀπὸ 22 Νοεμβρίου 1955 (ἄλλης ἀπὸ τὴν ἐπίδικον) ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσείοντος κατὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ ἀποφηνάμενον, ὅτι διὰ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς ταύτης δὲν διεκόπη ἡ παραγραφή, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν καὶ εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 2ος λόγος ἀναιρέσεως.

Τὸ ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἔλαβε γνῶσιν τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ ζημίας καὶ τοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέου τὴν 19ην Ἰανουαρίου 1951 συνήγαγε τὸ Ἐφετεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, τὸ μὲν ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς ἀγωγῆς καὶ τῶν πρωτοδίκων προτάσεών του, ἐν αἷς οὗτος ὁμολογεῖ, ὅτι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἀπορρίψαν τὴν περὶ συνταξιοδοτήσεώς του αἴτησιν, ἐπεδίκασεν εἰς αὐτὸν μόνον ἐφ' ἅπαξ βοήθημα, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ ἐπίδομα φυματικοῦ, τὸ δὲ ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ περιεχομένου τῆς ὑπ' ἀριθ. 803/1950 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς ἀπὸ 19 Ἰανουαρίου 1951 ἀποδείξεως τοῦ ἀναιρεσείοντος, δι' ἧς οὗτος βεβαιοῖ τὴν εἰσπραξιν τοῦ ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος. Ὡς δὲ προκύπτει ἐκ τῶν πρωτοδίκων προτάσεων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, οὗτος ἰσχυρίσθη, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἔλαβε γνῶσιν τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ περὶ συνταξιοδοτήσεώς του αἴτησις καὶ συνεπῶς τῆς ζημίας καὶ τοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέου τὴν 19 Ἰανουαρίου 1951. Ὅθεν ὁ 3ος λόγος ἀναιρέσεως κατὰ τὸ 1ον αὐτοῦ σκέλος, καθ' ὃν τὸ δικαστήριον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰ πραγματικὰ ταῦτα περιστατικά, καίτοι μὴ προταθέντα ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, εἶναι ἀβάσιμος. Ἐφ' ὅσον δὲ τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον ἐπείσθη περὶ τῆς ἀληθείας τῶν περιστατικῶν τούτων ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἐγγράφων, δὲν ἦτο ὑπόχρεων, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 244 Πολ. Δικονομίας, νὰ διατάξῃ περὶ αὐτῶν ἀπόδειξιν καὶ εἶναι ἀπορριπτέος ὁ αὐτὸς λόγος ἀναιρέσεως καὶ κατὰ τὸ ἕτερον αὐτοῦ σκέλος, δι' οὗ ὁ ἀναιρεσείων παραπονεῖται, ὅτι τὸ δικαστήριον ἐδέχθη ὡς ἀληθῆ πράγματα ἄνευ ἀποδείξεως ἢ μὴ διατάξαν περὶ αὐτῶν ἀποδείξεις *(Α.Π. 271/1959, Τμ. Β')*. Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*, Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Λ. Ροζάκης*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σπετσάκης, Ν. Δανέλλης (*).

§ 2. Ἀναγνώρισις ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως παρ' Ὀργανισμοῖς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ὑπηρεσίας τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν.

Σχετικαὶ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 85 τοῦ ἀ.ν. 1854/1951 «περὶ ἀπονομῆς τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν συντάξεων» καὶ τοῦ Νόμου 3691/1957.—Ἔννοια αὐτῶν.—Πραγματοποίησις διὰ τοῦ ἐπιτραπέντος συνυπολογισμοῦ τῶν ἡμερῶν ἐργασίας παρὰ τῷ Δημοσίῳ μετὰ τῶν ἡμερῶν ἐν ἀσφαλίσει παρ' Ἀσφαλιστικῷ Ὀργανισμῷ τῆς ὑπὸ τῶν Κανονισμῶν διὰ τὴν παροχὴν συντάξεως τῶν Ἀσφαλιστικῶν τούτων Ὀργανισμῶν προβλεπομένης προϋποθέσεως συνολικοῦ ἀριθμοῦ ἡμερομισθίων καὶ τῆς ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν καὶ μόνον ταύτην παροχῆς συντάξεως.—Ἀσφά-

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 2147/1958 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

λισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων καὶ Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν.

Ὑπό τοῦ ἄρθρου 85 τοῦ ἀ.ν. 1854/1951 «περὶ ἀπονομῆς τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν συντάξεων» (Φ.Ε.Κ. 182) ὁρίζεται, ὅτι κατώτεροι δημόσιοι ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρέται, ἀποχωρήσαντες ἢ ἀπαχωροῦντες τῆς ὑπηρεσίας λόγῳ ὁρίου ἡλικίας, χωρὶς νὰ δικαιοῦνται συντάξεως ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, δύνανται, ἐφ' ὅσον πρὸ τῆς εἰσόδου των εἰς τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν ἐτύγχανον ἠσφαλισμένοι παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, νὰ ἀναγνωρίσωσιν ὡς χρόνον ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. καὶ τὸν χρόνον δημοσίας ὑπηρεσίας αὐτῶν, μετὰ τὴν καταβολὴν τῶν ἀνομισμένων κρατήσεων, θεωρουμένου ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὅτι δὲν ἐξῆλθον τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. λόγῳ διορισμοῦ των ὡς δημοσίων ὑπαλλήλων ἢ ὑπηρετῶν. Ἐξ ἄλλου ὑπό τοῦ ἑδαφίου 1 τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 3691/1957 (Φ.Ε.Κ. 65) ὁρίζεται, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 85 τοῦ ἀ.ν. 1854/1951 ἐφαρμόζονται διὰ πάντας τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρέτας, τοὺς ὁπωσδήποτε ἐξερχομένους τῆς ὑπηρεσίας, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοὺς πρὸ τῆς ἀποκτήσεως τῆς ἰδιότητος τοῦ τακτικοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου δικαιουμένους συντάξεως εἰς βάρος οἱουδήποτε Νομικοῦ Προσώπου ἢ Ὀργανισμοῦ. Ὑπὸ δὲ τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἰδίου ὡς ἄνω ἄρθρου ὁρίζεται, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, οὗτινος ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τοὺς ἤδη ἐξελθόντας τῆς ὑπηρεσίας. Τέλος ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ συντάξεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων κλπ. (ὑ.ἀ. 45878/Σ 502 τῆς 17 Ἀπριλίου 1956 (Β' 158) ὁρίζεται, ὅτι συντάξεως λόγῳ γήρατος δικαιοῦνται οἱ ἠσφαλισμένοι, οἱ διακόψαντες τὴν ἄσκησιν τῆς ἐπαγγελματικῆς των ἀπασχολήσεως, ἐφ' ὅσον μέν, προκειμένου περὶ ἄρρενος, συνεπλήρωσαν τὸ 55ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, προκειμένου δὲ περὶ θήλεως τὸ 50όν, καὶ ἐπραγματοποίησαν ἐν τῷ ἀσφαλίστρῳ τοῦ Ταμείου τὰς κάτωθι ἡμέρας ἐργασίας: α) Μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1956 ἡμέρας ἐργασίας 3.500. β) Ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1957 ἕως 30 Ἰουνίου 1957 ἡμέρας ἐργασίας 3.750. γ) Ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1957 ἕως 31 Δεκεμβρίου 1957 ἡμέρας ἐργασίας 4.000 καὶ δ) Ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1958 καὶ ἐφεξῆς ἡμέρας ἐργασίας 4.250, ἐξ ὧν 250 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐν ἀσφαλίσει ἐντὸς τῆς τελευταίας τριετίας ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, ὁ αἰτῶν ἠσφαλισμένος τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων κλπ. ἀπὸ τοῦ 1932 μέχρι τοῦ 1938 καὶ ἀκολούθως μόνιμος δημόσιος ὑπάλληλος μέχρι τοῦ 1953, ὅτε ἀπελύθη λόγῳ ὁρίου ἡλικίας, ὑπέβαλε, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων τῶν παραγράφων 4 καὶ 5 τοῦ νόμου 3691/1957, τὴν ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1957 αἴτησίν του πρὸς τὸ ὡς ἄνω Ταμεῖον, ζητῶν ὅπως τῷ χορηγηθῇ σύνταξις λόγῳ γήρατος, ὡς ἔχων πραγματοποιήσει μέχρι τῆς καταλήψεως του ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας ἐν συνόλῳ (παρὰ τῷ Ταμείῳ καὶ τῷ Δημοσίῳ), ἄνω τῶν 5 χιλιάδων ἡμερῶν ἐργασίας. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ὅμως τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου ἀνεγνώρισε μέν, ὅτι δικαιοῦται οὗτος κατ' ἀρχήν, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, συντάξεως, ἐφ' ὅσον ἔχει πραγματοποιήσει καὶ τὸν ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω Κανονισμοῦ συντάξεων προβλεπόμενον συνολικὸν ἀριθμὸν ἡμερομισθίων, ἀλλ' ἀπέρριψε τὴν αἰτησίν του διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν πληροῖ οὗτος τὴν ἑτέραν τῶν προϋποθέσεων κατὰ τὸν ἐν λόγῳ Κανονισμόν, ἤτοι δὲν ἔχει πραγματοποιήσει 250 ἡμέρας ἐργασίας κατὰ τὴν τελευταίαν πρὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως πρὸς συνταξιοδότησιν τριετίαν. Πλὴν ἡ αἰτιολογία αὕτη δὲν τυγχάνει νόμιμος, ὡς ἀντικειμένη εἰς τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 85 τοῦ ἀ.ν. 1854 καὶ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 3691, αἵτινες ἀπέβλεψαν προφανῶς διὰ τοῦ ἐπιτραπέντος συνυπολογισμοῦ τῶν ἡμερῶν ἐργασίας παρὰ τῷ Δημοσίῳ μετὰ τῶν ἡμερῶν ἐν ἀσφαλίσει παρ' Ἀσφαλιστικῷ Ὀργανισμῷ εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῆς ὑπὸ τῶν Κανονισμῶν παροχῆς συντάξεως τῶν Ἀσφαλιστικῶν τούτων Ὀργανισμῶν προβλεπομένης προϋποθέσεως συνολικοῦ ἀριθμοῦ ἡμερομισθίων καὶ τὴν ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν καὶ μόνον ταύτην παροχὴν συντάξεως. Ἐξ ἄλλου ἡ ἀξίωσις περὶ ἐφαρμογῆς τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως καὶ ὡς πρὸς τὰ 250 ἡμερομίσθια κλπ. ἀντίκειται πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς ἀναδρομικῆς ἐφαρμογῆς τῆς ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 3691, διότι αὕτη ρητῶς, ἀδιαστίκτως ὁρίζει, ὅτι καταλαμβάνει ἅπαντας τοὺς ὁπωσδήποτε ἐξελθόντας ἤδη τῆς ὑπηρεσίας, ἐνῷ ἡ παράλληλος ἐφαρμογὴ καὶ τῆς διατάξεως ταύτης θὰ περιώριζε τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῆς μόνον εἰς τοὺς ἐργασθέντας ἐφ' ὡρισμένου χρόνου κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν πρὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως πρὸς συνταξιοδότησιν. Συνεπῶς παρανόμως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐδέχθη, ὅτι ὁ αἰτῶν δὲν δικαιοῦται συντάξεως, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, καίτοι ἔχει τὸν συνολικὸν ἀριθμὸν ἡμερομισθίων τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ συντάξεων τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου, καὶ ἀκυρωτέα τυγχάνει αὕτη κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον ἀκυρώσεως (***Σ.Ε. 1099/1959 Τμ. Α'***, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Π. Μαρκόπουλος***, Δικηγόρος ὁ κ. Β. Βασιλείου) (*).

§ 3. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος

Σύστασις τοῦ Ταμείου συνάμει τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 912/1941, καθ' ὃ ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας δύναται νὰ προβαίνῃ διὰ διαταγμάτων εἰς σύστασιν Ταμείων ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ἐργαζομένων.—Κύρωσις τοῦ σχετικοῦ ἱδρυτικοῦ τοῦ Ταμείου Διατάγματος ἀπὸ 3.3.1943 ἀναδρομικῶς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ Νόμου 1731/1951 καὶ συνεπῶς νομίμως συσταθέντος τοῦ Ταμείου.—Ἐπαγωγὴ ὅρκου περὶ ὑπάρξεως δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἤτοι ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας περὶ ἀκυρώσεως τοῦ ἱδρυτικοῦ τοῦ Ταμείου Διατάγματος.—Ἔννοια τῆς ὑπ' ἀριθ. 92/1956 Πράξεως

(*) Βλέπε διὰ τὸ θέμα καὶ ΕΕΔ 17, 377 ἐπ., 432.

τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης διὰ τοῦ ἄρθρου 2 ν.δ. 3762/1957.—Ἐπιβολὴ δι' αὐτῆς προσθέτων τελῶν ἐπὶ τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν καὶ ἐπιβάρυνσις δι' αὐτῶν τῶν ὑποχρέων, ἀδιαφόρως τοῦ λόγου τῆς καθυστερήσεως, ἑπομένως καὶ ἂν αὕτη ὀφείληται εἰς ἀμφισβήτησιν τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς καταβολὴν εἰσφορᾶς.

Εἶναι γνωστὴ ἡ ἄποψις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας περὶ ἀκυρότητος τοῦ ν.δ. 912/1941, τὸ ὁποῖον ἐξουσιοδότησε τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἐργασίας πρὸς σύστασιν διὰ διαταγμάτων Ταμείων ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως, ὡς μὴ ὑποβληθέντος εἰς τὴν κατὰ τὸ Σύνταγμα ἐπεξεργασίαν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὡς ἐπίσης καὶ περὶ τοῦ ὅτι οὔτε ὁ νόμος 1731/1951 (ΕΕΔ 10, 476) ἠδύνατο νὰ κυρώσῃ τὰ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀκύρου συνταγματικῶς ν. δ/γματος 912/1941 ἐκδοθέντα διατάγματα (μεταξὺ αὐτῶν καὶ τὸ ἐν λόγῳ περὶ συστάσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν διάταγμα) (βλέπε νομολογίαν τοῦ Σ. τῆς Ε. ἐν ΕΕΔ 18, 243 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα).

Διάφορος ὅμως εἶναι ἡ ἄποψις τοῦ Ἀρείου Πάγου (βλέπε ΕΕΔ 18, 243, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας, καὶ ἡ διὰ τὸ ἐν λόγῳ Ταμεῖον ὑπ' ἀριθ. 3010/1958 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, ἐπικυρουμένη ἤδη ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου).

Τὸ ἀναιρεσίβλητον Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν συνεστήθη δυνάμει τοῦ ἄρθρου 7 ν. δ. 912/1941, καθ' ὃ ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας δύναται νὰ προβαίνῃ διὰ διαταγμάτων, φερόντων καὶ τὴν συνυπογραφὴν τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, εἰς σύστασιν Ταμείων Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως ἐργαζομένων, τὸ δὲ σχετικὸν περὶ τούτου ἀπὸ 3.3.1943 ἱδρυτικὸν διάταγμα ἐκυρώθη ἀναδρομικῶς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 1731/1951. Ὅθεν νομίμως τοῦτο συνέστη, ματαίας οὔσης τῆς ἐρεύνης, ἐὰν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 3 τοῦ προγενεστέρου νόμου 6298/1934 συνεχωρεῖτο ἡ σύστασις τοιούτου Ταμείου διὰ μισθωτοὺς μὴ ὑπαγομένους κατὰ κυριαν ἀσφάλισιν εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὡς ὀρθῶς οὕτω, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ, ἀπεφήνατο ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ ἀπορριπτέος εἶναι ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 2ος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀπορρίψασα ὡς ἀνυπόστατον τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς ἀναιρεσειούσης ὅτι δι' ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἠκυρώθη τὸ ἱδρυτικὸν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ταμείου διάταγμα, ὡς καὶ ἡ κυρώσασα τοῦτο ὑπουργικὴ ἀπόφασις, δὲν ἔσφαλε μὴ ἐπιβαλοῦσα τὸν ἐπαχθέντα ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης ὅρκον περὶ τῆς ἀληθείας τοῦ περιστατικοῦ τούτου, διότι δὲν συνεχωρεῖτο ἐπαγωγὴ ὅρκου περὶ τῆς ὑπάρξεως δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἥτις κατὰ συστατικὸν τύπον συντάσσεται ἐγγράφως καὶ ὤφειλεν ὡς ἐκ τούτου ἡ ἀναιρεσείουσα, ὅπως προσκομίσῃ προαποδεικτικῶς κεκυρωμένον ἀντίγραφον τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ὅλως δὲ περισσῶς ἐξετίμησε τὸ Ἐφετεῖον τὸ προσαχθὲν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἁπλοῦν «ἀπόσπασμα» τῆς ἀποφάσεως ταύτης. Ἑπομένως ὁ 1ος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, περιέχων τὴν αἰτίασιν ὅτι δὲν ἐπεβλήθη ὁ ἀνωτέρω ἐπακτὸς ὅρκος, εἶναι ἀπορριπτέος, ματαία δ' ὡς ἐκ τούτου ἀποβαίνει ἡ ἔρευνα τῆς ἑτέρας ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ αἰτιάσεως, ἥτις πλήσσει τὴν αἰτιολογίαν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως περὶ δικαστικῆς ὁμολογίας τῆς ἀναιρεσειούσης, ὅσον ἀφορᾷ τὴν νομιμότητα τῆς συστάσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ταμείου.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 92/1956 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης διὰ τοῦ ἄρθρου 2 ν.δ. 3762/1957, τὰ δι' αὐτῆς ἐπιβαλλόμενα πρόσθετα τέλη ἐπὶ τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν βαρύνουν τοὺς ὑποχρέους, ἀδιαφόρως τοῦ λόγου τῆς καθυστερήσεως, ἑπομένως καὶ ἂν αὕτη ὀφείληται εἰς ἀμφισβήτησιν τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς καταβολὴν εἰσφορᾶς ὑπὸ τῶν ἤδη διαδίκων ἐν ἄλλῃ δίκῃ περὶ ἀναγνωρίσεως τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης, ἥτις προεκλήθη συνεπείᾳ ἀγωγῆς τῶν δικαιούχων ἀσφαλίσεως, ὡς ὀρθῶς οὕτως ἀπεφήνατο ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, εἰ καὶ ἐπὶ ἀτελεῖ αἰτιολογίᾳ, δι' ὃ εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 3ος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου. Ἡ δὲ ὑπὸ τὰς περιστάσεις ταύτας δικαστικὴ ἐπιδίωξις ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου τῆς ὑπὸ δίκην ἀξιώσεως περὶ πληρωμῆς τοιούτων προσθέτων τελῶν δὲν ἀντίκειται προφανῶς εἰς τὸ ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, λαμβανομένου μάλιστα ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ἀνωτέρω διάταξις εἶναι ἀναγκαστικοῦ δικαίου, ἐν σχέσει ἰδίᾳ πρὸς τὸ ἀναιρεσίβλητον Ταμεῖον, ὅπερ διαχειρίζεται τοὺς νομίμους πόρους του πρὸς ὄφελος τῶν ἠσφαλισμένων καὶ ὀρθῶς συνεπῶς οὕτως ἀπεφήνατο τὸ Ἐφετεῖον, ἀπορριπτέου καθισταμένου τοῦ ἐναντίου 4ου λόγου ἀναιρέσεως (*Α.Π. 205/1959, Τμ. Β'*, Προεδρεύων καὶ Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεσπαγίτης κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*, Δικηγόροι οἱ κ. κ. Γ. Ἀνδρουτσόπουλος, Α. Βουδούρης) (*).

§ 4. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

Λύσις τῆς ὑπαλληλικῆς σχέσεως τῶν ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος κατ' ἄρθρον 47 § 1 τοῦ ἰσχύν νόμου ἐπέχοντος ὀργανισμοῦ αὐτῆς καὶ δικαίωμα συντάξεως.—Θεώρησις ὡς ἀπολύσεως ἐξ ὑπηρεσιακῶν λόγων καὶ τῆς δι' οἰκειοθελῆ ἀποχώρησιν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῆς Τραπέζης καὶ ἐντεῦθεν ἄρνησιν τῆς παροχῆς εἰς αὐτὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του ἀπολύσεως τοῦ ὁριστικῶς παρ' αὐτῇ διορισθέντος ὑπαλλήλου καὶ δικαίωμα ἑπομένως αὐτοῦ πρὸς συνταξιν.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 47 § 1 τοῦ ἰσχύν νόμου κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀ. ν. 2584/1940 ἐπέχοντος ὀργανισμοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἡ ὑπαλληλικὴ σχέσις τῶν παρ' αὐτῇ ὁριστικῶς διορισθέντων ὑπαλλήλων λύεται, ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων λόγων, καὶ δι' ἀπολύσεως αὐτῶν α) ἕνεκα συμπληρώσεως τοῦ 65ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, β) ἕνεκεν ὑπηρεσιακῆς ἀνεπαρκείας ἢ ἀνικανότητος σωματικῆς ἢ πνευματικῆς, γ) ἕνεκα καταργήσεως θέσεως καὶ δ) συνεπείᾳ πειθαρχικῆς ἀποφάσεως

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 3010/1958 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

συνεπαγομένης ὁριστικὴν ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας ἀπόλυσιν. Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 § 1 ἐδ. ε' τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 37401 1932 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἐγκριθέντος καὶ ἰσχύν νόμου ἐπέχοντος καταστατικοῦ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ταμείου δικαίωμα συντάξεως ἔχει καὶ ὁ ἠσφαλισμένος παρ' αὐτῷ μετὰ 10 ἔτῶν συντάξιμον ὑπηρεσίαν ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἕνεκα καταργήσεως θέσεως ἢ ἐξ ἄλλων ὑπηρεσιακῶν λόγων, ἐπιφυλασσομένων τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 15. Κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ αὐτοῦ καταστατικοῦ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὁ ἠσφαλισμένος ἀποβάλλει τὸ δικαίωμα συντάξεως α) ἂν κατεδικάσθη δι' ἀμετακλήτου δικαστικῆς ἀποφάσεως ἐπὶ κακουργήματι ἢ πλημμελήματι συνεπαγομένῳ στέρησιν δικαιωμάτων κατὰ τὰ ἄρθρα 21-24 Ποιν. Νόμου, β) ἂν ἀπελύθη δι' ἠτιολογημένης ἀποφάσεως τῆς Διοικήσεως τῆς Τραπέζης, λαμβανομένης συμφώνως πρὸς τὸν ὀργανισμὸν αὐτῆς καὶ κοινοποιουμένης εἰς τὸν ἀπολυόμενον ἕνεκα καταχρήσεως ἢ ὑπεξαιρέσεως ἢ ἀπάτης ἢ πλαστογραφίας περὶ τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ.

Ἐκ τῶν ἐν συνδυασμῷ διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἀπόλυσιν ἐξ ὑπηρεσιακῶν λόγων συνιστᾷ ἡ δι' οἰκειοθελῆ ἀποχώρησιν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῆς ρηθείσης Τραπέζης καὶ ἐντεῦθεν ἄρνησιν τῆς παροχῆς αὐτῇ τῶν ὑπηρεσιῶν του ἀπόλυσις τοῦ ὁριστικῶς διορισθέντος παρ' αὐτῇ ὑπαλλήλου καὶ παρέχει αὐτῷ δικαίωμα συντάξεως ἐν περιπτώσει συνδρομῆς τῶν προϋποθέσεων τοῦ προμνησθέντος ἄρθρου 8 § 1 ἐδάφ. ε' τοῦ καταστατικοῦ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου. Ὅθεν, δεξάμενον τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων διετέλεσεν ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ Ταμείῳ ὑπὲρ τὴν δεκαετίαν, ὅτι οὗτος δὲν προσῆλθεν, ὡς ἔδει, εἰς τὸ Ὑποκατάστημα Χαλκίδος τῆς ρηθείσης Τραπέζης, παρ' ᾧ ὑπηρέτει πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας, μετὰ τὴν 19 Ἰουνίου 1951, ἡμέραν λήξεως τῆς ἐπιβληθείσης αὐτῷ ἑξαμήνου προσωρινῆς παύσεως, ἕνεκα δὲ τούτου ἡ ρηθεῖσα Τράπεζα προέβη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1208/311 τῆς 11 Δεκεμβρίου 1951 ἀποφάσεως τῆς Διοικήσεως αὐτῆς εἰς τὴν λύσιν τῆς μετὰ ταύτης ὑπαλληλικῆς σχέσεως αὐτοῦ, ὡς οἰκειοθελῶς τούτου παραιτηθέντος τῆς παρ' αὐτῇ θέσεώς του, καὶ ὅτι ἡ ὑπὸ τὰ ἄνω πραγματικὰ περιστατικὰ γενομένη ἀπόλυσις τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐκ τῆς παρὰ τῇ ρηθείσῃ Τραπέζῃ θέσεώς του δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀπόλυσις αὐτοῦ δι' ὑπηρεσιακοὺς λόγους, ὡς ἡ μνησθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 § 1 ἐδάφ. ε' τοῦ καταστατικοῦ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἀπαιτεῖ διὰ τὴν παροχὴν συντάξεως, καὶ ἀπορρίψαν ἀκολούθως, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς ἐκκληθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἀντιθέτως ἀποφηναμένης, τὴν ὑπὸ δίκην ἀγωγήν, διϊσχυρισαν νὰ ἀναγνωρισθῇ, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων κατέστη συνταξιοῦχος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ταμείου καὶ νὰ ὑποχρεωθῇ τοῦτο νὰ καταβάλῃ εἰς αὐτὸν τὰς αἰτουμένας δι' αὐτῆς συντάξεις, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ. καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον ἀναιρέσεως, δέον δὲ νὰ παραπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις πρὸς νέαν συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 834 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 25 νόμου 3810/1957, καὶ τῷ ἄρθρῳ 3 τοῦ Κανονισμοῦ λειτουργίας τοῦ Δικαστηρίου τοῦ Ἀρείου Πάγου, κυρωθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 9 Ἰανουαρίου/3 Μαρτίου 1958 β. δ/τος, ὡς χρήζουσα περαιτέρω διευκρινίσεως (*Α. Π. 265/1959, Τμ. Β'*, Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*, Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Π. Τσαρούχης*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Δημάκος, Ν. Συριόπουλος) (*).

§ 5. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

Προϋποθέσεις συντάξεως τῶν προερχομένων ἐκ τῆς Τραπέζης τῆς Ἀνατολῆς ὑπαλλήλων.— Ἀνάληψις ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου τῶν εἰσφορῶν αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐργοδότου του δυνάμει συμβάσεως μετὰ τοῦ εἰς ὃ ὑπάγεται Ταμείου Συντάξεων.—Μὴ συνυπολογισμὸς ὡς συντάξιμου χρόνου καὶ τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὰς ἀναληφθείσας εἰσφορὰς τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας, ὡς ἐξελθόντος οὕτω τῆς ἀσφαλίσεως.

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7, ἐδάφιον γ', τοῦ Κανονισμοῦ Ταμείου Συντάξεων τῶν προελθόντων ἐκ τῆς Τραπέζης τῆς Ἀνατολῆς ὑπαλλήλων, δστις διέπει τὰ περὶ τούτων καὶ μετὰ τὴν συγχώνευσιν τοῦ Ταμείου τούτου μετὰ τοῦ ὁμοίου ἀναιρεσιβλήτου Ταμείου Συντάξεων προσωπικοῦ τῶν ἀναιρεσιβλήτων Τραπεζῶν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 90217/1932, 13802/1933, καὶ 3065/1935 ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, δημοσιευθεισῶν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ὡς τὸ ἄρθρον τοῦτο ἰσχύει τροποποιηθὲν διὰ τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 13802/1933 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἐν συνδυασμῷ καὶ μὲ τας διατάξεις τῶν ἄρθρων 2, 3, 4 καὶ 8 αὐτοῦ, ὡς καὶ τῆς ὁμοίας τῶν ἄρθρων 5, 6, 7, 10 καὶ 12 τοῦ Κανονισμοῦ συντάξεων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ταμείου, ἰσχύν νόμου πασῶν ἐπεχουσῶν, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὑπάλληλος τῆς ἀναιρεσιβλήτου Ἐθνοτραπέζης ἐκ τῶν προερχομένων ἐκ τῆς πρὸς αὐτὴν συγχωνεύσεως τῆς Τραπέζης τῆς Ἀνατολῆς κτᾶται δικαίωμα πρὸς σύνταξιν ἐπὶ τῇ παρὰ ταύτης, ὡς ἐργοδότου του θεωρουμένης, ἀπολύσει του μόνον μετὰ πάροδον 20ετοῦς ἐμμίσθου ὑπηρεσίας ἢ 15ετοῦς τοιαύτης κατ' ἄρθρον 7 ἐδάφ. ε' τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ταμείου καὶ ἐν ταύτῳ τὴν ὑπὸ τούτου καταβολὴν εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων, ὑπὸ τὸν τύπον κρατήσεων, ποσοστοῦ ἐκ τοῦ μισθοῦ του τῶν ἀτομικῶν εἰσφορῶν του, ὅτε καὶ μόνον οὗτος λογίζεται ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ Ταμείῳ του πρὸς μελλοντικὴν ἐπὶ τῇ ἐξόδῳ του τῆς ὑπηρεσίας συνταξιοδότησιν. Ἐντεῦθεν παρέπεται, ὅτι, ἂν ὁ ὑπάλληλος οὗτος δυνάμει συμβάσεως μετὰ τοῦ εἰς ὃ ὑπάγεται Ταμείου Συντάξεων προβῇ εἰς ἀνάληψιν ἐξ αὐτοῦ τῶν εἰσφορῶν του μετὰ τῶν τοιούτων τοῦ ἐργοδότου του (Τραπέζης), ὡς ἐξελθὼν τῆς ἀσφαλίσεως δὲν δικαιοῦται ἐπὶ τῇ ἀπολύσει του ὡς συντάξιμον τυχὸν χρόνον ὑπηρεσίας του νὰ προσμετρήσῃ καὶ τὸν ἀν-

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 3103/1958 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

τιστοιχοῦντα εἰς τὰς ἀναληφθείσας εἰσφορὰς του χρόνον ὑπηρεσίας του, διότι ὁ χρόνος οὗτος ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως τῶν εἰσφορῶν του ὡς ἀνασφάλιστος πλέον δὲν εἶναι συντάξιμος.

Τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Ἐφετεῖον, προκειμένου νὰ κρίνῃ τὸ νόμῳ βάσιμον τῆς κυρίας βάσεως τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσείοντος, δι' ἧς διώκεται παρ' αὐτοῦ ἡ μετ' ἀναγνώρισιν τοῦ συνταξιοδοτικοῦ του δικαιώματος καταψήφισις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐναγομένου Ταμείου εἰς τὴν καταβολὴν αὐτῷ τῆς νενομισμένης συντάξεως, δέχεται, καθ' ἃ ἐκ ταύτης δείκνυται, ὅτι ὁ ἐνάγων, κατὰ τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ του συνομολογούμενα, ὑπάλληλος τυγχάνων τῆς Τραπέζης τῆς Ἀνατολῆς ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου 1916 μέχρι τῆς κατὰ Ἰανουάριον 1933 συγχωνεύσεώς της μετὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου Ἐθνοτραπέζης κλπ. καὶ εἶτα τοιοῦτος τῆς δευτέρας ταύτης Τραπέζης μέχρι τῆς κατ' Ἰούλιον μῆνα 1937 ἀπολύσεώς του παρὰ ταύτης, ἤτοι μὲ συνεχῆ εἰς ἀμφοτέρας τὰς Τραπέζας ταύτας ὑπηρεσίαν ἄνω τῶν 21 ἐτῶν, δὲν δικαιοῦται ἐπὶ τῇ ἀπολύσει του ὑπὸ τῆς Ἐθνοτραπέζης νὰ προσμετρήσῃ εἰς τὸν παρ' αὐτῷ συντάξιμον χρόνον τῶν 4 ἐτῶν καὶ 7 μηνῶν τὴν προγενεστέραν παρὰ τῇ Τραπέζῃ τῆς Ἀνατολῆς ὑπερδεκαεξαετῆ προϋπηρεσίαν του ὡς μὴ συντάξιμον, διότι οὗτος, δυνάμει τοῦ ἀπὸ 19.9.1934 συμφωνητικοῦ του μετὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου Τραπέζης, παρ' ᾗ εἰργάζετο, συμφωνοῦντος προφανῶς καὶ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ταμείου Συντάξεων, εἶχεν ἀναλάβει ἁπάσας τὰς ἀσφαλιστικὰς ἀτομικὰς εἰσφοράς, τὰς ἀντιστοιχούσας εἰς τὸν παρὰ τῇ Τραπέζῃ τῆς Ἀνατολῆς χρόνον ὑπηρεσίας του, μόνον δὲ ὁ παρὰ τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ Ἐθνοτραπέζῃ ἀνωτέρω χρόνος ὑπηρεσίας του δὲν ἀρκεῖ, διὰ νὰ τύχῃ οὗτος ἐπὶ τῇ παρ' αὐτῆς ἀπολύσει του συντάξεως κατὰ τὸν Κανονισμὸν (ἄρθρου 7 ἐδάφ. ε') τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ταμείου, ὅστις ἀπαιτεῖ συντάξιμον χρόνον τοὐλάχιστον 15 ἐτῶν καὶ ἐπὶ τούτοις ἀπορρίψαν τὴν ἀγωγήν, τὸ μὲν ὡς νόμῳ ἀβάσιμον κατὰ τὴν κυρίαν της βάσιν, τὸ δὲ ὡς παραγεγραμμένην κατὰ τὴν ἐπὶ τῆς ἀδικοπραξίας ἐρειδομένην ἐπικουρικὴν τοιαύτην, οὐδαμῶς μετέβαλε τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, οὐδὲ παρέλειψε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν πράγματα προταθέντα διὰ τῆς ἀγωγῆς, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ἐν τῇ ἠγουμένῃ τῆς παρούσης σκέψει διαληφθείσας διατάξεις, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλοίᾳ ἐν μέρει αἰτιολογίᾳ, δι' ὃ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος καὶ 3ος ἐν μέρει λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου ὡς ἀβάσιμοι, ἀπορριπτέοι.

Τὸ Ἐφετεῖον ἔλαβεν ἐπίσης ὑπ' ὄψιν, ὡς ἐν τοῖς πρόσθεν εἴρηται, ὅτι ὁ συνολικὸς ἐν συνεχείᾳ χρόνος ὑπηρεσίας τοῦ ἀναιρεσείοντος παρ' ἀμφοτέραις ταῖς ἄνω Τραπέζαις ἦτο ἄνω τῶν 21 ἐτῶν καὶ ἀπαντήσαν εἰς τὸν σχετικὸν περὶ τούτου ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος, εἰ καὶ ἀλυσιτελῶς ἔχοντα αὐτὸν καθ' ἑαυτόν, τὸν ἠρεύνησεν ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς οὐσιώδη ἀσκούσης ἐπιροὴν εἰς τὴν ἐπίλυσιν τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων ἀμφισβητήσεως, ἤτοι τοῦ ἂν ὁ χρόνος οὗτος ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἦτο συντάξιμος. Ὅθεν οἱ 2ος καὶ 3ος ἐν μέρει λόγοι ἀναιρέσεως, δι' ὧν πλήττεται ἡ ταῦτα δεξαμένη προσβαλλομένη ἀπόφασις διὰ τὴν μὴ ὑπ' αὐτῆς λῆψιν ὑπ' ὄψιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὡς καὶ τοῦ πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἐπικληθέντος καὶ ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 63/1952 ἀμετακλήτου ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ναυπλίου προκύπτοντος, κατ' αὐτόν, δεδικασμένου, δέον νὰ ἀπορριφθῶσιν (***Α.Π. 216/1959, Τμ. Β'***, Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Σ. Μαυρομιχάλης***, Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Α. Κωστήρης***, Δικηγόροι οἱ κ. κ. Π. Τζινιέρης, Ν. Τσάκωνας, Γ. Μητσόπουλος) (*).

§ 6. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν

Παροχὴ ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως (παροχὴ προνοίας) κατὰ τὸ ἀνασυνταχθὲν καταστατικὸν τοῦ συγχωνευθέντος Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ Τεχνιτῶν Μακαρονοποιῶν, πλὴν τῶν παροχῶν κατὰ τῆς ἀσθενείας καὶ συντάξεως, εἰς τὰς περιπτώσεις ἀναπηρίας γήρατος καὶ θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου.— Ἐξακολούθησις ἰσχύος τῆς διατάξεως, μὴ ἐκδοθέντος εἰσέτι διατάγματος περὶ τῶν παροχῶν τοῦ κλάδου προνοίας.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀπὸ 5.2.1958 ἀγωγῆς τοῦ ἤδη ἐφεσιβλήτου, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὡς ἄνω ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, διὰ τῆς ἀγωγῆς ταύτης οὗτος ἐπιδιώκει, ὅπως ὑποχρεωθῇ τὸ ἐναγόμενον καὶ νῦν ἐκκαλοῦν Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως νὰ καταβάλῃ εἰς αὐτὸν ἀποζημίωσιν ἐκ δραχμῶν 14.760 λόγῳ παρανόμου παραλείψεως τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τοῦ Ταμείου τούτου νὰ καταβάλωσι τὴν ὑπὸ τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ Καταστατικοῦ προβλεπομένην ἐφ' ἅπαξ ἀποζημίωσιν (παροχὴν προνοίας), τὴν ὁποίαν ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ ὁ ἐνάγων, ὡς ἠσφαλισμένος μυλεργάτης διακαιωθεὶς συντάξεως παρὰ τοῦ ἐναγομένου Ταμείου.

Τοιοῦτον ἔχουσα ἀντικείμενον ἡ ἀγωγὴ αὕτη εἶναι νόμῳ βάσιμος καὶ ἐπαρκῶς ὡρισμένη, ἔχουσα ἔρεισμα τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 105 καὶ 106 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου Α. Κ., ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 914, 297 καὶ 298 Ἀστ. Κώδικος, καὶ ἁρμοδίως εἰσήχθη ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Πρωτοδικείου, ὡς ὀρθῶς ἐκρίθη διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως καὶ διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ ἐκτιθεμένους λόγους, εἰς οὓς καὶ τὸ Δικαστήριον τοῦτο ἀναφέρεται. Ὅθεν πάντες οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὡς καὶ οἱ σχετικοὶ πρῶτος καὶ δεύτερος λόγοι τῆς κρινομένης ἐφέσεώς του, εἶναι ἀπορριπτέοι, ὡς νόμῳ καὶ κατ' οὐσίαν ἀβάσιμοι.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 5, 6 καὶ 7 τοῦ ἀπὸ 16/3/9.4.1954 β. δ/τος «περὶ συγχωνεύσεως τῶν Ταμείων Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν εἰς ἐνιαῖον Ταμεῖον», ἐκδοθέντος εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», σαφῶς συνάγονται τὰ ἑξῆς: 1) Ὅτι ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ταμείου διεξάγεται διὰ τριῶν αὐτοτελῶν καὶ οἰκονομικῶς διακεκριμένων ἀπ' ἀλλήλων κλάδων, ἤτοι: α) τοῦ κλάδου συντάξεων, β) τοῦ κλάδου ἀσθενείας καὶ γ) τοῦ κλάδου προνοίας. 2) Ὅτι ἅπασα ἡ περιουσία τῶν συγχωνευομένων Ταμείων περιῆλθεν εἰς τὸ ἐνιαῖον Ταμεῖον, ὅπερ ὑπεισῆλθεν εἰς τὸ σύνολον τῶν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων αὐτῶν ὡς κα-

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 381/1958 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

θολικός των διαδοχος. 3) Ὅτι διά β. δ γματος, ἐκδοθησομένου κατά τό ἄρθρον 5 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, θά ρυθμισθοῦν, ἐκτός τῶν ἄλλων θεμάτων, καί τά τῶν προϋποθέσεων ἀπονομῆς τῶν παροχῶν, ἡ ἔκτασις καί τό ὕψος τούτων, ἡ διαδικασία χορηγήσεως αὐτῶν, οἱ λόγοι ἐκπτώσεως κλπ. 4) Ὅτι κατά τό χρονικόν διάστημα ἀπό τῆς ἰσχύος τοῦ ρηθέντος ἀπό 16.3/9.4.1954 β.δ τος μέχρι τῆς ἰσχύος τῶν ἐκδοθησομένων β. δ γμάτων ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι, ἐφ' ὅσον δέν ἀντίκεινται εἰς τάς διατάξεις αὐτοῦ, αἱ διατάξεις τῆς κατά τήν δημοσίευσιν τούτου διεπούσης ἕκαστον τῶν κατά τά ἀνωτέρω συγχωνευομένων Ταμείων νομοθεσίας (νόμοι, διατάγματα, ὑπουργικαί ἀποφάσεις, καταστατικά, κανονισμοί) καί 5) ὅτι κατά τό αὐτό χρονικόν διάστημα θέλουσιν ἐξακολουθήσει εἰσπραττόμενοι ὑπό τοῦ ἐνιαίου Ταμείου οἱ ὑπέρ ἑνός ἑκάστου τῶν συγχωνευομένων Ταμείων θεσπιζόμενοι πάσης φύσεως πόροι, ἀπονεμομένων καί καταβαλλομένων παρ' αὐτοῦ τῶν κεκανονισμένων παροχῶν καί μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ. Ἐξ ἄλλου, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἀνασυνταχθέντος καταστατικοῦ τοῦ ὡς ἄνω συγχωνευθέντος Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καί Τεχνιτῶν Μακαρονοποιῶν, ἐγκριθέντος διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 21875 Σ. 501 τῆς 1.8.1949 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθείσης κατ' ἐξουσιοδότησιν τῶν ἐν ἀρχῇ αὐτῆς ἀναφερομένων διατάξεων νόμων, τό καταστατικόν τοῦ Ταμείου τούτου προέβλεπε, πλήν τῶν παροχῶν κατά τῆς ἀσθενείας καί συντάξεως, εἰς τάς περιπτώσεις ἀναπηρίας, γήρατος καί θανάτου τοῦ ἡσφαλισμένου, καί τήν παροχήν ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως (παροχῆς προνοίας). Ἐκ των διατάξεων τούτων ἔπαυσαν ἰσχύουσαι αἱ ἀφορῶσαι τούς κλάδους συντάξεων καί ἀσθενείας, καθόσον περί τούτων ἐξεδόθησαν τά ὡς ἄνω προβλεπόμενα β. δ/γματα, ἤτοι α) τό ἀπό 1.42 2.3.1955 β.δ/γμα «περί ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ συντάξεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καί Μακαρονοτεχνιτῶν» καί β) τό ἀπό 20/30.9.1955 β.δ/γμα περί ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ ἀσθενείας τοῦ αὐτοῦ Ταμείου. Κατά ταῦτα καί ἐφ' ὅσον δέν ἐξεδόθη εἰσέτι διάταγμα περί τῶν παροχῶν τοῦ κλάδου προνοίας, περί τῶν ὁποίων προβλέπουσιν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 28 καί 29 τοῦ ὡς ἄνω ἀνασυνταχθέντος καί ἐγκριθέντος καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καί Τεχνιτῶν Μακαρονοποιῶν, αἵτινες δέν ἀντίκεινται εἰς τάς διατάξεις τοῦ διαληφθέντος ἀπό 16.3/9.4.1954 β.δ γματος, ὑπό τοῦ ὁποίου προβλέπεται ρητῶς, ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη, ἡ ὕπαρξις κλάδου προνοίας, δηλονότι κλάδου περί χορηγήσεως ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως (παροχῆς προνοίας), παρέπεται ὅτι ἰσχύουσιν εἰσέτι αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων τούτων (28 καί 29) τοῦ καταστατικοῦ τοῦ συγχωνευθέντος Ταμείου Μυλεργατῶν, κατ' ἐφαρμογήν τῶν ὁποίων οἱ πρό τῆς συγχωνεύσεως αὐτοῦ ἡσφαλισμένοι παρ' αὐτῷ μυλεργάται, οἵτινες ἐδικαιώθησαν συντάξεως λόγῳ γήρατος, δικαιοῦνται τῆς ὑπό τοῦ ἄρθρου 29 προβλεπομένης ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως. Τούτων οὕτως ἐχόντων καί δεδομένου ὅτι, ὡς συνομολογεῖται ὑπό τοῦ ἐκκαλοῦντος Ταμείου, ὁ ἐφεσίβλητος - ἐνάγων ἦτο ἀρχικῶς ἡσφαλισμένος παρά τῷ τέως Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν κλπ., καθ' ὁ μυλεργάτης, καί ἐν συνεχείᾳ παρά τῷ ἐναγομένῳ ἐνιαίῳ Ταμείῳ, παρά τοῦ ὁποίου ἐδικαιώθη συντάξεως γήρατος, ἀρχομένης ἀπό 1.7.1955 ἐκ δραχμῶν 1.163 (βλ. τήν ἐν ἀντιγράφῳ προσαγομένην ὑπ' ἀριθ. 30.927 τῆς 22.9.1956 ἀνακοίνωσιν τοῦ ἐκκαλοῦντος Ταμείου), ἕπεται ὅτι οὗτος (ὁ ἐφεσίβλητος), κατά τά ἀνωτέρω ἐκτεθέντα καί δεκτά γενόμενα, ἐδικαιοῦτο τῆς ὡς ἄνω προβλεπομένης ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως (παροχῆς προνοίας), τήν ὁποίαν παρανόμως παρέλειψαν νά χορηγήσωσιν εἰς αὐτόν τά ἁρμόδια ὄργανα τοῦ ἐκκαλοῦντος Ταμείου, ἀνερχομένην, ὡς ἐκατέρωθεν ὑπό τῶν διαδίκων συνωμολογήθη, εἰς τό ποσόν τῶν δραχμῶν 14.760. Κατά συνέπειαν ὀρθῶς καί νομίμως ἡρμήνευσε καί ἐφήρμοσε τάς προπαρατεθείσας διατάξεις τό πρωτοβάθμιον δικαστήριον καί ἐδέχθη τήν προμνησθεῖσαν ἀγωγήν τοῦ ἐφεσιβλήτου διά τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του καί διά τούς ἐν αὐτῇ ἐκτιθεμένους λόγους, εἰς οὓς καί τό Δικαστήριον τοῦτο πρασθέτως κατά τά λοιπά ἀναφέρεται, πάντες δέ οἱ περί τοῦ ἀντιθέτου ἰσχυρισμοί τοῦ ἐκκαλοῦντος Ταμείου, ὡς καί ὁ τρίτος λόγος τῆς ὑπό δίκην ἐφέσεώς του, ἀβάσιμοι καί μή νόμιμοι ἐλέγχονται καί ὡς τοιοῦτοι πρέπει νά ἀπορριφθῶσιν, ἀπορριπτέας οὕτω καθισταμένης τῆς ἐφέσεως ταύτης, τοσούτῳ μᾶλλον καθόσον αἱ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 7 § 1 τοῦ ἀπό 16.3/9.4.1954 β.δ/γματος διατηρηθεῖσαι ἐν ἰσχύϊ διατάξεις τῶν ἄρθρων 28 καί 29 τοῦ ὡς ἄνω ἀνασυνταχθέντος καί ἐγκριθέντος καταστατικοῦ τοῦ τέως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν κλπ., αἱ ἀφορῶσαι τήν καταβολήν εἰς τούς συνταξιούχους μυλεργάτας ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως (παροχήν προνοίας), δέν κατηργήθησαν σιωπηρῶς ἀπό τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ἐκδοθέντος ἀπό 14.2/2.3.1955 β.δ/γματος «περί ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ συντάξεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καί Μακαρονοτεχνιτῶν», ὡς ἀβασίμως ἰσχυρίζεται τό ἐκκαλοῦν Ταμεῖον. Καί εἶναι μέν ἀληθές, ὅτι διά τοῦ ἄρθρου 6 § 6α τοῦ ν.δ. 3631/1956 ὡρίσθη, ὅτι ἀπό τῆς ἰσχύος αὐτοῦ ἐπεκτείνονται αὐτοδικαίως ἅπασαι αἱ ἀφορῶσαι τήν ἀσφάλισιν κα-

ταστατικαί διατάξεις τοῦ Ταμείου, εἰς ἃς περιοχὰς ἔχει ἐπεκταθῆ ἢ ἐπεκτείνεται ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α. δι' ἀμφοτέρους τοὺς κλάδους συντάξεως καὶ ἀσθενείας, πλὴν ὅμως ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης οὐδαμῶς συνάγεται ἡ ἐπικαλουμένη παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος σιωπηρὰ κατάργησις τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων 28 καὶ 29 τοῦ τέως Ταμείου Μυλεργατῶν περὶ καταβολῆς ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς συνταξιούχους καὶ ἀπορριπτέα τὰ ἐναντία ὡς ἀβάσιμα (*Ἔφετ. Ἀθηνῶν 3150/1959*, Πρόεδρος ὁ κ. *Γ. Κατάνης*, Εἰσηγητὴς ὁ Ἐφέτης κ. *Ι. Ἀνδρουτσόπουλος*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μαγκάκης, Π. Γιαννακόπουλος).

§ 7 Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων

Ἀναγνώρισις καὶ ἐξαγορὰ ὑπηρεσίας ὑπαλλήλου.—Ἀπόρριψις τῆς σχετικῆς αἰτήσεως ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου μετὰ προηγουμένην τελεσίδικον ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, διὰ τῆς ὁποίας ἐβεβαιώθη δικαστικῶς καὶ δεσμευτικῶς διὰ τοὺς διαδίκους ἡ ἀνυπαρξία τῆς ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου ἐπικληθείσης ἐννόμου σχέσεως.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται νομοτύπως καὶ παραδεκτῶς ὑπὸ τοῦ Δ. Π.*.* ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1036/20.1.1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων, διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη, ὡς ἀβάσιμος, αἴτησις αὐτοῦ περὶ ἀναγνωρίσεως καὶ ἐξαγορᾶς ὑπηρεσίας του, διανυθείσης πρὸ τῆς 1ης Ἀπριλίου 1938, εἰς τὴν ἐνταῦθα καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ *.*.* ἔκθεσιν ἐπίπλων τοῦ Ν.Τ.*.*.

Ὁ αἰτῶν πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως εἶχεν ἐγείρει ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ὡς ἄνω ἐργοδότου περὶ δικαστικῆς ἀναγνωρίσεως τῆς ἰδιότητός του ὡς ὑπαλλήλου αὐτοῦ κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1928 μέχρι τῆς 31 Ἰουλίου 1951, εἰς τὴν σχετικὴν δὲ δίκην, προσεπικληθὲν ὑπ' αὐτοῦ, παρενέβη καὶ τὸ καθ' οὗ ἡ παροῦσα αἴτησις Ταμεῖον. Ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 7659/1956 τελεσίδικος ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἥτις ἀπέρριψεν ἐν μέρει αὐτὴν ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι δὲν προέκυψεν ἐξ ἀποδεικτικοῦ τινος στοιχείου ἀπασχόλησις τοῦ αἰτοῦντος παρὰ τῷ μνησθέντι ἐργοδότῃ πρὸ τῆς 1 Ἀπριλίου 1938. Βεβαιωθείσης ὅμως οὕτω δικαστικῶς καὶ δεσμευτικῶς διὰ τοὺς τότε καὶ ἤδη διαδίκους τῆς ἀνυπαρξίας τῆς ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος ἐπικληθείσης ἐννόμου σχέσεως νομίμως ἐπηκολούθησε καὶ ἡ διοικητικὴ ἀπόρριψις, μὲ ἔρεισμα τὴν ὡς ἄνω δικαστικὴν ἀπόφασιν, τοῦ αὐτοῦ αἰτήματος. Ὅθεν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζουσα, εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος. (*Σ.Ε. 995/1959, Τμ. Α'*, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Η. Γλυκοφρύδης*, Δικηγόροι οἱ κ. κ. Π. Τόγκας, Χ. Κουτσουράκης).

§ 8. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορίου Τροφίμων.

Νόμιμος ἡ ἄρνησις τοῦ Ταμείου πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως, μὴ ἐγγραφέντος οὐδέποτε τοῦ ὑπαλλήλου καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ εἰργάζετο, ὡς ἠσφαλισμένου παρὰ τῷ Ταμείῳ, οὐδὲ ζητήσαντος ποτὲ τὴν ἐγγραφήν του, μηδέποτε καταβαλόντος καὶ τὰς κεκανονισμένας εἰσφορὰς καὶ ἐν γένει οὐδεμίαν ἐπαφὴν δημιουργήσαντος πρὸς τὸ Ταμεῖον.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/9 Ἰανουαρίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορίου Τροφίμων, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἀπὸ 10.8. 1957 αἴτησις περὶ συνταξιοδοτήσεως τοῦ ἤδη αἰτοῦντος, ἀποχωρήσαντος ἀπὸ τῆς 31.8.1955 τῆς ἐργασίας του ὡς λογιστοῦ εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ *.*.* τυροπωλεῖον τῶν ἀδελφῶν Ρ.*.*.

Ἀνεξαρτήτως τῆς νομιμότητος τῶν λόγων, δι' οὓς ἠρνήθη τὸ Ταμεῖον, ὅπως ἀπονείμῃ σύνταξιν εἰς τὸν αἰτοῦντα, ἐφ' ὅσον οὗτος οὐδέποτε καθ' ὅλον τὸ διάστημα, καθ' ὃ εἰργάζετο, ἐνεγράφη ὡς ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ ἐν λόγῳ Ταμείῳ, οὐδ' ἐζήτησε ποτὲ τὴν τοιαύτην ἐγγραφήν του, μηδέποτε καταβαλὼν τὰς κεκανονισμένας εἰσφορὰς καὶ ἐν γένει οὐδεμίαν ἐπαφὴν δημιουργήσας πρὸς τὸ Ταμεῖον τοῦτο, δὲν δύναται, ὡς ἐγένετο ἤδη δεκτὸν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου (Σ.Ε. 565/1956, 934/1958, 79/1959) (*), μετὰ τὴν ἐκ τῆς ἐργασίας του ἀποχώρησιν, καὶ μάλιστα μετὰ πάροδον ἱκανοῦ ἐκτοτε χρόνου (διετίας), νὰ ἀξιώσῃ, ὅπως τύχῃ τῶν κεκανονισμένων ἀσφαλιστικῶν παροχῶν. Ὅθεν νομίμως, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ, ἠρνήθη τὸ ὡς εἴρηται Ἐπικουρικὸν Ταμεῖον νὰ ἀπονείμῃ σύνταξιν γήρατος εἰς τὸν αἰτοῦντα, ἀβάσιμος δὲ παρίσταται ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, τυγχάνουσα τούτῳ τῷ λόγῳ ἀπορριπτέα (*Σ.Ε. 1036/1959, Τμ. Γ'*, Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Καρβελλᾶς*, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Θ. Κουρουσόπουλος*, Δικηγόροι οἱ κ. κ. Κ. Ἀρβανίτης, Β. Βασιλείου).

(*) ΕΕΔ 18, 397.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΥΤΟΔΙΚΑΙΑ ΕΚΠΤΩΣΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΤΗΣ ΘΕΣΕΩΣ ΑΥΤΟΥ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): *1) Ἐὰν ἐξέπεσεν αὐτοδικαίως τῆς θέσεως αὐτοῦ δημόσιος ὑπάλληλος, καταδικασθεὶς ἐπὶ ἀποπείρᾳ ἀπάτης εἰς ποινὴν φυλακίσεως δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως, μήπω καταστάσης ἀμετακλήτου καὶ 2) ἐὰν ὁ αὐτὸς ἐτέθη αὐτοδικαίως εἰς κατάστασιν ἀργίας.*

Περίληψις ἀπαντήσεως: Προϋπόθεσις τῆς αὐτοδικαίας ἐκπτώσεως ἢ ὑπαρξις ἀμετακλήτου δικαστικῆς ἀποφάσεως.— Αὐτοδικαία θέσις εἰς ἀργίαν τοῦ στερηθέντος τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας αὐτοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, συνεπείᾳ ἐντάλματος φυλακίσεως ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἔστω καὶ ἂν οὗτος ἀπελύθη ἐπὶ ἐγγυήσει.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 579/1959

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Τρ. Κοντονασόπουλος, Δ. Μπαρμπάτης, Α. Ἀλεξίου, Β. Σάββας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Ι. Καραμπελόπουλος, Κ. Τσαγκαράκης, Δ. Λιακατᾶς, Πάρεδροι.

1) Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 177 § 1 τοῦ νόμου 1811/1951 περιλαμβάνει, μεταξὺ τῶν ἐπαγομένων τὴν αὐτοδικαίαν ἐκ τοῦ ἀξιώματος ἔκπτωσιν τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, τὴν ἐπὶ ἀπάτῃ καταδίκην δι' ἀμετακλήτου δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Κατὰ τὸ διδόμενον πραγματικὸν ὁ περὶ οὗ τὸ ἐρώτημα δημόσιος ὑπάλληλος κατεδικάσθη πρωτοδίκως εἰς φυλάκισιν 4 μηνῶν καὶ 15 ἡμερῶν ἐπὶ ἀποπείρᾳ ἀπάτης. Ἡ ἐκτέλεσις ὅμως τῆς ποινῆς ταύτης ἀνεστάλη, συνεπείᾳ τῆς ἀσκηθείσης ὑπὸ τούτου ἐφέσεως, οὔσης εἰσέτι ἐκκρεμοῦς. Ἐρευνητέον ὅθεν, ἐὰν ἡ τοιαύτη καταδίκη ἐπάγηται τὸ ὡς ἄνω ἀποτέλεσμα. Ὡς ἐγένετο ἤδη παγίως, μετὰ προηγηθεῖσαν κύμανσιν, δεκτὸν ὑπὸ τῆς νομολογίας τῶν δικαστηρίων, ἡ ἐπὶ ἀποπείρᾳ ἀπάτης καταδίκη δημοσίου ὑπαλλήλου ἐπάγεται τὴν αὐτοδικαίαν ἔκπτωσιν τούτου ἀπὸ τῆς θέσεως αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον ἡ καταγνοῦσα ταύτην ἀπόφασις κατέστη ἀμετάκλητος (πρβλ. *Στασινοπούλου*, Ὁ Ὑπαλληλικὸς Κῶδιξ, σελ. 57, 59, 295, *Τούση - Γεωργίου*, Ὁ Νέος Ποινικὸς Κῶδιξ, ὑπὸ τὸ ἄρθρον 42, σελ. 62 ἑπ., *Ν. Χωραφᾶ*, Ἑλλην. Ποιν. Δίκαιον, τόμ. Α' §§ 41 - 46, *Χ. Τζωρτζοπούλου*, Ἐμφανίσεις τοῦ ἐγκλήματος τῆς ἀπάτης, σελ. 69 ἑπ., P. Bouzat, Traité theorique et pratique de droit penal, ἔκδ. 1951, ἀριθ. 187 - 204, Adolf Soconke, Stragesetzbuch Kom. 5η ἔκδ., § 43, σελ. 135 - 139, § 263 σελ. 629, Anders, Bunderseamtengesetz. ἔκδ. 1953 § 6, σελ. 28, § 48, σελ. 54, § 162, σελ. 149, § 164 σ. 150 - 151, Α.Π. 100/1946, Θέμ. ΝΗ' 59, πρότασις Εἰσαγγελ. Ἐφετῶν Ἀθηνῶν Θ. ΝΖ' 144, Μελ. τοῦ αὐτοῦ Θ. ΝΗ' 68, Πρωτ. Ἀθηνῶν 303/1947 Θ. ΝΗ' 104, Πρωτ. Ἡρακλ. 486/1947 (Βούλευμα) ΕΕΝ ιε' 12), Σ.Ε. 729/1938, ΕΕΝ ε' 691, contra Γν. Εἰσ. Α.Π. 1/1946 Θ. ΝΖ' 47, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 458/1946 (Βούλευμα) Θ. ΝΖ' 144).

Ἑπομένως, ἐφ' ὅσον δὲν κατέστη εἰσέτι ἀμετάκλητος ἡ ἐπιβαλοῦσα τὴν ποινὴν τῆς φυλακίσεως, ἐπὶ ἀποπείρᾳ ἀπάτης, δικαστικὴ ὡς ἄνω ἀπόφασις, δὲν δύναται νὰ ἐπέλθῃ πρὸς τὸ παρὸν ἡ εἰρημένη τῆς αὐτοδικαίας ἀπὸ τῆς θέσεως ἐκπτώσεως συνέπεια.

2) Ἐξ ἄλλου ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 119 τοῦ νόμου 1811/1951 ὁρίζει, ὅτι τίθεται αὐτοδικαίως εἰς ἀργίαν ὁ στερηθεὶς τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας αὐτοῦ δημόσιος ὑπάλληλος, συνεπείᾳ ἐντάλματος φυλακίσεως ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἔστω καὶ ἂν οὗτος ἀπελύθη ἐπὶ ἐγγυήσει.

Προφανὲς εἶναι, ὅτι ἡ τελευταία αὕτη διάταξις εὑρίσκει ἔδαφος ἐφαρμογῆς ἐπὶ τῆς ἐν τῷ ἐρωτήματι περιπτώσεως, ἐφ' ὅσον πράγματι συντρέχει ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ προϋπόθεσις τῆς δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως, μήπω καταστάσης ἀμετακλήτου, ἐπελθούσης στερήσεως προσωπικῆς ἐλευθερίας τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ὑπαλλήλου, διὰ τῆς ὡς εἴρηται καταγνωσθείσης αὐτῷ ποινῆς φυλακίσεως, ἤτοι στερητικῆς τῆς ἐλευθερίας τούτου, ἔστω καὶ ἂν, συνεπείᾳ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀσκηθείσης ἐφέσεως, ἀνεστάλη προσκαίρως ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἐπιβαλούσης τὴν ποινὴν ταύτην ἀποφάσεως.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν προεκτεθέντων ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου ἐρωτήματος προσήκει ἀποφατική, ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου τοιούτου καταφατικὴ ἀπάντησις (*).

(*) *Σημ. ΕΕΔ:* Περὶ τῆς ἐννοίας τῶν ἄρθρων 177 § 1 καὶ 119 ἐπ. τοῦ Κώδικος καταστάσεως δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων βλέπε καὶ *Ἠλ. Κυριακοπούλου*, Δίκαιον τῶν Πολιτικῶν Διοικητικῶν Ὑπαλλήλων, ἔκδ. 1954, σελ. 317 ἑπ., 328 ἑπ.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ Ἢ ΑΠΟΧΩΡΗΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Εἰς τὸ ἄρθρον 8 § 4 τοῦ ν. δ. 3789/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας» (ΕΕΔ 16, 1131) ὁρίζονται τὰ ἑξῆς: Ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι ἐν γένει, ὑπαγόμενοι εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως, συμπληρώσαντες ἢ συμπληροῦντες τὰς πρὸς χορήγησιν πλήρους συντάξεως γήρατος προϋποθέσεις, δύνανται νὰ ἀποχωρῶσι τῆς ἐργασίας ἢ νὰ ἀπομακρύνωνται ταύτης παρὰ τοῦ ἐργοδότου των, λαμβάνοντες εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας οἱ μὲν ἐπικουρικῶς ἠσφαλισμένοι τὰ 40ο,ο, οἱ δὲ μὴ ἠσφαλισμένοι ἐπικουρικῶς τὰ 50ο/ο τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ὁριζομένης ἀπροειδοποιήτου (σημ. Συντ. θέλει νὰ εἰπῇ δι' ἀπροειδοποίητον ἀπόλυσιν) ἀποζημιώσεως.

Διὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω χορηγουμένην εἰς τοὺς ἀποχωροῦντας ἢ ἀπομακρυνομένους ὑπαλλήλους μειωμένην ἀποζημίωσιν ἐφαρμόζονται κατὰ τὰ λοιπὰ πάντα τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῶν ἄρθρων 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 καὶ 9 τοῦ ν. δ. 3198/1955, ὡς καὶ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, πλὴν τῶν διατάξεων τῶν ἀφορωσῶν τὴν προμήνυσιν.

Ἐνῶ ἡ διάταξις ἀναφέρεται εἰς τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους κατὰ τὰ κριτήρια τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ν.δ. 2655/1953, ΕΕΔ 12, 1212, παραπέμπει, ἄνευ ἐννοίας, μεταξὺ τῶν ἄλλων, καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 3198/1955, τὸ ὁποῖον ρυθμίζει τὴν καταγγελίαν τῆς σχέσεως ἐργασίας ἐργατῶν κλπ. Ὁ συντάκτης τῆς διατάξεως, διὰ νὰ ἀποφύγῃ ἐνδεχομένας περιπλοκάς, παρέλαβεν ἐκ τοῦ νόμου 3198/1955 ὅλας τὰς περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεις καὶ ἀνεφέρθη εἰς αὐτὰς διὰ τὴν κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως).

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502) ἡ κατὰ τὸν νόμον 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἀποζημίωσις τῶν ὑπαλλήλων, τῶν ἀπολυομένων ἄνευ τῆς τηρήσεως τῶν περὶ προμηνύσεως διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ προειρημένου νόμου, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνει τὰς ἀποδοχὰς ἓξ μηνῶν δι' ἕκαστον, καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας. Ἐὰν ἡ ἀποζημίωσις εἶναι μεγαλυτέρα τῶν ἀποδοχῶν ἓξ μηνῶν, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται ὡσαύτως νὰ καταβάλῃ κατὰ τὴν ἀπόλυσιν τὸ μέχρι τῶν ἀποδοχῶν ἓξ μηνῶν μέρος ταύτης, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἐπὶ πλέον ποσὸν εἰς τριμηνιαίας δόσεις, ἑκάστη τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ εἶναι κατωτέρα τῶν ἀποδοχῶν τριῶν μηνῶν, ἐκτὸς ἂν πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ συνόλου τῆς ἀποζημιώσεως ὑπολείπηται μικρότερον ποσόν. Ἡ πρώτη τῶν δόσεων εἶναι καταβλητέα τὴν ἑπομένην τῆς συμπληρώσεως τριμήνου ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως.

Εἶναι ἐκ τῆς διατάξεως, διατυπωθείσης οὕτω ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου, αὐτονόητον, ὅτι εἶναι δυνατὴ ἡ ἀμέσως κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας καταβολὴ ἐξ ὁλοκλήρου τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης.

Ἐξ ἄλλου, ἀφοῦ καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955, συνέπεια τῆς μὴ καταβολῆς καὶ τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης (τοῦ τμήματος αὐτῆς μέχρι τῶν ἀποδοχῶν ἓξ μηνῶν ἢ τῶν μετὰ τὴν καταβολὴν αὐτοῦ δόσεων) εἶναι ἡ ἀκυρότης τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως, ὡς συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν μισθωτῶν, διὰ τὴν καταγγελίαν τῶν ὁποίων δὲν καταβάλλεται ἡ νομίμως ὀφειλομένη ἀποζημίωσις.

Προκειμένου ὅμως περὶ τῶν αὐτῶν μισθωτῶν, οἱ ὁποῖοι δὲν ἀπολύονται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου των, ἀλλ' ἀποχωροῦν τῆς ἐργασίας, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς αὐτῆς διατάξεως, καὶ διὰ τοὺς ὁποίους δὲν καταβάλλεται ἡ ἀποζημίωσις κατὰ τὴν λύσιν τῆς σχέσεως ἐργασίας, εἶναι ἀδιανόητος ἡ αὐτὴ συνέπεια, νὰ κηρύσσηται δηλαδὴ ἄκυρος ἡ ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ γενομένη ἤδη καταγγελία τῆς σχέσεως ἐργασίας, μὲ ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργοδότου, ὡς ὑπερημέρου αὐτοῦ, εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ μισθοῦ.

Ἴφισταται εἰς τὴν περίπτωσιν δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ πρὸς καταβολὴν μόνον τῆς ὁριζομένης ἀποζημιώσεως, ὑποκειμένης πάντως τῆς ἀξιώσεως εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν τῶν ἓξ μηνῶν τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198/1955.

***

Ὑπεστηρίχθη (Χ. Ἀγαλλόπουλος, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 340), ὅτι ἡ ἀνωτέρω διάταξις (τοῦ ἄρθρου 8 § 4 τοῦ νόμου 3789/1957), μὴ διακρίνουσα, ἐφαρμόζεται ἐπὶ συμβάσεως τόσον ἀορίστου χρόνου, ὅσον καὶ ὡρισμένου τοιούτου, τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον εἰς ἀμφοτέρας τὰς μορφὰς τῆς συμβάσεως ὑφίσταται ὁ αὐτὸς δικαιολογητικὸς λόγος.

Εἶναι πράγματι σκοπὸς τῶν διατάξεων τούτων (ἄρθρου 8 νόμου 3198/1925 καὶ ἄρθρου 8 § 4 ν.δ. 3789/1957), ὡς προκύπτει ἐκ τῶν σχετικῶν εἰσηγητικῶν ἐκθέσεων (ΕΕΔ 14, 276, ΕΕΔ 16, 1136) «νὰ διευκολύνηται ἡ ἀνανέωσις τοῦ προσωπικοῦ ἄνευ ζημίας τῶν ἐπιχειρήσεων» καὶ «παρέχεται πρόνοια διὰ τὴν ἔξοδον ἐκ τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν ὑπερηλίκων ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, εἰς τρόπον ὥστε καὶ οἱ ἴδιοι καὶ αἱ ἐπιχειρήσεις νὰ διευκολύνωνται καὶ εἰς τοὺς νέους νὰ παρέχηται εὐχέρεια ἐξευρέσεως ἐργασίας» (βλέπε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 758), ἀλλὰ ταῦτα ἀνάγονται εἰς τὰς συμβάσεις ἐργασίας, εἰς τὰς ὁποίας δὲν ἔχει τεθῇ χρονικὸς περιορισμὸς διὰ τὴν λύσιν αὐτῶν, αὐτὴ δὲ ἡ ἀναφορὰ τῆς διατάξεως εἰς τὰς τοιαύτας τοῦ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

Έγκύκλιος ὑπ' ἀριθ. 6/1959 Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας (*)

Β' Ειδικαί προϋποθέσεις

1) Ἀναγγελία ἢ ἐγγραφὴ τοῦ ἀνέργου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 27 § 1 τοῦ ν. δ. 2961/1954 ὁ ἄνεργος, ἵνα τύχῃ ἐπιδόματος ἀνεργίας, δέον τὸ βραδύτερον ἐντὸς τριάκοντα (30) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας νὰ ἀναγγείλῃ τὴν ἀνεργίαν του καὶ νὰ ἐγγραφῇ εἰς τὴν κατὰ τόπον ἁρμοδίαν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ὀργανισμοῦ (Γ.Ε.Ε. καὶ Ὑπηρεσίας Παροχῶν).

Ἡ διάταξις αὕτη ὑπηγορεύθη ἐκ τῆς ἀνάγκης, ὅπως ὁ μισθωτὸς ἐντὸς βραχέος χρόνου ἀπὸ τῆς περιελεύσεώς του εἰς κατάστασιν ἀνεργίας τίθηται εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Ὑπηρεσιῶν ἀπασχολήσεως ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τὴν ἐνδεχομένην τοποθέτησίν του εἰς ἐργασίαν καὶ ἀφ' ἑτέρου διὰ τὸν ἔλεγχον τῆς ἀνεργίας του, ἐφ' ὅσον χρόνον διαρκεῖ αὕτη. Ἐπειδὴ ὅμως εἰς πολλὰς περιπτώσεις ὁ μισθωτός, ὑπολαμβάνων τὴν ἀπόλυσιν τούτου ὡς ἄκυρον, ἐνεπλέκετο εἰς δικαστικὰς διενέξεις μετὰ τοῦ ἐργοδότου του διὰ τὴν διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ ἀναγνώρισιν τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως, οὕτω δὲ παρήρχετο ἡ 30θήμερος προθεσμία ἀναγγελίας, ὡρίσθη ἐν τῷ νόμῳ 3464/1955, ὅτι εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἡ προθεσμία αὕτη δὲν τρέχει πρὸ τῆς τελεσιδικίας τῆς ὡς ἄνω δικαστικῆς ἀποφάσεως. Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης ρητέα τὰ ἀκόλουθα:

Κατ' ἀρχὴν αὕτη ἔχει ἐφαρμογὴν μόνον ἐν περιπτώσει ἀπορρίψεως τῆς ἀγωγῆς περὶ ἀκυρώσεως τῆς ἀπολύσεως, διότι ἐν περιπτώσει δικαιώσεως τοῦ μισθωτοῦ βεβαίως δὲν γεννᾶται ζήτημα ἐπιδοτήσεως, ἐφ' ὅσον ὁ ἐργοδότης θὰ ὑποχρεωθῇ εἰς καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὸν διαδραμόντα χρόνον.

Ἂν ὅμως ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγὴ τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἡ ἀπόλυσις ἀναγνωρισθῇ ἔγκυρος, οὗτος ἢ πρέπει νὰ ἀσκήσῃ ἔφεσιν κατὰ τῆς ἀποφάσεως ἢ ἄλλως νὰ ἀποδεχθῇ ταύτην. Οὕτω, ἂν μὲν ἀσκηθῇ ἔφεσις, εἴτε ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, εἴτε ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ, ἡ 30θήμερος προθεσμία τοῦ ἄρθρου 27 §§ 1 καὶ 9 τοῦ ν. δ. 2961/1954 θὰ ὑπολογίζηται ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάζοντος δικαστηρίου. Ἂν δὲν ἀσκηθῇ ἔφεσις, ἡ αὐτὴ προθεσμία ὑπολογίζεται ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς παρόδου τῆς νομίμου πρὸς ἄσκησιν τῆς ἐφέσεως προθεσμίας, ἥτις κατὰ τὸ ἄρθρον 16 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' «περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν» εἶναι 8ήμερος ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως.

Ἐπειδὴ ὅμως κατὰ κανόνα κοινοποίησις πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἀπορριψάσης τὴν ἐπὶ ἀκυρώσει τῆς ἀπολύσεως μισθωτοῦ ἀγωγήν, δὲν θὰ γίνηται ἐπιμελείᾳ τοῦ ἀντιδίκου ἐργοδότου, μὴ ἔχοντος εὔλογόν τι ἐν ποσοκειμένῳ συμφέρον καὶ ἐπειδὴ ἐξ ἄλλου δὲν εἶναι δυνατόν, οὐδὲ προσαρμόζεται πρὸς τὰς γενικὰς περὶ ἐλέγχου ἀνεργίας καὶ παραγραφῆς διατάξεις, νὰ παρατείνηται οὕτω εἰς τὸ διηνεκὲς ἡ προθεσμία πρὸς ἀναγγελίαν, ὡς καὶ ἡ τοιαύτη παραγραφῆς τῆς ἀξιώσεως πρὸς ἐπιδότησιν, γίνεται δεκτόν, ὅτι ἐν προκειμένῳ ἡ τοιαύτη 30θήμερος προθεσμία ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς συμπληρώσεως τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 16 νόμου ΓΨΟΔ' ὀκταημέρου, τούτου ὑπολογιζομένου ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς δημοσιεύσεως τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως. Ὁἰκοθεν νοεῖται ὅτι οὐδόλως διὰ τῶν ἀνωτέρω παρεμποδίζεται ἡ ἐγγραφὴ τῶν ἀνέργων μετὰ τὴν ἀπόλυσίν των καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκκρεμοδικίας.

2) Πραγματοποίησις ὡρισμένου ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας.

1. Δυνάμει τοῦ ἄρθρου 3 νόμου 3464/1955, ὅπερ ἀντικατέστησε τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 17 ν.δ. 2961/1954, ὁ ἠσφαλισμένος δικαιοῦται ἐπιδόματος ἀνεργίας, ἐὰν ἐν τῇ ἀσφαλίσει ἀνεργίας ἔχῃ πραγματοποιήσει ἑκατὸν εἴκοσι πέντε (125) τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας ἐντὸς τοῦ 14μήνου, ὅπερ προηγεῖται τῆς λύσεως

(*) Συνεχίζεται ἐκ τῆς σελ. 797 τοῦ παρόντος τόμου.

νόμου 2112/1920 καὶ νόμου 3198/1955, οἱ ὁποῖοι διέπουν τὰς συμβάσεις ἀορίστου διαρκείας (Α.Π. 42/1959, ΕΕΔ 18, 247) σημαίνει, ὅτι ὁ Νομοθέτης εἰς αὐτὰς ἀπέβλεψε καὶ δὲν διενοήθη νὰ τροποποιήσῃ τὰς περὶ συμβάσεων ὡρισμένης χρονικῆς διαρκείας διατάξεις τῶν ἄρθρων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (669, 672) (βλέπε καὶ Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 11017/1958, ΕΕΔ 17, 963, ἐπικυρωθεῖσαν ὑπὸ τῆς Α.Π. 187/1959, ΕΕΔ 18, 421).

Τὸ ἀντίθετον θὰ ἀπετέλει ἐπαναστατικὴν εἰς τὸ δίκαιον ἐκδήλωσιν τοῦ ἐργατικοῦ Νομοθέτου, ὁ ὁποῖος, ὡς ἐσημειώθη (ΕΕΔ 18, 753), διὰ τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως δὲν ἐθέσπισε λόγον ἀπολύσεως, ἀλλὰ καταβολὴν μειωμένης ἀποζημιώσεως ἐν συνδρομῇ τῶν προϋποθέσεων τῆς διατάξεως, αὐτῆς ἀκριβῶς τῆς ἀποζημιώσεως, τῆς ὁποίας ἐδικαιοῦντο καὶ οἱ μισθωτοὶ οὗτοι ἀπολυόμενοι ἄνευ τῶν προϋποθέσεων αὐτῶν.

τῆς σχέσεως ἐργασίας, χωρὶς νὰ ὑπολογίζωνται αἱ ἡμέραι ἐργασίας αἱ πραγματοποιηθεῖσαι ἐντὸς τῶν δύο τελευταίων μηνῶν τοῦ 14μήνου.

Τὸ κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον 14μηνον ὑπολογίζεται ἀπὸ ἡμερομηνίαν εἰς ἡμερομηνίαν, ἀλλὰ δοθέντος ὅτι τὸ ἄρθρον 17 τοῦ ν. δ/τος ὁμιλεῖ περὶ πραγματοποιήσεως τῶν ἐν λόγῳ ἡμερῶν ἐργασίας ἐντὸς τοῦ 14μήνου πρὸ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας κλπ., ἕπεται ὅτι τὸ ἐν λόγῳ 14μηνον ἄρχεται ὑπολογιζόμενον ἀπὸ τῆς προηγουμένης τῆς ἀπολύσεως ἡμέρας.

Ἐπίσης καὶ τὸ ἀφαιρετέον δίμηνον ὑπολογίζεται ἀπὸ ἡμερομηνίας εἰς ἡμερομηνίαν, ἀρχόμενον καὶ τοῦτο ἀπὸ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω πρὸ τῆς ἀπολύσεως ἡμέρας.

2. Πρόσθετος προϋπόθεσις ἀπὸ ἀπόψεως ἡμερῶν ἐργασίας θεσπίζεται διὰ τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 17 ν.δ. 2961/1954, προκειμένου περὶ τῶν ἠσφαλισμένων, οἵτινες διὰ πρώτην φορὰν ἐπιδοτοῦνται ὡς ἄνεργοι.

Οὗτω οἱ ὡς ἄνω ἠσφαλισμένοι, ἵνα τύχουν ἐπιδόματος ἀνεργίας, δέον ὅπως, πλὴν τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω 125 ἡμερῶν ἐργασίας, ἔχουσι πραγματοποιήσει καθ' ἕκαστον τῶν τριῶν προηγουμένων τῆς ἐνάρξεως ἐπιδοτήσεως ἐτῶν ἀνὰ 80 ἡμέρας ἐργασίας. Δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι αἱ ἐξ αὐτῶν ἐμπίπτουσαι ἐντὸς τοῦ 14μήνου τῆς προηγουμένης παραγράφου ἡμέραι συνυπολογίζονται διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν προϋποθέσεων τῶν 125 ἡμερῶν ἐργασίας.

Ἕκαστον προηγούμενον τῆς ἐπιδοτήσεως ἔτος τῆς τριετίας, περὶ ἧς τὸ ἄρθρον 17 § 6 ν.δ. 2961/1954, δέον νὰ ὑπολογίζηται ἀπὸ ἡμερομηνίας εἰς ἡμερομηνίαν, τοῦ πρώτου ἔτους ἀρχομένου ἀπὸ τῆς προτεραίας τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἄρχεται ἡ ἐπιδότησις.

Ἐξαίρεσις τοῦ κανόνος τούτου ὑφίσταται, ὁσάκις ὁ ἀπολυόμενος μισθωτὸς λαμβάνει ἐπίδομα οὐχὶ ἀμέσως μετὰ τὴν ἀπόλυσίν του ἢ ἐντὸς 30θημέρου ἀπ' αὐτῆς, ἀλλὰ κατὰ ρητῶς ὑπὸ τοῦ νόμου παρεχομένην εὐχέρειαν μετὰ πάροδον συνήθως μακροῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπ' αὐτῆς. Τοιαύτην περίπτωσιν προβλέπει ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 14 § 9 ν.δ. 2961/1954, καθ' ἣν, ἐν περιπτώσει ἀπαλλαγῆς ἢ ἀθωώσεως τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ ὑποβληθείσης μηνύσεως κλπ., ἡ ἐπιδότησις χωρεῖ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ἀναγγελίας ἐντὸς 14μήνου ἀπ' αὐτῆς. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ τριετία θὰ ὑπολογισθῇ οὐχὶ πρὸ τῆς ἡμερομηνίας ἐπιδοτήσεως, ἀλλὰ πρὸ τῆς ἡμερομηνίας ἀπολύσεως.

Μετατοπισις τῆς ἡμερομηνίας ἐγγραφῆς.

Ἐπίσης διὰ λόγους ἐπιεικείας καὶ ἵνα μὴ τίθενται εἰς ἧσσονα μοῖραν οἱ σπεύδοντες νὰ ἀναγγελθοῦν ἅμα τῇ ἀπολύσει των ἠσφαλισμένοι, καίτοι δυνάμενοι νὰ πράξουν τοῦτο καὶ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς 30θημέρου προθεσμίας, ἐγένετο δεκτόν, ὅτι λογίζεται πληρουμένη ἡ προϋπόθεσις τοῦ ἄρθρου 17 § 6 τοῦ ν.δ. 2961/1954 καὶ ὁσάκις διαπιστοῦται, ὅτι διὰ τῆς μετατοπίσεως τῆς ἡμέρας ἀναγγελίας εἰς χρόνον μεταγενέστερον τῆς πραγματικῆς τοιαύτης, ἐντὸς πάντως τῆς προθεσμίας τῶν 30 ἡμερῶν, εἶναι δυνατὸν νὰ συμπληροῦνται ἀνὰ 80 ἡμερομίσθια καθ' ἕκαστον τῶν τριῶν προηγουμένων ἐτῶν. Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως ταύτην ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πλασματικῆς ἀναγγελίας θὰ ἀρχίσῃ καὶ ἡ καταβολὴ τοῦ ἐπιδόματος.

Τὰ περὶ ἧς ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ἄρθρου 17 § 6 ἡμερομίσθια δὲν εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ἔχουν πραγματοποιηθῇ εἰς ἀπασχόλησιν ὑπαγομένην εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀνεργίας, ἀλλ' ἀρκεῖ ἡ πραγματοποίησις τούτων ἐν τῇ ἀσφαλίσει οἱουδήποτε κλάδου κυρίας ἀσφαλίσεως οἱουδήποτε Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ μισθωτῶν.

3. Τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τῆς ἀνωτέρω διατάξεως (παράγρ. 6 ἄρθρου 17 ν.δ. 2961/1954) ὁρίζει, ὅτι ἡ πρόσθετος προϋπόθεσις τῶν 80 ἡμερομισθίων δὲν ἀπαιτεῖται διὰ τοὺς ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολυομένους ἐφέδρους.

Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι διὰ τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως ἐσκοπήθη ἡ ἀπαλλαγὴ τῶν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολυομένων ἐφέδρων ἀπὸ τῆς προσθέτου προϋποθέσεως τῶν 80 ἡμερομισθίων, ὄχι μόνον διὰ τὸν διαρκοῦντος τῆς στρατεύσεως, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν μετὰ τὴν ἀποστράτευσιν καὶ μέχρι τῆς ἐπιδοτήσεως χρόνον, καθ' ὃν κατὰ τεκμήριον δὲν εἶναι εὐχερὴς ἡ παρ' αὐτῶν ἄμεσος εξεύρεσις ἐργασίας, δὲν ἀπαιτεῖται ἡ παρ' αὐτῶν πλήρωσις τῆς προϋποθέσεως ταύτης, ἐφ' ὅσον ἡ ἡμερομηνία τῆς ἀπολύσεως αὐτῶν ὡς ἐφέδρων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἐμπίπτει ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος τῶν προηγουμένων τῆς ἐνάρξεως ἐπιδοτήσεως τριῶν ἐτῶν.

Ἡ τοιαύτη σημειωτέον ἐξαίρεσις, τοῦ νόμου μὴ διακρίνοντος, ἀφορᾷ τοὺς τὸ πρῶτον μετὰ τὴν ἀπόλυσιν αὐτῶν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ὑπαγομένους εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ὧν ἡ ἀποστράτευσις ἐμπίπτει ἐντὸς τῆς προηγουμένης τῆς ἐνάρξεως ἐπιδοτήσεως τριετίας.

Εἰδικώτερον ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν. δ. 2961/1954 σημειοῦνται τὰ κάτωθι:

α) Ὑπηρετοῦντες εἰς Μ. Ε. Α. ἢ Τ. Ε. Α.

Ἡ διὰ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως θεσπιζομένη ἐξαίρεσις ἰσχύει καὶ διὰ τοὺς ἠσφαλισμένους, οἵτινες ὑπηρέτησον εἰς τὰς τάξεις τῶν Μ.Ε.Α. ἢ Τ.Ε.Α., ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν πάντοτε ὅτι ἡ ἐκ τῶν τάξεων τῶν ὡς ἄνω μονάδων ἀπόλυσις τούτων ἐγένετο μετὰ συμπλήρωσιν κανονικῆς θητείας εἰς τὰς τάξεις τοῦ κυρίως στρατοῦ καὶ παροχὴν ἐφεδρικῆς ὑπηρεσίας (ἐν τῷ κυρίως στρατῷ ἢ ἐν αὐταῖς).

β) Ὑπηρετοῦντες εἰς τὸ Σῶμα τῆς Χωροφυλακῆς.

Ὁ χρόνος τῶν κατασσομένων εἰς τὸ Σῶμα τῆς Χωροφυλακῆς ἐπὶ ὡρισμένῃ θητείᾳ, ὡς καὶ ὁ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς θητείας ἐξ ἀνακατατάξεως τοιοῦτος, θεωρεῖται ὡς ἐθελοντικὴ ὑπηρεσία, οἱ δὲ ὑπηρετοῦντες τοιαύτην ὑπηρεσίαν θεωροῦνται, ὅτι τελοῦν ἐν στρατεύσει μόνον καὶ οὐχὶ ὡς διανύοντες περίοδον ἐφεδρικῆς ὑπηρεσίας.

Ἐφ' ὅσον ὅμως μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἐθελουσίως ἀναληφθέντος χρόνου οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἤθελον διατηρηθῇ ὑποχρεωτικῶς εἰς τὰς τάξεις

τῆς Χωροφυλακῆς ὡς ἔφεδροι, ἀπολυόμενοι μετὰ τὴν τοιαύτην (ἀνεξαρτήτως διαρκείας) ἐφεδρικὴν ὑπηρεσίαν, θεωροῦνται ἔφεδροι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως.

γ) Καλούμενοι εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ δι' ὀλιγόχρονον θητείαν.

Κατ' ἀπόφασιν τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ο.Α.Α.Α., ἑρμηνευτικὴν τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν.δ. 2961/1954, οἱ καλούμενοι ὑπὸ τὰ ὅπλα δι' ὀλιγόχρονον στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν μισθωτοί, καθιστάμενοι ἄνεργοι, δικαιοῦνται ἐπιδόματος ἀνεργίας, ἐφ' ὅσον ἡ μὴ πραγματοποίησις τῶν ὑπὸ τῆς ἄνω διατάξεως ὁριζομένων ἡμερῶν ἐργασίας περιορίζεται μόνον εἰς τὸ ἔτος, καθ' ὃ ἔλαβε χώραν ἡ ἐκ τῆς τοιαύτης ὀλιγοημέρου προσελεύσεως ἀπόλυσις, ἐνῷ ἀντιθέτως εἶναι ἀπαραίτητος ἡ πλήρωσις τῆς προϋποθέσεως ἐντὸς τῶν λοιπῶν ἐτῶν τῆς τριετίας, δι' ἃ δὲν συνέτρεχε τὸ ἐν λόγῳ κώλυμα.

Ὡς ὀλιγόχρονος στρατιωτικὴ ὑπηρεσία, δι' ἣν ἔχουν ἐφαρμογὴν τὰ ἀνωτέρω, νοεῖται πᾶσα περίπτωσις, καθ' ἣν ὁ μισθωτὸς καλεῖται ὑπὸ τὰ ὅπλα, εἴτε διὰ μετεκπαίδευσιν, εἴτε διὰ συμπλήρωσιν ὀλιγοημέρου ὑπολοίπου θητείας, μεθ' ἣν βεβαίως καθίσταται ἔφεδρος.

δ) Διευκρινίζεται, ὅτι ἡ εὐεργετικὴ διάταξις τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 17 ν.δ. 2961/1954 δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ περιπτώσεων φυλακίσεως τοῦ μισθωτοῦ, οὐδὲ παραμονῆς τούτου εἰς τὸ στράτευμα ἐξ ἰδίας αὐτοῦ ὑπαιτιότητος, ἤτοι ἐπιβληθείσης πειθαρχικῆς ἢ ἄλλης τινὸς ποινῆς.

ε) Δικαίωμα ἐφαρμογῆς τῆς ἀνωτέρω εὐεργετικῆς διατάξεως θεμελιοῖ ἡ εἴσοδος τοῦ ἐνδιαφερομένου εἰς τὴν ἐφεδρείαν, συμφώνως πρὸς τὰς ἑκάστοτε διαταγὰς τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης, δι' ὧν καθορίζεται ἡ χρονικὴ διάρκεια τῆς ὑποχρεωτικῆς θητείας τῶν στρατευομένων κλπ., βάσει τῶν ὁποίων θεμελιοῦται καὶ δικαίωμα ἐπιδοτήσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2054/1952.

στ) Τέλος διευκρινίζεται, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 17 § 6, δεύτερον ἐδάφιον, τοῦ ν.δ. 2961/1954, συμφώνως πρὸς ἑρμηνευτικὴν ἀπόφασιν τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ὀργανισμοῦ, ἀφορᾷ ἀποκλειστικῶς τοὺς ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἢ ἀπολυομένους μετὰ παροχὴν ἐφεδρικῆς ὑπηρεσίας ἐκ τῶν κατὰ τὰ ἐν ταῖς προηγουμένοις ἐδ. α' καὶ β' Σωμάτων.

Συνεπῶς ἠσφαλισμένοι, ἔχοντες μὲν ἀπολυθῇ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κλπ. ἐντὸς τῆς κρισίμου κατὰ νόμον τριετίας, ἀλλὰ πρὸ ἢ ἅμα τῇ συμπληρώσει τῆς ὑποχρεωτικῆς αὐτῶν θητείας, χωρὶς νὰ ἔχουν ὑπηρετήσει ἔστω καὶ μιᾶς ἡμέρας ἐφεδρικὴν ὑπηρεσίαν, δὲν ἀπαλλάσσονται τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ πρώτου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 17 ν.δ. 2961/1954.

4. Ἐν σχέσει πρὸς τὸν ὑπολογισμὸν τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω 125 καὶ 80 ἡμερῶν ἐργασίας ὡς προϋποθέσεων ἐπιδοτήσεως δέον νὰ σημειωθοῦν τὰ ἑξῆς:

α) Διὰ τὴν ἀπόκτησιν ἀσφαλιστικῆς ἱκανότητος πρὸς ἐπιδότησιν ὑπολογίζονται ὡς ἡμέραι ἐργασίας καὶ ἐκεῖναι, δι' ἃς ὁ μισθωτὸς ἔτυχεν ἀμοιβῆς κατὰ τὴν κειμένην νομοθεσίαν, καίτοι δὲν παρέσχε πραγματικὴν ἐργασίαν, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 8 § 2 ἀ.ν. 1846/1951 καὶ τὸ ἄρθρον 34 § 7 ν.δ. 2961/1954 (στράτευσις - ἄδεια).

β) Διὰ τοῦ ἄρθρου 4 ν. 3464/1955 καὶ διὰ τούς ἐν αὐτῷ ἀναφερομένους λόγους (ἀσθένεια, στράτευσις, ἄσκησις αὐτοτελοῦς βιοποριστικοῦ ἐπαγγέλματος) παρέχεται εὐχέρεια ἐπιμηκύνσεως τοῦ κρισίμου χρόνου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου δέον νὰ ἔχουν πραγματοποιηθῇ αἱ κατὰ νόμον ἡμέραι ἐργασίας ἀναλόγως τοῦ χρόνου διαρκείας τῆς ἀσθενείας, στρατεύσεως κλπ., τόσον τοῦ 14μήνου, περὶ οὗ ἡ παράγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 17 ν.δ. 2961/1954, ὅσον καὶ τῶν καθ' ἕκαστον τριῶν ἐτῶν, ἐντὸς τῶν ὁποίων ὁ τὸ πρῶτον ἐπιδοτούμενος ἠσφαλισμένος δέον νὰ ἔχῃ πραγματοποιήσει ἀνὰ ὀγδοήκοντα (80) τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας.

Ἐν σχέσει μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου σημειοῦνται τὰ κάτωθι:

αα) Δύναται νὰ λάβῃ χώραν ἐπιμήκυνσις καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἐντὸς τῶν ὡς ἄνω κρισίμων περιόδων ὁ ἠσφαλισμένος δὲν παρουσιάζει ἀπασχόλησιν, ἀλλὰ ἐπιδότησιν ἀναπροσαρμογῆς, μὴ δικαιούμενος συντάξεως λόγῳ μειωμένου ποσοστοῦ ἀναπηρίας, καθ' ὅσον, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἑρμηνείαν τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 17 ν.δ. 2961/1954, ὡς ἀσθένεια δικαιολογοῦσα τὴν τοιαύτην ἐπιμήκυνσιν νοεῖται πᾶσα ἀσθένεια, παρέχουσα δικαίωμα ἐπί οἱανδήποτε σχετικὴν ἀσφαλιστικὴν παροχὴν (ἀσθενείας, συντάξεως, ἀναπηρίας, ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς) καὶ βεβαιουμένη ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ.

Σχετικῶς σημειοῦμεν, ὅτι ἡ ἐν τῷ Κανονισμῷ παροχῶν τεθεῖσα σχετικὴ διάταξις (ἄρθρον 5 § 6) περὶ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐπιμηκύνσεως ἐν περιπτώσει ἀνικανότητος τοῦ ἠσφαλισμένου νοεῖ οὐχὶ μόνον τὴν πλήρη ἀνικανότητα, ἀλλὰ καὶ τὴν μερικὴν τοιαύτην, ἐξ ἧς πολλάκις ὁ μισθωτὸς ἀδυνατεῖ νὰ ἐργασθῇ εἰς τὸ σύνηθες αὐτοῦ ἐπάγγελμα, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἐν παραγράφῳ 2 ἄρθρου 15 ν. δ. 2961/1954 ἔννοιαν τῆς ἀνικανότητος, ἥτις προϋποθέτει ποσοστὸν ἀναπηρίας 2/3, ἐναντι ὅμως ἑνὸς εὐρυτέρου κύκλου ἐπαγγελματικῶν ἀπασχολήσεων.

ββ) Ὁ ἐντὸς τοῦ 14μήνου ἢ τῆς 3ετίας (ἄρθρον 17 § 1 καὶ 6 ν. δ. 2961/1954) χρόνος, καθ' ὃν ὁ ἠσφαλισμένος ἔτυχεν ἐπιδόματος λόγῳ λουτροθεραπείας, κατόπιν γνωματεύσεως τοῦ ἁρμοδίου ὑγειονομικοῦ ὀργάνου τοῦ Ι.Κ.Α., ἐπιμηκύνεται, καθ' ὅσον κατὰ τὴν χρονικὴν ταύτην περίοδον ὁ ἠσφαλισμένος ναὶ μὲν δὲν εἶναι συνήθως ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν λόγῳ ἀσθενείας, πλὴν ὅμως κωλύεται νὰ ἐργασθῇ ὡς ἐκ τῆς παρεχομένης εἰς αὐτὸν θεραπείας, ὑπάρχοντος ἐν προκειμένῳ τοῦ αὐτοῦ δικαιολογητικοῦ λόγου ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας.

γγ) Ἐν περιπτώσει ἐπιδοτήσεως ἠσφαλισμένης λόγῳ κυοφορίας ἢ λοχείας τὰ χρονικὰ ὅρια τοῦ ἄρθρου 17 § 1 καὶ 6 ν. δ. 2961/1954 ἐπιμηκύνονται μόνον δι' ὅσον χρόνον αὐτη κατέστη, κατὰ βεβαίωσιν τοῦ ἁρμοδίου ὑγειονομικοῦ ὀργάνου, ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν λόγῳ ἀνωμάλου ἐξελίξεως τοῦ τοκετοῦ, οὐχὶ δὲ διὰ μό-

νον τὸν λόγον τῆς καταβολῆς ἐπιδόματος κυοφορίας ἢ λοχείας· καὶ τοῦτο διότι ὁ τοκετὸς εἰς τὴν συνηθη αὐτοῦ ἐξέλιξιν δὲν ἀποτελεῖ ἀσθένειαν, οὔτε ἀπὸ ἀπόψεως ἰατρικῆς, οὔτε ἀπὸ ἀπόψεως ἀσφαλιστικῆς.

δδ) Διά τὰς περιπτώσεις στρατεύσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐντὸς τῆς κρισίμου ἡλικίας καὶ ἐφ' ὅσον δὲν δύναται νὰ χωρήσῃ ἀπαλλαγὴ τούτου ἀπὸ τῆς προϋποθέσεως τῶν 80 ἡμερομισθίων, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀναφερόμενα, δέον ὅπως ἐρευνᾶται ἡ τυχὸν πλήρωσις τῆς ἄνω προϋποθέσεως δι' ἐπιμηκύνσεως τοῦ κρισίμου χρόνου ἐπὶ τόσον χρόνον, ὅσον ὁ ἠσφαλισμένος ὑπηρέτει εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ.

εε) Ὡς πρὸς τὸν τρόπον ἐπιμηκύνσεως ἕτους τῆς κρισίμου τριετίας σημειοῦται, ὅτι ἡ ἐπιμήκυνσις τοῦ ἔτους, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔλαβε χωραν ἀσθένεια, στράτευσις ἢ ἄσκησις αὐτοτελοῦς ἐπαγγέλματος, θὰ γίνηται εἰς βάρος τοῦ προηγουμένου ἔτους, ὑπολογιζομένων οὕτω καὶ τῶν ἡμερομισθίων, ἅτινα ἔχουν πραγματοποιηθῆ ἐντὸς τῆς χρονικῆς περιόδου, ἥτις οὕτω προστίθεται δια τῆς επιμηκύνσεως.

Ἐὰν ὅμως ἐκ τῆς δεσμεύσεως ἑνὸς τμήματος τοῦ προηγουμένου ἔτους (εἰς βάρος τοῦ ὁποίου γίνεται ἡ επιμήκυνσις) δὲν συμπληροῦνται τα 80 ἡμερομίσθια ἐντὸς τοῦ ἔτους τούτου, θὰ ἐπιμηκυνηται καὶ τοῦτο ἀναλόγως καὶ εἰς βάρος τοῦ προηγουμένου, ἀποκλειομένης οὕτω προσμετρήσεως δὶς τῶν αὐτῶν ἡμερομισθίων.

ζζ) Ἐπίσης διευκρινίζεται, ὅτι εἶναι δυνατὴ ἡ μερικὴ ἐπιμήκυνσις τοῦ 14μήνου ἢ τοῦ ἔτους τινὸς τῆς ἡλικίας, ἤτοι ἐπιμήκυνσις οὐχὶ δι' ὁλοκλήρου τοῦ χρόνου, τῆς ἀσθενείας, στρατεύσεως κλπ., ἀλλὰ μόνον καθ' ὅσον τμῆμα ἐκ ταύτης ἀπαιτεῖται διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν προϋποθέσεων τῶν παραγράφων 1 καὶ 6 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν. δ. 2961/1954, καθ' ὅσον ὁ νομοθέτης διὰ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 7 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἠθέλησε νὰ διευκολύνῃ τὸν ἄνεργον εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῆς ὡς ἄνω προϋποθέσεως.

γ) Διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 4 νόμου 3464/1955 παρέχεται εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ὀργανισμοῦ ἡ εὐχέρεια, ὅπως, συντρέχοντος σπουδαίου κατὰ τὴν κρίσιν του λόγου, ἀποδέχηται αἰτήσεις ἐπιδοτήσεως ἠσφαλισμένων μὴ πληρούντων τὴν προϋποθεσιν τοῦ ἄρθρου 17 § 6 ν. δ. 2961/1954 (πραγματοποίησις ἀνὰ 80 ἡμερομισθίων καθ' ἕκαστον τῶν προηγουμένων τριῶν ἐτῶν), ἐφ' ὅσον πάντως τὰ πραγματοποιηθέντα κατ' ἔτος ἡμερομίσθια δὲν εἶναι ὀλιγώτερα τῶν ἑβδομήκοντα (70). Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας καὶ ἐφ' ὅσον πληροῦνται αἱ λοιπαὶ νόμιμοι προϋποθέσεις, δέον ὅπως ὑποβάλληται ἡμῖν ὁ οἰκεῖος φάκελλος, ἵνα προκαλῆται σχετικὴ ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

δ) Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3464/1955 μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἀνωτάτου ἀριθμοῦ ἡμερῶν, καθ' ἃς ἑκάστοτε δικαιοῦται ἐπιδόματος ἀνεργίας ὁ ἠσφαλισμένος, διὰ νὰ ἐπιδοτηθῆ ἐκ νέου οὗτος δέον νὰ ἔχῃ ἐξ ὁλοκλήρου πραγματοποιήσει τὰς κατὰ νόμον ἡμέρας ἐργασίας, μετὰ τὴν λῆξιν τῆς πρώτης αὐτοῦ ἐπιδοτήσεως, καὶ ἐντὸς τοῦ πρὸ τῆς δευτέρας λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας 14μήνου.

Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ προηγουμένη ἐπιδότησις τοῦ ἠσφαλισμένου, μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τῆς ὁποίας ἐπανέρχεται πρὸς νέαν ἐπιδότησιν, δὲν ἦτο συνεχής, ἀλλὰ διακεκομμένη (κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 20 ν. δ. 2961/1954 ὁριζόμενα, λόγῳ ἀπασχολήσεως τούτου εἰς ἐργασίαν), αἱ πραγματοποιηθεῖσαι ὑπ' αὐτοῦ ἡμέραι ἐργασίας κατὰ τὰ διαστήματα τῆς ἀναστολῆς αὐτῆς προσμετροῦνται διὰ τὴν πλήρωσιν τῆς προϋποθέσεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 17 ν. δ. 2961/1954 διὰ τὴν ἐκ νέου ἐπιδοτησιν τούτου, ἐφ' ὅσον βεβαίως ἐμπίπτουν ἐντὸς τοῦ κρισίμου ἐν ὄψει τῆς νέας του ἐπιδοτήσεως 14μήνου. Διευκρινίζεται ὅμως, ὅτι δὲν προσμετροῦνται διὰ τὴν νέαν ταύτην ἐπιδότησίν του αἱ ἡμέραι ἐργασίας τοῦ προηγουμένου τῆς πρώτης ἀπολύσεως διμήνου, ἔστω καὶ ἂν ἐμπίπτουν ἐντὸς τοῦ κρισίμου τῆς νέας ἐπιδοτήσεως 14μήνου.

II. Καταβολὴ ἐπιδόματος

1) Χρόνος ἀναμονῆς — Ἔναρξις

1. Τὸ ἄρθρον 18 ν. δ. 2961/1954 ὁρίζει τὴν διάρκειαν τοῦ χρόνου ἀναμονῆς. Οὗτω αὕτη ὁρίζεται ἑξαήμερος, ἄρχεται δὲ ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας, περιλαμβανομένης, καὶ λήγει μὲ τὴν πάροδον καὶ τῆς ἕκτης ἡμέρας ἀπὸ ταύτης.

Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω, ἡ Ὑπηρεσία δὲν χωρεῖ αὐτεπαγγέλτως εἰς τὴν χορήγησιν τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας, ἀλλὰ κατόπιν αὐτοπροσώπου ἀναγγελίας καὶ ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως παρὰ τοῦ ἐνδιαφερομένου, ὑποβαλλομένης ἐντὸς 30θημέρου ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας, καὶ ὅτι ἡ ἡμερομηνία ἐνάρξεως τοῦ χρονου ἀναμονῆς εἶναι ἐκ τοῦ νόμου σταθερὰ δι' ἅπαντας τοὺς ἠσφαλισμένους, ἕπεται ὅτι ἡ διάρκεια τοῦ χρόνου ἀναμονῆς ποικίλλει δι' ἕκαστον τούτων, ἐξικνουμένη μέχρι πλήρους ἑκμηδενίσεως αὐτῆς, ἀναλόγως τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἀναγγέλλονται οὗτοι. Οὕτως ἡ διάρκεια τοῦ χρόνου ἀναμονῆς τοῦ ἠσφαλισμένου, ὅστις ἀναγγέλλεται τὴν αὐτὴν ἡμέραν, καθ' ἣν λύεται ἡ σχέσις ἐργασίας του, εἶναι ἑξαήμερος, τοῦ ἀναγγελλομένου τὴν ἑπομένην τῆς λύσεως τῆς σχέσεως πενθήμερος, διὰ δὲ τὸν ἀναγγελλόμενον τὴν ἑβδόμην ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως μέχρι καὶ τῆς τριακοστῆς δὲν τηρεῖται χρόνος ἀναμονῆς.

Ἀντιστοίχως ἡ ἐπιδότησις ἀνεργίας τῶν μὲν ἀναγγελλομένων τὴν αὐτὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεώς των ἄρχεται τὴν ἑβδόμην ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἀναγγελίας τῆς ἀνεργίας των, τῶν δὲ τὴν ἑπομένην, τὴν ἕκτην ἡμέραν, τὴν μεθεπομένην τὴν πέμπτην κ.ο.κ. καὶ τῶν ἀναγγελλομένων τὴν ἑβδόμην καὶ ἐπέκεινα μέχρι τῆς 30ῆς ἡμέρας τὸ ἐπίδομα ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀναγγελίας τῆς ἀνεργίας των.

Ἡ ἐπιδότησις ἀνεργίας τῶν ἕνεκεν ἀδικήματος ἀπολυομένων (ἄρθρον 15 § 9 ν.δ. 2961/1954), ἐφ' ὅσον βεβαίως ἤθελον ἀπαλλαγῆ τῆς κατηγορίας καὶ ὑποβάλει τὴν σχετικὴν δήλωσιν ἐντὸς 14ημέρου προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἀπαλλαγῆς τῆς κατηγορίας διὰ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἄρχεται ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς τοι-

αύτης δηλώσεως, έκτὸς ἐὰν ἡ πρώτη ἀναγγελία τοῦ ἀνέργου ὑπεβλήθη ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 27 § 1 ν.δ. 2961/1954 ὁριζομένης 300ημέρου προθεσμίας ἀπὸ τῆς πραγματικῆς ἡμερομηνίας ἀπολύσεως, ὁπότε ἡ ἐπιδότησις ἀνατρέχει ἀφ' ἧς ἔλαβε χώραν ἡ τοιαύτη ἀναγγελία.

Ἀναγγελία ἀνέργου γενομένη πρὸ τῆς ἡμερομηνίας λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

(2) Ἔλεγχος ἀνεργίας.

1. Συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 29 τοῦ ν.δ. 2961/1954, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν. 3464/1955, καὶ τὸ ἄρθρον 14 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Ο.Α.Α.Α., ἡ ἐπιδότησις τοῦ ἠσφαλισμένου ὡς ἀνέργου τελεῖ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς αὐτοπροσώπου ἐμφανίσεως τούτου πρὸς ἔλεγχον τῆς ἀνεργίας του ἐνώπιον τῶν ἁρμοδίων Ὑπηρεσιῶν μέχρι τῆς ἑβδομάδος (ἀνὰ πᾶσαν δευτέραν ἡμέραν) κατὰ τὰ εἰδικώτερον δι' ἑκάστην περιοχὴν διατεταγμένα.

2. Ἁρμόδιαι Ὑπηρεσίαι, συμφώνως πρὸς τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν, διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐλέγχου ἀνεργίας εἶναι αἱ Τοπικαὶ Ὑπηρεσίαι τοῦ Ὀργανισμοῦ ἢ τὰ ὑποκαθιστῶντα ταύτας Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α., ἢ καὶ τὰ Γ.Ε.Ε., ἐφ' ὅσον εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν ἔχει τοῦτο ὁρισθῆ ὑπὸ τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ὀργανισμοῦ.

3. Ὁμοίως δι' ἀποφάσεώς του τὸ Δ. Σ. τοῦ Ο.Α.Α.Α. δύναται νὰ κρίνῃ δεδικαιολογημένην τὴν μὴ ἐμφάνισιν τοῦ ἀνέργου πρὸς ἔλεγχον εἰς τὰς περὶ ὧν ἡ προηγουμένη παράγραφος Ὑπηρεσίας, καθορίζον ἑτέρας τοιαύτας. Διὰ τὸν τοιοῦτον καθορισμὸν κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε διατεταγμένα ἰσχύουν οἱ κάτωθι γενικοὶ κανόνες.

Οἱ ἐπιδοτούμενοι ἄνεργοι, ἐφ' ὅσον κατοικοῦν:

α) Ἐντὸς τῶν διοικητικῶν ὁρίων τῆς πόλεως, ἔνθα ἡ ἕδρα τοῦ Ὑποκαταστήματος, δέον νὰ ἐμφανίζωνται εἰς τὸ Ὑποκατάστημα.

β) Ἐντὸς τῆς ὅλης ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς, ἀλλὰ ἐκτὸς τῶν διοικητικῶν ὁρίων τῆς πόλεως ἕδρας τοῦ Ὑποκαταστήματος, δύνανται νὰ παρουσιάζωνται εἰς τὴν Ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν τοῦ τόπου τῆς κατοικίας των.

γ) Ἐκτὸς τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς, ἀλλ' ἀπησχολοῦντο ἐντὸς ταύτης, εἰς περιοχὰς ὅμως ἀπομεμακρυσμένας τῆς πόλεως, ἔνθα ἡ ἕδρα τοῦ Ὑποκαταστήματος, δύνανται νὰ παρουσιάζωνται εἰς τὴν Ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν τοῦ τόπου τῆς ἀπασχολήσεώς των.

δ) Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐκ μεταφορᾶς ἐξ ἑτέρου Ὑποκαταστήματος ἐπιδοτουμένους, οὗτοι, ἐφ' ὅσον κατοικοῦν ἐκτὸς τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ Ὑποκαταστήματος, δύνανται νὰ παρουσιάζωνται διὰ τὸν ἔλεγχον τῆς ἀνεργίας των εἰς τὸ Ὑποκατάστημα ἢ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς προηγουμένης παραγράφου εἰς τὴν ἐντὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς πλησιεστέραν πρὸς τὸν τόπον διαμονῆς των Ἀστυνομικὴν Ἀρχήν.

4. Εἰδικῶς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1298/1957 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ὀργανισμοῦ ἐρρυθμίσθη ὡς κάτωθι τὸ θέμα ἐλέγχου ὡρισμένων κατηγοριῶν ἀνέργων:

α) Καθορίζεται ὡς ἁρμοδία Ἀρχὴ διὰ τὸν ἔλεγχον ἀνεργίας τὸ Ἀστυνομικὸν Τμῆμα τοῦ τόπου τῆς κατοικίας των:

αα) Διὰ τοὺς νομίμως κατοικοῦντας εἰς περιοχὰς ἐκτὸς κέντρου ἀσφαλίσεως, ἀλλὰ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐργασίας των διαμένοντας εἰς σιέγην παρεχομένην ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸν χῶρον τῆς ἐργασίας, καὶ

ββ) Διὰ τοὺς κατοίκους προαστίων, εἰς ἃ δὲν ὑφίστανται Γ.Ε.Ε., ἐξ ὧν ἡ μετάβασις καὶ ἐπιστροφὴ εἰς τὸ πλησιέστερον Γ.Ε.Ε. ἢ τὴν Ὑπηρεσίαν Παροχῶν συνεπάγεται δαπάνην μείζονα τῶν δραχ. 4 κατὰ περίπτωσιν.

β) Ἀπαλλάσσονται τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς ἐμφάνισιν εἰς οἱανδήποτε Ὑπηρεσίαν πρὸς ἔλεγχον τῆς ἀνεργίας των:

αα) Αἱ μητέρες τέκνων, ἡλικίας μέχρι 2 ἐτῶν, αἵτινες κατ' ἀστυνομικὴν βεβαίωσιν στεροῦνται συγκατοικούντων οἰκείων διὰ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν τέκνων των.

ββ) Οἱ ἐπιδοτούμενοι ἐκπρόσωποι ἐργατικῶν συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων, ἐφ' ὅσον κατὰ βεβαίωσιν τῆς οἰκείας ὀργανώσεως, τεθεωρημένης ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ἐργατικοῦ Κέντρου, μετακινοῦνται ἐκτὸς τοῦ τόπου ἐπιδοτήσεως δι' αἰτίαν ἀναγομένην εἰς τὴν συνδικαλιστικὴν αὐτῶν δρᾶσιν, καὶ

γγ) Οἱ τυφλοὶ ἐπιδοτούμενοι.

Ἐν σχέσει μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου σημειοῦνται τὰ κάτωθι:

Διὰ τὰς ἐν ἐδαφίῳ α' περιπτώσεις ἀπαιτεῖται βεβαίωσις τῆς οἰκείας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς περὶ τοῦ νομίμου τῆς κατοικίας τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ, ἐφ' ὅσον τοῦτο δὲν συνάγεται ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας, ὑπεύθυνος δήλωσις τοῦ ἐργοδότου ὅτι παρείχετο εἰς τὸν ἠσφαλισμένον στέγη εἰς τὸν τόπον ἐργασίας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τελευταίας ἀπασχολήσεως.

Εἰς τὴν ἐν ἐδαφίῳ β' περίπτωσιν αα' δέον ὅπως προσκομίζηται ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων, ἐκτὸς τῆς βεβαιώσεως τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς περὶ μὴ ὑπάρξεως συνοικούντων μελῶν κλπ., καὶ σχετικὸν ληξιαρχικὸν σημείωμα, ἐμφαῖνον τὴν ἡλικίαν τοῦ τέκνου, εἰς δὲ τὴν περίπτωσιν ββ' τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν δέον ὅπως εἰς τὴν ὑπ' αὐτῶν προσκομιζομένην βεβαίωσιν τῆς οἰκείας συνδικαλιστικῆς ὀργανώσεως ἀναφέρηται καὶ ὁ χρόνος τῆς ἐκτὸς τόπου ἐπιδοτήσεως μετακινήσεως τούτων, ὅστις δέον νὰ κρίνηται εὔλογος, ἀναλόγως πρὸς τὴν αἰτίαν καὶ τὸν τόπον τῆς τοιαύτης μετακινήσεως.

Δι' ἑκάστην τῶν ἄνω περιπτώσεων, ἅμα τῇ προσαγωγῇ ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν, δέον ὅπως ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς οἰκείας Ὑπηρεσίας ἐπιδοτήσεως συντάσσηται εἰς διπλοῦν πρᾶξις ἀπαλλαγῆς τοῦ ἐπιδοτουμένου ἀπὸ τῆς ὑποχρεώσεως προσελεύσεως εἰς τὸ κέντρον ἐλέγχου, εἰς ἣν δέον νὰ ἀναφέρωνται, διὰ μὲν τὰς περιπτώσεις τοῦ ἐδ. α' αἱ ἡμέραι, καθ' ἃς δέον ὅπως οὗτος ἐμφανίζηται εἰς τὴν Ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν τοῦ τόπου τῆς μονίμου κατοικίας του, εἰς δὲ τὰς ὑπὸ στοιχεῖα αα' καὶ ββ' τοῦ ἐδ. β' ἡ διάρκεια τῆς τοιαύτης ἀπαλλαγῆς. Σχετικὴ ἐπισημείωσις δέον

νά γίνηται καὶ ἐπὶ τοῦ βιβλιαρίου πληρωμῆς τοῦ ἠσφαλισμένου, τιθεμένης τῆς σφραγῖδος τῆς Ὑπηρεσίας καὶ ὑπογραφομένης ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Διευθυντοῦ. Τὸ ἓν τῶν ἀντιγράφων τῆς συνταχθείσης πράξεως θὰ τίθηται εἰς τὸν ἀτομικὸν φάκελλον τοῦ ἠσφαλισμένου μετὰ τῶν ὑπὸ τούτου προσκομισθέντων δικαιολογητικῶν, τὸ δ' ἕτερον, ἀπαιτούμενον μόνον διὰ τὰς περιπτώσεις τοῦ ἐδαφ. α' τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως, δέον ὅπως διὰ τοῦ ἐπιδοτουμένου ἀνέργου διαβιβάζηται εἰς τὴν οἰκείαν Ἀστυνομικὴν Ἀρχήν, εἰς ἣν θὰ ἐμφανίζηται οὗτος πρὸς ἔλεγχον.

Δι' ἑκάστην καταβολὴν 15θημέρου ἐπιδόματος εἰς τοὺς εἰς Ἀστυνομικὰς Ἀρχὰς ἐμφανιζομένους πρὸς ἔλεγχον δέον ὅπως προσκομίζηται βεβαίωσις ὑπὸ τῶν δικαιούχων τῶν ἐν λόγῳ Ἀρχῶν περὶ τῆς ἀνελλιποῦς ἐμφανίσεως τούτων κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ 15θημέρου καὶ κατὰ τὰς κεκανονισμένας ἡμέρας ἐλέγχου, βάσει δὲ τούτων, αἵτινες θὰ φυλάσσωνται εἰς τὸν φάκελλον τοῦ ἠσφαλισμένου, θὰ καταβάλληται εἰς τὸν δικαιοῦχον τὸ ἐπίδομα.

Εἰδικῶς, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐπιδοτουμένους παρὰ τῶν Τοπικῶν Ὑποκαταστημάτων ἡμῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης, διὰ τῆς εἰδικῆς ἀναγλύφου σφραγῖδος τοῦ Διευθυντοῦ θὰ ἐπισημαίνωνται ὡς ἐλεγχθέντα τὰ τετραγωνίδια τοῦ βιβλιαρίου πληρωμῆς τοῦ ἠσφαλισμένου, τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τὸ ὑπ' ὄψιν 15θήμερον.

5. Οἱ μετακινούμενοι δι' ὀλίγας ἡμέρας εἰς περιοχὴν ἑτέρου Ὑποκαταστήματος πρὸς ἐξεύρεσιν ἐργασίας ἢ ἕνεκεν ἑτέρου σοβαροῦ λόγου δύνανται νὰ παρουσιάζωνται εἰς τὸ Ὑποκατάστημα τοῦ τόπου μεταβάσεώς των, ἐφοδιαζόμενοι διὰ σχετικοῦ δελτίου παρὰ τοῦ παρ' ᾧ ἐπιδοτοῦνται Ὑποκαταστήματος.

(3) Διάρκεια καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας.

1. Ὑπὸ τοῦ νόμου 3464/1955 ἐθεσπίσθη νέον σύστημα ὑπολογισμοῦ τῆς διαρκείας καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας, τούτου κλιμακουμένου ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας, ἃς ἔχει πραγματοποιήσει ἐν τῇ ἀσφαλίσει ὁ ἠσφαλισμένος ἐντὸς τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 17 § 1 ν.δ. 2961/1954 χρόνου, ἤτοι ἐντὸς τοῦ προηγουμένου τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας 14μήνου, μὴ ὑπολογιζομένων πάντως τῶν ἡμερῶν ἐργασίας τῶν δύο τελευταίων μηνῶν. Οὕτω:

α) Ὁ ἔχων πραγματοποιήσει ἐντὸς τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω χρονικοῦ διαστήματος ἑκατὸν εἴκοσι πέντε (125) ἡμέρας ἐργασίας δικαιοῦται ἐπιδόματος ἀνεργίας ἐπὶ δύο (2) τὸ πολὺ μῆνας, ἤτοι ἐν ὄψει καὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 2 τοῦ νόμου, ἐπὶ πεντήκοντα (50) ἡμέρας.

β) Ὁ ἔχων πραγματοποιήσει ἑκατὸν πεντήκοντα (150) ἡμέρας ἐργασίας δικαιοῦται ἐπιδόματος ἐπὶ τρεῖς (3) τὸ πολὺ μῆνας, ἤτοι ἐπὶ ἑβδομήκοντα πέντε (75) ἡμέρας.

γ) Ὁ ἔχων πραγματοποιήσει ἑκατὸν ὀγδοήκοντα (180) ἡμέρας ἐργασίας δικαιοῦται ἐπιδόματος ἐπὶ πέντε (5) τὸ πολὺ μῆνας, ἤτοι ἐπὶ ἑκατὸν εἴκοσι πέντε (125) ἡμέρας.

δ) Πάντως ὁ ἠσφαλισμένος δὲν δύναται νὰ λαμβάνῃ ἐντὸς τετραετίας πλείονα τῶν τριακοσίων ἡμερησίων ἐπιδομάτων.

Κατὰ συνέπειαν κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐντὸς τῆς προηγουμένης τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας τετραετίας ὁ ἠσφαλισμένος ἔχει λάβει ἐπίδομα ἀνεργίας πλέον τῶν τριακοσίων (300) ἡμερῶν, ἡ αἴτησις αὐτοῦ περὶ ἐπιδοτήσεως, ἐν ὄψει τῆς τελευταίας αὐτῆς ἀπολύσεώς του, θὰ ἀπορρίπτηται.

2. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 51 § 4 τοῦ ν.δ. 2698/1953 περὶ ἐπιδοτήσεως τῶν πληρούντων τὰς προϋποθέσεις τούτου συνδικαλιστικῶν στελεχῶν ἐπὶ 12 μῆνας, ὡς ἀναφερομένη εἰς θέμα εἰδικόν, διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ καὶ οἱ ἠσφαλισμένοι τῆς κατηγορίας ταύτης θὰ δύνανται νὰ ἐπιδοτηθοῦν ἐπὶ 300 ἡμέρας κατὰ τὰ κατωτέρω ὁριζόμενα:

α) Ἡ βάσει τῆς ἀνωτέρω διατάξεως (ν.δ. 2698/1953) πρώτη ἐπιδότησις ἐργατικῶν στελεχῶν ἐπὶ 12μηνον δέον ὅπως χωρῇ μόνον ἐπὶ τῇ πραγματοποιήσει ὁποτεδήποτε 750 ἡμερῶν ἐργασίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ κλάδου ἀνεργίας καὶ ἐφ' ὅσον ὁ ἐνδιαφερόμενος διετέλεσεν ἐπὶ δετίαν τοὐλάχιστον μέλος διοικήσεως ἢ ἐλέγχου ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως μισθωτῶν, ἤτοι οὐχὶ μόνον πρόεδρος ἢ γεν. γραμματεὺς τοιούτου ὀργάνου, μὴ ἀπαιτουμένης ἐν προκειμένῳ τῆς συνδρομῆς τῶν προϋποθέσεων τοῦ ἄρθρου 17 ν. δ. 2961/1954 ἢ τοῦ ἄρθρου 3 ν. 3464/1955.

β) Μετέπειτα, ἐφ' ὅσον ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐργατικοῦ στελέχους ἠσφαλισμένος αἰτεῖται ἐπιδότησιν διὰ δευτέραν φοράν, δικαιοῦται ταύτης ἐπὶ 12μηνον, ἐὰν ἐπραγματοποίησεν ἐκ νέου ἡμέρας ἐργασίας, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 51 § 4 ν.δ. 2698/1953. Διὰ τὴν τοιαύτην ὅμως διὰ δευτέραν φορὰν ἐπιδότησιν κατὰ τὸ ἄρθρ. 51 § 4 ν.δ. 2968/1953 ἀπαραίτητος τυγχάνει ἡ ἰδιότης τοῦ συνδικαλιστικοῦ στελέχους ἐν ἐνεργείᾳ.

Ἄλλως καὶ ἐφ' ὅσον ἐπραγματοποιήθησαν ἐκ νέου αἱ ἐν τῷ ν. 3464/1955 ὁριζόμεναι ἡμέραι ἐργασίας (180 ἢ 150 ἢ 125), θὰ καταβληθῇ ἐπίδομα διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου ἀντιστοίχως ὁριζομένην διάρκειαν (125 ἢ 75 ἢ 50 ἡμερήσια ἐπιδόματα).

γ) Διὰ τὴν ἐπιδότησιν ἐργατικοῦ στελέχους, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 51 § 4 ν. δ. 2698/1953, δὲν ἰσχύει ὁ ἐν ἄρθρ. 19 § 4 ν. δ. 2961/1954, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 νόμου 3464/1955, περιορισμὸς περὶ μὴ ἐπιδοτήσεως τῶν συμπληρωσάντων ἐντὸς τῆς τελευταίας τετραετίας ἄνω τῶν 300 ἐπιδομάτων ἀνεργίας ἠσφαλισμένων, ἀρκεῖ διὰ τὴν μὴ ἰσχὺν τοῦ περιορισμοῦ τούτου ὁ ἐνδιαφερόμενος κατὰ τὸν χρόνον ἐκδηλώσεως τῆς ἀνεργίας του νὰ φέρῃ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ συνδικαλιστικοῦ στελέχους.

III. Ποσὸν ἐπιδόματος ἀνεργίας

1. Τὸ ποσὸν τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ν. δ. 2961/1954, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ν. 3464/1955, προκειμένου περὶ ἐργατῶν εἰς ποσοστὸν 40 ο/ο, καὶ προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων εἰς ποσοστὸν 50ο/ο

τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς κλάσεως, εἰς ἣν κατατάσσεται ὁ ἠσφαλισμένος συμφώνως πρὸς τὰ ἐν ἄρθρῳ 25 ἀ.ν. 1846/1951 ὁριζόμενα, ἤτοι, ἐὰν μὲν ἀμείβηται διὰ καθωρισμένου χρηματικοῦ ποσοῦ, βάσει τῆς ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου τούτου κατατάξεως, ἐὰν δια κυμαινομένων ἀποδοχῶν βάσει τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 4 κ.ο.κ.

2. Ὡς ἀποδοχαὶ διὰ τὴν κατάταξιν τοῦ ἀνέργου εἰς τινα τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω μισθολογικῶν κλάσεων λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν αἱ καταβαλλόμεναι εἰς τὸν μισθωτὸν κατὰ τὸν χρόνον τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας τοιαῦται καὶ ἐφ' ὧν ὑπελογίσθησαν αἱ ἀντίστοιχοι ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραί. Ἐν περιπτώσει εὐλόγων ἀμφιβολιῶν περὶ τῶν πράγματι κατὰ τὴν ἀπόλυσιν λαμβανομένων ἀποδοχῶν, ἤτοι π.χ. ἐὰν κατὰ τὸν τελευταῖον πρὸ τῆς ἀπολύσεως χρόνον ἐμφανίζωνται οὐσιωδῶς ηὐξημέναι ἀποδοχαὶ ἔναντι τῶν πρότερον καταβαλλομένων, δύναται ἡ Ὑπηρεσία νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸν μέσον ὅρον τῶν ἀποδοχῶν τῶν τελευταίων ἓξ πρὸ τῆς ἀπολύσεως μηνῶν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ μέσου τούτου ὅρου καὶ ἐφ' ὅσον ἐκ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου τοῦ ἠσφαλισμένου προκύπτει, ὅτι ἐντὸς τοῦ τελευταίου πρὸ τῆς ἀπολύσεως ἑξαμήνου κατεβλήθη εἰς τοῦτον δῶρον ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ τμῆμα τοῦ δώρου τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὴν ἣν ἀφορᾷ τοῦτο χρονικὴν περίοδον τὴν ἐμπίπτουσαν ἐντὸς τοῦ ὡς ἄνω ἑξαμήνου.

Κατὰ συνέπειαν εἰς τὸ σύνολον τῶν ἀποδοχῶν, ἃς ἔλαβεν ὁ ἠσφαλισμένος διαρκοῦντος τοῦ ἑξαμήνου καὶ αἵτινες θέλουσι διαιρεθῇ διὰ τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἑξαμήνου πραγματοποιηθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας, δέον νὰ προστεθῇ καὶ τὸ κατὰ τὰ ἀνωτέρω τμῆμα δώρου καὶ οὕτω θέλει ἐξευρεθῇ τὸ μέσον ἡμερομίσθιον.

3. Ἐπίσης ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 21 § 3 ἐδ. τελευταῖον τοῦ ν.δ. 2961/1954 περὶ ὑπολογισμοῦ τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἓξ τελευταίων μηνῶν ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ἐπιδόματος μισθωτῶν λαμβανόντων ἐναλλὰξ ηὐξημένον ἡμερομίσθιον λόγῳ ἀπασχολήσεως εἰς νυκτερινὴν βάρδιαν.

4. Διὰ τὰς περιπτώσεις μισθωτῶν ἀπασχολουμένων ὑπερωριακῶς τὸ καταβαλλόμενον λόγῳ ὑπερωριῶν ποσὸν δέον ὅπως ὑπολογίζηται διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ἐπιδόματος μόνον εἰς ἃς περιπτώσεις αὗται καταβάλλονται κατὰ τρόπον συνήθη καὶ πάγιον. Διὰ τὰς περιπτώσεις περιοδικῆς ἢ ἐπ' εὐκαιρίᾳ καταβολῆς ὑπερωριῶν σύννομον τυγχάνει νὰ ὑπολογίζηται τὸ ἐπίδομα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μέσου ὅρου τοῦ ἡμερομισθίου τῶν τελευταίων ἓξ μηνῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτιθέμενα.

5. Ρητῶς ὁρίζεται ἐν παραγράφῳ 3 τοῦ ἄρθρου 21, ὅτι τὸ βασικὸν ἐπίδομα δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερον τῶν 2/3 τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου, προκειμένου περὶ ἀνδρῶν, ἢ τῶν 2/3 τοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀνειδικεύτου ἐργατρίας, προκειμένου περὶ γυναικῶν, οὐδὲ ἀνώτερον τῶν 35 δραχ. ἡμερησίως. Τὰ ἐν λόγῳ κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν μετὰ τὴν ὑπ'ἀριθ. 51600/11156/1958 ἀπόφασιν Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἀπὸ 24.8.1958 καθωρίσθησαν εἰς δρχ. 47,50 καὶ 36,50 ἀντιστοίχως, ἐνῷ τὸ ἀνώτατον ὅριον τῶν 35 δραχμῶν μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 11103/8924/1956 ὁμοίαν ἀπόφασιν ἀναπροσηρμόσθη εἰς δρχ. 40 διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ 38 διὰ τὰς θήλεις, προκειμένου περὶ ἐργατοτεχνιτῶν, καὶ εἰς δραχ. 40, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων γενικῶς.

6. Τὸ ὡς ἄνω ἐξευρισκόμενον βασικὸν ἐπίδομα προσαυξάνεται κατὰ 10ο/ο δι' ἕκαστον προστατευόμενον μέλος οἰκογενείας, πλὴν ὅμως τοῦτο μετὰ τῶν προσαυξήσεων λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ 70ο/ο τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ ἠσφαλισμένος.

Ὁ περιορισμὸς ὅμως οὗτος ἰσχύει, προκειμένου νὰ ὑπολογίσωμεν καὶ τὸ βασικὸν ἐπίδομα, ὅπερ ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ποσοστὸν τοῦτο, ἔστω καὶ ἂν εἶναι κατώτερον τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἢ ἐργατρίας.

Ὡς μέλη οἰκογενείας θεωροῦνται τὰ ἐν ἄρθρῳ 33 ἀ.ν. 1846/1951 ἀναφερόμενα πρόσωπα, ἐφ' ὅσον ἡ συντήρησις αὐτῶν βαρύνει κατὰ κύριον λόγον τὸν ἄνεργον.

Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας τῶν ἀπολυομένων ἀπὸ 24.8.1958 καὶ ἐφεξῆς βάσει τῶν ἀνωτέρω ὁριζομένων ἐπισυνάπτομεν ἐν τέλει τῆς παρούσης σχετικὸν πίνακα (*).

7. Οἱ ἐξ ἀναστολῆς συνεχίζοντες τὴν ἐπιδότησιν λόγῳ ἀνεργίας θὰ λάβουν τὸ ἀρχικῶς καθορισθὲν ἐπίδομα, ἐφ' ὅσον ἡ πρώτη των ἐπιδότησις ἐθεμελιώθη ἐπὶ ἀπολύσεως γενομένης πρὸ τῆς 24.8.1958, ἔστω καὶ ἂν ἡ ὡς ἄνω ἀναστολὴ ἐγένετο λόγῳ ἀναλήψεως ἐργασίας, ἥτις ἐτερματίσθη μετὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἡμερομηνίαν.

Εὔνοητον τυγχάνει, ὅτι καίτοι οἱ ἐξ ἀναστολῆς προσερχόμενοι δι' ἐπιδότησιν, ἐφ' ὅσον ἐπραγματοποίησαν νέας προϋποθέσεις, θὰ ἐπιδοτηθοῦν βάσει τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ ἰσχύοντος κατὰ τὴν τελευταίαν ἀπόλυσιν, καθ' ὅσον ἐπὶ ταύτης θὰ βασισθῇ ἡ νέα αὐτῶν ἐπιδότησις.

8. Διὰ τοὺς μετὰ τὴν ἀποστράτευσίν των ἀπολυομένους τῆς ἐργασίας των μισθωτοὺς τὸ ἐπίδομα ἀνεργίας ὑπολογίζεται ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν, τὰς ὁποίας θὰ ἐλάμβανεν ὁ μισθωτός, ἐὰν ἐξηκολούθει ἐργαζόμενος μετὰ τὴν ἀποστράτευσίν του, καθ' ὅσον ἡ λύσις τῆς σχέσεως ἐργασίας ἐπέρχεται μετὰ τὴν τοιαύτην ἀποστράτευσιν καὶ τὴν ἄρνησιν τοῦ ἐργοδότου νὰ ἀποδεχθῇ πρὸς ἀπασχόλησιν τὸν ἐπανελθόντα πρὸς τοῦτο μισθωτόν, ἐκ δὲ τοῦ ἄρθρου 21 § 3 τοῦ ν.δ. 2961/1954 συνάγεται, ὅτι διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ἐπιδόματος ὡς μισθὸς ἢ ἡμερομίσθιον λαμβάνεται ὅ,τι ἰσχύει κατὰ τὴν λύσιν τῆς σχέσεως ἐργασίας.

9. Ἐπὶ πολλαπλῶς ἀπασχολουμένων μισθωτῶν.

Ἐγεννήθη ζήτημα κατὰ πόσον ὑφίσταται

(*) *Σημ. ΕΕΔ:* Βλέπε ΕΕΔ 17, 1152 ἐπ.

εὐχέρεια ἐπιδοτήσεως μισθωτῶν, οἵτινες ἐντὸς τῆς αὐτῆς μισθοδοτικῆς περιόδου πραγματοποιοῦν ἡμέρας ἐργασίας εἰς πλείονας ἐργοδότας (πολλαπλῆ ἀπασχόλησις) καὶ οἵτινες ἀπολυόμενοι παρ' ἑνὸς ἢ περισσοτέρων ἐργοδοτῶν προσέρχονται πρὸς ἐπιδότησιν λόγῳ ἀνεργίας.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ὀργανισμοῦ, ἑρμηνεῦον, συμφώνως πρὸς τὴν ἀληθῆ τοῦ Νομοθέτου βούλησιν, τὰς περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐπιδοτήσεως σχετικὰς διατάξεις, ἐδέχθη ὡς κριτήριον διὰ τὴν ἐπιδότησιν εἰς τὰς ἄνω περιπτώσεις τὸ ἀνώτατον ὅριον ἀποδοχῶν, ἃς, καίτοι ἐξακολουθεῖ νὰ λαμβάνῃ ὁ πολλαπλῶς ἀπασχολούμενος μισθωτός, χαρακτηρίζεται ὡς ἄνεργος καὶ δύναται νὰ ἐπιδοτηθῇ, καθορίσαν τοῦτο εἰς τὸ ἥμισυ τῶν συνολικῶν αὐτοῦ καὶ ὑποκειμένων εἰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς ἀποδοχῶν. Ἐπομένως πολλαπλῶς ἀπασχολούμενος μισθωτός, ἀπολυόμενος παρ' ἑνὸς ἢ πλειόνων ἐκ τῶν παρ' οἷς ἀπασχολεῖται ἐργοδοτῶν, δικαιοῦται ἐπιδόματος ἀνεργίας, ἐφ' ὅσον τὸ σύνολον τῶν ἀποδοχῶν, τὰς ὁποίας λαμβάνει ἐκ τῆς λοιπῆς του ἀπασχολήσεως, δὲν ὑπερβαίνει τὸ ἥμισυ τοῦ συνόλου τῶν ἀποδοχῶν, ἃς πρότερον ἐλάμβανε καὶ ἐφ' ὧν ὑπελογίζοντο εἰσφοραί.

Τὸ ἐπίδομα ἀνεργίας τῶν ἀνωτέρω μισθωτῶν διὰ τὰς περιπτώσεις ἀπολύσεως παρ' ἑνὸς μόνον ἐργοδότου ὑπολογίζεται κατὰ τὰ ἤδη ἐκτεθέντα. Εἰς περίπτωσιν ὅμως ἀπολύσεως παρὰ πλειόνων ἐργοδοτῶν τὸ ποσὸν τοῦ ἐπιδόματος ὑπολογίζεται βάσει τοῦ ἀθροίσματος τῶν τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων τῶν ἡμερησίων ἀποδοχῶν, ἃς ἐλάμβανεν ὁ μισθωτὸς παρὰ τῶν παρ' οἷς ἀπησχολεῖτο καὶ ἀπελύθη ἐργοδοτῶν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 19 τοῦ Κανονισμοῦ ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τῷ ἄρθρῳ 27 § 2 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας.

IV. Ἀναστολὴ ἐπιδοτήσεως.

1. Ἡ ἐπιδότησις ἀνεργίας ἀναστέλλεται κατ' ἄρθρον 22 τοῦ ν.δ. 2961/1954 διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους: α) ἐὰν ὁ ἄνεργος ἀνέλαβεν ἐξηρτημένην ἢ αὐτοτελῆ ἐργασίαν, β) ἐὰν ἔπαυσε νὰ εἶναι διαθέσιμος πρὸς ἀπασχόλησιν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐργασίας (λόγῳ στρατεύσεως, φυλακίσεως, ἐκτοπίσεως, λήξεως τῆς ἀδείας ἐργασίας ἐπὶ ἀλλοδαπῶν, ἢ ἑτέρου τινὸς λόγου, ἕνεκεν τοῦ ὁποίου ὁ μισθωτὸς δὲν εἶναι ἐλεύθερος νὰ προσφέρῃ τὴν ἐργασίαν του), γ) ἐὰν κατέστη προσωρινῶς ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν λόγῳ ἀσθενείας.

Διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 2961/1954 δὲν προβλέπεται ἡ ἀναστολὴ τῆς ἐπιδοτήσεως λόγῳ καταβολῆς εἰς τὸν ἠσφαλισμένον ἐπιδόματός τινος ἄλλης φύσεως, πλὴν τῶν ἐπιδομάτων τύπου συντάξεως, ὧν ἡ λῆψις συνεπάγεται διακοπὴν τῆς ἐπιδοτήσεως. Ἐπομένως τὸ ἐπίδομα ἀνεργίας συντρέχει, ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, μετὰ τοῦ ἐπιδόματος μητρότητος, ἀναστελλομένης τῆς καταβολῆς αὐτοῦ μόνον καὶ ἀφ' ἧς ἡ ἠσφαλισμένη κατὰ βεβαίωσιν τῆς οἰκείας Ὑπηρεσίας ἀσθενείας κατέστη ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν ἕνεκεν ἀνωμάλου ἐξελίξεως τοῦ τοκετοῦ ἢ τῆς πρὸ αὐτοῦ καταστάσεως κυοφορίας.

2) Εἰς τὰς ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖα α' καὶ β' περιπτώσεις ἡ ἀναστολὴ ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας, καθ' ἣν ἐπῆλθεν ὁ λόγος τῆς ἀναστολῆς. Εἰς τὴν ὑπὸ στοιχεῖον γ' περίπτωσιν ἡ ἀναστολὴ ἄρχεται, κατὰ ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 24 § 2, ἀπὸ τῆς ὀκτης ἡμέρας τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀνικανότητος, ἐφ' ὅσον ὁ ἠσφαλισμένος δὲν δικαιοῦται ἐπιδόματος ἀσθενείας διὰ τὸ ἀνωτέρω πενθήμερον χρονικὸν διάστημα ἢ δικαιοῦται μέν, ἀλλ' ἐπελέξατο τὸ ἐπίδομα ἀνεργίας. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, ἤτοι, ἐὰν δικαιούμενος ἐπιδόματος ἀσθενείας, ἐπελέξατο τὸ τελευταῖον τοῦτο, ἡ ἀναστολὴ ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀνικανότητος.

3. Τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐπέλευσιν τοῦ λόγου ἀναστολῆς τῆς ἐπιδοτήσεως (ἢ διακοπῆς, περὶ ἧς κατωτέρω) ὑποχρεοῦται ὁ ἄνεργος, ὅπως γνωρίσῃ τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς προσεχοῦς προσελεύσεώς του διὰ τὸν ἔλεγχον τῆς ἀνεργίας του εἰς τὴν οἰκείαν Ὑπηρεσίαν ἀνεργίας (ἄρθρον 30 § 1 ν.δ. 2961/1954).

Παραλείπων τὴν δήλωσιν ταύτην ὑπόκειται εἰς στέρησιν τοῦ ἐπιδόματος ἀπὸ 8-15 ἡμερῶν πέραν τῆς ἀναζητήσεως ἢ τοῦ συμψηφισμοῦ τοῦ ἀχρεωστήτως καταβληθέντος ἐπιδόματος.

Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ ἄρθρον 29 τοῦ ν. δ. 2961/1954 ὁρίζει τρεῖς ὑποχρεωτικὰς παρουσιάσεις καθ' ἑβδομάδα, τὸ χρονικὸν διάστημα ἀναγγελίας τοῦ λόγου ἀναστολῆς ἢ διακοπῆς δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς δύο (2) ἡμέρας.

Ἡ διὰ τῆς ὡς ἄνω διατάξεως (ἄρθρον 30 τοῦ ν. δ. 2961/1954) προβλεπομένη στέρησις ἐπιδόματος ἐπιβάλλεται παρὰ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Τοπικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὀργανισμοῦ, ἢ, ὅπου δὲν ὑφίσταται τοιαύτη, ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α., ὡς ποινὴ εἰς τὸν ἠσφαλισμένον, ὅστις δὲν ἐδήλωσε τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐπέλευσιν τοῦ λόγου ἀναστολῆς τῆς ἐπιδοτήσεώς του.

Ἡ ἐπιβολὴ τῆς ποινῆς ταύτης ἔχει τὴν ἔννοιαν τῆς στερήσεως τοῦ ἐπιδόματος, εἶναι δὲ ὑποχρεωτικὴ καὶ οὐχὶ δυνητικὴ διὰ τὸ ὡς ἀνωτέρω ἁρμόδιον ὄργανον, ὑφισταμένης μόνον εὐχερείας ὡς πρὸς τὴν ἐπιμέτρησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν στερουμένων ἐπιδομάτων ἀνεργίας, ἅτινα δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνουν τὰ 15, οὐδὲ νὰ εἶναι κατώτερα τῶν 8.

Ἡ ἐν λόγῳ στέρησις δέον ὅπως ἀπαγγέλληται, ἀνεξαρτήτως ἂν κατὰ τὴν διαπίστωσιν τοῦ λόγου τῆς διακοπῆς ὑφίσταται ἢ μὴ ὑπόλοιπον ἐπιδοτήσεως, ἐκδιδομένης πάντοτε, πλὴν τῆς ἀποφάσεως ἀναστολῆς τῆς ἐπιδοτήσεως, καὶ ἀποφάσεως ἐπιβολῆς στερήσεως τῶν ἐπιδομάτων ὡς ἀνωτέρω (8-15), καθ' ἧς, ὡς καὶ τῆς ἀποφάσεως ἀναστολῆς τῆς ἐπιδοτήσεως, δύναται νὰ προσφύγῃ ὁ ἐνδιαφερόμενος δι' ὑποβολῆς ἐνστάσεως κατὰ τὰ κεκανονισμένα.

Τὸ ἐκ τῆς ἐπιβολῆς τῆς τοιαύτης ποινῆς ποσὸν τῶν ἀντιστοίχων ἐπιδομάτων δέον ὅπως συμψηφίζηται πρὸς τυχὸν ὀφειλόμενον αὐτῷ ποσὸν ἐκ δεδουλευμένων ἐπιδομάτων, ἄλλως δέον ἡ τοιαύτη χρέωσις νὰ σημειοῦται ἐπὶ τῆς ἀτομικῆς πινακίδος τοῦ ἠσφαλισμένου, ἵνα ἡ σχετικὴ κράτησις ἐπιβληθῇ εἰς περίπτωσιν προσεχοῦς ἐπιδοτήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου.

4. Πάντως διευκρινίζεται, ὅτι εἰς τὰς περι-

πτώσεις, καθ' ἃς ὁ ἐπιδοτούμενος ἄνεργος δὲν δηλοῖ μὲν τὴν ἐπέλευσιν τοῦ λόγου ἀναστολῆς τῆς ἐπιδοτήσεώς του ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένης προθεσμίας—ἰδίᾳ ἐπὶ ἀναλήψεως ἐργασίας—πλὴν ὅμως δὲν προσέρχεται—μετὰ τὴν ἐπέλευσιν τοῦ λόγου ἀναστολῆς—εἰς τὸν ἔλεγχον ἀνεργίας, μὴ εἰσπράττων ἀχρεωστήτως ἐπιδόματα ἀνεργίας, δὲν δικαιολογεῖται ἡ ἐπιβολὴ τῆς ποινῆς τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ ν.δ. 2961/1954, δεδομένου ὅτι ἡ παράλειψις τοῦ ἠσφαλισμένου πρὸς δήλωσιν ὀφείλεται μᾶλλον εἰς ἀμέλειαν, οὐχὶ δὲ εἰς προπάθειαν πρὸς καταστρατήγησιν τῶν σχετικῶν διατάξεων. Εἰς τοιαύτας περιπτώσεις ἐπιβάλλεται μόνον ἀναστολὴ τῆς ἐπιδοτήσεως ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ἐπελεύσεως τῆς αἰτίας.

V. Συνέχισις τῆς ἐπιδοτήσεως

1. Μετὰ τὴν ἄρσιν τοῦ μεσολαβήσαντος κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ λόγου ἀναστολῆς ὁ ἄνεργος δικαιοῦται νὰ συνεχίσῃ τὴν ἀνασταλεῖσαν ἐπιδότησίν του, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρ. 20 ν.δ. 2961, ἤθελεν ὑποβάλει σχετικὴν αἴτησιν περὶ συνεχίσεως, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἄρσεως τοῦ λόγου τῆς ἀναστολῆς—κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 27 § 1—καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐντὸς δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ἐνάρξεως τῆς πρώτης αὐτοῦ ἐπιδοτήσεως. Ὁ τελευταῖος οὗτος περιορισμὸς δὲν ἰσχύει, προκειμένου περὶ τῶν ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, οἵτινες διὰ τὴν συνέχισιν τῆς ἀνασταλείσης ἐπιδοτήσεώς των δύνανται νὰ ἀναγγελθοῦν ἐντὸς 30θημέρου ἀπὸ τῆς ἀποστρατεύσεως, ἔστω καὶ ἐὰν αὕτη ἐπέλθῃ μετὰ πάροδον διετίας.

Ἐπὶ ὑποβολῆς αἰτήσεως πρὸς συνέχισιν ἐπιδοτήσεως μετὰ πάροδον διετίας ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς τοιαύτης δέον νὰ μὴ προσμετρῆται ὁ ἐντὸς τῆς διετίας χρόνος, καθ' ὃν ὁ ἠσφαλισμένος ὑπηρέτει εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ. Οὕτω κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐπέρχεται ἀναστολὴ τῆς ἐπιδοτήσεως διὰ τινα ἕτερον λόγον καὶ διὰ στράτευσιν, εἴτε αὕτη (ἡ στράτευσις) προηγεῖται, εἴτε ἕπεται τοῦ ἑτέρου λόγου (π.χ. ἀσθενείας, ἀναλήψεως ἐργασίας κλπ.), διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς διετίας θὰ συνυπολογίζηται μόνον ὁ χρόνος τῆς πλὴν τῆς περιόδου τῆς στρατεύσεως ἀναστολῆς.

2. Ἡ ἐπιδότησις συνεχίζεται ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως, μὴ ἀφαιρουμένου, ὡς εἰκός, νέου χρόνου ἀναμονῆς. Ὁ ἄνεργος, ὅστις κατὰ τὸ μεσολαβῆσαν χρονικὸν διάστημα τῆς ἀναστολῆς συνεπλήρωσεν ἐκ νέου τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 17 § 1 ν.δ. 2961/1954, ἐφ' ὅσον ἡ διάρκεια τῆς νέας ἐπιδοτήσεως δὲν εἶναι μικροτέρα τοῦ ὑπολειπομένου χρόνου συνεχίσεως τῆς πρώτης ἐπιδοτήσεως, δικαιοῦται νέας ἐξ ἀρχῆς τοιαύτης, ἄλλως συνεχίζεται ἡ ἀνασταλεῖσα ἐπιδότησις, τοῦ ἀνέργου δικαιουμένου νὰ ἐπιλέξηται τὴν συμφερωτέραν δι' αὐτὸν λύσιν.

3. Τὸ ἄρθρον 22 § γ ν.δ. 2961/1954, ἐπαναλαμβάνον τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 7 ν. 2054/1952, ὁρίζει ὅτι ἡ ἀνασταλεῖσα λόγῳ στρατεύσεως ἐπιδότησις τοῦ ἀνέργου συνεχίζεται μετὰ τὴν ἀποστράτευσιν αὐτοῦ ἐπὶ δίμηνον κατ' ἐλάχιστον ὅριον, ἤτοι ἀσχέτως τῆς πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ διμήνου συμπληρώσεως παρ' αὐτοῦ τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου ἐπιδοτήσεως. Οἴκοθεν νοεῖται, ὅτι, ἐὰν ὁ ὑπολειπόμενος χρόνος τῆς ἐπιδοτήσεως εἶναι μακρότερος τοῦ διμήνου, θὰ συνεχισθῇ ἡ ἐπιδότησις καὶ πέραν τοῦ διμήνου μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου ἐπιδοτήσεως.

Σημειοῦται, ὅτι, συμφώνως πρὸς ἑρμηνείαν τῆς ἄνω διατάξεως ὑπὸ τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὀργανισμοῦ, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν ταύτης δέον ὅπως μὴ γίνηται διάκρισις ἑνέδρων καὶ κληρωτῶν, καθ' ὅσον δικαιολογητικὸς λόγος θεσπίσεως τῆς διατάξεως ταύτης ἦτο ἡ παροχὴ εἰς τοὺς ὁπωσδήποτε ἐπιστρατευομένους καὶ ἐπιδοτουμένους ἀνέργους, ὧν ἀνεστάλη ἡ ἐπιδότησις, τοῦ εὐεργετήματος νὰ ἐπιδοτηθοῦν ἐπὶ δίμηνον μετὰ τὴν ἀποστράτευσίν των, οὕτως ὥστε νὰ δοθῇ εἰς αὐτοὺς ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος διὰ τὴν ἀνεύρεσιν ἐργασίας.

Ἐπειδὴ ὅμως βάσει τοῦ ἄρθρου 29 ν.δ. 2961/1954 ὁ ἄνεργος διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἀξιώσεώς του πρὸς ἐπιδότησιν ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐμφανίζηται προσωπικῶς τρὶς τῆς ἑβδομάδος εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ὑπηρεσίαν διὰ τὸν ἔλεγχον τῆς ἀνεργίας του, ὡς ἐπίσης διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τῆς συνδρομῆς τῶν λοιπῶν προϋποθέσεων ἀπονομῆς τοῦ ἐπιδόματος (τῶν ἄρθρων 16 καὶ 22 ν.δ. 2961/1954), ἅτινα ἀμφότερα προϋποθέτουν αὐτοπρόσωπον ἀναγγελίαν κλπ., εἶναι αὐτονόητον, ὅτι ἡ δίμηνος ἐπιδότησις θὰ ἀνατρέξῃ ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς ἀποστρατεύσεως, ἐφ' ὅσον ὁ ἠσφαλισμένος ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀπολύσεώς του ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ προσέλθῃ πρὸς ἐγγραφήν. Εὔλογος ἐν προκειμένῳ χρόνος λογίζεται ὁ μὴ ὑπερβαίνων τὸ διήμερον, ἀφ' ἧς ὁ ἀπολυόμενος ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ἀναλόγως τοῦ τόπου, εἰς ὃν λαμβάνει χώραν ἡ ἀπόλυσις, δύναται νὰ ἀφιχθῇ εἰς τὸν τόπον τῆς ἀναγγελίας.

Ὡς πρὸς τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν συνέχισιν τῆς ἀνασταλείσης ἐπιδοτήσεως βλ. κατωτέρω ἐν κεφαλαίῳ Χ παραγρ. β' «δικαιολογητικά».

(Συνεχίζεται εἰς τὸ ἑπόμενον)

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί κυρώσεως Κανονισμοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Ε.Η.Σ.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 110 τῆς 9 Ἰουνίου 1959)

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ χορηγήσεως χρηματικῆς ἐνισχύσεως εἰς ἀπόρους ἀνέργους ναυτικοὺς λόγῳ τῶν ἑορτῶν Πάσχα 1959.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 112 τῆς 11 Ἰουνίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 6002/1934 «περὶ προστασίας τῶν ἀνέργων ἐργατῶν θαλάσσης καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν» (Φ.Ε.Κ. 37 Α').

β) Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 113/1936 «περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 6002 περὶ προστασίας τῶν ἀνέργων ἐργατῶν θαλάσσης καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν» (Φ.Ε.Κ. 398 Α').

γ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 4/16.4.1959 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ.

δ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 232/1959 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Παρέχεται ἔκτακτος λόγῳ τῶν ἑορτῶν Πάσχα 1959 χρηματικὴ ἐνίσχυσις ὑπὸ μορφὴν βοηθήματος εἰς ἀνέργους ναυτικοὺς ἐκ τοῦ Κεφαλαίου ἀνεργίας καὶ ἀσθενείας ἐργατῶν θαλάσσης ὡς ἀκολούθως:

α) Εἰς ναυτικοὺς ἐγγάμους δραχ. 400
β) Εἰς ναυτικοὺς ἀγάμους δραχ. 300

Προκειμένου περὶ ἀξιωματικῶν τὰ ἀνωτέρω ποσὰ αὐξάνονται κατὰ ἑκατὸν (100) δραχμάς.

Ἄρθρον 2

1) Ἵνα ναυτικὸς τύχῃ τῆς κατὰ τὸ παρὸν β.δ/γμα χρηματικῆς ἐνισχύσεως δέον:

α) Νὰ εἶναι ἀπογεγραμμένος ναυτικὸς ἢ μαθητευόμενος ναυτικός. Νὰ εἶναι ἐγγεγραμμένος εἰς τοὺς καταλόγους ἀνεργίας Γ.Ε.Ε.Ν.

β) Νὰ κέκτηται, ἐὰν μὲν τυγχάνῃ ἀξιωματικὸς Β.Ν., ὑπερπενταετῆ, ἐὰν δὲ ἀνήκῃ εἰς τὰ κατώτερα πληρώματα, ὑπερτριετῆ θαλασσίαν ὑπηρεσίαν, διανυθεῖσαν ἐπὶ Ἑλληνικῶν ἐμπορικῶν πλοίων, ὡς καὶ πλοιαρίων ἐφωδιασμένων διὰ ναυτολογίου, μετὰ τὴν ὡς ναυτικοῦ ἢ μαθητευομένου ναυτικοῦ ἀπογραφήν του, ἐξ ἧς ἑξάμηνον τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν. Ὑπηρεσία διανυθεῖσα ἐπὶ πλοίων ὑπὸ ξένην σημαίαν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν συμφώνως πρὸς τὰς κειμένας σχετικὰς διατάξεις περὶ ἐπιδοτήσεως τοῦ ἀπὸ 28.7.1955 β.δ/γματος. Προκειμένου περὶ Δωδεκανησίων ναυτικῶν ἐκ τῆς πενταετοῦς ἢ τριετοῦς ὡς ἄνω συνολικῆς ὑπηρεσίας δύναται διετὴς κατ' ἀνώτατον ὅριον τοιαύτη νὰ ἔχῃ διανυθῇ πρὸ τῆς ἐνσωματώσεως τῆς Δωδεκανήσου ἐπὶ πλοίου ἢ πλοιαρίου ὑπὸ ξένην σημαίαν, ἀποδεικνυομένη κατὰ τὰς ἰσχυούσας σχετικὰς διατάξεις.

γ) Νὰ εὑρίσκεται ἐν ἀνεργίᾳ πρὸ τῆς 5 Ἀπριλίου 1959, οὐχὶ δὲ πέραν τῶν 24 μηνῶν καὶ νὰ ἐξακολουθῇ νὰ εἶναι ἄνεργος μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς καταβολῆς τῆς οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως.

Ναυτολογήσεις μέχρι δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῶν ὡς ἄνω σημειουμένων χρονικῶν ὁρίων δὲν διακόπτει τὸν χρόνον ἀνεργίας.

δ) Νὰ μὴ δικαιοῦται ἐπιδόματος λόγῳ ἀνεργίας ἢ νὰ ἐξήντλησε τὰ πρὸς ἐπιδότησίν του ἀπαιτούμενα προσόντα ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1959 κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 27.5.1953 β.δ/γματος (Φ.Ε.Κ. 161 Α'), ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη τοῦτο διὰ τῶν ἀπὸ 28.7.1955 (Φ.Ε.Κ. 217 Α') καὶ 3.5.1958 (Φ.Ε.Κ. 72 Α') καὶ 14.9.1958 (Φ.Ε.Κ. 144 Α') καὶ 13.2.1959 (Φ.Ε.Κ. 45 Α').

Ἄρθρον 3

Ἡ καταβολὴ τῆς ἐνισχύσεως ἐνεργεῖται εἰς τοὺς μέχρι καὶ τῆς 15 Μαΐου 1959 αὐτοπροσώπως παρουσιαζομένους δικαιούχους ὑπὸ τοῦ ἐν Πειραιεῖ Οἴκου Ναύτου διὰ τοὺς διαμένοντας ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης καὶ ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους Κεντρικῶν Λιμεναρχείων, Λιμεναρχείων καὶ Ὑπολιμεναρχείων διὰ τοὺς διαμένοντας ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτῶν.

2) Ἐπὶ τῇ παροχῇ τῆς χρηματικῆς ἐνισχύσεως καταχωρίζεται εἰδικὴ πρᾶξις ἐν τῷ ναυτικῷ φυλλαδίῳ τοῦ ἐνισχυομένου καὶ ὑπογράφεται ἀπόδειξις. Ἐὰν ὁ ἐνισχυόμενος δὲν γνωρίζῃ γράμματα ἡ καταβολὴ τῆς χρηματικῆς ἐνισχύσεως γίνεται παρουσίᾳ δύο μαρτύρων, οἵτινες ὑπογράφουν ἐν τῇ ἀποδείξει.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Μαΐου 1959

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς Κυριακῆς ἀργίας εἰς τὰ κρεοπωλεῖα τῆς πόλεως Ἀμαρουσίου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 122 τῆς 20 Ἰουνίου 1959)

. . . . . .

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν ὁλοκληρωτικὴν Κυριακὴν ἀργίαν εἰς τὰ κρεοπωλεῖα τῆς πόλεως Ἀμαρουσίου.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Μαΐου 1959

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ἑορτῶν ὁλοκληρωτικῆς καὶ

μερικῆς ἀργίας εἰς καταστήματα χονδρικῆς καὶ λιανικῆς πωλήσεως λαχανικῶν καὶ ὀπωρικῶν περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ πέριξ Δήμων, Κοινοτήτων καὶ Συνοικισμῶν.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 122 τῆς 20 Ἰουνίου 1959)

. . . . . .

Ἄρθρον μόνον

1. Καταργοῦμεν τὸ β. δ/γμα τῆς 20.5/15.6. 1953 «περὶ καθιερώσεως ἑορτασίμων ἡμερῶν ὁλοκληρωτικῆς καὶ μερικῆς ἀργίας τῶν καταστημάτων χονδρικῆς καὶ λιανικῆς πωλήσεως λαχανικῶν καὶ ὀπωρικῶν Ἀθηνῶν» καὶ τὸ β. δ/γμα τῆς 31.10/9.12.1953 «περὶ καθιερώσεως ἑορτασίμων ἡμερῶν ὁλοκληρωτικῆς καὶ μερικῆς ἀργίας τῶν καταστημάτων χονδρικῆς καὶ λιανικῆς πωλήσεως λαχανικῶν καὶ ὀπωρικῶν Πειραιῶς» καὶ καθιεροῦμεν ὡς ἑορτασίμους ἡμέρας ὁλοκληρωτικῆς ἢ μερικῆς ἀργίας διὰ τὰ καταστήματα χονδρικῆς καὶ λιανικῆς πωλήσεως λαχανικῶν καὶ ὀπωρικῶν τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ πέριξ Δήμων, Κοινοτήτων καὶ Συνοικισμῶν τὰς κάτωθι ἑορτάς:

I. Περιοχῆς Ἀθηνῶν καὶ πέριξ Δήμων, Κοινοτήτων καὶ Συνοικισμῶν.

Ὁλοκληρωτικὴ ἀργία:

1) Ἁγίου Βασιλείου, 2) Θεοφανείων (6 Ἰανουαρίου), 3) Καθαρὰ Δευτέρα, 4) Κοιμήσεως Θεοτόκου, 5) Δευτέρα ἡμέρα Χριστουγέννων.

Μερικὴ ἀργία (κλειστὰ μετὰ μεσημβρίαν).

1) Ἁγίου Βασιλείου, 2) Θεοφανείων (6 Ἰανουαρίου), 3) Ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ, καὶ 4) Μεγάλη Παρασκευή, καθ' ἣν παραμένουν κλειστὰ πρὸ μεσημβρίας.

II. Περιοχῆς Πειραιῶς καὶ πέριξ Δήμων, Κοινοτήτων καὶ Συνοικισμῶν.

Ὁλοκληρωτικὴ ἀργία:

1) Ἁγίου Βασιλείου, 2) Θεοφανείων (6 Ἰανουαρίου), 3) Κοιμήσεως Θεοτόκου, 4) Δευτέρα ἡμέρα Χριστουγέννων.

Μερικὴ ἀργία (κλειστὰ μετὰ τὴν 2αν μ.μ. ὥραν):

1) Καθαρὰ Δευτέρα, 2) Ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ, 3) Τρίτη ἡμέρα τοῦ Πάσχα, 4) Πέτρου καὶ Παύλου, 5) Ἁγίου Σπυρίδωνος καὶ 6) Μεγάλη Παρασκευή, κλειστὰ ἀπὸ 9 π.μ. ἕως 12ην μεσημβρινὴν ὥραν.

2) Ὅσάκις αἱ ὡς ἄνω ἑορταὶ συμπίπτουν μὲ Σάββατον ἢ Δευτέραν, ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῆς παραγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ π.δ/τος τῆς 8/14.8.1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως», ἥτις προσετέθη διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ν. δ/γματος τῆς 30.10/2.11.1935.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Μαΐου 1959

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς Κυριακῆς ἀργίας εἰς ὀπωροπωλεῖα, ὀπωροπαντοπωλεῖα, ἰχθυοπωλεῖα, οἰνοπαντοπωλεῖα καὶ οἰνοκρεοπωλεῖα τῆς πόλεως Ἐλευσῖνος.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 122 τῆς 20 Ἰουνίου 1959)

. . . . . .

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν ὁλοκληρωτικὴν Κυριακὴν ἀργίαν εἰς τὰ καταστήματα: ὀπωροπωλεῖα, ὀπωροπαντοπωλεῖα, ἰχθυοπωλεῖα, οἰνοπαντοπωλεῖα καὶ οἰνοκρεοπωλεῖα τῆς πόλεως Ἐλευσῖνος, ἐπιτρεπομένης μόνον τῆς πωλήσεως οἴνου εἰς τὰ δύο τελευταῖα τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν καταστήματα.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29ῃ Μαΐου 1959

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

47064/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 11/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὴν κατεργασίαν ξύλου ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἀθηνῶν—Πειραιῶς—Περιχώρων».

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 242 τῆς 6 Ἰουλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 παράγρ. 2 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 11/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὴν κατεργασίαν ξύλου ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἀθηνῶν—Πειραιῶς—Περιχώρων», δι' ἧς μετερρυθμίσθη, μετ' ἔφεσιν, ἡ ὑπ' ἀριθ. 32/1958 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν. 3) Σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφ. β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 3.7. 1959, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα. 4) Τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τῆς εἰρημένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως: α) Καθορίζεται τὸ μὲν διάφορος κλιμάκωσις τῶν ἡμερομισθίων τῶν εἰς τὰ ἐπιπλοποιεῖα καὶ ξυλουργεῖα ἐργαζομένων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν ἐργαζομένων εἰς ἐργοστάσια κόντρα-πλακέ, τῶν μηχανοξυλουργῶν, ξυλοτορνευτῶν καὶ καρφωτῶν κιβωτίων (πλὴν τῶν τοιούτων ἐκ καυσοξύλων), παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι πρόκειται περὶ μισθωτῶν τῆς αὐτῆς ἐπαγγελματικῆς κατηγορίας, ἀπασχολουμένων εἰς ἐπιχειρήσεις τῆς αὐτῆς οἰκονομικῆς ἐπιφανείας, τὸ δὲ ἐξ ἀπόψεως ὕψους καὶ χρονικῆς ἐξελίξεως τὰ ἡμερομίσθια ταῦτα δὲν κλιμακοῦνται ὁμαλῶς, δεδομένου ὅτι ἀφ' ἑνὸς ταῦτα δὲν παρακολουθοῦν τὴν διὰ τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος ἀποκτωμένην ἐξειδίκευσιν, ἀφ' ἑτέρου δέ, ἐν ᾧ ὡρισμένα κλιμάκια ὑπολείπονται τῶν ἀναγνωριζομένων πλαισίων ἡμερομισθίων εἰς ἑτέρας κατηγορίας μισθωτῶν τῆς αὐτῆς τεχνικῆς καταρτίσεως, ἕτερα ὑπερβαίνουσι τὰ περιθώρια τῶν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀναγνωριζομένων αὐξήσεων ἐπὶ τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων. β) Πα-

ρέχεται διά τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 31.8.1958 μέχρι 31.1.1959 αὔξησις ἐκ 10ο/ο ἐπὶ τῶν ἰσχυόντων κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων διὰ τὴν περὶ ἧς πρόκειται κατηγορίαν μισθωτῶν, διαμορφουμένου τοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου οὕτω διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τοῦτο εἰς δρχ. 52.25, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἀπὸ 1.2.1959 καθορίζεται τοῦτο εἰς μικρότερον ὕψος καὶ εἶναι δυνατὸν ἐκ τοῦ λόγου τούτου νὰ ἀνακύψωσιν ἀμφισβητήσεις καὶ διενέξεις μεταξὺ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων. γ) Προβλέπεται ἡ ἀναγνώρισις τῆς προϋπηρεσίας τῶν μισθωτῶν διὰ πιστοποιητικῶν τῶν παρ' οἷς εἰργάσθησαν ἐργοδοτῶν, χωρὶς ὅμως νὰ ἀποσαφηνίζεται καὶ ἐντὸς ποίου χρονικοῦ διαστήματος δέον νὰ ὑποβληθῶσι ταῦτα καὶ ὡς ἐκ τούτου παρέχεται δυνατότης καταστρατηγήσεων καὶ διαταράξεως τῶν ὁμαλῶν σχέσεων μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων. Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους ἡ εἰρημένη ἀπόφασις κρίνεται ὡς ἀντικειμένη πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικήν, συνισταμένην εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν ὁμαλὴν καὶ ἀδιατάρακτον συνεργασίαν πάντων τῶν συμμετεχόντων εἰς τὴν παραγωγικὴν ἐργασίαν προσώπων καὶ τὴν κλιμάκωσιν τῆς ὁμοιβῆς ἐργασίας κατὰ τρόπον ἐξασφαλίζοντα τὴν νομισματικὴν καὶ οἰκονομικὴν σταθερότητα καὶ τὴν ἴσην μεταχείρισιν τῆς ὁμοίας κατηγορίας ἐργαζομένων, καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ ἡ διαιτητικὴ αὕτη ἀπόφασις νὰ τροποποιηθῇ κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ὡς ἐν τῷ διατακτικῷ, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 11/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὴν κατεργασίαν ξύλου ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἀθηνῶν—Πειραιῶς—Περιχώρων» μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῶν: 1) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, 2) Ὁμοσπονδίας Βιοτεχνικῶν Σωματείων Ἀθηνῶν, 3) Ἑνώσεως Καταστηματαρχῶν Ξυλουργῶν καὶ Ἐπιπλοποιῶν Πειραιῶς καὶ 4) Συνδέσμου Βιοτεχνῶν Κατεργασίας Ξύλου Πειραιῶς ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Συνδικάτου Ἐργατοτεχνιτῶν Κατεργασίας Ξύλου Ἀθηνῶν, 2) Ἑνώσεως Ξυλουργῶν Ἀθηνῶν, 3) Ἑνώσεως Μηχανοξυλουργῶν καὶ Κιβωτοποιῶν Πειραιῶς καὶ 4) Σωματείου Ξυλουργῶν καὶ Ἐπιπλοποιῶν Πειραιῶς, καὶ ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὴν κατεργασίαν ξύλου ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἀθηνῶν—Πειραιῶς—Περιχώρων καθορίζονται ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου 1959 ὡς ἀκολούθως:

Α' Μαθητευόμενοι:

Ι. Ἐπιπλοποιεῖα — Ξυλουργεῖα:

Κατὰ τὸ 1ον	ἔτος	μαθητείας	δραχ. 15
» 2ον	»	»	20
» 3ον	»	»	25
» 4ον	»	»	30

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίας παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἢ τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας, ἀνεξαρτήτως χρόνου προϋπηρεσίας, δρχ. 47.50.

ΙΙ. Ἐργοστάσια κόντρα-πλακέ, μηχανοξυλουργοί, ξυλοτορνευταὶ καὶ καρφωταὶ κιβωτίων:

Κατὰ τὸ 1ον	ἔτος	μαθητείας	δραχ. 20
» 2ον	»	»	25
» 3ον	»	»	30

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίας παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἢ τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας, ἀνεξαρτήτως χρόνου προϋπηρεσίας, δρχ. 47.50.

Β'. Ἐργατοτεχνῖται:

Ι. Ἐπιπλοποιεῖα — ξυλουργεῖα, ἐργοστάσια κόντρα πλακέ, μηχανοξυλουργοί, ξυλοτορνευταὶ καὶ καρφωταὶ κιβωτίων (πλὴν τῶν τοιούτων ἐκ καυσοξύλων):

			δραχ.
Μετὰ συμπλήρωσιν τοῦ	4ου	ἔτους ὑπηρεσίας	51
»	6ου	»	54
»	8ου	»	57
»	10ου	»	60
»	12ου	»	64

ΙΙ. Καρφωταὶ κιβωτίων ἐκ καυσοξύλων:

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 4 ἐτῶν ὑπηρεσίας δραχ. 55.

2) Ὡς προϋπηρεσία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης θεωρεῖται ἡ παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ ὁμοειδὴς τοιαύτη, ἀποδεικνυομένη διὰ πιστοποιητικῶν προϋπηρεσίας τῶν παρ' οἷς εἰργάσθησαν ἐργοδοτῶν. Τὰ πιστοποιητικὰ ταῦτα κατατίθενται παρὰ τῷ ἐργοδότῃ ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς προσλήψεως ἢ προκειμένου περὶ τῶν ἤδη ὑπηρετούντων ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τὸ δικαίωμα διὰ τὴν ἀπόληψιν τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων ἡμερομισθίων γεννᾶται ἀπὸ τῆς προσλήψεως ὡς πρὸς τοὺς νεοπροσλαμβανομένους ἢ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης προκειμένου περὶ τῶν ἤδη ὑπηρετούντων, ἄλλως ἀπὸ τῆς καταθέσεως τῶν πιστοποιητικῶν τούτων.

3) Τὰ κατὰ τὴν 31.8.1958 ἰσχύοντα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτῶν (πλὴν τῶν μαθητευομένων τῶν μὴ συμπληρωσάντων τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίας ἢ τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας ἀσχέτως χρόνου ὑπηρεσίας) αὐξάνονται ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης καὶ μέχρι τῆς 31.1.1959 κατὰ ποσοστὸν 10ο/ο. Τὰ οὕτω διαμορφούμενα ἡμερομίσθια ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύνανται νὰ εἶναι ἀνώτερα τῶν ἐν παραγράφοις Γ' καθοριζομένων.

4) Τὰ ὡς ἄνω διαμορφούμενα καὶ καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν δώρων Χριστουγέννων 1958 καὶ Πάσχα 1959 τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτῶν.

5) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν, ἐφ' ὅσον δὲν τροποποιῶνται διὰ τῆς παρούσης, αἱ κείμεναι διατάξεις.

6) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτε-

ραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Ἰουλίου 1959

—

41759/9068/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 19.5.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπαλλήλων λαχανοπωροπωλείων νωπῶν καὶ ξηρῶν καρπῶν Ἀθηνῶν καὶ Προαστίων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 205 τῆς 12 Ἰουνίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

β) Τὴν ἀπὸ 19 Μαΐου 1959 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων λαχανοπωροπωλείων νωπῶν καὶ ξηρῶν καρπῶν Ἀθηνῶν καὶ Προαστίων.

γ) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφ. β' τοῦ νόμου 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ.Π., ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 9.6.1959 καὶ ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 82/9.6.1959 ἐγγράφου του, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

δ) Τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 τῆς προειρημένης συλλογικῆς συμβάσεως καθιεροῦται ὑποχρέωσις καταβολῆς εἰσφορᾶς τῶν περὶ ὧν αὕτη μισθωτῶν ὑπὲρ τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως, ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νόμου 3239/1955 καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ νὰ ἀπαλειφθῇ, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας κατατεθεῖσα παρὰ τῇ Διευθύνσει Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 220/23.5.1959 πρακτικοῦ καταθέσεως, τροποποιουμένη παρ' ἡμῶν ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ὑπαλλήλων λαχανοπωροπωλείων νωπῶν καὶ ξηρῶν καρπῶν Ἀθηνῶν καὶ Προαστίων

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 19ην Μαΐου 1959, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς 1) Κοσμᾶς Ἀλεξιάδης, πρόεδρος τοῦ ἐν Ἀθήναις ἑδρεύοντος Σωματείου Καταστηματαρχῶν Λαχανοπωροπωλῶν «Ἡ Ἕνωσις», καὶ 2) Διονύσιος Μαρῖνος, πρόεδρος τῆς ἐν Ἀθήναις ἑδρευούσης Ἐθνικῆς Ἑνώσεως Ὑπαλλήλων Λαχαναγορῶν, Ὀπωραγορῶν, Λαχανοπωροπωλείων Νωπῶν καὶ Ξηρῶν Καρπῶν καὶ Συσκευαστῶν Φρούτων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Προαστίων, νομίμως ἐκπροσωποῦντες τὰς ὀργανώσεις των, ἀφ' ἑτέρου, συναπεδέχθησαν ὑπὸ τὰς ρηθείσας ἰδιότητάς των τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως τῶν ὑπαλλήλων λαχανοπωροπωλείων νωπῶν καὶ ξηρῶν καρπῶν Ἀθηνῶν - Προαστίων.

Ἄρθρον 1

Διὰ τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως καθορίζονται κατωτάτα ὅρια μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων λαχανοπωροπωλείων νωπῶν καὶ ξηρῶν καρπῶν Ἀθηνῶν - Προαστίων ὡς κάτωθι:

α) Διὰ τοὺς ἄγοντας τὸ 14ον καὶ 15ον ἔτος τῆς ἡλικίας των δραχ. 710 μηνιαίως.

β) Διὰ τοὺς ἄγοντας τὸ 16ον καὶ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας των δραχ. 820 μηνιαίως.

γ) Διὰ τοὺς ἄγοντας τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ ἄνω δραχ. 1.320 μηνιαίως.

Ἄρθρον 2

Εἰς τοὺς ἤδη καταβαλλομένους μισθοὺς τῶν 1.300 δραχμῶν καὶ ἄνω χορηγεῖται διὰ τῆς παρούσης αὔξησις 120 δραχ. μηνιαίως.

Ἄρθρον 3

Οἱ ὑπάλληλοι λαχανοπωροπωλείων νωπῶν καὶ ξηρῶν καρπῶν Ἀθηνῶν - Προαστίων δικαιοῦνται κατ' ἔτος οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως (δώρου) ἑνὸς καταβαλλομένου μισθοῦ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους καὶ ἑνὸς καταβαλλομένου 15θημέρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα.

Ὁμοίως οἱ αὐτοὶ ὡς ἄνω ὑπάλληλοι δικαιοῦνται διὰ μὲν τὸ πρῶτον ἔτος ἄδειαν 8 ἡμερῶν, δι' ἕκαστον δὲ ἑξάμηνον μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ πρώτου ἔτους ἀνὰ μίαν ἡμέραν εἰσέτι.

Ἄρθρον 4

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1959 καὶ ἰσχύει μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1959.

Ἄρθρον 5

Πᾶσα παράβασις ἢ μὴ συμμόρφωσις πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης συνεπάγεται, ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τῶν οἰκείων νόμων προβλεπομένων κυρώσεων, καὶ ποινικὴν δίωξιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 690/1945.

Ἡ παροῦσα σύμβασις, ἰσχύουσα διὰ τὰς Εἰρηνοδικειακὰς περιφερείας Ἀθηνῶν - Προαστίων, ἀναγνωσθεῖσα παρουσίᾳ πάντων τῶν συμπραττόντων, ὑπεγράφη εἰς δύο πρωτότυπα, ἐξ ὧν ἓν κατατεθήσεται εἰς τὰ Ἀρχεῖα τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ ἓν εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν πρὸς σύνταξιν τῆς οἰκείας ἐκθέσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας».

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Ἰουνίου 1959

—

99635/26175/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Συντονισμοῦ καὶ Γεωργίας

Περὶ καθορισμοῦ τοῦ βασικοῦ ἡμερομισθίου φυλλοξηρικῶν ἐπιστατοφυλάκων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 203 τῆς 12 Ἰουνίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῆς παρα-

γράφου 2 τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ ν. 4142/1929 «περὶ ὀργανισμοῦ τῆς Γεωργικῆς Ὑπηρεσίας» καὶ τοῦ ἀ.ν. 28/1944, ὡς ἠρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 866/1946, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τὸ βασικὸν ἡμερομίσθιον τῶν ὑπηρετούντων, ὡς καὶ τῶν προσληφθησομένων κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 125/31.1.1959 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου φυλλοξηρικῶν ἐπιστατοφυλάκων, διὰ τὸν ἔλεγχον τῶν διακινουμένων φυτῶν κλπ. ἀπὸ φυλλοξηριώσας εἰς ἀμολύντους περιοχὰς καὶ τὴν προστασίαν ἐν γένει τῆς γεωργίας ἐκ τῆς φυλλοξήρας εἰς δρχ. 55 - 60.

Τὸ ἡμερομίσθιον τοῦτο προσαυξάνεται λόγῳ εὐδοκίμου πολυετοῦς ὑπηρεσίας ὡς ἀκολούθως:

Εἰς τοὺς συμπληρώσαντας	δετίαν κατὰ	10 ο/ο
»	10ετίαν »	15 ο/ο
»	15ετίαν »	20 ο/ο
»	20ετίαν »	25 ο/ο

Εἰς τοὺς ἐργαζομένους κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957 καθοριζομένας ἐξαιρεσίμους ἑορτὰς καταβάλλεται προσαύξησις 75 ο/ο ἐπὶ τοῦ πράγματι καταβαλλομένου ἡμερομισθίου.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Μαΐου 1959

—

45072/9793/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1958 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν σιδηρουργῶν μπετὸν περιφερείας Χανίων».

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 230 τῆς 26 Ἰουνίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 2/1958 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Χανίων, μεταρρυθμισθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν σιδηρουργῶν μπετὸν περιφερείας Χανίων».

3) Τὸ γεγονὸς ὅτι εἰς τὰς εἰρημένας διαιτητικὰς ἀποφάσεις ἡ διατύπωσις τῶν γ' καὶ δ' περιπτώσεων τυγχάνει ἀσαφής, δημιουργοῦσα οὕτω τὸ ἐνδεχόμενον νὰ ἀνακύψωσιν ἀμφισβητήσεις καὶ διενέξεις μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν ὑπὸ τῆς κυβερνητικῆς πολιτικῆς καὶ τοῦ νόμου 3239/1955 ἐπιδιωκόμενον σκοπόν, τῆς ὁμαλῆς δηλονότι καὶ ἀδιαταράκτου συνεργασίας τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ αἱ διαιτητικαὶ αὗται ἀποφάσεις νὰ τροποποιηθοῦν κατωτέρω ὡς ἐν τῷ διατακτικῷ.

4) Σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφ. β' τοῦ ν. δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 24.6.1959, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὰς ὑπ' ἀριθ. 2/1958 τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Χανίων καὶ 2/1959 τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων ἀποφάσεις, μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει, ἐκδοθεῖσας ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τῶν α) Συνδέσμου Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων Χανίων, β) Συλλόγου Ἐργοληπτῶν Ἐμπειροτεχνῶν Ν. Χανίων καὶ γ) Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Χανίων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Σωματείου Τεχνιτῶν Ἐργατῶν καὶ Μαθητευομένων Σιδηρουργῶν Μπετὸν Χανίων καὶ ὧν τὸ διατακτικόν, διατυπούμενον ἐνιαίως καὶ τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Καθορίζει τὰ κατώτατα ὅρια τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν σιδηρουργῶν μπετὸν Χανίων, τῶν ἐργαζομένων εἰς οἰκοδομικὰ καὶ τεχνικὰ ἐν γένει ἔργα, ὡς ἑξῆς:

α) Τεχνῖται σιδηρουργοὶ μπετὸν εἰς δραχ. 85, ὑπὸ στοὰς ὑπογείους δὲ δραχ. 10 ἐπὶ πλέον.

β) Βοηθοὶ τεχνιτῶν σιδηρουργῶν μπετὸν εἰς δραχ. 60, ὑπὸ στοὰς ὑπογείους δὲ δραχ. 10 ἐπὶ πλέον.

γ) Μαθητευόμενοι ἄνω τῶν 18 ἐτῶν μὲ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν ἢ οἱ ἔχοντες τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των συμπεπληρωμένον ἀσχέτως χρόνου προϋπηρεσίας εἰς τὸ ἑκάστοτε γενικῶς ἰσχῦον κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου ἐργατοτεχνίτου, ὑπὸ στοὰς δὲ ὑπογείους δραχ. 5 ἐπὶ πλέον.

δ) Μαθητευόμενοι κάτω τῶν 18 ἐτῶν εἰς δραχ. 25, ὑπὸ στοὰς ὑπογείους δὲ δραχ. 5 ἐπὶ πλέον.

2) Καθορίζει τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν σιδηρουργῶν μπετὸν Χανίων, τῶν ἐργαζομένων ἐντὸς καταστημάτων ὡς ἑξῆς:

α) Τεχνῖται σιδηρουργοὶ μπετὸν εἰς δραχ. 65.

β) Βοηθοὶ τεχνιτῶν σιδηρουργῶν μπετὸν εἰς δραχ. 50.

γ) Μαθητευόμενοι ἄνω τῶν 18 ἐτῶν μὲ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν ἢ οἱ ἔχοντες τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των συμπεπληρωμένον ἀσχέτως χρόνου προϋπηρεσίας εἰς τὸ ἑκάστοτε γενικῶς ἰσχῦον κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου ἐργατοτεχνίτου.

δ) Μαθητευόμενοι κάτω τῶν 18 ἐτῶν εἰς δραχ. 25.

3) Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιτρέπωσιν εἰς τοὺς ἑκάστοτε πρόεδρον καὶ γενικὸν γραμματέα τοῦ Σωματείου Ἐργατῶν Σιδηρουργῶν Μπετὸν Χανίων, ὅπως ἀπέχωσιν ἐκ τῆς ἐργασίας των ἐπὶ 4ωρον ἑβδομαδιαίως πρὸς ἀπασχόλησιν εἰς ζητήματα ἀφορῶντα τὴν ὀργάνωσίν των, δικαιούμενοι μόνον νὰ προβαίνουν εἰς ἀνάλογον μείωσιν τῶν ἀποδοχῶν των.

4) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ἐκτεινομένη ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Εἰρηνοδικείου Χανίων, ἄρχεται ἀπὸ σήμερον.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη τὴν 27ην Δεκεμβρίου 1958.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Ἰουνίου 1959

24561 Σ. 455/1959 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί τροποποιήσεως και προσθηκών εις Κανονισμόν Ασθενείας Ταμείου Συντάξεων Εφημεριδοπωλών.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 230 της 26 Ιουνίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Το άρθρον 59 § 1 του ά.ν. της 11 Νοεμβρίου 1935 «περι οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας», ως τούτο αυθεντικώς ηρμηνεύθη διά του άρθρου 1 του ά.ν. 694/1937 «περί αυθεντικής ερμηνείας, συμπληρώσεως και τροποποιήσεως διατάξεών τινων της Ασφαλιστικής Νομοθεσίας».

2) Το υπ' αριθ. 2520/1953 ν.δ/γμα «περί προσδιορισμού των αντικειμένων, εφ' ων εφαρμόζεται η διαδικασία ή διαγραφομένη υπό των διατάξεων του ά.ν. της 11.11.1935 περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας κλπ.».

3) Τας διατάξεις του από 30 Απριλίου 1946 ν.δ/γματος «περί οργανώσεως και συντονισμού της παρακολουθήσεως και του ελέγχου των Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής», κυρωθέντος διά του υπ' αριθ. 1392/1949 ν. δ/γματος.

4) Πρότασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Συντάξεων Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Προκτορείων, υποβληθείσαν ημίν διά της υπ' αριθ. 283/29.1.1959 αναφοράς του,

5) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως (αριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 51/31.3.1959, συνεδριάσεις 440 και 443 της ΙΑ' περιόδου των 12 και 23.3.1959), αποφασίζομεν:

Εις τον Κανονισμόν Ασθενείας του Ταμείου Συντάξεων Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων επέρχονται αι κάτωθι τροποποιήσεις και προσθήκαι:

Ι. Εν τέλει του άρθρου 10 του εν λόγω Κανονισμού, ως τούτο ετροποποιήθη δυνάμει των υπ' αριθ. 6705/Σ. 125/1949 (Φ.Ε.Κ. 30/1949, τεύχος Β') και 48649 Σ. 912/1951 (Φ.Ε.Κ. 224/1951, τεύχος Β') υπουργικών αποφάσεων προστίθενται τα επόμενα:

«3. Αμέσως ησφαλισμένη, ουχί και η συνταξιούχος, εις κατάστασιν μητρότητος θεωρείται ως διερχομένη πλασματικήν προσωρινήν ανικανότητα διά χρονικόν διάστημα έξ εβδομάδων πρό και έξ εβδομάδων μετά τον τοκετόν, δικαιούται δε ημερησίου επιδόματος κυοφορίας και λοχείας.

Η ημέρα ενάρξεως πρό του τοκετού περιόδου ανικανότητος ορίζεται υπό του ιατρού θεραπευτού του Ταμείου, αύτη δε λήγει πάντοτε την τελευταίαν ημέραν της 6ης εβδομάδος. Εάν ο τοκετός επέλθη πρό του καθορισθέντος χρονικού σημείου την ημέραν του τοκετού. Η ανικανότης δε αύτη εν ουδεμιά περιπτώσει δύναται να είναι ανωτέρα ή μικροτέρα των 6 εβδομάδων.

4. Το επίδομα κυοφορίας και λοχείας καταβάλλεται εφ' όσας ημέρας της εν τη προηγουμένη παραγράφω περιόδου ή ησφαλισμένη άπεχει της εργασίας της, συμπεριλαμβανομένων και των μη εργασίμων ημερών.

5. Το ποσόν του επιδόματος κυοφορίας και λοχείας ισούται προς το ποσόν του επιδόματος ασθενείας, ως τούτο προσδιορίζεται υπό των οικείων διατάξεων του Κανονισμού Ασθενείας.

6. Τα επιδόματα κυοφορίας και λοχείας προκαταβάλλονται ανα 15θήμερον βάσει δικαιολογητικών οριζομένων υπό του Διοικητικού Συμβουλίου.».

ΙΙ. Εν τέλει της παραγρ. 4 του άρθρου 23 του αυτού ως άνω Κανονισμού ασθενείας, ως αύτη ετροποποιήθη και συνεπληρώθη διά των υπ' αριθ. 56257/1954, 38637/Σ. 911/1955 και 34917/Σ. 273/30.5.1957 υπουργικών αποφάσεων, προστίθεται η ακόλουθος μεταβατική διάταξις:

«Εξαιρετικώς διά την κατασκηνωτικήν περίοδον των οικονομικών έτών 1959 και 1960 δύναται να χορηγηθή εις τους ησφαλισμένους και συνταξιούχους του Ταμείου διά τα άδενοπαθή και ασθενικά τέκνα αυτών βάσει γνωματεύσεως της Υγειονομικής Υπηρεσίας του Ταμείου οικονομική ενισχυσις δι' έξοδα παραθερισμού κατά τα δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου ειδικώτερον καθορισθησόμενα.

Πάντως το χορηγηθησόμενον κατά δικαιούχον ησφαλισμένον ποσόν δι' έξοδα παραθερισμού δεν δύναται να είναι ανώτερον των χιλίων διακοσίων (1.200) δραχμών».

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 8 Ιουνίου 1959

—

45416/9886/1959 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 4/1959 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ Δ. Θεσσαλονίκης «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών και υπαλλήλων εκκοκκιστηρίων βάμβακος Θεσσαλονίκης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 230 της 26 Ιουνίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τας διατάξεις του άρθρου 14 § 1 εδάφ. β' του νόμου 3239/1955, εν συνδυασμώ προς τας τοιαύτας των άρθρων 19 § 2 και 20 § 1 του αυτού νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957.

2) Την υπ' αριθ. 4/1959 απόφασιν του Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών και υπαλλήλων εκκοκκιστηρίων βάμβακος Θεσσαλονίκης», δι' ής μετερρυθμίσθη κατόπιν εφέσεως η υπ' αριθ. 10/1958 απόφασις του Πρωτοβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης επί της αυτής υποθέσεως, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την υπ' αριθ. 4/1959 απόφασιν του Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών και υπαλλήλων εκκοκκιστηρίων βάμβακος Θεσσαλονίκης», εκδοθείσαν επί διενέξεως μεταξύ του Συνδέσμου Εργατοτεχνιτών και Υπαλλήλων Εκκοκκιστηρίων Βάμβακος Θεσσαλονίκης αφ' ενός και αφ' ετέρου του Συνδέσμου Βιο-

μηχάνων Μακεδονίας - Θράκης καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ὅροι ἀμοιβῆς

α) Ἐκκοκκιστὴς	δραχ.	75
β) Ἐργάται (λίντερ, πρεσσαδόροι τροφοδόται)	»	55
γ) Ἐργάτριαι	»	40

Εἰδικοὶ ὅροι

α) Καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια ἀνώτερα τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων ἐξακολουθοῦσι καταβαλλόμενα, ὡς ἐπίσης τυχὸν ὑφιστάμενοι εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἐργασίας κατισχύουν τῆς παρούσης.

Ἕκαστος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ εἰς τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἀπασχολουμένους ἐργατοτεχνίτας ἄρρενας ἀνὰ μίαν φόρμαν, θήλεις ἀνὰ μίαν ρόμπαν ἐργασίας, ἀνηκούσας εἰς τὴν κυριότητα τῶν ἐργοδοτῶν, ἀντικαθισταμένας ὑπὸ τούτου ἐφ' ὅσον φθαρῶσιν.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν Εἰρηνοδικειακὴν περιφέρειαν Θεσσαλονίκης.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Ἰουνίου 1959

—

162291/1058 1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορίου

Ἀγορανομικὴ διάταξις ὑπ' ἀριθ. 34

Περὶ καθορισμοῦ ἀλωνιστικῶν καὶ θεραλωνιστικῶν δικαιωμάτων περιόδου 1959.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 220 τῆς 23 Ἰουνίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1671/1951 «περὶ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργείων», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ νόμου 3076/1954.

2) Τὸ ν.δ. 3070/1954 «περὶ ὀργανώσεως τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 136/1946 «περὶ Ἀγορανομικοῦ Κώδικος», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἀ.ν. 782/1948, καὶ

4) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 92969/4775 τῆς 18.5.1959 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας περὶ τῶν καθοριστέων ποσοστῶν τῶν ἀλωνιστικῶν καὶ θεραλωνιστικῶν δικαιωμάτων, ἀποφασίζομεν:

Ἄρθρον 1

Καθορίζομεν διὰ τὴν ἀλωνιστικὴν περίοδον 1959 ὡς κάτωθι τὰ ὑπὸ τῶν ἀλωνιστικῶν καὶ θεραλωνιστικῶν μηχανῶν εἰσπραττόμενα κατ' ἀνώτατον ὅριον ποσοστὰ ἀλωνιστικῶν καὶ θεραλωνιστικῶν δικαιωμάτων διὰ τὰ ὑπὸ τούτων ἀλωνιζόμενα καὶ θεραλωνιζόμενα πρώϊμα σιτηρά:

1) Ἀλωνιστικὰ δικαιώματα:

α) Διὰ τὸν σῖτον καὶ σίκαλιν 8 1/2 ο/ο.

β) Διὰ τὴν κριθήν, βρώμην, σμιγὸν 9 1/2 ο/ο.

Προκειμένου περὶ συγκεντρώσεως σιτηρῶν εἰς ποσότητα μικροτέραν τῶν 5.000 ὀκάδων εἰς ἑκάστην τοποθεσίαν τὸ ποσοστὸν τῶν ἀνωτέρω ἀλωνιστικῶν δικαιωμάτων δύναται νὰ προσαυξάνηται μέχρι 1/2 ο/ο.

2) Θεραλωνιστικὰ δικαιώματα:

α) Διὰ τὸν σῖτον καὶ σίκαλιν 9 ο/ο.

β) Διὰ τὴν κριθήν, βρώμην, σμιγὸν 10 ο/ο, δια δικαίωμα θερισμοῦ καὶ ἀλωνισμοῦ συγχρόνως.

γ) Διὰ τὰ πλαγιασμένα σιτηρὰ τὰ ἀνωτέρω ποσοστὰ θεραλωνιστικῶν δικαιωμάτων προσαυξάνονται κατὰ 30 ο/ο καὶ μόνον διὰ τὴν ὑπὸ τοιούτων σιτηρῶν καταλαμβανομένην ἔκτασιν.

Ὡς ἐργασία θερισμοῦ καὶ ἀλωνισμοῦ θεωρεῖται ἡ ἐξικνουμένη μέχρι τῆς τοποθετήσεως τοῦ καρποῦ εἰς σάκκους τοῦ παραγωγοῦ, τῆς ζυγίσεως τούτου, τῆς λήψεως τοῦ δικαιώματος καὶ τῆς ἐναποθέσεως τῶν σάκκων εἰς τὸ ἔδαφος. Πᾶσα περαιτέρω ἐργασία ἀποτελεῖ θέμα ἰδιαιτέρας συμφωνίας μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων.

3) Κατὰ τὸν ἀλωνισμὸν τῶν σιτηρῶν αἱ ἀπώλειαι (ἀπόρριψις) καρποῦ εἰς τὸ ἄχυρον δέον νὰ μὴ ὑπερβαίνωσι τὸ 1 1/2 ο/ο τοῦ ἀλωνιζομένου ἢ θεραλωνιζομένου καρποῦ, τὸ δὲ ποσοστὸν τῶν σπασμένων κόκκων νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ ἐπίσης τὸ 2 ο/ο.

Ἄρθρον 2

Εἰς περιπτώσεις περιφερειῶν, ἔνθα λόγῳ εἰδικῶν συνθηκῶν δικαιολογεῖται παρέκκλισις τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων δικαιωμάτων, θὰ παρέχηται δι' εἰδικῶν ἀποφάσεων ἡμῶν ἐξουσιοδότησις πρὸς τὸν οἰκεῖον Νομάρχην, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως διὰ τοπικῆς ἰσχύος Ἀγορανομικῶν Διατάξεων καθορίζωνται τὰ περὶ οὗ πρόκειται δικαιώματα διάφορα τῶν διὰ τῆς παρούσης ὁριζομένων.

Ἄρθρον 3

Οἱ παραβαίνοντες τῆς παρούσης, ἰσχυούσης καθ' ἅπασαν τὴν Ἐπικράτειαν ἀπὸ τῆς ἀνακοινώσεώς της διὰ τοῦ Τύπου, διώκονται καὶ τιμωροῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐν ἰσχύϊ Ἀγορανομικοῦ Κώδικος.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 28/1958 Ἀγορανομικὴ Διάταξις ἡμῶν καταργεῖται.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Μαΐου 1959

—

19277/Ε. 605/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 5 Κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ε.Η.Σ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 231 τῆς 27 Ἰουνίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2888/1952.

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν. δ/γμα «περ' προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν

διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. διατάγματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ε.Η.Σ., ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 58/14.2.1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 64/1959, συνεδρίασις 443η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 25.3.1959).

6) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 24906/1959 ἀναφορὰν τῶν Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων, ἀποφαιζόμεν:

Ὅπως εἰς τὸ ἄρθρον 5 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων ἐπέλθωσιν αἱ κάτωθι τροποποιήσεις:

1) Τὸ πρῶτον ἐδάφιον τῆς περιπτώσεως Α' α) τῆς παραγρ. 1 τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου τροποποιεῖται οὕτω:

«Α) Εἰς βάρος τῶν ἠσφαλισμένων:

α) Κράτησις 7,5ο/ο ἐπὶ τῶν ἀνεγνωρισμένων εἰς αὐτοὺς ἀπολαυῶν, ἤτοι μισθοῦ, ἡμερομισθίου, προσθέτων ἐπιδομάτων, χιλιομετρικῶν ἀποζημιώσεων καὶ γενικῶς ἐφ' ὅλων τῶν δευτερευουσῶν ἀπολαυῶν, λογιζομένων εἰς δραχμὰς μεταλλικάς, μετατρεπομένας εἰς χαρτίνας τοιαύτας κατὰ τὸν ἑκάστοτε ἰσχύοντα ὑπολογισμὸν παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ».

2) Ἡ περίπτωσις Β' α) τῆς παραγρ. 1 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου τροποποιεῖται ὡς ἕπεται:

«Β) Εἰς βάρος τῆς Ἑταιρείας:

α) Εἰσφορὰ ἴση πρὸς 15ο/ο ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην περίπτωσιν Α' α) τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀπολαυῶν τῶν ἠσφαλισμένων».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ἰουνίου 1959

—

48201/10608/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1959 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Βόλου, ὡς μετερρυθμίσθη ἐν μέρει διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Λαρίσης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν κατασκευῆς μωσαϊκῶν πλακῶν καὶ τεχνιτῶν μαρμάρων Βόλου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 248 τῆς 9 Ἰουλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 14 § 1 ἐδάφ. β' τοῦ ν. 3239/1955, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τῶν ἄρθρων 19 § 2 καὶ 20 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Βόλου «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν κατασκευῆς μωσαϊκῶν πλακῶν καὶ τεχνιτῶν μαρμάρων Βόλου», μεταρρυθμισθεῖσαν ἐν μέρει κατόπιν ἐφέσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Λαρίσης ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως.

Ἀ π ο φ α σ ί ζ ο μ ε ν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὰς τὰς ὑπ' ἀριθ. 1/1959 τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Βόλου καὶ 5/1959 τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Λαρίσης ἀποφάσεις, ἐκδοθεῖσας ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τῆς Ἑνώσεως ἐργατῶν κατασκευῆς μωσαϊκῶν πλακῶν καὶ τεχνιτῶν μαρμάρων Βόλου ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου 1) τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Βόλου καὶ 2) τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Βόλου καὶ ὧν τὸ διατακτικόν, διατυπούμενον εἰς ἐνιαῖον κείμενον παρ' ἡμῶν, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Καθορίζει τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερησίας παραγωγῆς ὡς κάτωθι:

				Μηχαναὶ ἠλεκτρ.		Μηχαναὶ χειροκίνητ	
1)	Σκέτα	20 X 20	ψηφιδωτά	650	πάγκος	320	πρέσσα
2)	»	20 X 20	»	750	περιστροφική	—	»
3)	»	20 X 20	ψηφ. σημιγμένα	—	—	225	πρέσσα
4)	»	20 X 20	» φιλέτο	—	—	225	»
5)	»	25 X 25	»	350	περιστροφική	—	»
6)	Μονόχροα	30 X 30	» σκυριανά	55	πρέσσα	—	»
7)	»	30 X 30	» λευκὸ	50	»	—	»
8)	Δίχροα	20 X 20	» παρκὲ	350	περιστροφική	225	πρέσσα
9)	»	20 X 20	» φάσα (193)	350	»	—	»
10)	Τρίχροα	20 X 20	» χαλὶ	—	—	225	πρέσσα
11)	Τετράχροα	20 X 20	» Νο 123	245	περιστροφική	—	»
12)	»	20 X 20	» σύμπλεγμα	—	—	225	πρέσσα
	ΠΡΕΒΑΖΑ						
13)	Σκέτα	10 X 20	κοινὰ	480	πρέσσα	—	»

				Μηχαναί ήλεκτρ.		Μηχαναί χειροκίνητοι	
14) Σκέτα	20 X 20	πεζοδρομίου	850	περιστροφική	—	—	
15) Μονόχρωα	10 X 10	κοινά	250	πρέσσα	250	πρέσσα	
16) Δίχρωα	10 X 20	»	250	»	—	—	
17) Τρίχρωα	10 X 20	»	—	—	230	πρέσσα	
18) »	10 X 20		250	πρέσσα	—	—	
19) Μονόχρωα	10 X 20	μωσαϊκά	450	πρέσσα	375	πρέσσα	
20) Δίχρωα	10 X 20	»	—	—	230	»	
21) Τετράχρωα	10 X 20	»	280	πρέσσα	—	—	
22) Σκέτα	20 X 20	κοινά γκρίζα	375	»	—	—	
23) »	15 X 15	» έξάγωνα	375	»	—	—	
24) Σκέτα	30 X 30	κοινά	190	πρέσσα	—	—	
25) »	20 X 20	» —	375	»	310	πρέσσα	
26) »	20 X 20	» κυβάκι	200	»	—	—	
27) »	20 X 20	» ντάμα	200	»	—	—	
28) »	30 X 30	ταρατσόπλακες	200	»	—	—	
29) Τρίχρωα	20 X 20	κοινά μπακλοβᾶς	625	περιστροφική	200	πρέσσα	
30) »	20 X 20	» κλαδάκι	400	»	200	»	
31) »	20 X 20	» χαλί	—	—	200	»	
32) Τετράχρωα	20 X 20	» σκέτα	200	πρέσσα	—	—	
33) »	20 X 20	» ροζέτα	—	—	138	πρέσσα	
34) »	20 X 20	» άστεράκι	—	—	138	»	
35) Πεντάχρωα	20 X 20	» κλαδάκι	350	περιστροφική	—	—	
36) Έξάχρωα	20 X 20	» τάπης	280	»	—	—	

2) Καθορίζει ὡς κάτωθι τὰς κατηγορίας τῶν ἐργαζομένων:

Α) Χαρακτηρίζει τεχνίτας Α' τοὺς ἐργαζομένους εἰς ἠλεκτροκινήτους καὶ χειροκινήτους μηχανὰς καὶ δυναμένους νὰ κατασκευάσωσι παντὸς εἴδους τσιμεντοπλακίδια μέχρι καὶ τῶν ἑξαχρόων τοιούτων.

Β) Τεχνῖται Β'. Οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τόρνους καὶ πολυσὲξ καὶ κατασκευάζοντες δίχρωμα καὶ μονόχρωμα τσιμεντοπλακίδια.

Γ) Βοηθοί. Οἱ ἐργαζόμενοι ὡς βοηθοὶ τεχνιτῶν εἰς τὰ μηχανήματα (ξεκαλουπωταί).

Δ) Ἀνειδίκευτοι ἐργάται.

3) Καθορίζει τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐργαζομένων ὡς κάτωθι:

Τεχνῖται Α' 70 δραχμαί.

Τεχνῖται Β' 61 δραχμαί.

Βοηθοὶ 50 δραχμαί.

Ἀνειδίκευτοι ἐργάται μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίαν εἰς τὴν ἐργασίαν δρχ. 50.

Ἀνειδίκευτοι ἐργάται δρχ. 47.50.

4) Ἀποφαίνεται, ὅτι οἱ τεχνῖται οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς ἀνωτέρας κατηγορίας ἐργασίαν διατασσόμενοι νὰ ἐκτελέσωσιν ἐργασίας κατωτέρας κατηγορίας θὰ λαμβάνωσι τὸ ἡμερομίσθιον τῆς ἀνωτέρας κατηγορίας, ὅπερ ἐλάμβανον μέχρι τῆς ἀλλαγῆς.

5) Ἀποφαίνεται, ὅπως εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ πολυσὲξ καὶ τόρνους χορηγεῖται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου κατ' ἔτος μία ποδιὰ ἐξ ἐλαστικοῦ καὶ ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων ἐξ ἐλαστικοῦ, ὡς καὶ δακτυλάρια ὅταν ταῦτα καταστρέφωνται, εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς ἐργαζομένους ποδιὰ ἐξ ἰούτης.

6) Ἀποφαίνεται, ὅτι ἐν περιπτώσει ὑπερβάσεως τῶν ἡμερησίων κατωτάτων ὁρίων παραγωγῆς ἐντὸς τοῦ ὀκταώρου καὶ μέχρι 30 ο/ο τὸ πολὺ θὰ καταβάλληται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου πρόσθετος ἀνάλογος ἀμοιβὴ εἰς τὸν πραγματοποιήσαντα μεγαλυτέραν παραγωγὴν τοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερησίας ἀποδόσεως.

7) Ἀποφαίνεται, ὅτι δέον νὰ τηρῆται δαπάναις τοῦ ἐργοδότου βιβλίον παραγωγῆς, εἰς ὃ θὰ ἀναγράφηται ἡ ἡμερησία παραγωγὴ ἑκάστου, βεβαιουμένη διὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἐργαζομένου καὶ τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ ὑπὸ τούτου ἐντεταλμένου ὑπαλλήλου.

8) Ἀποφαίνεται, ὅτι κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ παγετοῦ, καθ' ἃς τὸ ἐργοστάσιον θὰ ἀργῇ, δὲν θὰ καταβάλληται ἡμερομίσθιον, ἐὰν δὲ ἡ διακοπὴ διαρκέσῃ ἐπὶ τμῆμα τῆς ἐργασίμου ἡμέρας θὰ καταβάλληται ἀνάλογον ἡμερομίσθιον.

9) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Ἰουλίου 1959

37542/1321/1959 Απόφ. Υπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περὶ κυρώσεως συλλογικῆς συμβάσεως πληρωμάτων ἐπιβατηγῶν πλοίων μεσογειακῶν γραμμῶν.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 250 τῆς 10 Ἰουλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπογραφεῖσαν τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1959 συλλογικὴν συμβασιν μεταξὺ τῶν ἐκπροσώπων τῆς ἐν Πειραιεῖ ἑδρευούσης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ὀλυμπιακαὶ Κρουαζιέραι Α. Ε.» ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν ἐκπροσώπων τῶν εἰς τὴν Πανελλήνιον Ναυτικὴν Ὁμοσπονδίαν (Π.Ν.Ο.) ὑπαγομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἀφ' ἑτέρου, ὡς κατωτέρω:

1) Πανελληνίου Ἑνώσεως Πλοιάρχων
2) » Συνδέσμου Ἀξ/κῶν Ἀσυρμάτου
3) » » Οἰκον. Ἀξ/κῶν Ε. Ν.
4) » Ἑνώσεως Φροντιστῶν Ε. Ν.
5) » » Ναυτῶν Ε. Ν.
6) » » Θερμαστῶν Θαλάσσης «Ὁ Στέφενσον»
7) » » Ναυτομαγείρων «Ὁ Ἅγιος Σπυρίδων»
8) » » Θαλαμηπόλων Ε. Ν.
9) » » Προσωπικοῦ Τροφοδοσίας Ε. Ν.

Ἰδόντες τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ἀ. ν. 3276/1944 «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ», ὡς τοῦτο ἰσχύει σήμερον, ἀποφασίζομεν:

Κυροῦμεν τὴν ὡς ἄνω ὑπογραφεῖσαν συλλογικὴν σύμβασιν.

Ἡ ἰσχὺς ταύτης ἄρχεται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1959 καὶ ἡ διάρκειά της ὁρίζεται μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1959.

Δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ κοινοποιηθήτω δεόντως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 8 Ἰουνίου 1959

Συλλογικὴ σύμβασις

Ἐν Πειραιεῖ σήμερον τὴν 1 Ἰανουαρίου 1959 οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ Βαχὲ Ἀγασιάν, ἐκπροσώπων νομίμως ἐν προκειμένῳ ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ὡς Διευθυντοῦ τὴν ἐν Πειραιεῖ ἑδρεύουσαν Ἀνώνυμον Ἑταιρείαν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ὀλυμπιακαὶ Κρουαζιέραι Α. Ε.» καὶ εἰδικῶς πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτημένος, ἀφ' ἑτέρου δὲ οἱ:

1) Δημήτριος Μελέτης, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Πλοιάρχων πάσης τάξεως.

2) Ἠλίας Κροκιδᾶς, πρόεδρος Πανελληνίου Συνδέσμου Ἀξιωματικῶν Ἀσυρμάτου Θ.Α.Ξ

3) Μάνθος Πετρουλῆς, πρόεδρος Πανελληνίου Συνδέσμου Οἰκονομικῶν Ἀξιωματικῶν Ε.Ν.

4) Κίμων Μιλατάρας, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Φροντιστῶν Ε. Ν.

5) Δημήτριος Μπενετᾶτος, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτῶν Ε. Ν.

6) Γεώργιος Κουκλάδας, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Θερμαστῶν Θαλάσσης «Ὁ Στέφενσον».

7) Κωνσταντῖνος Χατζηθεοδώρου, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτομαγείρων «Ὁ Ἅγιος Σπυρίδων».

8) Νικόλαος Κουκούλης, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Θαλαμηπόλων Ε. Ν.

9) Δημήτριος Βελισσαράτος, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Προσωπικοῦ Τροφοδοσίας Ε.Ν.

10) Μάνθος Πετρουλῆς, γενικὸς γραμματεὺς Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας, ἐκπροσωποῦντες νομίμως ἐν προκειμένῳ τὰς ἀνωτέρω ἀναφερομένας κλαδικὰς ὀργανώσεις καὶ τὴν ἐν Πειραιεῖ ἑδρεύουσαν ἀνεγνωρισμένην ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν «Πανελλήνιος Ναυτικὴ Ὁμοσπονδία», εἰς τὴν δυναμιν τῆς ὁποίας ὑπάγονται καταστατικῶς ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, καὶ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένοι.

Συνελθόντες, ὅπως κοινῇ συμφωνίᾳ ὁρίσωμεν τὸ μισθολόγιον καὶ τοὺς λοιποὺς ἐν γένει ὅρους ἐργασίας τῶν πληρωμάτων τῶν εἰς αὐτὴν ἀνηκόντων κατὰ κυριότητα ἐπιβατηγῶν ἀτμοπλοίων «Ἀγαμέμνων» καὶ «Ἀχιλλεύς» διὰ τὴν ἐκτέλεσιν γενικῶς πλόων εἰς μεσογειακοὺς λιμένας (συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς Ἀδριατικῆς) συμφωνοῦμεν ἐπὶ τῶν κάτωθι:

Κεφάλαιον Α'

Τὸ μισθολόγιον τῶν πληρωμάτων τῶν ἐπιβατηγῶν πλοίων, περὶ ὧν ἡ παροῦσα σύμβασις, καθορίζεται ὡς κατωτέρω:

Ἀξιωματικοὶ καταστρώματος καὶ γενικῶν ὑπηρεσιῶν.

Εἰδικότης:	Μηνιαῖος μισθὸς εἰς Δ. Δ.
Ὕπαρχος	76.10.0
Ὑποπλοίαρχος	63.00.0
Ἀνθυποπλοίαρχος	52.10.0
Ἀξιωματικὸς ἀσυρμάτου Α'	63.00.0
Οἰκονομικὸς ἀξιωματικὸς Α'	63.00.0
Ἰατρὸς	63.00.0
Φροντιστὴς	63.00.0
Ἀξιωματικὸς ἀσυρμάτου Β'	52.10.0
Οἰκονομικὸς ἀξιωματικὸς Β'	52.10.0

Κατώτερον προσωπικὸν καταστρώματος

Ναύκληρος	35.00.0
Ξυλουργὸς	35.00.0
Ὑποναύκληρος	32.10.0
Δόκιμος πλοίαρχος μὲ ὑπηρ. μέχρι 1 ἔτους	15.00.0
Δόκιμος πλοίαρχος μὲ ὑπηρ. ἄνω τοῦ ἔτους	20.00.0
Δόκιμος λογιστὴς	20.00.0
Ναύτης	31.00.0
Ναυτόπαις	14.00.0

Κατώτερον προσωπικὸν μηχανῆς

Ἀρχιθερμαστὴς	36.10.0
Λιπαντὴς	34.05.0
Θερμαστὴς	32.10.0
Ὑδραυλικὸς	37.00.0

Προσωπικὸν γενικῶν ὑπηρεσιῶν

Ἀρχιμάγειρος Α'	76.05.0
Ἀρχιμάγειρος Β'	65.10.0
Μάγειρος Α'	52.10.0
Μάγειρος Β'	42.15.0

	Δ. Α.
Μάγειρος Γ'	37.10.0
Άρτοποιός	42.15.0
Ζαχαροπλάστης	52.10.0
Σφαγεύς	52.10.0
Χυτροκαθαριστής	15.00.0
Άρχιθαλαμηπόλος	35.00.0
Θαλαμηπόλος	30.05.0
Έπίκουρος	14.00.0
Θαλαμηπολος γυνή	30.05.0
Έπίκουρος γυνή	14.00.0
Βοηθὸς φροντιστοῦ μὲ ὑπερπενταετῆ ναυτικὴν ὑπηρεσίαν καὶ ἄδειαν (α)	31.00.0
Παρατήρησις: (α) Τὸν ὡς ἄνω μισθὸν δικαιοῦνται (4) βοηθοί, φροντισταὶ κατ' ἀνώτατον ὅριον κατὰ πλοῖον καὶ ἐφ' ὅσον ἔχουν ὑπερπενταετῆ ὑπηρεσίαν καὶ ἄδειαν	
Βοηθὸς φροντιστοῦ μέχρι 5 ἐτῶν ὑπηρεσίαν καὶ ἄδειαν	29.00.0
Μεταφορεύς	14.00.0

Κεφάλαιον Β'

Ὧραι ἐργασίας

Προσωπικὸν καταστρώματος ἐν πλῷ

1) Αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ἀνδρῶν τῶν φυλακῶν δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνουν τὰς 56 καθ' ἑβδομάδα, ἤτοι 8 ὥρας καθ' ἡμέραν.

2) Αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ἀσχολουμένων εἰς πᾶσης φύσεως ἐργασίας ἡμέρας ὁρίζονται εἰς 8 καθ' ἡμέραν ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι καὶ τῆς Παρασκευῆς καὶ εἰς 5 κατὰ Σάββατον.

3) Ὁ προσδιορισμὸς τῶν ἀνδρῶν, οἵτινες ἀποτελοῦν τὰς φυλακάς, ὡς καὶ ἐκείνων οἵτινες διατίθενται εἰς ἐργασίας ἡμέρας, εἶναι ἀπόλυτον δικαίωμα τοῦ πλοιάρχου.

Προσωπικὸν μηχανολεβητοστασίου ἐν πλῷ

1) Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ μηχανολεβητοστασίου δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνουν τὰς 56 ὥρας καθ' ἑβδομάδα, ἤτοι τὰς 8 ὥρας καθ' ἡμέραν.

2) Αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ἀσχολουμένων εἰς πᾶσης φύσεως ἐργασίας ἡμέρας ἀνδρῶν μηχανῆς ὁρίζονται εἰς 8 καθ' ἡμέραν ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι καὶ τῆς Παρασκευῆς καὶ εἰς 5 ὥρας τὸ Σάββατον.

3) Ὁ προσδιορισμὸς τῶν ἀνδρῶν μηχανῆς, οἵτινες ἀποτελοῦν τὰς φυλακάς, ὡς καὶ ἐκείνων οἵτινες διατίθενται εἰς ἐργασίας ἡμέρας, ἀνήκει εἰς τὸν Α' μηχανικόν, τοῦ πλοιάρχου ἔχοντος δικαίωμα τελικῆς ἐγκρίσεως.

Προσωπικὸν καταστρώματος μηχανολεβητοστασίου ἐν λιμένι

1) Ἐν λιμένι αἱ φυλακαὶ δύνανται νὰ διατηρηθῶσιν, ἐφ' ὅσον ὁ πλοίαρχος κρίνει τοῦτο ἐπάναγκες διὰ λόγους ἀσφαλείας τοῦ πλοίου. Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἡ ἐργασία διέπεται ὑπὸ τῶν διατάξεων περὶ τῆς ἐργασίας ἐν πλῷ.

Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν αἱ φυλακαὶ διατηροῦνται οὐχὶ διὰ λόγους ἀσφαλείας τοῦ πλοίου, καταβάλλεται εἰς τοὺς ἄνδρας τῆς φυλακῆς ὑπερωρίαι διὰ 3 ὥρας κατὰ Σάββατον καὶ δι' 8 ὥρας κατὰ Κυριακήν.

2) Ὅταν αἱ φυλακαὶ διαλυθοῦν αἱ ὧραι ἐργασίας ὁρίζονται εἰς 8 ἡμερησίως ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι καὶ τῆς Παρασκευῆς καὶ 5 κατὰ Σάββατον.

3) Αἱ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον καθοριζόμεναι ὧραι κατανέμονται ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου μεταξὺ τῆς 8ης πρωϊνῆς καὶ τῆς 5ης ἀπογευματινῆς ὥρας ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου μέχρι 30ῆς Ἀπριλίου καὶ τῆς 7ης πρωϊνῆς καὶ τῆς 5ης ἀπογευματινῆς ὥρας ἀπὸ 1ης Μαΐου μέχρι 30ῆς Ὀκτωβρίου, παρεχομένου λογικοῦ χρόνου διὰ τὰ γεύματα.

4) Εἰς ἃς περιπτώσεις μετὰ τὴν διάλυσιν τῶν φυλακῶν διατηροῦνται αὗται εἰδικῶς διὰ τὸ προσωπικὸν τοῦ λεβητοστασίου καταβάλλονται εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς τὰς φυλακὰς ὑπερωρίαι διὰ 1 1/2 ὥραν κατὰ τὰς ἡμέρας ἀπὸ Δευτέρας μέχρι Σαββάτου καὶ δι' ὀκτὼ ὥρας κατὰ Κυριακήν.

Ἐννοεῖται, ὅτι οἱ ἄνδρες τῆς φυλακῆς θὰ ἐκτελοῦν καὶ τὰς ἐργασίας τοῦ νυκτοφύλακος καὶ θὰ διατηροῦν τὰ πυρὰ τῶν λεβήτων διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν μηχανημάτων φορτοεκφορτώσεως τοῦ πλοίου ἄνευ ἄλλης ἀμοιβῆς.

5) Ἐν λιμένι τόσον οἱ ἀξιωματικοί, ὅσον καὶ τὸ κατώτερον προσωπικόν, παραμένουν ἐκ περιτροπῆς ἐπὶ τοῦ πλοίου βάσει πίνακος καταρτιζομένου ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου καὶ γνωστοποιουμένου καταλλήλως εἰς τὸ πλήρωμα, ὡς ὁ νόμος καὶ οἱ κανονισμοὶ ὁρίζουσι.

Ξυλουργὸς

Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ ξυλουργοῦ εἶναι αἱ αὐταὶ μετὰ τῶν λοιπῶν ἀνδρῶν τῆς ἡμερησίας ἐργασίας. Ὁ ξυλουργὸς ὀφείλει νὰ ἐκτελῇ πᾶσαν ξυλουργικὴν ἐργασίαν διατασσομένην ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου εἰς οἱονδήποτε διαμέρισμα καὶ χῶρους τοῦ πλοίου, ὡς καὶ πᾶσαν ἐργασίαν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας.

Προσωπικὸν γενικῶν ὑπηρεσιῶν ἐν πλῷ καὶ ἐν λιμένι

1) Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ γενικῶν ὑπηρεσιῶν ἐν πλῷ δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνουν τὰς 56 ὥρας καθ' ἑβδομάδα, ἤτοι 8 ὥρας καθ' ἡμέραν.

2) Αἱ ὧραι ἐργασίας ἐν λιμένι εἶναι 8 ἀπὸ Δευτέρας μέχρι καὶ τῆς Παρασκευῆς καὶ 5 κατὰ Σάββατον καὶ 4 κατὰ Κυριακήν.

3) Ἐξαιρετικῶς προκειμένου περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν θαλαμηπόλων πάσης διαβαθμίσεως (ἀρχιθαλαμηπόλους, θαλαμηπόλους, ἐπικούρους), λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι λόγῳ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας των δὲν καθίσταται δυνατὴ ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω ὁριζομένων ὡρῶν ἡ ἐκτέλεσις τῶν καθηκόντων των, καθορίζονται ὡς τακτικαὶ πρόσθετοι ὧραι ἐργασίας παρέχουσαι τὸ δικαίωμα εἰς ὑπερωρίας τρεῖς (3) ὧραι καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐν πλῷ καὶ ἐν ὅρμῳ.

α) Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ γενικῶν ὑπηρεσιῶν ἐν πλῷ καὶ ἐν λιμένι κατανέ-

μονται ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου κατὰ τὴν κρίσιν του ὡς ἀκολούθως:

1) Ἐν πλῷ καὶ ἐν ὅρμῳ, ἐφ' ὅσον δὲν διαλύονται αἱ φυλακαὶ ὁλοκλήρου τοῦ πληρώματος μεταξὺ τῆς 6ης καὶ τῆς 8ης ἑσπερινῆς ὥρας.

2) Ἐν ὅρμῳ, ἐφ' ὅσον διαλύονται αἱ φυλακαὶ ὁλοκλήρου τοῦ πληρώματος, ἔστω καὶ ἂν παραμένουν εἰδικῶς αἱ φυλακαὶ μηχανολεβητοστασίου ἀπὸ τῆς 6ης πρωϊνῆς μέχρι καὶ τῆς 6ης ἑσπερινῆς.

3) Ἐν ὅρμῳ, ἐφ' ὅσον αἱ ἐργασίαι τοῦ πληρώματος παρατείνονται πέραν τῆς 6ης ἑσπερινῆς λόγῳ ἐξαιρετικῶν περιπτώσεων μεταξὺ τῆς 6ης πρωϊνῆς καὶ τῆς 8ης ἑσπερινῆς.

Νυκτοφύλακες

1) Αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν νυκτοφυλάκων εἶναι 12 συνεχεῖς ὧραι μεταξὺ τῆς 6ης μ. μ. καὶ τῆς 6ης π. μ. Αἱ πλέον τῶν ὀκτὼ ὡρῶν 4 ὧραι ἐργασίας τῶν νυκτοφυλάκων κατὰ τὰς καθημερινάς, ὡς καὶ αἱ 7 ὧραι κατὰ Σάββατον καὶ αἱ 12 ὧραι κατὰ τὰς Κυριακὰς λογίζονται ὡς ὑπερωρίαι.

Ἐπίσης πᾶσα ἐργασία αὐτῶν ἐκτελεσθεῖσα ἐντὸς τῶν 8 προηγουμένων ὡρῶν ἢ 8 ἑπομένων ἀπὸ τῆς φυλακῆς θεωρεῖται ὡς ὑπερωρία.

Ἐὰν εἰς τὸν νυκτοφύλακα καταστρώματος ἀνατεθῇ ἐργασία μὴ ὑπαγομένη εἰς τὰ καθήκοντα νυκτοφύλακος παρέχεται ἐπὶ πλέον τῶν ἀνωτέρω ὑπερωρία, ἀλλὰ μόνον διὰ τὸ ἥμισυ τῶν ὡρῶν καθ' ἃς οὗτος ἐξετέλεσε τὴν ἐργασίαν ταύτην.

2) Εἰς τοὺς θερμαστὰς νυκτοφύλακας, ἐκτὸς τῶν ὑπερωριῶν διὰ τὰς πέραν τοῦ ὀκταώρου ἐργασίας των, παρέχεται καὶ ἀμοιβὴ διὰ τὴν τήρησιν τῶν πυρῶν τῶν λεβήτων καὶ παραγωγὴν τῆς ἀναγκαιούσης ἀτμοθλίψεως διὰ τὴν ἐκτέλεσιν φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν διὰ τῶν μηχανημάτων τοῦ πλοίου.

Ἡ ἀμοιβὴ αὕτη ὑπολογίζεται ὡς ὑπερωρία, ἀλλὰ μόνον διὰ τὸ ἥμισυ τῶν ὡρῶν καθ' ἃς εἰργάσθησαν τὰ μηχανήματα φορτοεκφορτώσεως. Οὕτως, ἐὰν τὰ μηχανήματα εἰργάσθησαν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς δωδεκαώρου φυλακῆς του θὰ λάβῃ τὴν τετράωρον ὑπερωρίαν (διαφορὰν μεταξὺ 8 - 12 ὡρῶν) καὶ ἐπὶ πλέον ὑπερωρίαν δι' ἓξ ὥρας, ἤτοι ἐν συνόλῳ δεκάωρον ὑπερωρίαν. Ἐὰν τὰ μηχανήματα εἰργάσθησαν 10 μόνον ὥρας θὰ λάβῃ τὴν τετράωρον ὑπερωρίαν καὶ ἐπὶ πλέον πεντάωρον τοιαύτην, ἤτοι ἐν συνόλῳ 9 ὡρῶν ὑπερωρίαν καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

Ἡμέραι κατάπλου καὶ ἀπόπλου

1) Κατὰ τὰς ἡμέρας κατάπλου καὶ ἀπόπλου, ὑπολογιζομένας ἀπὸ μεσονυκτίου εἰς μεσονύκτιον, οἱ ἄνδρες τοῦ καταστρώματος καὶ τοῦ μηχανολεβητοστασίου ὀφείλουν νὰ ἐργασθοῦν, ἐὰν διαταχθοῦν πρὸς τοῦτο, μέχρι 8 ὡρῶν, διὰ τὰς πέραν τῶν ὡς ἄνω 8 ὡρῶν ἐργασίας καταβάλλεται ὑπερωρία.

2) Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς προηγουμένης διατάξεως ὁ κατάπλους θεωρεῖται ἐπιτελεσθεὶς ἀφ' ἧς τὸ πλοῖον ἠγκυροβόλησεν εἰς τὴν θέσιν φορτώσεως ἢ ἐκφορτώσεως, ὁ δὲ ἀπόπλους θεωρεῖται ἀρχόμενος, ἀφ' ἧς τὸ πλοῖον, προοριζόμενον δι' ἀναχώρησιν, ἀπεσπάσθη ἀπὸ τὸ ἀγκυροβόλιον τῆς φορτώσεως ἢ ἐκφορτώσεως.

3) Αἱ ἀφορῶσαι τὰς ἄνω ἡμέρας κατάπλου καὶ ἀπόπλου διατάξεις ἐφαρμοζονται τόσον διὰ τοὺς τελικούς, ὅσον καὶ διὰ τοὺς ἐνδιαμέσους λιμένας.

4) Αἱ φυλακαὶ ἐν πλῷ δύνανται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ πλοιάρχου, νὰ ἀρχίσουν 12 ὥρας πρὸ τοῦ ἀπόπλου τοῦ πλοίου καὶ νὰ τελειώσουν 12 ὥρας μετὰ τὸν κατάπλουν.

5) Κατὰ τὰς ἡμέρας Σάββατον καὶ Κυριακήν, ἐπικειμένου τοῦ κατάπλου ἢ ἀπόπλου τοῦ πλοίου, ἂν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ πλοιάρχου αἱ φυλακαὶ καθορίζωνται ἐντὸς 12 ὡρῶν πρὸ τοῦ ἀπόπλου ἢ συνεχίζωνται ἐπὶ 12 ὥρας μετὰ τὸν κατάπλουν, αἱ ὑπὸ τοῦ πληρώματος ἐκτελούμεναι ἐργασίαι διέπονται ὑπὸ τῶν διατάξεων περὶ ἐργασίας ἐν πλῷ, ἤτοι δὲν θεωροῦνται ὡς πρόσθετοι ἐργασίαι συνεπαγόμεναι πρόσθετον ἀμοιβὴν (ὑπερωρίαν).

Κεφάλαιον Γ'

Πρόσθετος ἐργασία καὶ πρόσθετος ἀμοιβὴ (ὑπερωρία)

1) Ἐὰν ὁ ναυτικὸς διαταχθῇ νὰ ἐκτελέσῃ πρόσθετον ἐργασίαν, πέραν δηλαδὴ τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν, εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ τὴν ἐκτελέσῃ, δὲν δύναται ὅμως ἡ πρόσθετος αὕτη ἐργασία νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς 4 ὥρας ἐντὸς τοῦ 24ώρου.

2) Διὰ τὴν προσθέτου ταύτην ἐργασίαν ὁ ἐκτελέσας αὐτὴν ναυτικὸς δικαιοῦται εἰς πρόσθετον ἀμοιβὴν (ὑπερωρίαν), ἡ ὁποία ὁρίζεται διὰ μὲν τοὺς ἀξιωματικοὺς εἰς σελλίνια 3 καθ' ὥραν, διὰ δὲ τὸ κατώτερον πλήρωμα πτυχιούχους καὶ ἀδειούχους εἰς σελλίνια 2 καὶ 6 πέννας καὶ διὰ τοὺς δοκίμους ἀξιωματικοὺς καὶ μαθητευομένους εἰς σελλίνια 1.

3) Χρόνος περισσότερος τῆς ἡμισείας ὥρας λογίζεται ὡς μία ὁλόκληρος ὥρα, χρόνος ὀλιγώτερος τῆς ἡμισείας ὥρας δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

4) Εἰδικῶς διὰ τὸν ὑποπλοίαρχον καὶ ἀνθυποπλοιάρχους διασαφηνίζεται, ὅτι θεωρεῖται ὡς πρόσθετος ἐργασία ἡ ἐκτὸς τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας ἐκτέλεσις τῆς ἀναλόγου πρὸς τὴν θέσιν των καὶ τὸν βαθμὸν τῆς ὑπηρεσίας (ἐπιθεώρησις, ἐπίβλεψις, ἐπιστασία κλπ.).

Κεφάλαιον Δ'

Πρόσθετοι ἐργασίαι μὴ παρέχουσαι δικαίωμα εἰς ὑπερωρίαν ὁποτεδήποτε καὶ ἂν ἐκτελῶνται

Δὲν καταβάλλεται ὑπερωρία εἴς τε τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ εἰς τὸ κατώτερον προσωπικὸν διὰ τὰς κάτωθι ἐργασίας, τὰς ὁποίας ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐκτελοῦν καὶ πέραν τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας εἰς οἱανδήποτε ὥραν καὶ ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος.

α) Εἰς τὰς περιπτώσεις ἀνωτέρας βίας ἀφορώσης τὴν ἀσφάλειαν τοῦ πλοίου, τῶν ἐπιβαινόντων αὐτοῦ ἢ τοῦ φορτίου ἢ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ πλοίου ἐκ πολεμικῶν κινδύνων, ὡς ἐπίσης καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις γυμνασίων λέμβων ἢ πυρκαϊᾶς ἢ ἐγκαταλείψεως, ὡς καὶ εἰς τὰς πε-

ριπτώσεις παροχής βοηθείας εις ἄλλα πλοῖα ἢ πρόσωπα ἐν κινδύνῳ, πάντα δὲ ταῦτα κατὰ τὴν ἀπόλυτον κρίσιν τοῦ πλοιάρχου.

β) Δι' ἐργασίαν, λόγῳ ἀνάγκης, ἀφορώσης χειρισμούς ἀπάρσεως, ἀγκυροβολίας, ὁρμήσεως καὶ ἀσφαλείας τοῦ πλοίου, τῶν ἐπιβαινόντων καὶ τοῦ φορτίου.

γ) Δι' ἐργασίαν, ἐκτὸς τῶν συνήθων συνθηκῶν, λόγῳ ἐκτάκτου ἀνάγκης ἀφορώσης τὸν ἐφοδιασμὸν ἢ δεξαμενισμὸν τοῦ πλοίου.

δ) Δι' ἐργασίαν τῶν δοκίμων καὶ ναυτοπαίδων μέχρι δύο ὡρῶν ἡμερησίως πρὸς ἐκπαίδευσιν τούτων.

Κεφάλαιον Ε'

Ἐργασίαι μὴ παρέχουσαι τὸ δικαίωμα εἰς πρόσθετον ἀμοιβήν, ἐφ' ὅσον ἐκτελοῦνται ἐντὸς τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας

Δὲν καταβάλλεται πρόσθετος ἀμοιβὴ (ὑπερωρία) διὰ τὰς κάτωθι ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ἐκτελοῦνται ἐντὸς τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας ἢ κατὰ τὰς ὥρας φυλακῆς.

1. Ἐργασία καταστρώματος

α) Διὰ τὸ ἄνοιγμα τῶν κυτῶν διὰ τὴν προετοιμασίαν αὐτῶν πρὸς φορτοεκφόρτωσιν, κατὰ τὴν ἔναρξιν ταύτης, ὡς καὶ διὰ τὸ κλείσιμον τῶν κυτῶν μετὰ τὸ πέρας τῆς φορτοεκφορτώσεως καὶ ἐφ' ὅσον τὸ πέρας τῆς φορτοεκφορτώσεως πραγματοποιεῖται μετὰ τὴν καθορισθεῖσαν ὥραν ἀπόπλου.

Ἐπίσης διὰ τὸ κλείσιμον τῶν κυτῶν, διαρκούσης τῆς φορτοεκφορτώσεως, εἰς ἐκτάκτους περιπτώσεις, ὡς π.χ. ἀπεργίας ἐν τῷ λιμένι, ἐπερχομένης βροχῆς ἢ θυέλλης.

β) Διὰ τὴν ἀποσκωρίασιν ἐλασμάτων.

γ) Διὰ τὴν ἀπόρριψιν ἀπορριμμάτων καταστρώματος.

δ) Διὰ τὴν λίπανσιν τῶν βαρούλκων.

ε) Διὰ τὴν ἐξασφάλισιν ἀντικειμένων καταστρώματος ἐπικειμένης θαλασσοταραχῆς.

στ) Διὰ τὴν ἐργασίαν ὀπτῆρος.

ζ) Διὰ τὸν καθαρισμὸν ὑδροσυλλεκτῶν κύτους (κουτὶ σεντινῶν).

η) Διὰ τὸν χρωματισμὸν διαμερισμάτων καὶ κλειστῶν χώρων ἐν γένει, ἤτοι κυτῶν, ἀποθηκῶν, διαμερίσματος πηδαλίου, διαδρόμων κλπ. καθ' ὅλον αὐτῶν τὸ ὕψος ἐν ὁρμῷ.

θ) Διὰ τὸν ἐξωτερικὸν χρωματισμὸν ἐν ὁρμῷ.

2. Ἐργασίαι μηχανολεβητοστασίου

α) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν φίλτρων καὶ τοῦ θερμοδοχείου.

β) Διὰ τὴν ἀπόρριψιν τῶν τεφρῶν ἑκάστης φυλακῆς ἐντὸς τοῦ χρόνου τῆς φυλακῆς ταύτης.

γ) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τοῦ δαπέδου τοῦ μηχανολεβητοστασίου.

δ) Διὰ τὴν πλύσιν καὶ τὸν χρωματισμὸν τοῦ μηχανολεβητοστασίου ἐν ὁρμῷ.

ε) Διὰ τὴν διατήρησιν τῶν πυρῶν τοῦ λέβητος.

στ) Διὰ τὴν ἐκκένωσιν τῶν βαρελίων μηχανελαίου εἰς τὰς δεξαμενὰς τοῦ πλοίου, ἐκτελουμένην ἐν ὁρμῷ μέν, ἐφ' ὅσον δὲν διατηροῦνται αἱ φυλακαὶ ὑφ' ὁλοκλήρου τοῦ κατωτέρου προσωπικοῦ τοῦ μηχανολεβητοστασίου, ἐν πλῷ δὲ μόνον ὑπὸ τῶν καθαριστῶν.

ζ) Διὰ τὴν παραλαβὴν καυσίμων.

η) Δι' ἐργασίας ἠλεκτρολογικάς, ὑδραυλικάς, μηχανῶν, λέμβων καὶ χειροκινήτων ἀντλιῶν.

θ) Διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ νυκτοφύλακος διατήρησιν τῶν πυρῶν τοῦ λέβητος πρὸς λειτουργίαν τῶν μηχανημάτων φωτισμοῦ, θερμάνσεως καὶ ψυγείου τοῦ πλοίου.

3. Γενικαὶ ἐργασίαι

α) Διὰ τὴν διὰ βαρούλκου ἐκ τῆς πλευρᾶς τοῦ πλοίου (σότο παλάγκο) παραλαβὴν τῶν ὑλικῶν, τὴν ἐναποθήκευσιν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος καὶ τὴν ἐν συνεχείᾳ κατανομήν, μεταφορὰν καὶ τοποθέτησιν αὐτῶν εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ πλοίου, κατὰ κλάδους.

β) Διὰ τὴν καθ' ὁμοιον ὡς ἄνω τρόπον παράδοσιν τῶν ἀκαθάρτων εἰδῶν ρουχισμοῦ πρὸς πλύσιν καὶ παραλαβὴν αὐτῶν.

γ) Διὰ τὴν πλύσιν καὶ καθαρισμὸν τῶν διαμερισμάτων τοῦ πληρώματος, ὡς καὶ διὰ τὸν χρόνον τὸν ἀπαιτούμενον διὰ τὴν ἀλλαγὴν τῶν φυλακῶν.

Γενικὴ παρατήρησις

Ἀσχέτως τῶν ἀνωτέρω ἐργασιῶν, αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται ἐνδεικτικῶς, ἅπαν τὸ προσωπικὸν οἱασδήποτε κατηγορίας ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἐντὸς τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας ἐκτέλεσιν πασῶν τῶν ἐργασιῶν τῶν καθοριζομένων ὑπὸ τοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσίας ἐπὶ τῶν ἐμπορικῶν πλοίων καὶ γενικώτερον τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν εἰδικότητα τοῦ ναυτικοῦ.

Κεφάλαιον ΣΤ'

Ἐργασίαι παρέχουσαι τὸ δικαίωμα ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς

α) Διὰ τὴν παραλαβὴν τῶν τροφίμων, ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν παραδίδονται ὑπὸ τοῦ προμηθευτοῦ καὶ δὲν τοποθετοῦνται ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ πλοίου, ὑποχρεοῦται τὸ ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου καθοριζόμενον ἑκάστοτε πλήρωμα ὅπως παραλάβῃ ταῦτα διὰ βαρούλκου εἴτε ἐκ τῆς πλευρᾶς τοῦ πλοίου, σότο παλάγκο, εἴτε ἐξ οἱουδήποτε ἄλλου σημείου αὐτοῦ, μεταφέρῃ καὶ τοποθετήσῃ ταῦτα εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ πλοίου.

Διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην, ἐφ' ὅσον ἐκτελεσθῇ ἐντὸς τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας, καταβάλλεται ἰδιαιτέρα ἀμοιβὴ ἐκ 1.10.0 λιρῶν Ἀγγλίας κατὰ τόννον μεταφερθέντων τροφίμων, ἐὰν δὲ ἐκτελεσθῇ ἐκτὸς τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας ἐκ 3.00.0 λιρῶν Ἀγγλίας κατὰ τόννον, τὸ ποσὸν τοῦτο τῆς ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς καταβάλλεται ἐξ ἴσου εἰς πάντα τὰ συμμετέχοντα εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην μέλη τοῦ πληρώματος.

β) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν διπυθμένων.

γ) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν σεντινῶν ἐξ ὑπολειμμάτων φορτίου.

δ) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν σεντινῶν καὶ μηχανολεβητοστασίου.

ε) Διὰ τὸ κτίσιμον τῶν τούβλων λεβήτων.

στ) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν αὐλῶν τῶν λε-

βήτων, τῶν αὐλοφόρων πλακῶν, κλιβάνων κλπ. καὶ ἀπόρριψιν τεφρῶν εἰς τὸ κατάστρωμα.

Ἡ ἰδιαιτέρα ἀμοιβὴ διὰ τὰς ἀνωτέρω ἐργασίας τῶν ἐδαφίων β, γ, δ, ε, στ καθορίζεται κατόπιν συμφωνίας μεταξὺ πλοιάρχου καὶ τῶν μελῶν τοῦ πληρώματος, εἰς ἃ ἀνατίθενται αἱ ἄνω ἐργασίαι ὑπὸ ὅρους δικαίους καὶ λογικοὺς καὶ διὰ τὸ πλοῖον καὶ διὰ τοὺς ναυτικούς.

Κεφάλαιον Ζ'

Ἀπαγορευτικαὶ διατάξεις

1) Ἀπαγορεύεται ἐν πλῷ ὁ χρωματισμὸς καὶ ἡ ἀποσκωρίασις τοῦ πλοίου διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως ἱκριωμάτων (σκαλωσιῶν), ὡς καὶ ὁ χρωματισμὸς τῶν ἱστῶν καὶ τῆς καπνοδόχου.

2) Ἀπαγορεύεται πᾶσα ἐργασία ἐπὶ τῶν ἱστῶν, ἐφ' ὅσον εὑρίσκεται ἐν λειτουργίᾳ τὸ ἀντίστοιχον βαροῦλκον.

3) Ἀπαγορεύεται ὁ ἐξωτερικὸς χρωματισμὸς καὶ ἡ ἀποσκωρίασις, ἐφ' ὅσον τὸ πλοῖον εὑρίσκεται ἐν δεξαμενῇ.

4) Ἀπαγορεύεται ἡ ἀξίωσις ἐπιδομάτων καὶ ἀμοιβῶν ἐν γένει πέραν τῶν ἐν τῇ παρούσῃ συλλογικῇ συμβάσει καθοριζομένων, πλὴν ἐὰν ζητηθῇ πρόσθετος ἐργασία μὴ προβλεπομένη ἐν τῇ παρούσῃ συμβάσει.

Κεφάλαιον Η'

Ἡμέραι ἀργίας ἐν λιμένι

Αἱ κατὰ τὸ ἰσχῦον ἐπίσημον ἑορτολόγιον ἡμέραι ἀργίας (ἑορταί) λογίζονται ὡς Κυριακαὶ ἐν λιμένι. Ἡ κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐργασία διέπεται ὑπὸ τῶν ἰδίων διατάξεων ὡς ἐργασία Κυριακῆς.

1) Αἱ Κυριακαί.
2) Ἡ 1η τοῦ Ἔτους.
3) Τῶν Θεοφανείων.
4) Ἡ Καθαρὰ Δευτέρα.
5) Ἡ 25η Μαρτίου.
6) Ἡ Μεγάλη Παρασκευή.
7) Ἡ Δευτέρα τοῦ Πάσχα.
8) Τοῦ Ἁγίου Γεωργίου.
9) Ἡ Πρώτη Μαΐου.
10) Ἡ ὀνομαστικὴ ἑορτὴ τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως.
11) Τῆς Ἀναλήψεως.
12) Ἡ 15η Αὐγούστου.
13) Ἡ 14η Σεπτεμβρίου.
14) Ἡ 28η Ὀκτωβρίου.
15) Τοῦ Ἁγίου Νικολάου.
16) Τῶν Χριστουγέννων.
17) Ἡ Δευτέρα τῶν Χριστουγέννων.
18) Αἱ ἀνεγνωρισμέναι ὡς ἡμέραι ἀργίας τοπικαὶ ἑορταὶ εἰς τοὺς Ἑλληνικοὺς λιμένας καὶ ἐφ' ὅσον ναυλοχεῖ εἷς τινα τούτων τὸ πλοῖον.

Κεφάλαιον Θ'

Βιβλίον ὑπερωριῶν καὶ ἰδιαιτέρων ἀμοιβῶν

1) Ὑπόλογοι πρὸς τὸν πλοίαρχον ἀξιωματικοὶ διὰ τὴν τήρησιν βιβλίου ὑπερωριῶν καὶ ἰδιαιτέρων ἀμοιβῶν εἶναι ὁ ὑποπλοίαρχος διὰ τὸ προσωπικὸν καταστρώματος καὶ γενικῶν ὑπηρεσιῶν, ὁ Α' μηχανικὸς διὰ τὸ προσωπικὸν μηχανοστασίου καὶ λεβητοστασίου καὶ ὁ ραδιοτηλεγραφητὴς διὰ πᾶσαν ἐργασίαν συναφῆ πρὸς τὴν εἰδικότητά του.

2) Πρὸ πάσης ἐκτελέσεως ἐκτάκτου ἐργασίας, παρεχούσης τὸ δικαίωμα πληρωμῆς ὑπερωρίας ἢ ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς, οἱ ὡς ἄνω ὑπόλογοι ἀξιωματικοὶ ὀφείλουν νὰ ἀναφέρουν τοῦτο εἰς τὸν πλοίαρχον καὶ νὰ λαμβάνουν τὴν ἔγκρισιν αὐτοῦ. Ἐν ἀπουσίᾳ ὅμως τοῦ πλοιάρχου δύνανται οὗτοι, ὑπαρχούσης ἐπειγούσης ἀνάγκης, νὰ διατάξωσι τὴν ἐκτέλεσιν τοιαύτης ἐργασίας, ὑποχρεούμενοι νὰ ἀναφέρωσιν εἶτα περὶ τούτου εἰς τὸν πλοίαρχον.

3) Οἱ ὑπόλογοι ἀξιωματικοὶ ὑποχρεοῦνται, ὅπως καταγράψουν καθ' ἑκάστην εἰς τὸ βιβλίον ὑπερωριῶν καὶ ἰδιαιτέρων ἀμοιβῶν τὰς εἰς τὰ μέλη τοῦ πληρώματος ὀφειλομένας τοιαύτας, καλοῦντες τοὺς δικαιούχους ὅπως προσυπογράψουν διὰ τὸ σύμφωνον τῶν σχετικῶν ἐγγραφῶν.

Κεφάλαιον Ι'

Προκαταβολαί, πληρωμὴ μισθοῦ

1) Ἐπὶ τῇ ναυτολογήσει των οἱ ναυτικοὶ δικαιοῦνται προκαταβολῆς.

2) Εἰς ξένους λιμένας καὶ ἐφ' ὅσον ἡ χορήγησις εἰς τὸν πλοίαρχον συναλλάγματος εἶναι ἐπιτετραμμένη ὑπὸ τῶν Ἀρχῶν τοῦ τόπου, δύναται νὰ δοθῇ προκαταβολὴ εἰς τὸν ναυτικὸν εἰς ξένον συνάλλαγμα μέχρι τοῦ 1/3 τῶν ἀποδοχῶν του.

3) Εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς ὁ ναυτικὸς λαμβάνει ἐξόφλησιν τῶν ἀποδοχῶν του.

4) Αἱ προκαταβολαί, ἐκτὸς τῆς προκαταβολῆς τῆς παραγράφου 2, καὶ ἡ ἐξόφλησις τῶν ἀποδοχῶν γίνονται ἐν Ἑλλάδι εἰς δραχμὰς μὲ τὴν ἐπίσημον ἑκάστοτε τιμὴν τῆς Ἀγγλικῆς λίρας.

Κεφάλαιον ΙΑ'

Κλινοσκευή, ἐπιτραπέζια σκεύη κλπ.

1) Εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ εἰς τὸ κατώτερον πλήρωμα χορηγοῦνται εἴδη κλινοσκευῆς (στρώματα, προσκεφάλαια, κλινοσκεπάσματα, σινδόνια, προσόψια, σάπων, πινάκιον, πτρούνιον, μαχαίριον, κύπελλον) κατάλληλα διὰ τὰ γεύματά των. Τὰ σινδόνια καὶ τὰ καλύμματα προσκεφαλαίων θὰ ἀλλάσσωνται ἅπαξ καθ' ἑβδομάδα διὰ καθαρῶν τοιούτων.

2) Εἰς ἕκαστον μέλος τοῦ κατωτέρου προσωπικοῦ καταστρώματος χορηγοῦνται εἰς ἐπενδύτης ἀδιάβροχος (νιτσεράδα) καὶ ἓν ζεῦγος ἀδιαβρόχων ὑποδημάτων.

3) Ἅπαντα τὰ ὡς ἄνω εἴδη παραδίδονται εἰς τὸ πλήρωμα καθαρὰ καὶ εἰς κατάστασιν ἐπιτρέπουσαν τὴν χρῆσιν των. Οἱ ἀποχωροῦντες τοῦ πλοίου ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιστρέφουν ἅπαντα τὰ εἴδη ταῦτα ἐν καλῇ καταστάσει, θεωρουμένης ὡς δεδικαιολογημένης τῆς λογικῆς φθορᾶς, λόγῳ χρήσεως. Ἐν περιπτώσει ἀπωλείας ἢ καταστροφῆς εἰδῶν ἐκ τούτων ἐξ ἀμελείας ἢ ὑπαιτιότητος τοῦ κατόχου οὗτος ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ τὸ ἀντίτιμον διὰ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ἀπολεσθέντος ἢ καταστραφέντος εἴδους.

Κεφάλαιον ΙΒ'

Ἀσθενεῖς νοσηλευόμενοι ἐκτὸς τοῦ πλοίου

1) Καθορίζεται εἰδικὸς μισθὸς τῶν ἀσθε-

νούντων ναυτικῶν νοσηλευομένων ἐκτὸς τοῦ πλοίου ὡς κάτωθι :

	Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νοσηλείας του ἐν νοσοκομείῳ.	Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νοσηλείας του ἐκτὸς νοσοκομείου, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἀντιτίμου τροφῆς.
	Εἰς λίρας Ἀγγλίας	Εἰς λίρας Ἀγγλίας
Εἰδικότης		
Ὕπαρχος	39.00.0	47.00.0
Ὑποπλοίαρχος	39.00.0	47.00.0
Ἀνθυποπλοίαρχος	32.00.0	40.10.0
Ἀξ. ἀσυρμάτου Α'	39.00.0	47.00.0
Ἀξ. ἀσυρμάτου Β'	32.00.0	40.05.0
Φροντιστὴς	39.00.0	47.00.0
Ἰατρὸς	39.00.0	47.00.0
Οἰκ. ἀξιωματ. Α'	39.00.0	47.00.0
Οἰκ. ἀξιωματ. Β'	32.00.0	40.10.0
Δόκ. πλοίαρχος	12.00.0	17.00.0
» »	8.10.0	15.10.0
Ναύκληρος	20.10.0	27.10.0
Ὑποναύκληρος	19.10.0	26.00.0
Ξυλουργὸς	20.00.0	27.10.0
Ὑδραυλικὸς	22.00.0	28.10.0
Ἀρχιθερμαστὴς	22.00.0	28.15.0
Ναύτης	18.10.0	24.00.0
Ναυτόπαις	8.10.0	15.10.0
Λιπαντὴς	20.10.0	27.10.0
Θερμαστὴς	19.10.0	26.00.0
Ἀρχιμάγειρος Α'	48.00.0	56.00.0
Ἀρχιμάγειρος Β'	39.00.0	47.00.0
Μάγειρος Α'	32.00.0	40.10.0
» Β'	23.00.0	30.00.0
» Γ'	22.00.0	30.00.0
Χυτροκαθαριστὴς	9.00.0	15.15.0
Ἀρτοποιὸς	23.00.0	30.00.0
Ζαχαροπλάστης	32.00.0	40.05.0
Σφαγεὺς	32.00.0	40.05.0
Βοηθὸς φροντιστοῦ	18.10.0	24.00.0
Μεταφορεὺς	8.09.0	15.06.0
Ἀρχιθαλαμηπόλος	20.10.0	27.10.0
Θαλαμηπόλος	18.10.0	24.00.0
Ἐπίκουρος	8.10.0	15.10.0
Βοηθὸς ζαχαροπλ.	22.00.0	30.00.0

2) Προκειμένου ὅμως περὶ ἀσθενειῶν συνεπαγομένων ἐγχείρησιν, ἐφ' ὅσον ἐπραγματοποιήθη αὕτη, ἢ τραυματισμοῦ, ὅστις δὲν ἐπιφέρει ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν, ἡ δὲ θεραπεία δὲν παρατείνεται πέραν τῶν τεσσάρων μηνῶν, καταβάλλεται ὁλόκληρος ὁ ὑπὸ τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐν Κεφαλαίῳ Α' προβλεπόμενος μισθὸς καὶ οὐχὶ ὁ τοῦ ἀνωτέρω πίνακος τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος Κεφαλαίου ΙΒ'.

3) Ἐκτὸς νοσοκομείου ἢ κλινικῆς τὸ ἀντίτιμον τροφῆς τοῦ ναυτικοῦ περὶ οὗ ἡ παράγραφος 2 καὶ κατὰ τὴν ἀνάρρωσιν αὐτοῦ καταβάλλεται ἐπὶ πλέον τοῦ μισθοῦ, ὁριζόμενον διὰ μὲν τοὺς ἀξιωματικοὺς εἰς σελλίνια 9 ἡμερησίως, εἰς δὲ τὸ κατώτερον πλήρωμα 8 σελλίνια ἡμερησίως.

4) Τὸ ἀντίτιμον τροφῆς τοῦ ναυτικοῦ ἐκτὸς τοῦ πλοίου, εἰς ἃς περιπτώσεις δικαιοῦται οὗτος τοιούτου, καθορίζεται εἰς σελλίνια 9 καθ' ἡμέραν διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ εἰς σελλίνια 8 διὰ τὸ κατώτερον πλήρωμα.

Κεφάλαιον ΙΓ'

Ἄδειαι

1) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑνὸς ἔτους συνεχοῦς ὑπηρεσίας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πλοίου ἢ πλοίων τοῦ αὐτοῦ πλοιοκτήτου ὁ ναυτικὸς δικαιοῦται εἰς ἄδειαν, ὑπολογιζομένην διὰ μὲν τοὺς ἀξιωματικοὺς εἰς μίαν καὶ ἡμίσειαν ἡμέραν δι' ἕκαστον μῆνα ὑπηρεσίας, διὰ δὲ τὸ κατώτερον προσωπικὸν εἰς μίαν ἡμέραν δι' ἕκαστον μῆνα.

2) Ἐφ' ὅσον ὁ ναυτικὸς συνεπλήρωσε ἑξάμηνον συνεχῆ ὑπηρεσίαν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πλοίου ἢ πλοίων τοῦ αὐτοῦ πλοιοκτήτου καὶ ἀπολυθῇ ἐξ αὐτοῦ οὐχὶ ἐξ ὑπαιτιότητός του, πρὸ τῆς λήξεως τῆς συμβάσεως ναυτολογήσεώς του, δύναται νὰ λάβῃ ἄδειαν δι' ὅσους μῆνας ὑπηρέτησε κατὰ τὴν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ καθοριζομένην ἀναλογίαν.

3) Κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀδείας του ὁ ναυτικὸς δικαιοῦται εἰς τὸν ἀναλογοῦντα εἰς ταύτας μισθόν, ὡς οὗτος ὁρίζεται ἐν τῷ Κεφαλαίῳ Α' τῆς παρούσης συμβάσεως, ὡς καὶ εἰς τὸ ἀντίτιμον τροφῆς, ὡς τοῦτο καθορίζεται ἐν τῷ προηγουμένῳ Κεφαλαίῳ.

4) Ἡ ἄδεια παρέχεται ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν κρίσιν του ἐπιτρέπουν τὴν παροχὴν ταύτης αἱ ἀνάγκαι τοῦ πλοίου, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει κατ' ἐπιλογὴν τοῦ ναυτικοῦ διὰ τὸν κατάλληλον χρόνον.

Κεφάλαιον ΙΔ'

Ναυτολόγησις

1) Τὰ πληρώματα τῶν πλοίων, περὶ ὧν ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις, καταρτίζονται ἐκ τῶν τακτικῶν μελῶν τῶν συμβαλλομένων ναυτικῶν ὀργανώσεων, τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὴν δύναμιν τῆς Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας, κατ' ἀπόλυτον ἐκλογὴν ὑπὸ τοῦ πλοιοκτήτου.

2) Εἰς ἑκάστην πρόσληψιν ἢ ἀντικατάστασιν μέλους ἢ καὶ ὁλοκλήρου πληρώματος ἐπὶ τῶν πλοίων, περὶ ὧν ἡ παροῦσα σύμβασις, αὕτη θὰ διενεργῆται ἐκ τῶν τακτικῶν μελῶν τῶν συμβαλλομένων ναυτικῶν ὀργανώσεων, χορηγουμένου εἰς τὸν ὑπὸ ναυτολόγησιν ναυτικὸν εἰδικοῦ πρὸς τοῦτο σημειώματος εἰς ἑκάστην περίπτωσιν παρὰ τῆς οἰκείας ἐπαγγελματικῆς ναυτικῆς ὀργανώσεως.

3) Προκειμένου περὶ προσώπων μὴ ἀνηκόντων εἰς τὰς ἐν τῇ παραγράφῳ 2 ἀναφερομένας ὀργανώσεις, αὗται, τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου, ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν ἐγγραφὴν τούτων ὡς τακτικῶν μελῶν των, ἐφ' ὅσον κέκτηνται τὰ ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ τῶν ὀργανώσεων καθοριζόμενα προσόντα.

Κεφάλαιον ΙΕ'

Ἐπίλυσις διαφορῶν

Πᾶσα διαφορὰ προκύπτουσα κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν καὶ ἑρμηνείαν τῶν ὅρων τῆς παρούσης

συλλογικῆς συμβάσεως ἐπιλύεται διαιτητικῶς.

Κεφάλαιον ΙΣΤ'

Ἰσχὺς τῆς συμβάσεως

1) Ἔναρξις τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συμβάσεως ὁρίζεται ἡ 1η Ἰανουαρίου 1959, ἡ δὲ διάρκεια αὐτῆς ὁρίζεται μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1959.

2) Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως δύναται αὕτη νὰ τροποποιηθῇ μόνον κατόπιν κοινῆς συμφωνίας τῶν συμβαλλομένων μερῶν.

3) Δύο μῆνας πρὸ τῆς λήξεως τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως δύναται αὕτη νὰ καταγγελθῇ παρ' ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν, παραμένει ὅμως ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὴν καταγγελίαν μέχρι τῆς ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παόντος Κεφαλαίου καθοριζομένης λήξεως ταύτης.

Ἡ παροῦσι συλλογικὴ σύμβασις συνετάγη εἰς τριπλοῦν, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον ἔλαβον τὰ συμβαλλόμενα μέρη, τὸ δὲ τρίτον θέλει κατατεθῇ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ὑπογράφεται δὲ ὡς ἕπεται:

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

—

49854/11008/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἓν μέρει τῆς ἀπὸ 19.6.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας Θαλαμηπόλων Θαλασσίων λουτρῶν τοῦ Δήμου Παλ. Φαλήρου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 262 τῆς 16 Ἰουλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

β) Τὴν ἀπὸ 19.6.1959 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τῶν θαλαμηπόλων θαλασσίων λουτρῶν τοῦ Δήμου Παλ. Φαλήρου.»

γ) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρ. 9 § 2 ἐδάφ. β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ.Π., ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 15.7.1959 καὶ γνωστοποιηθεῖσαν ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 117/15.7.1958 ἐγγράφου του, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

δ) Τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τῆς δευτέρας περιόδου τοῦ 8ου ὅρου τῆς προειρημένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁρίζεται, ὅτι τὸ τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον, ἐφ' οὗ θὰ ὑπολογίζωνται αἱ βαρύνουσαι τὸν Δῆμον ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφοραί, θέλει ὁρισθῇ ὑπὸ τούτου, πρᾶγμα ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 1846/1951, καθ' ὃ τὸ τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον καθορίζεται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ νὰ ἀπαλειφθῇ ἡ περίοδος αὕτη.

Ἀποφασίζομεν

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα παρὰ τῇ Διευθύνσει Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 223/25.6.1959 πρακτικοῦ καταθέσεως, τροποποιουμένη παρ' ἡμῶν ὡς ἀκολούθως:

Τοπικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας θαλαμηπόλων θαλασσίων λουτρῶν τοῦ Δήμου Παλαιοῦ Φαλήρου

Ἐν Παλαιῷ Φαλήρῳ καὶ ἐν τῷ Δημαρχιακῷ Καταστήματι σήμερον τὴν δεκάτην ἑνάτην (19) τοῦ μηνὸς Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1959 οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς ὁ Ἀλέξανδρος Ἀντωνιάδης, ἀσκῶν καθήκοντα Δημάρχου κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 37385/8.6.1959 ἀποφάσεως τοῦ Νομάρχου Ἀττικῆς, κάτοικος Παλαιοῦ Φαλήρου, ἐκπροσωπῶν ἐν προκειμένῳ τὸν ἐργοδότην Δῆμον Παλαιοῦ Φαλήρου, ἐνεργῶν δὲ δυνάμει τῆς παρασχεθείσης αὐτῷ εἰδικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ὑπὸ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 164 τοῦ 1959 ἀποφάσεως αὐτοῦ, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 37800/1959 ἀποφάσεως τῆς Νομαρχίας Ἀττικῆς, δι' ἧς ἐξουσιοδοτεῖται ὅπως ὑπογράψῃ τὴν ὡς κάτωθι καὶ ἐν τοῖς πρακτικοῖς τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου καταχωρουμένην συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ κ.κ. Βασίλειος Μαστρόκαλος, Ὄθων Νέρης, Ἀχιλλεὺς Πουλημένος, Μαρία Φραντζῆ καὶ Φίλιππος Γραμμένος, κάτοικοι Παλαιοῦ Φαλήρου, ἐκπροσωποῦντες ἐν προκειμένῳ τὸ ἐν Παλαιῷ Φαλήρῳ ἑδρεῖον Σωματεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἐθνικὴ Ἕνωσις Ἐργαζομένων Θαλασσίων Ἰαματικῶν - Θερμῶν Λουτρῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων» καὶ ἐνεργοῦντες δυνάμει εἰδικῆς ἐξουσιοδοτήσεως παρασχεθείσης αὐτοῖς δι' ἀποφάσεως τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῆς 3 Ἰουνίου 1959 τῶν ἐνδιαφερομένων διὰ τὴν παροῦσαν συλλογικὴν σύμβασιν θηλέων μελῶν αὐτοῦ τῶν ἐργαζομένων ὡς θαλαμηπόλων εἰς τὰ θαλάσσια λουτρὰ τοῦ Δήμου Παλαιοῦ Φαλήρου, ληφθείσης ταύτης συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τοῦ καταστατικοῦ τοῦ σωματείου, ὡς ὑπευθύνως ἐδήλωσαν οἱ ὧδε ἐκπροσωποῦντες αὐτό, καὶ ἐξ ἑτέρου ὁ κ. Βασίλειος Ράπτης, κάτοικος Ἀθηνῶν, Ἀγησιλάου 10, ὡς ἐκπροσωπῶν τὸ Ἐργατοϋπαλληλικὸν Κέντρον Ἀθηνῶν κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. 412 τῆς 18 Ἰουνίου 1959 ἔγγραφον αὐτοῦ πρὸς τὸν Δῆμον, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης τοπικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφορώσης ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον τὰς θαλαμηπόλους τὰς ἐργαζομένας εἰς τὰ θαλάσσια λουτρὰ τοῦ Δήμου Παλαιοῦ Φαλήρου, δι' ἧς ρυθμίζονται αἱ ἀμοιβαί, οἱ ὅροι προσλήψεως καὶ ἐργασίας τῶν χρησιμοποιουμένων ὑπὸ τοῦ Δήμου ὡς θαλαμηπόλων εἰς τὰς ἐν λειτουργίᾳ θαλασσίας λουτρικὰς ἐγκαταστάσεις αὐτοῦ ὡς ἀκολούθως:

1) Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἰσχύει διὰ τὴν κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον 1959 λειτουργίαν τῶν θαλασσίων λουτρῶν τοῦ ἐργοδότου Δήμου τῶν κειμένων εἰς θέσεις «Ἔντεν», «Μπάτη» καὶ «Οὔλεν» τῆς περιφερείας αὐτοῦ.

2) Ἡ διάρκεια τῆς παρούσης συμβάσεως, ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὴν ἔναρξιν καὶ λῆξιν τῆς θερινῆς περιόδου διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν λουτρῶν, ἀκολουθεῖ τὴν διάρκειαν τοῦ συνεργείου ἐκμεταλλεύσεως τῶν θαλασσίων λουτρῶν τοῦ Δήμου διὰ τὴν θερινὴν περίοδον 1959 τοῦ συ-

σταθέντος κατὰ τοὺς κειμένους νόμους διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 130/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου καὶ ὡς ἡ διάρκεια αὐτὴ ὁρίζεται ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ, τοῦ περιεχομένου τῆς ὁποίας δηλοῦσιν ὅτι ἔλαβον πλήρη γνῶσιν οἱ ἐκπροσωποῦντες ὧδε τὸ συμβαλλόμενον σωματεῖον.

Ὁ διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως χαρακτηρισμὸς τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ συνεργείου ὡς «ὡρισμένου χρόνου» ἰσχύει καὶ διὰ τὴν προσληψιν τῶν θαλαμηπόλων.

3) Ὁ ἀριθμὸς τῶν θαλαμηπόλων τῶν προσληφθησομένων δι' ἑκάστην ἐγκατάστασιν τῶν λουτρῶν ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου Δήμου κατ' ἀνώτατον ὅριον μέχρι 50, δικαιουμένου νὰ μεταθέτῃ ταύτας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς προσλήψεώς των ἀπὸ ἐγκαταστάσεως εἰς ἐγκατάστασιν.

4) Ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῶν θαλαμηπόλων τὸ κατ' ἀριθμὸν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὁριζόμενον ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης Δῆμος νὰ προσλάβῃ κατ' ἐπιλογήν του ἐκ τῶν θηλέων μελῶν τῆς συμβαλλομένης ὀργανώσεως, τῶν ἐργαζομένων ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τὰ θαλάσσια λουτρὰ αὐτοῦ καὶ βάσει καταλόγου αὐτοῦ νομίμως τεθεωρημένου καὶ μνημονεύοντος πάντα τὰ στοιχεῖα ἑκάστου μέλους (ὀνοματεπώνυμον, διεύθυνσιν, ἡλικίαν, προσωπικὴν κατάστασιν κλπ.), ἐγχειρισθέντος δὲ ἤδη αὐτῷ ὑπὸ τῆς Διοικήσεως τῆς Ὀργανώσεως.

5) Αἱ ὧραι ἡμερησίας ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν θαλαμηπόλων ὁρίζονται εἰς δέκα (10), ἀπὸ τῆς 7ης πρωϊνῆς μέχρι τῆς 7ης ἑσπερινῆς, μὲ διακοπὴν δύο ὡρῶν κατὰ περιτροπήν, μὴ ἐξαιρουμένων Κυριακῶν καὶ ἑορτῶν.

6) Ἡ ἀμοιβὴ τοῦ προσωπικοῦ τῶν θαλαμηπόλων ρητῶς συμφωνεῖται, ὅτι συνιστᾶται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ἐκ τοῦ προϊόντος τῶν φιλοδωρημάτων τῶν ὑπὸ τῶν λουομένων κατ' ἀρέσκειαν αὐτῶν διδομένων εἰς ταύτας.

7) Ὁ ἐργοδότης Δῆμος οὐδεμίαν κατὰ ρητὴν συμφωνίαν ἀναλαμβάνει ὑποχρέωσιν νὰ συμπληρώσῃ τὸ ἐλάχιστον ὅριον ἡμερομισθίου, διότι καθίσταται ἀνέφικτος ὁ τρόπος ἐξακριβώσεως τῶν πραγματικῶν εἰσπράξεων ἐκ φιλοδωρημάτων καὶ ὅταν ὑφίσταται κοινὸν Ταμεῖον καὶ μονομερῶς.

8) Ὁ ἐργοδότης Δῆμος βαρύνεται μὲ τὰς κατὰ νόμον εἰσφορὰς ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. τὰς προβλεπομένας εἰς βάρος τοῦ ἐργοδότου.

9) Ὁ ἐργοδότης Δῆμος ὑποχρεοῦται νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τὰς θαλαμηπόλους 101 ἡμέρας ἀπασχολήσεώς των καὶ ἐργασίας των εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις τῶν λουτρῶν, μὴ εὐθυνόμενος ὅμως ἔναντι αὐτῶν, ἂν ἐξ ἰδίας αὐτῶν ὑπαιτιότητος δὲν ἐργασθῶσι καθ' ὅλας τὰς ἄνω ἡμέρας.

Ὁ ἐργοδότης Δῆμος παρατεινομένης τυχὸν ἄπαξ ἢ ἐπανειλημμένως τῆς διαρκείας λειτουργίας τοῦ συνεργείου ἐκμεταλλεύσεως τῶν θαλασσίων λουτρῶν, ὅπερ λήγει τὴν 10ην Σεπτεμβρίου 1959, δικαιοῦται νὰ διατηρῇ εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις λουτρῶν ἐκ τῶν θαλαμηπόλων μόνον ἐκείνας διὰ τὰς ὁποίας δὲν συνεπληρώθη τὸ ἄνω ὅριον ἀπασχολήσεώς των.

10) Καθήκοντα θαλαμηπόλων: Ὑποχρεοῦνται νὰ εὑρίσκωνται εἰς τὰς καθοριζομένας ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ ἐπόπτου ἑκάστης ἐγκαταστάσεως θέσεις των κατὰ τὸ ἐν ἄρθρῳ 5 ὡράριον, νὰ ἐπιλαμβάνωνται πρὸ τῆς ἐνάρξεως λειτουργίας τῶν λουτρῶν τῆς καθαριότητος, γραφείων, ἀποχωρητηρίων, πλυντηρίων, παραλίας κλπ. κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐπόπτου ὁριζομένην τάξιν, νὰ μὴ ἀπομακρύνωνται τῶν θέσεών των, νὰ φέρωσι καθαρὰν λευκὴν μπλοῦζαν καὶ λευκὰ ὑποδήματα, νὰ ἀποφεύγωσι τὰς μεταξύ των συνομιλίας, νὰ ὦσιν εὐγενεῖς καὶ εὐπροσήγοροι πρὸς τοὺς λουομένους, νὰ τηρῶσι τὸν κανονισμὸν τῶν λουτρῶν καὶ νὰ ὑπακούωσιν εἰς τὰς ὁδηγίας τοῦ ἐπόπτου καὶ τῶν ἐλεγκτῶν.

11) Τὸ προσωπικὸν τῶν θαλαμηπόλων εὐθύνεται εἰς τὴν ἀποζημίωσιν ἀπωλειῶν ἱματισμοῦ κλπ. τοῦ τμήματός των.

12) Τὸ προσωπικὸν τῶν θαλαμηπόλων πρὸ πάσης ἀναλήψεως ἐργασίας δέον νὰ εἶναι ἐφωδιασμένον διὰ βιβλιαρίου ὑγείας, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1101/1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας.

13) Αἱ ὑπὸ τῶν θαλαμηπόλων παραβάσεις τῶν καθηκόντων αὐτῶν καὶ τὰ παραπτώματα τούτων θὰ ἐπισύρωσι κατ' αὐτῶν ποινάς, αἵτινες θέλουσι καθορισθῆ διὰ κανονισμοῦ τοῦ ἐργοδότου Δήμου.

14) Τὸ προσωπικὸν τῶν θαλαμηπόλων δικαιοῦται ἄνευ τινὸς ἀποζημιώσεως ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως μιᾶς ἡμέρας κατὰ σειράν, κατὰ πίνακα καταρτισθησόμενον ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου Δήμου.

15) Καίπερ ἐκ τοῦ συνόλου τῆς παρούσης συμβάσεως προκύπτει, ἐν τούτοις καὶ διευκρινίζεται σαφῶς ὁ καθορισμὸς τῆς ἀμοιβῆς τῶν θαλαμηπόλων διὰ φιλοδωρήματος ἰσχύει ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον διὰ τὰς ἐργαζομένας εἰς τὰ θαλάσσια λουτρὰ τοῦ ἐργοδότου Δήμου Παλαιοῦ Φαλήρου.

16) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως, ὁριζομένη διὰ τὴν θερινὴν περίοδον 1959, ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἑπομένης ἡμέρας τῆς ὑπογραφῆς της, δύναται νὰ παραταθῇ, ἐὰν δὲν καταγγελθῇ, καὶ ἐπὶ μίαν εἰσέτι θερινὴν περίοδον.

17) Πᾶσα τυχὸν τροποποίησις τῶν ὅρων τῆς παρούσης ἄνευ προηγουμένης ἐγκρίσεως ταύτης ὑπὸ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ἔσται ἀνίσχυρος διὰ τὸν ἐργοδότην Δῆμον κατὰ ρητὴν συμφωνίαν τῶν συμβαλλομένων μερῶν.

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις συνετάγη εἰς τριπλοῦν, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἀντίγραφον ἔλαβεν ἕκαστον τῶν συμβαλλομένων μερῶν, τὸ δὲ τρίτον θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας καὶ ὑπογράφεται ὡς ἕπεται:

Διὰ τὸν Δῆμον Παλαιοῦ Φαλήρου
Ὁ ἀσκῶν καθήκοντα Δημάρχου
(ὑπογραφὴ)

Διὰ τὴν Ἐθνικὴν Ἕνωσιν Ἐργαζομένων Θαλασσίων Ἰαματικῶν - Θερμῶν Λουτρῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων.
(ὑπογραφὴ)

Ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Ἀθηνῶν.
(ὑπογραφὴ)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἰουλίου 1959

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Περὶ ὅρων καὶ συνθηκῶν ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαιοχρωματιστῶν Πειραιῶς καὶ πέριξ Δήμων (*)

Ἐν Πειραιεῖ σήμερον τὴν 3ην Μαρτίου 1959, ἡμέραν Τρίτην καὶ ὥραν 11 π. μ., συνελθόντες ἐν τοῖς Γραφείοις της Περιφερειακῆς Ὑπηρεσίας Διαιτησίας Πειραιῶς, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ προϊσταμένου της Ὑπηρεσίας Θεοδώρου Β. Σαρρῆ, Διευθυντοῦ Α΄ τάξεως Ὑπουργείου Ἐργασίας, ειδικῶς ἐξουσιοδοτημένου, κατ' ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 54406/3951/2.9.1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι: 1) Βασ. Μαράκης, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς, 2) Ἀποστολος Παπαλάμπρου, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ Ἐπιμελητηρίου 3) Γεώργ Μάστορης, ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Ἑνώσεως Πολιτικῶν Μηχανικῶν, 4) Παν. Κανέλλο., ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Ἑνώσεως Ἐργοληπτῶν Πειραιῶς, 5) Σταῦρος Τηλιακός, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Πειραιῶς, 6) Παν. Ἀντωνάτος καὶ Παν. Παπαϊωάννου, ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Ἐλαιοχρωματιστῶν καὶ Κοσμηματογράφων Πειραιῶς, ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν ἁρμοδίων συλλογικῶν ὀργάνων τῶν ὀργανώσεών των, ὡς ἐκπροσωποῦν, ἀπεφάσισαν τὴν ὑπογραφὴν τοπικῆς κλαδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐλαιοχρωματιστῶν Πειραιῶς καὶ περιξ Δήμων, δι' ἧς καθορίζονται οἱ κατωτέρω ὅροι ἐργασίας:

Ἄρθρον 1

Ἡ παροῦσα κλαδικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἀφορᾷ τοὺς ὅρους καὶ τὰς συνθήκας ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ὑδροελαιοχρωματιστῶν Πειραιῶς καὶ τῶν πέριξ Δήμων καὶ τὰς σχέσεις αὐτῶν πρὸς τοὺς οἰκείους ἐργοδότας κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπασχολήσεώς των.

Οἱ ἐργατοτεχνῖται, οὓς ἀφορᾷ ἡ παροῦσα, διακρίνονται εἰς τὰς κάτωθι κατηγορίας:

Ἄρθρον 2

Κατηγορία ἐλαιοχρωματιστῶν

α) Τεχνίτης, β) βοηθός, γ) μαθητευόμενος. Ἐκ τούτων ὁ μὲν πρῶτος ἐκτελεῖ πᾶσαν ἐργασίαν ἀναγομένην εἰς τὴν ὑδροελαιοχρωματιστικὴν τέχνην, ὁ δεύτερος ἐκτελεῖ τὰ ξυσίματα καὶ μερεμέτια, στοκαρίσματα καὶ τὰς πρώτας διαστρώσεις τῶν ἐλαιοχρωματισμῶν καὶ ὑδροχρωματισμῶν καὶ βοηθεῖ τὸν τεχνίτην καὶ ὁ τρίτος ἐκτελεῖ τὰς βοηθητικὰς ἐργασίας.

Ἄρθρον 3

1) Οἱ πάσης φύσεως ἐργοδόται, οὓς ἀφορᾷ ἡ παροῦσα, ὑποχρεοῦνται, ὅπως μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης κατὰ τὴν πρόσληψιν ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαιοχρωματιστῶν ποσοστὸν μέχρι 50/ο ἐξ αὐτῶν προσλαμβάνουν ἐκ τῶν εἰς τὴν δύναμιν τοῦ Συνδέσμου Ἐλαιοχρωματιστῶν Πειραιῶς καὶ πέριξ Δήμων.

2) Χρησιμοποιοῦν προσωπικὸν ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαιοχρωματιστῶν ἐκ τῶν ἐφωδιασμένων διὰ βιβλιαρίων τεχνικῆς κατατάξεως ἀποκλειστικῶς.

3) Πληρώνουν τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας καὶ κατὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας.

4) Μεριμνῶσι κατὰ τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν ὅρων ὑγιεινῆς.

5) Ὡς ὧραι ἐργασίας τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς οἰκοδομὰς ὁρίζονται ἀπὸ 7.30' π.μ. ἕως 2 μ.μ. καὶ 4.30' μ.μ. ἕως 6 μ.μ. διὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας καὶ 8 π.μ. ἕως 12 καὶ 1 μ.μ. ἕως 5 μ.μ. διὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνας. Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ Σαββάτου καθορίζονται εἰς 7 καὶ ἄρχονται ἀπὸ 7.30' καὶ λήγουν 2.30' μ.μ. διὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας καὶ 8 π.μ. ἕως 3 μ.μ. διὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνας.

6) Διὰ τὴν πληρεστέραν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης κλαδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως οἱ ἐκπρόσωποι τῶν συμβαλλομένων ὀργανώσεων δικαιοῦνται νὰ παρακολουθῶσι τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὅρων ταύτης, ἀναφέροντες εἰς τὰς ἁρμοδίας Ἀρχὰς πᾶσαν ὑποπίπτουσαν εἰς τὴν ἀντίληψιν αὐτῶν παράβασιν.

Ἄρθρον 4

Ἡ παροῦσα ἀποτελεῖ συμπλήρωσιν ὅρων τῆς ἀπὸ 11.12.1958 (πρᾶξις καταθέσεως 3/9.1.1959, κοινοποίησις εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας 1451/9.1.1959) (*) ἰσχυούσης πανελλαδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων Ἑλλάδος, ἰσχύει δὲ ἐπὶ πάντων τῶν οἰκοδομοτεχνικῶν ἔργων τῆς περιοχῆς τέως Δήμου Πειραιῶς.

Ἄρθρον 5

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης κλαδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα, ἀναγνωσθεῖσα καὶ βεβαιωθεῖσα, ὑπεγράφη ὡς κατωτέρω παρὰ πάντων τῶν ἐν ἀρχῇ ἀναφερομένων, συνετάγη δὲ εἰς ὀκτὼ πρωτότυπα, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἐλήφθη παρ' ἑκάστου τῶν συμβαλλομένων μερῶν καὶ ἓν κατατεθήσεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας διὰ τὰ περαιτέρω.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(*) Κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 32 τῆς 30.4.1959 πράξεως καταθέσεως.

ΕΕΔ 18, 170

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΥΠΗΡΕΤΡΙΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐν λόγῳ προσώπων ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων δοθείσης ἐξουσιοδοτήσεως ἐκδοθέντος β.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920».

Κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο, § 1, ἐδάφ. β', ἡ προθεσμία τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ οἰκιακῶν ὑπηρετῶν εἶναι ὀκτὼ (8) ἡμέραι πρὸ τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως, ἀνεξαρτήτως χρόνου ὑπηρεσίας.

Τοῦτο σημαίνει, ὅτι ὁ ἐργοδότης ὀφείλει νὰ προειδοποιήσῃ τὴν οἰκιακὴν ὑπηρέτριαν περὶ τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως πρὸ 8 ἡμερῶν πρὸ ταύτης, χωρὶς ὅμως ἐκ τῆς παραλείψεως τῆς προειδοποιήσεως νὰ προκύπτῃ θέμα ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας συμβάσεως, ἀφοῦ, ἀντιθέτως πρὸς τὸ μὴ ἔχον ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν ἄρθρον 669 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (λόγῳ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 58 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Α.Κ. Νόμου διατηρήσεως ἐν ἰσχύϊ τῶν εἰδικῶν ἐργατικῶν νόμων περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας), ἡ παράλειψις τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 καὶ τὸ ἐν λόγῳ β.δ. ἐπιβαλλομένης προειδοποιήσεως δὲν ἔχει ὡς συνέπειαν τὴν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας, ἀλλὰ μόνον τὴν εἰς αὐτοὺς ὁριζομένην ἀποζημίωσιν (οὕτω καὶ αἱ Α.Π. 76/1941, ΕΕΔ 1, 14, 231/1953, ΕΕΔ 12, 602, 490/1956, ΕΕΔ 15, 1180).

Δὲν προκύπτει διὰ τὰ ἐν λόγῳ πρόσωπα θέμα ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας (ΕΕΔ 14, 502), κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ὁποίου δὲν ἐπιτρέπεται προειδοποίησις διὰ τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικόν, διότι ἡ διάταξις ἀναφέρεται εἰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις, αἱ ὁποῖαι ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας καὶ βεβαίως δὲν συντρέχει περίπτωσις ἐφαρμογῆς ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ προσώπων, ἀφοῦ ὁ οἶκος δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἐπιχείρησις ἢ ἐκμετάλλευσις (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 14, 1054, ἔνθα παραπομπαί, Πρωτ. κείου Ἀθηνῶν 13181/1958, ΕΕΔ 17, 1055, οὔτε καὶ τὸ οἰκιακὸν προσωπικὸν ἀσφαλίζεται κατὰ τῆς ἀνεργίας (ἄρθρον 2 νόμου 3164/1955, ΕΕΔ 15, 1050), (μὴ ἀσφαλιζόμενον οὔτε παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον δὲν ἐξεδόθη εἰσέτι ὁ σχετικὸς Κανονισμός).

Προειδοποιουμένης τῆς οἰκιακῆς ὑπηρετρίας κατὰ τὴν νόμιμον προθεσμίαν τῶν ὀκτὼ ἡμερῶν δὲν ὑπάρχει ἀξίωσις αὐτῆς ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἂν ὅμως παραλειφθῇ ἡ προειδοποίησις, ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ ἄρθρον 8 τοῦ β. δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, κατὰ τὸ ὁποῖον ἐργοδότης, παραλείπων τὴν ὑποχρέωσιν τῆς καταγγελίας, καταβάλλει εἰς τὸν ἀπολυόμενον τῆς ἐργασίας ὡς ἀποζημίωσιν ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ σύνολον τῶν τακτικῶν αὐτοῦ μισθῶν ἢ ἐν γένει ἀμοιβῶν, ἃς θὰ ἐλάμβανεν ἀντὶ τῆς παρεχομένης ἐργασίας κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας, πρὸ τῶν ὁποίων ἔδει νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία.

Καὶ ναὶ μὲν κατὰ τὰ νομολογηθέντα περὶ τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως (Α. Π 940/1960, ΕΕΔ 17, 739, βλέπε καὶ συμφώνους σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 849) ἡ ἀποζημίωσις ἀναφέρεται εἰς τὸν μισθὸν τῶν ἐργασίμων ἡμερῶν, αἱ ὁποῖαι ἐμπίπτουν εἰς τὰς ἡμέρας τῆς προθεσμίας τῆς καταγγελίας, ὥστε ἐπὶ νομίμου προθεσμίας ὀκτὼ ἡμερῶν ἡ ἀποζημίωσις ἀναφέρεται εἰς τὸν μισθὸν τῶν ἐργασίμων ἡμερῶν, ἀλλά, δεδομένου ὅτι αἱ οἰκιακαὶ ὑπηρέτριαι ἐργάζονται καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας τοῦ μηνός, ἡ ἀποζημίωσις αὐτῶν ἀναφέρεται εἰς τὸν μισθὸν τῶν ὀκτὼ αὐτῶν ἡμερῶν, ἁπασῶν ἐργασίμων δι' αὐτάς.

Αἱ οἰκιακαὶ ὑπηρέτριαι ἐργάζονται συνήθως ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ, ὁ ὁποῖος δὲν καθορίζεται ὑπὸ νομικῆς τινος διατάξεως, ἀλλ' εἶναι θέμα συμφωνίας ἢ, ἐν ἐλλείψει αὐτῆς, καταβάλλεται ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 649 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος εἰθισμένος μισθός.

Θὰ χρειασθῇ ἑπομένως, διὰ νὰ ἀνεύρωμεν τὸν ἡμερήσιον μισθόν, διαίρεσις τοῦ μηνιαίου αὐτοῦ μισθοῦ, ἀφοῦ δὲ αἱ οἰκιακαὶ ὑπηρέτριαι ἐργάζονται καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας τοῦ μηνός, ἡ διαίρεσις τοῦ μισθοῦ θὰ γίνῃ διὰ 30 καὶ θὰ ἀνεύρωμεν οὕτω τὸν ἡμερήσιον μισθόν. (Ζήτημα δικιρέσεως διὰ 25, ὅσαι αἱ ἐργάσιμοι ἡμέραι τοῦ μηνὸς διὰ τοὺς κοινοὺς μισθωτούς, Α. Π. 308/1959, ΕΕΔ 18, 765, δὲν προκύπτει ἐν προκειμένῳ).

Ἐξ ἄλλου, εἶναι γνωστόν, ὅτι εἰς τὰς οἰκιακὰς ὑπηρετρίας παρέχονται ἐκτὸς τοῦ εἰς χρῆμα μισθοῦ καὶ κατοικία, φωτισμός, τροφή, αἱ ὁποῖαι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ β. δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 θεωροῦνται τακτικαὶ ἀποδοχαί.

Διάταξις νόμου, ἡ ὁποία νὰ καθορίζῃ εἰς τὴν περίπτωσιν τὴν ἀποτίμησιν τῶν παροχῶν τούτων διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀξίας αὐτῶν εἰς τὴν ἀποζημίωσιν ἕνεκεν ἀπολύσεως δὲν ὑφίσταται.

Τὸ ζήτημα εἶναι πραγματικὸν (βλέπε ΕΕΔ 14, 818, ἔνθα νομολογία καὶ σημειώσεις μας). Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 τῆς διὰ τοῦ νόμου 3248/1955 κυρωθείσης ὑπ' ἀριθ. 95 Διεθνοῦς Συμβάσεως «περὶ προστασίας τοῦ ἡμερομισθίου» (ΕΕΔ 14, 726), ἐν ᾗ περιπτώσει ἐπιτρέπεται καταβολὴ τιμήματος τοῦ ἡμερομισθίου εἰς εἶδος δέον νὰ λαμβάνωνται κατάλληλα μέτρα, ὥστε ἡ ἀποτίμησις τῆς ἀξίας τῶν παροχῶν τούτων νὰ εἶναι δικαία καὶ λογική.

Διὰ τὴν ἀποτίμησιν τῆς τροφῆς θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ ποσόν, τὸ ὁποῖον θὰ ἐδαπάνα ὁ μισθωτός, ἂν τὸ εἶδος αὐτὸ ἐπρομηθεύετο ἐκ τῆς ἀγορᾶς (πρβλ. Α.Π. 69/1958, ΕΕΔ 7, 235).

Διὰ τὴν ἀποτίμησιν τῆς κατοικίας θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ποίας δαπάνης ἀπαλλάσσεται ὁ μισθωτὸς

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΝΟΜΟΙ ΚΑΙ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

Φίλος τῆς Ἐπιθεωρήσεώς μας εἶχε τὴν ἔμπνευσιν, ἀναδιφήσας τὴν νομολογίαν, νὰ σημειώσῃ τὰς μεταξὺ τῶν δύο Ἀνωτάτων Δικαστηρίων τῆς χώρας διαφωνίας ἐπὶ σημαντικῶν τοῦ Δικαίου θεμάτων καὶ νὰ μᾶς ἀποστείλῃ τὰ συναχθέντα ἐκ τῆς ἐρεύνης του.

Τὰ μεταφέρομεν ἐδῶ.

α) Κατὰ τὴν παγίαν νομολογίαν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (Σ.Ε. 744/1950, ΕΕΔ 9, 1008, ἔνθα καὶ λοιπαί) διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 19/1944 παρεσχέθη εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς ἡ περιωρισμένη ἐξουσία τῆς ποιοτικῆς ἁπλῶς ἀναπροσαρμογῆς τῶν ἤδη νομοθετημένων ἀποδοχῶν καὶ συντάξεων τῶν ἐν τῇ ἄνω διατάξει καθοριζομένων προσώπων πρὸς τὴν διὰ τοῦ νόμου 18/1944 εἰσαχθεῖσαν νέαν νομισματικὴν μονάδα καὶ ὄχι καὶ διὰ τὴν διὰ διοικητικῶν πράξεων ἢ ἄλλην τινὰ κατὰ βάσιν τροποποίησιν τῶν περὶ αὐτῶν κειμένων ὀργανικῶν διατάξεων, οἵαν προδήλως ἀποτελεῖ καὶ ἡ τὸ πρῶτον θέσπισις νέων διακρίσεων ἐν τῇ ἀναπροσαρμογῇ τῶν καταβαλλομένων συντάξεων.

Ἀντιθέτως κατ' ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ μάλιστα τῆς Ὁλομελείας αὐτοῦ (105/1952, ΕΕΔ 11, 353, ἔνθα καὶ λοιπαί) ἐκ τοῦ νόμου 19/1944 σαφῶς προκύπτει, ὅτι παρεσχέθη εἰς τὸν Ὑπουργὸν Οἰκονομικῶν ἐξουσιοδότησις, ὅπως δι' ἀποφάσεών αὐτοῦ ἢ κοινῶν αὐτοῦ καὶ τῶν ἐν τῇ διατάξει ἀναφερομένων Ὑπουργῶν ἀναπροσαρμόζωσιν, αὐξάνοντες ἢ ἐλαττοῦντες, ἀλλὰ καὶ τροποποιῶσι γενικῶς τὰς ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων καὶ ἀποφάσεων καθωρισμένας ἐν γένει ἀποδοχὰς καὶ πάσης φύσεως ἀποζημιώσεις τοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν νομικῶν προσώπων, ὀργανισμῶν καὶ ἱδρυμάτων.

β) Κατὰ τὴν παγίαν νομολογίαν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (Σ.Ε. 2078/1958, ΕΕΔ 18, 243, ἔνθα καὶ λοιπαί) τὰ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κατοχικοῦ ν.δ. 912/1941 ἐκδοθέντα διατάγματα περὶ συστάσεως Ταμείων Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως εἶναι ἄκυρα, ὡς μὴ ὑποβληθέντος τοῦ κανονιστικοῦ διατάγματος 912/1941 εἰς τὴν κατὰ τὸ Σύνταγμα ἐπεξεργασίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀκόμη δὲ καὶ ἡ διὰ τοῦ νόμου 1731/1951 κύρωσις τῶν διαταγμάτων αὐτῶν δὲν εἶναι ἰσχυρά.

Ἀντίθετος ὅμως πρὸς αὐτὰ εἶναι ἡ νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας (Α.Π. 436/1952, ΕΕΔ 11, 1135, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 3010/1958).

γ) Κατὰ τὴν σταθερὰν νομολογίαν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (Σ.Ε. 264/1959, ΕΕΔ 18, 363, ἔνθα καὶ λοιπαί) εἶναι ἄκυρος, ὡς ἀντισυνταγματική, ἡ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας» ἐξουσιοδότησις τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας διὰ τροποποίησιν ἀσφαλιστικῶν διατάξεων.

Ἀντιθέτως κατὰ τὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 760/1958 ΕΕΔ 18, 9, ἔνθα καὶ λοιπαί) ἡ ἐξουσιοδότησις εἶναι ἰσχυρά.

δ) Κατὰ τὴν νομολογίαν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (Σ.Ε. 601/1958, ΕΕΔ 17, 401, ἔνθα καὶ λοιπαί) διατάξεις τινὲς τοῦ ν.δ. 1251/1949 περὶ ἐργασίας τῶν φορτοεκφορτωτῶν εἶναι ἀντισυνταγματικαί.

Ἀντιθέτως κατὰ τὴν νεωτέραν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 576/1958, ΕΕΔ 17, 791) τὸ ν.δ. 1251/1949 εἶναι, ἀπὸ συνταγματικῆς ἀπόψεως, ἔγκυρον.

ε) Κατὰ τὴν νομολογίαν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (Σ.Ε. 2028/1957, 799/1958, ΕΕΔ 18, 991) ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 250 § 17 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ πενταετοῦς παραγραφῆς δὲν ἐφαρμόζεται διὰ τὰς δυνάμει τοῦ νόμου 6298/1934 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων συντάξεις, ἐνῷ διάφορος εἶναι ἡ γνώμη τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 796/1958, ΕΕΔ 18, 109).

στ) Κατὰ τὴν νομολογίαν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (Σ.Ε. 975/1959, ΕΕΔ 18, 661, ἔνθα καὶ λοιπαί) ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2657/1953, ἀντικατάστασις τῶν πολεμιστῶν πρέπει νὰ δικαιολογῆται δι' ἀποχρώντων λόγων καὶ νὰ γίνηται ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ τῆς παρελεύσεως 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προσλήψεως τοῦ μισθωτοῦ (Σ.Ε. 1227/1956, ΕΕΔ 16, 553, ἔνθα καὶ λοιπαί).

Ἀντιθέτως κατὰ τὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου οὔτε δικαιολόγησις αὐτῆς ἀπαιτεῖται (Α.Π. 347/1957, ΕΕΔ 16, 652), οὔτε καὶ πρέπει νὰ χωρῇ ἐντὸς εὐλόγου χρόνου, ἀλλ' ἀπεριορίστως.

ζ) Κατὰ τὴν νομολογίαν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (Σ.Ε. 746/1957, ΕΕΔ 16, 443) ὑπῆρξεν ἰσχυρὰ ἡ διάταξις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ἀποζημιώσεως διὰ παρανόμους ὑπερωρίας.

Ἀντιθέτως κατὰ τὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 138/1959, ΕΕΔ 18, 245) ἡ διάταξις ὑπῆρξεν ἀνίσχυρος.

***

Δὲν ὑποστηρίζει βεβαίως κανείς, ὅτι πρέπει νὰ συμπίπτουν αἱ γνῶμαι τῶν δύο Ἀνωτάτων Δικαστηρίων ἐπὶ τῆς ἐννοίας τῶν νόμων. Ἐάν, γράφει ὁ Rudolf Jhering εἰς τὸ βιβλίον του «ὁ σκοπὸς ἐν τῷ δικαίῳ», σελ. 212, ἡ δικαιοσύνη ἠδύνατο νὰ κατέλθῃ ἐξ οὐρανοῦ νὰ ἀναλάβῃ τὴν γραφίδα, διὰ νὰ προσδιορίσῃ τὸ Δίκαιον εἰς ὅλας τὰς λεπτομερείας του, ὥστε ἡ ἐφαρμογή του νὰ μετετρέπετο εἰς ἓν ἁπλοῦν ὑποδειγματικὸν σχέδιον ἐργασίας, οὐδὲν θὰ ἠδύνατό τις νὰ φαντασθῇ τελειότερον ὡς πρὸς τὴν ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης.

Ἀλλ' ἀφοῦ οἱ νόμοι εἶναι δημιουργήματα ἀνθρώπων καὶ κατ' ἀνάγκην ἔχουν ἀτελείας, θὰ ἔπρεπε ὁ Νομοθέτης νὰ ἐπεμβαίνῃ, διὰ νὰ ἐξομαλύνῃ τὸ κατὰ τὴν θέλησίν του Δίκαιον.

Αἱ σημειωθεῖσαι ἀνωτέρω ἀντιθέσεις γνωμῶν ἐπὶ τῆς ἐννοίας νομοθετικῶν διατάξεων ἀναφέρονται εἰς θέματα καθημερινοῦ καὶ μεγάλου ἐνδιαφέροντος.

διὰ τῆς παραχωρήσεως τῆς κατοικίας, ἐνοικιάζων ἓν μικρὸν διαμέρισμα, ἀνάλογον πρὸς τὰς κοινωνικὰς καὶ οἰκονομικὰς συνθήκας αὐτοῦ (Χ. Ἀγαλλόπουλος, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 163, πρβλ. καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7675/1955, ΕΕΔ 14, 818).

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 18—Τεῦχος 16 (430)

Ἀθῆναι, 15 Αὐγούστου 1959

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΩΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΜΕΤΑ ΠΟΙΝΙΚΗΝ ΚΑΤΑΔΙΚΗΝ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΒΑΣ. ΠΑΝΤ. ΒΑΖΙΛΕΙΟΥ, Δικηγόρου

Θέμα 1ον

Ὁ Ι. Γ. ὑπηρετεῖ εἰς τὸ συνεργεῖον καθαριότητος Δήμου, τὸ συσταθὲν δι' ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 143 § 3 τοῦ ν. 1726/1951, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν. 2262/1952, διὰ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ἀρξαμένης τῇ 1.4.1959 καὶ ληγούσης τῇ 31.12.1959.

Οὗτος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. . . . ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν κατεδικάσθη εἰς φυλάκισιν ἑνὸς μηνὸς καὶ στέρησιν πολιτικῶν δικαιωμάτων ἐπὶ ἕξ μῆνον, ἐπὶ ψευδορκίᾳ πραχθείσῃ εἰς βάρος τοῦ Δήμου (εἰς δύο δίκας ἐργατῶν κατὰ τοῦ Δήμου κατέθεσεν ἐν γνώσει του ψευδῶς, ὅτι δῆθεν οἱ ἐργάται τοῦ συνεργείου καθαριότητος ὑπεχρεοῦντο καὶ εἰργάζοντο ὑπερωριακῶς καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐπὶ 2ωρον, ἐφ' ᾗ πράξει του κατεδικάσθη ὡς ἄνω τελεσιδίκως).

Ἐρωτᾶται: Δύναται οὗτος νὰ ἀπολυθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 672 Α.Κ.; Συνιστᾷ σπουδαῖον λόγον ἡ ὡς ἄνω τελεσίδικος καταδίκη αὐτοῦ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 672 Α. Κ.;

Σημειωτέον ὅτι τὸ ἄρθρον 104 τοῦ Δημοτικοῦ καὶ Κοινοτικοῦ Κώδικος ὁρίζει ὅτι: «Οἱ κοινοτικοὶ ὑπάλληλοι ἐκπίπτουν αὐτοδικαίως τῆς ὑπηρεσίας, ἐὰν κατεδικάσθησαν δι' ἀμετακλήτου ἀποφάσεως α) . . . γ) εἰς στέρησιν τῶν πολιτικῶν των δικαιωμάτων.

Ὁμοίαν διάταξιν διαλαμβάνει καὶ τὸ ἄρθρον 114 τοῦ ν. 1726/1951 «περὶ Κώδικος καταστάσεως δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων».

Κατὰ τὸ ἄρθρον 107 τοῦ Δημοτικοῦ καὶ Κοινοτικοῦ Κώδικος αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 100 ἕως 106 ἐφαρμόζονται ἐπὶ ὑπαλλήλων μὴ ὑπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἐν λόγῳ ν. 1726/1951.

Ἐπὶ τῶν ἡμερομισθίων τοῦ συνεργείου καθαριότητος δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 1726/1951 συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 2 § 1 περίπτ. η' αὐτοῦ.

Θέμα 2ον

Διὰ τῆς αὐτῆς ἐφετειακῆς ἀποφάσεως, ὡς καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2276/1959 ὁμοίας, κατεδικάσθη καὶ ὁ Σ. Μ. ἡμερομίσθιος ὁδηγὸς τοῦ συνεργείου καθαριότητος, τέως προστατευόμενος ὑπὸ τοῦ Α.Ν. 1836/1951 καὶ νῦν ὑπηρετῶν διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀορίστου χρόνου, εἰς φυλάκισιν δύο μηνῶν καὶ στέρησιν πολιτικῶν δικαιωμάτων ἐπὶ ἔτος ἐπὶ ἠθικῇ αὐτουργίᾳ εἰς ψευδορκίαν, ἡ ἐκτέλεσις ὅμως τῆς ποινῆς ἀνεστάλη ἐπὶ 3ετίαν.

Ἐρωτᾶται: Δύναται νὰ ἀπολυθῇ οὗτος ἐν ὄψει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 104 Π. Κ., καθ' ἃς αἱ παρεπόμεναι τῇ ποινῇ στερήσεις δικαιωμάτων καὶ ἀνικανότητες ἀναστέλλονται μετὰ τῆς κυρίας ποινῆς καὶ ἀφίενται μετ' αὐτῆς;

Ἀπάντησις

Θέμα 1ον

α) Ἡ ποινικὴ καταδίκη ἐπὶ ψευδορκίᾳ, πραχθείσῃ εἰς βάρος τοῦ Δήμου, συνιστᾷ κατ' ἐξοχὴν σπουδαῖον λόγον διὰ τὴν ἀπρόθεσμον καταγγελίαν τῆς ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας, δοθέντος ὅτι κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀξιωθῇ ἀπὸ τὸν Δῆμον νὰ διατηρῇ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τὸν τοιοῦτον ποινικὸν ἀδίκημα εἰς βάρος τοῦ Δήμου διαπράξαντα μισθωτόν.

Σημειοῦμεν, ὅτι ὄχι μόνον ἡ ποινικὴ καταδίκη, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἔτι ἡ ὑ π ο ψ ί α, ὅτι ὁ μισθωτὸς διέπραξε ποινικὸν ἀδίκημα, ὑπὸ ὡρισμένας περιστάσεις, δύναται νὰ θεμελιώσῃ σπουδαῖον λόγον καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας (*Hueck - Nipperdey*, Lehrbuch des Arbeitsrechts, ἐκδ. 6η, τόμος 1, σελ. 530 § 6).

β) Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 104, 107 Δημοτικοῦ καὶ Κοινοτικοῦ Κώδικος ἀφοροῦσι τὴν ἐπερχομένην αὐτοδικαίως ἔκπτωσιν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας (ex lege) καὶ δὲν ἔχουν σχέσιν τινὰ μὲ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας διὰ σπουδαῖον λόγον. Λαβούσης χώραν τοιαύτης αὐτοδικαίας ἐκπτώσεως ἡ καταγγελία διὰ σπουδαῖον λόγον εἶναι περιττὴ ὡς ἄνευ ἀντικειμένου. Ἵνα ὅμως ἐπέλθῃ τοιαύτη

ἐκπτωσις, δέον ἡ καταδικαστικὴ ποινικὴ ἀπόφασις νὰ ἔχῃ καταστῇ ἀμετάκλητος, διότι κατ' ἄρθρον 471 Ποινικῆς Δικονομίας ἡ ἄσκησις τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἀναιρέσεως ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως καὶ ὡς πρὸς τὰς παρεπομένας ποινάς.

γ) Ἐκ τοῦ ὅτι ὅμως τυχὸν δὲν ἔχει καταστῇ εἰσέτι ἀμετάκλητος ἡ ἀπόφασις, ὁ Δῆμος δὲν στερεῖται τοῦ δικαιώματος καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας διὰ σπουδαῖον λόγον, ἐφ' ὅσον διαπιστοῦται ἤδη τελεσιδίκως ἡ διάπραξις τοῦ ποινικοῦ ἀδικήματος. Ἡ φύσις τῆς ἐκτάκτου (διὰ σπουδαῖον λόγον) καταγγελίας ἀπαιτεῖ ταχεῖαν λῆψιν ἀποφάσεως, θὰ ἀντέβαινε δὲ εἰς τὸν σκοπόν, δι' ὃν ἐθεσπίσθη ἡ ἔκτακτος καταγγελία, ἐὰν ὁ ἐργοδότης ἐστερεῖτο τοῦ δικαιώματος καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας διὰ σπουδαῖον λόγον, πρὸ τῆς δικαστικῆς διαπιστώσεως τῆς ὑπάρξεως τούτου καὶ δὴ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως (ποινικοῦ ἢ πολιτικοῦ δικαστηρίου), καταστάσης ἀμετακλήτου. Ἐὰν δὲ τυχὸν γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀναίρεσις καὶ ἤθελεν ἐνδεχομένως ἀνατραπῇ ἡ καταδίκη καὶ ἀθωωθῇ ὁ περὶ οὗ πρόκειται μισθωτός, τὸ μεταγενέστερον τοῦτο γεγονὸς δὲν δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν γενομένην καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Οὕτω γίνεται δεκτὸν ἐν Γερμανίᾳ, ὅτι ὀφειλομένης δυσκολίας διὰ τὸν ἐργοδότην νὰ διαπιστώσῃ τὴν διάπραξιν παρὰ τοῦ μισθωτοῦ τοῦ ποινικοῦ ἀδικήματος ὀφείλει οὗτος νὰ ἀναμείνῃ τὴν περάτωσιν τῆς κυρίας διαδικασίας καὶ ὅτι ἡ ἀθώωσις τοῦ κατηγορουμένου δὲν ἀποκλείει τὴν καταγγελίαν, ὅταν ἡ ἀθώωσις, παρὰ τὴν γεννηθεῖσαν ὑποψίαν, ὀφείληται εἰς ἔλλειψιν ἀποδεικτικῶν στοιχείων (*Hueck Nipperdey*, ἔνθ' ἀν., σελ. 531).

Τέλος ὑπομιμνήσκομεν, ὅτι ἐκ τῆς ἀθωωτικῆς ἀποφάσεως τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου δὲν ὑφίσταται κατ' ἄρθρον 12 Πολ. Δικ. δεδικασμένον διὰ τὸ πολιτικὸν δικαστήριον καὶ ἂν ἔτι ἡ ἀθώωσις ἐπῆλθεν ὡς μὴ ἀποδειχθείσης τῆς πράξεως, τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου δυναμένου νὰ καταλήξῃ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐνώπιον αὐτοῦ προσαχθέντων ἀποδεικτικῶν στοιχείων εἰς διάφορον κρίσιν, ὅτι δηλαδὴ διεπράχθη ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τὸ συνιστῶν σπουδαῖον λόγον καταγγελίας ποινικὸν ἀδίκημα (Α.Π. 244/1954, ΕΕΝ 21, 511). Ἡ γνώμη αὕτη, κρατήσασα ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τῆς παλαιᾶς Ποινικῆς Δικονομίας, ἐξακολουθεῖ νὰ εὑρίσκῃ ἔδαφος ἐφαρμογῆς καὶ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς νέας Ποινικῆς Δικονομίας, μὴ σκοπησάσης μεταβολὴν τῶν προηγουμένως ἰσχυόντων (πρβλ. *Γ. Ράμμου*, Ἡ ἐπίδρασις τῆς νέας Ποιν. Δικονομίας εἰς τὸ πεδίον τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐν Ν. Δικ. 9 σελ. 66 καὶ τοὺς παρ' αὐτοῦ διατυπουμένους ἐνδοιασμούς).

Θέμα 2ον

Ἐκ τοῦ ὅτι δυνάμει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 104 Ποινικοῦ Κώδικος ἐν περιπτώσει ἀναστολῆς τῆς ποινῆς ἀναστέλλονται μετὰ τῆς κυρίας ποινῆς καὶ αἱ παρεπόμεναι τῇ ποινῇ στερήσεις δικαιωμάτων καὶ ἀνικανότητες, οὐδόλως ἕπεται, ὅτι ἀποκλείεται ἐκ τοῦ λόγου τούτου τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας διὰ σπουδαῖον λόγον.

Πρόκειται περὶ δύο διαφόρων τρόπων λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας. Ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει ἡ λύσις ἐπέρχεται αὐτοδικαίως ἐκ τοῦ νόμου, ἐνῷ ἐν τῇ δευτέρᾳ διὰ καταγγελίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, ἡ δὲ ποινικὴ καταδίκη διὰ διαπραχθὲν εἰς βάρος τοῦ Δήμου ἀδίκημα ἐξακολουθεῖ νὰ ἀποτελῇ σπουδαῖον λόγον καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ἀνεστάλη ἢ παραμένῃ ἡ ποινὴ τῆς ἐκπτώσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, δοθέντος ὅτι, παρὰ τὴν ἀναστολήν, διὰ τῆς διαπράξεως τοῦ ἀδικήματος ἐκλονίσθη ἡ ἐμπιστοσύνη πρὸς τὸν μισθωτὸν καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ ταῦτα νὰ ἀξιωθῇ ἡ περαιτέρω δέσμευσις τοῦ Δήμου διὰ τῆς κατ' ἐξοχὴν προσωπικοῦ χαρακτῆρος σχέσεως ἐργασίας.

Ἀθῆναι, 18 Ἰουνίου 1959

Ὁ Γνωμοδοτῶν

Βασ. Παντ. Βασιλείου

Δικηγόρος

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΣΩΜΑΤΕΙΑ

ΚΗΡΥΞΙΣ ΕΚΠΤΩΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ

Κατάργησις διατάξεων τινων περί επαγγελματικών σωματείων μετά τον Άστικόν Κώδικα

Κήρυξις ὑπὸ τοῦ Νομάρχου, ὡς Ἐποπτικῆς Ἀρχῆς, ἐκπτώτου διοικήσεως ἐπαγγελματικοῦ σωματείου κατ' ἄρθρ. 33 Νόμου 281/1914, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρ. 32 § 2 αὐτοῦ.— Ἀτομικὴ ἐλευθερία τοῦ συνεταιρίζεσθαι κατ' ἄρθρ. 11 τοῦ Συντάγματος.—Ὑπαγωγὴ ἐν τῇ ἐλευθερίᾳ τοῦ ἱδρύειν σωματεῖον καὶ τῆς ἐλευθερίας τοῦ διοικεῖν τοῦτο.— Περιοριστικαὶ αἱ περιπτώσεις ἐπεμβάσεως τῆς Διοικήσεως εἰς τὰ τῆς διοικήσεως σωματείου καὶ ἀντικαταστάσεως ταύτης.—Ἔννοια καὶ περιπτώσεις κηρύξεως ἐκπτώτου διοικήσεως ἐπαγγελματικοῦ σωματείου.—Κατάργησις διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος διατάξεων ἄρθρων 42, 44, 51 τοῦ Β.Δ. 15/20.5.1920 περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων.

Ζωηρῶς ἐνδιαφέρει ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀσχοληθεῖσα ἐπὶ θεμάτων τῆς περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων νομοθεσίας.

Ἐπρόκειτο περὶ καθαιρέσεως ὑπὸ Νομάρχου διοικήσεως ἐργατικοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, ἀσκοῦντος τοῦ Νομάρχου ἁρμοδιότητα ἐποπτείας κατὰ τὸ β. δ. τῆς 23.11.1956 (ΕΕΔ 15, 1373).

Ἡ καθαίρεσις ἐβασίσθη εἰς τὰ ἰσχύοντα ἄρθρα 32 § 2, 33 τοῦ νόμου 281/1914 «περὶ σωματείων» (καὶ ἄρθρον 49 § 3 τοῦ β. δ. 15/20.5. 1920 «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων»).

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐπαναλαμβάνει τὰ δεκτὰ ὑπὸ τῆς προηγηθείσης ὑπ' ἀριθ. 68/1959 ἀποφάσεώς του (εἰσηγητὴς *Γ. Μαραγκόπουλος*, ΕΕΔ 18, 212) ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων (βλέπε καὶ *Κ. Λημάκην*, Ἡ ἐποπτεία τῶν ἐργατικῶν σωματείων, ΕΕΔ 18, 409 ἐπ.), ἐνδιαφέρει ὅμως ἐντονώτερον, διότι δι' αὐτῆς νομολογεῖται τίνες διατάξεις δὲν ἰσχύουν ἤδη μετὰ τὸ ἄρθρον 12 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου 2783/1941.

Τὸ ἄρθρον 12 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου ἔχει ὡς ἑξῆς: «Καταργοῦνται διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος τὰ ἄρθρα 1-11, 24 ἕως 28, 31, 34 ἕως 38 τοῦ νόμου 281 τῆς 21/25 Ἰουνίου 1914 «περὶ σωματείων», ὡς καὶ οἱ τροποποιοῦντες τὰς διατάξεις ταύτας νόμοι. Κατὰ τὰ λοιπὰ διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ αἱ διατάξεις αὐτοῦ, ὡς καὶ εἰδικοὶ νόμοι καὶ διατάξεις περὶ παντὸς εἴδους ἐπαγγελματικῶν καὶ ἀλληλοβοηθητικῶν σωματείων». Περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων ἐπρονόει ὁ νόμος 2151/1920 καὶ τὸ ἐκτελεστικὸν β. δ. τῆς 15 Μαΐου 1920.

Ἐν σχέσει ἤδη μὲ τὴν ἔννοιαν τῆς ἄνω διατάξεως, ἐπὶ τῆς ὁποίας κατ' ἐπανάληψιν ἀπησχολήθησαν ἡ θεωρία καὶ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, ἐγένοντο δεκτὰ τὰ ἑξῆς:

Κατὰ τὴν μίαν γνώμην αἱ καταργηθεῖσαι διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου διατάξεις τοῦ νόμου 281 ἰσχύουν ἐπὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων, διότι διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2151 καὶ τοῦ β. δ. τῆς 15.5.1920 (ἐπαναλαμβανόντων τὰς διὰ τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου καταργουμένας διατάξεις) αὗται εἶχον ἐνσωματωθῆ εἰς τὸν διατηρούμενον νόμον 2151 καὶ εἰς τὸ β. δ. καὶ οὕτω ἀπετέλεσαν ἐνιαίας εἰδικὰς διατάξεις, ἐφαρμοστέας ἐπὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων.

Κατὰ τὴν ἄλλην ὅμως γνώμην, ἡ ὁποία καὶ ἐκράτησεν, αἱ καταργηθεῖσαι ὡς ἄνω διατάξεις δὲν ἀνεβίωσαν διὰ τῆς ἐπαναλήψεως των εἰς τὸ β. δ. 15.5.1920, τὸ ὁποῖον ἐξεδόθη ἄνευ ἐξουσιοδοτήσεως (βλέπε περὶ τούτων *Α. Σβώλου - Γ. Βλάχου*, Τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος, σελ. 292 ἐπ., *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, Εἰσαγ. Νόμος, ὑπ' ἄρθρον 12, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 1141, ΕΕΔ 18, 601, ἔνθα νομολογία τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1392/1959, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Α. Τσοῦτσος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Σακελλαρόπουλος, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 80738 τῆς 16.12.1958 ἀποφάσεως τοῦ Νομάρχου Θεσσαλονίκης, δι' ἧς ἐκηρύχθη ἔκπτωτον τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐδρεύοντος ἀνεγνωρισμένου σωματείου ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἕνωσις Ἐμπορουπαλλήλων Θεσσαλονίκης», οὗτινος μέλη ἀποτελοῦν οἱ αἰτοῦντες, καὶ ἐγ-

κατεστάθη προσωρινή διαχειριστική έπιτροπή αύτοῦ.

Κατά τό ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 2151/1920 «περί ἐπαγγελματικῶν σωματείων» ἐπί τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων ἰσχύουσιν αἱ γενικαί διατάξεις τοῦ νόμου 281/1914 περί σωματείων. Κατά τό ἄρθρον 32 § 2 τοῦ νόμου 281/1914, ὅταν βεβαιοῦται παράβασις δυναμένη νά ἐπισύρῃ ποινικήν καταδίωξιν κατά τάς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἡ σπουδαία διαχειριστική ἀνωμαλία ἡ χρηματική κατάχρησις, δυναμένη νά ἐπισύρῃ καταδίωξιν κατά τάς διατάξεις τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου, ἡ ὑπόθεσις παραπέμπεται εἰς τήν ἁρμοδίαν Δικαστικήν Ἀρχήν, κατά δέ τό ἄρθρον 33 εἰς τάς περιπτώσεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἡ ἀνωτέρα Ἐποπτική Ἀρχή δύναται νά κηρύσσῃ ἔκπτωτον τό Διοικητικόν Συμβούλιον καί νά ὁρίζῃ καί ἐγκαθιστᾷ προσωρινήν διοικητικήν ἤ διαχειριστικήν ἐπιτροπήν, ἥτις ὑποχρεοῦται νά συγκαλέσῃ τήν γενικήν συνέλευσιν πρός ἐκλογήν διοικητικοῦ συμβουλίου. Τάς διατάξεις ταύτας ἐπαναλαμβάνει τό ἄρθρον 42 § 3 τοῦ β.δ/γματος τῆς 15/20.5.1920 «περί ἐπαγγελματικῶν σωματείων».

Διά τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ἑρμηνευομένων ἐν συνδυασμῷ καί πρός τό διασφαλίζον τήν ἀτομικήν ἐλευθερίαν τοῦ συνεταιρίζεσθαι ἄρθρον 11 τοῦ Συντάγματος, κατά τήν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ὁποίου ἐν τῇ ἐλευθερίᾳ τοῦ ἱδρύειν σωματεῖον περιλαμβάνεται καί ἡ ἐλευθερία τοῦ διοικεῖν τοῦτο, καθωρίσθησαν περιοριστικῶς αἱ περιπτώσεις ἐπεμβάσεως τῆς Διοικήσεως εἰς τά τῆς διοικήσεως σωματείου καί ἀντικαταστάσεως ταύτης, ὁρισθέντος ὅτι ἐπιτρέπεται ἐκ μέρους τῆς Ἐποπτικῆς Ἀρχῆς κήρυξις ὡς ἐκπτώτου τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου μόνον ὁσάκις ὑφίσταται παράβασις, δυναμένη νά ἐπισύρῃ ποινικήν καταδίωξιν κατά τάς διατάξεις τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου.

Ἐν προκειμένῳ ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις πρός αἰτιολόγησιν τῆς δι' αὐτῆς κηρυσσομένης ἐκπτώσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑνώσεως Ἐμποροϋπαλλήλων Θεσσαλονίκης ἀναφέρεται εἰς τήν ἀπό 15 Δεκεμβρίου 1958 ἔκθεσιν τῶν διενεργησάντων κατ' ἐντολήν τοῦ Νομάρχου ἔλεγχον ἐπί τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου τούτου Ἐπιθεωρητοῦ Ἐργασίας καί Ἐφοριακοῦ Ἐλεγκτοῦ, ἐν τῇ ὁποία ἀναφέρονται ἀναλυτικῶς αἱ διαπιστωθεῖσαι παραβάσεις καί ἀνωμαλίαι, ἀποτελοῦσαι οὕτω τήν αἰτιολογίαν τῆς προσβαλλομένης πράξεως.

Ἐν τῇ ὡς εἴρηται ἐπικαλουμένῃ ὑπό τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἐκθέσει ἐλέγχου ἀναφέρεται ὡς πρῶτος λόγος, συνεπαγόμενος ποινικάς κυρώσεις καί συνεπῶς τήν κηρυχθεῖσαν ἔκπτωσιν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ὅτι τά χρήματα καί λοιπά ἐν γένει ἔσοδα τοῦ σωματείου δέν κατετίθεντο εἰς τήν Ἐθνικήν Τράπεζαν, οὐδέ ὑπῆρξε παρ' αὐτῇ λογαριασμός ἐπ' ὀνόματι τοῦ σωματείου, τοῦτο δέ ἀποτελεῖ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ Καταστατικοῦ, ὡς καί τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ β. δ/τος τῆς 15/20.5.1920, τιμωρουμένην ποινικῶς κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 66 § 3 αὐτοῦ. Ἀλλά, καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τήν παράβασιν διατάξεων τοῦ καταστατικοῦ τοῦ σωματείου, αὕτη κατά τό ἄρθρον 32 § 1 τοῦ νόμου 281/1914 δέν ἐπισύρει ποινικάς κυρώσεις, εἰ μή μόνον ὁσάκις ἡ Ἐποπτική Ἀρχή δι' ἀποφάσεώς της διατάξῃ τά δέοντα πρός ἐφαρμογήν τοῦ καταστατικοῦ, τάσσουσα ὡρισμένην πρός τοῦτο προθεσμίαν, παρέλθῃ δέ ἡ προθεσμία αὕτη ἄπρακτος. Ἐν προκειμένῳ οὐδεμία προηγήθη τοιαύτη ἀπόφασις τῆς Ἐποπτικῆς Ἀρχῆς καί πρόσκλησις διά τήν ἐντός ὡρισμένης προθεσμίας ἐφαρμογήν τοῦ καταστατικοῦ, ὥστε νά ὑφίσταται, λόγῳ μή τοιαύτης συμμορφώσεως, παράβασις δυναμένη νά ἐπισύρῃ ποινικήν καταδίκην κατά τάς διατάξεις τοῦ περί σωματείου νόμου. Καθ' ὅσον δέ ἀφορᾷ εἰς τήν παράβασιν τοῦ ἄρθρ. 42 τοῦ β.δ/γματος τῆς 15/20.5.1920 «περί ἐπαγγελματικῶν σωματείων», τιμωρουμένην κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 66 § 3 τούτου, αὕτη δέν ἐρείδεται νόμῳ, δοθέντος ὅτι τό ρηθέν ἄρθρον 42 τοῦ β.δ/γματος τῆς 15/20.5.1920 ἐπαναλαμβάνει τήν γενικήν περί σωματείων διάταξιν τοῦ ἄρθρου 11 νόμου 281/1914 περί καταθέσεως τῶν χρημάτων τοῦ σωματείου εἰς τήν Ἐθνικήν Τράπεζαν, τό ἄρθρον ὅμως τοῦτο κατηργήθη ρητῶς ὑπό τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ἀ.ν. 2783/1941 Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καί συνεπῶς καί τό ἄρθρον 42 τοῦ β.δ/γματος τῆς 15/20.5.1920 οὐδεμίαν πλέον κέκτηται ἰσχύν, οὕτω δέ οὐδόλως ἡ ὡς εἴρηται ἐπικαλουμένη παράβασις προβλέπεται καί τιμωρεῖται ὑπό τῶν περί σωματείων διατάξεων.

Ἀναφέρεται ὁμοίως ἐν τῇ εἰρημένῃ ἐκθέσει ἐλέγχου, ὅτι οἱ διοικοῦντες τό ρηθέν σωματεῖον μετέτρεπον τά ἔσοδά του εἰς χρυσᾶ νομίσματα καί πραέβαινον εἰς ἀγοραπωλησίας τοιούτων κατά παράβασιν τῶν νόμων περί ἐθνικοῦ νομίσματος, τιμωρουμένων ὑπό τῶν διατάξεων τούτων. Ἵνα ὑφίσταται ὅμως σπουδαία διαχειριστική ἀνωμαλία ἤ χρηματική κατάχρησις, δυναμένη νά ἐπισύρῃ καταδίωξιν κατά τάς διατάξεις τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου, ὡς λόγος ἐκπτώσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου κατά τήν ὡς ἄνω μνησθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 32 § 2 τοῦ νόμου 281/1914, δέον ὅπως οἱ ἀνωμαλίαι αὗται στρέφωνται κατά τοῦ σωματείου, διαπραττόμεναι εἰς βάρος τῶν συμφερόντων αὐτοῦ, οὐχί δέ ὅπως ἀποτελῶσιν ἁπλῶς παράβασιν γενικοῦ ἐνδιαφέροντος διατάξεων, εἰς τήν τήρησιν τῶν ὁποίων καί μόνον δέν ἀποβλέπει ἡ ἐπί τῶν σωματείων ἐποπτεία, ὡς συνάγεται καί ἐκ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 281/1914, ὁρίζοντος ὅτι ἡ ἐποπτεία τῶν σωματείων ἀφορᾷ ἀποκλειστικῶς: α) τήν ἐφαρμογήν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου, β) τήν τήρησιν τοῦ καταστατικοῦ αὐτῶν καί γ) τόν ἔλεγχον τῆς ταμειακῆς διαχειρίσεως αὐτῶν. Συνεπῶς οὐδ' ἡ ἀναφερομένη αὕτη πα-

ράβασις ἀποτελεῖ νόμιμον λόγον ἐκπτώσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ σωματείου.

Ἐν τῇ αὐτῇ ὡς εἴρηται ἐκθέσει ἐλέγχου μνημονεύεται ὡς ἕτερος λόγος τῆς κηρυχθείσης ἐκπτώσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ἡ διενέργεια ἐράνων καὶ χορῶν κατὰ τὰ ἔτη 1957 καὶ 1958, ἀποτελοῦσα παράβασιν τοῦ ἄρθρου 44 τοῦ β.δ. τῆς 15-20.5.1920, τιμωρουμένην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 66 § 3 αὐτοῦ. Τὸ ὡς ἄνω ὅμως ἄρθρον 44 ἐπαναλαμβάνει τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ν. 281/1914, δι' οὗ καθωρίζοντο τὰ τῆς διενεργείας δημοσίων ἐράνων καὶ ἑορτῶν ὑπὸ τῶν ἀνεγνωρισμένων σωματείων, καὶ οὗτινος ἡ παράβασις ἐτιμωρεῖτο ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 41 § 4 τοῦ αὐτοῦ νόμου, οὗτινος ἀντίστοιχον εἶναι τὸ ἄρθρον 68 § 3 τοῦ β.δ. τῆς 15-20.5.1920 «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων», τὸ ἄρθρον δὲ 25 ν. 281/1914 κατηργήθη ρητῶς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, οὕτω δὲ καὶ τὸ ἄρθρον 44 β.δ. τῆς 15-20.5.1920 δὲν ἰσχύει πλέον, ὡς ἐπίσης δὲν ἰσχύει καὶ ἡ εἰς τὸ καταργηθὲν ἄρθρον 25 τοῦ ν. 281/1914 ἀναφερομένη διάταξις τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ νόμου 2151/1920 «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων». Συνεπῶς καὶ ἡ μνημονευομένη αὐτὴ παράβασις δὲν ἐρείδεται νόμῳ καὶ δὲν ἐπισύρει ποινικὴν καταδίωξιν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν περὶ σωματείων νόμων.

Ἐν τῇ ὡς ἄνω ἐκθέσει ἀναφέρεται ὡσαύτως, ὅτι ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν, καὶ δὴ κατὰ τὴν τελευταίαν πενταετίαν, δὲν ἔχουσιν ὑποβληθῆ εἰς τὰς ἐποπτευούσας τὰ σωματεῖα Ἀρχάς, ἤτοι τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, τὸν Νομάρχην καὶ τὴν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας, τὰ ἐν ἄρθρ. 51 τοῦ β.δ. τῆς 15-20.5.1920 προβλεπόμενα στοιχεῖα, ἡ παράβασις δὲ αὐτὴ τιμωρεῖται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 66 αὐτοῦ. Τὸ ρηθὲν ἄρθρον 51 δὲν ἰσχύει πλέον, καθ' ὃ μέρος ἐπαναλαμβάνει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 10 νόμου 281/1914, καταργηθέντος ρητῶς διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος, περιορίζεται δὲ νῦν ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ, καθ' ὃ μέρος περιλαμβάνει τὰς εἰδικὰς διατάξεις ἐπὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων τοῦ ἄρθρ. 17 ν. 2151/1920, ἐπιβαλλούσας τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως κατ' ἔτος καὶ πρὸ τῆς 31 Μαρτίου ὑποβάλληται ἔκθεσις περὶ τῶν κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος γενομένων ἀπεργιῶν καὶ σύνοψις τῶν πρακτικῶν τῶν γενικῶν συνελεύσεων. Δεδομένου ὅμως ὅτι τὸ ἐκπεσὸν διοικητικὸν συμβούλιον προῆλθεν ἐκ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῆς 16.3.1958, ἤτοι τοῦ τελευταίου ἔτους, καθ' ὃ ἐκηρύχθη ἡ ἔκπτωσις αὐτοῦ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐν αὐτῇ ἀναφέρεται, ἡ ὡς ἄνω φερομένη εἰς βάρος αὐτοῦ παράβασις οὐδόλως αἰτιολογεῖται διὰ τῆς μνείας τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων, διαρκούσης τῆς διανυθείσης ὑπ' αὐτοῦ θητείας, ὑπέπεσεν εἰς παράλειψιν συμμορφώσεως πρὸς τὰς ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων καὶ κατὰ τοὺς ὅρους αὐτῶν τασσομένας διατυπώσεις. Συνεπῶς ἡ παράβασις αὕτη ἀναιτιολογήτως ἀποδίδεται εἰς βάρος τοῦ ἐκπεσόντος διοικητικοῦ συμβουλίου καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ νόμιμον ἔρεισμα πρὸς ἔκδοσιν τῆς προσβαλλομένης πράξεως.

Ἐν τῇ ὡς ἄνω ἐκθέσει ἐλέγχου προβάλλεται τέλος εἰς βάρος τοῦ ἐκπεσόντος διοικητικοῦ συμβουλίου παράβασις τοῦ ἄρθρου 62 τοῦ β.δ. τῆς 15-20.5.1920, τιμωρουμένη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 66 αὐτοῦ. Πράγματι τὸ ἄρθρον 62 ὁρίζει, ὅτι: «Αἱ πράξεις καὶ τὰ ἔγγραφα τὰ προερχόμενα ἐκ μέρους σωματείου ἀνεγνωρισμένου μνημονεύουν τὴν ἰδιότητα «ἀνεγνωρισμένον σωματεῖον» κάτωθι τοῦ τίτλου αὐτοῦ. Σωματεῖον μὴ ἀνεγνωρισμένον δὲν ἀποτελεῖ νομικὸν πρόσωπον κλπ. Ἀπαγορεύεται ἡ παρὰ προσώπου φυσικοῦ ἢ νομικοῦ δολία χρῆσις ἢ ἀπομίμησις τῆς ἐπωνυμίας σωματείου ἀνεγνωρισμένου ἢ ἑνώσεως σωματείων ἀνεγνωρισμένης. Τὰ σωματεῖα καὶ αἱ ἑνώσεις τοιούτων ὑποχρεοῦνται νὰ παρέχουν ἀκριβῶς πρὸς τὸ ἁρμόδιον Ὑπουργεῖον τὰς αἰτουμένας πληροφορίας περὶ πράξεων ἐπιχειρηθεισῶν ὑπὸ τῆς διοικήσεως αὐτῶν». Ἐν προκειμένῳ ὅμως, οὔτε ἐν τῇ ὡς ἄνω ἐκθέσει ἀναφέρονται, οὔτε ἐξ ἄλλων στοιχείων τοῦ φακέλλου προκύπτουσι συγκεκριμέναι παραβάσεις τοῦ ἐκπεσόντος διοικητικοῦ συμβουλίου, δυνάμεναι νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὰς ὡς ἄνω διατάξεις τοῦ ἄρθρου 62 τοῦ β.δ. τῆς 15-20.5.1920, οὕτω δὲ ἡ ἐπίκλησις τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου τούτου τυγχάνει ἀναιτιολόγητος καὶ δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ νόμιμον ἔρεισμα τῆς προσβαλλομένης πράξεως.

Κατὰ ταῦτα ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων αἰτιολογιῶν πρὸς στήριξιν τῆς προσβαλλομένης πράξεως οὐδεμία εὑρίσκει νόμιμον ἔρεισμα καὶ συνεπῶς ἡ πρᾶξις αὕτη, ὡς παράνομος, τυγχάνει ἀκυρωτέα κατὰ τὸ βασίμως προβαλλόμενα ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν αἰτήσει, ἤτις δέον νὰ γίνῃ δεκτή.

Διὰ ταῦτα

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν.

Ἀκυροῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 80738 τῆς 16.12.1958 ἀπόφασιν τοῦ Νομάρχου Θεσσαλονίκης.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΙΣΧΥΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

Ἀναγκαστικὸς διορισμὸς δικηγόρων εἰς Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου

Ἐξοκολούθησις ἰσχύος Α.Ν. 1836/1951 δι' ὑποχρεωτικὴν τοποθέτησιν πολεμιστῶν εἰς ἐργασίας.—Ἀπεριόριστος χρονικῶς καὶ ἡ πρόσληψις δικηγόρου, προστατευομένου ὑπὸ τοῦ Α.Ν. 1836/1951.— Καθορισμὸς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατ' ἔτος τῶν εἰς οὓς περιλαμβάνονται καὶ οἱ Δῆμοι καὶ Κοινότητες ὑποχρέων εἰς πρόσληψιν δικηγόρου.—Ἔννοια σχετικῆς διατάξεως ἄρθρου 3 § 3 Α.Ν. 1836/1951.

Ἀντιθέτως πρὸς τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 περὶ προστασίας τῶν ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ (βλέπε ΕΕΔ 14, 1105 ἑξ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων), τὸ ὁποῖον καθώρισε τὴν τριετίαν, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν κενῶν ἢ κενωθησομένων θέσεων τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, ὡς καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κλπ., ἐκ πολεμιστῶν κατὰ τὴν ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ ἀναλογίαν (ἡ δοθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23/1956 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ΕΕΔ 15, 281, νέα προθεσμία δὲν ἰσχυσεν, ὡς μὴ κυρωθεῖσης νομοθετικῶς τῆς ἄνευ ἐξουσιοδοτήσεως νόμου ἐκδοθείσης αὐτῆς πράξεως), διὰ τῶν λοιπῶν διατάξεων τοῦ ἐν λόγῳ νόμου (ἄρθρον 3) ὁ νομοθέτης δὲν περιώρισε χρονικῶς τὴν ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν πολεμιστῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ οἱ δικηγόροι κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 3 αὐτοῦ.

Αὐτὴ εἶναι καὶ ἡ ἄποψις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, συμφωνούσης πρὸς τὴν προηγηθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 460/1959 ἀπόφασιν (εἰσηγητὴς *Η. Τσικλητήρας*, ΕΕΔ 18, 365).

Ἐπρόκειτο εἰς τὴν περίπτωσιν περὶ ἀναγκαστικοῦ διορισμοῦ δικηγόρου εἰς τὸ Ἐπαγγελματικὸν Ἐπιμελητήριον Θεσσαλονίκης (νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου).

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐπαναλαμβάνει τὰ παρὰ τοῦ Συμβουλίου νομολογηθέντα ὡς πρὸς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὑποχρέου αὐτοῦ νὰ διαπιστώνῃ τὰς οἰκονομικὰς δυνατότητας ἑκάστου ἐκ τῶν Νομικῶν Προσώπων καὶ τὴν ἀνάγκην τῶν ὑπηρεσιῶν δικηγόρου (οὕτω Σ. Ε. 2110/1958, εἰσηγητὴς *Ν. Γαβαλλᾶς*, ΕΕΔ 18, 162, ἔνθα καὶ λοιπὴ νομολογία, Σ. Ε. 463/1959, εἰσηγητὴς *Η. Τσικλητήρας*, ΕΕΔ 18, 443).

(Σημειοῦται καὶ ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 3 § 5 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 διὰ τὴν τοποθέτησιν πολεμιστοῦ ὡς δικηγόρου εἰς τὰ Κοινωφελῆ Ἱδρύματα, Νομικὰ Πρόσωπα κλπ. πρέπει ὁ τοποθετούμενος νὰ κέκτηται τὴν ἰδιότητα τοῦ δικηγόρου κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως αὐτοῦ πρὸς τὸ Συμβούλιον, ἢ, πρακειμένου περὶ τῶν ἐχόντων ὑποβάλει τὴν αἴτησιν πρὸ τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου, ἀποκλειομένης τῆς τοποθετήσεως ὡς δικηγόρου τοῦ πολεμιστοῦ, τοῦ ἀποκτήσαντος μεταγενεστέρως τὴν ταύτην ἰδιότητα, Σ. Ε. 974/1959, εἰσηγητὴς *Ν. Γαβαλλᾶς*, ΕΕΔ 18, 710).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1557/1959, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Μελισσηνὸς*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Δήμιτσας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Βάγιας, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Κλ. Παπανικολάου

Ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, διώκουσα τὴν ἀκύρωσιν 1) τῆς ὑπ' ἀριθ. 340 τῆς 21 Νοεμβρίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ Νομοῦ Θεσσαλονίκης καὶ 2) τῆς ἀπὸ 4/6 Φεβρουαρίου 1959 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 11 ν.δ. 2657/1953 Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου, δι' ὧν ἐτοποθετήθη παρὰ τῷ αἰτοῦντι Ἐπιμελητηρίῳ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ὡς δικηγόρος ὁ παρὰ τοῦ νόμου τούτου προστατευόμενος δικηγόρος Κ. Α., παραδεκτῶς ἀσκεῖται μόνον ὡς πρὸς τὴν δευτέραν τῶν ὡς ἄνω πράξεων, τὴν ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου, εἰς ἣν ἐνσωματωθεῖσα ἡ πρώτη τῶν προσβαλλομένων πράξεων ἀπώλεσε τὴν αὐτοτέλειαν καὶ τὸν ἐκτελεστὸν αὐτῆς χαρακτῆρα.

Νομοτύπως παρεμβαίνει διὰ τοῦ ἀπὸ 20 Μαΐου 1959 δικογράφου ὁ τοποθετηθεὶς δικηγόρος Κ. Α., ἔχων ἔννομον συμφέρον εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ κύρους τῶν προσβαλλομένων πράξεων.

Ἐκ τῆς διατυπώσεως τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, διαλαμβάνοντος, ὅτι: «Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου προστατεύονται, ὑπαγόμενοι εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ οἱ ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου 1940 καὶ μέχρι λήξεως τῶν γενομένων ἐπιστρατεύσεων λόγῳ τῆς κατὰ τοῦ Ἔθνους συμμοριακῆς δράσεως, οἱ-

οιδήποτε ὑπηρετήσαντες εἰς τὰς τάξεις τῶν ἐνόπλων δυνάμεων τῆς χώρας καὶ μὴ προερχόμενοι ἐκ τῶν μονίμων στελεχῶν αὐτῶν, ἐφ' ὅσον ἀνήκουν εἰς τινα τῶν κάτωθι κατηγοριῶν...», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν παράγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 ν.δ. 2657/1953, δι' ἧς προσετέθη εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 § 1 ἀ.ν. 1836/1951 προβλεπομένας κατηγορίας προστατευομένων προσώπων καὶ ἡ τῶν δικηγόρων τῶν λαβόντων ἐνεργὸν μέρος εἰς τὸν συμμοριτοπόλεμον τοὐλάχιστον ἐπὶ δεκάμηνον, προκύπτει, ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου τούτου δὲν περιορίζεται χρονικῶς ὡς πρὸς τοὺς ὑποχρέους εἰς τὴν πρόσληψιν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου ἐργοδότας, ἀλλ' ἐξακολουθεῖ οὗτος παρέχων νόμιμον ἔρεισμα τοποθετήσεως πολεμιστῶν εἰς ἐργασίας, ἐφ' ὅσον δὲν ἐκδηλοῦται ρητῶς ἀντίθετος βούλησις τοῦ νομοθέτου. Τοιαύτη βούλησις περιωρισμένης χρονικῆς ἰσχύος τοῦ νόμου ὡς πρὸς τοὺς ὑποχρέους ἐργοδότας ἐκδηλοῦται ρητῶς ἐν ἄρθρῳ 4 τοῦ αὐτοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ἔνθα προβλέπεται ἡ ἐπὶ τριετίαν μόνον ἀπὸ τῆς ἰσχύος του ὑποχρέωσις τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κλπ. ὅπως πληρῶσι τὰς κενὰς θέσεις αὐτῶν καθ' ὡρισμένην ἀναλογίαν πολεμιστῶν. Συνεπῶς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 2657/1953, ἔκρινεν, ὅτι ἡ ὑποχρέωσις προσλήψεως δικηγόρου δὲν περιορίζεται χρονικῶς ὡς πρὸς τὸν ἐργοδότην καὶ κατ' ἀκολουθίαν ὁ ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου βάσεως ἐρειδόμενος λόγος ἀκυρώσεως τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς νόμῳ ἀβάσιμος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 3 ἐδάφ. β' τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 § 3 ν.δ. 2657/1953, «ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας δι' ἀποφάσεων αὐτοῦ καθορίζει κατ' ἔτος τοὺς ἐκ τῶν ὡς ἄνω, εἰς οὓς περιλαμβάνονται καὶ οἱ Δῆμοι καὶ αἱ Κοινότητες, ὑποχρέους εἰς πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν λαβόντων ἐνεργὸν μέρος εἰς τὸν συμμοριτοπόλεμον τοὐλάχιστον ἐπὶ δεκάμηνον. Διορισμοὶ τοποθετουμένων ἐφεξῆς δικηγόρων δύνανται νὰ ἀνακληθῶσιν ὁποτεδήποτε ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ». Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης προκύπτει, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας δι' ἀποφάσεώς του, ἐφ' ἅπαξ κατ' ἔτος ἐκδιδομένης, δύναται νὰ προσδιορίζῃ τοὺς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους ὑποχρέους εἰς πρόσληψιν δικηγόρους, ὁ περιορισμὸς ὅμως οὗτος οὐδόλως ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς ὑποχρεοῦται εἰς ἑκάστην τῶν ἐτησίων τούτων ἀποφάσεων νὰ μνημονεύῃ καὶ τὰ διὰ προγενεστέρων ἀποφάσεων αὐτοῦ καταστάντα ὑπόχρεα εἰς πρόσληψιν δικηγόρου νομικὰ πρόσωπα, ἅτινα ἅπαξ καθορισθέντα ὡς ὑπόχρεα διατηροῦν τὴν ὑποχρέωσίν των μέχρι τῆς διὰ νεωτέρας ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἀπαλλαγῆς των. Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου προκύπτει, τὸ αἰτοῦν Ἐπιμελητήριον ὡρίσθη ὡς ὑπόχρεον διὰ τὴν πρόσληψιν δικηγόρου προστατευομένου ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 40243 τῆς 16 Ἰουλίου 1951 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἔκτοτε δὲ μὴ ἀπαλλαγὲν διὰ μεταγενεστέρας ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐξακολουθεῖ παραμένων ὑπόχρεον εἰς τοιαύτην πρόσληψιν. Συνεπῶς ὁ ἐπὶ ἀντιθέτου βάσεως ἐρειδόμενος λόγος ἀκυρώσεως τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 § 3 ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 § 3 ν.δ. 2657/1953, ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας, προκειμένου νὰ καθορίσῃ τὰ ὑπόχρεα πρὸς πρόσληψιν δικηγόρου νομικὰ πρόσωπα, ὀφείλει, κατ' ὀρθὴν ἄσκησιν τῆς παρεχομένης εἰς αὐτὸν ἐξουσίας, νὰ διαπιστώσῃ τὰς οἰκονομικὰς δυνατότητας ἑκάστου ἐξ αὐτῶν καὶ τὴν ἀνάγκην τῶν ὑπηρεσιῶν δικηγόρου. Ἡ ἁρμοδιότης αὕτη τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, τῆς διαπιστώσεως δηλαδὴ τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων τῶν ὑποχρέων εἰς πρόσληψιν δικηγόρου νομικῶν προσώπων καὶ τῆς ἀνάγκης τῶν ὑπηρεσιῶν δικηγόρου, εἶναι ἀποκλειστική, οὐδεμίαν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην ἐχόντων ἁρμοδιότητα τῶν Συμβουλίων προστασίας ἀπολυομένων ἢ τοῦ Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου τοῦ ἄρθρου 11 ν.δ. 2657/1953. Συνεπῶς ὀρθῶς ἀπερρίφθησαν ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ ὑπὸ τοῦ ἐκδόντος τὴν παραδεκτῶς προσβαλλομένην πρᾶξιν Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου οἱ ἰσχυρισμοὶ τοῦ αἰτοῦντος, ὅτι δὲν ἠρευνήθησαν παρὰ τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων τόσον ἡ ἀνάγκη ὑπηρεσιῶν καὶ ἑτέρου δικηγόρου, ὅσον καὶ ἡ οἰκονομικὴ δυνατότης τοῦ Ἐπιμελητηρίου, καθόσον ἀποκλειστικὴν ἁρμοδιότητα διαπιστώσεως τούτων ἔχει μόνον ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας καὶ οὐχὶ τὰ ὡς ἄνω Συμβούλια, ἀπορριπτέων ἐλεγχομένων ὡς ἀβασίμων τῶν ἀντιθέτων ἰσχυρισμῶν τοῦ αἰτοῦντος Ἐπιμελητηρίου, τῶν προβαλλομένων διὰ τῶν δύο τελευταίων λόγων ἀκυρώσεως.

ΑΡΝΗΣΙΣ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ ΔΙ' ΕΛΛΕΙΨΙΝ ΒΙΒΛΙΑΡΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ

Ἀξίωσις τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ

Ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστοῦ τοῦ Α.Ν. 1836/1951 εἰς ἀρτοποιεῖον, διὰ τὴν παροχὴν ἐργασίας ἐν τῷ ὁποίῳ ἀπαιτεῖται ἐφοδιασμὸς τοῦ μισθωτοῦ διὰ βιβλιαρίου ὑγείας.—Ἔλλειψις ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ τοποθετηθέντος δι' ἀνάληψιν ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ὁ τοποθετηθεὶς δὲν εἶναι ἐφωδιασμένος διὰ βιβλιαρίου ὑγείας, τελῶν οὕτω ἐν νομικῇ ἀδυναμίᾳ πρὸς παροχὴν ἐργασίας.

Λέγει τὸ ἄρθρον 9 § 8 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 περὶ προστασίας τῶν ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ (ΕΕΔ 14, 1105, ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων), ὅτι παράβασις τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου συνεπάγεται, ἀνεξαρτήτως τῆς ποινικῆς διώξεως, καὶ τὴν ἀστικὴν τοῦ ὑποχρέου εὐθύνην διὰ τὴν καταβολὴν τῆς μισθοδοσίας τοῦ μὴ προσλαμβανομένου τοποθετηθέντος παρὰ τῶν ἁρμοδίων Συμβουλίων, ἀφ' ἧς χρονολογίας οὗτος προσέλθῃ παρὰ τῷ ἐργοδότῃ πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας ἢ ὑπηρεσίας.

Ὡς ὅμως ἀβιάστως ἐκ τῆς διατάξεως συνάγεται, τοῦτο προϋποθέτει νὰ ὑπάρχῃ ὑπαίτιος ἄρνησις τοῦ ἐργοδότου εἰς πρόσληψιν τοῦ ἀναγκαστικῶς παρ' αὐτῷ τοποθετουμένου πολεμιστοῦ, προσφερομένου πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας, ἐκ τῆς προσηκούσης προσφορᾶς τῆς ὁποίας θεμελιοῦται καὶ ἡ κατὰ τὰ ἄρθρα 349, 350 τοῦ Α.Κ. ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου ὡς ὑποχρεωτικῶς ἐκ τοῦ νόμου ἐν προκειμένῳ δανειστοῦ.

Ἀλλ' ἀφοῦ, ὑποκειμένης ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως πολεμιστοῦ εἰς ἀρτοποιεῖον, διὰ τὴν παροχὴν ἐργασίας ἐν τῷ ὁποίῳ ἀπῃτεῖτο κατὰ τὴν ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ Πρωτοδίκου ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας, ἐκδοθεῖσαν κατ' ἐξουσιοδότησιν νόμου καὶ ἐπέχουσαν ἰσχὺν νόμου, ἐφοδιασμὸς τοῦ τοποθετηθέντος διὰ βιβλιαρίου ὑγείας, τιμωρουμένου ἄλλως ποινικῶς τοῦ ἐργοδότου, χωρὶς νὰ προκύπτῃ ἐκ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη ἠτόνησε διὰ τοὺς δυνάμει τοῦ νόμου τούτου τοποθετουμένους, οὔτε ἄλλως τε ἦτο λογικὸν νὰ ἀτονήσῃ, ἀφοῦ ναὶ μὲν ἡ Πολιτεία ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ τοποθετῇ εἰς ἐργασίας τοὺς ἀνέργους πολεμιστάς, ἀλλὰ δι' αὐτοῦ δὲν ἠμβλύνθη τὸ ἐνδιαφέρον αὐτῆς πρὸς προστασίαν τῆς ὑγείας τοῦ κοινοῦ, ἐπιδιωκομένην δι' ἄλλων διατάξεων, δὲν δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ θεωρηθῇ παραβαίνων τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὑπαιτίως δηλαδὴ μὴ προσλαμβάνων τὸν στερούμενον βιβλιαρίου ὑγείας μισθωτόν, διὰ τὴν ἐργασίαν τοῦ ὁποίου ἀπαιτεῖται κατὰ σαφεῖς ἄλλας διατάξεις ἐφοδιασμὸς αὐτοῦ διὰ βιβλιαρίου.

Αὕτη εἶναι καὶ ἡ ἄποψις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης 764/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Γ. Πλαγιανάκος*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Κ. Ματσαρίδης, Β. Γεωργακόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων ἐκτίθησιν, ὅτι δι' ἀποφάσεως τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἐφέδρων πολεμιστῶν, κοινοποιηθείσης εἰς τοὺς ἐναγομένους τὴν 9.4.1959, ἐτοποθετήθη ἀναγκαστικῶς, δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, εἰς τὸ ἀρτοποιεῖον τῶν ἐναγομένων καὶ ὅτι τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ἤτοι τὴν 9.4.1959, παρουσιάσθη εἰς τοὺς ἐναγομένους, ἵνα ἀναλάβῃ ἐργασίαν εἰς τὸ ἀρτοποιεῖον των, πλὴν ὅμως οὗτοι ἠρνήθησαν νὰ προσλάβωσιν αὐτόν, δι' ὃ καὶ διώκει τὴν καταψήφισιν τῶν ἐναγομένων πρὸς καταβολὴν αὐτῷ τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του ὑπερημερίας ἀποδοχῶν του κατὰ τὸ ἀπὸ 10.4.1959 μέχρι 23.5.1959 χρονικὸν διάστημα.

Ναὶ μὲν ὁ ἐργοδότης, παρ' ᾧ ἐτοποθετήθη ἀναγκαστικῶς δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου συμβουλίου ἔφεδρος πολεμιστής κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὑποχρεοῦται νὰ προσλάβῃ τοῦτον, ἄλλως καθίσταται ὑπερήμερος καὶ ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπερημερίας του ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, εἰς ἃς ὅμως περιπτώσεις εἰδικοὶ νόμοι ἐπιβάλλουσι τὴν ὑπὸ ἐκτελούντων ὡρισμένας ἐργασίας μισθωτῶν ἐφοδιασμὸν διὰ βιβλιαρίων ὑγείας, ἢ ὡς εἴρηται ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου διὰ τὴν πρόσληψιν τοῦ παρ' αὐτῷ ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένου μισθωτοῦ τελεῖ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ὁ μισθωτὸς εἶναι ἐφωδιασμένος διὰ βιβλιαρίου ὑγείας, διότι ἄλλως ὁ μισθωτὸς εὑρίσκεται ἐν νομικῇ ἀδυναμίᾳ ἀπὸ παράσχῃ ἐργασίας, συνῳδὰ τῷ ἄρθρῳ 365 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, γεγονός, ὅπερ αἴρει τὴν ὑπερημερί-

αν τοῦ ἐργοδότου, καθ' οὗ οἱ θεσπίζοντες τὰ βιβλιάρια ὑγείας νόμοι ἀπειλοῦσι καὶ ποινικὰς κυρώσεις, ἐφ' ὅσον οὗτος ἀπασχολεῖ μισθωτοὺς μὴ ἐφωδιασμένους διὰ βιβλιαρίων ὑγείας (ὅρα σχετικῶς Πρωτ. Ἀθηνῶν 13715/1955, ΕΕΔ 14, 1262 καὶ αὐτόθι παρατηρήσεις Συντάξεως). Εἰδικώτερον οἱ τοποθετούμενοι ὡς ἐργάται ἀρτοποιείων παρασκευαζόντων ἄρτον εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ ὦσιν ἐφωδιασμένοι διὰ βιβλιαρίου ὑγείας, συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 1101/1955 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας (ὅρα ταύτην εἰς ΕΕΔ 14, 1122), ἐκδοθεῖσαν κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ ἀ.ν. 2520/1940, δι' ἧς ἀποφάσεως ὁρίζεται ἐπὶ πλέον, ὅτι «οἱ παραβάται τῆς παρούσης (ἐν οἷς καὶ οἱ προσλαμβάνοντες τοὺς ἄνευ βιβλιαρίου ὑγείας ἐργοδόται) διώκονται καὶ τιμωροῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νέου ποινικοῦ κώδικος». Αἱ διατάξεις αὗται περὶ ἐφοδιασμοῦ τῶν μισθωτῶν ὡρισμένων ἐπαγγελμάτων (ἐν οἷς καὶ τοῦ ἐργάτου ἀρτοποιείου) διὰ βιβλιαρίου ὑγείας ἔχουσι χαρακτῆρα δημοσίας τάξεως, ἅτε σκοποῦσαι νὰ περιφρουρήσωσι τὴν δημοσίαν ὑγείαν, δι' ὃν λόγον καὶ ἡ κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τούτων συναφθεῖσα σύμβασις τυγχάνει ἄκυρος. Κατὰ ταῦτα ἡ ἄρνησις τοῦ ἐργοδότου - ἀρτοποιοῦ νὰ προσλάβῃ τὸν παρ' αὐτῷ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντα ὡς ἐργάτην ἀρτοποιείου καὶ στερούμενον βιβλιαρίου ὑγείας δὲν ἔχει ὡς συνέπειαν τὴν ὑπερημερίαν τοῦ ἐν λόγῳ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος παρ' αὐτῷ, διότι ἡ ἄρνησις αὕτη τοῦ ἐργοδότου ἐνεργεῖται ἐν δικαιώματι, ἀφοῦ ὁ ἄνευ βιβλιαρίου ὑγείας ἀναγκαστικῶς τοποθετηθεὶς εὑρίσκεται ἐν νομικῇ ὑπαιτίῳ ἀδυναμίᾳ (ἄρθρον 365 Α.Κ.) νὰ παράσχῃ τὴν ἐργασίαν ἐργάτου ἀρτοποιείου (ὅρα σχετικῶς Πρωτ. Ἀθηνῶν 1634/1956, ΕΕΔ 15, 486). Εἰρήσθω, ὅτι τὸ ἂν ὁ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθεὶς κέκτηται ἢ οὐ βιβλιάριον ὑγείας καὶ τὸ ἂν ἔχῃ κατὰ νόμον ὑποχρέωσιν νὰ ἐφοδιασθῇ διὰ βιβλιαρίου ὑγείας ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει, δὲν κρίνει ἀνελέγκτως τὸ ἀποφηνάμενον τὴν τοποθέτησιν αὐτοῦ Κεντρικὸν Συμβούλιον, οὐδ' ἀνάγεται τὸ γεγονὸς τοῦτο εἰς τὴν περὶ τὰ πράγματα ἀνέλεγκτον κρίσιν τοῦ ἐν λόγῳ Συμβουλίου (ὅρα ἀντιθέτως ἀποφαινομένην Πρωτ. Ἀθ. 5561/1953, ΕΕΔ 12, 615), ἀλλὰ τὸ δικαστήριον ἀρμοδίως ἐρευνᾷ ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει, ἂν ὁ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθεὶς κέκτηται τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενον βιβλιάριον ὑγείας, τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον ὁ ἀναγκαστικῶς τοποθετούμενος παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει χρησιμοποιεῖται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀναλόγως τῶν σωματικῶν αὐτοῦ ἱκανοτήτων, γραμματικῶν ἢ τεχνικῶν γνώσεων καὶ λοιπῶν προσόντων αὐτοῦ, ὡς ἐπιτάσσει ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 § 5 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, ὁ δὲ τυχὸν εἰδικώτερος καθορισμὸς ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου τῆς συγκεκριμένης ἐργασίας, ἣν θὰ ἐκτελῇ ὁ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθείς (καὶ δι' ἣν τυχὸν θὰ ἀπῃτεῖτο βιβλιάριον ὑγείας), καθιστᾷ ἄκυρον τὴν διοικητικὴν πρᾶξιν τῆς ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως τοῦ μισθωτοῦ (Α. Π. 638/1952, ΕΕΔ 12 74, Σ.τ.Ε. 1840/1953, ΕΕΔ 13, 1208, ὅρα σχετικῶς καὶ σημειώσεις Συντάξεως, ΕΕΔ 14, 1262, 1263).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 407/27.3.1959 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 Τοπικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἐτοποθετήθη ἀναγκαστικῶς εἰς τὸ ἀρτοποιεῖον τῶν ἐναγομένων ὡς ἐργάτης, ἐνεφανίσθη δὲ τὴν 9.4.1959 εἰς τὸ ἀρτοποιεῖον τῶν ἐναγομένων, ἵνα ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν ἐργάτου ἀρτοποιείου, πλὴν ὅμως οἱ ἐναγόμενοι ἐδήλωσαν εἰς αὐτόν, ὅτι, ἵνα ἀναλάβῃ παρὰ τῷ ἀρτοποιείῳ των ὑπηρεσίαν ἐργάτου, δέον νὰ ᾖ ἐφωδιασμένος διὰ βιβλιαρίου ὑγείας. Ὁ ἐναγόμενος ἐπέμενεν ὅτι καὶ ἄνευ βιβλιαρίου ὑγείας δικαιοῦται νὰ ἀπασχοληθῇ ὡς ἐργάτης παρὰ τῷ ἀρτοποιείῳ τῶν ἐναγομένων, δι' ὃν λόγον καὶ μέχρι σήμερον δὲν ἔχει ἐφοδιασθῇ διὰ βιβλιαρίου ὑγείας. Τέλος δὲν ἐβεβαιώθη, ὅτι εἰς τὸ ἀρτοποιεῖον τῶν ἐναγομένων ἐκτελοῦνται καὶ ἄλλης φύσεως ἐργασίαι ὑπὸ ἐργατῶν, οἵτινες δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ ὦσιν ἐφωδιασμένοι διὰ βιβλιαρίου ὑγείας, ὁπότε οἱ ἐναγόμενοι θὰ ὑπεχρεοῦντο νὰ προσλάβωσι τὸν ἐνάγοντα καὶ νὰ ἀναθέσωσιν αὐτῷ ἐργασίαν, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὁποίας δὲν ἀπαιτεῖται ὁ ἐφοδιασμὸς τοῦ μισθωτοῦ διὰ βιβλιαρίου ὑγείας. Ἀκολούθως τούτοις οἱ ἐναγόμενοι, μὴ προσλαμβάνοντες τὸν στερούμενον βιβλιαρίου ὑγείας ἐνάγοντα ἔφεδρον πολεμιστήν, δὲν κατέστησαν, συνῳδὰ τοῖς προρρηθεῖσι, ὑπερήμεροι περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ ἀπορριπτέα κρίνεται ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, δι' ἧς διώκεται ἡ ἐπιδίκασις τῷ ἐνάγοντι τῶν ἀποδοχῶν του ἀπὸ 9.4.1959 (ἀφ' ἧς ἐνεφανίσθη εἰς τὸ ἀρτοποιεῖον τῶν ἐναγομένων πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας) μέχρι 23.5.1959 (χρόνου συζητήσεως τῆς ἀγωγῆς) χρονικὸν διάστημα.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΔΙΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑΣ ΥΠΟ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ

Άρθρον 1 Α.Ν. 23/24 Ἰανουαρίου 1936 καὶ Κανονισμὸς προσωπικοῦ Α.Σ.Ο.

Δυνατὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Α.Ν. 23/24 Ἰανουαρίου 1936 ἀπόλυσις ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ, μεταξὺ τῶν ἄλλων, καὶ διὰ παραβάσεις προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ νομίμως ἀνεγνωρισμένου ὀργανισμοῦ ἢ κανονισμοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως, δι' ἃς προβλέπεται ὡς ποινὴ ἡ ἀπόλυσις.—Ἀπόλυσις κατὰ τὸν Κανονισμὸν προσωπικοῦ τοῦ Αὐτονόμου Σταφιδικοῦ Ὀργανισμοῦ.

Μεταξὺ τῶν λόγων ἀπολύσεως τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν (περὶ τῶν προστατευομένων αὐτῶν προσώπων βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 284), κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 23/24 Ἰανουαρίου 1936, ἀναφέρονται καὶ παραβάσεις, προβλεπόμεναι ὑπὸ τοῦ πρὸ τῆς προσλήψεως τοῦ παλαιοῦ πολεμιστοῦ ἰσχύοντος καὶ νομίμως ἀνεγνωρισμένου ὀργανισμοῦ ἢ κανονισμοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως, δι' ἃς προβλέπεται ὡς ποινὴ ἡ ἀπόλυσις.

Ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως αὐτῆς εἶναι, ὅτι ὁ Νομοθέτης ἐπεφύλαξεν ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς Προστασίας Ἐφέδρων Παλαιῶν Πολεμιστῶν τὴν οὐσιαστικὴν κρίσιν περὶ τοῦ ἂν συντρέχῃ νόμιμος λόγος ἀπολύσεως τοῦ παλαιοῦ πολεμιστοῦ, ἄνευ προηγουμένης ἀποφάσεως τῆς ὁποίας δὲν δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ ἀπολύσῃ τοῦτον, ἀνεξαρτήτως ἂν τὸ παρ' αὐτῷ λειτουργοῦν πειθαρχικὸν συμβούλιον ἔκρινε τυχὸν δεδικαιολογημένην τὴν ἀπόλυσιν (Σ. Ε. 133/1942, εἰσηγητὴς *Π. Νικολαΐδης*, ΕΕΔ 1, 594, Σ. Ε. 647/1941, εἰσηγητὴς *Α. Ραγκούσης*, ΕΕΔ 1, 269).

Ὅμοια εἶναι καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 περὶ προστασίας τῶν ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ (ΕΕΔ 14, 1105) καὶ οὕτω ἀντιλαμβάνεται καὶ τὴν ἔννοιαν αὐτῆς ἡ δικαστηριακὴ πρᾶξις (Α. Π. 611/1957, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανᾶς*, ΕΕΔ 17, 31, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 6597/1955, εἰσηγητὴς *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 14, 918, ἔνθα σημειώσεις μας).

Περαιτέρω, ἐφ' ὅσον ὁ σχετικὸς Κανονισμὸς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐργοδότου (ἐν προκειμένῳ τοῦ Α.Σ.Ο.) διακρίνει ὡς λόγον ἀπολύσεως τὴν καταδίκην ἐπί τινι τῶν ἀδικημάτων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰ ἄρθρα 22—24 τοῦ ποινικοῦ νόμου (παλαιοῦ), δὲν ἔχει, ὡς τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας δέχεται, σημασίαν, ἂν δὲν ἐστερήθη καὶ τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ ὁ περὶ οὗ ἐπρόκειτο μισθωτὸς διὰ ποινῆς φυλακίσεως ἐνιαυσίου διαρκείας, ἀφοῦ διακεκριμέναι εἶναι ἐν τῷ κανονισμῷ αἱ δύο αὗται περιπτώσεις.

Σημειωτέα ὅμως καὶ τὰ ἑξῆς: Προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὅτι ὁ περὶ οὗ ἐπρόκειτο ἔφεδρος παλαιὸς πολεμιστὴς κατεδικάσθη δι' ἀμετακλήτου ἀποφάσεως εἰς ποινὴν φυλακίσεως τριῶν μηνῶν ἐπὶ ἀπάτῃ, ἤτοι ἐπὶ πλημμελήματι ἐκ τῶν τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ (παλαιοῦ) ποινικοῦ νόμου.

Ἀφοῦ ὅμως τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ. ν. 23/24 Ἰανουαρίου 1936 ὁρίζει, ὅτι ἀπόλυσις ἐπιτρέπεται διὰ παράβασιν τῶν ἐν ἄρθροις 21, 22, 24 τοῦ ποινικοῦ νόμου ἀναφερομένων ἀδικημάτων, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ἀ. ν. 244/1936 ἀπόλυσις διὰ τοὺς λόγους τούτους γίνεται ἄνευ ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς (βλέπε καὶ Σ. Ε. 307/1941, ΕΕΔ 1, 242), ἠδύνατο, νομίζομεν, νὰ γίνῃ οὕτω καὶ ἐν προκειμένῳ ἡ ἀπόλυσις, χωρὶς νὰ ἐνδιαφέρῃ, ἂν ἡ ποινὴ δὲν ὑπερέβαινε τὸ ἔτος κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τοῦ ποινικοῦ νόμου ἐπὶ δημοσίων ὑπαλλήλων διὰ τὴν ἐκ τῆς θέσεως των ἔκπτωσιν (Γνωμ. Εἰσαγγ. Α.Π., Θέμ. ΜΘ' 319).

Ὅμοια εἶναι καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἀπόλυσις τῶν τοποθετηθέντων δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου ἐπιτρέπεται εἰς τὰς ἑξῆς περιπτώσεις καὶ ὑπὸ τὰς κάτωθι προϋποθέσεις:

α) Αὐτοδικαίως μέν, ἐφ' ὅσον ἤθελε καταδικασθῇ ἐπὶ ἀξιοποίνῳ πράξει, προβλεπομένῃ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 59, 60, 61 καὶ 62 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος, κατόπιν δὲ ἀποφάσεως τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ. ν. 244/1936 διὰ τοὺς λοιποὺς ἐν συνεχείᾳ λόγους.

Ἡ διάταξις ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι δὲν ἔχει λόγον ἁρμοδιότητος ἡ Πρωτοδικειακὴ Ἐπιτροπή, ἀφοῦ ὑπάρχει ἤδη καταδίκη ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, ἕνεκεν τῆς ὁποίας

αίρεται (καὶ λογικῶς) ἡ προστασία τοῦ νόμου ἀπό ἀπολύσεως.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1326/1959, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ν. Γαβαλλᾶς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Χριστόπουλος, Α. Τομαρᾶς, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 4/1957 ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν περιφερείας Πρωτοδικείου Πατρῶν, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἀπό 20 Μαρτίου 1957 αἴτησις τοῦ Αὐτονόμου Σταφιδικοῦ Ὀργανισμοῦ περὶ παροχῆς ἀδείας πρὸς ἀπόλυσιν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 26 § 5 ἐδ. ε' τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ παρ' αὐτῷ ὑπηρετοῦντος ὡς κλητῆρος Α.Κ.*.* ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 23/24 Ἰανουαρίου 1936 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 28/31 Ὀκτωβρίου 1935 ἀ.ν. «περὶ προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν» ἀπόλυσις τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν ἐπιτρέπεται, μεταξὺ ἄλλων λόγων περιοριστικῶς ἐν τῷ νόμῳ ἀναφερομένων, καὶ διὰ «παραβάσεις προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ πρὸ τῆς προσλήψεως τοῦ παλαιοῦ πολεμιστοῦ ἰσχύοντος καὶ νομίμως ἀνεγνωρισμένου ὀργανισμοῦ ἢ κανονισμοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως, δι' ἃς προβλέπεται ὡς ποινὴ ἡ ἀπόλυσις». Ἐξ ἄλλου κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 26 § 2 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 79375 ἀπὸ 22 Σεπτεμβρίου 1938 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ Γεωργίας ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ προσωπικοῦ τοῦ Αὐτονόμου Σταφιδικοῦ Ὀργανισμοῦ ὁρίζεται, ὅτι : «οἱ ὁριστικῶς διορισθέντες ὑπάλληλοι ἀπολύονται μόνον α) . . . . . β) . . . . . ε) λόγῳ στερήσεως τῶν πολιτικῶν των δικαιωμάτων ἢ καταδίκης ἐπὶ κακουργήματι ἢ ἐπί τινι τῶν ἀδικημάτων τῶν ἀναφερομένων ἐν τοῖς ἄρθροις 22 - 24 τοῦ ποινικοῦ νόμου».

Ἐκ τῆς παρατεθείσης διατάξεως τοῦ κανονισμοῦ σαφῶς προκύπτει, ὅτι αὕτη προβλέπει δύο διακεκριμένας περιπτώσεις ἀπολύσεως τῶν τακτικῶν ὑπαλλήλων τοῦ αἰτοῦντος Ὀργανισμοῦ. Ἤτοι ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν περίπτωσιν τῆς στερήσεως τῶν πολιτικῶν αὐτῶν δικαιωμάτων, χωρούσης κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προϊσχύσαντος ποινικοῦ νόμου λόγῳ καταδικης ἐπὶ κακουργήματι ἢ ἐπὶ πλημμελήματι ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 22 τοῦ ποινικοῦ νόμου ἀναφερομένων, ἐφ' ὅσον ὅμως ἡ ἐπὶ τοιούτῳ πλημμελήματι ἐπιβληθεῖσα ποινὴ εἶναι ποινὴ φυλακίσεως ἐνιαυσίου τοὐλάχιστον διαρκείας, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν περίπτωσιν τῆς καταδίκης τοῦ ὑπαλλήλου ἐπὶ πλημμελήματι ἐκ τῶν ἐν ἄρθροις 22, 24 ποινικοῦ νόμου ἀναφερομένων καὶ δὴ ἀνεξαρτήτως τοῦ μεγέθους τῆς ἐπιβληθείσης ποινῆς. Οὕτω δέ, κατὰ τὴν ἀληθῆ βούλησιν τοῦ νομοθέτου, ἡ ἀπόλυσις ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει χωρεῖ ὡς συνέπεια τῆς ἐκ μέρους τοῦ ὑπαλλήλου στερήσεως τῶν πολιτικῶν του δικαιωμάτων, ἐνῷ ἐν τῇ δευτέρᾳ ὡς ἐκ τῆς φύσεως τοῦ κολασθέντος πλημμελήματος καὶ δὴ ἀδιαφόρως τοῦ μεγέθους τῆς ἐπιβληθείσης ποινῆς. Ἐν τοῖς ἄρθροις ἐξ ἄλλου 22 καὶ 24 τοῦ ποινικοῦ νόμου μνημονεύονται περιοριστικῶς τὰ πλημμελήματα, δι' ἅτινα διὰ τὸ ἰδιαζόντως ἐπιλήψιμον τοῦ χαρακτῆρος αὐτῶν (ὡς κλοπή, ἀπάτη, πλαστογραφία, ψευδορκία, ἀδικήματα προσβάλλοντα τὰ ἤθη κλπ.), ἐθεώρησεν ὁ Κανονισμὸς προσωπικοῦ τοῦ Ὀργανισμοῦ, ὅτι ἡ ἐπί τινι τούτων καταδίκη τοῦ ὑπαλλήλου ἀποτελεῖ λόγον ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπολύσεως τούτου. Συνεπῶς ἡ εἰς οἱανδήποτε ποινὴν καταδίκη τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὀργανισμοῦ ἐπί τινι τῶν τελευταίων τούτων πλημμελημάτων ἀποτελεῖ λόγον πρὸς ἀπόλυσιν τούτων ἐκ τῆς ὑπηρεσίας.

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καθ' ἃ ἐκ τῶν ἐγγράφων τοῦ φακέλλου δείκνυται, ἐνῷ ὁ παρὰ τῷ Ὀργανισμῷ ὑπηρετῶν ὡς κλητὴρ ἔφεδρος παλαιὸς πολεμιστὴς Α.Κ.*.* κατεδικάσθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 181/1957 ἀμετακλήτου ἀποφάσεως τοῦ Τριμελοῦς Ἐφετείου Πατρῶν εἰς ποινὴν φυλακίσεως τριῶν μηνῶν ἐπὶ ἀπάτῃ, ἤτοι ἐπὶ πλημμελήματι, περιλαμβανομένῳ ἐν ἄρθρῳ 22 τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀπέρριψε τὴν ἀπὸ 20 Μαρτίου 1957 αἴτησιν τοῦ Ὀργανισμοῦ, δι' ἧς ἐζήτει οὗτος τὴν παροχὴν ἀδείας πρὸς ἀπόλυσιν κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 26 § 2 ἐδάφ. ε' τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ ρηθέντος ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ ἐπιβληθεῖσα αὐτῷ ποινὴ φυλακίσεως δὲν ἦτο ἐνιαυσίου διαρκείας. Οὕτως ὅμως ἀποφανθεῖσα παρέβη τὸν νόμον, καθ' ὅσον, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ρηθέντα, ἡ εἰς οἱανδήποτε ποινὴν καταδίκη τοῦ ὑπαλλήλου ἐπί τινι τῶν ἐν ἄρθρῳ 22 ποινικοῦ νόμου ἀναφερομένων πλημμελημάτων ἀποτελεῖ λόγον πρὸς ἀπόλυσιν αὐτοῦ, τοῦ μεγέθους τῆς ἐπιβληθείσης λόγῳ καταδίκης ἐπὶ πλημμελήματι ποινῆς ἀσκοῦντος κατὰ νόμον ἐπιρροὴν μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν στερήσεως τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων τοῦ ὑπαλλήλου, περὶ ἧς νῦν δὲν πρόκειται. Ἀκυρωτέα ὅθεν καθίσταται διὰ τὸν λόγον τοῦτον, βασίμως προβαλλόμενον διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις καὶ παρέλκει ὡς ἀλυσιτελὴς ἡ ἔρευνα τῶν λοιπῶν λόγων ἀκυρώσεως.

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

ΔΙΑΚΡΙΣΙΣ ΣΧΕΣΕΩΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΑΠΟ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Παροχή «δώρων» καθ' έορτάς είς άμειβομένους έπί ώριαίᾳ άποζημιώσει

Πρόσληψις ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἰδιώτου ἢ ἀξιωματικοῦ ἐν ἀποστρατείᾳ διὰ παροχὴν προσκαίρου ὑπηρεσίας εἰς Στρατιωτικὰς Σχολὰς καὶ εἰς θέσιν μὴ νενομοθετημένην.— Σύνδεσις αὐτοῦ μετὰ τοῦ προσληφθέντος διὰ σχέσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου.— Παραδεκτὴ ἐκδίκασις διαφορᾶς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.— Παροχαὶ «δώρων» καθ' ἑορτὰς δυνάμει τῶν κατὰ τὸν Α.Ν. 1777/1951 ἐκδοθεισῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων.—Δικαίωμα ἐπ' αὐτῶν καὶ τῶν ἐπὶ ὡριαίᾳ ἀποζημιώσει.—Ἀπαράδεκτος λόγος ἀναιρέσεως ἐπὶ ἰσχυρισμοῦ μὴ ὑποβληθέντος ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας.

Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 10671/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

Ὑπὸ τὸ δεδομένον ὅτι κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν δὲν ἐκδικάζονται διαφοραί, πηγάζουσαι ἐκ σχέσεως δημοσίου δικαίου, ἀλλὰ μόνον ἐκ τοιαύτης ἰδιωτικοῦ δικαίου (βλέπε ἀρεοπαγιτικὴν νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 17, 754, 1133), ἠρευνήθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ φύσις τῆς μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου συγκεκριμένης σχέσεως.

Καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις ἐχρησιμοποίησε τὰ αὐτὰ κριτήρια ἄλλων ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τὸν διαχωρισμὸν τῆς σχέσεως ὡς δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου (βλέπε ἐκ τῶν πολλῶν τὴν Α. Π. 152/1955, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 14, 407 καὶ λοιπὰς παραπομπὰς καὶ εἰς τὴν θεωρίαν καὶ νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 11, 354, οὕτω καὶ *Ἠλ. Κυριακόπουλος*, Δίκαιον τῶν Πολιτικῶν Διοικητικῶν Ὑπαλλήλων, ἔκδ. 1954, σελ. 42 ἑπ.).

Οὕτω σχέσις δημοσίου δικαίου νοεῖται ἐκείνη, ἡ ὁποία ἐπιχειρεῖται κυριαρχικῶς ὑπὸ τοῦ ἐκπροσωποῦντος τὸ νομικὸν πρόσωπον ὡς Ἀρχῆς καὶ ἐνεργεῖται δυνάμει μονομεροῦς δημοσίου δικαίου πράξεως, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου καὶ κατὰ τοὺς ὅρους αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ ἡ συγκατάθεσις τοῦ διοριζομένου ὑπαλλήλου δὲν ἀποτελεῖ ἄλλο τι ἢ ἁπλῆν νομικὴν προϋπόθεσιν τοῦ ἐγκύρου τῆς πράξεως (Α. Π. 75/1952, εἰσηγητὴς *Δ. Χαμάρτος*, ΕΕΔ 11, 355).

Διὰ τὴν ὕπαρξιν τοιαύτης σχέσεως ἐρευνᾶται, ἂν ὁ προσλαμβανόμενος εἶναι ἐντεταγμένος εἰς τὰ μόνιμα στελέχη τοῦ διοικητικοῦ καθεστῶτος, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον συνάγεται καὶ ἐκ τοῦ ἂν καταλαμβάνῃ θέσιν, ἡ ὁποία προβλέπεται ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ, δίδῃ τὸν ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας κλπ. (Α. Π. 55/1952, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 11, 254).

Ἐνδιαφέρει τὸ δεκτὸν γενόμενον ὑπὸ τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ὅτι τῆς παροχῆς «δώρων» κατὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, δυνάμει τῶν κατὰ τὸν ἀ.ν. 1777/1951 ἐκδιδομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, δικαιοῦνται καὶ οἱ ἐπὶ ὡριαίᾳ ἀποζημιώσει ἐργαζόμενοι μισθωτοί.

(Αἱ ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις ἀναφέρονται εἰς μισθωτοὺς ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ καὶ ἡμερομισθίῳ, ἀλλὰ τοῦτο διότι ἀπέβλεψαν εἰς τὸν συνήθη τρόπον ἀμοιβῆς, δὲν εἶναι δὲ δυνατόν, ὡς σκέπτεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, νὰ στερηθῶσιν οὗτοι τῆς ἐν λόγῳ παροχῆς, καθολικῆς διὰ τοὺς μισθωτοὺς τῆς χώρας, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἀμείβονται ἐπὶ ὡρομισθίῳ, οὔτε ἡ διάκρισις αὐτῶν δικαιολογεῖται ἐκ τοῦ ἐξουσιοδοτικοῦ νόμου 1777/1951).

Ἀρείου Πάγου 190/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Π. Τσαρούχης*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Κ. Κωνσταντινίδης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Β. Μεντζελόπουλος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ἀ.ν. 2125/1943 β. δ/γματα προκαλούμενα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Στρατιωτικῶν προτάσει τοῦ Ἀρχηγοῦ Γ.Ε.Σ. κανονίζουν τὰς λεπτομερείας τῆς λειτουργίας τῶν Σχολῶν καὶ κέντρων ἀνωτέρας τακτικῆς μορφώσεως. Κατὰ τὰ ἄρθρα 43 καὶ 45 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀξιωματικοὶ ἐν ἀποστρατείᾳ διορίζονται καθηγηταὶ οἱουδήποτε μαθήματος ἐν Σχολῇ ἐπὶ ἀποζημιώσει ὁριζομένῃ ὑπὸ τῶν αὐτῶν διατάξεων, διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ αὐτοῦ νόμου καθορίζεται ὁ τρόπος διορισμοῦ αὐτῶν. Τέλος διὰ τῆς παραγράφου 126 τοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 25.2.1940 β.δ/γματος κυρωθέντος ὀργανισμοῦ τῆς Στρατιωτικῆς Σχολῆς Εὐελπίδων ὁρίζεται ἐν μὲν τῷ ἐδαφίῳ α', ὅτι ὁ διορισμὸς ἀξιωματικοῦ ἐν ἀποστρατείᾳ ὡς καθηγητοῦ ἢ ὀφηγητοῦ γίνεται κατὰ τὸν ἐν αὐτῷ ὁριζόμενον τρόπον διὰ β.δ/γματος, εἰς ὃ καθορίζονται ἡ πρὸς κάλυψιν ἕδρα, ὁ βαθμὸς καὶ αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ διοριζομένου βάσει τῶν διατάξεων τῶν ἐδ. 129,

130, 131 καὶ 135 τοῦ αὐτοῦ ὀργανισμοῦ, ἐν δὲ τῷ ἐδαφ. β' ὅτι διὰ διαταγῆς τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν (Γ.Ε Σ.) δύναται νὰ ἀνατεθῇ ἐκτάκτως καθηγεσία ἢ ὑφηγεσία μαθήματος ἢ ἡ ἐκτέλεσις διαλέξεως εἰς ἰδιώτην ἢ ἀξιωματικὸν ἐν ἀποστρατείᾳ ἐπὶ ἀποζημιώσει καθ' ὥραν διδασκαλίας καὶ διὰ χρονικὸν διάστημα μὴ ὑπερβαῖνον τὸ σχολικὸν ἔτος καὶ ὅτι ἡ ὡριαία ἀποζημίωσις τοῦ οὕτως ἐκτάκτως ἀναλαμβάνοντος τὴν καθηγεσίαν ἢ ὑφηγεσίαν δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ ὅρια τὰ καθοριζόμενα ὑπὸ τῶν ἐδαφίων 129, 130, 131 τοῦ αὐτοῦ ὀργανισμοῦ.

Ἐκ τῶν ἐν συνδυασμῷ διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὁ ἐν ἀποστρατείᾳ ἀξιωματικός, εἰς ὃν ἀνατίθεται κατὰ τὸ ἐδάφ β' τῆς παραγράφου 126 τοῦ ρηθέντος ὀργανισμοῦ τῆς Στρατιωτικῆς Σχολῆς Εὐελπίδων διὰ διαταγῆς τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἐκτάκτως ἡ καθηγεσία ἢ ὑφηγεσία μαθήματος ἐν τῇ ρηθείσῃ Στρατιωτικῇ Σχολῇ, συνδέεται μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, διότι ἡ οὕτως ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένου χρόνου ἀνατιθεμένη ἐκτάκτως ὑπηρεσία εἰς τοιοῦτον γίνεται εἰς θέσιν μὴ νενομοθετημένην πρὸς παροχὴν προσκαίρου ὑπηρεσίας. Ὅθεν, δεξάμενον τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἀπόστρατος ἀξιωματικὸς ὑπηρέτησε κατὰ τὰ χρονικὰ ἔτη 1953 - 1954 μέχρι καὶ 1956 - 1957 παρὰ τῇ Σχολῇ Εὐελπίδων ὡς καθηγητὴς τοπογραφίας, τῆς τοιαύτης ὑπηρεσίας του ἀνατιθεμένης αὐτῷ ἑκάστοτε μόνον δι' ἓν σχολικὸν ἔτος ἐπὶ ὡριαίᾳ ἀντιμισθίᾳ ἄνευ ἐκδόσεως β.δ/γματος, ἦτοι προφανῶς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐδαφ. β' τῆς παραγράφου 126 τοῦ ρηθέντος ὀργανισμοῦ τῆς Σχολῆς καὶ ἀποφηνάμενον ἀκολούθως ὡς ἀρμοδίως εἰσαχθεῖσαν τὴν κρινομένην διαφοράν, ἀφορῶσαν εἰς ὀξιώσεις πηγαζούσας ἐκ τῆς ὡς ἄνω συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', ὀρθῶς ἔκρινε, συνεμορφώθη δὲ καὶ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ β.δ/γματος τῆς 1/4 Αὐγούστου 1920 περὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἐνιαῖον κείμενον τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' κλπ., ὡς τοῦτο μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τῶν ὑπ' ἀριθ. 27500/1953 καὶ 27561/1954 κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ἐκδοθεισῶν κατὰ τὴν ἐκ τοῦ νόμου 28/1944, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 866/1946 καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1777/1951, κυρωθέντος ὑπὸ τοῦ νόμου 1501/1951, εἰδικὴν νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἰσχὺν οὐσιαστικοῦ νόμου ἐχουσῶν, καθ' ἃς ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς πάσης φύσεως ἐργοδότας ἡ καταβολὴ ὑπὸ τύπον ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως (δώρου) ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων 1953 καὶ Νέου Ἔτους 1954 καὶ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1954, τῆς ὑπ' αὐτῶν ὁριζομένης χρηματικῆς παροχῆς ὑπὲρ τῶν μετ' αὐτῶν διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀορίστου ἢ ὡρισμένου χρόνου συνδεομένων ὑπαλλήλων, ὑπηρετῶν καὶ ἐργατοτεχνιτῶν, τῆς ἐκτάκτου ταύτης οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως δικαιοῦνται καὶ οἱ διὰ τοιαύτης σχέσεως μετὰ τῶν ἐργοδοτῶν συνδεόμενοι μισθωτοὶ οἱ ἀμειβόμενοι ἐπὶ ὡριαίᾳ ἀποζημιώσει, διότι καὶ οὗτοι, ἀνήκοντες εἰς τὴν ὑπὸ τῶν ρηθεισῶν διατάξεων προβλεπομένην κατηγορίαν μισθωτῶν, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ στερηθῶσι τῆς ἐν αὐτῇ οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως ἐκ τοῦ λόγου ὅτι δὲν γίνεται ἐν αὐταῖς εἰδικὴ περὶ τούτων μνεία καὶ δὲν καθορίζεται ὁ τρόπος ὑπολογισμοῦ ταύτης. Ὅθεν, οὕτως ἀποφηνάμενον καὶ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον καὶ ἀπορρίψαν ἀκολούθως τὸν σχετικὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 2ος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Ὁ 3ος λόγος ἀναιρέσεως, πλήττων τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν διὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 58 τοῦ ἀ.ν. 1854/1951, ὡς δεξαμένη τὴν ὑπὸ δίκην ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἐν ἀποστρατείᾳ ἀξιωματικοῦ, ὡς νόμῳ βασίμου, καίτοι ὑπὸ τῆς προμνησθείσης διατάξεως, οὔσης δημοσίας τάξεως, ἀπηγορεύθη ἡ καταβολὴ συγχρόνως συντάξεως καὶ οἱασδήποτε ἀντιμισθίας ἐν γένει, εἶναι ἀπορριπτέος προεχόντως ὡς ἀπαράδεκτος κατὰ τὸ ἄρθρον 811 § 2 Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3810/1957, ἀφοῦ δὲν διατείνεται τὸ ἀναιρεσεῖον, ὅτι ὑπέβαλεν, οὔτε δὲ καὶ ὑπέβαλεν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, τὸν περὶ τούτου ἰσχυρισμόν, ὡς ἐκ τῶν σχετικῶν προτάσεών του δείκνυται,

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΥΠΟ ΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΑΥΤΟΥ ΩΣ ΑΚΥΡΟΥ

Ὑστέρα παρ' αὐτοῦ ἀποδοχὴ τῆς ἀπολύσεως ὡς ἐγκύρου καὶ ἀξίωσις ἀποζημιώσεως

Ἀδύνατος ἡ ἀνάκλησις τῆς δηλώσεως περὶ ἐπικλήσεως τῆς σχετικῆς ἀκυρότητος, τῆς ἀπευθυνομένης πρὸς τὸν ἐκ τῆς ἀκυρότητος ὑπόχρεων, ἀφ' ἧς περιέλθῃ εἰς τὸν τελευταῖον.—Τοῦτο καὶ ἐπὶ σχετικῆς ἀκυρότητος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας συνδικαλιστικοῦ στελέχους, παρὰ τὸν Α.Ν. 1803/1951, εἰς περίπτωσιν ἐπικλήσεως παρ' αὐτοῦ τῆς τοιαύτης ἀκυρότητος δι' ἀγωγῆς, μὴ δυναμένου νὰ ἀνακαλέσῃ ταύτην μεταγενεστέρως, θεωροῦντος τὴν καταγγελίαν ὡς ἔγκυρον, εἴτε ἀφ' ἧς ἐχώρησεν, εἴτε ἀπὸ τῆς ἀνακλήσεως, καὶ ἀξιοῦντος ὅτι ἐκ τῆς καταγγελίας δικαιοῦται.—Θεώρησις ὡς λυθείσης τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, μὴ προσελθόντος πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας, κατόπιν προσκλήσεως τοῦ ἐργοδότου ἐντὸς εὐλόγου χρόνου.

Ἐζητήθη παρ' ἐργοδότιδος δι' ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς κατὰ μισθωτοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νὰ ἀναγνωρισθῇ, ὅτι ἡ μετὰ τοῦ μισθωτοῦ σχέσις ἐργασίας ἐλύθη ἀπὸ ὡρισμένης χρονολογίας.

(Κατὰ τὴν κρατήσασαν ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων γνώμην καὶ ἡ ἀγωγὴ αὕτη ἐκδικάζεται παραδεκτῶς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἀφοῦ φέρεται πρὸς διάγνωσιν ἀξίωσις τοῦ ἐργαζομένου ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας ὑπὸ τὴν ἀνεστραμμένην ἁπλῶς ὄψιν, βλέπε ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Πρωτοδικείου Πατρῶν 625/1956, εἰσηγητὴς *Δ. Χαμπίπης*, ΕΕΔ 16, 225 καὶ τὰς ὑπ' αὐτῆς ἀναφερομένας).

Περίπτωσις τῆς ἐν λόγῳ δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξεν ἀπόλυσις γενικοῦ γραμματέως ἐπαγγελματικῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως, παρὰ τὸν προστατευτικὸν διὰ τὰ ἐν λόγῳ πρόσωπα ἀ. ν. 1803/1951, δὲν ἀπεφάνθη δηλαδὴ περὶ τῆς ἀπολύσεώς του ἡ ἁρμοδία κατὰ τὸν νόμον τοῦτον Ἐπιτροπή, οὕτω δὲ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ὑπῆρξεν ἄκυρος ἡ ἀπόλυσίς του.

Ὑποκειμένης σχετικῆς ἀκυρότητος, ἥτις ὑπάρχει εἰς τὴν ἄνευ τῶν νομίμων διατυπώσεων καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας (μία ἐκ τῶν περιπτώσεων καὶ ἡ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως), δικαιοῦται ὁ μισθωτός, παραιτούμενος τοῦ δικαιώματος προσβολῆς τῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου (ἡ ὁποία, σημειωτέον, δέον νὰ χωρήσῃ ἐντὸς προθεσμίας τριῶν μηνῶν, ἄρθρον 6 § 1 νόμου 3198/1955, ΕΕΔ 14, 502), νὰ ἀποδεχθῇ αὐτὴν ὡς ἔγκυρον, ἀξιῶν τὴν κατιβολὴν τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 (βλέπε ἐκ τῶν πολλῶν τὴν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 443/1954, εἰσηγητὴς *Ι. Μαρινάκος*, ΕΕΔ 13, 408, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Τὸ ἐνδιαφέρον ὅμως τῆς καταχωριζομένης κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, εἶναι εἰς τοῦτο: Ἂν ὁ μισθωτὸς δὲν ἀποδεχθῇ τὴν ἀπόλυσίν του καὶ προσβάλῃ αὐτὴν ὡς ἄκυρον, ζητῶν τὸν ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Ἀστικοῦ Κώδικος ἐκ τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου μισθόν, δέχεται ἡ ἀπόφασις, ὅτι δὲν δύναται μεταγενεστέρως οὗτος νὰ ἀποδεχθῇ τὴν ἀπόλυσιν καὶ νὰ ἀξιώσῃ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112 (πρβλ. καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 14941/1957, εἰσηγητὴς *Α. Κρέτσης*, ΕΕΔ 17, 68, ἀντίθετος εἰς τὸ θέμα ἡ Πρωτοδίκου Πειραιῶς 1781/1950, Πρωτοδίκης *Κ. Κουτουρίσης*, ΕΕΔ 10, 319, ἐφ' ἧς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 10, 318, τὴν ἀπόφασιν δὲ ταύτην ἐπικαλεῖται καὶ ὁ *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 329, συμφωνῶν πρὸς αὐτὴν ἄνευ ἄλλης αἰτιολογίας).

(Αἱ ἐπικαλούμεναι ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑπ' ἀριθ. 370/1948, εἰσηγητὴς *Ν. Κάτελας*, ΕΕΔ 7, 23, ὑπ' ἀριθ. 587/1950, εἰσηγητὴς *Ι. Ἀποστολόπουλος*, ΕΕΔ 10, 15, ἐδέχθησαν, ὅτι κατ' οὐδεμίαν διάταξιν νόμου ἡ καθυστέρησις τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ ἀποτελεῖ καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6979/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Μ. Καλεύρας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Μασουρίδης, Α. Σακελλαρόπουλος

Ἡ δήλωσις περὶ ἐπικλήσεως τῆς σχετικῆς ἀκυρότητος παρὰ τοῦ ὑπὲρ οὗ αὕτη ἔχει ταχθῇ, ἡ ἀπευθυνομένη πρὸς τὸν ἐκ τῆς ἀκυρότητος ὑπόχρεων, ἀφ' ἧς περιέλθῃ εἰς τὸν τελευταῖον δὲν δύναται νὰ ἀνακληθῇ, δι' ὃ καὶ ἔκτοτε ἐνεργεῖ ἀπολύτως καὶ προτείνεται παρὰ παντὸς (πρβλ. *Planiol - Ripert*, Traité pratique du droit civil français VI 1952 ὑπὸ *P. Esmain* § 298). Κατὰ ταῦτα καὶ ἐπὶ σχετικῆς ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ εἰδικῶς προκειμένης ἀπολύσεως γενικοῦ γραμματέως σωματείου, ὁριζομένου ὑπὲρ τὰ 100 μέλη, τῆς ὀφειλομένης εἰς τὴν μὴ τήρησιν τῆς διαδικασίας τοῦ ἀ.ν. 1803/1951 «περὶ προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν», ἐὰν ὁ μισθωτὸς ἐπικαλεσθῇ τὴν τοιαύτην ἀκυρότητα δι' ἀγωγῆς, ἀπευθυνομένης κατὰ τοῦ ἐργοδότου καὶ κοινοποιήσῃ ταύτην ἐκείνῳ, δὲν δύναται μεταγενεστέρως νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν τοιαύτην ἐπίκλησιν τῆς ρηθείσης ἀκυρότητος, θεωρῶν τὴν καταγγελίαν ὡς ἔγκυρον, εἴτε ἀφ' ἧς ἐχώρησεν, εἴτε ἀπὸ τῆς

ἀνακλήσεως, καὶ ἀξιῶν ὅ,τι ἐκ τῆς καταγγελίας δικαιοῦται. Καὶ ἂν ἀκόμη ὁ ἐργοδότης ἐξακολουθῇ νὰ ἐμμένῃ εἰς τὴν καταγγελίαν, ὡς μὴ ἀποδεχόμενος τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, οὗτος - καὶ τότε - ἐὰν προηγήθη ἐπίκλησις τῆς ἀκυρότητος, δὲν δικαιοῦται, ἀνακαλῶν ταύτην, νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν καταγγελίαν, ἀφοῦ ἡ μὴ ἀποδοχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν ἐπάγεται μὲν συνέχισιν τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου, δὲν συνιστᾷ ὅμως ἐπαναλαμβανομένην καταγγελίαν (πρβλ. Α.Π. 370/1948, 358/1950). Οὐδὲ δύναται νὰ ἀντληθῇ ἐπιχείρημα ὑπὲρ τῆς ἀντιθέτου ἀπόψεως ἐκ τοῦ ὅτι ὁ μισθωτὸς δύναται νὰ παραιτηθῇ τῆς ὑπὲρ αὐτοῦ σχετικῆς ἀκυρότητος, διότι ἡ τοιαύτη παραίτησις εἶναι ἰσχυρὰ μόνον πρὸ τῆς περιελεύσεως τῷ ἐργοδότῃ τοῦ τῆς περὶ ἐπικλήσεως τῆς ἀκυρότητος δηλώσεως, γενομένη δὲ βραδύτερον δὲν παράγει ἔννομα ἀποτελέσματα. Εὐνόητον ὅτι, ἂν κριθῇ δικαστικῶς ἔγκυρος ἡ καταγγελία, δύναται καὶ ὁ μισθωτὸς νὰ τὴν ἐπικαλεσθῇ, ἀφοῦ κρίνεται ὅτι δὲν ἐχώρησεν ἡ ἀκυρότης. Ἐν προκειμένῳ ὁ ἐναγόμενος (ἐφεσίβλητος), συνδεθεὶς μετὰ τῆς ἐναγούσης (ἐκκαλούσης) διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, εἰργάσθη παρ' αὐτῇ μέχρις 8.2.1958, ὅτε κατηγγέλθη παρ' αὐτῆς ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων σχέσις. Πλὴν ὁ ἐναγόμενος, ἐπικαλούμενος ἀκυρότητα ταύτης, λόγῳ μὴ τηρήσεως τῆς διαδικασίας τοῦ ἀ.ν. 1803/1951, καίτοι οὗτος ἦτο γενικὸς γραμματεὺς τοῦ σωματείου «Ἕνωσις προσωπικοῦ Ε.Η.Σ.», ἀριθμοῦντος ὑπὲρ τὰ 100 μέλη, ἤγειρεν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν τὴν ἀπὸ 17.3.1958 ἀγωγήν του κατὰ τῆς ἤδη ἐναγούσης, ζητῶν δραχ. 2.682 δι' ἀποδοχὰς ὑπερημερίας τοῦ ἀπὸ 9.2.1958 μέχρις 8.3.1958 χρόνου, κοινοποιηθεῖσαν τὴν 18.3.1958 καὶ συζητηθεῖσαν τὴν 9.4.1958. Τὴν 11.5.1958, πρὸ τῆς ἐκδόσεως ἀποφάσεως ἐπὶ τῆς ἄνω ἀγωγῆς, ἐξελέγη βουλευτής. Τὴν 22.5.1958, ὡσαύτως πρὸ τῆς ἐκδόσεως ἀποφάσεως, πιεζόμενος ὅπως, βάσει τοῦ ἄρθρ. 71 τοῦ Συντάγματος, ὡς ὑπάλληλος ἐμπορικῆς ἑταιρείας, οἵα ἡ ἐνάγουσα, δηλώσῃ, ἐντὸς 8 ἡμερῶν, ἀφ' ἧς καταστῇ ὁριστικὴ ἡ ἐκλογή του, ἐπιλογὴν μεταξὺ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ τῆς ὡς ὑπαλλήλου ἄνω ἰδιότητός του, ἐκοινοποίησε τῇ ἐναγούσῃ τὸ ἀπὸ 19.5.1958 ἐξώδικόν του πρὸς αὐτήν, ἐν ᾧ ἐδήλου, ὅτι λόγῳ τῆς ἀδικαιολογήτου ἀρνήσεως ταύτης νὰ ἀποδεχθῇ ἀπὸ τῆς ἄνω καταγγελίας τὰς ὑπηρεσίας του θεωρεῖ τὴν σύμβασιν λυθεῖσαν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἄνω δηλώσεως, μὴ ἐπικαλούμενος πλέον τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ τεταγμένην ἀκυρότητα τῆς περὶ ἧς πρόκειται καταγγελίας. Τὴν 30.6.1958 ἐδημοσιεύθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3660/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδίκου, ἥτις, δεχθεῖσα τὴν ἀγωγήν, ἐπεδίκασε τῷ τότε ἐνάγοντι (ἤδη ἐναγομένῳ) τὸ αἰτηθὲν ποσὸν ἀποδοχῶν ὑπερημερίας. Τὴν 21.7.1958, ἔνθεν μὲν ὁ ἤδη ἐναγόμενος ἐκοινοποίησε τῇ ἐναγούσῃ (ἐναγομένῃ τότε) τὴν ἄνω ἀπόφασιν μετ' ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμήν, ἔνθεν δὲ ἡ ἐνάγουσα, ἐν ὄψει τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἐκοινοποίησε αὐτῷ τὴν 19.7.1958 ἐξώδικον πρόσκλησίν της, δι' ἧς τὸ μὲν ἐκάλει αὐτόν, ὅπως ἐντὸς προθεσμίας 5 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς προσκλήσεως προσέλθῃ καὶ ἀναλάβῃ παρ' αὐτῇ ὑπηρεσίαν, τὸ δὲ ἐδήλου, ὅτι προσεφέρετο εἰς τὴν καταβολὴν αὐτῷ τοῦ ἐπιδικασθέντος ποσοῦ καὶ παντὸς ἑτέρου, οὗτινος κατὰ νόμον ἐδικαιοῦτο λαμβάνειν. Τὴν 22.7.1958 ἐκοινοποίησεν ὁ ἐναγόμενος τῇ ἐναγούσῃ τὴν ἀπὸ 21.7.1958 ἐξώδικον ἀπάντησίν του, δι' ἧς ἐπανελάμβανε τὴν ἄνω δήλωσίν του, ὅτι τ. ἔ. θεωρεῖ λυθεῖσαν τὴν σύμβασιν ἀπὸ 22.5.1958, βάσει τῆς ἀπὸ 8.2.1958 καταγγελίας τῆς ἐναγούσης, δεδομένου ὅτι πρὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης δὲν εἶχεν ἀναγνωρίσει τὴν ἀκυρότητα, οὔτε τὸν εἶχε καλέσει νὰ ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν, ἐζήτησε δὲ τὰς ἀποδοχὰς του μέχρις 22.5.1958, ὡς καὶ τὴν ἐφ' ἅπαξ παροχὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 3357/21.12.1945 ἐγκυκλίου της. Τὴν 28.7.1958 ἡ ἐνάγουσα ἐκοινοποίησε τῷ ἐναγομένῳ τὴν ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν ἐξώδικον δήλωσίν της, δι' ἧς ἐδήλου, ὅτι μετὰ τὴν ἄνω δήλωσίν του καὶ τὴν μὴ προσέλευσίν του ἐντὸς τῆς πενθημέρου προθεσμίας πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας θεωρεῖ αὐτὸν παραιτηθέντα καὶ οἰκειοθελῶς ἀποχωρήσαντα τῆς ὑπηρεσίας της, ἀποδεχομένη τὴν παραίτησίν του. Τὴν 15.9.1958 ἐπεδόθη καὶ παρὰ τῆς ἐναγούσης τῷ ἐναγομένῳ ἡ ἄνω ὑπ' ἀριθ. 3660/1958 ἀπόφασις, ἥτις οὕτω - οὐδαμόθεν ἀσκηθείσης ἐφέσεως - κατέστη τελεσίδικος δι' ἀμφότερα τὰ μέρη. Κατόπιν πάντων τούτων, τῆς ἀκυρότητος τῆς τὴν 8.2.1958 χωρησάσης καταγγελίας, κριθείσης τελεσιδίκως, ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων ἐργασιακὴ σχέσις δὲν εἶχε λυθῇ ἐκτοτε, ἀλλ' οὔτε καὶ τὴν 22.5.1958, ἀφοῦ δὲν ἔχει ἔννομα ἀποτελέσματα ἡ σχετικὴ δήλωσις τοῦ ἐναγομένου, ὡς μὴ δικαιουμένου νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν πρότερον γενομένην - διὰ τῆς κοινοποιήσεως τὴν 18.3.1958 τῆς ἀπὸ 17.3.1958 ἀγωγῆς του, δι' ἧς ἐπεκαλεῖτο τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεώς του, τῆς χωρησάσης τὴν 8.2.1958 καὶ ἐζήτει ἀποδοχὰς ὑπερημερίας - ἐπίκλησιν τῆς ὄντως σχετικῆς ἄνω ἀκυρότητος, ἅτε ταύτης ἀπὸ 18.3.1958 δυναμένης νὰ ἐπικληθῇ παρὰ παντὸς καὶ δὴ παρὸ τῆς ἐναγούσης, ἥτις καὶ τὴν ἐπικαλεῖται. Συνεπείᾳ τούτων ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων σχέσις ἐλύθη μόλις τὴν 27.7.1958 δι' οἰκειοθελοῦς ἀποχωρήσεως τοῦ ἐναγομένου (παραιτήσεώς του, ἀποδεκτῆς γενομένης), ἥτοι μετὰ τὴν μὴ προσέλευσίν του πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας ἐντὸς τῆς ἄνω πενθημέρου - εὐλόγου δὲ καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου προθεσμίας, τῆς βουλήσεως τούτου ὅπως λυθῇ ὁπωσδήποτε ἡ σύμβασις οὔσης ἀναμφισβητήτου καὶ συναγομένης καὶ ἐκ τῆς προθέσεώς του περὶ ἐκλογῆς βουλευτικῆς ἰδιότητος, τῆς σαφῶς προκυπτούσης ἐκ τοῦ συνόλου τοῦ ἄνω ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ. Κατὰ ταῦτα ὁ Πρωτοδίκης, ἀπορρίψας τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀναγνωριστικὴν ἀγωγήν, δι' ἧς ζητεῖται, ὅπως ἀναγνωρισθῇ, ὅτι ἡ ἔνδικος σύμβασις δὲν ἐλύθη τὴν 8.2.1958, ἀλλὰ τὴν 27.7.1958, δι' οἰκειοθελοῦς ἀποχωρήσεως τοῦ ἐναγομένου, ἔσφαλε καὶ δέον, δεκτῶν καθισταμένων τῶν πρώτου, δευτέρου, τρίτου, τετάρτου καὶ πέμπτου λόγων τῆς ἐφέσεως, νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἐν

ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙΑ ΠΑΡΟΧΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΘ' ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑΝ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Άκυρος άπόλυσις κατά παράβασιν άντιθέτου συμβατικοῦ ὅρου

Αὐτοπεριορισμὸς ἐργοδότου πρὸς ἀπόλυσιν προσωπικοῦ αὐτοῦ, εἰμὴ δι' ὡρισμένους λόγους, διὰ συμβάσεως μετ' αὐτοῦ, οὔσης ἐγκύρου.—Ἄκυρότης ἀπολύσεως.—Ἐμπρόθεσμος κοινοποίησις ἀγωγῆς.—Ἀπόρριψις ἰσχυρισμοῦ ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος, μὴ νοητῆς ἐπὶ δικαιωμάτων ἀπορρεόντων ἐκ διατάξεων δημοσίας τάξεως.—Ἔλλειψις ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου καὶ ὑποχρεώσεως πρὸς καταβολὴν μισθοῦ ἐπὶ ἀδυναμίας παροχῆς ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ (λόγῳ ἀσθενείας), ἀναφανείσης μετὰ τὴν ὑπερημερίαν τοῦ ἐργοδότου.

Τὸ γνωστὸν ζήτημα τῆς ἀδυναμίας τοῦ μισθωτοῦ πρὸς παροχὴν ἐργασίας μεθ' ὑπερημερίαν τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας (συνήθης ἡ περίπτωσις τῶν ἀκύρων ἀπολύσεων) ἐπανέρχεται ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ἀπασχολήσαν τὴν κατωτέρω ἀπόφασιν.

Ἀπὸ νομολογιακῆς ἀπόψεως τὸ ζήτημα ἔχει κριθῆ ὑπὸ τῆς Α. Π. 130/1952 (εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 11, 617, βλέπε καὶ σύμφωνον Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7126/1958, εἰσηγητὴς *Ι. Γουρνᾶς*, ΕΕΔ 17, 697), ὑπὲρ τῆς γνώμης ὅτι καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν εὐθύνεται ὁ ἐργοδότης πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ (ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐνῷ ἐπ' αὐτοῦ ἐμφανίζονται ἀντιθέσεις γνωμῶν ἐν τῇ θεωρίᾳ.

Ὑπὲρ τῆς καταφατικῆς γνώμης οἱ *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχικὸν Εἰδικόν, β' ἔκδοσις, ὑπ' ἄρθρον 656, σελ. 475, συνάγων τὴν λύσιν ἐκ τοῦ ἄρθρου 381 § 3 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, *Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ ὑπὸ τὰ ἄρθρα 349-360, ἀριθ. 26, 28 καὶ διὰ μακρῶν ἐν ΕΕΔ 15, 1041 ἑπ., *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 11, 619, ἄλλως *Α. Σακελλαρόπουλος*, ΕΕΔ 11, 1122 ἑπ., *Κ. Δημάκης*, ΕΕΔ 13, 450.

Ἡ παρατιθεμένη δικαστικὴ ἀπόφασις συντάσσεται πρὸς τὴν τελευταίαν αὐτὴν γνώμην.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1580/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ν. Μπάκας*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ε. Παπαδογιάννης, Β. Χαλίδης

Διὰ τῶν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῶν ὁ ἐνάγων ἰσχυρίζεται, ὅτι, προσληφθεὶς ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας τὴν 27.6.1950 διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, εἰργάσθη ἔκτοτε ὡς ἐργάτης εἰς τὰ ἐν Λαυρίῳ μεταλλεῖα της συνεχῶς μέχρι τῆς 27 Αὐγούστου 1957, ὅτε ἀπελύθη ἀκύρως, αἰτεῖται δὲ τὴν καταψήφισιν αὐτῆς εἰς πληρωμὴν διὰ τῆς πρώτης μὲν τούτων (τῆς ἀπὸ 25.11.1957) τῶν ἀπὸ τῆς ἀκύρου ἀπολύσεώς του καὶ μέχρι τῆς 10.12.1957 ἀποδοχῶν ὑπερημερίας, διὰ τῆς δευτέρας δέ (τῆς ἀπὸ 19.1.1959) καὶ ἑφεξῆς τοιούτων, ὡς καὶ τῶν δώρων ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα. Τοιοῦτον ἀντικείμενον ἔχουσῶν τῶν ἀγωγῶν τούτων νομίμως (ἄρθρον 1 Πολ. Δικ.) αἰτεῖται ἡ συνεκδίκασίς των καὶ δέον ὅπως συνεκδικασθῶσι.

Βεβαιοῦνται τὰ ἀκόλουθα: Ἡ ἐναγομένη ἑταιρεία τὴν 15 Ἀπριλίου 1957, αἰτιωμένη οἰκονομικὴν κάμψιν, ὀφειλομένην εἰς εἰσαγωγὴν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ μολύβδου, ὅστις εἶναι τὸ κύριον προϊόν της, εἰς τιμὰς εὐθηνοτέρας τῶν ἰδικῶν της, προέβη εἰς ἀπόλυσιν 26 ἐκ τῶν εἰς τὰ ἐν Λαυρίῳ μεταλλεῖα της ἀπασχολουμένων ἐργατῶν. Συνεπείᾳ τῶν ἀπολύσεων αὐτῶν καὶ πρὸς πρόληψιν ἀπειλουμένων ἄλλων ἀπολύσεων ἅπαν τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν ἐκήρυξεν ἀπεργίαν πεινῆς, ἐγκλεισθὲν ἐντὸς τῶν στοῶν τῶν ἐν λόγῳ μεταλλείων. Κατόπιν παρεμβάσεως Κρατικῶν Ἀρχῶν καὶ ἄλλων πολιτικῶν τοπικῶν παραγόντων ἡ ἐναγομένη ἐδέχθη πρὸς λύσιν τῆς ἀπεργίας νὰ προέλθῃ μετὰ τῶν ἀπεργῶν εἰς συμφωνίαν, ἥτις συνεφθείσα τὴν 19 Ἰουλίου 1957 μεταξὺ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων αὐτῆς καὶ τῶν ἐκπροσωπούντων τοὺς ἀπεργοὺς ἔχει τοὺς ἑξῆς ὅρους: «1ον) Οὐδεμία ἀπόλυσις θὰ λάβῃ χώραν εἰς τὸ μέλλον ἄνευ σοβαρᾶς παραβάσεως. 2ον) Ἐπαναπρόσληψις ὅλων τῶν ἀπολυθέντων ἀντικαθισταμένων δι' ἄλλων, οἵτινες ἔχουν δικαίωμα συνταξιοδοτήσεως. 3ον) Μὴ καλυπτομένου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐχόντων δικαίωμα συντάξεως μετὰ τῶν ἀπολυθέντων τρεῖς ἐξ αὐτῶν νὰ προσληφθοῦν ἅμα τῇ ὑπογραφῇ τοῦ νόμου περὶ αὐξήσεως τοῦ δασμοῦ τοῦ μολύβδου. 4ον) Θὰ δοθοῦν 2 ἡμερομίσθια, τὸ ἓν τὴν τρέχουσαν δεκαπενθημερίαν, τὸ δεύτερον μετὰ δύο μῆνας». Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἀνωτέρω ὅρων καὶ ἰδίᾳ τοῦ 1ου ἐξ αὐτῶν προκύπτει, ὅτι ἡ ἐναγομένη ἑταιρεία, περιορίσασα τὸ πρὸς ἀπόλυσιν δικαίωμά της, ἀνέλαβεν ἔναντι τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως τοῦ λοιποῦ μὴ προβαίνῃ εἰς ἀπολύσεις ἐργατῶν ἐπὶ τῷ λόγῳ περιορισμοῦ τῆς οἰκονομικῆς της δραστηριότητος συνεπείᾳ τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγωγῶν μολύβδου, εἰ μὴ μόνον τῶν ἐχόντων δικαίωμα συντάξεως καὶ τῶν ὑποπιπτόντων εἰς σοβαρὸν πειθαρχικὸν παράπτωμα. Μετὰ τὴν σύναψιν τῆς συμφωνίας αὐτῆς, ἥτις θεμελιουμένη ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τῆς συμβατικῆς ἐλευθερίας εἶναι νόμιμος καὶ οὐδόλως θίγει τὰ ὅρια τῶν ἄρθρων 3, 174 καὶ 179 Α.Κ., οἱ μισθωτοὶ τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀποδεχθέντες ταύτην, ἔλυσαν τὴν ἀπεργίαν καὶ ἀκολούθως ἐσυνέχισαν τὴν ἐργασίαν των, μεταξὺ δὲ αὐτῶν περιελαμβάνετο καὶ ὁ ἐνάγων, ὅστις εἰρ-

---

τῷ συνόλῳ της καὶ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγή, ὡς νόμιμος καὶ βάσιμος, ἀφοῦ προφανὲς εἶναι τὸ ἔννομον συμφέρον τῆς ἐναγούσης, πάντων τῶν ἀντιθέτων ἀπορριπτομένων ὡς νόμῳ καὶ οὐσίᾳ ἀβασίμων.

γάζετο εἰς τὰ μεταλλεῖα αὐτὰ ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἀπὸ τῆς 27ης Ἰουνίου 1950. Παρὰ ταῦτα ἡ ἐναγομένη τὴν 29ην Αὐγούστου 1957 προέβη εἰς ἀπόλυσιν τοῦ ἐνάγοντος, καίτοι μὴ ἔχοντος συντάξιμον ὑπηρεσ.αν, χωρὶς νὰ ἐπικαλῆται πειθαρχικὸν παράπτωμα, ἀλλὰ ἐπὶ τῷ λόγῳ καὶ μόνον ὅτι ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἡ περὶ προστασίας τῶν προϊόντων της δι' ἐπιβολῆς δασμοῦ ἐπὶ τῶν ξένων τοιούτων αἰτήσεώς της (ἰδὲ προσαγόμενον καὶ ἀπὸ 28.8.1957 ἔγγραφόν της πρὸς τὸ σωματεῖον μεταλλωρύχων Λαυρίου). Ἡ τοιαύτη ὅμως ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος, γενομένη, ὡς εἶναι πρόδηλον, κατὰ παράβασιν τοῦ ὡς ἄνω ἐγκύρου συμβατικοῦ ὅρου, εἶναι ἄκυρος καὶ συνεπῶς ἡ ἐναγομένη, μὴ ἀποδεχομένη τὴν προσφερομένην ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίαν, περιῆλθεν ἔκτοτε εἰς ὑπερημερίαν, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 349 Α.Κ., ὑποχρεουμένη, συμφώνως τῷ ὅρθρῳ 656 τοῦ Κώδικος, εἰς πληωμὴν τῶν ἀντιστοίχων ἀποδοχῶν. Ὁ ἐνάγων ὀλίγον μετὰ τὴν ἀπόλυσίν του αὐτὴν ἤγειρεν ἐμπροθέσμως, ὡς καὶ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης συνομολογεῖται, τὴν πρώτην τῶν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῶν συγχρόνως μὲ τὰς ἀγωγὰς τῶν λοιπῶν συναπολυθέντων μετ' αὐτοῦ ἐργατῶν. Ὡς δὲ βεβαιοῦται, συνεφωνήθη μεταξὺ τῶν δ ικῶν, ὅπως ματαιωθῇ ἡ συζήτησις τῆς ἀγωγῆς αὐτῆς, μέχρις οὗ κριθῶσι τελεσιδίκως αἱ ὁμοιον ἀντικείμενον ἔχουσαι συζητηθεῖσαι προγενεστέρως ἀγωγαὶ συναδέλφων του. Ἐπὶ μιᾶς τῶν ἀγωγῶν τούτων ἐξεδόθη ἡ ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένη ὑπ' ἀριθ. 8343/1958 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, δι' ἧς ἐκρίθη, ὅτι ἡ ὑπὸ τὰς ὡς ἄνω συνθήκας ἀπόλυσις τοῦ ὃν ἀφεώρα ἡ ἀγωγὴ αὕτη ἐργάτου εἶναι ἄκυρος. Μετὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἡ ἐναγομένη προσεκάλεσεν ἅπαντας τοὺς μετὰ τοῦ ἐνάγοντος ἀπολυθέντας ἐργάτας, ὅπως ἀναλάβωσιν ἐργασίαν, ἣν καὶ ἀνέλαβον τὴν 11ην Ἰουνίου 1958, καταβαλοῦσα μάλιστα εἰς ἕνα ἕκαστον τούτων τοὺς μέχρι τῆς ἡμέρας αὐτῆς μισθοὺς ὑπερημερίας. Τὸν ἐνάγοντα ὅμως, ὡς καὶ ἕτερον, ἀκόμη δὲν προσέλαβεν εἰς τὴν ἐργασίαν, προβαλοῦσα ὅτι ἐλύθη ἐν τῷ μεταξὺ ἡ ἐργασιακή του σύμβασις λόγῳ ἀσθενείας του ὑπερβάσης τὰ νόμιμα ὅρια. Κατόπιν αὐτῶν εἰσάγει κατ' αὐτῆς τὰς κρινομένας ἀγωγάς, αἵτινες νομίμως καὶ παραδεκτῶς φέρονται πρὸς συζήτησιν, ὡς ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσαι, καὶ τὰ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης προβαλλόμενα περὶ ἀπαραδέκτου τούτων συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 6 § 1 νόμου 3198/1955 εἶναι νόμῳ ἀβάσιμα καὶ ὡς τοιαῦτα ἀπορριπτέα, ὡς ἐπίσης ἀπορριπτέος εἶναι καὶ ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἰδίας ὅτι αἱ ἀγωγαὶ αὗται ἀσκοῦνται κατὰ καταχρηστικὴν ἄσκησιν δικαιώματος, καθ' ὅσον, ἐκτὸς τοῦ ὅτι τοιαύτη ἄσκησις (δηλονότι κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ.) δὲν εἶναι νοητὴ ἐπὶ δικαιωμάτων ἀπορρεόντων ἐκ διατάξεων δημοσίας τάξεως, οἷαι διατάξεις εἶναι αἱ ἐφ' ὧν θεμελιοῦνται αἱ ἐνδικοι ἀξιώσεις, ἐπὶ πλέον ὑπὸ τὰ ὡς ἄνω βεβαιωθέντα οὐδεμία ὑπέρβασις τῶν διὰ τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ τεθειμένων ὁρίων ὑφίσταται.

Βεβαιοῦται ὅμως περαιτέρω, ἄλλως τε συνομολογεῖται, ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπὸ τῆς 13.1.1958 ἀσθενήσας κατέστη ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν μέχρι τῆς 21 Ἰουνίου ἰδίου ἔτους. Συνεπῶς κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο δὲν ὑφίσταται ὑπερημερία τῆς ἐναγομένης, διότι, ὡς σαφῶς συνάγεται ἐκ τῶν ἄρθρων 349 καὶ 656 Α.Κ., ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου προϋποθέτει τὴν ὕπαρξιν δυνατότητος παροχῆς ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ τῆς συμφωνηθείσης ἐργασίας, οἵα δυνατότης, ὡς εἰκός, ἐν προκειμένῳ δὲν ὑφίσταται. Ἡ διάταξις δὲ τοῦ ἄρθρου 381 § 2 Α.Κ., καθ' ἣν, ἐάν ἡ παροχὴ τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων κατέστη ἀδύνατος, ἄνευ ὑπαιτιότητός του, καθ' ὃ διάστημα ὁ ἕτερος ἐτέλει ἐν ὑπερημερίᾳ περὶ τὴν ἀποδοχὴν αὐτῆς, ὁ τελευταῖος οὗτος δὲν ἀπαλλάσσεται τῆς πρὸς ἀντιπαροχὴν ὑποχρεώσεώς του, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, διότι ἡ διάταξις αὕτη, κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιάν της, ἀφορᾷ τὴν ὡρισμένην ἐκείνην παροχὴν τοῦ ὀφειλέτου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ὁποίας ὑφίσταται ὑπηρημερία τοῦ δανειστοῦ, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας ὑπερημερίας ἐπέρχεται ἀνυπαίτιος ἀδυναμία αὐτῆς, ἐνῷ ἐν τῇ κρινομένῃ περιπτώσει δὲν πρόκειται περὶ ἐπιγενομένης ἀδυναμίας, ἀλλὰ τοιαύτης τῆς ἐφεξῆς παρασχετέας ἐργασίας, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας ἀποκλείεται ἡ ὕπαρξις ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου, καθ' ὅσον ὑπερημερία περὶ τὴν ἀποδοχὴν ἀδυνάτου παροχῆς δὲν εἶναι νοητή. Ἐκ τῆς ἐπὶ τοσοῦτον ὅμως διαρκείας τῆς ἀσθενείας αὐτῆς τοῦ ἐνάγοντος, ὑπερβαινούσης τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 νόμου 4558/1930 ὁριζόμενα χρονικὰ ὅρια, δὲν ἐπῆλθε λύσις τῆς ἐργασιακῆς του συμβάσεως, συμφώνως τῇ διατάξει ταύτῃ, διότι, ὡς σαφῶς προκύπτει ἐξ αὐτῆς, ἵνα λογισθῇ ὅτι ἐπῆλθε λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης (ἀσθενείας), δέον νὰ λάβῃ χώραν ἀποχὴ ἐκ τῆς ἐργασίας, οἵα νοεῖται μόνον ἡ εἰς χρόνον, καθ' ὃν δὲν εἶχε διακοπῇ ἡ παροχὴ τῆς ἐργασίας λόγῳ τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου. Συνεπῶς, μὴ λυθείσης τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως τοῦ ἐνάγοντος, περιῆλθεν ἡ ἐναγομένη ἐκ νέου εἰς ὑπερημερίαν ἀπὸ τῆς 21 Ἰουνίου 1958, ἀφ' ἧς οὗτος ἰαθεὶς κατέστη ἱκανὸς πρὸς ἐργασίαν καὶ προσεφέρθη νὰ ἐπαναρχίσῃ τὴν ἐργασίαν του, ἡ ὑπερημερία της δὲ αὕτη διήρκεσεν, ὡς βεβαιοῦται, καθ' ὅλον τὸ μέχρι τῆς 10.2.1959 κρίσιμον διάστημα.

ΑΔΕΙΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΔΕΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ

Έννοια επιχειρήσεων κοινής ωφελείας δι' εφαρμογήν τοῦ Α.Ν. 539/1945

Άσκησις ὑπὸ τοῦ διὰ τοῦ Νόμου 3721/1957 ἱδρυθέντος Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης ἐπιχειρήσεως κοινῆς ὠφελείας κατὰ παραχώρησιν ὑπὸ τοῦ Κράτους.—Ἔννοια ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας.—Τοιαῦται καὶ αἱ συγκοινωνιακαὶ ἐπιχειρήσεις.—Δικαίωμα μισθωτῶν ἐργαζομένων εἰς λεωφορεῖα ἐπὶ τῆς ἀδείας τῶν μισθωτῶν ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀ. ν. 539/1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν» (ΕΕΔ 4, 474) εἶναι ηὐξημένος ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν ἀδείας τῶν μισθωτῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς ἐπιχειρήσεις, μεταξὺ τῶν ἄλλων, κοινῆς ὠφελείας.

Ἐξ αὐτοῦ προέκυψεν ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων τὸ ζήτημα, ἂν αἱ συγκοινωνιακαὶ ἐπιχειρήσεις ἀποτελοῦν ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως καὶ ἡ λύσις τοῦ ζητήματος δὲν ὑπῆρξεν ἄνευ ἀμφισβητήσεων (βλέπε τὰς ἐν τῇ καταχωριζομένῃ κατωτέρω δικαστικῇ ἀποφάσει παραπομπάς).

Ἡ κατωτέρω ἀπόφασις θεωρεῖ ὡς ὀρθοτέρην τὴν ἄποψιν, ὅτι αἱ ἐπιχειρήσεις αὗται θεωροῦνται κοινωφελεῖς ἐπιχειρήσεις.

Σημειωτέον, ὅτι τοῦτο εἶχε δεχθῇ καὶ ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24220/4280/1956 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ ὑπ' ἀριθ. 1/1956 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, καθορίσασα δικαίωμα ἀδείας τῶν μισθωτῶν λεωφορειακῶν ἐπιχειρήσεων ὡς τὸ τῶν μισθωτῶν κοινωφελῶν ἐπιχειρήσεων, ἀλλὰ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1125/1957 ἀποφάσεώς του (εἰσηγητὴς *Χ. Παναγιωτόπουλος*, ΕΕΔ 16, 697, ἐπικαλουμένης καὶ ὑπὸ τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως), ἠκύρωσε τὴν διάταξιν ταύτην ὡς παράνομον, δεχθὲν ὅτι ἡ ἐκμετάλλευσις ἀστικῶν λεωφορείων δὲν ἀποτελεῖ ἐπιχείρησιν, ἀσκουμένην κατὰ παραχώρησιν Ἀρχῆς, προωρισμένην νὰ ἐξυπηρετήσῃ, ἀσχέτως τοῦ παράγοντος κέρδους, ἀνάγκας τοῦ κοινοῦ, ἃς ὤφειλεν, ὡς ἐκ τοῦ προορισμοῦ της, νὰ ἐξυπηρετῇ αὐτὴ αὕτη ἡ Ἀρχὴ καὶ συνεπῶς δὲν ἀποτελεῖ ἐπιχείρησιν κοινῆς ὠφελείας κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 2 § 1 ἐδάφ. α' καὶ β' τοῦ ἀ. ν. 539/1945.

Ὑπομιμνήσκεται, ἀπὸ ἀπόψεως νομοθετικῶν κειμένων, καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 § 5 ἐδάφ. β' τοῦ ν. δ. 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 209), ἐν ᾗ κατονομάζονται ὡς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις κοινῆς ὠφελείας ὁ Ο.Τ.Ε., ἡ Δ.Ε.Η., ἡ Η.Ε.Α.Π., αἱ ὁποῖαι εἶναι καὶ κατὰ παραχώρησιν ὑπὸ τῆς Δημοσίας Διοικήσεως ἐπιχειρήσεις, ἀφοῦ ἐπιτελοῦν δημόσιον σκοπόν, ὡς εἶναι ἡ ὕδρευσις, ἡ συγκοινωνία, ὁ φωτισμὸς (βλέπε *Ἠλ. Κυριακοπούλου*, Ἑλλ. Διοικητ. Δίκαιον, Γ' Εἰδικὸν Μέρος, ἔκδ. δευτέρα, σελ. 434 ἐπ.).

Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης 706/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρόεδρος ὁ κ. *Γ. Παγιανάκος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κλ. Στογιαννόπουλος, Μ. Παπακωνσταντίνου

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς διώκεται ἀποζημίωσις δι' αἰτηθεῖσαν καὶ μὴ χορηγηθεῖσαν ἄδειαν τοῦ ἐνάγοντος, τυγχάνοντος εἰσπράκτορος λεωφορείου τοῦ ἐναγομένου. Ἡ ἀγωγὴ εἶναι νόμῳ βάσιμος, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν ἄρθρων 335, 344 καὶ 401 τοῦ Α.Κ. καὶ ἐπὶ τοῦ νόμου 539/1945.

Ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐναγόμενος τὴν 1.12.1949 προσέλαβε διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου τὸν ἐνάγοντα, ὅστις ἔκτοτε ἐργάζεται ὡς εἰσπράκτωρ τοῦ λεωφορείου τοῦ ἐναγομένου ἐπὶ συμφωνηθέντι μηνιαίῳ μισθῷ ἀνερχομένῳ ἀπὸ 1.2.1956 εἰς δραχμὰς 1587,50. Τὸ ὡς εἴρηται λεωφορεῖον ἐνετάχθη εἰς τὸν διὰ τοῦ ν.δ/τος 3821/1957 ἱδρυθέντα Ο.Α.Σ.Θ., οὗτινος ὁ ἐναγόμενος τυγχάνει μέτοχος.

Ὁ διὰ τοῦ νόμου 3721/1957 ἱδρυθεὶς Ὀργανισμὸς Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Σ.Θ.) ἀσκεῖ ἐπιχείρησιν κοινῆς ὠφελείας κατὰ παραχώρησιν τοῦ Κράτους, προωρισμένην νὰ ἐξυπηρετῇ ἀνάγκας τοῦ κοινοῦ εὐρείας ἐκτάσεως, ἃς αὐτὴ ἡ Ἀρχὴ ἔδει νὰ ἐξυπηρετῇ. Ἡ ἄποψις αὕτη ἐρείδεται ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 22 § 1 τοῦ ν.δ. 3721/1957, δι' οὗ ρητῶς ὡρίσθη, ὅτι εἰς τὸν Ο.Α.Σ.Θ. «παραχωρεῖται διὰ συμβάσεως μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Δημοσίου τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τῆς μεταφορᾶς ἐπὶ πληρωμῇ κομίστρου κατ' ἐπιβάτην», ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐκ θετικῶν διατάξεων, δι' ὧν αἱ συγκοινωνιακαὶ ἐπιχειρήσεις χαρακτηρίζονται ὡς ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας. Οὕτω καὶ ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις τοῦ νό-

μου 6299/1934 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2112» ποιεῖται λόγον περί ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας, ἐνδεικτικῶς δέ ἀναφέρει τάς συγκοινωνιακάς, ὁ δέ ἀ.ν. 512/1948 ὁρίζει, ὅτι ἐπιχειρήσεις μεταφορᾶς, ἀσκούμεναι κατά παραχώρησιν ὑπό τοῦ Κράτους, εἶναι κοινῆς ὠφελείας τοιαῦται, τέλος δέ ἡ εἰσηγητική ἔκθεσις τοῦ ν.δ. τῆς 8/11-1946 «περί ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 118/1945», ὁμιλοῦσα περί ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας» ἀναφέρει ὡς τοιαύτας τάς ἀσκουμένας διά λογαριασμόν Δήμων ἢ τοῦ Κράτους ἢ τῶν συνδεομένων μετ' αὐτῶν διά συμβάσεως παραχωρήσεως, ἐνδεικτικῶς δέ ὡς τοιαύτας θεωρεῖ τήν 'Ηλεκτρικήν 'Εταιρείαν Μεταφορῶν, τήν 'Εταιρείαν 'Υδάτων κλπ. (ὅρα σχετικῶς καί Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους 55/532/1951 ἐν ΕΕΔ 10, σελ. 1278, εἰς ἣν ρητῶς κατονομάζονται ὡς ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας αἱ συγκοινωνιακαί τοιαῦται, καί Πρωτ. 'Αθηνῶν 1604/1946, ΕΕΔ 5, σελ. 137). 'Η ἐνταῦθα ὑποστηριζομένη ἄποψις ἐνισχύεται ἔτι μᾶλλον καί ἐκ τοῦ ἄρθρου 17 § 2 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ο.Α.Σ.Θ. (Φ.Ε.Κ. 158/1958, τεῦχος Β'), δι' οὗ ὁρίζεται, ὅτι τό πάσης φύσεως προσωπικόν, τό συνδεόμενον διά σχέσεως ἐργασίας μετά τοῦ Ο.Α.Σ.Θ., μετά τήν συμπλήρωσιν ἔτους ἀπό τῆς προσλήψεώς του καί καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακόν ἔτος δικαιοῦται τῆς νομίμου κανονικῆς ἀδείας μετά πλήρων ἀποδοχῶν τῆς χορηγουμένης κατά νόμον «εἰς ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας». 'Ετέρωθεν κατά τό ἄρθρον 25 § 4 τοῦ ν.δ/τος 3721/1957 «μέχρι τῆς ὁλοκληρωτικῆς ἀντικαταστάσεως τῶν λεωφορείων τῶν μετόχων οὗτοι βαρύνονται διά τῶν δαπανῶν ἐκμεταλλεύσεως, συμπεριλομβανομένης καί τῆς ἀντιμισθίας τοῦ προσωπικοῦ των, ὡς καί τῶν ἐξόδων συντηρήσεως». 'Η διάταξις αὕτη δέν δύναται, κατά τήν κρίσιν ἡμῶν, νά θεμελιώσῃ τήν ὑπό τοῦ ἐναγομένου ὑποστηριζομένην ἔκδοχήν, καθ' ἣν, ἐφ' ὅσον ἐργοδότης τοῦ ἐνάγοντος, τυγχάνοντος εἰσπράκτορος τοῦ εἰς τόν Ο.Α.Σ.Θ. ἐντεταγμένου ὑπ' ἀριθ. 57891 λεωφορείου τοῦ ἐναγομένου, θεωρεῖται ὁ ἐναγόμενος, δέν ἔχει ἐφαρμογήν ἡ καθορίζουσα τήν ἄδειαν τῶν μισθωτῶν ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 539/1945, διότι κατά τήν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 539/1945 ὁ μισθωτός δικαιοῦται τῆς ἐν αὐτῷ ἀδείας ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι ἀπασχολεῖται εἰς ἐπιχειρησιν κοινῆς ὠφελείας (τοῦτο ἐνισχύεται καί ἐκ τῶν φράσεων τοῦ ἄρθρου 2 νόμου 539/1945 «μετά συνεχῆ ἀπασχόλησιν εἰς ὑποκειμένην ἐπιχείρησιν» καί «ἀπασχολούμενος εἰς ὑποκειμένας ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας», ὅρα σχετικῶς καί ΕΕΔ 16, σελ. 434), οἵαν, καθ' ἃ ἐρρέθη, ἀσκεῖ ὁ Ο.Α.Σ.Θ., εἰς τόν ὁποῖον ὑποχρεωτικῶς μετέχει καί ὁ ἐναγόμενος (ἄρθρον 2 ν.δ. 3721/1957) καί ὁ ὁποῖος (Ο.Α.Σ.Θ.) ἀσκεῖ διά τῶν ὀργάνων του τόν ἐν γένει ἔλεγχον ἐπί τοῦ προσωπικοῦ τῶν λεωφορείων καί ἀσκεῖ πειθαρχικήν ἐπ' αὐτοῦ δικαιοδοσίαν, καθορίζει τάς ὥρας ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν καί εἰσπρακτόρων τῶν λεωφορείων καί ἐν γένει ἀσκεῖ ἔλεγχον ἐπί τοῦ ἐνάγοντος (εἰσπράκτορος) κατά τήν ὑπ' αὐτοῦ ἐκτέλεσιν τῆς ἀνατεθειμένης αὐτῷ ἐργασίας. Κατά ταῦτα καί τά ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα ὁ ἐνάγων ἐδικαιοῦτο νά λάβῃ διά τό ἔτος 1958 τήν διά τούς μισθωτούς τῶν ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας ὁριζομένην ὑπό τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 539/1945 νόμιμον ἄδειαν, ἣν καί δι' αἰτήσεώς του ἐζήτησε παρά τοῦ ἐναγομένου. Εἶναι ἀληθές ὅτι ἔν τε τῇ θεωρίᾳ καί τῇ νομολογίᾳ ὑφίσταται ἀμφισβήτησις περί τοῦ ἄν αἱ συγκοινωνιακαί ἐπιχειρήσεις εἶναι ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας (τό θέμα ἀνέκυψεν ἐπί τῶν Κ.Τ.Ε.Λ.) καί περί τοῦ ἄν ἔχῃ ἐπ' αὐτῶν ἐφαρμογήν τό ἄρθρον 2 § 1 ἐδ. α' τοῦ ἀ.ν. 539/1945 (ἀρνητικῶς ἀπεφάνθησαν αἱ Σ.τ.Ε. 1125/1957, ΕΕΔ 16, 696, Πρωτ. Πειρ. 1578/1950, ΕΕΔ 10, 323, Πρωτ. Θεσσ. 920/1951, ΕΕΔ 11, 378, καταφατικῶς δέ ἀπεφάνθησαν αἱ Πρωτ. Τρικ. 42/1958, ΕΕΔ 16, 434, Γνωμ. Νομ. Συμβ. τοῦ Κράτους 623/1953, ΕΕΔ 14, 434, πρβλ. καί *Κ. Τριανταφυλλόπουλον*, ΕΕΔ 6, 68), ἐν ὄψει ὅμως τῶν ἀνωτέρω θετικῶν διατάξεων καί τοῦ ὅτι αἱ συγκοινωνιακαί ἐπιχειρήσεις εἶναι προωρισμέναι νά ἐξυπηρετῶσιν ἀνάγκας τοῦ κοινοῦ εὐρείας ἐκτάσεως, ἃς αὐτή αὕτη ἡ 'Αρχή ἔδει νά ἐξυπηρετῇ, ὀρθοτέρα φαίνεται ἡ ἄποψις ἡ δεχομένη ὅτι αἱ συγκοινωνιακαί ἐπιχειρήσεις, εἰς ἃς ὑπάγεται καί ὁ Ο.Α.Σ.Θ., ἔχουσι χαρακτῆρα ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας. 'Εφ' ὅσον ὁ ἐνάγων προσελήφθη παρά τοῦ ἐναγομένου τήν 1.12.1949, ἐδικαιοῦτο ἐν ἔτει 1958 νά λάβῃ ἄδειαν 26 ἐργασίμων ἡμερῶν, πλήν ὅμως ἐχορήγησεν αὐτῷ ἄδειαν 18 ἡμερῶν καί ὀφείλει κατά συνέπειαν διά τήν αἰτηθεῖσαν καί μή χορηγηθεῖσαν ἄδειαν τῶν ὑπολοίπων 8 ἡμερῶν ἀποζημίωσιν συνῳδά τοῖς ἄρθροις 335, 344 καί 401 Α.Κ., ἰσουμένην πρός τάς ἀποδοχάς τῶν ὡς ἄνω 8 ἡμερῶν ἀδείας (ὅρα σχετικήν Α.Π. 598/1955, ΕΕΔ 14, σελ. 1333), ἤτοι ὀφείλει τῷ ἐνάγοντι 508 δρχ., ἃς δέον νά ὑποχρεωθῇ νά καταβάλῃ ὁ ἐναγόμενος.

ΙΑΤΡΟΙ

ΣΧΕΣΙΣ ΙΑΤΡΩΝ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Ἀπόλυσις διὰ μονομεροῦς λύσεως τῆς συμβάσεως καὶ ἀξίωσις ἀποζημιώσεως Νόμου 2112

Διαφοραὶ ἐκδικαζόμεναι κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.— Ἀπαράδεκτον ἐκδικάσεως κατ' αὐτὴν ἀγωγῆς ἰατροῦ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων περὶ ἀποζημιώσεως κατὰ τὸν Νόμον 2112/1920 λόγῳ ἀπολύσεως διὰ μονομεροῦς λύσεως τῆς συμβάσεως.— Φύσις σχέσεως ἰατρῶν τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἐξητήθη ὑπὸ ἰατροῦ τοῦ Ι.Κ.Α. ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 § 2 τοῦ Ν. δ. 3623/1956, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 17 § 4 τοῦ ν. δ. 3796/1957, ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930.

Ἡ ἀγωγὴ εἰσήχθη κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν καὶ προέκυψε τὸ ζήτημα, ἂν παραδεκτῶς αὕτη εἰσήχθη κατὰ τὴν ἐν λόγῳ διαδικασίαν.

Λέγουν αἱ ἀνωτέρω διατάξεις τὰ ἑξῆς: Ἰατροί, ὑπηρετοῦντες εἰς Ὀργανισμούς, ἐπιχειρήσεις καὶ ἐν γένει εἰς πάσης φύσεως Νομικὰ Πρόσωπα, ἀπαλλασσόμενοι τῶν καθηκόντων των λόγῳ καταργήσεως θέσεως ἢ ἀποχωροῦντες τῆς θέσεώς των λόγῳ ὑγείας ἢ τέλος ἀπολυόμενοι τῆς θέσεώς των διὰ μονομεροῦς λύσεως τῆς συμβάσεως ἢ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων περὶ πολυθεσίας, δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως.

Ἀσχέτως τῆς νομικῆς φύσεως τῆς σχέσεως τῶν ἰατρῶν τοῦ Ι.Κ.Α. (περὶ τῆς ὁποίας βλέπε ἐκτὸς τῶν ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ Πρωτοδικείου παραπομπῶν καὶ Γνωμ. Ὁλομελείας Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, εἰσηγητὴς *Β. Κουντούρης*, ΕΕΔ 17, 438, Σ. Ε. 683/1959, εἰσηγητὴς *Α. Ἰατρίδης*, ΕΕΔ 18, 548), σημειοῦνται τὰ ἑξῆς:

Κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ νόμου 2112/1920 πᾶσα διαφορά, προκύπτουσα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος νόμου, ἐκδικάζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' ἀναλόγως ἐφαρμοζομένου, ὡς δὲ ἔχει κριθῇ ὑπὸ τῆς Α. Π. 145/1921 (Θέμ. ΑΒ' 550) ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι ὁ τελευταῖος οὗτος νόμος (ΓΨΟΔ') θὰ ἀποτελῇ ὁλοκληρωτικὸν μέρος τοῦ νόμου 2112 καὶ σύνολον κανόνων διαδικαστικοῦ δικαίου, οἵτινες θέλουσιν ἰσχύσει καὶ ὡς πρὸς πάσας τὰς σχέσεις τὰς ὑπ' αὐτοῦ ρυθμιζομένας. (Οὕτω καὶ ἡ Α. Π. 58/1926, Θέμ. ΑΖ' 226, καθ' ἣν ὁ νόμος 2112, ἐπεκτείνας διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' καὶ εἰς πάσας τὰς διενέξεις, αἵτινες ἤθελον προκύπτει ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς ἐκείνου, οὐδόλως ἀπέβλεψεν εἰς μόνας τὰς σχέσεις, δι' ἃς ἔχει ἐφαρμογὴν ὁ νόμος ΓΨΟΔ', ἀλλ' εἰς πάσας ἐν γένει τὰς σχέσεις, αἵτινες διέπονται ὑπὸ τῶν ὁρισμῶν τοῦ νόμου 2112 καὶ εἰς διαφορὰς προκυπτούσας ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ).

Ὁρίζων συνεπῶς ὁ νόμος ἐν προκειμένῳ, ὅτι οἱ ἰατροὶ δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112 1920, ἠννόησε, νομίζομεν, καὶ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐξ αὐτῆς διαφορῶν κατὰ τὸν νόμον ΓΨΟΔ' ἀναλόγως ἐφαρμοζόμενον, ἀσχέτως ἂν αἱ λοιπαὶ διαφοραὶ τῶν ἰατρῶν, μὴ πηγάζουσαι ἐξ ἐξηρτημένης συμβάσεως ἐργασίας, δὲν δύνανται νὰ ἐκδικασθῶσι κατὰ τὸν νόμον ΓΨΟΔ'.

Δὲν εἶναι ἄλλως τε ἄηθες νὰ θέλῃ ὁ Νομοθέτης ἐφαρμοζομένην ἀναλόγως τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' καὶ ἐπὶ ἄλλων, ἐκτὸς τῶν ἐργατικῶν, σχέσεων (βλέπε καὶ τὸ ἄρθρον 6 § 2 τοῦ νόμου 751/1948 καὶ ἄρθρ. 9 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 περὶ ἀναλόγου ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' διὰ τὰς ἐξ αὐτῶν διαφοράς, ἐν αἷς καὶ διαφοραὶ δικηγόρων καὶ ἐκ σχέσεως δημοσίου δικαίου).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5444/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Καθάρειος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Γ. Κασίμης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Κεραμιδᾶς, Γ. Τρίμης

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 1 Αὐγούστου 1920 β.δ/γματος κωδικοποιηθέντος νόμου ΓΨΟΔ'/1912 «περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν» κατὰ τὴν ὑπὸ τούτου καθιερουμένην εἰδικὴν διαδικασίαν ἐκδικάζεται «πᾶσα ἰδιωτικὴ ἀξίωσις μισθωτοῦ ἢ ἐν περιπτώσει θανάτου αὐτοῦ τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων προσώπων κατὰ τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ πηγάζουσα ἐκ σχέσεως ἐργασίας», ὡς μισθωτοῦ νοουμένου, κατ' ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 765/1943 (διατηρηθέντος ἐν ἰσχύι δι' ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ/γματος ἰτῆς 8/11 Μαΐου 1946) «τοῦ φυσικοῦ προσώπου τοῦ παρέχοντος εἰς ἕτερον φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον οἱασδήποτε φύσεως ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐναντι ἀμοιβῆς». Τοιαύτην ὅμως σχέσιν ἐξηρτημένης ἐργασίας, καθιστῶσαν ἁρμόδιον τὸν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ'/1912 δικάζοντα Πρωτοδίκην, ὅπως ἐπιληφθῇ τῆς ἐκδικάσεως τῶν ἐκ ταύτης ἀπορρεουσῶν ἰδιωτικῶν ἀξιώσεων, δὲν ἀποτελεῖ ἡ συνδέουσα τοὺς ὑπὸ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων κατ' ἐ φαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 13 § 7 τοῦ Κανονισμοῦ

τῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ἱδρύματος τούτου, ἐπέχοντος ἰσχὺν νόμου, ὡς ἐγκριθέντος διὰ τῆς κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 59 § 1 τοῦ ἀπὸ 11.11.1935 ἀναγκαστικοῦ νόμου «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ἐκδοθείσης καὶ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (Τεῦχος Β', φύλλον 62) δημοσιευθείσης ὑπ' ἀριθ. 60556/1939 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, προσληφθέντας θεραπευτὰς ἰατροὺς πρὸς τὸ Ἵδρυμα τοῦτο, τοὺς ἀμειβομένους διὰ παγίας ἀποζημιώσεως ἢ κατ' ἐπίσκεψιν, ἡ νομικὴ θέσις τῶν ὁποίων σαφῶς καθορίζεται ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 22 § 1 τοῦ Κανονισμοῦ τούτου. Κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην διάταξιν «οἱ διὰ παγίας ἀποζημιώσεως ἢ κατ' ἐπίσκεψιν ἀμειβόμενοι πάσης φύσεως καὶ οἱασδήποτε διαβαθμίσεως ἰατροί, πλὴν τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένων, δὲν θεωροῦνται ὑπάλληλοι τοῦ Ἱδρύματος». Ἐκ τῆς διατυπώσεως ταύτης τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως, τεθειμένης ὑπὸ τὸν τίτλον «νομικὴ θέσις θεραπευτῶν ἰατρῶν», ὡς μὴ σκοπούσης ἁπλῶς καὶ μόνον τὴν διάκρισιν τῶν ἰατρῶν τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς δύο κατηγορίας ἀναλόγως τῆς φύσεως τῆς σχέσεως τῆς ἐργασίας ὡς τοιαύτης δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὡς ἀβασίμως ἰσχυρίζεται ὁ ἐφεσίβλητος, σαφῶς προκύπτει, ὅτι οἱ ἰατροὶ οὗτοι, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς ἐν ἄρθρῳ 21 τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ ἀναφερομένους ἰατροὺς ἐλέγχου καὶ ὑγιεινολόγους, χαρακτηριζομένους ρητῶς ὡς τακτικοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Ἱδρύματος, δὲν παρέχουσι πρὸς τὸ Ἵδρυμα ἐξηρτημένην ἐργασίαν (βλ. Α.Π. 574/1953, ΕΕΔ 13, 148), ἡ δὲ συνδέουσα τούτους μετὰ τοῦ Ἱδρύματος εἰδικὴ σχέσις εἶναι, κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀπὸ 30/30 Ἀπριλίου 1946 δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», ἡ τοιαύτη τῆς ἐμμίσθου ἐντολῆς (βλ. Ὀλ. Σ.Ε. 2091/1950, Θεμ. ΞΒ', σελ. 110, καὶ 670/1950, Θεμ. ΞΑ', σελ. 900). Εἰς πάντα τὰ προεκτεθέντα, ὡς πρὸς τὴν νομικὴν θέσιν τῶν θεραπευτῶν ἰατρῶν ἔναντι τοῦ προσλαβόντος τούτους Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, οὐδεμίαν ἐπήνεγκε τροποποίησιν τὸ ν. δ/γμα 3623/1956 «περὶ καθορισμοῦ κατωτάτων ὁρίων ἰατρικῆς ἀμοιβῆς καὶ συνθηκῶν ἐργασίας ἰατρῶν», ὅπερ, ὡς ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 § δ αὐτοῦ, ὁριζούσης ὅτι «αἱ ἀμοιβαὶ τῶν ἰατρῶν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὡς καὶ αἱ συνθῆκαι ἐργασίας τούτων, καθορίζονται διὰ β. δ/γμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Ἐργασίας καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας», προκύπτει, δὲν ἐφαρμόζεται καὶ διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν ὅρων ἐργασίας τῶν ἰατρῶν τοῦ Ἱδρύματος τούτου. Ἀλλωστε καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 § 2 τοῦ δ/γματος τούτου, ὁρίζουσα ὅτι «ἰατροὶ ὑπηρετοῦντες εἰς Ὀργανισμούς, ἐπιχειρήσεις καὶ ἐν γένει εἰς πάσης φύσεως νομικὰ πρόσωπα, ἀπαλλασσόμενοι τῶν καθηκόντων των λόγῳ καταργήσεως θέσεως ἢ ἀποχωροῦντες τῆς θέσεως των λόγῳ ὑγείας ἢ τέλος ἀπολυόμενοι τῆς θέσεώς των διὰ μονομεροῦς λύσεως τῆς συμβάσεως, δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἐφαρμόζεται, ὡς ἐκ τῆς γενικότητός της, καὶ ἐπὶ τῶν θεραπευτῶν ἰατρῶν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, εἰς τρόπον ὥστε καὶ οὗτοι ἀπολυόμενοι τῆς θέσεώς των λόγῳ μονομεροῦς καταγγελίας τῆς συμβάσεώς των νὰ δικαιοῦνται τῆς ὡς ἄνω ἀποζημιώσεως, ἡ συνδέουσα τούτους πρὸς τὸ Ἵδρυμα σχέσις δὲν μεταβάλλεται εἰς τοιαύτην ἐξηρτημένης ἐργασίας, εἰς τρόπον ὥστε νὰ δύνανται νὰ ἐπιδιώξωσι τὴν ἱκανοποίησιν τῆς ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης ἀπορρεούσης ἀξιώσεώς των κατὰ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΧΟΔ/1912, ἀλλ' ἐξακολουθεῖ οὖσα ἡ τοιαύτη τῆς ἐμμίσθου ἐντολῆς καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ ἱκανοποίησις τῆς ἀξιώσεως των ταύτης δύναται νὰ ἐπιδιωχθῇ μόνον κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν. Τέλος οὐδεμία τροποποίησις εἰς τὴν σχέσιν Ι.Κ.Α. καὶ θεραπευτῶν ἰατρῶν αὐτοῦ ἐπηνέχθη καὶ διὰ τοῦ ἀπὸ 18ης Φεβρουαρίου 1956 δ/γματος, ὡς τοῦτο τροποποιηθὲν διὰ τοῦ ἀπὸ 12 Ἰουλίου 1957 ὁμοίου ἰσχύει νῦν, διὰ τοῦ ὁποίου ἐρρυθμίσθη ἡ ὑπηρεσιακὴ κατάστασις τῶν μονίμων ἰατρῶν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, χωρὶς νὰ θιγῶσιν αἱ περὶ τῶν θεραπευτῶν ἰατρῶν αὐτοῦ προμνησθεῖσαι διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας αὐτοῦ, ὡς καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 παράγρ. 2 τοῦ ἀπὸ 30/30.4.1946 διατάγματος.

Κατ' ἀκολουθίαν πάντων τῶν προεκτεθέντων, προκυπτόντων ἐκ τῶν ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων μερῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσκομιζομένων ἐγγράφων καὶ τῆς ἀπὸ 13ης Νοεμβρίου 1952 συμβάσεως, τῆς καταρτισθείσης μεταξὺ τοῦ ἤδη ἐφεσιβλήτου ἐνάγοντος καὶ τοῦ ἐκπροσωποῦντος τὸ ἤδη ἐκκαλοῦν ἐναγόμενον Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων διευθυντοῦ τοῦ Τοπικοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Κορίνθου, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος προσελήφθη δυνάμει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 13 § 7 τοῦ Κανονισμοῦ Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὡς ἰατρὸς θεραπευτής, ἐπὶ παγίᾳ ἀποζημιώσει, καὶ ὅτι ἡ σχέσις αὐτοῦ πρὸς τὸ ἐκκαλοῦν, δυνάμει εἰδικοῦ ὅρου τῆς συμβάσεως ταύτης, διείπετο ὑπό τε τῶν διατάξεων τοῦ προμνησθέντος Κανονισμοῦ καὶ τῆς τοιαύτης τοῦ ἄρθρου 2 § 2 τοῦ ἀπὸ 30/30 Ἀπριλίου 1946 δ/γματος, ἡ συνδέουσα τὸν ἐφεσίβλητον μετὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος σχέσις δὲν ἦτο, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ἡ τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἀλλ' ἡ τοιαύτη τῆς εἰδικῆς ἐμμίσθου ἐντολῆς τοῦ ἄρθρου 2 § 2 τοῦ ἀπὸ 30/30.4.1946 δ/γματος. Ἡ ἐν τῇ συμβάσει ταύτῃ χρῆσις τοῦ ὅρου ἐπὶ «συμβάσει ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας» τεθεῖσα συμφώνως τῷ ἐδ. β' τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Κανονισμοῦ Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας, δὲν ὑποδηλοῖ, αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν καὶ ἄνευ ἑτέρου τινός, καὶ τὴν κατάρτισιν συμβάσεως περὶ παροχῆς «ἐξηρτημένης ἐργασίας, τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον ἐκ τοῦ ἐν τῇ αὐτῇ συμβάσει διαληφθέντος ὅρου, καθ' ὃν «ἡ παροῦσα σχέσις διέπεται ..., καὶ ὑπὸ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΤΩΝ

ΙΣΧΥΣ ΚΑΤΑ ΤΟΠΟΝ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΠΕΡΙ ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΤΩΝ ΞΗΡΑΣ

Ἀναίρεσις ποινικῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως δι' ἔλλειψιν νομίμου βάσεως

Ἔκτασις κατὰ τόπον ἐφαρμογῆς τοῦ Ν.Δ. 1254/1949 περὶ φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς.— Κατα δίκη ἐνεργήσαντος φόρτωσιν δι' ἐργατῶν μὴ ἐφωδιασμένων διὰ βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆ ταυτότητος φορτοεκφορτωτοῦ, χωρὶς νὰ ἐκτίθηται ἐν τῇ ἀποφάσει, ἂν ὁ τόπος ἔνθα διεν ηργήθη ἡ φόρτωσις εἶναι πόλις ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου, εἰς ἣν ἐπεξετάθη ἡ ἐφαρμογ τῶν διατάξεων αὐτοῦ, οὔτε ἐὰν τὰ φορτωθέντα ἦσαν βάρους ἄνω τῶν 500 χιλιογράμμων.— Ἀναίρεσις τῆς ἀποφάσεως ὡς στερουμένης νομίμου βάσεως.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς κάτωθι τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου παρατιθεμένης εἰσαγγελικῆς ἀγορεύσεως, ἐπροτάθη ὑπὸ τοῦ παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ Ἀντεισαγγελέως κ. *Β. Σακελλαρίου* ἡ ἀναίρεσις τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πλημμελειοδικείου κατὰ πρῶτον λόγον λόγῳ ἐφαρμογῆς παρ' αὐτοῦ ἀντισυνταγματικοῦ νόμου, οἷος, κατὰ τὴν εἰσαγγελικὴν ἀγόρευσιν, εἶναι ὁ νόμος 1254/1949 περὶ φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν.

Μὲ τὸ θέμα τῆς συνταγματικότητος τοῦ ἐν λόγῳ νόμου ἔχει ἐπανειλημμένως ἀσχοληθῆ ὁ Ἄρειος Πάγος.

Κατὰ παλαιοτέρας ποινικὰς αὐτοῦ ἀποφάσεις (βλέπε τὰς ὑπ' ἀριθ. 285/1949, ΕΕΔ 8, 411, 493 1951, ΕΕΔ 11, 142) εἶχε κριθῆ τὸ ἐν λόγῳ νομοθέτημα ὡς ἀντισυνταγματικόν, προσβάλλον τὰ ἄρθρα 3 καὶ 4 τοῦ Συντάγματος, ἀλλ' ἡ ἄποψις αὕτη ἐγκατελείφθη διὰ τῶν νεωτέρων ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου 645/1955 (εἰσηγητὴς *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΔ 15, 30), 576/1958 (εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 791), αἱ ὁποῖαι ἐδέχθησαν τὸ ἀντίθετον.

Σημειωτέον, ὅτι μετὰ τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 645/1955 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου στροφὴν τῆς νομολογίας αὐτοῦ πρὸς τὴν ἀπόψιν περὶ συνταγματικότητος τοῦ ἐν λόγῳ νόμου προέκυψαν εἰς μεγίστην ἔκτασιν ἀπαιτήσεις φορτοεκφορτωτῶν κατὰ τῶν διενεργησάντων φορτοεκφορτώσεις δι' ἰδίων ἐργατῶν, παρὰ τὸν νόμον 1254/1949, καὶ ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ εἰσαχθῇ εἰδικὸν νομοθέτημα, τὸ ν. δ. 3550/1956 (ΕΕΔ 15, 1069 διὰ τοῦ ὁποίου αἱ ἀπαιτήσεις αὗται ἐθεωρήθησαν ἀπεσβεσμέναι (περὶ τῆς συνταγματικότητος καὶ τοῦ ἐν λόγῳ νομοθετήματος βλέπε Α. Π. 357/1957, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Κ. Γκολφινόπουλος*, ΕΕΔ 16, 636).

Ὁ Ἄρειος Πάγος παρέκαμψε ἤδη τὸ ζήτημα τῆς συνταγματικότητος ἢ μὴ τοῦ νόμου καὶ ἀνῄρεσε τὴν ἀπόφασιν διὰ τὸν ἐν τῇ ἀποφάσει του λόγον. (Περὶ τῆς κατὰ τόπον ἐκτάσεως ἐφαρμογῆς τοῦ ν. δ. 1254/1949 βλέπε καὶ σύμφωνον Α. Π. 238/1958, εἰσηγητὴς *Ι. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 17, 530).

Ἀρείου Πάγου 258/1958, Τμ. Δ', Ποινικῆ

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Κ. Γκολφινόπουλος***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Ε. Χονδρογιάννης***
Δικηγόρος ὁ κ. Χ. Τσουκαλᾶς

Ἐν παραγράφῳ μὲν 1 τοῦ ν.δ. 1254/1949 ὁρίζεται, ὅτι «ὡς φορτοεκφορτωτικὴ ἐργασία ξηρᾶς νοεῖται ἡ ἐκ τοῦ σημείου ἐναποθέσεως ἀποθηκεύσεως παντὸς πρὸς μεταφορὰν ἢ μετακίνησιν ἐμπορεύματος ἢ εἴδους φόρτωσις ἐπὶ οἱουδήποτε μεταφορικοῦ μέσου, ἢ ἐκ τοῦ ἐκφόρτωσις κλπ.». Καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐν παραγράφῳ 2, ὅτι «ἡ φορτοεκφορτωτικὴ ἐργασία εἰδῶν καὶ ἐμπορευμάτων, ἡ διενεργουμένη εἰς πόλεις, εἰς ἃς ἰσχύουσιν αἱ διατάξε

τοῦ ἄρθρου 2 § 2 τοῦ δ/γματος τῆς 30.4.1946», σαφῶς προκύπτει, ὅτι κατὰ τὴν θέλησιν τῶν συμβληθέντων μερῶν κατηρτίσθη μεταξὺ τούτων ἡ εἰδικὴ σύμβασις τῆς ἐμμίσθου ἐντολῆς, ἣν προβλέπει ἡ προμνησθεῖσα δ.άταξις τοῦ ἐν λόγῳ διατάγματος. Συνεπῶς τούτοις ἀναρμοδίως ἐπελήφθη τῆς ἐκδικάσεως τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἤδη ἐφεσβλήτου, διωκούσης ὅπως τὸ ἐναγόμενον (ἤδη ἐκκαλοῦν) ὑποχρεωθῇ καὶ καταβάλῃ αὐτῷ τὴν ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 ἀποζημίωσιν λόγῳ ἀπολύσεώς του συνεπείᾳ μονομεροῦς καταγγελίας τῆς συμβάσεώς του ὑπὸ τούτου, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 4 § 2 τοῦ ν.δ. 3623/1956, ὁ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΧΟΔ'/1912 δικάσας Πρωτοδίκης Ἀθηνῶν καὶ διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως αὐτοῦ, δεξαμένης τὴν ἐν λόγῳ ἀγωγὴν καὶ ἐπιδικασάσης τὴν αἰτουμένην ἀποζημίωσιν, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰ προπαρατεθείσας διατάξεις. Δι' ὃ καὶ δέον ὅπως, δεκτοῦ γινομένου τοῦ σχετικοῦ πρώτου λόγου τῆς κρινομένης ἐφέσεως, καθ' ὃν ἐσφαλμένως καὶ παρὰ τὸν νόμον ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀπέρριψε τὴν περὶ ἀναρμοδιότητος τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου ἔνστασιν του, καίτοι κατὰ τὸν Κανονισμὸν Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ ἐκκαλοῦντος ὁ ἐφεσίβλητος - ἐνάγων δὲν συνεδέετο μετ' αὐτοῦ δι' σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, καὶ ἐξαφανιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἀπορριφθῇ συμφώνως τῷ ἄρθρ. 8 τοῦ νόμου ΓΧΟΔ 1920, ὡς ἀναρμοδίως εἰσαγομένη πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν εἰδικὴν τοῦ νόμου τούτου διαδικασίαν, ἡ ἐφ' ἧς αὕτη ἐξεδόθη ἀγωγή.

τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 5167/1932 (περὶ ρυθμίσεως τῶν εἰς τοὺς λιμένας φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν), ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη οὗτος... ἐνεργεῖται ἀποκλειστικῶς παρ' ἐργατῶν, ἐφωδιασμένων διὰ βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος φορτοεκφορτωτοῦ ξηρᾶς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος...», περαιτέρω δὲ ἐν ἄρθρῳ 9, ὅτι «αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἰσχύουσιν εἰς ἃς πόλεις ἤδη ἐφαρμόζονται εἰς τὰς φορτοεκφορτωτικὰς ἐργασίας ξηρᾶς αἱ διατάξεις τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 5167/1932, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη, δύναται ὅμως νὰ ἐπεκταθῶσιν αὗται καὶ εἰς ἑτέρας πόλεις, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδιδομένης μετὰ πρότασιν τοῦ οἰκείου Ἐπιθεωρητοῦ Ἐργασίας καὶ σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐργασίας, ἐφ' ὅσον κοινωνικὴ σκοπιμότης ἢ λόγοι ἀσφαλείας ἢ δημοσίας τάξεως ἐπιβάλλουσι τοῦτο».

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων πρὸς τὰς ἐν τῷ προδιαληφθέντι νόμῳ 5167, ὡς ἐκωδικοποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 4/19 Μαρτίου 1932 προεδρικοῦ διατάγματος καὶ ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ νόμου 5944/1933 (ἄρθρ. 3 § 2), τοῦ ἀ.ν. 381/1936 (ἄρθρον 5) καὶ τοῦ ἀ.ν. 2210/1940 (ἄρθρ. 4), σαφῶς συνάγεται, ὅτι μέχρι μὲν τοῦ ὡς ἀνωτέρω ἐν ἀρχῇ μνημονευομένου ν.δ. 1254/1949 ἐγένετο μόνον ἐπέκτασις ἐφαρμογῆς τῶν ἀφορωσῶν τὰς ὡς εἴρηται φορτοεκφορτωτικὰς ἐργασίας διατάξεων τοῦ κωδ κοποιημένου νόμου 5167 καὶ εἰς πόλεις ξηρᾶς (ἅτε ἀρχικῶς ἐφαρμοζομένων μόνον εἰς παραλιακὰς πόλεις), διὰ τὸν μετὰ ταῦτα δὲ χρόνον ὡρίσθη, ὅτι εἰς μὲν τὰς πόλεις ταύτας ἔχουσιν ἄμεσον ἐφαρμογὴν καὶ αἱ διατάξεις τοῦ ν.δ. 1254, δύναται ὅμως νὰ ἐπεκταθῶσιν αὗται, κατὰ τὰ ἐν τῷ προδιαληφθέντι ἄρθρῳ 9 τούτου διαλαμβανόμενα, καὶ εἰς ἄλλας πόλεις, οὐδ' ὅμως καὶ ἐπίνεια τούτων ἢ κώμας, τῶν ὁποίων ἡ ἔννοια σαφῶς διαστέλλεται ὄχι μόνον ἐν ἄρθρῳ 13 τοῦ αὐτοῦ κωδικοποιημένου νόμου 5167, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλας νομοθετικὰς διατάξεις (οἷαι καὶ ἐν ἄρθρῳ 1 § 1 τοῦ «περὶ σχεδίου πόλεων» ν.δ. 17 Ἰουλίου 1923 καὶ ἄρθρου 2 τοῦ «περὶ γενικοῦ οἰκοδομικοῦ κανονισμοῦ» β.δ/γματος τῆς 9 Αὐγούστου/30 Σεπτεμβρίου 1955). Ἐτέρωθεν ἐν παραγράφῳ 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 1254 ὁρίζεται, ὅτι «αἱ διατάξεις τῆς περὶ φορτοεκφορτώσεων νομοθεσίας δὲν ἐφαρμόζονται εἰς περιπτώσεις μεταφορᾶς καὶ φορτοεκφορτώσεων μικροποσοτήτων ἐμπορευμάτων ἢ εἰδῶν βάρους μέχρι 500 χιλιογράμμων...».

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω τὸ δικάσαν μονομελὲς πλημμελειοδικεῖον, κηρύξαν ἔνοχον τὸν ἤδη ἀναιρεσείοντα ὅτι «ἐν Ἡρακλείᾳ τὴν 18ην τοῦ μηνὸς Μαρτίου 1958 ἐνήργησε φόρτωσιν τεσσάρων (4) βαρελίων πετρελαίου δι' ἐργατῶν μὴ ἐφωδιασμένων διὰ βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς» καὶ ἐπὶ τῇ πράξει ταύτῃ, ὡς ἀποτελοῦσαν παράβασιν τῶν προμνημονευθεισῶν διατάξεων τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ν.δ. 1254/1949, ἐπιβαλόν, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 10, ποινὴν 20ημέρου φυλακίσεως, χωρὶς νὰ ἐκθέτῃ οὔτε ἐὰν ἡ Ἡράκλεια εἶναι πόλις ὑπὸ τὴν ὡς ἀνωτέρω ἔννοιαν, εἰς ἣν ἐπεξετάθη ἡ ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τούτων, οὔτε ἐὰν τὰ φορτωθέντα ὡς ἀνω βαρέλια ἦσαν βάρους ἄνω τῶν 500 χιλιογράμμων, ἐστέρησε τὴν τοιαύτην ἀπόφασίν του νομίμου βάσεως καὶ οὕτω ἀναιρετέαν αὐτὴν κατέστησε, καθόσον ἕνεκα τῶν ὡς ἄνω ἐλλείψεων δὲν καθίσταται ἐφικτὸς ὁ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔλεγχος τῆς ὀρθῆς ἢ μὴ ἐφαρμογῆς τῶν ὡς εἴρηται οὐσιαστικῶν ποινικῶν διατάξεων, δεκτῶν ὡς βασίμων καὶ οὕτω κρινομένων τοῦ 1ου καὶ 4ου λόγου ἀναιρέσεως.

Ἀναιρουμένης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ μὴ δυναμένου τοῦ Ἀρείου Πάγου νὰ ἐφαρμόσῃ τὸν νόμον λόγῳ τῆς ἐν τῇ ἀναιρουμένῃ ἀποφάσει ὑπαρχούσης ἐλλείψεως νομίμου βάσεως, δέον κατὰ τὰ ἄρθρα 518 § 2, 519 Κ.Π.Δ. νὰ παραπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις πρὸς νέαν συζήτησιν εἰς ἄλλο δικαστήριον παρὰ ἐκεῖνο, οὗτινος ἡ ἀπόφασις ἀναιρεῖται, ἅτε ἀνεφίκτου οὔσης τῆς συνθέσεως ἐξ ἄλλου δικαστοῦ.

Ἡ ἀγόρευσις τοῦ Ἀντεισαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου κ. *Β. Σακελλαρίου*, ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 493/1951 (Π. Χ. β' 78) (*) λίαν ἀναλυτικῆς καὶ ἐμπεριστατωμένης ἀποφάσεως τοῦ Α.Π. ἐκρίθη ἀντισυνταγματικὸν τὸ ν.δ. 1254/1949, ὁρίζον τὴν ἀποκλειστικῶς ὑπὸ φορτοεκφορτωτῶν, ἐφωδιασμένων δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου, ἐνέργειαν φορτοεκφορτωτικῶν ἐν τῇ ξηρᾷ ἐργασιῶν καὶ ἀποκλεῖον τὴν ὑπὸ ἰδίων τοῦ ἐργοδότου ἐργατῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ μόνιμον αὐτοῦ προσωπικὸν ἐνέργειαν τούτων.

Ἡ ἐν τῇ 2ᾳ σκέψει τῆς ἀποφάσεως διαλαμβανομένη αἰτιολογία εἶναι κατ' ἐμὲ λίαν πειστικὴ καὶ σύμφωνος καὶ πρὸς τὴν νομολογίαν τοῦ Σ.Ε. (2002/1950, 853/1951, Ἐπιθ. Ἐργ. Δικ., τόμος 10, 283 καὶ τόμος 11, 374) καὶ προσφάτως ὁμοίως ἀποφανθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 604/1958 ἀποφάσεώς του ἐν Ὁλομελείᾳ (πρβλ. Ἐπιθ. Ἐργ. Δικ., τόμος 17, σελ. 403, ὅρα καὶ *Δ. Κούση*, Τὸ Σύνταγμα καὶ τὰ μονοπώλια ἐργασίας τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, ΕΕΔ 15, 641. Ἐπίσης καὶ *Κ. Ρακτιβάν*, ΕΕΔ 13, 737, καὶ *Δ. Ἀποστολίδου*, Ἡ ἔννοια τῆς ἰσότητος εἰς τὸ ἐργατικὸν δίκαιον, ΕΕΔ 3, 227), παρὰ τὴν ἀντίθετον νεωτέραν ἀπόφασιν τοῦ Α. Π. 645/1955, ΕΕΝ 23, 305, πρὸς ἣν συμφωνεῖ καὶ ἡ Α. Π. 576/1958, ΕΕΔ 17, 791, αἵτινες ἐθεώρησαν συνταγματικὴν τὴν διάταξιν ταύτην, πρὸς τὴν ἄποψιν τῶν ὁποίων ἐμμέσως ἀποκλίνει καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 397/1957, ΕΕΔ 16, 819, συμφωνοῦν δὲ καὶ οἱ *Σβῶλος - Βλάχος*, Τὸ Σύνταγμα, τόμ. Α' σελ. 360.

Ἔκρινεν ὀρθῶς ἡ ἀπόφασις τοῦ ἡμετέρου Τμήματος ὑπ' ἀριθ. 493/1951, ὅτι ἔχει μὲν ὁ νομοθέτης τὴν εὐχέρειαν, ἀπορρέουσαν ἐκ τῆς ῥητῶς διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Συντάγματος ἐπιφυλαχθείσης αὐτῷ ἐξουσίας, ὅπως ἐν τῇ ρυθμίσει τῶν ὅρων ὑφ'

(*) ΕΕΔ 11, 142.

οὓς διασφαλίζεται ἑκάστοτε τὸ δικαίωμα ἐργασίας, θέτῃ περιορισμοὺς εἰς τὴν ἐργασίαν, οἱ περιορισμοὶ ὅμως οὗτοι δέον νὰ ὁρίζωνται ἐξ ἀντικειμένου καὶ κατ' ἴσην μεταχείρισιν δι' ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας, νὰ ἐπιβάλλωνται δὲ ἐξ ἄλλου ἐκ λόγων δημοσίου καὶ κοινωνικοῦ συμφέροντος, δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας, περὶ τῆς συνδρομῆς τῶν ὁποίων δικαιοῦται, ἀλλὰ καὶ ὑποχρεοῦται νὰ κρίνῃ ὁ δικαστὴς ἐν τῇ ἐρεύνῃ αὐτοῦ περὶ τῆς συνταγματικότητος τῶν νόμων, μὴ κωλυόμενος ἐκ τῆς ἀντιθέτου ἐν τῷ νόμῳ ἀναγραφομένης διαπιστώσεως, ἐφ' ὅσον αὕτη ἐγένετο ὑπὸ τοῦ νομοθέτου οὐχὶ συνεπείᾳ ρητῆς πρὸς αὐτὸν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ συνταγματικοῦ κανόνος ἐξουσιοδοτήσεως, ἀλλ' αἰκοθεν ὑπὸ τούτου. Ἀντίθετος ἐκδοχή, βάσει τῆς ὁποίας θὰ ἠ" δύνατο ὁ νομοθέτης, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν ὑποκειμενικὰς ἀπόψεις, νὰ θέτῃ περιορισμοὺς ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς εἰσαγωγῆς διακρίσεων ὑπὲρ ὡρισμένων προσώπων, εἴτε μεμονωμένων, εἴτε ἐν ἐπαγγελματικῇ ὀργανώσει τελούντων ἐν ἀναφορᾷ πρὸς ὡρισμένον εἶδος ἐργασίας, θὰ ἦγεν εἰς τὴν καθιέρωσιν προνομίων ὑπὲρ τῶν προσώπων τούτων ἐν τῇ σφαίρᾳ τῆς ἐπαγγελματικῆς τῶν πολιτῶν δραστηριότητος, μὴ συμβιβαζομένην πρὸς τὰς διαληφθείσας συνταγματικὰς ἀρχὰς περὶ ἰσότητος καὶ ἐλευθερίας. Διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐγένετο δεκτὴ αἴτησις ἀναιρέσεως τοῦ Εἰσαγγελέως Α. Π. *Ἐμμ. Κομνηνοῦ*, οὗ ὅρα καὶ τὴν σύμφωνον ὑπ' ἀριθ. 3/1953 Γνωμοδότησιν ἐν Θέμ. ξδ' 141.

Ἀσχέτως ὅμως τῆς πλημμελείας ταύτης ἡ προσβαλλομένη περιέχει καὶ ἄλλας.

1. Κατ' ἄρθρον 9 § 1 ν. δ. 1254/1949 «αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἰσχύουσιν εἰς ἃς πόλεις ἤδη ἐφαρμόζονται εἰς τὰς φορτοεκφορτωτικὰς ἐργασίας ξηρᾶς αἱ διατάξεις τοῦ κ. ν. 5167/1932, δύνανται δὲ νὰ ἐπεκταθῶσιν αὗται καὶ εἰς ἑτέρας πόλεις κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδιδομένης μετὰ πρότασιν τοῦ οἰκείου Ἐπιθεωρητοῦ Ἐργασίας, ἐφ' ὅσον κοινωνικὴ σκοπιμότης ἢ λόγοι ἀσφαλείας ἢ δημοσίας τάξεως ἐπιβάλλουσι τοῦτο. Κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ α' ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ κ. ν. 5167/1932, ἐφ' ἑξῆς ἡ ἰσχὺς τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος (5167/1932, Κῶδιξ Θέμ. 1932, σ. 302) περιορίζεται εἰς μόνους τοὺς λιμένας, ὧν ὁ πληθυσμὸς κατὰ τὴν χρονικῶς ἐγγυτέραν ἀπογραφὴν εἶναι ἀνώτερος τῶν 2.000 κατοίκων, κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 νόμου 1473/1950 (Κῶδ. Ν. σελ. 379) προτάσει τῶν κατὰ τόπους Λιμενικῶν Ἀρχῶν ἢ Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας δύναται διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, νὰ α) ἐπεκτείνηται ἡ ἰσχὺς τῶν διατάξεων τοῦ κ. ν. 5167/1932, ὡς ἑκάστοτε ἰσχύει, καὶ ἐπὶ τῶν φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν ἑτέρων λιμένων καὶ β) ἐπεκτείνηται ἡ δικαιοδοσία τῆς ἐπιτροπῆς ρυθμίσεως φορτοεκφορτώσεων λιμένος τινὸς καὶ εἰς λιμένας τῆς περιφερείας τῆς αὐτῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς. Ἐν προκειμένῳ ἐφηρμόσθη τὸ ν.δ. 1254/1949 εἰς Ἡράκλειαν Σερρῶν, ἡ ὁποία δὲν εἶναι λιμήν, οὔτε πόλις τοῦ Κράτους ἄνω τῶν 2.000 κατοίκων, χωρὶς ἐξ ἄλλου νὰ γίνηται μνεία ἐν τῇ προσβαλλομένῃ, ἂν καὶ διὰ τίνος ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐπεξετάθη καὶ εἰς αὐτὴν ὁ νόμος οὗτος, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 6 § 9 ν.δ. 1254/1949 (πρβλ. Α.Π. 238/1958, ΕΕΔ 17, 590, περιέχουσαν πλήρη ἀνάπτυξιν τοῦ ζητήματος τῆς κατὰ τόπον ἰσχύος τοῦ ν.δ. 1254/1949, συμφώνως πρὸς τὴν ὁποίαν αἱ περὶ φορτοεκφορτώσεων διατάξεις ἐπεξετάθησαν διὰ τοὺς φορτοεκφορτωτὰς ξηρᾶς καὶ ἰσχυσαν μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ ν.δ. 1254/1949 μόνον εἰς τὰς πόλεις, ἀρχικῶς μὲν τὰς παραλιακὰς (ἄρθρον 3 § 2 νόμου 5944/1933, ἄρθρον 3 § 1 ἀ.ν. 581/1936), εἶτα δὲ καὶ τὰς λοιπὰς πόλεις τοῦ Κράτους (ἄρθρον 4 ἀ.ν. 2112/1940) καὶ οὐχὶ εἰς τὰ ἐπίνεια πόλεων ἢ τὰς κώμας, ὧν ἡ ἔννοια σαφῶς διαστέλλεται ἐν ἄρθρῳ 9 νόμου 5167/1932, ἄρθρῳ 13 τῆς κωδικοποιήσεως, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλοις νομοθετήμασι (ἄρθρον 9 π. δ. 4/22 Ἀπριλίου 1929 περὶ Γεν. Οἰκοδ. Καν. τοῦ Κράτους, ἄρθρον 1 § 1 ν.δ. 17 Ἰουλίου 1923 περὶ σχεδίου πόλεων καὶ κωμῶν). Εἰς τὰς ὡς ἄνω πόλεις καὶ μόνον ἰσχυσαν καὶ ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ν.δ. 1254/1949, δυνάμεναι νὰ ἐπεκταθῶσι καὶ εἰς ἄλλας καὶ οὐχὶ εἰς ἐπίνεια τούτων ἢ κώμας).

2. Κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 1254/1949 «αἱ διατάξεις τῆς περὶ φορτοεκφορτώσεων νομοθεσίας δὲν ἐφαρμόζονται εἰς περιπτώσεις μεταφορᾶς καὶ φορτοεκφορτώσεως μικροποσοτήτων ἐμπορευμάτων ἢ εἰδῶν βάρους μέχρι 500 χιλιογράμμων, ἀποκλειομένης τῆς κατ' ἐπανάληψιν μεταφορᾶς μικροποσοτήτων πρὸς καταστρατήγησιν τοῦ παρόντος». Διὰ τῆς προσβαλλομένης ἐκηρύχθη ὁ ἀναιρεσείων ἔνοχος παραβάσεως τοῦ ἄρθρου 1 §§ 1 καὶ 2 καὶ ἄρθρου 10 ν.δ. 1254/1949 λόγῳ τοῦ ὅτι ἐν Ἡρακλείᾳ Σερρῶν τὴν 18.3.1958 ἐνήργησε φόρτωσιν τεσσάρων (4) βαρελίων πετρελαίου δι' ἐργατῶν μὴ ἐφωδιασμένων διὰ βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος φορτοεκφορτωτοῦ ξηρᾶς, χωρὶς νὰ δέχηται ἡ ἀπόφασις, ὅτι τὸ φορτωθὲν ἦτο βάρους μείζονος τῶν 500 χιλιογράμμων. Δι' ἀμφοτέρους τοὺς λόγους καθίσταται ἀνέφικτος ὑπὸ τοῦ Α.Π. ὁ ἔλεγχος τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τούτων. Ἀναιρετέα ὅθεν ἡ προσβαλλομένη, κυρίως μὲν λόγῳ ἀντισυνταγματικότητος τῶν διατάξεων τούτων, ἄλλως δὲ λόγῳ ἐκ πλαγίου ἐσφαλμένης ἐφαρμογῆς των, συμφώνως πρὸς τὸν βάσιμον μοναδικὸν λόγον ἀναιρέσεως.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΙΜΟΛΟΓΙΩΝ ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΣΕΩΝ ΛΙΜΕΝΩΝ

Τοπική Άρμοδιότης Έπιτροπῶν Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτωτικῶν Έργασιῶν Λιμένων

Έλλειψις νομιμοποιήσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας σωματείων μὴ προσαγόντων πλήρη ἀντίγραφα τῶν καταστατικῶν αὐτῶν, ὥστε νὰ προκύπτῃ τὸ ἁρμόδιον πρὸς ἄσκησιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως ὄργανον, οὐδὲ ἀποφάσεως τῶν διοικητικῶν αὐτῶν συμβουλίων περὶ ἀσκήσεως τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως.—Τοπικὴ ἁρμοδιότης Ἐπιτροπῶν Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτωτικῶν Ἐργασιῶν Λιμένων, ἐν αἷς καὶ Λιμένος Θεσσαλονίκης.—Κλῆσις καὶ ἀκρόασις ἐνδιαφερομένων παρὰ τῶν Ἐπιτροπῶν.—Ἔγκρισις ἀποφάσεων Ἐπιτροπῶν παρὰ τῶν Ὑπουργῶν Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καὶ Ἐργασίας.—Δυνατὴ καὶ τροποποίησις αὐτῶν.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1387/1959, Ὁ' Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Μελισσηνὸς*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Α. Ἰωαννίδης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Καρασάββας, Β. Κουντούρης, Κ. Τσαγκαράκης, Πάρεδροι τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης, αἰτήσεως, διώκεται ὑπὸ τῶν Κ. Σ., Φ. Λ. καὶ τῶν Σωματείων Ἀλιεργατῶν Νέας Μηχανιώνας Θεσσαλονίκης καὶ Ἀλιεργατῶν Θερμαϊκοῦ Κόλπου Θεσσαλονίκης ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 42479 9164 τῆς 28.8.1958 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας (Ε.Κ. τ. Β' φ. 247/11.9.1958), δι' ἧς, ἐγκριθείσης καὶ τροποποιηθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 726 τῆς 6.6.1958 ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένος Θεσσαλονίκης, καθωρίσθη τὸ τιμολόγιον φορτοεκφορτώσεων Ἰχθύων ἐν τῇ Ἰχθυοσκάλᾳ Θεσσαλονίκης ἀπὸ 10 εἰς 17 λεπτὰ κατ' ὀκᾶν.

Οἱ ἐκ τῶν αἰτούντων Κ. Σ. καὶ Φ. Λ. προσάγουν τὰ ὑπ' ἀριθ. 3926 καὶ 3929/1959 πιστοποιητικὰ τοῦ Κεντρικοῦ Λιμεναρχείου Θεσσαλονίκης, δι' ὧν βεβαιοῦται, ὅτι οὗτοι εἶναι ἰδιοκτῆται ἁλιευτικῶν σκαφῶν νηολογίου Θεσσαλονίκης, καὶ συνεπῶς εἶναι πρόδηλον τὸ ἔννομον αὐτῶν συμφέρον πρὸς ἀκύρωσιν τῆς προσβαλλομένης πράξεως. Τὰ αἰτοῦντα ὅμως Σωματεῖα δὲν νομιμοποιοῦνται πρὸς ἄσκησιν τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, διότι δὲν προσάγουν πλήρη ἀντίγραφα τῶν καταστατικῶν των, ὥστε νὰ προκύπτῃ τὸ ἁρμόδιον πρὸς ἄσκησιν αὐτῆς ὄργανον, οὐδὲ ἀποφάσεις τῶν διοικητικῶν των συμβουλίων περὶ ἀσκήσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως. Εἶναι, ὅθεν, αὕτη δεκτὴ καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν μόνον καθ' ὃ μέρος ἀσκεῖται ὑπὸ τῶν Κ. Σ. καὶ Φ. Λ.

Εἰς τὴν δίκην παρεμβαίνει παραδεκτῶς ὑπὲρ τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως μετ' ἀπόφασιν (ἀπὸ 18.3.1959) τοῦ Διοικητικοῦ του Συμβουλίου ὁ Σύνδεσμος Φορτοεκφορτώσεων Ἰχθύων Λιμένος Θεσσαλονίκης «Ἁγία Τριάς», ἔχων πρόδηλον πρὸς τοῦτο ἔννομον συμφέρον.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 § 1 τοῦ νόμου 1473/1950 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν τῶν λιμένων ἰσχυουσῶν διατάξεων» (φ. 169), «ἡ τοπικὴ ἁρμοδιότης τῶν Ἐπιτροπῶν Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτωτικῶν Λιμένων ἐκτείνεται ἐπὶ τῶν χωρικῶν ὑδάτων, τῶν ἐν αὐτοῖς εὑρισκομένων πλοίων, τῶν ἀκτῶν καὶ τῆς κατὰ τὰ ἄρθρα 14 καὶ ἐπόμ. τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2344 1940, ὡς ἰσχύει σήμερον ἀ.ν., (Ζώνης τοῦ Λιμένος) . . . ». Ὡς δὲ βεβαιοῦται διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2231 27.5.1959 βεβαιώσεως τῆς Ἐλευθέρας Ζώνης καὶ Λιμένος Θεσσαλονίκης αἱ ἐγκαταστάσεις τῆς Ἰχθυοσκάλας Θεσσαλονίκης κεῖνται ἐντὸς τῆς Ζώνης τοῦ Λιμένος Θεσσαλονίκης, τοῦ ἀντιθέτου μὴ προκύπτοντος ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2135/9.4.1959 πιστοποιητικοῦ τοῦ Κεντρικοῦ Λιμεναρχείου Θεσσαλονίκης, ἐν ᾧ ἁπλῶς βεβαιοῦται, ὅτι αἱ ἐγκαταστάσεις αὗται εὑρίσκονται εἰς ἀπόστασιν 2.000 περίπου μέτρων δυτικῶς τῆς λεκάνης τοῦ κυρίως λιμένος καὶ ὑπάγονται τυπικῶς εἰς τὴν αὐτονομικὴν δικαιοδοσίαν τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς Θεσσαλονίκης. Ἡ τοπικὴ ὅθεν ἁρμοδιότης τῆς Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένος Θεσσαλονίκης ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ τῆς Ἰχθυοσκάλας Θεσσαλονίκης, ὁ δὲ ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου ἐκδοχῆς στηριζόμενος λόγος ἀκυρώσεως εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς μὴ βάσιμος.

Ὁ λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν ἡ ἐγκριθεῖσα διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένος Θεσσαλονίκης ἐξεδόθη κατὰ παράβασιν οὐσιώδους τύπου τῆς διαδικασίας, ὡς μὴ κληθέντων νὰ παραστῶσι κατὰ τὴν συνεδρίασιν, καθ' ἣν ἐλήφθη ἡ ἀπόφασις αὕτη τῶν ἐνδιαφερομένων, παρὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 5167 «περὶ ρυθμίσεως τῶν εἰς τοὺς λιμένας φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν» (π.δ. 4 9 Μαρτίου 1932), εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς μὴ βάσιμος. Διότι ἡ διάταξις αὕτη, ἥτις ὁρίζει, ὅτι «αἱ Ἐπιτροπαὶ κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν ζητημάτων τῆς δικαιοδοσίας των καλοῦσι καὶ ἀκούουσι τὰς ἀντιλήψεις τῶν ἐνδιαφερομένων . . . .», ἀνεξαρτήτως τῆς ἐννοίας της, κατηργήθη ἐμμέσως, πλὴν σαφῶς, διὰ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 1749 1944 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων» (φ. 190) (κυρωθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 324 1946 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου φ. 18), ἥτις ὁρίζει, ὅτι παρὰ τῇ Ἐπιτροπῇ ρυθμίσεως φορτοεκφορτώσεων λιμένος δύνανται νὰ καλῶνται, ἵνα ἐκθέτωσι τὰς ἀπόψεις των, ἀντιπρόσωποι τῶν ἐνδιαφερομένων ἐμπόρων, πρακτόρων, ἐργολάβων φορτοεκφορτώσεων, φορτοεκφορτωτῶν καὶ ἐνδιαφερομένων ἐν γένει τάξεων, ἡ τελευταία δὲ αὕτη διάταξις καθιστᾷ δυνητικὴν τὴν πρόσκλησιν τῶν ἐνδιαφερομένων καὶ συνεπῶς ἡ παράλειψις τῆς προσκλήσεως των δὲν ἐπάγει ἀκυρότητα τῶν ἀποφάσεων τῶν ἐπιτροπῶν τούτων.

Ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις ἐξεδόθη κατ' ἐφαρ-

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Ἀμφισβήτησις ἰδιότητος ἠσφαλισμένου μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου καταβολῆς εἰσφορῶν

Ἀντίθετος πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς ἀγαθῆς καὶ χρηστῆς διοικήσεως, ὑποχρεούσης εἰς σεβασμὸν τῶν δημιουργικῶν δικαιωμάτων πραγματικῶν καταστάσεων, τῶν προκυπτουσῶν τῇ ἀνοχῇ καὶ τῇ συμπράξει τῆς διοικήσεως, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντίκεινται πρὸς τὴν δημοσίαν τάξιν, ἡ μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου, καθ' ὃν ὁ ἐνδιαφερόμενος κατέβαλλεν ἄνευ ἀντιρρήσεων ἐκ μέρους τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ τὰς πρὸς αὐτὸν εἰσφορᾶς του, ὑπολαμβάνων ἑαυτὸν καλῇ τῇ πίστει ἐκ τῶν ὑποχρεωτικῶς ἠσφαλισμένων προσώπων, ἀμφισβήτησις τῆς ἰδιότητός του ταύτης καὶ δὴ κατὰ τὸν χρόνον τῆς εἰς βάρος τοῦ ἀσφαλίζοντος ἐξόδου τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου.— Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Ὑπαλλήλων.

Ἀπηχεῖ ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τὴν σταθερὰν ἐπὶ τοῦ θέματος νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου (βλέπε καὶ Σ.Ε. 231/1956, εἰσηγητὴς *Γ. Κοντογιάννης*, ΕΕΔ 15, 1015 καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 15, 1015, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν. Σ.Ε. 1017/1956, εἰσηγητὴς *Π. Δεδόπουλος*, ΕΕΔ 16, 540).

Σημειοῦται, ὅτι δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένη μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου καὶ ἡ ἀνάκλησις ὑπὸ τῆς διοικήσεως πράξεως αὐτῆς, στηριζομένη ὄχι εἰς παρανομίαν τινὰ τῆς ἀνακαλουμένης, ἀλλ' εἰς ἁπλῆν διάφορον οὐσιαστικὴν ἐκτίμησιν τῶν αὐτῶν πραγματικῶν περιστατικῶν (Σ.Ε. 1266/1957, εἰσηγητὴς *Π. Δεδόπουλος*, ΕΕΔ 16, 845).

Εἶναι ἀκόμη ἀντίθετος πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς χρηστῆς καὶ ἐπιεικοῦς διοικήσεως ἡ ἐκ τῶν ὑστέρων ἀναζήτησις καταβληθεισῶν, ἔστω καὶ παρανόμως, συντάξεων εἰς συνταξιούχους, οἵτινες εἰσέπραξαν ταύτας καλῇ τῇ πίστει (Σ.Ε. 1959/1958, εἰσηγητὴς *Δ. Καρβελλᾶς*, ΕΕΔ 18, 723).

Εἶναι ἀκόμη ἀνεπίτρεπτος ἡ μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου ἀνατροπὴ μονομερῶς καὶ ἐξ ὑπαρχῆς, λόγῳ τῆς δημιουργηθείσης ἐν τῷ μεταξὺ πραγματικῆς καταστάσεως, προηγηθείσης ἀποφάσεως τῆς διοικήσεως, δυνατῆς οὔσης τῆς ἀνιδρομικῆς ἀνακλήσεως εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ διοικούμενος συνετέλεσεν εἰς τὴν ἔκδοσιν αὐτῆς διὰ δόλου ἢ ἀπατηλοῦς αὐτοῦ ἐνεργείας ἢ ἀποσιωπήσεως οὐσιώδους πραγματικοῦ γεγονότος (Σ.Ε. 902/1959, εἰσηγητὴς *Π. Δεδόπουλος*, ΕΕΔ 18, 663).

Ὡς πρὸς τὴν καταχρηστικὴν ἀνάκλησιν ἀποφάσεως βλέπε Α.Π. 651/1957, εἰσηγητὴς *Κ. Γκολφινόπουλος*, ΕΕΔ 17, 146, Α.Π. 433/1958, εἰσηγητὴς *Θ. Καμπέρης*, ΕΕΔ 17, 1084, Α.Π. 33/1959, εἰσηγητὴς *Θ. Καμπέρης*, ΕΕΔ 18, 891.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται νομοτύπως καὶ παραδεκτῶς ὑπὸ τοῦ Π.Χ. τέως γενικοῦ γραμματέως τοῦ Δήμου Ἀργοστολίου, ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 61 τῆς 27 Φεβρουαρίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Ὑπαλλήλων, διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη αἴτησις αὐτοῦ περὶ προσαυξήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου τούτου ἀπονεμηθέντων αὐτῷ βοηθημα-

---

μογὴν τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ» (φ. 125), καθ' ἣν «ἐφεξῆς οἱ παρὰ τῶν Ἐπιτροπῶν Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένων.... καταρτιζόμενοι κανονισμοὶ καὶ τιμολόγια ἐν γένει τῶν εἰς τὰς φορτοεκφορτωτικὰς ἐργασίας τῶν λιμένων ἐργαζομένων ....., ὧν τὰ δικαιώματα βαρύνουν τὰ φορτία καὶ πλοῖα, ἐγκρίνονται διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, δυναμένων νὰ τροποποιῶσι τὸ περιεχόμενον τῶν προτάσεων τῶν ἀνωτέρω Ἐπιτροπῶν .....». Ἐλήφθη δὲ ὑπ' ὄψιν ἐν τῷ καθορισμῷ τοῦ τιμολογίου φορτοεκφορτώσεων ἰχθύων εἰς 17 λεπτὰ κατ' ὀκᾶν τὸ ὑπ' ἀριθ. 486/1958 ἔγγραφον τοῦ Γραφείου Ἐργασίας Λιμένος Θεσσαλονίκης, ἐν τῷ ὁποίῳ λεπτομερῶς ἐκτίθενται οἱ λόγοι, οἵτινες ἐπιβάλλουν τὴν αὔξησιν τοῦ μέχρι τοῦδε ἰσχύοντος τιμολογίου τῶν 10 λεπτῶν κατ' ὀκᾶν, ἐν οἷς ἡ αὔξησις τοῦ τιμαρίθμου, ἡ αὔξησις τῆς τιμῆς πωλήσεως τῶν ἰχθύων, ἡ αὔξησις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν φορτοεκφορτωτῶν, ὀφειλομένη εἰς ἐπαύξησιν τῶν φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν, ἄνευ αὐξήσεως καὶ τῆς ποσότητος τῶν φορτοεκφορτωνομένων ἰχθύων κλπ., ἐν συνδυασμῷ πρὸς συνημμένον τῷ ἐγγράφῳ τούτῳ ἀναλυτικὸν πίνακα φορτοεκφορτωτικῆς κινήσεως καὶ ἀποδοχῶν φορτοεκφορτωτῶν ἰχθύων ἔτους 1957, ἐξ οὗ προκύπτει, ὅτι ἡ ἀμοιβὴ τῶν φορτοεκφορτωτῶν ἀνῆλθεν εἰς 1624 δραχμὰς κατὰ μῆνα. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα, ὧν τὴν ἀνακρίβειαν δὲν ἀποδεικνύουσιν οἱ αἰτοῦντες, ἡ διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως κατὰ 70ο/ο αὔξησις τοῦ τιμολογίου φορτοεκφορτώσεων ἰχθύων ἐν τῇ ἰχθυοσκάλᾳ Θεσσαλονίκης δὲν ἐξέρχεται τῶν ὁρίων τῆς διὰ τῆς ρηθείσης ἐξουσιοδοτικῆς διατάξεως παρασχεθείσης εἰς τὴν Διοίκησιν διακριτικῆς ἐξουσίας ἐν τῷ καθορισμῷ τῆς ἀμοιβῆς τῶν φορτοεκφορτωτῶν. Ὅθεν ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγος ἀκυρώσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς μὴ βάσιμος.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις δέον νὰ ἀπορριφθῇ, ἡ δὲ παρέμβασις νὰ γίνῃ δεκτή.

των, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ὁ ἀπὸ τοῦ ἀναδιορισμοῦ του εἰς τὴν ὡς ἄνω θέσιν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3573/24.10.1952 πράξεως τοῦ δημάρχου Ἀργοστολίου καὶ ἐφεξῆς μέχρι τῆς νεωτέρας ἀπολύσεώς του (8 Ἰουλίου 1957) διαδραμὼν χρόνος ὑπηρεσίας δὲν ἦτο κατὰ νόμον ἀσφαλιστέος παρὰ τῷ μνησθέντι Ταμείῳ.

Ἡ μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου, καθ' ὃν ὁ ἐνδιαφερόμενος κατέβαλλεν ἄνευ ἀντιρρήσεων ἐκ μέρους τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ τὰς πρὸς αὐτὸν εἰσφοράς του, ὑπολαμβάνων ἑαυτὸν καλῇ τῇ πίστει ἐκ τῶν ὑποχρεωτικῶς ἠσφαλισμένων προσώπων, ἀμφισβήτησις τῆς ἰδιότητός του ταύτης καὶ δὴ κατὰ τὸν χρόνον τῆς εἰς βάρος τοῦ ἀσφαλίζοντος ἐξόδου τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου, ἀντίκειται πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς ἀγαθῆς καὶ χρηστῆς διοικήσεως, ὑποχρεούσας εἰς σεβασμὸν τῶν δημιουργικῶν δικαιωμάτων πραγματικῶν καταστάσεων, τῶν προκυπτουσῶν τῇ ἀνοχῇ καὶ τῇ συμπράξει τῆς διοικήσεως, ἐφ' ὅσον βεβαίως αὐταὶ δὲν ἀντίκεινται πρὸς τὴν δημοσίαν τάξιν.

Ἐν προκειμένῳ ὁ αἰτῶν, ὡς δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, κατέβαλεν εἰς τὸ Τ.Α.Δ.Κ.Υ. τὰς ἀπὸ τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀναδιορισμοῦ του καὶ ἐφεξῆς μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του ἀναλογούσας νομίμους ὑπὲρ αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν του κρατήσεις, ὑπολαμβάνων ἑαυτὸν καλῇ τῇ πίστει ὡς ὑποκείμενον εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν κατὰ νόμον (ἄρθρον 30 § 2 νόμου 2262/1952) παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ ἀσφάλισιν τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων, τὰς κρατήσεις δὲ ταύτας, διαβιβαζομένας εἰς τὸ αὐτὸ Ταμεῖον «τακτικῶς καὶ ἀνελλιπῶς» (ὑπ' ἀριθ. 323 28.1.1959 ἔγγραφον Δήμου Ἀργοστολίου) καθ' ὅλον τὸ ἀπὸ τοῦ ἀναδιορισμοῦ τοῦ αἰτοῦντος (24.10.1950) μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του (8 Ἰουλίου 1957) μακρὸν χρονικὸν διάστημα εἰσέπραττε τοῦτο ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀντιρρήσεως. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ὅμως ταῦτα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις εἶναι ἀκυρωτέα διὰ παράβασιν τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθεισῶν γενικῶν τοῦ δικαίου ἀρχῶν.

Κατόπιν τούτων ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις δέον νὰ γένηται δεκτὴ καὶ νὰ ἀκυρωθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἄνευ ἐρεύνης, ὡς ἀλυσιτελοῦς, καὶ τῶν λοιπῶν κατ' αὐτῆς διατυπουμένων λόγων ἀκυρώσεως *(Σ. Ε. 1501/1959, Τμ. Α'*, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Η. Γλυκοφρύδης)*.

§ 2. Νομοθετικαὶ ἐξουσιοδοτήσεις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διὰ τροποποίησιν καταστατικῶν διατάξεων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν.

Ἀντισυνταγματικαὶ αἱ διατάξεις τῶν Α. Ν. 11 Νοεμβρίου 1935 καὶ 694/1937 περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διὰ τροποποίησιν καταστατικῶν διατάξεων τῶν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν αὐτοῦ Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, ὡς παρέχουσαι εὐρυτάτην καὶ ἀόριστον ἐξουσιοδότησιν.— Ἀθεράπευτον ἀνισχύρου ὑπὸ τοῦ Ν.Δ. 2520/1953, τῶν ἐν τῷ νομοθετήματι τούτῳ εἰδικώτερον ἀπαριθμουμένων ἀντικειμένων καταλαμβανόντων τὸ σύνολον σχεδὸν τῶν μεταξὺ τῶν ἠσφαλισμένων καὶ τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν ἐννόμων σχέσεων.— Νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις τοῦ διὰ τοῦ Ν.Δ. 1392/1949 κυρωθέντος ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 Ν.Δ. —Ρύθμισις δι' αὐτοῦ τῆς ἐποπτείας καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, τῶν ὀργάνων αὐτῶν, ὡς καὶ τῆς διαδικασίας, χωρὶς νὰ τροποποιῶνται καὶ αἱ κείμεναι διατάξεις.— Νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις ἄρθρου 5 Νόμου 2868/1922.— Δυνατὴ κατὰ ταύτην ἡ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας ἔγκρισις ὑποβληθείσης μεταρρυθμίσεως τοῦ καταστατικοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, ἄνευ ὅμως τροποποιήσεως.— Ἐφαρμογὴ πάντως ἐπὶ νομικῶν προσώπων ἀσφαλίσεως ἐργατῶν καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων.—Ἀκύρωσις πράξεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ τροποποιήσεως Καταστατικοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων.

Ἐπανέρχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του εἰς τὰ σταθερῶς παρ' αὐτοῦ νομολογηθέντα ἐπὶ τῆς ἀκυρότητος τῶν περὶ ὧν πρόκειται νομοθετικῶν ἐξουσιοδοτήσεων, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου δεκτὰ γενόμενα (βλέπε ΕΕΔ 18, 872).

Ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, διώκουσα τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 19626 τῆς 23ης Μαΐου 1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (109 Β'), δι' ἧς ἐπηνέχθησαν τροποποιήσεις καὶ συμπληρώσεις τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων, καθ' ὃ μέρος διὰ ταύτης προσετέθη ἐν τέλει τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρ. 92 τοῦ Ἰσχύοντος Καταστατικοῦ παράγραφος 3α, δι' ἧς προσαυξάνονται τὰ ποσὰ τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου χορηγουμένων συντάξεων ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1958, διὰ τοὺς ἀπὸ τῆς αὐτῆς χρονολογίας ἐξερχομένους νέους συνταξιούχους καὶ οὐχὶ διὰ τοὺς παλαιοὺς τοιούτους, ἐμπροθέσμως δὲ ἀσκηθεῖσα, τύποις δεκτὴ καὶ οὐσίᾳ ἐξεταστέα τυγχάνει.

Νομοτύπως παρεμβαίνει διὰ τοῦ ἀπὸ 29 Μαΐου 1958 δικογράφου τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων, ἔχον ἔννομον συμφέρον εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, καθ' ἃ ἐν προοιμίῳ αὐτῆς ἀναφέρεται, ἐξεδόθη ἐπὶ τῇ βάσει 1) τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 59 § 1 τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου τῆς 11ης Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας κλπ.», 2) τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 νομοθ. δ/τος «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ ἀναγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου τῆς 11ης Νοεμβρίου 1935 κλπ.», 3) τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 νομοθετικοῦ διατάγματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ν.δ. 1392/1949.

Τὸ δικαστήριον τοῦτο διὰ παγίας νομολογίας ἔκρινεν, ὅτι ἀμφότεραι αἱ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει διαληφθεῖσαι διατάξεις τῶν ἀναγκαστικῶν νόμων τῆς 11ης Νοεμβρίου 1935 καὶ 694/1937 εἶναι ἀνίσχυροι, καθ' ὃ ἀντισυνταγματικαί, διότι λόγῳ τῆς ἄκρως γενικότητος τοῦ περιεχομένου των παρέχουσιν εὐρυτάτην καὶ ἀόριστον ἐξουσιοδότησιν εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας, ὅπως τροποποιῇ καταστατικὰς διατάξεις τῶν Ἀσφαλιστι-

κῶν Ὀργανισμῶν τῶν ὑποκειμένων ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν αὐτοῦ, ὅπερ δὲν συγχωρεῖται ὑπὸ τοῦ ἐν ἰσχύϊ Συντάγματος. Ἐκρίθη ἐπίσης, ὅτι τὸ ἀνίσχυρον τοῦτο δὲν ἐθεραπεύθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 2520/1953, διότι τὰ ἐν τῷ νομοθετήματι τούτῳ εἰδικώτερον ἀπαριθμούμενα ἀντικείμενα καταλαμβάνουσι τὸ σύνολον σχεδὸν τῶν μεταξὺ τῶν ἠσφαλισμένων καὶ τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν ὑφισταμένων ἐννόμων σχέσεων (Σ.Ε. 2201/1953, 296, 1546/1954, 962/1955, 264/1959). Τέλος οὐδὲ καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἐπικαλουμένων διατάξεων τοῦ διὰ τοῦ ν.δ. 1392/1949 κυρωθέντος ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 νομοθετικοῦ διατάγματος δύναται νὰ στηριχθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, διότι ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ νομοθετήματος τούτου ρυθμίζονται τὰ τῆς ἐποπτείας καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ τὰ ὄργανα, ὡς καὶ ἡ διαδικασία ἀσκήσεως αὐτῶν, χωρὶς νὰ τροποποιῶνται καὶ αἱ κείμεναι διατάξεις αἱ προβλέπουσαι τὸν τρόπον θεσπίσεως καὶ τροποποιήσεως τῶν καταστατικῶν τῶν περὶ ὧν ὁ νόμος οὗτος Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς (Σ.Ε. 2054/1957, 1495, 518/1955).

Ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις δὲν εὑρίσκει ἔρεισμα οὐδὲ εἰς τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 2868/1922 «περὶ ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ὡς ἀβασίμως ὑποστηρίζει ἡ Διοίκησις ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 17725 Σ.Ε. 94 τῆς 24ης Μαΐου 1958 ἐγγράφῳ πρὸς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, διότι ναὶ μὲν κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου δοθεῖσαν ἑρμηνείαν εἰς τὴν διάταξιν ταύτην ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας δύναται νὰ ἐγκρίνῃ νομίμως τὴν ὑπὸ τοῦ διοικοῦντος νομικὸν πρόσωπον συλλογικοῦ ὀργάνου ὑποβληθεῖσαν μεταρρύθμισιν τοῦ καταστατικοῦ αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον περιορισθῇ εἰς ἁπλῆν ἔγκρισιν καὶ δὲν ἐπιφέρει τροποποιήσεις (Σ.Ε. 264/1959, 1479/1957, 616/1956 κ.ἀ.), πλὴν ὅμως ἐν προκειμένῳ ἡ ἐν λόγῳ διάταξις δὲν ἔχει ἐφαρμογήν, διότι ἀφορᾷ νομικὰ πρόσωπα ἀσφαλίσεως ἐργατῶν καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, οἱοι δὲν θεωροῦνται οἱ ἔμποροι, καὶ ἅτινα ἱδρύθησαν καὶ διέπονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ὡς ἄνω νόμου 2868/1922, ἐνῷ τὸ παρεμβαῖνον Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων ἱδρύθη βάσει τοῦ ἄρθρου 50 νόμου 6298/1934 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων». Λόγῳ δὲ τῆς μὴ ὑπαγωγῆς τοῦ παρεμβαίνοντος Ταμείου εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2868/1922 ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου τούτου δὲν μνημονεύεται ἐν τῷ προοιμίῳ τῆς προσβαλλομένης πράξεως.

Κατὰ τὰ ἐν ταῖς ἠγουμέναις σκέψεσιν ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, ἐπικαλουμένη τὰς ἀνισχύρους ταύτας νομοθετικὰς διατάξεις, εἶναι ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ἐνδεῶς νομίμου ἐρείσματος καὶ ὡς τοιαύτη ἀκυρωτέα κατὰ τὸν βάσιμον σχετικὸν λόγον ἀκυρώσεως, παρελκούσης τῆς ἐρεύνης τῶν λοιπῶν λόγων ἀκυρώσεως.

Διὰ ταῦτα

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν.

Ἀκυροῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/9626 Σ.144 τῆς 23ης Μαρτίου 1957 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατὰ τὰ ἐν τῷ σκεπτικῷ. (***Σ.Ε. 1384/1959***, ***Ὁλομελείας***, Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. ***Δ. Μελισσηνός***, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Α. Δήμητσας***, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Τσιριμῶκος, Ι. Τσίμπος).

§ 3. Ἀναστολὴ προθεσμίας αἰτήσεως ἀκυρώσεως λόγῳ ἀνωτέρας βίας

Ἄσκησις αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας μετὰ τὴν πάροδον τῆς 60ὑμέρου προθεσμίας.— Ἀναστολὴ προθεσμίας λόγῳ ἀπροβλέπτου γεγονότος, ἀσθενείας.— Ἀνίσχυρον τοῦ Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, ἐγκριθέντος δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εὐρυτάτης καὶ ἀντισυνταγματικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ Α.Ν. 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας».

Σταθερῶς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἀποφαίνεται περὶ τοῦ ἀνισχύρου τοῦ ἐν λόγῳ Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν (βλέπε καὶ Σ.Ε. 881/1959, εἰσηγητὴς Δ. Καρβελλᾶς, ΕΕΔ 18, 445), κατὰ παραδοχὴν τοῦ ὅτι, ὡς ἀνωτέρω σημειοῦται, ἡ δυνάμει τοῦ ἀ.ν. 11/12.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας» παρασχεθεῖσα εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἐργασίας ἐξουσιοδότησις διὰ τροποποίησιν καταστατικῶν διατάξεων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν εἶναι, λόγῳ τῆς εὐρύτητος αὐτῆς, ἄκυρος ὡς ἀντισυνταγματική.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 449/1957 ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἔφεσις τοῦ αἰτοῦντος κατ' ἀποφάσεως (950/1957) τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Ταμείου, ἀπορριψάσης αἴτημα τοῦ αἰτοῦντος περὶ χορηγήσεως αὐτῷ συντάξεως.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἐν τῷ φακέλλῳ ἀποδεικτικοῦ ἐπιδόσεως, ἐκοινοποιήθη εἰς τὸν αἰτοῦντα τὴν 22 Νοεμβρίου 1957, ἡ δὲ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις κατετέθη εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας τὴν 24 Ἰανουαρίου 1958, ἤτοι τὴν 63ην ἡμέραν. Ἐκ τῶν ἐν τῷ φακέλλῳ ὅμως ἐνόρκων βεβαιώσεων ἰατρῶν καὶ ἄλλων μαρτύρων προκύπτει, ὅτι ὁ αἰτῶν, ἐρχόμενος ἐκ Κρήτης εἰς Ἀθήνας τὴν 20 Ἰανουαρίου 1958, κατελείφθη ὑπὸ λιγγοῦ καὶ δυσπνοίας, μεταφερθεὶς δὲ οὗτος δι' αὐτοκινήτου ἐν ἀφασίᾳ εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις οἰκίαν τῆς γυναικαδέλφης του, ὅπου κληθέντες ἰατροὶ συνέστησαν πλήρη ἀκινησίαν ἐπὶ τετραήμερον, τῷ ἀπηγόρευσαν δὲ πᾶσαν αὐτοπρόσωπον ἐνέργειαν καὶ ὁμιλίαν πρὸς ἀποφυγὴν θανατηφόρου ἐπιπλοκῆς. Τὰ ἀπρόβλεπτα ταῦτα γεγονότα, ἐξ ὧν παρημποδίσθη οἱαδήποτε, ἔστω καὶ διὰ πληρεξουσίου, ἐνέργεια τοῦ αἰτοῦντος, συνιστοῦν ἀνωτέραν βίαν, ἀναστείλασαν τὴν προθεσμίαν κατὰ τὸ τετραήμερον διάστημα τῆς διαρκείας της. Οὕτω ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀσκεῖται ἐμπροθέσμως.

Κατὰ τὰ παγίως κριθέντα (Σ.Ε. 1638/1946, 920/1958 κ. ἀ.) ὁ Κανονισμὸς ἀσφαλιστικῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, ἐγκριθεὶς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 67079/1939 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Β' 317), ὡς μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη, εἶναι ἀνίσχυρος, διότι ἐξεδόθη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εὐρυτάτης καὶ ἀντισυνταγματικῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ἀρ-

θρου 59 § 1 ά. ν. 11.11.1935 «περί οργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας».

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δι' ἧς ἀπερρίφθη κατ' ἔφεσιν αἴτημα περί συνταξιοδοτήσεως τοῦ αἰτοῦντος, ἐξεδόθη κατ' ἐφαρμογήν τῶν διατάξεων τοῦ ὡς ἄνω ἀνισχύρου Κανονισμοῦ. Ὡς ἐκ τούτου στερεῖται αὕτη νομίμου κύρους καί τυγχάνει ἀκυρωτέα, ἐπί τῷ τέλει ὅπως ἡ Διοίκησις, ἐπιλαμβανομένη καί πάλιν τῆς ὑποθέσεως, κρίνῃ ἐπί τῇ βάσει τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων, τῶν νομίμως διεπουσῶν τό Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, διευκρινίζουσα καί τό ἀπαιτούμενον διά τήν ἐφαρμογήν τῶν διατάξεων τούτων πραγματικόν μέρος τῆς ὑποθέσεως (Σ.Ε. 1132/1956, 458/1958). *(Σ.Ε. 1470/1959, Τμ. Α'*, Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Καρβελλᾶς*, Εἰσηγητής ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Μαραγκόπουλος*, Δικηγόρος ὁ κ. Χ. Μπαζός).

§ 4. Ἀπόδειξις πραγματικῶν προϋποθέσεων διά παροχάς παρά τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Προϋποθέσεις δικαιώματος ἐπί τῶν παροχῶν ἀναπηρίας, γήρατος ἢ θανάτου κατά τό ἄρθρον 40 § 1 τοῦ προϊσχύσαντος Νόμου 6298/1934 «περί Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».—Ἀπόδειξις κατ' ἀρχήν ἐκ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου τοῦ ἠσφαλισμένου.

Διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως, ἀσκουμένης δέ ἀτελῶς (ἄρθρον 40 νόμου 1846/1951), διώκεται νομοτύπως καί παραδεκτῶς ὑπό τοῦ Α. Π., ἐργάτου ἠσφαλισμένου παρά τῷ Ι.Κ.Α., ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 665 τῆς 6 Ἰουνίου 1958 ἀποφάσεως τῆς παρά τῷ Ἱδρύματι τούτῳ Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, δι' ἧς, γενομένης δεκτῆς σχετικῆς ἐφέσεως τοῦ ἁρμοδίου διευθυντοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Χανίων, ἀπερρίφθη τελικῶς αἴτησις αὐτοῦ περί χορηγήσεως συντάξεως λόγῳ γήρατος δι' ἔλλειψιν νομίμων προϋποθέσεων.

Κατά μέν τό ἄρθρον 40 § 1 τοῦ νόμου 6298/1934 «περί Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ἐφ' οὗ ἐστήριξεν ὁ αἰτῶν τό περί συνταξιοδοτήσεως αἴτημα αὐτοῦ, δέν ἀναγνωρίζεται δικαίωμα ἐπί τῶν παροχῶν ἀναπηρίας, γήρατος ἢ θανάτου, «ἐφ' ὅσον ὁ ἠσφαλισμένος δέν ἐπραγματοποίησεν ἑπτακοσίας πεντήκοντα ἡμέρας ἐργασίας . . . . .», κατά δέ τό ἄρθρον 22 § 6 τοῦ αὐτοῦ νόμου «ἡ διάρκεια τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως καί τά πρός καθορισμόν τῶν παροχῶν ἀπαραίτητα στοιχεῖα ἀποδεικνύονται διά δελτίου, παρεχομένου παρά τοῦ Ἱδρύματος εἰς ἕκαστον ἠσφαλισμένον καί ἀνανεουμένου τό πολύ κατά τριετίαν . . . .». Ἐκ τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως συνάγεται, ὅτι ἡ ἀπόδειξις τῆς συνδρομῆς τῶν προϋποθέσεων τοῦ νόμου, προκειμένης χορηγήσεώς τινος τῶν ὡς ἄνω παροχῶν, δέον νά ἀπορρέῃ, κατ' ἀρχήν, ἐκ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου ταῦ ἠσφαλισμένου.

Ἐν προκειμένῳ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ἐκ τῶν ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων τοῦ αἰτοῦντος, καί ἀνεξαρτήτως τῶν ὑπό μορφήν ἁπλῶν σημειώσεων γενομένων πεπλανημένων ἐπ' αὐτῶν ὑπολογισμῶν τῶν ἡμερομισθίων του, προκύπτει, ὡς ἄλλωστε διεπιστώθη καί ἐξ εἰδικῆς ἐρεύνης, γενομένης ὑπό τοῦ παρά τῷ μητρῴῳ ἠσφαλισμένων τοῦ Ὑποκαταστήματος Χανίων ὑπαλλήλου, οὐ μόνον ἐπί τῶν ἐγγραφῶν τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου αὐτοῦ, ἀλλά καί ἐπί τῶν παρά τῷ φακέλλῳ τοῦ ἐργοδότου του τηρουμένων ἀντιγράφων μισθοδοτικῶν καταστάσεων, ὅτι οὗτος εἶχε πραγματοποιήσει μέχρι τῆς 31ης Ἰουλίου 1951, χρονολογίας λήξεως τῆς ἰσχύος τῶν ὡς ἄνω διατάξεων τοῦ νόμου 6298/1934, μόνον 715 ἡμέρας ἐργασίας καί οὐχί 750, ὡς ὡριζε τό προσημειωθέν ἄρθρον 40 § 1 τοῦ νόμου τούτου. Κατά συνέπειαν νομίμως ἐπί τῇ βάσει τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως καί τῶν γενομένων δεκτῶν πραγματικῶν τούτων περιστατικῶν, ὡς πρός τόν ἀληθῆ ἀριθμόν τῶν ἐκ τῶν ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων τοῦ αἰτοῦντος προκυπτόντων ἡμερομισθίων αὐτοῦ, ὧν ἄλλωστε ἡ ἀκρίβεια δέν ἀμφισβητεῖται διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως, ἀπερρίφθη διά τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τά περί συνταξιοδοτήσεως αἰτημά του, δεδομένου περαιτέρω ὅτι τά πραγματικά ταῦτα περιστατικά διεπιστώθησαν διαρκούσης τῆς διαδικασίας τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ τυχόν ὑφισταμένου ὑπέρ αὐτοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος, ἤτοι εἰς χρόνον, καθ' ὃν δέν εἶχεν ἀναγνωρισθῆ τό δικαίωμα αὐτοῦ ἐπί τήν ἐξαιτηθεῖσαν σύνταξιν. *(Σ.Ε. 1098/1959, Τμ. Α'*, Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Καρβελλᾶς*, Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος κ. *Η. Γλυκοφρύδης*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Μπουρνόζος, Δ. Λιακατᾶς, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§ 5. Ἀναπηρία ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καί παροχαί παρά τοῦ Ἱδρύματος τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καί προϋπόθεσις τοῦ δικαιώματος κατ' ἄρθρ. 28 § 2 Α.Ν. 1846/1951 «περί Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».—Χρόνος καταβολῆς.

Διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως, ἀτελῶς κατά νόμον (ἄρθρον 40 ά.ν. 1846/1951) ἀσκουμένης, ὑπ' ἀριθ. 128651/1958, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 3007 τῆς 2ας Ἀπριλίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν, καθ' ὃ μέρος διά τῆς ἀποφάσεως ταύτης τό χορηγηθέν τῷ αἰτοῦντι ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ὡρίσθη πληρωτέον ἀπό 1ης Σεπτεμβρίου 1957, ἐνῷ κατά τούς ἰσχυρισμούς τοῦ αἰτοῦντος ἦτο πληρωτέον ἀπό 1ης Σεπτεμβρίου 1956.

Κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 28 § 2 ἐδ. β' τοῦ νόμου 1846/1951 «περί Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» «ἐάν ὁ ἠσφαλισμένος, καταστάς ἀνάπηρος, δέν δύναται νά κερδίζῃ πλέον μέν τοῦ τρίτου, οὐχί ὅμως καί τῶν δύο τρίτων ἐκείνου, ὅπερ κερδίζει σωματικῶς καί πνευματικῶς ὑγιής ἄνθρωπος, δικαιοῦται εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς ἴσου πρός τό ποσόν τῆς ἧς θά ἐδικαιοῦτο συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας. Τό ἀνωτέρω ἐπίδομα καταβάλλεται ἀδιαφόρως ἀσκήσεως παρά τοῦ ἐπιδοματούχου οἱασδήποτε ἐξηρτημένης ἢ αὐτοτελοῦς ἀπασχολήσεως καί ἐπί μίαν διετίαν τό πολύ». Ἀφ' ἑτέρου κατά τήν διάταξιν τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου «ἡ καταβολή τῶν συντάξεων καί τοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς ἄρχεται ἀπό τῆς πρώτης τοῦ μηνός τοῦ ἑπο-

μένου ἐκείνου, καθ' ὃν ἔλαβον χώραν τὰ θεμελιοῦντα τὸ δικαίωμα γεγονότα. Ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει, αὕτη δὲν δύναται νὰ ἀνατρέξῃ εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως».

Ἐν προκειμένῳ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ὁ αἰτῶν κατέστη ἀνάπηρος συνεπείᾳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, τῆς ἀναπηρίας του ταύτης ἀρξαμένης, κατὰ τὴν σχετικὴν ἰατρικὴν γνωμάτευσιν, ἀπὸ 1ης Μαΐου 1956. Ἀφ' ἑτέρου οὗτος ὑπέβαλε τὴν περὶ χορηγήσεως αὐτῷ συντάξεως ἀναπηρίας ἢ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς αἴτησιν τὴν 30ὴν Αὐγούστου 1957. Θὰ ἠδύνατο συνεπῶς νὰ ὁρισθῇ, συμφώνως πρὸς τὴν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει παρατεθεῖσαν διάταξιν τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 29, ὡς χρόνος ἐνάρξεως καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς ἡ 1η Σεπτεμβρίου 1956, ἐφ' ὅσον περαιτέρω ἐκρίνετο, ὅτι συνέτρεχεν ἡ ἐν ἄρθρῳ 28 § 2 ἐδάφ. β' ὁριζομένη προϋπόθεσις, ἤτοι ὅτι ὁ αἰτῶν δὲν ἠδύνατο νὰ κερδίζῃ ἐκ τῆς ἐργασίας του πλέον τῶν δύο τρίτων ἐκείνου, ὅπερ κερδίζει σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος. Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καθώρισεν ὡς χρόνον ἐνάρξεως καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος τὴν 1ην Σεπτεμβρίου 1957, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ὁ αἰτῶν, παρὰ τὴν ἀναπηρίαν του, ἐξηκολούθησεν ἐργαζόμενος μέχρι τῆς 28ης Αὐγούστου 1957, ὁπότε τὸ ἐπίδομα ἦτο καταβλητέον ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου μηνὸς ἐκείνου, καθ' ὃν διέκοψε τὴν ἐργασίαν του. Ἀλλὰ ἡ αἰτιολογία αὕτη, οὕτω διατυπουμένη, παρίσταται ἀνεπαρκής, διότι δὲν ἀναφέρεται ἐν αὐτῇ, ἐὰν ὁ αἰτῶν ἐκ τῆς ἐργασίας του ταύτης ἐκέρδιζε πλέον τῶν δύο τρίτων ἐκείνου, ὅπερ θὰ ἐκέρδιζε σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος.

Κατὰ ταῦτα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, καθ' ὃ μέρος ὥρισεν ὡς χρόνον ἐνάρξεως καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς τοῦ αἰτοῦντος τὴν 1ην Σεπτεμβρίου 1957 καὶ οὐχὶ τὴν 1ην Σεπτεμβρίου 1956, τυγχάνει ἀκυρωτέα ὡς ἀνεπαρκῶς ἰτιολογημένη, κατὰ τὸν βασίμως προβαλλόμενον σχετικὸν λόγον ἀκυρώσεως. (***Σ.Ε. 994/1959, Τμ. Α'***, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Π. Δεξόπουλος***, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Γεωργιάδης, Λ. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§. 6. Παραγραφὴ τοῦ πρὸς σύνταξιν δικαιώματος παρὰ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Καθιέρωσις ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 46 § 2 τοῦ Νόμου 6298 1934 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» τριετοῦς παραγραφῆς τοῦ πρὸς σύνταξιν ἢ ἐφ' ἅπαξ ἀποζημίωσιν δικαιώματος ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς γενέσεώς του.— Ἔναρξις προθεσμίας ἀφ' ἧς τὰ συνταξιοδοτικὰ δικαιώματα, πληρουμένων τῶν διὰ τὴν ἄσκησιν αὐτῶν νομίμων προϋποθέσεων, καταστῶσιν ἀπαιτητά.— Παραγραφὴ δικαιώματος συντάξεως λόγῳ θανάτου.— Προϋπόθεσις τοῦ δικαιώματος συντάξεως ἡ προσαγωγὴ ἀντιγράφου ληξιαρχικῆς πράξεως θανάτου.—Ἀναγνώρισις θανάτου διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως.—Ἔναρξις παραγραφῆς ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀτελῶς ἀσκηθείσης, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 40 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 485 τῆς 1ης Ἀπριλίου 1958 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἀπερρίφθη ὡς ἐκπρόθεσμος ἡ ἀπὸ 3 Σεπτεμβρίου 1956 αἰτήσεως τῆς ἤδη αἰτούσης περὶ συνταξιοδοτήσεώς της λόγῳ θανάτου τοῦ υἱοῦ της, ἠσφαλισμένου παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

Ἡ διέπουσα τὴν ἐπίδικον σχέσιν διάταξις τοῦ ἄρθρου 46 § 2 τοῦ ν. 6298 1934 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 30440/Σ 996/1943 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (φ. 185 τ. Β'), ὁρίσασα ὅτι «τὸ δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἢ εἰς ἐφ' ἅπαξ ἀποζημίωσιν παραγράφεται μετὰ παρέλευσιν τριετίας ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς γενέσεώς του», καθιέρωσε τριετῆ ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἔδει νὰ ἀσκηθῶσι τὰ ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. προβλεπόμενα συνταξιοδοτικὰ δικαιώματα, κατὰ τὴν ἔννοιαν δὲ τῆς διατάξεως ταύτης ἡ ὡς ἄνω προθεσμία ἄρχεται τρέχουσα, ἀφ' ἧς τὰ δικαιώματα ταῦτα, πληρουμένων τῶν διὰ τὴν ἄσκησίν των νομίμων προϋποθέσεων, καθίστανται ἀπαιτητά. Κατ' ἀκολουθίαν, προκειμένου περὶ τοῦ δικαιώματος συντάξεως λόγῳ θανάτου, διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ ὁποίου, κατὰ τὰς οἰκείας κανονιστικὰς διατάξεις (ἄρθρον 13 τοῦ Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς ἀρμοδιότητος, 1 τοῦ Κανονισμοῦ ἁπλουστεύσεως τῆς διαδικασίας ἀπονομῆς παροχῶν καὶ παράγραφος VI τῆς ἀπὸ 29.4.1952 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α.), ἀπαιτεῖται, σὺν τοῖς ἄλλοις, ὡς προϋπόθεσις ἡ προσαγωγὴ ἀντιγράφου ληξιαρχικῆς πράξεως θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου, ἡ περὶ συνταξιοδοτήσεως τῶν ἐκ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας δικαιούχων συντάξεων αἴτησις δέον νὰ ὑποβληθῇ ἐντὸς τριετίας ἀπὸ τῆς συντάξεως τῆς σχετικῆς ληξιαρχικῆς πράξεως· ἐν ᾗ δὲ περιπτώσει δὲν συνετάγη τοιαύτη ληξιαρχικὴ πρᾶξις, εἴτε διότι ἐξ ἀμελείας τῶν πρὸς τοῦτο ὑποχρέων δὲν ἐδηλώθη ὁ θάνατος ἐντὸς 24ώρου προθεσμίας, ὡς ἀπαιτεῖ τὸ ἄρθρον 22 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 5097 «περὶ ληξιαρχικῶν πράξεων», εἴτε διότι ἡ τοιαύτη δήλωσις ἦτο ἀνέφικτος λόγῳ εἰδικῶν συνθηκῶν, οἷον πολέμου ἢ θεομηνιῶν, ὅτε, συμφώνως τοῖς ἄρθροις 11, 25 § 3 καὶ 31 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 5097 καὶ 37, 38, 39 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ 127 τοῦ ἀ.ν. 2783 1941 (Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος), ὁ θάνατος ἔδει νὰ ἀναγνωρισθῇ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἐκδιδομένης κατὰ τὴν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν, ἡ τοιαύτη αἴτησις δέον νὰ ὑποβληθῇ ἐντὸς τριετίας ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς σχετικῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως. Τοῦτο δὲ διότι πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἡ περὶ συνταξιοδοτήσεως αἴτησις, συμφώνως ταῖς μνησθείσαις διατάξεσι, δὲν δύναται νὰ γίνῃ δεκτή. Ὅθεν, ἐν προκειμένῳ, ἐφ' ὅσον ὁ θάνατος τοῦ υἱοῦ τῆς αἰτούσης, ἐξαφανισθέντος κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Ἑλληνοϊταλικοῦ πολέμου καὶ δὴ τὴν 25ην Ἰανουαρίου 1941 ἐν Μπαλῇ Σπαθάρι Ἀλβανίας, ἀνεγνωρίσθη δικαστικῶς τὴν 20ὴν Δεκεμβρίου 1957 διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3819/1957 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, κατὰ

παράβασιν τῶν μνησθεισῶν διατάξεων ἡ Δευτεροβάθμιος Ἀσφαλιστικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων τοῦ Ι. Κ. Α. ἀπέρριψε τὸ περὶ συνταξιοδοτήσεως τῆς αἰτούσης αἴτημα ὡς ἐκπροθέσμως ἀσκηθέν, τούτῳ δὲ τῷ λόγῳ, βασίμως προβαλλομένῳ, ἀκυρωτέαν κατέστησε τὴν προσβαλλομένην πρᾶξιν της. (*Σ.Ε. 999/1959, Τμ. Α'*, Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Καρβελλᾶς*, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Θ. Κουρουσόπουλος*, Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Παληατσάρας, Δ. Λιακατᾶς, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§ 7. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως

Ἱδρυτικὸς Νόμος καὶ ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου πρόσωπα.—Τροποποίησις τοῦ Καταστατικοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ἀ. ν. 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας».—Προαιρετικὴ ἀσφάλισις.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀπὸ 13 Φεβρουαρίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α.), διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη αἴτησις τοῦ προσφεύγοντος περὶ συνεχίσεως τῆς διακοπείσης λόγῳ παραιτήσεως αὐτοῦ ἀπὸ τῆς θέσεώς του παρὰ τῷ Ταμείῳ Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεώς του παρὰ τῷ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α., ὡς προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως.

Ἐν ἄρθρῳ 3 τοῦ ν. δ. 980/1942 «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως» (φ. 24), κυρωθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 324/1946 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (φ. 183), ὁρίζεται, ὅτι «εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ παρόντος ὑπάγεται ὑποχρεωτικῶς δι' ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν τὸ παρὰ τῷ Ἱδρύματι τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων κατὰ κυρίαν ἀσφάλισιν διὰ τὴν περίπτωσιν ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου ἀσφαλιζόμενον προσωπικὸν τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας». Περαιτέρω ὁ αὐτὸς ὡς ἄνω νόμος ἐν ἄρθρῳ 6 § 2 ὥρισεν, ὅτι «πᾶσα τροποποίησις τῶν καταστατικῶν ἢ ὀργανικῶν διατάξεων τοῦ περὶ οὗ ὁ παρὼν νόμος Ταμείου θὰ ἐνεργῆται κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ἀ. ν. τῆς 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὡς τοῦτο ἡρμηνεύθη αὐθεντικῶς διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ. ν. 694/1937». Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εἰδικῆς ταύτης ἐξουσιοδοτήσεως ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 54156 Σ.1395 τῆς 24ης Δεκεμβρίου 1949 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (φ. 225 Β'), δι' ἧς, ἐν τέλει τοῦ ὡς ἄνω παρατεθέντος ἄρθρου 3 τοῦ ν. δ. 980/1942, προσετέθησαν διατάξεις, καθ' ἃς, πλὴν ἄλλων, καὶ οἱ ὑποχρεωτικῶς παρὰ τῷ Ταμείῳ ἀσφαλιζόμενοι, ἐφ' ὅσον ἤθελον δι' οἱονδήποτε λόγον παύσει νὰ ἀσφαλίζωνται ὑποχρεωτικῶς, δικαιοῦνται νὰ αἰτήσωσι παρὰ τοῦ Ταμείου ἐντὸς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ὑποχρεωτικῆς των ἀσφαλίσεως, τὴν προαιρετικὴν συνέχισιν τῆς εἰς τὸ Ταμεῖον ἀσφαλίσεώς των, ἀναλαμβάνοντες τὴν ὑποχρέωσιν καταβολῆς, πλὴν τῆς βαρυνούσης τὸν ἠσφαλισμένον εἰσφορᾶς, καὶ τῆς ἐκ 2ο/ο ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐργοδοτικῆς τοιαύτης, τὸ βραδύτερον ἐντὸς 15θημέρου ἀπὸ τῆς λήξεως ἑκάστου μηνός. Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν εἰς τὴν περίπτωσιν προαιρετικῆς συνεχίσεως τῆς παρὰ τῷ Ταμείῳ ἀσφαλίσεως καταβλητέων εἰσφορῶν ὡς βάσις λαμβάνονται αἱ πάσης φύσεως ἀποδοχαὶ τοῦ ἐνδιαφερομένου κατὰ τὸν μῆνα, καθ' ὃν αἰτεῖται τὴν προαιρετικὴν συνέχισιν τῆς παρὰ τῷ Ταμείῳ ἀσφαλίσεως.

Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ἀπὸ 11 Νοεμβρίου 1935 ἀ. ν., εἰς ἃς ἀναφέρεται ἡ ἐξουσιοδοτικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ ν. δ. 980/1942 καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἐξεδόθη ἡ ἀνωτέρω κανονιστικὴ ὑπουργικὴ ἀπόφασις ὁρίζουσιν, ὅτι «πᾶσα ἔγκρισις ἢ τροποποίησις τῶν οἱωνδήποτε τούτων, πλὴν τῶν κατ' οὐσίαν ἀναφερομένων εἰς κοινωνικοὺς πόρους, καταστατικῶν καὶ ὀργανικῶν διατάξεων τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας γίνεται διὰ πράξεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευομένων εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὑφ' ὃν τῶν ὁποίων δέον νὰ τεθῶσιν α) ἡ προτεινομένη τροποποίησις καὶ β) ἡ ἐπ' αὐτῆς γνώμη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ . . .». Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ ἀποφασιστικὴ ἁρμοδιότης πρὸς ἔγκρισιν ἢ τροποποίησιν τῶν καταστατικῶν καὶ ὀργανικῶν διατάξεων τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεων ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας, ὅστις ἀσκεῖ ταύτην μετὰ προηγουμένην ἁπλῆν γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὑφ' ὃν τῶν ὁποίων τίθεται καὶ ἡ γνώμη τῶν ἐνδιαφερομένων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, πρὸς ἔκδοσιν τῆς ρηθείσης κανονιστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐλήφθη ἡ γνώμη τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσα εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς 23ης συνεδριάσεως τῆς 17 Νοεμβρίου 1949, ὑφ' ὃν δὲ τοῦ Συμβουλίου τούτου ἐτέθη καὶ ἡ γνώμη τοῦ Ταμείου, ὑποβληθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1697/1957 ἀναφορᾶς του, δι' ἧς ἐζητεῖτο ἡ τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. δ/τος 980/1942, ὡς πρὸς τὰς ἀναφερομένας εἰς τὰ ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα διατάξεις. Τηρηθείσης, κατὰ ταῦτα, τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 ὁριζομένης διαδικασίας, ἡ ὑπ' ἀριθ. 54156 τῆς 24 Δεκεμβρίου 1949 κανονιστικὴ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀναφερομένη εἰς τὰ παρὰ τῷ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α. ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα καὶ προβλέπουσα ἁπλῶς τὴν ὑπὸ τὰς αὐτὰς οὐσιαστικὰς προϋποθέσεις προαιρετικὴν συνέχισιν τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως τῶν προσώπων τούτων, τυγχάνει ἔγκυρος καὶ ἰσχυρά.

Καθ' ἃ προκύπτει σαφῶς ἐκ τῶν διατάξεων τῆς ἐν λόγῳ κανονιστικῆς ἀποφάσεως, ἡ δυνατότης τῆς προαιρετικῆς συνεχίσεως τῆς ἀσφαλίσεως ἰσχύει διὰ τοὺς ὑποχρεωτικῶς ἀσφαλιζομένους παρὰ τῷ Ταμείῳ, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἤθελον παύσει νὰ ἀσφαλίζωνται ὑποχρεωτικῶς δι' οἱονδήποτε λόγον, ἄρα καὶ δι' ἐκείνους, τῶν ὁποίων ἡ ὑποχρεωτικὴ ἀσφάλισις ἔληξε, συνεπείᾳ παραιτήσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας των, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας ἦσαν ὑ-

ποχρεωτικῶς ἡσφαλισμένοι. Ἡ Ἀφ' ἑτέρου ἡ τοιαύτη προαιρετικὴ συνέχισις τῆς ἀσφαλίσεως χωρεῖ ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου, ὑποβαλλομένῃ ἐντὸς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως. Ἑτέρα τις προϋπόθεσις διὰ τὴν προαιρετικὴν συνέχισιν τῆς ἀσφαλίσεως οὐδόλως ἀπαιτεῖται κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας, αἵτινες περαιτέρω, προκειμένου περὶ τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν εἰσφορῶν τοῦ ἡσφαλισμένου, ὁρίζουσιν, ὅτι λαμβάνονται ὡς βάσις αἱ πάσης φύσεως ἀποδοχαὶ κατὰ μῆνα, καθ' ὃν αἰτεῖται τὴν προαιρετικὴν συνέχισιν τῆς ἀσφαλίσεως, ὑπὸ τὴν πρόδηλον ἔννοιαν, ὅτι, ἐὰν μὲν οὗτος ἐργάζηται κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον, θὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ ἐκ τῆς ἐργασίας του ταύτης ἀποδοχαί, ἐὰν δὲ δὲν ἐργάζηται, ὁ ὑπολογισμὸς θὰ γίνῃ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀποδοχῶν, ἃς ἐλάμβανε κατὰ τὸν τελευταῖον μῆνα πρὸ τῆς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀποχωρήσεως.

Ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ὁ αἰτῶν, πέως ὑπάλληλος τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν καὶ ὡς ἐκ τούτου ὑποχρεωτικῶς ἡσφαλισμένος παρὰ τῷ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α., δὲν ἐδικαιοῦτο, ὅπως, μετὰ τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του παραίτησιν καὶ τὴν συνεπείᾳ ταύτης λῆξιν τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεώς του, συνεχίζῃ ταύτην ὡς προαιρετικήν, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι ἡ θεσπίζουσα τὴν προαιρετικὴν συνέχισιν τῆς ἀσφαλίσεως κανονιστικὴ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας στερεῖται κύρους καὶ διότι, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἡ ἀπόφασις αὕτη δὲν παρέχει τοιοῦτον δικαίωμα εἰς τοὺς ἀποχωροῦντας τῆς ὑπηρεσίας των λόγῳ παραιτήσεως καὶ παύοντας νὰ παρέχωσιν ἐξηρτημένην ἐργασίαν. Ἡ αἰτιολογία ὅμως αὕτη τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δὲν παρίσταται νόμιμος, διότι, ὡς ἐν ταῖς ἡγουμέναις σκέψεσιν ἐξετέθη, ἡ περὶ ἧς πρόκειται κανονιστικὴ ἀπόφασις ἐγκύρως ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κατὰ τὴν ἔννοιαν δὲ ταύτης δικαιοῦνται, ὅπως συνεχίσωσιν ὄντες ἡσφαλισμένοι καὶ οἱ λόγῳ παραιτήσεως ἀποχωροῦντες τῆς ὑπηρεσίας των, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν, μετὰ ταῦτα, συνεχίσωσιν ἢ οὐ παρέχοντες ἐξηρτημένην ἐργασίαν. Ἀκυρωτέα ὅθεν καθίσταται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις διὰ παράβασιν νόμου κατὰ τὸν βασίμως προβαλλόμενον λόγον ἀκυρώσεως. (*Σ.Ε. 1498/1959, Τμ. Α'*, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Π. Δεδόπουλος*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Καραμητσάνης, Π. Σπηλιάδης, Γ. Ἀναστασόπουλος, Λ. Κλεισούνης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§ 8. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας

Παροχὴ βοηθήματος λόγῳ γάμου εἰς ἀποχωρούσας ἐκ τῆς ἐργασίας ἡσφαλισμένας τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου.—Προϋποθέσεις παροχῆς.—Ἀρκεῖ ἡ πραγματοποίησις τῶν ὡρισμένων ἡμερῶν ἐργασίας, ἀνεξέτως ἂν κατὰ τὸ ἄρθρον 30 τοῦ Νόμου 2968/1953 ἢ ἐξ ἄλλης αἰτίας διά τινας τῶν ἡμερῶν τούτων δὲν ἔχωσι καταβληθῇ αἱ ἀντίστοιχοι ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραί.

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, τύποις παραδεκτῶς ἀσκουμένης, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1680 τῆς 21ης Μαρτίου 1953 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας, δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτησις τῆς προσφευγούσης, ἡσφαλισμένης εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦτο, περὶ χορηγήσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Ταμείου προβλεπομένου βοηθήματος γάμου, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι δὲν εἶχεν αὕτη, πρὸ τῆς ἀποχωρήσεως ἐκ τῆς ἐργασίας της, ἕνεκα τοῦ γάμου της, συμπληρώσει τὸ ὑπὸ τῆς ἄνω διατάξεως καθοριζόμενον ἐλάχιστον ὅριον τῶν 1.800 ἡμερῶν ἐργασίας εἰς κλωστοϋφαντουργικὰς ἐπιχειρήσεις.

Ὑπὸ τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 21931/Σ.50 τῆς 8ης Ἰουνίου 1953 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου (Ε.Κ. 147, τεῦχος Β') ὁρίζεται ὅτι: 1) Ἐργάτριαι κλωστοϋφαντουργικῶν ἐπιχειρήσεων ἡσφαλισμέναι παρὰ τῷ Τ.Ε.Α.Μ.Κ.Ε., ἀποχωροῦσαι ἀνεξαρτήτως ἡλικίας τοῦ ἐπαγγέλματος λόγῳ γάμου μετὰ συμπλήρωσιν 1.800 τοὐλάχιστον ἡμερῶν ἐργασίας ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Ε.Α.Μ.Κ.Ε. μέχρι τῆς ἡμέρας τελέσεως τοῦ γάμου των, λαμβάνουσιν ὡς βοήθημα λόγῳ γάμου ἐφ' ἅπαξ καταβαλλόμενον ποσὸν ἴσον πρὸς τὰς ἀτομικὰς αὐτῶν εἰσφορὰς ηὐξημένας κατὰ 30 ο.ο.

Ἐγένετο διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δεκτόν, ὅτι ἡ αἰτοῦσα δὲν εἶχε συμπληρώσει μέχρι τῆς λόγῳ γάμου ἀποχωρήσεως ἐκ τῆς ἐργασίας της τὸν ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως καθοριζόμενον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας, διότι ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἡμερῶν, ἃς ἐπραγματοποίησεν αὕτη, ὡς ἐργάτρια κλωστοϋφαντουργίας, καὶ τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς ὑπερβαίνει, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ φακέλλου, τὸ ὡς ἄνω ὅριον τοῦ Νόμου τῶν 1.800 ἡμερῶν, ἀφῃρέθη, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης, ὁ ἀριθμὸς ἡμερῶν ἐργασίας, ὁ ἀντιστοιχῶν εἰς τὸ ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου 1953 μέχρις 25 Ἰανουαρίου 1954 χρονικὸν διάστημα, κατὰ τὸ ὁποῖον, κατόπιν διατάξεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ ν.δ. 2698 τοῦ 1953, ἡ αἰτοῦσα, ὡς ἀνήλικος, δὲν ὑπεχρεοῦτο εἰς τὴν καταβολὴν τῆς ἀσφαλιστικῆς της εἰσφορᾶς εἰς τὸ ἐν λόγῳ Ταμεῖον.

Ναὶ μὲν ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ νόμου 2698 τοῦ 1953 «περὶ διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. κλπ.», ἰσχυσάσης, κατὰ ῥητὸν τοῦ νόμου ὁρισμόν, ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς 1ης Ἀπριλίου 1953, ὡρίσθη, ὅτι διὰ τοὺς κάτω τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των ἡσφαλισμένους οὐδεμία ὑπὲρ οἱουδήποτε, πλὴν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, καταβάλλεται ἀσφαλιστικὴ εἰσφορά, πλὴν ὅμως ἐκ τοῦ σκοποῦ τῆς παρατιθεμένης ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι διὰ τὴν χορήγησιν τοῦ ὑπὸ τῆς διατάξεως ταύτης προβλεπομένου βοηθήματος γάμου ἀρκεῖ ἡ πραγματοποίησις μόνον τοῦ ὡς ἄνω ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας, ἀσχέτως τοὐτέστιν ἐὰν κατόπιν τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ νόμου 2698 1953, ἢ ἐξ ἄλλης τινὸς αἰτίας, διά τινας τῶν ἡμερῶν τούτων δὲν ἔχουσι καταβληθῆ αἱ ἀντίστοιχοι ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραί, τοῦ βοηθήματος περιοριζομένου προδήλως εἰς τοιαύτας περιπτώσεις εἰς τὸ ποσὸν τῶν πράγματι καταβληθεισῶν εἰσφορῶν. Κατ' ἀκολουθίαν οὐχὶ νομίμως ἐπὶ τῇ ἐναντίᾳ πρὸς

τὴν ἀνωτέρω ἐκδοχὴ τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου δὲν συνυπελόγισεν εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν πραγματοποιηθεισῶν ὑπὸ τῆς αἰτούσης πρὸ τοῦ γάμου της ἡμερῶν ἐργασίας καὶ τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς αὐτὴ δὲν ὑπεχρεοῦτο ὡς ἀνήλικος εἰς τὴν καταβολὴν τῶν σχετικῶν εἰσφορῶν, ἐφ' ᾧ καὶ δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ τῷ λόγῳ τούτῳ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, ἀκυρουμένης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως (*Σ.Ε. 1489 1959, Τμ. Α'*, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*, Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Α. Ταβουλάρης*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σπετσάκης, Γ. Εὐστρατιάδης).

§ 9. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος

Διάκρισις τῆς γενέσεως τοῦ δικαιώματος συντάξεως γήρατος ἀπὸ τῆς καταβολῆς αὐτῆς. —Γένεσις τοῦ δικαιώματος συντάξεως γήρατος καὶ ὑποχρεώσεως καταβολῆς τοῦ ποσοῦ τῆς ἀπονεμομένης συντάξεως ἀπὸ τῆς πραγματώσεως τῶν ὁριζομένων προϋποθέσεων, μεταξὺ τῶν ὁποίων δὲν περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἐξόφλησις τῶν πρὸς τὸ Ταμεῖον ὀφειλῶν τῶν ἠσφαλισμένων, ὡς ἀπῃτεῖτο διὰ τοῦ προϊσχύοντος Κανονισμοῦ παροχῶν.—Ἔναρξις τῆς καταβολῆς τῆς συντάξεως διὰ τοὺς ὀφείλοντας πρὸς τὸ Ταμεῖον ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου μηνὸς τῆς ἐξοφλήσεως τῶν πρὸς τὸ Ταμεῖον ὀφειλῶν, παρεχομένης εὐχερείας εἰς τὸ Ταμεῖον παρακρατήσεως τῶν τυχὸν ὀφειλῶν ἐκ τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως μέχρις ἐξοφλήσεως αὐτῶν διὰ συμψηφισμοῦ.

Διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀπὸ 5/28 Ἰανουαρίου 1955 β. δ/τος περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. ὁρίζονται ὡς προϋποθέσεις θεμελιώσεως τοῦ δικαιώματος συντάξεως γήρατος τῶν εἰς αὐτὸ ἠσφαλισμένων ἡ διακοπὴ τοῦ ἐπαγγέλματος μετὰ συμπλήρωσιν τοῦ 65ου ἔτους τῆς ἡλικίας των καὶ 20ετὴς συντάξιμος χρόνος, ἐξ οὗ 10ετὴς πραγματικὸς ἐν ἀσφαλίσει, συμπληρούμενος μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ὡς ἄνω διακοπῆς τοῦ ἐπαγγέλματος, ἢ μετὰ συμπλήρωσιν τοῦ 60οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας ἀπασχόλησις 35ετής, ἐξ ἧς 15ετὴς πραγματικὴ ἐν ἀσφαλίσει, διὰ δὲ τῆς παραγράφου 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁρίζεται ὡς χρόνος ἐνάρξεως καταβολῆς τῆς ἀπονεμηθείσης συντάξεως ἡ πρώτη ἡμέρα τοῦ ἑπομένου μηνὸς μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς αἰτήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου περὶ ἀπονομῆς αὐτῷ ταύτης, ἐφ' ὅσον ἐξεπλήρωσε ἁπάσας τὰς πρὸς τὸ Ταμεῖον ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας οἰκονομικὰς ὑποχρεώσεις του, ἄλλως ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τοῦ ἑπομένου μηνὸς τῆς ἐξοφλήσεως τούτων.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων καὶ τοῦ συνδυασμοῦ αὐτῶν μὲ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 § 8, καθ' ἃς, οὕτω συνδυαζομένας, προκειμένης ἀναγνωρίσεως προϋπηρεσίας ἐπιτρέπεται ἡ ἐξόφλησις τῶν ἐκ ταύτης ὀφειλομένων εἰς τὸ Ταμεῖον διὰ παρακρατήσεως τοῦ ποσοῦ τῆς ἀναδρομικῶς καταβλητέας συντάξεως, καὶ 10 § 3, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπιτρέπεται συμψηφισμὸς τῶν κατὰ τὸ ἄνω β. δ. χορηγουμένων συντάξεων πρὸς ἀπόσβεσιν οἱασδήποτε ὀφειλῆς τοῦ δικαιούχου πρὸς τὸ Ταμεῖον, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἐν τῷ ἄνω ἄρθρῳ γίνεται διάκρισις τῆς γενέσεως τοῦ δικαιώματος συντάξεως γήρατος ἀπὸ τῆς καταβολῆς ταύτης καὶ ὅτι τὸ μὲν δικαίωμα συντάξεως τῶν εἰς τὸ ἄνω Ταμεῖον ἠσφαλισμένων καὶ συνεπῶς ὑποχρέωσις καταβολῆς τοῦ ποσοῦ τῆς ἀπονεμομένης συντάξεως γεννᾶται ἀπὸ τῆς πραγματώσεως τῶν ἀνωτέρω ὁριζομένων προϋποθέσεων, μεταξὺ τῶν ὁποίων δὲν περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἐξόφλησις τῶν πρὸς τὸ Ταμεῖον ὀφειλῶν τῶν ἠσφαλισμένων, ὡς ἀπῃτεῖτο διὰ τοῦ προϊσχύοντος Κανονισμοῦ παροχῶν, τοῦ ἐγκριθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 46225/1952 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἡ δὲ καταβολὴ τῆς ἀπονεμομένης τῷ συνταξιούχῳ κατὰ τὰ ἄνω συντάξεως ἄρχεται διὰ τοὺς ὀφείλοντας πρὸς τὸ Ταμεῖον ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου μηνὸς τῆς ἐξοφλήσεως τῶν πρὸς τὸ Ταμεῖον ὀφειλῶν, παρεχομένης εὐχερείας εἰς τὸ Ταμεῖον, ὅπως τὰς τυχὸν ὀφειλὰς τοῦ συνταξιοδοτηθέντος παρακρατήσῃ ἐκ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀπονεμηθείσης συντάξεως μέχρις ἐξοφλήσεως τούτων διὰ συμψηφισμοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ νὰ μὴ καταβάλλῃ τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως μέχρις ἐξοφλήσεως τῶν τυχὸν ὀφειλῶν, ἀνεξαρτήτως ποσοῦ ὀφειλῆς, ἀπαλλασσόμενον οὕτω τῆς ἐκπληρώσεως γεγεννημένης ὑποχρεώσεώς του.

Τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, δεξάμενον ἀνελέγκτως ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, ἠσφαλισμένος τοῦ ἀναιρεσείοντος Ταμείου, συμπληρώσας τὰς προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεώς του λόγῳ γήρατος τὴν 31.12.1955, ἠτήσατο διὰ τῆς ἀπὸ 31.12.1955 αἰτήσεώς του κατὰ τὸ ἄνω β.δ/γμα σύνταξιν γήρατος καὶ ὅτι δικαιοῦται τῆς ἐν λόγῳ συντάξεώς του ἐκ δραχμῶν 510, ὡς ὡρίσθη δι' ἀποφάσεως τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τοῦ Ταμείου, οὐχὶ ἀπὸ τῆς 1.3.1957, ὅτε ἐξώφλησε τὰς πρὸς τὸ Ταμεῖον οἰκονομικὰς ὑποχρεώσεις του, ἀλλ' ἀπὸ τῆς 1.1.1956, ὅτε συνεπλήρωσε τὰς πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως προϋποθέσεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ διαληφθέντος β.δ/γματος (διακοπὴν ἐπαγγέλματος, ἡλικίαν κλπ.) καὶ, δι' ἐπικυρώσεως τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ὑποχρεώσαν τὸ ἀναιρεσεῖον Ταμεῖον εἰς καταβολὴν ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως, μετὰ τὴν ἐξόφλησιν τῶν πρὸς αὐτὸ ὑποχρεώσεών του, ἀπὸ τῆς 1.1.1956, ὀρθῶς τὰς ἄνω διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀπορριπτέος ὁ ἐναντίος μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως ὡς ἀβάσιμος (*Α.Π. 320 1959, Τμ. Β'*, Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*, Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Θ. Σταυρόπουλος*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Μαρινίδης, Ν. Ἀστρουλάκης (*).

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 1961/1958 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΤΑΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ὁ νόμος 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, ἐπιβάλλει τὴν δι' ἐγγράφου προειδοποίησιν περὶ τῆς ἀπολύσεώς των.

Τοῦτο χωρεῖ καὶ μετὰ τὸν νόμον 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502), διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὁποίου ηὐξήθη τὸ ὀφειλόμενον εἰς τὴν περίπτωσιν (προειδοποιήσεως δι' ἀπόλυσιν) 1/4 ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 εἰς τὸ 1/2 αὐτῆς, καταβαλλόμενον ἅμα τῇ ἐκπνοῇ τῆς προθεσμίας προειδοποιήσεως.

Αἱ προθεσμίαι προειδοποιήσεως ὁρίζονται ἤδη εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 4558/1930 καὶ ποικίλλουν ἀναλόγως τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ.

Ὑπεστηρίχθη παλαιότερον (*Ι. Καποδίστριας*, Ἑρμηνεία Ἐργατικοῦ Δικαίου, 1937, σελ. 418, σημ. 5), μὲ ἀπήχησιν εἴς τινας ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας, καὶ ὑποστηρίζεται καὶ ἤδη (*Α. Τούσης*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 381 ἑπ.), ὅτι ὡς χρόνος προϋπηρεσίας λογίζεται τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς προσλήψεως τοῦ ὑπαλλήλου μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του. Συνεπῶς ἀπὸ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας μέχρι τῆς ἡμερομηνίας, καθ' ἣν λύεται ἡ σύμβασις, ἡ σύμβασις ἐργασίας ἐξακολουθεῖ καὶ ἐπομένως εἰς τὴν ἀρχαιότητα τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ὑπολογίζεται καὶ τὸ ἀπὸ τῆς καταγγελίας μέχρι τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως χρονικὸν διάστημα.

Ἡ ἄποψις ὅμως αὕτη δὲν ἐπεδοκιμάσθη ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου, δεχθέντος ὅτι ὑπολογίζεται ὁ διαρρεύσας ἀπὸ τῆς προσλήψεως τοῦ ὑπαλλήλου μέχρι τῆς ἐπιδόσεως τοῦ ἐγγράφου τῆς τακτικῆς καταγγελίας χρόνος τῆς συμβάσεως, ἄνευ προσμετρήσεως καὶ τοῦ ἐν συνεχείᾳ μέχρι τῆς ἀπολύσεως μέλλοντος νὰ διαρρεύσῃ χρόνου (Α.Π. 323/1938, ΕΕΝ ε' 723, οὕτω καὶ ὀρθῶς *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 333).

Ἀφοῦ καὶ ἡ παράλειψις τῆς τακτικῆς (μετὰ προειδοποίησιν) καταγγελίας δὲν ἔχει ὡς συνέπειαν τὴν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας, ἀλλὰ μόνον τὴν ὑποχρέωσιν καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 (ὑπολογιζομένης βάσει τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ μέχρι τῆς ἀπολύσεως) (Α.Π. 347/1953, ΕΕΔ 12, 871), δὲν ἔχει στήριγμα ἡ θεωρητικὴ ἄποψις ὅτι ἐπὶ τακτικῆς καταγγελίας θὰ ὑπολογισθῇ καὶ ὁ χρόνος ὑπηρεσίας μέχρι τῆς ἐκπνοῆς τῆς προθεσμίας προειδοποιήσεως.

Ἄξιον ὅμως προσοχῆς εἶναι τοῦτο, τὸ ὁποῖον, καθ' ὅσον γνωρίζομεν, δὲν ἔτυχε τῆς δεούσης προσοχῆς.

Εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀρχικοῦ νόμου 2112/1920, τὸ ὁποῖον καθώριζε τὰς προθεσμίας προειδοποιήσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, περιείχετο ὡς ἐδάφιον στ' καὶ ἡ ἑξῆς διάταξις: Τὰ ὡς ἄνω χρονικὰ διαστήματα ὑπολογίζονται ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἢ τοῦ μέσου ἑκάστου μηνός.

Μετὰ τοῦτο ἦλθε τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 4558/1930, τὸ ὁποῖον ὥρισε τὰ ἑξῆς: Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 2112 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς . . .

Τὸ ζήτημα λοιπὸν εἶναι, ἂν ἐξακολουθῇ ἰσχύουσα, διατηρηθεῖσα ἀνέπαφος, ἡ διάταξις τοῦ ἐδαφίου στ' τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2112 περὶ τοῦ τρόπου ὑπολογισμοῦ τῶν χρονικῶν διαστημάτων, τὰ ὁποῖα τίθενται διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 4558/1930 ὡς νέαι προθεσμίαι προειδοποιήσεως.

Ὑποστηρίζεται (*Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 333), ὅτι τὸ ἐν λόγῳ ἐδάφιον καὶ μετὰ τὸν νόμον 4558/1930 διετηρήθη ἐν ἰσχύϊ, διότι σκοπὸς τοῦ νόμου ἦτο νὰ ἀντικαταστήσῃ ἁπλῶς τὰς προθεσμίας, οὐχὶ δὲ καὶ νὰ καταργήσῃ καὶ τὰς ἄλλας σχετικὰς διατάξεις.

Τί ἐσκοπήθη πράγματι διὰ τῆς τροποποιήσεως ἐξηγεῖται εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν (βλέπε Κώδικα Θέμιδος 1930, σελ. 139).

Γράφονται ἐν αὐτῇ ταῦτα: «Διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὑποβαλλομένου νομοσχεδίου αὐξάνεται ὁ χρόνος προειδοποιήσεως κατὰ τὰς ἐν αὐτῷ διακρίσεις· ἡ ἐν λόγῳ αὔξησις δικαιολογεῖται λόγῳ τῶν μεγαλυτέρων δυσχερειῶν, ἃς συναντῶσιν οἱ ἀπολυόμενοι πρὸς ἐξεύρεσιν νέας ἐργασίας, δυσχερειῶν ὀφειλομένων εἰς τὴν ἄφθονον μεταπολεμικῶς προσφορὰν τῶν ἐπαγγελλομένων τὸν ἰδιωτικὸν ὑπάλληλον ἀτόμων».

Ἀφοῦ λοιπὸν πρόθεσις τοῦ Νομοθέτου τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 4558/1930 ὑπῆρξε νὰ τροποποιήσῃ μόνον τὰς προθεσμίας προειδοποιήσεως, χωρὶς νὰ ἀσχοληθῇ πάλιν περὶ τοῦ τρόπου ὑπολογισμοῦ αὐτῶν, περὶ τοῦ ὁποίου ἐπρονόει ἡ διάταξις τοῦ ἐδαφ. στ' τοῦ ἀρχικοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2112/1920, συνάγεται τὸ συμπέρασμα, ὅτι εἶναι ὀρθὴ ἡ ἄποψις ὅτι ἐξακολουθεῖ αὕτη νὰ ἰσχύῃ καὶ ἤδη, ἀφοῦ, ὡς ὀρθῶς παρετηρήθη ἐπὶ ἄλλης περιπτώσεως (Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ΕΕΔ 17, 492), τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 4558/1930 δὲν ὁμιλεῖ περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2112/1920, ἀλλὰ περὶ τροποποιήσεως αὐτοῦ, καὶ αὐτονόητον εἶναι, ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο τροποποιεῖται μόνον κατὰ τὰ σημεῖα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα θίγονται ὑπὸ τῆς νεωτέρας διατάξεως.

Σημειωτέον ὅτι ὁ νόμος 2112 ἔλαβεν ὡς πρότυπον τὸν ἰταλικὸν νόμον τῆς 2 Σεπτεμβρίου 1917 (περὶ τῆς ἱστορίας τοῦ νόμου 2112 βλέπε *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, ΕΕΔ 16, 577 ἑπ.) καὶ κατὰ τὸν ἰταλικὸν νόμον αἱ προθεσμίαι τῆς καταγγελίας ἤρχιζον ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τοῦ μηνός, ὅστις ἕπεται μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς καταγγελίας καὶ ἐφ' ὅσον αὕτη ἐγένετο κατὰ τὸ δεύτερον δεκαπενθήμερον τοῦ προηγουμένου μηνός, ὅταν ὅμως ἡ καταγγελία ἐγένετο κατὰ τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερον ἡ προθεσμία ἤρχιζε νὰ τρέχῃ ἀπὸ τῆς 16ης τοῦ αὐτοῦ μηνός (βλέπε *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμηνεία Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 418, σημ. 2).

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

Ἐγκύκλιος ὑπ' ἀριθ. 6/1959 Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας (*)

VI. Διακοπὴ τῆς ἐπιδοτήσεως.

1. Ἡ ἐπιδότησις διακόπτεται διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους (ἄρθρ. 23):

α) Ἐὰν ἀπεβίωσεν ὁ ἄνεργος.

β) Ἐὰν ἔτυχε συνταξιοδοτήσεως ἢ οἱασδήποτε παροχῆς τύπου συντάξεως παρ' Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἢ τοῦ Δημοσίου.

γ) Ἐὰν κατέστη ὁριστικῶς ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν.

δ) Ἐὰν συνεπλήρωσε τὸ ἀνώτατον ὅριον ἐπιδοτήσεως καὶ

ε) Ἐὰν δὲν ἀποδέχηται προσφερομένην κατάλληλον ἀπασχόλησιν (ἄρθρον 15 § 6 ἐδ. 1 ν.δ. 2961/1954).

2. Σημειοῦται, ὅτι διὰ τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἐχώρησε διακοπὴ τῆς ἐπιδοτήσεως συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου ε', ἤτοι λόγῳ ἀρνήσεως τοῦ μισθωτοῦ νὰ ἀναλάβῃ προσφερθεῖσαν ἀπασχόλησιν, δὲν εἶναι δυνατὴ συνέχισις ταύτης, ἔστω καὶ ἂν ἐμεσολάβησεν ἀπασχόλησις τῶν ἐνδιαφερομένων εἰς ἕτερον ἐργοδότην.

Οὕτως αἰτήσεις ἠσφαλισμένων, ἐμφανιζομένων πρὸς ἐπιδότησιν μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν διακοπῆς, δέον ὅπως ἀπορρίπτωνται, πλὴν ἐὰν μετὰ τὴν διακοπὴν ἐπραγματοποιήθησαν νέαι χρονικαὶ προϋποθέσεις, ὁπότε θεμελιοῦται νέον πλέον δικαίωμα ἐπιδοτήσεως.

3. Τέλος σημειοῦμεν, ὅτι καὶ τὰ ἀσφαλιστικὰ βιβλιάρια τῶν ὧν διακόπτεται ἡ ἐπιδότησις ἠσφαλισμένων δέον νὰ ἐνημεροῦνται κατὰ τρόπον ὥστε διὰ τῆς σχετικῆς σφραγίσεως τούτων νὰ προκύπτῃ ὁ μέχρι τῆς διακοπῆς χρόνος ἐπιδοτήσεως καὶ ἐν συνεχείᾳ μνεία περὶ τοῦ χρόνου, ἀφ' οὗ ἀπηγγέλθη διακοπὴ ταύτης μετὰ τοῦ λόγου, δι' ὃν ἐπεβλήθη αὕτη.

VII. Ἀνάκλησις τῆς ἐπιδοτήσεως - συμψηφισμός

1. Ἀνάκλησις τῆς ἐπιδοτήσεως χωρεῖ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 23 § 3 ν.δ. 2961/1954, ὅταν ἐστηρίχθη ἡ ἐπιδότησις ἐπὶ ἐσφαλμένων στοιχείων καὶ δὴ ἀναδρομικῶς, τοῦ ἀνέργου ὑποχρεουμένου ὅπως ἐπιστρέψῃ τὰ ληφθέντα ἐπιδόματα μόνον ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἰδία αὐτοῦ ὑπαιτιότης καὶ δὴ ἐὰν ἡ Ὑπηρεσία ἀνεγνώρισε τὸ πρὸς ἐπιδότησιν δικαίωμα, διότι ἐβασίσθη εἰς ψευδεῖς δηλώσεις αὐτοῦ ἢ δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν οὐσιώδη στοιχεῖα, ἅτινα σκοπίμως οὗτος ἀπέκρυψε (§ 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου). (Σχετικῶς βλ. καὶ κατωτέρω εἰς Κεφ. «Ποινικὴ δίωξις»). Ἑπομένως δὲν χωρεῖ ἀναζήτησις τῶν καταβληθέντων ἐπιδομάτων εἰς ἣν περίπτωσιν ἡ ἐσφαλμένη ἀναγνώρισις τοῦ δικαιώματος ὀφείλεται εἰς ὑπαιτιότητα τῆς ἁρμοδίας Ὑπηρεσίας ἢ τρίτου προσώπου. Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν ἡ παράγραφος 5 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου προβλέπει τὴν δυνατότητα, κατόπιν σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ὀργανισμοῦ, διὰ δικαστικῆς ἐπιδιώξεως εἰσπράξεως τῶν κακῶς καταβληθέντων ἐπιδομάτων παρὰ τοῦ τρίτου ὑπαιτίου, ἐφ' ὅσον οὗτος ἐνήργησε δολίως ἢ ὑφίσταται περίπτωσις βαρείας ἀμελείας αὐτοῦ.

Τὰ ἀνωτέρω ἰσχύουν καὶ ἐπὶ πάσης περιπτώσεως διακοπῆς, μειώσεως ἢ διορθώσεως τῆς παροχῆς ἀνεργίας.

2. Εἰδικῶς διὰ τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς κατὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς δηλώσεως ἀνεργίας ἐδηλώθη ἐνυπογράφως ὑπὸ τοῦ ἀνέργου, ὅτι δὲν λαμβάνει σύνταξιν, καίτοι ἔχει ὑποβάλει αἴτησιν περὶ συνταξιοδοτήσεως ἢ ὑπεβλήθη τοιαύτη αἴτησις διαρκούσης τῆς ἐπιδοτήσεως, κατὰ τὴν διάρκειαν δὲ ἢ καὶ μετὰ τὴν λῆξιν ταύτης διαπιστοῦται ἡ καταβολὴ συντάξεως καὶ δὴ ἀναδρομικῶς (τ.ἔ. διὰ χρόνον συμπίπτοντα μὲ τὸν χρόνον ἐπιδοτήσεως) τὸ Δ.Σ. τοῦ Ὀργανισμοῦ, λαβὸν ὑπ' ὄψιν σχετικὴν γνωμάτευσιν τῆς παρ' ἡμῖν Νομικῆς Ὑπηρεσίας, ἀπεφάσισε τὰ ἑξῆς:

α) Εἰς ἃς περιπτώσεις κατὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς δηλώσεως ἀνεργίας, ὡς καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιδοτήσεως, δὲν ἔχει ἐγκριθῇ ἡ συνταξιοδότησις τοῦ ἠσφαλισμένου, τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως ἐκδοθείσης μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐπιδοτήσεως (ἀσχέτως ἂν αὕτη ἀφορᾷ καταβολὴν συντάξεως ἀναδρομικῶς), δὲν ὑποχρεοῦται ὁ ἄνεργος εἰς ἐπιστροφὴν τῶν ἐπιδομάτων ἀνεργίας διὰ τὸν συμπίπτοντα μὲ τὴν συνταξιοδότησιν χρόνον καὶ τοῦτο διότι εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ὁ ἄνεργος δὲν ἐπροκάλεσε τὴν ἐπιδότησίν του διὰ ψευδοῦς τινος δηλώσεως ἢ δι' ἀποσιωπήσεως οὐσιώδους τινὸς περιστατικοῦ (§ 4 ἄρθρ. 23 ν.δ. 2961/1954).

β) Ὁ ἄνεργος ὑποχρεοῦται εἰς ἐπιστροφὴν ἐπιδομάτων κατὰ τὰς ἐν ἀρχῇ ἀναφερομένας περιπτώσεις συνταξιοδοτήσεως μόνον ἐφ' ὅσον, διαρκούσης τῆς ἐπιδοτήσεως, ἔτυχε συντάξεως καὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ ἐγκρίνουσα τὴν παροχὴν συντάξεως ἀπόφασις.

Εὔνοητον περαιτέρω τυγχάνει, ὅτι, ἐὰν ὁ συνταξιοδοτούμενος ἄνεργος ὑπέγραψε κατὰ τὴν ἀναγγελίαν τῆς ἀνεργίας του δήλωσιν ὅτι δὲν συνταξιοδοτεῖται, ἢ ἐάν, καίτοι παρὰ τῆς Ὑπηρεσίας δὲν τοῦ ἐζητήθη τοιαύτη δήλωσις, οὗτος ἀπεσιώπησε τὸ γεγονὸς τῆς συνταξιοδοτήσεως, ὑποχρεοῦται συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 23 § 4 ν.δ. 2961/1954 εἰς ἐπιστροφὴν τῶν ληφθέντων.

(*) Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 852 τοῦ παρόντος τόμου καὶ τέλος.

3. Ἐπιστροφὴ ἀχρεωστήτως καταβληθέντων ἐπιδομάτων

Περὶ τοῦ τρόπου εἰσπράξεως ἀχρεωστήτως καταβληθέντων ποσῶν δι' ἐπιδόματα ἀνεργίας καὶ στρατεύσεως παρὰ τοῦ ἡμετέρου Ὀργανισμοῦ καὶ ἐφ' ὅσον τυγχάνει σύννομος ἡ ἐπιδίωξις ἀναζητήσεως τούτων, συμφώνως πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἐκτιθέντα (ἄρθρον 23 § 4 ν.δ. 2961/1954 καὶ ἄρθρον 9 § 2 Κανονισμοῦ παροχῶν Ο.Α.Α.Α.), παρέχονται αἱ κάτωθι ὁδηγίαι:

α) Ἡ κατὰ τὴν διαδικασίαν ἀναγκαστικῆς εἰσπράξεως, ἥτις ἰσχύει προκειμένου περὶ παροχῶν τοῦ Ι.Κ.Α., ἀναζήτησις τῶν ἀχρεωστήτως καταβληθέντων ὡς ἄνω ποσῶν ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ δὲν εἶναι βεβαίως ἐφικτὴ ὑπὸ τῆς νῦν ἰσχυούσης νομοθεσίας. Τοιαύτη ἐπιδίωξις εἶναι δυνατὴ μόνον διὰ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων.

Οὕτως εὐθὺς ὡς διαπιστοῦται ὑπὸ τῶν Ὑπηρεσιῶν τοιαύτη ἀχρεωστήτως καταβολή, δέον διὰ συντόμου διαδικασίας νὰ γνωστοποιῆται εἰς τὸν ἠσφαλισμένον ὁ εἰς βάρος του καταλογισμὸς χρέους καὶ ἡ ὑποχρέωσίς του πρὸς ἐπιστροφὴν τούτου, νὰ γνωστοποιῶνται δ' ἐπίσης εἰς τοῦτον σαφῶς αἱ συνέπειαι τῆς μὴ συμμορφώσεώς του.

β) Ἐν περιπτώσει ἀδυναμίας ἐπιστροφῆς ἐν τῷ συνόλῳ του τοῦ ὀφειλομένου ποσοῦ δέον νὰ ζητῆται ἡ ἔγκρισις τοῦ παρ' ἡμῖν Διοικητικοῦ Συμβουλίου διὰ τὴν ἀπόδοσιν τούτου κατὰ δόσεις, ὑποβαλλομένου ἡμῖν πρὸς τοῦτο τοῦ οἰκείου φακέλλου μετὰ σχετικῆς ἐκθέσεως τῆς Ὑπηρεσίας.

γ) Διὰ τῆς αὐτῆς περὶ ἧς τὸ προηγούμενον ἐδάφιον ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου θὰ παρέχηται ἡ ἔγκρισις τούτου καὶ ἐξουσιοδότησις ὑμῶν, ὅπως, ἐάν, παρὰ τὴν σύστασιν τῆς Ὑπηρεσίας, σημειοῦται παντελὴς ἄρνησις ἐπιστροφῆς ἢ ἀξιόλογος καθυστέρησις δόσεώς τινος, ἐπιδιώκηται ἡ διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ εἴσπραξις τῶν ὀφειλομένων.

δ) Ἡ διὰ συμψηφισμοῦ, περὶ οὗ βλέπε κατωτέρω, πρὸς ὀφειλομένας παροχὰς παρακράτησις τῶν ἀχρεωστήτως καταβληθέντων δέον βεβαίως νὰ ἐπιδιώκηται πάντοτε καὶ νὰ προτιμᾶται εἰς ἣν περίπτωσιν ὑφίσταται τοιαύτη εὐχέρεια ἢ ἐφ' ὅσον αἱ ἐνέργειαι τῆς Ὑπηρεσίας πρὸς ἐπιστροφὴν τῶν ὀφειλομένων κατὰ τὰ ἐν ἐδαφ. α - γ ὡς ἄνω ὁριζόμενα δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ τελεσφορήσουν.

ε) Ἡ παράλληλος ἄσκησις ποινικῆς διώξεως κατὰ τῶν κρινομένων πρὸς τοῦτο ὑπευθύνων δέον νὰ ἐπιδιώκηται ἐπίσης κατὰ τὰ ἀνωτέρω εἰς τὴν σχετικὴν παράγραφον διαλαμβανόμενα.

4. Ἐπὶ ἐπιδοτήσεως βάσει τοῦ ἄρθρου 27 § 5 τοῦ ν. δ. 2961/1954

Οἱ βάσει τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ἐπιδοτούμενοι εἰς οὐδὲν διαφέρουν τῶν λοιπῶν ἐπιδοτουμένων, εἰ μὴ μόνον ὡς πρὸς τὴν ἔλλειψιν τῶν ὑπὸ τοῦ ν. 3198/1955 ὁριζομένων διατυπώσεων, ἤτοι λόγῳ τοῦ πραγματικοῦ γεγονότος τῆς διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως ἀδυναμίας καταβολῆς τῆς κατὰ νόμον ἀποζημιώσεως.

Ἐπειδὴ ὅμως ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῶν διατυπώσεων τούτων ἡ ἐργασιακὴ σχέσις συνεχίζεται, εἶναι δυνατόν, ὅταν καὶ τυπικῶς λυθῇ αὕτη, οἱ ἐνδιαφερόμενοι νὰ ἐμφανίζωνται ζητοῦντες νέαν ἐπιδότησιν, ἐπικαλούμενοι εἴτε ὅτι ἡ πρώτη τοιαύτη ὡς συμπίπτουσα μὲ περίοδον ἐργασίας δέον νὰ ἀνακληθῇ μὲ τὰς περαιτέρω συνεπείας ἀναζητήσεως διὰ συμψηφισμοῦ κλπ., εἴτε ὅτι ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς προηγουμένης ἐπιδοτήσεως (βάσει τοῦ ἄρθρου 27 § 5 ν.δ. 2961/1954) ἀντιστοιχοῦν τοὐλάχιστον 125 ἡμέραι ἐργασίας ἐντὸς τοῦ κατὰ τὸν νόμον χρισίμου χρόνου, ἔστω καὶ ἐὰν δὲν πρόκειται περὶ πραγματικῶν ἡμερῶν ἐργασίας, ἀλλ' ἡμερῶν ἐν τῇ αὐτῇ πραγματικῇ καταστάσει, ἥτις ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 27 § 5 ν.δ. 2961 ἐκρίθη, ὅτι συνιστᾷ κατάστασιν ἀνεργίας.

Νέα ὅμως ἐν προκειμένῳ ἐπιδότησις, προερχομένη ἐκ τῆς αὐτῆς σχέσεως ἐργασίας, θὰ ἀπετέλει καταχρηστικὴν ἄσκησιν δικαιώματος καθ' ὅσον διὰ τὴν τοιαύτην ἀνεργίαν των οἱ ἠσφαλισμένοι ἔτυχον ἤδη ἐπιδοτήσεως.

Οὕτω καὶ ἵνα μὴ οἱ βάσει τῆς ὡς ἄνω διατάξεως ἐπιδοτηθέντες ἄνεργοι τίθενται εἰς καλλιτέραν, ἀλλ' οὐδ' εἰς χείρονα, μοῖραν τῶν λοιπῶν, ἀγόμεθα εἰς τὰ κάτωθι συμπεράσματα:

α) Οἱ ἠσφαλισμένοι, οἵτινες ἔτυχον δμήνου ἐπιδοτήσεως βάσει τοῦ ἄρθρου 27 § 5 ν.δ. 2961/1954, ἐμφανιζόμενοι μετὰ καὶ τὴν τυπικὴν λύσιν τῆς σχέσεως ἐργασίας δὲν δύνανται νὰ τύχουν νέας ἐπιδοτήσεως, ἔστω καὶ ἂν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς προηγουμένης τοιαύτης ἔχουν παρέλθει 125 τοὐλάχιστον ἡμέραι πλασματικῆς ἀπασχολήσεως ἐντὸς τοῦ τελευταίου 14μήνου κλπ.

β) Οἱ τυχόντες διμήνου ἢ τριμήνου ἐπιδοτήσεως βάσει τῆς ἀνωτέρω διατάξεως καὶ ἐμφανιζόμενοι μετὰ τὴν λύσιν τῆς σχέσεως ἐργασίας μὲ προϋποθέσεις δμήνου τοιαύτης δέον νὰ λαμβάνουν τὴν διαφοράν. Ὁμοίως διαφορὰ θὰ τύχουν καὶ οἱ δικαιούμενοι μείζονος ἡμερησίου ἐπιδόματος λόγῳ ὑψηλοτέρου ἡμερομισθίου κατὰ τὴν λύσιν τῆς σχέσεως ἐργασίας ἔναντι τοῦ ληφθέντος κατὰ τὴν βάσει τοῦ ἄρθρου 2 § 5 ἐπιδότησιν.

γ) Τεχνικῶς ἡ τακτοποίησις τῶν περιπτώσεων τούτων θὰ πραγματοποιῆται διὰ μιᾶς διατύπου πράξεως, οὐχὶ ἀνακλήσεως τῆς προηγουμένης ἐπιδοτήσεως καὶ συμψηφισμοῦ τῶν καταβληθέντων εἰς νέαν τοιαύτην, ἀλλὰ διὰ μεταθέσεως τοῦ χρόνου ἐπιδοτήσεως τῆς γενομένης βάσει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 27 § 5 ν.δ. 2961/1954 εἰς τὸν μετὰ τὴν καὶ τυπικὴν λύσιν τῆς σχέσεως ἐργασίας καὶ ἐμπρόθεσμον ἀναγγελίαν τοῦ ἀνέργου χρόνον, οὕτως ὥστε νὰ ἀποφεύγηται τὸ ἄτοπον τῆς ἐμφανίσεως περιόδου ἐπιδοτήσεως ἐντὸς τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ὑφίστατο ἡ σχέσις ἐργασίας.

γ) Οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι εἰς ἃς περιπτώσεις χωρήσῃ ἐπιστροφὴ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου βάσει τοῦ ἄρθρου 31 ν. δ. 2698/1953 τῶν κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ρηθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 27 § 5 καταβληθέντων ἐπιδομάτων, θὰ λαμβάνῃ χώραν ἀνάκλησις τῆς προηγουμένης ἐπιδοτήσεως καὶ ἔγκρισις νέας τοιαύτης κατὰ τρόπον ὁμαλόν.

5. Συμψηφισμός

Ρητῶς ἐν ἄρθρῳ 21 § 6 ν.δ. 2961/1954 ὁρίζετο

ὅτι εἰς ἃς περιπτώσεις γεννᾶται ὑποχρέωσις τοῦ ἠσφαλισμένου πρὸς ἐπιστροφὴν τῷ Ὀργανισμῷ ἀχρεωστήτως καταβληθέντων αὐτῷ ἐπιδομάτων ἀνεργίας, ἐπιτρέπεται ὁ συμψηφισμὸς τῆς ὀφειλῆς πρὸς τὴν ἀπαίτησιν τοῦ ἠσφαλισμένου ἐξ ἐπιδομάτων ἀνεργίας κατὰ δόσεις, ὁριζομένας δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ, μὴ ὑπερβαινούσας πάντως κατὰ ποσὸν τὸ ἥμισυ τοῦ ἑκάστοτε καταβλητέου αὐτῷ ἐπιδόματος ἀνεργίας.

Οὕτω, συμφώνως πρὸς ληφθεῖσαν ἤδη ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἡμετέρου Ὀργανισμοῦ, ὁ κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις συμψηφισμὸς τῶν ἀχρεωστήτως καταβαλλομένων ἐπιδομάτων ἀνεργίας δέον ὅπως πραγματοποιῆται εἰς τόσας δόσεις, ὅσα καὶ τὰ καταβλητέα εἰς τὸν ἄνεργον 15θήμερα ἐπιδόματα. Ἐξ ἄλλου, ἐὰν τὸ συνολικὸν ποσὸν τῆς συμψηφιστέας ὀφειλῆς εἶναι κατώτερον τοῦ ἡμίσεος τοῦ 15θημέρου ἐπιδόματος, δέον ὅπως ὁ συμψηφισμὸς πραγματοποιῆται εἰς μίαν δόσιν. Ἡ ἀπαίτησις τοῦ Ὀργανισμοῦ ἐπὶ τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀχρεωστήτως καταβληθέντων ἐπιδομάτων ἀνεργίας ὑπόκειται εἰς τὴν συνήθη παραγραφὴν τῶν 20 ἐτῶν.

VIII. Παραγραφαί

1. Τὸ δικαίωμα πρὸς ἐπιδότησιν παραγράφεται μετὰ 30 ἡμέρας ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἡ δὲ ἀξίωσις ἐπὶ τὸ 15θήμερον ἐπίδομα μετὰ 30 ἡμέρας ἀφ' ἧς τοῦτο ἐτέθη εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ δικαιούχου. Ἡ παραγραφὴ ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν, καὶ ἀπὸ τῆς ἑπομένης, καθ' ἣν τὸ 15θήμερον ἐπίδομα τίθεται εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ δικαιούχου πρὸς εἰσπραξιν εἰς τὴν δευτέραν τοιαύτην. Τόσον ἡ ἡμέρα λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας, ὅσον καὶ ἡ πρώτη ἡμέρα, καθ' ἣν εἶναι πληρωτέον τὸ ἐπίδομα, δὲν συνυπολογίζονται διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω παραγραφῶν (ἄρθρον 27 §§ 9 καὶ 10 ν. δ. 2961/1954).

Εἰς τὴν ὡς ἄνω παραγραφὴν τοῦ δικαιώματος ἐπιδοτήσεως ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας ὑπόκειται ὄχι μόνον τὸ βασικὸν ἐπίδομα, ἀλλὰ καὶ αἱ προσαυξήσεις λόγῳ συντηρήσεως μελῶν οἰκογενείας.

2. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν χρόνον παραγραφῆς καὶ τὴν 30θήμερον προθεσμίαν πρὸς ἀναγγελίαν τῆς ἀνεργίας ἐπὶ τῶν περιπτώσεων λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας, διαρκούσης ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν ἢ στρατεύσεως ἢ φυλακίσεως κλπ. τοῦ ἠσφαλισμένου, ἢ ἐν περιπτώσει ἐπελεύσεώς τινος τῶν κωλυμάτων τούτων μετὰ τὴν ἀπόλυσιν καὶ πρὸ τῆς ἐκπνοῆς τῆς αὐτῆς προθεσμίας, δέον ὅπως διακρίνωμεν τὰς κάτωθι περιπτώσεις :

α) Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι οἱ ἠσφαλισμένοι, ὧν ἡ λύσις τῆς σχέσεως ἐργασίας λαμβάνει χώραν διαρκούσης τῆς ἀνικανότητός των πρὸς ἐργασίαν, θεωροῦνται ἄνεργοι κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ ν.δ. 2961/1954, δέον ὅπως οὗτοι, καίτοι μὴ ἱκανοὶ πρὸς ἐργασίαν, ἀναγγέλλωνται ὑμῖν ὡς ἄνεργοι ἐντὸς τῆς προθεσμίας τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 27 καὶ ἐντὸς τοῦ χρόνου παραγραφῆς τῆς παραγράφου 9 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, μὴ παρεκτεινομένης τῆς προθεσμίας τῶν 30 ἡμερῶν, οὐδ' ἀναστελλομένης τῆς παραγραφῆς ἐκ τοῦ λόγου τούτου. Ἄλλως ἔχει τὸ πρᾶγμα, ἐὰν ἡ ἀνικανότης πρὸς ἐργασίαν εἶναι τοιαύτης μορφῆς, ὥστε νὰ παρακωλύῃ τὴν μετακίνησιν τοῦ ἀνέργου. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει καὶ ἡ προθεσμία τῆς παραγράφου 1 καὶ ἡ παραγραφὴ ἀναστέλλονται, ἐφ' ὅσον χρόνον διαρκεῖ τὸ κώλυμα, κατ' ἄρθρον 255 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀρχομένων ἀφ' ἧς καταστῇ ἱκανὸς ὁ ἄνεργος πρὸς μετακίνησιν καὶ συμπληρουμένων ἅμα τῇ παρόδῳ 30 ἡμερῶν ἀπὸ ταύτης.

Οὕτω τῶν διαρκούσης τῆς ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν καὶ ἱκανῶν πρὸς μετακίνησιν ἀναγγελλομένων ἀνέργων, δέον ὅπως γίνεται δεκτὴ ἡ ἀναγγελία τῆς ἀνεργίας των, ἀλλ' ἀναβάλλεται ἡ ἔκδοσις τῆς περὶ ἐπιδοτήσεως αὐτῶν ἀποφάσεως διὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν θέλουσι καταστῇ ἱκανοὶ πρὸς ἐργασίαν.

Οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ ἐπιδότησις θὰ ἀρχίσῃ ἀφ' ἧς ἡμέρας καταστῶσιν οὗτοι ἱκανοὶ πρὸς ἐργασίαν, ἐφ' ὅσον βεβαίως ἔχει διαδράμει ἤδη ὁ νόμιμος χρόνος ἀναμονῆς ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας.

Τέλος εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς ἀναστολῆς τῆς παραγραφῆς λόγῳ ἀνικανότητος ὑφισταμένης κατὰ τὸν χρόνον τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας καὶ παρακωλυούσης τὴν μετακίνησιν, ἡ ἐπιδότησις ἄρχεται ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς μετὰ τὴν ἀνάκτησιν τῆς ἱκανότητός των αἰτήσεως, ἐφ' ὅσον βεβαίως καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἔχει παρέλθει ὁ νόμιμος χρόνος ἀναμονῆς.

Τὰ ὡς ἄνω ὁριζόμενα ἐν σχέσει μὲ τὴν ἀναστολὴν ἢ μὴ τῆς προθεσμίας τοῦ χρόνου παραγραφῆς ἐν περιπτώσει ἀνικανότητος λόγῳ ἀσθενείας κλπ. ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ ἀσθενείας, ἐκδηλουμένης μετὰ τὴν λύσιν τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἀλλὰ πρὸ τῆς ἐκπνοῆς τῆς 30θημέρου προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 27. Καὶ ἐν προκειμένῳ δὲν ὑφίστανται κώλυμα ἀποδοχῆς τῆς ἀναγγελίας διαρκούσης τῆς ἀσθενείας, ἡ ὁποία πάντως, ἐφ' ὅσον συνεπάγεται ἀδυναμίαν μετακινήσεως τοῦ ἀνέργου, ἐπιφέρει ἀναστολὴν τῆς προθεσμίας καὶ τῆς παραγραφῆς.

β) Ἐφ' ὅσον κατὰ τὸν χρόνον λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας ὁ μισθωτὸς τελεῖ εἰς μίαν τῶν ἐν ἄρθρῳ 16 § 2 περιπτώσεων α' καὶ γ' ἀναφερομένων καταστάσεων (στράτευσις, φυλάκισις, κράτησις), ὁπότε συντρέχει τις τῶν λόγων, ἕνεκεν τῶν ὁποίων ὁ ἠσφαλισμένος, καίτοι στερούμενος ἐργασίας, δὲν κέκτηται τὴν ἰδιότητα τοῦ ἀνέργου, δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς καταστάσεως ταύτης δὲν γεννᾶται δικαίωμα πρὸς ἐπιδότησιν, τούτου ἀρχομένου ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς λήξεως τοῦ κωλύματος.

Ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας ἄρχεται καὶ ὁ χρόνος τῆς παραγραφῆς καὶ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 27 προθεσμίας.

Εἰς ἣν περίπτωσιν ὅμως ὁ ἄνεργος μετὰ παρέλευσιν ἡμερῶν τινων ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας καὶ ἐντὸς βεβαίως τῆς 30θημέρου προθεσμίας περιῆλθεν εἰς μίαν τῶν ἀνω-

τέρω καταστάσεων, ἡ παραγραφὴ τοῦ πρὸς ἐπιδότησιν δικαιώματος ἀναστέλλεται καὶ ἡ προθεσμία παρεκτείνεται, ἐφ' ὅσον χρόνον διαρκεῖ τὸ κώλυμα, συνεχιζομένη ἀπὸ τῆς ἄρσεως τούτου καὶ διὰ τὸν ὑπόλοιπον μέχρι συμπληρώσεως τῶν 30 ἡμερῶν χρόνον.

Χ. Διαδικασία ἐπιδοτήσεως ἀνεργίας - ἁρμοδιότητες

Α. Δήλωσις καὶ ἁρμοδιότητες

1. Διὰ τὴν ἐπιδότησιν τῶν ἀνέργων ἠσφαλισμένων δέον νὰ ὑποβάλληται δήλωσις - αἴτησις τούτων εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ὑπηρεσίαν, συνταχθησομένη ὑπ' αὐτῆς.

Ἡ αἴτησις περὶ ἐπιδοτήσεως δέον ὅπως ὑποβάλληται ὑπὸ τοῦ ἀνέργου ἐντὸς τῆς ἐν ἄρθρῳ 27 § 1 προθεσμίας, ἤτοι ἐντὸς 300ημέρου ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας, αὐτοπροσώπως, εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ὑπηρεσίαν ἀνεργίας καὶ νὰ γίνηται δεκτή, ἔστω καὶ ἂν δὲν συνοδεύηται ὑπὸ δικαιολογητικῶν.

2. Ἁρμοδία Ὑπηρεσία διὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω δηλώσεως - αἰτήσεως καὶ τὴν ἔκδοσιν τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως πρὸς ἐπιδότησιν τοῦ ἀνέργου εἶναι ἡ Τοπικὴ Ὑπηρεσία τοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ τόπου διαμονῆς ἢ τῆς τελευταίας ἀπασχολήσεως τοῦ ἀνέργου ἢ, ὅπου αἱ ἁρμοδιότητες τοῦ Ὀργανισμοῦ ἀσκοῦνται ὑπὸ τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ι.Κ.Α., τὰ ἀντίστοιχα Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ὡς ἀνέργου ἐπιδότησις τοῦ ἠσφαλισμένου συνεπάγεται καὶ ὑποχρέωσιν τούτου πρὸς ἐμφάνισίν του τακτικῶς εἰς τὴν οἰκείαν Ὑπηρεσίαν διὰ τὸν ἔλεγχον τῆς ἀνεργίας του, ἕπεται ὅτι τὸ ἐπίδομα τούτου καταβάλλεται ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας Παροχῶν (Τοπικὴ Ὑπηρεσία τοῦ Ὀργανισμοῦ ἢ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α.) τοῦ τόπου διαμονῆς του.

Οὕτως, ἐν ᾗ περιπτώσει ὁ τόπος ἀπασχολήσεως δὲν συμπίπτει μὲ τὸν τόπον διαμονῆς τοῦ ἀνέργου ἠσφαλισμένου, ἡ αἴτησις - δήλωσις ὅπως ταύτου ὡς ἀνέργου ὑπεβλήθη εἰς τὴν παρ' ἧ ἔλαβε χώραν ἡ ἀπασχόλησίς του Ὑπηρεσίαν παροχῶν ἀνεργίας, δύναται αὕτη νὰ προβῇ εἰς τὴν ἔκδοσιν ἀποφάσεως καὶ ἀκολούθως νὰ ἐγκρίνῃ τὴν μεταφορὰν τῆς ἐπιδοτήσεως εἰς τὴν ἀντίστοιχον Ὑπηρεσίαν τοῦ τόπου διαμονῆς τούτου.

Ἐπίσης, ὁσάκις ἡ αἴτησις - δήλωσις τοῦ ἀνέργου ὑποβάλλεται εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν παροχῶν τοῦ τόπου διαμονῆς του, αὕτη προβαίνει εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως περὶ ἐπιδοτήσεως, ἐφ' ὅσον ἔχει εἰς τὴν διάθεσίν της τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά, δέον ὅμως ὅπως ἐνημερώνῃ σχετικῶς τὴν ἀντίστοιχον Ὑπηρεσίαν τοῦ τόπου τῆς τελευταίας ἀπασχολήσεως τοῦ ἀνέργου πρὸς ἀποφυγὴν παραλλήλων ὑπηρεσιακῶν ἐνεργειῶν καὶ διπλοπληρωμῶν.

3. Ἁρμόδιον ὄργανον διὰ τὴν ἔκδοσιν ἀποφάσεως εἶναι ὁ Διευθυντὴς τῆς Τοπικῆς Ὑπηρεσίας ἢ, ὅπου αὗται ὑποκαθίστανται ὑπὸ τῶν Ὑποκαταστημάτων τοῦ Ι.Κ.Α., ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος. Προκειμένου περὶ Παραρτημάτων τοῦ Ι.Κ.Α. ὁ ἁρμόδιος Διευθυντὴς διὰ τὴν ἔκδοσιν ἀποφάσεως εἶναι ὁ Διευθυντὴς τοῦ Περιφερειακοῦ ἢ Τοπικοῦ Ὑποκαταστήματος ἢ τῆς Τοπικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὀργανισμοῦ, ἐν τῇ περιοχῇ τῶν ὁποίων ἐδρεύει τὸ Παράρτημα.

Ἑπομένως τὰ Παραρτήματα τοῦ Ι.Κ.Α. δέον διὰ τὰς ὑποβαλλομένας εἰς ταῦτα αἰτήσεις ἐπιδοτήσεως νὰ μεριμνοῦν διὰ τὴν συλλογὴν τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν καὶ τὴν διαβίβασιν τούτων εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑποκατάστημα Ι.Κ.Α. ἢ τὴν ἁρμοδίαν Τοπικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ὀργανισμοῦ διὰ τὴν ἔκδοσιν σχετικῆς ἀποφάσεως. Πρὸς τοῦτο διευκρινίζομεν, ὅτι Τοπικαὶ Ὑπηρεσίαι τοῦ Ὀργανισμοῦ λειτουργοῦν μόνον ἐν Ἀθήναις, Πειραιεῖ, Θεσσαλονίκῃ καὶ Πάτραις καὶ δέον εἰς ταύτας καὶ οὐχὶ τὰ ἀντίστοιχα Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α. νὰ διαβιβάζωνται οἱ οἰκεῖοι φάκελλοι ὑπὸ τῶν ἐκ τῶν τελευταίων τούτων Ὑποκαταστημάτων ἐξαρτωμένων Παραρτημάτων τοῦ Ἱδρύματος.

4. Εὐθὺς μετὰ τὴν λύσιν τῆς σχέσεως ἐργασίας καὶ πρὸ τῆς ἐγγραφῆς εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν παροχῶν ἀνεργίας ὁ ἄνεργος ὑποχρεοῦται νὰ ἐγγράφηται εἰς τὸ οἰκεῖον Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας - ὅπου νομίμως συνεστημένα λειτουργοῦν τοιαῦτα Γραφεῖα - ἐφοδιαζόμενος διὰ σχετικοῦ δελτίου (κάρτας ἀνεργίας).

Τὸ ἐπίδομα ἀνεργίας δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀνατρέχῃ εἰς χρόνον προγενέστερον τῆς ἡμερομηνίας ἐκδόσεως τοῦ δελτίου Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας, ἐφ' ὅσον διὰ τῆς τοιαύτης ἐγγραφῆς ὁ ἄνεργος προσφέρει ἑαυτὸν πρὸς ἀπασχόλησιν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 15 § 1 ἐδάφ. α' ν.δ. 2961/1954.

Β. Δικαιολογητικὰ ἐπιδοτήσεως

1. Πλὴν τῆς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον αἰτήσεως - δηλώσεως ὁ ἄνεργος δέον ὅπως καταθέσῃ καὶ τὰ ἀκόλουθα δικαιολογητικά:

α) Τὸ κοινοποιηθὲν αὐτῷ παρὰ τοῦ ἐργοδότου ἔγγραφον τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας ἢ βεβαίωσιν αὐτοῦ περὶ τῆς ἐκ μέρους του καθ' ὡρισμένην ἡμερομηνίαν λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας ἢ τῆς λύσεως ταύτης λόγῳ λήξεως τοῦ χρόνου ἢ περατώσεως τοῦ ἔργου, δι' ὃ προσελήφθη, ἢ λόγῳ ὑπερβάσεως τῶν χρονικῶν ὁρίων ἀσθενείας, ὡς ταῦτα ὁρίζονται ἐν ἄρθρῳ 5 § 3 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἡ διάταξις αὕτη ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως διὰ τοῦ νόμου 4558/1930.

β) Βεβαίωσιν τοῦ ἐργοδότου περὶ καταβολῆς αὐτῷ ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 ἢ τοῦ β.δ/τος τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν αἱ διατάξεις αὐτοῦ μεταγενεστέρως. Ὁσάκις εἰς τὸ ἔγγραφον ἀναγγελίας τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἐργοδότου περιλαμβάνεται μνεία περὶ καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης, ἡ τοιαύτη βεβαίωσις ἀναπληροῦται ἀπὸ τὸ ἔγγραφον τῆς ἀναγγελίας.

γ) Τὸ ἀσφαλιστικὸν αὐτοῦ βιβλιάριον Ι.Κ.Α.

Εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ ἄνεργος εἶναι ἠσφαλισμένος εἰς ἕτερον Ὀργανισμὸν κυρίας ἀσφαλίσεως διὰ τοὺς λοιποὺς κλάδους ἀσφαλίσεως

πλὴν τοῦ τῆς ἀνεργίας, δέον ὅπως καταθέσῃ καὶ τὸ ἀσφαλιστικὸν αὐτοῦ βιβλιάριον τοῦ Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως.

2. Εἰς ἃς περιπτώσεις δὲν καθίσταται δυνατὴ ἡ παρὰ τοῦ ἀνέργου κατάθεσις τῶν ὑπὸ στοιχ. α' ἕως γ' δικαιολογητικῶν τῆς προηγουμένης παραγράφου, ἕνεκεν ἀντικειμενικῆς ἀδυναμίας ὀφειλομένης εἰς τὴν διακοπὴν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἰσχύουν αἱ ἀνωτέρω ἐν Κεφαλ. Ε' § 1 ἐδάφ. 2 στοιχ. γ' ὁδηγίαι περὶ «ἀνωμάλων ἀπολύσεων μισθωτῶν».

Ἐξ ἄλλου, ἐν περιπτώσει ἀδυναμίας προσαγωγῆς τοῦ ὑπὸ στοιχ. β' δικαιολογητικοῦ, ἕνεκεν ἀρνήσεως τοῦ ἐργοδότου, ἡ ἐπιδότησις χωρεῖ μετὰ προηγουμένην διαπίστωσιν παρὰ τῆς Ὑπηρεσίας περὶ τῆς συνδρομῆς τῶν νομίμων προϋποθέσεων, συντασσομένης σχετικῆς ἐκθέσεως πυρὰ τοῦ ἐνεργήσαντος τὴν διαπίστωσιν ὑπαλλήλου.

Εἰς ἃς περιπτώσεις εἶναι ἀνέφικτον νὰ ἀποδεικνύωνται ἐκ τοῦ βιβλιαρίου ἐνσήμων αἱ προϋποθέσεις ἐπιδοτήσεως (π. χ. διότι ὁ ἐργοδότης δὲν ἔχει ἐπικολλήσει τὰ ἔνσημα), τότε ἡ Ὑπηρεσία δέον νὰ ζητῇ βεβαίωσιν τοῦ ἐργοδότου διὰ τὴν ἀπασχόλησιν καὶ ἐν συνεχείᾳ νὰ γίνηται ἐπαλήθευσις ταύτης ἀπὸ τὴν ἁρμοδίαν Ὑπηρεσίαν Ἐσόδων τοῦ Ι.Κ.Α., μεθ' ἣν καὶ μόνον θὰ ἐπακολουθῇ ἡ ἐπιδότησις.

3. Ἐπὶ λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ νόμου 2112/1920 ἢ τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ β. δ/τος 16/18 Ἰουλίου 1920, ὁ ἄνεργος δέον ὅπως καταθέσῃ πλὴν τῶν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου δικαιολογητικῶν καὶ ἀντίγραφον τῆς ἀθωωτικῆς ἀποφάσεως ἢ τοῦ ἀπαλλακτικοῦ βουλεύματος ἢ βεβαίωσιν τοῦ οἰκείου Εἰσαγγελέως ὅτι δὲν ἠσκήθη ποινικὴ δίωξις.

4. Προκειμένου περὶ ἐπιδοτήσεως ἀλλοδαπῶν, πλὴν τῶν ἐν παραγράφῳ 1 δικαιολογητικῶν, ἀπαιτεῖται καὶ ἐπίδειξις ἀδείας ἐργασίας. Ἐπὶ τῆς δηλώσεως ἀνεργίας σημειοῦται παρὰ τοῦ ὑπαλλήλου ἡ λῆξις τῆς ἀδείας ἐργασίας.

5. Αἱ περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 17 § 7 τοῦ ν. δ. 2961/1954, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 4 τοῦ νόμου 3464/1955, περιπτώσεις ἀσθενείας, στρατεύσεως καὶ ἀσκήσεως ἀνεξαρτήτου βιοποριστικοῦ ἐπαγγέλματος, ἀποδεικνύονται ἀντιστοίχως ἐκ βεβαιώσεως τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, βεβαιοῦντος ἅμα καὶ τὴν ἀνικανότητα τοῦ ἐνδιαφερομένου κατὰ τὸ κρίσιμον χρονικὸν διάστημα τῆς ἐπιμηκύνσεως, ἐκ φύλλου μητρώου ἢ βεβαιώσεως τῆς οἰκείας Στρατιωτικῆς Ἀρχῆς ἢ ἐκ τῆς ἐπιδείξεως τοῦ ἀτομικοῦ στρατολογικοῦ βιβλιαρίου περὶ τοῦ χρόνου τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τοῦ στρατευθέντος καὶ τέλος ἐκ σχετικῆς βεβαιώσεως τῆς οἰκείας Ἐφορίας ἢ ἑτέρας ἁρμοδίας Δημοσίας Ἀρχῆς περὶ τῆς χρονικῆς διαρκείας τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἀνεξαρτήτου ἐπαγγέλματος.

7. Ἐν περιπτώσει λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας λόγῳ ὑπερβάσεως τῶν χρονικῶν ὁρίων τῆς βραχείας διαρκείας ἀσθενείας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς συνεπληρώθη μεταγενεστέρως διὰ τοῦ νόμου 4558/1930, ἀπαιτεῖται καὶ ἡ προσκόμισις πιστοποιητικοῦ ἱκανότητος πρὸς ἐργασίαν τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ (ἐκτὸς ἐὰν ἡ ἱκανότης αὕτη προκύπτῃ ἐκ τοῦ βιβλιαρίου ἀσθενείας τοῦ αὐτοῦ Ὀργανισμοῦ, ὡς καὶ βεβαιώσεως τοῦ οἰκείου ἐργοδότου περὶ τῆς μετὰ τὴν ἀνάκτησιν τῆς τοιαύτης ἱκανότητος ἐμφανίσεως τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας.

8. Διὰ τὴν καταβολὴν ἐπιδόματος ἀνεργίας εἰς συνδικαλιστικὸν στέλεχος, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 51 § 4 ν.δ. 2698/1953, ἐκτὸς τῶν ὡς ἄνω ἐν παραγράφοις α' - γ' δικαιολογητικῶν, ἐξ ὧν δέον νὰ προκύπτῃ ἡ ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἡ ἐν τῇ ἀσφαλίσει ἀνεργίας πραγματοποίησις τῶν περὶ ὧν ἡ ὡς ἄνω διάταξις 150 ἡμερῶν ἐργασίας, δέον νὰ προσάγηται ὡσαύτως βεβαίωσις τοῦ οἰκείου Σωματείου, τεθεωρημένη ὑπὸ τοῦ ἐπικρατεστέρου κατὰ περιοχὴν Ἐργατικοῦ Κέντρου, δι' ἧς ἐκ τῶν ἐπισήμων βιβλίων τῆς συνδικαλιστικῆς ὀργανώσεως νὰ προκύπτῃ, ὅτι ὁ ἐνδιαφερόμενος διετέλεσε ἐπὶ δετίαν μέλος τοῦ συλλογικοῦ ὀργάνου διοικήσεως ἢ ἐλέγχου ταύτης. Ἐν περιπτώσει ἀδυναμίας προσαγωγῆς τοιαύτης βεβαιώσεως δύναται νὰ προσάγηται βεβαίωσις τῆς ἁρμοδίας Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἢ τῆς οἰκείας Νομαρχίας ἢ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐκπροσώπων Ἐργοτοῦπαλληλικῶν Ὀργανώσεων ἢ τῆς Γ.Σ.Ε.Ε.

9. Προκειμένου περὶ ἐποχιακῶν μισθωτῶν, οἵτινες ἀπασχολοῦνται εἰς ἐργασίαν μέσῳ σωματείων καὶ οὐχὶ πρὸς σταθερὸν ἐργοδότην διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὁριζομένην περίοδον ἀνεργίας δύναται, ἀντὶ τῶν ἀνωτέρω ἐν παραγράφῳ 1 ὑπὸ στοιχεῖα α' - β' δικαιολογητικῶν, νὰ προσάγηται βεβαίωσις τοῦ οἰκείου σωματείου, τεθεωρημένη ὑπὸ τοῦ οἰκείου Γ.Ε.Ε., ὅπου ὑφίσταται τοιοῦτον, περὶ τερματισμοῦ τῆς ἐργασίας τοῦ ὑπ' ὄψιν ἠσφαλισμένου καὶ ἀδυναμίας περαιτέρω ἀπασχολήσεως αὐτοῦ.

10. Προκειμένου περὶ μισθωτῶν ἀπαλυομένων ἐξ ἀπασχολήσεως εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν φύλλων καπνοῦ, ἀντὶ τῶν ἀνωτέρω ἐν παραγρ. 1 ὑπὸ στοιχ. α' - β' δικαιολογητικῶν, ἀπαιτεῖται ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 1 νόμου 2348/1953 δήλωσις τοῦ ἐργοδότου, ἐναντιουμένου κατὰ τῆς κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην αὐτοδικαίας ἀνανεώσεως τῆς ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας.

11. Ἡ ἡλικία τοῦ ἠσφαλισμένου, ὁσάκις τοῦτο καθίσταται ἀναγκαῖον, ἤτοι διὰ τὴν ἀπόδειξιν ἐὰν οὗτος ἔχῃ συμπληρώσει τὸ 18ον ἢ 65ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἀποδεικνύεται διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως γεννήσεως, ὁπότε, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 § 1 ἀ.ν. 3464/1955, γίνεται δεκτὴ ὡς ἡμερομηνία γεννήσεως ἡ 1η Ἰουλίου τοῦ ἔτους, καθ' ὃ ἐκ τῆς ληξιαρχικῆς πράξεως προκύπτει, ὅτι ἐγεννήθη ὁ ἐνδιαφερόμενος.

10. Μέλη οἰκογενείας

Ἡ ὕπαρξις μελῶν οἰκογενείας διὰ τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 21 § 4 τοῦ ν.δ. 2961/1951 προσαύξησιν τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας διαπιστοῦται ἐκ τοῦ εἰς χεῖρας τοῦ ἀνέργου οἰκογενειακοῦ βιβλιαρίου ἀσθενείας τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ. Τὰ ἐκ τῆς ἐρεύνης τοῦ ὡς ἄνω βιβλιαρίου ἐξαγόμενα στοιχεῖα περὶ τῶν μελῶν οἰκογενείας σημειοῦνται ἐπὶ τῆς αἰτήσεως - δη-

λώσεως παρά τοῦ ἁρμοδίου ὑπαλλήλου, βεβαιούμενα διά τῆς ὑπογραφῆς αὐτοῦ.

Ἔλλειψει οἰκογενειακοῦ βιβλιαρίου ἀσθενείας ἡ ὕπαρξις τῶν μελῶν οἰκογενείας ἐξάγεται ἐκ τοῦ ληξιαρχικοῦ οἰκογενειακοῦ βιβλιαρίου ἢ σχετικῆς ληξιαρχικῆς πράξεως ἢ πιστοποιητικοῦ οἰκογενειακῆς καταστάσεως τῆς οἰκείας Δημοτικῆς ἢ Κοινοτικῆς Ἀρχῆς. Διά τήν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν περί τῆς κατά κύριον λόγον συντηρήσεως τῶν μελῶν οἰκογενείας παρά τοῦ ἀνέργου ὑποβάλλεται παρ' αὐτοῦ σχετική ὑπεύθυνος δήλωσις καί βεβαίωσις τοῦ ἁρμοδίου ἱερέως τῆς ἐνορίας διαμονῆς τοῦ δικαιούχου.

11. Ἀναστολή ἐπιδοτήσεως

Ὡς εἴρηται ἀνωτέρω, ἡ ἐπιδότησις τοῦ ἀνέργου ἀναστέλλεται λόγῳ:

α) Ἀναλήψεως ἐξηρτημένης ἐργασίας.
β) Ἀσκήσεως αὐτοτελοῦς ἐπαγγέλματος.
γ) Προσωρινῆς ἀνικανότητος πρός ἐργασίαν.
δ) Στρατεύσεως.
ε) Φυλακίσεως ἢ διοικητικῆς κρατήσεως.
στ) Λήξεως ἀδείας ἐργασίας ἀλλοδαποῦ εἰς χρόνον προγενέστερον τῆς λήξεως ἐπιδοτήσεως, καί
ζ) Οἱασδήποτε αἰτίας, δι' ἣν ὁ ἄνεργος παύει νά εἶναι διαθέσιμος πρός ἀπασχόλησιν εἰς τήν ἀγοράν ἐργασίας.

Διά τήν ἀναστολήν τῆς ἐπιδοτήσεως κατά τάς ἀναφερομένας ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ περιπτώσεις ἀπαιτοῦνται ἀντιστοίχως τά ἀκόλουθα δικαιολογητικά:

α) Σημείωμα τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας περί τῆς τοποθετήσεως τοῦ ἀνέργου εἰς ἐργασίαν ἢ βεβαίωσις τοῦ οἰκείου ἐργοδότου, ἐξ ἧς νά προκύπτῃ ἡ ἀκριβής ἡμερομηνία τῆς παρ' αὐτοῦ προσλήψεως τοῦ ἀνέργου, ἢ σχετική ἔκθεσις τῆς Ὑπηρεσίας.

β) Βεβαίωσις περί τῆς ἡμερομηνίας ἐνάρξεως ἀσκήσεως αὐτοτελοῦς ἐπαγγέλματος, ἐκδιδομένη παρά Δημοσίας, Δημοτικῆς ἢ Κοινοτικῆς Ἀρχῆς ἢ ἐπαγγελματικοῦ συνδέσμου ἢ, ἐν ἀδυναμίᾳ προσκομίσεως ταύτης, ὑπεύθυνος δήλωσις τοῦ ἀνέργου.

γ) Βεβαίωσις τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ περί τῆς ἀνικανότητος τοῦ ἀνέργου πρός ἐργασίαν καί τῆς ἡμερομηνίας ἐπελεύσεως ταύτης ἢ ἐπίδειξις τοῦ βιβλιαρίου ἀσθενείας.

δ) Βεβαίωσις τῆς οἰκείας Στρατιωτικῆς Ὑπηρεσίας περί τῆς ἀκριβοῦς ἡμερομηνίας τῆς στρατεύσεως τοῦ ἀνέργου ἢ ἐπίδειξις ἑτέρου ἐγγράφου Στρατιωτικῆς Ὑπηρεσίας, ἐξ οὗ νά προκύπτῃ ἡ ἡμερομηνία στρατεύσεως. Εἰς τήν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν δέον ὅπως ἐπί τῆς αἰτήσεως - δηλώσεως σημειοῦνται παρά τοῦ ἁρμοδίου ὑπαλλήλου τά ἀπαραίτητα διά τήν ἀναστολήν τῆς ἐπιδοτήσεως στοιχεῖα.

ε) Βεβαίωσις τῆς οἰκείας Δημοσίας Ἀρχῆς, ἐν ᾗ ἀναγράφεται ἡ ἡμερομηνία ἐνάρξεως καί λήξεως τῆς φυλακίσεως ἢ κρατήσεως.

στ) Ἡ κατά τά ἀνωτέρω ἐν παραγράφῳ 4 ἐγγραφή περί τῆς ἡμερομηνίας λήξεως τῆς ἀδείας ἐργασίας.

ζ) Ἔγγραφα ἀποδεικτικά στοιχεῖα, ἐξ ὧν νά ἀποδεικνύηται ἡ ἐπέλευσις καί ἡ ἡμερομηνία ἐπελεύσεως τοῦ προκαλέσαντος τήν ἀναστολήν τῆς ἐπιδοτήσεως λόγου.

12. Διακοπή ἐπιδοτήσεως

1. Ἡ ἐπιδότησις τοῦ ἀνέργου, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω, διακόπτεται λόγῳ:

α) Θανάτου τοῦ ἀνέργου.

β) Συνταξιοδοτήσεως ἐξ ἰδίου δικαιώματος ἢ λήψεως παροχῆς τύπου συντάξεως παρά Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἢ τοῦ Δημοσίου.

γ) Ὁριστικῆς ἀνικανότητος πρός ἐργασίαν

2. Διά τήν διακοπήν τῆς ἐπιδοτήσεως κατά τάς ἀναφερομένας ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ περιπτώσεις ἀπαιτοῦνται ἀντιστοίχως τά ἀκόλουθα δικαιολογητικά:

α) Ἀντίγραφον ληξιαρχικῆς πράξεως θανάτου.

β) Βεβαίωσις, ἐξ ἧς νά ἐμφαίνηται ἡ ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῆς συνταξιοδοτήσεως.

γ) Βεβαίωσις τῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, ἐξ ἧς νά προκύπτῃ ἡ ἡμερομηνία, ἀφ' ἧς κατέστη ὁριστικῶς ἀνίκανος πρός ἐργασίαν ὁ ἄνεργος.

3. Ὁ ἐπιδοτούμενος ἄνεργος ὑποχρεοῦται, κατά τά ἐν ἄρθρῳ 30 ν. δ. 2961/1954 ὁριζόμενα, νά δηλώσῃ εἰς τήν Ὑπηρεσίαν πᾶσαν ἐπέλευσιν λόγου διακοπῆς τῆς ἐπιδοτήσεως ἐκ τῶν ἐν παραγράφῳ 1 ἐδ. β' - γ' ὁριζομένων, ὑποβάλλων καί τά ἀντίστοιχα ἐν παραγράφῳ 2 ὁριζόμενα δικαιολογητικά. Ἐν περιπτώσει καταβολῆς δεδουλευμένου ἐπιδόματος εἰς κληρονόμον θανόντος ἠσφαλισμένου ὁ διεκδικῶν τοῦτο κληρονόμος ὑποχρεοῦται εἰς τήν ὑποβολήν τῶν ἐν παραγράφῳ 2 ἐδ. α' δικαιολογητικῶν.

4. Ὁ ἐπιδοτούμενος ἄνεργος, παραλείπων νά δηλώσῃ τήν ἐπέλευσιν λόγου τινός διακοπῆς τῆς ἐπιδοτήσεως ἐκ τῶν ἐν παραγράφῳ 1 ἐδάφ. β' - γ' ἀναφερομένων καί ἐξακολουθῶν νά εἰσπράττῃ ἐπίδομα ἀνεργίας, μή ὀφειλόμενον αὐτῷ, ὑπόκειται εἰς τάς ἐν ἄρθρῳ 30 § 2 ν. δ. 2961/1954 ὁριζομένας κυρώσεις.

13. Ἀνάκλησις ἐπιδοτήσεως

Διά τήν ἀνάκλησιν τῆς ἐπιδοτήσεως ἀπαιτοῦνται ἔγγραφα στοιχεῖα, ἐξ ὧν νά προκύπτῃ ὅτι κατά τόν χρόνον τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀνέργου πρός ἐπιδότησιν δέν συνέτρεχον αἱ νόμιμοι προϋποθέσεις ἢ συντρέχουν μέν, ἀλλ' ἦρθησαν αὗται ἀναδρομικῶς συνεπείᾳ μεσολαβήσεως νέων πραγματικῶν ἢ νομικῶν στοιχείων.

14. Συνέχισις ἀνασταλείσης ἐπιδοτήσεως

Διά τήν συνέχισιν τῆς ἀνασταλείσης ἐπιδοτήσεως ἀπαιτοῦνται:

α) Ἐπί λύσεως τῆς σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας:

Τά ὡς ἄνω ἐν παραγράφοις 1 - 2 ὁριζόμενα κατά περίπτωσιν δικαιολογητικά.

β) Ἐπί λήξεως τῆς αὐτοτελοῦς ἀπασχολήσεως:

1) Τά ὡς ἄνω ἐν παραγράφοις 1 καί 2 στοιχεῖον γ' δικαιολογητικά καί 2) τό ὡς ἄνω ἐν

παραγράφῳ 6 δικαιολογητικόν, ἐξ οὗ νὰ προκύπτῃ ἡ ἡμερομηνία λήξεως τῆς αὐτοτελοῦς ἀπασχολήσεως.

γ) Ἐπὶ λήξεως προσωρινῆς ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν:

Τὰ ὡς ἄνω ἐν παραγράφοις 1 καὶ 2 στοιχ. γ' δικαιολογητικὰ καὶ 2) τὸ ὡς ἄνω ἐν παραγράφῳ 6 δικαιολογητικόν, ἐξ οὗ νὰ προκύπτῃ ἡ ἡμερομηνία, ἀφ' ἧς κατέστη ὁ ἄνεργος ἱκανὸς πρὸς ἐργασίαν.

δ) Ἐπὶ λήξεως τῆς στρατεύσεως:

Τὰ ὡς ἄνω ἐν παραγράφῳ 1 ὑπὸ στοιχεῖον γ' δικαιολογητικὰ καὶ 2) τὸ ὡς ἄνω ἐν παραγράφῳ 6 δικαιολογητικόν, ἐξ οὗ νὰ προκύπτῃ ἡ ἡμερομηνία τῆς ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολύσεως τοῦ ἀνέργου.

ε) Λόγῳ λήξεως τῆς φυλακίσεως ἢ διοικητικῆς κρατήσεως:

Τὰ ὡς ἄνω ἐν παραγράφοις 1 καὶ 2 ὑπὸ στοιχεῖον γ' δικαιολογητικὰ καὶ 2) τὸ ὡς ἄνω ἐν παραγράφῳ 6 δικαιολογητικόν, ἐξ οὗ νὰ προκύπτῃ ἡ ἡμερομηνία τῆς φυλακίσεως ἢ τῆς λήξεως τῆς κρατήσεως τοῦ ἀνέργου.

στ) Λόγῳ ἀνανεώσεως τῆς ληξάσης ἀδείας ἐργασίας τοῦ ἀλλοδαποῦ:

1) Τὰ ὡς ἄνω ἐν παραγράφοις 1 καὶ 2 ὑπὸ στοιχεῖον γ' δικαιολογητικὰ καὶ 2) σχετικὴ ἐγγραφὴ ἐπὶ τῆς αἰτήσεως - δηλώσεως τοῦ ἀνέργου παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ὑπαλλήλου τῶν στοιχείων τῆς ἀνανεωθείσης ἀδείας ἐργασίας.

2) Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ἄνεργος καθίσταται διαθέσιμος εἰς τὴν ἀγορὰν ἐργασίας συνεπείᾳ ἄρσεως τῶν λόγων ἀναστολῆς τῆς ἐπιδοτήσεως, πλὴν τῶν ἐν παραγράφῳ 15 ὑπὸ στοιχ. α' - στ' περιπτώσεων, διὰ τὴν συνέχισιν τῆς ἀναστάλείσης ἐπιδοτήσεως, ἀπαιτοῦνται: α) Τὰ ὡς ἄνω ἐν παραγράφοις 1 καὶ 2 ὑπὸ στοιχεῖον γ' δικαιολογητικὰ καὶ 2) ἔγγραφα ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα, ἐξ ὧν νὰ προκύπτῃ ἡ ἡμερομηνία ἀφ' ἧς ὁ ἄνεργος κατέστη διαθέσιμος εἰς τὴν ἀγορὰν ἐργασίας, ἐφαρμοζομένων κατ' ἀναλογίαν τῶν ἀνωτέρω ὁριζομένων.

Γ' Ὑπολογισμὸς ἡμερῶν ἐργασίας ἠσφαλισμένων, δι' οὓς καταβάλλονται εἰσφοραὶ τοῖς μετρητοῖς:

1. Σχετικῶς μὲ τὴν διαδικασίαν ἀναγνωρίσεως τῶν ἡμερῶν ἐργασίας διὰ τὴν πλήρωσιν προϋποθέσεων ἐπιδοτήσεως ὡς ἀνέργων ἠσφαλισμένων, οἵτινες δὲν ἀσφαλίζονται εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἀλλ' εἰς ἕτερα κλαδικὰ Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως, καὶ δι' οὓς αἱ εἰσφοραὶ πρὸς τὸν ἡμέτερον Ὀργανισμὸν ἀποδίδονται οὐχὶ δι' ἐπικολλήσεως ἐνσήμων, ἀλλὰ τοῖς μετρητοῖς, ἀκολουθητέα τὰ κάτωθι:

α) Ὁ προσερχόμενος πρὸς ἐπιδότησιν ἐκ τῶν ἄνω ἠσφαλισμένος δέον ὅπως παραπέμπηται εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ι.Κ.Α., παρ' ἧς, συμφώνως πρὸς σχετικὰς ὁδηγίας τῆς Διοικήσεως Ι.Κ.Α., ἐκδίδεται ἀσφαλιστικὸν βιβλιάριον διὰ τὸν κλάδον ἀνεργίας, καὶ οὕτω ὁ ἐνδιαφερόμενος καταχωρεῖται εἰς τὰ οἰκεῖα μητρῶα τοῦ Ἱδρύματος, ἐφοδιαζόμενος μὲ ἀριθμὸν μητρῴου, μὲ τὸν ὁποῖον θὰ παρακολουθῆται εἰς ἅπασας τὰς συναλλαγάς του μετὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ.

β) Ἀντὶ τῆς ἐπικολλήσεως ἐνσήμων καὶ ἐφ' ὅσον ἐπὶ τῶν οὕτω ἐκδιδομένων ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων δὲν ἀναφέρεται ἐπισημειωματικὴ πρᾶξις τῆς ἐκδούσης Ὑπηρεσίας περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀναγνωρισθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας διὰ τὸν κλάδον ἀνεργίας καὶ ἐφ' ὅσον ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου δὲν προσάγεται ἀσφαλιστικὸν βιβλιάριον τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, εἰς ὃν οὗτος ὑπάγεται διὰ τὸν κλάδον ἀσθενείας, ἢ προσάγεται μὲν τοιοῦτον, δὲν ὑπάρχουν ὅμως ἐν αὐτῷ κατακεχωρημέναι ἐγγραφαί, ἐξ ὧν νὰ προκύπτουν τὰ ἀπαραίτητα στοιχεῖα περὶ τῆς ἀπασχολήσεώς του (ἤτοι διάρκεια αὐτῆς, ἀριθμὸς πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων, ὕψος ἀποδοχῶν, ἐργοδότης παρ' ᾧ ἀπησχολεῖτο) δέον ὅπως γίνηται δεκτὴ βεβαίωσις τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, περιέχουσα τὰ αὐτὰ στοιχεῖα, συνοδευομένη ὑπὸ ἀντιστοίχου τοιαύτης τοῦ οἰκείου ἐργοδότου, εἰς ἣν ἀρκεῖ νὰ ἀναγράφηται ἡ διάρκεια τῆς βεβαιουμένης ἀπασχολήσεως καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἀντιστοίχως ἡμερῶν ἐργασίας συνολικῶς.

γ) Βάσει τῶν οὕτω προσκομιζομένων δικαιολογητικῶν, ἡ Ὑπηρεσία ὑμῶν δέον ὅπως χωρῇ εἰς τὴν ἔκδοσιν ἀποφάσεως ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου, ἐν συνεχείᾳ δὲ διαβιβάζῃ ἐν ἀντιγράφῳ τὰ ἐκ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου ἢ ἐκ τῆς βεβαιώσεως τοῦ οἰκείου ὡς ἄνω Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ προκύπτοντα ἀσφαλιστικὰ στοιχεῖα, ὡς καὶ ἀντίγραφον τῆς βεβαιώσεως τοῦ ἐργοδότου εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν Ἐσόδων τοῦ οἰκείου Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α., πρὸς ἐπαλήθευσιν τῶν ἀντιστοίχων στοιχείων καὶ μέριμναν παρακολουθήσεως τοῦ οἰκείου ἐργοδότου διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων αὐτοῦ ἔναντι τοῦ καθ' ἡμᾶς Ὀργανισμοῦ (καταβολὴ τῶν εἰσφορῶν ἀνεργίας καὶ στρατεύσεως τοῖς μετρητοῖς).

δ) Ἡ ἀνωτέρω ἐν ἐδαφίῳ β' ἀναφερομένη ὑποχρέωσις προσαγωγῆς βεβαιώσεως τοῦ ἐργοδότου καὶ ἡ ἐν ἐδ. γ' διαγραφομένη διαδικασία ἀπαιτεῖται μόνον ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐξακρίβωσιν καὶ ἀναγνώρισιν ἡμερῶν ἐργασίας τοῦ τελευταίου 14μήνου διὰ τὴν πλήρωσιν τῆς προϋποθέσεως τοῦ ἄρθρου 17 § 1 τοῦ ν. δ. 2961/1954, ἥτις προϋπηρεσία ἐκ τοῦ νόμου δέον νὰ ἔχῃ πραγματοποιηθῇ ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ κλάδου ἀνεργίας. Ἀντιθέτως, ποσειμένου περὶ ἀναγνωρίσεως ἡμερομισθίων διὰ τὴν πλήρωσιν τῆς προϋποθέσεως τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ἄνω ν.δ., ἅτινα δὲν εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ἔχωσι πραγματοποιηθῇ ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ κλάδου ἀνεργίας, δέον νὰ θεωρῆται ἀρκετή, ἄνευ ἑτέρας διαδικασίας, ἡ ὡς ἄνω βεβαίωσις τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ—ἢ τὸ ἀσφαλιστικὸν βιβλιάριον — εἰς ὃν ὁ ἐνδιαφερόμενος ὑπάγεται διὰ τὸν κίνδυνον τῆς ἀσθενείας, ἐκτὸς ἐὰν πρόκειται περὶ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας, ὁ-

πότε θά προσάγηται βεβαίωσις τοῦ οἰκείου Ταμείου Συντάξεων.

2. Εἰδικῶς διά τάς περιπτώσεις ἀναγνωρίσεως ἡμερῶν ἐργασίας, ὡς ἄνω, ἐν ὄψει ἐπιδοτήσεως ἀρτεργατῶν, ἀπασχολουμένων διά τοῦ συστήματος τῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας, τό Διοικητικόν Συμβούλιον τοῦ Ὀργανισμοῦ ἀπεφάσισε τά κάτωθι :

Ἐπειδή τά ἐν λόγῳ πρόσωπα, ὡς ἐκ τοῦ συστήματος ἐργασίας των, ἐντός βραχέος χρονικοῦ διαστήματος παρέχουν ἐργασίαν ἐκ περιτροπῆς εἰς πολλούς ἐργοδότας, καθίσταται δέ εἰς τάς περιπτώσεις ταύτας δυσχερής ἤ καί ἀνέφικτος ἡ προσκόμισις ἀντιστοίχων βεβαιώσεων ἐργοδοτῶν πρός τά ὑπό τοῦ Τ.Α.Α. βεβαιούμενα χρονικά διαστήματα ἀπασχολήσεως, διά τήν ἀναγνώρισιν ἡμερῶν ἐργασίας πρός πλήρωσιν τῶν προϋποθέσεων τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν.δ. 2961/1954 δέον ὅπως γίνηται δεκτή βεβαίωσις μόνον τοῦ Τ.Α.Α. Βάσει τῆς βεβαιώσεως ταύτης, πληρουμένων τῶν προϋποθέσεων, ἡ Ὑπηρεσία ἄνευ ἑτέρας διατυπώσεως, δέον ὅπως χωρῇ εἰς τήν ἔκδοσιν ἀποφάσεως ἐπιδοτήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου, ἀντίγραφον δέ τῆς βεβαιώσεως ταύτης διαβιβάζῃ εἰς τήν Ὑπηρεσίαν Ἐσόδων τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. διά τήν κατά τά ἐν παραγράφῳ 1 ἐδάφ. γ' ἐπαλήθευσιν.

Ὡσαύτως, ἐν σχέσει μέ τήν ἐπιδότησιν ὡς ἀνέργων τῶν ἐκ περιτροπῆς ἐργαζομένων ἀρτεργατῶν, διευκρινίζονται τά κάτωθι:

α) Ἐάν ἡ διά τοῦ συστήματος τῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας προσφερομένη εἰς τόν ἄνεργον ἐργασία καλύπτῃ τό ἥμισυ τῆς πλήρους ἀπασχολήσεως, ἤτοι τρία (3) τοὐλάχιστον ἡμερομίσθια καθ' ἑβδομάδα ἤ δώδεκα (12) κατά μῆνα, ἥτις ἀπασχόλησις, συμφώνως πρός γνωμοδότησιν τῆς παρ' ἡμῖν Νομικῆς Ὑπηρεσίας, θεωρεῖται κατάλληλος κατά τήν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 15 § 6 τοῦ ν.δ. 2961/1954, ὁ ἠσφαλισμένος δέν θεωρεῖται ἄνεργος καί δέν δικαιοῦται ἐπιδόματος. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἄν μέν ὁ ἄνεργος ἀποδεχθῇ τήν τοιαύτην ἀπασχόλησιν, ἐπέρχεται ἀναστολή τῆς ἐπιδοτήσεως (πλήρης καί οὐχί μόνον τῶν ἡμερῶν πραγματικῆς ἐργασίας), ἄν ὄχι, διακοπή ταύτης, μέ ἀναγκαίαν συνέπειαν ὅτι διά τήν ἐκ νέου ἐπιδότησιν τοῦ ἠσφαλισμένου ἀπαιτεῖται ἡ ἐκ νέου πλήρωσις τῆς προϋποθέσεως τοῦ ἄρθρ. 17 § 1 ν.δ. 2961/1954.

β) Ἐάν ἡ προσφερομένη ἐργασία δέν καλύπτῃ τό ὅριον τοῦτο, ὁ ἠσφαλισμένος λογίζεται μέν ἄνεργος, δικαιούμενος κατ' ἀρχήν ἐπιδοτήσεως, πλήν ὅμως μόνον διά τάς ἡμέρας, αἵτινες δέν καλύπτονται ὑπό τῆς προσφερομένης ἀπασχολήσεως. Εἰς τήν περίπτωσιν ταύτην διά τάς ἡμέρας προσφορᾶς ἐργασίας ἐπέρχεται ἀναστολή τῆς ἐπιδοτήσεως, ἐάν ὁ ἄνεργος ἀποδεχθῇ τήν ἀπασχόλησιν, ἐν περιπτώσει δέ ἀρνήσεως στέρησις.

Κατά συνέπειαν πρό πάσης ἐπιδοτήσεως ἀνέργου δέον νά προσάγηται ὑμῖν βεβαίωσις τοῦ προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας, ἐξ ἧς νά προκύπτῃ ἢ ὅτι δέν παρεσχέθη αὐτῷ ἐργασία, ἢ ὅτι ἡ προσφερθεῖσα τοιαύτη ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τοῦ ἐν λόγῳ συστήματος δέν καλύπτει τό ἀνωτέρω ἀναφερθέν ὅριον ἀπασχολήσεως (τό ἥμισυ τῆς πλήρους ἀπασχολήσεως).

Δ. Ἐνέργειαι τῆς Ὑπηρεσίας ἐπί ἀδυναμίας προσκομίσεως τῶν δικαιολογητικῶν

1. Ὁσάκις δέν εἶναι ἐφικτή ἡ παρά τῶν ἐνδιαφερομένων προσκόμισις τῶν ἀνωτέρω δικαιολογητικῶν, μεριμνᾷ οἰκοθεν ἡ Ὑπηρεσία διά τήν συγκέντρωσιν τούτων ἤ διαπίστωσιν τῆς συνδρομῆς τῶν ἑκάστοτε ἀπαιτουμένων πραγματικῶν ἢ νομικῶν στοιχείων. Ἐπί πάσης διαπιστώσεως συντάσσεται ἔκθεσις παρά τοῦ ἐνεργήσαντος ταύτην ὑπαλλήλου, ὑπογραφομένη παρ' αὐτοῦ.

2. Εἰς ἃς ὅμως περιπτώσεις διά τήν συμπλήρωσιν τῶν ὑποβληθέντων στοιχείων πρός ἀναγνώρισιν τοῦ δικαιώματος ἐπί τάς παροχάς ἀνεργίας κρίνεται ἀπαραίτητος ἡ σύμπραξις τοῦ ἐνδιαφερομένου, προσκαλεῖται οὗτος παρά τῆς Ὑπηρεσίας πρός τοῦτο, ταχθείσης προθεσμίας μέχρις 20 ἡμερῶν, ἧς παρελθούσης ἀπράκτου ἡ Ὑπηρεσία χωρεῖ εἰς τήν λῆψιν ἀποφάσεως.

3. Εἰς ἃς περιπτώσεις τά ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά ὑποβάλλονται μετά τήν ἔκδοσιν ἀπορριπτικῆς ἀποφάσεως, ἡ Ὑπηρεσία ἐκτιμᾷ τούς λόγους τῆς καθυστερημένης τοιαύτης ὑποβολῆς καί ἐάν εὑρίσκῃ, ὅτι οὗτοι δέν ἀνάγονται εἰς τό πρόσωπον ἠσφαλισμένων, οἷον ἀμέλεια, ἀπομάκρυνσις ἐκ τοῦ κέντρου ἀσφαλίσεως κλπ., ἀνακαλεῖ τήν ἀπορριπτικήν ἀπόφασιν, δικαιολογοῦσα τήν ἐπιδότησιν καί διά τόν διαδραμόντα χρόνον.

Ἀντιθέτως, ἐάν διά τήν καθυστέρησιν δέν ὑφίσταται ἀνεξάρτητος τῶν δυνατοτήτων τοῦ ἠσφαλισμένου αἰτία, ἐπέρχεται στέρησις τοῦ ἐπιδόματος διά τόν διαδραμόντα χρόνον καί κατοβολή τούτου διά τόν ἐφεξῆς, ἐφ' ὅσον βεβαίως ὑφίσταται ὑπόλοιπον ἐπιδοτήσεως.

Ε' Ἀπαλλαγή ἀπό χαρτοσήμου

Διά τοῦ ἄρθρου 13 νόμου 3464/1955 προβλέπεται, ὅτι ἀπαλλάσσονται παντός τέλους χαρτοσήμου, φόρου κλπ. αἱ διά τήν ἀπονομήν παροχῶν ἀνεργίας καί στρατεύσεως ὑποβαλλόμεναι εἰς τόν Ὀργανισμόν αἰτήσεις, ὡς καί πᾶσαι αἱ σχετιζόμεναι μέ τήν δικαστικήν καί ἐξώδικον ἀναγνώρισιν ἢ πραγματοποίησιν αὐτῶν πράξεις.

ΣΤ' Μεταφορά ἐπιδοτήσεως

1. Τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου δύναται νά ἐνεργῆται μεταφορά τῆς ἐπιδοτήσεως εἰς ἕτερον Ὑποκατάστημα, ἔνθα παραμένει ἢ προτίθεται νά παραμείνῃ οὗτος ὡς ἄνεργος.

Ἡ μεταφορά τῆς ἐπιδοτήσεως ἐγκρίνεται παρά τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ὑπηρεσίας Παροχῶν Ἀνεργίας (Τ.Υ. ἢ Ὑποκαταστήματος), ἥτις διά τῆς κοινοποιήσεως τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως περί μεταφορᾶς εἰς τήν ἀντίστοιχον Ὑπηρεσίαν, ἡ ὁποία θέλει συνεχίσει τήν καταβολήν τοῦ ἐπιδόματος, θά γνωστοποιῇ εἰς αὐτήν τήν ἡμερομηνίαν, ἀφ' ἧς δέον νά συνεχισθῇ ἡ ἐπιδότησις τοῦ ἀνέργου, τήν χρονικήν διάρκειαν τῆς ἐπιδοτήσεως, τά καταβληθέντα μέχρι τῆς ἀνωτέρω ἡμερομηνίας ἐπιδόματα, ὡς καί τήν ἡμερομηνίαν, καθ' ἣν οὗτος θέλει ἀναχωρήσει ἐκ τοῦ τόπου τῆς ἐπιδοτήσεώς του. Μέχρι τῆς

προτεραίας τῆς τοιαύτης ἡμερομηνίας ὁ ἠσφαλισμένος θὰ ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον παρουσίας, τὸν ἀσκούμενον ὑπὸ τῆς ἐξ ἧς ἡ μετακίνησις Ὑπηρεσίας.

2. Ὁ ἄνεργος ὑποχρεοῦται ἐντὸς ὀκτὼ (8) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀποχωρήσεώς του ἐκ τοῦ τόπου ἐξ οὗ ἡ μεταφορά, ὅπως ἐμφανισθῇ εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν Παροχῶν τοῦ τοπου τῆς νέας αὐτοῦ διαμονῆς, διὰ τὸν ἐν συνεχείᾳ ἔλεγχον τῆς ἀνεργίας του. Περὶ τῆς τοιαύτης ὑποχρεώσεως του ὁ ἄνεργος, τ. ἔ. τῆς ἐμφανίσεώς του ἐντὸς ὀκταημέρου εἰς τὴν ἑτέραν Ὑπηρεσίαν κλπ., δέον νὰ ἐνημεροῦται παρὰ τῆς Ὑπηρεσίας ἐξ ἧς ἡ μεταφορὰ ἅμα τῇ ὑποβολῇ τῆς σχετικῆς αἰτήσεως, δι' ἐγγράφου δηλώσεώς του ὅτι ἔλαβε γνῶσιν.

Ἡ μὴ ἐμφάνισις τοῦ ἀνέργου εἰς τὴν πρὸς ἣν ἡ μεταφορὰ Ὑπηρεσίαν ἐντὸς τῆς ὡς ἄνω 8ημέρου προθεσμίας συνεπάγεται στέρησιν τοῦ ἐπιδόματος δι' ὅλον τὸν χρόνον τῆς πέραν τοῦ 8ημέρου μὴ δεδικαιολογημένης ἀπουσίας.

Πάντως διὰ τὴν οὕτως ἢ ἄλλως καταβολὴν τοῦ ἐπιδόματος ἐν περιπτώσει μεταφορᾶς δέον ἀπαραιτήτως νὰ προσάγηται βεβαίωσις τῆς ἁρμοδίας ἀστυνομικῆς ἀρχῆς περὶ τῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ πρὸς ὃ ἡ μετακίνησις Ὑποκαταστήματος.

Ζ' Ἐνστάσεις

1. Κατὰ πάσης πράξεως οἱουδήποτε ὀργάνου τῆς ἀσφαλίσεως, δι' ἧς ἀπορρίπτεται αἴτησις περὶ ἀπονομῆς ἐπιδόματος ἀνεργίας ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἢ ἀποφασίζεται διακοπή, ἀνάκλησις, ἀναστολή, στέρησις ἢ ἄρνησις μεταφορᾶς τῆς ἐπιδοτήσεως καὶ ἀνεξαρτήτως ἐὰν πρόκειται περὶ Τοπικῆς Ὑπηρεσίας ἢ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α., ἐπιτρέπεται ἡ ὑποβολὴ ἐνστάσεως, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν παραγράφων 7 καὶ 8 τοῦ ἄρθρου 17 ν. δ. 2961/1954, ἐντὸς προθεσμίας 14 ἡμερῶν, ἥτις ἐκδικάζεται ὑπὸ τῆς παρὰ τῇ Γενικῇ Διευθύνσει τοῦ Ὀργανισμοῦ ἁρμοδίας Ἐπιτροπῆς Ἐπιλύσεως Ἀσφαλιστικῶν Διαφορῶν, εἰς ἣν δέον νὰ διαβιβάζωνται ἀμελλητὶ αἱ ὑποβαλλόμεναι αἰτήσεις.

Ἵνα καθίσταται δυνατὴ ἡ διαπίστωσις, ἂν ἡ σχετικὴ ἔνστασις ὑπεβλήθη ἐμπροθέσμως δέον ὅπως ἐπὶ πάσης ἀποφάσεως γίνεται μνεία τῆς 14ημέρου προθεσμίας, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἔχει δικαίωμα ὑποβολῆς ἐνστάσεως ὁ ἠσφαλισμένος, κοινοποιεῖται δὲ ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον ἐπὶ ὑπογραφῇ.

Ὡσαύτως, ἵνα καθίσταται δυνατὴ ἡ ἐκ μέρους τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω Ἐπιτροπῆς λεπτομερὴς ἐξέτασις τῶν ὑποβαλλομένων ἐνστάσεων καὶ τῶν δι' αὐτῶν προβαλλομένων αἰτήσεων, δέον ὅπως εἰς τὴν διαβιβάζουσαν τὴν ἔνστασιν ἀναφορὰν περιλαμβάνεται σχετικὴ ἔκθεσις τῶν ἀπόψεων τῆς ὑπηρεσίας ἐπὶ τῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ ἠσφαλισμένου.

2. Ἐξ ἄλλου ἐπὶ τῶν ὑποβαλλομένων ὑμῖν αἰτήσεων διὰ καταβολὴν ἐπιδόματος, δέον ὅπως ἐρευνῶνται ἅπασαι αἱ προϋποθέσεις ἐπιδοτήσεως καὶ ἐφ' ὅσον ἐκδίδεται ἀπορριπτικὴ ἀπόφασις αὕτη δέον νὰ περιλαμβάνῃ ὅλας τὰς αἰτίας ἀπορρίψεως, οὕτως ὥστε ν' ἀποφεύγηται τὸ ἄτοπον τῆς μετὰ μακρὰν διαδικασίαν καὶ πάροδον χρόνου ἀποδοχῆς ἐνστάσεώς τινος διὰ τινα λόγον, νὰ ἐμφανίζεται ἐκ μέρους τῆς ὑπηρεσίας ἐκ τῶν ὑστέρων ἕτερον κώλυμα παρεμποδίζον τὴν ἐπιδότησιν, καίτοι τοῦτο ἔδει νὰ εἶχεν ἐρευνηθῇ καὶ εἶχεν ἐξ ἀρχῆς κριθῇ, τόσον κατὰ τὴν πρωτοδικον, ὅσον καὶ τὴν εἰς δεύτερον βαθμὸν ἐκδιδομένην ἀπόφασιν.

3. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν κοινοποίησιν τῶν ἐπὶ τῶν ἐνστάσεων ἐγκριτικῶν ἀποφάσεων τῆς παρ' ἡμῖν Ε.Ε.Α.Δ. καὶ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τηρητέα τὰ κάτωθι:

α) Ἅμα τῇ κοινοποιήσει τῆς ἐγκριτικῆς ἀποφάσεως τῆς Ε.Ε.Α.Δ. θὰ καλῆται ὁ ἐνδιαφερόμενος νὰ ἐμφανισθῇ εἰς τὴν ἁρμοδίαν ὑπηρεσίαν ἐντὸς 5θημέρου ἀπὸ τῆς λήψεως τοῦ ἐγγράφου, πρὸς παροχὴν τυχὸν ἀναγκαίων στοιχείων καὶ ἐνημέρωσίν του ὡς πρὸς τὴν ἡμερομηνίαν πληρωμῆς, ὑποκείμενος ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεως εἰς στέρησιν τοῦ 15θημέρου ἢ τῶν 15θημέρων ἐπιδομάτων, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐμπίπτει ἡ περίοδος τῆς μὴ ἐμπροθέσμου ἐμφανίσεως, ἐκτὸς ἐὰν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἁρμοδίου Διευθυντοῦ ἡ τοιαύτη μὴ ἐμπρόθεσμος ἐμφάνισις κρίνεται δεδικαιολογημένη ὡς ὀφειλομένη εἰς λόγους ἀνεξαρτήτους τῆς θελήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου, ἐφαρμοζομένων κατ' ἀναλογίαν τῶν ἰσχυόντων εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν συγχώρησιν ἀπουσιῶν ἐκ τοῦ ἐλέγχου ἀνεργίας.

Αἱ Τοπικαὶ Ὑπηρεσίαι τοῦ Ὀργανισμοῦ, πρὸς ἃς πολλάκις διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐγγράφου κοινοποιοῦνται ὁμαδικῶς ἐγκριτικαὶ ἀποφάσεις τῆς Ε.Ε.Α.Δ., δέον νὰ μεριμνῶσιν, ὅπως, δι' ἰδίας αὐτῶν κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως, καλῆται ἕκαστος τῶν ἐνδιαφερομένων ὅπως ἐμφανισθῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐντὸς τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω 5θημέρου.

β) Ἡ Ὑπηρεσία δέον νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ἔκδοσιν δελτίου πληρωμῆς καὶ νὰ ὁρίζῃ διὰ τῆς οἰκείας ἀποδείξεως τὴν ἡμερομηνίαν, ἀφ' ἧς ὁ ἠσφαλισμένος καὶ ἐντὸς 5θημέρου τὸ πολὺ ἀπ' αὐτῆς δέον νὰ προσέλθῃ διὰ τὴν παραλαβὴν τοῦ βιβλιαρίου πληρωμῆς μὲ τὰς αὐτὰς συνεπείας ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεως ὡς ἀνωτέρω ἐν ἐδαφ. α'.

4. Τοῦτ' αὐτὸ δέον νὰ ἀκολουθῆται κατὰ κανόνα καὶ ἐπὶ τῶν εἰς πρῶτον βαθμὸν, δι' ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ, ἐκδιδομένων ἐγκριτικῶν ἀποφάσεων ἐπιδοτήσεως.

Ἐν προκειμένῳ δέον κατ' ἀρχὴν νὰ ἐρευνᾶται, ἐὰν τυχὸν κατὰ τὸν χρόνον τῆς προσκλήσεως ἐγγὺ διαρρεύσει ὁ χρόνος τῆς ἐπιδοτήσεως ἢ ὑφίσταται εἰσέτι ὑπόλοιπον ταύτης.

Καὶ εἰς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁλόκληρον τὸ ὅπερ δικαιοῦται ὁ ἠσφαλισμένος ἐπίδομα πρόκειται νὰ καταβληθῇ ἐφ' ἅπαξ, λόγῳ ἐκδόσεως τῆς ἐγκριτικῆς ἀποφάσεως ἐν καθυστερήσει, ἐκ λόγων μὴ ὀφειλομένων εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ ἠσφαλισμένου, μὴ ὑποχρεουμένου ἐφεξῆς τούτου εἰς ἐμφάνισιν διὰ τὸν ἔλεγχον ἀνεργίας, δέον νὰ μὴ τάσσηται 5θήμερος προθεσμία διὰ τὴν παραλαβὴν τοῦ βιβλιαρίου πληρωμῆς, ἀλλὰ γνωστοποιῆται εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον ἡ 30θήμερος προθεσμία τοῦ ἄρθρου 27 § 10 ν.δ. 2961/1954, ἧς καὶ μόνον παρερχομένης ἀπράκτου θὰ ἐπέρχεται στέρησις τοῦ ἐπιδόματος λόγῳ παραγραφῆς.

Κατὰ τὴν δευτέραν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ ἐγκρίνουσα τὴν ἐπιδότησιν ἀπόφασις τοῦ πρωτοβαθμίου ὀργάνου ἐκδίδεται, λόγῳ ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν, μὲ καθυστέρησιν, ὀφειλομένων οὕτω ἐπιδομάτων ἀναδρομικῶς καὶ ἐφ' ὅσον ὑφίσταται εἰσέτι ὑπόλοιπον ἐπιδοτήσεως, καθ' ὃ ὁ ἠσφαλισμένος θὰ ὑποχρεωθῇ νὰ ἐμφανίζηται εἰς τὸν ἔλεγχον ἀνεργίας, δέον ὅπως τάσσηται ὄθημερος προθεσμία παραλαβῆς τοῦ βιβλιαρίου πληρωμῆς, ἧς παρερχομένης ἀπράκτου θὰ ἐπιβάλληται στέρησις τοῦ 15θημέρου ἢ τῶν 15θημέρων ἐπιδομάτων, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐμπίπτει ἡ περίοδος τῆς μὴ ἐμφανίσεως τοῦ ἠσφαλισμένου, τοῦ διαδραμόντος 15θημέρου ἢ 15θημέρων ἐπιδομάτων καταβαλλομένων, καθ' ὅσον ἡ ἐν καθυστερήσει ἔκδοσις τῆς ἐγκριτικῆς ἀποφάσεως καὶ ἡ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀποφυγὴ τοῦ ἠσφαλισμένου ἐκ τοῦ ἐλέγχου ἀνεργίας δὲν ὀφείλεται εἰς ὑπαιτιότητα αὐτοῦ.

5. Αἱ Τοπικαὶ Ὑπηρεσίαι τοῦ Ὀργανισμοῦ (Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης καὶ Πατρῶν), εἰς ἃς ἐφαρμόζεται τὸ μέτρον τῆς ὑποχρεώσεως τῶν ἀνέργων, ὅπως εἰσπράττουν τὰ ἐπιδομά των ἐντὸς πέντε (5) τὸ πολὺ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἑκάστοτε καθοριζομένης ἡμερομηνίας, δέον κατὰ τὴν πληρωμὴν ἑκάστου 15θημέρου ἐπιδόματος νὰ ἔχωσιν ὑπ' ὄψιν των καὶ τὰ ἀκόλουθα:

Εἰς ἃς περιπτώσεις ὁ ἠσφαλισμένος δὲν ἐμφανίζεται πρὸς εἰσπραξιν τοῦ 15θημέρου ἐπιδόματος ἐντὸς τοῦ καθορισθέντος ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας ὄθημέρου, μὴ ἐμφανιζόμενος ἐκ παραλλήλου διὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα εἰς τὸν ἔλεγχον ἀνεργίας, μὲ ἀποτέλεσμα ἕνεκεν τούτου νὰ στερῆται τὸ ἐπίδομα τοῦ 15θημέρου ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐσημειώθησαν αἱ ἀπουσίαι καὶ ὅπερ ἕπεται τοῦ 15θημέρου, δι' ὃ ἐσημειώθη ἡ ὑπέρβασις τῆς ὄθημέρου προθεσμίας, ὀρθὸν εἶναι νὰ μὴ στερῆται καὶ τὰ δύο 15θήμερα ἐπιδόματα, ὑφιστάμενος οὕτω δὶς ἐπιζημίους συνεπείας διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, ἀλλὰ μόνον ἐκεῖνο ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐσημείωσεν ἀπουσίας ἐκ τοῦ ἐλέγχου ἀνεργίας.

Ἀντιθέτως δέον νὰ ἐπιβάλληται στέρησις τοῦ ἐπιδόματος λόγῳ μὴ ἐμφανίσεως τοῦ ἠσφαλισμένου πρὸς εἰσπραξιν τούτου ἐντὸς τοῦ ταχθέντος ὄθημέρου, εἰς ἣν περίπτωσιν οὗτος ἐμφανίζεται κανονικῶς εἰς τὸν ἔλεγχον ἀνεργίας, καθ' ὃν χρόνον δὲν ἐνεφανίσθη εἰς τὴν Τράπεζαν πρὸς εἰσπραξιν τοῦ τεθέντος εἰς τὴν διάθεσίν του ποσοῦ καὶ τοῦτο διότι ἡ ἐντὸς τοῦ εἰρημένου ὄθημέρου ἐμφάνισις τοῦ ἠσφαλισμένου ἐξομοιοῦται πρὸς τὴν τοιαύτην διὰ τὸν ἔλεγχον ἀνεργίας.

Η' Σφράγισις βιβλιαρίων - Καταχωρίσεις εἰς ἀτομικὰς πινακίδας.

1. Ἐπειδὴ αἱ ἡμέραι ἐπιδοτήσεως λόγῳ ἀνεργίας ἐξομοιοῦνται πρὸς ἡμέρας ἐργασίας διὰ τὴν χορήγησιν τῶν εἰς εἶδος παροχῶν ἀσθενείας, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 24 τοῦ ν.δ. 2961/1955 (βλ. εἰδικώτερον εἰς ἑπομένην παράγραφον) καὶ πρὸς ἀποφυγὴν χορηγήσεως βεβαιώσεων καὶ ἀσκόπων ταλαιπωριῶν τῶν ἠσφαλισμένων, δέον ὅπως κατὰ τὴν μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐπιδοτήσεως ἀνεργίας σφράγισιν τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου ἀναγράφεται, πλὴν τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἐπιδοτήσεως ἀνεργίας, καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν ἐπιδοτήσεως ὁλογράφως καὶ ἀριθμητικῶς.

2. Περαιτέρω δι' ἑκάστην περίπτωσιν ἐπιδοτήσεως δέον νὰ γίνεται σχετικὴ καταχώρισις (διάρκεια, ἡμέραι, ποσὸν) εἰς τὴν ἀτομικὴν πινακίδα τοῦ ἠσφαλισμένου, ἣν θὰ συμβουλεύωνται αἱ ὑπηρεσίαι κατὰ πᾶσαν νέαν περίπτωσιν ἢ διὰ συνέχισιν ἐπιδοτήσεως κλπ., ὡς καὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 19 § 2 ἐδάφ. β' ν.δ. 2961/1954, ὡς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 § 4 νόμου 3464/1955.

Διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐπιδοτήσεως λόγῳ ἀνεργίας ἠσφαλισμένου κατέχοντος ἀσφαλιστικὸν βιβλιάριον ἐκδοθὲν παρ' Ὑποκαταστήματος ἑτέρας πόλεως, ἡ Ὑπηρεσία παρ' ἧς ἐπεδοτήθη ὁ ἠσφαλισμένος δέον νὰ γνωστοποιῇ εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν Ἀνεργίας (Τ.Υ. τοῦ Ὀργανισμοῦ ἢ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α.) τῆς πόλεως ὅπου ἐξεδόθη τὸ ἀσφαλιστικὸν βιβλιάριον τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἐπιδοτήσεως. Οὕτω ὁσάκις προσέρχεται πρὸς ἐπιδότησιν ἠσφαλισμένος κατέχων ἀσφαλιστικὸν βιβλιάριον ἐκδοθὲν παρ' ἑτέρου Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. ἡ ὑπηρεσία θὰ χωρῇ εἰς ταύτην βάσει ὑπευθύνου δηλώσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου περὶ μὴ πραγματοποιήσεως 300 ἡμερῶν ἐπιδοτήσεως ἐντὸς τῆς τελευταίας τετραετίας, ἀλλ' ἐν συνεχείᾳ θὰ προβαίνῃ εἰς ἐπαλήθευσιν τῆς δηλώσεως ταύτης, δι' ἀλληλογραφίας μετὰ τῆς Τ.Υ. ἢ τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. τῆς πόλεως, εἰς ἣν ἐξεδόθη τὸ ἀσφαλιστικὸν βιβλιάριον καὶ εἰς ἣν, κατὰ τ' ἀνωτέρω εἰρημένα, θὰ ὑπάρχουν κατεχωρημέναι (εἰς τὴν ἀτομικὴν πινακίδα παροχῶν) ἅπασαι αἱ προγενέστεραι ἐπιδοτήσεις.

Θ' Ἀσφάλισις ἐπιδοτουμένων ἀνέργων

1. Συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 3464/1955, δι' οὗ ἐπαναλαμβάνεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 24 § 1 τοῦ ν. δ. 2961/1954, ὁ ἄνεργος, διαρκούσης τῆς περιόδου ἐπιδοτήσεώς του, θεωρεῖται ἠσφαλισμένος διὰ τὴν χορήγησιν τῶν εἰς εἶδος παροχῶν διὰ τὴν περίπτωσιν ἀσθενείας ἀπὸ τὸν Ὀργανισμόν, εἰς ὃν οὗτος τυγχάνει ἠσφαλισμένος διὰ τὸν κλάδον ἀσθενείας.

Διὰ τὴν τοιαύτην ἀσφάλισιν ὁ Ο.Α.Α.Α. ὑποχρεοῦται εἰς καταβολὴν εἰσφορᾶς πρὸς τὸν οἰκεῖον Ὀργανισμόν, εἰς ὃν ὁ ἄνεργος τυγχάνει ἠσφαλισμένος διὰ τὸν κίνδυνον τῆς ἀσθενείας. Ἡ εἰσφορὰ ὑπολογίζεται ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ καταβαλλομένου ἐπιδόματος ἀνεργίας, ἀνέρχεται δὲ αὕτη εἰς τὸ 1/4 τοῦ ποσοστοῦ τῆς καταβαλλομένης πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. εἰσφορᾶς διὰ τὸν κλάδον παροχῶν ἀσθενείας εἰς εἶδος, ἤτοι νῦν εἰς 1,875. ἡ ὑποχρέωσις δὲ διὰ τὴν καταβολὴν αὐτῆς βαρύνει μόνον τὸν ἡμέτερον Ὀργανισμὸν καὶ δέον αὕτη ν' ἀποδίδηται εἰς τὸν πρὸς ὃν ὀφείλεται Ὀργανισμὸν ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ μηνὸς καθ' ὃν κατεβλήθη τὸ ἐπίδομα.

2. Εἰδικώτερον διευκρινίζεται, ὅτι εἰσφορὰ κατὰ τ' ἀνωτέρω καταβάλλεται μόνον ἐπὶ τῶν ἐπιδομάτων ἀνεργίας, ὧν αἱ ἀντίστοιχοι ἡμέραι ἐξομοιοῦνται κατὰ νόμον πρὸς ἡμέρας ἐργασίας διὰ τὴν κατὰ τ' ἀνωτέρω ἀσφάλισιν,

ὡς τοιούτων νοουμένων τῶν ἡμερῶν τακτικῆς ἐπιδοτήσεως τοῦ ἀνέργου διὰ νενομοθετημένης παροχῆς. Ἑπομένως δὲν ὑφίσταται ὑποχρέωσις καταβολῆς εἰσφορῶν δι' ἡμέρας ἐκτάκτου ἐπιδοτήσεως τοῦ ἀνέργου, ἤτοι δι' ἐπιδότησιν βάσει τοῦ ἄρθρου 17 § 3 τοῦ ν.δ. 2961/1954, ἐκτάκτου οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν, ὡς καὶ λοιπὰς μὴ νενομοθετημένας παροχάς.

3. Ὡς πρὸς τὸν δικαιοῦχον Ὀργανισμόν, πρὸς ὃν δέον ν' ἀποδίδωνται εἰσφοραὶ ἄρθρ. 24 ν.δ. 2961/1954 διά τινας κατηγορίας μισθωτῶν, σημειοῦνται τὰ κάτωθι:

α) Μισθωτοὶ Σ. Π. Α. Π. — Σ. Ε. Κ.

Ἐκ τῶν ἄνω μισθωτῶν μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ν.δ. 3395/1955 (1.3.1955) ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀνεργίας μόνον οἱ μὴ κατέχοντες ὀργανικὴν προβλεπομένην ἐν τοῖς δικτύοις θέσιν, δι' οὓς καὶ μόνον δύναται νὰ θεμελιωθῇ δικαίωμα ἐπιδοτήσεως καὶ κατὰ συνέπειαν καὶ ὑποχρέωσις πρὸς ἀπόδοσιν εἰσφορῶν δι' ἀσφάλισιν δυνάμει τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ ν.δ. 2961/1954.

Τὸ προσωπικὸν ὅμως τοῦτο, μὴ ὑπαγόμενον εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν. δ. 3395/1955—δυνάμει τοῦ ὁποίου εἰς ἅπαν τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῶν σιδηροδρομικῶν δικτύων παρέχεται ὑγειονομικὴ περίθαλψις ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας— ἀσφαλίζεται διὰ τὸν κίνδυνον τῆς ἀσθενείας εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ συνεπῶς αἱ ἀντίστοιχοι εἰσφοραὶ διὰ τυχὸν ἐπιδότησίν τινος ἐκ τούτων ὡς ἀνέργου, δέον ν' ἀποδίδωνται εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

β) Μισθωτοὶ Ἑταιρείας Ὑδάτων

Οἱ ἀνωτέρω μισθωτοὶ ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἡμετέρου Ὀργανισμοῦ δι' ἀμφοτέρους τοὺς κλάδους, ὡς πρὸς τὴν ἀπόδοσιν δὲ εἰσφορῶν ἐν περιπτώσει ἐπιδοτήσεως τούτων ὡς ἀνέργων δέον νὰ γίνῃ διάκρισις τούτων εἰς τὸ μόνιμον προσωπικὸν τῆς Ἑταιρείας καὶ εἰς προσωπικὸν ἀπασχολούμενον εἰς ἔργα ἐπεκτάσεως δικτύου ὑδρεύσεως.

Διὰ τὸ μόνιμον προσωπικόν, ὅπερ ἀσφαλίζεται παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἐν μέρει διὰ τὸν κλάδον ἀσθενείας καὶ δὴ διὰ τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα, κυρίως δὲ διὰ τὸν κίνδυνον τῆς ἀσθενείας καλύπτεται ὑπ' αὐτῆς τῆς ἑταιρείας (ἐργοδότου), δὲν ὑφίσταται θέμα ἀποδόσεως εἰσφορῶν, ἐν περιπτώσει ἐπιδοτήσεως λόγῳ ἀνεργίας, εἴς τινα, διότι ρητῶς ἡ σχετικὴ διάταξις (ἄρθρον 8 ν. 3464/1954) ὁμιλεῖ μόνον περὶ ἀποδόσεως εἰσφορῶν εἰς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἐφ' ὅσον παρ' αὐτοῖς τυγχάνουν ἠσφαλισμένοι οἱ ἐνδιαφερόμενοι καὶ οὐχὶ πρὸς ἐργοδότας.

Τὸ προσωπικὸν τῆς δευτέρας κατηγορίας, ἤτοι τὸ ἀπασχολούμενον εἰς ἔργα ἐπεκτάσεως τοῦ δικτύου ὑδρεύσεως, ὑπάγεται διὰ τὸν κίνδυνον ἀσθενείας εἰς τὸ Ι.Κ.Α., εἰς τοῦτο δὲ δέον ν' ἀποδίδωνται αἱ ἀνωτέρω εἰσφοραί, ἐν περιπτώσει ἐπιδοτήσεως λόγῳ ἀνεργίας.

Γ' Παραβάσεις ἐργοδοτῶν καὶ ἠσφαλισμένων μηνύσεις

Ὑπὸ τῶν κατωτέρω ἀναφερομένων διατάξεων τῆς ἰσχυούσης νομοθεσίας τοῦ Ὀργανισμοῦ προβλέπεται ἡ ὑποβολὴ μηνύσεων κατ' ἐργοδοτῶν καὶ ἠσφαλισμένων παραβατῶν τῶν περὶ ἐπιδοτήσεως ἀνεργίας διατάξεων.

1) Διὰ τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ν.δ. 2961/1954 ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 9 § 4 τοῦ 3198/1955, ἐπιτρέπεται ἡ ὑποβολὴ μηνύσεως: α) Κατὰ παντὸς ἐργοδότου ἢ τοῦ ἐκπροσώπου τούτου, ὅστις καταχωρεῖ εἰς τὰς ὑπ' αὐτοῦ χορηγουμένας βεβαιώσεις ἀναληθῆ στοιχεῖα ἢ ἀρνεῖται νὰ παράσχῃ πληροφορίας διὰ τὴν ἑκάστοτε λύσιν τῆς σχέσεως ἐργασίας ἢ παραλείπῃ ν' ἀναγγείλῃ τὴν ὑπ' αὐτοῦ γενομένην καταγγελίαν τῆς σχέσεως ἐργασίας, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 13 τοῦ ν.δ. 2961/1954, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 3198/1955, καὶ β) κατὰ παντὸς ἐργοδότου ἢ ἀνέργου, οἵτινες βλάπτουσι τὰ συμφέροντα τοῦ Ὀργανισμοῦ διὰ δολίων πράξεων, εἴτε διότι ὁ ἐργοδότης ἀπασχολεῖ εἰς τὴν ἐπιχείρησίν του μισθωτὸν καθ' ὃν χρόνον οὗτος ἐπιδοτεῖται ὡς ἄνεργος, σκοπίμως καὶ δολίως ἀποκρύπτων τοῦτο, εἴτε διότι τῇ συνεργείᾳ μετὰ τοῦ ἀνέργου ἐπέτυχον τὴν ἐπιδότησιν τούτου ἄνευ πραγματικῶν προϋποθέσεων.

2) Διὰ τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ ν.δ. 2961/1954 προβλέπεται ἡ ὑποβολὴ μηνύσεως κατὰ παντὸς ἀνέργου ἐπιδοτουμένου, ὅστις παραλείπει νὰ δηλώσῃ εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν ἀνεργίας πᾶσαν ἀνάληψιν νέας ἀπασχολήσεως, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς λόγους ἀναστολῆς ἢ διακοπῆς τῆς ἐπιδοτήσεώς του, τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς προσεχοῦς προσελεύσεώς του εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς ἀνεργίας, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ἐντὸς εὐλόγου χρονικοῦ διαστήματος 2 - 3 ἡμερῶν. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ χωρεῖ ὑποβολὴ μηνύσεως, ἐφ' ὅσον ὁ ἄνεργος ἐπέτυχε τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐπιδοτήσεώς του καὶ μετὰ τὴν ἐπέλευσιν τοῦ λόγου τῆς ἀναστολῆς ἢ διακοπῆς ταύτης, κατόπιν ψευδοῦς δηλώσεως. Ἐπὶ ἁπλῆς παραλείψεως ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς δηλώσεως καὶ ἐφ' ὅσον εἰσεπράχθη παρὰ τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ μετὰ τὴν ἐπέλευσιν τοῦ λόγου ἀναστολῆς ἢ διακοπῆς ποσὸν δι' ἐπίδομα, ἐπιβάλλεται εἰς τοῦτον ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ὑπηρεσίας ἀνεργίας πρόστιμον 8-15 ἡμερησίων ἐπιδομάτων.

3) Ἐκ τῶν ἄνω συνάγεται, ὅτι αἱ προβλεπόμεναι παραβάσεις τῶν περὶ ἐπιδοτήσεως ἀνεργίας διατάξεων εἶναι αἱ ἑξῆς:

α) Ψευδὴς βεβαίωσις ἐργοδότου.

β) Παράλειψις ἀναγγελίας καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ ἐργοδότου.

γ) Ἄρνησις ἐργοδότου περὶ παροχῆς πληροφοριῶν δι' ὡρισμένην λύσιν συμβάσεως ἐργασίας.

δ) Ἐπιδότησις ἀνέργου ἄνευ πραγματικῶν προϋποθέσεων ἐπιδοτήσεως.

ε) Παράλειψις δηλώσεως ὑπὸ ἐπιδοτουμένου ἀνέργου λόγῳ ἀναστολῆς ἢ διακοπῆς δικαιώματος ἐπιδοτήσεως, ἢ ψευδὴς περὶ τούτου δήλωσις τοῦ ἀνέργου.

4) Ἁρμόδιον ὄργανον διὰ τὴν ὑποβολὴν μηνύσεων

Ἁρμόδιον ὄργανον διὰ τὴν ὑποβολὴν μηνύσεων, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 28 τοῦ ν.δ. 2961/1954 καὶ ἄρθρον 9 § 4 τοῦ ν.δ. 3198/1955, εἶναι διὰ μὲν τὰς ὑπὸ στοιχεῖα α', γ', δ' καὶ ε' τῆς

προηγουμένης παραγράφου περιπτώσεις ὁ Διευθυντὴς τῆς ἁρμοδίας Τοπικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὀργανισμοῦ, διὰ δὲ τῆς ὑπὸ στοιχεῖον β' ὁ Διευθυντὴς τῆς Τοπικῆς Ὑπηρεσίας καὶ ὁ Προϊστάμενος τοῦ οἰκείου Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας.

Σχετικῶς διευκρινίζεται, ὅτι ὅπου δὲν ὑφίστανται Τοπικαὶ Ὑπηρεσίαι τοῦ Ὀργανισμοῦ, αἱ δὲ ἁρμοδιότητες τοῦ Ὀργανισμοῦ ἀσκοῦνται ὑπὸ τῶν ἀντιστοίχων Ὑποκαταστημάτων τοῦ Ι.Κ.Α., αἱ περὶ ὧν ἀνωτέρω μηνύσεις ὑποβάλλονται ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α.

5) Εἰδικῶς διὰ τὴν ὑποβολὴν μηνύσεων, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ὑπὸ Διευθυντῶν τῶν ἡμετέρων Τοπικῶν Ὑπηρεσιῶν ἢ Ὑποκαταστημάτων Ι.Κ.Α. δέον ὅπως τηρῶνται τὰ κάτωθι:

α) Συμφώνως πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ν.δ. 2961/1954 παρεχομένην ἐξουσιοδότησιν, ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 968/19.7.1958 ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ, προκειμένου περὶ τῆς Τοπικῆς Ὑπηρεσίας Ἀθηνῶν αἱ μηνύσεις ὑποβάλλονται ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὀργανισμοῦ, προκειμένου δὲ περὶ τῶν Τοπικῶν Ὑπηρεσιῶν Πειραιῶς, Πατρῶν καὶ Θεσσαλονίκης ὑπὸ τῶν Διευθυντῶν αὐτῶν ἄνευ εἰδικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου. β) Διὰ τὴν ὑποβολὴν μηνύσεων ὑπὸ τῶν Διευθυντῶν τῶν Ὑποκαταστημάτων Ι.Κ.Α. δέον ὅπως προηγουμένως ζητῆται σχετικὴ ἔγκρισις ἡμῶν, ὡς καὶ εἰδικὴ ἐξουσιοδότησις πρὸς τοῦτο καὶ δι' ἑκάστην ὑποβαλλομένην μήνυσιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἡμῶν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 3 § 6 τοῦ ν.δ. 2961/1954.

γ) Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐπὶ πάσης ὑποβαλλομένης μηνύσεως δέον ὅπως οἱ ἁρμόδιοι Διευθυνταὶ ἀναφέρωσιν ἡμῖν, πέμποντες σχετικὸν ἀντίγραφον τῆς μηνύσεως.

δ) Διὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς μηνύσεως δέον ἡ παράβασις νὰ βεβαιοῦται κατὰ τρόπον κατηγορηματικόν, νὰ ὑφίσταται δὲ δυνατότης προσαγωγῆς ὑπὸ τῶν Ὑπηρεσιῶν τῶν ἀπαιτουμένων ἀποδεικτικῶν μέσων, ἄλλως ἐν ἀμφιβολίᾳ δέον νὰ ζητῆται προηγουμένη ἔγκρισις ἡμῶν.

ε) Ἐπὶ πάσης ἐκδιδομένης ἀποφάσεως δέον ὅπως ἀντίγραφον ταύτης πέμπηται ἡμῖν τὸ ταχύτερον, ἐὰν δὲ πρόκειται περὶ καταδικαστικῆς τοιαύτης νὰ λαμβάνηται μέριμνα εὐρείας κατὰ τὸ δυνατὸν κοινολογήσεως ταύτης πρὸς περιστολὴν τοῦ κακοῦ τῆς ἐπαναλήψεως παρομοίων παραβάσεων.

6) Ἐν τέλει τῆς παρούσης ἐπισυνάπτεται σχέδιον μηνύσεως, ὅπερ κατὰ γνωμάτευσιν τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὀργανισμοῦ πληροῖ, μὲ τὰς ἐπενεχθησομένας ἑκάστοτε, ἀναλόγως τῆς παραβάσεως, τροποποιήσεις, τὰς ἀπαιτουμένας προϋποθέσεις προκειμένου περὶ ὑποβολῆς μηνύσεως κατὰ ἠσφαλισμένου, διὰ τὰς παραβάσεις τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τῶν ἄρθρων 28 καὶ 30 τοῦ ν.δ. 2961/1954.

Ἡ μήνυσις κατὰ τοῦ ἐργοδότου διὰ τὰς αὐτὰς παραβάσεις, ἐκτὸς τῶν λοιπῶν στοιχείων καὶ τοῦ ἱστορικοῦ τῆς παραβάσεως, δέον ὅπως περιλαμβάνῃ καὶ τὸν ἰσχυρισμόν, ὅτι οὗτος «ἐν γνώσει τελῶν κλπ. δολίως ἀπεσιώπησε τοῦτο, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἐπιφέρῃ εἰς τὸν Ὀργανισμὸν ζημίαν ποσοῦ δραχ. . . .». Ἐπὶ πάσης ἑτέρας ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν ἀνωτέρω ἀμφιβολίας δέον ὅπως αἱ Ὑπηρεσίαι ἀναφέρουν ἡμῖν σχετικῶς (Γενικὴν Διεύθυνσιν, Διεύθυνσιν Β').

ΙΑ'. Ὑποβολὴ στατιστικῶν στοιχείων

1) Αἱ Τοπικαὶ Ὑπηρεσίαι τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας καὶ τὰ Τοπικὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α., παρ' οἷς λαμβάνει χώραν ἐπιδότησις ἠσφαλισμένων λόγῳ ἀνεργίας καὶ στρατεύσεως, ὑποχρεοῦνται ὅπως κατὰ μῆνα ὑποβάλλουν εἰς τὴν Γενικὴν Διεύθυνσιν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, Διεύθυνσιν Β', Γραφεῖον Στατιστικῆς, στατιστικὰ στοιχεῖα, ἐμφαίνοντα τὴν κίνησιν ἐπιδοτουμένων τοῦ μηνός.

Ἑκάστη τῶν ἄνω Ὑπηρεσιῶν ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ὑποβολὴν στατιστικῶν στοιχείων αὐτῆς καὶ τῶν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν ταύτης ὑπαγομένων Παραρτημάτων Ι.Κ.Α. κεχωρισμένως, καὶ ἐντὸς προθεσμίας δέκα (10) τὸ πολὺ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ μηνός, ὃν ἀφοροῦν τὰ στοιχεῖα. Πρὸς τοῦτο τὰ Παραρτήματα τοῦ Ι.Κ.Α. δέον ὅπως ἀνελλιπῶς καὶ ἐγκαίρως (ἅμα τῇ λήξει τοῦ μηνὸς) γνωρίζουν τὰ στατιστικὰ των στοιχεῖα εἰς τὸ Τοπικὸν Ὑποκατάστημα εἰς ὃ διοικητικῶς ἀνήκουν, ἢ, ἐφ' ὅσον ἀνήκουν εἰς Ὑποκατάστημα εἰς ὃ λειτουργεῖ Τοπικὴ Ὑπηρεσία τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, εἰς τὴν Τοπικὴν Ὑπηρεσίαν, οὕτως ὥστε νὰ καθίσταται δυνατὴ ἡ ἐγκαίρος ὑποβολὴ ἡμῖν τούτων ὑπὸ τῶν Τοπικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ Ὑποκαταστημάτων.

Εἰς σχετικὴν ἀναγγελίαν κατὰ τὰ ἀνωτέρω κατὰ μῆνα ὑποχρεοῦνται τὰ Ὑποκαταστήματα καὶ Παραρτήματα, ἔστω καὶ ἂν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μηνὸς δὲν ἔλαβε παρ' αὐτοῖς χώραν οὐδεμία περίπτωσις ἐπιδοτήσεως, λόγῳ ἀνεργίας ἢ στρατεύσεως, ὁπότε θὰ γνωρίζουν ἡμῖν τὴν μὴ ὕπαρξιν στατιστικῶν στοιχείων, ἵνα παρὰ τοῦ παρ' ἡμῖν ἁρμοδίου Γραφείου καθίσταται δυνατὴ ἄνευ καθυστερήσεως ἡ ἐξαγωγὴ τῶν στατιστικῶν πινάκων ἄνευ καθυστερήσεων καὶ ἀδικαιολογήτου ἀναμονῆς.

2) Ἡ ἀναγγελία τῶν στατιστικῶν στοιχείων ἐνεργεῖται διὰ τῆς συμπληρώσεως καὶ ὑποβολῆς ἡμῖν κατὰ τὰ ἀνωτέρω τῶν κάτωθι ἐντύπων:

α) Πινάκων συγκεντρωτικῶν στατιστικῶν στοιχείων καὶ β) Ἀτομικῶν στατιστικῶν δελτίων ἐπιδοτουμένων ἀνέργων.

Διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἐντύπων τούτων ἐκτὸς τῶν ἐν τέλει ἑκάστου ἐπεξηγήσεων, παρέχομεν τὰς κάτωθι ὁδηγίας:

Πίνακες συγκεντρωτικῶν στατιστικῶν στοιχείων

(α) Πίναξ Ι (Συγκεντρωτικὰ στατιστικὰ στοιχεῖα ἐπιδοτουμένων ἀνέργων).

Εἰς τὸν πίνακα τοῦτον περιλαμβάνονται μόνον στοιχεῖα τακτικῆς ἐπιδοτήσεως ἀνέργων, τ.ἔ. στοιχεῖα ἐπιδοτουμένων ἀνέργων, ὧν ἡ ἐπιδότησις ἐγκρίνεται βάσει τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἑκάστοτε τιθεμένων γενικῶν προϋποθέσεων, δὲν περιλαμβάνονται δὲ στοιχεῖα οἱασδήποτε ἑτέρας ἐκτάκτου παροχῆς, οἷαι π.χ. ἐπιδοτήσεις βάσει

ἄρθρου 17 § 3 τοῦ ν.δ. 2961/1954, ἡ ἔκτακτος ἐπιδότησις καπνεργατῶν, σταφιδεργατῶν καὶ λοιπῶν κατηγοριῶν μισθωτῶν, ὧν στοιχείων ἡ γνωστοποίησις θέλει καθορίζεται ὑπὸ τῶν ἑκάστοτε εἰδικῶν διαταγῶν.

Εἰδικώτερον ὁ πίναξ οὗτος περιλαμβάνει :

α) Στήλην «νέων περιπτώσεων» ἐπιδοτήσεως ἀνέργων

Νέαι περιπτώσεις μηνὸς νοοῦνται :

αα) Περιπτώσεις ἐπιδοτήσεως ἀνέργων, ὧν τὸ δικαίωμα πρὸς ἐπιδότησιν ἀνεγνωρίσθη ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ μηνός, ὃν ἀφοροῦν τὰ ὑποβαλλόμενα στοιχεῖα.

ββ) Ἐκδοθεῖσαι ἐντὸς τοῦ μηνὸς ἀποφάσεις περὶ συνεχίσεως, ἀναστολείσης, λογῳ ἀναλήψεως ἐργασίας (οὐχὶ λόγῳ ἀσθενείας ἢ ἄλλης αἰτίας), ἐπιδοτήσεως, ἐφ' ὅσον ἡ ἀναστολὴ τῆς ἐπιδοτήσεως δὲν ἔλαβε χώραν ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ μηνός.

γγ) Αἱ νέαι περιπτώσεις ἐπιδοτουμένων, ὧν μετεφέρθη ἡ ἐπιδότησις ἐκ μιᾶς ὑπηρεσίας εἰς ἄλλην, θεωροῦνται ὡς νέαι περιπτώσεις τοῦ Ὑποκαταστήματος παρ' ᾧ ἔλαβε χώραν ἡ πρώτη (ἀνεξαρτήτως διαρκείας) πληρωμὴ τοῦ ἀνέργου. Εἰς ἁπάσας τὰς ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχ. αα' - γγ' περιπτώσεις, ἵνα αὗται συμπεριληφθοῦν εἰς τὸν πίνακα ὡς «νέαι περιπτώσεις», δέον ἀφ' ἑνὸς νὰ ἔχῃ ἐκδοθῇ ἡ σχετικὴ πρᾶξις ἀναγνωρίσεως τοῦ δικαιώματος ἐπιδοτήσεως καὶ ἀφ' ἑτέρου εἴτε νὰ ἔχῃ γίνει ἀπ' εὐθείας πληρωμὴ παρὰ τῆς Ὑπηρεσίας, εἴτε νὰ ἔχῃ δοθῇ ἐντολὴ πρὸς πληρωμὴν εἰς τὴν οἰκείαν Τράπεζαν.

Αἱ νέαι περιπτώσεις ἐπιδοτουμένων κατανέμονται εἰς τρεῖς (3) κατηγορίας βάσει τῶν ἐντὸς τοῦ κρισίμου 14μήνου πραγματοποιηθέντων ἐλαχίστων ὁρίων ἡμερομισθίων (125, 150 καὶ 180).

Περαιτέρω αἱ νέαι περιπτώσεις κατανέμονται εἰς τὰς τρεῖς πλέον ἐνδιαφερούσας ἀπὸ στατιστικῆς ἀπόψεως ἐπαγγελματικὰς κατηγορίας, ἤτοι α) εἰς κοινοὺς ἀνέργους, εἰς ἣν κατηγορίαν ὑπάγονται ἅπαντες οἱ πλὴν τῶν δύο ἑπομένων κατηγοριῶν ἄνεργοι, β) καπνεργάτας καὶ γ) ἁλιεργάτας.

β) «Σύνολον περιπτώσεων νέων καὶ παλαιῶν».

Εἰς τὴν στήλην ταύτην ἀναγράφεται ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς ἐπιδοτουμένων ἀνέργων (νέων καὶ παλαιῶν), οἵτινες τελοῦν ἐν ἐπιδοτήσει κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ μηνός, ὃν ἀφοροῦν τὰ στοιχεῖα, τ.ἔ. δὲν περιλαμβάνονται εἰς τὸ σύνολον ἐπιδοτουμένων περιπτώσεις ἀνέργων, οἵτινες ἐπεδοτήθησαν μὲν διά τινας ἡμέρας τοῦ μηνός, δὲν τελοῦν ὅμως ἐν ἐπιδοτήσει κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν αὐτοῦ, εἴτε διότι ἔληξεν ἡ ἐπιδότησις των, εἴτε διότι αὕτη ἀνεστάλη.

γ) «Σύνολον ἡμερῶν τακτικῆς ἐπιδοτήσεως».

Εἰς τὴν στήλην αὐτὴν ἀναγράφεται τὸ σύνολον τῶν ἡμερῶν δι' ἃς κατεβλήθη πράγματι ἐπίδομα (τακτικὸν) ἐντὸς τοῦ μηνός, δι' ἅπαντας ἐν γένει τοὺς ἐντὸς τοῦ μηνὸς τούτου ἐπιδοτηθέντας ἀνέργους, ἤτοι περιλαμβανομένων καὶ ἐκείνων ὧν διήρκεσεν ἡ ἐπιδότησις καθ' ὅλον τὸν μῆνα καὶ ἐκείνων ὧν ἤρξατο ἢ ἐτερματίσθη ἢ ἀνεστάλη ἡ ἐπιδότησις διαρκοῦντος τοῦ αὐτοῦ μηνός.

δ) «Δαπάναι»

Εἰς τὰς δαπάνας δέον ὅπως περιλαμβάνεται τὸ πράγματι καταβληθὲν ἐντὸς τοῦ μηνὸς ποσόν, τὸ ἀφορῶν τακτικὴν ἐπιδότησιν ἀνέργων καὶ δῶρα ἐπιδοτουμένων, κεχωρισμένως, ἤτοι τὸ ποσὸν τοῦ ὁποίου ἐβεβαιώθη ἡ καταβολὴ ἐντὸς τοῦ μηνὸς καὶ οὐχὶ τὰ ποσὰ δι' ἃ ἐδόθησαν μὲν ἐντολαί, πλὴν ὅμως δὲν ἐβεβαιώθη ἡ πληρωμή των.

Αἱ δαπάναι τοῦ μηνὸς κατανέμονται περαιτέρω εἰς δύο στήλας. Εἰς τὴν πρώτην ἐξ αὐτῶν ἀναγράφονται τὰ καταβληθέντα ποσὰ δι' ἐπιδόματα ἀνεργίας τοῦ μηνός, εἴτε ἀφοροῦν ἡμέρας ἐπιδοτήσεως τοῦ αὐτοῦ μηνός, εἴτε ἡμέρας ἐπιδοτήσεως προγενεστέρων μηνῶν, εἴτε ποσὰ καταβληθέντα ἐντὸς τοῦ μηνὸς λόγῳ ἀναδρομικῆς προσαρμογῆς τοῦ ἐπιδόματος, εἰς δὲ τὴν δευτέραν στήλην τὰ ποσά, ἅτινα κατεβλήθησαν διὰ δῶρα ἑορτῶν ἐπιδοτουμένων ἀνέργων, μὲ μνείαν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δικαιούχων καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερῶν. Εἶναι αὐτονόητον, ὅτι αἱ κατὰ μῆνα ἀναγγελλόμεναι δαπάναι δέον νὰ συμφωνοῦν ἀπολύτως πρὸς τὰ ἀντίστοιχα λογιστικὰ στοιχεῖα τοῦ μηνός, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ παρατηρῆται τὸ ἄτοπον τῆς ἀσυμφωνίας μεταξὺ στατιστικῶν καὶ λογιστικῶν πινάκων ἀναφερομένων εἰς τὰ αὐτὰ ἀντικείμενα.

Σημειοῦμεν τέλος, ὅτι δι' ἁπάσας τὰς ἀνωτέρω ἐνδείξεις, πλὴν τῆς στήλης, ἥτις ἀφορᾷ ποσὰ δώρων, ἤτοι : «νέων περιπτώσεων», «συνόλου ἐπιδοτουμένων», «ἡμερῶν ἐπιδοτήσεως», καὶ «δαπανῶν τακτικῆς ἐπιδοτήσεως», δέον νὰ τηρῆται κατανομὴ τῶν ἀναγραφομένων στοιχείων εἰς τὰς τρεῖς ἐπαγγελματικὰς κατηγορίας (κοινῶν ἀνέργων, καπνεργατῶν, ἁλιεργατῶν).

(β) Στατιστικὸς πίναξ ΙΙ.

(Συγκεντρωτικὰ στατιστικὰ στοιχεῖα ἐπιδοτουμένων ἐφέδρων).

Διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ πίνακος τούτου ἰσχύουν αἱ αὐταὶ ἀναλόγως ὡς ἀνωτέρω ὁδηγίαι.

(γ) Στατιστικὸς πίναξ ΙΙΙ.

(Κατανομὴ ἐπιδοτηθέντων ἀνέργων κατ' ἀσφαλιστικὸν φορέα διὰ τὸν κλάδον ἀσθενείας).

Ὁ πίναξ ΙΙΙ συμπληροῦται ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐν ἀρχῇ ἀναφερομένων Ὑπηρεσιῶν. Οὕτω :

αα) Εἰς τὴν πρώτην στήλην ἀναφέρεται ὁ τίτλος τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου.

ββ) Εἰς τὴν δευτέραν στήλην ἀναφέρεται ὁ ἀριθμὸς τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μηνὸς ἐπιδοτηθέντων ἀνέργων (ἤτοι συνόλου νέων καὶ παλαιῶν, ὡς καὶ ἐκείνων οἵτινες ἐπεδοτήθησαν διά τινας ἡμέρας τοῦ μηνὸς καὶ δὲν περιλαμβάνονται εἰς «τὸ σύνολον τῶν ἐπιδοτουμένων» τοῦ μηνός), οἵτινες βάσει τῆς τελευταίας αὐτῶν ἀπασχολήσεως πρὸ τῆς περιελεύσεώς των εἰς ἀνεργίαν ὑπήγοντο εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀσθενείας τοῦ ἀντιστοίχου εἰς τὴν πρώτην στήλην ἀναφερομένου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, καὶ

γγ) Εἰς τὴν τρίτην στήλην ἀναγράφεται τὸ καταβληθὲν ποσὸν δι' ἐπίδομα ἀνεργίας καθ' ὁμάδας ἠσφαλισμένων τοῦ αὐτοῦ Ταμείου κλάδου ἀσθενείας.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐπεκτάσεως εἰς τὴν περιοχὴν Πόρου τῆς ὑπὸ τοῦ Οἴκου Ναύτου παρεχομένης προστασίας.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 143 τῆς 14 Ἰουλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

α) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 6002/1934 «περὶ προστασίας τῶν ἀνέργων ἐργατῶν θαλάσσης καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν» (Φ.Ε.Κ. 37).

β) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ ἀ. ν. 816/1948 «περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 6002 παρεχομένης ἰατροφαρμακευτικῆς καὶ νοσοκομειακῆς προστασίας καὶ εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν ἐργαζομένων ναυτικῶν», ὡς οὗτος ἐκυρώθη ὑπὸ τοῦ νόμου 378/1949 (Φ.Ε.Κ. 120).

γ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 2370/19.3.1959 πρότασιν τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς Οἴκου Ναύτου.

δ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 5/23.4.1959 γνωμοδότησιν Συμβουλίου Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ, καὶ

ε) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 282/1959 γνωμοδότησιν Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον μόνον

Ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 14.11.1951 β. δ/τος «περὶ προστασίας κατὰ τῆς ἀσθενείας τῶν ναυτικῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν των» (Φ.Ε.Κ. 301), ὡς τοῦτο ἑκάστοτε ἰσχύει, προβλεπομένη προστασία ἐπεκτείνεται, παρεχομένης ἰατρικῆς συνδρομῆς καὶ περιθάλψεως, ὡς καὶ νοσοκομειακῆς ἐν γένει προστασίας, φαρμάκων ὑπὸ μορφὴν χημικῶν παρασκευασμάτων ἢ ἰδιοσκευασμάτων, φαρμακευτικῶν ἐν γένει εἰδῶν καὶ ἐπιδόματος τοκετοῦ καὶ εἰς τοὺς μονίμως εἰς τὴν περιοχὴν Πόρου διαμένοντας:

α) Ἀνέργους ναυτικούς καὶ τὰ μέλη τῶν οἰκογενειῶν τούτων, καὶ

β) Μέλη οἰκογενειῶν ἐργαζομένων ναυτικῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Ἰουνίου 1959

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς Κυριακῆς ἀργίας διὰ τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα καὶ παντοπωλεῖα τῆς κωμοπόλεως Σκιάθου.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 143 τῆς 14 Ἰουλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ π. δ/τος τῆς 8/14 Μαρτίου 1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως», τοῦ ἄρθρου 9 § 3 τοῦ ν. δ. 3755/1957 «περὶ αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν κλπ.», τὴν ὑπ' ἀριθ. 51/1.2.1959 αἴτησιν τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Σκιάθου, τὴν ὑπ' ἀριθ. 108/61/29.1.1959 γνώμην τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Βόλου, τὴν ὑπ' ἀριθ. 110/1958 ὁμοίαν τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου τῆς Κοινότητος Σκιάθου, τὴν ὑπ' ἀριθ. 5/47/6β/4.2.1959 ὁμοίαν τῆς Ὑποδιευθύνσεως Χωροφυλακῆς Σκοπέλου, τὴν ἀπὸ 7.3.1959 γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Διακανονισμοῦ Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 250/1959 τοιαύτην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν ὁλοκληρωτικὴν Κυριακὴν ἀργίαν διὰ τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα καὶ τὰ παντοπωλεῖα τῆς κωμοπόλεως Σκιάθου.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Ἰουνίου 1959

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ἐκ περιτροπῆς Κυριακῆς ἀργίας διὰ τὰ ἑστιατόρια - ζυθεστιατόρια - μαγειρεῖα - οἰνομαγειρεῖα - ταβέρνας καὶ ζυθοπωλεῖα τῆς πόλεως Κατερίνης.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 143 τῆς 14 Ἰουλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ π. δ/τος τῆς 8/14 Μαρτίου 1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως», τοῦ ἄρθρου 9 § 3 τοῦ ν.δ. 3755/1957 «περὶ αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν κλπ.», τὴν ὑπ' ἀριθ. 23/19.1.1959 αἴτησιν τοῦ Σωματείου Ἑστιατόρων Κατερίνης, τὴν ὑπ' ἀριθ. 7/19.1.1959 γνώμην τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν - Βιοτεχνῶν Κατερίνης, τὴν ὑπ' ἀριθ. 27/19.2.1959 ὁμοίαν τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Κατερίνης, τὴν ὑπ' ἀριθ. 2223/18.2.1959 τοιαύτην τῆς Νομαρχίας Πιερίας, τὴν ὑπ' ἀριθ. 31/94/1α/19.2.1959 γνώμην τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Πιερίας, τὴν ἀπὸ 10.3.1959 γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Διακανονισμοῦ Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 249/1959 τοιαύτην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν ἐκ περιτροπῆς Κυριακὴν ἀργίαν διὰ τὰ ἑστιατόρια - ζυθεστιατόρια - μαγειρεῖα - οἰνομαγειρεῖα - ταβέρνας καὶ ζυθοπωλεῖα τῆς πόλεως Κατερίνης, τῆς σειρᾶς αὐτῶν ὁριζομένης ὑπὸ τῆς οἰκείας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Ἰουνίου 1959

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί καθιερώσεως εορτών ολοκληρωτικής και μερικής αργίας εις καταστήματα χονδρικής και λιανικής πωλήσεως λαχανικών και οπωρικών περιοχής Αθηνών - Πειραιώς και πέριξ Δήμων, Κοινοτήτων και Συνοικισμών (αναδημοσίευσις) (*).

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 146 της 24 Ιουλίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τας διατάξεις του άρθρου 2 § 2 του π. δ/τος της 8/14 Μαρτίου 1930 «περί κωδικοποιήσεως των νόμων περί Κυριακής αναπαύσεως», του άρθρου 9 § 3 του ν. δ/τος 3755/1957 «περί αυξήσεως αναδρομικώς των αποδοχών των μισθωτών κλπ.».

2) Την από 12.9.1958 αίτησιν των ενδιαφερομένων εργοδοτικών και υπαλληλικών επαγγελματικών οργανώσεων Αθηνών - Πειραιώς.

3) Την υπ' αριθ. 93323 Φ. 71/4/8.11.1958 σύμφωνον γνώμην της Αστυνομικής Διευθύνσεως Αθηνών.

4) Την υπ' αριθ. 14826 Φ. 65/16/7.11.1958 όμοιαν της Αστυνομικής Διευθύνσεως Πειραιώς.

5) Την από 29.11.1958 γνωμοδότησιν του Τμήματος Διακανονισμού Εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, και

6) Την υπ' αριθ. 35/1959 τοιαύτην του Συμβουλίου της Επικρατείας, προτάσει του Ημετέρου επί της Εργασίας Υπουργού αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Καταργούμεν το β. δ/γμα της 20.5 - 15.6. 1953 «περί καθιερώσεως εορτασίμων ημερών ολοκληρωτικής και μερικής αργίας των καταστημάτων χονδρικής και λιανικής πωλήσεως λαχανικών και οπωρικών Αθηνών» και το β. δ/γμα της 31.10 - 9.12.1953 «περί καθιερώσεως εορτασίμων ημερών ολοκληρωτικής και μερικής αργίας των καταστημάτων χονδρικής και λιανικής πωλήσεως λαχανικών και οπωρικών Πειραιώς» και καθιερούμεν ως εορτασίμους ημέρας ολοκληρωτικής ή μερικής αργίας διά τα καταστήματα χονδρικής και λιανικής πωλήσεως λαχανικών και οπωρικών της περιοχής Αθηνών - Πειραιώς και πέριξ Δήμων, Κοινοτήτων και Συνοικισμών τας κάτωθι εορτάς:

Ι. Περιοχής Αθηνών και πέριξ Δήμων, Κοινοτήτων και Συνοικισμών.

Ολοκληρωτική αργία

1) Αγίου Βασιλείου, 2) Θεοφανείων (6 Ιανουαρίου), 3) Καθαρά Δευτέρα, 4) Κοιμήσεως Θεοτόκου, 5) Δευτέρα ημέρα Χριστουγέννων.

Μερική αργία (Κλειστά μετά μεσημβρίαν).

1) Τρίτη ημέρα του Πάσχα, 2) Πέτρου και Παύλου, 3) Υψώσεως του Σταυρού, και 4) Μεγάλη Παρασκευή, καθ' ην παραμένουν κλειστά προ μεσημβρίας.

ΙΙ. Περιοχής Πειραιώς και πέριξ Δήμων, Κοινοτήτων και Συνοικισμών.

Ολοκληρωτική αργία

1) Αγίου Βασιλείου, 2) Θεοφανείων (6 Ιανουαρίου), 3) Κοιμήσεως Θεοτόκου, 4) Δευτέρα ημέρα Χριστουγέννων.

Μερική αργία (Κλειστά μετά την 2αν μ.μ. ώραν).

1) Καθαρά Δευτέρα, 2) Υψώσεως Σταυρού, 3) Τρίτη ημέρα του Πάσχα, 4) Πέτρου και Παύλου, 5) Αγίου Σπυρίδωνος και 6) Μεγάλη Παρασκευή κλειστά από 9 π.μ. - 12ην μεσημβρινήν ώραν.

2) Όσάκις αι ως άνω εορταί συμπίπτουν μέ Σάββατον ή Δευτέραν έχουν εφαρμογήν αι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του π. δ/τος της 8/14.3.1930 «περί κωδικοποιήσεως των νόμων περί Κυριακής αναπαύσεως», ήτις προσετέθη διά του άρθρου μόνου του ν. δ/τος της 30.10 - 2.11.1935.

Εις τον αυτόν επί της Εργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 2 Μαΐου 1959

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί καθιερώσεως εκ περιτροπής κατά το 1/3 Κυριακής αργίας εις τα γαλακτοπωλεία - ζαχαροπλαστεία και καφενεία της πόλεως Τρικάλων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 148 της 30 Ιουλίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν: Τας διατάξεις του άρθρου 6 § 2 του π. δ/γματος της 8/14 Μαρτίου 1930 «περί κωδικοποιήσεως των νόμων περί Κυριακής αναπαύσεως», του άρθρ. 9 § 3 του ν. δ/γματος 3755/1957 «περί αυξήσεως αναδρομικώς των αποδοχών των μισθωτών κλπ», αίτησιν του Σωματείου Καφεπωλών Τρικάλων, του Σωματείου Γαλακτοζαχαροπλαστών Τρικάλων, του Σωματείου Επισιτιστών και Υπαλλήλων Τουριστικών Επαγγελμάτων Τρικάλων και του Εργατοϋπαλληλικού Κέντρου Τρικάλων - Καλαμπάκας, την υπ' αριθ. 7910/1958 σύμφωνον γνώμην της Νομαρχίας Τρικάλων, την από 12.2.1959 γνωμοδότησιν του Τμήματος Διακανονισμού Εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής και την υπ' αριθ. 2482/28.4.1959 τοιαύτην του Συμβουλίου της Επικρατείας, προτάσει του Υμετέρου επί της Εργασίας Υπουργού αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Καταργούμεν τα από 18 Αυγούστου/1 Σεπτεμβρίου 1949 β. δ/γματα «περί καθιερώσεως της εκ περιτροπής Κυριακής αργίας εις τα γαλακτοπωλεία και ζαχαροπλαστεία Τρικάλων και «περί καθιερώσεως της εκ περιτροπής Κυριακής αργίας εις τα καφενεία της πόλεως Τρικάλων» και ορίζομεν, ότι εκ των εν τη πόλει Τρικάλων λειτουργούντων γαλακτοπωλείων - ζαχαροπλαστείων και καφενείων θα παραμένουν κλειστά κατά τας Κυριακάς εκ περιτροπής το 1/3 τούτων, της σειράς αυτών οριζομένης, δι'

(*) Αναδημοσιεύεται ως εσφαλμένως δημοσιευθέν εις το υπ' αριθ. 122/20.6.1959 Φ.Ε.Κ., τεύχος Α' (ΕΕΔ 18, σελ. 853).

ἑκάστην κατηγορίαν, ὑπὸ τῆς οἰκείας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς.

Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν αἱ ἀκόλουθοι ἑορταί: 1) Ἁγίου Βασιλείου, 2) Θεοφανείων, 3) Ἁγίου Ἰωάννου, 4) Ἁγίου Ἀθανασίου, 5) Εὐαγγελισμοῦ, 6) Ἁγίου Γεωργίου, 7) Ἁγίου Κωνσταντίνου, 8) Ἁγίου Βησσαρίωνος, 9) Πέτρου καὶ Παύλου, 10) Ἁγίων Ἀποστόλων, 11) Κοιμήσεως Θεοτόκου, 12) Ἁγίου Δημητρίου, 13) 28ης Ὀκτωβρίου, 14) Ταξιαρχῶν, 15) Ἁγίου Νικολάου, 16) Ἁγίου Στεφάνου καὶ 17) ἑορτῆς Τιουσιόν, ἤθελον συμπέσει μὲ Κυριακὴν ἢ ἡ Κυριακὴ ἤθελε συμπέσει μὲ παραμονὴν τῶν ὡς ἄνω ἑορτῶν, ὡς καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς τῶν Ἀπόκρεω, Βαΐων καὶ Θωμᾶ, ἐπιτρέπεται τὸ ἄνοιγμα ἁπάντων τῶν γαλακτοπωλείων - ζαχαροπλαστείων, πλὴν καφενείων.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἰουνίου 1959

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἐδ. β' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 4.5.1955 β. δ/τος «περὶ ὀργανώσεως λειτουργίας τοῦ Κλάδου Ἀσθενείας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος», ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 148 τῆς 30 Ἰουλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὴν παράγραφον 7 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3083/1954 ν. δ/τος «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας καὶ θεσπίσεως ἀσφαλιστικῶν τινων διατάξεων».

2) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν 420ὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 29.12.1958.

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 182/1959 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Τὸ ἐδάφιον β' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 4.5.1955 β. δ/τος «περὶ ὀργανώσεως λειτουργίας τοῦ Κλάδου Ἀσθενείας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 11.12/19.1.1957 β. δ/τος, τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«Ἡ ἀσφάλισις ἐνεργεῖται κατόπιν αἰτήσεως τῆς ἠσφαλισμένης καὶ μὲ ἀνατρεπτικὴν προθεσμίαν ὑποβολῆς διὰ μὲν τὰ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς τροποποιήσεως ὑφιστάμενα τέκνα μέχρι τῆς 30ῆς Ἰουνίου 1959, διὰ δὲ τὰ ἐφεξῆς γεννώμενα, μετὰ τρίμηνον ἀπὸ τῆς γεννήσεώς των.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἰουνίου 1959

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς καὶ μερικῆς ἀργίας κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς δι' ἅπαντα τὰ καταστήματα τῆς πόλεως Τρικάλων, πλὴν τῶν ἑστιατορίων, καφενείων, γαλακτοζαχαροπλαστείων, ἀρτοποιείων, φαρμακείων, πρακτορείων λιανικῆς πωλήσεως σιγαρέττων, ἀνθοπωλείων, οἰνοπωλείων, ποτοπωλείων καὶ πρατηρίων πωλήσεως βενζίνης.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 148 τῆς 30 Ἰουλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 § 2 τοῦ π.δ/τος τῆς 8/14 Μαρτίου 1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων «περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως».

2) Τοῦ ἄρθρου 9 § 3 τοῦ ν. δ. 3755/1957 «περὶ αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν κλπ».

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 67/21.2.1959 ἀναφορὰν τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Τρικάλων—Καλαμπάκας, τὴν ὑπ' ἀριθ. 1317/28.2.1959 ἀναφορὰν τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος.

4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1637/27.1.1959 ἀναφορὰν τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Τρικάλων.

5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 620/27.1.1959 ἀναφορὰν τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Τρικάλων.

6) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 160 ἀναφορὰν τοῦ Συλλόγου Ἀποικιακῶν καὶ Ἐδωδίμων Τρικάλων.

7) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 16/6.2.1959 ἀναφορὰν τοῦ Σωματείου Καταστηματαρχῶν Κουρέων καὶ Κομμωτῶν Τρικάλων.

8) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 46/6/231β/7.2.1959 σύμφωνον γνώμην τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Τρικάλων.

9) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 4700/14.2.1959 ὁμοίαν τῆς Νομαρχίας Τρικάλων.

10) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 45/13.4.1959 γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Διακανονισμοῦ Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 266/1959 τοιαύτην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν ὁλοκληρωτικὴν καὶ μερικὴν ἀργίαν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτάς, ὡς κάτωθι, δι' ἅπαντα τὰ καταστήματα τῆς πόλεως Τρικάλων, πλὴν τῶν ἑστιατορίων, καφενείων, γαλακτοζαχαροπλαστείων, ἀρτοποιείων, φαρμακείων, πρακτορείων λιανικῆς πωλήσεως σιγαρέττων, ζυθοπωλείων, οἰνοπωλείων, ποτοπωλείων καὶ πρατηρίων πωλήσεως βενζίνης.

Α'. Ὁλοκληρωτικὴ ἀργία:

1) Ἅπασαι αἱ Κυριακαί, 2) ἡ Πρώτη τοῦ Ἔτους, 3) τῶν Θεοφανείων (6η Ἰανουαρίου), 4) τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου (25η Μαρτίου), 5) ἡ Δευτέρα ἡμέρα τοῦ Πάσχα, 6) τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου (15 Αὐγούστου), 7) ἡ 28η Ὀκτωβρίου, 8) τῶν Χριστουγέννων (25 Δεκεμ-

βρίου), 7) ἡ δευτέρα ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων (26 Δεκεμβρίου).

Διὰ τὰ κουρεῖα καὶ κομμωτήρια ἅπασαι αἱ ἀνωτέρω ἑορταί, πλὴν τῶν ὑπ' ἀριθ. 2, 5, 6 καὶ 9 τοιούτων, ὡς καὶ ἡ Καθαρὰ Δευτέρα καὶ τῆς Ἀναλήψεως (ἑορτῶν τοῦ Σωματείου Κουρέων — Κομμωτῶν).

Β' Μερικὴ ἀργία:

Τὴν Καθαρὰν Δευτέραν (κλειστὰ μετὰ τὴν 1ην μ.μ.).

Διὰ τὰ κουρεῖα καὶ κομμωτήρια ἐπιτρέπεται τὸ ἄνοιγμα ἀπὸ τῆς 10ης π.μ. μέχρι τῆς 1ης μ.μ.

Κατὰ τάς: α) Κυριακὴν τῆς Τυροφάγου, β) 1ην τοῦ Ἔτους, γ) Δευτέραν τοῦ Πάσχα, δ) Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου (15 Αὐγούστου), ε) Δευτέραν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων (26 Δεκεμβρίου) ἐπιτρέπεται τὸ ἄνοιγμα τῶν παντοπωλείων, ἐδωδιμοπωλείων καὶ λοιπῶν συναφῶν καταστημάτων λιανικῆς πωλήσεως κατὰ τὴν Κυριακὴν τῆς Τυροφάγου, πρὸς στολισμὸν τῶν προθηκῶν των καὶ ἑτοιμασίαν τῶν καταστημάτων, ἀπαγορευομένης τῆς μετὰ τοῦ κοινοῦ συναλλαγῆς, καὶ ἐπὶ καταβολῇ 1,75 ἡμερησίου μισθοῦ εἰς τὸ ἀπασχοληθησόμενον προσωπικόν.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἰουνίου 1959

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῆς θέσεως τῆς τύχης ὑπαλλήλων, ἐργατῶν κλπ. τῶν ἐχθρικῶν κατὰ τὴ ἔννοιαν τοῦ ν.δ/τος 1138/1949 «περὶ τῶν ἐχθρικῶν περιουσιῶν ἑταιρειῶν, ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν τέως ἐχθρῶν ἐργοδοτῶν καὶ διακανονισμοῦ τῶν ἀποζημιώσεων αὐτῶν καὶ τῶν πρὸς αὐτοὺς ὀφειλῶν».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 152 τῆς 4 Αὐγούστου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ν.δ/τος 1138/1949 «περὶ τῶν ἐχθρικῶν περιουσιῶν» καὶ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 1530/1950 «περὶ συμπληρώσεως, τροποποιήσεως καὶ καταργήσεως ἐνίων διατάξεων τοῦ ν.δ. 1138/1959 κλπ.», ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 309 ἀπὸ 10 Ἰουνίου 1959 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργῶν ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Εἰς τὰ πρόσωπα, περὶ ὧν αἱ διατάξεις τοῦ πρώτου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ν.δ. 1138/1949 «περὶ ἐχθρικῶν περιουσιῶν», καταβάλλεται ἀποζημίωσις διὰ τὴν κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας λογιζομένην ὡς ἐπελθοῦσαν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὁριζομένη εἰς 70ο/ο τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 ἢ, κατὰ περίπτωσιν, τοῦ β. δ/τος τῆς 16 Ἰουλίου 1920, ὡς ἰσχύουσι κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος, χορηγουμένης ἀποζημιώσεως, καὶ ἐφ' ὅσον βάσει τῶν διατάξεων τούτων δικαιοῦνται κατ' ἀρχὴν τοιαύτης. Τὸ συνολικῶς καταβληθησόμενον ποσὸν κατὰ ἑταιρείαν, ἐπιχείρησιν ἢ ἐργοδότην δὲν δύναται νὰ εἶναι μεῖζον τοῦ μετὰ προηγουμένην ἀφαίρεσιν τῶν νομίμως ὑφισταμένων κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος πάσης φύσεως ὀφειλῶν πρὸς τὸ Δημόσιον, Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς καὶ τὸν παρὰ τῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος Λογαριασμὸν μεσεγγυημένων ἐχθρικῶν περιουσιῶν ἀπομένοντος καθαροῦ ἐνεργητικοῦ τῆς περιουσίας ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἐν τῇ αὐτῇ διατάξει ὁριζομένων ἐργοδοτῶν ἐν γένει. Ἡ πιστοποίησις τῶν ἐν λόγῳ ὀφειλῶν ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν δι' ἀπαφάσεων τούτου, δημοσιευομένων εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Αἱ πρὸς Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καὶ πρὸς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς ὀφειλαὶ περιλαμβάνονται εἰς τὰς ὑπουργικὰς ἀποφάσεις μόνον ἐφ' ὅσον αἱ σχετικαὶ ἀπαιτήσεις ἔχουσιν ἀναγγελθῇ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν τὸ καθαρὸν ἐνεργητικὸν δὲν ἐξαρκεῖ διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ διὰ τῆς παρούσης παραγράφου ὁριζομένου ποσοστοῦ ἀποζημιώσεως μειοῦται τὸ ποσοστὸν τοῦτο ἀναλόγως. Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης παραγράφου ἔχουσιν ἐφαρμογὴν μόνον ὡς πρὸς μὴ ἐχθρούς κατὰ τὴν ἐν παραγράφῳ δ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ. ν. 1530/1950 ἔννοιαν τοῦ ὅρου.

2) Ὡς χρόνος ὑπηρεσίας διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 ἢ τὸ β. δ. τῆς 16 Ἰουλίου 1920 ἀποζημιώσεως λογίζεται ὁ διανυθεὶς ἀπὸ τῆς προσλήψεως παρὰ τῇ ἐχθρικῇ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀ.ν. 2636/1940 ἢ τέως ἐχθρικῇ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ν. δ. 1138/1949 ἑταιρείᾳ, ἐπιχειρήσει ἢ ἐργοδότῃ μέχρι τοῦ χρόνου καθ' ὃν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ πρώτου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ν. δ. 1138/1949 λογίζεται ἐπελθοῦσα ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

3) Ὡς βασικὸς μισθὸς διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς αὐτῆς ἀποζημιώσεως λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν τὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων, τὰ ὁποῖα θὰ ἐλάμβανεν ὁ μισθωτὸς βάσει τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ἰσχυουσῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως, μὴ ὑπολογιζομένων μεταξὺ τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τῶν δώρων τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα.

4) Εἰδικῶς προκειμένου περὶ δικαιούχων ἄλλοτε μισθωτῶν Τραπεζῶν ἐχθρικῶν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀ. ν. 2636/1940 ἢ τέως ἐχθρικῶν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ν. δ. 1138/1949 λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν ὡς βασικὸς μισθὸς τὰ ἐν τῇ παρούσῃ παραγράφῳ ὁριζόμενα ποσὰ ἐν συσχετισμῷ πρὸς τὸν κατ' Ὀκτώβριον 1940 λαμβανόμενον παρ' ἑκάστου μισθόν.

Δραχ. 935 δι' ὅσους ἐλάμβανον δρχ.				1.000 καὶ κάτω
» 1.210	»	»	»	2.000
» 2.085	»	»	»	4.000
» 2.530	»	»	»	6.000
» 2.970	»	»	»	8.000
» 3.300	»	»	»	10.000
» 3.795	»	»	»	12.000
» 4.255	»	»	»	14.000 καὶ ἄνω

Ἐὰν ὁ κατ' Ὀκτώβριον 1940 λαμβανόμενος

μισθός ἀνήρχετο εἰς ποσὸν ἐνδιάμεσον τῶν ἐν τῇ παρούσῃ παραγράφῳ ἀναφερομένων, ὡς ποσὸν βασικοῦ μισθοῦ λογίζεται τὸ κατ' ἀκριβῆ μαθηματικὴν ἀναλογίαν ἀντιστοιχοῦν τοιοῦτον.

5) Ὁ κατὰ τὰς παραγράφους 3 καὶ 4 τοῦ παρόντος ἄρθρου βασικὸς μισθὸς προσαυξάνεται διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου χορηγουμένης ἀποζημιώσεως κατὰ τὰ ἐπιδόματα πολυετοῦς ὑπηρεσίας καὶ οἰκογενειακῶν βαρῶν, ὡς ταῦτα ὁρίζονται διὰ τῆς ἀπὸ 29 Αὐγούστου 1951 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπαλλήλων Τραπεζῶν (ἀριθ. πράξεως καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 174/31.8.1951)(*). Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ χρόνος ὑπηρεσίας ὁ διανυθεὶς παρὰ τῇ ἐχθρικῇ ἢ τέως ἐχθρικῇ ἑταιρείᾳ, ἐπιχειρήσει καὶ γενικῶς ἐργοδότῃ ἀπὸ τῆς παρ' αὐτοῖς προσλήψεως μέχρι τῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ πρώτου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρ. 29 τοῦ ν.δ. 1138/1949 ἐπελθούσης καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ἐπιδόματος τῶν οἰκογενειακῶν βαρῶν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ οἰκογενειακὴ κατάστασις τοῦ μισθωτοῦ ἡ ὑφισταμένη κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος.

6) Διὰ τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου καταβολῆς ἀποζημιώσεως ἐξαντλεῖται πλήρως πᾶσα ὑποχρέωσις τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ἔναντι τῶν ὑπαλλήλων, ὑπηρετῶν ἢ ἐργατῶν τῶν ἐχθρικῶν, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀ. ν. 2636/1940, ἢ τέως ἐχθρικῶν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ν. δ. 1138/1949 ἑταιρειῶν ἢ ἐπιχειρήσεων καὶ ἐν γένει ἐργοδοτῶν. Δηλώσεις περὶ παραιτήσεως ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἀπὸ ἀπαιτήσεων ἐκ μισθῶν ἢ ἀποζημιώσεων, ὑποβληθεῖσαι μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, θεωροῦνται ἔγκυροι.

7) Πρόσωπα ὑπηρετήσαντα παρ' ἐχθρικαῖς, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀ. ν. 2636/1940, ἢ τέως ἐχθρικαῖς, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ν. δ. 1138/1949, ἑταιρείαις, ἐπιχειρήσεσιν ἢ ἐργοδόταις καὶ ἀπολυθέντα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐφαρμογῆς τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω νόμων καὶ τοῦ ἀ. ν. 1530/1950, τυχόντα δὲ καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐν ὅλῳ ἢ καὶ ἐν μέρει τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 ἢ τὸ β. δ/γμα τῆς 16 Ἰουλίου 1920 ἀποζημιώσεως, δὲν δικαιοῦνται ἑτέρας τοιαύτης εἴτε κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος, εἴτε κατ' ἐφαρμογὴν ἑτέρων γενικῶν ἢ εἰδικῶν διατάξεων χορηγουμένης.

Ἄρθρον 2

1) Πρόσωπα ὑπηρετοῦντα κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος παρ' ἐχθρικαῖς, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀ.ν. 2636/1940, ἢ τέως ἐχθρικαῖς, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ν.δ/τος 1138/1949, ἑταιρείαις, ἐπιχειρήσεσι καὶ ἐν γένει ἐργοδόταις ἢ παρὰ τοῖς κατὰ τὸν ἀ.ν. 2636/1940 διαχειριστὰις ἢ παρὰ διαχειριστικοῖς ὀργάνοις τοῦ Δημοσίου, δύνανται νὰ ἀπολυθῶσι δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἄνευ τηρήσεως οὐδεμιᾶς ἑτέρας διατυπώσεως.

2) Εἰς τὰ πρόσωπα, περὶ ὧν ἡ προηγουμένη παράγραφος τοῦ παρόντος ἄρθρου, καταβάλλεται πλήρης ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 ἢ τοῦ β.δ/τος τῆς 17 Ἰουλίου 1920, ὡς ἰσχύουσι κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος, ὁριζομένη ἀποζημίωσις, ἐφ' ὅσον κατ' ἀρχὴν δικαιοῦνται τοιαύτης, ἤτις ὅμως συνολικῶς διὰ πάντα τὰ πρόσωπα τῆς αὐτῆς ἑταιρείας, ἐπιχειρήσεως ἢ ἐργοδότου, ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ εἶναι ἀνωτέρα τοῦ μετ' ἀφαίρεσιν τῶν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος νόμου ἀναφερομένων ὀφειλῶν, ἀπομένοντος καθαροῦ ἐνεργητικοῦ τῆς περιουσίας τῆς ἑταιρείας, ἐπιχειρήσεως ἢ ἐργοδότου. Ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας καὶ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ βασικοῦ μισθοῦ καὶ τῶν ἐπιδομάτων ἰσχύουσιν ἀναλόγως τὰ ἐν παραγράφοις 2 ἕως 5 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος νόμου ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 3

Ἡ κατὰ τὸ παρὸν διάταγμα ἀποζημίωσις ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ μισθωτοῦ, ἐπισυμβάντος μετὰ τὴν ἐπελθοῦσαν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, καταβάλλεται εἰς τὴν χήραν αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν χρονολογίαν τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος διατελεῖ ἐν τῇ χηρείᾳ, καὶ εἰς τὰς κατὰ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν ἀγάμους θυγατέρας καὶ ἀνήλικα ἄρρενα τέκνα αὐτοῦ καὶ ἐφ' ὅσον πάντα τὰ πρόσωπα ταῦτα κατέστησαν κληρονόμοι τοῦ θανάτου (*).

Ἄρθρον 4

1) Πρόσωπα δικαιούμενα ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 3 τοῦ παρόντος ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς διμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ὑποβάλωσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν (Γενικὴν Διεύθυνσιν Δημοσίου Λογιστικοῦ) σχετικὴν περὶ πληρωμῆς αἴτησιν. Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς ὡς ἄνω προθεσμίας τὸ δικαίωμα τῶν περὶ ὧν πρόκειται προσώπων ἀποσβέννυται.

2) Ἡ πληρωμὴ τῶν περὶ ὧν τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος νόμου ἀποζημιώσεων γίνεται εἰς βάρος τοῦ παρὰ τῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος Λογαριασμοῦ μεσεγγυημένων ἐχθρικῶν περιουσιῶν, κατόπιν σχετικῶν ἐντολῶν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Προκειμένου περὶ ἑταιρειῶν ἢ ἐπιχειρήσεων, τελουσῶν ἐν συνεχίσει λειτουργίας, ἡ καταβολὴ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ παρόντος νόμου ἀποζημιώσεως βαρύνει ταύτας.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Κερκύρᾳ τῇ 26 Ἰουλίου 1959

(*) ΕΕΔ 10, σελ. 959.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

103/1959 Πρᾶξις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου

Περὶ καταβολῆς ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν εἰς τοὺς πάσης φύσεως ἐκτάκτους καὶ προσκαίρους ὑπαλλήλους Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 150 τῆς 1 Αὐγούστου 1959)

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Λαβὸν ὑπ' ὄψιν:

1) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 2387 τοῦ 1955 πρᾶξιν αὐ-

(*) *Σημ.* Θέλει νὰ εἴπῃ «τοῦ θανόντος».

τοῦ τὴν προβλέπουσαν τὴν καταβολὴν εἰδικοῦ ἐπιδόματος εἰς κατωτέρους ταχτικοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, ὑπέχοντας οἰκογενειακὰ βάρη, ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 1020/1958 ὁμοίας αὐτοῦ, δι' ἧς περιορίζεται ἡ καταβολὴ τοῦ ἐπιδόματος τούτου εἰς τοὺς βαρυνομένους μὲ τὴν συντήρησιν τῶν μελῶν τῆς ἰδίας αὐτῶν οἰκογενείας.

2) Ὅτι ἔκτακτοι διαφόρων Ὑπηρεσιῶν ἐξομοιωθέντες πλήρως ἀπὸ ἀπόψεως ἀποδοχῶν πρὸς ταχτικοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους διὰ διατάξεων μεταγενεστέρων τῆς ὑπ' ἀριθ. 2387/1955 πράξεως αὐτοῦ λαμβάνουσι τὸ ὑπ' αὐτῆς προβλεπόμενον ἐπίδομα.

3) Ὅτι αἱ ἀρχαὶ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως ἐπιβάλλουσι τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ὡς εἴρηται πράξεως ἡμῶν καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἐκτάκτων τῶν βαρυνομένων μὲ τὴν συντήρησιν μελῶν τῆς ἰδίας αὐτῶν οἰκογενείας, καὶ

4) Σχετικὴν εἰσήγησιν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, ἀποφασίζει:

Ἐγκρίνει τὴν ὑπὸ τοὺς ὅρους καὶ προϋποθέσεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2387/1955 πράξεως αὐτοῦ, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῆς παραγράφου δ τοῦ ἄρθρου 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 1020/1958 ὁμοίας, καταβολὴν τοῦ ἐπιδόματος λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν καὶ εἰς τοὺς πάσης φύσεως ἐκτάκτους καὶ προσκαίρους ὑπαλλήλους τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν τοὺς λαμβάνοντας μισθὸν ταχτικοῦ ὑπαλλήλου.

Ἐκδόσαν πρὸς τοῦτο τὴν ὑπ' ἀριθ. 103 παροῦσαν πρᾶξιν του, κυρωθησομένην νομοθετικῶς μερίμνῃ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ.

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Κ.Λ.Π.

49287/10846/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ἀπὸ 5.8.1955 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ τῆς Α.Ε. «ΕΛΒΥΝ» ἐπὶ τρίμηνον.

(Ε.Κ. τ. Β' φ' 259 τῆς 14 Ἰουλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.».

β) Τὴν ἀπὸ 8.7.1959 αἴτησιν τοῦ Συνδέσμου Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Διϋλιστηρίων Ὀρυκτελαίων - Πετρελαίων «Ἡ Ἁγία Τριάς».

γ) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ νόμου 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 13.7.1959 καὶ γνωστοποιηθεῖσαν ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 115/13.7.1959 ἐγγράφου του, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι τῆς 13ης Ὀκτωβρίου 1959, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων τῆς γενομένης καταγγελίας τῆς ἀπὸ 5.8.1955 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ τῆς Α.Ε. «ΕΛΒΥΝ» (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ἰουλίου 1959

—

50256/11172/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 12.6.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν τσιμεντοπλίνθων - πλακοποιῶν μωσαϊκῶν Ρόδου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 269 τῆς 20 Ἰουλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν κλπ.», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν, ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (Τεῦχος Β') ἡ ἀπὸ 12.6.1959 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατῶν τσιμεντοπλίνθων - πλακοποιῶν (μωσαϊκῶν Ρόδου, κατατεθεῖσα παρ' ἡμῖν τὴν 30.6.1959, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 224/30.6.1959 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατῶν τσιμεντοπλίνθων πλακοποιῶν (μωσαϊκῶν) Ρόδου

Ἐν Ρόδῳ τὴν 12ην τοῦ μηνὸς Ἰουνίου 1959 ἔτους, ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ ὥραν 18.30' εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Ρόδου, κατόπιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 314/6.6.1959 ἐγγράφου τοῦ Γραφείου Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας, προσῆλθον ἀφ' ἑνὸς οἱ 1) Γεώργιος Λαμπρινός, πρόεδρος τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Δωδεκανήσου, 2) Παρασκευὰς Σάββενας, πρόεδρος Σωματείου Ἐργατῶν Βιομηχανίας Ρόδου, 3) Ζαχαρίας Παμπάλης, πλακοποιός, μέλος τοῦ σωματείου του, καὶ 4) Ἰωάννης Σπανός, μέλος τοῦ αὐτοῦ Σωματείου, ἅπαντες νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τοῦ ἀπὸ 1.2.1959 πρακτικοῦ Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ Σωματείου, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Δημήτριος Καταλειφὸς ἐργοστασιάρχης τσιμεντοπλινθοπλακοποιΐας, νομίμως ἐξουσιοδοτημένος δυνάμει ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων Ρόδου, μὴ προσελθόντος τοῦ ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου τούτου ὁρισθέντος καὶ ἑτέρου ἐκπροσώπου τῶν ἐργοδοτῶν Ἐμμανουὴλ Μαλιάκα, ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τοῦ Προϊσταμένου τοῦ Γραφείου Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Ρόδου Νικολάου Δημητρίου, ἐξουσιοδοτημένου διὰ τὴν παρουσίᾳ αὐτοῦ ὑπογραφὴν συλλογικῶν συμβάσεων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 54407/3950/1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, συνεφώνησαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὁμοφώνως ἀποδέχονται τοὺς κάτωθι ὅρους:

Ἄρθρον 1ον) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς πάσης φύσεως βιομηχανίας ἢ βιοτεχνίας (ἐργοστάσια ἢ ἐργαστήρια) τσιμεντοπλίνθων, πλακοποιΐας, μωσαϊκῶν καὶ τὰ συναφῆ καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

1) Τεχνῖται Α'	δραχ.	70
2) Τεχνῖται Β'	»	63

(*) ΕΕΔ 14, σελ. 1013

3) Ειδικευμένοι έργάται δραχ. 56
4) Άνειδίκευτοι έργάται αύλῆς » 50
5) Έργάτριαι γενικῶς » 37

Άρθρον 2ον). Τυχὸν καταβαλλόμενα ήμερομίσθια μεγαλύτερα τῶν καθοριζομένων διὰ τῆς παρούσης δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

Άρθρον 3). Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἐκτείνεται καθ' ὅλην τὴν περιφέρειαν τοῦ Εἰρηνοδικείου Ρόδου, ἄρχεται ἀπὸ 1.7.1959, ἡ δὲ διάρκειά της ὁρίζεται ἀορίστου χρόνου, δυναμένη νὰ καταγγελθῇ κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου 3239/1955 ὁριζόμενα.

Ἡ παροῦσα συνετάγη εἰς τέσσαρα (4) πρωτότυπα, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἔλαβεν ἕκαστος τῶν συμβαλλομένων, ἓν ὑποβληθήσεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας καὶ τὸ ἕτερον θέλει παραμείνει εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Ρόδου.

Ὁ Προϊστάμενος Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας

(ὑπογραφή)

Οἱ συμβαλλόμενοι

(ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Ἰουλίου 1959

—

50254]11171]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 2] 1959 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ρόδου «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων Δωδεκανήσου».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 273 τῆς 23 Ἰουλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 12 § β' τοῦ ν. 3239]1955, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τῶν ἄρθρων 19 § 2 καὶ 20 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3239]1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755]1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 2]1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ρόδου «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων Δωδεκανήσου, καθ' ἧς δὲν ἠσκήθη ἔφεσις, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ρόδου «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων Δωδεκανήσου», ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου Οἰκοδόμων Ρόδου «Ἡ Ὀρθοδοξία» ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων Δωδεκανήσου καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

«Καθορίζει τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων Δωδεκανήσου τῶν κάτωθι εἰδικοτήτων καὶ κατηγοριῶν, ὡς ἀκολούθως:

Εἰδικότης: Ἐκσκαφέων, κτιστῶν, μπετὸν ἀρμέ, κατεργασίας καὶ συσκευασίας ξύλου, κονιαστῶν, ὑδραυλικῶν, μωσαϊκῶν δαπέδων, πλακοστρωτῶν, μαρμαρογλυπτῶν καὶ λιθοξόων ἐν γένει, ξυλίνων δαπέδων καὶ ξυλίνων στεγῶν, ἐλαιοχρωματιστῶν καὶ γενικῆς εἰδικότητος ἐργατῶν:

Α' Τεχνῖται μιᾶς τῶν ἀνωτέρω εἰδικοτήτων δρχ. 82.

Β' Εἰδικευμένοι ἐργάται καὶ βοηθοὶ τεχνιτῶν τῶν ἀνωτέρω εἰδικοτήτων δρχ. 68.

Γ' Ἐργάται μπετὸν ἀρμὲ (μεταφορεῖς μπετόν, χειριστὴς ἀνυψωτικοῦ μηχανήματος, ἀναμιγνύοντες τὸ μπετόν) δρχ. 66.

Δ' Ἐργάται ὁδοποιίας καὶ ἀσφαλτοστρώσεως δρχ. 66.

Ε' Ἐργάται ἀνειδίκευτοι δρχ. 56.

Ὁρίζει ἰσχὺν τῆς παρούσης ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1959 καθ' ἅπασαν τὴν Δωδεκάνησον.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ἰουλίου 1959

—

51683]11462]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 31.3.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑφαλοχρωματιστῶν καὶ σφυρηλατιστῶν Σύρου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 273 τῆς 23 Ἰουλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

Τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3239]1955 «περὶ ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755]1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἀπὸ 31 Μαρτίου 1959 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τῶν ὑφαλοχρωματιστῶν καὶ σφυρηλατιστῶν Σύρου, κατατεθεῖσα παρ' ἡμῖν τὴν 3.7.1959, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 225]3.7.1959 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ὑφαλοχρωματιστῶν καὶ σφυρηλατιστῶν Σύρου

Ἐν Σύρῳ σήμερον τῇ 31ῃ Μαρτίου 1959, ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Τρίτην καὶ ὥραν 11ην π.μ., ἐν τοῖς Γραφείοις τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Κυκλάδων, ὁδὸς Κουτσοβίλλη, συνελθόντες οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι Κων)τῖνος Μάρκου Θεοδώρου, ἐργοδότης, ἐκπρόσωπος τῆς ἐν Σύρῳ λειτουργούσης Ὁμορρύθμου Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Κων)τῖνος Θεοδώρου καὶ Σία», νομίμως ἐξουσιοδοτημένος καὶ ὑπὸ τῶν ὑπολοίπων ἑτέρων διὰ τῆς ἀπὸ 26 Φεβρουαρίου 1959 ἐγγράφου ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Σύρου καὶ οἱ Ἀλέξανδρος Βασιλείου καὶ Ἀνάργυρος Γουρουνέλης, ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Ὑφαλοχρωματιστῶν καὶ Σφυρηλατιστῶν Α]Π Λιμένος Σύρου, ὑπὸ τὸν τίτλον «Σύνδεσμος Ὑφαλοχρωματιστῶν καὶ Σφυρηλατιστῶν Α]Π Λιμένος Σύρου», νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τῆς ἀπὸ 21 Ἰανουαρίου 1959 ἀποφάσεως Γεν. Συνελεύσεως τῶν μελῶν τοῦ Συνδέσμου των ἀφ' ἑτέρου, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς καθορίζονται οἱ ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὑφαλοχρωματιστῶν καὶ σφυρηλατιστῶν Σύρου ὡς ἀκολούθως:

Ὅροι ἀμοιβῆς

Ἄρθρον 1

Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ὑφα-

λοχρωματιστῶν καὶ σφυρηλατιστῶν καθορίζονται ὡς ἑπεται :

α) Τεχνίτης, ἡμερομίσθιον δρχ. 71.

β) Βοηθός, ἡμερομίσθιον δρχ. 61.

γ) Ἀνειδίκευτος, τὸ ἑκάστοτε ἰσχῦον κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου.

Πάντες οἱ ἀνωτέρω θὰ λαμβάνουν τὰ ὁριζόμενα κατὰ εἰδικότητα ἡμερομίσθια, μετὰ τὴν προηγουμένην τεχνικὴν καὶ ἡμερομισθιακὴν κατάταξίν των ὑπὸ τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς παρούσης Ἐπιτροπῆς, ἐφ' ὅσον καλύπτουν τὰς ἑξῆς προϋποθέσεις :

Οἱ τεχνῖται, ἐφ' ὅσον κέκτηνται ὑπερτριετῆ ὑπηρεσίαν εἰς ἐπισκευὰς πλοίων καὶ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκτελέσουν τὰς ἐργασίας ὅλων τῶν παρουσιαζομένων εἰδικοτήτων.

Οἱ εἰδικευμένοι βοηθοί, ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσαν ὑπερδιετῆ συνολικὴν ἐργασίαν εἰς τὰς ἐπισκευὰς πλοίων καὶ τέλος οἱ ἀνειδίκευτοι, ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσαν τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των.

Προσαυξήσεις

Ἄρθρον 2

Πάντες οἱ ἐργαζόμενοι εἰς ἐργασίας καζανίων, στερνῶν, σεντινῶν κλπ. ἀνθυγιεινάς, δυσχερεῖς καὶ βαρείας ἐργασίας θὰ λαμβάνουν τὸ ἡμερομίσθιον τῆς εἰδικότητός των προσηυξημένον κατὰ 30 ο/ο.

Βιβλιάρια τεχνικῆς καὶ ἡμερομισθιακῆς καταστάσεως

Ἄρθρον 3

Πρὸς πρόληψιν ἀμφισβητήσεων ὅσον ἀφορᾷ τὴν εἰδικότητα καὶ ἡμερομισθιακὴν κατάταξιν τῶν εἰς τὰς ἐπισκευὰς πλοίων ἀπασχολουμένων ὑφαλοχρωματιστῶν καὶ σφυρηλατιστῶν, ἀποφασίζεται ἡ σύστασις τετραμελοῦς Ἐπιτροπῆς τεχνικῆς κατατάξεως τῶν σφυρηλατιστῶν (ματσακονιστῶν) Σύρου, ἀποτελουμένης ἐκ δύο ἐργοδοτικῶν ἀντιπροσώπων, ὑποδεικνυομένων ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, καὶ δύο ἐργατικῶν τοιούτων, ὑποδεικνυομένων ὑπὸ τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως, συγκροτουμένης ἀνὰ διετίαν δι' ἀποφάσεως τοῦ νομάρχου Κυκλάδων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη, συνερχομένη τὸ πρῶτον ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς συγκροτήσεώς της, ἐν συνεχείᾳ δὲ κατ' ἔτος καὶ κατὰ μῆνα Ἰούλιον, θέλει κρίνει τοὺς εἰς ταύτην ἀπευθυνομένους ἐργατοτεχνίτας.

Ἐπὶ πάσης διαφωνίας, καθ' ἣν δὲν θὰ καθίσταται δυνατὴ ἡ λῆψις ἀποφάσεως κατὰ πλειοψηφίαν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς, συμφωνεῖται, ὅπως ἡ διαφωνία αὕτη τίθεται ὑπ' ὄψιν διμελοῦς Ἐπιτροπῆς, ἀπαρτιζομένης ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Σύρου καὶ ἑνὸς τοιούτου τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Κυκλάδων, ἥτις ἐπὶ τῇ ἐγγράφῳ αἰτήσει τῆς Ἐπιτροπῆς τεχνικῆς κατατάξεως ἐπιλαμβάνεται καὶ ἐπιλύει ὑποχρεωτικῶς τὰς τιθεμένας ὑπ' ὄψιν της διαφωνίας.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεώς της παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ δὲν δύναται νὰ καταγγελθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως διετίας.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη ἡ παροῦσα εἰς πενταπλοῦν, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἐλήφθη ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων μερῶν καὶ δύο κατατεθήσονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι
(ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ἰουλίου 1959

—

52730/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Βόλου, ὡς μετερρυθμίσθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Λαρίσης, «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν λατομείων νομοῦ Μαγνησίας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 286 τῆς 30 Ἰουλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 εδάφ. β' τοῦ ν. δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 28.7.1959, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Βόλου, μεταρρυθμισθεῖσαν ἐν μέρει διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Λαρίσης, «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν λατομείων νομοῦ Μαγνησίας».

4) Τὸ γεγονὸς ὅτι αἱ διὰ τῶν προτεινομένων διαιτητικῶν ἀποφάσεων αὐξήσεις ὑπερβαίνουσι τὰ πλαίσια τῶν ἀναγνωριζομένων ὑπὸ τῆς ἀκολουθουμένης ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως κοινωνικῆς καὶ οἰκονομικῆς πολιτικῆς ποσοστιῶν αὐξήσεων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, πρὸς τὸν σκοπὸν διασφαλίσεως τῆς οἰκονομικῆς καὶ νομισματικῆς σταθερότητος καὶ δέον τῷ λογῳ τούτῳ αἱ διαιτητικαὶ αὗται ἀποφάσεις νὰ τροποποιηθοῦν ὡς κατωτέρω ἐν τῷ διατακτικῷ, ἀποφασίζομεν :

Ἐγκρίνομεν τὰς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Βόλου καὶ 7/1959 τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Λαρίσης ἀποφάσεις «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν λατομείων νομοῦ Μαγνησίας» μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει, ἐκδοθείσης ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τῶν : α) Ἐπαγγελματικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Βόλου, β) Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Βόλου, καὶ γ) Συλλόγου Μηχανικῶν Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων Βόλου ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Ἑνώσεως Λατόμων Μαγνησίας, καὶ ὧν τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω καὶ διατυπούμενον εἰς ἑνιαῖον κείμενον, ἔχει ὡς ἀκολούθως :

«Καθορίζει τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐργαζομένων

εἰς λατομεῖα τῆς περιοχῆς τοῦ νομοῦ Μαγνησίας ὡς κάτωθι:

1) Πιστολαδόροι - μιναδόροι	δραχ.	76
2) Ξεκολλητάδες - βαριοκόποι	»	68
3) Ἐργάται ἐν γένει	»	62

Ἀποφαίνεται, ὅπως εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς λατομεῖα τοῦ νομοῦ Μαγνησίας χορηγεῖται ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν καθ' ἑξάμηνον ἓν ζεῦγος ἀρβυλῶν καὶ μία φόρμα, ὑπὸ τὸν ρηθὲν ὅρον, ὅπως τὰ εἴδη ταῦτα παραμένωσιν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας καὶ χρησιμοποιοῦνται μόνον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας τῶν ὡς ἄνω λατόμων.

Ἀποφαίνεται, ὅπως οἱ εἰς τὰ λατομεῖα τοῦ νομοῦ Μαγνησίας ἐργαζόμενοι μεταφέρωνται εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας δι' ἰδίων τῶν ἐργοδοτῶν μεταφορικῶν μέσων ἐκ τοῦ κέντρου τῆς πόλεως (προβλῆτος) ἢ, ἐν περιπτώσει μὴ διαθέσεως τοιούτων μέσων, καταβάλληται εἰς αὐτοὺς τὸ ἀντίτιμον τοῦ εἰσιτηρίου μεταβάσεως καὶ ἐπανόδου διὰ τῶν ἐν χρήσει συγκοινωνιακῶν μέσων.

Ἀποφαίνεται, ὅπως εἰς τοὺς αὐτοὺς ὡς ἄνω ἐργαζομένους καταβάλληται κατὰ τὰς ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις ἐξ 25 ἡμερομισθίων διὰ τὴν πρώτην καὶ 15 διὰ τὴν δευτέραν, ὑπὸ τοὺς ὅρους καὶ τὰς προϋποθέσεις τὰς ὁριζομένας ὑπὸ τῶν ἑκάστοτε ἐκδιδομένων κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη ἐν Βόλῳ τῇ 11 Ἀπριλίου 1959».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ἰουλίου 1959

—

52887/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1959 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Βόλου, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Λαρίσης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων καρραγωγέων Βόλου».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 286 τῆς 30 Ἰουλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 3/1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Βόλου, ἐπικυρωθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Λαρίσης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων καρραγωγέων Βόλου», 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφ. β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 29.7.1959, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, 4) τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ ὕψος τῶν διὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως καθοριζομένων ἡμερομισθίων περιλαμβάνει αὐξήσεις, κειμένας ἐκτὸς τοῦ πλαισίου τῶν γενικῶς ἀναγνωριζομένων ποσοστῶν αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν καὶ συνεπῶς ἀντίκειται εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικήν, ἥτις συνίσταται εἰς τὴν διασφάλισιν τῆς οἰκονομικῆς καὶ νομισματικῆς σταθερότητος καὶ τὴν ἴσην μεταχείρισιν ὁμοίας κατηγορίας ἐργαζομένων εἰς ἄλλας περιφερείας τῆς χώρας καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ νὰ τροποποιηθῇ αὐτη κατὰ τὰ κατωτέρω, ὡς ἐν τῷ διατακτικῷ, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 3/1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Βόλου, ἐπικυρωθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1959 τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Λαρίσης, «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων καρραγωγέων Βόλου», ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τῶν α) Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Βόλου καὶ β) τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Βόλου ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Συλλόγου Ὑπαλλήλων Καρραγωγέων Βόλου «Ὁ Προφήτης Ἠλίας» ἀφ' ἑτέρου καὶ ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Καθορίζει τὰ ἡμερομίσθια τῶν ὑπαλλήλων καρραγωγέων Βόλου ὡς κάτωθι:

α) Διὰ τοὺς ἐκτελοῦντας μικτὴν ἐργασίαν, ἤτοι ὁδηγήσεως καὶ φορτώσεως, εἰς δραχμὰς 55.

β) Διὰ τοὺς ἐκτελοῦντας ἁπλῆν ὁδήγησιν εἰς δραχμὰς 50.

Ἀποφαίνεται, ὅτι ἐν περιπτώσει βροχῆς μετὰ παρέλευσιν μιᾶς ὥρας ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως τῆς ἐργασίας κατὰ τὴν πρωΐαν, οἱ ἐργοδόται δέον νὰ καταβάλλωσιν εἰς τοὺς ἐργάτας των τὸ ἥμισυ τοῦ ἡμερομισθίου, ὡς περὶ τούτου ὥριζεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 18086/9695 τοῦ 1956 ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας.

Ἀποφαίνεται, ὅπως εἰς τοὺς ὑπαλλήλους καρραγωγέων καταβάλληται ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν κατὰ τὰς ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις ὑπὸ τοὺς ὅρους καὶ τὰς προϋποθέσεις τὰς ὁριζομένας ὑπὸ τῶν ἑκάστοτε ἐκδιδομένων ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη, ἐν ἐκτάκτῳ συνεδριάσει, ἐν Βόλῳ τῇ 28 Ἀπριλίου 1959.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ἰουλίου 1959

—

53132/11796/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 8.7.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας στιλβωτῶν ὑποδημάτων καὶ βαφέ-

ων δερματίνων ειδῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 285 τῆς 30 Ἰουλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

α) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

β) Τὴν ἀπὸ 8.7.1959 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τῶν στιλβωτῶν ὑποδημάτων καὶ βαφέων δερματίνων εἰδῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων.

γ) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρ. 9 παράγρ. 2 ἐδάφ. β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ.Π., ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 29.7.1959 καὶ γνωστοποιηθεῖσαν ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 131/29.7.1959 ἐγγράφου του, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

δ) Τὸ γεγονὸς ὅτι α) διὰ τῆς διατάξεως τοῦ 13ου ἄρθρου τῆς εἰρημένης συλλογικῆς συμβάσεως προβλέπεται ἡ κατάργησις τῆς ἀπογευματινῆς ἀργίας τῆς Τετάρτης κατά τε τὴν χειμερινὴν καὶ θερινὴν περίοδον καὶ β) ὅτι ἡ ἀπογευματινὴ ἀργία τῆς Τετάρτης εἰς τὰ βαφεῖα καὶ στιλβωτήρια, ἰσχύουσα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1955, ἐπεβλήθη δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἤδη δὲ ἐπίκειται ἡ ὁριστικὴ καὶ ὁμοιόμορφος ρύθμισις εἰς ὁλόκληρον τὴν χώραν διὰ τῆς λήψεως νομοθετικοῦ μέτρου ἀφορῶντος εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῶν μισθωτῶν, καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ νὰ ἀπαλειφθῇ ἡ διάταξις αὕτη, ὡς ἀντικειμένη εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικήν, ἀποφασίζομεν :

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα παρὰ τῇ Διευθύνσει Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 227/10.7.1959 πρακτικοῦ καταθέσεως, τροποποιουμένη παρ' ἡμῶν ὡς ἀκολούθως :

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας στιλβωτῶν ὑποδημάτων καὶ βαφέων δερματίνων εἰδῶν κλπ.

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 8ην τοῦ μηνὸς Ἰουλίου 1959 ἔτους οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι 1) Δημ. Παπαϊωάννου, ἀντιπρόεδρος Ε.Κ.Α., 2) Γεώργιος Ντόρτας, πρόεδρος τοῦ Σωματείου Καταστηματαρχῶν Στιλβωτηρίων «Ἡ Ἀλληλεγγύη», καὶ 3) Δημήτριος Εὐαγγελάτος, ἀντιπρόεδρος τοῦ Σωματείου Στιλβωτῶν καὶ Βαφέων «Ἐθνικὴ Ἕνωσις», νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν ὀργανώσεών των διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως, συνεφώνησαν καὶ συνεπεδέχθησαν τὰ κάτωθι :

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν, ὅτι διὰ τοὺς εἰς τὰ στιλβωτήρια ἐργαζομένους στιλβωτὰς ἰσχύει τὸ σύστημα τῶν μικτῶν ἀποδοχῶν (ἡμερομίσθιον καὶ φιλοδώρημα παρὰ τῶν πελατῶν τῶν στιλβωτηρίων) καθορίζονται διὰ τῆς παρούσης τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν στιλβωτῶν καὶ βαφέων στιλβωτηρίων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Προαστίων, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ὅροι ἐργασίας τούτων ὡς ἀκολούθως :

Α'. Στιλβωταί

Ἄρθρον 1

Τὸ κατώτατον βασικὸν ἡμερομίσθιον τῶν ἐργαζομένων στιλβωτῶν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἐν Ἀθήναις, Πειραιεῖ καὶ Προαστίοις αὐτῶν καθορίζεται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης εἰς δραχμὰς τριάκοντα πέντε (35).

Ἄρθρον 2

Στιλβωτὴς νοεῖται ὁ στιλβώνων ἐπὶ τόπου ἢ ἀνὰ χεῖρας πάσης φύσεως ὑποδήματα καὶ δερμάτινα εἴδη, ἤτοι δερμάτινα ὑποδήματα σκέτα (ἁπλᾶ) ὅλων τῶν ἀποχρώσεων, λευκά, σκέτα, καστόρια, δίχρωμα ἢ πολύπλοκα, καστόρια, ἢ τελατινέ, καὶ καστόρια γκρί - μπὲζ ἢ πάνινα. Τὰ ἐν λόγῳ εἴδη τίθενται ἐνδεικτικῶς καὶ οὐχὶ περιοριστικῶς.

Ἄρθρον 3

Οἱ ἀνωτέρω στιλβωταὶ χαρακτηρίζονται ἡμερομίσθιοι ἐργάται, ἔστω καὶ ἂν ἐργάζωνται εἰς βοηθητικὰς ἐργασίας βαφῆς ὑποδημάτων ἢ ἀλλαγῆς χρώματος τούτων λόγῳ καταφανοῦς ὑπεροχῆς τοῦ σωματικοῦ στοιχείου ἔναντι τοῦ πνευματικοῦ τοιούτου ἐν τῇ τοιαύτῃ συμβάσει.

Β'. Βαφεῖς

Ἄρθρον 4

Οἱ βαφεῖς διαιροῦνται εἰς δύο κατηγορίας. Καὶ εἰς μὲν τὴν πρώτην κατηγορίαν ἀνήκουν οἱ ἔχοντες ἐν συνόλῳ 6 ἐτῶν ἐργασίαν ἐν ταῖς βαφαῖς, εἰς δὲ τὴν Β' κατηγορίαν ἀνήκουν οἱ ἔχοντες 4 ἐτῶν ἐργασίαν ἐν αὐταῖς. Καὶ διὰ μὲν τοὺς ὑπαγομένους εἰς τὴν Α' κατηγορίαν βαφεῖς καθορίζεται ἡμερομίσθιον δραχμῶν ἑξήκοντα πέντε (65), διὰ δὲ τοὺς ὑπαγομένους εἰς τὴν Β' κατηγορίαν καθορίζεται ἡμερομίσθιον δραχμῶν πεντήκοντα πέντε (55). Οἱ ὡς ἄνω βαφεῖς χαρακτηρίζονται καὶ εἶναι ἡμερομίσθιοι ἐργάται δι' ὃν λόγον καὶ οἱ στιλβωταί. Βαφεὺς νοεῖται ὁ ἐνεργῶν ἀλλαγὴν βαφῶν, καθαρισμὸν καὶ στίλβωσιν ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως δερματίνων εἰδῶν (ὑποδημάτων, τσαντῶν, μουσαμάδων, νάϋλον κλπ.).

Ἄρθρον 5

Οἱ καταστηματάρχαι στιλβωτηρίων, οἱ ὁποῖοι εἰσπράττουν ἐκ τῶν βαφῶν κάτω τῶν διακοσίων (200) δραχμῶν ἡμερησίως δύνανται νὰ καταβάλλωσιν εἰς τοὺς βαφεῖς Α' ἢ Β' κατηγορίας ἢ τὸ διὰ τῆς παρούσης καθοριζόμενον ἡμερομίσθιον διὰ τοὺς βαφεῖς ἢ τὸ διὰ τοὺς στιλβωτὰς τοιοῦτον, πλέον 15 ο/ο ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων τῶν παρ' αὐτῶν διενεργουμένων βαφῶν, καθαρισμάτων κλπ.

Ἄρθρον 6

Καθορίζεται κατὰ μὲν τὰς ἐργασίμους ἡμέρας 10ωρος ἐργασία διὰ τοὺς στιλβωτάς, 8ωρος διὰ τοὺς βαφεῖς Α' κατηγορίας καὶ 10ωρος διὰ τοὺς βαφεῖς Β' κατηγορίας, τῶν ὁποίων ἡ ἐργασία εἶναι μικτὴ (στιλβώματα καὶ βαφαί). Κατὰ δὲ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρετέας ἑορτὰς (Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, Δευτέρα ἡμέρα τοῦ Πάσχα καὶ 25ης Μαρτίου) 6ωρος ἐργασία δι' ἅπαν τὸ

έργατικόν καί ὑπαλληλικόν προσωπικόν ἀντί πλήρους ἡμερομισθίου κατ' αὐτάς λόγῳ συνυπολογισμοῦ εἰς αὐτό καί τῆς ἐξ 75 ο/ο προσαυξήσεως ἄνευ ἑτέρας ἀξιώσεως τῶν τοιούτων ἐργαζομένων διά τήν τοιαύτην προσαύξησιν δι' οἱονδήποτε λόγον καί αἰτίαν.

Τό ἀνωτέρω ὡράριον παρατείνεται ἐπί μίαν ὥραν καθ' ἕκαστον Σάββατον καί τάς παραμονάς τῶν ὡς ἄνω ἐξαιρετέων ἑορτῶν ἄνευ ἰδιαιτέρας τινός ἀμοιβῆς.

Ἄρθρον 7

Οἱ κατά τάς Κυριακάς καί λοιπάς ἐξαιρετέας ἑορτάς ἐργαζόμενοι κατόπιν ἐντολῆς τῶν ἐργοδοτῶν ἤ τοῦ νομίμου αὐτῶν ἐκπροσώπου βαφεῖς Α' καί Β' κατηγορίας θά λαμβάνωσι τό ὑπό τῆς παρούσης διά τούς ἐν λόγῳ βαφεῖς προβλεπόμενον ἡμερομίσθιον, εἰς ὃ συμπεριλαμβάνεται καί ἡ διά τάς Κυριακάς ἐξ 75 ο/ο προσαύξησις λόγῳ τοῦ περιορισμοῦ τοῦ ὡραρίου εἰς 6 ὥρας ἄνευ ἑτέρας ἀξιώσεως τούτων διά τήν τοιαύτην προσαύξησιν δι' οἱονδήποτε λόγον καί αἰτίαν. Ἐάν οὗτοι ἐργάζωνται εἰς τά στιλβώματα θά λαμβάνουν τό τοῦ στιλβωτοῦ ἡμερομίσθιον.

Ἄρθρον 8

Οἱ ἐργοδόται - καταστηματάρχαι δικαιοῦνται νά καθορίζωσι τήν προτεραιότητα τῶν βαφῶν, στιλβωμάτων καί καθαρισμάτων κατά τήν ἀπολυτον κρίσιν των δι' ἅπαντα τά εἴδη βαφῆς καί νά μεταθέτωσι τούς βαφεῖς ἤ λοιπούς ἐργαζομένους ἐν τοῖς στιλβωτηρίοις των εἰς οἱονδήποτε τμῆμα ἤθελον κρίνει ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῶν καταστημάτων των.

Ἄρθρον 9

Εἰς τούς μισθωτούς περί ὧν ἡ παροῦσα χορηγεῖται κατ' ἔτος οἰκονομική ἐνίσχυσις (δῶρον) ἐπί ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καί Πάσχα συμφώνως τῇ ἑκάστοτε ἐκδιδομένῃ ὑπουργικῇ ἀποφάσει.

Ἄρθρον 10

Οἱ βαφεῖς Β' κατηγορίας ὑποχρεοῦνται νά ἐργάζωνται ἐπί 10ωρον ἡμερησίως λόγῳ τοῦ δι' αὐτούς ἰσχύοντος μικτοῦ συστήματος ἐργασίας (στιλβώματα καί βαφάς) ἀντί δραχμῶν πεντήκοντα πέντε (55) ἡμερησίως, ἐφ' ὅσον ἀσχολοῦνται τοῦν εἰς τά στιλβώματα ὑποδημάτων ἐπί τῶν καθισμάτων, ὅσον καί εἰς τάς βαφάς ἐπί τοῦ πάγκου. Ἐάν δέ ἀσχολοῦνται καθ' ἅπαν τό ὡράριον εἰς τό ἁπλοῦν στίλβωμα θά λαμβάνωσι τό ἡμερομίσθιον τοῦ ἁπλοῦ στιλβωτοῦ ἐκ δραχμῶν τριάκοντα πέντε (35) πλέον τῶν διδομένων αὐτοῖς φιλοδωρημάτων.

Ἄρθρον 11

Ἡ κατ' ἔτος χορηγουμένη ἄδεια εἰς τούς στιλβωτάς, ὡς καί αἱ ἡμέραι ἀσθενείας αὐτῶν, θά ὑπολογίζωνται πρός δραχμάς τεσσαράκοντα (40) καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ὅσας καθορίζει ὡς τεκμαρτόν ἡμερομίσθιον αὐτῶν καί τό Ι.Κ.Α., συμπεριλαμβανομένων καί τῶν διδομένων αὐτοῖς φιλοδωρημάτων παρά τῶν πελατῶν τῶν καταστημάτων. Ἡ δέ ἀποζημίωσις αὐτῶν ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς συμβάσεως διά λόγον βαρύνοντα τούς ἐργοδότας θά ὑπολογίζηται βάσει τοῦ διά τούς ἀνειδικεύτους ἐργάτας προβλεπομένου ἑκάστοτε ἡμερομισθίου, εἰς ὃ συμπεριλαμβάνονται καί τά διδόμενα αὐτοῖς φιλοδωρήματα, ἄνευ ἑτέρας ἀξιώσεως τῶν ὡς εἴρηται μισθωτῶν, διά τάς μνησθείσας αἰτίας, παραιτουμένων παντός ἐξ αὐτῶν ἀπορρέοντος τυχόν δικαιώματός των.

Ἄρθρον 12

Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐγερθῇ ἀμφισβήτησις ἐφ' οἱουδήποτε θέματος ρυθμιζομένου ὑπό τῆς παρούσης, τήν διαφοράν ἐπιλύει ἐπιτροπή, συγκειμένη ἐξ ἑνός ἀντιπροσώπου ἑκάστης τῶν συμβαλλομένων ὀργανώσεων καί τελοῦσα ὑπό τήν προεδρίαν τοῦ προϊσταμένου τοῦ οἰκείου Γραφείου Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας.

Ἄρθρον 13

Τό μέχρι σήμερον ὑφιστάμενον σύστημα ἐργασίας ἀσκούμενον ἐκ δύο ὁμάδων, ὡς καί ἡ ὑποχρέωσις τῆς καθαριότητος τῶν στιλβωτηρίων ἐκ περιτροπῆς παρά τῶν στιλβωτῶν ἐντός τοῦ ἀνωτέρω ὡραρίου διατηρεῖται.

Ἄρθρον 14

Ἡ ἐφαρμογή τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό τῆς ὑπογραφῆς της, ἀφ' ἧς παύει πᾶσα προηγουμένη ἰσχύουσα τοιαύτη, ὡς καί πᾶσα ἐν ἰσχύϊ ἀπόφασις ἐπιτροπῆς διαιτησίας ἀφορῶσα τά συμβαλλόμενα μέρη.

Ἄρθρον 15

Πᾶσα παράβασις τῆς παρούσης συνεπάγεται τάς ὑπό τῶν οἰκείων νόμων προβλεπομένας κυρώσεις.

Ἡ παροῦσα σύμβασις, ἰσχύουσα διά τάς Εἰρηνοδικειακάς περιφερείας Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καί Προαστίων καί ἐπί ἓν ἔτος ἀπό τῆς δημοσιεύσεως εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως κατά τάς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας,» μετά προηγουμένην ἀνάγνωσιν πάντων τῶν συμπραττόντων, ὑπεγράφη εἰς τρία ὅμοια πρωτότυπα, ἐξ ὧν ἔλαβον ἀνά ἓν τά συμβαλλόμενα μέρη καί τό τρίτον κατατεθήσεται εἰς τήν Διεύθυνσιν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας διά τά κατά νόμον.

Οἱ συμβαλλόμενοι
(ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ἰουλίου 1959

—

52888/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας

Περί ἐγκρίσεως, μετά τροποποιήσεως ἐν μέρει, τῆς ὑπ' ἀριθ. 23/1959 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ γκαράζ καί πρατηρίων βενζίνης Α.Π.Π.».

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 286 τῆς 30 Ἰουλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπό τοῦ ν. δ. 3755/1957, 2) τήν ὑπ' ἀριθ. 23/1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ γκαράζ καί πρατηρίων βενζίνης Α.Π.Π.», ἐφ' ἧς δέν ἠσκήθη ἔφεσις, 3) σχετικήν γνωμοδότησιν τοῦ κατά τό ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφ. β' τοῦ ν. δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καί ὅρων ἐργασίας τοῦ Γνωμο-

δοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 29.7.1959, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα. 4) τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἐδαφίου γ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως ὁριζομένη αὔξησις τῶν βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν φυλάκων, νυκτοφυλάκων καὶ ὑπαλλήλων κατὰ 10ο/ο ἐπὶ τῶν ἰσχυόντων κατὰ τὴν 22.8.1958 εἶναι δυνατὸν νὰ προκαλέσῃ ἀμφισβητήσεις, ἐξ ἐσφαλμένων ὑπολογισμῶν, μὲ συνέπειαν τὴν διατάραξιν τῶν ὁμαλῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, γεγονός, ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὴν κυβερνητικὴν κοινωνικὴν πολιτικήν, ἥτις συνίσταται εἰς τὴν ὁμαλὴν καὶ ἀδιατάρακτον συνεργασίαν τούτων καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ νὰ καθορισθῶσιν οἱ βασικοὶ μηνιαῖοι μισθοὶ τῶν περὶ ὧν πρόκειται μισθωτῶν εἰς ἀπολύτους ἀριθμούς, ὡς κατωτέρω, β) λόγῳ τοῦ καθορισμοῦ ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἀπὸ 17.2.1959 δημιουργεῖται ὑποχρέωσις τῶν ἐργοδοτῶν νὰ καταβάλουν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης εἰς τὸ προσωπικὸν των τὰς προκυπτούσας διαφορὰς μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, μὲ συνέπειαν τὴν ἄμεσον καὶ ὑπέρμετρον οἰκονομικὴν ἐπιβάρυνσίν των καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ νὰ παρασχεθῇ εὐχέρεια τμηματικῆς ἐξοφλήσεως τῶν ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος ταύτης ὀφειλομένων διαφορῶν τῶν ἀποδοχῶν, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 23/1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ γκαράζ καὶ πρατηρίων βενζίνης Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων», ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου ἐργαζομένων ἐργατοϋπαλλήλων γκαράζ καὶ πρατηρίων βενζίνης Ἀθηνῶν—Πειραιῶς—Περιχώρων ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Συνδέσμου καταστηματαρχῶν πωλήσεως βενζίνης καὶ σταθμῶν αὐτοκινήτων Ἀθηνῶν—Πειραιῶς—Περιχώρων ἀφ' ἑτέρου, καὶ ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

I. Τὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῶν ἐργαζομένων εἰς γκαράζ καὶ πρατήρια βενζίνης Ἀθηνῶν—Πειραιῶς καὶ Περιχώρων καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

α) Διὰ τοὺς πλύντας, γρασσαριστὰς καὶ σκουπιστὰς τοὺς ἔχοντας συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἀσχέτως χρόνου προϋπηρεσίας ἢ τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ, ἡμερομίσθιον δρχ. 53.

β) Διὰ τοὺς πλύντας, γρασσαριστὰς καὶ σκουπιστὰς τοὺς μὴ κεκτημένους τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις ἡμερομίσθιον δρχ. 35.

γ) Διὰ τοὺς φύλακας καὶ νυκτοφύλακας, μηνιαῖος βασικὸς μισθὸς δρχ. 1.200.

δ) Διὰ τοὺς ὑπαλλήλους πρατηρίων βενζίνης τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν:

1) Μέχρι 5 ἐτῶν μηνιαῖος βασικὸς μισθὸς δραχ. 1.200.

2) Ἀπὸ 5—9 ἔτη μηνιαῖος βασικὸς μισθὸς δραχ. 1.300.

3) Ἀπὸ 9—14 ἐτῶν μηνιαῖος βασικὸς μισθὸς δραχ. 1.400.

4) Ἀπὸ 14—20 ἐτῶν μηνιαῖος βασικὸς μισθὸς δραχ. 1.575.

II. Τὰ μετὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν αὐτοκινήτων ἐγκαταλελειμμένα ὑπὸ τῶν πελατῶν καμμένα ὀρυκτέλαια ἀνήκουν εἰς τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν σταθμῶν αὐτοκινήτων, διανεμόμενα κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ τούτου.

III. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ κείμεναι διατάξεις.

IV. Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

V. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 17.2.1959.

VI. Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικῆς ἰσχύος τῆς παρούσης προκύπτουσαι διαφοραὶ ἀποδοχῶν καταβληθήσονται εἰς δύο ἴσας μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης καταβληθησομένης μέχρι τῆς 15.8.1959.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ἰουλίου 1959

50105/11080/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1957 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἐργοστασίων ἠλεκτρικῶν λαμπτήρων ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 286 τῆς 30 Ἰουλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ».

2) Σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 28 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 11.7.1959 καὶ ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 110/13.7.1959 ἐγγράφου του, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὴν διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τῆς χώρας τοῦ ἐπαγγέλματος ὅπερ ἀφορᾷ αὕτη τὴν ὑπ' ἀριθ. 2/1957 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἐργοστασίων ἠλεκτρικῶν λαμπτήρων ἁπάσης τῆς χώρας», ἐγκριθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10240/2030/16.2.1957 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ ἡμῶν καὶ δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 53 τεῦχος Β' τῆς 16.2.1957 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (*).

Ἡ παροῦσα, ἰσχύουσα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ἰουλίου 1959

50104/11079/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἠθοποιῶν καθ' ἅπασαν τὴν χώραν».

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 286 τῆς 30 Ἰουλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρ-

(*) ΕΕΔ 16, σελ. 288

θρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.».

2) Σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 28 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 11.7.1959 καὶ ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 111/13.7.1959 ἐγγράφου του, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὴν διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τῆς χώρας τοῦ ἐπαγγέλματος ὅπερ ἀφορᾷ αὕτη τὴν ὑπ' ἀριθ. 6/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἠθοποιῶν ἁπάσης τῆς χώρας», ἐγκριθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 32935/6989/29.4.1959 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ ἡμῶν καὶ δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 148 τεῦχος Β' τῆς 29.4.1959 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (*).

Ἡ παροῦσα, ἰσχύουσα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ἰουλίου 1959

—

50825/11272/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 29.5.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκδοροσφαγέων Πολυκάστρου».

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 287 τῆς 31 Ἰουλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

Τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἀπὸ 29 Μαΐου 1959 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐκδοροσφαγέων Πολυκάστρου, κατατεθεῖσα παρ' ἡμῖν τὴν 11.7.1959, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 229/11.7.1959 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐκδοροσφαγέων Πολυκάστρου

Ἐν Κιλκὶς σήμερον τὴν 29 τοῦ μηνὸς Μαΐου 1959, ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Παρασκευὴν καὶ ὥραν 11 π.μ., ἐν τοῖς Γραφείοις τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Κιλκίς, παρουσίᾳ τοῦ προέδρου τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Σαράντη Σακαρίδη καὶ τοῦ προέδρου τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Κιλκὶς Ἰωάννου Στεφανίδου, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς 1) Παναγιώτης Σταυρακίδης, πρόεδρος τῶν κρεοπωλῶν καὶ ζωεμπόρων Κιλκίς, καὶ 2) Ἀπόστολος Καντίδης, γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Σωματείου Κρεοπωλῶν Κιλκίς, καὶ ἀφ' ἑτέρου 1) ὁ Γεώργιος Γκουντινούδης, πρόεδρος τοῦ Σωματείου Ἐκδοροσφαγέων Πολυκάστρου Κιλκίς, καὶ 2) Χρῆστος Κατούδης, ταμίας τοῦ Σωματείου Ἐκδοροσφαγέων Πολυκάστρου, ἅπαντες νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τῶν ὀργανώσεών μας ἃς ἐκπροσωποῦμεν, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης τοπικῆς συλλογικῆς συμβάσεως, δι' ἧς καθορίζονται ἡ ἀμοιβὴ καὶ οἱ ὅροι ἐργασίας ἐκδοροσφαγέων Πολυκάστρου ὡς κάτωθι:

Διὰ σφαγὴν καὶ ἐκδοράν

	Δραχ.
1) Ἀμνοὶ καὶ ἐρίφια ἐν γένει κατὰ κεφαλὴν	4
2) Μόσχος κατὰ κεφαλὴν	20
3) Βοοειδῆ » »	35
4) Ἀγελάδες » »	30
5) Χοῖροι μέχρι 20 ὀκάδες	20
6) Χοῖροι ἄνω τῶν 30 ὀκάδων	30
7) Αἰγοπρόβατα	6

Πρόσθετοι ὅροι

1) Ἡ ἐργασία θὰ παρέχηται ὑπὸ τοῦ Σωματείου Ἐκδοροσφαγέων Πολυκάστρου ὑπὸ τύπον συνεργατικῆς, ὁ δὲ πρόεδρος τοῦ Σωματείου θὰ ἐποπτεύῃ τῶν ἐργασιῶν διὰ τὴν καλυτέραν σφαγὴν καὶ ἐκδοράν.

2) Τὰ δικαιώματα σφαγῆς καὶ ἐκδορᾶς θὰ εἰσπράττωνται παρὰ τῶν κρεοπωλῶν ἐκ μέρους τῶν ἐκδοροσφαγέων ὑπὸ νομίμως ἐξουσιοδοτουμένου μέλους τοῦ Σωματείου αὐτῶν, ὅπερ θὰ χορηγῇ εἰς τοὺς κρεοπώλας ἀπόδειξιν ὑπογραφομένην παρ' αὐτοῦ.

3) Οἱ κρεοπῶλαι ὑποχρεοῦνται, ὅπως κατὰ τὰς ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα καταβάλλωσι τὸ ἑκάστοτε ὑπὸ τῶν οἰκείων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθοριζόμενον πρόσθετον ποσοστὸν ἐπὶ τοῦ ἄνω τιμολογίου σφαγῆς καὶ ἐκδορᾶς ζώων πρὸς λῆψιν ὑπὸ τῶν ἐκδοσφαγέων τοῦ καθοριζομένου δώρου τῶν ἑορτῶν τούτων: α) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἰσχύει δὲ καὶ εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Εἰρηνοδικείου Μουριῶν Πολυκάστρου μέχρι καταγγελίας ταύτης, ἥτις δὲν δύναται νὰ γίνῃ μέχρι τῆς ὑπογραφῆς ἑτέρας καὶ τῆς παρελεύσεως δύο τοὐλάχιστον ἐτῶν.

Ἡ παροῦσα, ἀναγνωσθεῖσα καὶ βεβαιωθεῖσα, ὑπογράφεται παρὰ πάντων τῶν ἐν ἀρχῇ ἀναφερομένων, συνετάγη δὲ εἰς ἐπτάπλουν, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἐλήφθη ἀντιπροσωπευτικῶς ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων καὶ δύο κατετέθησαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας καὶ ἓν εἰς τὸν Εἰρηνοδίκην Κιλκὶς διὰ τὰ περαιτέρω.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ἰουλίου 1959

—

51664]11460]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 24.6.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τεχνιτῶν ραπτεργατῶν Ἡρακλείου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 282 τῆς 28 Ἰουλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 574

κλπ»., ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

β) Τὴν ἀπὸ 24 Ἰουνίου 1959 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τῶν τεχνιτῶν ραπτεργατῶν Ἡρακλείου.

γ) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφ. β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ.Π., ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 21ης Ἰουλίου 1959 καὶ ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 119/21.7.1959 ἐγγράφου του, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

δ) Τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 4 τῆς προειρημένης συλλογικῆς συμβάσεως καθιεροῦται ὑποχρέωσις καταβολῆς εἰσφορᾶς τῶν περὶ ὧν αὕτη μισθωτῶν ὑπὲρ τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως, ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νόμου 3239/1955 καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ νὰ ἀπαλειφθῇ, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα παρὰ τῇ Διευθύνσει Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 220/9.7.1959 πρακτικοῦ καταθέσεως, τροποποιουμένη παρ' ἡμῶν ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης σήμερον 24ην Ἰουνίου 1959 ἐν τοῖς Γραφείοις τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Ἡρακλείου, ὁδὸς Καζαντζάκη 6, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι, ἀφ' ἑνὸς 1) Νικόλαος Κοκκινάκης, 2) Κων/νος Κοκκινίδης, καὶ 3) Ἐμμ. Κωνσταντάκης, ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Ἐργοδοτῶν Ραπτῶν Ἡρακλείου, καὶ ἀφ' ἑτέρου 1) Ἰωάννης Πευκιανάκης, 2) Ἰωάννης Σπυριδάκης καὶ 3) Ἰωάν. Ἰσίδωρος Κεφάκης, ἐκπρόσωποι τοῦ Σωματείου Ραπτεργατῶν - Ραπτεργατριῶν Ἡρακλείου, ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν ὀργανώσεών των, ὡς ἐμφαίνηται ἐκ τῶν ἐπισυναπτομένων ἐγγράφων τῶν ὀργανώσεων ἃς ἐκπροσωποῦν, παρουσίᾳ καὶ τοῦ ἐκπροσώπου τῆς Γ.Σ.Ε.Ε. Ἀνδρέου Σταυρουλάκη συνεφώνησαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, βάσει τῆς ὁποίας καὶ συναπεδέχθησαν τὰ κάτωθι:

Ἄρθρον 1

α) Καθορίζομεν τὸ ἡμερομίσθιον τῶν τεχνιτῶν ραπτεργατῶν τῶν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένων εἰς δρχ. 71,50 δι' ὀκτάωρον ἡμερησίαν ἀπασχόλησιν.

β) Τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ βοηθοῦ α' εἰς δρχ. 55.

γ) Τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ βοηθοῦ β' καὶ μαθητευομένου εἰς τὸ ἑκάστοτε καθοριζόμενον τοιοῦτον ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων.

Ἄρθρον 2

Διὰ τοὺς κατὰ μονάδα ἐργασίας (καλφαλίκι) ἀμειβομένους ραπτεργάτας ἐντὸς τοῦ ἐργαστηρίου τοῦ ραφείου ἢ ἐμπορορραφείου ἡ ἀμοιβὴ καθορίζεται ὡς κάτωθι:

α) Σακκάκι δρχ. 185

β) Παλτὸ δρχ. 225

γ) Πανταλόνι δρχ. 30

δ) Γιλέκο δρχ. 30

Διὰ τοὺς ἐκτὸς τοῦ ἐργαστηρίου τοῦ ραφείου ἢ ἐμπορορραφείου ἐργαζομένους ραπτεργάτας καθορίζεται τὸ τιμολόγιον (καλφαλίκι) ὡς κάτωθι:

α) Σακκάκι δρχ.	200
β) Παλτὸ δρχ.	270
γ) Πανταλόνι δρχ.	33
δ) Γιλέκο δρχ.	33

Ἄρθρον 3

Ἀποφασίζεται, ὅπως διὰ τὴν τεχνικὴν κατάταξιν ἑνὸς ἑκάστου ἐκ τῶν εἰς τὴν παροῦσαν ἀναφερομένων τεχνιτῶν, βοηθῶν Α', βοηθῶν Β' καὶ μαθητευομένων καταρτισθῇ ἐπιτροπὴ ἐξ ἑνὸς ἐκπροσώπου τῶν ἐργοδοτῶν, ἑνὸς τῶν ραπτεργατῶν, ὑπὸ τὴν προεδρίαν προσώπου κοινῆς ἐμπιστοσύνης, ἥτις θὰ ἔχῃ ὡς ἔργον τὴν τεχνικὴν κατάταξιν τῶν ἀνωτέρω καὶ τὸν ἐφοδιασμόν των μὲ βιβλιάρια τεχνικῆς κατατάξεως.

Ὁ ἐφοδιασμὸς μὲ τοιοῦτον βιβλιάριον ἑνὸς ραπτεργάτου δὲν ἐπέχει θέσιν κατοχυρώσεως τοῦ ἐπαγγέλματος.

Τὰ ἔξοδα παραστάσεως τῆς ὡς ἄνω ἐπιτροπῆς, ὡς καὶ ἡ ἀξία τοῦ βιβλιαρίου καθορισθήσονται δι' ἀποφάσεώς της κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίασιν αὐτῆς.

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις συνετάγη εἰς ἓξ (6) πρωτότυπα, ἐξ ὧν δύο ἀπεστάλησαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας (Δ/σιν Ἐργασίας), ἀνὰ ἓν ἔλαβον οἱ συμβαλλόμενοι, ἓν κατετέθη εἰς τὴν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας Ἡρακλείου καὶ ἓν εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Ἡρακλείου.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἡρακλείῳ τῇ 24 Ἰουνίου 1959

Οἱ συμβαλλόμενοι

(ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἰουλίου 1959

—

51713/11464 1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαστικοῦ Θεσσαλονίκης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 282 τῆς 28 Ἰουλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδ. β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ

Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 22.7.1959, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 7/1957 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, δι' ἧς μετερρυθμίσθη, μετ' ἔφεσιν, ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαστικοῦ Θεσσαλονίκης».

4) Τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως α) παρέχονται εἰς ἕνια κλιμάκια αὐξήσεις πέραν τοῦ πλαισίου τῶν ἀναγνωριζομένων περιθωρίων αὐξήσεων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, πρὸς προστασίαν τῆς οἰκονομικῆς καὶ νομισματικῆς σταθερότητος, συνεπαγόμεναι ὑπέρμετρον ἐπιβάρυνσιν τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν, β) ἡ κλιμάκωσις τῶν καθοριζομένων ἡμερομισθίων δὲν παρουσιάζει ὁμαλὴν ἐξέλιξιν, τοῦτο δὲ δύναται νὰ ἀποβῇ εἰς βάρος τῆς παραγωγικότητος τῆς ἐργασίας τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἐργατῶν, γεγονότα ἅτινα ἀντίκεινται εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικήν, ἥτις συνίσταται εἰς τὴν διασφάλισιν τῆς οἰκονομικῆς καὶ νομισματικῆς σταθερότητος καὶ τὴν ἴσην μεταχείρισιν τῶν ὁμοίας κατηγορίας ἐργαζομένων, γ) προβλέπεται ἡ παροχὴ 100 δραμίων γάλακτος ἡμερησίως εἰς ἅπαν τὸ προσωπικόν, ἂν καὶ μέχρι σήμερον τόσον ἐν Θεσσαλονίκῃ, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 12165/1958 ἀποφάσεως, ὅσον καὶ ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ ἡ παροχὴ γάλακτος περιορίζεται εἰς ὡρισμένας μόνον κατηγορίας μισθωτῶν, ἀπασχολουμένων ὑπὸ συνθήκας πράγματι δικαιολογούσας τὴν χορήγησιν τούτου καὶ συνεπῶς καὶ κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο ἡ ὡς εἴρηται ἀπόφασις, καθιεροῦσα διάφορον καθεστὼς μεταξὺ τῶν ὁμοίας κατηγορίας ἐργαζομένων εἰς διαφόρους περιοχὰς τῆς χώρας, ἀντίκειται πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην πολιτικήν, ἐπιδιώκουσαν τὴν ὁμοιόμορφον ρύθμισιν τῶν ὅρων ἐργασίας εἰς ὁλόκληρον τὴν χώραν καὶ δέον τοῖς ἀνωτέρω λόγοις ἡ εἰρημένη διαιτητικὴ ἀπόφασις νὰ τροποποιηθῇ, κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 7/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, τροποποιουμένην παρ' ἡμῶν, ἥτις ἐξεδόθη ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Ἐργατοτεχνιτῶν Ἐλαστικοῦ Θεσσαλονίκης ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων Μακεδονίας—Θράκης καὶ ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον κατὰ τὰ ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαστικοῦ Θεσσαλονίκης καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Α) Ἄρρενες:

α) Ἀνειδίκευτοι.

1) Τὸ πρῶτον προσλαμβανόμενοι δρχ. 47.50
2) Μετὰ ἑξάμηνον ἐργασίαν δρχ. 51

β) Εἰδικευμένοι ἐργατοτεχνῖται:

Ὡς εἰδικευμένοι ἐργάται διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης θεωροῦνται οἱ ζυμωταί, καλανδρεῖς, κλιβανεῖς, βαφεῖς δι' ἐμβαπτίσεως, μονταρισταί, γομαρισταί, σωληνοποιοί, ἐργάται ἀναγομώσεως, κόπται σολῶν καὶ λινῶν διὰ χειρὸς καὶ πιεστηρίου, φρεζαδόροι, ψιδιασταί, πρεσσαριστὰι κοπῆς καὶ ψησίματος καὶ οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὸ παρασκευαστήριον μιγμάτων (χημείου καὶ φούρνου):

1) Τὸ πρῶτον προσλαμβανόμενοι δρχ. 51.

2) Μετὰ συμπλήρωσιν ἑξαμήνου (παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ τοῦ κλάδου εἰς τινα τῶν ἀνωτέρω εἰδικοτήτων) δρχ. 51.

3) Καὶ ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἰδικοτήτων οἱ ζυμωταί, κυλινδρισταί, καλανδρεῖς, κλιβανεῖς, βαφεῖς δι' ἐμβαπτίσεως, πρεσσαριστὰι κοπῆς καὶ ψησίματος, παρασκευασταὶ μιγμάτων (χημείου καὶ φούρνου) μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑξαμήνου δρχ. 58.

Β) Θήλεις:

α) Ἀνειδίκευτοι ἐργάτριαι:

1) Τὸ πρῶτον προσλαμβανόμεναι δρχ. 36.50
2) Μετὰ ἑξάμηνον ἐργασίαν δρχ. 40

β) Εἰδικευμέναι ἐργατοτεχνῖτριαι:

1) Τὸ πρῶτον προσλαμβανόμεναι δρχ. 38
2) Μετὰ ἑξάμηνον ἐργασίαν δρχ. 40

Γ) Γυναῖκες γομαρίστριαι ὑφασμάτων εἰς τόπια:

1) Τὸ πρῶτον προσλαμβανόμεναι δρχ. 40
2) Μετὰ ἑξάμηνον ἐργασίαν δρχ. 45

Ὡς εἰδικευμέναι ἐργάτριαι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης θεωροῦνται αἱ βαφεῖς δι' ἐμβαπτίσεως, μονταρίστριαι, γομαρίστριαι, ρεφυλαρίστριαι, ψιδιάστριαι, σολαδόροι, πρεσσαρίστριαι κοπῆς καὶ ψησίματος καὶ ἐργάτριαι τμήματος ραπτομηχανῶν, ἤτοι πᾶσαι αἱ ἐκτελοῦσαι οἱανδήποτε τῶν ἀνωτέρω ἐργασιῶν ἢ ἑκάστοτε ἀπασχολούμεναι εἰς μίαν ἐξ αὐτῶν.

Γυναῖκες ἀπασχολούμεναι εἰς ἐργασίαν κατ' ἐξοχὴν εἰδικευμένων ἐργατῶν, ἐφ' ὅσον δὲν καθορίζεται εἰδικῶς διὰ ταύτας ὑπὸ τῆς παρούσης ἡμερομίσθιον, δικαιοῦνται τοῦ ὡς ἄνω διὰ τοὺς ἄνδρας καθοριζομένου ἡμερομισθίου, μειωμένου κατὰ 10ο/ο.

Λοιποὶ ὅροι ἐργασίας

α) Οἱ οἰκεῖοι ἐργοδόται δικαιοῦνται νὰ μεταθέτωσι τοὺς εἰδικευμένους ἐργάτας καὶ ἐργάτριας ἀπὸ μιᾶς εἰς ἑτέραν τῶν ἀναφερομένων ἐργασιῶν, ἄνευ μειώσεως τοῦ ἡμερομισθίου των καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ὑφίσταται ἀντίθετος συμφωνία.

β) Ἕκαστος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ κατ' ἔτος εἰς τοὺς ἐργάτας τῆς ἐπιχειρήσεώς του ἀνὰ μίαν φορμαν ἐργασίας καὶ ἀνάλογον ἔνδυμα εἰς τὰς ἐργατρίας, εἰς ἅπαν δὲ τὸ προσωπικὸν καὶ ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων τῆς παραγωγῆς τοῦ ἐργοστασίου των, εἰς δὲ τοὺς ζυμωτάς, κυλινδριστὰς καὶ ὑδραυλικοὺς πρεσσαριστὰς ἀνὰ ἓν ζεῦγος ἀρβυλῶν.

γ) Ἕκαστος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀνὰ ἡμίσειαν ὀκᾶν γάλακτος εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰ τμήματα μιγμάτων καὶ ζυμωτηρίων.

δ) Τυχὸν καταβαλλόμενα εἴδη (ἤτοι σάπων ἔλαιον) ἐξακολουθοῦν καταβαλλόμενα.

ε) Τυχόν καταβαλλόμεναι αποδοχαί ανώτεραι των υπό της παρούσης καθοριζομένων δεν δύνανται να μειωθώσιν, ως επίσης τυχόν υφιστάμενοι ευνοϊκώτεροι όροι εργασίας δεν δύνανται να μεταβληθώσιν.

Η παρούσα ισχύει καθ' άπασαν την Ειρηνοδικειακήν περιφέρειαν Θεσσαλονίκης.

Η ισχύς της παρούσης άρχεται από 1.5.1959.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 7 Ιουλίου 1959

—

37041/5403/1959 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί συμπληρώσεως της υπ' αριθ. 79801/13012/1958 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 282 της 28 Ιουλίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 7 του ν. δ. 3868/1958 «περί συστάσεως Διανεμητικού Λογαριασμού Οικογενειακών Επιδομάτων Μισθωτών και άλλων τινών διατάξεων».

2) Την υπ' αριθ. 9647/20.5.1959 αναφοράν του Οργανισμού Απασχολήσεως και Ασφαλίσεως Ανεργίας.

3) Την από 25.6.1959 αναφοράν του προέδρου της διά της υπ' αριθ. 70185/11251/19.11.1959 ημετέρας αποφάσεως συσταθείσης Επιτροπής μελέτης θέματος εισπράξεως και αποδόσεως εισφορών Δ.Α.Ο.Ε.Μ. και

4) Την υπ' αριθ. 79801/13012/1958 ημετέραν απόφασιν «περί κατανομής εισφορών Διανεμητικού Λογαριασμού Οικογενειακών Επιδομάτων Μισθωτών», αποφασίζομεν:

Συμπληρούντες την ανωτέρω υπ' αριθ. 79801/13012/1958 ημετέραν απόφασιν (Φ.Ε.Κ. 15/1959 τ. Β') «περί κατανομής εισφορών Διανεμητικού Λογαριασμού Οικογενειακών Επιδομάτων Μισθωτών» αυξάνομεν εις 8,1% (όκτω και ένα τοις εκατόν) το δι' αυτής καθορισθέν προσωρινόν ποσοστόν κατανομής επί των πάσης φύσεως εσόδων του Ι.Κ.Α. εξ ασφαλιστικών εισφορών, αποδιδόμενον τω Ο.Α.Α.Α. εις πίστωσιν του παρ' αυτώ Δ.Α.Ο.Ε.Μ. και διά την χρονικήν περίοδον από 1ης Απριλίου έως 30 Σεπτεμβρίου 1959.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 7 Ιουλίου 1959

—

3/1959 Απόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης

Περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών πλαστικών ειδών Θεσσαλονίκης (*).

Διά ταύτα

Μεταρρυθμίζει την υπ' αριθ. 9/1958 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Α. Θεσσαλονίκης, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ του Συνδέσμου Εργατών και Υπαλλήλων Πλαστικών Ειδών Θεσσαλονίκης αφ' ενός και αφ' ετέρου του Συνδέσμου Βιομηχάνων Μακεδονίας—Θράκης και του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης, ως ακολούθως:

Όροι αμοιβής

Α) α) Άρρενες εργατοτεχνίται, συμπληρώσαντες το 19ον έτος της ηλικίας των και έχοντες προϋπηρεσίαν 1-3 έτη δρχ. 52.

β) Από της συμπληρώσεως του 3ου έτους μέχρι τέλους του 5ου έτους δρχ. 57.

γ) Από της συμπληρώσεως του 5ου έτους και άνω δρχ. 59.

Β) Θήλεις εργατοτεχνίτριαι, συμπληρούσαι το 18ον έτος της ηλικίας των και έχουσαι προϋπηρεσίαν 1-3 έτη δρχ. 39.

Από της συμπληρώσεως του 3ου έτους και άνω δρχ. 41.

Γ) Μαθητευόμενοι αμφοτέρων των φύλων από της προσλήψεώς των:

α) εις βιομηχανίας δρχ. 18,70

β) εις βιοτεχνίας δρχ. 17,60.

Μετά πάροδον έτους από της προσλήψεως των οι μαθητευόμενοι λαμβάνουν αύξησιν 1 δραχμής επί του ημερομισθίου αυτών.

Μετά την συμπλήρωσιν του 16ου έτους επί γυναικών και του 18ου έτους επί ανδρών και ενός έτους προϋπηρεσίαν ή άνευ τινός προϋπηρεσίας του 17ου έτους επί θηλέων και του 19ου επί αρρένων λαμβάνουν το ημερομίσθιον του ανειδικεύτου εργάτου ή εργατρίας.

Λοιποί όροι

α) Τυχόν καταβαλλόμεναι αποδοχαί ανώτεραι των διά της παρούσης καθοριζομένων κατωτάτων ορίων δεν μειούνται, ως επίσης τυχόν υφιστάμενοι ευνοϊκώτεροι όροι εργασίας κατισχύουν της παρούσης.

β) Εις το προσωπικόν το απασχολούμενον εις τους τόρνους και τας πρέσσας χορηγείται μία φόρμα εις τους άνδρας και μία ποδιά εις τας γυναίκας, ανήκουσαι εις την κυριότητα του εργοδότου.

Η παρούσα ισχύει καθ' άπασαν την Ειρηνοδικειακήν περιφέρειαν Θεσσαλονίκης.

Η ισχύς της παρούσης άρχεται από 25.4.1959.

Εκρίθη, απεφασίσθη και εγένετο εν Θεσσαλονίκη τη 25.4.1959.

(*) Κατετέθη εις το Ειρηνοδικείον Αθηνών, κατ' άρθρον 20 του νόμου 3239/1955, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 41 της 30.6.1959 πράξεως καταθέσεως και εκοινοποιήθη εις το Υπουργείον Εργασίας την 3.7.1959.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΤΙΝΕΣ

Είναι - λέγεται - έκτεταμέναι αί παραβάσεις τῶν ἐργατικῶν νόμων. Συνηθέστεραι εἶναι ἐκεῖναι τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας καὶ πολλοὶ μισθωτοὶ ἀναγκάζονται νὰ ἐργάζωνται ὑπερωριακῶς. Βλάπτεται οὕτω ἡ ὑγεία των, ἀλλὰ καὶ κατὰ ἓν μέτρον ἐπιτείνεται ἡ ἀνεργία, ἀφοῦ καλύπτονται δι' αὐτῶν ἀνάγκαι τῆς ἀγορᾶς ἐργασίας, ὅπου ὑπάρχουν τοιαῦται.

Ὁ νόμος τιμωρεῖ ποινικῶς τοὺς παραβάτας. Ἀλλ' εἴτε διότι εἶναι ἀνεπαρκὴς ὁ ἀριθμὸς τῶν ὀργάνων τοῦ ἐλέγχου, εἴτε καὶ διότι δὲν βοηθοῦν, ὅσον ἔπρεπε, καὶ αὐτοὶ οἱ μισθωτοί, ἐλπίζοντες νὰ συμπληρώσουν κατά τι τὸ ἀνεπαρκὲς εἰσόδημά των, δὲν ἔχομεν πιστὴν τοῦ νόμου ἐφαρμογήν.

Ἐπεχειρήθη διὰ τῆς γνωστῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως νὰ περιορισθοῦν αἱ παραβάσεις διὰ τῆς θεσπίσεως ηὐξημένων ἀποζημιώσεων. Ἀλλ' ὑπῆρξε ζήτημα, ἂν διὰ τοῦ μέσου αὐτοῦ ἠδύνατο νὰ ἐκπληρωθῇ ὁ σκοπός της. Αἱ ηὐξημέναι ἀποζημιώσεις ἐδελέαζον τοὺς μισθωτοὺς καὶ ἐδέχοντο νὰ ἐργασθοῦν, ἂν ὁ ἐργοδότης τοὺς προσεκάλει νὰ ἐργασθοῦν, καταβάλλων τὰς ἀποζημιώσεις των.

Ἂν, πάλιν, ὁ ἐργοδότης ἔφθανε νὰ καρποῦται τὴν ἐργασίαν τῶν μισθωτῶν του, παραγνωρίζων τὸ δικαίωμά των, θὰ ἔπρεπε νὰ ἀναμένουν πότε θὰ ἀπολυθοῦν, διὰ νὰ διεκδικήσουν τὰς ἀποζημιώσεις των, ἀφοῦ εἰς ὅλους εἶναι γνωστόν, ὅτι ὑπὸ τὴν οἰκονομικὴν ὑπεροχὴν τοῦ ἐργοδότου μετὰ πολλῆς περισκέψεως—θὰ εἴπωμεν ἡρωϊσμοῦ—ὁ μισθωτὸς ἐπιτίθεται κατ' αὐτοῦ δικαστικῶς διεκδικῶν τὰ δικαιώματά του, ἐν ὅσῳ ἀκόμη ἡ μετ' αὐτοῦ σύμβασίς του ζῇ.

Ἐφαρμόζεται βεβαίως εἰς τὴν περίπτωσιν τὸ ἄρθρον 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ εἶναι ἐπαινετὸς ὁ ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τρόπος ἐφαρμογῆς του. Ἀλλ' οὔτε ἡ ἀπόδειξις τῆς παραβάσεως τοῦ ἐν λόγῳ ἄρθρου εἶναι πάντοτε εὐχερής, οὔτε, καὶ ἂν ἀποδεικνύεται, αἱ συνέπειαι (ἀκυρότης τῆς ἀπολύσεως) εἶναι διὰ τὸν μισθωτὸν ἀποτελεσματικαὶ διὰ τὴν προστασίαν του. Διατηρεῖται ἐν τῇ νομικῇ ζωῇ μία σχέσις, ἡ ὁποία ἔχει παύσει νὰ συνδέῃ μετὰ ψυχικῆς ἁρμονίας ἐργοδότην καὶ μισθωτόν.

Ὁπωσδήποτε τὸ πρᾶγμα ἔχασε τὴν ἀξίαν του μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐξαφάνισιν τῆς διατάξεως αὐτῆς τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐκ τῆς νομικῆς ζωῆς ὡς ἀκύρου.

Ἀπομένει ἤδη εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Ἀστικοῦ Κώδικος βοήθεια. Ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης, ὡς καὶ πρότερον, νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸν μισθωτὸν τὴν ὠφέλειαν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐγένετο πλουσιώτερος ἐκ τῆς ἐργασίας του.

Εἶναι εὐτύχημα, ὅτι ἀπό τινος χρόνου, βοηθούσης καὶ τῆς εἰσαγωγῆς ἐν τῇ νομοθεσίᾳ μας τῆς ἐννοίας τῆς σχέσεως ἐργασίας (ἄρθρον 6 ν. δ. 2511/1953), ὁ Ἄρειος Πάγος ἀπεμακρύνθη τῆς παλαιοτέρας ἀπόψεώς του ὅτι αἱ ἀξιώσεις αὐταὶ δὲν ἐδικάζοντο κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, δεχόμενος ἤδη τὸ ἀντίθετον. Γνωρίζουν πάντες ὅτι τοῦτο ἐσήμαινεν ἐνταφιασμὸν τῶν ἀξιώσεων αὐτῶν τῶν μισθωτῶν, ἀφοῦ δὲν ἠδύναντο νὰ ἔχουν τὴν ἀντοχὴν δικῶν κατὰ τὴν συνήθη μακρὰν ἐξ ἀνάγκης καὶ δαπανηρὰν τακτικὴν διαδικασίαν.

Ὁπωσδήποτε, ἐνῷ ἀπὸ πλευρᾶς δικονομικῆς προστασίας συνετελέσθη διὰ τὰς ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἀξιώσεις αὐτῶν ἄξια λόγου πρόοδος, δὲν ἱκανοποιεῖ ἡ τακτικὴ τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας εἰς τὸ θέμα τοῦ οὐσιαστικοῦ καθορισμοῦ τῶν ἐν λόγῳ ἀποζημιώσεων.

Δὲν λέγει βεβαίως ἄλλο τι ἡ διάταξις. Ἀποδίδεται τί ὠφελήθη ὁ ἐργοδότης. Τοῦτο, ὡς γνωστόν, εἶναι ζήτημα ἀποδείξεως. Ἀλλὰ τὰ δικαστήρια, κατὰ κανόνα, περιωρίζονται νὰ ἐπιδικάζουν εἰς τοὺς μισθωτοὺς τὸ ἀνάλογον τμῆμα τοῦ νομίμου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου διὰ τὰς ὥρας ὑπερεργασίας των, μὲ τὴν αἰτιολογίαν ὅτι τόσον ποσὸν θὰ κατέβαλλεν ὁ ἐργοδότης, ἂν προσελάμβανεν ἐγκύρως διὰ τὴν ἐργασίαν αὐτὴν ἄλλον μισθωτόν.

Συμβαίνει οὕτω καὶ εἰς περιπτώσεις μισθωτῶν, οἱ ὁποῖοι ἐργάζονται τὰς κανονικὰς ὥρας ἐργασίας μὲ συμβατικὸν μισθὸν ἢ ἡμερομίσθιον πολὺ ἀνώτερον τοῦ νομίμου, νὰ ἀποζημιοῦνται, οἱ αὐτοὶ μισθωτοί, διὰ τὰς ὥρας ὑπερεργασίας των μὲ ὀλιγώτερον ποσόν, τὸ νόμιμον, ἐνῷ ἂν ἐπρόκειτο περὶ μισθωτοῦ, ἐργαζομένου τὰς κανονικὰς ὥρας μὲ τὸν μισθὸν αὐτὸν ἢ ἡμερομίσθιον, θὰ ἤρχοντο τὰ δικαστήρια, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, νὰ τοῦ εἴπουν, ὅτι δικαιοῦται καὶ αὐτὸς τῆς αὐτῆς, ὡς οἱ ἄλλοι, ηὐξημένης ἀμοιβῆς.

Ἐξ ἄλλου καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἐργοδότου, ὅταν εἶναι γνωσταὶ αἱ διατάξεις, κατὰ τὰς ὁποίας εἰς τοὺς μετ' ἄδειαν τῆς Ἀρχῆς ἐργαζομένους ὑπερωριακῶς καταβάλλεται κατὰ κανόνα ηὐξημένη ἀμοιβή, διατί ὁ ἐργοδότης, ἀψηφῶν τὰς ποινικὰς κυρώσεις, θὰ ζητήσῃ τὴν νόμιμον ἄδειαν τῆς Ἀρχῆς, διὰ νὰ πληρώσῃ ηὐξημένην ἀποζημίωσιν, γνωρίζων ὅτι δικαστικῶς δὲν θὰ καταβάλῃ ὄχι μόνον ηὐξημένην ἀμοιβήν, ἀλλὰ καὶ κάτω τοῦ συμβατικοῦ εἰς τὰ ὅρια τοῦ νομίμου;

Βεβαίως ἡ γενικὴ ἀγωγὴ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ δὲν κατατείνει εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἐργατικοῦ ἐν προκειμένῳ νόμου. Ἀλλ' ἀφοῦ παρεντίθεται καὶ αὐτή, μὴ ὑφισταμένης ἄλλης εἰδικῆς, διὰ τὴν προστασίαν τοῦ μισθωτοῦ, ἂς χρησιμεύσῃ διὰ τὴν οὐσιαστικωτέραν προστασίαν του, ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, τοῦ ὁποίου —λέγεται—ὅτι πολύτιμα μέλη εἶναι οἱ μισθωτοί.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 18—Τεῦχος 17 (431)

Ἀθῆναι, 1 Σεπτεμβρίου 1959

ΕΤΟΙΜΟΤΗΣ ΠΡΟΣ ΠΑΡΟΧΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Γ. ΜΑΥΡΙΔΗ, Δ. Ν., Δικηγόρου

I. Πρώτη καὶ βασικὴ ἔννοια τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου εἶναι ἡ ἐργασία.

Ὁ ὁρισμὸς τῆς ἐννοίας αὐτῆς δὲν ἔχει μόνον θεωρητικὸν ἐνδιαφέρον, ἀλλὰ καὶ μέγιστον πρακτικὸν τοιοῦτον, διότι ἐκ τῆς ὑπαγωγῆς ὑπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτὴν ὡρισμένων σχέσεων καὶ καταστάσεων ἐξαρτᾶται ἡ ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου. Ὑπάρχουν πλεῖσται ὅσαι ὁριακαὶ καταστάσεις, διὰ τὰς ὁποίας καὶ ἐν τῇ διεθνεῖ θεωρίᾳ ἔτι καὶ σήμερον στασιάζεται, ἂν ὑπάγωνται ἢ οὐ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτήν.

Ἡ διεθνὴς θεωρία, ἀσχοληθεῖσα ἐπ' ἀρκετὸν μὲ τὸ πρόβλημα τοῦ ὁρισμοῦ τῆς ἐργασίας, δὲν κατώρθωσε νὰ καταλήξῃ εἰς σαφῆ ὁρισμὸν αὐτῆς ἄνευ παραπομπῆς εἰς τὰς οἰκονομικὰς(1) ἢ κοινωνικὰς(2) ἀντιλήψεις(3). Ἡ ὑπὸ τοῦ *Richter* γενομένη προσπάθεια ὅπως πρὸς ὁρισμὸν τῆς ἐργασίας ληφθοῦν ὡς βάσεις ὄχι αἱ οἰκονομικαὶ καὶ κοινωνικαὶ περὶ αὐτῆς ἀντιλήψεις, ἀλλὰ οἱ κανόνες τῆς φυσικῆς, ἀπέβειξαν διὰ μίαν εἰσέτι φοράν, ὅτι αἱ ἐν τῷ δικαίῳ ἔννοιαι δὲν ταυτίζονται ἀναγκαστικῶς μὲ τὰς ἐννοίας τῆς φυσικῆς. Τὸ ἐνδιαφέρον τῆς ἐπιστήμης ἐν προκειμένῳ ἐστράφη μετὰ ταῦτα εἰς τὸν καθορισμὸν κυρίως τῶν ὁριακῶν περιπτώσεων, αἵτινες κατὰ τὰς κοινωνικὰς καὶ οἰκονομικὰς ἀντιλήψεις ὑπάγονται εἰς τὴν ἔννοιαν «ἐργασία», προκειμένου περὶ ἐφαρμογῆς τῶν καθ' ἕκαστον ἐργατικῶν νόμων. Τὰς ὁριακὰς αὐτὰς περιπτώσεις ἀποτελοῦν κυρίως αἱ περιπτώσεις τῆς ἑτοιμότητος ἐργασίας, καθ' ἃς ἡ παρεχομένη ἐργασία συμφώνως πρὸς τοὺς νόμους τῆς φυσικῆς εἶναι μηδαμινή, ἂν μὴ ἀνύπαρκτος, ὑπάρχει δὲ κυρίως δέσμευσις τῆς ἐλευθερίας τοῦ κινεῖσθαι ἢ τοῦ ἐνεργεῖν καὶ πράττειν κατὰ βούλησιν τοῦ παρέχοντος αὐτήν.

II. Αἱ μορφαί, ὑπὸ τὰς ὁποίας παρουσιάζεται ἡ ἑτοιμότης ἐργασίας, εἶναι πολλαί. Τὰ στοιχεῖα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐξαρτᾶται ἡ ὑπαγωγὴ της ὑπὸ τὴν ἔννοιαν «ἐργασία», εἶναι κυρίως:

1) Ἡ ἐν πνευματικῇ ἐγρηγόρσει κατάστασις τοῦ μισθωτοῦ ἢ ἡ ἁπλῆ σωματικὴ αὐτοῦ παρουσία καὶ

2) Ὁ τόπος παροχῆς αὐτῆς (ἐν τῷ τόπῳ τῆς κυρίας ἐργασίας ἐν ὡρισμένῳ τόπῳ ἢ ἀλλαχοῦ).

Προσέτι δέον διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν καθ' ἕκαστον ἐργατικῶν νόμων νὰ λαμβάνηται ἐν συναρτήσει πρὸς τὰ ἀνωτέρω ὑπ' ὄψιν καὶ ὁ σκοπός, ὃν ἐξυπηρετεῖ ὁ νόμος αὐτός. Διότι, ὡς θὰ ἴδωμεν κατωτέρω, ὑπάρχουν ὁριακαὶ περιπτώσεις, αἵτινες ὑπάγονται μὲν ὑπὸ τὴν ἔννοιαν «ἐργασία» ὡρισμένου νόμου, οὐχὶ ὅ-

(1) Hueck-Nipperdey: Lehrbuch des Arbeitsrechts (1959) I, σ. 34.

(2) Kaskel-Dersch: Arbeitsrecht (1957), σ. 21.

(3) Περαιτέρω παραπομπὰς εἰς τὴν ἑλληνικὴν καὶ διεθνῆ βιβλιογραφίαν ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ ἐν *Σιμωνέτου*, Δώδεκα Μελέται Ἀστικοῦ καὶ Ἐργατικοῦ Δικαίου, σ. 327, σημ. 3, καὶ 328 σημ. 1. Ὁ ὑπ' αὐτοῦ ἐν σελ. 328 διδόμενος ὁρισμὸς τῆς ἐννοίας «ἐργασία» κατὰ τὸν Α.Κ. νομίζομεν, ὅτι εἶναι ἀτυχής. Τοῦτο ἄλλωστε προκύπτει καὶ ἐκ τῆς ἀκολουθούσης ὑποσημειώσεως, ἐν ᾗ ὀρθῶς ἀναλύεται τὸ θέμα καὶ ὅπου οὗτος ἐμμέσως ὁμολογεῖ, ὅτι ὁ ὁρισμὸς δὲν καλύπτει ὡρισμένας περιπτώσεις. Ὁ ὑπὸ τοῦ *Καποδίστρια* ἐν ΕρμΑΚ, ἄρθρ. 648, σημ. 125, διδόμενος ὁρισμὸς μεταθέτει τὸ πρόβλημα τοῦ ὁρισμοῦ τῆς ἐννοίας «ἐργασία» εἰς τὸν ὁρισμὸν τῆς ἐννοίας «ἀπασχόλησις», ὅστις καὶ πάλιν δὲν δύναται νὰ δοθῇ ἄνευ παραπομπῆς εἰς τὰς οἰκονομικὰς καὶ κοινωνικὰς ἀντιλήψεις. Ὁ ὑπ' αὐτοῦ αὐτόθι ἐν σημ. 126 διδόμενος ὁρισμὸς δὲν δύναται νὰ καλύψῃ ἁπάσας τὰς ἐν σημ. 129 ἐπ. περιπτώσεις, αἵτινες ὑπάγονται ὑπὸ τὰς ἐννοίας «ἀπασχόλησις» καὶ «ἐργασία».

(4) Richter: Arbeitsrecht als Rechtsbegriff, σ. 5 ἐπ.

μως καὶ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν «ἐργασία» ἄλλου νόμου.

Οὕτω ὡς μορφαὶ κυρίως, ὑπὸ τὰς ὁποίας παρουσιάζεται ἡ ἑτοιμότης ἐργασίας, εἶναι:

α) Ἐν πνευματικῇ ἐγρηγόρσει κατάστασις τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῷ τόπῳ παροχῆς τῆς ἐργασίας ἢ ἐν ὡρισμένῳ τόπῳ.

β) Ἐν πνευματικῇ ἐγρηγόρσει κατάστασις τοῦ μισθωτοῦ ἐν μὴ σαφῶς καθωρισμένῳ τόπῳ.

γ) Ἁπλῆ σωματικὴ παρουσία τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐργασίας ἢ ἐν ὡρισμένῳ τόπῳ.

δ) Ἁπλῆ σωματικὴ παρουσία τοῦ μισθωτοῦ ἐν τόπῳ μὴ σαφῶς καθωρισμένῳ.

1) Ἐν πνευματικῇ ἐγρηγόρσει κατάστασις τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῷ τόπῳ τῆς παροχῆς ἢ ἐν ὡρισμένῳ τόπῳ.

Αὕτη εἶναι ἡ συνηθέστερον ἀπαντωμένη μορφή. Εἰς αὐτὴν ὑπάγεται ἡ ὑπηρεσία τοῦ πυροσβέστου, ὅστις παραμένει εἰς τὸν σταθμὸν ἐν ἑτοιμότητι, τοῦ ἐν ἐφεδρείᾳ εἰσπράκτορος καὶ τοῦ ὁδηγοῦ λεωφορείων (5), τοῦ «σοπρίγκερ» (μορφὴ ἐργασίας, ἥτις τελευταίως ἤρχισε νὰ ἐμφανίζηται παρ' ἡμῖν. Πρόκειται περὶ τοῦ ἐν ἐφεδρείᾳ ἐργάτου ἐργοστασίου ἐν σειρᾷ παραγωγῆς, ὅστις παραμένει ἐν ἑτοιμότητι, διὰ νὰ ἀντικαταστήσῃ τυχὸν ἀπουσιάζοντα ἐπ' ὀλίγον ἢ ἐπὶ πολὺ ἐργάτην τῆς ἁλυσίδος, διὰ νὰ μὴ σταματήσῃ ἡ ἐν σειρᾷ παραγωγή), τῆς ἐκτελούσης νυκτερινὴν βάρδιαν νοσοκόμου ἢ νοσοκόμου γυμναστηρίου, κ.ἄ.

Ὁ τόπος, εἰς ὃν ὁ μισθωτὸς παρέχει ὑπὸ τὴν μορφὴν αὐτὴν τὴν ἐργασίαν του, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ εἶναι ὁ αὐτὸς μὲ τὸν τόπον, εἰς ὃν θὰ κληθῇ ἐν ἀνάγκῃ νὰ ἐργασθῇ. Τοῦτο ἄλλωστε πλειστάκις εἶναι καὶ ἀδύνατον, ὡς π.χ. εἰς τοὺς ὁδηγοὺς λεωφορείων. Σημασίαν ἐν προκειμένῳ ἔχει ἡ ἔλλειψις ἐλευθερίας κινήσεως τοῦ μισθωτοῦ.

Ἡ δέσμευσις τῆς ἐλευθερίας κινήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἡ ὑποχρέωσις αὐτοῦ νὰ εὑρίσκηται ἐν ἐγρηγόρσει (δὲν δύναται νὰ κοιμηθῇ), ὡς καὶ τὸ οἰκονομικὸν ὄφελος, τὸ ὁποῖον ἔχει ἐκ τῆς ἐν λόγῳ παροχῆς ὁ ἐργοδότης, συνηγοροῦν ὑπὲρ τοῦ χαρακτηρισμοῦ ὅλων τῶν εἰς τὴν κατηγορίαν αὐτὴν ὑπαγομένων περιπτώσεων ὑπὸ τὴν ἔννοιαν «ἐργασία» καὶ δὴ τόσον ὡς πρὸς τὴν ἀμοιβὴν (κατὰ τὴν ἔννοιαν δηλ. τοῦ ἄρθρου 648 Ἀστικοῦ Κώδικος), ὡς καὶ πρὸς τὰς ὑφισταμένας ἀπαγορεύσεις παροχῆς ἐργασίας πέραν ὡρισμένου χρόνου, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀμοιβῆς, ὅταν παρέχωνται αἱ ὑπηρεσίαι κατὰ νυκτερινὰς ὥρας (νυκτερινὴ ἐργασία). Δὲν δύναται δὲ νὰ ἀμφισβητηθῇ, ὅτι καὶ κατὰ τὰς οἰκονομικὰς καὶ κοινωνικὰς ἀντιλήψεις αἱ εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ὑπαγόμεναι περιπτώσεις ἀποτελοῦν ἐργασίαν.

2) Ἐν πνευματικῇ ἐγρηγόρσει κατάστασις τοῦ μισθωτοῦ ἐν μὴ σαφῶς καθωρισμένῳ τόπῳ.

α) Ἐν πρώτοις δέον νὰ γίνῃ ἐν προκειμένῳ σαφὴς διάκρισις μὲ τὰς ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως προνοίας ἀπορρεούσας παρεπομένας ὑποχρεώσεις τοῦ μισθωτοῦ. Ὡς γνωστόν, ὁ δεσμὸς μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ καὶ αἱ ἑκατέρωθεν ὑποχρεώσεις δὲν παύουν διὰ τῆς λήξεως τῶν ἐργασιῶν καθ' ἑκάστην, ἀναβιοῦσαι καὶ πάλιν μὲ τὴν ἐπανάληψίν των τὴν ἑπομένην. Καθ' ὅλον τὸ εἰκοσιτετράωρον, ὁπουδήποτε καὶ ἐὰν εὑρίσκωνται ἀμφότερα τὰ μέρη, ὑποχρεοῦνται ἀναλόγως τῶν περιστάσεων εἰς πράξεις ἢ παραλείψεις πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἑτέρου τῶν συμβαλλομένων, ἀπορρεούσας ἐκ τῆς συμβατικῆς σχέσεως, χωρὶς νὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔχουν ρητῶς συνομολογηθῇ. Ὁ διὰ τῶν πράξεων αὐτῶν δημιουργούμενος περιορισμὸς τῆς ἐλευθερίας κινήσεως καὶ δράσεως τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἡ κατάστασις ἑτοιμότητος, ἐν ᾗ δέον νὰ εὑρίσκηται οὗτος διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ, ἐὰν παραστῇ ἀνάγκη, τὰς παρεπομένας ὡς ἄνω ὑποχρεώσεις, δὲν δύναται νὰ δημιουργήσῃ αὐτοτελῶς ὑπολογιζομένην παροχὴν ἐργασίας.

β) Σημασίαν ἐν προκειμένῳ ἔχει διὰ τὸ χαρακτηρισμὸν ἑτοιμότητος ἐργασίας ὑπὸ τὴν μορφὴν αὐτὴν ὡς ἐργασίας ἡ ἔντασις τῆς σωματικῆς καὶ πνευματικῆς καταστάσεως ἐγρηγόρσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλὰ καὶ κυρίως ἡ ἐλευθερία κινήσεως αὐτοῦ. Ὅταν ὁ κύκλος κινήσεως αὐτοῦ εἶναι περιωρισμένος, δέον ὁ ἐλάχιστος χρόνος νὰ ὑπολογισθῇ ὡς ἐργασία. Οὕτω π.χ. ὡς ἐργασία δέον νὰ ὑπολογισθῇ ἡ ὑποχρέωσις ἠθοποιοῦ νὰ εὑρίσκηται μέχρις ὡρισμένης ὥρας εἰς τόπον τῆς ἐκλογῆς του πλησίον τοῦ θεάτρου—εἰδοποιῶν σχετικῶς τὴν διεύθυνσιν—διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ἀντικαταστήσῃ ἀνάγκῃ ἀπουσιάζοντα ἠθοποιόν. Ἐπίσης ὑποχρέωσις τεχνικοῦ ἐργοστασίου, ὅστις καθωρισμένην ὥραν, ἥτις διὰ τὸ ὑπόλοιπον προσωπικὸν τῶν γραφείων τοῦ ἐργοστασίου εἶναι ὥρα διαλείμματος καὶ ἐνῷ τὸ ἐργοστάσιο

(5) Οὕτω ρητῶς Σ.Ε. 896/1957, ΕΕΔ 16, σ. 550.

εὑρίσκεται ἐν λειτουργίᾳ, δικαιοῦται νὰ ἀπομακρυνθῇ αὐτοῦ, οὐχὶ ὅμως εἰς μεγάλην ἀπόστασιν, γνωστοποιῶν τὸν τόπον τῆς παραμονῆς του, διὰ νὰ εἶναι δυνατὸν ἐν περιπτώσει ἀνάγκης νὰ ἐπανέλθῃ ἀμέσως εἰς τὸ ἐργοστάσιον. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει—ὅπερ καὶ εἰς τὴν πρᾶξιν συχνάκις ἀπαντᾶται—καὶ διὰ τὸν μισθωτὸν καταστήματος ἐπιφορτισμένον καὶ μὲ τὴν μεταφορὰν τῶν ὑπὸ τῶν πελατῶν ἀγοραζομένων ἐμπορευμάτων εἰς τὴν οἰκίαν των, ὅστις καθ' ὡρισμένας ὥρας, καθ' ἃς δὲν ὑπάρχει ἐργασία, δύναται νὰ ἀπομακρυνθῇ τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας, ἀλλ' ὑποχρεοῦται, ὅταν ἐμφανισθῇ πελάτης, νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ἐργασίαν του. Ἐπίσης εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ὑπάγονται καὶ οἱ συντάκται καὶ τυπογράφοι ἐφημερίδων, οἵτινες εἰς ὡρισμένας ἐκτάκτους περιστάσεις δέον νὰ εἶναι ἕτοιμοι νὰ ἀναλάβουν ἀμέσως ὑπηρεσίαν. Σημασίαν ἐν προκειμένῳ δὲν ἔχει, ἐὰν ὁ τόπος παραμονῆς τοῦ μισθωτοῦ εἶναι ἡ οἰκία αὐτοῦ. Σημειωτέον ὅτι ἡ μὴ εἰς μακρὰν ἀπόστασιν ἀπομάκρυνσις τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας καὶ ἡ ἐν ἐγρηγόρσει παραμονὴ αὐτοῦ δέον νὰ λαμβάνῃ χώραν λόγῳ ὑποχρεώσεως αὐτοῦ κατόπιν ρητῆς ἢ σιωπηρᾶς συμφωνίας καὶ οὐχὶ τῇ βουλήσει ἁπλῶς αὐτοῦ. Εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν ἔχομεν περίπτωσιν διαλείμματος ἐργασίας, ἥτις δὲν ὑπολογίζεται ὡς ἐργασία.

Ἡ ἑτοιμότης ἐργασίας ὑπὸ τὴν προκειμένην μορφὴν δέον νὰ ὑπολογισθῇ ὡς ἐργασία τόσον κατὰ τὸ ἄρθρον 648 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὅσον καὶ κατὰ τὰς διατάξεις περὶ ἀνωτάτου ὁρίου χρόνου ἐργασίας καὶ νυκτερινῆς ἐργασίας.

3) Ἁπλῆ σωματικὴ παρουσία τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐργασίας ἢ ἐν ὡρισμένῳ τόπῳ.

Ἡ μορφὴ αὕτη ἑτοιμότητος ἐργασίας συναντᾶται ἐπίσης συχνάκις. Εἰς αὐτὴν ὑπάγονται αἱ συμβάσεις, καθ' ἃς μισθωτὸς ὑποχρεοῦται ἀπὸ ὡρισμένης ὥρας τῆς νυκτὸς νὰ εὑρίσκηται εἰς τὸ ἐργοστάσιον ἢ τὸ κατάστημα, ὅπου, ἂν θέλῃ, δύναται νὰ κοιμηθῇ, ἡ ὑποχρέωσις ἰατροῦ κλινικῆς, ὅστις τὰς νυκτερινὰς ὥρας κοιμᾶται ἐν τῇ κλινικῇ, διὰ νὰ εὑρίσκηται ἐκεῖ, ἐὰν παραστῇ ἀνάγκη, ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου ἐπιχειρήσεως, ὅστις ὑποχρεοῦται νὰ εὑρίσκηται εἰς ὡρισμένον τόπον καὶ κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας, διὰ νὰ δύναται, ἂν παραστῇ ἄμεσος ἀνάγκη, νὰ ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν κ.ο.κ. Διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς ὑπηρεσίας αὐτῆς ὡς ἐργασίας δέον νὰ γίνῃ διάκρισις, ἐὰν πρόκειται περὶ ἐφαρμογῆς τῶν ἀφορώντων τὴν ἀντιμισθίαν νομικῶν διατάξεων ἢ τῶν διατάξεων περὶ ὡραρίου ἐργασίας, νυκτερινῆς ἐργασίας, ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς κλπ.

α) Καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ ἄρθρ. 648 Ἀστικοῦ Κώδικος, δέον ἡ ὑπηρεσία αὕτη νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐργασία (6), τοῦτο δὲ διότι ἐν προκειμένῳ ἔχομεν δέσμευσιν τῆς ἐλευθερίας κινήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἥτις καθιστᾷ εἰς αὐτὸν σχεδὸν ἀδύνατον τὴν ἀπασχόλησίν του μὲ ἄλλην ἐργασίαν, δυναμένην νὰ τοῦ φέρῃ οἰκονομικὰ ὀφέλη, ἀντιστοίχως δὲ οἰκονομικὸν ὄφελος τοῦ ἐργοδότου. Ὡς πρὸς τὸ ὕψος τῆς ἀντιμισθίας διαλαμβάνομεν κατωτέρω.

β) Ὑπηρεσία ὑπὸ τὴν προκειμένην μορφὴν παρεχομένη μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἀνωτάτου ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιτρεπομένου χρόνου ἐργασίας δὲν εἶναι πάντοτε ὑπερωριακὴ ἐργασία, ἤτοι δὲν ὑπάγεται πάντοτε ὑπὸ τὴν ἔννοιαν «ἐργασία» τῶν σχετικῶν νομοθετικῶν διατάξεων. Ὡς ἐκ τοῦ σκοποῦ τῶν σχετικῶν ἀπαγορευτικῶν διατάξεων προκύπτει διὰ τὴν ἐφαρμογήν των δὲν ἔχει τόσον σημασίαν τὸ οἰκονομικὸν ὄφελος τοῦ ἐργοδότου καὶ ἡ ἀντίστοιχος οἰκονομικὴ βλάβη τοῦ μισθωτοῦ. Διὰ τῆς δυνατότητος, ἥτις παρέχεται εἰς τὸν μισθωτὸν κατὰ τὴν ἐν τῷ ὡρισμένῳ τόπῳ παρουσίαν του νὰ ἀσχολῆται μὲ ὁτιδήποτε, ἔτι δὲ καὶ νὰ κοιμᾶται, πληροῦται κατὰ μέγα μέρος εἰς ἐκ τῶν βασικῶν σκοπῶν, τοὺς ὁποίους ἐπιδιώκουν αἱ περὶ τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου χρόνου ἐργασίας διατάξεις, ἤτοι ἡ δυνατότης τῆς ἀνακτήσεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τῶν πνευματικῶν καὶ φυσικῶν του δυνάμεων.

Πλὴν ὅμως ἐν προκειμένῳ δέον νὰ εἴμεθα φειδωλοὶ εἰς τὴν μὴ ὑπαγωγὴν τῶν περιπτώσεων τούτων ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ὅρου «ἐργασία» τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, διότι ἡ ἀνάκτησις τῶν φυσικῶν καὶ μόνον δυνάμεων τοῦ μισθωτοῦ δὲν εἶναι ὁ μόνος ὑπ' αὐτῶν ἐπιδιωκόμενος σκοπός.

Οὕτω ἡ ὑποχρέωσις μισθωτοῦ ὅπως ἀπὸ τῆς 10ης μ. μ. ἐπιστρέφῃ εἰς τὸ ἐργοστάσιον ἢ κατάστημα, διὰ νὰ κοιμηθῇ ἐκεῖ, ἢ ἡ αὐτὴ ὑποχρέωσις ἰατροῦ κλινικῆς δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ὑπερωριακὴ ἐργασία (7). Εἶναι δύσκολον ὅμως νὰ συμφωνήσῃ τις μὲ τὴν ὑποστηριζομένην γνώμην (8), καθ' ἣν ἡ ἐν

(6) Οὕτω Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 3259/1959, ΕΕΔ 18, σ. 717.

(7) Οὕτω *Καποδίστριας* ἐν ΕρμΑΚ, ἄρθρ. 648, σημ. 134.

(8) *Καποδίστριας*, ἔνθ' ἀνωτ.

συνεχείᾳ τῆς ἐργασίας—ἀσχέτως ὥρας περατώσεως αὐτῆς—ὑποχρέωσις τοῦ ἐργάτου παραμονῆς ἐν τῷ ἐργοστασίῳ πρὸς φύλαξιν αὐτοῦ δὲν εἶναι πάντοτε ὑπερωριακὴ ἐργασία. Καὶ τοῦτο τὸ μὲν διότι συμφώνως πρὸς τὰς συγχρόνους κοινωνικὰς ἀντιλήψεις ἐν τῷ ἐπιδιωκομένῳ σκοπῷ τῶν περὶ ἀνωτάτου ὁρίου χρόνου ἐργασίας διατάξεων ὑπάγεται καὶ ἡ ἐξασφάλισις ἑνὸς μίνιμουμ χρόνου, ὃν νὰ δύναται νὰ διαθέσῃ ὁ ἐργαζόμενος, ὅπου καὶ ὅπως θέλει, τὸ δὲ διότι ἡ ἀνάκτησις τῶν πνευματικῶν δυνάμεων τοῦ μισθωτοῦ δυσχεραίνεται τὰ μάλα διὰ τοῦ περιορισμοῦ τῆς ἐλευθερίας κινήσεως αὐτοῦ εἰς χρόνον, καθ' ὃν ὑπάρχει ἡ κοινωνικὴ καὶ πνευματικὴ ζωή. Σημασίαν ἐν προκειμένῳ δὲν ἔχει ἐπίσης, ἐὰν ὁ τόπος, ἐν ᾧ δέον νὰ εὑρίσκηται ὁ μισθωτός, εἶναι ἡ οἰκία του ἢ οὔ.

Ἐπίσης σημασίαν ἔχει, ἐὰν ἡ ὑπὸ τὴν μορφὴν αὐτὴν παρεχομένη ὑπηρεσία τῷ ἐργοδότῃ παρέχηται συνεχῶς ἐπὶ χρονικόν τι διάστημα (ἐπὶ ὥρον, 8ωρον κλπ.), ἢ παρεμβάλληται καὶ ἐπὶ ὀλίγον ἐν εἴδει ἐναλλαγῆς εἰς ἄλλην μορφὴν ἐργασίας. Οὕτω εἰς τὴν τελευταίαν περίπτωσιν δέον ἡ ἑτοιμότης ἐργασίας νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐργασία καὶ ὡς πρὸς τὰ ἀνώτατα ὅρια χρόνου ἐργασίας (9), διότι ἡ κατὰ μικρὰ χρονικὰ διαστήματα διδομένη ἐλευθερία εἰς τὸν μισθωτὸν καὶ δὴ μὲ τοὺς εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν περιορισμοὺς δὲν τοῦ ἐπιτρέπει οὔτε τὴν ἀνάπαυσίν του, ἣν ἐπιδιώκει νὰ προστατεύσῃ ὁ νομοθέτης.

γ) Ἡ ὑπὸ τὴν μορφὴν αὐτὴν παρεχομένη ἐργασία δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ οὔτε ὡς νυκτερινὴ ἐργασία (10). Ὁ νομοθέτης ἐν προκειμένῳ ἠξιολόγησε περισσότερον τὴν ἐργασίαν, ἣν παρέχει ὁ μισθωτὸς εἰς βάρος τῆς νυκτερινῆς ἀναπαύσεώς του. Ἡ νυκτερινὴ ὅμως ἀνάπαυσις αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον τοῦ ἐπιτρέπεται νὰ κοιμηθῇ, δὲν βλάπτεται εἰς βαθμὸν ὥστε ἡ οὕτω παρεχομένη ἐργασία του νὰ πρέπει νὰ ἀμείβηται περισσότερον.

δ) Ἀντιθέτως ἡ κατὰ τὴν Κυριακὴν παρεχομένη ὑπηρεσία ὡς ἀνωτέρω δέον νὰ ἀμείβηται μὲ τὴν προσαύξησιν 75ο/ο, διότι ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς δεσμεύσεως τῆς ἐλευθερίας κινήσεώς του ὁ μισθωτὸς ἀδυνατεῖ νὰ χρησιμοποιήσῃ τὸν χρόνον του τὴν ἡμέραν αὐτὴν κατὰ τὴν ἀπόλυτον αὐτοῦ βούλησιν, δι' ἣν ἀκριβῶς δέσμευσιν ὁ νομοθέτης ἠθέλησεν, ὅπως ὁ μισθωτὸς ἀμείβηται περισσότερον.

4) Ἁπλῆ σωματικὴ παρουσία μισθωτοῦ ἐν τόπῳ μὴ σαφῶς καθωρισμένῳ.

Τινὲς τῶν ὑπὸ 3 τοῦ παρόντος ὑποκείμεναι περιπτώσεις δύνανται νὰ ἐμφανισθοῦν καὶ ὑπὸ τὴν μορφὴν αὐτήν. Διὰ τὴν κρίσιν ἐὰν αὐταὶ ὑπάγωνται ἢ οὐ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ἐργασίας τοῦ ἄρθρου 648 Ἀστικοῦ Κώδικος, σημασίαν ἔχει κυρίως ἡ εὐρύτης τοῦ κύκλου τῆς ἐλευθερίας κινήσεως τοῦ μισθωτοῦ. Οὕτως ὁ ὁδηγὸς αὐτοκινήτου, ὅστις δύναται νὰ εὑρίσκηται ἢ εἰς τὸ ἐργοστάσιον ἢ εἰς πλησίον εὑρισκόμενον κέντρον ἢ εἰς τὴν οἰκίαν του ἢ ἔτι καὶ ἀλλαχοῦ, πλησίον ὅμως τοῦ ἐργοστασίου, εἰδοποιῶν σχετικῶς τὸν ἐργοδότην του, δέον νὰ θεωρηθῇ, ὅτι παρέχει ἐργασίαν ὑπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτήν. Δὲν δυνάμεθα ὅμως νὰ ὑποστηρίξωμεν τὸ αὐτὸ διὰ μηχανικόν, ὅστις ὀφείλει νὰ σπεύσῃ, ὅποτε τοῦ ζητηθῇ, εἰς τὸ ἐργοστάσιον, διὰ νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἔκτακτον ἀνάγκην, διὰ τὸν λόγον δὲ αὐτὸν φροντίζει νὰ δύναται ὁ ἐργοδότης του νὰ τὸν ἀνευρίσκῃ, μὴ δεσμευόμενος ὅμως εἰς τὰς κινήσεις του ἢ δεσμευόμενος ἐλάχιστα (π.χ. δὲν δύναται νὰ φύγῃ μακρὰν τῆς πόλεως). Ὅσον ἀφορᾷ τὸν τυχὸν χαρακτηρισμὸν τῆς ἐργασίας αὐτῆς ὡς ὑπερωριακῆς, νυκτερινῆς ἢ ἐργασίας κατὰ Κυριακήν, ἰσχύει ὅ,τι ἀνωτέρω ὑπὸ 3 ἐγράφη.

III. Τέλος διὰ τὴν ἀνεύρεσιν τῆς ἀμοιβῆς τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν παρεχομένην ὑπ' αὐτοῦ ὑπηρεσίαν ἑτοιμότητος ἐργασίας, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχει εἰδικὴ συμφωνία, δέον ὁ δικαστὴς νὰ ἀνεύρῃ τὸν εἰθισμένον ἢ, ἐπειδὴ συνήθως οὗτος δὲν ὑπάρχει διὰ τὴν ἑτοιμότητα ἐργασίας, τὸν εὔλογον μισθόν. Ὁ βαθμὸς ἑτοιμότητος τοῦ μισθωτοῦ, ἡ δέσμευσίς του ὡς πρὸς τὴν ἐλευθερίαν κινήσεως αὐτοῦ, ὁ τόπος παροχῆς τῆς ἐργασίας (ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ μισθωτοῦ ἢ ἀλλαχοῦ), ὁ βαθμὸς παρεμποδίσεως τοῦ μισθωτοῦ νὰ ἐκμεταλλευθῇ τὸν χρόνον του πρὸς ἐπικερδῆ ἐργασίαν καὶ τὰ λοιπὰ ἀνωτέρω ἀναγραφέντα στοιχεῖα θὰ εἶναι τὰ

(9) Οὕτω ArbG Radofzell ARSt 1956 Nr. 238. Ἐν Γερμανίᾳ διδάσκεται ὑπό τινων, ὅτι ἡ ἑτοιμότης ἐργασίας ὑπὸ τὴν μορφὴν τῆς ἁπλῆς σωματικῆς παρουσίας δὲν δύναται ποτὲ νὰ εἶναι ὑπερωριακὴ ἐργασία. Οὕτω Denecke: Zur Frage der Arbeitsbereitschaft, RdA 1958 σ. 445 ἐπ. Ὑποστηρίζεται ὅμως καὶ τὸ ἀντίθετον. Οὕτω Böhm: Nochmals zur Frage der Arbeitsbereitschaft, RdA 1959 σ. 273, μὲ παραπομπὰς εἰς νομολογίαν καὶ θεωρίαν. Πάντως καὶ οἱ τὴν πρώτην γνώμην ὑποστηρίζοντες δέχονται, ὅτι ἡ ἁπλῆ σωματικὴ παρουσία ἐν ὡρισμένῳ τόπῳ εἶναι ἐργασία ὡς πρὸς τὴν ἀμοιβήν. Οὕτω Denecke, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 447.

10. Οὕτω *Καποδίστριας*, ἔνθ' ἀνωτ.

ΔΙΑ ΤΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ πληροφορίας ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης ἡ Ἀναθεωρητικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ Σχεδίου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἐπεράτωσε τὸ ἔργον της. Κατὰ τὰς αὐτὰς πληροφορίας καὶ εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὰς ἐργατικὰς διαφορὰς προέκυψε μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς διαφωνία ὡς πρὸς τὴν ἁρμοδιότητα δι' ἐκδίκασιν τῶν διαφορῶν τούτων.

Κατὰ τὸ Σχέδιον τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς (ἄρθρον 741 ἐπ.) (ἐπίσημος ἔκδοσις τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης, 1955, σελ. 249) καθορίζεται εἰδικὴ διαδικασία διὰ τὰς διαφορὰς α) ἐκ σχέσεων παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ καὶ ἄλλης οἱασδήποτε αἰτίας ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας μεταξὺ ἐργαζομένων ἢ τῶν διαδόχων των ἢ τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων ἐκ τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας των καὶ τῶν ἐργοδοτῶν ἢ τῶν διαδόχων των, β) ἐκ σχέσεως παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ καὶ ἐξ ἄλλης οἱασδήποτε αἰτίας ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς μεταξὺ τῶν ἀπὸ κοινοῦ ἐργαζομένων παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ, γ) μεταξὺ ἐπαγγελματιῶν ἢ διοτεχνῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ χειροτεχνῶν ἀφ' ἑτέρου ἐκ σχέσεων ἐργασίας κατασκευῆς εἰδῶν τοῦ καταστήματος αὐτῶν, δ) ἐκ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἐκ διατάξεων ἐξομοιουμένων πρὸς διατάξεις συλλογικῶν συμβάσεων μεταξὺ τῶν ὑπαγομένων εἰς αὐτὰς ἢ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τρίτων, ε) ἐκ σχέσεων μεταξὺ ἐργαζομένων καὶ τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, εἰς τοὺς ὁποίους εἶναι ἠσφαλισμένοι ὑποχρεωτικῶς συνεπείᾳ σχέσεως παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας μεταξὺ αὐτῶν ἢ τῶν διαδόχων αὐτῶν ἢ τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων ἐκ τῆς σχέσεως ταύτης.

Κατὰ τὸ Σχέδιον ὅμως ἡ ἐκδίκασις τῶν διαφορῶν αὐτῶν δὲν ἀνατίθεται ἀδιακρίτως ποσοῦ εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν μονομελῶν Πρωτοδικείων, ἀλλὰ παρεμβάλλονται καὶ τὰ Εἰρηνοδικεῖα μέχρι τοῦ ποσοῦ τῆς καθ' ὕλην ἁρμοδιότητος αὐτῶν, πέραν τοῦ ὁποίου καθίστανται ἁρμόδια τὰ μονομελῆ Πρωτοδικεῖα.

Αἱ αὐταὶ πληροφορίαι φέρουν, ὅτι ἡ μειοψηφία τῆς Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς προέτεινε τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν ἀνεξαρτήτως ποσοῦ ὑπὸ τῶν μονομελῶν Πρωτοδικείων καὶ ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης δὲν συνετάχθη πρὸς τὴν ἄποψιν, ἀλλ' ἐνέμεινεν εἰς τὸ Σχέδιον.

Εἶναι γνωσταὶ αἱ ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας τοῦ νόμου ΓΨΟΔ'/1911 μεταρρυθμίσεις. Ἡ τελευταία πρὸ τοῦ πολέμου περιώριζε τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 5.000, μὲ δικαιοδοτοῦντας τοὺς Εἰρηνοδίκας, ἐνῷ πέραν τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ καὶ αἱ ἐργατικαὶ διαφοραί, ἀναμιγνυόμεναι καὶ αὐταὶ μεταξὺ τῶν κοινῶν ὑποθέσεων, ἠκολούθουν τὴν ὁδὸν τῆς τακτικῆς διαδικασίας. Παρὰ δὲ τὸ ὅτι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1926, ἀφ' ὅτου καθιερώθη ἡ ἐν λόγῳ ἁρμοδιότης, εἰσήχθησαν πλεῖστοι ἐργατικοὶ νόμοι, ἐκ τῶν ὁποίων προσετέθησαν

γενικὰ κριτήρια, βάσει τῶν ὁποίων θὰ ἀνευρεθῇ ἡ εὔλογος ἀντιμισθία.

Περίπτωσις ὑπαγωγῆς τῆς ἐργασίας αὐτῆς ὑπὸ τὰς συλλογικὰς συμβάσεις ὑφίσταται μέν, ἀλλὰ δὲν εἶναι ἡ συνήθης. Παρ' ἡμῖν αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις καθορίζουν συνήθως τὰς ἀποδοχὰς ἀναλόγως τῆς εἰδικότητος τοῦ μισθωτοῦ. Εἶναι ἀμφίβολον ὅμως, ἐὰν ἐν προκειμένῳ τὰ συμβαλλόμενα μέρη ἠθέλησαν νὰ ὁρίσουν κατώτατον ὅριον ἀποδοχῶν καὶ διὰ τοὺς ἐν ἑτοιμότητι καὶ δὴ ὑπὸ πᾶσαν τῶν ἀνωτέρω μορφῶν εὑρισκομένους μισθωτούς. Οὕτω π. χ. δὲν δύναταί τις νὰ ὑποστηρίξῃ ἄνευ ἑτέρου, ὅτι συλλογικὴ σύμβασις τυπογράφων ἐργατῶν δέον νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν καὶ εἰς τὴν ὑπὸ μορφὴν ἑτοιμότητος ἐργασίας ὡς ἀνωτέρω παροχὴν ἐργασίας τυπογράφου. Εἰς τὸ ἀντίθετον ὅμως κατ' ἀρχὴν συμπέρασμα δέον νὰ καταλήξῃ τις διὰ τὴν συλλογικὴν σύμβασιν τὴν προβλέπουσαν τὴν ἀντιμισθίαν ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου τοῦ διευθυντοῦ ἐπιχειρήσεώς τινος.

Ἡ κρίσις περὶ ὑπαγωγῆς ἢ μὴ ὑπὸ τὴν ἀντιμισθίαν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δὲν δύναται νὰ γίνῃ γενικῶς, ἀλλὰ δι' ἑκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν, ἐξαρτᾶται δὲ ἐκ τοῦ βαθμοῦ ἐγρηγόρσεως, δεσμεύσεως ὡς πρὸς τὴν ἐλευθερίαν κινήσεως τοῦ μισθωτοῦ κλπ. Πάντως ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ δέον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως καθοριζόμενον ποσὸν ἀντιμισθίας διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ εὐλόγου τοιούτου.

καὶ ἄλλαι διαφοραί, παρέμενεν ἡ ἐργατικὴ διαδικασία εἰς τὰ αὐτὰ ποσοτικὰ ἐπίπεδα, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἐνταφιάζωνται τὰ προσβαλλόμενα δικαιώματα τῶν μισθωτῶν, ἀφοῦ ἠδυνάτουν αὐτοὶ νὰ παρακολουθήσουν τὴν ἐπίπονον καὶ δαπανηρὰν πορείαν μιᾶς τακτικῆς δίκης.

Τὰ δεσμὰ τῆς δικονομικῆς δουλείας των (θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ ὁ ὅρος) ἔθραυσεν ὁ νόμος 1968/1944. Ὑπῆρξε δημιούργημα τῆς περιόδου τῆς ἐχθρικῆς κατοχῆς τῆς χώρας. Ἀλλά, χωρὶς ὑπερβολήν, ἔσωσε τοὺς ἐργαζομένους. Ἔφερε τὰ δικαιώματά των εἰς ὅλα τὰ Πρωτοδικεῖα τῆς χώρας καὶ αὐτὰ ἐπηυξημένα δι' ἀξίων δικαστῶν (ἐκ τῶν ὁποίων συντίθεται σήμερον καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος) εἰργάσθησαν μὲ ἐξαιρετικὴν ἐπιμέλειαν καὶ προσοχήν, ὥθησαν τὸ εὐπλαστον καὶ διαρκῶς ἐν ἐξελίξει ἐργατικὸν δίκαιον πρὸς ἐπιστημονικὰς συνθέσεις, χρησίμους διὰ τὴν συστηματοποίησίν του, καὶ δὲν εἶναι ἄγνωστον εἰς κανένα, ὡς ἐγράψαμεν καὶ ἄλλοτε, ὅτι πολλὰ ἐκ τῶν συμπερασμάτων τῆς δικαστηριακῆς πράξεως, τὰ ὁποῖα ἀπέρρευσαν ἐκ τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας, παρελήφθησαν ὑπὸ τοῦ Νομοθέτου καὶ μετουσιώθησαν εἰς νομοθετικὴν πρᾶξιν. Ὁ Πρωτοδίκης τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας κατέστη ἡ καλλιτέρα ἐγγύησις τῆς καλῆς ἀπονομῆς τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου καὶ καλλιτέρα ἀκόμη, ὡς ἐκ τῆς τριμελοῦς συνθέσεώς των, τὰ Πρωτοδικεῖα ὡς ἐφετεῖα, τὰ ὁποῖα διεμόρφωσαν καὶ διαμορφώνουν διαρκῶς τὴν νομολογίαν εἰς ἐνδιαφέροντα ἐπιστημονικὰ σχήματα, μὲ ἄγρυπνον καὶ ἐπαινετὸν ἐνδιαφέρον τῶν θεωρητικῶν ἐπ' αὐτῶν. Ποῖος ἀγνοεῖ, ὅτι τὸ πλούσιον ὑλικόν, τὸ ὁποῖον ἔχει νὰ ἐμφανίσῃ ἡ χώρα ἐπὶ τῆς νομολογίας τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, ὀφείλεται εἰς τὰ Πρωτοδικεῖα ;

Ἀλλὰ—θὰ παρατηρηθῇ—τί ἔχει νὰ ὑλάψῃ, ἂν παρεμβληθοῦν πάλιν καὶ τὰ Εἰρηνοδικεῖα ὡς ἀρμόδια διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν μικρῶν ἐργατικῶν διαφορῶν; Ἡ ἐρώτησις πρέπει νὰ ἀντιστραφῇ εἰς τὸ ὅτι τί ἔχει νὰ ὠφελήσῃ, ἀφοῦ ὑποτίθεται, ὅτι, διὰ νὰ γίνῃ μία εἰς τὰ ἰσχύοντα μεταβολή, πρέπει νὰ προσδοκᾶται ἐξ αὐτῆς ὠφέλεια. Ἐδῶ δὲν ἰσχύει τὸ λεγόμενον «ἡ τέχνη διὰ τὴν τέχνην». Ἡ μεταρρύθμισις πρέπει νὰ ἔχῃ τὸν ἀναγκαῖον δικαιολογητικὸν λόγον της.

Κατὰ τὸ ἰσχῦον ἤδη δικονομικὸν σύστημα τοῦ νόμου ΓΩΟΔ' τὰ Εἰρηνοδικεῖα εἶναι καὶ σήμερον προσιτὰ εἰς τοὺς ἐργαζομένους, ὅταν δὲν θέλουν ἢ δὲν δύνανται, μακρὰν τῆς ἕδρας τοῦ Πρωτοδικείου, νὰ ὑποβληθοῦν εἰς τὸν κόπον καὶ τὰς δαπάνας αἱ διαφοραί των, νὰ ἐκδικασθοῦν εἰς τὰ Πρωτοδικεῖα. Ἀλλ' ἀφοῦ ὁ Πρωτοδίκης πρέπει νὰ εἶναι σοφώτερος τοῦ Εἰρηνοδίκου, προτιμοῦν ὡς δικαιοδοτικὸν ὄργανον τὸν Πρωτοδίκην.

Ἐξ ἄλλου, ὅταν ὑπάρχῃ ἤδη κατὰ κανόνα τὸ ἐνιαῖον τῆς διαδικασίας ἀπὸ ἀπόψεως δικαιοδοτούντων ὀργάνων, τὸ ὁποῖον καὶ δίδει τὴν μορφὴν πραγματικῶν ἐργατικῶν δικαστηρίων ἀσχολουμένων εἰδικῶς ἐπὶ τοῦ πλήθους δυσχερῶν νομικῶν προβλημάτων, πρὸ τῶν ὁποίων καὶ ὁ ἔμπειρος γνώστης τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου αἰσθάνεται συχνάκις σκοτοδίνην, ποῖος ἄλλος λόγος συντρέχει νὰ ἐπανέλθωμεν πάλιν, ἔστω καὶ μερικῶς, εἰς παλαιά, λησμονηθέντα δικονομικὰ σχήματα καὶ νὰ ἐμπλέξωμεν καὶ τοὺς Εἰρηνοδίκας εἰς τὸν λαβύρινθον τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας, τὴν ὁποίαν ἀπὸ μακροῦ χρόνου, μὴ ἀσχολούμενοι ἐξ ἐπαγγέλματος ἐπ' αὐτῆς, ἔχουν παύσει νὰ παρακολουθοῦν;

Ἀλλὰ θὰ εἴπουν ἴσως : Εἶναι τὸ ποσὸν τῆς ἁρμοδιότητός των μικρόν, ἡ ζημία ἴσως νὰ μὴ εἶναι μεγάλη.

Ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν πρέπει νὰ τίθεται (καὶ διὰ ποῖον λόγον ;) θέμα ζημίας τοῦ μισθωτοῦ, διατί πρέπει νὰ ἐκτιμᾶται ἡ ζημία του ἀναλόγως τοῦ μεγάλου ἢ μικροῦ ποσοῦ τῆς ἀξιώσεώς του, ὅταν εἶναι γνωστόν, ὅτι ἔχει ἀνάγκην καὶ τοῦ τελευταίου ὀβολοῦ;

Τὸ συμπέρασμα εἶναι, ὅτι θὰ ἠδύνετό τις νὰ ἐπικρατήσουν χρησιμώτεραι διὰ τὸ συμφέρον τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου καὶ διὰ τὴν ζωὴν τῶν μισθωτῶν σκέψεις.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΡΟΣΛΗΨΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΙΑ ΤΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΕΥΡΕΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἐπιβολὴ κατ' ἐργοδοτῶν προστίμου καὶ αἴτησις ἀκυρώσεως

Ὑποχρεωτική, κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 2 τοῦ ν. δ. 2656 1953, ἡ ὑπὸ τῶν ἐπιχειρήσεων, ἐκμεταλλεύσεων καὶ ἐργασιῶν πρόσληψις μισθωτῶν διὰ τῶν Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας.— Ἐπιβολὴ ἄλλως προστίμου.—Διαδικασία εἰσπράξεως τοῦ προστίμου.—Ἀπαράδεκτος αἴτησις ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὑφισταμένης τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολιτ. Δικονομίας ἀνακοπῆς ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 2 τοῦ ν.δ. 2656/1953 «περὶ ὀργανωσεως ἐλέγχου ἀγορᾶς» (ΕΕΔ 12, 1215) «ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις ἢ ἐργασίαι ἐν γένει τῆς ἰδιωτικῆς οἰκονομίας ὑποχρεοῦνται νὰ προσλαμβάνωσι τὸ πάσης φύσεως προσωπικὸν διὰ τῶν ἁρμοδίων Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας. Ἐπίσης τὸ Κράτος καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ὑποκεινται εἰς τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην, ἐφ' ὅσον προκειται περὶ προσωπικοῦ συνδεομένου διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου. ...

Ἐργοδότης, τοποθετῶν μισθωτὸν ἄνευ τῆς μεσολαβήσεως τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας, ὑπόκειται εἰς μηνιαῖον πρόστιμον ὑπὲρ τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων (ἤδη τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας), βεβαιουμένον καὶ εἰσπραττομένον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων, ἰσόποσον πρὸς τὰς μηνιαίας ἀποδοχὰς τοῦ μισθωτοῦ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ».

(Σημειοῦται, ὅτι δὲν εἶναι ἄκυρος ἡ μὴ διὰ μέσου τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας πρόσληψις μισθωτοῦ, ἀλλ' ἐπιβάλλονται κατὰ τοῦ ἐργοδότου μόνον αἱ ἀνωτέρω κυρώσεις καὶ ἐκεῖναι τῆς παραγράφου 4 τοῦ ν.δ. 2656/1953, οὕτω ἡ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6816/1953, εἰσηγητὴς *Ι. Μαρινάκος*, ΕΕΔ 12, 1019, καὶ λοιπὴ νομολογία ἐν ΕΕΔ 5, 392, σύμφωνος καὶ *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 13).

Ὑπὸ τὰς ἄνω διατάξεις δέχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως αὐτοῦ καὶ εἶναι τοῦτο σύμφωνον πρὸς τὰ ὑπ' αὐτοῦ σταθερῶς νομολογούμενα (Σ.Ε. 419/1959, εἰσηγητὴς *Γ. Ἀγγελίδης*, ΕΕΔ 15, 417, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, ὅτι ὑπαρχούσης εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 τῆς Πολιτ. Δικονομίας ἀνακοπῆς τοῦ ἐργοδότου κατὰ τῆς καταλογιστικῆς τοῦ προστίμου διοικητικῆς πράξεως ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων (περὶ τοῦ τελευταίου αὐτοῦ βλέπε καὶ Α.Π. 84/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 252, Α.Π. 758/1958, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 18, 98), καθίσταται ἀπαράδεκτος ἡ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας αἴτησις ἀκυρώσεως λόγῳ παραλλήλου προσφυγῆς (βλέπε καὶ *Ἠλ. Κυριακοπούλου*, Ἕλλην. Διοικητ. Δίκαιον, Γ' Εἰδικὸν Μέρος, ἔκδ. δευτέρα, σελ. 88 ἐπ.).

Ὁμοίως ἀπεφάνθη εἰς τὸ θέμα καὶ ἡ Σ.Ε. 896/1959 (εἰσηγητὴς *Δ. Τσιμαράτος*, ΕΕΔ 18, 662).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 709/1959, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος *κ. Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος *κ. Η. Τσικληγήρας*
Δικηγοροι οἱ κ.κ. Α. Κόκκινος, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ὑπὸ τῆς αἰτούσης ἑταιρείας ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀπὸ 21 Ἰανουαρίου 1958 πράξεως τοῦ προϊσταμένου τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας Ἀθηνῶν, δι' ἧς ἐπεβλήθη αὐτῇ πρόστιμον δρχ. 279.000 διὰ παράβασιν τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ/τος 2656/1953, ἤτοι διότι προέβη εἰς πρόσληψιν προσωπικοῦ ἄνευ μεσολαβήσεως τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας.

Κατὰ τὴν ρηθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 2 τοῦ ν.δ. 2656/1953 «περὶ ὀργανώσεως τῆς ἀγορᾶς ἐργασίας» «ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις ἢ ἐργασίαι ἐν γένει τῆς ἰδιωτικῆς οἰκονομίας ὑποχρεοῦνται νὰ προσλαμβάνωσι τὸ πάσης φύσεως προσωπικὸν διὰ τῶν ἁρμοδίων Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας ... Ἐργοδότης τοποθετῶν μισθωτὸν ἄνευ μεσολαβήσεως τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας ὑπόκειται εἰς μηνιαῖον πρόστιμον ὑπὲρ τῆς Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, βεβαιούμενον καὶ εἰσπραττόμενον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων, ἰσόποσον πρὸς τὰς μηνιαίας ἀποδοχὰς τοῦ μισθωτοῦ, καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ ...». Τὸ δὲ ἄρθρον 68 τοῦ νόμου 4845/1930 «περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ νόμου 5230/1931, ὁρίζει, ὅτι κατὰ τοῦ τίτλου εἰσπράξεως ὀφειλῆς πρὸς τὸ Δημόσιον, ἐφ' ὅσον

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

ΔΙΑΚΡΙΣΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΞΗΡΤΗΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΣΕΩΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΣ

Έννοια μισθώσεως πράγματος κατ' άρθρον 574 Άστικοῦ Κώδικος

Παραχώρησις χρήσεως αὐτοκινήτου, πλήρως ἐξωπλισμένου καὶ ἐπηνδρωμένου δι' ὁδηγοῦ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐκμισθωτῶν, βαρυνομένων μὲ τὴν δαπάνην τῆς ἀμοιβῆς αὐτοῦ, ὡς καὶ τὴν τῶν καυσίμων, ἐλαστικῶν καὶ τῆς ἐν γένει λειτουργίας καὶ συντηρήσεως αὐτοῦ, ἐπὶ μισθώματι καθ' ὥραν χρήσεως.—Χαρακτηρισμὸς τῆς συμβάσεως ὄχι ὡς μισθώσεως ἐργασίας, περὶ ἧς τὸ ἄρθρον 648 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀλλὰ μισθώσεως πράγματος κατ' ἄρθρ. 574 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Διὰ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἐπικυρούσης τὴν ὑπ' ἀριθ. 15902/1958 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου, διακρίνεται κατὰ τὰ ἐν αὐτῇ κριτήρια ἡ σύμβασις ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 574 Ἀστικοῦ Κώδικος μισθώσεως πράγματος (βλέπε περὶ τῆς διακρίσεως *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, β' ἔκδοσις, σελ. 398, *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 648, ἀριθ. 117).

Τὸ ζήτημα ἐνεφανίσθη κατ' ἐπανάληψιν παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ εἰς τὰς περιπτώσεις ὁδηγῶν αὐτοκινήτων ταξὶ καὶ τὴν περὶ αὐτοῦ νομολογίαν του βλέπε ἐν ΕΕΔ 15, 564.

Ἀρείου Πάγου 325/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Ροζάκης*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Βασιλειάδης, Δ. Τζηρίτης

Ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, τὸ δικάσαν δικαστήριον ἐδέξατο, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, συνιδιοκτήτης κατὰ τὸ 1/2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 22866 φορτηγοῦ αὐτοκινήτου δημοσίας χρήσεως καὶ ὁ ἕτερος συνιδιοκτήτης αὐτοῦ διὰ συμβάσεως, καταρτισθείσης μεταξὺ τούτων ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἀφ' ἑτέρου, παρεχώρησαν εἰς αὐτὴν τὸν Αὔγουστον 1957 τὴν χρῆσιν τοῦ αὐτοκινήτου, πλήρως ἐξωπλισμένου καὶ ἐπηνδρωμένου δι' ὁδηγοῦ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐκμισθωτῶν, βαρυνομένων μὲ τὴν δαπάνην τῆς ἀμοιβῆς αὐτοῦ, ὡς καὶ τὴν τοιαύτην τῶν καυσίμων, ἐλαστικῶν καὶ τῆς ἐν γένει λειτουργίας καὶ συντηρήσεώς του, ἐπὶ μισθώματι καθ' ὥραν χρήσεως, μὴ δυναμένης νὰ ὑπολείπηται τῶν 180 ὡρῶν μηνιαίως, τῆς ἀναιρεσιβλήτου μὴ ὑπεχούσης ἄλλην ὑποχρέωσιν, πλὴν τῆς καταβολῆς τοῦ συμφωνηθέντος μισθώματος. Ὑπὸ τὰ πραγματικὰ ταῦτα περιστατικὰ ἡ σύμβασις αὕτη εἶναι ὄχι μίσθωσις ἐργασίας, περὶ ἧς τὸ ἄρθρον 648 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀλλὰ μίσθωσις πράγματος, περὶ ἧς τὸ ἄρθρον 574 Ἀστικοῦ Κώδικος, καθ' ὃ διὰ τῆς συμβάσεως τῆς μισθώσεως πράγματος ὁ μὲν ἐκμισθωτὴς ὑποχρεοῦται νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὸν μισθωτήν, διαρκοῦντος τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως, τὴν χρῆσιν τοῦ πράγματος, ὁ δὲ μισθωτὴς νὰ καταβάλῃ τὸ συμφωνηθὲν μίσθωμα. Οὕτω κρίναν καὶ τὸ δικάσαν δικαστήριον καὶ ἀποφηνάμενον ἀπορριπτέαν τὴν κατὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, δι' ἧς οὗτος, ἰσχυριζόμενος ὅτι ἡ μετὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου σχέσις αὐτοῦ εἶναι μίσθωσις ἐργασίας καὶ ὅτι αὐτὴ ἔπαυσε νὰ ἀποδέχηται τὰς προσηκόντως προσφερομένας ὑπηρεσίας του, ἐζήτησεν, ὅπως ὑποχρεωθῇ, ὡς καταστᾶσα ὑπερήμερος, νὰ τῷ καταβάλῃ τὸν μισθόν, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οὐδεμίαν ἄλλην παρέβιασε καὶ ἀπορριπτέοι πάντες οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι ἀναιρέσεως.

ὁ προσδιορισμὸς τῆς ὀφειλῆς δὲν ἔχει ἀνατεθῇ διὰ νόμου εἰς διοικητικὰ δικαστήρια ἢ Ἐπιτροπάς, ἀποτελούσας διοικητικὰ δικαστήρια, ἐπιτρέπεται ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἀνακοπὴ ἐνώπιον τῶν καθ' ὕλην ἁρμοδίων δικαστηρίων.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προκύπτει, ὅτι κατὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως, δι' ἧς προσδιορίσθη ὑπὸ διοικητικοῦ ὀργάνου ἡ λόγῳ προστίμου ὀφειλὴ τῆς αἰτούσης καὶ ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τίτλον εἰσπράξεως τῆς ὀφειλῆς ταύτης, χωρεῖ ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἀνακοπή, ἡ ὁποία, συνιστῶσα ἐν προκειμένῳ παράλληλον προσφυγήν, ἐφ' ὅσον ἄγει εἰς ἀκύρωσιν τοῦ τίτλου, καθίσταται ἀπαράδεκτον καὶ ὡς τοιαύτην ἀπορριπτέαν τὴν ὑπὸ κρίσιν αἰτησιν.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΠΡΟΠΟΛΕΜΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τύχη ρυθμιστικής τοῦ αὐτοῦ θέματος ὑπουργικῆς ἀποφάσεως

Ἀναπροσαρμογὴ διὰ τῆς ἀπὸ 4 Νοεμβρίου 1947 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ὑπὸ τῶν προπολεμικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καθωρισμένων κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων, καθοριζομένων τούτων ἀναλόγως τοῦ λαμβανομένου ἡμερομισθίου βάσει τῶν προπολεμικῶς ἰσχυουσῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.—Προπολεμικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας βαφέων.—Παῦσις ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 37148/4858/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς ἀπὸ 4 Νοεμβρίου 1947 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς ρυθμιζούσης τὸ αὐτὸ μὲ ἐκείνην θέμα.

Κατὰ τὸν χρόνον διοικητικοῦ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν δυνάμει τῶν κατὰ τὸν νόμον 28/1944 ἐκδιδομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων εἶχεν ἐκδοθῆ ἡ ὑπ' ἀριθ. 37148/4858/1946 ὑπουργικὴ ἀπόφασις (ΕΕΔ 6, 92), διὰ τῆς ὁποίας, μεταξὺ τῶν ἄλλων, ὡρίζετο, ὅτι οἱ ἐργάται τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ βαφείων ἐδικαιοῦντο μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 10ετοῦς ὑπηρεσίας προσαυξήσεως 12 1/2 ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε ἡμερομισθίου τεχνίτου.

Ἀλλ' ὡς εἶναι γνωστὸν διὰ τῶν ἀπὸ 4 Νοεμβρίου καὶ 1 Δεκεμβρίου 1947 γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἀναπροσηρμόσθησαν τὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, τὰ καθοριζόμενα διὰ τῶν προπολεμικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, καὶ προέκυψεν ἐν προκειμένῳ τὸ ζήτημα, ἂν μετὰ τὴν τοιαύτην ἀναπροσαρμογὴν ἰσχύῃ ἡ ἄνω διάταξις.

Ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἐπικυροῦσα τὴν ὁμοίως ἀποφανθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 7318/1958 ἀπόφασιν τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, ἀποφαίνεται ἀρνητικῶς.

Ἀρείου Πάγου 361/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Οἰκονομόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Λαμπρόπουλος, Μ. Τούντας

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κατέστη τελεσίδικος διὰ τῆς παρόδου τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας, ἀφοῦ, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς ἐπισημειώσεως τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος, αὕτη ἐπεδόθη τὴν 19ην Ἰανουαρίου 1959, παρῃτήθη δὲ ὁ ἀναιρεσείων τῆς ἀσκηθείσης κατ' αὐτῆς ἀπὸ 24 Ἰανουαρίου 1959 ἐφέσεως διὰ τοῦ δικογράφου ἀναιρέσεως καὶ ἑτέρα ἔφεσις δὲν ἠσκήθη ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως μέχρι τῆς 10 Μαΐου 1959, ὡς βεβαιοῦται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 584/1959 πιστοποιητικοῦ τοῦ Γραμματέως τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀπὸ 4 Νοεμβρίου 1947 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, δι' αὐτῆς ἐγένετο ἀναπροσαρμογὴ τῶν ὑπὸ τῶν προπολεμικῶν συλλογικῶν συμβάσεων καθωρισμένων κατωτάτων ὁρίων τῶν ἡμερομισθίων, καθορισθέντων τούτων ἀναλόγως τοῦ λαμβανομένου ἡμερομισθίου βάσει τῶν προπολεμικῶς ἰσχυουσῶν συμβάσεων καὶ ὁρισθέντος τελικῶς ἐν παραγράφῳ VIII, ὅτι «ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης καταβάλλονται ἡμερομίσθια ἀνώτερα τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται ταῦτα νὰ μειωθοῦν». Ἑτέρωθεν, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1939 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας βαφέων, καθαριστῶν, σιδηρωτῶν, δι' αὐτῆς καθορίζονται τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν εἰρημένων ἐργατοτεχνιτῶν βάσει τοῦ συνόλου ἐργασίας αὐτῶν ἐν τῷ οἰκείῳ κλάδῳ καὶ συνεπῶς ἡ ἀνωτέρω ἀπὸ 4.11.1947 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, ἀναπροσαρμόσασα τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τούτων, ἀναλόγως τοῦ λαμβανομένου κατὰ τὸν χρόνον ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος της ἡμερομισθίου, βάσει τῶν προπολεμικῶς ἰσχυουσῶν συμβάσεων, προδήλως ἀναπροσήρμοσε ταῦτα ἐν ὄψει τοῦ συνόλου χρόνου τῆς ἐργασίας αὐτῶν. Ὅθεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 37148/4858 τῆς 10.12.1946 ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, δι' ἧς κατατάσσονται οἱ βαφεῖς καθαρισταὶ ἀναλόγως τῶν ἐτῶν ἐργασίας εἰς ἀνειδικεύτους, εἰδικευμένους καὶ τεχνίτας, ἧς ἡ ἰσχὺς ἤρξατο ἀπὸ τῆς 15.3.1946 καὶ δι' ἧς χορηγεῖται προσαύξησις μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 10ετοῦς ὑπηρεσίας 12 1/2ο/ο ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε ἡμερομισθίου τεχνίτου, ἔπαυσεν ἰσχύουσα ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς ἀπὸ 4 Νοεμβρίου 1947 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καθ' ἣν ρυθμίζουσα τὸ αὐτὸ μὲ ταύτην θέμα, συνεπῶς ὀρθῶς ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, εἰ καὶ ἐπὶ ἑτέρᾳ ἐν μέρει αἰτιολογίᾳ, ἡ ἐφ' ἧς αὕτη ἐξεδόθη ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσείοντος, διώκουσα, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀνωτέρω μὴ ἰσχυούσης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, διαφορὰν ἡμερομισθίων καὶ δώρων ἑορτῶν τοῦ ἀπὸ 1.1.1953 μέχρι τῆς 24.9.1958 χρονικοῦ διαστήματος, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΔΙΑ ΣΠΟΥΔΑΙΟΝ ΛΟΓΟΝ

Ἀναφορὰ τῶν συνιστώντων τὸν σπουδαῖον λόγον περιστατικῶν

Κατάρτισις συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου διὰ προσλήψεως μισθωτοῦ ὡς ἀρχισυντάκτου ἐφημερίδος, καθοριζομένων εἰδικώτερον ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων τῶν ὅρων ἐργασίας.—Ἀνάθεσις ἐργασίας ὑπευθύνου συντάκτου ἐσωτερικῶν σελίδων τῆς ἐφημερίδος.—Ἄρνησις τοῦ μισθωτοῦ εἰς ἐκτέλεσιν αὐτῆς.—Καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου διὰ σπουδαῖον λόγον κατ' ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος.— Μὴ ἀναγκαία ἡ ἀναφορὰ ἐν τῇ καταγγελίᾳ τῶν συνιστώντων τὸν σπουδαῖον λόγον περιστατικῶν.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ὑπῆρξε καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου διὰ σπουδαῖον λόγον κατ' ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου 672 δὲν ἀπαιτεῖται (καὶ ἐπὶ ποινῇ μάλιστα ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας) νὰ ἀναφέρωνται ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς καταγγελίας τὰ συνιστῶντα τὸν σπουδαῖον λόγον περιστατικὰ (οὕτω καὶ ἡ Α.Π. 27/1959, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 248, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ ἐπὶ τοῦ θέματος ὑποστηριζόμενα).

Ἐκρίθη ἐν προκειμένῳ, ὅτι ὑπῆρξε πράγματι διὰ τὴν καταγγελίαν σπουδαῖος λόγος κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 672 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, τοῦτο (τοῦ σπουδαίου λόγου) ἀποκειμένου, κατὰ τὰ γνωστά, εἰς τὴν ἔμφρονα κρίσιν τοῦ Δικαστοῦ, κρίνοντος μὲ ἀντικειμενικὰ κριτήρια καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπάρξεως ἢ τῆς ἀνυπαρξίας πταίσματος παρὰ τῷ ἀντισυμβαλλομένῳ (*Κ. Καυκᾶς*, ΕΕΔ 11, 401, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, ὑπ' ἄρθρον 672 Α.Κ., *Κ. Τριανταφυλλόπουλος*, ΕΕΔ 1, 907).

Εἰς τὴν περίπτωσιν, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, ὁ σπουδαῖος λόγος συνίστατο εἰς ἀθέτησιν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργαζομένου καὶ ὄχι μόνον διελύθη ἐγκύρως ἡ σύμβασις (ἂν δὲν ὑπάρξῃ σπουδαῖος λόγος, εἶναι ἄκυρος ἡ καταγγελία), ἀλλὰ προέκυπτε καὶ θέμα καταβολῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐργαζομένου πρὸς τὸν ἐργοδότην ἀποζημιώσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 673 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, τὸ ὁποῖον ἐφαρμόζεται ὡς πρὸς ἀμφοτέρους τοὺς ἀντισυμβαλλομένους ἐργοδότην καὶ μισθωτὸν (*Γ. Βάλληνδας*, ὑπ' ἄρθρον 673, βλέπε περὶ τῆς ἐννοίας τῆς ἄνω διατάξεως καὶ ΕΕΔ 1, 907, ἔνθα ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις τοῦ Εἰσηγητοῦ Προσχεδίου Συμβάσεως Ἐργασίας 1918, *Κ. Τριανταφυλλοπούλου* ἐπὶ τοῦ ὁμοίου ἄρθρου 33 αὐτοῦ).

(Σημειοῦται, ὅτι τὸ ἄνω ἄρθρον 672 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐφαρμόζεται ἤδη, ὑφισταμένης τῆς ἐπὶ τῶν συμβάσεων ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας ἰσχύος τοῦ νόμου 2112/1920, κατὰ τὸ ἄρθρον 38 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος νόμου, μόνον ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ὡς ἐν προκειμένῳ, τῶν συμβάσεων ἐργασίας ἀορίστου χρόνου μὴ δυναμένων νὰ λυθῶσιν ἀζημίως διὰ τὸν ἐργοδότην, εἰμὴ μόνον διὰ τὸν ἐν ἄρθρῳ 5 τοῦ νόμου 2112/1920 λόγον, ὑποβολῆς μηνύσεως κατὰ τοῦ μισθωτοῦ ἢ καταδίκης αὐτοῦ δι' ἀξιοποίνου πρᾶξιν, βλέπε Α.Π. 443/1954, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 686, Α.Π. 231/1959, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 18, 583, καὶ λοιπὰς παραπομπὰς εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 583).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3824/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ι. Παπαδόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Κύρκος, Π. Λαμπρίας

Διὰ τοῦ ἀπὸ 1ης Μαΐου 1953 ἰδιωτικοῦ συμφωνητικοῦ κατηρτίσθη μεταξὺ τῶν διαδίκων σύμβασις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, δυνάμει τῆς ὁποίας ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος προσελήφθη ἐπὶ μίαν διετίαν ἀντὶ μηνιαίου μισθώματος δραχ. 5.000 ὡς ἀρχισυντάκτης εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐναγομένης καὶ ἤδη ἐκκαλούσης ἑταιρείας, ἐκδιδούσης τὴν ἡμερησίαν ἀπογευματινὴν ἐφημερίδα «...». Διὰ τοῦ ὅρου 3 τοῦ συμφωνητικοῦ συνεφωνήθη ὅτι «τόσον ἡ ἐργοδότρια ἑταιρεία, ὅσον καὶ ὁ μισθωτός, δικαιοῦνται, ὅπως, τηρουμένης εὐλόγου προθεσμίας, καθορίσουν εἰδικώτερον τοὺς ὅρους τῆς ἐργασίας ταύτης, ἤτοι τῆς ἐργασίας τοῦ ἀρχισυντάκτου, ὡς καὶ νὰ μεταβάλουν τὸ εἶδος αὐτῆς, ἐντὸς τῶν πλαισίων πάντοτε τῆς ἐπιτελικῆς δημοσιογραφικῆς ἐργασίας». Καὶ εἰς ἐφαρμογὴν τοῦ ὅρου τούτου ἀπὸ τῶν μέσων Ἰουνίου 1958 ἡ ἐναγομένη ἀνέθεσεν εἰς τὸν ἐνάγοντα τὴν ἐργασίαν τοῦ ὑπευθύνου συντάκτου ἐπὶ τῆς ὕλης τῆς τελευταίας εἰδησεογραφικῆς σελίδος, τὴν τοιαύτην δὲ μεταβολὴν ἀπεδέχθη οὗτος. Τὴν 19 Αὐγούστου 1958 ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν ἀνωτέρω ἐφημερίδα εἴδησις, μεταδοθεῖσα ὑπὸ τοῦ πολιτικοῦ συντάκτου ταύτης Ι.Κ.*, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Μακάριος, συμφώνως πρὸς ὡρισμένας δημοσιογραφικὰς πληροφορίας, εἶναι ἀποφασισμένος νὰ ἐξαγγείλῃ σειρὰν πρωτοβουλιῶν, τὰς ὁποίας θὰ ἀναλάβῃ διὰ τὴν προώθησιν τοῦ Κυπριακοῦ, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὴν ἀπόφασίν του νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Μόσχαν, παραμερισθεισῶν, ὡς φαίνεται, τῶν ἀρχικῶν διαταγμῶν του. Τὴν εἴδησιν ταύτην, ἥτις ἀπεδείχθη ἀνακριβής, ἐ-

τιτλοφόρησεν ὁ ἐνάγων, ὡς ὑπεύθυνος ἐπὶ τῆς ὕλης συντάκτης τῆς τελευταίας σελίδος, ἄνευ ἐπιφυλάξεως ἢ ἐρωτηματικοῦ, κατὰ τρόπον ὥστε ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου εἰς Μόσχαν νὰ ἐμφανίζηται ὡς ὁριστικῶς ἀποφασισθεῖσα, καίτοι τοῦτο δὲν προεκύπτε σαφῶς ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς εἰδήσεως. Ἡ τοιαύτη τιτλοφόρησις τῆς εἰδήσεως δὲν ἦτο ἐνοεδειγμένη καὶ ἠδύνατο νὰ δημιουργήσῃ σχόλια εἰς βάρος τῆς ἐφημερίδος, δὲν δύναται ὅμως, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, νὰ θεωρηθῇ ὡς σπουδαῖος λόγος καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἂν μάλιστα ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν εἶχε οὔτε τὴν δυνατότητα, οὔτε τὸ δικαίωμα ἐλέγχου τῆς ἀκριβείας τῆς εἰδήσεως, τὸ περιεχόμενον δὲ αὐτῆς ἠδύνατο νὰ ὁδηγήσῃ εἰς τὸ σφάλμα, εἰς ὃ ὑπέπεσεν οὗτος καὶ ὁπερ διέπραξε καὶ αὐτὸς ὁ ἐκπρόσωπος τῆς ἐναγομένης, ὡς ὑπεύθυνος τῆς πρώτης σελίδος τῆς ἐφημερίδος, τονίσαντες κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐν τῇ σελίδι ταύτῃ τὴν εἴδησιν διὰ τῆς φράσεως «Ὁ Μακάριος εἰς Μόσχαν». Τοῦτο δεχθεῖσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὀρθῶς τὰ πράγματα ἐξετίμησεν, ὁ δὲ τὰ ἐναντία ὑποστηριζῶν 1ος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος.

Ἐβεβαιώθησαν περαιτέρω τὰ ἑξῆς: Τὸ ἑσπέρας τῆς 9.8.1958, καθ' ἣν ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν ἐφημερίδα «Α» ἡ ἀνωτέρω εἴδησις, ἔλαβε χώραν μικρὸν ἐπεισόδιον μεταξὺ τοῦ ἐνάγοντος καὶ τοῦ ἐκ τῶν ἐκπροσώπων τῆς ἐναγομένης Ι.Π.«Α» ἐν σχέσει πρὸς τὸν τίτλον τῆς εἰδήσεως, τὴν ἰδίαν δὲ νύκτα καὶ περὶ ὥραν 1ην μ.μ. εἰδοποιήθη ὁ ἐνάγων διὰ τοῦ διαχειριστοῦ τῆς ἐφημερίδος, νομίμως ἐξουσιοδοτηθέντος, ὅτι ἀπὸ τῆς ἑπομένης ἀνατίθενται εἰς τοῦτον καθήκοντα ὑπευθύνου συντάκτου τῶν ἐσωτερικῶν σελίδων τῆς ἐφημερίδος. Ὁ ἐνάγων, μεταβὰς τὴν ἑπομένην 20.8.1958 εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας, ἐδήλωσεν, ὅτι δὲν ἀποδέχεται τὴν τοιαύτην μεταβολὴν τῶν καθηκόντων του, κατόπιν τούτου δὲ ἡ ἐναγομένη κατήγγειλε αὐθημερὸν τὴν σύμβασιν ἐργασίας. Ἡ ἐργασία τοῦ ὑπευθύνου συντάκτου τῶν ἐσωτερικῶν σελίδων, ὅστις ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ἀρχισυντάκτου ἀσχολεῖται μὲ τὴν ἐπιλογὴν καὶ ἀξιοποίησιν τῶν ἐρευνῶν, μεταφράσεων καὶ λοιπῶν μὴ εἰδησεογραφικῶν δημοσιεύσεων, αἵτινες καλύπτουν τὸν χῶρον τῶν ἐσωτερικῶν σελίδων, εἶναι ἐπιτελικὴ ἐργασία, ὡς καὶ ἡ ἐργασία τοῦ ὑπευθύνου συντάκτου ὕλης, ὅστις ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν ὡσαύτως τοῦ ἀρχισυντάκτου ἀσχολεῖται μὲ τὴν ἐπιλογὴν καὶ ἀξιοποίησιν ὅλων τῶν εἰδήσεων, πλὴν ἐκείνων, αἵτινες καταχωρίζονται εἰς τὴν πρώτην σελίδα. Τοῦτο, βεβαιούμενον καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ μάρτυρος τοῦ ἐνάγοντος δημοσιογράφου Κ.Κ.«Α», βεβαιοῦται ὡσαύτως καὶ ὑπὸ τοῦ μάρτυρος Π.Γ., δημοσιογράφου, ὡς καὶ τοῦ Προέδρου τῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν Ἀθηναϊκοῦ Τύπου Σ.Μ.«Α», ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀπὸ 4.10.1958 ἐπιστολῆς του. Ἡ φύσις τῆς ἐργασίας τοῦ ὑπευθύνου συντάκτου ἐσωτερικῶν σελίδων ὡς ἐπιτελικῆς δὲν ἀναιρεῖται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ ἐργασία αὕτη εἶναι ὑποδεεστέρα τῆς ἐργασίας τοῦ συντάκτου ὕλης. Αἱ ἀντίθετοι τούτῳ καταθέσεις τῶν μαρτύρων κρίνονται ὡς μὴ σύμφωνοι πρὸς τὰ πράγματα, ἐν ὄψει τοῦ λοιποῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων καὶ δυνάμει τοῦ ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει διαλαμβανομένου 3ου ὅρου τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων συμβάσεως ἐργασίας, ἑρμηνευομένου ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, ἐδικαιοῦτο ἡ ἐναγομένη, μεταβάλλουσα τὸ εἶδος τῆς ἐκτελουμένης ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐργασίας, νὰ ἀναθέσῃ εἰς τοῦτον καθήκοντα ὑπευθύνου συντάκτου τῶν ἐσωτερικῶν σελίδων ἐπὶ τῷ αὐτῷ μισθῷ. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι δὲν εἰδοποίησε τοῦτον περὶ τῆς μεταβολῆς τῶν καθηκόντων του πρὸ εὐλόγου προθεσμίας, ἐφ' ὅσον ὅμως τὴν πρωΐαν τῆς 20.8.1958 ἐδήλωσεν ὁ ἐνάγων, ὅτι δὲν ἀποδέχεται τὴν μεταβολὴν τῶν καθηκόντων του, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ἤθελε εἰδοποιηθῇ περὶ τούτου πρὸ εὐλόγου ἢ μὴ χρόνου, καὶ ἡ τοιαύτη προειδοποίησις ἀποτελεῖ πλέον κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως μάταιον μέτρον καὶ δὲν ἦτο ἀναγκαία, ἡ δὲ ἄρνησις τοῦ ἐνάγοντος ὅπως ἐκτελέσῃ τὴν νομίμως ἀνατιθεμένην αὐτῷ ἐργασίαν τοῦ ὑπευθύνου συντάκτου ἐσωτερικῶν σελίδων συνιστᾷ ἀθέτησιν τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑποχρεώσεών του καὶ συνεπῶς σπουδαῖον λόγον καταγγελίας τῆς συμβάσεως ταύτης ὑπὸ τῆς ἐναγομένης κατ' ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος. Οὐχὶ ὀρθῶς συνεπῶς ἐδέχθη τὸ ἐναντίον ὁ δικάσας Πρωτοδίκης καὶ δέον, δεκτοῦ καθισταμένου τοῦ σχετικοῦ λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγὴ κατὰ τὴν πρώτην ἐπικουρικὴν βάσιν αὐτῆς, δι' ἧς διώκεται ἡ ἐπιδίκασις τῶν ἀπὸ τῆς 21.8.1958 μέχρι τῆς 3.10.1958 ἀποδοχῶν τοῦ ἐνάγοντος, λόγῳ ἀκυρότητος τῆς ὑπὸ τῆς ἐναγομένης καταγγελίας δι' ἔλλειψιν σπουδαίου λόγου, ἐρευνηθῶσι δὲ αἱ εἰς τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα τείνουσαι καὶ μὴ ἐξεταοθεῖσαι πρωτοδίκως λοιπαὶ ἐπικουρικαὶ βάσεις τῆς ἀγωγῆς (*Κιτσικοπούλου*, Πολ. Δικ. ὑπ' ἄρθρα 736 - 784 § 717).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐπιτρέπον τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου διὰ σπουδαῖον λόγον, οὐδόλως ἀπαιτεῖται, ὅπως ἀναφέρωνται εἰς τὴν καταγγελίαν τὰ περιστατικὰ τὰ συνιστῶντα τὸν σπουδαῖον λόγον (Α.Π. 27/1959). Ὅθεν ἡ κρινομένη ἀγωγή, καθ' ὃ μέρος προβάλλεται δι' αὐτῆς ἀκυρότης τῆς ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης γενομένης κατὰ τὰ ἄνω καταγγελίας, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι αὕτη δὲν περιλαμβάνει τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα στοιχεῖα, εἶναι ἀπορριπτέα ὡς μὴ νόμιμος, ἄλλως δὲ ὡς ἀβάσιμος, ἀφοῦ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσαγομένης ἐγγράφου καταγγελίας, ῥητῶς ἀναφέρεται ἐν αὐτῇ ὁ σπουδαῖος λόγος, δι' ὃν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, κατηγγέλθη ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων σύμβασις ἐργασίας.

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΙΑ ΤΟ ΚΥΡΟΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΑΥΤΩΝ

Ἀναίτιος ἐλλιπὴς καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως καὶ συνέπειαι

Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας κατὰ Νόμον 3198/1955.—Καταβολὴ ἀποζημιώσεως ἐλάσσονος τῆς νομίμου ἐκ παραδρομῆς.—Ἄδικτον ἐξ αὐτῆς τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας, ὡς ἀναιτίου οὔσης τῆς τοιαύτης ἐλλιποῦς καταβολῆς τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως.

Ἐπρόκειτο εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως περὶ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἡ ὁποία διήρκεσεν ὑπὲρ τὴν δεκαετίαν.

Κατὰ τὴν σαφῆ διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ β. δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, ὑποκειμένης δὲ καταγγελίας κατὰ τὸν νόμιν 3198/1955 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διαταξεων (ΕΕΔ 14, 502), ἔπρεπε νὰ καταβληθῇ εἰς τὴν ἐργαζομένην ὡς ἐργάτριαν δια την ἀπόλυσίν της ἀποζημίωσις ἴση πρὸς τὰ ἡμερομίσθιά της τῶν ἐργασίμων ἡμερῶν τοῦ χρόνου τῶν 15 ἡμερῶν, ὅση ἡ ἐν προκειμένῳ προθεσμία τῆς καταγγελίας. (Βλέπε περὶ τοῦ τοιούτου ὑπολογισμοῦ της ἀποζημιώσεως Α. Π. 545/1958, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 739).

Ἀντὶ ταύτης κατεβλήθη μικροτέρα ἀποζημίωσις (8 ἡμερῶν), ἀφοῦ δὲ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955, ἐνθ' ἀνωτ., ὁρίζει, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις (καὶ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις εἶναι βεβαίως ἡ νόμιμος), ἐζητήθη ὑπὸ τῆς ἐργαζομένης νὰ ἀναγνωρισθῇ ὡς ἀκύρως γενομένη ἡ προκειμένη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἔχει ἤδη νομολογηθῆ, ὅτι ἐφ' ὅσον δὲν καταβάλλεται πλήρως ἡ ἀποζημίωσις οὐχὶ ἐξ εὐλόγου ἀμφιβολίας τοῦ ἐργοδότου περὶ τοῦ ἀκριβοῦς ποσοῦ αὐτῆς, ἀλλ' ἐκ κακοβουλίας αὐτοῦ (περίπτωσις τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως), εἶναι ἄκυρος ἡ καταγγελία (Α. Π. 533/1956, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 15, 1283) ἤ, κατ' ἄλλην διατύπωσιν, ἡ καταβολὴ ἀναιτίως οὐχὶ πλήρους τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 ἀποζημιώσεως δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας (Α. Π. 363/1957, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 16, 714). (Ἐπρόκειτο περὶ καταβολης ἀποζημιώσεως ὀφειλομένης εἰς ἐργάτην, ἐνῷ ὁ μισθωτὸς συνεκέντρου τὰ στοιχεῖα τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου καὶ συνεπῶς ἔπρεπε νὰ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη εἰς ἰδιωτικὸν ὑπάλληλον ἀποζημίωσις).

Ἀλλ' ἂν εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ὑπάρξεως παρὰ τῷ ἐργοδότῃ δεδικαιολογημένων ἀμφιβολιῶν περὶ τοῦ ἀκριβοῦς ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως, ὡς γίνεται δεκτὸν ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων, δὲν θίγεται τὸ κῦρος τῆς ἀπολύσεως, δυσχερῶς, νομίζομεν, δύναται νὰ ἐπεκταθῇ τὸ ἀναίτιον τοῦ ἐργοδότου καὶ προκειμένου περὶ σαφοῦς διατάξεως, οἷα εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐπὶ ἐργατῶν τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τῆς ἐναγουσης δέον νὰ καταβάλληται ἡ ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ ἀποζημιωσις, ἐμφανιζομένου τοῦ ἐργοδότου ὡς μὴ ἐπιδειξαντος τὴν δέουσαν ἐπιμέλειαν περὶ την ἐκπλήρωσιν τῆς νομίμου ὑποχρεώσεώς του.

Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης 622/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ν. Σακελλαρόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Δαμασκηνίδης, Α. Παπαοικονόμου

Ἡ ἐναγομένη, διατηροῦσα καὶ ἐκμεταλλευομένη ἐνταῦθα ἐργοστάσιον κατασκευῆς κορδονίων, προσέλαβε κατὰ τὴν 26.10.1956 τὴν ἐνάγουσαν ὡς ἐργάτριαν (καρουλίστριαν) διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἴσῳ πρὸς τὸ τῆς ἀνειδικεύτου ἐργατριας. Ἔκτοτε ἡ ἐνάγουσα εἰργάσθη παρὰ τῇ ἐναγομένῃ μέχρι τῆς 8.12.1958, καθ' ἣν ἡ τελευταία κατήγγειλε τὴν συνδέουσαν αὐτὴν καὶ τὴν ἐνάγουσαν σύμβασιν ἐργασίας. Ἡ ἐνάγουσα ἔδει νὰ λάβῃ, ἐν ὄψει τῆς ὑπηρεσίας της παρὰ τῇ ἐναγομένῃ, δι' ἀποζημίωσιν τοῦ β.δ/τος 16/18 Ἰουλίου 1920 ἡμερομίσθια 13Χ36,50 δραχμὰς ἕκαστον, ὅσον τὸ ἡμερομίσθιον της ἀνειδικεύτου ἐργατριας, κατὰ τὴν ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικὴν γενικὴν συλλογικὴν σύμβασιν=474,50 δραχμάς, πλὴν ἐκ παραδρομῆς τῆς λογιστρίας τῆς ἐναγομένης καὶ ἐνώπιον ἡμῶν ἐξετασθείσης μαρτυρος αὐτῆς κατεβλήθη τῇ ἐναγούσῃ ἐλάσσων τῆς νομίμου ἀποζημίωσις καὶ δη τοιαύτη ἴση πρὸς 8 ἡμερομίσθια, ἤτοι 292 δραχμὰς (8Χ36,50 δρχ.=292). Εὐθὺς ὡς ἡ ἐναγομένη ἀντελήφθη τὴν τοιαύτην παραδρομην ἔπεμψε καὶ παρακατέθεσε διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 20721/24.2.1959 γραμματίου συστάσεως παρακαταθήκης ὑπὲρ της ἐναγούσης ποσὸν ἴσον πρὸς ἕτερα 7 ἡμερομίσθια (7Χ36,50=255,50 δρχ.), ἀντὶ τῶν 5 ὀφειλομένων πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀτελῶς καταβληθείσης, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, ἀποζημιώσεως. Ὑπὸ τὰς ἐκτεθείσας περιστάσεις ἡ τοιαύτη ἐπὶ ἔλασσον καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως, οὖσα κατὰ την κρίσιν μας ἀναίτιος καὶ μὴ ὀφειλομένη εἰς κακότητα τῆς ἐναγομένης, δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας (πρβλ. Α.Π. 363/1957, ΕΕΔ 16, σελ. 714, Πρ. Θεσσ. 3841/1958). Τῷ λόγῳ τούτῳ ἀβάσιμον καὶ ἀπορριπτέον τυγχάνει τὸ πρῶτον αἴτημα τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς περὶ καταψηφίσεως τῆς ἐναγομένης εἰς τὴν καταβολὴν τῇ ἐναγούσῃ 2737 δραχμῶν δι' ἀποδοχὰς ὑπερημερίας τοῦ ἀπὸ 8.12.1958 - 8.3.1959 χρονικοῦ διαστήματος, ὡς ἐκ τῆς κατὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τῆς ἐναγούσης ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας καὶ τῆς ἐντεῦθεν ὑπερημερίας τῆς ἐναγομένης περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν της.

ΔΙΑΔΟΧΗ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΜΕΤ' ΑΚΥΡΟΝ ΑΠΟΛΥΣΙΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ὑπερημερία τοῦ διαδόχου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν

Μὴ ἀναγκαία ἐπὶ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου, προελθούσης ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἡ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν προσφορὰ τοῦ μισθωτοῦ εἰς παροχὴν ἐργασίας.— Ἀναγκαία ὅμως ἐπὶ διαδοχῆς τοῦ καταγγείλαντος τὴν σύμβασιν ἐργοδότου ἐν τῇ ἐπιχειρήσει διὰ τὴν περιέλευσιν εἰς ὑπερημερίαν αὐτοῦ ὡς πρὸς τὸν ἐφεξῆς χρόνον ἡ προηγουμένη προσήκουσα προσφορὰ εἰς αὐτὸν τῆς ἐργασίας καὶ μὴ ἀποδοχὴ ταύτης ὑπ' αὐτοῦ.

Ἐπρόκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, περὶ ὑπαλλήλου ὑπηρετοῦντος εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐθνικὴν Ἀεροπορίαν Τ.Α.Ε.

Δι' ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (ὑπ' ἀριθ. 2731/1958) ἐκρίθη τελεσιδίκως, ὅτι ἀπελύθη οὗτος ἀκύρως καὶ στραφείς κατὰ τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ὀλυμπιακὴ Ἀεροπορία», ὡς διαδόχου τῆς ἀνωτέρω Ἑταιρείας, ἐζήτησε τοὺς μισθούς του, λόγῳ τῆς κατ' αὐτὸν συνεχιζομένης ὑπερημερίας καὶ τῆς νέας ἐργοδότιδος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ ἐκ τῆς ἀκύρου ὑπὸ τῆς πρώτης ἀπολύσεως.

(Σημειωτέον ὅτι μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς καταχωριζομένης κατωτέρω ἀποφάσεως ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἀνηρέθη ὑπὸ τῆς Α. Π. 333/1959, εἰσηγητὴς *Λ. Ροζάκης*, κριθείσης τῆς καταγγελίας ὡς ἐγκύρου, ἑπομένως δὲν προέκυπτε καὶ θέμα ὑπερημερίας τῆς διαδόχου ἐπιχειρήσεως. Ἐνδιαφέρει ὅμως γενικώτερον ἡ ἐν λόγῳ δικαστικὴ ἀπόφασις διὰ τὰς περὶ ὑπερημερίας σκέψεις αὐτῆς).

Γίνεται δεκτὸν ὑπὸ τῆς θεωρίας καὶ δικαστηριακῆς πράξεως (*Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Εἰδικόν. β' ἔκδοσις, σελ. 475, ἔνθα παραπομπαὶ καὶ εἰς τὴν νομολογίαν, *Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 21, *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 13, 146, ἀπὸ ἄλλης συλλογιστικῆς *Κ. Δημάκης*, ΕΕΔ 13, 398. Α.Π. 323/1956, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 15, 707, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 14573/1958, εἰσηγητὴς *Γ. Κασίμης*, ΕΕΔ 17, 1185), ὅτι διὰ τὴν περιέλευσιν τοῦ ἐργοδότου εἰς κατάστασιν ὑπερημερίας περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, ἐν περιπτώσει ἀκύρου ἀπολύσεώς του, δὲν ἀπαιτεῖται, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 350 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, καὶ πραγματικὴ προσφορὰ τοῦ μισθωτοῦ εἰς παροχὴν ἐργασίας, ἀφοῦ ἐν τῇ καταγγελίᾳ τῆς συμβάσεως ἐνυπάρχει ἡ κατ' ἄρθρον 350 Ἀστικοῦ Κώδικος δήλωσις τοῦ ἐργοδότου περὶ μὴ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ.

Τοῦτο δέχεται καὶ ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις, βασιζομένη εἰς τὸ ἄρθρον 288 Ἀστικοῦ Κώδικος (βλέπε καὶ *Κ. Δημάκην*, ἔνθ' ἀνωτ.).

Διαρκούσης ὅμως τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν αὐτοῦ, ἐνδέχεται νὰ ἐπέλθῃ μεταβολὴ εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἐργοδότου, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 2112/1920, ὁπότε ὁ νέος ἐργοδότης ὑπεισέρχεται ἐκ τοῦ νόμου εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ προηγουμένου ἔναντι τοῦ μισθωτοῦ.

Προϋποτίθεται ὅμως, ὡς δέχεται ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις (βλέπε καὶ Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 18197/1956, εἰσηγητὴς *Σ. Ράγκας*, ΕΕΔ 16, 365), καὶ τοῦτο εἶναι σύμφωνον πρὸς τὰς περὶ ὑπερημερίας τοῦ δανειστοῦ γενικὰς ἀρχὰς τῶν ἄρθρων 349, 350 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὅτι προσεφέρθη ὁ μισθωτὸς πραγματικῶς καὶ προσηκόντως νὰ παράσχῃ τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὸν νέον ἐργοδότην, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει δι' αὐτὸν προηγουμένη δήλωσις ὅτι δὲν θέλει ἀποδεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, ὡς ἡ τοῦ προηγουμένου καὶ καταγγείλαντος τὴν σύμβασιν ἐργοδότου, ὅπερ καὶ θεμελιοῖ τὴν ἄποψιν ὅτι καθίσταται διὰ τὸν μισθωτὸν ματαία ἡ προσφορὰ τῆς ἐργασίας ἐν ἀκύρῳ ἀπολύσει.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1970/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. ***Ν. Μπάκας***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μπουκουβάλας, Κ. Πατρωνικόλας

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένης ὑπ' ἀριθ. 2731/1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, δικάσαντος ἐπὶ ἐφέσεως κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2367/1959 ἡμετέρας ἀποφάσεως, ἐκρίθη ὑπ' αὐτῆς, ὅτι ὁ ἐνάγων, ὑπηρετῶν συνεχῶς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1951 ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς ὑπάλληλος τῆς Ἐθνικῆς Ἀεροπορικῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Τ.Α.Ε., ἀπελύθη ὑπὸ ταύτης ἀκύρως τὴν 14ην Ὀκτωβρίου 1955 καὶ ὅτι συνεπῶς ἐξηκολούθησεν ὑφισταμένη ἡ μετ' αὐτῆς ἐργασιακή του σύμβασις, δι' ἣν καὶ ἐπεδικάσθησαν αὐτῷ λόγῳ ὑπερημερίας αἱ μέχρι τέλους Ἰανουαρίου 1957 ἀποδοχαὶ του καὶ ἀκολούθως διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 6520/1957 ἡμετέρας καὶ 13.06/1958 ἀποφάσεως τοῦ ὡς προείρηται Πρωτοδικείου αἱ τοῦ ἐφεξῆς καὶ μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου 1957 διαστήματος τοιαῦται.

Ἤδη διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων ἰσχυρίζεται, ὅτι ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἐπιδικασθει-

σῶν ἀποδοχῶν του κατεβλήθησαν ὑπὸ τῆς προμνησθείσης ἑταιρείας μόνον αἱ μέχρι τῆς 6.4.1957 καὶ διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ὑπολοίπου καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου 1957 καὶ μέχρι Ἰανουαρίου 1959 τοιούτων εὐθύνεται ἡ ἐναγομένη, ἥτις ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω ἡμέρας ἀνέλαβε τὴν ἐπιχείρησιν αὐτὴν καὶ ἡ ὁποία ἀπέκρουσε τὰς προσηκόντως προσφερθείσας ὑπηρεσίας του, αἰτεῖται δὲ τὴν καταψήφισιν ταύτης εἰς πληρωμὴν τοῦ τε ὡς ἄνω ὑπολοίπου καὶ τῶν μέχρι 31.1.1959 ἀποδοχῶν του καὶ δώρων ἑορτῶν Πάσχα καὶ Χριστουγέννων.

Ἐπὶ ὑπερημερίας ἐργοδότου, προελθούσης ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ, δὲν ἀπαιτεῖται, ὅπως θεωρηθῇ ὅτι ἐξακολουθεῖ αὐτὴ ὑφισταμένη, ἡ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν προσφορὰ τοῦ μισθωτοῦ εἰς ἐργασίαν, διότι ἡ ὑποχρέωσις τούτου εἰς τοιαύτην συνεχῆ προσφοράν, καίτοι φαίνεται συνεπὴς πρὸς τὴν φύσιν τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας ὡς διαρκοῦς, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἡ ἐκτέλεσις αὐτῆς ἐξακολουθεῖ ἐπὶ τὴν μεθ' ἧς ἀδιασπάστως συνυφαίνεται συμπεφωνημένην χρονικὴν διάρκειαν (ἄρθρον 648 Ἀστικοῦ Κώδικος) καὶ τὴν κατὰ τὰ ἄρθρα 349 καὶ 350 Ἀστικοῦ Κώδικος ἔννοιαν ὑπερημερίας, ἐν τούτοις ἀποβαίνει σκληρὰ καὶ ἄσκοπος ματαιοπονία, ἀντικειμένη εἰς πᾶσαν ἔννοιαν καλῆς πίστεως καὶ συναλλακτικῆς εὐθύτητος (ἄρθρον 288 Ἀστικοῦ Κώδικος). Ἐὰν ὅμως, διαρκούσης τῆς ὑπερημερίας αὐτῆς, ἐπῆλθε διαδοχὴ τοῦ καταγγείλαντος ἐργοδότου ἐν τῇ ἐπιχειρήσει, ὁ ὑπεισερχόμενος εἰς τὰς ἐκ τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ὑποχρεώσεις του νέος ἐργοδότης δὲν ὑποκαθίσταται ἐκ τοῦ γεγονότος καὶ μόνον τούτου εἰς θέσιν ὑπερημέρου ἐργοδότου, ἀκόμη καὶ ἂν τελῇ ἐν γνώσει τῆς ἀκύρου ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλ' ἵνα καὶ οὗτος καταστῇ ὑπερήμερος ὡς πρὸς τὴν κατὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον παρασχετέαν ἐργασίαν τοῦ ὑπὸ τοῦ προκατόχου του ἀκύρως ἀπολυθέντος μισθωτοῦ, ἀπαιτεῖται προσήκουσα προσφορὰ εἰς αὐτὸν τῆς ἐργασίας καὶ μὴ ἀποδοχὴ ὑπ' αὐτοῦ ταύτης, διότι οὕτω μόνον τηροῦνται οἱ κατὰ τὰς προμνησθείσας διατάξεις ὅροι τῆς ὑπερημερίας.

Ἐν προκειμένῳ ἡ ἐναγομένη ἑταιρεία, ἥτις συνεστήθη βάσει τοῦ ἄρθρου 2 § 3 τῆς ἀπὸ 30.7.1956 συμβάσεως μεταξὺ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ Α. Ὠνάση (κυρωθείσης ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3560/1956 καὶ ἐχούσης ἰσχὺν νόμου κατ' ἄρθρον 3 § 2 αὐτοῦ) καὶ ἡ ὁποία διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 2 τῆς συμβάσεως αὐτῆς ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως χρησιμοποιήσῃ ἅπαν τὸ προσωπικόν, ὅπερ ὑπηρέτει μέχρι τῆς 15 Μαΐου 1956 καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπηρετῇ κατὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς συμβάσεως ταύτης εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐθνικὴν Ἀεροπορικὴν Ἑταιρείαν Τ.Α.Ε., μεταξὺ τοῦ ὁποίου προσωπικοῦ περιλαμβάνεται καὶ ὁ ἐνάγων, ἀφοῦ, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, καὶ αὐτοῦ ἡ ἐργασιακὴ σύμβασις ἐξηκολούθησεν ὑφισταμένη κατὰ τὸ διάστημα αὐτό, ἐγκατεστάθη εἰς τὴν ἐν λόγῳ ἐκμετάλλευσιν, ὡς συνομολογεῖται, τὴν 6ην Ἀπριλίου 1957. Ὡς ὅμως βεβαιοῦται, ὁ ἐνάγων ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω ἐγκαταστάσεως τῆς ἐναγομένης (6.4.1957) καὶ μέχρι τῆς 12.11 1958 οὐδέποτε προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του κατὰ τὸν προσήκοντα τρόπον εἰς αὐτὴν καὶ μόνον κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτὴν ἡμέραν ὑπέβαλε τὴν ἀπὸ 7.1.1958 αἴτησιν προσλήψεώς του. Τοῦτο σαφῶς ἰδίᾳ βεβαιοῦται ἐκ τῆς προσκομιζομένης ἐγγράφου βεβαιώσεως τοῦ προσωπάρχου τῆς ἐναγομένης, συνάγεται δὲ καὶ ἐξ αὐτῆς ἔτι τῆς μνημονευθείσης αἰτήσεώς του, καθ' ἣν οὐδόλως αἰτιᾶται ἐν αὐτῇ, ὅτι καὶ προγενέστερον εἶχε προσφερθῇ εἰς ἐργασίαν καὶ δὲν ἐγένετο πρὸς τοῦτο δεκτός. Ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι οὗτος τὴν 7ην Σεπτεμβρίου 1957 ἤγειρεν ἐνώπιόν μας ἀγωγὴν κατὰ τῆς Τ.Α.Ε. διὰ τὰς μέχρι τοῦ μηνὸς αὐτοῦ ἀποδοχὰς ὑπερημερίας, ἐφ' ἧς ἀγωγῆς ἐξεδόθησαν αἱ δύο τελευταῖαι τῶν ὡς ἄνω εἰρημένων ἀποφάσεων, ἐπιδικάσασαι αὐτῷ τὰς ἀποδοχὰς αὐτάς, πλέον ἢ σαφῶς συνάγεται, ὅτι τοὐλάχιστον μέχρι τῆς ἀγωγῆς ταύτης δὲν προσεφέρθη νὰ ὑπηρετήσῃ ὑπὸ τὴν διάδοχον ἐργοδότιδα ἐναγομένην ἑταιρείαν. Συνεπῶς οὐ μόνον ὑπερήμερον δὲν κατέστησε ποτὲ τὴν ἐναγομένην, συμφώνως ταῖς προεκτεθείσαις διατάξεσιν, ἀλλὰ ἐπὶ πλέον διὰ τῆς ἐπὶ τοσοῦτον μακρὸν χρόνον ἀδικαιολογήτου ἀποχῆς του ἐπέφερε καὶ τὴν λύσιν τῆς ἐργασιακῆς του συμβάσεως, βάσει τοῦ ἄρθρου 5 νόμου 2112/1920. Οὐδεμίαν ἄθεν ἀξίωσιν ἔχει ὁ ἐνάγων κατὰ τῆς ἐναγομένης, οὔτε καὶ διὰ τὰ ὡς ἄνω ὑπόλοιπον ἐπιδικασθεισῶν εἰς βάρος τῆς Τ.Α.Ε. ἀποδοχῶν καὶ δώρων, διότι ἐξ οὗ δεμιᾶς διατάξεως τῆς προμνησθείσης συμβάσεως μεταξὺ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ Α. Ὠνάση θεμελιοῦται τοιαύτη εὐθύνη διὰ κατὰ τῆς ἑταιρείας ἐκείνης ἀξιώσεις τοῦ προσωπικοῦ της καὶ δέον ἑπομένως ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ κρινομένη ἀγωγὴ ὡς οὐσίᾳ ἀβάσιμος συμψηφισθῇ ὅμως ἐν ὅλῳ ἡ δικαστικὴ δαπάνη, διότι εὐλόγως, κατὰ τὴν κρίσιν μας, ὁ ἐνάγων εἶχεν ἀμφιβολίας ὡς πρὸς τὴν ἔκβασιν τῆς παρούσης δίκης (ἄρθρον 211 Πολιτικῆς Δικονομίας).

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἰσχὺς εἰδικῶν διατάξεων Ν.Δ. 741/1941 μετὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 Π.Υ.Σ.

Καταβολὴ εἰς τὸ ἀπολυόμενον προσωπικὸν τοῦ Δημοσίου τῶν ὁριζομένων εἰς τὰς κυρωθείσας διὰ τοῦ Α.Ν. 913/1949 ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976 1947 Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀποζημιώσεων.— Διατήρησις ὅμως ἐν ἰσχύϊ τῆς εἰδικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν.Δ. 741/1941 περὶ ἀποζημιώσεων τῶν ἀπολυομένων λόγῳ διακοπῆς ἢ περιορισμοῦ ἢ πέρατος τῶν δι' αὐτεπιστασίας ἢ ἀπολογιστικῶς καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου ἐκτελουμένων ἔργων.—Παροχὴ ἐργασίας εἰς Ὑπηρεσίαν Παραγωγικῶν Ἔργων Μακεδονίας.

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 3786/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Π. Δουμπόγιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Δ. Τσιλιμιγκάκης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Σολωμός, Λ. Κόκκας, δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου.

Καθ' ἃ ἐκθέτει ὁ ἐκκαλῶν ἐν τῇ ἀπὸ 20.3. 1958 ἐκθέσει ἐργατικῆς διαφορᾶς ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης, προσελήφθη οὗτος ὑπὸ τῆς ἐνταυθα Ὑπηρεσίας Παραγωγικῶν Ἔργων Μακεδονίας (Υ.Π.Ε.Μ.) διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ὡς ἡμερομίσθιος ἀπὸ 1.5.1952 ἕως 30.6.1952, μετὰ τὴν λῆξιν δὲ τοῦ ὡρισμένου τούτου χρόνου δι' ἀόριστον χρόνον καὶ ἀπελύθη τὴν 1.7.1957 μετὰ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τῆς Υ.Π.Ε.Μ. καὶ καταβολὴν αὐτῷ ἀποζημιώσεως ἐκ δραχ. 822,40, ἤτοι ἡμερομισθίων 8 πρὸς 102,80 δραχμὰς ἕκαστον, εἰς ὃ ποσὸν ἀνήρχετο τὸ ἡμερομίσθιόν του κατὰ τὸν χρόνον ἐκεῖνον, ἐνῷ ἔδει νὰ καταβληθῇ αὐτῷ ἀποζημίωσις, ἰσουμένη πρὸς τὰς ἀποδοχὰς του δύο μηνῶν, βάσει τοῦ ἄρθρου 10 ἀ.ν. 913/1949, ἐκ δραχμῶν 6.198, αἰτούμενος ὅπως ὑποχρεωθῇ τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον, εἰς ὃ ὑπάγεται ἡ ὡς ἄνω Ὑπηρεσία νὰ καταβάλῃ αὐτῷ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἀποζημιώσεώς του ταύτης ἐκ δραχμῶν 5345. Ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως ταύτης ὁ δικάσας Πρωτοδίκης ἐξέδωκε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του, δι' ἧς ἀπέρριψεν ἐξ ὁλοκλήρου τὴν ἀγωγήν. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης παραπονεῖται ἤδη ὁ ἐκκαλῶν, προβάλλων ὅτι κατὰ κακὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγή του, ἐνῷ ἔδει νὰ γίνῃ δεκτή.

Ναὶ μὲν κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 956/17.11.1947 καὶ 976/28.11.1947 Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσας διὰ τοῦ ἀ.ν. 913/1949, ὡς ἡρμηνεύθησαν αὗται διὰ τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ ἀ.ν. 2698/1953, εἰς τὸ ἀπολυόμενον πάσης φύσεως ἔκτακτον καὶ ἡμερομίσθιον προσωπικὸν τοῦ Δημοσίου, τὸ συνδεόμενον μετ' αὐτοῦ διὰ μισθώσεως ἐργασίας εἴτε ἰδιωτικοῦ, εἴτε δημοσίου δικαίου, καταβάλλεται ἐφ' ἅπαξ βοήθημα, ἰσούμενον διὰ τὸ ἔχον ὑπηρεσίαν 3 ἐτῶν καὶ ἄνω πρὸς ἀποδοχὰς 2 μηνῶν, πλὴν ὅμως, κατὰ τὴν εἰδικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 ν.δ. 741/1941 (τὸ ὁποῖον ἐξακολουθεῖ νὰ ἰσχύῃ βάσει τῶν ὑπ' ἀριθ. 1950 τῆς 14/29 Δεκεμβρίου 1956 καὶ 2143 τῆς 12/23 Δεκεμβρίου 1957 Πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου) εἰς τοὺς ἀπολυομένους λόγῳ διακοπῆς ἢ περιορισμοῦ ἢ πέρατος τῶν δι' αὐτεπιστασίας ἢ ἀπολογιστικῶς καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου ἐκτελουμένων ἔργων ὑπαλλήλους, ἐπιστάτας καὶ ἐργάτας τοὺς ἀσχολουμένους εἰς τὰ ἔργα ταῦτα καὶ ὧν αἱ ἀμοιβαὶ καταβάλλονται ἐκ τῶν διὰ τὰ ἔργα ταῦτα διατιθεμένων κεφαλαίων καὶ βαρύνουσι τὴν ἀξίαν τῶν ἔργων καταβάλλεται δι' ἀποζημίωσιν καὶ ἔξοδα ἐπιστροφῆς αὐτῶν εἰς τὰς ἑστίας των τὸ 1/6 μὲν τοῦ μηνιαίου μισθοῦ των ἢ 4 ἡμερομίσθια, ἐὰν προσελήφθησαν εἰς τὰ ἐν λόγῳ ἔργα ἕνα μῆνα τοὐλάχιστον πρὸ τῆς ἀπολύσεώς των, τὸ 1/3 δὲ τοῦ μηνιαίου μισθοῦ ἢ 8 ἡμερομίσθια, ἐὰν προσελήφθησαν πρὸ 2 μηνῶν. Ἡ διάταξις αὕτη, εἰδικὴ οὖσα, δὲν κατηργήθη ὑπὸ τῶν γενικῶν διατάξεων τῶν ὡς ἄνω ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου περὶ παροχῆς ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος εἰς τοὺς ἀπολυομένους μισθωτοὺς τοῦ Δημοσίου. Συνεπῶς, ἐφ' ὅσον κατεβλήθη εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα ἀποζημίωσις ἐξ 8 ἡμερομισθίων διὰ τὴν ἀπόλυσίν του ἐκ τῆς ἐργασίας του εἰς Υ.Π.Ε.Μ., ἔνθα ἐκτελοῦνται ἔργα δι' αὐτεπιστασίας ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, οὐδεμιᾶς ἑτέρας ἀποζημιώσεως δικαιοῦται οὗτος, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐγκύρου ἢ μὴ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, καὶ κατ' ὀθὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, ἔστω καὶ ἐπὶ ἄλλαις αἰτιολογίαις, ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγὴ του (Ἔκθεσις ἐργατικῆς διαφορᾶς) καὶ δέον νὰ ἀπορριφθῇ ἡ κρινομένη ἔφεσις.

Σημειώσεις

1. Ὁ ἐκκαλῶν—ἐνάγων, διπλωματοῦχος μηχανολόγος—ἠλεκτρολόγος τοῦ Ε. Μ. Πολυτεχνείου, μετὰ συνεχῆ ὑπερπενταετῆ ὑπηρεσίαν παρὰ τῇ Ὑπηρεσίᾳ Παραγωγικῶν Ἔργων Μακεδονίας ἀπελύθη ὑπὸ ταύτης διὰ καταγγελίας τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας του, καταβληθείσης εἰς αὐτὸν ἀποζημιώσεως 8 ἡμερομισθίων.

2. Ἡ ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης δοθεῖσα λύσις, καθ' ἣν ἐν τῇ προκειμένῃ ἐξηρτημένῃ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐπικληθὲν ἄρθρον 10 τοῦ ἀ.ν. 913/1949, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 48 ν. δ. 2698/1953 καὶ 60 § 2 ἀ. ν. 1846/1951, ἀλλὰ τὸ ν. δ. 741/1941, δὲν εἶναι καθ' ἡμᾶς ὀρθή.

Παρόμοιον ζήτημα ἦλθε καὶ ἄλλοτε ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας καὶ ἐδόθη—ὀρθῶς—ἀντίθετος πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς ἄνω ἀποφάσεως δοθεῖσαν λύσις.

3. Τὸ ἐν προκειμένῳ νομικὸν πρόβλημα ἔγκειται εἰς τὸ ἂν τὸ κατοχικὸν ν. δ. 741/1941

θεωρῆται ἰσχῦον ὡς πρὸς τὸ θέμα τῶν ἀποζημιώσεων τῶν ἀπολυομένων μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου μετὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976 τοῦ 1947 πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσας ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 ἀ. ν. 913/1949.

Αἱ ὑπ' ἀριθ. 3439 - 3442 τοῦ 1951 ἀποφάσεις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (Θέμ. ΞΒ', σελ. 751, ἀριθ. 19) δέχονται, ὅτι ὁ ἀ. ν. 1955/1939 (τροποποιηθεὶς ὑπὸ τοῦ ν.δ. 741/1941) κατηργήθη διὰ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τῶν πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου 956 καὶ 976 τοῦ 1947 καὶ τοῦ κυρώσαντος αὐτὰς ἀ. ν. 913/1919, δι' ὧν ἐρρυθμίσθησαν γενικῶς καὶ ἀνεξαιρέτως αἱ ἐκ τῆς ἀπολύσεως τοῦ πάσης φύσεως ἐκτάκτου καὶ ἡμερομισθίου προσωπικοῦ τοῦ προσλαμβανομένου ὑπὸ τοῦ Δημοσίου δημιουργούμεναι συνέπειαι. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 3013/1952 ἀπόφασις Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 11, σελ. 1239) δέχεται ἐπίσης, ὅτι αἱ ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976 τοῦ 1947 πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου προφανῶς κατισχύουν πάσης ἄλλης προγενεστέρας αὐτῶν διατάξεως, ἄλλως καθοριζούσης τὰ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἀπολυομένου προσωπικοῦ τοῦ Δημοσίου.

Τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους (Γνωμ. 815/1951, ΕΕΔ 11, σελ. 328), εἰ καὶ δὲν συντάσσεται μὲ τὴν ἄνω ἄποψιν τῆς νομολογίας περὶ ὁλοσχεροῦς καταργήσεως τοῦ ν. δ. 741/1941, ὅμως δέχεται, ὅτι, ὑφισταμένης ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας, ἐπὶ τοῦ ἀπολυομένου προσωπικοῦ τῆς Υ.Σ.Σ.Υ.Ε.Μ. θὰ ἐφαρμοσθῇ μόνον ὁ ἀ. ν. 913/1949 καὶ μόνον ὅταν ὑφίσταται σύμβασις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου θὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ ν. δ. 741/1941, ἤτοι δέχονται τὴν μερικὴν κατάργησιν αὐτοῦ.

Ὁ Ἄρειος Πάγος δὲν ἐπελήφθη τοῦ ζητήματος. Ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 232/1958 ὅμως ἀποφάσεώς του (ΕΕΔ 17, σελ. 523) προκύπτει, ὅτι εἰς τοὺς ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1947 καὶ ἐφεξῆς ἀπολυομένους δι' οἱονδήποτε λόγον ἐκτάκτους καὶ ἡμερομισθίους ὑπαλλήλους τοῦ Δημοσίου, τοὺς συνδεομένους μετ' αὐτοῦ διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, μόνον τὸ βοήθημα τοῦ ἄρθρου 10 ἀ. ν. 913/1949 καταβάλλεται καὶ οὐχὶ ἡ ὑπὸ ἄλλου οἱουδήποτε νόμου προβλεπομένη ἀποζημίωσις.

4. Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976 τοῦ 1947 πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τῶν κυρωθεισῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 10 ἀ. ν. 913/1949, σαφῶς προκύπτει πρόθεσις τοῦ νομοθέτου ὅπως δημιουργήσῃ ε ἰ δ ι κ ὸ ν π ά γ ι ο ν κ α θ ε σ τ ὼ ς, ρυθμίζον τὸ θέμα τῶν ἀποζημιώσεων διὰ τὸ ἀπολυόμενον πάσης φύσεως καὶ πάσης ὑπηρεσίας προσωπικὸν τοῦ Δημοσίου ὁμοιομόρφως καθ' ἅπασαν τὴν Ἐπικράτειαν (πρβλ. Γνωμ. Νομ. Συμβ. τοῦ Κράτους 1395/1955, ΕΕΔ 15, σελ. 67). Ἡ διάταξις τουτέστι τοῦ ἄρθρου 10 ἀ. ν. 913/1949 εἶναι εἰδικὴ διάταξις, ρυθμίζουσα ἓν καὶ μόνον θέμα, τὸ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἀπολυομένου προσωπικοῦ τοῦ Δημοσίου, εἰς οἱανδήποτε ὑπηρεσίαν αὐτοῦ καὶ ἂν ὑπάγηται τὸ προσωπικὸν τοῦτο. Κατισχύει ἑπομένως πάσης ἄλλης ὁμοίας προγενεστέρας διατάξεως.

Ἐξ ἄλλου ἐν τῷ κειμένῳ ἀμφοτέρων τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976 πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑ π ά ρ χ ε ι ρ η τ ὴ δ ι ά τ α ξ ι ς, ἀποκλείουσα τὴν καταβολὴν ἀποζημιώσεως παρεχομένης ὑπὸ οἱουδήποτε ἄλλου προγενεστέρου νόμου. Ὁρίζεται τουτέστιν, ὅτι «τὸ κατὰ τὰ ἀνωτέρω προσωπικὸν δὲν δικαιοῦται διὰ τὴν ἀπόλυσίν του ταύτην οὐδεμιᾶς ἑτέρας ἀποζημιώσεως ἢ βοηθήματος εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου». Διὰ τῆς ρητῆς ταύτης διατάξεως ἀναμφισβήτητον τυγχάνει, ὅτι βούλησις τοῦ νομοθέτου ἦτο, ὅπως καταργήσῃ πάντα προγενέστερον, ἔστω καὶ εἰδικὸν νόμον, ρυθμίζοντα θέμα ἀποζημιώσεως ἀπολυομένου προσωπικοῦ τοῦ Δημοσίου. Ἡ γνώμη αὕτη ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 48 ν. δ. 2698/1953, ὅπερ εἰς μὲν τὴν παράγραφον 1 ὁρίζει ρητῶς, ὅτι τὸ προσωπικὸν τοῦ Δημοσίου τὸ συνδεόμενον μετ' αὐτοῦ διὰ μισθώσεως ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου δικαιοῦται τοῦ βοηθήματος τοῦ ἄρθρου 10 ἀ. ν. 913/1949, ἀ π ο κ λ ε ι ο μ έ ν η ς τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ τοῦ β. δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, εἰς δὲ τὴν παράγραφον 2, ὅτι τὸ Δημόσιον ὑ π ο χ ρ ε ο ῦ τ α ι νὰ καταβάλῃ εἰς τοὺς ἀπολυομένους μισθωτούς του τὸ βοήθημα τοῦ ἄρθρου 10 ἀ. ν. 913/1949.

Ἡ ἄποψις ὅθεν τῆς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 3786/1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, καθ' ἣν ὁ ἀ.ν. 913/1949, ὡς γενικός, εἶναι ἀνίσχυρος πρὸ τοῦ εἰδικοῦ ν.δ. 741/1941, δὲν εἶναι ὀρθή, διότι ἐν προκειμένῳ ὁ ἑρμηνευτικὸς κανὼν lex posterior generalis non derogat legi priori speciali δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ, ἐφ' ὅσον ἐκ τοῦ μεταγενεστέρου γενικοῦ νόμου (καὶ ἂν ἀκόμη θεωρήσωμεν τὸν ἀ. ν. 913/1949 ὡς γενικὸν) προκύπτει (καὶ μάλιστα ἐκ ρητῆς διατάξεώς του) πρόδηλος ἡ βούλησις τοῦ νομοθέτου ὅπως καταργήσῃ καὶ τοὺς προγενεστέρους εἰδικοὺς νόμους τοὺς ρυθμίζοντας θέμα ἀποζημιώσεως ἀπολυομένων μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου (πρβλ. Ὁλομ. Α. Π. 120/1940, ΕΕΝ Ζ' σελ. 250, Α. Π. 921/1948, ΕΕΝ ΙΕ' σελ. 596).

Ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 7.7.1959

Γεώργιος Ἀλεξ. Σολωμός, Δικηγόρος

ΧΡΟΝΙΚΑ ΟΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΛΙΝΙΚΩΝ

Αξίωσις αποζημιώσεως αυτού δι' υπερωριακήν εργασίαν

Παροχή εργασίας καθαριστρίας και τραπεζοκόμου είς νοσηλευτικόν ίδρυμα.— Καθορισμός νομίμων ωρών εργασίας διά της υπ' αριθ. 20081 1953 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας.— Έλλειψις νομίμου ωραρίου εργασίας πρό αυτής.— Αξίωσις συμπληρωματικής αμοιβής διά πρόσθετον εργασίαν δυνάμει του άρθρου 659 Αστικού Κώδικος.— Παροχή υπερωριακής εργασίας μετά την υπ' αριθ. 20081/1953 υπουργικήν απόφασιν.—Αξίωσις αποζημιώσεως δι' αγωγής εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού.—Εξεύρεσις υπερωριακής εργασίας.— Ανίσχυρον υπ' αριθ. 2/1956 διαιτητικής αποφάσεως περί αποζημιώσεως δι' υπερωρίας.

Περίπτωσις της κατωτέρω αποφάσεως του Πρωτοδικείου Αθηνών, ως εφετείου, υπήρξε παροχή εργασίας καθαριστρίας και τραπεζοκόμου είς νοσηλευτικόν ίδρυμα.

Προκειμένου περί εργασίας του κατωτάτου υγειονομικού εν γένει προσωπικού αι ώραι εργασίας αυτού διέπονται υπό του ά. ν. 199/1936.

Διά το υπηρετικόν και εργατοτεχνικόν προσωπικόν των νοσηλευτικών ιδρυμάτων και κλινικών (περίπτωσις της αποφάσεως του Πρωτοδικείου) ισχύει ή υπ' αριθ. 20081/1953 απόφασις του Υπουργού Εργασίας (ΕΕΔ 12, 1227), διά της οποίας αι ώραι εργασίας ορίζονται είς δέκα κατά την ημέραν και είς οκτώ κατά την νύκτα.

Μη υφισταμένων πρότερον νομίμων χρονικών ορίων εργασίας δεν συνέτρεχε περίπτωσις εφαρμογής των περί αδικαιολογήτου πλουτισμού διατάξεων του άρθρου 904 Αστικού Κώδικος προς αποζημίωσιν διά παρασχεθείσαν παρανόμως εργασίαν, αλλά προέκυπτεν, ως δέχεται το Πρωτοδικείον, αξίωσις προσθέτου αμοιβής επί τη βάσει του άρθρου 659 Αστικού Κώδικος, αν απεδεικνύετο ποίον ήτο το συμπεφωνημένον ή σύνηθες ωράριον εργασίας (πρβλ. και Α. Π 202/1959, εισηγητής *Κ. Αναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 18, 535).

Προκύπτει εκ της αποφάσεως, ότι ή ενάγουσα είργάζετο, καθ' ά ισχυρίσθη, καθ' εκάστην επί δίωρον, επομένως δεν θά είχε, νομίζομεν, εφαρμογήν εν προκειμένω το άρθρον 659 Αστικού Κώδικος, μη υποκειμένης παροχής εργασίας δι' έκτακτον ανάγκην, αλλά συνεχώς καθ' εκάστην (βλέπε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 16, 1170, ένθα παραπομπαί, *Χ. Αγαλλοπούλου*, Εργατ. Δίκαιον, σελ. 134).

Η ενάγουσα είργάζετο, ως δέχεται ή απόφασις, από της 8ης εσπερινής ώρας μέχρι της 7ης πρωϊνής της επομένης, μεθ διακοπήν 1 1/2 ώραν κατά τας μεσονυκτίους ώρας, προκειμένου δε να εξευρεθή ποία ή υπερωριακή εργασία της (μετά την υπ' αριθ. 20081/1953 ως άνω υπουργικήν απόφασιν), ή απόφασις του Πρωτοδικείου προέβη είς τους εν αυτή συλλογισμούς.

Εκ της ανωτέρω υπουργικής αποφάσεως υπήρχεν υποχρέωσις διά την ενάγουσαν να εργάζηται επί 8 ώρας κατά την νύκτα, επομένως ή πέραν των 8 τούτων ωρών εργασία θεωρείται υπερωριακή, χωρίς, νομίζομεν, να σχετίζηται ή άλλον σκοπόν επιδιώξασα υπουργική απόφασις υπ' αριθ. 18310/1946 περί ηυξημένης αμοιβής διά νυκτερινήν εργασίαν από της 10 μ. μ —6ης πρωϊνής προς την εξεύρεσιν της υπερωριακής εργασίας.

Περί του όρου «νύξ» βλέπε και το άρθρον 2 της διά του νόμου 3924/1958 κυρωθείσης υπ' αριθ. 84 διεθνούς συμβάσεως «περί νυκτερινής εργασίας των απασχολουμένων εν τη βιομηχανία γυναικών» (ΕΕΔ 18, 217).

Σημαίνει περίοδον ένδεκα τοιλάχιστον συνεχών ωρών, περιλαμβανουσών διάστημα καθοριζομενον υπό της αρμοδίας Αρχής επτά συνεχών ωρών τοιλάχιστον, παρεντιθεμένων μεταξύ της δεκάτης εσπερινής και της έβδόμης πρωϊνής.

Πρωτοδικείου Αθηνών 4550/1959

Διαδικασία εργατικών διαφορών κατ' έφεσιν
Πρόεδρος ο κ. *Σ. Ράγκας*
Εισηγητής ο Πρωτοδίκης κ. *Σ. Ποταμιάνος*
Δικηγόροι οι κ. κ. Μ. Καρβελάς, Σ. Αδαμόπουλος

Διάταξις νόμου, καθορίζουσα τα χρονικά όρια εργασίας του υπηρετικού και εργατοτεχνικού προσωπικού των νοσηλευτικών ιδρυμάτων και κλινικών, δεν υφίστατο μέχρι της 25ης Οκτωβρίου 1953, δι' ο και ή ημερησία απασχόλησις των παρεχόντων εργασίαν υπηρετική ή εργατικής φύσεως πρός τα εν λόγω ιδρύματα ή επιχειρήσεις καθωρίζετο μέχρι τότε συμβατικώς και εν ελλείψει τοιαύτης συμφωνίας κατά την τυχόν επικρατούσαν συνήθειαν (πρβλ. Πρωτοδικείου Αθηνών 4881/1957 και 10637/1950, ΕΕΔ 16, 608 και ΕΕΔ 10, 274). Όθεν ή υπό κρίσιν αγωγή, καθ' ο μέρος δι' αυτής επιδιώκεται ή καταδίκη του εφεσιβλήτου εναγομένου νοσηλευτικού ιδρύματος «Μαιευτήριον Μαρίκα Ηλιάδη» είς πληρωμήν είς την εκκαλούσαν ενάγουσαν, παρασχούσαν, κατά τα εν τη αγωγή διαλαμβανόμενα, δυνάμει συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας, υπηρετικής εργασίας καθαριστρίας και τραπεζοκόμου εν τω υπ' αυ ού διατηρουμένω ενταύθα νοσοκομείω, αποζημιώσεως κατά τας περί αδικαιολογήτου πλουτισμού διατάξεις, επί τω λόγω ότι το από 23-25.10.1953 χρόνον απησχολείτο καθ' εκάστην επί δίωρον πέραν της υπό του νόμου τεθεσπισμένης 8ώρου ημερησίας απασχολήσεώς της,

άπορριπτέον άποβαίνει ὡς μὴ νόμιμον, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ προειρημένα, διαρκοῦντος τοῦ διαστήματος τούτου δὲν ἦτο νόμῳ προσδιωρισμένον ὡράριον ἡμερησίας ἐργασίας διὰ τὴν κατηγορίαν ταύτην τῶν μισθωτῶν, δὲν ἐπικαλεῖται δὲ περαιτέρω ἡ ἐκκαλοῦσα, ὅτι τὸ ὡράριον τοῦτο ἢ ἕτερον ὡράριον ἦτο τὸ συμπεφωνημένον ἢ σύνηθες, ὥστε νὰ δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς δι' ἐπικλήσεως τῶν προϋποθέσεων αὐτοῦ τὸ ἄρθρον 659 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Τούτων οὕτως ἐχόντων ὀρθῶς, εἰ καὶ ἐπὶ διαφόρῳ αἰτιολογίᾳ, ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἡ κρινομένη ἀγωγή, καθ' ὃ μέρος δ' αὐτῆς ἐδιώκετο ἡ ἐπιδίκασις εἰς τὴν ἐκκαλοῦσαν ἀποζημιώσεως δι' ἐπικαλουμένην ὡς παρασχεθεῖσαν ὑπ' αὐτῆς παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν κατὰ τὸν ρηθέντα χρόνον, ἀπορριπτέος δὲ ἀποβαίνει κατὰ τὸ οἰκεῖον του μέρος ὡς ὀβάσιμος ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων μοναδικὸς λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως.

Διὰ τῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἄρθρων 16 καὶ 17 τοῦ π. δ/τος τῆς 8/13 Ἀπριλίου 1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.» ἐκδοθείσης, ἰσχυούσης δὲ ἀπὸ 26.10.1953, ὑπ' ἀριθ. 20081/1953 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Ε.Κ. τ. Β' φ. 235), καθωρίσθησαν αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ ὑπηρετικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων καὶ κλινικῶν εἰς δέκα κατὰ τὴν ἡμέραν καὶ ὀκτὼ κατὰ τὴν νύκτα. Ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἀπασχολήσεως τῶν κατὰ τὴν νύκτα ἐργαζομένων ὡς ἄνω μισθωτῶν εἰς ὁ τῷ ὥρας, ἀντὶ τοῦ ἐπιβαλλομένου 10ώρου τῆς ἡμερησίας ἐργασίας των, αἰτίαν ἔχει, ὅτι ἡ ἐργασία τῶν πρώτων τυγχάνει ἐπιπονωτέρα καὶ κοπιωδεστέρα ἀπὸ τῶν δευτέρων. Ἐν ὄψει δὲ τῆς ἐκ τοῦ λόγου τούτου θεσπίσεως ἠλαττωμένου ὡραρίου διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς νυκτερινὴν ἐργασίαν δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς τοιαύτη ἡ παρεχομένη μεταξὺ τῆς 10ης ἑσπερινῆς καὶ τῆς ὅης πρωϊνῆς τῆς ἑπομένης, διότι αὕτη ἐπάγεται μείζονα τοῦ μισθωτοῦ καταπόνησιν, τοῦθ' ὅπερ ἐλέγχεται ὡς ὀρθὸν καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ὁ νομοθέτης καὶ δι' ἑτέρας διατάξεώς του καὶ δὴ τῆς ὑπ' ἀριθ 18310/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ὡς πάθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 ὁμοίας, διὰ τὴν καταβολὴν τῆς ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἀποφάσεων τούτων προσδιοριζομένης προσαυξήσεως τοῦ 25 ο/ο εἰς τοὺς κατὰ τὴν νύκτα ἐργαζομένους μισθωτούς, ὡς ἀναλίσκοντας μείζονας πνευματικὰς καὶ σωματικὰς δυνάμεις καὶ συνεπῶς ὑπὸ δυσμενεστέρας συνθήκας ἀπασχολουμένους ἀπὸ τοὺς παρέχοντας ἡμερησίαν ἐργασίαν προσδιώρισεν ὡς νυκτερινὴν ἐργασίαν τὴν παρεχομένην μεταξὺ τῆς 10ης νυκτερινῆς καὶ τῆς 6ης πρωϊνῆς. Συντρεχούσης δὲ περιπτώσεως ἀπασχολήσεως ἐργάτου ἢ ὑπηρέτου νοσηλευτικοῦ ἱδρύματος ἢ κλινικῆς εἰς νυκτερινὴν ἐργασίαν, ὡς ἀνωτέρω προσδιορίζεται, καὶ εἰς ἡμερησίαν τοιαύτην διὰ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ εἰκοσιτετραώρου συνολικῆς καθ' ὥρας ἀπασχολήσεώς του πρὸς ἐξεύρεσιν τῆς ὑπ' αὐτοῦ παρασχεθείσης τυχὸν ὑπερωριακῆς ἐργασίας δέον ὅπως αἱ ὧραι τῆς νυκτερινῆς του ἐργασίας ἀναχθῶσιν εἰς τοιαύτας ἡμερησίας ἐργασίας κατὰ τὴν ἐκ τῆς ἀποφάσεως ταύτης προκύπτουσαν ἀναλογίαν μιᾶς ὥρας νυκτερινῆς ἐργασίας πρὸς μίαν καὶ ἓν τέταρτον ἡμερησίας. Ἐὰν δὲ τὸ μετὰ τὴν τοιαύτην ἀναγωγὴν καὶ ἄθροισιν τοῦ συνόλου τῶν ὡρῶν ἀπασχολήσεως ἀνακῦπτον ἄθροισμα ὑπερβαίνῃ τὰς 10 ὥρας, ἡ ἐπὶ πλέον τούτων ἐργασία εἶναι ὑπερωριακή.

Ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν περιπτώσει βεβαιοῦνται κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, τὰ ἀκόλουθα ἐν σχέσει πρὸς τὰς ὥρας τῆς ἡμερησίας ἀπασχολήσεως τῆς ἐκκαλούσης ἐναγούσης κατὰ τὰ ἀπὸ 26.10.1953 ἕως 2.2.1954 καὶ ἀπὸ 24.12.1954 ἕως 29.11.1957 χρονικὰ διαστήματα, καθ' ἃ ὑπὸ σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας μετὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐναγομένου Ἱδρύματος καταρτισθείσης παρέσχεν ὑπηρεσίας καθαριστρίας κατραπεζοκόμου εἰς τὸ ὑπὸ τοῦτου διατηρούμενον ἐνταῦθα νοσοκομεῖον μαιευτήριον "Ὅτι μισθωτὸς αὐτῆ ἀπὸ τῆς 26.10.1953 ἕως 2.2.1954 καὶ ἀπὸ τῆς 24.12.1954 ἕως 19.11.1957, ἀναλαμβάνουσα ὑπηρεσίαν τὴν ὅην ἑσπερινήν, ἔπαυεν ἐργαζομένη τὴν 7ην πρωϊνὴν τῆς ἑπομένης μὲ διακοπὴν μιᾶς καὶ ἡμισείας ὥρας κατὰ τὰς μεσονυκτίους ὥρας "Οθεν, ἐργαζομένη καθ' ἕκαστον εἰκοσιτετράωρον ἐπὶ ἕξ καὶ ἡμισείας ὥρας εἰς νυκτερινὴν ἐργασίαν ὡς ἀνωτέρω προσδιορίζεται, καὶ ἐπὶ τριῶρον εἰς ἡμερησίαν τοιαύτην, παρεῖχε μετ' ἀναγωγὴν κατὰ τὸν ὡς ἄνω προσδιορισθὲν τῆς νυκτερινῆς της ἐργασίας εἰς ἡμερησίαν ἐργασίαν ἀνερχομένην ἐν ὅλῳ εἰς 11 ὥρας καὶ ἑπτὰ λεπτὰ (6 1/2Χ1 1/2=8 ὥρας καὶ 7 λεπτὰ Χ 3 ὥρας), ἐργαζομένη οὕτω ὑπερωριακῶς καθ' ἑκάστην ἐπὶ 1 ὥραν καὶ ἑπτὰ λεπτὰ καὶ κατὰ μῆνα ἐπὶ 28 ὥρας, ὡς ἐργαζομένη ἐπὶ 25 ἡμέρας κατὰ μῆνα, ἅτε λαμβάνουσα αὐτουσίως πάντοτε τὴν κατ' ἄρθρον 12 τοῦ π.δ. 8/1 Μαρτίου 1930 περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως δικαιουμένην ἡμερησίαν καθ' ἑβδομάδα ἀνάπαυσιν. Ἀπὸ τῆς 20ῆς μέχρι τῆς 29ης Νοεμβρίου 1957 ἡ ἀπασχόλησις τῆς ἐκκαλούσης δὲν ὑπερέβαινε τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια, διότι αὕτη, ἀρχομένη τῆς ἐργασίας της τὴν ὅην ἑσπερινήν, ἔπαυεν ἐργαζομένη τὴν ὅην πρωϊνὴν μὲ δίωρον διακοπὴν περὶ τὸ μεσονύκτιον καὶ ἐπὶ χρόνον, ὅστις, μετ' ἀναγωγήν, κατὰ τὴν ρηθεῖσαν ἀντιστοιχίαν, καὶ τῆς νυκτερινῆς ἐργασίας εἰς ἡμερησίαν τοιαύτην, ἀνέρχεται ἐν ὅλῳ εἰς 9 1/2 ὥρας (6 ὥρας νυκτερινὴ ἐργασία, ἀντιστοιχοῦσα εἰς 7 1/2 ἡμερησίως + 2 ἡμερήσιαι=9 1/2). Ἐκ τῆς τοιαύτης ὑπερωριακῆς ἐργασίας τῆς ἐκκαλούσης τῆς ἀναγομένης εἰδικώτερον εἰς τὸν μέχρι τῆς 23.1.195[illegible] χρόνον, ἥτις τυγχάνει παράνομος, ὡς παρεχομένη εἰς ἐκτέλεσιν ἐργασιακῆς συμβάσεως ἥτις τυγχάνει κατ' ἄρθρον 174 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἀπολύτως ἄκυρος, ἅτε ἀντικειμένη εἰς τὴν προδιαληφθεῖσαν ἀπαγορευτικὴν κοινωνικὴν τάξεως διάταξιν περὶ ὡραρίου ἀπασχολήσεως τῶν τοιούτων μισθωτῶν, τὸ ἐφεσιβλητον "Ἱδρυμα ὠφελήθη ἄνευ νομίμου αἰτίας εἰς βάρος της κατὰ τὸ νόμιμον ὡρομίσθιον τῆς ἀνειδικεύτου ἐργατρίας, δι' οὗ ἀναγκαίως

θὰ ἠμειβε δι' ἑκάστην τοιαύτην ὥραν ἀπασχολήσεως ἴσης τὴν ἀντ' αὐτῆς προσλαμβανομένην καὶ νομίμως ἀπασχολουμένην, ἔχουσαν δὲ συμπεπληρωμένον τὸ 19ον ἔτος καὶ διετῆ προϋπηρεσίαν, τραπεζοκόμον - καθαρίστριαν. Τὴν ὠφελειαν δὲ ταύτην εἶναι ὑποχρεον νὰ ἀποδώσῃ τὸ ἐφεσίβλητον πρὸς τὴν ἐκκαλοῦσαν κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἐφ' ὧν ἐρείδεται ἐν τούτῳ ἡ ἔνδικος ἀγωγὴ διατάξεων τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ (ἄρθρον 904 καὶ ἑπόμ. Ἀστικοῦ Κώδικος), τῆς ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἀξιώσεως της ἀναλυομένης ὡς ἀκολούθως: α) Διὰ τὸ ἀπὸ 26.10.1953 - 2.2.1954 διάστημα, ὅτε εἰργάσθη ἐπὶ 90 ἐν ὅλῳ ὥρας, τὸ δὲ νόμιμον ὡρομίσθιον τῆς ἀνειδικεύτου ἐργατρίας ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 2,24 (ἡμερομίσθιον κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 49500/1952 καὶ 41100/1953 ὑπουργικὰς ἀποφάσεις δραχ. 22,4 : 10 δραχ.) 201.60 βι Δ ἀ τὸν ἀπὸ 24 - 31/1954 χρόνον, ὅτε εἰργάσθη ἐπὶ 8 ὥρας, τὸ δὲ νόμιμον ὡρομίσθιον τῆς ἀνειδικεύτου ἐργατρίας ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 2,5 (ἡμερομίσθιον κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 49540/1952 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν καὶ 276=3/1953 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν δραχ 25 : 10) 20 καὶ γ) Διὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1955 μέχρις 23.1 1956 διάστημα, ὅτε εἰργάσθη ἐπὶ 357 ὥρας, τὸ δὲ νόμιμον ὡρομίσθιον τῆς ἀνειδικεύτου ἐργατρίας ἀνῆλθεν εἰς δραχμὰς 2,9 (ἡμερομίσθιον κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 28050/1954 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν δραχ. 29 : 10) 1035. Τὸ ὡρομίσθιον δὲ τοῦτο δὲν προσαυξάνεται δι' οὐδεμιᾶς ἑτέρας προσαυξήσεως, οὐδὲ εἰδικώτερον κατὰ ποσοστὸν 25 ο/ο, ὡς ὁρίζεται ἐν ἄρθροις 6 καὶ 9 τοῦ π. δ/γματος 27 Ἰουνίου/4 Ἰουλίου 1932 «περὶ ὥρου ἐργασίας κλπ», διότι ἡ προσαύξησις αὕτη, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν ἐν λόγῳ διατάξεων, παρέχεται ἐπὶ ὑπερεργασίας μέχρι 2 ὡρῶν ἡμερησίως καὶ μὴ ὑπερβαινούσης τὰς 60 ἐν συνόλῳ ἡμέρας καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος, παρεχομένης δὲ κατόπιν εἰδικῆς ἀδείας τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Ἐργασίας ἢ τῆς κατὰ τόπον Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς (Α.Π. 29/1955 καὶ 332/1954, ΕΕΔ 14, 690 καὶ 516), προϋποθέσεις, αἵτινες ἐν προκειμένῳ δὲν συντρέχουσιν. Οὕτω τὸ συνολικὸν λαβεῖν τῆς ἐκκαλούσης ἐκ τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας αὐτῆς τῆς παρασχεθείσης κατὰ τὰ ρηθέντα ἀπὸ 26.10.1953 - 2.2.1954 καὶ ἀπὸ 24.12.1954 μέχρις 23.1.1956 χρονικὰ διαστήματα ἀνέρχεται ἐν ὅλῳ εἰς δραχμὰς 1257,40.

Ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 7 τῆς 2/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42930/1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καθ' ἣν, ἐὰν ὁ μισθωτὸς ὑποχρεωθῇ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς παροχὴν ἐργασίας πέραν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου δι' ἑκάστην περίπτωσιν ὁριζομένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, ἡ κατοβλητέα εἰς τὸν πρῶτον ἀποζημίωσις δι' ἑκάστην ὥραν τοιαύτης ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως εἶναι ἴση πρὸς τὸ ὡρομίσθιον ηὐξημένον κατὰ 75ο/ο, εἶναι ἀνίσχυρος, ὡς ὑπερβαίνουσα τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 3239/1955 παρασχεθεῖσαν εἰς τὸ ὡς ἄνω δικαστήριον ἐξουσιοδοτησιν, ἅτε ταύτης περιοριζομένης εἰς τὸν καθορισμὸν δι' ἀποφάσεώς του γενικῆ ἐφαρμογῆς τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν καὶ ἐπιδομάτων ἐν γένει, τῶν κατοβλητέων εἰς τοὺς ἐπὶ ἐγκύρῳ συμβάσει ἀπασχολουμένους μισθωτούς, καὶ οὐχὶ τὸν προσδιορισμὸν τῶν ἀξιώσεων τῶν ἐπὶ ἀκύρῳ ἐργασιακῇ συμβάσει ἀπασχολουμένων, καθ' ὅσον οὗται ἀποκλειστικῶς ἐπιστηρίζονται ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ (πρβλ Α.Π. 138/1959, ΕΕΔ 18, 244). Τούτων οὕτως ἐχόντων ἡ ἔνδικος ἀγωγή, καθ' ὃ μέρος, ἐπιστηριζομένη εἰς τοιαύτην ἀνίσχυρον διάταξιν, ἐπιδιώκει τὴν εἰς τὴν ἐκκαλοῦσαν ἐπιδίκασιν ἀποζημιώσεως δι' ἐπικαλουμένην ὡς παρασχεθεῖσαν ὑπ' αὐτῆς παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν της ἀπὸ 24.1.1956 μέχρι 19.11.1957, ἀπορριπτέα ἀποβαίνει ὡς πρὸς τὴν τοιαύτην βάσιν της, ἐρευνωμένης κατὰ τὴν ἐπικουρικὴν τοιαύτην τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ ὁποίου καὶ πράγματι ἀνευρίσκει νόμιμον ἔρεισμα ἡ ἔνδικος ἀπαίτησις. Κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ τῆς παρούσης σκέψει δεκτὰ γενόμενα ὡς βεβαιωθέντα, ἐν σχέσει πρὸς τὴν καθ' ὥρας ἡμερησίαν ἀπασχόλησιν τῆς ἐκκαλούσης τὴν ἀναγομένην εἰς τὸν ἀπὸ 23.1.1956 μέχρι 19.11.1957, ἡ μισθωτὸς αὕτη εἰργάζετο καθ' ἑκάστην ἐπὶ 1 ὥραν καὶ 7 λεπτὰ πέραν τοῦ δι' αὐτὴν τεθεσπισμένου νομίμου ὡραρίου τοῦ 10ώρου, ἤτοι ἐπὶ 28 ὥρας κατὰ μῆνα. Διὰ τὴν τοιαύτην δὲ ἐργασίαν της, παράνομον οὖσαν, ὡς παρεχομένην δυνάμει συμβάσεως, ἥτις, κατ' ἄρθρον 174 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, εἶναι ἀπολύτως ἄκυρος, ὡς ἀντικειμένη εἰς τὴν ὡς εἴρηται περὶ τοῦ νομίμου ὡραρίου ἀπαγορευτικὴν καὶ δημοσίας τάξεως διάταξιν, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἰσουμένης καθ' ὥραν πρὸς τὸ ἐκ δραχμῶν 3,2 νόμιμον ὡρομίσθιον (ἡμερομίσθιον 2/1956 ἀπόφ. Δ.Δ Δ.Δ. Ἀθηνῶν 32 : 10) καὶ ἐν ὅλῳ διὰ τὰς 613 ὥρας, καθ' ἃς εἰργάσθη ἐντὸς τοῦ διαστήματος τούτου, δραχμὰς 1961,60 (613 Χ 3,2, καθ' ὅσον ἐπὶ τοσοῦτον ποσὸν συνεπείᾳ τῆς τοιαύτης παρανόμου ἀπασχολήσεως τὸ ἐφεσίβλητον κατέστη ἄνευ νομίμου αἰτίας ἀδικαιολογήτως πλουσιώτερον, ὡς ἀποφυγὸν ἰσόποσον δαπάνην, ἣν ἀναγκαίως θὰ κατέβαλλεν εἰς τὴν ἀντ' αὐτῆς προσλαμβανομένην καὶ δι' ἐγκύρου ἐργασιακῆς συμβάσεως ἀπασχολουμένην ἑτέραν τραπεζοκόμον καθαρίστριαν.

ΑΔΕΙΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΙΑ ΜΗ ΛΗΦΘΕΙΣΑΝ ΕΝΕΚΕΝ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΑΔΕΙΑΝ

Ἀπόλυσις μεθ' ὑπερημερίαν ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν

Ὑποχρέωσις ἐργοδότου, κατ' ἄρθρ. 5 § 5 Α.Ν. 539/1945 περὶ ἀδειῶν εἰς καταβολὴν ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ὀφειλομένην εἰς τὸν μισθωτὸν ἄδειαν, μὴ ληφθεῖσαν ἕνεκεν ἀπολύσεως.— Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ ἐλλείψεως δικαιώματος ἀποζημιώσεως λόγῳ τῆς μὴ ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς μὴ ἀποδοχῆς ὑπὸ τούτου (τοῦ ἐργοδότου) τῶν ὑπηρεσιῶν του.

Μισθωτὸς ἀπολυθεὶς τὴν 25.2.1959 ἐζήτησε νὰ τῷ ἐπιδικασθῇ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 5 τοῦ ἀ. ν. 539/1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν» (ΕΕΔ 4, 474) ἀποζημίωσις δι' ὀφειλομένην καὶ μὴ ληφθεῖσαν ἕνεκεν τῆς ἀπολύσεως ἄδειαν.

Ὡς ἔχει ἑρμηνευθῇ ἡ διάταξις, τῆς ἀποζημιώσεως αὐτῆς δικαιοῦται ὁ μισθωτός, ἀπολυόμενος καθ' οἱανδήποτε ἡμέραν τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους (καὶ ἂν ἀκόμη ἀπελύθη κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου, ἀφοῦ κατὰ τὸν νόμον τὸ δικαίωμα τῆς ἀδείας ὑπάρχει καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος (*Ι. Καποδίστριας*, ΕΕΔ 4, 333 § 3, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1663/1948, Πρωτοδίκης *Α. Κοντολάτος*, ΕΕΔ 7, 359, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 2096/1950, Πρωτοδίκης *Ε. Μαλλιάρας*, ΕΕΔ 9, 759, Πρωτοδίκου Κερκύρας 9/1957, Πρωτοδίκης *Γ. Κατερινάρης*, ΕΕΔ 16, 1163).

Τοῦτο, ὡς ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 16, 96), ἔχει τὸν λόγον του καὶ εἰς τὸ ὅτι, ὅταν ὁ μισθωτὸς προσληφθῇ μετὰ τὴν ἀπόλυσίν του ὑπὸ ἄλλης ἐπιχειρήσεως, δὲν θὰ δικαιοῦται ἀδείας κατὰ τὸ ἡμερολογιακὸν ἔτος τῆς ἀπολύσεως, ἀφοῦ προϋπόθεσις τοῦ δικαιώματος εἶναι ἡ συνεχὴς ἐπὶ ἔτος, ἀπασχόλησις τοῦ μισθωτοῦ, ἐκτὸς τοῦ ὅτι καὶ διὰ τῆς διατάξεως ἀποφεύγεται ἡ καταστρατήγησις τοῦ νόμου διὰ τῆς ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ, πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ἄδειαν.

Ὁμοία εἶναι καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 τῆς διὰ τοῦ νόμου 2081/1952 κυρωθείσης ὑπ' ἀριθ. 52 διεθνοῦς συμβάσεως περὶ κανονικῶν κατ' ἔτος ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν (ΕΕΔ 11, 827).

Προεβλήθη ἐν προκειμένῳ ὑπὸ τῆς ἐργοδότιδος ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι, ἀφοῦ ὁ μισθωτὸς δὲν ἀπησχολήθη, μὴ ἀποδεχθείσης αὐτῆς τὰς ὑπηρεσίας του πρὸ τῆς ἀπολύσεως, δὲν ὑπεῖχεν ὑποχρέωσιν ἀποζημιώσεως βάσει τῆς ἄνω διατάξεως.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι ὁ νόμος 539/1945 προϋποθέτει διὰ τὸ δικαίωμα συνεχῆ ἀπασχόλησιν, ἀφοῦ ἐξ αὐτῆς φθείρονται αἱ δυνάμεις τοῦ μισθωτοῦ (βλέπε καὶ ἄρθρον 666 Ἀστικοῦ Κώδικος, κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ μισθωτὸς ἐργασίας, καταναλισκούσης ἐντελῶς ἢ οὐσιωδῶς τὰς παραγωγικὰς δυνάμεις τοῦ ἐκμισθωτοῦ, ὑποχρεοῦται κλπ. . . .), ἐνῷ εἰς διάταξιν αὐτοῦ (ἄρθρον 2 § 6) ὁρίζει ποῖα χρονικὰ διαστήματα δὲν θεωροῦνται ὡς χρόνος μὴ ἀπασχολήσεως.

Εἶναι ἐκεῖνα, κατὰ τὰ ὁποῖα ὁ μισθωτὸς ἀπέσχεν ἢ ἀπέχει τῆς ἐργασίας του λόγῳ βραχείας σχετικῶς διαρκείας ἀσθενείας, στρατεύσεως, ἀπεργίας, ἀνταπεργίας ἢ ἀνωτέρας βίας.

Κατὰ τὸν *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 246, πρέπει νὰ προστεθοῦν καὶ ὁ χρόνος λόγῳ ἐπισχέσεως τῆς ἐργασίας καὶ ὁ χρόνος ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου, ἀφοῦ καὶ ταῦτα δὲν διακόπτουν τὴν συνέχειαν, θεωρούμενα ὡς χρόνος ἀπασχολήσεως (πρβλ. καὶ Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν 14858/1957, εἰσηγητὴς *Δ. Θεοτικός*, ΕΕΔ 16, 1330, ἐπὶ ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἐργοδότου ὅτι αἱ ἡμέραι, καθ' ἃς δὲν ἀπησχολήθη ὁ μισθωτός, μὴ ἀποδεχομένου τοῦ πρώτου τὰς ὑπηρεσίας του, θεωροῦνται ὡς ἡμέραι ἀδείας).

Τὸ θέμα ὅμως, νομίζομεν, δὲν εἶναι, ἂν ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου δὲν διακόπτῃ τὴν συνέχειαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, διότι τοῦτο δὲν συζητεῖται, ἀλλ' ἂν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὁ μισθωτὸς ἀπασχολούμενος κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου 539/1945, ὑφ' ἣν ἔννοιαν εἰσήχθη τὸ δικαίωμα (βλέπε περὶ τοῦ τελευταίου αὐτοῦ Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν 14530/1957, εἰσηγητὴς *Σ. Λιμούρης*, ΕΕΔ 17, 916 καὶ αὐτόθι σημειώσεις μας, ἔνθα παραπομπαί).

Ἐξ ἄλλου, τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ ἐργοδότης δὲν ἀπεδέχθη τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ (καθ' ὃ ἔχει κατ' ἀρχὴν δικαίωμα καὶ οὐχὶ ὑποχρέωσιν, πλὴν ἐξαιρετικῶν περιπτώσεων, βλέπε

καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, ΈρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 27), δὲν δύναται νὰ βαρύνῃ κατ' αὐτοῦ εἰς τὴν περίπτωσιν, ἀφοῦ ἀντιθέτως συντείνει εἰς τὴν ἀποφυγὴν τῆς καταπονήσεως τοῦ μισθωτοῦ, λόγῳ τῆς μὴ ἀπασχολήσεώς του.

Δὲν ἔχει ἄλλως τε ὁ ἐργοδότης οἰκονομικὸν συμφέρον νὰ καταστῇ ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ, διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν ὑποχρέωσιν χορηγήσεως ἀδείας εἰς τοῦτον, ἀφοῦ διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὑποχρεώσεως αὐτῆς δὲν προκειται νὰ ἐπιβαρυνθῇ περισσότερον, καταβάλλων τὸν μισθὸν τοῦ χρόνου τῆς ἀδείας, τὸν ὁποῖον μισθὸν καταβάλλει καὶ ἐπὶ μὴ ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ λόγῳ τῆς ὑπερημερίας του.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, ὁ μισθωτὸς οὐδόλως ἀπησχολήθη ὑπὸ τῆς ἐργοδοτρίας του κατὰ τὸν πρὸ τῆς ἀπολύσεώς του συνεχῶς χρόνον, ἔλειψεν ὅθεν τὸ στοιχεῖον τῆς πληρους καὶ συνεχοῦς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἐκ τῆς ὁποίας καὶ ἡ ἕνεκεν τῆς φθορᾶς τῶν δυνάμεών του ἄδεια.

Ἀφοῦ δὲ τὸ ἄρθρον 5 § 5 τοῦ ἀ. ν. 539/1945 καθορίζει τὴν ἐν αὐτῷ ἀποζημίωσιν δι' ὀφειλομένην καὶ μὴ ληφθεῖσαν ἕνεκεν τῆς ἀπολύσεως ἄδειαν, προφανὲς εἶναι, ὅτι ἄξιοι νὰ ὀφείληται τοιαύτη ἄδεια, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν συμβαίνει ἐπὶ μὴ ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ (πρβλ. καὶ τὴν ἀμέσως κατωτέρω ὑπ' ἀριθ. 3879/1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου).

Ὁ Νομοθέτης—καὶ εὐλόγως—δὲν ἐνδιεφέρθη διὰ τὰ αἴτια τῆς μὴ ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ (ἐκτὸς λόγῳ ἀσθενείας, στρατεύσεως, ἀπεργίας, ἀνταπεργίας, ἀνωτέρας βίας), ἀλλ' ἀπέβλεψεν εἰς τὴν ἀπασχόλησιν, ἡ ὁποία καταπονεῖ τοὺς μισθωτοὺς καὶ διὰ τοῦτο ἐθέσπισε τὸ δικαίωμα τῆς ἀδείας, τὸ ὁποῖον, σημειωτέον, δὲν ἀποκτᾷ ὁ μισθωτὸς καὶ ἂν ἐργάζηται ἐπὶ ἐλάχιστον χρόνον ἢ μερησιως παρὰ τῷ ἐργοδότῃ του (βλέπε καὶ *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχ. ὑπ' ἄρθρον 667, *Α. Τούση*, Ἐργατ. Δικαιον, σελ. 215).

Πρωτοδίκου Πειραιῶς 706/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Π. Ἀγγέλου*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σαπουνάκης, Χ. Σιδέρης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539/1945, διατηρηθέντος ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Α.Κ., συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 38 τοῦ Εἰσ. Νόμου, «πᾶς μισθωτὸς ἀπολυόμενος δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην, πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ὀφειλομένην αὐτῷ ἐτησίαν ἄδειαν, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως, ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχάς, ἃς θὰ ἐλάμβανεν, ἐὰν ἤθελε τύχει τῆς ἀδείας του, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 2 § 1 τοῦ ἰδίου νόμου, καθ' ὃ ἄδειας μετ' ἀποδοχῶν δικαιοῦται πᾶς μισθωτὸς μετὰ συνεχῆ ἀπασχόλησιν ἐπὶ χρονικὸν διάστημα τοὐλάχιστον 12 μηνῶν», προκύπτει σαφῶς, ὅτι ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται ἀδείας καὶ ἐπομένως, ἐν ἀπολύσει, τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἄρθρου 5 § 5, ἐὰν ἐτέλει ἐν συνεχεῖ ἀπασχολήσει κατὰ τὸ πρὸ τῆς ἀπολύσεώς του ἔτος.

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ἐν ᾗ ἱστορεῖται, ὅτι ὁ ἐνάγων δι' ἀποφάσεως τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ληφθείσης τὴν 13.2.1956, εἶχε τοποθετηθῇ παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ὡς ἐργατοτεχνίτης, ὅτι δ' ἐκτοτε προσέφερεν εἰς αὐτὴν συνεχῶς τὰς ὑπηρεσίας του μέχρις 25.2.1959, ὅτε ἡ ἐναγομένη ἀπέλυσε τοῦτον, καταγγείλασα τὴν σύμβασιν ἐργασίας (μεταβληθεῖσαν ἐν τῷ μεταξὺ εἰς σύμβασιν ἀορίστου χρόνου, ἅτε τοῦ ἐνάγοντος συμπληρώσαντος ἐπταετῆ ὑπηρεσίαν), χωρὶς μολονοτοῦτο νὰ τῷ καταβάλῃ τὴν ἣν οὗτος ἐδικαιοῦτο ἀποζημίωσιν, λόγῳ μὴ χορηγήσεως τῆς ἀδείας του κατὰ τὸ ἔτος 1959, καίτοι ἀπελύθη δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν αὐτήν, καὶ δι' ἣς διώκεται ἡ καταψήφισις αὐτῆς εἰς καταβολὴν τῆς εἰρημένης λόγῳ ἀδείας ἀποζημιώσεως, εἶναι νόμιμος, ἐρειδομένη εἰς τὰς προδιαληφθείσας διατάξεις, καὶ δέον νὰ ἐρευνηθῇ κατ' οὐσίαν.

Ἡ ἐναγομένη, συνομολογοῦσα τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ὡς καὶ τὴν καταγγελίαν αὐτῆς, ἰσχυρίζεται, ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν δικαιοῦται τῆς ἀξιουμένης λόγῳ μὴ παροχῆς ἀδείας ἀποζημιώσεως, διότι ἀπὸ τῆς 5.8.1957 καὶ ἐντεῦθεν μέχρι τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως δὲν ἐργάσθη, διότι αὐτὴ ἔπαυσε δεχομένη τὰς ὑπηρεσίας του, δηλώσασα ρητῶς εἰς τοῦτον, ὅτι δὲν πρόκειται νὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτῶν καὶ ἐπομένως οὗτος, ἂν καὶ μισθοδοτηθεὶς καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα, εὑρίσκετο ἐν ἀναπαύσει.

Ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος εἶναι ἀπορριπτέος ὡς νόμῳ ἀβάσιμος, διότι, ἐφ' ὅσον αὐτὴ ἠρνήθη νὰ ἀποδεχθῇ τὰς ἐκ μέρους του παρεχομένας ὑπηρεσίας καὶ τῷ παράσχῃ οὕτω τὴν δυνατότητα τῆς ἀποκτήσεως τῶν προϋποθέσεων τῆς ἀδείας του, τελεῖ ἐν ὑπερημερίᾳ καὶ δὲν δύναται, ἀντλοῦσα ἐπιχειρήματα ἐκ τῆς ἰδίας της ὑπαιτιότητος, νὰ προβάλῃ τὴν ἔλλειψιν τῶν εἰρημένων προϋποθέσεων. Ἐξ ἄλλου ὁ ἐνάγων, ὑπόχρεως ὢν ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν νὰ ἔχῃ εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῆς τὰς ὑπηρεσίας του, διότι ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἠδύνατο νὰ καλέσῃ τοῦτον, ἵνα παράσχῃ ταύτας, δὲν εἶχε τὴν δυνατότητα νὰ ἀναπαυθῇ ἐπὶ τόσας ἀλλεπαλλήλους ἡμέρας, ὅσας δικαιοῦται βάσει τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 539/1945, ἐν ὄψει καὶ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας του.

ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΩΣ ΑΚΥΡΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΔΙ' ΑΔΕΙΑΝ

Έννοια διατάξεως άρθρου 5 § 5 Α. Ν. 539/1945 περί άδειών μισθωτών

Παροχή δικαιώματος αποζημιώσεως μισθωτού διά μή ληφθείσαν ένεκεν απολύσεως άδειαν κατ' άρθρ. 5 § 5 Α. Ν. 539 1945.— Προϋπόθεσις αύτού ή έγκυρος απόλυσις του μισθωτού.— Περιέλευσις του έργοδότου εν άκύρω απολύσει του μισθωτού είς υπερημερίαν και υποχρέωσις αύτού είς καταβολήν του μισθού του μισθωτού, μή έργαζομένου ούτω και μή συντρέχοντος νομίμου λόγου αποζημιώσεώς του δι' άδειαν.—Ίσχυρισμός μισθωτού περί καταχρηστικής άσκήσεως δικαιώματος του έργοδότου προς απόλυσιν μεθ' υποβολήν μηνύσεως κατ' αύτού εν γνώσει της αθωότητός του.

Προετάθη διά της αγωγής, εφ' ής ή κατωτέρω δικαστική απόφασις, ότι ο έργοδοτης απέλυσε τον ενάγοντα μισθωτόν κατά καταχρηστικήν άσκησιν του δικαιώματός του μεθ' υποβολήν κατ' αύτού ψευδους μηνυσεως δι' άξιόποινον πράξιν περι την εκτέλεσιν της υπηρεσίας του (περί αύτού βλέπε Α. Π. 439/1956, εισηγητής *Ν. Παλαιολογόπουλος*, ΕΕΔ 15, 831 και τά αύτόθι σημειουμενα).

Συνέπεια της τοιαύτης άσκήσεως του δικαιώματος, εφ' όσον θά εκρίνετο πράγματι ως καταχρηστική (άρθρον 281 Αστικού Κώδικος), θά ήτο ή άκυροτης της απολύσεως (Α. Π. 175/1958, εισηγητής *Ι. Τραχανης*, ΕΕΔ 17, 459, και λοιπαί) (άρθρον 174 Αστικού Κώδικος) και ή έντεύθεν υπερημερία του έργοδότου περί την αποδοχήν των υπηρεσιών του μισθωτού και υποχρέωσις αύτού είς καταβολήν του μισθού.

Δέν ήδύνατο, επομένως, εν προκειμένω, ως τά Πρωτοδικείον διά της κατωτέρω αποφάσεώς του δέχεται, νά άξιώση ο μισθωτός και την κατ' άρθρον 5 § 5 του ά. ν. 539/1945 περί άδειών των μισθωτών αποζημίωσιν, ή οποία προϋποθέτει νά απελύθη ο μισθωτός έγκύρως και νά αποζημιωθη ούτω διά την μή ληφθείσαν ένεκεν απολυσεως άδειαν.

Πρωτοδικείου Αθηνών 3879/1959

Διαδικασία εργατικών διαφορών κατ' έφεσιν
Πρόεδρος ο κ. *Σ. Ράγκας*
Εισηγητής ο Πρωτοδικης κ. *Σ. Ποταμιάνος*
Δικηγοροι οι κ.κ. Π. Λευκαδίτης, Ε. Μιχαλακόπουλος

Κατά την διάταξιν του άρθρου 5 § 5 του νόμου 539/1945 «πάς μισθωτός, απολυόμενος δι' αφορμήν βαρύνουσαν τον εργοδότην του, πρίν ή λάβη την οφειλομένην αύτῷ ετησίαν άδειαν, δικαιούται αποζημιώσεως, ίσης πρός τάς αποδοχάς, τάς οποίας θά ελάμβανεν, άν ήθελε τύχει της άδείας του». Η διάταξις αύτη σαφῆ έχει την έννοιαν, ότι της δι' αύτης οριζομένης αποζημιώσεως δικαιούται ο μισθωτός, όστις απελύθη δι' αφορμήν βαρύνουσαν τον εργοδότην του, πρίν ή λάβη την κατ' άρθρον 2 του νόμου τούτου δικαιουμένην άδειαν του έτους, εντός του οποίου απολύεται, εφ' όσον ή απόλυσίς του είναι έγκυρος. Διότι εν άκύρω απολύσει του δέν λύεται ή εργασιακή σύμβασις, άλλ' ο άκύρως καταγγείλας αύτήν εργοδότης περιέρχεται κατά τά άρθρα 648, 349 και 350 του Αστικού Κώδικος είς υπερημερίαν, θεμελιοῦσαν υποχρέωσιν αύτού (άρθρον 656 του Αστικού Κώδικος) είς πληρωμήν των αποδοχών του μισθωτού, όστις ούτω αμειβόμενος και μή εργαζόμενος απολαμβάνει αύτουσίας της άδείας του και συνεπῶς αύδείς νόμιμος λόγος συντρέχει εν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, όπως τῷ καταβληθῇ ή συνεπεία της μή χορηγήσεως αύτης οριζομένη άνω αποζημιωσις (πρβλ. Πρωτ/κειου Αθηνών 50/1956, 6646/1954 και 443/1954, ΕΕΔ 15, 262, ΕΕΔ 13, 753 και 409).

Εν τῇ υπό κρίσιν αγωγῇ ο ενάγων επικαλεῖται, ότι ή μεθ' υποβολην κατ' αύτού υπό του εργοδότου μηνύσεως δι' άξιόποινον πράξιν, διαπραχθεισαν κατά την ενασκησιν της υπηρεσίας του, γενομένη την 19.8.1958 απόλυσίς του άνευ της τηρήσεως των διατυπώσεων του άρθρου 5 § 3 του νόμου 3198/1955 (έγγραφος καταγγελία και καταβολή της αποζημιώσεως του νόμου 2112) είναι άκυρος κατά τούς ορισμούς του άρθρου 281 του Αστικού Κώδικος, ως καταχρηστική, καθόσον ο εργοδότης του υπέβαλε την μήνυσιν ταύτην εν γνώσει της αθωότητός του, ίνα ούτω επιτύχη την αζήμιον απόλυσίν του. Αιτεῖται δε την εκ της τοιαύτης απολύσεώς του επιδίκασιν της κατ' άρθρον 5 § 5 του νόμου 539/1945 αποζημιώσεως, ως απολυθείς δι' αφορμήν βαρύνουσαν τον εργοδότην του, πρίν ή λάβη την δικαιουμένην άδειαν του έτους 1957. Εν όψει όμως του ότι ή καταγγελία αύτη παρίσταται ως άκυρος υπό τά εκτιθέμενα υπό του εκκαλοῦντος ενάγοντος ως άνω πραγματικά περιστατικά εν τῇ υπό κρίσιν αγωγῇ του, τό δι' αύτης υποβαλλόμενον αίτημα περί επιδικάσεως είς αύτόν, ως απολυθέντα δι' αφορμήν βαρύνουσαν τον εργοδότην του, πρίν ή λάβη την δικαιουμένην άδειαν του έτους 1957, αποζημιώσεως, συμφώνως τῷ άρθρῳ 5 § 5 του νόμου 539/1945, δέν ανευρίσκει έρεισμα επί της διατάξεως ταύτης, ής ή εφαρμογή, κατά την προεκτεθεισαν αύτης έννοιαν, προϋποθέτει έγκυρον απόλυσιν και συνεπῶς απορριπτέον αποβαίνει ως μή νόμιμον, του νόμῳ άβασίμου της αγωγής ερευνωμένου και αύτεπαγγέλτως υπό του Δικαστηρίου κατά πάσαν της δίκης στάσιν (*Οίκον. - Αστ.* § 75, *Εθνικ.* § 100, σημ. 5, Α.Π. 283/1934, Θέμ. ΜΕ' 723). Όθεν ή εκκαλουμένη απόφασις, επιδικάσασα επί τῇ αιτίᾳ ταύτῃ είς τον εκκαλοῦντα ενάγοντα ποσόν δραχμῶν 660, εσφαλεν.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΛΥΣΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΔΙΟΡΙΖΟΜΕΝΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ἰσχὺς ἀντιθέτων εἰς τὸ θέμα διατάξεων κανονισμῶν προσωπικοῦ

Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ τῶν ἀναγκαστικῶν κατὰ τὸν Α.Ν. 1836/1951 συμβάσεων τῶν δυσμενῶν διὰ τοὺς τοποθετουμένους διατάξεων εἴτε τῶν κειμένων νόμων, εἴτε τῶν οἰκείων ὀργανισμῶν περὶ κατ' ἄλλον τρόπον καὶ δι' ἄλλους λόγους λύσεως τῆς συμβάσεως.—Ἀνεφάρμοστον ἐπομένως καὶ τοῦ ἄρθρου 20 § 5 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε. περὶ θεωρήσεως τοῦ μισθωτοῦ ὡς παραιτουμένου ἐπὶ ἀδικαιολογήτου αὐτοῦ ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ὑπὲρ τὸν μῆνα.—Οἰκειοθελὴς ἀποχώρησις τοῦ μισθωτοῦ.—Λύσις ἐξ αὐτῆς τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἐπρόκειτο περὶ ἀναγκαστικοῦ διορισμοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951.

Κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν (παράγραφος 13) ὁ βάσει τοῦ νόμου τούτου διοριζόμενος πολεμιστὴς εἰς Ὑπηρεσίας τοῦ Δημοσίου τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ἐντάσσεται ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ καὶ προάγεται ὡς καὶ τὸ λοιπὸν προσωπικόν, συμφώνως πρὸς τοὺς κειμένους νόμους ἢ τοὺς ὀργανισμοὺς τοὺς διέποντας τὸ προσωπικὸν αὐτῶν, ἐπομένως, ὡς ἔχει ἐμηνεύθη (Α. Π. 71/1957, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 16, 316), ὑπόκειται καὶ εἰς τὴν κατὰ τὸν ἰσχύοντα ὀργανισμὸν μετάθεσιν τοῦ ὑπαλλήλου.

(Ἡ ἀνωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις ἐξεδόθη μεταξὺ τοῦ ἤδη ἐναγόντος καὶ τοῦ ἐργοδότου του Ὀργανισμοῦ, ἀρνηθέντος τοῦ πρώτου νὰ ἀποδεχθῇ μετάθεσίν του, θεωροῦντος αὐτὴν ὡς μὴ νόμιμον).

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 20 § 5 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος, ἐπέχοντος ἰσχὺν νόμου, ὡς παραίτησις (καταγγελία τῆς συμβάσεως) τοῦ προσωπικοῦ θεωρεῖται ἡ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀδικαιολογήτος ἀποχὴ αὐτοῦ ὑπὲρ τὸν μῆνα.

Κατόπιν τούτου προέκυψε τὸ ζήτημα, ἂν ἠδύνατο ἐν προκειμένῳ (τοῦ ἀναγκαστικῶς διορισθέντος μὴ μεταβάντος εἰς τὴν θέσιν του, ὡς ὤφειλε) νὰ ἰσχύσῃ ἡ ἄνω διάταξις, νὰ θεωρηθῇ δηλαδὴ οὗτος ὡς παραιτηθείς.

Ὅμοιον ζήτημα ἀνέκυψε καὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 2112/1920 (ἀποχὴ τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτοῦ λόγῳ ἀσθενείας ὑπερβαινούσης τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια αὐτῆς) καὶ τὸ ζήτημα ἐλύθη ἀρνητικῶς (Α. Π. 664/1955, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 926, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3131/1957, εἰσηγητὴς *Δ. Θεοτικός*, ΕΕΔ 16, 480).

Ἡ ἀδικαιολόγητος συνεπῶς ἀποχὴ τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας ἐμπίπτει εἰς τοὺς λόγους ἀπολύσεως δι' ἀκαταλληλότητα καὶ ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν τοῦ μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 7 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, διὰ τὴν ἐπὶ τῶν ὁποίων κρίσιν ὅμως ἁρμόδια εἶναι ἡ Πρωτοδικειακὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936.

Ἐν τούτοις, ὡς δέχεται καὶ τὸ Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του, δὲν ἀποκλείεται ἐκ τῶν περιστάσεων νὰ ὑπάρξῃ ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ σιωπηρὰ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας (πρβλ. καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 11713/1951, εἰσηγητὴς *Σ. Ράγκας*, ΕΕΔ 16, 926), ὁπότε δὲν ὑπάρχει καὶ περίπτωσις κρίσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀφοῦ δὲν πρόκειται λόγος ἀπολύσεως, ἀλλὰ διάσπασις τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ.

Ἀποκειται ὅμως εἰς τὴν ἔμφρονα κρίσιν τοῦ Δικαστοῦ νὰ συναγάγῃ σιωπηρὰν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφοῦ πρόκειται περὶ σχέσεως, τὴν ὁποίαν ἱκανῶς προστατεύει ὁ νόμος καὶ εἶναι δυσκολον νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι ὁ μισθωτὸς ἄνευ λόγου ἀπεμπολεῖ τὴν προστασίαν του.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 9031/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Μ. Καλεύρας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Κωτσόβελος, Μ. Δημολίτσας

Ναὶ μὲν ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 3 §§ 1 καὶ 5, 4 §§ 1, 2 καὶ 13, ὡς καὶ 7 § 1 ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ προστασίας τῶν νεοπολεμιστῶν» (ὡς ἡ τελευταία ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 2223/1952) σαφῶς προκύπτει, ὅτι αἱ ἀναγκαστικαὶ συμβάσεις ἐργασίας τῶν εἰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας καὶ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου—οἷος καὶ ὁ ἐναγόμενος (ἐφεσίβλητος) Ὀργανισμὸς Τηλεπικοινωνιῶν—τοποθετουμένων πρὸς πλήρωσιν κενῶν θέσεων, νεοπολεμιστῶν, ἐντασσομένων ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῶν ἀνωτέρω διεπονται ὑπὸ τῶν οὐσιωδῶν διατάξεων, τόσον τῶν κειμένων νόμων, ὅσον καὶ τῶν οἰκείων ὀργανισμῶν, ὑφ' ὧν διέπονται καὶ αἱ συμβάσεις ἐργασίας τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ των, καὶ δὴ κατά τε τὴν διάρκειαν τῆς πενταετοῦς μονιμότητος τῆς ἐπιβαλλομένης παρὰ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 1 ἄρθρου 7, ὡς καὶ μετὰ ταῦτα (Α.Π. 71/1957), πλήν, ἐν ὄψει τῶν διατάξεων τῶν παραγράφων 2 καὶ 3 ἰδίου ἄρθρου 7, προβλεπουσῶν τοὺς τρόπους τῆς δι' ὡρισμένους μόνον λόγους ἀπολύσεως τῶν νεοπολεμιστῶν, διαρκούσης τῆς πενταετίας, ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἀναγκαστικῶν συμβάσεων, δὲν ἐφαρμόζονται αἱ δυσμενεῖς διὰ τοὺς τοποθετουμένους διατάξεις, εἴτε τῶν κειμένων νόμων, εἴτε τῶν οἰκείων ὀργανισμῶν, αἱ ματαιοῦσαι τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου καὶ ἀ-

γουσαι εἰς λύσιν τῆς συμβάσεως κατ' ἄλλον τρόπον καὶ δι' ἄλλους λόγους, μὴ διαλαμβανομένους ἐν ταῖς παραγράφοις 2 καὶ 3 ἄρθρ. 7, ὡς ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 20 § 5 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ (Γ.Κ.Π.) τοῦ ἐναγομένου—κυρωθέντος διὰ β.δ. τῆς 18.8. 1953, ἐκδοθέντος κατ' ἐξουσιοδότησιν τῶν ἄρθρων 8 καὶ 20 ν.δ. 1049, (ὡς τὸ δεύτερον συνεπληρώθη δι' ἄρθρου 12 ά.ν. 1944/1951 καὶ ἄρθρου 2 ν.δ. 2459/1953, καὶ τῇ αἰτίᾳ ταύτῃ ἰσχὺν νόμου ἐπεχόντος—διὰ τῆς ὁποίας, ὁριζούσης ὅτι «ὡς παραίτησις (καταγγελία τῆς συμβάσεως) τοῦ προσωπικοῦ θεωρεῖται ἡ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀδικαιολόγητος ἀποχὴ αὐτοῦ ὑπὲρ τὸν μῆνα», θεσπίζεται νομικὸν πλάσμα ἀνεπίδεκτον ἀνταποδείξεως, ἄγον εἰς στέρησιν τῆς προστασίας τοῦ νόμου 1836/1951 πέραν τῶν λόγων τῶν παραγράφων 2 καὶ 3 ἄρθρου 7 καὶ κατὰ διάφορον τρόπον τοῦ ἐν αὐτοῖς προσδιορισθέντος (πρβλ. παρεμφερῶς Α.Π. 664/1955). Ὅμως, παρὰ ταῦτα, δὲν ἀποκλείεται ἡ ἐν πάσῃ περιπτώσει λύσις τῆς ἀναγκαστικῆς συμβάσεως καὶ διαρκούσης τῆς πενταετίας δι' οἰκειοθελοῦς ἀποχωρήσεως αὐτοῦ τοῦ ἰδίου τοῦ προστατευομένου, ἥτις δύναται νὰ ζητηθῇ ἢ σιωπηρῶς καὶ ἥτις χωρεῖ ἀσχέτως οἱουδήποτε νομικοῦ πλάσματος.

Ἐν προκειμένῳ ὁ ἐναγών (κκαλῶς), ἐπαγγελλόμενος τὸν ὁδηγὸν αὐτοκινήτου καὶ τυγχάνων προσωρινὸς νεοπολεμιστής, ἐτοποθετήθη παρὰ τῷ ἐναγομένῳ πρὸς πλήρωσιν κενῆς θέσεως δυνάμει τοῦ ἄρθρου 4 ά.ν. 1836/1951 καὶ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ληφθείσης τὴν 20.10.1953. Ἐν ἀμφισβητήσει παρὰ τοῦ ἐναγομένου τοῦ νομίμου τῆς τοποθετήσεως ἐκρίθη αὕτη ὡς νόμιμος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9336/1954 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου. Ὁ ἐνάγων ἀνέλαβεν ὑπηρεσίαν τὴν 2.10.1954, κατεβλήθησαν δὲ αὐτῷ ἀποδοχαὶ ἀφ' ἧς, τὴν 5.10.1953, ἐνεφανίσθη, ἀφ' ἧς καὶ θεωρεῖται, ὅτι συνεδέθη μετὰ τοῦ ἐναγομένου δι' ἀναγκαστικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐνταχθεὶς ἔκτοτε εἰς τὸ μόνιμον προσωπικὸν τοῦ ἐναγομένου. Τὸν Δεκέμβριον 1954, παρουσιασθείσης ὑπηρεσιακῆς ἀνάγκης, ὁ ἐνάγων—σὺν ἄλλοις ὁδηγοῖς—μετετέθη εἰς Θεσσαλονίκην, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 11 § 2 Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τοῦ ἐναγομένου, τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως κοινοποιηθείσης αὐτῷ τὴν 3.1.1955. Πλὴν οὗτος, ἀποκρούσας τὴν μετάθεσίν του, βάσει τῆς νεοπολεμιστικῆς του ἰδιότητος, ὡς μὴ νομίμου, δὲν μετέβη εἰς Θεσσαλονίκην, ἀλλ' ἤγειρεν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ἐναγομένου, ζητῶν ἀποδοχὰς ὑπερημερίας. Ἡ ἀγωγή του ἀπερρίφθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 285/1955 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν. Ἐν τούτοις οὗτος καὶ πάλιν δὲν μετέβη εἰς Θεσσαλονίκην πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας. Ἠσκησεν ἔφεσιν, ἀλλ' αὕτη ἀπερρίφθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3542/1956 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, κριθέντος ὅτι ἡ μετάθεσις ἦτο νόμιμος καὶ ὅτι ὁ ἐναγόμενος δὲν κατέστη ὑπερήμερος, ἀφοῦ ὁ ἐνάγων, μὴ παρουσιασθεὶς εἰς Θεσσαλονίκην, δὲν προσέφερε προσηκόντως τὰς ὑπηρεσίας του. Παρὰ ταῦτα οὗτε καὶ μετὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην μετέβη εἰς Θεσσαλονίκην, ἀλλ' ἐξ ὁλοκλήρους μῆνας καὶ πλέον μετὰ τὴν δημοσίευσίν της ἤσκησεν ἀναίρεσιν, ἥτις καὶ ἀπερρίφθη ὁμοίως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 71/1957, ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου. Μετὰ τὴν δημοσίευσιν ταύτης, καὶ μόλις τὴν 27.2.1957 δηλοῖ, ὅτι δέχεται νὰ μεταβῇ εἰς Θεσσαλονίκην. Ὅμως, ἐν ὄψει τῶν τούτων καὶ δεδομένου ὅτι οὗτος καθ' ὅλον τὸ μεσολαβῆσαν ὑπερδιετὲς χρονικὸν διάστημα δὲν ἔπαυσεν ἐργαζόμενος ἀλλαχοῦ, ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων σχέσις ἐλύθη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, πρὸ τῆς ἀνωτέρω προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος, ἥτις, κατόπιν τούτου, καθίσταται ἄνευ ἀποτελέσματος, οὐχὶ μὲν δυνάμει τοῦ ἄρθρου 20 § 5 Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τοῦ ἐναγομένου, ἀλλὰ λόγῳ οἰκειοθελοῦς ἀποχωρήσεως τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῆς παρὰ τῷ ἐναγομένῳ ὑπηρεσίας του, τῆς περὶ παραιτήσεως προθέσεως του προκυπτούσης σαφῶς καὶ ἀναμφιβόλως ἐκ τοῦ συνόλου τῆς ἄνω συμπεριφορᾶς του, ἰδίᾳ δὲ τοῦ γεγονότος ὅτι ἠβράδυνεν ἐπὶ ἑξάμηνον καὶ πλέον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ δευτεροβαθμίου δικαστηρίου. Ὅθεν καὶ ὁ Πρωτοδίκης, ἀπορρίψας τὴν ἐνδίκων ἀγωγὴν —δι' ἧς ζητοῦνται ἀποδοχαὶ ὑπερημερίας ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἄνω δηλώσεως του (27.2.1957)—εἰ καὶ ἐπὶ ἑτέρᾳ αἰτιολογίᾳ (ἐδέχθη λύσιν τῆς σχέσεως δυνάμει τοῦ ἄρθρου 20 § 5 Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ.), ὀρθῶς, κατὰ τὸ διατακτικόν, ἔκρινε καὶ ἡ ἔφεσις, παρὰ τὸν ἐν αὐτῇ νόμιμον ἰσχυρισμὸν ὅτι δὲν εἶχεν ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν τὸ ἄρθρον 20 § 5 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ, ἀπορριπτέα ἐλέγχεται ὡς ὀβάσιμος, δεκτοῦ καθισταμένου ὡς νομίμου καὶ βασίμου τοῦ περὶ οἰκειοθελοῦς ἀποχωρήσεως ἰσχυρισμοῦ, τοῦ προβληθέντος ἐπικουρικῶς—ἐν σχέσει πρὸς τὸν τοιοῦτον περὶ λύσεως τῆς σχέσεως βάσει τοῦ ἄρθρου 20 § 5 Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ—τὸ πρῶτον κατὰ τὴν πρώτην δίκην καὶ ἤδη ἐπαναλαμβανόμενον πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς ἐφέσεως.

ΣΩΜΑΤΕΙΑ

ΣΥΝΥΠΑΡΞΙΣ ΠΛΕΙΟΝΩΝ ΤΟΥ ΕΝΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

Προστασία ὀνόματος κατ' ἄρθρον 58 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος

Ἐπιτρεπτὴ ἡ συνύπαρξις καὶ συλλειτουργία ἐν τῇ αὐτῇ πόλει ἢ ἄλλῃ πλειόνων τοῦ ἑνὸς σωματείων ἢ ἑνώσεων ἐπαγγελματικῶν σωματείων, τὸν αὐτὸν ἐπιδιωκόντων σκοπόν, ἐκτὸς ἂν ἐπέρχηται σύγχυσις περὶ τὴν λειτουργίαν καὶ τὴν καθόλου δρᾶσιν αὐτῶν.—Ἔννοια τοῦ ἄρθρου 58 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἀνάλογος ἐφαρμογὴ αὐτοῦ καὶ πρὸς προστασίαν τῆς ἐπωνυμίας τοῦ νομικοῦ προσώπου.—Στοιχεῖα περιεχόμενα κατ' ἄρθρ. 80 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ἐν τῷ καταστατικῷ τοῦ Σωματείου.— Δικαίωμα ἀποχωρήσεως τῶν μελῶν.

Ἐνδιαφέροντα ζητήματα τῆς περὶ σωματείων νομοθεσίας ἐπιλύει ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

Δὲν ἀπομακρύνεται καὶ ἡ νεωτέρα αὐτὴ δικαστικὴ ἀπόφασις τῶν νομολογηθέντων ἐπὶ τῆς συνυπάρξεως ἐν τῇ αὐτῇ πόλει πλειόνων ἐπαγγελματικῶν σωματείων (βλέπε Ἐφετ. Θεσσαλονίκης 305/1958, εἰσηγητὴς *Κ. Χριστοδουλίας*, ΕΕΔ 18, 208, καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Ὡς πρὸς τὴν κατ' ἄρθρον 82 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἔφεσιν ὑπὸ τῆς ἐποπτευούσης Ἀρχῆς κατὰ τῆς δεχομένης τὴν αἴτησιν περὶ ἐγγραφῆς σωματείου ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου βλέπε καὶ τὰς Ἐφετ. Πατρῶν 20/1952 (εἰσηγητὴς *Α. Λόγγος*, ΝοΒ α' 130), Ἐφετ. Θεσσαλονίκης 68/1953 (εἰσηγητὴς *Δ. Πάντελος*, Ἀρχ. Νομολ. δ' 297).

Σχετικῶς πρὸς τὸ δικαίωμα ἐξόδου μέλους ἐκ τοῦ σωματείου βλέπε καὶ τὴν Ἐφετ. Ἀθηνῶν 8384/1958 (εἰσηγητὴς *Κ. Μαρμαρᾶς*, ΕΕΔ 18, 544, ἐφ' ἧς παρατηρήσεις *Π. Ραγκαβῆ*, ΕΕΔ 18, 546).

Ἐφετείου Ἀθηνῶν 1091/1959

Πρόεδρος ὁ κ. *Ε. Σουριαδάκης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἐφέτης κ. *Κ. Μαρμαρᾶς*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ε. Σαρακινός, δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου, Γ. Εὐσταθίου, Ε. Δοῦρος, Ι. Πλαγιάννης, Κ. Σκαλούμπακας

Νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἠσκήθη ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14251/1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, δι' ἧς, βάσει τοῦ ἄρθρου 81 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, διετάχθη ἡ διὰ τοῦ τύπου δημοσίευσις περιλήψεως τοῦ Καταστατικοῦ τῆς «Νέας Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Σιδηροδρομικῶν», ἐδρευούσης ἐν Ἀθήναις, καὶ ἡ ἐγγραφὴ τοῦ σωματείου εἰς τὸ βιβλίον σωματείων ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὡς ἀσκοῦντος τὴν ἐποπτείαν ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν σωματείων (ἄρθρον 28 νόμου 281/1914 καὶ 4 ἀ.ν. 560/1945), τηρηθείσης δὲ τῆς νομίμου προδικασίας τύπος δεκτὴ καθίσταται καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν.

Νομίμως παρενέβη προσθέτως ὑπὲρ τοῦ ἐκκαλοῦντος Ὑπουργοῦ ἡ ἐν Πειραιεῖ ἐδρεύουσα «Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Σιδηροδρομικῶν Ἑλλάδος», ὡς ἔχουσα ἔννομον πρὸς τοῦτο συμφέρον.

Ὄντως ἐξ οὐδεμιᾶς διατάξεως τοῦ τε Ἀστικοῦ Κώδικος (ἄρθρα 78 καὶ ἑπ.), ὡς καὶ τῶν συνισχυουσῶν τοιούτων τοῦ νόμου 281/1914 καὶ τοῦ νόμου 2151/1920, διατηρηθεισῶν ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Εἰσ. Νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀπαγορεύεται ἡ ἐν τῇ αὐτῇ πόλει (ἔτι δὲ μᾶλλον ἐν διαφόροις τοιαύταις) ἵδρυσις, συνύπαρξις καὶ συλλειτουργία πλειόνων τοῦ ἑνὸς σωματείων ἢ ἑνώσεων τοιούτων ἐπαγγελματικῶν σωματείων, τὸν αὐτὸν ἐπιδιωκόντων σκοπόν, ἐγένετο ὅμως δεκτὸν ὑπὸ τῆς νομολογίας, ὅτι τοῦτο δὲν ἰσχύει εἰς ἣν περίπτωσιν ἐπέρχεται σύγχυσις περὶ τὴν λειτουργίαν καὶ τὴν καθόλου πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ αὐτῶν δρᾶσιν, ἰδίᾳ λόγῳ συγχύσεως περὶ τὴν ταυτότητα καὶ ταυτεπωνυμίαν, ὡς καὶ ὅταν παρεμποδίζηται ἡ εὐρύθμως λειτουργία ἀμφοτέρων καὶ δὲν καθίσταται δυνατή, ὡς ἐκ τούτου, ἡ ἐπίτευξις τῶν ἐκ τῆς ἱδρύσεως τῶν σωματείων διωκομένων σκοπῶν καὶ οὕτως ἡ ἵδρυσις δευτέρου τοιούτου σωματείου ἀντιστρατεύεται εἰς τὰ συμφέροντα τῶν συγκροτούντων ἀμφότερα τὰ σωματεῖα μελῶν (Ἐφετ. Ἀθηνῶν 61/1956, ΝΒ 4. 572, Ε.Ν. 50/1948, Θέμ. ΝΘ' 540, Ε.Π 254/1955, ΕΕΝ 23, σελ. 635),

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ προέκυψεν ἐκ τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων καὶ τοῦ παρεμβαίνοντος ἀναπτυχθέντων καὶ τῶν ἐκατέρωθεν προσκομισθέντων πάσης φύσεως ἐγγράφων, ἐν οἷς καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος προσκομισθεισῶν ἐκθέσεων ἐνόρκων ἐνώπιον συμβολαιογράφου καταθέσεων μαρτύρων, δὲν ἐβεβαιώθη τὸ Δικαστήριον, ὅτι ὑφίσταται περίπτωσις, ὅπως μὴ γίνῃ δεκτὴ ἡ περὶ ἐγγραφῆς τοῦ ἐν λόγῳ σωματείου αἴτησις, καθ' ὅσον ἐπαρκῶς διὰ τῆς προσθήκης ἐν ἀρχῇ τῆς ἐπωνυμίας τῆς πρότερον ὑφισταμένης καὶ νομίμως λειτουργούσης Συνομοσπονδίας τῆς λέξεως «Νέα» ἐπέρχεται διάκρισις μεταξὺ τῶν δύο τούτων λέξεων, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπέλθῃ σύγχυσις περὶ τὴν λειτουργίαν καὶ τὴν πρὸς ἐπίτευξιν τῶν τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἐπιδιωκουσῶν Συνομοσπονδιῶν δρᾶσιν αὐτῶν, ἀφοῦ, κατὰ τὰ προειρημένα, ἡ τῆς ταυτότητος αὐτῶν διάκρισις εἶναι εὐχερής, ταυτεπωνυμία δὲ δὲν ὑπάρχει, οὔτε παρεμπόδισις τῆς εὐρύθμου λειτουργίας εἶναι δυνατή, δεδομένου ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀποτελούντων τὴν παλαιὰν Συνομοσπονδίαν σωματείων καὶ ἑνώσεων καὶ τῶν ταύτας ἀποτελούντων φυσικῶν προσώπων εἶναι τοσοῦτον μέγας, ὥστε ἡ

ἐκ ταύτης ἀπόσπασις οἱουδήποτε ἀριθμοῦ δέν εἶναι ἱκανή νά ἐπιφέρῃ δυσχέρειαν εἰς τήν ὁμαλήν καί εὔρυθμον λειτουργίαν αὐτῆς, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ἡ ἵδρυσις τῆς νέας Συνομοσπονδίας ἐγένετο ἐν ἑτέρᾳ πόλει ἐκείνης, ἐν ᾗ ἐδρεύει ἡ παλαιά τοιαύτη.

Κατά τό ἄρθρον 58 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος «ἐάν εἷς τόν δικαιούμενον νά φέρῃ ὡρισμένον ὄνομα ἀμφισβητῆται παρ' ἄλλου τό δικαίωμα τοῦτο ἤ ἐάν τις ποιῆται παρανόμως χρῆσιν ὡρισμένου ὀνόματος, οὗτος ὁ δικαιοῦχος ἤ πᾶς ἐντεῦθεν βλαπτόμενος νά ζητήσῃ τήν ἄρσιν τῆς προσβολῆς, ἔτι δέ τήν παράλειψιν ταύτης ἐν τῷ μέλλοντι κλπ.». Κατά τήν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης ἀντικείμενον τῆς προστασίας δέν εἶναι τό ὄνομα, ὡς τοιοῦτο, ἀλλά τό πρόσωπον, ὅπερ τό ὄνομα παρίστᾳ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ κόσμῳ (*Σούρλας*, ἐν ΕρμΑΚ, ἄρθρον 58, II, 2, *Δ. Γιαννοπούλου*, Γεν. Ἀρχαί σ. 132). Ἐξ ἄλλου γίνεται δεκτόν, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 58 εἶναι ἀναλόγως ἐφαρμοστέα καί πρός προστασίαν τῆς ἐπωνυμίας τοῦ νομικοῦ προσώπου, ὅταν γίνηται παρανόμως χρῆσις αὐτῆς (*Γ. Μαριδάκης*, Ἐκθ. Σχ. Πρ. σ. 68, *Γ. Μπαλῆς*, Γεν. Ἀρχ. § 20, Κληρ. § 2, *Planiol - Ripert - Boulanger*, Traitè Elem. 7η ἔκδοσις § 721 σ. 278 τ. μου, *Colin - Capitant de la Morandiere*, Traitè κλπ. ἔκδ. 1953 § 1410), τέλος ἐπί παρανόμου χρήσεως ξένου ὀνόματος ἡ προστασία τούτου παρέχεται οὐ μόνον εἰς τόν δικαιοῦχον (οὗτινος προσβάλλεται ἀτομικόν δικαίωμα) τοῦ χρῆσθαι τοῦ ὀνόματός του καί τοῦ ἀπαγορεύειν τήν χρῆσιν εἰς ἕτερον (*Planiol - Ripert*, αὐτόθι § 525 σ. 214), ἀλλά καί εἰς παντά τρίτον βλαπτόμενον, ἔστω καί ἠθικῶς (*Δ. Γιαννοπούλου*, αὐτόθι σ. 136, *Κ. Σούρλας*, αὐτόθι 58, VIII 34). Ἀσχέτως ὅθεν τοῦ ἂν δύναται νά θεωρηθῇ ἐν προκειμένῳ ὁ ἐκκαλῶν Ὑπουργός, ἀσκῶν τήν βάσει τοῦ ἄρθρου 82 Ἀστικοῦ Κώδικος ἔφεσιν κατά τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, δι' ἧς ἐγένετο δεκτή αἴτησις περί ἐγγραφῆς σωματείου, ὡς βλαπτόμενος καί κατά συνέπειαν ὡς νομιμοποιούμενος, ὅπως ζητήσῃ τήν ἄρσιν τῆς προσβολῆς τοῦ ὀνόματος τοῦ προσθέτως παρεμβαίνοντος νομικοῦ προσώπου, πάντως, κατά τά εἰρημένα ἐν προλαβούσῃ σκέψει, δέν ὑφίσταται παρανομος χρῆσις τῆς ἐπωνυμίας τῆς παρεμβαινούσης Συνομοσπονδίας, ἐφ' ὅσον, ὡς προεῤῥήθη, διά τῆς προσθήκης τῆς λέξεως «Νέα» πρό τῆς ἐπωνυμίας τῆς ἀπό ἐτῶν ὑφισταμένης Συνομοσπονδίας ἀρκούντως ἐπέρχεται διαφοροποίησις τῶν δύο ἐπωνυμιῶν, ὥστε νά μή ἐπέρχηται σύγχυσις ἐν τῇ χρήσει τούτων, οὐδαμῶς δέ ἐβεβαιώθη ἐκ τῶν προμνησθεισῶν στοιχείων, ὅτι ἡ χρησιμοποίησις τῆς νέας ἐπωνυμίας ἐγένετο σκοπίμως καί ἀποβλέπει εἰς τήν διάσπασιν καί διάλυσιν τῆς ὑφισταμένης παλαιᾶς τοιαύτης, ὡς ἄλλως τε τοῦτο καί εἰς παρεμφερεῖς περιπτώσεις ἔλαβε χώραν διά τῆς κατά τό ἔτος 1954 ἱδρύσεως νέας Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων, Νέου Ἐργατικοῦ Κέντρου ἐν Ἀθήναις, Πάτραις κλπ. (Πρωτ. Ἀθηνῶν 12569/1954, 14322/1954, Ἐφ. Πατρῶν 254/1955, ἔνθ' ἀνωτέρω), χωρίς νά θεωρηθῇ, ὅτι ἐνυπῆρχε τοιαύτη πρόθεσις εἰς τούς ἱδρυτάς τῶν νέων τούτων νομικῶν προσώπων. Ἀπορριπτέοι ὅθεν κρίνονται οἱ ἐν τῷ ἐφετηρίῳ 1ος καί 2ος λόγοι, ὡς μή βάσιμοι, ἅτε μή ὑφισταμένης παραβάσεως οὔτε τοῦ ἄρθρου 58 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, οὔτε τοῦ παραλλήλως ἰσχύοντος ἄρθρου 46 νόμου 281/1914.

Τό ἄρθρον 80 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὁρίζει τά στοιχεῖα, ἅτινα δέον ἐπί ποινῇ ἀκυρότητος νά περιέχῃ τό καταστατικόν τοῦ Σωματείου. Ἐξ ἄλλου κατ' ἄρθρον 87 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος «τά μέλη δικαιοῦνται νά ἀποχωρήσωσι τοῦ σωματείου, ἡ ἀποχώρησις δέον νά γνωστοποιῆται τρεῖς τοὐλάχιστον μῆνας πρό τῆς λήξεως τοῦ λογιστικοῦ ἔτους καί ἰσχύει διά τό τέλος αὐτοῦ». Κατά τήν ἔννοιαν τοῦ πρώτου τῶν ἄρθρων τούτων προϋποτίθεται, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ δέν ἀντιβαίνουσιν εἰς ὡρισμένας, ἀναγκαστικοῦ δικαίου, διατάξεις τοῦ νόμου, αἵτινες ἐφαρμόζονται εἴτε οὐδέν περί αὐτῶν ὁρίζεται ἐν τῷ Καταστατικῷ, εἴτε ὁρίζεται τι διάφορον. Ἐξ ἄλλου ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 87 εἶναι τοιαύτη δημοσίας τάξεως, οἱ δέ ἐν τῷ Καταστατικῷ καθοριζόμενοι ὅροι περί ἀποχωρήσεως τῶν μελῶν οὐ μόνον τό δικαίωμα τοῦτο δέν δύνανται νά ἀποκλείωσι, ἀλλ' οὐδέ ἁπλῆν πρός τοῦτο δυσχέρειαν νά παρεμβάλωσι, τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ μέλους ἐπερχομένης διά μόνης τῆς δηλώσεως, μή προσαπαιτουμένης ἀποδοχῆς ἐκ μέρους τῆς διοικήσεως ἤ ἄλλου ὀργάνου (*Δ. Γιαννοπούλου*, αὐτόθι σελ. 215 καί 229 §§ 80 καί 87, *Γ. Μαριδάκη*, ἔ.θ' ἀνωτ. σελ. 85). Ἐν προκειμένῳ ἐν ἄρθρῳ 4ῳ τοῦ ὑπό ἔγκρισιν Καταστατικοῦ καί ἐν τῷ τελευταίῳ αὐτοῦ ἑδαφίῳ ὁρίζεται, ὅτι «διά τήν ἀποχώρησιν μέλους ἀπαιτεῖται ἀπόφασις γενικῆς συνελεύσεως». Ἡ τοιαύτη διάταξις εἶναι, ὡς ἐῤῥήθη, ἄκυρος, κατά τόν περί τούτου, εἰ καί μή εἰδικῶς βάλλοντα κατά τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως, πρόσθετον λόγον, ἐν ταῖς προτάσεσι τοῦ ἐκκαλοῦντος, δι' ἀναφορᾶς εἰς τάς τοιαύτας τῆς προσθέτως παρεμβαινούσης καί αὐτεπαγγέλτως ἄλλως ἐρευνωμένης τῆς ἀκυρότητος, ὡς ἐκ τῆς δημοσίας τάξεως φύσεως τῆς παραβάσεως καί δέον ὅπως, κρινομένης ταύτης ὡς ἀκύρου, διαταχθῇ ἡ διαγραφή της ἐκ τοῦ Καταστατικοῦ, ὅπερ δέν καθίσταται ἄκυρον, λόγῳ ὑπάρξεως ἐν αὐτῷ διατάξεως ἀντιβαινούσης εἰς ἀναγκαστικήν διάταξιν τοῦ νόμου (*Δ. Γιαννοπούλου*, § 80, σημ. 1, σελ. 215), γινομένης δέ οὕτως ἐν μέρει δεκτῆς τῆς ἐφέσεως μεταῤῥυθμισθῇ κατά τοῦτο μόνον ἡ ἐκκαλουμένη καί συμψηφισθῇ ἐν ὅλῳ ἡ δικαστική δαπάνη μεταξύ τῶν διαδίκων, ὡς ἐκ τῆς ἑκατέρωθεν μερικῆς ἥττης (ἄρθρον 211 Πολ. Δικ.).

ΔΙΑΦΟΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

Ι. ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Καταγγελία συμβάσεως έργασίας προσωπικού Ἑλληνικῆς Ἐθνικῆς Ἀεροπορικῆς Ἑταιρείας Τ.Α.Ε.

Ἔγκυρος ἡ ὑπὸ τῆς συσταθείσης Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς ἀπόλυσις τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀνωτέρω ἐπιχειρήσεως, ἐνεργούσης αὐτὴν διὰ λογαριασμὸν τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἀρείου Πάγου 333/1959, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Καυκᾶς*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Ροζάκης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Ἀνδρουτσόπουλος, Γ. Μπουκουβάλας

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 2 § 1, 3 § 1β, 21 § § 1 καὶ 2 τοῦ ν. δ. 3006]1954 περὶ ἐκκαθαρίσεως τῆς ὑπὸ τοῦ ἀ. ν. 1856]1951 συσταθείσης Ἑλληνικῆς Ἐθνικῆς Ἀεροπορικῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Τ.Α.Ε. σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 § 1 συσταθεῖσα Ἐπιτροπὴ πρὸς ἐνέργειαν τῆς ἐκκαθαρίσεως τῆς ἀναιρεσειούσης, ἥτις μέχρι τῆς διὰ πλειστηριασμοῦ ἐκποιήσεως τῆς περιουσίας της ἀσκεῖ τὰς ἁρμοδιότητας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Τ.Α.Ε. (ἄρθρον 3 § 1), συνεχίζουσα τὰς ἐργασίας της διὰ λογαριασμὸν ταύτης (ἄρθρον 3 § 1β) ἀπὸ τῆς εἰς τὸ Δημόσιον κατακυρώσεως, δὲν παύει ὑφισταμένη, τερματιζομένου τοῦ ἔργου της τούτου (ἀποτέλεσμα, ὅπερ θὰ ἐπήρχετο κατὰ τὸ ἄρθρον 21 § 1 ἐν περιπτώσει κατακυρώσεως εἰς ἄλλον ὑπερθεματιστήν), ἀλλ' ἐξακολουθεῖ συνεχίζουσα τὰς ἐργασίας της, διὰ λογαριασμὸν ὅμως τοῦ Δημοσίου, κατὰ τὰ καθοριζόμενα διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Συγκοινωνιῶν (ἄρθρον 21 § 2). Ὅθεν ἡ εἰς ἐκτέλεσιν τῆς διατάξεως ταύτης ἐκδοθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 21 3588]1955 ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν τούτων, ἥτις ἐν ἄρθρῳ 3 ὁρίζει, ὅτι ἡ διοίκησις τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐκμεταλλεύσεως θὰ ἀσκῆται κατὰ τὸ ἄρθρον 21 § 2 τοῦ ν. δ. 3006]1954 ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ νομοθετικοῦ τούτου Διατάγματος, διορισθείσης ἐκκαθαριστικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀνασυντιθεμένης κατὰ τρόπον ἐξυπηρετικώτερον τοῦ νέου προορισμοῦ αὐτῆς καὶ δρώσης συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Διατάγματος τούτου ὑπὸ τὸν τίτλον «Διοικητικὴ Ἐπιτροπή», δὲν μετέβαλε τὴν ἁρμοδιότητα τῆς ἐκκαθαριστικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ἁπλῶς μετωνόμασε ταύτην διὰ τίτλου ἀποδίδοντος τὸν νέον ἐκ τῆς εἰς τὸ Δημόσιον περιελεύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως προορισμόν της. Ἑπομένως, ἐὰν δι' οἱονδήποτε λόγον ἡ εἰς τὸ Δημόσιον μεταβίβασις τῆς ἐπιχειρήσεως ἦτο ἄκυρος καὶ συνεπῶς ἀνίσχυρος καὶ ἄνευ ἐννόμων συνεπειῶν ἡ ὑπ' ἀριθ. 213588]1955 ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ἡ ὡς ἄνω Ἐπιτροπὴ ἀκύρως ἐνήργει μόνον τὰς μὴ εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν ἀναγομένας καὶ μὴ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ ν. δ. 3006]1954 προβλεπομένας πράξεις, οὐχὶ δὲ καὶ τὰς ἐκκαθαριστικάς, τὰς ὁποίας ἐν τῇ ἁρμοδιότητί της, τῇ καθοριζομένῃ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 2 § 1 καὶ 3 § 1 τοῦ νομοθετικοῦ τούτου διατάγματος, νομίμως ἐνήργει, λογιζομένου ὅτι ταύτας ἐνήργει οὐχὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου, ἀφοῦ ἦτο ἄκυρος ἡ εἰς αὐτὸ κατακύρωσις, ἀλλὰ διὰ λογαριασμὸν τῆς Τ.Α.Ε., ἥτις καὶ παρέμεινεν ἡ κυρία τῆς ἐπιχειρήσεως. Ὅθεν καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑπαλλήλου τῆς Τ.Α.Ε., ἐνεργηθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης μετὰ τὴν κατακύρωσιν τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς τὸ Δημόσιον, οὖσα πρᾶξις προβλεπομένη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 § 1β, ὡς ἀναγομένη εἰς τὴν συνέχισιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Τ.Α.Ε., εἶναι νόμιμος, ἔστω καὶ ἂν ἡ εἰς τὸ Δημόσιον κατακύρωσις ἦτο ἄκυρος, λογιζομένη, εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, ὅτι ἐγένετο διὰ λογαριασμὸν τῆς Τ.Α.Ε. ὑπὸ τῆς νομίμως ἐκπροσωπούσης αὐτὴν Ἐπιτροπῆς ταύτης καὶ ἀσκούσης τὰς ἁρμοδιότητας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου της. Δεξάμενον ὅθεν τὸ δικάσαν δικαστήριον ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης ὡς ὑπάλληλος αὐτῆς διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου τὸ ἔτος 1951 καὶ εἰργάσθη παρ' αὐτῇ μέχρι τῆς 14 Ὀκτωβρίου 1955, ὅτε ἀπελύθη διὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, γενομένης ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω Ἐπιτροπῆς, καὶ ἀποφηνάμενον μετὰ ταῦτα ὅτι ἡ καταγγελία αὕτη, γενομένη μετὰ τὸν ἐνεργηθέντα πλειστηριασμὸν τῆς περιουσίας τῆς ἀναιρεσειούσης, καθ' ὃν ἀνεδείχθη τελευταῖος ὑπερθεματιστὴς τὸ Δημόσιον, ἡ εἰς ὃ ὁμως κατακύρωσις ἦτο ἄκυρος, ὡς ἀκυρωθείσης, καθ' ἃ ἐδέξατο, ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τῆς ἐγκρινάσης ταύτην ὑπ' ἀριθ. 1127]1955 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, εἶναι ἄκυρος ὡς ἔργον οὐχὶ τῆς ἀναιρεσειούσης, ἀλλὰ τρίτου, μὴ ἐπενεγκοῦσα τὴν λύσιν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ἐσφαλμένως τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασίν του κατέστησε κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ. καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου 1ον λόγον ἀναιρέσεως (*).

ΙΙ. ΣΧΕΣΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Παροχὴ ὑπηρεσίας εἰς Ἀστυνομικὴν Ὑπηρεσίαν Τροχιοδρόμων καὶ Λεωφορείων

Κατάργησις θέσεως καὶ ἀπόλυσις προσωπικοῦ. *—Κῦρος ἀπολύσεως τοῦ προσωπικοῦ, τοῦ ἐπιφορτισμένου μὲ τὴν ἀστυνομικὴν ἐπίβλεψιν ὡς ἐξωτερικὴν ὑπηρεσίαν καὶ οὐχὶ ἐσωτερικήν, τοῦ προερχομένου ἐκ τοῦ λοιποῦ μονίμου ὀργανικοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἑταιρείας, μόνον μετὰ τὴν κατάργησιν οὐχὶ τῆς Ἀστυνομικῆς Ὑπηρεσίας, ἀλλὰ τῆς ἐξ ἧς προέρχεται μονίμου ὀργανικῆς θέσεως, ἣν κατεῖχε.—Λόγος ἀναιρέσεως περὶ μὴ λήψεως ὑπ' ὄψιν ἐγγράφων.*

Ἀρείου Πάγου 364/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Α. Κωστήρης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Ἀνδρουτσόπουλος, Χ. Σαφαρῆς

Ἐξ οὐδεμιᾶς διατάξεως τοῦ ἀπὸ 17.11.1917

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 2731/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

Γενικοῦ Κανονισμοῦ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν τῆς ἀναιρεσειούσης ἑταιρείας ('Ηλεκτρικῆς 'Εταιρείας Μεταφορῶν) τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ ΔΚΗ]1912 νόμου ἐκδοθέντος καὶ διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3752]1929 διατηρηθέντος ἐν ἰσχύϊ, προβλέπεται λειτουργία ἀστυνομικῆς ὑπηρεσίας τροχιοδρόμων καὶ λεωφορείων, ὡς κλάδου διακεκριμένου τῆς ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας κινήσεως, μὲ ὀργανικὸν μόνιμον καὶ διὰ ταύτην κατὰ βαθμοὺς ἢ τάξεις ὑπαλληλικὸν συμβατικῶς πρὸς τοῦτο προσλαμβανόμενον προσωπικόν, ὡς τὸ λοιπὸν τοιοῦτο τὸ ἐν ταῖς διατάξεσι τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἐν λόγῳ Κανονισμοῦ διαλαμβανόμενον, ὑπαγόμενον ἐντεῦθεν εἰς τὸν Κανονισμὸν τοῦτον καὶ τὰς σχετικὰς μὲ τὴν ἀπόλυσίν του λόγῳ καταργήσεως θέσεως διατάξεις τοῦ τῶν ἄρθρων 11, 89 καὶ 108 αὐτοῦ. Μόνον ἐν ἄρθρῳ 58 καὶ 115 τοῦ ἀπὸ 5.7]8.8.1930 Κανονισμοῦ ἀσφαλείας καὶ ἐλέγχου τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς 'Εταιρείας, τοῦ ἐκδοθέντος εἰς ἐκτέλεσιν τῶν ἄρθρων 4 § 3 καὶ 46 τῆς μετὰ τοῦ Κράτους συναφθείσης συμβάσεως δημοσίας παραχωρήσεως τῆς διὰ τοῦ ἀπὸ 16]1/.10.1925 ν. δ]γματος κυρωθείσης, προβλέπεται ἀνάθεσις ὑπὸ τῆς ἑταιρείας τῆς ἀστυνομικῆς τῶν τροχιοδρόμων καὶ λεωφορείων της ἐπιβλέψεως εἰς ὡρισμένους ἐκ τοῦ προσωπικοῦ της προερχομένους ὑπαλλήλους, συγκεντροῦντας τὰ ἐν ἄρθρῳ 12 τοῦ νόμου ΑΡΟΒ]1884 προσόντα καὶ μὲ τὰ ἐν ἄρθρ. 13, 15 καὶ 16 τοῦ αὐτοῦ νόμου καθήκοντα. 'Επομένως τὸ προσωπικὸν τὸ οὕτω πως ἐπιφορτισμένον μὲ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἀστυνομικὴν ἐπίβλεψιν, ὡς ἐξωτερικὴν ὑπηρεσίαν καὶ οὐχὶ ἐσωτερικήν, λόγῳ τῆς φύσεως τῶν ἔργων του, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ ἄνω Γεν. Κανονισμοῦ τῆς ἑταιρείας, ὑπὸ τὰς διαταγὰς καὶ ὁδηγίας τῆς ἀντιστοίχου του κεντρικῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τελοῦν καὶ μὴ ἀνῆκον εἰς ἴδιον ὠργανωμένον καὶ διακεκριμένον κατὰ βαθμοὺς καὶ τάξεις κλάδον τῆς ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας κινήσεως, ἀλλὰ προερχόμενον ἐκ τοῦ λοιποῦ μονίμου ὀργανικοῦ προσωπικοῦ τῆς ἑταιρείας, ἀπολύεται ἐγκύρως ὑπ' αὐτῆς, λόγῳ καταργήσεως θέσεων, μόνον μετὰ κατάργησιν οὐχὶ τῆς ἀστυνομικῆς ταύτης ὑπηρεσίας, ἀλλὰ τῆς ἐξ ἧς προέρχεται μονίμου ὀργανικῆς θέσεως, ἣν τοῦτο κατεῖχε μετὰ συμβατικὴν πρὸς τοῦτο ἀρχῆθεν πρόσληψίν του πρὸ τῆς οἱονεὶ κατ' ἀπόσπασίν του ἐκ ταύτης ἀναθέσεως αὐτῷ ἀστυνομικῶν καθηκόντων καὶ ὑπὸ τὰς διατυπώσεις τῶν ἄρθρων 11, 89 καὶ 108 τοῦ ἄνω Γενικοῦ Κανονισμοῦ τῆς ἑταιρείας, ἡ δὲ ἀπόλυσις παρὰ ταῦτα μονίμου ὀργανικοῦ ὑπαλλήλου της εἴτε τῆς ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας, εἴτε τῆς ἐσωτερικῆς τοιαύτης, ἐφ' ἧς, ἀλλὰ ἀνάλογον, ἐφαρμογὴν ἔχουσιν αἱ αὐταὶ ὡς ἄνω διατάξεις τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν τῆς ἑταιρείας, ἐνασκοῦντος, κατ' ἀνάθεσιν αὐτῷ ὑπὸ ταύτης, ἀστυνομικὰ καθήκοντα ἐπὶ μόνῃ τῇ παρ' αὐτῆς καταργήσει τῆς ἀστυνομικῆς ὑπηρεσίας, εἶναι ἄκυρος, ὡς κατὰ παράβασιν τῶν ὡς ἄνω διατάξεων τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ της γενομένη, μὲ ὅλας τὰς ἐντεῦθεν κατ' ἄρθρον 349 καὶ 656 'Αστικοῦ Κώδικος νομικὰς δι' αὐτὴν συνεπείας.

Τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐφετεῖον δικάσαν, ἐδέξατο, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, μετ' ἐκτίμησιν καὶ τοῦ κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον, ὡς ἐπὶ πραγμάτων, κρίσιν του, προκύψαντος ἐκ τῶν διεξαχθεισῶν ἀποδείξεων, πραγματικοῦ, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, προσληφθεὶς ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης ἑταιρείας Η.Ε.Μ. ἐν ἔτει 1931 διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, εἰργάσθη παρ' αὐτῇ ὡς εἰσπράκτωρ εἰς τὰ λεωφορεῖα της μέχρι τοῦ ἔτους 1935 καὶ ἐφεξῆς εἰς διαφόρους ἐργασίας τῆς ὑπηρεσίας κινήσεως, εἰς ἣν οὗτος ἀνῆκεν ὡς μόνιμος ὑπάλληλος, ἀπὸ δὲ τοῦ ἔτους 1952 μέχρι τοῦ Αὐγούστου 1954 συνεχῶς καὶ εἶτα κατὰ διαστήματα ἤσκησεν ἀστυνομικὰ καθήκοντα, ὅτι ἡ ἑταιρεία, ἀποβλέπουσα εἰς τὴν κατάργησιν τῶν θέσεων τῶν ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων της τὴν 4.1.1957, τῷ ἀνέθεσε καὶ αὖθις ἀστυνομικὰ καθήκοντα καὶ ὅτι ἀπὸ τῆς 6.1.1957 ἐχορήγησεν αὐτῷ αὐτὴ μηνιαίαν ἄπουσίας ἄδειαν, κατὰ δὲ τὴν ἐκ ταύτης ἐπάνοδόν του τὴν 6.2.1957 ἡ αὐτὴ ἑταιρεία, μετ' ἀποφασισθεῖσαν παρ' αὐτῆς ἐν τῷ μεταξὺ κατάργησιν τῶν θέσεων τῶν μέχρι τότε ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων της, κατήγγειλε τὴν μετ' αὐτοῦ ὡς ἄνω ἐργασιακὴν σύμβασιν λόγῳ καταργήσεως τῆς θέσεως του ὡς ἀστυνομικοῦ ὑπαλλήλου, καίτοι οὗτος κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταγγελίας ταύτης ἀνῆκεν εἰς τὸ μόνιμον ὀργανικὸν προσωπικὸν τῆς μήπω καταργηθείσης ὑπ' αὐτῆς ὑπηρεσίας κινήσεως καὶ οὐχὶ εἰς ὀργανικὸν κλάδον τῆς καταργηθείσης ὑπ' αὐτῆς ἀστυνομικῆς τοιαύτης, ἧς τὰ καθήκοντα ἐξετέλει, εἰς δὲ τὴν ὀργανικήν του θέσιν ἐτοποθέτησε νεώτερόν του, καὶ ἐπὶ τούτοις πᾶσι κρίναν ἄκυρον εἶτα τὴν οὕτω πως χωρήσασαν ἀπόλυσίν του ταύτην, ὡς κατὰ παράβασιν τῶν Κανονισμῶν της γενομένην καὶ ἐπικυρώσασα μετὰ τοῦτο τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, τὴν δεξαμένην τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, βάσιν καὶ ἔρεισμα ἔχουσαν τὴν ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεώς του ταύτης, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ἀνωτέρω σαφεῖς οὐσιαστικὰς διατάξεις τοῦ τε 'Αστικοῦ Κώδικος καὶ τὰς ἄνω ἰσχύν νόμου ἐπεχούσας τοιαύτας τῶν Κανονισμῶν τῆς ἀναιρεσειούσης καὶ οὐδεμίαν ἄλλην ἀμέσως ἢ ἐμμέσως παρεβίασε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος λόγος ἀναιρέσεως, ὡς ἀβάσιμος, δέον νὰ ἀπορριφθῇ. Μετὰ ταῦτα, ἀρκοῦντος τοῦ ὡς ἄνω ἐρείσματος τῆς προσβαλλομένης πρὸς στήριξιν τοῦ διατακτικοῦ της, ματαία ἀποβαίνει ἡ ἔρευνα τοῦ 3ου λόγου ἀναιρέσεως, δι' οὗ πλήττεται ἡ ἐπάλληλος σκέψις αὐτῆς περὶ ἀκυρότητος τῆς ἐν λόγῳ καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου παρὰ τῆς ἀναιρεσειούσης καὶ ἐκ τοῦ λόγου ὅτι αὕτη ἐχώρησε κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 281 'Αστικοῦ Κώδικος, διότι καὶ ἐσφαλμένη αὕτη ἂν ἦ οὐδαμῶς ἄγει εἰς ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως κατ' ἄρθρον 809 Πολιτικῆς Δικονομίας.

Καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ἐκδὸν ταύτην Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐφετεῖον δικάζον, ἵνα ἀχθῇ εἰς τὴν τελικὴν αὐτοῦ ὡς ἄνω κρίσιν περὶ ἀκυρότητος τῆς ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης γενομένης καταγγελίας τῆς μετὰ τοῦ ἀντιδίκου της ὑπαλλήλου της ἐργασιακῆς συμβάσεως, μετὰ μερικὴν ἀπόρριψιν τῆς ἐφέσεώς της, δι' ἐπικυρώσεως τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, τῆς δεξαμένης τὴν ἀγωγὴν τούτου καὶ ἐπιδικασάσης τοὺς μισθοὺς αὐτοῦ διὰ τὸν ἐν αὐτῇ χρόνον, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ συνεξετίμησε μετὰ τῶν λοιπῶν ἀποδεικτικῶν μέσων, καθ' ἃ ρητῶς ἐν αὐτῇ βεβαιοῦται, τοῦτο μὲν τοὺς προταθέντας

ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης ἰσχυρισμούς της περὶ τοῦ χρόνου ἐκτελέσεως ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀστυνομικῶν καθηκόντων, ἤτοι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1952 συνεχῶς μέχρι τοῦ μηνὸς Αὐγούστου 1954 καὶ μετὰ ταῦτα κατὰ διαστήματα, τοῦτο δὲ καὶ ἅπαντα τὰ ἐκατέρωθεν, συνεπῶς καὶ τὰ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης ἐπικληθέντα καὶ προσαχθέντα ἔγγραφα, τὰ σχετικὰ μὲ τὴν ἐν λόγῳ ὑπηρεσίαν τοῦ ἀναιρεσείοντος, καὶ συνεπῶς οὐδεμία γεννᾶται ἀμφιβολία, ὅτι τοῦτο ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ συνεξετίμησε πρὸς τοῦτο καὶ τὰ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης ἑταιρείας ἐν τῷ 2ῳ λόγῳ ἀναιρέσεως μνημονευόμενα τοιαῦτα, ἐν οἷς καὶ τὴν ἀπὸ 3.5.1957 προγενεστέραν τῆς κριθείσης ἀγωγὴν τούτου, μὴ ἀνευρὸν ἐν αὐτῇ τὴν ὑπὸ τῆς ἑταιρείας ἐπικαλουμένην ἐξώδικον ὁμολογίαν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου περὶ τῆς ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του ἐν ἔτει 1931 καὶ μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του ὡς δοκίμου ἀστυνομικοῦ, κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον περὶ τούτου, ὡς εἰς πράγματα ἀναγομένην κρίσιν του, καὶ ὁ ἀντίθετος τούτοις 2ος λόγος ἀναιρέσεως ὡς ἀβάσιμος δέον νὰ ἀπορριφθῇ (*).

III. ΣΧΕΣΙΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Ὑπόχρεοι εἰς καταβολὴν τῶν συντάξεων κατὰ τὸ Ν. Δ. 3395/1955

Ὑποχρέωσις τῶν δύο κεχωρισμένων καὶ αὐθυπάρκτων Δικτύων, ἤτοι τῶν Σ.Ε.Κ. καὶ τῶν Σ.Π.Α.Π., πρὸς καταβολὴν τῶν συντάξεων τοῦ δι' οἱονδήποτε λόγον ἐξελθόντος ἢ ἐξερχομένου προσωπικοῦ διὰ τοῦ ἰδίου αὐτῶν προϋπολογισμοῦ.—Ἀνεφάρμοστον νόμου ΣΙΒ' /1852 καὶ εἰδικώτερον τοῦ ἄρθρου 126 αὐτοῦ, ὡς διατάξεως γενικῶς ἐφαρμοζομένης ἐπὶ δημοσίων ὑπαλλήλων, ἐπὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων.

Ἀρείου Πάγου 319/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Π. Τσαρούχης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Τσούτης, Α. Τσάρας

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 32 §§ 1, 2 καὶ 4 τοῦ ν. δ. 3395/1955, δι' ὧν ὁρίζεται, ὅτι ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μεθεπομένου τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νομοθετικοῦ τούτου διατάγματος μηνὸς καταργοῦνται τὰ Ταμεῖα Συντάξεων καὶ οἱ κλάδοι συντάξεων τῶν Ταμείων Συντάξεων καὶ Προνοίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων, αἱ δὲ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ αὐτοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος συντάξεις καταβάλλονται παρὰ τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους καὶ τῶν Σιδηροδρόμων Πειραιῶς—Ἀθηνῶν—Πελοποννήσου, καθορίζονται οἱ ἡσφαλισμένοι οἱ ὑπαχθέντες εἰς ἑκάτερον τῶν ἄνω σιδηροδρομικῶν δικτύων καὶ ὁρίζεται, ὅτι εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν δικτύων Σ.Ε.Κ. καὶ Σ.Π.Α.Π. ἀναγράφεται ἀπαραιτήτως ἡ πρὸς πληρωμὴν τῶν κατὰ τὸ νομοθετικὸν τοῦτο διάταγμα συντάξεων ἀναγκαιοῦσα δαπάνη, συνδυαζομένων πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νομοθετικοῦ διατάγματος, ὁρίζουσαν ὅτι δὲν καταβάλλεται παρὰ τοῦ δικτύου διπλῆ σύνταξις ἢ σύνταξις καὶ ἀποδοχαὶ συγχρόνως, οὐδὲ σύνταξις ἐκ πλειόνων συγχρόνως δικτύων, καὶ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 § 1, 5 § 1, 33 § 1, 2 καὶ 4 τοῦ αὐτοῦ ν. δ]γματος τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ νόμου 3334]1955, τοῦ ν.δ. 3435]1955, τοῦ ἄρθρου 3 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ν.δ. 3240]1955 καὶ τῶν ἄρθρων 2 καὶ 7 τοῦ ν. δ]γματος τῆς 21]21.11.1926 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ τῶν Σ.Ε.Κ.», κυρωθέντος καὶ συμπληρωθέντος διὰ τοῦ νόμου 4101]1929, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ρηθέντος ν.δ. 3395]1955 τὰ καταβάλλοντα τὰς συντάξεις τάς τε ἀναγνωρισθείσας διὰ τῶν προϋφισταμένων Ταμείων Συντάξεων καὶ τὰς ἐν τῷ μέλλοντι ἀναγνωρισθησομένας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων εἶναι τὰ δύο κεχωρισμένα καὶ αὐθύπαρκτα δίκτυα, ἤτοι τῶν Σ.Ε.Κ., λειτουργούντων ὑπὸ τὴν μορφὴν νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, καὶ τῶν Σ.Π.Α.Π., λειτουργούντων ὑπὸ τὴν μορφὴν κρατικῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἐχούσης αὐτοτέλειαν τῆς οἰκονομικῆς διοικήσεως, ὑποχρεοῦται δ' ἑκάτερον τούτων διὰ τοῦ ἰδίου του προϋπολογισμοῦ νὰ καταβάλλῃ τὰς συντάξεις τοῦ δι' οἱονδήποτε λόγον ἐξελθόντος ἢ ἐξερχομένου προσωπικοῦ τοῦ ὅπερ ἀνήκει εἰς τὰ καθ' ἕκαστον δίκτυα, μὴ ἐνοποιηθέντα εἰς ἓν τοιοῦτον, ἀφ' ἧς ἡ ἐπιχείρησις τῶν Σ.Π.Α.Π. κατεκυρώθη εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον καὶ ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται ἡ σύγχρονος παρὰ τοῦ αὐτοῦ δικτύου καταβολὴ εἰς τὸ ἴδιον πρόσωπον συντάξεως καὶ ἀποδοχῶν, οὐχὶ δὲ ἡ καταβολὴ εἰς τοῦτο συντάξεως παρὰ τοῦ ἑνὸς δικτύου καὶ ταὐτοχρόνως ἀποδοχῶν παρὰ τοῦ ἑτέρου δικτύου. Οὕτω ἀποφηνάμενον καὶ τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, καὶ δεξάμενον ἀκολούθως τὴν ὑπὸ δίκην ἀγωγὴν τῆς ἀναιρεσιβλήτου, διωκούσης δι' αὐτῆς, ὅπως ὑποχρεωθῶσιν οἱ ἀναιρεσείοντες νὰ καταβάλωσιν εἰς αὐτήν, τυγχάνουσαν συνταξιοῦχον αὐτῶν, τὰς ὀφειλομένας συντάξεις διὰ τὸν ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενον χρόνον, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Μετὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ αἰτιολογίᾳ ἐκτεθέντα ὁ νόμος ΣΙΒ' τοῦ 1852 καὶ εἰδικώτερον τὸ ἄρθρον 126 αὐτοῦ, ὡς διάταξις γενικῶς ἐφαρμοζομένη ἐπὶ δημοσίων ὑπαλλήλων, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων. Ὅθεν ὁ 2ος λόγος ἀναιρέσεως, πλήττων τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν διὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ προμνησθέντος ἄρθρου 126 τοῦ νόμου ΣΙΒ', ὡς οὗτος μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη, ὡς ἐπιδικάσασαν εἰς βάρος τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου τὰ ἐν αὐτῇ ποσὰ ὑπὲρ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ὡς δικαιουμένης νὰ λαμβάνῃ συγχρόνως μισθὸν καὶ σύνταξιν, παρὰ τὸ ὅτι εἶναι αὕτη δημοσία ὑπάλληλος, οἱ δὲ ἀναιρεσείοντες Σ.Π.Α.Π. Δημοσία Ὑπηρεσία, εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος (*).

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 19561/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 1068/1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΛΥΣΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΗΝ

Έφαρμοστέον κατ' άρθρ. 25 Α.Κ. δίκαιον, αποζημίωσις καὶ ὑπολογισμός αὐτῆς

Ἐργατικὴ διαδικασία.—Ἁρμοδιότης Ἐργατικοῦ Δικαστοῦ καὶ τοῦ τόπου καταρτίσεως τῆς συμβάσεως (ἄρθρ. 22 ἐδ. 7 Πολ. Δικ.).—Ἐφαρμοστέον κατ' ἄρθρ. 25 Ἀστικοῦ Κώδικος δίκαιον.—Λύσις συμβάσεως ναυτικοῦ ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καὶ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις κατ' ἄρθρ. 76 τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου.— Παράλληλος εὐθύνη πλοιοκτήτου καὶ ἐφοπλιστοῦ διὰ τὰς δικαιοπραξίας τοῦ πλοιάρχου.— Χαρακτηρισμὸς συμβάσεως μὲ ἐλάχιστον ὅριον χρονικῆς διαρκείας αὐτῆς ὡς ἀορίστου χρόνου.— Μὴ συνυπολογισμὸς εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 76 τοῦ ἀνωτέρω Κώδικος ἀποζημίωσιν ἐκ μισθοῦ καὶ τοῦ ἀντιτίμου τροφῆς.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν δικάσαντος Πρωτοδίκου Πειραιῶς εἶναι λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ναυτικοῦ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καὶ ἐκ ταύτου ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 76 τοῦ νόμου 3816/1958 «περὶ κυρώσεως τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου» (ΕΕΔ 17, 891, 888, ἔνθα καὶ ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς).

Ἡ ἀπόφασις ἐφαρμόζει κατ' ἀρχὴν τὸ ἐν λόγῳ δίκαιον, κατ' ἄρθρ. 25 τοῦ Α.Κ. (βλέπε καὶ Α.Π. 67/1949, εἰσηγητὴς *Ι. Ἀποστολόπουλος*, ΕΕΔ 8, 301, λοιπὴν νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 15, 962).

Κατὰ τὴν προκειμένην σύμβασιν ὁ ναυτικὸς θὰ ὑπηρέτει «δι' ἓξ τοὐλάχιστον μῆνας, ἐκτὸς ἐὰν τὸ πλοῖον πωληθῇ ἢ παροπλισθῇ», ὑπὸ τοιαύτην δὲ συμφωνίαν κρίνεται ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ἡ σύμβασις ὡς τοιαύτη ἀορίστου χρόνου, ἀφοῦ οὕτω δὲν καθορίζεται ἐπακριβῶς καθωρισμένος χρόνος συμβάσεως, ἀλλὰ μόνον ἐλάχιστον ὅριον διαρκείας τῆς σχέσεως, αἱ τοιαῦται δὲ συμβάσεις, κατὰ τὸν *A. Nikisch*, Ἐργατ. Δίκαιον, ἑλλην. μετάφρ. σελ. 378, χαρακτηρίζονται ἀνακριβῶς ὡς συμβάσεις ὡρισμένου χρόνου, ἐνῷ εἶναι ἀορίστου χρόνου (πρβλ. καὶ Α.Π. 211/1959, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 18, 583, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, διὰ συμβάσεις ἐργασίας τελούσας ὑπὸ διαλυτικὴν ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου αἵρεσιν καὶ συνεπῶς ἐξαρτωμένας ἐκ μέλλοντος καὶ ἀβεβαίου γεγονότος).

Ἡ ἀπόφασις δὲν συνυπολογίζει εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ναυτικοῦ τὸ ἀντίτιμον τροφοδοσίας.

Τὸ ζήτημα, ὡς γνωστόν, καὶ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ προϊσχύσαντος νόμου 1752/1951 περὶ ναυτικῆς ἐργασίας ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον ἀμφισβητήσεων, ἀλλὰ κατὰ τὴν μᾶλλον κρατήσασαν γνώμην ἐλύθη ὑπὲρ τῆς γνώμης ὅτι εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ναυτικοῦ συνυπολογίζεται καὶ ἡ τροφὴ (βλέπε ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Πρωτοδικείου Πειραιῶς 1288/1959, εἰσηγητὴς *Γ. Κώνστας*, ΕΕΔ 18, 660).

Πρωτοδίκου Πειραιῶς 407/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ε. Συγγούρης*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Γ. Εὐθυμίου, Κ. Στεργιόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων, ἰσχυριζόμενος ὅτι δυνάμει συμβάσεως, καταρτισθείσης ἐν Πειραιεῖ μετὰ πράκτορος τῶν ἐναγομένων, ἐναυτολογήθη δι' ἀόριστον χρόνον ἐπὶ τοῦ ἐν αὐτῇ ἀναφερομένου ὑπὸ σημαίαν Κοσταρίκας ποντοπόρου πλοίου, οὗτινος ἡ δευτέρα τῶν ἐναγομένων (ἀλλοδαπὴ ἀνώνυμος ἑταιρεία) τυγχάνει πλοιοκτήρια, ὁ δὲ πρῶτος ἐξ αὐτῶν ἐφοπλιστής, καὶ ὅτι ἀπελύθη ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου ἐν λιμένι τῆς Εὐρώπης, διώκει, ὅπως ὑποχρεωθῶσιν οἱ ἐναγόμενοι καὶ τῷ καταβάλωσιν, εἰς ὁλόκληρον ἕκαστος, ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς τὰς ἀποδοχάς του καὶ τὸ ἀντίτιμον τροφῆς ἑνὸς μηνός. Οὕτως ἔχουσα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, παραδεκτῶς εἰσάγεται, ὡς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου της, κατὰ τὴν παροῦσαν διαδικασίαν, συντρεχούσης δ' ὡς ἐκ τοῦ τόπου καταρτίσεως τῆς συμβάσεως τῆς ὑπὸ τῶν κοινῶν δικονομικῶν διατάξεων (ἄρθρον 22, ἐδάφ. 7, Πολ. Δικ.), ἐφαρμοζομένων, ἐφ' ὅσον δὲν προσκρούουσιν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' (ἄρθρον 20 β. δ/τος 1.8.1920), καθιερουμένης δωσιδικίας τοῦ ἐμπορικοῦ συναλλάγματος, οὗτινος τὸν χαρακτῆρα φέρουσιν αἱ περὶ μισθώσεως τοῦ πληρώματος συμφωνίαι (ἄρθρον 3 β. δ. 2/14.5.1835 περὶ ἁρμοδιότητος ἐμποροδικείων), ἁρμοδίως φέρεται ἐνώπιόν μας, δημιουργουμένης ἐκ τοῦ λόγου τούτου καὶ δικαιοδοσίας ὡς πρὸς τὴν ἐκ τῶν ἐναγομένων ἀλλοδαπὴν ἑταιρείαν (ἄρθρον 126 Εἰσ. Νόμου Α. Κ.)

Κατὰ τὸ ἄρθρον 25 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐπὶ ἐνοχῶν ἐκ συμβάσεων, οἷα ἡ προκειμένη, δυναμένων, ὡς ἐκ τῆς διαφορετικῆς ἰθαγενείας τῶν συμβαλλομένων καὶ τῆς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐκτελέσεώς των, νὰ συνδεθῶσι μετὰ τοῦ δικαίου πλειόνων πολιτειῶν, ἐφαρμόζεται, ἐν ἐλλείψει εἰδικῆς συμφωνίας τῶν μερῶν, τὸ ἐξ ὅλων τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν ἁρμόζον εἰς τὴν σύμβασιν δίκαιον. Ἐν προκειμένῳ, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ ἐνάγοντος, ἡ σύμβασις κατηρτίσθη ἐν Ἑλλάδι μετὰ πράκτορος Ἕλλη-

νος καὶ τὸ πλοῖον, ἐφ' οὗ παρεσχέθησαν αἱ ὑπηρεσίαι, φέρον ὄνομα ἑλληνικόν, περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν ἀνηκόντων εἰς ἑταιρείας δημιουργηθείσας ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὑπὸ Ἑλλήνων ναυτικῶν, ἅτινα ὑπήχθησαν ὑπὸ τὴν σημαίαν ξένων ἐπικρατειῶν πρὸς τὸν σκοπὸν ἀποδοτικωτέρας ἐκμεταλλεύσεως των ἐν ὄψει τῶν εὐκολιῶν, ἃς παρέχουσιν αἱ ἐν λόγῳ ἐπικράτειαι, ἐνῷ ἐν τῇ πραγματικότητι ἐπανδροῦνται δι' Ἑλλήνων ναυτικῶν, κυβερνῶνται ὑπὸ Ἑλλήνων πλοιάρχων καὶ γενικῶς οὐδένα οὐσιαστικὸν σύνδεσμον ἔχουσι πρὸς τὴν ἐπικράτειαν, ἧς φέρουσι τὴν σημαίαν. Τὰ ἀνωτέρω περιστατικά, ὡς καὶ ἡ ἑλληνικὴ ἰθαγένεια τοῦ ἐναγομένου, ἀληθῆ ὑποτιθέμενα, συνιστῶσιν εἰδικάς, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ὡς ἄνω διατάξεως, συνθήκας, ὡς ἐκ τῶν ὁποίων ἐνδείκνυται ἐν προκειμένῳ ἡ ἐφαρμογή, ὡς ἁρμόζοντος εἰς τὴν σύμβασιν δικαίου, τῆς ἑλληνικῆς νομοθεσίας, ἐν ὄψει δὲ τῶν διατάξεων ταύτης ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ εἶναι νόμῳ βάσιμος κατὰ τὸ περὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως, ἴσης πρὸς τὸν μηνιαῖον μισθὸν τοῦ ἐνάγοντος, αἴτημά της, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν ἄρθρων 53, 72, 75 § 2 καὶ 6 τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰ ἄρθρα 84, 105 καὶ 106 ἐδ. β' αὐτοῦ, δι' ὧν καθιεροῦται παράλληλος εὐθύνη πλοιοκτήτου καὶ ἐφοπλιστοῦ διὰ τὰς δικαιοπραξίας τοῦ πλοιάρχου, μεταξὺ τῶν ἁρμοδιοτήτων τοῦ ὁποίου περιλαμβάνεται, κατὰ τὸ ἄρθρον 39, καὶ ἡ κατάρτισις τοῦ πληρώματος (πρβλ. *Ἀναστασιάδην* § 295. σημ. 13α', *Παασιᾶν*, Περιορισμὸς εὐθύνης πλοιοκτήτου § 122 σημ. 1, *Μαυρομιχάλην*, ἐν Θέμ. ΜΖ' σελ. 922, *Σοῦρλαν*, ἐν *Lyon Caen et Renault* V ἀριθ. 253 πεντάκις, *Τσάγκαρην*, ἐν Ἑρμ. Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου, σελ. 213, Ε. Θρ 44/1955, Ἀρμεν. Θ 143, Πρ. Πειρ. 1575/1956). Τὸ περὶ συνυπολογισμοῦ εἰς τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως καὶ τοῦ ἀντιτίμου τροφοδοσίας αἴτημα δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς μὴ νόμιμον, διότι ἡ τροφή, ἀποτελοῦσα παροχὴν αὐτοτελῆ καὶ διακριτὴν ἀπὸ τῆς εἰς χρῆμα ἀντιμισθίας, δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 76 προβλεπομένην ἀποζημίωσιν (πρβλ. *Τσάγκαρην*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 169, Πρ. Πειρ. 870/1956, ΝοΒ 5, σελ. 592).

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 54 ἐδ. ε', 70 καὶ 73 τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου σαφῶς προκύπτει, ὅτι σύμβασις ναυτολογήσεως ὡρισμένου χρόνου ὑπάρχει, ὅταν εἶναι ἐκ τῶν προτέρων ἀντικειμενικῶς γνωστὸν τὸ ἀκριβὲς χρονικὸν σημεῖον λήξεως αὐτῆς (τὸ ἐὰν καὶ τὸ πότε), οὕτως ὥστε, ἐπερχομένου τοῦ σημείου τούτου, ἐπέρχεται αὐτοδικαίως καὶ ἡ λῆξις τῆς συμβάσεως, ἐκτὸς ἐὰν τὸ πλοῖον εὑρίσκηται ἐν πλῷ, ὁπότε παρατείνεται αὕτη μέχρι τοῦ κατάπλου εἰς τὸν λιμένα προορισμοῦ. Ὡς τοιαύτη ὅμως δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ἡ περιέχουσα συμφωνίαν περὶ ἐλαχίστου ὁρίου ὑποχρεωτικῆς χρονικῆς διαρκείας, μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ ὁποίου δὲν ἐπέρχεται αὐτοδικαίως ἡ διάλυσίς της, ἀλλὰ παρέχεται ἁπλῆ εὐχέρεια εἰς ἑκάτερον τῶν μερῶν, ὅπως καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν, ἐὰν καὶ ὁποτεδήποτε ἐπιθυμῇ, διότι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ λῆξις τῆς συμβάσεως ἐξαρτᾶται προεχόντως οὐχὶ ἐκ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ὁρισθέντος χρονικοῦ σημείου, ἀλλ' ἐκ τῆς θελήσεως τῶν συμβαλλομένων (πρβλ. *Nikisch*, Ἐργ. Δίκ., ἑλλην. μετάφρασις, σελ. 378, Πλωτ. Ἀθ. 17910/1957, ΕΕΔ 17, σελ. 91, συναφῶς δὲ ἐπὶ καθορισμοῦ ὁρίου ἡλικίας ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὑποχρεωτικῆς λύσεως τῆς συμβάσεως ἢ εὐχερείας πρὸς καταγγελίαν μετὰ τὴν συμπλήρωσίν του *Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Δίκ., Ἔκδοσις Β' Ι, σελ. 430 - 431, Α.Π. 353/1955, ΕΕΔ 14, σελ. 692, Πρ. Ἀθ. 7685/1956, ΕΕΔ 15, σελ. 761).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν ἅπασαι αἱ διὰ τὴν ὑπαγωγὴν τῆς συμβάσεως εἰς τὸ ἑλληνικὸν δίκαιον, ὡς ἄνω ἐκτιθέμεναι, εἰδικαὶ συνθῆκαι, ὡς καὶ ὅτι ὁ ἐνάγων ἐναυτολογήθη τὴν 17.8.1958 ἐπὶ τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ πλοίου, οὗτινος πλοιοκτήτρια τυγχάνει ἡ δευτέρα τῶν ἐναγομένων, κατόπιν συμφωνίας καταρτισθείσης ἐν Πειραιεῖ τὴν 13ην Αὐγούστου 1958 μετὰ τῆς πράκτορος αὐτῆς ἑταιρείας, ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἐκ 30 λιρῶν Ἀγγλίας, «δι' ἓξ τοὐλάχιστον μῆνας, ἐκτὸς ἐὰν τὸ πλοῖον πωληθῇ ἢ παροπλισθῇ». Ἡ ἐν λόγῳ σύμβασις φέρει, κατὰ τὰ ἐν τῇ πρόσθεν σκέψει ἐκτιθέμενα, τὸν χαρακτῆρα τοιαύτης ἀορίστου χρόνου, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὴν σαφῆ τοῦ ἀνωτέρω ὅρου ἔννοιαν, ἡ λῆξις τοῦ ἑξαμήνου, ἀποτελοῦντος ἐλάχιστον ὅριον ὑποχρεωτικῆς αὐτῆς ἰσχύος, δὲν ἀποτελεῖ χρονικὸν σημεῖον, καθ' ὃ ἐπέρχεται αὐτοδικαίως ἡ διάλυσίς της. Βεβαιουμένου δὲ περαιτέρω ὅτι αὕτη κατηγγέλθη ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου ἐν τῷ λιμένι τοῦ Δουβλίνου, ἔνθα εὑρίσκετο τὸ πλοῖον, τὴν 27ην Φεβρουαρίου 1959, καθ' ἣν εἶχε παύσει ἡ ἰσχὺς τοῦ ὅρου τούτου, πλήρη ἔχουσιν ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν αἱ περὶ καταγγελίας τῶν συμβάσεων ναυτολογήσεως ἀορίστου χρόνου προδιαληφθεῖσαι διατάξεις, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμοὶ τῶν ἐναγομένων ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι. Ἑτέρωθεν ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ὡς ἄνω πλοιοκτητρίας ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐγένετο, διότι ὁ ἐνάγων ὑπέπεσεν εἰς παράπτωμα (ἀντιπειθαρχικὰς ἐκδηλώσεις κλπ.), συνιστῶν ἔνστασιν ἐκ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 75 τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου, ἐξ οὐδενὸς ἀποδεικτικοῦ στοιχείου ἐνισχύεται καὶ δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀναπόδεικτος. Ὅθεν δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ὡς πρὸς τὴν ὡς ἄνω πλοιοκτήτριαν, κηρυσσομένης τῆς παρούσης προσωρινῶς ἐκτελεστῆς, διότι ἡ ἐπιβράδυνσις τῆς ἐκτελέσεως δύναται νὰ ἐπιφέρῃ σημαντικὴν ζημίαν εἰς τὸν ἐνάγοντα (ἄρθρον 186 Πολ. Δικ.).

Ἐκ τῶν αὐτῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων δὲν ἐβεβαιώθημεν, ὅτι ὁ πρῶτος τῶν ἐναγομένων τυγχάνει ἐφοπλιστὴς τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ πλοίου, καθ' ὅσον οὗτος ἀναμιγνύεται ἐν τῇ διαχειρίσει του οὐχὶ ἐν ἰδίῳ ὀνόματι καὶ δι' ἴδιαν αὐτοῦ λογαριασμόν, ἀλλ' ὡς διευθυντὴς καὶ ἀντιπρόσωπος τῆς πλοιοκτητρίας ἀνωνύμου ἑταιρείας, ἐπ' ὀνόματι καὶ διὰ λογαριασμὸν τῆς ὁποίας ἐνεργεῖ τὰς ἀναγκαίας πράξεις διαγειρίσεως. Ὅθεν δέον νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ὡς πρὸς τὸν ἀνωτέρω ἐναγόμενον.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἀντικατάστασις ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν τοῦ Α.Ν. 1836|1951.—Διαδικασία λειτουργίας τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ.

Διαδικασία ἐνώπιον τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ.— Παράστασις τοῦ πολεμιστοῦ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου.— Ἔκθεσις εἰσηγητοῦ.— Ἀντικατάστασις πολεμιστοῦ κατὰ τὸ ἄρθρ. 11 τοῦ Α.Ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη.

Ἐπανέρχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτοῦ ἀποφάσεώς του εἰς τὰ παρ' αὐτοῦ νομολογηθέντα ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 2657/1953 (ΕΕΔ 14, 1105), περὶ ἀντικαταστάσεως τῶν ὑποχρεωτικῶς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀνωτέρω νόμου τοποθετουμένων πολεμιστῶν (βλέπε ΕΕΔ 18, 721, ἔνθα ἡ προηγουμένη ὑπ' ἀριθ. 976/1959, εἰσηγητὴς *Η. Τσικλητήρας*, καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Ἐνδιαφέρει ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις καὶ κατὰ τὸ ὅτι ἑρμηνεύει τὰς σχετικὰς περὶ τῆς διαδικασίας τῆς λειτουργίας τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ διατάξεις.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1330/1959, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Μ. Στασινόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ἠρ. Τσικλητήρας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Γραββάνης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Γ. Μανουσάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως καὶ παραδεκτῶς ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 45 τῆς 12 Νοεμβρίου 1958 πράξεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ἀνεκλήθη προγενεστέρα πρᾶξις τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου περὶ τοποθετήσεως τοῦ αἰτοῦντος ὡς ἐργατοτεχνίτου παρὰ τῇ ...

Παραδεκτῶς παρεμβαίνει εἰς τὴν παροῦσαν δίκην ὑπὲρ τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἡ ὡς ἄνω ...

Ὁ λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν παρανόμως δὲν ἐκλήθη ὁ αἰτῶν, ὅπως παραστῇ ἐνώπιον τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ὅτε συνεζητεῖτο ἡ αἴτησις τῆς ἐρνοδότιδος αὐτοῦ περὶ ἀντικαταστάσεώς του, ἀβάσιμος παρίσταται, διότι οὔτε ὁ ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἐφέδρων», οὔτε τὸ ἐκτελεστικὸν αὐτοῦ β. δ/γμα τῆς 28 Ἰουλίου/9 Αὐγούστου 1951, ὅπερ διαγράφει τὴν διαδικασίαν τῆς λειτουργίας τοῦ ὡς ἄνω Συμβουλίου, προβλέπει τοιαύτην πρόσκλησιν παραστάσεως ἐνώπιον αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν τοιούτων αἰτήσεων τῶν ἐνδιαφερομένων. Ἀνεξαρτήτως δὲ τούτου ὁ αἰτῶν ἐξητάσθη ὑπὸ τοῦ διὰ ἐργήσαντος σχετικὴν ἐπιθεώρησιν Ἐπιθεωρητοῦ Ἐργασίας Σ.Π.*, ἡ ἀναφορὰ τοῦ ὁποίου ἐτέθη ὑπ' ὄψιν τοῦ ἐκδόντος τὴν προσβαλλομένην πρᾶξιν Συμβουλίου.

Ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἀπὸ 28.7-9.8.1951 β.δ/γματος ὁρίζεται, ὅτι «Ι. Ἡ ἡμερησία διάταξις κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Προέδρου τοῦ Συμβουλίου καταρτίζεται ὑπὸ τοῦ Εἰσηγητοῦ μετὰ μελέτην τῶν θεμάτων, περιλαμβάνουσα τὰ ὥριμα πρὸς συζήτησιν τοιαῦτα... ΙΙΙ. Ὑπὸ τοῦ Εἰσηγητοῦ συντάσσεται ἔγγραφος εἰσήγησις ἐπὶ ἑκάστου θέματος, ἥτις ἀναπτύσσεται ὑπ' αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου εὑρισκομένου ἐν συνεδριάσει. Ἐν τῇ εἰσηγήσει δέον νὰ ἀναφέρωνται ἀναλυτικῶς τὰ στοιχεῖα τῆς πραγματικῆς καταστάσεως, ὡς καὶ πρότασις τοῦ Εἰσηγητοῦ περὶ ὑπαγωγῆς τοῦ αἰτοῦντος εἰς ὡρισμένας διατάξεις τοῦ νόμου. Ἡ ἔκθεσις αὕτη, κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Προέδρου, δύναται νὰ διανέμηται εἰς τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου 24 ὥρας τοὐλάχιστον πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς σχετικῆς συνεδριάσεως». Ἐκ τῆς διατόξεως ταύτης προκύπτει, ὅτι τὸ οὐσιῶδες κατ' αὐτὴν εἶναι ὁ ὁρισμὸς Εἰσηγητοῦ καὶ ἡ ὑπ' αὐτοῦ εἰσήγησις πρὸς τὸ Συμβούλιον, διατυπουμένη εἰς τὰ πρακτικὰ συνεδριάσεως αὐτοῦ, σύνταξις δὲ ἐγγράφου εἰσηγήσεως ἀπαιτεῖται μόνον ἐὰν συντρέχῃ, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Προέδρου, περίπτωσις διανομῆς αὐτῆς εἰς τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου. Ἀπορριπτέος συνεπῶς παρίσταται ὡς ἀβάσιμος ὁ λόγος ἀκυρώσεως περὶ μὴ ὑπάρξεως ἐκθέσεως τοῦ Εἰσηγητοῦ, ἐφ' ὅσον ἐκ τοῦ ἀποσπάσματος πρακτικοῦ τῆς συνεδριάσεως τοῦ Συμβουλίου, καθ' ἣν ἐλήφθη ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις αὐτοῦ, προκύπτει, ὅτι ὁ ὁρισθεὶς Εἰσηγητὴς προέβη εἰς εἰσήγησιν προφορικὴν πρὸς τὸ Συμβούλιον καὶ διετύπωσε τὴν ἐπὶ τοῦ θέματος γνώμην αὐτοῦ, διατυπωθεῖσαν ἐν τῷ πρακτικῷ.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ὁρίζεται, ὅτι ἡ ἀπόλυσις τῶν δυνάμει τοῦ νόμου τούτου τοποθετηθέντων ἐπιτρέπεται εἰς τὰς ἐν τῷ αὐτῷ νόμῳ ἀναφερομένας περιπτώσεις καὶ δή, καθ' ἃ ὁρίζει ἡ παράγρ. 3 τοῦ ἰδίου ἄρθρου, «κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936 καὶ 771/1937 α)... β) δι' ἀποδεδειγμένην ἀνεπάρκειαν ἢ ἀκαταλληλότητα, μὴ ὀφειλομένην πάντως εἰς τὰ τραύματά των, καὶ ἀνάρμοστον συμπεριφοράν». Ἐξ ἄλλου, διὰ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ αὐτοῦ νόμου 1836/1951, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2657/1953, θεσπίζεται, ὅτι οἱ ὑπόχρεοι τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 δύνανται νὰ ζητήσωσι παρὰ τῶν οἰκείων Συμβουλίων τὴν ἀντικατάστασιν τῶν τοποθετηθέντων δι' ἐτέ-

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Ἀνάκλησις παρανόμων ἀτομικῶν διοικητικῶν πράξεων

Ἀνάκλησις ἀποφάσεως περὶ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. — Ἐνέργεια αὐτῆς μετὰ πάροδον ἱκανοῦ χρόνου, τῆς παρόδου αὐτῆς τοῦ χρόνου μὴ καθιστώσης ἐξ ὑπαρχῆς δυνατὴν τὴν ἀνάκλησιν, συμφώνως πρὸς τὴν ἀρχήν, καθ' ἣν ἀποκλείεται ἡ ἀνάκλησις παρανόμου διοικητικῆς πράξεως μετὰ πάροδον ἱκανοῦ χρόνου, διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ὁποίας δὲν συνέτρεξε δολία τις ἐνέργεια τοῦ διοικουμένου. — Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 40 § 4 τοῦ Α.Ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».

Ἡ προσβαλλομένη ὑπ' ἀριθ. 2682 τῆς 5 Ἰουνίου 1958 ἀπόφασις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Πειραιεῖ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἀνακαλέσασα ὡς παρανόμους τὰς ὑπ' ἀριθ. 1/276]23.12.1955, 1839]12.4.1956, 9878]6.8.1956, 15876]4.12.1956 καὶ 4781]6.4.1957 προγενεστέρας αὐτοῦ ἀποφάσεις, δι' ὧν κατεβλήθη εἰς τὸν αἰτοῦντα ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1955 μέχρι 30ῆς Ἰουνίου 1957 καὶ καταλογίσασα εἰς βάρος τοῦ αἰτοῦντος, ἐντόκως πρὸς 5ο/ο, ποσὸν δραχμῶν 18.165, ἀντιστοιχοῦν εἰς τὰ καταβληθέντα οὕτω μηνιαῖα ἐπιδόματα ἀναπροσαρμογῆς κατὰ τὸ ἐν λόγῳ χρονικὸν διάστημα, ἐξεδόθη δύο καὶ ἡμίσυ περίπου ἔτη ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς πρώτης τῶν ἀνακληθεισῶν ἀποφάσεων καὶ δεκατέσσαρας μῆνας, ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς τελευταίας τούτων. Ἡ πάροδος ὅμως τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν καὶ τῆς φύσεως τῆς ἣν αἱ ἀνακληθεῖσαι πράξεις ἀφορῶσι παροχῆς, δὲν καθιστᾷ ἐξ ὑπαρχῆς δυνατὴν τὴν ἀνάκλησιν αὐτῶν, συμφώνως πρὸς τὴν ἀρχήν, καθ' ἣν ἡ πάροδος ἱκανοῦ χρόνου, κρινομένου κατὰ τὰς ἐξ ἀντικειμένου συνθήκας ἑκάστης περιπτώσεως, ἀποκλείει τὴν τοιαύτην ἀνάκλησιν παρανόμου ἀτομικῆς διοικητικῆς πράξεως, διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ὁποίας δὲν συνέτρεξε δολία τις ἐνέργεια τοῦ διοικουμένου. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 40 § 4 τοῦ ἀ. ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ὁρίζεται, ὅτι «πᾶσα παροχὴ εἰς χρῆμα, ἀχρεωστήτως καταβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς καὶ ἡ ἀξία τῶν εἰς εἶδος τοιούτων . . . ἐπιστρέφονται ἐντόκως πρὸς 5 ο/ο, ἀναζητοῦνται δὲ κατὰ τὰς διατάξεις περὶ ἀναγκαστικῆς εἰσπράξεως τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν τοῦ Ἱδρύματος», προφανῶς ὅμως ἡ διάταξις αὕτη προϋποθέτει ἔγκυρον ἀνάκλησιν τῆς σχετικῆς διοικητικῆς πράξεως. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις τυγχάνει ἀκυρωτέα διὰ παράβασιν τῶν διεπουσῶν τὴν ἀνάκλησιν τῶν διοικητικῶν πράξεων ἀρχῶν, κατὰ τὰ βασίμως διὰ τοῦ πρώτου λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως προβαλλόμενα (*Σ.Ε. 858]1959, Τμ. Α'*, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος *Χ. Μητρέλιας*, Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Ν. Μπουρόπουλος*, Δικηγόροι οἱ κ. κ. Σ. Σπετσάκης, Α. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους) (*).

(*) Βλέπε διὰ τὸ θέμα καὶ λοιπὴν νομολογίαν τοῦ Σ. τῆς Ε. εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, σελ. 898.

…ων προσώπων προστατευομένων ὑπὸ τοῦ νό…ου τούτου.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τού…ων προκύπτει, ὅτι ἀντικατάστασιν τοῦ τεπο…ετηθέντος πολεμιστοῦ δύναται νὰ ζητήσῃ ὁ …ργοδότης παρὰ τοῦ οἰκείου Συμβουλίου διὰ …άντα λόγον, μὴ ὀφειλόμενον εἰς ὑπαιτιότητα …οῦ τοποθετηθέντος, ἤτοι εἰς πειθαρχικοὺς λό…ους, διότι, συντρεχούσης τῆς περιπτώσεως …αύτης, ἡ ἀπόλυσις δύναται νὰ χωρήσῃ μό…ον κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 7 τοῦ νόμου ὁριζόμε…α, δι' ἣν ἁρμοδία, ὅπως ἀποφασίσῃ εἶναι ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936. Ἀφ' ἑτέρου, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν αὐ…ῶν ὡς ἄνω διατάξεων, τὰ οἰκεῖα Συμβούλια …οῦ ἀ.ν. 1836/1951 ὑποχρεοῦνται νὰ προβῶ…ιν εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ τοποθετηθέν…ος ἐφέδρου, οὗτινος ζητεῖται ἡ ἀντικατάστα…ις, ἐφ' ὅσον ἡ περὶ ἀντικαταστάσεως αἴτη…ις ἐπικαλεῖται ἀποχρώντας λόγους διὰ τὴν …οιαύτην ἀντικατάστασιν καὶ ἐφ' ὅσον τὰ Συμβούλια διαπιστώσουν τὴν ὕπαρξιν τῶν λόγων τούτων καὶ πεισθῶσιν, ὅτι δικαιολογεῖται ἡ αἰτουμένη ἀντικατάστασις.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου καὶ δὴ ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς ἀπὸ 29.10.1958 αἰτήσεως τῆς παρεμβαινούσης πρὸς τὴν ἁρμοδίαν Ὑπηρεσίαν προστασίας ἐφέδρων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἡ ἀντικατάστασις τοῦ αἰτοῦντος ἐζητήθη μὲν λόγῳ μὴ προσαρμογῆς αὐτοῦ πρὸς τὴν ἐργασίαν της, ἐπὶ πλέον δὲ καὶ δι' ἀνάρμοστον συμπεριφοράν, ἡ ἀνάκλησις ὅμως τῆς τοποθετήσεώς του ἐχώρησε λόγῳ ἀδυναμίας προσαρμογῆς αὐτοῦ εἰς τὰς ἐργασίας τῆς παρεμβαινούσης. Ἡ ἐκ τοῦ λόγου δὲ τούτου ἀκαταλληλότης τοῦ αἰτοῦντος διαπιστοῦται καὶ ἐκ τῆς ἀπὸ 23.10.1958 ἀναφορᾶς τοῦ διενεργήσαντος ἐπιτοπίως ἔλεγχον Ἐπιθεωρητοῦ Ἐργασίας Σ.Π.*, ἥτις ἐτέθη ὑπ' ὄψιν τοῦ Συμβουλίου. Συνεπῶς ἁρμοδίως καὶ ἠτιολογημένως, κατὰ τὰ ὡς ἄνω ἐκτεθέντα, τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον προστασίας ἐφέδρων ἀνεκάλεσε τὴν τοποθέτησιν τοῦ αἰτοῦντος παρὰ τῇ παρεμβαινούσῃ.

§ 2. Δικαίωμα συντάξεως παρά τοῦ Ι.Κ.Α. γονέων θανόντος ἡσφαλισμένου

"Εννοια ἄρθρου 28 § 6 Α. Ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».— Ὅρος τοῦ δικαιώματος «ἐὰν ἡ συντήρησις τῶν γονέων ἐβάρυνε κυρίως τὸν θανόντα».—Καθιέρωσις ὑπὸ τούτου κανόνος κατ' ἐξοχὴν σχετικοῦ, ἐξαρτωμένης τῆς ὀρθῆς ἑρμηνείας καὶ ἐφαρμογῆς ἐκ τῆς ὑπαγωγῆς ἑκάστης συγκεκριμένης περιπτώσεως εἰς τὰ ἀντικειμενικὰ ἐκεῖνα κριτήρια, ἅτινα δέον νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἐγκείμενα εἰς τὴν λογικὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως.

α) Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀσκουμένης δὲ ἀτελῶς (ἄρθρον 40 § 2 ἀ.ν. 1846]1951), διώκεται νομοτύπως καὶ παραδεκτῶς ὑπὸ τῆς Ε.Ν.*.* καὶ τοῦ Α.Ν.*.* ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 147 τῆς 28ης Ἰανουαρίου 1958 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη τελικῶς αἴτησις αὐτῶν περὶ ἀπονομῆς συντάξεως λόγῳ θανάτου, συνεπείᾳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, τοῦ υἱοῦ των Δ.Ν.*.*, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι «ἡ συντήρησις αὐτῶν δὲν ἐβάρυνε κατὰ κύριον λόγον τὸν θανόντα υἱόν των».

Κατὰ τὸ ἄρθρον 28 § 6 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» εἰς περίπτωσιν θανάτου τῶν ἐν αὐτῷ ἡσφαλισμένων τοῦ Ι.Κ.Α. δικαιοῦνται συντάξεως, μεταξὺ ἄλλων, καὶ οἱ γονεῖς, «ἐὰν ἡ συντήρησίς των ἐβάρυνε κυρίως τὸν θανόντα». Ἡ διάταξις, μὴ ὁμιλοῦσα περὶ ἀποκλειστικῆς συντηρήσεως τῶν γονέων ὑπὸ τοῦ θανόντος τέκνου, ἀλλὰ περὶ συμβολῆς τούτου κατὰ κύριον λόγον εἰς ταύτην, καθιεροῖ προφανῶς κανόνα κατ' ἐξοχὴν σχετικόν, οὗτινος ἡ ὀρθὴ ἑρμηνεία καὶ ἐφαρμογὴ ἤρτηται ἐκ τῆς ὑπαγωγῆς ἑκάστης συγκεκριμένης περιπτώσεως εἰς τὰ ἀντικειμενικὰ ἐκεῖνα κριτήρια, ἅτινα δέον νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἐγκείμενα εἰς τὴν λογικὴν ἔννοιαν τῆς ὡς ἄνω διατάξεως. Τοιαῦτα, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ὡς ἄνω διατάξεως, κριτήρια, εἶναι, μεταξὺ ἄλλων, ἡ ὕπαρξις καὶ τὸ μέγεθος κεκτημένης τυχὸν παρὰ τῶν γονέων περιουσίας ἢ ἄλλων πηγῶν ἐσόδων, αἱ ἀναγκαῖαι, κατὰ τὰς περιπτώσεις, προσωπικαὶ αὐτῶν ἀνάγκαι, τὸ λαμβανόμενον παρὰ τοῦ θανόντος ἡμερομίσθιον, ἡ τυχὸν συναίκησις τῶν γονέων μετὰ τοῦτον, τὸ μέτρον τῆς συμβολῆς τῶν τυχὸν ὑπαρχόντων λοιπῶν τέκνων εἰς τὴν συντήρησιν τῶν γονέων κλπ., προεχόντως δὲ ἐξεταστέον τυγχάνει τὸ ζήτημα, ἐὰν, ἀφαιρουμένης τῆς προσόδου τοῦ θανόντος τέκνου, οἱ γονεῖς δύνανται νὰ ἐξασφαλίσωσι τὸ κατὰ τὰ δεδομένα τῆς κοινῆς πείρας ἐλάχιστον ὅριον ἀνεκτῆς συντηρήσεώς των.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου προκύπτει, ὁ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α ἡσφαλισμένος υἱὸς τῶν αἰτούντων, ἠλεκτροτεχνίτης, ἀπεβίωσεν ἄγαμος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος τὴν 28ην Ἰουνίου 1957. Μέχρι τοῦ χρόνου τοῦ θανάτου του συγκατῴκει μετὰ τῶν αἰτούντων γονέων του, ἀπεκόμιζε δὲ ἐκ τῆς ἐργασίας του, κατὰ μέσον ὅρον, τοὐλάχιστον 42 δραχμὰς ἡμερησίως, σὺν ταῖς ἀμοιβαῖς δι' ὑπερωρίας. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ἡ περιουσιακὴ κατάστασις τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας τοῦ θανόντος εἶχεν ὡς ἑξῆς: Αἱ κατὰ μέσον ὅρον ἡμερήσιαι ἀπολαβαὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, μὴ ἐργαζομένου τακτικῶς, δὲν ὑπερέβαινον τὰς 16 δραχμάς. Ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἠσχολεῖτο περὶ τὰ οἰκιακά, εἶχε δὲ ἐπὶ πλέον τρεῖς ἀγάμους καὶ μὴ ἐργαζομένας ἀδελφάς, ἡλικίας 21, 17 καὶ 12 ἐτῶν, καὶ ἀδελφὸν ἄγαμον ἡλικίας 20 ἐτῶν, μαθητευόμενον ὀδοντοτεχνίτην. Ἐπίσης εἰς τὴν αὐτὴν οἰκογένειαν ἀνῆκεν ἰσόγειος κατοικία μετὰ συνεχομένης ἐκτάσεως, ἀνερχομένης εἰς 3]4 στρέμματος ἀγροῦ, βεβαρημένης δὲ δι' ἐνυποθήκου δανείου ἐκ δραχμῶν 28.000. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ὅμως ταῦτα τοῦ φακέλλου ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις εἶναι ἀκυρωτέα, διότι κατὰ παράβασιν τῆς ἐν τῇ ἡγουμένῃ σκέψει διατάξεως καὶ τῶν δεδομένων τῆς κοινῆς πείρας ἐδέχθη, ὅτι οἱ αἰτοῦντες δὲν συνετηροῦντο κατὰ κύριον λόγον ὑπὸ τοῦ θανόντος τέκνου των.

Κατόπιν τούτου δέον νὰ γένηται δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις καὶ νὰ ἀκυρωθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἄνευ ἐρεύνης, ὡς ἀλυσιτελοῦς καὶ τῶν λοιπῶν κατ' αὐτῆς διατυπουμένων λόγων ἀκυρώσεως (***Σ.Ε. 1603]1959, Τμ. Α'***, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Ἠλ. Γλυκοφρύδης***) (*).

β) Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀσκηθείσης ἀτελῶς, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 40 § 2 τοῦ ἀ. ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 547]1958 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Α' σφαλίσεων Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτησις τῆς ἤδη αἰτούσης περὶ ἀπονομῆς αὐτῇ συντάξεως λόγῳ θανάτου τῆς συνταξιούχου τοῦ Ι.Κ.Α. θυγατρός της.

Τὸ ἄρθρον 28 § 6 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 ὁρίζει ἐν ἐδ. δ', ὅτι εἰς περίπτωσιν θανάτου συνταξιούχου τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ ἡσφαλισμένου εἰς αὐτὸ δικαιοῦνται συντάξεως καὶ «οἱ γονεῖς, ἐὰν ἡ συντήρησίς των ἐβάρυνε κυρίως τὸν θανόντα (ἢ τὴν θανοῦσαν)». Ὡς δὲ ἡρμηνεύθη παρὰ τοῦ Δικαστηρίου τούτου (Σ.Ε. 831, 1230]1956), ἡ διάταξις αὕτη, προϋποθέτουσα πραγματικὴν συμβολὴν τοῦ θανόντος εἰς τὴν συντήρησιν τῶν γονέων, καθιεροῖ ἔννοιαν κατ' ἐξοχὴν σχετικήν, ἡ ὀρθὴ ἐφαρμογὴ τῆς ὁποίας ἤρτηται καθ' ἑκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν, οὐ μόνον ἐκ τοῦ ποσοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς σημασίας τῆς συμβολῆς τοῦ εἰσοδήματος τοῦ θνήσκοντος τέκνου διὰ τὴν στοιχειώδη συντήρησιν τῶν γονέων. Ὅθεν ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην, ὑφ' ἣν δέον ὅπως ᾖ πλήρως ἠτιολογημένη ἡ σχετικὴ κρίσις, ἐξεταστέον προεχόντως τυγχάνει, ἐὰν, ἀφαιρουμένης τῆς προσόδου τοῦ θανόντος τέκνου, οἱ γονεῖς δύνανται νὰ ἐξασφαλίσωσι τὸ κατὰ κοινὴν ἀντίληψιν ἐλάχιστον ὅριον συντηρήσεώς των.

Ἐν προκειμένῳ, καίτοι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 55] 15 τῆς 18.2.1958 ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἐν Ἀθήναις Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α. ἐκρίθη, ὅτι ἡ αἰτοῦσα δικαιοῦται συντάξεως συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 28 § 6 ἐδ. δ' τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, καθ' ὅσον συνετηρεῖτο κατὰ κύριον λόγον ἐκ τοῦ ποσοῦ τῆς καταβαλλομένης συντάξεως εἰς τὴν θανοῦσαν θυ-

(*) Βλέπε καὶ Σ.Ε. 917/1959, ΕΕΔ 18, σελ. 664, Σ.Ε. 1336/1958, ΕΕΔ 17, σελ. 882.

γατέρα της, δεδομένου ὅτι ἐκ τῶν δύο ἑτέρων θυγατέρων της ἡ μὲν μία ἀνέλαβεν ἐργασίαν τὸ πρῶτον ἀπὸ 26.3.1956, ἤτοι ἐλάχιστον χρόνον πρὸ τοῦ θανάτου τῆς θυγατρός της, ἡ δὲ ἑτέρα, ἐργαζομένη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1951 μὲ ἡμερομίσθιον 32 δραχμῶν ἀπεκέρδαινε κατὰ μῆνα ποσὸν συνολικῶς μικρότερον ἐκείνου, εἰς ὃ ἀνήρχοντο αἱ ἐκ συντάξεων ἀποδοχαὶ τῆς θανούσης, τὸ ποσὸν δὲ τοῦτο ἐδαπάνα διὰ τὴν ἰδίαν συντήρησίν της, ἔξοδα κινήσεως, ἀμφιέσεις της κλπ.», ἡ ἐκδοῦσα τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Ἐπιτροπὴ ἐδέχθη ἀντιθέτως, ὅτι ἡ αἰτοῦσα δὲν δικαιοῦται συντάξεως λόγῳ τοῦ θανάτου τῆς συνταξιούχου τοῦ Ι.Κ.Α. θυγατρός της, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ τελευταία αὕτη λόγῳ τῆς παθήσεώς της εἶχεν ηὐξημένας ἀνάγκας, ὥστε τὸ ποσὸν τῶν 1052 δραχμῶν, ὅπερ ἐλάμβανεν ἐκ τῶν δύο συντάξεών της (ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α καὶ ἐκ τοῦ Τ.Ε.Μ.Κ.), μόλις ἐπήρκει διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἐκ τῆς ἀσθενείας της δαπανῶν καὶ ὅτι ὡς ἐκ τούτου ἡ θανοῦσα δὲν συνετήρει κατὰ κύριον λόγον τὴν μητέρα της, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 28 § 6 ἐδ. δ' τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, τὸ κύριον βάρος τῆς συντηρήσεως τῆς ὁποίας ἔφερον αἱ δύο ἐν ζωῇ θυγατέρες αὐτῆς, τῆς θανούσης ἁπλῶς συμβαλλούσης εἰς τὰ κοινὰ ἔξοδα τῆς οἰκογενείας». Ἡ ὡς ἄνω δυσὶ αἰτιολογία τῆς προσβαλλομένης πράξεως δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθείσας ἀρχάς, στηριζομένη ἁπλῶς ἐπὶ τοῦ ὑποθετικοῦ καὶ ὑπὸ τῆς αἰτούσης ἀμφισβητουμένου γεγονότος ὅτι ἡ σύνταξις τῆς θανούσης ἀπερροφᾶτο ἐξ ὁλοκλήρου ἐκ τῶν ἐξόδων τῆς νοσηλείας της, κατ' ἀκολουθίαν ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις παρίσταται ὡς νόμῳ πλημμελῶς ἠτιολογημένη καὶ δέον νὰ ἀκυρωθῇ κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως καὶ νὰ ἀναπεμφθῇ ἐκ νέου ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ Ἵδρυμα διὰ τὴν περαιτέρω νόμιμον ἐνέργειαν. *(Σ. Ε. 843]1959, Τμ. Α'*, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Θ. Κουρουσόπουλος***, Δικηγόροι οἱ κ. κ. Γ. Ρεμοῦνδος, Α. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§ 3. Δικαίωμα συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. λόγῳ ἀναπηρίας καὶ ἔννοια ἀνάπηρου

Θεώρησις κατ' ἄρθρ. 28 § 2 τοῦ Α.Ν. 1846] 1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ὡς ἀνάπηρου τοῦ ἠσφαλισμένου, ἐὰν λόγῳ παθήσεως ἢ βλάβης ἐξαμήνου τοὐλάχιστον κατ' ἰατρικὴν πρόβλεψιν διαρκείας δὲν δύναται νὰ κερδίζῃ δι' ἐργασίας, ἀνταποκρινομένης εἰς τὰς δυνάμεις του κ.λ.π., πλέον τοῦ τρίτου ἐκείνου, ὅπερ συνήθως κερδίζει ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ καὶ ἐπαγγελματικῇ κατηγορίᾳ σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος τῆς αὐτῆς μορφώσεως, μὴ στηριζομένης, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως, τῆς μεθόδου καθορισμοῦ τῆς ἀναπηρίας εἰς ἀντικειμενικὰ κριτήρια, ἀλλὰ βασιζομένης εἰς τὸν ἐξ ὑποκειμένου προσδιορισμὸν τῆς πρὸς ἐργασίαν ἱκανότητος ἑνὸς ἑκάστου, ἐν ἀμέσῳ συναρτήσει πρὸς ἓν ἐλάχιστον ποσοστὸν προσόδου, ὅπερ δύναται ὁ ἠσφαλισμένος νὰ ἀποκομίσῃ ἐκ τῆς ἐργασίας του, ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς ἀντιστοίχους ἱκανότητας ὑγιοῦς ἀνθρώπου.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀτελῶς ἀσκηθείσης, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 40 § 2 τοῦ ἀ. ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 76]24.6.1958 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῷ Ὑποκαταστήματι Ἀθηνῶν τοῦ Ι.Κ.Α. Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτησις τοῦ ἤδη αἰτοῦντος ἠσφαλισμένου περὶ συνταξιοδοτήσεώς του λόγῳ ἀναπηρίας.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 28 § 2 τοῦ εἰρημένου ἀ. ν. 1846]1951 ὁ ἠσφαλισμένος θεωρεῖται ἀνάπηρος, ἐὰν λόγῳ παθήσεως ἢ βλάβης . . . ἐξαμήνου τοὐλάχιστον κατ' ἰατρικὴν πρόβλεψιν διαρκείας, δὲν δύναται νὰ κερδίζῃ, δι' ἐργασίας ἀνταποκρινομένης εἰς τὰς δυνάμεις, τὰς δεξιότητας τὴν μόρφωσιν καὶ τὴν συνήθη αὐτοῦ ἐπαγγελματικὴν ἀπασχόλησιν, πλέον τοῦ τρίτου ἐκείνου, ὅπερ συνήθως κερδίζει ἐν τῇ αὐτῇ περιοχῇ καὶ ἐπαγγελματικῇ κατηγορίᾳ σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος τῆς αὐτῆς μορφώσεως, ὡς δὲ παγίως ἠρμηνεύθη ἡ διάταξις αὕτη (Σ. Ε. 164]1955, 1200]1956, 728]1957, 1381]1958, 1467]1958), ἡ ὑπ' αὐτῆς ἐνδεικνυομένη μέθοδος καθορισμοῦ τῆς ἀναπηρίας τῶν ἠσφαλισμένων δὲν στηρίζεται εἰς ἀντικειμενικὰ κριτήρια, συναπτόμενα πρὸς τὸν ἰατρικὸν καθορισμὸν ὡρισμένου ποσοστοῦ ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν, ἀλλ' ἀντιθέτως βασίζεται εἰς τὸν ἐξ ὑποκειμένου προσδιορισμὸν τῆς πρὸς ἐργασίαν ἱκανότητος ἑνὸς ἑκάστου, ἐν ἀμέσῳ συναρτήσει πρὸς ἓν ἐλάχιστον ποσοστὸν προσόδου, ὅπερ δύναται ὁ ἠσφαλισμένος νὰ ἀποκομίσῃ ἐκ τῆς ἐργασίας του, ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς ἀντιστοίχους ἱκανότητας ὑγιοῦς ἀνθρώπου. Οὕτω ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει δέον νὰ ἐρευνᾶται, ἐὰν ὁ ἀνάπηρος δύναται καὶ μετὰ τὴν διαπιστουμένην πάθησιν αὐτοῦ νὰ ἀποκερδαίνῃ ἐκ τῆς συνήθους ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεώς του τοὐλάχιστον τὸ τρίτον ἐκείνου, ὅπερ κερδίζει ὑγιὴς ἄνθρωπος τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος.

Κατὰ ταῦτα πρόδηλον τυγχάνει, ὅτι κρῖνον περὶ τοῦ θέματος τὸ ἁρμόδιον διοικητικὸν ὄργανον δὲν δύναται νὰ περιορίζηται εἰς ἁπλῆν διαπίστωσιν τῆς συγκεκριμένης ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως τοῦ ἀναπήρου καὶ νὰ ἐξαρτᾷ τὴν ἔκτασιν τῆς ἀναπηρίας του ἐκ τοῦ ἡμερομισθίου, ὅπερ συμπτωματικῶς οὗτος λαμβάνει κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον.

Ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἀπερρίφθη ἡ περὶ συνταξιοδοτήσεως αἴτησις τοῦ ἤδη αἰτοῦντος, κριθέντος ὑπὸ τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν ὡς ἔχοντος ἀναπηρίαν 35ο]ο, ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον διότι οὗτος καὶ μετὰ τὴν ἐπέλευσιν τῆς ἀναπηρίας του ἐξηκολούθησεν ἐργαζόμενος κανονικῶς παρὰ τῇ αὐτῇ, ὡς καὶ πρότερον, ἐπιχειρήσει μὲ τὰς αὐτὰς ἀποδοχάς. Ἀλλ' ἐκ τῆς αἰτιολογίας ταύτης τῆς προσβαλλομένης πράξεως προκύπτει, ὅτι ἡ ἐκδοῦσα ταύτην Ἐπιτροπὴ ἔκρινε τὴν πρὸς ἐργασίαν ἱκανότητα τοῦ αἰτοῦντος οὐχὶ καθ' ἑαυτὴν καὶ ἐν συναρτήσει πρὸς τὴν ἀντίστοιχον ἱκανότητα ὑγιοῦς ἐργάτου, ὡς ἔδει κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἀλλ' ἐν σχέσει πρὸς ὡρισμένον ἐργοδότην, τούτῳ δὲ τῷ λόγῳ, βασίμως προβαλλομένῳ, ἀκυρωτέαν κατέστησε τὴν προσβαλλομένην πρᾶξιν της ὡς ἀναι-

τιολόγητον. *(Σ. Ε. 851]1959, Τμ. Α'*, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Θ. Κουρουσόπουλος*, Δικηγόροι οἱ κ. κ. Δ. Γεωργιάδης, Λ. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους) (*).

§ 4. Παροχὴ συντάξεως ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. δι' ἀναπηρίαν λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.— Ἁρμοδιότης Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἁρμοδιότης τῆς κατὰ τὸ Ν.Δ. 3710]1957 συσταθείσης Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων πρὸς κρίσιν τῆς νομιμότητος καὶ τῆς οὐσιαστικῆς ὀρθότητος ὄχι μόνον τῶν ἀποφάσεων τῶν Τοπικῶν Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν, καθ' ὧν ἠσκήθη ἔφεσις, ἀλλὰ πρὸς κρίσιν ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἔκτασιν καὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν Τοπικῶν Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν, αἵτινες κατὰ τὸ προϊσχῦον νομοθετικὸν καθεστὼς εἰσήχθησαν αἰτήσει τινὸς τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν πρὸς ἔλεγχον ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐπιλύσεως Ἀσφαλιστικῶν Διαφορῶν καὶ εὑρίσκοντο ἐκκρεμεῖς ἐνώπιον αὐτῆς κατὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἀνωτέρω Ν.Δ.— Παροχαὶ τοῦ Ι.Κ.Α. λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.—Ἔννοια ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀτελῶς ἀσκουμένης, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 40 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, ὁ αἰτῶν ἠσφαλισμένος τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 566]25.4.1958 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ ν.δ. 3710]1957, δι' ἧς ἠκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 76]20.2.1957 ἀπόφασις τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, ἥτις ἔκρινεν, ὅτι δικαιοῦται οὗτος συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἐκ βιαίου συμβάντος.

Ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 3710]1957 «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ διοικήσεως καὶ ἐλέγχου τοῦ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας κλπ.» ὁρίζεται, ὅτι ἡ Τοπικὴ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ ἀποφαίνεται ἐπὶ τῶν ἐνστάσεων κατὰ πάσης φύσεως ἀποφάσεων τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος, ἀφορωσῶν τὴν ὑπαγωγὴν εἰς τὴν ἀσφάλισιν, τὴν διάρκειαν τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως, τὸν ὑπολογισμὸν καὶ τὴν καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν καὶ τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν. Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τούτων ἐπιτρέπεται ἡ ἄσκησις ἐφέσεως ἐνώπιον τῆς παρὰ τῇ Διοικήσει ἱδρευούσης Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς. Δικαίωμα ἐφέσεως ἔχουν ὁ ἐνιστάμενος κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἐκδοθείσης ἀποφάσεως παρὰ τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὑποκαταστήματος εἰς τὸν ἐνιστάμενον. Διὰ β.δ]γματος ὁρίζονται αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος. Περαιτέρω ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 3 τοῦ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀνωτέρω ἐξουσιοδοτικῆς διατάξεως ἐκδοθέντος β. δ]γματος τῆς 20.11.1957 (Φ.Ε.Κ. 239), ὁρίζεται ὅτι αἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ἐκκρεμεῖς ὑποθέσεις ἐνώπιον τῆς καταργηθείσης Ἐπιτροπῆς Ἀσφαλιστικῶν Διαφορῶν παραπέμπονται εἰς τὴν Δευτεροβάθμιον Ἀσφαλιστικὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς ἐκδίκασιν.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 3710]1957 συσταθεῖσα Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων ἔχει ἁρμοδιότητα νὰ κρίνῃ τὴν νομιμότητα καὶ τὴν οὐσιαστικὴν ὀρθότητα οὐχὶ μόνον τῶν ἀποφάσεων τῶν Τοπικῶν Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν, καθ' ὧν ἠσκήθη κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τούτων ἔφεσις ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ ἢ τοῦ ἠσφαλισμένου, ἀλλὰ δύναται ἐπίσης ὑπὸ τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω ἔκτασιν νὰ κρίνῃ καὶ τὰς ἀποφάσεις τῶν Τοπικῶν Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν, αἵτινες κατὰ τὸ προϊσχῦον νομοθετικὸν καθεστὼς εἰσήχθησαν αἰτήσει τινὸς τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν πρὸς ἔλεγχον ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐπιλύσεως Ἀσφαλιστικῶν Διαφορῶν καὶ εὑρίσκοντο ἐκκρεμεῖς ἐνώπιον αὐτῆς κατὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἀνωτέρω ν.δ]γματος, ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ὁποίου κατηργήθη αὕτη καὶ ἤρχισε λειτουργοῦσα ἡ ἐν λόγῳ Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων.

Ἐν προκειμένῳ νομίμως κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων καὶ δὴ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ὡς ἄνω β.δ]γματος ἐπελήφθη τῆς ὑπὸ κρίσιν ὑποθέσεως καὶ ἐξέδωκε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ἡ ὡς ἄνω Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων, καθ' ὅσον, ὅτε ἐξεδόθησαν τὰ ἀνωτέρω δύο νομοθετήματα, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, ἦτο πράγματι ἐκκρεμὴς ἡ ὑπόθεσις τῆς συνταξιοδοτήσεως τοῦ αἰτοῦντος ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀσφαλιστικῶν Διαφορῶν, ἥτις εἶχεν ἐπιληφθῆ ταύτης καὶ διὰ σχετικῆς προδικαστικῆς ἀποφάσεως, ὑπ' ἀριθ. 391]16.4.1957, εἶχε διατάξει τὴν ἐκ νέου ὑγειονομικὴν ἐξέτασιν αὐτοῦ, ἐπιφυλαχθεῖσα νὰ ἐκδώσῃ ὁριστικὴν ἀπόφασιν μετὰ τὴν τοιαύτην ἐξέτασιν.

Ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ὁρίζεται, ὅτι διὰ τὴν χορήγησιν τῶν παροχῶν τῆς ἀσφαλίσεως δὲν ἀπαιτεῖται ἡ συμπλήρωσις τῶν καθοριζομένων ἐν ἄρθροις 28, 31, 32 καὶ 35 ἡμερῶν ἐργασίας, ἐὰν τὸ γεγονὸς τὸ θεμελιοῦν τὸ εἰς παροχὰς δικαίωμα ὀφείληται εἰς βίαιον συμβάν, ἐπελθὸν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς ἢ εἰς ἐπαγγελματικὴν ἀσθένειαν.

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ἵνα κατ' ἀρχὴν θεμελιωθῇ δικαίωμα παροχῆς συντάξεως κατ' ἐφαρμογὴν αὐτῆς, δέον νὰ προεκλήθη εἰς ἠσφαλισμένου ἀτύχημα ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας, ὀφειλόμενον ἀποκλειστικῶς εἰς βίαιον συμβάν. Ἐξ ἑτέρου ὅμως, ἐφ' ὅσον, ὡς ἤδη παγίως ἐκρίθη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου, καὶ ὁ ὑπὸ δεδομένην σωματικὴν βλάβην ἢ πάθησιν, παρέχων οὐχ ἧττον ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ὑπόκειται καὶ δὴ ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., παρέπεται, ὅτι δημιουργεῖται ἀντιστοίχως δικαίωμα συνταξιοδοτήσεως κατ' ἐφαρμογὴν τῆς προμνησθείσης διατάξεως οὐ μόνον εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ ἠσφαλισμένος ὑποστῇ λόγῳ βιαίου συμβάντος ἑτέραν αὐτοτελῆ βλάβην ἢ πάθησιν, ἀλλὰ καὶ εἰς ἣν περίπτωσιν λόγῳ τοῦ βιαίου συμβάντος ἐπεδεινώθη ἡ προϋφισταμένη τοιαύτη, εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὥστε νὰ συντρέχωσιν οἱ ὅροι τῆς παραγράφου 2 τοῦ

(*) Βλέπε καὶ Σ. Ε. 1381/1958, ΕΕΔ 18, σελ. 501, Σ.Ε. 951/1959, ΕΕΔ 18, σελ. 665.

άρθρου 28 τοῦ ά.ν. 1846]1951, ἤτοι ὁ ἠσφαλισμένος νὰ μὴ δύναται νὰ ἀποκερδαίνῃ ἐκ τῆς ἐργασίας του πέραν τοῦ 1]3 καὶ οὐχὶ πέραν τῶν 2]3 ἐκείνου, ὅπερ κερδίζει ὑγιὴς ἄνθρωπος.

Ἐν προκειμένῳ ἡ ἁρμοδία Δευτεροβάθμιος Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 458]22.8.1937 ἀποφάσεως αὐτῆς ἀπεφάνθη, ὅτι τὰ διάφορα κατάγματα, ἅτινα ὑπέστη ὁ αἰτῶν κατὰ τὰ ἀτυχήματα αὐτοῦ τὰ ἐπισυμβάντα τὸ ἔτος 1952, ἐπεδείνωσαν προϋπάρχουσαν ψυχικὴν νόσον, δι' ἣν τὸ ποσοστὸν ἀναπηρίας ἀνέρχεται εἰς 66 ο]ο, ὁμοῦ δὲ μετὰ τῶν ἀτυχημάτων ἡ ἀνικανότης αὐτοῦ ἀνέρχεται εἰς 78 ο]ο. Ἐν ὄψει τοῦ ὡς ἄνω περιεχομένου τῆς ἐν λόγῳ ἰατρικῆς γνωμοδοτήσεως, ὅπερ ἦτο δεσμευτικὸν διὰ τὴν Δευτεροβάθμιον Ἐπιτροπὴν Ἐφέσεων, ἔδει αὕτη, ὅπως προβῇ περαιτέρω εἰς τὴν ἔρευναν, ἐὰν ὑπὸ τοιαύτην ἀναπηρίαν ὀφειλομένην εἰς βίαιον συμβὰν - ἀτύχημα ὁ αἰτῶν δικαιοῦται συντάξεως συμφώνως πρὸς τὴν προμνησθεῖσαν διάταξιν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ά.ν. 1846]1951. Πλήν, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη ἔκρινεν ἀντιθέτως, ὅτι ἡ ἐπιδεινωσις τῆς ψυχοπαθείας τοῦ αἰτοῦντος δὲν σχετίζεται πρὸς τὰ κατάγματα - ἀτυχήματα τοῦ 1952, ὡς ἐδέχθη διὰ τῆς ὡς ἄνω γνωμοδοτήσεως ἡ Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπή, ἀλλὰ ὀφείλεται εἰς νοσηρὰν προδιάθεσιν τοῦ ὀργανισμοῦ αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον οὗτος καὶ πρὸ τῶν ἀτυχημάτων εἶχε νοσηλευθῇ διὰ ψυχοπάθειαν, καὶ συνεπῶς δὲν δικαιοῦται οὗτος συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἐκ βιαίου συμβάντος κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ ά.ν. 1846]1951. Ἀλλ' ὑπὸ τοιοῦτον περιεχόμενον ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις μὴ νόμιμος παρίσταται καὶ ἀκυρωτέα τυγχάνει, ὡς κρίναντα καθ' ὑπέρβασιν ἁρμοδιότητος ἐπὶ θέματος κατ' ἔξοχὴν τεχνικοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐδεσμεύετο ὑπὸ τῆς γνώμης τοῦ ἁρμοδίου τεχνικοῦ ὀργάνου, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ἀλλωστε ὅτι καὶ ἡ νοσηρὰ κατάστασις τοῦ αἰτοῦντος, ἡ ὁποία τυχὸν προϋπῆρχε, δὲν ἀσκεῖ ἐπιρροὴν ἐν προκειμένῳ, ἐφ' ὅσον ἀποδεικνύεται ὅτι δὲν ἦτο αὐτὴ τὸ αἴτιον ἀποκλειστικῶς, τὸ ὁποῖον ἐπέφερε τὸ ἀτύχημα, ἀλλὰ τὸ βίαιον συμβὰν εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα νὰ ἐπιδεινώσῃ προϋπάρχουσαν τυχὸν νόσον. (*Σ.Ε. 852]1959, Τμ. Α'*, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος *Χ. Μητρέλιας*, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Π. Μαρκόπουλος*, Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Δρακόπουλος, Α. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους) (*).

§ 5. Ἁρμοδιότης Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἀκύρωσις ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀσφαλιστικῶν Διαφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α., ληφθείσης πρὸ τοῦ Ν.Δ. 3710]1957.—Ἀνεπίτρεπτος ἡ ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως κρίσις τῆς ἱδρυθείσης διὰ τοῦ Ν.Δ. 3710]1957 Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, μὴ οὔσης τῆς ὑποθέσεως ἐκκρεμοῦς μετὰ τὴν ἀκυρωτικὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐνώπιον τῆς Διοικήσεως, ὥστε νὰ ἐπιληφθῇ νομίμως ἡ ἀνωτέρω Δευτεροβάθμιος Ἐπιτροπή.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται νομοτύπως καὶ παραδεκτῶς ὑπὸ τοῦ Σ. Α** ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 634 τῆς 16 Μαΐου 1958 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, διὰ τῆς ὁποίας, γενομένης δεκτῆς σχετικῆς ἐφέσεως τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α., ἠκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1997 τῆς 15 Σεπτεμβρίου 1956 ἀπόφασις τῆς Τ.Δ.Ε. τοῦ αὐτοῦ Ὑποκαταστήματος περὶ χορηγήσεως εἰς αὐτὸν συντάξεως, λόγῳ τοῦ θανάτου τῆς συζύγου του, συνταξιούχου τοῦ Ι.Κ.Α.

Τῆς ὑποθέσεως ταύτης εἶχεν ἐπιληφθῇ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν. δ. 3710 τῆς 12 Ἰουνίου 1957 ἐπὶ διαφωνίας τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν ἡ κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 324]19 τῆς 10 Μαΐου 1956 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Β' 97) Ἐπιτροπὴ Ἀσφαλιστικῶν Διαφορῶν, ἥτις εἶχεν ἐξαφανίσει τὴν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐξαφανισθεῖσαν ἀπόφασιν τῆς Τοπικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἀλλ' ἡ ἀπόφασις αὐτῆς Ἐπιτροπῆς Ἀσφαλιστικῶν Διαφορῶν, ὑπ' ἀριθ. 156]19 Φεβρουαρίου 1957, προσβληθεῖσα ἐνώπιον τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἠκυρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 69]1958 ἀποφάσεώς της, ὡς ἐκδοθεῖσα καθ' ὑπέρβασιν ἐξουσίας, ἤτοι διότι ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀποφάσεως της Τοπικῆς Ἐπιτροπῆς ἐγένετο οὐχὶ διὰ λόγους νομιμότητος, ἀλλὰ κατ' ἄλλοίαν ἐκτίμησιν τοῦ πραγματικοῦ, ὅπερ ἦτο τότε ἀντίθετον πρὸς τὴν ἐκ τοῦ νόμου καθιερουμένην περιωρισμένην ἁρμοδιότητα τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀσφαλιστικῶν Διαφορῶν πρὸς ἔλεγχον μόνον τῆς νομιμότητος τῶν ἀποφάσεων τῶν Τοπικῶν Ἐπιτροπῶν. Οὕτω διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἡ ὑπὸ κρίσιν ὑπόθεσις ἔπαυσε πλέον νὰ εἶναι ἐκκρεμὴς ἐνώπιον τῆς Διοικήσεως, ἅτε τῆς ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Ἐπιτροπῆς, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τῆς ἀκυρωτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ταμούσης ὁριστικῶς διὰ τῆς διοικητικῆς ὁδοῦ ἀπὸ τῆς ἀμφισβητηθείσης οὐσιαστικῆς της πλευρᾶς τὴν ἐν λόγῳ ἀσφαλιστικὴν διαφοράν. Συνεπῶς ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις, μὴ οὖσα ἐκκρεμὴς κατὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ν. δ. 3710]1957, δι' οὗ ἱδρύθη τὸ πρῶτον ἡ Δευτεροβάθμιος Ἀσφαλιστικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων, ἔχουσα ἁρμοδιότητα ὅπως κρίνῃ κατ' ἔφεσιν ἐπὶ τῆς νομιμότητος καὶ τῆς οὐσιαστικῆς ὀρθότητος τῶν ἀποφάσεων τῶν Τοπικῶν Ἐπιτροπῶν, δὲν ἠδύνατο νὰ εἰσαχθῇ πρὸς νέαν κρίσιν εἰς τὴν Δευτεροβάθμιον Ἀσφαλιστικὴν Ἐπιτροπὴν Ἐφέσεων, ἡ δὲ προσβαλλομένη ἀπόφασις αὐτῆς τυγχάνει ἐκ τοῦ λόγου τούτου, βασίμως προβαλλομένου, ἀκυρωτέα ὡς μὴ νόμιμος. (*Σ. Ε. 1504]1959, Τμ. Α'*, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ἠλ. Γλυκοφρύδης*, Δικηγόροι οἱ κ. κ. Χ. Κουτσουράκης, Κ.

(*) Βλέπε διὰ τὸ θέμα τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ Σ.Ε. 712/1955, ΕΕΔ 18, σελ. 530, ἔνθα σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, καὶ περὶ τῆς ἁρμοδιότητος τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α. βλέπε καὶ σύμφωνον Σ.Ε. 1037/1959, ΕΕΔ 18, σελ. 772.

Ταγγαράκης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους) (*).

§ 6. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας

Δικαίωμα συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας, ὀφειλομένης εἰς ἀτύχημα ἐκτὸς ἐργασίας.— Προϋποθέσεις αὐτοῦ.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1103 ἀπὸ 25 Ἀπριλίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας, δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτησις τῆς αἰτούσης περὶ ἀπονομῆς εἰς αὐτὴν συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἀτυχήματος ἐκτὸς ὑπηρεσίας.

Κατὰ τὸν ἀ.ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» (ἄρθρ. 28 §§ 1 καὶ 2, 34 § 1 ἐδ. β') ὁ παρὰ τῷ Ἱδρύματι ἠσφαλισμένος δικαιοῦται συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἐκ παθήσεως ἢ βλάβης ἢ ἐξασθενήσεως σωματικῆς ἢ πνευματικῆς, ἐὰν ἐπραγματοποίησε 2.500 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας ἢ ἀνὰ 100 τοὐλάχιστον καθ' ἕκαστον τῶν πέντε ἡμερολογιακῶν ἐτῶν, τῶν ἀμέσως προηγουμένων τοῦ ἔτους, καθ' ὃ κατέστη ἀνάπηρος, λόγῳ δὲ ἀναπηρίας ὀφειλομένης εἰς ἀτύχημα ἐκτὸς ἐργασίας, ἐὰν ἔχῃ συμπληρώσει τὸν ἥμισυν ἀριθμὸν τῶν ὡς ἄνω ἡμερῶν ἐργασίας. Ὁ Κανονισμός, ἐξ ἄλλου, παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας (ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 21931] 2560]2466]1953, Φ.Ε.Κ. 144β') ἐν ἄρθροις 3 § 1 καὶ 8 § 2 ὁρίζει, ὅτι ὁ παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ ἠσφαλισμένος δικαιοῦται συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἐκ παθήσεως ἢ βλάβης ἢ ἐξασθενήσεως σωματικῆς ἢ πνευματικῆς, ἐὰν ἐπραγματοποίησεν ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν παρ' αὐτῷ ἀσφάλισιν 2.500 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας εἰς κλωστοϋφαντουργικὰς ἐν γένει ἐπιχειρήσεις ἢ ἀνὰ 100 τοὐλάχιστον καθ' ἕκαστον τῶν πέντε ἡμερολογιακῶν ἐτῶν, τῶν ἀμέσως προηγουμένων τοῦ ἔτους, καθ' ὃ κατέστη ἀνάπηρος, καὶ ἐπὶ ἀναπηρίας ὀφειλομένης εἰς ἀτύχημα ἐκτὸς ὑπηρεσίας, ἐὰν ἔχῃ συμπληρώσει τὸν ἥμισυν ἀριθμὸν τῶν ὡς ἄνω ἡμερῶν ἐργασίας. Περαιτέρω ἐν ἄρθρῳ 10 § 1 ὁρίζει, ὅτι, ἵνα χορηγηθῇ περιοδικὴ παροχὴ κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ εἰς τοὺς ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἠσφαλισμένους, δέον ὅπως οὗτοι ἔχωσιν ἀναγνωρισθῇ προηγουμένως συνταξιοῦχοι τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ ἄλλου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως.

Καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, ἡ αἰτοῦσα, ἔχουσα πραγματοποιήσει εἰς μὲν τὸ Ι.Κ.Α. 3114, εἰς τὸ ρηθὲν δὲ Ταμεῖον 1887 ἡμέρας ἐργασίας, ὑπέβαλε πρὸς τὰ πρῶτον τὴν ἀπὸ 24.8.1954 αἴτησίν της, ὅπως ἀπονεμηθῇ εἰς ταύτην σύνταξις λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἀτυχήματος ἐπισυμβάντος τὴν 16ην Ἀπριλίου 1953 ἐκτὸς ἐργασίας (ἐπιπεπλεγμένον κάταγμα δεξιᾶς κνήμης συνεπείᾳ πτώσεως ἐκ τῆς κλίμακος οἰκίας της καὶ ἀκρωτηριασμὸς τῆς κνήμης). Ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ταύτης, μετὰ γνωμάτευσιν τῆς οἰκείας Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς (ἀριθ. γνωμ 5504]27.12.1954), ὅτι ἡ αἰτοῦσα παρουσιάζει κολόβωμα κατὰ τὸ ἄνω τριτημόριον τῆς δεξιᾶς κνήμης συνεπείᾳ ἀκρωτηριασμοῦ καὶ εἶναι ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν μὲ ποσοστὸν ἄνω τῶν 66 ο]ο, ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 11925]1955 ἀπόφασις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος, δι' ἧς ἀπενεμήθη εἰς ταύτην, καθ' ὃ ἔχουσα συμπληρώσει τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν τῶν 2.500 ἡμερῶν ἐργασίας εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., σύνταξις λόγῳ ἀναπηρίας ἐκ κοινῆς νόσου κατ' ἄρθρον 28 § 1 ἐδ. α' ἀ.ν. 1846]1951, χωρὶς νὰ ἐρευνηθῇ, ἂν συντρέχουν αἱ προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεώς της λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἀτυχήματος ἐκτὸς ἐργασίας.

Καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω στοιχείων, ἡ αἰτοῦσα διὰ τῶν ἀπὸ 27 Δεκεμβρίου 1957 καὶ 15 Ἰανουαρίου 1958 αἰτήσεών της πρὸς τὸ ὡς εἴρηται Ταμεῖον ὑπέβαλεν ἀντίγραφα τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τῆς πρὸς αὐτὸ ἀπὸ 24 Αὐγούστου 1954 αἰτήσεώς της, δι' ἧς ἠτεῖτο τὴν συνταξιοδότησίν της λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἀτυχήματος ἐκτὸς ἐργασίας, ἰσχυριζομένη δὲ καὶ διὰ τῶν αἰτήσεων τούτων, ὅτι κατέστη ἀνάπηρος ἐκ τῆς ρηθείσης αἰτίας ἠτήσατο τὴν συνταξιοδότησίν της καὶ παρὰ τοῦ Ταμείου τούτου ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης.

Αἱ ὡς ἄνω αἰτήσεις ἀπερρίφθησαν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ αἰτοῦσα δὲν ἀνεγνωρίσθη διὰ τῆς προμνησθείσης ἀποφάσεως τοῦ Ι.Κ.Α. ὡς συνταξιοῦχος τούτου λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἀτυχήματος ἐκτὸς ἐργασίας, ἀλλ' ἐκ κοινῆς νόσου καὶ συνεπῶς, κατὰ τὰς προδιαληφθείσας διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Ταμείου, διὰ νὰ δικαιοῦται αὐτὴ συντάξεως, ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ πραγματοποιήσει 2.500 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας ἢ ἀνὰ 100 τοὐλάχιστον καθ' ἕκαστον τῶν πέντε ἡμερολογιακῶν ἐτῶν, τῶν ἀμέσως προηγουμένων τοῦ ἔτους, καθ' ὃ κατέστη ἀνάπηρος, προϋποθέσεις, ἃς δὲν συγκεντροῖ αὐτή. Ἐφ' ὅσον ὅμως ἡ αἰτοῦσα προέβαλεν ἐνώπιον τοῦ Ι.Κ.Α. τὰ πραγματικὰ περιστατικά, ἐπὶ τῇ συνδρομῇ τῶν ὁποίων θὰ ἐδικαιοῦτο συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἀτυχήματος ἐκτὸς ὑπηρεσίας, τὸ ρηθὲν Ταμεῖον, διὰ τὸ ὁποῖον ἰσχύουσιν, ὡς προεξετέθη, τὰ αὐτά, ὡς καὶ ἐπὶ Ι.Κ.Α., προκειμένου ἀτυχήματος ἐκτὸς ὑπηρεσίας, ὤφειλεν, ἀσχέτως τῆς αἰτίας, δι' ἣν ἐσυνταξιοδοτήθη αὐτὴ παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. νὰ ἐρευνήσῃ, ἂν συνέτρεχον πράγματι οἱ ὑπ' αὐτῆς ἐπικαλούμενοι λόγοι πρὸς συνταξιοδότησίν της ἐκ τῆς ἄνω αἰτίας. Ἡ προδιαληφθεῖσα, ὅθεν, αἰτιολογία παρίσταται μὴ νόμιμος καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καθίσταται ἐκ τοῦ λόγου τούτου, βασίμως προβαλλομένου, ἀκυρωτέα. ***(Σ.Ε. 849]1959, Τμ. Α'***, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Ν. Παναγιωτάτος***, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σπετσάκης, Α. Εὐστρατιάδης).

§ 7. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων

Ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἄνω Ταμείου πρόσωπα.—Ὑπαγωγὴ εἰς αὐτὴν καὶ τῶν ἀπὸ θέσεων προβλεπομένων ἐν τῷ ὀργανισμῷ τῶν Σ.Ε.Κ προσφερόντων τὰς ὑπηρεσίας των ὡς ἐμμίσθων δικηγόρων τῶν Σ.Ε.Κ., ὡς ἀνηκόντων εἰς τὸ προσωπικὸν

(*) Βλέπε καὶ Σ. Ε. 1034/1959, ΕΕΔ 18, σελ. 713.

τούτων, καίτοι κατὰ τὸ ἄρθρον 62 τοῦ Ν.Δ. 3026/1954 «περὶ δικηγόρων» δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὑπάλληλοι.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, παραδεκτῶς καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης αἰτήσεως, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀπὸ 4 Ἀπριλίου 1958 (συνεδρίασις 516) ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων, ἀπορριψάσης αἴτησιν τοῦ ἤδη αἰτοῦντος δικηγόρου τῶν Σιδηροδρόμων Ἑλληνικοῦ Κράτους περὶ ὑπαγωγῆς αὐτοῦ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου.

Τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ. (ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 42943]Σ.1053 τῆς 11.11.1949, Φ.Ε.Κ. 196]1949 τ. Β') ὁρίζει, ὅτι «εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου ὑπάγεται ὑποχρεωτικῶς ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του ἅπαν τὸ μόνιμον, ἔκτακτον καὶ ἐπὶ συμβάσει προσωπικὸν τῶν Σ.Ε.Κ., προαιρετικῶς δὲ καὶ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους τὸ προσωπικὸν τοῦ παρόντος Ταμείου, τῶν Ταμείων Συντάξεων Σ.Ε.Κ., Λαρισαϊκοῦ, Μακεδονίας–Θράκης καὶ τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ. Ἐξαιρεῖται ἐκ τῆς παρὰ τῷ Ταμείῳ ἀσφαλίσεως τὸ ἰατρικὸν καὶ φαρμακευτικὸν προσωπικὸν τῶν Σ.Ε.Κ., πλὴν τῶν, ἐκ τῶν εἰς αὐτὸ ἀνηκόντων, κατεχόντων ὀργανικὰς θέσεις, κατὰ τὸν ἑκάστοτε ἰσχύοντα ὀργανισμὸν τῶν Σ.Ε.Κ.». Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων, ἀναφερομένων, ὑπὸ ὅλως γενικὴν διατύπωσιν, εἰς ἅπαν τὸ μόνιμον, ἔκτακτον καὶ ἐπὶ συμβάσει προσωπικόν, μὲ μόνην ρητὴν ἐξαίρεσιν καὶ ὑπὸ τὴν ἐν αὐταῖς διάκρισιν τοῦ ἰατρικοῦ καὶ φαρμακευτικοῦ τοιούτου, εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ὡς εἴρηται Ταμείου δέον νὰ θεωρηθῶσιν ὑπαγόμενοι καὶ οἱ ἀπὸ θέσεων προβλεπομένων ἐν τῷ ὀργανισμῷ αὐτῶν προσφέροντες τὰς ὑπηρεσίας των ἐμμισθοι δικηγόροι τῶν Σ.Ε.Κ., ὡς ἀνήκοντες εἰς τὸ προσωπικὸν τούτων, καίτοι κατὰ τὸ ἄρθρον 62 τοῦ ν.δ. 3026]1954 «περὶ τοῦ Κώδικος τῶν Δικηγόρων» δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὑπάλληλοι τοῦ ὡς εἴρηται Ὀργανισμοῦ.

Ἐν προκειμένῳ ὁ αἰτῶν, ὅστις, κατὰ τὰ προκύπτοντα ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, ὑπηρετεῖ ὡς ἐμμισθος δικηγόρος τῶν Σ.Ε.Κ., κατέχων κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 2 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. (ὑπ' ἀριθ. 8068]1957 ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων, Φ.Ε.Κ. 167 Β') θέσιν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ τούτου (ὑπ' ἀριθ. 3961 ἀπὸ 17.12.957 ἀπόφασις Γενικοῦ Διευθυντοῦ Σ.Ε.Κ., ὑπάγεται, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα, εἰς τὴν παρὰ τῷ Ταμείῳ Προνοίας τῶν Σ.Ε.Κ. ἀσφάλισιν. Παρὰ ταῦτα τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ἀπεφάνθη, ὅτι οὗτος δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ἀσφάλισιν, διότι παρέχει τὰς ὑπηρεσίας του ὡς ἐξωτερικὸς δικηγόρος καὶ οὐχὶ ἐπὶ συγκεκριμένῳ ὡραρίῳ ἐργασίας. Ἡ αἰτιολογία ὅμως αὕτη τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δὲν εἶναι νόμιμος, διότι αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου δὲν παρέχουσιν ἔρεισμα πρὸς θεμελίωσιν διακρίσεως μεταξὺ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν δικηγόρων τῶν Σ.Ε.Κ. ὡς πρὸς τὴν ὑπαγωγὴν εἰς τὴν παρὰ τῷ Ταμείῳ ἀσφάλισιν. Διὰ τὸν λόγον ὅθεν τοῦτον, βασίμως προβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος, δέον ὅπως ἀκυρωθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις. *(Σ.Ε. 1672]1959, Τμ. Α'*, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Γ. Σκουρτσῆς***, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Παπαλάκης, Ε. Κυριάκης).

§ 8. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος

Θεώρησις τοῦ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1939 καὶ ἐφεξῆς χρόνου ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου ὡς χρόνου πραγματικῆς ἀσφαλίσεως, ἀνεξαρτήτως χρόνου ἐγγραφῆς εἰς τὰ μητρῶα τοῦ Ταμείου.— Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ τῶν προαιρετικῶς ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου, ὡς τῶν ξενοδόχων.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται παραδεκτῶς καὶ ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 3973 τῆς 22.8.1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος (Τ.Ε.Β.Ε.), δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτησις τοῦ αἰτοῦντος περὶ συνταξιοδοτήσεώς του ἐκ τοῦ Ταμείου τούτου.

Καθ' ἃ ἐκ τοῦ φακέλλου προκύπτει, ὁ αἰτῶν διὰ τῆς ἀπὸ 31.1.1958 αἰτήσεώς του πρὸς τὸ Τ.Ε.Β.Ε. ἠτήσατο, ὅπως συνταξιοδοτηθῇ παρὰ τοῦ Ταμείου τούτου, καθ' ὅσον, ἀσκήσας τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ξενοδόχου ἐν Θεσσαλονίκῃ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1926 μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1957, ὅτε διέκοψε τὴν ἄσκησιν αὐτοῦ, καὶ ἐγγραφείς εἰς τὸ μητρῶα τοῦ Ταμείου ἀπὸ τῆς 7ης Μαρτίου 1955, δικαιοῦται νὰ ὑπολογίσῃ ὡς χρόνον πραγματικῆς ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ ἅπαντα τὸν ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1939 καὶ ἐφεξῆς χρόνον ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ξενοδόχου καὶ κέκτηται, ὡς ἐκ τούτου, τὰς πρὸς συνταξιοδότησιν νομίμους προϋποθέσεις. Ἡ δὲ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀπέρριψε τὴν ὡς ἄνω αἴτησιν τοῦ αἰτοῦντος, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οἱ ξενοδόχοι, μὴ περιλαμβανόμενοι μεταξὺ τῶν ὑποχρεωτικῶς ἀσφαλιστέων εἰς τὸ Τ.Ε.Β.Ε., ἀλλ' ἔχοντες ἁπλῆν εὐχέρειαν, ὅπως ἀσφαλισθοῦν προαιρετικῶς καὶ εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦτο, δὲν δικαιοῦνται νὰ ὑπολογίσουν ὡς χρόνον πραγματικῆς ἀσφαλίσεως τὸν πρὸ τῆς ἐγγραφῆς των εἰς τὸ Ταμεῖον χρόνον ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματός των καὶ συνεπῶς ὁ αἰτῶν, ἐγγραφεὶς εἰς τὸ Ταμεῖον τὴν 7ην Μαρτίου, δὲν συνεπλήρωσεν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης τὸν ἀπαιτούμενον, κατὰ νόμον, χρόνον ἀσφαλίσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 2 ἐδ. α' τοῦ β. δ]γματος τῆς 5.1.1955 «περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Τ.Ε.Β.Ε.», ὁ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1939 (ἡμερομηνία ἐνάρξεως λειτουργίας τοῦ Ταμείου) καὶ ἐφεξῆς χρόνος ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου λογίζεται ὡς τοιοῦτος πραγματικῆς ἀσφαλίσεως, ἀνεξαρτήτως χρόνου ἐγγραφῆς εἰς τὰ μητρῶα τοῦ Ταμείου. Ἡ διάταξις αὕτη, ἀναφερομένη γενικῶς καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς διακρίσεως εἰς ἐπαγγέλματα ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἔχουσα ἐφαρμογὴν εἰδικῶς καὶ μόνον ἐπὶ τῶν ἐπαγγελμάτων, ἅτινα ὑποχρεωτικῶς ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλι-

σιν τοῦ Ταμείου τούτου, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν προαιρετικῶς ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν αὐτοῦ, διότι τοιαύτη διάκρισις, μηδόλως συνεπαγομένη ἐκ τοῦ νόμου, θὰ συνεπήγετο τὴν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν προαιρετικῶς ἀσφαλιζομένων ἐπαγγελμάτων εἰδικῶν διατάξεων διαφόρων ἐκείνων, αἵτινες διέπουσι τὰ ὑποχρεωτικῶς ἀσφαλιζόμενα ἐπαγγέλματα, καίτοι ἡ μόνη κατὰ νόμον διάκρισις μεταξὺ τῶν ὑποχρεωτικῶς καὶ προαιρετικῶς ἀσφαλιζομένων ἐντοπίζεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ ὑποχρεωτικὸν ἢ προαιρετικὸν τῆς ἐγγραφῆς, μετὰ τὴν ἐνέργειαν ὅμως ταύτης πάντες ἀδιακρίτως οἱ ἠσφαλισμένοι ὑπάγονται εἰς τὰς αὐτὰς κοινὰς περὶ ὅρων ἀσφαλίσεως διατάξεις τοῦ νόμου. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ μνημονευθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 § 2 ἐδ. α' τοῦ β. δ]τος τῆς 5.1.1955 ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἐπαγγελμάτων, ἅτινα προαιρετικῶς ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Ε.Β.Ε., ὑπὸ μόνην τὴν διάκρισιν ὅτι, ἐφ' ὅσον διὰ τὴν κατηγορίαν ταύτην ἡ ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἤρτηται ἐκ τῆς βουλήσεως τοῦ ἀσφαλιζομένου, εἰς αὐτὸν ἀπόκειται ἐπίσης καὶ ὁ καθορισμὸς τοῦ χρόνου τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως ἐντὸς πάντοτε τῶν ὁρίων τῆς περὶ ἧς πρόκειται διατάξεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 2 τοῦ ἀ.ν. 2151]1939 οἱ ξενοδόχοι ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Προνοίας Ξενοδόχων, ἡ δὲ συμμετοχὴ αὐτῶν εἰς ἄλλους Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς εἶναι προαιρετική. Προαιρετικὴ συνεπῶς εἶναι, κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην, καὶ ἡ ἀσφάλισις τῶν ξενοδόχων εἰς τὸ Τ.Ε.Β.Ε. καὶ κατ' ἀκολουθίαν ὁ αἰτῶν ξενοδόχος, ἀσκήσας τὸ ἐκ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως δικαίωμά του καὶ ἀσφαλισθεὶς εἰς τὸ Τ.Ε.Β.Ε., ἐδικαιοῦτο, κατὰ τὴν προεκτεθεῖσαν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 2 § 2 ἐδ. α' τοῦ β. δ]τος τῆς 5.1.1955 «περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Τ.Ε.Β.Ε.», ὅπως, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου ἐγγραφῆς του εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦτο, ὑπολογίσῃ ὡς χρόνον πραγματικῆς παρ' αὐτῷ ἀσφαλίσεως τὸν ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1939 καὶ ἐφεξῆς χρόνον ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ξενοδόχου, καταβάλλων τὰς ἀντιστοίχως ὀφειλομένας κατὰ τὸν νόμον εἰσφοράς. Ἐφ' ὅσον συνεπῶς ὁ αἰτῶν ἠτήσατο τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ χρόνου τούτου ὡς χρόνου πραγματικῆς ἀσφαλίσεως, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀπορρίψασα τὴν περὶ συνταξιοδοτήσεως αἴτησιν τοῦ αἰτοῦντος, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οὗτος δὲν ἐδικαιοῦτο κατὰ νόμον νὰ ὑπολογίσῃ τὸν χρόνον τοῦτον, τυγχάνει παρανόμως ἠτιολογημένη καὶ εἶναι τούτῳ τῷ λόγῳ ἀκυρωτέα. ***(Σ.Ε. 1471]1959, Τμ. Α'***, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***, Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Χ. Παναγιωτόπουλος***, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Αὐγερόπουλος, Ν. Μαριντίδης).

§ 9. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως

Ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου κατὰ τὸν ἱδρυτικὸν αὐτοῦ Νόμον πρόσωπα.— Παροχὴ διὰ τοῦ Νόμου εἰδικῆς ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας διὰ τροποποίησιν ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ Α. Ν. 11 Νοεμβρίου 1935 τῶν καταστατικῶν ἢ ὀργανικῶν διατάξεων.— Προσθήκη διατάξεως περὶ προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως.— Κῦρος παρασχεθείσης ἐξουσιοδοτήσεως, ἀποφασιστικὴ ἁρμοδιότης τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ ἔννοια διατάξεως περὶ προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀπὸ 18 Ἰουλίου 1957 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (Τ.Ε.Α. Π.Ο.Κ.Α.), διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη αἴτησις τῆς προσφευγούσης περὶ συνεχίσεως τῆς διακοπείσης, λόγῳ παραιτήσεως αὐτῆς ἀπὸ τῆς θέσεώς της παρὰ τῷ Ταμείῳ Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεώς της παρὰ τῷ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α. ὡς προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως.

Ἐν ἄρθρῳ 3 τοῦ ν. δ]τος 980]1942 «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως», κυρωθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 324]1946 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὁρίζεται, ὅτι «εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ παρόντος ὑπάγεται ὑποχρεωτικῶς δι' ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν τὸ παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων κατὰ κυρίαν ἀσφάλισιν διὰ τὴν περίπτωσιν ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου ἀσφαλιζόμενον προσωπικὸν τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας». Περαιτέρω ὁ αὐτὸς ὡς ἄνω νόμος ἐν ἄρθρῳ 6 § 2 ὥρισεν, ὅτι «πᾶσα τροποποίησις τῶν καταστατικῶν ἢ ὀργανικῶν διατάξεων τοῦ περὶ οὗ ὁ παρὼν νόμος Ταμείου θὰ ἐνεργῆται κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο ἡρμηνεύθη αὐθεντικῶς διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694]1937». Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εἰδικῆς ταύτης ἐξουσιοδοτήσεως ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 54156]1395 τῆς 24 Δεκεμβρίου 1949 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (φ. 225 Β'), δι' ἧς ἐν τέλει τοῦ ὡς ἄνω παρατεθέντος ἄρθρου 3 τοῦ ν. δ]τος 980]1942 προσετέθησαν αἱ ἀκόλουθοι διατάξεις: «Ἐξαιροῦνται τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως οἱ ἐπὶ ὡρισμένῃ θητείᾳ ἢ ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένου χρόνου ὑπηρετοῦντες καὶ ἐφεξῆς προσλαμβανόμενοι εἰς τινα τῶν ἀνωτέρω Ὀργανισμῶν ἢ Ὑπηρεσιῶν ἰατροὶ καὶ δικηγόροι . . . . Οἱ ἀνωτέρω ὅμως ἐξαιρούμενοι, ἐφ' ὅσον ἡ θητεία των ἀνενεώθη ἅπαξ τοὐλάχιστον, δικαιοῦνται νὰ αἰτήσωσι παρὰ τοῦ Ταμείου ἐντὸς τοιμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ὑποχρεωτικῆς των κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ, προκειμένου περὶ τῶν ἤδη ὑπηρετούντων, καὶ ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἀνανεώσεως τῆς θητείας των ἢ τῆς συμβάσεώς των διὰ τοὺς λοιποὺς, τὴν προαιρετικὴν ὑπαγωγὴν των ἢ συνέχισιν τῆς εἰς αὐτὸ ἀσφαλίσεώς των, ἀναλαμβάνοντες τὴν ὑποχρέωσιν καταβολῆς, πλὴν τῆς βαρυνούσης τὸν ἠσφαλισμένον εἰσφορᾶς, καὶ τῆς ἐκ 2 o]o ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν των ἐργοδοτικῆς τοιαύτης, τὸ βραδύτερον ἐντὸς 15θημέρου ἀπὸ τῆς λήξεως ἑκάστου μηνός. Τοῦτ' αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τοὺς ὑποχρεωτικῶς ἠσφαλισμένους, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἤθελον δι' οἱουδήποτε λόγον παύσει νὰ ἀσφαλίζωνται ὑποχρεωτικῶς παρὰ τῷ Ταμείῳ. Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν εἰς τὰς περὶ ὧν ἀνωτέρω περιπτώσεις προαιρετικῆς ὑπαγωγῆς ἢ συνεχίσεως τῆς παρὰ τῷ Ταμείῳ

ἀσφαλίσεως καταβλητέων εἰσφορῶν ὡς βάσεις λαμβάνονται αἱ πάσης φύσεως ἀποδοχαὶ τοῦ ἐνδιαφερομένου κατὰ τὸν μῆνα, καθ' ὃν αἰτεῖται τὴν προαιρετικὴν ὑπαγωγήν του εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου ἢ τὴν προαιρετικὴν συνέχισιν αὐτῆς».

Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρ. 59 τοῦ ἀπὸ 11 Νοεμβρίου 1935 ἀν. νόμου, εἰς ἃς ἀναφέρεται ἡ ἐξουσιοδοτικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ ν.δ. 980]1942, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἐξεδόθη ἡ ἀνωτέρω κανονιστικὴ ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ὁρίζουσιν, ὅτι «πᾶσα ἔγκρισις ἢ τροποποίησις τῶν οἱουδήποτε τύπου, πλὴν τῶν κατ' οὐσίαν ἀναφερομένων εἰς κοινωνικοὺς πόρους, καταστατικῶν καὶ ὀργανικῶν διατάξεων τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, γίνεται διὰ πράξεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευομένων εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὑπ' ὄψιν τοῦ ὁποίου δέον νὰ τεθῶσιν α) ἡ προτεινομένη τροποποίησις, β) ἡ ἐπ' αὐτῆς γνώμη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ...». Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ ἀποφασιστικὴ ἁρμοδιότης πρὸς ἔγκρισιν ἢ τροποποίησιν τῶν καταστατικῶν καὶ ὀργανικῶν διατάξεων τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας, ὅστις ἀσκεῖ ταύτην μετὰ προηγουμένην ἁπλῆν γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὑπ' ὄψιν τοῦ ὁποίου τίθεται καὶ ἡ γνώμη τοῦ ἐνδιαφερομένου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, πρὸς ἔκδοσιν τῆς ρηθείσης κανονιστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐλήφθη ἡ γνώμη τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσα εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς 23ης συνεδριάσεως τῆς 17 Νοεμβρίου 1948, ὑπ' ὄψιν δὲ τοῦ Συμβουλίου τούτου ἐτέθη καὶ ἡ γνώμη τοῦ Ταμείου, ὑποβληθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1697]1947 ἀναφορᾶς του, δι' ἧς ἐζητεῖτο ἡ τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. δ. 980] 1942, ὡς καὶ πρὸς τὰς ἀναφερομένας εἰς τὰ ἀσφαλιστικὰ πρόσωπα διατάξεις. Τηρηθείσης, κατὰ ταῦτα τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 59 § 1 τοῦ ἀ. ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 ὁριζομένης διαδικασίας ἡ ὑπ' ἀριθ. 54156 τῆς 24 Δεκεμβρίου 1949 κανονιστικὴ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀναφερομένη εἰς τὰ παρὰ τῷ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α., ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα καὶ προβλέπουσα ἁπλῶς τὴν ὑπὸ τὰς αὐτὰς οὐσιαστικὰς προϋποθέσεις προαιρετικὴν συνέχισιν τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως τῶν προσώπων τούτων, τυγχάνει ἔγκυρος καὶ ἰσχυρά.

Ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τῶν προεκτεθεισῶν διατάξεων τῆς ἐν λόγῳ κανονιστικῆς ἀποφάσεως, ἡ δυνατότης τῆς προαιρετικῆς συνεχίσεως τῆς ἀσφαλίσεως ὑφίσταται διὰ τοὺς ὑποχρεωτικῶς ἀσφαλιζομένους παρὰ τῷ Ταμείῳ, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἤθελον παύσει νὰ ἀσφαλίζωνται ὑποχρεωτικῶς δι' οἱονδήποτε λόγον, ἄρα καὶ δι' ἐκείνους, τῶν ὁποίων ἡ ὑποχρεωτικὴ ἀσφάλισις ἔληξε, συνεπείᾳ παραιτήσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας των, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας ἦσαν ὑποχρεωτικῶς ἠσφαλισμένοι. Ἀφ' ἑτέρου οὐδεμία ἑτέρα προϋπόθεσις τίθεται διὰ τὴν τοιαύτην προαιρετικὴν συνέχισιν τῆς ἀσφαλίσεως, εἰμὴ ἡ ἐντὸς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως, ὑποβολὴ τῆς σχετικῆς αἰτήσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου καὶ ἡ ἐν συνεχείᾳ ἐκ μέρους τούτου καταβολὴ τῶν κεκανονισμένων εἰσφορῶν, ὑπολογιζομένων εἴτε ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως, εἴτε τῶν ἐκ τῆς νέας ἀπασχολήσεώς του τοιούτων, ἐφ' ὅσον προκύπτουσι τοιαῦται.

Ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἡ αἰτοῦσα, τέως ὑπάλληλος τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν καὶ ὡς ἐκ τούτου ὑποχρεωτικῶς ἠσφαλισμένη παρὰ τῷ Τ.Ε Α.Π.Ο.Κ.Α., δὲν ἐδικαιοῦτο, ὅπως, μετὰ τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας της παραίτησιν καὶ τὴν συνεπείᾳ ταύτης λῆξιν τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεώς της, συνεχίσῃ ταύτην ὡς προαιρετικήν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ θεσπίζουσα τὴν προαιρετικὴν συνέχισιν τῆς ἀσφαλίσεως κανονιστικὴ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας στερεῖται κύρους καὶ διότι, πάντως, ἡ ἀπόφασις αὕτη δὲν παρέχει τοιοῦτον δικαίωμα εἰς τοὺς ἀποχωροῦντας τῆς ὑπηρεσίας των λόγῳ παραιτήσεως καὶ παύοντας νὰ παρέχωσιν ἐξηρτημένην ἐργασίαν. Ἡ αἰτιολογία ὅμως αὕτη δὲν εἶναι νόμιμος, διότι, ὡς ἐν ταῖς ἠγουμέναις σκέψεσιν ἐξετέθη, ἡ περὶ ἧς πρόκειται κανονιστικὴ ἀπόφασις ἐγκύρως ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κατὰ τὴν ἔννοιαν δὲ ταύτης δικαιοῦνται, ὅπως συνεχίσωσιν ὄντες ἠσφαλισμένοι καὶ οἱ λόγῳ παραιτήσεως ἀποχωροῦντες τῆς ὑπηρεσίας των, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν μετὰ ταῦτα συνεχίσωσιν ἢ οὐ παρέχοντες ἐξηρτημένην ἐργασίαν. Ἀκυρωτέα ὅθεν καθίσταται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις. ***(Σ. Ε. 1521] 1959, Τμ. Α'***, Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. ***Δ. Καρβελλᾶς***, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Γ. Σκουρτσῆς***, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Σιδέρης, Σ. Κλεισιούνης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§ 10. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ναυτικὸν Ἀπομαχικὸν Ταμεῖον.

Ἀναγνωριστικὴ ἀγωγὴ κατ' ἄρθρον 127 Α.Κ. περὶ ἀνυπαρξίας ἐννόμου τινὸς σχέσεως.— Μὴ ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου (Ν.Α.Τ.) καὶ συνεπῶς ἔλλειψις ὑποχρεώσεως καταβολῆς εἰσφορῶν τῶν ὑπηρετούντων εἰς πλοῖα μου-

οικῶν, μὴ ἀπογεγραμμένων κατὰ τοὺς ἰσχύοντας νόμους ὡς ναυτικῶν.

Ἀναγκαία προϋπόθεσις τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 127 τοῦ Εἰσ. νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς, δυναμένης νὰ ἔχῃ αἴτημα εἴτε θετικόν, τεῖνον τουτέστιν εἰς ἀναγνώρισιν τῆς ὑπάρξεως ἐννόμου τινὸς σχέσεως, εἴτε ἀρνητικόν, ὑπὸ τὴν μορφὴν δηλονότι τῆς διαπιστώσεως τῆς ἀνυπαρξίας ἐννόμου τινὸς σχέσεως, εἶναι ἡ συνδρομὴ ἐννόμου συμφέροντος παρὰ τῷ ἐνάγοντι σπουδαίου καὶ ἀμέσου, ὅπερ, συνιστάμενον εἰς τὴν διὰ τῆς δικαστικῆς βεβαιώσεως τοῦ ὑπαρκτοῦ ἢ τοῦ ἀνυπάρκτου τῆς ἀμφισβητουμένης ἐννόμου σχέσεως προσποριζομένην ὠφέλειαν ἢ ἀποτρεπομένην τούτου βλάβην, ὑφίσταται, ὅταν ὑπάρχῃ τοιαύτη νομικὴ ἀοριστία περὶ τὸ ὑποστατὸν ἢ ἀνυπόστατον τῆς σχέσεως ἐκείνης, ὥστε ἡ ἐκ τῆς ἐντεῦθεν ἀβεβαιότητος προκύψασα ἢ δυναμένη νὰ προκύψῃ βλάβη νὰ μὴ εἶναι δυνατὸν ἄλλως νὰ ἐκλείψῃ, εἰμὴ διὰ τῆς ἐκδοθησομένης ἀναγνωριστικῆς ἀποφάσεως καὶ τοῦ ἐπὶ ταύτῃ δεδικασμένου *(Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ § 134 ὁρ. 2, *Μητσοπούλου*, Ἀναγνωριστικὴ ἀγωγὴ §§ 6, 7).

Ὅθεν ἡ ὑποκειμένη ἀγωγὴ εἶναι νόμιμος, φέρουσα τὰ στοιχεῖα τῆς κατὰ τὰ ἄνω ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς, διώκουσα δὲ ὅπως ἀναγνωρισθῇ δικαστικῶς, ὅτι δὲν ὑπόκειται εἰς καταβολὴν τῆς εἰσφορᾶς πρὸς τὸ ἐναγόμενον Ναυτικὸν Ἀπομαχικὸν Ταμεῖον, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3170]1955 «περὶ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου», διὰ τοὺς ὑπ' αὐτῆς ἀπασχολουμένους ἐπὶ τοῦ ἀ]π «Βασίλ. Φρειδερίκη» μουσικούς, μὴ ὄντας ἀπογεγραμμένους κατὰ τοὺς ἰσχύοντας νόμους ὡς ναυτικούς, καὶ δέον νὰ ἐξετασθῇ, μηδεμίαν ἀοριστίαν πάσχουσα, διότι δὲν ἀναφέρεται ἐν αὐτῇ, ἐὰν οἱ ἐν λόγῳ μουσικοὶ εἶναι ὑπήκοοι Ἕλληνες ἢ ἀλλοδαποί, ἀτε παραδεκτῶς διὰ τῶν προτάσεων διασαφηνιζομένου ὅτι οὗτοι τυγχάνουσιν Ἕλληνες ὑπήκοοι, μολονότι καὶ ἐν τῇ ἀγωγῇ πάντως διαλαμβάνεται, ὅτι ἡ ἔρις ἀφορᾷ ἰδίᾳ τοὺς μὴ ἀπογεγραμμένους ἡμεδαποὺς μουσικούς, τῆς ἐναγούσης μάλιστα μὴ ἐνδιαφερομένης προδήλως διὰ τὴν ἄρσιν τῆς ὡς ἄνω ἀβεβαιότητος διὰ τοὺς παρ' αὐτῇ τυχὸν ὑπηρετοῦντας ἀλλοδαπούς, διότι ὡς πρὸς αὐτοὺς διὰ ρητῆς διατάξεως (ἄρθρον 8 § 4 τοῦ ν.δ. 2923]1954) ἀπαλλάσσεται τῆς ὑπὲρ τοῦ ἐναγομένου εἰσφορᾶς.

Κατ' ἄρθρον 3 § 1 τοῦ ρηθέντος νόμου 3170]1955 «εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ παρόντος νόμου ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς οἱ Ἕλληνες ναυτικοὶ α) οἱ ἀνήκοντες εἰς συγκεκροτημένον πλήρωμα. . . .», κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 18 § 7 ἰδίου νόμου «εἰς καταβολὴν τακτικῆς εἰσφορᾶς ὑπόκεινται καὶ οἱ ἐπὶ ἑλληνικῶν πλοίων ἐχόντων συγκεκροτημένον πλήρωμα ἐργαζόμενοι ἀλλοδαποί, ὡς καὶ οἱ ἡμεδαποὶ μὴ ἀπογεγραμμένοι ναυτικοί». Ἤτοι ἀναγκαῖαι προϋποθέσεις εἶναι, ὅπως τὰ πρόσωπα ταῦτα ἀνήκωσιν εἰς συγκεκροτημένα πληρώματα ἑλληνικῶν πλοίων, περὶ τῆς συνθέσεως τῶν ὁποίων ὑπάρχουσι ρηταὶ καὶ ἐπιτακτικαὶ διατάξεις (ν. 2651/1953 καὶ τὰ εἰς ἐκτέλεσιν τούτου ἐκδοθέντα β. δ]γματα τῆς 1.10.1954 «περὶ συνθέσεως τῶν πληρωμάτων τῶν ἐπιβατηγῶν μηχανοκινήτων πλοίων, φορτηγῶν, ἰστιοφόρων κλπ.», β.δ]γμα τῆς 3]18.2.1955 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ διπλωμάτων, πτυχίων καὶ ἀδειῶν ναυτικῆς ἱκανότητος ἐν τῷ Ἐμπορικῷ Ναυτικῷ διατάξεων», μεταξὺ τῶν ὁποίων δὲν εἶναι οἱ μουσικοί, καὶ ἐκ δευτέρου ὅπως τὰ ἀσφαλιστέα ταῦτα πρόσωπα εἶναι «ναυτικοὶ» καὶ δὴ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τὴν ἀναφερομένην ὑπὸ τοῦ ἰδίου νόμου 3170, κατ' ἄρθρον 1 τοῦ ὁποίου «ναυτικὸς εἶναι ὁ ἀπογεγραμμένος, κατὰ τοὺς ἰσχύοντας νόμους, ὡς ναυτικὸς ἢ μαθητευόμενος ναυτικός, ἀσχέτως φύλου καὶ ἀσκῶν κατὰ σύνηθες ἐπάγγελμα ναυτικὴν ἐργασίαν ἐν πλοίῳ» (ὅρα καὶ νόμον 721]1948 «περὶ ἀπογραφῆς τῶν μαθητευομένων ναυτικῶν καὶ ἐργατῶν θαλάσσης κλπ.»), ναυτικὴ δὲ ὑπηρεσία εἶναι «ἡ παρεχομένη ὑπὸ ναυτικοῦ ἐργασία ἐν πλοίῳ ὡς μέλους συγκεκροτημένου πληρώματος», οἷος ὅμως δὲν εἶναι ὁ ἐπὶ τοῦ πλοίου ἐργαζόμενος (μὴ ἐφωδιασμένος διὰ ναυτικοῦ φυλλαδίου) μουσικός, ὅστις παρέχει ἐξηρτημένην ἐργασίαν, δυνάμει τῆς κατὰ τὸ ἀστικὸν δίκαιον συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας (ἄρθρ. 648 Α.Κ.), ἐναντι ἀμοιβῆς, μὴ ἀσκῶν δηλονότι καὶ κατὰ τοὺς κανόνας τῆς κοινῆς πείρας κατὰ σύνηθες ἐπάγγελμα ναυτικὴν ἐργασίαν, δι' ὃ ὑπάγεται, ὡς πρὸς τὴν ἀσφάλισιν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. (πρβλ. Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους 774]1957, ΕΕΔ 16, 1236), ὡς ὀρθῶς ὑποστηρίζει ἡ ἐνάγουσα καὶ ἐσφαλμένως ἀμφισβητεῖ τὸ ἐναγόμενον ἀσφαλιστικὸν νομικὸν πρόσωπον. Δέον ὅθεν ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ὡς οὖσα νόμῳ καὶ οὐσίᾳ βάσιμος.

Διὰ ταῦτα

Δεχόμενον τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγήν.

Ἀναγνωρίζει, ὅτι ἡ ἐνάγουσα δὲν ὑπόκειται εἰς εἰσφορὰν πρὸς τὸ ἐναγόμενον Ν.Α.Τ. κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ν. 3170]1955 ὡς πρὸς τοὺς ἐπὶ τοῦ ἀ]π τῆς «Βασίλισσα Φρειδερίκη» ὑπηρετοῦντας δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας μουσικούς, παρέχοντας ἀποκλειστικῶς τοιαύτας ὑπηρεσίας (ὡς μουσικῶν). *(Πρωτοδικείου Πειραιῶς 2325/1959* Πρόεδρος ὁ κ. *Ν. Ἀποστολόπουλος*, Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Γ. Κώνστας*, Δικηγόροι ἡ κ. Φανὴ Φαχιολᾶ, ὁ κ. Ν. Χαλκιᾶς).

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΑΓΩΓΗ ΕΡΓΑΤΩΝ ΕΡΓΟΛΑΒΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΤΟΥ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Τὸ ἄρθρον 702 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὁρίζει τὰ ἑξῆς: Ἐργάται, χρησιμοποιούμενοι ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου εἰς κατασκευὴν οἰκοδομικοῦ ἔργου ἢ ἄλλως ἀκινήτου ἐγκαταστάσεως, ἔχουσι διὰ τὸν μισθὸν αὐτῶν ἀπαίτησιν ἀπ' εὐθείας κατὰ τοῦ ἐργοδότου μέχρι τοῦ ποσοῦ, ὅπερ οὗτος ὀφείλει εἰς τὸν ἐργολάβον. Ὁ ἐργοδότης, ἀφ' ἧς ὁ ἐργάτης ἐδήλωσεν εἰς αὐτόν, ὅτι ἀσκεῖ τὴν ἀπαίτησίν του, δὲν δύναται πλέον νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἐργολάβον ἢ τὸν διάδοχον αὐτοῦ ἢ νὰ συμβιβασθῇ μετὰ τούτων ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ ἐργάτου. Συμφωνία περιορίζουσα ἐκ τῶν προτέρων τὰ δικαιώματα ταῦτα τοῦ ἐργάτου εἶναι ἄκυρος.

Ὡς ἐξηγεῖται ἐν τῇ Αἰτιολογικῇ Ἐκθέσει τοῦ εἰσηγητοῦ (*Κ. Τριανταφυλλοπούλου*) (ἐπίσημος ἔκδοσις Ὑπουργείου Δικαιοσύνης, σελ. 230), τὸ ἄρθρον τοῦτο (ὅσον τοῦ Προσχεδίου) ἀφορᾷ εἰς τὴν προστασίαν ἐργατῶν ἔναντι ἐργολάβου, μεθ' οὗ οὗτοι διατελοῦν εἰς μίσθωσιν ἐργασίας καὶ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ ἄρθρον 1788 τοῦ Γαλλικοῦ Κώδικος (βλέπε περὶ αὐτοῦ *Α. Σακελλαρόπουλον*, ΕΕΔ 12, 337 ἐπ., *Κ. Καυκᾶ*, Ἔνοχ. Εἰδικόν, β' ἔκδοσις, σελ. 610, *Π. Ζέπου*, Ἔνοχ. Β', σελ. 411 ἐπ., *Α. Τούσῃ*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 219 ἐπ., *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον σελ. 190 ἐπ).

Ὡς ἀκίνητος ἐγκατάστασις νοεῖται πᾶσα κατασκευὴ ἔργου, ἔχοντος τὴν ἰδιότητα τοῦ ἀκινήτου, ἤτοι ἔργου ἀποτελοῦντος συστατικὸν μέρος τοῦ ἐδάφους καὶ μὴ δυναμένου νὰ ἀποσπασθῇ ἐξ αὐτοῦ ἄνευ σοβαρῶν δαπανῶν καὶ βλάβης τῆς οὐσίας αὐτοῦ ἢ ἑτέρου ἀκινήτου (οἰκοδομῆς) καὶ δὴ ἐκείνου, ὅπερ δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ αὐτοτελῶς, ἀλλ' ἐν διηνεκεῖ σωματικῷ συνδέσμῳ πρὸς τὸ ἔδαφος ἢ τὴν οἰκοδομήν, ὥστε νὰ θεωρῆται μετ' αὐτῶν ὡς ἓν πρᾶγμα (*Κ. Καυκᾶς*, Ἔνοχ. Εἰδικόν, β' ἐκδ., ὑπ' ἄρθρον 693 Ἀστικοῦ Κώδικος, σελ. 621).

Ἡ δήλωσις τοῦ ἐργάτου δύναται νὰ γίνῃ καθ' οἱονδήποτε τρόπον. Ἡ ἔγερσις κατὰ τοῦ ἐργοδότου ἀγωγῆς ἀπ' εὐθείας ἐπέχει θέσιν τοιαύτης δηλώσεως (*Κ. Καυκᾶς*, Ἔνοχ. Εἰδικόν, σελ. 642).

Ἡ διάταξις ὁμιλεῖ περὶ ἐργατῶν, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῶν σωματικῶς ἐργαζομένων, καὶ δὲν ἀναφέρεται εἰς τοὺς ὑπαλλήλους (*Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 191, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί), προστατεύει δὲ μόνον τὸν μισθὸν αὐτῶν ὡς ἀντιπαροχὴν τῆς ἐργασίας των, ἑπομένως δὲν ἀφορᾷ καὶ εἰς τυχὸν κατὰ τοῦ ἐργολάβου ἀπαίτησιν τοῦ ἐργάτου ἐξ ἀδικήματος ἢ ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ τὸν νόμον 551 (*Κ. Καυκᾶς*, ἔνθ' ἀνωτ.), ἐφ' ὅσον ὁ οἰκοδομῶν ἴδιον οἶκον δὲν εἶναι ἐργοδότης τοῦ παθόντος ἀλλ' ὁ ἐργολάβος.

Προσεπίκλησις εἰς τὴν δίκην τοῦ ἐργολάβου ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου αὐτοῦ πρὸς παρέμβασίν του εἰς τὴν δίκην καὶ ἀνάληψιν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ δικαστικοῦ ἀγῶνος δὲν εἶναι νοητή, διότι, ὡς ἐδέχθη καὶ ἡ Πρωτοδίκου Πειραιῶς 1540/1949 (ΕΕΔ 9, 307), ἀφοῦ τὸ ἄρθρον 702 Ἀστικοῦ Κώδικος καθιεροῖ εὐθεῖαν ἀγωγὴν τῶν ἐργατῶν κατὰ τῶν ἐργοδοτῶν διὰ τὰ ὀφειλόμενα εἰς αὐτοὺς ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου ἡμερομίσθια, κατ' οὐδεμίαν διάταξιν δικαιοῦται ὁ προσεπικαλῶν νὰ τεθῇ ἐκτὸς δίκης καὶ νὰ ἀναλάβῃ τὰς ἀτομικάς του εὐθύνας ὁ προσεπικαλούμενος ἐργολάβος, διότι οὕτω θὰ ἐτίθετο ἐκποδὼν τὸ ἄρθρον 702 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ διότι ὁ προσεπικαλούμενος ἐργολάβος δὲν εἶναι δικονομικὸς ἐγγυητής, ὥστε παρεμβαίνων νὰ δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ, ὅπως ἀναλάβῃ αὐτὸς τὸν δικαστικὸν ἀγῶνα, τιθεμένου ἐκτὸς δίκης τοῦ προσεπικαλοῦντος.

Ἐνῶ ὅμως ἀπὸ ἀπόψεως οὐσιαστικῆς προστασίας ἡ διάταξις εἶναι σημαντική, διότι ἐξασφαλίζει τὴν πληρωμὴν εἰς τοὺς σκληρῶς ἐργαζομένους ἐργάτας οἰκοδομικῶν ἔργων τοῦ μισθοῦ αὐτῶν ἔναντι ἐνδεχομένως ἀφερεγγύων ἐργολάβων, ὡς πρὸς τὴν δικονομικὴν προστασίαν τῶν ἐν λόγῳ προσώπων ὑπάρχει σοβαρὰ ἀμφισβήτησις ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων.

Ἀντιθέτως πρὸς τὰ ὑποστηριζόμενα ἐν τῇ θεωρίᾳ, ὅτι καὶ ἡ τοιαύτη ἀγωγὴ τοῦ ἄρθρου 702 Ἀστικοῦ Κώδικος παραδεκτῶς ἐκδικάζεται κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων ἄλλαι μὲν ἀποφάσεις δέχονται τοῦτο καὶ ἄλλαι τὸ ἀρνοῦνται.

Οὕτω κατὰ τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ ὑποστηριχθέντα (βλέπε *Α. Σακελλαρόπουλον*, ΕΕΔ 12, 337 ἐπ.), παρ' ὅλον ὅτι ὁ νόμος τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας ὁμιλεῖ περὶ διαφορῶν μεταξὺ μισθωτῶν καὶ ἐργοδότου, εἶναι παραδεκτὴ ἡ ἐκδίκασις τῆς ἀγωγῆς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν διὰ τοὺς ἀναλυτικώτερον αὐτόθι σημειουμένους λόγους. Τοῦτο δέχεται ὡς ὀρθότερον καὶ ὁ *Κ. Καυκᾶς*, Ἔνοχ. Εἰδικόν, σελ. 646, διότι ὁ ἀρχικὸς ἐργοδότης θεωρεῖται ὡς ὑποκατασταθεὶς δυνάμει τοῦ ἄρθρου 702 Ἀστικοῦ Κώδικος εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ ἐργοδότου τῶν ἐργατῶν (ἐργολάβου), ἐπέχων οὕτω τὴν θέσιν αὐτοῦ καὶ θεωρούμενος αὐτὸς ὑπόχρεως εἰς πληρωμὴν τῶν μισθῶν των καὶ δυνάμενος οὕτω νὰ ἐναχθῇ ὑπ' αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαστοῦ. Ἀντιθετος ἄποψις θὰ εἶχεν ὡς συνέπειαν νὰ στερηθῶσι κατ' οὐσίαν οἱ ἐργάται τῆς ἀσκήσεως τῆς ἐκ τοῦ ἄνω ἄρθρου ἀγωγῆς των, διότι ἡ παραπομπὴ αὐτῶν εἰς τὴν μακρὰν τακτικὴν διαδικασίαν τοῦτο θέλει ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα.

Αἱ γνῶμαι ὅμως τῶν δικαστηρίων διχάζονται. Οὕτω ὑπὲρ τῆς ἀνωτέρω γνώμης ἡ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 062/1954 (ΕΕΔ 13, 300, ἔνθα καὶ λοιπαί), κατὰ δὲ ταύτης ἡ τελευταία Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 288/1958 (ΕΕΔ 17, 948). Ὁ Ἄρειος Πάγος δὲν ἔχει εἰσέτι ἐπιληφθῇ τοῦ θέματος.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί συστάσεως Γραφείου Επιθεωρήσεως Εργασίας ἐν Πτολεμαΐδι καὶ καθορισμοῦ τῆς περιφερείας κλπ. αὐτοῦ.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 161 τῆς 10 Αὐγούστου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 § 2 τοῦ ν. δ. 2954/1954 «περὶ ὀργανώσεως Σώματος Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας» παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 155/1959 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Συνιστᾶται διὰ τοῦ παρόντος Γραφεῖον Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Πτολεμαΐδος. Τὸ Γραφεῖον τοῦτο ὁρίζεται ὡς Γραφεῖον Γ' τάξεως μὲ ἕδραν τὴν Πτολεμαΐδα καὶ μὲ περιφέρειαν εἰς ἣν ἐκτείνεται ἡ δικαιοδοσία τούτου τὴν τοιαύτην τῆς ἐπαρχίας Ἐορδαίας.

Ἡ ὀργανικὴ σύνθεσις τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Γραφείου τούτου ὁρίζεται εἰς ἕνα βοηθὸν ἐπόπτην ἐργασίας ἢ ἐπόπτην ἐργασίας Γ' τάξεως.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος διατάγματος ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Μαΐου 1959

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἀπαλείψεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 18.7/1.8.1957 β. δ/τος «περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων, μαγείρων καὶ βοηθῶν μαγείρων τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 164 τῆς 11 Αὐγούστου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1538/1950 νόμου «περὶ ρυθμίσεως ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου».

2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου 3591/1956 «περὶ ὑπηρεσιακοῦ καὶ πειθαρχικοῦ συμβουλίου, προαγωγῶν καὶ ἐντάξεως ὑπαλλήλων τοῦ Ι.Κ.Α.».

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 300/1959 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῆς Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 18.7/1.8.1957 β. δ/τος «περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων, μαγείρων καὶ βοηθῶν μαγείρων τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» (*) ἀπαλείφεται.

Εἰς τὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ἡμέτερον Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Κερκύρᾳ τῇ 26 Ἰουλίου 1959

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ παρατάσεως ἐπιδοτήσεως ἀνέργων ναυτικῶν.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 165 τῆς 13 Αὐγούστου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: α) τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ ἀ. ν. 113/1936 «περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 6002/1934 «περὶ προστασίας τῶν ἀνέργων ἐργατῶν θαλάσσης καὶ τῶν οἰκογενειῶν των» (Φ.Ε.Κ. 398 Α), β) τὴν ὑπ' ἀριθ. 7/17.6.1957 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ, γ) τὴν ὑπ' ἀριθ. 344/1959 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Ἡ ἐπιδότησις ἡ προβλεπομένη ὑπὸ τοῦ ἀπὸ 28.7.1955 β.δ/τος «περὶ παρατάσεως ἐπιδοτήσεως ἀνέργων ναυτικῶν καὶ τροποποιήσεως τῶν σχετικῶν διατάξεων» (Φ.Ε.Κ. 217), ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τῶν ἀπὸ 3.5.1958 (Φ.Ε.Κ. 72) καὶ 14.9.1958 (Φ.Ε.Κ. 144) καὶ 13.2.1959 (Φ.Ε.Κ. 45Α) β. δ/γμάτων, παραταθεῖσα διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 13.2.1959 β. δ/γματος (Φ.Ε.Κ. 45Α) μέχρι 30 Ἰουνίου 1959, παρατείνεται καὶ αὖθις ἀπὸ τῆς λήξεώς της δι' ἅπαντας τοὺς ἀνέργους ναυτικούς, ἤτοι ἀξιωματικοὺς καὶ κατώτερα πληρώματα, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους καὶ προϋποθέσεις τῶν προαναφερθέντων β. δ/γμάτων, μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1959.

Ἄρθρον 2

Ἡ ἰσχὺς τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 14.9.1958 β. δ/γματος (Φ.Ε.Κ. 144 Α), ἡ λήξασα τὴν 31 Μαρτίου 1959 καὶ παραταθεῖσα διὰ τοῦ ἀπὸ 13.2.1959 β. δ/γματος (Φ.Ε.Κ. 45 Α) μέχρι 30 Ἰουνίου 1959, παρατείνεται καὶ αὖθις μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1959.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Κερκύρᾳ τῇ 18 Ἰουλίου 1959

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Κ.Λ.Π.

45603]Ι.645]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ χορηγήσεως βοηθήματος ἀεροθεραπείας εἰς τοὺς φυματικοὺς ἠσφαλισμένους καὶ συνταξιούχους τοῦ Ι.Κ.Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 300 τῆς 18 Αὐγούστου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ.

(*) ΕΕΔ 16, σελ. 893.

19/1944 νόμου «περί ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν ὅπως προβαίνῃ εἰς τροποποιήσεις τῶν φορολογικῶν συντελεστῶν».

β) Τὴν ἀπὸ 23.6.1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 757/25.6.1959 ἀναφορᾶς τοῦ Ἱδρύματος, καὶ

γ) Τὰς κρατούσας οἰκονομικὰς συνθήκας, ἀποφασίζομεν:

Ι. Τὴν χορήγησιν κατὰ τὸ τρέχον θέρος ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος ἀεροθεραπείας:

1) Εἰς ἕκαστον λόγῳ φυματιώσεως ἐπιδοτούμενον ἢ συνταξιοδοτούμενον ἠσφαλισμένον τοῦ Ἱδρύματος ἐκ δραχμῶν πεντακοσίων (500).

2) Εἰς ἕκαστον τῶν λαμβανόντων τὸ ἐκ δραχμῶν 300 βοήθημα φυματικῶν ἠσφαλισμένων τοῦ Ι.Κ.Α. ἐκ δραχμῶν διακοσίων πεντήκοντα (250).

3) Εἰς ἕκαστον τῶν φυματικῶν ἠσφαλισμένων τῶν βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 73033/1759/27.12.1956 προεγκρίσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας συνεχιζόντων νὰ λαμβάνουν ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς ἐκ ποσοῦ δρχ. 250.

ΙΙ. Τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω βοηθήματος ἀεροθεραπείας δικαιοῦνται οἱ μὲν λόγῳ φυματιώσεως συνταξιοῦχοι, ἐφ' ὅσον ἡ ἔναρξις τῆς συνταξιοδοτήσεως των ἐμπίπτει εἰς τὸ μέχρι 15ης Ἰουλίου ἐ.ἔ. χρονικὸν διάστημα, οἱ δὲ ἐπιδοτούμενοι λόγῳ φυματιώσεως, ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἔλαβον ἐπίδομα λόγῳ φυματιώσεως, καὶ ἐφ' ὅσον κατὰ τὸ ἀπὸ 1 Ἰουνίου μέχρι τῆς 15ης Ἰουλίου ἐ.ἔ. χρονικὸν διάστημα ὁ ἠσφαλισμένος (ἠσφαλισμένη) ἐξακολουθεῖ νὰ ἀπέχῃ κατὰ τὸν χρόνον ἐνάρξεως καταβολῆς τοῦ βοηθήματος τούτου τῆς ἐργασίας του λόγῳ ἀνικανότητος.

ΙΙΙ. Δὲν δικαιοῦνται βοηθήματος ἀεροθεραπείας οἱ κατὰ τὴν 15ην Ἰουλίου 1959 ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνεχίζοντες τὴν νοσηλείαν των ἢ τὸ πρῶτον νοσηλευόμενοι εἰς θεραπευτήρια, ἐφ' ὅσον αἱ δαπάναι τῆς ὡς ἄνω νοσηλείας καταβάλλονται παρὰ τοῦ Ἱδρύματος.

ΙV. Ἡ καταβολὴ τοῦ ὡς ἄνω βοηθήματος ἄρχεται ἀπὸ τῆς 15ης Ἰουλίου 1959, ὀφείλει δὲ διαρκέσει μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1959. Προκειμένου περὶ τῶν λόγῳ φυματιώσεως καθισταμένων συνταξιούχων ἢ ἐπιδοματούχων λόγῳ ἀναπροσαρμογῆς μετὰ τὴν 30ὴν Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ., ἡ ἔναρξις συνταξιοδοτήσεως ἢ ἐπιδοτήσεως τῶν ὁποίων ἀνατρέχει εἰς τὸ πρὸ τῆς 15ης Ἰουλίου χρονικὸν διάστημα, ἡ καταβολὴ τοῦ βοηθήματος τῆς παρούσης ἐνεργεῖται ἐντὸς προθεσμίας τριάκοντα (30) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς περὶ συνταξιοδοτήσεως ἀποφάσεως.

V. Τῆς χορηγήσεως τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω βοηθημάτων ἀποκλείονται οἱ δικαιούμενοι βοηθήματος ἀεροθεραπείας ἐξ οἱασδήποτε ἑτέρας πηγῆς.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἰουλίου 1959

—

14591]Π. 244]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Κανονισμοῦ «περὶ τρόπου ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεως τῶν εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 238 τῆς 14 Αὐγούστου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2, 3, 7 καὶ 16 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως.

β) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 5 τοῦ ν.δ. 3710/1957.

γ) Τὴν ἀπὸ 9.2.1959 πρότασιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τὰς ἀπὸ 2.9.1958, 9.9.1958 καὶ 3.2.1959 γνωμοδοτήσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, ὑποβληθείσας ἡμῖν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 95388/3.10.1958 καὶ 122539/2911/19.2.1959 ἀναφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α., ἀποφασίζομεν:

Ὅπως τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Κανονισμοῦ «περὶ τρόπου ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεως τῶν εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α.» ἀντικατασταθῇ ὡς ἀκολούθως:

Ἄρθρον 2

Τοπικὰ ὅρια τῆς ἀσφαλιστικῆς ὑποχρεώσεως

1. Ὑποχρέωσις πρὸς ἀσφάλισιν προσώπου τινὸς ἐκ τῶν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως, ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ὑφίσταται, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπασχόλησις τούτου λαμβάνει χώραν ἐντὸς περιοχῆς, εἰς ἣν ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ἱδρύματος.

2. Πρόσωπα ἀπασχολούμενα εἰς μὴ καθαρῶς γεωργικὰς ἢ κτηνοτροφικὰς ἐργασίας, ἅτινα ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας των συνήθως ἀπασχολοῦνται ἐν μέρει ἐντὸς καὶ ἐν μέρει ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς, ἀλλ' εἰς τὸν αὐτὸν ἐργοδότην, ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἐφ' ὅσον ἡ ἕδρα ἢ ἡ κατοικία τοῦ εἰς ὃν ἀπασχολεῖται ἐργοδότου εὑρίσκεται ἐντὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς.

Προκειμένου περὶ προσώπων ἀπασχολουμένων εἰς αὐτοκίνητα ἐντεταγμένα ὑποχρεωτικῶς ἐκ τοῦ νόμου εἰς Κοινὰ Ταμεῖα ἢ ἄλλους συναφεῖς Ὀργανισμοὺς διὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑπαγωγήν των εἰς τὴν ἀσφάλισιν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ τόπος τῆς ἕδρας τοῦ Κοινοῦ Ταμείου ἢ Ὀργανισμοῦ.

3. Κατ' ἐξαίρεσιν τῆς παραγράφου 1 δημόσιοι ὑπάλληλοι καὶ ὑπάλληλοι τῶν ἐντὸς ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν ἑδρευόντων Ὀργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου καὶ Τραπεζῶν, ἀπασχολούμενοι ἐκτὸς ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν, ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν διὰ τὸν κλάδον ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου.

4. Ἠσφαλισμένοι ἀσχολούμενοι εἰς τὸ Δημόσιον ἢ εἰς Τραπέζας καὶ Ὀργανισμοὺς Δημοσίου Δικαίου ἑδρεύοντας ἐντὸς ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν ἢ εἰς λοιποὺς ἐργοδότας ἀπασχολοῦντας συνήθως πλείονας τῶν τριάκοντα μαθητοὺς καὶ χαρακτηριζομένους ὡς τοιούτους δι' ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ οἰκείου Ὑποκαταστήματος, ἑδρεύοντας δὲ ἐντὸς ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν, ἐφ' ὅσον μετὰ συμπλήρωσιν ἐτησίας τοὐλάχιστον ἀπασχολήσεως συνεχῶς ἢ διακεκομμένως ἐντὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς συνεχίσουν τὴν ἀπασχόλησίν των εἰς τὸν αὐτὸν ἐργοδότην ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς, ἐξακολουθοῦν ὑπαγόμενοι ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἡ ἀσφάλισις διὰ τοὺς κλάδους ἀσθενείας διακόπτεται μετὰ παρέλευσιν ἔτους ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἑκάστοτε ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς ἀπασχολήσεως.

δ. Ἐπιφυλασσομένης τῆς ἐφαρμογῆς τῆς προηγουμένης παραγράφου πρόσωπα ἠσφαλισμένα παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ἀπασχολούμενα ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς εἰς ἐργοδότην ἑδρεύοντα ἢ κατοικοῦντα ἐντὸς τοιαύτης περιοχῆς, συνεχίζουν ὑποχρεωτικῶς τὴν ἀσφάλισίν των εἰς τὸ Ι.Κ.Α., μόνον ἐφ' ὅσον ἡ ἀπασχόλησις αὐτῶν εἶναι πρόσκαιρος καὶ λαμβάνει αὕτη χώραν ἐντὸς ἔτους τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς διακοπῆς τῆς ἀσφαλίσεως.

Πρόσκαιρος λογίζεται ἡ ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς ἀπασχόλησις, ἡ κατὰ πρόβλεψιν ἐκ τῶν ἀντικειμενικῶν συνθηκῶν τῆς ἐργασίας (ἔργα ὁδοποιίας, τεχνικὰ ἔργα, οἰκοδομικαὶ ἐργασίαι) μὴ μέλλουσα νὰ διαρκέσῃ πέραν τῆς διετίας.

Ἐπὶ δυσχεροῦς διακρίσεως ἡ ἀπασχόλησις θεωρεῖται προσκαιρος κατὰ τὴν πρώτην διετίαν τῆς διαρκείας της.

6. Οἱ μισθωτοὶ τῆς Εἰδικῆς Ὑπηρεσίας Ὑδραυλικῶν Ἔργων Μακεδονίας (Ε.Υ.Υ.Μ.) καὶ τῆς Ὑπηρεσίας Παραγωγικῶν Ἔργων Μακεδονίας (Υ.Π.Ε.Μ.) ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ ἐὰν ἡ ἀπασχόλησίς των λαμβάνῃ χώραν ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς, ἐφ' ὅσον ἡ μόνιμος αὐτῶν κατοικία εὑρίσκεται ἐντὸς τοιαύτης περιοχῆς.

7. Ὡς ἕδρα τοῦ ἐργοδότου διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ παροντος ἄρθρου λογίζεται ἡ ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 51 καὶ 64 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὁριζομένη.

ΙΙ. Ἡ ἰσχὺς τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουλίου 1959.

Εἰδικῶς αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Κανονισμοῦ «περὶ τρόπου ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν κλπ. τοῦ Ι.Κ.Α.», ὡς ἀντικαθίσταται διὰ τῆς παρούσης, ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης μετακινουμένων ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν των ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς ἠσφαλισμένων.

Τὰ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης ἠσφαλισμένα παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. πρόσωπα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ δευτέρου ἑδαφίου τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ, ὡς τοῦτο ἴσχυσε μέχρι τῆς διὰ τῆς παρούσης ἀντικαταστάσεώς του, συνεχίζουσιν ὑποχρεωτικῶς τὴν ἀσφάλισίν των μέχρι λήξεως τῆς ἀπασχολήσεώς των εἰς τὰς εἰς ἃς ἀπασχολοῦνται ἤδη ταῦτα ἐργασίας.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἰουλίου 1959

—

51733]1741]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περὶ κυρώσεως συλλογικῆς συμβάσεως πληρωμάτων ἐπιβατηγῶν πλοίων μεσογειακῶν γραμμῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 294 τῆς 11 Αὐγούστου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπογραφεῖσαν τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1959 συλλογικὴν σύμβασιν μεταξὺ τῶν ἐκπροσώπων τῆς ἐν Πειραιεῖ ἑδρευούσης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἑλληνικαὶ Μεσογειακαὶ Γραμμαὶ Α.Ε.» ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν ἐκπροσώπων τῶν εἰς τὴν Πανελλήνιον Ναυτικὴν Ὁμοσπονδίαν (Π.Ν.Ο.) ὑπαγομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἀφ' ἑτέρου, ὡς κατωτέρω:

. . . . . .

Ἰδόντες τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ἀ. ν. 3276/1944 «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ», ὡς τοῦτο ἰσχύει σήμερον, ἀποφασίζομεν:

Κυροῦμεν τὴν ὡς ἄνω ὑπογραφεῖσαν συλλογικὴν σύμβασιν.

Ἡ ἰσχὺς ταύτης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1959 καὶ ἡ διάρκειά της ὁρίζεται μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1959.

Δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ κοινοποιηθήτω δεόντως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ἰουλίου 1959

Συλλογικὴ Σύμβασις

Ἐν Πειραιεῖ σήμερον τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1959, οἱ κατωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς μὲν οἱ Παναγῆς Γιαννουλάτος καὶ Κων. Α. Ρίγγας, ἐκπροσωποῦντες νομίμως ἐν προκειμένῳ, ὑπὸ τὴν ἰδιότητά των ὡς διευθύνοντες σύμβουλοι τῆς ἐν Πειραιεῖ ἑδρευούσης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἑλληνικαὶ Μεσογειακαὶ Γραμμαὶ Α.Ε.» καὶ εἰδικῶς πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτημένοι, ἀφ' ἑτέρου δὲ οἱ:

1) Δημήτριος Μελέτης, προεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Πλοιάρχων πάσης τάξεως Ε.Ν.

2) Ἠλίας Κροκιδᾶς, προεδρος Πανελληνίου Συνδέσμου Ἀξιωματικῶν Ἀσυρμάτου Θ.Α.Ξ.

3) Μάνθος Πετρουλῆς, πρόεδρος Πανελληνίου Συνδέσμου Οἰκονομικῶν Ἀξιωματικῶν Ε.Ν.

4) Κίμων Μαλατοράς, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Φροντιστῶν Ε.Ν.

5) Δημήτριος Μπενετᾶτος, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτῶν Ε.Ν.

6) Γεώργιος Κουκλάδας, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Θερμαστῶν Θαλάσσης «ὁ Στέφενσον».

7) Κωνσταντῖνος Χατζηθεοδώρου, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτομαγείρων Ε.Ν. «ὁ Ἅγιος Σπυρίδων».

8) Νικόλαος Κουκουλῆς, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Θαλαμηπόλων Ε.Ν.

9) Δημήτριος Βελισσαράτος, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Προσωπικοῦ Τροφοδοσίας Ε.Ν.

10) Μάνθος Πετρουλῆς, γενικὸς γραμματεὺς Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας, ἐκπροσωποῦντες νομίμως ἐν προκειμένῳ τὰς ἀνωτέρω ἀναφερομένας κλαδικὰς ὀργανώσεις καὶ τὴν ἐν Πειραιεῖ ἑδρεύουσαν ἀνεγνωρισμένην ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν «Πανελλήνιος Ναυτικὴ Ὁμοσπονδία», εἰς τὴν δυναμιν τῆς ὁποίας ὑπάγονται καταστατικῶς ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω ἀνεγνωρισμένα σωματεῖα, καὶ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένοι.

Συνελθόντες, ὅπως κοινῇ συμφωνίᾳ ὁρίσωμεν τὸ μισθολόγιον καὶ τοὺς λοιποὺς ἐν γένει ὅρους ἐργασίας τῶν πληρωμάτων τῶν εἰς αὐτὴν ἀνηκόντων κατὰ κυριότητα ἐπιβατηγῶν ἀτμοπλοίων, ὡς καὶ τῶν παρ' αὐτῆς ναυλουμένων ἢ ναυλωθησομένων, καὶ τῶν ὑπὸ τὴν διαχείρισιν

αὐτῆς ἁιμοπλοίων καὶ ἐκτελούντων γενικῶς πλόας εἰς μεσογειακοὺς λιμένας, συμφωνοῦμεν ἐπὶ τῶν κάτωθι:

Κεφάλαιον Α'

Τὸ μισθολόγιον τῶν πληρωμάτων τῶν ἐπιβατηγῶν πλοίων, περὶ ὧν ἡ παροῦσα συμβασις, καθορίζεται ὡς κατωτέρω:

Ἀξιωματικοὶ καταστρώματος καὶ γενικῶν ὑπηρεσιῶν

Εἰδικότης:	Μηνιαῖος μισθὸς εἰς Λ.Α.
Ὕπαρχος	76.10.0
Ὑποπλοίαρχος	63.00.0
Ἀνθυποπλοίαρχος	52.10.0
Ἀξιωματικὸς ἀσυρμάτου Α'	63.00.0
Οἰκονομικὸς ἀξιωματικὸς Α'	63.00.0
Ἰατρὸς	63.00.0
Ψροντιστὴς	63.00.0
Ἀξιωματικὸς ἀσυρμάτου Β'	52.10.0
Οἰκονομικὸς ἀξιωματικὸς Β'	52.10.0

Κατώτερον προσωπικὸν καταστρώματος

Ναύκληρος	35.00.0
Ξυλουργὸς	33.00.0
Ὑποναύκληρος	32.10.0
Δόκιμος πλοίαρχος μὲ ὑπηρεσίαν μέχρις 1 ἔτους	15.00.0
Δόκιμος πλοίαρχος μὲ ὑπηρεσίαν ἄνω τοῦ ἔτους	20.00.0
Δόκιμος λογιστὴς	20.00.0
Ναῦτης	31.00.0
Ναυτόπαις	14.00.0

Κατώτερον προσωπικὸν μηχανῆς

Ἀρχιθερμαστὴς	36.10.0
Λιπαντὴς	34.05.0
Θερμαστὴς	32.10.0
Ὑδραυλικὸς	37.00.0

Προσωπικὸν γενικῶν ὑπηρεσιῶν

Ἀρχιμάγειρος Α'	76.05.0
Ἀρχιμάγειρος Β'	65.10.0
Μάγειρος Α'	52.10.0
Μάγειρος Β'	42.15.0
Μάγειρος Γ'	37.10.0
Ἀρτοποιὸς	42.15.0
Ζαχαροπλάστης	52.10.0
Σφαγεὺς	52.10.0
Χυτροκαθαριστὴς	15.00.0
Ἀρχιθαλαμηπόλος	35.00.0
Θαλαμηπόλος	30.05.0
Ἐπίκουρος	14.00.0
Θαλαμηπόλος γυνὴ	30.05.0
Ἐπίκουρος γυνὴ	14.00.0
Βοηθὸς φροντιστοῦ μὲ ὑπερπενταετῆ ναυτικὴν ὑπηρεσίαν καὶ ἄδειαν (α)	31.00.0

Παρατηρήσεις

(α) Τὸν ὡς ἄνω μισθὸν δικαιοῦνται 4 βοηθοὶ φροντισταὶ κατ' ἀνώτατον ὅριον κατὰ πλοῖον καὶ ἐφ' ὅσον ἔχουν ὑπὲρ δετῆ ὑπηρεσίαν καὶ ἄδειαν.

Βοηθὸς φροντιστοῦ μέχρι 5 ἐτῶν

	Μηνιαῖος μισθὸς εἰς Λ.Α.
ὑπηρεσίαν καὶ ἄδειαν	29.00.0
Μεταφορεὺς	14.00.0

Κεφάλαιον Β'

Ὧραι ἐργασίας

Προσωπικὸν καταστρώματος ἐν πλῷ

1) Αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ἀνδρῶν τῶν φυλακῶν δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνουν τὰς 56 καθ' ἑβδομάδα, ἤτοι 8 ὥρας καθ' ἡμέραν.

2) Αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ἀσχολουμένων εἰς πάσης φύσεως ἐργασίας ἡμέρας ὁρίζονται εἰς 8 καθ' ἡμέραν ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι καὶ τῆς Παρασκευῆς καὶ εἰς 5 κατὰ Σάββατον.

3) Ὁ προσδιορισμὸς τῶν ἀνδρῶν, οἵτινες ἀποτελοῦν τὰς φυλακάς, ὡς καὶ ἐκείνων, οἵτινες διατίθενται εἰς ἐργασίας ἡμέρας, εἶναι ἀπόλυτον δικαίωμα τοῦ πλοιάρχου.

Προσωπικὸν μηχανολεβητοστασίου ἐν πλῷ

1) Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ μηχανολεβητοστασίου δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνουν τὰς 56 ὥρας καθ' ἑβδομάδα, ἤτοι τὰς 8 ὥρας καθ' ἡμέραν.

2) Αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ἀσχολουμένων εἰς πάσης φύσεως ἐργασίας ἡμέρας ἀνδρῶν μηχανῆς ὁρίζονται εἰς 8 καθ' ἡμέραν ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι καὶ τῆς Παρασκευῆς καὶ εἰς 5 ὥρας τὸ Σάββατον.

3) Ὁ προσδιορισμὸς τῶν ἀνδρῶν μηχανῆς, οἵτινες ἀποτελοῦν τὰς φυλακάς, ὡς καὶ ἐκείνων οἵτινες διατίθενται εἰς ἐργασίας ἡμέρας, ἀνήκει εἰς τὸν Α' μηχανικόν, τοῦ πλοιάρχου ἔχοντος δικαίωμα τελικῆς ἐγκρίσεως.

Προσωπικὸν καταστρώματος μηχανολεβητοστασίου ἐν λιμένι

1. Ἐν λιμένι αἱ φυλακαὶ δύνανται νὰ διατηρηθῶσιν, ἐφ' ὅσον ὁ πλοίαρχος κρίνει τοῦτο ἐπάναγκες διὰ λόγους ἀσφαλείας τοῦ πλοίου. Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἡ ἐργασία διέπεται ὑπὸ τῶν διατάξεων περὶ τῆς ἐργασίας ἐν πλῷ.

Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν αἱ φυλακαὶ διατηροῦνται οὐχὶ διὰ λόγους ἀσφαλείας τοῦ πλοίου, καταβάλλεται εἰς τοὺς ἄνδρας τῆς φυλακῆς ὑπερωρία διὰ 3 ὥρας κατὰ Σάββατον καὶ δι' 8 ὥρας κατὰ Κυριακήν.

2. Ὅταν αἱ φυλακαὶ διαλυθοῦν, αἱ ὧραι ἐργασίας ὁρίζονται εἰς 8 ἡμερησίως ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι καὶ τῆς Παρασκευῆς καὶ 5 κατὰ Σάββατον.

3. Αἱ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον καθοριζόμεναι ὧραι κατανέμονται ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου μεταξὺ τῆς 8ης πρωϊνῆς καὶ τῆς 5ης ἀπογευματινῆς ὥρας ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου μέχρι 30ῆς Ἀπριλίου καὶ τῆς 7ης πρωϊνῆς καὶ τῆς 5ης ἀπογευματινῆς ὥρας ἀπὸ 1ης Μαΐου μέχρι 30ῆς Ὀκτωβρίου, παρεχομένου λογικοῦ χρόνου διὰ τὰ γεύματα.

4. Εἰς ἃς περιπτώσεις μετὰ τὴν διάλυσιν τῶν φυλακῶν διατηροῦνται αὐταὶ εἰδικῶς διὰ τὸ προσωπικὸν τοῦ λεβητοστασίου καταβάλλονται εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς τὰς φυλακὰς ὑπερωρίαι διὰ 1 1/2 ὥραν κατὰ τὰς ἡμέρας ἀπὸ Δευτέρας μέχρι καὶ Σαββάτου καὶ δι' ὀκτὼ ὥρας κατὰ Κυριακήν.

Ἐννοεῖται, ὅτι οἱ ἄνδρες τῆς φυλακῆς θὰ ἐκτελοῦν καὶ τὰς ἐργασίας τοῦ νυκτοφύλακος καὶ θὰ διατηροῦν τὰ πυρὰ τῶν λεβήτων διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν μηχανημάτων φορτοεκφορτώσεως τοῦ πλοίου ἄνευ ἄλλης ἀμοιβῆς.

5. Ἐν λιμένι τόσον οἱ ἀξιωματικοί, ὅσον καὶ τὸ κατώτερον προσωπικόν, παραμένουν ἐκ περιτροπῆς ἐπὶ τοῦ πλοίου βάσει πίνακος καταρτιζομένου ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου καὶ γνωστοποιουμένου καταλλήλως εἰς τὸ πλήρωμα, ὡς ὁ νόμος καὶ οἱ κανονισμοὶ ὁρίζουσι.

Ξυλουργός

Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ ξυλουργοῦ εἶναι αἱ αὐταὶ μετὰ τῶν λοιπῶν ἀνδρῶν τῆς ἡμερησίας ἐργασίας. Ὁ ξυλουργὸς ὀφείλει νὰ ἐκτελῇ πᾶσαν ξυλουργικὴν ἐργασίαν διατασσομένην ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου εἰς οἱανδήποτε διαμέρισμα καὶ χῶρους τοῦ πλοίου, ὡς καὶ πᾶσαν ἐργασίαν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας.

Προσωπικὸν γενικῶν ὑπηρεσιῶν ἐν πλῷ καὶ ἐν λιμένι

1. Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ γενικῶν ὑπηρεσιῶν ἐν πλῷ δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνουν τὰς 56 ὥρας καθ' ἑβδομάδα, ἤτοι 8 ὥρας καθ' ἡμέραν.

2. Αἱ ὧραι ἐργασίας ἐν λιμένι εἶναι 8 ἀπὸ Δευτέρας μέχρι καὶ τῆς Παρασκευῆς καὶ 5 κατὰ Σάββατον καὶ 4 κατὰ Κυριακήν.

3. Ἐξαιρετικῶς, προκειμένου περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν θαλαμηπόλων πάσης διαβαθμίσεως (ἀρχιθαλαμηπόλους, θαλαμηπόλους, ἐπικούρους), λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι λόγῳ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας των δὲν καθίστοται δυνατὴ ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω ὁριζομένων ὡρῶν ἡ ἐκτέλεσις τῶν καθηκόντων των, καθορίζονται ὡς τακτικαὶ πρόσθετοι ὧραι ἐργασίας, παρέχουσαι τὸ δικαίωμα εἰς ὑπερωρίας, τρεῖς (3) ὧραι καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐν πλῷ καὶ ἐν ὁρμῷ.

α) Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ γενικῶν ὑπηρεσιῶν ἐν πλῷ καὶ ἐν λιμένι κατανέμονται ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου κατὰ τὴν κρίσιν του ὡς ἀκολούθως:

1) Ἐν πλῷ καὶ ἐν ὁρμῷ, ἐφ' ὅσον δὲν διαλύονται αἱ φυλακαὶ ὁλοκλήρου τοῦ πληρώματος, μεταξὺ τῆς 6ης πρωϊνῆς καὶ τῆς 8ης ἑσπερινῆς ὥρας.

2) Ἐν ὁρμῷ, ἐφ' ὅσον διαλύονται αἱ φυλακαὶ ὁλοκλήρου τοῦ πληρώματος, ἔστω καὶ ἂν παραμένουν εἰδικῶς αἱ φυλακαὶ μηχανολεβητοστασίου, ἀπὸ τῆς 6ης πρωϊνῆς μέχρι καὶ τῆς 6ης ἑσπερινῆς.

3) Ἐν ὁρμῷ, ἐφ' ὅσον αἱ ἐργασίαι τοῦ πληρώματος παρατείνονται πέραν τῆς 6ης ἑσπερινῆς λόγῳ ἐξαιρετικῶν περιπτώσεων, μεταξὺ τῆς 6ης πρωϊνῆς καὶ τῆς 8ης ἑσπερινῆς.

Νυκτοφύλακες

1) Αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν νυκτοφυλάκων εἶναι 12 συνεχεῖς ὧραι, μεταξὺ τῆς 6ης μ. μ. καὶ τῆς 6ης π. μ. Αἱ πλέον τῶν ὀκτὼ ὡρῶν 4 ὧραι ἐργασίας τῶν νυκτοφυλάκων κατὰ τὰς καθημερινάς, ὡς καὶ αἱ 7 ὧραι κατὰ Σάββατον καὶ αἱ 12 ὧραι κατὰ τὰς Κυριακάς, λογίζονται ὡς ὑπερωρία.

Ἐπίσης πᾶσα ἐργασία αὐτῶν, ἐκτελεσθεῖσα ἐντὸς τῶν 8 προηγουμένων ὡρῶν ἢ 8 ἑπομένων ἀπὸ τῆς φυλακῆς, θεωρεῖται ὡς ὑπερωρία.

Ἐὰν εἰς τὸν νυκτοφύλακα καταστρώματος ἀνατεθῇ ἐργασία, μὴ ὑπαγομένη εἰς καθήκοντα νυκτοφύλακος, παρέχεται ἐπὶ πλέον τῶν ἀνωτέρω ὑπερωρία, ἀλλὰ μόνον διὰ τὸ ἥμισυ τῶν ὡρῶν, καθ' ἃς οὗτος ἐξετέλεσε τὴν ἐργασίαν ταύτην.

2) Εἰς τοὺς θερμαστάς, νυκτοφύλακας, ἐκτὸς τῶν ὑπερωριῶν διὰ τὰς πέραν τοῦ ὀκταώρου ἐργασίας των, παρέχεται καὶ ἀμοιβὴ διὰ τὴν τήρησιν τῶν πυρῶν τῶν λεβήτων καὶ παραγωγὴν τῆς ἀναγκαιούσης ἀτμοθλίψεως διὰ τὴν ἐκτέλεσιν φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν διὰ τῶν μηχανημάτων τοῦ πλοίου.

Ἡ ἀμοιβὴ αὕτη ὑπολογίζεται ὡς ὑπερωρία, ἀλλὰ μόνον διὰ τὸ ἥμισυ τῶν ὡρῶν, καθ' ἃς εἰργάσθησαν τὰ μηχανήματα φορτοεκφορτώσεως. Οὕτως, ἐὰν τὰ μηχανήματα εἰργάσθησαν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς δωδεκαώρου φυλακῆς του, θὰ λάβῃ τὴν τετράωρον ὑπερωρίαν (διαφορὰν μεταξὺ 8—12 ὡρῶν) καὶ ἐπὶ πλέον ὑπερωρίαν δι' ἓξ ὥρας, ἤτοι ἐν συνόλῳ δεκάωρον ὑπερωρίαν. Ἐὰν τὰ μηχανήματα εἰργάσθησαν 10 μόνον ὥρας θὰ λάβῃ τὴν τετράωρον ὑπερωρίαν καὶ ἐπὶ πλέον πεντάωρον τοιαύτην, ἤτοι ἐν συνόλῳ 9 ὡρῶν ὑπερωρίαν καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

Ἡμέραι κατάπλου καὶ ἀπόπλου

1) Κατὰ τὰς ἡμέρας κατάπλου καὶ ἀποπλου, ὑπολογιζομένας ἀπὸ μεσονυκτίου εἰς μεσονύκτιον, οἱ ἄνδρες τοῦ καταστρώματος καὶ τοῦ μηχανολεβητοστασίου ὀφείλουν νὰ ἐργασθοῦν, ἐὰν διαταχθοῦν πρὸς τοῦτο, μέχρις 8 ὡρῶν, διὰ τὰς πέραν τῶν ὡς ἄνω 8 ὡρῶν ἐργασίας καταβάλλεται ὑπερωρία.

2) Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς προηγουμένης διατάξεως ὁ κατάπλους θεωρεῖται ἐπιτελεσθεὶς ἀφ' ἧς τὸ πλοῖον ἠγκυροβόλησεν εἰς τὴν θέσιν φορτώσεως ἢ ἐκφορτώσεως, ὁ δὲ ἀπόπλους θεωρεῖται ἀρχόμενος ἀφ' ἧς τὸ πλοῖον, προοριζόμενον δι' ἀναχώρησιν, ἀπεσπάσθη ἀπὸ τὸ ἀγκυροβόλιον τῆς φορτώσεως ἢ ἐκφορτώσεως.

3) Αἱ ἀφορῶσαι τὰς ἄνω ἡμέρας κατάπλου καὶ ἀπόπλου διατάξεις ἐφαρμόζονται τόσον διὰ τοὺς τελικούς, ὅσον καὶ διὰ τοὺς ἐνδιαμέσους λιμένας.

4) Αἱ φυλακαὶ ἐν πλῷ δύνανται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ πλοιάρχου, νὰ ἀρχίσουν 12 ὥρας πρὸ τοῦ ἀπόπλου τοῦ πλοίου καὶ νὰ τελειώσουν 12 ὥρας μετὰ τὸν κατάπλουν.

5) Κατὰ τὰς ἡμέρας Σάββατον καὶ Κυριακήν, ἐπικειμένου τοῦ κατάπλου ἢ ἀπόπλου τοῦ πλοίου, ἐὰν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ πλοιάρχου αἱ φυλακαὶ καθορίζωνται ἐντὸς 12 ὡρῶν πρὸ τοῦ ἀπόπλου ἢ συνεχίζωνται ἐπὶ 12 ὥρας μετὰ τὸν κατάπλουν, αἱ ὑπὸ τοῦ πληρώματος ἐκτελούμεναι ἐργασίαι διέπονται ὑπὸ τῶν διατάξεων περὶ ἐργασίας ἐν πλῷ, ἤτοι δὲν θεωροῦνται ὡς πρόσθετοι ἐργασίαι συνεπαγόμεναι πρόσθετον ἀμοιβὴν (ὑπερωρίαν).

Κεφάλαιον Γ'

Πρόσθετος ἐργασία καὶ πρόσθετος ἀμοιβὴ (ὑπερωρία)

1) Ἐὰν ὁ ναυτικὸς διαταχθῇ νὰ ἐκτελέσῃ πρόσθετον ἐργασίαν, πέραν δηλαδὴ τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν, εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ τὴν ἐκτελέσῃ, δὲν δύναται ὅμως ἡ πρόσθετος αὕτη ἐργασία νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς 4 ὥρας ἐντὸς τοῦ 24ώρου.

2) Διὰ τὴν πρόσθετον ταύτην ἐργασίαν ὁ ἐκτελέσας αὐτὴν ναυτικὸς δικαιοῦται εἰς πρόσθετον ἀμοιβὴν (ὑπερωρίαν), ἡ ὁποία ὁρίζεται διὰ μὲν τοὺς ἀξιωματικοὺς εἰς σελλίνια 3 καθ' ὥραν, διὰ δὲ τὸ κατώτερον πλήρωμα πτυχιούχους καὶ ἀδειούχους εἰς σελλίνια 2 καὶ 6 πέννας καὶ διὰ τοὺς δοκίμους ἀξιωματικοὺς καὶ μαθητευομένους εἰς σελλίνια 1.

3) Χρόνος περισσότερος τῆς ἡμισείας ὥρας λογίζεται ὡς μία ὁλόκληρος ὥρα, χρόνος ὀλιγώτερος τῆς ἡμισείας ὥρας δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

4) Εἰδικῶς διὰ τὸν ὑποπλοίαρχον καὶ ἀνθυποπλοιάρχους διασαφηνίζεται, ὅτι θεωρεῖται ὡς πρόσθετος ἐργασία ἡ ἐκτὸς τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας ἐκτέλεσις τῆς ἀναλόγου πρὸς τὴν θέσιν των καὶ τὸν βαθμὸν ὑπηρεσίας (ἐπιθεώρησις, ἐπίβλεψις, ἐπιστασία κλπ.).

Κεφάλαιον Δ'

Πρόσθετοι ἐργασίαι μὴ παρέχουσαι δικαίωμα εἰς ὑπερωρίαν, ὁποτεδήποτε καὶ ἂν ἐκτελῶνται

Δὲν καταβάλλεται ὑπερωρία εἴς τε τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ εἰς τὸ κατώτερον προσωπικὸν διὰ τὰς κάτωθι ἐργασίας, τὰς ὁποίας ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐκτελοῦν καὶ πέραν τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας εἰς οἱανδήποτε ὥραν καὶ ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος:

α) Εἰς τὰς περιπτώσεις ἀνωτέρας βίας, ἀφορώσης τὴν ἀσφάλειαν τοῦ πλοίου, τῶν ἐπιβαινόντων αὐτοῦ ἢ τοῦ φορτίου ἢ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ πλοίου ἐκ πολεμικῶν κινδύνων, ὡς ἐπίσης καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις γυμνασίων λέμβων ἢ πυρκαϊᾶς ἢ ἐγκαταλείψεως, ὡς καὶ εἰς τας περιπτώσεις παροχῆς βοηθείας εἰς ἄλλα πλοῖα ἢ πρόσωπα ἐν κινδύνῳ, πάντα δὲ ταῦτα κατὰ τὴν ἀπόλυτον κρίσιν τοῦ πλοιάρχου.

β) Δι' ἐργασίαν λόγῳ ἀνάγκης, ἀφορώσης χειρισμοὺς ἀπάρσεως, ἀγκυροβολίας, ὁρμίσεως καὶ ἀσφαλείας τοῦ πλοίου, τῶν ἐπιβαινόντων καὶ τοῦ φορτίου.

γ) Δι' ἐργασίαν, ἐκτὸς τῶν συνήθων συνθηκῶν, λόγῳ ἐκτάκτου ἀνάγκης, ἀφορώσης τὸν ἐφοδιασμὸν ἢ δεξαμενισμὸν τοῦ πλοίου.

δ) Δι' ἐργασίαν τῶν δοκίμων καὶ ναυτοπαίδων μέχρι δύο ὡρῶν ἡμερησίως πρὸς ἐκπαίδευσιν τούτων.

Κεφάλαιον Ε'

Ἐργασίαι μὴ παρέχουσαι τὸ δικαίωμα εἰς πρόσθετον ἀμοιβήν, ἐφ' ὅσον ἐκτελοῦνται ἐντὸς τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας

Δὲν καταβάλλεται πρόσθετος ἀμοιβὴ (ὑπερωρία) διὰ τὰς κάτωθι ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ἐκτελοῦνται ἐντὸς τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας ἢ κατὰ τὰς ὥρας φυλακῆς.

1. Ἐργασία καταστρώματος:

α) Διὰ τὸ ἄνοιγμα τῶν κυτῶν, διὰ τὴν προετοιμασίαν αὐτῶν πρὸς φορτοεκφόρτωσιν, κατὰ τὴν ἔναρξιν ταύτης, ὡς καὶ διὰ τὸ κλείσιμον τῶν κυτῶν μετὰ τὸ πέρας τῆς φορτοεκφορτώσεως καὶ ἐφ' ὅσον τὸ πέρας τῆς φορτοεκφορτώσεως πραγματοποιεῖται μετὰ τὴν καθορισθεῖσαν ὥραν ἀπόπλου.

Ἐπίσης διὰ τὸ κλείσιμον τῶν κυτῶν διαρκούσης τῆς φορτοεκφορτώσεως εἰς ἐκτάκτους περιπτώσεις, ὡς π.χ. ἀπεργίας ἐν τῷ λιμένι, ἐπερχομένης βροχῆς ἢ θυέλλης.

β) Διὰ τὴν ἀποσκωρίασιν ἐλασμάτων.

γ) Διὰ τὴν ἀπόρριψιν ἀπορριμμάτων καταστρώματος.

δ) Διὰ τὴν λίπανσιν τῶν βαρούλκων.

ε) Διὰ τὴν ἐξασφάλισιν ἀντικειμένων καταστρώματος ἐπικειμένης θαλασσοταραχῆς.

στ) Διὰ τὴν ἐργασίαν ὀπτῆρος.

ζ) Διὰ τὸν καθαρισμὸν ὑδροσυλλεκτῶν κύτους (κουτὶ σεντινῶν).

η) Διὰ τὸν χρωματισμὸν διαμερισμάτων καὶ κλειστῶν χώρων ἐν γένει, ἤτοι κυτῶν, ἀποθηκῶν, διαμερίσματος πηδαλίου, διαδρόμων κλπ. καθ' ὅλον αὐτῶν τὸ ὕψος ἐν ὁρμῳ.

θ) Διὰ τὸν ἐξωτερικὸν χρωματισμὸν ἐν ὁρμῳ.

2. Ἐργασίαι μηχανολεβητοστασίου

α) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν φίλτρων καὶ τοῦ θερμοδοχείου.

β) Διὰ τὴν ἀπόρριψιν τῶν τεφρῶν ἑκάστης φυλακῆς ἐντὸς τοῦ χρόνου τῆς φυλακῆς ταύτης.

γ) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τοῦ δαπέδου τοῦ μηχανολεβητοστασίου.

δ) Διὰ τὴν πλύσιν καὶ τὸν χρωματισμὸν τοῦ μηχανολεβητοστασίου ἐν ὁρμῳ.

ε) Διὰ τὴν διατήρησιν τῶν πυρῶν τοῦ λέβητος.

στ) Διὰ τὴν ἐκκένωσιν τῶν βαρελίων μηχανελαίου εἰς τὰς δεξαμενὰς τοῦ πλοίου, ἐκτελουμένην ἐν ὁρμῳ μέν, ἐφ' ὅσον δὲν διατηροῦνται αἱ φυλακαί, ὑφ' ὁλοκλήρου τοῦ κατωτέρου προσωπικοῦ τοῦ μηχανολεβητοστασίου, ἐν πλῷ δὲ μόνον ὑπὸ τῶν καθαριστῶν.

ζ) Διὰ τὴν παραλαβὴν καυσίμων.

η) Δι' ἐργασίας ἠλεκτρολογικάς, ὑδραυλικάς, μηχανῶν, λέμβων καὶ χειροκινήτων ἀντλιῶν.

θ) Διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ νυκτοφύλακος διατήρησιν τῶν πυρῶν τοῦ λέβητος πρὸς λειτουργίαν τῶν μηχανημάτων φωτισμοῦ, θερμάνσεως καὶ ψυγείου τοῦ πλοίου.

3. Γενικαὶ ἐργασίαι

α) Διὰ τὴν διὰ βαρούλκου ἐκ τῆς πλευρᾶς τοῦ πλοίου (σότο παλάγκο) παραλαβὴν τῶν ὑλικῶν, τὴν ἐναποθήκευσιν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος καὶ τὴν ἐν συνεχείᾳ κατανομήν, μεταφορὰν καὶ τοποθέτησιν αὐτῶν εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ πλοίου κατὰ κλάδους.

β) Διὰ τὴν καθ' ὁμοιον ὡς ἄνω τρόπον παράδοσιν τῶν ἀκαθάρτων εἰδῶν ρουχισμοῦ πρὸς πλύσιν καὶ παραλαβὴν αὐτῶν.

γ) Διά τήν πλύσιν καί καθαρισμόν τῶν διαμερισμάτων τοῦ πληρώματος, ὡς καί διά τόν χρόνον τόν ἀπαιτούμενον διά τήν ἀλλαγήν τῶν φυλακῶν.

Γενική παρατήρησις

Ἀσχέτως τῶν ἀνωτέρω ἐργασιῶν, αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται ἐνδεικτικῶς, ἅπαν τό προσωπικόν οἱασδήποτε κατηγορίας ὑποχρεοῦται εἰς τήν ἐντός τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας ἐκτέλεσιν πασῶν τῶν ἐργασιῶν τῶν καθοριζομένων ὑπό τοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσίας ἐπί τῶν ἐμπορικῶν πλοίων καί γενικώτερον τῶν ὑπαγομένων εἰς τήν εἰδικότητα τοῦ ναυτικοῦ.

Κεφάλαιον ΣΤ'

Ἐργασίαι παρέχουσαι τό δικαίωμα ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς

α) Διά τήν παραλαβήν τῶν τροφίμων, ἐφ' ὅσον ταῦτα δέν παραδίδονται ὑπό τοῦ προμηθευτοῦ καί δέν τοποθετοῦνται ὑπ' αὐτοῦ εἰς τάς ἀποθήκας τοῦ πλοίου, ὑποχρεοῦται τό ὑπό τοῦ πλοιάρχου καθοριζόμενον ἑκάστοτε πλήρωμα, ὅπως παραλάβῃ ταῦτα διά βαρούλκου εἴτε ἐκ τῆς πλευρᾶς τοῦ πλοίου, σότο παλάγκο, εἴτε ἐξ οἱουδήποτε ἄλλου σημείου αὐτοῦ, μεταφέρῃ καί τοποθετήσῃ ταῦτα εἰς τάς ἀποθήκας τοῦ πλοίου.

Διά τήν ἐργασίαν ταύτην, ἐφ' ὅσον ἐκτελεσθῇ ἐντός τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας, καταβάλλεται ἰδιαιτέρα ἀμοιβή ἐκ 1.30.0 λιρῶν Ἀγγλίας κατά τόννον μεταφερθέντων τροφίμων, ἐάν δέ ἐκτελεσθῇ ἐκτός τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας ἐκ 3.0.0 λιρῶν Ἀγγλίας κατά τόννον τό ποσόν τοῦτο τῆς ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς καταβάλλεται ἐξ ἴσου εἰς πάντα τά συμμετέχοντα εἰς τήν ἐργασίαν ταύτην μέλη τοῦ πληρώματος.

β) Διά τόν καθαρισμόν τῶν διπυθμένων.

γ) Διά τόν καθαρισμόν τῶν σεντινῶν ἐξ ὑπολειμμάτων φορτίου.

δ) Διά τόν καθαρισμόν τῶν σεντινῶν καί μηχανολεβητοστασίου.

ε) Διά τό κτίσιμον τῶν τοίβλων τῶν λεβήτων.

στ) Διά τόν καθαρισμόν τῶν αὐλῶν τῶν λεβήτων, τῶν αὐλοφόρων πλακῶν, κλιβάνων κλπ. καί ἀπόρριψιν τεφρῶν εἰς τό κατάστρωμα.

Ἡ ἰδιαιτέρα ἀμοιβή διά τάς ἀνωτέρω ἐργασίας τῶν ἐδαφίων β', γ', δ', ε', στ' καθορίζεται κατόπιν συμφωνίας μεταξύ πλοιάρχου καί τῶν μελῶν τοῦ πληρώματος, εἰς ἃ ἀνατίθενται αἱ ἄνω ἐργασίαι, ὑπό ὅρους δικαίους καί λογικούς καί διά τό πλοῖον καί διά τούς ναυτικούς.

Κεφάλαιον Ζ'

Ἀπαγορευτικαί διατάξεις

1) Ἀπαγορεύεται ἐν πλῷ ὁ χρωματισμός καί ἡ ἀποσκωρίασις τοῦ πλοίου διά τῆς χρησιμοποιήσεως ἱκρωμάτων (σκαλωσιῶν), ὡς καί ὁ χρωματισμός τῶν ἱστῶν καί τῆς καπνοδόχου.

2) Ἀπαγορεύεται πᾶσα ἐργασία ἐπί τῶν ἱστῶν, ἐφ' ὅσον εὑρίσκεται ἐν λειτουργίᾳ τό ἀντίστοιχον βαρούλκον.

3) Ἀπαγορεύεται ὁ ἐξωτερικός χρωματισμός καί ἡ ἀποσκωρίασις, ἐφ' ὅσον τό πλοῖον εὑρίσκεται ἐν δεξαμενῇ.

4) Ἀπαγορεύεται ἡ ἀξίωσις ἐπιδομάτων καί ἀμοιβῶν ἐν γένει πέραν τῶν ἐν τῇ παρούσῃ συλλογικῇ συμβάσει καθοριζομένων, πλήν ἐάν ζητηθῇ πρόσθετος ἐργασία μή προβλεπομένη ἐν τῇ παρούσῃ συμβάσει.

Κεφάλαιον Η'

Ἡμέραι ἀργίας ἐν λιμένι

Αἱ κατά τό ἰσχῦον ἐπίσημον ἑορτολόγιον ἡμέραι ἀργίας (ἑορταί) λογίζονται ὡς Κυριακαί ἐν λιμένι. Ἡ κατά τάς ἡμέρας ταύτας ἐργασία διέπεται ὑπό τῶν ἰδίων διατάξεων ὡς ἐργασία Κυριακῆς.

1) Αἱ Κυριακαί
2) Ἡ 1η τοῦ Ἔτους
3) Τῶν Θεοφανείων
4) Ἡ Καθαρά Δευτέρα
5) Ἡ 25η Μαρτίου
6) Ἡ Μεγάλη Παρασκευή
7) Ἡ Δευτέρα τοῦ Πάσχα
8) Τοῦ Ἁγίου Γεωργίου
9) Ἡ Πρώτη Μαΐου
10) Ἡ ὀνομαστική ἑορτή τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως
11) Τῆς Ἀναλήψεως
12) Ἡ 15 Αὐγούστου
13) Ἡ 14η Σεπτεμβρίου
14) Ἡ 28η Ὀκτωβρίου
15) Τοῦ Ἁγίου Νικολάου
16) Τῶν Χριστουγέννων
17) Ἡ Δευτέρα τῶν Χριστουγέννων
18) Αἱ ἀνεγνωρισμέναι ὡς ἡμέραι ἀργίας τοπικαί ἑορταί εἰς τούς ἑλληνικούς λιμένας καί ἐφ' ὅσον ναυλοχεῖ εἰς τινα τούτων τό πλοῖον.

Κεφάλαιον Θ'

Βιβλίον ὑπερωριῶν καί ἰδιαιτέρων ἀμοιβῶν

1) Ὑπόλογοι πρός τόν πλοίαρχον ἀξιωματικοί διά τήν τήρησιν βιβλίου ὑπερωριῶν καί ἰδιαιτέρων ἀμοιβῶν εἶναι ὁ ὑποπλοίαρχος διά τό προσωπικόν καταστρώματος καί γενικῶν ὑπηρεσιῶν, ὁ α' μηχανικός διά τό προσωπικόν μηχανοστασίου καί λεβητοστασίου καί ὁ ραδιοτηλεγραφητής διά πᾶσαν ἐργασίαν συναφῆ πρός τήν εἰδικότητά του.

2) Πρό πάσης ἐκτελέσεως ἐκτάκτου ἐργασίας, παρεχούσης τό δικαίωμα πληρωμῆς ὑπερωρίας ἤ ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς, οἱ ὡς ἄνω ὑπόλογοι ἀξιωματικοί ὀφείλουν νά ἀναφέρουν τοῦτο εἰς τόν πλοίαρχον καί νά λαμβάνουν τήν ἔγκρισιν αὐτοῦ. Ἐν ἀπουσίᾳ ὅμως τοῦ πλοιάρχου δύνανται οὗτοι, ὑπαρχούσης ἐπειγούσης ἀνάγκης, νά διατάξωσι τήν ἐκτέλεσιν τοιαύτης ἐργασίας, ὑποχρεούμενοι νά ἀναφέρωσι εἶτα περί τούτου εἰς τόν πλοίαρχον.

3) Οἱ ὑπόλογοι ἀξιωματικοί ὑποχρεοῦνται, ὅπως καταγράφουν καθ' ἑκάστην εἰς τό βιβλίον ὑπερωριῶν καί ἰδιαιτέρων ἀμοιβῶν τάς εἰς τά

μέλη τοῦ πληρώματος ὀφειλομένας τοιαύτας, καλοῦντες τοὺς δικαιούχους, ὅπως προσυπογράψουν διὰ τὸ σύμφωνον τῶν σχετικῶν ἐγγραφῶν.

Κεφάλαιον Ι'

Προκαταβολαί—Πληρωμὴ μισθοῦ

1) Ἐπὶ τῇ ναυτολογήσει των οἱ ναυτικοὶ δικαιοῦνται προκαταβολῆς.

2) Εἰς ξένους λιμένας καὶ ἐφ' ὅσον ἡ χορήγησις εἰς τὸν πλοίαρχον συναλλάγματος εἶναι ἐπιτετραμμένη ὑπὸ τῶν Ἀρχῶν τοῦ τόπου δύναται να δοθῇ προκαταβολὴ εἰς τὸν ναυτικὸν εἰς ξένον συνάλλαγμα μέχρι τοῦ 1/3 τῶν ἀποδοχῶν του.

3) Εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς ὁ ναυτικὸς λαμβάνει ἐξοφλησιν τῶν ἀποδοχῶν του.

4) Αἱ προκαταβολαί, ἐκτὸς τῆς προκαταβολῆς τῆς παραγράφου 2, καὶ ἡ ἐξόφλησις τῶν ἀποδοχῶν γίνονται ἐν Ἑλλάδι εἰς δραχμὰς μὲ τὴν ἐπίσημον ἑκάστοτε τιμὴν τῆς Ἀγγλικῆς λίρας.

Κεφάλαιον ΙΑ'

Κλινοσκευή, ἐπιτραπέζια σκεύη κλπ.

1) Εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ εἰς τὸ κατώτερον πλήρωμα χορηγοῦνται εἴδη κλινοσκευῆς (στρώματα, προσκεφάλαια, κλινοσκεπάσματα, σινδόνια, προσόψια, σάπων, πινάκιον, πηρούνιον, μαχαίριον, κύπελλον) κατάλληλα διὰ τὰ γεύματά των. Τὰ σινδόνια καὶ τὰ καλύμματα προσκεφαλαίων θὰ ἀλλάσσωνται ἅπαξ καθ' ἑβδομάδα διὰ καθαρῶν τοιούτων.

2) Εἰς ἕκαστον μέλος τοῦ κατωτέρου προσωπικοῦ καταστρώματος χορηγοῦνται εἷς ἐπενδύτης ἀδιάβροχος (νιτσεράδα) καὶ ἓν ζεῦγος ἀδιαβρόχων ὑποδημάτων.

3) Ἅπαντα τὰ ὡς ἄνω εἴδη παραδίδονται εἰς τὸ πλήρωμα καθαρὰ καὶ εἰς κατάστασιν ἐπιτρέπουσαν τὴν χρῆσιν των. Οἱ ἀποχωροῦντες τοῦ πλοίου ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιστρέφουν ἅπαντα τὰ εἴδη ταῦτα ἐν καλῇ καταστάσει, θεωρουμένης ὡς δεδικαιολογημένης τῆς λογικῆς φθορᾶς λόγῳ χρήσεως. Ἐν περιπτώσει ἀπωλείας ἢ καταστροφῆς εἰδῶν ἐκ τούτων ἐξ ἀμελείας ἢ ὑπαιτιότητος τοῦ κατόχου οὗτος ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ τὸ ἀντίτιμον διὰ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ἀπολεσθέντος ἢ καταστραφέντος εἴδους.

Κεφάλαιον ΙΒ'

Ἀσθενεῖς νοσηλευόμενοι ἐκτὸς τοῦ πλοίου

1) Καθορίζεται εἰδικὸς μισθὸς τῶν ἀσθενούντων ναυτικῶν νοσηλευομένων ἐκτὸς τοῦ πλοίου, ὡς κάτωθι:

	Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νοσηλείας του ἐν νοσοκομείῳ.	Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νοσηλείας του ἐκτὸς νοσοκομείου (συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἀντιτίμου τροφῆς).
	Εἰς Λίρας Ἀγγλίας	Εἰς Λίρας Ἀγγλίας
Εἰδικότης		
Ὕπαρχος	39.00.0	47.00.0
Ὑποπλοίαρχος	39.00.0	47.00.0
Ἀνθυποπλοίαρχος	32.00.0	40.10.0
Ἀξ/τικὸς ἀσυρμάτου Α'	39.00.0	47.00.0
Ἀξ/τικὸς ἀσυρμάτου Β'	32.00.0	40.05.0
Φροντιστὴς	39.00.0	47.00.0
Ἰατρὸς	39.00.0	47.00.0
Οἰκον. ἀξιωματικὸς Α'	39.00.0	47.00.0
Οἰκον. ἀξιωματικὸς Β'	32.00.0	40.10.0
Δόκιμος πλοίαρχος	12.00.0	17.00.0
Δόκιμος πλοίαρχος	8.10.0	15.10.0
Ναύκληρος	20.10.0	27.10.0
Ὑπονάυκληρος	19.10.0	26.00.0
Ξυλουργὸς	20.00.0	27.10.0
Ὑδραυλικὸς	22.00.0	28.10.0
Ἀρχιθερμαστὴς	22.00.0	28.15.0
Ναύτης	18.10.0	24.00.0
Ναυτόπαις	8.10.0	15.10.0
Λιπαντὴς	20.10.0	27.10.0
Θερμαστὴς	19.10.0	26.00.0
Ἀρχιμάγειρος Α'	48.00.0	56.00.0
Ἀρχιμάγειρος Β'	39.00.0	47.00.0
Μάγειρος Α'	32.00.0	40.10.0
Μάγειρος Β'	23.00.0	30.00.0
Μάγειρος Γ'	22.00.0	30.00.0
Χυτροκαθαριστὴς	9.00.0	15.15.0
Ἀρτοποιὸς	23.00.0	30.00.0
Ζαχαροπλάστης	32.00.0	40.05.0
Σφαγεὺς	32.00.0	40.05.0
Βοηθὸς φροντιστοῦ	18.10.0	24.00.0
Μεταφορεὺς	8.09.0	15.06.0
Ἀρχιθαλαμηπόλος	20.10.0	27.10.0
Θαλαμηπόλος	18.10.0	24.00.0
Ἐπίκουρος	8.10.0	15.10.0
Βοηθὸς ζαχαροπλάστου	22.00.0	30.00.0

2) Προκειμένου ὅμως περὶ ἀσθενειῶν συνεπαγομένων ἐγχείρησιν, ἐφ' ὅσον ἐπραγματοποιήθη αὕτη, ἢ τραυματισμοῦ, ὅστις δὲν ἐπιφέρει ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν, ἡ δὲ θεραπεία δὲν παρατείνεται πέραν τῶν τεσσάρων μηνῶν, καταβάλλεται ὁλόκληρος ὁ ὑπὸ τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐν Κεφαλαίῳ Α' προβλεπόμενος μισθὸς καὶ οὐχὶ ὁ τοῦ ἀνωτέρω πίνακος τῆς παραγρ. 1 τοῦ παρόντος Κεφαλαίου ΙΒ'.

3) Ἐκτὸς νοσοκομείου ἡ κλινικῆς τὸ ἀντίτιμον τροφῆς τοῦ ναυτικοῦ περὶ οὗ ἡ παράγραφος 2, καὶ κατὰ τὴν ἀνάρρωσιν αὐτοῦ καταβάλλεται ἐπὶ πλέον τοῦ μισθοῦ ὁριζόμενον διὰ μὲν τοὺς ἀξιωματικοὺς εἰς σελλίνια 9 ἡμερησίως, εἰς δὲ τὸ κατώτερον πλήρωμα 8 σελλίνια ἡμερησίως.

4) Τὸ ἀντίτιμον τροφῆς τοῦ ναυτικοῦ ἐκτὸς τοῦ πλοίου, εἰς ἃς περιπτώσεις δικαιοῦται οὗτος τοιούτου, καθορίζεται εἰς σελλίνια 9 καθ' ἡμέραν διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ εἰς σελλίνια 8 διὰ τὸ κατώτερον πλήρωμα.

Κεφάλαιον ΙΓ'

Ἄδειαι

1) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑνὸς ἔτους συνεχοῦς ὑπηρεσίας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πλοίου ἢ πλοίων τοῦ αὐτοῦ πλοιοκτήτου ὁ ναυτικὸς δικαιοῦται εἰς ἄδειαν, ὑπολογιζομένην διὰ μὲν τοὺς ἀξιωματικοὺς εἰς μίαν καὶ ἡμίσειαν ἡμέραν δι' ἕκαστον μῆνα ὑπηρεσίας, διὰ δὲ τὸ κατώτερον προσωπικὸν εἰς μίαν ἡμέραν δι' ἕκαστον μῆνα.

2) Ἐφ' ὅσον ὁ ναυτικὸς συνεπλήρωσεν ἑξά-

μηνον συνεχῆ ὑπηρεσίαν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πλοίου ἢ πλοίων τοῦ αὐτοῦ πλοιοκτήτου καὶ ἀπολυθῇ ἐξ αὐτοῦ οὐχὶ ἐξ ὑπαιτιότητός του, πρὸ τῆς λήξεως τῆς συμβάσεως ναυτολογήσεώς του, δύναται νὰ λάβῃ ἄδειαν δι' ὅσους μῆνας ὑπηρέτησε κατὰ τὴν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ καθοριζομένην ἀναλογίαν.

3) Κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀδείας του ὁ ναυτικὸς δικαιοῦται εἰς τὸν ἀναλογοῦντα εἰς ταύτας μισθόν, ὡς οὗτος ὁρίζεται ἐν τῷ Κεφαλαίῳ Α' τῆς παρούσης συμβάσεως, ὡς καὶ εἰς τὸ ἀντίτιμον τροφῆς, ὡς τοῦτο καθορίζεται ἐν τῷ προηγουμένῳ Κεφαλαίῳ.

4) Ἡ ἄδεια παρέχεται ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν κρίσιν του ἐπιτρέπουν τὴν παροχὴν ταύτης αἱ ἀνάγκαι τοῦ πλοίου, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει κατ' ἐπιλογὴν τοῦ ναυτικοῦ διὰ τὸν κατάλληλον χρόνον.

Κεφάλαιον ΙΔ'

Ναυτολόγησις

1) Τὰ πληρώματα τῶν πλοίων, περὶ ὧν ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις καταρτίζονται ἐκ τῶν τακτικῶν μελῶν τῶν συμβαλλομένων ναυτικῶν ὀργανώσεων, τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὴν δύναμιν τῆς Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας, κατ' ἀπόλυτον ἐκλογὴν ὑπὸ τοῦ πλοιοκτήτου.

2) Εἰς ἑκάστην πρόσληψιν ἢ ἀντικατάστασιν μέλους ἢ καὶ ὁλοκλήρου τοῦ πληρώματος ἐπὶ τῶν πλοίων, περὶ ὧν ἡ παροῦσα σύμβασις, αὕτη θὰ διενεργῆται ἐκ τῶν τακτικῶν μελῶν τῶν συμβαλλομένων ναυτικῶν ὀργανώσεων, χορηγουμένου εἰς τὸν ὑπὸ ναυτολόγησιν ναυτικὸν εἰδικοῦ πρὸς τοῦτο σημειώματος εἰς ἑκάστην περίπτωσιν παρὰ τῆς οἰκείας ἐπαγγελματικῆς ναυτικῆς ὀργανώσεως.

3) Προκειμένου περὶ προσώπων, μὴ ἀνηκόντων εἰς τὰς ἐν τῇ παραγράφῳ 2 ἀναφερομένας ὀργανώσεις, αὗται τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν ἐγγραφὴν τούτων ὡς μελῶν των, ἐφ' ὅσον κέκτηνται τὰ ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ τῶν ὀργανώσεων καθοριζόμενα προσόντα.

Κεφάλαιον ΙΕ'

Ἐπίλυσις διαφορῶν

Πᾶσα διαφορά, προκύπτουσα κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν καὶ ἑρμηνείαν τῶν ὅρων τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως, ἐπιλύεται διαιτητικῶς.

Κεφάλαιον ΙΣΤ'

Ἰσχὺς τῆς συμβάσεως

1) Ἔναρξις τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συμβάσεως ὁρίζεται ἡ 1η Ἰανουαρίου 1959, ἡ δὲ διάρκεια αὐτῆς ὁρίζεται μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1959.

2) Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως δύναται αὕτη νὰ τροποποιηθῇ μόνον κατόπιν κοινῆς συμφωνίας τῶν συμβαλλομένων μερῶν.

3) Δύο μῆνας πρὸ τῆς λήξεως τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως δύναται αὕτη νὰ καταγγελθῇ παρ' ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν, παραμένει ὅμως ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὴν καταγγελίαν μέχρι τῆς ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος Κεφαλαίου καθοριζομένης λήξεως ταύτης.

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις συνετάγη εἰς τριπλοῦν, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον ἔλαβον τὰ συμβαλλόμενα μέρη, τὸ δὲ τρίτον θέλει κατατεθῇ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ὑπογράφεται δὲ ὡς ἕπεται :

(ἕπονται ὑπογραφαί)

—

52380/1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1959 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ρόδου περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ ἑστιατόρια, ζυθεστιατόρια, μαγειρεῖα, οἰνομαγειρεῖα, καφενεῖα, μπάρ, ζαχαροπλαστεῖα καὶ συναφῆ καταστήματα περιοχῆς Ρόδου.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 283 τῆς 29 Ἰουλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 14 § 1 ἐδάφ. β' τοῦ νόμου 3239/1955 καὶ τῶν ἄρθρων 19 § 2 καὶ 20 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ρόδου «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργαζομένων εἰς ἑστιατόρεια, καφενεῖα κλπ. Ρόδου», ἐφ' ἧς δὲν ἠσκήθη ἔφεσις, ἀποφασίζομεν :

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ρόδου «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ ἑστιατόρια, ζυθεστιατόρια, μαγειρεῖα, οἰνομαγειρεῖα, καφενεῖα, μπάρ, ζαχαροπλαστεῖα καὶ συναφῆ καταστήματα περιοχῆς Ρόδου», ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τοῦ σωματείου «Ἕνωσις Ὑπαλλήλων Ξενοδοχείων, Ἑστιατορίων, Ζυθεστιατορίων κλπ. Ρόδου» ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν Συλλόγων Ἑστιατόρων, Καφεπωλῶν καὶ Ζαχαροπλαστῶν Ρόδου ἀφ' ἑτέρου καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἕπεται :

«Ἀποφασίζει τὸν καθορισμὸν τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ ἑστιατόρια, ζυθεστιατόρια, μαγειρεῖα, οἰνομαγειρεῖα, καφενεῖα, μπάρ, ζαχαροπλαστεῖα καὶ συναφῆ καταστήματα ὡς ἀκολούθως :

1. Ἑστιατόρια, ζυθεστιατόρια, μαγειρεῖα, οἰνομαγειρεῖα, ταβέρναι καὶ κέντρα διασκεδάσεως.

α)α Εἰδικότης		Κατηγορία καταστήματος Α' καὶ Β'	Γ' καὶ Δ'
1) Μάγειρος Α'	Δραχ.	1.400	1.300
2) Μάγειρος Β'	»	1.300	1.200
3) Μάγειρος Γ'	»	1.300	
4) Βοηθὸς μαγείρου	»	850	800

5) Λαντζιέρης ἢ λαντζιέρισσα ἡλικίας διὰ τοὺς ἄρρενας 19 ἐτῶν συμπεπληρωμένων ἀνεξαρτήτως προϋπηρεσίας ἢ 18 ἐτῶν συμπεπληρωμένων καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ, διὰ δὲ τὰς θήλεις ἡλικίας 17 ἐτῶν συμπεπληρωμένων ἀνεξαρτήτως προϋπηρεσίας, ἢ 16 ἐτῶν συμπεπληρωμένων καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ Α' καὶ Β' Γ' καὶ Δ'

	Δραχ.	Δραχ.
	920	820

6) Λαντζιέρης ἢ λαντζιέρισσα μὴ πληρῶν τὰς προϋποθέσεις

	Δραχ.	Δραχ.
τῆς προηγουμένης παραγράφου	720	620
7) Καθαριστής ἢ καθαρίστρια ἀνεξαρτήτως ἡλικίας καὶ προϋπηρεσίας	770	700
8) Μπουφετζῆς ἢ παγκέρης κατα τὰς διακρίσεις τῆς παραγράφου 5	950	830
9) Βοηθὸς μπουφετζῆ ἢ παγκέρη κατά τὰς διακρίσεις τῆς παραγράφου 6	720	620
10) Σερβιτόρος	200	200
11) Βοηθὸς σερβιτόρου	175	175

2. Καφενεῖα, ζαχαροπλαστεῖα, μπὰρ καὶ συναφῆ καταστήματα

	Α' καὶ Β' δραχ.	Γ' καὶ Δ' δραχ.
1) Ταμπῆς ἢ μπουφετζῆς	1.250	1.150
2) Παγκέρης, ποτηριέρης, λαντζιέρης ἡλικίας 19 ἐτῶν συμπεπληρωμένων διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ 17 διὰ τὰς θήλεις, ἀνεξαρτήτως προϋπηρεσίας, ἢ 18 ἐτῶν δια τοὺς ἄρρενας καὶ 16 ἐτῶν διὰ τὰς θήλεις μεθ' ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίας ἐν τῷ κλάδῳ	1.100	1.000
3) Παγκέρης, ποτηριέρης, λατζέρης μὴ πληρῶν τὰς προϋποθέσεις τῆς προηγουμένης παραγράφου (ἄρρενες καὶ θήλεις)	820	720
4) Σερβιτόρος	200	200
5) Βοηθὸς σερβιτόρου	175	175

3. Καθορίζει τὸν μισθὸν τοῦ μαρκαδόρου ἢ ταμπλίστα ὡς ἀκολούθως:

Δι' ἅπαντα τὰ καταστήματα τῆς 1ης καὶ 2ας παραγράφου τῆς παρούσης ἀνεξαρτήτως κατηγορίας κατασιήματος:

Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας του δρχ. 1.000.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν του 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας του κατὰ τ' ἀκόλουθα κλιμάκια:

	δραχ.
Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπηρεσίας	1.200
» 3ον » 4ον »	1.350
» 5ον » 6ον »	1.500
» 7ον » 8ον »	1.550
» 9ον » 10ον »	1.650
» 11ον » 12ον »	1.750
» 13ον » 14ον »	1.850
» 15ον » 16ον »	1.950
» 17ον » 18ον »	2.100
» 19ον » 20ὸν »	2.200

Δι' ἕκαστον πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων ἔτος προϋπηρεσίας ὁ μισθὸς τῶν 2.200 δραχμῶν αὐξάνεται κατὰ 50 δραχμὰς καὶ μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ 2.700 δραχμῶν.

4. Γενικαὶ διατάξεις

α) Ἅπαντες οἱ ἀνωτέρω μισθοὶ προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ ποσοστοῦ 10ο/ο διὰ τὴν σύζυγον καὶ 5ο/ο δι' ἕκαστον τέκνον καὶ μέχρι τριῶν τέκνων κατ' ἀνώτατον ὅριον.

Τὸ ἐπίδομα τοῦτο χορηγεῖται εἰς τοὺς ἐργαζομένους, ἐφ' ὅσον αἱ σύζυγοι αὐτῶν δὲν ἐργάζονται καὶ ἐφ' ὅσον τὰ τέκνα αὐτῶν εἶναι ἄγαμα, δὲν ἐργάζονται καὶ ἄγουν ἡλικίαν τὰ μὲν ἄρρενα μέχρι 18 ἐτῶν, τὰ δὲ θήλεα μέχρις 20 ἐτῶν.

β) Ἅπαν τὸ εἰς τὰ καταστήματα τῆς παραγράφου 1 τῆς παρούσης ἀπασχολούμενον προσωπικὸν δικαιοῦται δωρεὰν τροφῆς ὑγιεινῆς καὶ ἐπαρκοῦς, τοὐλάχιστον δὶς τῆς ἡμέρας.

γ) Εἰς τοὺς βοηθοὺς σερβιτόρους, ἐκτὸς τοῦ καθοριζομένου συμβολικοῦ μισθοῦ, δέον νὰ καταβάλληται καὶ ποσοστὸν 10ο/ο ἐπὶ τοῦ νομίμου φιλοδωρήματος τοῦ εἰσπραττομένου ὑπὸ τῶν σερβιτόρων ἐκ τῶν λογαριασμῶν τῶν πελατῶν. Τὸ ποσοστὸν τοῦτο παρακρατεῖται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὴν καταβολὴν τῶν δικαιουμένων ποσοστῶν εἰς τοὺς σερβιτόρους καὶ κατανέμεται κατ' ἰσομοιρίαν εἰς ἅπαντας τοὺς βοηθούς.

δ) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουλίου 1959, ἐπεκτείνεται δὲ καθ' ἅπασαν τὴν νῆσον Ρόδον».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἰουλίου 1959

—

5]1959 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ καφεζαχαροπλαστείων, γαλακτοπωλείων, μπὰρ κλπ. Θεσσαλονίκης (*).

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζει ἐν μέρει τὴν ἐκκαλουμένην ὑπ' ἀριθ. 8/1958 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ Σωματείου Ὑπαλλήλων Καφεζυθεστιατορίων «Ἡ Πρόοδος» καὶ τοῦ Σωματείου Ὑπαλλήλων Καφεζυθεστιατορίων καὶ Ζαχαροπλαστείων Θεσσαλονίκης ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου α) τῆς Ἑνώσεως Καφεζυθοπωλῶν Α.Α. καὶ Α' τάξεως, β) τοῦ Συνδέσμου Καφεζυθοποτοπωλῶν Β', Γ' καὶ Δ' τάξεως, γ) Συντεχνίας Γαλακτοπωλῶν καὶ δ) Συντεχνίας Ζαχαροπλαστῶν Θεσσαλονίκης, ὡς ἀκολούθως:

Ὅροι ἀμοιβῆς

Α. α) Σερβιτόροι:

1) Ἡ ἀμοιβὴ τοῦ προσωπικοῦ τούτου καθορίζεται εἰς ποσοστὸν 15 ο/ο ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ὑπ'

(*) Κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239/1955, συνταχθεῖσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 42 τῆς 30.6.1959 πράξεως καταθέσεως καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 1.7.1959.

αὐτῶν προσφερομένων εἰδῶν.

Ἐὰν δι' ἀποφάσεως της Ἀγορανομικῆς Ἐπιτροπῆς ἔχῃ περιληφθῇ τὸ φιλοδώρημα 15 ο/ο ἐν τῇ τιμῇ τῶν προσφερομένων εἰδῶν, τοτε οἱ σερβιτόροι θὰ λαμβανουν ἀπὸ τὸν ἐργοδοτην ποσοστὸν 13 ο/ο ἐπὶ τοῦ λογαριασμοῦ τοῦ πελάτου. Ἐὰν δὲ δὲν ἔχῃ περιληφθῇ εἰς τας τιμάς τῶν εἰδῶν τούτων τὸ ἐν λογῳ φιλοδώρημα, τότε θὰ εἰσπράττουν ποσὸν 15 ο/ο ἐπὶ τοῦ λογαριασμοῦ τοῦ πελάτου. Οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι τὸ ἀνωτέρω φιλοδώρημα θὰ εἰσπράττηται, ἐφ' ὅσον ὁ ἐργοδοτης ἀπασχολεῖ σερβιτορους.

Τὸ ποσοστὸν τῶν 15 ο/ο τῶν σερβιτόρων τῶν περὶ ὧν πρόκειται καταστημάτων θὰ εἰσπράττηται, ἐφ' ὅσον δὲν ἀφορᾷ προσφερόμενα φαγητά.

Ὡς φαγητὰ νοοῦνται σοῦπαι, σαγανάκια κλπ., ἐξαιρουμένων τῶν κυρίων εἰδῶν ζαχαροπλαστείων, γαλακτοπωλείων, ἤτοι γλυκισμάτων, γάλακτος, γιαούρτης, βουτύρου κλπ.

Διά τὰ μικτὰ καταστήματα, παρέχοντα ποτὰ καὶ φαγητά, οἱ σερβιτοροι θὰ εἰσπράττουν φιλοδώρημα 10 ο/ο ἐπὶ τῶν φαγητῶν καὶ 15 ο/ο ἐπὶ προσφερομένων ποτῶν, ἤτοι γλυκῶν κουταλιοῦ, καφέδων κλπ.

2) Οἱ σερβιτόροι θὰ λαμβάνουν πρὸς τούτοις μηνιαῖον μισθὸν ἐκ δρχ. 300.

3) Ἡ συναλλαγὴ κατὰ τὸ σερβίρισμα θὰ διενεργῆται ἀποκλειστικῶς μὲ μάρκας.

4) Αἱ ἐκτὸς τοῦ τέως Δήμου Θεσσαλονίκης ἐπιχειρήσεις ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλλωσιν εἰς τοὺς ἐκτάκτως προσλαμβανομένους σερβιτόρους καὶ βοηθοὺς αὐτῶν τὰ καθιερωμένα διὰ τὰς ἀστικὰς συγκοινωνίας κόμιστρα, εἰς περίπτωσιν δὲ παροχῆς ἐργασίας μετὰ τὴν παῦσιν τῆς συγκοινωνίας ταύτης νὰ μεριμνῶσι διὰ τὴν οἴκοι ἐπιστροφὴν αὐτῶν καταβάλλουσαι τὴν ἀναγκαίαν δαπάνην.

β) Βοηθοί:

Ἐφ' ὅσον εἰς τὰ ἀνωτέρω καταστήματα ἀπασχολοῦνται βοηθοὶ σερβιτόρων, καθορίζεται διὰ τούτους κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου ἐκ δρχ. 20, ὅπερ θὰ βαρύνῃ τὸν ἐργοδότην.

Πρὸς κάλυψιν τοῦ ἡμερομισθίου θὰ εἰσπράττουν ποσοστὸν 10ο/ο ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ φιλοδωρήματος τοῦ σερβιτόρου, οὗτινος τυγχάνει βοηθός, τὸ τυχὸν δὲ ἔλλεῖπον ποσὸν θὰ συμπληροῦται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου:

Β' Τὰ κατώτατα ὅρια μηνιαίων μισθῶν τῶν κάτωθι καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

α) Μαρκαδόρος δραχ. 1.500.

β) Μπουφετζῆς καταστήματος Α' κατηγορίας δρχ. 1.500.

γ) Μπουφετζῆς καταστήματος Β', Γ' καὶ Δ' κατηγορίας δρχ. 1.400.

Οἱ καθοριζόμενοι ὡς ἄνω μισθοὶ περιλαμβάνουσι τὴν ἀμοιβὴν τῶν νομίμως καθιερωμένων ἡμερῶν ἐργασίας.

δ) Διὰ τοὺς λαντζιέρην, λαντζιέρισσαν καὶ μαχαιροπηρουνιέρην καθορίζεται τὸ ἑκάστοτε ἡμερομίσθιον τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἢ ἐργατρίας.

Οἱ προσλαμβανόμενοι ἐκτάκτως ἢ εἰς ἀντικατάστασιν ἀντιστοίχου ἐργασίας τοῦ ἐν ἀναπαύσει εὑρισκομένου μισθωτοῦ εἰς τὰς διαφόρους, ὡς ἐν ἐπικεφαλίδι, ἐπιχειρήσεις τῶν ἄνω εἰδικοτήτων θὰ λαμβάνουν τὴν ἀντιστοιχον ἀμοιβὴν τῆς προσφερομένης εἰδικότητος, ἤτοι ὅ,τι δικαιοῦται λομβάνειν διὰ τὴν ἡμέραν ταύτην καὶ ὁ ἀντικαθισταμενος μισθωτός.

γ) Πωληταί:

Διὰ τοὺς πωλητὰς ἐφαρμόζεται ἡ ἰσχύουσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐμπορικῶν καταστημάτων.

Καταστήματα, ἅτινα παρέχουν τροφὴν εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτῶν, ἡ τροφὴ ἀποτιμᾶται εἰς ποσοστὸν 13ο/ο ἐπὶ τῶν μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων αὐτῶν, ὅπερ δικαιοῦται ὁ ἐργοδοτης νὰ προβαίνῃ εἰς ἀνάλογον ἔκπτωσιν ἀπὸ τὸν μισθὸν ἢ ἡμερομίσθιον τοῦ μισθωτοῦ.

Λοιποὶ ὅροι

α) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων δὲν μειοῦνται, ὡς ἐπίσης τυχὸν ὑφιστάμενοι εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἐργασίας, κατισχύουν τῆς παρούσης.

β) Ἡ πρόσληψις τοῦ προσωπικοῦ θὰ γίνεται διὰ τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας.

Ὡράριον καθορίζεται τὸ ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας ἰσχῦον τοιοῦτον.

δ) Τὸ δῶρον θὰ καταβάλληται κατὰ τὰ ἑκάστοτε βάσει τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθοριζόμενα.

ε) Ἅπαν τὸ προσωπικὸν δικαιοῦται κατ' ἔτος τῆς νομίμου ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἀ. ν. 539/1945.

στ) Εἰς ἅπαν τὸ τεχνικὸν προσωπικὸν χορηγεῖται ποδήρης ἐμπροσθέλλα ἐργασίας.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν εἰρηνοδικειακὴν περιφέρειαν Θεσσαλονίκης.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 29.4.1959.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 29.4.1959.

—

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ὑδραυλικῶν καὶ λευκοσιδηρουργῶν Θεσσαλονίκης (*).

Ἐν Θεσσαλονίκῃ σήμερον τὴν 6 Μαΐου 1959 καὶ ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Συντεχνίας Ὑδραυλικῶν Λευκοσιδηρουργῶν Ἐργοστασιαρχῶν οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι: 1) Μανωλόπουλος Παν., 2) Λάσκαρης Νικ., ὡς ἐκπροσωποι τῶν ἐργοδοτῶν, καὶ 3) Γεώργ. Φωτιάδης, ἐκπρόσωπος τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω Συντεχνίας, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ: 1) Γεώργ. Γεμεντζίδης καὶ 2) Δημ. Σκουρίδης, ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Ὑδραυλικῶν Λευκοσιδηρουργῶν Ἐργατοτεχνιτῶν Θεσσαλονίκης, νομίμως ἐκλεγέντες καὶ δεόντως ἅπαντες ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν γενικῶν συνελεύσεων τῶν μελῶν τῶν ἀνωτέρω ὀργα-

(*) Κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρ. 20 τοῦ νόμου 323/1936, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 43 τῆς 30.6.1959 πράξεως καταθέσεως καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 9.7.1959.

νώσεων διὰ τὴν ὑπογραφὴν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνωμολόγησαν καὶ συναπεδέχθησαν τὰ ἀκόλουθα:

Καθορίζονται κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων ὡς κάτωθι:

Ἔτη μαθητείας				Ἡμερομ. δραχ.
Ἀπὸ—ἕως	1	ἔτους	μαθητείας	18.—
» 1 »	2	ἐτῶν		23.—
» 2 »	3	»		28.—
» 3 »	4	»		35.—
» 4 »	5	»	βοηθὸς τεχνίτου	47.50
» 5 »	6	»	τεχνίτης	54.—
» 6 »	7	»	τεχνίτης	60.—

Ἄρθρον 2

Οἱ συμπληρώσαντες τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν λαμβάνουν τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου, τὸ καθοριζόμενον ἑκάστοτε παρὰ τῶν ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.

Ἄρθρον 3

Γυναῖκες, ἅμα τῇ προσλήψει των, λαμβάνουν τὸ ἡμερομίσθιον τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν ἑξαμήνου ὑπηρεσίας λαμβάνουν ἡμερομίσθιον δραχμῶν 40.

Ἄρθρον 4

Τὰ σήμερον καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀνώτερα τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν μειοῦνται.

Ἄρθρον 5

Εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τμήματα γαλβανιστηρίου χορηγεῖται 1 1/4 τῆς ὀκᾶ, γάλα ἡμερησίως, ἀπαγορευομένης τῆς εἰς χρῆμα καταβολῆς τῆς ἀξίας του.

Ἄρθρον 6

Ἡ προϋπηρεσία ἀποδεικνύεται διὰ τῶν βιβλιαρίων Ι.Κ.Α. ἢ διὰ πιστοποιητικῶν τῶν ἐργοδοτῶν, παρ' οἷς εἰργάσθησαν οὗτοι.

Ἄρθρον 7

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἀρχεται ἀπὸ σήμερον, ἡμέραν ὑπογραφῆς ταύτης παρὰ τῶν συμβαλλομένων, ἤτοι ἀπὸ τῆς 6 Μαΐου 1959, ἡ διάρκειά της δὲ ὁρίζεται δι' ἓν ἔτος.

Ἄρθρον 8

Πᾶσα παράβασις ἢ μὴ συμμόρφωσις πρὸς τὰς διατάξεις της παρούσης θεωρεῖται ἀδικαιολόγητος καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, ὑποχρεοῦσα τοὺς παραβάτας εἰς πενταπλασίαν ἀποζημίωσιν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ὁριζομένης (*).

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Θέλουν νὰ εἴπουν τῆς ὑπὸ τοῦ β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 ὁριζομένης ἀποζημιώσεως. Δὲν θὰ ἔβλαπτε μεγαλυτέρα προσοχὴ εἰς τὴν διατύπωσιν σοβαροῦ περιεχομένου δρου συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

61021]93]649216]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης

Περὶ ἐπιβολῆς ὑποχρεωτικῆς κρατήσεως 1ο/ο ὑπὲρ τῆς Ε.Γ.Σ.Α.Θ.Π.Ε. εἰς πάντας τοὺς παρὰ τοῦ Δημοσίου Ταμείου συνταξιοδοτουμένους ἀναπήρους καὶ θύματα πολέμου τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ ἀ.ν. 1324/1959.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 297 τῆς 14 Αὐγούστου 1959)

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 96 τοῦ ἀ.ν. 1324/1949, κυρωθέντος ὑπὸ τῆς Βουλῆς διὰ τοῦ νόμου 1487/1950,

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2859/1959 ἔγγραφον τῆς Ε.Γ.Σ.Α.Θ.Π.Ε. καὶ

3) Σχετικὴν εἰσήγησιν τῆς Διευθύνσεως Ἀναπήρων Γ.Ε.Σ., ἀποφασίζομεν:

1) Ἐπιβάλλομεν ὑποχρεωτικὴν κράτησιν 1ο/ο ὑπὲρ τῆς Ε.Γ.Σ.Α.Θ.Π.Ε. εἰς πάντας τοὺς παρὰ τοῦ Δημοσίου Ταμείου συνταξιοδοτουμένους ἀναπήρους καὶ θύματα πολέμου τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ ἀ.ν. 1324/1949, κυρωθέντος ὑπὸ τῆς Βουλῆς διὰ τοῦ νόμου 1487/1950, ἐκ τῆς καταβαλλομένης μηνιαίας συντάξεως αὐτῶν μετὰ πάντων τῶν ἐπιδομάτων.

2) Ἡ εἰσπραξις τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω κρατήσεως καὶ διανομὴ αὐτῆς εἰς τὴν ὑπὲρ ἧς ἡ κράτησις καὶ τὰ σωματεῖα μέλη αὐτῆς γίνεται καθ' ὃν τρόπον ὁρίζεται ἐν τῷ ἄρθρῳ 96 τοῦ ἀνωτέρω νόμου.

3) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης πᾶσα ἄλλη ἀπόφασις σχετικὴ μὲ τὴν ἀνωτέρω κράτησιν καταργεῖται.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ἰουλίου 1959

—

142912]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων

Περὶ ἐγκρίσεως Γενικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 176 τῆς 22 Μαΐου 1959)

—

14980]2632]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Βιομηχανίας καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐναρμονίσεως τῶν ἄρθρων 89 καὶ 102 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Προσωπικοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων, συμφώνως πρὸς τὴν διάρθρωσιν τῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Δ.Ε.Η.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 202 τῆς 11 Ἰουνίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις:

1) Τοῦ ν.δ. 3789/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας» (ἄρθρον 2).

2) Τῆς ὑπ' ἀριθ. 12685/1953 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν, Ἐργασίας, Βιομηχανίας καὶ Συγκοινωνιῶν «περὶ ρυθμίσεως ζητημάτων ἐκ τῆς μεταβιβάσεως εἰς τὴν Δ.Ε.Η. τῆς ἠλεκτρικῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ Κ.Ε.Τ.Η.Θ».

3) Τοῦ νόμου ΔΚΗ/1912 «περὶ Κανονισμοῦ Ὑπηρεσίας τῶν Σιδηροδρομικῶν καὶ Τροχιοδρομικῶν Ὑπαλλήλων», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν ἀπὸ 17.11.1917 «Γενικὸν Κανονισμὸν τοῦ Προσωπικοῦ τῆς Ἐξωτερικῆς Ὑπηρεσίας τῶν ἐν Ἑλλάδι Σιδηροδρόμων καὶ Τροχιοδρόμων» (διατηρηθέντα ἐν ἰσχύϊ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3752/1929).

4) Τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 71825/26.11.1958 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἐκτεθεῖσαν γνώμην τοῦ Τμήματος Κανονισμῶν τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς.

5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 21776/13.2.1959 αἴτησιν τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ, αἰτουμένης τὴν ἐναρμόνισιν τῶν ἄρθρων 89 καὶ 102 τοῦ ἀνωτέρω «Γενικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Προσωπικοῦ τῆς Ἐξωτερικῆς Ὑπηρεσίας τῶν ἐν Ἑλλάδι Σιδηροδρόμων καὶ Τροχιοδρόμων», συμφώνως πρὸς τὴν διάρθρωσιν τῶν Ὑπηρεσιῶν ταύτης, κατόπιν τῆς περιελεύσεως τοῦ Κλάδου ἠλεκτροφωτισμοῦ τῆς πρώην Κ.Ε.Τ.Η.Θ. εἰς τὴν Δ.Ε.Η., ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν, ὅπως τὰ ἄρθρα 89 καὶ 102 τοῦ «Γενικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Προσωπικοῦ τῆς Ἐξωτερικῆς Ὑπηρεσίας τῶν ἐν Ἑλλάδι Σιδηροδρόμων καὶ Τροχιοδρόμων» τῆς 17.11.1917 (διατηρηθέντος ἐν ἰσχύϊ, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3752/1929, ἐναρμονισθῶσιν ὡς κατωτέρω, κατόπιν τῆς περιελεύσεως εἰς τὴν Δ.Ε.Η. τοῦ Κλάδου Ἠλεκτροφωτισμοῦ τῆς πρώην Κ.Ε.Τ.Η.Θ., ἤτοι:

α) Εἰς τὸ ἄρθρον 89 τοῦ Κανονισμοῦ προστίθεται τελευταῖον ἐδάφιον, ἔχον οὕτω:

«Εἰδικῶς ὡς πρὸς τὸ περιελθὸν εἰς Δημοσίαν Ἐπιχείρησιν Ἠλεκτρισμοῦ ἐκ τῆς τέως Κ.Ε.Τ.Η.Θ. ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν τοῦ Κλάδου ἠλεκτροφωτισμοῦ τὸ ὡς ἀνωτέρω πειθαρχικὸν συμβούλιον συντίθεται: α) Ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς περιφερείας Μακεδονίας - Θράκης τῆς Δ.Ε.Η., ὡς προέδρου, β) ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς περιοχῆς Θεσσαλονίκης, γ) ἐκ τοῦ Προϊσταμένου τῶν Τεχνικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς περιοχῆς Θεσσαλονίκης, δ) ἐκ τοῦ Προϊσταμένου τῶν Ἐμπορικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς περιοχῆς Θεσσαλονίκης, ε) ἐξ ἑνὸς ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας, ὁριζομένου μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, στ) ἐξ ἑνὸς ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὁριζομένου μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ἐν κωλύματι δὲ ἢ ἀπουσίας τινὸς ἢ τινῶν ἐκ τῶν ἀνωτέρω (στοιχ. α—στ), ἐκ τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ, καὶ ζ) ἐξ ἑνὸς συναδέλφου τοῦ πταίσαντος ὑπαλλήλου, ἐκλεγομένου ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἐπιχειρήσεως, μεταξὺ τριῶν, τοῦ αὐτοῦ ἢ ἀνωτέρου βαθμοῦ συναδέλφων τοῦ πταίσαντος, προτεινομένων ὑπὸ τούτου δι' ἀναφορᾶς πρὸς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τῆς Ἐπιχειρήσεως, ἱεραρχικῶς ὑποβαλλομένης ἐντὸς πενθημέρου ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς σχετικῆς εἰδοποιήσεώς του.

Παρερχομένης τυχὸν ἀπράκτου τῆς πενθημέρου ταύτης προθεσμίας, τὸ πειθαρχικὸν συμβούλιον συντίθεται ἐκ τῶν ὑπολοίπων μελῶν αὐτοῦ. Τὸ πειθαρχικὸν συμβούλιον συνεδριάζει νομίμως, κατόπιν προσκλήσεως τοῦ προέδρου αὐτοῦ, παρόντων τεσσάρων τοὐλάχιστον ἐκ τῶν μελῶν του, ἀποφασίζει δὲ δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν παρόντων μελῶν».

β) Εἰς τὸ ἄρθρον 102 τοῦ Κανονισμοῦ προστίθεται δεύτερον ἐδάφιον, ἔχον οὕτω:

«Εἰδικῶς ὡς πρὸς τὸ περιελθὸν εἰς τὴν Δημοσίαν Ἐπιχείρησιν Ἠλεκτρισμοῦ ἐκ τῆς τέως Κ.Ε.Τ.Η.Θ. ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τοῦ Κλάδου ἠλεκτροφωτισμοῦ τὸ ὡς ἄνω πειθαρχικὸν συμβούλιον συντίθεται ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 89, ἐδάφιον τελευταῖον, ὁριζομένων προσώπων, πλὴν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς περιφερείας Μακεδονίας - Θράκης τῆς Δ.Ε.Η. Τοῦ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον πειθαρχικοῦ συμβουλίου προεδρεύει ὁ Διευθυντὴς τῆς περιοχῆς Θεσσαλονίκης τῆς Δ.Ε.Η., ὅστις καὶ συγκαλεῖ τοῦτο.

Τὸ πειθαρχικὸν συμβούλιον συνεδριάζει νομίμως, παρόντων τεσσάρων τοὐλάχιστον ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ, ἀποφασίζει δὲ δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Μαΐου 1959

—

40350]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν

Περὶ χορηγήσεως εἰς τοὺς συνταξιούχους τῶν Δήμων, Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Ἱδρυμάτων καὶ Κλάδου Συντάξεων Κοινοτικῶν Ὑπαλλήλων δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1959.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 209 τῆς 13 Ἰουνίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ γεγονὸς ὅτι εἰς τοὺς συνταξιούχους τοῦ Δημοσίου ἐνεκρίθη ἡ καταβολὴ ἐπιδόματος ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1959 καὶ 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 110002/Roneo 78 14.4.1959 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν περὶ παροχῆς βοηθήματος (δώρου) εἰς τοὺς συνταξιούχους τῶν Ν.Π.Δ.Δ. ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1959, ἀποφασίζομεν:

1. Ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1959 παρέχομεν τὴν ἔγκρισιν ἡμῶν διὰ τὴν χορήγησιν δώρου εἰς τοὺς συνταξιούχους Δήμων, Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Ἱδρυμάτων καὶ Κλάδου Συντάξεων Κοινοτικῶν Ὑπαλλήλων, ὡς καὶ εἰς τοὺς λαμβάνοντας χορηγίαν ἐκ τῶν Δήμων τέως δημαρχῶν, ἴσον πρὸς τὸ ἥμισυ (1/2) μιᾶς μηνιαίας συντάξεως μετὰ τοῦ τυχὸν προσωπικοῦ ἐπιδόματος ἀνικανότητος, μειουμένης κατὰ τὰ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10841 τῆς 10 Ἰανουαρίου 1959 κοινῆς ἀποφάσεως ἡμῶν ὁρισθέντα ποσοστά.

Τὸ ἐν λόγῳ δῶρον δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τοῦ ποσοῦ τῶν ἐννεακοσίων (900) δραχμῶν.

2. Τοῦ ἀνωτέρω δώρου δικαιοῦνται καὶ αἱ οἰκογένειαι, εἰς ἃς καταβάλλεται ἐπὶ ἑξάμηνον ἢ τρίμηνον κατὰ περίπτωσιν ἡ σύνταξις τοῦ ἀποβιώσαντος συνταξιούχου.

3. Τοῦ δώρου δικαιοῦνται οἱ λαμβάνοντες σύνταξιν, ἐφ' ὅσον ἔχει διαταχθῇ ἢ θὰ διατα-

χθῇ ἡ πληρωμὴ τῆς συντάξεως μέχρι τῆς 16ης Ἀπριλίου 1959.

Οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνταξιοδοτηθέντες διὰ τὸ ἡμῆμα τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ 17 Ἀπριλίου 1959 μέχρι καὶ τῆς 15 Μαΐου 1959 θὰ δικαιωθῶσι δώρου ἴσου πρὸς τόσα τριακοστὰ τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ, ὅσαι αἱ ἡμέραι, καθ' ἃς ἐσυνταξιοδοτήθησαν κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα.

4. Οἱ κατὰ συμμετοχὴν συνταξιοδοτούμενοι θὰ δικαιωθῶσι δώρου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ποσοῦ τῆς καταβαλλομένης αὐτοῖς συντάξεως, οἱ δὲ κατὰ χωρισμὸν συνταξιοδοτούμενοι ἀναλόγως τοῦ μεριδίου των ἐπὶ τῆς συνολικῆς συντάξεως.

5. Τὸ κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου προκῦπτον κλάσμα δραχμῆς παραλείπεται.

6. Τὸ δῶρον θὰ καταβληθῇ μόνον ἐφ' ὅσον ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τῶν ἀνωτέρω Ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ τοῦ Κλάδου συντάξεων κοινοτικῶν ὑπαλλήλων, διαπιστουμένη δι' ἀποφάσεως τῶν οἰκείων διοικητικῶν συμβουλίων, ἐπιτρέπει τὴν καταβολὴν τούτου.

7. Αἱ λοιπαὶ προϋποθέσεις καὶ περιορισμοὶ τῆς καταβολῆς τοῦ δώρου τῶν Χριστουγέννων 1958, οἱ ἀναφερόμενοι ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 108541 τῆς 10ης Ἰανουαρίου 1959 κοινῇ ἀποφάσει ἡμῶν, ἰσχύουν καὶ διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ δώρου τοῦ Πάσχα 1959.

8) Τὸ διὰ τῆς παρούσης παρεχόμενον δῶρον θὰ καταβληθῇ τὴν 28ην Ἀπριλίου 1959.

9) Τὸ διὰ τῆς παρούσης παρεχόμενον δῶρον ἀπαλλάσσεται φόρων, τέλους χαρτοσήμου καὶ πάσης κρατήσεως ὑπὲρ Δήμου, Κοινότητος κλπ. καὶ τρίτων, πλὴν τοῦ φόρου εἰσοδήματος καὶ τῆς ὑπὲρ τοῦ Κλάδου ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀσθενείας τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων τῆς περιφερείας τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, περὶ ἧς αἱ διατάξεις τοῦ ἐδαφίου 2 τῆς παραγράφου Α' τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 18 Δεκεμβρίου 1950 β. δ/τος περὶ διοικήσεως τοῦ Κλάδου ἀσφαλίσεως κλπ. εἰσφορᾶς.

10. Ἡ διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ βοηθήματος τούτου ἀπαιτηθησομένη δαπάνη θὰ βαρύνῃ τὸ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων Δήμων, Κοινοτήτων κλπ. διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν συντάξεων.

Ἡ παροῦσα κυρωθήσεται νομοθετικῶς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ἀπριλίου 1959

—

2591]Σ.32]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως Καταστατικοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Λιπασμάτων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 238 τῆς 6 Ἰουλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1963 νομοθ. διάταγμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διαταξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 νομοθ. δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 νομοθ. διατάγματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Λιπασμάτων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 19130/3.12.1958 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 361/1958, συνεδρίασις 419η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 22.12.1958), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως εἰς τὸ ἄρθρον 60 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Λιπασμάτων προστεθῇ παράγραφος ὑπ' ἀριθ. 6, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως.

«6) Ἡ ὑπὸ τῆς παραγράφου 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου προβλεπομένη 6μηνος ἀνατρεπτικὴ προθεσμία παρατείνεται ἐπὶ ἓξ (6) μῆνας, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ἰουνίου 1959

—

72178]Σ.879]58]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καταργήσεως τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 239 τῆς 6 Ἰουλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν.δ. «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/γματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5999/10.12.1957 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 2/1958, συνεδρίασις

408 τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 13.11.1958), ἀποφασίζομεν:

Τὸ ἄρθρον 12 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων καταργεῖται.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ἰουνίου 1959

—

41405]Ε.1311]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης διατάξεως εἰς τὸ Καταστατικὸν Τ.Σ.Π.Ε.Ε.Π.Κ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 239 τῆς 6 Ἰουλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1. Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν. 2070]1952 «περὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων του ἀ.ν 560/1945 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς ἐτροποποιήθη.

2. Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

3. Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392]1949 ν. διατάγματος.

4. Πρότασιν τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Ἑλληνικοῦ Πυριτιδοποιείου καὶ Καλυκοποιείου, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3315/18.12.1956 ἀναφορᾶς του.

5. Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 3/1957), συνεδρίασις 263 τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 14.1.1957), ἀποφασίζομεν:

Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Ἑλληνικοῦ Πυριτοδοποιείου καὶ Καλυκοποιείου προστίθεται μεταβατικὴ διάταξις, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 9609/Σ.91/11.2.1957 ἀπόφασις ἡμῶν, δημοσιευθεῖσα ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 67/28.2.1957 Φ.Ε.Κ. (τεῦχος Β'), καταργεῖται ἀφ' ἧς ἰσχυσεν.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ἰουνίου 1959

—

27688]Σ.302]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως Καταστατικοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 240 τῆς 6 Ἰουλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν. δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμοζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀν. νομου τῆς 11.11.1950 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 νομοθ. δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 νομοθετικοῦ διατάγματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2710/9.3.1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 104/10.4.1959, συνεδριασις 444η της ΙΑ' περιοδου της 26.3.1959), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28176/10.5.1956 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως προστεθεῖσα διάταξις εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων τροποποιηθῇ ὡς ἀκολουθως:

«Ἠσφαλισμένοι εἰς τὰ τέως Ταμεῖα καὶ Κλάδους Προνοίας Προσωπικοῦ Σιδηροδρόμων Πειραιῶς - Ἀθηνῶν - Πελοποννήσου (Σ.Π.Α.Π.), Σιδηροδρόμων Θεσσαλίας (Σ.Θ.), Σιδηροδρομων Βορειοδυτικῆς Ἑλλάδος (Σ.Β.Δ.Ε.), Σιδηροδρομων Πύργου - Κατακώλου (Σ.Π.Κ.) καὶ Γαλλοελληνικῆς Ἑταιρείας Σιδηροδρομων, τὰ συγχωνευθέντα βάσει τοῦ νομου 3395/1955 εἰς τὸ Ταμεῖον Προνοίας Σ.Ε.Κ. καὶ ἱδρυθέντα μεταγενεστέρως τοῦ Ταμειου Προνοίας Σ.Ε.Κ., ἤτοι μετὰ τὴν 1ην Αὐγουστου 1930, ὡς καὶ οἱ ἠσφαλισμένοι εἰς τὸ τέως Ταμεῖον Προνοίας Σ.Ε.Κ., ἐξελθόντες ἢ ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ὡς ἄνω νόμου δύνανται νὰ ἐξαγοράσωσι, κατόπιν αἰτήσεως ὑποβαλλομένης ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἐξόδου των, τὸν διανυθέντα χρόνον ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1930 καὶ μέχρι τῆς ἱδρύσεως τῶν ἄνω συγχωνευθέντων Ταμείων καὶ Κλάδων Προνοίας, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο διετέλουν ἐν ὑπηρεσίᾳ ἢ εἰς κατάστασιν μὴ συνεπαγομένην τὴν λύσιν τῆς ὑπαλληλικῆς σχέσεως, ἐπὶ τῇ καταβολῇ τῆς εἰσφορᾶς τοῦ ἠσφαλισμένου, ηὐξημένης κατὰ 50 0/ο βάσει τοῦ κατὰ τὸν χρονον τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἐξαγορᾶς ἰσχύοντος βαθμοῦ, μισθολογίου καὶ ποσοστοῦ ἀσφαλίστρου καὶ μέχρι τοῦ προβλεπομένου ἑκάστοτε ἀνωτάτου ὁρίου συνολικῶν ἀποδοχῶν, βάσει τῶν ὁποίων γίνεται ὁ ὑπολογισμὸς διὰ τὴν ἀπόληψιν τοῦ βοηθήματος. Τὸ πέραν τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου ποσον δὲν θὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἐξαγορᾶς.

Οἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐξαγοράζοντες καθίστανται παλαιοὶ μέτοχοι τοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων, ἀπολαμβάνοντες τῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ Καταστα-

τικοῦ αὐτοῦ καθοριζομένων εὐεργετικῶν διατάξεων.

Τὸ κατὰ τὴν 1.8.1930 εὑρισκόμενον ἐν ὑπηρεσίᾳ μονίμων, ἔκτακτον ἢ ἐπὶ συμβάσει προσωπικὸν τῶν Σ.Ε.Κ. καὶ ἐξαγοράζουν κατὰ τὰ ἀνωτέρω τὸ ἀπὸ 1.8.1930 μέχρι τῆς ἀσφαλίσεώς του χρονικὸν διάστημα ἀπολαμβάνει ἐπίσης τῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου καθοριζομένων εὐεργετικῶν διατάξεων (παλαιοὶ μέτοχοι).

Κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἐπίσης ἀσφάλιστρον δύναται νὰ ἐξαγορασθῇ ἡ πάσης φύσεως προϋπηρεσία ἐν τοῖς Δικτύοις, Δημοσίῳ ἢ Νομικῷ Προσώπῳ Δημοσίου Δικαίου, ἐφ' ὅσον οἱ ἐνδιαφερόμενοι ὑποβάλωσι σχετικὴν αἴτησιν ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἐξόδου των.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης διατάξεως ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἐξελθόντων τῆς ὑπηρεσίας ἀναδρομικῶς ἀπὸ 8 Ὀκτωβρίου 1955.

Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως ταύτης καταργοῦνται αἱ διατάξεις αἱ προσιεθεῖσαι εἰς τὸ Καταστατικὸν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 28176/10.5.1956 καὶ 60377/Σ.679/1956 ἀποφάσεων Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ δημοσιευθεῖσαι εἰς τὰ Φ.Ε.Κ. 102/2.6.1956 τ. Β' καὶ 236/12.11.1956 τ. Β'.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Ἰουνίου 1959

—

[5636]Σ.151]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Αὐτονόμου Σταφιδικοῦ Ὀργανισμοῦ.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 249 τῆς 6 Ἰουλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ. ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ. ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν. δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ. ν. τῆς 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/τος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Αὐτονόμου Σταφιδικοῦ Ὀργανισμοῦ, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2850/14.11.1958 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 340/1958, συνεδρίασις 433η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 16.2.1959), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἄρθρου 58 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Αὐτονόμου Σταφιδικοῦ Ὀργανισμοῦ τροποποιηθῇ ὡς ἀκολούθως:

«Τὸ ὅπερ δικαιοῦται λαμβάνειν ὁ ἀποχωρῶν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἠσφαλισμένος ποσὸν τοῦ ἑνὸς μηνὸς ἀποδοχῶν δι' ἕκαστον ἔτος ἀσφαλίσεως μεχρι 31.12.1947 ὡς ἀνωτέρω, μειοῦται ἐὰν ἡ ἀποχώρησις τοῦ ἠσφαλισμένου δὲν ὀφείληται εἰς τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὁρίου ἡλικίας του, ἀλλὰ εἰς οἱανδήποτε ἄλλην αἰτίαν ἢ λόγῳ θανάτου.

Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ μείωσις συνίσταται εἰς τὸ ἥμισυ τοῦ συνόλου τῶν εἰσφορῶν ἠσφαλισμένου καὶ συνεισφορῶν τοῦ ἐργοδότου τοῦ κλάδου προνοίας, τὰς ὁποίας θὰ κατέβαλλον οὗτοι μέχρις ἐξόδου τοῦ ἠσφαλισμένου ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του λόγῳ ὁρίου ἡλικίας, ὑπολογιζομένων ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν, βάσει τῶν ὁποίων καθορίζεται τὸ ἀνωτέρω ποσόν. Πάντως τὸ παρακρατούμενον ποσὸν δὲν θὰ δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ σύνολον τοῦ δικαιουμένου ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος.

Εἰς τὸν ἀτομικὸν ἑκάστου ἠσφαλισμένου λογαριασμὸν ἀναγράφονται:

α) Κατὰ τὴν πρώτην 10ετίαν ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ του τὸ ἥμισυ τοῦ ἀθροίσματος τῆς ἀτομικῆς ταύτου εἰσφορᾶς καὶ τῆς συνεισφορᾶς τοῦ ἐργοδότου διὰ τὸν κλάδον προνοίας, διὰ τὴν πρώτην τριετίαν μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς 10ετίας τὰ 7/12 τοῦ ἀθροίσματος τούτου, τὴν δευτέραν τριετίαν τὰ 8/12, διὰ τὴν τρίτην τριετίαν τὰ 9/12, διὰ τὴν τετάρτην τριετίαν τὰ 10/12, τὴν πέμπτην τριετίαν τὰ 11/12 καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν εἰκοσιπενταετίας ὁλόκληρον τὸ ποσὸν ἀτομικῆς καὶ ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς.

Κατ' ἐξαίρεσιν εἰς τὸν ἀτομικὸν λογαριασμὸν τῶν ἠσφαλισμένων τῶν ὑπηρετούντων πρὸ τῆς 31.12.1939 ἀναγράφονται διὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1948 μέχρι τῆς ἐξόδου των λόγῳ ὁρίου ἡλικίας χρονικὸν διάστημα τὸ ἥμισυ τοῦ ἀθροίσματος τῆς ἀτομικῆς ἑκάστου εἰσφορᾶς καὶ τῆς συνεισφορᾶς τοῦ ἐργοδότου διὰ τὸν κλάδον προνοίας.

Διὰ τοὺς ὑπηρετοῦντας τὴν 31.12.1947 ὡς χρόνος ἐνάρξεως τῆς 25ετίας θεωρεῖται ἡ 1.1.1948.

1) 50ο/ο τούτων ἀναλόγως τοῦ ποσοῦ τῶν εἰσφορῶν διὰ λογαριασμὸν ἑκάστου ἠσφαλισμένου κατὰ τὴν οἰκείαν ἐξαμηνίαν.

2) 50ο/ο τούτων κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ τῶν ἠσφαλισμένων.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Ἰουνίου 1959

—

24546]Σ. 272]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως Κανονισμοῦ λειτουργίας Λογαριασμοῦ Προνοίας Ταμείου Συντάξεων Ἐφημεριδοπωλῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 243 τῆς 7 Ἰουλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρ-

μηνεύθη διά τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας», 2) τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν.δ. «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.», 3) τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30.4.1946 ν.δ. «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/γματος, 4) πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἐφημεριδοπωλῶν καὶ Ὑπαλλήλων Πρακτορείων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/29.1.1959 ἀναφορᾶς του, 5) γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 52/30.3.1959, συνεδρίασις 437η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 2.3.1959), ἀποφασίζομεν:

Ι. Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22665/Ε. 219/1958 (Φ.Ε.Κ. 188 1958, τεῦχος Β') ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ λειτουργίας τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Προνοίας τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἐφημεριδοπωλῶν καὶ Ὑπαλλήλων Πρακτορείων προστίθεται παράγραφος ὑπ' ἀριθ. 4, ἔχουσα οὕτω:

«4. Οἱ ἀτομικοὶ λογαριασμοὶ τῶν ἠσφαλισμένων πασῶν τῶν κατηγοριῶν πιστοῦνται εἰς τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους μὲ τὸν ἀναλογοῦντα τόκον, ὑπολογιζομενον ἐπὶ τοῦ ἐξ ἀτομικῶν εἰσφορῶν τοῦ ἠσφαλισμένου συνολικοῦ πιστωτικοῦ ὑπολοίπου κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου τοῦ προηγουμένου ἔτους, ἐπὶ ἐπιτοκίῳ ἴσῳ πρὸς τὸ παρὰ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος χορηγούμενον ἑκάστοτε διὰ τὰς καταθέσεις ὄψεως τῶν Ν.Π.Δ.Δ.».

ΙΙ. Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«1. Τὸ ποσὸν τοῦ βοηθήματος ἰσοῦται πρὸς τὸ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐπελεύσεως τῶν ἐν ἄρθρῳ 7 τοῦ παρόντος ὁριζομένων ἀσφαλιστικῶν περιπτώσεων πιστωτικὸν ὑπόλοιπον τοῦ ἀτομικοῦ λογαριασμοῦ τοῦ ἠσφαλισμένου».

Ἡ ἰσχὺς τῶν ὡς ἄνω διατάξεων ἄρχεται ἀφ' ἧς ἤρχισεν ἡ τοιαύτη τῶν τροποποιουμένων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ἰουνίου 1959

—

6]1959 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης (*).

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζει κατὰ πλειοψηφίαν τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ἑνώσεως Ἐργατοϋπαλλήλων Ἀστικῆς Συγκοινωνίας ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Ἑνώσεως Ἀστικῶν Λεωφορειούχων Θεσσαλονίκης, ὡς ἀκολούθως:

Α) Τὰ κατώτατα ὅρια μηνιαίων βασικῶν μισθῶν τῶν κάτωθι (προσωπικοῦ ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας) καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

		Δρχ.
1)	Προϊστάμενος	3.200
2)	Τμηματάρχης	2.300
3)	Εἰσηγητὴς	2.250
4)	Λογιστὴς Α'	2.214
5)	Ταμίας Α'	2.214
6)	Γραμματεύς	2.214
7)	Λογιστὴς Β'	2.106
8)	Ταμίας Β'	1.998
9)	Κλητὴρ	1.200
10)	Φύλαξ	1.200
11)	Καθαρίστρια	1.000

Οἱ ὡς ἄνω βασικοὶ μισθοὶ προσαυξάνονται λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας κατὰ 5 ο/ο δι' ἑκάστην πενταετίαν πραγματικῆς ὑπηρεσίας καὶ μέχρι τεσσάρων (4) πενταετιῶν.

Ἡ ἐκτὸς τῆς ἀστικῆς συγκοινωνίας προϋπηρεσία τῶν ἀνωτέρω ἀποδεικνύεται διὰ πιστοποιητικῶν τῶν παρ' οἷς εἰργάσθησαν ἐργοδοτῶν.

Ἐπίδομα εὐδοκίμου ὑπηρεσίας

Ὑπάλληλος τῆς διοικήσεως, παραμένων πλέον τῆς τετραετίας καὶ μετὰ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, ἐλλείψει ἀνωτέρας θέσεως, δικαιοῦται τὸ ἥμισυ τῆς διαφορᾶς τοῦ μισθοῦ τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου βαθμοῦ, μετὰ ὀκταετίαν δὲ ὁλοκλήρου τῆς διαφορᾶς.

Εἰς τοὺς ἀνωτέρω ὑπαλλήλους μέχρι καὶ τοῦ βαθμοῦ ταμίου Β', ὡς καὶ εἰς τοὺς κατωτέρω ἀναφερομένους, ἤτοι βοηθοὺς λογιστῶν, ἐπιμελητὰς εἰσπράξεων, γραφεῖς καὶ δακτυλογράφους, ὡς προϋπηρεσία θεωρεῖται πᾶσα ὑπαλληλικὴ τοιαύτη παρὰ τῷ Ο.Α.Σ.Θ. ἢ οἱῳδήποτε ἄλλῳ ἐργοδότῃ χαρακτηριζομένη ὡς ὑπαλληλικὴ κατὰ τὴν γενικὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 4558/1930.

Β) Τὰ κατώτατα ὅρια μηνιαίων βασικῶν μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας, ἤτοι βοηθῶν λογιστοῦ, ἐπιμελητῶν εἰσπράξεων, γραφέων καὶ δακτυλογράφων καθορίζονται ὡς κάτωθι:

Ἀπὸ τῆς προσλήψεως μέχρι συμπληρώσεως 2ετοῦς ὑπηρεσίας δρχ. 1.200.

Δι' ὑπηρεσίαν	ἀπὸ 2— 5	ἔτη	δρχ.	1.400
»	» 5—10	»	»	1.600
»	» 10—15	»	»	1.800
»	» 15—20	»	»	1.950

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ὑπηρεσίας 20 ἐτῶν δι' ἑκάστην τετραετίαν δραχ. 100.

Ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν

Εἰς ἅπαντας τοὺς ἀνωτέρω χορηγεῖται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν 10ο/ο διὰ τὴν σύζυγον καὶ 5ο/ο δι' ἕκαστον τέκνον καὶ μέχρι

(*) Κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρ. 20 τοῦ νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 53 τῆς 29.7.1959 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 29.7.1959.

(3) τριῶν καὶ διὰ τὰ ἄρρενα μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των.

Ἐπίδομα διαχειριστικῶν λαθῶν

Εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ταμίας καὶ ἐπιμελητὰς εἰσπράξεων χορηγεῖται ἐπίδομα διαχειριστικῶν λαθῶν ἐκ δρχ. 150 μηνιαίως.

Γ) Τὰ κατώτατα ὅρια μηνιαίων βασικῶν μισθῶν τῶν κάτωθι (προσωπικοῦ ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας) καθορίζονται ὡς ἀκολούθως :

	Δραχ.
1) Γενικὸς ἐπόπτης γραμμῶν	2.400
2) Ἐπόπτης γραμμῶν	2.100
3) Σταθμάρχης	1.600
4) Ἐλεγκτὴς	1.500
5) Ὁδηγὸς	1.600
6) Εἰσπράκτωρ	1.400

Ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας

Οἱ ὡς ἄνω βασικοὶ μισθοὶ προσαυξάνονται λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας κατὰ 5ο/ο δι' ἑκάστην πενταετίαν πραγματικῆς ὑπηρεσίας καὶ μέχρι (4) τεσσάρων πενταετιῶν.

Ὡς προϋπηρεσία θεωρεῖται πᾶσα ὑπηρεσία εἰς συναφῆ ἢ ὁμοτιμα καθήκοντα (Κοινὰ Ταμεῖα, Κοιναὶ Διευθύνσεις, Υ.Ε.Κ.Λ., Συνεργατικὴ Ἀστικῶν καὶ Ὑπεραστικῶν Γραμμῶν, Τροχιόδρομοι κλπ.), τῆς προϋπηρεσίας ταύτης ἀποδεικνυομένης διὰ πιστοποιητικοῦ τῶν παρ' οἷς εἰργάσθησαν ἐργοδοτῶν.

Ἡ ἔνταξις, μετάθεσις ἢ προαγωγὴ εἰς ἑτέραν θέσιν τῆς κατεχομένης θέσεως (ἐξωτερικῶς) ὑπαλλήλου τῶν ἄνω κατηγοριῶν συνεπιφέρει τὸν συνυπολογισμὸν τῆς προδιανυθείσης ὑπηρεσίας εἰς τὴν πολυετίαν.

Ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν

Χορηγεῖται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ 10ο/ο διὰ τὴν σύζυγον καὶ 5ο/ο δι' ἕκαστον τέκνον καὶ μέχρι τριῶν, διὰ τὰ ἄρρενα δὲ μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των.

Ὅροι ἐργασίας

1) Ἡ καθαριότης τοῦ λεωφορείου δὲν ἀνήκει εἰς τὰ καθήκοντα τοῦ εἰσπράκτορος. Αὕτη δέον νὰ πραγματοποιῆται εἰς τοὺς σταθμοὺς αὐτοκινήτων ὑπὸ εἰδικῶν πρὸς τοῦτο ἐργατοτεχνιτῶν. Πάντως ὁ εἰσπράκτωρ ὑποχρεοῦται νὰ ἐπιμελῆται κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς δώρου του ἐργασίας τῆς ἐσωτερικῆς καθαριότητος τοῦ αὐτοκινήτου.

2) Ἡ ἐπισκευὴ τοῦ λεωφορείου δὲν ἀνήκει εἰς τὰ καθήκοντα τοῦ ὁδηγοῦ, ὑποχρεοῦται ὅμως οὗτος νὰ εἰδοποιῇ ἀμέσως τὸν Ο.Α.Σ.Θ. ἢ τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ αὐτοκινήτου διὰ πᾶσαν βλάβην τοῦ λεωφορείου. Πάντως ὁ ὁδηγὸς δέον νὰ προβαίνῃ εἰς τὴν ἐπισκευὴν τῶν μικροβλαβῶν τῶν προξενουμένων κατὰ τὴν διαδρομὴν τοῦ αὐτοκινήτου.

3) Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ χορηγοῦν εἰς τοὺς εἰσπράκτορας τὴν 1ην Ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους ἀνὰ ἕνα χρηματοσακκον ἢ ἀνὰ μίαν κερματοθήκην.

4) Εἰς τὸ προσωπικὸν κινήσεως, ἐπόπτας γραμμῶν, σταθμάρχας, ἐλεγκτάς, ὁδηγοὺς καὶ εἰς τοὺς εἰσπράκτορας χορηγεῖται ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν στολὴ ὑπηρεσίας, ἤτοι :

α) Θερινὴ στολὴ ἐνιαυσίου χρήσεως, ἥτις θὰ περιλαμβάνῃ δύο (2) ὑποκάμισα, μίαν (1) περισκελίδα, καὶ ἓν (1) πηλήκιον.

β) Χειμερινὴ διετοῦς χρήσεως, ἥτις θὰ περιλαμβάνῃ ἓν (1) χιτώνιον, μίαν (1) περισκελίδα, δύο (2) ὑποκάμισα, δύο (2) λαιμοδέτας καὶ ἓν πηλήκιον.

γ) Μίαν χλαίνην τριετοῦς χρήσεως, ἥτις διὰ μὲν τοὺς ὁδηγοὺς καὶ εἰσπράκτορας θὰ εἶναι βραχεῖα, διὰ δὲ τοὺς ἐπόπτας γραμμῶν, σταθμάρχας καὶ ἐλεγκτὰς θὰ εἶναι μακρά.

Αἱ ἀνωτέρω στολαὶ θὰ χορηγοῦνται ἐγκαίρως, ἤτοι μέχρι τῆς 15ης Μαΐου ἑκάστου ἔτους ἡ θερινή, ἡ χειμερινὴ μέχρι τῆς 15 Ὀκτωβρίου ἑκάστου δευτέρου ἔτους καὶ ἡ χλαίνη μέχρι τῆς 15ης Νοεμβρίου ἑκάστου τρίτου ἔτους.

Διὰ τοὺς ἐκτάκτους (ἐφεδρικοὺς) εἰσπράκτορας καὶ ὁδηγοὺς λεωφορείων οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται ὅπως χορηγοῦν αὐτοῖς διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας των τὴν στολήν, ἣν θὰ φέρουν καὶ οἱ μόνιμοι τοιοῦτοι.

Λοιποὶ γενικοὶ ὅροι

α) Δῶρον

Τὸ δῶρον θὰ καταβάλληται εἰς ἅπαν τὸ προσωπικὸν κατὰ τὰ ἑκάστοτε βάσει τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθοριζόμενα.

β) Ἄδειαι

Εἰς ἅπαν τὸ προσωπικὸν θὰ καταβάλληται κατ' ἔτος ἄδεια μετ' ἀποδοχῶν ὁμοιομόρφως κατὰ τὸν ἐσωτερικὸν κανονισμὸν τοῦ Ο.Α.Σ.Θ.

γ) Δελτία ἐλευθέρας κινήσεως

Ἅπαν τὸ προσωπικὸν δικαιοῦται νὰ κυκλοφορῇ διὰ τῶν λεωφορείων, τὰ ὁποῖα ἀφορᾷ ἡ παροῦσα διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἄνευ καταβολῆς τοῦ ἀντιτίμου τοῦ εἰσιτηρίου.

Ὡσαύτως δικαιοῦται ἐλευθέρας ἐπὶ τῶν λεωφορείων ὁ ἑκάστοτε πρόεδρος καὶ γεν. γραμματεὺς τῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως τοῦ προσωπικοῦ, ἐπίσης δικαιοῦνται δωρεὰν κυκλοφορίας καὶ οἱ ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Ο.Α.Σ.Θ. καθιστάμενοι δι' οἱονδήποτε λόγον συνταξιοῦχοι.

δ) Λοιπαὶ προσαυξήσεις

Δι' ἐργασίαν τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἐξαιρεσίμους ἡμέρας, νυκτερινὴν ἐργασίαν καὶ ὑπερωριακὴν τοιαύτην θὰ καταβάλλωνται αἱ κατὰ νόμον προσαυξήσεις συμφώνως πρὸς τὰς οἰκείας διατάξεις.

ε) Χρόνος καταβολῆς τῶν ἀποδοχῶν

Ἡ μισθοδοσία τοῦ προσωπικοῦ θὰ καταβάλληται ἀνὰ 15θήμερον, ἤτοι τὴν 15ην καὶ τέλος ἑκάστου μηνὸς μὲ τελικὴν ἐξόφλησιν τῶν ἀποδοχῶν κατὰ τὴν καταβολὴν τοῦ δευτέρου δεκαπενθημέρου.

Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτεραι

τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, ὡς, ἐπίσης, τυχὸν ὑφιστάμενοι εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἐργασίας δὲν δύνανται νὰ μεταβληθῶσιν.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν εἰρηνοδικειακὴν περιφέρειαν Θεσσαλονίκης.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 15.4.1959.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 8.6.1959.

—

55729]12376]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 23.6.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπαλλήλων ἐμπορικῶν καταστημάτων Ἡρακλείου Κρήτης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 295 τῆς 12 Αὐγούστου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν

α) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239 1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

β) Τὴν ἀπὸ 23.6.1959 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων ἐμπορικῶν καταστημάτων Ἡρακλείου Κρήτης.

γ) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρ. 9 παράγρ. 2 ἐδ. β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ.Π., ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 11ης Αὐγούστου 1959 καὶ κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 141/11.8.1959 ἐγγράφου του, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

δ) Τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τῆς προειρημένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μετατίθεται ἡ ἀπογευματινὴ ἀνάπαυσις εἰς τὴν Τετάρτην, ἐν ᾧ τὸ θέμα τοῦτο ρυθμίζεται διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 17/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐπίκειται γενικωτέρα νομοθετικὴ ρύθμισις τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

ε) Τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ρύθμισις τῶν ὡρῶν ἐργασίας καὶ τῆς ὑπερωριακῆς ἀμοιβῆς τῶν περὶ ὧν αὕτη μισθωτῶν εἶναι ὀκόπιμος ὡς συμπληροῦσα τὸν νόμον. Οὐχ ἧττον ὅμως ἡ εἴσπραξις τῆς ὑπερωριακῆς ἀποζημιώσεως ὑπὸ τῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως τῶν μισθωτῶν διὰ λογαριασμὸν τούτων ἀντίκειται εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικὴν πολιτικήν, ἥτις συνίσταται εἰς τὸν ἀποκλεισμὸν τῆς παρεμβάσεως τρίτων εἰς τὰς μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας δημιουργουμένας σχέσεις, καὶ

στ) Τὸ γεγονὸς ὅτι δι' αὐτῆς συνομολογεῖται ὑποχρέωσις καταβολῆς εἰσφορᾶς τῶν περὶ ὧν αὕτη μισθωτῶν ὑπὲρ τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως, ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νόμου 3239/1955 καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ νὰ ἀπαλειφθῇ, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα παρὰ τῇ Διευθύνσει Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 229/23.7.1959 πρακτικοῦ καταθέσεως, τροποποιουμένη παρ' ἡμῶν ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐν Ἡρακλείῳ σήμερον τὴν 23ην Ἰουνίου 1959 ἐν τοῖς Γραφείοις τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Ἡρακλείου, ὁδὸς Καζαντζάκη 6, συνελθόντες οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς 1) Μιχαὴλ Λεμπιδάκης, 2) Εὐάγγελος Γκίκας, 3) Χ. Ἰωάννου Ἰωάννης καὶ 4) Μιχαὴλ Μπούλος, ἐκπρόσωποι τοῦ Ἐμπορικοῦ Εἰσαγωγικοῦ Συλλόγου Ἡρακλείου Κρήτης, καὶ ἀφ' ἑτέρου 1) Δημήτριος Σταυρουλάκης, 2) Ἰωάννης Τορνεσάκης καὶ 3) Κωνσταντῖνος Μαγαράκης, ἐκπρόσωποι τῆς Ἑνώσεως Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων Ἡρακλείου Κρήτης, ἅπαντες ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τῶν ἐπισυναπτομένων ἐγγράφων τῶν Συνδέσμων, τοὺς ὁποίους ἐκπροσωποῦν, παρουσίᾳ καὶ τοῦ ἐκπροσώπου τῆς Γ.Σ.Ε.Ε. Ἀνδρ. Σταυρουλάκη, συνεφωνήσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀποφασίζομεν καὶ συναποδεχόμεθα τὰ κάτωθι ὁμοφώνως:

Α) Αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ἐμπορικῶν ἐν γένει καταστημάτων καθορίζονται δι' ὅλας τὰς ἐργασίμους ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, ἐκτὸς τῆς ἡμέρας μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως, εἰς ἐννέα ὥρας ἡμερησίως δι' ὅλον τὸ ἔτος, διὰ δὲ τὴν ἡμέραν μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως τῶν μισθωτῶν καθορίζονται εἰς πέντε ὥρας.

Β) Ἀπὸ 20 - 31 Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους αἱ ὧραι ἐργασίας παρατείνονται κατὰ μίαν ὥραν ἡμερησίως ἐκτὸς τῆς 24ης καὶ 31ης Δεκεμβρίου, ὅπου παρατείνονται κατὰ δύο ὥρας. Κατὰ τὰς μεσημβρινὰς ὥρας τῶν ἡμερῶν αὐτῶν τὰ καταστήματα θὰ παραμένουν ἀνοικτά, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν χορηγήσεως μιᾶς ὥρας ἀναπαύσεως εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἐκ περιτροπῆς. Ἐργοδόται, οἵτινες ἤθελον ἀπασχολήσει προσωπικὸν πέραν τῶν ἀνωτέρω ὡρῶν ἐργασίας, ὑποχρεοῦνται, ὅπως ζητήσωσι σχετικὴν ἄδειαν παρὰ τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας καὶ καταβάλλωσι διὰ τὴν ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν ἀμοιβὴν ἴσην πρὸς τὸ ἀνάλογον ὡρομίσθιον προσηυξημένον κατὰ 25 ο/ο. Διευκρινίζεται, ὅτι ἐργοδόται, οἵτινες δὲν ἤθελον ἀπασχολήσει προσωπικὸν πέραν τῶν ἀνωτέρω ὡρῶν, δὲν ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν καταβολὴν ὑπερωριακῆς ἀποζημιώσεως. Ἐργοδόται, οἵτινες ἤθελον ἀπασχολήσει προσωπικὸν πέραν τῶν ἀνωτέρω ὡρῶν, ἡ ὑπερωριακὴ ἀποζημίωσις θὰ ὑπολογίζεται μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν καθοριζομένων ὡρῶν ἐργασίας ὑπὸ τῆς παραγράφου Α' τῆς παρούσης. Οἱ ἐργοδόται, προκειμένου νὰ ζητήσωσιν ἄδειαν ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως, πρέπει νὰ ὑποβάλωσι τὴν αἴτησίν των τὸ ἀργότερον μέχρι καὶ τῆς 19ης Δεκεμβρίου.

Γ') Κατὰ τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδα (Μεγάλη Δευτέρα ἕως Μεγάλη Παρασκευὴ) ἡ ἡμερησία ἐργασία παρατείνεται ἐπὶ μίαν ὥραν καθ' ἑκάστην, τὸ δὲ Μέγα Σάββατον ἐπὶ δύο ὥρας, μὲ τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως οἱ ἐργοδόται καταβάλλωσιν εἰς ἐξουσιοδοτημένον πρόσωπον τῆς Ἑνώ-

σεως Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων δραχμὰς (50) πεντήκοντα διὰ κάθε ἀπασχολούμενον ὑπάλληλον, ὑποχρεουμένης ταύτης νὰ ἀποδώσῃ τὸ ἀνωτέρω ποσὸν εἰς τὸν δικαιοῦχον, προσερχομένου τούτου εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἑνώσεως. Κατὰ τὰς μεσημβρινὰς ὥρας τῶν ἀνωτέρω ἡμερῶν τὰ καταστήματα θὰ παραμένωσιν ἀνοικτὰ μὲ ἀνάλογον διακοπὴν τῶν ἐργαζομένων ὑπαλλήλων διὰ τὸ μεσημβρινὸν φαγητόν.

Δ) Κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1ης ἕως 31ης Δεκεμβρίου καὶ κατὰ τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδα ἑκάστου ἔτους ὁρίζονται αἱ ὧραι ἐργασίας εἰς 8 1/2 ἡμερησίως, μὴ ἐφαρμοζομένης κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα τῆς ἑβδομαδιαίας μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως τῶν ὑπαλλήλων. Εἰς περίπτωσιν συμπτώσεως τῆς ὁριζομένης μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως τῶν ὑπαλλήλων εἰς παραμονὴν ἐπισήμου ἑορτῆς ἢ τοπικῆς τοιαύτης ἡ μεταμεσημβρινὴ ἀνάπαυσις μετατίθεται εἰς τὴν ἑπομένην ἐργάσιμον ἡμέραν.

Ε) Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις συνετάγη εἰς 6 πρωτότυπα, ἐξ ὧν δύο ἀπεστάλησαν εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἓν κατετέθη εἰς τὴν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας, ἀνὰ ἓν ἔλαβον οἱ συμβαλλόμενοι καὶ ἓν κατετέθη εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Ἡρακλείου.

Ζ) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1959.

Ἐν Ἡρακλείῳ τῇ 23 Ἰουνίου 1959

Οἱ συμβαλλόμενοι

(ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Αὐγούστου 1959

—

55927|12416|1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 22.7.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας φυλάκων ἐμπορευμάτων καὶ ζῴων Δημοτικῆς Λαχαναγορᾶς καὶ Νέας Ὀπωραγορᾶς Ἀθηνῶν.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 299 τῆς 14 Αὐγούστου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

Τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν διὰ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἀπὸ 22 Ἰουλίου 1959 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας φυλάκων ἐμπορευμάτων καὶ ζῴων Δημοτικῆς Ἀγορᾶς καὶ Νέας Ὀπωραγορᾶς Ἀθηνῶν, κατατεθεῖσα παρ' ἡμῖν τὴν 27.7.1959, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/27.7.1959 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ τιμολογίου ἀμοιβῆς κλπ. ὅρων ἐργασίας τῶν φυλάκων ἐμπορευμάτων καὶ ζῴων ἐν τῇ Δημοτικῇ Λαχαναγορᾷ καὶ Νέᾳ Ὀπωραγορᾷ Ἀθηνῶν.

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 22αν Ἰουλίου 1959 οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Βασίλειος Κευγᾶς, πρόεδρος τοῦ Σωματείου Πλανοδίων Λαχανοπωροπωλῶν Ἀθηνῶν καὶ Περιχώρων, καὶ ἀφ' ἑτέρου Μιχαὴλ Κοντορρηγόπουλος, πρόεδρος τοῦ Σωματείου Φυλάκων Δημοτικῆς Λαχαναγορᾶς καὶ Νέας Ὀπωραγορᾶς Ἀθηνῶν, δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τῶν ὀργανώσεων, ἃς ἐκπροσωποῦμεν, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς συμφωνοῦνται τὰ ἀκόλουθα.

1) Τὸ τιμολόγιον ἀμοιβῆς τῶν μελῶν τοῦ ὡς ἄνω Σωματείου Φυλάκων διὰ τὴν φύλαξιν ζῴων, σουστῶν, χειραμαξίων κλπ. μεταφορικῶν μέσων τῶν πλανοδίων καὶ λοιπῶν λαχανοπωροπωλῶν Ἀθηνῶν καὶ Περιχώρων ἐν τῇ Δημοτικῇ Λαχαναγορᾷ καὶ Νέᾳ Ὀπωραγορᾷ Ἀθηνῶν καθορίζεται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης ὡς ἀκολούθως:

α) Φύλαξις ζῴων καὶ σουστῶν δραχ. τρεῖς (3).

β) Φύλαξις χειραμαξίων δρχ. δυόμισυ (2,50).

γ) Φύλαξις αὐτοκινήτων καὶ μοτοσυκλεττῶν δρχ. τρεῖς (3).

2) Ἅπαντα τὰ ἔξοδα, ἤτοι τὴν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐργοδοτικὴν εἰσφορὰν διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν φυλάκων, τὴν δαπάνην τῆς προμηθείας τῶν διπλοτύπων ἀποδείξεων εἰσπράξεων τῶν φυλάκτρων καὶ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ προσθέτου ἀστυφύλακος, θὰ ἀναλάβῃ ἐφεξῆς τὸ Κοινὸν Ταμεῖον τοῦ Σωματείου Φυλάκων, ὅπερ καὶ μόνον θὰ βαρύνουν ταῦτα.

3) Ὡς πρὸς τὰς λοιπὰς σχέσεις (δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις) μεταξὺ τῶν διὰ τῆς παρούσης συμβαλλομένων ὀργανώσεων, ὡς καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς ὅρους ἐργασίας τῶν περὶ ὧν πρόκειται φυλάκων, ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ ἀπὸ 5.1.1940 καὶ ἀπὸ 1.10.1940 συναφθεῖσαι μεταξὺ τούτων συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ ὁ ἐπὶ τῇ βάσει τούτων ἐκδοθεὶς καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 21746/2537/9.6.1947 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκεκριμένος Κανονισμός.

Ἡ παροῦσα συνετάγη εἰς τέσσαρα (4) πρωτότυπα, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἐλήφθη παρ' ἑκάστης τῶν συμβαλλομένων ὀργανώσεων, τὰ δὲ ἕτερα δύο θέλουσιν ὑποβληθῆ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας διὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν δεόντων συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 2 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Αὐγούστου 1959

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ

Ἡ ἀσφάλισις εἰς τὴν χώραν καλύπτει χιλιάδας ἐργαζομένων. Ἓν πλῆθος Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν εἶναι ὑποχρεωμένον νὰ δρᾷ καθημερινῶς ἐντὸς τῶν ὑπὸ τῶν νόμων διαγραφομένων ὁρίων σπουδαῖα τῶν ἠσφαλισμένων ἔννομα συμφέροντα ἐξαρτῶνται ἐκ τῆς δράσεώς των καὶ δὲν εἶναι ὑπερβολὴ νὰ εἴπωμεν, ὅτι τίποτε δὲν ἐρεθίζει περισσότερον ἢ ἡ κυριαρχία τῆς διοικητικῆς πράξεως τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν ἀπὸ στενὴν ἀντίληψιν περὶ τῆς ἐννοίας τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἠσφαλισμένου, ὁ ὁποῖος ἀναμένει τὴν πρέπουσαν ἀπὸ τὸν Ἀσφαλιστικόν του Ὀργανισμὸν περίθαλψιν.

Εἰς ἐπίσημον ἔγγραφον, φέρον τὴν ὑπογραφὴν τοῦ σημερινοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ προπολεμικοῦ σχεδίου νόμου «περὶ Δικονομίας τῶν Ἀσφαλιστικῶν Δικαστηρίων», γράφονται πλεῖσται ὅσαι ἀλήθειαι περὶ τοῦ πνεύματος, ὑπὸ τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἐφαρμόζηται τὸ Ἐργατικὸν καὶ Ἀσφαλιστικὸν Δίκαιον. Ἐκεῖ, μεταξὺ τῶν ἄλλων, τονίζεται, ὅτι βάσις τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἶναι τὸ παράγγελμα «προσέξατε τὸν ἄνθρωπον καὶ τὴν ἀπροσμέτρητον ἀξίαν του».

Διὰ νὰ γίνῃ ὅμως βίωμα τὸ ἠθικὸν αὐτὸ παράγγελμα, πρέπει τὰ δικαιοδοτοῦντα ἀσφαλιστικὰ ὄργανα, ἐντὸς βεβαίως τῶν πλαισίων τοῦ νόμου, νὰ κινοῦνται μὲ περισσοτέραν θερμότητα, ὥστε ὁ νόμος νὰ ἀποκτᾷ τὸ πραγματικὸν περιεχόμενον τῆς προστασίας ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι βασίζονται εἰς αὐτήν.

Καθημερινὰ εἶναι τὰ δείγματα, τὰ ὁποῖα μᾶς δίδει τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας περὶ τοῦ τρόπου τῆς καλῆς ἐφαρμογῆς τοῦ κοινωνικοῦ δικαίου. Προκαλεῖ ἀληθῶς τὸν θαυμασμὸν καὶ τὴν δικαίαν συγκίνησιν τῶν κοινωνικῶς σκεπτομένων ἀνθρώπων τὸ ἀνώτερον, κοινωνιστικόν, πνεῦμα, μὲ τὸ ὁποῖον τὸ Ἀνώτατον Διοικητικὸν Δικαστήριόν μας δικαιοδοτεῖ.

Συγχρόνως ὅμως φέρει μελαγχολίαν ἡ σκέψις ὅτι τὰ ἁρμόδια ὄργανα τῆς ἀσφαλίσεως δὲν κατορθώνουν νὰ κινοῦνται ἐντὸς τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἀνάγκης τῆς καλῆς τῶν νόμων ἐφαρμογῆς. Τὸ ἀποδεικνύουν οἱ ἀριθμοί. Ἐδημοσιεύσαμεν εἰς τὴν Ἐπιθεώρησίν μας κατὰ τὸ ἔτος 1958 καὶ τὸ τρέχον 88 ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἐπὶ αἰτήσεων ἀκυρώσεως κατὰ διοικητικῶν πράξεων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν (καὶ εἰς αὐτοὺς εἶναι καὶ ὁ μεγαλύτερος Ἀσφαλιστικὸς Ὀργανισμὸς τῆς χώρας τὸ Ι.Κ.Α.). Ἐξ αὐτῶν μόνον 20 εἶναι ἀπορριπτικαί. Αἱ ὑπόλοιποι 68 εἶναι ἀκυρωτικαί, πλέον δηλαδὴ τῶν 2/3 αὐτῶν. Ἂν κάμῃ δέ τις τὴν σκέψιν, ὅτι οἱ αἰτοῦντες ὑπῆρξαν, ἂς εἴπωμεν, οἱ ἡρωϊκώτεροι, ἀφοῦ ἐπέμειναν ἐπὶ τοῦ δικαίου των καὶ ἀνέμειναν τὴν ἱκανοποίησίν των ἐπὶ τόσον χρόνον, ὅσος εἶναι ὁ γνωστὸς διὰ τὴν συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, πρέπει νὰ εἶναι ἀπροσδιόριστος ὁ ἀριθμὸς ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἐνδεχομένως ἠδικήθησαν καὶ δὲν κατώρθωσαν νὰ δικαιωθοῦν. Διατί πρέπει νὰ δεχθῇ τις, ὅτι τὸ ποσοστὸν τῶν ἀδικηθέντων ὑπῆρξε συμπτωματικῶς τόσον μέγα εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι προσέφυγον εἰς τὸ Συμβούλιον καὶ διὰ τοὺς ἄλλους ὅλους τὰ πράγματα ἦσαν ὁμαλά;

Κατ' ἁπλῆν λογικὴν ἐγγύησιν τῆς καλῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου θὰ ἀπετέλουν τὰ Ἀσφαλιστικὰ Δικαστήρια.

Τὰ μέλη τῶν Ἀσφαλιστικῶν Δικαστηρίων—ἐγράφετο εἰς τὴν μνημονευθεῖσαν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας—καλοῦνται ἐν ὀνόματι τῆς ἀνθρωπίνης ἀλληλεγγύης καὶ μιᾶς εὐρυτέρας κοινωνικῆς δικαιοσύνης, προσεκτικὰ καὶ διορατικὰ νὰ προσφέρουν πρὸ παντὸς ὑπηρεσίας πρὸς ἀνθρώπους ἔχοντας ἀνάγκην ταχείας ὑλικῆς καὶ ψυχικῆς βοηθείας καὶ ὄχι νὰ τάμουν ἀλληλοσυρροπούμενα συμφέροντα διὰ τῆς γνωστῆς σπάθης τῆς δικαιοσύνης, ἡ ὁποία παρουσιάζεται μὲ δεμένους ὀφθαλμοὺς διὰ τὸ ἀμερόληπτον καὶ ἄκαμπτον τῆς ἰσοζυγίσεως.

Ὁ γνωστὸς ἀκριβοδίκαιος ζυγὸς δυσκόλως θὰ ἀποδώσῃ ἐν προκειμένῳ τόσον πολυτίμους ὑπηρεσίας, ὅσαν διὰ τὰς εὐκόλους ἀντιμετρουμένας περιουσιακὰς διαφοράς. Εἰς τὴν περίπτωσίν μας ἐπὶ τοῦ ἑτέρου δίσκου τοῦ ζυγοῦ εὑρίσκεται αὐτὸς οὗτος ὁ ἄνθρωπος μὲ ἐπηυξημένην λόγῳ τῶν κοινωνικῶν συνθηκῶν εὐθιξίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνεκτίμητον ἀξίαν του καὶ τὰς ἀπεριορίστους δυνατότητας μεγεθύνσεώς της.

Καὶ—περαιτέρω—κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Δικαίου πρέπει ὁ ἐφαρμοστὴς νὰ ἔχῃ πρὸ ὀφθαλμῶν τὸν χαρακτῆρα αὐτοῦ ὡς τμήματος τοῦ δημοσίου δικαίου, τὸ ὁποῖον προτάσσει τὸ κοινὸν συμφέρον. Ἡ ἐξυπηρέτησις τῆς κοινωνικῆς σκοπιμότητος διὰ τῆς ἀσφαλιστικῆς λειτουργίας πρέπει νὰ προτάσσηται. Ἡ λειτουργία τῶν Ἀσφαλιστικῶν Δικαστηρίων ἔχει σκοπὸν τὴν παρεμπόδισιν αὐθαιρεσιῶν κατὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως.

Ἀφοῦ ταῦτα εἶναι τετραγωνικῶς ἀληθῆ, ἀπορεῖ τις διατί ἀκόμη ἡ Πολιτεία δὲν ἐκπληροῖ τὸ ἀπέναντι τοῦ ἱεροῦ πράγματι σκοποῦ τῆς προστασίας τῶν ἠσφαλισμένων χρέος της.

Εἶναι γνωστὴ ἡ παραίνεσις «res, non verba!».

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 18—Τεῦχος 18 (432)

Ἀθῆναι, 15 Σεπτεμβρίου 1959

ΜΙΣΘΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 318]1959 τῆς Ὀλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου κ. *Β. ΚΟΥΝΤΟΥΡΗΣ*

Ἱστορικόν: Ἡ ὑπ' ἀριθ. 126274/9.5.1958 κοινὴ ὑπουργικὴ ἀπόφασις ὥρισε τὰ ἑξῆς: «Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 9 καὶ 10 τοῦ ἀ.ν. 1568/1950 «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.», ἀποφασίζομεν: Αὐξάνομεν ἀπὸ 1ης μέχρι 31ης Μαΐου 1958 κατὰ ἑκατὸν (100) δραχμὰς α) τὴν ἤδη εἰς τὸ πάσης φύσεως προσωπικὸν τῶν Ν.Π.Δ.Δ. καταβαλλομένην δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν ἀποζημίωσιν, β) τὰ ἤδη εἰς τὸ πάσης φύσεως προσωπικὸν τῶν Ν.Π.Δ.Δ. τὸ μὴ λαμβάνον ἀποζημίωσιν δι' ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν καταβαλλόμενα ἔξοδα κινήσεως. Ἡ συνέχισις τῆς καταβολῆς τῶν κατὰ τὰ ὡς ἄνω αὐξήσεων καὶ διὰ τὸ πέραν τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1958 διάστημα θέλει πραγματοποιηθῇ κατόπιν ἀποφάσεως τῶν διοικήσεων τῶν Ν.Π.Δ.Δ., ἐγκρινομένη ὑπὸ τοῦ ἐποπτεύοντος τὸ Ν.Π.Δ.Δ. Ὑπουργοῦ καὶ ἐφ' ὅσον συντρέχει ὡς πρὸς τοῦτο ἡ ἀπαιτουμένη οἰκονομικὴ δυνατότης».

Ἀφ' ἑτέρου τὴν 12ην Δεκεμβρίου 1958 ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1031 Πρᾶξις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δημοσιευθεῖσα διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (φ. 221) (*), ἥτις καθώρισεν, ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1958, τὰς ἀποδοχὰς τοῦ τακτικοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, τοῦ ἔχοντος μισθολογικὴν ἀντιστοιχίαν πρὸς τοὺς δημοσίους διοικητικοὺς ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρέτας, ὡς καὶ πρὸς τὸ προσωπικὸν τοῦ τεχνικοῦ κλάδου τῆς Ὑπηρεσίας Δημοσίων Ἔργων, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν αὐτῇ ὁριζόμενα. Περαιτέρω διὰ μὲν τῆς παραγράφου 2 τοῦ Κεφαλαίου V ὡρίσθη, ὅτι «τῶν διατάξεων τῆς παρούσης πράξεως ἐξαιρεῖται πᾶσα κατηγορία προσωπικοῦ Ν.Π.Δ.Δ., μὴ ῥητῶς ἀναφερομένη εἰς τὴν παροῦσαν, ἐπίσης τὸ προσωπικόν, τὸ συνδεόμενον διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, καθὼς καὶ τὸ προσωπικὸν ἐν γένει, οὗτινος ἡ μισθοδοσία καθορίζεται διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἐπιφυλαττομένων πάντοτε τῶν διατάξεων τοῦ Κεφαλαίου 1 § 2 τῆς παρούσης, τῶν ἀφορωσῶν τοὺς ἐπὶ συμβάσει ἢ θητείᾳ ἢ ἐκτάκτους ὑπαλλήλους, ἐνῷ διὰ τῆς παραγράφου 3 τοῦ Κεφ. VII αὐτῆς ὡρίσθη, ὅτι ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1959 καταργεῖται ἡ ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 126274 κοινὴ ὑπουργικὴ ἀπόφασις περὶ αὐξήσεως ὑπερωριακῆς ἀποζημιώσεως καὶ ἐξόδων κινήσεως ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κατὰ δραχμὰς 100 μηνιαίως, ὡς καὶ αἱ τυχὸν βάσει τῆς ἐν αὐτῇ ἐξουσιοδοτήσεως ἐκδοθεῖσαι ἀποφάσεις τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν περὶ συνεχίσεως τῆς καταβολῆς τῆς αὐξήσεως ταύτης. Τέλος ἡ διάταξις τῆς παραγράφου VIII τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὁρίζει ἐπὶ λέξει τὰ ἑξῆς: «Ἡ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῆς παρούσης προκύπτουσα αὔξησις ἀποδοχῶν ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ ἀνέλθῃ εἰς ποσὸν μικρότερον τῆς αὐξήσεως τῆς ὑπερωριακῆς ἀποζημιώσεως κλπ., τῆς χορηγηθείσης κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 126274 τοῦ 1958 ἀποφάσεως ἁπάντων τῶν Ὑπουργῶν, ἄλλως ἡ ἐπὶ ἔλαττον προκύπτουσα τυχὸν διαφορὰ παρέχεται ὡς προσωρινὴ αὔξησις τῶν ἐξόδων κινήσεως ἢ τῆς ὑπερωριακῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ὑπαλλήλου, συμψηφιζομένη εἰς οἱανδήποτε ἐφ' ἑξῆς ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας αὔξησιν τῶν ἀποδοχῶν τούτου.

Ἐρώτημα (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐρωτᾶται, ἂν ἡ δυνάμει τῆς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 1031/1958 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου «περὶ καθορισμοῦ ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1958 τοῦ βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ τοῦ τακτικοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου» καταργηθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 126274/9.5.1958 κοινὴ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς διατηρηθεῖσα ἐν ἰσχύϊ ὅσον ἀφορᾷ τὰ διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεόμενα πρὸς τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ἐν οἷς καὶ οἱ Ἀσφαλιστικοὶ Ὀργανισμοί.

Ἡ Ὀλομέλεια τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ἀποτελεσθεῖσα ἐκ τῶν *Χ. Βασιλακοπούλου*, Προέδρου, *Μ. Σταυροπούλου*, Ἀντιπροέδρου, *Τρ. Κοντονασοπούλου*, *Δ. Μπαρμπάτη*, *Α. Χατζηδάκη*, *Α. Ἀλεξίου*, *Δ. Μαγγιώρου*, *Ε. Σαμαλέα*, *Α. Λέκκα*, *Ι. Μπιζίμη*, *Α. Μαλαγαρδῆ*, *Π. Μπαρτσακούλια*, *Β. Σάββα*, Νομικῶν Συμβούλων, καὶ *Κ. Κυριαζῆ*, *Χ. Καραμπελοπούλου*, *Β. Κουντούρη*, *Ε. Κουρουσοπούλου*, *Α. Καλλέργη*, *Κ. Κωνσταντινίδη*, *Α. Τομαρᾶ*, Παρέδρων, ἐγνωμοδότησεν ὡς ἑξῆς:

1. Κατὰ τὴν παγίαν νομολογίαν τοῦ Συμ-

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 107.

βουλίου τῆς Ἐπικρατείας, στοιχοῦσαν καὶ πρὸς τὴν γνώμην τῶν συγγραφέων, γίνεται δεκτόν, ὅτι Πρᾶξις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, νομοθετικοῦ περιεχομένου, μὴ στηριζομένη ἐπὶ ἐξουσιοδοτήσεως, μηδὲ κυρωθεῖσα διὰ νόμου, εἶναι αὐτοδικαίως ἀνίσχυρος καὶ ἄκυρος, μὴ δημιουργοῦσα συνεπῶς ὑποχρέωσιν τῶν τε ὀργάνων τῆς διοικήσεως καὶ τῶν διοικουμένων πρὸς ἐκτέλεσιν ταύτης, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τοιαύτη ἀνεπίτρεπτος ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας ἄσκησις κατ' οὐσίαν νομοθετικῆς ἁρμοδιότητος ἀντίκειται εἰς τὰς θεμελιώδεις περὶ διακρίσεως τῶν τριῶν λειτουργιῶν ἀρχὰς τοῦ ἡμετέρου Πολιτεύματος καὶ πρὸς τὰς σχετικὰς τοῦ Συντάγματος διατάξεις (πρβλ. *Waline*, Droit Adm. 7η ἔκδοσις, Actes legislatifs § 778, σελ. 430 - 431, τοῦ *αὐτοῦ*, Manuel, σελ. 23 - 24, τοῦ *αὐτοῦ*, Traitè Elem. de Droit Adm. ἔκδοσις 6η, σελ. 39 ἑπ., 422 - 426, *Berthelemy*, σελ. 23, 24, τοῦ *αὐτοῦ*, *Στασινοπούλου*, ἔκδ. γ', τ. Α', σελ. 15 - 54, *Duguit*, Traitè de Droit Const. ἔκδοσις 2α τ. 6' σελ. 182, *Jèze*, Princ. Gen. de Droit Adm. τ. 1 σ. 10, *Forsthoff*, Werwaltungsrecht § 7 σελ. 125 - 128, *Δένδια*, Δ οικ. Δίκ. ἔκδ. γ', τ. Α' σελ. 114 124, *Κυριακοπούλου*, Ἑλλ. Διοικ. Δίκ. ἔκδ. 6' τ. Α' σελ. 54 - 55, τ. Β' σελ. 318, *Στασινοπούλου*, Μαθ. Διοικ. Δικ. ἔκδ. 6' § 13 σελ. 99 - 100, § 14 σελ. 101, 103, τοῦ *αὐτοῦ*, Δίκαιον Διοικητικῶν Πράξεων σ. 26 ἑπ., *Ἀνδρεάδη*, Στοιχεῖα Διοικ. Δικ. § 43 σελ. 49, § 45 σελ. 54 - 55, *ἰδίᾳ* § 196 σελ. 257 - 258, § 199 σελ. 262, *Φ. Βεγλερῆ*, ὁ δικ. ἔλεγχος τῆς Διοικήσεως, σελ. 23, σημ. 10, Σ.Ε. 887/1959, 719/1959, 1705/1956, 1458/1953, Θ. ΞΔ' 846, 981/1953, *αὐτ.* 640, 773/1953, 1378, 1248/1952, 1992, 1798, 1733, 1041/1951, 2137, 491/1950, 159/1942, 439/1941, 1117, 1013/1939 κ. ἄ.)

Τούτοις συνεπῶς ἡ μὲν ὑπ' ἀριθ. 1031/1958 Π.Υ.Σ., ἐνδεὴς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως οὖσα, μήπω δὲ κυρωθεῖσα νομοθετικῶς, εἶναι ἀφ' ἑαυτῆς ἄκυρος καὶ ἀνενεργής. Ἑπομένως, ἐφ' ὅσον διὰ μὲν τῆς παραγράφου 2 τοῦ κεφ. V αὐτῆς ὁρίζεται, ὅτι ἐξαιρεῖται τῶν διατάξεων ταύτης «τὸ προσωπικόν, τὸ συνδεόμενον διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου», διὰ δὲ τῆς παραγράφου 3 τοῦ κεφαλαίου VII, ὅτι: «Ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1959 καταργεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 126274/9.5.1958 κοινὴ ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ὡς προεξετέθη, ἐνῷ ἐξ ἄλλου διὰ τῆς ἐν συνεχείᾳ ρήτρας τοῦ κεφ. VI ὁρίζεται, ὅτι «ἡ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς παρούσης προκύπτουσα αὔξησις χορηγεῖται ὑπὸ τῶν καθ' ἕκαστα Ν.Π.Δ.Δ. κλπ., ἐφ' ὅσον δι' ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐγκρινομένης καὶ ὑπὸ τοῦ ἐποπτεύοντος τὸν Ὀργανισμὸν ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν μόνον ἐν τῇ περιπτώσει καθ' ἣν τὸ Ν.Π.Δ.Δ. ἐπιχορηγεῖται ἐκ τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ». Ἑπομένως, κατὰ τὴν ἀληθῆ τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων ἔννοιαν, ἐνισχυομένην καὶ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ πρὸς αὐτὰς τῆς ρήτρας τοῦ προοιμίου τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 126274/9.5.1958 κοινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἀναφερομένης εἰς τὰ ἄρθρα 9 καὶ 10 τοῦ ἀ. ν. 1538/1950 (Ε. Κ. 251), ὅστις, ὡς γνωστόν, ρυθμίζει: ἀποκλειστικῶς τὰ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ., τῶν συνδεομένων πρὸς ταῦτα διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου, δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι ἅπασαι αἱ προδιαληφθεῖσαι διατάξεις ἀμφοτέρων τῶν προμνησθεισῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων οὐδόλως ρυθμίζουσι τὰς ἀποδοχὰς τῶν διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεομένων πρὸς τὰ Ν.Π.Δ.Δ. μισθωτῶν, περὶ ὧν τὸ ἐρώτημα (ἄρθρα 1 καὶ 2).

Τούτοις συνεπῶς, κατὰ τὴν γνώμην τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τούτου, ἀπαρτισθείσης ἐκ πάντων τῶν ἐν ἀρχῇ ἀναφερομένων μελῶν αὐτῆς, πλὴν τοῦ Εἰσηγητοῦ, ἐμμεινάντος εἰς τὴν ἔχουσαν ὡς κατωτέρω εἰσήγησιν αὐτοῦ, ἀρνητικὴ προσήκει ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ ἐρωτήματος ἀπάντησις. Ὅτι δηλαδή, ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ 3 παραγράφου τοῦ κεφαλαίου VII τῆς ὑπ' ἀριθ. 1031/1958 Π.Υ.Σ. καταργηθεῖσα ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1959 ὑπ' ἀριθ. 126274/9.5.1958 κοινὴ ὑπουργικὴ ἀπόφασις, μηδόλως καὶ δὴ ἐξ ὑπαρχῆς ἰσχύσασα ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεομένου πρὸς τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου προσωπικοῦ τούτων, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, κατὰ μείζονα λόγον, ὡς διατηρηθεῖσα ἐν ἰσχύϊ εἰδικῶς ὡς πρὸς τὸ προσωπικὸν τοῦτο, εἰς ὃ, ὡς εἴρηται, ἀναφέρεται τὸ ἐρώτημα. Καὶ δὲν θὰ ἦτο βεβαίως συνεπὲς πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς χρηστῆς διοικήσεως τὸ συμπέρασμα, ὅτι θὰ ἔδει νὰ ἀναζητηθῶσιν ὑπὸ τῶν οἰκείων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου τὰ ὡς ἄνω ἀχρεωστήτως καταβληθέντα εἰς τὸ εἰρημένον προσωπικὸν τούτων χρηματικὰ ποσά, ἤτοι τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τὴν περὶ ἧς πρόκειται ἑκατοντάδραχμον κατὰ μῆνα αὔξησιν δι' ἕκαστον μισθω-

τόν, ἀναντίρρητον ὅμως καθίσταται, ὅτι ἡ περαιτέρω καταβολὴ τῆς ἐν λόγῳ αὐξήσεως εἶναι τελείως ἀνεπίτρεπτος, ὡς μὴ νόμιμος, τοσοῦτο μᾶλλον ὅσον αἱ συμβάσεις ἐργασίας τοῦ ἐν λόγῳ προσωπικοῦ εἶναι τελείως ἀνίσχυροι, ἐφ' ὅσον, ὡς διεπιστώθη, οὐδεμία κεῖται διάταξις νόμου, ἐξουσιοδοτοῦσα τὴν Διοίκησιν πρὸς κατάρτισιν τοιούτων συμβάσεων ἐργασίας, μὲ μοναδικὴν ἴσως ἐξαίρεσιν τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Κλωστοϋφαντουργῶν.

Ἀντιθέτως ὁ Εἰσηγητὴς Πάρεδρος *Β. Κουντούρης* ἐνέμεινεν εἰς τὴν εἰσήγησιν αὐτοῦ, ἔχουσαν ὡς κάτωθι :

"Ἔχει πράγματι γίνει παγίως δεκτόν, τόσον ἐν τῇ θεωρίᾳ, ὅσον καὶ ἐν τῇ πρακτικῇ τῶν Δικαστηρίων, ὅτι, συμφώνως πρὸς τὴν θεμελιώδη ἀρχὴν τοῦ ἡμετέρου Πολιτεύματος, ὑφίσταται διαχωρισμὸς μεταξὺ τῶν ὁρίων τῆς δικαιοδοσίας τῶν τριῶν συντεταγμένων λειτουργιῶν τῆς Πολιτείας, ἤτοι τῆς νομοθετικῆς, τῆς ἐκτελεστικῆς καὶ τῆς δικαστικῆς, ἐν τῇ ἐννοίᾳ ὅτι ἑκάστη τῶν ἐν λόγῳ λειτουργιῶν κέκτηται ἰδίαν ἁρμοδιότητα, προσδιοριζομένην ἀδρομερῶς μὲν ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος (ἄρθρα 21 - 28, 35, 57 - 61, 87 § 1, 89), λεπτομερέστερον δὲ ὑπὸ τῶν οἰκείων νόμων. Συνέπεια ἀναγκαία τῆς ἀρχῆς ταύτης εἶναι, ὅτι πᾶσα πρᾶξις ὀργάνου τῆς Πολιτείας, κειμένη ἐκτὸς τῶν διαγεγραμμένων ὑπὸ τοῦ νόμου ὁρίων τῆς ἁρμοδιότητος τούτου θεωρεῖται ἀνίσχυρος, ὡς ἐκδοθεῖσα καθ' ὑπέρβασιν ἐξουσίας, ἤτοι ὑπὸ ὀργάνου καθ' ὅλην ἀναρμοδίου ἢν συγκεκριμένῃ τινὶ περιπτώσει. Προφανὲς ὅμως εἶναι ἐπίσης, ὅτι τοιοῦτος αὐστηρὸς διαχωρισμὸς τῶν ἁρμοδιοτήτων τῶν ὀργάνων τῆς Πολιτείας θεωρητικῶς μόνον εἶναι νοητός, καθ' ὅσον ἐν τῇ λειτουργίᾳ τῆς ὅλης κρατικῆς μηχανῆς δὲν καθίσταται πάντοτε ἐφικτὴ ἡ πλήρης καὶ αὐστηρὰ ἐφαρμογὴ τῆς ἀνωτέρω θεμελιώδους ἀρχῆς. Τοῦτο δὲ διότι ὑφίστανται περιπτώσεις, καθ' ἃς ὡρισμένον θέμα ἀνάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα πλειόνων κρατικῶν ὀργάνων κλπ. Κατ' ἀκολουθίαν, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι κατὰ θεμελιώδη ἀρχὴν τοῦ ἡμετέρου Πολιτεύματος ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία δρᾷ αὐτονόμως, περιοριζομένη μόνον, ὡς εἴρηται, ὑπὸ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου καθοριζομένων ὁρίων τῆς ἁρμοδιότητος αὐτῆς, οὖσα ἀνεξάρτητος τῆς Δικαστικῆς τοιαύτης, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι αἱ πράξεις αὐτῆς δὲν ὑπόκεινται εἰς τὴν ἔγκρισιν τῶν Δικαστηρίων (ὡς, ἐπὶ παραδείγματι, συμβαίνει εἰς τὰς Ἀγγλοσαξωνικὰς χώρας, συγκεκριμένως δὲ εἰς τὴν Μ. Βρεταννίαν καὶ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Β. Ἀμερικῆς, ὅπου ἰσχύει τὸ λεγόμενον judicial enforcement of administration decision, ἤτοι παρ' ἡμῖν ἰσχύει τὸ Γαλλικὸν διοικητικὸν σύστημα, καθ' ὃ πᾶσα πρᾶξις τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, φέρουσα τὰ ἐξωτερικὰ γνωρίσματα τῆς νομιμότητος ταύτης, εἶναι ἐκτελεστὴ καὶ ἐφαρμοστέα ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων διοικητικῶν ὀργάνων, ὡς καὶ ὑπὸ τῶν διοικουμένων, μὴ δυναμένων ὅπως προβῶσιν εἰς αὐτεπάγγελτον ἔρευναν τῆς ἐσωτερικῆς νομιμότητος τῶν πράξεων τῆς Διοικήσεως. Ἡ ἀντίθετος ἐκδοχὴ θὰ ἀντέκειτο εἰς τὴν στοιχειώδη καὶ ἀπαραίτητον διὰ τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τῆς Διοικήσεως ὑποχρέωσιν τῶν ὑπαλλήλων ὀργάνων αὐτῆς πρὸς ὑπακοὴν εἰς τὰς διαταγὰς τῶν ἱεραρχικῶς προϊσταμένων τούτων. Ἡ τοιαύτη πρὸς ὑπακοὴν ὑποχρέωσις δὲν ἐξικνεῖται βεβαίως μέχρι τοῦ σημείου τῆς συμμορφώσεως τῶν ὑπαλλήλων πρὸς πράξεις τῆς Διοικήσεως νομικῶς ἀνυποστάτους, ἤτοι τοιαύτας, αἵτινες δὲν φέρουσιν οὐδὲ τὰ ἐξωτερικὰ τῆς νομίμου πράξεως γνωρίσματα, οἷον ὑπογραφὴν λ.χ. τοῦ ἐκδόντος τὴν πρᾶξιν ὀργάνου, ἔλλειψιν δημοσιεύσεως ταύτης, ὁσάκις ἀπαιτεῖται τοιαύτη κλπ. Τοιαύτη δὲ προφανῶς εἶναι καὶ ἡ ἔννοια τῆς γνωστῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 45 § 3 τοῦ νόμου 1811/1951, ὑποχρεούσης τὸν δημόσιον ὑπάλληλον εἰς τὴν μὴ ἐκτέλεσιν «προδήλως παρανόμου διαταγῆς», ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι οὗτος «ὀφείλει νὰ ἀναφέρῃ ἄνευ ἀναβολῆς». Περαιτέρω δὲ ἡ διάταξις αὕτη ἐπάγεται, ὅτι «ὅταν ἐν τῇ διαταγῇ, ἡ ὁποία προδήλως ἀντίκειται εἰς σαφεῖς καὶ ρητὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος, νόμων ἢ διαταγμάτων, διατυποῦνται ἐπείγοντες λόγοι γενικωτέρου συμφέροντος... ὁ ὑπάλληλος ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ τὴν διαταγήν, ἀναφέρων συγχρόνως εἰς τὴν προϊσταμένην τοῦ διατάξαντος Ἀρχήν, ὅπου συντρέχει περίπτωσις».

Τούτοις συνεπῶς, ὑποκειμένης ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, νομοθετικοῦ περιεχομένου, οἷα εἶναι ἡ περὶ ἧς τὸ ἐρώτημα ὑπ' ἀριθ. 1031/1958 Π.Υ.Σ., ἥτις τὸ μὲν ἐδημοσιεύθη διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, τὸ δὲ περιέχει ρητὴν ἐν ἑαυτῇ διάταξιν (παράγραφος IX) περὶ νομοθετικῆς ἐν καιρῷ κυρώσεως ταύτης, δέον ὅπως γίνηται δεκτόν, ὅτι ὑφίσταται ὑποχρέωσις τῶν ὑπαλλήλων τῆς διοικήσεως ὀργάνων, ἔτι δὲ καὶ τῶν διοικουμένων πρὸς ἐκτέλεσιν καὶ συμμόρ-

φωσιν πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ περιεχομένου ταύτης, καίπερ, ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτοῦ, νομοθετικοῦ τοιούτου. Ἡ λύσις αὕτη, ἀντίθετος, κατ' ἀρχήν, πρὸς τὴν γνωστήν, ὡς ἄνω, παγίαν δὲ νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, φρονοῦμεν, ὅτι δὲν ἀντιβαίνει οὔτε πρὸς τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς προδιαληφθείσης τοῦ ἄρθρου 45 § 3 τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος διατάξεως, οὔτε, πολλῷ μᾶλλον, πρὸς τὰς περὶ διακρίσεως τῶν κρατικῶν λειτουργιῶν διατάξεις τοῦ Συντάγματος. Πράγματι ἐκ τοῦ προοιμίου τῆς ἐν λόγῳ Π.Υ.Σ. σαφῶς προκύπτει ἡ πρόθεσις τῆς Κυβερνήσεως, ὅπως, ἐν γνώσει τῆς τυπικῆς πλημμελείας ταύτης (ὡς ἀνωτέρω προεξετέθη), προβῇ αὕτη εἰς τὴν ἴσην μεταχείρισιν τῶν ὑπαλλήλων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἀπὸ ἀπόψεως αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν τούτων, ἀπὸ τῆς 1 Ὀκτωβρίου 1958, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ὁμοίαν πρόνοιαν, τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1020/1958 Π.Υ.Σ. ληφθεῖσαν διὰ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, καὶ τὴν διὰ τῆς παραγράφου VIII ταύτης ἐκδηλωθεῖσαν σαφῶς μέριμναν τῆς Κυβερνήσεως, ὅπως ἡ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῆς ἐν λόγῳ Π.Υ.Σ. προκύψουσα αὔξησις τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἀνέλθῃ εἰς ποσὸν μικρότερον τῆς δυνάμει τῆς προμνησθείσης ὑπ' ἀριθ. 126274/1958 κοινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως χορηγηθείσης εἰς τούτους αὐξήσεως, ὁριοθέντος εἰδικώτερον ὅτι τυχὸν ἐπὶ ἔλαττον διαφορὰ ἀποδοχῶν θέλει παρέχεσθαι ὡς προσωρινὸν ἐπίδομα, συμψηφισθησόμενον πρὸς πᾶσαν μελλοντικήν, ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας, αὔξησιν τῶν ἀποδοχῶν τούτων. Ἐπίσης δέον νὰ μὴ παροραθῇ ἡ διὰ τῆς παραγράφου IX διατυπωθεῖσα ἐπαγγελία τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας περὶ τῆς ἐπικειμένης νομοθετικῆς κυρώσεως τοῦ περιεχομένου τῆς ὡς ἄνω Π.Υ.Σ. Τέλος δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος διοικητικὴ πρᾶξις ἐδημοσιεύθη διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ὡς προείρηται καταχωρισθεῖσα εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 221/1958 φύλλον τοῦ πρώτου τεύχους αὐτῆς.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω διατάξεων τῆς ὡς ἄνω Π.Υ.Σ., ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ προεκτιθέμενα, ὁ Εἰσηγητὴς ἄγεται εἰς τὴν λύσιν ὅτι ἡ ἐν λόγῳ πρᾶξις τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, καίτοι ὑπὸ ἀναρμοδίου καθ' ὕλην ὀργάνου τῆς Πολιτείας ἐκδοθεῖσα, ἅτε τοῦ περιεχομένου ταύτης ἀναγομένου εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας, μὴ παρασχούσης, ὡς εἴρηται, ἐξουσιοδότησιν εἰς τὴν Διοίκησιν πρὸς ἔκδοσιν ταύτης, μήπω δὲ κυρωσάσης τὴν ἐν λόγῳ Π.Υ.Σ., εἶναι ἐν τούτοις ἰσχυρὰ καὶ ἐκτελεστή, τόσον ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Διοικήσεως ὀργάνων, ὅσον καὶ ὑπὸ τῶν διοικουμένων ἐν γένει, ἐν οἷς καὶ τὰ ἅπερ ἀφορᾷ αὕτη Ν.Π.Δ.Δ., εἰδικώτερον δὲ τοὺς ἀποτελοῦντας τοιαῦτα Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς (ἀ. ν. 1495/1938, ἄρθρ. 3 § 2). Τοῦτο δὲ διότι ἡ ἀντίθετος λύσις ἄγει ἀναγκαίως εἰς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀπαραδέκτου, ὡς ἀντιτιθεμένης πρὸς θεμελιώδη καὶ βασικὴν ἀρχήν, στηριζούσαν αὐτὰ ταῦτα τὰ θεμέλια τῆς διοικητικῆς πυραμίδος, ἤτοι τῆς πρὸς σεβασμὸν καὶ ἀπροφάσιστον, ἄμεσον δέ, κατὰ τὸ δυνατόν, ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων καὶ διαταγῶν ἐν γένει τῶν ἱεραρχικῶς προϊσταμένων ὀργάνων τῆς Διοικήσεως ὑπὸ τῶν ὑποδεεστέρων πρὸς ταῦτα ὀργάνων αὐτῆς, ἐφ' ὅσον αἱ ἐν λόγῳ πράξεις φέρουσι τὰ ἐξωτερικὰ τῆς νομιμότητος τούτων γνωρίσματα, δοθέντος ὅτι ὁ ἔλεγχος τῆς κατ' οὐσίαν νομιμότητος τῶν πράξεων τῆς Διοικήσεως, προσιδιάζων μόνον εἰς τὴν Δικαστικὴν Ἐξουσίαν, εἶναι κατ' ἀρχήν, ἐπικυρουμένην καὶ ὑπὸ τῆς προδιαληφθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 45 § 3 τοῦ ν. 1811/1951 (ὡς προεξετέθη ἐν οἰκείῳ τόπῳ), ἀνεπίτρεπτος εἰς τὰ ὑπάλληλα διοικητικὰ ὄργανα.

Ἐφ' ὅσον δὲ ἑπομένως ἡ ὡς ἄνω Π.Υ.Σ. ἔτυχεν ἀφ' ἑνὸς μὲν τῆς διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως αὐτῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ περιέχει ἐν ἑαυτῇ τὴν ρητὴν τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας ἐπαγγελίαν τῆς μελλοντικῆς κυρώσεως τοῦ περιεχομένου ταύτης ὑπὸ τῆς Νομοθετικῆς τοιαύτης, ἐνῷ ἐξ ἄλλου ἐκ τοῦ προοιμίου ταύτης ἐπαρκῶς δικαιολογεῖται ἡ ἐπείγουσα ἀνάγκη τῆς ρυθμίσεως τῶν δι' αὐτῆς ρυθμισθέντων θεμάτων, ἄνευ δηλον ὅτι τῆς ἐπακριβοῦς συμμορφώσεως τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Συντάγματος διαγραφομένην διαδικασίαν, ἀναγκαίως παρέπεται, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ Πρᾶξις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, μὴ διαφέρουσα ἄλλωστε, ἀπὸ οὐσιαστικῆς ἀπόψεως, τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου, εἰ μὴ μόνον καθ' ὅ,τι ἐλλείπει ἀπ' αὐτῆς ἡ ὑπογραφὴ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, διὰ τὰς πράξεις ὅμως τοῦ ὁποίου ἀποκλειστικῶς ὑπεύθυνος, κατὰ τὰ ἄρθρα 29 καὶ 79 τοῦ Συντάγματος, εἶναι ἡ Κυβέρνησις, ἤτοι τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον δηλαδὴ αὐτὸ τοῦτο τὸ ὄργανον τῆς Πολιτείας ὅπερ προέβη ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς ἐν λόγῳ Πράξεως αὐτοῦ, χωρὶς νὰ συμπράξῃ εἰς τὴν ἔκδοσιν ταύτης ὁ Βασιλεύς

Πρὸς παραδοχὴν δὲ τῆς ἀνωτέρω λύσεως συνηγοροῦσιν οἱ ἑξῆς οὐσιώδεις λόγοι: Πρῶτον μὲν ὅτι, ὑποκειμένης σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ δὴ ἀνεξαρτήτως πρὸς τὸ ἔγκυρον ἢ μὴ τῆς θεμελιούσης ταύτην συμβάσεως, ἡ ἑτερομερὴς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου (ἤτοι ἐν προκειμένῳ τοῦ οἰκείου Ν.Π.Δ.Δ.) μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς ἐργασιακῆς ταύτης σχέσεως εἶναι, ὡς γνωστόν, κατά τε τὴν θεωρίαν καὶ τὴν νομολογίαν τῶν Δικαστηρίων, ἀπολύτως ἀνεπίτρεπτος (πρβλ. Α.Π. 652/1956, ΕΕΔ 16, 134, 14/1957 αὐτ. 138, ἄρθρον αὐτ. 1184, Α.Π. 657/1958 αὐτ. 17,1117, ἄρθρον αὐτ. 913, Πρ/κείου Ἀθ. 5945/1958 αὐτ. 756, 4004/1958 αὐτ. 576, Α.Π. 349/1953 αὐτ. 12,770, *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Δίκ. ὑπ' ἄρθρ. 672, *Π. Ζέπος*, Ἐνοχ. Δίκ. τ. Β' 380 ἑπ., *Κ. Τριανταφυλλόπουλος*, Εἰσ. Ἐκθ. Προσχ. Συμβ. Ἐργ. 1913, ΕΕΔ 1, 907, *Ἀποστολίδης*, Ἐνοχ. Δίκ. τ. 3 § 150 σ. 658), γενομένη δὲ ἐξομοιοῦται, ἀπὸ ἀπόψεως ἐννόμων συνεπειῶν, πρὸς τὴν ἄκυρον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Δεύτερον δὲ ὅτι τὸ ποσὸν τοῦ ἑκάστοτε καταβλητέου ἐργατικοῦ μισθοῦ οὐδέποτε δύναται νὰ ἦ κατώτερον τοῦ ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καθοριζομένου κατωτάτου ὁρίου τούτου (ὁλ. Α.Κ 680 § 3, ν 3239/1955, ἄρθρ. 3 § 1, Α Π 714/1958, ΕΕΔ 17,1190, 76/1954 Ὁλ. αὐτ. 13,242, *Καποδίστριας*, ἐν ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρ. 653, ἀρ θ. 8, 9, *Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Δίκ. ὑπ' ἄρθρ. 680, *Π. Ζέπος*, Ἐνοχ. Δίκ. Εἰδ. σ. 394, *Β. Βασιλείου*, ἐν ΕΕΔ 10,193, ἀπόφ. Ὑπ. Ἐργ 50300/10914/30.8.1958 (Ε Κ. 6' 235) § Ι, VII).

Δεδομένου δὲ ὅτι, ὡς προεξετέθη, πλὴν τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Κλωστοϋφαντουργῶν, οὐδενὸς ἑτέρου Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Πολιτικῆς (καθ' ἃ τοὐλάχιστον ἠδυνήθημεν νὰ ἐξακριβώσωμεν), ὁ ἱδρυτικὸς νόμος περιέχει διάταξιν, ἐξουσιοδοτοῦσαν τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἐργασίας ἢ τὴν διοίκησιν τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ πρὸς πρόσληψιν προσωπικοῦ, συνδεομένου πρὸς τοῦτον διὰ σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἑπομένως ἐνδεχομένη μείωσις τοῦ ἤδη καταβαλλομένου μισθοῦ εἰς τὸ οὕτω, παρανόμως μέν, πλὴν ὅμως δεσμευτικῶς διὰ τοὺς ἐργοδότας Ὀργανισμούς, ἅτε ὑφισταμένης πάντως, ὡς προείρηται, σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὑπηρετοῦν προσωπικὸν τούτων (κατὰ παραδοχὴν τῆς ἀπόψεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τούτου, ὡς αὕτη ἀνωτέρω ἐκτίθεται), θὰ ἐξέθετεν ἀσφαλῶς τοὺς Ὀργανισμοὺς τούτους εἰς τὸν βάσιμον κίνδυνον τῆς καταβολῆς ἀποζημιώσεων, λόγῳ τῆς τοιαύτης ἀνεπιτρέπτου μονομεροῦς μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ἐξομοιουμένης, ὡς εἴρηται, πρὸς ἄκυρον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου—μισθωτοῦ κατὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῶν ἐννόμων συνεπειῶν. Θὰ ἔδει δὲ νὰ σημειωθῇ ἐνταῦθα, ὅτι, καίπερ αἱ ὡς ἄνω ἀνὰ δίμηνον ἀνανεούμεναι ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας συμβάσεις, κατόπιν προτάσεως τῆς διοικήσεως ἑκάστου Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἐμφανίζονται ὡς συμβάσεις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου (ἀσχέτως πρὸς τὸ ἄκυρον τούτων ὡς συμβάσεων, λόγῳ τῆς προεκτεθείσης ἐλλείψεως νομοθετικῆς πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτήσεως), πράγματι, αὗται, ὀρθῶς ἑρμηνευόμεναι, ἱδρύουσι σχέσεις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς παγίως δέχεται, τόσον ἡ θεωρία, ὅσον καὶ ἡ νομολογία τῶν Δικαστηρίων (ὁλ. Α. Π. 233/1958, ΕΕΔ 17, 520, 87/1958 αὐτ. 289, ἄρθρον αὐτ. 281, 145/1957 αὐτ. 16, 360, παρατηρήσεις αὐτ 647, *Καποδίστριαν*, Ἑρμ. Ἐργ. Δικ. § 74, 3, Γνμδ. *Τριανταφυλλοπούλου - Σβώλου - Μαριδάκη*, Θ' ΜΖ' 92, *Windcheid Kipp* § 402, 2 σημ. 10α, *Van Wetter* § 424, Ἀστικοῦ Κώδικος 671), ἐνῷ, ἐξ ἄλλου, ἡ ἔλλειψις νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, ὡς πρὸς τὴν πρόσληψιν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται προσωπικοῦ καθιστᾷ ἐπίσης ἀνεπίτρεπτον τὴν ὡς ἄνω μείωσιν τῶν ἀποδοχῶν τούτου, ἅτε ἀντικειμένην εἰς τὰς προμνησθείσας ρητὰς ἀπαγορευτικὰς διατάξεις τῶν παραγράφων Ι καὶ VII τῶν ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, τῶν κυρωθεισῶν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 51600/11156/.0.8.1958 (ὡς πρὸς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς), καὶ 50300/10914/30.8.1958 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων (ὡς πρὸς τοὺς ἐπὶ μισθῷ ἀμειβομένους μισθωτούς).

Ἐν συμπεράσματι ὁ Εἰσηγητὴς ἐμμένει εἰς τὴν γνώμην, καθ' ἣν προσήκει ἡ ἀπάντησις, ὅτι ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 126274/9.5.1958 κοινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως χορηγηθεῖσα ἑκατονταέδραγμος κατὰ μῆνα αὔξησις τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὡς ἄνω διὰ σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου πρὸς τοὺς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς συνδεομένων ὑπαλλήλων τούτων δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς καταργηθεῖσα ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1959, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1031/1958 Π.Υ.Σ., κατὰ τὴν προεκτεθεῖσαν ὀρθὴν ἑν-

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ

ΙΣΧΥΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΩΝ ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΙΝ ΝΟΜΟΥ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Δημοσίευσις αύτῶν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως

Ἀναγκαία, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2 τῆς 1/16 Φεβρουαρίου 1833 Διατάγματος, ἡ δημοσίευσις εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῶν ἐκδιδομένων κατ' ἐξουσιοδότησιν Νόμων καὶ θετουσῶν κανόνας δικαίου ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν, ἐφ' ὅσον δὲν προκύπτει ἀντίθετος βούλησις τοῦ Νομοθέτου.— Στέρησις ἄλλως νομίμου ὑποστάσεως.— Ἀπαράδεκτος ἀναίρεσις κατὰ μὴ δημοσιευθεισῶν τοιούτων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων.

Ἐπικυροῦται ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 606/1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ὡς ἐφετείου.

Ἡ περίπτωσις τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως εἶναι χαρακτηριστικὴ τῆς ἐλλείψεως προσοχῆς τῆς Διοικήσεως ἐπὶ θεμάτων, οἷον τὸ προκείμενον, τὸ ὁποῖον δὲν ἔπρεπε, ἂν κατεβάλλετο ἡ δέουσα προσοχή, νὰ ὑπάρξῃ. Τρεῖς ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, ἐκδοθεῖσαι κατ' ἐξουσιοδότησιν νόμου καὶ ρυθμίζουσαι δικαιώματα τῶν ἐργαζομένων ἀπὸ τοῦ ἔτους 1954, ἔμειναν ἀδημοσίευτοι εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Τὸ θέμα—τῆς ἀνάγκης δημοσιεύσεως τῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν νόμου ἐκδιδομένων διοικητικῶν πράξεων—ἀπησχόλησεν ἐπανειλημμένως καὶ τὰ δικαστήρια τῆς οὐσίας ἐξ ἀφορμῆς τῆς μὴ δημοσιεύσεως κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ νόμου 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ παρατάσεως τοῦ χρόνου προστασίας τῶν ὑποχρεωτικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν, αἱ ὁποῖαι καὶ αὗται δὲν εἶχον δημοσιευθῆ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Σχετικὴ καὶ ἐνδιαφέρουσα καὶ διὰ τὰς ἐν αὐτῇ παραπομπὰς εἶναι ἡ ὑπ' ἀριθ. 16303/1955 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου (εἰσηγητὴς *Γ. Λαμπρόπουλος*, ΕΕΔ 15, σελ. 16 (βλέπε ἐπίσης καὶ τὰς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3064/1956, εἰσηγητὴς *Α. Κρέτσης*, ΕΕΔ 15, 421) καὶ γενικώτερον *Η. Κυριακόπουλον*, Ἑλλην. Διοικ.Δίκαιον Α, Εἰσαγωγή, ἔκδ. δευτέρα, σελ. 67, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν, *Χ. Παναγιωτόπουλον*, Ἐπιθεώρησις Δημοσίου καὶ Διοικητικοῦ Δικαίου, τόμος Γ', σελ. 129 ἑπ., ἔνθα παραπομπαὶ εἰς τὴν νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐξεταζομένου τοῦ θέματος τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τῶν δημοσιευομένων εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως κειμένων, ἐν ὄψει τῆς προχρονολογήσεως τῶν φύλλων τῆς Ἐφημερίδος). Σχετικαὶ πρὸς τὸ θέμα εἶναι καὶ αἱ Σ. Ε. 1629/1954, Ὁλομελείας (εἰσηγητὴς *Ε. Σαουνάτσος*, ΕΕΔ 13, 1308), Α.Π. 269/1959 (εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 18, 774), ἡ ὁποία ἀποφαίνεται, ὅτι ἐπὶ διοικητικῶν πράξεων, μὴ ἐχουσῶν κανονιστικὸν χαρακτῆρα, δὲν ἀπαιτεῖται ἡ δημοσίευσις εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀρείου Πάγου 354/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Ροζάκης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Παντίσης, Π. Μπαρτσακούλιας, Νομικὸς Σύμβουλος τοῦ Κράτους

Κατὰ τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2 τῆς 1]16 Φεβρουαρίου 1833 Δ]τος ἀποφάσεις Ὑπουργῶν, ἐκδιδόμεναι κατ' ἐξουσιοδότησιν νόμου καὶ θέτουσαι κανόνα δικαίου, χρήζουν, ἐφ' ὅσον δὲν προκύπτει ἀντίθετος βούλησις τοῦ νομοθέτου, δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, μὴ δημοσιευθεῖσαι δὲ στεροῦνται νομίμου ὑποστάσεως. Ὅθεν αἱ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐπικαλούμεναι ὑπ' ἀριθ. 333520]1954, 216324]1955 καὶ 324843]1954 ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, δι' ὧν, ὡς οὗτος διατείνεται, ἐκδοθεισῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν παρασχεθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ ν.δ. 3001]1954, ἐχορηγήθη 1) ἀποζημίωσις λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, 2) μηνιαία κατ' ἀποκοπὴν ἀποζημίωσις δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν καὶ ἔξοδα κινήσεως εἰς τὸ μόνιμον, ἐπὶ συμβάσει καὶ ἔκτακτον τεχνικὸν προσωπικὸν τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας διὰ τὸ οἰκονομικὸν ἔτος 1955-1956 καὶ 3) ὑπερωριακὴ ἐπὶ ἀποζημιώσει ἐργασία εἰς τὸ ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου τεχνικὸν προσωπικὸν τὸ μισθοδοτούμενον εἰς βάρος τοῦ τακτικοῦ προϋπολογισμοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ «διοικητικαὶ δαπάναι ἐπενδύσεων», τεθέντος κανόνος δικαίου, ἐξεῖ, μὴ προκυπτούσης ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 3001]1954 περὶ τοῦ ἀντιθέτου βουλήσεως τοῦ νομοθέτου, νὰ δημοσιευθοῦν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Μὴ γενομένου τούτου αἱ ἀποφάσεις αὗται δὲν ἔχουν ἰσχὺν νόμου καὶ συνεπῶς δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ ἀναιρέσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δι' ἐσφαλμένην ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν αὐτῶν. Ὀρθῶς

νοιαν τῶν διατάξεων τῆς τελευταίας ταύτης, ἐν ὄψει δὲ ἰδίᾳ τῆς τοιαύτης τῆς παραγράφου VIII ταύτης.

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ

Έκτασις έφαρμογῆς κατὰ πρόσωπα τοῦ Α.Ν. 539/1945 περὶ ἀδείων μισθωτῶν.— Ἔλλειψις δικαιώματος ἀδείας κατὰ τὸν ἀνωτέρω Νόμον τοῦ οἰκιακοῦ ὁδηγοῦ ἐπιβατικοῦ αὐτοκινήτου πολυτελείας ἰδιωτικῆς χρήσεως.—Ἐπιτρεπτὴ ἡ ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ κατὰ διάρκειαν συμβατικῆς ἀδείας, ἀπαγορευομένη κατὰ χρόνον ἀδείας τοῦ Α. Ν. 539/1945.— Ἔλλειψις νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν ἐπιβατικῶν αὐτοκινήτων ἰδιωτικῆς χρήσεως, τῶν μὴ ἀνηκόντων εἰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις.— Ἀπαράδεκτος μεταβολὴ βάσεως ἀγωγῆς.

Ἀντιθέτως πρὸς τὴν περίπτωσιν τῆς χορηγουμένης κατὰ τὸν ἀ. ν. 539/1945 ἀδείας, ἔνθα ὑπάρχει διάταξις (ἄρθρον 5 § 6), καθ' ἣν «ἀπαγορεύεται εἰς τὸν ἐργοδότην νὰ ἀπολύσῃ τὸν μισθωτὸν διαρκούσης τῆς χορηγηθείσης εἰς τοῦτον ἀδείας», μὲ συνέπειαν τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεως (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16193/1956, εἰσηγητὴς *Σ. Λιμούρης*, ΕΕΔ 16, 158, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5004/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Ποταμιάνος*, ΕΕΔ 17, 917), δὲν συμβαίνει τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ συμβατικῶς χορηγηθείσης ἀδείας (Α. Π. 319/1949, εἰσηγητὴς *Β. Κυριακόπουλος*, ΕΕΔ 8, 637, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7585/1958, εἰσηγητὴς *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 17, 1064).

Αὕτη εἶναι ἡ ἄποψις καὶ τῆς κατωτέρω νεωτέρας ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου (βλέπε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 1064).

Περίπτωσις τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως εἶναι παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ οἰκιακοῦ ὁδηγοῦ ἐπιβατικοῦ αὐτοκινήτου πολυτελείας ἰδιωτικῆς χρήσεως.

Ἡ ἀπόφασις, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν αὐτῇ συλλογισμῶν, δέχεται, ὅτι οὗτος δὲν ἐδικαιοῦτο ἀδείας κατὰ τὸν ἀ. ν. 539/1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν» (ΕΕΔ 4, 474), ὥστε νὰ προκύψῃ ζήτημα ἐφαρμογῆς τῆς ἀνωτέρω ἀπαγορευτικῆς τῆς ἀπολύσεως διατάξεως.

Σημειωτέον—ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐνδιέφερεν ἐν προκειμένῳ, ἀφοῦ δὲν ἐζητήθη ἱκανοποίησις νομίμου δικαιώματος ἀδείας, ἀλλὰ προσεβλήθη ἡ ἀπόλυσις ὡς ἄκυρος, βάσει τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ ἀ. ν. 539/1945—ὅτι κατὰ τὴν προηγηθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 3110/1958 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου (εἰσηγητὴς *Σ. Λιμούρης*, ΕΕΔ 17, 473), ἐφ' ὅσον ὁ οἰκιακὸς ὁδηγὸς αὐτοκινήτου ἰδιωτικῆς χρήσεως δὲν θεωρεῖται «οἰκόσιτον προσωπικὸν» κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 § 2 τοῦ ἀ. ν. 539/1945 (ἐπ' αὐτοῦ βλέπε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 472), ὥστε ἡ ρύθμισις τῆς ἀδείας του νὰ ἔχῃ ἀνάγκην ἐκδόσεως τοῦ ἐν τῇ διατάξει διατάγματος (καὶ τοιοῦτον δὲν ἔχει μέχρι σήμερον ἐκδοθῇ), δικαιοῦται τῆς ὑπὸ τῶν ἄρθρων 666, 667 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος προβλεπομένης ἀδείας. (Περὶ τῆς σχέσεως τοῦ ἀ. ν. 539/1945 πρὸς τὰ ἄρθρα ταῦτα τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 534 ἑπ., ἔνθα παραπομπαί).

Ὡς πρὸς τὰς ὥρας ἐργασίας τῶν ἐν λόγῳ μισθωτῶν καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου συμφωνεῖ πρὸς τὰ νομολογηθέντα (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4881/1957, εἰσηγητὴς *Α. Ἀλεξανδρόπουλος*, ΕΕΔ 16, 608, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 18595/1957, εἰσηγητὴς *Α. Μαλαφέκας*, ΕΕΔ 17, 369, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3110/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Λιμούρης*, ΕΕΔ 17, 473, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13051/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Καραθανάσης*, ΕΕΔ 17, 1066).

Ὡς πρὸς τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 659 Ἀστικοῦ Κώδικος συμπληρωματικὴν ἀμοιβὴν δι' ἐργασίαν πέραν τῆς συμπεφωνημένης ἢ τῆς συνήθους βλέπε καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4550/1959 (εἰσηγητὴς *Σ. Ποταμιάνος*, ΕΕΔ 18, 953).

Τέλος καὶ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν εἶναι ἀπαράδεκτος ἡ μεταβολὴ τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον (βλέπε καὶ Α. Π. 614/1950, εἰσηγητὴς *Β. Μακρῆς*, ΕΕΔ 10, 174. Α. Π. 420/1953, εἰσηγητὴς *Σ. Βλαχογιάννης*, ΕΕΔ 12, 878, Α. Π. 483/1953, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 12, 1303, Α. Π. 282/1959, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 18, 587).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7826/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ν. Καλφαγιάννης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Ρουμελιώτης, Γ. Τρίμης

Ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐκκαλῶν προσελήφθη τὴν 1ην Ἰουνίου 1955 εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐφεσιβλήτου καὶ ἀπησχολήθη ἐν αὐτῇ μέχρι τῆς 5ης Αὐγούστου 1958 ὡς οἰκιακὸς ὁδηγὸς ἐπιβατικοῦ αὐτοκινήτου πολυτελείας ἰδιωτικῆς χρήσεως διὰ τὴν μεταφορὰν αὐτῆς καὶ τὴν ἐν γένει ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀτομικῶν καὶ οἰκογενειακῶν ἀναγκῶν της. Κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἐφαρμόζονται ὑπὲρ τῶν ἀντὶ μισθοῦ

ὅθεν, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ, τὸ δικάσαν δικαστήριον ἀπέρριψε τὴν ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τούτων ἐρειδομένην ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, δι' ἧς οὗτος ἐζήτησεν, ὅπως ὑποχρεωθῇ τὸ ἀναιρεσίβλητον νὰ τῷ καταβάλῃ τὴν δι' αὐτῶν χορηγηθεῖσαν ἀποζημίωσιν δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν καὶ ἔξοδα κινήσεως καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου διὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τῶν εἰρημένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως.

άπασχολουμένων εἰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐργασίας ἀσκουμένας ἐπὶ κέρδει, βιομηχανικῆς, βιοτεχνικῆς καὶ ἐμπορικῆς φύσεως, διενεργείας μεταφορῶν ἢ φορτοεκφορτώσεως, ἀσχέτως τῆς μορφῆς ἢ τοῦ χαρακτῆρος (δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ) τῆς ὀργανώσεώς των, ὡς καὶ εἰς ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας, εἰς νοσηλευτικὰ ἢ ἄλλα ἱδρύματα ἢ ὀργανισμούς ἢ οἱαδήποτε ἄλλα ἔργα, διεξαγόμενα διὰ λογαριασμὸν ἰδιωτῶν, νομικῶν προσώπων, ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου ἢ δημοσίου, εἰς σωματεῖα, συνεταιρισμούς, θεάματα καὶ λέσχας. Ἀφ' ἑτέρου κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 539]1945 διὰ διαταγμάτων, προκαλουμένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δύναται νὰ ὁρισθῇ, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἰσχύουν καὶ ὑπὲρ τῶν προσώπων τῶν ἀντὶ μισθοῦ ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ναυτιλιακάς, τὰς ἁλιευτικάς, τὰς γεωργικάς, κτηνοτροφικὰς ἢ δασικὰς ἐπιχειρήσεις, ὡς καὶ ὑπὲρ τοῦ οἰκοσίτου ὑπηρετικοῦ ἢ ἄλλου προσωπικοῦ καὶ νὰ ἐξασφαλισθῇ εἰδικώτερον ἡ ὑπὲρ αὐτῶν ἐφαρμογή του. Τέλος ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 52 διεθνοῦς συμβάσεως «περὶ κανονικῶν κατ' ἔτος ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν», ἥτις ἐκυρώθη διὰ τοῦ νόμου 2081]1952, ὁρίζεται ὅτι αὐτὴ ἔχει ἐφαρμογὴν εἰς τὸ προσωπικὸν τὸ ἀπασχολούμενον εἰς τὰς ἐν ἐδαφίῳ α'—ια' τῆς παραγράφου ταύτης ἀπαριθμουμένας δημοσίας ἢ ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ καταστήματα. Ἐντεῦθεν εἶναι προφανές, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν, παρασχὼν τὴν ἐργασίαν του, ἀντὶ μισθοῦ, ὡς οἰκιακὸς ὁδηγὸς τοῦ ἐπιβατικοῦ αὐτοκινήτου πολυτελείας ἰδιωτικῆς χρήσεως τῆς ἐφεσιβλήτου, δὲν ἀπησχολήθη εἰς ἐργοδότην ἐκ τῶν διαλαμβανομένων εἰς τὰς ὡς ἄνω διατάξεις καὶ συνεπῶς δὲν ἐδικαιοῦτο ἀδείας βάσει τοῦ ἀ.ν. 539]1945. Ἄλλως, ἐὰν ἤθελε θεωρηθῇ, ὅτι ἐν προκειμένῳ τυγχάνει ἐφαρμογῆς ἡ ἐν τέλει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 ἰδίου νόμου 539]1945 διάταξις, καθ' ἣν «αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἐφαρμόζονται ὑπὲρ τῶν ἀπασχολουμένων καὶ εἰς οἱασδήποτε ἄλλα ἔργα διεξαγόμενα διὰ λογαριασμὸν ἰδιωτῶν», ὁ ἐκκαλῶν, ἐν ὄψει τοῦ χρόνου προσλήψεώς του καὶ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας του, προσδιδούσης εἰς αὐτὸν τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου (Α.Π. 135]1955, ΕΕΔ 14, 593), ἐδικαιοῦτο βάσει τοῦ ἄρθρου 2 § 1, περιόδου γ, ἀ.ν. 539]1945 νὰ λάβῃ ἄδειαν κατὰ τὸ ἡμερολογιακὸν ἔτος 1958 14 ἀλλεπαλλήλων ἡμερῶν, ὡς δὲ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτίθεται, τὴν 10ην Ἰουλίου 1958 ἐχορηγήθη εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα ἄδεια ἑνὸς μηνός, ἣν διέκοψε τὴν 3ην Αὐγούστου ἰδίου ἔτους, ὅτε ἐπανελθὼν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ του τῷ ἐδηλώθη ὅτι ἀπολύεται. Ἡ τοιαύτη ἀπόλυσις τοῦ ἐκκαλοῦντος, λαβοῦσα χώραν οὐχὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 539]1945 προβλεπομένης ἀδείας, ἥτις ὁπωσδήποτε ἔληγε τὴν 24ην Ἰουλίου 1958, ἀλλ' εἰς χρόνον, καθ' ὃν διήρκει ἡ συμβατικῶς χορηγηθεῖσα εἰς αὐτὸν ἄδεια ἀναπαύσεως, δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν ἀπαγορευτικὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 5 ἀ.ν. 539]1945, ὡς μὴ πληροῦσα, εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν, τοὺς ὅρους αὐτῆς, πρὸς οὓς συνυφάνθη καὶ ἡ ἀπαγόρευσις τῆς ἀπολύσεως, ἵνα ἐκ τούτου προέλθῃ ἡ δυνατότης τῆς ψυχικῆς ἠρεμίας τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὸ ἀπαραιτήτως κριθὲν ὑπὸ τοῦ νομοθέτου ὡς χρήσιμον διὰ τὴν ἀνανέωσιν τῶν δυνάμεων τοῦ μισθωτοῦ χρονικὸν διάστημα καὶ ἑπομένως ἡ οὕτω πως γενομένη ἀπόλυσις δὲν λογίζεται ὡς ἄκυρος, καθ' ὅσον ἡ κατ' ἄρθρον 5 § 6 ἀ.ν. 539]1945 θεσπιζομένη ἀκυρότης ἀπολύσεως ἀφορᾷ μόνον τὴν ἀπόλυσιν, ἥτις λαμβάνει χώραν διαρκούσης τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου προβλεπομένης ἀδείας καὶ οὐχὶ τῆς συμβατικῶς χορηγουμένης τοιαύτης (Α.Π. 319]1949, ΕΕΔ 7, 637). Ὅθεν ἡ ἐκκαλουμένη, ἀπορρίψασα, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ, τὴν ἐφ' ἧς ἐξεδόθη αὐτὴ ἀγωγὴν τοῦ ἐκκαλοῦντος κατὰ τὸ ἐν αὐτῇ κεφάλαιον, δι' ἧς, ἐπὶ τῷ ἰσχυρισμῷ ὅτι ἡ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς χορηγηθείσης αὐτῷ ὡς ἄνω ἀδείας ἀπόλυσίς του τυγχάνει ἄκυρος, διώκονται ἀποδοχαὶ ὑπερημερίας, ὀρθῶς κατ' ἀποτέλεσμα ἔκρινε καὶ ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων 1ος λόγος ἐφέσεως.

Διάταξις νόμου, καθορίζουσα τὰ χρονικὰ ὅρια ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν ἐπιβατικῶν αὐτοκινήτων ἰδιωτικῆς χρήσεως, τῶν μὴ ἀνηκόντων εἰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις, δὲν ὑφίσταται ἐν τῇ νομοθεσίᾳ, δι' ὃ καὶ τὰ χρονικὰ ταῦτα ὅρια καθορίζονται συμβατικῶς, ἐν ἐλλείψει δὲ συμφωνίας κατὰ τὴν κρατοῦσαν συνήθειαν, τὰ δὲ ἀπὸ 14.8 - 8.9.1950 β. δ]γμα, ὁρίσαν εἰς ὀκτὼ ἡμερησίως καὶ 48 καθ' ἑβδομάδα τὰς ὥρας ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων ἰδιωτικῆς χρήσεως, τυγχάνει ἐφαρμογῆς, ὡς τὸ ἄρθρον 2 αὐτοῦ ρητῶς προνοεῖ, μόνον ἐπὶ ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων καὶ δὴ βιομηχανικῶν (σχ. Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13051]1958, ΕΕΔ 17, 1066). Ὅθεν, ἐφ' ὅσον ὁ ἐκκαλῶν ἀπησχολήθη, ὡς ἐβεβαιώθη, κατὰ τὰ πρόσθεν ἐκτεθέντα, ὡς οἰκιακὸς ὁδηγὸς τοῦ ἐπιβατικοῦ αὐτοκινήτου τῆς ἐφεσιβλήτου, εἰς ἣν καὶ ἀτομικῶς προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του, καὶ οὐχὶ εἰς ἐπιχείρησιν ἢ ἐκμετάλλευσιν βιομηχανικὴν καὶ δὴ εἰς τὴν ἑταιρείαν ὡς ἀβασίμως διατείνεται, δὲν ὑπέκειτο οὗτος εἰς νόμιμον ὡράριον ἐργασίας. Καὶ ἐπικαλεῖται μὲν ὁ ἐκκαλῶν τὸ πρῶτον διὰ τῶν προτάσεων αὐτοῦ τῆς πρωτοδίκου συζητήσεως συμπεφωνημένον ὡράριον ἐργασίας ὀκτὼ ὡρῶν ἡμερησίως, πλὴν ὅμως ὁ οὕτω πως προβαλλόμενος ἰσχυρισμὸς του οὗτος, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι τυγχάνει καὶ αὐτεπαγγέλτως ἀπαράδεκτος, ἐλλείψει προδικασίας, ἀποτελῶν ἀνεπίτρεπτον συμπλήρωσιν τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς (Πολ. Δικ. 158, 533 κλπ.), ὡς τείνων νὰ στηριξῃ αὐτὴν ἐπὶ νέου πραγματικοῦ ἰσχυρισμοῦ, οὐδόλως ἐν αὐτῇ περιεχομένου ἐμμέσως καὶ ἐκ πλαγίου, ὡς ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς προκύπτει (Α.Π. 454]1956), ἐν πάσῃ περιπτώσει δέον νὰ ἀπορριφθῇ καὶ κατ' οὐσίαν ὡς ἀβάσιμος, οὐδαμῶς βεβαιωθεὶς ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων. Ὅθεν, ταῦτα δεχθεῖσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη καὶ ἀπορρίψασα τὸ σχετικὸν κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς, δι' ἧς διώκεται ἀντιμισθία ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ὀρθῶς τὸν νόμον ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ τὰς ἀποδείξεις ἐξετίμησε καὶ ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων δεύτερος λόγος ἐφέσεως κατὰ τὸ οἰκεῖον αὐτοῦ σκέλος.

Βεβαιοῦται, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν οὐδαμῶς ἀπησχολεῖτο μὲ τὸν καθαρισμὸν (πλύσιμον) ἢ τὴν ἐπισκευὴν τοῦ αὐτοκινήτου τῆς ἐφεσιβλήτου, οὗτινος ἐτύγχανεν ὁδηγός, καθ' ὅσον αἱ ἐργασίαι αὗται ἐξετελοῦντο ἐπ' ἀμοιβῇ εἰς συνεργεῖα τα-

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΜΕΤΑ ΚΑΤΑΔΙΚΗΝ ΔΙ' ΑΞΙΟΠΟΙΝΟΝ ΠΡΑΞΙΝ

Ἰσχυρισμός περί καταχρηστικῆς ἀσκησεως δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου

Νόμιμος, ἄνευ τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ Νόμου 3198/1955, ἡ ἀπόλυσις μισθωτοῦ μετά καταδίκην αὐτοῦ δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν κατά τήν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του καί ἔχουσαν ἐπιρροήν ἐπί τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου ἐντός εὐλόγου χρόνου, θεωρουμένου ὡς τοιούτου τοῦ χρόνου ἀναμονῆς μέχρι τῆς τελεσιδίκου ἐκδικάσεως τῆς κατηγορίας.— Ἰσχυρισμός μισθωτοῦ περί καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος ἀπολύσεως.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ὑπῆρξεν ἀπόλυσις μισθωτοῦ μεθ' ὑποβολήν κατ' αὐτοῦ ὑπό τοῦ ἐργοδότου του μηνύσεως δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν κατά τήν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του, δι' ἣν καί κατεδικάσθη ὑπό τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου.

Δέν συνέτρεχεν, ἑπομένως, περίπτωσις καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατά τούς ὁρισμούς τοῦ νόμου 3198/1955 περί τροποποιήσεως τῶν περί καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων (ΕΕΔ 14, 302) (βλέπε ἄρθρον 7 αὐτοῦ) καί δικαίωμα ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 (βλέπε ἄρθρον 5 § 1 νόμου 2112/1920), κριθέντος ὅτι ἡ ἀξιόποινος πρᾶξις εἶχεν ἐπιρροήν ἐπί τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας (βλέπε *Α. Λιτζερόπουλον*, Θέμ. ΝΒ' 461, Α. Π. 471/1954, εἰσηγητής *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 13, 693).

Ἀφοῦ ἐν προκειμένῳ ὁ μισθωτός κατεδικάσθη διά τήν ἀξιόποινον πρᾶξιν (τό οὐσιῶδες βάσιμον τῆς κατηγορίας ἀποκειται εἰς τόν ποινικόν δικαστήν, Α. Π. 280/1954, εἰσηγητής *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 13, 451. Α. Π. 185/1958 εἰσηγητής *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 17, 411). δέν εἶχε βεβαίως ἔννοιαν ὁ ἰσχυρισμός τοῦ μισθωτοῦ περί καταχρηστικῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου του ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Κατάχρησις θά ἠδύνατο νά ὑπάρξῃ, ἄν ὁ μισθωτός ἀπηλλάσσετο τῆς κατηγορίας καί ἀπεδεικνύετο, ὅτι ἡ ἀπόλυσις ἐγένετο κατόπιν ψευδοῦς μηνύσεως καί ἐν γνώσει τῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ, πρός τόν σκοπόν ὅπως ὁ ἐργοδότης ἐπιτύχῃ τήν ἀπόλυσιν αὐτοῦ καί τήν ἀπαλλαγήν του ἐκ τῶν ἐναντι τοῦ μισθωτοῦ ὑποχρεώσεών του (Α.Π. 439/1956, εἰσηγητής *Ν. Παλαιολογόπουλος*, ΕΕΔ 15, 831, πρβλ. καί Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 18286/1958, εἰσηγητής *Δ. Κουράντος*, ΕΕΔ 18, 190, ἐνδιαφέρουσαν καί διά τας ἐκ τῆς ἀπαλλαγῆς τοῦ μισθωτοῦ τῆς ἀποδοθείσης κατηγορίας συνεπείας).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 968/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Σταματιάδης*
Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ν. Καλφαγιάννης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Καραγκούνης, Ι. Δαβαρούκας

Ὁ ἐκκαλῶν συνάψας συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου προσελήφθη τήν 15.1.1945 εἰς τήν ὑπηρεσίαν τῶν ἐφεσιβλήτων, ἐκμεταλλευομένων λεωφορεῖον αὐτοκίνητον, καί ἀπησχολήθη ἀρχικῶς μέν ὡς εἰσπράκτωρ καί ἀπό 1.1.1953 ὡς ὁδηγός αὐτοῦ μέχρι τῆς 15.2.1958, ὅτε καί ἀπελύθη. Ἡ ἀπόφασις του αὐτη ὑπηγορεύθη, ὡς ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἠσκήθη κατ' αὐτοῦ ποινική δίωξις ἐπί ἐξυβρίσει τοῦ ἐκ τῶν ἐφεσιβλήτων Κ.Μ.**, ἣν διέπραξεν ἐσπέραν τινά τοῦ θέρους 1957, εὐθύς ὡς παρετηρήθη παρ' αὐτοῦ διά πλημμελῆ ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας, συνισταμένην εἰς τήν ἐπανειλημμένως ἀπώλειαν δρομολογίων μέ ἄμεσον ἐκ τούτου συνέπειαν τήν πρόκλησιν ζημιῶν εἰς τόν ἐφεσίβλητον. Διά τήν καταμηνυθεῖσαν ταύτην ἀξιόποινον πρᾶξιν ὁ ἐκκαλῶν, ὡς συνομολογεῖται, κατεδικάσθη τελεσιδίκως εἰς φυλάκισιν 10 ἡμερῶν δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 6949]13.2.1958 ἀποφάσεως τοῦ Μονομελοῦς Πλημμελειοδικείου Ἀθηνῶν, μετά διήμερον δέ ἀπό τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἔλαβε χώραν ἡ ἀπόλυσίς του, συνεπείᾳ τοῦ πλημμελήματος τούτου τῆς ἐξυβρίσεως, διαπραχθέντος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας του καί ἔχοντος ἐπιρροήν εἰς τήν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως καί δι' ὃ εἶχεν ἤδη ἀσκηθῆ ποινική ἀγωγή. Ἐν ὄψει τούτου νομίμως ἐγένετο ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐκκαλοῦντος ἄνευ τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198]1955, ἀφοῦ κατά τό ἄρθρον 7 τοῦ νόμου τούτου αἱ διατάξεις αὐτοῦ δέν ἐφαρμόζονται ἐπί μισθωτῶν ἀπολυομένων συνεπείᾳ ὑποβολῆς κατ' αὐτῶν μηνύσεως, συμφώνως πρός τά ὑπό τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112 καί τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ β.δ]τος τῆς 16]18 Ἰουλίου 1920 ὁριζόμενα, ἤτοι εἰς τάς περιπτώσεις, καθ' ἃς ὑπεβλήθη μήνυσις δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν διαπραχθεῖσαν ὑπό τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας ἡ ἀπηγγέλθη κατ' αὐτοῦ κατηγορία δι' ἀδίκημα ἐν γένει, φέρον τόν χαρακτῆρα πλημμελήματος καί ἔχον ἐπιρροήν εἰς τήν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, οὐδέ βεβαιοῦ-

---

κτικῶς αὐτοκινήτων καί ἑπομένως δέν ἐδικαιοῦτο τῶν ὑπό τῆς ὑπ' ἀριθ. 27825]1954 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας προβλεπομένων ἑνός ζεύγους μπόττες ἐξ ἐλαστικοῦ καί μιᾶς φόρμας, ἡ χορήγησις τῶν ὁποίων προϋποθέτει πλύσιμον καί ἐν γένει ἐπισκευήν ἀτομικῶς ὑπό τοῦ ὁδηγοῦ τῶν αὐτοκινήτων. Ὅθεν, κατ' ὀρθήν τῶν ἀποδείξεων ἐκτίμησιν, ἡ ἐκκαλουμένη ἀπέρριψε τό σχετικόν περί ἀποζημιώσεως, λόγῳ μή χορηγήσεως τῶν εἰδῶν τούτων, κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς καί ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ ἀντίθετα ὑποστηρίζων δεύτερος λόγος ἐφέσεως.

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΠΡΟΣΒΟΛΗΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΩΣ ΑΚΥΡΟΥ

'Αναστολή αύτῆς ἐπί δόλου τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρ. 255 ἐδ. β' 'Αστ. Κώδικος

Θέσπισις διά τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Ν.Δ. 8]11 Μαΐου 1946 (ἀπολύτως ὁμοίου πρός τό ἰσχῦον ἤδη ἄρθρ. 6 § 1 Ν. 3198 1955) τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ.— Ἐφαρμογή ἐπί πάσης καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου ἤ ὡρισμένου χρόνου.— Αὐτεπάγγελτος ἔρευνα.— Ἰσχυρισμός μισθωτοῦ περί ἀναστολῆς τῆς προθεσμίας, ἀποτραπείσης τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος διά δόλου τοῦ ὑποχρέου ἐργοδότου.—Ἐφαρμογή ἄρθρου 255 ἐδ. δεύτερον 'Αστικοῦ Κώδικος.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν, ὡς ἐφετείου, εἶναι προσβολή ὑπό μισθωτοῦ τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας αὐτοῦ ὡς ἀκύρου.

'Η καταγγελία ἐγένετο κατά τό ἔτος 1951 καί προέκυψεν, ὑπό τήν ἰσχύουσαν τότε διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. δ. 8/11 Μαΐου 1946 περί ἀποκλειστικῆς προθεσμίας τριῶν μηνῶν προσβολῆς τῶν ἀπολύσεων ὡς ἀκύρων (ἰσχῦον ἤδη τό ἄρθρον 6 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955, ΕΕΔ 14, 502), θέμα ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς, κοινοποιηθείσης πολύ μετά τήν πάροδον τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας.

'Αφοῦ ὅμως, ὡς ἔχει νομολογηθῆ (Α. Π. 582/1957, εἰσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 1322, Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν 5917/1956, εἰσηγητής *Α. Κρέτσης*, ΕΕΔ 15, 598) καί εἶναι τοῦτο σύμφωνον πρός τά δεκτά ἐν τῇ θεωρίᾳ γενόμενα (*Γ. Μπαλῆς*, Γεν. 'Αρχαί § 152, *Ε. Βουζίκας*, ΕΕΔ 5, 465 ἑπ.), ἐφαρμόζεται καί ἐπί ἀποκλειστικῆς προθεσμίας, οἵα ἡ προκειμένη, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 255 ἐδ. δεύτερον τοῦ 'Αστικοῦ Κώδικος, ὁρίζουσα ὅτι ἀναστέλλεται ἡ παραγραφή, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ δικαιοῦχος ἐντός τοῦ τελευταίου ἑξαμήνου τοῦ χρόνου αὐτῆς ἀπετράπη τῆς ἀσκήσεως τῆς ἀξιώσεως διά δόλου τοῦ ὑποχρέου, ὁ ἐνάγων ἰσχυρίσθη ἐν προκειμένῳ, ὅτι ἐχώρησε τοιαύτη ἀναστολή (βλέπε περί τοῦ θέματος καί *Σ. Διαμαντάκου*, 'Η ἀνάστασις τοῦ γενικοῦ δόλου ἐν τῇ ἀποσβεστικῇ προθεσμίᾳ. ΕΕΔ 18, 745 ἑπ.).

'Η ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου ἔδωκε τήν ἐν αὐτῇ λύσιν.

Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν 940/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Σταματιάδης*
Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Σ. Ποταμιάνος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Β. Βασιλείου, Ν. Συριόπουλος

Διά τοῦ ἀπολύτως ὁμοίου πρός τήν νῦν ἰσχύουσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198]1955 ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 8]11 Μαΐου 1946 ὡρίσθη, ὅτι «πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ πηγάζουσα ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετική ἀγωγή δέν ἐκοινοποιήθη ἐντός τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπό τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας, ὡς ἐκ τῆς γενικότητος δέ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς ἐκ τοῦ περιεχομένου αὐτῆς προκύπτει, αὕτη διαρκούσης τῆς ἰσχύος της εἶχεν ἐφαρμογήν ἐπί πάσης ἀξιώσεως ἀπορρεούσης ἐξ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, οὔσης ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς μετά παρέλευσιν τριμήνου ἀπό τῆς καταγγελίας, εἴτε ὡρισμένου, εἴτε ἀορίστου χρόνου εἶναι ἡ καταγγελθεῖσα σύμβασις ἐργασίας καί ἀδιακρίτως τοῦ ἐάν ἡ ἀκυρότης προέρχηται ἐκ παραβιάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ὡς ἄνω ν. δ]τος ἤ ἄλλου ἐργατικοῦ νόμου ἤ ἰσχύν νόμου ἔχοντος κανονισμοῦ ἤ καί ἄν ὀφείληται εἰς ἕτερόν τινα λόγον (Α.Π. 237]1958, 215]1956, 52]1953 καί 576]1948, ΕΕΔ 17, 518, 15, 12, 346 καί 8, 96).

Καθ' ἃ ὡρίζετο ἐν τῇ προσδιαληφθείσῃ διατάξει, ἡ ἀκυρότης τῆς καταγγελίας ἐπῆγεν ἐκ τοῦ νόμου τήν ἀπόσβεσιν τῆς ἀγωγῆς ἐντός τριμήνου ἀπό τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐάν ὁ ἐργοδότης ἐγνώριζε τήν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας ἤ ὄχι, ἐφ' ὅσον ἡ ἀκυρότης ἐπῆγεν ἐκ τῆς παραβιάσεως διατάξεως ἀπαγορευούσης τήν καταγγελίαν ἐν γνώσει τοῦ ἐργοδότου ἤ ἐκ τῆς παραβιάσεως διατάξεως ἐπιβαλλούσης τήν καταγγελίαν ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ἐργοδότου (Α.Π. 237]1958, 215]1956, 52]1953 καί 576]1948, ΕΕΔ 17, 518, 15, 12, 346 καί 8, 96). Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν ἐκτιμηθέντων ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει ἀποδεικτικῶν μέσων ἀποδείκνυται, ὅτι ἡ ἐφεσίβλητος ἐγνώριζε τήν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας, ἐπί τῇ ὑπάρξει τῆς ὁποίας ἐβεβαιώθη καί ἐκ τῆς ἀπό 15.2.1958 ἐξωδίκου δηλώσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος πρός αὐτήν, ἐν ἀντιθέσει πρός τά ἐκτεθέντα ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῇ ἐφέσει, ἐπί τῇ ὁποίᾳ

τάξει τοῦ ν.δ]τος 8]11 Μαΐου 1946, ἡ ὑπ' αὐτῆς τασσομένη τριμηνος προθεσμία τῆς δικαστικῆς ἐπιδιώξεως τῶν ἐκ τῆς ἀκύρου καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἀπορρεόντων δικαιωμάτων τοῦ μισθωτοῦ εἶναι ἀποκλειστική καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ πάροδος αὐτῆς ἀπράκτου ἐπάγεται κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἄρθρων 270 καὶ 280 Ἀστικοῦ Κώδικος τὴν ἀπόσβεσιν αὐτῶν. Ἐν ὄψει δὲ τοῦ τοιούτου χαρακτῆρος τῆς προθεσμίας ταύτης ἡ τήρησις αὐτῆς, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 280 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐρευνητέα καὶ αὐτεπαγγέλτως ὑπό τῶν δικαστηρίων κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης (Α.Π. 263]1950, ΕΕΔ 9, 451 καὶ Α.Π. 187]1948, ΕΕΔ 7, 434).

Ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὰ ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ διαλαμβανόμενα, ὁ ἐκκαλῶν ἐνάγων, προσληφθεὶς ἐν ἔτει 1931 ὑπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου ἐναγομένης Τραπέζης καὶ ἐνταχθεὶς μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ τμηματάρχου β', ὑφ' ὃν ὑπηρέτησε μέχρι τῆς 2.8.1951, ὅτε τῷ ἐπεδόθη τὸ ὑπὸ τὴν ἡμερομηνίαν ταύτην ὑπ' ἀριθ. 2300]1948 ἔγγραφον τῆς διοικήσεως τῆς ἐργοδοτρίας του, δι' οὗ αὐτη τῷ ἐγνωστοποίει, ὅτι ἀπὸ τῆς ρηθείσης ἡμέρας καταγγέλλει τὴν μετ' αὐτοῦ ὑφισταμένην ἐργασιακὴν σύμβασιν, ὡς ἐπιβληθείσης αὐτῷ τῆς ποινῆς τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως τοῦ κατ' ἄρθρον 69 τοῦ κυρωθέντος διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2584]1940 καὶ συνεπῶς ἰσχύν νόμου ἐπέχοντος ὀργανισμοῦ τῆς ἐφεσιβλήτου Πρωτοβαθμίου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου συνεπείᾳ τῆς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τούτου διαπράξεως τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 67 τοῦ αὐτοῦ ὀργανισμοῦ προβλεπομένου πειθαρχικοῦ ἀδικήματος τῆς ἀπειθείας πρὸς τὰς νομίμους διαταγὰς τῶν ἀνωτέρων του. Ἐπικαλούμενος δὲ περαιτέρω ὁ ἐκκαλῶν διὰ τῆς ἀγωγῆς του ταύτης ὅτι εἶναι παράνομος ἡ ἀπόλυσις του ὡς μὴ διαπραχθέντος τοῦ εἰς αὐτὸν προσαφθέντος πειθαρχικοῦ ἀδικήματος τῆς ἀπειθείας εἰς τὰς διαταγὰς τῶν ἀνωτέρων του ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἡ ἀπόφασις τῆς διοικήσεως τῆς ἐργοδοτρίας του περὶ τῆς κατὰ τὰ ἀνω μεταθέσεώς του δὲν ἦτο σύννομος, ὡς ληφθεῖσα ἄνευ τῆς πρὸς τοῦτο γνώμης τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 63 § 6 τοῦ ὀργανισμοῦ τούτου ἐπιτασσόμενα, αἰτεῖται, ὅπως ἀναγνωρισθῇ ἡ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης συντρέχουσα κατὰ τὰς ἀπόψεις του ἀκυρότης τῆς γενομένης τὴν 2.8.1951 ἀπολύσεώς του. Τῆς τοιοῦτον ἀντικείμενον ἐχούσης ὑπὸ κρίσιν ἐκθέσεως ἀγωγῆς, συνταχθείσης, ὡς ἐξ αὐτῆς, προσαγομένης ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ, προκύπτει, τὴν 26.5.1958, καὶ κοινοποιηθείσης μεταγενεστέρως πρὸς τὴν ἐργοδότριαν, τυγχάνει μετὰ ταῦτα πρόδηλον, ὅτι ἀπὸ τῆς συντελεσθείσης τὴν 2]8]1951 ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος καὶ μέχρι τῆς πρὸς τὴν ἐφεσίβλητον γενομένης κατὰ τὰ ρηθέντα κοινοποιήσεως ἀντιγράφου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς παρῆλθε χρονικὸν διάστημα κατὰ πολὺ μεῖζον τοῦ τριμήνου. Οὐχ ἧττον ὅμως, καθ' ὃ ἰσχυρίσθη πρωτοδίκως, προβάλλει δὲ καὶ νῦν ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ ὁ ἐκκαλῶν, κατὰ τὴν διέλευσιν ἀπράκτου τοσούτου χρόνου τὸ δικαίωμά του ἐπὶ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἀκυρότητος τῆς προκειμένης καταγγελίας δὲν ὑπέκυψεν εἰς τὴν ὑπὸ τῆς προδιαληφθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 8]11 Μαΐου 1946 καθιερουμένην τριμηνον ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν, ὡς ἀνασταλείσης συμφώνως πρὸς τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 255 καὶ 279 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος τῆς συμπληρώσεως αὐτῆς καθ' ὅλον τὸ ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του καὶ μέχρι τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς χρονικὸν διάστημα, καθ' ὅσον καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τούτου ἀπετράπη ἀπὸ τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος διὰ δόλου τῆς ὑποχρέου ἐργοδοτρίας του, ἐγκειμένης εἰς τὸ ὅτι κακοβούλως καὶ ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἀπέκρυπτεν ἀπὸ τοῦτου ὅτι τῆς μεταθέσεώς του δὲν προηγήθη ὡς πρὸς τοῦτο γνώμη τοῦ ἁρμοδίου ὑπηρεσιακοῦ συμβουλίου, τοῦθ' ὅπερ καθιστᾷ τὴν μετάθεσίν του οὐχὶ σύννομον, ἐντεῦθεν δὲ καὶ τὴν ἀπόλυσίν του ὡς παράνομον, καθ' ὃ μὴ συνιστώσης ἀπειθειαν τῆς μὴ συμμορφώσεώς του εἰς παρανόμους διαταγὰς τῶν προϊσταμένων του. Ἀνεξαρτήτως ὅμως τοῦ ὅτι ὁ τοιοῦτος ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐκκαλοῦντος εἶναι κατ' οὐσίαν ἀβάσιμος, διότι, καθ' ἃ βεβαιοῦται, ὁ μισθωτὸς αὐτὸς, διαρκούσης τῆς κατ' αὐτοῦ κινηθείσης κατὰ τὰ ἄνω πειθαρχικῆς διαδικασίας, ἔλαβε πλήρη γνῶσιν τοῦ ἀτομικοῦ του φακέλλου καὶ πάντων τῶν ἐγγράφων τῶν σχετιζομένων μὲ τὴν μετάθεσίν του, ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος, καὶ ἀληθὴς ὑποτιθέμενος, τυγχάνει νόμῳ ἀλυσιτελὴς καὶ ὡς τοιοῦτος δὲν ἐπέφερε τὴν ἀναστολὴν τῆς συμπληρώσεως τῆς ρηθείσης τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας διὰ τὴν ἐξῆς αἰτίαν: Διότι καὶ ὑπὸ τὴν ἐκδοχὴν ἔτι ὅτι ἡ ἐφεσίβλητος ἦτο ὑπόχρεως, ὅπως γνωστοποιήσῃ πρὸς τὸν ἐκκαλοῦντα διὰ τῶν ὀργάνων της τὴν ρηθεῖσαν παράλειψίν της, ἡ δὲ ἀποφυγὴ τῆς ἐκπληρώσεως τῆς ὑποχρεώσεώς της ταύτης συνιστᾷ ἐνέργειαν τείνουσαν εἰς τὴν διὰ δόλου ἀποτροπὴν αὐτοῦ κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρου 255 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος πρὸς ἄσκησιν τῆς ἐνδίκου ἀξιώσεώς του, ἡ τοιαύτη ἀναστολὴ συμπληρώσεως, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως, δὲν ἐξικνεῖται πέραν τῶν διὰ τῆς παραλείψεως συντελουμένων καὶ τεινουσῶν εἰς τὴν ἀποτροπὴν τῆς ἀσκήσεως τῆς ἀξιώσεως δολίων ἐνεργειῶν (πρβλ. Α.Π. 6]1955, Ἀρχ. Νομ., ἔτος στ' σελ. 207). Ἐν προκειμένῳ ὅμως αἱ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐπικαλούμεναι ὡς συντελεσθεῖσαι διὰ παραλείψεως δόλιαι ἐνέργειαι τῆς ἀντιδίκου του κατὰ χρόνον διεξήχθησαν τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς γενομένης τὴν 2.8.1951 καταγγελίας τῆς ἐνδίκου συμβάσεως, καθ' ὅσον τὰ πολὺ μέχρι τότε ὑφιστάτο, ὡς ἐκ τοῦ μεταξὺ τῶν διαδίκων ἐργασιακοῦ δεσμοῦ, καὶ ἐὰν τυχὸν συντρέχῃ, ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἐφεσιβλήτου πρὸς γνωστοποίησιν τῆς τοιαύτης παραλείψεως πρὸς αὐτόν. Ὅθεν κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν, ἀρθέντος ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς καταγγελίας τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἐπικαλουμένου λόγου ἀναστολῆς συμπληρώσεως τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 8]11 Μαΐου 1946 ὁριζομένης τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας, αὕτη συνεπληρώθη τὴν 3.11.1951 καὶ συνεπῶς ἡ μεταγενεστέρως ἐγερθεῖσα ἔνδικος ἀγωγή, καθ' ὃ διώκουσα τὴν ἀναγνώρισιν ἀπαιτήσεως ἀπορρεούσης ἐκ δικαιώματος ἀποσβεσθέντος ὡς ὑποκύψαντος εἰς τὴν προθεσμίαν ταύτην, ἀπορριπτέα ἀποβαίνει ὡς ἀβάσιμος.

Οὕτω κρίνασα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἐπὶ τῇ αὐτῇ αἰτιολογίᾳ τὴν ἔνδικον ἀγωγὴν ἀπορρίψασα ἐπ' οὐδενὶ ἐσφάλη, ἀπορριπτέοι δὲ ἀποβαίνουσιν οἱ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζοντες λόγοι τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως καὶ αὕτη ἐν τῷ συνόλῳ της.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΚΩΛΥΜΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙΑ ΣΠΟΥΔΑΙΟΝ ΛΟΓΟΝ

Δικαίωμα μισθοῦ καὶ ἔννοια ἄρθρων 657, 658 Ἀστικοῦ Κώδικος

Διατήρησις, κατ' ἄρθρα 657, 658 Α.Κ., ἀξιώσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ τὸν μισθὸν αὐτοῦ ἐπὶ κωλύματος παροχῆς ἐργασίας διὰ σπουδαῖον λόγον, οἷος καὶ ἡ ἀσθένεια.—Ἐπανειλημμένα ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ὑπηρεσιακοῦ ἔτους κωλύματα.—Ἀξίωσις μισθοῦ μέχρις ἑνὸς μηνὸς ἢ ἡμίσεως μηνός, ἀναλόγως τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ ἄρθρου 657 Α.Κ., ὡς μισθοῦ νοουμένου ἐκείνου, τὸν ὁποῖον θὰ ἐλάμβανεν ὁ μισθωτὸς ἐργαζόμενος.

Ἀποδεικνύει ἡ κατωτέρω νεωτέρα ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ἐμμονὴν εἰς τὰ ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ Πρωτοδικείου κρατήσαντα περὶ τῆς ἐννοίας τῶν ἄρθρων 657, 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (βλέπε καὶ συμφώνους Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 20284/1958, εἰσηγητὴς *Α. Στασινός*, ΕΕΔ 18, 379, καὶ λοιπὰς εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 379, ΕΕΔ 17, 749, ἔνθα παραπομπαὶ καὶ εἰς τὴν θεωρίαν).

Ὑπομιμνήσκεται καὶ ἡ πρώτη ἐπὶ τοῦ θέματος Α.Π. 308/1959 (εἰσηγητὴς *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 18, 764), ὡς πρὸς τὴν ἔκπτωσιν ἐκ τοῦ κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ὀφειλομένου μισθοῦ τῶν καταβληθέντων δυνάμει ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως ποσῶν καὶ ὡς πρὸς τὸν τρόπον ἐξευρέσεως τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ διὰ μηνιαίου μισθοῦ ἀμειβομένου μισθωτοῦ.

Διαφωνία ὑπάρχει μεταξὺ τῆς νομολογίας τῶν δικαστηρίων καὶ τῆς θεωρίας ὡς πρὸς τὸ ἂν ἀπαιτῆται διὰ τὴν ἐκ τοῦ μισθοῦ ἔκπτωσιν τῶν «καταβληθέντων», κατὰ τὸ γράμμα τῆς διατάξεως, ποσῶν δυνάμει ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως νὰ κατεβλήθησαν πράγματι τὰ ἐν λόγῳ ποσὰ ἢ ἁπλῶς νὰ δικαιοῦται τούτων ὁ (ἠσφαλισμένος) μισθωτός.

Κατὰ τὰ μέχρι τοὐδε δεδομένα ἐκ τῆς δικαστηριακῆς πράξεως (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7387/1958, εἰσηγητὴς *Γ. Κασίμης*, ΕΕΔ 17, 751, Πρωτοδικοῦ Ἀθηνῶν 3087/1954, Πρωτοδίκης *Ν. Παπανικολάου*, ΕΕΔ 13, 1043, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1022/1959, Πρωτοδίκης *Α. Βάλλιος*, ΕΕΔ 18, 380) πρέπει τὰ ποσὰ ταῦτα νὰ κατεβλήθησαν πράγματι παρὰ τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἐνῷ ἀντίθετοι ὑπῆρξαν εἰς τὸ θέμα θεωρητικαὶ γνῶμαι, ἤτοι ὅτι ἀρκεῖ νὰ δικαιοῦται αὐτῶν ὁ μισθωτὸς (*Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 657, ἀριθ. 75, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 215, *Κ. Τσαγκαράκης*, ΕΕΔ 18, 412).

Ἐπὶ τοῦ θέματος δὲν ἔχομεν μέχρις ὥρας τὴν γνώμην τοῦ Ἀκυρωτικοῦ. (Ἡ Α.Π. 308/1959, ἔνθ' ἀνωτ., δὲν παρέστη ἀνάγκη νὰ ἀσχοληθῇ ἐπ' αὐτοῦ, διότι εἶχον ἤδη καταβληθῇ εἰς τὸν μισθωτὸν τὰ δυνάμει τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως ποσά).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5932/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. ***Σ. Ράγκας***
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. ***Α. Στασινός***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Μπάζας, Α. Σωτηρόπουλος

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 657 καὶ 658 Ἀστικοῦ Κώδικος σαφῶς συνάγεται, ὅτι κατ' ἀπόκλισιν τῆς ἐπὶ τῶν ἀμφοτεροβαρῶν συμβάσεων κρατούσης ἀρχῆς, καθ' ἣν, ἐὰν ἡ παροχὴ τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων εἶναι ἀδύνατος, ἕνεκα γεγονότος, δι' ὃ οὗτος δὲν ὑπέχει εὐθύνην, ἀπαλλάσσεται καὶ ὁ ἕτερος συμβαλλόμενος (ἴδε Α.Κ. 380) ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ὁ ἐκμισθωτὴς διατηρεῖ τὴν ἀξίωσιν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν μισθόν, μὴ ἀπαλλασσομένου ἀντιστοίχως τοῦ ἐργοδότου του, ἐὰν μετὰ δεκαήμερον παροχὴν ἐργασίας κωλύεται νὰ ἐργασθῇ, ἕνεκα ὅμως σπουδαίου λόγου, μὴ ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητα αὐτοῦ, οἷος καὶ ἡ ἀσθένεια τούτου (ἴδε *Τούσης*, Ἐργ. Δικ. § 28, σελ. 177). Ἡ ἀξίωσις αὕτη τοῦ ἐκμισθωτοῦ δὲν διατηρεῖται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ κωλύματος, περιοριζομένη εἰς χρόνον ἑνὸς μηνός, ἐὰν τὸ κώλυμα ἐπῆλθεν ἐν τοὐλάχιστον ἔτος μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς συμβάσεως, ἡμίσεως δὲ μηνός, εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν, ὑφίσταται ὅμως ἡ τοιαύτη ἀξίωσις ἐπὶ τὸν μισθὸν ἑνὸς μηνὸς (τοῦ ἡμίσεως μηνὸς διὰ τὸ πρῶτον ἔτος) δι' ἕκαστον ἔτος ἐργασίας (ἴδε *Τούση*, Ἐργατ. Δίκ. § 28, σημ. *Ι*, σελ. 181 καὶ ἐκεῖ παραπομπαί, *Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Δικ., ἐκδ. Β', τόμ. Α' ὑπ' ἄρθρ. 658 Α.Κ. ἐν § 3). Εἰς περίπτωσιν δέ, καθ' ἣν ὁ ἐκμισθωτὴς ἐκωλύθη νὰ ἐργασθῇ πλείονας τῆς μιᾶς φορᾶς, διατηρεῖ τὴν ἐπὶ τὸν μισθὸν ἀξίωσίν του δι' ἕκαστον αὐτοτελὲς κώλυμα καὶ μέχρι τῆς συμπληρώσεως μηνὸς ἢ τοῦ ἡμίσεως μηνὸς κατὰ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις καὶ ἂν τὰ πλείονα κωλύματα κατέστησαν ἀδύνατον τὴν ὑπ' αὐτοῦ παροχὴν ἐργασίας ἐπὶ μείζονα τῶν ὁρίων τούτων χρόνον (κρατήσασα γνώμη, ἴδε *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Δίκ., ἐκδ. Β', τόμ. Α' ὑπ' ἄρθρ. 658 ἐν § 3, *Ι. Καποδίστριαν*, ἐν ΕρμΑΚ., ὑπὸ τὸ αὐτὸ ἄρθρον, σημ. 7 καὶ 8). Ἐπίσης ὁ ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων καθορισμὸς τῶν χρονικῶν ὁρίων τοῦ μηνὸς ἢ τοῦ ἡμίσεως μηνὸς δὲν ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι ὁ κωλυόμενος δικαιοῦται νὰ λάβῃ ὁπωσδήποτε ἡμερομίσθια 30 ἢ 15 ἡμερῶν, ἀλλ' ὅτι δικαιοῦται νὰ λάβῃ τόσα ἡμερομίσθια, ὅσα θὰ ἐλάμβανεν, ἐὰν ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω χρονικῶν διαστημάτων παρεῖχε πράγματι τὴν ἐργασίαν του, ἀφ' ἑτέρου δὲ τοῦ κωλύματος μὴ παρέχοντος δικαίωμα ἀπολήψεως ἀποδοχῶν μειζόνων ἐκείνων, τὰς ὁποίας θὰ ἐλάμβανεν ἐργαζόμενος ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ διαστήματος (ἴδε *Καποδίστριαν*, ἔνθ' ἀνωτ.).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων πρὸ μὲν τῆς συμπληρώσεως ἔτους ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, μετὰ παροχὴν ὅμως πλέον τοῦ 10ημέρου ἐργασίας, ἐκωλύθη νὰ ἐργασθῇ ἀπὸ 15 ἕως 30 Μαρτίου 1956 λόγῳ ἀσθενείας του. Ἐπίσης κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος συνεπείᾳ ἀσθενείας του ἐκωλύθη οὗτος νὰ ἐργασθῇ κα-

ΑΠΟΧΗ ΕΚ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΧΗ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΚ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΙ' ΑΛΛΗΝ ΑΙΤΙΑΝ, ΠΛΗΝ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ

Έννοια άρθρου 5 § 3 Ν. 2112/1920 περί υποχρεωτικής καταγγελίας συμβάσεως

Κρίσις τοῦ Δικαστοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως, ἐν ὄψει καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, περὶ τοῦ ἂν ἐπὶ ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας δι' ἄλλην αἰτίαν, πλὴν ἀσθενείας, ἐπῆλθε λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐπὶ τετραήμερον δι' οἰκογενειακοὺς λόγους.—Δικαίωμα ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920 καὶ διὰ μὴ ληφθεῖσαν ἕνεκεν τῆς ἀπολύσεως ἄδειαν.— Ἐργασία κατὰ Κυριακὰς εἰς ἐπιχειρήσεις μεταφορᾶς.—Πρόσθετος ἀμοιβή.—Διανυκτερεύσεις ἐκτὸς ἕδρας μισθωτῶν λεωφορείων.—Ἔνστασις ἐργοδότου περὶ συμψηφισμοῦ ὀφειλομένων εἰς Κ.Τ.Ε.Λ.

Ἀντικείμενον κρίσεως τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἐπὶ ἀποχῆς μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας ἐπὶ τετραήμερον δι' οἰκογενειακοὺς λόγους, εἶναι ποία ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 2112/1920, ὑφ' ἣν, ὁρίζουσαν περὶ ἀποχῆς τῶν μισθωτῶν ἐκ τῆς ἐργασίας λόγῳ ἀσθενείας, καλύπτεται καὶ ἡ περίπτωσις.

Ἡ ἀπόφασις, ἀκολουθοῦσα τὰ κρατήσαντα ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ Ἀρείου Πάγου (βλέπε ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Α. Π. 408/1958, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 17, 629 καὶ λοιπὰς εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 628), δέχεται, ὅτι τὸ περιστατικὸν τοῦτο δὲν ἀπετέλεσε (καὶ βεβαίως) λόγον λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, οὕτω δὲ ἡ ἀπόφασις ἐπιδικάζει εἰς τὸν μισθωτὸν τὴν ζητηθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112. (Ἡ ἀπόφασις ὁμιλεῖ περὶ ἀκύρου ἀπολύσεως, ἀλλ' ἀφοῦ ὁ μισθωτὸς ἐζήτησε τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920, καθ' ὃ εἶχε δικαίωμα λόγῳ τῆς σχετικῆς ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας, ἐπιδικάζει τὴν ἀποζημίωσιν).

Ὑπομιμνήσκεται, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, ὅτι κατὰ τὴν τελευταίαν ὑπ' ἀριθ. 363/1959 ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἰσηγητὴς *Λ. Ροζάκης*, ΕΕΔ 18, 763), ἡ ὁποία ἀπεμακρύνθη τῆς γνώμης τῶν προηγουμένων, καὶ ἐπὶ ἀποχῆς μισθωτοῦ ἕνεκεν ἀσθενείας ἢ ἄλλης ἀνωτέρας βίας, καὶ ἂν ἡ ἀποχὴ διήρκεσεν ὑπὲρ τὰ τεθέντα ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4558/1930 χρονικὰ ὅρια ἀσθενείας δὲν λύεται ἐκ τοῦ νόμου ἡ σύμβασις ἐργασίας (ἄποψις τῶν προηγουμένων ἀρεοπαγιτικῶν ἀποφάσεων, τὴν ὁποίαν ἠκολούθουν καὶ τὰ δικαστήρια τῆς οὐσίας), ἀλλ' εἶναι πάντοτε ζήτημα τῆς κρίσεως τοῦ δικαστοῦ, λαμβάνοντος ὑπ' ὄψιν τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ διήρκεσεν ἡ ἀποχή, τὴν αἰτίαν, ἡ ὁποία τὴν προεκάλεσε, καὶ ἐν γένει τὰς συνθήκας, ὑφ' ἃς ἔλαβε χώραν, συμφώνως τοῖς ἄρθροις 200 καὶ 288 Ἀστικοῦ Κώδικος (βλέπε ἐπὶ τῆς ἀπόψεως ταύτης σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 762).

Πρωτοδίκου Χανίων 48/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ν. Γιαννόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Ἀγγελάκης, Κ. Χαβρὲς

Διώκουσα ἡ ἀρμοδίως εἰσαγομένη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου (Πρωτ. Ἀθ. 8380]1954, ΕΕΔ 14, σελ. 77) ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ἥτις εἰσάγεται ὡς πρὸς τὸν πρῶτον μόνον ἐκ τῶν ἐναγομένων, ὡς αὐτὴ διὰ τῶν προτάσεων ἐβελτιώθη καὶ διηυκρινίσθη, νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ὡς ἄνω ἐναγόμενος, παρ' ᾧ εἰργάσθη ὁ ἐνάγων δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, καταρτισθείσης μεταξὺ αὐτῶν, ὡς ὁδηγὸς ὑπεραστικοῦ λεωφορείου ἀπὸ τῆς 10ης Ἰουνίου 1958 μέχρι τῆς 27ης Μαρτίου 1959, νὰ καταβάλῃ αὐτῷ νομιμοτόκως ἀποζημίωσιν λόγῳ ἀκύρου καταγγελίας καὶ μὴ χορηγήσεως ἀδείας, λόγῳ παρασχεθείσης ὑπερωριακῆς ἐργασίας, προσαύξησιν ἐξ 75ο/ο διὰ παρασχεθεῖσαν κατὰ Κυριακὰς ἐργασίαν, ἐπίδομα ἐκτὸς ἕδρας καὶ τὸ δῶρον τῶν Χριστουγέννων 1958, συμποσουμένων ἁπάντων τῶν κεφαλαίων τούτων εἰς δραχμὰς 9.897, κηρυσσομένης ἅμα τῆς παρούσης προσωρινῶς ἐκτελεστῆς, νόμιμος εἶναι, στηριζομένη ἐπὶ τῶν ἄρθρων 346, 904 (ἴδε Α. Π. 138]1959, ΕΕΔ 18, 245 περὶ τῆς ἀκυρότητος τῆς παραγράφου 7 τῆς 2]1956 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν), 1, 3 νόμου 2112, 2, 5 § 1 καὶ 3, 6 § 2, νόμου 3198]1955, 5 § 4 τοῦ ἀ. ν. 539]1945, ἐπὶ

τὰ τὰ ἀπὸ 9—16 Ἀπριλίου καὶ 23 Ἀπριλίου ἕως 7 Μαΐου 1956 χρονικὰ διαστήματα. Ἐκ τούτων, ὡς ἐκ τοῦ χρόνου ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως μέχρι τῆς ἀσθενείας του (συμπλήρωσις 10ημέρου οὐχὶ καὶ ἔτους), κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα δικαιοῦται ὁ ἐνάγων νὰ λάβῃ τὸν ἀναλογοῦντα μισθὸν μόνον ἡμίσεως μηνός, ὑπολογιζομένου ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀρχικῆς ὡς ἄνω ἀσθενείας του καὶ μέχρι συμπληρώσεώς του, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ τὸν μετὰ ταῦτα ὡς ἄνω χρόνον τῶν ἀσθενειῶν του τοῦ αὐτοῦ ἔτους, κατὰ δὲ τὸν ἡμισυ τοῦτον μῆνα ὑπολογιζομένων δύο Κυριακῶν (τῆς 25ης Μαρτίου συμπιπτούσης Κυριακήν), καθ' ἃς δὲν θὰ εἰργάζετο, θὰ ἐπραγματοποίει 13 ἡμέρας ἐργασίας, ὑπολογιζομένων δὲ πρὸς 90 δραχμὰς δι' ἑκάστην, οἷον τὸ καταβαλλόμενον ἡμερομίσθιόν του κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον, ὁ μισθὸς τοῦ ἀνωτέρω 15θημέρου ἀνέρχεται εἰς 90Χ13=1.170 δραχμάς. Περαιτέρω ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἔτους ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ του ἐκωλύθη νὰ ἐργασθῇ ἐντὸς τοῦ δευτέρου ἔτους ταύτης ἐπίσης λόγῳ ἀσθενείας του ἀπὸ 10 ἕως 16 Ἰουνίου 1957, ἀπὸ 14 ἕως 18 Αὐγούστου 1957, ἀπὸ 19 ἕως 23 Σεπτεμβρίου 1957 καὶ ἀπὸ 10 ἕως 22 Φεβρουαρίου 1958, ἤτοι ἐντὸς τοῦ δευτέρου ὑπηρεσιακοῦ ἔτους ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ἐν συνόλῳ ἑνὸς μηνός, διὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας τοῦ ὁποίου ὡσαύτως δικαιοῦται, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, νὰ λάβῃ τὸν μισθόν του.

τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900]1946, 18310]1946, 25825] 1951, 21091]1946, 23398]1948 § 4 (δι' ἧς ἐκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 5]1948 ἀπόφ. Πρ. Ἐπ. Διαιτ. Ἀθ. ὡς πρὸς τὸ ἐπίδομα ἐκτὸς ἕδρας), 74000] 1958 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων (δῶρον Χριστουγέννων), 180α περ. στ' τῆς Κρητ. Παλ. Δικονομίας, καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν ἀποβαίνει.

Προέκυψεν, ὅτι πράγματι ὁ ἐνάγων, ὑπαγόμενος, καθ' ἃ ἐκατέρωθεν συνομολογεῖται, εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας, ὡς ὑποχρεωτικῶς καὶ αὐτοδικαίως ἠσφαλισμένος δυνάμει τοῦ νόμου 1846]1951 παρὰ τῷ ἐνταῦθα Ὑποκαταστήματι τοῦ Ι.Κ.Α., προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, δυνάμει καταρτισθείσης μεταξὺ αὐτῶν συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς ὁδηγὸς τοῦ ὑπεραστικοῦ λεωφορείου του, τὴν 10ην Ἰουνίου 1958 καὶ εἰργάσθη ὡς τοιοῦτος συνεχῶς μέχρι τῆς 27ης Μαρτίου 1959, ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ, ὡς ἑκατέρωθεν συνομολογεῖται, δραχμῶν 1.318,75, ὁστις μισθὸς εἶναι καὶ ὁ νόμιμος μισθὸς αὐτοῦ (ἴδε περὶ αὐτοῦ ΕΕΔ 14, σελ. 838, ἀποδοχὰς ὁδηγῶν ὑπεραστικῶν λεωφορείων ἐπαρχιῶν, ἀνερχομένας εἰς δραχ. 1.146,75 σὺν ἡ δοθεῖσα αὔξησις, 15ο]ο ἐκ δραχμ. 172 διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42930]1956 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ΕΕΔ 15, σελ. 978, ἐπὶ μισθῶν μέχρι 1.500 δραχμῶν, ταύτης διατηρηθείσης ἐν ἰσχύι, ὡς αὐξησάσης τοὺς νομίμους μισθοὺς καὶ οὐχὶ τοὺς πράγματι καταβαλλομένους, Συμβ. Ἐπικρ. 746]1957, ΕΕΔ 16, σελ. 443, ἴδε καὶ ἄρθρον 1α νόμου 3755]1957 ἐν ΕΕΔ 16, σελ. 1062). Προέκυψεν ὡσαύτως, ὅτι ὁ ἐνάγων τὴν 23ην Μαρτίου 1959, ἔχων σοβαροὺς οἰκογενειακοὺς λόγους, ἠτήσατο παρὰ τοῦ σταθμάρχου του τετραήμερον ἄδειαν ἀπουσίας δι' Ἀθήνας, ἥτις καὶ τῷ ἐχορηγήθη, διὰ σοβαροὺς οἰκογενειακοὺς λόγους, συνισταμένους εἰς τὴν συνοδείαν τῆς ἀδελφῆς του, ταξιδευούσης ἐπειγόντως δι' Ἀθήνας.

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112, ὡς τοῦτο συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4558]1930, καὶ ἂν ἡ ἄποχή τοῦ μισθωτοῦ δὲν ὀφείληται εἰς βραχείαν ἀσθένειαν ἢ λοχείαν, ἀλλ' εἰς ἄλλην αἰτίαν, ὁ δικαστὴς καὶ πάλιν κρίνει ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως, ἐν ὄψει καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν (ἄρθρα 200 καὶ 288 Ἀστικοῦ Κώδικος), τὰς συνθήκας, ὑφ' ἃς ἔλαβε χώραν ἡ ἄποχή, καθὼς καὶ τῶν ὡς πρὸς ταύτην ὑπὸ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω διατάξεως πρὸς προστασίαν τοῦ ἐργοδότου τιθεμένων χρονικῶν ὁρίων διαρκείας αὐτῆς, ἂν ἡ αἰτία, ἥτις τὴν προεκάλεσε, δικαιολογῇ, ὅπως θεωρηθῇ αὕτη ὡς συνιστῶσα δήλωσιν βουλήσεως τοῦ μισθωτοῦ περὶ λύσεως ὑπ' αὐτοῦ τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἐν πρακειμένῳ ἡ αἰτία, ἥτις προεκάλεσε τὴν ἄποχήν, καὶ αἱ συνθῆκαι, ὑφ' ἃς αὕτη ἔλαβε χώραν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω δεκτὰ γενόμενα, βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίσεως καὶ ἐν ὄψει τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, οὐδόλως δικαιολογεῖ, ὅπως θεωρηθῇ ἡ ἄποχὴ αὕτη ὡς συνιστῶσα δήλωσιν βουλήσεως τοῦ ἐνάγοντος περὶ λύσεως ὑπ' αὐτοῦ τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως ἐργασίας (ad hoc ἡ Α.Π. 229]1955, ΕΕΔ 14, σελ. 465, 440] 1955, ΕΕΔ 14, σελ. 767, σχετ. αἱ Α.Π. 367]1956, ΕΕΔ 15, σελ. 710, 408]1958, ΕΕΔ 17, σελ. 629), τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον οὗτος ἠτήσατο προηγουμένως 4ήμερον ἄδειαν ἀπουσίας, ἐξ ἧς αἰτήσεως ἀποκλείεται δήλωσις βουλήσεως αὐτοῦ περὶ λύσεως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως. Συνεπῶς, ἀκύρως ἀπελύθη ὁ ἐνάγων ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἀπέσχε τῆς ἐργασίας του, οὗ ἕνεκεν δέον νὰ ὑποχρεωθῇ οὗτος νὰ καταβάλῃ εἰς ἐκεῖνον—ἐνάγοντα—τὸ μὲν δραχμὰς 1319 ὡς ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς τὰς καταβαλλομένας αὐτῷ ἀποδοχὰς ἑνὸς μηνός (ἄρθρον 1 τοῦ ν. 2112), δοθέντος ὅτι ἡ διάρκεια τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως διήρκεσε πέραν τοῦ διμήνου καὶ οὐχὶ τοῦ ἔτους, τὸ δὲ δραχμὰς 475 (1318,75 : 25Χ9) ὡς ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς τὰς ἀποδοχὰς 9 ἡμερῶν (ἄρθρ. 5 § 3 ἀ.ν. 539), ἀφοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπελύθη δι' αἰτίαν βαρύνουσαν τὸν ἐναγόμενον ἐργοδότην του, καθισταμένης οὕτω δεκτῆς τῆς ἀγωγῆς ὡς πρὸς τὰ 1ον καὶ 2ον κεφάλαια αὐτῆς. Δικαιοῦται οὗτος ὡσαύτως λαμβάνειν δραχμὰς 1003 ὡς δῶρον Χριστουγέννων 1958, εἰς ὃ ποσὸν περιορίζει τὸ κεφάλαιον τοῦτο δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 74000]1958 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, καθισταμένης καὶ κατὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο δεκτῆς τῆς κρινομένης ἀγωγῆς καὶ ἀπορριπτομένης τῆς ἀντιθέτου ἐνστάσεως ἐξοφλήσεως τοῦ ἐναγομένου, ὡς ἀναποδείκτου, ἀφοῦ περὶ τῆς ἀληθείας ταύτης οὐδὲν ἀποδεικτικὸν στοιχεῖον προσήγαγε. Προέκυψεν ὅτι ὁ ἐνάγων εἰργάζετο ἐπιτρεπτῶς (ἐπιχείρησις μεταφορᾶς διὰ γῆς προσώπων, Π.Δ. 8]14 Μαρτίου 1930), 2 Κυριακὰς μηνιαίως καὶ ἐπραγματοποίει 2 ὡσαύτως διανυκτερεύσεις ἐκτὸς τῆς ἐνταῦθα ἕδρας του, ἤτοι ἐν συνόλῳ εἰργάσθη ἐπὶ 20 Κυριακάς, δι' ἃς δικαιοῦται λαμβάνειν δραχμὰς 790 (1318,75 : 25=52,75 Χ 75ο]ο=39,50 Χ 20) καὶ ἐπραγματοποίησε 20 διανυκτερεύσεις ἐκτὸς τῆς ἕδρας του εἰς τὰ χωρία Σεμπρώνας καὶ Λάκκους, δι' ἑκάστην τῶν ὁποίων δικαιοῦται λαμβάνειν (παράγραφος 4 ὑ.ἀ. 23398]1948 περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 5]1948 ἀποφάσεως Πρ. Ἐπ. Διαιτ. Ἀθηνῶν, ἴδε ΕΕΔ 12, σελ. 1309 - 1311 καὶ ὑπ' ἀριθ. 21091]1946 ὑ. ἀπ. Πρωτ. Ἀθηνῶν 599] 1957, Γνωμοδότησις Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους 845]1957, ἐν ΕΕΔ 16, σελ. 424 καὶ 1121), τὸ 1]25 τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν του καὶ συνολικῶς δραχμὰς 1055 (1318,75 : 25=52,75Χ20) καθισταμένης καὶ κατὰ τὰ κεφάλαια ταῦτα δεκτῆς ἐν μέρει τῆς κρινομένης ἀγωγῆς, τῆς ἐνστάσεως τοῦ ἐναγομένου περὶ συμψηφισμοῦ τῆς ἐκ δραχμῶν 344 ἀπαιτήσεώς του, δοθεισῶν ἄνευ νομίμου αἰτίας ὑπὸ τοῦ 35ου Κ.Τ.Ε.Λ. εἰς τὸν ἐνάγοντα, ἀπορριπτομένης ὡς μὴ νομίμου, καθ' ὅσον ἡ ἀπαίτησις αὕτη δὲν εἶναι ἰδία τοῦ ἐναγομένου ὀφειλέτου (*Ἀποστολίδου*, Ἐνοχ. ὑπ' ἄρθρον 440 § 1α, σελ. 493), ἀλλὰ τοῦ ἀποτελοῦντος νομικὸν πρόσωπον 35ου Κ.Τ.Ε.Λ., τυγχάνοντος τρίτου καὶ μὴ ὄντος, κατὰ τὴν ὀρθοτέραν γνώμην, ἀντιπροσώπου καὶ διαχειριστοῦ τοῦ λεωφορειούχου—ἐναγομένου (Πρωτ. Θεσ. 66]1953, Θ. ΞΔ' 750, μὲ σύμφωνα σχόλια *Χρ. Κομισοπούλου*, ἴδε καὶ Νομολ. ἐν ΕΕΔ 12, σελ. 1309 - 1311).

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΝΑΠΗΡΩΝ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΤΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ ΑΠΟ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ

Δικαίωμα μισθοῦ ἐπὶ ἀσθενείας κατὰ τὸ προϊσχύον τοῦ Ἀστ. Κώδικος Δίκαιον

Θέσπισις διὰ τοῦ Α.Ν. 564 1945 προστασίας τῶν ἀναπήρων μισθωτῶν ἀπὸ ἐλευθέρας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀπολύσεως.—Εἰσαγωγὴ νεωτέρων Νόμων.— Ρύθμισις ἤδη τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ Α.Ν. 1836]1951 καὶ τῶν τροποποιητικῶν αὐτοῦ Νόμων.— Προϋπόθεσις τῆς προστασίας ἡ ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ τῶν πρὸ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος συνομολογηθεισῶν συμβάσεων ἐργασίας τοῦ προϊσχύοντος τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Δικαίου.—Διάταξις περὶ μισθοῦ ἐπὶ ἐπαυσιώδους ἀνυπαιτίου χρονικῆς ἀδυναμίας πρὸς παροχὴν ὑπηρεσιῶν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον μόνον § 3 τοῦ ἀ. ν. 564/1945 «περὶ μέτρων ὑπὲρ ὡρισμένων κατηγοριῶν μισθωτῶν» (ΕΕΔ 4, 541) οἱ ἀνάπηροι τῶν πολέμων ὑπὸ τὴν ἰδιότητά των ὡς μισθωτῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων, περὶ τῶν ὁποίων ὁ νόμος 118/1945, δικαιοῦνται τῆς ἐν ἄρθρῳ 9 § 8 τούτου προβλεπομένης προστασίας.

Ἡ προβλεπομένη προστασία ἀφεώρα εἰς τοὺς ἐφέδρους παλαιοὺς πολεμιστὰς ἀπὸ ἐλευθέρας αὐτῶν ἀπολύσεως, ταύτης ὑποκειμένης εἰς τὴν κρίσιν τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936.

Τῆς προστασίας τοῦ ἀ.ν. 564/1945 ἀπολαμβάνουν οἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτοῦ (26 Σεπτεμβρίου 1945) ὑπηρετοῦντες (Α.Π. 330/1954, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 13, 524, Α.Π. 597/1954, εἰσηγητὴς *Ν. Οἰκονομόπουλος*, ΕΕΔ 13, 867).

Ὁ νόμος οὗτος εἶναι ἄσχετος πρὸς τὸ ν.δ. 1799/1942, τὸ ὁποῖον προβλέπει περὶ τῆς ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως τῶν ἐν αὐτῷ προσώπων, ἐφ' ὅσον μόνον διωρίσθησαν ἀναγκαστικῶς (ἑρμηνευτικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 8/11 Μαΐου 1946, ΕΕΔ 5, 284, Α.Π. 581/1954, εἰσηγητὴς *Κ. Σούρλος*, ΕΕΔ 13, 865, Α.Π. 564/1955, εἰσηγητὴς *Γ. Ἡλιόπουλος*, ΕΕΔ 14, 1324) καὶ εἶναι εὐρύτερος κατὰ τὰ προστατευόμενα πρόσωπα, ἀφοῦ ἀναφέρεται εἰς τοὺς ἀναπήρους τῶν πολέμων (ὅλων τῶν πολέμων).

Εἶναι ἀκόμη ἄσχετος πρὸς τοὺς νόμους 751/1948 καὶ 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη, οἱ ὁποῖοι ἀναφέρονται εἰς ἀναγκαστικοὺς διορισμοὺς τῶν ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου 1940 καὶ μέχρι λήξεως τῶν γενομένων ἐπιστρατεύσεων (μεταξὺ τῶν ἄλλων) καὶ τῶν ἀναπήρων, διὰ τοὺς ὁποίους ἡ προστασία ἀπολύσεως ἐκτείνεται ἐπὶ τῶν ἀναγκαστικῶς μόνον τοποθετηθέντων καὶ τῶν οἰκειοθελῶς κατὰ τὸν πρῶτον νόμον 751/1948 προσληφθέντων διὰ μέσου τῶν Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας.

Εἶναι συνεπῶς βάσιμοι ἀντιρρήσεις κατὰ τῶν δεκτῶν γενομένων ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἐπὶ τῆς προστασίας τοῦ ἀ.ν. 564/1945, ἀρνηθείσης αὐτὴν δ' ἀνάπηρον οἰκειοθελῶς προσληφθέντα, καθ' ἃ ἐδέχθη αὐτή, τὴν 20 Μαρτίου 1929, ὑπηρετοῦντα δηλαδὴ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἀ.ν. 564/1945, ἐπὶ τῇ πεπλανημένῃ σκέψει ὅτι τὰ περὶ ἀναπήρων ρυθμίζει ἤδη ὁ ἀ.ν. 1836/1951. (Περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 564/1945 βλέπε καὶ ὑπ' ἀριθ. 13/1959 ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς Προστασίας Παλαιῶν Πολεμιστῶν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, εἰσηγητὴς *Α. Κρέτσης*, ΕΕΔ 18, 654 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα).

***

Ὡς εἶναι γνωστόν, τὰ ἄρθρα 657, 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ δικαιώματος μισθοῦ ἐν περιπτώσει σπουδαίου κωλύματος τοῦ μισθωτοῦ διὰ παροχὴν ἐργασίας (οἷον κώλυμα καὶ ἡ ἀσθένεια) ἐφαρμόζονται ἐπὶ συμβάσεων συνομολογηθεισῶν μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, (23 Φεβρουαρίου 1946).

Διὰ μακρῶν συνεζητήθη ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων τὸ ζήτημα, ἂν κατὰ τὸ προϊσχύον δίκαιον, τὸ ὁποῖον ἐφαρμόζεται κατ' ἄρθρον 24 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου ἐπὶ συμβάσεων συνομολογηθεισῶν πρὸ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (οἷα ἡ προκειμένη) ὑπῆρχε, διάταξις, ἡ ὁποία νὰ ὑποχρεοῖ τὸν ἐργοδότην εἰς τὴν περίπτωσιν πρὸς καταβολὴν μισθοῦ.

Ὑπὲρ τῆς καταφατικῆς γνώμης ὁ *Κ. Τριανταφυλλόπουλος*, ΕΕΔ 9, 725 ἑ., τὸν ὁποῖον ἐπικαλεῖται ἡ ἐν λόγῳ δικαστικὴ ἀπόφασις καὶ τινες δικαστικαὶ ἀποφάσεις (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 13, 1048), ἀλλ' ἡ ἄποψις αὕτη δὲν ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ δύο μέχρις ὥρας ἀποφάσεών του (Α.Π. 42/1955, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 14, 198, Α.Π. 100/1956, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 15, 249), δεχθεισῶν ὅτι ὁ μισθωτὸς τῆς περιπτώσεως (συμβάσεως πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος) δὲν δικαιοῦται μισθοῦ.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 2396/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Σ. Λιμούρης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Δεβελέκος, Μ. Κυπραῖος

Κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀ.ν. 564]1945 οἱ ἀνάπηροι

τῶν πολέμων, ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τῶν ὡς μισθωῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων, περὶ τῶν ὁποίων ὁ νόμος 118]1945, δικαιοῦνται τῆς ἐν ἄρθρῳ 9 § 8 τοῦ νόμου τούτου προβλεπομένης προστασίας, δηλονότι αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου (ἀ. ν. 118]1945) δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν ἀναπήρων, ὅπως δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν. Παρέλειψεν ὅμως ὁ νόμος 564]1945 νὰ καθορίσῃ τρόπον καὶ λόγους ἀπολύσεως, ἀφοῦ, καθορίζων τὴν ἀπαγόρευσιν ἐλευθέρας καὶ ἀναιτιολογήτου ἀπολύσεως, δὲν εἶναι λογικῶς δυνατὸν νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι ἤννοει νὰ καταστήσῃ ἄτρωτον καὶ ἀδιάλυτον διὰ πάντα λόγον τὴν σύμβασιν ἐργασίας τῶν προσώπων ταύτων. Πρέπει συνεπῶς νὰ ἐφαρμοσθῇ διὰ μὲν τοὺς ἀναπήρους τῶν ἐπιστρατεύσεων ἀπὸ τοῦ ἔτους 1912 ἕως 1923 ἡ διαδικασία τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244]1936, ἡ ὁποία ἐφαρμόζεται καὶ διὰ τοὺς ἐφέδρους παλαιοὺς πολεμιστάς, διὰ δὲ τοὺς ἀναπήρους τοῦ πολέμου 1940–1941 ἡ διὰ τοὺς ὑποχρεωτικῶς τοποθετουμένους τοιούτους προβλεπομένη διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην διαδικασία τοῦ ἄρθρ. 8 τοῦ ν.δ. 1799]1942. Τοῦ τελευταίου ὅμως τούτου νόμου ἐπηκολούθησεν ὁ ἀ.ν. 751]1948, τροποποιηθεὶς διὰ τοῦ ν.δ. 1196]1949, ὁ ἀ.ν. 1324]1949 καὶ τέλος ὁ ἀ.ν. 1836]1951, τροποποιηθεὶς καὶ συμπληρωθεὶς ὑπὸ τοῦ ν. 2223]1952 καὶ τοῦ ν.δ. 2657]1953. Καὶ διὰ τοῦ ὅλου συστήματος τῶν τελευταίων τούτων νόμων, καταργηθεισῶν τῶν διατάξεων τοῦ προδιαληφθέντος ν.δ. 1799]1942, ἐτέθη σύστημα προστασίας τῶν ἀναπήρων τοῦ τελευταίου πολέμου 1940-1941, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ ἰσχύσῃ, ὡς πρὸς τοὺς ἀναπήρους τούτους, παραλλήλως πρὸς τὸ σύστημα προστασίας τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν. Μετὰ δὲ τὴν κατάργησιν ὑπὸ τοῦ νομ. δ]τος 296]1954 τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν. 118]1945, εἰς ἣν ἐγένετο ἡ παραπομπὴ τοῦ ν. 564]1945, ἀλλὰ καὶ ἀκολούθως μετὰ τὴν ἐπαναφορὰν τῆς διατάξεως ταύτης δι' ἄρθρ. 1 τοῦ ν. 3198]1955, τὰ περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἀναπήρων τοῦ πολέμου 1940-1941 ἐξηκολούθησαν καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ διέπωνται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 καὶ ὧν τροποποιησάντων καὶ συμπληρωσάντων ταύτας νομοθετημάτων.

Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τῶν νόμων τούτων παφῶς προκύπτει, ὅτι, διὰ νὰ τύχῃ ἀνάπηρος νεοπολεμιστὴς τῆς προστασίας αὐτοῦ, δὲν ἀρκεῖ ἡ ἀναγνώρισις τοῦ ὡς τοιούτου, ἀλλ' ἀπαιτεῖται καὶ νὰ ἔχῃ τοποθετηθῇ αὐτὸς εἰς τὰς ὑποκειμένας τῷ νόμῳ τούτῳ ἐπιχειρήσεις, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις αὐτοῦ, ἤτοι κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου. Τοιαύτη τοποθέτησις τοῦ ἐνάγοντος ἐν προκειμένῳ δὲν ἐγένετο, οὔτε τοιαύτην οὗτος ἐπικαλεῖται καὶ συνεπῶς οὗτος δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν προστασίαν τῶν ἐν λόγῳ διατάξεων, αἵτινες καὶ δὲν δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἐν προκειμένῳ. Τούτοις ἀκολούθως εἶναι ἀπορριπτέα, ὡς νόμῳ ἀβάσιμος, ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὴν κυρίαν βάσιν τοῦ τρίτου αἰτήματος αὐτῆς περὶ ὑποχρεώσεως τῆς ἐναγομένης ἐργοδότιδός του ἐπιχειρήσεως εἰς πληρωμὴν τῶν ἀποδοχῶν του διὰ τὸν μετὰ τὴν συμφώνως τῷ ν. 3198]1955 γενομένην, ὡς ἐβεβαιώθημεν, καταγγελίαν τῆς σύμβάσεως χρόνον, ἐπὶ τῷ ἀβασίμῳ ἰσχυρισμῷ ὅτι ἡ καταγγελία αὕτη ἐγένετο κατὰ παράβασιν τῶν ὁρισμῶν τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων τοῦ ν. 564]1945, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τοῦ ν. 118]1945.

Κατὰ τὰς διεπούσας τὴν ἐν προκειμένῳ κρινομένην σχέσιν ὡς ἐκ τοῦ χρόνου τῆς καταρτίσεώς της (20.3.1929), διατάξεις τοῦ προϊσχύοντος Ρωμαϊκοῦ Δικαίου [ν. 38 πρ. Π.(19.2), ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν νόμον 19 § 9 Πανδ. (19.2)], κατ' ἀρχὴν ὁ ἐκμισθωτὴς τῆς ἐργασίας του δὲν δικαιοῦται μισθοῦ, ἐὰν τὸ πρὸς ἐργασίαν κώλυμα, ἔστω καὶ ἄνευ ὑπαιτιότητός του, εὑρηται ἐν τῷ προσώπῳ του (per eum), οἷον λόγῳ ἀσθενείας. Οὐχ ἧττον, κατὰ παρέκκλισιν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ταύτης, ἐφαρμοζομένου καὶ ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἐν Πανδ. 19 (ν.27) πρ. Στέφανος ἐν Βασιλ. II P. 354 σχ. 1 θέματος μισθώσεως πράγματος, καθ' ὃ διασπᾶται ἡ ἀρχὴ periculum est locatoris, συντρεχούσης τῆς ἀντωτέρω ἀδυναμίας, ἐπουσιώδης ἀνυπαίτιος χρονικὴ ἀδυναμία πρὸς παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν δὲν ἐπιφέρει ἀντιστοιχον ἐλάττωσιν τῆς ἀμοιβῆς, δυναμένου τοῦ Δικαστοῦ νὰ κρίνῃ ἑκάστοτε τὸ εἶδος τοῦ ἀνυπαιτίου κωλύματος καὶ νὰ ὁρίσῃ τὸν χρόνον, δι' ὃν δὲν ἐπέρχεται ἄρσις τῆς πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ ὑποχρεώσεως του τῶν ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ (*Τριαντάφυλλόπουλος*, ἐν ΕΕΔ 9, 726, *Τούσης*, Ἐργατ. Δίκ., σελ. 176).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων, συνδεόμενος, καθ' ἃ προείρηται, διὰ συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας ἀπὸ τοῦ ἔτους 1929, ἠσθένησε κατὰ τὸ ἔτος 1958 ἐπὶ 30 ἡμέρας, καὶ δὴ ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ 5 Φεβρουαρίου μέχρις 26 Ἀπριλίου 1958, καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἐκωλύθη ἄνευ ὑπαιτιότητός του νὰ ἐργασθῇ. Τὸ ἀνυπαίτιον τοῦτο κώλυμα πρὸς παροχὴν τῆς ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὸν ρηθέντα χρόνον κρίνεται παρ' ἡμῶν ὡς ἐπουσιῶδες, μὴ ἄρον τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἐναγομένης ἐργοδότιδος ἑταιρείας πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ. Ὅθεν δέον νὰ ὑποχρεωθῇ αὕτη πρὸς τοῦτο κατὰ παραδοχὴν ὡς καὶ οὐσίᾳ βασίμου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ ΕΠΙΛΥΣΙΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Έγερσις συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας ἰσχυούσης συλλογικῆς συμβάσεως

I

Θέσις κανόνων δικαίου ὑπὸ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως μετὰ τὴν κήρυξιν αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας ὡς ἐκτελεστῆς.—Προσβολὴ αὐτῆς δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ συζήτησις ἀγωγῆς ἐνώπιον τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαστοῦ.—Στοιχεῖα ἀγωγῆς κατ' ἄρθρον 533 Πολιτ. Δικονομίας.—Δυνατὴ ἐπέμβασις Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων καὶ ἐπὶ μὴ λήξεως συμβατικῶς καθορισθείσης χρονικῆς διαρκείας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ἐπῆλθεν οὐσιώδης μεταβολὴ τῶν συνθηκῶν.—Κατάρτισις καὶ ὑπογραφὴ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.—Ἀρχὴ ἰσότητος ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος.

Ἐνδιαφέροντα θέματα τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 207 ἐπ.) ἐρευνῶσι καὶ ἐπιλύουσι κατὰ τὸν ἐν αὐταῖς τρόπον αἱ κατωτέρω τρεῖς ἀποφάσεις τῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικῶν.

Ὑπέκειτο ἐφαρμογὴ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 79751/16984/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ΕΕΔ 18, 168.

Ἡ διαιτητικὴ αὕτη ἀπόφασις ἔχει προσβληθῆ δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ ἐζητήθη ἡ ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως τῶν ὑπὸ τὴν δικαστικὴν κρίσιν ἀγωγῶν μέχρις ἐκδόσεως ἀποφάσεως ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Κατὰ τὰ ἰσχύοντα ἡ ἄσκησις αἰτήσεως ἀκυρώσεως δὲν ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν τῆς πράξεως, καθ' ἣς στρέφεται (*Η. Κυριακοπούλου*, Ἑλλ. Διοικητ. Δίκαιον, Γ' Εἰδικὸν Μέρος, ἔκδ. τρίτη, σελ. 137), ἐκτὸς ἂν ἀναστολῇ αὕτη ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας παρὰ τῷ Συμβουλίῳ τῆς Ἐπικρατείας Ἐπιτροπῆς (ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 5468) (Α. Π. 305/1959, εἰσηγητὴς *Α. Ροζάκης*, ΕΕΔ 18, 818), συνεπῶς οὔτε ἡ προθεσμία πρὸς ἄσκησιν κατ' αὐτῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως, οὔτε καὶ ἡ ἄσκησις τῆς αἰτήσεως, κωλύουν τὴν ἔγερσιν ἀγωγῆς (Α. Π. 305/1959, ἔνθ' ἀνωτ.).

Ἐξ ἄλλου, ὡς ἔχει νομολογηθῆ (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 125/1954, εἰσηγητὴς *Σ. Διαμαντάκος*, ΕΕΔ 13, 180, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13836/1954, εἰσηγητὴς *Σ. Ποταμιάνος*, ΕΕΔ 14, 264, Πρωτοδ/κου Ἀθηνῶν 6066/1954, Πρωτοδ/κης *Ι. Ντεγιάννης*, ΕΕΔ 13, 1149), δὲν δύναται ἐν τῇ ἐργατικῇ διαδικασίᾳ νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ ἄρθρον 172 Πολ. Δικ., διὰ τοῦ ὁποίου παρέχεται εἰς τὸν Δικαστὴν ἡ εὐχέρεια νὰ ἀναβάλῃ τὴν ὑπόθεσιν μέχρι πέρατος ἑτέρας συναφοῦς δίκης, ἐκκρεμούσης ἐνώπιον οἱουδήποτε δικαστηρίου.

Φαντάζεται τις τὴν περίπτωσιν ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως μιᾶς ἐργατικῆς ὑποθέσεως μέχρις ἐκδόσεως ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὁ χρόνος τῆς ὁποίας εἶναι, ὡς γνωστόν, μακρός.

Δὲν ἀμφισβητεῖται ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ, ὅτι αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ αἱ πρὸς αὐτὰς ἐξομοιούμεναι διαιτητικαὶ ἀποφάσεις δεσμεύουν μόνον τὰ μέλη τῶν συμβληθεισῶν ἢ ἐν διενέξει τελουσῶν ὀργανώσεων (πλὴν τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ὑπεγράφη παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἐξουσιοδοτηθέντος ὀργάνου (ἄρθρ. 5 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955), ἢ ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἢ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἐκηρύχθη ὑποχρεωτικὴ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ἄρθρ. 5 § 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου) (βλέπε ΕΕΔ 17, 804 ἐπ., 913 ἐπ., ΕΕΔ 18, 923).

Ὑπὸ τὴν ἄποψιν ταύτην ἐρευνᾶται ὑπὸ τῶν παρατιθεμένων δικαστικῶν ἀποφάσεων, ἂν ἀποτελῇ στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς, ὅτι ἀμφότεροι οἱ διάδικοι ἀνήκουν ὡς μέλη εἰς τὰς ἐν διενέξει ὀργανώσεις, τῶν ὁποίων ἡ συλλογικὴ διαφορὰ ἐπελύθη ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου.

Καὶ ὑπὸ τὴν ἐκδοχὴν ὅτι ἐν τῇ ἐργατικῇ διαδικασίᾳ ἐφαρμόζεται τὸ ἄρθρον 533 περίπτ. γ' τῆς Πολιτ. Δικονομίας, ὅταν τὸ ἄρθρον 5 § 2 τοῦ νόμου Γ'ΨΟΔ' ὁρίζει, ὅτι ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἀγωγῆς περιέχεται περίληψις τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ ἀξίωσις τοῦ ἐνάγοντος (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 1249), δοθέντος δὲ ὅτι τὸ ὡρισμένον ἢ ἀόριστον τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς ἐκτιμᾷ ἀνελέγκτως τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας, πλὴν ἂν τοῦτο διὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς κρίσεώς του ἀπῄτησε πλείονα ἢ ἐλάσσονα τῶν ἀπαιτουμένων ὑπὸ τοῦ νόμου στοιχείων (Α.Π. 331/1958, Νέον Δίκαιον ιδ' 630), αἱ δύο πρῶται δικαστικαὶ ἀποφάσεις ἐξετίμησαν ὑπὸ τὸ πνεῦμα αὐτὸ τὸ δικόγραφον τῆς ἀγωγῆς, ἐνῷ ἡ τρίτη ἐθεώρησε τὸ δικόγραφον ὡς ἀόριστον.

Ὁπωσδήποτε κατὰ δικονομικὸν δόγμα αἱ ἀμφίβολοι ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκφράσεις ἑρμηνεύονται ὑπὲρ τοῦ ἐνάγοντος πρὸς σωτηρίαν τοῦ κύρους τοῦ δικογράφου (Ε.Π. 18/1958, ΕΕΝ κε' 791) καὶ πολὺ περισσότερον ἐν τῇ ἐργατικῇ διαδικασίᾳ, ἐν τῇ ὁποίᾳ δὲν τηροῦνται αὐστηρῶς οἱ γενικοὶ ὁρισμοὶ τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, οὔτε καὶ διὰ τὴν ἀπόδειξιν, διεπομένην ὑπὸ ἰδίων τοῦ ἐργατικοῦ δικονομικοῦ νόμου κανόνων.

Ὑποκειμένης ἀποφάσεως συλλογικοῦ ὀργάνου

διοικήσεως, ὁποῖα τά Διοικητικά Διαιτητικά Δικαστήρια τοῦ νόμου 3239/1955 (Σ.Ε. 1813/1956, εἰσηγητής *Γ. Δ. Σπυρόπουλος*, ΕΕΔ 15, 1381, Σ.Ε. 1814/1956, εἰσηγητής ὁ αὐτός, ΕΕΔ 15, 1334, Σ.Ε. 2161/1957, εἰσηγητής *Χ. Παναγιωτόπουλος*, ΕΕΔ 17, 179, Α.Π. 303/1956, εἰσηγητής *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 15, 670, ἐφ' ἧς σημειώσεις *Κ. Δημάκη*, ΕΕΔ 15, 672, Α.Π. 538/1956, εἰσηγητής *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 16, 29), αἱ ἀποφάσεις αὐτῶν ὑποκεινται ἀπὸ ἐρεύνης νομιμότητος εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων.

Οὕτω ἐρευνᾶται ὑπὸ τῶν παρατιθεμένων δικαστικῶν ἀποφάσεων, ἂν νομίμως ἐπελήφθη τὸ Διοικητικὸν Διαιτητικὸν Δικαστήριον τῆς περὶ ἧ. ἐπρόκειτο συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, ἰσχυούσης ἤδη συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, μὴ καταγγελθείσης.

Αἱ ἀποφάσεις ἔδωκαν εἰς τὸ θέμα διάφορον ἑκάστη λύσιν. (Βλέπε σχετικῶς Σ.Ε. 598/1959, εἰσηγητής *Δ. Τσιμαράτος*, ΕΕΔ 18, 476 καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 475 ἐπ.).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4081/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Κ. Παυλίνης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Λαμπρινίδης, Ε. Δημητρακόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων, ἰσχυριζόμενος ὅτι διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου προσφέρει τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὸ παρὰ τὴν Νέαν Ἰωνίαν κείμενον ραφεῖον–φινιριστήριον τοῦ ἐναγομένου, αἰτεῖται τὴν ἐπιδίκασιν τῆς προκυπτούσης διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ καταβληθέντος εἰς αὐτὸν ἡμερομισθίου καὶ ἐκείνου, τὸ ὁποῖον ἔδει νὰ τοῦ καταβληθῇ συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 18]1958 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν. Οὕτως ἔχουσα ἡ ἀγωγὴ αὕτη ἐρευνητέα ἀποβαίνει ὡς πρός τε τὸ νόμῳ καὶ οὐσίᾳ βάσιμον αὐτῆς.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18]1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 79751]1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καθωρίσθησαν οἱ ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν κλπ. βαφείων, τυποβαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων, λευκαντηρίων καὶ πλυντηρίων ἁπάσης τῆς χώρας, πλὴν τῶν τμημάτων τῶν λειτουργούντων ἐντὸς τῶν ἐργοστασίων κλωστοϋφαντουργίας. Ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἐπέχουσα κατὰ τὸ ἄρθρον 19 § 2 τοῦ νόμου 3239]1955, ἐφ' ὅσον αὕτη ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ διὰ τῆς διαληφθείσης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως καὶ διεπομένη περαιτέρω ὑπὸ τῶν περὶ ταύτης διατάξεων τοῦ νόμου τούτου, περιέχει, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐν αὐτῇ ὅρους, ὡς καὶ ἡ συλλογικὴ σύμβασις, κανόνας δικαίου καὶ ἐκ τούτου ἔχει ἰσχὺν οὐσιαστικοῦ νόμου αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ ἐφαρμοστέου καὶ ἰσχύοντος μέχρις ὅτου ἕτερος κανὼν δικαίου καταργήσῃ αὐτὸν ρητῶς ἢ σιωπηρῶς, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Κατὰ συνέπειαν, ἐφ' ὅσον ἡ ἐνδικος διαφορὰ ἀναφέρεται εἰς χρόνον, καθ' ὃν ἰσχύει ἡ ἀπόφασις αὕτη, οἱ περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων μισθωτῶν ὅροι εἶναι ὑποχρεωτικῶς ἐφαρμοστέοι καὶ οὐδεμίαν ἀσκεῖ ἐπιρροὴν τὸ γεγονός, κατὰ τὸ ὁποῖον αὕτη ὡς διοικητικὴ πρᾶξις προσεβλήθη δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, δι' ὃ καὶ ἡ αἴτησις περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως τῆς προκειμένης διαφορᾶς μέχρις ἐκδόσεως ἀποφάσεως ἐπὶ τῆς ἀσκηθείσης ταύτης αἰτήσεως ἀκυρώσεως, εἶναι ἀπορριπτέα. Περαιτέρω, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπόφασις αὕτη ρυθμίζει τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν διαληφθεισῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας, πλὴν τῶν προαναφερθεισῶν ἐξαιρέσεων, ἡ ἀγωγή, ἀναφέρουσα τὸ εἶδος τῆς παρεχομένης ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐργασίας καὶ τὸ εἶδος τῆς ἀσκουμένης ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἐπιχειρήσεως, περιέχει πάντα τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα, ἅτινα ἀπαιτεῖ τὸ ἄρθρον 533 τῆς Πολ. Δικ καὶ ἅτινα εἶναι κατὰ νόμον ἱκανά, ὅπως χορηγήσωσι τῷ ἐνάγοντι τὸ ἀξιούμενον δικαίωμα, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται, ὅπως ἀναφέρηται ἐν αὐτῇ καὶ ἡ ἰδιότης τούτου ὡς μέλους τοῦ οἰκείου ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, ἅτε ὑπὸ οὐδεμιᾶς διατάξεως ἐπιτασσομένου τούτου, ἢ τοῦ ὅτι ὁ ἐνάγων ἐξεπροσωπήθη κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ διαιτητικὴ αὕτη ἀπόφασις, ἀκολούθως δὲ ὁριζομένης ἐν τῇ ἀγωγῇ ταύτῃ καὶ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ δικαιώματος πρὸς τὸν ἐνάγοντα ὡς δικαιοῦχον καὶ πρὸς τὸν ἐναγόμενον ὡς ὑπόχρεων, ἡ περὶ ἀοριστίας τοῦ δικογράφου τούτου τῆς ἀγωγῆς ἔνστασις τῆς τελευταίας ταύτης ἐπὶ τοῖς λόγοις τούτοις εἶναι ἀπορριπτέα ὡς μὴ νόμῳ βάσιμος.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 7216]1957 ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, ἥτις ἐνέκρινε καὶ ἐτροποποίησεν ἐν μέρει τὴν ὑπ' ἀριθ. 1]1957 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀναφέρεται εἰς τὰς ἐν αὐτῇ καθοριζομένας εἰδικότητος τοῦ προσωπικοῦ κλωστοϋφαντουργίας, τοῦ ἀπασχολουμένου εἰς ἅπαντα τὰ τμήματα τῶν καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἐργοστασίων ἐπεξεργασίας βάμβακος, ἐρίου, μετάξης κλπ., καὶ δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν μισθωτῶν τῶν βαφείων, τυποβαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων, λευκαντηρίων καὶ πλυντηρίων τῶν λοιπῶν ἐπιχειρήσεων τοῦτο δὲ σαφῶς συνάγεται καὶ ἐκ τῆς διαληφθείσης ὑπ' ἀριθ. 18]1958 ἀποφάσεως, ἥτις καθορίζουσα τὰ ἡμερομίσθια τῶν μισθωτῶν τούτων ἐξήρεσε τοὺς ἐργαζομένους εἰς τμήματα λειτουργοῦντα ἐντὸς τῶν ἐργοστασίων κλωστοϋφαντουργίας διὰ τὸν λόγον, καθ' ὃν τὰ ἡμερομίσθια τῶν εἰς τὰ ἐργοστάσια ταῦτα ἐργαζομένων ἐρρυθμίζοντο ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ταύτης. Τούτων οὕτως ἐχόντων ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου, καθ' ὃν ἡ ὑπ' ἀριθ. 18]1958 ἀπόφασις εἶναι ἄκυρος βάσει τοῦ ἄρθρου 15 § 1 τοῦ νόμου 3239]1955 διότι δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπιληφθῇ τοῦτο τῆς ρυθμίσεως τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων μισθωτῶν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ἴσχυεν ἡ μὴ καταγγελθεῖσα ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 1]1957 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἐπὶ ἀνακριβοῦς προϋποθέσεως ἐρειδόμενος. Ἔτι δὲ περαιτέρω κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἰδίου ἄρθρου ἐξαιρετικῶς τὰ διαιτητικὰ δικαστήρια δύνανται νὰ ἐπιλαμβάνωνται συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἔστω καὶ ἂν ἀναφέρωνται εἰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, τῶν ὁποίων δὲν ἔληξεν εἰσέτι ἡ συμβατικῶς καθορισθεῖσα χρονικὴ διάρκεια, ἐὰν διαπιστώσουν, ὅτι ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς αὐτῶν ἐπῆλ

θεν ούσιώδης μεταβολή τῶν συνθηκῶν καὶ προϋποθέσεων, ὑφ' ἃς κατηρτίσθησαν. Κατὰ πᾶσαν τοιαύτην περίπτωσιν ἐν οὐσιώδει μεταβολῇ συνθηκῶν τὰ διοικητικὰ δικαστήρια νομίμως ἐπιλαμβάνονται τῆς ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας καὶ ἂν ἔτι ὑφίσταται εἴτε ὡρισμένου, εἴτε ἀορίστου χρόνου συλλογικὴ σύμβασις, ρυθμίζουσα τὴν διαφοράν, ἐφ' ὅσον διὰ τῆς ἐπελθούσης μεταβολῆς τύποις μόνον ὑφίσταται, μὴ ἐξυπηρετοῦσα οὐδένα οὐσιαστικὸν σκοπόν. Κατ' ἀκολουθίαν νομίμως τὸ διαληφθὲν διοικητικὸν δικαστήριον ἐπελήφθη τῆς ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν τούτων, ἐφ' ὅσον ἀπὸ τῆς 16.4.1954, ἡμέρας ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 27840]1954 Υ. Α., ἥτις εἶχεν ἐπιληφθῆ τοῦ αὐτοῦ θέματος, ἐπῆλθεν οὐσιώδης μεταβολὴ τῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν καὶ ἕνεκα τούτου ὑφίστατο ὅλως ἐξαιρετικὴ ἀνάγκη πρὸς ἄρσιν τῶν μεταξὺ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἐργατῶν ἀμφισβητήσεων καὶ ἐκκρεμοτήτων, τὰ δὲ ἐναντίως ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὑποστηριζόμενα εἶναι ἀπορριπτέα ὡς μὴ νόμιμα.

Κατὰ μὲν τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ εἰρημένου νόμου 3239]1955 αἱ ἐθνικαὶ γενικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας συνάπτονται καὶ ὑπογράφονται ἐκ μέρους μὲν τῶν ἐργοδοτῶν παρὰ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τούτων, ὡς τοιούτων λογιζομένων τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλλήνων Βιομηχάνων, τῶν Ἐμπορικῶν Συλλόγων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης καὶ τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, ἐκ μέρους δὲ τῶν μισθωτῶν παρὰ τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος, κατὰ δὲ τὴν τοιαύτην τῆς παραγράφου 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου αἱ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας συνάπτονται καὶ ὑπογράφονται παρὰ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν.

Ἐκ τοῦ πρὸς ἀλλήλας συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι, ἐνῷ διὰ τὴν σύναψιν τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἀπαιτεῖται ἡ σύμπραξις τῶν ἐν τῇ διατάξει τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 7 περιοριστικῶς ἀναφερομένων ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν, διὰ τὴν σύναψιν τῶν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἀπαιτεῖται ἡ σύμπραξις καὶ ὑπογραφὴ τῶν ἐκπροσώπων τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, αἵτινες εἶναι αἱ προσήκουσαι εἰς ἑκάστην ἐνδιαφερομένην ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ὁμοιοεπαγγελματικὴν ὁμάδα, δι' ὃ καὶ δὲν ἀναγράφονται ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ, λόγῳ τῆς ὑφισταμένης πληθώρας τῶν ὁμοίων ἐπαγγελμάτων καὶ τῶν ἐκπροσωπούντων ἕκαστον ἐκ τούτων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων. Ἐφ' ὅσον ὅθεν ἡ προδικασία τῶν διαπραγματεύσεων καὶ συνεννοήσεων τῆς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 18]1958 διαιτητικῆς ἀποφάσεως διεξήχθη μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, τῆς Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς Ὁμοσπονδίας Χημικῆς Βιομηχανίας καὶ Ὑγιεινῆς ἀφ' ἑτέρου, αἵτινες διὰ τὴν προκειμένην περίπτωσιν ἀποτελοῦν τὰς γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν, ἡ δὲ ἐκπροσώπησις αὐτὴ ἦτο νόμιμος, ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου, κατὰ τὸν ὁποῖον δικαίωμα διαπραγματεύσεως τῶν ὅρων ἐργασίας τῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς ταύτης ὁμάδος εἶχον μόνον αἱ ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 7 ἀναφερόμεναι ὀργανώσεις, εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς μὴ νόμῳ βάσιμος.

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος, δι' οὗ καθιεροῦται ἡ ἀρχὴ τῆς ἰσότητος τῶν Ἑλλήνων ἐνώπιον τοῦ νόμου καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς ὁμοιομόρφου μεταχειρίσεως αὐτῶν ὑπὸ τὰς αὐτὰς ἢ ὁμοίας περιστάσεις, συνάγεται ὅτι ἐπιβάλλεται καὶ εἰς τὰ ἄνω διοικητικὰ δικαστήρια, ἅτινα διὰ τῶν ἀποφάσεών των θέτουν, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, κανόνας οὐσιαστικοῦ δικαίου, ὁ σεβασμὸς καὶ ἡ ἴση κατ' ἀρχὴν μεταχείρισις τοῦ δικαιώματος τῆς ἐργασίας καὶ τῆς ἐκ ταύτης ἀμοιβῆς ἐναντι πάντων τῶν Ἑλλήνων. Ὁ διάφορος ὅμως κανονισμὸς τῆς ἀμοιβῆς τῶν εἰς διαφορετικὰς ἐπιχειρήσεις ἐργαζομένων δὲν ἀντιβαίνει προφανῶς εἰς τὴν ὡς ἄνω διάταξιν περὶ ἰσότητος τῶν Ἑλλήνων, ἀφοῦ διὰ τὸν ὁμοιον τρόπον τῆς ἀμοιβῆς ἀπαιτεῖται καὶ ὁμοιότης τῶν ἐπιχειρήσεων. Τούτων οὕτως ἐχόντων ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου, κατὰ τὸν ὁποῖον ἡ διαιτητικὴ αὕτη ἀπόφασις ἐδημιούργησεν ἀνίσους συνθήκας ἀμοιβῆς πρὸς ἐκείνας, τὰς ὁποίας καθώρισεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 1]1957 τοιαύτη, εἶναι ἀπορριπτέος, ἐφ' ὅσον αἱ δύο αὗται ἀποφάσεις ἀναφέρονται εἰς ὅλως διαφορετικὰς κατηγορίας ἐπιχειρήσεων. Κατὰ ταῦτα, ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς ἐν γένει διαδικασίας, τῶν νομίμως προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἐγγράφων καὶ τῶν ἐκατέρωθεν διαμειβομένων ἐβεβαιώθη, ὅτι διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, καταρτισθείσης ἐνταῦθα μεταξὺ τῶν διαδίκων τὴν 16.10.1954, προσελήφθη ὁ ἐνάγων εἰς τὸ παρὰ τοῦ ἐναγομένου ἐν Νέᾳ Ἰωνίᾳ διατηρούμενον βαφεῖον - φινιριστήριον, ὡς εἰδικευμένος ἐργάτης βαφείου, ἡ δὲ ἐπιχείρησις αὕτη λειτουργεῖ αὐτοτελῶς, μὴ ἀποτελοῦσα τμῆμα λειτουργοῦν ἐντὸς ἐργοστασίου κλωστοϋφαντουργίας, τὸ καταβαλλόμενον εἰς αὐτὸν ἡμερομίσθιον δὲν ἠδύνατο νὰ εἶναι κατώτερον τοῦ ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς καθοριζομένου τοιούτου καὶ συνεπῶς, ἐφ' ὅσον ἀπὸ 26.4.1958 μέχρις 28.8.1958 ἐλάμβανεν οὗτος ἡμερομίσθιον δραχ. 57, ἀντὶ τοῦ νομίμου τῶν 58,80, ὀφείλεται εἰς αὐτὸν διὰ τὰ πραγματοποιηθέντα 97 ἡμερομίσθια ἡ προκύπτουσα διαφορὰ ἐκ δραχμῶν 174,60. Ὡσαύτως διὰ τὸ ἀπὸ 24.8.1958 μέχρι 16.10.1958 χρονικὸν διάστημα ὀφείλεται εἰς αὐτὸν ἡ προκύπτουσα διαφορὰ τῶν δραχ. 283,60 ἐπὶ τῶν πραγματοποιηθέντων 38 ἡμερομισθίων, διότι, ἐνῷ ἔδει νὰ λαμβάνῃ ἡμερομίσθιον δρχ. 63,60, ἐλάμβανε τοιοῦτον δρχ. 57, διὰ δὲ τὸ ἀπὸ 17.10.1958 μέχρι 31.3.1959 χρονικὸν διάστημα, κατὰ τὸ ὁποῖον ἐπραγματοποίησεν 144 ἡμερομίσθια καὶ ἐλάμβανε δρχ. 57, ἀντὶ τῶν καθοριζομένων 67,20 τοιούτων, ὀφείλεται εἰς αὐτὸν ἡ ἐκ δραχμῶν 10,20 προκύπτουσα διαφορὰ δι' ἕκαστον τῶν ἡμερομισθίων τούτων, ὁλοκλήρου δὲ τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος ἡ τοιαύτη τῶν δρχ. 1468,80. Τέλος δέ, βεβαιωθέντος ὅτι καὶ τὸ δῶρον τὸ χορηγηθὲν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 74000]1958 ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων τοῦ 1958 κατεβλήθη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἡμερομισθίου τῶν δραχ.

57 καὶ οὐχὶ τοῦ τοιούτου τῶν δρχ. 67,20 ὀφείλεται καὶ ἕνεκα τῆς αἰτίας ταύτης ἡ προκύπτουσα ἐκ δρχ. 225 διαφορά.

II

Δέσμευσις ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων

Στοιχεῖον τοῦ δικαιώματος ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὅτι ἀμφότεροι οἱ διάδικοι τυγχάνουσι μέλη τῶν συμβληθεισῶν ἢ ἐκπροσωπηθεισῶν ὀργανώσεων.—Ἐπίμησις δικογράφου ἀγωγῆς ὡς περιεχούσης ἐμμέσως τὸ στοιχεῖον τοῦτο.—Προσβολὴ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐπὶ ἀκυρώσει ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ συζήτησις ἀγωγῆς ἐνώπιον τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαστοῦ.—Τροποποίησις ὑφισταμένων συλλογικῶν σχέσεων ἐργασίας διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων.—Πότε εἶναι δυνατή.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4110/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. Ι. Κατσικᾶς
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Λαμπρόπουλος, Ε. Δημητρακόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς διώκεται ἡ καταψήφισις τῆς ἐναγομένης, ἀσκούσης ἐνταῦθα ἐπιχείρησιν βαφείων—καθαριστηρίων, εἰς καταβολὴν τοῦ ἐν αὐτῇ ποσοῦ, προκύπτοντος ἐκ διαφορᾶς μεταξὺ τῶν καταβληθέντων παρὰ τῆς ἐναγομένης εἰς τὸν παρ' αὐτῇ ὡς ἐργάτην διὰ συμβάσεως ἀορίστου χρόνου ἐργαζόμενον ἐνάγοντα κατὰ τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ διάστημα μισθῶν καὶ δώρου Χριστουγέννων 1958 καὶ τῶν καταβλητέων αὐτῷ τοιούτων κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 18]1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 79751]16984]1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. Β' 350).

Κατ' ἄρθρον 19 § 2 τοῦ νόμου 3239]1955, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 § 8 τοῦ ν.δ. 3755]1957, αἱ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, ἐφ' ὅσον ἐκηρύχθησαν ἐκτελεσταὶ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ ἐτροποποιήθησαν κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239]1955, ἐπέχουν θέσιν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, αἵτινες, καθ' ἃ συνάγεται ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 2 § 1 καὶ 6 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἰσχύουσιν ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας μεταξὺ προσώπων, ἅτινα εἶναι μέλη τῶν συμβληθεισῶν (ἢ διαπραγματευθεισῶν καὶ ἐκπροσωπηθεισῶν ἐν τῇ διενέξει, προκειμένου περὶ διαιτητικῆς ἀποφάσεως) ἐργοδοτικῶν καὶ ἐργατικῶν ὀργανώσεων, πλὴν τῶν ρητῶς ἐν τῷ νόμῳ καθοριζομένων περιπτώσεων εὐρυτέρας ἰσχύος τούτων (ἄρθρον 5 νόμου 3239]1955). Ἀποτελεῖ ὅθεν στοιχεῖον τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀξιοῦντος ἐφαρμογὴν συλλογικῆς συμβάσεως ἢ πρὸς τοιαύτην ἐξομοιουμένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως τὸ γεγονὸς ὅτι ἀμφότεροι οἱ διάδικοι τυγχάνουσι μέλη τῶν συμβληθεισῶν ἢ ἐκπροσωπηθεισῶν ὀργανώσεων, οὗτινος γεγονότος δέον ὅπως γίνηται ἐν περιλήψει μνεία ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἀγωγῆς (ἄρθρον 5 νόμου ΓΨΟΔ'). Τοιαύτη μνεία γίνεται ἐμμέσως, πλὴν σαφῶς, ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ διὰ τῆς ἐν αὐτῇ ἀναφορᾶς τῆς τε ἰδιάτητος τοῦ ἐνάγοντος καὶ τοῦ εἴδους τῆς ἀσκουμένης ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἐπιχειρήσεως, ἀναπτύσσεται δὲ πληρέστερον διὰ τῶν προτάσεων τοῦ ἐνάγοντος. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ἀγωγὴ δὲν πάσχει ἀοριστίαν ἐξ ἐλλείψεως τῶν ἄνω στοιχείων, δι' ὃ ὁ σχετικὸς ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης δέον ὅπως ἀπορριφθῇ.

Τὸ γεγονὸς ὅτι ἠσκήθη αἴτησις ἀκυρώσεως τῆς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ τῆς κηρυξάσης ταύτην ἐκτελεστὴν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὡς καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι παρεπέμφθη εἰς τὸ Πρωτοβάθμιον Διαιτητικὸν Δικαστήριον Ἀθηνῶν διένεξις ἀφορῶσα τὴν ἑρμηνείαν τῆς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, δὲν ἀποτελοῦσι, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, ἀποχρῶντας πρὸς ἀναβολὴν τῆς ἐκδικάσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς λόγους (Πολ. Δικ. 172).

Κατ' ἄρθρον 15 § 1 τοῦ νόμου 3239]1955 τὰ διοικητικὰ διαιτητικὰ δικαστήρια (πρωτοβάθμια καὶ δευτεροβάθμια) δύνανται νὰ τροποποιῶσι καὶ ἐν γένει ἐπαναρρυθμίζωσιν ὑφισταμένας συλλογικὰς σχέσεις ἐργασίας καὶ ὡς πρὸς τὸ οἰκονομικὸν εἰσέτι μέρος αὐτῶν, ἐπιλαμβανόμενα πάσης κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄνω νόμου ἀγομένης ἐνώπιον των συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, προκυπτούσης ἐκ συλλογικῶν συμβάσεων, εἴτε μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ συμβατικῶς καθορισθέντος χρόνου ἰσχύος αὐτῶν, εἴτε μετὰ νόμιμον καταγγελίαν των. Ἵνα συνεπῶς διαιτητικὸν δικαστήριον ἐπιληφθῇ ἐγκύρως καὶ τροποποιήσῃ ἢ ἐπαναρρυθμίσῃ τοὺς συλλογικοὺς ὅρους σχέσεως ἐργασίας, δέον ὅπως ἀχθῇ νομοτύπως ἐνώπιόν του συλλογικὴ διαφορὰ ἐργασίας, ἥτις ὅμως συλλογικὴ διαφορὰ προκύπτει, προκειμένου μὲν περὶ ὑφισταμένων συλλογικῶν σχέσεων, ρυθμιζομένων ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων διαρκείας ὡρισμένου χρόνου, μετὰ τὴν λῆξιν ταύτου καὶ πρὶν ἢ αἱ συμβάσεις αὗται καταστῶσιν ἀορίστου χρόνου τοιοῦται (ἄρθρον 4 § 1 νόμου 3239]1955), προκειμένου δὲ περὶ τοιούτων ἀορίστου χρόνου μετὰ τὴν νόμιμον καταγγελίαν των. Πρὸ τῆς λήξεως τοῦ ὡρισμένου χρόνου ἢ πρὸ τῆς διὰ καταγγελίας λύσεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἀορίστου χρόνου δὲν ὑφίσταται συλλογικὴ διαφορὰ ἐργασίας, δι' ὃ τὸ διοικητικὸν διαιτητικὸν δικαστήριον δὲν ἐπιλαμβάνεται ἐγκύρως τῆς τροποποιήσεως ἢ ἐπαναρρυθμίσεως τῶν ὅρων ἐργασίας τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ὑφισταμένην καὶ ἰσχύουσαν, ἅτε μὴ λήξαντος τοῦ ὡρισμένου χρόνου αὐτῆς, ἢ μὴ καταγγελθείσαν συλλογικὴν σύμβασιν, πλήν, κατ' ἐξαίρεσιν, τῆς περιπτώσεως ἐπελεύσεως οὐσιώδους μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν καὶ προϋποθέσεων, ὑφ' ἃς αὐτὴ κατηρτίσθη (ὅρα σχετ. Σ.Ε. 598]1959, ΕΕΔ 18, σελ. 476). Ἡ τοιαύτη ὅμως ἐξαίρεσις ἐφαρμογὴν ἔχει μόνον προκειμένου περὶ συλλογικῆς συμβάσεως ὡρισμένης χρονικῆς ἰσχύος, πρὸ τοῦ πέρατος τῆς ὁποίας ἐπῆλθεν ἡ οὐσιώδης μεταβολή. Τοῦτο σαφῶς συνάγεται καὶ ἐκ τῆς διατυπώσεως τῆς ἐξαιρέσεως ἀπὸ τοῦ ἄνω κανόνος τοῦ ἄρθρου 15 § 1 θεσπιζούσης παραγράφου 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ἐν τῇ ὁποίᾳ γίνεται μνεία μόνον περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ὧν δὲν ἔληξεν εἰσέτι ἡ «συμβατικῶς καθορισθεῖσα χρονικὴ διάρκεια», ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ἐπιδιωχθέντος σκοποῦ, ὅστις ἔγκειται εἰς τὴν ἀποτροπὴν δημιουργίας συνθηκῶν ἐργασίας ἀπαραδέκτων ἐκ

τῆς μεταβολῆς τῶν προϋποθέσεων, ὑφ' ἃς συνήφθη ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, καὶ αἵτινες συνεθήκαι δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν ἄλλως νὰ μεταρρυθμισθῶ ἡ συνεπείᾳ τῆς χρονικῆς τῶν μερῶν δεσμεύσεως, ἐνῷ ἐν συλλογικῇ συμβάσει ἀορίστου χρόνου τοῦτο ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς καταγγελίας αὐτῆς ὑπὸ τοῦ ἔχοντος συμφέρον μέρους, κατόπιν τῆς ὁποίας δημιουργεῖται συλλογικὴ διαφορὰ (ὅρα σχετικῶς εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν ἐπὶ ὁμοίων διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1804]1951 ἐν Κώδ. Νόμων 1951, σελ. 538, ὡς καὶ τὴν Α.Π. 453]1949, ΕΕΝ ιστ' σελ. 672, ὡσαύτως εἰσαγ. σημείωμα ΕΕΔ, ἐν τόμῳ 18, σελ. 475). Ἐν προκειμένῳ ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18]1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 79751]16984]1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευθείσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (Β' 350) μετὰ τοῦ διατακτικοῦ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπεχούσης θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, περιεχούσης, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐν αὐτῇ ὅρους, κανόνας δικαίου (ἄρθρον 14 ἐδάφ. β', ἄρθρον 19 § 1 νόμου 3239]1955, Α.Π. 303]1956, ΕΕΔ 15, 670), αὐτὴ ἀνήκει εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν τοιούτων, καθ' ὅσον δι' αὐτῆς ρυθμίζονται οἱ ὅροι ἐργασίας καὶ κατὰ τὸ οἰκονομικὸν μέρος αὐτῶν, οἱ ἀφορῶντες τοὺς μισθωτοὺς ὡρισμένου ἐπαγγέλματος ὅλης τῆς χώρας, ἤτοι οἱ ὅροι ἐργασίας τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν, ἐργατριῶν καὶ τεχνιτριῶν τῶν βαφείων, τυποβαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων, λευκαντηρίων καὶ πλυντηρίων ἁπάσης τῆς χώρας (πλὴν τῶν τμημάτων τῶν λειτουργούντων ἐντὸς τῶν ἐργοστασίων κλωστοϋφαντουργίας). Τοὺς ὅρους ἐργασίας τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἐπαγγελμάτων ἐν ὁλοκλήρῳ τῇ χώρᾳ καὶ δὴ κατὰ τὸ οἰκονομικὸν μέρος αὐτῶν καθορίζει καὶ ἡ ἀπὸ 26.5.1954 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν χημικῆς βιομηχανίας, ἥτις καταρτισθεῖσα μετὰ τὴν 1.2.1954 καὶ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ν.δ. 3086]1954 (Φ.Ε.Κ. Α' 248]11.10.1954) ἐκηρυχθη ἐκτελεστή, τροποποιηθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27840]22]1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. Β' 258), συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 § 1 τοῦ ν.δ. 3086]1954. Ἡ ἰσχὺς τῆς συλλογικῆς ταύτης συμβάσεως ἤρξατο ἀπὸ 15.4.1954, ἡ δὲ διάρκειά της ὡρίσθη ἑξάμηνος, μετὰ τὴν πάροδον ὅμως τοῦ χρόνου τούτου αὐτὴ μετετράπη εἰς ἀορίστου χρόνου τοιαύτην, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 5 τοῦ ἀ.ν. 16]21.11.1935 «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας» (παρομοίας πρὸς τὰς τοῦ ἄρθρ. 4 τοῦ ν. 3239]1955), ἐξηκολούθησε δὲ ἰσχύουσα καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου 3239]1955, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 41 § 1 αὐτοῦ, ἅτε μὴ τροποποιηθεῖσα ἢ καταργηθεῖσα κατὰ τὴν διαδικασίαν τούτου. Ἵνα ὅθεν τὰ διοικητικὰ διαιτητικὰ δικαστήρια ἐγκύρως ἐπιληφθῶσι τῆς ἐπαναρρυθμίσεως ἢ τροποποιήσεως τῆς ὑφισταμένης ταύτης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἔδει ὅπως αὐτὴ προηγουμένως καταγγελθῇ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239]1955, ἵνα οὕτω, κατὰ τὸ προδιαληφθὲν ἄρθρον 15 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου, προκύψῃ συλλογικὴ διαφορὰ ἐργασίας καὶ ἀχθῇ αὐτὴ νομοτύπως ἐνώπιον τῶν πρὸς ἐπίλυσιν. Τούτου μὴ γενομένου (οὐδὲ ὁ ἐνάγων προβάλλει τοιοῦτον ἰσχυρισμόν) καὶ συνεπῶς μὴ δημιουργηθείσης νόμῳ συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, τὰ διαιτητικὰ δικαστήρια οὐχὶ ἐγκύρως ἐπελήφθησαν τῆς ἐπαναρρυθμίσεως τῆς ὑφισταμένης συλλογικῆς σχέσεως ἐργασίας καὶ δὴ ὡς πρὸς τὸ οἰκονομικὸν μέρος αὐτῆς, περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ὁποίου πρόκειται νῦν, ἔστω καὶ εἰς ἣν περίπτωσιν διεπίστωσαν τὴν μὴ ἀναφερομένην ἄλλως τε ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 18]1958 ὡς ἄνω διαιτητικῇ ἀποφάσει συνδρομὴν τῶν προϋποθέσεων τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου 3239]1955, ἤτοι ὅτι ἀπὸ τῆς συνάψεως τῆς ἀπὸ 26.5.1954 ὡς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπῆλθεν οὐσιώδης μεταβολὴ τῶν συνθηκῶν καὶ προϋποθέσεων, ὑφ' ἃς κατηρτίσθη αὐτη, διότι, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, πρόκειται συλλογικὴ σύμβασις ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας, ἐφ' ἧς δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ ἐξαιρετικὴ διάταξις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου 3239]1955. Ἀκύρου ὄθεν οὔσης ἕνεκα τοῦ λόγου τούτου, κατὰ τὸν βασικὸν σχετικὸν ἰσχυρισμὸν τῆς ἐναγομένης, τῆς ὑπ' ἀριθ. 18]1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, καθ' ὃ μέρος αὐτὴ ρυθμίζει τὸ οἰκονομικὸν μέρος τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τῆς ὑφισταμένης μεταξὺ τῶν εἰς ταύτην ὑπαγομένων, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ ἐνάγοντος, διαδίκων καὶ εἰς ἃς τὰς διατάξεις, ὡς κανόνων οὐσιαστικοῦ δικαίου αὐτεπαγγέλτως ἐρευνωμένων ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ, ἐρείδεται ἡ ἔνδικος ἀξίωσις ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ὡς νόμῳ ἀβάσιμος.

III

Στοιχεῖα ἐργατικῆς ἀγωγῆς περὶ δικαιωμάτων ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως

Δεσμευόμενα ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως πρόσωπα.— Ἀναφορὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ περὶ τοῦ ὅτι ἀμφότερα τὰ διάδικα μέρη εἶναι μέλη τῶν ὀργανώσεων, αἵτινες ἐξεπροσωπήθησαν κατὰ τὴν διένεξιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις.— Ἀπόρριψις ἄλλως ἀγωγῆς ὡς ἀορίστου.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5108/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Α. Μῖχος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Λαμπρόπουλος, Ε. Δημητρακόπουλος

Κατὰ γενικὴν ἀρχὴν τοῦ δικαίου τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας αὗται δεσμεύουσι τὰ μέλη τῶν ὀργανώσεων ἐργοδοτικῶν καὶ ἐργατοϋπαλλήλικων αἱ ὁποῖαι συνεβλήθησαν καὶ ὑπέγραψαν αὐτάς. Ἐπέκτασις τῆς ἰσχύος τούτων πέραν τοῦ κύκλου τῶν ὡς ἄνω προσώπων χωρεῖ μόνον ὑπὸ ὡρισμένας προϋποθέσεις διαγραφομένας σαφῶς. Ἑτέρωθεν κατὰ τὸ ἄρθρον 19 τοῦ νόμου 3239]1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3755]1957, αἱ ἀποφάσεις τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων, κηρυσσόμεναι ἐκτελεσταὶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἐξομοιοῦνται πλήρως πρὸς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας καὶ ἐπιφέρουν τὰ ὑπὸ τούτων δημιουργούμενα ἀποτελέσματα, ἤτοι αἱ ἀποφάσεις τῶν ἐν λόγῳ δικαστηρίων δε-

ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ ΕΚΔΙΚΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

ΘΕΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

§ 1. Παραίτησις διαδίκου άπό άναιρέσεως

Έννοια άρθρου 487 Πολιτ. Δικονομίας.—Ένέργεια παραιτήσεως διά μονομεροῦς δηλώσεως, μή χρηζούσης άποδοχῆς ὑπό τοῦ άντιδίκου τοῦ παραιτουμένου, ὥστε νά ἔχῃ ἐπιρροήν ἡ μετά τήν ἐπίδοσιν τῆς παραιτήσεως γενομένη άνάκλησις ταύτης.— Ὑποχρέωσις προσφορᾶς καί καταβολῆς δικαστικῶν ἐξόδων.—Άκύρωσις δηλώσεως βουλήσεως ἕνεκα πλάνης κατ' άρθρα 140 - 143 Άστικοῦ Κώδικος.

Άρείου Πάγου 322/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Άντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*
Εἰσηγητής ὁ Άρεοπαγίτης κ. *Θ. Σταυρόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Δημάκος, Ε. Κατσιγιάννης

Τό άρθρον 487 τῆς Πολ. Δικ., ὡς τοῦτο συνεπληρώθη διά τοῦ νόμου ΓΨΜΗ']1911, ὁρίζον ὅτι διά παραιτήσεως άπό τῆς ἐγερθείσης δικαστικῆς πράξεως δι' ἐγγράφου δηλώσεως ἐπιδιδομένης τῷ άντιδίκῳ άποπερατοῦται ἡ δίκη σχετικῶς ἐν μέρει ἢ καθόλου μόνον ἐπί άποδόσει ὅλων τῶν δικαστικῶν ἐξόδων, ἔχει τήν ἔννοιαν τό μέν, ὅτι ἡ παραίτησις γίνεται διά μονομεροῦς δηλώσεως, μή χρήζουσα άποδοχῆς ὑπό τοῦ άντιδίκου τοῦ παραιτουμένου, ὥστε νά ἔχῃ ἐπιρροήν ἡ μετά τήν ἐπίδοσιν τῆς παραιτήσεως γενομένη άνάκλησις ταύτης, τό δέ ὅτι ὁ άφιστάμενος τῆς δίκης δέν ἔχει μέν πρός τοῦτο άνάγκην τῆς συγκαταθέσεως τοῦ άντιδίκου του, φέρει ὅμως πάντοτε τήν ὑποχρέωσιν πληρωμῆς εἰς τοῦτον τῶν ἐκ τῆς διαδικασίας, ἥτις ἐγένετο, προξενηθέντων δικαστικῶν ἐξόδων, πλήν ἂν ἤθελε συναινέσει ὁ τελευταῖος εἰς τήν παραίτησιν καί ἐν τοιαύτῃ περί παραιτήσεως συμφωνίᾳ ἄλλως ὡρίσθη τό περί ἐξόδων (488 § 2 Πολ. Δικ.), μηδαμῶς άπαιτουμένου διά τό ἔγκυρον τῆς γενομένης δηλώσεως περί άποδοχῆς, ὅπως ἐν αὐτῇ ἐκτίθησιν ὁ δηλῶν καί ὅτι προσφέρεται εἰς τήν ἐκτέλεσιν τῆς ρηθείσης ὑποχρεώσεώς του περί καταβολῆς τῶν ἐξόδων, καί δή ὅταν, ὡς ἐν προκειμένῳ, αὐτός οὗτος ὁ δηλῶν εἶναι ὁ διά τήν τοιαύτην αἰτίαν προσβάλλων τήν παραίτησιν ού ὡς ἄκυρον.

Ἐξ ἄλλου ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 140 - 143 Άστικοῦ Κώδικος σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἕνεκα πλάνης δύναται νά ζητηθῇ άκύρωσις τῆς δηλώσεως βουλήσεως, ὅταν αὕτη εἶναι οὐσιώδης καί ἔχῃ ἄμεσον σχέσιν πρός τό περιεχόμενον τῆς δικαιοπραξίας καί οὐχί ὅταν άποκλειστικῶς στρέφηται περί τά παραγωγικά τῆς βουλήσεως αἴτια. Ὅθεν, προκύπτοντος ἐκ τῆς ὑπό τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐπικαλουμένης καί προσαγομένης άπό 29 Άπριλίου 1959 δηλώσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἐπιδοθείσης τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ τῇ 30 Άπριλίου 1959, ὅτι οὗτος παρητήθη τῆς κατά τῆς προσβαλλομένης άποφάσεως άσκηθείσης ὑπό κρίσιν αἰτήσεως ἀναιρέσεως, ἐπῆλθε κατά τό διαληφθέν ἄρθρον 487, ὡς καί τό ἄρθρον 476 Πολ. Δικ., κατάργησις τῆς διά τῆς ἄνω αἰτήσεως ἀναιρέσεως προκυψάσης δίκης, τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ παραιτηθέντος ἀναιρεσείοντος ὅτι εἰς τήν τοιαύτην δήλωσιν παραιτήσεως προέβη ἐκ πλάνης περί τάς συνεπείας τῆς παραιτήσεως ὡς πρός ἑτέραν ἀγωγήν, κατατεθεῖσαν τήν ἰδίαν ἡμέραν τῆς ἐπιδόσεως τῆς παραιτήσεως ἐνώπιον τοῦ κατά τόν νόμον ΓΨΟΔ' δικάζοντος Πρωτοδίκου, μή συνιστῶντος οὐσιώδη πλάνην, ἔχουσαν σχέσιν ἄμεσον πρός τό περιεχόμενον τῆς περί παραιτήσεως δηλώσεως καί κατά συνέπειαν ἐπιδρῶσαν ἐπί τό κῦρος τῆς δηλώσεως, ὡς ἐπίσης δέν ἔχει ἐπιρροήν καί ὁ τοῦ

σμεύουσι μόνον τά μέλη τῶν ἐπαγγελματικῶν, ἐργοδοτικῶν καί ἐργατοϋπαλληλικῶν ὀργανώσεων, αἱ ὁποῖαι ἔλαβον μέρος εἰς τήν διένεξιν καί ἐξεπροσωπήθησαν κατά τήν περαιτέρω διαδικασίαν. Κατά δέ τήν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239]1955 αἱ συλλογικαί συμβάσεις ἐργασίας ἔχουν γενικωτέραν ἰσχύν, ἐάν ὑπεγράφησαν ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου, ἢ ἐάν ἐκηρύχθησαν γενικῶς ὑποχρεωτικαί. Ἐν προκειμένῳ ἐν τῇ ὑπό κρίσιν ἐκθέσει ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων διατείνεται, ὅτι εἰργάσθη παρά τῇ ἐναγομένῃ ὡς ἐργάτης βαφείου ἀπό 7.4.1958 μέχρι τῆς ἀγωγῆς καί ἠτήσατο διαφοράν ἀποδοχῶν καί δώρου Πάσχα 1959 βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 18]1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς ὑπό τῆς ὑπ' ἀριθ. 79751]16948]1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας. Διά νά τύχῃ ὅμως ἐφαρμογῆς ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις, θά ἔδει νά ἐκτίθεται ἐν τῇ ἀγωγῇ, ὅτι ἀμφότερα τά διάδικα μέρη εἶναι μέλη τῶν ὀργανώσεων, αἵτινες ἐξεπροσωπήθησαν κατά τήν διένεξιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις (*Σύνταξις Δ.Ε.Ν.*, ΙΔ, 631, *Β. Μαυρίδης*, ἐν ΕΕΔ 18, 325). Τοιαῦτα ὅμως περιστατικά δέν ἐκτίθενται ἐν αὐτῇ καί ὡς ἐκ τούτου αἱ ἐλλείψεις αὗται ἀόριστον καθιστῶσι καί ἀνεπίδεκτον δικαστικῆς ἐκτιμήσεως τήν ὑπό κρίσιν ἔκθεσιν ἀγωγῆς ὡς πρός τό ἐν αὐτῇ δικαίωμα τοῦ ἐνάγοντος, κατά τόν περί τούτου βάσιμον ἰσχυρισμόν τῆς ἐναγομένης. Δέν δύνανται δέ αἱ ἐλλείψεις αὗται νά συμπληρωθῶσι διά τῶν πρατάσεων δι' ἔλλειψιν νομίμου προδικασίας. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἄνω ἡ ὑπό κρίσιν ἔκθεσις ἀγωγῆς, ἐν ᾗ δέν ἐκτίθενται πλήρως τά πραγματικά περιστατικά τά ἀπαιτούμενα πρός θεμελίωσιν τῆς ὑπό κρίσιν ἀξιώσεως τοῦ ἐνάγοντος, κατά παράβασιν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 533 §§ 3 καί 4 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ὅπερ ἐφαρμόζεται καί ἐν τῇ διαδικασίᾳ τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' (Α.Π. 705]1958, ΕΕΔ 17, 1250), τυγχάνει ἀπορριπτέα ὡς ἀόριστος καί ἀνεπίδεκτος δικαστικῆς ἐκτιμήσεως.

ἀναιρεσείοντος ἰσχυρισμός περὶ ἀνακλήσεως τῆς περὶ παραιτήσεως δηλώσεως ἐπιδοθείσης τὴν 13.5.1959. Ὅθεν δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἔνστασις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ καταργηθῇ ἡ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀναιρέσεως ἀρξαμένη δίκη (*).

§ 2. Ἔφεσις κατ' ἀποφάσεως δεχθείσης ἀγωγήν, στηριζομένην εἰς πλείονας βάσεις.

Ἀγωγὴ μισθωτοῦ περὶ ἀναγνωρίσεως ἀκυρότητος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας διὰ πλειοτέρους τοῦ ἑνὸς λόγους.—Παραδοχὴ αὐτῆς ὑπὸ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως καὶ ὡς πρὸς τοὺς δύο λόγους.—Ἀπαράδεκτος ἔφεσις μὲ λόγους βάλλοντας μόνον κατὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ ἑνὸς λόγου ἀκυρότητος.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 9750/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. Σ. *Ράγκας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Μ. Καλεύρας*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ι. Παπαδόπουλος, Ν. Κωνσταντέας

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1518]1958 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΧΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, τύποις δεκτὴ καθίσταται καὶ ἐξεταστέα οὐσίᾳ ἀποβαίνει.

Κατὰ τὰ ἄρθρα 533, 758 § 2 καὶ 767 § 4 Πολ. Δικ. ἐπὶ ἀγωγῆς, δι' ἧς ζητεῖται ἡ ἀναγνώρισις τῆς ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας διὰ πλειοτέρους λόγους καὶ ἡ τῇ αἰτίᾳ ταύτῃ καταβολὴ ἀποδοχῶν ὑπερημερίας, ἕκαστος λόγος ἀκυρότητος συνιστᾷ ἰδίαν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, τὰ στοιχεῖα τῆς ὁποίας δέον νὰ περιέχωνται σαφῶς καὶ ὡρισμένως ἐν τῇ περὶ ταύτης ἐκθέσει (Α.Π. 420]1953). Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἐὰν ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις δεχθῇ τὴν ἀγωγὴν ὡς πρὸς δύο λόγους ἀκυρότητος (δύο βάσεις) καὶ ἀσκηθῇ ἔφεσις παρὰ τοῦ ἐναγομένου, πλὴν οἱ ἐν τῷ ἐφετηρίῳ ἐπικαλούμενοι λόγοι βάλλουσι μόνον κατὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ ἑνὸς λόγου ἀκυρότητος, τότε ἐκκαλουμένης μόνον τῆς μιᾶς βάσεως, ὡς πρὸς ἣν καὶ μόνον μεταβιβάζεται ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ ἐφετεῖον (Α.Π. 186]1939), ἀφ' ἑνὸς μὲν τὰ διὰ τῶν προτάσεων τοῦ ἐκκαλοῦντος προβαλλόμενα παράπονα κατὰ τῆς μὴ ἐκκληθείσης βάσεως (ἑτέρου λόγου τῆς ἀκυρότητος) εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀπαράδεκτα (Α.Π. 660]1950), ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἐξέτασις τῶν λόγων τῆς ἐφέσεως, τῶν στρεφομένων κατὰ τῆς ἐκκληθείσης βάσεως, εἶναι πάντῃ ματαία, ἅτε τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως—καὶ ἐν παραδοχῇ τῶν λόγων τῆς ἐφέσεως τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν ἐκκληθεῖσαν βάσιν—ἐπαρκῶς ἐρειδομένου ἐπὶ τῆς μὴ ἐκκληθείσης τοιαύτης. Ἐν προκειμένῳ, ἐνῷ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς—ὡς προκύπτει ἐκ τῆς περὶ ταύτης ἐκθέσεως—ἐζητήθη ἡ ἀναγνώρισις τῆς ἀκυρότητος τῆς ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης (ἐκκαλούσης) καταγγελίας τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων συμβάσεως ἐργασίας διὰ πλειοτέρους λόγους καὶ ἡ τῇ αἰτίᾳ ταύτῃ καταβολὴ τῷ ἐναγόντι (ἐφεσιβλήτῳ) ἀποδοχῶν ὑπερημερίας καὶ μολονότι ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις—ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει—παραδεχθεῖσα τὸ νόμῳ καὶ οὐσίᾳ ὑποστατὸν δύο ἐκ τῶν λόγων ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τοῦ πρώτου καὶ τοῦ ἑβδόμου (τὸ μὲν τῆς μὴ νομιμοποιήσεως τοῦ προβάντος εἰς τὴν καταγγελίαν Γεν. Διευθυντοῦ τῆς ἐναγομένης, τὸ δὲ τῆς καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος καταγγελίας), ἤτοι δύο βάσεων τῆς ἀγωγῆς, ἐδέχθη ταύτην κατ' ἀμφότερα τὰ ἐπὶ ἑκατέρας τούτων αὐτοτελῶς θεμελιούμενα ἄνω αἰτήματα, ὅμως διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως—ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἐφετηρίου—ἐζητήθη ἡ μεταρρύθμισις τῆς ἐκκαλουμένης μόναν, τοῦτο μὲν καθ' ὅσον δι' αὐτῆς ἐδέχθη τὸν ἕκτον λόγον ἀκυρότητος, ἐνῷ δὲν ἐδέχθη τοῦτον ἡ ἐκκαλουμένη, καὶ ἑπομένως ὁ συναφὴς πρῶτος λόγος τῆς ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ἐλλείψει προϋποθέσεως, τοῦτο δὲ καθ' ὅσον αὐτὴ ἐδέχθη τὸν ἐπὶ καταχρήσεως δικαιώματος ἐπερειδόμενον ἕβδομον λόγον τῆς ἀκυρότητος, οὐχὶ δὲ καὶ καθ' ὅσον ἡ ἰδία ἐδέχθη τὸν εἰς ἔλλειψιν νομιμοποιήσεως τοῦ καταγγείλαντος ὀργάνου βασιζόμενον πρῶτον τοιοῦτον. Ἀκολούθως τούτοις, ἔνθεν μὲν τὰ διὰ τῶν παρουσῶν προτάσεων τῆς ἐκκαλούσης προβαλλόμενα παράπονα κατὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ μὴ ἐκληθέντος, κατὰ τὰ ἄνω, πρώτου λόγου τῆς ἀκυρότητος εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀπαράδεκτα, ἅτε ἀφορῶντα εἰς μὴ μεταβιβασθεῖσαν εἰς τὸ δευτεροβάθμιον τοῦτο δικαστήριον βάσιν τῆς ἀγωγῆς, ἔνθεν δὲ ἀλυσιτελὴς παρίσταται ἡ ἐξέτασις τῶν ἐν τῷ δευτέρῳ λόγῳ ἐφέσεως παραπόνων κατὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ ἑβδόμου λόγου τῆς ἀκυρότητος, ἐφ' ὅσον τὸ διατακτικὸν τῆς ἐκκαλουμένης θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ στηρίζηται ἐπαρκῶς—καὶ ἐν παραδοχῇ τῶν—ἐπὶ τῆς μὴ πληττομένης βάσεως τοῦ πρώτου λόγου τῆς ἀκυρότητος, δι' ὃ καὶ ἀπορριπτέα παρίσταται ἡ ἔφεσις, κατὰ τὸν δεύτερον λόγον της, ἐλλείψει συμφέροντος, κατὰ τὴν νόμιμον καὶ βάσιμον συναφῆ ἀντίρρησιν τοῦ ἐφεσιβλήτου.

§ 3. Ἀπώλεια δικαιώματος ἐφέσεως διὰ παραιτήσεως

Δυνατὴ ἡ παραίτησις εἴτε ρητῶς, εἴτε σιωπηρῶς, διὰ πράξεων, ἐξ ὧν ἀναγκαίως συνάγεται ἡ θέλησις τοῦ πράττοντος περὶ παραιτήσεως.—Συναγωγὴ παραιτήσεως καὶ ἐπὶ προσωρινῶς ἐκτελεστῆς ἀποφάσεως, ὅταν ὁ ἐν μέρει νικήσας διάδικος εἰσπράξῃ μετὰ τοῦ ποσοῦ καὶ τὴν ἐπιδικασθεῖσαν δικαστικὴν δαπάνην, ὡς πρὸς ἣν δὲν εἶναι προσωρινῶς ἐκτελεστὴ ἡ ἀπόφασις.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4548/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. Σ. *Ράγκας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Μ. Καλεύρας*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Δ. Δρακωτός, Χ. Καραχάλιος

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 485, 486, 749 καὶ 750 Πολ. Δικ. σαφῶς προκύπτει τὸ μὴ ἔχον ὅτι ὁ ἀποδεξάμενος πρωτόδικον ἀπόφασιν ἀπόλλυσι τὸ δικαίωμα νὰ προσβάλλῃ αὐτὴν διὰ τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἐφέσεως, καθ' ὅσον διὰ τῆς ἀποδοχῆς τελεσιδίκου καὶ ἀπροσβλήτου ταύτης καθισταμένης ἀποπερατοῦται ἡ εἰς ἣν ἀφορᾷ δίκη, τὸ δὲ ὅτι

(*) Πρβλ. καὶ Α.Π. 609/1956, ΕΕΔ 16, σελ. 15, Α.Π. 102/1957, ΕΕΔ 16, 318, Α.Π. 24/1957, ΕΕΔ 16, 143.

ἡ ἀποδοχὴ δύναται νὰ γένηται εἴτε ρητῶς, δηλουμένης οἱῳδήποτε τρόπῳ, προφορικῶς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἢ διὰ δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου τῆς περὶ ἀποδοχῆς βουλήσεως τοῦ διαδίκου ἢ τοῦ εἰδικοῦ αὐτοῦ πληρεξουσίου, εἴτε σιωπηρῶς, διὰ πράξεων δηλονότι τοιούτων, ἐξ ὧν ἀναγκαίως συνάγεται ἡ τοιαύτη τοῦ πράττοντος θέλησις, ἀρκεῖ νὰ ὑπόκειται διαφορὰ δεκτικὴ ἀποδοχῆς. Τοιαύτη σιωπηρὰ ἀποδοχὴ συνάγεται ἐπὶ προσωρινῶς ἐκτελεστῆς ἀποφάσεως καὶ ὅταν ὁ ἐν μέρει νικήσας διάδικος εἰσπράξῃ, σὺν τῷ ἐπιδικασθέντι ποσῷ, καὶ τὴν ἐπιδικασθεῖσαν δικαστικὴν δαπάνην, ὡς πρὸς ἣν δὲν εἶναι προσωρινῶς ἐκτελεστὴ ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις καὶ ἧς συνεπῶς ἡ εἴσπραξις προϋποθέτει τελεσιδικίαν τῆς ἀποφάσεως. Εἶναι δὲ ἄνευ νομίμου ἀποτελέσματος τόσον ἡ τυχὸν σύγχρονος δήλωσις περὶ ἐπιφυλάξεως ἀσκήσεως τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἐφέσεως, διότι αὕτη ἀντιφάσκει καταδήλως πρὸς τὴν οὐσιώδη ἔννοιαν τῆς ἄνω –ἀποδοχὴν ἐμφαινούσης– πράξεως (Α.Π. 546]1950, 281]1952 καὶ 651]1956), ὅσον καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ εἴσπραξις χωρεῖ, χωρὶς νὰ προηγηθῇ ἐπιταγὴ πρὸς πληρωμήν. Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῆς ἐν γένει διαδικασίας, ἰδίᾳ δὲ τῆς παρὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου (ἐναγομένου) ἐπικαλουμένης ἀπὸ 15.9.1958 ἀποδείξεως τῆς μὴ ἀμφισβητουμένης ὑπογραφῆς τοῦ καὶ κατὰ τὴν πρωτόδικον καὶ τὴν παροῦσαν δίκην πληρεξουσίου δικηγόρου τῆς ἐκκαλούσης (ἐναγούσης), ἧστινος προσάγεται νομίμως ἀντιπεφωνημένον φωτοτυπικὸν ἀντίγραφον–βεβαιοῦται κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι ὁ ἄνω πληρεξούσιος τὴν 15.9.1958, εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, δεχθείσης ἐν μέρει τὴν ἐνδικον ἀγωγήν, ἔλαβε παρὰ τοῦ ἐναγομένου κατ' ἐντολὴν καὶ διὰ λογαριασμὸν τῆς ἐναγούσης, πρὶν κοινοποιηθῇ ἐπιταγή, πλὴν τοῦ ἐπιδικασθέντος κεφαλαίου–δι' ὃ εἶχε κηρυχθῇ προσωρινῶς ἐκτελεστὴ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις–μετὰ τῶν ἐπ' αὐτοῦ τόκων καὶ τὴν ἐκ δραχμῶν 400 ἐπιδικασθεῖσαν δικαστικὴν δαπάνην. Τοῦτο ἄλλωστε συνομολογεῖ ἡ ἐκκαλοῦσα, ἥτις ὅμως ἰσχυρίζεται, ὅτι ὁ περὶ οὗ πρόκειται πληρεξούσιος δικηγόρος της ἐστερεῖτο εἰδικῆς πρὸς τοῦτο ἐντολῆς. Πλὴν ἐκ τοῦ συνόλου τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ, ἰδίᾳ δὲ τοῦ γεγονότος ὅτι οὐδόλως διεμαρτυρήθη ἡ ἐκκαλοῦσα, μόλις δὲ μετὰ τρίμηνον ἤσκησε τὴν κρινομένην ἔφεσιν καὶ μάλιστα διὰ τοῦ ἰδίου δικηγόρου της, ἐξακολουθοῦσα νὰ περιβάλῃ τοῦτον μὲ τὴν ἐμπιστοσύνην της, βεβαιοῦται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, τόσον ὅτι οὗτος εἶχε τὴν δέουσαν εἰδικὴν ἐντολὴν καὶ πληρεξουσιότητα (ἀντίθετος ἔκδοχὴ θὰ ἐνεφάνιζε τοῦτον ὡς δηλοῦντα κατὰ τὴν εἴσπραξιν ἀνακρίβειας), ὅσον καὶ ὁ σκοπὸς ἀποδοχῆς τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως. Οὐδ' ἔχει σημασίαν κατὰ τὰ ἄνω ἡ ἐν τῇ ἄνω ἀποδείξει διατυπουμένη ἐπιφύλαξις ἀσκήσεως ἐφέσεως, οὔτε τὸ αὐθόρμητον τῆς προσφορᾶς τῶν εἰσπραχθέντων ποσῶν. Ὅθεν, τῆς ἐνδίκου διαφορᾶς οὔσης δεκτικῆς ἀποδοχῆς, ὡς μὴ ἐνδιαφερούσης τὴν δημοσίαν τάξιν, δέον νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις, ὡς ἀπαράδεκτος, κατὰ τὴν νόμιμον καὶ βάσιμον συναφῆ ἀντίρρησιν τοῦ ἐφεσιβλήτου (*).

(*) Βλέπε καὶ λοιπὴν νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 18, 267.

§ 4. Κοινοποίησις δικογράφου ἐφέσεως εἰς τὸν πρωτοδίκως διορισθέντα πληρεξούσιον δικηγόρον

Αὐτοδικαίως καὶ ὑποχρεωτικῶς ἀντίκλητος διὰ πάσας τὰς εἰς τὴν πρωτόδικον δίκην ἀναγομένας κοινοποιήσεις μέχρι τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως ὁ πρωτοδίκως διορισθεὶς κατ' ἄρθρον 95 Πολ. Δικ. πληρεξούσιος δικηγόρος.—Παῦσις πληρεξουσιότητος.—Ἄκυρος ἐπίδοσις δικογράφου ἐφέσεως, πλὴν ἂν διορισθῇ ἀντίκλητος καὶ διὰ τὴν δίκην ταύτην διὰ τοῦ δικογράφου τῆς ἐφέσεως ἢ κατ' ἄλλον νόμιμον τρόπον.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4545/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. ***Σ. Ράγκος***
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. ***Ι. Παπαδόπουλος***
Δικηγόροι ὁ κ. Κ. Καραγκούνης

Ὁ 'πρωτοδίκως' διορισθεὶς κατ' ἄρθρον 95 Πολ. Δικ. πληρεξούσιος δικηγόρος εἶναι αὐτοδικαίως καὶ ὑποχρεωτικῶς ἀντίκλητος διὰ πάσας τὰς εἰς τὴν πρωτόδικον δίκην ἀναγομένας κοινοποιήσεις μέχρι τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως συμπεριλαμβανομένης (ἄρθρα 148 § 1 Πολ. Δικ.). Μετὰ τοῦτο παύει ἡ πληρεξουσιότης τοῦ τοιούτου ἀντικλήτου (ἄρθρον 102 καὶ 153 Πολ. Δικ.), αἱ δὲ εἰς τὴν ἔκκλητον δίκην ἀναγόμεναι κοινοποιήσεις δὲν δύνανται νὰ γίνωσιν ἐγκύρως πρὸς τοῦτον, πλὴν ἂν διορισθῇ ἀντίκλητος καὶ διὰ τὴν δίκην ταύτην διὰ τοῦ δικογράφου τῆς ἐφέσεως ἢ κατ' ἄλλον νόμιμον τρόπον. Ἀφ' ἑτέρου μόνη ἡ ὑπὸ τοῦ διορισθέντος πρωτοδίκως πληρεξουσίου δικηγόρου ἄσκησις τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἐφέσεως κατὰ τὸ παρεχόμενον αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 95 Πολ. Δικ. δικαίωμα δὲν καθιστᾷ τοῦτον ἀντίκλητον διὰ τὰς εἰς τὴν ἔκκλητον δίκην ἀναγομένας κοινοποιήσεις. Ἐν προκειμένῳ διωρίσθη μὲν κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ὑπ' ἀριθ. 1989]1958 ἀπόφασις τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ'ΨΟΔ' δικάζοντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν ὡς πληρεξούσιος δικηγόρος τῶν ἐκκαλούντων ἐναγομένων ὁ Δ.Γ.*.* παρ' οὗ ὑπεγράφη καὶ κατετέθη τὸ δικόγραφον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, ὡς ἐξ αὐτοῦ προκύπτει, ἐφ' ὅσον ὅμως οὔτε διὰ τοῦ δικογράφου τῆς ἐφέσεως διωρίσθη οὗτος ἀντίκλητος διὰ τὰς κοινοποιήσεις τὰς ἀναγομένας εἰς τὴν ἔκκλητον δίκην, οὐδὲ ἰσχυρίζεται ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων, ὅτι ἐχώρησε τοιοῦτος διορισμὸς κατ' ἄλλον νόμιμον τρόπον, ἕπεται ὅτι ἡ πρὸς τὸν δικηγόρον τοῦτον, ὡς ἀντικλήτου τῶν ἐκκαλούντων, ἐπίδοσις τῆς κλήσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου πρὸς συζήτησιν τῆς κρινομένης ἐφέσεως κατὰ τὸ προσαγόμενον ἀποδεικτικὸν τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος Ἀθηνῶν Γ. Α.*.* εἶναι μὴ νόμιμος, ἀπολειπομένων δὲ τῶν ἐκκαλούντων δέον, ἐλλείψει νομίμου κλητεύσεως τούτων, νὰ κηρυχθῇ ἀπαράδεκτος ἡ συζήτησις τῆς ἐφέσεως (ἄρθρον 13 ν. δ. 4]9 Σεπτεμβρίου 1925, κυρωθέντος διὰ νόμου 4288]1929) (*).

(*) Πρβλ. καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 14439/1958, ΕΕΔ 18, 266.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

§ 1. Γενικαί άρχαί κοινωνικής άσφαλίσεως

Απαράδεκτος αμφισβήτησις της ιδιότητος του ησφαλισμένου και δη κατά την έξοδον του ασφαλιστικού κινδύνου μετά πάροδον μακρού χρόνου, αφ' ης Ασφαλιστικός τις Οργανισμός απεδέχθη την εγγραφήν τινος ως ησφαλισμένου παρ' αυτώ και κατά την διάρκειαν του χρόνου τούτου ανεπιφυλάκτως εισεπράχθησαν αι εισφοραί, εφ' όσον και η εγγραφή και η είσπραξις των εισφορών δεν οφείλεται εις απατηλήν τινα ενέργειαν του ησφαλισμένου, καλή τη πίστει υπολαμβάνοντος εαυτόν ως δικαιούμενον ασφαλίσεως.— Ασφάλισις εις Ταμείον Ασφαλίσεως Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδος.

Διά της ύπό κρίσιν αιτήσεως διώκεται ή άκύρωσις της άριθ. 2167 της 6.5.1958 αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Ασφαλίσεως Επαγγελματιών και Βιοτεχνών της Ελλάδος, διά της οποίας απερρίφθη αίτησις της αιτούσης περί επανεξετάσεως της από 19.12.1955 παλαιοτέρας αιτήσεώς της περί απονομής εις αύτην συντάξεως, λόγω του κατά την 6.5.1954 επισυμβάντος θανάτου του παρά τω εν λόγω Ταμείω ησφαλισμένου συζύγου της.

Η προσβαλλομένη απόφασις, εκδοθείσα επί αιτήσεως επανεξετάσεως, υποβληθείσης κατά τους όρους του άρθρου 12 § 8 του από 5.1.1955 β. δ]γματος «περί εγκρίσεως του Κανονισμού Παροχών του Τ.Ε.Β.Ε.», αποτελεί πράξιν εκτελεστήν, παραδεκτώς και εμπροθέσμως προσβαλλομένην διά της ύπό κρίσιν αιτήσεως.

Η πάροδος μακρού χρόνου, αφ' ης Ασφαλιστικός τις Οργανισμός απεδέχθη την εγγραφήν τινος ως ησφαλισμένου παρ' αυτώ και η κατά την διάρκειαν του χρόνου τούτου ανεπιφύλακτος υπό του Ασφαλιστικού Οργανισμού είσπραξις των παρά του ούτως εγγραφέντος καταβαλλομένων και λόγω της εγγραφής του ταύτης οφειλομένων κατά νόμον εισφορών, εφ' όσον η τε εγγραφή και η είσπραξις των εισφορών δεν οφείλεται εις απατηλήν τινα ενέργειαν του ησφαλισμένου, καλή τη πίστει υπολαμβάνοντος εαυτόν ως δικαιούμενον ασφαλίσεως, παρακωλύει την εκ των υστέρων, και δη κατά την έξοδον του ασφαλιστικού κινδύνου, αμφισβήτησιν της ιδιότητος του ησφαλισμένου, διότι η υπό τους όρους τούτους αμφισβήτησις της εν λόγω ιδιότητος, εμπεριέχουσα κατ' ουσίαν ανεπίτρεπτον ανάκλησιν προγενεστέρων διοικητικών πράξεων, αντίκειται εις τας αρχάς της χρηστής διοικήσεως.

Εν προκειμένω, ως προκύπτει εκ των στοιχείων του φακέλλου, ο σύζυγος της αιτούσης ενεγράφη ως ησφαλισμένος εις το Τ.Ε.Β.Ε. από του έτους 1937, από δε του έτους 1939 και εφεξής, επί 15ετίαν περίπου, το Ταμείον τούτο εισέπραττεν ανεπιφυλάκτως τας υπ' αυτού ως ησφαλισμένου καταβαλλομένας εισφοράς, η δε καλή πίστις τούτου ως προς τε την εγγραφήν του εις το Ταμείον και την νέαν αυτού καταβολήν των κατά νόμον εισφορών προκύπτει και εκ του ότι ούτος, ασκών πράγματι, κατά τα στοιχεία του φακέλλου, το επάγγελμα του εστιάτορος εν Θεσσαλονίκη και αυτοπροσώπως εργαζόμενος εις την επιχείρησιν εστιατορίου, την ασκουμένην υπό της ετερορρύθμου εταιρείας, ης μετείχεν ως ετερόρρυθμον μέλος, δεδικαιολογημένως υπελάμβανεν εαυτόν ως υπαγόμενον εις την ασφάλισιν του εν λόγω Ταμείου. Ούχ ήττον μετά τον θάνατον αυτού και την έξοδον του ασφαλιστικού κινδύνου η προσβαλλομένη απόφασις του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου τούτου ημφεσβήτησε την ιδιότητα του συζύγου της αιτούσης ως ησφαλισμένου παρ' αυτώ, δεχθείσα ότι ούτος, ως ετερόρρυθμον μέλος ετερορρύθμου εταιρείας, δεν υπήγετο εις την ασφάλισιν του Ταμείου.

Υπό τους ανωτέρω όρους η μετά την έξοδον του ασφαλιστικού κινδύνου αμφισβήτησις εκ μέρους του Τ.Ε.Β.Ε. της ιδιότητος του συζύγου της αιτούσης ως ησφαλισμένου αντίκειται εις τας αρχάς της χρηστής διοικήσεως, η δε προσβαλλομένη απόφασις τυγχάνει παράνομος και ακυρωτέα κατά τον βασίμως προβαλλόμενον λόγον ακυρώσεως. ***(Σ. Ε. 992]1959, Τμ. Α'***, Προεδρεύων ο Σύμβουλος κ. ***Δ. Καρβελλάς***, Εισηγητής ο Σύμβουλος κ. ***Χ. Παναγιωτόπουλος***, Δικηγόροι οι κ. κ. Σ. Στουγιαννίδης, Φ. Κριτσέλλης) (*).

§ 2. Ειδική παρά του Ι.Κ.Α. συνταξιοδότησις συνδικαλιστικών στελεχών

Διαπιστωτική των πραγματικών προϋποθέσεων του άρθρου 51 του Ν.Δ. 2698]1953 η απόφασις του Διοικητού του Ι.Κ.Α.—Πληρωτέα η σύνταξις από της πρώτης του επομένου μηνός εκείνου, καθ' ον εγένετο δεκτόν, ότι επληρώθησαν αι προϋποθέσεις, υπό μόνον τον περιορισμόν της μη αναδρομής εις χρόνον απώτερον του έτους από της υποβολής της προς συνταξιοδότησιν αιτήσεως.

Διά της ύπό κρίσιν ατελώς, κατά το άρθρον 40 του ά.ν. 1846]1951, ασκουμένης αιτήσεως διώκεται παραδεκτώς και εμπροθέσμως η άκύρωσις 1) της υπ' αριθ. 774 από 31 Ιανουαρίου 1958 πράξεως του Διοικητού του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, 2) της υπ' αριθ. 8818]1106 από 10 Μαρτίου 1958 πράξεως του Υπουργού Εργασίας και 3) της υπ' αριθ. 4618 από 22 Μαΐου 1958 πράξεως του Διευθυντού του εν Αθήναις Περιφερειακού Υποκαταστήματος του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθ' ο μέρος διά των πράξεων τούτων απεφασίσθη η εκ του Ιδρύ-

(*) Βλέπε και Σ.Ε. 1501/1959, ΕΕΔ 18, 898 και αυτόθι σημειώσεις μας.

ματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων χορήγησις συντάξεως εἰς τὸν αἰτοῦντα ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1958 καὶ οὐχὶ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1954, ὡς οὗτος ἀξιοῖ.

Κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ἡ καταβολὴ τῶν ἐκ μέρους τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων παρεχομένων συντάξεων «ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ἔλαβον χώραν τὰ θεμελιοῦντα τὸ δικαίωμα γεγονότα. Ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει αὕτη δὲν δύναται νὰ ἀνατρέξῃ εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως». Κατὰ τὴν ἔννοιαν δὲ τῶν διατάξεων τούτων ἡ κτῆσις τοῦ πρὸς λῆψιν συντάξεως δικαιώματος, ὡς καὶ ἡ ἀφετηρία τῆς καταβολῆς τῆς συντάξεως καὶ ἡ ἐντεῦθεν ἀπορρέουσα ὑποχρέωσις πρὸς παροχὴν τοῦ Ἱδρύματος, συνδέονται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον πρὸς τὰς ἐν τῷ νόμῳ καθοριζομένας πρὸς τοῦτο προϋποθέσεις.

Αἱ προσβαλλόμεναι πράξεις ἐξεδόθησαν κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ν.δ. 2698]1953 «περὶ διοικήσεως τοῦ ΙΚ.Α.. κλπ.», ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ὁποίου ὁρίζεται, ὅτι «δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. δύναται, μετ' ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, νὰ χορηγῆται σύνταξις εἰς ἡσφαλισμένους πραγματοποιήσαντας 750 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας καὶ ἔχοντας συμπληρώσει τὸ 55ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἀποδεδειγμένως προσέφερον διακεκριμένας ἐθνικὰς ὑπηρεσίας καὶ διετέλεσαν ἐπὶ πέντε τοὐλάχιστον ἔτη μέλη τῆς Διοικήσεως τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν τῆς Ἑλλάδος ἢ Πρόεδροι ἢ Γραμματεῖς Ἐργατικῶν Ἐπαγγελματικῶν Ὀργανώσεων».

Αἱ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἀναφερομένων διατάξεων ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις τῶν ἁρμοδίων διοικητικῶν ὀργάνων, δι' ὧν ταῦτα, ἐπιλαμβανόμενα τῆς ἐξετάσεως ὑποθέσεως ἡσφαλισμένου ἀνήκοντος εἰς τὴν περὶ ἧς αἱ διατάξεις αὗται εἰδικὴν κατηγορίαν προσώπων, προβαίνουσιν εἰς τὴν διαπίστωσιν περὶ τοῦ ἂν συντρέχωσιν αἱ ὑπὸ τῶν αὐτῶν διατάξεων ἀπαιτούμεναι πρὸς συνταξιοδότησιν προϋποθέσεις, ἔχουσι διαπιστωτικὸν χαρακτῆρα. Ὡς ἐκ τούτου καὶ συμφώνως πρὸς τὴν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἀναφερομένην βασικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 ἡ ἔναρξις καταβολῆς τῆς οἰκείας συντάξεως, ἐφ' ὅσον ἀποφασισθῇ τελικῶς ἡ χορήγησις ταύτης, δέον νὰ λογισθῇ ὡς ἀρχομένη ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ἐγένετο δεκτόν, ὅτι συνεπληρώθησαν αἱ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ν.δ. 2698]1953 ἀπαιτούμεναι, ἐν τῇ εἰδικῇ ταύτῃ περιπτώσει, προϋποθέσεις πρὸς συνταξιοδότησιν, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου ἐκδόσεως τῆς βεβαιούσης τὴν συνδρομὴν τῶν ρηθεισῶν προϋποθέσεων ἀποφάσεως τῆς Διοικήσεως τοῦ Ἱδρύματος, ἀποκλειομένης πάντως τῆς ἀναδρομῆς εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ συνταξιοδοτήσεως αἰτήσεως.

Ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ἡ διὰ τῶν προσβαλλομένων πράξεων χορηγηθεῖσα εἰς τὸν αἰτοῦντα σύνταξις, βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ν. δ]γματος 2698]1953, ὡρίσθη διὰ τῶν αὐτῶν πράξεων ὡς πληρωτέα ἀπὸ τῆς 1ης Φεβρουαρίου 1958, ἤτοι ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἐβεβαιώθη συνδρομὴ τῶν νομίμων περὶ συνταξιοδοτήσεως αὐτοῦ προϋποθέσεων καὶ ἐνεκρίθη ἡ περὶ ἀπονομῆς αὐτῷ συντάξεως αἴτησις. Ὁ τοιοῦτος προσδιορισμὸς τῆς ἐνάρξεως καταβολῆς τῆς εἰς τὸ αἰτοῦντα ἀπονεμηθείσης συντάξεως ἐγένετο ἐπὶ τῇ σκέψει ὅτι ἡ τελευταία αὕτη ἀπόφασις τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. ἀποτελεῖ δημιουργικὸν στοιχεῖον τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος τοῦ αἰτοῦντος, ὡς ἓν ἐκ τῶν γεγονότων, ἅτινα συνέτρεξαν διὰ τὴν θεμελίωσιν αὐτοῦ ὁμοῦ μετὰ τῶν λοιπῶν κατὰ νόμον προϋποθέσεων (πρβλ. ὑπ' ἀριθ. 26414]648]17 Μαρτίου 1959 ἔγγραφον Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α.). Οὕτως ὅμως ἐσφαλμένως ἐφηρμόσθησαν αἱ προμνησθεῖσαι διατάξεις τοῦ ν. δ]γματος 2698]1953, κατὰ τὴν προεκτεθεῖσαν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν ὁποίων ἡ δεχομένη τὴν αἴτησιν περὶ συνταξιοδοτήσεως ἐργατικῶν στελεχῶν ἀπόφασις τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τοῦ Ι.Κ.Α. εἶναι ἁπλῶς διαπιστωτικὴ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένων πρὸς ἀπονομὴν τῆς συντάξεως προϋποθέσεων καὶ ὡς τοιαύτη δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ ἀφετηρίαν τῆς κτήσεως τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος. Ἐφ' ὅσον δὲ ἐκρίθη ἐν προκειμένῳ δι' αὐτῆς, ὅτι συνέτρεχον αἱ κατὰ νόμον προϋποθέσεις διὰ τὴν χορήγησιν τῆς περὶ ἧς πρόκειται συντάξεως εἰς τὸν αἰτοῦντα, ἔδει νὰ λογισθῇ αὕτη πληρωτέα ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου μηνὸς ἐκείνου, καθ' ὃν ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἐπληρώθησαν ἅπασαι αἱ ἐν λόγῳ προϋποθέσεις, ὑπὸ μόνον τὸν περιορισμὸν τῆς μὴ ἀναδρομῆς εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς πρὸς συνταξιοδότησιν αἰτήσεως. Βάσιμος ὀφείλει κρίνεται ὁ περὶ τούτου λόγος ἀκυρώσεως, δι' οὗ καὶ δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἀκυρωθῶσιν αἱ προσβαλλόμεναι πράξεις, καθ' ὃ μέρος προσδιορίζεται δι' αὐτῶν ἡ ἡμέρα ἐνάρξεως συνταξιοδοτήσεως τοῦ αἰτοῦντος. *(Σ.Ε. 854]1959, Τμ. Α'*, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*. Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Γ. Σκουρτοῆς*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Ρεμοῦνδος, Α. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους)(*).

§ 3. Ἀπόδειξις ἡλικίας ἡσφαλισμένου παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. δι' ἀπονομὴν συντάξεως

Ὁρισμοὶ ἄρθρου 4 Ν.Δ. 3083]1954.— Ἀπόδειξις τῆς ἡλικίας τοῦ ἡσφαλισμένου, ἐλλειπούσης ληξιαρχικῆς πράξεως ἢ ἐγγραφῆς εἰς τὰ μητρῷα ἢ δημοτολόγια, δι' ἀποφάσεως Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀτελῶς κατὰ νόμον ἀσκουμένης, διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις 1) τῆς ὑπ' ἀριθ. 9133]1956 ἀποφάσεως τοῦ ἐν Πειραιεῖ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἀπὸ 30 Δεκεμβρίου 1955 αἴτησις τῆς αἰτούσης, ὅπως συνταξιοδοτηθῇ λόγῳ γήρατος, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι εἶχε μὲν αὐτὴ

(*) Βλέπε καὶ Σ.Ε. 1033 1959, ΕΕΔ 18, 771 καὶ αὐτόθι σημειώσεις μας.

πραγματοποιήσει άπό τῆς ὑπαγωγῆς της εἰς τήν ἀσφάλισιν (1.12.1937) μέχρι τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας της (12.11.1955) τόν ὑπό τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 (περί Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων) ὁριζόμενον ἀριθμόν ἡμερῶν ἐργασίας, δέν εἶχεν ὅμως συμπληρώσει κατά τόν χρόνον ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεώς της τά ὑπό τοῦ αὐτοῦ νόμου καθοριζόμενα ὅρια ἡλικίας (60όν ἤ 55ον ἔτος) διά τήν ἀπονομήν πλήρους ἤ ἠλαττωμένης συντάξεως γήρατος, 2) τῆς ὑπ' ἀριθ. 1]15 ἀπό 26 Μαρτίου 1956 ἀποφάσεως τῆς κατά τό ἄρθρον 4 τοῦ ν.δ. 3083]1954 Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς, δι' ἧς καθωρίσθη ὡς ἔτος γεννήσεως τῆς αἰτούσης τό 1905 καί 3) τῆς παραλείψεως τοῦ ἄνω Ἱδρύματος, ἐκδηλωθείσης διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 47221]1957 ἐγγράφου του, ὅπως ἐπαναφέρῃ τό θέμα τοῦ καθορισμοῦ τῆς ἡλικίας τῆς αἰτούσης εἰς τήν ρηθεῖσαν Ἐπιτροπήν, ἵνα αὕτη ἀποφανθῇ μετ' ἐκτίμησιν νέου ἀποδεικτικοῦ στοιχείου, προσαχθέντος ὑπό τῆς αἰτούσης μετά τήν ἔκδοσιν τῶν ὡς εἴρηται ἀποφάσεων.

Κατά τό ν.δ. 3083]1954 «περί τροποποιήσεως τῆς περί διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας κλπ.» (ἄρθρον 4) ἡ ἡλικία τοῦ ἠσφαλισμένου ἀποδεικνύεται ἀποκλειστικῶς διά ληξιαρχικῆς πράξεως γεννήσεως, συνταχθείσης ἤ διορθωθείσης πρό τριετίας τούλάχιστον ἀπό τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τήν ἀσφάλισιν, ἐν ἐλλείψει δέ τοιαύτης διά τῆς εἰς τό μητρῷον ἤ τά δημοτολόγια ἐγγραφῆς, καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐνεργηθείσης, ἐφ' ὅσον αὕτη ἐγένετο ὡσαύτως πρό τριετίας τούλάχιστον ἀπό τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τήν ἀσφάλισιν. Ἐλλειπούσης ληξιαρχικῆς πράξεως ἡ ἐγγραφῆς εἰς τά μητρῷα ἤ δημοτολόγια ὡς ἀνωτέρω, ἡ ἡλικία τοῦ ἠσφαλισμένου ἀποδεικνύεται δι' ἀποφάσεως τοῦ πρωτοβαθμίου ἀσφαλιστικοῦ δικαστηρίου τοῦ τόπου τῆς μονίμου κατοικίας του καί μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τῶν ἀσφαλιστικῶν δικαστηρίων δι' ἀποφάσεως εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς, συνιστωμένης παρά τοῖς μεγαλυτέροις Ὑποκαταστήμασι τοῦ Ι.Κ.Α. Ἔναντι δέ τῶν ἀποφάσεων τούτων δέν κατισχύει ἡ τυχόν διά δικαστικῆς ἀποφάσεως ἤ ὁπωσδήποτε ἄλλως γενομένη διόρθωσις ἤ καθορισμός ἡλικίας.

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου προκύπτει, ὅτι ἡ αἰτοῦσα, ἐλλείψει ληξιαρχικῆς πράξεως γεννήσεως πρός ἀπόδειξιν ὅτι συνεπλήρωσε τό 60όν ἔτος τῆς ἡλικίας της, προσήγαγε τό ὑπ' ἀριθ. 16510]1956 πιστοποιητικόν τοῦ Δημάρχου Πειραιῶς, ὅτι ἐνεγράφη εἰς τά δημοτολόγια τοῦ Δήμου τό 1935 ὑπό ἔτος γεννήσεως 1911 καί ὅτι τό ἔτος τοῦτο διωρθώθη εἰς 1895 κατόπιν γνωματεύσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 6 § 3 τοῦ ἀπό 6.10 10.11.1-54 β. δ]γματος «περί Δημοτολογίων», ἤτοι μετά τήν ὑπαγωγήν της εἰς τόν ἀσφάλισιν. Κατόπιν τούτου, κατ' ἐφαρμογήν τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων, ἐπελήφθη τοῦ καθορισμοῦ τῆς ἡλικίας της ἡ ρηθεῖσα Ἐπιτροπή, ἥτις καθώρισεν ὡς ἔτος γεννήσεώς της τό 1905, ἀφοῦ ἔλαβ-ν ὑπ' ὄψιν τήν ὡς ἄνω ἐγγραφήν της εἰς τά δημοτολόγια, τό δελτίον ἀπογραφῆς καί τά ἀσφαλιστικά της βιβλιάρια, εἰς ἃ φέρεται ὑπό ἔτη γεννήσεως 1917 καί 1922, ὡς καί τήν ἐκ τῆς ἐμφανίσεώς της σχηματισθεῖσαν ἀντίληψιν. Βάσει δέ τοῦ καθορισμοῦ τούτου ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 9133]1956 ἀπόφασις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Πειραιεῖ Ὑποκαταστήματος, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ περί συνταξιοδοτήσεως τῆς αἰτούσης αἴτησις ἐπί τῇ ρηθείσῃ αἰτιολογίᾳ.

Ἡ ὑπό κρίσιν, ὅθεν, αἴτησις, καθ' ὅσον στρέφεται κατά τῶν ἄνω ἀποφάσεων διά παράβασιν νόμου, κατάχρησιν ἐξουσίας καί ἔλλειψιν αἰτιολογίας, ἀπορριπτέα κρίνεται, ὡς ὀβάσιμος.

Μετά τήν ἔκδοσιν τῶν ὡς εἴρηται ἀποφάσεων ἡ αἰτοῦσα διά τῆς ἀπό 16 Δεκεμβρίου 1957 αἰτήσεώς της ὑπέβαλεν εἰς τό Ι.Κ.Α. τήν ἀπό 12 Ἰουλίου 1957 βεβαίωσιν τοῦ Ν.Ο.Κ.Μ., πρώην βιομηχάνου καί ἤδη ἐμπόρου ναυτιλιακῶν εἰδῶν, ὅτι προσελήφθη εἰς τό ἐν Πειραιεῖ ὑφαντήριόν του τό 1918 ὡς μασουρὸς καί εἰργάσθη ἔκτοτε ἐν αὐτῷ ὡς ὑφάντρια μέχρι τοῦ Μαΐου ἔτους 1939, ἠτεῖτο δέ, ὅπως ἀναπεμφθῇ τό θέμα τοῦ καθορισμοῦ τῆς ἡλικίας της εἰς τήν ρηθεῖσαν Ἐπιτροπήν, ἵνα ἀποφανθῇ αὕτη ἐν ὄψει καί τοῦ στοιχείου τούτου.

Ἐκ τοῦ νέου τούτου κρισίμου στοιχείου κατέστη ἀμφίβολος ἡ ὀρθότης τῆς ἀποφάσεως τῆς ρηθείσης Ἐπιτροπῆς, δι' ἧς καθωρίσθη ὡς ἔτος γεννήσεως τῆς αἰτούσης τό 1905, ἐφ' ὅσον οὕτως ἐμφανίζεται αὕτη, ὅτι προσελήφθη εἰς τό ὡς εἴρηται ὑφαντήριον ὡς εἰδικευμένη ὑφάντρια εἰς ἡλικίαν μόλις 13 ἐτῶν. Συνεπῶς ἀνακύπτει νόμιμος περίπτωσις ἀναπομπῆς τοῦ θέματος τοῦ καθορισμοῦ τῆς ἡλικίας τῆς αἰτούσης εἰς τήν αὐτήν Ἐπιτροπήν, ἵνα αὕτη, ἐν ὄψει καί τοῦ νέου τούτου στοιχείου, ἀποφανθῇ ἐπί τοῦ ἀμφισβητουμένου θέματος. Κατά ταῦτα δέον ὅπως γίνῃ δεκτή ἐν μέρει ἡ ὑπό κρίσιν αἴτησις. ***(Σ. Ε 1515] 1959, Τμ. Α'***. Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***, Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος κ. ***Ν. Παναγιωτᾶτος***, Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ν. Παπαχωνσταντίνου, Κ. Τσαγκαράκης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§ 4. Παροχή ὑπό τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας τοῦ ἠσφαλισμένου

Ἀναγκαία ἀπόφανσις τῆς ἁρμοδίας Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς πρός διαπίστωσιν τῆς ἀναπηρίας.— Δέσμευσις τοῦ ἁρμοδίου πρός ἀπονομήν συντάξεως διοικητικοῦ ὀργάνου τοῦ Ι.Κ.Α. ὡς πρός τόν καθορισμόν τῶν χρονικῶν ὁρίων τῆς συνταξιοδοτήσεως ἐκ τῆς κρίσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ὡς πρός τήν διάρκειαν τῆς ἀναπηρίας, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν τῆς ὑπάρξεως συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος.

Διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως, ἀτελῶς ἀσκουμένης, συμφώνως πρός τό ἄρθρον 40 τοῦ ἀ. ν. 1846]1951, ὁ αἰτῶν, ἠσφαλισμένος παρά τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, διώκει τήν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 855]1957 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Βόλου, τῆς ὑπ' ἀριθ 211]1957 ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς Βόλου, ὡς καί τῆς ὑπ' ἀριθ. 122]24.1.1958 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ ν. δ. 3710]1957, καθ' ὃ μέρος δι' αὐτῶν καθωρίσθη ἡ συνταξιοδότησις αὐτοῦ λόγῳ ἀναπηρίας διά μίαν διετίαν καί οὐχί δι' ἀπεριόριστον χρονικήν διάρκειαν, ὡς οὗτος ἀξιοῖ.

Κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 122]24.1.1958 ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ ν. δ. 3710]

1957, ἥτις ἐξήτασε κατ' οὐσίαν καὶ ἐξ ὑπαρχῆς τὸ αἴτημα τοῦ αἰτοῦντος περὶ χορηγήσεως συντάξεως δι' ἀπεριόριστον χρόνον, ἡ ὑπ' ἀριθ. 855]1957 ἀπόφασις τοῦ Διευθυντοῦ Ι.Κ.Α. Βόλου καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 211]1957 ἀπόφασις τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς ἀπώλεσαν τὸν ἐκτελεστὸν χαρακτῆρα αὐτῶν καὶ συνεπῶς ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀσκεῖται παραδεκτῶς μόνον καθ' ὃ μέρος στρέφεται κατὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ ν. δ. 3710]1957.

Ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ. ν. 1846]1951 ὁρίζεται, ὅτι ὁ ἠσφαλισμένος θεωρεῖται ἀνάπηρος, ἐὰν λόγῳ παθήσεως ἢ βλάβης σωματικῆς ἢ πνευματικῆς ἐξαμήνου τοὐλάχιστον κατ' ἰατρικὴν πρόβλεψιν διαρκείας, δὲν δύναται νὰ κερδίζῃ δι' ἐργασίας, ὑπαποκρινομένης εἰς τὰς δυνάμεις, τὰς δεξιότητας, τὴν μόρφωσιν καὶ τὴν συνήθη αὐτοῦ ἐπαγγελματικὴν ἀπασχόλησιν, πλέον τοῦ τρίτου ἐκείνου, ὅπερ συνήθως κερδίζει ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ καὶ ἐπαγγελματικῇ κατηγορίᾳ σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος τῆς αὐτῆς μορφώσεως. Περαιτέρω ὑπὸ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῆς Ἀρμοδιότητος τοῦ Ι.Κ.Α. (Φ.Ε.Κ. Β' 7.2.1938), ὁρίζεται ὅτι, ὁσάκις ἀπαιτεῖται ὡς προϋπόθεσις συνταξιοδοτήσεως ἀναπηρία, αὕτη διαπιστοῦται δι' ἀποφάσεως τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς. Ὑπὸ δὲ τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἰδίου Κανονισμοῦ ὁρίζεται, ὅτι αἱ Ὑγειονομικαὶ Ἐπιτροπαὶ ἔχουν ὡς ἔργον τὴν τῇ αἰτήσει τῆς ἁρμοδίας Ὑπηρεσίας τοῦ Ἱδρύματος ἀπὸ ἰατρικῆς ἀπόψεως διαπίστωσιν τῆς φύσεως, τῶν αἰτίων, τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς διαρκείας τῆς σωματικῆς ἢ πνευματικῆς παθήσεως ἢ βλάβης. Τέλος ὑπὸ τῶν ἄρθρων 34, 35 καὶ 36 τοῦ Κανονισμοῦ ὁρίζεται, ὅτι πρὸς διαπίστωσιν τῆς νόσου ἢ τῆς ἀναπηρίας ἀποφαίνεται ἡ ἁρμοδία Πρωτοβάθμιος Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ι.Κ.Α., κατὰ τῆς ἀποφάσεως δὲ αὐτῆς χωρεῖ προσφυγὴ ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου ἐνώπιον τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς, ἥτις ἀποφαίνεται ὁριστικῶς, ἐπικυροῦσα ἢ τροποποιοῦσα τὴν πρωτοβάθμιον γνωμοδότησιν.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων σαφῶς συνάγεται ὅτι, ἵνα χορηγηθῇ σύνταξις λόγῳ ἀναπηρίας, δέον ἐν πρώτοις νὰ ἀποφανθῇ ἡ ἁρμοδία Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπὴ πρὸς διαπίστωσιν τῆς ἀναπηρίας, τὸ δὲ ἁρμόδιον πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως διοικητικὸν ὄργανον τοῦ Ι.Κ.Α. δεσμεύεται ὡς πρὸς τὸν καθορισμὸν τῶν χρονικῶν ὁρίων τῆς συνταξιοδοτήσεως ἐκ τῆς κρίσεως τοῦ τεχνικοῦ ὀργάνου—τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς— ὡς πρὸς τὴν διάρκειαν τῆς ἀναπηρίας, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν προϋπόθεσιν τῆς ὑπάρξεως συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος.

Κατὰ ταῦτα, ἐφ' ὅσον ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, ἡ ἁρμοδία Δευτεροβάθμιος Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπὴ ἀπεφάνθη τελεσιδίκως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 35]26.2.1957 γνωμοδοτήσεως αὐτῆς, ὅτι ἡ ἀναπηρία τοῦ προσφεύγοντος θέλει διαρκέσει ἐπὶ δύο ἔτη, ὀρθῶς καὶ νομίμως, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων, ἀπενεμήθη αὐτῷ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως σύνταξις λόγῳ ἀναπηρίας διὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα. Ὁ δὲ λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν ἡ τοιαύτη δι' ὡρισμένον χρόνον ἀπονομὴ συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἀντίκειται εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ. ν. 1846]1951, καθ' ἣν τὸ δικαίωμα εἰς σύνταξιν λήγει, ἐφ' ὅσον ὁ ἀνάπηρος παύσῃ νὰ πληροῖ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 28 § 2, ἀβάσιμος παρίσταται καὶ ἀπορριπτέος τυγχάνει, διότι κατὰ τὴν προεκτεθεῖσαν ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῆς Ἀρμοδιότητος, διὰ νὰ χορηγηθῇ σύνταξις λόγῳ ἀναπηρίας, δέον νὰ ὑφίσταται γνωμοδότησις Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, διαπιστοῦσα τὴν ὕπαρξιν ταύτης. Συνεπῶς ἡ χορήγησις σχετικῆς συντάξεως πέραν τοῦ χρόνου τοῦ καθοριζομένου ὑπὸ τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τῆς διαρκείας τῆς ἀναπηρίας θὰ ἐσήμαινε χορήγησιν συντάξεως ἄνευ τοιαύτης γνωμοδοτήσεως κατὰ παράβασιν τῶν ἐν λόγῳ διατάξεων. Ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ἡ χορήγησις συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας δι' ὡρισμένον χρόνον δὲν σημαίνει κατ' ἀνάγκην καὶ λῆξιν τοῦ δικαιώματος ἀπὸ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου τούτου, διότι, ἐφ' ὅσον θὰ διαπιστωθῇ ὑπὸ τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς ἡ συνέχισις τῆς ἀναπηρίας, θὰ συνεχισθῇ καὶ τὸ πρὸς συνταξιοδότησιν δικαίωμα.

Κατὰ ταῦτα ἀπορριπτέα τυγχάνει ἐν τῷ συνόλῳ της ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ὡς μὴ νόμῳ βάσιμος. ***(Σ. Ε. 1510]1959, Τμ. Α'***, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Π. Μαρκόπουλος***, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Καράμαλης, Κ. Τσαγκαράκης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§ 5. Ἔννοια ἀναπήρου δι' ἀπονομὴν συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α.

Ὁρισμοὶ ἄρθρου 40 Νόμου 6298]1934 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».—Ἐξακολούθησις λήψεως παρὰ τοῦ ἠσφαλισμένου τῆς λαμβανομένης παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ Α.Ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» συντάξεως.—Λῆξις ὅμως τοῦ δικαιώματος συμφώνως πρὸς τὰς σχετικὰς περὶ λήξεως τῶν διαφόρων κατηγοριῶν συντάξεων διατάξεις τοῦ Α. Ν. 1846]1951.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀτελῶς ἀσκουμένης, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 40 τοῦ ἀ. ν. 1846]1951, ὁ αἰτῶν, ἠσφαλισμένος τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 16917]30 Δεκεμβρίου 1957 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν, δι' ἧς ἀπερρίφθη σχετικὴ αἴτησις αὐτοῦ περὶ συνταξιοδοτήσεώς του λόγῳ ἀναπηρίας, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι δὲν συντρέχουσι παρ' αὐτῷ αἱ σχετικαὶ προϋποθέσεις τοῦ νόμου 6298]1934.

Ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ νόμου 6298]1934 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ὁρίζεται, ὅτι διὰ τὴν παροχὴν συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας δέον ὁ ἠσφαλισμένος νὰ ἔχῃ πραγματοποιήσει 750 ἡμέρας ἐργασίας, ἐκ τῶν ὁποίων τριακοσίας τοὐλάχιστον ἐντὸς τεσσάρων τὸ πολὺ ἐτῶν πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀναπηρίας. Ἀνάπηρος δὲ κατὰ τὸ ἄρθρον 33 τοῦ ἰδίου νόμου θεωρεῖται ὁ ἠσφαλισμένος, ὅστις λόγῳ παθήσεως ἐξαμήνου τοὐλάχιστον ὁ ἀρκείας δὲν δύναται νὰ κερδίζῃ πλέον τοῦ τρίτου ἐκείνου, ὅπερ κερδίζει ὑγιὴς ἄνθρω-

πος τῆς αὐτῆς ἐπαγγελματικῆς κατηγορίας. Κατὰ τὸ ἄρθρον ὅμως 28 τοῦ νεωτέρου ἀ.ν. 1846] 1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ὁ ἡσφαλισμένος θεωρεῖται ἀνάπηρος, ἐὰν ἔχῃ πραγματοποιήσει ἐν συνόλῳ 2.500 ἡμερομίσθια ἢ ἀνὰ 100 τοιαῦτα τὰ πέντε προηγούμενα τῆς ἀναπηρίας του ἔτη καὶ ἐφ' ὅσον λόγῳ τῆς παθήσεως αὐτοῦ, ἐξαμήνου τοὐλάχιστον διαρκείας, δὲν δύναται ἐργαζόμενος νὰ κερδίζῃ πλέον τοῦ τρίτου ἐκείνου, ὅπερ κερδίζει ὑγιὴς ἄνθρωπος τῆς αὐτῆς ἐπαγγελματικῆς κατηγορίας. Ἡσφαλισμένος ἀνάπηρος, ἀποκερδαίνων πέραν τοῦ 1]3, ἀλλ' οὐχὶ πλέον τῶν 2]3, ἐφ' ὅσον ἔχει συμπληρώσει τὸν ἀνωτέρω ἀριθμὸν ἡμερομισθίων, δικαιοῦται ἐπὶ μίαν διετίαν εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, ἴσου πρὸς τὸ ποσὸν τῆς ἧς θὰ ἐδικαιοῦτο συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας. Περαιτέρω ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ὡς ἄνω ἀ.ν. 1846]1951 ὁρίζονται τὰ ἑξῆς: Παρ. 6. Τὸ δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἢ εἰς ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς λήγει εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνός, καθ' ὃν ἔλαβε χώραν ὁ θάνατος συνταξιούχου ἢ τοῦ ἐπιδοματούχου λόγῳ ἀναπροσαρμογῆς, ἢ ὁ ἀνάπηρος ἔπαυσε νὰ πληροῖ τὰς συναφεῖς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 28 § 8. Πρόσωπα λαμβάνοντα σύνταξιν παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου θέλουν ἐξακολουθήσει δικαιούμενα ταύτης, ἔστω καὶ ἐὰν δὲν πληρῶσι τὰς προϋποθέσεις τοῦ παρόντος μέχρι λήξεως τοῦ δικαιώματος αὐτῶν εἰς σύνταξιν, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος. Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἡσφαλισμένος, λαμβάνων σύνταξιν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, βάσει προηγουμένων διατάξεων, θὰ ἐξακολουθήσῃ λαμβάνων ταύτην. Τὸ δικαίωμά του ὅμως πρὸς συνταξιοδότησιν θέλει λήξει συμφώνως πρὸς τὰς σχετικὰς περὶ λήξεως τῶν διαφόρων κατηγοριῶν συντάξεων διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1846]1951. Εἰδικώτερον δὲ ὁ λαμβάνων σύνταξιν λόγῳ ἀναπηρίας, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ νόμου 6298, θὰ ἐξακολουθήσῃ λαμβάνων ταύτην, ἔστω καὶ ἂν δὲν δικαιοῦται τοιαύτης κατὰ τὰς νέας διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, ἀλλ' ἡ τοιαύτη συνταξιοδότησις θέλει λήξει συμφώνως πρὸς τὰς σχετικὰς περὶ λήξεως τῆς συνταξιοδοτήσεως λόγῳ ἀναπηρίας διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1846]1951.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν ἀπεφάνθη, ὅτι ναὶ μὲν ἡ ἀπὸ 15 Μαρτίου 1955 αἴτησις τοῦ αἰτοῦντος πρὸς χορήγησιν συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἔδει νὰ κριθῇ οὐχὶ βάσει τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, ἀλλὰ βάσει τῆς προμνησθείσης διατάξεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ ν. 6298, ἐφ' ὅσον οὗτος εἶχεν ἤδη τύχει ἀπὸ τοῦ ἔτους 1950 ὁμοίας συντάξεως διὰ τὴν ἰδίαν πάθησιν βάσει τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω διατάξεως καὶ ἐξηκολούθησε λαμβάνων ταύτην καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἀ.ν. 1846, ἤτοι μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου 1951, ἀλλά, δεδομένου ὅτι οὗτος ὕναται ἤδη νὰ ἐργάζηται καὶ νὰ κερδίζῃ πλέον τοῦ τρίτου ἐκείνου, ὅπερ κερδίζει ὑγιὴς ἄνθρωπος τῆς αὐτῆς ἐπαγγελματικῆς κατηγορίας, δὲν δικαιοῦται πλέον συντάξεως κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης. Ἡ ἀνωτέρω αἰτιολογία τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως περὶ μὴ συνταξιοδοτήσεως τοῦ αἰτοῦντος νόμιμος τυγχάνει, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ὁ δὲ λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις εἶναι οὐχὶ νόμιμος καὶ ἀνεπαρκῶς ἠτιολογημένη, διότι δὲν ἐξήτασεν, ἐὰν ὁ αἰτῶν, καίτοι ἀποκερδαίνων πλέον τοῦ 1]3 ἐκείνου, ὅπερ κερδίζει ὑγιὴς ἄνθρωπος, ἀποκερδαίνει οὐχ ἧττον ὀλιγώτερα τῶν 2]3 καὶ ἑπομένως δικαιοῦται τοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, ὅπερ προβλέπεται ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, ἀβάσιμος παρίσταται καὶ ἀπορριπτέος τυγχάνει. Διότι τὸ ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς, ὅπερ τὸ πρῶτον προεβλέφθη ὑπὸ τῆς προμνησθείσης παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ. ν. 1846]1951, παρέχεται εἰς τοὺς ἀναπήρους τοὺς ἀποκερδαίνοντας πέραν τοῦ 1]3 καὶ ὀλιγώτερον τῶν 2]3 ἐκείνου, ὅπερ κερδίζει ὑγιὴς ἄνθρωπος, ὑ ὁ νέας χρονικὰς προϋποθέσεις, ἀριθμὸν πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων κλπ., διαφόρους ἐκείνων τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ νόμου 6298, βάσει τῶν ὁποίων κρίνεται τὸ συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα λόγῳ ἀναπηρίας τοῦ αἰτοῦντος, τὰς ὁποίας δὲν πληροῖ οὗτος, ἡ δὲ ἐπικαλουμένη ὑπ' αὐτοῦ διάταξις τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846, καθ' ἣν ὁ χρόνος λήξεως τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος τῶν λαμβανόντων σύνταξιν βάσει προηγουμένων τοῦ νόμου τούτου διατάξεων κρίνεται βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1846 καὶ οὐχὶ τῶν προηγουμένων διατάξεων, βάσει τῶν ὁποίων ἐχορηγήθη ἡ σύνταξις, δὲν ἔχει τὴν ἔννοιαν τῆς ἀναγνωρίσεως εἰς τοὺς συνταξιοδοτουμένους, βάσει προηγουμένων διατάξεων, δικαιώματος λήξεως παροχῶν τὸ πρῶτον δημιουργηθεισῶν ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1846, χωρὶς οὗτοι νὰ συγκεντρῶσι τὰς προϋποθέσεις κτήσεως αὐτοῦ κατὰ τὸν νόμον τοῦτον. Ἡ διάταξις αὕτη προϋποθέτει τὴν ὕπαρξιν συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος κατὰ τὰς προηγουμένας τοῦ ἀ.ν. 1846 διατάξεις καὶ καθορίζει ἁπλῶς τὸν χρόνον λήξεως αὐτῶν κατὰ τὰς ἀντιστοίχους διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1846]1951.

Κατὰ ταῦτα ἀπορριπτέα ἐν τῷ συνόλῳ της τυγχάνει ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, ὡς μὴ νόμῳ βάσιμος. (*Σ.Ε. 844]1959, Τμ. Α'*, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Π. Μαρκόπουλος*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Γεωργιάδης, Δ. Λιακατᾶς, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§ 6. Προθεσμία ὑποβολῆς αἰτήσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α. δι' ἀπονομὴν συντάξεως κατὰ τὸ ἄρθρον 53 τοῦ Ν.Δ. 2698/1953.

Ὑπαγωγὴ εἰς τὸ εὐεργέτημα τῆς διατάξεως, ἀποκτώντων δικαίωμα συνταξιοδοτήσεως ὑπὸ τοὺς εὐνοϊκωτέρους ἐν αὐτῇ ὅρους, καὶ ὅσων δὲν ὑπέβαλον αἴτησιν συνταξιοδοτήσεως πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ Ν.Δ. 2698]1953.—Ἀναγκαία ὅμως, ἐπὶ ἀπορρίψεως αἰτήσεως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προισχυουσῶν τοῦ Ν.Δ. 2698]1953 διατάξεων, ἡ διὰ νέας αἰτήσεως ἐνάσκησις τοῦ δικαιώματος, ὁπότε δύναται μὲν αὕτη νὰ ὑποβληθῇ καὶ μετὰ τὴν πάροδον τῆς μηνιαίας προθεσμίας, ἡ νέα ὅμως αὕτη αἴτησις λαμβάνεται ὡς βάσις διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ χρόνου ἐνάρξεως συνταξιοδοτήσεως.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύ-

ρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 874]1958 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἀπερρίφθη ἔφεσις τῆς αἰτούσης κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 388]1958 ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀθηνῶν, ἥτις ἀπέρριψεν αἴτησιν θεραπείας τῆς αἰτούσης, στρεφομένην κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12139]1957 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Ἀθηνῶν καὶ διώκουσαν ὅπως ἡ καταβολὴ τῆς ἐγκριθείσης συντάξεώς της λόγῳ ἀναπηρίας ἀνατρέξῃ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1954 (καὶ οὐχὶ ἀπὸ 28.7.1955, ὡς εἶχεν ἐγκριθῆ.

Κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρ. 53 τοῦ ν.δ. 2698]1953 «περὶ διοικήσεως ταῦ Ι.Κ.Α. κλπ.» ἠσφαλισμένοι πραγματοποιήσαντες χιλίας (1.000) ἡμέρας ἐργασίας ἐντὸς τῶν τελευταίων πέντε ἡμερολογιακῶν ἐτῶν τῶν ἀμέσως προηγουμένων τοῦ ἔτους . . . καθ' ὃ κατέστησαν ἀνάπηροι καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι παρῆλθε πενταετία τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς πρώτης ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ κλάδου ἀναπηρίας . . . δικαιοῦνται συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. κατὰ τὰς περὶ συνταξιοδοτήσεως διατάξεις τοῦ ἀ. ν. 1846]1951, ἐφ' ὅσον ὑποβάλουν αἴτησιν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος». Κατ' ὀρθὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης ἡ μηνιαία προθεσμία δεσμεύει μόνον ὡς πρὸς τὴν λῆξιν αὐτῆς καί, κατὰ συνέπειαν, εἰς τὸ εὐεργέτημα τῆς διατάξεως ἐμπίπτουν, ἀποκτῶντες δικαίωμα συνταξιοδοτήσεως, ὑπὸ τοὺς εὐνοϊκωτέρους ἐν αὐτῇ ὅρους, καὶ ὅσοι δὲν ὑπέβαλον μὲν αἴτησιν ἐντὸς τῆς μηνιαίας προθεσμίας, εἶχον ὅμως ὑποβάλει αἴτησιν συνταξιοδοτήσεως πρὸ τῆς ἐν ἀρχῇ τῆς ἰσχύος τοῦ ν. δ. 2698]1953. Εἰς ἣν ὅμως περίπτωσιν εἶχεν ἡ αἴτησις αὕτη ἀπορριφθῇ, ἐπὶ τῇ βάσει προϊσχυουσῶν τοῦ ν. δ. 2698]1953 διατάξεων, ὡς ἐν προκειμένῳ ἀπαιτεῖται, ὅπως ἡ ἐνάσκησις τοῦ διὰ τῆς ἰσχύος τῆς παρατεθείσης διατάξεως κτηθέντος δικαιώματος καὶ ἡ ἐπαναφορὰ τῆς ὅλης ὑποθέσεως γίνῃ διὰ νέας αἰτήσεως, ὁπότε δύναται μὲν αὕτη νὰ ὑποβληθῇ καὶ μετὰ τὴν πάροδον τῆς μηνιαίας προθεσμίας, ἡ νέα ὅμως αὕτη αἴτησις λαμβάνεται ὡς βάσις διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ χρόνου ἐνάρξεως συνταξιοδοτήσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 29 § 5 νόμου 1846] 951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» «ἡ καταβολὴ τῶν συντάξεων . . . ἀρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπαμένου ἐκείνου, καθ' ὃν ἔλαβον χώραν τὰ θεμελιοῦντα τὸ δικαίωμα γεγονότα. Ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει αὕτη δὲν δύναται νὰ ἀναφέρῃ εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως . . .».

Ἐν προκειμένῳ ἡ αἰτοῦσα εἶχεν ὑποβάλει αἴτησιν συνταξιοδοτήσεως λόγῳ ἀναπηρίας, ἀπορριφθεῖσαν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ν. δ. 2698]1953, ὅθεν τὸ δικαίωμά της πρὸς συνταξιοδότησιν ἐθεμελιώθη ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν. δ] τος τούτου. Ἀλλ' ἡ αἰτοῦσα ἤσκησε τὸ οὕτω κτηθὲν δικαίωμά της μόνον τὴν 28ην Ἰουλίου 1956, ὁπότε ὑπέβαλεν αἴτησιν, δι' ἧς ἐζήτει τὴν ἀναθεώρησιν τῆς παλαιᾶς ἀπορριπτικῆς ἀποφάσεως, ὅθεν ἡ καταβολὴ αὐτῇ συντάξεως δὲν ἠδύνατο, κατὰ τὰς ἡγουμένας σκέψεις, νὰ ἀνατρέξῃ εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης. Ταῦτα δεξαμένη καὶ ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις ὀρθῶς τὰς παρατεθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ἀβασίμως δὲ προβάλλονται τὰ ἀντίθετα διὰ τοῦ μόνου λόγου ἀκυρώσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἥτις οὕτω τυγχάνει ἀπορριπτέα. ***(Σ. Ε. 1482]1959, Τμ. Α'***, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***, Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Γ. Μαραγκόπουλος***, Δικηγόροι οἱ κ. κ. Σ. Σπετσάκης, Α. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§ 7. Ἁρμοδιότης τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ι.Κ.Α.

Κρίσις ὑπ' αὐτῆς τῆς νομιμότητος καὶ τῆς οὐσιαστικῆς ὀρθότητος καὶ τῶν κατὰ τὸ προϊσχὸν νομοθετικὸν καθεστὼς ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων τῶν Τοπικῶν Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Β.Δ. τῆς 20 Νοεμβρίου 1957 αἱ ἀντίστοιχοι ὑποθέσεις ἦσαν ἐκκρεμεῖς ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐπιλύσεως Ἀσφαλιστικῶν Διαφορῶν.—Ἀκύρωσις ἀποφάσεως ὡς στερουμένης τῆς ἐπιβαλλομένης αἰτιολογίας.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀτελῶς ἀσκουμένης κατὰ τὸ ἄρθρον 40 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, ὁ αἰτῶν ἠσφαλισμένος τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, διώκει παραδεκτῶς καὶ ἐμπροθέσμως τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 219 ἀπὸ 14 Φεβρουαρίου 1958 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῷ ὡς ἄνω Ἱδρύματι Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς, δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτησίς του περὶ ἀναγνωρίσεως ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως 250 ἡμερομισθίων πραγματοποιηθέντων ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1951.

Ἐν ἄρθρῳ 7 § 1 τοῦ ν.δ. 3710]1957 «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ διοικήσεως καὶ ἐλέγχου τοῦ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας κλπ.» ὁρίζεται, ὅτι ἡ Τοπικὴ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ ἀποφαίνεται ἐπὶ τῶν ἐνστάσεων κατὰ πάσης φύσεως ἀποφάσεων τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος, ἀφορωσῶν τὴν ὑπαγωγὴν εἰς τὴν ἀσφάλισιν, τὴν διάρκειαν τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως, τὸν ὑπολογισμὸν καὶ τὴν καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν καὶ τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν. Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τούτων ἐπιτρέπεται ἡ ἄσκησις ἐφέσεως ἐνώπιον τῆς παρὰ τῇ Διοικήσει τοῦ Ἱδρύματος ἐδρευούσης Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς. Δικαίωμα ἐφέσεως ἔχουν τόσον ὁ ἐνιστάμενος, ὅσον καὶ ὁ διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος, ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἐκδοθείσης ἀποφάσεως παρὰ τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὑποκαταστήματος εἰς τὸν ἐνιστάμενον. Διὰ β. δ]γματος ὁρίζονται αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος. Περαιτέρω ἐν ἄρθρῳ 3 τοῦ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀνωτέρω ἐξουσιοδοτικῆς διατάξεως ἐκδοθέντος β. δ]γματος τῆς 20ῆς Νοεμβρίου 1957 ὁρίζεται, ὅτι αἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τούτου ἐκκρεμεῖς ὑποθέσεις ἐνώπιον τῆς καταργηθείσης Ἐπιτροπῆς Ἀσφαλιστικῶν Διαφορῶν παραπέμπονται πρὸς ἐκδίκασιν εἰς τὴν Δευτεροβάθμιον Ἀσφαλιστικὴν Ἐπιτροπήν.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 ν.δ. 3710]1957 συσταθεῖσα Δευτεροβάθμιος Ἀσφαλιστικὴ Ἐπιτροπὴ ἔχει ἁρμοδιότητα νὰ κρίνῃ τὴν νομιμότητα καὶ τὴν οὐσιαστικὴν ὀρθότητα καὶ τῶν κατὰ τὸ προϊσχὸν νομοθετικὸν καθεστὼς

ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων τῶν Τοπικῶν Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ὡς ἄνω β.δ]γματος τῆς 20ῆς Νοεμβρίου 1957 αἱ ἀντίστοιχοι ὑποθέσεις ἦσαν ἐκκρεμεῖς ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐπιλύσεως Ἀσφαλιστικῶν Διαφορῶν, ἡ ὁποία κατηργήθη διὰ τῶν προαναφερθεισῶν διατάξεων.

Ἐν προκειμένῳ νομίμως κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἐπελήφθη καὶ ἐξέδωκε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ἡ Δευτεροβάθμιος Ἀσφαλιστικὴ Ἐπιτροπή, διότι, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, πρὸς τὴν δεχθεῖσαν τὴν αἴτησιν τοῦ αἰτοῦντος ὑπ' ἀριθ. 1067]1957 ἀπόφασιν τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὑποκαταστήματος Ἀθηνῶν εἶχε διαφωνήσει ὁ διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος καὶ συνεπῶς ἡ ὑπόθεσις ἦτο ἐκκρεμὴς ἐνώπιον τῆς ἤδη καταργηθείσης Ἐπιτροπῆς Ἐπιλύσεως Ἀσφαλιστικῶν Διαφορῶν. Διὰ τὴν τοιαύτην δὲ ἐκ μέρους τῆς ἤδη ὑφισταμένης Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως δὲν ἀπῃτεῖτο, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἡ ἐκ μέρους τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος ἄσκησις ἐφέσεως. Κατὰ ταῦτα εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι πάντες οἱ λόγοι ἀκυρώσεως, δι' ὧν προβάλλεται, ὅτι παρὰ τὸν νόμον ἐπελήφθη τῆς ὑποθέσεως ἡ ἐκδοῦσα τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Ἐπιτροπή.

Ἐκ τῶν κατὰ τοὺς διεξαχθέντας ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ὑπηρεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. ἐλέγχους συλλεγεισῶν πληροφοριῶν καὶ βεβαιώσεων, ὡς καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, ὁ αἰτῶν ἐμφανίζεται ὡς ἐργασθεὶς πράγματι κατὰ τὸ ἔτος 1951 εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις καὶ ἐπὶ τῶν ὁδῶν Σκύρου καὶ Κερκύρας ὑφισταμένην τότε ξυλεμπορικὴν ἐπιχείρησιν τοῦ Κ. Σ.*.* καὶ πραγματοποιήσας, κατὰ τὴν περίοδον ταύτην, τὰ ἀμφισβητούμενα 250 ἡμερομίσθια, εἰς τὸ συμπέρασμα δὲ τοῦτο κατέληξε καὶ ἡ ἐπιληφθεῖσα ἀρχικῶς τῆς ὑποθέσεως Τοπικὴ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ὑποκαταστήματος Ἀθηνῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1067]1957 ἀποφάσεώς της, ἐν τῇ ὁποίᾳ περιέχεται πλήρης ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου αἰτιολογία. Παρὰ ταῦτα ἡ Δευτεροβάθμιος Ἀσφαλιστικὴ Ἐπιτροπὴ κατέληξεν εἰς τὸ ἀντίθετον συμπέρασμα καὶ ἀπέρριψε τὴν αἴτησιν τοῦ προσφεύγοντος, στηριχθεῖσα κυρίως εἰς τὸ ὅτι οὐδεμία προσήχθη ἔγγραφος ἀπόδειξις περὶ τοῦ ὅτι κατὰ τὴν κρισίμον περίοδον ὑφίστατο πράγματι ἡ ἐν λόγῳ ἐπιχείρησις, ἡ ὁποία δὲν φέρεται ὡς περιληφθεῖσα εἰς τὰς γενομένας ὑπὸ τοῦ Ἱδρύματος ἀπογραφὰς τῶν ἐργοδοτικῶν ἐπιχειρήσεων. Ἡ αἰτιολογία ὅμως αὕτη τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως εὑρίσκεται εἰς ἀντίθεσιν καὶ κλονίζεται σοβαρῶς ἐκ τοῦ προσαγομένου ὑπ' ἀριθ. 8595 ἀπὸ 22 Μαΐου 1959 πιστοποιητικοῦ τῆς ΙΓ' Οἰκονομικῆς Ἐφορίας Ἀθηνῶν, διὰ τοῦ ὁποίου βεβαιοῦται ὅτι πράγματι ὑφίστατο ἡ περὶ ἧς πρόκειται ξυλεμπορικὴ ἐπιχείρησις κατὰ τὸ ἔτος 1951. Οὕτω, ἐν ὄψει τῆς βεβαιώσεως ταύτης καὶ τῶν λοιπῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παρίσταται ὡς στερουμένη τῆς, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς πράξεως, ἐπιβαλλομένης αἰτιολογίας, διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον, ὃν βασίμως προβάλλει ὁ αἰτῶν, δέον ὅπως ἀκυρωθῇ αὕτη, παρελκούσης, ὡς ἀλυσιτελοῦς, τῆς ἐρεύνης τῶν λοιπῶν λόγων ἀκυρώσεως. (*Σ.Ε. 1523]1959, Τμ. Α'*, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Γ. Σκουρτσῆς*, Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Παπακωνσταντίνου, Κ. Τσαγκαράκης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους). (*)

§ 8. Ἁρμοδιότης τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α.

Καθιέρωσις τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀσκήσεως αἰτήσεως θεραπείας κατὰ τὸν Κανονισμὸν ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος καὶ διαδικασίας ἀπονομῆς παροχῶν τοῦ Ι.Κ.Α. — Ἔργον τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀτελῶς ἀσκουμένης, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 40 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», διώκεται νομοτύπως καὶ παραδεκτῶς ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 355]1958 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. Δευτεροβαθμιου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, δι' ἧς ἠκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1873]1957 ἀπόφασις τῆς παρὰ τῷ ἐν Ἀθήναις Ὑποκαταστήματι τοῦ Ι.Κ.Α. Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, δι' ἧς ἡ αἰτοῦσα, συνταξιοδοτηθεῖσα λόγῳ ὀναπηρίας, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 4190]1956 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ὡς ἄνω Ὑποκαταστήματος, ἐκρίθη ἀνάπηρος ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου 1953 καὶ ἀπενεμήθη αὐτῇ σύνταξις ἐκτοτε.

Κατὰ τὴν αἰτιολογίαν τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 1873].957 ἀπόφασις τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς ἠκυρώθη ἀφ' ἑνὸς μὲν διότι αἱ ἐφ' ὧν αὕτη ἐστηρίχθη ὑπ' ἀριθ 837, 990 καὶ 1353 τοῦ ἔτους 1957 γνωματεύσεις τῆς Δευτεροβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, καθορίσασαι ὡς χρόνον ἐπελεύσεως τῆς ἀναπηρίας τῆς αἰτούσης τὸν Μάϊον 1953, εὑρίσκονται εἰς προφανῆ ἀσυμφωνίαν πρὸς τὰς κατὰ τὴν περίοδον ἐκείνην ἐκδοθείσας ἰατρικὰς γνωματεύσεις, δι' ὧν ἡ αἰτοῦσα εἶχε κριθῆ ὡς ἱκανὴ πρὸς ἐργασίαν, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι ἡ αἴτησις θεραπείας, ἐφ' ἧς ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐξεδοθη, ὑπεβλήθη ἐκπροθέσμως.

Εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι διὰ τῆς ἠν ἐπικαλεῖται ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις διατάξεως τῆς ὑπ' ἀριθ 29090]12>1]26.5.195ο ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ τροποποιήσεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος καὶ διαδικασίας ἀπονομῆς παροχῶν τοῦ Ι.Κ.Α.», (Φ. 110 τ. Β'), καθ' ἣν «ἡ αἴτησις θεραπείας ὑποβάλλεται . . . ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον κοινοποιήσεως αὐτῆς, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἀποφάσεως, ληφθείσης ἐπὶ αἰτήματος ἀπονομῆς συντάξεως», καθιεροῦται τρίμηνος ἀνατρεπτικὴ προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας δέον νὰ ἀσκηθῇ ἡ ὑπὸ τῆς διατάξεως ταύτης προβλεπομένη αἴτησις θεραπείας. Ἐν προκειμένῳ ὅμως ἡ αἴτησις θεραπείας, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1873] 10.12.1957 ἀπόφασις τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς ἠσκήθη ἐμπροθέσμως, δοθέντος ὅτι ὡς τοιαύτη «αἴτησις θεραπείας», ἀσκηθεῖσα ὑπὸ τῆς αἰτούσης κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4190]30.4.1956 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α., κοινοποιηθείσης αὐτῇ τὴν 10.5.1956, δέον νὰ θεωρηθῇ ἡ ἀπὸ 5.8.

(*) Βλέπε καὶ Σ.Ε. 1501/1959, ΕΕΔ 18,973.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

"Άθροισμα συντάξεων κατ' άνώτατον έπιτρεπτόν όριον.—"Εννοια τοῦ ὅρου «σύνταξις». —Χαρτόσημον ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως συντάξεως.—Φόρος καθαρᾶς προσόδου : Ἀφορμὴν λαβόντες ἐξ ὑποβληθέντος ἐρωτήματος ὑπό τινος Ὑποκαταστήματος περὶ τοῦ συνυπολογισμοῦ ἢ μὴ τῆς συντάξεως τῆς καταβαλλομένης εἰς τὸν συνταξιοῦχον - ὑπάλληλον τοῦ Ἱδρύματος ἐκ τοῦ Ἐπικουρικοῦ Ταμείου διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 58 τοῦ ἀ. ν. 1854/1951, καθ' ἣν τὸ ἄθροισμα τῶν συντάξεων δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀποδοχῶν του, γνωρίζομεν τὰ ἀκόλουθα :

1) Διὰ τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 58 τοῦ ἀ. ν. 1854/1951, τοῦ ὁποίου αἱ διατάξεις συμπληροῦν τὰς τοιαύτας τοῦ νόμου 3163/1955, κατ' ἄρθρον 1 αὐτοῦ ὁρίζεται, ὅτι τὸ ἄθροισμα τῶν συντάξεων αἵτινες καταβάλλονται εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον ἐκ τοῦ Δημοσίου, Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, Τραπεζῶν καὶ πάσης φύσεως Ἱδρυμάτων καὶ Ἐπιχειρήσεων δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ σύνολον τῶν ἀποδοχῶν ἐνεργείας τοῦ βαθμοῦ, βάσει τοῦ ὁποίου συνταξιοδοτεῖται μετὰ τῶν ἐπιδομάτων εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ καὶ πολυετοῦς ὑπηρεσίας, τοῦ ὑπερβάλλοντος ἐκπιπτομένου ἐκ τῆς συντάξεως τοῦ Δημοσίου καὶ ἐν προκειμένῳ τοῦ Ι.Κ.Α.

2) Ὡς εἶναι ὑμῖν γνωστόν, μετὰ τὴν ἔξοδον ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ τακτικοῦ διοικητικοῦ ἢ ὑγειονομικοῦ ὑπαλλήλου δύναται νὰ χορηγηθῇ εἰς τοῦτον α) σύνταξις ἐκ τοῦ Ἱδρύματος, β) μηνιαία παροχὴ παρ' ἑνὸς Ἐπικουρικῶν Ταμείων, παρ' οἷς τυγχάνει οὗτος ἠσφαλισμένος. Τοιαῦτα Ταμεῖα εἶναι : 1) τὸ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α., 2) τὸ Ταμεῖον Συντάξεως καὶ Αὐτασφαλίσεως Ὑγειονομικῶν καὶ 3) τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Χημικῶν.

3) Κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην, γραμματικῶς

1956 αἴτησις τῆς αἰτούσης, δι' ἧς αὕτη τὸ πρῶτον παρεπονέθη κατὰ τῆς παραλείψεως τοῦ ἀνωτέρω Διευθυντοῦ, ὅπως προσδιορίσῃ τὸν χρόνον ἐπελεύσεως τῆς ἀναπηρίας της ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου 1953, καὶ οὐχὶ ἡ ἦν ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις ἐξέλαβεν ὡς τοιαύτην, μετέπειτα ὑποβληθεῖσαν ἀπὸ 6.5.1957 αἴτησιν, ἥτις, ἔχουσα τὸ αὐτὸ πρὸς τὴν πρώτην περιεχόμενον, ἐπέχει ἁπλῶς θέσιν ὑπομνήσεως. Ὅθεν, κατὰ πλημμελῆ ἐφαρμογὴν τῆς μνησθείσης διατάξεως, ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, διὰ τῆς δευτέρας σκέψεώς της, στηριχθεῖσα ἐπὶ τῆς πεπλανημένης προϋποθέσεως ὅτι ἡ αἴτησις θεραπείας, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, ἠσκήθη τὴν 6.5.1957 καὶ ἄρα ἐκπροθέσμως, ἔκρινεν ὡς ἀκυρωτέαν τὴν ἀπόφασιν ταύτην.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 29 τοῦ ἰσχύοντος Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος καὶ διαδικασίας ἀπονομῆς τῶν παροχῶν τοῦ Ι.Κ.Α. (Φ.33]1938 τ. Β') ὁρίζεται, ὅτι «αἱ Ὑγειονομικαὶ Ἐπιτροπαὶ ἔχουν ὡς ἔργον τὴν τῇ αἰτήσει τῆς ἁρμοδίας Ὑπηρεσίας τοῦ Ἱδρύματος ἀπὸ ἰατρικῆς ἀπόψεως διαπίστωσιν τῆς φύσεως, τῶν αἰτίων, τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς διαρκείας τῆς σωματικῆς ἢ τῆς πνευματικῆς παθήσεως ἢ βλάβης τοῦ αἰτοῦντος... σύνταξιν ἀναπηρίας . . . καὶ ἐρευνῶσι τὴν ἐπίδρασιν τούτων ἐπὶ τῆς καθόλου ἱκανότητος τοῦ ἠσφαλισμένου πρὸς ἄσκησιν τοῦ συνήθους βιοποριστικοῦ ἐπαγγέλματος αὐτοῦ». Κατὰ δὲ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης, προκειμένης τῆς συνταξιοδοτήσεως λόγῳ ἀναπηρίας, διὰ τὴν διάγνωσιν τῆς παθήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ τὸν καθορισμὸν τοῦ χρόνου ἐπελεύσεώς της ἀποκλειστικῶς ἁρμόδιον ὄργανον τυγχάνει ἡ οἰκεία Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπή, ἥτις καὶ μόνη κατέχει τὰ εἰδικὰ προσόντα διὰ τὸ καθαρῶς ἐπιστημονικὸν τοῦτο ἔργον, τὴν κρίσιν δὲ ταύτης, ἀποτελοῦσαν ἀντικείμενον εἰδικῶν ἐπιστημονικῶν γνώσεων τῶν μελῶν της, ὡς τεχνικήν, δὲν δύναται νὰ ἀμφισβητήσῃ τὸ ἁρμόδιον διοικητικὸν ὄργανον, ἀποφαινόμενον ἐπὶ τῆς περὶ συνταξιοδοτήσεως αἰτήσεως. Συνεπῶς ἐν προκειμένῳ, ἐφ' ὅσον ἡ Δευτεροβάθμιος Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ι.Κ.Α., ἥτις, κατὰ τὸ ἄρθρον 36 τοῦ ἰδίου Κανονισμοῦ, ἀποφαίνεται ὁριστικῶς ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω θεμάτων, ἀπαντῶσα εἰς σχετικὸν ἐρώτημα τῆς Ὑπηρεσίας, ἐπανεξήτασε τὸ ὅλον ἱστορικὸν τῆς παθήσεως τῆς αἰτούσης καὶ στηριχθεῖσα ἐπὶ τοῦ γεγονότος ὅτι αὕτη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1953 καὶ ἐντεῦθεν ὑπέστη ἐπανειλημμένας χειρουργικὰς ἐπεμβάσεις, ἐδέχθη διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 837, 990 καὶ 1353]1957 γνωματεύσεών της, ὅτι ἡ πάθησις τῆς αἰτούσης ἦτο ἀνέκαθεν σοβαρά, ἀφ' ἧς αὕτη τὸ πρῶτον κατὰ Ἰούνιον 1953 ἐξεδηλώθη καὶ ὅτι συνεπείᾳ ταύτης ἡ αἰτοῦσα κατέστη ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἐπάγγελμά της ἢ ἄλλο παρεμφερὲς τοιοῦτον, ἡ ἐκδοῦσα τὴν προσβαλλομένην πρᾶξιν Ἐπιτροπὴ κατ' ἀνεπίτρεπτον ὑπέρβασιν τῆς ἁρμοδιότητός της διὰ τῆς ἑτέρας σκέψεώς της ἠλέγξε τὴν περὶ τῆς σοβαρότητος τῆς παθήσεως τῆς αἰτούσης καὶ τοῦ χρόνου τῆς ἐπελεύσεώς της κρίσιν τῆς Ὑγειονομικῆς ταύτης Ἐπιτροπῆς καὶ ὡς ἐκ τούτου κατὰ παράβασιν τῆς μνησθείσης διατάξεως ἠκύρωσε τὴν ἐπὶ τῆς κρίσεως ταύτης ἐρειδομένην ὑπ' ἀριθ. 1873]1957 ἀπόφασιν τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς.

Κατὰ ταῦτα, ἐλεγχομένων ὡς μὴ νομίμων ἀμφοτέρων τῶν σκελῶν τῆς αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ἀποβαίνει αὕτη ἀκυρωτέα, κατὰ τοὺς βασίμως προβαλλομένους λόγους τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως. (***Σ.Ε. 1519]1959, Τμ. Α'***, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Θ. Κουρουσόπουλος***, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Κοντοδίνας, Κ. Τσαγκαράκης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

καὶ στενῶς ἑρμηνευομένην, δύναται νὰ συναχθῇ, ὅτι ὁ νομοθέτης ἐσκόπει νὰ ἀποκλείσῃ εἰς τὸν ὑπάλληλον τὸ δικαίωμα νὰ λαμβάνῃ ἐξερχόμενος τῆς ὑπηρεσίας πλείονα τῶν ὅσων ἐλάμβανε διατελῶν ἐν ἐνεργείᾳ, διατυπώσας περιοριστικῶς ἐν τῷ ἐδαφίῳ δ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου τὰς ἀπὸ τοῦ κανόνος τούτου ἐξαιρέσεις καὶ προσδιορίσας οὕτω διὰ τοῦ ἄρθρου «σύνταξις» τὰς πάσης φύσεως παροχάς, διότι δὲν δύνατοι νὰ νοηθῇ, ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τῆς καθιερουμένης ἀρχῆς θὰ ἐξαρτηθῇ ἐκ τῆς διατυπώσεως, ἣν ἑκάστοτε θὰ χρησιμοποιήσῃ ὁ νομοθέτης πρὸς χαρακτηρισμὸν τῆς παροχῆς, ὥστε διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ δυναμένου νὰ ληφθῇ κατὰ τὰ ἄνω ἀνωτάτου ποσοῦ νὰ ὑπολογίζηται μὲν πᾶσα παροχή, ἀναφερομένη ἐν τῷ νόμῳ ὡς σύνταξις, οὐχὶ δὲ καὶ πᾶσα τοιαύτη ὡς παροχή, μέρισμα ἢ ἄλλως χαρακτηριζομένη. Τοιαύτη κατὰ γράμμα καὶ στενὴ ἑρμηνεία τῆς ἐν προκειμένῳ διατάξεως θὰ ὡδήγει εἰς λύσιν ἀντίθετον πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ δικαίου καὶ τὸ πνεῦμα τῆς θεσπισθείσης διατάξεως. Τοῦτο δὲ διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποχρεώνῃ ὁ νόμος τὸν ὑπάλληλον εἰς κρατήσεις ἐκ τοῦ μισθοῦ του μὲ τὴν ὑπόσχεσιν μελλοντικῆς παροχῆς, ἐφ' ὅσον εἶναι πλέον ἢ βέβαιον ἐξ ἁπλοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν ληφθησομένων κατὰ τὴν συνταξιοδότησιν παροχῶν, ὅτι οὐδὲν ἐκ τῆς παροχῆς ταύτης δύναται νὰ ἔχῃ ὠφέλημα, μὴ συνταξιοδοτούμενος ἐξ ἄλλης πηγῆς, ὡς ἐκ τῆς ὑφισταμένης ἤδη ἀπαγορεύσεως.

Διὰ τὴν ὀρθὴν λύσιν τοῦ ὑπὸ κρίσιν θέματος δέον νὰ προσδιορισθῇ ἡ ἔννοια τοῦ ὅρου «σύνταξις», ἐξ ἧς θὰ κριθῇ ἡ ἔκτασις τῆς ἀπαγορεύσεως. Κατὰ ταύτην, συνάδουσαν πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου καὶ ἐπιβαλλομένην ἐκ τοῦ πνεύματος τῆς θεσπιζομένης διὰ τῆς προαναφερθείσης διατάξεως ἀρχῆς, βέβαιον εἶναι, ὅτι ὁ ἐν τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 58 § 7 τοῦ ἀ. ν. 1854/1951 ὅρος «σύνταξις» ἔχει τὴν περιωρισμένην ἔννοιαν, ἣν εἰς τοῦτο προσδίδει ἡ ἐπιστήμη, καθ' ἣν δὲν περιλαμβάνονται καὶ αἱ ἐκ τῶν Ταμείων Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως πρόσθετοι παροχαί, ἔτι καὶ ἂν ἔνιαι τούτων ἀναφέρωνται ὡς συντάξεις. Αἱ ὑπὸ τοῦ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α. καὶ λοιπῶν Ταμείων παροχαί, χορηγούμεναι εἰς τοὺς εἰς αὐτὰ ἠσφαλισμένους ἐναντι τῶν μηνιαίων πρὸς ταῦτα εἰσφορῶν αὐτῶν, ἔχουσιν ἐπικουρικὸν χαρακτῆρα. Δὲν δύνανται ἑπομένως αὗται νὰ ἔχωσι τὸν χαρακτῆρα τῆς «συντάξεως» ὑπὸ τὴν αὐστηρὰν δημοσιονομικὴν αὐτῆς ἔννοιαν.

Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην δέον νὰ κριθῇ καὶ ἡ παροχὴ τοῦ Ταμείου Συντάξεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ὑγειονομικῶν, ἥτις διὰ τοὺς εἰς αὐτὸ ἠσφαλισμένους ἐλεγκτὰς τοῦ Ἱδρύματος εἶναι ἁπλοῦν μηνιαῖον χρηματικὸν βοήθημα ὑπὸ τὴν ἄνω ἔννοιαν.

Κατὰ ταῦτα αἱ ἐκ τῶν Ταμείων πρόσθετοι παροχαί, ὧν δικαιοῦται ὁ ὑπάλληλος ἐκ τῆς πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. παρεχομένης ὑπηρεσίας του, ἔστω καὶ ἂν ἔνιαι τούτων ὀνομάζωνται συντάξεις, δὲν περιλαμβάνονται εἰς τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσαν ἔννοιαν τοῦ ὅρου «σύνταξις».

Ὡς πρὸς τὸ χαρτόσημον τῶν συντάξεων γνωρίζομεν ὑμῖν τὰ κάτωθι: Τὸ χαρτόσημον, εἰς ὃ ὑποβάλλεται ἡ ἐξοφλητικὴ ἀπόδειξις τῆς συντάξεως, δὲν εἶναι εἰσφορά, ἀλλὰ τέλος, ὅπερ βαρύνει τὸν συνταξιοῦχον, ὑποχρεούμενον εἰς ἐπικόλλησιν τούτου ἐπὶ τῆς ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως. Πρὸς διευκόλυνσιν ὅμως τῶν συναλλασσομένων τὸ τέλος χαρτοσήμου εἰσπράττεται κατὰ προτίμησιν οὐχὶ διὰ χρήσεως κινητοῦ ἐπισήματος ἀναλόγου ἀξίας, ἀλλὰ δι' ἀμέσου καταβολῆς ἐκ μέρους τοῦ ὑποχρέου, δηλαδὴ τοῖς μετρητοῖς, ἀποδίδεται δὲ κατὰ μῆνα καὶ ἐντὸς τοῦ ἑπομένου τῆς εἰσπράξεως μηνὸς εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον. Κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον τὸ τέλος χαρτοσήμου δὲν ἀποτελεῖ εἰσφοράν, δὲν θὰ ἐκπίπτηται ἐκ τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ ἀνωτάτου ἐπιτρεπτοῦ ὁρίου, ὅπερ δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ἄθροισμα τῆς συντάξεως καὶ τῶν μηνιαίων ἀπολαβῶν.

Τοῦτ' αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὸ καθ' ἕκαστον μῆνα παρακρατούμενον ποσὸν ἐκ τῆς συντάξεως, διὰ τὴν ἐξόφλησιν τῆς ὀφειλῆς, ἣν κατέλιπε κατὰ τὴν ἔξοδόν του ὁ ὑπάλληλος, διὰ τὴν ἐξαγορὰν τῶν ἀναγνωρισθεισῶν προϋπηρεσιῶν του. Ἡ ἐν λόγῳ κράτησις δὲν ἀποτελεῖ παγίαν ὑπὲρ τρίτου εἰσφοράν, ἀλλὰ χρέος τοῦ συνταξιούχου, τὸ ὁποῖον, ἐφ' ὅσον ἡ ἐξόφλησίς του δὲν κατέστη δυνατὴ μέχρι τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ ὑπαλλήλου ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, παρακρατεῖτο διὰ μηνιαίων δόσεων ἐκ τῆς συντάξεώς του.

Τέλος ὡς πρὸς τὸν φόρον καθαρᾶς προσόδου, ἐφ' ὅσον θὰ καταβάλληται ὡς σύνταξις, εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν τὸ ἄθροισμα τῆς συντάξεως καὶ τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τοῦ συνταξιούχου ὑπερβαίνει τὸ ἀνώτατον ἐπιτρεπτὸν ὅριον, ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τοῦ συνταξιούχου καὶ τῶν τοιούτων τοῦ διευθυντοῦ Α' τάξεως, προκειμένου περὶ συνταξιούχων ἐξ ἰδίας ὑπηρεσίας, εὐνόητον εἶναι, ὅτι δὲν καθίσταται δυνατὴ ἡ ἔκπτωσις τούτου ἐκ τοῦ ὀνομαστικοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως. (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 14/1959 τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.*).

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΜΕΤ' ΙΔΙΩΤΟΥ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ρυθμίζεται ἤδη ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, καὶ τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων (ΕΕΔ 14, 502).

Τὴν ἔννοιαν τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου παρέχει τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ν. δ. 2655/1953 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας» (ΕΕΔ 12, 1212).

Οὕτω ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος θεωρεῖται πᾶν πρόσωπον, κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἀσχολούμενον ἐπὶ ἀντιμισθίᾳ, ἀνεξαρτήτως τρόπου πληρωμῆς, εἰς ὑπηρεσίαν ἰδιωτικοῦ καταστήματος, γραφείου ἢ ἐν γένει ἐπιχειρήσεως ἢ οἱασδήποτε ἐργασίας καὶ παρέχον ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικήν.

Στοιχεῖον ἐπομένως τῆς ἐννοίας τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου καὶ τῆς ὑπαγωγῆς του οὕτω εἰς τοὺς ἀνωτέρω νόμους περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι νὰ παρέχωνται αἱ ἰδιωτικαὶ ὑπηρεσίαι κατὰ κύριον τοῦ παρέχοντος ἐπάγγελμα.

Ὡς κύριον ἐπάγγελμα νοεῖται ἡ ἐπὶ προθέσει βιοπορισμοῦ συνήθης ἀπασχόλησις τοῦ προσώπου, διὰ τὴν ὁποίαν εἴτε δίδεται ἡ μεγαλυτέρα ἀντιμισθία, εἴτε ἀπαιτεῖται ὁ μείζων χρόνος, λαμβανομένης ὅμως πρωτίστως ὑπ' ὄψιν τῆς σημασίας, τὴν ὁποίαν κέκτηται αὕτη ἐν τῇ οἰκονομικῇ καὶ κοινωνικῇ θέσει τοῦ ἐργαζομένου, θεωρουμένου ὡς κυρίου ἐπαγγέλματος ἐκείνου, εἰς τὸ ὁποῖον ἡ ἤδη ἢ ἡ προτέρα συνήθης ἀπασχόλησις προσδιορίζει τὴν ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέσιν αὐτοῦ (Α.Π. 163/1951, ΕΕΔ 10, 635, Σ.Ε. 471/1941, ΕΕΔ 1, 180, πρβλ. καὶ *Χ. Οἰκονόμου*, Δίκαιον Ἐργατικῶν Ἀτυχημάτων καὶ Ἐπαγγελματικῶν Νόσων, σελ. 279, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, ΕΕΔ 3, 323, τὸν αὐτόν, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, ἔκδ. 1955, σελ. 84 ἑπ.).

Τοῦτο, ἐνῷ συμβαίνει ἐπὶ μισθωτῶν, οἱ ὁποῖοι παρέχουν ἰδιωτικὰς ὑπηρεσίας εἰς πλείονας ἐργοδότας (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 1294), ὁπότε πρέπει παρ' ἑκάστου ἐργοδότου νὰ τηρηθῇ ὁ νόμος 2112/1920, δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ δημοσίου ἢ δημοτικοῦ ὑπαλλήλου, ὁ ὁποῖος κατὰ τὰς ἐλευθέρας εἰς αὐτὸν ὥρας παρέχει ἰδιωτικὰς ὑπηρεσίας εἰς κατάστημα, γραφεῖον, ἐν γένει ἐπιχείρησιν ἢ ἐργασίαν.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν ἔχει διὰ τοῦτον ἐφαρμογὴν ὁ νόμος 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930 (οὕτω ἡ Α. Π. 177/1937, Θέμ. ΜΗ' 766, πρβλ. καὶ Α.Π. 493/1948, ΕΕΔ 7, 890, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13036/1956, ΕΕΔ 15, 1231, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 52), καὶ ὁ συναρτώμενος αὐτῷ νόμος 3198/1955 (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13036/1956, ἔνθ' ἀνωτ.).

Ἐξ ἄλλου ὅμως, ἀφοῦ, ὡς ἔχει παγίως νομολογηθῇ (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2471/1943, ΕΕΔ 2, 371, 3713/1944, ΕΕΔ 3, 456, Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 16288/1942, ΕΕΔ 2, 115, ξένη νομολογία ἐν ΕΕΔ 1, 328), ἐγκύρως δύναται νὰ συναφθῇ μεταξὺ δημοσίου ὑπαλλήλου καὶ ἰδιώτου σύμβασις περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας (βλέπε καὶ *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, ΕΕΔ 3, 323), ναὶ μὲν ἡ καταγγελία αὐτῆς δὲν ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 διὰ τὸν ἐκτεθέντα λόγον, ἔχει ὅμως ἐπ' αὐτῆς ἐφαρμογὴν ἡ γενικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 669 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (πρβλ. καὶ *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 322, σημ. 1), ἡ ὁποία ἐφαρμόζεται ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας μὴ ὑπαγομένων εἰς τὸν νόμον 2112/1920 ἢ τὸ ἀπὸ 16/18 Ἰουλίου 1920 β. δ/γμα περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 (πρβλ. Α.Π. 443/1954, ΕΕΔ 13, 686).

Οὕτω, προκειμένου νὰ καταγγελθῇ ἡ σύμβασις ἐργασίας καὶ τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου μετ' ἰδιώτου, πρέπει κατὰ τὴν ἄνω διάταξιν (669 Α.Κ.) καὶ ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας νὰ τηρηθῇ ἡ 15ήμερος πρὸ τῆς καταγγελίας προθεσμία τῆς ἄνω διατάξεως, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου διαρκείας τῆς συμβάσεως, ἡ ὁποία προθεσμία, σημειωτέον, ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ συμβάσεων παροχῆς ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν, ὑπὸ τὴν γνωστὴν θεωρίαν ὅτι ὁ Ἀστικὸς Κῶδιξ καλύπτει καὶ τὰς συμβάσεις ταύτας (Ἐφετ. Ἀθηνῶν 1011/1959, ΕΕΔ 18, 701 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα).

Μὴ γινομένης ἐμπροθέσμου, πρὸ 15 ἡμερῶν, τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, αὕτη εἶναι ἄκυρος καὶ ὀφείλεται ὁ μισθὸς τῶν 15 αὐτῶν ἡμερῶν (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 701, ἔνθα παραπομπαί).

Ἀφοῦ δὲ κατὰ τὰ ἄνω σημειωθέντα ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ ἄρθρον 669 Ἀστικοῦ Κώδικος, παρέπεται ὅτι ἐφαρμόζεται καὶ τὸ ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως διὰ σπουδαῖον λόγον ὁπωσδήποτε ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑΙ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΑΙ ΝΟΜΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΟΙΑΡΧΟΥ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ ΠΛΟΙΩΝ

Ἡ α'Επιθεώρησις Ἐργατικοῦ Δικαίου» εἰς τὸν τόμον 17ον, σελ. 888, ἐδημοσίευσε τὸ σχετικὸν πρὸς τὰς περὶ πλοιάρχου καὶ πληρώματος πλοίων διατάξεις τοῦ Νόμου 3816/1958 «περὶ κυρώσεως τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου» (τόμος 17ος, σελ. 891) μέρος τῆς Εἰσηγητικῆς Ἐκθέσεως τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Σχεδίου τοῦ ἀνωτέρω Νόμου.

Δημοσιεύει ἤδη, διὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῶν σχετικῶν ἐργασιῶν καὶ τὴν ὑποβοήθησιν τῆς ἑρμηνείας τοῦ Νόμου, καὶ τὴν συμπληρωματικὴν Εἰσηγητικὴν Ἔκθεσιν τῆς αὐτῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Συμπληρωματική Εἰσηγητική Ἔκθεσις τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Σχεδίου Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου.

Ἡ Ἐπιτροπή, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς ἐπὶ τοῦ Σχεδίου Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου ὑποβληθείσας παρατηρήσεις υπο τοῦ Ἐφετείου Κερκύρας, τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς, τῆς Ἑνώσεως Ναυτικοῦ Δικαίου, τοῦ Κεντρικοῦ Λιμεναρχείου Θεσσαλονίκης, τοῦ Λιμεναρχείου Πατρῶν, ὡς καὶ τῶν Προξενικῶν Λιμεναρχῶν Λονδίνου καὶ Ἀμβέρσης, ἐπήνεγκε τροποποιήσεις εἰς τὸ ὑπ' αὐτῆς συνταχθὲν Σχέδιον, ἐπὶ τῶν ὁποίων κρίνει σκόπιμον, ὅπως ἐκθέσῃ τὰ κατωθι:

Τίτλος πρῶτος

Περὶ πλοίων καὶ πλοιοκτησίας

Ἡ ἐν τῷ διδομένῳ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 Σχεδίου ὁρισμῷ του πλοίου ἐγκατάλειψις τῆς κερδοσκοπικῆς προθέσεως ἐγένετο πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐπεκτάσεως τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ναυτικοῦ δικαίου ἐφ' ὅλων τῶν εἰς ἰδιώτας ἀνηκόντων πλοίων, συμφώνως πρὸς τὰ διεθνῶς κρατοῦντα. Ἐπὶ τῶν εἰς τὸ Κράτος ἀνηκόντων σκαφῶν, κατ' ἀκολουθίαν τῆς ἀρχῆς, ἣν εἰσηγαγεν ἡ διεθνὴς σύμβασις τῶν Βρυξελλῶν τῆς 10ης Ἀπριλίου 1926 «περὶ ἀσυδοσίας τῶν κρατικῶν πλοίων» καὶ ἣν ἐκύρωσε καὶ ἡ Ἑλλὰς δυνάμει τοῦ 1600/1950 νόμου, ἐφαρμόζονται αἱ εἰδικαὶ διατάξεις.

Ἡ ἐπανάληψις διατάξεως ἀναλόγου πρὸς τὴν τοῦ ἄρθρου 227 τοῦ ἰσχύοντος Ε.Ν. ἐκρίθη περιττή, λογῳ τῶν ἄρθρων 956, 957 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἐπὶ ναυπηγουμένου πλοίου, δοθέντος ὅτι τοῦτο χαρακτηρίζεται δι' ὀνόματος μόνον μετὰ τὴν καθέλκυσίν του ἐκ τῶν ναυπηγείων, οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Σχεδίου ἀρκεῖ, ἀντὶ τοῦ ὀνόματος, οἱαδήποτε ἑτέρα ἐξατομίκευσις τοῦ πλοίου, π.χ. δι' ἀναγραφῆς τοῦ ἀριθμοῦ ναυπηγήσεως.

Ὡς πρὸς τὸν τύπον, ὃν δέον νὰ περιβάλληται ἡ περὶ μεταβιβάσεως τῆς κυριότητος πλοίου συμφωνία, ἡ Ἐπιτροπὴ κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅπως μὴ ἀπαιτῆται συμβολαιογραφικὸν ἔγγραφον, ἀρκοῦντος καὶ ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου. Ἡ πρακτικὴ τῶν ἐπὶ πλοίων συναλλαγῶν, αἱ στενὰι οἰκονομικαὶ σχέσεις τοῦ ἑλληνικοῦ ἐφοπλισμοῦ πρὸς τὴν ἀγγλοσαξωνικὴν ναυτιλιακὴν ἀγοράν, ἥτις ἀγνοεῖ τὸ δημόσιον ἔγγραφον ἐπὶ ἀγοραπωλησιῶν πλοίων, ὡς καὶ ἡ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη σαφῶς σημειωθεῖσα τάσις ἁπλοποιήσεως, κατὰ τὸ δυνατόν, τῆς διεπούσης τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα νομοθεσίας, ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς γενικωτέρας ἐπιδιώξεως προσελκύσεως πλοίων ὑπὸ τὴν ἐθνικὴν μας σημαίαν, κρίνονται ὡς ἀποφασιστικοὶ παράγοντες πρὸς ἀπομάκρυνσιν ἀπὸ τῆς ὑποχρεωτικότητος τοῦ δημοσίου ἐγγράφου, τὴν ὁποίαν ἄλλως τε εἰσήγαγε διὰ φορολογικοὺς σκοποὺς τὸ ν.δ. 411/1945 «περὶ συμπληρώσεως καὶ διαρρυθμίσεως τῆς περὶ τελῶν χαρτοσήμου νομοθεσίας». Κατὰ ταῦτα ἀπεφασίσθη ἡ ἀναμόρφωσις τοῦ ἐδαφ. 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Σχεδίου. Ἡ ἀναμόρφωσις αὕτη οὐδόλως σημαίνει ἐπάνοδον εἰς τὸ προϊσχύσαν σύστημα τοῦ ν. ΓΨΙΖ', καθ' ὅσον διὰ τοῦ ἐδαφ. 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου τὸ ἔγγραφον, ἔστω καὶ ἰδιωτικόν, ἀπαιτεῖται ad solemnitatem, τοῦθ' ὅπερ καὶ τοὺς φορολογικοὺς σκοπούς, οὓς ἐπεδίωξε τὸ ν.δ. 411/1945, ἐξυπηρετεῖ καὶ τὰς γνωστὰς περιπλοκάς, αἵτινες ἐδημιουργοῦντο ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ συστήματος τοῦ νομου ΓΨΙΖ', ἀποδίδοντος εἰς τὸ ἔγγραφον ἀποδεικτικὴν μονον δύναμιν, ἀποτρέπει.

Τίτλος τρίτος

Εἰς τὸν τίτλον τρίτον «περὶ πλοιάρχου (ἄρθρα τοῦ Σχεδίου 37 - 52) κυριώτεραι παρατηρήσεις διετυπώθησαν αἱ ἑξῆς:

α) Τὰ ἄρθρα 41, 42, 43, καίτοι ἀνάγονται εἰς τὸ Δημόσιον Ν. Δίκαιον, περιελήφθησαν εἰς τὸ Σχέδιον τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου, διὰ νὰ μὴ διακοπῇ ἡ ὑφισταμένη παράδοσις, δεδομένου ὅτι καὶ εἰς τὸν ἰσχύοντα Ἐμπορικὸν Νόμον ὑπάρχουν αἱ σχετικαὶ διατάξεις.

β) Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 50 ὑποχρέωσις τοῦ πλοιάρχου νὰ προβαίνῃ εἰς σύνταξιν ἐκθέσεως ἐνώπιον τῆς Δικαστικῆς Ἀρχῆς καὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐνώπιον τῆς Προξενικῆς ἐπὶ τῶν ἐκτάκτων συμβάντων τοῦ πλοῦ διὰ τὴν προστασίαν τῶν συμφερόντων τοῦ πλοίου, τῶν ἐπιβαινόντων καὶ τοῦ φορτίου, εἶναι ἀνεξάρτητος τῆς ὑπὸ τοῦ εἰδικοῦ νόμου 1774/1939 προβλεπομένης ἀνακρίσεως, ἥτις σκοπὸν ἔχει κυρίως τὴν πειθαρχικὴν καὶ ποινικὴν διωξιν τῶν ὑπαιτίων τοῦ ἀτυχήματος.

γ) Εἰς τὸ ἄρθρον 45 κρίνεται σκόπιμον, ὁ-

πως άντί τοῦ «Πρωτοδικείου» καταστῇ ἁρμόδιος ὁ Πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν.

Τίτλος τέταρτος

Εἰς τὸν τίτλον τέταρτον «περὶ πληρώματος» (ἄρθρα 53 — 83) ὑποδεικνύεται ἀπὸ τὴν Ἕνωσιν Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν καὶ τὸ Ναυτικὸν Ἐπιμελητήριον τῆς Ἑλλάδος, ὅτι ἐφ' ὅσον ὁ νῦν ἰσχύων νόμος 1752/1951 (ὡς συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 2652/1953) «περὶ ναυτικῆς ἐργασίας», ὁ καταργήσας τὰ παλαιότερα ἄρθρα 337—367 τοῦ Ἐμπορ. Νόμου, κατηρτίσθη τελικῶς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀρχικοῦ Σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς, κατόπιν μακρῶν συζητήσεων καὶ κοινῆς συμφωνίας τῶν ἀμέσως ἐνδιαφερομένων δύο παραγόντων τῆς Ναυτιλίας, δηλ. τῶν πλοιοκτητῶν καὶ τῶν ναυτικῶν, θὰ ἦτο προτιμότερον νὰ παραμείνουν τὰ πράγματα ὡς ἔχουν διαμορφωθῇ διὰ τῶν ὡς ἄνω νόμων καὶ εἴτε αἱ διατάξεις αὐτῶν νὰ ἐνσωματωθοῦν, ὡς ἔχουν, εἰς τὸ Σχέδιον τοῦ Κώδικος, εἴτε ὁ περὶ πληρώματος τίτλος μετὰ τῶν ἄρθρων 53—83 νὰ ἀπαλειφθῇ ἐκ τοῦ Σχεδίου, διεπομένων τῶν σχετικῶν περὶ πληρώματος ζητημάτων ὑπὸ τῶν εἰδικῶν ὡς ἄνω δυο Νόμων.

Ἡ ὑπόδειξις αὕτη δὲν εἶναι βάσιμος, διότι, ἐὰν παραλειφθοῦν αἱ περὶ πληρώματος διατάξεις, ἢ ἐὰν ἐνσωματωθοῦν εἰς τὸν Κώδικα, ὡς ἔχουν οἱ δύο ὡς ἄνω νόμοι, θὰ διεσπᾶτο ἡ ἑνότης, ἡ ὁμοιομορφία καὶ ἡ ἀλληλουχία τῶν διατάξεων τοῦ Κώδικος καὶ θὰ ἐδυσχεραίνετο ἡ ἑρμηνεία καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τοῦ ὅλου συστήματος αὐτοῦ. Ὅπως τονίζεται καὶ εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν, ἡ Ἐπιτροπὴ εἶχεν ἤδη δεχθῇ νὰ περιλάβῃ εἰς τὸ ἐκτυπωθὲν Σχέδιον ὅσας ἔκρινεν ὡς δικαιολογημένας καὶ χρησίμους τροποποιήσεις ἢ προσθήκας ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου 1752/1951 θεσπισθεισῶν. Ἐκ τῆς γενομένης δὲ νέας ἐπανεξετάσεως, κατόπιν τῶν ἐκ διαφόρων ἁρμοδίων προελεύσεων ὑποβληθεισῶν παρατηρήσεων καὶ ὑποδείξεων, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν παρατηρήσεων ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα ἄρθρων, τὰς ὁποίας ὑπέβαλεν ἡ Ἕνωσις τῶν Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν, προκύπτει, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ Σχεδίου, ὡς τελικῶς ἤδη διατυποῦνται, δὲν ἀφίστανται κατ' οὐσίαν ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 1752/1951, ἐὰν δὲ ὑπάρχουν διαφοραί, αὗται εἶναι ἐπουσιώδους περιεχομένου καὶ δὲν δικαιολογοῦν μεταβολὴν εἰς τὰς διατυπωθείσας σχετικὰς διατάξεις τοῦ Κώδικος.

Ἐξετάζονται κατωτέρω αἱ κυριώτεραι τῶν γενομένων ὑποδείξεων καὶ παρατηρήσεων ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα ἄρθρων:

Ἄρθρον 53. Εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν ἀναπτύσσονται οἱ λόγοι, οἱ ἐπιβάλλοντες ὅπως μὴ προτιμηθῇ ἡ διατύπωσις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 1752/1951. Ἡ ὑποχρεωτικὴ κατάρτισις ἐγγράφου συμβάσεως μεταξὺ πλοιάρχου καὶ ναυτικοῦ, ἥτις καταχωρίζεται εἰς τὸ ναυτολόγιον, δὲν εἶναι ἐφαρμόσιμος πάντοτε, ὡς ἀποδεικνύεται ἄλλως τε καὶ ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Νόμου 1752. Ἀφ' ἑτέρου ἡ συνομολόγησις εἰδικῶν συμβάσεων κατὰ τὰ ἄρθρα 53 καὶ 54 τοῦ Σχεδίου εἶναι πάντοτε δυνατή, ὁπότε αἱ συμβάσεις προσαρτώμεναι ἀποτελοῦν ἓν σῶμα μετὰ τοῦ ναυτολογίου. Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους δὲν κρίνεται δεκτὴ ἡ πρότασις τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν καὶ τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς ὅπως ἡ σύμβασις καταρτίζηται ἐγγράφως.

Ἄρθρον 54. Δὲν κρίνεται δεκτὴ ἡ ὑποδειξις τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς νὰ προστεθῇ εἰς τὴν φράσιν «τὸ ὄνομα τοῦ πλοιοκτήτου» ἡ φράσις «ἢ τοῦ ἐφοπλιστοῦ», διότι τὴν προσθήκην ταύτην καλύπτει τὸ ἄρθρον 105 τοῦ Σχεδίου. Γίνεται ἀφ' ἑτέρου δεκτὴ ἡ αἰτουμένη ὑπὸ τῆς Πανελληνίου Ναυτ. Ὁμοσπονδίας (Π.Ν.Ο.) προσθήκη τῆς φράσεως «ὡς καὶ τοῦ τυχὸν διαχειριστοῦ τῆς συμπλοιοκτησίας», ἡ ὁποία περιέχεται καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 1752.

Ἐπὶ τοῦ ἰδίου ὡς ἄνω ἄρθρου δὲν γίνεται δεκτὸν τὸ αἴτημα τῆς Π.Ν.Ο. ὅπως προστεθῇ διάταξις ὁρίζουσα τὴν ἔννοιαν τῆς λέξεως «μισθὸς» καὶ δὴ ὅτι εἰς τὸν μισθὸν περιλαμβάνεται καὶ ἡ τροφή, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη παροχή, ἣν λαμβάνει ὁ ναυτικὸς ἐκ τῆς ἐργασίας του (ὑπερωρίαι κλπ.)

Τὰ ζητήματα τῆς τροφῆς καὶ τῆς ἐνδιαιτήσεως τοῦ ναυτικοῦ ἐν τῷ πλοίῳ, ρυθμιζόμενα δι' εἰδικῶν νόμων, δὲν ἀποτελοῦν ἀντικείμενον διατάξεων τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου.

Ἄρθρα 55, 56, 57. Δὲν γίνονται δεκταὶ αἱ ὑποδείξεις, ὅπως διασαφηνισθῇ διὰ προσθηκῶν ἢ διατυπώσεως ἀναλόγου πρὸς τὰς ἀντιστοίχους διατάξεις τοῦ νόμου 1752 ἡ ἔννοια ἢ ἡ ἔκτασις τῆς ἐφαρμογῆς διατάξεών τινων τῶν ἄρθρων τούτων. Δὲν γίνεται δεκτὸν ἐπίσης, ὅπως ἀπαλειφθῇ ἡ εἰς τὸ ἄρθρον 57 διάταξις, καθ' ἣν «ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 659 ἐδάφ. 2 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐφαρμόζεται ἀναλόγως» καὶ τεθῇ ἀντ' αὐτῆς εἰδικὴ διάταξις προβλέπουσα τὴν συμπληρωματικὴν ἀμοιβὴν τοῦ ναυτικοῦ εἰς τὰς περιπτώσεις προσθέτου ἐργασίας. Δεδομένου, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἀποτελοῦν γενικὰς ἀρχάς, κρίνεται, ὅτι ἡ παραπομπὴ εἰς τὸ ἄρθρον 659 ἐδάφ. 2 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καλύπτει τὰ ἐκ τῆς προσθέτου ἐργασίας καὶ συμπληρωματικῶν ἀμοιβῶν ἐνδεχόμενα ζητήματα.

Ἄρθρον 58. Γίνεται δεκτόν, ὅπως ἡ λέξις «ἐμπορεύματα» ἀντικατασταθῇ διὰ τῆς προτεινομένης ὑπὸ τῆς Ἑνώσεως Ναυτικοῦ Δικαίου λέξεως «πράγματα», ὅπως διαγραφῇ ἐπίσης ἡ φράσις «δι' ἴδιον αὐτοῦ λογαριασμόν». Δὲν γίνεται ἀφ' ἑτέρου δεκτὴ ἡ παρατήρησις τοῦ Ἐφετείου Κερκύρας, ὅτι «ἡ ρίψις εἰς τὴν θάλασσαν» τῶν φορτωθέντων ἐπὶ τοῦ πλοίου ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ πλοιάρχου πραγμάτων εἶναι διάταξις ἀντισυνταγματικὴ ἢ καὶ ἀντίθετος πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ ποινικοῦ δικαίου περὶ δημεύσεως». Ἡ διάταξις σκοπεῖ τὴν ἀποτροπὴν δυσχερειῶν, αἵτινες, ἐνδεχομένως, δύνανται νὰ προκύψουν, ἐὰν εἰς ἀλλοδαπὴν πολιτείαν ἰσχύουν διατάξεις πλήττουσαι τὴν λάθρα εἰσαγωγὴν πραγμάτων εἰς τὸ πλοῖον.

Ἄρθρον 63. Γίνεται δεκτόν, ὅπως προστεθῇ εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου ἡ φράσις «ἢ ἐπαγγελματικῆς του χρήσεως», ὡς ζητεῖται ὑπὸ τῆς Π.Ν.Ο. καὶ τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν.

Ἄρθρον 64. Δὲν κρίνεται δεκτὴ ἡ ὑπόδειξις τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν, ὅπως προστεθῇ εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου ἡ φράσις «ἐφ' ὅσον τὸ ἐπιτρέπει ὁ νόμος τοῦ τόπου», δι' οὗ λόγους ἀναγράφει ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις.

Ἀντιθέτως γίνεται δεκτὸν νὰ προστεθῇ ἡ καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 10 § 2 τοῦ νόμου 1752 ὑπάρχουσα διάταξις «τὸ ὑπόλοιπον τοῦ μισθοῦ καταβάλλεται εἰς τὸ τέλος ἑκάστου πλοῦ».

Ἄρθρον 66. Γίνεται δεκτὴ ἡ ὑπόδειξις τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν ὅπως προστεθῇ τρίτον ἐδάφιον, ἔχον οὕτω:

Πρὸς ὑπολογισμὸν τῶν κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἀπαιτήσεων ἐπιτρέπεται νὰ συνομολογῆται «εἰδικὸς μισθός». Παραλλήλως εἰς τὸ πρῶτον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου, στίχος 5ος, διαγράφεται τὸ ἄρθρον «τὸν». Γίνεται περαιτέρω δεκτὴ ἡ πρότασις τῆς Π.Ν.Ο., ὅπως εἰς τὸ δεύτερον ἐδάφιον διασαφηνισθῇ, ὅτι ὄχι μόνον ὅταν ὁ ναυτικὸς ὑπέστη ἀνικανότητα (πρόσκαιρον ἢ διαρκῆ) πρὸς ἐργασίαν, ἀλλὰ καὶ ἐν περιπτώσει θανάτου αὐτοῦ ἐφαρμόζονται καὶ αἱ εἰδικαὶ διατάξεις περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ἐξ ἀτυχημάτων ἐν τῇ ἐργασίᾳ παθόντων.

Τέλος, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς προστεθέντας διὰ τοῦ νεωτέρου ν.δ. 2652/1953 (ἄρθρον 3) περιορισμοὺς εἰς τὰς προβλεπομένας ἐν τῷ ἄρθρῳ 66 (ἀντίστοιχον 23 τοῦ νόμου 1752) παροχὰς ἐπὶ τῶν περιπτώσεων ἀσθενείας τοῦ ναυτικοῦ καὶ τοὺς ὁποίους περιορισμοὺς ἡ Ἕνωσις Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν προτείνει νὰ περιληφθοῦν ὡς προσθήκαι καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 66 τοῦ Κώδικος, δὲν γίνεται δεκτὴ ἡ πρότασις αὕτη. Αἱ προστιθέμεναι διὰ τοῦ ν.δ. 2652/1953 σχετικαὶ διατάξεις δὲν πρέπει νὰ ἐντεθοῦν εἰς τὸ σῶμα τοῦ Κώδικος, ἀλλὰ δέον νὰ διατηρηθοῦν ἐν ἰσχύϊ δι' εἰδικοῦ ἄρθρου εἰς τὰς μεταβατικὰς διατάξεις.

Ἄρθρον 67. Γίνεται δεκτὸν τὸ αἴτημα τῆς Π.Ν.Ο. περὶ διαγραφῆς τῆς φράσεως «ἢ τὸ ἀτύχημα».

Ἄρθρον 70. Δὲν γίνεται δεκτὴ ἡ πρότασις τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς, ὅπως καθορισθῇ ἡ διάρκεια σιωπηρᾶς παρατάσεως τῆς συμβάσεως ναυτολογήσεως τοῦ ναυτικοῦ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἀρχικῆς του συμβάσεως (ἀντίστοιχον ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 1752).

Ἄρθρον 71. Γίνεται δεκτόν, ὅπως ἀντὶ τῆς λέξεως «ἀφετηρίας» τεθῇ ἡ φράσις «προσλήψεως τοῦ ναυτικοῦ», ὅπως ζητεῖ ὁ Δικηγορικὸς Σύλλογος Πειραιῶς καὶ καθ' ἃ ὁρίζεται εἰς τὸ ἀντίστοιχον ἄρθρον 13 τοῦ νόμου 1752.

Ἄρθρον 73. Ἡ διατύπωσις τοῦ ἄρθρου θεωρεῖται πλήρης, δὲν κρίνεται δὲ ἐπωφελής, οὔτε ἀναγκαία ἡ τροποποίησις ἢ συμπλήρωσις αὐτοῦ κατὰ τὰς ὑποβληθείσας παρά τινων ὑποδείξεις. Εἰδικῶς αἱ ὑπὸ τοῦ νεωτέρου νόμου 2652/1953 εἰσαγόμεναι συμπληρώσεις (εἰς τὸ ἀντίστοιχον ἄρθρον 13 τοῦ νόμου 1752) δὲν κρίνεται, ὅτι πρέπει νὰ περιληφθοῦν εἰς τὸν Κώδικα, ἀλλὰ νὰ διατηρηθοῦν ἐν ἰσχύϊ δι' εἰδικοῦ ἄρθρου τῶν μεταβατικῶν διατάξεων.

Τέλος οἱ ἐνδοιασμοὶ οἱ ἐκφραζόμενοι ὑπὸ τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν, ὑπὸ τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς καὶ τινων δημοσίων λειτουργῶν, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀκριβῆ ἔννοιαν φράσεών τινων ἢ λέξεων τοῦ ἄρθρου καὶ τὴν προβαλλομένην ἀνάγκην διασαφηνίσεως αὐτῶν εἰς τὸν Κώδικα, δὲν κρίνονται βάσιμοι.

Ἄρθρον 78. Τὸ ἄρθρον τοῦτο εἶναι ἀνάλογον πρὸς τὸ ἀντίστοιχον ἄρθρον 24 τοῦ νόμου 1752, τοῦ κοινῇ συμφωνίᾳ τῶν ἐκπροσώπων τῶν ἐφοπλιστῶν καὶ ναυτικῶν δεκτοῦ γενομένου. Αἱ ἀντιρρήσεις ἑπομένως καὶ ἐπιφυλάξεις, τὰς ὁποίας διατυπώνει ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου ἡ Π.Ν.Ο., ὅσον ἀφορᾷ τὴν στέρησιν τοῦ δικαιώματος παλιννοστήσεως τοῦ ναυτικοῦ λόγῳ παραπτώματος αὐτοῦ, ἐκ τοῦ φόβου ὅτι δύναται νὰ καταλήξῃ εἰς ἀδικίας τῶν ναυτικῶν, δὲν δύνανται νὰ θεωρηθοῦν βάσιμοι.

Ἡ προσθήκη τῆς φράσεως «εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν» εἰς τὸ πρῶτον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου, τὴν ὁποίαν ζητεῖ ἡ Ε.Ε.Ε. δὲν κρίνεται ἀναγκαία, διότι ὁ ὅρος «παλιννόστησις» ἐμπεριέχει τὴν ἔννοιαν ταύτην.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ λύσις τῶν δυναμένων νὰ ἐμφανισθοῦν ἐν τῇ πράξει ζητημάτων περὶ τὸν ἐπαναπατρισμὸν τῶν ναυτικῶν πρέπει νὰ ἀφεθῇ εἰς τὸν δικαστήν.

Ἄρθρον 82. Εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν ἐπεξηγεῖται διατί ἐθεωρήθη χρήσιμον νὰ περιληφθῇ εἰς τὸν Κώδικα τὸ ἄρθρον τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἄλλως τε ἐπικυρώνει τὴν ἰσχύουσαν ἤδη πρακτικὴν καὶ προορισμὸν ἔχει νὰ διευκολύνῃ τὴν ταχυτέραν δικαστικὴν ἐπίλυσιν τῶν διαφορῶν τῶν προκαλουμένων ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν περὶ συμβάσεως ναυτολογήσεως διατάξεων τοῦ Κώδικος. Δι' ὃ δὲν γίνεται δεκτὴ ἡ ὑπόδειξις τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν καὶ τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς περὶ διαγραφῆς τοῦ ἄρθρου τούτου.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΔΟΧΑΣ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

***Έξεύρεσις τοῦ ἡμερησίου μισθοῦ τῶν ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβομένων μισθωτῶν*:** Κατ' ἀρχὴν ὑπὸ τῶν ἐν ἰσχύϊ συλλογικῶν συμβάσεων, διαιτητικῶν ἀποφάσεων καὶ ὑπουργικῶν τοιούτων, τῶν καθοριζουσῶν κατώτατα ὅρια μισθῶν, δὲν προβλέπεται καὶ ὁ τρόπος προσδιορισμοῦ τοῦ ἡμερησίου μισθοῦ τῶν ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβομένων μισθωτῶν.

Κατὰ τὴν κρατήσασαν ὅμως ἐν τῇ νομολογίᾳ ἄποψιν ὁ μισθὸς ἀντιστοιχεῖ εἰς τὴν ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας τοῦ μηνὸς καὶ κατὰ τὸ νόμιμον ὡράριον, ἡ πρακτικὴ δὲ τῶν δικαστηρίων ἐν τῷ ὑπολογισμῷ τῶν ἀπαιτήσεων δέχεται τὰς ἐργασίμους ἡμέρας τοῦ μηνὸς εἰς 25. Τοῦτ' αὐτὸ ἄλλωστε τεκμαίρεται καὶ ἐκ τῶν διατάξεων περὶ παροχῆς προσαυξήσεων λόγῳ νυκτερινῆς ἐργασίας καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς τοιαύτας, ὡς ἐπίσης καὶ περὶ παροχῆς ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ἐκτὸς ὥρας διανυκτέρευσιν. (*Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 44818/1959 Ὑπουργείου Ἐργασίας*) (*).

***Ἡμερομίσθιον κατ' ἐξαιρεσίμους ἑορτὰς εἰς περιπτώσεις ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, ἀδείας κλπ. τοῦ μισθωτοῦ*:** Συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. δ. 3755/1957 εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς, τοὺς μὴ ἀπασχοληθέντας κατὰ τὰς ἐν αὐτῷ ὁριζομένας ἐξαιρεσίμους ἑορτάς, καταβάλλεται τὸ ἡμερομίσθιον των, ἐφ' ὅσον ἡ μὴ ἀπασχόλησις δὲν ὀφείλεται εἰς λόγους ἀναγομένους εἰς τοὺς μισθωτούς.

Κατὰ ταῦτα μισθωτοί, ἀμειβόμενοι ἐπὶ ἡμερομισθίῳ, ἐφ' ὅσον ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν οὗτοι ἔτυχον ἀναπαύσεως, συνέπεσε μὲ τὴν Δευτέραν ἡμέραν τοῦ Πάσχα, δικαιοῦνται τοῦ ἡμερομισθίου των, δεδομένου ὅτι ἡ μὴ ἀπασχόλησίς των κατ' αὐτὴν δὲν ὀφείλεται εἰς λόγους ἀναγομένους εἰς τούτους.

Οἱ ἐν ἀδείᾳ τελοῦντες καὶ ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβόμενοι μισθωτοί, δικαιούμενοι κατ' ἄρθρον 3 τοῦ ἀ. ν. 539/1945 κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀδείας των τῶν ἀποδοχῶν, ὧν θὰ ἐδικαιοῦντο, ἐὰν ἀπησχολοῦντο κατὰ τὸν ἀντίστοιχον χρόνον παρὰ τῇ ὑποκειμένῃ ἐπιχειρήσει, θὰ τύχουν καὶ τῶν ἀποδοχῶν, αἵτινες ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. δ. 3755/1957 προβλεπομένας ἐξαιρεσίμους ἑορτάς, τὰς συμπιπτούσας εἰς τὸν χρόνον τῆς ἀδείας, ἀφοῦ ἡ μὴ ἀπασχόλησίς των κατ' αὐτὰς δὲν ἀνάγεται εἰς λόγους ὀφειλομένους εἰς τούτους, πρὸς δὲ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἡμερῶν τούτων θὰ ἐδικαιοῦντο οὗτοι, ἐὰν δὲν ἐτέλουν εἰς ἄδειαν.

(*) Βλέπε διὰ τὸ θέμα ΕΕΔ 18, 764, ἔνθα νομολογία τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ Ἀρείου Πάγου καὶ σημειώσεις μας.

Συμφώνως τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὡς εἴρηται ν.δ. ἡ 1η Μαΐου δὲν χαρακτηρίζεται ὡς ὑποχρεωτικὴ ἡμέρα ἀργίας, τοῦ οἰκείου ἐργοδότου ὄντος ἐλευθέρου νὰ ἀποφασίσῃ ἢ οὐ τὴν ἀπασχόλησιν τοῦ παρ' αὐτῷ ὑπηρετοῦντος προσωπικοῦ, ὅπερ ὑποχρεοῦται ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει νὰ παράσχῃ τὰς ὑπηρεσίας του. Συνεπῶς μόνον ἐὰν ὁ ἐργοδότης δὲν ἀποδέχηται τὰς ὑπηρεσίας τῶν μισθωτῶν του κατὰ τὴν 1ην Μαΐου ὑποχρεοῦται εἰς καταβολὴν τοῦ ἡμερομισθίου των, οὐχὶ δὲ καὶ ὁσάκις οἱ μισθωτοὶ δὲν προσφέρονται νὰ ἐργασθοῦν κατ' αὐτήν, δεδομένου ὅτι εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ μὴ ἀπασχόλησίς των ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς εἰς λόγους ἀναγομένους εἰς τούτους καὶ οὐχὶ εἰς τὸν ἐργοδότην. (*Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 34786/1959 Ὑπουργείου Ἐργασίας*).

***Συμψηφισμὸς τῶν πέραν τῶν νομίμων ἀποδοχῶν πρὸς δῶρα, προσαυξήσεις δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς ἢ νύκτας*:** Καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν συμψηφισμὸν τῶν πλέον τοῦ βασικοῦ ἡμερομισθίου καταβαλλομένων ποσῶν μὲ τὰ ἑκάστοτε χορηγούμενα δῶρα Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ὁ τοιοῦτος συμψηφισμὸς ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ τί ὁρίζουσιν ἑκάστοτε αἱ περὶ τῶν ὡς εἴρηται δώρων ἐκδιδόμεναι ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν συμψηφισμὸν τῶν πλέον τοῦ βασικοῦ ἡμερομισθίου καταβαλλομένων ποσῶν πρὸς τὰς δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων κλπ. προβλεπομένας προσαυξήσεις λόγῳ Κυριακῆς ἢ νυκτερινῆς ἐργασίας, ὁ τοιοῦτος συμψηφισμὸς κατὰ τὴν κρατοῦσαν ἐπὶ τοῦ θέματος νομολογίαν εἶναι ἐπιτρεπτός, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ συμβατικοῦ, ἀνωτέρου τοῦ νομίμου, ἡμερομισθίου συνεφωνήθη εἰδικῶς, ὅτι τὸ πέραν τοῦ νομίμου ποσὸν θὰ καλύπτῃ (καὶ ἐφ' ὅσον καλύπτει) καὶ τὰς νομίμους ταύτας προσαυξήσεις. (*Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 43453/1959 Ὑπουργείου Ἐργασίας*) (*).

(*) Βλέπε περὶ τοῦ συμψηφισμοῦ τῶν πλέον τῶν νομίμων καταβαλλομένων ποσῶν πρὸς τὸ «δῶρον» τοῦ Πάσχα ἢ Χριστουγέννων Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16133/1958, ΕΕΔ 18, 260 καὶ διὰ τὸν συμψηφισμὸν τῶν ποσῶν τούτων πρὸς τὴν πρόσθετον ἀμοιβὴν δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς ἢ νύκτας δυνάμει τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 18310/1946 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ὡς ἠρμηνεύθησαν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 (ΕΕΔ 12, 388), βλέπε νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 12, 388.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθορισμοῦ ποσοστοῦ παρεχομένης συντάξεως ὑπὸ τοῦ Τ.Σ.Α.Υ. εἰς τὸν ἐπιζῶντα σύζυγον καὶ τέκνα.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 171 τῆς 22 Αὐγούστου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ ν. δ. 3895/1958 «περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ Ἰατρικῶν Συλλόγων καὶ τινων ἄλλων διατάξεων» (Φ.Ε.Κ. 194, τεῦχος Α'), τὴν ὑπ' ἀριθ. 183/1.4.1959 ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Σ.Α.Υ., ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 270/1959 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας Ὑφυπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἡ παρεχομένη ὑπὸ τοῦ Ταμείου Συντάξεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ὑγειονομικῶν σύνταξις λόγῳ θανάτου ὁρίζεται ὡς κάτωθι εἰς ποσοστὰ τῆς βασικῆς συντάξεως γήρατος.

1) Ἐὰν θανὼν ἠσφαλισμένος κατέλιπε σύζυγον ἄνευ τέκνων τὰ 75ο/ο.

2) Ἐὰν θανὼν ἠσφαλισμένος κατέλιπε πλὴν συζύγου καὶ τέκνα εἰς σύζυγον μεθ' ἑνὸς τέκνου τὰ 65ο/ο δι' ἑαυτὸν καὶ τὰ 20ο/ο διὰ τὸ τέκνον, μετὰ δύο δὲ ἢ πλειόνων τέκνων τὰ 60ο/ο δι' ἑαυτὸν καὶ τὰ 40ο/ο διὰ τὰ τέκνα, τοῦ ἐπὶ πλέον τῆς συντάξεως τοῦ συζύγου ποσοῦ κατανεμομένου μεταξὺ τῶν τέκνων κατ' ἰσομοιρίαν.

3) Ἐὰν λόγῳ θανάτου ἢ γάμου δὲν ὑφίστανται ἐπιζῶν σύζυγος δικαιούμενος συντάξεως, δι' ἓν μόνον τέκνον τὰ 60ο/ο διὰ δύο ἢ πλείονα τέκνα τὰ 100ο/ο, τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως κατανεμομένου ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ μεταξὺ τῶν τέκνων κατ' ἰσομοιρίαν.

4) Ἐὰν λόγῳ θανάτου ἢ γάμου δικαιούχου μεταβληθῇ τὸ διὰ τοῦ παρόντος καθοριζόμενον ποσοστὸν συντάξεως, ἡ μεταβολὴ αὕτη ἐπέρχεται ἀπὸ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ γεγονότος τοῦ προκαλοῦντος ταύτην.

5) Ἡ σύνταξις συζύγου καὶ τέκνων θανόντος ἠσφαλισμένου δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ποσὸν τῆς βασικῆς συντάξεως γήρατος.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας Ὑφυπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Κερκύρᾳ τῇ 6 Αὐγούστου 1959

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Κ.Λ.Π.

55928]12415]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 3]1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν καρφωτῶν κιβωτιδίων σταφίδος Πατρῶν».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 804 τῆς 20 Αὐγούστου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 14 § 1 ἐδ. β' τοῦ νόμου 3239/1955, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τῶν ἄρθρων 19 § 2 καὶ 20 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3753/1957.

2) Τὴν ὑπ' ὀριθ. 3/1959 ἀπόφασιν Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν καρφωτῶν κιβωτιδίων σταφίδος Πατρῶν», δι' ἧς μετερρυθμίσθη κατόπιν ἐφέσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 1/1959 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 3/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν καρφωτῶν κιβωτιδίων σταφίδος Πατρῶν», ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συλλόγου Σταφιδοκιβωτοποιῶν Πατρῶν «ἡ Σύμπνοια» ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν:

α) Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πατρῶν.

β) Ἐπαγγελματικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πατρῶν.

γ) Συνδέσμου Βιομηχάνων Πατρῶν καὶ

δ) Ὁμοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Πατρῶν, καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Καθορίζει τὴν κατὰ τεμάχιον ἀμοιβὴν τῶν σταφιδοκιβωτοποιῶν Πατρῶν διὰ τὴν ἐργασίαν καρφώματος ἑκάστου σταφιδοκιβωτίου ἀνεξαρτήτως προελεύσεως ξυλείας καὶ μεγέθους κιβωτιδίου (τέταρτα—ὄγδοα) εἰς πεντήκοντα λεπτὰ ἕκαστον.

2) Καθορίζει, ὅπως οἱ μεταφορεῖς κενῶν σταφιδοκιβωτιδίων ἀμείβωνται διὰ τῶν ἡμερομισθίων τῶν καθοριζομένων ὑπὸ τῶν ἑκάστοτε γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων περὶ ἀνειδικεύτων ἐργατῶν.

3) Καθορίζει διὰ τοὺς ἄρρενας μεταφορεῖς, τοὺς κατὰ τὴν ἔγερσιν τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου ἐπὶ τῆς διαιτησίας ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἤτοι ἀπὸ τῆς ἡμέρας πρωτοκολλήσεως τῆς αἰτήσεως ὑπ' αὔξοντα ἀριθμὸν 3514/30.12.1958, λαμβάνοντας ἀνώτερα ἡμερομίσθια τῶν δοαχμῶν 47,50, προσαύξησιν ἐκ δρχ. 5ο/ο, καταβλητέαν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης.

4) Ὁρίζει, ὅτι οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἀπὸ τὸ ἀπασχολούμενον ὑπ' αὐτῶν προσωπικὸν σταφιδοκιβωτοποιῶν ποσοστὸν 40ο/ο προσλαμβάνεται ἀπὸ εἰδικοὺς ἐργάτας ἐγγεγραμμένους εἰς τὸν ἐφεσίβλητον Σύλλογον «Σύμπνοια».

Τὸ ὡς ἄνω Σωματεῖον «ἡ Σύμπνοια» ὑποχρεοῦται νὰ ἐγγράψῃ ἀσυζητητὶ ἐν τῇ δυνάμει του πάντα αἰτούμενον τὴν ἐγγραφήν του ἐν αὐτῷ

καὶ ἀσχολούμενον μὲ ἐργασίας σταφιδοκιβωτοποιοῦ.

Ἅμα τῇ ἐνάρξει ἰσχύος τῆς παρούσης οἱ ἐν ἐργοδόταις ἀπασχολούμενοι σταφιδοκιβωτοποιοὶ καὶ μὴ μέλη τοῦ Συλλόγου τούτου δύνανται νὰ ἐγγραφῶσιν εἰς τὸ ὡς ἄνω Σωματεῖον, ἵνα ὦσιν εἰς τὸ ἑξῆς μέλη τούτου, ὑποχρεωμένου τοῦ Σωματείου «Σύμπνοια» νὰ ἐγγράψῃ καὶ τούτους ἐν τῇ δυνάμει του.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη τῇ 11 Ἰουλίου 1959.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Αὐγούστου 1959

—

57104]12665]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως τῶν ἐργατοτεχνιτῶν λατομείων καὶ ἀσβεστοποιείων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων καὶ Ἐλευσῖνος.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 304 τῆς 20 Αὐγούστου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς συνεπληρώθη ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν παραγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3239/1955. 2) Τὴν ἀπὸ 15.6.1959 καταγγελίαν τῆς ὑπ' ἀριθ. 11/1958 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐκ μέρους τῶν Σωματείων ἐργατῶν λατόμων καὶ ἀσβεστοποιῶν Ἀθηνῶν - Περιχώρων καὶ ἐργατῶν λατόμων, ἀσβεστοποιῶν καὶ σκαφέων Πειραιῶς, κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν τὴν 20.6.1959. 3) Τὴν ἀπὸ 8.8.1959 αἴτησιν τοῦ Συνδέσμου ἐπιχειρηματιῶν λατομείων καὶ ἀσβεστοποιΐας Ἀθηνῶν. Πειραιῶς, Περιχώρων καὶ ἀσβεστοποιῶν Ἀθηνῶν - Περιχώρων καὶ 4) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 18.8.1959, ἣν ἀποδεχόμεθα, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν διὰ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι τῆς 20.11.1959, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων τῆς καταγγελθείσης ὡς ἄνω καὶ θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπεχούσης ὑπ' ἀριθ. 11/1958 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν λατομείων καὶ ἀσβεστοποιείων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων καὶ Ἐλευσῖνος», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 75630/31.7.1958 κοινῆς ἀποφάσεως ἡμῶν καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ καὶ δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 212 τεῦχος Β' τῆς 2.8.1958 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος της Κυβερνήσεως (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Αὐγούστου 1959

(*) ΕΕΔ 17, σελ. 1037

57105]12666]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως τῶν ἐργατῶν βιβλιοδετῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 304 τῆς 20 Αὐγούστου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς συνεπληρώθη ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3755/1957 ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3239/1955. 2) Τὴν ἀπὸ 1.6.1959 καταγγελίαν τῆς ὑπ' ἀριθ. 13/1958 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐκ μέρους τοῦ Σωματείου Τεχνιτῶν Βιβλιοδετῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν τὴν 24.6.1959. 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 3077/23.7.1959 αἴτησιν τοῦ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν. 4) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 18.8.1958, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν διὰ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι τῆς 24.11.1959, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων τῆς καταγγελθείσης ὡς ἄνω καὶ θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπεχούσης ὑπ' ἀριθ. 13/1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν βιβλιοδετῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 62941/28.10.1958 κοινῆς ἀποφάσεως ἡμῶν καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ καὶ δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 284 τεῦχος Β' τῆς 23.10.1958 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Αὐγούστου 1959

—

55926]12414]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 3] 1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν σταφιδεργατῶν Ἡρακλείου Κρήτης».

(Ε.Κ.τ. Β' φ. 304 τῆς 20 Αὐγούστου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 14 § 1 ἐδάφ. β' ταῦ ν. 3239/1955, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τῶν ἄρθρων 19 § 2 καὶ 20 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957,

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 3/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Χανίων «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν σταφιδεργατῶν Ἡρακλείου Κρήτης, δι' ἧς μετερρυθμίσθη κατόπιν ἐφέσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 1/1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἡρακλείου Κρήτης ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 3/1959

(*) ΕΕΔ 17, σελ. 1212

ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν σταφιδεργατῶν Ἡρακλείου Κρήτης», ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου σταφιδεργατῶν καὶ σταφιδεργατριῶν Ἡρακλείου ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἡρακλείου Κρήτης καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

«Καθορίζει τὰ κατώτατα ὅρια ἀμοιβῆς τῶν σταφιδεργατῶν ὡς κάτωθι:

1) Μεταφορὰ σάκκων εἰς πλυντήρια, ἄδειασμα σάκκων εἰς πλυντήρια, ψήστης καὶ βοηθὸς αὐτοῦ δρχ. 0,057.

2) Μεταφορὰ εἰς πατσαλοτόπους, κατασκευὴ πατσαλίου δραχμαὶ 0,036.

3) Κόψιμον καὶ γύρισμα πατσαλίου, σάκκιασμα, μεταφορὰ καὶ ἄδειασμα εἰς ξελυκιστικὴν μηχανήν, γέμισμα κιβωτίων, πρεσσάρισμα καὶ ντάνιασμα γεμάτων κιβωτίων, μεταφορὰ ὑποπροϊόντων (τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἐν περιπτώσει σακκιδίων, ὅτε γίνεται ἡ ἐνσάκκισις), ζύγισμα σακκιδίων καὶ ράψιμον δρχ. 0,053.

4) Φόρτωσις κιβωτίων ἢ σάκκων ἐπὶ μεταφορικοῦ μέσου δρχ. 0,020.

5) Μεταφορὰ εἰς πατσαλοτόπους, κατασκευὴ πατσαλίου, ἐγκιβωτισμὸς ἢ ἐνσάκκισις καὶ φόρτωσις ἐπὶ μεταφορικῶν μέσων ἀβάφων ξελυκιασμένων σταφίδων (ὡς ἀναλυτικὰ 2, 3 καὶ 4) δραχ. 0,103.

6) Παραλαβὴ ἐξ ἀγορᾶς σταφίδος εἰς σάκκους, δειγματισμός, ράψιμον σάκκων, ζύγισμα, φόρτωσις καὶ ἐκφόρτωσις καὶ ντάνιασμα δραχ. 0,037.

7) Παραλαβὴ ἐξ ἀγορᾶς σταφίδος χῦμα, δειγματισμός, γέμισμα καὶ δέσιμον σάκκων, ζύγισμα, φόρτωσις καὶ ἐκφόρτωσις καὶ ντάνιασμα δραχ. 0,046.

8) Παραλαβὴ σταφίδων εἰς σάκκους ἐν τῷ ἐργοστασίῳ, ἐκφόρτωσις, δειγματισμός, ράψιμον σάκκων καὶ ντάνιασμα δραχ. 0,020.

9) Δειγματισμός, ράψιμον σάκκων, ζύγισμα καὶ ντάνιασμα δραχ. 0,010.

10) Ζύγισμα καὶ ἐπανατοποθέτησις σάκκων, ντάνιασμα ἐκ νέου δρχ. 0,007.

11) Σάκκιασμα πατσαλίου καὶ ντάνιασμα σάκκων δραχ. 0,013.

12) Κοσκίνισμα σταφίδος, ἤτοι μεταφορὰ εἰς κόσκινα, τροφοδοσία κοσκίνων δραχ. 0,022.

13) Πάγκωμα πρὸς διαλογὴν καὶ μεταφορὰν διαλεγμένης σταφίδος δραχ. 0,013.

14) Διὰ τὰ ψιλὰ τοῦ νούμερο 1 θὰ καταβάλλεται ἐπὶ πλέον τοῦ ποσοῦ τοῦ παγκώματος δραχ. 0,013.

15) Διὰ μεταπατσάλιασμα ψιλῶν δραχ. 0,036, καὶ

16) Διὰ πατσάλιασμα καὶ πάγκωμα καραπουτζέδων δραχ. 0,050.

Καθορίζει ὡσαύτως τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων σταφιδεργατριῶν ὡς κάτωθι:

1) Ἐργάτριαι διαλογῆς καὶ πεδαριοῦ καὶ καθαριστριαι τοῦ ἐργοστασίου λαμβάνουσι τὸ ἑκάστοτε ἐλάχιστον ὅριον τῶν νομίμως καθοριζομένων ὑπὸ ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ ἀποφάσεως διαιτησίας διὰ τὰς ἀνειδικεύτους ἐργατρίας.

2) Ἐργάτριαι λοιπαὶ πεδαριοῦ κοσκίνου βαφείου δραχ. 40 καὶ

3) Ἐργάται βαγονίου δρχ. 42.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀποφάσεως ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1959».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Αὐγούστου 1959

—

57107]12668]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐξαιρέσεως καὶ αὖθις τῆς παροχῆς ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τοὺς μηχανικοὺς καὶ χημικοὺς τῆς Η.Ε.Α.Π.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 305 τῆς 21 Αὐγούστου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1388/1956 ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, καθ' ἣν ἐπὶ ἀκυρώσεως κυρωτικῆς πράξεως τῆς Διοικήσεως ἐπέρχεται ἀναβίωσις τῆς τεταγμένης προθεσμίας πρὸς νεωτέραν ἐνέργειαν ταύτης κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955.

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1562/1959 ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας (*), δι' ἧς ἀκυροῦται ἐν μέρει ὡς μὴ ἐπαρκῶς ἠιτιολογημένη ἡ ὑπ' ἀριθ. 71438/1958 ἡμετέρα ἀπόφασις «περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 14/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς κατηγοριῶν ζητινων τοῦ προσωπικοῦ τῆς Η.Ε.Α.Π.» καὶ δὴ καθ' ὃ μέρος ἡ ὑπουργικὴ αὕτη ἀπόφασις ἀναφέρεται εἰς τὴν κατόπιν ἡμετέρας τροποποιήσεως γενομένην ἐξαίρεσιν τῶν μηχανικῶν καὶ χημικῶν τῆς Η.Ε.Α.Π. ἀπὸ τῆς χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας καὶ ἧτις ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐκοινοποιήθη ἡμῖν τὴν 1.8.1959.

4) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφ. β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 19.8.1959, ἔχουσαν οὕτω:

Ἐπειδὴ α) αἱ ἀμοιβαὶ τῶν μηχανικῶν καὶ χημικῶν τῆς Η.Ε.Α.Π., περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ κεντρικὰ ἐργοστάσια, εἶναι κατὰ πολὺ ἀνώτεραι τῶν διὰ τὴν κατηγορίαν τῶν μισθωτῶν τούτων νομίμως τεθεσπισμένων κατωτάτων ὁρίων μισθῶν, περικλείουσα ἐν αὐταῖς οὐ μόνον ἐνδεχομένην προσαύξησιν συνεπείᾳ τῆς ἀνθυγιεινῆς φύσεως τῆς παρεχομένης ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ εὐρύτατα περιθώρια, ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς μηχανικοὺς καὶ χημικοὺς τοὺς ἀπασχολουμένους ὑπὸ τοῦ Κράτους ἢ τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ β) ἡ ἐργασία

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 831.

τῶν ἐν λόγῳ μηχανικῶν καὶ χημικῶν, καίτοι παρεχομένη ἐντὸς τῶν ἐργοστασίων, εἶναι ἐν τοῖς πράγμασιν ἐργασία διευθυνσεως, ἐπιθεωρήσεως καὶ καθοδηγητικῆς ἐποπτείας καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου δὲν εἶναι ἀνθυγιεινή. Συνεπῶς ἀντίκειται εἰς τὴν γενικὴν καὶ εἰδικὴν οἰκονομικὴν ἢ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως ἡ παροχὴ εἰς τοὺς μηχανικοὺς καὶ χημικοὺς τῆς Η.Ε.Α.Π. προσθέτου ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, διότι αὕτη ἀντιτίθεται πρὸς τοὺς βασικοὺς σκοποὺς τῆς τοιαύτης πολιτικῆς, ἥτις συγίσταται εἰς τὴν δημιουργίαν γενικοῦ ἐπιπέδου μισθῶν, βασιζομένου ἐπὶ τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης καὶ ἐπιτυγχάνοντος τὴν δικαίαν διανομὴν τοῦ τμήματος τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς τοὺς μισθωτούς.

Τὸ περιωρισμένον τῆς ἐκτάσεως παροχῆς τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος δὲν δύναται νὰ σταθμισθῇ, διότι οἱαδήποτε παρέκκλισις ἀπὸ τῆς ἀκολουθουμένης οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς πολιτικῆς ἐπὶ τῶν ἀμοιβῶν τῆς ἐργασίας εἶναι δυνατὸν νὰ δημιουργήσῃ «προηγούμενα» καὶ νὰ ἀνατρέψῃ τὴν ὑφισταμένην ἰσορροπίαν, ἥτις ἀποτελεῖ θεμελιώδη παράγοντα, ἐφ' οὗ βασίζεται ἡ οἰκονομικὴ σταθερότης καὶ ἡ κοινωνικὴ εἰρήνη.

Διὰ τοὺς ὡς ἄνω ἐκτεθέντας λόγους ἐπιβάλλεται ἡ ἐξαίρεσις καὶ αὐθις ἐκ τῆς παροχῆς τοῦ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, περὶ οὗ ἡ ὑπ' ἀριθ. 71438/1958 κοινὴ ὑπουργικὴ ἀπόφασις, τῶν μηχανικῶν καὶ χημικῶν τῶν ἀπασχολουμένων ἐντὸς τῶν κυρίων ἐγκαταστάσεων τῶν ἐργοστασίων ἠλεκτροπαραγωγῆς τῆς Η.Ε.Α.Π., διότι ἡ παροχὴ αὕτη ἀντιτίθεται πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικήν, ἀποφασίζομεν:

Τροποποιοῦμεν καὶ αὐθις τὴν παράγραφον 2 τοῦ διατακτικοῦ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθείσαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τῆς Ἑνώσεως προσωπικοῦ Η.Ε.Α.Π. ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν—Πειραιῶς διαμορφουμένης τῆς παραγράφου ταύτης ὡς ἀκολούθως:

«2) Τῆς παροχῆς τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος ἐξαιροῦνται οἱ μηχανικοί, οἱ χημικοί, οἱ ὑπάλληλοι, ὑπηρέται ἢ ἐργάται γραφείων ἢ ἀποθηκῶν, τὸ προσωπικὸν τῶν ἐστιατορίων, οἱ θυρωροί, φύλακες, πρόσθετοι ἀστυφύλακες, κηπουροί, νοσοκόμοι καὶ πᾶν ἐν γένει πρόσωπον ἀσχολούμενον εἰς οἱανδήποτε ἐγκατάστασιν, κειμένην μὲν εἰς τὴν περιοχὴν τῶν ἐργοστασίων, ἀλλ' ἐκτὸς τῶν ὡς ἄνω κυρίων ἐγκαταστάσεων τούτων. Ὡσαύτως ἐξαιροῦνται τῆς παροχῆς τοῦ ἐπιδόματος τούτου οἱ λαμβάνοντες ἤδη ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 57620/1951 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, οἵτινες θὰ ἐξακολουθήσουν λαμβάνοντες τὸ τελευταῖον τοῦτο».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Αὐγούστου 1959

30887]059]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περὶ παρατάσεως συλλογικῆς συμβάσεως πληρωμάτων φορτηγῶν πλοίων 801—4500 τόννων D.W.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 306 τῆς 25 Αὐγούστου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὴν ἀπὸ 30ῆς Ἰανουαρίου 1957 ὑπογραφεῖσαν συλλογικὴν σύμβασιν μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς μὲν τῶν ἐκπροσώπων τῆς Ἑνώσεως Ἐφοπλιστῶν Μεσογειακῶν Ἀτμοπλοίων καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν εἰς τὴν Πανελλήνιον Ναυτικὴν Ὁμοσπονδίαν (Π.Ν.Ο.) ὑπαγομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, κυρωθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10030/339/12.2.1957 ἡμετέρας ἀποφάσεως (*) καὶ παραταθεῖσαν μέχρι 30.4.1959 διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25375/865/7.4.1959 ἡμετέρας ἀποφάσεως.

2) Τὸ γεγονὸς ὅτι μετὰ τὴν λῆξιν τῆς περὶ ἧς πρόκειται συλλογικῆς συμβάσεως δὲν ἐπετεύχθη ἡ σύναψις νέας τοιαύτης διὰ τὴν ρύθμισιν τυχὸν ἀναφυομένων διαφορῶν,

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 21/26.1.1959 πρᾶξιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δι' ἧς ἐξουσιοδοτήθημεν ὅπως δι' ἀποφάσεως ἡμῶν παρατείνωμεν τὴν ἰσχὺν τῆς λήξάσης συλλογικῆς σύμβάσεως πληρωμάτων φορτηγῶν πλοίων 801 - 4.500 τόννων D.W. ἀπὸ τῆς λήξεώς της καὶ μέχρι ἑνὸς ἔτους, ἀποφασίζομεν:

Παρατείνομεν τὴν ἰσχὺν τῆς ἀπὸ 30ῆς Ἰανουαρίου 1957 ὑπογραφείσης συλλογικῆς συμβάσεως μεταξὺ τῶν ἐκπροσώπων τῆς Ἑνώσεως Ἐφοπλιστῶν Μεσογειακῶν Ἀτμοπλοίων ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν ἐκπροσώπων τῶν εἰς τὴν Πανελλήνιον Ναυτικὴν Ὁμοσπονδίαν ὑπαγομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἀφ' ἑτέρου, ὡς ἐκυρώθη καὶ παρετάθη αὕτη διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 10030/339/12.2.1957 καὶ 25375/865/7.4.1959 ἀποφάσεων ἡμῶν, ἀπὸ τῆς λήξεώς της καὶ μέχρι 31ης Ἰουλίου 1959.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 30 Ἀπριλίου 1959

—

57066]1926]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περὶ παρατάσεως συλλογικῆς συμβάσεως πληρωμάτων φορτηγῶν πλοίων 801- 4.500 D.W.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 306 τῆς 25 Αὐγούστου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὴν ἀπὸ 30ῆς Ἰανουαρίου 1957 ὑπογραφεῖσαν συλλογικὴν σύμβασιν μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς μὲν τῶν ἐκπροσώπων τῆς Ἑνώσεως Ἐφοπλιστῶν Μεσογειακῶν Ἀτμοπλοίων καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν εἰς τὴν Πανελλήνιον Ναυτικὴν Ὁμοσπονδίαν (Π.Ν.Ο.) ὑπαγομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, κυρωθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10030/339/12.2.1957 ἡμετέρας ἀποφάσεως καὶ παραταθεῖσαν μέχρι 31.7.1959 διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 25375/865/7.4.1959 καὶ 30887/1059/30.4.1959 ἡμετέρων ἀποφάσεων.

(*) ΕΕΔ 16, σελ. 402.

2) Τὸ γεγονὸς ὅτι μετὰ τὴν λῆξιν τῆς περὶ ἧς πρόκειται συλλογικῆς συμβάσεως δὲν ἐπετεύχθη ἡ σύναψις νέας τοιαύτης διὰ τὴν ρύθμισιν τυχὸν ἀναφυομένων διαφορῶν.

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 21/26.1.1959 πρᾶξιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δι' ἧς ἐξουσιοδοτήθημεν ὅπως δι' ἀποφάσεως ἡμῶν παρατείνωμεν τὴν ἰσχὺν τῆς ληξάσης συλλογικῆς συμβάσεως πληρωμάτων φορτηγῶν πλοίων 801 - 4.500 τόννων D W., ἀπὸ τῆς λήξεώς της καὶ μέχρις ἑνὸς ἔτους, ἀποφασίζομεν:

Παρατείνομεν τὴν ἰσχὺν τῆς ἀπὸ 30ῆς Ἰανουαρίου 1957 ὑπογραφείσης συλλογικῆς συμβάσεως (*) μεταξὺ τῶν ἐκπροσώπων τῆς Ἑνώσεως Ἐφοπλιστῶν Μεσογειακῶν Ἀτμοπλοίων ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν ἐκπροσώπων τῶν εἰς τὴν Πανελλήνιον Ναυτικὴν Ὁμοσπονδίαν ὑπαγομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἀφ' ἑτέρου, ὡς ἐκυρώθη καὶ παρετάθη διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 10030/339/12.2.1957, 25375/865/7.4.1959 καὶ 30887/1059/30.4.1959 ἀποφάσεων ἡμῶν, ἀπὸ τῆς λήξεώς της καὶ μέχρι 31ης Ὀκτωβρίου 1959.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 5 Αὐγούστου 1959

—

52941]Κ. 728]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως εἰς Καταστατικὸν Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν κλπ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 306 τῆς 25 Αὐγούστου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν. δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν.δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. διατάγματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν - Πλινθοποιῶν καὶ Ἀγγειοπλαστῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 58/572866/1959 καὶ 3169/1959 ἀναφορῶν του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 20/1957, συνεδρίασις 415η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 8.12.1958), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως εἰς τὸν Κανονισμὸν παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν - Πλινθοποιῶν καὶ Ἀγγειοπλαστῶν ἐπέλθωσιν αἱ κάτωθι τροποποιήσεις:

1. Τὸ ἄρθρον 1 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

1) Συντάξεως λόγῳ γήρατος «ἄρθρου 1» δικαιοῦνται:

Ὁ ἠσφαλισμένος ὁ συμπληρώσας τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ ἡ ἠσφαλισμένη ἡ συμπληρώσασα τὸ 55ον ἔτος τῆς ἡλικίας της, ἐφ' ὅσον ἐπραγματοποίησαν τρεῖς χιλιάδας (3.000) ἡμέρας ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1962 ἢ τρεῖς χιλιάδας ἑξακοσίας (3.600) ἡμέρας ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει μετὰ τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1963.

2) Ἐὰν ὁ παρὰ τῷ Ταμείῳ ἠσφαλισμένος ἐπραγματοποίησε τρεῖς χιλιάδας (3.000) τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1962 ἢ τέσσαρας χιλιάδας (4.000) ἡμέρας ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει μετὰ τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1963, δικαιοῦται συντάξεως γήρατος ἠλαττωμένης κατὰ τὸ 1/200 τῆς πλήρους μηνιαίας συντάξεως, δι' ἕκαστον μῆνα ἐλλείποντα ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζομένων ὁρίων ἡλικίας, ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσε τὸ 58ον ἔτος τῆς ἡλικίας του προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένου καὶ τὸ 53ον ἔτος τῆς ἡλικίας προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένης.

3) Ἠσφαλισμένος ἐξερχόμενος τῆς ἀσφαλίσεως λόγῳ συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας του καὶ ὅστις ἄλλως δὲν δικαιοῦται συντάξεως, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον ἔχει πραγματοποιήσει 1.500 ἡμέρας ἐργασίας εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ κλάδου συντάξεως δικαιοῦται τῶν ἀτομικῶν του εἰσφορῶν, τοῦ ἀτομικοῦ του δὲ λογαριασμοῦ ἐὰν συνεπλήρωσε χρόνον ἀσφαλίσεως ἄνω τῶν 1.500 ἡμερῶν ἐργασίας.

2. Τὸ ἄρθρον 2 τροποποιεῖται ὡς κατωτέρω:

Ἄρθρον 2

1) Συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας δικαιοῦνται:

Ὁ παρὰ τῷ Ταμείῳ ἠσφαλισμένος ἐὰν λόγῳ παθήσεως ἢ βλάβης ἢ ἐξασθενήσεως σωματικῆς ἢ πνευματικῆς δὲν δύναται νὰ κερδίζῃ δι' ἐργασίας ἀνταποκρινομένης εἰς τὰς δυνάμεις, τὴν δεξιότητα, τὴν μόρφωσιν καὶ τὴν συνήθη αὐτοῦ ἐπαγγελματικὴν ἀπασχόλησιν πλέον τοῦ 1/3 ἐκείνου ὅπερ συνήθως κερδίζει ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ καὶ ἐπαγγελματικῇ κατηγορίᾳ σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος τῆς αὐτῆς μορφώσεως, ἤτοι ὁ κεκτημένος ἀναπηρίαν εἰς ποσοστὸν τοὐλάχιστον 66,67 ο/ο.

Ἐὰν ἡ ἀναπηρία ὡρίσθη εἰς ποσοστὸν ἀπὸ 33 ο/ο ἕως 66 ο/ο καταβάλλεται ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς συμφώνως πρὸς τὰ ἰσχύοντα διὰ τὸ Ι.Κ.Α.

Ὡς ἀναπηρία, παρέχουσα κατὰ τὰ ἀνωτέρω δικαίωμα εἰς σύνταξιν, θεωρεῖται ἡ μέλλουσα νὰ διαρκέσῃ κατὰ ἰατρικὴν πρόβλεψιν ἐπὶ ἓξ (6) τοὐλάχιστον μῆνας.

2) Ὁ παρὰ τῷ Ταμείῳ ἠσφαλισμένος καθιστάμενος ἀνάπηρος ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἔννοιαν δικαιοῦται συντάξεως, ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσε χιλίας πεντακοσίας (1.500) τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει, ἐξ ὧν πεντακοσίας τοὐλάχιστον κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν πέντε τελευ-

(*) ΕΕΔ 16, σελ. 402.

ταίων ἐτῶν, καὶ ἡ ἀναπηρία του δὲν ὀφείλεται εἰς ἀτύχημα ἐργασίας.

3) Ἐὰν ἠσφαλισμένος κατέστη ἀνάπηρος ἐκ προθέσεως ἢ συνεπείᾳ πλημμελήματος ἢ κακουργήματος παρ' αὐτοῦ διαπραχθέντος, τῆς ἐνοχῆς του ἀποδεικνυομένης διὰ τελεσιδίκου δικαστικῆς ἀποφάσεως, δὲν δικαιοῦται συντάξεως ἀναπηρίας.

3. Τὸ ἄρθρον 3 τροποποιεῖται ὡς κατωτέρω:

Ἄρθρον 3

1) Ἐν περιπτώσει θανάτου συνταξιούχου τοῦ Ταμείου λόγῳ ἀναπηρίας ἢ γήρατος, ὡς καὶ ἐν περιπτώσει θανάτου ἠσφαλισμένου ἔχοντος πραγματροποιήσει χιλίας πεντακοσίας (1.500) ἡμέρας ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει, ἐξ ὧν πεντακοσίας (500) τοὐλάχιστον κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν πέντε τελευταίων ἐτῶν, δικαιοῦται συντάξεως κατὰ τὰ ἑπόμενα:

α) Ἡ χήρα ἢ ὁ ἄπορος καὶ ἀνάπηρος χήρος, οὗ ἡ συντήρησις ἐβάρυνε τὴν θανοῦσαν.

β) Τὰ νόμιμα τέκνα, τὰ νομιμοποιηθέντα, ἀναγνωρισθέντα καὶ υἱοθετηθέντα, ὧν ἡ υἱοθεσία ἔλαβε χώραν ἓν τοὐλάχιστον ἔτος πρὸ τοῦ θανάτου του ἢ τῆς χορηγήσεως συντάξεως καὶ τὰ ὁποῖα δὲν λαμβάνουσιν ὁπωσδήποτε σύνταξιν ἐκ τοῦ Ταμείου, ἐπὶ θανάτου δὲ ἠσφαλισμένης ἢ γυναικὸς συνταξιούχου καὶ τὰ νόθα τέκνα της.

γ) Οἱ κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου ὀρφανοὶ πατρὸς καὶ μητρὸς ἔγγονοι καὶ προγονοί, ἐφ' ὅσον πάντες οὗτοι συνετηροῦντο ὑπὸ τοῦ θανόντος (θανούσης).

δ) Οἱ γονεῖς, ἐὰν ἡ συντήρησίς των ἐβάρυνε τὸν θανόντα (θανοῦσαν) καὶ ἐφ' ὅσον προκειμένου περὶ τοῦ πατρὸς οὗτος εἶναι ἄπορος καὶ ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν ἢ συνεπλήρωσε τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του.

2) Ἡ χήρα (χῆρος) δὲν δικαιοῦται συντάξεως:

α) Ἐὰν ὁ θάνατος τοῦ συζύγου (τῆς συζύγου) ἐπῆλθε πρὸ τῆς παρόδου ἓξ (6) μηνῶν ἀπὸ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου, ἐκτὸς

αα) Ἐὰν ὁ θάνατος ὀφείληται εἰς ἀτύχημα.

ββ) Ἐάν, ὑφισταμένου τοῦ γάμου, ἐγεννήθη ἢ διὰ τοῦ γάμου ἐνομιμοποιήθη τέκνον.

γγ) Ἐὰν ἡ χήρα κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου τελῇ εἰς κατάστασιν ἐγκυμοσύνης, καὶ

δδ) Ἐὰν ὁ θανὼν (ἡ θανοῦσα) ἐλάμβανε κατὰ τὴν τέλεσιν τοῦ γάμου σύνταξιν ἀναπηρίας ἢ γήρατος, ὁ δὲ θάνατος ἐπῆλθε πρὸ τῆς παρόδου 24 μηνῶν ἀπὸ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου.

4. Τὸ ἄρθρον 4 τροποποιεῖται ὡς κατωτέρω:

Ἄρθρον 4

1) Τὸ ποσὸν τῆς ὑπὸ τοῦ Ταμείου χορηγουμένης συντάξεως, λόγῳ γήρατος καὶ ἀναπηρίας, ἀποτελεῖται:

α) Ἐκ ποσοῦ ἴσου πρὸς τὸ 13πλάσιον τοῦ ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου (ἐργατρίας) κεραμοποιοῦ ἢ ἀγγειοπλάστου, εἰς τὸ ὁποῖον προστίθεται ἕτερον ποσὸν ἴσον πρὸς 50ο/ο τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ 13πλασίου τούτου καὶ τοῦ 13πλασίου τοῦ μέσου ἡμερομισθίου, ὅπερ ἐλάμβανεν ὁ ἠσφαλισμένος κατὰ τὴν προηγουμένην διετίαν.

β) Ἐκ προσαυξήσεως ἴσης πρὸς 3ο/ο ἀνὰ 300 ἡμέρας ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει μετὰ τὰς πρώτας ἐννεακοσίας ἐνενήκοντα ἐννέα τοιαύτας.

γ) Ἐκ προσαυξήσεως, ἐπὶ τοῦ προκύψαντος κατὰ τὰ ἄνω ποσοῦ, ἴσης πρὸς 10ο/ο διὰ τὴν σύζυγον καὶ 5ο/ο δι' ἕκαστον τέκνον καὶ μέχρι τριῶν τέκνων.

Τὸ ποσὸν τῆς οὕτω καταβλητέας συντάξεως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπερβαίνῃ ποσοστὸν 80ο/ο τῶν ἀποδοχῶν τὰς ὁποίας θὰ ἐλάμβανεν ὁ συνταξιοῦχος ἐὰν ἦτο ἐν ἐνεργείᾳ.

5. Ἐν τέλει τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ προστίθενται αἱ ἀκόλουθοι μεταβατικαὶ διατάξεις:

Μεταβατικαὶ διατάξεις

1) Οἱ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συνταξιοῦχοι λόγῳ γήρατος ἢ ἀναπηρίας ἢ θανάτου, ὡς πρὸς τοὺς ὁποίους πληροῦνται αἱ ὑπὸ ταύτης ὁριζόμεναι προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως, δικαιοῦνται τῆς ὑπὸ ταύτης καθοριζομένης συντάξεως ἀπὸ τῆς ἰσχύος αὐτῆς.

Ἐὰν ὅμως ἐκ τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς οὕτω ἀναπροσαρμοζομένης συντάξεως, κατὰ τὰς νέας διατάξεις, προκύπτει ποσὸν κατώτερον τοῦ ἤδη καταβαλλομένου, θὰ καταβάλλεται τὸ ἤδη χορηγούμενον τοιοῦτον.

2) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης ποσοστὸν ἴσον πρὸς τὰ 10ο/ο τοῦ ἀπομένοντος ὑπολοίπου μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν ποσοστοῦ 15ο/ο ἐπὶ τῶν συνολικῶν ἐτησίων ἐσόδων τοῦ Ταμείου διὰ τὴν κάλυψιν τῶν δαπανῶν διοικήσεως αὐτοῦ διατίθεται ἀποκλειστικῶς διὰ τὸν κλάδον συντάξεως, ποσοστὸν δὲ 7ο ο διατίθεται διὰ τὸν κλάδον ἀσθενείας, καταργουμένης πάσης ἀντιθέτου διατάξεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ἰουλίου 1959

—

17468]Σ. 174]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Χρηματιστῶν, Μεσιτῶν, Ἀντικρυστῶν καὶ Ὑπαλλήλων Χρηματιστηρίου Ἀξιῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 235 τῆς 1 Ἰουλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν. δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/τος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/τος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Χρηματιστῶν, Μεσιτῶν, Ἀντικρυστῶν καὶ Ὑπαλλήλων τοῦ Χρηματιστηρίου Ἀξιῶν Ἀθηνῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2131/28.11.1968 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 305/1968, συνεδρίασις 434ή τῆς ΙΑ' περιοδου τῆς 19.12.19.8), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Χρηματιστῶν, Μεσιτῶν, Ἀντικρυστῶν καὶ Ὑπαλλήλων τοῦ Χρηματιστηρίου Ἀξιῶν Ἀθηνῶν ἐπέλθωσιν αἱ κάτωθι τροποποιήσεις:

1. Τὸ ἄρθρον 15 τοῦ ἐν λόγῳ Καταστατικοῦ τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

Ἄρθρον 15

Δικαίωμα συντάξεως

Α'. Δικαίωμα εἰς σύνταξιν δημιουργεῖται εἰς τὰς ἑξῆς περιπτώσεις:

1) Διὰ τοὺς χρηματιστὰς τοὺς παραιτουμένους ἐκ τῆς θέσεως των: α) τοὺς ἔχοντας ἡλικίαν 65 ἐτῶν καὶ πραγματικὴν ἀσφάλισιν 10 ἐτῶν, β) τοὺς ἔχοντας ἡλικίαν 60 ἐτῶν, ἐφ' ὅσον ἔχουσι συντάξιμον ὑπηρεσίαν 25 ἐτῶν, ἐξ ἧς 20 ἐτῶν πραγματικὴν ἀσφάλισιν, γ) τοὺς ἔχοντας ἡλικίαν 55 ἐτῶν, ἐφ' ὅσον ἔχουσι συντάξιμον ὑπηρεσίαν 30 ἐτῶν, ἐξ ἧς πραγματικὴν ἀσφάλισιν 20 ἐτῶν. δ) ἀνεξαρτήτως ἡλικίας, ἐφ' ὅσον ἔχουσι συντάξιμον ὑπηρεσίαν 35 ἐτῶν, ἐξ ἧς πραγματικὴν ἀσφάλισιν 25 ἐτῶν.

2) Διὰ τοὺς ἀντικρυστὰς τοὺς παραιτουμένους ἐκ τῆς θέσεώς των α) τοὺς ἔχοντας ἡλικίαν 65 ἐτῶν καὶ πραγματικὴν ἀσφάλισιν 15 ἐτῶν, β) τοὺς ἔχοντας ἡλικίαν 60 ἐτῶν, ἐφ' ὅσον ἔχουσι συντάξιμον ὑπηρεσίαν 25 ἐτῶν, ἐξ ἧς πραγματικὴν ἀσφάλισιν 20 ἐτῶν, γ) ἀνεξαρτήτως ἡλικίας, ἐφ' ὅσον ἔχουσι συντάξιμον ὑπηρεσίαν 35 ἐτῶν, ἐξ ἧς πραγματικὴν ἀσφάλισιν 25 ἐτῶν.

Ἐν περιπτώσει ἀπολύσεώς των, ἐφ' ὅσον ἔχουσιν ἡλικίαν 50 ἐτῶν καὶ πραγματικὴν ἀσφάλισιν 20 ἐτῶν πλὴν τῆς περιπτώσεως ἀπολύσεως λόγῳ θανάτου ἢ παραιτήσεως τῶν ἐργοδοτῶν των χρηματιστῶν, ὁπότε δημιουργεῖται δικαίωμα εἰς σύνταξιν, ἐφ' ὅσον ἔχουσιν ἡλικίαν 50 ἐτῶν καὶ πραγματικὴν ἀσφάλισιν 15 ἐτῶν.

Προκειμένου περὶ θηλέων ἀντικρυστῶν τὰ ἀνωτέρω ὅρια ἡλικίας μειοῦνται δι' ἑκάστην περίπτωσιν κατὰ πέντε (5) ἔτη.

3) Δι' ὑπαλλήλους τοῦ Χρηματιστηρίου καὶ τοῦ Ταμείου ἐφαρμόζονται αἱ ἑκάστοτε διατάξεις περὶ συνταξιοδοτήσεως τῶν Δημοσίων ὑπαλλήλων, ἐφ' ὅσον δὲν ρυθμίζονται ἄλλως διὰ τοῦ παρόντος.

4) Διὰ πάσας τὰς κατηγορίας τῶν ἠσφαλισμένων ἐν περιπτώσει ἐξόδου λόγῳ ὁριστικῆς ἀνικανότητος σωματικῆς ἢ διανοητικῆς διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος των μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 10ετοῦς χρόνου συνταξίμου ὑπηρεσίας, ἐξ ἧς δεκτὴ ἐν πραγματικῇ ἀσφαλίσει, ἐκτὸς ἐὰν ἡ ἀνικανότης αὕτη ὀφείλεται εἰς ἀτύχημα ἐκ βιαίου συμβάντος ἐπελθόντος ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἢ ὑπηρεσίᾳ ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης, ὁπότε γεννᾶται δικαίωμα συντάξεως ἀνεξαρτήτως χρόνου ἀσφαλίσεως καὶ ἡλικίας.

Ὡς ἀναπηρία παρέχουσα κατὰ τ' ἀνωτέρω δικαίωμα πρὸς σύνταξιν νοεῖται ἡ λόγῳ παθήσεως ἢ βλάβης ἢ ἐξασθενήσεως σωματικῆς ἢ πνευματικῆς ἀνικανότητος πρὸς ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος τῶν προκειμένου περὶ χρηματιστῶν ἢ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας των ἢ ἑτέρας συναφοῦς τοιαύτης ἀνταποκρινομένης εἰς τὴν μόρφωσιν, τὰς δεξιότητας καὶ τὴν συνήθη αὐτῶν ἐπαγγελματικὴν ἀπασχόλησιν προκειμένου περὶ μισθωτῶν ἠσφαλισμένων.

Ἡ κατὰ τ' ἀνωτέρω ἀνικανότης παρέχει δικαίωμα συντάξεως, ἐφ' ὅσον μετὰ γνωμάτευσιν τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 17 προβλεπομένων ὑγειονομικῶν ἐπιτροπῶν θέλει διαρκέσει τοὐλάχιστον ἐπὶ ἑξάμηνον.

5) Οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Γραφείου τῆς Κυβερνητικῆς Ἐποπτείας τοῦ Χρηματιστηρίου Ἀθηνῶν ἀποκτῶσι δικαίωμα συντάξεως, ἐφ' ὅσον ἀναγνωρισθῶσιν ὡς συνταξιοῦχοι ὑπὸ τοῦ Δημοσίου καὶ ἔχουσι συμπληρώσει δεκαπενταετῆ τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν ἐν τῷ Γραφείῳ Κυβερνητικῆς Ἐποπτείας τοῦ Χρηματιστηρίου Ἀθηνῶν.

Β'. Αἱ ἐν τῷ παρόντι ὁριζομεναι προϋποθέσεις διὰ τὴν δημιουργίαν δικαιώματος συντάξεως δέον νὰ συντρέχωσι κατὰ τὸν χρόνον καθ' ὃν ἀποχωρεῖ τοῦ ἐπαγγέλματος ἢ ἀπομακρύνεται τῆς ὑπηρεσίας του ὁ ἠσφαλισμένος.

Γ'. Τὸ εἰς ἀπόληψιν συντάξεως δικαίωμα ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἑπομένης ἡμέρας καθ' ἣν ἐπέρχεται τὸ γεγονός, ὅπερ δημιουργεῖ τὸ δικαίωμα εἰς σύνταξιν εἰς τοὺς δικαιουμένους τοιαύτην, πάντως ὅμως οὐχὶ πρὸ τῆς διακοπῆς τῆς μισθοδοσίας προκειμένου περὶ μισθωτῶν.

2. Τὸ ἄρθρον 16 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

Ἄρθρον 16

Καθορισμὸς συντάξεως

1) Τὸ βασικὸν ποσὸν τῆς καταβλητέας μηνιαίας συντάξεως διὰ τοὺς συμπληρώσαντας 25 ἐτῆ συντάξιμον χρόνον τόσον διὰ τοὺς ἤδη συνταξιοῦχους, ὅσον καὶ διὰ τοὺς ἐφ' ἑξῆς συνταξιοδοτουμένους ὁρίζεται α) διὰ τοὺς χρηματιστὰς εἰς δύο χιλιάδας πεντακόσια (2.500) β) διὰ τοὺς μεσίτας εἰς δραχμὰς χιλίας ἐννεακοσίας (1.900) καὶ γ) διὰ τοὺς ἀντικρυστὰς εἰς χιλίας τριακοσίας πεντήκοντα (1.350).

Διὰ τοὺς μὴ συμπληρώσαντας 25ετῆ συντάξιμον χρόνον καὶ δικαιουμένους συντάξεως τὸ ποσὸν τοῦτο συνίσταται ἐκ τόσων εἰκοστῶν πέμπτων τῶν ἀνωτέρω καθοριζομένων κατὰ κατηγορίας ποσῶν, ὅσα εἶναι τὰ συντάξιμα ἔτη των. Εἰς ὅσους ἐκ τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν ἡ συντάξιμος ὑπηρεσία ὑπερβαίνει τὰ 25 ἔτη ἡ σύνταξις αὐτῶν προσαυξάνεται κατὰ 1/25 τῆς ὡς ἄνω βασικῆς συντάξεως δι' ἕκαστον ἐπὶ πλέον ἔτος, μὴ δυναμένη ὅμως ἐν πάσῃ περιπτώσει νὰ ὑπερβῇ συνολικῶς τὸ ποσὸν τῶν δραχ. τριῶν χιλιάδων πεντακοσίων (3.500).

Ἐὰν κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προκύπτῃ διά τινας συνταξιούχους διαφορὰ ἐπὶ ἔλαττον τῆς ἤδη καταβαλλομένης συντάξεως, συνεχίζεται ἡ καταβολὴ ταύτης. Τὸ

αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τοὺς λαμβάνοντας σύνταξιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38.

Προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων καὶ κλητήρων τοῦ Χρηματιστηρίου Ἀξιῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Ταμείου ἡ σύνταξις συνίσταται μέχρι καὶ 25 ἐτῶν συνταξίμου ὑπηρεσίας ἐκ τόσων πεντηκοστῶν τοῦ συνταξίμου μισθοῦ ὅσα εἶναι τὰ ἔτη τῆς συνταξίμου ὑπηρεσίας.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς 25ετοῦς συνταξίμου ὑπηρεσίας ἡ ἀνωτέρω σύνταξις προσαυξάνεται κατὰ δύο μὲν πεντηκοστὰ τοῦ συντα ξίμου μισθοῦ δι' ἕκαστον ἔτος συνταξίμου ὑπηρεσίας ἀπὸ τοῦ εἰκοστοῦ ἕκτου (26ου) μέχρι τοῦ τριακοστοῦ (30οῦ) συμπεριλαμβανομένου, κατὰ τρία πεντηκοστὰ δὲ τοῦ αὐτοῦ συνταξίμου μισθοῦ δι' ἕκαστον ἔτος συνταξίμου ὑπηρεσίας ἀπὸ τοῦ τριακοστοῦ πρώτου (31ου) μέχρι καὶ τοῦ τριακοστοῦ πέμπτου (35ου) ἔτους.

Ὡς συντάξιμος μισθός, βάσει τοῦ ὁποίου κανονίζεται ἡ σύνταξις, λαμβάνεται ποσοστὸν 80 ο/ο ἐπὶ τῶν ἑκάστοτε ἀποδοχῶν, ἐφ' ὧν ἀποδίδονται κρατήσεις εἰς τὸ Ταμεῖον κατὰ τὰ ἑκάστοτε περὶ δημοσίων ὑπαλλήλων ἰσχύοντα.

Εἰς τὴν περίπτωσιν συνταξιοδοτήσεως λόγῳ ἀναπηρίας βάσει τοῦ ἄρθρου 15 § γ' ὑπαλλήλων τοῦ Χρηματιστηρίου καὶ τοῦ Ταμείου ὁ καθορισμὸς τῆς συντάξεως ἐνεργεῖται ὑπολογιζομένου ὡς χρόνου ὑπηρεσίας κατ' ἐλάχιστον 25 ἐτῶν συνταξίμου ὑπηρεσίας.

Τὸ ποσὸν τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου καταβαλλομένων συντάξεων εἰς τοὺς ἐν λόγῳ συνταξιούχους λόγῳ ἀναπηρίας προσαυξάνεται κατὰ πεντήκοντα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (50 ο/ο), ἐφ' ὅσον ὁ ἀνάπηρος εὑρίσκεται διαρκῶς εἰς κατάστασιν ἀπαιτοῦσαν συνεχῆ ἐπίβλεψιν, περιποίησιν καὶ συμπαράστασιν ἑτέρου προσώπου (ἀπόλυτος ἀναπηρία).

Αἱ δυνάμει τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ὑπολογιζόμεναι συντάξεις ἠσφαλισμένων ὑπαλλήλων καὶ δικαιοδόχων τούτων δὲν δύνανται ἐφεξῆς νὰ εἶναι μικρότεραι τῶν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγουμένων ἑκάστοτε κατωτάτων ὁρίων συντάξεων. Ἐν περιπτώσει αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν αἱ συντάξεις τῶν ἀνωτέρω ἀνακαθορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀπὸ τοῦ 6ου μετὰ τὴν αὔξησιν τῶν ἀποδοχῶν μηνός.

2) Εἰς τοὺς συνταξιοδοτουμένους χρηματιστὰς καὶ ἀντικρυστὰς λόγῳ ἀνικανότητος ἢ ἀτυχήματος (βιαίου συμβάντος) καταβάλλεται ἐφ' ἑξῆς ἐπὶ πλέον πρόσθετον μηνιαῖον προσωποπαγὲς ἐπίδομα ἴσον πρὸς τὴν προκύπτουσαν, μεταξὺ τοῦ καταβλητέου ποσοῦ τῆς συντάξεως καὶ τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ ταύτης, βάσει εἰκοσιπενταετοῦς χρόνου ἀσφαλίσεως, διαφοράν. Τὸ ποσὸν τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου καταβαλλομένων συντάξεων εἰς τοὺς ἀνωτέρω συνταξιοδοτουμένους λόγῳ ἀναπηρίας προσαυξάνεται κατὰ πεντήκοντα ἑκατοστὰ (50ο/ο), ἐφ' ὅσον ὁ ἀνάπηρος εὑρίσκεται διαρκῶς εἰς κατάστασιν, ἀπαιτοῦσαν συνεχῆ ἐπίβλεψιν, περιποίησιν καὶ συμπαράστασιν ἑτέρου προσώπου.

3) Εἰς περίπτωσιν θανάτου συνταξιούχου ἐξ ἀμέσου ἀσφαλίσεως ἢ εἰς περίπτωσιν θανάτου βοηθηματούχου καταβάλλονται ἔξοδα κηδείας, ἅτινα δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνουν τὸ ποσὸν τῶν τριῶν μηνιαίων συντάξεων ἢ βοηθημάτων αὐτοῦ.

Τὰ ἐν λόγῳ ἔξοδα καταβάλλονται εἰς τὸν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐπιμεληθέντα τῆς κηδείας, ἐκπιπτομένων τῶν τυχὸν κατοβληθέντων παρ' ἑτέρου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἢ τοῦ Δημοσίου.

4) Δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δύναται νὰ διατίθεται ἐκ τῶν κεφαλαίων τοῦ Ταμείου ποσὸν μέχρι 75 ο/ο τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. παροχὴν ἰατροφαρμακευτικῆς καὶ νοσοκομειακῆς περιθάλψεως τῶν συνταξιούχων τοῦ Ταμείου.

Αἱ προϋποθέσεις καὶ ὁ τρόπος παροχῆς τῆς ὡς ἄνω περιθάλψεως καθορίζονται διὰ συμβάσεως ὑπογραφομένης μεταξὺ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τοῦ Ταμείου.

5) Τὸ βασικὸν ποσὸν τῆς καταβλητέας μηνιαίας συντάξεως εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Γραφείου Κυβερνητικῆς Ἐποπτείας τοῦ Χρηματιστηρίου Ἀξιῶν τοὺς ἔχοντας συντάξιμον ὑπηρεσίαν 25 ἐτῶν ὁρίζεται ὡς ἀκολούθως:

α) Διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τοὺς λαμβάνοντας μισθὸν 3ου ἕως 2ου βαθμοῦ εἰς δραχ. 1.000 μηνιαίως.

β) Διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τοὺς λαμβάνοντας μισθὸν 4ου ἕως 5ου βαθμοῦ εἰς δραχ. 850 μηνιαίως.

γ) Διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τοὺς λαμβάνοντας μισθὸν 6ου βαθμοῦ εἰς δραχ. 750 μηνιαίως καὶ

δ) Διὰ τοὺς λαμβάνοντας μισθὸν 7ου βαθμοῦ καὶ κατωτέρου εἰς δραχ. 600 μηνιαίως.

Διὰ τοὺς συμπληρώσαντας συντάξιμον ὑπηρεσίαν ἄνω ἢ κάτω τῆς εἰκοσιπενταετίας προσαυξάνονται ἢ μειοῦνται τὰ ἄνω βασικὰ ποσὰ κατὰ 1/25 κατ' ἔτος ἀναλόγως.

6) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον δύναται δι' ἀποφάσεώς του νὰ διαθέτῃ τὸ ἀναγκαῖον ἑκάστοτε χρηματικὸν ποσὸν πρὸς ἀποστολὴν τῶν τέκνων τῶν ἠσφαλισμένων συνταξιούχων καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τοῦ Ταμείου καὶ τοῦ Χρηματιστηρίου εἰς παιδικὰς κατασκηνώσεις ὀργανουμένας ὑπὸ ἑτέρων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν.

3. Τὸ ἄρθρον 20 τροποποιεῖται ὡς κάτωθι:

Ἄρθρον 20

Περιοδικαὶ παροχαὶ δικαιοδόχων

Τὸ ποσοστὸν τῆς συντάξεως, ἧς δικαιοῦται ἑκάστη τάξις δικαιοδόχων ἐν περιπτώσει θανάτου συνταξιούχου ἢ ἠσφαλισμένου, ἰσοῦται:

1) Τῆς χήρας ἢ χήρου, ἐν περιπτώσει θανάτου συνταξιούχου τοῦ Ταμείου, πρὸς τὰ ἑβδομήκοντα ἑκατοστὰ (70ο/ο) τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως, ὅπερ ἐλάμβανεν ὁ θανών, ἐν περιπτώσει δὲ θανάτου ἠσφαλισμένου πρὸς τὰ ἑβδομήκοντα πέντε ἑκατοστὰ τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως, ἥτις θὰ ἀπενέμετο εἰς τὸν θανόντα.

2) Τὸ ποσοστὸν τῆς συντάξεως ἑκάστου τέκνου ἰσοῦται πρὸς εἴκοσι ἑκατοστὰ (20 ο/ο) τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως, ὅπερ ἐλάμβανεν ὁ θανών ἢ ἡ θανοῦσα ἐν περιπτώσει θανάτου συνταξιούχου καὶ ἐν περιπτώσει θανάτου ἠσφαλισμένου ἢ ἠσφαλισμένης ἐκείνου, ὅπερ θὰ ἀπενέμετο εἰς τὸν θανόντα ἢ τὴν θανοῦσαν.

3) Τὸ ποσοστὸν ἑκάστου γονέως πρὸς εἴκοσι ἑκατοστὰ (20ο/ο) τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως, ὅπερ

ἐλάμβανεν, ὁ θανὼν ἢ ἡ θανοῦσα ἐν περιπτώσει θανάτου συνταξιούχου καὶ ἐν περιπτώσει θανάτου ἠσφαλισμένου ἢ ἠσφαλισμένης ἐκείνου, ὅπερ θὰ ἀπενέμετο εἰς τὸν θανόντα ἢ τὴν θανοῦσαν.

4) Ἐλλείψει χήρας ἢ χήρου τὸ ποσοστὸν τῆς συντάξεως τῶν δικαιουμένων τέκνων ἐπαυξάνεται εἰς τεσσαράκοντα ἑκατοστὰ (40 ο/ο) διὰ τὸ πρῶτον καὶ τριάκοντα ἑκατοστὰ (30 ο/ο) διὰ τὸ δεύτερον.

5) Ἐλλείψει συζύγου καὶ τέκνων τὸ ποσοστὸν τῆς συντάξεως τῆς χήρας μητρὸς ὡς μοναδικῆς δικαιούχου ἐπαυξάνεται εἰς πεντήκοντα ἑκατοστὰ (50 ο/ο).

6) Τὸ σύνολον τῶν συντάξεων τῆς χήρας ἢ χήρου καὶ τῶν τέκνων μετὰ χήρας μητρὸς δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως ἣν ἐλάμβανεν ἢ ἐδικαιοῦτο λαμβάνειν ὁ θανὼν ἢ ἡ θανοῦσα.

Ἐὰν τὸ σύνολον τῶν συντάξεων ὑπερβαίνῃ τὰ ἀνωτέρω ὅρια ἡ σύνταξις μειοῦται εἰς βάρος τοῦ ποσοστοῦ τῆς χήρας.

4. Τὸ ἄρθρον 21 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

Ἄρθρον 21

Χρόνος ἀσφαλίσεως — Ἐξαγορὰ προϋπηρεσίας

1) Ὡς πραγματικὴ ὑπηρεσία λογίζεται ὁ χρόνος τῆς ἐν ἀσφαλίσει διανυθείσης ὑπηρεσίας τοῦ Ταμείου καὶ ἐφεξῆς, δι' ἣν κατεβλήθησαν ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραί.

2) Ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1958 καὶ ἐφεξῆς ὡς συντάξιμος ὑπηρεσία λογίζεται:

α) Ὁ χρόνος, καθ' ὃν ὁ ἠσφαλισμένος ἠσκησε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ χρηματιστοῦ — μεσίτου ἢ διετέλεσεν ἀντικρυστὴς ἢ ὑπάλληλος παρὰ χρηματιστῇ ἢ ὑπάλληλος ἐν τῷ Χρηματιστηρίῳ ἢ τῇ Ἀνωνύμῳ Ἑταιρείᾳ Χρηματιστῶν ἢ τοῦ Ταμείου πρὸ τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν.

Ὡς χρόνος ὑπηρεσίας χρηματιστοῦ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 1308 θεωρεῖται ὁ χρόνος καθ' ὃν διετέλεσεν οὗτος κολλυβιστὴς ἢ μέλος τοῦ Χρηματιστηρίου.

β) Ὁ χρόνος τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὰς ἑκάστοτε ἰσχυούσας διατάξεις περὶ δημοσίων ὑπαλλήλων, ἐφ' ὅσον δὲν συμπίπτει πρὸς χρόνον ἀσφαλίσεως ἢ ἑτέρας συνταξίμου ὑπηρεσίας.

γ) Ὁ χρόνος προϋπηρεσίας παρὰ τῷ Δημοσίῳ ἢ Νομικῷ Προσώπῳ Δημοσίου Δικαίου καὶ μέχρι 5 ἐτῶν ὁ ἀναγνωριζόμενος ὡς συντάξιμος ὑπὸ τῶν περὶ δημοσίων ὑπαλλήλων ἰσχυουσῶν διατάξεων.

δ) Εἰδικῶς προκειμένου περὶ ἀντικρυστῶν θεωροῦνται ὡς ἔτη συνταξίμου ὑπηρεσίας ἐν καὶ τὰ ἔτη καθ' ἃ οὗτοι διετέλεσαν νομίμως διωρισμένοι ἀντικρυσταὶ πρὸ τῆς ἀσφαλίσεώς των α) ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι οὗτοι διετέλουν κατὰ τὴν 1.7.1939 ἀντικρυσταὶ ἢ β) ἐφ' ὅσον συμπληρώσουν 10 ἐτῶν τοὐλάχιστον πραγματικὴν ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν.

Ἡ ἰδιότης τοῦ ἀντικρυστοῦ ἀποδεικνύεται μόνον ἐξ ἐπισήμου πιστοποιητικοῦ τοῦ Γραφείου Κυβερνητικῆς Ἐποπτείας ἢ τοῦ Χρηματιστηρίου Ἀθηνῶν, ἡ δὲ ἰδιότης τοῦ ὑπαλλήλου παρὰ χρηματιστῇ μόνον ἐκ τῶν ἀσφαλιστικῶν μισθοδοτικῶν καταστάσεων ἢ πιστοποιητικοῦ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

ε) Προκειμένου περὶ τῶν ὑπαλλήλων Κυβερνητικῆς Ἐποπτείας Χρηματιστηρίου Ἀθηνῶν, ὡς συντάξιμος ὑπηρεσία ἐξαγοραζομένη κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος λογίζεται μόνον ὁ χρόνος καθ' ὃν οὗτοι διετέλεσαν ὑπάλληλοι τοῦ Γραφείου Κυβερνητικῆς Ἐποπτείας Χρηματιστηρίου Ἀθηνῶν διωρισμένοι παρ' αὐτῷ, μὴ προσμετρουμένης οἱασδήποτε ἑτέρας ὑπηρεσίας.

Ἐν οὐδεμιᾷ πάντως περιπτώσει εἶναι δυνατὴ ἡ ἀναγνώρισις χρόνου τοιαύτης ὑπηρεσίας μείζονος τῶν 15 ἐτῶν πρὸ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων ἤδη εἰς τὸ Ταμεῖον κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης ἢ τῶν 10 ἐτῶν προκειμένου περὶ ὑπαχθησομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν μετὰ ταύτην. Ἡ ἐξαγορὰ τῆς ὡς ἄνω ὑπηρεσίας γίνεται διὰ καταβολῆς εἰσφορᾶς ἴσης πρὸς 6 ο/ο ἐπὶ τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τὰς ὁποίας λαμβάνουν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐξαγορᾶς.

Τὸ κατὰ τὰ ἄνω ἐξευρισκόμενον ποσὸν δύναται νὰ ἐξοφληθῇ εἴτε ἐφ' ἅπαξ, εἴτε κατόπιν αἰτήσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου διὰ μηνιαίων δόσεων, ὧν ὁ ἀριθμός, ὁριζόμενος δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερος τῶν ἑβδομήκοντα δύο (72). Αἱ δόσεις αὗται παρακρατοῦνται ἐκ τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν ὁμοῦ μετὰ τῶν τακτικῶν εἰσφορῶν καὶ ἀποδίδονται εἰς τὸ Ταμεῖον κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν οἰκείων διατάξεων περὶ ἀποδόσεως τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν τῶν ὑπαλλήλων Γ.Κ.Ε.Χ.Α. ὁριζόμενα.

Οἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 65409/1956 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ὑπηρετοῦντες ὁπωσδήποτε παρὰ τῷ Γραφείῳ Κυβερνητικῆς Ἐποπτείας τοῦ Χρηματιστηρίου Ἀθηνῶν λογίζονται ὡς ἐν συνεχείᾳ ἠσφαλισμένοι παρὰ τῷ Ταμείῳ, ἀφ' ἧς τὸ πρῶτον προσελήφθησαν εἰς τὸ Γ.Κ.Ε.Χ.Α. καὶ ἐπὶ καταβολῇ δι' ἕκαστον μῆνα ἀπὸ τῆς τὸ πρῶτον προσλήψεώς των εἰσφορᾶς ἴσης πρὸς 6 ο/ο ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως μηνιαίων ἀποδοχῶν των τοῦ μηνὸς τῆς δημοσιεύσεως.

Ἐν οὐδεμιᾷ πάντως περιπτώσει εἶναι δυνατὴ ἀναδρομικὴ ἀσφάλισις τῶν μείζονα τῶν 10 ἐτῶν.

Τὸ κατὰ τὰ ἄνω ἐξευρισκόμενον ποσὸν δύναται νὰ ἐξοφληθῇ εἴτε ἐφ' ἅπαξ, εἴτε κατόπιν αἰτήσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου διὰ μηνιαίων δόσεων, ὧν ὁ ἀριθμός, ὁριζόμενος δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερος τοῦ καθοριζομένου διὰ τοὺς διωρισμένους παρὰ τῷ ἐν λόγῳ Γραφείῳ Κυβερνητικῆς Ἐποπτείας ὑπαλλήλους. Αἱ δόσεις αὗται παρακρατοῦνται ἐκ τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν των ὁμοῦ μετὰ τῶν τακτικῶν εἰσφορῶν καὶ ἀποδίδονται εἰς τὸ Ταμεῖον κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν οἰκείων διατάξεων περὶ ἀποδόσεως τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν τῶν ὑπαλλήλων τούτων ὁριζόμενα.

3) Ὁ χρόνος, ὅστις συμπίπτει πρὸς συνταξιμον ὑπηρεσίαν, βάσει τῆς ὁποίας ἀπενεμήθη σύνταξις ὑπὸ ἑτέρου Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως ἢ τοῦ Δημοσίου ὑπολογίζεται ὡς συντάξιμος ὑπηρεσία παρὰ τῷ Ταμείῳ μόνον ἐφ' ὅσον κατε-

βλήθησαν αί ὑπὲρ τοῦ Ταμείου κεκανονισμέναι διὰ τὸν χρόνον τοῦτον εἰσφοραί.

4) Ἡ κατὰ τὴν παράγραφον 2 ἐδ. α'—δ' τοῦ παροντος ἄρθρου συντάξιμος ὑπηρεσία ἀναγνωρίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Δ. Συμβουλίου μετὰ ἔλεγχον τῶν δικαιολογητικῶν, ὑποχρεουμένου τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ ἐν περιπτώσει θανάτου τούτου τῶν μελῶν οἰκογενείας του ὅπως ἐξαγοράσωσι τὸν οὕτω ἀναγνωριζόμενον χρόνον κατὰ τὰς κατωτέρω διατάξεις, δὲν δύναται δὲ ἡ ὑπηρεσία αὕτη νὰ ὑπερβῇ ἐν συνόλῳ τὴν δεκαετίαν.

5) Ἡ κατὰ τ' ἀνωτέρω ἀναγνωριζομένη προϋπηρεσία δύναται ν' ἀναγνωρίζηται καὶ ἐξαγοράζηται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει. Τὸ ποσὸν τῆς ἐξαγορᾶς ὑπολογίζεται:

α) Πρὸς 130 δραχμὰς δι' ἕκαστον ἐξαγοραζόμενον μῆνα προκειμένου περὶ χρηματιστῶν, β) πρὸς δραχμὰς 90 δι' ἕκαστον ἐξαγοραζομενον μῆνα προκειμένου περὶ ἀντικρυστῶν καὶ γ) πρὸς 5 ο/ο ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Χρηματιστηρίου Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Ταμείου, ἃς οὗτοι λαμβάνουν κατὰ τὸν μῆνα τῆς ἐξαγορᾶς. Τὸ ποσοστὸν τοῦτο βαρύνει προσωπικῶς τοὺς ὡς ἄνω ὑπαλλήλους, δὲν δύναται δὲ τοῦτο νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ἑκάστοτε καταβαλλόμενον ποσὸν μηνιαίας εἰσφορᾶς παρὰ τῶν χρηματιστῶν.

6) Κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ συνολικοῦ χρόνου συνταξίμου ὑπηρεσίας τυχὸν ὑπόλοιπον ἔλαττον τῶν 12 μηνῶν λογίζεται ὡς πλήρες ἔτος τόσον διὰ τὴν δημιουργίαν δικαιώματος συντάξεως προσωποπαγοῦς βοηθήματος, ὅσον καὶ διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ ταύτης, ὡς καὶ τοῦ χρόνου καὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ ἐπιστρεπτέου ἀτομικοῦ λογαριασμοῦ.

7) Ἡ ἐξόφλησις τοῦ ποσοῦ ἐξαγοραζομένου χρόνου ὑπηρεσίας ἐνεργεῖται διὰ καταβολῆς εἴτε ἐφ' ἅπαξ, εἴτε διὰ δόσεων καθοριζομένων ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ μὴ δυναμένων νὰ ὑπερβοῦν τὰς 72. Αἱ δόσεις αὗται προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων ἀσκούντων τὸ ἐπάγγελμα τοῦ χρηματιστοῦ, ἀντικρυστοῦ καταβάλλονται ἀνελλιπῶς κατὰ μῆνα εἰς τὸ Ταμεῖον ὑπὸ τῶν ἰδίων, προκειμένου δὲ περὶ ὑπαλλήλων ἠσφαλισμένων παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν τούτων, ὑποχρεουμένων εἰς τὴν παρακράτησιν ἐκ τῶν ἀποδοχῶν των καὶ ἀπόδοσιν αὐτῶν εἰς τὸ Ταμεῖον.

Προκειμένου περὶ συνταξιούχων αὗται παρακρατοῦνται παρὰ τοῦ Ταμείου.

Τὸ δικαίωμα πρὸς ἀναγνώρισιν καὶ ἐξαγορὰν τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω συνταξίμου ὑπηρεσίας δέον νὰ ἀσκηθῇ, προκειμένου μὲν περὶ τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης ἠσφαλισμένων καὶ συνταξιούχων ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, προκειμένου δὲ περὶ τῶν ἐφεξῆς ὑπαχθησομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἔτους ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς ταύτην.

Τυχὸν ἐκδοθεῖσαι μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἀποφάσεις, ἀφορῶσαι ἀναγνώρισιν προϋπηρεσίας ἠσφαλισμένων ὑπαλλήλων τοῦ Χρηματιστηρίου καὶ τοῦ Ταμείου καταργοῦνται, τὰ δὲ καταβληθέντα δι' ἐξαγορὰν ποσὰ παραμένουσιν εἰς πίστωσιν τῶν ἠσφαλισμένων τούτων καὶ θέλουσι συμψηφισθῇ πρὸς τὸ ὁρισθησόμενον ὡς καταβλητέον παρ' ἑκάστου διὰ τὴν ἐξαγορὰν ποσόν.

9) Ἡ καθυστέρησις δόσεώς τινος παρὰ τῶν ὑποχρέων πρὸς ἐξαγορὰν ἠσφαλισμένων πέραν τοῦ διμήνου ἀφ' ἧς αὕτη κατέστη ἀπαιτητὴ συνεπάγεται προσαύξησιν κατὰ 10 ο/ο.

Διὰ δόσεις καθυστερουμένας πέραν τῆς λήξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους, καθ' ὃ κατέστησαν ἀπαιτηταί, ἐπιβάλλεται ὁ νόμιμος τόκος ὑπερημερίας, ὑπολογιζομενος ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους καὶ ἐπὶ τοῦ ηὐξημένου ποσοῦ, περὶ ἧς τὸ προηγούμενον ἐδάφιον προσαυξήσεως.

10) Τὰ πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀναγνωρισθείσης προϋπηρεσίας δικαιολογητικὰ ὁρίζονται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀποκλειομένων τῶν ἐνόρκων βεβαιώσεων.

5. Τὸ ὑπὸ στοιχεῖον ε' ἐδάφιον τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 3ου τοῦ Καταστατικοῦ τροποποιεῖται ὡς κατωτέρω:

ε) Ἡ ἐκτίμησις τοῦ ἀκινήτου καὶ τῆς προσόδου αὐτοῦ γίνεται ὑπὸ τριμελοῦς ἐκτιμητικῆς ἐπιτροπῆς, διοριζομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ ἀποτελουμένης ἐξ ἑνὸς τεχνικοῦ ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἑνὸς μηχανικοῦ τοῦ Γραφείου σχεδίου πόλεως εἰς ἣν ἀνήκει τὸ ἀκίνητον καὶ ἑνὸς οἰκονομικοῦ ἐφόρου.

Ἡ ἔκθεσις τούτων ὑποβάλλεται ἐγγράφως, ἐν περιπτώσει δὲ διαφωνίας λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν τὸ μικρότερον ποσόν.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ἰουνίου 1959

—

45668]Σ. 555]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως ἄρθρου Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀνων. Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 244 τῆς 8 Ἰουλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀν. νόμου 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 νομ. δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 νομ. δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 νομοθ. δ/γματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσω-

πικοῦ Ἀνων. Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 439 Υ.2/28.6.1958 ἀναφορᾶς του, καὶ

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 230/1958, συνεδρίασις 380 τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 17.7.1958), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως εἰς τὸ ἄρθρον 32 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀνων. Ἑλληνικῆς Ἑτοιρείας Ὑδάτων προστεθῇ παράγραφος ὑπ' ἀριθ. 7, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

«7. Οἱ κατὰ τὴν 30.6.1958 ἠσφαλισμένοι τοῦ Ταμείου, οἱ ἔχοντες πενταετῆ πραγματικὴν ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν, δύνανται να ἐξαγοράσουν ὑπὸ τοὺς περιορισμοὺς τῶν ἄρθρων 32 § 2 κατοπιν αἰτήσεως των, ὑποβαλλομένης ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας 3 μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως της παρουσης, την παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ Γιοῦλεν, Μόνκς Γιούλεν καὶ Ν. Ἔργα καὶ Ἑτ. Ὑδάτων προϋπηρεσίαν των, μὴ ἐπιτρεπομένης πάντως ἀναγνωρίσεως συνταξίμου ὑπηρεσίας μεγαλυτέρας τῶν 10 ἐτῶν. Διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν ποσῶν ἐξαγορᾶς καὶ τρόπου ἐξοφλήσεως των ἐφαρμόζονται οἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 32 καὶ 34 τοῦ Καταστατικοῦ».

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ἰουνίου 1959

—

36404]Σ.401]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως Κανονισμοῦ Κλάδου Ἀσθενείας Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀσθενείας καὶ Προνοίας Λιμενεργατῶν Πειραιῶς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 244 τῆς 8 Ἰουλίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694 1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν.δ. «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν.δ.

4) Πρότασιν τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀσθενείας καὶ Προνοίας Λιμενεργατῶν Πειραιῶς, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 449/47/3.4.1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 137/1959, συνεδρίασις 453 τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 27.4.1959), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως τὸ ἐδάφιον β' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Κανονισμοῦ Κλάδου Ἀσθενείας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀσθενείας καὶ Προνοίας Λιμενεργατῶν Πειραιῶς τροποποιηθῇ ὡς ἀκολούθως:

«Τὸ ἐπίδομα ἀσθενείας δὲν χορηγεῖται διὰ τὰς μὴ ἐργασίμους ἡμέρας, ἐξαιρέσει τῶν ἡμερῶν: α) Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, β) 2ας Μαρτίου, γ) Δευτέρας τοῦ Πάσχα, δ) 1ης Μαΐου καὶ ε) 28ης Ὀκτωβρίου».

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ἰουνίου 1959

—

47647]Σ.559]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης παραγράφου εἰς Καταστατικὸν Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιρικῶν Ὀργανώσεων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 298 τῆς 14 Αὐγούστου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διαταξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 νομ. δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διαταξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 νομ. δ/τος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/τος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιρικῶν Ὀργανώσεων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1725/4.3.1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινων. Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 112/1959, συνεδρίασις 467 τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 23.6.1959), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως εἰς τὸ ἄρθρον 23 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιρικῶν Ὀργανώσεων προστεθῇ παράγραφος ὑπ' ἀριθ. 5, ἔχουσα οὕτω:

«Αἱ ὑπὸ τοῦ Ταμείου παρεχόμεναι συντάξεις ἀναπροσαρμόζονται ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1959 δι' ἀποφάσεως τοῦ Δ. Συμβουλίου αὐτοῦ κατὰ τὰ κάτωθι ποσοστά:

α) Κατὰ 27 ο/ο, ἐφ' ὅσον ὁ ἀμέσως ἠσφαλισμένος ἐξῆλθεν ὁπωσδήποτε τῆς ὑπηρεσίας μέχρι καὶ τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1954.

β) Κατα 22 ο/ο, ἐφ' ὅσον ὁ ἀμέσως ἠσφαλισμένος ἐξῆλθε τῆς ὑπηρεσίας ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1955 μέχρι καὶ τῆς 23ης Ἰανουαρίου 1956.

γ) Κατά 7 ο/ο, ἐφ' ὅσον ὁ ἀμέσως ἠσφαλισμένος ἐξῆλθε τῆς ὑπηρεσίας ἀπὸ 24ης Ἰανουαρίου 1956 μέχρι τῆς 23ης Νοεμβρίου 1956.

Ἡ ἐν λόγῳ ἀναπροσαρμογὴ ὑπολογίζεται ἐπὶ μόνου τοῦ μέχρι χιλίων (1000) δραχμῶν τμήματος τῶν κάτω τῶν δραχμῶν τριῶν χιλιάδων (3000) μηνιαίων συντάξεων, ὡς αὗται εἶχον διαμορφωθῇ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως προσαυξήσεων ἢ ἐπιδομάτων, ἅτινα ἐξακολου-

θοῦν νὰ ὑπολογίζωνται ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς παρούσης ἀναπροσαρμογῆς ποσῶν.

Αἱ συντάξεις, αἱ τυχοῦσαι αὐξήσεως δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 5424 Υ.50/1958 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, καὶ αἱ ἐκδοθεῖσαι βάσει τῶν διατάξεων τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α., ἀποκλείονται τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀναπροσαρμογῆς. Τυχὸν ὀφειλαὶ συνταξιούχων, προελθοῦσαι ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 8607/1956 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, εἰσπράττονται ὑπὸ τοῦ Ταμείου διὰ παρακρατήσεως ὁλοκλήρου τῆς ἐκ τῆς ἀναπροσαρμογῆς προκυπτούσης διαφορᾶς μέχρι πλήρους ἐξοφλήσεως».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἰουλίου 1959

—

58249]12884]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῶν ἀπὸ 28.7.1959 συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας συκοσυσκευαστῶν Καλαμῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 308 τῆς 27 Αὐγούστου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ Νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

β) Τὴν ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1959 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τῶν συκοσυσκευαστῶν Καλαμῶν.

γ) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 9 § 2 εδάφ. β' τοῦ ν. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ.Π., ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 21.8.1959 καὶ ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 154/21.8.1959 ἐγγράφου του, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

δ) Τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 8 τῆς προειρημένης συλλογικῆς συμβάσεως καθιεροῦται ὑποχρέωσις κατοβολῆς εἰσφορᾶς τῶν περὶ ὧν αὕτη μισθωτῶν ὑπὲρ τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως, ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ ν. 3239/1955 καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ νὰ ἀπαλειφθῇ, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα παρὰ τῇ Διευθύνσει Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 231/7.8.1959 πρακτικοῦ καταθέσεως, τροποποιουμένη παρ' ἡμῶν ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις συκοσυσκευαστῶν Καλαμῶν

Ἐν Καλάμαις σήμερον τὴν 28ην τοῦ μηνὸς Ἰουλίου 1959 καὶ ὥραν 6ην μ.μ. οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι:

α) Ἀλέξανδρος Μαργέλης καὶ Ἰωάννης Δρούγας, ἔμποροι ἐξαγωγεῖς, ἐνεργοῦντες ἐν προκειμένῳ ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Καλαμῶν, καὶ

β) Γεώργιος Γεωργαντάκης, πρόεδρος τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Καλαμῶν, καὶ Κούλης Κουκάκης, πρόεδρος τοῦ Σωματείου Ἐπεξεργασίας Ξηρῶν Καρπῶν Καλαμῶν, ἐνεργοῦντες ἐν προκειμένῳ ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Σωματείου Ἐπεξεργασίας Ξηρῶν Καρπῶν Καλαμῶν. ἅπαντες νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι ὑπὸ τῶν ὀργανώσεων των, ἀπεφάσισαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς τίθενται κανόνες ρυθμίζοντες τὰς ἀποδοχὰς καὶ ὅρους ἐργασίας τῶν εἰς τὰς ἐργασίας συκοσυσκευασίας ἐργαζομένων.

Ἄρθρον 1

Καθορίζονται κατωτάτα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν κάτωθι εἰδικοτήτων:

α) Τῶν ἐργαζομένων εἰς καζάνια (βράσιμον καὶ ἀναβατώριον) ἀνδρῶν δραχμαὶ 60, γυναικῶν δραχμαὶ 50.

β) Τῶν ἐργαζομένων εἰς τὴν μεταφορὰν τοῦ καζανιοῦ πρὸς ἄδειασμα εἰς τὰ καλαμωτά, ἀνδρῶν δραχμαὶ 51, γυναικῶν δραχμαὶ 43.

γ) Τῶν ἐργαζομένων εἰς διαλογήν, σάκκιασμα, κιβωτίασμα, ζύγισμα, μεταφορὰν καὶ δίπλωμα ὁρμαθῶν, ἀνδρῶν δραχμαὶ 54, γυναικῶν δραχμαὶ 41.

δ) Ἡμερομίσθιον μαθητευομένων δραχμαὶ 26. Ὑπὸ τὸν ὅρον μαθητευομενος νοεῖται πᾶς ἐργαζόμενος (ἄρρεν ἢ θῆλυ) εἰς τὰς ἐργασίας συκοσυσκευασίας ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἡλικίας 14—16 ἐτῶν συμπεπληρωμένων διὰ τὰς γυναῖκας καὶ 14—17 συμπεπληρωμένων διὰ τοὺς ἄνδρας.

Ἄρθρον 2

Ἡ ἀμοιβὴ κατὰ μονάδα ἐργασίας (κατ' ἀποκοπὴν) καθορίζεται ἀνεξαρτήτως ἡλικίας τῶν ἐργαζομένων:

α) Κοπὴ οὐρῶν τὸ κιλὸν δρχ. 0,226.

β) Βούρλιασμα γενικῶς τὸ κιλὸν δρ. 0,293.

γ) Καλούπια:

Ὀκτάρια 60 τεμαχίων, κατὰ τάβλαν δρχ. 6,15.

Ἑξάρια 80 τεμαχίων κατὰ τάβλαν δρχ. 6,15.

Τεσσάρια 100 τεμαχίων κατὰ τάβλαν δρ. 6,15.

δ) Δίπλωμα γενικῶς κατὰ τάβλαν δρχ. 1,40.

ε) Σταυρουλάκια δεμένα μὲ κορδελλάκι ἄνευ διπλώματος τῶν 300 καὶ 450 γραμμαρίων τὸ κιλὸν δρχ. 0,343.

στ) Σταυρουλάκια μὲ κορδελλάκι δεμένα ἄνευ διπλώματος τῶν 250 γραμμαρίων τὸ κιλὸν δρχ. 0,359.

ζ) Σταυρουλάκια ἄνευ δεσίματος μὲ κορδελλάκι περιτυλιγμένα διὰ σελλοφὰν καὶ κιβωτίασμα τούτων τῶν 300 καὶ 450 γραμμαρίων τὸ κιλὸν δρχ. 0,405.

η) Σταυρουλάκια ἄνευ δεσίματος μὲ κορδελλάκι περιτυλιγμένο διὰ σελλοφὰν καὶ κιβωτίασμα τούτων τῶν 250 γραμμαρίων τὸ κιλὸν δρχ. 0,421.

θ) Σταυρουλάκια τῶν 250, 300 καὶ 450 γραμμαρίων δεμένα μὲ κορδελλάκι καὶ τοποθετημένα ἀνὰ 60 τεμάχια κατὰ τάβλαν, δίπλωδα ἢ τάβλα δρχ. 1,49.

Ἄρθρον 3

Αἱ ἀποδοχαὶ ἐργασιῶν καὶ εἰδικοτήτων, μὴ

είδικῶς ὡς ἀνωτέρω κατονομαζομένων, θέλουσιν ἀποτελέσει ἀντικείμενον ἰδιαιτέρας συμφωνίας μεταξὺ ἑκάστου ἐργοδότου καὶ ἐργαζομένου, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι διὰ τῆς τοιαύτης συμφωνίας δέον νὰ ἐξασφαλίζηται εἰς τὸν ἐργαζομένον κατώτατον ἡμερομίσθιον ἀνδρῶν δραχμοὶ 54, γυναικῶν δραχμαὶ 41.

Ἄρθρον 4

Εἰς τὰς ἀνωτέρω ἀναγραφομένας ἀποδοχὰς τόσον τῶν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένων, ὅσον καὶ τῶν κατὰ μονάδα ἐργασίας τοιούτων, περιλαμβάνεται καὶ ἀνάλογον ποσοστὸν προσαυξήσεως, ὑπολογισθείσης ἐπὶ τῶν βασικῶν ἀποδοχῶν, ἐπὶ σκοπῷ ἐξασφαλίσεως εἰς τοὺς ἐργαζομένους πλήρους τοῦ ἑκάστοτε ὑπὸ τῶν Ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ὁριζομένου δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, δι' ὃ καὶ οἱ ἐργαζόμενοι δὲν δικαιοῦνται ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ ἑτέρου δώρου ὁρισθησομένου διὰ γενικῆς ἢ εἰδικῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, παραιτούμενοι οἱασδήποτε περαιτέρω ἀπαιτήσεως διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν.

Ἄρθρον 5

Διὰ τὴν ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ἐπιτρεπομένην κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις μόνον κατόπιν ἀδείας τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἐξασφαλίσεως εἰς τοὺς ἐργαζομένους ἀντιμισθίας τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας καὶ ἐπὶ ταύτης τῆς νομίμου προσαυξήσεως, αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἐργαζομένων ὑπερωριακῶς ὁρίζονται:

Α) Τῶν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένων.

α) Καζάνια (βράσιμον—ἀναβατώρια) ἀνδρῶν δραχ. 75,50 (76).

Γυναικῶν δραχ. 63,25 (63,50).

β) Μεταφορὰ καζανίου πρὸς ἄδειασμα, ἀνδρῶν δραχ. 69.

Γυναικῶν δραχ. 55,10 (55).

γ) Διαλογή, σάκκιασμα, κιβωτίασμα, ζύγισμα, μεταφορά, δίπλωμα ὁρμαθῶν, ἀνδρῶν δραχ. 69.

Γυναικῶν δραχ. 53,10 (53).

δ) Μαθητευομένων ἀμφοτέρων τῶν φύλων δραχ. 33,25 (33,50).

Β) Εἰς τοὺς κατ' ἀποκοπὴν ἀμειβομένους ἡ ἀντιμισθία τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας καταβάλλεται δι' αὐτοῦ τούτου τοῦ συστήματος τῆς ἀμοιβῆς, διὰ τὴν ἐξασφάλισιν δὲ τῆς κατὰ νόμον προσαυξήσεως τῆς ἀντιμισθίας τῆς διώρου ὑπερωριακῆς ἐργασίας ὑπελογίσθη ἀνάλογος προσαύξησις ἐπὶ τῆς βασικῆς τιμῆς, ἥτις προσαύξησις θὰ ἐμφανίζηται ἐφεξῆς ὁμοῦ μετὰ τῶν βασικῶν ἀποδοχῶν ὡς ἑνιαία τιμὴ ἀμοιβῆς τῆς κατ' ἀποκοπὴν ἐργασίας ὡς ἐν ἄρθρῳ 2 ἀναγράφεται.

Ἄρθρον 6

Ἡ κατόπιν ἀδείας τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας ὑπέρβασις τῆς διώρου ἐργασίας πλέον τῶν δέκα πέντε (15') λεπτῶν μέχρι καὶ δυο ὡρῶν λογίζεται ὡς πλήρης 2ωρος ὑπερωριακὴ ἀπασχόλησις καὶ ὡς τοιαύτη θὰ ἀμείβεται διὰ τῶν ἡμερομισθίων τοῦ ἄρθρου 5.

Ἄρθρον 7

Διὰ τὴν ἐξασφάλισιν εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἐργαζομένους ἀποδείξεως τῆς πραγματοποιήσεως ὑπερωριακῆς ἐργασίας δέον νὰ χορηγῆται καθ' ἑκάστην ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου καὶ ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἔντυπος καρτέλλα (μάρκα), εἰς τὴν ὁποίαν θὰ ἀναγράφωνται αἱ λέξεις «2ωρος ὑπερωρία», ἡ εἰδικότης τοῦ ἐργαζομένου καὶ τὸ ἐπὶ τῆς ὑπερωρίας ἡμερομίσθιον τοῦ ἄρθρου 5. Διὰ τὴν ὁμοιομορφον ἐφαρμογὴν τῶν καρτελλῶν τούτων ὑπὸ πάντων τῶν ἐργοδοτῶν, δέον ὅπως συγκροτηθῇ 5μελὴς Ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ἐπόπτου Ἐργασίας καὶ ἀνὰ δυο ἀντιπροσώπων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων, ἥτις συνερχομένη ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς παρούσης θέλει καθορίσει ἐν πρακτικῷ λεπτομερέστερον τὰ τοῦ τύπου τῶν καρτελλῶν, ἡ ἀπόφασις δὲ τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης κοινοποιουμένη εἰς τὰς ὀργανώσεις τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων καθίσταται ὑποχρεωτικὴ βάσει τῆς παρούσης δι' ἀμφότερα τὰ συμβαλλόμενα μέρη.

Ἄρθρον 8

Ἡ ἐργασία κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς κατὰ νόμον ἀργίας ἀπαγορεύεται.

Ἄρθρον 9

Ἡ παράβασις οἱουδήποτε τῶν ὅρων τῆς παρούσης συνεπάγεται τὰς συνεπείας τοῦ ἀ.ν. 547/1937.

Ἄρθρον 10

Ἡ παροῦσα σύμβασις ἰσχύει ἀπὸ τῆς ἐπεξεργαστικῆς περιόδου ἐσοδείας σύκων 1959 καὶ διαρκεῖ μέχρι πέρατος αὐτῆς, μὴ δυναμένης πάντως νὰ παραταθῇ πέραν τῆς 30ης Ἀπριλίου 1960.

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας συνετάγη εἰς διπλοῦν, ἐξ ὧν τὸ μὲν ἓν ἀντίτυπον θέλει παραμείνει εἰς τὸ Ἀρχεῖον τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Καλαμῶν, τὸ δὲ ἕτερον ὑποβληθήσεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας διὰ τὴν περαιτέρω δημοσίευσιν τούτου εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Αὐγούστου 1959

—

58248]12883]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 16.7.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκδοροσφαγέων Τριπόλεως.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 308 τῆς 27 Αὐγούστου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ/τος 3755/1957.

β) Τὴν ἀπὸ 16 Ἰουλίου 1959 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τῶν ἐκδοροσφαγέων Τριπόλεως.

γ) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφ. β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀ-

μοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ.Π., ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 25.8.1959 καὶ ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 138/25.8.1959 ἐγγράφου του, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

δ) Τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τῆς εἰρημένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθιεροῦται ὑποχρέωσις τῶν ἐργοδοτῶν, ὅπως προσλαμβάνωσιν ἀποκλειστικῶς διὰ τὰς ἐκτὸς τῆς πόλεως ἐργασίας σφαγῆς καὶ ἐκδορᾶς ζώων ἐργάτας ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ συμβαλλομένου ἐργατικοῦ σωματείου, καταβάλλοντες ἅμα εἰς τούτους ἔξοδα μεταβάσεως, ἐπιστροφῆς καὶ διανυκτερεύσεως.

Ἡ τοιαύτη ὅμως διατύπωσις, ἂν καὶ ἡ χρησιμοποίησις εἰδικευμένων ἐκδοροσφαγέων καθίσταται ἀναγκαία, ἵνα μὴ καταστρέφωνται τὰ δέρματα τῶν σφαζομένων ζώων, δυνατὸν νὰ ὁδηγήσῃ κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικὴν πολιτικήν, κλειστὸν ἐπάγγελμα, δι' ὃ καὶ κρίνεται ἐπιβεβλημένη ἡ τροποποίησις τῆς διατάξεως ταύτης, ὥστε ἡ χρησιμοποίησις τῶν μελῶν τοῦ σωματείου νὰ γίνεται κατὰ προτίμησιν, ἀπαλειφομένης ἅμα τῆς διατάξεως περὶ καταβολῆς ἐξόδων κινήσεως κ.λ.π., ὡς προκαλούσης ἐπιβάρυνσιν τῆς τιμῆς τοῦ κρέατος.

ε) Τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ περὶ καταβολῆς εἰς τὸ ἀκέραιον τοῦ τιμολογίου διὰ τὰ εἰσαγόμενα ἐσφαγμένα καὶ τὰ ἐγδαρμένα ζῶα διάταξις προκαλεῖ ὑπέρμετρον ἐπιβάρυνσιν τῆς τιμῆς τοῦ κρέατος, δι' ὃ καὶ δέον ἡ ἀμοιβὴ αὕτη νὰ περιορισθῇ εἰς τὸ ἓν τρίτον, ὁριζομένου ἅμα ὅτι αὕτη δὲν καταβάλλεται ὁσάκις διὰ τὴν ἐκτὸς τῆς πόλεως σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν χρησιμοποιοῦνται ἐργάται ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ συμβεβλημένου ἐργατικοῦ σωματείου.

στ) Τὴν ἀνάγκην προσαρμογῆς τῆς διατυπώσεως τοῦ ἄρθρου 8 τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ὥστε νὰ μὴ ὑφίσταται ἀμφιβολία ὅτι τὰ δῶρα Χριστουγέννων καὶ Πάσχα παρέχονται, ὡς ὁρίζουσιν αἱ οἰκεῖαι ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις.

ζ) Τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 9 τῆς ἐν λόγῳ συλλογικῆς συμβάσεως προβλέπεται ἡ σύστασις ἐπιτροπῆς, ἥτις ἐν τῇ οὐσίᾳ ἀποτελεῖ δημοσίαν διοικητικὴν ἀρχὴν καὶ συνεπῶς δὲν δύναται αὕτη νὰ συσταθῇ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καθ' ὅσον αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ μόνον διὰ νόμου ἢ διὰ κανονιστικῆς πράξεως τῆς Πολιτείας κατ' ἐξουσιοδότησιν νόμου συνιστῶνται καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ νὰ ἀπαλειφθῇ ἡ διάταξις αὕτη, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα παρὰ τῇ Διευθύνσει Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 232/8.8.1959 πρακτικοῦ κατηθέσεως, τροποποιουμένη πως' ἡμῶν ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐν Τριπόλει σήμερον τὴν 16 Ἰουλίου 1959 καὶ ἐν τοῖς Γραφείοις τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Ἀρκαδίας, συνελθόντες οἱ Γεώργιος Τζωρτζόπουλος, πρόεδρος τοῦ Συλλόγου Κρεοπωλῶν Τριπόλεως, 2) Βασίλειος Περδίου, γεν. γραμματεὺς τοῦ Συλλόγου Κρεοπωλῶν Τριπόλεως, 3) Σπυρίδων Λαμπρόπουλος, πρόεδρος τοῦ Σωματείου Ἐκδοροσφαγέων «οἱ Ἅγιοι Ταξιάρχαι», 4) Δημήτριος Κων. Βάγιας, γεν. γραμματεὺς τοῦ Σωματείου Ἐκδοροσφαγέων Τριπόλεως «οἱ Ἅγιοι Ταξιάρχαι», ἅπαντες ἐν προκειμένῳ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν ὀργανώσεών των, ἀπεφάσισαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς καθορίζονται οἱ ὅροι ἐργασίας, ὡς καὶ ἡ ἀμοιβὴ τῶν ἐκδοροσφαγέων Τριπόλεως κατὰ κεφαλὴν σφαζομένου ζώου.

Κεφάλαιον Α'

Σκοπός

Ἄρθρον 1

Σκοπὸς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ὁ βάσει τῆς κτηθείσης πείρας καὶ τῶν κανόνων τῆς τέχνης καθορισμὸς τῶν ὅρων διεξαγωγῆς τῆς περὶ τὴν σφαγήν, ἐκδοράν, πλύσιμον, ταξινόμησιν, ἀστυκτηνιατρικὴν ἐπιθεώρησιν, κρεοσκοπικὸν ἔλεγχον καὶ ἐν γένει προπαρασκευὴν διὰ τὴν εἰς χονδρικὴν κατανάλωσιν διάθεσιν τῶν παντὸς εἴδους κρεάτων, ἀπαιτουμένην ἐργασίαν, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως διὰ τοῦ σαφοῦς προσδιορισμοῦ τῶν ἑκατέρωθεν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων, τοῦ τρόπου ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας, τῆς θεσπίσεως ἐγκαίρου τιμολογίου δι' ὅλους τοὺς ἐργοδότας, ὡς καὶ τῆς ἐπιβολῆς κυρώσεων κατ' ἐκείνων, οἵτινες ἤθελον παραβιάσει τοὺς διὰ τῆς παρούσης τιθεμένους κανόνας τάξεως, ἀλληλοσεβασμοῦ καὶ κατοχυρώσεως τῶν ἑκατέρωθεν συμφερόντων καὶ τῶν τοιούτων τοῦ καταλωτικοῦ κοινοῦ, ἀποφευχθῶσι μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ τῶν περὶ τὰ κρέατα ἐργαζομένων ἔριδες καὶ προστριβαί, ἐπ' ὠφελείᾳ ἀμφοτέρων τῶν τάξεων καὶ τοῦ καταναλωτικοῦ κοινοῦ.

Τούτου ἕνεκεν ἀναγνωρίζεται ἑκατέρωθεν ὡς ἀρχὴ ὅτι εἰς μίαν τοιαύτην κοινωνίαν ἐργασίας, οὐδεμίαν δύναται νὰ ἔχωσιν θέσιν πράξεις στρεφόμεναι κατὰ τῶν συμφερόντων ἑκατέρων τῶν συμβαλλομένων μερῶν καὶ ἀπάδουσαι εἰς τὴν καλὴν πίστιν καὶ τὴν εὐπρέπειαν καὶ τὴν καλὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας.

Ἄρθρον 2

Ἡ παροῦσα τοπικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας δεσμεύει τὰ συμβαλλόμενα μέρη, ἔχει δὲ τοπικὰ ὅρια ἰσχύος τὸν νομὸν Ἀρκαδίας καὶ ἰσχύει ὡς κατωτέρω, καταργουμένης πάσης προγενεστέρας τοιαύτης, συνομολογεῖται δὲ διὰ μίαν τριετίαν ἀπὸ σήμερον. Ἐπίσης συνομολογεῖται, ὅτι ἡ ἰσχὺς ταύτης ἄρχεται ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς της μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων.

Κεφάλαιον Β'

Ἐργασία

Ἄρθρον 3

Ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ συμβαλλομένου ἐργατικοῦ σωματείου, τὰ ὁποῖα κατὰ τὰ κατωτέρω θὰ ἐργάζωνται συνεργατικῶς, ἡ ἐργασία θὰ γίνεται ὡς ἑξῆς:

Διὰ τὰ ἐν τοῖς δημοτικοῖς σφαγείοις Τριπόλεως σφαζόμενα ζῶα (ἀμνούς, αἰγοειδῆ, πρόβατα, βοοειδῆ, χοίρους) διὰ τῶν μελῶν τοῦ σωματείου τῶν ἐργατῶν, γενομένην κανονικὴν σφαγήν, ἐκδοράν, ἐκκοιλιασμόν, πλύσιμον, ταξινό-

μησιν, θά τηροῦνται τά εἰδικώτερον κατωτέρω ὁριζόμενα.

Ἡ ἀποκοπή τῶν κεφαλῶν (μόσχων καί βοοειδῶν) θά γίνεται κανονικῶς δι' εὐθυγραμμισμένης τομῆς, ὥστε νά μένῃ εἰς τήν κεφαλήν κρέας. Ριζάφτια, χείλη, καφάσια, οὐρές, ψαρονέφρια, κολιάδες καί διαφράγματα θά παραμένωσιν εἰς τό σφάγιον.

Τονίζεται, ὅτι ἀπαγορεύεται ἀπολύτως πᾶσα ἀποκοπή ἤ ἀπόσπασις ἤ καθ' οἱονδήποτε τρόπον καί ὑπό οἱανδήποτε πρόφασιν ἤ δικαιολογίαν ἀφαίρεσις οἱουδήποτε τεμαχίου ἐκ τῶν σφαγίων, ὡς καί ριζαφτίων, οὐρῶν κλπ. ἀκόμη καί ὑπό αὐτοῦ τούτου τοῦ ἐργοδότου, ἐφ' ὅσον τό σφάγιον εὑρίσκεται ἐντός τοῦ χώρου τῶν σφαγείων καί δέν παρεδοθῇ ὑπευθύνως εἰς τόν οἰκεῖον ἐργοδότην.

Τά ἑκάστοτε ἀπαιτούμενα συνεργεῖα συγκροτοῦνται ὑπό τοῦ σωματείου τῶν ἐκδοροσφαγέων καί τῶν συνεργείων ὁρίζεται προϊστάμενος ἐργοτοτεχνίτης, διά τήν καλήν διεξαγωγήν καί ὁλοκλήρωσιν τῆς ἐργασίας.

Οἱ ἐργοδόται θά ὁρίζωσι καθ' ἑκάστην καινόν ἐκπρόσωπόν των, ὅστις μετά τό πέρας τοῦ κρεοσκοπικοῦ ἐλέγχου θά παραλαμβάνῃ τά σφάγια καί θά ὑπογράφῃ πρωτόκολλον παραλαβῆς.

Συνομολογεῖται, ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ παραμονή παντός προσώπου, μηδέ τῶν ἐργοδοτῶν ἐξαιρουμένων, πλήν τοῦ κατ' ἐκείνην τήν ἡμέραν ὑποδεικνυομένου ὑπό τῶν παρόντων ἐργοδοτῶν, ὡς ἐκπροσώπου των, τόσον κατά τόν χρόνον τῆς ἐργασίας, ὅσον καί μέχρι τῆς παραδόσεως τῶν σφαγείων, ἐντός τοῦ χώρου τῆς ἐργασίας. Ἀπαγορεύεται ὁμοίως πᾶσα ἀγοραπωλησία ἐντός τῶν σφαγείων, ἔστω καί ὑπ' αὐτῶν τῶν ἐργοδοτῶν γενομένη.

Κεφάλαιον Γ'

Τιμολόγιον ἐργασίας

Ἄρθρον 4

Τά ἐργατικά δικαιώματα, σφαγῆς, ἐκδορᾶς, πλύσιμον, περιποίησιν, καθορίζονται διά τῆς παρούσης ὡς ἀκολούθως :

1) Ἀμνοί, ἐρίφια γάλακτος μέχρι καί τῆς ἡμέρας τοῦ Λαζάρου ἑκάστου ἔτους. Σφαγή, ἐκδορά, πλύσιμον δρχ. 5.

2) Ἀμνοί, ἐρίφια οὐχί γάλακτος, δρχ. 6.

3) Αἰγοπρόβατα. Σφαγή—ἐκδορά κατά κεφαλήν δρχ. 7.50.

4) Βοοειδῆ. Σφαγή—ἐκδορά κατά κεφαλήν δρχ. 42.

5) Μόσχοι. Σφαγή—ἐκδορά κατά κεφαλήν δρχ. 32.

6) Χοῖροι ἄνω τῶν 25 ὀκάδων. Σφαγή δρχ. 32.

7) Χοῖροι κάτω τῶν 25 ὀκάδων. Σφαγή δρχ. 25.

Εἰς τάς ἀνωτέρω ἀμοιβάς κατά κεφαλήν σφαζομένου ζῴου περιλαμβάνεται ἡ σφαγή, πλύσιμον καί περιποίησις τῶν σφαγίων, ταξινόμησις καί προετοιμασία πρός κρεοσκόπησιν.

Κεφάλαιον Δ'

Περί τρόπου ἐκτελέσεως ἐργασίας καί εὐθυνῶν

Ἄρθρον 5

Οἱ ἐκδοροσφαγεῖς θά ἐργάζωνται μέ κοινόν ταμεῖον εἰσπράξεων, αἱ δέ εἰσπράξεις θά διανέμωνται εἰς ἅπαντα τά ἐργαζόμενα μέλη. Ἡ ἐργασία τῆς σφαγῆς καί ἐκδορᾶς τῶν σφαγίων καί ἡ κατά τά ἀνωτέρω περιποίησις αὐτῶν θά γίνεται ὑπό τήν εὐθύνην τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως καί τήν ἄμεσον ἐπίβλεψιν τοῦ προέδρου αὐτῆς.

Διά τήν περίπτωσιν, καθ' ἣν τά μέλη τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως δέν ἤθελον συμμορφωθῆ πρός τήν ἀπαγόρευσιν τῆς οἱασδήποτε ἀφαιρέσεως τεμαχίων ἐκ τῶν σφαζομένων ζῴων, ἡ μή συμμόρφωσις αὕτη συνεπάγεται πλήν τῆς ποινικῆς εὐθύνης καί ἀστικήν τοιαύτην τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως, ὑποχρεουμένης εἰς ἀποζημίωσιν καί ἀποκατάστασιν πάσης βλάβης προσγενομένης ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης εἰς τόν ἐργοδότην.

Ἄρθρον 6

Συνομολογεῖται διά τῆς παρούσης καί γίνεται δεκτόν παρά τῶν συμβαλλομένων, ὅτι ἀπαγορεύεται εἰς τά μέλη τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως νά ἐξασκοῦν ζωεμπόριον ἤ νά ἐπαγγέλλωνται τόν κρεοπώλην, ἐφ' ὅσον ἀνήκουν εἰς τήν δύναμιν τοῦ ἐργατικοῦ σωματείου. Διά τήν περίπτωσιν τῆς μή συμμορφώσεως ἡ ἐπιβλητέα ποινή θά εἶναι διαγραφή καί ἀφαίρεσις τοῦ βιβλιαρίου ἐργασίας.

Ἄρθρον 7

Οἱ κρεοπῶλαι, προκειμένου νά ἐκτελέσωσι σφαγήν ἐκτός τῆς πόλεως, δέον ὅπως χρησιμοποιῶσι κατά προτίμησιν καί κατά τήν κρίσιν αὐτῶν ἐκδοροσφαγεῖς μέλη τοῦ συμβαλλομένου ἐργατικοῦ σωματείου. Διά τά εἰσαγόμενα ἐσφαγμένα σφάγια ἐντός τοῦ σφαγείου καί ἐφ' ὅσον διά τήν ἐργασίαν ταύτην δέν ἐχρησιμοποιήθησαν ἐργάται μέλη τοῦ συμβαλλομένου σωματείου θά καταβάλληται τό ἓν τρίτον τοῦ εἰς τό ἄρθρον 4 ὁριζομένου κατά κεφαλήν τιμολογίου. Ἐξαίρεσις γίνεται μόνον διά τά εἰσαγόμενα ἐσφαγμένα χοιρινά, διά τά ὁποῖα θά καταβάλλεται οὐχί ἡ ἀξία τοῦ τιμολογίου, ἀλλά 10 δραχμαί δι' ἕκαστον χοιρινόν, διά τήν τακτοποίησιν καί ταξινόμησιν πρός κρεοσκοπίαν. Ὁμοίως διά τά ἐσφαγμένα ἐκτός τῶν σφαγείων χοιρινά, ἐφ' ὧν ὅμως θά γίνεται γδάρισιμον ἐντός τῶν σφαγείων ὑπό τῶν ἐργατῶν τοῦ σωματείου, θά καταβάλλωνται δραχμαί 20 δι' ἕκαστον τούτων.

Ἡ παράδοσις τῶν σφαγίων εἰς τούς ἐργοδότας θά λαμβάνῃ χώραν πρό τῆς κρεοσκοπίας, ὑποχρεουμένων τούτων εἰς τήν παραλαβήν.

Ἄρθρον 8

Εἰς τούς ἐκδοροσφαγεῖς καταβάλλονται δῶρα ἐπί ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καί Πάσχα συμφώνως πρός τάς διατάξεις τῶν ἑκάστοτε ἐκδιδομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων.

Ἄρθρον 9

Τά δικαιώματα σφαγῆς καί ἐκδορᾶς θά εἰσπράττωνται παρά τῶν ἐργοδοτῶν διά λογαριασμόν τῶν ἐκδοροσφαγέων ὑπό νομίμως ἐξουσιοδοτουμένου μέλους τοῦ σωματείου αὐτῶν, ὅπερ θά χορηγῇ εἰς τούς ἐργοδότας καί ἀντίστοιχον ἀπόδειξιν ὑπογεγραμμένην παρ' αὐτοῦ καί ἐσφραγισμένην διά τῆς σφραγῖδος τοῦ σωματείου, προερχομένην δέ ἐκ τοῦ ἐνταῦθα ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α.

Εἰς τὴν παροῦσαν ἐπισυνάπτονται αἱ πράξεις τῶν συνελεύσεων τῶν ὧδε συμβαλλομένων σωματείων, δι' ὧν ἐξουσιοδοτοῦνται οἱ ἐκπρόσωποι αὐτῶν, ὅπως προβῶσιν εἰς τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἡ παροῦσα ἐγένετο εἰς τετραπλοῦν καὶ ἔλαβεν ἀνὰ ἓν ὅμοιον ἀντίγραφον ἕκαστον τῶν συμβαλλομένων, τῶν λοιπῶν προοριζομένων διὰ τὴν ἁρμοδίαν Διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι
(ἔπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Αὐγούστου 1959

—

57375]12728]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 24/1959 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων Δήμων Ἀθηναίων, Ἀμαρουσίου καὶ Ταύρου».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 308 τῆς 27 Αὐγούστου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 12 ἐδάφ. β' τοῦ νόμου 3239/1955, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τοῦ ἄρθρου 20 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 24/1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, «περὶ αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων Δήμων Ἀθηναίων, Ἀμαρουσίου καὶ Ταύρου», καθ' ἣς δὲν ἠσκήθη ἔφεσις, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 24/1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου Ὁδηγῶν Αὐτοκινήτων τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης «Ἅγιος Κωνσταντῖνος» ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου: 1) Δήμου Ἀθηναίων, 2) Δήμου Ἀμαρουσίου καὶ 3) Δήμου Ταύρου καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

«Ι. Εἰς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης ὑπάγονται ἅπαντες οἱ ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων οἱ παρέχοντες τὰς ὑπηρεσίας των, ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, εἰς τοὺς Δήμους Ἀθηναίων, Ἀμαρουσίου καὶ Ταύρου.

ΙΙ. Ἐπὶ τῶν ἰσχυόντων κατὰ τὴν 22.8.1958 κατωτάτων ὁρίων μηνιαίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῶν ὡς ἄνω μισθωτῶν χορηγεῖται αὔξησις ἐκ ποσοστοῦ 8ο/ο.

ΙΙΙ. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν αἱ κείμεναι διατάξεις.

ΙΥ. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 6.3.1959».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Αὐγούστου 1959

—

57106]12667]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως τῶν ἐργατῶν βαφείων, καθαριστηρίων σιδηρωτηρίων κλπ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 308 τῆς 27 Αὐγούστου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς συνεπληρώθη ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3239/1955, 2) τὰς ἀπὸ 30.6.1959 γενομένας καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 18/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐκ μέρους τῆς Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος καὶ Ἀνωτάτης Ὁμοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Σωματείου Μηχανικῶν Πλυντηρίων Α.Π. ἀφ' ἑτέρου, αἵτινες καταγγελίαι ἐκοινοποιήθησαν ἡμῖν τὴν 2.7.1959, 3) τὴν ἀπὸ 24.7.1959 ἀναφορὰν τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν, Τεχνιτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Χημικῆς Βιομηχανίας καὶ Ὑγιεινῆς καὶ τοῦ Συνδέσμου Ἐργατοτεχνιτῶν Βαφέων, Καθαριστῶν, Σιδηρωτῶν κλπ. Α.Π. «ἡ Ἁγία Τριάς», 4) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 18.8.1959, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, ἀποφαίζομεν:

Ἀναστέλλομεν διὰ δίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι τῆς 2.11.1959, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων τῆς ὡς ἄνω καταγγελθείσης καὶ θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπεχούσης ὑπ' ἀριθ. 18/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν κ.λ.π. βαφείων, τυποβαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων, λευκαντηρίων καὶ πλυντηρίων ἁπάσης τῆς χώρας (πλὴν τῶν τμημάτων τῶν λειτουργούντων ἐντὸς τῶν ἐργοστασίων κλωστοϋφαντουργείων), ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 79751/1958 κοινῆς ἀποφάσεως ἡμῶν καὶ δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 350 τεῦχος Β' τῆς 29.12.1958 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. (*)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Αὐγούστου 1959

—

46117]Υ. 558]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ χορηγήσεως βοηθήματος ἀεροθεραπείας

(*) ΕΕΔ 15, σελ. 168.

εἰς τοὺς λόγῳ φυματιώσεως συνταξιούχους καὶ ἐπιδοματούχους.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 310 τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19/1944 νόμ υ «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν, ὅπως προβαίνῃ εἰς τροποποιήσεις τῶν φορολογικῶν συντελεστῶν» καὶ

2) Τὰς κρατούσας οἰκονομικὰς συνθήκας, ἀποφασίζομεν:

Τὴν χορήγησιν παρὰ τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, πλὴν τοῦ Ι.Κ.Α., εἰς τοὺς λόγῳ φυματιώσεως τῶν πνευμονων ἢ ἑτέ ων ὀργάνων συνταξιούχους καὶ βοηθηματούχους (τύπου συντάξεως) καὶ εἰς τοὺς λόγῳ φυματιώσεως ἐπιδοματούχους ἀσθενείας, ἐκτάκτου ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος ἀεροθεραπείας διὰ τὴν θερινὴν περίοδον τοῦ τρέχοντος ἔτους 1959 ἐκ δραχμῶν πεντακοσίων (500).

Εἰς ἣν περίπτωσιν προβλέπεται εἰδικῶς ὑπὸ τῶν καταστατικῶν διατάξεων Ὀργανισμοῦ τινος ἡ χορήγησις ὡς ἐπιδόματος ἀεροθεραπείας ποσοῦ μεγαλυτέρου τοῦ διὰ τῆς παρούσης ὁριζομένου δύναται νὰ παρέχηται τοῦτο καὶ μέχρι τοῦ διπλασίου καὶ' ἀνώτατον ὅριον τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ποσοῦ καὶ ἐφ' ὅσον ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ οἰκείου Ὀργανισμοῦ ἐπιτρέπει τὴν χορήγησιν μεγαλυτέρου ποσοῦ.

Τοῦ κατὰ τ' ἀνωτέρω βοηθήματος ἀεροθεραπείας δικαιοῦνται οἱ μὲν λόγῳ φυματιώσεως συνταξιοῦχοι ἢ βοηθηματοῦχοι (τύπου συντάξεως), ἐφ' ὅσον ἡ ἔναρξις τῆς συνταξιοδοτήσεώς των ἐμπίπτει εἰς τὸ μέχρι 31 Ἰουλίου ἐ. ἔ. χρονικὸν διάστημα, οἱ δὲ ἐπιδοτούμενοι λόγῳ φυματιώσεως, ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἔλαβον ἐπίδομα λόγῳ φυματιώσεως κατὰ τὸ ἀπὸ 16 Ἰουνίου μέχρι 31 Ἰουλίου 1959 χρονικὸν διάστημα καὶ ἐφ' ὅσον ὁ ἠσφαλισμένος (ἠσφαλισμένη) ἐξακολουθεῖ ν' ἀπέχῃ τῆς ἐργασίας του λόγῳ ἀνικανότητος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως καταβολῆς τοῦ βοηθήματος.

Δὲν δικαιοῦνται ὁμοίως τοῦ βοηθήματος οἱ ἐπιδοματοῦχοι λόγῳ φυματιώσεως οἱ τυχόντες τοιούτου ἐκ τῆς ἰδιοτητός των ὡς συνταξιούχων.

Δὲν δικαιοῦνται τοῦ κατὰ τ' ἀνωτέρω βοηθήματος ἀεροθεραπείας οἱ μετὰ τὴν 1ην Αὐγούστου 1959 συνεχίζοντες τὴν νοσηλείαν των ἢ τὸ πρῶτον νοσηλευόμενοι εἰς σανατόρια ἢ ἀναρρωτήρια φυματικοὶ συνταξιοῦχοι ἢ βοηθηματοῦχοι (τύπου συντάξεως) καὶ ἐπιδοματοῦχοι, ἐφ' ὅσον αἱ δαπάναι τῆς ὡς ἄνω νοσηλείας καταβάλλονται ὑπὸ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἢ παρέχονται αὐτοῖς ὑπὸ τούτων ὁπωσδήποτε ἔξοδα ἐνοικίων ἢ ἐν γένει ἔξοδα διαμονῆς εἰς ἐξοχάς.

Ἡ καταβολὴ τοῦ ὡς ἄνω βοηθήματος ἄρχεται ἀπὸ 10ης Ἰουλίου 1959, θέλει δὲ διαρκέσει μέχρι τῆς 30 Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ., προκειμένου περὶ τῶν λόγῳ φυματιώσεως καθισταμένων συνταξιούχων μετὰ τὴν 30ὴν Σεπτεμβρίου 1959, ὧν ἡ ἔναρξις συνταξιοδοτήσεως ἀνατρέχει εἰς τὸ πρὸ τῆς 10 Ἰουλίου 1959 διάστημα, ἡ καταβολὴ τοῦ ἐπιδόματος τῆς παρούσης ἐνεργεῖται ἐντὸς προθεσμίας 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς περὶ συνταξιοδοτήσεως ἀποφάσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἰουλίου 1959

30258]6374]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ Ν.Δ. 1254]1949 εἰς κωμόπολιν Ἀλιάρτου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 310 τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1251/1949 ν. δ/γματος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων», 2) τὸ ὑπ' ἀριθ. 44/20.4.1959 ἔγγραφον τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἐξ οὗ προκύπτει ὅτι τοῦτο κατὰ τὴν ἀπὸ 11.4.1959 συνεδρίασιν αὐτοῦ ἐγνωμοδότησεν ὑπὲρ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ὡς ἄνω ν.δ/γματος εἰς τὴν κωμόπολιν Ἀλιάρτου, ἀποφασίζομεν:

Ἐπεκτείνομεν τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1254/1949 ν.δ/γματος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων» εἰς τὴν κωμόπολιν Ἀλιάρτου, ὡς καὶ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Ε.Ρ.Φ.Ξ. Λεβαδείας διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν ἐκεῖ διενεργουμένων φορτοεκφορτώσεων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Αὐγούστου 1959

—

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Ι.Κ.Α.

7809]1959 Ἀπόφ. Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ι.Κ.Α.

Περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν Μ.Ο.Μ.Α.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 316 τῆς 11 Σεπτεμβρίου 1959)

Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Συνεδρίασις Δ. Σ. 22/4.8.1959

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ι.Κ.Α., λαβὸν ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2, 3, 4, 7 καὶ 13 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὡς ἐτροποποιήθησαν.

β) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ Κανονισμοῦ «περὶ τρόπου ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως καὶ ὑπολογισμοῦ τῶν εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α.».

γ) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 περ. α' τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3710/1957 ν. δ/τος «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ διοικήσεως καὶ ἐλέγχου τοῦ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας κλπ.».

δ) Τὸ ὑπ' ἀριθ. Φ. 310/14/5807/23.5.1959 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ

ε) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 52330/1434/1959 εἰσηγητικὸν σημείωμα τοῦ Κλάδου Ἀσφαλίσεως (Διεύθυνσις Ὑπαγωγῆς εἰς Ἀσφάλισιν), ἀποφασίζει ὁμοφώνως:

1) Τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων εἰς ἅπαν τὸ ὁπουδήποτε τῆς χώρας ἀπασχολούμενον ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν Μικτῶν Ὁμάδων Μηχανημάτων Ἀναουγκροτήσεως (Μ.Ο.Μ.Α.).

2) Τὴν ἔναρξιν τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀνωτέρω ἀσφαλίσεως δι' ἅπαντας τοὺς κλάδους ταύτης, τοὺς ἀναφερομένους ἐν ἄρθρῳ 1 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 2961/1954 καὶ ὑφ' ἣν ἔκτασιν ἐφαρμόζεται ἡ ἀσφάλισις καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς ἠσφαλισμένους τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ μεθεπομένου ἐκείνου τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως ταύτης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

(Ἐκ τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ι.Κ.Α.)

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΤΑΞΙΝ

Ἀνωτέρω, σελ. 1001, ἐμφανίζεται μία κτυπητὴ περίπτωσις συνταγματικῆς ἀνωμαλίας. Τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους ἀναγκάζεται νὰ εἴπῃ, ὅτι πρᾶξις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, σοβαροῦ περιεχομένου, εἶναι μέχρις ὥρας ἄκυρος, ἀφοῦ, ἐκδοθεῖσα ἄνευ νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως καὶ παρ' ὅλον ὅτι ἐν αὐτῇ ἀναφέρεται, ὅτι θὰ κυρωθῇ νομοθετικῶς, δὲν κατέστη δυνατόν, ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ 1958, νὰ περιβληθῇ τὸ συνταγματικὸν νομοθετικὸν κῦρος της.

Ἔχει ἐπανειλημμένως συζητηθῇ τὸ θέμα τῶν νομοθετικοῦ περιεχομένου πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Ἡ Κυβέρνησις—κάθε Κυβέρνησις—εὑρίσκεται ἐνδεχομένως εἰς τὴν σοβαρὰν ἀνάγκην νὰ ρυθμίσῃ νομοθετικῶς θέμα, τοῦ ὁποίου ἐπείγει ἡ ρύθμισις, ὡς ὅμως παρετηρήθη ἐπανειλημμένως καὶ ἐν τῇ Βουλῇ, πρέπει ἡ πρᾶξις αὐτῆς νὰ φέρηται ἀμέσως πρὸς κύρωσιν.

—Πῶς θέλετε—ἐλέχθη εἰς μίαν συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς, ἀπὸ διαπρεπῆ θεωρητικὸν τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου, τὸν κ. Θ. Τσάτσον—νὰ λειτουργήσῃ μία Βουλὴ ἢ μία Ἐπιτροπὴ Ἐξουσιοδοτήσεως, ὅταν ἡ Κυβέρνησις ἔρχεται ὁ μῆνας ἢ ἓν ἢ δύο ἔτη μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς πράξεώς της καὶ ζητῇ τὴν ἐπικύρωσίν της; Πρόκειται περὶ ἀνωμαλίας, ἡ ὁποία ἀναφέρεται εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ κοινοβουλευτικοῦ πολιτεύματος.

Ἀλλὰ καὶ ἂν παραμεισθῇ ἡ βλάβη τῆς ὁμαλῆς λειτουργίας τοῦ πολιτεύματος διὰ τῆς βραδείας νομοθετικῆς ἐπικυρώσεως τῶν στερουμένων νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως πράξεων, εἶναι πάντως πολλαπλῶς διὰ τοὺς διοικουμένους ἐπιζήμιον τὸ συνήθως ἀτυχῶς συμβαῖνον ὅτι αἱ πράξεις αὗται βραδύνουν ὑπερμέτρως νὰ λάβουν τὴν δέουσαν νομοθετικὴν ἰσχύν, τινὲς μάλιστα ἐξ αὐτῶν καὶ ἐγκαταλείπονται ἄνευ νομοθετικῆς κυρώσεως.

Εἶναι γνωστὴ ἡ ἐγκατάλειψις τῆς οὐσιαστικῆς σημασίας διὰ τὴν τύχην τῶν πολεμιστῶν τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 ὑπ' ἀριθ. 24/1956 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, περὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ὁποίας ἐγεννήθησαν τόσαι δίκαι, ἄνευ βεβαίως πρακτικοῦ ἐξ αὐτῆς ἀποτελέσματος, ἀφοῦ καὶ αὕτη, ἐκδοθεῖσα ἄνευ νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, ὑπῆρξεν ἄκυρος.

Τὸ φαινόμενον δὲν εἶναι βεβαίως σύγχρονον. Ὁ μελετητὴς τῆς νομοθεσίας δύναται νὰ σημειώσῃ σειρὰν ὁμοίων ἐνεργειῶν ἢ παραλείψεων, αἱ ὁποῖαι ἀφαιροῦν ἐπὶ μακρὸν χρόνον τὸ ἀπαιτούμενον διὰ τὰς διοικητικὰς αὐτὰς πράξεις νομοθετικὸν κῦρος, καθιστοῦν ἐπὶ τὸν χρόνον αὐτὸν ἀμφίβολα τὰ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τῶν διοικουμένων καὶ περιπλέκουν αὐτοὺς καὶ εἰς δικαστικοὺς ἀγῶνας, διὰ νὰ ἀκούσουν ἀπὸ τὰ δικαστήρια, ὅτι αἱ διοικητικαὶ αὗται πράξεις δὲν ἔχουν νομίμως καταγραφῇ εἰς τὸ Δίκαιον.

Ὑπῆρξαν πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, αἱ ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976 τοῦ 1947, αἱ ὁποῖαι ἐρρύθμισαν σοβαρώτατον θέμα, τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἀπολυομένων μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου, καὶ ἐδέησε αὗται νὰ κυρωθοῦν μετὰ δύο ἔτη, διὰ τοῦ ἀ. ν. 913/1949.

Ἀλλ' ὑπάρχουν καὶ χειρότερα: Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, ὑπ' ἀριθ. 19870 τῆς 10 Ἀπριλίου 1952 ἐκδοθείσης κατόπιν τῆς ἀπὸ 8.4.1952, πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, μελλούσης καὶ αὐτῆς νὰ κυρωθῇ νομοθετικῶς, ἐπηνέχθησαν οὐσιώδεις τροποποιήσεις εἰς τὰς περὶ παροχῶν ἀνεργίας διατάξεις τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», εἰς τὰς ὁποίας ὑπήγετο τότε καὶ ἡ κατὰ τῆς ἀνεργίας ἀσφάλισις, καὶ δὲν εἴδομεν αἱ πράξεις αὗται νὰ κυρωθοῦν ἐκτοτε νομοθετικῶς.

Καὶ διὰ νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ θέμα τῆς Γνωμοδοτήσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, τῆς ἀκυρότητος τῆς ἐν αὐτῇ πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τί θὰ εἶπον τὰ Δικαστήρια, ὅταν ἐκ τοῦ τεραστίου ὄγκου τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, τὰ ὁποῖα καλοῦνται ἐξ αὐτῆς εἰς ὑποχρεώσεις, τινὰ ἀπειθήσουν εἰς τὰς φερομένας ἐν αὐτῇ ὡς ἐπιταγὰς ἢ ὅταν τὰ ἐκ τῆς μετεργασιακῆς ζωῆς τῶν ἐργαζομένων τούτων δικαιώματα ἐξ ἄλλων νόμων ἔχουν στενὴν σχέσιν πρὸς τὰ διὰ τῆς πράξεως αὐτῆς καθοριζόμενα;

Θὰ εἶπουν, βεβαίως, ὡς καὶ ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους διὰ τοῦ κύρους της λέγει, ὅτι πάντα ταῦτα εἶναι συνταγματικῶς ἄκυρα.

Ἀλλ' ἀφοῦ πρέπει νὰ ἐνδιαφέρῃ καὶ ἡ γνώμη τῶν διοικουμένων, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι εἶναι πάντοτε ἀνεπίτρεπτος ἡ ἐκτροπὴ ἐκ τῆς συνταγματικῆς τάξεως, ἂς ζητηθῇ τὸ ταχύτερον ἡ νομοθετικὴ κύρωσις τῆς πράξεως. Γενικώτερον ὅμως εἶναι ἀνάγκη νὰ τοποθετηθῇ τὸ θέμα εἰς τὰ ἁρμόζοντα συνταγματικὰ καὶ κοινοβουλευτικὰ ὅρια. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ παραμένῃ μετέωρον τὸ κῦρος διοικητικῶν πράξεων μὲ μεγίστας πάντοτε, ὡς ἔχουν, λόγῳ νομοθετικοῦ περιεχομένου, συνεπείας.

Ὅταν ἀξιοῦμεν—καὶ ὀρθῶς—ἀπὸ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα καὶ τὰ ὄργανά των νὰ κινοῦνται αὐστηρῶς ἐντὸς τῆς νομιμότητος, πρέπει νὰ φροντίζωμεν καὶ οἱ νόμοι - ἐπιταγαὶ πρὸς αὐτὰ νὰ εἶναι πρὸ παντὸς ἔγκυροι.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 18—Τεῦχος 19 (433)

Ἀθῆναι, 1 Ὀκτωβρίου 1959

ΝΕΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙ' ΕΚΔΙΚΑΣΙΝ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

I. Σχέδιον Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς Νέας Πολιτικῆς Δικονομίας
II. Εἰσήγησις ἐπὶ τοῦ Προσχεδίου τοῦ Εἰσηγητοῦ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ι. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ

Ἡ «Ἐπιθεώρησις Ἐργατικοῦ Δικαίου» καταχωρίζει κατωτέρω τὰς ὑπὸ τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς Σχεδίου Κώδικος Νέας Πολιτικῆς Δικονομίας σχεδιασθείσας διατάξεις περὶ ἐκδικάσεως τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, παραληφθείσας ἐκ τῆς ἐπισήμου ἐκδόσεως τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης, σελ. 249 ἐπ.

Καταχωρίζει ἐπίσης κατωτέρω τὴν ἐπὶ τοῦ Προσχεδίου εἰσήγησιν τοῦ ἐκ τῶν μελῶν τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς κ. *Γεωργίου Ι. Οἰκονομοπούλου*, παραληφθεῖσαν καὶ αὐτὴν ἐκ τῆς ἐπισήμου ἐκδόσεως τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης, τόμος 3ος, 1956, σελ. 298 ἐπ.

Ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 18, σελ. 941 ἐπ.) ποῖαι αἱ ἀγαθαὶ συνέπειαι ἐκ τῆς ἰσχυούσης ἤδη ἐργατικῆς διαδικασίας καὶ ποῖα ἡ ζημία ἐκ τῆς σχεδιασθείσης διασπάσεως αὐτῆς, ἀναλόγως τοῦ ποσοῦ τῆς διαφορᾶς, μὲ δικαιοδοτοῦντα τὰ Εἰρηνοδικεῖα καὶ τὰ μονομελῆ Πρωτοδικεῖα.

Προστίθεται καὶ ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ Σχεδίου εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν πολυμελῶν πρωτοδικείων ὑπάγονται αἱ ἐφέσεις κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν εἰρηνοδικείων καὶ εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν ἐφετείων ὑπάγονται αἱ ἐφέσεις κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν πολυμελῶν καὶ μονομελῶν πρωτοδικείων.

Τὸ θέμα εἶναι ἐκ τῶν σοβαρωτέρων διὰ τὴν ἀπονομὴν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, ἐλπίζομεν δὲ ὅτι θὰ μελετηθῇ ἀκόμη καλλίτερον καὶ θὰ ἀποφασισθῇ ὅ,τι εἶναι ἐπωφελὲς καὶ χρήσιμον διὰ τὴν ζωὴν τοῦ προστατευτικοῦ τῶν ἐργαζομένων Δικαίου.

Ἡ «Ἐπιθεώρησις Ἐργατικοῦ Δικαίου», συμβάλλουσα εἰς τὸν σκοπὸν αὐτόν, παρακαλεῖ τοὺς δυναμένους νὰ ἔχουν γνώμην ἐπὶ τοῦ θέματος—καὶ εἶναι ὅλοι ὅσοι ζοῦν εἰς τὰ Δικαστήρια τὴν ζωὴν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου—νὰ εἴπουν ἀπὸ τῶν στηλῶν της τὴν γνώμην των.

Παρακαλεῖ ἰδιαιτέρως τοὺς Δικηγορικοὺς Συλλόγους τῆς χώρας νὰ μελετήσουν τὸ Σχέδιον καὶ νὰ λάβουν θέσιν ἐπ' αὐτοῦ. Πρέπει πολὺ νὰ βαρύνῃ ἡ ἔγκυρος γνώμη των.

Ι. ΣΧΕΔΙΟΝ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Κεφάλαιον Θ'

Ἐργατικαὶ διαφοραί

Ἄρθρον 741

Κατὰ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 742-773 δικάζονται: α) διαφοραὶ ἐκ σχέσεων παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ καὶ ἐξ ἄλλης οἱασδήποτε αἰτίας ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας μεταξὺ ἐργαζομένων ἢ τῶν διαδόχων των ἢ τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων ἐκ τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας των καὶ τῶν ἐργοδοτῶν ἢ τῶν διαδόχων των, β) διαφοραὶ ἐκ σχέσεων παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ καὶ ἐξ ἄλλης οἱασδήποτε αἰτίας ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς μεταξὺ τῶν ἀπὸ κοινοῦ ἐργαζομένων παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ, γ) διαφοραὶ μεταξὺ ἐπαγγελματιῶν ἢ διοτεχνῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ χειροτεχνῶν ἀφ' ἑτέρου ἐκ σχέσεων ἐργασίας κατασκευῆς εἰδῶν τοῦ καταστήματος αὐτῶν, δ) διαφοραὶ ἐκ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἐκ διατάξεων ἐξομοιουμένων πρὸς διατάξεις συλλογικῶν συμβάσεων μεταξὺ τῶν ὑπαγομένων εἰς αὐτὰς ἢ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τρίτων, ε) διαφοραὶ ἐκ σχέσεων μεταξὺ ἐργαζομένων καὶ τῶν ἀσφαλιστικῶν ὀργανισμῶν, εἰς τοὺς ὁποίους εἶναι ἠσφαλισμένοι ὑποχρεωτικῶς συνεπείᾳ σχέσεως παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας μεταξὺ αὐτῶν ἢ τῶν διαδόχων αὐτῶν ἢ τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων ἐκ τῆς σχέσεως ταύτης.

Ἄρθρον 742

Αἱ κατὰ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 743-773 δικαζόμεναι διαφοραὶ δύνανται νὰ εἰσαχθοῦν καὶ εἰς τὸ δικαστήριον τοῦ τόπου, ἔνθα παρέχει ἢ ἐν περιπτώσει λύσεως τῆς σχέσεως παρέσχε κατὰ τὸν ἀμέσως πρὸ τῆς λύσεως χρόνον ὁ ἐργαζόμενος τὴν ἐργασίαν του.

Ἄρθρον 743

1. Οἱ διάδικοι δύνανται νὰ παρίστανται ἐνώπιον τοῦ μονομελοῦς πρωτοδικείου καὶ τοῦ εἰρηνοδικείου αὐτοπροσώπως ἢ μετὰ ἢ διὰ πληρεξουσίου δικηγόρου παρὰ τῷ δικαστηρίῳ διωρισμένου ἢ οἱ μὲν ἐργαζόμενοι δι' ἑτέρου

ἐργαζομένου, ἀσκοῦντος τὸ αὐτὸ κατ' εἶδος ἐπάγγελμα, οἱ δὲ ἐργοδόται δι' ὑπαλλήλου αὐτῶν.

2. Ἡ πληρεξουσιότης δύναται νὰ δοθῇ καὶ δι' ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου ἢ διὰ σημειώσεως κάτωθι τοῦ κοινοποιηθέντος δικογράφου τῆς ἀγωγῆς ἢ κλήσεως πρὸς συζήτησιν.

Ἄρθρον 744

1. Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ μονομελοῦς πρωτοδικείου διαδικασίαν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις αἱ ρυθμίζουσαι τὴν διαδικασίαν ἐνώπιον τῶν εἰρηνοδικείων.

2. Ὁ εἰρηνοδίκης κατ' αἴτησιν τοῦ ἐναγομένου, ὑποβαλλομένην κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν, δικαιοῦται νὰ παραπέμψῃ τὴν ἐκδίκασιν τῆς διαφορᾶς εἰς τὸ μονομελὲς πρωτοδικεῖον τῆς περιφερείας του, ἐὰν ἐκκρεμῇ ἐνώπιον αὐτοῦ ἀγωγὴ τοῦ ἐναγομένου κατὰ τοῦ ἐνάγοντος δι' ἀπαίτησιν ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 741 ἀναφερομένων, ἐπιδεκτικὴν συμψηφισμοῦ μετὰ τῆς παραπεμπομένης.

Ἄρθρον 745

Εἰς τὰ μονομελῆ πρωτοδικεῖα καὶ εἰρηνοδικεῖα συνιστῶνται ἐπιτροπαὶ συμβιβασμοῦ ἐπὶ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 741 διαφορῶν.

2. Αἱ ἐπιτροπαὶ συμβιβασμοῦ ἀποτελοῦνται ἐκ τοῦ πρωτοδίκου ἢ εἰρηνοδίκου ὡς προέδρου, δύο μελῶν, ἑνὸς ἐργαζομένου καὶ ἑνὸς ἐργοδότου, καὶ ὑπαλλήλου τῆς γραμματείας τοῦ δικαστηρίου ὡς γραμματέως. Ἐν ἐλλείψει γραμματέως ἐκτελεῖ χρέη γραμματέως ἓν ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ὁριζόμενον ὑπὸ τοῦ προέδρου.

Ἄρθρον 746

1. Μέλη ἐπιτροπῶν συμβιβασμοῦ δύνανται νὰ εἶναι μόνον πολῖται Ἕλληνες, ἄρρενες ἢ θήλεις, συμπληρώσαντες τὸ 25ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἀπὸ τριετίας τοὐλάχιστον μέλη τῶν ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ μονομελοῦς πρωτοδικείου ἢ εἰρηνοδικείου ἀνεγνωρισμένων ἐπαγγελματικῶν σωματείων ἢ ἀνεγνωρισμένων ἑνώσεων αὐτῶν ἢ ἄλλων ἀνεγνωρισμένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐργαζομένων ἢ ἐργοδοτῶν καὶ πράγματι ἀσκοῦντες τὸ ἐπάγγελμα.

2. Δὲν δύνανται νὰ εἶναι μέλη ἐπιτροπῶν συμβιβασμοῦ: α) οἱ μὴ ἀπολαύοντες τῶν πολιτικῶν των δικαιωμάτων, ὡς καὶ οἱ καταδικασθέντες ἕνεκα κακουργήματος ἢ πλημμελήματος καὶ στερηθέντες τῶν πολιτικῶν των δικαιωμάτων κατὰ τὰ ἄρθρα 59 - 63 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος, β) οἱ διὰ παράβασιν τῶν διατάξεων περὶ προστασίας τῆς ἐργασίας καταδικασθέντες καὶ εἰς βαθμὸν πλημμελήματος, γ) οἱ διὰ βουλεύματος παραπεμφθέντες ἐπί τινι τῶν ἐν α' καὶ β' τῆς παρούσης παραγράφου ἀναφερομένων πράξεων, δ) οἱ ἐστερημένοι τῆς ἐλευθέρας διαθέσεως τῆς περιουσίας των, ε) οἱ ἐστερημένοι τῆς ὁράσεως καὶ ἀκοῆς, στ) οἱ μὴ ἔχοντες ἀπολυτήριον στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως καὶ ζ) οἱ μὴ κατοικοῦντες ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ μονομελοῦς πρωτοδικείου ἢ εἰρηνοδικείου.

Ἄρθρον 747

Διὰ δ/γματος, ἐκδιδομένου τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης, ὁρίζονται τὰ τῆς συγκροτήσεως καὶ τῆς λειτουργίας τῶν ἐπιτροπῶν συμβιβασμοῦ (*).

Ἄρθρον 748

1. Ἡ προσέλευσις τῶν διορισθέντων τα-

(*) Σχέδιον τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρ. 747 β. δ/τος.

Ἄρθρον 1

1. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης δι' ἀποφάσεώς του ὁρίζει τὰ ἐν τῇ ἕδρᾳ ἑκάστου μονομελοῦς πρωτοδικείου καὶ εἰρηνοδικείου ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα ἢ ἀνεγνωρισμένας ἑνώσεις αὐτῶν ἢ ἄλλας ἀνεγνωρισμένας ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις ἐργαζομένων καὶ ἐργοδοτῶν, αἱ ὁποῖαι κατὰ τὴν κρίσιν του κέκτηνται ἐπαρκῆ ἀριθμὸν μελῶν καταλλήλων διὰ νὰ εἶναι μέλη ἐπιτροπῶν συμβιβασμοῦ.

2. Αἱ κατὰ τὴν παράγραφον 1 ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης δύνανται νὰ ἀνακληθοῦν ὁποτεδήποτε δι' ἀποφάσεώς του, ἐὰν κατὰ τὴν κρίσιν του τὰ ὁρισθέντα ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα ἢ οἱ ἀνεγνωρισμέναι ἑνώσεις αὐτῶν ἢ αἱ ἀνεγνωρισμέναι ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις ἔπαυσαν νὰ ἔχουν ἐπαρκῆ ἀριθμὸν μελῶν καταλλήλων διὰ νὰ εἶναι μέλη ἐπιτροπῶν συμβιβασμοῦ ἢ δι' οἱονδήποτε ἄλλον σπουδαῖον λόγον.

3. Αἱ κατὰ τὰς παραγράφους 1 καὶ 2 ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἐκδίδονται κατόπιν προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ συμβουλίου τοῦ πολυμελοῦς πρωτοδικείου, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ἔχουν τὴν ἕδραν των τὰ μονομελῆ πρωτοδικεῖα ἢ τὰ εἰρηνοδικεῖα καὶ ἀνακοινοῦνται εἰς τὰ μονομελῆ πρωτοδικεῖα ἢ εἰς τὰ εἰρηνοδικεῖα, ὡς καὶ εἰς τὰ ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα ἢ ἀνεγνωρισμένας ἑνώσεις αὐτῶν ἢ ἀνεγνωρισμένας ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις, τὰς ὁποίας ἀφοροῦν.

Ἄρθρον 2

1. Τὰ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ὁριζόμενα ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα ἢ ἀνεγνωρισμέναι ἑνώσεις αὐτῶν ἢ ἄλλαι ἀνεγνωρισμέναι ἐπαγγελματικαὶ ἑνώσεις ἐργαζομένων καὶ ἐργοδοτῶν ὑποχρεοῦνται νὰ καταρτίσουν καὶ ἀποστείλουν μέχρι τῆς 15 Ἰουλίου ἑκάστου ἔτους εἰς τὰ μονομελῆ πρωτοδικεῖα καὶ εἰς τὰ εἰρηνοδικεῖα τῆς ἕδρας των πίνακα τῶν κατὰ τὴν κρίσιν των καταλλήλων

κτικῶν καὶ ἀναπληρωματικῶν μελῶν κατὰ τὰς συνεδριάσεις ἐπιτροπῶν συμβιβασμοῦ εἶναι ὑποχρεωτική.

2. Τὰ ἀπουσιάζοντα ἄνευ δεδικαιολογημένης αἰτίας τακτικὰ καὶ ἀναπληρωματικὰ μέλη ἐκ τῶν συνεδριάσεων τῶν ἐπιτροπῶν συμβιβασμοῦ τιμωροῦνται ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδίκου δι' ἀποφάσεώς του διὰ χρηματικῆς ποινῆς 1.000 - 10.000 μεταλλικῶν δραχμῶν.

Ἄρθρον 749

Τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ δύνανται νὰ προτείνουν τὴν ἐξαίρεσίν των ἢ νὰ ἐξαιρεθοῦν παρὰ τῶν διαδίκων διά τινα τῶν ἐν ἄρθρῳ 59 λόγων. Ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ ἀποφασίζει ἀνεκκλήτως, ἐν ἐνεργείᾳ μελῶν αὐτῶν διὰ νὰ εἶναι μέλη τῶν ἐπιτροπῶν συμβιβασμοῦ.

2. Εἰς τὸν πίνακα οἱ ἐργαζόμενοι καὶ ἐργοδόται πρέπει νὰ ἀναγράφωνται κατὰ εἶδος ἐργασίας ἢ κατηγορίας ἐπαγγελμάτων. Οἱ μὴ ἔχοντες τὴν ἱκανότητα νὰ εἶναι μέλη ἐπιτροπῶν συμβιβασμοῦ δὲν δύνανται νὰ περιληφθοῦν εἰς τὸν πίνακα.

Ἄρθρον 3

1. Οἱ πίνακες ἐπικυροῦνται ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τῆς γραμματείας τοῦ μονομελοῦς πρωτοδικείου ἢ τοῦ εἰρηνοδικείου μέχρι τῆς 1 Σεπτεμβρίου ἑκάστου ἔτους διὰ πράξεως αὐτοῦ.

2. Οἱ προϊστάμενοι τῆς γραμματείας τοῦ μονομελοῦς πρωτοδικείου ἢ τοῦ εἰρηνοδικείου δύνανται κατὰ τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ πίνακος ἢ καὶ μετὰ ταῦτα διὰ πράξεών των νὰ διαγράφουν ἐκ τοῦ πίνακος πᾶν πρόσωπον ἀναφερόμενον ἐν αὐτῷ, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει τὴν ἱκανότητα ἢ δὲν εἶναι κατὰ τὴν κρίσιν των κατάλληλον νὰ εἶναι μέλος ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ.

3. Τῶν πινάκων δικαιοῦται νὰ λάβῃ γνῶσιν οἱοσδήποτε ζητήσει τοῦτο.

Ἄρθρον 4

1. Αἱ ἐπιτροπαὶ συμβιβασμοῦ συνεδριάζουν εἰς τὰ οἰκεῖα καταστήματα τῶν μονομελῶν πρωτοδικείων ἢ τῶν εἰρηνοδικείων κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ εἰδικοῦ κανονισμοῦ αὐτῶν ἢ ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τῆς γραμματείας τοῦ δικαστηρίου ὁριζομένας ἡμέρας καὶ ὥρας. Ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ δύναται νὰ ἀποφασίσῃ ἐκτάκτως, ὅτι ἡ συνεδρίασις θὰ γίνῃ εἰς ἄλλον τόπον, ἂν κρίνῃ τοῦτο λυσιτελέστερον διὰ τὴν συμβιβαστικὴν λύσιν τῆς διαφορᾶς.

2. Ἅπαξ τοὐλάχιστον τῆς ἑβδομάδος πρέπει νὰ ὁρίζηται συνεδρίασις ἑκάστης ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ.

Ἄρθρον 5

Ὁ ἀριθμὸς τῶν παρ' ἑκάστῳ μονομελεῖ πρωτοδικείῳ καὶ εἰρηνοδικείῳ λειτουργουσῶν ἐπιτροπῶν συμβιβασμοῦ, ὡς καὶ κατηγορίαι τῶν ὑποθέσεων, αἱ ὁποῖαι ὑπάγονται εἰς ἑκάστην ἐξ αὐτῶν, ὁρίζονται ὑπὸ τῶν εἰδικῶν κανονισμῶν τῶν δικαστηρίων. Εἰς ἑκάστην ἐπιτροπὴν συμβιβασμοῦ πρέπει νὰ ὑπάγωνται κατὰ τὸ δυνατὸν ὑποθέσεις ἀναφερόμεναι εἰς σχέσεις μεταξὺ ἀσκούντων τὸ αὐτὸ ἢ συγγενὲς εἶδος ἐργασίας ἢ τῆς αὐτῆς ἢ συγγενοῦς κατηγορίας ἐπαγγέλματος.

Ἄρθρον 6

1. Οἱ προϊστάμενοι τῆς γραμματείας τῶν μονομελῶν πρωτοδικείων καὶ τῶν εἰρηνοδικείων ὁρίζουν δι' ἑκάστην συνεδρίασιν μιᾶς ἑκάστης τῶν παρὰ τῷ δικαστηρίῳ ἐπιτροπῶν συμβιβασμοῦ ἀνὰ ἕνα ἐργαζόμενον καὶ ἕνα ἐργοδότην ὡς τακτικὰ μέλη αὐτῆς καὶ ἀνὰ δύο τοὐλάχιστον ἐργαζομένους καὶ δύο τοὐλάχιστον ἐργοδότας ὡς ἀναπληρωματικὰ μέλη αὐτῶν ἐκ τοῦ ἐπικεκυρωμένου πίνακος.

2. Τὰ μέλη ἑκάστης ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ πρέπει νὰ ὁρίζωνται κατὰ τὸ δυνατὸν ἐκ τῶν ἀσκούντων τὸ αὐτὸ ἢ συγγενὲς εἶδος ἐργασίας ἢ τὸ αὐτὸ ἢ συγγενὲς εἶδος ἐπαγγέλματος ἀναλόγως τῶν ὑποθέσεων, αἱ ὁποῖαι ὑπάγονται εἰς αὐτήν.

Ἄρθρον 7

1. Οἱ προϊστάμενοι τῆς γραμματείας τῶν μονομελῶν πρωτοδικείων καὶ τῶν εἰρηνοδικείων ὑποχρεοῦνται τὴν πρώτην ἡμέραν ἑκάστου μηνὸς νὰ ὁρίσουν τὰ τακτικὰ καὶ ἀναπληρωματικὰ μέλη τῶν ἐπιτροπῶν συμβιβασμοῦ διὰ τὸν ἑπόμενον μῆνα.

2. Ἐπιμελείᾳ τῆς γραμματείας τοῦ δικαστηρίου συντάσσονται ἐγγράφως οἱ διορισμοί, οἱ ὁποῖοι κοινοποιοῦνται.

3. Ἐὰν ὁ διορισθεὶς ἕνεκα ἀνυπερβλήτου κωλύματος δὲν δύναται νὰ παραστῇ κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἀνακοινοῖ τοῦτο προφορικῶς εἰς τὸν προϊστάμενον τῆς γραμματείας, ὁ ὁποῖος, ἐφ' ὅσον κρίνει τὸ κώλυμα ὡς δεδικαιολογημένον, ὁρίζει παραχρῆμα ἕτερον εἰς ἀντικατάστασιν αὐτοῦ, τηρουμένων τῶν ἐν παραγράφῳ 2 ὁριζομένων.

Ἄρθρον 8

Ἡ εἰσαγωγὴ ὑποθέσεων ἐνώπιον ἀναρμοδίας ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ δὲν δημιουργεῖ ἀκυρότητα.

Ἄρθρον 749

Τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ δύνανται νὰ προτείνουν τὴν ἐξαίρεσίν των ἢ νὰ ἐξαιρεθοῦν παρὰ τῶν διαδίκων διά τινα τῶν ἐν ἄρθρῳ 59 λόγων. Ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ ἀποφασίζει ἀνεκκλήτως, ἐὰν συντρέχῃ περίπτωσις ἐξαιρέσεως.

Ἄρθρον 750

1. Αἱ ἀγωγαὶ πρὸ τῆς ὑποβολῆς αὐτῶν εἰς τὸν πρωτοδίκην ἢ εἰρηνοδίκην, διὰ νὰ ὁρίσῃ δικάσιμον, εἰσάγονται ἀμελλητὶ ἐπιμελείᾳ τῆς γραμματείας τοῦ δικαστηρίου ἐνώπιον τῆς ἁρμοδίας ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ.

2. Ἐπιμελείᾳ τῆς γραμματείας καλοῦνται οἱ διάδικοι δύο τοὐλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς συνεδριάσεως τῆς ἐπιτροπῆς νὰ παραστοῦν κατ' αὐτήν.

Ἄρθρον 751

Οἱ διάδικοι ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ παρίστανται αὐτοπροσώπως. Ἐφαρμοζομένων τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 743

δύνανται νὰ παραστοῦν καὶ διὰ πληρεξουσίου, ἔχοντος τὸ δικαίωμα νὰ συνομολογῇ συμβιβασμόν.

Ἄρθρον 752

1. Ὁ προτιθέμενος νὰ ἀσκήσῃ ἀγωγὴν δικαιοῦται πρὸ τῆς καταθέσεως αὐτῆς νὰ ζητήσῃ τὴν ἐνέργειαν ἀποπείρας συμβιβασμοῦ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ τοῦ κατὰ τόπον καὶ καθ' ὕλην ἁρμοδίου δικαστηρίου. Πρὸς τοῦτο ὑποβάλλεται αἴτησις εἰς τὴν γραμματείαν τοῦ δικαστηρίου, εἰς τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἀναγράφηται συνοπτικῶς τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς.

2. Ἐπιμελείᾳ τῆς γραμματείας τοῦ δικαστηρίου καλοῦνται οἱ διάδικοι ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως ἐνώπιον τῆς ἁρμοδίας ἐπιτροπῆς.

3. Τὰ ἄρθρα 219 § 3 καὶ 224 ἐφαρμόζονται καὶ ἐν προκειμένῳ, ἡ δὲ ἐκκαθάρισις τῶν ἐξόδων γίνεται ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 753

Αἱ συνεδριάσεις τῶν ἐπιτροπῶν συμβιβασμοῦ δὲν εἶναι δημόσιαι, ἐπιτρέπεται ὅμως ἡ κατ' αὐτὰς προσέλευσις τῶν διαδίκων, τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων αὐτῶν καὶ τῶν πληρεξουσίων των, ὡς καὶ παντὸς ἄλλου, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς ἤθελεν ἐπιτρέψει τοῦτο. Τὰ ἄρθρα 257, 260, 284 καὶ 285 ἐφαρμόζονται καὶ ἐν προκειμένῳ.

Ἄρθρον 754

1. Ἡ ἐπιτροπὴ συμβιβασμοῦ προσπαθεῖ νὰ συμβιβάσῃ τοὺς διαδίκους. Τὰ ἄρθρα 220-223 καὶ 225 ἐφαρμόζονται καὶ ἐν προκειμένῳ.

2. Ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ ὑποχρεοῦται νὰ καθοδηγῇ τοὺς ἐνδιαφερομένους, ἰδίᾳ τοὺς ἐργαζομένους ἐπὶ τῶν συνεπειῶν, τὰς ὁποίας συνεπάγεται δι' αὐτοὺς ὁ προτεινόμενος συμβιβασμός.

Ἄρθρον 755

Ἐὰν κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ προσέλθουν μέλη μόνον ἐκ τῶν ἐργαζομένων ἢ μόνον ἐκ τῶν ἐργοδοτῶν, ἡ ἐπιτροπὴ συνεδριάζει, ἀποτελουμένη ἀπὸ τὸν πρόεδρον καὶ τὸ προσελθὸν μέλος αὐτῆς. Ἐὰν δὲν προσέλθουν κατὰ τὴν συνεδρίασιν πάντα τὰ τακτικὰ καὶ ἀναπληρωματικὰ μέλη, ὁ πρόεδρος ἐνεργεῖ μόνος τὴν ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ.

Ἄρθρον 756

1. Ἐὰν κατὰ τὴν συνεδρίασιν ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ δὲν ἐμφανίζηται ὁ ἐνάγων, βεβαιοῦται τοῦτο εἰς τὰ πρακτικὰ καὶ ἡ ἀγωγὴ θεωρεῖται ἀνακληθεῖσα. Ἐὰν δὲν ἐμφανίζηται ὁ ἐναγόμενος, βεβαιοῦται τοῦτο εἰς τὰ πρακτικὰ καὶ ἡ ἀπόπειρα τοῦ συμβιβασμοῦ θεωρεῖται ματαιωθεῖσα.

2. Ὁ μὴ ἐμφανισθεὶς καταδικάζεται εἰς τὰ ἔξοδα, ἐκκαθαριζόμενα ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 757

1. Ὁ πρωτοδίκης ἢ ὁ εἰρηνοδίκης δὲν δύναται νὰ ὁρίσῃ δικάσιμον ἀγωγῆς, ἐὰν δὲν εἰσαχθῇ αὕτη προηγουμένως ἐνώπιον ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ.

2. Ἄνευ εἰσαγωγῆς ἐνώπιον ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ ὁρίζεται δικάσιμος : α) ἐὰν παρὰ τῷ δικαστηρίῳ δὲν λειτουργῇ ἐπιτροπὴ συμβιβασμοῦ, β) ἐὰν ἐξηρέθησαν πάντα τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ, γ) ἐὰν ὁ ἐναγόμενος δὲν εἶναι κάτοικος τῆς περιφερείας τοῦ μονομελοῦς πρωτοδικείου ἢ τοῦ εἰρηνοδικείου ἢ εἶναι ἀγνώστου διαμονῆς, δ) ἐὰν τῇ αἰτήσει τινὸς τῶν διαδίκων ἤθελε κριθῇ παρὰ τοῦ πρωτοδίκου ἢ τοῦ εἰρηνοδίκου ἡ ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως κατεπείγουσα, ε) ἐὰν προηγήθη διαδικασία ἐνώπιον συμβιβαστικῆς ἐπιτροπῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 752 καὶ στ) ἐὰν οἱ ἐνδιαφερόμενοι προσέλθουν αὐθορμήτως διὰ τὴν λύσιν τῆς διαφορᾶς κατὰ τὸ ἄρθρον 250.

Ἄρθρον 758

Ὁ πρωτοδίκης ἢ ὁ εἰρηνοδίκης δὲν ὑποχρεοῦται νὰ ἀποπειραθῇ συμβιβασμὸν τῶν διαδίκων κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν, ἐὰν ἡ ἀγωγὴ εἰσήχθη ἐνώπιον ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ.

Ἄρθρον 759

Κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 742-773 δύνανται νὰ ἐναγάγουν ἢ νὰ ἐναχθοῦν ἀπὸ κοινοῦ πλείονες ἐργαζόμενοι καὶ ὁσάκις τὰ δικαιώματα ἢ αἱ ὑποχρεώσεις αὐτῶν προέρχονται ἐκ τῆς αὐτῆς νομικῆς αἰτίας.

Ἄρθρον 760

Ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα ἢ ἀνεγνωρισμέναι ἑνώσεις αὐτῶν ἢ ἄλλαι ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις ἐργαζομένων ἢ ἐργοδοτῶν δύνανται νὰ ἀσκοῦν τὰ ἐκ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ ἄλλων διατάξεων, ἐξομοιουμένων πρὸς τὰς διατάξεις συλλογικῆς συμβάσεως, δικαιώματα ὑπὲρ τῶν μελῶν αὐτῶν, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντιτίθενται αὐτὰ εἰς τοῦτο. Τὰ μέλη, ὑπὲρ τῶν ὁποίων ἠσκήθη τὸ δικαίωμα, δικαιοῦνται νὰ παρέμβουν.

Ἄρθρον 761

1. Ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα ἢ ἀνεγνωρισμέναι ἑνώσεις αὐτῶν ἢ ἄλλαι ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις ἐργαζομένων ἢ ἐργοδοτῶν δικαιοῦνται νὰ παρέμβουν ὑπὲρ τινος τῶν διαδίκων, ἐφ' ὅσον οὗτος εἶναι μέλος αὐτῶν ἢ μέλος τινὸς τῶν ἀποτελούντων τὴν ἕνωσιν ὀργανώσεων.

2. Ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα ἢ ἀνεγνωρισμέναι ἑνώσεις αὐτῶν ἢ ἄλλαι ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις ἐργαζομένων ἢ ἐργοδοτῶν δικαιοῦνται νὰ παρέμβουν εἰς πᾶσαν δίκην ἀφορῶσαν τὴν ἑρμηνείαν ἢ ἐφαρμογὴν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, τῆς ὁποίας μετέχουν, ἢ διατάξεως ἐξομοιουμένης πρὸς διατάξεις τοιαύτης συλλογικῆς συμβάσεως, πρὸς προστασίαν τοῦ συλλογικοῦ συμφέροντος, τὸ ὁποῖον παρουσιάζει ἡ ἔκβασις τῆς δίκης.

Ἄρθρον 762

1. Ἡ ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησις πρέπει κατὰ τὸ δυνατὸν νὰ τερματίζηται εἰς μίαν δικάσιμον. Οἱ διάδικοι μέχρι πέρατος τῆς ἐπ' ἀκροατηρίου συζητήσεως προσάγουν πάντα τὰ ἀποδεικτικὰ αὐτῶν μέσα.

2. Τὸ δικαστήριον ὀφείλει τὸ ταχύτερον νὰ ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασίν του.

Ἄρθρον 763

1. Ἐὰν παρίσταται ἀνάγκη αὐτοψίας, τὸ δικαστήριον ἐνεργεῖ αὐτήν, ὁρίζον κατὰ τὴν συζήτησιν ἐπ' ἀκροατηρίου διὰ προφορικῆς ἀνακοινώσεώς του, καταχωριζομένης εἰς τὰ πρακτικά, τὸν τόπον καὶ τὸν χρόνον τῆς διεξαγωγῆς αὐτῆς, μὴ προσαπαιτουμένης προσκλήσεως τῶν διαδίκων νὰ ἐμφανισθοῦν κατ' αὐτήν. Τὸ πόρισμα τῆς αὐτοψίας καταχωρίζεται εἰς τὴν ἀπόφασιν.

2. Ἐὰν παρίσταται ἀνάγκη πραγματογνωμοσύνης, τὸ δικαστήριον ὁρίζει κατὰ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν διὰ προφορικῆς ἀνακοινώσεώς του, καταχωριζομένης εἰς τὰ πρακτικά, τοὺς πραγματογνώμονας, τὸ θέμα, τὸν τρόπον καὶ τὸν χρόνον τῆς διεξαγωγῆς αὐτῆς. Ὁ χρόνος τῆς διεξαγωγῆς οὐδέποτε εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι μείζων τῶν ὀκτὼ ἡμερῶν. Οἱ πραγματογνώμονες δύνανται νὰ ἐκθέσουν τὸ πόρισμα αὐτῶν καὶ προφορικῶς εἰς τὴν γραμματείαν τοῦ δικαστηρίου, συνταχθησομένου πρακτικοῦ, μὴ προσαπαιτουμένης προσκλήσεως τῶν διαδίκων ὅπως παραστοῦν κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ, οὐδὲ τῆς ἀναγνώσεως τούτου εἰς αὐτούς, ἐὰν παρίστανται.

3. Ἐπαχθεὶς ὅρκος ἐπιβάλλεται μόνον ἐὰν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου εἶναι ἀναγκαία ἡ ἐπιβολὴ αὐτοῦ πρὸς μόρφωσιν τῆς πεποιθήσεώς του καὶ ἐὰν ὁ ὁμόσων εἶναι παρών. Δίδεται δὲ κατὰ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν.

Ἄρθρον 764

Ἐὰν κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ ἀκροατηρίου συζήτησιν δὲν ἐμφανισθῇ ἢ ἐμφανισθῇ καὶ δὲν μετάσχῃ προσηκόντως αὐτῆς τις τῶν διαδίκων, ἡ διαδικασία προβαίνει, ὡς ἐὰν ἦσαν πάντες οἱ διάδικοι παρόντες.

Ἄρθρον 765

1. Ἀνακοπὴ ἐρημοδικίας δύναται νὰ ἀσκηθῇ μόνον ἐὰν ὁ διάδικος δὲν ἐκλητεύθη ἢ δὲν ἐκλητεύθη προσηκόντως ἢ ἐμπροθέσμως.

2. Τὸ δικαστήριον, ἐὰν κρίνῃ παραδεκτὴν καὶ βάσιμον τὴν ἀνακοπὴν ἐρημοδικίας, προβαίνει ἀμέσως εἰς τὴν ἔρευναν τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως.

Ἄρθρον 766

1. Οἱ πρόσθετοι λόγοι ἐφέσεως καὶ ἡ ἀντέφεσις ἀσκοῦνται καὶ διὰ τῶν προτάσεων.

2. Τὰ ἄρθρα 759 - 765 ἐφαρμόζονται καὶ ὑπὸ τοῦ κατ' ἔφεσιν δικάζοντος δικαστηρίου.

Ἄρθρον 767

Τὰ ἄρθρα 759 - 766 ἐφαρμόζονται καὶ ὑπὸ τοῦ δικάζοντος αἴτησιν ἀναψηλαφήσεως δικαστηρίου.

Ἄρθρον 768

Ἐὰν γίνῃ δεκτὴ αἴτησις ἐπαναφορᾶς τῶν πραγμάτων εἰς τὴν προτέραν κατάστασιν, τὸ δικαστήριον προβαίνει εἰς τὴν ἔρευναν τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως.

Ἄρθρον 769

1. Διὰ συμφωνίας τῶν διαδίκων αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 741 διαφοραὶ δύνανται νὰ ὑπαχθοῦν πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ πρῶτον βαθμὸν δικαιοδοσίας εἰς τὰς ἁρμοδίας ἐπιτροπὰς συμβιβασμοῦ.

2. Ἡ κατὰ τὴν παράγραφον 1 συμφωνία πρέπει νὰ συνομολογῆται ἐγγράφως ἢ προφορικῶς κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ καὶ καταχωρίζηται εἰς τὰ πρακτικά.

Ἄρθρον 770

Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 769 συμφωνία πρέπει νὰ προταθῇ τὸ βραδύτερον μέχρι πέρατος τῆς συνεδριάσεως τῆς ἐπιτροπῆς πρὸς ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ.

Ἄρθρον 771

Ἐὰν συνεφωνήθη ἡ ἐκδίκασις τῆς διαφο-

ρᾶς παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ, αὕτη συζητεῖ καὶ ἀποφασίζει κατὰ τὴν συνεδρίασιν πρὸς ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ ἢ ἀναβάλλει τὴν συζήτησιν δι' ὡρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν.

Ἄρθρον 772

1. Ἡ συζήτησις ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς γίνεται δημοσίᾳ.

2. Τὰ ἄρθρα 742-744, 748, 749, 755, 759-765, 767, 768 ἐφαρμόζονται καὶ ἐν προκειμένῳ.

3. Ἡ ψηφοφορία κατὰ τὴν διάσκεψιν γίνεται ψηφίζοντος πρώτου τοῦ ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἐργαζομένου, κατόπιν τοῦ ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἐργοδότου καὶ τελευταίου τοῦ προέδρου. Ἐπελθούσης ἰσοψηφίας, ἐπικρατεῖ ἡ ψῆφος τοῦ προέδρου.

Ἄρθρον 773

Αἱ ἀποφάσεις τῶν ἐπιτροπῶν συμβιβασμοῦ ἔχουν τὴν ἰσχὺν καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀποφάσεων τοῦ δικαστηρίου, παρὰ τῷ ὁποίῳ λειτουργεῖ ἡ ἐπιτροπή, ὑπόκεινται δὲ εἰς τὰ αὐτὰ ἔνδικα μέσα, ὡς καὶ εἰς αἴτησιν ἐπαναφορᾶς τῶν πραγμάτων εἰς τὴν προτέραν κατάστασιν καὶ εἰς τριτανακοπήν.

II. ΕΙΣΗΓΗΣΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ

§ 31

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν.

1. 1. Ἐν Γαλλίᾳ, καθ' ἃ ἀνωτέρω ἀνεπτύχθη (ὅρ. § 5, II), αἱ ἐργατικαὶ διαφοραὶ δικάζονται ἀπὸ εἰδικὰ δικαστήρια τὰ conseils de prud' hommes. Ἀρχικῶς ἡ δικαιοδοσία των ἦτο λίαν περιωρισμένη καὶ ὑπήγοντο εἰς αὐτὰ ὡρισμέναι μόνον ἐργατικαὶ διαφοραί, τῶν ὁποίων τὸ ἀντικείμενον δὲν εἶχεν ἀξίαν ἀνωτέραν ὡρισμένου ποσοῦ (ὅρ. ἐπὶ τῆς ἱστορίας *Glasson*, No 97, *Pic*, Legislation industrielle (1922) No 1304 ἐπ.). Ἤδη, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ 4ου μέρους Γαλλ. Ἐργ. Κώδ., ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 25 Δεκεμβρίου 1932, τὰ conseils de prud' hommes καθιεροῦνται διὰ τὴν διὰ συμβιβαστικῆς ἐπεμβάσεως λύσιν καὶ τὴν ἐκδίκασιν τῶν διαφορῶν, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ γεννηθοῦν ἐξ ἀφορμῆς συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας εἰς τὸ ἐμπόριον, τὴν βιομηχανίαν καὶ τὴν γεωργίαν μεταξὺ ἐργοδοτῶν ἢ τῶν ἀντιπροσώπων των καὶ τῶν ὑπαλλήλων, ἐργατῶν ἢ μαθητευομένων αὐτῶν, ἀδιαφόρως φύλου, ὡς καὶ τῶν διαφορῶν μεταξὺ τῶν ἐργατῶν ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας. Ῥητῶς ἐξαιροῦνται τῆς δικαιοδοσίας αὐτῶν αἱ ἀγωγαὶ ἀποζημιώσεως ἐξ ἀτυχημάτων, αἱ ὁποῖαι δικάζονται ὑπὸ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων κατὰ εἰδικὴν διαδικασίαν.

Ἄρχουσα εἶναι ἡ γνώμη, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ prud' hommes εἶναι ἁρμόδιοι διὰ πάσας τὰς διαφοράς, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ὁπωσδήποτε σχέσιν μὲ σύμβασιν ἐργασίας, ἀφορώσας τὸ ἐμπόριον, τὴν βιομηχανίαν ἢ τὴν γεωργίαν ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας καὶ ἐὰν προέρχηται αὐτή. Ἐπομένως δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα αὐτῶν ἐργατικαὶ διαφοραὶ μετὰ τοῦ κράτους ἢ τῶν κοινοτήτων ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου καὶ ἐν γένει μετὰ προσώπων μὴ ἀσκούντων ἐμπορίαν ἢ γεωργικὴν ἐπιχείρησιν. Οἱ prud' hommes εἶναι ἀποκλειστικῶς ἁρμόδιοι κατὰ πρῶτον βαθμὸν διὰ πάσας τὰς ἀνωτέρω διαφοράς. Πλὴν ὅμως διὰ τὰς διαφορὰς μεταξὺ ὑπαλλήλων καὶ ἐργοδοτῶν τὰς ἄνω τῶν 2.000 φρ. γαλλ. ὁ ἐνάγων ἔχει τὸ ἐκλεκτικὸν δικαίωμα τῆς προσφυγῆς ἐνώπιον αὐτῶν ἢ ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων (ὅρ. σχετικῶς *Glasson*, No 354 ἐπ., *Escarra*, Principes de droit commercial τόμ. 1 (1934) No 659 ἐπ., *Pic*, ἔνθ' ἀνωτ., No 1310, *Dalloz*, Repertoire Pratique λέξ. prud' hommes No 96 ἐπ. καὶ Supplement).

Εἰδικῶς ὁρίζεται ἡ κατὰ τόπον ἁρμοδιότης τῶν prud' hommes (ἄρθρον 79 τοῦ 4ου μέρους Γαλλ. Ἐργ. Κώδ., ὅρα σχετικῶς *Pic*, ἔνθ' ἀνωτ., No 1312, *Glasson*, No 379).

Τὰ conseils de prud' hommes διαιροῦνται εἰς τμήματα κατὰ κατηγορίας ἐπαγγελμάτων (ὅρ. ἀνωτ. § 5, II) καὶ ἕκαστον τμῆμα ὑποδιαιρεῖται εἰς δύο γραφεῖα, τὸ γραφεῖον συμβιβασμοῦ καὶ τὸ γραφεῖον ἀποφάσεως, τῶν ὁποίων ὁρίζεται λεπτομερῶς ἡ σύνθεσις (ἄρθρον 54 ἐπ. τοῦ 4ου βιβλίου Γαλλ. Ἐργ. Κώδ.). Κατὰ τὸ ἄρθρον 69 τοῦ 4ου βιβλίου Γαλλ. Ἐργ. Κώδ. οἱ διάδικοι τόσον ἐνώπιον τοῦ γραφείου συμβιβασμοῦ, ὅσον καὶ τοῦ γραφείου ἀποφάσεως, ὑποχρεοῦνται νὰ παραστοῦν αὐτοπροσώπως. Δύνανται ὅμως νὰ ἀντιπροσωπευθοῦν ἢ νὰ συμπαραστοῦν μετ' αὐτῶν δικηγόροι ἢ avoues. Ὡσαύτως δύναται νὰ συμπαραστῇ μετ' αὐτῶν ἢ νὰ ἀντιπροσωπεύσῃ αὐτοὺς ἐν περιπτώσει κωλύματος ἢ ἀσθενείας αὐτῶν ἐργάτης ἢ ὑπάλληλος ἢ ἐργοδότης ἀσκῶν τὸ ἐπάγγελμά των. Εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς ἡ πληρεξουσιότης παρέχεται ἐγγράφως ἐφ' ἁπλοῦ ἢ διὰ σημειώσεως κάτωθι τοῦ ἐγγράφου τῆς κλήσεως (ὅρ. *Glasson*, No 665, *Dalloz*, ἔνθ' ἀνωτ., No 155 ἐπ.).

Ἡ διαδικασία ἐνώπιον τῶν prud' hommes ἄρχεται διὰ συμβιβαστικῆς ἐπεμβάσεως, τὴν ὁποίαν ἐπιχειρεῖ τὸ γραφεῖον συμβιβασμοῦ. Αὕτη δὲν δύναται νὰ παραλειφθῇ, ἀκόμη καὶ ἐν περιπτώσει κατεπείγοντος, καθόσον αἱ ρυθμίζουσαι αὐτὴν διατάξεις θεωροῦνται δημοσίας τάξεως (ὅρ. *Glasson*, No 542, *Pic*, ἔνθ' ἀνωτ., No 1136). Κατὰ τὸ ἄρθρον 62 τοῦ 4ου μέρους Γαλλ. Ἐργ. Κώδ. οἱ διάδικοι δύνανται ἐκουσίως νὰ ἐμφανισθοῦν ἐνώπιον τοῦ γραφείου συμβιβασμοῦ, πλὴν ὅμως ἐν τῇ πράξει σπανίως γίνεται τοῦτο (ὅρ. *Escarra*, ἔνθ' ἀνωτ., No 666). Κατὰ τὸ ἄρθρ. 63 τοῦ 4ου μέρους Γαλλ. Ἐργ. Κώδ. ὁ ἐναγόμενος καλεῖται δι' ἐπιστολῆς, ἐπιμελείᾳ τοῦ γραμματέως τοῦ δικαστηρίου, ὡρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν, ἵνα ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ γραφείου συμβιβασμοῦ. Ἐὰν ὁ ἐνάγων κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν δὲν ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ γραφείου συμβιβασμοῦ, διαγράφεται ἡ ὑπόθεσις, ἐὰν δὲ δὲν ἐμφανισθῇ ὁ ἐναγόμενος ἢ ἐμφανισθῇ καὶ δὲν καταστῇ δυνατὸς ὁ συμβιβασμός, παραπέμπεται ἡ ὑπόθεσις εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν τοῦ γραφείου ἀποφάσεως, καλουμένων πρὸς τοῦτο τῶν διαδίκων διὰ συστημένης ἐπιστολῆς ἢ διὰ κλήσεως κοινοποιουμένης διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος (ἄρθρ. 64—65 τοῦ 4ου μέρους Γαλλ. Ἐργ. Κώδ.). Ἐὰν εἶναι ἀδύνατος ὁ συμβιβασμὸς καὶ συμφωνοῦν οἱ διάδικοι, εἶναι δυνατὸν νὰ δικασθῇ ἡ ὑπόθεσις ἀμέσως ὑπὸ τοῦ γραφείου ἀποφάσεως ἄνευ προηγουμένης κλήσεως (ἄρθρον 68 τοῦ 4ου μέρους Γαλλ. Ἐργ. Κώδ.). Ἐὰν καταστῇ δυνατὸς ὁ συμβιβασμός, συντάσσεται περὶ τούτου πρακτικὸν τὸ ὁποῖον εἶναι ἐκτελεστόν (ὅρ. *Glasson*, Supplement No 542).

Λεπτομερῶς ὁρίζονται αἱ διατάξεις τῆς Γαλλ. Πολ. Δικ., αἱ ὁποῖαι ἐφαρμόζονται κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐνώπιον τῶν prud' hommes (ἄρθρ. 74 τοῦ 4ου μέρους τοῦ Γαλλ. Ἐργ. Κώδ.), ἄρχουσα ὅμως εἶναι ἡ γνώμη, ὅτι ἡ ἀπαρίθμησις εἶναι ἐνδεικτικὴ καὶ ὅτι ἐφαρμόζονται, κατ' ἀρχήν, καὶ αἱ μὴ μνημονευόμεναι διατάξεις (ὅρ. *Glasson*, No 543, *Dalloz*, ἔνθ' ἀνωτ. No 149 ἐπ.). Πᾶσαι αἱ ἐκ συμβάσεως ἐργασίας ἀπαιτήσεις μεταξὺ τῶν αὐτῶν προσώπων πρέπει νὰ εἰσάγωνται ταυτοχρόνως, ἐπὶ ποινῇ ἀπαραδέκτου, ἐκτὸς ἐὰν ὁ ἐνάγων ἀποδείξῃ, ὅτι αὗται ἐγεννήθησαν ἢ κατέστησαν γνωσταὶ εἰς αὐτὸν μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς ὑποθέσεως πρὸς ἐκδίκασιν (ἄρθρ. 85, τοῦ 4ου μέρους Γαλλ. Ἐργ. Κώδ.). Ἡ διαδικασία διεξάγεται προφορικῶς, δύνανται ὅμως οἱ διάδικοι νὰ καταθέσουν προτάσεις (ἄρθρ. 69 τοῦ 4ου μέρους Γαλλ. Ἐργ. Κώδ.). Οἱ μάρτυρες καλοῦνται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καθ' ὃν καὶ οἱ διάδικοι (ἄρθρ. 67 τοῦ 4ου μέρους Γαλλ. Ἐργ. Κώδ.), ἤτοι ἐπιμελείᾳ τοῦ δικαστηρίου.

Κατὰ τὸ ἄρθρ. 72 τοῦ 4ου μέρους Γαλλ. Ἐργ. Κώδ. ἐὰν δὲν παραστῇ τις τῶν διαδίκων, δικάζεται ἐρήμην, πλὴν ὅμως ἐν τῇ πρακτικῇ ἐπεκράτησεν ἡ συνήθεια, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν δὲν παραστῇ ὁ ἐνάγων, νὰ διαγράφεται ἐκ τοῦ πινακίου ἡ ὑπόθεσις (ὅρ. *Escarra*, ἔνθ' ἀνωτ., No 667). Οἱ prud'hommes δύνανται νὰ λάβουν ἐν κατεπειγούσαις περιπτώσεσι ὡρισμένα προσωρινὰ μέτρα (ἄρθρον 73 τοῦ 4ου μέρους Γαλλ. Ἐργ. Ἐργ. Κώδικος). Κατὰ τῶν ἐρήμην ἐκδιδομένων ἀποφάσεων εἶναι δυνατὴ ἡ ἀνακοπή, ἡ ὁποία δικάζεται ὑπὸ τῶν prud' hommes (ὅρ. πλείονα *Escarra*, ἔνθ' ἀνωτ., No 671, *Glasson* No 339). Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν prud' hommes εἶναι δυνατὴ ἡ ἔφεσις ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου, ἐφ' ὅσον τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς εἶναι ἄνω τῶν 1500 φρ. (ἄρθρ. 87 τοῦ 4ου μέρους Γαλλ. Ἐργ. Κώδ., ὅρ. *Pic*, ἔνθ' ἀνωτ., 1318 ἐπ.), τὸ ὁποῖον δικάζει τὴν διαφορὰν κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἐμπορικῶν διαφορῶν (ἄρθρ. 89 τοῦ 4ου μέρους Γαλλ. Ἐργ. Κώδ.). Ἀναίρεσις εἶναι δυνατὴ κατὰ μὲν ἀνεκκλήτων ἀποφάσεων τῶν prud' hommes μόνον δι' ὑπέρβασιν καθηκόντων ἢ παράβασιν τοῦ νόμου, κατὰ δὲ τῶν ἀποφάσεων τῶν κατ' ἔφεσιν δικαζόντων δικαστηρίων δι' ἀναρμοδιότητα, ὑπέρβασιν καθηκόντων καὶ παράβασιν τοῦ νόμου (ἄρθρ. 90 ἐπ. τοῦ 4ου μέρους Γαλλ. Ἐργ. Κώδ., ὅρ. *Escarra*, ἔνθ' ἀνωτ., No 672 ἐπ., *Glasson*, No 955). Εἰδικῶς ρυθμίζονται τὰ τῆς προσωρινῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀποφάσεων τῶν prud' hommes.

Εἰδικὴ διαδικασία ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων καθιεροῦται διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν διαφορῶν ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς 9 Ἀπριλίου 1898, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως ὑπὸ διαφόρων νόμων καὶ δὴ τῶν νόμων τῆς 22 Μαρτίου 1902, 31 Μαρτίου 1905 καὶ 1 Ἀπριλίου 1938, ὁ ὁποῖος κατὰ τὸ πλεῖστον ἐρρύθμισε ἐκ νέου τὰς δικονομικὰς διατάξεις τοῦ νόμου τοῦ 1898. Ἄρχουσα εἶναι ἡ γνώμη ὅτι αἱ διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων διατάξεις εἶναι δημοσίας τάξεως καὶ ὅτι ἡ καθιερουμένη διὰ τὴν ἐκδίκασιν αὐτῶν ἁρμοδιότης καὶ εἰδικὴ διαδικασία εἶναι ἀπο-

κλειστικαί (ὅρ. *Glasson*, No 1752, *Dalloz*, Repertoire Pratique Supplement, λέξ Accidents du travail No 271-2 καὶ 3). Εἰδικὴ διαδικασία ὁρίζεται διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τοῦ ἀτυχήματος καὶ εἰδικαὶ διαδικαστικαὶ διατάξεις διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν διαφορῶν. Δι' ὡρισμένας διαφορὰς ἁρμόδιος εἶναι ὁ εἰρηνοδίκης, δι' ἄλλας τὸ πρωτοδικεῖον καὶ δι' ὡρισμένας ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν. Χαρακτηριστικὸν εἶναι ὅτι ὁ εἰρηνοδίκης καὶ ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν, κατὰ τὸ πλεῖστον, ἐνεργοῦν ἐξ ἐπαγγέλματος (ὅρ. *Glasson*, Νεμ. 1752). Καθιεροῦται ὑποχρέωσις τῶν ἐργοδοτῶν ὅπως προβοῦν εἰς ὡρισμένας δηλώσεις ἀφορώσας τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα, ἐντὸς ὡρισμένων προθεσμιῶν, εἰς τὸν δήμαρχον τοῦ τόπου, ἔνθα ἔλαβε χώραν τοῦτο, ὁ δήμαρχος δὲ ἐντὸς ὡρισμένων προθεσμιῶν ὀφείλει νὰ διαβιβάσῃ τὰς δηλώσεις εἰς τὸν εἰρηνοδίκην τῆς περιφερείας, ἔνθα ἔλαβε χώραν τὸ ἀτύχημα, ὁ ὁποῖος ὀφείλει εἰς ὡρισμένας περιπτώσεις ἐξ ἐπαγγέλματος νὰ προβῇ εἰς ἔρευναν, διὰ νὰ ἐξακριβώσῃ τὰ αἴτια τοῦ ἀτυχήματος, τὴν φύσιν αὐτοῦ κλπ. (ὅρ. ἄρθρ. 11 καὶ 12 τοῦ νόμου 1898). Ὁρίζεται ὁ τρόπος, κατὰ τὸν ὁποῖον ὁ εἰρηνοδίκης προβαίνει εἰς τὴν ἀνωτέρω ἔρευναν, ἡ ὁποία λαμβάνει χώραν παρουσίᾳ τῶν ἐνδιαφερομένων, ὡς καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, π.χ. διορισμοῦ πραγματογνώμονος ἰατροῦ ἢ ἄλλων πραγματογνωμόνων κλπ. (ἄρθρ. 13 τοῦ νόμου 1898). Ἐὰν δὲν προβοῦν εἰς τὰς ἀνωτέρω δηλώσεις οἱ ἐργοδόται, ὑπόκεινται εἰς ποινὰς (ἄρθρ. 14 τοῦ νόμου τοῦ 1898), δύναται δὲ ὁ ὑποστὰς τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα, ἐὰν δὲν προβῇ εἰς δήλωσιν ὁ ἐργοδότης ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας, νὰ προβῇ εἰς σχετικὴν δήλωσιν (ὅρ. *Glasson* No 1753, *Dalloz*, ἔνθ' ἀνωτ., No 978). Ὁ εἰρηνοδίκης ἅμα περατώσῃ τὴν ἔρευναν εἰδοποιεῖ περὶ τούτου τοὺς ἐνδιαφερομένους, οἱ ὁποῖοι δύνανται, κατὰ τὰς 5 ἑπομένας ἀπὸ τῆς εἰδοποιήσεως ἡμέρας, νὰ λάβουν γνῶσιν τῆς γενομένης ὑπ' αὐτοῦ ἐρεύνης, μετὰ δὲ τὴν πάροδον τῶν 5 ἡμερῶν διαβιβάζει τὴν δικογραφίαν εἰς τὸν πρόεδρον τῶν πρωτοδικῶν (ἄρθρ. 12 τοῦ νόμου τοῦ 1898). Ὁ εἰρηνοδίκης τῆς περιφερείας, ἔνθα ἔλαβε χώραν τὸ ἀτύχημα, ἢ ὑπὸ ὡρισμένας προϋποθέσεις τοῦ τόπου, ἔνθα ἐδρεύει ἡ ἐπιχείρησις, εἶναι ἁρμόδιος νὰ κρίνῃ περὶ ὅλων τῶν διαφορῶν τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰ ἔξοδα τῆς κηδείας, τὰ ἔξοδα νοσηλείας καὶ φαρμάκων, ὡς καὶ εἰς ὡρισμένας ἀποζημιώσεις (indemnites teporaires), ἤτοι ἀποζημιώσεως μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ θανάτου ἢ ἀποκαταστάσεως τῆς πληγῆς ἢ ἡμερησίας ἀποζημιώσεως κλπ. κλπ. (ἄρθρ. 18 τοῦ νόμου 1898, ὅρ. *Glasson*, No 1756). Ἡ διαδικασία ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδικείου διεξάγεται κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Γαλλ. Πολ. Δικ. περὶ διαδικασίας ἐνώπιον τῶν εἰρηνοδικῶν. Κατὰ τὴν ἄρχουσαν γνώμην ὁ εἰρηνοδίκης εἶναι ἁρμόδιος καὶ διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν διαφορῶν κατὰ τῆς ἀσφαλιστικῆς ἑταιρείας, ὁπότε πρόκειται περὶ ἀγωγῶν κατ' αὐτῆς διὰ τὰς ἀνωτέρω ἀποζημιώσεις (ὅρ. *Glasson*, No 1757).

Διὰ τὰς διαφορὰς τὰς μὴ ὑπαγομένας εἰς τὰ εἰρηνοδικεῖα ἁρμόδιον εἶναι τὸ πρωτοδικεῖον τοῦ τόπου, ἔνθα ἔλαβε χώραν τὸ ἀτύχημα ἢ ὑπὸ ὡρισμένας προϋποθέσεις τοῦ τόπου τῆς ἕδρας τῆς ἐπιχειρήσεως, τὸ ὁποῖον δικάζει αὐτὰς κατὰ τὴν συνοπτικὴν διαδικασίαν. Πρὶν εἰσαχθῇ ἡ ὑπόθεσις πρὸς ἐκδίκασιν εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, προβλέπεται ὑποχρεωτικὴ ἀπόπειρα πρὸς συμβιβασμὸν ἐνώπιον τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν, ὁ ὁποῖος, κατόπιν συμφωνίας τῶν διαδίκων, εἶναι δυνατὸν νὰ κατασταθῇ καὶ ἁρμόδιος διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῆς διαφορᾶς (ἄρθρ. 16 τοῦ νόμου 1898). Εἰδικῶς ὁρίζονται τὰ τῆς προσωρινῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀποφάσεων τῶν εἰρηνοδικῶν καὶ τῶν πρωτοδικῶν (ἄρθρ. 15 καὶ 16 τοῦ νόμου τοῦ 1898) καὶ τὰ τῶν ἐνδίκων μέσων κατ' αὐτῶν (ἄρθρ. 17 τοῦ νόμου τοῦ 1898).

2. Ἐν Γερμανίᾳ, καθ' ἃ ἀνωτέρω ἀνεπτύχθη (ὅρ. § 5, II), αἱ ἀτομικαὶ διαφοραὶ μεταξὺ ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων καὶ ἐργοδοτῶν δικάζονται ἀπὸ τὰ ἐργατικὰ δικαστήρια. Κατὰ τὴν παράγραφον 2 Γερμ. Νόμου Ἐργατικῶν Δικαστηρίων, τὰ ἐργατικὰ δικαστήρια εἶναι ἀποκλειστικῶς ἁρμόδια διὰ πάσας τὰς ἰδιωτικοῦ δικαίου διαφορὰς ἐκ συμβάσεως ἐργασίας ἢ μαθητείας, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου αὐτῶν, μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων, τὰς ἀφορώσας τὴν ὕπαρξιν ἢ μὴ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ μαθητείας ἢ προκαταρκτικὰς διαπραγματεύσεις διὰ τὴν συνομολόγησιν συμβάσεως ἐργασίας ἢ μαθητείας ἢ οἱανδήποτε περαιτέρω ἐνέργειαν τοιούτων συμβάσεων. Ὡσαύτως ἁρμόδια εἶναι διὰ τὰς ἰδιωτικοῦ δικαίου διαφορὰς τὰς ἀναφερομένας εἰς ἀδικήματα, ἐφ' ὅσον ταῦτα συνδέονται μὲ σύμβασιν ἐργασίας ἢ μαθητείας, ὡς καὶ τὰς ἰδιωτικοῦ δικαίου διαφορὰς μεταξὺ ἐργαζομένων ἐκ τῆς ὑπ' αὐτῶν ἀσκουμένης ἀπὸ κοινοῦ ἐργασίας ἢ ἐξ ἀδικημάτων συνδεομένων μὲ τὴν σύμβασιν ἐργασίας των. Ἐξαιρετικῶς δὲν ὑπά-

γονται εἰς τὰ ἐργατικὰ δικαστήρια αἱ διαφοραὶ μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων αἱ ἀναφερόμεναι εἰς ἐφεύρεσιν ἐργαζομένου, πλὴν ἐὰν πρόκειται περὶ ἀξιώσεως πρὸς ἀποζημίωσιν διὰ τὴν ἐφεύρεσιν, ὡς καὶ αἱ διαφοραὶ τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ πλοῖα (ὅρ. πλείονα *Dersch - Volkmar*, Arbeitsgerichtsgesetz (1931) § 2 σημ. 12 c, *Stein - Jonnas* § 1, VIII). Ἄρχουσα εἶναι ἡ γνώμη ὅτι ἡ ἔννοια τοῦ ἐργαζομένου, κατὰ τὴν παράγραφον 5 Γερμ. Νόμου Ἐργατικῶν Δικαστηρίων, εἶναι εὐρυτάτη καὶ περιλαμβάνει πάντας τοὺς ὁπωσδήποτε εὑρισκομένους εἰς προσωπικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἐξάρτησιν, ἀνεξαρτήτως τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς σχέσεως (ὅρ. *Stein-Jonnas* § 1 σημ. 85). Κατὰ τὴν παράγραφον 3 Γερμ. Νόμου Ἐργατικῶν Δικαστηρίων δύνανται νὰ ἀσκηθοῦν ἐνώπιον τῶν ἐργατικῶν δικαστηρίων καὶ ἀγωγαὶ κατὰ ἐργοδοτῶν ἢ ἐργαζομένων, ὡς καὶ αὐτῶν κατὰ τρίτων, ἐὰν ἡ ἀξίωσις εὑρίσκεται εἰς νομικὸν ἢ ἄμεσον οἰκονομικὸν σύνδεσμον μὲ ἰδιωτικοῦ δικαίου διαφοράν, ἐκκρεμοῦσαν εἰς ἐργατικὸν δικαστήριον, διὰ τὴν ὁποίαν τοῦτο εἶναι ἀποκλειστικῶς ἁρμόδιον καὶ δὲν καθιεροῦται διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἀγωγῶν αὐτῶν ἀποκλειστικὴ ἁρμοδιότης ἄλλου δικαστηρίου. Ὡσαύτως δύνανται τὰ ἐργατικὰ δικαστήρια νὰ καταστοῦν ἁρμόδια, κατόπιν συμφωνίας τῶν διαδίκων, δι' ἰδιωτικοῦ δικαίου διαφορὰς μεταξὺ νομικῶν προσώπων ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ τῶν νομίμων αὐτῶν ἀντιπροσώπων.

Ἡ διαδικασία ἐνώπιον τῶν πρωτοβαθμίων ἐργατικῶν δικαστηρίων γίνεται, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ἄλλως, ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως τῶν διατάξεων τῆς Γερμ. Πολ. Δικ. περὶ διαδικασίας ἐνώπιον τῶν εἰρηνοδικείων (§ 46 Γερμ. Νόμου Ἐργατικῶν Δικαστηρίων, ὅρ. *Dersch-Volkmar*, ἔνθ' ἀνωτ. § 46, 2). Ἡ διαδικασία ἐνώπιον τῶν δευτεροβαθμίων ἐργατικῶν δικαστηρίων γίνεται, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ἄλλως, ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως τῶν διατάξεων τῆς Γερμ. Πολ. Δικ. περὶ ἐκδικάσεως τῶν ἐφέσεων (§ 64 Γερμ. Νόμου Ἐργατικῶν Δικαστηρίων, ὅρ. *Dersch - Volkmar*, ἔνθ' ἀνωτ. § 64. 3). Ἡ διαδικασία ἐνώπιον τοῦ ἀνωτάτου ἐργατικοῦ δικαστηρίου (Reichsarbeitsgericht) γίνεται ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ἄλλως, τῶν διατάξεων τῆς Γερμ. Πολ. Δικ. περὶ ἐκδικάσεως τῆς Revision (§ 72 Γερμ. Νόμου Ἐργατικῶν Δικαστηρίων, ὅρ. *Dersch - Volkmar*, ἔνθ' ἀνωτ. § 72). 2). Ὡσαύτως ἐφαρμόζονται ἀναλόγως, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ἄλλως, αἱ διατάξεις τῆς Γερμ. Πολ. Δικ. περὶ ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας (§ 79 Γερμ. Νόμου Ἐργατικῶν Δικαστηρίων, ὅρ. *Dersch - Volkmar*, ἔνθ' ἀνωτ. § 79. 1). Περαιτέρω ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ διατάξεις τοῦ Γερμ. Ὀργαν. Δικαστ. περὶ τῆς γλώσσης, καθ' ἣν διεξάγεται ἡ διαδικασία, περὶ τῆς τηρήσεως τῆς τάξεως κατὰ τὰς συνεδριάσεις κλπ. (§ 9 Γερμ. Νόμου Ἐργατικῶν Δικαστηρίων). Γενικῶς, κατὰ τὴν § 9 Γερμ. Νόμου Ἐργατικῶν Δικαστηρίων ἡ διαδικασία ἐνώπιον ὅλων τῶν βαθμῶν δικαιοδοσίας τῶν ἐργατικῶν δικαστηρίων πρέπει νὰ ἐπιταχύνεται (ὅρ. *Dersch - Volkmar*, ἔνθ' ἀνωτ. § 9, 8).

Ἀπὸ τὰς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐφαρμοζομένας διατάξεις τῆς Γερμανικῆς Πολ. Δικ. καθιεροῦνται ὑπὸ τοῦ Γερμ. Νόμου Ἐργατικῶν Δικαστηρίων ὡρισμέναι ἀποκλίσεις, ἐκ τῶν ὁποίων αἱ κυριώτεραι εἶναι αἱ ἑξῆς:

α) Εἰδικῶς ὁρίζονται τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ παραστοῦν ὡς πληρεξούσιοι τῶν διαδίκων κατὰ τὴν δίκην (§ 11 Γερμ. Νόμου Ἐργατικῶν Δικαστηρίων).

β) Εἰδικαὶ διατάξεις ἰσχύουν διὰ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα (§ 12 Γερμ. Νόμ. Ἐργ. Δικαστ.).

γ) Εἰδικῶς ὁρίζονται τὰ τοῦ τρόπου τῆς ἀσκήσεως τῆς ἀγωγῆς (§ 47 Γερμ. Νόμου Ἐργατικῶν Δικαστηρίων).

δ) Ἡ ὑποχρεωτικὴ ἀπόπειρα συμβιβασμοῦ, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἀνεπτύχθη (§ 17 II. 4), γίνεται μετὰ τὴν ἄσκησιν τῆς ἀγωγῆς ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου, ὁ ὁποῖος ὁρίζει πρὸς τοῦτο δικάσιμον, κατὰ τὴν ὁποίαν ὀφείλει νὰ συζητήσῃ μετὰ τῶν διαδίκων ὁλόκληρον τὴν διαφοράν, δύναται δὲ νὰ διεξαγάγῃ καὶ πᾶσαν πρᾶξιν, ἡ ὁποία εἶναι ἀναγκαία καὶ δύναται νὰ διεξαχθῇ ἀμέσως πρὸς διευκρίνισιν τῆς ὑποθέσεως. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συμβιβαστικῆς ἀποπείρας καὶ ἰδίᾳ ὁ ἐπιτευχθεὶς συμβιβασμὸς ἀναγράφεται εἰς τὰ πρακτικὰ (§ 54 Γερμ. Νόμ. Ἐργατ. Δικαστ.). Ἐὰν δὲν παραστῇ κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀποπείρας συμβιβασμοῦ τις τῶν διαδίκων ἢ εἶναι ἀνέφικτος ὁ συμβιβασμός, γίνεται ἀμέσως ἡ συζήτησις τῆς ὑποθέσεως. Ὁ πρόεδρος ἀποφασίζει μόνος, ἄνευ προηγουμένης ἐπ' ἀκροατηρίου συζητήσεως, ἐὰν ἡ ἀπόφασις ἐκδίδεται ἐρήμην τινὸς τῶν διαδίκων ἢ ἐπὶ τῇ βάσει ἀναγνωρίσεως ἢ ἐπὶ τῇ βάσει παραιτήσεως ἀπὸ τοῦ δικαιώματος ἢ τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς ἢ ἐὰν ζητήσουν τοῦτο οἱ διάδικοι καὶ ἡ ἀπόφασις δύναται νὰ ἐκδοθῇ εἰς τὴν ἀμέσως μετὰ τὴν ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ δικάσιμον. Ἐὰν δὲν ἐμφανισθοῦν κα-

τὰ τὴν δικάσιμον τῆς ἀποπείρας συμβιβασμοῦ ἀμφότεροι οἱ διάδικοι, ὁρίζεται ἀμέσως δικάσιμος πρὸς συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως (§ 55 Γερμ. Νόμ. Ἐργατ. Δικαστ., ὅρα *Dersch - Volkmar*, ἔνθ' ἀνωτ. § 54 καὶ § 55, ἰδίᾳ § 54. 1, περὶ τοῦ σκοποῦ τῶν διατάξεων ὅρα *Stein Jonnas* § 495α. XII καὶ § 499e IV).

ε) Εἰδικαὶ διατάξεις ἰσχύουν διὰ τὴν ἐξαίρεσιν τῶν δικαστῶν (§ 49 Γερμ. Νόμ. Ἐργ. Δικαστ.).

στ) Ὁ πρόεδρος δύναται νὰ διατάξῃ τὴν προσωπικὴν ἐμφάνισιν τῶν διαδίκων κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης καὶ δύναται νὰ ἀπαγορεύσῃ εἰς τὸν πληρεξούσιον τοῦ διαδίκου νὰ παραστῇ, ἐὰν ὁ διάδικος, κληθεὶς νὰ ἐμφανισθῇ αὐτοπροσώπως, δὲν ἐμφανίζεται ἀδικαιολογήτως (§ 51 Γερμ. Νόμ. Ἐργ. Δικαστ., ὅρα *Stein - Jonnas* § 141. V).

ζ) Ὁ πρόεδρος πρέπει νὰ προπαρασκευάσῃ τὴν ὑπόθεσιν κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ περάτωσις τῆς δίκης εἰς μίαν δικάσιμον ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου. Πρὸς τοῦτο δικαιοῦται ἰδίᾳ νὰ καλῇ μάρτυρας καὶ πραγματογνώμονας, νὰ ζητῇ παρὰ τῶν Ἀρχῶν πληροφορίας, νὰ συλλέγῃ τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὴν ὑπόθεσιν ἔγγραφα καὶ νὰ διατάσσῃ τὴν αὐτοπρόσωπον παράστασιν τῶν διαδίκων (§ 56 Γερμ. Νόμ. Ἐργατ. Δικαστ., ὅρα *Dersch - Volkmar*, ἔνθ' ἀνωτ. § 56. 2).

η) Ἡ συζήτησις πρέπει, κατὰ τὸ δυνατόν, νὰ περατοῦται εἰς μίαν δικάσιμον, ἐὰν δὲ τοῦτο εἶναι ἀδύνατον ἡ νέα ἐπ' ἀκροατηρίου συνεδρίασις πρέπει νὰ ὁρίζεται ἀμέσως. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς διαδικασίας πρέπει νὰ ἐπιδιώκεται πρωτίστως ὁ συμβιβασμὸς τῶν διαδίκων (§ 57 Γερμ. Νόμ. Ἐργατ. Δικαστ.).

θ) Ἡ ἀπόδειξις, ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατὸν νὰ διεξαχθῇ εἰς τὴν ἕδραν τοῦ δικαστηρίου, διεξάγεται ἐνώπιον αὐτοῦ (ὅρα *Dersch - Volkmar*, ἔνθ' ἀνωτ. § 58. 1). Ἐὰν δὲν πρόκειται νὰ διεξαχθῇ εἰς τὴν ἕδραν τοῦ δικαστηρίου, ἀλλὰ ἐντὸς τῆς περιφερείας αὐτοῦ, ἐντέλλεται πρὸς τοῦτο ὁ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου. Ἐὰν πρόκειται νὰ διεξαχθῇ ἐκτὸς τῆς περιφερείας τοῦ δικαστηρίου, διεξάγεται ἐνώπιον τοῦ προέδρου τοῦ ἐργατικοῦ δικαστηρίου τῆς περιφερείας, εἰς τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ διεξαχθῇ, ἢ τοῦ εἰρηνοδίκου. Οἱ μάρτυρες καὶ οἱ πραγματογνώμονες ὁρκίζονται μόνον ἐφ' ὅσον θεωρεῖ τοῦτο ἀναγκαῖον τὸ δικαστήριον (§ 58 Γερμ. Νόμ. Ἐργατ. Δικαστ.).

ι) Εἰδικαὶ διατάξεις ἰσχύουν διὰ τὴν δημοσιότητα τῶν συνεδριάσεων (§ 52 Γερμ. Νόμ. Ἐργατ. Δικαστ.) καὶ διὰ τὴν δημοσίευσιν τῶν ἀποφάσεων (§ 60 Γερμ. Νόμ. Ἐργατ. Δικαστ.).

ια) Εἰδικαὶ διατάξεις καθιεροῦνται διὰ τὴν ἀνακοπὴν ἐρημοδικίας (§ 59 Γερμ. Νόμ. Ἐργατ. Δικαστ.), τὴν ἔφεσιν (§ 64 ἐπ. Γερμ. Νόμ. Ἐργατ. Δικαστ.), τὴν revision (§ 72 ἐπ. Γερμ. Νόμ. Ἐργατ. Δικαστ.), ὡς καὶ τὴν ἀναγκαστικὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων (§ 62 ἐπ. καὶ § 71 Γερμ. Νόμ. Ἐργατ. Δικαστ.).

ιβ) Ἄρχουσα εἶναι ἡ γνώμη, κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ διατάξεις τῆς διαδικασίας τῆς ὀχλήσεως (ὅρα ἀνωτ. § 28. 1. 2) ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰ ἐργατικὰ δικαστήρια διαφορῶν, δὲν ἐφαρμόζονται δὲ αἱ διατάξεις τῆς διαδικασίας ἐγγράφων (ὅρα *Dersch - Volkmar*, ἔνθ' ἀνωτ. § 46. 5. *Stein - Jonnas* § 668. IV).

3. Ἐν Ἰταλίᾳ διὰ τοῦ 6. δ/γματος τῆς 21 Μαΐου 1934 ὑπ' ἀριθ. 1073 καθιερώθησαν εἰδικαὶ διατάξεις διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἀτομικῶν ἐργατικῶν διαφορῶν. Τὸ Σχέδιον Ἰταλ. Πολ. Δικ. τοῦ 1937 περιλαμβάνει ὡσαύτως εἰδικὰς διατάξεις διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἀτομικῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, αἱ πλεῖσται δὲ ἐξ αὐτῶν εἶναι ὅμοιαι μὲ τὰς τοῦ ἀνωτέρω 6.δ/τος τῆς 21 Μαΐου 1934 ὑπ' ἀριθ. 1073. Καθ' ἃ τονίζεται εἰς τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ Σχεδ. Ἰταλ. Πολιτ. Δικ. τοῦ 1937, ἡ ἁπλότης τῆς ὑπ' αὐτοῦ καθιερουμένης τακτικῆς διαδικασίας ἐπιτρέπει νὰ περιληφθοῦν εἰς τὸ Σχέδιον αἱ διαδικαστικαὶ διατάξεις διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἀτομικῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, αἱ ὁποῖαι σήμερον ὁρίζονται αὐτοτελῶς πρὸς ἀποφυγὴν τῆς βραδύτητος καὶ τυπικότητος τῆς τακτικῆς διαδικασίας (ὅρα Relazione τοῦ Σχεδ. σελ. XXXVII).

Κατὰ τὰς εἰδικὰς διατάξεις διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἀτομικῶν ἐργατικῶν διαφορῶν τοῦ 6. δ/γματος καὶ τοῦ Σχεδίου δικάζονται ὑπὸ τῶν εἰρηνοδικείων ἢ τῶν πρωτοδικείων ἀναλόγως τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς: α) αἱ ἀτομικαὶ ἐργατικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας ἢ αἱ διαφοραὶ ἐκ σχέσεως, ἡ ὁποία εἶναι ἢ δύναται νὰ εἶναι ἀντικείμενον συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἄλλων κανόνων δικαίου, οἱ ὁποῖοι κατὰ τὴν ἰταλικὴν νομοθεσίαν ἔχουν τὴν ἰσχὺν ἢ τὰ ἀποτελέσματα τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, β) αἱ διαφοραὶ ἐξ ἀγροτικῶν συμβάσεων ἐργασίας (mezzadria), ἐφ' ὅσον ρυθμίζονται ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ γ) αἱ διαφοραὶ αἱ ἀφορῶσαι τὴν ἀστικὴν εὐθύνην τῶν

ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων πρὸς τὰς συνδικαλιστικὰς ὀργανώσεις κατὰ τὴν ἰσχύουσαν Ἰταλικὴν νομοθεσίαν (ἄρθρον 1 δ. δ/γματος καὶ ἄρθρον 412 Σχεδ.). Τὸ δ. δ/γμα ἐξαιρεῖ ὡρισμένας διαφοράς, μεταξὺ τῶν ὁποίων κυριώτεραι εἶναι αἱ διεπόμεναι ὑπὸ τοῦ κώδικος ἐμπορικῆς ναυτιλίας (ἄρθρον 2 δ. δ/γματος). Ὁρίζονται τὰ κατὰ τόπον ἁρμόδια δικαστήρια διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν διαφορῶν αὐτῶν, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἕδρας τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ τοῦ ὑποκαταστήματος, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει ἢ παρέσχε τὴν ἐργασίαν του ὁ ἐργαζόμενος (ἄρθρον 8 β.δ/γματος καὶ ἄρθρον 415 Σχεδ.). Κατὰ τὴν ἐκδίκασιν ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδικείου ἢ πρωτοδικείου τῶν διαφορῶν αὐτῶν συμμετέχουν ὡς βοηθοὶ τοῦ δικαστηρίου δύο ἐμπειροτέχναι εἰδικοὶ περὶ τὰ ζητήματα ἐργασίας, εἷς τῆς κατηγορίας τῶν ἐργοδοτῶν καὶ εἷς τῆς κατηγορίας τῶν ἐργαζομένων, ἐκ τῆς ἐπαγγελματικῆς εἰδικότητος εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουν οἱ διάδικοι. Οἱ ἐμπειροτέχναι ὁρίζονται κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν καὶ ἂν ἀκόμη δὲν ζητήσουν τοῦτο οἱ διάδικοι ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐκ τοῦ καταλόγου ἐμπειροτεχνῶν (ἄρθρον 8 δ. δ/γματος καὶ ἄρθρ. 413 Σχεδ.). Εἰδικῶς ὁρίζεται ὁ τρόπος τῆς καταρτίσεως τοῦ καταλόγου ἐμπειροτεχνῶν (ἄρθρον 29 ἐπ. δ.δ/γματος).

Ὁ *Rossi* (Osservazioni e proposte sul progetto preliminare del Codice di procedura civile (1938) σελ. 61) τονίζει, ὅτι εἶναι ἐπιτυχής, κατ' ἀρχήν, ἡ συμμετοχὴ ἐμπειροτεχνῶν ὡς βοηθῶν τοῦ δικαστηρίου, ὡς προτείνεται ὑπὸ τοῦ Σχεδίου, πλὴν ὅμως θεωρεῖ ὀρθότερον νὰ μὴ εἶναι ὑποχρεωτικὸς ὁ διορισμὸς αὐτῶν ἐπὶ ὅλων τῶν διαφορῶν καὶ νὰ διορίζωνται οὗτοι μόνον κατόπιν αἰτήσεως τῶν διαδίκων ἢ ὅταν κρίνεται τοῦτο ἀναγκαῖον ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου.

Οἱ διάδικοι δύνανται νὰ παραστοῦν κατὰ τὴν δίκην αὐτοπροσώπως ἢ διὰ νομίμου πληρεξουσίου ἢ διὰ τοῦ γραμματέως τῆς σωματειακῆς ὀργανώσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουν, ὁ ὁποῖος δύναται νὰ παραστῇ ἢ αὐτοπροσώπως ἢ διὰ νομίμου πληρεξουσίου. Ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου εἶναι δυνατὴ ἡ συμπαράστασις δικηγόρου. Ἡ πληρεξουσιότης διὰ τὴν παράστασιν περιλαμβάνει καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ πληρεξουσίου νὰ συνομολογήσῃ συμβιβασμόν. Τὸ δικαστήριον δύναται νὰ διατάξῃ τὴν προσωπικὴν ἐμφάνισιν τῶν διαδίκων. Ὁ ἀνήλικος ὁ συμπληρώσας τὸ 15ον ἔτος τῆς ἡλικίας του διὰ πάσας τὰς διαφορὰς αὐτὰς θεωρεῖται ὡς ἐνήλικος, δύναται ὅμως τὸ δικαστήριον νὰ διατάξῃ, ὅπως συμπαραστῇ μετ' αὐτοῦ ὁ νόμιμος αὐτοῦ ἀντιπρόσωπος (ἄρθρ. 9 τοῦ δ.δ., ἄρθρ. 514 Σχεδ.).

Ἐπὶ τῶν ἀτομικῶν ἐργατικῶν διαφορῶν ἢ διαφορῶν ἐκ σχέσεως, ἡ ὁποία εἶναι ἢ δύναται νὰ εἶναι ἀντικείμενον συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἄλλων κανόνων δικαίου, οἱ ὁποῖοι ἔχουν τὴν ἰσχὺν ἢ τὰ ἀποτελέσματα τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαφορῶν ἐξ ἀγροτικῶν συμβάσεων ἐργασίας, δὲν δύναται νὰ γίνῃ συζήτησις ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, ἐὰν προηγουμένως δὲν ἀναγγελθῇ ἡ διαφορὰ εἰς τὴν σωματειακὴν ὀργάνωσιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει ὁ ἐνάγων, καὶ ἐὰν ἀκόμη δὲν εἶναι μέλος αὐτῆς. Ἡ σωματειακὴ ὀργάνωσις ὀφείλει νὰ ἐπιχειρήσῃ συμβιβασμὸν τῆς διαφορᾶς μέσῳ τῆς σωματειακῆς ὀργανώσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει ὁ ἐναγόμενος. Ἐὰν ἐπιτευχθῇ συμβιβασμός, συντάσσεται πρακτικόν, τὸ ὁποῖον ὑπογράφεται ὑπὸ τῶν διαδίκων καὶ τῶν γραμματέων τῶν ὀργανώσεων, ὁρίζεται δὲ ὁ τρόπος, κατὰ τὸν ὁποῖον καθίσταται τοῦτο ἐκτελεστόν (ἄρθρ. 5 δ.δ. καὶ ἄρθρ. 416 Σχεδ.). Ἐὰν ὁ συμβιβασμὸς εἶναι ἀδύνατος, ἡ σωματειακὴ ὀργάνωσις ὀφείλει νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν ἐνάγοντα. Μετὰ τὴν εἰδοποίησιν ἢ μετὰ παρέλευσιν 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀναγγελίας τῆς διαφορᾶς πρὸς τὴν σωματειακὴν ὀργάνωσιν, δύναται νὰ εἰσαχθῇ πρὸς συζήτησιν ἡ ἀγωγὴ (ἄρθρ. 6 δ.δ. καὶ ἄρθρ. 417 Σχεδ.).

Εἰδικῶς ὁρίζονται αἱ περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας δύναται νὰ παρέμβῃ κατὰ τὴν δίκην ἡ σωματειακὴ ὀργάνωσις (ἄρθρ. 7 β.δ. καὶ ἄρθρ. 420 Σχεδ.), ὡς καὶ αἱ περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ἀναβάλλεται ἡ δίκη, ὅταν ἐκκρεμῇ ἐνώπιον τῶν ἐργατικῶν δικαστηρίων συναφὴς συλλογικὴ διαφορὰ (ἄρθρ. 7 δ.δ. καὶ ἄρθρ. 421 Σχεδ.). Τὸ δ.δ. τῆς 21 Μαΐου 1934 ὑπ' ἀριθ. 1073 καθιεροῖ εἰδικὰς διατάξεις, διὰ τῶν ὁποίων ὁρίζεται ὁ τρόπος τῆς ἀσκήσεως τῶν ἀγωγῶν, ἡ διαδικασία κατὰ τὴν ὁποίαν δικάζονται αὗται, ὁ τρόπος, κατὰ τὸν ὁποῖον ἐκδίδονται αἱ ἀποφάσεις, ὡς καὶ τὰ τῶν ἐνδίκων κατ' αὐτῶν μέσων (ἄρθρ. 10 ἐπ. δ.δ.). Αἱ διατάξεις αὗται διαφέρουν τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων τῆς Ἰταλ. Πολ. Δικ. 1937, καθιεροῦν δὲ διαδικασίαν ἁπλουστέραν. Τὸ Σχέδ. Ἰταλ. Πολ. Δικ. 1937 περιλαμβάνει μόνον διατάξεις περὶ τοῦ τρόπου ἐκδόσεως τῶν ἀποφάσεων καὶ τῶν κατ' αὐτῶν ἐνδίκων μέσων (ἄρθρ. 422 ἐπ.), ἐφαρμοζο-

μένων κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν διατάξεων τῆς τακτικῆς διαδικασίας τοῦ Σχεδίου.

. . . . . (*)

ΙΙΙ. Καθ' ἃ προέτεινα ἀνωτέρω (ὅρ. § 5. ΙΙ), ἡ ἰσχὺς τῶν διατάξεων τοῦ ἀ. ν. 16/20 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν»(**) πρέπει νὰ διατηρηθῇ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς νέας Πολ. Δικ. Λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἰδιομορφίας τῶν συλλογικῶν διαφορῶν καὶ τῆς καθιερουμένης διὰ τὴν λύσιν αὐτῶν ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας, σκόπιμον εἶναι αἱ διέπουσαι αὐτὰς διατάξεις νὰ μὴ περιληφθοῦν εἰς τὴν νέαν Πολ. Δικ. Καθ' ἃ περαιτέρω προέτεινα (ὅρ. § 5.ΙΙ) καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ ἀπεδέχθη, αἱ ἀτομικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας πρέπει νὰ ἐξακολουθήσουν νὰ ὑπάγωνται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν τακτικῶν πολιτικῶν δικαστηρίων καὶ δὴ εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ εἰρηνοδίκου μέχρι τῆς καθ' ὕλην ἁρμοδιότητος αὐτοῦ λόγῳ ποσοῦ, εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν δὲ ἁρμοδιότητα τοῦ προέδρου πρωτοδικῶν (μονομελοῦς πρωτοδικείου) αἱ μὴ ὑπαγόμεναι εἰς τὸν εἰρηνοδίκην διαφοραὶ (ὅρ. ἀνωτ. § 11. ΙΙ καὶ § 12. ΙΙ). Κατόπιν τούτου ζήτημα γεννᾶται, ἐὰν ἐνδείκνυται ἡ καθιέρωσις εἰδικῆς διαδικασίας ἢ διαδικαστικῶν διατάξεων διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἀτομικῶν διαφορῶν ἐργασίας.

1. Ἡ ἀπονομὴ τῆς δικαιοσύνης ἐπὶ τῶν ἀτομικῶν διαφορῶν ἐργασίας ἔχει σήμερον ὅλως ἰδιαιτέραν σημασίαν. Τὰ ζητήματα, τὰ ὁποῖα γεννῶνται κατὰ τὴν ἐκδίκασιν αὐτῶν, ἔχουν συχνὰ γενικώτερον ἀντίκτυπον (ὅρ. ἀνωτ. § 5. ΙΙ). Εἷς τῶν κυριωτέρων σκοπῶν τῶν συγχρόνων κρατῶν εἶναι καὶ ἡ προστασία τῶν ἐργαζομένων. Αἱ ρυθμίζουσαι τὰς σχέσεις μεταξὺ ἐργαζομένων καὶ ἐργοδοτῶν διατάξεις εἶναι, κατὰ τὸ πλεῖστον, ἀναγκαστικοῦ δικαίου, ὀρθῶς δὲ χαρακτηρίζονται αὗται ὡς δημοσίας τάξεως (ὅρ. *Καποδίστριαν*, Ἐργατ. Δίκαιον § 8). Ἡ ἐπακριβὴς τήρησις αὐτῶν ἐπιβάλλεται διὰ λόγους δημοσίου συμφέροντος καὶ εἶναι ἀπαραίτητος προϋπόθεσις διὰ τὴν ὕπαρξιν κοινωνικῆς εἰρήνης. Αἱ ἀτομικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας πρέπει νὰ δικάζωνται ταχέως. Ἡ ἐπὶ μακρὸν ἐκκρεμότης τῶν σχετικῶν δικῶν δημιουργεῖ ἀντιθέσεις μεταξὺ ἐργαζομένων καὶ ἐργοδοτῶν, αἱ ὁποῖαι ἐγκυμονοῦν κινδύνους διὰ τὴν κοινωνικὴν εἰρήνην καὶ εἶναι εἰς βάρος τῶν ἐργαζομένων, οἱ ὁποῖοι εἶναι οἱ οἰκονομικῶς ἀσθενέστεροι. Ἡ διαδικασία ἐκδικάσεως αὐτῶν πρέπει νὰ εἶναι ἁπλῆ καὶ οἰκονομική. Τὸ δημόσιον συμφέρον ἐπιβάλλει, ὅπως ἐφαρμόζωνται ἐπακριβῶς αἱ διέπουσαι τὰς σχέσεις μεταξὺ ἐργαζομένων καὶ ἐργοδοτῶν διατάξεις καὶ ὡς ἐκ τούτου τὰ δικαστήρια πρέπει νὰ ἔχουν κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν σχετικῶν μὲ αὐτὰς διαφορῶν εὐρυτέραν ἀπὸ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν ἐξουσίαν αὐτεπαγγέλτου ἐνεργείας, ὡς καὶ τὰ μέσα διὰ τὴν ἀνεύρεσιν τῆς οὐσιαστικῆς ἀληθείας. Πρὸς τοῦτο εἶναι ἀναγκαία ἡ καθιέρωσις πολλῶν εἰδικῶν δικονομικῶν διατάξεων διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν διαφορῶν αὐτῶν, βάσει τῶν ὁποίων ἡ διαδικασία καθίσταται οὐσιωδῶς διάφορος τῆς τακτικῆς διαδικασίας. Ἐξ ἄλλου μετὰ τῶν διαφορῶν αὐτῶν δὲν εἶναι σκόπιμος ἡ συνεκδίκασις ἄλλων διαφορῶν. Ὡς ἐκ τούτου σκόπιμον εἶναι καὶ προτείνω νὰ καθιερωθῇ ὑπὸ τῆς νέας Πολ. Δικ. εἰδικὴ διαδικασία διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἀτομικῶν ἐργατικῶν διαφορῶν (διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν), κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ δικάζωνται αἱ κατωτέρω ἐν 3 ἀπαριθμούμεναι διαφοραί, εἴτε ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν εἰρηνοδικείων, εἴτε τῶν προέδρων πρωτοδικῶν (μονομελῶν πρωτοδικείων). Ἡ ἐκδίκασις τῶν διαφορῶν αὐτῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτὴν πρέπει νὰ εἶναι ὑποχρεωτική. Ἐφ' ὅσον διὰ λόγους δημοσίου συμφέροντος δικάζονται αὗται κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτὴν καὶ διὰ συμφωνίας ἀκόμη τῶν διαδίκων δὲν πρέπει νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ ἐκδίκασις αὐτῶν κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν. Ἐννοεῖται ὅτι, κατ' ἀρχήν, θὰ ἐφαρμόζωνται κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτὴν αἱ διατάξεις περὶ διαδικασίας ἐνώπιον τῶν εἰρηνοδικείων ἢ προέδρων πρωτοδικῶν (μονομελῶν πρωτοδικείων), ἐφ' ὅσον δὲν ἀντίκεινται εἰς τὰς διατάξεις τῆς εἰδικῆς διαδικασίας.

2. Παρ' ἡμῖν, καθ' ἃ ἀνωτέρω ἀνεπτύχθη, καθιερώθη ὑπὸ τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' τοῦ 1912 καὶ ἰσχύει εἰδικὴ διαδικασία διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, ὅταν τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς εἶναι μικρόν, ἤτοι κάτω τῶν 5.000 δρχ.(*), ἡ ὁποία ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῇ βάσει διατάξεων διαφόρων ἄλλων νόμων καὶ ἐπὶ ὡρισμένων ἄλλων διαφορῶν. Ἡ δια-

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Τὰ παραλειπόμενα ἀναφέρονται εἰς τὸ ἰσχῦον παρ' ἡμῖν δικονομικὸν καθεστὼς πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν.

(**) *Σημ. ΕΕΔ*: Ὁ νόμος οὗτος ἔχει ἤδη μετὰ τὴν ἀνωτέρω εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν καταργηθῇ καὶ ὑποκατασταθῇ ὑπὸ τοῦ ἰσχύοντος νόμου 3239/1955.

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Κατὰ τὸν ἰσχύοντα ἤδη νόμον 1968/1944 αἱ ἐργατικαὶ διαφοραὶ δικάζονται ἀνεξαρτήτως ποσοῦ ὑπὸ Πρωτοδίκου.

δικασία αὕτη δὲν εἶναι διάφορος τῆς παρ' ἡμῖν ἰσχυούσης διαδικασίας τῶν μικροδιαφορῶν. Ἐφ' ὅσον γίνουν δεκτὰ τὰ ἀνωτέρω ἐν παραγράφῳ 27. III περὶ μικροδιαφορῶν προταθέντα, ὡς καὶ τὰ ἀνωτέρω ἐν 1 προταθέντα, δὲν συντρέχει περίπτωσις ἡ νέα Πολ. Δικ. νὰ περιλάβῃ διατάξεις διὰ τὰς ἐργατικὰς διαφοράς, τῶν ὁποίων τὸ ἀντικείμενον εἶναι μικρόν.

3. Κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν σκόπιμον εἶναι καὶ προτείνω, ὅπως δικάζωνται αἱ ἑξῆς ὑποθέσεις:

α) Πᾶσαι αἱ διαφοραὶ ἐκ συμβάσεως ἐργασίας (ἢ κατὰ *Τριανταφυλλόπουλον* καὶ Σχέδ. Α.Κ. συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας) ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων, ἤτοι προσώπων ἐξαρτωμένων συνεπείᾳ τῆς παρεχομένης ὑπ' αὐτῶν ἐργασίας ἐπὶ ἀντιμισθίᾳ ὁπωσδήποτε ἐκ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἰδίᾳ ἐργατῶν, ὑπαλλήλων, ὑπηρετῶν κλπ., ἀδιαφόρως ἂν αἱ διαφοραὶ προέρχωνται ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἐκ προκαταρκτικῶν συνεννοήσεων πρὸς συνομολόγησιν αὐτῆς ἢ ἐξ ἀδικήματος ἢ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἢ οἱασδήποτε ἄλλης αἰτίας, ἐχούσης σχέσιν μὲ τὴν σύμβασιν ἐργασίας ἢ ἐκ παραβάσεως διατάξεων νόμων, ἀφορωσῶν τὴν προστασίαν τῆς ἐργασίας ἢ διατάξεων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἢ ἄλλων διατάξεων ἐξομοιουμένων πρὸς διατάξεις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτήν, ἐννοεῖται, δὲν δικάζονται αἱ διαφοραὶ τῶν δημοσίων ἢ δημοτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν μετὰ τοῦ κράτους ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, καθ' ὅσον αὗται, ὡς ἐκ τοῦ χαρακτῆρος τῆς δημοσιοϋπαλληλικῆς σχέσεως, δὲν εἶναι σκόπιμον νὰ δικάζωνται κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτήν. Εἶναι ἀδιάφορον, ἂν πρόκειται περὶ συμβάσεως ἐργασίας ἢ μαθητείας (ὅρα σχετικῶς *Κατοδίστριαν*, ἔνθ' ἀνωτ. § 117). Κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτὴν πρέπει νὰ δικάζωνται πᾶσαι αἱ διαφοραὶ ἐξ ἀφορμῆς τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀδιαφόρως τοῦ εἴδους τῆς παρεχομένης ἐργασίας.

β) Πᾶσαι αἱ διαφοραὶ τῶν ἐργαζομένων ἀπὸ κοινοῦ ἐπ' ἀντιμισθίᾳ καὶ ἐξαρτωμένων ὁπωσδήποτε ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἐργοδότου μεταξὺ αὐτῶν, ὁσάκις πρόκειται περὶ διαφορῶν ἀναφυομένων ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας των.

γ) Πᾶσαι αἱ διαφοραὶ μεταξὺ ἐπαγγελματιῶν ἢ βιοτεχνῶν καὶ τῶν πωλητῶν ἢ ἐντολοδόχων αὐτῶν, αἱ ὁποῖαι προέρχονται ἐκ τῆς παρεχομένης ὑπ' αὐτῶν ἐργασίας ἰδιοσκευασμάτων ἢ εἰδῶν τοῦ καταστήματος αὐτῶν.

Οὕτω κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτὴν θὰ δικάζωνται πᾶσαι αἱ διαφοραὶ αἱ ὁπωσδήποτε σχέσιν ἔχουσαι μὲ τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἤτοι περὶ πληρωμῆς μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων ἢ ἄλλων οἱωνδήποτε ἀποδοχῶν, ἀνεξαρτήτως τοῦ χαρακτηρισμοῦ αὐτῶν (ὡς π.χ. φιλοδωρημάτων, προσθέτων ἀποδοχῶν κλπ.), ἢ ἀποζημιώσεων καὶ ἀδιαφόρως ἂν ὀφείλωνται εἰς χρήματα ἢ εἰς εἶδος (π.χ. παροχὴ ἱματισμοῦ). Διὰ πάσας τὰς διαφορὰς αὐτάς, αἱ ὁποῖαι δικάζονται κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτήν, ἁρμόδια πρέπει νὰ εἶναι τὰ εἰρηνοδικεῖα καὶ οἱ πρόεδροι τῶν πρωτοδικῶν (μονομελῆ πρωτοδικεῖα), κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐν παραγράφῳ 11. II καὶ παραγράφῳ 12. II προταθέντα, ὡς πρὸς τὸ σημεῖον δὲ αὐτὸ συμπληρῶ τὴν εἰσήγησίν μου περὶ καθ' ὕλην ἁρμοδιότητος.

4. Κατὰ τόπον ἁρμόδιον πρὸς ἐκδίκασιν τῶν διαφορῶν αὐτῶν σκόπιμον εἶναι νὰ ὁρισθῇ, ὅτι εἶναι τὸ δικαστήριον τοῦ τόπου, ἔνθα κατοικεῖ ἢ ἐδρεύει ὁ ἐργοδότης, ὡς καὶ ἔνθα ἐδρεύει τὸ ὑποκατάστημα ἢ τὸ γραφεῖον τοῦ ἐργοδότου, ἐὰν εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὑποκαταστήματος ἢ τοῦ γραφείου τούτου παρέσχε τὴν ἐργασίαν του ἢ κατοικῇ ὁ ἐργαζόμενος. Προκειμένου περὶ διαφορῶν ἐξ ἀδικήματος ἢ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος σκόπιμον εἶναι νὰ ὁρισθῇ, ὅτι εἶναι ἁρμόδιον καὶ τὸ δικαστήριον τοῦ τόπου, ἔνθα συνέβη τὸ ἀδίκημα ἢ τὸ ἀτύχημα. Αἱ δωσιδικίαι αὗται σκόπιμον εἶναι νὰ εἶναι συντρέχουσαι.

5. Προέτεινα ἀνωτέρω (§ 5 II), ὅπως ὑπὸ τῆς νέας Πολ. Δικ. καθιερωθῇ, ὅτι ἐπὶ τῶν ἀτομικῶν διαφορῶν ἐργασίας πρὸ τῆς συζητήσεως τῆς ἀγωγῆς διεξάγεται ὑποχρεωτικῶς συμβιβαστικὴ ἐπέμβασις ὑπὸ ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐξ ἴσου ἀριθμοῦ ἀντιπροσώπων τῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργαζομένων καὶ τῶν ἐργοδοτῶν, ὑπὸ τὴν προεδρίαν δικαστοῦ ἢ ἀντιπροσώπου τῆς διοικήσεως. Τὴν πρότασίν μου ταύτην δὲν ἐδέχθη ἡ Ἐπιτροπή. Πλὴν ὅμως θεωρῶ ὅτι ἡ συμβιβαστικὴ αὕτη ἐπέμβασις πρὸ πάσης διαδικαστικῆς πράξεως θὰ ἔχῃ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα ἐν τῇ πράξει καὶ παρακαλῶ, ὅπως συζητηθῇ ἐκ νέου ἡ πρότασίς μου ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς(*). Καθ' ἃ ἀνωτέρω ἀνεπτύχθη, ἡ διὰ συμβιβασμοῦ τῶν διαδίκων λύσις τῶν διαφορῶν κατόπιν ἐπεμβάσεως τῶν δικαστηρίων πρὸ οἱασδήποτε διαδικαστικῆς πράξεως εἶναι ὁ καλύτερος τρόπος

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Συνεζητήθη καὶ ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἡ παραδοχὴ τῆς προτάσεως.

διευθετήσεως αὐτῶν (ὅρ. ἀνωτ. § 17. Ι). Ἰδίᾳ διὰ τὰς ἐργατικὰς διαφορὰς σκόπιμον εἶναι νὰ καταβάλληται πᾶσα προσπάθεια νὰ ἀποφεύγωνται αἱ δίκαι μεταξὺ ἐργαζομένων καὶ ἐργοδοτῶν ἐξ ἀφορμῆς τῶν μεταξὺ αὐτῶν σχέσεων ἐργασίας, καθ' ὅσον εἶναι ἀναπόφευκτον αἱ δίκαι αὗται νὰ δημιουργοῦν μεταξὺ αὐτῶν ἀντιθέσεις καὶ ἐνδεχομένως πάθη, τὰ ὁποῖα ἀναμφιβόλως δὲν προάγουν τὴν κοινωνικὴν εἰρήνην. Διὰ τῆς προτεινομένης συμβιβαστικῆς ἐπεμβάσεως πρὸ πάσης διαδικαστικῆς πράξεως τῶν ἀποτελουμένων ἐξ ἀντιπροσώπων τῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργαζομένων καὶ ἐργοδοτῶν ἐπιτροπῶν θὰ ἀποφεύγωνται, νομίζω, συχνὰ οἱ μεταξὺ αὐτῶν δικαστικοὶ ἀγῶνες. Γνωρίζουν οἱ συγχροτοῦντες τὰς ἐπιτροπὰς τὴν νοοτροπίαν καὶ τὴν ἰδιοσυγκρασίαν τῶν διϊσταμένων καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον θὰ δύνανται νὰ ἐξεύρουν συμβιβαστικὰς λύσεις τῶν εἰς αὐτοὺς ὑποβαλλομένων διαφορῶν.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω, συμπληρῶν καὶ τροποποιῶν ἐν μέρει τὰ ἀνωτέρω ἐν παραγράφῳ 5, ΙΙ προταθέντα, προτείνω, ὅπως παρ' ἑκάστῳ εἰρηνοδικείῳ ἢ προέδρῳ πρωτοδικῶν (μονομελεῖ πρωτοδικείῳ) ὑπάρχουν κατάλογοι ἀντιπροσώπων τῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργαζομένων καὶ ἐργοδοτῶν, οἱ ὁποῖοι πρέπει νὰ περιλαμβάνουν, κατὰ τὸ δυνατόν, ἀντιπροσώπους ἐξ ὅλων τῶν ἀσκουμένων εἰς τὴν περιφέρειαν εἰδικῶν ἐπαγγελμάτων. Οἱ κατάλογοι πρέπει νὰ καταρτίζωνται κατὰ τριετίαν ὑπὸ τῶν διαφόρων ὀργανώσεων τῶν ἐργαζομένων καὶ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ νὰ ἐπικυροῦνται ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδίκου ἢ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν. Ὁ εἰρηνοδίκης ἢ ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν (μονομελὲς πρωτοδικεῖον) ὁρίζουν ἐκ τῶν καταλόγων, κατὰ μῆνα, τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν ὀργανώσεων, οἱ ὁποῖοι συγκροτοῦν τὰς συμβιβαστικὰς ἐπιτροπάς.

Πρὸ τῆς συζητήσεως τῆς ἀγωγῆς ὁ ἐπισπεύδων διάδικος πρέπει νὰ ζητῇ τὴν συμβιβαστικὴν ἐπέμβασιν τῆς ἐπιτροπῆς. Ἡ ἐπιτροπή, ἀποτελουμένη ἀπὸ ἕνα ἀντιπρόσωπον τῶν ἐργαζομένων, ὁ ὁποῖος σκόπιμον εἶναι νὰ ἀσκῇ τὸ αὐτὸ ἐπάγγελμα μὲ τὸν διάδικον ἐργαζόμενον, καὶ ἀπὸ ἕνα ἀντιπρόσωπον τῶν ἐργοδοτῶν, ὁ ὁποῖος σκόπιμον εἶναι νὰ ἀσκῇ τὸ αὐτὸ εἶδος τῆς ἐπιχειρήσεως μὲ τὸν διάδικον ἐργοδότην, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ εἰρηνοδίκου ἢ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν καὶ ἐν ἀπουσίᾳ τούτου ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδίκου ἢ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν ὁριζομένου, ἐπιχειρεῖ τὸν συμβιβασμὸν τῶν διαδίκων. Πρὸς τοῦτο ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ προέδρου ἡμέρα καὶ ὥρα, κατὰ τὴν ὁποίαν καλοῦνται νὰ παραστοῦν αὐτοπροσώπως οἱ διάδικοι. Ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ εἰς τὸν κατάλογον ἀντιπρόσωπος τοῦ εἴδους τοῦ ἐπαγγέλματος εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει ὁ ἐργαζόμενος ἢ ὁ ἐργοδότης, ὁ εἰρηνοδίκης ἢ ὁ πρόεδρος ὁρίζουν ἀντιπροσώπους ἐξ ὀργανώσεως συγγενοῦς ἐπαγγέλματος καὶ μὴ ὑπάρχοντος τοιούτου ἡ ἀπόπειρα πρὸς συμβιβασμὸν διεξάγεται ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδίκου ἢ τοῦ προέδρου πρωτοδικῶν. Πρέπει νὰ ὁρισθοῦν, ἐννοεῖται, εἰδικῶς οἱ λόγοι ἐξαιρέσεως τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς. Ἡ ἐπιτροπὴ κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν δικάσιμον ἐξετάζει τὴν ὅλην διαφοράν. Δύναται πρὸς τοῦτο νὰ ἐξετάσῃ μάρτυρας, πραγματογνώμονας, νὰ ἐνεργήσῃ αὐτοψίαν καὶ ἐν γένει πᾶσαν πρᾶξιν, δυναμένην νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς διευκρίνισιν τῆς ὑποθέσεως. Περὶ τῶν ἐνεργειῶν τῆς ἐπιτροπῆς κρατοῦνται πρακτικά. Τὰ πρακτικὰ τηρεῖ ὑπάλληλος τῆς γραμματείας τοῦ δικαστηρίου ἢ ἓν τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς. Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπιχειρεῖ τὸν συμβιβασμὸν κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν δικάσιμον καὶ δὲν δύναται νὰ ἀναβάλῃ τὴν ὑπόθεσιν, εἰ μὴ μόνον διὰ τὴν ἑπομένην, ἐὰν πρόκειται νὰ ἐξετάσῃ μάρτυρας ἢ νὰ ἐνεργήσῃ αὐτοψίαν ἢ ἄλλην τινὰ πρᾶξιν. Ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς πρέπει νὰ ἐμφανίζωνται αὐτοπροσώπως οἱ διάδικοι. Αἱ ἑταιρεῖαι ἢ οἱ ἐργοδόται δύνανται νὰ παρίστανται ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἑταιρείας ἢ τῆς ἐπιχειρήσεώς των ἢ ἐν περιπτώσει κωλύματος δι' ὑπαλλήλου εἰδικῶς ἐξουσιοδοτουμένου διὰ τὴν συνομολόγησιν συμβιβασμοῦ. Οἱ ἐργαζόμενοι δύνανται νὰ ἀντιπροσωπεύωνται ἐν περιπτώσει κωλύματος αὐτῶν δι' ἄλλου ἐργαζομένου, εἰδικῶς ἐπὶ τούτῳ διοριζομένου.

Κατόπιν συμφωνίας τῶν διαδίκων, ἐγγράφως ἀποδεικνυομένης ἢ συνομολογουμένης ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς, εἶναι δυνατὸν νὰ ἀνατεθῇ ἡ διαιτητικὴ λύσις τῆς διαφορᾶς εἰς τὴν ἐπιτροπήν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, κατ' ἀρχήν, ἐφαρμόζονται αἱ περὶ διαιτησίας διατάξεις τῆς νέας Πολ. Δικ. καὶ ἡ ἐπιτροπὴ συμφώνως μὲ αὐτὰς δικάζει καὶ ἀποφασίζει ἐπὶ τῆς διαφορᾶς.

Κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν, ἀπολειπομένων ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων, ἡ ἀγωγὴ θεωρεῖται ἀνακληθεῖσα. Ἐὰν παραστοῦν οἱ διάδικοι καὶ ἐπιτευχθῇ ὁ συμβιβασμός, καταχωρίζεται οὗτος εἰς τὰ πρακτικά, τὰ ὁποῖα ὑπογράφονται ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων, ἐκτὸς ἐὰν τις ἐξ αὐτῶν εἶναι ἀγράμματος, ὅτε

βεβαιοῦται τοῦτο ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς. Τὰ περιλαμβάνοντα συμβιβασμὸν πρακτικά, ἐφ' ὅσον δὲν συνέπραξεν εἰς τὴν κατάρτισιν τοῦ συμβιβασμοῦ ὁ εἰρηνοδίκης ἢ ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν, ἀποτελοῦν τίτλον ἐκτελεστόν, ἄλλως κηρύσσονται ἐκτελεστὰ ἐντὸς μηνὸς ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδίκου ἢ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν, ὁ ὁποῖος δύναται νὰ ἀρνηθῇ τὴν περιαφὴν τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐὰν ὁ συμβιβασμὸς ἀντίκειται εἰς διατάξεις τοῦ νόμου ἢ πείθεται, ὅτι ἀποτελεῖ ἐκμετάλλευσιν τῆς θέσεως τοῦ ἐργαζομένου. Ἀπὸ τῆς κηρύξεως τῶν πρακτικῶν ἐκτελεστῶν θεωρεῖται καταργηθεῖσα ἡ δίκη. Ἐὰν παραστοῦν ἀμφότεροι οἱ διάδικοι καὶ δὲν ἐπέλθῃ συμβιβασμὸς ἢ παραστῇ κατὰ τὴν δικάσιμον μόνον ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν ἢ ὁ εἰρηνοδίκης ἢ ὁ πρόεδρος ἀρνηθοῦν νὰ κηρύξουν ἐκτελεστὰ τὰ πρακτικά, ἡ ἀγωγὴ εἰσάγεται ἀμέσως πρὸς συζήτησιν. Ὡσαύτως ἡ ἀγωγὴ εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν, ἐὰν ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς αἰτήσεως διὰ τὴν συμβιβαστικὴν ἐπέμβασιν δὲν συνῆλθεν ἡ ἐπιτροπὴ ἢ δὲν ἐπεχείρησεν αὐτὴ τὸν συμβιβασμόν.

Τέλος πρέπει νὰ καθιερωθοῦν ποιναὶ διὰ τὰ μὴ προσερχόμενα μέλη τῶν ἐπιτροπῶν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων των.

6. Οἱ διάδικοι, κατ' ἀρχήν, παρίστανται αὐτοπροσώπως τόσον ἐνώπιον τῶν εἰρηνοδικείων, ὅσον καὶ ἐνώπιον τοῦ προέδρου πρωτοδικῶν. Ἡ διὰ δικηγόρου παράστασις ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ κατὰ πρῶτον βαθμὸν δικαιοδοσίας καὶ ὅταν ἡ ὑπόθεσις δικάζεται ἐνώπιον τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν (μονομελοῦς πρωτοδικείου). Ἐκτὸς τούτου πρέπει νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ ἀντιπροσώπευσις κατὰ τὴν δίκην τῶν μὲν ἐργαζομένων δι' ἑτέρου ἐργαζομένου, ἀσκοῦντος τὸ αὐτὸ μὲ τὸν ἐργαζόμενον διάδικον ἐπάγγελμα, τῶν δὲ ἐργοδοτῶν δι' ὑπαλλήλου αὐτῶν ἢ δι' ἑτέρου ἐργοδότου, ἀσκοῦντος τὸ αὐτὸ ἐπάγγελμα. Πάντως εἶναι δυνατὸς καὶ ὁ διορισμὸς πληρεξουσίου δικηγόρου (οὕτω ἄρθρον 4 νόμου ΓΨΟΔ' τοῦ 1912, ἄρθρον 69 Γαλλ. Ἐργ. Κώδ., ἄρθρον 419 τοῦ Ἰταλ. Σχεδ. Πολ. Δικ. τοῦ 1937, ἄλλως ἐν Γερμανίᾳ, ἄρθρον 11 Γερμ. Νόμ. Ἐργ. Δικαστ.). Τὸ δικαστήριον δικαιοῦται νὰ διατάξῃ κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης τὴν προσωπικὴν ἐμφάνισιν τῶν διαδίκων (οὕτω ἄρθρ. 419 Ἰταλ. Σχεδ. Πολ. Δικ. 1937, § 51 Γερμ. Νόμ. Ἐργατ. Δικ.).

Ἡ πληρεξουσιότης δύναται νὰ δοθῇ καὶ δι' ἁπλῆς ἐπιστολῆς ἢ σημειώσεως κάτωθι τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς ἢ τῆς κλήσεως πρὸς συζήτησιν (βρ. ἄρθρ. 4 τοῦ νόμ. ΓΨΟΔ' τοῦ 1912).

Ἀμφισβητεῖται παρ' ἡμῖν, ἂν ὁ ἀνήλικος ὁ συμπληρώσας τὸ 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας του εἶναι ἱκανὸς πρὸς παράστασιν ἐνώπιον δικαστηρίου, προκειμένου περὶ τῶν ἰδίῳ καμάτῳ κτωμένων. Ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι ἡ νέα Πολιτικὴ Δικονομία ρητῶς θὰ ἐπιτρέψῃ τὴν παράστασιν τῶν ἀνηλίκων ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτήν (βρ. Σχέδ. Πολ. Δικ. τόμ. 1, εἰσήγησις *Σακκέτα*, σελ. 63, 215 καὶ 318 ἄρθρον 93). Κατόπιν τούτου δὲν παρίσταται ἀνάγκη νὰ περιληφθοῦν εἰδικαὶ διατάξεις διὰ τὰς ἐργατικὰς διαφοράς, σκόπιμον δὲ εἶναι μόνον νὰ ὁρισθῇ, κατὰ τὸ πρότυπον τοῦ ἄρθρου 419 Ἰταλ. Σχέδ. Πολ. Δικ. τοῦ 1937, ὅτι τὸ δικαστήριον δύναται νὰ καλέσῃ τὸν πατέρα ἢ τὸν ἐπίτροπον τοῦ ἀνηλίκου, ὅπως παραστῇ, ὅταν θεωρῇ τοῦτο ἀναγκαῖον, διὰ τὰ συμφέροντα τοῦ ἀνηλίκου.

7. Ἀνεπτύχθησαν ἀνωτέρω οἱ λόγοι, οἱ ὁποῖοι ἐπιβάλλουν κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐνώπιον τῶν εἰρηνοδικείων νὰ γίνηται ἡ ἐπίδοσις ὅλων τῶν διαδικαστικῶν ἐγγράφων ἐπιμελείᾳ τοῦ δικαστηρίου (βρ. § 16.I.6). Προκειμένου περὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν οἱ αὐτοὶ λόγοι ἐπιβάλλουν, ὅπως καθιερωθῇ ὑπὸ τῆς νέας Πολιτικῆς Δικονομίας ἡ ἐπιμελείᾳ τοῦ δικαστηρίου ἐπίδοσις καὶ κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐνώπιον τῶν προέδρων πρωτοδικῶν (μονομελῶν πρωτοδικείων). Ὡς ἐκ τούτου προτείνω, ὅπως ὁρισθῇ, ὅτι αἱ ἐπιδόσεις κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, εἴτε δικάζονται αὐταὶ ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδικείου, εἴτε ἐνώπιον τοῦ προέδρου πρωτοδικῶν, γίνονται ἐπιμελείᾳ τοῦ δικαστηρίου, ἐφαρμοζομένων τῶν ἀνωτέρω ἐν παραγράφῳ 16.I.6. προταθέντων (οὕτω κατὰ τὸν νόμον ΓΨΟΔ' τοῦ 1912, τὸν Γερμ. Νόμ. Ἐργατ. Δικαστ. κλπ.).

8. Ἐὰν γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀνωτέρω πρότασίς μου περὶ ἐπιδόσεως τῶν διαδικαστικῶν ἐγγράφων ἐπιμελείᾳ τοῦ δικαστηρίου, σκόπιμον εἶναι καὶ προτείνω, ὅπως ἡ ἐκδίκασις τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ἄλλως, ἐνώπιον τοῦ προέδρου πρωτοδικῶν (μονομελοῦς πρωτοδικείου) γίνεται κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν εἰρηνοδικείων, ἐφαρμοζομένων διὰ τὴν ἀγωγήν, προδικασίαν, συζήτησιν καὶ ἀπόφασιν τῶν ἀνωτέρω ἐν παραγράφοις 18.III καὶ 19.III προταθέντων (οὕτω βρ. καὶ § 46 Γερμ. Νόμ. Ἐργατ. Δι-

καστ.). Ἡ διαδικασία τῶν εἰρηνοδικείων εἶναι ἁπλουστέρα καὶ ταχυτέρα, ἔχει δὲ τὸ δικαστήριον εὐρυτέραν ἐξουσίαν αὐτεπαγγέλτου ἐνεργείας διὰ τὴν περάτωσιν τῶν δικῶν καὶ ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας. Ἐνδείκνυται, ὡς ἐκ τούτου, ἡ κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτὴν ἐκδίκασις τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἀνωτέρω ἐν 1 ἀναπτυχθέντων καὶ προτείνω, ὅπως αἱ ἐργατικαὶ διαφοραὶ ἐνώπιον τῶν προέδρων τῶν πρωτοδικῶν (μονομελῶν πρωτοδικείων) δικάζωνται κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν εἰρηνοδικείων. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ συμβιβαστικὴ ἐπέμβασις πρὸ πάσης διαδικαστικῆς πράξεως θὰ γίνηται, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐν 5 προταθέντα, ἐφαρμοζομένων περαιτέρω τῶν διατάξεων, κατὰ τὰς ὁποίας τὸ δικαστήριον δύναται κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης νὰ ἐπιχειρῇ συμβιβασμὸν τῶν διαδίκων (βρ. ἀνωτ. § 17.IV.2).

9. Σκόπιμον εἶναι καὶ προτείνω νὰ ὁρισθῇ, ὅτι ὁ εἰρηνοδίκης ἢ ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν καταβάλλουν πᾶσαν προσπάθειαν ὅπως, κατὰ τὸ δυνατόν, περατοῦται ἡ συζήτησις ἐν μιᾷ συνεδριάσει (οὕτω βρ. ἄρθρον 12 ἰσχύοντος νόμου ΓΨΟΔ' τοῦ 1912, § 56 Γερμ. Νόμ. Ἐργ. Δικαστ.). Ἐὰν τοῦτο δὲν εἶναι δυνατόν, τὸ δικαστήριον ὁρίζει ἀμέσως κατὰ τὴν συζήτησιν τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν, κατὰ τὴν ὁποίαν συζητεῖται ἡ ὑπόθεσις ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ εἰρηνοδίκου ἢ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν. Ἡ ἔκδοσις ἀποφάσεως ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν συχνὰ προϋποθέτει τὴν γνῶσιν τῶν ὅρων ἢ συνηθειῶν, ὑπὸ τὰς ὁποίας ἐκάστοτε παρέχεται ἡ ἐργασία, ὡς καὶ διαφόρων ἄλλων πραγματικῶν περιστατικῶν, ὑπὸ τὰ ὁποῖα παρέχεται αὕτη, τὰ ὁποῖα δὲν δύναται νὰ γνωρίζῃ τὸ δικάζον τὴν διαφορὰν δικαστήριον. Ἐξ ἄλλου ἡ ἀπονομὴ τῆς δικαιοσύνης ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν διευκολύνεται, ἐὰν τὸ δικαστήριον ἔχῃ ὑπ' ὄψιν του τὴν περὶ τοῦ δικαίου ἐπὶ τῆς διαφορᾶς ἀντίληψιν τοῦ ἀμέσου περιβάλλοντος ἐκείνων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐγεννήθη ἡ διαφορά. Σκόπιμον ὡς ἐκ τούτου εἶναι καὶ προτείνω, ὅπως εἶναι δυνατὴ ἡ παρακολούθησις τῆς δίκης ὑπὸ ἐμπειροτεχνῶν, ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργαζομένων ἐκ τῶν ἀσκούντων τὸ ἐπάγγελμα, τὸ ὁποῖον ἀσκεῖ ὁ ἐργαζόμενος διάδικος, καὶ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν τῶν ἀσκούντων τὸ αὐτὸ εἶδος ἐπιχειρήσεως μὲ τὸν ἐργοδότην διάδικον. Ἐὰν γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀνωτέρω ἐν 5 πρότασίς μου, σκόπιμον εἶναι νὰ ὁρισθῇ, ὅτι τὰ μέλη τῆς συμβιβαστικῆς ἐπιτροπῆς, ἐνώπιον τῆς ὁποίας εἰσήχθη ἡ ὑπόθεσις, καλοῦνται, ἵνα παραστοῦν ὡς ἐμπειροτέχναι. Ἡ παρακολούθησις τῆς δίκης ὑπὸ ἐμπειροτεχνῶν δὲν πρέπει νὰ εἶναι ὑποχρεωτική, ὡς κατὰ τὸ Ἰταλ. Σχέδ. Πολ. Δικ. 1937, ἄρθρον 413 ἐπ., ἀλλὰ δυνητικὴ τῇ αἰτήσει τῶν διαδίκων ἢ ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου (οὕτω κατὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ *Rossi*).

Οἱ ἐμπειροτέχναι, διάφοροι τῶν διοριζομένων, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς νέας Πολιτικῆς Δικονομίας πραγματογνωμόνων, παρακολουθοῦν ὁλόκληρον τὴν διαδικασίαν, βοηθοῦν τὸ δικαστήριον εἰς τὴν κατανόησιν τῆς ὑποθέσεως καὶ ἅμα τῷ πέρατι αὐτῆς ἐκφέρουν τὴν γνώμην των εἰς τὸ δικαστήριον ἐπὶ τῆς διαφορᾶς πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως, προφορικῶς ἢ ἐγγράφως. Κατὰ τὴν διαδικασίαν δικαιοῦνται νὰ ὑποβάλλουν ἐρωτήσεις πρὸς τοὺς διαδίκους, μάρτυρας, πραγματογνώμονας κλπ. καὶ νὰ ζητοῦν παρὰ τοῦ δικαστηρίου τὴν ἐνέργειαν αὐτοψίας. Τὴν συμμετοχὴν ἐμπειροτεχνῶν ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἔννοιαν προέτεινον διὰ τὰς λογιστικὰς δίκας (§ 22. III. 10) καὶ διὰ τὰς δίκας περὶ διανομῆς (§ 23. III. 7). Ἡ γνωμοδότησις τῶν ἐμπειροτεχνῶν δὲν ἀφορᾷ ὡρισμένα πραγματικὰ περιστατικά, ἀλλὰ τὴν ὅλην ὑπόθεσιν (ἄρθρον 422 Ἰταλ. Σχεδ. Πολ. Δικ. 1937).

9. Συχνὰ αἱ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις δὲν ἐνδιαφέρουν μόνον τοὺς διαδίκους, ἀλλὰ ἔχουν γενικώτερον ἀντίκτυπον. Ἀποτελοῦν πολλάκις αὗται προηγούμενον καὶ δι' ἄλλας περιπτώσεις. Ἰδίᾳ, προκειμένου περὶ διαφορῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν ἑρμηνείαν συλλογικῶν συμβάσεων ἢ κανόνων δικαίου ἐξομοιουμένων μὲ συλλογικὰς συμβάσεις, εἶναι προφανὲς τὸ ἐνδιαφέρον τὸ

ὁποῖον δύνανται νὰ ἔχουν αἱ ὀργανώσεις, εἰς τὰς ὁποίας ἀνήκει ὁ ἐργαζόμενος ἢ ὁ ἐργοδότης. Ἀλλὰ καὶ ἀνεξαρτήτως τούτων ἡ παρέμβασις, κατὰ τὴν δίκην, τῆς ὀργανώσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει ὁ ἐργαζόμενος, ἐνῷ οὐδέποτε εἶναι δυνατὸν νὰ βλάψῃ τὸν διάδικον, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου παρεμβαίνει ἡ ὀργάνωσις, δύναται νὰ καταστῇ λίαν ἐπωφελὴς δι' αὐτόν, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς πείρας, τὴν ὁποίαν ἔχει αὕτη. Διὰ τοῦτο προτείνω, ὅπως ὁρισθῇ, ὅτι ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν εἶναι δυνατὸν νὰ παρέμβουν προσθέτως ὑπὲρ τῶν διαδίκων αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις, εἰς τὰς ὁποίας ἀνήκουν οὗτοι, ὁσάκις, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ἔχουν συμφέρον πρὸς τοῦτο. Ἐκτὸς τούτου περαιτέρω πρέπει νὰ ὁρισθῇ, ὅτι εἶναι δυνατὴ ἡ πρόσθετος παρέμβασις ἐπαγγελματικῆς σωματειακῆς ὀργανώσεως ὑπέρ τινος τῶν διαδίκων καὶ ὅταν ἀκόμη δὲν εἶναι μέλος αὐτῆς ὁ διάδικος, ὅταν πρόκειται περὶ διαφορᾶς ἐπὶ τῇ βάσει συλλογικῆς συμβάσεως ἢ κανόνος δικαίου ἐξομοιουμένου πρὸς διατάξεις συλλογικῆς συμβάσεως καὶ ἡ ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις ἔχει συμφέρον εἰς τοῦτο (ἀναλόγους διατάξεις βρ. ἄρθρ. 3 Ἀναγκ. Νόμ. τῆς 16/21 Νοεμβρίου 1935 «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων», ἄρθρ. 420 τοῦ Ἰταλ. Σχεδ. Πολ. Δικ. 1937). Ἐπαφίεμαι εἰς τὴν κρίσιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐὰν ἡ νέα Πολ. Δικ. πρέπει νὰ περιλάβῃ ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω καὶ διατάξεις ἀναλόγους τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 16/21 Νοεμβρίου 1935, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ ὑπογράψασα τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργατικὴ ὀργάνωσις δύναται νὰ ἐπιδιώξῃ ὑπὲρ αὐτῆς τὰς ὠφελείας ἐπὶ τῇ βάσει τῆς συλλογικῆς συμβάσεως τοῦ ἀτομικῶς συμβεβλημένου (βρ. ἀνωτ. II). Ἐὰν δὲν περιληφθοῦν αἱ ἀνωτέρω διατάξεις εἰς τὴν νέαν Πολ. Δικ., πρέπει νὰ ἐξακολουθήσουν ἰσχύουσαι αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 ἀ. ν. 16/21 Νοεμβρίου 1935.

10. Καθ' ἃ ἀνωτέρω ἐν 1 ἀνεπτύχθη, τὸ δημόσιον συμφέρον ἐπιβάλλει, ὅπως τὰ δικαστήρια κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν ἔχουν τὴν ἐξουσίαν καὶ τὰ μέσα διὰ τὴν ἀνεύρεσιν τῆς οὐσιαστικῆς ἀληθείας. Ἡ ἀπονομὴ τῆς δικαιοσύνης ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν ἔχει σημασίαν διὰ τὴν διατήρησιν τῆς κοινωνικῆς εἰρήνης. Ὡς ἐκ τούτου σκόπιμον εἶναι καὶ προτείνω νὰ καθιερωθῇ, ὅτι τὰ δικαστήρια κατὰ τὴν ἀποδεικτικὴν διαδικασίαν εἶναι ἐλεύθερα παντὸς δικονομικοῦ περιορισμοῦ διὰ τὴν ἀνεύρεσιν τῆς κατ' οὐσίαν ἀληθείας. Οὕτω τὰ δικαστήρια ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν ἐκτιμοῦν ἐλευθέρως τὴν ἐξώδικον ἢ δικαστικὴν ὁμολογίαν τῶν διαδίκων, χωρὶς νὰ δεσμεύωνται ἐξ αὐτῆς, ἐξετάζουν καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος μάρτυρας ἀνεξαρτήτως ποσοῦ καὶ ἐκτιμοῦν ἐλευθέρως τὰς καταθέσεις αὐτῶν, ἐκτιμοῦν ἐλευθέρως τὴν παράλειψιν τῆς μὴ ἐμφανίσεως προσκληθέντος νὰ ἐμφανισθῇ διαδίκου, τὴν παράλειψιν ἀπαντήσεως διαδίκου ἢ μάρτυρος ἐπὶ ἐρωτήματος ὑποβληθέντος εἰς αὐτούς, τὴν κατάθεσιν μάρτυρος ἐξαιρετέου κατὰ νόμον, τὴν παράλειψιν τῆς προσκομίσεως ἐγγράφου ἢ ἀντικειμένου αὐτοψίας, τὸν δοθέντα ὅρκον κλπ. (βρ. ἀνάλογον διάταξιν ἄρθρου 12 νόμου ΓΦΟΔ' τοῦ 1912). Τὰ δικαστήρια ὡσαύτως λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐκτιμοῦν οἱονδήποτε ἔγγραφον προερχόμενον ὑπό τινος τῶν διαδίκων ἢ καὶ παρὰ τρίτου, ἀδιαφόρως ἂν εἶναι συντεταγμένον κατὰ τοὺς νομίμους τύπους, χαρτοσημασμένον κλπ.

11. Ἐγεννήθη παρ' ἡμῖν τὸ ζήτημα, ἂν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΦΟΔ' τοῦ 1912, ἀμφισβητουμένης τυχὸν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐπομένως τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργάτου ἢ ὑπαλλήλου ὅπως ζητήσῃ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῆς μισθὸν ἢ ἀποζημίωσιν, ὁ εἰρηνοδίκης εἶναι ἁρμόδιος νὰ λύσῃ παρεμπιπτόντως τὸ ζήτημα τοῦτο. Ὑποστηρίζεται παρ' ἡμῖν, οὐχὶ ὀρθῶς κατὰ τὴν γνώμην μου, ὅτι, ἐφ' ὅσον ὁ εἰρηνοδίκης δὲν εἶναι καθ' ὕλην ἁρμόδιος διὰ τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος τούτου, ἡ ὑπόθεσις ἀναβάλλεται μέχρι λύσεως τοῦ παρεμπίπτοντος ζητήματος, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξαρτᾶται ἡ λύσις τῆς διαφορᾶς ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδίκου. Πλὴν ὅμως θὰ ὁρισθῇ ῥητῶς ὑπὸ τῆς νέας Πολ. Δικ., ὅτι τὰ δικαστήρια, καθ' οἱανδήποτε

δήποτε διαδικασίαν καὶ ἂν δικάζουν εἶναι ἁρμόδια νὰ ἐξετάζουν τὰ παρεμπίπτοντα ζητήματα (ὅρα Σχέδ. Πολ. Δικ., τόμος 5, εἰσήγησίς μου ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 16) καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ περιληφθοῦν εἰδικαὶ διατάξεις διὰ τὰς ἐργατικὰς διαφοράς.

12. Διὰ τὴν ἐρήμην δίκην καὶ τὰ ἐνδικα μέσα δὲν νομίζω, ὅτι θὰ παραστῇ ἀνάγκη νὰ περιληφθοῦν εἰδικαὶ διατάξεις, ἐπιφυλάσσομαι πάντως νὰ προτείνω τὰς τυχὸν ἀναγκαίας διατάξεις κατὰ τὴν εἰσήγησίν μου ἐπὶ τῶν ἄρθρων.

13. Ἰδιαιτέρα προσοχὴ πρέπει νὰ καταβληθῇ κατὰ τὴν κατάρτισιν τῶν διατάξεων, αἱ ὁποῖαι θὰ ὁρίζουν τὰ δικαστικὰ ἔξοδα τῆς διαδικασίας τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν. Σκόπιμον εἶναι νὰ ἐκφρασθῇ εὐχὴ τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅπως μειωθοῦν ταῦτα εἰς τὸ ἐλάχιστον δυνατὸν ὅριον. Ἡ ὕπαρξις μειωμένων δικαστικῶν ἐξόδων ἔχει μεγίστην σημασίαν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς διαδικασίας τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν.

14. Καθ' ἃ ἀνωτέρω ἀνεπτύχθη, ὁ νόμος 551 «περὶ εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν ἐξ ἀτυχημάτων ἐν τῇ ἐργασίᾳ κλπ.» περιλαμβάνει διατάξεις, αἱ ὁποῖαι ἐπιτρέπουν τὴν πρὸ τῆς δίκης βεβαίωσιν τοῦ ἀτυχήματος (ἄρθρον 10—12) καὶ σχετικὰς διατάξεις περιλαμβάνει καὶ ὁ Γαλλ. νόμος τῆς 9 Ἀπριλίου 1900. Μετὰ τὴν ἵδρυσιν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων αἱ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων συζητούμεναι ὑποθέσεις, αἱ ἀφορῶσαι ἐργατικὰ ἀτυχήματα, θὰ μειωθοῦν, σὺν τῷ χρόνῳ δὲ θὰ παύσουν ἀπασχολοῦσαι τὰ τακτικὰ δικαστήρια. Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι προβλέπεται ἡ ἵδρυσις ἀσφαλιστικῶν δικαστηρίων (ὅρ. ν.δ. 23/25 Νοεμβρίου 1939) ὀρθότερον εἶναι ἡ νέα Πολ. Δικ. νὰ μὴ περιλάβῃ εἰδικὰς διατάξεις, ἀφορώσας τὴν βεβαίωσιν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος πρὸ τῆς δίκης, ὡς καὶ διατάξεις, ἀφορώσας τὴν διαδικασίαν πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος. Σκόπιμον ὅμως εἶναι, ὅπως ληφθῇ πρόνοια εἰς τὸν εἰσαγωγικὸν νόμον τῆς νέας Πολ. Δικ. καὶ ὁρισθῇ, ὅτι ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 10—12 τοῦ νόμου 551, ἵνα μὴ τυχὸν καὶ θεωρηθοῦν καταργηθεῖσαι αἱ καθ' ὅλα χρήσιμοι αὐταὶ διατάξεις διὰ τὰς ἔτι ὑπὸ τῶν δικαστηρίων ἐκδικαζομένας διαφορὰς ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων.

15. Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω πρόδηλον εἶναι, ὅτι μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς νέας Πολ. Δικ. διὰ τοῦ εἰσαγωγικοῦ νόμου αὐτῆς πρέπει νὰ καταργηθῇ ὁ νόμος ΓΨΟΔ' τοῦ 1912, ὡς καὶ πᾶσαι αἱ διατάξεις τῆς ἰσχυούσης νομοθεσίας, αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς αὐτὸν ἢ καθιεροῦν εἰδικὴν διαδικασίαν διὰ τὴν ἐκδίκασιν ἐργατικῶν διαφορῶν. Ἰδίᾳ πρέπει νὰ καταργηθοῦν τὸ ἄρθρ. 10 νόμου 2112 τοῦ 1920, ἄρθρ. 11 ν.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, ἄρθρ. 3 ἀν. νόμου 99 τοῦ 1936, ἄρθρ. 10 νόμου 3502, ὡς ἐκωδικοποιήθη διὰ τοῦ δ. 8/13 Ἀπριλίου 1932, ἄρθρ. 15 ἀ.ν. 547 τοῦ 1937, ἄρθρ. 3 ν. 5167, ὡς ἐκωδικοποιήθη διὰ τοῦ δ. 4/9 Μαρτίου 1932, ἄρθρ. 13 ν. 551, ὡς ἐκωδικοποιήθη διὰ τοῦ δ. 24 Ἰουλίου/25 Αὐγούστου 1920, ἄρθρ. 2 ν. 6424 τοῦ 1935, ἄρθρ. 6 ν. 1234, ὡς ἐκωδικοποιήθη διὰ τοῦ δ. 8/13 Δεκεμβρίου 1926, ἄρθρ. 10 ἀ.ν. 244 τοῦ 1936, ἄρθρ. 10 ν. 4180 τοῦ 1930, ἄρθρ. 4 § 6 νόμου ΒΩΜΑ', ὡς ἐκωδικοποιήθη ὃ ἀ τοῦ διατάγματος 23 Μαρτίου 1925, ἄρθρον 5 ν.δ/γματος τῆς 15/26 Ἰουλίου 1926, ἄρθρον 13 ἀ. ν. 394 τοῦ 1936, κλπ. Ὡσαύτως πρέπει νὰ καταργηθοῦν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 6 καὶ 7 νόμου 281 τοῦ 1914 καὶ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 602 τοῦ 1914, διότι δὲν συντρέχει περίπτωσις αἱ διαφοραὶ αὗται νὰ δικάζωνται κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν. Ὡσαύτως πρέπει νὰ τροποποιηθῇ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. τῆς 16/21 Νοεμβρίου 1935 καὶ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 3756 τοῦ 1929. Θὰ ἐξακολουθήσουν, ἐννοεῖται, ἰσχύουσαι αἱ διατάξεις, αἱ ὁποῖαι προβλέπουν περὶ προσλήψεως ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων ἢ ἀπολύσεως αὐτῶν κατόπιν ἀποφάσεως εἰδικῶν ἐπιτροπῶν, καθότι πρόκειται περὶ νόμων διοικητικοῦ περιεχομένου, ὡς καὶ πάντες οἱ νόμοι οἱ ὑπάγοντες εἰς διοικητικὰ δικαστήρια ὡρισμένας διαφοράς.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Θάνατος αρχικοῦ ἐργοδότου καὶ συνέχισις ἐπιχειρήσεως ὑπὸ κληρονόμων αὐτοῦ

Μὴ ἀποδοχὴ ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ μετὰ σφράγισιν ἐργοστασίου ὑπὸ κληρονόμων θανόντος ἐργοδότου.—Περιέλευσις αὐτῶν ἐν ὑπερημερίᾳ.— Ἀνεφάρμοστον ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἐπιδόσεως ὀγωγῆς ἄρθρου 6 § 1 Νόμου 3198/1955, μὴ ὑποκειμένης ἀπολύσεως.—Μεταβίβασις ἐπιχειρήσεως.— Εὐθύνη νέων ἐργοδοτῶν κατ' ἄρθρ. 479 Ἀστικοῦ Κώδικος.— Καταχρηστικὴ καὶ συνεπῶς ἄκυρος καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, γενομένη ἐπὶ τῷ ὅτι ὁ μισθωτὸς δὲν ἐνέδωσεν εἰς παραίτησιν ἀπὸ ἀξιώσεως μισθοῦ ἐκ τῆς ὑπερημερίας τοῦ προηγουμένου ἐργοδότου.

Ἐνδιαφέροντα εἶναι τὰ θέματα τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

Μισθωτὸς εἰργάζετο εἰς ἐργοστάσιον, θανόντος δὲ τοῦ ἀρχικοῦ ἐργοδότου εἰργάσθη καὶ ὑπὸ τοὺς συνεχίσαντας τὴν ἐπιχείρησιν κληρονόμους αὐτοῦ.

(Κατὰ τὸ ἄρθρον 675 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος διὰ τοῦ θανάτου τοῦ μισθωτοῦ (ἐργοδότου) ἡ σύμβασις λύεται μόνον ὅταν τὰ μέρη ἀπέβλεψαν κυρίως εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, βλέπε Α. Π. 128/1952, εἰσηγητὴς *Β. Κυριακόπουλος*, ΕΕΔ 11, 350, ἄλλως ἡ σύμβασις ἐργασίας μεταβιβάζεται εἰς τοὺς κληρονόμους, ἐπερχομένης διαδοχῆς εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 6 νόμου 2112/1920, βλέπε *Α. Σακελλαρόπουλον*, Ἡ μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου, σελ. 15 ἑπ., Ἐφετ. Αἰγαίου 208/1938, Δικαστικὴ 11ον, σελ. 220, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16172/1956, εἰσηγητὴς *Σ. Λιμούρης*, ΕΕΔ 16, 139).

Ἐπί τινα χρόνον, τῇ ἐνεργείᾳ τῶν κληρονόμων τοῦ ἐργοδότου, ἐσφραγίσθη τὸ ἐργοστάσιον καὶ προέκυψε θέμα τύχης τῆς σχέσεως ἐργασίας.

Δέχεται ἡ ἀπόφασις, ὅτι μετὰ τὴν σφράγισιν δὲν ἐγένετο καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλ' οἱ ἐργοδόται, μὴ ἀποδεχθέντες τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, περιῆλθον εἰς ὑπερημερίαν καὶ ὤφειλον τὸν μισθόν (ἄρθρα 349, 656 Ἀστικοῦ Κώδικος).

Τὸ περιστατικὸν τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ ἀνωτέραν βίαν, ἀπαλλάσσουσαν τὸν ἐργοδότην εἰς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ (ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος (*Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ ὑπὸ τὸ ἄρθρον 656, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 206, Πρωτοδικείου Πειραιῶς 2232/1956, εἰσηγητὴς *Δ. Καμβύσης*, ΕΕΔ 16, 497), ἐνῷ ἐξ ἄλλου, διὰ νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων (ΕΕΔ 14, 502), καθ' ἣν ἐπιβάλλεται ἡ ἐντὸς τῆς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας τῶν τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως προσβολὴ αὐτῆς ὡς ἀκύρου, πρέπει νὰ ὑπάρξῃ ἀπόλυσις (Α.Π. 74/1955, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 14, 359, βλέπε καὶ κατωτέρω σελ. 1080) καὶ τοιαύτη, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, δὲν ὑπῆρξεν.

Ἡ ἐπιχείρησις ἐν προκειμένῳ μετεβιβάσθη διὰ συμβάσεως, ἐζητήθη δὲ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἡ καταβολὴ τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπερημερίας τῶν προηγουμένων φορέων τῆς ἐπιχειρήσεως παρὰ τῆς νέας ἐργοδότιδος κατὰ τὸ ἄρθρον 479 Α.Κ.

Ἐκ τῆς μεταβιβάσεως προέκυψεν ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 2112/1920 μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης δὲν ἦτο ἐξ αὐτῆς ὑπόχρεως ἡ νέα ἐργοδοτις νὰ καταβάλῃ τὸν μισθὸν τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἡ σύμβασις ἐργασίας διήρκει συνδέουσα τὸν μισθωτὸν μετ' ἄλλου ἐργοδότου, διὰ τοῦτο δὲ ἐζητήθη ἡ συνδρομὴ τοῦ ἄρθρου 479 Ἀστικοῦ Κώδικος (βλέπε περὶ αὐτοῦ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 77, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 11849/1957, εἰσηγητὴς *Α. Κρέτσης*, ΕΕΔ 16, 932).

Τὸ Πρωτοδικεῖον ἔκρινε τὴν γενομένην ὑπὸ τῆς νέας ἐργοδότιδος καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς καταχρηστικῶς ἀσκηθεῖσαν (ἄρθρ. 281 Α.Κ.), διότι δὲν ἐνέδωσεν ὁ μισθωτὸς εἰς δήλωσιν παραιτήσεως ἀπὸ τῶν ἐκ τῆς χωρησάσης προηγουμένως ὑπερημερίας ἀξιώσεων αὐτοῦ ἐπὶ τὸν μισθόν.

Ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι κατ' ἄρθρ. 679 Ἀστικοῦ Κώδικος συμφωνία, δι' ἧς περιορίζονται τὰ δικαιώματα τοῦ ἐκμισθωτοῦ (ργαζομένου) ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ., εἶναι ἄκυρος, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπόλυσις ἐγένετο ἐκ λόγου ἐκδικήσεως κατὰ τοῦ μισθωτοῦ, δέχεται ἡ ἀπόφασις καὶ εἶναι τοῦτο σύμφωνον πρὸς τὰ σταθερῶς νομολογηθέντα, ὅτι ἡ ἀπόλυσις αὐτὴ ὑπῆρξε καταχρηστικὴ καὶ συνεπῶς ἄκυρος.

Σημειωτέον ὅτι, καὶ ἂν ὁ μισθωτὸς ἐνδίδῃ εἰς

τὴν παραίτησιν ἀξιώσεών του ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν ἀπολύσεως ἐκ τῆς ἐργασίας του, ἡ παραίτησίς του ἀκυροῦται κατὰ τὰ ἄρθρα 150 καὶ ἐπ. τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, δοθέντος ὅτι, ὡς ἔχει σταθερῶς νομολογηθῆ (Ἐφετ. Ἀθηνῶν 1389/1934, Θέμ. ΜΣΤ' 215, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 976/1938, Θέμ. ΜΘ' 806, Ἐφετ. Κρήτης 19/1939, ΕΕΝ στ' 271, Ἐφετείου Ἀθηνῶν 1816/1946, ΕΕΔ 6, 84, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2417/1942, ΕΕΔ 1, 628, Πρωτοδίκου Πειραιῶς 485/1947, ΕΕΔ 6, 369, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4804/1947, ΕΕΔ 6, 692, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13851/1956, ΕΕΔ 16, 1297), ἐν τῇ ἐννοίᾳ της ψυχολογικῆς βίας εἶναι καὶ ἡ ἀπειλὴ ἀπολύσεως αὐτοῦ, τοσον μᾶλλον ὅσον ἡ ἀπειλὴ χωρεῖ εἰς περιστάσεις μεγάλης ἀνεργίας, ἐκ τῆς ὁποίας εἶναι δυσχερὴς ἡ ἐξεύρεσις νέας ἐργασίας.

Τὸ φαινόμενον ἀτυχῶς δὲν εἶναι ἀσύνηθες. Περίπτωσις μάλιστα—καὶ ἐλπίζομεν νὰ μὴ ὑπῆρξεν ἄλλη ὁμοία διὰ τὸ Δημόσιον—τῆς ὑπ' ἀριθ. 13851/1956 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἔνθ' ἀνωτ., ἦτο ἄσκησις ἐκ μέρους ὀργάνων τοῦ Δημοσίου ψυχολογικῆς πιέσεως κατὰ μισθωτῶν του πρὸς παραίτησιν ἀξιώσεων των ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας διὰ τῆς ἀπειλῆς ἀπολύσεως, ἐσκέφθη δὲ ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις, ὅτι τοῦτο ξενίζει ἐκ πρώτης ὄψεως, διότι πρόκειται περὶ τοῦ Δημοσίου, ἤτοι κατ' ἐξοχὴν ἠθικοῦ προσώπου, μὴ ἀποβλέποντος εἰς κερδοσκοπίαν, ἀλλὰ φορεῖς τῆς βουλήσεως τοῦ Δημοσίου δὲν παύουν νὰ εἶναι φυσικὰ πρόσωπα, ἅτινα ναὶ μὲν δὲν ἔχουν ἴδιον συμφέρον, πολλάκις ὅμως ἐν τῷ ζήλῳ των, ὅπως προασπίσουν τὰ συμφέροντα τοῦ Δημοσίου, εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ προβοῦν εἰς ἐνεργείας, ἐπιφερούσας ζημίαν εἰς τοὺς πολίτας.

Εἶναι πάντως προστατευτικὸν τῶν ἐργαζομένων ὅτι ὑπάρχουν πλεῖσται διατάξεις—θὰ ἔπρεπε νὰ συμβαίνῃ τοῦτο διὰ πάντα τὰ δικαιώματα τῶν μισθωτῶν—αἱ ὁποῖαι ἀπαγγέλλουσιν ἀκυρότητα τῆς παραιτήσεως, ἀνεξαρτήτως ἂν ἐχώρησε βία.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 18045/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. Σ. Σταματιάδης
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. Α. Στασινὸς
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Διγνάδης, Τ. Ἀρχιμανδρίτης

Ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος προσελήφθη τὴν 1.11.1954 διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὑπὸ τοῦ Π.Ζ.** καὶ εἰργάσθη παρ' αὐτῷ ὡς νυκτοφύλαξ τοῦ ἐν Νέᾳ Ἰωνίᾳ ἐργοστασίου του καλτσοποιίας μέχρι τοῦ κατὰ τὴν 30ὴν Ἀπριλίου 1956 ἐπισυμβάντος θανάτου του, μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτοῦ οἱ κληρονόμοι του συνέχισαν τὴν ἰδίαν ὡς ἄνω ἐπιχείρησιν καὶ διετήρησαν εἰς τὴν αὐτὴν ὑπηρεσίαν τὸν ἐνάγοντα, ὅστις ἐξηκολούθησεν, ὡς καὶ πρότερον, παρέχων τὴν ἐργασίαν του μέχρι τῆς 26ης Μαρτίου 1957, ὅτε οἱ ἐργοδόται οὗτοι προέβησαν εἰς τὴν προσωρινὴν σφράγισιν τοῦ ἐργοστασίου καὶ χωρὶς ὅμως νὰ προβῶσιν εἰς καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐπαυσαν ἔκτοτε ἀποδεχόμενοι τὰς προσηκόντως προσφερομένας ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος, ὡς καὶ τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ. Διὰ τῆς τοιαύτης σφραγίσεως καὶ οὕτω διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐργοστασίου δὲν κατηγγέλθη ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων σύμβασις ἐργασίας, καθ' ὅσον, κατόπιν τοῦ ἐκδηλωθέντος ἐνδιαφέροντος ἐκ μέρους τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐργοστασίου, ἐδηλώθη ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν, ὅτι αἱ συμβάσεις ἐργασίας παραμένουν ἐν ἰσχύϊ, διότι ἡ σφράγισις ἐγένετο προσωρινῶς καὶ αἱ ἐργασίαι θὰ ἐπανήρχιζον συντόμως. Μετὰ ταῦτα οἱ ἀνωτέρω κληρονόμοι τοῦ Π. Ζ** διὰ συμβολαίου τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Β. Σ** μετεβίβασαν τὴν ὅλην ἐπιχείρησιν τοῦ ἐργοστασίου λόγῳ πωλήσεως καὶ ἀντὶ τιμήματος 2.988.100 δραχμῶν εἰς τὴν ἐναγομένην ἑταιρείαν (ἐκκαλοῦσαν), ἥτις, ἀναλαβοῦσα τὴν ἰδίῳ ὀνόματι ἐκμετάλλευσιν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐκάλεσε τὴν 2αν Σεπτεμβρίου 1957 τὸν ἐνάγοντα πρὸς ἐπανάληψιν τῆς ἐργασίας του, ἣν καὶ ἐπανέλαβεν οὗτος ἀπὸ τῆς ἑπομένης (3.9.1957), ἐργασθεὶς ὡς καὶ πρότερον, μέχρι τῆς 14ης τοῦ ἰδίου μηνός, ὅτε ἀπελύθη ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἐναγομένης. Κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω σφραγίσεως τοῦ ἐργοστασίου (26.3.1957) μέχρι τῆς ἐπαναλήψεως τῆς ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος (3.9.1957) λόγῳ τῆς, καθ' ἃ ἐξετέθη, ἰσχύος τῆς ἐνδίκου ἐργασιακῆς συμβάσεως ἀρχικῶς οἱ κληρονόμοι Π. Ζ** καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀπὸ τῆς μεταβιβάσεως τοῦ ἐργοστασίου ἡ ἐναγομένη κατέστησαν ὑπερήμεροι περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν προσηκόντως ἔκτοτε προσφερομένων ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος. Καὶ ναὶ μὲν ἡ ἐναγομένη ἐν προκειμένῳ ἰσχυρίζεται, ὅτι διὰ τῆς γενομένης ὡς ἄνω σφραγίσεως καὶ διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐργοστασίου ἐχώρησε καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὡς ἐκ τούτου αἱ ἐξ αὐτῆς ἐνδικοι ἀξιώσεις περὶ καταβολῆς μισθῶν ὑπερημερίας εἶναι ἀπαράδεκτοι, λόγῳ παρελεύσεως ἄπρ τῆς γενομένης καταγγελίας μέχρι τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀγωγῆς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν. 3198]1955 προβλεπομένης τριμήνου προθεσμίας, ὁ τοιοῦτος ὅμως ἰσχυρισμὸς αὐτῆς ἐλέγχεται ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος, καθ' ὅσον ἐκ τῆς ἀνωτέρω ρητῶς ἐκδηλωθείσης βουλήσεως τῶν κληρονόμων Π. Ζ** περὶ ἐξακολουθήσεως τῆς ἰσχύος τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀποκλείεται ἡ συναγωγὴ ἀντιθέτου σιωπηρᾶς βουλήσεως τούτων ἐκ τῆς σφραγίσεως τοῦ ἐργοστασίου, ἥτις, καθ' ἃ ἐξετέθη, ἐδηλώθη ὑπ' αὐτῶν ὡς προσωρινή. Περὶ τῆς τοιαύτης δηλώσεως τῶν κληρονόμων Π. Ζ** εἶναι σαφὴς ἡ κατάθεσις τοῦ μάρτυρος, ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, πρὸς ὃν κατέφυγε καὶ διεμαρτυρήθη τὸ προσωπικὸν τοῦ ἐργοστασίου διὰ τὴν σφράγισιν αὐτοῦ καὶ ὅστις μετὰ λόγου γνώσεως καταθέτει, ὅτι ἐπεκοινώνησε μετὰ τῆς διαχειριζομένης τότε τὴν ὅλην ἐπιχείρησιν Μ. Ζ**, παρὰ τῆς ὁποίας διεβεβαιώθη, ὅτι ἡ σφράγισις δὲν ἔχει τὴν ἐν-

νοιαν τῆς ἀπολύσεως τοῦ προσωπικοῦ, ἀλλ' ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν προστασίαν τῶν συμφερόντων της ἐναντι τρίτων πιστωτῶν, αὕτη δὲ τὰς δηλώσεις της ταύτας καὶ περὶ τῆς προσωρινότητος τῆς σφραγίσεως τοῦ ἐργοστασίου τῆς πληρωμῆς τῶν τρεχόντων ἡμερομισθίων ἐπανέλαβεν εἰς πλείστους ἐκ τοῦ προσωπικοῦ καὶ εἰς τὸν ἐνάγοντα.

Τὸ γεγονὸς τῆς τυχὸν ἐπιδοτήσεως τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὸ ἐνδικον χρονικὸν διάστημα παρὰ τοῦ 'Οργανισμοῦ 'Απασχολήσεως καὶ 'Ασφαλίσεως 'Ανεργίας οὐδόλως σημαίνει, ὅτι ἔλαβε χώραν καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἅτε τῆς τοιαύτης ἐπιδοτήσεως λαμβανούσης χώραν καὶ ἐν περιπτώσει διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἀμέσων καὶ ἐπιτακτικῶν ἀναγκῶν συντηρήσεως τοῦ ἐργαζομένου (Ἴδε ἄρθρον 27 § 6 τοῦ ν.δ. 2961] 1954), τοσοῦτο μᾶλλον, καθ' ὅσον ἡ ἐναγομένη δὲν ἰσχυρίζεται, ὅτι ἐγένετο ἐν προκειμένῳ ἐκ μέρους τῆς ἐπιχειρήσεως σχετικὴ ἀναγγελία περὶ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἰς τὸν ἀνωτέρω 'Οργανισμόν. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ἡ ἐναγομένη ἑταιρεία (ἐκκαλοῦσα), εὐθυνομένη κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 479 'Αστικοῦ Κώδικος σωρευτικῶς μετὰ τῶν δικαιοπαρόχων της κληρονόμων Π.Ζ.*** εἰς ὁλόκληρον, ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν ὑπερημερίας τοῦ ἐνάγοντος ἀπὸ 26ης Μαρτίου μέχρις 2 Σεπτεμβρίου 1957, ἐπίσης δὲ ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως 'Υπουργοῦ Ἐργασίας 24300]1957 προβλεπομένου δώρου Πάσχα 1957. Κατ' ὀρθὴν ὅθεν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἔκρινεν, ὅτι δὲν ἐχώρησε τὴν 26ην Μαρτίου 1957 καταγγελία τῆς ἐνδίκου ἐργασιακῆς συμβάσεως καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐπεδίκασεν εἰς τὸν ἐνάγοντα μισθοὺς ὑπερημερίας τοῦ ἀνωτέρω χρονικοῦ διαστήματος καὶ τὸ δῶρον Πάσχα 1957, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Περαιτέρω ἐκ τῶν αὐτῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι, προκειμένου νὰ ἐπαναρχίσῃ ἡ λειτουργία τοῦ ἐργοστασίου ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν πλέον τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας, αὕτη κατ' Αὔγουστον 1957 ἠξίωσεν ἀπὸ τὸ προσωπικόν, ὅπως παραιτηθῇ τῶν ἀξιώσεών του ἐκ μισθῶν ὑπερημερίας κατὰ τὸ ὡς ἄνω ἀπὸ 26ης Μαρτίου 1957 καὶ ἐφεξῆς χρονικὸν διάστημα, ἄνευ ὅμως ἀποτελέσματος, ἐν συνεχείᾳ δὲ αὕτη καὶ μετὰ τὴν ἐπαναλειτουργίαν τοῦ ἐργοστασίου ἐξηκολούθει πιέζουσα τὸ προσωπικόν, ὅπως παραιτηθῇ τῶν ἀνωτέρω ἀξιώσεών του, καθ' ὅσον λόγῳ τῆς καθυστερήσεως ὑπ' αὐτῆς τῶν ἀνωτέρω μισθῶν ὑπερημερίας ἤρχισαν κινούμενοι πλεῖστοι τῶν ἐργατῶν πρὸς ἔγερσιν σχετικῶν ἀγωγῶν. Πρὸς ἐπιτυχίαν δὲ τοῦ τοιούτου σκοποῦ της ἡ ἐναγομένη ἑταιρεία ἀπέλυσεν ἐννέα ἐκ τοῦ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ, ἐν οἷς καὶ τὸν ἐνάγοντα, τὴν 14 Σεπτεμβρίου 1957, κυρίως τοὺς ὑπ' αὐτῆς κρινομένους ὡς πλέον ζωηροὺς εἰς τὴν κίνησιν τῆς ἐγέρσεως τῶν ἀγωγῶν, ἵνα οὕτω ἐκφοβίσῃ τοὺς λοιποὺς καὶ ἐπιτύχῃ τὴν παραίτησίν των ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἀξιώσεών των. Περισσοτέρους ὅμως τούτων δὲν ἠδύνατο νὰ ἀπολύσῃ, καθ' ὅσον αὕτη εἶχεν ἀνάγκην ἐργατῶν διὰ τὴν κίνησιν τοῦ ἐργοστασίου. 'Η ἐναγομένη ἑταιρεία ἰσχυρίζεται, ὅτι προέβη εἰς τὴν ἀπόλυσιν τούτων ὡς ὑπεραρίθμων, ὁ τοιοῦτος ὅμως ἰσχυρισμὸς αὐτῆς ἐλέγχεται ἀβάσιμος, διότι αὕτη, καθ' ἃ ἐξετέθη, εἶχεν ἀνάγκην ἐργατῶν καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεως τῶν ἀνωτέρω προέβη εἰς τὴν πρόσληψιν τριάκοντα περίπου ἄλλων ἐργατῶν, ὡς μετὰ λόγου γνώσεως περὶ πάντων τούτων κατέθεσαν οἱ ἐξετασθέντες μάρτυρες. Εἰδικῶς δὲ ὁ πρὸς δικαιολογίαν τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος προβαλλόμενος ὑπὸ τῆς ἐναγομένης λόγος, ὅτι οὗτος, ἔχων θέσιν νυκτοφύλακος, δὲν ἦτο τῆς ἐμπιστοσύνης της διὰ τὴν παροχὴν τῆς τοιαύτης ὑπηρεσίας του, ἀβάσιμος ἐλέγχεται, ὡς προβαλλόμενος προδήλως πρὸς συγκάλυψιν τοῦ ἀνωτέρω δεκτοῦ γενομένου ὡς πραγματικοῦ σκοποῦ τῆς ἀπολύσεώς του, τοσοῦτο μᾶλλον καθ' ὅσον αὕτη κατὰ τὴν πρωτόδικον συζήτησιν, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν προσαγομένων προτάσεών της, δὲν προέβαλε τοιοῦτον λόγον τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἰσχυρισθεῖσα μόνον, ἀορίστως, ὅτι οὗτος ἀπελύθη λόγῳ ἀκαταλληλότητος καὶ ἀπειθαρχίας του. 'Η ὑπὸ τὰς συνθήκας ταύτας καὶ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ ἐκτεθέντος σκοποῦ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐγένετο κατὰ κατάχρησιν τοῦ τοιούτου δικαιώματος αὐτῆς καὶ ὡς τοιαύτη εἶναι ἄκυρος, παρελκούσης ἐντεῦθεν τῆς ἐρεύνης τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος προβαλλομένου καὶ ἑτέρου λόγου ἀκυρότητος τῆς τοιαύτης καταγγελίας, ἤτοι τῆς μὴ ἐγκαίρου καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως. Κατ' ὀρθὴν ὅθεν ἐκτίμησιν τῶν ἀνωτέρω στοιχείων ἔκρινεν ἡ ἐκκαλουμένη ἄκυρον τὴν γενομένην ὡς ἄνω ἀπόλυσιν τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἐπεδίκασεν εἰς αὐτὸν μισθοὺς ὑπερημερίας κατὰ τὸν ἀπὸ τῆς τοιαύτης ἀπολύσεώς του καὶ ἐφεξῆς χρόνον, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος λόγος τῆς ἐφέσεως δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος, ἀπορριπτομένης οὕτω τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως ἐν τῷ συνόλῳ της.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

Δικαίωμα ἐργοδότου δι' αὐτὴν καὶ πειθαρχικὴ ποινὴ ἀπολύσεως κατὰ Κανονισμόν

Πειθαρχικαὶ ποιναὶ κατὰ τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν λεωφορείων κατὰ τὸ ἀπὸ 25 Ἰουνίου ἕως 6 Αὐγούστου 1956 Διάταγμα «περὶ ἐκδόσεως Κανονισμοῦ προσωπικοῦ τῶν Κ.Τ.Ε.Λ.».— Ἄδικτον ἐξ αὐτῶν τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου, ἰδιοκτήτου τοῦ λεωφορείου, πρὸς καταγγελίαν τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ὁδηγοῦ τοῦ λεωφορείου ὑφισταμένης συμβάσεως ἐργασίας, μὴ ἐξασφαλιζομένης μονιμότητος.— Ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ καταχρηστικῆς ἀπολύσεως αὐτοῦ.

Τὰ τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως λεωφορείων (ἐπρόκειτο εἰς τὴν περίπτωσιν περὶ ὁδηγοῦ λεωφορείου) διέπονται ὑπὸ τοῦ ἀπὸ 25 Ἰουνίου/6 Αὐγούστου 1956 διατάγματος (ΕΕΔ 15, 908), ἐκδοθέντος κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ νόμου 3221/1955.

Ὡς ὅμως δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον (καὶ εἶναι τοῦτο σύμφωνον πρὸς τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ νόμου, βλέπε καὶ Α. Π. 185/1958, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 17, 411), ἀφοῦ δὲν καθιεροῦται ὑπὸ τοῦ νόμου μονιμότης τῶν ἐν λόγῳ μισθωτῶν διὰ τῆς ἀπολύσεως αὐτῶν μόνον διὰ πειθαρχικοὺς λόγους, περὶ τῶν ὁποίων τὸ ἄνω διάταγμα, ἀλλὰ μόνον κινεῖται κατ' αὐτῶν ἡ πειθαρχικὴ διαδικασία, ἐν ὅσῳ ἐκτελεῖται ἡ σύμβασις ἐργασίας, δὲν συνάγεται, ὅτι οἱ μισθωτοὶ οὗτοι ἀπολύονται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ἰδιοκτήτου τοῦ λεωφορείου, μεθ' οὗ καὶ τελοῦν ἐν συμβάσει ἐργασίας (Α.Π. 687/1956, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 15, 37, Α. Π. 144/1956, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 15, 319, Α.Π. 185/1958, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 17, 411), μόνον ἂν ὑπάρξῃ παράπτωμα, διὰ τὸ ὁποῖον ἐπιβάλλεται κατὰ τὸ ἄνω διάταγμα ἡ πειθαρχικὴ ποινὴ τῆς ἀπολύσεως.

Ἔχει σταθερῶς νομολογηθῆ, ὅτι ἡ ἐξ ἐκδικήσεως καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας θεωρεῖται καταχρηστικὴ καὶ ὡς τοιαύτη ἄκυρος (ἄρθρα 281, 170 Ἀστικοῦ Κώδικος) (βλέπε ΕΕΔ 17, 408 ἐπ., ἔνθα νομολογία καὶ ἀνωτέρω, σελ. 1075), ἀλλ' ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον δὲν ἀπεδείχθη τοῦτο εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7543/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Δ. Κουράντος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Κόντος, Γ. Δαμασκηνός

Διὰ τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὁ ἐνάγων, ἐφεσίβλητος ἤδη, ἐπικαλούμενος ἀκυρότητα τῆς γενομένης τὴν 17 Ἰουλίου 1958 καταγγελίας ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου τῆς μεταξὺ των συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, δι' ἧς οὗτος εἶχε προσληφθῆ τὴν 15 Ὀκτωβρίου 1955, ὡς ὁδηγὸς τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένου λεωφορείου αὐτοκινήτου τοῦ ἐναγομένου, ἐντεταγμένου εἰς τὸ 6ον Κ.Τ.Ε.Λ. Ἀθηνῶν, πρῶτον μὲν διότι αὐτὴ ἐγένετο, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἐπιβληθῆ εἰς τὸν ἐνάγοντα ἡ ποινὴ τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ β.δ] γματος τῆς 25 Ἰουνίου]6 Αὐγούστου 1956 «περὶ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ τῶν Κ.Τ.Ε.Λ.», ἔπειτα δὲ διότι αὐτὴ ἐγένετο κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος, λόγῳ μίσους καὶ ἐπὶ σκοπῷ ἐκδικήσεως, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ εἰδικώτερον ἐκτιθέμενα, ἠτήσατο, ὅπως ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος, ὑπερήμερος καταστὰς κατόπιν τούτου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν, εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως καὶ ἐφεξῆς χρόνου μέχρι τῆς ἀγωγῆς, γενομένης δὲ δεκτῆς τῆς ἀγωγῆς παραπονεῖται ὁ ἐναγόμενος διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως.

Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 8 § 1 τοῦ νόμου 3221]1955, ὁρίζοντος ὅτι διὰ Κανονισμῶν, ἐκδιδομένων διὰ β. δ]γμάτων, προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Αὐτοκινήτων, ὁρίζονται . . . γ) τὰ προσόντα προσλήψεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν λεωφορείων καὶ τῶν Κ.Τ.Ε.Λ., ἡ σταδιοδρομία, ἡ ὑπηρεσιακὴ κατάστασις, αἱ ὧραι ἐργασίας, ἡ συμπεριφορὰ τοῦ προσωπικοῦ κλπ. δ) αἱ προσήκουσαι κυρώσεις διὰ τὰς παραβάσεις τῶν Κανονισμῶν τούτων, αἱ πειθαρχικαὶ εὐθῦναι τῆς διοικήσεως τῶν Κ.Τ.Ε.Λ., τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν λεωφορείων καὶ ἡ διαδικασία τῆς ἐπιβολῆς τῶν κυρώσεων καὶ ποινῶν διὰ τὰς πειθαρχικὰς παραβάσεις τούτων, ἐξεδόθη τὸ β.δ]γμα τῆς 25ης Ἰουνίου]6 Αὐγούστου 1956 «περὶ ἐκδόσεως Κανονισμοῦ προσωπικοῦ τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. κλπ.», ὅπερ διέλαβε, μεταξὺ τῶν ἄλλων, 1) ὅτι ἅπαν τὸ προσωπικὸν διοικήσεως, διαχειρίσεως καὶ κινήσεως, εἰς ὃ ὑπάγονται καὶ οἱ ὁδηγοὶ τῶν λεωφορείων, ὑπόκεινται εἰς τὴν διοικητικὴν καὶ πειθαρχικὴν ἐξουσίαν τοῦ προέδρου καὶ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῶν Κ.Τ.Ε.Λ., μὴ ἐξαιρουμένων τῶν ἐχόντων τὴν ἰδιότητα μετόχου τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. (ἄρθρον 1 § 25), 2) τὸ εἶδος τῶν ἐπιβαλλομένων ποινῶν εἰς ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. καὶ τὸ εἰς αὐτὸ ἐντεταγμένον προσωπικὸν τῶν λεωφορείων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ ὁριστικὴ ἀπόλυσις (ἄρθρον 10 § 1), ὡς καὶ 3) ἡ ἁρμοδιότης τῶν ὀργάνων διὰ τὴν ἐπιβολὴν τῶν ποινῶν τούτων, ὁριζομένου εἰς ἄρθρ. 11 § 3 ὅτι τὴν ποινὴν τῆς ἀργίας μέχρις ἑνὸς μηνὸς καὶ τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως ἐπιβάλλει τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ δ]γματος τούτου ὁριζόμενον πειθαρχικὸν συμβούλιον.

Διὰ τῶν διατάξεων τούτων καὶ λοιπῶν ται-

ούτων τοῦ βασιλικοῦ τούτου διατάγματος, δι' ὧν, ἐπὶ σκοπῷ ἐξασφαλίσεως τῆς καλῆς συντηρήσεως τῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων καὶ τῆς ταχείας, ἀνέτου καὶ ἀσφαλοῦς δι' αὐτῶν μεταφορᾶς τῶν ἐπιβατῶν, ἐπεβλήθησαν εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. ὡρισμέναι ὑποχρεώσεις ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας των καὶ προεβλέφθη ἡ ἐν περιπτώσει παραβάσεων αὐτῶν ἐπιβολὴ ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τοῦ οἰκείου Κ.Τ.Ε.Λ. τῶν ἐν αὐταῖς πειθαρχικῶν ποινῶν, οὐδαμῶς ἐθίγη ἡ μεταξὺ τοῦ ὁδηγοῦ τοῦ λεωφορείου καὶ τοῦ ἰδιοκτήτου αὐτοῦ ἐργοδότου του κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ αὐτοῦ β.δ]γματος ὑφισταμένη ἐργασιακὴ σχέσις καὶ τὰ ἐκ ταύτης συνεπῶς ἀπορρέοντα ἑνὸς ἑκάστου τούτων δικαιώματα, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ τοιοῦτον τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ λεωφορείου ἐργοδότου, ὅπως, προκειμένου περὶ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου μετὰ τοῦ ὁδηγοῦ, καταγγείλῃ ταύτην διὰ μονομεροῦς δηλώσεως, τηρῶν μόνον τὰς ἐκ τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας ἀπαιτουμένας διὰ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας διατυπώσεις, μὴ ἀπαιτουμένης προηγουμένης ἀποφάσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω διατάγματος προβλεπομένου πειθαρχικοῦ συμβουλίου, ἥτις θὰ ἀπητεῖτο, ἂν διὰ τῶν μνησθεισῶν διατάξεων ἐσκοπεῖτο, κατ' ἐξαίρεσιν τῶν ἰσχυόντων ἐν τῷ ἐργατικῷ δικαίῳ, ἡ ἐξασφάλισις μονιμότητος τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ ἐντεταγμένα εἰς τὰ Κ.Τ.Ε.Λ. λεωφορεῖα αὐτοκίνητα, ὅπερ οὐδαμόθεν προκύπτει (Α.Π. 185]1958, ΕΕΔ τόμ. 17, σ. 411). Ἀντιθέτως πρὸς ταῦτα δεχθεῖσα ἡ ἐκκαλουμένη ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς καταγγελίας τῆς μετὰ τοῦ ὁδηγοῦ τοῦ αὐτοκινήτου συμβάσεως ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ αὐτοκινήτου ἐργοδότου τελεῖ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἤθελεν ἀποφασίσει ταύτην προηγουμένως τὸ ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 15 § 1 τοῦ ἀνωτέρω β. δ]τος προβλεπόμενον πειθαρχικὸν συμβούλιον, θεσπισθείσης τρόπον τινὰ μονιμότητος τῶν ἐργαζομένων ὁδηγῶν εἰς τὰ ἐντεταγμένα εἰς τὰ Κ.Τ.Ε.Λ. λεωφορεῖα αὐτοκίνητα, καὶ ὅτι ἡ γενομένη συνεπῶς ἄνευ προηγουμένης τοιαύτης ἀποφάσεως τοῦ πειθαρχικοῦ συμβουλίου καταγγελία τῆς συμβάσεως εἶναι ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἄκυρος καὶ μετὰ ταῦτα, κατὰ παραδοχὴν τῆς ἀγωγῆς, ἐπιδικάσασα ἀποδοχὰς ὑπερημερίας εἰς τὸν ἐνάγοντα, ἐσφαλμένως ἔκρινε καὶ δέον ὅπως, μεταρρυθμιζομένης τῆς ἀποφάσεως κατὰ παραδοχὴν τοῦ σχετικοῦ λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως ὡς βασίμου, ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἐφεσιβλήτου κατὰ τὴν βάσιν ταύτην, ἐρευνητέα δὲ μετὰ ταῦτα ἡ ἀγωγὴ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου, κρατοῦντος παρ' ἑαυτῷ τὴν ὑπόθεσιν κατὰ τὸν ἐν αὐτῇ μὴ ἐρευνηθέντα ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης δεύτερον λόγον ἀκυρότητος τῆς γενομένης ἀπολύσεως, ὡς γενομένης ταυτέστι κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου (ἐκκαλοῦντος), μὴ ἀπαιτουμένης πρὸς τοῦτο ἐφέσεως ἢ ἀντεφέσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος, χωρὶς ἐκ τούτου νὰ παραβιάζηται τὸ ἄρθρ. 13 τῆς Πολ. Δικ. περὶ δύο βαθμῶν δικαιοδοσίας (Α.Π. 71]1947, 230]1947).

Δὲν ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἐγένετο ἕνεκα μίσους καὶ ἐπὶ σκοπῷ ἐκδικήσεως καὶ εἰδικώτερον διότι, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ ἐνάγων, ἤγειρεν ἐπανειλημμένως κατ' αὐτοῦ ἀγωγὰς διὰ καθυστέρησιν μισθῶν καὶ ἄλλων ἀποδοχῶν καὶ παρέστη ὡς μάρτυς κατ' αὐτοῦ εἰς ἐναντίον του ἀγωγάς. Ἀντιθέτως ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν ἀνταπεκρίνετο πρὸς τὰς ἐκ τῆς συμβάσεως ὑποχρεώσεις του, βραδύνων δὲ συχνὰ ἢ καὶ μὴ προσερχόμενος ἄνευ λόγου διὰ τὴν ὁδήγησιν τοῦ αὐτοκινήτου ἐγένετο πρόξενος ἀνωμαλιῶν καὶ ζημιῶν τοῦ ἐναγομένου, εἰς τὰς συστάσεις δὲ τοῦ τελευταίου τούτου, ὅπως διορθωθῇ, διότι θὰ ἀπέλυε τοῦτον, ὁ ἐνάγων ἀπήντα: «Τὰ μπράτσα μου νὰ εἶναι καλά», ἐνῷ ἀπέστειλεν ἄλλοτε σημείωμα ὅτι ἦτο ἀσθενὴς ἐθεάθη εἰς γήπεδον ποδοσφαιρικόν, τοῦ αὐτοκινήτου, κατόπιν τούτου, μὴ πραγματοποιήσαντος δρομολόγια, τέλος τὴν 16 Ἰουλίου 1958, παραμονὴν τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως, καθ' ἣν ἔδει νὰ ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας, προφασιζόμενος ὅτι εἶχε κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἀνάπαυσιν (ρεπό), δὲν προσῆλθε πρὸς ἐργασίαν, ἐγκαταλειφθέντος τοῦ αὐτοκινήτου εἰς τὴν ἀφετηρίαν ἄνευ ὁδηγοῦ, ἀναζητηθεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἀνευρέθη εἰς τὸν Ἱππόδρομον, ἔνθα ἐδημιουργήθη ἐπεισόδιον, τὴν ἐπομένην δὲ 17ην Ἰουλίου 1958, ἥτις ἦτο πράγματι ἡμέρα ἀναπαύσεώς του, συμφώνως πρὸς τὰς καταστάσεις, μεταβὰς εἰς τὴν ἀφετηρίαν τοῦ αὐτοκινήτου παρὰ τὴν Ἀκαδημίαν ἀφοῦ ἐξηνάγκασε τοὺς ἐπιβάτας τοῦ αὐτοκινήτου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἰργάζετο ἕτερος ὁδηγός, νὰ ἀποβιβασθῶσιν, ὡδήγησε τοῦτο εἰς τὸ Ἀστυνομικὸν Τμῆμα, δημιουργήσας οὕτω ἐπεισόδιον καὶ ἀνωμαλίας. Ὑπὸ τὰ περιστατικὰ ταῦτα δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ὁ ἐναγόμενος, καταγγείλας τὴν μετὰ τοῦ ἐνάγοντος σύμβασιν ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἐποιήσατο χρῆσιν τοῦ δικαιώματός του τούτου καθ' ὑπέρβασιν τῶν ὁρίων τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ τοῦ οἰκονομικοῦ ἢ κοινωνικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματός του τούτου, ἀβασίμου ἐλεγχομένης οὕτω τῆς ἀγωγῆς καὶ κατὰ τὸν ἐπικουρικὸν τοῦτον λόγον τῆς ἀκυρότητος τῆς γενομένης]καταγγελίας, δι' ὃ καὶ ἀπορριπτέα αὕτη κρίνεται.

ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΑΠΟΔΟΧΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Προθεσμία άγωγῆς καὶ καταλογισμὸς ὠφελειῶν εἰς μισθόν

Ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς κατ' ἄρθρον 6 § 1 Νόμου 3198 1955.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, μὴ συνιστώσης τοιαύτην ἁπλῶς τῆς ἀποκρούσεως τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, ἐχούσης ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ὑπερημερίαν τοῦ ἐργοδότου.— Ἀπόρριψις ὡς ἀορίστου ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἐργοδότου περὶ ἐκπτώσεως ἐκ τοῦ μισθοῦ ὠφελείας μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἀλλαχοῦ παροχῆς τῆς ἐργασίας του, μὴ κατονομαζομένου τοῦ παρὰ τῷ ὁποίῳ εἰργάσθη.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων (ΕΕΔ 14, 502) ὁρίζεται τὸ τρίμηνον ὡς χρόνος ἀποσβεστικῆς προθεσμίας ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ.

Ὡς ὅμως δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του, διὰ νὰ συντρέξῃ περίπτωσις ἐφαρμογῆς τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, πρέπει νὰ ὑπάρξῃ ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ, τὴν ὁποίαν νὰ προσβάλῃ ὁ μισθωτὸς ὡς ἄκυρον (βλέπε καὶ Α. Π. 74/1955, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 14, 359, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 8029/1958, εἰσηγητὴς *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 17, 745).

Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι δήλωσις βουλήσεως καὶ ὡς τοιαύτη ἔχει νομικὴν ἐνέργειαν κατ' ἄρθρον 167 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀφ' ἧς περιέλθῃ εἰς τὸ πρόσωπον, πρὸς ὃ ἀπαιτεῖται νὰ ἀπευθυνθῇ (*Γ. Μπαλῆς*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 37, *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχικὸν, Εἰδικὸν, β' ἔκδοσις, σελ. 528, *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΝ ιη' 585, σημ. 2, Α. Π. 482/1956, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 16, 1182, Α. Π. 187/1957, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 16, 413).

Καὶ προκειμένου μὲν περὶ ἐγγράφου δηλώσεως αὐτῆς δὲν γεννᾶται θέμα ὑπάρξεως καταγγελίας, ἐφ' ὅσον ὅμως πρόκειται περὶ σιωπηρᾶς τοιαύτης (ἄλλο τὸ ἂν εἶναι ἄκυρος, διότι δὲν ἐδηλώθη ἐγγράφως, ὡς ἀπαιτεῖ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955), πρέπει νὰ γίνηται κατὰ τρόπον, ὥστε νὰ γνωρίζῃ ὁ ἕτερος, ὅτι πρόκειται περὶ πράξεως, ἡ ὁποία ἐμφαίνει δήλωσιν περὶ λύσεως τῆς συμβάσεως (*Κ. Τριανταφυλλόπουλος*, Εἰσηγητικὴ Ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ Προσχεδίου Μισθώσεως Ἐργασίας 1918, ΕΕΔ 1, 906, πρβλ. καὶ Α.Π. 490/1956, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 15, 1180 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα).

Ἄλλως πᾶσα ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ θὰ ἐξελαμβάνετο ὡς ἀπόλυσις καὶ εἴτε ὁ ἐργοδότης θὰ ἐπεκαλεῖτο τοῦτο, ἵνα, παρελθόντος τριμήνου, ἀπεκλείετο ὁ μισθωτὸς τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματός του, εἴτε ὁ μισθωτός, συνεχιζομένης τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου, θὰ ὑπεστήριζεν, ὅτι πρόκειται περὶ ἀπολύσεως καὶ θὰ ἐζήτει τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112 (ὡς ὑπῆρξεν ἡ περίπτωσις τῆς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6979/1959, εἰσηγητὴς *Μ. Καλεύρας*, ΕΕΔ 18, 886).

Σημειοῦται ἀκόμη, ὅτι διαχωρίζεται καὶ ἡ ἀνύπαρκτος καταγγελία τῆς ἀκύρου (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 816, ἔνθα παραπομπαί).

Ὡς πρὸς τὴν ἔκπτωσιν ἐκ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 656 Α.Κ. μισθοῦ τῶν ἀλλοθεν κερδηθέντων καὶ τὸ ὡρισμένον τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἐργοδότου βλέπε νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας ἐν ΕΕΔ 15, 951.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10955/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Μ. Καλεύρας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α.Παπαδόπουλος, Σ. Εὐστρατίου.

Κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 § 1 νόμου 3198/1955 πρὸς ἔναρξιν τῆς ἐν αὐτῇ τριμήνου προθεσμίας δὲν ἀρκεῖ ἡ μὴ ἀποδοχὴ τῶν προσφερομένων ὑπηρεσιῶν, ἀλλ' ἀπαιτεῖται ἄκυρος καταγγελία, ἣν δὲν συνιστᾷ ἁπλῶς ἡ ἀπόκρουσις τῶν ὑπηρεσιῶν, ἥτις ἔχει ὡς μόνον ἀποτέλεσμα τὴν ὑπερημερίαν τοῦ ἐργοδότου (πρβλ. *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργ. Δίκ. σελ. 298). Ὅθεν τὸ περὶ τοῦ ἀντιθέτου παράπονον τῆς ἐφέσεως ἀπορριπτέον κρίνεται ὡς μὴ νόμιμον.

Ἡ ἐναγομένη, καίτοι ἦτο ὑπόχρεως, ὅπως χρησιμοποιήσῃ τὸν ἐνάγοντα, ὅμως ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεώς της (5.4.1957) δὲν ἀπεδείχθη τὰ πράγματι καὶ προσηκόντως προσενεχθεῖσα ἐκ τοτὲ ὑπηρεσίας του, δι' ὃ καὶ κατέστη ὑπερήμερος, τῆς ὑπερημερίας της ἐξακολουθησάσης καὶ κατὰ τὸν κρίσιμον τῆς ἀγωγῆς χρόνον (6.5.1958 μέχρις 6.10.1958), καθ' ὃν ἐξηκολούθησεν ὁ ἐνάγων νὰ προσφέρῃ ὡς ἄνω τὰς ὑπηρεσίας του. Ὅθεν ἀπορριπτέος ὁ λόγος τῆς ἐφέσεως καὶ κατὰ τὸ ἐν αὐτῷ παράπονον ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν προσέφερε προσηκόντως τὰς ὑπηρεσίας ὡς ἀβάσιμος.

Ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης περὶ ἐκπτώσεως τῆς ὠφελείας τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῆς ἀλλαχοῦ παροχῆς τῆς ἐργασίας του κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον ἀπορριπτέος ἐλέγχεται, πρωτίστως μὲν ὡς ἀόριστος, ἅτε μὴ κατονομαζομένου τοῦ παρὰ τῷ ὁποίῳ εἰργάσθη, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει καὶ ὡς ἀβάσιμος, ἀφοῦ οὐδαμόθεν βεβαιοῦται, ὅτι εἰργάσθη παρ' οἱῳδήποτε κατὰ τὸν ἄνω χρόνον.

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΙΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ ΔΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΕΡΓΑ

Καταγγελία συμβάσεως καὶ δικαιουμένη ὑπὸ τῶν μισθωτῶν ἀποζημίωσις

Ἀπαράδεκτος ἔφεσις καὶ κατὰ τῶν ἐν τῇ πρωτοδίκῳ δίκῃ ὁμοδίκων, ταύτης ἀπευθυνομένης κατὰ τοῦ ἀληθοῦς ἀντιδίκου.—Ἔρευνα ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος.—Νόμιμοι ὅροι παραιτήσεως τοῦ Δημοσίου ἀπὸ ἐνδίκου μέσου.— Ἔννοια συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου.—Παροχὴ ἐργασίας διὰ κατασκευὴν τοῦ διϋλιστηρίου διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου.—Ἀνανέωσις συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ἐπ' ἀόριστον κατ' ἄρθρον 671 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Καταγγελία αὐτῆς.— Δικαίωμα ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920, τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου μὴ ἐχουσῶν ἐφαρμογὴν ἐπὶ προσωπικοῦ ἐργαζομένου εἰς ἀπολογιστικῶς διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου ἐκτελούμενα ἔργα.—Ἀποζημίωσις διὰ μὴ ληφθεῖσαν ἕνεκεν ἀπολύσεως ἄδεια ν.

Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ ν.δ. 2698/1953 (ΕΕΔ 12, 1276), ἑρμηνεύσαντος αὐθεντικῶς τὰς ὑπὸ τοῦ ἀ. ν. 913/1949 κυρωθείσας ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (ΕΕΔ 18, 434), αἱ διατάξεις τῶν Πράξεων τούτων ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τὸ ἐπὶ μισθώσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικὸν τοῦ Δημοσίου ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως αὐτοῦ.

Ὡς ὅμως σαφῶς ἐξ αὐτῶν προκύπτει, ἐννοοῦσι νὰ ὑφίσταται ἐργασιακὸς δεσμὸς μεταξὺ τῶν μισθωτῶν καὶ τοῦ Δημοσίου, τὸ ὁποῖον καὶ νὰ προβαίνῃ εἰς τὴν καταγγελίαν, χωρὶς καὶ ἐκ τῆς μὴ καταβολῆς τῶν ἀποζημιώσεων τούτων νὰ θίγηται τὸ κῦρος αὐτῆς (Α.Π. 147/1956, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 15, 362).

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ἐπρόκειτο περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ ἐργαζομένου ἐν συμβατικῷ δεσμῷ μετ' ἀναδόχων τοῦ Δημοσίου εἰς ἔργα ἐκτελούμενα ἀπολογιστικῶς διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου καὶ προέκυψε ζήτημα, ἂν αἱ ἄνω διατάξεις ἠδύναντο ἐν προκειμένῳ νὰ ἐφαρμοσθοῦν, τοῦ Πρωτοδικείου ἀποφανθέντος ἀρνητικῶς.

Τὸ Πρωτοδικεῖον, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν τῇ ἀποφάσει του συλλογισμῶν, ἐδέχθη, ὅτι, ὑποκειμένης συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας (περὶ αὐτῆς βλέπε Α.Π. 87/1958, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 17, 289 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα), εἶχεν ἐφαρμογήν, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλου, ὁ νόμος 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930.

Βεβαίως καὶ ἂν ἐπρόκειτο περὶ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ἐφ' ὅσον ἔληξεν ὁ χρόνος αὐτῆς καὶ ὁ μισθωτὸς ἐν προκειμένῳ ἐξηκολούθησεν ἐργαζόμενος, κατὰ τὸ ἄρθρ. 671 Α.Κ. (περὶ αὐτοῦ βλέπε ΕΕΔ 18, 167) ἡ σύμβασις λογίζεται ἀνανεωθεῖσα ἐπ' ἀόριστον καὶ ἀπῃτεῖτο καταγγελίαν, ὡς σκέπτεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ἀλλά, κατὰ τὰ κρατήσαντα (Α.Π. 596/1949, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 9, 157, Α.Π. 394/1950, εἰσηγητὴς *Ι. Πίκουλας*, ΕΕΔ 9, 704, Α.Π. 187/1954, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 13, 403, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3636/1955, εἰσηγητὴς *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 14, 771, ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς κατ' ἄρθρ. 671 Α.Κ. ἀνανεώσεως τῆς ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως), δὲν συνυπολογίζεται εἰς τὸν χρόνον τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ ἐκεῖνος τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου (πρβλ. ὅμως *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 283).

Ἀλλὰ πέραν αὐτῶν τὸ ἐρώτημα εἶναι μὴ εἶχεν ἐφαρμογὴν εἰς τὴν περίπτωσιν τὸ ν.δ. 741/1941 (ΕΕΔ 1, 248), κατὰ τὸ ὁποῖον εἰς τοὺς ἀπολυομένους λόγῳ διακοπῆς ἢ περιορισμοῦ ἢ πέρατος τῶν δι' αὐτεπιστασίας ἢ ἀπολογιστικῶς καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου ἐκτελουμένων ἔργων ὀφείλεται ἡ ἐν τῷ ἄνω ν.δ. εἰδικὴ ἀποζημίωσις.

(Περὶ ἐγέρσεως κατὰ τοῦ Δημοσίου τῶν ἀγωγῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀπολογιστικῶς διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου ἐκτελουμένων ἔργων βλέπε τὸ ν.δ. 1289/1942, ΕΕΔ 1, 701 καὶ περὶ τῆς ἐννοίας αὐτοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 18493/1955, εἰσηγητὴς *Γ. Λαμπρόπουλος*, ΕΕΔ 15, 312).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7681/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. ***Κ. Μέρμηγκας***
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. ***Μ. Κροντήρης***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Παναγόπουλος, δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου, Α. Τουλούπας

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4712/1958 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν δικάσαντος Πρωτοδίκου, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, τύποις δεκτὴ καθίσταται καὶ ἐξεταστέα, καθ' ὅσον ὅμως ἀπευθύνεται καὶ κατὰ τῶν ἐν τῇ πρωτοδίκῳ δίκῃ ὑπαρξάντων ὁμοδίκων τοῦ ἐκκαλοῦντος Δημοσίου εἶναι ἀπαράδεκτος, διότι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 744 Πολ. Δικ. ὁ ἐκκαλῶν ὑποχρεοῦται νὰ ἀπευθύνῃ τὴν ἔφεσιν μόνον κατὰ τοῦ ἀληθοῦς ἀντιδίκου του, δικαιούμενος εἰς ἀνακοπήν, οὐχὶ δὲ καὶ ἐναντίον ἄλλου, πρὸς ὃν δὲν διατελεῖ ἐν ἀντιδικίᾳ, ἔστω καὶ ἂν οὗτος ἦτο ἀρχικῶς διάδικος (Ε.Π. 141/1925, Θέμ. ΛΖ' 310, *Οἰκον. - Λιβ.* § 230), τὸ τοιοῦτον δὲ ἀπαράδεκτον ἐξετάζεται καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, ὡς ἀφορῶν τὴν νομιμοποίησιν τοῦ ἐκκαλοῦντος (*Οἰκον. - Λιβ.* § 75, σημ. 8, καὶ § 76, σημ. 2, Ε.Θ. 49/1932, Θέμ. ΜΒ' 762). Ὅθεν εἶναι ἀποβλητέα ἡ παράστασις ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ τῶν καθ' ὧν ἑταιρειῶν, πρὸς ἃς δὲν ἐπιδικάζεται δικαστι-

κὴ δαπάνη, μὴ ὑπάρχοντος ἐν ταῖς προτάσεσί των τοιούτου αἰτήματος.

Ἡ περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως ἔνστασις τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἐπὶ τῷ ἰσχυρισμῷ ὅτι τὸ ἐκκαλοῦν Δημόσιον ἀπεδέχθη τὴν ἀπόφασιν, τῆς τοιαύτης ἀποδοχῆς ἐκδηλωθείσης διὰ τῆς ἄνευ ἐπιφυλάξεως κοινοποιήσεως αὐτῷ (τῷ ἐφεσιβλήτῳ) παρὰ τοῦ Δημοσίου τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, εἶναι μὴ νόμιμος καὶ ὡς τοιαύτη ἀπορριπτέα, διότι διὰ τὴν παραίτησιν τοῦ Δημοσίου ἀπὸ ἐνδίκου μέσου ἀπαιτεῖται κατὰ τὰ ἄρθρα 34 καὶ 35 τοῦ Κώδικος τῶν νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου (Κ.Δ. τῆς 26. 6. - 10.7.1944) γνωμοδότησις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου καὶ ἔγκρισις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὁ ἐπάλληλος δὲ ἰσχυρισμὸς περὶ τοῦ ὅτι τὸ Δημόσιον, πρὸς ὃ ὑπέβαλε τὴν ἀπόφασιν, διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ἐν αὐτῇ ποσὸν μετὰ δηλώσεως ὅτι δὲν θὰ ἀσκήσῃ κατ' αὐτῆς ἐνδικον μέσον, τῷ ἐδήλωσεν, ὅτι θὰ τῷ καταβάλῃ τὸ ἐν αὐτῇ ἐπιδικασθὲν ποσόν, ἀλλ' εἶτα ὑπανεχώρησε καὶ ἤσκησε τὴν κρινομένην ἔφεσιν, δὲν ἀσκεῖ ἐπιρροὴν τινα μετὰ τὰς αὐτὰς ὡς ἀνωτέρω διατάξεις.

Σύμβασις ὡρισμένου χρόνου ὑπάρχει, ὅταν εἶναι ἐκ τῶν προτέρων ἀντικειμενικῶς γνωστὸν τὸ ἀκριβὲς χρονικὸν σημεῖον λήξεως αὐτῆς, οὕτως ὥστε ἐπερχομένου τοῦ σημείου τούτου ἐπέρχεται αὐτοδικαίως καὶ ἡ λῆξις τῆς συμβάσεως (Α.Κ. 669 § 1). Ὁ τοιοῦτος δὲ καθορισμὸς γίνεται συνηθέστερον ρητῶς, ἀλλὰ δύναται νὰ προκύπτῃ καὶ ἐμμέσως ἐκ τοῦ εἴδους καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς συμβάσεως (Α.Κ. 669 § 2).

Ἐν προκειμένῳ διὰ τοῦ ἄρθρ. 10 τῆς διὰ τοῦ νόμου 3253]1953 κυρωθείσης συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ὡς ἐργοδότου καὶ τῶν ἀναδόχων συμπραττουσῶν ἀλλοδαπῶν ἑταιρειῶν κατασκευῆς καὶ θέσεως ἐν λειτουργίᾳ διϋλιστηρίου πετρελαίου ἐν Ἑλλάδι ὡρίσθη, ὅτι τοῦτο θὰ ἀνεγερθῇ ἐντὸς 24 μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ἐγκρίσεως τῶν σχετικῶν διατάξεων τῶν μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων καὶ διαγραμμάτων λειτουργίας (ἄνευ μνείας πότε θὰ γίνῃ ἡ τοιαύτη ἔγκρισις), ἀνηγέρθη δὲ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 10 τὴν 15.9.1957 (βλέπε ὑπ' ἀριθ. 10904 τῆς 29.10.1957 ἐγγράφου τῆς Ὑπηρεσίας παρακολουθήσεως καὶ ἐλέγχου κατασκευῆς αὐτοῦ πρὸς τὰς ἀναδόχους ἑταιρείας), πλὴν ἐξηκολούθησαν νὰ γίνωνται ἐν αὐτῷ ἐργασίαι συμπληρώσεως, συντηρήσεως, διαφυλάξεως καὶ ἐξοικειώσεως τοῦ προσωπικοῦ μὲ τὰς μηχανολογικὰς ἐγκαταστάσεις μέχρι τῆς ἀναδείξεως μισθωτοῦ τοῦ διϋλιστηρίου διὰ τὴν λειτουργίαν καὶ ἐκμετάλλευσιν αὐτοῦ, ἥτις ἔλαβε χώραν διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου 3034]1958 κυρωθεισῶν ἀπὸ 22.5.1958 καὶ 8.8.1958 συμβάσεων μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου. Ὁ ἐνάγων προσελήφθη παρὰ τῶν ἀναδόχων τοῦ διϋλιστηρίου τὴν 19.3.1957 ἄνευ μνείας τοῦ χρόνου λήξεως τῆς συμβάσεως, ἐξετέλει ὑπαλληλικὴν ὑπηρεσίαν καὶ ἀπελύθη τὴν 6.2.1958. Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω πραγματικῶν περιστατικῶν καθίσταται σαφές, ὅτι ἡ σύμβασις ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος ἦτο ἀορίστου χρονικῆς διάρκειας. Ἀλλὰ καὶ ὡρισμένου χρόνου ἂν ἦθελε κριθῇ, λήξασα τὴν 15.9.1957, μὲ τὴν κατασκευὴν τοῦ διϋλιστηρίου, ἐφ' ὅσον ὁ ἐνάγων ἐξηκολούθησε καὶ μετὰ ταῦτα προσφέρων τὰς ὑπηρεσίας του, ἀνευ ἐναντιώσεως τῶν ἀναδόχων, ἀνενεώθη αὐτὴ ἐπ' ἀόριστον χρόνον καὶ ἀπητεῖτο καταγγελία διὰ τὴν λύσιν αὐτῆς κατὰ τὰ ἄρθρα 671 καὶ 669 § 2 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ὀρθῶς ἀντιληφθεῖσαι τὰς ὑποχρεώσεις των αἱ ἀνάδοχοι ἐναντι τοῦ προσληφθέντος ὑπ' αὐτῶν ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ, ἀπολύσασαι τοῦτο τμηματικῶς, κατήγγειλαν τὴν σύμβασιν καὶ κατέβαλον τὴν ἀποζημίωσιν διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου, παρ' οὗ ἐξετελέσθη τὸ ἔργον ἀπολογιστικῶς. Κατ' ὀρθὴν ὅθεν ἐκτίμησιν τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἔκρινε νόμῳ εὐσταθοῦσαν τὴν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ Δημοσίου, ἐφ' ὅσον ἐπρόκειτο περὶ ἀπολογιστικῶς ἐκτελεσθέντος ἔργου (ἄρθρον 1 ν. δ. 1289]1942, κυρωθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 324]1946 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου) καὶ ἐπεδίκασε τὴν ἐν αὐτῇ ἀποζημίωσιν ὑπαλλήλου λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας (μετ' ἐκπτωσιν τοῦ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν καταβληθέντος ὑπὸ τῶν ἀναδόχων ποσοῦ), κατ' ἐφαρμογὴν τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 καὶ 3 νόμου 2112]1920 καὶ 2, 3 καὶ 5 τοῦ νόμου 3198]1955 καὶ οὐχὶ τῶν μὴ ἐχουσῶν, ὡς ἀβασίμως τὸ ἐκκαλοῦν ὑποστηρίζει, ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ, ἐφ' ὅσον τὸ προσωπικὸν δὲν προσελαμβάνετο ὑπὸ τοῦ Δημοσίου (κατ' ἄρθρον 1 ν. δ. 1289]1942), ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976]1947 πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (αὐθεντικῶς ἑρμηνευθεισῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 48 ν. δ. 2698]1953), κυρωθεισῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 913]1949, ὀρθῶς ὑπολογίσασα ταύτην, καὶ τὰ ἐναντία ὑποστηριζόμενα διὰ τοῦ πρώτου λόγου ἐφέσεως ἀπορριπτέα κρίνονται, ὡς μὴ νόμιμα καὶ ἀβάσιμα.

Καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἀναφερομένου εἰς τὰς σκέψεις τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ὁ ἐνάγων, ἀπολυθεὶς προηγηθείσης καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἄνευ πταίσματός του καὶ πρὶν ἢ συμπληρώσῃ παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει τὸν βασικὸν χρόνον, ἐδικαιοῦτο ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῶν μηνῶν τῆς ἀπασχολήσεώς του (ἄρθρον 5 § 4 ἀ. ν. 539]1945). Κατ' ὀρθὴν ὅθεν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου καὶ ὑφισταμένης συμβάσεως ἀορίστου χρόνου ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐπεδίκασε (μετ' ἐκπτωσιν τῶν διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν καταβληθέντων) τὸ ἐν αὐτῇ ποσὸν ὡς ἀποζημίωσιν διὰ μὴ χορηγηθεῖσαν ἄδειαν καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος λόγος ἐφέσεως ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς μὴ νόμιμος.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΠΙ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Ὑποχρέωσις πρὸς καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως

Ἔννοια τοῦ ἄρθρου 6 Νόμου 2112/1920.—Θεώρησις ὡς μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου διὰ τὴν προστασίαν τοῦ μισθωτοῦ ἐκείνης, ἡ ὁποία ἐπέρχεται καθ' οἱονδήποτε τρόπον, ἔστω καὶ ἐν ἀνυπαρξίᾳ νομικῆς διαδοχῆς, ὁρκούσης μόνον τῆς διατηρήσεως τῆς ἑνότητος τῆς ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τὸν νέον φορέα ταύτης.—Ὑπόχρεως πρὸς καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Νόμου 2112 ὁ καταγγείλας τὴν σύμβασιν ἐργασίας νέος φορεὺς τῆς ἐπιχειρήσεως, μὴ ὑπαρχούσης ὑποχρεώσεως τοῦ προηγουμένου εἰς ἀλληλέγγυον μετὰ τοῦ νέου καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως.

Ἐρευνᾶται ὑπὸ τῆς παρατιθεμένης κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ποία ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 2112/1920, ὁρίζοντος ὅτι ἡ μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου, ὁπωσδήποτε ἐπερχομένη, οὐδαμῶς ἐπηρεάζει τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὑπὲρ τοῦ ὑπαλλήλου διατάξεων τοῦ νόμου τούτου. (Ἀνάλογον καὶ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ β. δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920).

Ἐπαναλαμβάνεται καὶ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς τὸ ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων δεκτὸν γενόμενον ὅτι διὰ τὴν προστασίαν τοῦ μισθωτοῦ ὁ νόμος ἀπέβλεψε μόνον εἰς τὸ πραγματικὸν γεγονὸς τῆς συνεχίσεως τῆς αὐτῆς ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τοῦ νέου φορέως αὐτῆς (βλέπε ΕΕΔ 16, 356, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς τὴν θεωρίαν καὶ νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας).

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, εἰς τὴν περίπτωσίν της ἐχώρησαν ἀλλεπαλλήλοι μεταβολαὶ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου καὶ ὁ τελευταῖος κατήγγειλε τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ὁ μισθωτὸς ὅμως, ἀντὶ νὰ ζητήσῃ τὴν νόμιμον ἀποζημίωσιν παρὰ τοῦ τελευταίου καταγγείλαντος τὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐργοδότου, ἐζήτησε ταύτην παρὰ τοῦ προηγουμένου, ὁ μετὰ τοῦ ὁποίου ὅμως δεσμὸς ἀπεκόπη διὰ τῆς γενομένης μεταβολῆς καὶ ὑπεισελεύσεως τοῦ διαδόχου εἰς τὰς ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 ὑποχρεώσεις (Α. Π. 30/1953, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 12, 234).

Περίπτωσις ἀλληλεγγύου εὐθύνης τοῦ προηγουμένου ἐργοδότου εἰς πληρωμὴν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, ὡς δέχεται καὶ τὸ Πρωτοδικεῖον, δὲν συνέτρεχεν ἐν προκειμένῳ, ἀφοῦ ἡ σύμβασις διεσπάσθη ὑπὸ τοῦ νέου ἐργοδότου, ὅστις ὑπεισῆλθεν εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ προηγουμένου, καὶ ὁ ὁποῖος θὰ ἠδύνετο ἔναντι τοῦ μισθωτοῦ, ἀκόμη καὶ ἂν ὁ προηγούμενος ἐργοδότης εἶχε καταγγείλει ἀκύρως τὴν σύμβασιν καὶ οὕτω ἦτο αὐτὴ ἐνεργὸς κατὰ τὸν χρόνον τῆς μεταβολῆς (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 11849/1957, εἰσηγητὴς *Α. Κρέτσης*, ΕΕΔ 16, 932, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5872/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Μ. Καλεύρας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ξ. Ἀργυρόπουλος, Ν. Τατσόπουλος

Ὁ ἐνάγων (ἐφεσίβλητος), ἐπαγγελλόμενος τὸν χειριστὴν κινηματογραφικῶν μηχανῶν, προσελήφθη τὴν 1.1.1941 παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ ἐναγομένου (ἐκκαλοῦντος), ὡς μηχανικὸς τῶν κινηματογραφικῶν ἐπιχειρήσεών του, συνδεθεὶς μετ' αὐτοῦ διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, καὶ εἰργάσθη ἐκτοτε ὡς τοιοῦτος, τὰς μὲν χειμερινὰς περιόδους εἰς τὸν χειμερινὸν κινηματογράφον «**», τὰς δὲ θερινὰς εἰς τὸν θερινὸν τοιοῦτον «**», οὓς εἶχε μισθώσει ὁ Γ.Κ. παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν των καὶ ὡς πρὸς οὓς ἐπροστατεύετο παρὰ τοῦ ἐνοικιοστασίου. Τὸ 1952 ὁ Γ.Κ**, ἀσθενήσας βαρύτατα καὶ μὴ δυνάμενος πλέον, τούτῳ τῷ λόγῳ, νὰ ἐκμεταλλευθῇ τοὺς ἀνωτέρω κινηματογράφους, ὑπεξεμίσθωσε τούτους πρὸς τὸν ἐναγόμενον, ὃν ὅμως, πρὸς καταστρατήγησιν τῶν διατάξεων τοῦ ἐνοικιοστασίου, ἐνεφάνιζεν ὡς πληρεξούσιόν του. Οὕτω, καταστάντος τοῦ ἐναγομένου νέου φορέως τῶν ἄνω ἐπιχειρήσεων, ἐχώρησε μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου τοῦ ἐνάγοντος, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 6 § 1 νόμου 2112]1920 (πρβλ. ἄρθρον 9 § 1 β.δ]γματος τῆς 16]18.7.1920). Ἔκτοτε ὁ ἐνάγων ἐξηκολούθησεν ἐργαζόμενος κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον παρὰ τῷ νέῳ ἐργοδότῃ του ἐναγομένῳ. Τὸν Ὀκτώβριον 1957 οἱ κληρονόμοι τοῦ Α.Λ**, ὡς ἰδιοκτῆται τοῦ κινηματο-

γράφου «...», ἤγειραν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ μισθωτοῦ των Γ.Κ...., διώκουσαν τὴν ἔξωσίν του, λόγῳ ὑπομισθώσεως, ἄλλως παραχωρήσεως τῆς χρήσεως, ἄλλως προσλήψεως συνεταίρου, ἥτις συνεζητήθη τὴν 29.11.1958. Τὴν 25.12.1957, πρὶν ἢ ἐκδοθῇ ἀπόφασις ἐπὶ τῆς ἄνω ἀγωγῆς, ἔθανεν ὁ Γ.Κ...., τοῦ ἐναγομένου ἐξακολουθήσαντος νὰ ἐκμεταλλεύηται τὸν ἄνω κινηματογράφον καὶ μετὰ τὸν θάνατον ἐκείνου. Τὴν 11.1.1958 - καὶ πάλιν πρὸ εἰσέτι ἐκδόσεως ἀποφάσεως ἐπὶ τῆς ἄνω ἀγωγῆς, ἔστω μόνον ὁριστικῆς - οἱ ἰδιοκτῆται τοῦ ἄνω κινηματογράφου, ἐν συνεννοήσει μετὰ τῆς ταμίου αὐτοῦ, αὐτοδικοῦντες ἀπέβαλον τὸν ἐναγόμενον ἐξ αὐτοῦ καὶ ἦρχισαν εἰσπράττοντες αὐτοὶ ἐκτοτε τὰς εἰσπράξεις τοῦ κινηματογράφου τούτου, ἐξακολουθήσαντος νὰ λειτουργῇ, ὡς καὶ πρότερον, μὲ τὸν αὐτὸν τίτλον, τὸν ἴδιον ἐξοπλισμὸν καὶ τὸ ἴδιον προσωπικὸν (εἰς ὃ περιελαμβάνετο καὶ ὁ ἐνάγων), ἐχοντος δὲ τὴν αὐτὴν πελατείαν καὶ φήμην. Τοιουτοτρόπως οἱ ἰδιοκτῆται τούτου κατέστησαν νέοι φορεῖς τῆς ἐπιχειρήσεως ἐκμεταλλεύσεώς του, ἐπελθούσης, ὡς πρὸς τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην, νέας μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου τοῦ ἐνάγοντος, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 6 § 1 νόμου 2112]1920, ἥτις καὶ ἐπέρχεται καθ' οἱονδήποτε τρόπον, ἔστω καὶ ἐν ἀνυπαρξίᾳ νομικῆς διαδοχῆς, ἀρκούσης μόνον τῆς διατηρήσεως τῆς ἑνότητος τῆς ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τὸν νέον φορέα ταύτης (πρβλ. Α.Π. 295]1952, 732]1954, 105 καὶ 610]1957, ὡς καὶ 331]1958)(*), οἷα ὑφίσταται ὁπωσδήποτε ἐν προκειμένῳ. Τὴν 25.1.1958 ἡ χήρα τοῦ Γ.Κ...., ὑπέβαλε μήνυσιν κατὰ τῶν ἀνωτέρω καὶ ἐζήτησεν, ἐν συνεχείᾳ, τὴν λῆψιν προσωρινῶν μέτρων παρὰ τοῦ Προέδρου τοῦ δικαστηρίου τούτου κατ' αὐτῶν, ὡς προστατευομένη παρὰ τοῦ ἐνοικιοστασίου. Τὴν 31.1.1958 ἐξεδόθη ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς ἐξώσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 605]1958 ἀπόφασις τοῦ Προέδρου τούτου, δεχθεῖσα ταύτην καὶ διατάξασα τὴν ἐκ τοῦ μισθίου ἔξωσιν τοῦ Γ.Κ.... καὶ παντὸς ἐξ αὐτοῦ ἔλκοντος δικαιώματα. Τὴν δὲ 5.2.1958 ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1701]1958 ἀπόφασις τοῦ ἰδίου, ἐπὶ τῆς αἰτήσεως λήψεως προσωρινῶν μέτρων, ἀπορρίψασα ταύτην ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ χήρα δὲν εἶχε συνεχίσει τὴν ἐπιχείρησιν ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ἄνω κινηματογράφου, ἡ δὲ κατάληψις τούτου παρὰ τῶν καθ' ὧν ἀφεώρα εἰς τὰς μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ ἐναγομένου σχέσεις. Αὐθημερὸν (5.2.1958) ἐκοινοποιήθη τῷ ἐνάγοντι παρὰ τῶν ἄνω ἰδιοκτητῶν ἐξώδικον, δι' οὗ κατηγγέλλετο ἀπὸ τῆς ἐπομένης (6.2.1958) ἀπροειδοποιήτως καὶ πρὸ λήψεως τῆς ἀδείας ἀναψυχῆς ἔτους 1958 ἡ μετὰ τοῦ ἐνάγοντος σύμβασις ἐργασίας, τῆς καταγγελίας ταύτης ἀναγγελθείσης νομίμως. Συνεπῶς δὲν ἀπελύθη ὁ ἐνάγων παρὰ τοῦ ἐναγομένου, ὅστις, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, εἶχε παύσει ἀπὸ 11.1.1958 νὰ ἀσκῇ τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται κινηματογράφου. Κατὰ ταῦτα οὗτος δὲν ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ ἐνάγοντος, οὔτε λόγῳ τῆς ἄνω ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας, οὔτε διότι αὕτη ἐχώρησε πρὸ τῆς λήψεως τῆς ρηθείσης ἀδείας, ἀλλ' οἱ κατὰ μεταβολὴν τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου τελευταῖοι τοιοῦτοι ἄνω ἰδιοκτῆται, ἀφοῦ, διαρκούσης τῆς μετ' αὐτῶν σχέσεως, ἐγεννήθησαν αἱ σχετικαὶ ἀξιώσεις (πρβλ. Α.Π. 610]1957). Λεκτέον συναφῶς, ὅτι ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐνάγοντος, ὅτι καὶ ἂν ἡ ἀπόλυσίς του ἐγένετο παρὰ τῶν ἀνωτέρω ὑπόχρεως πρὸς ἀποζημίωσίν του εἶναι ὁ ἐναγόμενος, ὡς εἷς ὁλόκληρον εὐθυνόμενος, ἀπορριπτέος ἐλέγχεται, πρωτίστως μὲν ὡς ἀπαράδεκτος, ὡς συνιστῶν μεταβολὴν τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς, ἅτε στηριζομένης μόνον εἰς ἀπόλυσιν γενομένην παρὰ τοῦ ἐνάγοντος, ἀλλὰ καὶ ὡς μὴ νόμιμος, διότι, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ἄρθρου 6 § 1 νόμου 2112]1920, ἐν μὴ συνδρομῇ τῶν στοιχείων τοῦ ἄρθρου 479 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὑπόχρεως πρὸς καταβολὴν τῶν ἄνω ἀποζημιώσεων εἶναι μόνον ὁ καταγγέλλων (πρβλ. Ἀγαλλοπούλου, Ἐργατικὸν Δίκαιον §§ 8, 2, 3γ καὶ 4). Ὅθεν ὁ Πρωτοδίκης ὀρθῶς μὲν κατ' ἀρχὴν ἐδέχθη, ὅτι ὁ ἐναγόμενος κατέστη ἀρχικῶς φορεὺς τῆς ἐπιχειρήσεως ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ἄνω κινηματογράφου, καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τῶν ἀντιθέτων δεύτερος λόγος τῆς ἐφέσεως, πλήν, μετὰ ταῦτα, ἐσφαλμένως καὶ παρὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν περαιτέρω δευτέραν ἄνω μεταβολὴν τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου (Α.Π. 394]1949) ἐδέχθη τὴν ἀγωγήν, καὶ δὴ ἐν ὅλῳ μὲν κατὰ τὸ κεφάλαιόν της περὶ ἀποζημιώσεως λόγῳ ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἐν μέρει δὲ κατὰ τὸ τοιοῦτον περὶ τοιαύτης λόγῳ ἀπολύσεως πρὸ λήψεως ἀδείας, καὶ δέον, δεκτῶν καθισταμένων τῶν συναφῶν λόγων τῆς ἐφέσεως, ὡς βασίμων, νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη καὶ ἀπορριφθῇ οὕτω κατ' ἀμφότερα τὰ κεφάλαιά της, ἄρα ἐν τῷ συνόλῳ της, λόγῳ δὲ τοῦ δυσερμηνεύτου τῆς περὶ μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου ἄνω διατάξεως καὶ τῆς ἐντεῦθεν εὐλόγου ἀμφιβολίας ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων περὶ τῆς ἐκβάσεως τῆς δίκης δέον ὅπως συμψηφισθῇ ἐν ὅλῳ μεταξὺ τούτων ἡ δικαστικὴ δαπάνη ἀμφοτέρων τῶν βαθμῶν (ἄρθρον 211 § 2 Πολ. Δικ.).

(*) ΕΕΔ 11, 625, ΕΕΔ 13, 1246, ΕΕΔ 16, 357, ΕΕΔ 17, 39, 630

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ

Περίπτωσις ἀναπληρωτοῦ γενικοῦ γραμματέως ἐργατικῆς ὀργανώσεως

Ἔννοια τοῦ Α.Ν. 1803/1951.—Ἔλλειψις τῆς κατ' αὐτόν προστασίας ἀπό ἐλευθέρας ὑπό τοῦ ἐργοδότου ἀπολύσεως τῶν προσωρινῶς ἀναπληρούντων τόν πρόεδρον ἢ γενικόν γραμματέα τῆς ὀργανώσεως.—Ἰσχυρισμός μισθωτοῦ περί καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος ἐργοδότου πρός ἀπόλυσίν του λόγῳ τῆς συνδικαλιστικῆς δράσεως αὐτοῦ.

Ἔχει νομολογηθῆ (Α. Π. 88/1958, εἰσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 198), ὅτι κατά τόν ἀ. ν. 1803/1951 «περί προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν» (ΕΕΔ 10, 583) ὡς πρός τήν ἀπόλυσιν προστατεύονται τά ἐν αὐτῷ πρόσωπα καί ἄν ἀκόμη κατέλυβον τάς θέσεις ταύτας οὐχί ἐξ ὑπαρχῆς, ἀλλά κατόπιν κενώσεως τῶν θέσεων τούτων προϊόντος τοῦ χρόνου, ἐκτός ἄν ἡ ὑπό ἰσιαυτίας περιστάσεις χωρήσασα μεταβολή ἐν τῇ διοικήσει τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως δέν εἶναι σπουδαία, ὡς γενομένη ἀποκλειστικῶς διά τήν ἀποτροπήν ἀπειλουμένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Τοῦτο ὅμως εἶναι διάφορον τῆς περιπτώσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, καθ' ἣν ἐπρόκειτο περί ἀναπληρωτρίας τοῦ γενικοῦ γραμματέως τοῦ σωματείου, ἡ ὁποία, ὡς δέχεται τό Πρωτοδικεῖον, δέν ἀπολαμβάνει τῆς εἰδικῆς προστασίας τοῦ ἀνωτέρω νόμου, ἀφοῦ, ὡς προσφυῶς ἐσκέφθη, ὑπό ἀντίθετον ἄποψιν θά συνέβαινε νά προστατεύωνται ἀλληλοδιαδόχως πρόσωπα καί ὄχι μόνον κατά τήν διάρκειαν τῆς θητείας των, ἀλλά καί ἓν ἔτος μετ' αὐτήν (πρβλ. καί Πρωτοδικείου Πειραιῶς 4683/1958, εἰσηγητής *Α. Σιδέρης*, ΕΕΔ 18, 434, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3066/1958, εἰσηγητής *Ν. Παπανικολάου*, ΕΕΔ 17/1069).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6815/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*
Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Μ. Καλεύρας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μπλάτσιος, Σ. Πλακίδας

Συμφώνως τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 1803/1951 «περί προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν» πρόσωπα, παρέχοντα ὁπωσδήποτε ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἐφ' ὅσον τυγχάνουσι πρόεδροι ἢ γενικοί γραμματεῖς οἱασδήποτε ἐργατικῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως παντός βαθμοῦ, ἀριθμούσης πλέον τῶν 100 μελῶν, δέν ἀπολύονται διά καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπό τῶν πάσης φύσεως ἐργοδοτῶν των κατά τήν διάρκειαν τῆς θητείας των καί ἐν ἔτος μετ' αὐτήν, εἰ μή μόνον διά σπουδαῖον λόγον, ὁριζόμενον δι' ἄρθρου 2 καί κατά διαδικασίαν, ὁριζομένην δι' ἄρθρου 3 ἰδίου ἀ.ν. ὑπό τῆς παρ' αὐτοῦ προβλεπομένης ἐπιτροπῆς. Κατά τήν ὀρθήν ἔννοιαν τῆς ἄνω διατάξεως δέν προστατεύονται δι' αὐτῆς καί οἱ προσωρινῶς—ἐπί μακρότερον ἢ μικρότερον διάστημα—ἀναπληροῦντες τόν πρόεδρον ἢ τόν γενικόν γραμματέα, διότι, ἐν τῇ ἐναντίᾳ περιπτώσει, ἐν ὄψει τοῦ ὅτι κατά τά ἄνω ἡ προστασία συνεχίζεται ἐπί ἔτος μετά τήν λῆξιν τῆς θητείας, διά τῆς ἀλληλοδιαδόχου ἀναπληρώσεως τούτων παρά διαφόρων μελῶν τοῦ Συμβουλίου, ἡ προστασία θά ἐπεξετείνετο αὐτομάτως ἐπί πάντων τῶν μελῶν τούτου, ὅπερ δέν ἠθελήθη παρά τοῦ νομοθέτου.

Ἐν προκειμένῳ, ἐφ' ὅσον διά τῆς ὑπό κρίσιν ἀγωγῆς ἐκτίθεται, ὅτι ἡ ἐνάγουσα, διατελοῦσα μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ σωματείου**, ἀριθμοῦντος πλέον τῶν 100 μελῶν, ἀνεπλήρου κατά τόν χρόνον τῆς τήν 4.10.1958 χωρησάσης ἀπολύσεώς της τόν τακτικόν γενικόν γραμματέα τούτου Α Ξ**, δέν προστατεύεται ὑπό τῆς ἄνω διατάξεως. Ὅθεν καί ὁ Πρωτοδίκης, ταῦτα εἰπών καί ἀπορρίψας ὡς μή νόμιμον τό κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς, δι' οὗ ζητοῦνται ἀποδοχαί ὑπερημερίας κατά τήν κυρίαν βάσιν του, ἤτοι λόγῳ ἀκυρότητος τῆς ἄνω ἀπολύσεώς της, ἕνεκα μή τηρήσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1803/1951, ὀρθῶς τόν νόμον ἡρμήνευσε καί ἐφήρμοσε καί ὁ πρῶτος λόγος τῆς ἐφέσεως κατά τό περί τοῦ ἀντιθέτου πρῶτον σκέλος του ἀπορριπτέος ἐλέγχεται ὡς μή νόμιμος.

Ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ἐναγομένη κατά τάς χρήσεις 1956 καί 1957 ὑπέστη μεγάλας ζημίας ἀνελθούσας εἰς 8.186.449 δραχμάς. Κατ' ἀκολουθίαν τούτου ἀπεφασίσθη ὑπό τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου της ἡ ἐνέργεια οἰκονομιῶν καί ἡ ἀπόλυσις μέρους τοῦ προσωπικοῦ της. Οὕτως ἀπό 1.1.1958 ἤρξατο ἀπολύουσα ὑπαλλήλους της. Ὁ ἀριθμός τῶν ἀπολυθέντων μέχρις 22.7.1958 ἀνῆλθεν εἰς 40, τήν 25.9.1958 δέ, ἐπί σκοπῷ συνεχίσεως τῆς ἐκκαθαρίσεως τοῦ προσωπικοῦ της, συνεστήθη, κατά τήν ὑπ' ἀριθ. 13/1958 συνεδρίασίν του, τριμελής ἐπιτροπή, ἀποτελουμένη ἐκ δύο συμβούλων της καί τοῦ ἀναπληρωτοῦ διευθυντοῦ της, ἥτις καί κατά τήν συνεδρίασίν της τῆς 29.9.1958 ἀπεφάσισεν—ἐν ὄψει ποιοτικῶν κριτηρίων τῶν ὑπαλλήλων της, τῆς ἀναγκαιότητος τούτων, ὡς καί τῶν ὑποχρεώσεών των—τήν ἀπόλυσιν ἑτέρων 10 ὑπαλλήλων τῆς ἐναγομένης, ἐν οἷς καί τῆς ἐναγούσης. Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐγένετο γνωστή πρό τῆς κοινοποιήσεως τῶν σχετικῶν καταγγελιῶν τῶν συμβάσεων. Δυσαρεστηθεῖσα ἡ ἐνάγουσα ἤγειρε τήν 1.10.1958 ἀγωγήν κατά τῆς ἐναγομένης, ζητοῦσα 500 δραχ. ἐπιδομά της. Ἡ ἀγωγή ἐκοινοποιήθη τῇ ἐναγομένῃ τήν 4.10.1958, ἐνῷ ταυτοχρόνως ἐκοινοποιήθη καί τῇ ἐναγούσῃ ἡ καταγγελία, ἥτις ἐχώρησεν οὐχί ἐξ ἐκδικήσεως λόγῳ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἄνω ἀγωγῆς, ἀφοῦ ἡ σχετική ἀπόλυσις εἶχε προη-

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ ΕΚ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Έργασία μεταλλείων κατά Κυριακάς καί πρόσθετος άμοιβή μισθωτών

Έφαρμογή ὑπ' ἀριθ. 14/1957 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περί ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μεταλλείων - λιγνιτωρυχείων.—Δεσμευόμενα ἐξ αὐτῆς πρόσωπα.—Ἐπιτρεπτή ἡ κατά Κυριακάς ἐργασία, προκειμένης βιομηχανίας, ἀσκουμένης ἐν ὑπαίθρῳ καί ἐπηρεαζομένης ἐκ τῶν καιρικῶν συνθηκῶν.— Πρόσθετος ἀμοιβή μισθωτῶν.— Ἔννοια Α.Ν. 539/1945 περί ἀδείων μισθωτῶν.—Προϋπόθεσις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀδείας ἡ συνεχής καί πραγματική ἀπασχόλησις τοῦ μισθωτοῦ.—Ἔλλειψις δικαιώματος τοῦ ἀπασχολουμένου 3 ἢ 4 ἡμέρας ἑβδομαδιαίως, ἄλλως ἀναγκαία ἡ αἴτησις τοῦ μισθωτοῦ.

Ἐπρόκειτο εἰς τήν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως περί ἐφαρμογῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 14/1957 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περί τῶν ὅρων ἐργασίας καί ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μεταλλείων—λιγνιτωρυχείων ἁπάσης τῆς χώρας (ΕΕΔ 16, 897).

Ἡ διαιτητική αὕτη ἀπόφασις, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 32918/6239/1957 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας (ΕΕΔ 16, 897), ἐγκύρου οὔσης (Σ. Ε. 1363/1958, εἰσηγητής *Δ. Τσιμαράτος*, ΕΕΔ 17, 828), ἐκηρύχθη ἁπλῶς ἐκτελεστή κατά τό ἄρθρ. 20 τοῦ νόμου 3239/1955 «περί ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» (ΕΕΔ 14, 601), κατά δέ τό ἄρθρον 19 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἡ διαιτητική ἀπόφασις, ἐφ' ὅσον ἐκηρύχθη ἐκτελεστή δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐπέχει θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καί διέπεται περαιτέρω ὑπό τῶν περί ταύτης διατάξεων τοῦ νόμου τούτου.

Τούτου δεδομένου καί ἀφοῦ σαφῶς προκύπτει ἐκ τοῦ νόμου (3239/1955), ὅτι αἱ συλλογικαί συμβάσεις ἐργασίας δεσμεύουν μόνον τά μέλη τῶν συμβληθεισῶν ὀργανώσεων καί αἱ πρός αὐτάς ἐξομοιούμεναι διαιτητικαί ἀποφάσεις τά μέλη τῶν ἐν διενέξει ὀργανώσεων (βλέπε ΕΕΔ 17, 804), θά ἔπρεπε νά γίνῃ τοῦτο δεκτόν καί ἐν προκειμένῳ.

Ἡ συλλογιστική τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ἀναφέρεται εἰς τήν κατά τό ἄρθρον 5 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 κήρυξιν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως (ἤ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας) ὑποχρεωτικῆς, ὁπότε δεσμεύει ἅπαντας ἐν γένει τούς ἐργοδότας καί μισθωτούς τῆς περιπτώσεως (πρβλ. Α. Π. 698/1958, εἰσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 1295), πράγμα ὅμως τό ὁποῖον δέν ἐχώρησεν ἐν προκειμένῳ, τῆς ἐν λόγῳ διαιτητικῆς ἀποφάσεως κηρυχθείσης μόνον ἐκτελεστῆς.

Προκειμένου νά ἐφαρμοσθῇ ἡ ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργική ἀπόφασις περί προσθέτου ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατά Κυριακάς (ΕΕΔ 12, 388), ἡ ὁποία προϋποθέτει νά παρέχηται ἐπιτρεπτῶς ὑπό τοῦ νόμου ἡ ἐργασία, ὑποκειμένης ἐγκύρου συμβάσεως (βλέπε ΕΕΔ 17, 900) ἐρευνᾷ ἡ ἐν λόγῳ δικαστική ἀπόφασις, ἄν ἐπιτρέπηται ἐν προκειμένῳ ἡ ἐργασία (βλέπε διά λατομεῖα Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 17880/1956, εἰσηγητής *Α. Ἀλεξανδρόπουλος*, ΕΕΔ 16, 198, Πρωτοδικείου Χανίων 32/1958, εἰσηγητής *Β. Βρέλλης*, ΕΕΔ 17, 920).

Ὡς πρός τό δικαίωμα ἀδείας τῶν μισθωτῶν βλέπε καί τήν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 14530/1957 (εἰσηγητής *Σ. Λιμούρης*, ΕΕΔ 17, 916) καί αὐτόθι σημειώσεις μας, ἔνθα παραπομπαί.

γηθῇ ταύτης, οὔτε διότι ἡ ἐνάγουσα εἶχεν ἐπιδείξει συνδικαλιστικήν δρᾶσιν, λίαν περιωρισμένην ἄλλωστε, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τοῦ συνόλου τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ, ἀλλά λόγῳ τῶν ἀποφασισθεισῶν, ὡς ἀνωτέρω, οἰκονομιῶν. Κατά ταῦτα ἡ καταγγελία δέν ἐγένετο καθ' ὑπέρβασιν—πολλῷ μᾶλλον προφανῆ—τῶν ὁρίων τῶν ἐπιβαλλομένων ἐκ τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος καί συνεπῶς δέν εἶναι ἄκυρος, ὡς καταχρηστική. Ὅθεν καί ὁ Πρωτοδίκης, ταῦτα εἰπών καί ἀπορρίψας τό ἴδιον κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς περί ἀποδοχῶν ὑπερημερίας, καί κατά τήν ἐπικουρικήν αὐτοῦ βάσιν, ἦτο λόγῳ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας, ὡς γενομένης κατά κατάχρησιν δικαιώματος, ὀρθῶς τάς ἀποδείξεις ἐξετίμησε καί τόν νόμον ἡρμήνευσε καί ἐφήρμοσε καί ὁ ἴδιος πρῶτος λόγος τῆς ἐφέσεως ἐλέγχεται ὡς ἀβάσιμος, ἄρα καί ἡ ἔφεσις ἐν τῷ συνόλῳ της.

Πρωτοδικείου Κοζάνης 396/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Βασιλείου*
Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Β. Ζαρούκας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Χρυσοχόου, Κ. Δακῆς

Ναί μέν διά τήν ἐφαρμογήν τῆς ἀρχικῶς ὑπογραφείσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας κρατεῖ ἡ ἐκ τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τοῦ νόμου 3239/1955 προκύπτουσα ἀρχή ὅτι αὕτη δεσμεύει μόνον τά μέλη τῶν ὑπογραψασῶν τήν συλλογικήν σύμβασιν ὀργανώσεων καί διά τήν περιφέρειαν, δι' ἣν ἰσχύουσι, πλήν ἡ συλλογική αὕτη σύμβασις μετά τήν ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας κήρυξιν αὐτῆς ὑποχρεωτικῆς διά τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ὑποχρεοῖ πάντας τούς ἐργοδότας καί τούς μισθωτούς ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων κατηγοριῶν. Ἡ συλλογική σύμβασις ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἰσοδυναμεῖ πρός τόν νόμον. Ἑπομένως, ἐφ' ὅσον ἡ ὑπ' ἀριθ. 14/1957 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περί τῶν ὅρων ἐργα-

σίας καὶ ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μεταλλείων - λιγνιτωρυχείων ἁπάσης τῆς χώρας ἐνεκρίθη, τροποποιηθεῖσα ἐν μέρει διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. [2918] 1957 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Ε.Κ. τ. Β' φ. 145 τῆς 18 Μαΐου 1957), καλύπτεται δι' αὐτῆς τὸ σύνολον τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν τῶν ἐπαγγελμάτων, ἅτινα ἀφορᾷ, ἀνεξαρτήτως ἂν ἀνήκουν εἰς τὰς ὑπογραψάσας τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ὀργανώσεις (*Δ. Κ. Καλομοίρης*, ΕΕΔ 17, 565). Ἐντεῦθεν καὶ δεδομένου ὅτι ἡ μνησθεῖσα διαιτητικὴ ἀπόφασις ἐξεδόθη ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Μεταλλευτῶν Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Μεταλλευτικῶν Ἐπιχειρήσεων κλπ. αὐτὴ ἰσχύει καὶ ἐν τῇ ὑποκειμένῃ ὧδε περιπτώσει, ἅτε τοῦ ἐνάγοντος ἐργαζομένου εἰς τὴν ἐναγομένην, ἀσκοῦσαν μεταλλευτικὴν ἐπιχείρησιν ἐξορύξεως χρωμίου, ἀνεξαρτήτως ἂν ὁ ἐνάγων ἀνήκῃ ἢ οὐ εἰς τὴν ὑπογράψασαν τὴν οἰκείαν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας Ὁμοσπονδίαν Μεταλλευτῶν Ἑλλάδος. Τὰ αὐτὰ ὀφθέντα καὶ ὑπὸ τοῦ πρωτοβαθμίου δικαστοῦ καὶ κατὰ μερικὴν παραδοχὴν τοῦ οἰκείου κεφαλαίου τῆς ἀγωγῆς ἐπιδικάσαντος τῷ ἐνάγοντι διαφορὰν ἀποδοχῶν, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διαληφθείσης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, διὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 1.4.1957 μέχρι 31.6.1957, ἐν ὄψει καὶ τῆς καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου βεβαιουμένης ἐργασίας αὐτοῦ (ἐνάγοντος) εἰς τὰ καμινεῖα (τριβεῖα) τῶν μεταλλείων τῆς ἐναγομένης, οὐδόλως ἐσφαλε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου τρίτος λόγος τῆς κρινομένης ἐφέσεως ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Εἴτε ἤθελε θεωρηθῇ ἡ ἐκμετάλλευσις μεταλλείου ὡς ἀγροτικὴ ἐπιχείρησις, λόγῳ τοῦ ὑπὸ ἐποψιν ἀστικοῦ δικαίου χαρακτῆρος αὐτοῦ ὡς ἀγροτικοῦ κτήματος (ἄρθρα 23, 24 καὶ 25 τοῦ περὶ μεταλλείων νόμου ΓΦΚΑ', διατηρηθέντος ἐν ἰσχύι καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος), εἴτε αὐτὴ ἤθελε θεωρηθῇ ὑπὸ ἐποψιν ἐργατικοῦ δικαίου ὡς βιομηχανική, λαμβανομένων ἰδίᾳ ὑπ' ὄψιν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 ἐδ. α' τῆς διὰ τοῦ νόμου 2669]1920 κυρωθείσης συμβάσεως τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως Ἐργασίας τῆς Οὐασιγκτῶνος «περὶ περιορισμοῦ τῶν ὡρῶν ἐργασίας ἐν ταῖς βιομηχανικαῖς ἐπιχειρήσεσιν εἰς 8 καθ' ἡμέραν καὶ 48 καθ' ἑβδομάδα» καὶ ἄρθρου 1 ἐδ. α' τῆς διὰ τοῦ νόμου 2990]1922 κυρωθείσης διεθνοῦς συμβάσεως τῆς Γ' Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως Ἐργασίας «περὶ ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως», δι' ὧν διατάξεων τὰ λατομεῖα καὶ μεταλλεῖα θεωροῦνται ὡς βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις, ἡ ἐν αὐταῖς κατὰ Κυριακὰς ἐργασία εἶναι νόμιμος εἰς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν βάσει τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ π.δ. τῆς 8]14 Μαρτίου 1932, εἰς δὲ τὴν δευτέραν βάσει τοῦ ἄρθρου 8 § 1 τοῦ Ἰδίου π.δ., προκειμένης βιομηχανίας ἀσκουμένης ἐν ὑπαίθρῳ καὶ ἐπηρεαζομένης ἐκ τῶν καιρικῶν συνθηκῶν. Κατ' ἀκολουθίαν ὁ ἐνάγων, ἐκτελῶν ἐργασίαν ἀμέσως ἐξαρτωμένην ἐκ τῆς προόδου καὶ ἐκτελέσεως τῆς ἐν τῷ μεταλλείῳ ἐργασίας, ἐδικαιοῦτο κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 8900]1946 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, ὡς ἡρμηνεύθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825] 1951 ὁμοίας, τὸ κεκανονισμένον ἡμερομίσθιον, ηὐξημένον κατὰ 75 ο]ο δι' ἑκάστην ἡμέραν ἐργασίας του κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἐκ τοῦ νόμου ἐξαιρετέας ἑορτάς (Α.Π. 478]1956, ΕΕΔ 15, 1172).

Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 539]1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν», ἰδίᾳ δὲ τῶν ἄρθρων 1, 2 καὶ 5 αὐτοῦ καὶ τῆς ἑρμηνευτικῶς ληπτέας ὑπ' ὄψιν διατάξεως τοῦ ἄρθρου 666 Ἀστικοῦ Κώδικος σαφῶς προκύπτει (βλέπε εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν ἀ.ν. 539]1945 ἐν ΕΕΔ 5 σ. 334), ὅτι ὁ Νομοθέτης τοῦ ὡς ἄνω νόμου ἔχει ὑπ' ὄψιν του, ὅτι ἡ ἀπασχόλησις τοῦ μισθωτοῦ εἶναι συνεχὴς καὶ πραγματική, ἤτις καὶ μόνη, ἀπορροφῶσα καὶ ἀναλίσκουσα οὐσιωδῶς τὰς παραγωγικὰς αὐτοῦ δυνάμεις, καθιστᾷ ἀναγκαίαν τὴν πρόσκαιρον διακοπὴν τῆς ἐργασίας πρὸς ἀνανέωσιν αὐτῶν (Α.Π. 161]1947, ΕΕΝ ΙΔ' σελ. 321, Γνωμ. Νομ. Συμβ. 1129]1957, ΕΕΔ 16, 1341). Ἑπομένως, βεβαιωθέντος ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπησχολεῖτο παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ἐπὶ τρεῖς ἢ τέσσαρας ἡμέρας κατὰ μέσον ὅρον ἑβδομαδιαίως κατὰ τὰ ἔτη 1956 καὶ 1957, δὲν ἐδικαιοῦτο οὗτος ἀδείας καθ' ἑκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος καὶ συνεπῶς οὐδὲ ἀποζημιώσεως διὰ μὴ χορήγησιν ἀδειῶν παρελθόντων ἡμερολογιακῶν ἐτῶν, διότι, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ἡ ὡς εἴρηται διακοπὴ τῆς ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος ἐπέτρεπεν αὐτῷ, ὅπως ἐπωφεληθῇ καὶ ἀνανεώσῃ τὰς δυνάμεις του. Ἄλλωστε οὐδόλως ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων ἠτήσατο νὰ τῷ χορηγηθῇ ἄδεια διὰ τὰ ὡς εἴρηται ἔτη καὶ συνεπῶς καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου οὗτος στερεῖται τοῦ δικαιώματος, ὅπως αἰτήσηται νῦν ἀποζημίωσιν διὰ μὴ χορηγηθεῖσαν αὐτῷ ἄδειαν κατὰ τὰ ἔτη 1956 καὶ 1957. Ὅθεν, κατ' ἐσφαλμένην ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων τοῦ νόμου 539]1945, ὁ πρωτόδικος δικαστὴς ἐπεδίκασε τῷ ἐνάγοντι κατὰ μερικὴν παραδοχὴν τοῦ οἰκείου κεφαλαίου τῆς ἀγωγῆς ἀποζημίωσιν διὰ μὴ ληφθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ ἄδειαν κατὰ τὰ ἔτη 1956 καὶ 1957 καὶ συνεπῶς δέον, δεκτοῦ καθισταμένου ἐν μέρει ὡς βασίμου τοῦ σχετικοῦ δεκάτου λόγου τῆς κρινομένης ἐφέσεως, νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἀπορριφθῇ τὸ οἰκεῖον τῆς ἀγωγῆς αἴτημα.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ "ΔΩΡΩΝ,, ΠΡΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΚΑΘ' ΕΟΡΤΑΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΧΑ

Χρόνος παραγραφής καὶ ἔναρξις αὐτῆς κατ' ἄρθρα 250, 251, 253 Ἀστ. Κώδικος

Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν πενταετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 250 § 17 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος τῶν «δώρων» καθ' ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, πρκειμένου περὶ ἀξιώσεων ὄχι ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, δι' ὑπαγωγὴν εἰς τὴν εἰκοσαετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 249 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀλλ' ἀξιώσεων ἐκ μισθοῦ, ἀποτελούντων τῶν «δώρων» προσαύξησιν τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν.—Ἔναρξις παραγραφῆς.

Ἐπανέρχεται καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, εἰς τὴν ὁμοίαν ἄποψιν προηγουμένων ἀποφάσεων αὐτοῦ ἐπὶ τῆς παραγραφῆς τῶν λεγομένων «δώρων» πρὸς τοὺς μισθωτοὺς κατὰ τὰς ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα (βλέπε ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16785/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Ποταμιάνος*, ΕΕΔ 18, 653, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Περίπτωσις εἰκοσαετοῦς παραγραφῆς τοῦ ἄρθρου 249 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος θὰ ὑπῆρχεν, ἂν ἐπρόκειτο περὶ ἀξιώσεως ἐκ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 904 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου (Α.Π. 198/1956, εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 15, 299), ἂν δηλαδὴ ὑπέκειτο ἄκυρος σύμβασις ἐργασίας, ὁπότε ὁ μισθωτὸς ἐδικαιοῦτο νὰ ζητήσῃ καὶ τὰ διὰ τῶν κατὰ τὸν ἀ.ν. 1777/1951 ἐκδιδομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων χορηγούμενα πρὸς τοὺς μισθωτοὺς «δῶρα» ὡς ἀποζημίωσιν αὐτοῦ (Α.Π. 596/1958, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 17, 1004 καὶ λοιπὴ νομολογία τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας).

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου ὡς πρὸς τὸν (ὀρθὸν ἀναμφιβόλως) χαρακτηρισμὸν καὶ τῶν παροχῶν τούτων ὡς μισθοῦ (περὶ τοῦ ὁποίου εἶναι σύμφωνος ἡ θεωρία (*Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, β' ἔκδοσις σελ. 437, *Α. Σακελλαρόπουλος*, ΕΕΔ 9, 51, *Γ. Σιμονέτος*, Δώδεκα Μελέται Ἀστικοῦ καὶ Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 385, *Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 114, *Α. Τούσης*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 137, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, σελ. 176, ὁ αὐτός, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 157) ἐβασίσθη καὶ εἰς τὴν γνωστὴν Α. Π. 697/1958 (εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 1188), ἡ ὁποία ἐδέχθη, ὅτι τὰ ἐν λόγῳ «δῶρα», ἀποτελοῦν προσαύξησιν τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν καὶ ὅτι ὑπόκεινται, ὡς ἐκ τούτου, εἰς τὰς πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἀσφαλιστικὰς εἰσφορά.

(Σημειοῦται, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, ὅτι δὲν ὑπάρχει νεωτέρα ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, πλὴν τῶν γνωστῶν, Α. Π. 61/1958, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 17, 234, ἔνθα καὶ αἱ λοιπαί, κατὰ τας ὁποίας τὰ δυνάμει τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων παρεχόμενα «δῶρα» δὲν συνυπολογίζονται εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112, ἐν τούτοις ἡ ἀνωτέρω μνημονευομένη ὑπ' ἀριθ. 697/1958 ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, χαρακτηρίσασα σαφῶς τὰς παροχὰς αὐτὰς ὡς ἀποδοχάς, δύναται νὰ βασίσῃ τὴν ἄποψιν, ὅτι καὶ αὗται ὑπολογίζονται διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, ὡς ὑπῆρξεν ἡ ἄποψις τῆς Πρωτοδίκου Πειραιῶς 513/1959, Πρωτοδίκης *Ε. Συγγούρης*, ΕΕΔ 18, 713, βασιοθείσης εἰς τὴν ἀρεοπαγιτικὴν αὐτὴν ἀπόφασιν).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3920/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ν. Καλφαγιάννης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Γιανναράκος, Ι. Ζαχαρίας

Αἱ ἐν τῇ ἀγωγῇ, ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη, ἀξιώσεις τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐπὶ τῶν δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα τοῦ ἀπὸ 1947 ἕως 1958 χρονικοῦ διαστήματος δὲν εἶναι ἀξιώσεις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἵνα κατὰ τὸ ἄρθρον 249 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὑπόκεινται εἰς τὴν 20ετῆ παραγραφήν, ὡς ὁ ἐφεσίβλητος ἰσχυρίζεται, ἀλλ' ἀξιώσεις ἐκ μισθοῦ παντὸς εἴδους, ἐφ' ὅσον τὰ δῶρα ταῦτα ἀποτελοῦν προσαύξησιν τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν (Α.Π. 697]1958, Τμ. Β', ΕΕΔ 17, 1188) κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 250 § 17 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, καθ' ὃ, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 251 καὶ 253 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, οὗτοι ὑπόκεινται εἰς τὴν πενταετῆ παραγραφὴν ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ ἔτους, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐγεννήθη ἡ ἀξίωσις καὶ ἦτο δυνατὴ ἡ δικαστικὴ αὐτῶν ἐπιδίωξις. Συνεπῶς διὰ τὸν μέχρι 31.12.1953 χρόνον αἱ ἀξιώσεις αὗται, ἡ ἐπιδίκασις τῶν ὁποίων ἐπιδιώκεται διὰ τῆς ἀγωγῆς, ἐγερθείσης ἐν ἔτει 1958, ὑπέκυψαν εἰς τὴν πενταετῆ ὡς ἄνω παραγραφὴν κατὰ τὴν καὶ πρωτοδίκως προβληθεῖσαν βάσιμον ἐν τούτῳ ἔνστασιν τοῦ ἐκκαλοῦντος. Ὅθεν, ἀντιθέτως κρίνασα ἡ ἐκκαλουμένη καὶ ἐπιδικάσασα, μετ' ἀπόρριψιν τῆς σχετικῆς ταύτης ἐνστάσεως, τὰς ἕως 31.12.1953 ἀπαιτητὰς ἀξιώσεις τοῦ ἐφεσιβλήτου καὶ τῶν δώρων ἐκ δραχμῶν 4456.50 βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, οὐχὶ ὀρθῶς ἔκρινε καὶ δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ κατὰ τοὺς βασίμους λόγους ἐφέσεως, ἐπὶ τῷ τέλει μειώσεως τοῦ διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἐπιδικασθέντος ἐκ δραχμῶν 11.489.50 χρηματικοῦ ποσοῦ εἰς τὸ πράγματι ὀφειλόμενον τοιοῦτον τῶν 7320.40, δοθέντος δὲ ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τῆς 27500]1953 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Οἰκονομικῶν μία τῶν δόσεων ἐκ τεσσαράκοντα τοῖς ἑκατὸν (40ο]ο) τοῦ δώρου Χριστουγέννων 1953

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΜΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΤΡΙΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ

Δικαίωμα έβδομαδιαίας αναπαύσεως, παροχή εργασίας κατά Κυριακάς

Έφαρμογή των περί αποδοχών ανειδικεύτων εργατριών διατάξεων δι' εργασίαν κατά πλήρες νόμιμον ωράριον, νοουμένου επί εργασίας εις Ανώνυμον Εταιρείαν, μη βιομηχανικήν, του κατά το άρθρον 7 του Α.Ν. 547/1937 επταώρου.—Αξίωσις περί προσθέτου αμοιβής δυνάμει της υπ' αριθ. 8900/1946 υπουργικής αποφάσεως δι' εργασίαν κατά Κυριακάς και μη παροχήν εβδομαδιαίας αναπαύσεως.

Περίπτωσις της κατωτέρω αποφάσεως είναι παροχή εργασίας υπό καθαριστρίας εις γραφεία Ανωνύμου Εταιρείας, όχι βιομηχανικής.

Προέκυψε θέμα ωρών απασχολήσεως διά το δικαίωμα μισθού αυτής (περί αυτού βλέπε και Πρωτοδικείου Αθηνών 8141/1958, εισηγητής *Κ. Ατσάλης*, ΕΕΔ 17, 861, Πρωτοδικείου Αθηνών 9308/1958, εισηγητής *Γ. Κασίμης*, ΕΕΔ 17, 970), δεδομένου δε ότι αι ώραι εργασίας του προσωπικού των Γραφείων Ανωνύμων Εταιρειών (όχι βιομηχανικών) ορίζονται κατά το άρθρον 7 του α. ν. 547/1937 εις επτά ώρας (Α. Π. 288/1957, εισηγητής *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 16, 716 και λοιπαί), δέχεται η απόφασις, ότι επί τοσούτον έδει νομίμως και η καθαρίστρια των γραφείων της Ανωνύμου Εταιρείας να εργάζηται διά το πλήρες ημερομίσθιον της ανειδικεύτου εργατρίας, του οποίου δικαιούνται αι καθαρίστριαι.

Εννοείται, ότι είναι ισχυρά η ατομική συμφωνία περί καταβολής πλήρους ημερομισθίου διά χρόνον απασχολήσεως ελάσσονα του νομίμου (Α. Π. 714/1958, εισηγητής *Α. Ροζάκης*, ΕΕΔ 17, 1189 και τα αυτόθι σημειούμενα).

Συνάγεται εκ της αποφάσεως, ότι εζητήθη η καταβολή αποζημιώσεως διά μη χορηγηθείσας εβδομαδιαίας αναπαύσεις της καθαριστρίας, εργαζομένης τας Κυριακάς.

Αλλ' αφού κατά το άρθρον 1 του ν. δ. 14.3.1930 «περί κωδικοποιήσεως των νόμων περί Κυριακής αναπαύσεως» απαγορεύεται κατά τας Κυριακάς πάσα βιομηχανική, βιοτεχνική και εμπορική εργασία (και εις αυτάς υπήγετο και η εν προκειμένω εργοδότις), δεν υπήρχε και περίπτωσις χορηγήσεως άλλης ημέρας της εβδομάδος προς ανάπαυσιν, τούτου προϋποθέτοντος να απασχολήται ο μισθωτός νομίμως κατά τας Κυριακάς (άρθρον 12 του άνω ν. δ/γματος) και ως αντιστάθμισμα να παρέχηται έτέρα ημέρα της εβδομάδος προς ανάπαυσιν.

Εζητήθη άκόμη η κατά 75ο/ο προσαύξησις αμοιβής διά την κατά Κυριακάς εργασίαν δυνάμει της υπ' αριθ. 8900/1946 υπουργικής αποφάσεως, ως ηρμηνεύθη υπό της υπ' αριθ. 25825/1951 ομοίας (ΕΕΔ 12, 388).

Είναι αναμφισβήτητον, ότι η άνω υπουργική απόφασις αναφέρεται εις νομίμως κατά τας Κυριακάς παρεχομένην εργασίαν (βλέπε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 17, 909, ένθα παραπομπαί), εφ' όσον δε εν προκειμένω επρόκειτο περί παρανόμως παρεχομένης εργασίας, δεν προέκυπτε περίπτωσις εύθείας εφαρμογής της άνω αποφάσεως.

Εν τούτοις είναι πάντοτε ζήτημα αποδείξεως τί ωφελήθη ο εργοδότης, δεχθείς παρανόμως εργασίαν μη εκ του νόμου επιτρεπομένην και περί αυτού κείται η έρευνα της αποφάσεως του Πρωτοδικείου (πρβλ. και Πρωτοδικείου Αθηνών 10342/1957, εισηγητής *Σ. Ράγκας*, ΕΕΔ 16, 935, εφ' ής σημειώσεις μας).

Πρωτοδικείου Αθηνών 5989/1959

Διαδικασία εργατικών διαφορών κατ' έφεσιν
Πρόεδρος ο κ. *Σ. Ράγκας*
Εισηγητής ο Πρωτοδίκης κ. *Ν. Καλφαγιάννης*
Δικηγόροι οι κ.κ. Γ. Λουκέρης, Π. Ιωαηφίδης

Δυνάμει συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου προσελήφθη η εκκαλούσα την 11]12]1955 εις την υπηρεσίαν της εφεσιβλήτου Ανωνύμου Εταιρείας και απησχολήθη έκτοτε και μέχρι της 5.6.1958, ότε απελύθη, ως καθαρίστρια των ενταύθα γραφείων αυτής, εργαζομένη κατά πλήρες ωράριον εργασίας, ήτοι επί επτάωρον ημερησίως, από 1 έως 3 1]2 μ.μ. και από 7ης μέχρις 11ης περίπου βραδυνής, εις ο υπέκειτο, βάσει της υπ' αριθ. 33700]1950 κοινής των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας αποφάσεως, καθ' ην αι αποδοχαί των καθαριστριών, εξομοιούμεναι προς τας τοιαύτας της ανειδικεύτου εργατρίας, αντιστοιχούν διά πλήρες ωράριον εργασίας, νοουμένου ως τοιούτου του δι' εκάστην κατηγορίαν εργοδότου ισχύοντος τοιούτου, και επομένως, προκειμένου περί απασχολήσεως εις Γραφεία Ανωνύμων Εταιρειών, του διά του άρθρου 18 του προεδρικού διατάγματος 8]13 Απριλίου 1932 «περί κωδικοποιήσεως των διατάξεων κ.λ.π.», ως τούτο ετροποποιήθη διά του άρθρου 7 § 3 του ά. ν. 547]1937 θεσπιζομένου επταώρου ως νομίμου ωραρίου διαρκείας της εργασίας του υπαλληλικού προσωπικού της έ-

---

ήτο κατοβλητέα μέχρι της 16ης Ιανουαρίου 1954, καταστάσης απαιτητής έκτοτε, της παραγραφής αρξαμένης από του τέλους του έτους 1954, συμφώνως τοις άρθροις 250 § 17, 251 και 253 Αστικού Κώδικος, δεν είχε παραγραφή μέχρι του χρόνου της εγέρσεως της αγωγής.

φεσιβλήτου ἀνωνύμου ἑταιρείας, ἐφαρμοζομένου ἀναλόγως καὶ ἐπὶ καθαριστριῶν τῶν γραφείων αὐτῆς. Οὐδαμῶς βεβαιοῦται ἡ ἐπικαλουμένη εἰδικὴ συμφωνία, ἐφ' ἧς ἐρείδεται ἡ ἀγωγή, βάσει τῆς ὁποίας ἡ ἐφεσίβλητος ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως ἀπασχολῇ τὴν ἐκκαλοῦσαν ἐπὶ χρόνον ἐλάσσονα τοῦ κεκανονισμένου ὡς ἀνω ὡραρίου ἐργασίας της καὶ δὴ ἐπὶ τετράωρον μόνον ἡμερησίως, ἐπὶ ἀντιστοίχῳ καταβολῇ τοῦ ἀκεραίου τοῦ εἰς πλήρες ἑπτάωρον ἀναλογοῦντος μισθοῦ, βεβαιουμένου ἀντιθέτως ὅτι ἡ ἐφεσίβλητος ἐπιχείρησις μὲ σημαντικὸν κύκλον ἐργασιῶν διετήρησεν, ὡς ἄλλως τε εἶναι σύνηθες εἰς ὁμοίας φύσεως ἐπιχειρήσεις, τὸ δικαίωμα, ὅπως καθορίζῃ αὕτη τὰς ὥρας ἐργασίας τόσον τοῦ ὑπαλληλικοῦ, ὅσον καὶ τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ, ὑποχρέου ὄντος ἐκ τῆς συμβάσεως νὰ συμμορφοῦται πρὸς τὰς σχετικὰς τῆς διοικήσεως αὐτῆς ἀποφάσεις, ἀρκεῖ μόνον νὰ μὴ ἐγένετο δι' αὐτῶν ὑπέρβασις τοῦ ἑπταώρου. Καὶ ἰσχυρίζονται μὲν οἱ ἐξετασθέντες μάρτυρες ἀποδείξεως, ὅτι κατὰ συμφωνίαν μεταξὺ τῶν διαδίκων μερῶν ἐγένετο συμβατικὸς περιορισμὸς τοῦ νομίμου ὡς ἄνω χρονικοῦ ὁρίου τῆς ἡμερησίας ἀπασχολήσεως τῆς ἐκκαλούσης εἰς τέσσαρας ὥρας καθ' ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν, πλὴν ὁμως τὰ παρ' αὐτῶν κατατιθέμενα ἀντλοῦν ἐκ πληροφοριῶν παρασχεθεισῶν εἰς αὐτοὺς παρ' αὐτῆς καὶ οὐχὶ εἰς ἰδίαν αὐτῶν ἀντίληψιν, ἐντεῦθεν δὲ οὐδεμίαν ἀξιοπιστίαν παρέχουσι, διότι σοβαροὶ ἐγείρονται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ἐνδοιασμοί, ἐὰν αἱ πληροφορίαι αὗται, ἐκ τοιαύτης πηγῆς προερχόμεναι, ἀνταποκρίνωνται εἰς τὴν πραγματικότητα, τοσοῦτον μᾶλλον, ὅσον καὶ ἐπὶ τῇ ἀντιθέτῳ τυχὸν ἐκδοχῇ ἡ ἐπικαλουμένη ὡς ἄνω τοιαύτη συνεχὴς καθ' ὑπέρβασιν τῶν συμφωνηθέντων, ἀδιαμαρτυρήτως δὲ ἐπ' ὁλόκληρον τριετίαν, ἄνευ προβολῆς σχετικῆς ἀξιώσεως, ὡς βεβαιοῦται, ἀπασχόλησις τῆς ἐκκαλούσης, μετατρέπουσα λόγῳ τῆς συνεχοῦς διαρκείας της τοὺς ὅρους τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως, ἀποτελεῖ σιωπηρὰν κατάρτισιν νέας συμφωνίας, μὲ περιεχόμενον τὴν προσφορὰν ἐργασίας ἐντὸς τοῦ κεκανονισμένου ἑπταώρου, ἥτις ἐν ὄψει τοῦ ὅτι αὕτη περιωρίσθη ἐντὸς τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων καὶ ὡς μονομερὴς ἔτι μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐὰν ἔτι ἤθελεν ἐπὶ πλέον θεωρηθῆ, ἐφ' ὅσον ἡ ἐκκαλοῦσα ἀπεδέχθη ταύτην, δὲν δικαιοῦται προσθέτου συμπληρωματικῆς ἀμοιβῆς. Ἑτέρωθεν εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι καθ' ὅλον τὸν ἐνδικον ἐν προκειμένῳ χρόνον ἡ ἐκκαλοῦσα ἀπησχολεῖτο καθ' ἑκάστην Κυριακὴν ἀπὸ 12ης ἕως 4ης μ.μ., πλὴν ὁμως ἀντιστοίχως ἀπηλλάσσετο τῆς ἀπογευματινῆς ἐργασίας ταῦ Σαββάτου, ὡς ἐκ τῶν αὐτῶν ἀποδείξεων βεβαιοῦται. Ὅθεν, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ τοιαύτη ἐργασία ἦτο παράνομος, καθ' ὃ ἀπαγορευομένη ὑπὸ τοῦ ἀπὸ 8]14 Μαρτίου 1930 π.δ]τος «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως», παρέπεται ὅτι, ἀκύρου οὔσης τῆς σχετικῆς περὶ παροχῆς ἐργασίας κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον συμβάσεως, δὲν δικαιοῦται ἡ ἐκκαλοῦσα τῆς ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900]1946 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ὁριζομένης ἐξ 75ο]ο ἐπὶ τοῦ νομίμου ἡμερομισθίου της προσαυξήσεως, ἀφοῦ, ἀπαγορευομένης ἀπολύτως τῆς ἐργασίας κατὰ τὰς Κυριακάς, δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἀπασχολήσῃ νομίμως ἡ ἐφεσίβλητος ἄλλον μισθωτὸν καὶ νὰ καταβάλῃ εἰς τοῦτον τὴν ἄνω προσαύξησιν, προϋποθέτουσαν ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας. Ἄλλως τε διὰ τῆς ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν παροχῆς τῆς ἐργασίας της ταύτης κατὰ τὰς Κυριακάς, ἥτις, ὡς ἐκ τῶν αὐτῶν ἀποδείξεων βεβαιοῦται, ἐγένετο τῇ αἰτήσει της, ἐπὶ ἀντιστοίχῳ ἀπαλλαγῇ της ἀπὸ τῆς κατὰ Σάββατον ὀφειλομένης ἀπογευματινῆς ἐργασίας, δὲν ἐπῆλθε βελτίωσις (ὠφέλεια) τῆς περιουσιακῆς καταστάσεως τοῦ ἐργοδότου - λήπτου, ὡς ἀποφυγόντος τὴν δαπάνην, δι' ἧς θὰ ἐπεβαρύνετο προσλαμβάνων ἀναγκαίως ἄλλον μισθωτὸν διὰ τὴν παροχὴν αὐτῆς, ἀφοῦ οὐδεμία διαπιστοῦται ἀνισότης παροχῶν ἐκ μόνου τοῦ γεγονότος ὅτι ἐχώρησεν ἀντικατάστασις τοῦ ὀφειλομένου χρόνου παροχῆς ἐργασίας εἰς χρόνον ἀνεπίτρεπτον καὶ δὴ κατ' αἴτησιν τῆς ἐκκαλούσης, ἥτις, ἐφ' ὅσον ἀπελάμβανεν ἐλευθέρου χρόνου καθ' ἕκαστον Σάββατον ἀπόγευμα, οὔτε μείζονα τῆς ὀφειλομένης παρ' αὐτῆς ἐργασίας παρέσχεν, οὔτε καὶ τὴν ἑβδομαδιαίαν ἀνάπαυσιν ἐστερήθη καὶ συνεπῶς δὲν θεμελιοῦται ἐντεῦθεν ἀξίωσις της πρὸς ἀποζημίωσιν, βάσει τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, προϋποθέτουσα ὠφέλειαν τοῦ ἐργοδότου, μὴ ὑφισταμένην ἐν προκειμένῳ. Συνεπῶς τούτοις κατ' ὀρθὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων καὶ κατ' ὀρθὴν τοῦ νόμου ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογήν, εἰ καὶ ἄνευ εἰδικῆς αἰτιολογίας, ἡ ἐκκαλουμένη ἐδέξατο, ὅτι δὲν ἐβεβαιώθη ἡ ἐπικαλουμένη ἄνω συμφωνία περὶ παροχῆς ἐργασίας ἐκ μέρους τῆς ἐκκαλούσης ἐπὶ 4ωρον ἡμερησίως, διαρκούσης τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως κατὰ συμβατικὸν περιορισμὸν τοῦ κεκανονισμένου ὡραρίου της, ὅτι αὕτη διὰ τὴν κατὰ Κυριακὰς παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν της δὲν δικαιοῦται ἀποζημιώσεως καὶ ἀπέρριψε τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν καθ' ὅλα αὐτῆς τὰ αἰτήματα, δι' ὧν ἐξαιτεῖται πρόσθετος ἀντιμισθία διὰ τὴν ἐπὶ δίωρον ἡμερησίως πέραν τοῦ τετραώρου παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν, ὡς καὶ ἀποζημίωσις διὰ τὴν κατὰ Κυριακὰς τοιαύτην καὶ διὰ τὰς μὴ χορηγηθείσας εἰς ἑτέραν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἀναπαύσεις της καὶ ὁ ἱερεὶ ἐσφαλμένης ἐκτιμήσεως τῶν ἀποδείξεων ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης μοναδικὸς λόγος ἐφέσεως ἀβάσιμος καὶ ὡς τοιοῦτος ἀπορριπτέος.

ΙΑΤΡΟΙ

ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΙΑΤΡΟΥ ΠΕΡΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΝ

Άξιώσεις έξ έργατικών νόμων κατά τήν έργατικήν διαδικασίαν

Περίπτωσις ἰατροῦ παρέχοντος παρέργως καὶ οὐχὶ κυρίως ὑπηρεσίας αὐτοῦ διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν ἡσφαλισμένων Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ.—Ἀπαράδεκτος εἰσαγωγὴ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἀξιώσεων αὐτοῦ περὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως Νόμου 2112 κλπ., μὴ χαρακτηριζομένης τῆς συμβάσεως ὡς τοιαύτης ἐξηρτημένης ἐργασίας.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἄρτης, ὡς ἐφετείου, ὑπῆρξε σύμβασις ἰατροῦ μετ' Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου, ἐπικαλούμενος δὲ οὗτος τὴν σύμβασιν ταύτην ὡς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἐζήτησε νὰ τῷ καταβληθοῦν ἡ ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 ἀποζημίωσις, «δῶρα» καθ' ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ἀποζημίωσις διὰ μὴ ληφθεῖσαν ἕνεκεν ἀπολύσεως ἄδειαν, ἀξιώσεις δηλαδή, τὰς ὁποίας ἠδύνατο νὰ προβάλλῃ ὁ μισθωτός, τελῶν ἐν ἐξηρτημένῃ σχέσει ἐργασίας, ἐκδικαστέας κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Ὑπὸ τὸ δεδομένον ὅτι κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν εἰσάγονται παραδεκτῶς μόνον αἱ ἐκ σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀξιώσεις (Α.Π. 578/1958, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 795, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13491/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Καραθανάσης*, ΕΕΔ 17, 1261, Ἐφετείου Ἀθηνῶν 1011/1959, εἰσηγητὴς *Π. Πατῆς*, ΕΕΔ 18, 701), ἠρευνήθη ἐν προκειμένῳ ποῖος ὁ χαρακτὴρ τῆς σχέσεως, διὰ νὰ καταλήξῃ τὸ Πρωτοδικεῖον εἰς τὴν γνώμην, ὅτι δὲν ὑπέκειτο σύμβασις περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας.

Ἡ κρίσις αὕτη τοῦ Πρωτοδικείου, σχηματισθεῖσα ὑπὸ τὸ γνωστὸν κριτήριον τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας γνώρισμα τῆς προσωπικῆς ἐξαρτήσεως, ἔχει νομίμως τὴν συνέπειαν νὰ θεωρηθῇ ἡ ἀγωγὴ ἀπαράδεκτος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ὡς πρὸς τὰς ἀξιώσεις ἐπὶ τῶν «δώρων» καθ' ἑορτὰς καὶ ἀποζημιώσεως διὰ μὴ ληφθεῖσαν κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945 ἄδειαν, ἐφ' ὅσον αὗται προϋποθέτουν νὰ ὑφίσταται σύμβασις περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας (καὶ ὑπ' αὐτὴν τὴν ἔννοιαν κεῖνται καὶ αἱ κατὰ τὸν ἀ.ν. 1777/1951 ἐκδιδόμεναι ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, αἱ ὁποῖαι καθορίζουν ὑποχρέωσιν καταβολῆς «δώρου» καὶ πρὸς τοὺς ἰατροὺς τῶν πάσης φύσεως νομικῶν προσώπων καὶ ἐπιχειρήσεων ἐν γένει, διότι ἄλλως θὰ ἦσαν ἐκτὸς τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ἀ.ν. 1777/1951, ἀναφερομένου εἰς μισθωτοὺς τελοῦντας ἐν συμβάσει ἐξηρτημένης ἐργασίας).

Προκειμένου ὅμως περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ναὶ μὲν ὑπὸ τοῦτον κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 241/1954, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 13, 468, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, 1191/1957, εἰσηγητὴς *Σ. Ράγκας*, ΕΕΔ 16, 503), εἰς τὰ ὁποῖα ἀναφέρεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ἡ ἐξ αὐτοῦ ἀποζημίωσις ἔχει ὡς προϋπόθεσιν νὰ ἀπασχολῆται κυρίως εἰς ἐργασίαν ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ὁ ἰατρός, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ κυρίου ἐπαγγέλματος (βλέπε περὶ αὐτοῦ καὶ σημειώσεις μας ΕΕΔ 18, 1034), ἀλλά, νομίζομεν, μετὰ τὸν νόμον 3623/1956 (ἄρθρ. 4 § 2), ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 17 § 4 τοῦ ν. δ. 3796/1957, ἡ ἀποζημίωσις τῶν ἰατρῶν τῶν ὑπηρετούντων εἰς Ὀργανισμούς, ἐπιχειρήσεις καὶ ἐν γένει εἰς πάσης φύσεως Νομικὰ Πρόσωπα δὲν συναρτᾶται πλέον πρὸς τὸν χαρακτῆρα τῆς σχέσεως αὐτῶν ὡς συμβάσεως ἐξηρτημένης μόνον ἐργασίας, ἀλλὰ παρέχεται ἀδιαφόρως τοῦ χαρακτῆρος αὐτῆς, εἰσαγομένη παραδεκτῶς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 892).

Ταῦτα, ἀσχέτως τῶν ὑποστηριχθέντων ὡς πρὸς τὴν νομικὴν σχέσιν τῶν ἰατρῶν πρὸς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, οἷος ὁ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, περὶ τῆς ὁποίας βλέπε τὴν ὑπ' ἀριθ. 7/387/1957 Γνωμοδότησιν Νομικοῦ Συμβούλου τοῦ Κράτους (*Τρ. Κοντονασοπούλου*, ΕΕΔ 18, 43, ἔνθα καὶ σχετικὴ ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας).

Πρωτοδικείου Ἄρτης 234/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Γ. Κουτσόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Π. Κωνσταντινόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Κοτζιᾶς, Δ. Κονταξῆς

Προέκυψαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων σχηματισθεῖσαν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, τὰ ἀκόλουθα: Ὁ ἐνάγων, παθολόγος ἰατρὸς ὤν, προσελήφθη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1952, ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν, ἑδρεύοντος ἐν Ἀθήναις, ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἵνα παρέχῃ τὰς ἰατρικὰς του ὑπηρεσίας εἰς τοὺς ἐν Ἄρτῃ παρ' αὐτῷ ἡσφαλισμένους ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ 850 δραχμῶν, παρέσχε δὲ πράγματι τὰς ὑπηρεσίας του ταύτας μέχρι τοῦ Ἰανουαρίου 1958, ὅτε ἀπελύθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου βάσει τοῦ νόμου περὶ πολυθεσίας τῶν ἰατρῶν. Παραλλήλως ὁ ἐνάγων εἶχε προσληφθῆ καὶ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ 3.000 δραχμῶν, προσέφερε δὲ τὰς ὑπηρεσίας του πρὸς τοὺς εἰς τὸ Ἵδρυμα τοῦτο ἡσφαλισμένους κατὰ μὲν τὰς πρωϊνὰς ὥρας ἀπὸ τῆς 8 π.μ. μέχρι 1 μ.μ. εἰς τὰ ἰατρεῖα τοῦ ρηθέντος Ἱδρύματος, κατὰ δὲ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας εἰς τὰς οἰκίας τῶν ἡσφαλισμένων, ὁσάκις ἐκαλεῖτο ὑπὸ τούτων.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ ΕΙΣ ΚΕΝΗΝ ΘΕΣΙΝ

Συμψηφισμός ανταπαιτήσεως έργοδότου πρός «μισθοδοσίαν» μή προσληφθέντος

Αναγκαστική, κατά τό άρθρον 4 τοῦ Α.Ν. 1836]1951, τοποθέτησις πολεμιστοῦ πρός πλήρωσιν κενῆς θέσεως.—Αποδοχή άκύρου διοικητικής πράξεως.— Αναγκαία ή τήρησις τῆς νομίμου διαδικασίας, συντελουμένου οὕτω νομίμως τοῦ διορισμοῦ.—Χαρακτήρ άξιώσεως μή προσλαμβανομένου ὡς άποζημιώσεως.—Προβολή κατ' αὐτῆς ἐνστάσεως ἐργοδότου περί συμψηφισμοῦ ἀντιπαιτήσεως αὐτοῦ, ἄλλως δυνατός ὁ συμψηφισμός καί χαρακτηριζομένης τῆς άξιώσεως ὡς μισθοῦ, κατ' ἄρθρ. 664 Αστικοῦ Κώδικος, τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ μή ὄντος κατά τήν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου άπολύτως άναγκαίου πρός διατροφήν τοῦ μισθωτοῦ καί τῆς οἰκογενείας του.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ὑπῆρξεν ἀναγκαστική τοποθέτησις πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς Τράπεζαν κατά τό ἄρθρον 4 τοῦ νόμου τούτου πρός πλήρωσιν κενῆς θέσεως.

(Σημειοῦται, ὅτι δέν ὑπάρχει ἤδη δυνατότης τοποθετήσεως κατά τό ἄνω ἄρθρον 4 τοῦ ἐν λόγῳ νόμου, ὡς παρελθούσης τῆς τριετίας ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, ἡ ταχθεῖσα δέ διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 23/1956 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου νέα προθεσμία δέν ἰσχυσεν, ὡς ἀκύρου τῆς ἐν λόγῳ Πράξεως. ΕΕΔ 18, 708).

Τό ἄρθρον 9 § 8 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 (ΕΕΔ 14, 1105 ἐπ.) ὁρίζει, ὅτι παραβάσεις τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου συνεπάγεται, ἀνεξαρτήτως τῆς ποινικῆς διώξεως, καί τήν ἀστικην τοῦ ὑποχρέου εὐθύνην διά τήν καταβολήν τῆς μισθοδοσίας τοῦ μή προσλαμβανομένου, τοποθετηθέντος παρά τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου, ἀφ' ἧς χρονολογίας οὗτος προσέλθῃ παρά τῷ ἐργοδότῃ πρός ἀνάληψιν ἐργασίας ἢ ὑπηρεσίας.

Καί προκειμένου μέν περί τοποθετήσεως κατά τό ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὁπότε θεωρεῖται πλήρως κατηρτισμένη ἡ (ἀναγκαστική) σύμβασις ἐργασίας, τό πρᾶγμα εἶναι ὁμαλόν. Ὁ ἐργοδότης, μή ἀποδεχόμενος τάς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, τελεῖ ἐν ὑπερημερίᾳ καί κατά τά; γενικάς τοῦ δικαίου ἀρχάς (ἄρθρα 349, 656 Ἀστικοῦ Κώδικος) ὀφείλει τόν μισθόν.

Προκειμένου ὅμως περί τοποθετήσεως κατά τό ἄρθρον 4 τοῦ νόμου, ὁπότε καί κατά τά νομολογηθέντα, τόσον ὑπό τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὅσον καί τοῦ Ἀρείου Πάγου (ΕΕΔ 15, 307, 373), ἡ τοποθέτησις δέν ἀποτελεῖ πλήρως συντετελεσμένον δια μόνης τῆς πράξεως τοῦ Συμβουλίου διορισμόν, ἀλλ' ἀπαιτεῖται καί ἡ τήρησις τῶν νομίμων διά τήν θέσιν προϋποθέσεων, παρά τό γράμ-

---

Πλήν τούτου ὁ ἐνάγων συγχρόνως ἤσκει καί ἐλευθέρως τό ἐπάγγελμά του, διατηρῶν καί τήν ἀτομικήν του πελατείαν. Εἰς τήν παροχήν τῶν ὑπηρεσιῶν του πρός τούς ἐνταῦθα ἠσφαλισμένους τοῦ ἐναγομένου Ταμείου, ὁ ἀριθμός τῶν ὁποίων εἶναι πολύ μικρότερος ἐν σχέσει πρός ἐκεῖνον τῶν ἠσφαλισμένων τοῦ Ι.Κ.Α. καί τούς ἀποτελοῦντας τήν ἀτομικήν πελατείαν τοῦ ἐνάγοντος, πολύ μικρόν χρόνον, μή ὑπερβαίνοντα τάς 4—5 ὥρας ἑβδομαδιαίως, διέθετεν ὁ ἐνάγων, παρέργως ἀπασχολούμενος εἰς ταύτην, δέν ἦτο δέ ὑποχρεωμένος νά ἀκολουθῇ οἱασδήποτε ὁδηγίας τῶν ἐκπροσώπων τοῦ ἐναγομένου, οὐδέ περιωρίζετο ὡς πρός τόν χρόνον καί τόπον παροχῆς τῶν ρηθεισῶν ὑπηρεσιῶν του, καθ' ὅσον, μή διατηροῦντος ἐνταῦθα ἰατρεῖον τοῦ ἐναγομένου, ὁ ἐνάγων ἐπεσκέπτετο τούς ἀσθενοῦντας ἠσφαλισμένους τοῦ ἐναγομένου εἰς τάς οἰκίας των ἢ ἐδέχετο αὐτούς εἰς τό ἀτομικόν του ἰατρεῖον καί εἰς ὥρας τῆς ἀρεσκείας του. Ὑπό τά περιστατικά ταῦτα καί δεδομένου ὅτι ἐναντι τῶν παρεχομένων πρός τό ἐναγόμενον, ὡς ἐξετέθη, ὑπηρεσιῶν του ὁ ἐνάγων ἐλάμβανε γλίσχρον ἀμοιβήν ἐπικουρον τῶν οἰκονομικῶν αὐτοῦ ἀναγκῶν, ἃς κυρίως καί κατά τό μέγιστον μέρος ἀντιμετώπιζε διά τῶν ἀποδοχῶν, ἃς ἐλάμβανεν ἐκ τῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του πρός τό Ι.Κ.Α. καί τήν ἀτομικήν πελατείαν, εἰς ἣν κυρίως ἀπησχολεῖτο, ἡ μετά τοῦ ἐναγομένου Ταμείου συνδέουσα αὐτόν σύμβασις δέν φέρει κατά τήν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τόν χαρακτῆρα τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας (βλ. Α.Π. 478]1948, ΕΕΔ 7, σελ. 892, Α.Π. 241]1954, ΕΕΔ 13, σελ. 468) καί συνεπῶς οὐχί νομίμως αἱ ἐκ ταύτης ἐν τῇ ὑπό κρίσιν ἀγωγῇ ἀξιώσεις περί καταβολῆς τῷ ἐνάγοντι ὑπό τοῦ ἐναγομένου ἀποζημιώσεως διά τήν ἀπόλυσίν του, δώρων διά τάς ἑορτάς Χριστουγέννων καί Πάσχα τοῦ ὡς ἄνω χρονικοῦ διαστήματος τῆς παρά τῷ ἐναγομένῳ ἀπασχολήσεώς του καί ἀποζημιώσεως διά τήν μή χορήγησιν ἀδείας κατά τό τελευταῖον ἔτος τῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του, εἰσήχθησαν πρός ἐκδίκασιν κατά τήν ὑπό τοῦ νόμου Γ]ΟΔ'] 1911 ρυθμιζομένην διαδικασίαν ἐκδικάσεως τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, ὡς ὀρθῶς καί διά τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐκρίθη. Ἀπορριπτέα ὅθεν τυγχάνει ἡ τά ἀντίθετα ὑποστηρίζουσα ὑπό κρίσιν ἔφεσις.

μα τῆς διατάξεως, ὁμιλούσης περὶ «μισθοδοσίας», ἔχει χαρακτηρισθῆ αὕτη ὡς ἀποζημίωσις, ἀφοῦ δὲν νοεῖται μισθοδοσία ἐπὶ μὴ συντετελεσμένης κατὰ νόμον σχέσεως (οὕτω αἱ ἐπικαλούμεναι ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ἀποφάσεις).

Τὸ ζήτημα ἠρευνήθη καὶ ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ἀπὸ τοῦ ἐνδιαφέροντος ἂν ἡ προβληθεῖσα πρὸς συμψηφισμὸν ἀνταπαίτησις τοῦ ἐργοδότου κατὰ τοῦ μισθωτοῦ ἐνέπιπτεν εἰς τὴν ρύθμισιν τοῦ ἄρθρου 664 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀναφερομένου εἰς τὸ ἀσυμψήφιστον πρὸς τὸν μισθόν.

Ὡς πρὸς τὴν παραίτησιν ἀπὸ τοῦ δικαιώματος προσβολῆς ἀκύρων διοικητικῶν πράξεων, περὶ τῆς ὁποίας ἀσχολεῖται ἡ αὐτὴ ἀπόφασις, βλέπε καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2045/1957 (εἰσηγητὴς *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 16, 565).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2476/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. ***Σ. Ράγκας***

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. ***Ι. Παπαδόπουλος***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Πασχίδης, Ι. Ἀκριβογιαννάκης

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ληφθείσης κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 18.8.1952, ἐτοποθετήθη ὁ ἐφεσίβλητος, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ. ν. 1836]1951 ὡς κλητὴρ εἰς τὴν ἐπιχείρησιν τῆς ἐκκαλούσης Τραπέζης, δὲν ἐγένοντο ἀρχικῶς δεκταὶ αἱ ὑπηρεσίαι του, καίτοι ἐνεφανίσθη πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας τὴν 22]8]1952 καὶ τελικῶς ἡ ἐκκαλοῦσα, ἀποδεχθεῖσα ἀνεπιφυλάκτως τὴν τοποθέτησιν τοῦ ἐφεσιβλήτου, διώρισε τοῦτον ὡς κλητῆρα τὴν 5]7]1953, καταβαλοῦσα μάλιστα καὶ τὰς ἀπὸ 1]11]1952 καὶ ἐφεξῆς ἀποδοχάς του. Καὶ ἂν ὅθεν ὑποτεθῆ, ὅτι ἡ ἔνστασις τῆς ἐκκαλούσης περὶ ἀκυρότητος τῆς διοικητικῆς πράξεως τοποθετήσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὡς μὴ ὑπαρχούσης κενῆς θέσεως κλητῆρος κατὰ τὸν χρόνον τῆς τοποθετήσεώς του, εἶναι βάσιμος, στερεῖται πάντως αὐτη, κατὰ τὸν βάσιμον ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐφεσιβλήτου, τοῦ δικαιώματος νὰ ἀμφισβητήσῃ ἤδη τὸ κῦρος τῆς τοποθετήσεώς του, ἐφ' ὅσον ἀπεδέχθη, ὡς εἴρηται, ταύτην ἀνεπιφυλάκτως (*Η. Κυριακοπούλου*, Διοικητικὸν Δίκαιον § 109, ἀριθ. 3, Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1303]1949, Θέμ. ΞΔ' 138). Ὀρθῶς ὅθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐδέχθη, ὅτι ἡ τοποθέτησις τοῦ ἐφεσιβλήτου εἶναι νόμιμος καὶ ὅτι ὤφειλεν ἡ ἐκκαλοῦσα νὰ καταβάλῃ αὐτῷ τὰς ἀπὸ τῆς 22]8]1952 καὶ ἐφεξῆς ἀποδοχάς του, ὁ δὲ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος.

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 9 § 1, 4 §§ 1-4 καὶ 9 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ τοποθέτησις πολεμιστῶν πρὸς πλήρωσιν κενῆς θέσεως εἰς τὰς ἐν ἄρθρῳ 4 § 1 ἀναφερομένας ὑπηρεσίας καὶ ἐπιχειρήσεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων συγκαταλέγονται καὶ αἱ Τράπεζαι, δὲν ἀπαρτίζει πλήρη διορισμόν, ἀλλὰ τοῦτο ἐπακολουθεῖ μετὰ τὴν τήρησιν τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν κατάληψιν τῆς θέσεως ταύτης νομίμων προϋποθέσεων. Καὶ ὑποχρεοῦται μὲν ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὸ Δημόσιον ἢ αἱ ἐπιχειρήσεις, παρ' αἷς ἐτοποθετήθη ὁ πολεμιστής, ὅπως καταβάλλωσιν εἰς τοῦτον τὰς ἀποδοχάς, ἃς θὰ ἀπελάμβανεν, ἀφ' ἧς ἡμέρας προσέλθῃ ἐμπροθέσμως πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας, ἡ ἐντεῦθεν ὅμως ἀξίωσις αὐτῶν διὰ τὸν μέχρι τῆς συντελέσεως τοῦ διορισμοῦ χρόνον δὲν εἶναι προδήλως ἀξίωσις μισθοῦ, φέρουσα χαρακτῆρα ἀπαιτήσεως ἀποζημιώσεως (Α.Π. 149]1954, ΕΕΔ 13, 299, Α.Π. 136]1956, ΕΕΔ 15, 373). Ἀφ' ἑτέρου κατ' ἄρθρ. 664 Α.Κ. ὁ μισθωτὴς δύναται νὰ συμψηφίσῃ ὀφειλόμενον μισθὸν πρὸς ἀπαίτησίν του κατὰ τοῦ ἐκμισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον ὁ μισθὸς οὗτος δὲν εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖος εἰς διατροφὴν τοῦ ἐκμισθωτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του. Κατ' ἀκολουθίαν τούτου ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐδέχθη, ὅτι εἶναι νόμιμος ὁ προταθεὶς ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης συμψηφισμὸς ἀνταπαιτήσεως αὐτῆς πρὸς τὴν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀπαίτησιν τοῦ ἐφεσιβλήτου διὰ τὸν ἀπὸ 22.8.1952 μέχρι 31.10.1952 χρόνον, τὸ μὲν διότι ἡ ἀπαίτησις αὕτη τοῦ ἐφεσιβλήτου δὲν εἶναι ἀπαίτησις μισθοῦ, ἀφοῦ ὁ διορισμὸς αὐτοῦ συνετελέσθη, ὡς εἴρηται, τὴν 5.7.1953 καὶ ὑπόκειται συνεπῶς εἰς συμψηφισμόν, ἀνεξαρτήτως τῶν ἐν ἄρθρῳ 664 Α.Κ. προϋποθέσεων, ἄλλως δὲ διότι, καὶ ἂν θεωρηθῇ, ὅτι πρόκειται περὶ μισθοῦ, δὲν εἶναι οὗτος, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ἀπολύτως ἀναγκαῖος εἰς διατροφὴν τοῦ ἐφεσιβλήτου καὶ τῆς οἰκογενείας του, δεδομένου ὅτι, ὡς ἐβεβαιώθη, ὁ ἐφεσίβλητος ἐξακολουθεῖ νὰ ἐργάζηται ὡς κλητὴρ παρὰ τῇ ἐκκαλούσῃ, ἀπολαμβάνων ἀνελλιπῶς τὸν ἐκ τῆς θέσεώς του ταύτης μισθόν, ὅστις ἐπαρκεῖ διὰ τὴν διατροφὴν ἑαυτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του. Ἀπορριπτέος ὅθεν ὡς ἀβάσιμος ὁ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων πρῶτος λόγος τῆς διὰ τῶν προτάσεων παραδεκτῶς ἀσκηθείσης ἀνταφέσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου.

ΔΙΕΥΘΥΝΟΝΤΕΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

ΘΕΣΙΣ ΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Παροχὴ ἐργασίας ὑπὲρ τὰ νόμιμα ὅρια, δικαίωμα ἀδείας

Ἀνεφάρμοστον, κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τῆς συμβάσεως τῆς Α' Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως τῆς Οὐασιγκτῶνος «περὶ περιορισμοῦ τῶν ὡρῶν ἐργασίας ἐν ταῖς βιομηχανικαῖς ἐπιχειρήσεσιν», κυρωθείσης διὰ τοῦ Νόμου 2269/1920, τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας ἐπὶ προσώπων, κατεχόντων θέσιν ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως ἢ θέσιν ἐμπιστευτικήν.— Προϋπόθεσις τοῦ κατὰ τὸν Α.Ν. 539/1945 δικαιώματος ἀδείας ἡ προηγουμένη εἰς τὸν ἐργοδότην ὑποβολὴ αἰτήσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας ὑπὲρ τὸ νόμιμον ὥρων (ὑποκειμένης βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως) καὶ ὁ ἐνάγων, διευθυντὴς τῆς ἐπιχειρήσεως, ὑπολαμβάνων ὅτι ἐφημόζετο καὶ δι' αὐτὸν τὸ ὥρων, ἐζήτησε νὰ τῷ καταβληθῇ ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Ἀστικοῦ Κώδικος (ὡς ἀκύρου οὔσης τῆς συμβάσεως περὶ παροχῆς ὑπερεργασίας) ἀποζημίωσις.

Ὑφισταμένης τῆς ἀναφερομένης ἐν τῇ ἀποφάσει διατάξεως δὲν ἀνεγνωρίσθη ἡ προβληθεῖσα ἀξίωσις (βλέπε συμφώνους καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2936/1957, εἰσηγητὴς *Σ. Ράγκας*, ΕΕΔ 16, 982, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13163/1958, εἰσηγητὴς *Γ. Κασίμης*, ΕΕΔ 17, 1057).

Εἶναι γνωστὴ ἡ θέσις τῆς θεωρίας καὶ νομολογίας ἔναντι τῶν διευθυνόντων ὑπαλλήλων (Α. Π. 112/1954, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 13, 245, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 9054/1954, εἰσηγητὴς *Ι. Μαρινάκος*, ΕΕΔ 13, 812, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4664/1955, εἰσηγητὴς *Σ. Ποταμιάνος*, ΕΕΔ 14, 544, *Ι. Καποδίστριας*, ΕΕΔ 13, 243, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 56 ἑπ.).

Οὗτοι θεωροῦνται ὡς ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου (ἄρθρον 1 ν. δ. 2655/1953) (Α. Π. 112/1954, ἔνθ' ἀνωτ.), ἀλλὰ δὲν ὑπάγονται καὶ εἰς τὰς ρυθμιζούσας τὸ κατώτερον ὅριον μισθοῦ συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας (Α. Π. 112/1954, ἔνθ' ἀνωτ.), οὔτε ἐφαρμόζονται αἱ περὶ προσαυξήσεων τῆς ἀμοιβῆς τῶν μισθωτῶν ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 9054/1954, ἔνθ' ἀνωτ.), ὑπάγονται ὅμως εἰς τὸ κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945 δικαίωμα ἀδείας τῶν μισθωτῶν (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4664/1955, ἔνθ' ἀνωτ.).

Ἀφοῦ ὅμως, ὡς ἔχει νομολογηθῇ (Α. Π. 728/1958, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 1259, καὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 666 Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ ἀδειῶν Α. Π. 202/1959, εἰσηγητὴς *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 18, 535), προϋπόθεσις τοῦ δικαιώματος εἶναι ἡ προηγουμένη ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ αἴτησις ἀδείας, καὶ ἡ ἐν λόγῳ δικαστικὴ ἀπόφασις δὲν ἀναγνωρίζει εἰς τὴν περίπτωσιν, διὰ τὸν λόγον τοῦτον, τοιαύτην ἀξίωσιν τοῦ μισθωτοῦ.

(Σημειοῦται ἐπὶ τοῦ θέματος, ὅτι καὶ ὁ διοικητικὸς σύμβουλος Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνατίθεται ὑπηρεσία τεχνικοῦ διευθυντοῦ, ἐφ' ὅσον ἀποδεικνύεται ἡ ὕπαρξις ἐξαρτήσεως αὐτοῦ, ἀποκτᾷ τὴν ὑπαλληλικὴν ἰδιότητα, βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 12, 884, ἔνθα παραπομπαί, *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, β' ἔκδοσις, σελ. 397, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, ἔκδοσις 1955, σελ. 74 ἑπ., *Ι. Καποδίστριαν*, ΈρμΑΚ Εἰσαγ. ἄρθρα 648-680, ἀριθ. 118 ἑπ., Α. Π. 482/1952, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 12, 884).

Ἀπὸ ἀσφαλιστικῆς ἀπόψεως κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 29 § 3 τοῦ ν. δ. 2698/1953, ΕΕΔ 12, 1276, οἱ διευθυνταὶ καὶ γενικοὶ διευθυνταί, ἐντεταλμένοι διευθύνοντες ἢ συμπράττοντες σύμβουλοι, διοικηταὶ ἑταιρειῶν ἢ συνεταιρισμῶν, ὧν αἱ ἀμοιβαὶ φορολογοῦνται κατὰ τὴν στ' κατηγορίαν (μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν) ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. (περὶ αὐτοῦ *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, σελ. 75, Ἐγκυκλ. Ι.Κ.Α., ΕΕΔ 15, 1018 ἑπ.).

Ἀπὸ ἀπόψεως ὕψους ἀποδοχῶν τῶν ἐν λόγῳ προσώπων ἔχει κριθῇ δι' ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (28/1959, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 199), ὅτι, μὴ ἰσχύοντος ἤδη τοῦ νόμου 26/1944 περὶ ἀνωτάτου ὁρίου μισθῶν, δύνανται νὰ συνομολογήσωσιν ἐγκύρως σύμβασιν περὶ παροχῆς ὁσουδήποτε μισθοῦ.

Πάντως ὅμως ὡς πρὸς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920 ἐπὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502) κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν αὐτῆς, προκειμένου περὶ ὑπαλ-

λήλου, αἱ μηνιαῖαι αὐτοῦ ἀποδοχαὶ δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν, καθ' ὃ ποσὸν ὑπερβαίνουν τὸ ὀκταπλάσιον τοῦ ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου, πολλαπλασιαζομένου ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν 30.

(Τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἀνέρχεται ἤδη εἰς δραχ. 47,50, συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας 22 Λύγούστου 1958, ΕΕΔ 17, 949).

Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης 1103/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. Δ. Τσιλιμιγκάκης

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Κ. Λασκαρίδης, Α. Χατζηαποστόλου, Ι. Καμπίτογλου

Ἐκθέτει ὁ ἐνάγων ἐν τῇ κρινομένῃ ἐκθέσει ἐργατικῆς διαφορᾶς, ὅτι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1945 μέχρι Νοεμβρίου 1954 εἰργάσθη ὡς διευθυντὴς τοῦ ἐνταῦθα ἐργοστασίου τῆς ἐναγομένης, περιλαμβάνοντος τμήματα ὑφαντηρίου, βαφείου, μηχανουργείου καὶ χυτηρίου μὲ ἐργατοϋπαλληλικὴν δύναμιν 127 ἀτόμων, ἀπὸ Νοεμβρίου δὲ 1954 μέχρι καὶ τῆς 31.1.1959 εἰργάσθη ὡς ἐμπορικὸς διευθυντὴς τῆς αὐτῆς ἐναγομένης, ὅτι κατὰ τὰ ἔτη 1954, 1955, 1956, 1957 καὶ 1958 δὲν ἔλαβε τὴν ἐκ δικαιοῦτο κατ' ἔτος μηνιαίαν ἄδειαν, καίτοι ἐζήτησε ταύτην, ὅτι δὲν ἔλαβε τὸ ἀναλογοῦν δῶρον Πάσχα 1959 ἐκ δραχμῶν 400 καὶ ὅτι κατὰ τὰ ἔτη 1951, 1952, 1953 καὶ μέχρι Μαΐου 1955, ἐνῷ εἰργάζετο ὑπερωριακῶς ἐπὶ 7 ὥρας ἡμερησίως, δὲν ἔλαβεν ἀποζημίωσιν, αἰτούμενος ὅπως ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη νὰ τῷ καταβάλῃ ἐκ τῶν λόγων τούτων : α) ἐξ ἀποζημιώσεως μὴ χορηγηθεισῶν ἀδειῶν 18.988 δραχμάς, β' ἐκ δώρου Πάσχα 1959 δραχμὰς 400 καὶ γ) ἐξ ἀποζημιώσεως διὰ παρασχεθεῖσαν ὑπερωριακὴν ἐργασίαν βάσει τῶν περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος 173.334 δραχμάς. Οὕτως ἐχουσα ἡ ἀγωγὴ αὕτη ὡς πρὸς μὲν τὰ κεφάλαια, δι' ὧν αἰτεῖται ἀποζημίωσις διὰ μὴ χορηγηθείσας ἀδείας καὶ καταβολὴν τοῦ ἀναλογοῦντος δώρου Πάσχα 1959, εἶναι νόμιμος (ἄρθρα 1, 2 ἀ.ν. 539]1945, ὑπ' ἀριθ. 30100]1959 ἀπόφασις Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας) καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν ἀποβαίνει, ὡς πρὸς τὸ τρίτον ὅμως κεφάλαιον, δι' οὗ αἰτεῖται ἀποζημίωσις διὰ παρασχεθεῖσαν ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, βάσει τῶν περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, δὲν εἶναι νόμιμον διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους. Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § α' τῆς συμβάσεως τῆς Α' Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως τῆς Οὐασιγκτῶνος «περὶ περιορισμοῦ τῶν ὡρῶν ἐργασίας ἐν ταῖς βιομηχανικαῖς ἐπιχειρήσεσιν εἰς 8 καθ' ἡμέραν καὶ 48 καθ' ἑβδομάδα», κυρωθείσης διὰ τοῦ νόμου 2269]1920 καὶ ὡς ἐκ τούτου ἰσχύν ἐσωτερικοῦ νόμου ἐπεχούσης, καθορίζεται, ὅτι αἱ διατάξεις τῆς συμβάσεως ταύτης δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ προσώπων κατεχόντων θέσιν ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως ἢ θέσιν ἐμπιστευτικήν. Συνεπῶς τούτοις, ἐφ' ὅσον ἐκθέτει ὁ ἐνάγων, ὅτι κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ εἰργάσθη ὑπερωριακῶς, ἦτο διευθυντὴς τοῦ ἐργοστασίου τῆς ἐναγομένης, δὲν δικαιοῦται οὗτος τῆς αἰτουμένης ἀποζημιώσεως βάσει τῶν περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ἀπορριπτέον τὰ περὶ τούτου κεφάλαιον τῆς κρινομένης ἀγωγῆς.

Ὁ ἐνάγων προσελήφθη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1945 ὡς διευθυντὴς τοῦ ἐνταῦθα ἐργοστασίου τῆς ἐναγομένης ἀνωνύμου ἑταιρείας καὶ εἰργάσθη ὡς τοιοῦτος μέχρι τοῦ μηνὸς Μαΐου 1954, ὅτε, διαλυθέντος τοῦ ἐργοστασίου τούτου, ἀνετέθη αὐτῷ ἡ διεύθυνσις τοῦ ἐμπορικοῦ τμήματος αὐτῆς μέχρι τῆς 31.1.1959. Κατὰ τὰ ἔτη 1954, 1955 ἔλαβε τὰς ἀδείας του εἰς χρῆμα, ἤτοι δι' ἕκαστον ἔτος τὰς ἀποδοχὰς 26 ἐργασίμων ἡμερῶν, ἤτοι δραχ. 3.375. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1956 ὁ ἐνάγων, καίτοι ἦτο ὑπάλληλος τῆς ἐναγομένης (ἐμπορικὸς διευθυντής), συνέστησε μετὰ τοῦ Δ.Τ.** ὁμόρρυθμον ἐμπορικὴν ἑταιρείαν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «R.**» (ὅρα τὸ ἐν ἀντιπεφωνημένῳ ἀντιγράφῳ ἀπὸ 20.9.1956 προσαγόμενον ἔγγραφον συστάσεως τῆς ἑταιρείας ταύτης), τὸ πλεῖστον δὲ τοῦ ἐργασίμου χρόνου ἑκάστης ἡμέρας διέθετεν ἐκτοτε διὰ τὰς ὑποθέσεις τῆς ἐν λόγῳ ἑταιρείας, εἰς δὲ τὴν ἐναγομένην εἰργάζετο, κατ' ἀνοχήν, λόγῳ τῆς στενῆς συγγενικῆς σχέσεως του πρὸς τοὺς διοικοῦντας ταύτην (πρωτεξάδελφοι τῆς συζύγου του, ἤτις ἦτο καὶ ἐκ τῶν κυριωτέρων μετόχων τῆς ἐναγομένης) ἐπὶ τρίωρον περίπου καθ' ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν, ἐλάμβανεν ὅμως πλήρως τὰς ἑκάστοτε μηνιαίας ἀποδοχάς του. Συναισθανόμενος οὗτος τὴν τοιαύτην ἀνοχὴν τῆς ἐναγομένης δὲν ἠτήσατο τὴν χορήγησιν ἀδείας κατὰ τὰ ἔτη 1956, 1957 καὶ 1958. Ἐπίσης τὸ ἀναλογοῦν δῶρον Πάσχα 1959 ἐκ δραχμῶν 501 ἔλαβεν ὁ ἐνάγων τὴν 29.4.1959.

Τούτων οὕτως ἐχόντων καὶ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ἑκάστοτε δικαιουμένη ἄδεια τοῦ μισθωτοῦ χορηγεῖται κατόπιν αἰτήσεώς του, ἄνευ τῆς ὁποίας τὸ δικαίωμα παραμένει ἀνενεργὸν καὶ οὐδὲν δικαίωμα κτᾶται οὗτος ἐκ τῆς μὴ χορηγήσεως ἀδείας διὰ τὰ παρελθόντα ἡμερολογιακὰ ἔτη, ἐφ' ὅσον δὲν ἠτήσατο τὴν χορήγησιν αὐτῆς (Α.Π. 728]1958, ΕΕΔ 17, σελ. 1259), δέον νὰ ἀπορριφθῇ ἡ κρινομένη ἀγωγὴ καὶ κατὰ τὰ δύο ὡς ἄνω νόμιμα κεφάλαια αὐτῆς, ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμος.

ΔΙΑΦΟΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

Ι. ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΩΝ

Έξοδος ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλων Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ παροχαί

Ἔννοια τῶν ὅρων «σύνταξις» καὶ «μέρισμα». —Ὁρισμοὶ νόμου 3912/1958.—Καταβολὴ πρὸ αὐτοῦ δυνάμει τελεσιδίκου ἀποφάσεως καὶ ἀναζήτησις ὑπὸ τῆς Τραπέζης τῶν καταβληθέντων.

Ἀρείου Πάγου 212/1959, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Κ. Καυκᾶς
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Κ. Θανόπουλος
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Σύλλας, Χ. Πράτσικας, Ι. Παπέλλης, Η. Παρασκευᾶς

Ἀρθείσης τῆς μεταξὺ τῶν Α' καὶ Β' Τμημάτων ἀναφυείσης διαφωνίας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 729 ἔτους 1958 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (*), δι' ἧς ἐκρίθη, ὅτι οἱ ὅροι «σύνταξις» καὶ «μέρισμα», δι' ὧν ἐγένετο χρῆσις εἰς τὸν Κανονισμὸν τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης Ἑλλάδος, εἰς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν καὶ τὸ καταστατικὸν τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου καὶ Ταμείου Προνοίας τῶν ὑπαλλήλων τῆς Τραπέζης ταύτης, δὲν εἶναι ταυτόσημοι καὶ ὁσάκις γίνεται χρῆσις τοῦ ὅρου «σύνταξις» διὰ τοὺς ἐκουσίως ἐξελθόντας, δὲν συμπεριλαμβάνεται ἀναγκαίως καὶ τὸ παρεχόμενον ὑπὸ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου μέρισμα, νομίμως εἰσάγεται ἡ κρινομένη ὑπόθεσις ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου, εἰς ὃ παρεπέμφθη ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας, πρὸς περαιτέρω κατ' οὐσίαν ζητήτησιν, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 834 §§ 3 καὶ 4 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810 ἔτους 1957, τῶν διαδίκων ἐπανερχομένων κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 832 § 1 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3810, εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, τουτέστιν εἰς τὴν συζήτησιν τῆς νομίμως ἀσκηθείσης ἀπὸ 25.1.1955 ἐφέσεως τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

Μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐπῆλθεν ὁ νόμος 3912 τῆς 11 Νοεμβρίου 1958, διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ὁποίου ὡρίσθη τὸ μὲν ὅτι εἰς τὸ μετὰ τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1945, δυνάμει συμβάσεων ἐθελουσίας ἐξόδου ἀποχωρήσαν πάσης κατηγορίας προσωπικὸν τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος δὲν δύναται νὰ καταβάλληται ποσὸν μεῖζον τῆς διαφορᾶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ὁμοιοβάθμων τῶν ἀποχωρησάντων καὶ τῆς παρ' αὐτῶν λαμβανομένης συντάξεως, σὺν τῷ ὑπὸ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου τῶν Ὑπαλλήλων τῆς Τραπέζης ταύτης παρεχομένῳ μερίσματι καὶ ὅτι ἡ διάταξις αὕτη ἰσχύει, ἀφ' ἧς ἰσχυσεν ἡ ἐθελουσία ἔξοδος, τὸ δὲ ὅτι ἀπαγορεύεται εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος ἡ καταβολὴ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης παντὸς ποσοῦ ἀνωτέρου τοῦ διὰ τοῦ νόμου τούτου ὁριζομένου, ἔστω καὶ ἐπιδικασθέντος διὰ τελεσιδίκου ἢ ἀμετακλήτου ἀποφάσεως, μὴ ἀναζητουμένων ὅμως τῶν τυχὸν μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος του καταβληθέντων εἰς ἐκτέλεσιν τελεσιδίκων ἀποφάσεων.

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς τελευταίας περιόδου τοῦ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει παρατιθεμένου μόνου ἄρθρου τοῦ νόμου 3912 ἡ ἀναζήτησις τῶν ὑπὸ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καταβληθέντων ἀποκλείεται, ὅταν ἡ παρ' αὐτῆς καταβολὴ τούτων ἐγένετο δυνάμει τελεσιδίκου ἀποφάσεως, φερούσης τὸν χαρακτῆρα τοῦτον κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταβολῆς, ἀδιαφόρως ἐὰν αὕτη μεταγενεστέρως ἀνηρέθη δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ὅθεν, ἐφ' ὅσον ἐν προκειμένῳ ἡ εἰς τὸν ἐφεσίβλητον ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης Τραπέζης καταβολὴ τοῦ ἐπιδικασθέντος αὐτῷ ποσοῦ ἐκ δρχ. 34.200 ἐγένετο δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 3417 ἔτους 1955 τελεσιδίκου ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν συνακολουθεῖ, ὅτι ἡ πρὸς τοῦτον γενομένη καταβολὴ αὕτη ἐγένετο νομίμως, μὴ δυναμένης τῆς ἐκκαλούσης νὰ ἀναζητήσῃ τὸ ποσὸν τοῦτο, ἔστω καὶ ἐὰν κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ πρακτεθέντος νόμου ὁ ἐφεσίβλητος δὲν θὰ ἐδικαιοῦτο τὸ πρῶτον νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπιδίκασιν καὶ καταβολὴν τούτου. Δὲν ἀσκεῖ δὲ ἐπιρροὴν τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου ἀνῃρέθη διὰ τῆς μεταγενεστέρας ὑπ' ἀριθ. 341/1956 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ἐπομένως ἀνευ συμφέροντος παρίσταται διὰ τὴν ἐκκαλοῦσαν ἡ συνέχισις τῆς ὑπὸ κρίσιν δίκης καὶ δέον ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις νὰ ἀπορριφθῇ, ὡς παραμένουσα ἄνευ ἀντικειμένου, ἀφοῦ, καὶ ἐὰν ἤθελε νικήσει ἡ ἐκκαλοῦσα καὶ ἐξαφανισθῇ ἡ ἐπιδικάσασα τὸ ἐν αὐτῇ ποσὸν πρωτόδικος ἀπόφασις, οὐδὲν ἤθελε ὠφεληθῇ αὕτη ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου,

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 150

διότι τὸ ποσόν, ὅπερ δυνάμει αὐτῆς κατέβαλε, δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀναζητήσῃ ὡς καταβληθέν, κατὰ τὰ προλεχθέντα.

Λόγῳ τῆς εὐλόγου ἀμφιβολίας τῆς ἐκκαλούσης περὶ τὴν ἔκβασιν τῆς παρούσης δίκης καὶ τῆς ἐντεῦθεν ἐλλείψεως παρ' αὐτῇ ὑπαιτιότητος, δέον ὅπως συμψηφισθῇ ἡ ἐν τῷ βήματι τούτῳ ἑκατέρωθεν δικαστικὴ δαπάνη.

II. ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΛΙΜΕΝΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Πρόσληψις ἐκτάκτου προσωπικοῦ δι' ἐκτάκτους ἢ προσκαίρους ἀνάγκας τοῦ Ὀργανισμοῦ ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου

Ἔκδοσις πρὸς τοῦτο ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ, ὁριζούσης τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν εἰδικότητα τῶν προσληφθησομένων, διάρκειαν συμβάσεως, ὡς καὶ τὰς ἀποδοχὰς τοῦ διοριζομένου, ἐν ἀντιστοιχίᾳ πάντοτε πρὸ ἕνα τῶν βαθμῶν τῆς διοικητικῆς ἱεραρχίας, οὐχὶ ἀνωτέρου τοῦ 4ου, καὶ ὅτι ὁ διοριζόμενος ἔχει τὰς ἀποδοχὰς τοῦ βαθμοῦ, ὑφ' ὃν κατετάχθη διὰ τοῦ διορισμοῦ του, ἀποτελουμένας ἐκ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ τούτου καὶ τοῦ ἐπιδόματος δι' ἔξοδα κινήσεως, τοῦ παρεχομένου εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Ο.Λ.Π. ἄνευ διακρίσεως μονίμου ἢ ἐκτάκτου προσωπικοῦ.

Ἀρείου Πάγου 303/1959. Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Καυκᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Θ. Σταυρόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Κρεμέζης, Η. Παρασκευᾶς, Ν. Μακρυνικόλας

Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ ἀπὸ 3.12.1954 Διατάγματος περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ο.Λ.Π. καὶ δὴ τοῦ ἄρθρου 15, κατατάσσοντος καὶ τοὺς διὰ προσκαίρους ἢ ἐκτάκτους ἀνάγκας τοῦ Ο.Λ.Π. προσλαμβανομένους εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ Ο.Λ.Π., τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 231 ὁριζούσης τὸν μηνιαῖον βασικὸν μισθὸν τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ο.Λ.Π., ἐν ἀντιστοιχίᾳ πρὸς τὸν μισθὸν τῶν ἀντιστοίχων κατὰ βαθμὸν μονίμων διοικητικῶν ὑπαλλήλων τῶν δημοσίων ἔργων, καὶ τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἰδίου ἄρθρου, χορηγοῦντος εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Ο.Λ.Π. ἐπίδομα κατ' ἀποκοπὴν 18 ο/ο ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ δι' ἔξοδα κινήσεως, ἄνευ διακρίσεως μονίμων ἢ ἐκτάκτων, ὡς γίνεται ἐν ἄρθροις 25 καὶ 26, ἔνθα ρητῶς ἀναφέρονται οἱ μόνιμοι μόνον ὡς δικαιούμενοι νοσηλείων καὶ ἐξόδων κηδείας, καὶ τέλος τοῦ ἄρθρου 27 § 2, ὁρίζοντος ὅτι, προκειμένης προσλήψεως ἐκτάκτου προσωπικοῦ, τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ο.Λ.Π. καθορίζει, ἐκτὸς ἄλλων, καὶ τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως, ὡς καὶ τὰς ἀποδοχὰς τοῦ διοριζομένου, ἐν ἀντιστοιχίᾳ πάντοτε πρὸς τὰς ἀποδοχὰς ἑνὸς τῶν βαθμῶν τῆς ἐν ἄρθρῳ 16 τοῦ ὀργανισμοῦ διοικητικῆς ἱεραρχίας, σαφῶς προκύπτει, ὅτι διὰ τὴν πρόσληψιν ἐκτάκτου προσωπικοῦ δι' ἐκτάκτους ἢ προσκαίρους ἀνάγκας τοῦ Ο.Λ.Π. ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐκδίδεται ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου του, ἥτις ὁρίζει τὸν ἀριθμὸν καὶ εἰδικότητα τῶν προσληφθησομένων, διάρκειαν συμβάσεως, ὡς καὶ τὰς ἀποδοχὰς τοῦ διοριζομένου, ἐν ἀντιστοιχίᾳ πάντοτε πρὸς ἕνα τῶν βαθμῶν τῆς διοικητικῆς ἱεραρχίας, οὐχὶ ἀνωτέρου τοῦ 4ου, καὶ ὅτι ὁ οὕτω διοριζόμενος ἔχει τὰς ἀποδοχὰς τοῦ βαθμοῦ, ὑφ' ὃν κατετάχθη διὰ τοῦ διορισμοῦ του, ἀποτελουμένας ἐκ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ τούτου καὶ τοῦ ἐκ 18 ο/ο ἐπιδόματος δι' ἔξοδα κινήσεως, ὅπερ, ὡς εἴρηται, παρέχεται εἰς πάντας τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Ο.Λ.Π. ἄνευ διακρίσεως μονίμου ἢ ἐκτάκτου προσωπικοῦ. Ὅθεν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, μετ' ἐκτίμησιν τῶν συμβάσεων μισθώσεως ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐκ μέρους τοῦ ἀναιρεσείοντος Ο.Λ.Π., συναφθεισῶν συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 27 § 2 τοῦ ἄνω ὀργανισμοῦ, κρῖναν ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος προσελήφθη ἐπὶ ἀποδοχαῖς γραφέως α' τάξεως καὶ ὅτι δικαιοῦται, συμφώνως τῷ οὕτω γενομένῳ διορισμῷ, τῶν ἀποδοχῶν γραφέως α' τάξεως, ἤτοι βασικοῦ μισθοῦ ἴσου πρὸς τὸν τοῦ γραφέως α' τάξεως, σὺν τῷ κατ' ἄρθρον 23 § 8 ἐπιδόματι 18ο/ο δι' ἔξοδα κινήσεως, καὶ ὅτι ὁ Ο.Λ.Π. διὰ τῶν κατὰ τὸ ἄνω ἄρθρον 27 § 2 διορισμῶν ἀπηλλάγη διὰ τῆς συμβάσεως ταύτης, οὔσης συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, πάσης ἐπιβαρύνσεως ἐξ εἰσφορῶν τοῦ διορισθέντος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἢ ἄλλους Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, οὐχὶ δὲ καὶ τῆς καταβολῆς μέρους τῶν διὰ τοῦ ὀργανισμοῦ ἀπονεμομένων ἀποδοχῶν, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὸ μὲν τὰς διαληφθείσας διατάξεις τοῦ ἰσχύν οὐσιαστικοῦ νόμου ἔχοντος ὀργανισμοῦ, ἐκδοθέντος κατ' ἐξουσιοδότησιν τῶν νόμων 2323/1953 καὶ 2942/1954, τὸ δὲ τὸ περιεχόμενον τῶν συγκεκριμένων μισθωτικῶν συμβάσεων, καθ' ὅσον ἡ ἐκτίμησις αὐτὴ ἀνάγεται εἰς τὸν δι' ἄρθρου 27 § 2 τοῦ ὀργανισμοῦ τιθέμενον κανόνα δικαίου περὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὡς πρὸς τὸν διορισμὸν καὶ καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι οἱ ἐναντίοι τοῖς ἄνω α' καὶ β' λόγοι ἀναιρέσεως.

Μετὰ τὴν ὡς ἄνω ἀπόφασιν τῆς Ὁλομελείας ἐπὶ τῶν δύο λόγων ἀναιρέσεως, δι' οὓς, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 3 § 3 νόμου 3810/1957, παρεπέμφθη ἡ ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως εἰς τὴν Ὁλομέλειαν, δέον συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 834 § 3 Πολιτικῆς Δικονομίας ὡς ἀντικατεστάθη διὰ νόμου 3810/1957, νὰ παραπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ Β' Τμῆμα, ἵνα ἀποφανθῇ ἐπὶ τοῦ τρίτου λόγου ἀναιρέσεως.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΣΧΕΣΙΣ ΙΑΤΡΩΝ ΠΡΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ

Ὑπαλληλικός Κῶδιξ καὶ Νόμος 3623/1956 περὶ Ἰατρῶν

Σύνδεσις τῶν ἰατρῶν Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου (Ταμείου Ὑγείας Ξενοδοχοϋπαλλήλων) μετ' αὐτοῦ διὰ σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, μὴ ὄντων ὑπαλλήλων τοῦ Ταμείου ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 § 2 τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος, συνδεομένου μετ' αὐτοῦ διὰ σχέσεως ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Ἀνωτάτου Συμβουλίου Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν ἐν Ὁλομελείᾳ

Ἀριθ. πρακτικοῦ 238/1959

Πρόεδρος ὁ κ. *Γ. Σωφρονόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Μπορονικολὸς*

Ἔκθεσις πρακτικῶν

Κατὰ τὴν σημερινὴν συνεδρίασιν τοῦ Α.Σ.Δ.Υ., γενομένην ἐν τῷ καταστήματι αὐτοῦ, ὁ Πρόεδρος εἰσήγαγε πρὸς συζήτησιν τὰς ἀπὸ 12.3.1959 αἰτήσεις τῶν ἰατρῶν Ν. Τ**, Ι. Γ**, Α. Κ. Σ** καὶ Α. Ζ** περὶ τῆς ἰδιότητός των ὡς παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὸ Ταμεῖον Ὑγείας Ξενοδοχοϋπαλλήλων ὡς ἰατρῶν.

Μεθ' ὃ ὁ ὁρισθεὶς εἰσηγητὴς ἐξέθεσε τὰ ἑξῆς:

Οἱ ἀνωτέρω ἰατροὶ ἀπηύθυναν ἀγωγὴν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν κατὰ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ξενοδοχοϋπαλλήλων, ζητοῦντες ὅπως τοῦτο ἀναγνωρίσῃ, ὅτι συνδέονται μετὰ τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου δι' ὑπηρεσιακῆς σχέσεως δημοσίου δικαίου, ὡς ὑπάλληλοι αὐτοῦ.

Τὸ Δικαστήριον τοῦτο διὰ τῶν ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεών του ἀπέρριψε τὰς ἀγωγάς, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 1 §§ 4 καὶ 6 τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἁρμόδιαι Ἀρχαὶ πρὸς ἀναγνώρισιν τῆς ὑπάρξεως τῆς ἰδιότητος ταύτης τῶν ἐναγόντων εἶναι τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον Δημοσίων Ὑπαλλήλων καὶ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας.

Ἤδη οἱ ἀνωτέρω διὰ τῶν ὑπὸ χρονολογίαν 12.3.1959 αἰτήσεών των πρὸς τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν ὑποβληθεισῶν διὰ τοῦ πληρεξουσίου των δικηγόρου *Βασ. Παντ. Βασιλείου* καὶ πρωτοκολληθεισῶν εἰς τὸ οἰκεῖον βιβλίον πρωτοκόλλου τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν τὴν 14.3.1959, αἰτοῦνται, ὅπως τοῦτο ἐπιλύσῃ τὴν ἀναφυεῖσαν ἐν ἀστικῇ δίκῃ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ξενοδοχοϋπαλλήλων ἀμφισβήτησιν τῆς ἰδιότητός των ὡς ὑπαλλήλων ἐπὶ σχέσει δημοσίου δικαίου τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου, Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 1 § 4 τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος.

Ἐπὶ τοῦ θέματος ἐκτίθημι τὰ ἀκόλουθα:

Κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος «Ὑπάλληλοι Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου» εἶναι τὰ ἔμμεσα ἔμμισθα ὄργανα τοῦ Ν.Π.Δ.Δ. τὰ διατελοῦντα ἐν προαιρετικῇ, ἀμέσῳ ὑπηρεσιακῇ καὶ πειθαρχικῇ πρὸς αὐτὸ σχέσει».

Κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου «πᾶσα ἀμφισβήτησις περὶ τῆς ἰδιότητος τινος ὡς πολιτικοῦ διοικητικοῦ ὑπαλλήλου τοῦ Κράτους ἢ ὡς ὑπαλλήλου Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, ὁπωσδήποτε ἀναφυομένη, ἔστω καὶ ὡς προδικαστικὸν ζήτημα ἐν ἀστικῇ ἢ ποινικῇ δίκῃ, λύεται ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸ ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τούτου ἢ τῆς παραλείψεως αὐτοῦ καὶ ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως ἢ τῆς παρελεύσεως τῆς πρὸς ἔκδοσιν αὐτῆς προθεσμίας ἐπιτρέπεται προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀποφαινομένου καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει ἐπὶ τῆς οὐσίας».

Τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ξενοδοχοϋπαλλήλων κατέστη Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου διὰ τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ ἀ. ν. 394/1936 «περὶ χαρακτηρισμοῦ καὶ ὅρων ἐργασίας προσωπικοῦ τῶν ξενοδοχείων» (Φ.Ε.Κ. 558/1936 τ. Α').

Τὸ καταστατικὸν τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου, ὡς Ν.Π.Δ.Δ. ὑπὸ τὸν τίτλον «Καταστατικὸν Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ξενοδοχοϋπαλλήλων», ἐγκριθὲν βάσει τοῦ ὡς ἄνω ἀν. νόμου, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἀ. ν. 841/1937 καὶ τοῦ ν.δ. 1828/1942, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8820/1943 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 43/1943 τ. Β'), ὡρίζεν ἐν μὲν τῷ ἄρθρῳ 14, ὅτι «τὸ προσωπικὸν τοῦ Ταμείου ἀποτελοῦν, α) τὸ διοικητικὸν προσωπικόν, β) τὸ ὑγειονομικὸν προσωπικόν». Ἐν δὲ τῷ ἄρθρῳ 20, ὅτι «τὸ τακτικὸν ὑγειονομικὸν προσωπικὸν ἀπαρτίζουν εἷς ἀρχίατρος καὶ ἐννέα ἰατροὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων εἰδικοτήτων, οἵτινες διορίζονται βάσει τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων προσόντων». Ἐν τῷ ἄρθρῳ 21 τοὺς βασικοὺς μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ τούτου, οἵτινες προσαυξάνονται μετὰ τριετίαν κατὰ 10 ο/ο καὶ μέχρι τριῶν τριετιῶν. Καὶ τέλος ἐν τῷ ἄρθρῳ 22 τὰς ἁρμοδιότητας τοῦ προσωπικοῦ τούτου (ὑγειονομικοῦ).

Τὰ ὡς ἄνω ἄρθρα 20, 21 καὶ 22 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου ἀντικατεστάθησαν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 55804/Υ. 677/8.9.1955 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν (Φ.Ε.Κ. 174/22.9.1955 τ. Β'), ἥτις ὁρίζει διὰ μὲν τοῦ ἄρθρου 20 τὸν ἀριθμὸν τῶν ἰατρῶν τῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας, ἐξ ὧν εἷς προϊστάμενος ταύτης, διὰ δὲ τοῦ ἄρθρ. 21 § 1 καὶ 2 ὅτι «ἅπαντες οἱ ἰατροὶ τοῦ Ταμείου λογίζονται τελοῦντες πρὸς τοῦτο εἰς εἰδικὴν σχέσιν ἐμμίσθου ἐντολῆς καὶ δὲν θεωροῦνται ὑπάλληλοι αὐτοῦ. 2. Ἡ πρόσληψις τῶν ἰατρῶν ἐνεργεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας», καὶ διὰ τοῦ ἄρθρου 22 § 7 ὅτι «ἅπαντες οἱ ἰατροὶ προσλαμβάνονται ἐπὶ μισθῷ εἰσηγητοῦ, ἐξελισσόμενοι μέχρι τοῦ μισθοῦ διευθυντοῦ α' τάξεως, μετὰ συμπλήρωσιν πενταετοῦς εὐδοκίμου ὑπηρεσίας ἐν ἑκάστῃ μισθολογικῇ κλίμακι, πλὴν τοῦ προϊσταμένου τῆς Ὑγειονομικῆς

Ὑπηρεσίας, ὅστις διορίζεται ἐπὶ μισθῷ διευθυντοῦ β' τάξεως, ἐξελισσομένου τοῦ μισθοῦ τούτου μέχρι τοῦ μισθοῦ διευθυντοῦ α' τάξεως, καθ' ὃν τρόπον καὶ τῶν λοιπῶν ἰατρῶν». Περαιτέρω ἡ αὐτὴ ἀπόφασις, διὰ μεταβατικῆς διατάξεως, ὥρισε τὰ τῆς ἐντάξεως τοῦ τακτικοῦ ὑγειονομικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ταμείου εἰς τοὺς ἄνω μισθούς.

Ἡ ὑπουργικὴ αὐτὴ ἀπόφασις ἐξεδόθη, ὡς ἐν τῷ προοιμίῳ της ἀναφέρεται, βάσει α) τοῦ ἄρθρου 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας», β) τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. δ. 2520/1953 «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.» καὶ γ) τοῦ ν. δ/τος τῆς 30/30 Ἀπριλίου 1946 «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ παρακολουθήσεως καὶ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», τὸ ἄρθρον 2 § 2 τοῦ ὁποίου ὁρίζει, ὅτι «οἱ ἰατροὶ καὶ δικηγόροι, ὅσοι παρέχουν τὰς ὑπηρεσίας των πρὸς Ὀργανισμούς, συνεχίζοντες τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός των ἐντὸς τῶν Ὀργανισμῶν, λογίζονται διατελοῦντες πρὸς τὸν Ὀργανισμὸν εἰς εἰδικὴν σχέσιν ἐμμίσθου ἐντολῆς, μὴ ὑπαγόμενοι εἰς τὰς γενικὰς διατάξεις τὰς θεσπισθείσας διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν Ὀργανισμῶν».

Οἱ αἰτοῦντες ἰατροί, κατὰ τὰς παρασχεθείσας μοι πληροφορίας ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ταμείου, εἶχον προσληφθῆ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ καταστατικοῦ αὐτοῦ.

Ἀνεξαρτήτως ἂν ἡ ὡς ἄνω παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ/γματος τῆς 30/30 Ἀπριλίου 1946 «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ παρακολουθήσεως καὶ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», ἐφ' ἧς ἐρείδεται τὸ ἄρθρον 21 § 1 τῆς προμνησθείσης ὑπ' ἀριθ. 45894/Υ.677/8.9.1955 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, κατηργήθη ἢ ὄχι ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ/γματος τῆς 7/11 Μαΐου 1946 «περὶ ἀποκαταστάσεως τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ τοῦ Εἰσαγωγικοῦ αὐτοῦ Νόμου», ἡ διάταξις αὕτη (ἄρθρον 21 § 1) τῆς ἐν λόγῳ ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ἔτι ὅτι θεμελιοῦται καὶ ἐπὶ τῶν ἑτέρων ἐξουσιοδοτικῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας» καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2520/1953 «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.», δέον, ὡς φρονῶ, νὰ θεωρηθῇ κατηργημένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 3623/1956 «περὶ καθορισμοῦ κατωτάτων ὁρίων ἰατρικῆς ἀμοιβῆς καὶ συνθηκῶν ἐργασίας τῶν ἰατρῶν», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 3796/1957, τὸ ὁποῖον καθορίζει εἰδικῶς τὴν φύσιν καὶ τοὺς ὅρους ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τῶν ἰατρῶν. Οὕτω κατὰ τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ ν.δ/γματος τούτου «οἱ ἰατροὶ παρέχουν τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἀναφερόμενα πρόσωπα, ἐν οἷς καὶ οἱ Ὀργανισμοὶ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, οἷον εἶναι τὸ Ταμεῖον Ξενοδοχοϋπαλλήλων, ἐπὶ συμβάσει δι' ὡρισμένον χρόνον ἢ ἐπὶ ἀορίστου, ἢ ἐπὶ θητείᾳ καὶ ἐπὶ ἀμοιβῇ καθοριζομένῃ κατὰ τὰ ἐν αὐτῷ λεπτομερῶς ὁριζόμενα».

Κατὰ τὸ ἄρθρον 4 § 2 αὐτοῦ «ἰατροί, ὑπηρετοῦντες εἰς Ὀργανισμούς, ἐπιχειρήσεις καὶ ἐν γένει εἰς πάσης φύσεως Νομικὰ Πρόσωπα, ἀπαλλασσόμενοι τῶν καθηκόντων των, λόγῳ καταργήσεως θέσεως, ἢ ἀποχωροῦντες τῆς θέσεώς των λόγῳ ὑγείας, ἢ ἀπολυόμενοι τῆς θέσεώς των διὰ μονομεροῦς λύσεως τῆς συμβάσεως ἢ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων περὶ πολυθεσίας, δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 8 § 3 αὐτοῦ «ὡς ἰατρικὴ θέσις λογίζεται πᾶσα ὑπηρεσία παρά τινι τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ τοῦ ν. δ/γματος τούτου Νομικῶν Προσώπων καὶ Ὑπηρεσιῶν ἐν γένει καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀμειβομένη, ἐφ' ὅσον ὑφίσταται σχέσις ἐργασίας δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, δεσμεύουσα τὸν ἰατρὸν διὰ συμφωνίας ἐπὶ διορισμῷ, θητείᾳ, ἐπὶ συμβάσει ἢ ἄλλῃ εἰδικῇ συμφωνίᾳ».

Κατὰ τὸ ἄρθρον 9 αὐτοῦ «αἱ διατάξεις τοῦ ν. δ. τούτου ἔχουσιν ἀνάλογον ἐφαρμογὴν καὶ διὰ ὀδοντιατρικὴν ἀμοιβὴν καὶ τὰς συνθήκας ἐργασίας τῶν ὀδοντιάτρων». Καὶ τέλος κατὰ τὸ ἄρθρον 13 αὐτοῦ «πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὰς διατάξεις του καταργεῖται».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων συνάγεται, ὅτι οἱ αἰτοῦντες ἰατροὶ τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου, προσληφθέντες ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ καὶ παρέχοντες τὰς ὑπηρεσίας των ὑπὸ τύπον ἐξηρτημένης ἐργασίας, ὡς ὑποκείμενοι εἰς τὴν τήρησιν τοῦ ὡραρίου ἐργασίας κλπ., δὲν εἶναι ὑπάλληλοι τοῦ Ταμείου ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 § 2 τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος, συνδεόμενοι μετ' αὐτοῦ διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου, ἀλλὰ ἀποτελοῦσι προσωπικὸν συνδεόμενον μετ' αὐτοῦ διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Τὴν ἄποψιν ταύτην περὶ τῶν ἰατρῶν τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου ἔχει δεχθῆ καὶ ὁ Νομικὸς Σύμβουλος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας (ὑπ' ἀριθ. 7/382/17.12.1957 γνωμάτευσις αὐτοῦ) (*) καὶ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας (ὑπ' ἀριθ. 15779/11.3.1958 (**) καὶ 23515/Ε. 693/26.3.1959 ἔγγραφα αὐτοῦ).

Τὸ Συμβούλιον, μετὰ συζήτησιν, ἀπεδέχθη ὁμοφώνως τὴν εἰσήγησιν.

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 42.
(**) ΕΕΔ 18, σελ. 42.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Ἀσφάλισις εἰς τὸ συγχωνευθὲν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀεριόφωτος Ἀθηνῶν

Δικαίωμα συντάξεως ἐπὶ ὁπωσδήποτε ἀποχωρήσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ἀνεξαρτήτως ὁρίου ἡλικίας, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 35ετοῦς συντελίμου ὑπηρεσίας, ἐξ ἧς 120 μηνιαίως ἢ 3.000 ἡμερησίας καταβολὰς ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν.—Ὑπεισέλευσις εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

Διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 13409 τῆς 17ης Ὀκτωβρίου 1957 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Ἀθηνῶν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἀπερρίφθη αἴτησις τοῦ αἰτοῦντος, ἀπολυθέντος τῆς Δημοτικῆς Ὑπηρεσίας Ἐκμεταλλεύσεως Ἀεριόφωτος Ἀθηνῶν, περὶ ἀπονομῆς αὐτῷ συντάξεως, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἀπολυθεὶς μετὰ τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1956, ἡμερομηνίαν συγχωνεύσεως τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀεριόφωτος Ἀθηνῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α., δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ πρὸς συνταξιοδότησίν του τὰς προϊσχυούσας διατάξεις τοῦ καταστατικοῦ τοῦ συγχωνευθέντος Ταμείου, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων περὶ Ι.Κ.Α. δὲν δικαιοῦται νὰ συνταξιοδοτηθῇ, ὡς μὴ ἔχων, ὅτε ἀπελύθη, συμπεπληρωμένον τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του (ἄρθρ. 28 § 5 ἀν. ν. 1846]1951 περὶ Ι.Κ.Α.).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 21α τοῦ καταστατικοῦ τοῦ τέως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀεριόφωτος Ἀθηνῶν (Φ.Ε.Κ. τ. Β' 157]1952) «δικαιοῦνται συντάξεως οἱ παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ ἠσφαλισμένοι, ἐὰν ὁπωσδήποτε ἀποχωρήσωσιν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας των (περίπτ. δ'), ἀνεξαρτήτως ὁρίου ἡλικίας, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 35ετοῦς συντελίμου ὑπηρεσίας, ἐξ ἧς 120 μηνιαίας ἢ 300 ἡμερησίας καταβολὰς ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν».

Ὁ αἰτῶν, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου τῆς ὑποθέσεως, ὑπηρετῶν παρὰ τῇ Ὑπηρεσίᾳ Ἀεριόφωτος Ἀθηνῶν ἀπὸ τοῦ μηνὸς Μαΐου 1921 συνεχῶς, ἦτο ἔκτοτε ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως τοῦ προσωπικοῦ ταύτης καὶ εἶχε συμπληρώσει πρὸ τῆς διὰ τοῦ ἀπὸ 11 Δεκεμβρίου 1956 β. δ]τος συγχωνεύσεως τοῦ Ταμείου τούτου εἰς τὸ Ι.Κ.Α. 35ετῆ συντελίμον ὑπηρεσίαν καὶ 120 μηνιαίας καταβολάς. Συνεπῶς εἶχεν ἔκτοτε γεννηθῇ τὸ δικαίωμα αὐτοῦ ὅπως, ἀποχωρῶν ὁπωσδήποτε καὶ ὁποτεδήποτε τῆς ὑπηρεσίας, αἰτήσηται, ἀσκῶν τὸ κεκτημένον δικαίωμά του τοῦτο, τὴν ἀπονομὴν αὐτῷ συντάξεως ἐκ τοῦ Ταμείου. Εἰς τὴν ἀντίστοιχον ὑποχρέωσιν τοῦ Ταμείου τούτου πρὸς συνταξιοδότησιν τοῦ αἰτοῦντος ὑπεισῆλθε δυνάμει τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1957, ἀφ' ἧς τὸ ὡς εἴρηται Ταμεῖον συνεχωνεύθη εἰς τοῦτο.

Κατ' ἀκολουθίαν τοῖς ἄνω ὁ αἰτῶν, ἀποχωρήσας τῆς ὑπηρεσίας συνεπείᾳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῇ 21ῃ Αὐγούστου 1957, ἐδικαιοῦτο, ὅπως συνταξιοδοτηθῇ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ὃ ἀκυρωτέα τυγχάνει ἡ ἀπορρίψασα τὸ αἴτημα αὐτοῦ τοῦτο προσβαλλομένη ἀπόφασις δι' ἐσφαλμένην ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου (*Σ.Ε. 1882]1958, Ὁλομελείας.* Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Π. Μερτικόπουλος*, Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Ν. Γρηγορίου*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Λ. Παπανικολάου, Κ. Τσαγχαράκης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§ 2. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Δυνατὴ ἑκάστοτε ρύθμισις ἐλευθέρως ὑπὸ τοῦ Νομοθέτου τῶν ἐκ τῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως σχέσεων, τελουσῶν ὑπὸ κανονιστικὸν καθεστώς, ἐπὶ τῇ βάσει πάντως τῶν ἀρχῶν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως καὶ μὲ γνώμονα τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ γενικωτέρου κοινωνικοῦ συμφέροντος.—Συνταξιοδότησις παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἠσφαλισμένων εἰς τὸ διαλυθὲν Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀτελῶς ἀσκηθείσης δυνάμει τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, διώκεται ἐμπροθέσμως καὶ παραδεκτῶς ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 921]8.8.1957 ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Θεσσαλονίκης, εἰς ἣν ἐνεσωματώθη ἡ ἑτέρα προσβαλλομένη πρᾶξις (ὑπ' ἀριθ. 298]1957) τῆς οἰκείας Ὑποεπιτροπῆς Ἐνστάσεων ἠσφαλισμένων, δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτησις τῆς αἰτούσης περὶ ἀπονομῆς αὐτῇ συντάξεως λόγῳ θανάτου τοῦ συζύγου της Χ.Β.*** καπνεργάτου.

Ὁ εἰρημένος, διατελῶν πρότερον ἠσφαλισμένος εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν, ἔτυχε τῇ αἰτήσει του τῆς εἰδικῶς προβλεπομένης ἀποζημιώσεως ὑπὸ τοῦ διαλύσαντος τὸ Ταμεῖον ἐκεῖνο νόμου 2348]1953, ὁρίζοντος ἐν ἄρθρῳ 4 § 4: «Οἱ ἐκ τῶν κατὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ παρόντος ἠσφαλισμένων εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν μὴ πληροῦντες τὰς προϋποθέσεις τῶν παραγράφων 1 - 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου καὶ συμπληρώσαντες τὸ 50ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των, πραγματοποιήσαντες δὲ ἐν συνόλῳ τοὐλάχιστον 360 ἡμέρας ἐργασίας κατὰ τὴν τελευταίαν πενταετίαν δύνανται ἐντὸς 6 μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος τῇ αἰτήσει των νὰ τύχωσιν ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως, συνισταμένης διὰ μὲν τοὺς ἄρρενας εἰς δρχ. 7.000, διὰ δὲ τὰς θήλεις εἰς δρχ. 5 000 δι' ἑκάστην ἡμέραν ἐργασίας καὶ μέχρι 2699 τοιούτων κατ' ἀνώτατον ὅριον». Οὕτως ὁ σύζυγος

τῆς αἰτούσης ἔλαβεν ἐφ' ἅπαξ ἀποζημίωσιν ἐκ ρχ. (παλ ἐκδόσεως) 18.893.000 διὰ 2699 ἡμέρας ργασίας ἐκ τῶν 4608 ἐν συνόλῳ, τὰς ὁποίας εἰ- ε πραγματοποιήσει εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τα- είου Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν.

Διὰ τὴν μετὰ ταῦτα ἀπονομὴν αὐτῷ συντά- εως ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐφαρμοστέα τυγχάνει ἡ περὶ οῦ θέματος τούτου εἰδικῶς προβλέπουσα διάτα- ις τοῦ ἄρθρου 5 § 6 τοῦ ν.δ. 2519]1953 «περὶ ροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 348]1953 (φ. 220), ὁρίζουσα ὅτι: «Ἐφ' ὅσον ὁ υχὼν ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως κατὰ τὴν παρά- ραφον 4 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 2348]1953 ἢ ατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ παρόντος ὑπαχθῇ εἰς τὴν σφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ πραγματοποιήσῃ τὰς ν ἄρθρῳ 28 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 ὁριζομένας ημέρας ἐργασίας πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως, αἱ τυ- χὸν πλέον τῶν 2699 πραγματοποιηθεῖσαι εἰς τὴν σφάλισιν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν ημέραι ἐργασίας συνυπολογίζονται διὰ τὸν ὑπο- λογισμὸν τῶν προσαυξήσεων». Οὕτω, διὰ νὰ τύ- χῃ συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ὁ ὡς εἴρηται τέως σφαλισμένος, δέον νὰ πραγματοποιήσῃ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α τὰς ὑπὸ τοῦ περὶ τούτου ἀ.ν 1846]1951 ν ἄρθρῳ 28 § 1 ὁριζομένας ἡμέρας ἐργασίας, ἀ- ταραιτήτους, ἵνα θεμελιωθῇ δικαίωμα συντάξεως λόγῳ γήρατος, ἐκ δὲ τῶν πραγματοποιηθεισῶν παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν ἡ- μερῶν ἐργασίας δὲν συνυπολογίζονται, εἰμὴ αἱ πλέον τῶν ἀποζημιωθεισῶν 2699 πραγματοποι- ηθεῖσαι τυχὸν ἡμέραι ἐργασίας, κατ' αὐταὶ μόνον διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν προσαυξήσεων (Σ.Ε. 119]1958).

Κατὰ ταῦτα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀρ- νηθεῖσα νὰ προσμετρήσῃ πρὸς συνταξιοδότησιν παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. τῆς αἰτούσης τὰς ὑπὸ τοῦ θα- νόντος συζύγου αὐτῆς πραγματοποιηθείσας εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Καπνερ- γατῶν ἡμέρας ἐργασίας 1608 ἐν συνόλῳ, ὀρθῶς τὴν ἀνωτέρω διάταξιν ἐφήρμοσε, δεδομένου ὅτι, ὡς ἐκρίθη ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης πράξεως, δὲν ἀμφισβητεῖται δὲ ὑπὸ τῆς αἰτούσης, οὗτος, ἀφ' ἧς ἀπεζημιώθη, οὐδόλως ὑπῆχθη εἰς τὴν ἀσφάλι- ιν τοῦ Ι.Κ.Α. Αἱ παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν διανυθεῖσαι ἡμέραι ἐργασίας δὲν δύ- ανται νὰ προσμετρηθῶσιν, ὡς ἀξιοῖ ἡ αἰτοῦσα, αἱ μὲν 2699 ἐξ αὐτῶν παντελῶς, ἀποκλειόμεναι ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 6 τοῦ ν. δ]τος 2519]1953, ἐφ' ὅσον δι' αὐτὰς ἐχο- ρηγήθη ἐφ' ἅπαξ ἀποζημίωσις, ἣν ἐκουσίως ἐ- ζήτησε καὶ ἔλαβεν ὁ σύζυγος τῆς αἰτούσης, αἱ δὲ ὑπόλοιποι ὡς δυνάμεναι νὰ ὑπολογισθῶσι μόνον διὰ προσαυξήσεις, ἐφ' ὅσον δὲν συνέτρεχε κατὰ βάσιν δικαίωμα συντάξεως κατὰ τὸ ὡς εἴρηται ἄρθρον 28 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951. Συνεπῶς ὁ λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν παρηρμηνεύθησαν αἱ ἀνωτέρω διατάξεις, ἀπορριπτέος τυγχάνει ὡς ἀ- βάσιμος.

Καὶ ὁ ἕτερος λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν αἱ μνησθεῖσαι διατάξεις ἀντίκεινται εἰς τὸ Σύνταγμα, ὡς καταλύουσαι κεκτημένα συνταξιοδοτικὰ δικαι- ώματα τῆς αἰτούσης καὶ τοῦ συζύγου της, ἔχοντος πραγματοποιήσει τὰς προϋποθέσεις συνταξιοδο- τήσεως ὑπὸ τὸ προϊσχῦον καθεστὼς τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν, ἀπορριπτέος τυγχά- νει ὡς ἐπὶ ἀναληθοῦς προϋποθέσεως ἐρειδόμενος, καθ' ὅσον οὗτος γεννηθεὶς τῷ 1910 (βλ. ὑπ' ἀριθ. 23833]1953 πιστοποιητικὸν Δήμου Θεσσαλονίκης) δὲν εἶχε συμπληρώσει κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 2348]1953 τὸ ἀπαιτούμενον ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 55862]1951 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ συντάξεως τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν» (φ. 35 τ. Β') πρὸς συνταξιοδότησίν του ἐλάχιστον ὅ- ριον ἡλικίας τῶν 55 ἐτῶν, καὶ τοῦτο ἀσχέτως τοῦ ὅτι αἱ ἐκ τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως σχέ- σεις, τελοῦσαι ὑπὸ κανονιστικὸν καθεστώς, δύ- νανται ἑκάστοτε νὰ ρυθμίζωνται ἐλευθέρως ὑπὸ τοῦ νομοθέτου, ἐπὶ τῇ βάσει πάντως τῶν ἀρχῶν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως καὶ μὲ γνώμονα τὴν ἐξυ- πηρέτησιν τοῦ γενικωτέρου κοινωνικοῦ συμφέ- ροντος.

Ὡς ἐκ τῶν συνθηκῶν τῆς παρούσης ὑποθέ- σεως τὸ Δικαστήριον κρίνει, ὅτι συντρέχει λόγος ἀπαλλαγῆς τῆς αἰτούσης ἐκ τῆς καταδίκης αὐ- τῆς εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην τοῦ Ι.Κ.Α. (*Σ.Ε. 170]1969, Τμ. Α'*, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Θ. Κουρουσόπουλος*, Δικηγόρος ὁ κ. Π. Σοφιανό- πουλος, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§ 3. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος

Συντάξιμος χρόνος.—Τρόπος ἀποδείξεως τοῦ χρόνου ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως τῶν ἠσφαλισμένων.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 6606 τῆς 17ης Δεκεμβρίου 1957 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτησις τοῦ ἤδη αἰτοῦντος, ὅπως τῷ ἀναγνωρισθῇ τὸ ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου 1935 μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1938 χρονικὸν διάστημα ἐπαγγελματικῆς του ἀπασχολήσεως ὡς συντάξιμον.

Τὸ β. δ]γμα τῆς 5]28 Ἰανουαρίου 1955 «περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος» (φ. 18), καθορίζον τὰ εἴδη τῶν παροχῶν τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου καὶ τὰς διὰ τὴν χορήγησιν αὐτῶν προϋποθέσεις, διακρίνει ἐν ἄρ- θρῳ 2 § 1 τὸν συντάξιμον χρόνον εἰς χρόνον πραγ- ματικῆς ἀσφαλίσεως ἐν τῷ Ταμείῳ, ὅστις εἶναι ὁ ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1939, ἤτοι ἀπὸ τῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου καὶ ἑφεξῆς χρόνος τῆς ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου καὶ εἰς χρόνον ἐξ ἀ- ναγνωρίσεως, ὅστις εἶναι ὁ πρὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης χρόνος ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως. Ὁ τρόπος τῆς ἀποδείξεως τοῦ χρόνου τῆς ἐπαγ- γελματικῆς ἀπασχολήσεως κατ' ἀμφοτέρας τὰς ὡς ἄνω περιπτώσεις καθορίζεται εἰδικώτερον ἐν ἄρθρῳ 13 τοῦ ὡς ἄνω β. δ]τος, ὁρίζοντος ὅτι ὁ χρόνος οὗτος ἀποδεικνύεται: α) διὰ πιστοποιη- τικοῦ τῆς ἁρμοδίας Οἰκονομικῆς Ἐφορίας περὶ τῆς ἐγγραφῆς εἰς τοὺς φορολογικοὺς καταλόγους διὰ τὰ παρ' αὐτῆς πιστοποιούμενα οἰκονομικὰ ἔτη . . . β) διὰ βεβαιώσεως τοῦ προϊσταμένου τοῦ οἰκείου ἀσφαλιστικοῦ διαμερίσματος περὶ τοῦ χρόνου τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου . . . Ἐν περιπτώσει ἀντικειμε-

νικῆς ἀδυναμίας ἐκδόσεως τοῦ ὡς ἄνω πιστοποιητικοῦ τῆς Οἰκονομικῆς Ἐφορίας . . ., δέον νά προσκομίζωνται ὑπό τοῦ ἐνδιαφερομένου τά ἑξῆς πιστοποιητικά ὑπό τάς κάτωθι διακρίσεις: αα) . . . ββ) ἐπί ἡσφαλισμένων, οἵτινες εἶχον τήν ἐπιχείρησίν των εἰς τόπον ὑπαγόμενον εἰς περιφέρειαν Κοινότητος, πιστοποιητικόν τοῦ οἰκείου Κοινοτικοῦ Συμβουλίου . . .».

Ἡ ἀληθής ἔννοια τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ἀπό 5 Ἰανουαρίου 1955 β. δ]τος εἶναι, ὅτι πρός ἀπόδειξιν τοῦ χρόνου ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως ἀπαιτεῖται διαζευκτικῶς εἴτε πιστοποιητικόν τῆς Οἰκονομικῆς Ἐφορίας, εἴτε βεβαίωσις τοῦ προϊσταμένου τοῦ οἰκείου ἀσφαλιστικοῦ διαμερίσματος τοῦ Τ.Ε.Β.Ε., δεδομένου ὅτι ἡ Ὑπηρεσία τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου διά τοῦ οἰκείου διαμερίσματος προβαίνει εἰς ἔρευναν περί τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ ἡσφαλισμένου καί ὅτι τό Διοικητικόν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου, κρῖνον περί τοῦ θέματος τούτου, δύναται, ἐλλείποντος τοῦ ἑνός ἐκ τῶν ἐν λόγῳ ἀποδεικτικῶν στοιχείων, νά στηριχθῇ ἐπί τοῦ ὑπάρχοντος ἑτέρου ἐξ αὐτῶν. Ὑπαρχόντων ὅμως ἀμφοτέρων τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων καί περιλαμβανόντων τυχόν ἀντικρουομένας πρός ἀλλήλας βεβαιώσεις δέον ὅπως τό Διοικητικόν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου, προβαῖνον εἰς ἐκτίμησιν αὐτῶν, μορφώσῃ ἰδίαν γνώμην, ὑποχρεούμενον, ὅπως ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ αἰτιολογήσῃ εἰδικῶς καί πλήρως τήν ἀπολήγουσαν εἰς υἱοθέτησιν τοῦ ἑνός ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἀπόφασιν αὐτοῦ.

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ἅτινα ἐπεκαλέσθη ὁ αἰτῶν πρός θεμελίωσιν τοῦ αἰτήματός του περί ἀναγνωρίσεως τοῦ ἀπό Ἰανουαρίου 1935 μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1938 χρόνου, ὡς συνταξίμου, ἐνῷ τό ὑπ' ἀριθ. 2004 τῆς 17 Αὐγούστου 1956 πιστοποιητικόν τοῦ προϊσταμένου τοῦ ἐν Κερκύρᾳ διαμερίσματος τοῦ Ταμείου ἐβεβαίου, ὅτι ὁ αἰτῶν διατηρεῖ ἐλαιοτριβεῖον ἀπό τοῦ Ἰανουαρίου 1935, ἀντιθέτως τό ὑπ' ἀριθ. 9411 τῆς 7ης Αὐγούστου 1956 πιστοποιητικόν τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Κερκύρας ἐβεβαίου, ὅτι ὁ αἰτῶν φέρεται ἐγγεγραμμένος εἰς τούς φορολογικούς καταλόγους τοῦ φόρου ἐπιτηδεύματος, ὡς διατηρῶν ἐλαιοτριβεῖον ἀπό τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1946 - 1947 καί ὅτι διά τά πρό τοῦ 1946 ἔτη δέν προκύπτει, ἐάν οὗτος ἤσκει πράγματι τό ἀνωτέρω ἐπάγγελμα.

Ἐν ὄψει τῶν ὡς ἄνω ἀντικρουομένων στοιχείων, ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, ἐκκινοῦσα ἀπό τήν ἀντίληψιν ὅτι τά ἄνω στοιχεῖα ἀπαιτοῦνται ἀθροιστικῶς, ἀπέρριψε τήν περί ἀναγνωρίσεως τοῦ ὡς ἄνω χρόνου αἴτησιν, παραβλέπουσα τό πιστοποιητικόν τοῦ προϊσταμένου τοῦ διαμερίσματος, ἐπί τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι τοῦτο δέν ἠδύνατο νά ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ἐφ' ὅσον δέν ὑφίστατο ἀντικειμενική ἀδυναμία τῆς Οἰκονομικῆς Ἐφορίας Κερκύρας, τηρούσης ἀρχεῖα ἀπό τοῦ ἔτους 1926, ὅπως βεβαιώσῃ τήν τυχόν πρό τοῦ ἔτους 1946 ἐπαγγελματικήν ἀπασχόλησιν τοῦ αἰτοῦντος. Οὕτω ὅμως ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, ἀποδίδουσα, κατά ψευδῆ ἑρμηνείαν τῶν μνησθεισῶν διατάξεων, ἐπικουρικόν ὅλως χαρακτῆρα εἰς τήν βεβαίωσιν τοῦ προϊσταμένου τοῦ Διαμερίσματος τοῦ Ταμείου καί μή αἰτιολογοῦσα εἰδικώτερον τόν παραγκωνισμόν ταύτης, καθίσταται ἀκυρωτέα ὡς ἀναιτιολόγητος κατά τόν βάσιμον περί τούτου λόγον ἀκυρώσεως.

Κατά ταῦτα ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις δέον νά ἀκυρωθῇ, ἐπί τῷ τέλει ὅπως τό Διοικητικόν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου, ἐπανερχόμενον ἐπί τῆς ὑποθέσεως, προβῇ εἰς πληρεστέραν αἰτιολόγησιν τῆς περί τοῦ ἐπιδίκου θέματος κρίσεώς του. (*Σ.Ε. 318]1959, Τμ. Α'*, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*, Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος κ. *Θ. Κουρουσόπουλος*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Παπασταύρου, Α. Κριτσέλλης).

§ 4. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεως καί Αὐτασφαλίσεως Ὑγειονομικῶν

Χορήγησις συντάξεως λόγῳ θανάτου τοῦ μετόχου.—Προϋπόθεσις τοῦ δικαιώματος συντάξεως τῶν ἀρρένων τέκνων τοῦ μετόχου νά μή ἔχωσιν ἔλθει εἰς γάμον.—Διακοπή τῶν κατά παράβασιν τοῦ νόμου χορηγηθεισῶν συντάξεων μόνον ἐφ' ὅσον οἱ λαβόντες ταύτας δέν εἶναι ἄποροι.

Διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως, ὁ αἰτῶν διώκει τήν ἀκύρωσιν τῶν ὑπ' ἀριθ. 623]26.9.1957 καί 752]14.11.1957 ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεως καί Αὐτασφαλίσεως Ὑγειονομικῶν (Τ.Σ.Α.Υ.), δι' ὧν διεκόπη ἡ συνταξιοδότησις αὐτοῦ, ἐπί τῷ λόγῳ ὅτι ἐτύγχανεν οὗτος ἔγγαμος.

Ἡ δευτέρα τῶν προσβαλλομένων ὡς ἄνω ἀποφάσεων, ὡς ἐρειδομένη ἐπί τῶν αὐτῶν πραγματικῶν καί νομικῶν στοιχείων, ἐφ' ὧν ἐρείδεται καί ἡ πρώτη τοιαύτη, τυγχάνει βεβαιωτική ταύτης καί ὡς ἐκ τούτου στερεῖται ἐκτελεστικοῦ χαρακτῆρος καί ἀπαραδέκτως προσβάλλεται διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως.

Ὑπό τοῦ ἄρθρου 71 τοῦ π. δ]τος τῆς 23ης Μαρτίου 1934 «περί κωδικοποιήσεως εἰς ἐνιαῖον κείμενον τῶν διατάξεων περί Τ.Σ.Α.Υ. κλπ.» ὁρίζεται, ὅτι σύνταξις λόγῳ θανάτου τοῦ μετόχου χορηγεῖται εἰς τέκνα, τά ἄρρενα μέν μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτῶν, ἀνεξαρτήτως δέ ἡλικίας, ἐάν εὑρίσκωνται ἐν ἐνδείᾳ καί εἶναι ἀνίκανα πρός ἐργασίαν ἕνεκα σωματικοῦ ἢ διανοητικοῦ ἐλαττώματος, εἰς δέ τά θήλεα, ἐάν δέν ἔχωσιν ἔλθει εἰς γάμον, μέχρι τῆς ἀποκαταστάσεώς των. Περαιτέρω ὑπό τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 100 τοῦ ἰδίου π. δ]τος ὁρίζεται, ὅτι κατά τήν ἔννοιαν τοῦ παρόντος τέκνα τοῦ μετόχου, ὑπό τήν ἔννοιαν προδήλως τῶν δικαιούχων, εἶναι τά μή ἐλθόντα εἰς γάμον νόμιμα τέκνα αὐτοῦ. Ὑπό δέ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἰδίου ἄρθρου ὁρίζεται, ὅτι ὁ ἐπιζῶν σύζυγος ἀπόλλυσι τήν ἀπονεμηθεῖσαν σύνταξιν, ἀφ' ἧς ἔλθῃ εἰς νέον γάμον. Τό αὐτό ἰσχύει καί διά τά τέκνα. Τέλος ὑπό τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ ν.δ 3348]1955 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τῆς περί Τ.Σ.Α.Υ. νομοθεσίας» ὁρίζεται, ὅτι παρανόμως χορηγηθεῖσαι συντάξεις ἂν οἱ συνταξιοδοτούμενοι δέν εἶναι ἄποροι, παύουν τοῦ λοιποῦ χορηγούμεναι.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων συνάγεται ἀφ' ἑνός μέν ὅτι τά ἄρρενα τέκνα τοῦ ἀποθανόντος μετόχου τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου, διά νά ἔχωσι κατ' ἀρχήν δικαίωμα συντάξεως, δέον νά μή ἔχωσιν ἔλθει εἰς γάμον, ἀφ' ἑτέρου ὅμως αἱ κατ

παράβασιν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων χορηγηθεῖσαι συντάξεις εἶναι μὲν δυνατὸν νὰ διακοπῶσιν, ἀλλὰ μόνον ἐφ' ὅσον οἱ λαβόντες ταύτας δὲν εἶναι ἄποροι.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, ἀλλὰ καὶ ὡς ὁ ἴδιος ὁ αἰτῶν ὁμολογεῖ ἐν τῷ δικογράφῳ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως καὶ ἐν σχετικῇ αἰτήσει του πρὸς τὸ ὡς ἄνω Ταμεῖον ἀπὸ 28.9.1957, ὅτε κατὰ τὸ ἔτος 1937 ἔτυχε συντάξεως παρὰ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς προμνησθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 71 τοῦ π. δ]τος τοῦ 1934, ὡς ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν λόγῳ τυφλότητος καὶ ἄπορος, ἦτο ἤδη ἔγγαμος, διότι εἶχε τελέσει γάμον ἀπὸ τοῦ ἔτους 1929. Συνεπῶς δὲν ἐδικαιοῦτο ἔκτοτε συντάξεως καὶ τὸ Ταμεῖον θὰ ἠδύνατο κατ' ἀρχὴν νομίμως νὰ διακόψῃ ταύτην. Δεδομένου ὅμως ὅτι κατὰ τὴν προμνησθεῖσαν διάταξιν τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ ν. δ. 3348]1955 αἱ παρανόμως χορηγηθεῖσαι συντάξεις παύουν τοῦ λοιποῦ χορηγούμεναι μόνον ἐὰν ὁ συνταξιοῦχος δὲν εἶναι ἄπορος, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἔδει νὰ περιέχῃ ρητὴν αἰτιολογίαν περὶ τῆς τοιαύτης προϋποθέσεως παρὰ τῷ αἰτοῦντι, ἐν ἐλλείψει τῆς ὁποίας μὴ νομίμως ἠτιολογημένη παρίσταται κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο καὶ ἀκυρωτέα τυγχάνει κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον ἀκυρώσεως. ***(Σ.Ε. 585]1959, Τμ. Α'***, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Ι. Μαρκόπουλος***, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Παπαντωνίου, Κ. Ἀγαβολέας).

§ 5. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλου

Προϋποθέσεις ἀπονομῆς συντάξεως.—Συνυπολογισμὸς διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ χρόνου ἀπασχολήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ τοῦ πρὸ τῆς συστάσεως τοῦ Ταμείου, ἱδρυθέντος διὰ τοῦ Ν. Δ. τῆς 5]11 Νοεμβρίου 1935, διανυθέντος ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο χρόνου, ὑπὸ μόνον τὸν ὅρον ὅτι ἐπραγματοποίησεν οὗτος 300 καταβολὰς εἰς τὸ Ταμεῖον κατὰ τὴν τελευταίαν πρὸ τῆς ἀποχωρήσεώς του ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος τριετίαν.

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, ἀσκηθείσης τύποις παραδεκτῶς, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀπὸ 27 Μαρτίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλου, δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτησις τοῦ προσφεύγοντος, ἠσφαλισμένου παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ, περὶ ἀπονομῆς αὐτῷ συντάξεως γήρατος, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι, μὴ συνυπολογιζομένης τῆς πρὸ τῆς συστάσεως τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου ὑπηρεσίας αὐτοῦ ὡς ἐργάτου μετάλλου, δὲν συνεπλήρου οὗτος τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου ἀπαιτουμένην εἰκοσαετῆ ἀπασχόλησιν διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως γήρατος.

Ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου, ἐγκριθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4956 Τ]Σ.1532 τοῦ 1939 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Ε.Κ. 194]1940, τεῦχος Β'), ὁρίζεται, ὅτι «1. Εἰς τὴν προσωρινὴν σύνταξιν ἐκ τοῦ Ταμείου δικαιοῦνται ἐκ τῶν ἠσφαλισμένων: α) Οἱ συμπληρώσαντες τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας, πλὴν τῶν λεβητοποιῶν, δι' οὓς τὸ ὅριον ἡλικίας ὁρίζεται τὸ 55ον, καὶ εἰκοσαετῆ ὑπηρεσίαν ὡς ἐργάται μετάλλου ἀποχωροῦντες τοῦ ἐπαγγέλματος. β) . . . γ) . . . δ) . . . ε) . . . Εἰς ἁπάσας τὰς ὡς ἄνω περιπτώσεις τῶν ἐδαφίων α', β' καὶ γ', πλὴν τῆς ὑπ' αὐτῶν καθοριζομένης ὑπηρεσίας, διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως, ἀπαιτεῖται, ὅπως ὁ αἰτῶν ἠσφαλισμένος ἔχῃ πραγματοποιήσει κατὰ τὸ τελευταῖον τριετές, πρὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεώς του, χρονικὸν διάστημα τριακοσίας (300) ἡμέρας ἐργασίας μετὰ τῶν ἀντιστοίχων καταβολῶν».

Κατὰ τὸ σαφὲς γράμμα τῆς διατάξεως ταύτης, μὴ ἀπαιτούσης διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως γήρατος εἰκοσαετίαν ἐν ἀσφαλίσει, ἀλλ' ἁπλῶς εἰκοσαετῆ ἀπασχόλησιν τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τὸ ὡς εἴρηται ἐπάγγελμα τοῦ ἐργάτου μετάλλου, παρέπεται ἀβιάστως, ὅτι διὰ τὴν ἀπονομὴν τοιαύτης συντάξεως δύναται νὰ συνυπολογισθῇ διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ χρόνου τούτου καὶ ὁ πρὸ τῆς συστάσεως τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου, ἱδρυθέντος διὰ τοῦ ν.δ]γματος τῆς 5]11 Νοεμβρίου 1935, διανυθεὶς ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο χρόνος, ὑπὸ μόνον τὸν ὅρον ὅτι ἐπραγματοποίησεν οὗτος τριακοσίας καταβολὰς εἰς τὸ Ταμεῖον κατὰ τὴν τελευταίαν πρὸ τῆς ἀποχωρήσεώς του ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος τριετίαν. Ἡ ἑρμηνεία αὕτη ἐπικουρεῖται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι, κατὰ τὴν ἄποψιν τοῦ Ταμείου, δὲν θὰ ὑφίστατο περίπτωσις ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως ταύτης, ἤτοι ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης ἀπονομῆς συντάξεως γήρατος, ἐπὶ μίαν εἰκοσαετίαν ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Ταμείου, καίπερ ἡ διάταξις αὕτη, περιληφθεῖσα εἰς τὸ περὶ μεταβατικῶν διατάξεων κεφάλαιον τοῦ ἀνωτέρω Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου τοῦ 1939 καὶ καθορίσασα τὰ τῆς ἀπονομῆς «προσωρινῆς» συντάξεως, ἀπέβλεψε προδήλως εἰς τὴν δυνατότητα παροχῆς τοιούτων συντάξεων μέχρι τῆς θεσπίσεως τῶν ὁριστικῶν περὶ αὐτοῦ διατάξεων, τοῦθ' ὅπερ ἐγένετο διὰ τοῦ ἀπὸ 21]23 Ὀκτωβρίου 1953 νέου Κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου (Ε.Κ. 231, τεῦχ. Β'). Ἐξ ἑτέρου τὸ ἀπαράδεκτον τῆς ἀπόψεως, ἐφ' ἧς θεμελιοῦται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, καταδεικνύεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι, ἐὰν γίνῃ δεκτὴ αὕτη, δέον ἀναγκαίως νὰ γίνῃ δεκτὸν ἐπίσης, ἐν ὄψει τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου αὐτοῦ εἶναι ὑποχρεωτική, ὅτι ἅμα τῇ συστάσει του ὑπεχρεώθησαν νὰ ἀσφαλισθῶσιν εἰς αὐτὸ καὶ νὰ καταβάλωσι τὰς σχετικὰς εἰσφορὰς ἐπὶ μακρὸν καὶ πρόσωπα, ὡς τὰ ὑπερβάντα τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των, τὰ ὁποῖα δὲν ἐπρόκειτο νὰ συνταξιοδοτηθῶσιν ὑπὸ τούτου μετὰ τὴν ἔξοδόν των ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος λόγῳ ἡλικίας. Ἡ ἄποψις ὅμως αὕτη τυγχάνει προδήλως ἀπαράδεκτος, ὡς ἀντικειμένη εἰς βασικὰς ἀρχὰς τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀπορρίψασα τὸ περὶ συνταξιοδοτήσεως λόγῳ γήρατος αἴτημα τοῦ προσφεύγοντος, ἐπὶ τῇ ἀποκρουομένῃ, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ὡς μὴ νομίμῳ αἰτιολογίᾳ, τυγχάνει ἀκυρωτέα, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως. ***(Σ.Ε. 1472]1959, Τμ. Α'***, Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. ***Δ. Μελισσηνός***, Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Α. Ταβουλάρης***, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Ρώ-

της, Δ. Ἀποστολίδης, Β. Κουντούρης, Πάρεδροι τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§ 6. Διαδοχική ἀσφάλισις μισθωτῶν ἐπὶ μεταβολῆς ἀσφαλιστικοῦ φορέως

Ἔννοια ἄρθρου 51 Α.Ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».—Ἐπίλυσις ἀμφισβητήσεων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ ἁρμοδιότης πολιτικῶν δικαστηρίων.—Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας.

Ἐνδιαφέρει ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις, ἑρμηνεύουσα τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ἡ ὁποία προβλέπει περὶ τῶν συνεπειῶν ἐν τῇ ἀσφαλίσει ἐκ τῆς μεταβολῆς τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως. (Βλέπε περὶ αὐτοῦ καὶ τὴν κατωτέρω, σελ. 1107 καταχωριζομένην μακρὰν ἑρμηνευτικὴν ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐργασίας πρὸς τοὺς ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν αὐτοῦ Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως.

Ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων ὑπομιμνήσκεται ἡ Α.Π. 687/1958 (εἰσηγητὴς Σ. *Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 1257) ἐπὶ ὁμοίας διατάξεως τοῦ ἐπέχοντος νόμου ἰσχὺν Καταστατικοῦ τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐμπορυπαλλήλων, καθ' ἣν πᾶσα ἀμφισβήτησις, ἀφορῶσα τὴν ὑπαγωγὴν ἢ μὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν προσώπου τινός, ἐπιλύεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, καὶ διὰ τῆς ὁποίας ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐγένοντο δεκταὶ ταῦται: Διὰ τῆς διαληφθείσης διατάξεως τοῦ Καταστατικοῦ, ἐπεχούσης ἰσχὺν νόμου, ἱδρύθη διοικητικὴ δικαιοδοσία τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὅπως ἀποφαίνηται ἐπὶ πάσης ἀμφισβητήσεως, στρεφομένης περὶ τὴν ὑπαγωγὴν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ εἰρημένου Ταμείου, τουτέστιν ἐπὶ θεμάτων δημοσίου κυρίως δικαίου, ἡ κρίσις του δὲ περὶ συνδρομῆς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένων πραγματικῶν προϋποθέσεων δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, ἅτινα δύνανται νὰ ἐλέγξουν τὰς ὑπουργικὰς ταύτας ἀποφάσεις, ἐπὶ τῷ τέλει ἱκανοποιήσεως τοῦ διὰ τούτων προσβληθέντος τυχὸν ἰδιωτικοῦ δικαιώματος, μόνον ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς νομιμότητος αὐτῶν, τουτέστιν ὡς πρὸς τὴν κατὰ νόμον καὶ συμφώνως πρὸς τοὺς ὑπὸ τούτου προβλεπομένους ὅρους καὶ τύπους ἐκδοσίν των. Ἀφ' ἑτέρου ἡ διάταξις αὐτὴ οὐδαμῶς ἀντίκειται εἰς τὰ ἄρθρα 8, 22, 27, 28, 82 καὶ 86 - 90 τοῦ Συντάγματος.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ἱστορεῖται 1) ὅτι ὁ ἐνάγων, ὑπηρετῶν ἀπὸ τῆς 27 Ὀκτωβρίου 1933 παρὰ τῇ Ἠλεκτρικῇ Ἑταιρείᾳ Μεταφορῶν (Η.Ε.Μ.), ἦτο κατὰ νόμον ὑποχρεωτικῶς ἠσφαλισμένος εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ., προσληφθεὶς δὲ μετὰ τὴν κατὰ τὴν 1.4.1956 ἀπόλυσίν του παρὰ τῆς Η.Ε.Μ., (παρ' ἣ οὕτω εἶχε συνεχῆ ἀσφαλιστικὴν ἐργασίαν 17 ἐτῶν καὶ 9 ἡμερῶν) παρὰ τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν Πειραιῶς (Η.Ε.Α.Π.), ὑπήχθη εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἐναγομένου Ταμείου, 2) ὅτι, ἀπολυθεὶς παρὰ τῆς ἐν λόγῳ Ἑταιρείας (Η.Ε.Α.Π.) τὴν 15.5.1958, ἤτοι μετὰ συνεχῆ ἐργασίαν, ἠσφαλισμένην παρὰ τῷ ἐναγομένῳ Ταμείῳ, 2 ἐτῶν, καὶ 1 μηνός, ὡς καὶ πραγματοποίησιν ὑπερτριακοσίων ἡμερομισθίων, ὑπέβαλε πρὸς τὸ Ταμεῖον τοῦτο τὴν ἀπὸ 20.5.1958 αἴτησίν του περὶ συνταξιοδοτήσεώς του λόγῳ ἀπολύσεώς του, μετὰ συμπλήρωσιν δεκαετοῦς ἐν συνόλῳ ἀσφαλίσεως εἰς τὸ ἐναγόμενον Ταμεῖον καὶ τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ., ἥτις ὅμως αἴτησις ἀπερρίφθη παρανόμως, ἤτοι παρὰ τὰ ὁριζόμενα διὰ τοῦ ἄρθρου 51 ἀ.ν. 1846/1951, μὲ τὴν αἰτιολογίαν ὅτι παρ' αὐτῷ (ἐνάγοντι) δὲν ἐπληροῦτο ὁ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 14 § 3 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ἐναγομένου ἀπαιτούμενος ὅρος τῆς δεκαετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας, 3) ὅτι συνεπείᾳ τῆς ἐν λόγῳ παρανομίας τοῦ ἐναγομένου, διαπραχθείσης διὰ τοῦ Διοικητικοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου, ὁ ἐνάγων ἐζημιώθη κατὰ τὸ ποσόν, ὅπερ ἐστερήθη ἐκ τῆς μὴ συνταξιοδοτήσεως ἀπὸ τῆς 15.5.1958 (τῆς ἄνω ἀπολύσεώς του) μέχρι τῆς 31.5.1959, ἤτοι κατὰ δραχμὰς 46.800.

Κατ' ἀκολουθίαν τούτου διώκεται, κατὰ τὸν παραδεκτῶς λόγῳ δικαστικοῦ ἐνσήμου γενόμενον περιορισμὸν τῆς ἐνδίκου ἀξιώσεως, ἡ καταψήφισις τοῦ ἐναγομένου εἰς τὴν πρὸς τὸν ἐνάγοντα καταβολὴν ἐκ τῆς ἄνω ζημίας τοῦ ποσοῦ τῶν δραχ. 10.000.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 12 § 5 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 74391/16.10.1933 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἐγκριθέντος καταστατικοῦ τοῦ ἐναγομένου Ταμείου, οὗτινος, συνιστῶντος νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, μετέχουσι ὑποχρεωτικῶς πάντες ἀνεξαρτήτως οἱ ὑπάλληλοι, τεχνῖται κλπ., ἀνεξαρτήτως φύλου, ἐὰν ἔχωσι συμπληρώσει κατὰ τὸν χρόνον τῆς προσλήψεως τὸ 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας των (ἄρθρα 6 καὶ 3 ἐν λόγῳ καταστατικοῦ), ἐν συνδυασμῷ λαμβανομένων πρὸς τὴν πρὸς ἣν ἀναφέρεται αὐτὴ διάταξιν τοῦ ἄρθρου 14 § Γ 2 αὐτοῦ καταστατικοῦ, δικαίωμα πρὸς σύνταξιν ἔχει ὁ μέτοχος τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου, πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἐὰν ἀπολυθῇ τῆς ὑπηρεσίας τῆς ὡς ἄνω Ἑταιρείας (Η.Ε.Α.Π.) λόγῳ καταργήσεως θέσεως ἢ ἄλλως πως μετὰ συμπλήρωσιν δεκαπενταετοῦς ὑπηρεσίας, ἐξ ὧν δέκα τοὐλάχιστον παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ ταύτῃ.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 51 § 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1846 τῆς 14/21 Ἰουνίου 1951 ἀν. νόμου «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ἠσφαλισμένοι εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς κυρίας ἀσφαλίσεως δικαιοῦνται συντάξεως ἢ βοηθήματος τύπου συντάξεως παρὰ τοῦ τελευταίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, παρ' ᾧ ἐτύγχανον ἠσφαλισμένοι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπαληθεύσεως τοῦ κινδύνου, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς διεπούσης αὐτὸν νομοθεσίας, ἐφ' ὅσον ὅμως ἐπραγματοποίησαν 300 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου καὶ παρῆλθε διετία τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς αὐτήν, ὁριζομένου περαιτέρω 1) ὅτι ὁ τελευταῖος Ὀργανισμὸς ὑποχρεοῦται, ὅπως συνυπολογίσῃ ἁπάσας τὰς ἡμέρας ἐργασίας, τὰς

πράγματι πραγματοποιηθείσας ἐν τῇ ἀσφαλίσει ἑτέρων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν κυρίας ἀσφαλίσεως πρὸ τῆς ὑπαγωγῆς τοῦ ἡσφαλισμένου εἰς τὴν ἀσφάλισιν αὐτοῦ, τόσον διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως, ἐὰν τοῦτο ποικίλλῃ ἀναλόγως τοῦ χρόνου ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ὅσον καὶ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς συντάξεως χρονικῶν προϋποθέσεων, βάσει τῆς διεπούσης αὐτὸν νομοθεσίας καὶ 2) ὅτι ὁ συνυπολογισμὸς τῶν παρ' ἑτέροις Ὀργανισμοῖς κυρίας ἀσφαλίσεως πραγματοποιηθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας, τόσον διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τῆς συντάξεως, ὅσον καὶ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ἀπαιτουμένων χρονικῶν προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως, πραγματοποιεῖται ἄνευ μεταφορᾶς τοῦ ἀτομικοῦ λογαριασμοῦ, ἐπερχομένων αὐτομάτων συμψηφισμῶν.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἐν λόγῳ διατάξεων, μὴ ποιουμένων διάκρισιν ὡρισμένων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, ἀλλ' ἐν γενικότητι ὁμιλουσῶν, σαφῶς συνάγεται, ὅτι αὗται ἐφαρμογὴν ἔχουν ἐπὶ πάντων τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν κυρίας ἀσφαλίσεως, ἑπομένως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐναγομένου Ταμείου, ὑποχρέου ὡς ἐκ τούτου, ὅπως τὴν παρ' ἄλλοις Ὀργανισμοῖς κυρίας ἀσφαλίσεως προγενεστέραν ἀσφάλισιν τῶν παρ' αὐτῷ, ὡς τελευταίῳ Ἀσφαλιστικῷ Ὀργανισμῷ, ἡσφαλισμένων, συνυπολογίζῃ εἰς τὸν χρόνον τῆς παρ' αὐτῷ ἀσφαλίσεως, τόσον διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς συντάξεως, ὅσον καὶ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ἀπαιτουμένων χρονικῶν προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως, κατ' ἀμφοτέρας δὲ τὰς περιπτώσεις ἄνευ μεταφορᾶς ἀτομικοῦ λογαριασμοῦ, ὡς ἐπερχομένων, κατὰ τὰ ὁριζόμενα, αὐτομάτων συμψηφισμῶν, μὴ ἀπαιτουμένης κατὰ συνέπειαν ἐξαγορᾶς τῆς τοιαύτης προηγουμένης ἀσφαλίσεως. Οὐδὲ συνάγεται τὸ ἐναντίον ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου, καθ' ἣν πάντα τὰ ὑφιστάμενα μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου, οἱασδήποτε μορφῆς, Ταμεῖα, τὰ συνεστημένα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου 2868 ἢ τῶν νόμων ἢ τοῦ δ]τος τῆς 15ης Μαΐου 1920 περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων» καὶ ἀσφαλίζονται εἴτε ἀποκλειστικῶς, εἴτε ἐν μέρει, πρόσωπα ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ νόμου τούτου ἀναφερομένων—οἵαν καὶ τὸ ἐναγόμενον Ταμεῖον—ἐξακολουθοῦν λειτουργοῦντα καὶ διεπόμενα ὑπὸ τῶν ἰσχυουσῶν δι' ἕκαστον τούτων διατάξεων, διότι διὰ τῆς διατάξεως ταύτης οὐδὲν ἄλλο ἀπεσκοπήθη, εἰμὴ ἡ διατήρησις τῆς αὐτοτελείας τῶν ὡς ἄνω Ταμείων ἐναντι τοῦ Ἱδρύματος τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὡς τοῦτο σαφῶς προκύπτει ἐφ' ἑνὸς μὲν ἐκ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τοῦ ἄνω νόμου (1846]1951) καὶ ἐκ τῶν περαιτέρω ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ ὁριζομένων, καθ' ἃ πάντα τὰ εἰς τοιαῦτα Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα ἀπαλλάσσονται, καθ' οὓς κλάδους εἶναι ἡσφαλισμένα παρ' αὐτοῖς τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. διὰ τὸν ἀντίστοιχον κλάδον ἀσφαλίσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐκ τῆς διατάξεως τῆς δευτέρας παραγράφου τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 5, δι' ἧς ὁρίζεται, ὅτι ἐκ τῶν ὡς εἴρηται διατηρουμένων Ταμείων κυρίας ἀσφαλίσεως ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας συγχωνεύονται εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων τὰ Ταμεῖα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται νὰ παράσχουν ἰσοδύναμον τοὐλάχιστον πρὸς τὴν τοῦ Ἱδρύματος τούτου ἀσφαλιστικὴν προστασίαν. Οὐδαμῶς δὲ διὰ τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ ἄρθρ. 5 § 1 νόμου 1846]1951 ἀπεσκοπήθη, ὅπως τὰ Ταμεῖα ταῦτα (ἤτοι ὡς ἄνω ἀσφαλιστικά, ἐν οἷς καὶ τὸ ἐναγόμενον), ἐξαιρεθῶσιν ἀπὸ τῆς ἐπ' αὐτῶν ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 51 § 1 τοῦ ὡς εἴρηται νόμου, διότι, ἂν τοῦτο οὕτως εἶχεν, ἡ τελευταία αὕτη διάταξις θὰ ἐστερεῖτο πλήρως πεδίου ἐφαρμογῆς καὶ θὰ ἦτο κενὴ περιεχομένου. Τοὐναντίον ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῆς διατάξεως ταύτης πρὸς τὴν τοιαύτην τῆς ἕκτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ αὐτοῦ νόμου σαφῶς προκύπτει, ὅτι αὕτη ἐθεσπίσθη ἀκριβῶς διὰ τὴν ἐναντι τῶν ἡσφαλισμένων ρύθμισιν τῶν ὑποχρεώσεων τῶν διατηρουμένων ἐν λειτουργίᾳ Ταμείων καὶ οὐχὶ ἐκείνων, ἅτινα θὰ συνεχωνεύοντο εἰς τὸ Ι.Κ.Α., διότι περὶ τῶν τελευταίων τούτων προβλέπει ἡ ρηθεῖσα διάταξις τῆς ἕκτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 5, δι' ἧς ὁρίζεται, ὅτι ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ διατάγματος περὶ συγχωνεύσεως Ἀσφαλιστικοῦ τινος Ταμείου εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων τὸ Ταμεῖον τοῦτο διαλύεται, συγχωνευόμενον εἰς τὸ Ἵδρυμα τοῦτο, ὅπερ ὑπεισέρχεται εἰς τὸ σύνολον τῶν ἐνεργητικῶν καὶ παθητικῶν περιουσιακῶν στοιχείων καὶ ἀπαιτήσεων, ὡς καὶ τῶν πάσης φύσεως δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων τοῦ διαλυθέντος Ταμείου, ὁριζομένου περαιτέρω ὅτι παρὰ τῷ διαλυθέντι Ταμείῳ ἡσφαλισμένοι συνεχίζουσι τὴν ἀσφάλισιν παρὰ τῷ Ἱδρύματι τούτῳ (βλ. Ἐφετείου Ἀθηνῶν 3164]1957, 13]1958, ἀδημοσιεύτους).

Κατ' ἀκολουθίαν τούτων προκύπτει, ὅτι βάσει τῆς ρηθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 51 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, κατισχυούσης τῆς ἀντιθέτως πρὸς ταύτην ὁριζούσης ὡς ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 12 § 5 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ ἐναγομένου, ὁ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῆς Η.Ε.Α.Π. ἀπολυόμενος, ὅστις διετέλεσε διαδοχικῶς ἡσφαλισμένος εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς κυρίας ἀσφαλίσεως, δικαιοῦται συντάξεως παρὰ τοῦ ἐν λόγῳ ἐναγομένου, ἐφ' ὅσον ἐπραγματοποίησε 300 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου καὶ παρῆλθε διετία τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν, συνυπολογιζομένων διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν κατὰ τὴν νομοθεσίαν τοῦ ἐναγομένου Ταμείου ἀπαιτουμένων

χρονικῶν προϋποθέσεων ἁπασῶν τῶν ἡμερῶν ἐργασίας, ὁσάκις πράγματι ἐπραγματοποίησεν ἐν τῇ ἀσφαλίσει ἑτέρων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν κυρίας ἀσφαλίσεως πρὸ τῆς ὑπαγωγῆς τοῦ ἠσφαλισμένου.

Ἡ τὴν ὡς ἀνωτέρω βάσιν καὶ αἴτημα ἔχουσα ἐνδικος ἀγωγή, ἁρμοδίως φερομένη πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ἔχοντος δικαιοδοσίαν πρὸς κρίσιν ἐπὶ τῆς νομιμότητος τῆς πράξεως τῆς Διοικήσεως, ὅταν ἐκ ταύτης προσβάλλωνται ἰδιωτικὰ δίκαια, ἡ ἀνόρθωσις τῶν ὁποίων δι' ἀγωγῆς διώκεται (Α.Π. 545]1940, Θέμ. ΝΒ' 45), τῆς τοιαύτης δικαιοδοσίας μὴ δυναμένης νὰ θεωρηθῇ ἀφαιρουμένης διὰ τοῦ ἄρθρου 51 § 5 τοῦ ὡς ἄνω νόμου 1846]1951, ὁρίζοντος ὅτι ἀμφισβητήσεις κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου τούτου ἐπιλύονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ γνώμην τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, δοθέντος ὅτι ἐκ ταύτης προκύπτει, ὅτι δι' αὐτῆς δὲν συνέστη διοικητικὴ δικαιοδοσία ἐπιλύσεως τῶν διαφορῶν κατ' ἀποκλεισμὸν τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων, διὰ τὴν σύστασιν τῆς ὁποίας ἄλλως τε θὰ ἀπῃτεῖτο τυπικὸς ἢ οὐσιαστικὸς νόμος, καθορίζων τὴν ἁρμοδιότητα καὶ τὴν τηρητέαν διαδικασίαν (Σ.Ε. 193]1955, ΝοΒ 3,342), ἀλλ' ἁπλῶς ὅτι συνέστη τοιαύτη διὰ προσφυγῆς εἰς ἀνωτέραν ἱεραρχικῶς Ἀρχήν, χάριν συντομωτέρας καὶ ἀδαπανωτέρας προστασίας τοῦ ἔχοντος συμφέρον, μὴ σκοπηθέντος ὅπως ἀφαιρεθῇ ἡ ὡς ἀνωτέρω δικαιοδοσία τῶν τακτικῶν πολιτικῶν Δικαστηρίων (Ε.Α. 3164]1957, 13]1958, ἐνθ' ἀνωτέρω, νόμῳ δὲ βάσιμος τυγχάνει ἡ ἐν λόγῳ ἀγωγή, ὡς ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 105 καὶ 106 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος νόμου, ἐν συνδυασμῷ λαμβανομένων πρὸς τὰς ἐν ταῖς ἠγουμέναις σκέψεσι παρατιθεμένας καὶ ἑρμηνευομένας διατάξεις τοῦ ἄρθρου 12 § 5 τοῦ ρηθέντος καταστατικοῦ τοῦ ἐναγομένου καὶ 51 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951.

Ἀντιθέτως ἡ ἐν λόγῳ ἀγωγή, καθ' ὅσον διὰ ταύτης διώκεται ἡ καταβολὴ τόκων, ἀφ' ἧς ἑκάστη τῶν παροχῶν κατέστη ληξιπρόθεσμος καὶ ἀπαιτητή, ἀόριστος καὶ ἀνεπίδεκτος δικαστικῆς ἐκτιμήσεως παρίσταται μετὰ τὸν περιορισμὸν τοῦ αἰτουμένου ποσοῦ ἀποζημιώσεως εἰς δραχ. 10.000, ἄνευ εἰδικωτέρας διακρίσεως ὡς πρὸς τὰς εἰς τοῦτο ἀντιστοιχούσας παροχάς, ἀπορριπτομένου οὕτω κατὰ τὸ αἴτημα περὶ καταβολῆς τόκων ἀπὸ χρονολογίας προγενεστέρας τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀγωγῆς, ἀφ' ἧς οὕτω καὶ ὀφείλονται τόκοι.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπόδειξιν τῶν θεμελιούντων τὴν βάσιν τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς πραγματικῶν περιστατικῶν, τὰ περιστατικὰ τῆς κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερόμενα ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος παρὰ τῇ Η.Ε.Μ. καὶ ἐν συνεχείᾳ Η.Ε.Α.Π., τῆς ἀπολυσεώς του ἐκ τῆς πρώτης μετὰ συνεχῆ ἐργασίαν ἠσφαλισμένην 17 ἐτῶν καὶ 9 μηνῶν, τῆς ἀπολύσεώς του ἐκ τῆς δευτέρας μετὰ ὁμοίαν ὡς ἄνω ἐργασίαν 2 ἐτῶν καὶ ἑνὸς μηνός, ὡς καὶ ἀπορρίψεως τῆς περὶ συνταξιοδοτήσεως του διὰ τοὺς ἐν τῇ ἀγωγῇ λόγους, ἀποδεικνύονται δι' ὁμολογίας τοῦ ἐναγομένου, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι τὸ περιστατικὸν τῆς πραγματοποιήσεως τῆς ὡς ἄνω συνταξίμου ὑπηρεσίας 17 ἐτῶν καὶ 9 μηνῶν ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τοῦ παρὰ τοῦ ἐνάγοντος ἐπικαλουμένου καὶ προσαγομένου νομίμως ὑπ' ἀριθ. 588]27.4.1959 πιστοποιητικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν. Ὡσαύτως εἰδικώτερον τὸ περιστατικὸν ὅτι ὁ ἐνάγων ἐπραγματοποίησε τοὐλάχιστον 300 ἡμέρας ἐργασίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ ἐναγομένου Ὀργανισμοῦ, προϋπόθεσις, ἥτις ἀπαιτεῖται, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, διὰ τὸν κατ' ἄρθρον 51 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 συνυπολογισμὸν τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἡμερῶν ἐν τῇ ἀσφαλίσει ἑτέρων Ὀργανισμῶν βάσει τῶν ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ ὁριζομένων, ἀποδεικνύεται δι' ὁμολογίας τοῦ ἐναγομένου, ὡς τοῦτο προκύπτει ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν προτάσεών του καὶ εἰδικώτερον τῶν ἐν αὐτῇ ὁμολογουμένων περὶ πραγματικῆς δύο ἐτῶν καὶ ἑνὸς μηνὸς ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Η.Ε.Α.Π. Πρὸς τούτοις τὰ ποσὰ συντάξεως ὧν (μετὰ τῶν δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα ἐστερήθη ὁ ἐνάγων κατὰ τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ χρονικὸν διάστημα (15.5.1958 μέχρι 31.5.1959) κατόπιν τῆς ἀπορρίψεως τῆς ρηθείσης περὶ συνταξιοδοτήσεως του αἰτήσεως, καὶ εἰς ἃ ποσὰ ἀντιστοιχεῖ ἡ κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένη ζημία του, ὁμολογοῦνται ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, ὡς τοῦτο προκύπτει ἐκ τῆς δεούσης ἐκτιμήσεως τῶν προτάσεών του ἰβλέπε καὶ προσαγομένην ὑπ' ἀριθ. 1771]1959 βεβαίωσιν τοῦ ἐναγομένου περὶ τούτου).

Κατ' ἀκολουθίαν τούτων δέον, ὅπως, γενομένης δεκτῆς τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς ἐν μέρει, ἥτοι καθ' ἃ αὕτη, ὡς παραδεκτῶς περιωρίσθη, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα καὶ πρὸς τὸ αἰτούμενον ποσόν, ὑποχρεωθῇ τὸ ἐναγόμενον εἰς τὴν πρὸς τὸν ἐνάγοντα καταβολὴν τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 10.000 καὶ τούτων ἐντόκως νομίμως ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀγωγῆς ἄχρις ἐξοφλήσεως (*Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 8215]1959*, Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Μέρμηγκας*, Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Π. Θεοδωρόπουλος*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Ζενγιώλης, Δ. Χούπης).

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΗΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥ ΕΠΙ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΦΟΡΕΩΣ

('Υπ' άριθ. πρωτ. 57884, εγκύκλιος 1]1951 τοῦ 'Υπουργείου 'Εργασίας) (*)

I. Τὸ μέχρι τοῦ Α.Ν. 1846]1951 ἰσχῦον καθεστώς.

Μεταξὺ τῶν γενικωτέρας σημασίας θεμάτων, τῶν ὁποίων ἐπεδιώχθη ἡ ρύθμισις διὰ τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», συγκαταλέγεται, ὡς γνωστόν, καὶ τὸ ζήτημα τῆς μεταβολῆς ἀσφαλιστικοῦ φορέως, ἤτοι τῆς διαδοχικῆς ὑπαγωγῆς προσώπου τινὸς εἰς τὴν ἀσφάλισιν πλειόνων τοῦ ἑνὸς Ὀργανισμῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀσφαλιστικῆς του σταδιοδρομίας, ἥτις, ὡς εἶναι φυσικόν, δημιουργεῖ σειρὰν ὅλην προβλημάτων. Διὰ τὴν ἐνιαίαν ἐφαρμογὴν τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ προμνησθέντος νόμου παρὰ πάντων τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ ἐπὶ τῷ τέλει κρείσσονος διευκρινίσεως τῆς ἐννοίας τινῶν ἐκ τούτων παρέχομεν ὑμῖν τὰς κατωτέρω ὁδηγίας.

Μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 τὰ ἐκ τῆς μεταβολῆς ἀσφαλιστικοῦ φορέως προκύπτοντα ζητήματα ἐρρυθμίζοντο, ὡς γνωστόν, διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας» καὶ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ἀ.ν. 796/1948 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ συντάξεων τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων ἰσχυουσῶν διατάξεων» καὶ τοῦ ἄρθρου 1 § 1 ἐδ. ε' τοῦ ἀ.ν. 1332/1938 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 48 § 4 τοῦ Κ.Δ.Κ.Ν.», αἵτινες εἶχον ὡς ἀκολούθως:

Ἄρθρον 7 ἀ.ν. 694/1937

«1. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἠσφαλισμένος τις παρά τινι Ὀργανισμῷ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ὑποβληθεὶς εἰς κρατήσεις, ἤθελεν ὑπαχθῆ λόγῳ μεταβολῆς ἐργοδότου εἰς ἕτερον Ὀργανισμὸν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ὁ ἀτομικὸς αὐτοῦ λογαριασμὸς μεταβιβάζεται ἀπὸ τοῦ πρώτου Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως εἰς τὸν δεύτερον, ἀναγνωριζομένης τῆς ἀντιστοίχου προϋπηρεσίας του, ἐφ' ὅσον δι' αὐτὴν δὲν ἔτυχεν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν.

2. Ὁ ὡς ἄνω ἀναφερόμενος ἀτομικὸς λογαριασμὸς ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰς εἰσφορὰς τοῦ ἐργαζομένου καὶ τὰς συνεισφορὰς τοῦ ἐργοδότου (πλὴν τῶν προοριζομένων δι' ἀσφάλισιν ἀσθενείας καὶ ἀνεργίας), προσαυξανομένας κατὰ τὰς ἐκ τοῦ μέσου ἐπιτοκίου τῶν τοποθετήσεων ἐπιτευχθείσας προσόδους τῶν εἰσφορῶν καὶ συνεισφορῶν τούτων.

Κατὰ τὴν ὡς ἄνω μεταβίβασιν, ἐὰν αἱ κρατήσεις τοῦ δευτέρου Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως εἶναι κατώτεραι ἢ ἀνώτεραι τῶν τοῦ πρώτου, ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει ἡ διαφορὰ λαμβάνεται ἀτόκως ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει ὁ ἠσφαλισμένος ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ τὴν διαφορὰν τῶν κρατήσεων ἑαυτοῦ τε καὶ τοῦ πρώην ἐργοδότου εἰς μηνιαίας δόσεις».

Ἄρθρον 13 ἀ.ν. 796/1948

«Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν τακτικὸς δημοτικὸς ὑπάλληλος ἐξέλθῃ τῆς ὑπηρεσίας, χωρὶς νὰ δικαιωθῇ συντάξεως καὶ ἤθελεν ὑπαχθῆ εἰς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, πᾶσαι αἱ μέχρι τῆς ὑπαγωγῆς του ἐνεργηθεῖσαι λόγῳ συντάξεως κρατήσεις ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ὑπαλλήλου τούτου, ἀποδίδονται ὑπὸ τοῦ Δήμου εἰς τὸν ἐν λόγῳ Ὀργανισμόν, ἀναγνωριζομένης τῆς ἀντιστοίχου προϋπηρεσίας του εἰς τὸν Ὀργανισμὸν τοῦτον».

Παράγραφος 1 ἐδάφ. ε' τοῦ ν. 1332/1938

«ε') Ἐν περιπτώσει κατατάξεώς τινος τῶν ἐν τῷ παρόντι ἐδαφίῳ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν τακτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν πᾶσαι αἱ μέχρι τῆς κατατάξεως ἐνεργηθεῖσαι κρατήσεις ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ ὑπαλλήλου ἢ ὑπηρέτου τούτου ἀποδίδονται ὑπὸ τοῦ Ἱδρύματος τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων εἰς τὸν οἰκεῖον Δῆμον ἢ Κοινότητα ἢ Ἵδρυμα ἢ Ὀργανισμόν, παρὰ τοῦ ὁποίου οὗτος θέλει τύχει συντάξεως κατὰ τὰς κειμένας περὶ τακτικῶν δημοσίων ὑπαλλήλων διατάξεις».

***

Ἡ ἐφαρμογὴ ὅμως τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἐνεφάνισεν ἐκτὸς ὡρισμένων κενῶν καὶ ἱκανὰς δυσχερείας ἐν τῇ πράξει, μετὰ ἰδίᾳ τὴν διὰ τῶν ἀλλεπαλλήλων κατοχικῶν πληθωρισμῶν καὶ τῶν μεταπελευθερωτικῶν τοιούτων ἐξανέμισιν τῶν ἀτομικῶν λογαριασμῶν τῶν ἠσφαλισμένων. Αἱ τελευταῖαι αὗται δυσχέρειαι καθίστανται ὀσημέραι καὶ μεγαλύτεραι, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἐφαρμογὴ τῶν εἰρημένων διατάξεων ἀπέβη ἐσχάτως

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Τὰ ἐκ τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» προκύπτοντα ζητήματα εἶναι πολλὰ καὶ ἐνδιαφέροντα. Καταχωρίζεται ἀνωτέρω ἡ σχετικὴ ἐνδιαφέρουσα παλαιά, ἅμα τῇ δημοσιεύσει τοῦ ἀνωτέρω νόμου, ἀλλ' ἀδημοσίευτος Ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας «περὶ ἑρμηνείας καὶ τρόπου ἐφαρμογῆς τῶν περὶ μεταβολῆς ἀσφαλιστικοῦ φορέως διατάξεων τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».

προβληματική διά τούς Ὀργανισμούς ἐπί ζημίᾳ τῶν ἠσφαλισμένων.

Διά τήν ἀντιμετώπισιν τῆς τοιαύτης καταστάσεως ὁ ἀ.ν. 1846/1951 κατήργησε τάς μέχρι τούτου ἰσχυούσας συναφεῖς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 ἐν τῷ συνόλῳ των (ἄρθρον 51 § 4), ὡς καί τας εἰδικάς τοιαύτας τοῦ ἀ.ν. 1332/1938 καί τοῦ ἀ.ν. 796/1948 (ἄρθρον 60 § 1 ἀ. ν. 1846/1951), καί ἐρρύθμισε λεπτομερῶς καί ἐξ ὑπαρχῆς τό ὅλον θέμα τῆς μεταβολῆς ἀσφαλιστικοῦ φορέως ἐπί νέων βάσεων.

II. Βασικαί ἀρχαί, ἐξ ὧν ἀφωρμήθησαν αἱ διά τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 εἰσαγόμεναι ρυθμίσεις.

Αἱ διά τοῦ νέου νόμου 1846/1951 «περί Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» εἰσαγόμεναι ρυθμίσεις ἐκκινοῦν ἐκ τῶν κάτωθι βασικῶν ἀρχῶν:

α) Ἐκ τῆς ἀρχῆς τῆς ἑνότητος καί συνεχείας τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως, ἥτις ἐπί τοῦ θέματος τῆς μεταβολῆς ἀσφαλιστικοῦ φορέως ἔχει τήν ἔννοιαν, ὅτι ὁ καθ' οἱονδήποτε τρόπον καί εἰς οἱονδήποτε Ἀσφαλιστικόν Ὀργανισμόν διανυθείς παρ' ἠσφαλισμένου τινός χρόνος ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίας δέον νά συνυπολογίζηται ἐν τῷ συνόλῳ του κατά τήν ἀπονομήν ἀσφαλιστικῆς τινος παροχῆς ἐν περιπτώσει ἐπαληθεύσεως ὡρισμένου κινδύνου.

β) Ἐκ τῆς ἀρχῆς τῆς ἁπλότητος τῶν ἐφαρμοστέων κανόνων, κατά τήν ρύθμισιν τῶν πολλαπλῶν ζητημάτων, τῶν προκυπτόντων ἐκ τῆς διαδοχικῆς ὑπαγωγῆς τοῦ αὐτοῦ προσώπου εἰς πλείονας τοῦ ἑνός ἀσφαλιστικούς φορεῖς (αὐτόματοι συμψηφισμοί, ἐφαρμογή κατά πᾶσαν περίπτωσιν τῆς νομοθεσίας τοῦ τελευταίου φορέως κλπ.) καί

γ) Ἐκ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ δυνατοῦ περιορισμοῦ τῶν δυνατοτήτων καταχρήσεων καί καταδολιεύσεων τῆς ἀσφαλίσεως, αἵτινες ἀνοίγονται εἰς εὐρεῖαν ἔκτασιν καθ' ὅλας τάς περιπτώσεις ἀλλαγῆς ἀσφαλιστικοῦ φορέως.

Μέ ἀφετηρίαν τάς ἀνωτέρω βασικάς ἀρχάς ὁ νέος νόμος ἐθέσπισε τάς ἐν τῇ ἑπομένῃ παραγράφῳ ἐκτιθεμένας ρυθμίσεις.

III. Τό νέον καθεστώς τοῦ Α. Ν. 1846/1951.

1. Ἀπονέμων τάς παροχάς Ὀργανισμός. Συμφώνως πρός τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951, προκειμένου περί ἠσφαλισμένων, οἵτινες διετέλεσαν διαδοχικῶς ἠσφαλισμένοι εἰς πλείονας τοῦ ἑνός Ἀσφαλιστικούς Ὀργανισμούς κυρίας ἀσφαλίσεως, ὑπόχρεως διά τήν ἀπονομήν τῆς συντάξεως (ἤ τοῦ βοηθήματος τύπου συντάξεως) Ὀργανισμός, ἤτοι διά τήν ἔκδοσιν τῆς περί συνταξιοδοτήσεως ἀποφάσεως, εἶναι ὁ τελευταῖος ἐκ τῶν πλειόνων τοιούτων, ἤτοι ἐκεῖνος, εἰς ὃν ὑπήγετο ὁ ἠσφαλισμένος κατά τήν ἐπαλήθευσιν τοῦ κινδύνου.

2. Ἐφαρμοστέα νομοθεσία. Ἡ κατά τά ἀνωτέρω ἀπονομή τῆς συντάξεως ἐνεργεῖται πάντοτε βάσει τῆς νομοθεσίας τῆς διεπούσης τόν Ὀργανισμόν, τόν ἀπονέμοντα τήν σύνταξιν. Κατά συνέπειαν τόσον ὁ καθορισμός τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως, ὅσον καί ἡ ὕπαρξις ἤ μή τῶν πάσης φύσεως προϋποθέσεων διά τήν θεμελίωσιν τοῦ ἐπί ταύτης δικαιώματος (χρόνος πραγματικῆς ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίας καί συνταξίμου τοιαύτης, ὅριον ἡλικίας διά τήν σύνταξιν γήρατος, συντάξιμος ἀνικηρία, κύκλος δικαιουμένων συντάξεων λόγῳ θανάτου μελῶν οἰκογενείας, ἔναρξις καί λῆξις δικαιώματος συντάξεως, παραγραφή, κλπ.) θά κριθοῦν βάσει τῆς ἀνωτέρω νομοθεσίας, ἤτοι τῆς νομοθεσίας τοῦ τελευταίου Ὀργανισμοῦ, εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ ὁποίου ὑπήγετο ὁ ἠσφαλισμένος κατά τόν χρόνον τῆς ἐπαληθεύσεως τοῦ κινδύνου, (ἀπονέμων Ὀργανισμός).

3. Συνυπολογισμός ἅπαντος τοῦ εἰς οἱουσδήποτε φορεῖς διανυθέντος χρόνου συνταξίμου ὑπηρεσίας. Διά τήν κατά τά ἀνωτέρω ἐξεύρεσιν τοῦ χρόνου ἀσφαλίσεως καί γενικῶς συνταξίμου ὑπηρεσίας πρός διαπίστωσιν ἄν ὁ ἠσφαλισμένος δικαιοῦται ἤ ὄχι συντάξεως καί πρός καθορισμόν τοῦ ποσοῦ ταύτης, ὁσάκις τοῦτο ποικίλλει ἀναλόγως τοῦ χρόνου ἀσφαλίσεως, τό δεύτερον ἐδάφιον τῆς παραγράφου 1 προβλέπει ρητῶς, ὅτι ὁ ἀπονέμων τήν σύνταξιν Ὀργανισμός ὑποχρεοῦται, ὅπως συνυπολογίσῃ ἁπάσας τάς ἡμέρας ἐργασίας τάς πραγματοποιηθείσας ἐν τῇ ἀσφαλίσει ἑτέρων Ὀργανισμῶν κυρίας ἀσφαλίσεως πρό τῆς ὑπαγωγῆς τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τήν ἀσφάλισιν αὐτοῦ.

Κατ' ἐξαίρεσιν δέν συνυπολογίζονται κατά ρητήν διάταξιν τοῦ νόμου αἱ ἡμέραι ἐργασίας αἱ πραγματοποιηθεῖσαι εἰς τήν ἀσφάλισιν ἑτέρων φορέων, ὁσάκις κατά τήν διακοπήν ταύτης καί βάσει τούτων ὁ ἠσφαλισμένος ἔτυχε ἐφ' ἅπαξ παροχῆς ἤ ἐπιστροφῆς εἰσφορῶν (ἐργοδότου ἤ ἠσφαλισμένου ἤ ἀμφοτέρων ἤ ἀτομικοῦ λογαριασμοῦ περιλαμβάνοντος τυχόν καί κοινωνικούς πόρους κλπ.) ἤ συντάξεως, ἐφ' ὅσον ὅμως ὁ δικαιοῦχος ἐξακολουθεῖ λαμβάνων ταύτην κατά τόν χρόνον τῆς γενέσεως τῆς ἀξιώσεως. Ἄν δι' οἱανδήποτε αἰτίαν ἔπαυσε κατά τόν χρόνον τοῦτον λαμβάνων τήν σχετικήν σύνταξιν, ἡ συντάξιμος ὑπηρεσία, βάσει τῆς ὁποίας ἀπενεμήθη αὕτη, δύναται νά ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὑπό τοῦ ἀπονέμοντος τήν νέαν σύνταξιν Ὀργανισμοῦ, οὗτος ὅμως ὑποχρεοῦται, ὅπως εἰδοποιήσῃ ἀμελητί τόν Ὀργανισμόν, ὅστις εἶχεν ἀπονείμει τήν πρώτην σύνταξιν, ἵνα ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἄρξηται καταβάλλων ἐκ νέου ταύτην.

Κατά τούς σχετικούς ὑπολογισμούς εἶναι προφανές, ὅτι, προκειμένου περί ἀπονομῆς κυρίας συντάξεως θά συνυπολογίζηται μόνον ὁ χρόνος συνταξίμου ὑπηρεσίας ὁ διανυθείς εἰς ἑτέρους Ὀργανισμούς κυρίας ἀσφαλίσεως, προκειμένου περί ἀπονομῆς ἐπικουρικῆς συντάξεως μόνον ὁ χρόνος συνταξίμου ὑπηρεσίας, ὁ διανυθείς εἰς ἑτέρους Ὀργανισμούς ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως κ.ο.κ.

Ὁμοίως εἶναι προφανές, ὅτι, ἄν διά τήν αὐ-

τὴν χρονικὴν περίοδον ὁ ἠσφαλισμένος ὑπήγετο εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς Ὀργανισμοὺς κυρίας ἀσφαλίσεως (προκειμένου λ. χ. περὶ ἀπονομῆς κυρίας συντάξεως), αὕτη θὰ ὑπολογίζηται μόνον ἅπαξ, ἔστω καὶ ἂν ὁ ἠσφαλισμένος κατέβαλεν εἰσφορὰς εἰς πάντας τούτους.

Τέλος γνωρίζομεν ὑμῖν, πρὸς ἄρσιν ἐνδεχομένων ἀμφισβητήσεων περὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων περὶ συνυπολογισμοῦ τοῦ εἰς οἱονδήποτε Ὀργανισμὸν πραγματοποιηθέντος χρόνου συνταξίμου ὑπηρεσίας, ὅτι ἐφ' ὅσον διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 δὲν καθορίζεται, ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τῶν διὰ τούτων καθιερουμένων ρυθμίσεων ἰσχύει μόνον διὰ τοὺς Ὀργανισμοὺς τοὺς ἀσφαλίζοντας ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει πρόσωπα παρέχοντα ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἢ διὰ τοὺς τοιούτους τοὺς ὑπαγομένους ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἕπεται, κατὰ λογικὴν συνέπειαν, ὅτι ἡ ἰσχὺς τούτων ἐκτείνεται ἐπὶ πάντων τῶν ἐν τῇ χώρᾳ λειτουργούντων ἀσφαλιστικῶν φορέων, ἀδιαφόρως ἐποπτεύοντος τούτους Ὑπουργείου καὶ ἀσφαλιζομένων προσώπων (Ταμεῖα ἀσφαλίσεως μισθωτῶν ἢ αὐτοτελῶς ἐργαζομένων ἢ μικτά).

Τὴν ἑρμηνείαν ταύτην συνάγομεν ἀβιάστως α) ἐκ τοῦ γράμματος τῶν σχετικῶν διατάξεων, μὴ ποιουμένων διαστολήν τινα, β) ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὅπου ὁ νομοθέτης ἠθέλησε νὰ περιορίσῃ τὴν ἐφαρμογὴν διατάξεώς τινος εἰς μόνον τὰ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἐποπτευόμενα Ταμεῖα ἢ εἰς τοιαῦτα καλύπτοντα μόνον μισθωτούς, ὥρισε τοῦτο σαφῶς (πρβλ. ἄρθρον 6 ἀ. ν. 1846/1951) καὶ γ) ἐκ τοῦ ὅτι οἱ αὐτοὶ λόγοι, ἤτοι ἡ ἀνάγκη συνυπολογισμοῦ ἁπάσης τῆς ὁπουδήποτε πραγματοποιηθείσης συνταξίμου ὑπηρεσίας παρ' ἠσφαλισμένου τινὸς ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως, ἐπιβάλλουν τὸν τοιοῦτον συνυπολογισμόν, ἀδιαφόρως ἂν αὕτη ἐπραγματοποιήθη ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ μισθωτοῦ ἢ τοῦ αὐτοτελῶς ἐργαζομένου, εἰς Ταμεῖον ἐποπτευόμενον παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἢ ἄλλου Ὑπουργείου κ.ο.κ.

Κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ νόμου ἐκρίθη πράγματι, ὅτι θὰ ἦτο ἀδικαιολόγητος ἡ μὴ ἀναγνώρισις ὡς συνταξίμου ὑπηρεσίας τοῦ χρόνου ἀσφαλίσεως τοῦ διανυθέντος λ.χ. εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ὅταν ὁ ἠσφαλισμένος μισθωτὸς ἐξελιχθεὶς βραδύτερον εἰς ἐπαγγελματίαν ἢ βιοτέχνην καὶ ὑπαχθεὶς ὡς ἐκ τούτου εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. δικαιοῦται τελικῶς συντάξεως παρὰ τοῦ τελευταίου τούτου Ταμείου. Ὁμοίως ἐκρίθη, ὅτι θὰ ἐστερεῖτο οἱασδήποτε λογικῆς βάσεως ἡ παραγνώρισις ὡρισμένου χρόνου ἀσφαλίσεως διανυθέντος εἰς τὴν ἀσφάλισιν Ὀργανισμοῦ, ἐποπτευομένου ὑπὸ τοῦ Α Ὑπουργείου, εἰς ὃν κατεβλήθησαν εἰσφοραί, ὅταν τελικῶς ὁ ἠσφαλισμένος λόγῳ μεταβολῆς ἐπαγγέλματος ἢ ἐξ ἄλλου λόγου συνταξιοδοτῆται τελικῶς ὑπὸ φορέως ἐποπτευομένου ὑπὸ τοῦ Β Ὑπουργείου. Διὰ πάντας τοὺς ἀνωτέρω λόγους αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 51 διετυπώθησαν σκοπίμως λίαν εὐρέως, ἵνα καλύψουν καθ' ὁμοιόμορφον τρόπον πάντα τὰ γεννώμενα ἐκ τῆς μεταβολῆς ἀσφαλιστικοῦ φορέως ζητήματα εἰς ὁλόκληρον τὸ ἐν τῇ χώρᾳ λειτουργοῦν ἀσφαλιστικὸν σύστημα.

Ἕτερον ζήτημα ἀνακῦπτον ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων εἶναι, ἂν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν προϋποθέσεων ἀπονομῆς παροχῆς τινος καὶ τοῦ ποσοῦ ταύτης, ὁ ἀπονέμων τὴν παροχὴν Ὀργανισμὸς θὰ πρέπει νὰ συνυπολογίζῃ μόνον τὸν πράγματι διανυθέντα εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἑτέρου Ὀργανισμοῦ χρόνον ἢ καὶ τὸν πλασματικὸν τοιοῦτον, λόγῳ ἀναγνωρίσεως ἢ ἐξαγορᾶς προϋπηρεσίας, βάσει τῶν διατάξεων τῆς διεπούσης τοῦτον νομοθεσίας. Σχετικῶς γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι κατὰ λογικὴν ἑρμηνείαν θὰ πρέπει νὰ συνυπολογίζηται καὶ ἡ τελευταία αὕτη συνταξίμος ὑπηρεσία, καίτοι τὸ γράμμα τῆς διατάξεως (§ 2 ἄρθρον 51) δύναται νὰ ἐκληφθῇ λόγῳ διατυπώσεως ὅτι συνηγορεῖ μᾶλλον ὑπὲρ τῆς ἀντιθέτου ἀπόψεως. «Ὁ τελευταῖος Ὀργανισμὸς ὑποχρεοῦται, ὅπως συνυπολογίσῃ ἁπάσας τὰς ἡμέρας ἐργασίας τὰς πράγματι πραγματοποιηθείσας ἐν τῇ ἀσφαλίσει ἑτέρων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν».

Τὴν λογικὴν ταύτην ἑρμηνείαν βασίζομεν ἐπὶ τοῦ γεγονότος ὅτι θὰ ἦτο παράλογον τὸ τυχαῖον γεγονὸς τῆς μεταβολῆς ἀσφαλιστικοῦ φορέως νὰ συνεπάγηται ἀπόσβεσιν νομικῶς ἀναγνωρισθέντος καὶ ἐξαγορασθέντος χρόνου συνταξίμου ὑπηρεσίας, ὅστις θὰ ἐλαμβάνετο ὑπ' ὄψιν, ἂν δὲν ἐμεσολάβει ἡ ἀλλαγὴ φορέως, ἤτις ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει εἶναι δυνατὸν νὰ ζημιώσῃ τὸν ἠσφαλισμένον.

4. Καταβάλλων τὴν σύνταξιν Ὀργανισμός. Ὁ ἀπονέμων κατὰ τὰ ἐν παραγράφῳ 1 ὁριζόμενα τὴν σύνταξιν Ὀργανισμός, βάσει τῆς διεπούσης αὐτὸν νομοθεσίας, δὲν εἶναι πάντοτε κατ' ἀνάγκην καὶ ὁ καταβάλλων ταύτην, ἤτοι ὁ φέρων τὴν σχετικὴν δαπάνην.

Ὁ ἀπονέμων τὴν σύνταξιν Ὀργανισμὸς εἶναι καὶ ὁ καταβάλλων ταύτην μόνον ὅταν ὁ ἠσφαλισμένος α) συνεπλήρωσε διετῆ ὑπαγωγὴν εἰς τὴν ἀσφάλισιν αὐτοῦ, τῆς διετίας ὑπολογιζομένης ἀπὸ χρονολογίας εἰς χρονολογίαν κατὰ τὰς σχετικὰς περὶ προθεσμιῶν διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς τὸ πρῶτον ὑπαγωγῆς του εἰς ταύτην μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἐπαληθεύσεως τοῦ κινδύνου καὶ β) ἐπραγματοποίησε τριακοσίας (300) τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τούτου.

Μὴ συντρεχουσῶν τῶν ἀνωτέρω προϋποθέσεων τὴν σύνταξιν καταβάλλει ὁ Ὀργανισμός, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ ἠσφαλισμένος ὑπήχθη τὸν μεγαλύτερον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει.

Τὸν καταβάλλοντα ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὴν σύνταξιν Ὀργανισμὸν προσδιορίζει ὁ ἀπονέμων ταύτην φορεύς, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν βεβαιώσεων περὶ διανυθέντος εἰς ἑτέρους Ὀργανισμοὺς χρόνου ἀσφαλίσεως, εἰς τὰς ὁποίας ἐβάσισε τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ συνολικοῦ χρόνου συνταξίμου ὑπηρεσίας καὶ δυνάμει τῶν ὁποίων ἔκρινε, κατὰ τὰ ἐν παραγράφῳ 3 ἐκτιθέμενα, τὴν ὕπαρξιν τῶν χρονικῶν προϋποθέσεων τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς συντάξεως καὶ ὑπελόγισε τὸ ποσὸν ταύτης.

Πρὸς ἄρσιν ἐνδεχομένων ἀμφισβητήσεων δὲν κρίνομεν ἄσκοπον νὰ σημειώσωμεν, ὅτι ἡ μὴ πλήρωσις τῶν προϋποθέσεων περὶ πραγματο-

ποιήσεως 300 ήμερών εργασίας έν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ ἀπονέροντος τὴν σύνταξιν Ὀργανισμοῦ καὶ περὶ παρελεύσεως διετίας ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς ταύτην δὲν σημαίνει κατ' ἀνάγκην, ὅτι ὁ καταβάλλων τὴν σύνταξιν Ὀργανισμὸς θὰ εἶναι διάφορος τοῦ ἀπονέμοντος. Οὕτω, ἐὰν ἠσφαλισμένος τις ἐπραγματοποίησε 200 ἡμέρας ἐργασίας εἰς τὸ Ταμεῖον λ.χ Κιπνεργατῶν καὶ ἐν συνεχείᾳ 400 ἡμέρας ἐργασίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ι.Κ.Α., μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ὁποίων κατέστη ἀνάπηρος, τὴν σύνταξιν ὄχι μόνον θὰ ἀπονείμῃ τὸ Ι.Κ.Α., ὡς τελευταῖος Ὀργανισμός, ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ ὁποίου ἐπληλήθευσεν ὁ κίνδυνος, ἀλλὰ καὶ θὰ καταβάλλῃ ταύτην, ἐφ' ὅσον εἰς τὴν ἀσφάλισιν τούτου ὁ ἠσφαλισμένος ἐπραγματοποίησε τὸν μεγαλύτερον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας.

Εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ὁ ἀπονέμων τὴν σύνταξιν Ὀργανισμὸς δὲν εἶναι ὁ καταβάλλων ταύτην, ὁ πρῶτος ὑποχρεοῦται, ὅπως ἀποστείλῃ ἅμα τῇ ἐκδόσει τῆς περὶ ἀπονομῆς τῆς συντάξεως ἀποφάσεως παρὰ τοῦ οἰκείου ὀργάνου του (Δ. Σ., Διευθυντοῦ κλπ.) κεκυρωμένον ἀντίγραφον ταύτης εἰς τὸν καταβάλλοντα τὴν σύνταξιν Ὀργανισμὸν διὰ τὴν ὑπὸ ταύτου καταβολὴν τῶν δόσεων ταύτης, παρέχων ἅμα καὶ πᾶσαν ἀναγκαίαν πρὸς τοῦτο λεπτομέρειαν.

Ὡσαύτως ὁ ἀπονέμων τὴν σύνταξιν Ὀργανισμὸς δέον, ὅπως κοινοποιῇ εἰς τὸν καταβάλλοντα ταύτην τὰς ἑκάστοτε ἐπερχομένας μεταβολὰς τῆς συντάξεως (αὐξομειώσεις τοῦ ποσοῦ ταύτης κλπ.) καὶ ἀντιστοίχως ὁ καταβάλλων εἰς τὸν ἀπονέμοντα πᾶσαν μεταβολὴν τῆς καταστάσεως τῶν συνταξιούχων (ἀνάληψις ἐργασίας κλπ.), ἐπηρεάζουσαν τὸ δικαίωμα εἰς σύνταξιν.

Τέλος ὁ ἀπονέμων τὴν σύνταξιν Ὀργανισμὸς ὑποχρεοῦται, ὅπως ἀνακοινώνῃ εἰς πάντας τοὺς Ὀργανισμούς, παρ' οἷς ὁ συνταξιοῦχος διετέλεσεν ἠσφαλισμένος, τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ παρ' αὐτοῖς διανυθεὶς χρόνος ἀσφαλίσεως ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς συντάξεώς του, ἐπὶ τῷ τέλει, ὅπως οὗτοι καταχωρίσουν τὰς σχετικὰς ἐγγραφὰς εἰς τὰ μητρῶα των καὶ τὰς τηρουμένας ὑπὸ τούτων ἀτομικὰς μερίδας.

5. Αὐτόματοι συμψηφισμοί. Διὰ τὸν κατὰ τὰ ἐν παραγράφῳ 3 ἐκτιθέμενα συνυπολογισμὸν τοῦ εἰς ἄλλους Ὀργανισμοὺς πραγματοποιηθέντος χρόνου συνταξίμου ὑπηρεσίας οὐδεμία μεταβολὴ ἢ μεταφορὰ ἀτομικοῦ λογαριασμοῦ ἐνεργεῖται παρὰ τούτων πρὸς τὸν καταβάλλοντα τὴν σύνταξιν Ὀργανισμόν, ἐπερχομένων αὐτομάτων συμψηφισμῶν.

Ἡ ρύθμισις αὕτη καὶ ἡ κατάργησις τῆς ὑπὸ τῶν μέχρι τοῦδε ἰσχυόντων σχετικῶν νόμων (ἀ.ν. 1332/1938, ἀ.ν. 694/1937 καὶ ἀ.ν. 796/1948) προβλεπομένης μεταφορᾶς τοῦ ἀτομικοῦ λογαριασμοῦ τοῦ ἠσφαλισμένου ὑπηγορεύθη ἐκ λόγων ἁπλότητος, λόγῳ τῶν δυσχερειῶν τὰς ὁποίας ἐμφανίζει ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ ἀτομικοῦ λογαριασμοῦ καὶ διότι τὸ μέγιστον μέρος τούτων οὐσιαστικῶς ἔχει ἐξανεμισθῇ διὰ τῶν μεσολαβησάντων κατοχικῶν καὶ μεταπελευθερωτικῶν πληθωρισμῶν.

6. Χρόνος ἐπαληθεύσεως τοῦ κινδύνου. Συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἕβδόμου πρώτου τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 51 ἐπὶ διαδοχικῆς ὑπαγωγῆς προσώπου τινὸς εἰς τὴν ἀσφάλισιν πλειόνων τοῦ ἑνὸς Ὀργανισμῶν τὴν σύνταξιν ἀπονέμει καὶ καταβάλλει ὁ τελευταῖος οὗτος, ἐφ' ὅσον ὅμως ὁ ἠσφαλισμένος ἐπραγματοποίησε 300 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας εἰς τὴν ἀσφάλισιν αὐτοῦ καὶ διετῆ ὑπαγωγὴν εἰς ταύτην κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπαληθεύσεως τοῦ κινδύνου.

Ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῆς διατάξεως ταύτης, ὡς καὶ τῆς τοιαύτης τοῦ ἑβδόμου τρίτου τῆς παραγράφου 1, γεννᾶται τὸ ἐρώτημα ποῖον χρονικὸν σημεῖον θὰ θεωρηθῇ ὡς χρόνος ἐπαληθεύσεως τοῦ κινδύνου. Καὶ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τοὺς κινδύνους τῆς ἀναπηρίας καὶ τοῦ θανάτου οὐδὲν γεννᾶται ζήτημα. Διότι εἰς μὲν τὴν περίπτωσιν τοῦ θανάτου χρόνος ἐπαληθεύσεως τοῦ κινδύνου εἶναι ἡ ἡμέρα τοῦ θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου, εἰς δὲ τὴν περίπτωσιν τῆς ἀναπηρίας ἡ ἡμέρα διαπιστώσεως αὐτῆς, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἀποχώρησιν τοῦ ἠσφαλισμένου ἐκ τῆς ἐργασίας του, ὅπου τυχὸν ἀπαιτεῖται καὶ τὸ στοιχεῖον τοῦτο ὑπὸ τῆς διεπούσης ἕκαστον Ὀργανισμὸν νομοθεσίας. Ὁμοίως οὐδεμία δυσχέρεια γεννᾶται ὡς πρὸς τοὺς κινδύνους τῆς παραιτήσεως, ἀπολύσεως κλπ., ὁσάκις κατὰ τὰ Καταστατικὰ ὡρισμένων Κλαδικῶν Ταμείων ἀναγνωρίζεται δικαίωμα συντάξεως εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας, ἀνεξαρτήτως ὁρίου ἡλικίας, διότι καὶ ἐν προκειμένῳ ὁ κίνδυνος θεωρεῖται ἐπαληθεύων τὴν ἡμέραν τῆς λόγῳ τῶν γεγονότων τούτων ἀποχωρήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ἐφ' ὅσον ἐννοεῖται κατ' αὐτὴν οὗτος πληροῖ καὶ τὰς λοιπὰς κατὰ νόμον διὰ τὴν συνταξιοδότησίν του προϋποθέσεις (πραγματοποίησις ὡρισμένου χρόνου συνταξίμου ὑπηρεσίας κλπ.).

Δυσχέρειαι ὅμως γεννῶνται εἰς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ χρόνου ἐπαληθεύσεως τοῦ κινδύνου τοῦ γήρατος, ἤτοι τῆς συμπληρώσεως ὡρισμένου ὁρίου ἡλικίας. Ἐὰν εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ὁ ἠσφαλισμένος ἀποχωρήσῃ ἐκ τῆς ἐργασίας του ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ὁρίου ἡλικίας τοῦ παρέχοντος δικαίωμα εἰς σύνταξιν, μετὰ συγχρόνου αἰτήσεως τῆς συντάξεώς του, ὁ κίνδυνος τοῦ γήρατος θὰ θεωρηθῇ ἐπαληθεύσας τὴν ἡμέραν συμπληρώσεως τοῦ κεκανονισμένου ὁρίου ἡλικίας καὶ τῆς ἀποχωρήσεως ἐκ τῆς ἐργασίας διὰ τὴν ἀπόληψιν τῆς συντάξεως.

Εἶναι ὅμως πιθανὸν καὶ συμβαίνει πολλάκις ὁ ἠσφαλισμένος νὰ διατηρῆται ἐν τῇ ἐργασίᾳ του καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὁρίου ἡλικίας τοῦ παρέχοντος δικαίωμα εἰς σύνταξιν, καίτοι πληροῖ τὰς λοιπὰς κατὰ νόμον προϋποθέσεις διὰ τὴν συνταξιοδότησίν του. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ὡς χρόνος ἐπαληθεύσεως τοῦ κινδύνου εἶναι λογικόν, ὅπως θεωρῆται οὐχὶ ἡ ἡμερομηνία συμπληρώσεως τοῦ κεκανονισμένου ὁρίου ἡλικίας, ἀλλ' ἡ τοιαύτη τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ συνταξιοδοτήσεώς του παρὰ τοῦ ἐνδιαφερομένου. Τοῦτο δὲ διότι ἡ ἐπαλήθευσις τοῦ κινδύνου τοῦ γήρατος δὲν πραγματοποιεῖται διὰ τῆς ἐκπλεύσεως ἀντικειμενικοῦ τινος γε-

γονότος, ὡς τοῦ τῆς ἀναπηρίας καὶ τοῦ θανάτου, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς συμπράξεως καὶ τῆς βουλήσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου, δοθέντος ὅτι ἡ συμπλήρωσις τοῦ ὁρίου ἡλικίας, τοῦ παρέχοντος δικαίωμα εἰς σύνταξιν, δὲν συνεπάγεται παντοτε ὑποχρέωσιν διακοπῆς καὶ τῆς ἐργασίας, ἀλλ' αὕτη ἤρτηται κατὰ κανόνα ἐκ τῆς βουλήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου ἢ ἐξ ἄλλων κανόνων ἀσχέτων πρὸς τὴν ἀσφάλισιν. Ἐνῷ ἑπομένως κατὰ τὰς περιπτώσεις τῆς ἀναπηρίας καὶ τοῦ θανάτου ὁ κίνδυνος θεωρεῖται ἐπαληθεύσας ἀπὸ τῆς ἐπελεύσεως των, ἡ δὲ αἴτησις τῶν δικαιούχων πρὸς συνταξιοδότησιν συνιστᾷ ἁπλῶς τὸ μέσον ἐνασκήσεως τοῦ σχετικοῦ δικαιώματος, εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ γήρατος αὕτη, ἐκτὸς τοῦ τοιούτου χαρακτῆρος της, ἀποτελεῖ καὶ στοιχεῖον ὁλοκληρώσεως τοῦ κινδύνου.

Τούτων δοθέντων, ἵνα κριθῇ ἡ συνδρομὴ ἢ μὴ τῶν ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 προβλεπομένων προϋποθέσεων α) περὶ πραγματοποιήσεως 300 ἡμερῶν ἐργασίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ τελευταίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ καὶ β) περὶ διετοῦς ὑπαγωγῆς εἰς ταύτην διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ὑποχρέου πρὸς καταβολὴν τῆς συντάξεως Ὀργανισμοῦ, ὡς καὶ διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ὑποχρέου πρὸς καταβολὴν τῆς συντάξεως φορέως, ὁσάκις δὲν πληροῦνται αἱ ἀνωτέρω προϋποθέσεις, ἤτοι τοῦ φορέως, εἰς ὃν ὁ ἠσφαλισμένος ὑπῆχθη τὸν μεγαλύτερον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει, θὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν πᾶσαι αἱ μέχρι τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως λόγῳ γήρατος πραγματοποιηθεῖσαι ἡμέραι ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ κεκανονισμένου ὁρίου ἡλικίας τοῦ παρέχοντος τὸ δικαίωμα εἰς σύνταξιν μέχρι τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς ταύτης.

7. Μεταβολὴ φορέως κατὰ τῆς ἀσθενείας. Πρὸς ἀποφυγὴν ἀμφισβητήσεων γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, καθ' ἣν «αἱ ἀνωτέρω διατάξεις ἐφαρμόζονται ἀναλόγως . . . καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις μεταβολῆς φορέως, ἀσκοῦντος ἀσφάλισιν κατὰ τῆς ἀσθενείας», εἶναι, ὅτι ὑπόχρεως πρὸς χορήγησιν καὶ τῶν παροχῶν τοῦ κλάδου ἀσθενείας εἶναι ὁ τελευταῖος Ἀσφαλιστικὸς Ὀργανισμός, παρ' ᾧ ὑπάγεται ὁ ἠσφαλισμένος, ὑποχρεούμενος ὅπως χορηγῇ ταύτας βάσει τῶν οἰκείων διατάξεων τῆς διεπούσης αὐτὸν νομοθεσίας καὶ ὅπως λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν κατὰ τὴν νομοθεσίαν τούτου ἀπαιτουμένων χρονικῶν προϋποθέσεων (χρόνου ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν αὐτοῦ), πρὸς ἀπόκτησιν ἀσφαλιστικῆς ἱκανότητος κατὰ τῆς ἀσθενείας, ἤτοι δικαιώματος ἐπὶ τὰς παροχὰς καὶ τοῦ χρόνου ἀσφαλίσεως ἤτοι τῶν ἡμερῶν ἐργασίας τῶν πραγματοποιηθεισῶν εἰς τὴν ἀσφάλισιν κατὰ τῆς ἀσθενείας ἑτέρων (προγενεστέρων) ἀσφαλιστικῶν φορέων.

Ἀντιθέτως ἡ ἔννοια τῆς ἀναλογικῆς ὡς ἄνω ἐφαρμογῆς τῶν σχετικῶν περὶ συντάξεων καὶ διὰ τὸν κλάδον ἀσθενείας δὲν ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν λοιπῶν προϋποθέσεων, ὡς τὴν περὶ πραγματοποιήσεως διετοῦς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ νέου φορέως καὶ 300 ἡμερῶν ἐργασίας. Τοῦτο δὲ διότι, ἂν ἡ ἀπαίτησις τῶν προσθέτων τούτων προϋποθέσεων δικαιολογῆται πρὸς ἀποφυγὴν καταστρατηγήσεων διὰ τὰς πολυδαπάνους καὶ μεγάλης διαρκείας παροχὰς τοῦ κλάδου συντάξεων, δὲν συμβαίνει τὸ αὐτὸ διὰ τὸν κλάδον ἀσθενείας, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ διακοπὴ ἀκριβῶς τῆς χορηγήσεως οἱωνδήποτε παροχῶν παρὰ τοῦ προγενεστέρου φορέως καὶ ἡ χορήγησις τούτων μόνον παρὰ τοῦ νέου, ἐκείνου δηλ. εἰς ὃν ὑπάγεται ἑκάστοτε ὁ ἠσφαλισμένος, ἐξασφαλίζει τὴν ἀσφάλισιν ἐκ τοῦ κινδύνου καταδολιεύσεων καὶ διπλοπαροχῶν.

Ἡ τυχὸν νιοθέτησις τῆς ἀντιθέτου λύσεως περὶ πλήρους καὶ καθ' ὅλην αὐτῶν τὴν ἔκτασιν ἀναλογικῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 51 καὶ εἰς τὸν κλάδον ἀσθενείας θὰ προεκάλει πλείστας ὅσας δυσχερείας καὶ περιπλοκάς, τόσον διὰ τοὺς ἀσφαλιστικοὺς φορεῖς, ὅσον καὶ διὰ τοὺς ἰδίους τοὺς ἠσφαλισμένους, ἄνευ ἐξυπηρετήσεως σκοπιμότητός τινος.

Διὰ τοὺς ἰδίους λόγους καὶ λόγῳ τῆς ἰδιομορφίας τῆς ἀσφαλίσεως ἀσθενείας καὶ μητρότητος ἡ περὶ ἀναλογικῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀφορωσῶν τὸν κλάδον συντάξεων διατάξεων εἰς τὸν κλάδον τοῦτον διάταξις τῆς παραγράφου 3 δὲν καταλαμβάνει οὔτε τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 2.

Ἡ διάταξις ὅμως αὕτη δέον νὰ τηρῆται ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ δυνατοῦ διὰ τὰς παροχάς, δι' ἃς δὲν δικαιολογεῖται ἡ χορήγησις αὐτῶν δίς (λ.χ. ὀρθοπεδικῶν συσκευῶν καὶ μηχανημάτων, ἀκουστικῶν μηχανημάτων, ἐφ' ἅπαξ βοηθημάτων ἀεροθεραπείας, βοηθημάτων τοκετοῦ ἀντὶ μαιευτικῆς περιθάλψεως κλπ.). Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον καὶ διὰ τὴν ἀποφυγὴν διπλοπαροχῶν εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἐπιβάλλεται, ὅπως ὁ νέος Ὀργανισμὸς αἰτῆται παρὰ τοῦ ἠσφαλισμένου τὴν προσαγωγὴν αὐτῷ βεβαιώσεως τοῦ προηγουμένου Ὀργανισμοῦ περὶ τῶν ἀπονεμηθεισῶν αὐτῷ τοιαύτης φύσεως παροχῶν ἀσθενείας, εἰδοποιῇ δὲ συγχρόνως τοῦτον περὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀναλήψεως τοῦ ἠσφαλισμένου, ἵνα οὗτος προβῇ εἰς τὰς δεούσας ἐνεργείας (διαγραφὴν ἐκ τοῦ μητρώου του, ἀφαίρεσιν τοῦ βιβλιαρίου ἀσθενείας κλπ.).

8. Μεταβολὴ φορέων ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως καὶ Ταμείων Προνοίας. Κατὰ ρητὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 51 αἱ διὰ τούτου καθιερούμεναι ρυθμίσεις ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις διαδοχικῆς ὑπαγωγῆς προσώπου τινὸς εἰς πλείονας τοὺς ἑνὸς φορεῖς ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως. Ἀντιθέτως αἱ σχετικαὶ διατάξεις δὲν ἰσχύουν ἐπὶ μεταβολῆς Ταμείου Προνοίας.

9. Ἐκκρεμεῖς περιπτώσεις. Αἱ διὰ τοῦ νέου νόμου καθιερούμεναι ρυθμίσεις ἐφαρ-

μόζονται κατά ρητήν διάταξιν της παραγρ. 4 του άρθρου 51 και επί των μέχρι της ισχύος τούτου εκκρεμουσών υποθέσεων μεταφοράς ατομικών λογαριασμών από ενός Οργανισμού εις έτερον κατά τας οικείας διατάξεις του ά.ν. 1382/1938 και των ά.ν. 694/1937 και 796/1948, αίτινες καταργούνται από της ισχύος του ά.ν. 1846/1951 ολοσχερώς (άρθρα 51 § 4 και 60 § 1 ά.ν. 1846/1951).

10. Αμφισβητήσεις. Πάσα αμφισβήτησις και διαφορά προκύπτουσα εν τη εφαρμογή των περί μεταβολής ασφαλιστικού φορέως διατάξεων του άρθρου 51 του ά.ν. 1846/1951, είτε μεταξύ ασφαλιστικών φορέων (ποίος λ.χ. είναι ο υπόχρεος διά την καταβολήν της συντάξεως φορεύς), είτε μεταξύ ησφαλισμένων και Οργανισμών, επιλύονται δι' αποφάσεων του Υπουργού Εργασίας, λαμβανομένων μετά γνώμην του παρά τω Υπουργείω Εργασίας Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως.

Αι σχετικαί αιτήσεις περί άρσεως αμφισβητήσεων και επιλύσεως διαφορών δέον κατά ταύτα να απευθύνωνται εις το Υπουργείον Εργασίας (Δ/νσιν Ε').

Εν Αθήναις τη 24 Οκτωβρίου 1951

Το κείμενον του άρθρου 51 (παράγρ. 1 - 5) του ά.ν. 1846/1951 έχει ούτω:

Μεταβολή ασφαλιστικού φορέως
Άρθρον 51

1. Προκειμένου περί ησφαλισμένων, αίτινες διετέλεσαν διαδοχικώς ησφαλισμένοι εις πλείονας του ενός Ασφαλιστικούς Οργανισμούς κυρίας ασφαλίσεως, ούτοι δικαιούνται συντάξεως ή βοηθήματος τύπου συντάξεως παρά του τελευταίου Ασφαλιστικού Οργανισμού, παρ' ω έτυχανον ησφαλισμένοι κατά τον χρόνον της επαληθεύσεως του κινδύνου, συμφώνως προς τας διατάξεις της διεπούσης αύτόν νομοθεσίας, εφ' όσον όμως επραγματοποίησαν 300 τουλάχιστον ημέρας εργασίας εν τη ασφαλίσει του Οργανισμού τούτου και παρήλθε διετία τουλάχιστον από της υπαγωγής των εις αυτήν.

Εν τοιαύτη περιπτώσει ο τελευταίος Οργανισμός υποχρεούται, όπως συνυπολογίση άπασας τας ημέρας εργασίας, τας πράγματι πραγματοποιηθείσας εν τη ασφαλίσει ετέρων Ασφαλιστικών Οργανισμών κυρίας ασφαλίσεως πρό της υπαγωγής του ησφαλισμένου εις την ασφάλισιν αυτού, τόσον διά τον καθορισμόν του ποσού της συντάξεως, εάν τούτο ποικίλλη αναλόγως του χρόνου υπαγωγής εις την ασφάλισιν, όσον και διά τον υπολογισμόν των απαιτουμένων διά την απονομήν της συντάξεως χρονικών προϋποθέσεων, βάσει της διεπούσης αύτόν νομοθεσίας.

Εάν κατά την επαλήθευσιν του κινδύνου ο ησφαλισμένος δεν συνεπλήρωσε διετή υπαγωγήν του εις την ασφάλισιν του τελευταίου Οργανισμού και 300 τουλάχιστον ημέρας εργασίας εν τη ασφαλίσει τούτου δικαιούται συντάξεως κατά τας υπό της νομοθεσίας του τελευταίου Οργανισμού προβλεπομένας προϋποθέσεις και όρους, τηρουμένης και της διατάξεως του προηγουμένου εδαφίου, αύτη όμως καταβάλλεται υπό του Ασφαλιστικού Οργανισμού, εις όν ο ησφαλισμένος υπήχθη τον μεγαλύτερον αριθμόν ημερών εργασίας εν ασφαλίσει.

Ο συνυπολογισμός των παρ' ετέροις Οργανισμοίς κυρίας ασφαλίσεως πραγματοποιηθεισών ημερών εργασίας, κατά τα εν τω δευτέρω εδαφίω του παρόντος άρθρου οριζόμενα, τόσον διά την έξεύρεσιν του ποσού της συντάξεως όσον και διά τον υπολογισμόν των απαιτουμένων χρονικών προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως πραγματοποιείται άνευ μεταφοράς ατομικού λογαριασμού, επερχομένων αυτομάτων συμψηφισμών.

2. Αι άνωτέρω διατάξεις δεν εφαρμόζονται όσάκις κατά την διακοπήν της ασφαλίσεως παρά τινι Οργανισμώ, εις όν υπήχθη ο ησφαλισμένος πρό της υπαγωγής του εις την ασφάλισιν του τελευταίου Οργανισμού του απονέμοντος την σύνταξιν, έτυχεν εφ' άπαξ παροχής επιστροφής εισφορών ή συντάξεως παρά τούτου και εφ' όσον εξακολουθεί λαμβάνων ταύτην.

3. Αι άνωτέρω διατάξεις εφαρμόζονται άνεκλόγως και εις τας περιπτώσεις διαδοχικής υπαγωγής εις πλείονας του ενός φορείς επικουρικής ασφαλίσεως, ως και εις τας περιπτώσεις μεταβολής φορέως ασκούντος ασφάλισιν κατά της ασθενείας.

4. Αι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και επί των μέχρι της ισχύος του παρόντος νόμου εκκρεμουσών υποθέσεων μεταφοράς ατομικών λογαριασμών από ενός Οργανισμού εις έτερον κατά τας διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 7 του ά.ν. 694/193 αίτινες καταργούνται από της ισχύος του παρόντος, των εκκρεμουσών ως άνω υποθέσεων ως και πάσης οιασδήποτε συναφούς τοιαύτης ήτις ήθελε προκύψει εις το μέλλον, ρυθμιζομένων κατά τας διατάξεις του παρόντος άρθρου.

5. Τυχόν αμφισβητήσεις κατά την εφαρμογήν των διατάξεων του παρόντος άρθρου επιλύονται δι' αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας μετά γνώμην του παρά τω Υπουργείω Εργασίας Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΙΚΑΙΩΜΑ ΠΑΓΙΑΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗΣ ΑΜΟΙΒΗΣ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΕΝΤΕΤΑΓΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΜΟΝΙΜΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΚΑΣ ΘΕΣΕΙΣ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης): Ἐρωτᾶται ἂν θὰ παύσῃ ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ὑπ' ἀριθ. 128434/1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης διὰ τὸν κατέχοντα νενομοθετημένην ὀργανικὴν θέσιν προϊστάμενον τῆς Δικαστικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ ἢ ἂν δέον νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ καταβολὴ τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ μισθοῦ τῆς θέσεώς του καὶ τοῦ ὁριζομένου ὑπὸ τῆς ὡς εἴρηται ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης κατωτάτου ὁρίου ἀμοιβῆς Δικηγόρων, κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. . . . πράξεως τοῦ β' κλιμακίου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, δι' ἧς δὲν ὑπελογίσθη ἡ διαφορὰ αὕτη ἐπὶ τοῦ καθορισμοῦ τῆς συντάξεως τοῦ πρότερον κατέχοντος τὴν αὐτὴν θέσιν.

ομικοῦ Συμβουλίου, Ὁλομελείας

νομοδότησις 589/1959

ροεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
ἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Κ. Παπαμιχαλόπουλος*
οιπὰ μέλη: Οἱ κ. κ. Γ. Σταυρόπουλος, Δ. Μπαρμπάτης, Α. Χατζηδάκης, Δ. Μαγγιῶρος, Κ. Ρουμπάνης, Ι. Μπιζίμης, Ε. Σαμαλέας, Α. Μαλαγαρδῆς, Β. Σάββας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Τσαγκαράκης, Κ. Κυριαζῆς, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ προσθέτου ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν υμβούλιον τοῦ Κράτους, τῆ εἰσηγήσει μας, ἐνομοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

1. Τὸ διάταγμα τῆς 3.2.1937 «περὶ τροποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν ἀφορωσῶν ους ὑπαλλήλους τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ διατάξεων» (Φ.Ε.Κ. α' 43) δὲν διαλαμβάνει ατάξεις περὶ τῆς Δικαστικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ στοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ. Ἐπακολουθεῖ ὅ-ως τὸ Κανονιστικὸν Διάταγμα τῆς 29.2.1944 περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ ἀντιταστάσεως διατάξεων, ἀφορωσῶν τὴν ὀργανικὴν σύνθεσιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Μετοχικοῦ αμείου Στρατοῦ καὶ τῶν σχετιζομένων πρὸς υτὴν Ὑπηρεσιῶν (Φ.Ε.Κ. α' 67/1944), ὅπερ ἐρρύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 1678/1944 .Ε.Κ. α' 178/1944), καὶ τούτου διὰ τῆς ὑπ' ιθ. 331/10.5.1946 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ υμβουλίου (Φ.Ε.Κ. α' 183/1946). Τὸ Κανονιικὸν τοῦτο Διάταγμα διαλαμβάνει τὰς ἑξῆς ατάξεις: 1) Τὴν τοῦ ἄρθρου 1 § 1, ὁρίζουν: «Ἡ ὀργανικὴ σύνθεσις τῶν Ὑπηρεσιῶν ῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ καθορίζεται ἀκολούθως: Ι... VIII. Ὑπηρεσία Δικαστιῦ» (σχετικαὶ ἐπίσης εἶναι καὶ αἱ παράγραφοι καὶ 3 τοῦ ἄρθρου τούτου), 2) τὴν τοῦ ἄρου 2 § ΙΙΙ ἐδάφ. δ', ὁρίζουσαν ὅτι εἰς τὴν γανικὴν σύνθεσιν τοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ ριλαμβάνονται: «Εἷς Προϊστάμενος Ὑπηρεσίας (Δικαστικοῦ), εἷς νομικὸς βοηθὸς μὲ βαθμὸν τμηματάρχου Α' ἢ Β', εἷς δικηγόρος μὲ μισθολογικὴν ἀντιστοιχίαν τμηματάρχου Β'», 3) τὴν τοῦ ἄρθρου 3 ἐδάφ. δ', ὁρίζουσαν: «Εἰς τὸ μόνιμον προσωπικὸν τῆς Ὑπηρεσίας του Δικαστικοῦ ἐντάσσονται οἱ ἤδη ὑπηρετοῦντες δύο τοιοῦτοι, καταλαμβάνοντες τὰς ἐ, καὶ ἤδη κατέχουσι θέσεις. Διὰ τὴν περίπτωσιν συμπληρώσεως τυχὸν κενωθησομένης θέσεως αὕτη καταλαμβάνεται, ἡ μὲν τοῦ Προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας Δικαστικοῦ ὑπὸ τοῦ βοηθοῦ, ἐφ' ὅσον ἔχει συμπεπληρωμένην ὀκταετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῇ θέσει ταύτῃ, ἡ δὲ τοῦ βοηθοῦ διὰ μετατάξεως ὑπαλλήλου κεκτημένου δίπλωμα νομικῆς καὶ πενταετῆ παρὰ τῷ Ταμείῳ ὑπηρεσίαν ἢ διὰ προσλήψεως δικηγόρου κεκτημένου πενταετῆ δικηγορικὴν ὑπηρεσίαν καὶ 4) τὴν τοῦ ἄρθρου 4, ὁρίζουσαν: «1. Τὸ ὑπὸ τοῦ 2ου καὶ 3ου ἄρθρου τοῦ παρόντος Διατάγματος καθοριζόμενον τακτικὸν προσωπικὸν (διοικήσεως, κύριον ὑπαλληλικὸν προσωπικόν, προσωπικὸν εἰδικοτήτων καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικόν), ἀνεξαρτήτως τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἔχει προσληφθῇ, θεωρεῖται μόνιμον καὶ ὡς τοιοῦτον ἐφεξῆς ὑπάγεται εἰς ἁπάσας τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος καὶ τοῦ ἀπὸ 3/8.2.1937 β.δ/γματος, ἀπαγορευομένης τῆς προσλήψεως ὑπαλλήλων τῶν ἄνω κατηγοριῶν, ὡς ἐκτάκτων, ἡμερομισθίων ἢ ἐπὶ συμβάσει κλπ. 2. Εἰς τὴν ὡς ἄνω διάταξιν δὲν ὑπάγεται ὁ προβλεπόμενος ὡς δικηγόρος, ὁ ὑπαγόμενος εἰς τὴν ὑπὸ στοιχ. δ' τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος Δικαστικὴν Ὑπηρεσίαν». Πλὴν τῶν ἀνωτέρω ὑπάρχουν καὶ ἄλλαι σχετικαὶ διατάξεις, σχετικὰς δὲ ἐπίσης διατάξεις περιλαμβάνει καὶ ὁ Κανονισμὸς Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας, ὁ ἐκδοθεὶς βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀνωτέρω Κανονιστικοῦ Διατάγματος τῆς 29.2.1944 (Φ.Ε.Κ. α' 67).

2. Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄνω διατάξεων προκύπτουν σαφῶς τὰ ἑξῆς: 1) Ὅτι αἱ θέσεις α) τοῦ Προϊσταμένου Ὑπηρεσίας (Δικαστικοῦ) καὶ β) τοῦ νομικοῦ βοηθοῦ αὐτοῦ, μὲ βαθμὸν τμημ. Α' ἢ Β' εἶναι μόνιμοι ὀργανικαὶ θέσεις τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ καὶ 2) ὅτι αἱ θέσεις αὗται δύνανται νὰ κατέχωνται καὶ παρὰ μὴ δικηγόρων, πάντως ὑπὸ νομικῶν ὅμως, δύνανται ὅμως νὰ κατέχωνται καὶ ὑπὸ δικηγόρων, ἀφοῦ εἰς τὴν πρώτην θέσιν, βάσει τῶν ἄνω διατάξεων, ἐνετάχθη δικηγόρος, ἤτοι ὁ Δ.Π.* καὶ μετ' αὐτὸν ὁ Π.Π.* καὶ ἀφοῦ διὰ τὴν δευτέραν (θέσιν) ὁρίζεται τοῦτο ρητῶς ἐν ἄρθρῳ 3 ἐδάφ. δ' τοῦ ἄνω Κανονιστικοῦ Διατάγματος τῆς 29.2.1944 (Φ.Ε.Κ. α' 67/1944). Διὰ τῶν δικηγόρων του δὲ τούτων ἔκτοτε τὸ Μετοχικὸν Ταμεῖον Στρατοῦ ἐξετέλει τὴν Δικαστικὴν Ὑπηρεσίαν, δεδομένου ὅτι οὗτοι οὐδέποτε διεγράφησαν τῆς δυνάμεως τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, ὡς τοῦτο, προκειμένου περὶ τοῦ Π.Π.*, προκύπτει ἐκ τοῦ προσαγομένου πιστοποιητικοῦ τοῦ Δικηγορικοῦ τούτου Συλλόγου. Καὶ ταῦτα ἐν ὄψει τῶν διατάξεων τοῦ Δικηγορικοῦ Κώδικος, αἵτινες τῷ ὄντι δημιουργοῦν ἀμ-

φιβολίας τινάς (βλ. ἄρθρον 6 νόμου 1585/1944, ἄρθρον 32 ἐδάφ. β' τοῦ ἀ.ν. 1017/1937, Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους τῆς 19.10.1938, ἄρθρον 56 § 2 ν.δ. 5/20 Μαΐου 1926, κυρωθὲν ὑπὸ ὁμοίου ἀπὸ 13.11.1927 καὶ νόμου 4627/1930). Διὰ τὴν τρίτην θέσιν δὲν γεννᾶται θέμα, διότι αὕτη εἶναι καθαρὰ θέσις δικηγόρου.

3. Ἐπηκολούθησεν ἡ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 92 § 2 τοῦ ν.δ. 3026/1954 «περὶ κώδικος δικηγόρων» ἐκδοθεῖσα ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 128194 τῆς 16 Νοεμβρίου/8 Δεκεμβρίου 1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης «περὶ καθορισμοῦ τῶν ἐλαχίστων ὁρίων ἀμοιβῆς ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, τῶν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των δικηγόρων, ἥτις ἐν παραγράφῳ ΙΥ τῶν γενικῶν αὐτῆς διατάξεων ὁρίζει: «Δικηγόροι, ὑπηρετοῦντες ἢ ἐντεταγμένοι εἰς θέσεις προβλεπομένας ὑπὸ ἐσωτερικῶν κανονισμῶν καὶ ἀμειβόμενοι ἐπὶ παγίᾳ ἀμοιβῇ, δικαιοῦνται τῆς κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ὡς ἄνω κανονισμῶν ἢ ὀργανισμῶν ἑκάστοτε καθοριζομένης ἀμοιβῆς μετὰ τῶν πάσης φύσεως προσαυξήσεων, ἐπιδομάτων καὶ λοιπῶν κεκτημένων δικαιωμάτων, ἥτις ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν δύναται νὰ ὑπολείπεται ἑκάστοτε τῆς διὰ τῆς παρούσης ἀποφάσεως καθοριζομένης κατ' ἐλάχιστον ὅριον ἀμοιβῆς» (Φ.Ε.Κ. τ. Β' 243). Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐκυρώθη διὰ τοῦ νόμου 3149 τῆς 1 Μαρτίου/3 Μαρτίου 1955 «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης πρὸς ἔκδοσιν τῶν κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. 3026/1954 Νομοθετικὸν Διάταγμα ὑπουργικῶν ἀποφάσεων» (Ἐφημ. Κυβ. τ. Α', σ. 52). Ἐὰν δὲν ἐκυροῦτο, θὰ ἠδύνατο ἴσως νὰ γεννηθῇ θέμα, ἐὰν κεῖται αὕτη ἐντὸς τῆς ἐξουσιοδοτικῆς διατάξεως. Μετὰ τὴν κύρωσιν ὅμως ἀποτελεῖ αὕτη νόμον. Ὁ νόμος ἑπομένως οὗτος, ὁμιλῶν περὶ δικηγόρων «ὑπηρετούντων ἢ ἐντεταγμένων εἰς θέσεις προβλεπομένας ὑπὸ ἐσωτερικῶν κανονισμῶν ἢ ὀργανισμῶν καὶ ἀμειβομένων ἐπὶ παγίᾳ ἀμοιβῇ κλπ.», δὲν ἀφήνει ἀμφιβολίαν, ὅτι ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν δικηγόρων τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ, ἔστω καὶ ἐὰν οἱ δύο πρῶτοι τούτων κατέχουν μονίμους ὀργανικὰς θέσεις, ἤτοι ἔστω καὶ ἐὰν οὗτοι συνδέωνται μετὰ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου. Ὑποστηρίζεται δὲ τοῦτο, διότι ὁ ἄνω νόμος ὁρίζει τὰ ἀμέσως ἀνωτέρω, χωρὶς νὰ ἐνδιαφέρεται διὰ τὴν φύσιν τῆς συνδεούσης σχέσεως, ἥτις οὕτω δύναται νὰ εἶναι καὶ δημοσίου δικαίου. Ρητέον ἔτι ὅτι δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ εἰσέτι, ὅτι, ἀφοῦ διὰ τῆς ἀνωτέρω ἐντάξεως κλπ. δὲν ἀποβάλλεται ἡ ἰδιότης τοῦ δικηγόρου (ἄρθρον 62 § 2 ἐδάφ. στ'), ἔχει αὕτη (ἔνταξις κλπ.) τὸν χαρακτῆρα ἁπλῆς διαβαθμίσεως καὶ ἐσωτερικῆς τακτοποιήσεως καὶ ὅτι καὶ μετ' αὐτὴν (ἔνταξιν κλπ.) οἱ δικηγόροι τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ ἐξακολουθοῦν νὰ συνδέωνται μετ' αὐτοῦ διὰ τῆς σχέσεως τῆς ἐμμίσθου ἐντολῆς καὶ ἔχουν καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐφαρμογὴν τὰ δι' ἅπαντας τοὺς δικηγόρους ἰσχύοντα (Α.Π. 283/1956, Σ. Ε. 1619/1957. Ἐφ. Ἀθηνῶν 3159/1957, Χ. *Πράτσικας*, ΞΖ' 113, *Καποδίστριας*, Ἑρμ.ΑΚ Εἰσαγ. ἄρθρ. 648 - 680 κλπ.). Συνεπῶς θὰ πρέπει νὰ ἀμείβωνται οὗτοι συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς ἀποφάσεως ταύτης.

4. Ὁ Ἀντιπρόεδρος *Γ. Φραγκούλης* καὶ οἱ Σύμβουλοι *Δ. Μαγγιῶρος*, *Κ. Ρουμπάνης*, *Ι. Μπιζίμης*, *Ἐμμ. Σαμαλέας* καὶ *Κ. Παπαμιχαλόπουλος*, συμφωνοῦντες ἀπολύτως πρὸς τὰ ἐν παραγράφῳ 3 ἐκτιθέμενα, προσθέτουν συνάμα καὶ τὰ ἑξῆς: Δυνάμει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 62 § 2 (ν.δ. 3026/1956) τῆς ὁριζούσης: «Δὲν ἀποβάλλουν τὴν ἰδιότητα τοῦ δικηγόρου: α). . . . στ) ὁ παρέχων τὰς ὑπηρεσίας εἰς Δῆμον ἢ Κοινότητα ἢ Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου ὡς δικαστικὸς ἢ νομικὸς σύμβουλος ἢ δικηγόρος», καὶ οἱ κατέχοντες μονίμους ὀργανικὰς θέσεις τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ δικηγόροι αὐτοῦ δὲν ἀπέβαλον τὴν ἰδιότητά των ταύτην. Περαιτέρω αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 63, αἱ ὁρίζουσαι: «§ 3. Εἶναι ἀσυμβίβαστος πρὸς τὸ δικηγορικὸν λειτούργημα πᾶσα ἔμμισθος ὑπηρεσία παρὰ φυσικῷ ἢ νομικῷ προσώπῳ. § 4. Κατ' ἐξαίρεσιν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δικηγόρον: α) ἡ ἐπὶ παγίᾳ ἐτησίᾳ ἢ μηνιαίᾳ ἀμοιβῇ παροχὴ καθαρῶς νομικῶν ἐργασιῶν, εἴτε ὡς δικαστικοῦ ἢ νομικοῦ συμβούλου, εἴτε ὡς δικηγόρου καὶ β) ἡ διδασκαλία μαθημάτων νομικῶν ἢ πολιτικῶν ἐπιστημῶν», ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν δικηγόρων τῆς προηγουμένης διατάξεως, ἤτοι τῆς τοῦ ἄρθρου 62 § 2 ἐδ. στ'. Ὑποστηρίζεται τοῦτο διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους: α) Διότι τὸ ἄρθρον 62 ρυθμίζει κατὰ τρόπον ὁλοκληρωτικὸν καὶ δι' ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς δικηγόρους τὸ θέμα τῆς αὐτοδικαίας ἀπωλείας τῆς ἰδιότητος τοῦ δικηγόρου, ἐνῷ τὸ ἄρθρον 63 ρυθμίζει, κατὰ τὸν αὐτὸν ὁλοκληρωτικὸν τρόπον καὶ δι' ὅλους τοὺς δικηγόρους, τὸ διάφορον θέμα τοῦ ἀσυμβιβάστου πρὸς τὸ λειτούργημα τοῦ δικηγόρου. Αἱ διατάξεις συνεπῶς ἑκάστου τῶν ἄρθρων τούτων ἀναφέρονται εἰς ἅπαντας ἀνεξαιρέτως τοὺς δικηγόρους, ἆρα δὲ αἱ τοῦ ἄρθρου 63 §§ 3 καὶ 4 καὶ εἰς τοὺς δικηγόρους τοῦ ἄρθρου 62 § 2 ἐδ. στ' β), διότι, ὁμιλοῦσα ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 63 περὶ νομικῶν προσώπων, ἐννοεῖ ὡς τοιαῦτα καὶ τὰ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ὅ τοῦτο σαφῶς προκύπτει καὶ ἐκ τῆς παραγράφου 6 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, γ) διότι, ἐὰν δὲν ὑπῆρχε ἡ ἐξαίρεσις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 63, δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀσκῇ τὸ λειτούργημα τοῦ δικηγόρου ὁ δικηγόρος τοῦ ἄρθρου 62 § 2 ἐδ. στ', διότι διάφορον εἶναι τὸ θέμα τῆς ἀποβολῆς τῆς ἰδιότητος τοῦ δικηγόρου ἀπὸ τὸ θέμα τοῦ ἀσυμβιβάστου πρὸς τὸ λειτούργημα τοῦ δικηγόρου καὶ διάφορος ἡ διαδικασία εἰς ἑκάστην τῶν θεμάτων τούτων (βλ. ἄρθρον 62 § 1 καὶ 63 § 7), δ), διότι δύναμαι νὰ διατηρῶ τὴν ἰδιότητα τοῦ δικηγόρου, νὰ μὴ δύναμαι ὅμως νὰ ἀσκῶ τὸ λειτούργημα αὐτοῦ καὶ ε) διότι διάκρισις τῶν δικηγόρων, ὡς πρὸς τὴν ἀμοιβήν, δὲν εἶναι νοητή, οὔτε καὶ λογικὴ (βλ. καὶ ἄρθρον 248, ἐν συνδυασμῷ μὲ ἄρθρον 94). Ὅταν, συνεπῶς, τὸ ἄρθρον 92 § 2 παραπέμπει εἰς τὸ ἄρθρον 63 § 4 ἐδ. α' (ὑπάρχει καὶ ἐδάφιον β'), περιλαμβάνονται εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην διάταξιν καὶ οἱ δικηγόροι τοῦ ἄρθρου 62 § 2 ἐδ. στ', τῆς ἀντιδιαστολῆς γινομένης ἀπὸ τὸ ἐδ. α' καὶ ὄχι ἀπὸ τοὺς δικηγόρους τούτους. Συνέπεια τούτου εἶναι, ὅτι ἡ ὑπ' ἀριθ. 128494/1954 ὑπουργικὴ ἀπόφασις, καθορίσασα τὴν ἀμοιβὴν τῶν δικηγόρων τούτων, κεῖται ἐντὸς τῆς ἐξ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΤΗΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΙ' ΑΝΕΡΓΙΑΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 16 § 1 τοῦ ν.δ. 2961/1954 «περὶ συστάσεως Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας» (ΕΕΔ 13, 941) ἄνεργος θεωρεῖται ἐκεῖνος, δστις μετὰ τὴν λῆξιν τῆς σχέσεως ἐργασίας δὲν εὗρε νέαν ἀπασχόλησιν, ἐξηρτημένην ἢ μή.

Ἐν τούτοις κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 27 § 2 τοῦ αὐτοῦ ν.δ/γματος καὶ ἐν περιπτώσει διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐκμεταλλεύσεως καὶ ἀδυναμίας ἐξ οἱουδήποτε λόγου καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας καὶ ἐκδόσεως τῆς σχετικῆς βεβαιώσεως τοῦ ἐργοδότου ὁ ἄνεργος δύναται κατὰ τὴν εὔλογον κρίσιν τῆς Ὑπηρεσίας (τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας) νὰ τύχῃ ἐπιδόματος ἀνεργίας, ἐφ' ὅσον συντρέχουσιν αἱ νόμιμοι προϋποθέσεις (περὶ αὐτῶν βλέπε ΕΕΔ 18, 844) καὶ ἐφ' ὅσον οὗτος ἐνεργήσῃ κατὰ τὰ ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁριζόμενα (νὰ ἀναγγελθῇ προσωπικῶς εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν Ἀνεργίας τῆς κατοικίας του ἢ τῆς τελευταίας ἀπασχολήσεως καὶ ὑποβάλῃ αἴτησιν περὶ ἐπιδοτήσεως ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἀπασχολήσεως).

Ἡ διάταξις ἀποτελεῖ παρέκκλισιν τῆς γενικῆς ἀρχῆς τοῦ νόμου, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπιδόματος ἀνεργίας δικαιοῦται ὁ ἐγκύρως κατὰ τὸν νόμον 3198 1955 (ΕΕΔ 14, 602) ἀπολυόμενος, δηλαδὴ μετ' ἔγγραφον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ καταβολὴν τῆς ὀφειλομένης διὰ τὴν ἀπόλυσιν ἀποζημιώσεως (ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955 (ἀντίθετοι αἱ Σ.Ε. 443/1951, ΕΕΔ 16, 441, ἐφ' ἧς ὅμως βλέπε αὐτόθι σημειώσεις μας, Σ.Ε. 503/1956, ΕΕΔ 18, 6), κατὰ τὴν πρακτικὴν δὲ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας ἡ διάταξις ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ὅταν ὑπάρχῃ οἰκονομικὴ ἀδυναμία καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, διὰ τὸ κῦρος τῆς ἀπολύσεως (βλέπε ΕΕΔ 18, 795).

Ἐξ ἄλλου, κατ' ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας (919/1956, ΕΕΔ 18, 795) καθωρίσθησαν αἱ κάτωθι προϋποθέσεις διὰ τὴν βάσει τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ἐπιδότησιν, ἤτοι ἐφ' ὅσον α) πρόκειται περὶ μισθωτῶν, τῶν ὁποίων πράγματι ἔχει διακοπῇ ἡ ἀπασχόλησις συνεπείᾳ διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως, ὡς τοιαύτης νοουμένης τῆς πλήρους ἀναστολῆς τῆς συμφώνου πρὸς τὸν κύριον αὐτῆς προορισμὸν παραγωγικῆς δραστηριότητος, χωρὶς νὰ εἶναι ἀπαραίτητος ἡ ἐξαφάνισις αὐτῆς ὡς οἰκονομικῆς μονάδος, β) ἡ μὴ τήρησις τῶν διατυπώσεων τοῦ νόμου 3198/1955 καὶ εἰδικώτερον ἡ μὴ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ὀφείλεται εἰς πραγματικὴν τοῦ ἐργοδότου ἀδυναμίαν, ὡς τοιαύτης νοουμένης καὶ τῆς ἐλλείψεως κυκλοφοριακοῦ κεφαλαίου καὶ ἀδυναμίας εὐχεροῦς ἐκποιήσεως διαθεσίμων, ἀλλὰ παγιοποιημένων περιουσιακῶν στοιχείων, γ) οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἄνεργοι θέλουν ἀναγγελθῇ ἁρμοδίως ἐντὸς τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 27 § 1 τοῦ ν.δ. 2961/1954 τριακονθημέρου προθεσμίας, ταύτης, ἐν ἐλλείψει ἐγγράφου ἀπολύσεως, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως εἰς τὴν οἰκείαν Τοπικὴν Ὑπηρεσίαν ἢ Ὑποκατάστημα τοῦ Ι.Κ.Α. τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § 2 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 87274/3786/1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ παροχῶν ἀνεργίας (ΕΕΔ 16, 1024) καὶ ἐπέχοντος νόμου ἰσχύν, ὡς ἐκδοθέντος κατὰ νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν, εἰς ἃς περιπτώσεις δὲν καθίσταται δυνατὴ ἡ παρὰ τοῦ ἀνέργου κατάθεσις τῶν ὑπὸ στοιχεῖα α ἕως γ δικαιολογητικῶν τῆς προηγουμένης παραγράφου (δηλαδὴ τοῦ ἐγγράφου τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, τῆς βεβαιώσεως τοῦ ἐργοδότου περὶ τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἢ τοῦ β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου τοῦ Ι.Κ.Α.), ἕνεκεν ἀντικειμενικῆς ἀδυναμίας, ὀφειλομένης εἰς τὴν διακοπὴν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐκμεταλλεύσεως ἢ εἰς ἕτερον λόγον ἀνωτέρας βίας, ἢ προκειμένου περὶ τῶν στοιχ. β—γ δικαιολογητικῶν ἕνεκεν ἀρνήσεως τοῦ ἐργοδότου, ἡ ἐπιδότησις χωρεῖ βάσει μόνον τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου μετὰ προηγουμένην διαπίστωσιν παρὰ τῆς Ὑπηρεσίας περὶ τῆς συνδρομῆς τῶν νομίμων προϋποθέσεων, εἰς ἃς δὲ περιπτώσεις εἶναι ἀνέφικτον νὰ ἀποδεικνύωνται ἐκ τοῦ βιβλιαρίου ἐνσήμων αἱ προϋποθέσεις ἐπιδοτήσεως (π.χ. διότι ὁ ἐργοδότης δὲν ἔχει ἐπικολλήσει τὰ ἔνσημα), τότε ἡ Ὑπηρεσία δύναται νὰ ἀρκῆται εἰς βεβαίωσιν τοῦ ἐργοδότου διὰ τὴν ἀπασχόλησίν του καὶ ἐν συνεχείᾳ νὰ γίνηται ἐπαλήθευσις ταύτης ἀπὸ τὴν ἁρμοδίαν Ὑπηρεσίαν Ἐσόδων τοῦ Ι.Κ.Α.

Ὡς πρὸς τὴν σχέσιν ἤδη μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ χωροῦν τὰ ἑξῆς: Ἂν ἡ διακοπὴ τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως προῆλθεν ἐκ περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας καὶ ὑπάρχῃ ὁ ἐργοδότης (μία τῶν περιπτώσεων τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ ν.δ. 2961/1954 εἶναι καὶ ἡ ἐξαφάνισις αὐτοῦ) καὶ προβῇ εἰς ἔγγραφον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου

ιωδοτικῆς διατάξεως (ἄρθρον 92 § 2).

5. Ὅθεν ἐπὶ τοῦ ἐρωτήματος προσήκει ἡ νὰ ἀναλυτικὴ ἀπάντησις, ἤτοι ἐν περιλήψει, ὅτι ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῆς π' ἀριθ. πρωτ. 128494/1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης, τῆς ἐχούσης ἰσχὺν νόμου μετὰ τὴν κύρωσίν της ὑπὸ τοῦ νόμου 3140/1955, προκύπτει σαφῶς, ὅτι καὶ ἐντεταγμένοι εἰς μονίμους ὀργανικὰς θέσεις δικηγόροι τοῦ Μ.Τ.Σ., μὴ ἀποβάλλοντες τὴν ἰδιότητα τοῦ δικηγόρου κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 62 § 2 ἐδ. στ' τοῦ Δικηγορικοῦ Κώδικος, πρέπει νὰ μείβωνται κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἐὰν αἱ ὑπὸ ταύτης καθοριζόμεναι ἀμοιβαὶ εἶναι ἀνώτεραι τῶν τῆς ὀργανικῆς των θέσεως καθ' ἃ εἰδικώτερον ἐκ τῶν γενικῶν διατάξεων (§ II) τῆς ἀποφάσεως ταύτης προκύπτει.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

3990]1959 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί αναθέσεως εις Αστυνομικάς Αρχάς της εκδικάσεως αστυνομικών παραβάσεων τιμωρουμένων διά προστίμου, συμπληρώσεως του νόμου 4841]1930 περί αυτοκινήτων και άλλων τινών συναφών διατάξεων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 199 της 23 Σεπτεμβρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του άρθρου 35 του Συντάγματος και την από 1 Σεπτεμβρίου 1959 σύμφωνον γνώμην της κατά την παράγραφον 2 του αυτού άρθρου 35 Ειδικής Επιτροπής εκ Βουλευτών, προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

. . . . . .

Άρθρον 17

Το άρθρον 17 του νόμου 2119/1953, ως συνεπληρώθη διά της παραγράφου 4 του άρθρου 33 του ν.δ/τος 3334/1955, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

1) Αι δαπάναι εκμεταλλεύσεως εκάστου λεωφορείου αυτοκινήτου (κινήσεως, συντηρήσεως, χρηματικών ποινών κλπ.) βαρύνουν αποκλειστικώς τον ιδιοκτήτην αυτού. Ειδικώς οι οδηγοί

3188/1955 (και επί ανωτέρας βίας επιβάλλεται ή καταγγελία της συμβάσεως εργασίας, βλέπε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 16, 47, ένθα και παραπομπαί), υπότε δεν οφείλει και αποζημίωσιν, εκτός άν συντρέχη περίπτωσις του άρθρου 6 § 2 του νόμου 2112, ως έτροποποιήθη υπό του άρθρου 4 του νόμου 4558/1930, τότε υπάρχει έγκυρος καταγγελία της συμβάσεως εργασίας και δεν συντρέχει περίπτωσις εφαρμογής της διατάξεως του άρθρου 27 του ν.δ. 2961/1954, άλλ' ή επιδότησις του ανέργου θά χωρήση βάσει των γενικών διατάξεων του ν.δ. 2961/1954.

Αν η διακοπή των εργασιών προέρχηται εκ περιστατικού ανωτέρας βίας και δεν υπάρχη έργοδότης διά την έγγραφον καταγγελίαν της συμβάσεως εργασίας ή και δεν προέβη εις αυτήν, τότε διατηρείται μεν η εργασιακή σχέσις, μη έχουσα νομίμως καταλυθή, άλλά και δεν οφείλεται εις τον μισθωτόν μισθός (άρθρον 656 Α.Κ.), κατά την διάρκειαν της επιδοτήσεως αυτού κατ' άρθρον 27 ν.δ. 2961/1954 (βλέπε περί της εννοίας της ανωτέρας βίας Α.Π. 637/1950, ΕΕΔ 10, 290, Α.Π. 315/1954, ΕΕΔ 13, 636, Α.Π. 170/1957, ΕΕΔ 16, 376).

Αν η διακοπή των εργασιών προέρχηται εξ άλλου περιστατικού, το οποίον δεν συνιστά την έννοιαν της ανωτέρας βίας, τότε οφείλεται υπό του εργοδότου ο μισθός (βλέπε και Γνωμ. Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ΕΕΔ 16, 228).

Ο εργοδότης κατά την καταβολήν του μισθού οφείλει, κατ' άρθρον 31 του ν.δ. 2698/1953 (ΕΕΔ 12, 1284), αναλογικώς εφαρμοζομένου, να παρακρατήση εκ του μισθού τα καταβληθέντα εις τον μισθωτόν επιδόματα ανεργίας (βλέπε και ΕΕΔ 18, 736, ένθα εγκύκλιος του Οργανισμού Ανεργίας).

λεωφορείων (τακτικοί και εφεδρικοί) αποτελού μέν προσωπικόν των ιδιοκτητών των λεωφορείων παρ' ών και προσλαμβάνονται, ή αντιμισθία μως τούτων καταβάλλεται υπό του οικείο Κ.Τ.Ε.Λ.

2) Αί δαπάναι λειτουργίας εκάστου Κ.Τ.Ε.Λ θεωρούνται ως γενικά έξοδα και βαρύνουσι τοι το. Εις τα γενικά έξοδα εκάστου Κ.Τ.Ε.Λ. περ λαμβάνονται και αί αντιμισθίαι του προσωπικο αυτού, εν οις και των σταθμαρχών, ελεγκτών και εισπρακτόρων, τακτικών και εφεδρικών, τ τυχόν καταβαλλόμενα εφεδρικά επιδόματα τα εν τω παρόντι αναφερομένου προσωπικού και μετ' απόφασιν του Διοικητικού Συμβουλίου κ εγκρισιν του οικείου νομομηχανικού διατιθέμ ναι δαπάναι μικροεπισκευών οδών.

Η συνοδεύουσα την εκκαθάρισιν εκάστη διαχειριστικής περιόδου ανάλυσις της διαχειρ σεως των γενικών εξόδων του Κ.Τ.Ε.Λ. δέον περιλαμβάνη αναλυτικώς και κεχωρισμένην εκ στην διακεκριμένην δαπάνην.

3) Οι κατά την δημοσίευσιν του παρόντ υπηρετούντες ως εισπράκτορες εις λεωφορε εντεταγμένα εις Κ.Τ.Ε.Λ. και έχοντες εξάμηνο τούλάχιστον υπηρεσίαν εις λεωφορείον του α του Κ.Τ.Ε.Λ. εντάσσονται εις το Κ.Τ.Ε.Λ. κ αποτελούσι προσωπικόν αυτού.

Η ένταξις των ανωτέρω ενεργείται παρ' πιτροπής βάσει των υπό του Κανονισμ προσωπικού των Κ.Τ.Ε.Λ. προβλεπομένων τυ κών προσόντων και εκτίμησιν των ουσιαστικ και επαγγελματικών τοιούτων (έντιμότης, κα συμπεριφορά, εργατικότης, πειθαρχία).

Δι' έκαστον Κ.Τ.Ε.Λ. συνιστάται επιτρο αποτελουμένη εξ ενός των εις την έδραν τούτ υπηρετούντων αξιωματικών εκ Αστυνομ Πόλεων ή της Χωροφυλακής, κατά προτίμησ της Τροχαίας Κινήσεως, προτεινομένου πα της αρμοδίας Αστυνομικής Αρχής, εξ ενός ό τιπροσώπου του Κ.Τ.Ε.Λ., ορισθέντος εκ τ μελών του Διοικητικού αυτού Συμβουλίου, εξ ενός αντιπροσώπου των εισπρακτόρων, λα βανομένου εκ των υπέρ την τριετίαν υπηρετο των εις τι λεωφορείον του Κ.Τ.Ε.Λ. τοιούτ Κατά τον αυτόν τρόπον και υπό τας αυτ προϋποθέσεις ορίζονται και οι αναπληρω τούτων.

Αι επιτροπαί συνιστώνται δι' εκασ Κ.Τ.Ε.Λ. έδρεύον εν τω Νομώ Αττικής υπό Υπουργού Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργ διά δε τα λοιπά υπό του οικείου Νομάρχου.

Αι περί εντάξεως αποφάσεις των επιτροπ είναι οριστικαί, μη υποκείμεναι εις ουδέν έν κον μέσον.

4) Τυχόν οφειλόμεναι μέχρι της ισχύος παρόντος απαιτήσεις εκ μισθών, αποζημιώσε κλπ των εισπρακτόρων έναντι των ιδιοκτητ των λεωφορείων δέν βαρύνουσι τα Κ.Τ.Ε.Λ.

Άρθρον 27

Η ισχύς του παρόντος άρχεται από της

μοσιεύσεώς του εις την Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Βασιλικῇ Πρεσβείᾳ Ρώμης τῇ 17 Σεπτεμβρίου 1959.

—

3975]1959 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2795]1954 καὶ ἐπεκτάσεως διατάξεων ἀφορωσῶν τὴν νοσοκομειακὴν καὶ τὴν φαρμακευτικὴν περίθαλψιν καὶ ἔξοδα κηδείας τῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ εἰς τοὺς στρατιωτικούς.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 196 τῆς 22 Σεπτεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος καὶ τὴν ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1959 σύμφωνον γνώμην τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 35 Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκ Βουλευτῶν, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Εἰς τὸ τέλος τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 2795/1954 «περὶ παροχῆς φαρμακευτικῆς περιθάλψεως κλπ.» προστίθεται ἐδάφιον, ἔχον ὡς ἀκολούθως:

«Ἐπίσης ἐφαρμόζεται καὶ διὰ τοὺς ἐφέδρους ἐκ μονίμων καθ' ὃν χρόνον διατελοῦσιν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τοὺς τῶν πολεμικῶν καταστάσεων ἐν γένει, ὡς καὶ εἰς τὰς οἰκογενείας ἀμφοτέρων τῶν κατηγοριῶν τούτων».

«Ὁμοίως ἐφαρμόζεται καὶ διὰ τοὺς βουλευτάς, ὡς καὶ εἰς τὰς οἰκογενείας αὐτῶν, τῶν λεπτομερειῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος ἐδαφίου καθορισθησομένων διὰ β.δ/τος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπερ ἐπίσης θέλει ρυθμίσει καὶ τὴν σχετικὴν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον κράτησιν ἐκ τῆς βουλευτικῆς ἀποζημιώσεως, ὡς καὶ τὸν τρόπον καταβολῆς αὐτῆς».

2) Ἡ παράγραφος 3 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«3. Οἰκογένεια, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου, εἶναι ἡ κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 85 τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος καὶ τὰ εἰς ἐκτέλεσιν ταύτης ἐκδιδόμενα διατάγματα, καθοριζομένη ἑκάστοτε διὰ τοὺς Δημοσίους ὑπαλλήλους».

3) Μετὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου προστίθεται παράγραφος 4, τῆς ἤδη παραγράφου 4 λαμβανούσης τὸν ἀριθμὸν 5.

«4) Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3766/1957, τοῦ ν.δ. 488/1947 καὶ τῶν ἐκτελεστικῶν αὐτῶν διαταγμάτων ἐφαρμόζονται ὅσον ἀφορᾷ τὴν δωρεὰν ἢ ἐπὶ μειωμέναις νοσηλείαις σανατοριακὴν περίθαλψιν τῶν ἐν αὐταῖς ἀναφερομένων, καὶ διὰ τοὺς ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἀναφερομένους, ὡς καὶ διὰ τοὺς στρατιωτικοὺς συνταξιούχους καὶ τῶν οἰκογενειῶν των, βάσει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀπὸ 2.5.1959 β.δ/τος. Τὰ νοσοκομεῖα - σανατόρια ἐν γένει, εἰς τὰ ὁποῖα θὰ εἰσάγωνται πρὸς νοσηλείαν τὰ δικαιούμενα πρόσωπα, ὁ ἀριθμὸς τῶν κλινῶν, ἡ διάρκεια τῆς νοσηλείας, ἡ ἀντιστοιχοῦσα εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ νοσηλευομένου θέσις ἐν τῷ σανατορίῳ καὶ αἱ προϋποθέσεις εἰσαγωγῆς αὐτῶν ρυθμίζονται διὰ β. δ/γμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ οἰκείου Ὑπουργοῦ καὶ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν».

Ἄρθρον 2

1) Αἱ ἑκάστοτε ἰσχύουσαι διατάξεις νόμων, διαταγμάτων καὶ ἐν γένει κανονιστικῶν πράξεων, δι' ὧν προβλέπεται ἡ παροχὴ ἰατροφαρμακευτικῆς καὶ νοσοκομειακῆς περιθάλψεως εἰς πολιτικοὺς συνταξιούχους καὶ μέλη τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν, ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τοὺς στρατιωτικοὺς συνταξιούχους καὶ τὰ αὐτὰ μέλη τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν.

2) Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 1852/1942, ὡς ἐτροποποιήθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 954/1943, ὡς καὶ αἱ ἑκάστοτε ἰσχύουσαι διατάξεις νόμων, διαταγμάτων καὶ ἐν γένει κανονιστικῶν πράξεων, δι' ὧν προβλέπεται ἡ καταβολὴ ἐξόδων κηδείας εἰς πολιτικοὺς συνταξιούχους, ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τὰ ἀποβιοῦντα μέλη τῶν οἰκογενειῶν τῶν στρατιωτικῶν, τὰ λαμβάνοντα σύνταξιν λόγῳ θανάτου τοῦ στρατιωτικοῦ.

Ἄρθρον 3

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Β. Πρεσβείᾳ Ρώμης τῇ 13 Σεπτεμβρίου 1959

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως ἁρμοδιότητος καὶ ὀργανικῆς συνθέσεως ἑνίων Δημοσίων Ταμείων καὶ συστάσεως τριῶν Ταμείων Εἰσπράξεως Ἐσόδων Ι.Κ.Α. εἰς Ἀθήνας καὶ ἑνὸς εἰς Θεσσαλονίκην.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 184 τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου ὀγδόου τοῦ ν.δ. 3908/1958, 2) τὴν ἀπὸ 15 Σεπτεμβρίου 1958 αἴτησιν τῆς Διοικήσεως τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων περὶ συστάσεως τριῶν Ταμείων ἐν Ἀθήναις καὶ ἑνὸς ἐν Θεσσαλονίκῃ διὰ τὴν ἀποκλειστικὴν εἰσπραξιν τῶν ἐσόδων αὐτοῦ καὶ 3) τὴν ὑπ' ἀριθ. 435/1959 γνωμοδότησιν τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Δημοσίων Ὑπαλλήλων καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 378/1959 ὁμοίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Συνιστῶνται ἐν Ἀθήναις τρία Ταμεῖα α' τάξεως, ἀποκλειστικῆς ἁρμοδιότητος, διὰ τὴν εἴσπραξιν ἐσόδων τοῦ Ι.Κ.Α. ἐν τῇ κατωτέρω καθοριζομένῃ κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ παρόντος περιφερείᾳ αὐτῶν.

2. Τὸ νῦν λειτουργοῦν ἐν Ἀθήναις Ταμεῖον Εἰσπράξεων Ἐσόδων Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν λαμβάνει τὴν ἐπωνυμίαν Α' Ταμεῖον Εἰσπράξεων Ἐσόδων Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν, τὰ δὲ διὰ τοῦ παρόντος συνιστώμενα τρία Ταμεῖα Εἰσπράξεως Ἐσόδων τοῦ Ι.Κ.Α. λαμβάνουσι κατὰ τὴν σειρὰν τὴν ἐπωνυμίαν «Β' Ταμεῖον Εἰσπράξεως Ἐσόδων Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν, Γ' Ταμεῖον Εἰσπράξεως Ἐσόδων Ι.Κ.Α. καὶ Δ' Ταμεῖον Εἰσπράξεως Ἐσόδων Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν».

3. Ἡ περιφέρεια τοῦ Α' Ταμείου Εἰσπρά-

ξεως τοῦ Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν καὶ τῶν συνιστωμένων διὰ τοῦ παρόντος τριῶν ὡς ἄνω Ταμείων ὁρίζεται ὡς ἀκολούθως:

α) Τὸ Α' Ταμεῖον Εἰσπράξεως Ἐσόδων Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν ἔχει περιφέρειαν ἀντίστοιχον πρὸς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν.

β) Τὸ Β' Ταμεῖον Εἰσπράξεως Ἐσόδων Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν ἔχει περιφέρειαν ἀντίστοιχον πρὸς τὴν περιφέρειαν τῶν ὑποκαταστημάτων Κυψέλης, Γκύζη, Ν. Ἰωνίας, Χαλανδρίου.

γ) Τὸ Γ' Ταμεῖον Εἰσπράξεως Ἐσόδων Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν ἔχει περιφέρειαν ἀντίστοιχον πρὸς τὴν περιφέρειαν τῶν ὑποκαταστημάτων Ι.Κ.Α. Παγκρατίου, Καλλιθέας καὶ Ν. Κόσμου.

δ) Τὸ Δ' Ταμεῖον Εἰσπράξεως Ἐσόδων Ι.Κ.Α. ἔχει περιφέρειαν ἀντίστοιχον πρὸς τὴν περιφέρειαν τῶν ὑποκαταστημάτων Ι.Κ.Α. Κεραμεικοῦ, Περιστερίου καὶ Αἰγάλεω.

4. Εἰς τὴν ὀργανικὴν σύνθεσιν τῶν συνιστωμένων Ταμείων Β' Εἰσπράξεων Ἐσόδων Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν, Γ' Εἰσπράξεων Ἐσόδων Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν καὶ Δ' Εἰσπράξεων Ἐσόδων Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν περιλαμβάνονται αἱ κάτωθι θέσεις ταμειακῶν ὑπαλλήλων, ἀποτελοῦσαι θέσεις τῆς Ταμειακῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους α) ἀνὰ μία θέσις Διευθυντοῦ ἐπὶ βαθμῷ 4ῳ, β) ἀνὰ μία θέσις ἐλεγκτοῦ ἐπὶ βαθμῷ 6ῳ καὶ γ) ἀνὰ μία θέσις ἐπιμελητοῦ εἰσπράξεως, ἐκτελοῦντος καθήκοντα διαχειριστοῦ.

5. Ἡ εἰς προσωπικὸν σύνθεσις καὶ βαθμολογικὴ τάξις τῶν κάτωθι Δημοσίων Ταμείων τροποποιεῖται ὡς ἕπεται:

α) Περιορίζεται ἡ εἰς προσωπικὸν σύνθεσις τοῦ Ταμείου Πληρωμῶν Ἀθηνῶν κατὰ μίαν θέσιν ἐλεγκτοῦ ἐπὶ βαθμῷ 4ῳ καὶ ὑποβιβάζονται τὰ Ταμεῖα α' τάξεως Καλύμνου καὶ Λήμνου εἰς β' τάξεως τοιαῦτα, περιοριζομένης τῆς εἰς προσωπικὸν συνθέσεως τούτων κατὰ μίαν θέσιν διευθυντοῦ ἐπὶ βαθμῷ 4ῳ, ἀντικαθιστωμένης δὲ μιᾶς θέσεως διευθυντοῦ ἐπὶ βαθμῷ 5ῳ.

β) Ἡ προβλεπομένη εἰς ἕκαστον τῶν Ταμείων Καλύμνου καὶ Λήμνου θέσις ἐλεγκτοῦ ἐπὶ βαθμῷ 5ῳ ἀντικαθίσταται διὰ θέσεως ἐλεγκτοῦ ἐπὶ βαθμῷ 6ῳ, καταργουμένων ἀντιστοίχως δύο θέσεων εἰσηγητῶν ἐκ τῆς συνθέσεως τοῦ Ταμείου Εἰσπράξεων Ἐσόδων Αὐτοκινήτων Ἀθηνῶν. Ἡ καταργουμένη ἐπίσης θέσις ἐλεγκτοῦ ἐπὶ βαθμῷ 4ῳ τοῦ Ταμείου Πληρωμῶν Ἀθηνῶν ἀντικαθίσταται διὰ θέσεως ἐλεγκτοῦ ἐπὶ βαθμῷ 5ῳ, καταργουμένης ἐκ τῆς συνθέσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ταμείου Εἰσπράξεων Ἐσόδων Αὐτοκινήτων Ἀθηνῶν.

γ) Περιορίζεται ἡ εἰς προσωπικὸν σύνθεσις τῶν Α', Δ' καὶ ΣΤ' Ταμείων Εἰσπράξεων Ἀθηνῶν κατὰ μίαν θέσιν εἰσηγητοῦ ἐπὶ βαθμῷ 6ῳ.

δ) Περιορίζεται ἡ εἰς προσωπικὸν σύνθεσις τοῦ Ταμείου Εἰσπράξεως Ἐσόδων Αὐτοκινήτων Ἀθηνῶν κατὰ τρεῖς θέσεις ἐπιμελητῶν εἰσπράξεως.

ε) Εἰς τὴν ὀργανικὴν σύνθεσιν τῶν Ταμείων Ἐλευθερίων Ἐπαγγελμάτων Ἀθηνῶν, ΙΣΤ' Εἰσπράξεων καὶ Καλλιθέας προστίθεται ἀνὰ μία θέσις γραμματέως, καταργουμένων ἀντιστοίχως τριῶν θέσεων γραμματέων ἐκ τῆς συνθέσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ταμείου Εἰσπράξεων Ἐσόδων Αὐτοκινήτων Ἀθηνῶν.

στ) Εἰς τὴν ὀργανικὴν σύνθεσιν προσωπικοῦ τῶν Ταμείων Ἐλευθερίων Ἐπαγγελμάτων Ἀθηνῶν καὶ ΙΕ' Εἰσπράξεων Ἀθηνῶν προστίθεται ἀνὰ μία θέσις ἐπιμελητοῦ εἰσπράξεων ἐπὶ ἀντιστοίχῳ καταργήσει δύο θέσεων ἐπιμελητῶν εἰσπράξεων ἐκ τῆς συνθέσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ταμείου Εἰσπράξεως Ἐσόδων Αὐτοκινήτων Ἀθηνῶν.

Ἄρθρον 2

1. Συνιστᾶται ἐν Θεσσαλονίκῃ Δημόσιον Ταμεῖον Α' τάξεως ἀποκλειστικῆς ἁρμοδιότητος διὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν ἐσόδων τοῦ Ι.Κ.Α. Θεσσαλονίκης μὲ ἕδραν τὴν πόλιν τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ἐπωνυμίαν «Ταμεῖον Εἰσπράξεως Ἐσόδων Ι.Κ.Α. Θεσσαλονίκης» καὶ περιφέρειαν τὴν περιφέρειαν τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης.

2) Εἰς τὴν ὀργανικὴν σύνθεσιν τοῦ συνιστωμένου Ταμείου περιλαμβάνονται αἱ κάτωθι θέσεις ταμειακῶν ὑπαλλήλων, ἀποτελοῦσαι θέσεις τῆς Ταμειακῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους, ἤτοι α) μία θέσις διευθυντοῦ ἐπὶ βαθμῷ 4ῳ, β) μία θέσις ἐλεγκτοῦ ἐπὶ βαθμῷ 6ῳ, γ) μία θέσις ἐπιμελητοῦ εἰσπράξεων, ἐκτελοῦντος καθήκοντα διαχειριστοῦ.

3) Ἡ εἰς προσωπικὸν σύνθεσις καὶ ἡ βαθμολογικὴ τάξις τῶν κάτωθι Ταμείων τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

α) Ὑποβιβάζεται τὸ Ταμεῖον α' τάξεως Καρυστίας εἰς β' τάξεως τοιοῦτο, καταργουμένης ἐκ τῆς συνθέσεως αὐτοῦ μιᾶς θέσεως διευθυντοῦ ἐπὶ βαθμῷ 4ῳ, ἀντικαθιστωμένης διὰ μιᾶς θέσεως διευθυντοῦ ἐπὶ βαθμῷ 5ῳ.

Ἡ εἰς τὸ αὐτὸ Ταμεῖον Καρυστίας προβλεπομένη θέσις ἐλεγκτοῦ ἐπὶ βαθμῷ 5ῳ ἀντικαθίσταται διὰ θέσεως ἐλεγκτοῦ ἐπὶ βαθμῷ 6ῳ, καταργουμένης ἀντιστοίχως ἐκ τῆς συνθέσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Β' Ταμείου Εἰσπράξεως Θεσσαλονίκης μιᾶς θέσεως εἰσηγητοῦ ἐπὶ βαθμῷ 6ῳ.

β) Καταργεῖται μία θέσις εἰσηγητοῦ ἐπὶ βαθμῷ 6ῳ ἐκ τῆς συνθέσεως προσωπικοῦ τοῦ Ταμείου Γ' Εἰσπράξεων Θεσσαλονίκης.

γ) Καταργεῖται μία θέσις ἐπιμελητοῦ εἰσπράξεων τοῦ Ταμείου Κληρονομιῶν Θεσσαλονίκης.

Ἄρθρον 3

Αἱ ἀποδοχαὶ καὶ ἀποζημιώσεις τοῦ προσωπικοῦ τῶν κατὰ τὰ προηγούμενα ἄρθρα 1 καὶ 2 συνιστωμένων Ταμείων Ι.Κ.Α., ὡς καὶ αἱ ἐν γένει δαπάναι λειτουργίας αὐτῶν καταβάλλονται ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. (ἄρθρον 1 νόμου 2252/1952) πέραν τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2252/1952 παρακρατουμένου ποσοστοῦ 1 0/0 ἐπὶ τῶν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσπράξεων αὐτῶν.

Ἄρθρον 4

1) Ἡ εἴσπραξις τῶν τελῶν κυκλοφορίας αὐτοκινήτων ἰδιωτικῆς χρήσεως καὶ μοτοσυκλετῶν, ὡς καὶ τῶν εἰς βάρος φορολογουμένων ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἐπιβαλλομένων προστίμων, δι' ἣν τυγχάνουσιν ἁρμόδια τὰ Ταμεῖα Αὐτοκινήτων Ἀθηνῶν καὶ Πλοίων Πειραιῶς, μεταβιβάζεται διὰ μὲν τὴν περιφέρειαν Ἀθηνῶν εἰς τὰ κατὰ τόπους Α' - ΙΙΙ' Ταμεῖα Εἰσπράξεων Ἀθηνῶν καὶ τὸ Ταμεῖον Ἐλευθερίων Ἐπαγγελμάτων Ἀθηνῶν, διὰ δὲ τὴν περιφέρειαν Πει-

ραιῶς εἰς τὰ Α' - Ε' Ταμεῖα Εἰσπράξεως Πειραιῶς.

2) Ἕκαστον τῶν Α' - ΙΗ' Ταμείων Εἰσπράξεων Ἀθηνῶν καὶ τὸ Ταμεῖον Ἐλευθερίων Ἐπαγγελμάτων, ὡς ἐπίσης καὶ ἕκαστον τῶν Α'-Ε' Ταμείων Εἰσπράξεων Πειραιῶς καθίσταται ἁρμόδιον διὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἐσόδων καὶ τελῶν κυκλοφορίας καὶ προστίμων ἐπιβαλλομένων εἰς βάρος φορολογουμένων τῆς περιφερείας του.

Ἄρθρον 5

Καταργοῦνται δύο θέσεις ἐπιμελητῶν εἰσπράξεως τοῦ Ταμείου Γενικῶν Ἐσόδων Ἀθηνῶν προστιθεμένης ἀντιστοίχως ἀνὰ μιᾶς θέσεως ἐπιμελητοῦ εἰσπράξεως εἰς τὴν ὀργανικὴν σύνθεσιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ΙΓ' Ταμείου Εἰσπράξεων Ἀθηνῶν καὶ ΙΣΤ' Ταμείου Εἰσπράξεων Ἀθηνῶν.

Ἄρθρον 6

1) Τὸ Ταμεῖον Πληρωμῶν Πειραιῶς ὑποβιβάζεται ἀπὸ Δ/σεως α' τάξεως εἰς Διεύθυνσιν β' τάξεως, προαγομένου ἀντιστοίχως τοῦ Α' Ταμείου Εἰσπράξεων Πειραιῶς ἀπὸ Δ/σεως β' τάξεως εἰς Δ/σιν α' τάξεως.

2) Εἰς τὴν ὀργανικὴν σύνθεσιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Α' Ταμείου Εἰσπράξεων Πειραιῶς προστίθεται μία θέσις διευθυντοῦ Ταμείου α' τάξεως, καταργουμένης ἐκ τῆς συνθέσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ταμείου Πληρωμῶν Πειραιῶς, ἥτις ἀντικαθίσταται διὰ μιᾶς θέσεως διευθυντοῦ Ταμείου β' τάξεως, καταργουμένης ἐκ τῆς συνθέσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Α' Ταμείου Εἰσπράξεων Πειραιῶς.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Κερκύρᾳ τῇ 16 Αὐγούστου 1959

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῆς Μηχανογραφικῆς Ὑπηρεσίας τῶν Σ.Ε.Κ

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 185 τῆς 7 Σεπτεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ ν.δ. 3741/1957 «περὶ τοῦ τρόπου καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων, ἀφορωσῶν τὸ προσωπικὸν τοῦτο κλπ.».

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 5882/17/17·5.1958 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημ. Ἔργων «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑφυπουργοῦ Συγκοινωνιῶν δι' ἄσκησιν ἁρμοδιοτήτων (Φ.Ε.Κ. τεῦχος Β', ἀριθ. 143/1958).

3) Σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, διατυπωθεῖσαν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 395 πρακτικῷ αὐτοῦ τῆς 28 Μαΐου 1959, καὶ

4) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, διατυπωθεῖσαν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 366 πρακτικῷ αὐτοῦ τῆς 9 Ἰουλίου 1959, προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ καὶ ἐπὶ τῶν Συγκοινωνιῶν Ὑφυπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Ὁ μηνιαῖος μισθὸς τοῦ προσωπικοῦ τῆς Μηχανογραφικῆς Ὑπηρεσίας τῶν Σ.Ε.Κ., τοῦ συμπληροῦντος ὀργανικὰς θέσεις, καθορίζεται ὡς ἀκολούθως:

α) Προϊστάμενος χειριστής	δραχ.	1150
β) Χειριστὴς Α'	»	1100
γ) Χειριστὴς Β'	»	850
δ) Χειριστὴς Γ'	»	775

2) Ὁ μισθὸς οὗτος προσαυξάνεται διὰ τῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ἀπὸ 18 Μαΐου 1954 β. δ/τος «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. καὶ ἐντεῦθεν χορηγηθεισῶν γενικῶν αὐξήσεων τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ.».

Ἄρθρον 2

1) Εἰς τοὺς χειριστὰς τῶν ἠλεκτρολογιστικῶν μηχανῶν παρέχεται ἐπίδομα καλῆς ἀποδόσεως, ὁριζόμενον εἰς εἴκοσι πέντε τοῖς ἑκατὸν (25 ο/ο) ἐπὶ τοῦ μηνιαίου βασικοῦ αὐτῶν μισθοῦ.

Τὸ ἐπίδομα τοῦτο παρέχεται δι' ἀποφάσεως τριμελοῦς Ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ, τοῦ Διευθυντοῦ Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ τοῦ Προϊσταμένου τῆς Μηχανογραφικῆς Ὑπηρεσίας τῶν Σ.Ε.Κ., κρινούσης περὶ τῆς καλῆς ἀποδόσεως τῶν χειριστῶν τῶν ἠλεκτρολογιστικῶν μηχανῶν.

2) Εἰς τοὺς χειριστὰς τῶν διατρητικῶν μηχανημάτων παρέχεται ὁμοίως ἐπίδομα καλῆς ἀποδόσεως ἐπὶ τοῦ μηνιαίου βασικοῦ αὐτῶν μισθοῦ, ὡς κάτωθι:

α) Δι' ἀπόδοσιν μὲν 8.000—10.000 διατρήσεων ὡριαίως δέκα πέντε τοῖς ἑκατὸν (15ο/ο).

β) Δι' ἀπόδοσιν δὲ 10.001 καὶ ἄνω τοιούτων εἴκοσι πέντε τοῖς ἑκατὸν (25ο/ο).

Τὸ ἐπίδομα τοῦτο παρέχεται ἐπὶ τῇ βάσει βεβαιώσεως τοῦ προϊσταμένου τῆς Μηχανογραφικῆς Ὑπηρεσίας τῶν Σ.Ε.Κ. περὶ τῆς κατὰ τὰ ἄνω καλῆς ἀποδόσεως τῶν χειριστῶν διατρητικῶν μηχανημάτων.

3) Τὰ ἀνωτέρω ἐπιδόματα καταβάλλονται, ἐφ' ὅσον τὸ περὶ οὗ πρόκειται προσωπικὸν δὲν λαμβάνει πέραν τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν του ἕτερον εἰδικὸν ἐπίδομα, ἀποζημίωσιν ἢ ἔξοδα κινήσεως, διὰ τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς αἰτίαν.

Ἄρθρον 3

1) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 18 Μαΐου 1954 β. δ/τος «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ.».

2) Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1959, ἐξαιρέσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2, ἡ ἰσχὺς τοῦ ὁποίου ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουλίου 1959.

Εἰς τοὺς αὐτοὺς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν καὶ ἐπὶ τῶν Συγκοινωνιῶν Ὑφυπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Κερκύρᾳ τῇ 6 Αὐγούστου 1959

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΕΠΙ ΜΙΑΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΟΣ

Συμβαίνει ἐν τῇ πρακτικῇ—καὶ ὄχι ἀσυνήθως—νὰ ρυθμίζωνται ἄνευ νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως σημαντικοῦ διὰ τοὺς ἐργαζομένους ἐνδιαφέροντος θέματα ἐργασίας. Τοῦτο ὀφείλεται εἰς παρερμηνείαν τῆς ἐννοίας τῆς ἐξουσιοδοτήσεως ὑπὸ τοῦ ἐξουσιοδοτουμένου ὀργάνου, ἡ ὁποία βεβαίως εἶναι πιθανή. Δι' αὐτὸ ἄλλως τε ἔχει ταχθῇ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας μὲ τὴν ἀκυρωτικὴν διαδικασίαν του καὶ πρὸς ἄλλην κατεύθυνσιν καὶ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια.

Ἀλλ' ὑπάρχουν περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας σημειοῦται ἔλλειψις τῆς ἀπαιτουμένης προσοχῆς διὰ τὴν ὑπὸ τῆς Διοικήσεως ἄσκησιν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, ἐκ τῆς ὁποίας ἀπορρέουν διοικητικαὶ πράξεις, μὲ βεβαίαν μὲν τὴν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀκύρωσιν, ἀλλὰ δημιουργίαν πραγματικῆς ἐν τῷ μεταξὺ καταστάσεως, τὴν ἀνατροπὴν τῆς ὁποίας εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐννοήσουν οἱ διοικούμενοι καὶ εἰδικῶς ἐκεῖνοι, ὑπὲρ τῶν ὁποίων ἡ πραγματικὴ αὐτὴ κατάστασις ἔχει δημιουργηθῇ.

Παράδειγμα ἀπροσέκτου ἀσκήσεως νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἀποτελεῖ ἡ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου περὶ χρονικῶν ὁρίων εἰς τὰ καταστήματα ἐκδοθεῖσα καὶ ἐφαρμοζομένη ἐν τῇ πράξει ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ ἀπογευματινῆς ἀργίας τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων, αἴτησις ἀκυρώσεως τῆς ὁποίας συνεζητήθη κατὰ τὸ παρελθὸν δεκαπενθήμερον ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Τὸ θέμα δὲν εἶναι νέον. Ἐπεχειρήθη καὶ ἄλλοτε νὰ ρυθμισθῇ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον—δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως—καὶ θὰ ὤφειλεν ἡ Διοίκησις νὰ τελῇ ἐν γνώσει τοῦ ὅτι ὁμοία ὑπουργικὴ ἀπόφασις ἐκηρύχθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (936/1950, ΕΕΔ 9, 649) ἄκυρος, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ κανονιστικὴ ἐκ τοῦ νόμου ἁρμοδιότης τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας περιορίζεται εἰς μόνον τὸ θέμα τῶν ὡρῶν λειτουργίας τῶν καταστημάτων καὶ δὲν δύναται νὰ καταστήσῃ μὴ ἐργάσιμον, καθ' ὁλοκληρίαν ἢ κατὰ τὸ ἥμισυ, ἡμέραν, ἡ ὁποία κατὰ νόμον εἶναι ἐργάσιμος (πρβλ. καὶ Σ.Ε. 958/1949, ΕΕΔ 8, 412).

Ἀντιμετωπίζεται ἑπομένως ἡ ἀκύρωσις καὶ τῆς ἐν λόγῳ ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.

Ἂν ὅμως τὸ θέμα εἶναι ἀπὸ νομικῆς πλευρᾶς ἁπλοῦν, ἔχει πολλὴν σημασίαν τοῦτο ἀπὸ τῆς οὐσιαστικῆς πλευρᾶς του. Ὁ κόσμος τῶν ἐργαζομένων, διὰ τὸν ὁποῖον ἐγένετο ἡ διοικητικὴ αὐτὴ ρύθμισις, ἔζησεν ὑπὸ τὸ καθεστὼς τοῦτο καὶ ἐργάζεται, ἐν συνειδήσει ὅτι ἡ Πολιτεία, μετὰ προσεκτικὴν ἐκτίμησιν τῶν κοινωνικοοικονομικῶν ὅρων, τῷ παρεχώρησε δικαίωμα ἐξ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα, χωρὶς νὰ βλάπτουν τὸ σύνολον, ἐξυπηρετοῦν τοὺς ἐργαζομένους καὶ καταγράφονται εἰς τὴν σειρὰν τῶν προστατευτικῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ λαμβάνωνται ὑπὲρ αὐτῶν.

Ὁ κόσμος αὐτὸς τῶν ἐργαζομένων ἐνδιαφέρεται βεβαίως καὶ διὰ τὸ τυπικὸν κῦρος τῶν νομοθετικῶν πράξεων, αἱ ὁποῖαι τῷ παραχωροῦν τὰ δικαιώματά του, ἀλλὰ τὸ ἐνδιαφέρον του κατευθύνεται ἀκριβῶς εἰς τὴν συντήρησιν τῶν δικαιωμάτων του, χωρὶς νὰ ἐννοῇ καὶ λογικῶς διατί, ὅταν ἡ νομοθετικὴ πρᾶξις ἔχῃ νομικήν τινα πλημμέλειαν, πρέπει νὰ συναποθάνῃ μετ' αὐτῆς τὸ δικαίωμα, εἰς τὸ ὁποῖον ἐπίστευσε.

Καὶ ἂν λοιπὸν ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας, εἰς τὴν περίπτωσιν, ἠστόχησεν, ἑρμηνεύσας εὐρύτερον μίαν νομοθετικὴν διάταξιν, ἐδημιουργήθη ἤδη μία πραγματικότης, ἡ ἀνατροπὴ τῆς ὁποίας δὲν δικαιολογεῖται διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι ἡ δημιουργικὴ αὐτῆς πρᾶξις ὑπῆρξε νομικῶς ἄκυρος.

Ὀφείλει ἡ Πολιτεία νὰ καταστήσῃ νομικῶς ἔγκυρον τὸ παραχωρηθὲν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ δικαίωμα, μὲ ταχεῖαν ψήφισιν τοῦ σχετικοῦ νόμου, ἀφοῦ πρέπει νὰ ληφθῇ ὡς δεδομένον ὅτι ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς ἀνεμέτρησεν ἤδη κατὰ τὴν ρύθμισιν τοῦ θέματος τὰς κοινωνικὰς καὶ οἰκονομικὰς συνεπείας τοῦ μέτρου καὶ ἀφοῦ, ἐν ἐσχάτῃ ἀναλύσει, ἀπὸ οὐσιαστικῆς σημασίας, οἱ ἐργαζομενοι, ὅταν ἀντιμετωπίσουν ἐνδεχόμενον οὐσιαστικῆς ἀνατροπῆς δημιουργηθείσης ὑπὲρ αὐτῶν πραγματικότητος, δυσκόλως θὰ ἐννοήσουν, ὅτι ἀνετράπη αὕτη, διότι ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας παρεξέκλινε τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, ἐνόσῳ αὐτοὺς δὲν τοὺς ἐνδιαφέρει ἡ συνταγματικὴ ἀρχὴ τῆς διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν τοῦ Κράτους, ἀλλὰ τί ὑπὲρ αὐτῶν ἐξαγγέλλεται καὶ παραχωρεῖται ὡς δικαίωμα, ὑπὸ τὸ ὁποῖον βιοῦν ἤδη ἀπὸ χρόνου καὶ ἐργάζονται (*).

ΔΙΚΑΣΤΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Τὸ γνωστὸν θέμα τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν πολεμιστῶν τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 μετὰ τὰς ἀποφάσεις τοῦ Β' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου (ΕΕΔ 18, 541, 757) ἐπρόκειτο νὰ συζητηθῇ ἐνώπιον τοῦ Γ' Τμήματος τὴν 23ην παρελθόντος μηνός, ἀλλ' ἀνεβλήθη ἡ συζήτησις, αἰτήσει τῶν διαδίκων, διὰ τὴν 2αν Δεκεμβρίου ἐ. ἔ.

(*) *Κατὰ τελευταίαν πληροφορίαν μας ἐντὸς τῶν ἡμερῶν κατατίθεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Βουλῆς σχετικὸν νομοσχέδιον, διὰ τοῦ ὁποίου παρέχεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας εἰδικὴ ἐξουσιοδότησις πρὸς ρύθμισιν τοῦ θέματος. Περιέχεται ἐπίσης εἰς τὸ νομοσχέδιον καὶ διάταξις περὶ ἀποζημιώσεως μισθωτῶν διὰ παρανόμους ὑπερωρίας ἐξ 75ο,ο ἐπὶ πλέον τοῦ ὡρομισθίου, θέμα, τὸ ὁποῖον ἐρρύθμιζεν ἡ θεωρηθεῖσα ὑπὸ τῆς Α. Π. 138/1959 ἄκυρος διάταξις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως.*

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 18—Τεύχος 20 (434)

Ἀθῆναι, 15 Ὀκτωβρίου 1959

ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΙΣ ΔΙ' ΗΘΙΚΗΝ ΒΛΑΒΗΝ ΕΞ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

Ὑπὸ τοῦ Ἀντεισαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου κ. Β. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

(Ἀγόρευσις ἐπὶ τῆς Ἀρείου Πάγου 75]1959, ΕΕΔ 18, σελ. 829) (*)

Ἡ προσβαλλομένη ἀπέρριψεν ὡς ἀνομιμοποίητον τὴν πολιτικὴν ἀγωγὴν τῆς ἀναιρεσειούσης διὰ τὰς ἐν αὐτῇ σκέψεις (βρα ἀπόσπασμα). Ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἠκολούθησε τὴν ὑπὸ τοῦ Α.Π. (663/1954, Θέμ. ΞΕ'/1009) (**) δοθεῖσαν λύσιν, κρίναντος ὅτι «ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 καὶ 16 τοῦ νόμου 551 (6.δ. 24 Ἰουλίου/25 Αὐγούστου 1920), διατηρηθέντος ἐν ἰσχύι διὰ τοῦ ἄρθρου 38 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος, ὁ παθὼν ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος (ἢ τὰ ἀντ' αὐτοῦ δικαιούμενα πρόσωπα) ἔχει ἀξίωσιν πρὸς χρηματικὴν ἱκανοποίησιν λόγῳ ἠθικῆς βλάβης μόνον ὅταν τὸ ἀτύχημα ὀφείληται εἰς δόλον τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντος προσώπου, ἢ τὴν μὴ τήρησιν ἐπιβεβλημένων ὅρων ἀσφαλείας, ἤτοι εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 16 ν. 551 προβλεπομένας περιπτώσεις εὐθύνης τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὸ κοινὸν ἀστικὸν δίκαιον, καθ' ἃς πρόκειται ἀδικοπραξία τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρ. 914 ἢ τοῦ ἄρθρ. 932, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρ. 1 ν. 551, καθ' ἣν ἐπιβάλλεται ὑποχρέωσις δι' ἀντικειμενικὴν εὐθύνην, ἥτις εἰς οὐδεμίαν τῶν ἐν τῷ περὶ ἀδικοπραξιῶν κεφαλαίῳ τοῦ Α. Κ. προβλεπομένων καὶ προϋποθέτουσαν ὑπαιτιότητα τοῦ ἀδικοπραγήσαντος περιπτώσεων περιλαμβάνεται» καὶ ἀναιρέσαντος τὴν ἀντιθέτως ἀποφανθεῖσαν Ἐφετείου Ἀθηνῶν 615/1954 (Θέμ. ΚΕ/690)(*). Ἡ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου υἱοθετηθεῖσα λύσις εἶναι σύμφωνος πρὸς τὰς ἀπόψεις τοῦ καθηγητοῦ κ. *Κ. Σούρλα*, ἃς ἀναπτύσσει ἐν σχολίῳ ὑπὸ τὴν ἀναιρεθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν (ἐν Θέμ. ΞΕ/691). Πλὴν ἡ λύσις αὕτη δὲν γίνεται ὁμοφώνως δεκτὴ ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης. Ὄντως ἀμφιβολίας περὶ τῆς ὀρθότητος τῆς ὑπὸ τοῦ Α.Π. υἱοθετηθείσης λύσεως ἐκφράζει ὁ *Καυκᾶς* (Ἔνοχ. τόμ. Β', σελ. 753, σημ. 1), ἐπὶ τῇ σκέψει ὅτι« τὸ ἄνω ἄρθρ. 16 ν. 551 ἀναφέρον περὶ «ἀδικοπραξίας» νοεῖ τοιαύτην προβλεπομένην τόσον ὑπὸ τοῦ Κώδικος (39ου κεφ. αὐτοῦ), ὅσον καὶ ὑπὸ εἰδικοῦ νόμου, καὶ ἀδιαφόρως ἂν δυνάμει αὐτοῦ ὁ ἀδικοπραγήσας κηρύσσηται ὑπόχρεως εἰς παροχὴν ἀποζημιώσεως δι' ὑποκειμενικὴν ἢ ἀντικειμενικὴν εὐθύνην». Τὴν τοιαύτην εὐρεῖαν ἔννοιαν τῆς ἐν ἄρθρ. 932 Α.Κ. «ἀδικοπραξίας» υἱοθετεῖ καὶ ὁ *Λιτζερόπουλος*, Ἑρμ.ΑΚ., ἄρθρον 299, ἀριθ. 5, ὁ αὐτὸς δὲ καὶ ἐν τῇ διατριβῇ του «Ἡ ἱκανοποίησις δι' ἠθικὴν βλάβην καὶ ὁ Ἑλλ. Ἀστ. Κῶδιξ» ἐν Θέμ. ΝΑ/657 καὶ ἰδίᾳ ἐν σημειώσει ἐν σελ. 658, ὡς καὶ ὁ *Τριανταφυλλόπουλος*, «Ἡ ἱκανοποίησις δι' ἠθικὴν βλάβην κατὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα» (Ν. Δίκ. τόμ. 6/1950 σ. 4), (πρβλ. καὶ *Κερχονλᾶ*, «Ἡ ἀστικὴ εὐθύνη ἐξ αὐτοκινήτων» (ἔκδ. Β' § 22 ΙΙΙ 3 σελ. 194 καὶ αὐτόθι σημ. 13, ἔνθα καὶ παραπομπαὶ εἰς συγγραφεῖς καὶ νομολογίαν). Αἱ ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἐπικαλούμεναι ἀποφάσεις τοῦ

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Ἐν συνεχείᾳ τῶν ἐπὶ τοῦ θέματος δημοσιευθέντων (ΕΕΔ 18, 829) καὶ δοθέντος τοῦ ἐξαιρετικοῦ ἐνδιαφέροντος αὐτοῦ, ἐπιταθέντος καὶ λόγῳ τῆς στροφῆς τῆς νομολογίας τοῦ Ἀρείου Πάγου πρὸς τὴν νεωτέραν ἄποψιν αὐτοῦ, σημειωθείσης τὸ πρῶτον διὰ τῆς Α. Π. 75/1959, ΕΕΔ 18, 829, καταχωρίζεται ἡ ἀνωτέρω ἀγόρευσις τοῦ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ Ἀντεισαγγελέως κ. *Β. Σακελλαρίου*, πρὸς τὴν ὁποίαν συνεφώνησεν ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 75 1959 ἀποφάσεώς του, χρησιμωτάτη καὶ διὰ τὸ θεωρητικὸν ἐνδιαφέρον αὐτῆς.

(**) ΕΕΔ 13, 1186.

(*) ΕΕΔ 13, 1186.

Α.Π. 435/1948, Θέμ. Ξ'/10, Α.Π. 61/1951, Θέμ. ΞΙ'/370, Α Π. 441/1951, ΝΒ' 2/976 καὶ Α.Π. 201/1956 ΝΒ' 4/768 δὲν δίδουσιν εὐθεῖαν λύσιν εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο. Οὔτε δὲ καὶ ἡ παραπομπὴ εἰς *Καυκᾶ*, Ἐνοχ. τόμ. Β', σελ. 620, εἶναι προσφυής, διότι ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ὁ *Καυκᾶς* ἁπλῶς διδάσκει, ὅτι «ἐὰν τὸ ἀτύχημα δὲν ὀφείληται εἰς δόλον τοῦ ἐργοδότου, ἀλλ' εἰς ἐλαφρὰν ἀμέλειάν του, συνέβη ὅμως ἐν τῇ τελέσει τῆς ἐργασίας του ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, ὁ ἐργοδότης ἀπαλλάσσεται τῆς ὑποχρεώσεώς του πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ παθόντος κατὰ τὸ Ἀστικὸν Δίκαιον, τούτου δικαιουμένου εἰς λῆψιν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρ. 60 § 3 ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων»», οὐδαμῶς ὅμως ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ἅπτεται καὶ τοῦ ζητήματος, ἂν δικαιοῦται ὁ παθὼν νὰ ἀξιώσῃ παρὰ τοῦ ἐργοδότου ἀποζημίωσιν λόγῳ ἠθικῆς βλάβης, περὶ οὗ, ὡς εἴρηται, καταφατικῶς ἀπαντᾷ ἡ Ἐνοχ. τόμ. Β' σελ. 753 σημ. 1. Ἡ ἄποψις τοῦ καθηγητοῦ κ. *Σούρλα*, καθ' ἣν «καὶ ἐὰν ἐδεχόμεθα, ὅτι » μεταξὺ τῶν περιπτώσεων τοῦ Κεφαλαίου » 39 τοῦ Ἀστ. Κώδικος περὶ ἀδικοπραξιῶν » ὑπάρχουν περιπτώσεις στηριζόμεναι εἰς ἀν- » τικειμενικὴν εὐθύνην, πάντως μόνον » εἰς ταύτας ἐκ τῶν περιπτώσεων ἀν- » τικειμενικῆς εὐθύνης ἔχει ἐ- » φαρμογὴν τὸ ἄρθρον 932 Α.Κ. Εἰς ἄλλας » περιπτώσεις, ὡς εἶναι καὶ ἡ στηριζομένη » εἰς τὸν λεγόμενον ἐπαγγελματικὸν κίνδυνον, » περίπτωσις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. 551, περὶ » ἧς ἐνταῦθα πρόκειται, ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἀρ- » θρου 932 δὲν δύναται νὰ ἐπεκταθῇ. Εἰς » τὴν τοιαύτην ἐπέκτασιν ἀντιτίθεται ἀφ' ἑ- » νὸς τὸ ἄρθρον 16 ν. 551 καὶ ἀφ' ἑτέρου » ἡ γενικωτέρα οἰκονομία αὐτοῦ», στενεύει ὑπὲρ τὸ δέον τὰ ὅρια ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 932 Α.Κ. Ἡ ἄποψις ὅμως αὕτη δὲν εἶναι ἡ κρατοῦσα, ἀντικρούουν δὲ αὐτήν, πλὴν τοῦ *Λιτζεροπούλου* ἔ. ἀ. καὶ τοῦ *Καυκᾶ* ἔ. ἀ. καὶ οἱ *Ζέπος*, Ἐνοχ. Α' (Β' ἐκδ.) σ. 260, Β' σ. 794 καὶ *Κ. Τριανταφυλλόπουλος*, Νέον Δίκ. 1950 σ. 4. Δεδέντος δὲ ὅτι τὸ ἄρθρ. 932 Α.Κ. ἀντιδικοτέλλει («ἀνεξαρτήτως τῆς ἀποζημιώσεως διὰ τὴν περιουσιακὴν ζημίαν») τὴν περιουσιακὴν ζημίαν πρὸς τὴν «χρηματικὴν ἱκανοποίησιν λόγῳ ἠθικῆς βλάβης», ἥτις ἐπιδικάζεται προσθέτως πρὸς ἐκείνην κατὰ τὴν εὔλογον τοῦ δικαστοῦ κρίσιν, ἐκ πάσης ἀδικοπραξίας οὐ μόνον ὑποκειμενικῆς, ἀλλὰ καὶ ἀντικειμενικῆς, κατὰ τὴν κρατοῦσαν γνώμην, δὲν βλέπομεν ἀποχρῶντα λόγον νὰ ἀρνηθῇ τις τὴν τοιαύτην χρηματικὴν ἱκανοποίησιν εἰς τὸν ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος παθόντα, ἀποδοτέου εἰς δαρεῖαν ἢ ἐλαφρὰν ἀμέλειαν τοῦ ἐργοδότου, ἐκ τοῦ λόγου καὶ μόνον ὅτι τὸ Ι.Κ.Α., ᾧ ἀμέσει τοῦ νόμου 1846/1951, ἄρθρον 60 § 3, ἀναλαμβάνει νὰ καταβάλῃ μόνον τὴν ἐκ τοῦ νόμου 551 προβλεπομένην ἀποζημίωσιν, ἥτις, καθ' ἡμᾶς, εἶναι μόνον ἡ περιουσιακὴ τοιαύτη, ὡς καὶ τὰ ἔξοδα νοσηλείας καὶ κηδείας, μὴ ἀποκλείουσαν συνεπῶς τὴν χρηματικὴν ἱκανοποίησιν λόγῳ ἠθικῆς βλάβης. (Σύμφωνος καὶ *Ζέπος*, Ἐνοχικόν, τόμος Β' § 34 ΙΙΙ 8 ἐν τέλει, σ. 858). Ἐν προκειμένῳ μάλιστα ἡ χρηματικὴ ἱκανοποίησις λόγῳ ἠθικῆς βλάβης δύναται νὰ εὑρῇ ἔρεισμα καὶ εἰς ὑπαίτιον ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου (ἀναιρεσιβλήτου) παράβασιν τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 662 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (ἀσφάλεια καὶ ὑγιεινὴ τῶν χώρων ἐργασίας) ὑποχρεώσεων αὐτοῦ, ἐξ ἧς τίκτεται τάσιν ἡ ἐξ ἀδικοπραξίας ἀγωγὴ βάσει τοῦ ἄρθρου 914, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρον 932 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὅσον καὶ ἐκ τῆς συμβάσεως (actio locati) τοιαύτη, ἐφ' ὅσον ἡ ἠθικὴ ἐκ τῆς συμβατικῆς παραβάσεως βλάβη τῆς παθούσης συνιζᾷ ἀναμφιβόλως ἐν προκειμένῳ πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 932 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐνῷ ἐξ ἄλλου ἀποτελεῖ ἀναμφισβητήτως καὶ προσβολὴν τῆς προσωπικότητος αὐτῆς κατὰ τὰ ἄρθρα 57 καὶ 59 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (πρβλ. καὶ Σούρλαν ἔ. ἀ.). Ταῦτα ἀκριβῶς δέχεται καὶ ὁ καθηγητὴς *Κ. Τριανταφυλλόπουλος* ἐν τῇ μνησθείσῃ διατριβῇ του (Νέον Δίκαιον, τόμος 6, σελ. 3, στήλη 2α), ἔνθα διδάσκει τὰ ἑξῆς: «Ἀλλ' ἐὰν εἰς τινα περίπτωσιν τὸ πραγματικὸν ὑπαιτίου παραβάσεως συμβατικῆς ὑποχρεώσεως ἀποτελεῖ συγχρόνως καὶ τὸ πραγματικὸν ἀδικοπραξίας τοῦ ὀφειλέτου ἐναντίον τοῦ δανειστοῦ, δύναται οὗτος νὰ ζητήσῃ ἱκανοποίησιν εἰς χρῆμα δι' ἠθικὴν βλάβην, εἴτε διὰ τῆς περὶ ἀδικοπραξίας ἀγωγῆς, εἴτε διὰ τῆς ἐκ συμβάσεως. Οὕτως, ἐὰν ὁ μισθωτὴς ἐργασίας παρέβη ὑπαιτίως τὰ ἐν Ἀστικῷ Κώδικι 662 καὶ 663 μέτρα προνοίας, ἀποτελοῦντα ἅμα ἀναγκαστικὸν περιεχόμενον τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐκ τούτου δὲ ὑπέστη ὁ ἐκμισθωτὴς πρὸς τῇ περιουσιακῇ καὶ ἠθικὴν βλάβην ἢ μόνον ἠθικήν, δύναται νὰ ζητηθῇ ὑπὸ τούτου διὰ τῆς actio locati ἢ διὰ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 914 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀγωγῆς ἱκανοποίησις εἰς χρῆμα. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ ἠ-

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΓΕΡΣΕΩΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΑΒΕΡΚΙΟΥ Ν. ΚΑΡΑΛΗ, Τμηματάρχου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας

I

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ν. 3239/1955 πᾶσα συλλογικὴ διένεξις, ἀφορῶσα εἰς τοὺς ὅρους ἢ τὰς συνθήκας ἢ τὴν ἀμοιβὴν ἐργασίας, ἐπιλύεται διὰ καταρτίσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἢ, ἐν περιπτώσει διαφωνίας, δι' ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας.

Κατὰ τὴν παράγραφον 4 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἐν ἀδυναμίᾳ ἐπιτεύξεως συμφωνίας διὰ τῶν ἀπ' εὐθείας διαπραγματεύσεων μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων, ἀκολουθεῖ νέον μεσολαβητικὸν στάδιον, διὰ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὁ ἁρμόδιος ὑπάλληλος τοῦ ὁποίου, ἀφοῦ ἐξετάσῃ τὸ νόμιμον τῆς αἰτήσεως καὶ τῆς ἐκπροσωπήσεως τῶν μερῶν, μεσολαβεῖ μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων εἰς τὴν κατάρτισιν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἐν ἀποτυχίᾳ ἐπιτεύξεως συμφωνίας καὶ κατὰ τὸ δεύτερον τοῦτο μεσολαβητικὸν στάδιον, ὁ ἐπιληφθεὶς τῆς διενέξεως ὑπάλληλος συντάσσει σχετικὴν ἔκθεσιν, ἥτις διὰ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας παραπέμπεται ἀμέσως, ἐφ' ὅσον ἡ διένεξις ἀφορᾷ ἀριθμὸν μισθωτῶν μείζονα τῶν 20, εἰς τὸ ἁρμόδιον διαιτητικὸν δικαστήριον.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁ πρόεδρος τοῦ πρωτοβαθμίου διαιτητικοῦ δικαστηρίου ἐν συνεδριάσει τούτου ἐξετάζει καὶ ἀποφαίνεται ὁριστικῶς ἐπὶ τοῦ τύπου βασίμου τῆς προσφυγῆς καὶ ἀκολούθως τὸ δικαστήριον ἐρευνῶν τὰ στοιχεῖα τῆς διαφορᾶς κλπ. ἀποφαίνεται ἐπ' αὐτῆς.

Τέλος κατὰ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ ἰδίου νόμου 3239/1955 τὰ διαιτητικὰ δικαστήρια (πρωτοβάθμια καὶ δευτεροβάθμια) α) δύνανται νὰ τροποποιοῦν καὶ ἐν γένει νὰ ἐπαναρυθμίζουν ὑφισταμένας συλλογικὰς σχέσεις ἐργασίας ἐπὶ συλλογικῶν διαφορῶν προκυπτουσῶν ἐκ συλλογικῶν συμβάσεων, εἴτε μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ συμβατικῶς καθορισθέντος χρόνου ἰσχύος αὐτῶν, εἴτε μετὰ τὴν νόμιμον καταγγελίαν των, β) δύνανται κατ' ἐξαίρεσιν νὰ ἐπιλαμβάνωνται καὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας ἀναφερομένων εἰς συλλογικὰς συμβάσεις, τῶν ὁποίων δὲν ἔληξεν εἴσέτι ἡ συμβατικῶς καθορισθεῖσα χρονικὴ διάρκεια, ἐφ' ὅσον ὅμως ἤθελον διαπιστώσει, ὅτι ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς των ἐπῆλθεν οὐσιώδης μεταβολὴ τῶν συνθηκῶν καὶ προϋποθέσεων, ὑφ' ἃς κατηρτίσθησαν, καὶ γ) δύνανται νὰ ἐπιλαμβάνωνται ὁπωσδήποτε πάσης διενέξεως ἀφορώσης εἰς ἑρμηνείαν ὑφισταμένων ὅρων συλλογικῆς συμβάσεως ἢ ἀποφάσεως διαιτησίας ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων.

II

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προκύπτουν τὰ ἀκόλουθα:

Ὁ μεσολαβῶν εἰς τὴν κατάρτισιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἐξετάζει τὸ νόμιμον τῆς αἰτήσεως καὶ τῆς ἐκπροσωπήσεως τῶν μερῶν, δηλονότι, καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸ νόμιμον τῆς αἰτήσεως, ἐὰν ἡ αἴτησις ὑπεβλήθη παρὰ νομικοῦ προσώπου ἔχοντος τὴν πρὸς κατάρτισιν συλλογικῆς συμβάσεως ἀπαιτουμένην δικαιοπρακτικὴν ἱκανότητα, ὡς ἐπίσης καὶ ἐὰν προηγήθη τὸ στάδιον τῶν ἀπ' εὐθείας μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων διαπραγματεύσεων, ὅπερ ὁ νόμος ἀπαιτεῖ ἐν προκειμένῳ νὰ προηγηθῇ, καὶ δὴ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς ὑπὸ κατάρτισιν συλλογικῆς συμβάσεως (πρβλ. ὑπ' ἀριθ. 1813/1956 καὶ 1814/1956 ἀποφάσεις Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἃς βλέπε ἐν ΕΕΔ 15, σ. 1331 καὶ 1334), καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ νόμιμον τῆς ἐκπροσωπήσεως τῶν

θετικὴ ἐκ τῆς συμβατικῆς παραβάσεως βλάβη τοῦ δανειστοῦ πρέπει νὰ συνάδῃ πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 932 ἢ νὰ ἀποτελῇ προσβολὴν τῆς προσωπικότητος κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, 57, 59,.. διότι στενοχωρίαν, ἤτοι ἠθικὴν βλάβην, κατά τινα βάσιν δοκιμάζει ὁ δανειστὴς πάντοτε ἐκ τῆς διαγωγῆς παραβάτου ὀφειλέτου». Συναφῶς πρβλ. καὶ Λιτζερόπουλον, Ἑρμ.ΑΚ ἄρθρου 299, ἀριθ. 8, ὡς καὶ Ζέπον, Ἐγχειρ. Α', σελὶς 259 σημ. 4 καὶ κείμενον αὐτόθι.

Ἀντιθέτως ἀποφανθεῖσα ἡ προσβαλλομένη ἐσφαλμένως ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προμνησθείσας διατάξεις καὶ ἀνακριτέα τυγχάνει, συμφώνως πρὸς τὸν βάσιμον μοναδικὸν λόγον ἀνακλήσεως, παραπεμπτέα δὲ ἡ συζήτησις τῆς ὑποθέσεως, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 521 Κ.Π.Δ., εἰς τὸ Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν ὡς πολιτικὸν δικαστήριον.

μερῶν, ἐὰν ὑπάρχουν αἱ κατὰ τὴν παράγραφον 6 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3239/1955 ὁριζόμεναι ἐξουσιοδοτήσεις, ἤτοι ἀπόφασις τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῶν οἰκείων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, ἐπὶ ἐθνικῶν γενικῶν καὶ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ἢ ἀπόφασις τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῶν αὐτῶν ὀργανώσεων δεόντως πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτημένου ὑπὸ τῆς γενικῆς συνελεύσεως, προκειμένου περὶ τῶν λοιπῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.

Ζήτημα γεννᾶται κατὰ πόσον ἐν τῇ ἐρεύνῃ τοῦ νομίμου τῆς αἰτήσεως ὁ ἁρμόδιος ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας δύναται νὰ ἐξετάσῃ, ἐὰν τὰ ἐπὶ μέρους θέματα τῆς διαφορᾶς δύνανται νὰ ρυθμισθοῦν διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἡ ἀπάντησις εἰς τὸ ἀνακύπτον ἐρώτημα ἐνέχει ἰδιαιτέραν σπουδαιότητα, κατόπιν τῆς νομολογίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας(1), καθ' ἣν περιορίζονται πολὺ τὰ δυνάμενα νὰ ρυθμισθοῦν διὰ συλλογικῶν συμβάσεων θέματα. Νομίζομεν, ὅτι ἀρνητικὴ προσήκει εἰς τὸ ἐρώτημα ἀπάντησις, καθ' ὅσον ἄλλως θὰ προσεβλέπομεν εἰς τὸν μεσολαβοῦντα ὑπάλληλον ἀποφασιστικὰς ἁρμοδιότητας, ἃς ὅμως ὁ νόμος ἐπιφυλάσσει μόνον εἰς τὰ διαιτητικὰ δικαστήρια. Εἰς περίπτωσιν ὅμως, καθ' ἣν ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς ἀποτελεῖ ἡ σύστασις Ἀσφαλιστικοῦ ἢ ἄλλου συναφοῦς Ὀργανισμοῦ, ἥτις ρητῶς ἀπαγορεύεται ὑπὸ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ νόμου 3239/1955, ἢ ἡ συνομολόγησις συνδικαλιστικῆς εἰσφορᾶς, ἥτις κατ' ἄρθρον 22 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἐπιτρέπεται κατ' ἐξαίρεσιν μόνον δι' ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ὁ μεσολαβῶν ὑπάλληλος ὑποχρεοῦται νὰ ἀρνηθῇ τὴν μεσολάβησίν του, λόγῳ τοῦ παρανόμου τῶν αἰτημάτων.

Διὰ τοὺς ἰδίους λόγους νομίζομεν, ὅτι ὁ μεσολαβῶν ὑπάλληλος δὲν δύναται νὰ ἀρνηθῇ τὴν μεσολάβησίν του εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν δὲν ἔχει λήξει ἢ συμβατικῶς καθορισθεῖσα χρονικὴ διάρκεια ἰσχύος ὑφισταμένης συλλογικῆς συμβάσεως, ἢ δὲν κατηγγέλθη αὕτη νομίμως.

III

Ἐφ' ὅσον καὶ τὸ στάδιον τῆς μεσολαβήσεως τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἀποτύχῃ, ἡ διαφορὰ παραπέμπεται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὰ ἁρμόδια διαιτητικὰ δικαστήρια, ἅτινα καὶ ἀποφαίνονται ὁριστικῶς ἐπ' αὐτῆς.

Τὰ διαιτητικὰ δικαστήρια, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ συλλογικῆς διαφορᾶς τὸ πρῶτον ἀναφαινομένης, ἐπιλύουν ταύτην, ἀφοῦ κρίνουν, ὅτι τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς εἶναι ἐκ τῶν δυναμένων νὰ ρυθμισθοῦν διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἀποφάσεως διαιτησίας.

Ἐὰν τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς ἀναφέρηται εἰς τροποποίησιν ἢ ἐπαναρρύθμισιν ὑφισταμένων συλλογικῶν σχέσεων ἐργασίας, τὰ διαιτητικὰ δικαστήρια ὀφείλουν προηγουμένως καὶ δὴ αὐτεπαγγέλτως, κατὰ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ νόμου 3239/1955, νὰ ἐρευνήσουν, ἐὰν ἔληξεν ἡ χρονικὴ διάρκεια ἰσχύος τῆς ὑπαρχούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἢ ἐὰν κατηγγέλθη αὕτη νομίμως, ἢ ἂν ἐπῆλθεν ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς της οὐσιώδης μεταβολὴ τῶν συνθηκῶν καὶ προϋποθέσεων, ὑφ' ἃς κατηρτίσθη.

Ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν διατάξεων τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου παρατηρητέον τὰ ἀκόλουθα:

Κατ' ἀρχήν, ἰσχυούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, τὰ διαιτητικὰ δικαστήρια δὲν δύνανται, εἰ μὴ μόνον, κατὰ τὴν ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρ. 15 τοῦ ν. 3239/1955 ἐξαίρεσιν, νὰ ἐπιληφθοῦν συλλογικῆς διαφορᾶς, ἔστω καὶ ἂν τὸ ἀντικείμενον ταύτης δὲν εἶναι ἐκ τῶν ρυθμισθέντων διὰ τῆς ἰσχυούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας θεμάτων. Οὕτω π.χ., ἐὰν δι' ἰσχυούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἀορίστου χρόνου κλάδου τινὸς τῶν μισθωτῶν ρυθμίζεται τὸ θέμα τῶν βασικῶν μισθῶν καὶ τοῦ ἐπιδόματος πολυετίας, τὰ διαιτητικὰ δικαστήρια δὲν δύνανται νὰ ἐπιληφθοῦν, ἄνευ προηγουμένης καταγγελίας ταύτης, συλλογικῆς διαφορᾶς, ἀφορώσης εἰς τὴν χορήγησιν εἰς τοὺς μισθωτοὺς τοῦ ἰδίου κλάδου ἰδιαιτέρων ἐπιδομάτων (οἰκογενειακῶν βαρῶν, ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας κλπ.). Ἡ ἄποψις αὕτη ἐνισχύεται ἐκ τοῦ γράμματος τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 15, καθ' ὅσον ἐν αὐταῖς ὁρίζεται, ὅτι «δύνανται νὰ τροποποιῶσι καὶ ἐν γένει νὰ ἐπαναρρυθμίζωσιν ὑφισταμένας συλλογικὰς σχέσεις ἐργασίας», περιλαμβανομένης προφανῶς ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς γενικῆς ἐπαναρρυθμίσεως καὶ τῆς προσθαφαιρέσεως συμπληρωματικῶν τοῦ βασικοῦ μισθοῦ χρηματικῶν ἢ ἄλλων παροχῶν, συμπορεύεται δὲ καὶ μὲ τοὺς σκοποὺς τοῦ θεσμοῦ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἀποβλέποντος εἰς τὴν ἐν πνεύματι συνεργασίας ἐπίλυσιν τῶν μεταξὺ κεφαλαίου καὶ ἐργασίας διαφορῶν, κατὰ τρόπον δὲ ὥστε ἐφ' ὡρισμένον τοὐλάχιστον χρό-

(1) Σ.Ε. 746/1957, ΕΕΔ 16 σ. 443, 2072/1958, ΕΕΔ 18 σ. 101, πρβλ. ὅμως καὶ Σ.Ε. 1125/1957, ΕΕΔ 16 σ. 697.

νον νὰ ὑπάρχῃ σταθερὸς ὁ καταστατικὸς οὗτος εἰπεῖν χάρτης τῶν κατ' ἰδίαν ἐργασιακῶν σχέσεων, σταθερὸν ἐπίσης τὸ κόστος τῆς ἐργασίας ἐν τῇ παραγωγῇ καὶ σταθερότης ἐντεῦθεν τῶν συναλλαγῶν, μὲ ἄλλους λόγους νὰ ἐξασφαλίζηται ἡ καλουμένη «κοινωνικὴ εἰρήνη». Τοιαύτη ὅμως εἰρήνη δὲν ἐξασφαλίζεται, ἐὰν ἤθελε γίνει δεκτόν, ὅτι οἱ μισθωτοὶ δύνανται νὰ προβάλλουν καθ' ἡμέραν καὶ νέον αἴτημα πρὸς ρύθμισιν, τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσον εἶναι μᾶλλον δέβαιον ὅτι τὸ νέον αἴτημα συμπροβαλλόμενον μετὰ τῶν ρυθμισθέντων ἤδη διὰ συλλογικῆς συμβάσεως αἰτημάτων, θὰ μετέβαλλε τὸ περιεχόμενον ταύτης. Θὰ ἀντέκειτο ἐξ ἄλλου ἡ ἄποψις αὕτη οὐ μόνον εἰς τὴν ἐκ πάσης συλλογικῆς συμβάσεως πηγάζουσαν δι' ἑκάτερον τῶν συμβαλλομένων μερῶν ὑποχρέωσιν εἰρήνης (1), ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ὁποίων καὶ ἐν προκειμένῳ ἐπιβάλλεται.

Ἀφοῦ ὅμως ἀποκλείεται, ἰσχυούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἡ ἔγερσις συλλογικῆς διαφορᾶς ἐπὶ θεμάτων μὴ ρυθμιζομένων παντάπασιν ὑπ' αὐτῆς, πολλῷ μᾶλλον πρέπει ν' ἀποκλεισθῇ ἡ ἔγερσις διαφορᾶς, ἀποβλεπούσης εἰς τὴν ἐπαναρρύθμισιν αὐτῶν τούτων τῶν ὅρων τῆς ἰσχυούσης συλλογικῆς συμβάσεως, καθ' ὅσον αὕτη εὐθέως ἀντιβαίνει εἰς τὰς ἐκ τῆς φύσεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πηγαζούσας ἐνοχικὰς ὑποχρεώσεις διὰ τὰ συμβαλλόμενα μέρη καὶ δὴ πρῶτον τὴν ὑποχρέωσιν εἰρήνης καὶ δεύτερον τὴν ὑποχρέωσιν πρὸς ἐπιρροήν. Τὸ ἄρθρον 15 τοῦ ν. 3239/1955 ρητῶς ἄλλωστε ἀποκλείει τὴν ὑπὸ τῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων ἐπίλυσιν συλλογικῆς διαφορᾶς, ἐγειρομένης κατὰ παράβασιν τῶν ἀνωτέρω ὑποχρεώσεων, ἤτοι πρὸ τῆς λήξεως τῆς ὡρισμένου χρόνου ἢ τῆς νομίμου καταγγελίας τῆς ἀορίστου χρόνου συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ὡς γνωστὸν ὅμως, κατὰ ρητὴν τοῦ νόμου ἐπιταγὴν (ἄρθρ. 5 § 2 τοῦ ν. 3239/1955), «συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας μείζονος διαρκείας θεωροῦνται μετὰ παρέλευσιν 2ετίας ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς αὐτῶν παρὰ τῶν ἀρχικῶς συμβληθέντων ὡς δι' ἀόριστον χρόνον καταρτισθεῖσαι. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ἐπὶ πάσης ἄλλης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ χρόνου αὐτῆς». Ἡ διάταξις αὕτη σκοπεῖ κυρίως τὴν παρεμπόδισιν ὑπερμέτρου χρονικῆς δεσμεύσεως τῶν ἐργαζομένων ἐκ συλλογικῆς τινος συμβάσεως. Οὐδόλως δὲ παρέπεται ἐκ ταύτης ὅτι διὰ τὸ ἔγκυρον ἐγέρσεως συλλογικῆς διαφορᾶς μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ὡρισμένου χρόνου συλλογικῆς συμβάσεως ἀπαιτεῖται καὶ καταγγελία ταύτης. Τὴν ἄποψιν ταύτην ἐνισχύει καὶ ἡ διατύπωσις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ν. 3239/1955, καθ' ὅσον, ἂν πρὸς ἔγερσιν συλλογικῆς διαφορᾶς μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ὡρισμένου χρόνου συλλογικῆς συμβάσεως ἀπῃτεῖτο προηγουμένη καταγγελία αὐτῆς, οὐδὲν νόημα θὰ εἶχεν ἡ ἐν αὐτῷ φράσις «εἴτε μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ συμβατικῶς καθοριοθέντος χρόνου ἰσχύος αὐτῶν», ἀφοῦ κατὰ μὲν τὴν ἐφ' ὡρισμένον χρόνον ἰσχύν της οὕτως ἢ ἄλλως θὰ ἀπηγορεύετο ἡ ἔγερσις συλλογικῆς διαφορᾶς (2), πλὴν μόνον κατὰ τὴν ἐξαίρεσιν τῆς παραγράφου 2, μετὰ δὲ τὴν λῆξιν τούτου θὰ ἀπῃτεῖτο προηγουμένως καταγγελία ταύτης. Ἡ ἄποψις αὕτη ἐνισχύεται προσέτι καὶ ἐκ τῆς ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου θεσπιζομένης ἐξαιρέσεως διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς οὐσιώδους μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν καὶ προϋποθέσεων ὑφ' ἃς κατηρτίσθη ἡ συλλογικὴ σύμβασις.

Εἶναι δηλαδὴ πιθανὴ ἐξ οἰκονομικῶν λόγων οὐσιώδης μεταβολὴ τῶν συνθηκῶν καὶ προϋποθέσεων τούτων. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ὁ νόμος, κατ' ἐξαίρεσιν, ἐπιτρέπει τὴν ἐπίλυσιν συλλογικῆς διαφορᾶς, ἔστω καὶ ἂν αὕτη ἠγέρθη πρὸ τῆς λήξεως τοῦ χρόνου ἰσχύος ὑφισταμένης ἤδη συλλογικῆς συμβάσεως. Εἶναι προφανές, ὅτι ἡ ἐξαίρεσις αὕτη ἀφορᾷ μόνον εἰς τὰς ὡρισμένου χρόνου συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας (3). Ὡς τοιαῦται ἐμμέσως χαρακτηρίζονται (ἄρθρον 10 § 2 ν.Δ. 3755/1957) καὶ αἱ ἀορίστου χρόνου συλλογικαὶ συμβάσεις διὰ

(1) Πρβλ. σχετικῶς *Ι. Καποδίστρια*, Ἡ Συλλογικὴ Σύμβασις Ἐργασίας, § 170 ἐπ., καὶ *Δ. Βεργοπούλου*, ἐν ΕΕΔ 14 σ. 460, ἔνθα καὶ ὅτι ἀπαγορεύεται προσέτι καὶ ἡ ἐπιδίωξις εὐνοϊκωτέρας ρυθμίσεως διὰ τὸν μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας χρόνον. Πρβλ. ὅμως καὶ Σ.Ε. 1395/1948, ΕΕΔ 8 σ. 619.

(2) Ὁ καθορισμὸς ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων ὡρισμένης χρονικῆς διαρκείας ἰσχύος συλλογικῆς τινος συμβάσεως εἰς οὐδὲν ἄλλο σκοπεῖ, εἰ μὴ εἰς τὴν ἔμφασιν ἀφ' ἑνὸς καὶ τὴν συγκεκριμενοποίησιν κατὰ χρόνον ἀφ' ἑτέρου τῆς ἐνοχικῆς ἑκατέρου τῶν μερῶν ὑποχρεώσεως ὅπως κατὰ τὴν διάρκειαν ἰσχύος ταύτης ἀπέχουν πάσης ἐνεργείας δυναμένης νὰ διαταράξῃ καθ' οἱονδήποτε τρόπον τὴν διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐξασφαλισθεῖσαν κοινωνικὴν εἰρήνην.

(3) Οὕτω καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 4110/1959 Πρωτ/κου Ἀθηνῶν, ΕΕΔ 18 σ. 1020, ἀντίθετος ἡ ὑπ' ἀριθ. 4089/1959 Πρωτ/κου Ἀθηνῶν, ΕΕΔ 18 σ. 1018, καὶ 598/1959 Σ.Ε. ἐν ΕΕΔ 18 σ. 476.

τὸ πρῶτον ὁμηνον ἀπὸ τῆς θέσεώς των εἰς ἐφαρμογήν. Δὲν ἀφορᾷ συνεπῶς τὰς ἀορίστου χρόνου συλλογικὰς συμβάσεις μετὰ τὸ πρῶτον ὁμηνον ἰσχύος των, δι' ἃς ὑπάρχει ἀεὶποτε τὸ δικαίωμα τῆς καταγγελίας καὶ εἶναι ἐκ τοῦ λόγου τούτου ὁποτεδήποτε δυνατὴ ἡ ἀντιμετώπισις πάσης περιπτώσεως οὐσιώδους μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν καὶ προϋποθέσεων, ὑφ' ἃς κατηρτίσθη, ἐνῷ ἄνευ τῆς ἀνωτέρω ἐξαιρέσεως δὲν θὰ ἦτο τοῦτο δυνατὸν διὰ τὰς ὡρισμένου χρόνου συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, δι' ἃς ὁ ἡμέτερος νομοθέτης δὲν ἀναγνωρίζει τὸ δικαίωμα τῆς καταγγελίας διὰ σπουδαῖον λόγον, ὡς πράττει τοῦτο διὰ τὰς κοινὰς συμβάσεις.

Ἡ κρίσις περὶ τοῦ οὐσιώδους τῆς μεταβολῆς ἀνατίθεται εἰς τὸ δικαστήριον. Πάντως τοιαύτην συνιστᾷ γενικῶς μὲν αὔξησις τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, ὕψωσις τοῦ τιμαρίθμου κλπ., κατὰ περίπτωσιν δὲ αὔξησις τῆς παραγωγικότητος, μείωσις τοῦ κόστους παραγωγῆς, αὔξησις τῆς καταναλώσεως ἢ τῆς τιμῆς τῶν παραγομένων προϊόντων ἢ τῶν παρεχομένων ὑπηρεσιῶν κλπ.

Τέλος πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι ὁ νόμος ὁμιλεῖ περὶ καταγγελίας τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἀρκεῖται δηλονότι εἰς τὴν νόμιμον δήλωσιν τῆς περὶ τούτου βουλήσεως τοῦ ὑποχρέου εἰς ταύτην. Συνεπῶς τρίτοι δεσμευόμενοι ἐξ ἐπεκτάσεως (κήρυξις ὑποχρεωτικῆς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας κλπ.) στερούμενοι ἐκ τοῦ νόμου τοῦ πρὸς καταγγελίαν δικαιώματος, οὐδὲ ἐξ ἄλλου ἐνοχικῶς ἐκ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δεσμευόμενοι δύνανται ὁποτεδήποτε νὰ ἐγείρουν συλλογικὴν διαφοράν. Οἱ καταγγέλλαντες ἐξ ἄλλου τὴν συλλογικὴν σύμβασιν δύνανται ἐγκύρως νὰ ἐγείρουν συλλογικὴν διαφοράν καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ ὁμήνου ἀπὸ τῆς καταγγελίας, πολὺ δὲ περισσότερον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀναγκαστικῆς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας παρατάσεως τῆς ἰσχύος τῆς καταγγελθείσης συλλογικῆς συμβάσεως (1), ἥτις ἄλλωστε μοναδικὸν δικαιολογητικὸν σκοπὸν ἔχει τὴν παροχὴν ἀνέτου εὐχερείας εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους πρὸς κατάρτισιν νέας συλλογικῆς συμβάσεως (2).

(1) Οὕτω καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 859/1949 ἀπόφασις τοῦ Σ.Ε., ΕΕΔ 8 σ. 667, πρβλ. ὅμως ἀντιθέτως Α.Π. 449/1955, ΕΕΔ 14 σ. 834 καὶ ἐν ΕΕΔ 17ο, σ. 475 σημειουμένας παραπομπάς.

(2) Οὕτω καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 922/1958 ἀπόφασις τοῦ Σ.Ε., ΕΕΔ 17, σ. 565.

IV

Οἱ περιορισμοὶ ὅμως οὗτοι ἐν τῇ ἐγέρσει συλλογικῆς διαφορᾶς ἰσχυούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ ὅταν ἰσχύῃ διαιτητικὴ ἀπόφασις (3).

Κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη ὑπὸ τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3755/1957, αἱ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις τεθεῖσαι νομίμως εἰς ἐφαρμογήν, «ἐπέχουν θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως καὶ διέπονται περαιτέρω ὑπὸ τῶν περὶ ταύτης διατάξεων τοῦ παρόντος ὡς πρός τε τὴν καταγγελίαν, τὴν κήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποχρεωτικῶν, τὴν παράτασιν τῆς ἰσχύος των καὶ τὴν διάκρισιν εἰς ἐθνικὰς γενικάς, ἐθνικὰς ὁμοιοεπαγγελματικάς, τοπικὰς γενικάς, τοπικὰς ὁμοιοεπαγγελματικὰς καὶ εἰδικάς.»

Ὡς ἐκ τοῦ κειμένου τούτου δείκνυται, δὲν ἠθέλησε πλήρη πρὸς τὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐξομοίωσιν τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων ὁ ἡμέτερος νομοθέτης. Περιοριστικῶς ἐξομοιοῖ ταύτας μόνον ὡς πρὸς τὴν καταγγελίαν, τὴν παράτασιν τῆς ἰσχύος των, τὴν κήρυξίν των ὡς ὑποχρεωτικῶν καὶ τὴν διαίρεσίν των κατ' εἴδη. Ὁρίζων ὅμως ὁ νόμος, ὅτι ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἐξομοιοῦται, ὡς πρὸς τὴν καταγγελίαν, μὲ τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ὑπονοεῖ, φρονοῦμεν, τὸν τρόπον τῆς καταγγελίας (ἔγγραφος δήλωσις, κοινοποίησις, ἀποδέκται κλπ.) καὶ τὰ ἔννομα ἀποτελέσματα ταύτης (ἔκτασις καὶ χρόνος ἐπελεύσεως), οὐχὶ δὲ καὶ τὴν ὑποχρέωσιν πρὸς καταγγελίαν, περὶ ἧς τὸ ἄρθρον 15 τοῦ νόμου 3239/1955, ἥτις περιορίζεται, καὶ ὀρθῶς, εἰς μόνας τὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας. Ἡ ἄποψίς μας αὕτη ἐνισχύεται ἐκ τῆς ὅλης διατυπώσεως τοῦ ἄρθρου 15, ὅπερ εἰς τὰς παραγράφους 1 καὶ 2, ἐδάφ. α', ὁμιλεῖ περὶ συλλογικῶν συμβάσεων μόνον, ἐνῷ εἰς τὸ ἐδάφ. β' τῆς παραγράφου 2 ὁμιλεῖ, προκειμένου περὶ ἑρμηνείας ὑφισταμένων συλλογικῶν κανόνων δικαίου, τόσον περὶ συλλογικῶν συμβάσεων, ὅσον καὶ περὶ διαιτητικῶν ἀποφάσε-

(3) Καταφατικῶς, εἰ καὶ ἐμμέσως, ἀποφαίνεται ἡ ὑπ' ἀριθ. 4081/1959 ἀπόφ. τοῦ Πρωτ/κου Ἀθηνῶν, ΕΕΔ 18 σ. 1018.

ων. Διὰ τὸν ἴδιον ἄλλωστε λόγον, καίτοι ὁ νόμος δέχεται τὴν διάκρισιν τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων εἰς ἐθνικὰς γενικὰς κλπ. τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἔκρινεν (1), ὅτι δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ συνομολόγησις συνδικαλιστικῆς εἰσφορᾶς διὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἔστω καὶ φερούσης τὴν ἰδιότητα τῆς ἐθνικῆς γενικῆς, τοῦ θέματος τούτου δυναμένου νὰ ρυθμισθῇ κατὰ τὸν νόμον μόνον δι' ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Διὰ τὸν ἴδιον τέλος λόγον φρονοῦμεν, ὅτι ἡ καταγγελία διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἶναι δυνατὴ καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως ἑξμήνου, ἀφ' ἧς, ἐτέθη εἰς ἐφαρμογήν.

Πέραν ὅμως τούτου ρητέον καὶ τὰ ἀκόλουθα: Καθ' ἃ προελέχθη, ὁ νόμος ἐπιτρέπει τὴν ἔγερσιν συλλογικῆς διαφορᾶς, ἰσχυούσης συλλογικῆς συμβάσεως, ἢ μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ χρόνου ἰσχύος των, προκειμένου περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ὡρισμένου χρόνου, ἢ μετὰ τὴν νόμιμον καταγγελίαν των, προκειμένου περὶ ἀορίστου χρόνου συλλογικῶν συμβάσεων. Τὸ τοιοῦτον συνάδει πρὸς τὴν ἐνοχικὴν ὑποχρέωσιν τῶν μερῶν περὶ εἰρήνης καὶ πρὸς τοὺς σκοποὺς τοῦ θεσμοῦ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων. Ἐκ τῶν διαιτητικῶν ὅμως ἀποφάσεων τοιαύτη ἐνοχικὴ ὑποχρέωσις τῶν μερῶν γεννᾶται, ἀφοῦ δὲν πρόκειται περὶ συμβάσεως(2), ἀλλὰ περὶ ἀναγκαστικῆς ρυθμίσεως τῶν ἐργασιακῶν σχέσεων καὶ δὴ κατὰ κανόνα ἐναντίον τῆς βουλήσεως τῶν μερῶν, φερούσης διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἔκδηλον τὸν χαρακτῆρα τῆς προσωρινότητος. Ἀποσκοπεῖ βεβαίως καὶ ἡ διαδικασία τῆς ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας εἰς τὴν ἀποσόβησιν κοινωνικῶν ἀναστατώσεων καὶ ταραχῶν, μὲ ἄλλους λόγους ἀποβλέπομεν καὶ δι' αὐτῆς εἰς τὴν ἐξασφάλισιν κοινωνικῆς εἰρήνης. Ἡ οὕτω, ὅμως, ἐξασφαλιζομένη κοινωνικὴ εἰρήνη δὲν ἀποτελεῖ πρεῖσμα τῆς ἐλευθέρας καὶ ὑπευθύνου βουλήσεως τῶν μερῶν καὶ οἱ εἰς τὴν ἐξασφάλισιν ταύτης τιθέμενοι κανόνες δικαίου δὲν ἔχουν πηγὴν τὴν αὐτονομίαν τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, ἀλλ' οἵ τε κανόνες καὶ ἡ εἰρήνη ἐπιβάλλονται διὰ κρατικῆς ἐπιταγῆς. Δὲν ἐπιτρέπεται, ἄρα, ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας νὰ παρεμποδίζηται ἡ προσπάθεια συνάψεως συλλογικῆς συμβάσεως, ὅταν οἱ μισθωτοί ἴδιᾳ, χάριν τῶν ὁποίων εἰσήχθη τὸ πρῶτον ὁ θεσμὸς τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, θεωροῦν ἑαυτοὺς ἠδικημένους ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας. Ἴσως ἀντιπαρατηρηθῇ, ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν ἔχουν, εἰ μὴ νὰ καταγγείλουν τὴν ἐκδοθεῖσαν διαιτητικὴν ἀπόφασιν. Ἂν ὅμως κατὰ σύμπτωσιν ὁρίζῃ αὕτη χρόνον ἰσχύος καὶ δὴ διετίαν; Θὰ στερήσωμεν τοὺς μισθωτοὺς ἐφ' ὁλόκληρον διετίαν, καίτοι οὐδόλως ἠθέλησαν τηλικαύτην δέσμευσιν, τοῦ δικαιώματος τοῦ συλλογικῶς συμβάλλεσθαι τοῦ τόσον στενῶς συνδεδεμένου πρὸς τὸ συνταγματικῶς κατοχυρωμένον δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι, ἢ θὰ τοὺς παραπέμψωμεν εἰς ἔγερσιν συλλογικῆς διαφορᾶς ἐπὶ τῇ βάσει τῆς δυσαποδείκτου συνήθως, ὡς ἐκ τοῦ ἐξαιρετικοῦ χαρακτῆρος της, οὐσιώδους μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν;

Ἡ ἀνωτέρω ἄποψίς μας ἀντιστρατεύεται βεβαίως ἐκ πρώτης ὄψεως εἰς τὴν κοινωνικὴν εἰρήνην. Βαθύτερον ὅμως ἐξεταζομένη ὁδηγεῖ εἰς τὴν ἐδραίωσιν αὐτῆς, καθ' ὅσον ἐργοδόται καὶ μισθωτοί, ἔχοντες ἐν νῷ ὅτι ἡ οἱαδήποτε ἐκδεθησομένη διαιτητικὴ ἀπόφασις ἐνέχει ἐν ἑαυτῇ τὸ στοιχεῖον τῆς προσωρινότητος, θὰ ἐπιδιώκουν ἑκάστοτε καὶ θὰ προτείνουν τὴν δι' ἀμοιβαίων ὑποχωρήσεων ὑπογραφὴν συλλογικῶν συμβάσεων, αἵτινες καὶ μόναι ἐξασφαλίζουν πραγματικῶς κοινωνικὴν εἰρήνην, ὡς ἀποτελοῦσαι πρεῖσμα τῆς ἐλευθέρας τῶν μερῶν βουλήσεως.

Ἐκ πάντων τῶν ἀνωτέρω καταφαίνεται, ὅτι ἠθελημένως καὶ ὀρθῶς ὁ νομοθέτης ἐν ἄρθρῳ 15 τοῦ νόμου 3239/1955 διαστέλλει τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἀπὸ τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν καὶ δὲν δυνάμεθα κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ αὐτοῦ νόμου νὰ ταυτίσωμεν ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ τὴν συλλογικὴν σύμβασιν πρὸς τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν.

---

(1) Ἀπόφ. 746/1957, ΕΕΔ 16 σ. 443.

(2) Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 859/1949 ἀπόφασιν τοῦ Σ.Ε. (ΕΕΔ 8 σ. 667) ἡ ἀναγκαστικὴ παράτασις ἰσχύος καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν συλλογικῶν συμβάσεων μετὰ τὴν καταγγελίαν των στερεῖ αὐτὰς κατ' οὐσίαν τοῦ τύπου τῶν ἐλευθέρων συλλογικῶν συμβάσεων.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΧΡΟΝΙΚΑ ΟΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΩΡΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

Όρια νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Παροχή διά τοῦ Π.Δ. τῆς 8/13 Ἀπριλίου 1932 «περί κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν Νόμων περί χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τά καταστήματα» ἁρμοδιότητος εἰς τόν Ὑπουργόν Ἐργασίας πρός καθορισμόν ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεων αὐτοῦ τῶν ὡρῶν λειτουργίας τῶν καταστημάτων, κινούμενον ὅμως ἐντός τῶν ὁριζομένων ὑπό τοῦ Νόμου ὁρίων ὡς πρός τό σύνολον τῶν ἐργασίμων καθ' ἑκάστην ὡρῶν καί μή δυνάμενον νά καταστήσῃ μή ἐργάσιμον καθ' ὁλοκληρίαν ἤ κατά τό ἥμισυ ἡμέραν, ἥτις κατά Νόμον εἶναι ἐργάσιμος.

Τό θέμα τῆς καταχωριζομένης κατωτέρω ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἔχει ἀπασχολήσει τό Συμβούλιον καί εἰς τό παρελθόν.

Οὕτω, προσβληθείσης διά τόν αὐτόν λόγον τῆς ὁμοίας ὑπ' ἀριθ. 47259/6222 τῆς 22ας Ὀκτωβρίου 1949 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθείσης ἐπί τῇ βάσει τῶν αὐτῶν διατάξεων, ἔχει ἐκδοθῇ ἡ ὑπ' ἀριθ. 936/1950 ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (εἰσηγητής *Γ. Παπαχατζῆς*, ΕΕΔ 9, 648), ἡ ὁποία, δεχθεῖσα τά αὐτά, ὡς καί ἡ καταχωριζομένη νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις, ἠκύρωσε τήν ἄνω ὑπουργικήν ἀπόφασιν (βλέπε συναφῶς καί Σ.Ε. 958/1949, εἰσηγητής *Κ. Μηλιαρέσης*, ΕΕΔ 8, 412).

Θά ἀνέμενέ τις μετά ταῦτα νά μή ἐπαναληφθῇ ἡ παράβασις τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, λόγῳ τῆς ὁποίας ἠδύναντο οἱ ἔμποροι καί νά μή συμμορφωθοῦν πρός ταύτην, ἀφοῦ ναί μέν κατά τό ἄρθρον 6 § 4 τοῦ ν.δ. 3789/1957 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας» (ΕΕΔ 16, 1131) πᾶσα παράβασις τῶν διατάξεων τοῦ Π. Δ. τῆς 8/14 Ἀπριλίου 1932 «περί κωδικοποιήσεως καί συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περί χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τά καταστήματα κλπ.» καί τῶν πρός ἐφαρμογήν αὐτῶν πράξεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας τιμωρεῖται κατά τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου ΓΨΛΔ', ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἀλλά τά ποινικά δικαστήρια δέν ὤφειλον νά ἐφαρμόσουν τήν ἄνω ὑπουργικήν πρᾶξιν, ἀφοῦ αὕτη ἐστερεῖτο κύρους (πρβλ. Α. Π. 43/1958, εἰσηγητής *Α. Κωστήρης*, ΕΕΔ 18, 210).

Ἡ ἄποψις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἶναι ἀναμφιβόλως ἡ ἐκ τοῦ νόμου συναγομένη, ἐνισχύεται δέ ἀκόμη περισσότερον καί ἐκ τοῦ νόμου 2855/1954 (ἄρθρον 5 § 2 αὐτοῦ), κατά τόν ὁποῖον «αἱ ἡμέραι καί ὧραι ἐργασίας τῶν κουρείων καί κομμωτηρίων καθορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐπί τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, δημοσιευομένης διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως», καί ἐξ οὗ συνάγεται, ὅτι ἐδόθη εἰδική νομοθετική ἐξουσιοδότησις, κατά παρέκκλισιν τῆς ἐκ τοῦ ἀνωτέρω Π. Δ., πρός καθορισμόν καί τῶν ἡμερῶν ἐργασίας (βλέπε καί Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 77/1959, εἰσηγητής *Β. Κουντούρης*, ΕΕΔ 18, 214).

Ὁπωσδήποτε διά ψηφισθέντος προσφάτως νομοσχεδίου, ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, χορηγεῖται εἰδική ἐξουσιοδότησις καθιερώσεως μεταμεσημβρινῆς ἀργίας κατά μίαν ἐργάσιμον ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος διά πάσας ἢ ὡρισμένας κατηγορίας καταστημάτων ἐπί ἀναλόγῳ αὐξήσει τῶν ὡρῶν ἐργασίας τῶν λοιπῶν ἐργασίμων ἡμερῶν τῆς ἑβδομάδος.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1581/1959, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ν. Σολιώτης*

Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος κ. *Α. Τσοῦτσος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ζ. Κανναβᾶς, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ὑπό τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 34266/7281 τῆς 14ης Μαΐου 1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περί καθορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας καταστημάτων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καί Περιχώρων κατά τήν θερινήν

περίοδον ἑ.ἔ.», καθ' ὁ μέρος διὰ ταύτης ὁρίζονται ὧραι ἐργασίας καθ' ἑκάστην Σάββατον ἀπὸ 8 π.μ. ἕως 2 μ.μ. διὰ τὰ ἐν τῇ περιοχῇ Πειραιῶς καταστήματα ὑφασμάτων, ψιλικῶν, δερμάτων, γενικοῦ ἐμπορίου καὶ ὑαλικῶν, οὕτω δὲ ἀπαγορεύεται διὰ τὰ καταστήματα ταῦτα ἡ κατὰ Σάββατον ἀπογευματινὴ ἐργασία.

Ὁ αἰτῶν Σύλλογος, ἔχων, κατὰ τὸ καταστατικόν του, ὡς σκοπὸν τὴν προστασίαν τῶν γενικῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων τῶν μελῶν του, κέκτηται ἔννομον συμφέρον πρὸς προσβολὴν τῆς ὡς εἰρηται ἀποφάσεως, ὡς θιγομένων ἐξ αὐτῆς τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων τῶν ἐκ τῶν μελῶν του διατηρούντων τὰς ὡς ἄνω κατηγορίας καταστημάτων.

Ἡ προσβαλλομένη [ἀπόφασις ὡς ἐξουσιοδοτοῦσαν διάταξιν πρὸς ρύθμισιν τοῦ χρόνου ἐργασίας τῶν περὶ ὧν πρόκειται καταστημάτων ἐπικαλεῖται ἐν προοιμίῳ αὐτῆς τὸ ἄρθρον 5 τοῦ π. δ]τος τῆς 8]13 Ἀπριλίου 1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα», ὅπερ ὁρίζει, ὅτι «αἱ ὧραι ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος, ὡς καὶ τῆς μεσημβρινῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 3, 6, 7, 8, 9 καὶ 10 τοῦ παρόντος καταστημάτων ἑκάστης πόλεως ἢ κωμοπόλεως ἢ χωρίου, ὁρίζονται . . . διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας (νῦν Ἐργασίας) διὰ τὰ ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ καταστήματα . . .». Περαιτέρω τὸ ἄρθρον 6 τοῦ αὐτοῦ π. δ]τος, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. τῆς 10]12 Ἰουνίου 1935, ἄρθρον μόνον, ὁρίζει ὅτι: «Εἰς τὰς πόλεις τὰς ἐχούσας πληθυσμὸν ἄνω τῶν 10.000 κατοίκων αἱ ὧραι, καθ' ἃς τὰ καταστήματα ἐπιτρέπεται νὰ μείνωσιν ἀνοικτά, δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνουν τὰς ἐννέα ὥρας καθ' ἑκάστην».

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει, ὅτι παρέχεται μὲν εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ἤδη τῆς Ἐργασίας, ἡ ἁρμοδιότης, ὅπως καθορίζῃ ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεων αὐτοῦ τὰς ὥρας λειτουργίας τῶν περὶ ὧν αἱ διατάξεις αὗται καταστημάτων, κινούμενος, προκειμένου περὶ πόλεων ἐχουσῶν πληθυσμὸν ἄνω τῶν 10.000 κατοίκων, ἐντὸς τῶν ὁρίων, ἅτινα ὁρίζει ὁ νόμος ὡς πρὸς τὸ σύνολον τῶν ἐργασίμων καθ' ἑκάστην ὡρῶν, ἐν τῇ ἀσκήσει ὅμως τῆς κανονιστικῆς ταύτης ἁρμοδιότητος, σαφῶς περιοριζομένης ὑπὸ τοῦ νόμου εἰς μόνον τὸ θέμα τοῦτο τῶν ὡρῶν ἐργασίας τῶν ὡς εἰρηται καταστημάτων, δὲν δύναται ὁ Ὑπουργὸς νὰ καταστήσῃ μὴ ἐργάσιμον καθ' ὁλοκληρίαν ἡ κατὰ τὸ ἥμισυ ἡμέραν, ἥτις κατὰ νόμον εἶναι ἐργάσιμος. Ἡ ἔννοια αὕτη τῆς ὡς ἄνω διατάξεως ἐνισχύεται καὶ ἐξ ἀντιπαραβολῆς πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ π. δ]τος τῆς 8]14 Μαρτίου 1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως», κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 2 τοῦ ὁποίου καὶ δι' αὐτὰς τὰς ἑορτασίμους ἡμέρας ἀπαιτεῖται ἔκδοσις β. δ]τος πρὸς ὁρισμὸν αὐτῶν ὡς ἡμερῶν ὁλοκληρωτικῆς ἢ μερικῆς ἀναπαύσεως. Συνεπῶς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἥτις διὰ τοῦ γενομένου ὑπ' αὐτῆς καθορισμοῦ τῶν ὡρῶν λειτουργίας τῶν ὡς εἴρηται καταστημάτων κατήργησε πράγματι διὰ τὴν ἀπὸ 18 Μαΐου μέχρι 17 Ὀκτωβρίου ἑ. ἔ. περίοδον τὴν κατὰ Σάββατον ἀπογευματινὴν ἐργασίαν, κατὰ παράβασιν τοῦ ἀνωτέρω περιορισμοῦ, δὲν δύναται νὰ εὕρῃ νόμιμον ἔρεισμα εἰς τὴν ἐπικαλουμένην ὡς ἄνω ἐξουσιοδότησιν.

Ἡ αὐτὴ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐπικαλεῖται ἐν προοιμίῳ καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 17]1958 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, διὰ τῆς ὁποίας, κατόπιν διενέξεως καὶ μὴ καταστάσης δυνατῆς τῆς συνάψεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καθωρίσθησαν κατὰ τὰ ἄρθρα 10 καὶ ἐπ. τοῦ νόμου 3239]1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.» ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων τῆς χώρας καὶ δὴ ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως τῶν μισθωτῶν ὡρίσθη, ὅτι οὗτοι δέον νὰ τυγχάνωσι τοιαύτης καθ' ἑκάστην Σάββατον διὰ τὴν θερινὴν περίοδον τοῦ ἔτους. Ἡ ἀπόφασις ὅμως αὕτη, ρυθμίζουσα συλλογικὴν διαφορὰν ἐργασίας καὶ ἀναφερομένη εἰς τοὺς ὅρους ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων, ἀφορᾷ εἰς ἕτερον θέμα, διάφορον τοῦ διὰ τῆς ἤδη προσβαλλομένης ἀποφάσεως ρυθμιζομένου, ἤτοι τῶν ὡρῶν ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν καταστημάτων, καὶ συνεπῶς δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ νομικῶς προϋπόθεσιν ἢ ἔρεισμα πρὸς ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης. Καθ' ὑπέρβασιν ὅθεν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως καὶ ἄνευ νομίμου ἐρείσματος ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ καθίσταται ἀκυρωτέα κατὰ τὸν περὶ τούτου βάσιμον λόγον τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως.

Διὰ ταῦτα

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν.

Ἀκυροῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 34266]7281 τῆς 14ης Μαΐου 1959 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καθ' ὁ μέρος διὰ ταύτης ὡρίσθησαν αἱ ὧραι λειτουργίας κατὰ Σάββατον τῶν καταστημάτων Πειραιῶς ὑφασμάτων, ψιλικῶν, δερμάτων, γενικοῦ ἐμπορίου καὶ ὑαλικῶν καὶ ἐπεβλήθη τὸ ἀπογευματινὸν κλείσιμον τούτων.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑ ΠΤΩΧΕΥΣΙΝ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Καταβολή αποζημιώσεως Νόμου 2112 ὑπὸ τοῦ συνδίκου τῆς πτωχεύσεως

Ἀναγκαία καὶ ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ συνδίκου τοῦ πτωχεύσαντος ἐργοδότου ἡ καταβολὴ τῆς ἐκ τοῦ Νόμου 2112/1920 ἀποζημιώσεως.—Ἀκυρότης ἄλλως καταγγελίας καὶ δικαίωμα μισθωτοῦ πρὸς λῆψιν μισθοῦ.—Ἔννοια τοῦ Ν.Δ. 3252/1955.— Νόμιμος μισθὸς βοηθοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου.

Ἡ πτώχευσις τοῦ ἐργοδότου δὲν ἀποτελεῖ βεβαίως λόγον αὐτομάτου λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλ' ὀφείλει ὁ σύνδικος τῆς πτωχεύσεως νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας, οὔτε ἡ πτώχευσις ἀποτελεῖ γεγονὸς ἀνωτέρας βίας, ἐκ τοῦ ὁποίου νὰ ἐπέρχηται ἀπαλλαγὴ τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920.

Ἀντιθέτως κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § 2 τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν. δ. 3252/1955 (ΕΕΔ 12, 720), ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως ὁ ἐκμισθωτὴς ἐργασίας λαμβάνει τὴν ἧν ἐκ τοῦ νόμου τούτου δικαιοῦται πλήρη ἀποζημίωσιν, καταταγόμενος μετοξὺ τῶν ἐν ἄρθροις 940 καὶ 931 Πολιτ. Δικονομίας προνομιακῶν δανειστῶν καὶ κατὰ τὴν ἐν αὐτοῖς σειράν.

Περαιτέρω, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 «περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων» (ΕΕΔ 14, 502) προϋπόθεσις τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ἡ καταβολὴ τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, τὸ Πρωτοδικεῖον δέχεται, ὅτι τοῦτο θὰ ἰσχύσῃ καὶ ἐπὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ συνδίκου τῆς πτωχεύσεως.

(Κατὰ μίαν παλαιὰν ἀπόφασιν, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5628/1952, Πρωτοδίκης Σ. *Παγώνης*, ΕΕΔ 12, 266, ἐκδοθεῖσαν ὑπὸ τὴν προσομοίαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 118/1945, ἡ ἀπαιτήσις ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ἔγκυρον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἁπλῶς ἀναγγέλλεται ἀμισθοδίως, διὰ νὰ καταταγῇ προνομιακῶς, χωρὶς καὶ νὰ καταβάλληται αὐθημερὸν τῇ καταγγελίᾳ).

Ἀπὸ ἀπόψεως ἐπιδοτήσεως δι' ἀνεργίαν, κατὰ τὴν πρακτικὴν τοῦ Ὀργανισμοῦ τῆς Ἀνεργίας, καταβάλλεται ἐπίδομα ἀνεργίας καὶ ἄνευ καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 διὰ τῆς ἐγγραφῆς τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὸν πίνακα τῶν πιστωτῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, ὁπότε δέχεται ὁ Ὀργανισμός, ὅτι γίνεται πλασματικὴ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 (βλέπε ΕΕΔ 12, 383, ΕΕΔ 18, 796, ἔνθα καταχωρίζονται σχετικαὶ ἐγκύκλιοι τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας).

Ὑπὸ τὴν ἄποψιν τοῦ Πρωτοδικείου, ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς μὴ πραγματικῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 συνεχίζεται ἡ σύμβασις ἐργασίας, ταῦ μισθωτοῦ δικαιουμένου τοῦ μισθοῦ του, ἡ ἐπιδοτησις δι' ἀνεργίαν πρέπει νὰ χωρῇ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ ν. δ. 2961/1954 (περὶ αὐτοῦ βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 1115).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10354/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Δ. Μαλαφέκας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Τόγκας, Α. Διούμας

Δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὁ ἐκκαλῶν εἶχε προσληφθῆ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1943 καὶ εἰργάζετο ὡς βοηθὸς ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Α.Γ.*.*. ἀσκουμένην ἐπιχείρησιν εἰδῶν λαϊκοῦ, μεταξὺ τῶν περιουσιακῶν στοιχείων τῆς ὁποίας ἦσαν καὶ δύο φορτηγὰ αὐτοκίνητα, ἐξ ὧν τὸ ἓν ἀνῆκεν εἰς αὐτὴν μόνον κατὰ τὸ ἥμισυ. Ἡ εἰρημένη ἐργοδότις ἐκηρύχθη εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως τὴν 9.4.1957, ὁριοθέντος ὡς συνδίκου ταύτης τοῦ ἐναγομένου, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ὅμως ἀπεκρύβησαν τὰ ἐν λόγῳ αὐτοκίνητα, ἅτινα καὶ ἐξηκολούθησε νὰ ἐκμεταλλεύηται ἡ Α.Γ.*.* δι' ἰδίαν λογαριασμὸν καὶ μετὰ τὴν κήρυξίν της εἰς πτώχευσιν, διατηρήσασα ὡς βοηθὸν τούτων τὸν ἐκκαλοῦντα, ὅστις καὶ παρεῖχεν αὐτῇ τὰς ὑπηρεσίας του, ὑπ' αὐτῆς καὶ μόνον ἀμειβόμενος, τοῦ ἐναγομένου συνδίκου τελοῦντος ἐν ἀγνοίᾳ τῆς ὑπάρξεως τῶν ἐν λόγῳ περιουσιακῶν στοιχείων τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας μέχρι τῶν τελευταίων ἡμερῶν τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου 1958, ὅτε πληροφορηθεὶς τοῦτο προέβη εἰς ἀναζήτησιν των καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς ἀπογραφὴν τούτων ὡς πραγμάτων τῆς πτωχεύσεως, συνταγείσης ὑπ' αὐτοῦ, παρουσίᾳ τοῦ Εἰρηνοδίκου Ἀθηνῶν, καὶ τῆς ἀπὸ 15.2.1958 ἐκθέσεως ἀπογραφῆς, ὡς καὶ εἰς κα-

ταγγελίαν τῆς μετὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος συμβάσεως ἐργασίας τῆς πτωχῆς. Κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον ὁ ἐκκαλῶν παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας του ὡς βοηθὸς τοῦ ἑνὸς ἢ καὶ ἀμφοτέρων τῶν αὐτοκινήτων ἀπὸ 9.4.1957 - 30.1.1958 οὐχὶ εἰς τὸν ἐφεσίβλητον σύνδικον, ἀλλὰ ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν ἰδίαν πτωχὴν Α.Γ.Ε., ἐκμεταλλευομένην ταῦτα κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα, ἀποκλειστικῶς δι' ἴδιον αὐτῆς λογαριασμόν, παρ' αὐτῆς καὶ μόνον δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τυχὸν ὀφειλομένας αὐτῷ ἀποδοχάς, οὐχὶ δὲ καὶ παρὰ τοῦ συνδίκου, μὴ εὐθυνομένου ὡς τοιούτου καὶ διὰ ταύτας, καὶ συνεπῶς ἡ ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀγωγή του, διώκουσα ὅπως ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος σύνδικος, ὡς ἐκπροσωπῶν τὴν ὁμάδα τῶν δανειστῶν καὶ τῷ καταβάλῃ δραχμὰς 1105 ὑπόλοιπον δεδευλευμένων ἀποδοχῶν ταύτου ἀπὸ τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως μέχρι τῆς 30.1.1958 καὶ δραχμὰς 650 ὑπόλοιπον δώρου Χριστουγέννων 1957 Νέου Ἔτους 1958, εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος. Ὅθεν ὀρθῶς ἀπερρίφθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, εἰ καὶ ἐπὶ ἑτέρᾳ αἰτιολογίᾳ, κατὰ τὰ κεφάλαια ταῦτα ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ ὁ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων δεύτερος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως τούτου εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Βεβαιοῦται, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος οὗτος κατήγγειλε τὴν 30.1.1958 τὴν κατὰ τὸν χρόνον τῆς πτωχεύσεως (9.4.1957) ὑφισταμένην μεταξὺ τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ τῆς πτωχῆς, κατὰ τὰ προειρημένα, σύμβασιν ἐργασίας, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ προβῇ εἰς καταβολὴν τῆς διὰ ταύτην ὀφειλομένης πρὸς αὐτὸν ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112/1920. Δοθέντος ὅτι ἡ κήρυξις τοῦ ἐργοδότου εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως δὲν ἐπιφέρει τὴν λύσιν τῆς μετὰ τοῦ προσωπικοῦ ὑφισταμένης συμβάσεως ἐργασίας, κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ἔγκυρος μόνον ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ νόμιμος ἀποζημίωσις, ἀναγκαίως παρέπεται, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου συνδίκου γενομένη, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἐκκαλοῦντος ἄνευ καταβολῆς τῆς ὀφειλομένης αὐτῷ ἀποζημιώσεως, τυγχάνει ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἄκυρος, ἐντεῦθεν δὲ οὗτος δικαιοῦται τῶν ἀποδοχῶν του ἀπὸ τῆς ἀκύρου ἀπολύσεώς του καὶ ἐφεξῆς χρόνου (ἄρθρον 656 Α. Κ.). Καὶ ὁρίζεται μὲν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 § 1 τοῦ νόμου 3252/1955, ὅτι ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως ὁ ἐκμισθωτὴς ἐργασίας λαμβάνει τὴν ἣν ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 δικαιοῦται πλήρη ἀποζημίωσιν, καταστασιόμενος δι' αὐτὴν μεταξὺ τῶν ἐν ἄρθροις 940 § 4 καὶ 991 Πολ. Δικονομίας προνομιακῶν δανειστῶν, πλὴν ἡ διάταξις αὕτη, ρυθμίζουσα περίπτωσιν ἱκανοποιήσεως ὑφισταμένης κατὰ τὸν χρόνον κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως ἀπαιτήσεως τοῦ μισθωτοῦ δι' ἀποζημίωσιν ἐκ τοῦ νόμου 2112 κατὰ τοῦ πτωχεύσαντος ἐργοδότου του, οὐδεμίαν μεταβολὴν ἐπέφερε εἰς τὴν ἀνωτέρω διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955, καθ' ἣν, ἀνευ διακρίσεώς τινος, ἀπαιτεῖται διὰ τὸ ἔγκυρον τῆς καταγγελίας καὶ ἡ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως, καὶ συνεπῶς τὸ ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου συνδίκου ὑποστηριζόμενον ὅτι ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 3252/1955 εἶναι ἔγκυρος ἡ ὑπὸ τοῦ συνδίκου τοῦ πτωχεύσαντος γενομένη καταγγελία τῆς μετὰ τοῦ πτωχοῦ συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἄνευ καταβολῆς τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, δι' ἣν καὶ δικαιοῦται ὁ μισθωτὸς κατατάξεως κλπ., δὲν εὑρίσκει νόμιμον ἔρεισμα. Ὅθεν, δεχθεὶς ὁ πρωτόδικος δικαστὴς ὅτι ἡ γενομένη ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἐκκαλοῦντος ἦτο ἔγκυρος καὶ ἄνευ καταβολῆς αὐτῇ τῆς διὰ ταύτης νομίμου ἀποζημιώσεως καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀπορρίψας τὴν ἀγωγὴν ταύτης κατὰ τὸ περὶ ἀποδοχῶν ὑπερημερίας συνεπείᾳ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας αἴτημά της καὶ δὴ ὡς ἀπαραδέκτως εἰσαχθεῖσαν ἐνώπιον τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ'ΔΟΔ' Πρωτοδίκου ἐσφαλε καὶ μεταρρυθμιστέαν κατέστησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του κατὰ τὸν περὶ τούτου βάσιμον πρῶτον λόγον τῆς κρινομένης ἐφέσεως, ἥτις καὶ δέον νὰ γίνῃ δεκτή, κρατηθῇ δὲ ἡ ὑπόθεσις ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου πρὸς περαιτέρω κατ' οὐσίαν ἔρευναν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 780 Πολ. Δικονομίας, ὅπερ ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐν τῇ διαδικασίᾳ ταύτῃ συνῳδὰ τῷ ἄρθρῳ 20 νόμου Γ'ΔΟΔ'.

Αἱ ἀποδοχαί, ἃς δικαιοῦται νὰ λάβῃ ὁ ἐνάγων συνεπείᾳ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, εἶναι καθοριστέαι ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νομίμου ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου, καθ' ὅσον δὲν ὑφίσταται συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἢ ὑπουργικὴ ἀπόφασις εἰδικῶς καθορίζουσα τὰς ἀποδοχὰς τῶν βοηθῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων, ἐκ δὲ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων δὲν βεβαιοῦται, ὅτι οὗτος ἐλάμβανε μείζονα συμβατικὸν μισθὸν καὶ δὴ δραχμὰς 450 ἑβδομαδιαίως, ὡς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτίθεται. Κατὰ συνέπειαν αἱ αἰτούμεναι ἀποδοχαὶ ὑπερημερίας τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ 1.2 μέχρι 15.3.1958, αἵτινες καὶ δέον νὰ ἐπιδικασθῶσιν εἰς τὸν ἐνάγοντα, ἀνέρχονται εἰς δραχμὰς 1591 (37 ἡμέραι ἐργασίας Χ 43), δι' ὃ ποσὸν καὶ δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγή

ΑΣΘΕΝΕΙΑ

ΑΠΟΧΗ ΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΚ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΝΕΚΕΝ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ

Έννοια τῆς σχετικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920

Ἐφαρμογή τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Νόμου 4558/1930 περὶ χρονικῶν ὁρίων ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ἕνεκεν ἀσθενείας καὶ ἐπὶ ἐργατῶν.— Ἀναγκαία ἡ συνεχὴς καὶ οὐχὶ διακεκομμένη ἀποχὴ ἐκ τῆς ἐργασίας καὶ ἡ ἐκδήλωσις αὐτῆς εἰς χρόνον, καθ' ὃν δὲν εἶχε διακοπῇ ἡ παροχὴ τῆς ἐργασίας λόγῳ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου.—Κρίσις τοῦ Δικαστοῦ περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ καὶ μετὰ τὴν πάροδον τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἀσθενείας.

Ἐπικυροῦται ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ἡ ὑπ' ἀριθ. 1580/1953 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν (Πρωτοδίκης *Ν. Μπάκας*, ΕΕΔ 18, 888).

Ἐπρόκειτο ἄκυρος ἀπόλυσις μισθωτοῦ, ἐξ ἧς προέκυψεν ὑπερημερία τῆς ἐργοδότιδος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ.

Ἡ ἐργοδότις, πρὸς τὸν σκοπὸν ἵνα ἐπέλθῃ ἄρσις τῆς ὑπερημερίας της, ἐδήλωσεν, ὅτι ἀποδέχεται τὰς ὑπηρεσίας του (Α. Π. 130/1952, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 11, 618, Α. Π. 490/1956, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 15, 1180), ἀλλ' ὁ μισθωτὸς δὲν προσῆλθεν ἀμέσως, ἵνα ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν, ὢν ἀσθενής, προσελθὼν βραδύτερον, ὁπότε ὅμως ἡ ἐργοδότις δὲν ἀπεδέχθη τὰς ὑπηρεσίας του, ἰσχυρισθεῖσα λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ.

Κατέστη ὅθεν ἀντικείμενον ἐρεύνης ποία ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀπὸ 16/18 Ἰουλίου 1920 β. δ. περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν (ἀνάλογος διάταξις ἡ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 2112/1920, προκειμένου περὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων).

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου δίδει τὴν ἐν αὐτῇ λύσιν, ἐπικαλουμένη τὰς σχετικὰς ὁρεοπαγιτικὰς ἀποφάσεις ὑπ' ἀριθ. 349/1953 (εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 12, 770), ὑπ' ἀριθ. 448/1958 (εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 17, 741), ὑπ' ἀριθ. 130/1953 (εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 11, 617), ὑπ' ἀριθ. 368/1959 (εἰσηγητὴς *Α. Ροζάκης*, ΕΕΔ 18, 763).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 15015/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Μ. Καλεύρας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Χαλίδης, Ε. Παπαδόγιαννης

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 β. δ. τῆς 16]18.7.1920 ἀποχὴ ἐργάτου ἢ ὑπηρέτου ἀπὸ τῆς ἐργασίας, ὀφειλομένη εἰς βραχείας σχετικῶς διαρκείας ἀσθένειαν, προσηκόντως ἀποδεδειγμένην, δὲν θεωρεῖται ὡς λύσις τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους αὐτοῦ. Εἰς τὴν διάταξιν ταύτην δέον νὰ λογισθῇ, ὡς προσιθεῖσα, λόγῳ τῆς ταυτότητος τοῦ νομικοῦ λόγου, ἡ ἑρμηνευτικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 ν. 4558]1930, δι' ἧς συνεπληρώθη ἡ ταυτόσημος διάταξις τῆς παραγράφου 3 ἄρθρ. 5 ν. 2112]1920 (πρβλ. παρεμφερῶς Α.Π. 349]1953). Κατὰ ταύτην ὡς βραχείας διαρκείας ἀσθένεια ἑρμηνεύεται ἡ διαρκοῦσα τρεῖς μῆνας δι' ὑπαλλήλους, ὑπηρετοῦντας πλέον τῶν τεσσάρων ἐτῶν, οὐχὶ ὅμως καὶ πλέον τῶν δέκα. Κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων α) καθιεροῦται μὲν δι' αὐτῶν ἀμάχητον τεκμήριον περὶ τοῦ ὅτι ἀποχὴ ἐκ τῆς ἐργασίας μέχρι τριῶν μηνῶν τοῦ ἐργάτου, τοῦ ὑπηρετήσαντος πλέον τῶν τεσσάρων ἐτῶν, οὐχὶ ὅμως καὶ πλέον τῶν δέκα, ὀφειλομένη εἰς ἀσθένειαν, ἀποκλείεται νὰ θεωρηθῇ ὡς λύσις τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τούτου, ἀλλ οὐχὶ καὶ ἀντιστρόφως περὶ τοῦ ὅτι τοιαύτη ἀποχὴ τούτου, ὀφειλομένη εἰς μακροτέρας διαρκείας ἀσθένειαν, λογίζεται ὡς λύσις τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους αὐτοῦ. Εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν θὰ κριθῇ, βάσει τῶν ἄρθρων 200 καὶ 288 Α.Κ., ἂν πρόκειται τοιαύτη λύσις (Α.Π. 363]1959), β) ἡ τοιαύτη ἀποχή, διὰ νὰ θεωρηθῇ ὡς λύσις τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργάτου, δέον νὰ εἶναι συνεχὴς μέχρι συμπληρώσεως τριμήνου, τοῦ ἐργοδότου μὴ ἔχοντος δικαίωμα νὰ ὑπολογίσῃ ἀθροιστικῶς τὰς λόγῳ ἀσθενείας διακεκομμένας ἀποχάς (Α.Π. 443]1958) καὶ γ) ἵνα λογισθῇ, ὅτι ἐπῆλθε λύσις τῆς συμβάσεως ἐκ τῆς τοιαύτης ἀποχῆς, ἀποδοτέα εἰς σιωπηρὰν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ, πρέπει νὰ ἐξεδηλώθη «ἀποχὴ ἐκ τῆς ἐργασίας», οἵα νοεῖται ἡ γενομένη εἰς χρόνον, καθ' ὃν δὲν εἶχε διακοπῇ ἡ παροχὴ τῆς ἐργασίας, λόγῳ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου (Α.Π. 130]1952).

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ μὲν ἐγένετο δεκτὸν παρὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως—μὴ πληττομένης κατὰ τοῦτο ὁ ἐνάγων (ἐφεσίβλητος) ἐργάτης τῆς ἐναγομένης (ἐκκαλούσης) ἀπὸ 27.6.1950, ἀπελύθη τὴν 28.8.1957 ἀκύρως παρὰ ταύτης, καταστάσης ἔκτοτε ὑπερημέρου, καθ' ἃ δὲ βεβαιοῦται περαιτέρω, ὁ ἐνάγων, ἀσθενήσας ἐκ βρογχικοῦ κατάρρου, ἐκρίθη ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν παρὰ τῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπὸ 13.1.1958 μέχρις 8.2.1958, ἀπὸ 10.2.1958 μέχρι 19.3.1958 καὶ ἀπὸ 22.3.1958 μέχρις 21.6.1958 (πρβλ. ἰδίᾳ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1539] 19.5.1959 βεβαίωσιν Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Λαυρίου). Ἡ ὑπερημερία τῆς ἐναγομένης ἤρθη τὴν 9.6.1958, ὅτε προσεκάλεσε τὸν ἐνάγοντα νὰ ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν (πρβλ. τὸ ὑπ' ἀριθ. 13833]9.6.1958 ἀποδεικτικόν). Ὅταν ὅμως ὁ ἐνάγων προσῆλθε μετὰ τὴν ἴασίν του, μόλις τὴν 21.6.1958, ἵνα ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν, αὕτη ἀπέκρουσε τὰς ὑπηρεσίας του, ἐπικαλεσθεῖσα λύσιν τῆς σχέσεως, λόγῳ τῆς ἀποχῆς. Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω, κατ' ἀρχήν, δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀποχή, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 8 β.δ. τῆς 16]

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΕΔΙΚΑΣΜΕΝΩΝ ΕΞ ΑΚΥΡΩΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Ἀκύρωσις πράξεως Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας πολεμιστῶν περὶ ἀντικαταστάσεως

Ὑποχρεωτικὴ ἰσχὺς ἀκυρωτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διὰ πᾶσαν Ἀρχήν, ὡς καὶ διὰ τὰ τοκτικὰ δικαστήρια, ὅταν ἡ νόμιμος ὑπόστασις τῆς διοικητικῆς πράξεως ἀποτελῇ προδικαστικὸν ζήτημα ἐν διαφορᾷ, ὑποκειμένῃ εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τούτων, μὴ δυναμένων νὰ ἐλέγξωσι τὴν ὀρθότητα τῆς κρίσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.— Ἔννοια ἄρθρου 11 Α.Ν. 1836 1951 περὶ ἀπαλλαγῆς εὐθύνης τοῦ ἐργοδότου ἐπὶ παράδου προθεσμίας 30 ἡμερῶν.—Ὑπερημερία ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ.—Ἀναπομπὴ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ πρὸς πληρεστέραν αἰτιολόγησιν τῆς πράξεως αὐτοῦ.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, εἶναι ἀκύρωσις ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ περὶ ἀντικαταστάσεως πολεμιστοῦ τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 ὡς ἀναιτιολογήτου.

Ἐγερθείσης ἐκ μέρους τοῦ μισθιστοῦ ἀγωγῆς περὶ ἐπιδικάσεως μισθοῦ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν εἶχεν ἀντικατασταθῇ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου, προέκυψαν τὰ ζητήματα, τὰ ὁποῖα ἀπησχόλησαν τὴν καταχωριζομένην ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου.

Ἡ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ἐκ τῆς ἀκυρωτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπῆρξε δεδικασμένον (ἄρθρα 46 καὶ 50 § 1 τοῦ νόμου 3713/1928, ὡς τὸ δεύτερον εδάφιον τούτου ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 5468/1932, ἄρθρον 19 τοῦ ν. δ. 3830/1958 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 3713/1928, ΕΕΔ 17, 947, Α. Π. 416/1955, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 14, 764, Α. Π. 323/1956, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 15, 707, Α. Π. 665/1956, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 16, 85).

Ἔχει ἐπίσης κριθῆ δι' ἐπανειλημμένων ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου (καὶ τοῦτο δέχεται καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου) (Α. Π. 650/1955, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 15, 11, Α. Π. 416/1955, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 14, 764, Α. Π. 323/1956, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλη-*, ΕΕΔ 15, 707), ὅτι ἡ ἀνάκλησις τῆς πράξεως τοποθετήσεως τοῦ πολεμιστοῦ, γενομένη κατ' αἴτησιν τοῦ ἐργοδότου, δὲν ἀποτελεῖ γεγονὸς ἀνωτέρας βίας, ὥστε νὰ ἀπαλλάσσηται ὁ ἐργοδότης τῆς καταβολῆς τοῦ μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἐκδοθησομένη, μετὰ τὴν ἀκύρωσιν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δι' ἔλλειψιν οὐσιώδους τύπου καὶ πρὸς συμμόρφωσιν πρὸς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (βλέπε *Η. Κυριακοπούλου*, Ἑλλ. Διοικ. Δίκαιον, Γ' Εἰδικὸν Μέρος, ἔκδ. τρίτη, σελ. 127 ἑπ.), νέα πρᾶξις τῆς Διοικήσεως ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ὑποκαθίσταται εἰς τὴν θέσιν τῆς ἀκυρωθείσης, προσλαμβάνουσα οὕτω ἀναδρομικὴν δύναμιν, ἕνεκα τῆς ὁποίας, ποοχειμένου περὶ ἰδιωτικοῦ δικαίου, συνδεομένου πρὸς τὴν διοικητικὴν ταύτην πρᾶξιν ἡ κτῆσις ἢ ἡ ἀπώλεια αὐτοῦ συμπίπτει πρὸς τὸν χρόνον, ἀφ' οὗ ἤρξατο ἡ ἀναδρομή (Α. Π. 136/1955, Τμ. Α', εἰσηγητὴς *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 14, 373, Α. Π. 371/1955, Τμ. Β', εἰσηγητὴς *Π. Τζαννετάκης*, ΕΕΔ 14, 987, Α. Π. 128/1954, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 13, 475, πρβλ. καὶ νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἰς Συμπλήρωμα Νομολογίας, λέξ. αἴτησις ἀκυρώσεως, ἀριθ. 3877 ἑπ.).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 11787/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. ***Σ. Ράγκας***
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. ***Μ. Καλεύρας***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σημίτης, Ι. Κωτσόβελος

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 83 Συντάγματος καὶ 46 καὶ 50 § 1 νόμου 3713]1928 (ὡς τὸ τελευταῖον ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 3 νόμου 5468]1932), σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ ἀπαγγέλ-

---

18.7.1920, μόνον ἡ ἀπὸ 9.6.1958 μέχρις 21.6.1958 τοιαύτη—ἀφοῦ μέχρις 9.6.1959 ἡ ἐναγομένη εὑρίσκετο ἐν ὑπερημερίᾳ—ἥτις ἀποχὴ δὲν ὑπερβαίνει τὸ τρίμηνον. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἀκόμη ἤθελεν ὑπολογισθῇ τὸ σύνολον τῆς ἀποχῆς, αὕτη ἦτο διακεκομμένη, ἑκάστη δὲ συνεχὴς ἀποχὴ δὲν ὑπερέβη τὸ τρίμηνον (μόνον ἡ τελευταία ἰσοῦται αὐτῷ). Πάντως ὅμως ἐκ τῆς τοιαύτης ἀποχῆς—καὶ ἐν τῷ συνόλῳ της καὶ ἐνιαίως ὑπολογιζομένης—δὲν ἐπῆλθε, βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, λύσις τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐναγόντος. Κατὰ ταῦτα δὲν ἐλύθη ἡ σχέσις ἐκ μέρους τούτου ὁπωσδήποτε. Ὅθεν καὶ ὁ Πρωτοδίκης, τὸ αὐτὸ δεχθεὶς καὶ ἐπιδικάσας τὰς ἀπὸ 21.6.1958 μέχρι 10.2.1959 αἰτηθείσας ἀποδοχὰς ὑπερημερίας, ὀρθῶς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 ν. 4558]1930 ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οὐδεμίαν ἑτέραν παρεβίασε καὶ ὁ περὶ τῶν ἀντιθέτων μοναδικὸς λόγος τῆς ἐφέσεως ἀπορριπτέος ἐλέγχεται ὡς νόμῳ καὶ οὐσίᾳ ἀβάσιμος.

λουσα τὴν ἀκύρωσιν ὡρισμένης πράξεως τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐπάγεται τὴν νόμιμον κατάργησιν τῆς πράξεως ταύτης ἐναντι πάντων, ἔχουσα, καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀπαγγελλομένην ἀκύρωσιν, ἀδιαφόρως δὲ τῶν αἰτιολογιῶν, δι' ὧν κατέληξεν εἰς ταύτην τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας, ὑποχρεωτικὴν ἰσχὺν διὰ πᾶσαν Ἀρχήν, ὡς καὶ διὰ τὰ τακτικὰ δικαστήρια, ὅταν ἡ νόμιμος ὑπόστασις τῆς διαληφθείσης πράξεως ἀποτελῇ προδικαστικὸν ζήτημα ἐν διαφορᾷ, ὑποκειμένῃ εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τούτων καὶ ἀτινα ἐν ταιαύτῃ περιπτώσει δὲν δύνανται νὰ ἐλέγξωσι τὴν ὀρθότητα τῆς κρίσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας. Ἐτέρωθεν ἡ ἐν τέλει τοῦ β' ἐδαφίου ἄρθρου 11 ἀ.ν. 1836]1951 (ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 3 ν.δ. 2657]1953) διάταξις—ὁρίζουσα ὅτι, παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας τῶν 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρὸς τὸ οἰκεῖον Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως τοῦ ἐργοδότου περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ τοποθετηθέντος παρ' αὐτῷ, οὗτος ἀπαλλάσσεται διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον, διὰ τὸν οὑτινὰς ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις, πάσης εὐθύνης ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἢ ἄλλου ἀπορρεούσης—προϋποθέτει, κατὰ τὴν πρόδηλον ἔννοιάν της, ὅτι ἐπὶ τῆς ὑποβληθείσης περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως δὲν ἐξεδόθη παντάπασιν ἐντὸς τῆς ὡς εἴρηται προθεσμίας ἀπόφασις τοῦ οἰκείου Συμβουλίου καὶ ἑπομένως δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐξεδόθη τοιαύτη ἀπόφασις, ἀλλ' αὕτη εἶτα ἠκυρώθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας (πρβλ. Α.Π. 416]1955). Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ ἐργοδότης εὐθύνεται κατὰ τὰς γενικὰς διατάξεις (ἄρθρα 349 καὶ 656 Ἀστικοῦ Κώδικος) ὡς ὑπερήμερος δανειστής ἀφ' ἧς, ἐν ὄψει τῆς ἀνακλήσεως τῆς τοποθετήσεως, ἐπαύσεν ἀποδεχόμενος τὰς ὑπηρεσίας τοῦ νεοπολεμιστοῦ, καὶ δὴ ἀσχέτως τοῦ ὅτι ἡ ἀκυρωθεῖσα ἀνάκλησις εἶχε γίνει διὰ πράξεως τῆς Διοικήσεως καὶ συνεπῶς ἡ ἀπόκρουσις τῶν ὑπηρεσιῶν ἐγένετο κατ' ἐπιταγὴν τῆς Ἀρχῆς, ἀφοῦ τὴν ἀνάκλησιν ἐκείνος εἶχε προκαλέσει (Α.Π. 650]1955 καὶ 323]1956). Τέλος ἡ τυχὸν ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας προσθήκη διατάξεως περὶ ἀναιρομπῆς τῆς ὑποθέσεως εἰς τὴν Διοίκησιν (ἐπιτροπὴν προστασίας νεοπολεμιστῶν), πρὸς ἐπανέρευναν ταύτης καὶ ἂν ἔχῃ τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἀναπέμπεται πρὸς πληρεστέραν αἰτιολόγησιν τῆς ἀνακλητικῆς πράξεως, οὐδόλως σημαίνει, ὅτι δὲν ἐλύθη παρὰ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας τὸ προδικαστικὸν ζήτημα τοῦ κύρους τῆς ἀνακλήσεως, ἀφοῦ ὁπωσδήποτε ταύτης ἀπηγγέλθη ἡ ἀκυρότης. Ἄλλο δὲ τὸ ζήτημα, ἂν ἡ τυχὸν νέα περὶ ἀνακλήσεως πρᾶξις, πλήρως αἰτιολογουμένη, ἀνατρέχῃ ἢ ὄχι εἰς τὸν χρόνον ἐκδόσεως τῆς ἀκυρωθείσης πρώτης. Ἐν προκειμένῳ, ὡς βεβαιοῦται, ὁ ἐνάγων (ἐφεσίβλητος) ἐτοποθετήθη παρὰ τῇ ἐναγομένῃ (ἐκκαλούσῃ) ὡς ὑπάλληλός της, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28]22.3.1957 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δυνάμει τοῦ ἀ.ν. 1836]1951. Μετ' ἀμφισβήτησιν παρὰ τῆς ἐναγομένης τῆς νομιμότητος τοῦ διορισμοῦ καὶ κρίσιν τοῦ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν (ἀπόφασις ἀριθ. 4424]1957) περὶ τοῦ νομίμου τούτου, ὁ ἐνάγων ἤρξατο ἐργαζόμενος παρὰ τῇ ἐναγομένῃ, ἐργασθεὶς μέχρι 4.12.1957, ἀφ' ἧς ἡ τελευταία—ἐν ὄψει τῆς ὑπ' ἀριθ. 52]27.11.1957 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου, ἐκδοθείσης κατόπιν αἰτήσεως της καὶ ἀνακαλεσάσης τὴν τοποθέτησίν του, βάσει ἄρθρου 11 ἀ.ν. 1836]1951—ἔπαυσεν ἀποδεχομένη τὰς πράγματι καὶ προσηκόντως προσενεχθείσας ὑπηρεσίας του, δηλώσασα προσέτι, ὅτι οὐδὲ τοῦ λοιποῦ ἤθελεν ἀποδεχθῇ ταύτας, δι' ὃ καὶ δὲν παρίστατο ἀνάγκη συνεχίσεως τῆς προσφορᾶς των ἐν τῷ μέλλοντι πρὸ προσκλήσεως πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας. Ἐν συνεχείᾳ ὁ ἐνάγων ὑπέβαλεν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας αἴτησιν ἀκυρώσεως τῆς ἀνακλήσεως, ἥτις καὶ ἐγένετο δεκτή, ἀκυρωθείσης ταύτης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2016]1958 ἀποφάσεώς του καὶ ἀναπεμφθείσης τῆς ὑποθέσεως εἰς τὴν Διοίκησιν πρὸς ἐπανέρευνάν της. Ἐκ τῆς ἀποφάσεως ταύτης—παρὰ τὴν ἀναπομπήν της—προκύπτει, κατὰ τὰ ἐν ἀρχῇ, δεδικασμένον περὶ τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀνακλητικῆς πράξεως, λογιζομένης, μετὰ τὴν ἀκύρωσίν της, ὡς οὐδέποτε ὑπαρξάσης, τοῦ ζητήματος τούτου ὄντος προδικαστικοῦ ἐν τῇ παρούσῃ δίκῃ, ἐν ᾗ διώκονται ἀποδοχαὶ καὶ δῶρον ὑπερημερίας τοῦ ἀπὸ 4.12.1957 μέχρι 4.10.1958 χρόνου. Οὕτω τῆς ἐναγομένης θεωρουμένης ὡς εὑρισκομένης, κατὰ τὰ ἄνω, ἀπὸ 4.12.1957, ἀφ' ἧς δὲν ἀπεδέχθη τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος, ἐν ὑπερημερίᾳ, καὶ δὴ καθ' ὅλον τὸν κρίσιμον ἀνωτέρω χρόνον, ἀφοῦ τῷ ἐδήλωσεν, ὅτι δὲν ἐπροκειτο νὰ ἀποδεχθῇ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ταύτας καὶ δὲν τὸν προσεκάλεσεν ἐκτοτε νὰ ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν, οὗτος δικαιοῦται τῶν ἄνω ἀποδοχῶν του, ὡς καὶ τοῦ δώρου Χριστουγέννων 1958, λόγῳ ὁμοίως τῆς ὑπερημερίας. Ὅθεν καὶ ὁ Πρωτοδίκης, ταῦτα δεχθεὶς καί, κατὰ παρεκβολὴν τῆς ἀγωγῆς, ἐπιδικάσας τὰς ἀσκηθείσας ἄνω ἀποδοχὰς καὶ δῶρον, ὀρθῶς τὸ μὲν τὰς ἄνω διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οὐδεμίαν ἑτέραν παρέβιασε, τὸ δὲ τὰς ἀποδείξεις ἐξετίμησε καὶ πάντες οἱ περὶ τῶν ἀντιθέτων λόγοι τῆς ἐφέσεως ἀπορριπτέοι ἐλέγχονται, καὶ δὴ ὁ πρῶτος (ὅτι δὲν ἀπεδείχθη ἡ προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος) ὡς ἀβάσιμος, ὁ δὲ δεύτερος (ὅτι ὁ ἐργοδότης ἀπαλλάσσεται καταβολῆς ἀποδοχῶν μετὰ τὴν ἀνάκλησιν τῆς ἀποφάσεως τοποθετήσεως, ἀσχέτως ἀκυρώσεώς της), ὁ τρίτος (ὅτι τὸ ἐκ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας δεδικασμένον ἐν ὄψει τοῦ ἄρθρου 11 ἀ.ν. 1836]1951 δὲν δύναται νὰ θεμελιώσῃ εὐθύνην), καὶ ὁ τέταρτος, κατὰ τε τὸ πρῶτον σκέλος του (ὅτι δὲν ἐλύθη τὸ προδικαστικόν, διότι ἀνεπέμφθη ἡ ὑπόθεσις ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας εἰς τὴν Διοίκησιν πρὸς πληρεστέραν αἰτιολόγησιν) ὡς καὶ κατὰ τὸ δεύτερον (ὅτι δὲν ἔχουσιν εὐθύνην οἱ ἰδιῶται διὰ τὰς ἀκυρουμένας πράξεις τῆς διοικήσεως), ὡς μὴ νόμιμοι.

ΣΧΕΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Άποχή μισθωτού έκ της έργασίας και επιρροή επί της σχέσεως

Άνεφάρμοστον επί της αναγκαστικής σχέσεως εργασίας των πολεμιστών του Α.Ν. 1836/1951 της διατάξεως του άρθρου 5 § 3 του Νόμου 2112/1920 περί καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας εκ μέρους του μισθωτού επί υπερβάσεως των νομίμων χρονικών ορίων ασθενείας.— Άποχή του μισθωτού εκ της εργασίας επί τριήμερον δι' οικογενειακήν του υπόθεσιν και ισχυρισμός εργοδότου περί λύσεως της συμβάσεως εργασίας εκ μέρους του μισθωτού.

Περίπτωσις της κατωτέρω δικαστικής αποφάσεως υπήρξεν αναγκαστική τοποθέτησις πολεμιστού του ά. ν. 1836/1951 ως ελεγκτού εις Κ.Τ.Ε.Λ.

Ούτος άπεσχε της εργασίας του επί 3 ήμέρας δι' οικογενειακήν του υπόθεσιν και μετά την εκ νέου προσφοράν αυτού προς συνέχισιν της εργασίας του τω εδηλώθη, ότι ελύθη ή σύμβασις εργασίας βουλήσει αυτού.

Άνεξαρτήτως του ότι ή άποχή εξ ού μισθωτού τούτου εκ της υπηρεσίας του έπρεπε να κριθή υπό της Πρωτοδικειακής Έπιτροπής του άρθρου 7 του ά.ν. 244/1936 ως λόγος τυχόν απολύσεως (και βεβαίως δεν θά έφθανεν εις ταύτην ή Έπιτροπή) (πρβλ. Α. Π. 664/1955, εισηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 15, 42), και άν εκρίνετο αύτη υπό την έννοιαν σιωπηράς καταγγελίας της συμβάσεως εκ μέρους του μισθωτού, ως εκρίθη υπό της παρατιθεμένης δικαστικής αποφάσεως, βάσει των αρχών της καλής πίστεως δεν ήδύνατο βεβαίως διά τοιαύτην αίτιαν γενομένη να θεωρηθή ως λύσις της συμβάσεως εργασίας εκ μέρους του μισθωτού (πρβλ. και Πρωτοδικείου Άθηνών 9031/1959, εισηγητής *Μ. Καλεύρας*, ΕΕΔ 18, 959 και τά αύτοθι σημειούμενα).

Πρωτοδίκου Κερκύρας 21/1959

Διαδικασία εργατικών διαφορών

Πρωτοδίκης ο κ. *Χ. Κωνσταντινίδης*

Δικηγόροι οι κ.κ. Α. Δονάς, Α. Χαρμπαλής

Κατά τά έν τη ύπό κρίσιν άγωγη έκτιθέμενα πραγματικά περιστατικά ο ένάγων μισθωτός εκθέτει, ότι την 10ην Όκτωβρίου 1954 έτοποθετήθη δι' αποφάσεως του ένταύθα Τοπικού Συμβουλίου προστασίας απολυομένων εκ των τάξεων του στρατού ως ελεγκτής εις το ένταύθα εδρεύον 31ον Κ.Τ.Ε.Λ. νομού Κερκύρας, αναλαβών αύθημερον υπηρεσίαν και εργασθείς παρ' αύτω συνεχώς έκτοτε μέχρι της 20 Ίανουαρίου 1959, ότε επιστρέψας εξ Άθηνών, ένθα είχε μεταβή την 17ην Ίανουαρίου ιδίου έτους εκτάκτως ένεκα ασθενείας της γραίας μητρός του, και προσελθών προς ανάληψιν υπηρεσίας την 2 μ.μ. της ιδίας ημέρας, απεκρούσθη υπό του εναγομένου, θεωρήσαντος την τοιαύτην βραχείαν άπουσίαν του ως σιωπηράν εκ μέρους του καταγγελίαν της συμβάσεως εργασίας, εξαιτούμενος την καταψήφισιν του εναγομένου εις την καταβολήν αυτώ των αποδοχών του από της κατά τά άνω άκύρου απολύσεώς του μέχρι της 28 Μαρτίου 1959 εκ δραχμών εν όλω 4.005. Ούτως έχουσα ή άγωγή αύτη νόμω βάσιμος παρίσταται, ερειδομένη επί των διατάξεων των άρθρων 648, 656 Α.Κ., 127 Εισ. Νόμου Άστικού Κώδικος (ά. ν. 2783/1941) και ά. ν. 1836/1951 και έξεταστέα περαιτέρω αποβαίνει.

Ύπό μέν της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ύπό του ν. 2113/1952 κυρωθέντος ά.ν. 1836/1951, ως αύτη αντικατεστάθη ύπό της παραγράφου 1 του άρθρου μόνου του ν. 2223/1952, ορίζεται, ότι ή σχέσις εργασίας του κατά τάς διατάξεις του νόμου τούτου, δηλ. τόσον του άρθρου 3 αύτου, ως ρητώς ορίζεται ύπό της προμνησθείσης διατάξεως, όσον και του άρθρου 4 αύτου, ως τούτο σαφώς εκ του άρθρου 12 του ιδίου νόμου συνάγεται (Α.Π. 664/1955, ΕΕΔ 15, 42) προσλαμβανομένου προσωπικού, διατηρείται εν ισχύϊ υποχρεωτικώς επί πενταετίαν τουλάχιστον από της προσλήψεώς του, υπό δέ των παραγράφων 2 και 3 του αύτου άρθρου 7, ότι ή απόλυσις των τοποθετηθέντων συνάμει του νόμου τούτου κατά την διάρκειαν της πενταετίας επέρχεται αυτοδικαίως μέν, εφ' όσον ούτοι ήθελον καταδικασθή επί άξιοποίνω πράξει, προβλεπομένη ύπό των άρθρων 59, 60, 61 και 62 του Ποινικού Κώδικος, κατόπιν δέ αποφάσεως της Έπιτροπής του άρθρ. 7 του ά. ν. 244/1936 και 771/1937, εις τάς εν τη παραγράφω 3 του άρθρου 7 του ά.ν. 1836/1951 περιπτώσεις, μία των οποίων και ή του έδαφ. α' αύτου, ήτοι διά παραβάσεις προβλεπομένας ύπο νομίμως ανεγνωρισμένου οργανισμού ή κανονισμού της υπηρεσίας ή επιχειρήσεως, δι' ας ορίζεται ως ποινή ή απόλυσις. Έκ τούτων σαφώς συνάγεται, ότι οι περί ών πρόκειται μισθωτοί (νεοπολεμισταί) απολαύουν μονιμότητος επί πενταετίαν από της προσλήψεώς των, απολυόμενοι μόνον κατά τά προρρηθέντα και μή εφαρμοζομένων επ' αύτων των ματαιουσών τον σκοπόν τούτον του νόμου και δυσμενών δι' αύτούς ορισμών των «κειμένων εργατικών νόμων», εν οις και της παραγράφου 3 του άρθρ. 5 του ν. 2112/1920, καθ' ην άποχή του μισθωτού εκ της εργασίας, μή οφειλομένη εις βραχείας σχετικώς διαρκείας ασθένειαν, συνιστά καθ' εαυτήν, κατ' άμάχητον τεκμήριον, καταγγελίαν της συμβάσεως εργασίας εκ μέρους του μισθωτού (Α.Π. 664/1955, ΕΕΔ 15 σ. 42, Α.Π. 611/1957, ΕΕΔ 17 σ. 32, Α.Π. 128/1958, ΕΕΔ 17 σελ. 363, Πρωτοδικείου Άθηνών 3131/1957, ΕΕΔ 16 σελ. 480, Πρωτοδικείου Άθηνών 11713/1957, ΕΕΔ 16 σ. 926), άφου τυχόν αντίθετος έκδοχή θά αντέκειτο εις την δηλωθείσαν θέλησιν του νομοθέτου, όπως οι αναγκαστικώς τοποθετηθέντες μισθωτοί στερούνται της προστασίας των δι' ωρισμένους μόνον λόγους, μεταξύ των οποίων δέν καταλέγεται και ή επί βραχύ άπουσία των εκ της υπηρεσίας των,

ἐφ' ὅσον, βάσει τῶν διατάξεων νομίμως ἀνεγνωρισμένου Κανονισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας ἡ ἐπιχειρήσεως, δὲν προβλέπεται δι' αὐτὴν ὡς ποινὴ ἡ ἀπόλυσις (Α.Π. 664]1955, ἐνθ' ἀνωτέρω).

Ἐξ ἄλλου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ἀπὸ 25 Ἰουνίου]6 Αὐγούστου 1956 β. δ]τος «περὶ ἐκδόσεως Κανονισμοῦ προσωπικοῦ τῶν Κοινῶν Ταμείων εἰσπράξεων λεωφορείων αὐτοκινήτων», ἐκδοθέντος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 § 1 γ' καὶ δ' τοῦ νόμου 3221]1955 καὶ δημοσιευθέντος εἰς τὴν «Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως» (τεῦχος Α', ἀριθ. 172 τῆς 6.8.1955) ἡ ποινὴ τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. ἐπιβάλλεται δι' ὑποτροπὴν ἐπὶ παραπτώματος, δι' ὃ εἶναι ἐπιβεβλημένη ἡ ποινὴ τῆς περιπτώσεως Ε' τοῦ αὐτοῦ ἄρθρ. 12 τοῦ προαρρηθέντος διατάγματος καὶ ἐφ' ὅσον δὲν παρῆλθε χρονικὸν διάστημα πλέον τῶν τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐπιβολῆς τῆς διὰ τὸ αὐτὸ παράπτωμα ποινῆς. Ἁρμόδιον δὲ ὄργανον διὰ τὴν ἐπιβολὴν τῆς ποινῆς ταύτης καθίσταται τὸ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ὡς ἄνω δ]τος πειθαρχικὸν συμβούλιον, συνιστώμενον δι' ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου νομάρχου καὶ ἀποτελούμενον ἐκ τοῦ προϊσταμένου τοῦ Γραφείου Ἐλέγχων Συγκοινωνιῶν, τοῦ ἐπόπτου ἐργασίας, τοῦ διοικητοῦ τῆς διευθύνσεως Χωροφυλακῆς, ἑνὸς μέλους τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ οἰκείου Κ.Τ.Ε.Λ. καὶ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῶν μισθωτῶν, ἁρμοδίως προτεινομένων, πάντοτε δὲ μετὰ προηγουμένην κλῆσιν εἰς ἔγγραφον ἀπολογίαν τοῦ ἐγκαλουμένου μισθωτοῦ.

Ὁ ἐνάγων, τοποθετηθεὶς παρὰ τῷ ἐναγομένῳ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 31 τοῦ 1954 ἀποφάσεως τοῦ ἐνταῦθα Τοπικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ληφθείσης βάσει καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 182]7.9.1954 ἐγγράφου τοῦ ἐναγομένου πρὸς τὸ ἐν λόγῳ Τοπικὸν Συμβούλιον, αἰτουμένου ὅπως τοποθετηθῇ παρ' αὐτῷ ὁ ἐνάγων ὡς ἐλεγκτὴς καὶ προστατευόμενος ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 ἀνέλαβεν ὑπηρεσίαν ὡς ἐλεγκτὴς τὴν 11 Ὀκτωβρίου 1954, ὑπηρετῶν ἐκτοτε συνεχῶς μέχρι τῆς 17 Ἰανουαρίου 1959, ὁπότε ἀνεχώρησε δι' Ἀθήνας ἐκτάκτως πρὸς νοσηλείαν τῆς γραίας μητρὸς του, ἧς ἐτύγχανε προστάτης, ἐπανῆλθε δὲ δι' ἀνάληψιν ὑπηρεσίας τὰς πρώτας μεταμεσημβρινὰς ὥρας τῆς 20 Ἰανουαρίου 1959, πλὴν ἀπεκρούσθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου, δηλώσαντος αὐτῷ διὰ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων του, ὅτι ἐθεώρει λυθεῖσαν τὴν ἐργασιακὴν σύμβασιν βουλήσει τοῦ ἐνάγοντος. Ὁ ἐνάγων, ἐμμένων εἰς τὴν πρόθεσίν του πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας, ἐκοινοποίησε τῷ ἐναγομένῳ τὴν ἀπὸ 21.1.1959 ἐξώδικον διαμαρτυρίαν του, δικαιολογούμενος διὰ τὴν κατὰ τὰ ἄνω ἀπουσίαν του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας καὶ διαδηλῶν κατὰ τρόπον κατηγορηματικὸν τὴν πρόθεσίν του, ὅπως ἐξακολουθήσῃ νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του ὡς καὶ πρότερον. Εἰς τὴν ἔγγραφον ταύτην διαμαρτυρίαν τοῦ ἐνάγοντος τὸ ἐναγόμενον ἀπήντησε διὰ τῆς ἀπὸ 26.1.1959 ἐξωδίκου ἀπαντήσεώς του, ἰσχυριζόμενον ὅτι «ἡ συμπεριφορὰ τοῦ ἐνάγοντος ἔναντι τῆς ὑπηρεσίας του ὡς ἐλεγκτοῦ τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. ἦτο ἐσχάτως τοιαύτη, ὥστε ἡ ἀπόλυσις του θὰ ἦτο δεδικαιολογημένη καὶ πρὸ τῆς τελευταίας παρ' αὐτοῦ ἐγκαταλείψεως τῆς ἐργασίας του» καὶ ἱστορῶν ἐν συνεχείᾳ διάφορα παραπτώματα τοῦ ἐνάγοντος, χωρὶς ὅμως νὰ ἐπικαλῆται, οὔτε καὶ νὰ ἀποδεικνύῃ ἐκ τῶν ἀποδείξεων, ὅτι παρεπέμφθη ὁ ἐνάγων ἁρμοδίως καὶ ἐπεβλήθησαν τυχὸν αὐτῷ αἱ βάσει τοῦ ἰσχύοντος Κανονισμοῦ τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. ποιναί, ἐμμένων οὕτω εἰς τὴν καὶ προφορικῶς δηλωθεῖσαν βούλησίν του περὶ ἀποκρούσεως τῶν νομίμως προσφερομένων ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος. Ὑπὸ τοιαῦτα περιστατικὰ καὶ ἐν ὄψει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν (Α.Κ. 200, 288) δὲν δύναται, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, ἡ προαναφερθεῖσα βραχυχρόνιος ἀπουσία τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του νὰ θεωρηθῇ ὡς καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας του μετὰ τοῦ ἐναγομένου βουλήσει τοῦ ἐνάγοντος, ὡς ἀβασίμως ἰσχυρίζεται τὸ ἐναγόμενον, τῆς τοιαύτης ἄνευ ἀδείας ἀπουσίας του ἀνεξαρτήτως τῆς βασιμότητος τῆς παρ' αὐτοῦ προβαλλομένης αἰτιολογίας, ὅτι τοὐτέστιν ἕνεκα τῆς ἐπειγούσης ἀναχωρήσεώς του δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀνεύρῃ τὸν διὰ τὴν χορήγησιν ἀδειῶν εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ ἐναγομένου ἁρμόδιον καὶ ἐπὶ τούτῳ ὁρισθέντα σύμβουλον αὐτοῦ Σ.Μ.*.*., δυναμένης νὰ θεμελιώσῃ λόγον παραπομπῆς τοῦ ἐνάγοντος πρὸς ἀπόλυσιν εἰς τὴν ἀποκλειστικῶς ἁρμοδίαν Πρωτοδικειακὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ἀ.ν. 244 1936 καὶ ἀ.ν. 771]1937, πρᾶγμα ὅπερ ὅμως οὔτε ἐπικαλεῖται τὸ ἐναγόμενον, οὔτε ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἀποδείξεων ἐβεβαιώθη, ὅτι ἔλαβε χώραν. Ἀναγνωσιζομένης ὅθεν τῆς ἀκυρότητος τῆς τοιαύτης ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων, δέον, ἕνεκα τῆς ὑπερημερίας εἰς ἣν περιέστη τὸ ἐναγόμενον περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν προσηκόντως, καθ' ἃ ἐβεβαιώθη, προσφερομένων ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος, νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν τούτου (ἐνάγοντος) ἀπὸ 20.1.1959 μέχρι καὶ 28 Μαρτίου 1959, δεκτῆς κατὰ ταῦτα καθισταμένης τῆς ἀγωγῆς κατὰ τὴν σχετικὴν αὐτῆς βάσιν, ὡς διὰ τῶν προτάσεων ἀρκούντως διευκρινίζεται, παρέλκει δὲ ἡ ἐξέτασις τῆς περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου τοῦ δικαιώματος τῆς ἐκ μέρους τούτου καταγγελίας τῆς μετὰ τοῦ ἐνάγοντος ἐργασιακῆς συμβάσεως ἑτέρας αὐτῆς βάσεως.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΚΩΛΥΜΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΝΕΚΕΝ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΜΙΣΘΟΥ

Έκτασις ὑποχρεώσεως τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων δι' ἐπιδότησιν

Δικαίωμα τοῦ ἠσφαλισμένου πρὸς ἐπιδότησιν παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. δι' ἀσθένειαν, κατ' ἄρθρ. 35 Α.Ν. 1846/1951, ἐφ' ὅσον ἡ ἀποχὴ ἐκ τῆς ἐργασίας λόγῳ ἀσθενείας διήρκεσε πλέον τῶν τριῶν τοὐλάχιστον ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀναγγελίας εἰς τὸ Ι.Κ.Α., συνεπῶς ἔλλειψις ὑποχρεώσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς ἐπιδότησιν ἐπὶ ἀσθενείας, μὴ διαρκεσάσης πλέον τῶν τριῶν ἡμερῶν.— Ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ κατ' ἄρθρα 657, 658 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ὑπῆρξε κώλυμα μισθωτοῦ ἐπιχειρήσεως πρὸς παροχὴν ὑπηρεσιῶν διά οπουδαῖον λόγον, οἷος ἡ ἀσθένεια αὐτοῦ (Α. Π. 308/1959, εἰσηγητὴς *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 18, 764).

Ἀνέκυψεν οὕτω ἡ κατὰ τὰ ἄρθρα 657, 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (τῆς συμβάσεως καταρτισθείσης μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐφ' ὧν μόνον συμβάσεων ἔχουν ἐφαρμογὴν τὰ ἄνω ἄρθρα) ὑποχρέωσις τῆς ἐργοδότιδος εἰς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ τῶν ἡμερῶν ἀσθενείας τοῦ μισθωτοῦ.

Δοθέντος ὅμως ὅτι τὸ ἄρθρον 657 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὁρίζει, ὅτι ποσὰ καταβληθέντα εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν ἐξ αἰτίας τοῦ κωλύματος δυνάμει ὑποχρεωτικῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀσφαλίσεως δικαιοῦται ὁ μισθωτὴς νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ μισθοῦ, προέκυψε θέμα ὑπάρξεως ἢ ὄχι ὑποχρεώσεως τοῦ Ι.Κ.Α., ἔνθα ἠσφαλίζετο ὁ μισθωτός, πρὸς καταβολὴν ἐπιδόματος ἀσθενείας, τὸ ὁποῖον νὰ ἐκπεσθῇ ἐκ τοῦ μισθοῦ.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου, στηριζομένη εἰς τὴν σαφῆ διάταξιν τοῦ ἄρθρου 35 ἐδάφ. δ' τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» (ΕΕΔ 10, 637), κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἠσφαλισμένος δικαιοῦται ἐπιδόματος ἀσθενείας ὑπὸ τὰς ἐν ἐδαφίοις α-γ τοῦ ἄρθρου τούτου προϋποθέσεις καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἡ ἀποχὴ ἐκ τῆς ἐργασίας διήρκεσε πλέον τῶν τριῶν τοὐλάχιστον ἡμερῶν (ἡ ἀσθένεια πρέπει νὰ εἶναι συνεχής, Χ. *Ἀγαλλοπούλου*, Κοινωνικαὶ Ἀσφολίσεις, ἔκδ. 1955, σελ. 342) (βλέπε καὶ Γνωμοδ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαμιχαλόπουλος*, ΕΕΔ 18, 669. Γνωμοδ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., εἰσηγητὴς *Θ. Μακρῆς*, ΕΕΔ 11, 1099), δέχεται, ὅτι τὸ Ι.Κ.Α. δὲν ὑπεῖχεν ὑποχρέωσιν ἐπιδοτήσεως κατὰ τὸν ἐν προκειμένῳ χρόνον τῆς ἀσθενείας τοῦ μισθωτοῦ, ὁ ὁποῖος δὲν ὑπερέβη συνεχῶς τὸ τριήμερον καὶ ἑπομένως ἡ ἐργοδότις ὑπεῖχεν ὑποχρέωσιν καταβολῆς πλήρους μισθοῦ διὰ τὰς ἡμέρας ταύτας.

Ταῦτα ἀσχέτως τοῦ ζητήματος ἂν ὁ τριήμερος χρόνος ἀναμονῆς διὰ τὴν παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπιδότησιν τηρῆται μόνον κατὰ τὴν πρώτην φορὰν τῆς ἀσθενείας (ἅπαξ δηλαδὴ ἐντὸς ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ ἔτους) (περὶ τοῦ ὁποίου ζητήματος βλέπε ΕΕΔ 18, 492, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς τὴν νομολογίαν).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 15014/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Μ. Καλεύρας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Χαλίδης, Π. Ζευγώλης

Συμφώνως τῇ διατάξει τοῦ ἐδαφ. δ' τοῦ ἄρθρου 35 ἀ.ν. 1846]1951 - τοῦ ὁρίζοντος τὰς προϋποθέσεις χορηγήσεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπιδόματος ἀσθενείας - ὁ ἠσφαλισμένος δικαιοῦται τοῦ τοιούτου ἐπιδόματος παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον ἡ ἀποχὴ λόγῳ ἀσθενείας ἐκ τῆς ἐργασίας διήρκεσε πλέον τῶν τριῶν τοὐλάχιστον ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀναγγελίας εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Κατὰ ταῦτα - ἀνεξαρτήτως τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 3 ἄρθρου 38 ἰδίου ἀν. νόμου, ἀναφερομένων εἰς ἕτερον θέμα, ἤτοι τὴν καταβολὴν τοῦ ἐπιδόματος τούτου, ἄρα ἀσχέτως τοῦ ἂν πρόκειται περὶ τῆς πρώτης ἢ ὄχι ἀσθενείας ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους - τὸ Ι.Κ.Α. οὐδέποτε ὑποχρεοῦται εἰς ἐπιδότησιν λόγῳ ἀσθενείας, ἐὰν αὕτη δὲν διήρκεσε πλέον τῶν τριῶν ἡμερῶν (πρβλ. Γνωμ. Νομ. Συμβ. 435]1959, ΕΕΔ 18, 669). Ἐν προκειμένῳ, ὡς δέχεται ἡ ἐκκαλουμένη - ἄλλως καὶ συνομολογεῖται, βεβαιοῦται δὲ καὶ ἐκ πάντων τῶν ἀμφοτέρωθεν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων καὶ τῆς ἐν γένει διαδικασίας - ὁ ἐνάγων (ἐφεσίβλητος), συνδεδεμένος μετὰ τῆς ἐναγομένης (ἐκκαλούσης) διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ τοῦ ἔτους 1950 καὶ ἐργαζόμενος παρ' αὐτῇ συνεχῶς ἔκτοτε, ἠσθένησε, ἀποσχὼν τῆς ὑπηρεσίας του, τὸ μὲν τὴν 8.11.1958, τὸ δὲ τὰς 14 καὶ 15.11.1958. Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω καὶ ἐφ' ὅσον ἑκατέρα τῶν ἄνω ἀσθενειῶν του δὲν ὑπερέβη τὸ τριήμερον, τὸ Ι.Κ.Α. δὲν ὑποχρεοῦται νὰ τὸν ἐπιδοτήσῃ διὰ τὰς ἄνω ἡμέρας, οὐδεμίαν σημασίαν ἐχόντος τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ ἴδιος, ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους 1958, εἶχε προηγουμένως ἀσθενήσει ἐπὶ 18 ἡμέρας, ἀποσχὼν καὶ τῇ αἰτίᾳ ταύτῃ τῆς ὑπηρεσίας του. Συνεπῶς ἡ ἐναγομένη ὑποχρεοῦται, συμφώνως ταῖς διατάξεσι τῶν ἄρθρων 657 καὶ 658 Ἀστικοῦ Κώδικος, νὰ καταβάλῃ αὐτῷ τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἄνω ἡμερῶν (8, 14 καὶ 15.11.1958). Τὰ αὐτὰ εἰπὼν καὶ ὁ Πρωτοδίκης καὶ, μετ' ἀπόρριψιν τῆς σχετικῆς ἀντιρρήσεως τῆς ἐναγομένης, δεχθεὶς τὴν ἐνδικον ἀγωγήν, διώκουσαν τὴν καταβολὴν τούτων, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ἄνω διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 καὶ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ οὐδεμίαν ἑτέραν παρεβίασε καὶ ὁ περὶ τῶν ἀντιθέτων (ὅτι, ἐπειδὴ δὲν ἐπρόκειτο περὶ τῆς πρώ-

ΧΡΟΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΩΣ ΧΡΟΝΟΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Έννοια σχετικής διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Νόμου 2054/1952

Θεώρησις τοῦ χρόνου τῆς ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίας τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ μισθωτῶν ἐν γένει, ὡς ἐφέδρων, κληρωτῶν ἢ ἐθελοντῶν, ὡς χρόνου πραγματικῶς διανυθείσης ὑπηρεσίας παρὰ τῷ παρ' ᾧ ὑπηρέτουν πρὸ τῆς στρατεύσεως ἐργοδότῃ πρὸς προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ κλπ.—Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας, συνομολογηθεισῶν πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ Νόμου 2054/1952.— Σχέσις τῆς διατάξεως πρὸς ἐπέχοντας ἰσχὺν Νόμου κανονισμοὺς ἐπιχειρήσεων.—Κανονισμὸς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων Ἀθηνῶν-Πειραιῶς.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 2054/1952 (ΕΕΔ 11, 490) ὁ χρόνος τῆς ἐν τῷ στρατῷ ξηρᾶς, ἀέρος καὶ θαλάσσης ὑπηρεσίας τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἐργατῶν, τεχνιτῶν, ὑπηρετῶν καὶ μισθωτῶν ἐν γένει, ὡς ἐφέδρων ἢ κληρωτῶν ἢ ἐθελοντῶν, λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῶς διανυθείσης ὑπηρεσίας παρὰ τῷ παρ' ᾧ ὑπηρέτουν ἐργοδότῃ πρὸ τῆς στρατεύσεως των πρὸς προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ αὐτῶν, περαιτέρω προαγωγήν, κανονισμὸν τῶν συντάξεων καὶ διὰ τὴν ἀπολαβὴν παντὸς ἑτέρου πλεονεκτήματος, προβλεπομένου ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων καὶ ἐξαρτωμένου ἐκ τοῦ χρόνου πραγματικῆς παρὰ τῷ ἐργοδότῃ ὑπηρεσίας.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 34 § 7 τοῦ ν. δ. 2961/1954 (ΕΕΔ 13, 948) ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2054/1952 εἶναι, ὅτι ἡ ἐν τῷ στρατῷ ξηρᾶς, ἀέρος καὶ θαλάσσης ὑπηρεσία τῶν μισθωτῶν ἐν γένει λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῆς ἐργασίας παρὰ τῷ παρ' ᾧ ὑπηρέτουν πρὸ τῆς στρατεύσεως τὸν ἐργοδότῃ ὡς πρὸς τὰ ἔναντι τοῦ τελευταίου τούτου δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ, ἐνῷ διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν διὰ τὴν χορήγησιν πάσης φύσεως παροχῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως προϋποθέσεων πρὸς πραγματικὴν ἐργασίαν ἐξομοιοῦται ἡ ἐν τῷ στρατῷ κλπ. ἐφεδρικὴ ὑπηρεσία, ἡ συνεπαγομένη τὴν χορήγησιν ἐπιδόματος στρατεύσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2051/1952 καὶ τοῦ παρόντος νομοθετικοῦ διατάγματος.

Προκύπτει ἄρα σαφῶς ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ὅτι ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ χρόνου τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ ὡς χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ διὰ τὴν βάσει τῶν κειμένων διατάξεων προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ, ἀνάλογος τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας του, διατάσσεται μόνον ἐναντι τοῦ ἐργοδότου, ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ὁποίου ἐστρατεύθη καὶ διὰ τῆς στρατεύσεως δὲν ἔλυθη ἡ σύμβασις ἐργασίας (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 17840/1956, εἰσηγητὴς *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 16, 213, πρβλ. καὶ τὴν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀρχικοῦ ν. δ. 346/1941, ἄρθρου 1, ἐκδοθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 5285/1941 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, εἰσηγητὴς *Δ. Σκλάμπης*, ΕΕΔ 1, 423).

Περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου αὐτοῦ ἀσχολεῖται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ἐν σχέσει πρὸς μισθωτόν, διατελοῦντα ὑπὸ νοσοθετικὸν καθεστὼς μονιμότητος καὶ ὑπὸ διατάξεις εἰδικοῦ Κανονισμοῦ, βάσει τοῦ νόμου 3752/1929, περιέχοντος εἰδικὴν ρύθμισιν τοῦ αὐτοῦ θέματος πρὸ τοῦ ὡς ἄνω νόμου 2054/1952.

Ἐνδιαφέρον εἶναι, ὅτι τὸ Πρωτοδικεῖον δέχεται, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ διάταξις (ἄρθρον 8 νόμου 2054/1952) λόγῳ τῆς γενικότητός της ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας συνομολογηθεισῶν πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ νόμου 2054/1952, καὶ βεβαίως τοῦτο προκύπτει ἐκ τοῦ σκοποῦ καὶ τοῦ πνεύματος αὐτῆς, ἐνισχυομένων τούτων καὶ ἐκ τῆς προϋφισταμένης σχετικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 751/1948 (ΕΕΔ 7, 661), ἡ ὁποία (καταργηθεῖσα ἐκ παραδρομῆς διὰ τῆς καταργήσεως ἐν συνόλῳ τοῦ νόμου 751/1948 ὑπὸ τοῦ ἀ. ν. 1835/1951) καθώριζε σαφέστερον, ὅτι ὁ ὑπολογισμὸς τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὡς χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας παρὰ τῷ ἐργοδότῃ ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς χώρας καὶ ἐφεξῆς στρατευθέντων ἢ στρατευθησομένων κλπ., τὸ ὁποῖον σημαίνει, ὅτι αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ θέμα ἠθέλησε νὰ ρυθμίσῃ δι' ἐκείνους τοὺς μισθωτούς, οἱ ὁποῖοι ἐτέλουν ἐν συμβάσει ἐργασίας κατὰ τὸν χρόνον καθ' ὃν ἐστρατεύθησαν.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 14591/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Μ. Καλεύρας*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Κονταργύρης, Π. Καλδῆς

Κατὰ μὲν τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 48 § 2

τῆς ἀσθενείας ἔτους 1958, τὸ Ι.Κ.Α. ὑποχρεοῦται εἰς ἐπιδότησιν) μοναδικὸς λόγος τῆς ἐφέσεως ἀπορριπτέος ἐλέγχεται, ὡς νόμῳ ἀβάσιμος.

τοῦ κανονισμαῦ τῆς ἐναγομένης (ἐκκαλούσης) Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων—ἐκδοθέντος δυνάμει τοῦ ν. 3752]1929 καὶ β. δ]τος τῆς 22.10]8.11.1945 καὶ κυρωθέντος ὑπὸ τοῦ β. δ]τος τῆς 30.1]18.2.1946, δι' ὃ καὶ ἰσχὺν νόμου ἐπέχοντος—οἱ ἐκ τοῦ μονίμου προσωπικοῦ της καλούμενοι ὑπὸ τὰ ὅπλα πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς στρατιωτικῆς των θητείας δὲν δικαιοῦνται εἰς λῆψιν ἀποδοχῶν, πλὴν τῶν τοιούτων τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς θητείας των, καὶ ὁ χρόνος τῆς ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀπουσίας δὲν προσμετρεῖται εἰς τὴν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἢ τῷ βαθμῷ ἀρχαιότητά των. Κατὰ δὲ τὴν παράγρ. 3 ἰδίου ἄρθρου, ἐξαιρουμένων τῶν ὑπὸ τῆς προηγουμένης παραγράφου προβλεπομένων, πάντες οἱ ἐκ τοῦ μονίμου προσωπικοῦ της ὁπωσδήποτε καλούμενοι ὑπὸ τὰ ὅπλα ἢ προσερχόμενοι ἐν πολέμῳ ὡς ἐθελονται λαμβάνουσι κατὰ τὸν χρόνον τῆς στρατεύσεώς των τὰς ἀποδοχάς των· ὁ χρόνος οὗτος τῆς στρατεύσεως προσμετρεῖται διὰ τὴν προσαύξησιν καὶ διὰ πᾶσαν ἄλλην συνέπειαν εἰς τὴν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ καὶ ἐν τῷ βαθμῷ ἀρχαιότητα αὐτῶν. Τέλος κατὰ τὴν παράγραφον 4 τοῦ ἰδίου ἄρθρου αἱ ἄνω διατάξεις δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τοῦ ἐκτάκτου προσωπικοῦ, τὸ ὁποῖον διέπεται ἐν προκειμένῳ ὑπὸ τῶν γενικῶν νόμων περὶ τῆς θέσεως τῶν ἐργαζομένων ἐν περιπτώσει στρατεύσεως. Ἐτέρωθεν, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 ν. 2054]1952, ὁ χρόνος τῆς ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίας τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ μισθωτῶν ἐν γένει, ὡς ἐφέδρων ἢ κληρωτῶν ἢ ἐθελοντῶν, λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῶς διανυθείσης ὑπηρεσίας παρὰ τῷ παρ' ᾧ ὑπηρέτουν ἐργοδότῃ πρὸ τῆς στρατεύσεώς των, πρὸς προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ αὐτῶν, περαιτέρω προαγωγήν, κανονισμὸν τῶν συντάξεων καὶ διὰ τὴν ἀπολαβὴν παντὸς ἑτέρου πλεονεκτήματος, προβλεπομένου ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων καὶ ἐξαρτωμένου ἐκ τοῦ χρόνου πραγματικῆς παρὰ τῷ ἐργοδότῃ ὑπηρεσίας. Ἐκ τρίτου συνῳδὰ τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 14 § 4 τοῦ κανονισμοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης μετὰ 15ετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῇ ἑταιρείᾳ ὁ ὀργανικὸς μισθός, ἐκτὸς τῶν τυχὸν προσαυξήσεων, λόγῳ παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, προσαυξάνεται κατὰ 10 ο]ο καὶ, μετὰ 20ετῆ, κατὰ 15 ο]ο. Κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τῶν ἄνω διατάξεων, συνδυαζομένων, α) Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 ν. 2054]1952, ὡς νεωτέρα, ὑπερισχύει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ κανονισμοῦ τῆς ἐναγομένης καὶ ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τοῦ μονίμου προσωπικοῦ ταύτης, εἰς ἃς περιπτώσεις παρέχει μεγαλειτέραν προστασίαν, ἄρα καὶ καθ' ὅσον ἔξομοιοῖ πάσας τὰς στρατιωτικὰς ὑπηρεσίας. β) Αὕτη, λόγῳ τῆς γενικότητός της, ἐφαρμογὴν ἔχει καὶ ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας, συνομολογηθεισῶν πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ ν. 2054]1952 καὶ γ) ὁπωσδήποτε, καὶ ἂν δὲν ὑπερισχύῃ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ ἄνω κανονισμοῦ, πάντως, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τῶν τελευταίων τούτων, πᾶσα ἑτέρα—πλὴν τῆς τοῦ κληρωτοῦ—στρατιωτικὴ ὑπηρεσία, ἔστω καὶ ἂν δὲν θεωρῆται ἐφεδρικὴ ἢ ἐθελοντική, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ στρατολογικοῦ νόμου, λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας, διανυθείσης παρὰ τῇ ἐναγομένῃ. Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, τὰ ἑξῆς: Ὁ ἐνάγων (ἐφεσίβλητος) εἶναι μόνιμος ὑπάλληλος τῆς ἐναγομένης, ὑπηρετῶν παρ' αὐτῇ ἀπὸ 1.7.1938. Οὗτος ἀνήκει εἰς τὴν στρατολογικὴν κλάσιν 1942 Πειραιῶς, κληθεὶς τὴν 5.5.1946 καὶ ὑπηρετήσασαν μέχρι 5.10.1949. Πλὴν οὗτος—αὐθορμήτως προσελθὼν—ὑπηρέτησεν ἐν Μέσῃ Ἀνατολῇ ἀπὸ 17.3.1942 μέχρι 31.8.1945—καίτοι ἔτυχεν ἐτησίας ἀναβολῆς ἀπὸ 22.5.1942, ὁμως δὲν ἀπελύθη ἐκτοτε—ἐπανελθὼν δὲ εἰς Ἑλλάδα ἀνέλαβεν ὑπηρεσίαν παρὰ τῇ ἐναγομένῃ. Θεωρηθεὶς ὅτι ἐξεπλήρωσεν ἐν Μ. Ἀνατολῇ τὰς στρατιωτικάς του ὑποχρεώσεις δὲν ἐστρατεύθη, ὅτε ἐκλήθη νὰ ὑπηρετήσῃ τὴν θητείαν της ἡ κλάσις του. Ἐν ὄψει πάντων τούτων, κατ' ἀρχήν, δυνάμει τῆς γενικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 ν. 2054]1952, ἡ τοιαύτη στρατιωτικὴ ὑπηρεσία του προσμετρεῖται πρὸς ἀπόληψιν τοῦ ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας 10 ο]ο καὶ 15 ο]ο ἄρθρου 14 § 4 τοῦ κανονισμοῦ τῆς ἐναγομένης. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι αὕτη δὲν ἰσχύει ἐνταῦθα, διότι ὁ ἐνάγων εἶναι μόνιμος ὑπάλληλος τῆς ἐναγομένης, ὑπαγόμενος εἰς τὸν κανονισμόν, ὡς εἰδικώτερον ἡ ἄνω στρατιωτικὴ του ὑπηρεσία, πάλιν προσμετρεῖται ὡς ἀνωτέρω, διότι ὁπωσδήποτε δὲν εἶναι ὑπηρεσία κληρωτοῦ, ἣν μόνην ἐξαιρεῖ ὁ ἄνω κανονισμός. Κατὰ ταῦτα οὗτος ἀπὸ 1.7.1953 δικαιοῦται προσαυξήσεως 10 ο]ο καὶ ἀπὸ 1.7.1958 τοιαύτης 15 ο]ο. Ὅθεν καὶ ὁ Πρωτοδίκης, δεχθεὶς ἐν μέρει καὶ ὡς οὐσίᾳ βάσιμον τὴν ἐνδικον ἀγωγήν, δι' ἧς διώκονται διαφοραὶ ἀποδοχῶν, λόγῳ μὴ χορηγήσεως ἐκτοτε τῶν ἀνωτέρω προσαυξήσεων, εἰ καὶ στηριχθεὶς μόνον εἰς τὰς διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ —περὶ τοῦ ὕψους τῶν διαφορῶν δὲν προβάλλεται παράπονον—ὀρθῶς τὸν νόμον ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ τὰς ἀποδείξεις ἐξετίμησε καὶ πάντες οἱ περὶ τῶν ἐναντίων λόγοι τῆς ἐφέσεως, ὅ τε μοναδικὸς τοῦ ἐφετηρίου καὶ οἱ συναφεῖς πρόσθετοι, οἱ διὰ τῶν προτάσεων τῆς ἐκκαλούσης προβαλλόμενοι, ἀπαρριπτέοι ἐλέγχονται, ὡς νόμῳ καὶ οὐσίᾳ ἀβάσιμοι.

ΝΟΜΙΜΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Έκτασις έφαρμογῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 διαιτητικῆς ἀποφάσεως

Καθορισμός διά τῆς ἀπό 16.9.1937 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ μισθοῦ τοῦ προσωπικοῦ ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τῶν Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καί λοιπῶν ἐν γένει ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων.—Ἀμετάβλητον διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 14/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καί τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ὁμοίας.—Περίπτωσις παροχῆς ἐργασίας ταξινόμου εἰς ἀποθήκας καί ἐργοστάσιον ἐπιχειρήσεως.

Καταχθείσης εἰς δίκην ἀξιώσεως μισθωτοῦ διά διαφοράν μισθοῦ του βάσει τῶν ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαστοῦ Ἀθηνῶν διατάξεων, ἠρευνήθη ὑπό τῆς ἀποφάσεως ἡ ἔκτασις ἐφαρμογῆς των.

Πράγματι, ὡς ἔχει σταθερῶς νομολογηθῆ (βλέπε τάς ἐν τῇ ἀποφάσει παραπομπάς) ἡ ἀπό 16.9.1937 συλλογική σύμβασις ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, ἐπιχειρήσεων κλπ. (ἀναπροσαρμοζομένη διά τῆς ἀπό 4 Νοεμβρίου 1947 γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καί τῶν μετέπειτα αὐξήσεων) ἀφεώρα στενῶς εἰς μόνον τούς ἐσωτερικούς ὑπαλλήλους καί ὑπηρέτας τῶν Γραφείων τῶν ἐπιχειρήσεων.

Ἐντός τοῦ αὐτοῦ πλάτους τοποθετεῖται καί ἡ διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 66867/13608/1956 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως τροποποιηθεῖσα καί συμπληρωθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 14/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καί λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων» (ΕΕΔ 15, 1328).

Διά τῆς τελευταίας ὅμως ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων κλπ. Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καί λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων», ἐγκριθεῖσης καί τροποποιηθεῖσης διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 16929/3371/1959 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 18, 343) ηὐρύνθη ὁ κύκλος τῶν ὑπαγομένων εἰς αὐτήν μισθωτῶν, συμπεριλαμβάνων ὄχι μόνον τούς ἐκτελοῦντας ἐργασίαν ἐντός τῶν Γραφείων τῶν ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεων, ἀλλά καί ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἀπασχολοῦνται μέ γραφικήν ὑπηρεσίαν ἐκτός τῶν Γραφείων (ὡς εἰς τό ἐργοστάσιον ἤ ἀκόμη καί εἰς τήν ὕπαιθρον), αὐτό δέ ἀκριβῶς σημαίνει τό ὁριζόμενον ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τῆς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως «... καί τό προσωπικόν τό ἐκτελοῦν ἐργασίαν Γραφείου, ἀσχέτως τοῦ τόπου, ἔνθα παρέχει τάς ὑπηρεσίας του».

Ἑπομένως εἰς τήν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως διά τήν ἐφαρμογήν τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως δέν ἠσκει ἐπιρροήν τό ὅτι ὁ μισθωτός εἰργάζετο ἐκτός τῶν Γραφείων τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀλλ' εἰς τάς ἀποθήκας αὐτῆς καί τά ἐργοστάσιά της, ἀλλ' ἄν, ἐκεῖ ἐργαζόμενος, ἀπησχολεῖτο μέ γραφικήν ὑπηρεσίαν, ὅπερ καθίστατο ζήτημα ἀποδείξεως.

(Ὡς πρός τήν ἔκτασιν ἐφαρμογῆς κατ' ἐργοδότας καί μισθωτούς τῆς τελευταίας ταύτης διαιτητικῆς ἀποφάσεως βλέπε καί σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 340).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4682/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ε. Μπραγάκης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Τσακούμης, Δ. Φιλιππίδης

Ἡ συλλογική σύμβασις ἐργασίας τῆς 16.9.1937 ἐν προοιμίῳ μέν φέρουσα ὅτι διά τῆς συνομολογήσεως αὐτῆς ἐσκοπήθη ἡ θέσις κανόνων ρυθμιζόντων τάς ἀποδοχάς τοῦ ὑπαλληλικοῦ καί ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τῶν γραφείων τῶν ἐν Ἑλλάδι λειτουργουσῶν πάσης φύσεως ἀνωνύμων ἑταιρειῶν (βιομηχανικῶν, ἐμπορικῶν κλπ), ἐκτός τραπεζιτικῶν καί ἀσφαλιστικῶν, ἰδιωτικῶν γραφείων, ἐπιχειρήσεων ἐν γένει, ἐν τῷ κειμένῳ δέ μνημονεύουσα ἐν ἀρχῇ καί ὑπό στοιχεῖαν 9' τάς ἐπιχειρήσεις, εἰς ἃς ἀφορᾷ ἡ σύμβασις, ἤτοι πάσας τάς ἐν Ἑλλάδι ἀνωνύμους ἑταιρείας, ἐπιχειρήσεις καί ἰδιωτικά γραφεῖα, πλήν ἐκείνων, δι' ἃς ἰσχύουν εἰδικαί κατά κλάδους συλλογικαί συμβάσεις, οὐχί δέ κατά κλάδον ἐργασιῶν ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιχειρήσει, ὑπό δέ τά στοιχεῖα Α,Ζ κατονομάζουσα ὑπαλλήλους ἀνήκοντας πάντας εἰς τήν ἐσωτερικήν ὑπηρεσίαν τῶν γραφείων τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων σαφῶς καθορίζει, ὅτι ἐφαρμογήν ἔχει ἐπί μόνον τοῦ προσωπικοῦ τῶν γραφείων τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων, οὐχί δέ καί ἐπί τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἀσχολουμένου εἰς ἄλλας ἐκτός τῶν γραφείων ὑπηρεσίας (Α.Π. 637/1956, ΕΕΔ 16, 34, Α.Π. 134/1956, ΕΕΔ 15, 321, Α.Π. 178/1949, ΕΕΔ 8, 361). Ταῦτα οὐδόλως μετεβλήθησαν διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 14/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη καί συνεπληρώθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 66867/1956 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας καί διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ὡς αὕτη ἐνεκρίθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 16929/1959 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας.

Ὁ ἐνάγων προσελήφθη παρά τῆς ἐναγομένης ἐμπορομιομηχανικῆς ἑταιρείας, λειτουργούσης ὑπό τήν μορφήν ἀνωνύμου ἑταιρείας, διά συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου διαρκείας, ὡς ταξινόμος τοῦ βάμβακος, ὃν ἐπεξεργάζεται εἰς τά ἐκκοκκιστήριά της ἡ ἐναγομένη. Συνίστατο δέ ἡ ὑπηρεσία αὐτοῦ εἰς τήν ταξινόμησιν αὐτοῦ, κατά τήν παραλαβήν συσπόρου καί παράδοσιν ἐκκοκκισμένου βάμβακος, βοηθῶν τόν διά τήν ὑπηρεσίαν ταύτην ὑπεύθυνον γεωπόνον, ἡ δέ ὑπηρεσία αὐτοῦ αὕτη ἐξετελεῖτο ἐκτός τῶν γραφείων τῆς ἐναγομένης καί εἰς τάς ἀποθήκας αὐτῆς καί τῶν ὑφαντουργικῶν ἐργαστασίων, εἰς ἃ παρεδίδετο βάμβαξ. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων αἱ ρηθεῖσαι συλλογικαί συμβάσεις ἐργασίας τῆς 16.9.1937 καί αἱ ἐπακολουθήσασαι δύο διαιτητικαί ἀποφάσεις

ΒΙΒΛΙΑΡΙΑ ΥΓΕΙΑΣ

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑΡΙΑ ΥΓΕΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Διαθεσιμότης μισθωτών επί περιορισμού οικονομικής δραστηριότητος επιχειρήσεων

Άσκησις έφέσεως ύπό όμορρύθμου μέλους έμπορικής έταιρείας κατ' αποφάσεως κατά της έταιρείας.—Υποχρέωσις έφοδιασμού μισθωτών ωρισμένων επιχειρήσεων, έν αίς και τά ζαχαροπλαστεία, πρός έφοδιασμόν διά βιβλιαρίου υγείας, μή έκτεινομένης όμως της υποχρεώσεως και επί των ταμιών, μή διατελούντων έν επαφή πρός τά παρασκευαζόμενα και προσφερόμενα είς τό κοινόν ήδη τού καταστήματος.— Υπερημερία εργοδότου περί την αποδοχήν των υπηρεσιών μισθωτού επί διακοπής της λειτουργίας επιχειρήσεως έξ οικονομικών λόγων.— Υποχρέωσις καταβολής πλήρους μισθού, μή τεθέντος τού μισθωτού είς διαθεσιμότητα.—Έκπτωσις κερδηθέντων έκ της άλλαχού παροχής εργασίας.

Ὑπέκειτο εἰς τήν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, σύμβασις ἐργασίας ἐργαζομένης ὡς ταμίου ἐπιχειρήσεως ζαχαροπλαστείου.

Δοθέντος ὅτι κατα τὰς ἐπικαλουμένας ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου διατάξεις διά τούς ὑπαλλήλους ἡ ἐργάτας ζαχαροπλαστείων ἐπιβάλλεται ὁ ἐφοδιασμός αὐτῶν διά βιβλιαρίου ὑγείας (ἄνευ τοῦ ὁποίου ἡ σύμβασις εἶναι ἄκυρος, Α. Π. 22/1957, εἰσηγητής *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 16, 147, Α. Π. 596/1958, εἰσηγητής *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 17, 1003) ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου ἐρευνᾷ, ἂν κατά τήν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων ἀπαιτῆται νά εἶναι ἐφωδιασμένος διά βιβλιαρίου ὑγείας καί ὁ ταμίας τῶν ἐν αὐταῖς κατονομαζομένων ἐπιχειρήσεων, καταλήγουσα εἰς ἀρνητικήν λύσιν (βλέπε καί τήν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 9054/1954, εἰσηγητής *Ι. Μαρινάκος*, ΕΕΔ 13, 812, διά διευθυντήν).

Ἡ ἐπιχείρησις ἐν προκειμένῳ διέκοψε τήν λειτουργίαν αὐτῆς ἕνεκεν οἰκονομικῶν λόγων, ἀναγομένων εἰς τήν σφαίραν δραστηριότητος αὐτῆς καί μή ἀποτελούντων ἀνωτέραν βίαν, κατά τήν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 656 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀφοῦ δέ ἡ ἐργαζομένη δέν ἐτέθη εἰς διαθεσιμότητα, καθ' ὃ ἐκ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502) εἶχεν, εἰς τήν περίπτωσιν, ὁ ἐργοδότης δικαίωμα (ἐγγράφως πάντοτε καί ὑπό τήν ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, περί τῆς ὁποίας βλέπε Α. Π. 321/1959, εἰσηγητής *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 18, 760), ὑπέπεσεν ὁ ἐργοδότης εἰς ὑπερημερίαν δανεισμοῦ καί ὤφειλε τόν μισθόν, δικαιούμενος νά ἐκπέσῃ ἐξ αὐτοῦ πᾶν ὅ,τι ὁ μισθωτός ὠφελήθη ἐκ τῆς ἀλλαχοῦ παροχῆς τῆς ἐργασίας (ἄρθρον 656 ἐδ. 2 Ἀστικοῦ Κώδικος).

Ἐν σχέσει πρός τήν κατά τό ἄρθρον 10 τοῦ νόμου 3198/1955 διαθεσιμότητα τῶν μισθωτῶν προέκυψε πράγματι, ὑπό τήν ἰσχύν τοῦ παλαιοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 118/1945, ἀναφερομένου ἀρχικῶς εἰς τάς βιομηχανικάς ἐπιχειρήσεις καί ἐπεκταθέντος βραδύτερον διά τοῦ ἀπό 8/11 Μαΐου 1946 ν. δ. καί ἐπί τῶν ἐμπορικῶν, ἐπαγγελματικῶν καί βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων, ζήτημα δι' αὐτάς καταργήσεως τῆς σχετικῆς διατάξεως τῆς παλαιᾶς ὑπό τό κράτος ἰσχύος τοῦ νόμου 28/1944 ἐκδοθείσης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 3601/1946, καθ' ἣν ἐν ἐλλείψει ἐργατῶν ἠδύναντο οἱ ἐργοδόται νά καταβάλλουν τό ἥμισυ τοῦ νομίμου μισθοῦ, ἄνευ ἄλλου νομίμου τύπου, ἀλλ' ἤδη ἡ ἰσχύουσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 3198/1955 περί διαθεσιμότητος ἐν περιπτώσει περιορισμοῦ τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος τῶν ἐπιχειρήσεων καί ἐκμεταλλεύσεων εἶναι γενική, μή ἀναφερομένη μόνον εἰς τάς ἐπιχειρήσεις, αἱ ὁποῖαι ὑπάγονται εἰς τάς περί ἀσφαλίσεως κατά τῆς ἀνεργίας διατάξεις τοῦ ν. δ. 2961/1954 καί τοῦ νόμου 3464/1955.

Εἶναι ὅμως ἀναγκαῖον, ὡς ἐσημειώθη ἀνωτέρω, ἡ δι' ἐγγράφου τοῦ ἐργοδότου καί ἐπί τόν ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ ὁριζόμενον χρόνον ἐνέργεια αὐτῆς.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5752/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*
Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Δ. Μαλαφέκας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Μαλέας, Θ. Τσέλιος

Καταβληθέντος τοῦ νομίμου προστίμου παραδεκτῶς εἰσάγεται πρός συζήτησιν ἡ ὑπό κρίσιν ἔφεσις τοῦ ἐκκαλοῦντος ὁμορρύθμου μέλους ἐναγομένης ὁμορρύθμου ἐμπορικῆς ἑταιρείας κατά τῆς ὑπ' ἀριθ. 2760/1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν διαδικασίας ν. ΓΗΟΔ', νομίμως καί ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, τύποις δεκτή καθίσταται καί ἐρευνητέα οὐσίᾳ.

Τά ὁμόρρυθμα μέλη τῆς διαδίκου ὁμορρύθμου ἐμπορικῆς ἑταιρείας, ὡς ὑπέχοντα ἀλληλέγγυον μετ' αὐτῆς εὐθύνην κατ' ἄρθρον 22 Ἐμπορικοῦ Νόμου, ἔχουσιν ἔννομον συμφέρον εἰς τήν ἔκβασιν τῆς δίκης καί βλάπτονται ἐκ τῆς κατά τῆς ἑταιρείας τυχόν ἐκδιδομένης ἀποφάσεως, ἥτις εἶναι καί κατ' αὐτῶν ἐκτελεστή, δι' ὃ καί δέν ἀποκλείονται τοῦ δικαιώματος ἀσκήσεως ἐφέσεως καί ὑπό προσωπικήν ἰδιότητα (Πολ. Δικ. ἄρθρον 740) καί ἂν δέν ὑπῆρξε διάδικος κατά τήν πρωτόδικον δίκην (Α.Π. 116/1957), ὡς ἐν προκειμένῳ ὁ ἐκκαλῶν, οὗτινος τό δικαίωμα πρός ἄσκησιν ἐφέσεως κατά τῆς προμνησθείσης ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδίκου, ἐκδοθείσης μεταξύ τῆς ἤδη ἐφεσι-

---

ὑπ' ἀριθ. 14/1956 καί 2/1959 δέν ἔχουν ἐφαρμογήν διά τόν ἐνάγοντα καί ἀπορριπτέα ἡ ὑπό κρίσιν ἀγωγή, κατ' ἀμφοτέρας τάς βάσεις της, τάς θεμελιουμένας ἐπ' αὐτῶν, ὡς ἐπί ἐσφαλμένης προϋποθέσεως ἐρειδομένη.

βλήτου ὡς ἐναγούσης καὶ τῆς ὑπὸ ἐκκαθάρισιν τελούσης ὁμορρύθμου ἐμπορικῆς ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «*», ἧς ὁ ἐκκαλῶν ὑπῆρξεν ὁμόρρυθμον μέλος, δὲν ἀποκλείεται οὐδὲ ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ἀπόφασις, κοινοποιηθεῖσα πρὸς τὴν ἐναγομένην ταύτην ἑταιρείαν, κατέστη τελεσίδικος ὡς πρὸς αὐτὴν διὰ παραμελήσεως τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας, δυναμένη νὰ ἐκτελεσθῇ καὶ κατ' αὐτοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 868 § 2 Πολ. Δικ., καθ' ὅσον κατ' ἄρθρον 782 Πολ. Δικ. ἡ τυχὸν ἐκδοθησομένη ἐπὶ ἐφέσεως ἐνὸς τῶν ὁμοδίκων ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου, ἡ μεταρρυθμίζουσα ἢ ἐξαφανίζουσα τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, ὠφελεῖ καὶ τοὺς λοιποὺς μὴ ἐκκαλέσαντας ὁμοδίκους, ἐὰν κατεδικάσθησαν διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, δι' ὃν καὶ οἱ ἐκκαλέσαντες, ἐφ' ὅσον οὗτοι (οἱ μὴ ἐκκαλέσαντες) δὲν ἀπεδέχθησαν τὴν ἀπόφασιν κατ' ἄλλον τρόπον (οὐχὶ διὰ τῆς παρελεύσεως τῆς προθεσμίας τῆς ἐφέσεως). Συνεπῶς ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐπὶ τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος, δστις δέον νὰ θεωρηθῇ ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ νόμου ὡς καταδικασθεὶς ὁμόδικος, ἐφ' ὅσον ἐκτελεῖται καὶ κατ' αὐτοῦ ἡ ἀπόφασις ἡ τυχὸν μεταρρυθμίζουσα ἢ ἐξαφανίζουσα τὴν ἐκκαλουμένην, θὰ ἰσχύσῃ καὶ ὡς πρὸς τὴν μὴ ἐκκαλέσασαν ἑταιρείαν, ἀνατρεπομένου οὕτω ἐμμέσως τοῦ ἐκ τῆς πρώτης ἀποφάσεως διεδικασμένου καὶ ὡς πρὸς αὐτὴν (πρβλ *Οἰκον.-Λιβ.-Γιδ.* § 236 σημ. 14, *Εὐκλ.* § 256, *Ράμμου* ἐν Glassou Δ' § 868, σελ. 422 σημ. 5, β, Α.Π. 386]1933, Θέμ. ΜΔ' 756, Ἐφετείου Ἀθηνῶν 1006]1940, Θέμ. ΝΒ' 63-64 καὶ 293, *Κιτσικόπουλον*, ὑπὸ ἄρθρα 736-784, ἀριθ. 386, σημ. 3). Παραδεκτῶς ὅθεν ἀσκεῖται ἐν προκειμένῳ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις καὶ τὰ ἐναντία ὑπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου ὑποστηριζόμενα ἀβάσιμα καὶ ἀπορριπτέα.

Ἡ ἐνάγουσα προσελήφθη κατὰ τὸ ἔτος 1947 εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ὁμορρύθμου ἐμπορικῆς ἑταιρείας «*», ἣν καὶ διεδέχθη μεταγενεστέρως ἡ ἐναγομένη ἑταιρεία «*» ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, καὶ εἰργάσθη εἰς τὸ ἐνταῦθα κατάστημα ζαχαροπλαστείου καὶ ἀρτοποιείου ταύτης, κατ' ἀρχὰς μὲν ὡς πωλήτρια καὶ εἶτα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1948 καὶ ἐφεξῆς συνεχῶς ὡς ταμίας μέχρι καὶ τῆς 31.7.1957, ὅτε καὶ ἐσταμάτησαν αἱ ἐργασίαι τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς ἐναγομένης καὶ τοῦ καταστήματος ἐλλείψει ἐνεργητικοῦ, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ ἀπολυθῇ μετὰ ταῦτα ἡ ἐνάγουσα κατὰ νόμιμον τρόπον, ταύτης (τῆς ἐναγούσης) ἐξακολουθούσης νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν ἐναγομένην τὰς ὑπηρεσίας της, ἃς ὅμως δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποδεχθῇ αὕτη ἐκ τοῦ ἀνωτέρω λόγου, ἐλάμβανε δὲ μισθὸν ἀπὸ 24.1.1956 καὶ ἐφεξῆς δρχ. 1275.

Ναὶ μὲν κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 4]16.8.1923 ν. δ]τος, 2 τοῦ ἀπὸ 18]30.1.1930 ν. δ]τος καὶ 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 1101]1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Προνοίας, ἐκδοθείσης κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἀ.ν. 2520]1940, πάντες οἱ ἀσκοῦντες ἢ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἀσκήσωσι τὸ πρῶτον τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀρτοποιοῦ, ἀρτοπώλου, πωλητοῦ διαφόρων τρυγημάτων, ζαχαροπλάστου κλπ., εἴτε ὡς ἐργάται ἢ ὑπάλληλοι ἢ βοηθοὶ αὐτῶν, εἴτε ὡς εἰδικοὶ ἐπαγγελματίαι τῶν ἐπαγγελμάτων τούτων, καταβάλλοντες προσωπικὴν ἐργασίαν, ὁμοίαν πρὸς τὴν τοῦ ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου τοῦ ἐπαγγέλματός των, ὑποχρεοῦνται νὰ ἐφοδιασθῶσι διὰ βιβλιαρίου ὑγείας, βεβαιοῦντος ὅτι δὲν πάσχουσιν ἀπὸ μεταδοτικήν τινα νόσον (φυματίωσιν, σύφιλιν, λέπραν, τραχώματα καὶ ἐκδήλους δερματοπαθείας), αἱ δὲ ἀνωτέρω διατάξεις, ἐν παραβάσει τῶν ὁποίων προβλέπονται καὶ ποιναὶ κυρώσεις (ἄρθρον 5 ν. δ]τος 4.8.1923, ἄρθρον 3 ἀ.ν. 2520]1940), ὡς σκοποῦσαι τὴν προστασίαν τῆς δημοσίας ὑγείας, εἶναι δημοσίας τάξεως καὶ ἡ παράβασις αὐτῶν συνεπάγεται τὴν ἀκυρότητα, κατ' ἄρθρον 174 Α.Κ., τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἑστερημένου βιβλιαρίου ὑγείας μισθωτοῦ, πλὴν κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν εἰρημένων διατάξεων, τὴν συναγομένην καὶ ἐκ τοῦ σκοποῦ τῆς νομοθετήσεως τούτων, τουτέστι τῆς προστασίας τῆς δημοσίας ὑγείας, ἡ ὑποχρέωσις ἐφοδιασμοῦ διὰ βιβλιαρίου ὑγείας δὲν ἐπεκτείνεται ἐπὶ πάντων τῶν ἐργαζομένων εἰς ἐπιχειρήσεις ἀρτοποιείων ἢ ζαχαροπλαστείων, ἀλλὰ μόνον τῶν ἀσχολουμένων ἀμέσως μὲ τὴν παρασκευήν, συσκευασίαν, πώλησιν κλπ. τῶν τοιούτων εἰδῶν διατροφῆς, οὐχὶ δὲ καὶ μὲ ἐργασίας ἀσχέτους μὲ τὸ κυρίως ἐπάγγελμα τοῦ ἀρτοποιοῦ ἢ ζαχαροπλάστου κλπ., ὡς εἶναι οἱ ταμίαι, οἵτινες δὲν διατελοῦσιν εἰς ἐπαφὴν μὲ τὰ παρασκευαζόμενα καὶ προσφερόμενα εἰς τὸ καινὸν εἴδη τοῦ καταστήματος. Κατ' ἀκολουθίαν οὐδεμία ἀκυρότης τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω συμβάσεως ἐργασίας τῆς ἐναγούσης γεννᾶται διὰ τὸ κρίσιμον ἐν προκειμένῳ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ εἰργάσθη ὡς ταμίας, ἐκ τοῦ μὴ ἐφοδιασμοῦ καὶ ταύτης διὰ βιβλιαρίου ὑγείας καὶ ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων πρῶτος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 9 τῆς ὑπ' ἀριθ. 36]1]1946 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, καθ' ἣν οἱ μὴ ἀσχολούμενοι δι' αἰτίαν ἀνεξάρτητον τῆς θελήσεως τοῦ ἐργοδότου των μισθωτοὶ ἢ δι' ἔλλειψιν ἢ λόγῳ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν τούτου δικαιοῦνται τοῦ ἡμίσεως τῶν ἀποδοχῶν, τὰς ὁποίας θὰ ἐλάμβανον εἰς περίπτωσιν πλήρους ἀπασχολήσεώς των, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ ἐπιχειρήσεων ὑπαγομένων εἰς τὰς περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας διατάξεις τοῦ ν. δ. 296]1]1954, ἐφ' ὧν καὶ ἐφαρμόζεται ὁ νόμος 3198]1955, ὁ ρυθμίζων εἰδικῶς τὸ θέμα τῆς διαθεσιμότητος τῶν μισθωτῶν, ὡς ἐν προκειμένῳ ἡ ἐπιχείρησις τῆς ἐναγομένης (βλ. καὶ Α.Π. 2]1948 καὶ 314]1954). Συνεπῶς ἡ ἐνάγουσα, μὴ τεθεῖσα ἐγγράφως εἰς διαθεσιμότητα, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 10 τοῦ εἰρημένου νόμου 3198]1955 (τοιοῦτό τι δὲν ἰσχυρίζεται ὁ ἐκκαλῶν, οὔτε καὶ βεβαιοῦται ἐκ τῶν ἄνω ἀποδείξεων ἡ θέσις τῆς ἐναγούσης εἰς διαθεσιμότητα), ἐδικαιοῦτο ὁλοκλήρου τοῦ μισθοῦ καὶ διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 12.8. μέχρις 23.12.1957, καθ' ὃ δὲν ἀπησχολήθη ὑπ' αὐτῆς ἕνεκα λόγων ἀφορώντων τὴν ἰδίαν καὶ μὴ ὀφειλομένων εἰς ἀνωτέραν βίαν, τουτέστιν ἕνεκα τῆς ἐκ λόγων οἰκονομικῶν διακοπῆς τῆς λειτουργίας της, καὶ τὸ παράπονον τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὡς καὶ ὁ δεύτερος λόγος τῆς ἐφέσεως τούτου, εἶναι ἀπορριπτέος. Περαιτέρω ὁ ἐκκαλῶν, παραπονούμενος κατὰ τῆς διατάξεως τῆς ἐκκαλουμένης, δι' ἧς ἐπεδικάσθησαν εἰς τὴν ἐνάγουσαν μισθοὶ ὑπερημερίας τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος ἀπὸ 12.8 μέχρις 23.12.1957 συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 656 Α.Κ. (διὰ τὸ ἀπὸ 1.11.8.1957 χρονικὸν διάστημα εἶχεν ἐπιδικασθῆ εἰς τὴν ἐνάγουσαν μισθὸς ὑπερημερίας

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΔΗΓΟΥ ΥΠΟ ΤΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΤΟΥ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

Θέσις αὐτοῦ ἔναντι τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. καὶ τοῦ συνιδιοκτήτου τοῦ αὐτοκινήτου

Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἐξιόντων ἐξ ἐργασιακῆς σχέσεως.—Ἔλλειψις τοιαύτης ἐργασιακῆς σχέσεως τοῦ ἰδιοκτήτου λεωφορείου αὐτοκινήτου, ἐντεταγμένου εἰς Κ.Τ.Ε.Λ., μετὰ τοῦ τελευταίου τούτου, εἰς περίπτωσιν παροχῆς ἐργασίας ὑπὸ τοῦ πρώτου ὡς ὁδηγοῦ τοῦ λεωφορείου αὐτοκινήτου.—Θέσις αὐτοῦ καὶ ἔναντι τοῦ συνιδιοκτήτου τοῦ αὐτοκινήτου.

Ἐνήχθη ὑπὸ συνιδιοκτήτου λεωφορείου αὐτοκινήτου, ἐντεταγμένου εἰς Κ.Τ.Ε.Λ., τὸ Κ.Τ.Ε.Λ. τοῦτο καὶ ὁ συνιδιοκτήτης τοῦ λεωφορείου διὰ τῆς ἐν τῇ ἐπομένῃ ἐφέσεως τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαστοῦ ἀναιρεμένης ἀξιώσεις τοῦ πρώτου.

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία περὶ τῆς ὀρθότητος τῆς ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ δικαστικῆς ἀποφάσεως δοθείσης λύσεως (βλέπε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 435 ἐπὶ τῆς ἄλλως ἀποφανθείσης Ἐφετ. Θράκης 76/1958, εἰσηγητὴς *Γ. Κορκόρης*, ΕΕΔ 18, 436).

Ὑπομιμνήσκεται πάντως καὶ ἡ πρόσφατος διάταξις τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν. δ. 3990/1959 «περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 4841/1930 περὶ αὐτοκινήτων καὶ ἄλλων τινῶν συναφῶν διατάξεων» (ΕΕΔ 18, 1111), καθ' ἣν οἱ ὁδηγοὶ λεωφορείων (τακτικοὶ καὶ ἐφεδρικοὶ) ἀποτελοῦν μὲν προσωπικὸν τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν λεωφορείων, παρ' ὧν καὶ προσλαμβάνονται, ἡ ἀντιμισθία ὅμως τούτων καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ οἰκείου Κ.Τ.Ε.Λ.

δυνάμει προγενεστέρας ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδίκου, τῆς ὑπ' ἀριθ. 6764/1957). Ἰσχυρίζεται ὅτι κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ἡ ἐνάγουσα παρεῖχε τὰς ὑπηρεσίας της ὡς ὑπάλληλος εἰς τὸ ἐν Ἁλίμῳ ἀρτεπωλεῖον καὶ ζαχαροπλαστεῖον «***» καὶ ὅτι ἐκ τῆς ἐν αὐτῷ παροχῆς τῆς ἐργασίας της ὠφελήθη τὸ αὐτὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 5.600, ὅπερ ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ παρὰ τῆς ἐναγομένης καὶ τῇ ἐπιδικάσθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἥτοι προβάλλει παραδεκτῶς, ἐφ' ὅσον δι' αὐτὸν ἡ παροῦσα συζήτησις εἶναι πρώτη, τὴν κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ. ἔκπτωσιν τῶν ἀλλαχοῦ κεροηθέντων, πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ὁποίας καὶ ἐπάγει ὅρκον εἰς τὴν ἐνάγουσαν, ὅστις καὶ εἶεν τὰ ἐπιβληθῇ αὐτῇ, τασσομένων ἀπὸ τοῦδε καὶ τῶν συνεπειῶν τῆς δόσεως ἢ μὴ δόσεως αὐτοῦ μόνον ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς, δι' ὃ κρίνεται ἀναγκαία ἡ ἐπιβολή του, εἰς ὃ κεφάλαιον καὶ θὰ περιορισθοῦν αἱ συνέπειαι τῆς δόσεως ἢ μὴ δόσεως τοῦ ὅρκου, εἰς τρόπον ὥστε, ἐὰν ὁ ὅρκος δοθῇ, τὰ θεωρῆται ἀπορριφθεὶς καὶ ὁ σχετικὸς δεύτερος λόγος τῆς κρινομένης ἐφέσεως, τοὐναντίον δὲ ἐὰν δὲν δοθῇ οὗτος, ὁπότε καὶ ἔδει τὰ μεταρρυθμισθῇ ἐν μέρει ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, περιοριζομένου τοῦ δι' αὐτῆς ἐπιδικασθέντος εἰς τὴν ἐνάγουσαν ποσοῦ τῶν δραχμῶν 6.606,50 εἰς δραχμὰς 997, ἥτοι εἰς μέτρον τὸ δῶρον.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5630/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Α. Βάλλιος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Ἀρκούδης, Γ. Κινινῆς, Ν. Καπλανίδης

Ὁ ἐνάγων, καθ' ἃ ἐκθέτει ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ, τυγχάνει συνιδιοκτήτης μετὰ τοῦ δευτέρου τῶν ἐναγομένων, κατὰ τὸ ἥμισυ ἕκαστος ἐξ ἀδιαιρέτου τοῦ ὑπ' ἀριθ... λεωφορείου αὐτοκινήτου, ἐντεταγμένου εἰς τὸ 2ον Κ.Τ.Ε.Λ. νομοῦ Ἀχαΐας (α' ἐναγόμενον), αἰτεῖται δὲ διὰ τῆς κρινομένης ἀγωγῆς, ὅπως ὑποχρεωθῶσιν οἱ ἐναγόμενοι καὶ καταβάλωσιν αὐτῷ τὸ ἐν αὐτῇ ποσόν, λόγῳ διαυνκτερεύσεως αὐτοῦ, τυγχάνοντος ὁδηγοῦ τοῦ ὡς εἴρηται λεωφορείου, ἐκτὸς τῆς ἕδρας τῆς ἐπαγγελματικῆς αὐτοῦ κατοικίας, συμφώνως τῇ παραγράφῳ 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1948 ἀποφάσεως τῆς Πρωτοβαθμίου Ἐπιτροπῆς Διαιτησίας Ἀθηνῶν, ὡς αὕτη ἠρμηνεύθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23/1957 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν ὑπ' ἀριθ. 8619/1958 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Προϋπόθεσις τῆς κινήσεως δίκης κατὰ τὴν παροῦσαν διαδικασίαν εἶναι ἡ παροχὴ ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἤτοι ἡ ὕπαρξις ἐργασιακῆς σχέσεως, καὶ ἥτις ἀριθμεῖται τὸ μὲν ἀπὸ τὴν προσωπικὴν ἐξάρτησιν τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τοῦ ἐργοδότου, ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ὁποίου διατελεῖ, τὸ δὲ ἀπὸ τὴν διεύθυνσιν καὶ ἐποπτείαν τοῦ ἐργοδότου ἐπὶ τῆς παρεχομένης ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐργασίας. Ἐν προκειμένῳ ὁ ἐνάγων, συνιδιοκτήτης - ὁδηγὸς τοῦ ὡς εἴρηται λεωφορείου, δὲν εἶναι μισθωτὸς τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ., ἀλλὰ μέτοχος αὐτοῦ, οὔτε τὸ Κ.Τ.Ε.Λ. εἶναι ἐργοδότης αὐτοῦ. Κατ' ἄρθρον 17 τοῦ νόμου 2119/1952 «περὶ τῆς διὰ τῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων συγκοινωνίας» αἱ ἀντιμισθίαι τοῦ προσωπικοῦ τῶν λεωφορείων (ὁδηγῶν, βοηθῶν καὶ εἰσπρακτόρων) βαρύνουσι μὲν τὸν Ἰδιοκτήτην, παρὰ τοῦ ὁποίου καὶ προσλαμβάνεται τὸ προσωπικὸν τοῦτο, καταβάλλονται ὅμως ὑπὸ τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ., ἐνεργοῦντος ἐν τῇ καταβολῇ ταύτῃ ὡς διαχειριστοῦ καὶ νομίμου ἐκπροσώπου τοῦ Ἰδιοκτήτου (Α.Π. 687/1955, 144/1956, ΕΕΔ 15, σελ. 37, καὶ 319, Α.Π. 185/1958, ΕΕΔ 17, 411). Μετὰ τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. εἰς οὐδένα ἐργασιακὸν δεσμὸν τελοῦσιν οἱ Ἰδιοκτῆται λεωφορείων (Δ/γμα 25.6 - 6.8.1956, ἄρθρον 1), ἐὰν δὲ συμπέσῃ, ὡς ἐν προκειμένῳ, νὰ εἶναι καὶ ὁδηγοὶ τῶν λεωφορείων αὐτῶν, τοῦτο ἁπλῶς ἐπαυξάνει τὸ μέρισμα αὐτῶν, ὡς μετόχων τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ., κατὰ τὴν ἀντιμισθίαν τοῦ ὁδηγοῦ, οὐδαμῶς δὲ καθιστᾷ οὐ-

ΔΙΑΦΟΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

I. ΣΧΕΣΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΩΣ

Νόμιμος μισθός μετά τον Α. Ν. 1538 1950 «περί ρυθμίσεως των αποδοχών των υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου».

Λήψις υπό πάντων των υπαλλήλων των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, κατά τον Α. Ν. 1538]1950, του υπό του νόμου τούτου οριζομένου μισθού του βαθμού της παρ' αυτών κατεχομένης οργανικής θέσεως, απαγορευομένης της απονομής μισθού ανωτέρου της οργανικής των θέσεως.—Καταργήσεις πάσης γενικής ή ειδικής διατάξεως περί απονομής μισθού ανωτέρου βαθμού της κατεχομένης υπό του υπαλλήλου οργανικής θέσεως.—Ισχύς και διά το Π.Ι.Κ.Π.Α.

Αρείου Πάγου 210/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αρεοπαγίτης κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. *Δ. Ροζάκης*
Δικηγόροι οι κ. κ. Γ. Εύσταθίου, Η. Παρασκευάς

Εκ του συνδυασμού των διατάξεων του άρθρου 109 §§ 1 και 4 του από 31 Οκτωβρίου 1940 β.δ]γματος περί οργανισμού διοικήσεως και οικονομικής διαχειρίσεως του Αναιρεσιβλήτου (Πατριωτικού Ιδρύματος Κοινωνικής Προνοίας και Αντιλήψεως) και άρθρου 6 § 1 του ά.ν. 1538]1950 περί ρυθμίσεως των αποδοχών των υπαλλήλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου σαφώς συνάγεται, ότι το εκ της παραγράφου 4 του ανωτέρω άρθρου 109 δικαίωμα των υπαλλήλων του Αναιρεσιβλήτου, όντος νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, των καταταγέντων κατά την παράγραφον 1 του αυτού άρθρου εις οργανικήν θέσιν, ης ο μισθός είναι μικρότερος του προ της κατατάξεως των λαμβανομένου, όπως εξακολουθούν να λαμβάνουν τον προ της κατατάξεως των μείζονα μισθόν, έπαυσεν υφιστάμενον από της 1 Ιουλίου 1950, αφ' ης ήρξατο η ισχύς του άρθρου 6 § 1 του ά.ν. 1538]1950, όπερ, ορίζον ότι πάντες οι υπάλληλοι των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου λαμβάνουσι τον υπό του νόμου τούτου οριζόμενον μισθόν του βαθμού της παρ' αυτών κατεχομένης οργανικής θέσεως, απαγορευομένης της απονομής αυτοίς μισθού ανωτέρου της οργανικής των ταύτης θέσεως, και ότι πάσα γενική ή ειδική διάταξις περί απονομής μισθού ανωτέρου βαθμού της υπό του υπαλλήλου κατεχομένης οργανικής θέσεως καταργείται, σαφή έχει την έννοιαν, ότι δι' αυτού καταργείται και ή υπό του ως άνω άρθρον 109 § 4 απονομή μισθού ανωτέρου της κατεχομένης οργανικής θέσεως. Δεξάμενον όθεν το δικάσαν δικαστήριον ότι ο αναιρεσείων υπάλληλος του αναιρεσιβλήτου προσληφθείς την 20 Δεκεμβρίου 1940 επί βασικώ μισθώ δραχ. 4.000, εποτοθετήθη διά της υπ' αριθ. 723]1946 αποφάσεως της Διοικούσης αυτό Επιτροπής, συμφώνως τω άρθρω 109 § 1 του ως άνω διατάγματος, εις την οργανικήν, ως προβλεπομένην υπό του ειδικού Κανονισμού παιδικών εξοχών και αναρρωτηρίων, θέσιν του βοηθού αποθηκαρίου, δι' ην υπό του Κανονισμού τούτου προβλέπεται μισθός δραχ. 2.000 μηνιαίως, και αποφηνάμενον μετά ταύτα ότι ο μισθός τούτου, όστις μέχρι της 30 Ιουνίου 1950 εξηκολούθει να υπολογίζηται βάσει μισθού δραχ. 4.000, συμφώνως προς το άρθρον 109 § 4 του διατάγματος τούτου, νομίμως κατά το ως άνω άρθρον 6 § 1 του ά.ν. 1538]1950 (ούτινος η ισχύς δεν εξηρτήθη εξ υπουργικής αποφάσεως), από 1 Ιουλίου 1950 εμειώθη εις τον αντιστοιχούντα εις τον ως άνω βασικόν μισθόν της υπ' αυτού κατεχομένης οργανικής θέσεως εκ δραχ. 2.000, το μεν ορθώς τας διαληφθείσας διατάξεις ηρμήνευσε και εφήρμοσε, το δε ουδαμώς έλαβεν υπ' όψιν πράγματα μη προταθέντα και απορριπτέοι αμφότεροι οι περί του εναντίου λόγοι αναιρέσεως (*).

II. ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΕΓΧΩΡΙΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Οργανισμός εσωτερικής υπηρεσίας.—Ισχύς αυτού ως συμβάσεως.—Ανέλεγκτος κρίσις Πρωτοδικείου, αναγομένη εις πράγματα και μη προσβάλλουσα κανόνα δικαίου.—Αλυσιτελής προβολή ισχυρισμών αναιρεσείοντος περί της εκ των ενεργειών της εργοδότιδος βλαπτικής δι' αυτόν μεταβολής των όρων της υπαλληλικής του συμβάσεως, ως μη ασκούντων ουσιώδη επιρροήν εις την έκβασιν της δίκης, μη καταγομένης προς κρίσιν διαφοράς περί αποζημιώσεως εκ του λόγου τούτου.

Αρείου Πάγου 145/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. *Α. Κωστήρης*
Δικηγόροι οι κ. κ. Α. Παμπούκης, Λ. Βελέντζας

Καθ' ά προκύπτει εκ της προσβαλλομένης υπ' αριθ. 13098]1958 αποφάσεως, εκδοθείσης μετά την ισχύν του νόμου 3810]1957, το εκδόν ταύτην Πρωτοδικείον εις την κρίσιν του περί του ότι το

τούς μισθωτούς του Κ.Τ.Ε.Λ. Αλλά ούτε και ως προς τον έτερον εναγόμενον, συνιδιοκτήτην του ως είρηται λεωφορείου, ευρίσκεται ο ενάγων εις εργασιακόν δεσμόν, υπό την προεκτεθείσαν έννοιαν της προσωπικής εξαρτήσεως απ' αυτού, αλλά τελεί μετ' αυτού, ως εκ της συνιδιοκτησίας, εις σχέσιν ισότητος. Όθεν απορριπτέα ως προς αμφοτέρους τους εναγομένους ή υπό κρίσιν αγωγή, μη βεβαιωθείσης της παροχής προς αυτούς υπό του ενάγοντος εξηρτημένης εργασίας λόγω όμως των ευλόγων αμφιβολιών του ενάγοντος περί την έκβασιν της δίκης δέον όπως συμψηφισθή ή εκατέρωθεν δικαστική δαπάνη.

(*) Επικυρούται ή υπ' αριθ. 2113/1958 απόφασις του Εφετείου Αθηνών.

ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου καταβαλλόμενον εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα ἐπίδομα ἐκ δραχ. 500 μηνιαίως, καθ' ὃν χρόνον οὗτος ὑπηρέτει ἐν Πειραιεῖ ὡς προϊστάμενος τῆς λογιστικῆς της ὑπηρεσίας, νομίμως περιεκόπη παρὰ ταύτης ἀπὸ τῆς τοποθετήσεως αὐτοῦ εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις ὑπηρεσίαν βάμβακος, ἔνθα ἔπαυσε νὰ ἀσκῇ τὰ καθήκοντα τοῦ προϊσταμένου ὑπηρεσίας καὶ ὅτι μὴ νόμιμα ἐντεῦθεν παρίσταντο τὰ τῆς ἀγωγῆς του αἰτήματα περὶ καταβολῆς αὐτῷ τοῦ ἐν λόγῳ καθυστερουμένου ἐπιδόματος μετὰ τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τούτου συμπληρωμάτων ἐκ δώρων ἑορτῶν κλπ., ὡς καὶ τῆς κατὰ ν. 2112 καταβληθείσης ἤδη αὐτῷ, ἐπὶ τῇ ἐθελουσίᾳ ἐξόδῳ του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ἀποζημιώσεως διὰ τὸν χρόνον τῆς ἐν Ἀθήναις ὡς ἁπλοῦ ὑφισταμένου ὑπαλλήλου ὑπηρεσίας του, ἤχθη διὰ τῆς πρώτης κυρίας σκέψεώς της μετ' ἔλεγχον τῶν διεξαχθεισῶν ἀποδείξεων καὶ τὴν ἑρμηνείαν ὑπ' αὐτοῦ τῶν ἄρθρ. 14 καὶ 16 § 2 τοῦ ἰσχὺν συμβάσεως ἐπέχοντος ὀργανισμοῦ τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τῆς ἀναιρεσιβλήτου, εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ὁποίου προσεχώρησε καὶ ὁ ἀναιρεσείων, τοῦ μὲν πρώτου τούτου προβλέποντος περὶ δικαιώματος τῆς διοικήσεως αὐτῆς πρὸς μετάθεσιν τούτου εἰς τὴν Κεντρικὴν Ὑπηρεσίαν Ἀθηνῶν, τοῦ δὲ δευτέρου περὶ ὁμοίου τοιούτου ταύτης πρὸς χορήγησιν ἐπιδόματος καὶ εἰς κατωτέρους ὑπαλλήλους της, οἷος καὶ ὁ ἀναιρεσείων, ἀλλὰ μόνον ἐφ' ὅσον καὶ καθ' ὅσον χρόνον οὗτοι ἐκτελοῦν καθήκοντα προϊσταμένου ὑπηρεσίας ἢ τμήματος. Οὕτω τὸ Πρωτοδικεῖον ἀποφηνάμενον τὸ μὲν ἀπήντησεν εἰς τοὺς ἀντιθέτους ὑπὲρ τοῦ ἐκνόμου τῶν ἐνεργειῶν τούτων τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἰσχυρισμοὺς τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἀπορρίψαν τούτους ὡς μὴ νομίμους, ἡ τοιαύτη δὲ κρίσις αὐτοῦ, ὡς εἰς πράγματα μόνον ἀναγομένη καὶ μὴ προσβάλλουσα κανόνα δικαίου (ἄρθρ. 810 § 1 Πολ. Δικ., ἄρθρ. 6 ν. 3810/1937), διαφεύγει τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου. Περαιτέρω ἡ μὴ ἐν τῇ ἄνω σκέψει της ἀπάντησις τοῦ Πρωτοδικείου ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ τῆς ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἐνεργειῶν τῆς ἀναιρεσιβλήτου βλαπτικῆς δι' αὐτὸν μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς ὑπαλληλικῆς του συμβάσεως, ἀλυσιτελῶς; ὅλως προβαλλομένων, ὡς μὴ ἀσκούντων οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς προκειμένης δίκης, ἅτε μὴ καταγομένης πρὸς κρίσιν διαφορᾶς περὶ ἀποζημιώσεως; τούτου ἐκ τοῦ ἀνωτέρω λόγου, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, οὐδαμῶς ἱδρύει τὸν κατ' ἄρθρον 807 § 7 τῆς Πολ. Δικ. λόγον ἀναιρέσεως. Ὅθεν ὁ ἀντίθετος τούτοις 1ος λόγος ἀναιρέσεως δέον νὰ ἀπορριφθῇ τὸ μὲν ὡς ἀβάσιμος, τὸ δὲ ὡς ἀπαράδεκτος. Μετὰ ταῦτα, ἀρκοῦντος τοῦ ὡς ἄνω ἐρείσματος τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως πρὸς στήριξιν αὐτοτελῶς τοῦ διατακτικοῦ της, δι οὗ μετ' ἀπόρριψιν τῆς ἐφέσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐπικυροῦται ἡ ἀπορριπτικὴ τῆς ἀγωγῆς του πρωτόδικος ἀπόφασις, ματαία ἀποβαίνει ἡ ἔρευνα τῶν ταυτοσήμων 2, 3 καὶ 4 λόγων ἀναιρέσεως, δι' ὧν πλήττεται ἡ ἐπάλληλος σκέψις αὐτῆς περὶ τοῦ ἀπορριπτέου τῆς ἀγωγῆς καὶ ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ὁ ἀναιρεσείων παρὰ πᾶς ἀρχικὰς διαμαρτυρίας του διὰ τὴν περικοπὴν τοῦ ρηθέντος ἐπιδόματος, συνέχισεν οὐχ ἧττον τὴν παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, ἀποδεξάμενος οὕτω ταύτην σιωπηρῶς, ἀφοῦ, καὶ ἐσφαλμένη αὕτη ἂν ᾖ, οὐδαμῶς ἄγει εἰς ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως κατ' ἄρθρ. 809 Πολ. Δικ (*).

III. ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΙΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝ

Ἔλεγχος νομιμοφροσύνης, συνέπεια μὴ τηρήσεως διαδικασίας νομιμοφροσύνης, ἀπόλυσις καὶ δικαίωμα ἀποζημιώσεως

Ἀναγκαῖος ὁ ἔλεγχος τῆς νομιμοφροσύνης καὶ τῶν προσλαμβανομένων παρὰ τοῦ Δημοσίου δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργατῶν. — Ἀκυρότης ἄλλως συμβάσεως. — Ἀνεπίτρεπτον παραιτήσεως ἐπικλήσεως ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως, μὴ ἀναγομένης τῆς παραλείψεως τοῦ ἐλέγχου τῆς νομιμοφροσύνης εἰς τὸ ἰδιωτικὸν συμφέρον, τῆς ἀσκήσεως δικαιώματος ἐκ δημοσίας τάξεως μὴ ἀντικειμένης εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. — Ἔλλειψις ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου (ἐν προκειμένῳ τοῦ Δημοσίου) ἐκ τῆς ἀποκρούσεως τῶν ὑπηρεσιῶν ἐν ἀπολύτως ἀκύρῳ συμβάσει ἐργασίας. — Προϋπόθεσις ὑποχρεώσεως καταβολῆς «δώρων» δι' ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα ἡ ὕπαρξις ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας. — Ἀπόδοσις ἄλλως ὠφελείας ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 904 Ἀστικοῦ Κώδικος. — Παροχὴ ἐργασίας εἰς Ὑπηρεσίαν Ἐκκαθαρίσεως Ναυκοπεδίων Ξηρᾶς. — Ἡμερησία ἀποζημίωσις. — Ἀποζημίωσις ἕνεκεν ἀπολύσεως. — Προϋπόθεσις τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 Πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἡ ὕπαρξις ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὁρίστου χρόνου.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4489/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Δ. Γαλανός*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Μ. Κροντήρης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Ρήγας, δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου, Π. Κορκόβελος

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρ. 1 Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 516/1918 «περὶ ἐλέγχου νομιμοφροσύνης τῶν δημοσίων κλπ. ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν», κυρωθέντος διὰ τοῦ ΜΘ'/1948 ψηφίσματος, συνδυαζομένων πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ αὐτοῦ νόμου, προκύπτει, ὅτι ὁ ἔλεγχος τῆς νομιμοφροσύνης τῶν προσλαμβανομένων ἢ διοριζομένων παρὰ τοῦ Δημοσίου κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄνω νόμου ἀπαιτεῖται καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν τῶν προσλαμβανομένων δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἔστω καὶ εἰς μὴ νενομοθετημένην θέσιν καὶ πρὸς παροχὴν ἀκόμη προσκαίρου ὑπηρεσίας, διότι καὶ ἐκ τῆς προσλήψεως αὐτῶν δύναται νὰ γεννηθῇ κίνδυνος τῆς πολιτείας, πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ ὁποίου ἐθεσμοθετήθησαν αἱ διατάξεις αὗται τοῦ νόμου, συνεπαγόμεναι τὴν ἀκυρότητα τῆς ἄνευ τῆς τηρήσεως αὐτῶν συναφθείσης συμβάσεως (Α.Π. 31/1953, 161/1954, ΕΕΔ 12, 230 καὶ ΕΕΔ 13, 293).

Ἀπεδείχθη, ὅτι ὁ ἐνάγων, προσληφθεὶς τὴν 18.6.1955 παρὰ τοῦ ἐναγομένου Ἑλληνικοῦ Δημοσίου διὰ συμβάσεως μισθώσεως ὑπηρεσιῶν ἰ-

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 13098/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐρητείου.

διωτικοῦ δικαίου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 2646]1953 «περὶ συστάσεως Ὑπηρεσίας ἐκκαθαρίσεως ναρκοπεδίων ξηρᾶς» (Υ.Ε.Ν.Ξ.), ὡς ἐργάτης συλλογῆς ναρκῶν ξηρᾶς, δὲν ὑπέβαλε τὴν κατὰ τὰς ἐν τῇ ἡγουμένῃ σκέψει διατάξεις, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 2 § 3 τοῦ ἐκτελεστικοῦ δ]γματος τῆς 7–8.5.1948, ἀπαιτουμένης δήλωσιν περὶ τῆς νομιμοφροσύνης του, ἀλλὰ τὸ ἐναγόμενον ὡς ἐργοδότης δι' ἐργάνου τῆς ἀνωτέρω Ὑπηρεσίας ἠρκέσθη εἰς συλλογὴν πληροφοριῶν περὶ τῶν ὑγιῶν κοινωνικῶν του φρονημάτων παρ' ἁρμοδίων Ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν. Ὑπέκειτο ὅθεν ἄκυρος κατὰ τὰ ἄρθρα 174 καὶ 180 Ἀστικοῦ Κώδικος ἐργασιακὴ σύμβασις καὶ ἦτο ἀπορριπτέα ἡ ἀγωγὴ κατὰ τὴν κυρίαν αὐτῆς βάσιν ἐκ τῆς συμβάσεως, ἀντιθέτως δὲ ἐκτιμήσας ὁ Πρωτοδίκης τὸ ἀποδεικτικὸν ὑλικὸν καὶ τὰ παρὰ τοῦ ἐνάγοντος διὰ τῶν προτάσεων τῆς παρούσης συζητήσεως προβαλλόμενα ὅτι τὸ ἐνοχλοῦν περιστατικὸν τῆς ταυτότητος τοῦ ἐτέρου, ἄλλως ὅτι προβάλλεται ὁ λόγος οὗτος καταχρηστικῶς κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀνεξαρτήτως τῆς ὡς πρὸς τὸ πρῶτον ὁριστίας των, εἶναι ἀπορριπτέα, καθ' ὅσον ἡ παράλειψις τῆς ὑποβολῆς δηλώσεως νομιμοφροσύνης δὲν ἀνάγεται εἰς τὸ ἰδιωτικὸν συμφέρον, ὥστε νὰ χωρῇ παραίτησις ἀπὸ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικλήσεως τῆς ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀπολύτου ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως, ἡ ἄσκησις δὲ δικαιώματος, περιεχομένου ἐκ νόμου δημοσίας τάξεως, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀντικείμενη εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος (Α.Π. 216]1957, 246]1957, ΝοΒ 8, 784, 853). Ἐσφαλεν ὅθεν ὁ Πρωτοδίκης ἐν τῇ ἐκτιμήσει τῶν ἀποδείξεων, κρίνας ὅτι ὑπέκειτο ἔγκυρος σύμβασις μισθώσεως ἐργασίας καὶ χωρήσας περαιτέρω εἰς τὴν ἔρευναν τῆς κυρίας βάσεως τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ᾧ καὶ δεκτοῦ γενομένου τοῦ πρώτου λόγου ἐφέσεως καὶ ἐξαφανιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως καθ' ὅλας αὐτῆς τὰς διατάξεις εἶναι ἀπορριπτέα ἡ ἀγωγὴ κατὰ τὴν κυρίαν αὐτῆς βάσιν ἐκ τῆς συμβάσεως. Μετὰ ταῦτα τὸ δικαστήριον, κρατοῦν παρ' ἑαυτῷ τὴν ὑπόθεσιν κατὰ τὸ ἄρθρον 780 Πολ. Δικ., χωρεῖ εἰς τὴν ἔρευναν τῆς ἀγωγῆς κατὰ τὴν μὴ ἐξετασθεῖσαν ἐπιβαθητικὴν βάσιν αὐτῆς ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ (Α.Π. 176]1958, ΝοΒ 6, 824 καὶ ὑπ' αὐτὴν σημείωσιν).

Πρακειμένης ἀπολύτως ἀκύρου συμβάσεως (ἄρθρα 174 καὶ 180 Ἀστικοῦ Κώδικος) δὲν ἀναβλύπτει ἐξ αὐτῆς, ὡς ἐκ τῆς μὴ ὑπάρξεώς της, συμβατικὴ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ συνεπῶς ἀποκρούων αὐτὰς οὗτος δὲν περιέρχεται εἰς ὑπερημερίαν (Α.Π. 37]1958, ΕΕΔ 17, 194). Μετὰ ταῦτα ἡ ἀγωγὴ ὡς πρὸς τὰ 1 - 3 κειδύλια αὐτῆς, δι' ἃ ἀξιοῦνται ἡμερομίσθια ὑπερημερίας, λόγῳ ἀποκρούσεως προσφερομένων ὑπηρεσιῶν, εἶναι νόμῳ βάσιμος καὶ ἀπορριπτέα, ὡς καὶ κατὰ τὴν βάσιν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ εἶναι καὶ αὐθις ἀπορριπτέα, διότι ἐκ τῆς μὴ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος τὸ Δημόσιον δὲν κατέστη ἀδικαιολογήτως πλουσιώτερον κατὰ τὸ ἀξιούμενον ποσὸν ἐπὶ ζημίᾳ του.

Ἡ πληρωμὴ τῶν ἑώρων προϋποθέτει ἔγκυρον ἐργασιακὴν σύμβασιν, τοῦ δι' ἀκύρου συμβάσεως ἐργαζομένου δικαιουμένου ὅπως ἀξιώσῃ παρὰ τοῦ ἐργοδότου του, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 904 Α.Κ., μόνον τὴν ὠφέλειαν, ἣν ἀπεκόμισεν οὗτος ἐκ τῆς παρανόμου ἐργασίας του, κατοστὰς ἀδικαιολογήτως πλουσιώτερος (Α.Π. 86]1958, ΕΕΔ 17, 249). Συνίσταται ἡ ὠφέλεια αὕτη κατ' ἐλάχιστον ὅριον εἰς τὴν χορήγησιν τῶν ἑώρων, ἐφ' ὅσον αἱ τοιοῦται παροχαὶ κατὰ τὸ τοιοῦτον μέτρον των θὰ κατεβάλλοντο ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸν ἀντὶ τοῦ παρανόμως ἐργαζομένου ἐγκύρως ἀπασχολούμενον ἕτερον μισθωτὸν (Α.Π. 596]1957, ΕΕΔ 17, 1004). Ἐν προκειμένῳ διὰ τοῦ ἄρθρου 6 §§ 1 καὶ 2 τοῦ συστήσαντος τὴν Ὑπηρεσίαν ταύτην ν.δ. 2646]1953 ὡρίσθη, ὅτι ἡ ἡμερησία ἀποζημίωσις τοῦ ἐξ ἰδιωτῶν προερχομένου τεχνικοῦ προσωπικοῦ καθορίζεται δι' ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐθνικῆς Ἀμύνης, μὴ δυναμένη νὰ εἶναι μικροτέρα τοῦ διπλασίου ἡμερομισθίου ἑνὸς εἰδικευμένου ἐργάτου, ὡς τοῦτο καθορίζεται ἑκάστοτε διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, διὰ τὰς ἐντὸς τοῦ ναρκοπεδίου ἡμέρας ἐργασίας καταβάλλεται ἐπὶ τοῦ ἀνω ἡμερομισθίου ἐπίδομα ἐπικινδύνου ἐργασίας, ἀνερχόμενον εἰς 100]ο καὶ μὴ συνόμενον εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις καθοριζομένας διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Ἀμύνης (Γ.Ε.Σ.) καὶ Οἰκονομικῶν προτάσει τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Υ.Π.Ε.Ν., εἰς ἀνέλεξη εἰς 150]ο. Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 33553]3]700328 τῆς 5.2.1955 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ Οἰκονομικῶν τὸ ἡμερομίσθιον τῶν οὕτω προσλαμβανομένων ἰδιωτῶν ναρκοσυλλεκτῶν ὡρίσθη εἰς τὸ διπλάσιον τοῦ ἡμερομισθίου τῶν δραχμῶν 40, ἤτοι εἰς δραχμὰς 80 καὶ τὸ ἐπίδομα ἐπικινδύνου ἐργασίας κατὰ τὰς ἡμέρας ἐργασίας ἐντὸς τῶν ναρκοπεδίων ἴσον πρὸς ὁλόκληρον τὸ ἡμερομίσθιον τοῦτο, ἤτοι εἰς δραχ. 80. Βάσει τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προσελήφθη ὁ ἐνάγων ἀρχικῶς διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 13.6.1955 μέχρι τῆς 13.9.1955 ἐπὶ ἡμερησίᾳ ἀποζημιώσει δραχμῶν 160. Εἰς τὴν ἐγγράφως κατορτισθεῖσαν σύμβασιν ταύτην ὡρίσθη, ὅτι ἡ σύμβασις δύναται νὰ ἀνανεοῦται διὰ χρονικοῦ διαστήματος, καθοριζόμενον ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ τῆς Υ.Ε.Ν.Ξ. ἐνεργοῦντος κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης, ἐφ' ὅσον ἤθελε ζητήσει τοῦτο ὁ δεύτερος συμβαλλόμενος δέκα ἡμέρας πρὸ τῆς λήξεως τῆς συμβάσεως καὶ ἤθελεν ἐγκρίνει τὴν ἀνανέωσιν ὁ πρῶτος. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀνενεώθησαν αἱ συμβάσεις μετὰ τοῦ ἐνάγοντος ὁριζομένης ἑκάστοτε τῆς συνολικῆς ἀποζημιώσεώς του εἰς δραχμὰς 160, ἐπομένως ὡς πρὸς τὸ ἑκάστοτε ὕψος τοῦ ἡμερομισθίου δὲν εἶχεν ἐφαρμογὴν ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42930]1956 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ ὑπ' ἀριθ. 2]1956 ἀπόφασις τοῦ δευτεροβαθμίου διαιτητικοῦ δικαστηρίου Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 16, 443), αὐξήσασα τοὺς μισθοὺς καὶ ἡμερομίσθια, ἤτις ἄλλως τε καὶ ἠκυρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 746]1957 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας Συμβουλίου Ἐπικρατείας (ΕΕΔ 15, 976), οὔτε τὸ ν. δ. 3755]1957, αὐξήσαν ἀπὸ 24.1.1957 τοὺς μισθοὺς καὶ ἡμερομίσθια, ἤτις ἄλλως τε δὲν περιελάμβανε καὶ τὰ ἀνω τῶν 70 δραχμῶν καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια.

Διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976 τοῦ 1947 ἐτῶν Πρόξιων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθεισῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ.ν. 913]194[illegible]

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΠΡΟΑΓΩΓΑΙ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

"Εννοια τοῦ ἄρθρου 12 § 1 τοῦ Ν. Δ. 3591]1956 «περὶ ὑπηρεσιακῶν καὶ πειθαρχικῶν συμβουλίων, προαγωγῶν καὶ ἐντάξεων ὑπαλλήλων τοῦ Ι.Κ.Α.». — Θέσπισις ἀναδρομικότητος προαγωγῶν ἐξ εὐνοίας πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Ἱδρύματος, οἵτινες, λόγῳ τῆς ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν μὴ ἐνεργείας προαγωγῶν, παρέμενον ἀπὸ μακροῦ χρόνου ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ. — Δυνατὴ ἡ ὑπὸ τῆς Διοικήσεως προαγωγὴ ὑπαλλήλου εἰς οἰκονομικὸν γραμματέα μὲ ἀναδρομὴν τῆς προαγωγῆς καὶ ἐν συνεχείᾳ μετάταξις αὐτοῦ εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ διοικητικοῦ προσωπικοῦ.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1559/1959 Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος **κ. Δ. Μελισσηνὸς**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος **κ. Ν. Γαβαλλᾶς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Καρρᾶς, Α. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως παρὰ τοῦ αἰτοῦντος ὑπαλλήλου τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἐπὶ βαθμῷ γραμματέως β' τάξεως, ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 163]1958 πράξεως τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱδρύματος, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27768]1757 ἔτους 1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καθ' ὃ μέρος ὡρίσθη δι' αὐτῆς, ὅτι ἡ προαγωγή του εἰς γραμματέα β' τάξεως ἀνατρέχει ἀπὸ 28 Φεβρουαρίου 1958, οὐχὶ δὲ ἀπὸ 24 Μαΐου 1956, ἀφ' ἧς ἐκτήσατο αὐτὸς τὰ πρὸς προαγωγὴν προσόντα.

Τὸ μὲν ἄρθρον 12 § 1 τοῦ ν.δ. 3591]1956 περὶ ὑπηρεσιακῶν καὶ πειθαρχικῶν συμβουλίων, προαγωγῶν καὶ ἐντάξεων ὑπαλλήλων Ι.Κ.Α. (φ. 242 Β') ὁρίζει, ὅτι «αἱ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἐνεργηθησόμεναι προαγωγαὶ ὑπαλλήλων τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς πλήρωσιν ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας κενῶν ἢ κενωθησομένων μέχρι 30 Ἰουνίου 1957 θέσεων (τῆς προθεσμίας ταύτης παρατεθείσης μέχρι 31 Ἰανουαρίου 1958 διὰ τῶν ἄρθρων 10 § 5 ν. δ. 3710]1957 καὶ 8 § 2 ν. δ. 3762]1957) λογίζονται γενόμεναι αἱ μὲν πρὸς πλήρωσιν τῶν πρὸ τῆς 17 Ἰουνίου 1950 κενῶν θέσεων ἀναδρομικῶς μετὰ τρίμηνον ἀπὸ τῆς χρονολογίας κτήσεως παρὰ τῶν προαγομένων τῶν νομίμων πρὸς προαγωγὴν προσόντων καὶ τῆς ὑπάρξεως κενῆς θέσεως, αἱ δὲ πρὸς πλήρωσιν τῶν μετὰ τὴν 17 Ἰουνίου 1950 δημιουργηθεισῶν ἢ κενωθεισῶν μετὰ τρίμηνον ἀπὸ τῆς χρονολογίας κτήσεως παρὰ τῶν προαγομένων τῶν νομίμων πρὸς προαγωγὴν προσόντων, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου ὑπάρξεως κενῆς θέσεως, τῆς ἀναδρομῆς ὡς πρὸς τὰς τελευταίας ταύτας μὴ δυναμένης ὡρίσθη, ὅτι εἰς τὸ ἔκτακτον καὶ ἡμερομίσθιον προσωπικόν, τὸ μὴ κεκτημένον δημοσιοϋπαλληλικὴν ἰδιότητα, ἀπολυόμενον, καταβάλλεται ἐφ' ἅπαξ βοήθημα κατὰ τὰς ἐν αὐτοῖς διακρίσεις, κατὰ δὲ τὴν γενομένην διὰ τοῦ ἄρθρου 48 ν.δ. 2698]1953 αὐθεντικὴν ἑρμηνείαν τῶν ἄνω Πράξεων αἱ διατάξεις αὗται ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τὸ ἐπὶ μισθώσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου πρεσωπικὸν τοῦ Δημοσίου, ἐπὶ τῇ ἀπολύσει τοῦ ὁποίου καταβάλλεται τὸ ἄνω βοήθημα, ἀποκλειομένης τῆς καταβολῆς αὐτῷ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112]1920 καὶ τοῦ ὅρου τῆς 16]18.7.1920. Ἐν ὄψει τῶν διατάξεων ταύτων τὸ αἴτημα τῆς ἀγωγῆς, δι' οὗ ἀξιοῦται τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 31.110 δι' ἀποδοχὰς ὑπερημερίας ἀπὸ 15.5.1958 ἕως 15.12.1958, λόγῳ ἀκαίρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐρευνώμενον ἀπὸ τῆς ἐπιβοηθητικῆς βάσεως τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, εἶναι νόμῳ ἀβάσιμον καὶ ἀπορριπτέον.

Ὁ ἐνάγων ἐζήτησε τὴν ἐκ δραχμῶν 2.400 διαφορὰν ἀποζημιώσεως ἐκ τῶν ὡς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976]1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι αὐτὴ τῷ κατεβλήθη ὑπολογισθέντος τοῦ ἡμερομισθίου πρὸς δραχμὰς 92, ἀντὶ δραχμῶν 184. Ἡ ἀποζημίωσις αὕτη παρέχεται ἐπὶ ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας (Α.Π. 23]1951, ΕΕΔ 10, 308) καὶ ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας (Α.Π. 232]1958, ΕΕΔ 17, 523). Μὴ ὑφισταμένης ἐν προκειμένῳ ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐρευνωμένης τῆς ἀγωγῆς κατὰ τὸ κουβούλιον τοῦτο κατὰ τὴν ἐπιβοηθητικὴν βάσιν ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ εἶναι αὕτη ἀπορριπτέα, καθ' ὅσον ἡ σύμβασις προσλήψεως τοῦ ἐνάγοντος, ἑκάστοτε ἀνανεουμένη, ἦτο ὡρισμένης χρονικῆς διαρκείας. Τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ Δημόσιον κατὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐνάγοντος παρέσχεν αὐτῷ ὡς βοήθημα τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 2.300 δὲν δύναται νὰ ἀγάγῃ εἰς τὴν κρίσιν, ὅτι τοῦτο εἶναι νόμῳ ὑπόχρεων πρὸς καταβολὴν τῆς διαφορᾶς, ὑπολογιζομένης ἐπὶ ἡμερομισθίου δραχμῶν 160 κατὰ τὰς διατάξεις περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ.

νης νά ἀνατρέξῃ εἰς χρόνον προγενεστέρου τῆς 17 Ἰουνίου 1950», τό δέ ἄρθρον 24 τοῦ διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 96]17 τῆς 22 Φεβρουαρίου 1937 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (φ. 34 τ. Β') ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ, ὡς τοῦτο συνεπληρώθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 353]1945 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὅτι «κατά τήν κρίσιν τοῦ Συμβουλίου προαγωγῶν τακτικοί γραφεῖς α', ἔχοντες συμπληρώσει τριετῆ ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν, περιλαμβανομένης ἐν αὐτῇ καί τῆς ὑπό γενικῶν νόμων προστιθεμένης ἐνιαυσίου τοιαύτης, δύνανται, δι' ἀποφάσεων τοῦ ἐν λόγῳ συμβουλίου, νά προαχθῶσιν εἰς κενάς θέσεις οἰκονομικῶν γραμματέων β' τάξεως. Ἐκ τούτων οἱ κεκτημένοι πανεπιστημιακόν ἤ ἰσότιμον πτυχίον δύνανται, ἀναλόγως τοῦ πτυχίου, ὅπερ κέκτηνται, νά προάγωνται καί εἰς κενάς θέσεις διοικητικῶν ἤ μαθηματικῶν ἤ ὑγειονομικῶν γραμματέων».

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν παρατεθεισῶν διατάξεων σαφῶς προκύπτει, ὅτι κατά μέν τήν βασικήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ οἱ παρά τῷ Ἱδρύματι ὑπηρετοῦντες γραφεῖς α' τάξεως μετά συμπλήρωσιν τριετοῦς ὑπηρεσίας προάγονται εἰς οἰκονομικούς γραμματεῖς β' τάξεως, κατά δέ τήν μεταβατικήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 3591]1956 αἱ εἰς τόν βαθμόν τοῦτον ἐνεργηθησόμεναι προαγωγαί πρός πλήρωσιν τῶν μέχρι τῆς 31 Ἰανουαρίου 1958 κενῶν θέσεων λογίζονται γενόμεναι, κατά τά εἰδικώτερον ἐν τῷ νόμῳ ὁριζόμενα, ἀναδρομικῶς, εἴτε μετά τρίμηνον ἀπό τῆς χρονολογίας κτήσεως τῶν νομίμων πρός προαγωγήν προσόντων, καί τῆς ὑπάρξεως κενῶν θέσεων, εἴτε μετά τρίμηνον ἀπό τῆς χρονολογίας κτήσεως τῶν νομίμων πρός προαγωγήν προσόντων, ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπάρξεως κενῶν θέσεων. Ἡ κατά τήν νεωτέραν δέ ταύτην διάταξιν ἀναδρομικότης τῆς προαγωγῆς ἐθεσπίσθη, ὡς ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ νόμου καί τῆς αἰτιολογικῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως σαφῶς συνάγεται, ἐξ εὐνοίας πρός τούς ὑπαλλήλους τοῦ Ἱδρύματος, οἵτινες, λόγῳ τῆς ἐπί σειράν ἐτῶν μή ἐνεργείας προαγωγῶν, παρέμενον ἀπό μακροῦ χρόνου ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ. Καί ἠδύνατο μέν ἡ διοίκησις, κατ' ἐφαρμογήν τῆς ρηθείσης διατάξεως τοῦ κανονισμοῦ, νά προαγάγῃ ὑπάλληλον ἐπί βαθμῷ γραφέως α' τάξεως, κεκτημένον πανεπιστημιακόν δίπλωμα, εἰς θέσιν διοικητικοῦ, μαθηματικοῦ ἤ ὑγειονομικοῦ, οὐχί δέ οἰκονομικοῦ, γραμματέως β' τάξεως, πλήν ἡ τοιαύτη προαγωγή, κατά τήν ἀληθῆ βούλησιν τοῦ νομοθέτου, δέν ἠδύνατο νά στερήσῃ τόν ὑπάλληλον τοῦτον τῶν κύρεων πλεονεκτημάτων τῆς ἀναδρομικῆς προαγωγῆς, ἐξ ἧς θέλει ἐξαρτηθῇ καί ἡ ἐν συνεχείᾳ εἰς τούς ἑπομένους βαθμούς προαγωγή αὐτοῦ.

Ἐπί τοῦ προκειμένου, ὡς ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου προκύπτει, καίτοι ὁ αἰτῶν, κεκτημένος ἀπό 24 Φεβρουαρίου 1953 τόν βαθμόν τοῦ γραφέως α' τάξεως, ἠδύνατο νά προαχθῇ εἰς οἰκονομικόν γραμματέα β' τάξεως ἀπό 24 Μαΐου 1956, ἤτοι μετά τρίμηνον ἀπό τῆς χρονολογίας τῆς ἐκ μέρους αὐτοῦ συμπληρώσεως τριετοῦς ὑπηρεσίας ἐν τῷ βαθμῷ τοῦ γραφέως α' τάξεως, ἐν τούτοις διά τῆς προσβαλλομένης πράξεως τοῦ ὑπηρεσιακοῦ συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. προήχθη εἰς διοικητικόν γραμματέα β' ἀναδρομικῶς ἀπό 28 Φεβρουαρίου 1958, ἤτοι ἀπό τῆς χρονολογίας τῆς παρ' αὐτοῦ κτήσεως τοῦ πανεπιστημιακοῦ διπλώματος, στερηθείς οὕτω τῆς ἀναδρομικότητος τῆς προαγωγῆς του ἐπί 21 μῆνας καί ὑπολειφθείς ἐν τῇ νέᾳ σειρᾷ ἀρχαιότητος συναδέλφων του, κεκτημένων μόνον ἀπολυτήριον Γυμνασίου ἢ Μέσης Ἐμπορικῆς Σχολῆς καί προαχθέντων εἰς οἰκονομικούς γραμματεῖς β' τάξεως. Οὕτως ὅμως πράξασα ἡ διοίκησις παρέβη, κατά τά ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ρηθέντα, τόν νόμον, τοσούτῳ μᾶλλον ἐφ' ὅσον ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 1846 τῆς 2ας Ἰουνίου 1959 ἐγγράφῳ τοῦ Ὑποκαταστήματος Δραπετσῶνος ρητῶς βεβαιοῦται, ὅτι ὁ αἰτῶν ἤσκει ἀπό ἐτῶν τά καθήκοντα ὑπαλλήλου τῆς οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας, δηλαδή τοῦ ταμίου καί διαχειριστοῦ ὑλικοῦ καί χρηματικοῦ, δέν εἶχε δέ ἐκδηλώσει τήν βούλησίν του πρός προαγωγήν εἰς τόν βαθμόν τοῦ διοικητικοῦ γραμματέως. Οἰκόθεν τέλος νοεῖται, ὅτι εἰς ἣν περίπτωσιν ὑπηρεσιακαί ἀνάγκαι ἐπέβαλον τήν συμπλήρωσιν τῶν τυχόν ὑφισταμένων κενῶν θέσεων διοικητικῶν γραμματέων ἠδύνατο ἡ διοίκησις νά προαγάγῃ τόν αἰτοῦντα εἰς οἰκονομικόν γραμματέα, ὁρίζουσα τόν χρόνον ἀναδρομῆς τῆς προαγωγῆς του, κατά τά ἐν τῷ νόμῳ διαλαμβανόμενα, καί ἐν συνεχείᾳ νά μετατάξῃ τοῦτον εἰς τήν κατηγορίαν τοῦ διοικητικοῦ προσωπικοῦ, ὡς ἄλλωστε εἶχεν αὐτῇ εἰς τό παρελθόν ἐνεργήσει. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις ἀκυρωτέα τυγχάνει, ὡς μή νόμιμος, κατά τά ὑποστηριζόμενα ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως, ἥτις οὕτω δεκτή καθίσταται, καθ' ὅ μέρος δι' αὐτῆς ἐπιδιώκεται ἡ ἀκύρωσις τόσον τῆς μή ἀναδρομικῆς προαγωγῆς του, ὅσον καί τῆς προαγωγῆς τοῦ αἰτοῦντος εἰς τόν βαθμόν τοῦ διοικητικοῦ γραμματέως, καί παραλειπομένης ἅμα ὡς ἀλυσιτελοῦς τῆς ἐρεύνης τῶν λοιπῶν λόγων ἀκυρώσεως.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Ἀπόδειξις ἡλικίας ἠσφαλισμένων γεννηθέντων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ.—Ἀποδεικτικὴ δύναμις πιστοποιητικοῦ τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους.

Διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 16732] 1956 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Πειραιεῖ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, δι' ἧς ἀπενεμήθη τῇ αἰτούσῃ σύνταξις λόγῳ γήρατος μειωμένη κατὰ 26]200, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 28 § 5 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὡς ἔτος γεννήσεως τῆς αἰτούσης τὸ 1898, καθορισθὲν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7]Συνεδρ. 54]26 Ὀκτωβρίου 1956 ἀποφάσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ ὡς ἄνω ἀ.ν. 1846] 1951, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3083]1954 «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας καὶ θεσπίσεως ἀσφαλιστικῶν καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων», Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀγνοηθέντος καὶ οὐδαμῶς ἐκτιμηθέντος τοῦ ὑπὸ τῆς αἰτούσης προσκομισθέντος καὶ εὑρισκομένου ἐν τῷ φακέλλῳ πιστοποιητικοῦ («τεσκιρὲ») τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Μητρώων Πληθυσμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους, ὑπὸ χρονολογίαν ἐκδόσεως 2 Σεπτεμβρίου 1904, εἰς ὃ αὐτὴ φέρεται γεννηθεῖσα ἐν Ἰκονίῳ τῆς Μ. Ἀσίας τὸ ἔτος 1893.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὡς ἄνω ν.δ. 3083]1954 «περὶ προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων, γεννηθέντων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἡ ἡλικία ἀποδεικνύεται διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως ἢ ἑτέρου στοιχείου ἀποδεικνύοντος ταύτην κατὰ τὴν νομοθεσίαν τοῦ Κράτους, ἐν ᾧ ἔλαβε χώραν ἡ γέννησις, θεωρουμένων καὶ ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἑλληνικῆς Προξενικῆς Ἀρχῆς. Ἐπὶ ἀμφιβόλων ἐν τῇ κατηγορίᾳ ταύτῃ περιπτώσεων ἀποφαίνονται ἀριστικῶς τὰ Πρωτοβάθμια Ἀσφαλιστικὰ Δικαστήρια ἢ μέχρι τῆς συστάσεως τούτων αἱ Εἰδικαὶ Ἐπιτροπαί». Κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης τὸ ὑπὸ τῆς αἰτούσης ὑποβληθὲν ὑπὸ 2 Σεπτεμβρίου 1904 πιστοποιητικὸν τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους ἔχει καὶ ἐν Ἑλλάδι ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν ληξιαρχικῆς πράξεως γεννήσεως, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον τὸ πιστοποιητικὸν τοῦτο κατὰ τὴν νομοθεσίαν τοῦ Τουρκικοῦ Κράτους εἴτε ἀποτελῇ ληξιαρχικὴν πρᾶξιν γεννήσεως, εἴτε ἀποδεικνύῃ τὴν ὕπαρξιν τοιαύτης ληξιαρχικῆς πράξεως, κατὰ τὴν σύνταξιν ἧς ὁποίας ἐτηρήθησαν αἱ ὑπὸ τοῦ σχετικοῦ ὀθωμανικοῦ νόμου ὁριζόμεναι διατυπώσεις.

Ὁ ὀθωμανικὸς περὶ τοῦ μητρῴου τοῦ πληθυσμοῦ νόμος τῆς 8 «Σεββάλ» 1298 ἢ 21 Αὐγούστου 1897 (παρ' ἡμῖν 1879) (ἴδε *Δ. Νικολαΐδου*, Ὀθωμανικοὶ Κώδικες, τόμ. 4, Κωνσταντινούπολις, 1891, σελ. 2667 ἑπ.), εἰς μὲν τὰ ἄρθρα 1ον, 2ον καὶ 3ον ὁρίζει, ὅτι οἱ ἐν ταῖς ὀθωμανικαῖς χώραις εὑρισκόμενοι πάσης τάξεως κάτοικοι ὀφείλουσι νὰ ἐγγραφῶσιν εἰς τὸ μητρῷον τοῦ πληθυσμοῦ, ὅπερ περιέχει, πλὴν ἄλλων, τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τῶν ἀρρένων καὶ θηλέων, τὸν τόπον τῆς γεννήσεως, τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν ἰδιότητα αὐτῶν, εἰς τοὺς ἐγγεγραμμένους δὲ εἰς τὸ μητρῷον τοῦτο δίδεται ἓνὰ εἷς «τεσκιρὲς» ἔντυπος, ἐνσφράγιστος, περιέχων τὰ αὐτὰ ὡς ἄνω στοιχεῖα. Περὶ τῶν γεννωμένων δὲ μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ὀθωμανικοῦ τούτου νόμου ὁρίζεται ἐν ἄρθροις 15 καὶ 16 αὐτοῦ, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 42, ὅτι ἡ γέννησις γνωστοποιεῖται ἐνώπιον δύο ἐνηλίκων μαρτύρων εἰς τοὺς ἰμάμας καὶ μουχταρηδες τῶν χωρίων καὶ συνοικιῶν καὶ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῶν μὴ μουσουλμανικῶν κοινοτήτων, οἵτινες, κατόπιν τούτου, ἐκδίδουσι σχετικὸν πιστοποιητικόν, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου οἱ γονεῖς ὀφείλουσιν ἐντὸς τοῦ ἔτους νὰ ἐγγράψωσιν εἰς τὸ μητρῷον τοῦ πληθυσμοῦ τὸ ὄνομα, τὸν τόπον καὶ τὴν ἡμέραν τῆς γεννήσεως τοῦ γεννηθέντος τέκνου των, τοῦ ἁρμοδίου ἐπὶ τοῦ μητρῴου πληθυσμοῦ ὑπαλλήλου δικαιουμένου, κατὰ τὸ ἄρθρ. 16, νὰ ἐλέγξῃ καὶ νὰ ἐπαληθεύσῃ τὴν ἀκρίβειαν τῶν στοιχείων τούτων, μετὰ δὲ τὴν οὕτω γενομένην ἐγγραφὴν παραδίδεται εἰς τοὺς γονεῖς τοῦ γεννηθέντος ὁ «τεσκιρὲς» αὐτοῦ.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων πρακύπτει, ὅτι μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ εἰρημένου ὀθωμανικοῦ νόμου ἡ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις αὐτοῦ ἐγγραφὴ τοῦ γεννηθέντος ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς γεννήσεως του εἰς τὸ μητρῷον τοῦ πληθυσμοῦ ἀποτελεῖ ληξιαρχικὴν πρᾶξιν γεννήσεως τὸ δὲ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐγγραφῆς ταύτης ἐκδιδόμενον παρὰ τοῦ ἐπὶ τοῦ μητρῴου τοῦ πληθυσμοῦ ὑπαλλήλου καὶ παραδιδόμενον πιστοποιητικὸν («τεσκιρὲς») ἀποτελεῖ πλήρη ἀπόδειξιν περὶ τε τῆς νομιμότητος καὶ τοῦ περιεχομένου τῆς ληξιαρχικῆς ταύτης πράξεως (βλ. καὶ Σ.Ε. 958]1953).

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω τὸ ὑπὸ τῆς αἰτούσης ὑποβληθὲν ἐν προκειμένῳ ὀθωμανικὸν πιστοποιητικόν, ἐκδοθὲν παρὰ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τῶν Μητρώων Πληθυσμοῦ ἐν ἔτει 1904, τουτέστι μετὰ τὴν θέσιν ἐν ἰσχύι τοῦ προμνησθέντος ὀθωμανικοῦ νόμου καὶ βεβαιοῦν ἔτος γεννήσεως τῆς αἰτούσης μεταγενέστερον ἐπίσης τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου, ἀποτελεῖ πλήρη ἀπόδειξιν καὶ περὶ τῆς νομιμότητος τῆς ἐγγραφῆς τῆς αἰτούσης εἰς μητρῷον πληθυσμοῦ, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 15ον τοῦ εἰρημένου ὀθωμανικοῦ νόμου καὶ περὶ τῆς χρονολογίας τῆς γεννήσεως αὐτοῦ, ἀποτελεῖ τουτέστι πλήρη ἀπόδειξιν περὶ τοῦ γεγονότος ὅτι συνετάχθη κατὰ τὰς διατυπώσεις τοῦ ὀθωμανικοῦ

νόμου ληξιαρχικὴ πρᾶξις γεννήσεως τῆς αἰτούσης, ὡς γεννηθείσης ἐν ἔτει 1893.

Τὸ ὡς ἄνω ὀθωμανικὸν πιστοποιητικόν, ὡς ἀποδεικτικὸν στοιχεῖον τῆς ἡλικίας τῆς αἰτούσης, γεννηθείσης ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ (Ἰκόνιον τῆς Μ. Ἀσίας), ἔδει νὰ ἐλαμβάνετο ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς καθορισμοῦ ἡλικίας καὶ ἐξετιμᾶτο ὑπὸ ταύτης ἡ ἀποδεικτικὴ τούτου δύναμις, ἐν ὄψει τοῦ γεγονότος ὅτι δὲν εἶναι τεθεωρημένον ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἑλληνικῆς Προξενικῆς Ἀρχῆς, μόνον δ' ἐν περιπτώσει ἀμφιβολίας θὰ συνεχωρεῖτο, ὅπως κατὰ τὴν προδιαληφθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3083]1954 ἡ ὡς ἄνω Ἐπιτροπὴ προβῇ κατ' ἰδίαν κρίσιν εἰς τὸν καθορισμὸν τοῦ ἔτους γεννήσεως τῆς αἰτούσης. Ἀντιθέτως ἐνεργήσασα ἡ ἀνωτέρω Ἐπιτροπὴ καὶ καθορίσασα εὐθέως τὸ ἔτος γεννήσεως τῆς αἰτούσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7]1956 ἀποφάσεως αὐτῆς, χωρὶς προηγουμένως νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ ἐκτιμήσῃ κατὰ τὰ ἀνωτέρω τὸ ὑποβληθὲν ὀθωμανικὸν πιστοποιητικόν, ἐνήργησε κατὰ παράβασιν τῶν περὶ ἀποδείξεως ἡλικίας τῶν ἠσφαλισμένων γεννηθέντων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διατάξεων τοῦ ὡς ἄνω ν.δ. 3083]1954. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, βασισθεῖσα, ὡς πρὸς τὸ στοιχεῖον ἡλικίας τῆς αἰτούσης, ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἀνωτέρω ἀπόφασιν τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς καθορισμοῦ ἡλικίας, τυγχάνει ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ ἀκυρωτέα καὶ δέον, δεκτῆς γινομένης τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, νὰ ἀναπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὴν Διοίκησιν, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως κριθῇ ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας ὡς ἄνω Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς τὸ θέμα τῆς ἡλικίας τῆς αἰτούσης, ἐν ὄψει τοῦ ὑποβληθέντος ὀθωμανικοῦ πιστοποιητικοῦ, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3083]1954. ***(Σ.Ε. 496]1958, Ὁλομελείας***, Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. ***Γ. Θ. Σπυράπουλος***, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Δ. Τσιροπινᾶς***, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σπετσάκης, Ε. Μέλλιος, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§ 2. Παροχαὶ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων δι' ἐργατικὸν ἀτύχημα

Ὑποβολὴ ὑπὸ παθούσης ἐργατικὸν ἀτύχημα αἰτήσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α. περὶ συνταξιοδοτήσεώς της λόγῳ ἐξ αὐτοῦ ἀναπηρίας.—Ἔννοια ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.—Ἀπόρριψις τῆς αἰτήσεως ὑπὸ τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι δὲν συνέβη τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα.—Ἀνάρρωσις τῆς πράξεως αὐτῆς ὡς μὴ ἐπαρκῶς ἠτιολογημένης, ἀντικειμένης τῆς αἰτιολογίας ταύτης πρὸς προηγηθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Ἀθηνῶν τοῦ Ι.Κ.Α., διὰ τῆς ὁποίας ἀπενεμήθη σύνταξις ἀναπηρίας ἐπὶ τῇ διαπιστώσει ὅτι κατέστη ἀνάπηρος συνεπείᾳ πτώσεως αὐτῆς.

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, τύποις παραδεκτῶς ἀσκηθείσης, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 386 τῆς 14ης Μαρτίου 1958 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, δι' ἧς ἀπερρίφθη τελικῶς αἴτημα τῆς προσφευγούσης, πρώην καθαριστρίας εἰς τὸ Σανατόριον «Σωτηρία», ἠσφαλισμένης παρὰ τῷ Ἱδρύματι τούτῳ, ὅπως χαρακτηρισθῇ ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα ἐπισυμβὰν εἰς ταύτην τὴν 12 Αὐγούστου 1953, κατὰ τὴν διάρκειαν ὑπηρεσίας, ἣν ἐξετέλει ἐν τῷ Σανατορίῳ εἰς ὃ εἰργάζετο.

Ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 34 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» χαρακτηρίζεται ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα, παρέχον τὸ δικαίωμα εἰς ηὐξημένας παροχάς, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 29 § 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁριζόμενα, «πᾶν γεγονὸς, ὅπερ ὀφείλεται εἰς βίαιον συμβάν, ἐπελθὸν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς . . .».

Ἡ προσφεύγουσα προέβαλε τὸ ὡς εἴρηται αἴτημα περὶ συνταξιοδοτήσεώς της λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἰσχυριζομένη ὅτι κατέστη ἀνάπηρος, πάσχουσα ἐκ μετατραυματικῆς ἀρθρίτιδος τοῦ δεξιοῦ γόνατος μετ' ἀφαιρέσεως τοῦ μηνίσκου, συνεπείᾳ πτώσεώς της ἐπισυμβάσης τὴν μεσημβρίαν τῆς 12ης Αὐγούστου 1953 εἰς τὸν διάδρομον τοῦ ὑπογείου τοῦ Οἴκου Ἀδελφῶν τοῦ ὡς ἄνω Σανατορίου κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας.

Ἡ ἀπόρριψις τοῦ αἰτήματος τούτου τῆς προσφευγούσης αἰτιολογεῖται ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει δι' ἀναφορᾶς ἀποκλειστικῶς εἰς τὰς σκέψεις τῆς προηγηθείσης σχετικῆς ὑπ' ἀριθ. 1521 τοῦ 1957 ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὑποκαταστήματος Ἀθηνῶν τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἐγένετο δεκτόν, ὅτι: «Ἐκ τῆς ἐνεργηθείσης τὴν 5ην Δεκεμβρίου 1954 ἐρεύνης προέκυψεν, ὅτι οὐδεὶς ἐκ τῶν συναδέλφων της ἐγνώριζε τι περὶ τοῦ ἐν λόγῳ ἀτυχήματος, ἡ δὲ ἄμεσος προϊσταμένη της οὐδὲν ἀνέφερεν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον ἐπὶ τῆς περιπτώσεως, ὡς συνήθως συνέβαινε μὲ ἄλλας περιπτώσεις...».

Ἐκ τῆς αἰτιολογίας ταύτης, θεμελιουμένης κυρίως εἰς τὴν μνημονευομένην ἐν αὐτῇ ἔκθεσιν ἐρεύνης τῶν ἐλεγκτῶν τοῦ Ι.Κ.Α., προκύπτει, ὅτι ἀπερρίφθη ἡ ὡς ἄνω αἴτησις τῆς προσφευγούσης οὐχὶ διότι ἠμφεσβητήθη ἁπλῶς ὁ χαρακτηρισμὸς τοῦ ἐν λόγῳ ἀτυχήματος ὑπὸ τὰς συνθήκας, ὑφ' ἃς ἐπῆλθεν, ὡς ἐργατικοῦ, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 34 τοῦ ν. 1846]1951, ἀλλὰ διότι δὲν ἐγένετο, κατὰ βάσιν, δεκτόν, ὅτι κατὰ τὴν ἀνωτέρω χρονολογίαν συνέβη τὸ γεγονός, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἡ αἰτοῦσα ἐθεμελίωσε τὴν περὶ συνταξιοδοτήσεως λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἀξίωσίν της. Οὕτως ὅμως ἔχουσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀντιτίθεται, ἄνευ εἰδικωτέρας τινὸς αἰτιολογίας, πρὸς προηγηθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 1058 τῆς 1ης Φεβρουαρίου 1955 ἀπόφασιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Ἀθηνῶν τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἀπενεμήθη σύνταξις ἀναπηρίας εἰς τὴν αἰτοῦσαν, ἐπὶ τῇ διαπιστώσει ὅτι ἐνῷ αὕτη μετέβαινε τὴν 12 Αὐγούστου 1953 πρὸς παραλαβὴν πάγου ἐκ τοῦ ὑπογείου ἐγλίστρησεν... καὶ ἐκτύπησεν εἰς τὸ γόνυ τοῦ δεξιοῦ ποδός», καταστᾶσα ἐκ τούτου ἐν συνεχείᾳ ἀνάπηρος κατὰ ποσοστὸν ἄνω τῶν 66 ο/ο, ἤτοι ἐπὶ τῇ διαπιστώσει πραγματικῶν περιστατικῶν, ὧν τὴν ἀντικειμενικὴν ὑπόστασιν ἀρνεῖται νῦν νὰ δεχθῇ ἡ ἐκδοῦσα τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων, καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων θεμελιοῖ, κατὰ τὰ εἰρημένα, ἡ προσφεύγουσα ἀποκλειστικῶς τὸ ὡς ἄνω αἴτημα. Ὅθεν, κατόπιν αὐτοῦ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παρίσταται μὴ ἐπαρκῶς ἠτιολογημένη, καθισταμένη τῷ λόγῳ τοιαύ-

τῳ ἀκυρωτέα, κατὰ τὰ βασίμως προβαλλόμενα διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως. *(Σ.Ε. 1097]1959, Τμ. Δ'*, Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Καββελλᾶς*, Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Ταβουλάρης*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Γεωργιάδης, Λ. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§ 3. Ρύθμισις ἀσφαλιστικῆς σχέσεως ὑπὸ τοῦ πρὸ τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἰσχύσαντος νόμου 6298/1934 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων»

Ὑποβολὴ αἰτήσεως πρὸς συνταξιοδότησιν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ. ν. 1846]1951 μετὰ συμπλήρωσιν τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν συνταξιοδότησιν προϋποθέσεων ὑπὸ τοῦ προϊσχύσαντος νόμου 6298]1934.—Ἡμέρα ἐνάρξεως τῆς συνταξιοδοτήσεως.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀτελῶς ἀσκουμένης συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 40 τοῦ ἀ. ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὁ αἰτῶν, ἠσφαλισμένος τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 7699 ἀπὸ 16 Δεκεμβρίου 1957 ἀποφάσεως τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ἱδρύματος, καθ' ὃ μέρος δι' αὐτῆς τῷ ἐχορηγήθη σύνταξις λόγῳ γήρατος ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1957 καὶ οὐχὶ ἀναδρομικῶς ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1951, ὡς οὗτος ἀξιοῖ.

Ἡ περὶ συνταξιοδοτήσεως τοῦ αἰτοῦντος αἴτησις ὑπεβλήθη τὴν 29ην Νοεμβρίου 1957, ἤτοι ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 1846]1951, ὡς δμως προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου οὗτος δὲν ἐδικαιοῦτο συντάξεως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ προαναφερθέντος νόμου, ὡς μὴ ἔχων συμπληρώσει τὰς προϋποθέσεις, αἱ ὁποῖαι ἀπαιτοῦνται, κατὰ τὸ ἄρθρον 28 τοῦ νόμου τούτου, διὰ τὴν ἀπόκτησιν δικαιώματος συντάξεως λόγῳ γήρατος. Παρὰ ταῦτα ἐδικαιώθη ὁ αἰτῶν συντάξεως, διότι, ὡς ἐγένετο δεκτὸν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, πρὸ τῆς ἰσχυος τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 εἶχον συμπληρωθῇ ὡς πρὸς τοῦτον αἱ κατὰ τὸ ἄρθρ. 40 τοῦ προϊσχύοντος ν. 6298]1934 ἀπαιτούμεναι νόμιμοι προϋποθέσεις πρὸς λῆψιν συντάξεως λόγῳ γήρατος (συμπλήρωσις ὁρίου ἡλικίας καὶ πραγματοποίησις ὡρισμένου ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας). Συνεπείᾳ τούτου ἡ μεταξὺ τοῦ αἰτοῦντος καὶ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἀσφαλιστικὴ σχέσις διέπεται ἐξ ὁλοκλήρου ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ τελευταίου τούτου νόμου (Ὁλομ. 269, 1146]1957), ἐν ἄρθρῳ 37 § 1 τοῦ ὁποίου ὁρίζεται, ὅτι «τὸ εἰς σύνταξιν ἀναπηρίας ἢ γήρατος δικαίωμα ἀρχεται ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ὑπεβλήθη παρὰ τοῦ πληροῦντος τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρ. 40 § 1 ἠσφαλισμένου αἴτησις περὶ ἀπονομῆς συντάξεως». Ἐφ' ὅσον ὅθεν ἐν προκειμένῳ, ἡ περὶ συνταξιοδοτήσεως τοῦ αἰτοῦντος αἴτησις ὑπεβλήθη τὴν 29ην Νοεμβρίου 1957, νομίμως διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὡρίσθη ὡς ἡμέρα ἐνάρξεως τῆς συνταξιοδοτήσεως τούτου ἡ 1η Δεκεμβρίου 1957 καὶ ἀπορριπτέος καθίσταται ὡς ἄβασιμος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου μόνος λόγος ἀκυρώσεως. *(Σ.Ε. 589]1959, Τμ. Α'*, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Γ. Σκουρτσῆς*, Δικηγόρος ὁ κ. Δ. Διακατᾶς, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§ 4. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν

Ἀνυπόχρεον καταβολῆς εἰσφορᾶς ἰδιοκτητῶν ἢ κατόχων αὐτοκινήτων, ὁδηγούντων τὰ αὐτοκίνητα αὐτῶν αὐτοπροσώπως καὶ μὴ ἐκμεταλλευομένων ταῦτα διὰ μισθωτῶν ὁδηγῶν, ἤτοι δι' ἠσφαλισμένων ἐπαγγελματιῶν αὐτοκινητιστῶν, δι' ἣν μόνην περίπτωσιν ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ ἄρθρον 7 § 1 τοῦ Π.Δ. 6]19.4.1935, ὡς μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη.

Οἱ ἰδιοκτῆται ἢ κάτοχοι αὐτοκινήτων δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλλωσιν εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεως Αὐτοκινητιστῶν (Τ.Σ.Α.) μηνιαίαν ἐργοδοτικὴν εἰσφορὰν τρίτου, μὴ ἠσφαλισμένου, ὅταν ὁδηγῶσι τὰ αὐτοκίνητα αὐτῶν οἱ ἰδιοι αὐτοπροσώπως καὶ δὲν ἐκμεταλλεύωνται ταῦτα διὰ μισθωτῶν ὁδηγῶν, ἤτοι δι' ἠσφαλισμένων ἐπαγγελματιῶν αὐτοκινητιστῶν, δι' ἣν μόνην περίπτωσιν ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ ἄρθρον 7 § 1 τοῦ π. δ]τος 6]19.4.1935, ὡς μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη (Α.Π. 568]1958, Ὁλομ.). Συνεπῶς τὸ ἐνάγον Ταμεῖον οὐχὶ νομίμως ἀπαιτεῖ εἰσφορὰν τρίτων παρὰ τοῦ ἐναγομένου, ὅστις, κατὰ τὰ ἐκ τῆς διαδικασίας προκύψαντα, ὁδηγεῖ αὐτοπροσώπως τὸ ἰδιόκτητον αὐτοκίνητόν του ὑπ' ἀριθ. ...., ἄνευ χρησιμοποιήσεως ὁδηγοῦ, καὶ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ δέον νὰ ἀπορριφθῇ, καταδικαζομένου τοῦ ἐνάγοντος Ταμείου καὶ εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην τοῦ ἐναγομένου. *(Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 7744]1959* (Διαδικασία μικροδιαφορῶν) Εἰρηνοδίκης ὁ κ. *Σπ. Καραγιάννης*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Καλαντζάκος, Δ. Μαυροειδῆς).

§ 5. Κανονισμὸς ἀσφαλιστικῆς λειτουργίας Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν

Ἀνίσχυρος ὁ Κανονισμὸς ἀσφαλιστικῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, ὡς ἐγκριθεὶς δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἐρειδομένης ἐπὶ τῆς ἀντισυνταγματικῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ἄρθρου 59 § 1 τοῦ νόμου τῆς 11]12 Νοεμβρίου 1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται νομοτύπως καὶ παραδεκτῶς ὑπὸ τῆς Ε.Ε.* ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 479]1954 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῷ Ταμείῳ Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν Ἐκδικαστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη τελικῶς αἰτήσις αὐτῆς περὶ ἀπονομῆς συντάξεως, λόγῳ τοῦ θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ συζύγου αὐτῆς.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐξεδόθη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 12 § 1 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 67079]Σ.1836 τῆς 15ης Φεβρουαρίου 1939 (Β' 317) ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ τῆς ἀσφαλιστικῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 48474]Σ.1245 τῆς 10]23 Νοεμβρίου 1959 (Β' 201) ὁμοίας ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Ὑπουργοῦ. Ἀλλ' ὡς ἐκρίθη κατ' ἐπανάληψιν ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου ὁ Κανονισμὸς οὗτος εἶναι ἀνίσχυρος, ὡς ἐγκριθεὶς δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἐρειδομένης ἐπὶ τῆς ἀντισυνταγματικῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ἄρθρο

τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11]12 Νοεμβρίου 1935 καὶ ὡς μὴ δυνάμενος νὰ στηριχθῇ εἰς ἑτέραν νομικὴν διάταξιν. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τυγχάνει ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀκυρωτέα, ἀναπεμπτέα δὲ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὴν Διοίκησιν, ἵνα κριθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προισχυουσῶν τοῦ Κανονισμοῦ τούτου ἐγκύρων διατάξεων. *(Σ.Ε. 1505]1959, Τμ. Α'*, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*. Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Η. Γλυκοφρύδης*, Δικηγόρος ὁ κ. Ν. Δανέλλης).

§ 6. Ἀσφάλισις εἰς Ἐπικουρικὸν Ταμεῖον Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλου

Ἀσφαλιζόμενα εἰς αὐτὸ πρόσωπα.— Παροχὴ ἐργασίας εἰς ἐπιχείρησιν ἀσχολουμένην κατὰ κύριον λόγον, μεταξὺ τῶν ἄλλων, καὶ μὲ τὴν πώλησιν σιδηρῶν κλινῶν, μὴ χαρακτηριζομένης οὕτω αὐτῆς, ὡς ἐκ τοῦ προέχοντος ἐμπορικοῦ αὐτῆς χαρακτῆρος, ὡς μεταλλουργικῆς.

Διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀπὸ 28 Ἰανουαρίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐπικουρικοῦ Ταμείου Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλου, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ περὶ χορηγήσεως συντάξεως, λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἀτυχήματος, αἴτησις τοῦ αἰτοῦντος Δ.Κ.[*].

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ.ν. 694]1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τῆς ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας» αἱ παράγραφοι 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νομ. δ]γματος τῆς 5]11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ Ἱδρύσεως Ἐπικουρικοῦ Ταμείου Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλου» ἀντικαθίστανται διὰ τῶν ἑξῆς: «§ 2. Εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦτο ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς οἱ ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ ἐργαζόμενοι ἐργάται καὶ ὑπάλληλοι τῶν ἐργοστασίων μηχανουργίας, λεβητοποιΐας, χυτηρίων καὶ μεταλλουργικῶν ἐν γένει ἐργοστασίων καὶ οἱ ἐργάται μετάλλου, οἱ ἐργαζόμενοι εἰς βιομηχανικὰ ἐργοστάσια καὶ βιοτεχνικὰ ἐργαστήρια τὰ κατὰ κύριον λόγον ἀσχολούμενα εἰς ἐπεξεργασίαν καὶ μετασχηματισμὸν μετάλλου, πλὴν τῶν φανοποιείων καὶ ὑδραυλικῶν ἐργαστηρίων. Οἱ ἐργάται μετάλλου, οἱ ἐργαζόμενοι εἰς ἐπιχειρήσεις ἄλλων κατὰ κύριον λόγον ἀπασχολήσεων, ἀσφαλίζονται, ἐφ' ὅσον αἱ ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεις διατηροῦσιν ἰδιαίτερα μεταλλουργικὰ συνεργεῖα, ἀπασχολοῦντα 5 τοὐλάχιστον ἐργάτας».

Καθ' ὃ προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου καὶ δὴ ἐκ τῶν ὑπ' ἀριθ. 387]5 Νοεμβρίου 1956, 15 Ἰανουαρίου 1957 καὶ ὑπ' ἀριθ. 608]31 Δεκεμβρίου 1957 εἰδικῶν ἐκθέσεων ἐλέγχων τῶν ἁρμοδίων τεχνικῶν Ἐπιθεωρητῶν τοῦ Ταμείου, ὁ αἰτῶν εἰργάζετο ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1956 ὡς ἐργάτης μετάλλου (ὀξυγονοκολλητὴς) εἰς τὴν ἐπιχείρησιν Ν.Κ.[*], ἀσχολουμένην κατὰ κύριον λόγον, μεταξὺ ἄλλων, καὶ μὲ τὴν πώλησιν σιδηρῶν κλινῶν. Ἡ ἐπιχείρησις ὅμως αὕτη, ὡς ἐκ τοῦ προέχοντος ἐμπορικοῦ αὐτῆς χαρακτῆρος, δὲν ἠδύνατο νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς μεταλλουργική, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου οἱ ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ συνεργείῳ αὐτῆς ἐργαζόμενοι ἐργάται μετάλλου, ἀπασχολούμενοι εἰς τὴν συναρμολόγησιν τῶν ἐξαρτημάτων τῶν κλινῶν ἦσαν ἐλάσσονες τῶν πέντε. Ὡς ἐκ τούτου, μὴ πληρουμένων τῶν προϋποθέσεων τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει παρατεθεισῶν διατάξεων, οἱ ἐν τῷ εἰρημένῳ ἰδιαιτέρῳ συνεργείῳ ἐργαζόμενοι τρεῖς ἐργάται μετάλλου, ἐν οἷς καὶ ὁ αἰτῶν, δὲν ὑπήγοντο εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου, δι' ὃ καὶ ἀπὸ τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου 1956 δὲν κατεβάλλοντο, τόσον ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, ὅσον καὶ ἐκ μέρους τῶν ἐργαζομένων, αἱ πρὸς τὸ Ταμεῖον κεκανονισμέναι εἰσφοραί. Ὀρθῶς καὶ νομίμως ὅθεν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀπερρίφθη ἡ περὶ χορηγήσεως συντάξεως ἀναπηρίας ἐξ ἀτυχήματος αἴτησις τοῦ αἰτοῦντος, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸν χρόνον ἐπελεύσεως τῆς ἀναπηρίας ταύτης, 9 Ἰανουαρίου 1957, δὲν ὑφίστατο ἀσφαλιστικὴ σχέσις μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ταμείου. *(Σ.Ε. 1496]1959, Τμ. Α'*, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Π. Δεδόπουλος*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Τόγκας, Δ. Ἀποστολίδης).

§ 7. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑποδηματεργατῶν

Δικαίωμα προσωρινοῦ βοηθήματος λόγῳ ἀναπηρίας.— Προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως λόγῳ ἀναπηρίας.— Ἐξακολούθησις λήψεως παρὰ τοῦ ἠσφαλισμένου, τοῦ τυχόντος ἤδη συντάξεως (περιοδικοῦ βοηθήματος), βάσει τοῦ προσωρινοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν, εἴτε λόγῳ γήρατος, εἴτε λόγῳ διαρκοῦς ἀναπηρίας, τῆς συντάξεως ταύτης, ἔστω καὶ ἂν βάσει τῶν νέων διατάξεων δὲν θὰ ἐδικαιοῦτο τοιαύτης.— Ἐξακολούθησις συνταξιοδοτήσεως βάσει τῶν παλαιῶν διατάξεων καὶ τοῦ ἠσφαλισμένου, ὅστις ἔτυχε νομίμως συντάξεως ἀναπηρίας δι' ὡρισμένον χρόνον, λόγῳ νόσου, ἥτις ὅμως παρετάθη ὑπὸ τὴν ἰδίαν μορφὴν καὶ ἐντὸς τῶν χρονικῶν ὁρίων ἰσχύος τῶν νέων προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ὁ αἰτῶν ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑποδηματεργατῶν, διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἀπὸ 13.8.1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου, δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτησις αὐτοῦ περὶ συνταξιοδοτήσεως του λόγῳ ἀναπηρίας.

Ὑπὸ τοῦ προσωρινοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου (ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 630]13.7.1947, Φ.Ε.Κ. Β' 68 καὶ 340]26]Σ. 828]7.9.1948, Φ.Ε.Κ. Β' 156) ὁρίζεται, ὅτι ἠσφαλισμένος τοῦ Ταμείου δικαιοῦται προσωρινοῦ βοηθήματος λόγῳ ἀναπηρίας, ἐφ' ὅσον ἔχει πραγματοποιήσει 750 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου, ἐξ ὧν 300 ἐντὸς τῆς τελευταίας τετραετίας καὶ κατέστη ἀνίκανος πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν, τῆς ἀνικανότητος ταύτης διαπιστουμένης ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α. Περαιτέρω ὑπὸ τοῦ νέου Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου (ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑπ'

(*) Βλέπε καὶ Σ.Ε. 381]1959, ΕΕΔ 18, σελ. 415, ἔνθ. καὶ λοιπαί.

άριθ. 5150]5.4.1955 Φ.Ε.Κ. Β' 51) ώρίσθησαν νέαι προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως λόγω ἀναπηρίας. Εἰδικώτερον ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Κανονισμοῦ τούτου ὁρίζεται, ὅτι δικαιοῦνται συντάξεως λόγω ἀναπηρίας οἱ ἡσφαλισμένοι, οἱ ἔχοντες ποσοστὸν ἀναπηρίας τοὐλάχιστον 66⅔ο/ο καὶ ἐφ' ὅσον ἐδικαιώθησαν ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. παρομοίας συντάξεως καὶ ἐπραγματοποίησαν ἐν ἀσφαλίσει 1.500 τοὐλάχιστον καταβολάς, ἐξ ὧν 500 κατὰ τὴν τελευταίαν πρὸ τῆς διαπιστώσεως τῆς ἀναπηρίας πενταετίαν. Ὑπὸ δὲ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ἰδίου Κανονισμοῦ ὁρίζεται, ὅτι οἱ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παράντες τυγχάνοντες προσωρινοῦ βοηθήματος παρὰ τοῦ Ταμείου, διατηροῦσι τὸ δικαίωμά των εἰς σύνταξιν, ἔστω καὶ ἂν δὲν πληροῦν τὰς ὑπὸ τοῦ παράντος ὁριζομένας προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων καὶ εἰδικώτερον τῆς μεταβατικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 17β τοῦ νέου Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου προκύπτει, ὅτι ὁ ἡσφαλισμένος, ὅστις ἔτυχεν ἤδη συντάξεως (περιοδικοῦ βοηθήματος) βάσει τοῦ προσωρινοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν, εἴτε λόγῳ γήρατος, εἴτε λόγῳ διαρκοῦς ἀναπηρίας, θὰ ἐξακολουθήσῃ λαμβάνων ταύτην, ἔστω καὶ ἂν βάσει τῶν νέων διατάξεων δὲν θὰ ἐδικαιοῦτο τοιαύτης. Ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης καὶ ὁ ἡσφαλισμένος, ὅστις ἔτυχε νομίμως συντάξεως ἀναπηρίας δι' ὡρισμένον χρόνον λόγῳ νόσου, ἥτις ὅμως παρετάθη ὑπὸ τὴν ἰδίαν μορφὴν καὶ ἐντὸς τῶν χρονικῶν ὁρίων ἰσχύος τῶν νέων προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως, θὰ ἐξακολουθήσῃ συνταξιοδοτούμενος βάσει τῶν παλαιῶν διατάξεων, δεδομένου ὅτι κατ' οὐσίαν εἶχε δικαιωθῆ, ὅτε ἐτέθησαν αἱ νέαι διατάξεις, διαρκοῦς συντάξεως, ἐφ' ὅσον ἡ ἀναπηρία του ὑπῆρξε συνεχής, ἐξ αἰτίας τῆς ἰδίας πάντοτε νόσου, καὶ συνεπῶς τὸ συνταξιοδοτικόν του δικαίωμα δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ διεπόμενον ὑπὸ τῶν νέων ἀσφαλιστικῶν προϋποθέσεων.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς προμνησθείσης διατάξεως τοῦ προσωρινοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου ὁ αἰτῶν, πάσχων ἐκ φυματιώσεως τῶν ὀφθαλμῶν, μὲ ἀναπηρίαν 66⅔ο/ο, ἔτυχε τὸ ἔτος 1952 συντάξεως —βοηθήματος—ἐπὶ ἓν ἔτος λόγῳ ἀναπηρίας. Ἡ σύνταξις δὲ αὕτη παρετάθη μέχρι τοῦ ἔτους 1957, καθ' ὅσον ἐκρίνετο οὗτος ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὑγειονομικῶν ὀργάνων, συνεχῶς καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα, ἤτοι καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τῶν νέων προϋποθέσεων τοῦ 1955, ὡς συνεχῶς πάσχων ἐκ τῆς ἰδίας νόσου μὲ τὸ αὐτὸ ποσοστὸν ἀναπηρίας. Ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις ὅμως ταύτας ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, ἥτις ἀπέρριψε τὴν τελευταίαν αἴτησιν τοῦ αἰτοῦντος πρὸς συνέχισιν τῆς συνταξιοδοτήσεώς του, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι δὲν συγκεντροῖ οὗτος τὰς νέας προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως τοῦ ἐν λόγῳ νέου Κανονισμοῦ τοῦ 1955, τυγχάνει παράνομος, ὡς ἀντιτιθεμένη εἰς τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν προεκτεθεισῶν διατάξεων, διότι, ἐφ' ὅσον, ὡς ἐλέχθη, ἡ ἀναπηρία του ὑπῆρξε διαρκὴς ἀπὸ τοῦ 1952 καὶ ὑπ' αὐτὴν τὴν ἀναπηρίαν κατελήφθη ὑπὸ τῶν νέων διατάξεων, δέον καὶ τὸ συνταξιοδοτικόν του δικαίωμα νὰ θεωρηθῆ ὡς συνεχιζόμενον ἐκτοτε ἄνευ διακοπῆς. Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην δέον νὰ λογισθῆ, ὅτι ὁ αἰτῶν ἔτυχε διαρκοῦς συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἀπὸ τοῦ 1952 καὶ δὲν ἐτίθετο ζήτημα ἐλέγχου τοῦ δικαιώματός του βάσει τῶν νέων διατάξεων τοῦ 1955, καθ' ὅσον κατὰ τὰ ἀνωτέρω δὲν θίγεται ὑπ' αὐτῶν, ἀλλὰ κρίνεται πάντοτε βάσει τῶν διατάξεων τῶν ἰσχυουσῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς γενέσεώς του καὶ συνεπῶς ἀκυρωτέα τυγχάνει ἡ τὰ ἀντίθετα δεξαμένη προσβαλλομένη ἀπόφασις κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον ἀκυρώσεως. (*Σ.Ε. 1511/1959, Τμ. Α'*, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Π. Μαρκόπουλος*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σπετσάκης, Ν. Δανέλλης).

§ 8. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος

Ὑπαγωγὴ εἰς αὐτὸ καὶ τῶν ἡσφαλισμένων εἰς τὸ Ταμεῖον Προνοίας Ξενοδόχων.—Χρόνος πραγματικῆς ἀσφαλίσεως.

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, τύποις παραδεκτῶς ἀσκηθείσης, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 3106]1873 τῆς 1ης Ἰουλίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος, δι' ἧς ὑπήχθη μὲν ὁ αἰτῶν, διατηρῶν ξενοδοχεῖον ὕπνου ἐν Ἀθήναις, εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου τούτου, ἀλλ' οὐχί, ὡς εἶχε ζητήσει, ἀφ' ἧς ἤρξατο ἀσκῶν τὸ ἐπάγγελμά του (Νοέμβριος 1940), ἀλλὰ ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς πρὸς τὸ ὡς ἄνω Ταμεῖον αἰτήσεώς του (24 Ἀπριλίου 1957).

Ἡ διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως ὑπαγωγὴ τοῦ αἰτοῦντος, ἡσφαλισμένου, ὡς ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός του, εἰς τὸ Ταμεῖον Προνοίας Ξενοδόχων, καὶ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. ἐγένετο ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 2151 τοῦ 1939, διὰ τῶν ὁποίων ὡρίσθη, ὅτι «μέτοχοι τοῦ Ταμείου Προνοίας Ξενοδόχων εἶναι πάντες οἱ νομίμως ἀσκοῦντες τὸ ξενοδοχειακὸν ἐπάγγελμα. Ὡς πρὸς τὰ μέλη ταῦτα ἡ συμμετοχὴ εἰς ἄλλους Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς εἶναι προαιρετική . . .».

Ἐξ ἑτέρου ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀπὸ 28 Ἰανουαρίου 1955 β. δ]γματος «περὶ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Τ.Ε.Β.Ε.» (Ε.Κ. 98) ὁρίζεται, ὅτι: «. . . ὡς χρόνος πραγματικῆς ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ λογίζεται: α) ὁ χρόνος τῆς πραγματικῆς ἐν ἀσφαλίσει ἀπασχολήσεως ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1939 καὶ ἐφεξῆς, ἤτοι ὁ ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης χρόνος τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐγγραφῆς εἰς τὰ μητρῶα τῶν ἡσφαλισμένων τοῦ Ταμείου. . .».

Ἡ ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως καθιερουμένη ἀρχή, καθ' ἣν, ἀνεξαρτήτως τῆς χρονολογίας ἐγγραφῆς εἰς τὰ μητρῶα τοῦ Ταμείου τούτου, ὁ χρόνος τῆς πραγματικῆς ἀσφαλίσεως καὶ συνεπῶς ἡ ἀσφαλιστικὴ σχέσις ἄρχεται ἀπὸ τοῦ χρόνου ἐνάρξεως τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος, εἶναι, τοῦ νόμου μὴ διακρίνοντος, γενική, καλύπτουσα καὶ τοὺς προαιρετικῶς ἀσφαλιζομένους εἰς τὸ ἀνωτέρω Ταμεῖον ἐπαγγελματίας, ὑπὸ τοὺς ὅρους βεβαίως τοὺς ἰσχύοντας καὶ διὰ

τοὺς λοιποὺς ἠσφαλισμένους, ὑπὸ μόνην τὴν διάκρισιν ὅτι, ἐφ' ὅσον ἡ ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἤρτηται, διὰ τὴν κατηγορίαν ταύτην, ἐκ τῆς βουλήσεως τῶν ἀσφαλιζομένων, εἰς τοὺς ἰδίους ἀπόκειται καὶ ὁ καθορισμός, διὰ τῆς σχετικῆς δηλώσεως τῆς κατ' ἀρχὴν ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν, καὶ τοῦ χρόνου τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως, ἐντὸς τῶν χρονικῶν πάντοτε ὁρίων τῶν ἰσχυόντων, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, δι' ἅπαντας τοὺς ἠσφαλισμένους. Κατ' ἀκολουθίαν, ἀρνηθὲν τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Ταμεῖον νὰ δεχθῇ τὸ ὡς ἄνω αἴτημα τοῦ προσφεύγοντος περὶ τοῦ χρόνου ἐνάρξεως τῆς ἀσφαλίσεώς του, ἐσφαλμένως ἡρμήνευσε τὰς ἀνωτέρω διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου τούτου, ἀκυρωτέας καταστάσης, τῷ λόγῳ τούτῳ, τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, κατὰ τὰ βασίμως προβαλλόμενα διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως. ***(Σ.Ε. 1490]1959, Τμ. Α'***, Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. ***Δ. Καρβελλᾶς***, Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Α. Ταβουλάρης***. Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μοράκης, Φ. Κριτσέλλης) (*).

§ 9. Ἀπονομὴ ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν συντάξεως συνεπείᾳ πολεμικοῦ ἀτυχήματος

Ἔννοια σχετικῆς διατάξεως.—Θεώρησις ὡς πολεμικοῦ ἀτυχήματος τοῦ λαβόντος χώραν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀπὸ 28 Ὀκτωβρίου 1940 ἐμπολέμου καταστάσεως καὶ ὀφειλομένου ὄχι μόνον εἰς τὰς διεξαχθείσας μεταξὺ τῶν ἐμπολέμων παρατάξεων πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ἐνόπλους ἐπιχειρήσεις, αἵτινες διεξήχθησαν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς ὑπὸ ἐχθρικὴν κατοχὴν χώρας ὑπὸ τῶν ὀργανωθέντων παρὰ τῶν κατοχικῶν Κυβερνήσεων ταγμάτων ἀσφαλείας.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 3296 τῆς 11ης Ἰουλίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος (Τ.Ε.Β.Ε.), δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτησις τῆς ἤδη αἰτούσης περὶ ἀπονομῆς εἰς αὐτὴν συντάξεως, ὡς χήρας ἠσφαλισμένου, ὅστις τὴν 18 Σεπτεμβρίου 1944, ὑπηρετῶν ὡς στρατιώτης εἰς τὸ τάγμα ἀσφαλείας Μελιγαλᾶ, ἐφονεύθη ὑπὸ ἀνταρτῶν.

Κατὰ τῆς ἀνωτέρω προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἡ αἰτοῦσα ὑπέβαλε πρὸς τὸ ἐκδὸν αὐτὴν Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. τὴν ἀπὸ 27 Σεπτεμβρίου 1958 αἴτησιν ἐπανεξετάσεως, εἰδικῶς προβλεπομένην καὶ παρεχομένην διὰ τοῦ ἄρθρ. 12 § 8 τοῦ β. δ]γματος τῆς 5 Ἰανουαρίου 1955 «περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ Παροχῶν Τ.Ε.Β.Ε.» (Φ.Ε.Κ. 18), ἐφ' ὅσον ὅμως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως ταύτης περὶ ἐπανεξετάσεως δὲν ἐκοινοποιήθη πρὸς τὴν αἰτοῦσαν ἡ ἐπ' αὐτῆς ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Ε.Β.Ε., παραδεκτῶς ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀσκεῖται κατὰ τῆς προσβαλλομένης δι' αὐτῆς ἀρχικῆς ἀποφάσεως, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 15 § 1 τοῦ ν.δ. 3830]1958 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 3713 «περὶ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας», ἡ αἴτησις δὲ αὕτη θεωρεῖται ἐπίσης, κατὰ τὴν αὐτὴν διάταξιν, ὡς στρεφομένη καὶ κατὰ τῆς πρὸ τῆς συζητήσεως αὐτῆς ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 2171 τῆς 3ης Ἀπριλίου 1959 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Ε.Β.Ε., δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τῆς αἰτούσης αἴτησις ἐπανεξετάσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 1 τοῦ ἀπὸ 3 Σεπτεμβρίου 1956 β. δ]γματος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 5 Ἰανουαρίου 1955 β. δ]γματος περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ Παροχῶν Τ.Ε.Β.Ε.» δικαιοῦνται συντάξεως ἐκ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Ταμείου δικαιοδόχοι ἠσφαλισμένων, ἐγγεγραμμένων εἰς τὰ μητρῶα τοῦ Ταμείου, θανόντων συνεπείᾳ πολεμικοῦ ἀτυχήματος ἀπὸ 28 Ὀκτωβρίου 1940, ἢ ἐκ κακουχιῶν καὶ ἀτυχημάτων ἐπελθόντων διαρκοῦντος τοῦ στασιαστικοῦ κινήματος τοῦ Δεκεμβρίου 1944, ἢ διαρκούσης τῆς ἐπακολουθησάσης αὐτὸ ἀνταρσίας, ἐκ γεγονότων συνδεομένων ὁπωσδήποτε πρὸς τὸ κίνημα καὶ τὴν ἀνταρσίαν, μὴ ὀφειλομένων ὅμως εἰς ἄμεσον ἢ ἔμμεσον συμμετοχὴν τοῦ παθόντος εἰς αὐτὰ ἐναντίον τοῦ Κράτους.

Ἡ ἀνωτέρω διάταξις ἀναφέρεται κατ' ἀρχὴν εἰς θανόντας συνεπείᾳ πολεμικοῦ ἀτυχήματος κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀπὸ 28 Ὀκτωβρίου 1940 ἐμπολέμου καταστάσεως, ὡς τοιοῦτο δὲ πολεμικὸν ἀτύχημα νοεῖται, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως, εὐρέως, ὡς ἐκ τοῦ σκοποῦ αὐτῆς, ἑρμηνευομένης, τὸ λαβὸν χώραν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐμπολέμου ταύτης καταστάσεως καὶ ὀφειλόμενον οὐ μόνον εἰς τὰς διεξαχθείσας μεταξὺ τῶν ἐμπολέμων παρατάξεων πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ἐνόπλους ἐπιχειρήσεις, αἵτινες διεξήχθησαν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς ὑπὸ ἐχθρικὴν κατοχὴν χώρας ὑπὸ τῶν ὀργανωθέντων παρὰ τῶν κατοχικῶν Κυβερνήσεων ταγμάτων ἀσφαλείας διὰ τὴν ὑπὸ τὰς κρατούσας τότε συνθήκας ἐμπέδωσιν τῆς τάξεως, ἐφ' ὅσον ἡ ὑπηρεσία εἰς τὰ τάγματα ταῦτα ἀσφαλείας ἐπεβάλλετο ὡς ὑποχρεωτικὴ καὶ ἐξετέλει ὑπηρεσίαν διατεταγμένην.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου προκύπτει, ὁ σύζυγος τῆς αἰτούσης παντοπώλης, ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ Τ.Ε.Β.Ε. καὶ ἐγγεγραμμένος εἰς τὰ μητρῶα αὐτοῦ, ὑπηρετῶν ὡς στρατιώτης εἰς τὸ τάγμα ἀσφαλείας Μελιγαλᾶ ἐν διατεταγμένῃ ὑπηρεσίᾳ, ἐφονεύθη τὴν 18 Σεπτεμβρίου 1944 εἰς μάχην τοῦ τάγματός του κατὰ ὁμάδος ἀνταρτῶν, λαβοῦσαν χώραν ἐν Μελιγαλᾷ. Ἐμπίπτει συμπῶς εἰς τὴν μνημονευθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ ἀπὸ 3 Σεπτεμβρίου 1956 β. δ]τος καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ ἤδη αἰτοῦσα σύζυγος καὶ δικαιοδόχος αὐτοῦ δικαιοῦται συντάξεως ἐκ τοῦ Τ.Ε.Β.Ε., αἱ δὲ προσβαλλόμεναι ἀποφάσεις δεχθεῖσαι ταύτην, ὡς μὴ δικαιουμένην συντάξεως, τυγχάνουσι παράνομοι καὶ ἀκυρωτέαι. ***(Σ.Ε. 1485]1959, Τμ. Α'***, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***, Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Χ. Παναγιωτόπουλος***, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Πόθος, Φ. Κριτσέλλης).

(*) Πρβλ. καὶ Σ.Ε. 1471/1959, ΕΕΔ 18, σελ. 976.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Ἀπόδειξις ἡλικίας ἠσφαλισμένου παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. δι' ἀπονομὴν συντάξεως.—Ἔννοια ἄρθρου 4 Ν. Δ. 3083/1954: Ἐξ ἀφορμῆς γεννηθεισῶν ἀμφιβολιῶν ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. δ. 3083/1954, ὡς πρὸς τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἡλικίας τῶν ἠσφαλισμένων τοῦ Ἱδρύματος, δι' οὓς ὑφίσταται ληξιαρχικὴ πρᾶξις γεννήσεως ἢ ἐγγραφὴ των εἰς τὰ Μητρῶα ἢ τὰ Δημοτολόγια πρὸ τριετίας ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν, διορθωθεῖσα μεταγενεστέρως, ἐὰν δηλονότι θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ γενομένη διόρθωσις ἢ ἔχῃ πλήρη ἰσχὺν διὰ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἡλικίας των ἡ ὑφισταμένη ἀρχικὴ ληξιαρχικὴ πρᾶξις ἢ ἐγγραφὴ εἰς τὰ Μητρῶα ἢ Δημοτολόγια, γνωρίζομεν τὰ κάτωθι, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν ἐπὶ τοῦ θέματος ἐκδοθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 348/1591/81/25.4.1959 γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 2124/1956 ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Κατὰ τὴν σαφῆ διατύπωσιν τῆς προρρηθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. δ. 3083/1954 ἡ ἡλικία τοῦ ἠσφαλισμένου ἀποδεικνύεται ἀποκλειστικῶς διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως, συνταχθείσης ἢ διορθωθείσης πρὸ τριετίας τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν. Διόρθωσις συνεπῶς τῆς ληξιαρχικῆς πράξεως, καθ' οἱονδήποτε τρόπον γενομένη ἐντὸς τῆς πρὸ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τριετίας, οὐδεμίαν ἀσκεῖ ἐπιρροὴν καὶ δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἡλικίας, ἥτις ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἀποδεικνύεται διὰ τῆς ὑφισταμένης ἀρχικῆς ληξιαρχικῆς πράξεως, ἡ ὁποία συνταχθεῖσα πρὸ τριετίας, ἤτοι εἰς ἀνύποπτον χρόνον, ἔχει πλήρη ἀποδεικτικὴν δύναμιν, συμφώνως πρὸς τὴν ἀνωτέρω διάταξιν.

Τούτου παρέπεται ὅτι δὲν εἶναι δυνατὴ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ παραπομπὴ τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τὴν Εἰδικὴν Ἐπιτροπήν, καθ' ὅσον ἡ διαδικασία αὕτη ἐφαρμόζεται, συμφώνως πρὸς τὴν ἀνωτέρω διάταξιν, ἐλλειπούσης ληξιαρχικῆς πράξεως, ἐνῷ ἐν προκειμένῳ ὑφίσταται ληξιαρχικὴ πρᾶξις συνταχθεῖσα πρὸ τριετίας καὶ μόνον διόρθωσις αὐτῆς ἐγένετο, ἥτις ὅμως, μὴ οὖσα πρὸ τριετίας, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

Ἡ αὐτὴ λύσις προσήκει καὶ προκειμένου περὶ ἐγγραφῆς εἰς τὰ Μητρῶα ἢ τὰ Δημοτολόγια, ἐπιφυλασσομένης ἐν πάσῃ περιπτώσει τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 249/1955 ἐγκυκλίου διαταγῆς ἡμῶν παρασχεθεισῶν ὑμῖν ὁδηγιῶν. ***(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 26/1959 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.).***

Ἁρμοδιότης τῶν εἰδικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3083/1954 περὶ καθορισμοῦ ἡλικίας ἠσφαλισμένων παρὰ τῷ Ι.Κ.Α.: Κοινοποιοῦντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 643/70021/113/23.7.1959 (συνεδρ. 15.7.1959) γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Διακοπῶν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ἣν ἀποδεχόμεθα, καὶ καθ' ἣν ἡ κατὰ τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ ν.δ. 3083/1954 Εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ ἔχει ἁρμοδιότητα, ὅπως καθορίζῃ τὴν ἡλικίαν τῶν ἠσφαλισμένων, ἐπὶ τῇ αἰτήσει αὐτῶν, ἐφ' ὅσον βεβαίως, κατὰ τὴν αὐτὴν διάταξιν, συντρέχει τοιαύτη περίπτωσις, ἀνεξαρτήτως ἂν ἔχουν ἢ μὴ ὑποβάλει καὶ αἴτησιν περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἢ ἂν ἀπαιτῆται ἡ ἡλικία πρὸς ρύθμισιν ἀσφαλιστικῆς τινος σχέσεως, παραγγέλλομεν, ὅπως πρὸς ἀποφυγὴν προσθέτου ἐπιβαρύνσεως τῶν Ἐπιτροπῶν τούτων, ἰδίᾳ τῶν μεγάλων Ὑποκαταστημάτων, ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς θὰ ἀποφαίνωνται αὗται αἰτήσει τῆς Ὑπηρεσίας, ὡς μέχρι τοῦδε, ἡ παραπομπὴ εἰς αὐτὰς αἰτήσει τῶν ἠσφαλισμένων περιορίζεται εἰς ἃς περιπτώσεις, κατὰ τὴν κρίσιν ὑμῶν, εἶναι ἀπαραίτητον νὰ γνωρίζῃ ὁ ἠσφαλισμένος τὴν ἡλικίαν του, διὰ νὰ καθορίζῃ τὸν χρόνον τῆς ἀποχωρήσεώς του ἐκ τῆς ἐργασίας του ἢ δι' ἄλλον τινὰ λόγον. ***(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 30/1959 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.).***

Ἀριθ. Γνωμ. 643/1959

Τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους
Τμῆμα Διακοπῶν
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους κ. *Α. Καλλέργης*

Περίληψις ἐρωτήματος: Ἐὰν ὁ προβλεπόμενος ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 4 ν. 3083/1954 προσδιορισμὸς παρ' Ἐπιτροπῆς τοῦ Ι.Κ.Α. τῆς ἡλικίας τοῦ ἠσφαλισμένου, ἐν ἐλλείψει ληξιαρχικῆς πράξεως, δύναται νὰ γίνῃ καὶ πρὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ συνταξιοδοτήσεως αἰτήσεως ἢ μόνον κατ' αὐτήν. Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ν.δ. 3083/1954 ὁρίζει, ὅτι ἡ ἡλικία τοῦ ἠσφαλισμένου ἀποδεικνύεται διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως γεννήσεως, συνταχθείσης ἢ διορθωθείσης πρὸ τριετίας τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν. Ἐὰν δὲ δὲν ὑπάρχῃ ληξιαρχικὴ πρᾶξις γεννήσεως ἢ πρᾶξις ἐγγραφῆς εἰς τὰ μητρῶα κλπ., ἡ ἡλικία ἀποδεικνύεται δι' ἀποφάσεως τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς συνιστωμένης διὰ τῆς αὐτῆς διατάξεως.

Δοθέντος ὅτι οὐδὲν διαλαμβάνεται περὶ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν δέον νὰ γίνῃ ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἡλικίας τοῦ ἠσφαλισμένου ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης, καὶ δοθέντος ἅμα ὅτι ὑποχρέωσις ἔναντι τοῦ διοικουμένου ὑφίσταται ἐκ μέ-

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΙΣΧΥΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΜΕΤΑ ΤΟ Ν.Δ. 2510/1953 ΠΕΡΙ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργάσιας): *Ἐρωτᾶται ἂν διὰ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ν. δ. 2510/1953 κατηργήθησαν αἱ περὶ προστασίας τῶν πολεμιστῶν διατάξεις.*

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 737/1959

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Τρ. Κοντονασόπουλος, Α. Ἀλεξίου, Α. Λέκκας, Β. Σάββας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Ι. Καραμπελόπουλος, Πάρεδρος

Τὸ ν.δ. 2510/1953 (Ε.Κ. 212) διὰ μὲν τοῦ ἄρθρου 1 αὐτοῦ ὁρίζει τὰ ἑξῆς: «Προκειμένου περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2292 «περὶ συγχωνεύσεως Ἀνωνύμων Τραπεζιτικῶν Ἑταιρειῶν» συσταθείσης νέας Τραπέζης «Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν», τὰ τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ, οἱ ὅροι ἐργασίας ἐν γένει, τὰ τῆς διαβαθμίσεως, ἐντάξεως, προαγωγῶν, ὑπηρεσιακῆς ἐν γένει καταστάσεως, λύσεως τῆς ὑπαλληλικῆς σχέσεως καὶ ἐν γένει πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὸ προσωπικὸν καὶ τὴν διάρθρωσιν καὶ ὀργάνωσιν τῶν ὑπηρεσιῶν ρυθμίζονται ἐξ ὑπαρχῆς δι' ὀργανισμοῦ τῆς Τραπέζης ταύτης, καταρτιζομένου ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου αὐτῆς καὶ κυρουμένου διὰ β. δ/τος, ἐκδιδομένου προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Ἐμπορίου», διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου 3 τὰ ἑπόμενα: «Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ παρόντος β. δ/τος πᾶσαι αἱ ἀφορῶσαι τὸ προσωπικὸν ἑκάστης τῶν

ρους τοῦ Ι.Κ.Α., ὅπως συντελέσῃ διὰ τῶν ὀργάνων του εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἡλικίας τοῦ ἠσφαλισμένου, ἀποτελούσης προϋπόθεσιν τῆς συνταξιοδοτήσεώς του, ὁ κατὰ τὴν ὡς ἄνω διάταξιν προσδιορισμὸς οὗτος τῆς ἡλικίας τοῦ ἠσφαλισμένου δὲν εἶναι ἀπαραίτητον νὰ γίνηται ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἠσφαλισμένου πρὸς συνταξιοδότησιν, ἀλλὰ ὑφίσταται ὑποχρέωσις τοῦ Ι.Κ.Α., ἂν τοῦτο ζητηθῇ, νὰ παραπέμψῃ τὸ αἴτημα τοῦτο εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ἐπιτροπὴν πρὸς σχετικὴν ἀπόφασιν.

Δικαίωμα συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἠσφαλισμένων συνταξιοδοτουμένων παρὰ τοῦ Δημοσίου.—Ἔννοια ἄρθρου 28 § 1 ἐδάφ. β' τοῦ Α.Ν. 1846/1951: Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ἑρμηνεῦον τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 28 § 1 ἐδάφ. β' τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 480/1958 ἀποφάσεώς του, ἐδέχθη, ὅτι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν αὐτῆς, ὡς συνταξιοῦχοι τοῦ Δημοσίου δέον νὰ θεωρηθῶσιν οἱ συνταξιοδοτούμενοι παρ' αὐτοῦ λόγῳ προτέρας συντάξιμου παρ' αὐτῷ ὑπηρεσίας, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ τυγχάνοντες συντάξεως ἐξ ἄλλης αἰτίας καὶ δὴ λόγῳ ἢ συνεπείᾳ πολεμικοῦ γεγονότος.

Τὴν ἑρμηνείαν ταύτην ἀποδεχόμεθα, ὡς μὴ ἀντιβαίνουσαν πρὸς τὴν ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει τοῦ ἀνωτέρω νόμου ρητῶς ἐκπεφρασμένην πρόθεσιν τοῦ νομοθέτου, ὅπως διὰ τῆς θεσπίσεως αὐστηροτέρων χρονικῶν προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως τῶν ἐτέρωθεν λαμβανόντων σύνταξιν, ἀποτρέψῃ τὸν κίνδυνον καταδολιεύσεως τῆς ἀσφαλίσεως διὰ τῆς πραγματοποιήσεως ὑπὸ τῶν ἐν λόγῳ προσώπων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. τοῦ ἀπαιτουμένου μικροῦ ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας, εἰκονικῶς ἢ πραγματικῶς μέν, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ἀποκλειστικῷ σκοπῷ ἀπολήψεως καὶ δευτέρας συντάξεως παρὰ τοῦ Ἱδρύματος, παραγγέλλομεν δὲ ὅπως ἐφαρμόζητε προκειμένου τοῦ λοιποῦ νὰ κρίνητε ἐπὶ αἰτημάτων περὶ συνταξιοδοτήσεως βάσει τῆς εἰρημένης διατάξεως.

Περιπτώσεις κριθεῖσαι ὑφ' ὑμῶν, ἐφ' ὧν ἐξεδόθησαν ἀποφάσεις δεχθεῖσαι διάφορον τῶν ἀνωτέρω ἑρμηνείαν τῆς διατάξεως, δέον ὅπως ἀναθεωρηθῶσι τῇ αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων. (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 22/1959 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.*).

Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν Πρεβεντορίων διὰ παρεχομένην εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτῶν τροφὴν καὶ κατοικίαν: Συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 478/1957 (ἄρθρον 1), ἃς ἐπικαλεῖται τὸ Ὑπουργεῖον Κοινωνικῆς Προνοίας εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 2460/29.7.1959 πρὸς ὑμᾶς ἔγγραφόν του, διὰ τὴν καὶ ἐπὶ τῶν Πρεβεντορίων ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 3766/1957, «τὰ Πρεβεντόρια ἀποτελοῦν Ἱδρύματα ὠργανωμένα πρὸς ἐφαρμογὴν ὑγειονοδιαιτητικῆς θεραπείας, συνδυαζούσης συνεχῆ ἀερισμόν, ἀνάπαυσιν καὶ διανοητικὴν ἄσκησιν, ὑπὸ συνθήκας οἰκοτροφείου καὶ ὑπὸ διαρκῆ ἰατρικὴν ἐπίβλεψιν».

Ἑπομένως οἱ αὐτοὶ λόγοι, οἵτινες ἐπέβαλον τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 ν.δ. 3766/1957 (*) ἐπὶ τῶν περὶ ὧν ἡ ὑπ' ἀριθ. 46/1959 ἡμετέρα ἐγκύκλιος Ἱδρυμάτων, συντρέχουν καὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν αὐτῶν διατάξεων εἰς τὰ ἔχοντα τὴν μορφὴν Ἱδρυμάτων Πρεβεντόρια ν.δ. 478/1957.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω καὶ τὰ Ἱδρύματα ταῦτα ἀπαλλάσσονται τῆς κατοβολῆς εἰσφορῶν ἐπὶ τῆς παρεχομένης εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτῶν τροφῆς καὶ κατοικίας διὰ τὸν ἀπὸ 1.10.1957 καὶ ἑφεξῆς χρόνον, ἐφαρμοζομένων καὶ ὡς πρὸς ταῦτα τῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 528/1957 παρασχεθεισῶν ὑμῖν ὁδηγιῶν (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 2/1959 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.*).

(*) ΕΕΔ 16, 1137. Ὁρίζεται ὅτι ἡ βάσει τῶν ὀργανισμῶν τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου χορηγουμένη τροφὴ καὶ κατοικία δὲν ἀποτελεῖ μισθὸν ἢ ἄλλο εἶδος ἀποδοχῶν αὐτῶν, ἀλλὰ παρέχεται πρὸς ἐξυπηρέτησιν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῶν Ἱδρυμάτων.

συγχωνευθεισῶν Τραπεζῶν συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, ἀποφάσεις ἐπιτροπῶν διαιτησίας, ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, ὀργανισμοὶ ἢ κανονισμοὶ προσωπικοῦ καὶ οἱαιδήποτε συμφωνίαι ἢ συμβάσεις οἱαιδήποτε τῶν συγχωνευθεισῶν Τραπεζῶν ἢ τῆς συσταθείσης τοιαύτης μετὰ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν παύουσιν αὐτοδικαίως ἰσχύουσαι. Ἐπίσης παύουσιν ἰσχύουσαι συμφωνίαι ἢ συμβάσεις τῆς συσταθείσης Τραπέζης μετὰ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς, ἐφ' ὅσον αὗται καταγγελθοῦν ὑπὸ τῆς διοικήσεως. Αἱ διατάξεις τοῦ ν. 2053/1952 ἐφαρμόζονται προκειμένου περὶ πάσης τροποποιήσεως τοῦ διὰ τοῦ παρόντος προβλεπομένου ὀργανισμοῦ, ἀφορώσης εἰς τὰς ἀποδοχὰς τοῦ προσωπικοῦ τῆς συσταθείσης Τραπέζης μετὰ ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ὡς ἄνω ὀργανισμοῦ. 2) Ὡσαύτως ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ὡς ἄνω διατάγματος παύει ἰσχύουσα πᾶσα σύμβασις ἢ συμφωνία μεταξὺ οἱασδήποτε τῶν συγχωνευθεισῶν Τραπεζῶν καὶ ἀποχωρησάντων πρὸ τῆς συγχωνεύσεως ὑπαλλήλων, μελῶν τῆς διοικήσεως, τεχνικῶν συμβούλων, νομικῶν συμβούλων, δικηγόρων, τεχνιτῶν, ἐργατῶν καὶ παντὸς δι' οἱασδήποτε σχέσεως ἐργασίας συνδεθέντος ἢ συνδεομένου προσώπου, δι' ἧς ἔχει συμφωνηθῇ ἡ καταβολὴ εἰς αὐτοὺς οἱασδήποτε παροχῆς λόγῳ διαφορᾶς μεταξὺ συντάξεως καὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ὁμοιοβάθμων των, ἀπαγορευομένης καὶ ἐν τῷ μέλλοντι τῆς συνομολογήσεως τοιούτων συμβάσεων. Ἡ συσταθεῖσα Τράπεζα ἐπὶ τῶν τοιούτων περιπτώσεων ὑποχρεοῦται μόνον εἰς καταβολὴν τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῆς συντάξεως, ἣν λαμβάνουν, καὶ ἐκείνης, ἣν θὰ ἐλάμβανον ἐὰν ἐξήρχοντο τὰς ὑπηρεσίας, ὅταν θὰ κατελαμβάνοντο ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας καὶ μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου τούτου, θεωρεῖται ὡς ἄκυρος πᾶσα ὑποχρέωσις ἀφορῶσα εἰς τὴν καταβολὴν οἱασδήποτε ἐπὶ πλέον διαφορᾶς ἐκ μέρους τῆς Τραπέζης. Ἀπαλλάσσεται ἐπίσης ἡ Τράπεζα ἀπὸ τῆς συνάψεως τῆς τοιαύτης συμβάσεως ἢ συμφωνίας πάσης τυχὸν ἀναληφθείσης παρ' αὐτῆς ὑποχρεώσεως περὶ καταβολῆς εἰς τὸ οἰκεῖον Ταμεῖον Συντάξεων τῶν παρ' αὐτοῦ καταβληθεισῶν καὶ ἐν τῷ μέλλοντι καταβληθησομένων συντάξεων εἰς τοὺς οὕτω ἀποχωρήσαντας, κηρυσσομένης ἔκτοτε διὰ τοῦ παρόντος ἀκύρου καὶ ἀνισχύρου πάσης τοιαύτης ὑποχρεώσεως, ἐφ' ὅσον δὲν ἐξετελέσθη μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος. Τὰ τυχὸν καταβληθέντα δὲν ἀναζητοῦνται. 3) Αἱ διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ ὑπαλλήλων Τραπεζῶν, οἵτινες ἀπεχώρησαν τῆς ὑπηρεσίας τούτων διὰ λόγους ὑγείας καὶ ἀφοῦ ἡ πρὸς ἐργασίαν ἀνικανότης αὐτῶν διεπιστώθη καὶ διαπιστωθῇ πάλιν διὰ νέας ἐξετάσεως καὶ ἀποφάσεως τῶν ἁρμοδίων ἐξ ἰατρῶν ἐπιτροπῶν τοῦ κανονισμοῦ τοῦ οἰκείου Ταμείου Συντάξεων. Διὰ τοὺς ἐκ τούτων κρινομένους ὑγιεῖς ἐφαρμόζεται ἡ προηγουμένη παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου τούτου. Οἱ ἀνάπηροι πολέμου τῶν συγχωνευομένων Τραπεζῶν καὶ τῆς Τραπέζης Ἑλλάδος δὲν ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν ἀνωτέρω νέαν ἐξέτασιν.

Τέλος τὸ τελευταῖον ἄρθρον 15 τούτου ἀπαγγέλλει τὴν κατάργησιν «πάσης διατάξεως, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, ἀντικειμένης εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος», ἤτοι τοῦ ἐν λόγῳ ν. δ/τος.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων σαφῶς συνάγεται, ὅτι διὰ τούτων ἐπεδιώχθη ἡ ἐπίτευξις οἰκονομιῶν διὰ τοῦ περιορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπαλλήλων τῆς τέως Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, κατόπιν τῆς συνεπείᾳ τοῦ ν. 2292/1953 γενομένης συγχωνεύσεως ταύτης πρὸς τὴν τέως Τράπεζαν Ἀθηνῶν.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ θεμελιώδη ἑρμηνευτικὴν ἀρχήν, εἰδικὸς νόμος δὲν δύναται νὰ καταργηθῇ διὰ νεωτέρου γενικοῦ τοιούτου (πρβλ. ἄρθρ. 2 Α.Κ., Π. 1, 4 ν. 1, 14 § 2, Κ. 1 ν. 2.3, Βασ. 2.6. 2, 7, 8, Regelsberger - *Μαριδάκη*, Γεν. Ἀρχ. Δικ. Πανδ. § 47, σελ. 234 - 239 § 30, σελ. 153-155, *Οἰκονομίδου*, Γεν. Ἀρχ. § 5, σημ. 9, *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχ. ἔκδ. 6η, § 6, σελ. 15 - 16, *Γιαννοπούλου*, Γεν. Ἀρχ. τ. 1, σελ. 30 - 32). Δέον δὲ νὰ παρατηρηθῇ, ὅτι ὁ χαρακτηρισμὸς κανόνος τινὸς δικαίου ὡς γενικοῦ ἢ εἰδικοῦ ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ περιεχομένου τούτου καὶ εἰδικώτερον ἐκ τῆς φύσεως τῶν ὑπ' αὐτοῦ ρυθμιζομένων ἀντικειμένων. Ἐν προκειμένῳ τὸ διαληφθὲν ἄρθρ. 15 τοῦ ὡς ἄνω νομ. δ/γματος 2510/1953, ἀναφερόμενον εἰς διατάξεις ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἀντικειμένας εἰς τοὺς κανόνας τοῦ ἐν λόγῳ νομοθετήματος, προδήλως ἐννοεῖ διατάξεις ἀφορώσας εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν ὑπὸ τούτου ρυθμιζομένων θεμάτων, ἤτοι τὰς διεπούσας τὴν ὑπηρεσιακὴν κατάστασιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ὡς ἄνω πιστωτικοῦ ἱδρύματος, ἃς καὶ καταργεῖ, ἐφ' ὅσον αὗται ἀντίκεινται πρὸς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἐν λόγῳ ν. δ/τος. Αἱ προστατευτικαὶ ὅμως τῆς ἐργασίας ἐν γένει τῶν πολεμιστῶν διατάξεις, αἵτινες εἶναι αἱ τῶν ἀ.ν. 244/1936 καὶ 771/1937, ἀναγόμεναι εἰδικῶς εἰς τὴν ρύθμισιν τῆς ἐργασίας τῶν πολεμιστῶν μισθωτῶν καὶ δὴ αἱ ἀποσκοποῦσαι, εἰδικώτερον, εἰς τὴν διασφάλισιν τῆς κατηγορίας ταύτης τῶν μισθωτῶν, ἀνεξαρτήτως τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου, ἀπὸ πάσης ἀδικαιολογήτου καὶ αὐθαιρέτου ἀπολύσεως τούτων (ἄρθρον 7 ἀ.ν. 244/1936, ὡς τοῦτο συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 771/1937), ἀποβλέπουσαι εἰς τὴν μείζονα, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης, προστασίαν καὶ καθιεροῦσαι εἰδικήν, προνομιακὴν δέ, μεταχείρισιν τῶν ἐν σχέσει ἐξηρτημένης ἐργασίας παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας αὐτῶν πρὸς οἱονδήποτε τρίτον πρόσωπον πολεμιστῶν, ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς λοιποὺς μισθωτούς, τοὺς ἐστερημένους τῆς ἰδιότητος τοῦ πολεμιστοῦ, δέον κατὰ τὴν προεκτεθεῖσαν ἔννοιαν, τῆς διακρίσεως τῶν κανόνων δικαίου εἰς γενικοὺς καὶ εἰδικούς τοιούτους, νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἀποτελοῦσαι εἰδικοὺς κανόνας τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, προσιδιάζοντας ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τὴν προστασίαν τῆς ἐργασίας τῶν πολεμιστῶν μισθωτῶν.

Ἑπομένως τὸ Συμβούλιον τοῦτο φρονεῖ, ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ὡς ἄνω ν.δ. 2510/1953 οὐδόλως κατηργήθησαν αἱ προστατευτικαὶ τῶν κεκτημένων τὴν ἰδιότητα τοῦ παλαιοῦ πολεμιστοῦ ὑπαλλήλων τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν διατάξεις τῶν ἀ.ν. 244/1936 καὶ 771/1937, εἰδικώτερον δὲ αἱ διέπουσαι τὴν διαδικασίαν τῆς ἀπολύσεως τῆς κατηγορίας ταύτης τῶν μισθωτῶν διατάξεις, καθόσον αὗται δέον νὰ χαρακτηρισθῶσι, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ὡς εἰδικαί, ἔναντι τῶν ὁρισμῶν τοῦ ν.δ/γματος, θεσπιζόντων διατάξεις γενικῆς φύσεως, ἤτοι ἀ-

ναγομένας εἰς τοὺς μὴ κεκτημένους τὴν Ἰδιότητα τοῦ παλαιοῦ πολεμιστοῦ μισθωτοὺς τῆς ἐν λόγῳ Τραπέζης.

Τούτοις συνεπῶς προσήκει ἀρνητικὴ ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω διατυπωθέντος ἐρωτήματος.

ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ ΗΛΙΚΙΑΣ ΗΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥ ΔΙΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΤΟΥ ΤΟΥΡΚΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἂν ληξιαρχικὴ πρᾶξις γεννήσεως (νοφούς), συνταγεῖσα ἐν Τουρκίᾳ κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ πληθυσμοῦ κατὰ τὸ 1906, ἐν ᾗ βεβαιοῦται, ὅτι ἡ γέννησις ἐγένετο κατὰ τὸ 1899, ἔχῃ ἀποδεικτικὴν δύναμιν ἐν Ἑλλάδι.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'
Γνωμοδότησις 561/1959
Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Δ. Λιακατᾶς*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ. κ. Τρ. Κοντονασόπουλος, Δ. Μπαρμπάτης, Α. Ἀλεξίου, Β. Σάββας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Ι. Καραμπελόπουλος, Κ. Τσαγκαράκης, Πάρεδροι.

Συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 49 τοῦ Κανονισμοῦ Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 75558/1.612 τῆς 31.12.1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἡ διόρθωσις τοῦ ἐν τῷ μητρῴῳ προσωπικοῦ τοῦ Ἱδρύματος ἀναγραφομένου ἔτους γεννήσεως, βάσει προσκομιζομένων ἐκ τῶν ὑστέρων στοιχείων, δὲν ἐπιτρέπεται. Ἐξαίρεσις ἀπὸ τῆς τοιαύτης ἀπαγορεύσεως χωρεῖ προκειμένου περὶ προσώπων γεννηθέντων εἰς χώρας ὑπὸ τουρκικὸν καθεστώς, τὸ ἔτος γεννήσεως τῶν ὁποίων βεβαιοῦται διὰ ληξιαρχικῶν πράξεων γεννήσεων (νοφούς), ἐκδοθεισῶν κατὰ τὰς διατυπώσεις τοῦ ὀθωμανικοῦ νόμου, ὑπάρχουν δὲ ἢ ἦθελον ἐκδοθῆ περὶ τοῦ κύρους τοιούτων γνωμοδοτήσεις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους. Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἡ διόρθωσις ἐνεργεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α.

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης αἱ ἐκδοθεῖσαι κατὰ τὰς διατυπώσεις τῆς ὀθωμανικῆς νομοθεσίας ληξιαρχικαὶ πράξεις γεννήσεως τῶν ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ι.Κ.Α. ἀποδεικνύουν τὴν ἡλικίαν αὐτῶν, ἐπικρατοῦσαι τῆς ἐγγραφῆς ἐν τῷ μητρῴῳ προσωπικοῦ τοῦ Ἱδρύματος. Ὁ ὀθωμανικὸς νόμος τῆς 8ης Σεββὰλ 1288, παρ' ἡμῖν 21ης Αὐγούστου 1879, «περὶ μητρῴου τοῦ πληθυσμοῦ» περιέχει: α) τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τῶν ἀρρένων καὶ θηλέων, τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τὴν κατοικίαν, β) τὸν τόπον γεννήσεως, τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν ἰδιότητα αὐτῶν, γ) τὸ θρήσκευμα, δ) τὸ ἐπάγγελμα κλπ. ὅτι εἰς τοὺς ἐγγεγραμμένους εἰς τὸ μητρῷον τοῦ πληθυσμοῦ δίδεται ἀνὰ εἷς τεσκιρὲς ἔντυπος ἐνσφράγιστος, περιέχων τὰς πράξεις καὶ τὰ γεγονότα τὰ διαγραφόμενα εἰς τὸ ἄρθρ. 2 καὶ ὅτι ἡ ἔκδοσις τοῦ τεσκιρὲ ἕνεκα ἀπωλείας αὐτοῦ γίνεται συνεπείᾳ αἰτήσεως περὶ ἐξαγωγῆς ἐκ τοῦ μητρῴου τοῦ πληθυσμοῦ, οἱ δὲ οὕτω λόγῳ ἀπωλείας διδόμενοι τεσκιρέδες σημειοῦνται ἄνωθεν τῆς ἐγγραφῆς καὶ περαιτέρω ἐν ἄρθροις 15 καὶ 16 αὐτοῦ διαλαμβάνεται, ὅτι οἱ γονεῖς ὀφείλουσι νὰ ἐγγράψωσιν εἰς τὸ μητρῷον τοῦ πληθυσμοῦ τὸ ὄνομα, τὸν τόπον καὶ τὴν ἡμέραν γεννήσεως τοῦ γεννωμένου παιδὸς ἐντὸς ἔτους, ἡ πρᾶξις δὲ αὕτη τῆς ἐγγραφῆς ἐνεργεῖται διὰ τῆς γνωστοποιήσεως αὐτῆς εἰς τοὺς ἐπὶ τοῦ πληθυσμοῦ ὑπαλλήλους τῆς ἕδρας τῆς ὑποδιοικήσεως διὰ πιστοποιητικοῦ, κατόπιν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 42 γενομένης ἐκθέσεως εἰς τοὺς Ἰμάμας καὶ προεστῶτας τῶν χωρίων καὶ συνοικισμῶν καὶ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῶν μὴ μουσουλμανικῶν κοινοτήτων, ὅτι ὁ τεσκιρὲς τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ ἐγγραφομένου παιδὸς παραδίδεται εἰς τοὺς γονεῖς αὐτοῦ ἢ εἰς τὸν ἐπίτροπον καὶ ὅτι ἀμφιβάλλων ὁ ἐπὶ τοῦ πληθυσμοῦ ὑπάλληλος περὶ τῆς ἀληθείας τῶν εἰς αὐτὸν δοθεισῶν πληροφοριῶν ὀφείλει νὰ ἐξετάσῃ καὶ νὰ ἀνακαλύψῃ τὴν ἀλήθειαν.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων αὐτῶν συνάγεται σαφῶς, ὅτι ἡ ἐγγραφὴ τοῦ γεννηθέντος εἰς τὸ μητρῷον τοῦ πληθυσμοῦ ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς γεννήσεώς του μετὰ τὴν προσαγωγὴν τοῦ κατ' ἄρθρον 42 πιστοποιητικοῦ καὶ μετ' ἔρευναν τοῦ ἐπὶ τῆς καταχωρήσεως τῆς ἐγγραφῆς ὑπαλλήλου, ὀφείλοντος ἐν ἀμφιβολίᾳ περὶ τῆς ἀληθείας τῶν παρασχεθεισῶν αὐτῷ πληροφοριῶν νὰ ἐξετάσῃ καὶ ἀνακαλύψῃ ταύτην, ἀποτελεῖ ληξιαρχικὴν πρᾶξιν γεννήσεως, ὁ δὲ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐγγραφῆς ταύτης ἐκδιδόμενος ἅμα τῇ καταχωρήσει αὐτῆς τεσκιρὲς (πιστοποιητικὸν) ἀποτελεῖ πλήρη ἀπόδειξιν περὶ τοῦ νομίμου τρόπου καταχωρήσεως τῆς πράξεως καὶ τοῦ περιεχομένου αὐτῆς καὶ ὅτι οἱ μεταγενεστέρως ὁποτεδήποτε διδόμενοι λόγῳ ἀπωλείας τεσκιρέδες ἔχουσι καθ' ὅλα ἀποδεικτικὴν δύναμιν τοῦ πρώτου, ἤτοι ἀποδεικνύουσι καὶ τὴν χρονολογίαν, καθ' ἣν συνετάγη ἡ ληξιαρχικὴ πρᾶξις γεννήσεως, αὐδόλως ἐπηρεαζομένην ἐκ τῆς μεταγενεστέρας ἐκδόσεως των.

Κατὰ ταῦτα τὸ ἐκδοθὲν ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως Μητρῴου τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ Φαναρίου Νομοῦ Κωνσταντινουπόλεως (Τουρκικὸν) πιστοποιητικόν, τὸ ὁποῖον ὑποβάλλει εἰς τὸ Ἵδρυμα ὁ ἰατρὸς αὐτοῦ Ξ.Χ.*, βεβαιοῦν τὴν ἐν τῷ Μητρῴῳ Πληθυσμοῦ ἐγγραφὴν αὐτοῦ κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1322, παρ' ἡμῖν 1906, μὲ ἔτος γεννήσεως 18 Ἰουνίου 1315, παρ' ἡμῖν 1899, δὲν ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν περὶ τῆς νομιμότητος τῆς γενομένης ὡς ἄνω ἐγγραφῆς, καθ' ὅσον αὕτη δὲν ἐγένετο ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς γεννήσεως, ὡς ἀπαιτεῖ, κατὰ τὰ προειρημένα, ὁ ὀθωμανικὸς νόμος.

Τοῦ Εἰσηγητοῦ Παρέδρου *Δ. Λιακατᾶ* διατυπώσαντος τὴν γνώμην ὅτι τὸ ὡς ἄνω πιστοποιητικὸν ἀποτελεῖ πλήρη ἀπόδειξιν περὶ τε τῆς νομιμότητος τῆς γενομένης ὡς ἄνω ἐγγραφῆς καὶ τοῦ περιεχομένου ταύτης, καθ' ὅσον κατὰ τὴν ἐγγραφὴν τὴν γενομένην κατὰ τὴν ἀπογραφὴν θὰ ἠρευνήθη καὶ τὸ πραγματικὸν ἔτος γεννήσεως καὶ θὰ κατεχωρήθη ἐπακριβῶς τοῦτο. Ἡ μὴ ἐντὸς ἔτους ἐγγραφὴ τοῦ γεννηθέντος τέκνου εἰς τὸ μητρῷον τοῦ πληθυσμοῦ δὲν καθιστᾷ τὴν μεταγενεστέρως ἐπιτραπεῖσαν ἐγγραφὴν ἄκυρον, ἀλλὰ μόνον ἐπιβάλλει εἰς τὸν παραλείψαντα τὴν τοιαύτην ὑπογρέωσιν, κύρωσιν διὰ καταβολῆς προστίμου ἐκ 300 γροσίων (*).

(*) *Σημ. ΕΕΔ.* Περὶ τοῦ θέματος βλέπε καὶ τὴν Σ.Ε. 496/1958, ἀνωτέρω, σελ. 1149.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΚΑΙ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΠΕΡΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΚ ΠΕΡΙΤΡΟΠΗΣ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ἡ ὑπὸ κανονικὸς συνήγορος πρόσληψις τοῦ μισθωτοῦ, ἵνα ἐργασθῇ εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ἢ ἐκμετάλλευσιν τοῦ ἐργοδότου, ἄνευ εἰδικωτέρας συμφωνίας περὶ τοῦ χρόνου ἀπασχολήσεώς του, ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι ὁ μισθωτὸς θὰ ἐργάζηται ἐπὶ τὸν χρόνον, ὁ ὁποῖος κατ' ἀνώτατον ὅριον ὁρίζεται εἰς τὴν περίπτωσιν ὑπὸ νομοθετικῆς διατάξεως. Ἔχει ἐπίσης τὴν ἔννοιαν, ὅτι ὁ νόμιμος εἰς τὴν περίπτωσιν μισθὸς ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸν νόμιμον χρόνον ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ (αὐτὴ εἶναι ἡ γενικὴ ἀρχὴ ἐκ τῶν περὶ νομίμου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου διατάξεων, Α.Π. 53/1953, ΕΕΔ 12, 296, Α.Π. 114/1958, ΕΕΔ 17, 1110), μὲ ἐξαίρεσιν τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16029/8371/1959 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (ΕΕΔ 18, 343) ἐγκριθείσης ὑπ' ἀριθ. 2 1959 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν περὶ τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων κλπ. Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, κατὰ διάταξιν τῆς ὁποίας, ἂν ὁ μισθωτὸς ἐργάζηται τοὐλάχιστον 3 1/2 ὥρας ἡμερησίως, δικαιοῦται τῶν πλήρων ἀποδοχῶν τῆς ἀποφάσεως ταύτης καὶ ἡ ὁποία διάταξις ἀποτελεῖ ἐπανάληψιν ὅρου τῆς προπολεμικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας 16 Σεπτεμβρίου 1937.

Ἀφοῦ δὲ κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» (ΕΕΔ 17, 201) ἡ ἀπόλυψις μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ἀνωτέρου τοῦ διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἀποφάσεων διαιτησίας ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθορισθέντος ἢ συμφωνία περὶ τοιαύτης ἀπολήψεως δὲν ἀπαγορεύεται, ἀκολουθεῖ, ὅτι καὶ ἂν ὁ μισθωτὸς συμφωνήσῃ μετὰ τοῦ ἐργοδότου νὰ τῷ παρέχηται μισθὸς ἢ ἡμερομίσθιον ἄνω τοῦ νομίμου, καὶ ὁ μισθὸς οὗτος, ἄνευ εἰδικωτέρας συμφωνίας, ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸν νόμιμον χρόνον ἀπασχολήσεως.

Ἐξ ἄλλου κατὰ τὰς γενικὰς τοῦ δικαίου ἀρχὰς (ἄρθρα 349 ἐπ., 648, 656 Ἀστικοῦ Κώδικος) ὁ μὲν μισθωτὸς εἶναι ὑπόχρεως νὰ προσφέρῃ πραγματικῶς καὶ προσηκόντως τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ κατὰ τὸν νόμιμον χρόνον ἀπασχολήσεώς του (*Κ. Καυκᾶς*, Ἔνοχ. Εἰδικόν, β' ἔκδ. ὑπ' ἄρθρον 656, σελ. 474, *Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 18 ἐπ., *Κ. Δημάκης*, Ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου ὡς δανειστοῦ, ΕΕΔ 15, 398 ἐπ., Α. Π. 40/1958, ΕΕΔ 17, 247), ὁ δὲ ἐργοδότης, μὴ ἀποδεχόμενος τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, ὀφείλει τὸν μισθόν, ἐκτὸς περιπτώσεως ἀνωτέρας βίας, ἡ ὁποία ἠμπόδισεν αὐτὸν εἰς τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν (ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος).

Ἐν τούτοις δὲν ἀποκλείεται ἡ συμφωνία, καθ' ἣν ἐν ὡρισμένῃ ἐπιχειρήσει ἡ ἐργασία θὰ παρέχηται ὄχι καθ' ἑκάστην, ἀλλὰ καθ' ὡρισμένα χρονικὰ διαστήματα, ὑπὸ ὡρισμένας προϋποθέσεις, ἐὰν συντρέχωσιν ὡρισμέναι καιρικαὶ συνθῆκαι (βροχή, ὑγρασία), παρεμποδίζουσαι τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς, ὁπότε δὲν ὀφείλεται μισθός, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει καὶ ὑποχρέωσις προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, χωρὶς τοῦτο νὰ ἀντίκειται εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 679 Ἀστικοῦ Κώδικος, καθ' ἣν συμφωνία περιορίζουσα τὰ ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Ἀστικοῦ Κώδικος δικαιώματα τοῦ ἐκμισθωτοῦ (ἐργαζομένου) εἶναι ἄκυρος (Α. Π. 22/1958, ΕΕΔ 17, 182, ἔνθα σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Πέραν ὅμως αὐτῶν, τὰ ὁποῖα συνάγονται ἐκ τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ δικαίου, ὑπάρχει εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον διάταξις (ἄρθρον 15 § 7 τοῦ ν. δ. 2961/1954 περὶ συστάσεως Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, ΕΕΔ 13, 941) ἡ ὁποία ἔχει ὡς ἑξῆς: «Ὁ ἐργοδότης καὶ ὁ μισθωτὸς δύνανται, εἴτε κατὰ τὴν σύστασιν τῆς σχέσεως ἐργασίας, εἴτε διαρκούσης ταύτης, νὰ συμφωνήσωσιν ἐγγράφως πάσης μορφῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίαν, καθορίζοντες καὶ τὴν ἀνάλογον μισθοδοσίαν βάσει τῶν ἑκάστοτε ἰσχυόντων ἡμερομισθίων ἢ μισθῶν. Ἐπίσης ὁ ἐργοδότης δύναται νὰ ἐπιβάλῃ ἐν περιπτώσει περιορισμοῦ τῆς δραστηριότητός του μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ν. δ. 2511/1953 σύστημα ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας (περὶ τοῦ τελευταίου αὐτοῦ βλέπε Γνωμοδότησιν Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 778/1958, ΕΕΔ 17, 1001).

Διατί εἰσήχθη ἡ διάταξις αὕτη (ἡ ὁποία εἶναι ἄσχετος πρὸς τὸ ἐκ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ. 3198/1955 περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων, ΕΕΔ 14, 502, δικαίωμα διαθεσιμότητος) δικαιολογεῖται κατὰ τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν (ΕΕΔ 13, 953) ὡς ἑξῆς: «Σήμερον δὲν ὑφίσταται νομοθετικὴ εὐχέρεια, ὅπως ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας ἐπιβάλλῃ ἐξουσιαστικῶς τὸ ἐκ περιτροπῆς σύστημα ἐργασίας, καταργηθέντος τοῦ νόμου 2000/1939. Πιστεύομεν, ὅτι τὸ ἐκ περιτροπῆς σύστημα ἐργασίας δύναται νὰ ἀποβαίνῃ εἰς βάρος τῶν ἐργατῶν καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐπαναφέρομεν τοῦτο, μολονότι ὀχλούμεθα σχετικῶς καὶ ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν. Ἐν τούτοις φρονοῦμεν, ὅτι δὲν ἐνδείκνυται νὰ ἀπαγορευθῇ τὸ σύστημα τοῦτο, ἐφ' ὅσον θεσπίζεται διὰ συμφωνίας τῶν μερῶν. Τὸ θεσπιζόμενον νέον στοιχεῖον εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς ἐγγράφου σχετικῆς συμφωνίας πρὸς ἀποφυγὴν δικαστικῶν ἀμφισβητήσεων».

Ἡ φράσις «ἐκ περιτροπῆς» σημαίνει γραμματικῶς «ἐναλλάξ» (Λεξικὸν Δημητράκου, σελ. 996) (βλέπε καὶ *Ι. Ζάρρα*, Ἀνεργία καὶ ἐκ περιτροπῆς ἐργασία, ἔκδ. 1940, σελ. 239), δοθέντος ὅμως ὅτι ἡ διάταξις ἐκφράζεται περὶ πάσης μορφῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῶν ὡρῶν ἡμερησίας ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἢ τὸν περιορισμὸν τῶν ἡμερῶν τῆς ἑβδομαδιαίας ἀπασχολήσεώς του ἢ ἐκείνου τῆς μηνιαίας ἀπασχολήσεώς του.

Ἀλλ' ἵνα τοῦτο συμφωνηθῇ ἐγκύρως, πρέπει νὰ ὑπάρξῃ ἔγγραφον, ἄλλως κατ' ἄρθρον 159 Ἀ-

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΣΧΕΔΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΟ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΕΡ ΤΑ ΝΟΜΙΜΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΟΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἐψηφίσθη προσφάτως ὑπὸ τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος Νομοσχέδιον «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων».

Εἰς τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, τὸ ὁποῖον περιέχει διαφόρους διατάξεις (περὶ μεταμεσημβρινῆς ἀργίας καταστημάτων κατὰ μίαν ἐργάσιμον ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος κλπ., περὶ ἀδείων ἀρτεργατῶν, περὶ ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένου εἰς νοσηλευτικὰ καὶ λοιπὰ Ἱδρύματα ἢ Ὀργανισμοὺς ἐν γένει, ἀποσκοποῦντας εἰς τὴν προστασίαν τῆς δημοσίας ὑγείας, ἐξαιρέσει τῶν νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων τοῦ ν. δ. 2592/1953 κλπ.) περιέχεται καὶ γενικοῦ ἐνδιαφέροντος διάταξις, ἡ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀμοιβῆς καὶ ἀποζημιώσεως μισθωτῶν δι' ἐργασίαν ὑπὲρ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας.

Λόγῳ τοῦ ἐνδιαφέροντος καταχωρίζομεν τὴν διάταξιν κατωτέρω ὡς ἔχει εἰς τὸ Νομοσχέδιον μετὰ τοῦ σχετικοῦ μέρους τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως καὶ τῶν ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσεων.

Ἄρθρον 8

1) Μισθωτοί, ἀπασχολούμενοι πέραν τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων χρονικῶν ὁρίων διαρκείας τῆς ἡμερησίας ἐργασίας κατόπιν ἀδείας τῆς Ἀρχῆς καὶ καθ' ἃς περιπτώσεις ἐπιτρέπεται τοῦτο, δικαιοῦνται διὰ τὴν πέραν τῶν 60 ὡρῶν ἑτησίως τοιαύτην ἀπασχόλησίν των ἀμοιβὴν δι' ἑκάστην ὥραν, ἴσης πρὸς τὸ καταβαλλόμενον ὡρομίσθιον, ηὐξημένον κατὰ 50ο/ο. ἐὰν ὑπὸ ἄλλων διατάξεων δὲν προβλέπηται ὑψηλοτέρα ἀμοιβή.

Διὰ τὰς μέχρι τῶν 60 ὡρῶν ἑτησίως πραγματοποιουμένας ὑπερωρίας ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ κείμεναι διατάξεις.

2) Μισθωτοί, ἀπασχολούμενοι ἐπὶ πλέον τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς πέραν τῶν ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεών των, δικαιοῦνται καὶ ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς 75ο/ο τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου των.

3) Ποσὰ καταβληθέντα ἤδη κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παραγράφου 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν δὲν ἀναζητοῦνται.

4) Πᾶσα συμφωνία, καθ' ἣν αἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀμοιβαὶ καὶ ἀποζημιώσεις καλύπτονται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ὑπὸ τῶν καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀποδοχῶν πέραν τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἰσχυόντων ἑκάστοτε ἐλαχίστων ὁρίων, εἶναι ἄκυρος. Ἡ ἀκυρότης αὕτη ὁρᾷ καὶ τὰς ὑφισταμένας ἤδη τοιαύτας συμφωνίας, διὰ τὸν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καὶ ἐφεξῆς χρόνον.

Εἰσηγητικὴ Ἔκθεσις

Ἐπὶ τοῦ 8ου ἄρθρου :

Αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ὑπὸ κρίσιν νομοσχεδίου ἐθεσπίσθησαν τὸ πρῶτον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐπανελήφθησαν δὲ διὰ τῶν ἀπὸ 22.8.1958 δύο ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.

Ἡ καθιέρωσις ηὐξημένης ἀμοιβῆς διὰ τὴν ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν τῶν μισθωτῶν καὶ εἰδικῆς ἀποζημιώσεως, ὅταν ἡ τοιαύτη ἀπασχόλησις συντελῆται παρανόμως, ἀποσκοποῦν εἰς τὴν περιστολὴν τῆς ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τῶν μισθωτῶν, τόσον πρὸς προστασίαν τῆς ὑγείας τούτων, ὅσον καὶ πρὸς διεύρυνσιν εὐκαιριῶν ἀπασχολήσεως ἀνέργων.

Αἱ ἀνωτέρω διατάξεις, καίτοι ἐκρίθησαν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας σύννομοι (ἀπόφασις 746/1957), ἐπεκρίθησαν ἐν τούτοις ὑπὸ τῆς παρ' ἡμῖν θεωρίας, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀποζημίωσιν τῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως, τὸ μὲν ὡς καθ' ὑπέρβασιν τῆς ἐξουσίας τῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων θεσπισθείσης, τὸ δὲ ὡς ἀποσκοποῦσαι τὴν ἐπιβράβευσιν τῆς παρανομίας καὶ ἀπαλλοτριοῦσαι θεμελιώδη προστασίαν τοῦ μισθωτοῦ (χρονικὰ ὅρια ἐργασίας) ἔναντι ἐξασφαλίσεως ἀποδοχῶν συντηρήσεως. Ἐσχάτως δὲ ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 138/1959 ἀποφάσεώς του(*), ἐδέχθη, ὅτι ἡ διάταξις, δι' ἧς ἐθεσπίσθη ηὐξημένη ἀποζημίωσις διὰ τὴν παράνομον ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ, εἶναι ἀνίσχυρος, ὡς ὑπερβαίνουσα τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 3249/1955 δοθεῖσαν εἰς τὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια ἐξουσίαν.

Ἡ ἀμοιβὴ καθ' ὅλου τῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἀπησχόλησε καὶ παλαιότερον τὴν παρ' ἡμῖν θεωρίαν καὶ δικαστηριακὴν πρᾶξιν. Εἰς τὸν παρανόμως ἀπασχολούμενον ὑπερωριακῶς μισθωτὸν οὐδ' αὐτὴ ἡ ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀγωγὴ ἀνεγνωρίζετο, λόγῳ τῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀπαγορεύσεως τῆς τοιαύτης ἀπασχολήσεως. Ὑπὸ τὸ κράτος ὅμως τῆς ἀν-

---

στικοῦ Κώδικος ἡ δικαιοπραξία εἶναι ἄκυρος (βλέπε καὶ *Γ. Ράμμου*, ΕρμΑΚ ὑπὸ τὸ ἄρθρον 169), μὲ συνέπειαν ὅτι ὁ ἐργοδότης τελεῖ ἐν ὑπερημερίᾳ περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ ὀφείλει τὸν μισθὸν διὰ πλήρη τοῦ μισθωτοῦ ἀπασχόλησιν.

Σημειοῦται, ὅτι, ἀφοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ν. δ. 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502) ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ἀποζημιώσεως (ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως) γίνεται βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως, οὕτω θὰ ὑπολογισθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις.

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 241.

τιλήψεως ὅτι δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ ὠφελῆται διττῶς ὁ ἐργοδότης ἐκ τῆς παρανόμου ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ, τήν τε ἐργασίαν του δηλονότι ἀποκερδαίνων καὶ μηδὲν ὀφείλων, ἐγένετο τελικῶς δεκτὴ ἡ ἄποψις ὅτι εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας χωρεῖ ἡ ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀγωγὴ καὶ δὴ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ'ΠΟΔ'.

Ἡ ἐπεικὴς αὕτη διὰ τὸν μισθωτὸν ἀντίληψις, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ὅτι ἡ καθιέρωσις ηὐξημένης ἀμοιβῆς διὰ τὰς νομίμους ὑπερωρίας καὶ εἰδικῆς ἀποζημιώσεως διὰ τὴν παράνομον ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ, θὰ συντελέσῃ εἰς περιορισμὸν τῆς καθόλου ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως μὲ ἀπώτερον ἀποτέλεσμα τὴν προστασίαν τῆς ὑγείας τῶν ἐργαζομένων καὶ τὴν δικαιοτέραν κατανομὴν τῆς ἐργασίας μεταξὺ περισσοτέρων κατὰ τὸ δυνατὸν ἀτόμων, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ καλῶς πάντοτε σταθμίζων τὸ οἰκονομικὸν συμφέρον ἐπιχειρηματίας θὰ ἀποφύγῃ τὴν ἀπασχόλησιν τοῦ ἐξηντλημένου καὶ ἠλαττωμένης ἀποδόσεως μισθωτοῦ καὶ θὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἀπασχόλησιν ἄλλου, ὅταν γνωρίζῃ ὅτι, πλὴν τῶν ποινικῶν κυρώσεων διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην, θὰ καταβάλῃ ὅλως ἰδιαιτέρως ηὐξημένην ἀμοιβήν, μᾶς ἐπιτρέπουν νὰ εἰσηγηθῶμεν τὴν ψήφισιν τῶν διατάξεων τῶν παραγράφων 1, 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ παρόντος νομοσχεδίου.

Ἐπειδὴ διὰ παλαιοτέρας ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου (ὑπ' ἀριθ. 18/1957(*) ἐγένετο δεκτόν, ὅτι δὲν ἀντίκειται εἰς τὰς κειμένας διατάξεις ἡ εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας παρεντιθεμένη εἰδικὴ συμφωνία, καθ' ἣν δύναται νὰ προκαταβάλληται εἰς τὸν μισθωτὸν ὡρισμένον ποσὸν χρημάτων κατὰ μῆνα, πέραν τοῦ κατὰ νόμον ὀφειλομένου εἰς τοῦτον ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως συμψηφίζηται εἰς ἐνδεχομένην ἀπαίτησιν τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὰς περιπτώσεις ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τούτου, τοιουτοτρόπως δὲ ὁδηγούμεθα εἰς ἀντίθετον πρὸς τὸν ἐπιδιωκόμενον διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν διατάξεως σκοπόν, ἀφοῦ εἰς τὰς πλείστας τῶν περιπτώσεων οὐδὲν θὰ καταβάλληται διὰ τὴν ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ, προστίθεται ἡ παράγραφος 4, δι' ἧς πᾶσα τοιαύτη συμφωνία κηρύσσεται ἄκυρος.

Συζητήσεις ἐν τῇ Εἰδικῇ Ἐπιτροπῇ τῆς Βουλῆς τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος.

Ἐπίσημα Πρακτικὰ Συνεδριάσεως 6 Ὀκτωβρίου 1959.

Π ρ ο ε δ ρ ε ύ ω ν. Ἐφ' ἅπαξ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῶν ἄρθρων καὶ τοῦ συνόλου Σχεδίου νομοθ. δ/γματος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων».

Φ. Κ α τ σ ι ά μ π α ς (εἰσηγητὴς τῆς πλειοψηφίας). Κατὰ τὴν κειμένην νομοθεσίαν ἐπιτρέπεται ἡ ὑπερωριακὴ ἀπασχόλησις τοῦ προσωπικοῦ τοῦ συνδεομένου διὰ σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας μέχρις 60 ὡρῶν ἑτησίως καὶ μὲ παρεχομένην ἀποζημίωσιν, κυμαινομένην ἀπὸ 30 ο/ο ἕως 50 ο/ο. Διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ παρόντος σχεδίου νομοθ. δ/γματος ὁρίζεται, ὅτι ἡ πέραν τῶν 60 ὡρῶν ὑπερωριακὴ ἐργασία ἑτησίως θὰ τυγχάνῃ ἀποζημιώσεως 50 ο/ο, ἐφ' ὅσον αὕτη παρέχεται κατόπιν ἀδείας τῶν Ἀρχῶν καὶ 75 ο/ο, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπασχόλησις λαμβάνει χώραν ἄνευ ἀδείας τῶν Ἀρχῶν.

Α. Ζ ά κ κ α ς. Διὰ τοῦ ἄρθρου 8 γίνεται μία ἔμμεσος νομιμοποίησις τῶν ἀνεξελέγκτων καὶ παρὰ τὴν ἄδειαν τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς ὑπερωριῶν. Καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ διατεινώμεθα, ὅτι, ἐπειδὴ θὰ παρέχωνται ηὐξημέναι ἀμοιβαὶ διὰ τὰς ὑπερωρίας, ἀρκεῖ αὐτό, διὰ νὰ γίνεται κατάχρησις τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἔχει ὅρια ἀνθεκτικότητος.

Ἴδιως ἡ παράγραφος 2 (ἀναγινώσκει). Ὁ κ. Ὑπουργὸς προσπαθεῖ νὰ τακτοποιήσῃ τὰς παρανόμους ὑπερωρίας μὲ ηὐξημένας προσθέτους ἀμοιβάς. Θὰ ἤθελον ὅμως νὰ μάθω, παραμένουν αἱ ποιναὶ εὐθῦναι τῶν ἐργοδοτῶν;

Α. Δ η μ η τ ρ ά τ ο ς (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Δὲν ὑπάρχει καμμία ἀμφιβολία, ὅτι αἱ ποιναὶ εὐθῦναι παραμένουν.

Α. Ζ ά κ κ α ς. Κύριε Πρόεδρε, παρακαλῶ ἡ δήλωσις αὕτη τοῦ κ. Ὑπουργοῦ νὰ ἀναγραφῇ εἰς τὰ πρακτικά, ὅτι αἱ ποιναὶ εὐθῦναι βαρύνουν πάντοτε τοὺς τὰ τοιαῦτα πράττοντας ἐργοδότας.

Ι. Π α π α δ η μ η τ ρ ί ο υ. Νομίζω, ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται οὔτε τὸ 8ωρον νὰ παραβιάζεται, οὔτε αἱ ὑπερωρίαι νὰ ἐπιτρέπωνται. Ἐὰν αὐτὸ δὲν ἐπιτρέπεται εἰς ἄλλας χώρας, πολὺ περισσότερον δὲν πρέπει νὰ γίνεται εἰς τὴν ἰδικήν μας, εἰς τὴν ὁποίαν ἔχομεν μεγάλον ἀριθμὸν ἀνέργων.

Κατὰ τὰ ἐπίσημα στοιχεῖα τῶν Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας καὶ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας ἔχομεν 110.000 ἀνέργους, ἀλλὰ ὅλοι σας γνωρίζετε, ὅτι κατ' ἄλλους ὑπολογισμοὺς ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνέργων ἀνέρχεται εἰς 200.000. Ὅταν ἔχωμεν αὐτὸ τὸ κῦμα ἀνεργίας, θὰ πρέπει ὄχι μόνον νὰ μὴ ὑπερβαίνωμεν τὸ 8ωρον, ἀλλὰ νὰ ἐπιδιώκωμεν τὴν μείωσιν τῶν ὡρῶν ἐργασίας κάτω τῶν 8. Σεῖς ὅμως, κ. Ὑπουργέ, ἀντὶ νὰ καταργήσετε τὴν ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, τὴν νομιμοποιεῖτε· διότι θεσπίζετε διὰ τοῦ νομοσχεδίου σας ἀμοιβὴν 50 ο/ο πλέον τῶν ἀποδοχῶν διὰ τοὺς ὑπερωριακῶς ἐργαζομένους.

Πρέπει ἡ ἐργασία πέραν τῶν 8 ὡρῶν νὰ ἀπαγορευθῇ ρητῶς καὶ νὰ ἐπιτρέπεται μόνον λόγῳ σπουδαίας ἀνάγκης καὶ πάντοτε κατόπιν προηγουμένης ἀδείας τῶν ἁρμοδίων Ἀρχῶν. Μόνον οὕτω θὰ κατοχυρωθῇ τὸ 8ωρον καὶ θὰ δοθῇ ἐργασία εἰς ἀνέργους. Διότι, ὡς ἔχει ἡ διάταξις, θὰ φθάσωμεν εἰς τὴν διπλῆν βάρδιαν καὶ μάλιστα χωρὶς πρόσθετον ἀμοιβήν, διότι λόγῳ τῆς τεραστίας ἀνεργίας οἱ ἐξαναγκαζόμενοι εἰς ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, φοβούμενοι τὴν ἀπόλυσιν, θὰ ἀποκρύπτουν τὸ γεγονός, ὅπως σήμερον γίνεται εἰς πολλὰς ἐπιχειρήσεις. Αἱ ὑπερωρίαι καὶ ἡ ὑπέρβασις τοῦ 8ώρου θὰ πρέπει νὰ ἀπαγορευθοῦν ρητῶς διὰ τοῦ σχεδίου ν. δ/τος. Μόνον οὕτω θὰ διαφυλάξωμεν τὴν ὑγείαν τῶν ἐργαζομένων καὶ θὰ ἐξυπηρετήσωμεν τοὺς ἀνέργους καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ καλεῖται νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ θέμα.

Α. Δ η μ η τ ρ ά τ ο ς (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Σχετικῶς μὲ τὸ 75 ο/ο πρέπει νὰ γνωρίζετε, ὅτι ὁ Ἄρειος Πάγος ἀπεφάνθη, ὅτι δὲν δικαιοῦνται οἱ κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου ἐργασθέντες

(*) ΕΕΔ 16, 380.

νά ζητήσουν ἀποζημίωσιν ὑπερωριακήν. Συνεπῶς οἱ ἐργοδόται, οἵτινες ὑπεχρέωνον τὸ προσωπικόν των νὰ ἐργάζεται παρανόμως, δέν ὑποχρεοῦνται εἰς καταβολήν ἀποζημιώσεως λόγῳ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας.

Ἤδη, πέραν τῶν ὑφισταμένων κυρώσεων, ἐπιβάλλεται καὶ ἡ πληρωμὴ ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν τῆς παρανόμου ἐργασίας, τὰ κέρδη τῆς ὁποίας ἐκαρπώθησαν. Ἐπομένως διὰ τῆς διατάξεως ταύτης δίδεται θετικὴ λύσις. Οἱ ἐργοδόται θὰ ὑποχρεοῦνται εἰς καταβολὴν καὶ ἀποζημιώσεως, ἴσης πρὸς τὸ 75 ο/ο τοῦ καταβαλλομένου ἡμερομισθίου.

Εἶναι σαφὴς ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως. Δέν νομίζω ὅτι χωρεῖ παρανόησις.

Ι. Παπαδημητρίου. Ἰσχυρίζομαι, ὅτι ἡ λύσις, τὴν ὁποίαν δίδετε, δὲν εἶναι ἡ καλλιτέρα. Ὁ Ἄρειος Πάγος ὀρθῶς ἀπεφάνθη, ὅτι ὁ ὑπερωριακῶς ἐργαζόμενος ἄνευ ἀδείας τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς δὲν δικαιοῦται πληρωμῆς. Εἶδεν ὁ Ἄρειος Πάγος, ὅτι τὸ πνεῦμα τοῦ Νομοθέτου ἦτο, ὅτι ἄνευ ἀδείας τῶν Ἀρχῶν πρέπει νὰ ἀπαγορεύεται ὑπερωριακὴ ἐργασία καὶ νὰ ἐπιβάλλωνται κυρώσεις, διότι οὕτω διασφαλίζεται ἡ σωματικὴ ὑγεία τῶν ἐργαζομένων καὶ ἐξυπηρετοῦνται οἱ ἄνεργοι(*). Ἀλλὰ σεῖς, κ. Ὑπουργέ, ἔρχεσθε καὶ κάμνετε καθεστὼς πλέον τὰς ὑπερωρίας, ἐνῷ θὰ ἔπρεπε νὰ δώσητε ριζικὴν λύσιν, ἀπαγορεύουσαν τὰς ὑπερωρίας ἄνευ ἀποδαίας ἀνάγκης καὶ ἄνευ ἀδείας τῶν Ἀρχῶν.

Αὐτὴ ἡ λύσις εἶναι σύμφωνος πρὸς τὰς σημερινὰς κοινωνικὰς ἀνάγκας καὶ ὄχι αὐτὴ τὴν ὁποίαν σεῖς δίδετε.

Α. Δημητρᾶτος (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Πρὸ τινων ἡμερῶν συνελήφθη ἐργοδότης, διότι ἐκ συστήματος παρεβίαζε τὸ ὡράριον ἐργασίας. Κατεδικάσθη μόνον διὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ δὲν ὑπεχρεώθη εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς καθ' ὑπέρβασιν τοῦ ὀκταώρου ἐργασίας. Καὶ σᾶς ἐρωτῶ, εἶσθε σύμφωνος νὰ ἀποζημιωθοῦν οἱ ὑπερωριακῶς ἐργασθέντες ἐργάται, ναὶ ἢ ὄχι;

Ι. Παπαδημητρίου. Εἶμαι σύμφωνος, ἐφ' ὅσον οἱ ἐργαζόμενοι ἐξαναγκάζονται νὰ ἐργάζωνται ὑπερωριακῶς, νὰ ὑπερβαίνωσι. Ἀλλὰ δὲν λύεται τὸ ζήτημα διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ.

Α. Δημητρᾶτος (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Τὸ πρῶτον ἢ τὸ δεύτερον θέλετε; Διότι, ἂν θέλετε τὸ πρῶτον, ἀποκλείεται τὸ δεύτερον.

Ι. Παπαδημητρίου. Τὸ θέμα εἶναι νὰ ἀπαγορευθοῦν οἱ ὑπερωρίαι διὰ τοῦ σχεδίου ν. δ/τος καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις, ποὺ θὰ ὑπάρχῃ ἀπόλυτος ἀνάγκη, νὰ δίδεται ἄδεια τοῦ Ὑπουργοῦ.

Ὅταν, κ. Ὑπουργέ, ἐργάζεσθε μὲ τρεῖς Ἐπιθεωρητάς, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀσκῆτε τὸν ἐπιβαλλόμενον ἔλεγχον. Θὰ πρέπει νὰ ἐνισχύσετε τὴν Ὑπηρεσίαν Ἐπιθεωρήσεως, διὰ νὰ δυνηθῆτε οὕτω νὰ περιστείλετε τὰς αὐθαιρεσίας τῶν ἐργοδοτῶν. Τὸ σημερινὸν ὄργιον ἐκμεταλλεύσεως τῶν ἐργαζομένων εἶναι ἀνάγκη νὰ σταματήσῃ καὶ σεῖς ἔχετε αὐτὴν τὴν ὑποχρέωσιν.

Ὑπάρχει, κ. Ὑπουργέ, μεγάλη ἀνεργία καὶ ὁ ἐργαζόμενος φοβεῖται νὰ καταγγείλῃ τὰς παραβάσεις. Χρειάζεται συνεπῶς νὰ ψηφισθῇ νόμος, ὁ ὁποῖος νὰ ἀπαγορεύῃ τὴν καθ' ὑπερωρίαν ἐργασίαν.

Κύριε Ὑπουργέ, καὶ ἀπὸ ὅσα εἶπεν ὁ κ. συνάδελφος προκύπτει, ὅτι, ἐὰν δὲν ληφθοῦν τὰ προσήκοντα μέτρα καὶ ὑπάρχει ἡ εὐχέρεια εἰς τὸν ἐργοδότην νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τὸν ἐργαζόμενον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ὁσαδήποτε 50 ἢ 75 ο/ο καὶ ἐὰν βάλετε δὲν θὰ περιορίσετε τὸ κακόν.

Α. Δημητρᾶτος (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Ἡ ὑπερωριακὴ ἐργασία ἀπαγορεύεται. Ἄδειαι δίδονται μόνον εἰς ὅλως ἐκτάκτους ἀνάγκας.

Ι. Παπαδημητρίου. Λέγει ἡ σχετικὴ διάταξις τοῦ σχεδίου ν. δ/τος τὰ ἑξῆς: (Ἀναγινώσκει). Αὐτὴν τὴν διάταξιν θὰ τὴν κάμουν καθεστὼς οἱ ἐργοδόται.

Α. Δημητρᾶτος (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Διὰ τὰ 60 δίωρα, κύριε συνάδελφε, ἀπαιτεῖται ἄδεια τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς.

Η. Ἡλιοῦ. Κύριοι συνάδελφοι, μολονότι ἔχει παρατηρηθῇ ἀπὸ πλείστους ἐκ τῶν προλαλησάντων συναδέλφων, ὅτι εἰς τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον νομ. διατάγματος ὑπάρχουν διατάξεις, αἱ ὁποῖαι δὲν πρόκειται νὰ ἐπικυρωθοῦν, ἐν τούτοις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ χαιρετίσῃ κανεὶς τὸ πρῶτον αὐτὸ σχέδιον νομοθ. δ/γματος τὸ ἀφορῶν τὴν παροχὴν διευκολύνσεων εἰς τὴν ἐργατοϋπαλληλικὴν τάξιν, ὅταν παρέχωνται εἰς τὴν τάξιν αὐτὴν τόσαν ἐπουσιώδεις διευκολύνσεις καὶ μάλιστα ὕστερα ἀπὸ τόσον καιρὸν ἐκρίθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὅτι ἐπέστη ἡ ὥρα νὰ ἐπιλυθοῦν τὰ ἐπουσιώδη αὐτὰ θέματα.

Σημειώνομεν ὅμως ὅτι σήμερον εἰς μίαν κατάστασιν ὄχι εὐχάριστον διὰ τοὺς ἐργαζομένους, κατάστασιν τραγικὴν δι' αὐτούς, ἄλλα θὰ ἔπρεπε νὰ ἦσαν τὰ προβλήματα, τὰ ὁποῖα ὤφειλε νὰ ἀντιμετωπίσῃ ὁ κ. Ὑπουργός.

Κύριοι συνάδελφοι, εἶναι τὸ ζήτημα τῶν ἀπολύσεων ἐξ αἰτίας τῆς τεχνολογικῆς προόδου τῶν τελευταίων ἐτῶν, ὅσον καὶ ἐκ τῆς κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν ἀνόδου ἀποδόσεως παραγωγικότητος ἐργασίας κατὰ 81 ο/ο, χωρὶς ἐκ παραλλήλου νὰ ὑπάρχῃ αὔξησις τοῦ εἰσοδήματος τῶν ἐργαζομένων.

Τέλος αὐτὸ τὸ γεγονός, τὸ ὁποῖον γίνεται ἀφορμὴ ἐκτεταμένων ἀπολύσεων, αὐτὸ θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι τὸ θέμα, μὲ τὸ ὁποῖον θὰ ὤφειλε νὰ ἀπασχοληθῇ ὁ κ. Ὑπουργός, ἐνῷ ἡ ἐπίλυσις μερικῶν μικρῶν θεμάτων δὲν ἀποκλείεται νὰ ἐπιδεινώσουν τὴν θέσιν τῶν ἐργαζομένων.

Τὰ χαμηλότερα εἰσοδήματα τῶν ἐργαζομένων, τὰ ὁποῖα ἀφήνουν 1.500 δραχμῶν μηνιαῖον ἔλλειμμα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐργατικῶν οἰκογενειῶν καὶ τὰ ὁποῖα ὠθοῦν τοὺς ἐργαζομένους νὰ ἐργάζωνται ὑπερωριακῶς πρὸς κάλυψιν τοῦ ἐλλείμματος αὐτοῦ, αὐτὸ θὰ ἔπρεπε νὰ ἀντιμετωπισθῇ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐὰν πιστεύωμεν εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ λελογισμένου χρόνου ἐργασίας, θὰ ἔπρεπε νὰ εἰμε-

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ διασαφηνίσωμεν, ὅτι ὁ Ἄρειος Πάγος εἶπε μόνον, ὅτι ἡ κατὰ 75 ο/ο ἀποζημίωσις εἶναι ἐκτὸς τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου.

θα δυσμενεῖς πρὸς κάθε τι τὸ ὁποῖον θὰ ὑπέβαλπε ἐπιδίωξιν ἐργασίας τοῦ ἐργαζομένου πέραν τῶν κανονικῶν ὡρῶν.

Ἡ ἐργασία τῶν 8ώρων, ἡ ὁποία ἐπιτρέπει τὴν συντήρησιν καὶ ὄχι τὴν φθορὰν τοῦ ἐργαζομένου, πρέπει νὰ παρέχῃ τὰ ἐγγυα τῆς καλύψεως τῶν ἀναγκῶν του.

Πρέπει ἐπίσης νὰ ἀντιληφθῶμεν, ὅτι ὁ ἐργαζόμενος χειμάζεται καὶ ὅτι πιεζόμενος ἀπὸ τὸ χαμηλὸν ὕψος τῶν ἀποδοχῶν του εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος καλύπτει τὸν ἐργοδότην. Ἐφ' ὅσον ὁ ἐργαζόμενος θὰ πιέζεται ἀπὸ τὰς βιοτικάς του ἀνάγκας, θὰ ὑπάρχῃ πάντοτε ἡ μαύρη ἀγορὰ τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας.

Αἱ διατάξεις περὶ τοῦ ὡραρίου ἐργασίας εἰς ὅλον τὸν κόσμον σήμερον ὑπάρχει τάσις τροποποιήσεώς των ἐπὶ τὸ εὐεργετικώτερον διὰ τοὺς ἐργαζομένους. Ὑπάρχει τάσις τὸ 8ωρον γενικῶς νὰ γίνῃ 7ωρον καὶ διὰ τὰς ἀνθυγιεινὰς καὶ βαρείας ἐργασίας 6ωρον.

Ἤδη αὐτὴ ἡ τάσις ἔχει γίνει πραγματικότης εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν, ὅπου, ὡς γνωστόν, πρὸ μηνὸς διὰ διατάγματος καθωρίσθη, ὅτι ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου εἰς μὲν τὰς μεταλλευτικὰς καὶ ἄλλας ἐπιχειρήσεις, ὅπου ἀπαιτεῖται βαρεῖα ἐργασία, γίνεται 6ωρον, εἰς δὲ τὰς ἄλλας 7ωρον.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Ἀμερικήν, εἰς τὴν Ἀγγλίαν, Γαλλίαν καὶ ἄλλας χώρας ἡ μείωσις τοῦ 8ώρου ἀντιμετωπίζεται ὡς τρόπος ἀπορροφήσεως τῆς στρατιᾶς τῶν ἀνέργων, ἤτις δημιουργεῖται ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς νέων μηχανημάτων καὶ τῆς αὐτοματοποιήσεως τῶν ἐπιχειρήσεων, ἵνα οὕτω τὸ σύνολον τῶν ὡρῶν ἐργασίας κατανέμεται εἰς περισσοτέρους ἐργάτας ἐργαζομένους ὀλιγωτέρας ὥρας.

Ἐν τούτοις ἡμεῖς φέρομεν διὰ τοῦ σχεδίου νομοθ. δ/γματος διατάξεις ἄκρως ἐπικινδύνους. Ἐνῷ τὸ 8ωρον ἀποτελεῖ κατάκτησιν τῆς ἐργατικῆς τάξεως ὡς ἐχέγγυον στοιχειώδους διαβιώσεως, λέγομεν εἰς τὸν ἐργάτην, ὅτι θὰ ἔχῃς καὶ ὑπερωρίας. Ὅ,τι δηλαδὴ ἐκτήθη μὲ ἀγῶνας αἰώνων καταργεῖται διὰ τῆς μεθόδου τῶν ὑπερωριῶν καὶ ὄχι ἐκεῖ ποὺ θὰ σημειωθῇ ἔλλειψις εἰδικῶν ἢ ἔκτακτος ἀνάγκη καὶ διὰ πευισμένον διάστημα χρόνου. Ἀλλὰ καθορίζεται πλέον ὡς θεσμὸς πάγιος, ὥστε ὁ ἐργάτης θὰ γνωρίζῃ, ὅτι ἢ θὰ παραμείνῃ ἄνεργος ἢ θὰ ἐργάζεται καὶ ὑπερωριακῶς.

Α. Δημητράτος (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Ἐπειδὴ γνωρίζετε τὴν κοινωνικὴν νομοθεσίαν πλείστων χωρῶν καὶ θὰ εἶσθε καλῶς πληροφορημένος καὶ διὰ τὸ θέμα τῶν ὑπερωριῶν, θὰ ἤθελον νὰ ἀναφέρετε ἔστω καὶ μίαν χώραν, εἰς τὴν νομοθεσίαν τῆς ὁποίας νὰ μὴ ὑπάρχῃ εἰδικὴ διάταξις διὰ τὴν χορήγησιν ὑπερωριῶν.

Ἡ νομοθεσία μας ἐπιτρέπει ὑπερωρίας μέχρις ἑξήκοντα ὡρῶν καὶ πάντοτε κατόπιν ἀδείας. Τοῦτο θὰ παραμείνῃ ἰσχὺον καὶ προστίθεται ὅτι ἐπὶ πλέον ὁ παραβάτης, ἐκτὸς τῶν ποινικῶν κυρώσεων, θὰ ὑπόκειται καὶ εἰς ὑποχρέωσιν καταβολῆς ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ὑπερωριακὴν προσφερθεῖσαν ἐργασίαν, ἐπηυξημένην καθ' ὃ ποσοστὸν προβλέπεται.

Η. Ἠλιού. Ὁ κ. Ὑπουργὸς μὲ προέλαβεν. Ὑπάρχει διεθνὴς σύμβασις, ἡ ὁποία ὡς ἐξαίρεσιν προβλέπει 60 ὥρας ὑπερωριῶν, δηλαδὴ μίαν ὥραν τὴν ἑβδομάδα ἀμειβομένην μὲ πρόσθετον 50 ο/ο, τὸ ὁποῖον παρ' ἡμῖν δὲν ὑπερβαίνει τὰ 20 - 30 ο/ο.

Α. Δημητράτος (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Εἶναι 120 ὥραι ἐτησίως, διότι εἶναι 60 δίωρα.

Η. Ἠλιού. Οἱ ἐργάται εἰς τὸ σύνολόν των εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ ζητοῦν ὑπερωρίας, διότι εὑρίσκονται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ συμπληρώνουν τὸ ἀνεπαρκὲς ἡμερομίσθιόν των καὶ νὰ τὸ φθάνουν εἰς ἀνεκτὸν ὅριον.

Αὐτὸ τὸ ἐπιδιώκουν καὶ οἱ ἐργοδόται, διότι μὲ τὰ χαμηλὰ ἡμερομίσθια ποὺ ἔχουν καθιερωθῇ, θὰ εἶχον νὰ ἀντιμετωπίσουν ζητήματα. Πέραν αὐτοῦ ἀπαλλάσσονται ἀπὸ δευτέραν βάρδιαν, ἀπαλλάσσονται ἀπὸ εἰσφορὰς εἰς τὰς κοινωνικὰς ἀσφαλίσεις, διότι θεωρεῖται ἀποζημίωσις καὶ ὄχι ἀποδοχὴ καὶ τέλος ἀπαλλάσσονται ἀπὸ τὰς ἀδείας καὶ οὕτω φθάνουν εἰς ἐντατικοποίησιν τῆς ἐργασίας.

Ἔχω ὑπ' ὄψιν μου μεταλλουργικὴν ἐπιχείρησιν, εἰς τὴν ὁποίαν κατὰ τὸ πρῶτον 8ωρον παρουσιάζεται σύνηθες ὅριον τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ἐνῷ κατὰ τὴν ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, λόγῳ τοῦ κοπάτου τῶν ἐργαζομένων, παρουσιάζεται ηὐξημένον τὸ ποσοστὸν τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων.

Ἔχομεν τοὺς ἐργαζομένους εἰς ἀνθυγιεινὰς καὶ βαρείας ἐργασίας, οἵτινες ἀναγκάζονται νὰ ἐργάζωνται καὶ δευτέραν βάρδιαν, διὰ νὰ λάβουν ὑπερωρίας. Ἔχομεν τοὺς ὁδηγοὺς τῶν ὑπεραστικῶν λεωφορείων, ὅπου ἡ ὑπερωριακὴ ἐργασία εἶναι ἕνας συντελεστὴς τῆς πυκνότητος τῶν δυστυχημάτων. Ἀλλ' αὐτὸ γίνεται καὶ προκειμένου διὰ τοὺς ὁδηγοὺς τῶν ἀστικῶν λεωφορείων.

Αὐτὰ τὰ γεγονότα, νομίζω, ὅτι θὰ πρέπει νὰ μᾶς ὁδηγήσουν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὸ ἄρθρον 8, τὸ ὁποῖον φαίνεται ὅτι παρέχει τρόπον τινὰ προστασίαν τῆς ἐργασίας, θεμελιώνει εἰς τὴν οὐσίαν καὶ νομιμοποιεῖ τὴν πέραν τοῦ 8ώρου ἐργασίαν.

Α. Δημητράτος (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Δύο σημεῖα ἐνδιαφέρουν ἀπὸ τὴν ὁμιλίαν σας. Ἡ ἠθικὴ πλευρὰ τοῦ θέματος, ἀπὸ ἀπόψεως κριτικῆς κατὰ τῶν παραβατῶν τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας καὶ ἀπὸ ἀπόψεως θέσεως τῶν ἐξαναγκαζομένων εἰς ὑπερωρίας ἐργατῶν, εἴτε ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν ἀπολύσεως, εἴτε κατ' ἄλλον τρόπον καταναγκασμοῦ των, μὲ εὑρίσκει σύμφωνον.

Ἀντιλαμβάνομαι σχετικῶς τὰς ἀπόψεις σας. Εἶναι ὄντως ἀδύνατον εἰς ἐμὲ νὰ παρακολουθήσω τὴν ἄλλην πλευράν, νὰ ἀντιληφθῶ ποῦ θέλει νὰ καταλήξῃ ὁ συλλογισμός σας. Ὑποστηρίζω μίαν διάταξιν, ἡ ὁποία ὑποχρεώνει τὸν ἐργοδότην, εἰς τὴν περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν παρενόμησεν, εἴτε ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς ἠθικῆς βίας, εἴτε ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς ἐπιβολῆς, λόγῳ τοῦ κινδύνου, τὸν ὁποῖον διατρέχει ὁ μισθωτὸς νὰ ἀπολυθῇ καὶ ἀποκαλυφθῇ ὅτι ἐγένετο ἡ ὑπερωρία αὐτή, νὰ ἔχῃ ὁ μισθωτὸς τὸ δικαίωμα τῆς ηὐξημένης ἀποζημιώσεως. Διατί πράττω τοῦτο; Διότι ἐπὶ μακρὸν ὁ ἐργοδότης, ὁ ἰσχυ-

ρότερος τῶν ἐργοδοτῶν, ἠγωνίσθη καὶ ἔφθασε μέχρι τοῦ ἀνωτάτου δικαστηρίου, διὰ νὰ πείσῃ καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ἄποψιν, ὅτι δὲν ὀφείλει νὰ καταβάλῃ ἀποζημιώσεις εἰς τοὺς ἐργαζομένους, εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν παρανόμων ὑπερωριῶν, πρᾶγμα ποὺ ἐπέτυχεν. Ἐναντίον αὐτῆς τῆς ἀπόψεως, τὴν ὁποίαν ὑπεστήριξαν οἱ ἐργοδόται, ἔχει ἀντιταχθῆ σύσσωμος ἡ ἐργατικὴ τάξις. Δὲν ὑπάρχει ἐργατικὸν συνδικάτον, δὲν ὑπάρχει ἔννοια ἀπὸ ἀπόψεως ἀρχῆς ἀντίθετος εἰς τὴν ἐργατικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικήν, ἡ ὁποία νὰ μὴ ὑποστηρίξῃ αὐτό, τὸ ὁποῖον καὶ ἐγὼ ὑποστηρίζω εἰς τὸ σχέδιον ν. δ]γματος καὶ περιλαμβάνω ὡς συμπληρωματικὴν κύρωσιν κατὰ τοῦ ἐργοδότου. Καὶ λέγω: Ἐὰν ὁ συλλογισμός σας θέλῃ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ὅτι πρέπει νὰ ἀπαλειφθῆ ἡ διάταξις αὐτή, τότε πρέπει νὰ εἴπωμεν, ὅτι καλῶς ἔχουν τὰ πράγματα καὶ ὅτι αὐτό, τὸ ὁποῖον ἡ ἐργοδοσία ὑπεστήριξε μέχρι σήμερον καὶ ἐπέτυχε, παρὰ τὴν ἀντίθετον ἄποψιν ἐργοδοτῶν, αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ παραμείνῃ. Ἐν τοιαύτῃ ὅμως περιπτώσει νομίζω ὅτι ξεμιώνομεν καὶ ἀπὸ ἀπόψεως κοινωνικῆς τὴν ὅλην ὑπόθεσιν καὶ ἀπὸ ἀπόψεως εἰσοδήματος τὸν ἐργάτην. Δὲν θὰ πρέπει ὁ ἐργοδότης νὰ ὑποχρεωθῆ εἰς τὴν πληρωμὴν ἐκείνου, τὸ ὁποῖον οὐσιαστικῶς ἔκλεψεν ἀπὸ τὸν ἐργάτην;

Η. Ἡλιού. Καὶ πάλιν ἔσπευσεν ὁ κ. Ὑπουργός, διότι ἐκεῖ θὰ κατέληγον. Σήμερον ὁ κ. Ὑπουργὸς συμφωνεῖ μὲ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἀνέκαθεν ἡ παράταξίς μας ὑποστηρίζει. Ἡ ἄποψις ὅτι, ὅταν παραβιάζεται ὁ νόμος περὶ ὑπερωριακῆς ἐργασίας, εἰς αὐτὸ πταίει τόσον ὁ ἐργοδότης, ὅσον καὶ ὁ ἐργάτης καὶ δι' αὐτὸ δὲν δικαιοῦται ὁ ἐργάτης ἀποζημιώσεως διὰ τὴν παρασχεθεῖσαν παρὰ τὸν νόμον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, εἶναι μία φορμαλιστικὴ σκέψις, διότι θεωρεῖ τὸν ἐργοδότην καὶ τὸν ἐργάτην ὡς εὑρισκομένους ἐν ἴσῃ μοίρᾳ. Ἡ ἄποψις αὐτὴ βεβαίως δὲν εἶναι ὀρθή, διότι θὰ πρέπει ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁ ἐργάτης νὰ ἀποζημιωθῆ. Ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία πέραν τοῦ 8ώρου γίνεται μὲ θυσίας εἰς βάρος τῆς ὑγείας τοῦ ἐργάτου καὶ ἀπὸ ἀνάγκην καὶ δὲν δύναται ἄλλως νὰ γίνῃ, θὰ πρέπει νὰ εὕρωμεν ἕνα τρόπον θεραπείας. Ἐγὼ πιστεύω, ὅτι αἱ κυρώσεις, αἱ ὁποῖαι προβλέπονται ἐναντίον τοῦ ἐργοδότου, εἶναι θεωρεῖαι, δεδομένου ὅτι ὁ ἐργοδότης ἀποφεύγει οὕτω τὴν διπλῆν βάρδιαν, τὰς ἀσφαλίσεις κλπ., ὁ δὲ ἐργάτης δὲν κατοχυρώνεται μὲ ἔλεγχον τῶν ἀπολύσεων.

Ὁ ἐργάτης δὲν δύναται νὰ ζήσῃ μὲ τὸ κανονικὸν ἡμερομίσθιον τοῦ ὀκταώρου καὶ ἀναγκάζεται ὡς ἐκ τούτου νὰ δεχθῆ τὴν ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, μὲ κίνδυνον ἔστω εἰς ὑγείας του. Συνεπῶς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον θὰ πρέπει νὰ κάμωμεν, εἶναι ἡ κατάργησις τῶν ὑπερωριῶν, αἱ ὁποῖαι νὰ ἐπιτρέπονται μόνον εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις. Πέραν τούτου, θὰ πρέπει νὰ μεριμνήσωμεν διὰ τὴν αὔξησιν τῶν ἀποδοχῶν καὶ τὸν ἔλεγχον τῶν ἀπολύσεων.

Συναφὲς μὲ τὸ ἄρθρον 8 εἶναι τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου θὰ ἐνόμιζα, ὅτι δὲν πρέπει ἡ ἡμιαργία τῆς μιᾶς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος νὰ ἀναπληροῦται διὰ τῆς αὐξήσεως τῶν ὡρῶν ἐργασίας τῶν ἄλλων ἡμερῶν. Ἐπίσης φρονῶ, ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ καθιερωθῆ ἡ ἡμιαργία τοῦ Σαββάτου, ὥστε νὰ παρέχεται συναπτὸς χρόνος μὲ τὴν Κυριακὴν διὰ τὴν ἀνάπαυσιν τοῦ ἐργαζομένου. Εἰς περίπτωσιν καθιερώσεως τῆς ἡμιαργίας τοῦ Σαββάτου θὰ πρέπει καὶ ἡ μισθοδοσία νὰ γίνεται μίαν ἡμέραν πρωτήτερα, διὰ νὰ δύναται ὁ ἐργαζομενος νὰ κάμῃ ἐγκαίρως τὰς προμηθείας.

Λεπτομερειακὰ ἄλλα ζητήματα θὰ μᾶς δοθῆ ἡ εὐκαιρία εἰς τὴν κατ' ἄρθρον συζήτησιν νὰ θίξωμεν.

Ἐπίσημα Πρακτικὰ Συνεδριάσεως 7 Ὀκτωβρίου 1959.

Συζητουμένου τοῦ ἄρθρου 8 ὁ κ. Η. Ἡλιού λέγει τὰ ἑξῆς: Νομίζω, κ. Πρόεδρε, ὅτι τὸ ἄρθρον αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ τὸ προσέξωμεν περισσότερον ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα, διότι ρυθμίζει τὸ βασικώτερον θέμα ἐκ τῶν θιγομένων ὑπὸ τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου.

Ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου, διετύπωσα τὰς ἀπόψεις μου καὶ ἀνέμενον νὰ ἀκούσω τὰς ἀπόψεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, τὰς ὁποίας ὅμως δὲν ἤκουσα. Τὸ θέμα αὐτό, κ. Πρόεδρε, εἶχε διαιρέσει τὴν Μ. Βρεταννίαν, κατὰ τὴν ρῆσιν ἄγγλου οἰκονομολόγου, εἰς δύο Ἔθνη καὶ διεξήχθησαν ἀγῶνες σκληροὶ καὶ μακροί, διὰ νὰ καταλήξωμεν εἰς τὴν καθιέρωσιν τοῦ 8ώρου. Ἔκτοτε εἰς ὅλα τὰ πεπολιτισμένα Κράτη πολλοὶ λόγοι ἐπιβάλλουν καὶ τὴν περαιτέρω μείωσιν τῶν ὡρῶν τῆς ἑβδομαδιαίας ἐργασίας εἰς 40 ἢ καὶ 36. Ἡ μείωσις τῶν ὡρῶν ἐργασίας ἔχει γενικώτερον σκοπόν, τὸν ὁποῖον θὰ πρέπει νὰ προστατεύσωμεν. Διὰ τοῦ ὑπὸ κρίσιν ἄρθρου καθιεροῦνται αἱ ὑπερωρίαι καὶ τοιουτοτρόπως ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον κατεκτήσαμεν ἀπὸ τὴν θύραν, ἐρχόμεθα νὰ τὸ τορπιλλήσωμεν ἀπὸ τὸ παράθυρον. Τοιουτοτρόπως καθιεροῦται ἐπισήμως ἡ 10ωρος καὶ 12ωρος ἐργασία.

Χθὲς ἐπεσήμανα περιστατικά, εἰς τὰ ὁποῖα εἴχομεν ηὐξημένον ποσοστὸν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ἐὰν οἱ ἐργαζόμενοι ἐργάζωνται πέραν τοῦ 8ώρου.

Δι' αὐτὸ θὰ πρέπει αἱ κυρώσεις κατὰ τῆς παραβάσεως αὐτῶν τῶν ὑπερωριῶν νὰ εἶναι δραστικαί.

Διὰ νὰ ἐπιτευχθῆ ὅμως αὐτό, θὰ πρέπει πρῶτον τὰ ποσοστὰ διὰ τὰς ὑπερωρίας νὰ ὁρισθοῦν εἰς 100 ο/ο, δεύτερον θὰ πρέπει νὰ ἐπιτρέπεται ἡ ὑπερωριακὴ ἐργασία, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν κατοχύρωσιν τοῦ ἐλέγχου τῶν ἀπολύσεων, διότι τότε μόνον δὲν θὰ ἐκβιάζωνται οἱ ἐργαζόμενοι ἀπὸ τοὺς ἐργοδότας.

Μόνον μὲ τὰς προϋποθέσεις αὐτὰς εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναχεθῆ τὸ καρκίνωμα αὐτὸ τῶν ὑπερωριῶν, μὲ τὸ ὁποῖον ἀδικοῦνται χιλιάδες ἀνέργων, διότι ἀπασχολοῦνται δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου ὀλιγώτερα πρόσωπα καὶ ὅταν μάλιστα εἰς τὴν χώραν μας ἡ ἀπασχόλησις δὲν εἶναι ἄφθονος.

Ἐπίσης θὰ πρέπει, ἐὰν διαπιστωθῆ παράβασις τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τοῦ ἐπιτρεπομένου δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, νὰ καταβάλλουν οἱ ἐργοδόται τὰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς εἰς τὰ διάφορα Ἀσφαλιστικὰ Ταμεῖα.

Α. Δ η μ η τ ρ ά τ ο ς (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Χαίρω, διότι ὁ κ. Ἡλιοῦ ἀπὸ τὴν ἄρνησιν, εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκετο χθές, ἐτοποθετήθη σήμερον εἰς τὴν ὀρθὴν θέσιν. Χθὲς ἐστράφη ἐναντίον τῆς προσθήκης τοῦ 75 ο/ο διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας. Σήμερον, ἀναθεωρήσας ὅ,τι ὑπεστήριξε χθές, εὑρίσκει τόσον ὀρθὸν τὸ κυβερνητικὸν μέτρον περὶ πληρωμῆς ποσοστοῦ 75 ο/ο διὰ τὰς ὑπερωρίας, ὥστε νὰ προτείνῃ τὸ 75 ο/ο νὰ γίνῃ 100 ο/ο. Τοῦτο ἁπλῶς σημειῶ.

Η. Ἡ λ ι ο ῦ. Κύριε Πρόεδρε, ὁ κ. Ὑπουργὸς ἔθεσε χθὲς τὸ ἐρώτημα καὶ ἔλαβε τὴν ἀπάντησιν καὶ δὲν γνωρίζω διατί ὁ κ. Ὑπουργὸς λέγει, ὅτι εὑρίσκομαι εἰς ἀντίφασιν.

Εἶπον χθὲς ὅτι ἡ ὑπερωριακὴ ἐργασία εἶναι εὕρημα, διὰ νὰ παραβιάζεται ἡ ἀρχὴ τοῦ δικαίου καὶ τὰ χρηστὰ ἤθη καὶ νὰ ἐξαναγκάζεται ὁ ἐργάτης νὰ παραβιάζῃ ἀπαγορευτικὴν διάταξιν.

Ἐὰν βεβαίως ἐργάζεται ὁ ἐργάτης ὑπερωριακῶς, θὰ πρέπει νὰ πληρώνεται. Ὑποστηρίζω ὅμως, ὅτι θὰ πρέπει νὰ τεθοῦν προϋποθέσεις, ὥστε νὰ μὴ παραβιάζεται τὸ ὡρολόγιον, τὸ ὁποῖον παραβιάζεται ἀπὸ τοὺς ἐργαζομένους, διότι δὲν τοὺς ἐξασφαλίζει ἡ ὡρος ἐργασία τὰ πρὸς τὸ ζῆν.

Ἐὰν ὁ ἴδιος ὁ κ. Ὑπουργὸς εἶναι εὐχαριστημένος, διότι μετὰ ἓν ἔτος ὑπουργίας του φέρει αὐτὴν τὴν ἀσπιρίνην, διὰ νὰ θεραπεύσῃ τὰ φλέγοντα ἐργατικὰ ζητήματα, δὲν ἔχω νὰ εἰπω τίποτε. Ὁ ἴδιος ὅμως γνωρίζει, ὅτι δὲν γίνεται τίποτε τὸ οὐσιῶδες.

Α. Ζ ά κ κ α ς. Κύριε Πρόεδρε, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 εἶναι ἐπικίνδυνος διὰ τοὺς μισθωτούς. Ἡ ὑπερωριακὴ ἐργασία καὶ αὐτὴ ὄχι πέραν τῶν 60 ὡρῶν καὶ κατόπιν ἀδείας τῆς Ἀρχῆς καὶ δι' ἐκτάκτους ἀνάγκας προεβλέπετο νὰ πληρώνεται μὲ αὔξησιν 25 ο/ο.

Ἔρχεται ὁ κ. Ὑπουργὸς καὶ τὴν ἐξαίρεσιν αὐτὴν τὴν καθιερώνει ὡς ἀρχὴν καὶ μάλιστα καὶ πέραν τῶν 60 ὡρῶν, ὅταν γνωρίζῃ τὴν ἀνεργίαν, ἡ ὁποία ὑπάρχει. Οἱ ἄνθρωποι κουράζονται, ὅταν ἐργάζωνται ἐπὶ πολλὰς ὥρας, ἀλλὰ ἔχουν καὶ ἀνάγκην χρημάτων λόγῳ τοῦ χαμηλοῦ ἡμερομισθίου. Δι' αὐτὸ ἡ ὑπερωριακὴ ἐργασία ἔχει γίνει καθεστώς.

Ἡ ὑπερωριακὴ ἐργασία δὲν θὰ πρέπει νὰ ἐπιτρέπεται, εἰμὴ μόνον εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις καὶ κατόπιν ἀδείας τῆς Ἀρχῆς.

Μόνον δι' αὐτοὺς τοὺς λόγους πρέπει νὰ ἐπιτρέπωνται αἱ ὑπερωρίαι, αἱ ὁποῖαι μάλιστα πρέπει νὰ εἶναι ἀκριβὰ πληρωμέναι ἀπὸ τὸν ἐργοδότην. Καὶ τοῦτο διότι ὁ βασικὸς μισθὸς εἶναι ἐξαιρετικὰ χαμηλός.

Ι. Π α π α δ η μ η τ ρ ί ο υ. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας ἢ δὲν ἀντιλαμβάνεται ἢ δὲν θέλει νὰ ἀντιληφθῇ, ὅτι ἡ διάταξις, ὡς εἶναι διατυπωμένη, ὄχι μόνον προστασίαν δὲν παρέχει εἰς τοὺς μισθωτούς, ἀλλὰ ἀντιθέτως δημιουργεῖ χάος ἀσυδοσίας τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἐκμεταλλεύσεως τῶν ἐργαζομένων. Οἱ ἐργοδόται συμφέρον ἔχουν νὰ χρησιμοποιοῦν τοὺς ἰδίους ἐργάτας ἀντὶ ἄλλων. Τοιουτοτρόπως ἀπαλλάσσονται ἀπὸ τὰς ὑποχρεώσεις των, ὅπως τῶν ἀδειῶν, τῶν ἀσφαλίστρων κλπ., καὶ κατορθώνουν μὲ τὰ ἴδια πρόσωπα νὰ δημιουργοῦν μίαν βάρδιαν, ἐνῷ θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπῆρχον δύο βάρδιες μὲ διάφορα πρόσωπα. Ὁ κ. Ὑπουργὸς εἶχεν ὑποχρέωσιν νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ἡ ὁποία ἔπρεπε νὰ ἐγκρίνεται μόνον ὅπου ὑπάρχει σπουδαία ἀνάγκη καὶ πάντοτε κατόπιν ἐγκρίσεως τῆς Ἀρχῆς. Ἐπὶ πλέον ὁ κ. Ὑπουργὸς ὤφειλε νὰ ἀπαγορεύσῃ ρητῶς τὰς ὑπερωρίας, νὰ καθιερώσῃ τὴν ὑποχρεωτικὴν ἐφαρμογὴν τῆς 8ώρου ἐργασίας, νὰ αὐξήσῃ τὰς ἀδείας, νὰ ἐπιβάλῃ ἔλεγχον εἰς τὰς ἀπολύσεις, καὶ ἐν γένει νὰ μεριμνήσῃ διὰ τὴν προστασίαν τῶν ἐργαζομένων. Αὐτὴ εἶναι ἡ θέσις τοῦ κόμματός μας ἐπὶ τῆς συζητουμένης διατάξεως καὶ αὐτὰ ὑποστηρίζομεν.

Α. Δ η μ η τ ρ ά τ ο ς (Ὑπουργὸς Ἐργασίας). Ἐπαναλαμβάνω, ὅτι διὰ τῆς κειμένης νομοθεσίας προβλέπεται, τὸ σύνολον τῶν ὡρῶν ἐργασίας καθ' ὑπερωρίαν, λόγῳ ἐκτάκτου ἀνάγκης, ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς 60 ὥρας ἐτησίως. Ἐπίσης καθορίζεται εἰς 50 ο/ο ἡ καταβολὴ αὐξημένης ἀποζημιώσεως δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ἐκτελουμένην κατόπιν ἀδείας τῆς Ἀρχῆς. Ἐπὶ πλέον τὸ ποσοστὸν αὐξάνεται εἰς 75 ο/ο, ἐφ' ὅσον ἡ ὑπερωρία γίνεται ἄνευ τοιαύτης ἀδείας.

Δ. Γ ι α χ ν ῆ ς, Κύριε Πρόεδρε, εἰς τὴν γενομένην χθὲς κατ' ἀρχὴν συζήτησιν κατήγγειλα ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς ὅλα τὰ προκύψαντα ζητήματα τὰ σχέσιν ἔχοντα μὲ τὴν καταβολὴν ὑπερωριακῆς ἐργασίας. Ἐπαναλαμβάνω καὶ σήμερον, ὅτι εἰς τὸ ἐργοστάσιον *** ἡ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως γίνεται ἀντικανονικῶς, δηλαδὴ ἡ μία ὥρα πληρώνεται ὡς μία, πέραν τοῦ γεγονότος ὅτι δὲν γνωρίζω, ἐὰν ἡ ὑπερωριακῶς παρεχομένη ἐργασία εἰς τὸ ἐν λόγῳ ἐργοστάσιον ἐκτελῆται κατόπιν ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, ὁπότε καὶ τὸ ποσοστὸν τῆς ἀμοιβῆς ἔπρεπε νὰ ἀνέρχεται εἰς 75 ο/ο. Οἱ ἐργαζόμενοι φοβοῦνται καὶ δὲν εἶναι εἰς θέσιν συνεπείᾳ αὐτοῦ τοῦ φόβου νὰ καταγγέλλουν τὰς παρανομίας τοῦ ἐργοδότου. Πιστεύω ὅτι εἶναι ἀπαραίτητον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ τροπολογία, τὴν ὁποίαν εἰς τὸ τέλος τοῦ σχεδίου ν. δ/τος ὑποβάλλομεν καὶ δι' ἧς οἱ ἐργαζόμενοι ἐξασφαλίζονται δικαιούμενοι εἰς διαμαρτυρίαν, χωρὶς νὰ φοβοῦνται τὸν ἐργοδότην των.

. . . . . .

Μεθ' ὃ τὸ ἄρθρον 8 ἐγένετο δεκτόν.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐπεκτάσεως τῶν ὁρίων τοπικῆς ἀρμοδιότητος Γ.Ε.Ε. Χαλκίδος εἰς περιοχὴν χωρίου Χαλιᾶς.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 185 τῆς 7 Σεπτεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3252/1955 «περὶ διοικήσεως τοῦ Ο.Α. καὶ Α.Α. καὶ ὀργανώσεως τῶν Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας καὶ τροποποιήσεως τινῶν νόμων» καὶ 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 299/1959 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἐπεκτείνομεν τὰ ὅρια τοπικῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας Χαλκίδος εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Χαλιᾶς.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Κερκύρᾳ τῇ 26 Ἰουλίου 1959

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Κ.Λ.Π.

49677]7194]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως καὶ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως προθεσμίας πρὸς ἐφοδιασμὸν δι' ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων ἐργαζομένων εἰς τουριστικὰ ἐπαγγέλματα.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 336 τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ/τος 3594/1956 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων νομοθεσίας», 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 2229/Τ. 1958 ἀπόφασιν ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 328/1958 τ. Β') «περὶ χορηγήσεως ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων ἐργασίας εἰς ἐργαζομένους εἰς τουριστικὰ ἐπαγγέλματα» καὶ 3) τὴν ὑπ' ἀριθ. 308/Τ. 1959 ἡμετέραν ἀπόφασιν (Φ.Ε.Κ. 135/1959 τ. Β') περὶ συστάσεως Ἐπιτροπῶν Χορηγήσεως Ἐπαγγελματικῶν Βιβλιαρίων Ἐργασίας εἰς Ἐργαζομένους εἰς Τουριστικὰ Ἐπαγγέλματα» ἀποφασίζομεν:

Παρατείνομεν μέχρι 31.12.1959 τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τῆς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 2229/Τ. 1958 ἡμετέρας ἀποφάσεως προβλεπομένην προθεσμίαν πρὸς ἐφοδιασμὸν δι' ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων ἐργασίας τῶν εἰς τουριστικὰ ἐπαγγέλματα ἐργαζομένων.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Σεπτεμβρίου 1959

43495]Σ. 486]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης διατάξεως εἰς τὸ Καταστατικὸν οἰκονομικῆς καὶ ἀσφαλιστικῆς ὀργανώσεως τοῦ Τ.Α.Ν.Η.Υ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 327 τῆς 24 Σεπτεμβρίου 1959

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 νομοθ. διάταγμα «περὶ προσδιορισμοῦ ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 194 νομ. διατάγματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 νομ. διατάγματος».

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Ὑπαλλήλων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2459/18.5.1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτοκόλλου Σ.Κ.Α. 177/195 συνεδρίασις 463η τῆς ΙΑ περιόδου τῆς 8.6.195 ἀποφασίζομεν:

Εἰς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ Β' Μέρους τοῦ Καταστατικοῦ οἰκονομικῆς καὶ ἀσφαλιστικῆς ὀργανώσεως τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Ὑπαλλήλων προστίθενται παράγραφοι ὑπ' ἀριθ. 7 καὶ 8, ἔχουσαι ὡς ἀκολούθως:

Παράγραφος 7. «Προκειμένου περὶ συνταξιούχων λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας, κατεχομένων τὴν ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀπαιτουμένην συντάξιμον ὑπηρεσίαν διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως λόγῳ γήρατος καὶ συμπληρούντων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς λόγῳ ἀναπηρίας συνταξιοδοτήσεώς των ἢ ἐντὸς ἑξ μηνῶν ἀπὸ τῆς λήξεώς της τὸ ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἄνω διατάξεως ἀπαιτούμενον ὅριον ἡλικίας δύναται ἡ σύνταξίς των νὰ μετατρέπηται τῇ αἰτήσει των καὶ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἰς σύνταξιν λόγῳ γήρατος χωρὶς ἡ τοιαύτη μετατροπὴ νὰ ἐπιφέρῃ αὔξησιν ἢ μείωσιν τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τῆς καταβαλλομένης βάσει τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων συντάξεως, περιλαμβανομένης ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ καὶ τῆς χορηγηθείσης ηὐξημένης συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας, πλὴν τῆς τοιαύτης τῆς ἀναφερομένης μόνον εἰς τὰ εἰδικὰ ἐπιδόματα φυματικῶν καὶ ἀπολύτου ἀναπηρίας.

Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας τῆς μετατροπ

δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἐδαφίου δ' τῆς ὡς ἄνω παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου».

Παράγραφος 8. «Ἐν περιπτώσει θανάτου συνταξιούχου, εἰς ὃν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἀπενεμήθη ηὐξημένη σύνταξις, αὕτη μεταβιβάζεται εἰς τοὺς νομίμους δικαιοδόχους κατὰ τὸ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 9 ὁριζόμενον ποσοστόν».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Αὐγούστου 1959

—

24647[Σ. 279]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 327 τῆς 24 Σεπτεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν. δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/τος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1100/19.2.1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 78/31.3.1959, συνεδρίασις 442α τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 19.3.1959), ἀποφασίζομεν :

Ὅπως ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων τροποποιηθῇ ὡς ἀκολούθως :

«Αἱ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 4 § 3 καὶ 5 § 5 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προβλεπόμεναι ἀνατρεπτικαὶ προθεσμίαι περὶ ἀναγνωρίσεως καὶ ἐξαγορᾶς προϋπηρεσίας παρατείνονται ἀφ' ἧς ἔληξαν μέχρι καὶ τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1960».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Σεπτεμβρίου 1959

—

59932]13166]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ὡρῶν ἀνοίγματος μεσημβρινῆς διακοπῆς καὶ κλεισίματος τῶν κουρείων Δήμου Παλαιοῦ Φαλήρου διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως μέχρι καὶ τῆς 15ης Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 338 τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2855/1954 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐργατικῶν τινων νόμων», ἀποφασίζομεν :

Καθορίζομεν τὰς ὥρας ἀνοίγματος, μεσημβρινῆς διακοπῆς καὶ κλεισίματος τῶν κουρείων Δήμου Παλαιοῦ Φαλήρου καὶ διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης μέχρι καὶ τῆς 15ης Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. ὡς ἀκολούθως :

Ἑκάστην Δευτέραν, Τρίτην, Πέμπτην καὶ Παρασκευὴν ἀπὸ 07.30'—12.30' ὥρας καὶ ἀπὸ 16.30'—21.00 ὥρας.

Ἑκάστην Τετάρτην ἀπὸ 07.30'—14.00 ὥρας.

Ἕκαστον Σάββατον καὶ τὰς παραμονὰς τῶν ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν ἀπὸ 07.30'—13.30' ὥρας καὶ ἀπὸ 16.30'—23.00 ὥρας.

Τὰ ὡς ἄνω καταστήματα (κουρεῖα) ἐξαιροῦνται τοῦ ἀπογευματινοῦ κλεισίματος τῆς Τετάρτης, ἐφ' ὅσον ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος συμπέσῃ ἑορτὴ ἡμιαργίας εἰς ἐργάσιμον ἡμέραν.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Σεπτεμβρίου 1959

—

59872]2033]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περὶ κυρώσεως συμφωνητικοῦ ἀκτοπλοϊκῶν ἐπιχειρήσεων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 341 τῆς 6 Ὀκτωβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπογραφὲν τὴν 12ην Αὐγούστου 1959 συμφωνητικὸν μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐκπροσώπων τῶν κατ' ἰδίαν ἀκτοπλοϊκῶν ἐπιχειρήσεων τῆς Πανελληνίου Ἀκτοπλοϊκῆς Ἑνώσεως καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν εἰς τὴν Πανελλήνιον Ναυτικὴν Ὁμοσπονδίαν (Π.Ν.Ο.) ὑπαγορένων ἐπαγγελματικῶν σωματείων :

1) Πανελληνίου Ἑνώσεως Πλοιάρχων Ε.Ν.
2) » Συνδέσμου Ἀξιωματικῶν Ἀσυρμάτου.
3) » Ἑνώσεως Μηχανικῶν Μ.Ε.Κ.
4) » Συνδέσμου Μηχανικῶν Ε.Ν.
5) » Συνδέσμου Οἰκονομικῶν Ἀξιωματικῶν.
6) » Ἑνώσεως Φροντιστῶν Ε.Ν.
7) » Ἑνώσεως Ναυτῶν Ε.Ν.
8) » Ἑνώσεως Θερμαστῶν Θαλάσσης «Ο Στέφενσον».
9) » Ἐπαγγελματικῆς Ἑνώσεως Ναυτομαγείρων.
10) » Ἑνώσεως Θαλαμηπόλων Ε.Ν.
11) » Ἑνώσεως Προσωπικοῦ Τροφοδοσίας

περὶ ἰσχύος τοῦ κειμένου τῆς κατὰ τὴν 20

Αύγούστου 1956 συναφθείσης μεταξύ τών ώς άνω όργανώσεων συλλογικής συμβάσεως έλληνικών άκτοπλοϊκών έπιβατηγών πλοίων.

Ίδοντες τάς διατάξεις τού άρθρ. 5 του ά. ν. 3276/1944 «περί συλλογικών συμβάσεων έν τή ναυτική έργασία», ώς τούτο ίσχύει σήμερον, άποφασίζομεν:

Κυροϋμεν τό ώς άνω άπό 12 Αύγούστου 1959 ύπογραφέν συμφωνητικόν μεταξύ τών άνωτέρω συμβαλλομένων, ή ίσχύς τού όποίου άρχεται άπό 1.8.1959.

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά τής Έφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

Έν Πειραιεί τή 15 Σεπτεμβρίου 1959

Συμφωνητικόν

Έν Πειραιεί σήμερον τήν 12ην Αύγούστου 1959, οί κάτωθι ύπογεγραμμένοι άφ' ένός μέν οί κ.κ. Χαράλαμπος Τυπάλδος, Πρόεδρος, έκπροσωπών έν προκειμένω ύπό τήν ίδιότητά του ταύτην τήν Πανελλήνιον Άκτοπλοϊκήν Ένωσιν καί είδικώς πρός τούτο έξουσιοδοτημένος, άφ' έτέρου δέ οί:

1) Δημήτριος Μελέτης, Πρόεδρος Πανελληνίου Ένώσεως Πλοιάρχων πάσης τάξεως Ε.Ν.

2) Ήλίας Κροκιδάς, Πρόεδρος Πανελληνίου Συνδέσμου Άξιωματικών Άουρμάτου Θαλάσσης, Άέρος, Ξηράς.

3) Μάνθος Πετρουλής, πρόεδρος Πανελληνίου Συνδέσμου Οίκονομικών Άξιωματικών Ε.Ν.

4) Πόθος Καλαποθάκης, Πρόεδρος Πανελληνίου Ένώσεως Μηχανικών Μ.Ε.Κ. Ε.Ν.

5) Κίμων Μαλατάρας, Πρόεδρος Πανελληνίου Ένώσεως Φροντιστών Ε.Ν.

6) Δημήτριος Μπενετάτος, Πρόεδρος Πανελληνίου Ένώσεως Ναυτών Ε.Ν.

7) Γεώργιος Κουκλάδας, Πρόεδρος Πανελληνίου Ένώσεως Θερμιστών Θαλάσσης «Ό Στέφενσον».

8. Κωνσταντίνος Χατζηθεοδώρου, Πρόεδρος Πανελληνίου Έπαγγελματικής Ένώσεως Ναυτομαγείρων «Ό Άγιος Σπυρίδων».

9) Νικόλαος Κουκούλης, Πρόεδρος Πανελληνίου Ένώσεως Θαλαμηπόλων Ε.Ν.

10) Δημήτριος Βελισσαράτος, Πρόεδρος Πανελληνίου Ένώσεως Προσωπικού Τροφοδοσίας Ε.Ν.

11) Μάνθος Πετρουλής, Γενικός Γραμματεύς τής Πανελληνίου Ναυτικής Όμοσπονδίας, έκπροσωπούντες νομίμως έν προκειμένω τάς άνωτέρω άναφερομένας κλαδικάς όργανώσεις καί τήν έν Πειραιεί έδρεύουσαν άνεγνωρισμένην έπαγγελματικήν όργάνωσιν «Πανελλήνιος Ναυτική Όμοσπονδία», είς τήν δύναμιν τής όποίας ύπάγονται καταστατικώς άπαντα τά άνωτέρω άνεγνωρισμένα έπαγγελματικά σωματεία καί είδικώς έξουσιοδοτημένοι, συνελθόντες έν Πειραιεί, συμφωνούμεν τά κάτωθι:

Έπί έν είσέτι έτος, ήτοι άπό 1ης Αύγούστου 1959 μέχρι 31ης Ίουλίου 1960, παρατείνομεν τήν ίσχύν τής άπό 20 Αύγούστου 1956 ύπογραφείσης μεταξύ μας συλλογικής συμβάσεως έργασίας, τής κυρωθείσης διά τής ύπ' άριθ. πρωτ. Ε.3926/2272/10.9.1956 άποφάσεως τού Ύπουργού Έμπορικής Ναυτιλίας, ή ίσχύς τής όποίας έχει παραταθή διά τής ύπ' άριθ. πρωτ. 25500/296 τής 16.4.1958 άποφάσεως τού Ύπουργού Έμπορικής Ναυτιλίας. Ή παράτασις αύτη γίνεται ύπό τούς αύτούς πάντοτε όρους, οίτινες περιέχονται είς τήν ώς άνω συλλογικήν σύμβασιν, έξαιρέσει τής παραγράφου 1 αύτής περί μισθολογίου, όπερ άπό 1ης Αύγούστου 1959 κατά κοινήν συμφωνίαν αύξάνεται κατά 7.50 τοίς έκατόν.

Ρητώς συμφωνείται μεταξύ τών συμβαλλομένων μερών, ότι είς περίπτωσιν, καθ' ήν μέχρι τής 15ης Σεπτεμβρίου 1959 τό Ύπουργείον Έμπορικής Ναυτιλίας ήθελε προβή είς τήν έπηυξημένην άναμόρφωσιν τού ναυλολογίου, τότε τά συμβαλλόμενα μέρη έπιφυλάσσουν είς έαυτούς τό δικαίωμα τής άναμορφώσεως τού άνω συμφωνουμένου ποσοστού τής αύξήσεως έπί άνωτέρου έπιπέδου. Τουναντίον έάν τό Ύπουργείον Έμπορικής Ναυτιλίας μέχρι τής άνω ήμερομηνίας δέν ήθελε προβή είς τήν έπηυξημένην άναμόρφωσιν τού ναυλολογίου, τότε ή παρούσα συμβασις περί παρατάσεως θά ίσχύση μέχρι τής 15ης Σεπτεμβρίου 1959 καί ούχί μέχρι τής 31ης Ίουλίου 1960. Αύτομάτως δέ άνευ έτέρας συμφωνίας ή άποφάσεως Ύπουργού Έμπορικής Ναυτιλίας θέλει ίσχύσει άπό 16ης Σεπτεμβρίου 1959 τό παλαιόν μισθολόγιον, τό άναγραφόμενον είς τήν άπό 20.8.1956 ύπογραφείσαν συλλογικήν σύμβασιν, ώς καί όλόκληρον τό κείμενον ταύτης.

Τό παρόν συνετάγη είς τριπλούν καί έλαβον άνά έν άντίτυπον έκαστον τών συμβαλλομένων μερών, τό δέ τρίτον κατετέθη είς τό Ύπουργείον Έμπορικής Ναυτιλίας πρός έπικύρωσιν, ύπογράφεται δέ ώς έπεται:

Ύπογραφαί έφοπλιστών

Ύπογραφαί
Ναυτικών Όργανώσεων καί Σωματείων

—

262214/1959 Άπόφ. Ύπουργών Συντονισμού, Οίκονομικών καί Έργασίας

Περί αύξήσεως τών ύπό τού Ταμείου Άσφαλίσεως Έμπόρων παρεχομένων συντάξεων κατά 7 ο/ο.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 342 τής 6 Όκτωβρίου 1959)

Έχοντες ύπ' όψιν:

1) Τάς διατάξεις τού άρθρου 2 τού ύπ' άριθ. 19/1944 νόμου «περί έξουσιοδοτήσεως τού Ύπουργού Οίκονομικών όπως προβαίνη είς τροποποιήσεις τών φορολογικών συντελεστών».

2) Τήν άπόφασιν τής Νομισματικής Έπιτροπής τήν ληφθείσαν κατά τήν 918 συνεδρίασιν αύτής, κοινοποιηθείσαν διά τού ύπ' άριθ. 14786/16.5.1955 έγγράφου της.

3) Τήν διά τής ύπ' άριθ. 10283/25.2.1959 άναφοράς τού Ταμείου Άσφαλίσεως Έμπόρων ύποβληθείσαν ήμίν πρότασιν τού Διοικητικού Συμβουλίου αύτού «περί αύξήσεως τών συντάξεων».

4) Τάς κρατούσας οίκονομικάς συνθήκας καί

5) Τάς άνάγκας τών συνταξιούχων τής κατηγορίας ταύτης, άποφασίζομεν:

1. Άπό 1ης Αύγούστου 1959 αύξάνονται κα-

τά ποσοστόν ἑπτά τοῖς ἑκατόν (7 0/0) τά χορηγούμενα ὑπό τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων ποσά συντάξεων κατά ἀσφαλιστικάς κατηγορίας, ὡς ταῦτα, αὐξηθέντα διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 75161/Υ. 834/1958 (Φ.Ε.Κ. 340/1958 τ. Β') κοινῆς ἀποφάσεως ἡμῶν, ἀνῆλθαν κατ' ἀσφαλιστικάς κατηγορίας:

1) εἰς δραχ. 569,25 διά τήν Α' ἀσφαλ. κατηγ.
2) » » 626,15 » » Β' » »
3) » » 683,10 » » Γ' » »
4) » » 759 » » Δ' » »
5) » » 853,85 » » Ε' » »

καί διά τούς συνταξιοδοτηθέντας βάσει τῶν διατάξεων περί ἀναγνωρίσεως προϋπηρεσίας, λόγῳ γήρατος, καί τούς συνταξιοδοτηθέντας διά τούς κινδύνους, οἵτινες ἐπῆλθον μέχρι καί τῆς 31 Δεκεμβρίου 1957, λόγῳ ἀναπηρίας καί θανάτου.

2. Τό σύνολον τῆς οὕτω αὐξανομένης συντάξεως ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νά ὑπερβαίνῃ τά τεθέντα ἀνώτατα ὅρια διά τῆς παραγράφου 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 14786/16.5.1955 ἀποφάσεως τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς.

3. Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Σεπτεμβρίου 1959

—

65871]14212]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας

Περί ἐγκρίσεως καί συμπληρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 16]1959 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περί ἑρμηνείας ὅρων τινῶν τῶν ἀπό 22.8.1958 ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἐπικυρωθείσης διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 15]1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 337 τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 15 § 2 καί 20 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπό τοῦ ν.δ. 3755/1957.

2) Τήν ὑπ' ἀριθ. 16/1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί ἑρμηνείας ὅρων τινῶν τῶν ἀπό 22.8.1958 ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας», ἥτις ἐπεκυρώθη μετ' ἔφεσιν διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 15/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν.

3) Σχετικήν γνωμοδότησιν τοῦ κατά τό ἄρθρον 9, παράγραφος 2, ἐδάφ. β', τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 28.9.1959, ἣν καί ἀποδεχόμεθα.

4) Τό γεγονός ὅτι διά τῆς ὑπό τῶν ὡς εἴρηται διαιτητικῶν ἀποφάσεων γενομένης αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τῶν ἀπό 22.8.1958 ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας δημιουργεῖται ὑποχρέωσις τῶν ὑπέρ ὧν ἠγέρθη ἡ ἀμφισβήτησις ἐργοδοτῶν πρός καταβολήν καί δή ἀναδρομικῶς ἀπό 24.8.1958 τῶν ὑπό τῶν ἑρμηνευομένων ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων παρεχομένων αὐξήσεων, ἡ δέ ἐφ' ἅπαξ ἐξόφλησις τῶν ἀναδρομικῶν διαφορῶν δυνατόν νά προκαλέσῃ ταμειακήν δυσχέρειαν εἰς ἐνίους ἐξ αὐτῶν καί συνεπῶς καί νέας διενέξεις μετά τοῦ προσωπικοῦ των κατ' ἀντίθεσιν πρός τόν ὑπό τοῦ νόμου 3239/1955 ἐπιδιωκόμενον σκοπόν καί τήν ὑπό τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικήν καί οἰκονομικήν πολιτικήν, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τήν ὑπ' ἀριθ. 16/1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί ἑρμηνείας ὅρων τινῶν τῶν ἀπό 22.8.1958 ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας»(*), ἐπικυρωθεῖσαν διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 15/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καί ἧς τό διατακτικόν, συμπληρούμενον παρ' ἡμῶν, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

1. Ἡ ἀληθής ἔννοια τοῦ ὅρου Ι τῆς ἀπό 22.8.1958 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «περί αὐξήσεως τῶν μισθῶν τῶν ἐπί μισθῷ ἀμειβομένων μισθωτῶν» περί αὐξήσεως τῶν μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν δραχ. 1.081 διά τούς ἄρρενας καί 862 διά τάς θήλεις βασικῶν μηνιαίων μισθῶν κατά 110 καί 90 δραχ. ἀντιστοίχως εἶναι ὅτι 1) ἡ διάταξις αὕτη ἀφορᾷ καί τούς μισθωτούς, οἵτινες ἀμείβονται δι' ἡλαττωμένου ἢ συμβολικοῦ μισθοῦ ἢ κατά κυρίων λόγον διά ποσοστῶν, ὡς ἐπίσης καί τούς μισθωτούς τῶν ὁποίων ὁ βασικός μηνιαῖος μισθός καθορίσθη ἡλαττωμένος ἐν ὄψει τῆς παροχῆς εἰς τούτους τροφῆς, κατοικίας κλπ. καί 2) ἡ μεταξύ τῶν ποσῶν 1.081—1.121 διά τούς ἄρρενας καί 862—952 διά τάς θήλεις βασικοί μηνιαῖοι μισθοί αὐξάνονται ἀντιστοίχως εἰς δραχμάς 1.191 καί 952.

Ὁμοίως ἡ ἀληθής ἔννοια τοῦ ὅρου ΙΙ τῆς ἀπό 22.8.1958 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «περί αὐξήσεως τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐπί ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένων μισθωτῶν» εἶναι ὅτι, προκειμένου περί ἐργατοτεχνιτῶν ἀμειβομένων οὐχί ἐπί ἡμερομισθίῳ, ἀλλά ἐπί ποσοστοῖς ἢ καθ' ἄλλον σύστημα ἀμοιβῆς, ἡ ἐκκαθάρισις ὑπολογίζεται μέ βάσιν τό μέσον ἡμερήσιον προϊόν ἀμοιβῆς χρονικῆς περιόδου ἑνός μηνός.

2) Αἱ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης προκύπτουσαι ἀναδρομικαί διαφοραί δύνανται νά ἐξοφληθῶσιν εἰς 12 ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης καταβαλλομένης μέχρι τῆς 15.10.1959.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Σεπτεμβρίου 1959

—

66579]14378]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 31]1959 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περί αὐξήσεως τῶν ἡμερομισθίων τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ μηχανουργείου τῆς

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 949.

Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 345 τῆς 6 Ὀκτωβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 14, παράγραφος 1 ἐδ. β', 19 παράγραφος 2, καὶ 20 παράγραφος 1 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 31/1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ αὐξήσεως τῶν ἡμερομισθίων τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ μηχανουργείου τῆς Α. Ε. Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων», ἐφ' ἧς δὲν ἠσκήθη ἔφεσις.

Ἀ π ο φ α σ ί ζ ο μ ε ν

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 31/1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τῆς Ἑνώσεως Μηχανουργῶν Ἑταιρείας Λιπασμάτων «Ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου» ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων ἀφ' ἑτέρου, καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει οὕτω:

«1. Τὰ μέχρι τῆς 22 Αὐγούστου 1958 ἰσχύοντα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα ἐργατοτεχνιτῶν αὐξάνονται κατὰ ποσοστὸν 10 ο/ο, μὴ δυνάμενα νὰ εἶναι μικρότερα τῶν διὰ τῆς ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1958 ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «περὶ αὐξήσεως τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένων μισθωτῶν καθορισθέντων κατωτάτων ἡμερομισθίων.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Μαΐου 1959.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ὀκτωβρίου 1959

—

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας νοσοκόμων καὶ λοιποῦ προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν κλινικῶν καὶ κλινικαρχῶν Ἡρακλείου Κρήτης (*).

Ἐν Ἡρακλείῳ σήμερον τῇ 1ῃ Αὐγούστου 1959, ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 7 μ.μ. ἐν τοῖς γραφείοις τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Ἡρακλείου, ὁδὸς Καζαντζάκη 6, συνελθόντες οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς 1) Κωνστ. Καρωτάκης καὶ 2) Κωνστ. Πολυδάκης, ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Κλινικαρχῶν Ἡρακλείου Κρήτης, καὶ ἀφ' ἑτέρου Βασ. Οἰκονομίδης καὶ Κωνστ. Λυγουστάκης, ἅπαντες διὰ τῶν ἐπιουναπτομένων ἐγγράφων τῶν Συνδέσμων, τοὺς ὁποίους ἐκπροσωποῦν, παρουσίᾳ καὶ τοῦ προέδρου τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Ἡρακλείου Κρήτης, ὡς ἐκπροσώπου τῆς Γ.Σ.Ε.Ε., συνεφώνησαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀποδεχόμενοι ὁμοφώνως τοὺς κάτωθι ὅρους:

Ἄρθρον 1ον

Α'. Μισθολόγιον νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ Γυναικῶν:

Προϋπηρεσία	Μην. μισθὸς Δραχ.
μέχρι 3 μηνῶν	300
3—12 μηνῶν	400
ἀπὸ 1— 3 ἔτη	450
» 4— 8 »	590
» 9—14 »	700
» 15—20 »	780

Β'. Μισθολόγιον ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ γυναικῶν καὶ ἐργατικοῦ τοιούτου κλινικῶν:

Προϋπηρεσία	Μην. μισθὸς Δραχ.
ἀπὸ 1— 3 ἔτη	500
» 4— 8 »	620
» 9—14 »	700
» 15—20 »	780

Γ'. Μισθολόγιον νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ Ἀνδρῶν:

Προϋπηρεσία	Μην. μισθὸς Δραχ.
ἀπὸ 1—10 ἔτη	1.000
» 10—20 »	1.100

Δ'. Μισθολόγιον ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ ἀνδρῶν καὶ ἐργατικοῦ τοιούτου κλινικῶν:

Προϋπηρεσία	Μην. μισθὸς Δραχ.
ἀπὸ 1—10 ἔτη	1.150
» 10—20 »	1.300

Ἄρθρον 2

Πρόσθετοι ὅροι

1) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τριετοῦς ὑπηρεσίας τὸ κατώτατον ὑγειονομικὸν προσωπικὸν ὑπάγεται εἰς τὴν βαθμολογικὴν κατάστασιν τῶν διπλωματούχων νοσοκόμων, ἔστω καὶ ἂν στερῆται τοιούτου.

2) Διὰ τὴν προϋπηρεσίαν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ὑπηρεσία παρ' οἱαδήποτε κλινικῇ ἢ νοσηλευτικῷ Ἱδρύματι, ἀποδεικνυομένη διὰ σχετικοῦ τοῦ οἰκείου ἐργοδότου ἢ τοῦ βιβλιαρίου ἐνσήμων τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ὑποβαλλομένου εἰς τὸν ἐργοδότην, θεωρουμένου τούτου καὶ ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου Νοσοκόμων.

3) Εἰς ἅπαν τὸ προσωπικὸν νοσηλευτικὸν ἐργατοτεχνικὸν καὶ ὑπηρετικὸν χορηγεῖται ἐπὶ πλέον δωρεὰν τροφή, κατοικία, στολὴ ὑπηρεσίας καὶ ὑποδήματα. Εἰς περίπτωσιν ἀρνήσεως τοῦ ἐργοδότου ὅπως χορηγήσῃ τροφήν, ὑποχρεοῦται οὗτος εἰς τὴν καταβολὴν 350 δραχμῶν μηνιαίως ὡς προσθέτου μηνιαίας ἀποζημιώσεως τροφῆς, εἰς περίπτωσιν δὲ ἀρνήσεως χορηγήσεως ὑπνοδωματίου ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν προσθέτου μισθοῦ 150 δραχμῶν. (Ἐάν τι τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ δὲν ἐπιθυμῇ νὰ παραμείνῃ μονίμως ἐντὸς τῆς κλινικῆς δὲν δι-

(*) Κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 20 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 71 τῆς 3.9.1959 πράξεως καταθέσεως καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 1.9.1959.

καιοῦται τὴν ἀποζημίωσιν τῶν 150 δραχμῶν κατὰ μῆνα).

4) Αἱ ἀνωτέρω ἀφοροῦν τὸ σύνολον τοῦ ὡς ἄνω νοσηλευτικοῦ, ὑπηρετικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ, πλὴν τοῦ ἐπιστημονικοῦ καὶ διαχειριστικοῦ τῶν γραφείων.

Ἕκαστος ἐργαζόμενος ἐν κλινικῇ δικαιοῦται ἑνὸς ἀπογεύματος ἀναπαύσεως κάθε ἑβδομάδα, ἐπὶ πλέον δὲ κατὰ 15θήμερον ἓν ἀπόγευμα.

Πᾶσα τυχὸν αὔξησις τῶν ἀποδοχῶν δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ ἄλλης τινὸς πράξεως ἢ συλλογικῆς συμβάσεως ἢ ἀποφάσεως διαιτησίας θὰ ὑπολογίζηται ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου μισθοῦ.

5) Ἀποφασίζεται ἡ κράτησις τῶν 40 λεπτῶν ἡμερησίως ἐκ τοῦ μισθοῦ νοσηλευτικοῦ, βοηθητικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ ὑπὲρ τοῦ Ταμείου τοῦ Συνδέσμου Νοσοκόμων καὶ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ ὡς μηνιαίας εἰσφορᾶς τῶν ἀνωτέρω πρὸς τὸν Σύνδεσμον. Οἱ ἐργοδόται ὀφείλουν νὰ παρακρατοῦν ἀπὸ ὁλόκληρον τὸ προσωπικὸν τὸ ὁποῖον ἐργάζεται εἰς κλινικὴν τὸ ἀνωτέρω ποσὸν ἀνεξαρτήτως ἂν οὗτοι ἀνήκουν εἰς τὴν δύναμιν τοῦ Συνδέσμου ἢ ὄχι. Πᾶς ἐργοδότης ὀφείλει νὰ καταβάλλῃ εἰς τὸν Σύνδεσμον ἐντὸς τῶν πρώτων 10 ἡμερῶν ἑκάστου μηνὸς τὰς παρ' αὐτοῦ γενομένας ὡς ἄνω κρατήσεις. Ἐὰν ὁ ἐργοδότης δὲν ἐκπληρώνῃ τὴν ὑποχρέωσιν του ταύτην ἡ καταβολὴ τῶν εἰσφορῶν τοῦ παρ' αὐτῷ ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ βαρύνει τοῦτον.

6) Ἑκάστη κλινικὴ ὑποχρεοῦται νὰ καταρτίζῃ πίνακα προσωπικοῦ μὲ τὸ μισθολόγιον καὶ ὡράριον ἐργασίας ἑκάστου μέλους αὐτῆς.

7) Τὸ προσωπικὸν δικαιοῦται πλυντικῶν δωρεάν.

8) Ἅπαν τὸ προσωπικὸν δικαιοῦται 40 δραχμὰς μηνιαίως, ἀνεξαρτήτως ἂν ἐκτελέσῃ ἢ μὴ τὴν ἐργασίαν του διὰ προσαύξησιν τοῦ 75 ο/ο τῆς Κυριακῆς ἀργίας καὶ οὐδεμίαν ἄλλην ἀπαίτησιν θὰ ἔχῃ διὰ τὴν προσαύξησιν τῆς Κυριακῆς.

9) Εἰς τὰς κλινικὰς νευρολογικάς, μαιευτικάς, ὀφθαλμολογικάς, ὠτορινολαρυγγολογικὰς καὶ ψυχιατρολογικὰς δικαιοῦται ἅπαν τὸ προσωπικὸν 100 δραχμῶν μηνιαίως ἐπὶ πλέον τοῦ μισθοῦ του.

10) Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω κλινικῶν ὑποχρεοῦνται αἱ λοιπαὶ κλινικαὶ αἱ ἔχουσαι προσωπικὸν ἀπὸ 1 μέχρι 5 νὰ καταβάλλωσιν ἐπὶ πλέον τοῦ μισθοῦ των καὶ 70 δραχμὰς μηνιαίως δι' ἕκαστον. Αἱ προϊστάμεναι ἢ ὑπεύθυνοι τοῦ τμήματος τῶν κλινικῶν τῶν ἐχόντων προσωπικὸν μέχρι 5 θὰ λαμβάνωσιν ἐπὶ πλέον δραχμὰς 50.

11) Τὰ ἀνωτέρω ἰσχύουσι διὰ τὸ νοσηλευτικὸν βοηθητικὸν ὑπηρετικὸν προσωπικόν, ὡς ἐπίσης διὰ τοὺς μαγείρους, καθαριστρίας καὶ πλυντρίας τῆς κλινικῆς.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀρχεται ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1959.

Ἡράκλειον τῇ 7ῃ Αὐγούστου 1959

(Οἱ συμβαλλόμενοι)

Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν ἀπόφ. 13]1959

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν ἁπάσης τῆς χώρας (*).

Δ ι ὰ τ α ῦ τ α

Δεχόμενον τύποις καὶ ἐν μέρει κατ' οὐσίαν τὰς ὑποβληθείσας ἐφέσεις, ἀπορρίπτον τὰ ὡς ἄνω ἐν τῷ σκεπτικῷ ἀπορριπτέα κριθέντα, μεταρρυθμίζει τὴν ὑπ' ἀριθ. 4/1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ. Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου α) τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, β) τῆς Ἑνώσεως Βιομηχανιῶν Παραγωγῆς καὶ Διανομῆς Ἠλεκτρισμοῦ, γ) τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ, δ) τῆς Ὁμοσπονδίας Σωματείων Ἐργοληπτῶν Ἠλεκτρολόγων καὶ ε) τῆς Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, ὡς ἀκολούθως :

1) Τὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν, ὀρχιτεχνιτῶν καὶ ἐργοδηγῶν τῶν κεκτημένων ἄδειαν α', γ', δ' καὶ στ' εἰδικότητος, συμφώνως τῷ νόμῳ 6422/1934 καὶ τῶν εἰς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐκδοθέντων διαταγμάτων καὶ ἀπασχολουμένων εἰς τὰς πάσης φύσεως βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις, ἐργοστάσια, ἐπιχειρήσεις παραγωγῆς καὶ διανομῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, βιοτεχνικὰ καταστήματα, οἰκοδομάς, ἀτμόπλοια, κινηματογράφους κλπ., καθορίζονται ὡς ἀκολούθως :

Α) Ἠ λ ε κ τ ρ ο τ ε χ ν ῖ τ α ι ἀπὸ τῆς ἀποκτήσεως τῆς ἀδείας τεχνίτου μιᾶς τῶν ἀνωτέρω εἰδικοτήτων :

α) Μέχρι συμπληρώσεως ὑπηρεσίας τριῶν (3) ἐτῶν δρχ. 1.400.

β) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τριῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας μέχρι τῆς συμπληρώσεως ἑπτὰ (7) ἐτῶν δρχ. 1.600.

γ) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως ἑπτὰ (7) ἐτῶν ὑπηρεσίας καὶ ἄνω δρχ. 1.750

Β) Ἀ ρ χ ι τ ε χ ν ῖ τ α ι, κεκτημένοι τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἄδειαν ἀρχιτεχνίτου α', γ', δ' καὶ στ' εἰδικότητος καὶ ἐφ' ὅσον ἐργάζονται εἰς θέσιν ἀρχιτεχνίτου, δρχ. 1.900.

Γ) Ἐ ρ γ ο δ η γ ο ί κεκτημένοι τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἄδειαν ἐργοδηγοῦ α', γ', δ' καὶ στ' εἰδικότητος καὶ ἐφ' ὅσον ἐργάζονται εἰς θέσιν ἐργοδηγοῦ, δρχ. 2.000.

2) Τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν, ἀρχιτεχνιτῶν καὶ ἐργοδηγῶν προσαυξάνονται διὰ τῶν ἀκολούθων ἐπιδομάτων :

α) Δι' ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ 5ο/ο δι' ἑκάστην πενταετίαν πραγματικῆς ὑπηρεσίας, διανυθείσης ἀπὸ τῆς εἰσόδου εἰς τὸν ἠλεκτροτεχνικὸν κλάδον καὶ μέχρι πέντε (5) πενταετιῶν. Εἰς τὸν χρόνον τοῦτον δὲν συνυπολογίζονται τὰ δύο πρῶτα ἔτη μαθητείας.

β) Ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω αὐξημένων διὰ τοῦ ἐ-

(*) Κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 20 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 92 τῆς 22.9.1959 πράξεως καταθέσεως καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 22.9.1959.

πιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας βασικῶν μισθῶν ὑπολογίζεται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ 10ο/ο διὰ τὴν σύζυγον καὶ 5ο/ο δι' ἕκαστον καὶ μέχρι τριῶν τέκνον, ἐφ' ὅσον τὰ μὲν ἐκ τούτων ἄρρενα εἶναι ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν καὶ δὲν ἐργάζονται, τὰ δὲ θήλεα κάτω τῶν εἴκοσι ἐτῶν, ἄγαμα καὶ δὲν ἐργάζονται.

3) Τῶν ἀνωτέρω βασικῶν μισθῶν μετὰ τῶν ἐπιδομάτων πολυετοῦς ὑπηρεσίας καὶ οἰκογενειακῶν βαρῶν (ὑπὸ τὰς αὐτὰς ὡς ἄνω προϋποθέσεις προϋπηρεσίας ἀπὸ τῆς ἀποκτήσεως πτυχίου κλπ.) δικαιοῦνται καὶ οἱ χειρισταὶ τῶν ἠλεκτροκινήτων ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων, οἱ κεκτημένοι πτυχίον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 7.6/31.7.1946 β. δ/τος περὶ χορηγήσεως πτυχίων χειριστῶν ἠλεκτροκινήτων ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων καὶ ἀπασχολούμενοι εἰς τοιαῦτα μηχανήματα ἰσοδυνάμως μεγαλυτέρας τῶν 10 ἵππων.

Εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τοιαῦτα μηχανήματα μικροτέρας ἰσοδυνάμου καταβάλλονται οἱ ὡς ἄνω βασικοὶ μισθοὶ μειωμένοι κατὰ 5ο/ο, ὡς καὶ τὰ ἐπιδόματα πολυετοῦς ὑπηρεσίας καὶ οἰκογενειακῶν βαρῶν.

4) Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς αὐτὰς ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεις βοηθῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν, κατόχων ἀδείας, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου 6422/1934 ἐκδοθέντων ἀπὸ 13 Φεβρουαρίου 1936 (ἄρθρα 8 καὶ 10) καὶ ἀπὸ 25 Μαΐου 1938 (ἄρθρον 10) διαταγμάτων, ὡς καὶ τῶν μαθητευομένων καθορίζονται ὡς ἀκολούθως :

Α) Βοηθοί

Ἡμερομίσθιον	Δρχ.
α) Διὰ τὸ πρῶτον ἔτος	41
β) Διὰ τὸ δεύτερον ἔτος	46
γ) Διὰ τὸ τρίτον ἔτος	48
δ) Διὰ τὸ τέταρτον ἔτος	52

Β) Μαθητευόμενοι

α) Κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς μαθητείας ἡμερομίσθιον δρχ. 20.

β) Κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος μαθητείας ἡμερομίσθιον δρχ. 25.

5) Οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω βοηθῶν καὶ μαθητευομένων, συμπληρώσαντες τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν ἢ τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας ἀνεξαρτήτως χρόνου προϋπηρεσίας, δικαιοῦνται, κατ' ἐλάχιστον ὅριον, τοῦ ἑκάστοτε γενικῶς ἰσχύοντος κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου τοῦ ἐργατοτεχνίτου.

6) Ἡ προϋπηρεσία τῶν μαθητευομένων, βοηθῶν, ἠλεκτροτεχνιτῶν, ἀρχιτεχνιτῶν, ἐργοδηγῶν καὶ χειριστῶν ἠλεκτροκινήτων ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων ἀποδεικνύεται διὰ πιστοποιητικῶν τῶν ἀπασχολησάντων ἐργοδοτῶν, τεθεωρημένων παρὰ τῆς ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως, εἰς ἣν οὗτοι ἀνήκουν, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιαύτης παρὰ τοῦ οἰκείου Ἐπιμελητηρίου.

7) Εἰς τὸ ἀπασχολούμενον ἠλεκτροτεχνικὸν προσωπικόν, ἤτοι ἀπὸ βοηθοῦ καὶ ἄνω, χορηγεῖται κατ' ἔτος καὶ διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐργασίας μία (1) φορμα, ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων ἐκ βακέτας μὲ κατεύματα ἐξ ἐλαστικοῦ, ὡς καὶ ἓν (1) ζεῦγος χειροκτίων ἐλαστικῶν, ἅτινα παραμένουν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου.

8) Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν μισθωτῶν, οὓς ἀφορᾷ αὕτη, τῶν ὑπηρετούντων ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου εἰς τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Ν.Π.Δ.Δ., ἐν οἷς οἱ Δῆμοι καὶ αἱ Κοινότητες.

9) Εἰδικῶς διὰ τοὺς ἠλεκτροτεχνίτας, ἀρχιτεχνίτας καὶ ἐργοδηγούς, τοὺς ἀπασχολουμένους ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἐκτελέσεως ἔργου ἢ δι' ὡρισμένον χρόνον εἰς βιοτεχνικὰ καταστήματα, οἰκοδομάς, ἀτμόπλοια, κινηματογράφους κλπ., καθορίζονται τὰ κάτωθι κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων :

	Δρχ.
Ἠλεκτροτεχνῖται	80
Ἀρχιτεχνῖται	90
Ἐργοδηγοί	100

10) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων (εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος), δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν. Ἐφ' ὅσον αἱ συνολικῶς καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ εἶναι κατώτεραι τῶν συνολικῶς ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, προσαρμόζονται εἰς τὸ ὕψος τῶν τελευταίων.

11) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 22.12.1958.

12) Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος ἰσχύος τῆς παρούσης προκύπτουσαι διαφοραὶ δύνανται νὰ ἐξοφληθῶσιν εἰς 4 ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Αὐγούστου 1959

—

Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν ἀπόφ. 14]1959

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐπιστημόνων χημικῶν βιομηχανίας (*).

Διὰ ταῦτα

Δεχόμενον τύποις καὶ ἐν μέρει κατ' οὐσίαν τὰς ὑποβληθείσας ἐφέσεις, ἀπορρίπτον τὰ ὡς ἄνω ἐν τῷ σκεπτικῷ ἀπορριπτέα κριθέντα, μεταρρυθμίζει τὴν ὑπ' ἀριθ. 6/1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν Ἑνώσεως Ἑλλήνων Χημικῶν καὶ Συλλόγου Χημικῶν Βιομηχανίας, ὡς ἀκολούθως :

1) Τὰ κατώτατα ὅρια μηνιαίων βασικῶν μισθῶν τῶν συγκεντρούντων τὰ προσόντα τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. 6129 ἐπιστημόνων χημικῶν βιομηχανίας καθορίζονται ὡς ἀκολούθως :

α) Κατὰ τὴν πρόσληψιν δραχ. 2.750

(*) Κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 20 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 93 τῆς 22.9.1959 πράξεως καταθέσεως καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 23.9.1959.

	Δραχ.
β) Μετά την συμπλήρωσιν δύο ἐτῶν ὑπηρεσίας	» 3.600
γ) Μετά τὴν συμπλήρωσιν τριῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας	» 3.850
δ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν πέντε ἐτῶν ὑπηρεσίας	» 4.100
ε) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ὀκτὼ ἐτῶν ὑπηρεσίας	» 4.600
στ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν δέκα ἐτῶν ὑπηρεσίας	» 4.900
ζ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν δέκα πέντε ἐτῶν ὑπηρεσίας	» 5.100
η) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν εἴκοσι ἐτῶν ὑπηρεσίας	» 5.300
θ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν εἴκοσι πέντε ἐτῶν ὑπηρεσίας	» 5.500

2) Αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 2 ἕως καὶ 8 τῆς ἀπὸ 26.5.1956 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπιστημόνων χημικῶν βιομηχανίας, δημοσιευθείσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 39698/1956 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 129, τεῦχος Β' τῆς 7.7.1956), ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι.

3) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

4) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 9 Μαρτίου 1959.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Αὐγούστου 1959

—

Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης ἀπόφ. 9]1959

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἀρτοϋπαλλήλων Θεσσαλονίκης (*).

Δ ι ὰ τ α ῦ τ α

Μεταρρυθμίζει τὴν ὑπ' ἀριθ. 3/1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Ἀρτοϋπαλλήλων Θεσσαλονίκης καὶ τοῦ Συνδέσμου Ἀρτοποιῶν Θεσσαλονίκης, ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια μηνιαίων βασικῶν μισθῶν τῶν ἀρτοϋπαλλήλων Θεσσαλονίκης καθορίζονται ὡς κάτωθι:

	Δραχ.
Α) 1) Ἀπὸ τῆς προσλήψεως μέχρι 2 ἐτῶν ὑπηρεσίας	1.217
2) Ἀπὸ 3— 4 ἐτῶν ὑπηρεσίας	1.250
3) » 5— 6 » »	1.350
4) » 7— 8 » »	1.450
5) » 9—10 » »	1.550
6) » 11—12 » »	1.650
7) » 13—14 ἐτῶν ὑπηρεσίας	1.750
8) » 15—16 » »	1.850
9) » 17—18 » »	1.950
10) » 19—20 » »	2.100

Β) Διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ἀνωτέρω βασικοῦ μισθοῦ, βάσει τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ χρόνος ὑπηρεσίας ὁ διανυθεὶς παρὰ τῇ αὐτῇ ἢ ἄλλαις ὁμοίαις ἐπιχειρήσεσι, ταύτης ἀποδεικνυομένης διὰ πιστοποιητικοῦ προϋπηρεσίας.

Γ) Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ χορηγοῦν εἰς τοὺς παρ' αὐτοῖς ἀπασχολουμένους ἀρτοϋπαλλήλους πιστοποιητικὸν προϋπηρεσίας, ὅπερ θ' ἀποτελῇ ἀπόδειξιν ταύτης.

Δ) Οἱ ἀνωτέρω καθοριζόμενοι κατώτατοι μισθοὶ προκειμένου περὶ γυναικῶν ἰσχύουσι κατὰ 10 ο/ο μειωμένοι.

Ο ἰ κ ο γ ε ν ε ι α κ ὰ β ά ρ η

Πλέον τῶν ὑπὸ τῆς παραγράφου Α' καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μισθῶν παρέχεται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ δραχμῶν 80 διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην σύζυγον καὶ δραχμῶν 40 δι' ἕκαστον τέκνον καὶ μέχρι τριῶν.

Τὸ ὡς ἄνω ἐπίδομα παύει χορηγούμενον α) τὸ διὰ τὴν σύζυγον ἐν περιπτώσει χηρείας ἢ διαζεύξεως καὶ β) τὸ διὰ τὰ τέκνα, ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας προκειμένου περὶ ἀρρένων ἢ τοῦ 20οῦ προκειμένου περὶ θηλέων.

Ἄ ρ τ ο ς

Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλλουν εἰς ἕκαστον τῶν παρ' αὐτοῖς ἐργαζομένων ἀρτοϋπαλλήλων ἀνὰ μίαν ὀκὰν ἄρτου ἡμερησίως.

Γενικοὶ ὅροι

Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, ὡς ἐπίσης τυχὸν ὑφιστάμενοι εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἐργασίας δὲν δύνανται νὰ μεταβληθῶσιν.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν Εἰρηνοδικειακὴν περιφέρειαν Θεσσαλονίκης.

Ἡ ἰσχύς της ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1959.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 31ῃ Ἰουλίου 1959.

—

Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν ἀπόφ. 10]1959

Περὶ παροχῆς ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν εἰς τοὺς δενδροανθοκηπουροὺς τῶν Δήμων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς (*).

Δ ι ὰ τ α ῦ τ α

Ἐπιλύων τὴν μεταξὺ τῆς Δενδροανθοκηπου-

(*) Κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 20 § 3 τοῦ νόμου 3239/1959, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 78 τῆς 15.9.1959 πράξεως καταθέσεως καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 17.9.1959.

(*) Ἐπεκυρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν. Κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 20 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 72 τῆς 3.9.1959 πράξεως καταθέσεως καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 4.9.1959.

ρικῆς Ἑνώσεως Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν Δήμων Ἀθηναίων καὶ Πειραιῶς ὑφισταμένην διένεξιν, ἀποφαίνεται ὡς ἀκολούθως:

Ι. Εἰς τοὺς δενδροαντθοκηπουροὺς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τοὺς Δήμους Ἀθηναίων καὶ Πειραιῶς χορηγεῖται ἐπίδομα γάμου, ἴσον πρὸς 100 δραχμὰς μηνιαίως.

ΙΙ. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 18.10.1958.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο ἐν Ἀθήναις τῇ 14ῃ Ἀπριλίου 1959.

—

Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἡρακλείου Κρήτης ἀπόφ. 3]1959

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐξορύξεως γύψου εἰς τὴν περιοχὴν Ἄλτσου (*).

Δι ά ταῦτα

α) Καθορίζει κατώτατα ὅρια ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐξορύξεως γύψου Ἄλτσου, Μόχλου Σμάκας - Σητείας ὡς ἑξῆς:

	Δραχ.
1) Μιναδῶροι τεχνῖται, ἡμερομίσθιον	65
2) Ξεμπαζαδῶροι καὶ βαρειοκόποι, ἡμερομίσθιον	60
3) Ἀνειδίκευτοι ἐργάται μεταφορῶν κλπ., ἡμερομίσθιον	50

β) Ἐν περιπτώσει διακοπῆς τῆς ἐργασίας τῶν ἀνωτέρω ἐργατοτεχνιτῶν, ἄνευ ὑπαιτιότητός των, οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν εἰς αὐτοὺς καταβολὴν πλήρους ἡμερομισθίου, ἐφ' ὅσον παρεσχέθη ὑπ' αὐτῶν ἐργασία τουλάχιστον ὃ ὡρῶν, ἐν τῇ περιπτώσει δὲ ταύτῃ ἐφ' ὅσον ἔλειξεν ὁ λόγος τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας των οὗτοι ὀφείλουν νὰ ἐπαναλάβωσι τὴν ἐργασίαν των μέχρι συμπληρώσεως τοῦ νομίμου ὡραρίου ἀπασχολήσεώς των συμπεριλομβανομένου καὶ τοῦ χρόνου τῆς διακοπῆς, ἄλλως δικαιοῦνται ἀναλόγου πρὸς τὸν χρόνον τῆς παρασχεθείσης ἐργασίας ἀμοιβήν.

γ) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1 Ἰουνίου 1959.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει αὐθημερόν.

Ἐν Ἡρακλείῳ τῇ 29 Ἰουλίου 1959

—

Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς ἀπόφ. 8]1959

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἀκροκαθαριστῶν σφαγείων περιοχῆς Πειραιῶς (**).

Δι ά ταῦτα

Ἐπιλύον τὴν μεταξύ: 1) τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Κρέατος καὶ 2) τοῦ Συνδέσμου Ἀκροκαθαριστῶν Πειραιῶς «ἡ Ἁγία Βαρβάρα» ἀφ' ἑνὸς καὶ 1) τοῦ Συνδέσμου Ζαρεμπούρων Πειραιῶς, 2) τοῦ Συνδέσμου Κρεοπωλῶν Κεντρικῆς Ἀγορᾶς Πειραιῶς «ὁ Πᾶν», 3) τοῦ Συνδέσμου Κρεοπωλῶν Κεντρικῆς Ἀγορᾶς Πειραιῶς «ἡ Ἕνωσις» καὶ 4) τοῦ Σωματείου Συνοικιακῶν Καταστηματαρχῶν Κρεοπωλῶν «ὁ Ἅγιος Γεώργιος» Πειραιῶς ἀφ' ἑτέρου διένεξιν, ἀποφαίνεται κατὰ πλειοψηφίαν ὡς κάτωθι:

Ἀπορρίπτει τὰ ἐν τῷ αἰτιολογικῷ τῆς παρούσης ὡς ἀπορριπτέα κριθέντα. Ὁρίζει ὅτι:

α) Οἱ εἰσαγωγεῖς σφαγίων Πειραιῶς (ζαρέμποροι καὶ κρεοπῶλαι) ἐν περιπτώσει εἰσαγωγῆς σφαγίων ἐσφαγμένων καὶ ἐκδαρμένων, προελεύσεως ἐκτὸς τῆς περιφερείας Πειραιῶς, ἐπ' ὀνόματί των εἴτε διὰ λογαριασμὸν τρίτων προοριζομένων νὰ καταναλωθῶσιν ἐν Πειραιεῖ, εἴτε εἰς τοὺς ἀπὸ αὐτοῦ Δήμους καὶ Συνοικισμούς, ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἀναθέτωσι τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ συνόλου, τινῶν ἢ καὶ μιᾶς τῶν ἐπὶ τῶν τακιμίων καὶ ἄκρων ἐργασιῶν, καθαρισμοῦ, πλυσίματος, ἐκμαδήσεως, συγκεντρώσεως, καταμετρήσεως καὶ παραδόσεως εἰς τοὺς δικαιούχους, εἰς τὰ ἐργατικὰ συνεργεῖα τῆς διοδίκου ἐργατικῆς ὀργανώσεως. Εἰς τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην ὑπόκεινται οἱ εἰσαγωγεῖς καὶ ἐν περιπτώσει ἀφίξεως τακιμίων καὶ ἄκρων κεχωρισμένως καὶ ἀσχέτως πρὸς συγκεκριμένον φορτίον ἐσφαγμένων ζώων.

β) Ἡ ἐν διενέξει ἐργατικὴ ὀργάνωσις ὑποχρεοῦται εἰς ἔγκαιρον διάθεσιν εἰς τοὺς οἰκείους τόπους ἐργασίας τοῦ ἀναγκαίου ἀριθμοῦ συνεργείων, ὑπ' αὐτῆς καταρτιζομένων, ἐξ ἐργατῶν ἀκροκαθαριστῶν, μελῶν της, πρὸς παροχὴν τῶν ὡς ἄνω ἐργασιῶν.

γ) Τὸ τιμολόγιον καθορίζεται ὡς ἀκολούθως:

Α' Ζῶντα.

Βοοειδῆ, ἐκκένωσις, πλύσιμον κλπ. κατὰ τακίμι δραχ. 3.

Βοοειδῆ, ἐκμάδησις, βόες καὶ μόσχοι, ἀντιστοίχως, δραχ. 10 καὶ 15.

Λευκά: ἀμνοί - αἰγοπρόβατα, ἐκκένωσις, πλύσιμον κλπ. κατὰ τακίμιον δραχ. 0,60.

Ἀμνοί - αἰγοπρόβατα, ἐκμάδησις ἀντιστοίχως δραχ. 1. καὶ 1,50.

Β' Εἰσαγόμενα — ἐσφαγμένα

Βοοειδῶν, διὰ παροχὴν τῶν ἀνωτέρω μνημονευομένων ἐργασιῶν, κατὰ τακίμιον δραχ. 0,25 (*).

Λευκά: ἀμνοί - αἰγοπρόβατα, διὰ τὴν παρο-

(*) Κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 20 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 7ιι τῆς 15.9.1959 πράξεως καταθέσεως καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 17.9.1959.

(**) Κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 20 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 88 τῆς 18.9.1959 πράξεως καταθέσεως καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 23.9.1959.

(*) Τὸ τιμολόγιον τοῦτο θεωρηθὲν ἐσφαλμένον διωρθώθη εἰς τὸ ὀρθὸν εἰς δραχ. 1 διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10/1959 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου, κατατεθείσης εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 97 τῆς 5.10.1959 πράξεως καταθέσεως.

χήν τῶν ἀνωτέρω μνημονευομένων ἐργασιῶν, κατὰ ταχίμιον δραχ. 0,25.

δ) Τὰ ὡς ἄνω καθορισθέντα δικαιώματα τῶν μισθωτῶν θὰ εἰσπράττωνται μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐργασίας παρὰ τῆς ἐπιμελουμένης της ἐκτελέσεως ταύτης καὶ ἤδη διαδίκου ὀργανώσεως τῶν μισθωτῶν, ἐκδιδούσης τας σχετικὰς ἐξοφλητικὰς ἀποδείξεις.

ε) Ἡ παροῦσα ἰσχύει ἀπὸ 1 Μαΐου 1959

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη ἐν Πειραιεῖ τῇ 24 Αὐγούστου 1959

—

Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς ἀπόφ. 9]1959

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν κατεργασίας ἐντέρων περιοχῆς Πειραιῶς (*).

Διὰ ταῦτα

Ἐπιλῦον τὴν μεταξὺ 1) Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Κρέατος καὶ 2) τοῦ Σωματείου Ἐργατῶν Κατεργασίας Ἐντέρων Πειραιῶς ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου α) τοῦ Συνδέσμου Ζωεμπόρων Πειραιῶς, β) τοῦ Συνδέσμου Κρεοπωλῶν Κεντρικῆς Ἀγορᾶς Πειραιῶς «ὁ Πᾶν», 3) τοῦ Συνδέσμου Κρεοπωλῶν Κεντρικῆς Ἀγορᾶς Πειραιῶς «ἡ Ἕνωσις» καὶ 4) τοῦ Σωματείου Συνοικιακῶν Καταστηματαρχῶν Κρεοπωλῶν Πειραιῶς «ὁ Ἅγιος Γεώργιος» διένεξιν, ἀποφαίνεται κατὰ πλειοψηφίαν ὡς κάτωθι:

1) Ἀπορρίπτει τὰ ἐν τῷ αἰτιολογικῷ τῆς παρούσης ὡς ἀπορριπτέα κριθέντα.

2) Ὁρίζει, ὅτι:

α) Οἱ εἰσαγωγεῖς σφαγίων (ζωέμποροι καὶ κρεοπῶλαι), ἐν περιπτώσει εἰσαγωγῆς σφαγίων ἐσφαγμένων καὶ ἐγδαρμένων, προελεύσεως ἐκτὸς τῆς περιφερείας Πειραιῶς, ἐπ' ὀνόματί των εἴτε διὰ λογαριασμὸν τρίτων, προοριζομένων νὰ καταναλωθῶσιν ἐν Πειραιεῖ, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν πέριξ αὐτῶν Δήμων καὶ Συνοικισμῶν, ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἀναθέτωσι τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ συνόλου, τινῶν ἢ καὶ μιᾶς τῶν ἐπὶ τῶν ἐντέρων ἐργασιῶν, παραλαβῆς, καταμετρήσεως, ἀφαιρέσεως, ἐκκενώσεως, πλυσίματος, παγώματος καὶ παραδόσεως εἰς τοὺς δικαιοῦχους, εἰς τὰ ἐργατικὰ συνεργεῖα τῆς διαδίκου ἐργατικῆς ὀργανώσεως κατεργασίας ἐντέρων. Εἰς τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην ὑπόκεινται οἱ εἰσαγωγεῖς καὶ ἐν περιπτώσει ἀφίξεως ἐντέρων κεχωρισμένως καὶ ἀσχέτως πρὸς συγκεκριμένον φορτίον ἐσφαγμένων ζώων.

β) Ἡ ἐν διενέξει ἐργατικὴ ὀργάνωσις ὑποχρεοῦται εἰς ἔγκαιρον διάθεσιν εἰς τοὺς οἰκείους τόπους ἐργασίας τοῦ ἀναγκαίου ἀριθμοῦ συνεργείων ὑπ' αὐτῆς καταρτιζομένων, ἐξ ἐργατῶν ἐκκενωτῶν καὶ κατεργασίας ἐντέρων μελῶν της πρὸς παροχὴν τῶν ὡς ἄνω ἐργασιῶν.

γ) Τὸ τιμολόγιον καθορίζεται ὡς ἀκολούθως:

1. Ζ ῶ ν τ α.

Βοοειδῆ, τράβηγμα ἢ τράβηγμα καὶ ἐκκένωσις ἐντέρων κατὰ κεφαλὴν ζώου, δραχ. 3.

Λευκά, τράβηγμα ἢ τράβηγμα καὶ ἐκκένωσις ἐντέρων αἰγοπροβάτων κατὰ κεφαλὴν ζώου, δραχ. 1.40.

2. Ἐ σ φ α γ μ έ ν α

Βοοειδῆ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν μιᾶς ἢ τοῦ συνόλου τῶν ἀνωτέρω ἐργασιῶν κατὰ κεφαλὴν ζώων, δραχ. 1.

Λευκὰ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν μιᾶς ἢ τοῦ συνόλου τῶν ἀνωτέρω ἐργασιῶν ἐπὶ αἰγοπροβάτων κατὰ κεφαλήν, δρχ. 0.40.

δ) Τὰ ὡς ἄνω καθορισθέντα δικαιώματα τῶν μισθωτῶν θὰ εἰσπράττωνται μετὰ τὸ πέρας τῆς ὀργασίας παρὰ τῆς ἐπιμελουμένης τῆς ἐκτελέσεως ταύτης καὶ ἤδη διαδίκου ὀργανώσεως τῶν μισθωτῶν, ἐκδιδούσης τὰς σχετικὰς ἐξοφλητικὰς ἀποδείξεις καὶ ὅτι

ε) Ἡ παροῦσα ἰσχύει ἀπὸ 1ης Μαΐου 1959.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη ἐν Πειραιεῖ τῇ 24 Αὐγούστου 1959

—

Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Χανίων ἀπόφ. 4]1959

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐκδοροσφαγέων Ἡρακλείου Κρήτης (*).

Διὰ ταυτα

Μεταρρυθμίζον τὴν ἐκκαλουμένην ἐν μέρει ὡς πρὸς τὸ κοσοστὸν προσαυξήσεως καὶ ὡς πρὸς τὰς εἰς εἶδος παροχάς, τας ὁποίας ἀπορρίπτει.

α) Καθορίζει τὰ κατώτατα ὅρια ἀμοιβῆς τῶν ἐκδοροσφαγέων δια τὴν ἐν τοῖς Δημοτικοῖς Σφαγείοις Ἡρακλείου σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν τῶν ὑπὸ τῶν κρεοπωλῶν διατιθεμένων εἰς τὴν κατανάλωσιν ζώων ὡς ἑξῆς κατὰ κεφαλὴν σφαζομένου ζώου:

1) Ἀμνὸς καὶ ἐρίφια γάλακτος	δρχ.	5
2) Ἀμνοὶ μέχρι δύο ὀκάδων	»	5.50
3) Αἰγοπρόβατα	»	9
4) Μοσχος γάλακτος μέχρις 60 ὀκάδων	»	28
5) Μόσχος ἄνω τῶν 60 ὀκάδων	»	38
6) Βοοειδῆ μέχρι 100 ὀκάδων	»	70
7) Βοοειδῆ ἄνω τῶν 100 ὀκάδων	»	80
8) Βοοειδῆ ἐξωτερικοῦ	»	85
9) Χοιρίδια μέχρις 20 ὀκάδων	»	15
10) Χοῖρος 20—50 ὀκάδων	»	30
11) Χοῖρος ἄνω τῶν 50 ὀκάδων	»	42

β) Εἰδικῶς διὰ τὰς ὡς ἄνω ἐργασίας τὰς ἐκτελουμένας ἐκτὸς τῶν Δημοτικῶν Σφαγείων, ἀλλ' ἐντὸς τοῦ Δήμου Ἡρακλείου, παρέχεται προσαύξησις 20 ο/ο ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω τιμολογίου, διὰ δὲ τὰς ἐργασίας τὰς ἐκτελουμένας ἐκτὸς τῶν σφαγείων καὶ ἐκτὸς τοῦ Δήμου Ἡρακλείου παρέχεται προσαύξησις 22 ο/ο ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω τιμολογίου ἀμοιβῆς.

γ) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀποφάσεως ἄρχεται ἀπὸ 15 Ἀπριλίου 1959.

Ἀπεφασισθη καὶ ἐγένετο ἐν Χανίοις τῇ 17ῃ Ἰουλίου 1959 καὶ ἐδημοσιεύθη αὐτόθι τὴν 18ην ἰδίου μηνὸς καὶ ἔτους.

(*) Κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 20 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 89 τῆς 18.9.1959 πράξεως καταθέσεως καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 23.9.1959.

(*) Κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 20 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 91 τῆς 21.9.1959 πράξεως καταθέσεως καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 23.9.1959.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΕΠΙ ΜΙΑΣ ΝΕΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Ἐψηφίσθη προσφάτως καὶ ἀναμένεται νὰ δημοσιευθῇ μία σημαντικὴ διάταξις περὶ τῶν συνεπειῶν ἐκ τῆς παροχῆς ὑπὸ τῶν μισθωτῶν νομίμου καὶ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας (ἀνωτέρω, σελ. 1160).

Ἡ ἱστορία τῆς διατάξεως εἶναι γνωστή. Προηγήθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἐπανέλαβον τὸν ὅρον αὐτῆς αἱ ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1958 γενικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, ἀλλ' ὡς ἐκρίθη ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀπὸ συμφώνου μετὰ θεωρητικῶν, ἔλειψεν ἐκ τῆς διατάξεως αὐτῆς τοῦ Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου τὸ νόμιμον ἔρεισμα.

Ποῖος ὁ σκοπὸς τῆς νομοθετηθείσης ἤδη διατάξεως ἐξηγεῖται ἐπαρκῶς εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν (ἀνωτέρω σελ. 1160). Πιστεύει ὁ Νομοθέτης, ὅτι θὰ περιορισθῇ οὕτω ἡ καθόλου ὑπερωριακὴ ἀπασχόλησις, μὲ ἀπώτερον ἀποτέλεσμα τὴν προστασίαν τῶν ἐργαζομένων καὶ τὴν δικαιοτέραν κατανομὴν ἐργασίας μεταξὺ περισσοτέρων κατὰ τὸ δυνατὸν ἀτόμων. Εὐχόμεθα ἡ προσδοκία αὐτὴ νὰ πραγματοποιηθῇ, ἀποδεικνυομένου ἀβασίμου τοῦ φόβου, ὡς ἐπανειλημμένως ἐσημειώσαμεν, ὅτι τὸ μέτρον τῆς αὐξημένης ἀποζημιώσεως διὰ τὴν παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν δὲν θὰ ἀναστέλλῃ τὴν ὑποταγὴν τῶν μισθωτῶν εἰς τὴν παροχὴν αὐτῆς, πρῶτον διότι καὶ ἂν οἱ ἐργοδόται συμμορφοῦνται πρὸς τὸν νόμον, καταβάλλοντες τὴν ἀποζημίωσιν, αὐτοὶ οἱ ἴδιοι μισθωτοὶ δὲν θὰ ἀνθίσταντο εἰς αὐτό, ὑπὸ τὴν γνωστὴν ἀνεπάρκειαν τοῦ ἐργατικοῦ εἰσοδήματός των, καὶ δεύτερον διότι, καὶ ἂν ἤθελον νὰ βοηθήσουν τὰ ἁρμόδια κρατικὰ ὄργανα διὰ τὴν δίωξιν τῶν παραβατῶν τοῦ νόμου, θὰ ἐδίσταζον εἰς αὐτό, ὑπὸ τὸν φόβον τῆς ὀδυνηρᾶς, εἰς ἐποχὴν ἀνεργίας, ἀπολύσεως.

Ἂν ταῦτα διαψευσθοῦν εἰς τὴν πρᾶξιν, τότε θὰ ἐδικαιολογεῖτο ἀκόμη καὶ ἡ ἀήθης νομοθέτησις ἀποζημιώσεων ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων, ὡς γίνεται διὰ τῆς διατάξεως, ἐνῷ συγχρόνως παραμένουν αἱ ποιναὶ κυρώσεις, αἱ ὁποῖαι ἐξασθενοῦν κατά τινα τρόπον, ἀφοῦ ὁ Νομοθέτης ἔρριψε διὰ τὴν ἐπιδίωξίν του τὸ κυριώτερον βάρος εἰς τὰς ἀστικὰς κυρώσεις.

Ἀλλὰ ἡ διάταξις ἔχει καὶ τινας ἀγαθὰς συνεπείας ἀπὸ νομικῆς ἀπόψεως. Κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων τὰ Δικαστήρια, προκειμένου περὶ ἀκύρων συμβάσεων, ὡς εἶναι αἱ περὶ παροχῆς ἐργασίας ὑπὲρ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, ἐπεδίκαζον εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀποζημίωσιν βάσει τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ. Διότι ὅμως ἐπρόκειτο περὶ ἐνδοτικοῦ δικαίου, ἐδέχοντο ἰσχυρὰς τὰς παραιτήσεις μισθωτῶν ἀπὸ τῶν ἀποζημιώσεων αὐτῶν, πλὴν τῆς περιπτώσεως, κατὰ τὴν ὁποίαν διὰ τὴν παραίτησιν ἠσκήθη βία, ὁπότε, κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, ἐκηρύσσετο ἄκυρος. Ὅλοι ὅμως γνωρίζομεν, πόσον δυσαπόδεικτος εἶναι, καὶ ὑφισταμένη, ἡ βία, ἐνῷ συνήθης εἶναι ἡ περίπτωσις τῶν γενικῶν ἐξοφλητικῶν ἀποδείξεων. Εἰς αὐτὰς λοιπὸν τὰς ἐξοφλητικὰς ἀποδείξεις ὁ κακότροπος ἐργοδότης περιελάμβανε καὶ πᾶσαν ἀπαίτησιν τοῦ μισθωτοῦ ἐξ ὑπερωριακῆς ἐργασίας καὶ συνέβαινεν οὕτω ὅτι τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον σφοδρῶς, διὰ περισσοτέρων τῆς μιᾶς διατάξεων, ἀποδοκιμάζει, Ἐλλειπούσης ὅμως διατάξεως εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, εἰς τὸ ὁποῖον ἄλλωστε δὲν ὑπῆρχε μέχρι σήμερον ρύθμισις τοῦ θέματος ἀποζημιώσεως διὰ παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, κατ' ἀνάγκην ἤρχετο τὸ Ἀστικὸν Δίκαιον νὰ προστατεύσῃ τὸν μισθωτὸν μὲ τὴν ἐλλιπῆ προστασίαν του.

Ἡ εἰσαγομένη ἤδη εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον διάταξις, ἐκ λόγων κατ' ἐξοχὴν δημοσίας τάξεως, ἀποκλείει τὴν παραίτησιν ἀπὸ τῆς θεσπιζομένης ἀποζημιώσεως. Εἶναι, ἑπομένως, κατὰ τοῦτο ἐπωφελὴς διὰ τοὺς μισθωτούς, ἐνῷ, ἐξ ἄλλου, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ νόμου καὶ ὄχι περὶ μισθοῦ (ὁποίας ὑπάρχει ἐπὶ ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας), ἡ παραγραφὴ αὐτῆς εἶναι, κατὰ τὸ ἄρθρον 249 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, εἰκοσαετὴς καὶ οὕτω δὲν θὰ ἐλπίζουν οἱ παραβάται ἐργοδόται εἰς σύντομον παραγραφήν. Ἀφοῦ δέ, προκειμένου καὶ περὶ ποινικοῦ ἀδικήματος διωκομένου ἐξ ἐπαγγέλματος, ἰσχύει ἡ πενταετὴς παραγραφὴ τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος, δὲν θὰ ἐλπίζουν ἐπίσης οἱ αὐτοὶ ἐργοδόται, διατελοῦντες ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῶν ἁρμοδίων κρατικῶν ὀργάνων, εἰς σύντομον (τριῶν μηνῶν ἀπὸ τοῦ ἀδικήματος) παραγραφήν, ἀρκεῖ τὰ κρατικὰ ὄργανα νὰ ἀγρυπνοῦν ἐπὶ τῆς πιστῆς ἐφαρμογῆς τῶν νομοθετικῶν περὶ ὡρῶν ἐργασίας διατάξεων.

Διὰ νὰ βοηθηθῇ ὅμως τὸ ἔργον τῶν καταδιωκτικῶν Ἀρχῶν, ὑπάρχουν καὶ ἄλλα μέσα, τὰ ὁποῖα, ἂν ἐνομοθετοῦντο, θὰ συνέβαλλον, νομίζομεν, σπουδαίως εἰς τὴν καταστολὴν τῶν παραβάσεων. Εἶναι γνωστόν, ὅτι εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια καὶ συγκεκριμένως εἰς τὰ δικαστήρια τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν εἰσρέει πλῆθος ὑποθέσεων μὲ διαφορὰς χρηματικῆς ἀποζημιώσεως ἐκ παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας. Τὰ Δικαστήρια ταῦτα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀποδείξεων ἀποκαλύπτουν τὰς παραβάσεις διὰ τὴν ἐπιβολὴν τῶν ἀστικῶν κυρώσεων. Ἀλλὰ δὲν φθάνουν αὐταί. Πρέπει καὶ νὰ γνωρίζῃ ὁ ἐργοδότης, ὅτι, ὅταν βεβαιωθῇ ἡ ἀστικὴ ἀξίωσις ἀπὸ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, θὰ ἀκολουθήσῃ καὶ ἡ ποινικὴ δίωξις. Δι' αὐτὸ θὰ ἦτο χρήσιμον νὰ νομοθετηθῇ ὑποχρέωσις τοῦ γραμματέως τοῦ ἁρμοδίου πολιτικοῦ δικαστηρίου νὰ ὑποβάλλῃ ἀμελλητὶ εἰς τὸν κ. Εἰσαγγελέα τῶν Πλημμελειοδικῶν ἀντίγραφον τῆς ὁριστικῆς καὶ τελεσιδίκου πολιτικῆς ἀποφάσεως, διὰ τῆς ὁποίας βεβαιοῦται ἡ παράβασις, διὰ νὰ ἀκολουθήσῃ ἡ ποινικὴ δίωξις.

Οὕτω θὰ βαίνουν ἐν στενῇ ἀλληλοεξαρτήσει αἱ κυρώσεις, ἀστικαὶ καὶ ποιναί, καὶ βεβαίως οὐδεὶς ἐχέφρων ἐργοδότης θὰ μένῃ ἥσυχος πρὸ τῆς ἀπειλῆς τῆς βεβαίας ἐπιβολῆς ἀμφοτέρων τῶν κυρώσεων, ἐνῷ, ἐξ ἄλλου, γνωρίζων, ὅτι θὰ ἀκολουθήσουν ἀσφαλῶς αἱ ποιναὶ κυρώσεις, δὲν θὰ χρησιμοποιῇ τὸν μισθωτὸν εἰς παρανόμους ὑπερωρίας, ἢ χρησιμοποιῶν θὰ σπεύδῃ νὰ καταβάλλῃ εἰς τὸν μισθωτὸν τὰς ἀστικὰς ἀποζημιώσεις, διὰ νὰ μὴ ὑπάρξουν αἱ δικαστικαὶ αὐταὶ ἐξελίξεις.

Πολύ, τέλος, ἐπιτυχὴς εἶναι ἡ διάταξις περὶ ἀκυρότητος τῶν συμφωνιῶν ὅτι αἱ ἀποζημιώσεις αὐταὶ θὰ καλύπτωνται ὑπὸ τῶν καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ὑπερτέρων τῶν ἐλαχίστων ὁρίων ἀποδοχῶν (διάταξις, ἡ ὁποία ἐξηγεῖται εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν, ἀνωτέρω σελ. 1160, διατὶ ἐνομοθετήθη).

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 18—Τεῦχος 21 (435)

Ἀθῆναι, 1 Νοεμβρίου 1959

Η ΝΕΑ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΡΥΘΜΙΣΙΣ ΤΩΝ ΑΞΙΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΚ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΥΠΕΡΩΡΙΩΝ

Ὑπὸ τοῦ κ. Π. Κ. ΒΕΡΡΟΙΟΠΟΥΛΟΥ, Δ. Ν., Δικηγόρου

Ι.α. Ὡς «πραγματικὴ κατάστασις» ἐμφανίζεται παρ' ἡμῖν ἡ παράνομος ὁμαδικὴ ὑπεραπασχόλησις μισθωτῶν, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ ἐργατικὸν δυναμικὸν τῆς χώρας μαστίζεται ὑπὸ χρονίας ἀνεργίας καὶ ὑποαπασχολήσεως, ὥστε εἰς τὴν τοιαύτην ὑπεραπασχόλησιν δὲν τείνουν οἱ ἐργοδόται πιεζόμενοι ὑπὸ ἀνεπαρκοῦς προσφορᾶς ἐργασίας.

Πραγματοῦται δὲ ἡ τοιαύτη παράνομος ὑπερωριακὴ ἐργασία τῶν μισθωτῶν παρὰ τὰς ἀπειλουμένας ὑπὸ τῶν π.δ. 27 Ἰουνίου/4 Ἰουλίου 1932, 8/13 Ἀπριλίου 1932 καὶ 8/14 Μαρτίου 1930 ποινικὰς κυρώσεις, οὐχὶ πάντοτε τῇ πιεστικῇ προτάσει τῶν ἐργοδοτῶν, οὐδὲ πάντοτε δι' ἐξαναγκασμοῦ τῶν μισθωτῶν εἰς ταύτην δι' ἀπειλῶν ὑλικῆς ζημίας ἢ ἠθικῆς βλάβης.

β. Τὰ αἴτια τῆς τοιαύτης διὰ ποινικῶν μόνον κυρώσεων μέχρι πρό τινος χρόνου ἀντιμετωπιζομένης κοινωνικῶς ἀπροσφόρου διαγωγῆς εὑρίσκονται κυρίως ἀφ' ἑνὸς εἰς τὴν τάσιν τῶν ἐργοδοτῶν, ὅπως ἀπασχολοῦν τοὺς μισθωτοὺς μὲ τὰς ἐλαχίστας δυνατὰς οἰκονομικὰς ἐπιβαρύνσεις ἢ καὶ τεχνικοοργανωτικὰς ἐπιπλοκάς, εἰς ἣν τάσιν φέρονται ἐξ ἐλλείψεως συνειδήσεως τῆς κοινωνικῆς εὐθύνης (1) καὶ τῆς ὑποχρεώσεως προνοίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὴν προσπάθειαν τῶν μισθωτῶν, ὅπως οὗτοι διὰ τῆς ἔστω παρανόμου ἐργασίας των ἐπαυξάνουν τὰς ἀποδοχάς των πρὸς κάλυψιν βασικῶν βιοτικῶν ἀναγκῶν, ἐνίοτε ὅμως οὐχὶ μόνον αὐτῶν, δεικνύοντες ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει ἔλλειψιν κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης ἔναντι ἀνέργων συναδέλφων καὶ χαλαρὰν συνδικαλιστικὴν συνείδησιν.

Ἐκ τῆς τοιαύτης σιωπηρᾶς, ἔστω καὶ ἐξηναγκασμένης συμφωνίας τῶν μερῶν τῆς σχέσεως ἐργασίας πρὸς ἀποσιώπησιν τῆς παρανομίας, τῆς δυσαναλόγου πρὸς τὸ μέγεθος τῶν συλλογικῶν παραβάσεων τῆς περὶ ὡρῶν ἐργασίας νομοθεσίας συνδικαλιστικῆς ἀντιδράσεως καὶ τῆς ἀνυπαρξίας οὐσιαστικοῦ διὰ κρατικῶν ὀργάνων ἐλέγχου, καθίστατο ἀνεφάρμοστος ἐν τῇ πράξει ἡ ἐπιβολὴ τῶν προβλεπομένων ποινικῶν κυρώσεων.

γ. Ὑπὸ τὰ κοινωνικοοικονομικὰ δεδομένα τῶν οὕτω πως διαμορφωθεισῶν συνθηκῶν ἐργασίας κατέστη πλέον σαφές, ὅτι οἱ ἰσχύοντες δημοσίας τάξεως κανόνες δικαίου περὶ ὡρῶν ἐργασίας οὐδεμίαν ἀνασταλτικὴν ἐπίδρασιν ἤσκουν ἐπὶ τῆς διαγωγῆς τῶν κοινωνικῶν ὁμάδων, εἰς ἃς ἀφεώρων. Ἡ ἄνευ κοινωνιολογικῆς ἐρεύνης τῶν παραγόντων διατηρήσεως ἢ καὶ ἐπιβολῆς νέου κανόνος δικαίου ἐφαρμογὴ τούτου προσκρούει εἰς τὴν λανθάνουσαν ἀντίστασιν τοῦ κοινωνικοῦ περιβάλλοντος, ὁ δὲ κανὼν δικαίου ἀπωθεῖται τοῦ κοινωνικοῦ ὀργανισμοῦ ὡς ξένον σῶμα(*).

Τοιαύτην ἀπώθησιν ὑφίσταντο αἱ μέχρι πρό τινος ἰσχύουσαι διατάξεις περὶ ἀνωτάτων ὁρίων ἀπασχολήσεως μισθωτῶν.

δ. Πρὸ τῆς ἀδιαφορίας τοῦ νομοθέτου πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ἀρνητικῆς ἀντιδράσεως εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὡς ἄνω κανόνων ἐπεχειρήθη κατ' ἀρχάς, ἄνευ σοβαρᾶς προσπαθείας ἐντοπίσεως τῶν γενεσιουργῶν λόγων, ἡ λύσις τοῦ προβλήματος τῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερο-

(1) Wieacker, Das Sozialmodell der klassischen Privatrechtsgesetzbücher und die Entwicklung der modernen Gesellschaft, 1953, σ. 25. «Das Ethos unserer Zeit sofern wir wagen können schon von einem solchen zu sprechen ist das der Verantwortung». Burdeau, Traité de Science politique, τόμ. VI No 174.

(2) Savatier, Les métamorphoses économiques et sociales du droit privé d'aujourd'hui, II (1959) Nos 111 ἐπ. σ. 138 ἐπ.

μένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων διὰ τῆς παραγράφου 7 τῆς 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς προσετέθη εἰς τὰς ἀλυσιτελῶς ἀπειλουμένας ποινικὰς κυρώσεις καὶ ἀποτρεπτικὴ εἰς βάρος τοῦ ἐργοδότου «ἀποζημίωσις» ἴση πρὸς τὸ ὡρομίσθιον τοῦ μισθωτοῦ, ηὐξημένον κατὰ 75 ο/ο. Τὴν διάταξιν ταύτην περιέλαβον καὶ αἱ ἀπὸ 22.8.1958 γενικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας.

Οὕτω τὸ πρῶτον προκαθωρίσθη διὰ κανονιστικῆς διατάξεως «ἀποζημίωσις» παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας. Αἱ ἀντιδράσεις τῶν ἐνδιαφερομένων ὁμάδων καὶ ἡ ἐξ αὐτῶν τυχὸν ὠφέλεια τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου (μείωσις ἀνεργίας, προφύλαξις ὑγείας μισθωτῶν) δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ καταγραφοῦν λόγῳ τοῦ βραχυχρονίου τῆς ἰσχύος τῆς ὡς ἀνισχύρου τελειωτικῶς κριθείσης διατάξεως. Ἐνδιαφέρει παρὰ ταῦτα ἡ διάταξις αὕτη, ἡ συγγενὴς πρὸς τὴν τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ψηφισθέντος προσφάτως νομ. δ/γματος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων», διότι ἐπ' αὐτῆς ἐτέθη τὸ ἐρώτημα περὶ τῆς νομικῆς φύσεως τῆς τοιαύτης ὡς ἐχαρακτηρίζετο «ἀποζημιώσεως» διὰ παροχὴν παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας.

Καὶ τὰ μὲν δικαστήρια τῆς οὐσίας, ἀκολουθοῦντα τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας, ὡς καὶ μέρος τῆς θεωρίας, ἐδέχθησαν, ὅτι διὰ τῆς διατάξεως αὐτῆς ἐπεβλήθη εὐθέως καταβολὴ ηὐξημένου μισθοῦ (προσαυξήσεως ὡρομισθίου) καὶ διὰ παρανόμους ὑπερωρίας, μὴ ἀπαιτουμένης ὑπάρξεως βάσεως ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐν τῇ σχετικῇ ἀγωγῇ, ὁ δὲ Ἄρειος Πάγος, ὡς καὶ σύμφωνος ἐν τῇ θεωρίᾳ γνώμη, ἐδέχθησαν ἀντιθέτως, ὅτι διὰ τῆς «ἀποζημιώσεως» ταύτης προσδιωρίσθη ἁπλῶς, καθ' ὑπέρβασιν ἐξουσιοδοτήσεως, ὥστε ἀνισχύρως, τὸ ποσὸν τοῦ κατ' ἄρθρ. 904 Ἀστικοῦ Κώδικος ἐν περιπτώσει παροχῆς παρανόμου ἐργασίας ἀποδοτέου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου (3).

Ἡ τελευταία αὕτη ἄποψις, ἥτις καὶ ὑπερίσχυσε τελικῶς, ἀποτελέσασα, ὡς ἐκ τοῦ ἐπελθόντος ἀποτελέσματος, καὶ τὴν occasio legis τοῦ ἄρθρ. 8 τοῦ ὡς ἄνω ν. δ/τος, ἐκκινεῖ ἐκ τῆς ἀρχῆς ὅτι ἐπὶ ἀκύρου συμφωνίας περὶ παροχῆς παρανόμων ὑπερωριῶν συμφώνως πρὸς τὰς γενικὰς τοῦ ἀστικοῦ δικαίου ἀρχὰς δὲν προκύπτει δικαίωμα τοῦ παρανόμως ἐργασθέντος πρὸς λῆψιν μισθοῦ καὶ τῶν σχετικῶν προσαυξήσεων τούτου, γεννᾶται δὲ μόνον δικαίωμα αὐτοῦ, ὅπως ἀξιώσῃ παρὰ τοῦ ἀδικαιολογήτως πλουτήσαντος διὰ τῆς ἀποδοχῆς τῆς παρανόμου ταύτης ἐργασίας ἐργοδότου τὴν ἀπόδοσιν τοῦ χρηματικοῦ ποσοῦ, καθ' ὃ οὗτος ἐπλούτησεν ἀδικαιολογήτως, τῆς ἀκυρότητος τῆς συμφωνίας ἐνεργούσης ex tunc καὶ ἐν τῇ σχέσει ἐργασίας.

Ὅτι ἡ ἄποψις αὕτη δὲν συμπορεύεται πρὸς τὴν σύγχρονον ἐν τῇ θεωρίᾳ τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου θεμελίωσιν τῶν ἀξιώσεων τοῦ μισθωτοῦ ἐξ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας καὶ εἰδικώτερον ἐκ παρανόμων ὑπερωριῶν καὶ ὅτι ὑπὸ τὰς ἰδίας πρὸς τὸ ἡμέτερον (πρὸ τοῦ ὡς ἄνω ν. δ/τος) δίκαιον νομοθετικὰς βάσεις ἐπεκράτησεν εἰς ἀλλοδαπὰ δίκαια ἐργασίας ἡ ἀρχὴ τῆς ex nunc ἐνεργείας τῆς ἀκυρότητος, ὥστε νὰ τίκτωνται καὶ ἐξ ἀκύρου ἢ ἀκυρωτοῦ συμβάσεως ἐργασίας οἱονεὶ συμβατικαὶ ἀξιώσεις (μισθοῦ καὶ προσαυξήσεων αὐτοῦ) τοῦ παρασχόντος ἐργασίαν μισθωτοῦ, κατεδείχθη ἀλλαχοῦ, ἔνθα καὶ παραπέμπομεν (4).

ΙΙ. Διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρ. 8 τοῦ ὡς ἄνω ν. δ/τος ὡρίσθη, ὅτι «μισθωτοὶ ἀπασχολούμενοι ἐπὶ πλέον τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, πέραν τῶν ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεών των, δικαιοῦνται καὶ ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς 75 ο/ο τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου των».

Ἡ ὡς ἄνω διάταξις εἰσάγει νέον δίκαιον, ἀποσαφηνίζον τὰς ὑπὸ τὸ προϊσχῦσαν γεννηθείσας ἀμφιβολίας ὡς πρὸς τὴν φύσιν τῶν ἀξιώσεων τοῦ παρανόμως ὑπερωριακῶς ἐργασθέντος μισθωτοῦ. Καὶ δή:

1) Τυγχάνει ἐμμέσου, πλὴν σαφοῦς, νομοθετικῆς ἀναγνωρίσεως ἡ ἐν τῇ νομολογίᾳ κρατοῦσα καὶ ὑπὸ μέρους τῆς ἐπιστήμης τοῦ ἑλληνικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ὑποστηριζομένη γνώμη, καθ' ἣν ἐξ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας τίκτονται ἀξιώσεις τῶν μισθωτῶν μόνον κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀρχὰς τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, οὐχὶ δὲ συμβατικαὶ ἢ οἱονεὶ συμβατικαὶ τοιαῦται.

2) Πέραν τῶν ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεων τοῦ παρανόμως ὑπερωριακῶς ἀπασχοληθέντος μισθωτοῦ ἐπιβάλλεται εἰς βάρος τοῦ ἐργοδότου καὶ ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ ἰδιωτικὴ ἢ οἱονεὶ ποινή.

(3) Βλ. ΕΕΔ 18, 354 ἐπ. μετὰ παραπομπῶν. Πρόσθες Πρωτ. κείου Ἀθηνῶν 4550/1959, ΕΕΔ 18, 953, ἥτις ἀκολουθεῖ τὴν γνώμην τοῦ Α.Π.

(4) ΕΕΔ 18, 353 ἐπ. μετὰ παραπομπῶν.

ἐκ χρηματικοῦ ποσοῦ ἀνερχομένου εἰς 75 ο/ο τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου τοῦ παρανόμως ἐργασθέντος δι' ἀκύρου συμφωνίας μισθωτοῦ.

6. Ἐπὶ τοῦ 1). Διὰ τῆς τοιαύτης ἐμμονῆς εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀρχῶν καὶ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας ὀπισθοδρομεῖ ὁ νομοθέτης, ἂν ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν παλαιότεραι προσπάθειαι αὐτοῦ (ἄρθρον 2 § 6 ν.δ. 2511/1953, μὴ ἰσχύοντος ἤδη, ν. 3198/1955), δι' ὧν ἐπεδιώχθη ἔστω καὶ ἀνεπιτυχῶς ἡ ρύθμισις ἐπὶ νέων βάσεων τῶν ἀξιώσεων τῶν μισθωτῶν ἐξ ἀκύρων συμβάσεων)(5).

Ὁ ἐργασθεὶς παρανόμως ὑπερωριακῶς μισθωτὸς δέον ὅπως θεμελιώσῃ τὴν ἀξίωσίν του ἐπὶ τῶν ἄρθρ. 904 ἐπ. Α.Κ., ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ὡς ἄνω ν. δ/τος, διότι ἐκ τῆς τοιαύτης ἐργασίας του γεννᾶται κατὰ νόμον ἀξιώσις πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου, οὐχὶ δὲ ἀξίωσις ἐπὶ τὸν μισθὸν (ὡρομίσθιον). Ὁ μισθωτὸς δύναται νὰ ἀξιώσῃ οὐχὶ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ζημίας, ἣν ὑπέστη, ἀλλὰ τὸ χρηματικὸν ποσόν, κατὰ τὸ ὁποῖον πράγματι ἐπλούτησεν εἰς βάρος του ὁ ἐργοδότης διὰ τῆς παρανόμου ἐργασίας.

Τοῦτο δέ, μὴ ἀποδεικνυομένου συνήθως ἐν τῇ πράξει μείζονος πλουτισμοῦ, εἶναι, κατὰ παγίαν νομολογίαν καὶ τὴν μᾶλλον κρατοῦσαν ἐν τῇ ἐπιστήμῃ γνώμην, τὸ ποσόν, ὅπερ ὁ ἐργοδότης θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτὸν οὐχὶ ἀναγκαίως καὶ ὑπερωριακῶς ἀπασχολούμενον ἢ ἔχοντα οἰκογενειακὰ βάρη ἢ πρεσβυπηρεσίαν, ἤτοι ποσὸν καλύπτον τὰ ἐπὶ πλέον ὡρομίσθια ὑπολογιζόμενα ἐπὶ τῶν κατωτάτων ὁρίων νομίμων ἀποδοχῶν ἄνευ προσαυξήσεώς τινος (6).

Πρὸς ἀποτροπὴν τῶν ἀνεπιεικῶν ἀποτελεσμάτων, τῶν προκυπτόντων ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς κρατούσης ἐν τῇ νομολογίᾳ καὶ ἐπιστήμῃ γνώμης, ὑπεστηρίχθη ἐν τῇ θεωρίᾳ ἡ μὴ εὑροῦσα ἀπήχησιν ἐν τῇ νομολογίᾳ ἄποψις, ὅτι ὁ πλουτισμὸς τοῦ ἐργοδότου δὲν ἀνέρχεται εἰς τὸ ποσόν, ὅπερ ὁ ἐργοδότης θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτόν, ὃν ἐκτάκτως θὰ προσελάμβανεν, ἀλλὰ εἰς τὸ ποσόν, τὸ ὁποῖον ὁ ἐργοδότης θὰ κατέβαλλεν εἰς αὐτὸν τοῦτον τὸν ἐργαζόμενον, ἐὰν συνέτρεχον αἱ νόμιμοι προϋποθέσεις καὶ εἶχον τηρηθῆ αἱ ἀπαιτούμεναι διατυπώσεις πρὸς ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησίν του (7).

Καὶ αἱ δύο ὡς ἄνω ἀπόψεις περὶ ἀποδοτέου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου, θέτουσαι ὡς κριτήριον καὶ ἐξισώνουσαι πρὸς τὴν ἀποδοτέαν ὠφέλειαν, ἡ μὲν πρώτη τὸν μισθὸν τρίτου τινὸς μισθωτοῦ, ἡ δὲ δευτέρα τὸν μισθὸν αὐτοῦ τοῦ ἰδίου τοῦ παρανόμως ἐργασθέντος μισθωτοῦ, ἐὰν ἐγκύρως συνεβάλλετο, δὲν λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν των, ὅτι, ἐνῷ αἱ διατάξεις τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ Α.Κ. ἀποβλέπουν εἰς τὴν ἀπόδοσιν ἑκατέρωθεν περιουσιακῶν ὠφελειῶν, ἐν τῷ συγχρόνῳ ἐργατικῷ δικαίῳ ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται εἰς καταβολὴν μισθοῦ καθοριζομένου καθ' ὕψος κανονιστικῶς διὰ τὸν μισθωτὸν συγκεκριμένου κλάδου καὶ συγκεκριμένης ὑπηρεσιακῆς καὶ προσωπικῆς καταστάσεως (8), μισθοῦ μὴ ἀποτελοῦντος μόνον ἀντάλλαγμα παρασχεθείσης συνήθους ἢ ἰδιαιτέρας φύσεως ἐργασίας, ἀλλὰ κανονιστικῶς προσδιοριζόμενον εἰσόδημα τοῦ συγκεκριμένου μισθωτοῦ, δι' οὗ σκοπεῖται ἡ ἐξασφάλισις τῆς σωματικῆς καὶ πνευματικῆς του διαβιώσεως καὶ ὑποβοηθεῖται ἡ συντήρησις τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας του (9) καὶ ὅπερ αὐξάνεται ἀναλόγως τοῦ χρόνου παροχῆς ὁμοειδοῦς ἢ ὁμοτίμου ἐργασίας, τοῦ βαθμοῦ τῆς καθ' ἡμέραν ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ καὶ τέλος ὡς παροχὴ ὀφείλεται ἐνίοτε καὶ ἄνευ ἀντιπαροχῆς ἐργασίας (10).

Ὡς ἐκ τούτου ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ὠφέλεια τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀρχὰς τοῦ περιουσιακοῦ δικαίου εἶναι κατ' ἀρχὴν κατωτέρα ποσοτικῶς τῶν ἀποδοχῶν, αἵτινες θὰ ὠφείλοντο ἐπὶ τῇ βάσει ἐγκύρου συμβάσεως εἰς τὸν συγκεκριμένον μισθωτόν, ἤτοι ἡ ἀποδοτέα ἀξία τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ εἶναι ἀκριβῶς τὸ πο-

(5) ΕΕΔ 18, 358 (στ.).

(6) Βλ. νομολογίαν καὶ βιβλιογραφίαν ἐν ΕΕΔ 18, 356 ὑποσ. 23. Πρόσθες Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 4550/1959, ΕΕΔ 18, 953.

(7) Βλ. ΕΕΔ 18, 356 μετὰ παραπομπῶν.

(8) Περὶ τῆς μεθόδου τοῦ καθορισμοῦ βλ. ΕΕΔ 18, 361 - 362 μετὰ παραπομπῶν. Fürsteuberg, Probleme der Lohnstruktur, Die wirtschaftliche und soziale Struktur der Lohnunterschiede, 1958.

(9) ΕΕΔ 18, 361 μετὰ παραπομπῶν, Σιμωνέτου, Δώδεκα μελέται σ. 383 ὑποσ. 4, Ἀγαλλοπούλου, Ἐργατικὸν Δίκαιον σ. 159 (στ.), Savatier, Métamorphoses, I (1952²) No 220, σ. 197: «En réalité, c'est aujourd'hui l'employeur que l'on traite comme premier débiteur alimentaire de tous ceux qu'il fait travailler» βλ. καὶ II (1959) No 57, Nikisch, Arbeitsrecht I² σ. 281, Rivero - Savatier, Droit du travail, 1956 σ. 378 ἐπ., Brun - Galland, Droit du travail, 1958 σ. 206 - 207, Molitor, RdA 59, 4.

(10) Βλ. ΕΕΔ 18, 361 μετὰ παραπομπῶν.

σόν, ὅπερ θὰ κατέβαλλεν ὁ ἐργοδότης εἰς τὸν ἴδιον μισθωτόν, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ μέρους ἐκείνου τῶν ἀποδοχῶν, αἵτινες κατὰ συμβατικὴν ἢ κανονιστικὴν διάταξιν ἀφοροῦν εἰς τὸ πρόσωπον καὶ οὐχὶ εἰς τὴν διατίμησιν τῆς περιουσιακῆς ἀξίας τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ (11).

γ. Ἐπὶ τοῦ 2). Εἰς τὸν ἐργοδότην ἐπιβάλλεται, σὺν τῇ ὑποχρεώσει ἐπιστροφῆς τῆς ὠφελείας του ἐκ τῆς παρασχεθείσης παρανόμως ἐργασίας, καὶ ἡ ὑποχρέωσις καταβολῆς εἰς τὸν μισθωτὸν κατὰ νόμον ὡρισμένου ποσοῦ, ὑπὸ μορφὴν ἰδιωτικῆς ποινῆς. Ἡ διάταξις αὕτη δὲν προβλέπει προσαύξησιν μισθοῦ (ὡρομισθίου), ἅτε τῆς ὅλης σχέσεως κατὰ νόμον στηριζομένης ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐλλείψει ἐγκύρου συμβατικῆς βάσεως, ἐξ ἧς βάσεως καὶ μόνον ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν κρατοῦσαν γνώμην ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ γεννῶνται ἀξιώσεις μισθοῦ. Ἐξ ἑτέρου δὲν θεσπίζεται δι' αὐτῆς ἀποζημίωσις τοῦ περιουσιακοῦ δικαίου. Περιέχει ἡ διάταξις ἀπειλὴν κακοῦ εἰς βάρος τοῦ παραβαίνοντος τὴν ὑποχρέωσίν του, ἔστω καὶ ἂν δὲν συντρέχουν οἱ ὅροι ἀποζημιώσεως τοῦ περιουσιακοῦ δικαίου, ἤτοι ὕπαρξις ὑλικῆς ζημίας, ἔστω καὶ ἠθικῆς βλάβης, ἀπόδειξις τούτων καὶ ὡς ἐκ τούτου ὑποχρέωσις πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου τούτου (12). Ἡ τοιαύτη χαρακτηριζομένη ὡς «ἀποζημίωσις» ποινὴ ἐπιβάλλεται πάντοτε, ἀρκεῖ καὶ μόνον νὰ ἀποδειχθῇ ἡ συνδρομὴ παρανόμου ὑπερπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ, δὲν ἐφαρμόζονται δὲ ἐπ' αὐτῆς αἱ ἐπὶ ἀποκαταστάσεως ζημιῶν κρατοῦσαι ἀρχαί, ὡς π.χ. ἡ ἐκ τοῦ συντρέχοντος πταίσματος μείωσις ἀποζημιώσεως.

Καταβλητέον εἶναι ποσὸν ἐξ 75 ο/ο τοῦ καταβαλλομένου (πράγματι) ὡρομισθίου (τοῦ νομίμου χρόνου ἐργασίας), οὐχὶ δὲ ποσὸν ἀνερχόμενον εἰς τὸ ὡς ἄνω ὡρομίσθιον ηὐξημένον κατὰ 75 ο/ο, ὡς ἐθέσπιζεν ἡ παράγραφος 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως (13). Ἡ ἰδιωτικὴ αὕτη ποινὴ ἐπιβάλλεται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ὡς ἄνω ν. δ/τος. Ποσὰ καταβληθέντα κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παραγράφου 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως δὲν ἀναζητοῦνται κατὰ τὴν παράγραφον 3 ἄρθρ. 8 τοῦ ὡς ἄνω νομ. δ/γματος.

δ. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καταδεικνύεται, ὅτι ὁ παρανόμως ἐργαζόμενος καθ' ὑπερωρίαν μισθωτὸς δικαιοῦται, βάσει τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ὡς ἄνω ν. δ/τος, πρῶτον μὲν ἀποδόσεως τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου, ἥτις οὐδὲ κἂν ποσοτικῶς ἐξισοῦται συνήθως πρὸς τὸ πράγματι καταβαλλόμενον ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ὡρομίσθιον τοῦ νομίμου χρόνου ἐργασίας, τόσον κατὰ τὴν κρατοῦσαν ἐν τῇ νομολογίᾳ γνώμην (ὡρομισθίων κατωτάτων ὁρίων μισθοῦ τρίτου τοῦ ἰδίου κλάδου μισθωτοῦ, ἄνευ προσαυξήσεώς τινος, βλ. ἀνωτ. ὑπὸ ΙΙβ), ὅσον καὶ κατὰ τὴν ὀρθοτέραν, καθ' ἡμᾶς, γνώμην ὑπολογισμοῦ τῆς ἐπιστρεπτέας περιουσιακῆς ὠφελείας ἐν τῇ σχέσει ἐργασίας (ἀνωτ. ὑπὸ ΙΙβ). Δεύτερον δὲ δικαιοῦται καὶ χρηματικοῦ ποσοῦ ἀνερχομένου εἰς 75 ο/ο τοῦ πράγματι καταβαλλομένου εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον τὸν παρανόμως ἐργασθέντα ὡρομισθίου (νομίμων ὡρῶν ἐργασίας).

Ἡ διὰ τῆς ρυθμίσεως ταύτης ἐπερχομένη ζημία εἰς τὸν μισθωτὸν καὶ ἀντιστοίχως ἡ ὠφέλεια τοῦ ἐργοδότου εἶναι τόσον ἄμεσος, ὅσον καὶ ἔμμεσος.

δα) Ἂν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρ. 8 τοῦ ὡς ἄνω ν. δ/τος καθορίζεται ἡ ἀμοιβὴ διὰ νομίμους ὑπερωρίας ὡς ἴση πρὸς τὸ καταβαλλόμενον (πράγματι) ὡρομίσθιον ηὐξημένον κατὰ 25 - 50 ο/ο (14), δὲν ἀποκλείεται, ὅπως ἐν τῇ πράξει ἐμφανισθοῦν περιπτώσεις, καθ' ἃς ὁ ἐργοδότης θὰ ἐπιδιώκῃ τὴν παράνομον ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν ἐκείνων τῶν μισθωτῶν, οἵτινες ἀμείβονται δι' ὑψηλοτέρων τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν καὶ εἰς ἣν περίπτωσιν θὰ ἠδύνατο διὰ καταλλήλων ἐνεργειῶν νὰ ἀπασχολήσῃ τούτους ὑπερωριακῶς νομίμως.

Τοιαύτη δὲ συμβατικὴ ἀμοιβὴ δὲν εἶναι ἀσυνήθης ἐπὶ ὑπαλλήλων. Ἡ ἐν τῷ κατωτέρω παρατιθεμένῳ παραδείγματι «ἐξοικονόμησις δαπανῶν» ὑπὸ τοῦ παρανομοῦντος ἐργοδότου εἶναι πρόδηλος.

Λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν περίπτωσις, καθ' ἣν ἡ μηνιαία ἀμοιβὴ κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν ὑπαλλήλου κλάδου τινὸς (λεγόμενος βασικὸς μισθὸς) ἀνέρχεται εἰς 1.760 δραχ., ἐφ' ὅσον δὲ συντρέχουσιν προσωπικοὶ ἢ ὑπηρεσιακοὶ λόγοι προστίθενται ἐπιδόματα οἰκογενειακῶν βαρῶν.

(11) Περὶ αὐτῶν βλ. ΕΕΔ 18, 361 - 362.

(12) Περὶ ἰδιωτικῆς ποινῆς βλ. *Μπαλῆ*, Ἐνοχικὸν Γεν. Μέρος, 1954 2α ἐκδ., § 100 σ. 338, Σόντην, ΕρμΑΚ Εἰσαγ. 402 - 403 ἀριθ. 7.

(13) Βλ. Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 6302/1958, ΕΕΔ 17, 705.

(14) Ὑπὸ τὸ προϊσχῦον δίκαιον τῆς § 6 τῆς 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὑπεστηρίζετο, ὅτι ἡ προσαύξησις τῶν 50 ο/ο ἐπὶ τοῦ ὡρομισθίου διὰ τὰς πέραν τῶν 60 ὡρῶν νομίμους ὑπερωρίας ἔδει νὰ ὑπολογίζηται ἐπὶ τοῦ ὡρομισθίου τῶν κατωτάτων ὁρίων νομίμων ἀποδοχῶν, *Καποδίστριας*, ΕΕΔ 16, 634.

προσαυξήσεις προϋπηρεσίας ἢ πολυετίας δυνάμει τῆς ἰσχυούσης κανονιστικῆς διατάξεως.

Ἀπασχολεῖται τοιοῦτος ὑπάλληλος ἀντὶ συμβατικῆς ἀμοιβῆς 3000 δραχμῶν μηνιαίως, ἐξ ὧν 2.420 ἀποτελοῦν τὸν νόμιμον μισθόν, ἀναλυόμενον οὕτω: 1.750 βασικὸς σὺν 650 προσαύξησις προϋπηρεσίας ἢ πολυετίας σὺν 120 οἰκογενειακὰ βάρη. Ὁ ὡς ἄνω ὑπάλληλος ἐργάζεται ὑπερωριακῶς μίαν ὥραν ἡμερησίως.

1η περίπτωσις: Παράνομος ἀπασχόλησις (ἄρθρον 8 § 2 ν. δ/τος).

Δικαίωμα ἀποδόσεως ὠφελείας κατὰ τὴν κρατοῦσαν γνώμην, ἀνοσιβαζομένης ἐλλείψει ἀποδείξεως μείζονος τοιαύτης εἰς τὸ ὡρομίσθιον τρίτου ὑπαλλήλου, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν ἄνευ προσαυξήσεώς τινος, διότι ὁ τρίτος δὲν θὰ ἐπεβάρυνε τὸν ἐργοδότην ἐν πάσῃ περιπτώσει καὶ διὰ καταβολῆς προσαυξήσεων ὑπερωριῶν, οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων ἢ προσαυξήσεων πολυετιῶν κλπ.

Ἤτοι 1.750 δραχ.: 25=70 δραχ.: 7 ὥρας ἐργασίας νομίμου=10 δραχ. ὡρομίσθιον.

Δικαίωμα λήψεως χρηματικοῦ ποσοῦ ἐξ 75 ο/ο τοῦ πράγματι καταβαλλομένου ὡρομισθίου.

Ἤτοι 3.000 δραχ.: 25=120 δραχ.: 7 ὥρας= 17 δραχ. ὡρομίσθιον, οὗ τὰ 75 ο/ο=12,75 δραχ.

Σύνολον δι' ἑκάστην ὥραν ὑπερωρίας 10+ 12,75 δραχ.=22,75 δραχ.

2α περίπτωσις: Νόμιμος ἀπασχόλησις (ἄρθρ. 8 § 1 ν. δ/γματος). Δικαίωμα ὡρομισθίου τῶν πράγματι καταβαλλομένων ἀποδοχῶν ἐκ δραχ. 3.000 μηνιαίως ὡς ἄνω=17 δραχ. προσηυξημένον π.χ. κατὰ 50 ο/ο=8,50 δραχ.

Σύνολον δι' ἑκάστην ὥραν ὑπερωρίας: 17+ 8,50=25,50 δραχ. Προκύπτει ὅθεν διαφορὰ χρηματικοῦ ποσοῦ δραχ. 2,75 δι' ἑκάστην ὥραν παρανόμου ἀπασχολήσεως ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου.

Θὰ συναντῶνται βεβαίως ἐν τῇ πράξει καὶ περιπτώσεις, καθ' ἃς οὐδὲν περισσιακὸν ὄφελος θὰ ἀποκομίζῃ ὁ παρανομῶν ἐργοδότης ἢ καὶ θὰ ὑφίσταται ζημίαν τινὰ ἐκ τῆς προκυπτούσης διαφορᾶς ἀμοιβῆς νομίμων ὑπερωριῶν καὶ καταβολῆς χρηματικῶν ποσῶν διὰ τὰς παρανόμους τοιαύτας. Ὥστε ὑπὸ τὸ καθεστὼς τοῦ ὡς ἄνω ν. δ/τος αἱ κατὰ τῆς παρανομίας κυρώσεις δὲν εἶναι κατ' ἀρχὴν βαρεῖαι.

δδ) Ὁ ἀπασχολῶν παρανόμως ὑπερωριακῶς μισθωτοὺς ἐργοδότης καὶ καταβάλλων τῷ λόγῳ τούτῳ τὰ ὡς ἄνω χρηματικὰ ποσὰ ὡς ἐπιστρεπτέαν ὠφέλειαν καὶ ὑπὸ μορφὴν ἰδιωτικῆς ποινῆς δὲν ὑποχρεοῦται, ὅπως συνυπολογίζῃ ταῦτα ἔστω καὶ τακτικῶς παρεχόμενα εἰς τὰς «τακτικὰς ἀποδοχὰς» τοῦ μισθωτοῦ, αἵτινες προσδιορίζουν καὶ τὸ ὕψος τῆς ὀφειλομένης αὐτῷ ἀποζημιώσεως συμφώνως πρὸς τοὺς ν. 2112/1920 καὶ 3198/1955 [15] ἐν καταγγελίᾳ ἐγκύρως κατὰ τὰ λοιπὰ συναφθείσης μεταξὺ τῶν μερῶν συμβάσεως ἐργασίας.

Ἐξασθενεῖ ἡ ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω περὶ καταγγελίας νόμων ἐπιδιωκομένη προστασία τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τῆς ἀπωλείας τῆς θέσεως ἐργασίας του διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καταβολῆς οὕτω πως μειωμένης τῆς «ἀποτρεπτικῆς» ἀποζημιώσεως.

δγ) Ἡ ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ δὲν ἀπολαύει τῆς νομίμου προστασίας τοῦ μισθοῦ (664 Α.Κ.), οὐδόλως δὲ ἀπαγορεύεται ἡ ἐκ τῶν ὑστέρων, κατὰ γνώμην δὲ καὶ ἡ ἐκ τῶν προτέρων, ρητὴ ἢ σιωπηρὰ παραίτησις τοῦ ἐργαζομένου ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τῆς ἀξιώσεως αὐτοῦ πρὸς ἀπόδοσιν τοῦ πλουτισμοῦ [16].

δδ) Πλὴν τῆς ἐπερχομένης ἀμέσου ζημίας εἰς τὸν παρανόμως ὑπερασπασχοληθέντα συγκεκριμένον μισθωτὸν ζημιοῦται ἀμέσως καὶ τὸ σύνολον τῶν μισθωτῶν, κατ' ἀντανάκλασιν δὲ ἐμμέσως πάλιν ὁ συγκεκριμένος μισθωτός, διότι τὸ καταβλητέον κατ' ἐπιταγὴν τοῦ ἄρθρ. 8 § 2 τοῦ ὡς ἄνω ν. δ/τος ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου χρηματικὸν ποσὸν τῶν 75 ο/ο τοῦ ὡρομισθίου δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν «πάσης φύσεως ἀποδοχῶν» τοῦ ἄρθρου 25 § 4 ν. 1846/1951 [17], ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὕψους τῶν ὁποίων (μισθολογικαὶ κλάσεις) ὑποχρεοῦται ἐν τῷ συγχρόνῳ ἐργατικῷ δικαίῳ ὁ συγκεκριμένος ἐργοδότης, ὅπως καταβάλλῃ εἰσφορὰς εἰς τὴν κοινωνικὴν ἀσφάλισιν πρὸς τὸ συλλογικὸν καὶ ἀτομικὸν ὄφελος τῶν μισθωτῶν. Κυρίως ἐκ τῶν εἰσφορῶν αὐτῶν σχηματίζε-

(15) Περὶ τῆς ἐννοίας τῶν «τακτικῶν ἀποδοχῶν» τοῦ ἄρθρου 3 ν. 2112/1920, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 ν. 3198/1955, βλ. ἀντὶ ἄλλων Ἀγαλλόπουλον, Ἐργατικὸν Δίκαιον, 1958 σ. 344 ἑπ. μετὰ παραπομπῶν.

(16) Βλ. ΕΕΔ 18, 356, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν.

(17) Ἀσφαλιστικὴ σχέσις ὑφίσταται κατὰ τὸ ἡμέτερον δίκαιον, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει σύμπτωσις δηλώσεων βουλήσεων τοῦ παρέχοντος καὶ τοῦ λαμβάνοντος ἐργασίαν κατευθυνομένων πρὸς παροχὴν ἐξηρτημένης ἐργασίας ἔναντι ἀμοιβῆς. Διὰ τὴν ἀσφαλιστικὴν ὑποχρέωσιν δὲν ἀπαιτεῖται ἡ ὕπαρξις ἐγκύρου συμβάσεως. Θεμελιοῦται αὕτη ἐπὶ τῆς λεγομένης σχέσεως ἀπασχολήσεως. Ὡς ἀπάσης φύσεως ἀποδοχαὶ» νοοῦνται ἐκτὸς τοῦ εἰς χρῆμα καὶ εἰς εἶδος μισθοῦ καὶ τὰ πάσης φύσεως περισσιακὰ ὠφέλη, ἅτινα παρέχονται εἰς τὸν ἠσφαλισμένον ὡς ἀντάλλαγμα τῆς ἐργασίας αὐτοῦ καὶ δὴ εἴτε ἐπὶ τῇ βάσει συμβάσεως, εἴτε καὶ ἄνευ ταύτης, Ἀγαλλοπούλου, Κοινωνικαὶ ἀσφαλίσεις, 1955, σ. 96 ἑπ., 99, 174 ἑπ. Ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ὡς ἄνω ν. δ/τος θεσπιζομένη ποινὴ εἰς βάρος τοῦ παρανόμως ἀπασχολοῦντος μισθωτοὺς ἐργοδότου δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν «ἀποδοχῶν» τοῦ νόμου 1846/1951, μὴ ἀποτελοῦσα ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀντάλλαγμα ἐργασίας.

ται τὸ κεφάλαιον, δι' οὗ καθίσταται δυνατὴ ἡ παροχὴ τοῦ λεγομένου «κοινωνικοῦ μισθοῦ»(18) (παροχαὶ κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων), δστις καταβάλλεται, ὅταν δὲν ὑφίσταται νομικὴ ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ ὑπό τινος ἐργοδότου εἰς τινα μισθωτὸν (παροχαὶ ἀσθενείας, ἐπίδομα ἀνεργίας) ἢ καὶ κατ' ἐξαίρεσιν ἐπὶ πραγματικῆς ἀδυναμίας τοῦ νομικῶς ὑποχρέου ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν μισθοῦ (ἐπίδομα ἀνεργίας ἐπὶ διακοπῆς ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ἀδυναμίας καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 27 § 2 ν.δ. 2961/1954). Ὑπὸ τὰς περιστάσεις αὐτὰς εὑρισκόμενος ὁ οἱοσδήποτε δικαιοῦχος τῶν παροχῶν τούτων μισθωτὸς ἐξασφαλίζει τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖα ἀνεξαρτήτως συγχρόνου ἀντιπαροχῆς του ἢ φερεγγυότητος τοῦ ἐργοδότου του ἢ καὶ ἐν ἀνυπαρξίᾳ ἐργοδότου.

Τὴν τοιαύτην προστασίαν μειώνει κατὰ τὰ ὡς ἄνω ἡ ρύθμισις τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν. δ/γματος, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῆς παρέχεται ἡ δυνατότης μὴ καταβολῆς εἰσφορῶν εἰς τὴν κοινωνικὴν ἀσφάλισιν ἐπὶ χρηματικοῦ ποσοῦ, ὅπερ καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸν μισθωτὸν ἐξ αἰτίας τῆς παρασχεθείσης ἐργασίας.

ε. Πρόδηλον καθίσταται ὅτι ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 2 ἄρθρ. 8 τοῦ ὡς ἄνω ν. δ/τος ἐπιτείνει τὴν ἀρρυθμίαν τοῦ ἑλληνικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ἐπιβεβαιοῦσα τὸ βεβιασμένον καὶ πρόχειρον τῶν λύσεων τοῦ νομοθέτου ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ δικαίου τούτου, αἵτινες καὶ παρεμποδίζουν τὴν θεωρητικὴν καὶ νομολογιακὴν ἀνάπτυξιν αὐτοῦ καὶ τὴν συγκρότησίν του εἰς λογικόν, ἐσωτερικῶς ἑνιαῖον, σύνολον κανόνων δικαίου.

Δύναταί τις βασίμως νὰ ἀμφιβάλλῃ, ἐὰν «ὁ καλῶς πάντοτε σταθμίζων τὸ οἰκονομικὸν συμφέρον ἐπιχειρηματίας θὰ ἀποφύγῃ τὴν ἀπασχόλησιν τοῦ ἐξηντλημένου καὶ ἠλαττωμένης ἀποδόσεως μισθωτοῦ, ὅταν γνωρίζῃ, ὅτι πλὴν τῶν ποινικῶν κυρώσεων διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην θὰ καταβάλλῃ ὅλως ἰδιαιτέρως ηὐξημένην ἀμοιβήν(;)», ὡς ὑποστηρίζεται ἐν τῇ εἰσηγητικῇ τοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 8 ἐκθέσει.

στ. Ἐργοδότης παρανόμως ἀπασχολῶν μισθωτὸν ὑπερωριακῶς ἠδύνατο, κατὰ τὴν κρατοῦσαν ἐν τῇ νομολογίᾳ ὑπὸ τὸ προϊσχῦσαν δίκαιον γνώμην(19), ἐγκύρως νὰ συνάψῃ εἰδικὴν ῥητὴν συμφωνίαν μετὰ τοῦ μισθωτοῦ, καθ' ἣν θὰ προκαταβάλληται εἰς τοῦτον ὡρισμένον ποσὸν χρημάτων κατὰ μῆνα πέραν τοῦ κατὰ νόμον ὀφειλομένου ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ, ἵνα συμψηφίζωνται αἱ οὕτω πως παρεχόμεναι ὑπέρτεραι τῶν νομίμων ἀποδοχαὶ εἰς ἐνδεχομένην ἀπαίτησιν τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὸ ἄρθρ. 904 Α.Κ., ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο θὰ ἐκάλυπτε πλήρως τὴν ἀποδοτέαν ὠφέλειαν τοῦ ἐργοδότου(20). Ἐξ αὐτῶν συνάγεται, ὅτι δὲν ἦτο ἔγκυρος τοιαύτη συμφωνία, ἐὰν τὸ καταβαλλόμενον ποσὸν δὲν ἐκάλυπτε τὴν ἀποδοτέαν ὠφέλειαν, ἤτοι ὅτι δὲν ἦτο δυνατὴ διὰ τοιαύτης συμφωνίας ἡ ἐκ τῶν προτέρων παραίτησις ἀπὸ ἀξιώσεων ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ.

Ἡ ἐκ τῆς παραδοχῆς τοῦ κύρους τῆς τοιαύτης συμφωνίας προκύψασα ὀξεῖα διάστασις ἀπόψεων ἐν τῇ ἐπιστήμῃ(21) καθίσταται νῦν ἄνευ ἀντικειμένου, κατόπιν τῆς ὑπὸ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρ. 8 τοῦ ὡς ἄνω ν. δ/τος καθιερώσεως τῆς ἀκυρότητος καὶ τῶν ὑφισταμένων ἤδη τοιούτων συμφωνιῶν διὰ τὸν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νομ. διατάγματος καὶ ἐφεξῆς χρόνον, παρ' ὅλον ὅτι ἡ ἀκυρολεκτοῦσα διάταξις ἀναφέρεται μόνον εἰς συμφωνίας καλύψεως ἀμοιβῆς (νομίμων προφανῶς ὑπερωριῶν) καὶ ἀποζημιώσεως (τῆς τῶν 75 ο/ο τοῦ ὡρομισθίου ἐπὶ παρανόμου ὑπερωρίας προφανῶς).

Τὸ θέμα τοῦ κύρους τῆς τοιαύτης ῥήτρας δὲν ἔχει τὴν προσδιδομένην εἰς αὐτὸ σπουδαιότητα ἀπὸ ἀπόψεως προστασίας τοῦ μισθωτοῦ, ἥτις ὁπωσδήποτε παραμένει μειωμένη, ἰσχυουσῶν τῶν περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεων ἐν τῇ σχέσει ἐργασίας, διότι καὶ διὰ τῆς θεσπιζομένης ἀκυρότητος τῆς ὡς ἄνω συμβατικῆς ῥήτρας οὐδὲν κατὰ κανόνα ἐν τῇ οὐσίᾳ ἔννομον ὄφελος ἀποκομίζει ὁ μισθωτός, ἐφ' ὅσον ἀναγκαίως ἐφαρμόζονται καὶ ἐν προκειμένῳ, ὡς ὑποστηρίζεται(22), οἱ ἐπὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἰσχύοντες κανόνες τοῦ συμψηφισμοῦ τῶν ἐκατέρωθεν ὀφισταμένων ἀπαιτήσεων, ὀρθότερον δὲ διότι ἡ προκύψασα ἐκ τῆς παρασχεθείσης ἐργασίας

(18) Βλ. ΕΕΔ 18, 361, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς βιβλιογραφίαν.

(19) Α.Π. 18/1957, ΕΕΔ 16, 380, Πρωτοδικείου Πατρῶν 1022/1958, ΕΕΔ 18, 196.

(20) Βλ. Α.Π. ὡς ἀνωτέρω ἐν σημ. 19 καὶ *Μαυρομιχάλην*, Ν. Δ. 13, 560.

(21) Παραπομπαὶ ἐν ΕΕΔ 18, 358 ὑποσ. 34.

(22) Βλ. *Βασιλείου*, ΕΕΔ 16, 355, *Δημάκην*, ΕΕΔ 17, 342, *Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ 659, ἀριθ. 46.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΑΡΟΧΑΙ ΠΡΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΔΙ' ΕΟΡΤΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΝΟΜΟΥ 2112

'Αποζημίωσις λόγω έκουσίας άποχωρήσεως] καί προθεσμία έπιδόσεως [άγωγής

Σιωπηρά άποδοχή τελεσιδίκου δικαστικής άποφάσεως.—'Απαράδεκτος έξ αύτής άσκησις άναιρέσεως.— 'Εφαρμογή άποκλειστικής προθεσμίας έπιδόσεως άγωγής κατ' άρθρον 6 § 2 Νόμου 3198/1955 έπί άποζημιώσεως δι' άπροειδοποιήτον άπόλυσιν μισθωτού καί ούχί έν περιπτώσει έκουσίας άποχωρήσεως αύτού.— 'Υπολογισμός άποζημιώσεως μισθωτών έν περιπτώσει άπολύσεως αύτών κατ' άρθρον 5 § 1 Νόμου 3198/1955.— "Εννοια τακτικών άποδοχών, ώς τοιούτων μή θεωρουμένων τών παρεχομένων είς τούς μισθωτούς έπ' εύκαιρία τών έορτών Χριστουγέννων καί Πάσχα, μή διδομένων ώς μισθού, άλλ' ώς έκτάκτου οίκονομικής ένισχύσεως, ύφ' οίαν έννοιαν όρίζεται καί έν συλλογική συμβάσει έργασίας.

'Ενώπιον τού 'Αρείου Πάγου ήχθη πρό έτους τό ζήτημα, άν έπί τών λεγομένων «δώρων» διά τάς έορτάς τών Χριστουγέννων καί τού Πάσχα όφείλονται πρός τό Ι.Κ.Α. αί νόμιμοι είσφοραί.

'Η λύσις τού ζητήματος έξηρτάτο έκ τού όρθού χαρακτηρισμού τών παροχών αύτών, άφού, άν μέν θεωρούνται καί αύται άποδοχαί τών μισθωτών, ύπόκεινται είς τήν κατά τόν ά.ν. 1846/1951 «περί Κοινωνικών 'Ασφαλίσεων» είσφοράν, ένώ άντιθέτως έπί έκτάκτου οίκονομικής ένισχύσεως, καταβληθείσης άνευ νομίμου ύποχρεώσεως, δέν καταβάλλονται είσφοραί, θεωρουμένης αύτής ώς δώρου (*Χ. 'Αγαλλοπούλου*, Κοινωνικαί 'Ασφαλίσεις, σελ. 177).

Τό ζήτημα έλύθη ύπό τής Α.Π. 697/1958 (είσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 1188), ώς έξής: Κατά τό άρθρον μόνον τού ά.ν. 1777/1951 τά δώρα τών Χριστουγέννων καί τού Πάσχα παρέχονται είς τούς έπί συμβάσει ίδιωτικού δικαίου μισθωτούς, άνεξαρτήτως τής διατηρήσεως ή μή τής συμβάσεως έργασίας κατά τόν χρόνον τού προσδιορισμού τού δώρου καί ύπό τήν προϋπόθεσιν ότι ύφίστατο ή σύμβασις έργασίας πρότερον καί δή κατά τόν χρόνον, ότε παρεντίθεται μεταξύ τής έορτής, είς ήν άναφέρεται τό δώρον καί τής προηγηθείσης τοιαύτης (έορταί Χριστουγέννων καί Πάσχα).

'Εκ τής διατάξεως ταύτης συνεχίζει ή άπόφασις σαφώς προκύπτει, ότι τά έν λόγω δώρα άποτελούν προσαύξησιν τών άποδοχών τών μισθωτών καί δή ούχί μόνον τών άποδοχών τού μηνός, καθ' ον παρέχεται τό δώρον, άλλά ή προσαύξησις αύτη άφορᾶ τάς άποδοχάς τού παρεμπεσόντος άπό τής προηγηθείσης έορτής χρόνου (πρβλ. καί Σ.Ε. 437/1958, είσηγητής *Α. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 348).

'Η άρεοπαγιτική αύτη άπόφασις, ή όποία άπέδωκε τήν άληθή έννοιαν τού νόμου (βλέπε καί *Χ. 'Αγαλλόπουλον*, ένθ' άνωτ., σελ. 176 έπ., σημειώσεις μας έν ΕΕΔ 17, 391), ήρχετο μετ' έπανειλημμένας άλλας, έξ ών τελευταία ή 61/1958 (είσηγητής *Ι. Τραχανής*, ΕΕΔ 17, 234), αί όποίαι, προκειμένης έφαρμογής τού νόμου 2112/1920 περί καταγγελίας τής συμβάσεως έργασίας ίδιωτικών ύπαλλήλων, διά τών ύπολογισμών τής έξ αύτού άποζημιώσεως έδέχθησαν, ότι τά είς τούς μισθωτούς παρεχόμενα δώρα τών έορτών τού Πάσχα καί τών Χριστουγέννων, *μή διδόμενα άντί μισθού*, άλλ' ώς έκτακτος οίκονομική ένίσχυσις κατά τόν όρισμόν τού νόμου 1777/1951, δέν άποτελούσι τακτικάς άποδοχάς, ίνα συνυπολογισθώσι καί ταύτα είς τήν άποζημίωσιν.

'Ανέμενέ τις ούτω, μετά τήν άνωτέρω ύπ' άριθ. 697/1958 άπόφασίν του, ότι θά έγκατελείπετο ύπό τού 'Αρείου Πάγου ή άντιφάσκουσα πρός αύτήν άποψις τών παλαιοτέρων άποφάσεών του ώς πρός τήν άποζημίωσιν τού νόμου 2112, άφού δέν ήννοούντο αί παροχαί αύται νά θεωρούνται διά τάς άσφαλιστικάς είσφοράς (καί όρθώς) άποδοχαί καί νά μή θεωρούνται τοιαύται διά τήν άποζημίωσιν τού νόμου 2112.

'Υπήρχεν άκόμη άντίφασις μεταξύ τών προηγουμένων τής άνωτέρω ύπ' άριθ. 697/1958 άρεοπαγιτικών άποφάσεων έπί τού θέματος τής άποζημιώσεως τού νόμου 2112 καί τής Α.Π. 244/1956 (είσηγητής *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 15, 538), καθ' ήν τά δυνάμει τού ά.ν. 1538/1950 περί μισθού ύπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου παρεχόμενα έπιδόματα έπί ταίς έορταίς τών Χριστουγέννων καί τού Πάσχα έμπίπτουν είς τήν έννοιαν τών τακτικών άποδοχών, ώς αύται νο-

---

ωφέλεια παρά τῷ ἐργοδότῃ ἔχει ἀποδοθῇ ἤδη διὰ καταβολῆς τοῦ ἰσουμένου τῇ ἀξίᾳ τῆς ἐργασίας ταύτης ποσοῦ, δι' ἧς καταβολῆς, ἀποτελούσης νόμιμον λόγον ἀποσβέσεως ἐνοχῆς (Α.Κ. 416), ἀπεσβέσθη ἡ ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐνοχή.

οῦνται ἐν ἄρθρῳ 3 τοῦ νόμου 2112/1920, διότι, *ὡς ὑποχρεωτικῶς παρεχόμενα δυνάμει διατάξεως νόμου καὶ ἐκ τῶν πρατέρων προσδιορισμένα, δίδονται ἀντὶ τῆς ὑπηρεσίας ὡς ἄμεσον διὰ τὴν ταιαύτην δόσιν αἰτίαν, ἤτοι ἀντὶ μισθοῦ*, καὶ συνυπολογίζονται εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112, ὡς ὑπῆρξεν ἀντίφασις μεταξὺ τῶν αὐτῶν ἀρεοπαγιτικῶν ἀποφάσεων καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 236/1958 (εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 579), καθ' ἣν διὰ τὴν ἀποζημίωσιν ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς σχέσεως δικηγόρων κατὰ τὰ ἄρθρα 63 § 4 καὶ 94 τοῦ ν.δ. 3026/1954 «περὶ τοῦ Κώδικος τῶν δικηγόρων» *ὡς σταθερὰ παροχή, ὑπολογιζομένη εἰς τὴν ἀποζημίωσιν, λογίζονται καὶ τὰ δῶρα Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ἐφ' ὅσον ἡ ἐντολεὺς ὑπεχρεώθη εἰς καταβολὴν των διὰ τῶν ἐκδοθεισῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων.*

Ἐν τούτοις ἡ νεωτέρα αὕτη ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις (σημειωτέον ὅτι ἀντίθετος ὑπῆρξεν ἡ εἰσήγησις τοῦ κ. Εἰσηγητοῦ Ἀρεοπαγίτου), (ἀναιροῦσα τὴν ὑπ' ἀριθ. 15763/1958 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου), ἐπανέρχεται πάλιν εἰς τὴν ἄποψιν τῶν προηγουμένων ἐπὶ τοῦ θέματος (Α.Π. 61/1958 καὶ λοιπῶν).

Οὕτω συμβαίνει νὰ ὑπολογίζωνται τὰ λεγόμενα αὐτὰ «δῶρα» εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920 διὰ τοὺς ὑπαλλήλους Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ὅταν αὕτη ὀφείληται (περίπτωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 244/1956 Α.Π.), νὰ ὑπολογίζωνται ἐπίσης διὰ τοὺς δικηγόρους *καὶ νὰ μὴ ὑπολογίζωνται δι' ἐκείνους (τοὺς μισθωτούς), ὑπὲρ ὧν κυρίως εἰσήχθη ἡ διάταξις (ἀ.ν. 1777/1951) καὶ ἐνῷ δὲν ὑπάρχει θέμα διαφόρου ἐννοίας τῶν παροχῶν τούτων, διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν διδομένων.*

Δὲν προσθέτει τι εἰς τὴν συλλογιστικὴν τῶν ἄλλων ἡ νεωτέρα αὕτη ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις. Ὑπαρχούσης ὅμως εἰς τὴν περίπτωσιν καὶ εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἡ ὁποία ὁρίζει, ὅτι καταβάλλονται εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεως αἱ παροχαί αὗται, σκέπτεται, ὅτι καὶ κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς συλλογικῆς αὐτῆς συμβάσεως ἐργασίας αἱ τοιαῦται παροχαὶ ἀποτελοῦσιν ἔκτακτον οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τοῦ μισθωτοῦ καὶ οὐχὶ μισθόν.

Ἀλλὰ τὰ λογικά, νομίζομεν, ἐρωτήματα εἶναι ταῦτα: Τί θὰ εἶπη «ἔκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις», ἀφοῦ ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις ἐπρόσεξε τὸν κακότεχνον ὁρισμὸν τοῦ ἀ.ν. 1777/1951 (ΕΕΔ 10, 432), ἐνῷ διὰ νεωτέρου νόμου (2855/1954, ΕΕΔ 13, 672) ἀντιπαρατάσσεται ἄλλος ὁρισμός, ὡς ἐν ἄρθρῳ 2 § 2 αὐτοῦ «πρόσθετοι ἀποδοχαί), αἵτινες καὶ ἀκριβῶς παρέχονται διὰ τῆς κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ νόμου 1777/1951 ἐκδιδομένης ἀποφάσεως; (Βλέπε καὶ αὐτὴν τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τοῦ ἀ.ν. 1777/1951, ΕΕΔ. 10, 432).

Εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι οἱ ἐργοδόται καλοῦνται ὑπὸ τοῦ Νομοθέτου νὰ ἀσκήσουν ἔργα φιλανθρωπίας ἔναντι τῶν μισθωτῶν των, ὡς ἀναξιοπαθούντων, παρέχοντες ἔκτακτα οἰκονομικὰ βοηθήματα εἰς ἡμέρας ἑορτῶν, ἄνευ ἀναφορᾶς εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ τὰς ὑπηρεσίας τῶν μισθωτῶν, ὥστε τὰ διδόμενα νὰ μὴ ἀποτελοῦν μισθόν;

Καὶ ἀφοῦ, ὡς ἔχει ἑρμηνευθῆ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου (321/1959, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 18, 760), ἀπὸ συμφώνου μετὰ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (452/1958, εἰσηγητὴς *Α. Τσιμαράτος*, ΕΕΔ 17, 313) ἐκ τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου 3239/1955 καθιερωθέντος συστήματος καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν ἐν γένει τῶν μισθωτῶν προκύπτει, ὅτι οἱ Ὑπουργοὶ Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας δὲν δύνανται μετὰ τὸν νόμον τοῦτον νὰ καθορίσωσι τὸ ὕψος τοῦ δώρου, ὁσάκις τοῦτο ἔχει καθορισθῆ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλ' ὅτι τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἔχουσιν οἱ Ὑπουργοὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν δὲν ἔχει ρυθμισθῆ τὸ ζήτημα διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι καὶ ὁ Νομοθέτης τοῦ νόμου 3239/1955 εἶχεν ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ νὰ συμφωνοῦν οἱ συμβαλλόμενοι δι' ὑποχρεώσεις ἐκ φιλανθρωπίας, ὥστε αἱ παροχαὶ αὗται νὰ ἔχουν τὴν μορφὴν βοηθημάτων, *ὅταν ὁ νόμος 3239/1955 ἀφορᾷ εἰς ὅρους ἐργασίας, ἐκ τῆς ὁποίας προκύπτει ὁ μισθός*;

Ἐξ ἄλλου, εἶναι ἀντιφατικὸν ἐπὶ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, ὁπότε καὶ ἀνακύπτει ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος ὑποχρέωσις καταβολῆς *μισθοῦ* (Α.Π. 257/1954, εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 13, 458), νὰ ἀναγνωρίζηται ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἐπὶ τὰς παροχὰς αὐτὰς ὑπὸ τὴν ἔννοιαν μισθοῦ (Α.Π. 354/1955, εἰσηγητὴς *Ν. Οἰκονομόπουλος*, ΕΕΔ 14, 697, Α.Π. 128/1958, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 17, 363) καὶ προκειμένου περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 νὰ λέγωμεν, ὅτι δὲν δίδονται ἀντὶ μισθοῦ.

Θὰ ἠδύνατό τις νὰ σκεφθῆ μόνον μή, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2112/1920, ἀποτελοῦν μὲν ἀποδοχὰς τῶν μισθωτῶν, ἀλλ' ὄχι τακτικὰς τοιαύτας, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ διάταξις.

Ἀλλὰ ἡ σκέψις αὕτη ἀποκρούεται ἐκ τοῦ ὅτι ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῆς οἰκείας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπιβάλλεται ἡ τακτικὴ κατ' ἔτος παροχή, ὑπ' αὐτὴν δὲ τὴν ἔννοιαν κεῖται καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ ν.δ. 3755/1955 (ΕΕΔ 16, 1066), καθ' ἣν «οἱ πάσης φύσεως ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐκ τοῦ ἀναλογοῦντος ἑκάστοτε εἰς ἕκαστον τοῦ παρ' αὐτοῖς ἀπασχολουμένου πάσης φύσεως προσωπικοῦ ὡς δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους παρακρατῶσι ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἑκάστοτε ἰσχῦον κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ τῆς ἀνειδικεύτου ἐργατρίας εἰς τὰς θήλεις, ὡς εἰσφορὰν τούτου ὑπὲρ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας», κατὰ τὸν νόμον δὲ περὶ Ἐργατικῆς Ἑστίας αἱ πρὸς αὐτὴν εἰσφοραὶ προέρχονται ἐκ τοῦ μισθοῦ.

Γράφοντες ἄλλοτε ἐπὶ τοῦ θέματος ἐξεδηλώσαμεν τὴν εὐχὴν νὰ δοθῆ εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον ἡ εὐκαιρία ἀναθεωρήσεως τῆς παλαιοτέρας γνώμης του, ἀφοῦ αὐτὴ ἀντιμά-

χεται καὶ πρὸς ἄλλα, ἀναφερθέντα ἀνωτέρω, δεκτὰ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου γενόμενα. Εὐχόμεθα ἤδη μετὰ τὴν νεωτέραν αὐτὴν ἀπόφασίν του νὰ ὑπάρξῃ τρόπος νὰ ἀχθῇ τὸ ζήτημα ἐνώπιον τῆς Ὁλομελείας του. Τὸ ζήτημα ἐνδιαφέρει ὅλους τοὺς μισθωτοὺς τῆς χώρας καὶ πρέπει νὰ τύχῃ τῆς ὀρθῆς λύσεώς του (ἐπὶ τῆς ὀρθότητος τῆς ὁποίας, σημειωτέον, εἶναι ὁμόφωνος ἡ θεωρία, βλέπε *Κ. Καυκᾶν*, Ἐνοχ. Ἐιδικοῦ, β' ἔκδοσις, σελ. 437 καὶ λοιπὰς παραπομπὰς εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 1088).

***

Ἐν σχέσει ἤδη πρὸς τὸ ζήτημα, ἂν ἡ ἐξ ἐκουσίας ἀποχωρήσεως ὑπαλλήλου ὀφειλομένη ἀποζημίωσις ὑπάγηται καὶ αὕτη εἰς τὴν ἐξάμηνον ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν ἐπιδόσεως ἀγωγῆς τοῦ ἄρθρ. 6 § 2 τοῦ νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502), σημειωτέα τὰ ἑξῆς: Διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3789/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας» (ΕΕΔ 16, 1131) προσετέθη εἰς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 3198/1955 δεύτερον ἐδάφιον, ἔχον οὕτω:

«Ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι ἐν γένει, ὑπαγόμενοι εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως, συμπληρώσαντες ἢ συμπληροῦντες τὰς πρὸς χορήγησιν πλήρους συντάξεως γήρατος προϋποθέσεις, δύνανται νὰ ἀποχωρῶσι τῆς ἐργασίας ἢ νὰ ἀπομακρύνωνται ταύτης παρὰ τοῦ ἐργοδότου των, λαμβάνοντες εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας, οἱ μὲν ἐπικουρικῶς ἠσφαλισμένοι τὰ 40 0/0, οἱ δὲ μὴ ἠσφαλισμένοι ἐπικουρικῶς τὰ 50 0/0 τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ὁριζομένης ἀποζημιώσεως

Διὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω χορηγουμένην εἰς τοὺς ἀποχωροῦντας ἢ ἀπομακρυνομένους ὑπαλλήλους ἀποζημίωσιν ἐφαρμόζονται κατὰ τὰ λοιπὰ πάντα τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῶν ἄρθρων... 6... τοῦ νόμου 3198/1955».

Ἑπομένως ὁ Νομοθέτης θέλει τὴν ἐφαρμογὴν τῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν. 3198/1955 καὶ ἐπὶ τῶν ἀποζημιώσεων τοῦ νόμου 2112/1920 τῶν ἀποχωρούντων ὑπαλλήλων. Ἄλλο τὸ θέμα ἂν τοῦτο πρέπει νὰ ἐπεκταθῇ ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τῶν ἐξ ἄλλων νόμων χορηγουμένων ἀποζημιώσεων τοῦ νόμου 2112. Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου δὲν ἐπρόκειτο περὶ ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 ἢ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3198/1955, ἀλλὰ περὶ εἰδικῆς τοιαύτης τοῦ προσωπικοῦ τῆς Η.Ε.Μ., ὥστε διὰ τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως δὲν ἐλύθη καὶ τὸ ζήτημα γενικώτερον τὸ προκῦπτον διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3198/1955, ἀλλὰ σκέψις μόνον ὑπῆρξε περὶ τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης.

Ἀρείου Πάγου 402/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Σούρλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Ἀνδρουτσόπουλος, Β. Βασιλείου

Συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 485 καὶ 486 Πολ. Δικονομίας ἡ ἀποδοχὴ τελεσιδίκου δικαστικῆς ἀποφάσεως, μεθ' ἣν εἶναι ἀπαράδεκτος ἡ ἄσκησις κατ' αὐτῆς τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἀναιρέσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 813 § 1 Πολ. Δικονομίας, δύναται νὰ γίνῃ καὶ σιωπηρῶς, διὰ πράξεων ὅμως, ἐκ τῶν ὁποίων ἀναγκαίως συνάγεται ὁ περὶ τούτου σκοπός. Ἀλλ' ἡ παρὰ τοῦ τελεσιδίκως καταδικασθέντος ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως, ἀποβλέπουσα ἁπλῶς εἰς ἀποφυγὴν ἐνδεχομένης ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ καθ' ἑαυτὴν ὡς πρᾶξις ἐνέχουσα καὶ ἀποδοχήν. Ὅθεν τὸ κατὰ τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως προβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἀπαράδεκτον, ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα κατέβαλεν εἰς αὐτὸν τὸ ἐπιδικασθὲν τελεσιδίκως ποσόν, εἶναι ἀπορριπτέον ὡς ἀβάσιμον.

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198/1955, ὁρίζοντος ὅτι πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ περὶ καταβολῆς ἢ συμπληρώσεως τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἀποζημιώσεως κλπ. εἶναι ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς ἑξαμήνου, ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητή, συνδυαζομένου πρὸς τὸ ἄρθρον 1 § 3 τοῦ νόμου τούτου 2112/1920, καθ' ὃ ἡ ἀνωτέρω ἀποζημίωσις ὀφείλεται διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἀπροειδοποιήτου ἀπολύσεως τοῦ ὑπαλλήλου, οὐχὶ δὲ ἐν περιπτώσει ἐκουσίας ἀποχωρήσεως τούτου, σαφῶς προκύπτει, ὅτι τὸ καθιερούμενον ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 6 § 2 τοῦ ν. 3198/1955 ἀπαράδεκτον ἀφορᾷ ἀποκλειστικῶς τὰς ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 ἀξιώσεις περὶ ἀποζημιώσεως ἕνεκεν ἀπολύσεως ἄνευ προηγουμένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως καὶ οὐχὶ τὰς γεννωμένας ἐν περιπτώσει ἐκουσίας ἀποχωρήσεως τοῦ ὑπαλλήλου. Οὐδὲ προκύπτει τὸ ἀντίθετον ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3198/1955, ἀναγνωρίζοντος ὑπὸ τὰς ἐκεῖ προϋποθέσεις δικαίωμα ἀποζημιώσεως εἰς τὸ ἥμισυ τῆς καθοριζομένης ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 τοιαύτης καὶ εἰς τοὺς ἐκουσίως ἀποχωροῦντας, καθ' ὅσον ἡ τοιαύτη ἀξίωσις πρὸς ἀποζημίωσιν ἀπορρέει ἐκ τοῦ νόμου τούτου 3198/1955 καὶ οὐχὶ ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920. Ὡς δ' ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν πραγμάτων, δέχεται, ὅτι ἡ περὶ ἀποζημιώσεως ἀξίωσις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐγεννήθη ἐξ ἐκουσίας ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀποχωρήσεώς του καὶ οὐχὶ ἐξ ἀπολύσεως ἄνευ προμηνύσεως. Ἑπομένως ὁ πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως περὶ ψευδοῦς ἑρμηνείας καὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ ν. 3198/1955, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος. Περαιτέρω, ἐφ' ὅσον ἡ συμβατικὴ ἐπιστολή, εἰς ἣν παραπέμπει ὁ νόμος 4420/1929 καὶ τὸ ἀπὸ 21.10.1929 β.δ/γμα, δὲν ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως καὶ κατὰ συνέπειαν ἐφ' ὅσον τὸ περιεχόμενον αὐτῆς δὲν ἀποτελεῖ κανόνα οὐσιαστικοῦ δικαίου, ὁ αὐτὸς ὡς ἄνω πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως κατὰ τὸ ἕτερον σκέλος, καθ' ὃ προβάλλεται ἡ αἰτίασις περὶ ψευδοῦς ἑρμηνείας τῆς συμβατικῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς, ὡς ἀναφερόμενος εἰς κακὴν ἐκτίμησιν πραγμάτων μόνον, εἶναι, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 810 § 2 Πολ. Δικ., ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν. 3810/1957, ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ ν. 3198/1955 ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως γίνεται

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Ἀπαλλαγὴ ἐργοδότου τῆς εὐθύνης μετὰ παρέλευσιν ἀπράκτου προθεσμίας

Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 11 Α.Ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 Ν.Δ. 2657/1953, περὶ ἀντικαταστάσεως πολεμιστῶν.—Δικαίωμα ἐργοδότου ἡ ἀντικατάστασις, ὑποκείμενον εἰς μόνον τὸν περιορισμὸν τῆς ἀσκήσεως αὐτοῦ μετὰ παρέλευσιν 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως ὑπηρεσίας, μηδόλως δὲ ἐξαρτώμενον ἐκ τῆς ὑπάρξεως ἢ πρὸς τοῦτο ἐπικλήσεως οἱουδήποτε οὐσιαστικοῦ λόγου, ἀπαιτουμένου διὰ τὴν ἀπόλυσιν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Α.Ν. 1836/1951.—Ἀπαλλαγὴ ἐργοδότου τῆς εὐθύνης μετὰ πάροδον 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως δι' ἀντικατάστασιν.

Ἐπικυροῦται ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 3174/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ὡς ἐφετείου.

Περιπτωσις τῆς ἀποφάσεως ὑτῆρξεν ὑποβολὴ ἐκ μέρους ἐργοδότου, κατ' ἄρθρον 11 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2657/1953 (ΕΕΔ 14, 1101 ἐπ.), πρὸς Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 αἰτήσεως ἀντικαταστάσεως ἀναγκαστικῶς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 αὐτοῦ τοποθετηθέντος.

Τὸ Συμβούλιον, ἀκολουθῆσαν τὴν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας σταθερῶς γινομένην δεκτὴν παρ' αὐτοῦ ἄποψιν περὶ τοῦ ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ ζητήσῃ τὴν ἀντικατάστασιν, ἐπικαλούμενος ἀποχρώντας δι' αὐτὴν λόγους καὶ ἐφ' ὅσον τὰ Συμβούλια διαπιστώσουν τὴν ὕπαρξιν αὐτῶν καὶ πεισθῶσιν, ὅτι δικαιολογεῖται ἡ αἰτουμένη ἀντικατάστασις (βλέπε ἐκ τῶν τελευταίων Σ.Ε. 1330/1959, εἰσηγητὴς *Η. Τσικληρήρας*, ΕΕΔ 18, 968 καὶ λοιπὰς εἰς αὐτόθι σημειώσεις μας παραπομπάς), ἔκρινεν ἐν προκειμένῳ, ὅτι δὲν δικαιολογεῖται ἡ ἀντικατάστασις, ἀλλ' ὅτι ὑπάρχουν μόνον λόγοι, δυνάμενοι νὰ ἀποτελέσουν λόγους ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936, καθ' ἣν ἀπολύονται οἱ ἀναγκαστικῶς τοποθετούμενοι μισθωτοὶ (ἄρθρον 7 ἀ.ν. 1836/1951).

Ὁ ἐργοδότης ὅμως παρὰ ταῦτα, μετὰ παρέλευσιν 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς δι' ἀντικατάστασιν αἰτήσεως, ἠνήθη νὰ ἀποδεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ.

Ἔχει προηγηθῇ τῆς καταχωριζομένης κατωτέρω ὑπ' ἀριθ. 847/1957 ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἰσηγητὴς *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 16, 652), ἡ ὁποία ἠρμήνευσε τὴν ἀνωτέρω διάταξιν ὡς ἡ καταχωριζομένη, ἡ ὁποία ἐπαναλαμβάνει τὰ αὐτὰ (ἀντιθέτως ὡς σημειοῦται ἀνωτέρω πρὸς τὴν νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας).

Ἐξ ἄλλου, λέγουσα ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2657/1953, ὅτι «παβάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως. Αἱ τακτικαὶ δὲ ἀποδοχαὶ ὁρίζονται καὶ ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. 2112/1920 διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς παραγράφου 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, καθ' ἣν ὡς τακτικαὶ ἀποδοχαὶ θεωροῦνται ὁ μισθός, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη παροχή, ἐφ' ὅσον δίδεται ἀντὶ μισθοῦ, οἷον παροχαὶ εἰς εἶδος κλπ. Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι τὰ δῶρα τὰ παρεχόμενα εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα, ἐφ' ὅσον δὲν δίδονται κατὰ τὴν ἐργασιακὴν σύμβασιν ὡς μισθός, ἀλλ' ὡς ἐκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις κατὰ τὸν ὁρισμὸν τοῦ ν. 1777/1951, δὲν ἀποτελοῦσι τακτικὰς ἀποδοχάς, ἵνα συνυπολογισθῶσιν εἰς τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀποζημίωσιν. Ἐκ τοῦ ἄρθρου δὲ 5 τῆς ἀπὸ 7.4.1954 εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ αὐξήσεως ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Η.Ε.Μ., κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27797/1954 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὁρίζοντες ὅτι εἰς τὸ ἐν γένει προσωπικὸν τῆς Η.Ε.Μ. καταβάλλονται κατ' ἔτος ὡς δῶρον διὰ μὲν τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων ἑνὸς μηνὸς βασικαὶ ἀποδοχαί, διὰ δὲ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα τὸ ἥμισυ τῶν ὡς εἴρηται ἀποδοχῶν, δὲν δύνατρι νὰ ὑποστηριχθῇ ἀντίθετος ἀρχή, καθ' ὅσον, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης, αἱ τοιαῦται ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν παροχαὶ ἀποτελοῦσιν ἔκτακτον οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τῶν μισθωτῶν καὶ οὐχὶ μισθόν. Ὅθεν ἡ ἄλλως κρίνασα προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ μετ' ἀπόρριψιν τῆς ἐφέσεως τῆς ἀναιρεσειούσης ἐναντίον τῆς πρωτοβαθμίου ἀποφάσεως συνυπολογίσασα εἰς τὴν καταβλητέαν τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 ἀποζημίωσιν καὶ τὰ δῶρα ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν ἑαυτὴν κατέστησε, κατὰ τὸν περὶ τούτου βάσιμον δεύτερον λόγον ἀναιρέσεως, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ., ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 3810/1957, καὶ δέον ἡ ὑπόθεσις νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὸ 3ον Τμῆμα διὰ τὴν ὀρθὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου.

ρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας τῶν τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως ὁ ὑπόχρεως ἀπαλλάσσεται διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον διὰ τὸν οὕτινος ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις πάσης εὐθύνης ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἢ ἄλλου ἀπορρεούσης», ὡς ἔχει ἑρμηνευθῆ (Α.Π. 416/1955, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 14, 764, Α.Π. 650/1955, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 15, 11, Α.Π. 171/1959, εἰσηγητὴς *Α. Κωστήρης*, ΕΕΔ 18, 372), ὡς προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς ταύτης εἶθεται ἡ μὴ ἔκδοσις παντάπασιν ἐντὸς τῆς ὑπὸ ταύτης ὁριζομένης προθεσμίας ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Συμβουλίου.

Δὲν ἔχει, κατ' ἀκολουθίαν τῆς σκέψεως αὐτῆς, ἐφαρμογὴν ἐπὶ περιπτώσεως, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἐντὸς τῆς προθεσμίας ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου περὶ ἀνακλήσεως τοῦ τοποθετηθέντος καὶ ἠκυρώθη αὕτη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὅποτε ὑπάρχει τὸ ἐκ τοῦ νόμου περὶ Σ.Ε. δεδικασμένον (βλέπε τὰς ἄνω ἀρεοπαγιτικὰς ἀποφάσεις καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 11787/1959, εἰσηγητὴς *Μ. Καλεύρας*, ΕΕΔ 18, 1133).

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως δὲν παρῆλθεν ἄπρακτος ἡ ὁριζομένη διὰ τὰ Συμβούλια πρὸς ἔκδοσιν ἀποφάσεώς των προθεσμία, ἀλλὰ τὸ Συμβούλιον δὲν προέβη εἰς τὴν ἀντικατάστασιν διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους.

Ἀρνηθεὶς ὅμως ὁ ἐργοδότης τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ δὲν περιέπεσεν εἰς ὑπερημερίαν (ἄρθρα 349, 656 Ἀστικοῦ Κώδικος), διότι κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου διδομένην εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος διάταξιν ἔννοιαν ἡ ἀντικατάστασις εἶναι ὁπωσδήποτε ὑποχρεωτικὴ διὰ τὰ Συμβούλια, οὕτω δὲ ἑρμηνευομένου τοῦ νόμου παρανομοῦν ταῦτα ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ ἔργου των καὶ συνεπῶς ἡ ἀντίθετος ἀπόφασίς των δὲν εἶναι νόμιμος, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐρευνῶν τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, ἀφοῦ πρόκειται περὶ ἀποφάσεων συλλογικῶν ὀργάνων διοικήσεως, ἡ νομιμότης τῶν ὁποίων ἐρευνᾶται ὑπὸ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, ὅταν προσβάλλωνται δι' αὐτῶν ἰδιωτικὰ πρὸς κρίσιν ὑπ' αὐτῶν δικαιώματα.

Ἴδετε ὅμως τὰς ἐκ τῆς δεινῶς ἀμφισβητουμένης μεταξὺ τῶν δύο Ἀνωτάτων Δικαστηρίων τῆς χώρας ἐννοίας τῆς διατάξεως ἐξελίξεις.

Τὸ οἰκεῖον ἐν προκειμένῳ Συμβούλιον, ἀκολουθῆσαν τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, δὲν προέβη εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ μισθωτοῦ. Ἄρα δὲν ἔχει καὶ ἔννομον συμφέρον, μὴ βλαπτόμενος, νὰ προσφύγῃ εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ ἐξασφαλίζῃ διὰ τοῦ μισθοῦ του τὴν διατηρουμένην κατὰ τὸ Συμβούλιον θέσιν του, ἀφοῦ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια ἔχουν ἀντίθετον γνώμην.

Ἂν ὁ μισθωτὸς ἀντικαθίστατο, ἠδύνατο νὰ προσφύγῃ εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καί, ἐφ' ὅσον ἡ περὶ ἀντικαταστάσεως πρᾶξις ἐκρίνετο ὡς ἄκυρος, θὰ ὑπῆρχε τὸ ἐκ τοῦ νόμου 3713/1928 καὶ ν.δ. 3830/1958 περὶ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δεδικασμένον, οἱανδήποτε γνώμην καὶ ἂν εἶχον ἐπὶ τοῦ θέματος τὰ πολιτικὰ δικαστήρια καὶ θὰ ἐκαλεῖτο ὁ ἐργοδότης, ὑποπέσας εἰς ὑπερημερίαν, νὰ καταβάλῃ τὸν μισθόν.

Καὶ ταῦτα, ἀνεξαρτήτως τοῦ σφοδρῶς μεταξὺ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀμφισβητουμένου ζητήματος περὶ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ὑποβάλλεται ἡ περὶ ἀντικαταστάσεως αἴτησις (περὶ τοῦ ὁποίου ζητήματος βλέπε ΕΕΔ 18, 757).

Ἀρείου Πάγου 404/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος *κ. Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης *κ. Κ. Θανόπουλος*
Δικηγόροι οἱ *κ.κ.* Ι. Κουτσοχέρας, Α. Κόντος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ νόμου 1836]1951, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. 8]τος 2637]1953, οἱ ἐν ἄρθρῳ 3 αὐτοῦ ὑπόχρεοι δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ τοποθετηθέντος δι' ἄλλου προσώπου, προστατευομένου ὑπὸ τοῦ ἰδίου νόμου, ὑποβάλλοντες πρὸς τοῦτο, μετὰ ὑπηρεσίαν 15 τοὐλάχιστον ἡμερῶν, αἴτησιν πρὸς τὰ οἰκεῖα Συμβούλια, τὰ ὁποῖα ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως ἀνακαλέσωσι τὸν τοποθετηθέντα καὶ τοποθετήσωσι ταὐτοχρόνως διὰ τῆς αὐτῆς πράξεως ἢ μεταγενεστέρως ἕτερα πρόσωπα ἐκ τῶν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὡς ἄνω νόμου.

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ δι' ἄλλου ἀντικατάστασις τοῦ ἀναγκαστικῶς εἰς ἐπιχειρήσεις ἐκ τῶν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 1836]1951 τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ εἶναι δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου, ὑποκειμένου εἰς μόνον τὸν περιορισμὸν τῆς ἀσκήσεώς του μετὰ παρέλευσιν 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑπ' ἐκείνου ἀναλήψεως ὑπηρεσίας, μηδόλως δ' ἐξαρτώμενον ἐκ τῆς ὑπάρξεως ἢ πρὸς τοῦτο ἐπικλήσεως οἱουδήποτε οὐσιαστικοῦ λόγου, ὅστις ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ἀπόλυσιν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 7 § 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἐφ' ὅσον εἶναι ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ διαλαμβανομένων.

Ὅθεν οὕτω ἀποφηνάμενον καὶ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος, ἐπιδιώξασα τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ἀναιρεσείοντος πολεμιστοῦ, μετὰ χρόνον ὑπηρεσίας του παρὰ τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ ὑπερβαίνοντα τὰς 15 ἡμέρας, καὶ μὴ ἐπιτυχοῦσα ταύτην, ἕνεκα ἀντιθέτου ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Συμβουλίου, νομίμως ἀπέκρουσε τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἀναιρεσείοντος μετὰ τὴν πάροδον 30 ἡμερῶν, ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως, ὀρθῶς τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν. Οὔτε δὲ καὶ ἀντίκειται ἡ τοιαύτη νομοθετικὴ ρύθμισις τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου 1836 τοποθετηθέντων πολεμιστῶν εἰς τὰς περὶ ἰσότητος ἢ διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν διατάξεις τῶν ἄρθρων 3, 22, 28 καὶ 87 ἐπ. τοῦ ἐν ἰσχύϊ Συντάγματος, καθ' ὅσον ὁ νόμος οὗτος, καθιερώσας τὴν ἀναγκαστικὴν τούτων τοποθέτησιν κατὰ παρέκκλισιν τοῦ προστατεύοντος τὴν ἐπαγγελματικὴν ἐλευθερίαν ἄρθρου 4 αὐτοῦ, οὐτινος ἀποτελεῖ περιορισμόν, ἠδύνατο νὰ καθορίσῃ καὶ τὰς προϋποθέσεις, ὑφ' ἃς χωρεῖ ἡ ἀντικατάστασις τῶν τοποθετηθέντων, ὡς καὶ τὴν διὰ

ΧΡΟΝΟΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΕΩΣ ΣΧΕΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Διάλυσις τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ προστασία αὐτῶν ἀπὸ ἀπόψεως τοῦ εἰδικοῦ Νόμου

Διατήρησις ἐπὶ πενταετίαν καὶ διὰ τινας κατηγορίας μισθωτῶν καὶ ἐπιχειρήσεων ἐπὶ ἑπταετίαν τῆς ἀναγκαστικῆς σχέσεως πολεμιστῶν τοῦ Α. Ν. 1836/1951.— Προϋπόθεσις ὅμως τῆς εἰδικῆς αὐτῆς προστασίας ἡ διατήρησις τῆς ἐπιχειρήσεως ἐν λειτουργίᾳ, μὴ ὑφισταμένης αὐτῆς ἐπὶ διαλύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ὁριστικῆς παύσεως τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς.—Περίπτωσις προσωρινῆς ἀναστολῆς τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς καὶ ἐξουσία Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατ' ἄρθρ. 12 Ν.Δ. 2657/1953.—Παράνομος ἀνάκλησις ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ ἄνευ αἰτήσεώς τινος τῶν διαδίκων καὶ μὴ προσβαλλομένου νομίμου τινὸς λόγου ἀνακλήσεως.—Ἀκυρότης ἀπολύσεως ἄνευ ἀποφάσεως τῆς ἁρμοδίας Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ νόμου 2223/1952 (βλέπε κωδικοποίησιν τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων ἐν ΕΕΔ 14, 1105 ἐπ.) ἡ σχέσις ἐργασίας τῶν ὑποχρεωτικῶς κατὰ τὸν νόμον τοῦτον τοποθετουμένων διατηρεῖται ἐπὶ πενταετίαν, δυνάμει δὲ τῆς κατ' ἐξουσιοδότησιν ἐκ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ν. δ. 2657/1953 ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 9291/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 218, 333) διά τινας κατηγορίας πολεμιστῶν καὶ ἐπιχειρήσεων ἐπὶ ἑπταετίαν (περὶ τῆς τελευταίας αὐτῆς ἐπουργικῆς ἀποφάσεως βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 228).

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὑποχρεωτικοῦ αὐτοῦ χρόνου τῆς σχέσεως ἐργασίας εἶναι δυνατὴ ἡ ἀπόλυσις κατ' ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 καὶ μόνον διὰ τοὺς ἐν αὐτῷ λόγους καὶ κατόπιν ἀποφάσεως τῆς ἁρμοδίας Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936.

Μεταξὺ τῶν λόγων ἀπολύσεως δὲν ἀναφέρεται καὶ ἡ διάλυσις τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀλλ' ὡς ἔχει ἑρμηνευθῆ διὰ τὴν ὁμοίαν προστασίαν τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, τὴν προστασίαν τῶν ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ κατὰ νόμον 3514/1928, τὴν προστασίαν τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν κατὰ νόμον 1803/1951 (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 216, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς τὴν νομολογίαν, Α.Π. 270/1959, εἰσηγητὴς *Λ. Ροζάκης*, ΕΕΔ 18, 696), προϋπόθεσις τῆς προστασίας εἶναι ἡ ὕπαρξις τῆς ἐπιχειρήσεως ἐν λειτουργίᾳ, ὥστε ταύτης διαλυομένης ὁριστικῶς δὲν ὑπάρχει περίπτωσις προσφυγῆς εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ἐπιτροπήν, ἀλλ' ὁ μισθωτὸς οὗτος ἀπολύεται ἐλευθέρως, ὡς οἱ κοινοὶ μισθωτοί, τηρουμένων πάντως τῶν περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων (νόμου 2112/1920, 3198/1955).

Εἰς τὴν ἄποψιν ταύτην προσχωρεῖ καὶ ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, τῆς ὁποίας περίπτωσις ὑπῆρξεν ὄχι ὁριστικὴ διάλυσις τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀλλ' ἀναστολὴ τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς, ὁπότε ἡ ἐπιχείρησις ἠδύνατο ἢ νὰ προσφύγῃ εἰς τὴν ἁρμοδίαν Πρωτοδικειακὴν Ἐπιτροπήν, ζητοῦσα τὴν ἀπόλυσιν δι' οἰκονομικὴν ἀνεπάρκειαν, ἢ νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας τὴν μείωσιν τοῦ ποσοστοῦ ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως καὶ συνεπῶς τὴν λύσιν τῆς σχέσεως ἐργασίας κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τοῦ ν.δ. 2657/1953 (ΕΕΔ 14, 1109).

Κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν (ἄρθρον 12 ν. δ. 2657/1953 δύναται ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ, μετὰ γνώμην τοῦ εἰκείου Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων, νὰ μειώνῃ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 ποσοστὸν ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως πολεμιστῶν, προκειμένου περὶ ὑποχρέων τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἐφ' ὅσον αἱ ἐργασίαι αὐτοῦ ἔχουσιν ἀνασταλῆ οὐσιαστικῶς ἢ δὲν δύνανται ἐπωφελῶς νὰ λειτουργήσωσιν ἢ προφανῶς ἡ συνέχισις τῶν ἐργασιῶν του ἐπιφέρει ζημίας, ὁπότε ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ λύεται ὑποχρεωτικῶς ἡ σχέσις ἐργασίας ὁλοκλήρου ἢ μέρους τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων πολεμιστῶν, ἡ αὐτὴ δὲ διαδικασία τηρεῖται καὶ τὰ αὐτὰ ἐφαρμόζονται, προκειμένου καὶ περὶ παλαιῶν πολεμιστῶν τοῦ ἀ.ν. 244/1936 (περὶ τῆς ἐννοίας τῆς ἄνω διατάξεως βλέπε Σ. Ε. 912/1954, εἰσηγητὴς *Χ. Παναγιωτόπουλος*, ΕΕΔ 13, 764, Α. Π. 412/1955, εἰσηγητὴς *Γ. Βαμβουλάκης*, ΕΕΔ 14, 855, Α. Π. 56/1956, εἰσηγητὴς *Π. Τζαννετάκης*, ΕΕΔ 15, 257, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10405/1955, εἰσηγητὴς *Σ. Λιμούρης*, ΕΕΔ 14, 859, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 14282/1955, εἰσηγητὴς *Γ. Λαμπρόπουλος*, ΕΕΔ 15, 559).

Προστίθεται ὅτι κατὰ τὴν αὐτὴν διάταξιν διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως δύναται νὰ καθορίζηται τὸ ποσὸν τῆς τυχὸν καταβληθησομένης ἀποζημιώσεως, ὅπερ δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς ἀποδοχὰς δύο μηνῶν. Οὐδεμία

ταύτην τηρητέαν διοικητικὴν διαδικασίαν, μὴ ὑφισταμένου πρὸς τοῦτο συνταγματικοῦ τινος κωλύματος, οἱ δὲ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζοντες πρῶτος, δεύτερος καὶ τρίτος λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι ἀπορριπτέοι.

ἄλλη ἀποζημίωσις ὀφείλεται ἐξ οἱουδήποτε ἄλλου νόμου.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 14599/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. Σ. Ράγκας
Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. Ι. Παπαδόπουλος
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Βελλιανίτης, Ι. Κωτσόβελος

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 1836]1951, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου § 1 τοῦ ν. 2223]1952 καὶ τῆς δυνάμει τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ν.δ. 2657]1953 ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 9291]1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὁρίζουσα ὅτι ἡ σχέσις ἐργασίας τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου τοποθετουμένου προσωπικοῦ διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ ὑποχρεωτικῶς ἐπὶ πενταετίαν ἢ εἰς ὡρισμένας περιπτώσεις ἐπὶ ἑπταετίαν ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του καὶ ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πενταετίας ἢ ἑπταετίας ταύτης ἡ ἀπόλυσις ἐπιτρέπεται δι' ὡρισμένους μόνον λόγους, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρ. 7 τοῦ ἀ. ν. 244]1936 καὶ 771]1937, σαφῆ ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἡ διὰ τῶν διατάξεων παρεχομένη εἰδικὴ προστασία εἰς τοὺς κατὰ τὸν ἀ.ν. 1836]1951 τοποθετηθέντας πολεμιστὰς ἔχει ὡς προϋπόθεσιν, ὅτι ἡ ἐπιχείρησις, παρ' ᾗ ἐτοποθετήθησαν, διατηρεῖται ἐν λειτουργίᾳ. Ἡ προϋπόθεσις αὕτη δὲν ὑφίσταται, ὁσάκις ἐχώρησε διάλυσις τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ὁριστικὴ παῦσις τῶν ἐργασιῶν της (Α. Π. 66]1957, ΕΕΔ 16, σελ. 315, Α.Π. 270]1959, ΕΕΔ 18, σελ. 696), οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν ἀνεστάλησαν προσωρινῶς αἱ ἐργασίαι αὐτῆς, ὅτε παρέχεται ἡ ἐξουσία εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας κατ' ἄρθρον 12 τοῦ ν. δ. 2657]1953 νὰ μειώνῃ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει μετὰ γνώμην τοῦ οἰκείου Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 ποσοστὸν ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως πολεμιστῶν, λυομένης ὑποχρεωτικῶς ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τῆς σχέσεως ἐργασίας ὁλοκλήρου ἢ μέρους τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων.

Ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων δι' ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ληφθείσης κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 28.3.1957, ἐτοποθετήθη κατ' ἄρθρον 3 τοῦ ἀ. ν. 1836]1951 ὡς ἐργατοτεχνίτης εἰς τὴν κλωστοϋφαντουργικὴν ἐπιχείρησιν τῆς ἐκκαλούσης ἀνωνύμου ἑταιρείας, παρ' ᾗ ἀνέλαβεν ἐμπροθέσμως ὑπηρεσίαν, καταρτισθείσης ἔκτοτε ἀναγκαστικῆς συμβάσεως ἐργασίας μεταξὺ τῶν διαδίκων. Ἡ κατὰ τὰ ἄνω ἀτομικὴ διοικητικὴ πρᾶξις τῆς τοποθετήσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου ἔχει ὑπὲρ ἑαυτῆς τὸ τεκμήριον τῆς νομιμότητος. Ἡ γενομένη ὅθεν ἀνάκλησις ταύτης ἄνευ αἰτήσεώς τινος τῶν διαδίκων δι' ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ληφθείσης κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 16.1.1959, μὴ προβαλλομένου νομίμου τινὸς λόγου ἀνακλήσεως, εἶναι παράνομος καὶ στερεῖται ἐννόμου συνεπείας (*Μ. Σταματοπούλου*, Δίκαιον Διοικητικῶν Πράξεων § 3 σημ. 6 καὶ 59). Ἐβεβαιώθη περαιτέρω ὅτι τὴν 30.12.1958, διαρκούσης τοιούτου τῆς ὑποχρεωτικῆς διαρκείας τῆς μετὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου συμβάσεως, ἡ ἐκκαλοῦσα κατήγγειλε ἐγγράφως ταύτην ἄνευ προηγουμένης ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244]1936. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι λόγῳ κατασχέσεως τῶν ἐμπορευμάτων καὶ πρώτων ὑλῶν τῆς ἐκκαλούσης ἐκ μέρους τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς καὶ διαγνώσεως τοῦ παθητικοῦ της, τὸ διοικητικὸν συμβούλιον αὐτῆς ἀπεφάσισε καὶ προέβη κατὰ τὸ τέλος Δεκεμβρίου 1958 εἰς τὸ κλείσιμον τοῦ ἐργοστασίου της, ὡς καὶ τὴν ἀπόλυσιν ὁλοκλήρου τοῦ προσωπικοῦ της, ἐξαιρέσει 18 ἐργατοϋπαλλήλων, οἵτινες διετηρήθησαν διὰ τὴν λογιστικὴν τακτοποίησιν τῶν ἐκκρεμοτήτων καὶ τὴν συντήρησιν τῶν μηχανημάτων, οὐδόλως ὅμως προέκυψεν, ὅτι πρόκειται περὶ ὁριστικῆς παύσεως τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς ἐκκαλούσης, ἀλλὰ ὡς πιθανώτερον εἶναι, ὅτι ἐχώρησε προσωρινὴ ἀναστολὴ αὐτῶν, ἀπελύθη δὲ τὸ πλεῖστον τοῦ προσωπικοῦ πρὸς ἀποφυγὴν πληρωμῆς ἀποδοχῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀναστολῆς καὶ ταχυτέραν οὕτω ἐπίτευξιν τῆς ἐπαναλήψεως τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως. Τὸ συμπέρασμα τοῦτο ἐνισχύεται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι μετὰ τὸ κλείσιμον τοῦ ἐργοστασίου οὐδεμία ἐγένετο ἐνέργεια ἐμφαίνουσα πρόθεσιν προσεχοῦς διαλύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον θὰ ἦτο φυσικὸν νὰ λάβῃ χώραν, ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ ὁριστικῆς παύσεως τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς, ἀντιθέτως δέ, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ προσαγομένου ἀντιτύπου τῆς ἐφημερίδος „*", συνεκλήθη διὰ τὴν 30.6.1969 ἡ γενικὴ συνέλευσις τῆς ἐκκαλούσης, ἵνα λάβῃ ἀπόφασιν, μεταξὺ ἄλλων, καὶ ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς αὐξήσεως τοῦ ἑταιρικοῦ κεφαλαίου αὐτῆς, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον καταδεικνύει πρόθεσιν ἐξακολουθήσεως τῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως.

Κατ' ἀκολουθίαν ἡ γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ἄκυρος, ὡς γενομένη κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρ. 7 τοῦ ἀ.ν. 1836]1951, ἡ δὲ ἐκκαλοῦσα, ὑπερήμερος καταστᾶσα περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὑποχρεοῦται κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν διὰ τῆς ἀγωγῆς αἰτηθεισῶν ἀπὸ 31.12.1958 μέχρι 1.3.1959 ἀποδοχῶν αὐτοῦ. Ταῦτα δεχθεῖσα, εἰ καὶ ἐν μέρει ἐπ' ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ, ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὀρθῶς ἔκρινεν, ἡ δὲ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζουσα ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΜΕΤΑ ΤΑΣ ΑΥΞΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν. Δ. 3755]1957

Νόμιμος τρόπος υπολογισμού των δοθεισών διά του άνω Ν.Δ. αυξήσεων

Εφαρμογή των διατάξεων του Ν.Δ. 3755/1957 και των δοθεισών υπ' αυτού αυξήσεων επί των πράγματι καταβαλλομένων μισθών εις το παρ' οιουδήποτε εργοδότου απασχολούμενον ή απασχοληθέν πάσης φύσεως προσωπικόν κατά την 24.1.1956.—Υπολογισμός των αυξήσεων.

Έρχεται ή κατωτέρω απόφασις του Γ' Τμήματος του Αρείου Πάγου μετά την υπ' αριθ. 215]1959 του Β' Τμήματος (εισηγητής *Α. Ροζάκης*, ΕΕΔ 18, 599), προς την γνώμην της οποίας συμφωνεί.

Επρόκειτο περί των κατά το ν.δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 16, 1062) δοθεισών εις τους μισθωτούς της χώρας αυξήσεων επί των καταβαλλομένων πράγματι (των υπέρ τα κατώτατα νόμιμα όρια δηλαδή) αποδοχών, ελθόντες του ανωτέρω νομοθετικού διατάγματος να νομιμοποιήσωσι τας αυτάς αυξήσεις αποδοχών δυνάμει της υπ' αριθ. 2/1956 γενικής διαιτητικής αποφάσεως, ή οποία κατά τούτο ηκυρώθη υπό της υπ' αριθ. 746/1957 αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας (εισηγητής *Α. Τσιμαράτος*, ΕΕΔ 16, 443). (Βλέπε περί του άνω νομοθετικού διατάγματος και την Α.Π. 197/1958, εισηγητής *Ε. Χονδρογιάννης*, ΕΕΔ 17, 414 και τα αυτόθι σημειούμενα).

Αρείου Πάγου 408/1959, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. *Δ. Κωστήρης*
Δικηγόροι οι κ.κ. Β. Βασιλείου, Δ. Τρίμης

Η υπόθεσις φέρεται προς συζήτησιν μετά την υπ' αριθ. 215]1959 απόφασιν του Β' Τμήματος του Δικαστηρίου τούτου, ανελαύσαν εν τω συνόλω της την υπ' αριθ. 15962]1958 απόφασιν του ως εφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Αθηνών και παραπέμψασαν ταύτην προς νέαν συζήτησιν ενώπιον του Τμήματος τούτου διά την κατάλληλον του νόμου εφαρμογήν.

Το Τμήμα τούτο σύμφωνον έχει την γνώμην προς την διά της αναιρετικής άνω αποφάσεως εξενεχθείσαν τοιαύτην επί του νομικού ζητήματος, δι' ό και διά τον εκ του άρθρ. 807 § 17 της Πολ. Δικ. λόγον επήλθεν η αναίρεσις και η εις το Τμήμα τούτο παραπομπή, καθ' ην επί πράγματι καταβαλλομένου παρ' οιουδήποτε εργοδότου εις το παρ' αυτού απασχολούμενον ή απασχοληθέν πάσης φύσεως προσωπικόν κατά την 24.1.1956 μισθού, υπερβαίνοντος το υπό του άρθρου 2 § 1, α' της υπ' αριθ. 28050]1954 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας καθοριζόμενον κατώτατον όριον αυτού, διά την από της ως άνω χρονολογίας γενομένην αύξησιν του εφαρμογήν έχουν ουχί η περί αυξήσεως του κατωτάτου ορίου τούτου προβλέπουσα παράγραφος 3 εν αρχή της υπ' αριθ. 2]1956 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, αλλ' αι διατάξεις του άρθρου 1 §§ 1 και 2 του ν.δ. 3755]1957, αι υποκαταστήσασαι τας εν παραγράφω 3 ομοίας της άνω αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. λόγω της δυνάμει της υπ' αριθ. 746]1956 αποφάσεως του Συμβουλίου Επικρατείας ακυρώσεως των, κατά την σαφή έννοιαν των οποίων ή διά της παραγράφου 1 χορηγουμένη αύξησις υπολογίζεται επί του ποσού του προκύπτοντος εκ της άθροίσεως του πράγματι καταβαλλομένου την 24.1.1956 υπό παντός εργοδότου ως μηνιαίου βασικού μισθού και των επ' αυτού χορηγουμένων τυχόν επιδομάτων πολυετούς υπηρεσίας και οικογενειακών βαρών, τό δε εντεύθεν προκύπτον ποσόν αποδίδει το σύνολον των καταβλητέων εκτοτε μηνιαίων αποδοχών.

Αναιρεθείσης της υπ' αριθ. 15962]1958 άνω αποφάσεως του ως εφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Αθηνών και των διαδίκων επανερχομένων, κατ' άρθρ. 832 § 1 Πολ. Δικ., ως τούτο ισχύει μετ' άρθρ. 23 ν. 3810]1957, εις την προ της αναιρεθείσης αποφάσεως κατάστασιν, έρευνητέα ή δι' ην κατεβλήθη το νόμιμον πρόστιμον γαμοτύπως και εμπροθέσμως άσκηθείσα από 7.6.1958 έφεσις του ενάγοντος κατά της υπ' αριθ. 2140]1958 αποφάσεως του κατά την διαδικασίαν του νόμου ΓΧΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Αθηνών επί της από 5.2.1958 αγωγής αυτού, δι' ης και κατά τα εν αυτή εκτιθέμενα ούτος διώκει την καταβολήν αυτώ του παρά της εναγομένης Η.Ε.Μ. παρακρατουμένου ποσού εξ 25 ο]ο λόγω οικογενειακών βαρών, υπολογιζομένου επί του εις τούτον κατά την 24.1.1956 καταβαλλομένου βασικού μισθού εκ δραχμών 1521 σύν τη εκ δραχ. 225 αύξήσει του, και ανερχομένου εις δραχ. 56 και 25 μηνιαίως, ως και της αναλόγου διαφοράς εκ δώραν των ετών 1956 και 1957.

Εκ των υπ' αμφοτέρων των διαδίκων επικαλουμένων και προσαγομένων εγγράφων και των υπ' αυτών εκτιθεμένων και συνομολογουμένων εντελώς δείκνυνται τα εξής: Ότι εις τον ενάγοντα, υπηρετούντα δυνάμει εργασιακής συμβάσεως από πολλών ετών εις την εναγομένην ως εισπράκτορα και έχοντα σύζυγον και τρία τέκνα, κατεβάλλοντο πράγματι κατά την 24.1.1956 μηνιαίαι αποδοχαί εκ δραχμών 1901, εξ ων ποσόν μεν δραχ. 1521 ως βασικός μηνιαίος μισθός, υπερβαίνον το διά της υπ' αριθ. 28050]1954 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας καθοριζόμενον κατώτατον όριον αυτού, το δε υπόλοιπον εκ δραχ. 380 ως προσαύξησις επί τούτου δι' επίδομα οικογενειακών βαρών, κατά τους περί τούτων ορισμούς της υπ' αριθ. 27297]1954 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας της βάσει της από 7.4.1954 εκδοθείσης και διά της υπ' αριθ. 2/366]1954 ομοίας υπουργικής αποφάσεως κηρυχθείσης εκτελεστής συλλογικής συμβάσεως εργα-

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΝΑΠΗΡΩΝ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΘΕΝΤΩΝ ΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ

Περίπτωσις διακοπῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τύχη τῆς προστασίας

Ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις ἀναπήρου ὡς μισθωτοῦ κατὰ τὸ Ν.Δ. 1799/1942 μετὰ τὸν Α.Ν. 564/1945.—Ἀναρμοδιότης τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Α.Ν. 244/1936 πρὸς παροχὴν ἀδείας ἀπολύσεως.— Λόγοι ἀπολύσεως τῶν κατὰ τὸ Ν. Δ. 1799/1942 τοποθετουμένων.—Ἐπιτρεπτὴ ἐλευθέρως ἡ ἀπόλυσις, ἐφαρμοζομένων τῶν κοινῶν περὶ αὐτῆς διατάξεων, εἰς περιπτώσεις διαλύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ὁριστικῆς παύσεως τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς.

Ἐπρόκειτο περὶ ἀπολύσεως ἀναπήρου μισθωτοῦ, τοποθετηθέντος εἰς ἐπιχείρησιν ἀναγκαστικῶς κατὰ τὸ ν.δ. 1799/1942 (ΕΕΔ 1, 860), κυρωθὲν διὰ τῆς εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 58/1945 Συντακτικῆς Πράξεως ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 336/1946 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (ΕΕΔ 5, 410).

Τὸ νομοθετικὸν διάταγμα τοῦτο καθορίζει καὶ λόγους καὶ διαδικασίαν ἀπολύσεως τῶν κατ' αὐτὸ ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων, ἡ ὁποία διαδικασία ἐπιβάλλεται νὰ τηρηθῇ καὶ μετὰ τὸν ἀ.ν. 564/1945 περὶ ἀναπήρων, ἐννοοῦντα, ὡς ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 18, 654, 1015), ἀναπήρους ἄλλους ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 1799/1942 προστατευομένων.

Παρὰ ταῦτα ἡ ἐργοδότις ἐπιχειρήσεως προσέφυγεν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Προστασίας Παλαιῶν Πολεμιστῶν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (ἔνθ' ἀρμόδιον ἐν προκειμένῳ ἦτο τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ν.δ. 1799/1942 Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης), ζητήσασα τὴν παρ' αὐτῆς ἄδειαν ἀπολύσεως, ἡ ὁποία καὶ τῇ ἐχορηγήθη, καὶ μεθ' ἣν ἀπελύθη ὁ μισθωτός.

Μετὰ ταῦτην ὅμως ὁ μισθωτὸς διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ κατωτέρω παρατιθεμένη δικαστικὴ ἀπόφασις ἀγωγῆς ἐζήτησε νὰ ἀναγνωρισθῇ, ὅτι δὲν εἶχεν ἐν προκειμένῳ ἁρμοδιότητα ἡ ρηθεῖσα Ἐπιτροπὴ καὶ ὅτι συνεπῶς ἡ ἀπόλυσίς του ὑπῆρξεν ἄκυρος.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἐργατοδίκου Ἀθηνῶν ἐδέχθη, ὅτι ἄνευ ἁρμοδιότητος ἐν προκειμένῳ ἐπελήφθη ἡ Ἐπιτροπὴ (ἀπόφ. ὑπ' ἀριθ. 13/1959, ΕΕΔ 18, 655), ἀλλά, διότι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 1799/1942 ἡ ἐξ αὐτοῦ προστασία προϋποθέτει νὰ ὑπάρχῃ ἡ ἐπιχείρησις ἐν λειτουργίᾳ, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν ὑπῆρξεν ἐν προκειμένῳ (πρβλ. καὶ τὴν ἀνωτέρω σελ. 1189, καταχωριζομένην ὑπ' ἀριθ. 14599/1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα), ἀπεφάνθη, ὅτι ἠδύνατο ἐν προκειμένῳ νὰ ἀπολυθῇ ὁ μισθωτὸς καὶ ἄνευ παρεμβάσεως τοῦ τεταγμένου ἐπὶ τούτῳ συλλογικοῦ διοικητικοῦ ὀργάνου, ὡς εἶναι τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ν.δ. 1799/1942 Διοικητικὸν Συμβούλιον.

Δυσχερῶς πράγματι θὰ ἠδύνατό τις νὰ φαντασθῇ, ὅτι ὁ Νομοθέτης τοῦ ν.δ. 1799/1942, περιορίζων τὴν ἀπόλυσιν τῶν ὑπὸ τούτου προστατευομένων προσώπων καὶ ἐπιτρέπων αὐτὴν μόνον διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ λόγους, ἠνόει νὰ καταστήσῃ ταύτην διαρκῆ καὶ ἄτρωτον καὶ ὅταν ἔπαυσεν ἡ ἐπιχείρησις νὰ ὑπάρχῃ ἐν λειτουργίᾳ, ὁριστικῶς διακόψασα τὰς ἐργασίας αὐτῆς.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5557/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ι. Γεωργανᾶς*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Σταμούλης, Θ. Ἀλευρόπουλος.

Ἐκτίθεται ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ, ὅτι ὁ ἐνάγων, τυγχάνων ἀνάπηρος πολέμου 1940 - 41, ἐτοποθετήθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ.

σίας, κανονιστικῆς τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης, Η.Ε.Μ. Τούτων δοθέντων παρέπεται, ὅτι ἡ διὰ τῶν καὶ ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν ἐχουσῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ν. δ. 3755/1957 καὶ κατὰ τὴν ἀληθῆ τούτων ἔννοιαν, τὴν ἐν παραγράφῳ 2 τῆς παρούσης δεκτὴν γενομένην, χορηγουμένη αὔξησις, ἀνερχομένη εἰς δραχ. 225, ὡς τοῦ 10 ο/ο ἐπὶ τοῦ πράγματι καταβαλλομένου ποσοῦ ἀποδοχῶν ἐκ δραχ. 1901 ὄντος μικροτέρου τῶν 225 δραχμῶν, δέον νὰ ὑπολογισθῇ ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τούτου τῶν 1901 δραχμῶν, τὸ δὲ ἄθροισμα τούτων (1901+225) ἐκ δραχ. 2126 ἀποδίδει τὸ σύνολον τῶν καταβλητέων εἰς τὸν ἐνάγοντα ἀπὸ τῆς 24.1.1956 καὶ ἐφεξῆς ἀποδοχῶν, ἃς ὀρθῶς καὶ νομίμως ἡ ἐναγομένη κατέβαλλεν εἰς τοῦτον, καθ' ἃ τοῦτο συνομολογεῖται καὶ ὑπ' αὐτοῦ. Ταῦτα ὅθεν δεχθεῖσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἐπὶ τούτοις πᾶσιν ἀχθεῖσα εἰς ἀπόρριψιν τῆς πλείονα τοῦ ἄνω ποσοῦ, βάσει ἐσφαλμένου καὶ μὴ νομίμου ὑπολογισμοῦ, διωκούσης ἐνδίκου ἀγωγῆς του ὀρθῶς τὰς ἄνω παρατεθείσας διατάξεις νόμου καὶ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἡ τὰ ἀντίθετα τούτοις ὑποστηρίζουσα καθ' ἅπαντας τοὺς ταυτοσήμους λόγους αὐτῆς ὑπὸ δίκην ἔφεσις τοῦ ἐνάγοντος, ὡς ἀβάσιμος, δέον νὰ ἀπορριφθῇ.

1799]1942 παρά τῇ ἐναγομένῃ ὡς ὑπάλληλος καὶ ἐργασθεὶς παρ' αὐτῇ ὡς κλητὴρ ἔκτοτε μέχρι τῆς 1.6.1959, ἀπελύθη παρὰ τῆς Α.Ε. .*.. Διώκεται δὲ δι' αὐτῆς ἡ ἀναγνώρισις τῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου α) διότι ἐγένετο κατόπιν ἀδείας τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244]1936, μὴ κεκτημένης πρὸς τοῦτο ἁρμοδιότητα, καὶ β) διότι ἐγένετο παρὰ τρίτου προσώπου καὶ οὐχὶ τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου του.

Ἐκ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀ.ν. 564]1945, ὁριζούσης ὅτι οἱ ἀνάπηροι τῶν πολέμων ὑπὸ τὴν ἰδιότητά των ὡς μισθωτῶν τῶν ἐν τῷ ν. 118]1945 ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων δικαιοῦνται τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 9 § 8 τοῦ νόμου (118) προστασίας, οἱ δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπολυθέντες ἐπανέρχονται εἰς τὰς θέσεις των ἐντὸς τριμήνου, συνδυαζομένης πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 9 § 8 τοῦ ν. 118]1945, καθ' ἣν ἐπὶ τῶν ἐν αὐτῇ ἐφιδρυθέντων παλαιῶν πολεμιστῶν δὲν ἐφαρμόζεται ἡ περὶ ἀπολύσεως διάταξις τοῦ ἄρθρου 9 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου (118), ἀλλ' ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόλυσις αὐτῶν μόνον ἐν συνδρομῇ λόγου τινὸς ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 7 τοῦ ἀ.ν. 244]1936 διὰ παραπομπῆς εἰς τὸ ἄρθρ. 1 § 1 ἐδ. α' - δ' τοῦ ἀπὸ 23]24.1.1936 ἀν. νόμου ἀναφερομένων καὶ μετ' ἀπόφασιν τῆς ἐν τῇ αὐτῇ διατάξει (ἄρθρ. 7 ἀ. ν. 244]1936) ἀναφερομένης Ἐπιτροπῆς, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη τοῦ ἀ.ν. 564]1945 προϋποθέτει ἐνεργὸν κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ (26.9.1945) σύμβασιν ἐργασίας (Α.Π. 330]1954, ΕΕΔ 13, 524, Α.Π. 597]1954, ΕΕΔ 13, 867). Συνεπῶς, ἐκτιθεμένου ἐν τῇ ἀγωγῇ, ἀλλὰ καὶ βεβαιωθέντος ἐκ τῶν προσαγομένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ὅτι ὁ ἐνάγων ἀνάπηρος πολέμου προσελήφθη ἀναγκαστικῶς παρὰ τῆς ἐναγομένης μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 564]1945 καὶ εἰδικώτερον τὴν 5.1.1949 δὲν εἶχον ἐπ' αὐτοῦ ἐφαρμογὴν αἱ εἰρημέναι διατάξεις, ἡ δὲ ὑπ' ἀριθ. 13]1959 ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244]1936, χορηγήσασα εἰς τὴν ἐναγομένην ἄδειαν ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος διὰ λόγον ἐκ τῶν ἐν τῇ αὐτῇ διατάξει ἀναφερομένων εἶναι παράνομος, ὡς ἐκδοθεῖσα καθ' ὑπέρβασιν τῆς παρασχεθείσης τῇ ἐκδούσῃ ταύτην Ἐπιτροπῇ ὑπὸ τοῦ νόμου ἐξουσίας. Ἐτέρωθεν κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 1799]1942, κυρωθέντος διὰ τῆς εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 58]1945 Συντακτικῆς Πράξεως ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 336]1946 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὡς ἡ διάταξις αὕτη ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρ. 5 τοῦ ἀπὸ 8]11 Μαΐου 1946 ν. δ]τος, ἡ ἀπόλυσις τῶν ἀναγκαστικῶς κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 4 καὶ 5 τοῦ ν.δ. 1799]1942 εἰς νομικὰ πρόσωπα καὶ ἐπιχειρήσεις τοποθετουμένων μισθωτῶν ἐπιτρέπεται καὶ δὴ εἰς τὰς δύο τελευταίας κατωτέρω ἀναφερομένας περιπτώσεις μετ' ἀπόφασιν τοῦ κατ' ἄρθρον 8 τοῦ ν.δ. 1799]1942 ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης συγκροτουμένου συμβουλίου α) ἐπὶ καταδίκῃ δι' ἀδίκημα ἐπισῦρον τὰς ἐκπτώσεις τῶν ἄρθρ. 21, 22, 24 τοῦ προϊσχύσαντος Ποινικοῦ Νόμου β) διὰ πράξεις ἐπενεγκούσας ζημίαν εἰς τὸν ἐργοδότην καὶ γ) δι' ἀπείθαρχον καὶ ἀσυμβίβαστον πρὸς τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου διαγωγήν, ἀπαγορευομένης ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς ἄνευ τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τούτων ἀπολύσεως. Οὐδεμία ὅμως ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ ἢ ἄλλῳ γίνεται ρύθμισις τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ἐπέρχεται διάλυσις τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ὁριστικὴ παῦσις τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐργοδότου. Εἰδικώτερον τοιαύτη ρύθμισις δὲν γίνεται οὔτε διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 2657]1953, ρυθμιζούσης εἰδικῶς τὰ τῆς ἀπολύσεως, ἐν συνδρομῇ τῶν ἐν αὐτῇ προϋποθέσεων, τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων νεοπολεμιστῶν καὶ τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν τοῦ ἀ.ν. 244]1936. Ἐντεῦθεν παρέπεται, ὅτι εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόλυσις τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 4, 5 τοῦ ν.δ. 1799]1942 τοποθετηθέντων ἀναπήρων ἐπὶ τῇ τηρήσει μόνον τῶν ἐν ἄρθρῳ 5 § 3 τοῦ ν. 3198]1955 ὁριζομένων διατυπώσεων. Ἡ λύσις αὕτη δὲν ἀντίκειται πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 1799]1942. Τῷ ὄντι, καθ' ἃ ἐκ τῶν διατάξεων τούτων, ἐπιβαλλουσῶν τὴν ἐν αὐταῖς διαδικασίαν μόνον εἰς τὰς δύο τελευταίας τῶν ἐν αὐταῖς ἀναφερομένων περιπτώσεων ἀπολύσεως καὶ ὑποχρεουσῶν τοὺς ἐργοδότας ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως νὰ αἰτήσωνται τὴν ἀντικατάστασιν τῶν ἀπολυομένων ἀναπήρων, σαφῶς προκύπτει, προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς αὐτῶν εἶναι ἡ ὕπαρξις ἐπιχειρήσεως ἐν λειτουργίᾳ, καταλειπομένης οὕτως εἰς τὰς κοινὰς διατάξεις τῆς περιπτώσεως διαλύσεως ἢ ὁριστικῆς διακοπῆς τῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ καταγγείλασα τὴν μετὰ τοῦ ἐνάγοντος σύμβασιν ἐργασίας ἐργοδότις του ἑταιρεία διέκοψε τὴν λειτουργίαν της ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου 1958, ἀπολύσασα τὸν μισθωτόν της τοῦτον τῇ 1.6.1959 καὶ τηρήσασα ἐν τῇ ἀπολύσει ταύτῃ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 § 3 τοῦ ν. 3198]1955 ὁριζομένας διατυπώσεις. Μετὰ ταῦτα, μὴ ἀπαιτουμένης διὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐνάγοντος, ἀναγκαστικῶς κατὰ τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ ν.δ. 1799]1942 παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ἐν ἔτει 1949 τοποθετηθέντος, ἀδείας τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244]1936, ἀπορριπτέα εἶναι ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ κατὰ τὴν πρώτην βάσιν της, μὴ ἀσκούσης ἐπιρροήν τινα ἐπὶ τῆς ἀπολύσεως τῆς ἀκυρότητος τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244]1936.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

ΑΚΥΡΟΤΗΣ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΥ ΠΡΟΣ ΠΑΡΑΙΤΗΣΙΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΑΥΤΩΝ

Έννοια άρθρου 27 τοῦ Α.Ν. 28/31 Ὀκτωβρίου 1935

Συμβιβασμὸς γενόμενος οὐχὶ πρὸς παραίτησιν, ἀλλὰ πρὸς διασφάλισιν τῶν ἐκ τοῦ Νόμου δικαιωμάτων τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, εἶναι ἔγκυρος καὶ ἰσχυρός.— Διάταξις ἄρθρου 52 τοῦ ὑπὸ τοῦ Α.Ν. 2584/1940 ἐγκριθέντος καὶ ἰσχύν Νόμου ἐπέχοντος ὀργανισμοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος περὶ καταβολῆς κρατήσεων καὶ φόρων τῶν ὑπαλλήλων της ὑπὸ τῆς Τραπέζης.— Ὕπαρξις ὑποχρεώσεως ἐφ' ὅσον οὗτοι διατελοῦσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Τραπέζης καὶ μισθοδοτοῦνται ὑπ' αὐτῆς.

Ἐπικυροῦται ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 20741/1958 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

Ἀπητήθη διὰ τὴν ἐν προκειμένῳ ἀξίωσιν τοῦ μισθωτοῦ νὰ ἐρευνηθῇ ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ ἀ.ν. 28/31 Ὀκτωβρίου 1935 περὶ προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, τὸ ὁποῖον ὁρίζει τὰ ἑξῆς: Πᾶς συμβιβασμὸς γενόμενος μεταξὺ παλαιοῦ πολεμιστοῦ καὶ τῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου ὑποχρεώων πρὸς παραίτησιν ἐκ τῶν δικαιωμάτων τοῦ νόμου τούτου θεωρεῖται ἄκυρος. (Βλέπε περὶ τῆς διατάξεως αὐτῆς καὶ Α.Π. 192/1941, εἰσηγητὴς *Ι. Σακκέτας*, ΕΕΔ 1, 148, Α.Π. 29/1953, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 12, 243, Σ.Ε. 56/1957, εἰσηγητὴς *Π. Μαρκόπουλος*, ΕΕΔ 17, 191 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα).

Ἀρείου Πάγου 399/1959. Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Π. Τσαρούχης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Βασιλείου, Σ. Γιαννακόπουλος

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 52 τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 2584/1940 ἐγκριθέντος καὶ ἰσχὺν νόμου ἐπέχοντος ὀργανισμοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ὁριζούσης ὅτι αἱ κρατήσεις λόγῳ συντάξεως καὶ φόροι, ἀναλογοῦντες πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῶν ὑπὸ τῆς Τραπέζης μισθοδοτουμένων ὑπαλλήλων, καταβάλλονται ὑπὸ τῆς Τραπέζης, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὑποχρεοῦται αὕτη εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ρηθεισῶν κρατήσεων καὶ φόρων τῶν ὑπαλλήλων της, ἐφ' ὅσον διατελοῦσιν οὗτοι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν της συνεπείᾳ ὑφισταμένης ὑπαλληλικῆς σχέσεως καὶ μισθοδοτοῦνται ὑπ' αὐτῆς. Ἐκ τῆς διατάξεως δὲ τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ ἀν. νόμου 28.10.1935, καθ' ἣν πᾶς συμβιβασμός, γενόμενος μεταξὺ παλαιῶν πολεμιστῶν καὶ τῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου ὑποχρέων, πρὸς παραίτησιν τῶν ἐξ αὐτοῦ δικαιωμάτων του εἶναι ἄκυρος, σαφῶς προκύπτει, ὅτι συμβιβασμὸς γενόμενος οὐχὶ πρὸς παραίτησιν, ἀλλὰ πρὸς διασφάλισιν τῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου δικαιωμάτων τοῦ παλαιοῦ πολεμιστοῦ εἶναι ἔγκυρος καὶ ἰσχυρός.

Ἐν προκειμένῳ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέξατο διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἐν γένει ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, ἔφεδρος παλαιὸς πολεμιστής τυγχάνων, ἐτοποθετήθη ἀναγκαστικῶς παρὰ τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ Τραπέζῃ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 21/1936 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας παλαιῶν πολεμιστῶν, ὅτι, ἀρνηθείσης ταύτης τὴν πρόσληψίν του, οὗτος διὰ τῶν ἀπὸ 10 Μαρτίου 1937 καὶ 30 Ἀπριλίου 1939 ἀγωγῶν του ἠτήσατο τὴν πληρωμὴν τῶν ἀποδοχῶν ὑπερημερίας, ὅτι ἐκκρεμουσῶν τῶν δικῶν ἐπὶ τῶν ἀγωγῶν τούτων συνετάγη ἡ ὑπ' ἀριθ. 9738/1943 πρᾶξις τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Α. Α**, δι' ἧς ὁ ἀναιρεσείων ἀπεδέχθη τὴν πρόσληψίν του εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἀναιρεσιβλήτου καὶ δὴ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀρχιλογιστοῦ, ἤτοι εἰς θέσιν ἀνωτέραν ἐκείνης, ἣν θὰ εἶχεν οὗτος κατὰ τὸν χρόνον τῆς συντάξεως τοῦ ρηθέντος συμβολαίου, ἂν προσελαμβάνετο ἀπὸ τοῦ ἔτους 1936 εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἀναιρεσιβλήτου Τραπέζης καὶ ἂν προήγετο κανονικῶς κατὰ τὸν ὀργανισμὸν καὶ τοὺς κανονισμούς της, καὶ ἀνεγνώρισεν ὅτι δὲν δικαιοῦται εἰς καταβολὴν τῶν μέχρι τοῦ χρόνου συντάξεως τοῦ ρηθέντος συμβολαίου μισθῶν καὶ ἄλλων ἀποδοχῶν, δηλώσας ἅμα ὅτι ὁπωσδήποτε αἱ ἀξιώσεις του περὶ καταβολῆς τῶν μέχρι τῆς χρονολογίας ταύτης μισθῶν εἶναι νόμῳ καὶ οὐσίᾳ ἀβάσιμοι, διότι οὐχὶ ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς Τραπέζης δὲν προσελήφθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν της καὶ εἰς τὴν νομίμως προσφερθεῖσαν καὶ προσήκουσαν αὐτῷ θέσιν, ἀλλ' ἐξ ἰδίας αὐτοῦ ὑπαιτιότητος, ἀφ' ὅτε ἀρνηθέντος νὰ ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν καὶ νὰ δεχθῇ τὴν ἐκτοτε κατ' ἐπανάληψιν προσφερθεῖσαν αὐτῷ θέσιν, παρητήθη δὲ καὶ τῶν δικογράφων τῶν προμνησθεισῶν ἀγωγῶν καὶ ὅτι μετὰ τὴν πρόσληψίν του ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ρηθέντος συμβολαίου εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἀρχιλογιστοῦ προσέφερεν οὗτος τὰς ὑπηρεσίας του, ἀναγνωρισθείσης τῆς ἀρχαιότητός του ὡς ὑπαλλήλου ἀπὸ 1.9.1936, καίτοι δὲν προσέφερεν οὗτος τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.9.1936 μέχρι τῆς συντάξεως τοῦ ρηθέντος συμβολαίου καὶ ἀκολούθως τούτοις, μετ' ἐπικύρωσιν τῆς ἐκκληθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, διώκουσαν τὴν καταβολὴν εἰς ταὐτὸν τοῦ παρακρατηθέντος ποσοῦ διὰ καταβολὴν καθυστερουμένων ἐργοδοτικῶν καὶ ὑπαλληλικῶν εἰσφορῶν, βαρυνουσῶν τὴν ἀναιρεσίβλητον, ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ τῆς Α.Τ.Ε. ἀπὸ 1.3.1937 μέχρι 20.3.1943. Οὕτως ἀποφηνάμενον τὸ δικάσαν δικαστήριον τὸ μὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἀπέκρουσεν ἐμμέσως, πλὴν σαφῶς, τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ ἀκυρότητος τοῦ ἐπικληθέντος ὑπὸ

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

ΔΙΑΚΡΙΣΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΣΕΩΣ ΕΡΓΟΥ

Έφαρμογή ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑ.ά. ἐπί ἐργαζομένων εἰς ἰατρικάς ἐργασίας

Ὕπαρξις συμβάσεως ἐργασίας ὅταν οἱ ἀντισυμβαλλόμενοι ἀπέβλεψαν, πρὸς τοῖς ἄλλοις, εἰς τὴν ἐργασίαν, ἄνευ περαιτέρω εὐθύνης διὰ τὴν ἐπίτευξιν τοῦ τελικοῦ ἀποτελέσματος.— Ὕπαρξις συμβάσεως μισθώσεως ἔργου, ὅταν οἱ ἀντισυμβαλλόμενοι ἀπέβλεψαν εἰς τὴν ἐπίτευξιν ἑνὸς τελικοῦ ἀποτελέσματος, ἀπὸ τῆς πραγματώσεως τοῦ ὁποίου ἐπέρχεται αὐτόματος λύσις τῆς συμβάσεως.—Περίπτωσις προσλήψεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. νοσοκόμου διὰ τὴν ἐνέργειαν ἐνέσεων εἰς ἠσφαλισμένους.— Χαρακτηρισμὸς συμβάσεως ὡς τοιαύτης ἐργασίας.— Ἐφαρμογὴ ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑ.ά. περὶ προσθέτου ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακάς.— Ἐξαίρεσις Κυριακῆς ἀναπαύσεως ἐπὶ ἰατρικῶν ἐργασιῶν.

Ἀντικείμενον ἐρεύνης τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἐπικυροῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 3640/1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, στραφείσης τῆς ἀγωγῆς κατὰ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, εἰς τὸ ὁποῖον παρεσχέθησαν αἱ ὑπηρεσίαι, εἶναι ὁ διαχωρισμὸς τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ τῆς μισθώσεως ἔργου.

Εἶναι γνωστὰ τὰ ἐν τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων χρησιμοποιούμενα κριτήρια διαχωρισμοῦ τῆς συμβάσεως περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀπὸ τῆς συμβάσεως ἔργου (ἐργολαβίας).

Διὰ τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἔργου κατ' ἄρθρον 681 Ἀστικοῦ Κώδικος ὁ μὲν ἐργολάβος ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ συμφωνηθέντος ἔργου, ὁ δὲ ἐργοδότης νὰ καταβάλῃ τὴν συμφωνηθεῖσαν ἀμοιβήν, ἐνῷ διὰ τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας ἀναλαμβάνει τις νὰ προσφέρῃ τὴν ἐργασίαν ἐπὶ ὡρισμένον ἢ ἀόριστον χρόνον (ἄρθρον 648 Ἀστικοῦ Κώδικος).

Τὸ στοιχεῖον τοῦ χρόνου, τὸ ὁποῖον χαρακτηρίζει τὴν σύμβασιν ἐργασίας ὡς διαρκῆ, ἐτέθη, διὰ νὰ τονίσῃ τὴν διαφορὰν μεταξὺ μισθώσεως ἐργασίας καὶ τοιαύτης ἔργου (βλέπε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 182, ἔνθα παραπομπαί).

Ἐν τῇ μισθώσει ἔργου τὸ κύριον καὶ προέχον στοιχεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον κατευθύνεται ἡ βούλησις τῶν συμβαλλομένων, εἶναι, ὡς δέχεται καὶ ἡ νεωτέρα αὐτὴ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐργασίας, ἐνῷ ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας ἀντικείμενον αὐτῆς εἶναι αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἡ ἐργασία, παρεχομένη ἐπ' ἀόριστον ἢ ὡρισμένον χρόνον (*Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, β' ἔκδοσις, ὑπ' ἄρθρα 648, 681, *Π. Ζέπος*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, Τεῦχος 3ον, σελ. 340, *Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 648, *Α. Τούσης*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 31, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 25, Α.Π. 470/1954, εἰσηγητής *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 13, 770, Α.Π. 705/1954, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 13, 1285).

Περίπτωσις καὶ τῆς παλαιοτέρας Α.Π. 578/1949 (εἰσηγητὴς *Α. Χαμάρτος*, ΕΕΔ 9, 160) ὑπῆρξε πρόσληψις νοσοκόμου δι' ἀόριστον χρόνον διὰ τὴν ἔγχυσιν ἐνέσεων κατὰ παραγγελίαν τῶν ἰατρῶν ἐπιχειρήσεως εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτῆς, εἴτε εἰς τὰ ἰατρεῖα τῆς ἐπιχειρήσεως, εἴτε εἰς τὰς οἰκίας τῶν ἀσθενῶν, ἀντὶ ἀμοιβῆς κατ' ἔνεσιν, οὗσης ὑποχρέου τῆς νοσοκόμου νὰ εὑρίσκηται ἐν τοῖς ἰατρείοις τῆς ἐπιχειρήσεως καθ' ὡρισμένας ὥρας ἐργασίας, ἐνεργούσης δὲ κατ' ἐντολὴν τῶν ἰατρῶν ὄχι μόνον ἐγχύσεις ἐνέσεων, ἀλλὰ καὶ ἀλλαγὰς τραυμάτων, καὶ ὑποχρεουμένης νὰ μεταβαίνῃ κατὰ τὰς λοιπὰς ὥρας τῆς ἡμέρας καὶ ὁσάκις παρίστατο ἀνάγκη εἰς τὰς οἰκίας τῶν ἀσθενῶν πρὸς ἔγχυσιν ἐνέσεων κατὰ τὰς παραγγελίας τῶν ἰατρῶν, μὴ κεκτημένης οὐδεμίαν πρωτοβουλίαν οὔτε ὡς πρὸς τὸν χρόνον, οὔτε ὡς πρὸς τὸν τρόπον παροχῆς τῆς ὑπηρεσίας της.

Ὑπὸ τοιαῦτα περιστατικὰ ἡ ἀνωτέρω σύμβασις ἐκρίθη ὡς σύμβασις ἐξηρτημένης ἐργασίας.

Προέκυψεν ἐν προκειμένῳ θέμα ἐφαρμογῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ὡς αὐτὴ ἡρμηνεύθη ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 ὁμοίας (ΕΕΔ 12, 388).

Ἡ ἀπόφασις αὐτὴ προϋποθέτει νὰ παρέχηται ἐπιτρεπτῶς ἡ ἐργασία κατὰ Κυριακάς (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 903, ἔνθα παραπομπαί).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 8 § 1 ἐδάφ. 12 τοῦ π.δ. 14.8.1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως» ἡ ὑποχρέωσις τῆς κατὰ τὸν νόμον τοῦτον ὁριζομένης ἀναπαύσεως δὲν ἐπιβάλλεται εἰς τὰς παντὸς εἴδους

τῆς ἀναιρεσιβλήτου ὡς ἄνω συμβιβασμοῦ, τὸ δὲ ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις, ἀφοῦ, κατὰ τὰ δεκτὰ γενόμενα ὑπὸ τοῦ δικάσαντος δικαστηρίου περιστατικά, δὲν διετέλεσεν ὁ ἀναιρεσείων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἀναιρεσιβλήτου καὶ δὲν ἐμισθοδοτήθη ὑπ' αὐτῆς κατὰ τὸ ρηθὲν χρονικὸν διάστημα, διὰ δὲ τοῦ μνησθέντος συμβιβασμοῦ δὲν παρητήθη οὗτος τῶν ἐκ τοῦ ρηθέντος νόμου περὶ προστασίας παλαιῶν πολεμιστῶν δικαιωμάτων του, ἀλλὰ τοὐναντίον κατησφάλισε ταῦτα. Συνεπῶς ἀμφότεροι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

ἰατρικὰς ἐργασίας, τὰς μαιευτικάς, νοσοκομειακὰς καὶ κτηνιατρικάς, ἐνῷ ἐξ ἄλλου ἡ ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργικὴ ἀπόφασις ἐφαρμόζεται ἐπὶ πασῶν τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν.

Ὁ ὅρος «ἐργασίαι», ἀπαντώμενος καὶ εἰς ἄλλους ἐργατικοὺς νόμους, τίθεται ὡς εὐρύτερος τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως καὶ νοεῖται ἡ σφαῖρα δραστηριότητος, ἐν τῇ ὁποίᾳ συναντῶνται ὁ μισθωτὸς καὶ ὁ ἐργοδότης, ἡ ὁποία ὅμως στερεῖται εἰδικῆς τεχνικῆς ὀργανώσεως καὶ ἐγκαταστάσεως (πρβλ. A. Nikisch, Ἐργατ. Δίκαιον. ἑλλ. μετάφρ. σελ. 160, Λ. Διτζερόπουλον, Ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὸ ν.δ. 424/1941, σελ. 15, Α. Τούσῃ, Ἐργατ. Δίκ. σελ. 41).

Ἑπομένως, ὡς δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, καὶ ἀφοῦ ἡ πρόσθετος διὰ τὴν ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς ἀμοιβὴ δίδεται ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι ὁ μισθωτὸς ἐργάζεται κατ' αὐτάς, δὲν ὑπῆρχε περίπτωσις ἀποφυγῆς ἐν προκειμένῳ τοῦ ἐργοδότου τῆς ἐκ τῆς ἀνωτέρω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ὑποχρεώσεως, ἡ ὁποία, ὡς παγίως ἡρμηνεύθη, ἀναφέρεται καὶ εἰς τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει σχέσις τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Ἀρείου Πάγου 410/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Σοῦρλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Διακατᾶς, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Α. Κασάπης

Ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 648, 652, 653, 659, 672, 673 Α.Κ. πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 681, 683, 685, 686, 692, 694, 698, 700, 702 τοῦ ἰδίου Κώδικος σαφῶς συνάγεται, ὅτι, ὅταν καταρτιζομένης συμβάσεως περὶ παροχῆς ἐργασίας οἱ ἀντισυμβαλλόμενοι ἀπέβλεψαν, πρὸς τοῖς ἄλλοις, εἰς τὴν ἐργασίαν, τὴν ὁποίαν ὁ ἕτερος τούτων εἶναι ἱκανὸς νὰ προσφέρῃ ὡς ἄτομον ἄνευ περαιτέρω εὐθύνης διὰ τὴν ἐπίτευξιν τοῦ τελικοῦ ἀποτελέσματος, τὸ ὁποῖον ὁ ἄλλος μέσῳ αὐτῆς ἐπιδιώκει, πρόκειται περὶ συμβάσεως ἐργασίας, ὅταν ὅμως ἀντιθέτως ἀπέβλεψαν εἰς τὴν ἐπίτευξιν ἑνὸς τελικοῦ ἀποτελέσματος, ἀπὸ τῆς πραγματώσεως τοῦ ὁποίου ἐπέρχεται αὐτόματος λύσις τῆς συμβάσεως, πρόκειται περὶ τοιαύτης ἔργου. Ὡς δὲ προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη, δεχθεῖσα, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν ἀποδείξεων, ὅτι τὸ ἀναιρεσεῖον συνεφώνησε μετὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ὅπως αὕτη ἀναλάβῃ, ὡς καὶ ἀνέλαβε, νὰ παρέχῃ ὑπηρεσίας, συνισταμένας εἰς τὴν δι' ἐνέσεων θεραπείαν τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ Κορυδαλλοῦ ἡσφαλισμένων παρ' ἐκείνῳ ἀντὶ ἀμοιβῆς, ἡ ὁποία ὡρίσθη εἰς τὸ ποσὸν τῶν δύο δραχμῶν δι' ἑκάστην πραγματοποιουμένην ἔνεσιν, ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπερβῇ τὸ ἀντίστοιχον τοῦ μηνιαίου βασικοῦ μισθοῦ νοσοκόμου δευτέρας τάξεως τοῦ Ι.Κ.Α., ὅτι ὤφειλε νὰ διέρχηται τρὶς τῆς ἡμέρας ἐκ τῶν ἰατρείων Κορυδαλλοῦ καὶ νὰ λαμβάνῃ σημειώματα καὶ ἐντολὰς διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθοριζομένου ὑπὸ τῶν θεραπόντων ἰατρῶν ἀριθμοῦ ἐνέσεων δι' ἕκαστον τῶν ἡσφαλισμένων καὶ ὅτι τὰς ἐνέσεις ταύτας ἔκαμεν εἰς τὰς κατοικίας τῶν ἡσφαλισμένων, τόσον ἐν καιρῷ νυκτός, ὅσον καὶ ἐν καιρῷ ἡμέρας, εἴτε κατὰ τὰς ἐργασίμους, εἴτε καὶ κατὰ τὰς ἐξαιρεσίμους τοιαύτας καὶ τὰς Κυριακάς, καὶ μετὰ ταῦτα, χαρακτηρίσασα τὴν ἔννομον ταύτην σχέσιν ὡς σύμβασιν ἐργασίας, ἔκρινε νόμῳ βάσιμον τὴν ἀγωγὴν τῆς ἀναιρεσιβλήτου περὶ καταβολῆς τῆς καθορισθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900]1946 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας περὶ προσαυξήσεως τοῦ μισθοῦ διὰ τὴν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἄλλας ἐξαιρεσίμους ἡμέρας παροχὴν ἐργασίας. Ὅθεν, οὕτως ἀποφανθεῖσα, ὀρθῶς τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ πρόεδρ. δ]τος ἀπὸ 8] 14 Μαρτίου 1930, ὁρίζοντος ὅτι δὲν ἐπιβάλλεται ἡ ἀργία κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἄλλας ἐργασίμους ἡμέρας, πρὸς τοῖς ἄλλοις, «εἰς τὰς ἰατρικὰς ἐργασίας, τὰς μαιευτικάς, νοσοκομειακὰς καὶ κτηνιατρικὰς τοιαύτας», σαφῶς προκύπτει, ὅτι δὲν ἰσχύει ἡ ἀπαγόρευσις περὶ παροχῆς ἐργασίας κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἄλλας ἐξαιρεσίμους ἡμέρας εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν πρόκειται περὶ ἐργασίας, ἡ ὁποία σχετίζεται μὲ τὴν προστασίαν τῆς ὑγείας, ἀδιαφόρως πρὸς τὸν τόπον, εἰς τὸν ὁποῖον αὕτη παρέχεται, οὐχὶ δὲ ὅτι ἡ κατὰ τὰ προεκτεθέντα ἐξαίρεσις χωρεῖ μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ ἐργασία προσφέρεται ἐν τοῖς νοσοκομείοις καὶ ἰατρείοις καὶ κατ' ἀκολουθίαν ὅτι οἱ τὰς τοιαύτας ἐργασίας παρέχοντες δικαιοῦνται τῆς προσαυξήσεως, ἡ ὁποία παρέχεται διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900]1946 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας. Μετὰ ταῦτα ὅθεν, ἐφ' ὅσον ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα ἀνελέγκτως, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος ὡς νοσοκόμος προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας της, συνισταμένας εἰς ἐνέσεις ἐπὶ τῶν δεσμένων τούτων καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἄλλας ἐξαιρεσίμους ἡμέρας, ἔκρινε νόμῳ βάσιμον τὸ αἴτημά της περὶ καταβολῆς τῆς ἐκ τῆς μνημονευθείσης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως προσαυξήσεως, τὸ ἐσφαλμένον δὲ τῆς αἰτιολογίας αὐτῆς δὲν ἐπηρεάζει τὴν ὀρθότητα τοῦ διατακτικοῦ, ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ

ΕΞΙΣΩΣΙΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ

Δικαίωμα ἐφέσεως ὑπὸ ὁμορρύθμου μέλους ἑταιρείας κατ' ἀποφάσεως κατ' αὐτῆς.

Ἐξίσωσις τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτικῶν πρὸς τὰς τῶν δημοσίων συναδέλφων των κατὰ τὰς ἰσχυούσας νομοθετικὰς διατάξεις.— Ἔλλειψις ὅμως ὑποχρεώσεως ἰδιοκτητῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων πρὸς καταβολὴν τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1326 1957 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου χορηγηθέντος εἰς τοὺς δημοσίους ἐκπαιδευτικοὺς εἰδικοῦ ἐπιδόματος βιβλιοθήκης, μὴ ἐκδοθείσης τῆς Πράξεως αὐτῆς κατὰ νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν καὶ μὴ κυρωθείσης νομοθετικῶς, οὔσης ὅρα ἀκύρου.

Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 19/1957 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτικῶν τῆς χώρας», κηρυχθεῖσαν ἐκτελεστὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8618/1647/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 265), «οἱ ἰδιωτικοὶ ἐκπαιδευτικοὶ θὰ ἐξακολουθήσουν διεπόμενοι ὑπὸ τῶν μέχρι σήμερον ἰσχυουσῶν διατάξεων».

Κατὰ τὰς μέχρι τῆς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἰσχυούσας διατάξεις (βλέπε αὐτὰς ἐν ΕΕΔ 17, 279) ἔχουν ἐξισωθῆ αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἰδιωτικῶν σχολείων ἀτοιχειώδους καὶ μέσης ἐκπαιδεύσεως πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ὁμοιοβάθμων τῶν δημοσίων ἐκπαιδευτικῶν, ἃς καὶ θὰ παρακολουθοῦν εἰς τὰς ἑκάστοτε αὐξομειώσεις των.

Συνεπῶς, ἀφοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1326 τῆς 10/18 Ἰουλίου 1957 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἰσχύοντος μισθολογίου τῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ στρατιωτικῶν» (Φ.Ε.Κ. α' 124) ἐδόθη εἰς τοὺς δημοσίους ἐκπαιδευτικοὺς «ἐπίδομα βιβλιοθήκης», ἐξυπακούετο ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ τύχουν αὐτοῦ καὶ οἱ ἰδιωτικοὶ ἐκπαιδευτικοί.

Μεταξὺ ὅμως τῆς καταβολῆς τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος πρὸς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ τῆς καταβολῆς τοῦ αὐτοῦ ἐπιδόματος πρὸς τοὺς ἰδιωτικοὺς ἐκπαιδευτικοὺς ὑπάρχει μία λίαν οὐσιώδης διαφορά: Τὴν πρώτην ἐνεργεῖ τὸ Δημόσιον ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου καὶ προκειμένου περὶ τοῦ δημοσίου θησαυροῦ τὸ Δημόσιον δὲν πολυπραγμονεῖ ἴσως καὶ ἂν ἡ καταβολὴ στηρίζηται εἰς ἔγκυρον νομικῶς πρᾶξιν, ἡ ὁποία κάποτε θὰ καταστῇ ἔγκυρος διὰ τῆς νομοθετικῆς ἐπικυρώσεώς της. Τὴν δευτέραν ὅμως καταβολὴν καλοῦνται οἱ ἰδιῶται νὰ ἐνεργήσουν ἐκ τοῦ ἰδιωτικοῦ των ταμείου καὶ βεβαίως ἔχουν πάντα λόγον νὰ προσέχουν, ἂν ἡ ὑποχρέωσίς των θεσπίζηται διὰ νομίμου πολιτειακῆς πράξεως.

Οὕτω συνέβη εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἑφετείου.

Ἀποκαλύπτεται καὶ πάλιν (καὶ λέγομεν τοῦτο, ἀφοῦ δὲν εἶναι ἀσύνηθες, βλέπε καὶ Γνωμοδότησιν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους περὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1031/1958 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου περὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ΕΕΔ 18, 1001 ἐπ.), ὅτι καὶ ἄλλη πρᾶξις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, σοβαροῦ καὶ δι' ἰδιώτας, ὡς ἐν προκειμένῳ, περιεχομένου, ἡ ἀνωτέρω πρᾶξις, ἀπὸ διετίας ἤδη ἐκδοθεῖσα, εἶναι ἄκυρος, ὡς μὴ κυρωθεῖσα εἰσέτι διὰ νόμου.

Καὶ οἱ μὲν δημόσιοι ἐκπαιδευτικοὶ καὶ ἄλλοι ὑπάλληλοι λαμβάνουν βεβαίως τὰ ὑπ' αὐτῆς ὁριζόμενα. Ἀλλὰ τί χρεωστοῦν οἱ ἄλλοι (καὶ ἐν προκειμένῳ οἱ ἰδιωτικοὶ ἐκπαιδευτικοί), ὅταν δὲν εἶναι ἐκτελέσιμος νομικῶς διὰ τοὺς ἰδιώτας ὑποχρέους ἡ ἐπιτασσομένη ὑπὸ τῶν εἰδικῶν νομοθετικῶν διατάξεων «ἐξίσωσις» τῶν ἀποδοχῶν;

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 9747/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ν. Καλφαγιάννης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Μπαρμπίκας, Γ. Ἰωάννου

Κατὰ τὰ ἄρθρα 740 - 742 τῆς Πολ. Δικ. δικαίωμα ἐφέσεως ἔχει πᾶς κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην διάδικος, ἐφ' ὅσον βλάπτεται ἐκ τῆς ἀποφάσεως καὶ συνεπῶς καὶ ὁ ὁμόρρυθμος ἑταῖρος, ὅστις καὶ ἂν ἔτι δὲν ἦτο διάδικος ἐν ὁμοδικίᾳ μετὰ τῆς ἑταιρείας, ὡς καὶ ἐν προκειμένῳ, ἔχει ὁπωσδήποτε δικαίωμα ἐφέσεως κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς ἐκδοθησομένης κατὰ τῆς ἑταιρείας, ἧς εἶναι μέλος, διότι τὰ ὁμόρρυθμα μέλη διαδίκου τινὸς ὁμορρύθμου ἐμπορικῆς ἑταιρείας, ὡς ἀλληλεγγύως μετ' αὐτῆς εὐθυνόμενα (ἄρθρ. 23 Ἐμπορ. Νόμου), ἔχουσιν ἔννομον συμφέρον εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης καὶ βλάπτονται ἐκ τῆς κατὰ τῆς ἑταιρείας τυχὸν ἐκδιδομένης ἀποφάσεως, ἥτις εἶναι καὶ κατ' αὐτῶν ἐκτελεστή, δι' ὃ καὶ δὲν ἀποκλείονται τοῦ δικαιώματος ἀσκήσεως ἐφέσεως καὶ ὑπὸ προσωπικὴν ἰδιότητα (ἄρθρ. 70 Πολ. Δικ.) καὶ ἂν δὲν ὑπῆρξαν διάδικοι κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην (Α.Π. 116/1957). Τὸ ἐν προκειμένῳ δὲ δικαίωμα τοῦ ἐκκαλοῦντος πρὸς ἄσκησιν τῆς ἐφέσεως δὲν ἀποκλείεται καὶ ἂν ἔτι, ἡ ἀπόφασις, κοινοποιηθεῖσα πρὸς τὴν ἑταιρείαν, κατέστη τελεσίδικος ὡς πρὸς αὐτὴν διὰ παραμελήσεως τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας, δυναμένη νὰ ἐκτελεσθῇ καὶ κατ' αὐτοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 868 § 2 Πολ. Δικ., καθ' ὃ «τὸ καθ' ὁμορρύθμου ἢ

τερορρύθμου ἐμπορικῆς ἑταιρείας ἐκτελεστὸν διαιγράφον ἐκτελεῖται καὶ κατὰ τοῦ ὁμορρύθμου ἑταίρου», τὸ μὲν διότι ἐπὶ πλειόνων ὁμοδίκων, ἐὰν εἰς ἕνα μόνον κοινοποιηθῇ ἡ ἀπόφασις, ἡ προθεσμία τῆς ἐφέσεως τρέχει μόνον κατὰ τοῦ πρὸς ὃν ἐκοινοποιήθη αὕτη καὶ οὐχὶ καὶ κατὰ τῶν λοιπῶν καὶ συνεπῶς δὲν κατέστη τελεσίδικος ἡ ἐκκαλουμένη καὶ ὡς πρὸς αὐτὸν (ἐκκαλοῦντα) (*Οἰκον. - Λιβ.* § 233, σημ. 9, *Εὐκλ.* § 250, σημ. 3 στοιχ. ε'), τὸ δὲ διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 752 Πολ. Δικ. ἡ τυχὸν ἐκδοθησομένη ἐπὶ ἐφέσεως ἑνὸς τῶν καταδικασθέντων ὁμοδίκων ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου, ἡ μεταρρυθμίζουσα ἢ ἐξαφανίζουσα τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, ὠφελεῖ καὶ τοὺς λοιποὺς μὴ ἐκκαλέσαντας διαδίκους, ἐὰν κατεδικάσθησαν διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, δι' ὃν καὶ οἱ ἐκκαλέσαντες, ἐφ' ὅσον οὗτοι (οἱ μὴ ἐκκαλέσαντες) δὲν ἀπεδέχθησαν τὴν ἀπόφασιν κατ' ἄλλον τρόπον (οὐχὶ διὰ τῆς παρελεύσεως τῆς προθεσμίας τῆς ἐφέσεως). Συνεπῶς ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐπὶ τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἡ τυχὸν μεταρρυθμίζουσα ἢ ἐξαφανίζουσα τὴν ἐκκαλουμένην, θὰ ἰσχύσῃ καὶ ὡς πρὸς τὴν μὴ ἐκκαλέσασαν ἑταιρείαν, ἀνατρεπομένου οὕτως ἐμμέσως τοῦ ἐκ τῆς πρώτης ἀποφάσεως δεδικασμένου καὶ ὡς πρὸς αὐτήν (πρβλ. *Οἰκον. - Λιβ. - Γώ.* § 236, σημ. 14, *Εὐκλ.* § 256 σημ., *Ράμμου* ἐν Glasson Δ' § 868 σ. 422, Ἐφ. Ἀθηνῶν 1006, 1940, Θ. ΝΒ' 63 - 64 καὶ 293, *Κιτσικοπούλου*, ὑπ' ἄρθρ. 736 - 784, ἀριθ. 386, σημ. 3). Ὅθεν παραδεκτῶς ἀσκεῖται ἐν προκειμένῳ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 684]1959 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. ΓΩΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, ἐκδοθείσης ἐπὶ ἀγωγῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου, στρεφομένης ἀτομικῶς κατὰ τῆς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένης ὁμορρύθμου ἑταιρείας, ἧς ὁ ἐκκαλῶν, ὡς δὲν ἀμφισβητεῖται, τυγχάνει ὁμόρρυθμον μέλος, ἐφ' ὅσον, μὴ κοινοποιηθείσης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως εἰς αὐτόν, δὲν παρῆλθεν ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία, μὴ ἀσκοῦντος ἐπιρροήν τινα τοῦ γεγονότος ὅτι, κοινοποιηθείσης τυχὸν τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως εἰς τὴν κατὰ τὴν πρωτόδικον συζήτησιν παραστᾶσαν ὁμόρρυθμον ἑταιρείαν, παρῆλθεν ὡς πρὸς αὐτὴν ἡ προθεσμία τῆς ἐφέσεως, περὶ ἧς ἄλλως τε οὐδὲν ἰσχυρίζεται ὁ ἐφεσίβλητος. Κατὰ ταῦτα τὰ ἐναντία ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου ὑποστηριζόμενα ἀβάσιμα καὶ ὡς τοιαῦτα ἀπορριπτέα.

Ὁ ἐφεσίβλητος, προσληφθεὶς νομίμως δυνάμει τοῦ ἀ.ν. 2545]1940 εἰς τὸ ἰδιωτικὸν ἐν Ἁγίᾳ Παρασκευῇ Ἀθηνῶν Λύκειον τῆς ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «*** ὁμορρύθμου ἑταιρείας, ὡς καθηγητὴς φιλολογίας, βάσει τῶν ὑπ' ἀριθ. 25655]22.3.1957 καὶ 1710]25.2.1958 ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας, παρέσχεν ἐν αὐτῷ τὰς ὑπηρεσίας του κατὰ τὸ ἀπὸ 1.9.1956 μέχρι 31.8.1958 χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ ἡ ὡς ἄνω ἐργοδότις αὐτοῦ ἑταιρεία τοῦ κατέβαλε πάσας τὰς ἀποδοχάς του, πλὴν τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1326]1957 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου χορηγηθέντος εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους εἰδικοῦ ἐπιδόματος βιβλιοθήκης, ὅπερ ἠτήσατο διὰ τῆς ἀγωγῆς καὶ τῷ ἐπεδικάσθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης.

Ἡ περὶ ἧς ὡς ἄνω πρόκειται ὑπ' ἀριθ. 1326] 1957 πρᾶξις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀποτελεῖ διοικητικὴν πρᾶξιν, ἔχουσα δὲ χαρακτῆρα κανονιστικῆς διατάξεως ἀντικειμενικοῦ (οὐσιαστικοῦ) νόμου, οὔτε κατ' εἰδικήν τινα ἐξουσιοδότησιν νόμου τινὸς ἐξεδόθη, ὡς καὶ ἐκ τοῦ προοιμίου αὐτῆς δείκνυται, ἐν ᾧ δὲν ὑφίσταται ἐπίκλησις ὡρισμένου νόμου, οὔτε ἐκυρώθη αὕτη νομοθετικῶς, ὡς καὶ ἐκ τῆς παραγράφου 12 αὐτῆς πιστοῦται, ἐν ᾗ ἀναφέρεται, ὅτι ἡ πρᾶξις κυρωθήσεται νομοθετικῶς, πλὴν ὅμως τοιαύτη κύρωσις, ὡς ἐβεβαιώθη καὶ ὡς ἄλλως τε συνομολογεῖται, ἄχρι τοῦδε δὲν ἐπηκολούθησε, τυγχάνουσα ἐντεῦθεν ὅλως ἀνίσχυρος. Ἡ ἐκκαλουμένη, στηριχθεῖσα ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 3576]1946, 40021]1949 ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 19]1957 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8618]1958 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, δι' ὧν καθιεροῦται ἐξίσωσις τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτικῶν πρὸς τὰς τῶν δημοσίων συναδέλφων των, ἐδέξατο ὅτι διὰ τοῦ τοιούτου καθορισμοῦ ἐσκοπήθη, ὅπως αἱ ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ Δημοσίου καταβαλλόμεναι εἰς τοὺς λειτουργοὺς μέσης ἐκπαιδεύσεως πάσης φύσεως ἀποδοχαὶ ἀποτελοῦν αὐτομάτως καὶ νομίμους ἀποδοχὰς τῶν ὁμοιοβάθμων των ἐκπαιδευτικῶν τῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων καὶ ὅτι, ἐφ' ὅσον τὸ ἐπίδικον ἐπίδομα βιβλιοθήκης ἤρξατο καταβαλλόμενον εἰς τοὺς δημοσίους ἐκπαιδευτικούς, δέον νὰ καταβληθῇ καὶ εἰς τοὺς ἰδιωτικοὺς τοιούτους. Ἡ κρίσις αὕτη τῆς ἐκκαλουμένης δὲν εἶναι ὀρθή, διότι αἱ προμνησθεῖσαι ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, καθιεροῦσαι τὴν ἐξίσωσιν τῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτικῶν πρὸς τοὺς τῶν δημοσίων συναδέλφων των, ναοῦσι τὰς νομίμως τεθεσπισμένας ἀποδοχὰς καὶ οὐχὶ ἐκείνας, αἵτινες παρέχονται τυχὸν ἄνευ διατάξεως νόμου τινός. Ὅθεν, ἐν ὄψει τοῦ ἀνισχύρου, ὡς ἐκ τῆς ἄνευ νομοθετικοῦ ἐρείσματος ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 1326]1957 πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τὸ ἐπικαλούμενον γεγονὸς τῆς καταβολῆς εἰς τοὺς δημοσίους ἐκπαιδευτικοὺς τοῦ δι' αὐτῆς προβλεπομένου ἐπιδόματος δὲν συνεπάγεται ἀντίστοιχον ὑποχρέωσιν καταβολῆς αὐτοῦ καὶ εἰς τοὺς ἰδιωτικοὺς τοιούτους, ἐφ' ὅσον ἡ καταβολή του συναρτᾶται πρὸς νόμιμον βάσει ἐγκύρου διατάξεως χορήγησίν του εἰς τοὺς δημοσίους ἐκπαιδευτικοὺς λειτουργούς. Ὅθεν ἡ ἐκκαλουμένη, δεξαμένη τὴν ἐφ' ἧς αὕτη ἐξεδόθη ἀγωγήν, ἐδραζομένην ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1326] 1957 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ἐπιδικάσασα εἰς τὸν ἐφεσίβλητον εἰδικὸν ἐπίδομα βιβλιοθήκης, ἐσφαλμένως ἔκρινε καὶ δέον, κατὰ παραδοχὴν τοῦ μοναδικοῦ λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, νὰ μεταρρυθμισθῇ, ἐπὶ τῷ τέλει ἀπορρίψεως τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου, οἱ σχετικοὶ τοῦ ὁποίου περὶ τοῦ ἀντιθέτου τούτου ἰσχυρισμοὶ τυγχάνουσιν ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΜΟΝΟΜΕΡΗΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΚΑΙ ΒΛΑΠΤΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΟΡΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Παροχή έργασίας ύπὲρ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας καὶ ἀποζημίωσις

Ἐξομοίωσις, κατ' ἄρθρ. 7 Νόμου 2112/1920, ἐχόντος ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ ἐργατῶν, τῆς μονομεροῦς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, βλαπτικῆς διὰ τὸν μισθωτόν, μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας πρὸς καταγγελίαν αὐτῆς.—Συνέπειαι ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας.— Νόμιμοι ὧραι ἐργασίας εἰς ἐστιατόρια.— Παροχὴ ἐργασίας πέραν αὐτῶν ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς.—Ἀκυρότης συμβάσεως καὶ ἀπόδοσις ὠφελείας ἐργοδότου κατ' ἄρθρ. 904 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας εἰς ἐπιχείρησιν ὑπὸ ἐργάτου, ἀντί, ὡς ἰσχυρίσθη, συμφωνηθέντος ἡμερομισθίου δραχ. 70, τὸ ὁποῖον ὅμως ἡ ἐργοδότις, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς πάντοτε τοῦ μισθωτοῦ, μετὰ 15θήμερον ἀπὸ τῆς προσλήψεως ἐμείωσεν εἰς δραχ. 50.

Τοῦτο, ὡς ὑπεστήριξεν ὁ μισθωτός, ἀπετέλει τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 2112/1920 βλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων συμβάσεως ἐργασίας αὐτοῦ (ἔχουσαν, καθ' ἃ καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου δέχεται, ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ νομολογηθέντα ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου, βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 784, ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν τοῦ β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920), διότι δὲ ἡ πρὸς αὐτὴν ἐξομοιουμένη ἀπόλυσις κατὰ τὸν νόμον 3198/1955 περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας (ΕΕΔ 14, 502) ὑποβάλλεται εἰς ὡρισμένας διὰ τὸ κῦρος αὐτῆς διατυπώσεις, αἱ ὁποῖαι ἐν προκειμένῳ δὲν ἐτηρήθησαν, ὁ μισθωτὸς ἐζήτησε τὴν διαφορὰν τοῦ ἡμερομισθίου του.

Δὲν ἐβεβαιώθη ἐν προκειμένῳ κατὰ τὸ Πρωτοδικεῖον ἡ συμφωνία αὕτη, ἑπομένως, ὡς δέχεται, δὲν ὑπῆρξε καὶ μονομερὴς βλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Σημειωτέον ὅτι ἐπρόκειτο περὶ συμβατικοῦ ἡμερομισθίου, ἀνωτέρου τοῦ νομίμου, καὶ ἠδύνατο ἐπιτρεπτῶς ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112/1920 νὰ γίνῃ μείωσις αὐτοῦ, ἄλλο δὲ τὸ ζήτημα τῶν ἐκ τοῦ νόμου 3198/1955 συνεπειῶν (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 784).

Ὁπωσδήποτε εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως ὁ μισθωτὸς ἐξηκολούθησε παρέχων τὰς ὑπηρεσίας του, ἐκτελῶν δηλαδὴ τὴν σύμβασιν.

Κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 657/1958, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 17, 1117, ἔνθα καὶ λοιποὶ εἰς σημειώσεις μας παραπομποί) ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, χωροῦσης βλαπτικῆς διὰ τὸν μισθωτὸν καὶ μονομεροῦς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας, δὲν ὑποχρεοῦται ὁ μισθωτὸς νὰ ἀποχωρήσῃ, περιοριζόμενος εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920, ἀλλὰ δικαιοῦται νὰ ἀποκρούσῃ τὴν μεταβολήν, συνεχίζων τὴν ὑπὸ τοὺς πρὸ τῆς μεταβολῆς συμβατικοὺς ὅρους προσφορὰν τῶν ὑπηρεσιῶν του, ἀφοῦ δὲ ἐργοδότης ἐδήλωσεν εἰς τὸν μισθωτὸν ἤδη, ὅτι δὲν ἀποδέχεται τὰς ὑπηρεσίας, ὡς συνεφωνήθησαν, διατελεῖ ἐν ὑπερημερίᾳ καὶ ὀφείλει οὕτω τὸν μισθὸν (ἄρθρ. 349, 656 Α.Κ.), ὡς ἀκριβῶς συμβαίνει καὶ ἐπὶ ἀκύρου ἀπολύσεως.

Ἄνευ τῆς διατάξεως τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ τῶν προϋποθέσεων τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὑπὸ μόνην τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112/1920 δὲν θὰ προέκυπτε ζήτημα ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν συμπεφωνημένων πρότερον ὑπηρεσιῶν ὑπὸ τοὺς ἀρχικοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως (Α.Π. 585/1955, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 14, 1321), ἀλλὰ θὰ ὤφειλε μόνον τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112, ἂν ὁ μισθωτὸς δὲν ἀπεδέχετο τὴν μεταβολήν.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7775/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Σ. Ποταμιάνος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Ἐγγλέζος, Χ. Τσατήρας

Ἡ ἐξομοιουμένη πρὸς καταγγελίαν, κατ' ἄρθρον 7 τοῦ ν. 2112, ὅπερ διὰ τὴν ταυτότητα τοῦ νομικοῦ λόγου ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ ἐργασιακῶν συμβάσεων συναπτομένων μετὰ τῶν ἐργατῶν, ὑπηρετῶν, διεπομένων ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ β. δ]τος 16]18 Ἰουλίου 1920 (πρβλ. Α.Π. 349]1953 καὶ 309]1950, ΕΕΔ 12ος, 770, ΕΕΝ 1241), μονομερὴς βλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς ἀορίστου χρόνου ἐργασίας, οἵαν προφανῶς συνιστᾷ καὶ ἡ μείωσις τῶν συμβατικῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον ἤθελε συντελεσθῇ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ν. 3198]1955 ἄνευ τῆς τηρήσεως τῶν ἐν ἄρθρῳ 5 § 3 αὐτοῦ ὁριζομένων διὰ τὸ ἔγκυρον τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας διατυπώσεων (ἔγγραφος ἀπόλυσις καὶ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112 ἢ τοῦ β. δ]τος τῆς 16]18 Ἰουλίου 1920 ἀναλόγως τῆς ἰδιότητος τοῦ ἀπολυομένου ὡς ἐργάτου ἢ ὑπαλλήλου), δὲν ἐπιφέρει τὴν λύσιν αὐτῆς, οὐδ' ὑποχρεοῖ τὸν μισθωτόν, ὅπως ἀποδεχθῇ τὴν μεταβολὴν ταύτην ἢ ἀποχωρήσῃ αἰτούμενος τὴν ἐπιδίκασιν εἴτε ἀ-

ποδοχῶν ὑπερημερίας, ἕνεκεν τῆς συντελεσθείσης, λόγῳ μὴ τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τούτου, ἀκύρου ἀπολύσεώς του, εἴτε τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 ἢ τοῦ β. δ]τος τῆς 16]18 Ἰουλίου 1920, κατ' ἀναγνώρισιν τῆς ἀκύρου ἀπολύσεώς του ὡς ἐγκύρου, ἀλλὰ παρέχει εἰς αὐτὸν τὸ δικαίωμα ὅπως, ἀποκρούων τὴν μεταβολὴν ταύτην, ἐξακολουθήσῃ παρέχων τὰς ὑπηρεσίας του ὑπὸ τοὺς πρὸ τῆς μεταβολῆς ὅρους, ἐν ταύτῳ ἀξιῶν παρὰ τοῦ ἐργοδότου τὴν τήρησιν αὐτῶν (Α.Π. 14]1957, 365]1956, 430]1953, ΕΕΔ 16ος, 138, 15ος, 826 καὶ ΕΕΝ Κ' 1082).

Ἐν προκειμένῳ ὅμως οὐδόλως βεβαιοῦται, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, ὅτι ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐκκαλῶν, ὅστις εἰς ἐκτέλεσιν συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, καταρτισθείσης τὴν 22αν Ἰουλίου 1958 μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς ἐφεσιβλήτου ἀνωνύμου ἑταιρείας, ἀπησχολήθη ὡς καθαριστὴς σκευῶν κουζίνας (λαντζέρης) τοῦ ἑστιατορίου τοῦ ἐν Σουηδίᾳ τουριστικοῦ ξενοδοχείου της ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του μέχρι τῆς 17 Σεπτεμβρίου 1958 προσελήφθη, ὡς ἐπικαλεῖται, ἐπὶ συμφωνηθέντι ἡμερομισθίῳ εἰς χρῆμα ἐκ δραχμῶν 70, πλέον τροφῆς καὶ κατοικίας, πρὸς δὲ καὶ ὅτι ἡ ἐργοδότρια του μετὰ δεκαπενθήμερον ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του αὐτοβούλως ἐμείωσε τὸ τοιοῦτον συμβατικὸν ἡμερομίσθιον, εἰς χρῆμα μισθόν του, εἰς δραχμὰς 50, ἐπιχειρήσασα οὕτω εἰς βάρος του μονομερῆ βλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἣν οὗτος ρητῶς ἀπέκρουσεν, ἐξακολουθήσας παρέχων τὰς ὑπηρεσίας του ὑπὸ τοὺς πρὸ τῆς μεταβολῆς ταύτης ὅρους. Ἀντιθέτως βεβαιοῦται ὅτι κατὰ τὴν πρόσληψιν τοῦ ἐκκαλοῦντος συνεφωνήθη μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς ἐργοδοτρίας του, ὅπως ὡς ἀντάλλαγμα τῆς παροχῆς τῶν ὡς ἄνω ὑπηρεσιῶν του τῷ καταβάλληται, ἐκτὸς τῶν ὡς ἄνω εἰς εἶδος παροχῶν, καὶ ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἐκ δραχμῶν πεντήκοντα, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων καὶ ὑπελογίσθη τὸ λαβεῖν αὐτοῦ, δι' ὁλόκληρον τὴν κατὰ τὰ ἄνω χρονικὴν διάρκειαν τῆς ἀπασχολήσεώς του. Ὅθεν, ἐφ' ὅσον ὁ ἐκκαλῶν δὲν προσελήφθη ἐπὶ συμφωνηθέντι ἡμερομισθίῳ εἰς χρῆμα ἐκ δραχμῶν ἑβδομήκοντα, μονομερῶς μειωθέντι εἰς δραχμὰς πεντήκοντα, ἀλλ' ἐπὶ τῷ τελευταίῳ τούτῳ, ἀνυπάρκτως ἐλέγχεται ἡ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐπικαλουμένη ὡς ἐπιχειρηθεῖσα εἰς βάρος του ὑπὸ τῆς ἐργοδοτρίας του μονομερὴς βλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας διὰ τῆς μειώσεως τοῦ ἡμερομισθίου του κατὰ δραχμὰς 20 καὶ συνεπῶς ἡ ἐπὶ τῆς μεταβολῆς ταύτης ἐρειδομένη καὶ διώκουσα τὴν ἐπιδίκασιν τῆς τοιαύτης μειώσεως ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ἀπορριπτέα ἀποβαίνει ὡς πρὸς τὸ αἴτημά της τοῦτο, ὡς ἄβάσιμος. Οὕτω δὲ κρίνασα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἀπορρίψασα τὸ αἴτημα τοῦτο, ἐπ' οὐδενὶ ἔσφαλεν, ἀπορριπτέος δὲ ἀποβαίνει ὡς ἀβάσιμος ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων πρῶτος λόγος τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως.

Κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 16 καὶ 17 τοῦ π. δ]τος τῆς 8]13 Ἀπριλίου 1932 ἐκδοθείσης καὶ συνεπῶς ἰσχύν νόμου ἐπεχούσης ὑπ' ἀριθ. 33959]3521 τῆς 3ης Ἰουλίου]8 Αὐγούστου 1950 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας τὸ νόμιμον ὡράριον ἡμερησίας ἀπασχολήσεως τῶν εἰς τὰ ἑστιατόρια ἐργαζομένων προσδιορίζεται εἰς 10 ὥρας. Ἐκ τούτου παρέπεται, ὅτι πᾶσα συμφωνία, καταρτιζομένη μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ περὶ ἀπασχολήσεως τοῦ τελευταίου τούτου πέραν τοῦ ρηθέντος νομίμου ὡραρίου, καθ' ὃ ἀντικειμένη εἰς τὴν ἐν λόγῳ ἀπαγορευτικὴν καὶ δημοσίας τάξεως διάταξιν, εἶναι, κατ' ἄρθρον 174 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀπολύτως ἄκυρος καὶ ὡς τοιαύτη λογίζεται ὡς μὴ γενομένη (ἄρθρον 180 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος), ὁ δὲ εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἀκύρου ταύτης συμβάσεως ἀπασχοληθεὶς δὲν δικαιοῦται μισθοῦ, ὡς παρεχομένου εἰς μόνον τοὺς δι' ἐγκύρου ἐργασιακῆς συμβάσεως ἀπασχολουμένους, ἀλλ' εἰς ἀπόληψιν τῆς ὠφελείας, ἣν ἀπεκόμισεν ὁ ἐργοδότης του, καταστὰς εἰς βάρος του ἀδικαιολογήτως πλουσιώτερος, συνεπείᾳ τῆς τοιαύτης παρανόμου ἐργασίας του. Συνίσταται δὲ ἡ ὠφέλεια αὕτη εἰς τὸν μισθόν, ὃν ὁ ἐργοδότης θὰ κατέβαλλεν εἰς τὸν δι' ἐγκύρου ἐργασιακῆς συμβάσεως προσλαμβανόμενον καὶ συνεπῶς νομίμως ἀπασχολούμενον ἕτερον μισθωτόν, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 904 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὁριζόμενα (πρβλ. Α.Π. 86]1958, ΕΕΔ 17ος, σελ. 249, Α.Π. 666]1957, ΕΕΔ 17ος, σελ. 65).

Ἐν προκειμένῳ βεβαιοῦται, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν, ὅστις παρέσχε τὰς ὡς ἄνω ὑπηρεσίας του εἰς τὴν ἐφεσίβλητον ἐπὶ πεντήκοντα ἓξ ἐν ὅλῳ ἡμέρας, καθ' ἑκάστην τούτων εἰργάζετο ἀπὸ τῆς 9ης πρωϊνῆς μέχρι τῆς 12ης μετὰ μεσονύκτιον, μὲ δίωρον μεσημβρινὴν διακοπήν, ἀπασχολούμενος οὕτω ἐπὶ 13 ὥρας ἡμερησίως καὶ συνεπῶς, ἐν ὄψει τοῦ κατὰ τὰ ἄνω νομίμου 10ώρου τῆς ἡμερησίας ἐργασίας του, ὑπερωριακῶς ἐπὶ τρίωρον, πραγματοποιήσας ὑπερωριακὴν ἐργασίαν ἀνελθοῦσαν δι' ὁλόκληρον τὴν διάρκειαν τῆς προκειμένης ἐργασιακῆς συμβάσεως εἰς 168 ὥρας. Δι' αὐτήν, παράνομον οὖσαν, ἐπὶ τῇ προρρηθείσῃ αἰτίᾳ, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἰσουμένης καθ' ὥραν εἰς δραχ. 5 καὶ ἐν ὅλῳ εἰς δραχ. 840, διότι ἐπὶ τοσοῦτον ἡ ἐργοδότριά του κατέστη ἄνευ νομίμου αἰτίας εἰς βάρος του ἀδικαιολογήτως πλουσιωτέρα, συνεπείᾳ τῆς τοιαύτης ὑπερωριακῆς του ἀπασχολήσεως.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΜΙΣΘΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΚΟΠΗ ΑΥΤΗΣ ΔΙ' ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕΩΣ

'Αξίωσις συμπληρωματικής άμοιβής έκ τοῦ ἄρθρου 659 τοῦ 'Αστικοῦ Κώδικος

Διακοπή παραγραφῆς, κατ' ἄρθρ. 260 Α.Κ., δι' ἀναγνωρίσεως τῆς ἀξιώσεως ὑπὸ τοῦ ὑποχρέου ἐναντι τοῦ δικαιούχου, καθ' οἱονδήποτε τρόπον.—Ἔννοια διατάξεως.— Ὑπαγωγὴ εἰς πενταετῆ παραγραφὴν ἄρθρου 250 Α.Κ. καὶ ἀξιώσεως διὰ συμπληρωματικὴν ἀμοιβὴν ἐξ ἐργασίας πέραν τῆς συμπεφωνημένης ἢ συνήθους κατ' ἄρθρ. 659 Α.Κ.— Κατάρτισις μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ εἰδικῆς συμφωνίας παραμονῆς τοῦ δευτέρου ἐν τῷ ἐργοστασίῳ, ἵνα παράσχῃ ἐνδεχομένως τὰς ὑπηρεσίας του πρὸς κατάσβεσιν τυχὸν αἰφνιδίας πυρκαϊᾶς.— 'Αξίωσις αὐτοῦ διὰ πρόσθετον ἀμοιβὴν βάσει τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900 καὶ 18310/1946 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων.

'Επρόκειτο περὶ ἀξιώσεως μισθωτοῦ πρὸς συμπληρωματικὴν ἀμοιβὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 659 τοῦ 'Αστικοῦ Κώδικος δι' ἐργασίαν παρασχεθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ πέραν τῆς συνήθους ἢ συμπεφωνημένης (ἐντὸς ὅμως τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, βλέπε περὶ τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 1170, ἔνθα παραπομπαί, *Χ. 'Αγαλλοπούλου*, 'Εργατ. Δίκαιον, σελ. 134).

'Ανεξαρτήτως τοῦ ἂν ἐν προκειμένῳ ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἡ ἀνωτέρω διάταξις, ὑπὸ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν αὐτῆς, ἀφοῦ ὁ μισθωτός, ὡς ἐκ τῆς ἀποφάσεως προκύπτει, εἰργάσθη συνεχῶς καθ' ἑκάστην κατὰ 4 ἔτη ἐπὶ μίαν ὥραν ἡμερησίως, τῆς διατάξεως προβλεπούσης τὴν περίπτωσιν ὑπάρξεως ἐκτάκτου ἀνάγκης παροχῆς ἐργασίας ἐπὶ πλέον τῆς συμφωνηθείσης ἢ τῆς συνήθους (βλέπε *Ι. Καποδίστριαν*, 'ΕρμΑΚ ὑπὸ τὸ ἄρθρον 659, § 8 ἐπ.), ἀφοῦ καὶ ἡ ἀξίωσις αὐτὴ φέρει τὸν χαρακτῆρα μισθοῦ ὑπάγεται εἰς τὴν τοῦ ἄρθρου 250 ἐδ. 17 πενταετῆ παραγραφήν, ἡ ὁποία διακόπτεται διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως (ἄρθρον 260 Α.Κ.), ὁποία ὅμως, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, δὲν ὑπῆρξεν ἐν προκειμένῳ.

'Ως προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, συνεφωνήθη μεταξὺ τοῦ μισθωτοῦ καὶ τοῦ ἐργοδότου, ἀνεξαρτήτως τῆς κυρίας ἐργασιακῆς συμβάσεως, νὰ παραμένῃ ὁ μισθωτὸς εἰς τὸ ἐργοστάσιον κατὰ τὰς νύκτας, ἵνα παρέχῃ ἐνδεχομένως τὰς ὑπηρεσίας του πρὸς κατάσβεσιν τυχὸν πυρκαϊᾶς διὰ μηχανικῶν μέσων.

'Αφοῦ ὅμως κατὰ τὸ ἄρθρον 16 τοῦ π. δ/τος 27 'Ιουνίου/30 'Ιουλίου 1932 περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων ὁ ἐργοδότης δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀπασχολήσῃ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐργασίας ἐργάτας ἢ ὑπαλλήλους, ἐργασθέντας εἰς ἕτερον ἐργοστάσιον ἢ ἕτερον τόπον ἐργασίας καθ' ὅλον τὸν νόμιμον χρόνον ἡμερησίας ἐργασίας, δύναται μόνον νὰ ἀπασχολήσῃ ἐργάτας, ἐργασθέντας κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν παρ' ἄλλοις ἐργοδόταις ὀλιγωτέρας τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος καθοριζομένων ὡρῶν, ἀλλὰ μόνον διὰ τὸν χρόνον, τὸν ἀπαιτούμενον πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ νομίμου ἀνωτάτου ὁρίου ἡμερησίας ἐργασίας, ἕπεται ὅτι ἡ τοιαύτη σύμβασις ἐν προκειμένῳ ὑπῆρξεν ἄκυρος ἐκ λόγου δημοσίας τάξεως (οὕτω σημείωσις μας ἐν ΕΕΔ 10, 1172, Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν 13232/1952, εἰσηγητὴς *Γ. 'Αγγελλόπουλος*, ΕΕΔ 12, 130).

Οὕτω δὲν εἶχεν ἐφαρμογὴν ἡ ἐπικληθεῖσα ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ὑπ' ἀριθ. 18310/1946 ὑπουργικὴ ἀπόφασις περὶ προσθέτου ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ νυκτερινὰς ὥρας (ΕΕΔ 12, 388), ἡ ὁποία, ὡς καὶ αἱ λοιπαί, ἀναφέρεται εἰς ἐγκύρους συμβάσεις ἐργασίας (Α.Π. 663/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 865).

Πέραν τούτων καὶ ἂν ἤθελε θεωρηθῇ καὶ ἡ σύμβασις αὕτη μὲ περιεχόμενον τὴν ἑτοιμότητα πρὸς παροχὴν ἐργασίας (βλέπε *Β. Μαυρίδην* ΕΕΔ 18, 937 ἐπ.), ὁπότε, καὶ ἂν ἦτο ἄκυρος διὰ τὸν ἄνω λόγον, θὰ ἠδύνατο ὁ μισθωτὸς νὰ ζητήσῃ τὴν κατ' ἄρθρον 904 'Αστικοῦ Κώδικος ὠφέλειαν τοῦ ἐργοδότου, ὑπάρχει εἰς τὸ θέμα ἡ ὑπ' ἀριθ. 27019/1953 ἀποφάσεως τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εργασίας (ΕΕΔ 13, 107), κατὰ τὴν ὁποίαν τοῦ ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 18310/1946 καὶ 25825/1951 ἀποφάσεων τῶν 'Υπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ 'Εργασίας (ΕΕΔ 12, 388) προβλεπομένου ἐπιδόματος νυκτερινῆς ἐργασίας δὲν δικαιοῦνται οἱ ἐκ τῶν μισθωτῶν παρέχοντες τὰς ὑπηρεσίας των ἀποκλειστικῶς, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας των, κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας μόνον, ἐφ' ὅσον αἱ καταβαλλόμεναι εἰς τούτους ἀποδοχαί, ἐν σχέσει πρὸς τὰ ὑπὸ τῶν οἰκείων διατάξεων προβλεπόμενα ἐλάχιστα ὅρια, εἶναι ηὐξημέναι τοὐλάχιστον κατὰ 25 ο/ο. 'Εὰν ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω αὔξησις εἶναι μικροτέρα τοῦ 25 ο/ο, καταβάλλεται ἡ προκύπτουσα ἐπὶ πλέον διαφορὰ (βλέπε καὶ Α.Π. 318/1959, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 18, 817).

'Επομένως καὶ ἂν ὁ ἐργοδότης προσελάμβανεν ἄλλον ἐγκύρως θὰ κατέβαλλε τὰς ἀποδοχὰς ταύτας ὡς ἐλάχιστον ὅριον καὶ αὐτῶν ὁπωσδήποτε ὠφελήθη.

Πρωτοδικείου Πειραιῶς 2901/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Ν. 'Αποστολόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Γ. Κώνστας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Βενιέρης, Φ. 'Αγγελῆς

Κατ' ἄρθρον 260 'Αστικοῦ Κώδικος ἡ παραγραφὴ διακόπτεται διὰ τῆς καθ' οἱονδήποτε

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΒΑΘΜΟΣ ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΤΟΣ ΔΙ' ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΝ ΕΞ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

Έννοια τῶν διατάξεων τοῦ Νόμου 551 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων

Ἀσφάλισις ὑπὸ τοῦ Νόμου 551 τοῦ κινδύνου, τὸν ὁποῖον διατρέχει ὁ ἐργαζόμενος ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀσκεῖ.—Ὑπολογισμὸς ἐπομένως τῆς ἐκ τοῦ ἀτυχήματος ἀνικανότητος ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἐπάγγελμα, τὸ ὁποῖον ἀσκεῖ ὁ παθών, καὶ οὐχὶ ἐν σχέσει πρὸς οἱανδήποτε ἐργασίαν.—Ἐργατικὸν ἀτύχημα εἰς θερμαστὴν πλοίου καὶ ὑπολογισμὸς ἀνικανότητος δι' ἀποζημίωσιν.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἐπεκύρωσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 3675/1957 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου (αἱ ἐκ τοῦ νόμου 551/1914 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ἀγωγαὶ ἐκδικάζονται εἰς α' βαθμὸν ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδικείου καὶ εἰς β' ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου, Α.Π. 74/1952, εἰσηγητὴς *Α. Χαμάρτος*, ΕΕΔ 11, 311, Α.Π. 641/1952, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 12, 38), ὑπῆρξεν ἐργατικὸν ἀτύχημα εἰς ναυτικόν, ὁ ὁποῖος, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ἐζήτησεν ἀποζημίωσιν διὰ πλήρη διαρκῆ ἀνικανότητα (ἄρθρον 3, ἐδάφ. 3, β.δ. 24 Ἰουλίου 1920 περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ παθόντων ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων, ὡς ἐτροποποιήθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 4705/1930). (Περὶ ἀναπροσαρμογῆς τῶν ἀποζημιώσεων τούτων ἰσχύει ἡ ὑπ' ἀριθ. 38904/7594/1957 ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν κλπ., ΕΕΔ 16, 850).

Ἐν τῷ νόμῳ 551 δὲν ἀναγράφεται πότε ὑπάρχει πλήρης διαρκὴς ἀνικανότης τοῦ ἐργάτου τρόπον ἀναγνωρίσεως τῆς ἀξιώσεως ὑπὸ τοῦ ὑποχρέου ἐναντι τοῦ δικαιούχου (Α.Π. 651/1953, ΑρχΝ. ε', 141).

Ὡς ἀναγνώρισις νοεῖται ἐν προκειμένῳ πᾶσα ἐναντι τοῦ ἔχοντος τὴν ἀξίωσιν συμπεριφορὰ τοῦ ὑποχρέου, μαρτυροῦσα ὅτι οὗτος ἔχει γνῶσιν τῆς ἀξιώσεως καὶ θεωρεῖ ταύτην ὡς ὑφισταμένην (Ἐφετ. Ἀθηνῶν 1150/1956, ΕΕΝ κδ' 153, *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχ. § 154, *Σημαντήρα*, Ἀποαβ. Προθ., σελ. 226 ἐπ.). Ἡ ἀναγνώρισις δ' αὐτη δὲν ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι σύμβασις (ἄρα οὐδὲ νὰ γίνῃ ἐγγράφως κατὰ τὸ ἄρθρον 873 Ἀστικοῦ Κώδικος) ἢ δικαιοπρακτικὴ δήλωσις, οὐδὲ νὰ μνημονεύῃ τὸν παραγωγικὸν λόγον ἢ τὸ ποσὸν τῆς ἀξιώσεως (Ἐφετ. Ἀθηνῶν 1150/1956, ἔνθ' ἀνωτ., Ἐφετ. Θεσσ. 61/1957, ΑρχΝ. ια' 325, *Βάλληνδας*, ὑπ' ἄρθρον 260). Τοιαύτη ὅμως ἀναγνώρισις δὲν ἔλαβε χώραν ἐκ προκειμένου, ὡς ἐπαρκῶς βεβαιοῦται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ πρωτοβαθμίου δικαστοῦ, τῶν προσαγομένων ἐκατέρωθεν καὶ ἐπικαλουμένων ἐγγράφων, ἐν οἷς καὶ ἔνορκοι βεβαιώσεις ἐνώπιον συμβολαιογράφου, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τοὺς ἰσχυρισμοὺς καὶ τὰς ἐξηγήσεις τῶν διαδίκων, περὶ τῆς ἀξιώσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος (ἐνάγοντος) πληρωμῆς συμπληρωματικῆς (προσθέτου) ἀμοιβῆς κατ' ἄρθρ. 659 Ἀστικοῦ Κώδικος ἐκ τῆς προσφορᾶς ἀπὸ τῆς 30.11.1946 μέχρι καὶ τῆς 31.12.1950 τῶν ὑπηρεσιῶν του ὡς πρακτικοῦ μηχανικοῦ ἐπὶ ἡμίσεσι καθ' ἑκάστην, μὴ ἀπαγορευομένης ὑπὸ τοῦ νόμου (ἄρθρον 3 τοῦ κωδικ. Π.Δ. 22/27.7.1932 καὶ ἄρθρον 7 ἀ.ν. 547/1937), ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἐργασίας μέχρι μιᾶς ὥρας ἡμερησίως ἑνὸς μόνον μηχανικοῦ ἑκάστου ἐργοστασίου. Ὀρθῶς ὄθεν καὶ νομίμως ἐκρίθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ὅτι ἡ ἀνωτέρω ἀξίωσις τοῦ ἐκκαλοῦντος ὑπέκυψεν εἰς τὴν πενταετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 250 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐν ὄψει καὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 253 Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ τῆς ἀφετηρίας τῶν βραχυπροθέσμων παραγραφῶν, καὶ ἀπορριπτέος τυγχάνει ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος τῆς ἐφέσεως.

Ἐκ τῶν αὐτῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἐβεβαιώθη ἐπαρκῶς καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἀναφερομένου καὶ εἰς τὴν σχετικὴν σκέψιν τῆς ἐκκαλουμένης, ὅτι κατὰ Μάρτιον 1952 συνήφθη εἰδικὴ συμφωνία, κατὰ παράκλησιν τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ πρὸς οἰκονομικήν του ἐνίσχυσιν, οἷα συνήφθη καὶ μετ' ἄλλων ἐργατῶν τῆς ἐφεσιβλήτου, ὅπως οὗτος παραμένῃ ἐν τῷ ἐργοστασίῳ της καὶ καθ' ἃς ὥρας τοῦτο δὲν ἐτέλει ἐν λειτουργίᾳ, ἤτοι καὶ τινας νυκτερινὰς ὥρας (ἕτεροι ἐργάται παρέμενον καθ' ὅλην τὴν νύκτα κοιμώμενοι ἐν τῷ ἐργοστασίῳ), ἵνα παράσχῃ ἐνδεχομένως τὰς ὑπηρεσίας πρὸς κατάσβεσιν τυχὸν αἰφνιδίας πυρκαϊᾶς διὰ μηχανικῶν μέσων, μὴ ἀπασχολούμενος εἰς ἕτερα καθήκοντα. Διὰ τὴν ἰδιόρρυθμον ταύτην σύμβασιν, ἐντελῶς ἀνεξάρτητον οὖσαν πρὸς τὴν κυρίαν ἐργασιακὴν σύμβασιν καὶ τὴν κανονικὴν ἀπασχόλησιν τοῦ ἐκκαλοῦντος, κατεβάλλετο αὐτῷ ἀμοιβὴ κατὰ συμφωνίαν ἐκ δραχμῶν 50 μέχρι 75 δραχμῶν διὰ τὰς ἡμέρας τῶν Κυριακῶν καὶ δραχμῶν 37,50 διὰ τὰς λοιπὰς ἡμέρας.

Συνεπῶς δὲν ὑφίστανται διὰ τὴν ἰδιόρρυθμον ταύτην σύμβασιν ἐλάχιστα ὅρια ἀποδοχῶν, ἵνα τύχωσιν ἐφαρμογῆς αἱ διατάξεις τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 18310/1946 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ὡς ἡρμηνεύθησαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως. Πάντως τὰ ὡς ἄνω ποσὰ καλύπτουσι, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ὡρῶν ἀπασχολήσεώς του τὰς ἐκ τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων τούτων ἀπαιτήσεις του, δὲν εἶναι δὲ ἐξ ἄλλου μεγαλύτερα ἡ ὠφέλεια τῆς ἐφεσιβλήτου (ἄρθρ. 904 Ἀστικοῦ Κώδικος), ἤτις δηλονότι δὲν θὰ κατέβαλλε μείζονα ποσὰ καὶ ἂν προσελάμβανεν ἕτερον δι' εἰδικῆς ἐγκύρου συμβάσεως καὶ διὰ τὴν ἰδίαν ἐργασίαν καὶ τὰς ἰδίας ὥρας ἀπασχολήσεως.

ἐκ τῆς βλάβης, ἡ ὁποία προξενεῖται ἐν τῇ ἐργασίᾳ (βλέπε καὶ *Χ. Οἰκονόμου*, Δίκαιον Ἐργατικῶν Ἀτυχημάτων καὶ Ἐπαγγελματικῶν Νόσων, σελ. 313 ἐπ.).

Ὡς ὅμως ὁ νόμος οὗτος ἔχει ἑρμηνευθῆ καὶ ἐφαρμοσθῆ (βλέπε Α.Π. 115/1928, εἰσηγητὴς *Κ. Κυριλλόπουλος*, Θέμ. ΛΘ' 482), ὁρίζον τὸ ἄρθρον 3 § 1 τοῦ νόμου 551, ὅτι ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἀποζημίωσις συνίσταται εἰς τὸ ἐν αὐτῇ ποσόν, ἐὰν ὁ ἐργάτης, ὡς ἐκ τοῦ ἐπελθόντος ἐκ βιαίου συμβάντος ἀτυχήματος κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του ἢ ἐξ ἀφορμῆς, αὐτῆς ὑπέστη πλήρη διαρκῆ ἀνικανότητα, προδήλως ἀφορᾷ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν οὗτος περιῆλθεν εἰς ἀπόλυτον ἀδυναμίαν, ὅπως ὄχι μόνον ἐξασκῇ τὸ ὅπερ μετήρχετο ἐπάγγελμα, ἀλλὰ καὶ ἐπιδοθῇ εἰς οἱανδήποτε ἄλλην ἐργασίαν, ἐξ ἧς νὰ ἀπολαύῃ μισθοῦ.

Ὅταν δὲ οὗτος περιέστη εἰς διαρκῆ ἀδυναμίαν, ὅπως ἐξασκῇ μόνον τὸ ἐπάγγελμά του, οὐχὶ δὲ καὶ ἕτερον, ἐξ οὗ νὰ πορίζηται μισθόν τινα, τότε ὑφίσταται ἡ κατὰ τὸ 2ον ἐδάφιον τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 3 περίπτωσις, ἡ ἀφορῶσα εἰς τὴν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον μείωσιν ἁπλῶς τῆς πρὸς ἐργασίαν ἱκανότητός του καὶ τὴν ὡς ἐκ τούτου ἀντίστοιχον ἐλάττωσιν τῆς δι' αὐτὴν συνήθους ἀντιμισθίας του. ἐν τῇ περιπτώσει δὲ ταύτῃ οὐδεμίαν ἀσκεῖ καθ' ἑαυτὸ ἐπιρροὴν τὸ γεγονὸς ἐὰν ὁ παθὼν ἐργάτης ἀνέλαβε παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ ἑτέραν ἐργασίαν, ἐπὶ ἀντιπαροχῇ ὑπὸ τοῦτον μισθοῦ ἴσου ἢ καὶ ἀνωτέρου ἐκείνου, ὃν ἐλάμβανε πρὸ τοῦ ἀτυχήματος, οὐδ' ἀπαιτεῖται ἐντεῦθεν ἡ κατὰ τὴν ἄνω διάταξιν ἀξίωσίς του πρὸς ἀπόληψιν τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ἥτις παρέχεται αὐτῷ ἀμέσως ὑπὸ τοῦ νόμου, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἄρσεως τῆς ὑλικῆς βλάβης, ἣν πράγματι ἐπέφερεν εἰς τοῦτον ἡ ἐπελθοῦσα διαρκὴς διὰ τὴν ἐργασίαν του μείωσις τῆς ἱκανότητός του. (Συναφὴς καὶ ἡ Πλημ/κείου Πειραιῶς 1127/1928, εἰσηγητὴς *Χ. Οἰκονόμου*, Θέμ. ΛΘ' 333, ἔνθα ἀναφέρεται καὶ ἀπόφασις τοῦ Γαλλ. Ἀκυρωτικοῦ 18 Μαρτίου 1919, βλέπε καὶ *Γ. Ροΐλοῦ*, Ἐπαγγελματικὸς κίνδυνος, σελ. 82).

Ἀρείου Πάγου 403/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Σοῦρλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Εὐσταθίου, Π. Κολύμβας

Ὁρίζων ὁ νόμος 551]1915 ἐν ἄρθρῳ 1 ὅτι οἱ ἐργοδόται οἰκοδομικῶν καὶ ἄλλων τεχνικῶν ἔργων, οἱ κύριοι ἐπιχειρήσεων διεξαγομένων εἰς παντὸς εἴδους βιομηχανικὰ καὶ βιοτεχνικὰ ἐργοστάσια καὶ ἐργαστήρια, ἄλλους τόπους ἐργασίας ἢ συνεργεῖα, ἐν οἷς γίνεται χρῆσις μηχανικῶν ἐργαλείων, οἱ κύριοι ἐπιχειρήσεων μεταφορᾶς διὰ γῆς, ὕδατος, φορτώσεως, ἐκφορτώσεως καὶ ἀποθηκεύσεων παντὸς εἴδους, οἱ κύριοι τῶν μὴ περιλαμβανομένων ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ νόμου ΒΩΜΑ' ἐπιχειρήσεων, ὀρυχείων, λατομείων, ὡς καὶ πάσης ἐν γένει ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως, ἐν αἷς κατασκευάζονται ἢ χρησιμοποιοῦνται ἐκρηκτικαὶ ἢ τοξικαὶ ὕλαι ἢ γίνεται χρῆσις μηχανῆς, κινουμένης διὰ δυνάμεως ἄλλης, πλὴν τῆς τοῦ ἀνθρώπου, εὐθύνονται εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ παθόντος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του, ἐφ' ὅσον ἡ ἐντεῦθεν διακοπὴ ταύτης διήρκεσε πέραν τῶν τεσσάρων ἡμερῶν, ἀναλόγως τῆς συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἰδίου νόμου γενομένης διακρίσεως τῆς ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν, ἀσφαλίζει προφανῶς τὸν κίνδυνον, τὸν ὁποῖον διατρέχει ὁ ἐργαζόμενος ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀσκεῖ. Ἑπομένως ἡ ἀνικανότης ἐκ τοῦ ἀτυχήματος, τὸ ὁποῖον ἐπῆλθε κατὰ τὴν ἐργασίαν, θὰ ὑπολογισθῇ ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἐπάγγελμα, ὅπερ ἀσκεῖ ὁ παθὼν καὶ οὐχὶ ἐν σχέσει πρὸς οἱανδήποτε ἐργασίαν. Ἐν προκειμένῳ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν ἀποδείξεων, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, ὑπηρετῶν ὡς ἀρχιθερμαστὴς τοῦ ἀτμοπλοίου τῶν ἀναιρεσιβλήτων, ὠλίσθησε κατὰ τὸν πλοῦν αὐτοῦ πρὸς Ἀλεξάνδρειαν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του, ὑποστὰς κάταγμα τῆς ἀριστερᾶς πτέρυγης μετ' ἐξαρθρώσεως τῆς συστοίχου ποδοκνημικῆς ἀρθρώσεως, καὶ ὅτι ἐντεῦθεν ἐπῆλθε μερικὴ διαρκὴς ἀνικανότης πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν δέχεται σαφῶς τὴν ρηθεῖσαν ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν τοῦ ἀναιρεσείοντος, καὶ ὡς πρὸς τὰ ἀσκούμενον ὑπ' αὐτοῦ ἐπάγγελμα τοῦ ἀρχιθερμαστοῦ. Ὅθεν, οὕτως ἀποφανθεῖσα καὶ μετ' ἀπόρριψιν τῆς ἐφέσεως ἐναντίον τῆς πρωτοβαθμίου ὑπ' ἀριθ. 5355] 1956 ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδίκου Ἀθηνῶν, δεχθεῖσα ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, διὰ τῆς ὁποίας ἐδιώκετο ἀποζημίωσις διὰ πλήρη διαρκῆ ἀνικανότητα, ὀρθῶς τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος. Περαιτέρω εἶναι ἀπορριπτέος καὶ ὁ δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως περὶ μὴ λήψεως ὑπ' ὄψιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ ὁμολογίας τῶν ἀναιρεσιβλήτων ὅτι ὀφείλουν τὸ ὅλον ἐν τῇ ἀγωγῇ ποσὸν καὶ οὐχὶ μειωμένον κατὰ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 3.481, ὅπερ οὗτοι διατείνονται ὅτι κατέβαλον αὐτῷ, καθ' ὅσον σαφῶς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι αὕτη τὴν ὡς ἄνω καταβολήν, ὑπὸ μὲν τῶν ἀναιρεσιβλήτων προβληθεῖσαν ὡς ἔνστασιν συμψηφισμοῦ, ὑπὸ δὲ τοῦ ἀναιρεσείοντος χαρακτηρισθεῖσαν ὡς ὁμολογίαν τῆς ἀγωγῆς, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἀνελέγκτως ἐξετίμησεν ὡς ἔνστασιν συμψηφισμοῦ καὶ διὰ μεταρρυθμίσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως περιώρισε κατὰ τοῦτο τὸ ἐπιδικασθὲν τῷ ἐνάγοντι ποσόν.

ΔΙΑΦΟΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

Ι. ΠΤΩΧΕΥΣΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Ἀτομικὴ καταδίωξις τοῦ ἐν πτωχεύσει ὀφειλέτου

Ἀπαλλοτρίωσις αὐτοδικαίως ἀπὸ τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως τοῦ εἰς αὐτὴν περιελθόντος ὀφειλέτου, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 533 τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου, ἀπὸ τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας του, καθισταμένης ὑπεγγύου εἰς τὴν ὁμάδα τῶν δανειστῶν του.—Ἐπιχείρησις ἢ ἐξακολούθησις ἔκτοτε πάσης ἐναντίον τοῦ πτωχεύσαντος ἀγωγῆς κατὰ μόνου τοῦ συνδίκου.—Διατήρησις ὅμως τοῦ δικαιώματος ἀτομικῆς καταδιώξεως καὶ ἐκτελέσεως πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν ἀπαιτήσεών των εἰς τὸ ἀκέραιον ἐκ τῆς περιουσίας τῆς πτωχεύσεως μόνον τῶν εἰδικῶν προνομιούχων δανειστῶν τοῦ πτωχεύσαντος, οἱοι εἶναι οἱ ἐνυπόθηκοι, οἱ ἐνεχυροῦχοι, οἱ δι' εἰδικοῦ προνομίου ἐπὶ ὡρισμένου κινητοῦ ἢ ἀκινήτου ἠσφαλισμένοι, ὡς καὶ οἱ κατὰ τὰ ἄρθρα 581 § 2, 611, 628, 629 τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου δανεισταὶ αὐτοῦ.—Ὑπαγωγὴ ὑποχρεωτικῶς τῶν μὴ ἠσφαλισμένων διά τινα τῶν ὡς ἄνω προνομίων δανειστῶν εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ πτωχευτικοῦ νόμου καθιερουμένην διαδικασίαν τῆς ἐξελέγξεως τῶν πιστώσεων.—Δίκη περὶ ἐπιδικάσεως ἐργατικῶν μισθῶν.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3738/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Σ. Ποταμιάνος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Καλλίτσης, Χ. Τανταρούδας

Ἀπὸ τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως ὁ εἰς ταύτην περιελθὼν ὀφειλέτης ἀπαλλοτριοῦται αὐτοδικαίως, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 533 τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου, ἀπὸ τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας του, καθισταμένης πλέον ὑπεγγύου εἰς τὴν ὁμάδα τῶν δανειστῶν του. Ἔκτοτε κατὰ τὸ ἄρθρον 534 τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου πᾶσα ἐναντίον τοῦ πτωχεύσαντος ἀγωγή, ἀφορῶσα τὴν κινητὴν ἢ ἀκίνητον περιουσίαν του, ὡς καὶ πᾶν μέτρον ἐκτελέσεως, ἐπιχειρεῖται ἢ ἐξακολουθεῖ κατὰ μόνου τοῦ συνδίκου. Ἐκ τῆς γενικότητος ὅμως τῆς ἐκφράσεως τοῦ τελευταίου τούτου ἄρθρου οὐδόλως συνάγεται, ὅτι μετὰ τὴν ἀπαγγελίαν τῆς πτωχεύσεως δύναται πᾶς δανειστὴς νὰ κινήσῃ ἐναντίον τοῦ συνδίκου, ὡς ἐκπροσωποῦντος τὸν πτωχεύσαντα, δικαστικὸν ἀγῶνα πρὸς ἱκανοποίησιν οἱασδήποτε ἀπαιτήσεώς του ὑφισταμένης κατὰ τοῦ ὀφειλέτου τούτου ἢ νὰ συνεχίσῃ τὴν πρὸ τῆς πτωχεύσεως ἀρξαμένην δίκην. Τοιοῦτον δικαίωμα ἀτομικῆς καταδιώξεως καὶ ἐκτελέσεως πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν ἀπαιτήσεών των εἰς τὸ ἀκέραιον ἐκ τῆς περιουσίας τῆς πτωχεύσεως διατηροῦσι, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ ἄρθρου 534 τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου, μόνον οἱ εἰδικοὶ προνομιοῦχοι δανεισταὶ τοῦ πτωχεύσαντος, οἱοι εἶναι οἱ ἐνυπόθηκοι, οἱ ἐνεχυροῦχοι, οἱ δι' εἰδικοῦ προνομίου ἐπὶ ὡρισμένου κινητοῦ ἢ ἀκινήτου ἠσφαλισμένοι, ὡς καὶ οἱ κατὰ τὰ ἄρθρα 581 § 2, 611, 628 καὶ 629 τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου δανεισταὶ τῆς ὁμάδος τῶν πιστωτῶν τοῦ πτωχεύσαντος, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ λοιποὶ δανεισταὶ αὐτοῦ, τουτέστιν οἱ ἁπλοῖ ἐγχειρογράφοι, ὡς καὶ οἱ ἐφ' ἁπάσης τῆς περιουσίας αὐτοῦ γενικὰ προνόμια ἔχοντες· οἱ τελευταῖοι οὗτοι (ἁπλοῖ ἐγχειρογράφοι καὶ διὰ γενικοῦ προνομίου ἠσφαλισμένοι) καὶ ἐὰν εἰσέτι ἡ ἀπαίτησις των ἔχῃ ἀναγνωρισθῇ διὰ τελεσιδίκου δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑποχρεωτικῶς ὑποβάλλονται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 582 τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου καθιερουμένην εἰδικὴν διαδικασίαν τῆς ἐπαληθεύσεως τῶν πιστωτῶν. Μόνον δὲ ἐν ἀναγνωρίσει τῆς ἀπαιτήσεώς των κατὰ τὴν ἐν λόγῳ διαδικασίαν δικαιοῦνται, ὅπως συμμετάσχωσιν εἰς τὰς διενεργουμένας διανομὰς τοῦ πτωχευτικοῦ μερίσματος (πρβλ. Ἀναστασιάδου, Πτωχευτικὸν § 383 σημ. 17 Lyon-Caen et Renault, § 354, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 17564]1955, ΕΕΔ 15ος, 212 καὶ Πρωτοδικείου Πειραιῶς 1004]1955, ΕΕΔ 15ος, στλ. 283). Τούτων δεδομένων πρόδηλον καθίσταται, ὅτι οἱ μὴ ἠσφαλισμένοι διά τινος τῶν ὡς ἄνω προνομίων δανειστὴς τοῦ πτωχεύσαντος, καθ' ὃ ὑποχρεωτικῶς ὑπαγόμενοι εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ πτωχευτικοῦ νόμου καθιερουμένην κατὰ τὰ ἄνω διαδικασίαν τῆς ἐξελέγξεως τῶν πιστώσεων, στεροῦνται τοῦ δικαιώματος τῆς ἀτομικῆς καταδιώξεως τοῦ ἐν πτωχεύσει ὀφειλέτου των καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς πτωχευτικῆς διαδικασίας καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν δικαιοῦνται νὰ ἐγείρωσιν ἀγωγὴν κατ' αὐτοῦ πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς ἀπαιτήσεώς των. Πᾶσα δὲ τοιαύτη δίκη, ἥτις ἀρξαμένη πρὸ τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως ἔχει ὡς ἀντικείμενον τὴν ἀναγνώρισιν καὶ ἐπιδίκασιν τοιούτων ἀπαιτήσεων, ἀναστέλλεται διαρκούσης τῆς πτωχευτικῆς περιόδου εἰς οἱονδήποτε καὶ ἐὰν εὑρίσκηται στάδιον, τοσοῦτο μᾶλλον καθ' ὅσον ἡ ἔκδοσις δικαστικῶν ἀποφάσεων ἐπὶ τῶν ἀπαιτήσεων τούτων οὐδένα σκοπὸν πληροῖ, ἐφ' ὅσαν, κατὰ τὰ προδιαληφθέντα, ὡς νόμιμος προϋπόθεσις πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν ἐκ τοῦ πτωχευτικοῦ μερίσματος τίθεται ἡ ἀναγνώρισις αὐτῶν κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ πτωχευτικοῦ νόμου καθιερουμένην ὡς ἄνω διαδικασίαν.

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν ἐγγράφων καὶ ἐκ τῆς ἐν γένει διαδικασίας βεβαιοῦται, ὅτι ἡ ἐργοδότρια μετὰ τὴν ἄσκησιν τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, συντελεσθείσης διὰ τῆς γενομένης τὴν 15.11.1958 καταθέσεως τοῦ δικογράφου της παρὰ τῷ ἁρμοδίῳ γραμματεῖ, ἐκηρύχθη εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 17108] 20.11.1958 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου. Ὅθεν, περιελθούσης εἰς τοιαύτην κατάστασιν τῆς ἐκκαλούσης, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας παρίσταται νῦν ἐπὶ δικαστηρίῳ διὰ τοῦ ἐκπροσωποῦντος αὐτὴν προσωρινοῦ συνδίκου, ἡ διὰ τῆς ἀσκήσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως ἀρξαμένη ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ περὶ ἐπιδικάσεως ἐργατικῶν μισθῶν δίκη, καθ' ὃ ἀφορῶσα τὴν ἱκανοποίησιν ἀπαιτήσεων, δι' ἃς δὲν χωρεῖ ἀτομικὴ καταδίωξις τῆς ἐκκαλούσης, ἀλλ' ὑπαγωγὴ αὐτῶν εἰς τὴν διαδικα-

σίαν τῆς ἐπαληθεύσεως τῶν πιστώσεων, ὡς ἠσφαλισμένων κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 940, περίπτωσις 4, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 12 § 2 τοῦ νόμου 3252]1955, καὶ 646 § 2 τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου διὰ γενικοῦ προνομίου, διατελεῖ ἐν ἀναστολῇ (εἰδικῇ) ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς κηρυξάσης τὴν πτώχευσιν ἀποφάσεως καὶ μέχρι πέρατος τῆς πτωχευτικῆς διαδικασίας. Μὴ ἐπελθόντος δὲ εἰσέτι τοῦ πέρατος τούτου, κατὰ τὰ ἐκ τῶν ἀποδείξεων βεβαιούμενα, δέον ὅπως κηρυχθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀπαράδεκτος ἡ συζήτησις τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως.

II. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΤΟΥ Ν.Δ. 1799/1942

Ἔννοια τῶν σχετικῶν νομοθετικῶν διατάξεων

Προϋποθέσεις τιμητικῆς προαγωγῆς πολεμιστῶν τοῦ ν.δ. 1799]1942 ἢ ἐπιδόματος ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ μισθοῦ, ἐξυπακουομένου ὅμως ὡς ἀπαιτουμένης εὐλόγου προθεσμίας ὑποβολῆς τῆς πιστοποιήσεως περὶ συνδρομῆς τῶν ὅρων προστασίας τῶν πολεμιστῶν, εἴτε ἐκτελέσεως τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς τιμητικὴν προαγωγὴν τοῦ πολεμιστοῦ καὶ ἀντιστοίχως ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ πολεμιστοῦ.—Καταχρηστικὴ ἄσκησις δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 11184/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Μ. Καλεύρας*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Β. Βασιλείου, Σ. Γιαννακόπουλος

Συμφώνως ταῖς διατάξεσι τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 ἄρθρου 11 ν. δ. 1040]1942 «περὶ μέτρων προστασίας τῶν ἀναπήρων πολέμου κλπ.» (ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρ. 7 ν.δ. 1799]1942), οἱ ἀνάπηροι πολέμου, τραυματίαι καὶ ἔφεδροι ἀξιωματικοὶ ἢ ὁπλῖται πολεμισταὶ τοῦ πολέμου 1940–1941, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν. δ. 1799]1942, τυγχάνοντες πρὸ τοῦ πολέμου ὑπάλληλοι—σὺν ἄλλοις—καὶ εἰς ὀργανισμοὺς ἰδιωτικοῦ δικαίου (ὡς ἡ ἐναγομένη—ἐφεσίβλητος Α.Τ.Ε.), προάγονται κατ' ἀπόλυτον προτίμησιν εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον τοῦ ὃν κέκτηνται βαθμόν, πρὸς πλήρωσιν κενῶν ὀργανικῶν θέσεων, καὶ ἂν ἔτι δὲν ἔχωσι συμπληρώσει τὸν πρὸς προαγωγὴν ἀπαιτούμενον χρόνον, ἐφ' ὅσον κέκτηνται τὰ λοιπὰ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ἀπαιτούμενα προσόντα, προκύπτοντα ἐκ τῶν ἐκθέσεων ὑπηρεσιακῆς ἱκανότητος αὐτῶν, καὶ μετὰ σύμφωνον γνώμην τῶν ἁρμοδίων ὑπηρεσιακῶν συμβουλίων, ὅπου προβλέπονται τοιαῦτα. Ἐφ' ὅσον κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις δὲν προβλέπεται ὀργανικὴ θέσις ἀνωτέρου βαθμοῦ τῆς ὑπὸ τούτων κατεχομένης, χορηγεῖται ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις ὁ μισθὸς τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου βαθμοῦ τῆς διαβαθμίσεως αὐτῶν ἐν τῇ διοικητικῇ ἱεραρχίᾳ. Μὴ ὑφισταμένης τοιαύτης διαβαθμίσεως, χορηγεῖται ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ λαμβανομένου παρ' αὐτῶν μισθοῦ καὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ ἀμέσως κατωτέρου βαθμοῦ. Εἰς τοὺς ὁπωσδήποτε μὴ προαγομένους, ἐλλείψει προσόντων ἐν τῇ κατεχομένῃ ὑπηρεσίᾳ, χορηγεῖται ἐπίδομα ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ μισθοῦ 15 ο/ο. Ἑτέρωθεν, συνῳδὰ ταῖς διατάξεσι τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρ. 9 ν.δ. 1799]1942 (ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου μόνου ν. 1764 1944), ὡς πολεμισταὶ τοῦ πολέμου 1940 - 1941 νοοῦνται οἱ μετασχόντες τῶν μαχῶν καὶ ὑπηρετήσαντες 2 μῆνας καὶ 15 ἡμέρας τοὐλάχιστον εἰς μαχίμους μονάδας ἐν τῇ ζώνῃ ἐπαφῆς μετὰ τοῦ ἐχθροῦ ἢ εἰς σχηματισμούς, εὑρισκομένους εἰς τὴν ζώνην ἐπαφῆς μεραρχιῶν μετὰ τοῦ ἐχθροῦ ἢ ζώνην τῶν πρόσω σωμάτων στρατοῦ ἐπὶ 4 μῆνας καὶ 15 ἡμέρας τοὐλάχιστον, ἐξ ὧν 3 μῆνας ἐπὶ ἀλβανικοῦ ἐδάφους. Ἡ συμμετοχὴ εἰς τὰς μάχας, ὡς καὶ ὁ χρόνος παραμονῆς, θέλουσι πιστοποιηθῇ ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐθν. Ἀμύνης, βάσει τῶν παρ' αὐταῖς στοιχείων ἢ καὶ νέων τοιούτων κατὰ τὴν κρίσιν των. Ἡ εὐδόκιμος ὑπηρεσία πιστοποιεῖται ὑπὸ τῶν ἱεραρχικῶς προϊσταμένων δι' ἐκθέσεως ὑποβαλλομένης εἰς εἰδικὴν ἐπιτροπὴν τοῦ ἄνω Ὑπουργείου, ἥτις καὶ τελικῶς πιστοποιεῖ ταύτην, ὡς καὶ τὴν ὅλην πλήρωσιν τοῦ ἄρθρου 9. Τέλος, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 ν. 1745]1944, ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρου 7 ν.δ. 1799]1942 εἶναι, ὅτι ἡ δι' αὐτοῦ προβλεπομένη προαγωγὴ εἶναι τιμητική, παρεχομένη διὰ τὰς κατὰ τὸν πόλεμον προσενεχθείσας παρὰ τῶν πολεμιστῶν ὑπηρεσίας καὶ ἄσχετος πρὸς πᾶσαν ἄλλην προαγωγήν, ἧς δικαιοῦνται ἢ ἔτυχον, βάσει προσόντων ἢ εἰδικῶν νόμων, πρὸς τὴν ὁποίαν δὲν συμψηφίζεται καὶ ἣν δὲν ἀποκλείει. Καίτοι δὲ οὔτε ἐν ταῖς ἄνω διατάξεσιν εἰδικῶς, οὔτε ἐν τοῖς ν.ν.δ.δ. 1040 καὶ 1799] 1942 ἢ τοῖς ν.ν. 1745 καὶ 1764]1944 ἢ ἄλλῳ τινὶ νομοθετήματι γενικωτέρου τάσσεται οἱαδήποτε προθεσμία, εἴτε ὑποβολῆς τῆς κατὰ τὸ ἄρθρ. 9 ν.δ. 1799]1942 ἄνω πιστοποιήσεως περὶ συνδρομῆς τῶν ὅρων προστασίας τῶν πολεμιστῶν, εἴτε ἐκτελέσεως τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς τιμητικὴν προαγωγὴν τοῦ πολεμιστοῦ καὶ ἀντιστοίχως ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ πολεμιστοῦ, ὅμως ἐξυπακούεται καὶ ἐν προκειμένῳ ἡ ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀπαιτουμένη εὔλογος προθεσμία, ὑπαγορευομένη ἐκ τῶν περιστάσεων, ἰδίᾳ δὲ ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐκ τῆς ὑπὸ τὰς τότε συνθήκας, ὑφ' ἃς ἐτέλει ἡ πολιτεία, δυσχερείας συγκεντρώσεως τῶν σχετικῶν στοιχείων πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἰδιότητος τοῦ πολεμιστοῦ ἐν τῇ ἀνωτέρω ἐννοίᾳ, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐκ τῆς δυνατότητος προκλήσεως ἀναταραχῆς τῆς ὑπαλληλικῆς ἱεραρχίας συνεπείᾳ τῆς μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου ὑποβολῆς τῶν πιστοποιητικῶν καὶ ἀσκήσεως βάσει τούτων τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος δικαιώματος. Πάντως ἡ ἄσκησις καὶ τούτου—μὴ ὄντος δημοσίας τάξεως, ἀλλὰ συνιστῶντος ἔκτακτον εὐεργέτημα ἐνδοτικοῦ δικαίου—ἐλέγχεται ὁπωσδήποτε ἀπὸ ἀπόψεως καταχρήσεως δικαιώματος (Ἐφ. Ἀθ. 3191]1948, ΕΕΔ 8, 76).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, τὰ ἑξῆς: Ὁ ἐνάγων ἐκλήθη τὴν 21.1.1939 προσελήφθη παρὰ τῆς ἐναγομένης ὡς εἰσπράκτωρ β', τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως του διεπομένης ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς ἐναγομένης. Τὴν 1.5.1942 προήχθη εἰς εἰσπράκτορα α', δοθείσης valeur ἀπὸ 1.5.1940 (ὑπ' ἀριθ. 202]23.3.1955 ἀπόφασις διοικήσεως ἐναγομένης). Λύτη, ἐν ὄψει τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει διατάξεων, διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 141]1942 καὶ 141]1943 γενικῶν διαταγῶν της, εἶχε καὶ

πρότερον προσκαλέσει τοὺς ὑπαλλήλους της, ὅπως ὑποβάλωσι τὰ παρ' αὐτῶν τυχὸν κατεχόμενα πιστοποιητικὰ ζώνης ἐπαφῆς. Διὰ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 52]1947 νεωτέρας ὁμοίας—προτιθεμένη νὰ προβῇ εἰς γενικὰς προαγωγὰς εἰς ὅλας τὰς κατηγορίας τοῦ προσωπικοῦ της καὶ ἐπὶ τῷ τέλει ἐκλείψεως πάσης ἀνωμαλίας, ἀποφυγῆς δὲ πάσης μελλοντικῆς ἀνατροπῆς τῆς ἱεραρχίας—ἐκάλεσε καὶ αὖθις «διὰ τελευταίαν φοράν» (ὡς ἀνεγράφετο ἐν τῇ διαταγῇ) τοὺς ὑπαλλήλους της, τοὺς συμπληροῦντας τὰς προϋποθέσεις τοῦ ν.δ. 1799]1942 καὶ μὴ ὑποβαλόντας ἄχρι τότε τὰ διὰ τὴν προαγωγὴν των ἀπαιτούμενα πιστοποιητικά, ὅπως τὸ βραδύτερον μέχρι 15.3.1947 ὑποβάλωσιν αὐτῇ ταῦτα, ἐν ἀδυναμίᾳ δὲ ἐγκαίρου συμμορφώσεως των νὰ ἀναφέρωσιν αὐτῇ ἐγγράφως τοὺς λόγους τῆς καθυστερήσεως, ἐδήλωσε δὲ ἐν τέλει ὅτι, ἄλλως, θὰ εὑρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ μὴ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ μετὰ τὴν προθεσμίαν ταύτην ὑποβληθησόμενα πιστοποιητικά. Πλὴν ὁ ἐνάγων, ἐνῷ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1945 εἶχεν ὑποβάλει σωρείαν ἀναφορῶν πρὸς τὴν ἐναγομένην ἐν σχέσει πρὸς τὴν ὑπηρεσιακήν του κατάστασιν (ἀναγνώρισιν προϋπηρεσίας, διαβάθμισιν, ἐπίδομα πολυετίας), οὔτε πρὸ τῆς τελευταίας ὡς ἀνωτέρω γενικῆς διαταγῆς, οὔτε μετὰ ταύτην—μέχρι 30.9.1952 (πρβλ. κατωτέρω)—ὑπέβαλε σχετικὸν πιστοποιητικόν. Τοὐναντίον μάλιστα ἐν τῇ ἀπὸ 7.10.1944 ἀναφορᾷ του, ἐν ᾗ περιγράφει περιαυλλογὴν παρ' αὐτοῦ τοῦ ἀρχείου ὑποκαταστήματος Κονίτσης, δηλοῖ, ὅτι δυστυχῶς ἔχει 66 ἡμερῶν ὑπηρεσίαν ἐν τῇ ζώνῃ ἐπαφῆς. Μόλις δὲ τὴν 30.9.1952 ὑποβάλλει τῇ ἐναγομένῃ τὸ ὑπ' ἀριθ. 721694]20.9.1952 ἔγγραφον τοῦ Γ. Ε. Σ. μετὰ τοῦ συνημμένου αὐτῷ ὑπ' ἀριθ. 1 πρακτικοῦ τῆς 483ης συνεδριάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρ. 9 ν.δ. 1799]1942, ἐν ᾧ ἀποφαίνεται αὕτη, ὅτι ὁ ἐνάγων ἔχει 4 Ι]2 μηνῶν ὑπηρεσίαν ἐν τῇ ζώνῃ πράσω σωμάτων, ἐξ ὧν 3 μῆνες ἐντὸς ἀλβανικοῦ ἐδάφους, καὶ ἐζήτησε νὰ τύχῃ τῶν ἐκ τῶν ἐν τῇ ἡγουμένῃ σκέψει διατάξεων εὐεργετημάτων. Ἡ ἐναγομένη, κατ' ἀκολουθίαν τῆς τελευταίας τῶν ὡς ἄνω διαταγῶν της, ἀπέρριψε τὴν αἴτησιν τοῦ ἐνάγοντος, ὡς ἐκπρόθεσμον. Ὁ ἐνάγων ἐφησύχασε καὶ μόνον διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐκθέσεως ἀγωγῆς, συνταχθείσης τὴν 13.10.1958 - καὶ ἀφοῦ ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε χωρήσει τὴν 15.2.1958 ἐθελουσία αὐτοῦ ἔξοδος ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῆς ἐναγομένης - ἐζήτησε νὰ ἀναγνωρισθῇ, ὅτι ἔκτοτε (ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τοῦ πιστοποιητικοῦ) ἐδικαιοῦτο τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ του καὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ ἀμέσως κατωτέρου βαθμοῦ. Ἡ καθυστέρησις ὑποβολῆς τῶν ἄνω στοιχείων δὲν δικαιολογεῖται ἐκ τῆς ἐπικαλουμένης ἀπουσίας τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ εἰς Μέσην Ἀνατολὴν καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς τὸν συμμοριτοπόλεμον, διότι οὗτοι οὔτε μετὰ τὴν ἀφιξίν των ἐκ τῆς Μέσης Ἀνατολῆς ἀνεχώρησαν ἀμέσως ἐκ τῆς πρωτευούσης, οὔτε ὁ συμμοριτοπόλεμος διήρκεσε μέχρι τοῦ 1952, ἀλλ' εἶχε λήξει τρία ἔτη πρότερον, ἀλλὰ καὶ δὲν δικαιολογεῖται οὔτε ἐκ τῆς εἰς τὰ ἐπαρχιακὰ ὑποκαταστήματα ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος, διότι οὗτος ἠδύνατο ὁπωσδήποτε διαφοροτρόπως νὰ ἐπικοινωνήσῃ μετὰ τῶν ἀξιωματικῶν του, ἐνῷ, ἐξ ἄλλου, διὰ τῆς ἤδη ἀνακινήσεως τοῦ ζητήματός του προκαλεῖται ἀναταραχὴ ἐν τῇ ἱεραρχίᾳ τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἐναγομένης. Συναφῶς ἐκτιμῶνται καὶ τόσον ἡ ἀπὸ τῆς ἀπορρίψεως τῆς αἰτήσεώς του (Ὀκτώβριος 1952) μέχρις ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς πάροδος ἑξαετίας, ὅσον καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι ἐν τῷ μεταξὺ ἐξῆλθε τῆς ὑπηρεσίας του. Τούτων δεδομένων, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, δὲν ὑπεβλήθησαν τὰ δικαιολογητικὰ τῇ ἐναγομένῃ ἐντὸς εὐλόγου χρόνου καὶ ἐπὶ πλέον ἐν ὄψει τῆς ὅλης ὡς ἄνω συμπεριφορᾶς τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἰδίᾳ τῆς ἐν τῇ ἀπὸ 7.10.1944 ἀναφορᾷ του δηλώσεως, ὅτι μόνον 66 ἡμερῶν ὑπηρεσίαν ἔχει εἰς τὴν ζώνην ἐπαφῆς, τὸ ἐνδικον δικαίωμα - «ἀποδυναμωθὲν» - ἠσκήθη κατὰ προφανῆ ὑπέρβασιν τῶν ὁρίων, τῶν διαγραφομένων ἐκ τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν καὶ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ του, ἤτοι κατὰ κατάχρησιν, καλύπτουσαν καὶ τὴν περίπτωσιν, δι' ἧς ζητεῖται ἡ ἀναγνώρισις ἁπλῶς τῆς ὑπάρξεώς του, ὡς ἐν προκειμένῳ. Ὅθεν καὶ ὁ Πρωτοδίκης, ἀπορρίψας τὴν ἀγωγήν, εἰ καὶ ἐπὶ τῇ μοναδικῇ αἰτιολογίᾳ τῆς ἐγέρσεώς της μετὰ πάροδον εὐλόγου χρόνου, δὲν ἔσφαλε κατὰ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων καὶ ὁ περὶ τῶν ἐναντίων μοναδικὸς λόγος τῆς ἐφέσεως ἀπορριπτέος ἐλέγχεται ὡς ἀβάσιμος, ὅρα καὶ ἡ ἔφεσις ἐν τῷ συνόλῳ της.

III. ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ

Ἀποζημιώσεις καὶ βοηθήματα ἀπομακρυνομένων τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὸν Κανονισμόν

Δικαίωμα ὄχι μόνον τοῦ ἀπολυομένου μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 62ου ἔτους τῆς ἡλικίας του προσωπικοῦ τῆς Ἑταιρείας Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων, ἀλλὰ καὶ τοῦ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 55ου ἔτους ἀπομακρυνομένου ἢ ἀποχωροῦντος ἐπὶ ἀποζημιώσει, ἴσης κατὰ πᾶσαν πρὸς τὴν τοῦ νόμου 2112]1920 καὶ τοῦ β.δ. 16]18.7.1920.—Ἀνεφάρμοστον ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς ἄρθρου 6 § 2 νόμου 3198]1955.—Παροχὴ τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης ἀσχέτως πρὸς βοήθημα ἐγκυκλίου.—Δυνατὴ παραίτησις ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ Κανονισμοῦ.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 935/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Σταματιάδης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Μ. Καλεύρας*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Μασουρίδης, Α. Σακελλαροπούλος

Συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν τῆς ἐκκαλούσης (ἐναγομένης) Ἑταιρείας Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων - κυρωθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 13]16.2.1940 β.δ]γματος καὶ ἔχοντος ἰσχὺν νόμου, κατ' ἄρθρον μόνον ἀ.ν. 2191]1940 - τὸ ὅριον ἡλικίας δι' ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῶν ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν της καθορίζεται εἰς 60 ἔτη. Ἡ διεύθυνσις τῆς ἐπιχειρήσεως δύναται νὰ ἀπολύσῃ προσωπικόν, λόγῳ ὁρίου ἡλικίας, ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ὡς ἄνω ὁρίου, πάντως ὅμως ἡ ἀποχώρησις τοῦ προσωπικοῦ, τοῦ συμπλη-

φώσαντος τό 65ον έτος τῆς ἡλικίας, εἶναι ὑποχρεωτική, τόσον διά τήν ἑταιρείαν, ὅσον καί διά τό προσωπικόν. Διά τούς οὕτως ἀπολυομένους ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν νόμων 2112 καί 4558 καί τό β. δ]γμα περί ἐπεκτάσεως τοῦ ν. 2112 καί ἐπί τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καί ὑπηρετῶν, ἐφ' ὅσον ἐσωτερικοί κανονισμοί τῆς ἐπιχειρήσεως ἤ ἀποφάσεις τῶν διοικητικῶν συμβουλίων ταύτης δέν παρέχουσι μείζονα πλεονεκτήματα. Ἑτέρωθεν, συνῳδά τῇ διατάξει Α' παραγράφων 1 καί 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 3357]21.12.1945 ἐγκυκλίου τῆς Ἰδίας, κοινοποιηθείσης ἔκτοτε εἰς ἅπαν τό προσωπικόν της, συμπεριλαμβανομένου καί τοῦ ἐφεσιβλήτου (ἐνάγοντος), καί γενομένης ἀποδεκτῆς ὑπ' ἐκείνου καί τούτου, δι' ὃ καί ἐπεχούσης ἰσχύν συμβάσεως—καθ' ὃ συνομολογεῖται, βεβαιοῦται δ' ἄλλωστε ἐκ τοῦ συνόλου τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ—εἰς τό ἀπό τῆς τοιαύτης κοινοποιήσεως ἀπομακρυνόμενον προσωπικόν καταβάλλεται ἐκ τοῦ ταμείου τῆς ἐναγομένης, ἄνευ προσθέτου εἰσφορᾶς ἐκ τῆς μισθοδοσίας, ἐφ' ἅπαξ βοήθημα ἴσον πρός τά 3]4 τῆς μηνιαίας μισθοδοσίας δι' ἕκαστον ἔτος ὑπηρεσίας μέ ἀνώτατον ὅριον, μή δυνάμενον νά ὑπερβῇ τάς 18 μηνιαίας μισθοδοσίας: α) εἰς τούς λόγῳ ὁρίου ἡλικίας, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 106 Γ.Κ.Π ἤ τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ Κ.Π.Ε.Υ. (ἄνω Κανονισμοῦ) ἀπομακρυνομένους τῆς ὑπηρεσίας καί β) εἰς τούς μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ ὁρίου ἡλικίας οἰκειοθελῶς ἀποχωροῦντας. Περαιτέρω δέ ὁρίζεται, ἐν μέν παραγράφῳ 3, ὅτι ὁμοίου βοηθήματος δικαιοῦνται καί οἱ λόγῳ παθήσεως ἀπολυόμενοι, ἐν δέ διατάξει Β' ἐπ., ὅτι τοιούτου, ποικίλλοντος καθ' ὕψος, δικαιοῦνται καί τά μέλη οἰκογενειῶν θανόντος μισθωτοῦ τῆς Ἰδίας.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ πρός ἀλλήλας πασῶν τῶν ἄνω διατάξεων, ἐν ὄψει καί τοῦ ὅτι ἡ μέν ἐκ τοῦ Κανονισμοῦ προστασία ἀποβλέπει εἰς ἐνίσχυσιν τοῦ ἀναλώσαντος τάς δυνάμεις του ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, πρός ἀντιμετώπισιν τῶν περαιτέρω ἀναγκῶν τῆς ζωῆς—οὐχί δέ εἰς τήν διευκόλυνσίν του πρός ἐξεύρεσιν ἐργασίας, ἀφοῦ οὗτος ἔχει τερματίσει, λόγῳ ἡλικίας, τήν σταδιοδρομίαν του—ἡ δέ ἐκ τῆς ἐγκυκλίου τοιαύτη ἐπέχει θέσιν ἀσφαλιστικῆς παροχῆς, ἐλλείψει εἰδικοῦ Ταμείου, σαφῶς προκύπτουσιν: α) ὅτι οὐ μόνον τό ἀπολυόμενον μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ 62ου ἔτους τῆς ἡλικίας του προσωπικόν τῆς ἐναγομένης, ἀλλά καί τό μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ 65ου τοιούτου ἀπομακρυνόμενον ἤ ἀποχωροῦν δικαιοῦται ἀποζημιώσεως, ἴσης κατά ποσόν πρός τήν τῶν νόμων 2112]1920 καί 4558]1930 καί τό β. δ]γμα τῆς 16]18 Ἰουλίου 1920 (πρβλ. Α.Π. 106]1957) (*), β) ὅτι ἡ εἰς τούς νόμους καί β. διατάγματα παραπομπή ἀφορᾷ εἰς μόνον τόν κατά ποσόν προσδιορισμόν τῆς ἀποζημιώσεως (πρβλ. Ἰδίαν Α.Π.), ἤτις δέν εἶναι αὐτή αὐτή ἡ ἀποζημίωσις τῶν ἀνωτέρω νομοθετημάτων, ἡ προστατεύουσα τούς δι' ἀορίστου χρόνου συμβάσεως συνδεδεμένους μετά τοῦ ἐργοδότου των, ἀλλ' ἡ τοῦ ἄνω Κανονισμοῦ, ἡ ἐνισχύουσα τούς δι' ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως (πρβλ. ἄνω Κανονισμόν) συνδεδεμένους μετά τῆς ἐναγομένης, καί συνεπῶς ἐν προκειμένῳ δέν ἔχουσιν ἐφαρμογήν οὔτε αἱ διατάξεις τοῦ ν. 3198] 1955, ἐν αἷς καί ἡ τοῦ ἄρθρ. 6 § 2 αὐτοῦ, περί ἀπαραδέκτου τῆς ἀξιώσεως μετά ἑξάμηνον, οὔτε αἱ τοιαῦται τῶν ν. 2112]1920 καί 4558]1930 καί β. δ]γματος τῆς 16]18.7.1920, ἐν αἷς καί ἡ τοῦ ἄρθρου 8 ν. 2112]1920 (ὡς συνεπληρώθη δι' ἄρθρου 11 § 1 ἀ.ν. 547]1937), ἐξ ἧς προκύπτει ὁ παγόρευσις καί ἀκυρότης ἀφέσεως χρέους, πηγάζοντος ἐκ τοῦ νόμου τούτου, ἡ ἀρνητική ἀναγνωριστική σύμβασις τοιούτου χρέους (πρβλ. Α.Π. 726]1958) καί γ) ὅτι ἡ ἐκ τοῦ ἄνω Κανονισμοῦ ἀποζημίωσις εἶναι ἄσχετος πρός τό βοήθημα τῆς περί ἧς ὁ λόγος ἐγκυκλίου καί χορηγεῖται εἰς τούς δικαιουμένους ταύτης ἐκ παραλλήλου πρός τό βοήθημα τούτου. Ὅθεν πᾶς τούτοις, ἐφ' ὅσον ὑπό τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως—μή πληττομένης κατά τοῦτο—ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ὁ ἐνάγων, ὑπηρετῶν παρά τῇ ἐναγομένῃ ὡς σταθμάρχης ἀπό 1.4.1920, συνεπλήρωσε τό 65ον ἔτος τῆς ἡλικίας του τήν 6.4.1954, ὅτε ἐλύθη, τῇ αἰτίᾳ ταύτῃ, ἡ μεταξύ τῶν διαδίκων σύμβασις, ὀρθῶς ἐκρίθη περαιτέρω παρ' αὐτῆς α) ὅτι ὁ ἐνάγων ἐδικαιοῦτο τῆς ἐκ τοῦ Κανονισμοῦ ἀποζημιώσεως, β) ὅτι αὕτη δέν ἀποκλείεται ἐκ τοῦ ἀνωτέρω βοηθήματος τῆς ὑπ' ἀριθ. 3357]1945 ἐγκυκλίου τῆς ἐναγομένης καί γ) ὅτι ἡ σχετική ἀξίωσις δέν ἐμπίπτει εἰς τό ἀπαράδεκτον τοῦ ἄρθρου 6 § 2 ν. 3198]1955, δι' ὃ καί ἀπορριπτέοι ὡς νόμῳ καί οὐσίᾳ ἀβάσιμοι εἶναι περί τῶν ἀντιθέτων πρῶτος καί δεύτερος λόγος τῆς ἐφέσεως.

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ παρά τῇ ἐναγομένῃ νομίμως ἐπικαλουμένου καί ἐν νομίμως ἀντιπεφωνημένῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένου ὑπ' ἀριθ. [5038]19.5.1956 ἐξωφλητικοῦ τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Π.Π.**, ἐν αὐτῷ ἐδηλώθη παρά τοῦ ἐνάγοντος καί τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου τῆς ἐναγομένης (ὅρος ΙΙ), ὅτι ὁ ἐνάγων «διά τό μέχρι τῆς χρονολογίας συμπληρώσεως τοῦ ἑξηκοστοῦ πέμπτου (65) ἔτους τῆς ἡλικίας του χρονικόν διάστημα δέν δικαιοῦται ἀποζημιώσεώς τινος, βάσει ταῦ ἀποκλειστικῶς ἐν προκειμένῳ ἐφαρμοστέου Κανονισμοῦ προσωπικοῦ ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν τῆς ἄνω πρώτης συμβαλλομένης» (ἐναγομένης), περαιτέρω δέ ὁ ἐνάγων, εἰσπράξας δραχμάς 77.742—λόγῳ βοηθήματος τῆς ἄνω ἐγκυκλίου καί δι' ἄλλας αἰτίας—ἐδήλωσεν, ὅτι «οὐδεμίαν ἐφεξῆς ἀξίωσιν ἔχει κατά τῆς πρώτης συμβαλλομένης ἀνωνύμου ἑταιρείας ἐκ τῆς ὑπαρξάσης καί λυθείσης μετ' αὐτῆς συμβάσεως ἐργασίας θεωρῶν ἑαυτόν πλήρως ἱκανοποιημένον καί ἐξωφλημένον», ἣν δήλωσιν του ἀπεδέχθη ὁ ἐκπρόσωπος τῆς ἐναγομένης. Κατά τήν ὑπό τοῦ δικαστηρίου ἐκτίμησιν τῶν ἄνω δηλώσεων συνωμολογήθη μεταξύ τῶν διαδίκων ἀρνητική ἀναγνωριστική σύμβασις (ἄρθρον 454 περίπτ. β' Α.Κ.), περιέχουσα παραίτησιν τοῦ ἐνάγοντος ἐκ πάσης ἀξιώσεως ἀποζημιώσεώς του, ἀπορρεούσης ἐκ τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ περί οὗ πρόκειται Κανονισμοῦ. Ἡ τοιαύτη σύμβασις εἶναι ἰσχυρά μή ἀπαγορευομένη οὔτε ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 ν. 2112]1920 (πρβλ. ἡγουμένην σκέψιν), οὔτε ἐξ ἄλλης ἀπαγορευτικῆς ἢ δημοσίας τάξεως διατάξεως (πρβλ. Α.Π. 726]1958)(*), δέν ἀντίκειται εἰς τά χρηστά ἤθη, δέν δύναται νά θεωρηθῇ ὡς καταπλεονεκτική, καθ' ὃ μή ἐπαχθής, οὐδαμόθεν δέ ἐβεβαιώθη, ὅτι

(*) ΕΕΔ 16, σελ. 381.

(*) ΕΕΔ 17, σελ. 1287.

είναι προϊόν άπάτης. Έπομένως έσφαλεν ὁ Πρωτοδίκης, ὅστις, ἀπορρίψας ὡς μὴ νόμιμον τὴν περὶ παραιτήσεως ἔνστασιν τῆς ἐναγομένης, ἐδέχθη ἐν μέρει τὴν ἀγωγήν, διώκουσαν τὴν καταβολὴν διαφορᾶς τοιαύτης ἀποζημιώσεως καὶ ἐπεδίκασε τῇ αἰτίᾳ ταύτῃ δρχ. 45.030 καὶ δέον, δεκτοῦ καθισταμένου ὡς βασίμου τοῦ συναφοῦς τρίτου λόγου τῆς ἐφέσεως, νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη καὶ, γινομένης δεκτῆς ὡς νομίμου καὶ βασίμου τῆς περὶ παραιτήσεως ἐνστάσεως τῆς ἐναγομένης καὶ ἀπορριπτομένων πάντων τῶν ἀντιθέτων ἰσχυρισμῶν τοῦ ἐνάγοντος ὡς νόμῳ καὶ οὐσίᾳ ἀβασίμων (ὅτι ἡ παραίτησις ἀντιβαίνει εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη, εἶναι καταπλεονεκτικὴ καὶ προϊὸν ἀπάτης), νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγὴ ἐν τῷ συνόλῳ της, μὴ παρισταμένης ἀνάγκης, ὅπως ἐξετασθῇ καὶ ὁ τέταρτος λόγος τῆς ἐφέσεως, ὁ προϋποθέτων ἀπόρριψιν τοῦ τρίτου, *εἰ καὶ ἠδύνατό τις εἰπεῖν*, ὅτι ἡ ἄνω σύμβασις εἶναι ἄκυρος ὡς περιέχουσα παραίτησιν ἐκ δημοσίας τάξεως διατάξεως, οἵα ἡ τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Κανονισμοῦ, τὸ μὲν ὡς ἐκ τοῦ σκοποῦ, εἰς ὃν ἀποβλέπει (πρβλ. ἀνωτέρω), τὸ δὲ ὡς περιεχομένη ἐν τῷ ἄνω Κανονισμῷ, ἰσχὺν νόμου ἐπέχοντι (πρβλ. *Ράμμου*, ἐν ΕΕΔ 13, 561, καὶ Δελτίῳ Τρ. Ἑλλ. Δ', σελ. 5, *Λιτζερόπουλον*, Ἡ καταγγελία κλπ., σελ. 21, *Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργ. Δίκ. 182, *Βασιλείου*, ΕΕΔ 10, 193, ΕΕΔ 17, 2 καὶ 1274).

IV. ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΣΙΣΜΑΝΟΓΛΕΙΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

Καταγγελία συμβάσεως έργασίας μετὰ τὸ ν.δ. 3729/1957

Ἀναφορὰ τῆς διὰ τοῦ ἀνωτέρω ν.δ. 3729/1957 ἀποσβέσεως τῶν ἐν αὐτῇ ἀπαιτήσεων καὶ τῆς ρυθμίσεως τῶν λοιπῶν μόνον εἰς τὰ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ χρέη, πρὸς ἣν συμπίπτει καὶ ἡ ἔναρξις τῆς ἰσχύος του.— Ὑπολογισμὸς ἀποζημιώσεως διὰ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὸ ν.δ. 3729/1957 κατὰ τὴν γενικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 νόμου 3198/1955 ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τακτικῶν τοῦ ἀπολυθέντος ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς τῆς καταγγελίας ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως καὶ οὐχὶ βάσει νομίμων ἀποδοχῶν του.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10777/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Μ. Καλεύρας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Ἴσαρης, Δ. Παντελῆς

Διὰ μὲν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 § 1 ν.δ. 3729/1957(*)—ρυθμίσαντος τὰ τῆς ἐπαναλειτουργίας τοῦ ἐναγομένου (ἐκκαλοῦντος) Σισμανογλείου Ἱδρύματος—ἐθεσπίσθη, ὅτι αἱ ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας χρηματικαὶ ὀφειλαὶ τούτου πρὸς τὸν τέως γεν. διευθυντήν, τὰ μέλη τοῦ μέχρι τῆς 11.1.1957 Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τοὺς νομικοὺς συμβούλους καὶ δικηγόρους αὐτοῦ ἀποσβέννυνται, διὰ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 2 ἰδίου ἄρθρου ὡρίσθη, ὅτι αἱ λοιπαὶ χρηματικαὶ ἀπαιτήσεις κατὰ τοῦ Ἱδρύματος, αἱ προερχόμεναι, πλὴν ἄλλων, καὶ ἐκ καθυστερουμένων ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ, νοουμένων ὡς τοιούτων τῶν ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθοριζομένων βασικῶν μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων, ἄνευ οὐδεμιᾶς προσαυξήσεως, οὐδὲ ἀμοιβῆς ἢ ἀποζημιώσεως, δι' ὑπερωριακήν, νυκτερινὴν ἢ κατὰ τὰς Κυριακὰς ἢ ἑορτὰς ἐργασίαν ἢ λόγῳ ἀναρρωτικῆς ἀδείας, εἶναι ἐξοφλητέαι, κατὰ τὰ εἰς τὰς ἑπομένας παραγράφους ὁριζόμενα, καταργουμένης πάσης μέχρι σήμερον ἐκκρεμοῦς δίκης. Διὰ δὲ τῶν τελευταίων τούτων παραγράφων (3 ἐπ.) προσδιωρίσθη διαδικασία ἐλέγχου τῶν τοιούτων ἀπαιτήσεων, ἐν πρώτῳ μὲν βαθμῷ παρὰ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱδρύματος, ἐν δευτέρῳ δὲ βαθμῷ παρὰ τοῦ δικαστηρίου τούτου, δικάζοντος κατὰ τὴν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν, τεθείσης προθεσμίας ἐγγράφου γνωστοποιήσεως τῶν ἀπαιτήσεων αὐτῶν τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νομοθετικοῦ τούτου διατάγματος. Τέλος προσετέθη, ὅτι ἡ ἐξόφλησις των γενήσεται τμηματικῶς καὶ ἀτόκως δι' ἴσων ἑξαμηνιαίων δόσεων, μὴ δυναμένων νὰ ὑπερβῶσι τὰς δέκα.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄνω διατάξεων, ἐν ὄψει καὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ ν.δ., συνισταμένου εἰς τὴν ἐξυγίανσιν τοῦ Ἱδρύματος πρὸς ἐπαναλειτουργίαν του, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ τε ἀπόσβεσις τῶν ἐν παραγράφῳ 1 χρεῶν τούτου, ὡς καὶ ἡ ρύθμισις τῶν ἐν παραγράφῳ 2 τοιούτων, ἀναφέρεται μόνον εἰς τὰ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ρηθέντος ν.δ. χρέη (10.8.1957), πρὸς ἣν συμπίπτει καὶ ἡ ἔναρξις ἰσχύος του (ἄρθρ. 8). Εἰς τὴν ἄνω κρίσιν ἄγουσιν ἰδίᾳ τόσον ἡ θέσπισις τῆς ἄνω ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας, μὴ δυναμένης νὰ τηρηθῇ ὡς πρὸς τὰ μετὰ τὴν δημοσίευσίν του γεννώμενα χρέη, ἰδίως τὰ μετὰ μῆνα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του, ὅσον καὶ ὁ διὰ δόσεων τρόπος ἐξοφλήσεως. Κατὰ ταῦτα ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, λόγῳ ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, χωρησάσης μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ν.δ. 3729/1957, γίνεται—ὡς ὑποχρεώσεως γεννηθείσης μετὰ τὴν ἄνω δημοσίευσιν—κατὰ τὴν γενικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 ν. 3198/1955, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τακτικῶν τοῦ ἀπολυθέντος ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως καὶ οὐχὶ βάσει τῶν νομίμων ἀποδοχῶν του, ὡς αὗται ὁρίζονται εἰδικώτερον ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄνω ν.δ. Τὰ αὐτὰ εἰπὼν καὶ ὁ Πρωτοδίκης καὶ τὸ ὕψος τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἐνάγοντος (ἐφεσιβλήτου), τέως μι-

(*) ΕΕΔ 16, σελ. 958.

αφωτοῦ τοῦ ἐναγομένου, τῆς δικαιουμένης λόγῳ ἀπρεπιδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας του ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου, γενομένης—καθ' ἃ συνομολογεῖται—τὴν 20.11.1957, ἤτοι μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ν. δ]γματος, προσδιορίσας, ἐν ὄψει τῶν παρ' αὐτοῦ πράγματι λαμβανομένων ἀποδοχῶν, ὑψηλοτέρων τῶν νομίμων, καὶ ὄχι ἐν ὄψει τῶν τελευταίων τούτων, καὶ μετὰ ταῦτα δεχθεὶς τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγήν, διώκουσαν ὡς περιωρισθὴν τὴν καταβολὴν τῷ ἐνάγοντι τῆς διαφορᾶς τῆς τοιαύτης ἀποζημιώσεως ἐκ δραχμῶν 648, διότι τὸ ἐναγόμενον τῷ κατέβαλε τοιαύτην ὑπολογισθεῖσαν βάσει τῶν νομίμων ἀποδοχῶν του, ὀρθῶς τὰς μνημονευθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οὐδεμίαν ἑτέραν παρεβίασε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς λόγος ἐφέσεως ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς μὴ νόμιμος.

V. ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Κατάργησις δίκης διά παραιτήσεως

Ἄρθρα 476, ἐδάφ. 7, 487 § 2 Πολιτικῆς Δικονομίας.—Κατάργησις δίκης διὰ παραιτήσεως καὶ ἀποπεράτωσις αὐτῆς.—Τρόπος παραιτήσεως.

Ἀρείου Πάγου 406/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μανρομιχάλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Σοῦρλος*

Δικηγόρος ὁ κ. Δ. Νεστορίδης

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρ. 476 ἐδ. 7 Πολ.Δικ. νόμιμος κατάργησις τῆς δίκης ἐπέρχεται καὶ διὰ παραιτήσεως ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 487 § 2 Πολ. Δικ. ἡ δίκη ἀποπερατοῦται διὰ παραιτήσεως τότε μόνον ὅταν, πρὸς τοῖς ἄλλοις, τὸ τῆς παραιτήσεως ἔγγραφον εἶναι ὑπογεγραμμένον παρὰ τοῦ διαδίκου ἢ τοῦ πληρεξουσίου αὐτοῦ καὶ ἐπεδόθη εἰς τὸν ἀντίδικον αὐτοῦ ἢ τὸν ἀντίκλητον. Ἐκ τοῦ ὅτι ὅμως ὁ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 487 § 2 καθοριζόμενος τρόπος παραιτήσεως ἀναφέρεται μόνον εἰς τὴν μονομερῆ παρὰ τοῦ ἑτέρου τῶν διαδίκων ἐκδήλωσιν τῆς περὶ παραιτήσεως βουλήσεως, μεθ' ἣν ἄνευ ἀποδοχῆς τοῦ ἀντιδίκου ἐπέρχεται κατάργησις τῆς δίκης, ἕπεται, ὅτι ἡ παραίτησις δύναται νὰ γίνῃ καὶ διὰ συμβάσεως τοῦ κοινοῦ δικαίου. Ὁ ἀναιρεσείων, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν προτάσεων, τὰς ὁποίας ὑπέβαλε κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, προέβαλεν, ὅτι ὁ ἐνάγων (ἀναιρεσίβλητος) διὰ τῆς ἀπὸ 28.5.1959 δηλώσεώς του, ἀπευθυνομένης πρὸς τοῦτον καὶ ἀποδεκτῆς γενομένης ὑπ' αὐτοῦ, παρητήθη τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκληθεῖσα ἀπόφασις, καὶ ὅτι κατὰ ταῦτα, καταργηθείσης τῆς δίκης, δέον, ἐξαφανιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγή. Πλήν, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον, οὐσιώδη ἀσκοῦντα ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, αὐτὴ δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν, καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἀναιρετέαν ἐαυτὴν κατέστησε, κατὰ τὸν περὶ τούτου βάσιμον πρῶτον λόγον ἀναιρέσεως, κατὰ τὸ πρῶτον τούτου σκέλος, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρ. 807 ἐδ. 7 Πολ. Δικ., ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν. 3810]1957. Μετὰ ταῦτα δὲ ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων κατὰ τὸ ἄρθρ. 830 Πολ. Δικ., ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ ν. 3810, εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν καὶ παρακρατουμένης τῆς ὑποθέσεως ὑπὸ τοῦ Τμήματος τούτου, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 834 § 1, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ν. 3810]1957, ἐξεταστέαι κρίνονται αἱ νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσαι ἀπὸ 9 Σεπτεμβρίου 1958 ἔφεσις τοῦ Ν.Ν** καὶ ἡ ἀπὸ 23 Σεπτεμβρίου 1959 ἀντίθετος τοῦ Ε.Ζ** κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4343]1958 ἀποφάσεως τοῦ Ἐργατοδίκου Ἀθηνῶν.

Ἐκ τῆς ἀποδεκτῆς γενομένης ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου Ν.Ν**, ἐπικαλουμένης δὲ καὶ προσαγομένης ὑπὸ τούτου καὶ πρὸς αὐτὸν ἀπευθυνομένης ἀπὸ 22 Μαΐου 1958 δηλώσεως τοῦ Ε. Ζ** προκύπτει, ὅτι ὁ τελευταῖος δηλοῖ, ὅτι παραιτεῖται τοῦ δικογράφου τῆς ἀπὸ 16 Ἀπριλίου 1956 ἐκθέσεως ἀγωγῆς του ἐνώπιον τοῦ Ἐργατοδίκου Ἀθηνῶν καὶ ὅτι ἐπιφυλάσσεται νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν εἴσπραξιν τῶν ἀξιουμένων ὑπερωριῶν του, κατ' ἀκολουθίαν ἀποδεικνύεται πλήρως, ὅτι μεταξὺ τοῦ ἐναγομένου καὶ τοῦ ἐνάγοντος κατηρτίσθη κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 185 καὶ 189 τοῦ Α.Κ. σύμβασις περὶ παραιτήσεως ἀπὸ τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς. Ὅθεν ἡ βάσει τῆς ἄνω ἀγωγῆς ἀναγεισα δίκη, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ὑπ' ἀριθ. 4343]1958 ἀπόφασις τοῦ Ἐργατοδίκου Ἀθηνῶν, συμφώνως πρὸς τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις τῆς Πολ. Δικ., κατηργήθη. Ἑπομένως δέον νὰ γίνῃ δεκτὸς ὁ σχετικὸς λόγος ἐφέσεως τοῦ Ν.Ν** καὶ ἐξαφανιζομένης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγή. Μετὰ ταῦτα δέον νὰ ἀπορριφθῇ καὶ ἡ ἀντίθετος ἔφεσις τοῦ Ε.Ζ**, διὰ τῆς ὁποίας διώκεται ἡ μεταρρύθμισις τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ὡς κακῶς μὴ δεξαμένης καὶ ἐξ ὁλοκλήρου τὴν ἀγωγήν του (*).

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 17940/1954 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΚΡΙΣΕΩΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ Ν.Δ. 3789)1957

Τύχη προϋφισταμένης άλλης διαδικασίας καταρτίσεως κανονισμών έργασίας

Κατάργησις διά τοῦ Ν.Δ. 3789/1957 κατ' ἀρχήν πάσης ἄλλης διαδικασίας καταρτίσεως κανονισμῶν ἐργασίας καὶ πάσης ἄλλης ἀποκλειστικῆς ἀποφασιστικῆς διοικητικῆς ἁρμοδιότητος ἐγκρίσεως ἢ κυρώσεως κανονισμῶν.—Διατήρησις ἰσχύος προγενεστέρων εἰδικῶν νόμων, καθ' ὅσον δὲν ἀντιτίθενται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Ν.Δ. 3789/1957.—Ἀκύρωσις πράξεως Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων περὶ κανονισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας προσωπικοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης.

Ἐρευνᾶται ὑπὸ τῆς κατωτέρω, πρώτης εἰς τὸ θέμα, ἀποφάσεως τῆς Ὀλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ποία ἡ σχέσις τῶν δι' εἰδικῶν νόμων ἐξουσιοδοτήσεων πρὸς ἔκδοσιν κανονισμῶν ἢ ὀργανισμῶν πρὸς τὸ ν. δ. 3789/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας» (ΕΕΔ 16, 1131), διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὁποίου ἐπιτάσσεται ἡ κατάρτισις καὶ ἔγκρισις κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ διαδικασίαν καὶ διὰ τὰς ἐν αὐτῷ ἐπιχειρήσεις κλπ. κανονισμῶν ἐργασίας.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀνωτέρω ν. δ. οἱ κατ' ἐξουσιοδότησιν τῶν νόμων 3752/1929, 3221/1955, 3430/1955, ὡς οὗτοι ἐτροποποιήθησαν μεταγενεστέρως, καὶ παντὸς ἑτέρου εἰδικοῦ νόμου ἐκδοθέντες διὰ β. δ. ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων κανονισμοὶ ἐξακολουθοῦσιν ἰσχύοντες, πλὴν διὰ πᾶσαν σύνταξιν, ἀνασύνταξιν ἢ τροποποίησιν κανονισμῶν, περὶ ὧν προβλέπουσιν οἱ ἀνωτέρω νόμοι, ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τῶν νόμων τούτων εἰς ὅ,τι δὲν ἀντιτίθενται εἰς τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος νόμου. Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας μετέχει τοῦ Τμήματος ὡς μέλος ἐκπρόσωπος τῶν μισθωτῶν ὁ ὑπὸ τῆς αἰκείας ὀργανώσεως ὁριζόμενος.

Ἐκ τῆς διατάξεως αὐτῆς, συνδυαζομένης πρὸς τὰς λοιπάς, καταλήγει τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας εἰς τὸ ὅτι διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ν. δ. 3789/1957 κατηργήθη κατ' ἀρχὴν πᾶσα ἄλλη διαδικασία καταρτίσεως κανονισμῶν ἐργασίας, διατηρηθείσης τῆς ἰσχύος προγενεστέρων εἰδικῶν νόμων, ἀναφερομένων εἰς τὰ αὐτὰ θέματα, μόνον καθ' ὅσον δὲν ἀντιτίθενται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν. δ. 3789/1957.

Τὸ ζήτημα εἶναι σοβαροῦ ἐνδιαφέροντος καὶ ἔχει τύχει μελέτης ἐν τῇ θεωρίᾳ μὲ διαφόρους μεταξύ αὐτῶν γνώμας (βλέπε *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 18, 63, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*. Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 90 ἑπ., *Λ. Ἀμπατζῆ*, ΕΕΔ 17, 953 ἑπ., *Χ. Κασσίμον*, Οἱ κανονισμοὶ ἐργασίας κατὰ τὸν νόμον 3789/1957, σελ. 49 ἑπ., καὶ περὶ τῶν κανονισμῶν ἐν γένει *Λ. Κ. Καλομοίρην*, ΕΕΔ 17, 673).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1599/1959, Ὀλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος *κ. Χ. Μητρέλιας*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος *κ. Γ. Ἀγγελίδης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Λ. Ζώρας, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Α. Σακελλαρόπουλος

Αἱ ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεις, διωκουσαι ἐμπροθέσμως καὶ μετὰ συμφέροντος τὴν ἀκύρωσιν τῶν ὑπ' ἀριθ. 158562 καὶ 158563 τῆς 30ῆς Μαΐου 1958 (Β' 158) πράξεων τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων, δι' ὧν, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ν.δ. 3721)1957, ἐνεκρίθησαν, α) Γενικὸς Κανονισμὸς προσωπικοῦ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης καὶ β) Κανονισμὸς ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ αὐτοῦ Ὀργανισμοῦ, προβάλλουσαι δὲ κοινῶς καὶ προεχόντως ὡς λόγους ἀκυρώσεως τῶν προσβαλλομένων πράξεων ἀναρμοδιότητα τοῦ ἐκδόντος αὐτὰς Ὑπουργοῦ καὶ παράλειψιν οὐσιώδους τύπου τῆς διαδικασίας, εἶναι, λόγῳ συναφείας, συνεκδικαστέαι.

Ἐμπροθέσμως κατατεθεῖσαι καὶ κοινοποιηθεῖσαι εἰς τοὺς κυρίους διαδίκους εἶναι τύποις δεκταὶ αἱ πρὸς ἀπόκρουσιν τῶν ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεων ἀσκηθεῖσαι ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Ὀργανισμοῦ παρεμβάσεις.

Ἐκκρεμούσης τῆς ἐκδικάσεως τῶν αἰτήσεων ἐξεδόθη καὶ ἐδημοσιεύθη διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 142912 τῆς 20ῆς Μαΐου 1959 πρᾶξις τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων (Β' 176), δι' ἧς ἐνεκρίθη ὁ νέος Γενικὸς Κανονισμὸς προσωπικοῦ, ἀφορῶν, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 1ῳ αὐτοῦ, εἰς τὸ πάσης φύσεως προσωπικὸν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης καὶ περιλαμβάνων τὸν τρόπον προσλήψεως, σταδιοδρομίας, ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως, ἀδειῶν, ἀπολύσεως, τὰς πάσης φύσεως γενικὰς ὑποχρεώσεις καὶ δικαιώματά του ἐκ τῆς συμβάσεως ἢ σχέσεως ἐργασίας ἢ ἐμμίσθου ἐντολῆς, ὡς ἐπίσης καὶ τὰς πειθαρχικὰς εὐθύνας καὶ τὰς προσηκούσας κυρώσεις, ἦτοι ἀφορῶν εἰς τὸ αὐτὸ προσωπικὸν καὶ ρυθμίζων τὰ αὐτὰ θέματα, οἷα καὶ ὅσα καὶ ὁ διὰ τῆς πρω-

της τῶν προσβαλλομένων πράξεων ἐγκριθεὶς Γενικὸς Κανονισμὸς προσωπικοῦ. Ἡ τοιαύτη ἔκδοσις νέου Γενικοῦ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ ἐπάγει καθ' ὅλου κατάργησιν τοῦ ἤδη διὰ τῆς πρώτης τῶν συνεκδικαζομένων αἰτήσεων προσβαλλομένου Κανονισμοῦ προσωπικοῦ διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον. Μὴ προκύπτοντος δέ, μηδὲ προβαλλομένου ἄλλως τε ὑπὸ τῶν αἰτούντων σωματείων, ὅτι ἡ μέχρι τῆς καταργήσεως ἐφαρμογὴ τοῦ προσβαλλομένου Κανονισμοῦ κατέλιπεν ἀποτελέσματα διοικητικῆς φύσεως, ἐξέλιπε τὸ ἀντικείμενον τῆς διωκούσης τὴν ἀκύρωσιν τοῦ αἰτήσεως καὶ, κατ' ἀκολουθίαν, ἡ παροῦσα δίκη δέον νὰ κηρυχθῇ κατηργημένη ὡς πρὸς τὴν αἴτησιν ταύτων.

Ἡ διὰ τῆς δευτέρας τῶν ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεων προσβαλλομένη πρᾶξις ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ παρεμβαίνοντος Ὀργανισμοῦ ἐξεδόθη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ «περὶ συστάσεως Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Σ.Θ.)» ν. δ]τος 3721]1957, διὰ τοῦ ἄρθρου 6 §§ 1-2 καὶ ἑπομένων τοῦ ὁποίου ὡρίσθη: α) ὅτι ὁ ἐν λόγῳ Ὀργανισμός, συνιστῶν, κατὰ τὸ ἐν ἄρθρῳ 1ῳ τοῦ αὐτοῦ ν. δ]γματος, νομικὸν πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἔχον ὡς σκοπὸν τὴν δι' αὐτοκινήτων λεωφορείων ἐξυπηρέτησιν τῆς ἀστικῆς περιοχῆς τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τῶν προαστίων αὐτῆς, θέλει συντάξει ἐντὸς ἑξαμήνου, πλὴν ἄλλων, καὶ Γενικὸν Κανονισμὸν προσωπικοῦ τοῦ Ο.Α.Σ.Θ. καὶ Κανονισμὸν ὡρῶν ἐργασίας καὶ ἀναπαύσεως τοῦ προσωπικοῦ, β) ὅτι οἱ τελευταῖοι οὗτοι Κανονισμοὶ συντάσσονται ὑπὸ τοῦ Ο.Α.Σ.Θ. ἐν συνεργασίᾳ μετ' ἐπιτροπῆς ἐκ δύο δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῶν ἐργαζομένων, γ) οἱ αὐτοὶ κανονισμοί, κατὰ τὴν πρώτην ἔκδοσιν των, ἐγκρίνονται, ὡς ἔχουν ἢ τροποποιούμενοι, δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων, δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐὰν δὲ ὁ Ὀργανισμὸς δὲν ἤθελε συντάξει καὶ ὑποβάλει ἐντὸς ἑξαμήνου τοὺς Κανονισμούς, ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς προβαίνει εἰς τὴν δι' ἀποφάσεών του ἔκδοσιν τούτων.

Διὰ τοῦ ν.δ. 3789]1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας», ἰσχύσαντος (ἄρθρον 13) ἀπὸ 12ης Ὀκτωβρίου 1957, ὡρίσθησαν τὰ ἀκόλουθα: Ἄρθρον 1 § 1. «Ἐπιχειρήσεις, ἐκμεταλλεύσεις ἢ ἐργασίαι ἐν γένει, ἀνεξαρτήτως τῆς νομικῆς μορφῆς αὐτῶν ἢ τοῦ εἰς ὃν αὗται ἀνήκουσι φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου (Δημόσιον, Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, Δῆμοι, Κοινότητες, Ὀργανισμοί, Ἱδρύματα κλπ.), ἀπασχολοῦσαι προσωπικὸν μεγαλύτερον τῶν ἑβδομήκοντα προσώπων, ὀφείλουσι νὰ καταρτίσωσι, κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ παρόντος, Κανονισμὸν ἐργασίας, ρυθμίζοντα κατὰ τοὺς κειμένους νόμους τὰς ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας διαμορφουμένας σχέσεις μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ των, τοῦ συνδεομένου μετὰ τούτων διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου». Ἄρθρον 2 § 1. «Ἡ κύρωσις τῶν κανονισμῶν ἐργασίας γίνεται διὰ μὲν τὰς ἰδιωτικὰς ἐν γένει ἐπιχειρήσεις, ἐκμεταλλεύσεις ἢ ἐργασίας δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, διὰ τὰς ἀσκουμένας ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἢ διὰ λογαριασμὸν αὐτοῦ, τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων, τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἐν γένει, ὡς καὶ τοὺς Κανονισμοὺς ἐργασίας τῶν Τραπεζῶν, διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ τοῦ ἐποπτεύοντος εἰς ἑκάστην περίπτωσιν Ὑπουργοῦ». Ἄρθρον 2 § 2 ἐδάφ. 1. «Ἡ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον κυρωτικὴ ἀπόφασις ἐκδίδεται μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ διὰ τοῦ παρόντος συνιστωμένου Τμήματος Κανονισμῶν ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς». Ἄρθρον 2 § 2 ἐδάφ. 4. «Οἱ κατ' ἐξουσιοδότησιν τῶν νόμων 3752]1929, 3221]1955, 3430]1955, ὡς οὗτοι ἐτροποποιήθησαν μεταγενεστέρως, καὶ παντὸς ἑτέρου εἰδικοῦ νόμου, ἐκδοθέντες διὰ β. δ]γμάτων ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων κανονισμοὶ ἐξακολουθοῦσιν ἰσχύοντες, πλὴν διὰ πᾶσαν σύνταξιν, ἀνασύνταξιν ἢ τροποποίησιν κανονισμῶν, περὶ ὧν προβλέπουσιν οἱ ἀνωτέρω νόμοι, ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τῶν νόμων τούτων εἰς ὅ,τι δὲν ἀντιτίθενται εἰς τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος νόμου. Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας μετέχει τοῦ Τμήματος ὡς μέλος ἐκπρόσωπος τῶν μ αθωτῶν ὁ ὑπὸ τῆς οἰκείας ὀργανώσεως ὁριζόμενος».

Διὰ τῶν διατάξεων τούτων τοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος 3789]1957 ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐπεβλήθη εἰς πᾶσαν ἐπιχείρησιν, ἀπασχολοῦσαν προσωπικὸν ἀριθμοῦν πλέον τῶν ἑβδομήκοντα προσώπων ἡ κατάρτισις κανονισμοῦ ἐργασίας, ἀφ' ἑτέρου ὡς διοικητικὸν ὄργανον ἁρμόδιον διὰ τὴν κύρωσιν τῶν κανονισμῶν τούτων ὡρίσθη ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας, ἐνεργῶν, ἀποκλειστικῶς μὲν προκειμένου περὶ ἰδιωτικῶν ἐν γένει ἐπιχειρήσεων, ἐκμεταλλεύσεων ἢ ἐργασιῶν, ἐν συμπράξει δὲ μετὰ τοῦ κατὰ περίπτωσιν ἐποπτεύοντος Ὑπουργοῦ, προκειμένου περὶ ἐπιχειρήσεων ἀσκουμένων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἢ διὰ λογαριασμὸν αὐτοῦ, τῶν Δήμων ἢ Κοινοτήτων, τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κλπ., πάντοτε δὲ μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Κανονισμῶν τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, συνιστῶσαν οὐσιώδη διατύπωσιν τῆς κυρωτικῆς διαδικασίας, καταργηθείσης ἅμα κατ' ἀρχὴν πάσης ἄλλης διαδικασίας καταρτίσεως κανονισμῶν ἐργασίας καὶ πάσης ἄλλης ἀποκλειστικῆς ἀποφασιστικῆς διοικητικῆς ἁρμοδιότητος ἐγκρίσεως ἢ κυρώσεως τοιούτων κανονισμῶν· ἡ δὲ διάταξις τοῦ ἐδαφ. 4 τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 διετήρησε τὴν ἰσχὺν προγενεστέρων εἰδικῶν νόμων, ἀναφερομένων εἰς τὰ αὐτὰ θέματα, μόνον καθ' ὅσον δὲν ἀντιτίθεται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος 3789]1957, τὰς διαγραφούσας τὴν διαδικασίαν καὶ ὁριζούσας τὸ ἁρμόδιον πρὸς κύρωσιν διοικητικὸν ὄργανον. Αἱ διατάξεις αὗται, κατισχύουσαι οὕτω, δυνάμει τῆς ῥητῶς ἐκφρασθείσης θελήσεως τοῦ νομοθέτου, τῶν διατάξεων τοῦ κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς κυρούσης τὸν Κανονισμὸν ὡρῶν ἐργασίας προσβαλλομένης ἤδη πράξεως ἐφαρμοσθέντος εἰδικοῦ ν.δ. 3721]1957, ἀποκλείουσι τὴν μετὰ τὴν θέσπισίν των ἔγκρισιν ἢ κύρωσιν Κανονισμῶν ρυθμιζόντων σχέσεις ἐργασίας ὑπὸ μόνου τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων καὶ ἄνευ προηγουμένης γνώμης τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, διατηρηθείσης μόνης, ὡς μὴ ἀντιτιθεμένης εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νεωτέρου νόμου, ἁρμοδιότητος τοῦ ἐν λόγῳ

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Συνταξιοδότησις σιδηροδρομικών

Δικαίωμα συντάξεως τῶν πολιτικῶς ἐπιστρατευθέντων εἰς σιδηροδρομικὰ δίκτυα δυνάμει τοῦ Ν.Δ. 1185]1942 καὶ παθόντων ἐκ βιαίου συμβάντος κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας των (ἄρθρ. 31 § 3 Ν.Δ. 3395]1955).—Ἀποκλεισμὸς ἐκ τοῦ ἄρθρου 21 § 1 τοῦ αὐτοῦ Ν.Δ., καταβολῆς παρὰ τοῦ σιδηροδρομικοῦ δικτύου διπλῆς συντάξεως ἢ συντάξεως καὶ ἀποδοχῶν συγχρόνως, οὐδὲ συντάξεως ἐκ πλειόνων συγχρόνως δικτύων.—Ὑπαγωγὴ εἰς τοῦτο καὶ τῆς συντάξεως δυνάμει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 31 § 3 τοῦ ἀνωτέρω Ν.Δ., μὴ καθιερούσης ἐξαίρεσιν τοῦ κανόνος τοῦ ἄρθρου 21 § 1 τοῦ αὐτοῦ Ν.Δ.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 31 § 3 τοῦ ν.δ. 3395]1955 «πολιτικῶς ἐπιστρατευθέντες εἰς σιδηροδρομικὰ δίκτυα δυνάμει τοῦ ν.δ. 1185]1942 καὶ παθόντες ἐκ βιαίου συμβάντος κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας των δικαιοῦνται συντάξεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος καὶ ἀπὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον συνεπείᾳ τοῦ ἀτυχήματος τούτου κατέστησαν ἀνίκανοι πρὸς ἐργασίαν, τῆς ἀνικανότητος ταύτης διαπιστουμένης κατὰ τὸ ἄρθρον 16 καὶ ἐφ' ὅσον δὲν συνταξιοδοτοῦνται παρ' ἄλλου δικτύου διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. Κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 21 § 1 τοῦ αὐτοῦ ν.δ. 3395]1955 «δὲν καταβάλλεται παρὰ τοῦ δικτύου διπλῆ σύνταξις ἢ σύνταξις καὶ ἀποδοχαὶ συγχρόνως, οὐδὲ σύνταξις ἐκ πλειόνων συγχρόνως δικτύων».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων, συνδυαζομένων καὶ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ αὐτοῦ ν.δ., σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ προμνησθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 31 § 3, σκοποῦσα τὴν ἀναγνώρισιν δικαιώματος συντάξεως εἰς τοὺς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένους, ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ τιθεμένας προϋποθέσεις, δὲν καθιεροῖ ἐξαίρεσιν τοῦ κανόνος τοῦ ἄρθρου 21 § 1 τοῦ αὐτοῦ ν.δ., ἀποκλείοντος τὴν καταβολὴν συντάξεως ἐκ πλειόνων συγχρόνως δικτύων. Ἀντίθετος ἐκδοχὴ δὲν συνάγεται ἐκ τῆς ἐν τῇ αὐτῇ παραγράφῳ 3 τοῦ ἄρθρου 31 φράσεως «καὶ ἐφ' ὅσον δὲν συνταξιοδοτοῦνται παρ' ἄλλου δικτύου διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν», διότι αὐτὴ ἐτέθη, ἵνα στερηθῶσι τῆς ἀναγνωρίσεως δικαιώματος συντάξεως οἱ συνταξιοδοτούμενοι παρ' ἄλλου δικτύου διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, οὐχὶ ὅμως καὶ οἱ συνταξιοδοτούμενοι δι' οἱανδήποτε αἰτίαν, ἐφ' ὅσον ἐπικαλοῦνται ἑτέραν τοιαύτην διάφορον τῆς ἄλλης, ἐξ ἧς ἀνεγνωρίσθη τὸ δικαίωμα συνταξιοδοτήσεώς των, διὰ νὰ παρασχεθῇ εἰς αὐτοὺς τὸ δικαίωμα, ὅπως προτιμήσωσι τὴν ὑπὲρ αὐτῶν εὐνοϊκωτέραν ἀπὸ ἀπόψεως ὕψους σύνταξιν παρὰ τῶν διαφόρων δικτύων.

Ὅθεν, ἀντιθέτως ἀποφηνάμενον τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, καὶ ἀπορρῖψαν ἀκολούθως τὴν ὑπὸ τῶν ἀναιρεσειόντων ἀσκηθεῖσαν ἔφεσιν κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, δεξαμένης τὴν ἐνδικον ἀγωγήν, διώκουσαν τὴν καταβολὴν εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον τῆς βάσει τῆς ρηθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 31 § 3 τοῦ ν.δ. 3395]1955 ἀπονεμηθείσης αὐτῷ συντάξεως, συγχρόνως μὲ τὴν σύνταξιν, ἥτις εἶχεν ἀπονεμηθῇ αὐτῷ ἐξ ἄλλης αἰτίας εἰς βάρος τοῦ δικτύου τῶν Σ.Π.Α.Π. ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ. καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου μοναδικὸν λόγον ἀναιρέσεως, δέον δὲ νὰ παραπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις πρὸς νέαν συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 834 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 25 τοῦ ν. 3810]1957, καὶ τῷ ἄρθρῳ 3 τοῦ Κανονισμοῦ λειτουργίας τοῦ Δικαστηρίου τοῦ Ἀρείου Πάγου, κυρωθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 9 Ἰανουαρίου]3 Μαρτίου 1958 β. δ]τος (***Ἀρείου Πάγου 400]1959, Τμ. Β'***, Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Ε. Κολοκούρης***, Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Π. Τσαρούχης***, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Τσάρας, Σ. Σωμερίτης) (*).

Ὑπουργοῦ ἅπως συμπράξῃ μετὰ τοῦ κυρίως ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατὰ τὴν ἔκδοσιν πράξεων κυρώσεως τοιούτων Κανονισμῶν.

Κατὰ ταῦτα ἡ ἔκδοσις τῆς προσβαλλομένης πράξεως, δι' ἧς ἐνεκρίθη Κανονισμὸς ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ παρεμβαίνοντος Ὀργανισμοῦ ὑπὸ μόνου τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων καὶ ἄνευ προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ Τμήματος Κανονισμῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἐχώρησεν ἀναρμοδίως καὶ κατὰ παράλειψιν οὐσιώδους τύπου τῆς διαδικασίας· ὅθεν ἡ μὲν προσβαλλομένη πρᾶξις εἶναι ἀκυρωτέα κατὰ τὰ προβαλλόμενα βασίμως διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, καθιστωμένης καὶ κατ' οὐσίαν δεκτῆς, ἀλυσιτελοῦς δὲ οὔσης τῆς ἐξετάσεως τῶν λοιπῶν δι' αὐτῆς προβαλλομένων λόγων ἀκυρώσεως, ἡ δὲ παρέμβασις εἶναι κατ' οὐσίαν ἀπορριπτέα.

Διὰ ταῦτα

Συνεκδικάζει τὰς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεις.

Ἀποφαίνεται κατηργημένην τὴν δίκην ὡς πρὸς τὴν πρώτην τῶν αἰτήσεων.

Δέχεται τὴν δευτέραν τῶν αἰτήσεων.

Ἀκυροῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 158563 τῆς 30ῆς Μαΐου 1958 (Β' 158) πρᾶξιν τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων.

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 603/1959 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

§ 2. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος

Ἀπονομὴ συντάξεως ἐν περιπτώσει ὁριστικῆς ὁλικῆς ἀνικανότητος.— Ἔννοια ἀνικανότητος.— Ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως ἐκ προσβληθέντος δικαιώματος συντάξεως κατ' ἄρθρα 105 καὶ 106 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ἄρθρα 297, 298 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.—Δικαιοδοσία πολιτικῶν δικαστηρίων—Διατάξεις τοῦ Ν.Δ. 1049]1949 καὶ συνταξιοδότησις μεταταγέντος εἰς τὸν Ο.Τ.Ε. κρατικοῦ προσωπικοῦ.— Ἀνίσχυρος ἡ παραίτησις ἀπὸ συντάξεως.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς του ὁ ἐνάγων ἐκτίθησιν, ὅτι, ὑπηρετῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1921 εἰς τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν τῶν Τ.Τ.Τ. ὡς τηλεγραφητής, ἀπὸ τῆς 1.11.1949 μετετάγη συμφώνως ταῖς διατάξεσι τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ ν.δ. 1049]1949 εἰς τὸν (διὰ τοῦ νόμου τούτου ἱδρυθέντα καὶ ἀποτελοῦντα, κατ' ἄρθρ. 2 αὐτοῦ, Ἀνώνυμον Ἑταιρείαν ἀνήκουσαν εἰς τὸ Κράτος) Ὀργανισμὸν Τηλεπικοινωνιῶν τῆς Ἑλλάδος Α.Ε. (Ο.Τ.Ε.), εἰς τὸ μόνιμον προσωπικὸν τοῦ ὁποίου καὶ ἐνετάχθη, καταλαβὼν τὸν βαθμὸν καὶ τὴν θέσιν Α4 καὶ ὑπηρέτησεν ἐν συνεχείᾳ παρ' αὐτῷ μέχρι τῆς 16.2.1956, ἤτοι ἐπὶ 6 ἔτη καὶ 3 1/2 μῆνας, ὅτε καὶ ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας, κριθεὶς ἀνίκανος διὰ τὴν περαιτέρω ἐκτέλεσιν τῶν ὑπηρεσιακῶν καθηκόντων καὶ γενικῶς πρὸς ἐκτέλεσιν πάσης ἐργασίας, ὡς πάσχων ἐξ ἀμφοτεροπλεύρου ἐνδατιρίτιδος τῶν κάτω ἄκρων, ἥτις ἀνικανότης ἐβεβαιώθη καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1848] 25.5.1956 γνωματεύσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀπαλλαγῶν Ἀθηνῶν, ὡς καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1821]8 τῆς 30.5.1956 τοιαύτης τῆς Ἀνωτάτης τοῦ Στρατοῦ Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, βάσει τῶν ὁποίων ἐσυνταξιοδοτήθη παρὰ τοῦ Δημοσίου. Ἐνῷ δὲ οὗτος, ἀνήκων ἀπὸ τῆς κατὰ τὰ ἄνω μετατάξεώς του εἰς τὸν Ο.Τ.Ε. εἰς τὸ μόνιμον προσωπικὸν αὐτοῦ (συμφώνως καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 48 τοῦ β. δ]τος τῆς 18.8.1953 «περὶ κυρώσεως τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε.») ἐτύγχανεν αὐτοδικαίως καὶ ὑποχρεωτικῶς ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ ἐναγομένῳ Ταμείῳ καὶ ἐδικαιοῦτο, ὡς ἔχων συμπληρώσει κατὰ τὴν ἔξοδόν του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας πενταετῆ καὶ πλέον ἐν ἀσφαλίσει πραγματικὴν ὑπηρεσίαν παρ' αὐτῷ καὶ καταστὰς ἀνίκανος πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν, τῆς ὑπὸ τῶν ἄρθρων 16 § 1 Ε καὶ 19 § 2 τοῦ Καταστατικοῦ του προβλεπομένης συντάξεως (ἰσουμένης πρὸς τὰ 60 ο]ο τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἀποδοχῶν του κατὰ τοὺς τελευταίους δώδεκα μῆνας πρὸ τῆς ἐκ τοῦ Ο.Τ.Ε. ἀποχωρήσεώς του), ὑπέβαλε δὲ εἰς τὸ ἐναγόμενον Ταμεῖον τὴν ἀπὸ 15.1.1957 αἴτησίν του, δι' ἧς ἠτήσατο τὴν ἐνέργειαν τῶν νομίμων πρὸς διαπίστωσιν τῆς ρηθείσης (πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν) ἀνικανότητός του καὶ χορήγησιν τῆς δικαιουμένης συντάξεως, τὸ ἁρμόδιον ὄργανον (διοικητικὸν συμβούλιον) τοῦ ἐναγομένου εἰς οὐδεμίαν προέβη ἐνέργειαν, ἀπορρίψαν τελικῶς τὴν αἴτησίν του διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 699]3.6.1957 ἀποφάσεώς του, γνωστοποιηθείσης αὐτῷ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 715]7.1.1958 ἐγγράφου τοῦ ἐναγομένου Ταμείου καὶ ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι δὲν δικαιοῦται παρ' αὐτοῦ συντάξεως. Αἰτεῖται δὲ νῦν, κατ' ἀκολουθίαν τοῦ ἱστορικοῦ τούτου, τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐναγομένου Ταμείου (Ν.Π.Δ.Δ.) εἰς ἀνόρθωσιν τῆς προσγενομένης αὐτῷ ἕνεκεν τῆς ρηθείσης παρανόμου ἐνεργείας τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου του καὶ κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῆς ἀνατεθείσης αὐτῷ δημοσίας ἐξουσίας ζημίας, συνισταμένης εἰς τὴν στέρησιν τῆς δικαιουμένης συντάξεώς του (ἀνερχομένης εἰς δραχμὰς 2.274 μηνιαίως, ἤτοι τὰ 60 ο]ο τοῦ μέσου ὅρου τῶν κατὰ τὰ ἄνω ἀποδοχῶν του ἐκ δραχμῶν 3.790) καὶ διὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 16.2.1956 μέχρι 31.1.1959 μετὰ τῶν σχετικῶν δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ἤτοι τὴν καταβολήν, λόγῳ ἀποζημιώσεως, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τῶν δραχ. 90.960 (μῆνες 40 Χ 2.274), τῆς τοιαύτης ἀξιώσεως περιοριζομένης ἤδη διὰ τῶν πρότάσεων τοῦ ἐνάγοντος—ῥητῶς ἐπιφυλασσομένου διὰ τὸ ὑπόλοιπον—εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 10.000, δι' ὅπερ κατεβλήθη καὶ τὸ προσῆκον τέλος δικαστικοῦ ἐνσήμου κατὰ τὸ προσαγόμενον τριπλότυπον εἰσπράξεως.

Τὸ ἐναγόμενον Ταμεῖον, ἱδρυθὲν ἀρχικῶς διὰ τοῦ ἀ.ν. 1718]1939 «περὶ συστάσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Α.Ε.Τ.Ε., καὶ μὲ σκοπὸν τὴν ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ κατὰ κινδύνων ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου, κατέστη ἀπὸ τῆς 1.1.1942, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 1 § 2 τοῦ νόμου 34]1943, Ταμεῖον κυρίας ἀσφαλίσεως κατὰ τῶν προειρημένων κινδύνων, φέρον ἐφεξῆς τὸν τίτλον «Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Α.Ε.Τ.Ε.», μετονομασθὲν ἐν συνεχείᾳ, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 22 § 4 τοῦ ν.δ. 1049]1949 «περὶ ὀργανώσεως Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος», εἰς «Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε.», εἰς ὃ μετὰ ταῦτα ὑπήχθη καὶ ὁ κίνδυνος κατὰ τῆς ἀσθενείας τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε. δυνάμει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 17 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1944]1951, ἀσφαλίζονται δὲ ὑποχρεωτικῶς παρ' αὐτῷ οἱ ἀπαρτίζοντες τὸ πάσης φύσεως ἔμμισθον προσωπικὸν τοῦ Ο.Τ.Ε., μετέχον αὐτοδικαίως, καὶ ἅπαν τὸ μεταταχθὲν εἰς τὸν Ο.Τ.Ε. κρατικὸν προσωπικὸν (ἄρθρον 22 § 4 τοῦ ἀ.ν. 1041]1949). Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 19 § 2 τοῦ διὰ τῆς κατ' ἐξουσιοδότησιν νόμου ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 36360[Δ]Β]τῆς 27]10]1942 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 215]21.11.1943 Φ.Ε.Κ. τ. Β', ἐγκριθέντος Καταστατικοῦ τοῦ ἐναγομένου Ταμείου, ὡς ἡ παράγραφος αὕτη ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὡσαύτως κατ' ἐξουσιοδότησιν νόμου ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 29328]Σ]691 τῆς 3]17 Μαΐου 1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. τ. Β' 90), καθ' ἣν περίπτωσιν ὁ ἠσφαλισμένος ἀποχωρεῖ τῆς ὑπηρεσίας, κριθεὶς ἕνεκα νόσου ὡς ὁριστικῶς ἀνίκανος πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας, ἣν δέον νὰ παρέχῃ, ἢ πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν, ἡ σύνταξις αὐτοῦ καθορίζεται ὡς ἑξῆς: Εἰς περιπτώσεις ὁριστικῆς μερικῆς ἀνικανότητος, ἤτοι πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας, ἣν δέον νὰ παρέχῃ, ἐὰν μὲν ἔχῃ πραγματικὴν ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν 8 μέχρι 12 ἐτῶν λαμβάνει τὰ 40 ο]ο τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ κατὰ τοὺς τελευταίους 12 μῆνας πρὸ τῆς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀποχωρήσεώς του κλπ. Ἐν περιπτώσει δὲ ὁριστικῆς ἢ ὁλικῆς ἀνικανότητος, ἤτοι πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν, ἐὰν ἔχῃ 5 -

10 ἐτῶν πραγματικὴν ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν λαμβάνει τὰ 60 ο/ο τοῦ μέσου ὅρου τῶν αὐτῶν ἀποδοχῶν.

Ἐκ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ προειρημένου ἄρθρου 19 § 2 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ἐναγομένου Ταμείου, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὴν τοιαύτην τοῦ ἄρθρου 16 § 1 ἐδάφ. ε' τούτου, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὁ ἠσφαλισμένος ὁ ἔχων συμπληρώσει πεντοετῆ (οὐχὶ ὅμως ὀκταετῆ) πραγματικὴν ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν δικαιοῦται συντάξεως, ἀνεξαρτήτως ἡλικίας, ἐὰν ἀποχωρήσῃ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ο.Τ.Ε. συνεπείᾳ νόσου, καθιστώσης αὐτὸν ἀνίκανον σωματικῶς ἢ διανοητικῶς πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν, ἤτοι ἐν περιπτώσει ὁριστικῆς ὁλικῆς ἀνικανότητος, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν προδήλως τῆς ἀδυναμίας ἀσκήσεως οἱασδήποτε ἐργασίας, τοιαύτης πάντως ἀνταποκρινομένης εἰς τὰς δυνάμεις, τὰς δεξιότητας, τὴν μόρφωσιν καὶ τὴν συνήθη ἐπαγγελματικὴν τοῦ ἠσφαλισμένου ἀπασχόλησιν (ὅρα σχετ. ἄρθρον 28 § 2 ἀ.ν. 1846]1951). Ἑτέρωθεν κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ἰδίου καταστατικοῦ τοῦ ἐναγομένου Ταμείου, ὡς αὐτὴ ἐτροποποιήθη διὰ τῆς προμνησθείσης ὑπ' ἀριθμὸν 29328]Σ]691]1955 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἡ ἕνεκα νόσου σωματικὴ ἢ πνευματικὴ ἀνικανότης πρὸς ἐργασίαν κρίνεται καὶ βεβαιοῦται, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε. (β.δ. 18.8] 18.8.1953 Φ.Ε.Κ. 716), καὶ ὑπὸ τῆς ἐξ αὐτῶν προβλεπομένης ἁρμοδίας Ἐπιτροπῆς, ἧς μετέχει ὑποχρεωτικῶς μετὰ ψήφου καὶ ἰατρός, ὁριζόμενος παρὰ τοῦ Ταμείου. Ἡ αἴτησις ἠσφαλισμένου, ἀπολυθέντος συνεπείᾳ τοιαύτης ἀνικανότητος περὶ χορηγήσεως συντάξεως ὑποβάλλεται εἰς τὸ Ταμεῖον, ἐπὶ ποινῇ ἀπαραδέκτου, ἐντὸς διετίας ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀπολύσεώς του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, αἱ δὲ ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου περὶ χορηγήσεως συντάξεως δέον (κατ' ἄρθρον 27 § 5 τοῦ ἰδίου Καταστατικοῦ του) νὰ ἐκδίδωνται τὸ βραδύτερον ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως μετὰ τῶν σχετικῶν πιστοποιητικῶν καὶ τέλος κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 27 τοῦ ρηθέντος καταστατικοῦ τοῦ ἐναγομένου Ταμείου ὁ εἰς σύνταξιν δικαιούμενος συνταξιοδοτεῖται ἀναδρομικῶς, ἀφ' ἧς ἡμέρας παύσῃ ὁπωσδήποτε μισθοδοτούμενος καὶ ὑποκείμενος εἰς κρατήσεις ὑπὲρ τοῦ Ταμείου (ἤτοι εἰς περίπτωσιν ἠφαλισμένου μονίμου ὑπαλλήλου τοῦ Ο.Τ.Ε. ἀπομακρυνομένου δι' οἱονδήποτε λόγον ἐκ τῆς ὑπηρεσίας καὶ δικαιουμένου συντάξεως ἀπὸ τῆς ἐχούσης τῆς λήξεως τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 57 τοῦ ν. 1854]1951 καὶ 6 ἐδάφ. 1 τοῦ ν. δ]τος 2500] 953 τριμήνων ἀποδοχῶν του).

Τούτων τεθέντων ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ἔχουσα τὸ ἐν τῇ ἠγηθείσῃ σκέψει τῆς παρούσης ἐκτεθέμενον περιεχόμενον καὶ αἴτημα, νόμιμός ἐστιν ἐπὶ τὸν ἀνωτέρω περιορισμὸν ὡς πρὸς τὸν χρόνον ἐνάρξεως τῆς συνταξιοδοτήσεως καὶ συνεπῶς καὶ τῆς ζημίας τοῦ ἐνάγοντος), ἐρειδομένη εἰς τὰς προεκτεθείσας εἰδικὰς διατάξεις νόμων, ἐφ' ὧν στηρίζεται τὸ προσβληθὲν ὧδε πρὸς σύνταξιν δικαίωμα τοῦ ἐνάγοντος, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰς τοιαύτας τῶν ἄρθρ. 105 καὶ 106 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, δι' ὧν ὁρίζεται ἡ ἔννοια εἰδικῆς ἀδικοπραξίας δημοσίου δικαίου διὰ τὰ ὄργανα τῶν δημοσίων Ὀργανισμῶν, (οἷον καὶ τὸ ἐναγόμενον Ταμεῖον, ἀποτελοῦν ν.π.δ.δ.), ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἀνατεθειμένης αὐτοῖς δημοσίας λειτουργίας (*Μπαλῆ*, Γ.Α. § 20 καὶ ἄρθρα 297 καὶ 298 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος). Παραδεκτῶς δὲ καὶ ἀρμοδίως εἰσάγεται ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ἔχοντος δικαιοδοσίαν συμφώνως τοῖς ἄρθροις 1 καὶ 3 Πολιτικῆς Δικονομίας πρὸς ἀπόφανσιν ἐπὶ τῆς διαφορᾶς ταύτης, χωρὶς νὰ παρενείρῃ ἑαυτὸ εἰς διοικητικὰ καθήκοντα, διότι ἐπὶ προσβολῆς διὰ παρανόμου καὶ συνεπῶς ἀνισχύρου πράξεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ πρὸς ἀπονομὴν τῆς συντάξεως δικαιώματος τοῦ ἠσφαλισμένου δύναται οὗτος, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, νὰ προσφύγῃ, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἀνορθώσεως τῆς ἐντεῦθεν προσγενομένης αὐτῷ περιουσιακῆς ζημίας, εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, ἅτινα περιοριζόμενα νὰ ἀποφασίσωσιν, ἂν προσεβλήθη δικαίωμα αὐτοῦ καὶ ἐντεῦθεν ἐζημιώθη οὗτος, ἔχουσι τὴν ἐξουσίαν νὰ ἐρευνήσωσι καὶ δι' ἀποδείξεως νὰ πεισθῶσι περὶ τῆς συνδρομῆς τῶν κατὰ νόμον πραγματικῶν προϋποθέσεων τοῦ δικαιώματος τούτου, ἐκτὸς ἐὰν καθιεροῦται διοικητικὴ δικαιοδοσία ἀποκλείουσα ἐν πάσῃ περιπτώσει οἱανδήποτε ἀνάμιξιν τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων (*Οἰκον - Λιβ.* § 66, *Εὐκλ.* § 77, σημ. 4, § 38, σημ 3, Α.Π. 77]1954, Ὁλομ. ΕΕΝ 21, 466). Τοιαύτη ὅμως διοικητικὴ δικαιοδοσία, ἀποκλείουσα ὁπωσδήποτε τὴν ἀνάμιξιν τοῦ δικαστηρίου, δὲν προκύπτει ἐκ τοῦ καταστατικοῦ τοῦ ἐναγομένου Ταμείου. Καὶ ἀνετέθη μὲν ἡ κρίσις τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀνικανότητος τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ εἰρημένου καταστατικοῦ προβλεπομένην Ἐπιτροπήν, εἰς ἣν μετέχει καὶ ἰατρός, ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου Ταμείου, ἐν προκειμένῳ ὅμως δὲν ὑφίσταται ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης, ἡ οὐσιαστικὴ κρίσις τῆς ὁποίας καὶ θὰ ἦτο δεσμευτικὴ διὰ τὸ δικαστήριον, τοῦ ἐναγομένου Ταμείου παραλείψαντος τὴν εἰς ταύτην παραπομπὴν τοῦ ἐνάγοντος πρὸς διαπίστωσιν τῆς ἐν τῇ ὑποβληθείσῃ πρὸς αὐτόν, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ, αἰτήσει του ἰσχυριζομένης ὁριστικῆς ὁλικῆς ἀνικανότητός του, ἥτις, ἐν ὄψει καὶ τοῦ χρόνου τῆς πραγματικῆς ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίας του, τῷ παρεῖχε δικαίωμα συνταξιοδοτήσεως. Ὅθεν, τύποις δεκτὴ καθίσταται καὶ ἐρευνητέα περαιτέρω ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, περιέχουσα ἐν πληρότητι τὰ διὰ τὸ κῦρος τοῦ δικογράφου της ἀπαιτούμενα κατὰ νόμον στοιχεῖα, ἀπορριπτομένων ὡς ἀβασίμων ἁπάντων τῶν ἐναντίων πρὸς τὰ ἄνω ἰσχυρισμῶν τοῦ ἐναγομένου Ταμείου.

Ἐν ἄρθρῳ 22 § 4 ἐδαφ. α' καὶ β' τοῦ προμνησθέντος ν.δ. 1049]1949 ὁρίζονται τὰ ἑξῆς: Τὰ κεκτημένα συνταξιοδοτικὰ δικαιώματα τοῦ μεταταχθησομένου κρατικοῦ προσωπικοῦ, καθὼς καὶ τὰ ἀπορρέοντα ἐκ τῆς συμμετοχῆς του εἰς τὸ Μ.Τ.Π.Υ. καὶ εἰς τὰ Ταμεῖα Ἀρωγῆς καὶ Ἀλληλοβοηθείας, θέλουσι διατηρηθῆ κατὰ τὰ κατωτέρω ὡς πρὸς τὰ δικαιώματα συντάξεως τὰ κτηθέντα ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, διὰ μὲν τὸ προσωπικὸν τὸ μὴ συμπληρῶσαν δεκαετῆ ὑπηρεσίαν ταῦτα μεταφέρονται εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως προσωπικοῦ τῆς Α.Ε.Τ.Ε., ὅπερ διατηρούμενον μετονομάζεται εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως τοῦ Ο.Τ.Ε., διὰ δὲ τὸ προσωπικὸν τὸ συμπληρῶσαν δεκαετῆ συντάξιμον δημοσίαν ὑπηρεσίαν θέλουσι

διατηρηθῆ ἅπαντα τὰ κεκτημένα δικαιώματα πάσης ἐφεξῆς ὑπηρεσίας παρὰ τῷ Ο.Τ.Ε. ἡ οἱαδήποτε διαδόχῳ ἐπιχειρήσει θεωρουμένης ὡς διανυθείσης ἐν τῇ δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ . . .». Ἐν ἐδαφίῳ δὲ 5ῳ τῆς αὐτῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ μνησθέντος ν. δ]τος 1049]1949 ὅτι «ὅταν τὸ μεταταχθησόμενον εἰς τὸν Ο.Τ.Ε. προσωπικὸν θὰ μετέχῃ αὐτοδικαίως οἱουδήποτε Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου ἢ Ταμείου Ἀσφαλίσεως τοῦ Ο.Τ.Ε. ἀπὸ τῆς μετατάξεώς του, ἀνεξαρτήτως τῆς διὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου λαμβανομένης προνοίας πρὸς προστασίαν τῶν κεκτημένων δικαιωμάτων τοῦ προσωπικοῦ τούτου». Περαιτέρω ἐν ἄρθρῳ 7 τοῦ ἑπακολουθήσαντος ἀ.ν. 1341]1949 «περὶ συνταξιοδοτικῶν διατάξεων, ἀφορωσῶν τὸ μετατασσόμενον εἰς τὸν Ο.Τ.Ε. προσωπικὸν τῶν Τ.Τ.Τ.», ὡρίσθη, ὅτι «οἱ ἀνήκοντες εἰς τὸ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ ν.δ. 1049]1949 μεταταχθὲν εἰς τὸν Ο.Τ.Ε. πάσης κατηγορίας προσωπικὸν τῆς Κρατικῆς Ὑπηρεσίας Τ.Τ.Τ., ἐφ' ὅσον κατὰ τὸν χρόνον τῆς μετατάξεως των ἔχουσι συμπληρώσει δεκαετῆ συντάξιμον ὑπηρεσίαν, λογίζονται μέχρι τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀτομακρύνσεώς των ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ο.Τ.Ε. ὡς ἐν συνεχείᾳ ὑπηρετοῦντες ἐν τῷ Κράτει, ὅσον ἀφορᾷ τὸ εἰς σύνταξιν εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου Ταμείου δικαίωμα αὐτῶν, ὑπαγόμενοι εἰς τὰς ἑκάστοτε ἰσχυούσας διατάξεις «περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἕνεκα δημοσίας πολιτικῆς ὑπηρεσίας» καὶ τέλος διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ ν. δ]τος 3636]1956 «περὶ συνταξιοδοτικῶν διατάξεων ἀφορωσῶν τὸ μεταταγὲν εἰς τὸν Ο.Τ.Ε. προσωπικὸν Τ.Τ.Τ.», ὅτι «οἱ ἀνήκοντες εἰς τὸ προσωπικὸν περὶ οὗ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 1341]1949 δικαιοῦνται νὰ προσμετρήσωσιν εἰς τὴν συντάξιμον δημοσίαν ὑπηρεσίαν των καὶ τὸν παρὰ τῷ Ο.Τ.Ε. διανυθέντα χρόνον ὑπηρεσίας των, κἂν ἔτι ὁ χρόνος οὗτος ἐχρησιμοποιήθη διὰ τὸν κανονισμὸν τῆς συντάξεώς των καὶ παρὰ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε., κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἐδαφίου 5 τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ ν.δ. 1049]1949, μὴ ἐφαρμοζομένης ἐν προκειμένῳ τῆς διατάξεως τοῦ ἐδαφίου 6 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 1854 τοῦ 1951». Ἐκ πασῶν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, πρὸς ἀλλήλας συνδυαζομένων, σαφῶς προκύπτει, ὅτι τὸ μεταταγὲν εἰς τὸν Ο.Τ.Ε. κρατικὸν προσωπικόν, τὸ ἔχον συμπεπληρωμένην, κατὰ τὸν χρόνον τῆς μετατάξεώς του, δεκαετῆ συντάξιμον δημοσίαν ὑπηρεσίαν διατηρεῖ τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως ἐκ τοῦ δημοσίου Ταμείου, τῆς εἰς τὸν Ο.Τ.Ε. ὑπηρεσίας του λογιζομένης ὡς διανυθείσης εἰς τὸ Δημόσιον, παραλλήλως ὅμως δικαιοῦται, συντρεχουσῶν τῶν νομίμων προϋποθέσεων, συντάξεως καὶ ἐκ τοῦ ἰδιαιτέρου διὰ τὸ προσωπικὸν τοῦ Ο.Τ.Ε. Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου (ἐναγομένου), εἰς ὃ αὐτοδικαίως μετέχει ἀπὸ τῆς μετατάξεώς του κατὰ τὸ ἄρθρον 22 § 4 ἐδάφ. 5 τοῦ ν.δ. 1049]1949, ὑποκείμενον κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον τῆς παρὰ τῷ Ο.Τ.Ε. ὑπηρεσίας του, συμφώνως πρὸς τὰς ἰσχυούσας διατάξεις, εἰς κρατήσεις λόγῳ συντάξεως τόσον ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, ὅσον καὶ ὑπὲρ τοῦ ἐναγομένου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ. Ἰσχύει δηλαδὴ διὰ τὸ εἰρημένον προσωπικὸν ἡ πολλαπλῆ συνταξιοδότησις ἔκ τε τοῦ Δημοσίου Ταμείου καὶ τοῦ ἐναγομένου Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου, εἰς ὃ ἐπετράπη ἡ συμπληρωματικὴ ἀσφάλισίς του, ὡς ταῦτα πάντα ἰδιαιτέρως τονίζονται καὶ ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει ἐπὶ τοῦ ν.δ. 3636]1956 τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν (ὅρα ταύτην ἐν Σιφν. Πανδ. Νόμων 1956, σελ. 1065). Ἑπομένως ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου Ταμείου, καθ' ὃν ὁ ἐνάγων, ὡς ἔχων συμπεπληρωμένην κατὰ τὸν χρόνον τῆς μετατάξεώς του εἰς τὸν Ο.Τ.Ε. δεκαετῆ ὑπηρεσίαν, δικαιοῦται συντάξεως παρὰ τοῦ Δημοσίου (ἥτις μάλιστα καὶ τῷ ἀπενεμήθη) καὶ ὡς ἐκ τούτου στερεῖται τοῦ δικαιώματος συνταξιοδοτήσεώς του καὶ παρ' αὐτοῦ (δικαιούμενος μόνον τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ παρ' αὐτῷ ἀτομικοῦ του λογαριασμοῦ ἐκ τῶν προσωπικῶν εἰσφορῶν καὶ τοιούτων τοῦ ἐργοδότου), μὴ νόμιμος ἐλέγχεται καὶ ἀπορριπτέος.

Ἐκ τοῦ ὅτι ὁ ἐνάγων ἔτυχε παρὰ τοῦ ἐναγομένου Ταμείου τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ ρηθέντος καταστατικοῦ του προβλεπομένης ἐφ' ἅπαξ παροχῆς, συνισταμένης εἰς τὴν ἐπιστροφὴν αὐτῷ τοῦ παρὰ τῷ Ταμείῳ ἀτομικοῦ του λογαριασμοῦ (δηλαδὴ τῶν ὑπὲρ τοῦ Ταμείου προσωπικῶν του εἰσφορῶν καὶ ἐργοδοτικῶν, ἃς ἠτήσατο καὶ ἀνέλαβε μετὰ τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ο.Τ.Ε. ἀπόλυσίν του), κατ' οὐδὲν κωλύεται, ὅπως ἀξιώσῃ, πληρουμένων ἐν τῷ προσώπῳ τούτων πρὸς τοῦτο νομίμων προϋποθέσεων, τὴν ἀπονομὴν αὐτῷ τῆς δικαιουμένης παρὰ τοῦ ἐναγομένου Ταμείου συντάξεώς του (πρβλ. καὶ ἄρθρον 39 ἐδάφ. β τοῦ ρηθέντος καταστατικοῦ τοῦ ἐναγομένου Ταμείου), τὸ ἐπὶ τῆς ὁποίας - συντάξεως – δικαίωμα, ἀναγνωριζόμενον οὐ μόνον πρὸς ἱκανοποίησιν ἀτομικοῦ συμφέροντος, ἀλλὰ καὶ χάριν τοῦ γενικοῦ συμφέροντος, συνιστᾷ ἐξ ὑποκειμένου δημοσίων δίκαιον τοῦ κεκτημένου τὰ πρὸς τοῦτο προσόντα, παραίτησις δὲ ἀπὸ τούτου, ἐφ' ὅσον δὲν ἀναγνωρίζεται ρητῶς ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς ἐπιτρεπομένη, εἶναι ἀνίσχυρος καὶ οὐδὲν ἔννομον ἀποτέλεσμα ἐπάγεται (πρβλ. *Ἀγαλλόπουλον*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, 1955, σελ. 370 σημ. 1, *Κυριακόπουλον*, Διοικ. Δίκαιον, τόμος β' § 68, σελ. 276, *ἰδίαν*, Δίκαιον Πολιτικῶν Διοικητικῶν Ὑπαλλήλων, σελ. 209 ἐν τέλει). Ἑπομένως ὁ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου Ταμείου, ὅτι δηλαδὴ ὁ ἐνάγων δὲν δικαιοῦται συντάξεως, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι μετὰ τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπόλυσίν του ἠτήσατο καὶ ἀνέλαβε παρ' αὐτοῦ (συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 26 τοῦ καταστατικοῦ του, ὡς μὴ δικαιούμενος συντάξεως) τὸν ἀτομικόν του λογαριασμὸν ἐκ δραχμῶν 18.927, διακοπείσης ἔκτοτε τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως, εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς μὴ νόμιμος, ἀντιτιθέμενος καὶ πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ προμνησθέντος ἄρθρου 39 ἐδάφ. β' τοῦ καταστατικοῦ, ὁρίζουσαν, ὅτι «εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἠσφαλισμένος τοῦ Ταμείου ἢ μέλη τῆς οἰκογενείας θανόντος ἠσφαλισμένου ἔτυχον ἐφ' ἅπαξ παροχῆς, πληροῦν δὲ τὰς ἰσχυούσας προϋποθέσεις πρὸς ἀνάληψιν συντάξεως, δικαιοῦνται τοιαύτης . . .». Ἑτέρωθεν ἡ μὴ ἐπιστροφὴ ἔτι ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος εἰς τὸ ἐναγόμενον Ταμεῖον τοῦ ἀναληφθέντος—ὡς τοῦτο ἑκατέρωθεν συνομολογεῖται ὡς ἄνω ποσοῦ τοῦ ἀτομικοῦ του λογαριασμοῦ δὲν ἐμποδίζει τοῦτον εἰς ἐνάσκησιν τοῦ δικαιώματος τῆς συντάξεώς του, τῆς ὡς ἄνω ὀφειλομένης παρακρατητέας ἐκ τῆς ἀπονεμητέας συντά-

ξεως (ὅρα διατάξεις ἄρθρου 28 καὶ 39 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ἐναγομένου Ταμείου).

Τὸ ἐναγόμενον Ταμεῖον, συνομολογοῦν τὴν ὑποβολὴν αὐτῷ τῆς ἀπὸ 15.1.1957 αἰτήσεως τοῦ ἐνάγοντος περὶ ἀπονομῆς τῆς δικαιουμένης συντάξεως καὶ ἀπόρριψιν αὐτῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 699]3.8.1957 ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου του, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι «δὲν δικαιοῦται παρ' αὐτοῦ συντάξεως (περιστατικά, ἅτινα ἀποδεικνύονται καὶ ἐκ τοῦ ἐπικαλουμένου καὶ συννόμως προσαγομένου παρὰ τοῦ ἐνάγοντος ὑπ' ἀριθ. 715 τῆς 7.1.1958 ἐγγράφου τοῦ ἐναγομένου Ταμείου), ἀρνεῖται κατὰ τὰ λοιπὰ τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγήν, τὴν ἐν προκειμένῳ δηλονότι συνδρομὴν τῶν κατὰ νόμον προϋποθέσεων διὰ τὴν χορήγησιν αὐτῷ συντάξεως. Ἐντεῦθεν ὑπόχρεως ὁ ἐνάγων διὰ τὴν κατ' οὐσίαν εὐδοκίμησιν τῆς ἀγωγῆς του εἰς ἀπόδειξιν τῶν προϋποθέσεων τούτων καὶ δὴ α) τοῦ χρόνου τῆς διανυθείσης παρὰ τῷ Ο.Τ.Ε. ὑπηρεσίας του, τῆς συμπληρώσεως δηλονότι ὑπὸ τοῦτον πενταετοῦς τοὐλάχιστον ἐν ἀσφαλίσει πραγματικῆς ὑπηρεσίας, β) τῆς ἀπολύσεώς του ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ο.Τ.Ε. τῇ 16.2.1956 ἕνεκα σωματικῆς νόσου καθιστώσης ἀνίκανον τοῦτον πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του, γ) τῆς ὁριστικῆς ὁλικῆς ἀνικανότητος τούτου, ἤτοι πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν, ὑπὸ τὴν προδιαληφθεῖσαν ἔννοιαν, καὶ δ) τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ κατὰ τοὺς τελευταίους 12 μῆνας πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του ἀποχωρήσεως. Ἡ ἀπόδειξις τοῦ ὑπὸ στοιχεῖον β' περιστατικοῦ διεξαχθήσεται διὰ τῆς προσαγωγῆς τῆς περὶ ἀπολύσεώς του σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου τοῦ Ο.Τ.Ε. (ἄρθρ. 19 §§ 1 καὶ 2 τοῦ προμνησθέντος Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε.), τῶν δὲ λοιπῶν περιστατικῶν διὰ παντὸς νομίμου ἀποδεικτικοῦ μέσου καὶ μαρτύρων, συγχωρουμένων ὧδε διὰ τὸ ἀνέφικτον τῆς κτήσεως περὶ τούτου ἐγγράφου ἀποδείξεως, πρὸς ἀσφαλέστερον δὲ προσδιορισμὸν τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀνικανότητος τοῦ ἐνάγοντος (ἕνεκα τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ νόσου), ἂν δηλαδὴ πρόκειται περὶ μερικῆς ἢ ὁλικῆς ταιαύτης, ἤτοι πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν (ὅτε καὶ μόνον τῷ παρέχεται δικαίωμα πρὸς ἀπόληψιν συντάξεως), σκόπιμον κρίνει τὸ Δικαστήριον νὰ διατάξῃ καὶ πραγματογνωμοσύνην, διεξακτέαν ἐπιμελείᾳ τοῦ ἐνάγοντος, διοριζομένων πρὸς τοῦτο δύο πραγματογνωμόνων - ἰατρῶν. Αἱ ἐπικαλούμεναι ἐν τῇ ἀγωγῇ (μὴ προσαγόμεναι δὲ) γνωματεύσεις τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀπαλλαγῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Ἀνωτάτης τοῦ Στρατοῦ Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς δὲν δεσμεύουσι τὸ ἐναγόμενον Ταμεῖον, ἐφ' ὅσον τῆς συνθέσεως τούτων δὲν μετέσχε καὶ ἰατρός, ὁριζόμενος ὑπὸ τούτου, ὑποχρεωτικῶς δὲ μετὰ ψήφου κατὰ τὴν προδιαληφθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 18 § 1 τοῦ Καταστατικοῦ του. Ἐτέρωθεν ἐκ τοῦ ἐπικαλουμένου καὶ προσαγομένου παρὰ τοῦ ἐναγομένου Ταμείου ἐν κεκυρωμένῳ ἀποσπάσματι ὑπ' ἀριθ. 7 τῆς 30.1.1956 πρακτικοῦ τῆς Δευτεροβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀθηνῶν, δι' οὗ διαπιστοῦται ἡ ἕνεκα νόσου ἀνικανότης τοῦ ἐνάγοντος διὰ τὴν περαιτέρω ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του, κατόπιν τῆς ὁποίας γνωματεύσεως καὶ ἐχώρησεν ἡ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος, δὲν συνάγεται ἀναγκαίως καὶ ἡ μὴ ὕπαρξις ὁλικῆς ἀνικανότητος τοῦ ἐνάγοντος, ἤτοι πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν, δοθέντος ὅτι κατ' ἄρθρ. 19 § 1 ἐδαφ. β' τοῦ προμνησθέντος Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε. τὸ μόνιμον προσωπικὸν τούτου ἀπολύεται ἕνεκα σωματικῆς ἢ πνευματικῆς νόσου, καθιστώσης τοῦτον ἀνίκανον πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας, ἣν δέον νὰ παρέχῃ, ὡς ἐκ τῆς κατηγορίας, εἰς ἣν ἀνήκει, καὶ ἑπομένως ἡ ὑπὸ τοῦ Ο.Τ.Ε. παραπομπὴ τοῦ προσωπικοῦ του εἰς τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ προβλεπομένην Ἐπιτροπὴν ἀντικείμενον ἔχει τὴν κρίσιν περὶ τῆς ἕνεκα νόσου ταιαύτης ἀνικανότητος, ἧς ἡ διαπίστωσις ἀρκεῖ διὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ προσωπικοῦ (***Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 11809]1959***, Πρόεδρος ὁ κ. *Γ. Καραμάνος*, Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Γ. Πανταζόπουλος*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Π. Ζευγώλης, Ε. Βλασσόπουλος).

§ 3. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν

Νόμιμος ἡ πρὸς αὐτὸ εἰσφορὰ τῶν ἰδιοκτητῶν ἐπιβατικῶν αὐτοκινήτων, ὁδηγουμένων παρ' αὐτῶν (ἄνευ ὁδηγοῦ), ἐπιβληθεῖσα ἐκ λόγων κοινωνικῆς ἀνάγκης διὰ νομοθετημάτων, ἐκδοθέντων κατὰ τὸ πνεῦμα τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος.

Ἁρμοδίως φέρεται πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον ἡμῶν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. ἀπὸ 9]16 Νοεμβρίου 1925 «περὶ ἐκδικάσεως τῶν μικροδιαφορῶν» καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν τυγχάνει. Τὰ παρὰ τοῦ πληρεξουσίου τῆς ἐναγομένης ὑποστηριζόμενα ὅτι δῆθεν ἡ σχετικὴ ἀπαίτησις τοῦ ἐνάγοντος, θεσπισθεῖσα ὑπὲρ αὐτοῦ, δὲν εἶναι νόμιμος ἀπορριπτέα κρίνονται, καθ' ὅτι ἡ εἰσφορὰ ἐπεβλήθη ὑπὲρ αὐτοῦ ἐκ λόγων καινωνικῆς ἀνάγκης διὰ νομοθετημάτων ἐκδοθέντων κατὰ τὸ πνεῦμα τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος (ἰδὲ ἀπόφασιν Σ.Ε. ὑπ' ἀριθ. 1164]1952 καὶ ταιαύτην ὑπ' ἀριθ. 568]1958 Α.Π. καὶ παγίαν νομολογίαν Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν).

Ἐκ τῆς καταθέσεως τοῦ ἐνόρκως ἐξετασθέντος μάρτυρος τοῦ ἐνάγοντος ἐπείσθημεν, ὅτι κατὰ τὸ διάστημα ἀπὸ 1.10.1956 - 31.12.1958 ἡ ἐναγομένη διετήρει ἐπιβατικὸν αὐτοκίνητον ἰδιωτικῆς χρήσεως ἄνευ ὁδηγοῦ καὶ ὅτι αὕτη καθυστερεῖ τὰς παρὰ τοῦ ἐνάγοντος εἰς τὴν ἀγωγὴν αὐτοῦ ἀναγραφομένας εἰσφορὰς καὶ πρόστιμα καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ (***Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 8510]1959***) (Διαδικασία μικροδιαφορῶν), Εἰρηνοδίκης ὁ κ. *Δ. Ἀσπρογέρακας*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Καρδαρᾶς, Σ. Σαρλᾶς) (*).

(*) Ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις εἶναι ἀντίθετος τῆς ὑπ' ἀριθ. 7744/1959 τοῦ αὐτοῦ Εἰρηνοδικείου, ΕΕΔ 18, 1151.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Παραγραφή τοῦ δικαιώματος συντάξεως κατὰ τὸν νόμον 6298/1934 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» : Ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 796/1958 ἀποφάσεως αὐτοῦ(*) ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἡ τοῦ νόμου 6298/1934 περὶ παραγραφῆς διάταξις τοῦ ἄρθρου 46 § 2, ὡς ἐτροποποιήθη αὕτη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 30440/Σ. 995 τῆς 20.9.1943 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κατηργήθη ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀφοῦ ἡ περὶ παραγραφῆς αὕτη διάταξις ὑφίστατο κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ δὲν ἀφορᾷ παραγραφὴν τοῦ Δημοσίου, ἐπεκταθεῖσαν εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἐφαρμογὴν δ' ἔχει ἐπὶ τῆς περιοδικῆς ἐκ συντάξεως παροχῆς ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 250 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, καθ' ἣν ὑπόκεινται εἰς πενταετῆ παραγραφὴν αἱ ἀξιώσεις «τῶν μισθῶν, παντὸς εἴδους καθυστερουμένων προσόδων, συντάξεως, διατροφῆς καὶ πάσης ἄλλης περιοδικῶς ἐπαναλαμβανομένης παροχῆς».

Τὴν ἄποψιν ταύτην τοῦ Α. Π., ὑποστηριζομένην καὶ ὑπὸ τῶν κατωτέρων πολιτικῶν δικαστηρίων, ἀποδεχόμεθα, ἐν ὄψει τοῦ βεβαίου τῆς δυσμενοῦς διὰ τὸ Ἵδρυμα ἐκβάσεως τῶν τυχὸν διεξαχθησομένων ἑτέρων σχετικῶν δικῶν, πρὸς ἀποφυγὴν ἀσκόπων δικαστικῶν ἐξόδων, καὶ παραγγέλλομεν ὅπως ἔχητε τοῦτο ὑπ' ὄψιν, προκειμένου τοῦ λοιποῦ νὰ κρίνητε ἐπὶ αἰτημάτων περὶ συνταξιοδοτήσεως βάσει τοῦ προισχύσαντος νόμου.

Περιπτώσεις κριθεῖσαι ὑφ' ὑμῶν, ἐφ' ὧν ἐξεδόθησαν ἀποφάσεις, δεχθεῖσαι ἀντιθέτως πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Α. Π. γενόμενα δεκτά, ὅτι τὸ εἰς σύνταξιν δικαίωμα παρεγράφη, δέον ὅπως ἀναθεωρηθῶσι τῇ αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων. Ἡ ἔναρξις τῆς καταβολῆς τῆς ἀναγνωρισθησομένης συντάξεως εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας δέον νὰ ὁρισθῇ βάσει τῆς ἀπορριφθείσης ἀρχικῆς αἰτήσεως, ἐφ' ὅσον ἡ περὶ ἀναθεωρήσεως αἴτησις ὑπεβλήθη ἐντὸς τῆς πενταετίας τῶν ἄρθρων 46 § 5 τοῦ νόμου 6298/1934 καὶ 10 § 6 ἐδάφ. τελευταῖον τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀπορριπτικῆς ἀποφάσεως, ἄλλως βάσει τῆς περὶ ἀναθεωρήσεως αἰτήσεως ὑπὸ τὸν περιορισμὸν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 29 § 5α τοῦ ἀνωτέρω νόμου.

Ἐν σχέσει πρὸς τὰς τυχὸν ἐγερθείσας ἀγωγὰς ἐνδείκνυται ὁ συμβιβασμός, ἐφ' ὅσον τὸ εἰς σύνταξιν δικαίωμα τῶν ἐναγόντων δὲν ἔχει παραγραφῇ. (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 37/1959 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.*).

Ἔννοια τοῦ ἀπόρου καὶ ἀνικήρου συζύγου ὡς προϋποθέσεως προσαυξήσεως τῆς συντάξεως τῆς συζύγου του καὶ ἀπονομῆς αὐτῷ συντάξεως λόγῳ θανάτου αὐτῆς : Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 76/1958 ἐγκυκλ. διαταγῆς ἡμῶν, δι' ἧς ἐκοινοποιήσαμεν τὴν ὑπ' ἀριθ 81/1958 γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ἐγένετο δεκτόν, ὅτι συνταξιοῦχος ἔγγαμος γυνὴ δικαιοῦται προσαυξήσεως τῆς συντάξεώς της, κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951, διὰ τὸν ἄπορον καὶ ἀνάπηρον σύζυγόν της. Ἐν συνεχείᾳ διὰ τῆς, εἰς ἀπάντησιν σχετικοῦ ἐρωτήματος, ὑπ' ἀριθ. 38129/796/21.5.1958 διαταγῆς ἡμῶν, ἐπεξηγοῦντες τὴν ἀνωτέρω ἐγκύκλιον, ἐγνωρίσαμεν εἰς τὸ Ὑποκατάστημα Ἀθηνῶν, ὅτι διὰ τὴν χορήγησιν τῆς προσαυξήσεως ταύτης ἀνάπηρος νοεῖται ὁ ἀνίκανος πρὸς πᾶσαν βιοποριστικὴν ἐργασίαν.

Ἤδη, κατόπιν ὑποβληθέντων ἡμῖν ἐρωτημάτων περὶ τοῦ ἐν λόγῳ θέματος, τροποποιοῦντες ἐν μέρει καὶ συμπληροῦντες τὰς προγενεστέρας διαταγάς μας, γνωρίζομεν τὰ ἀκόλουθα:

Καίτοι, κατὰ τὴν ἀνωτέρω γνωμοδότησιν, διὰ νὰ τύχῃ ἡ σύζυγος προσαυξήσεως τῆς συντάξεώς της, ἀρκεῖ ὁ σύζυγός της νὰ μὴ δύναται νὰ ἀσκῇ ἐπάγγελμά τι, ἐν τούτοις ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 3 § 8, α' καὶ β' τοῦ ἄρθρου 29 καὶ τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 συνάγεται ὅτι, διὰ νὰ γεννηθῇ δικαίωμα προσαυξήσεως τῆς συντάξεως τῆς ἐγγάμου γυναικὸς διὰ τὸν σύζυγόν της, ἀπαιτεῖται νὰ εὑρίσκεται οὗτος εἰς κατάστασιν, οἵα ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ἀπονομὴν εἰς αὐτὸν συντάξεως εἰς περίπτωσιν θανάτου τῆς συζύγου του, ἤτοι δὲν ἀρκεῖ νὰ εἶναι οὗτος ἀνάπηρος, ἀλλὰ δέον νὰ εἶναι καὶ ἄπορος καὶ ταυτοχρόνως ἡ συντήρησίς του νὰ βαρύνῃ κυρίως τὴν σύζυγόν του.

Ὅτι δέον νὰ εἶναι καὶ ἄπορος συνάγεται ἐξ ὅλων τῶν διατάξεων, βάσει τῶν ὁποίων παρέχεται ἀσφαλιστικὴ προστασία εἰς σύζυγον, ὡς ἐμμέσως ἠσφαλισμένον ἐκ τῆς συζύγου του. Ἄλλωστε δὲν θὰ ἦτο σύμφωνον πρὸς τὸν σκοπόν, δι' ὃν χορηγεῖται ἡ ἐν λόγῳ προσαύξησις, ἐὰν ἐχορηγεῖτο καὶ διὰ τὸν σύζυγον, ὅστις ἦτο μὲν ἀνάπηρος, ἀλλὰ ἠδύνατο νὰ συντηρήσῃ ἑαυτόν, οὐδὲ εἶναι νοητὴ προστασία τοῦ συζύγου ἐκ μέρους τῆς συζύγου του, ὅταν οὗτος προσπορίζεται τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἐξ ἰδίων προσόδων.

Ἐκτὸς τῆς ἀπορίας ἀπαιτεῖται καὶ νὰ συντηρῆται οὗτος κατὰ κύριον λόγον ὑπὸ τῆς συνταξιούχου συζύγου του, διότι δὲν δύναται νὰ νοηθῇ, οὐδὲ εἶναι σκόπιμος χορήγησις προσαυξήσεως διὰ μέλος οἰκογενείας, τὸ ὁποῖον δὲν ἐπιβαρύνει τὸν συνταξιοῦχον.

Ἐπειδὴ ἐξ ὑποβληθέντων ἐρωτημάτων παρ' ἑνίων Ὑποκαταστημάτων καὶ παραπόνων παρ' ἠσφαλισμένων προκύπτει, ὅτι γεννῶνται ἀμφιβολίαι, τόσον ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀ-

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 99.

πόρου, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀναπήρου συζύγου, ἀφ' ἑνὸς διὰ τὴν χορήγησιν τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω προσαυξήσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τὴν ἀπονομὴν εἰς αὐτὸν συντάξεως λόγῳ θανάτου τῆς συζύγου του, παρέχομεν τὰς κάτωθι ὁδηγίας:

α) Ἄπορος κατ' ἀρχὴν θεωρεῖται ὁ μὴ ἔχων προσόδους, εἴτε ἐκ τῆς ἐργασίας του, εἴτε ἐκ τῆς περιουσίας του καί, ὡς ἐκ τούτου, στερούμενος τῶν μέσων συντηρήσεώς του, ἔχει ἀνάγκην οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως παρ' ἄλλων, διὰ νὰ συντηρηθῇ. Ἐξ αὐτοῦ συνάγεται, ὅτι ἡ ἀπορία προϋποθέτει κατ' ἀρχὴν ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν σχετικὴν ἢ ἀπόλυτον καὶ ἐκ δευτέρου στέρησιν περιουσίας ἢ ἐπὶ ὑπάρξεως τοιαύτης τὸ ἐξ αὐτῆς εἰσόδημα νὰ εἶναι ἐλάχιστον, ὥστε νὰ μὴ ἐπαρκῇ, οὐδὲ διὰ στοιχειώδη συντήρησιν. Ὁ δυνάμενος νὰ ἐργάζηται, ἀλλὰ μὴ εὑρίσκων ἐργασίαν, δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ἄπορος, ὡς νοεῖται οὗτος ἐν τῇ ἀσφαλίσει, καθόσον δὲν δύναται νὰ καλυφθῇ ἡ ἀνεργία διὰ τῆς παροχῆς συντάξεως.

Διὰ νὰ κριθῇ συνεπῶς, ἐὰν ὁ σύζυγος ἠσφαλισμένος τυγχάνῃ ἢ μὴ ἄπορος, δέον νὰ προηγῆται ἡ διαπίστωσις ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν καὶ ἀκολούθως νὰ ἐξακριβοῦται, ἐὰν ἔχῃ περιουσίαν καὶ ποῖαι αἱ ἐξ αὐτῆς πρόσοδοι, χωρὶς νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν, ἐὰν ἔχουν προσόδους ἡ σύζυγός του ἢ τὰ τέκνα του.

Ἁρμόδιος δὲ διὰ νὰ κρίνῃ τὴν ἀπορίαν, ὡς προϋποθεσιν προσαυξήσεως ἢ ἀπονομῆς συντάξεως, εἶναι ὁ καὶ ἁρμόδιος διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῶν δικαιωμάτων τούτων Διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος, ὅστις ἀποφαίνεται κατὰ τὴν κρίσιν του βάσει ὅλων τῶν ὑπ' ὄψιν του στοιχείων. Τὰ προσκομιζόμενα ἔγγραφα δημοσίων ἢ δημοτικῶν Ἀρχῶν δέον νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν ὡς ἐνδεικτικὰ στοιχεῖα, ἀλλὰ δὲν ἀποτελοῦν ἀπόδειξιν τῆς κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἀπορίας (ἄρθρον 14 § 3 Κ.Α.Α.).

Ἐὰν ἐκ τῶν ὑποβαλλομένων δικαιολογητικῶν δὲν ἀποδεικνύηται ἡ ἀπορία, δύναται ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος νὰ διατάξῃ τὴν ἐνεργειὸν σχετικῆς ἐρεύνης διὰ τῶν ὀργάνων τοῦ Ἱδρύματος ἢ νὰ ζητήσῃ πληροφορίας παρὰ δημοσίας ἢ δημοτικῆς Ἀρχῆς περὶ τῆς οἰκονομικῆς αὐτοῦ καταστάσεως.

β) Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀναπηρίας, ὡς τυγχάνει ὑμῖν γνωστόν, αὕτη καθορίζεται εἰς τὸ ἐδάφ. α' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951.

Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην, ἐὰν τυγχάνῃ ἢ οὐ ἀνάπηρος, θὰ ἐξετάζηται ὁ σύζυγος τῆς ἠσφαλισμένης, προκειμένου νὰ προσαυξηθῇ ἡ σύνταξις τῆς συζύγου του ἢ νὰ τύχῃ οὗτος συντάξεως λόγῳ θανάτου αὐτῆς.

Δὲν ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι οὗτος ἀνίκανος πρὸς πᾶσαν βιοποριστικὴν ἐργασίαν, οὐδὲ νὰ εἶναι τελείως ἀνίκανος πρὸ ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος του, ἀλλ' ἀρκεῖ λόγῳ παθήσεως ἢ βλάβης (σωματικῆς ἢ πνευματικῆς) νὰ μὴ ἔχῃ τὴν δυνατότητα νὰ κερδίζῃ, ἀσκῶν τὸ ἐπάγγελμά του ἢ ἄλλο παρεμφερές, πλέον τοῦ 1/3 ἐκείνου, ὅπερ συνήθως κερδίζει ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ καὶ ἐπαγγελματικῇ κατηγορίᾳ ὑγιὴς ἄνθρωπος τῆς αὐτῆς μορφώσεως.

Διὰ τὴν τοιαύτην κρίσιν πρέπει νὰ γνωματεύῃ ἡ ἁρμοδία ὑγειονομικὴ ἐπιτροπὴ ὅτι ὑπάρχει ἀνικανότης πρὸς ἐργασίαν ἄνω τῶν 66,66 ο/ο διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός του ἢ παντὸς ἄλλου παρεμφεροῦς. Ἐὰν ἡ τοιαύτη ἀνικανότης καὶ ἐπομένως ἡ ἀδυναμία τοῦ κρινομένου νὰ κερδίζῃ τὸ ἐλάχιστον ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπόμενον ποσὸν δὲν διαρκῇ, κατ' ἰατρικὴν πρόβλεψιν, τοὐλάχιστον ἓξ μῆνας, δὲν ὑπάρχει ἀναπηρία ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου.

γ) Πέραν τῶν ἀνωτέρω δύο στοιχείων ἀπορίας καὶ ἀναπηρίας, ὡς ἀνωτέρω ἐκτίθεται, ἀπαιτεῖται καὶ συντήρησις κατὰ κύριον λόγον.

Πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς ὑπάρξεως τῆς προϋποθέσεως ταύτης, ἐφ' ὅσον ὁ σύζυγος θὰ εἶναι ἄπορος καὶ ἀνάπηρος καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶναι βέβαιον, ὅτι συντηρεῖται παρ' ἄλλου, δέον νὰ ἐξετάζηται, ἐὰν ὁ συντηρῶν τοῦτον εἶναι ἡ σύζυγός του, ἐὰν δὲ ὑπάρχουν πλείονες, οἵτινες συνεισφέρουν διὰ τὴν συντήρησίν του, ἐξεταστέον τυγχάνει, ἐὰν ἡ σύζυγός του εἶναι ἡ ἐπιβαρυνομένη κατὰ τὸ μεγαλύτερον ποσοστόν. (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 38/1959 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.*).

Ὑπολογισμὸς εἰσφορῶν τῶν ἠθοποιῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α.: Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 189/1956 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱδρύματος (συνεδρίασις 7/31.1.1956) ἀπεφασίσθη, ὅπως διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν εἰσφορῶν τῶν ἠθοποιῶν κλπ. καλλιτεχνῶν λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν μειωμέναι αἱ ἀποδοχαὶ αὐτῶν κατὰ 50 ο/ο διὰ τὰς θήλεις καὶ κατὰ 25 ο/ο διὰ τοὺς ἄρρενας ἠσφαλισμένους, ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς σχετικῆς συμβάσεως ἐργασίας προκύπτει, ὅτι τὰ ἔξοδα ἐνδύσεως κλπ. ἀποτελοῦν πραγματικὰς δαπάνας, αἵτινες βαρύνουν αὐτοὺς τοὺς ἰδίους ἠσφαλισμένους.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐστηρίχθη εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 19549 ἀπόφασιν τοῦ Ὑφυπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, δι' ἧς διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ παρὰ τῶν ἠθοποιῶν ὀφειλομένου φόρου εἰσοδήματος ἐκπίπτεται ἐκ τῶν ἀποδοχῶν των ποσοστὸν μέχρι 50 ο/ο διὰ τὰς γυναῖκας καὶ μέχρις 25 ο/ο διὰ τοὺς ἄνδρας, ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς σχετικῆς συμβάσεως ἐργασίας προκύπτει, ὅτι τὰ ἔξοδα ἐνδύσεως καὶ σκηνικῆς ἐμφανίσεως τούτων βαρύνουν τοὺς ἰδίους.

Ἤδη διὰ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 6 τῆς ὑπ' ἀριθ. 560/1957 πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης διὰ τοῦ ν.δ. 3765/1957 (Φ.Ε.Κ. Α' 196/10.9.1957), ὁρίζονται τὰ ἑξῆς, προκειμένου περὶ τῶν ἐκπτώσεων διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ φόρου εἰσοδήματος τῶν ἀνωτέρω: «Ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἠθοποιῶν, τῶν σκηνοθετῶν, τῶν καλλιτεχνῶν τῶν κέντρων διασκεδάσεως, ὡς καὶ τῶν ἐκτελεστῶν μουσικῶν, ποσοστὸν 50 ο/ο τοῦ καθαροῦ ποσοῦ αὐτῶν πρὸς κάλυψιν ἐπαγγελματικῶν δαπανῶν».

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω δέον ὅπως αἱ διατάξεις αὗται ἐφαρμοσθοῦν, ὡς ἔχουν, καὶ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσπραττομένων εἰσφορῶν, ἀφ' ἧς ἰσχυσεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 560/1957 πρᾶξις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τροποποιουμένης ἀναλόγως τῆς ὑπ' ἀριθ. 189/1956 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου. (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 15/1959 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.*).

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 28ΗΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν. δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 16, 1062) ὁρίζει τὰ ἑξῆς : 1) Οἱ μισθωτοί, ἀπασχολούμενοι κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς κατωτέρω ἀναφερομένας ἑορτὰς δικαιοῦνται τῆς ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 25825/1951 ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας (ΕΕΔ 12, 384) προβλεπομένης προσαυξήσεως ἐξ 75ο/ο κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν ἐν λόγῳ ἀποφάσεων, ὡς αὗται ἰσχύουσι σήμερον, ὁριζόμενα.

2) Ὡς ἐξαιρέσιμοι ἑορταί, καθ' ἃς παρέχεται κατὰ τὰ ἀνωτέρω προσαύξησις, νοοῦνται : α) Ἡ τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, β) ἡ τῆς 25ης Μαρτίου, γ) ἡ τῆς Δευτέρας τοῦ Πάσχα, δ) ἡ τῆς 1ης Μαΐου καὶ ε) ἡ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου. Ἐκ τούτων κατὰ τὴν 1ην Μαΐου καὶ 28ην Ὀκτωβρίου ἡ ἀπασχόλησις τῶν μισθωτῶν ὑπόκειται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐργοδότου.

3) Εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς, τοὺς μὴ ἀπασχοληθέντας ἐκ λόγων μὴ ὀφειλομένων εἰς τούτους κατὰ τὰς ἐν παραγράφῳ 2 ἡμέρας, καταβάλλεται δι' ἑκάστην τούτων ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἡμερομίσθιον τῶν ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως.

4) Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος δύνανται νὰ τροποποιηθοῦν κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς νῦν τροποποιεῖται, διαγραφομένην διαδικασίαν.

Ἡ ἀνωτέρω διάταξις ἐπανέλαβε τὰς εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀπὸ 8/14 Μαρτίου 1930 π. δ. «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως» καθιερωθείσας ὡς ἑορτασίμους ἡμέρας, κατὰ τὰς ὁποίας κατ' ἀρχὴν ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἐν τῷ Κράτει ὁπαδοὺς παντὸς θρησκεύματος πᾶσα βιομηχανική, βιοτεχνικὴ καὶ ἐμπορικὴ ἐργασία (ἐπιφυλασσομένων τῶν ἐν τῷ ν. δ/γματι ἐξαιρέσεων), προσέθεσεν ὅμως καὶ τὴν 1ην Μαΐου καὶ 28ην Ὀκτωβρίου ὄχι ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, ὅτι καὶ κατ' αὐτὰς ἀπαγορεύεται, ὡς κατὰ τὰς λοιπάς, ἡ ἐργασία, ἀλλὰ διὰ νὰ καθορίσῃ τὰς ἐκ τῆς παροχῆς ἢ μὴ κατὰ ταύτας ἐργασίας συνεπείας.

Αἱ ἡμέραι αὗται (1η Μαΐου καὶ 28η Ὀκτωβρίου) ἐξ οὐδεμιᾶς ἄλλης διατάξεως θεωροῦνται μὴ ἐργάσιμοι (Α. Π. 416/1951, ΕΕΔ 11, 144, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 10, 728, ἔνθα καὶ ἡ Σ. Ε. 810/1954).

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προκύπτουν τὰ ἑξῆς : Προκειμένου περὶ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου, ἡ ὁποία καὶ ἐνδιαφέρει ἤδη, ἡ ἀπασχόλησις τῶν μισθωτῶν κατ' αὐτὴν ἀπόκειται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐργοδότου. Ἂν ὁ ἐργοδότης δὲν ἀπασχολήσῃ τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ, διὰ τοὺς ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβομένους δὲν προκύπτει βεβαίως ἐλάττωσις τοῦ μισθοῦ των κατὰ τὸ διὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἀντιστοιχοῦν ποσόν, ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτοὺς ἀπορρέει ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου εἰς καταβολὴν ποσοῦ ἴσου πρὸς τὸ ἡμερομίσθιόν των ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως.

Ὡς καταβλητέον ἡμερομίσθιον δὲν νοεῖται τὸ νόμιμον μόνον, ἤτοι τὸ καθοριζόμενον διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἄλλης κανονιστικῆς πράξεως, ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς ἀμείβεται διὰ ποσοῦ πέραν τοῦ νομίμου (καὶ τοῦτο ἐπιτρέπεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ν. δ. 3239/1955, ΕΕΔ 17, 916), ἀλλὰ τὸ πράγματι καταβαλλόμενον (οὕτω καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 28184/3883/1959 ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ΕΕΔ 18, 519).

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἑρμηνευτικὴν γνώμην τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας (ἄνω ἐγκύκλιος) ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν δι' ἡμερομισθίων ἀμειβομένων εἶναι καὶ οἱ κατ' ἀποκοπήν, ἐπὶ ποσοστοῖς, φιλοδωρήμασι καὶ γενικῶς οἱ ἐπὶ οἱῳδήποτε συστήματι ἀμοιβῆς πληρωνόμενοι μισθωτοί, πλὴν τῶν ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβομένων, καὶ τοῦτο διότι ἡ διάταξις ἀπέβλεψεν εἰς τοὺς μισθωτούς, τῶν ὁποίων αἱ ἐτήσιαι ἀποδοχαὶ ἐπηρεάζονται ἐκ τῶν ἡμερῶν ἀπασχολήσεως καὶ δὴ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερῶν ἀργίας, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβομένους.

Τοῦτο προκύπτει πράγματι ἐκ τοῦ σκοποῦ τῆς διατάξεως, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξεν, ἵνα κατὰ τὰς μεγάλας θρησκευτικὰς καὶ ἐθνικὰς ἑορτὰς ὁ ἐργάτης ἀπερίσπαστος δυνηθῇ νὰ μετάσχῃ εἰς τὸν κατ' αὐτὰς πανηγυρικὸν χαρακτῆρα, ἔχων ἐξασφαλίσει τὰ πρὸς τοῦτο οἰκονομικὰ μέσα (βλέπε τὸ σκεπτικὸν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ΕΕΔ 15, 976, μετὰ τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὁποίας ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 746/1957 ἀποφάσεώς του, ΕΕΔ 16, 443, δι' ἔλλειψιν νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, εἰσήχθη ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ν. δ. 3755/1955, κατοχυρώσασα τὰ διὰ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὁρισθέντα (βλέπε εἰσηγητ. Ἔκθεσιν, ΕΕΔ 16, 1069).

Εἰς τὴν περίπτωσιν ἤδη, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἐργοδότης ἤθελεν ἀπασχολήσει τοὺς μισθωτούς του κατὰ τὴν 28ην Ὀκτωβρίου, εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους θὰ καταβάλῃ βεβαίως τὸ συμφωνηθὲν διὰ τὴν ἐργασίαν ἐκ τῆς συμβάσεως ἢ ἄλλως τὸ νόμιμον ἡμερομίσθιον, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει συμφωνηθῇ ὑπέρτερον αὐτοῦ, καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ καὶ τὴν ἐξ 75ο/ο προσαύξησιν τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 25825/1951 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ἡ ὁποία ὅμως θὰ ὑπολογισθῇ ὄχι ἐπὶ τοῦ πράγματι καταβαλλομένου (ὑπὲρ τὸ νόμιμον) ἡμερομισθίου, ἀλλὰ τοῦ δι' ἑκάστην περίπτωσιν νομίμου, οὐδέποτε ὅμως ὀλιγωτέρου, συντρεχουσῶν τῶν νομίμων προϋποθέσεων, τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου, ὡς καθορίζεται διὰ τῆς ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 949).

Προκειμένης ἐργασίας μισθωτοῦ, ὁ ὁποῖος ἀμείβεται διὰ μηνιαίου μισθοῦ, οὗτος δικαιοῦται νὰ λάβῃ μόνον τὴν ἐξ 75ο/ο προσαύξησιν, ἡ ὁποία

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί καθιερώσεως ἐκ περιτροπῆς Κυριακῆς ἀργίας εἰς τὰ ἑστιατόρια, ζυθεστιατόρια, οἰνομαγειρεῖα καὶ μαγειρεῖα τῆς πόλεως Σάμου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 222 τῆς 12 Ὀκτωβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ Π. Διατάγματος τῆς 8/14 Μαρτίου 1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως», τοῦ ἄρθρου 9 § 3 τοῦ ν.δ. 3755/1957 «περὶ αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν κλπ.», τὴν ἀπὸ 8.10.1958 αἴτησιν τῶν οἰνομαγείρων Δήμου Σαμίων, διαβιβασθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3955/7.11.1958 ἀναφορᾶς τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Σάμου, τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3853/11.10.1958 σύμφωνον γνώμην τοῦ ἐν λόγῳ Ἐπαγγελματικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Σάμου, τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1098/8.2.1959 ἐπίσης σύμφωνον γνώμην τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Σάμου, τὴν ὑπ' ἀριθ. 15/35/779/20.11.1958 ἀναφορὰν τῆς Διευθύνσεως Χωροφυλακῆς Σάμου, συντηρούσης, ὅπως καθιερωθῇ ἡ αἰτουμένη ἐκ περιτροπῆς ἀργία, τῶν ὑπ' ἀριθ. 14111/20.11.1958 καὶ 7276/12.6.1959 ἀναφορῶν τῆς Νομαρχίας Σάμου, ἐπίσης συντηρούσης σχετικῶς μὲ τὸ ἐν λόγῳ θέμα, τὴν ἀπὸ 5.8.1959 γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Διακανονισμοῦ Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 443/1959 τοιαύτης τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν ἐκ περιτροπῆς Κυριακὴν ἀργίαν διὰ τὰ ἑστιατόρια, ζυθεστιατόρια, οἰνομαγειρεῖα καὶ μαγειρεῖα τῆς πόλεως Σάμου, τῆς ἀκολουθουμένης σειρᾶς καθοριζομένης ὑπὸ τῆς οἰκείας τοπικῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Βασιλικῇ Προεδρείᾳ Ρώμης τῇ 17 Σεπτεμβρίου 1959

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως μερικῆς Κυριακῆς ἀργίας διὰ τὰ παντοπωλεῖα, κρεοπωλεῖα, κουρεῖα, ραφεῖα, ὑποδηματοποιεῖα, ὀπωροπωλεῖα καὶ ἐμπορικὰ καταστήματα τῆς κωμοπόλεως Βοχαϊκοῦ.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 222 τῆς 12 Ὀκτωβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: α) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ Π. Δ/γματος τῆς 8/14 Μαρτίου 1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως», β) τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 § 3 τοῦ ν.δ. 3755/1957 «περὶ αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν κλπ.», γ) σχετικὴν αἴτησιν τῶν ἐπαγγελματοβιοτεχνῶν Βοχαϊκοῦ, δ) τὴν ὑπ' ἀριθ. 6/24.1954 σύμφωνον γνώμην τοῦ Σ. Χ. Βραχατίου Κορινθίας, ε) τὴν ὑπ' ἀριθ. 20894/12.7.1958 ὁμοίαν τῆς Νομαρχίας Κορινθίας, στ) τὴν ὑπ' ἀριθ. 20/2.2.1959 ἐπίσης σύμφωνον γνώμην τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Κορίνθου, ζ) τὴν ἀπὸ 27.4.1959 γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Διακανονισμοῦ Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ η) τὴν ὑπ' ἀριθ. 417/1959 τοιαύτην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν μερικὴν Κυριακὴν ἀργίαν, τοῦ ἀνοίγματος ἐπιτρεπομένου μετὰ τὸ πέρας τῆς θείας λειτουργίας καὶ μέχρι τῆς 1ης μ.μ., εἰς τὰ παντοπωλεῖα, κρεοπωλεῖα, κουρεῖα, ραφεῖα, ὑποδηματοποιεῖα, ὀπωροπωλεῖα καὶ ἐμπορικὰ καταστήματα τῆς κωμοπόλεως Βοχαϊκοῦ.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Βασιλικῇ Προεδρείᾳ Ρώμης τῇ 17 Σεπτεμβρίου 1959

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Κ.Λ.Π.

4304]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων

Περὶ ἐπιτάξεως ἐργασίας προσωπικοῦ τῶν σιδηροδρομικῶν δικτύων τῆς χώρας καὶ ἄλλων μεταφορικῶν καὶ συγκοινωνιακῶν μέσων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 354 τῆς 13 Ὀκτωβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰ ὑπ' ἀριθ. 1/13.10.1959 καὶ 4168/118/1954 ἀπὸ 13.10.1959 ἐγγραφα τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Πειραιῶς, δι' ὧν γνωρίζει ἡμῖν, ὅτι τὰ μέλη τῆς ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Σιδηροδρομικῶν «Ἀριστοτέλης ὁ νέος» καὶ δὴ τὸ προσωπικὸν ἕλξεως (μηχανοδηγοί καὶ θερμασταί), ὡς καὶ τὸ τοῦ Κεντρικοῦ Ἐργοστασίου Πειραιῶς, κατέρχονται εἰς ἀλλεπαλλήλους περιοδικὰς στάσεις ἐργασίας κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 14.10.1959 μέχρι καὶ τῆς 17.10.1959.

2) Τὸ γεγονὸς ὅτι αἱ ὡς ἄνω καθ' ὡρισμέ-

καὶ δι' αὐτὸν ὑπολογίζεται ἐπὶ τοῦ νομίμου μισθοῦ, χωρὶς νὰ τίθεται ζήτημα δικαιώματος καὶ ἄλλου ποσοῦ διὰ τὴν κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἐργασίαν του, ἀφοῦ καὶ διὰ τὰς Κυριακὰς δὲν τίθεται ζήτημα ἄλλου μισθοῦ κατὰ τὴν ὀρθὴν ἄποψιν τῆς τελευταίας ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (276/1959, ΕΕΔ 18, 695).

νας ὥρας τῆς ἡμέρας τμηματικαὶ διακοπαὶ τῆς ἐργασίας παραβλάπτουσι τὰ μέγιστα τὰς πολιτικὰς καὶ στρατιωτικὰς μεταφορὰς ἐπὶ ζημίᾳ τῆς κρατικῆς, οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς τῆς χώρας.

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 2078 ἀπὸ 21.10.1958 ἀπόφασιν τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, δι' ἧς παρεσχέθη ἡμῖν ἔγκρισις τῆς ἐπιτάξεως τῆς προσφερομένης ἐργασίας καὶ τοῦ ἐξυπηρετοῦντος τὰ μέσα τῶν σιδηροδρομικῶν δικτύων τῆς χώρας προσωπικοῦ.

4) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Ἀ. ν. 1986/1939 περὶ ρυθμίσεως ζητημάτων τῆς πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἐπιστρατεύσεως τῆς χώρας, ἀποφασίζομεν:

Ἐπιτάσσομεν διὰ τὸ ἀπὸ 14 Ὀκτωβρίου 1959 μέχρι καὶ 18 Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ. χρονικὸν διάστημα τὴν προσφερομένην ἐργασίαν τοῦ προσωπικοῦ ἕλξεως, μηχανοστασίων καὶ ἐργοστασίων τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ὀκτωβρίου 1959

—

6747]145566]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 18.8.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατριῶν, ἐργατῶν λιθογράφων, κυτιοποιῶν Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 853 τῆς 9 Ὀκτωβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

Τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἡ ἀπὸ 18.8.1959 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατῶν, ἐργατριῶν, λιθογράφων, κυτιοποιῶν Θεσσαλονίκης, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 19.9.1959, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 287 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν Θεσσαλονίκης.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ σήμερον τὴν δεκάτην ὀγδόην Αὐγούστου 1959, ἡμέραν Τρίτην τῆς ἑβδομάδος καὶ ὥραν δεκάτην ἑνάτην ἐν τοῖς Γραφείοις τοῦ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Θεσσαλονίκης ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀριστοτέλους 27, συνελθόντες οἱ ὑπογεγραμμένοι, ἀφ' ἑνὸς μὲν 1) Θωμᾶς Πετρίδης, 2) Κ. Ἀρώνης, ὡς ἐξουσιοδοτημένοι ἐκπρόσωποι τοῦ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Θεσσαλονίκης, ἐκπροσωποῦντος τοὺς ἐργοδότας κυτιοποιοὺς δυνάμει τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ ν. 3239/1955, καὶ ἀφ' ἑτέρου 1) Ἐλευθέριος Σιόπης, 2) Νεόφυτος Νικολετόπουλος, καὶ 3) Σταυρούλα Λιγανατίδου, ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Λιθογράφων Κυτιοποιῶν Ἐργατῶν Θεσσαλονίκης, ἐξουσιοδοτημένοι πρὸς τοῦτο δυνάμει ἀποφάσεων τῶν ἐν ἀπαρτίᾳ γενικῶν συνελεύσεων τῆς 3.3.1959 καὶ 30.7.1959, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἐπισυναπτομένου ἀποσπάσματος πρακτικῶν, παρουσίᾳ καὶ τοῦ Ἀντωνίου Κατσίφα ὡς ἐκπροσώπου τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Θεσσαλονίκης, συνεφώνησαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοὺς ἑξῆς ὅρους:

Ὅρος 1ος

Α' Ἡμερομίσθια ἀρρένων

1ον) Μαθητευόμενοι:

	Δραχ.
Κατὰ τὸ 1ον ἔτος μαθητείας	20
Κατὰ τὸ 2ον ἔτος μαθητείας	25
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν διετίας καὶ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των	32

2ον) Ἐργάται:

α) Οἱ ἐργαζόμενοι εἰς ραπτικὰς μηχανάς, γωνιοκόπανα, ἠλεκτροκινήτους πρέσσας καὶ ἄλλα βοηθητικὰ μηχανήματα, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος ὑπηρεσίας εἰς τὰς ὡς ἄνω ἐργασίας, καὶ ἐφ' ὅσον ἔχουν ἐν τοὐλάχιστον ἔτος γενικῆς προϋπηρεσίας 47,50

β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίας εἰς τὰς ρηθείσας ἐργασίας 50

3ον) Βοηθοὶ τεχνῖται:

Οἱ ἐργαζόμενοι ὡς βοηθοὶ κόπται καὶ ὁδηγοὶ χαρτοκοπτικῶν μηχανῶν 55

(Δὲν λογίζονται τοιαῦτοι οἱ μαθητευόντες εἰς τὰς εἰδικότητας τῆς παρούσης παραγράφου ἄνδρες κατὰ τὸ πρῶτον ἑξάμηνον).

4ον) Τεχνῖται:

Οἱ ὑπεύθυνοι κόπται, ἐφ' ὅσον ἐργάζονται αὐτοτελῶς ἄνευ παρακολουθήσεως καὶ καθοδηγήσεως παρ' ἑτέρου τεχνίτου 65

Β' Ἡμερομίσθια θηλέων

1ον) Μαθητευόμεναι:

Κατὰ τὸ 1ον ἑξάμηνον μαθητείας	19
Κατὰ τὸ 2ον ἑξάμηνον μαθητείας	20
Κατὰ τὸ 3ον ἑξάμηνον μαθητείας	23
Κατὰ τὸ 4ον ἑξάμηνον μαθητείας	25

2ον) Ἀνειδίκευτοι ἐργάτριαι:

Ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσε τὸ 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας της καὶ ἓν ἔτος γενικῆς προϋπηρεσίας τοὐλάχιστον μέχρι συμπληρώσεως δύο ἐτῶν ἐν τῇ ἐργασίᾳ στριφώστρας, πατώστρας, στρωστρας, τσακίστρας, ὡς καὶ ἐκτελούσης βοηθητικὴν ἐργασίαν πάσης φύσεως 36,50

β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν διετοῦς ὑπηρεσίας εἰς τὰς ὡς ἄνω ἐργασίας 37,50

3ον) Εἰδικευμέναι ἐργάτριαι (ἁλίφτρα):

Ἐφ' ὅσον ἔχει συμπληρώσει διετῆ τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν ὡς τοιαύτη 38,50

4ον) Τεχνίτριαι:

Ἡ ὑπεύθυνος κατὰ μπάγκον μπαγκαδόρισα κορδελλιάστρα.

	Δραχ.
α) Μέχρι 5 ἐτῶν συμπληρωμένην ὑπηρεσίαν ὡς τοιαύτη	40
β) Ἀπὸ τοῦ 6ου ἔτους μέχρι τοῦ 9ου συμπληρωμένου ὡς ἄνω	42
γ) Ἀπὸ τοῦ 10ου ἔτους καὶ ἄνω ὡς ἀνωτέρω.	

Ὅρος 2ος

Ἡ ἐν ἑκάστῃ εἰδικότητι ἢ ἐργασίᾳ προϋπηρεσία ἀποδεικνύεται μόνον δι' ὑπευθύνου βεβαιώσεως ἑνὸς κυριοποιοῦ ἐργοδότου, διαθέτοντος ἐργαστήριον μὲ τὰς κατηγορίας ταύτας.

Ἡ βεβαίωσις πρέπει νὰ προσκομίζηται ἅμα τῇ προσλήψει, ἄλλως δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ὀκτωβρίου 1959
Οἱ συμβαλλόμενοι
(ἔπονται αἱ ὑπογραφαί)

—

67502]14555]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 17/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ὑπαλλήλων ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τῆς Η.Ε.Μ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 348 τῆς 8 Ὀκτωβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 14 § 1 καὶ 20 § 1 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 17/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ὑπαλλήλων ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τῆς Η.Ε.Μ.», ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 17/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τῆς «Α.Ε. Ἠλεκτρικὴ Ἑταιρεία Μεταφορῶν» (Η.Ε.Μ.) ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Συλλόγου Ὑπαλλήλων Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας Η.Ε.Μ. ἀφ' ἑτέρου καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

«1. Αἱ κατὰ τὴν ἔναρξιν Ἰσχύος τῆς παρούσης καταβαλλόμεναι εἰς τοὺς ὑπαλλήλους ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τῆς Η.Ε.Μ. βασικαὶ μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ (ἤτοι βασικοὶ μισθοὶ καὶ τὰ μισθολογικὰ κλιμάκια τῆς Ἑταιρείας, πλέον προσαυξήσεων λόγῳ συμπληρώσεως τριετιῶν καὶ λόγῳ ὑπηρεσίας Μετώπου κατὰ τὸ ν.δ. 1799/1942), αὐξάνονται κατὰ τὰ ἀκόλουθα ποσοστά:

α) Διὰ τὸ τμῆμα βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ μέχρι 1.500 δραχμῶν κατὰ ποσοστὸν 9 ο/ο.

β) Διὰ τὸ τμῆμα μηνιαίου μισθοῦ ἀπὸ 1501—2000 δραχ. κατὰ ποσοστὸν 7 ο/ο καὶ

γ) Διὰ τὸ τμῆμα μηνιαίου μισθοῦ ἀπὸ 2001—2500 δραχ. κατὰ ποσοστὸν 6 ο/ο.

2. Ἐπὶ τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω αὐξανομένων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν ὑπολογίζονται καὶ παρέχονται περαιτέρω τὰ ὑπὸ τῶν ἐδαφ. α' καὶ β' τῆς παραγράφου 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 27297/1.1.1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας(*) προβλεπόμενα ἐπιδόματα.

3. Οἱ παραμείναντες καὶ ἐφεξῆς παραμένοντες εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν, ἐλλείψει κενῆς θέσεως ἀνωτέρου τοιούτου, ἐπὶ τριετίαν, λαμβάνουν τὸ ἥμισυ τῆς διαφορᾶς τοῦ μισθοῦ τοῦ ἀνωτέρου βαθμοῦ καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς πενταετίας ὁλόκληρον τὴν διαφοράν.

4) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 23.2.1959 καὶ λήγει τὴν 18.12.1959».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ὀκτωβρίου 1959

—

68131]14750]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, Περιχώρων καὶ Προαστίων κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον 1959 - 1960.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ π. δ/τος τῆς 8/13.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.».

2) Τὰς σχετικὰς γνώμας τῶν οἰκείων Ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν καὶ τῶν Ἐπαγγελματικῶν Ὀργανώσεων τῶν ἐνδιαφερομένων καταστηματαρχῶν καὶ ὑπαλλήλων.

3) Τὴν ἀνάγκην ταχείας ρυθμίσεως τοῦ χειμερινοῦ ὡραρίου ἐργασίας τῶν ὡς ἄνω καταστημάτων, δοθέντος ὅτι τὸ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 34266/7281/14.5.1959 ἀποφάσεως ἡμῶν καθορισθὲν θερινὸν ὡράριον ἔληξε τὴν 17ην τρέχοντος καὶ δέον ἀπὸ τῆς χρονολογίας ταύτης νὰ καθορισθῇ νέον τοιοῦτον.

4) Τὸ γεγονὸς ὅτι ὑπὸ ψηφισθέντος ἤδη ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος γ. δ/τος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων» προβλέπεται ἡ παροχὴ ἡμῖν ἐξουσιοδοτήσεως διὰ τὸν καθορισμὸν μεταμεσημβρινῆς ἀργίας τῶν καταστημάτων κατὰ μίαν ἐργάσιμον ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, ἐπὶ ἀναλόγῳ αὐξήσει τῶν ὡρῶν ἐργασίας τῶν λοιπῶν ἡμερῶν.

Ἀποφασίζομεν

Καθορίζομεν τὰς ὥρας πρωϊνοῦ ἀνοίγματος, μεσημβρινῆς διακοπῆς καὶ ἑσπερινοῦ κλεισίματος καὶ ἑβδομαδιαίας μεταμεσημβρινῆς ἀργίας τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, Περιχώρων καὶ Προαστίων κατὰ τὴν ἐν ὄψει χειμερινὴν περίοδον, ἤτοι ἀπὸ 19 Ὀκτωβρίου 1959 μέχρι 14 Μαΐου 1960, ὡς ἀκολούθως:

Ι. Ἐμπορικὰ καταστήματα

1) Ἐμπορικὰ καταστήματα κείμενα ἐντὸς τῆς περιφερείας τῶν Δήμων Ἀθηναίων καὶ Πειραιῶς.

Καθ' ἑκάστην, πλὴν Σαββάτου, ἀπὸ 8.30 π.μ. μέχρι 1.30' μ.μ. καὶ ἀπὸ 4 μέχρι 7.30' μ.μ. Ἔκαστον Σάββατον ἀπὸ 8.30' π.μ. μέχρι 2.30' μ.μ.

2) Ἐμπορικὰ καταστήματα κείμενα εἰς τοὺς πέριξ τῆς περιφερείας τῶν Δήμων Ἀθηναίων καὶ Πειραιῶς Δήμους, Κοινότητας καὶ Συνοικισμούς.

Καθ' ἑκάστην, πλὴν Σαββάτου, ἀπὸ 8.30' π.μ.

(*) ΕΕΔ 14, σελ. 166.

μέχρι 1 μ.μ. καὶ ἀπὸ 4 μέχρι 8 μ.μ. Ἔκαστον Σάββατον ἀπὸ 8.30' π.μ. μέχρι 2.30' μ.μ.

3) Ἐμπορικὰ καταστήματα Προαστίων.

Χαλανδρίου, Ψυχικοῦ, Φιλοθέης, Ἀμαρουσίου, Πεντέλης, Μελισσίων, Μαγκουφάνας, Κηφισιᾶς, Ν. Ἐρυθραίας, Παραδείσου, Πολυδρόσου, Ν. Φιλοθέης, Ν. Κηφισιᾶς, Ἐκάλης, Π. Φαλήρου, Καλαμακίου, Γλυφάδας, Βούλας κλπ.

Καθ' ἑκάστην, πλὴν Σαββάτου, ἀπὸ 8 π.μ. μέχρι 1 μ.μ. καὶ ἀπὸ 4 μέχρι 8 μ.μ. Ἔκαστον Σάββατον ἀπὸ 8 π.μ. μέχρι 2.30' μ.μ.

Ὡς ἐμπορικὰ καταστήματα διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων ὡρῶν ἐργασίας νοοῦνται τὰ καταστήματα πωλήσεως ὑφασμάτων, ψιλικῶν, εἰδῶν ἐνδύσεως καὶ ὑποδήσεως, ὑαλικῶν, εἰδῶν οἰκιακῆς χρήσεως, ἠλεκτρικῶν εἰδῶν, εἰδῶν χρωμάτων, γενικοῦ ἐμπορίου κλπ., πλὴν τῶν κατωτέρω εἰδικῶν κατηγοριῶν καταστημάτων, ὡς καὶ ἐκείνων, ὧν τὸ ὡράριον ἐργασίας καθορίζεται δι' εἰδικῶν ἀποφάσεων ἡμῶν (φαρμακεῖα, καταστήματα τροφίμων, λαχανοπωροπωλεῖα λιανικῆς πωλήσεως), κουρεῖα, πρατήρια χονδρικῆς πωλήσεως σιγαρέττων, καταστήματα ζυχαρωδῶν προϊόντων κλπ.

II. Εἰδικαὶ κατηγορίαι καταστημάτων

1) Καταστήματα χονδρικῆς πωλήσεως τροφίμων Ἀθηνῶν καὶ Προαστίων.

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 8 π.μ. μέχρι 4 μ.μ.

Κατὰ τὰς μεσημβρινὰς ὥρας οἱ καταστηματάρχαι ὑποχρεοῦνται, ὅπως παρέχωσι διαδοχικῶς εἰς τὸ προσωπικόν των ἡμίωρον ἀνάπαυσιν διὰ τὸ γεῦμα αὐτοῦ.

2) Καταστήματα οἰκοδομησίμων ὑλῶν καὶ σιδήρων καὶ μετάλλων Ἀθηνῶν.

Καθ' ἑκάστην, πλὴν Τετάρτης καὶ Σαββάτου, ἀπὸ 8.30' π.μ. μέχρι 1.30' μ.μ. καὶ ἀπὸ 3.30' μέχρι 6.30' μ.μ. Ἐκάστην Τετάρτην καὶ Σάββατον ἀπὸ 8 π.μ. μέχρι 3 μ.μ.

3) Καταστήματα χονδρικῆς πωλήσεως λαχανικῶν καὶ ὀπωρικῶν Πειραιῶς.

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 6 π.μ. μέχρι 2. μ.μ.

4) Ξυλεμπορικὰ καταστήματα Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς.

Ὡς πρὸς τὰ καταστήματα ταῦτα θὰ ἐξακολουθήσῃ ἐφαρμοζόμενον διὰ μὲν τὰ πρῶτα τὸ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 68270/12706/21.10.1957 ἡμετέρας ἀποφάσεως καθορισθὲν ὡράριον ἐργασίας, διὰ δὲ τὰ δεύτερα τὸ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 553/123/5.1.1959 ὁμοίας μας καθορισθὲν τοιοῦτον.

5) Καταστήματα ἀποικιακῶν καὶ ἐγχωρίων ἀλεύρων καὶ δημητριακῶν Πειραιῶς.

Καθ' ἑκάστην, πλὴν Σαββάτου, ἀπὸ 8 π.μ. μέχρι 1 μ.μ. καὶ ἀπὸ 3 μέχρι 6 μ.μ. Ἔκαστον Σάββατον ἀπὸ 8 π.μ. μέχρι 2 μ.μ.

6) Καταστήματα ἀκατεργάστων σιδήρων καὶ μετάλλων Πειραιῶς.

Καθ' ἑκάστην, πλὴν Σαββάτου, ἀπὸ 8 π.μ. μέχρι 4 μ.μ. Ἔκαστον Σάββατον ἀπὸ 8 π.μ. μέχρι 2 μ.μ.

7) Καταστήματα σιδηρικῶν καὶ ναυτιλιακῶν εἰδῶν, κιγκαλερίας καὶ μπαχαρικῶν, χρωμάτων καὶ χημικῶν εἰδῶν Πειραιῶς.

Καθ' ἑκάστην, πλὴν Σαββάτου, ἀπὸ 8 π.μ. μέχρι 1 μ.μ. καὶ ἀπὸ 3.30' μέχρι 7 μ.μ. Ἔκαστον Σάββατον ἀπὸ 8 π.μ. μέχρι 2 μ.μ.

III. 1. Ἡ διὰ τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα τῆς παραγράφου 1 τῆς παρούσης καθοριζομένη μεταμεσημβρινὴ ἀργία τοῦ Σαββάτου δὲν ἐφαρμόζεται κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 30ῆς Νοεμβρίου μέχρι 31ης Δεκεμβρίου ἑ.ἔ., ὡς καὶ κατὰ τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδα τοῦ προσεχοῦς ἔτους.

2. Ὡσαύτως, κατὰ τὸ ἀπὸ 30 Νοεμβρίου μέχρι 20 Δεκεμβρίου χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ δὲν ἐφαρμόζεται ἡ ὡς ἄνω ἡμιαργία τοῦ Σαββάτου, τὸ ἑσπερινὸν κλείσιμον τῶν ὡς ἄνω καταστημάτων θὰ γίνεται καθ' ἑκάστην κατὰ ἡμίσειαν ὥραν ἐνωρίτερον, πλὴν τοῦ Σαββάτου.

3. Κατὰ τὰς παραμονὰς ἐξαιρέσιμων ἑορτῶν, καθ' ἃς τὰ ὡς ἄνω καταστήματα τὴν ἑπομένην παραμένουν κλειστά, τὸ ἑσπερινὸν κλείσιμον παρατείνεται ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ὀκτωβρίου 1959

—

59336]Δ 730]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως Κανονισμοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ πρώην Ἐθνικῆς Τραπέζης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 862 τῆς 16 Ὀκτωβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ν. 2868/1922. 2) Πρότασιν τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης (πρώην) Ἐθνικῆς, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3036/556/1959 ἀναφορᾶς τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου (ἀριθ. πρωτ. Υ.Ε. 42962/2636/1959. 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 11055/1959 ἀναφορὰν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος. 4) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 201/1959, συνεδρίασις 48ὴ τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 24.8.1959. 5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 4619/1959 ἀναφορὰν τοῦ Ταμείου Συντάξεων τοῦ Προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης (πρώην) Ἐθνικῆς, ἀποφασίζομεν:

Εἰς τὸν Κανονισμὸν τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης (πρώην) Ἐθνικῆς ἐπέρχονται αἱ κάτωθι τροποποιήσεις:

Α) Τὸ ἄρθρον 10 τοῦ Κανονισμοῦ τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«Ἄρθρον 10

Καθορισμὸς συντάξεων

Γενικαὶ διατάξεις

1) Συντάξεις δικαιούχων ἄρθρου 7 τοῦ Κανονισμοῦ. Ἡ Σύνταξις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 7 δικαιούχων καθορίζεται εἰς ποσοστὰ ἐπὶ τῶν συνταξίμων ἀποδοχῶν ἀναλόγως τῶν συνταξίμων ἐτῶν, κατὰ τὰ κατωτέρω καθοριζόμενα:

2) Συντάξιμα ἔτη. Συντάξιμα ἔτη εἶναι τὰ ἔτη ἐμμίσθου ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τρα-

πέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐφ' ὅσον διὰ ταῦτα ἦσαν συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 6 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἠσφαλισμένοι παρὰ τῷ Ταμείῳ ἢ παρὰ τῷ τέως Ταμείῳ Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπεζῶν Ἐθνικῆς, Κτηματικῆς καὶ Ἑλλάδος, προσηυξημένα κατὰ τὸν χρόνον προσμετρουμένης ὑπηρεσίας βάσει ἑτέρων διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

3) Ποσοστὰ συντάξεων : Τὰ ποσοστὰ τῆς συντάξεως συνίστανται εἰς 2 ο/ο δι' ἕκαστον συνταξιμον ἔτος μέχρι καὶ τοῦ 40οῦ ἔτους συμπεριλαμβανομένου, πέραν τοῦ ὁποίου, συμπληρουμένου συνολικοῦ ποσοστοῦ 80 ο/ο τῶν συνταξίμων ἀποδοχῶν, οὐδεμία αὔξησις τῶν ὡς ἄνω ποσοστῶν ἐπέρχεται.

4) Συνταξιμοι ἀποδοχαί : Ὡς συνταξιμοι ἀποδοχαὶ νοοῦνται:

α) Διὰ τοὺς ἐφεξῆς ἐξερχομένους ὁ παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ ἑκάστοτε ὀργανικὸς μισθὸς τοῦ βαθμοῦ μὲ τὸν ὁποῖον ἐξῆλθον τῆς ὑπηρεσίας ἢ ὁ ὀργανικὸς μισθὸς ὑφισταμένου κατὰ τὴν ἔξοδον τῶν προηγουμένου βαθμοῦ, μὲ τὸν ὁποῖον ἐμισθοδοτοῦντο κατὰ τὴν ἔξοδον των ἐκ τῆς ὑπηρεσίας. Διὰ τοὺς ἤδη ἐξελθόντας ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ὁ ἑκάστοτε ὀργανικὸς μισθὸς τοῦ βαθμοῦ μὲ τὸν ὁποῖον ἐξῆλθον τῆς ὑπηρεσίας, ἢ ὁ ἑκάστοτε ὀργανικὸς μισθὸς προηγουμένου τινὸς βαθμοῦ, ὃν ἕφερον καὶ ἐφ' ὅσον οὗτος ὑφίστατο κατὰ τὴν ἔξοδον των ἐκ τῆς ὑπηρεσίας καὶ μὲ τὸν ὁποῖον θὰ ἐμισθοδοτοῦντο ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἰσχύοντος μισθολογίου (λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προσαυξήσεων βαθμοῦ καὶ ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας περὶ ὧν κατωτέρω) κατὰ τὴν 31ην Μαΐου 1951. Ὡς ὀργανικὸς μισθὸς βαθμοῦ νοεῖται ὁ μισθὸς ἑκάστου βαθμοῦ ἐφ' οὗ ὑπολογίζονται αἱ προσαυξήσεις βαθμοῦ ὑπὸ τῆς Τραπέζης.

β) Τόσαι εἰς ἀριθμὸν προσαυξήσεις, λόγῳ παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, ὀνομαζόμεναι περαιτέρω προσαυξήσεις βαθμοῦ, ὅσαι εἶχον χορηγηθῇ εἰς τὸν ἠσφαλισμένον εἰς τὸν βαθμόν, ὁ ὀργανικὸς μισθὸς τοῦ ὁποίου ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τῆς συνταξιοδοτήσεως καὶ ἐφ' ὅσον βάσει τῶν προσαυξήσεων αὐτῶν ἐμισθοδοτεῖτο οὗτος πρὸ τῆς ἐξόδου του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων κατεβάλλοντο εἰσφοραὶ εἰς τὸ Ταμεῖον.

Αἱ προσαυξήσεις βαθμοῦ ὑπολογίζονται μὲ τὰ ἑκάστοτε ἰσχύοντα ποσοστὰ ἐν τῇ Τραπέζῃ, ἐφ' ὅσον καὶ καθ' ἣν ἔκτασιν χορηγοῦνται ἑκάστοτε ὑπὸ τῆς Τραπέζης εἰς τοὺς ἐν ἐνεργῷ ὑπηρεσίᾳ ἠσφαλισμένους.

γ) Ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας. Τὸ ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας ὑπολογίζεται μὲ τὰ ἑκάστοτε ἰσχύοντα ποσοστὰ τοῦ ὑπὸ τῆς Τραπέζης χορηγουμένου ἀναλόγου ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας, ἐφ' ὅσον καὶ καθ' ἣν ἔκτασιν χορηγεῖται τοῦτο ἑκάστοτε ὑπ' αὐτῆς εἰς τοὺς ἐν ἐνεργῷ ὑπηρεσίᾳ ἠσφαλισμένους.

Διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τῶν ποσοστῶν τοῦ ἑκάστοτε ὑπολογιζομένου ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν τὰ συμφώνως τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου συντάξιμα ἔτη, ἀντὶ τῶν στοιχείων πολυετοῦς ὑπηρεσίας κλπ. τῶν λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῆς Τραπέζης διὰ τὴν παρ' αὐτῆς χορήγησιν ἀναλόγου ἐπιδόματος εἰς τοὺς ἐν ἐνεργῷ ὑπηρεσίᾳ ἠσφαλισμένους.

5) Συντάξεις δικαιούχων ἄρθρου 8 τοῦ Κανονισμοῦ :

Ἡ συνολικὴ σύνταξις τῶν δικαιούχων τοῦ ἄρθρου 8 καθορίζεται ὡς ἕπεται :

α) Τῶν δικαιούχων τῶν περιπτώσεων α', β', γ', δ' καὶ ε' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 8 εἰς 50 ο/ο τῆς συντάξεως ἣν ἐλάμβανεν ἢ εἶχε δικαίωμα νὰ λάβῃ ὁ ἠσφαλισμένος, ἐὰν καθίστατο ἀνάπηρος κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου του, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἑνὸς δικαιούχου, εἰς 80 δὲ ἑκατοστά, ἐφ' ὅσον οἱ δικαιοῦχοι εἶναι δύο.

Δι' ἕκαστον ἐπὶ πλέον δικαιοῦχον ἡ σύνταξις προσαυξάνεται κατὰ 5 ο/ο τῆς συντάξεως τοῦ ἠσφαλισμένου, μὴ δυναμένη πάντως νὰ ὑπερβῇ τὰ 95 ο/ο αὐτῆς ὁσοιδήποτε καὶ ἂν ὦσιν οἱ δικαιοῦχοι.

β) Τῶν δικαιούχων τῶν περιπτώσεων στ' καὶ ζ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 8 εἰς τὰ 40 ο/ο τῆς συντάξεως, ἣν ἐλάμβανεν ἢ εἶχε δικαίωμα νὰ λάβῃ ὁ ἠσφαλισμένος, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἑνὸς δικαιούχου. Δι' ἕκαστον ἐπὶ πλέον δικαιοῦχον ἡ σύνταξις προσαυξάνεται κατὰ 8 ο/ο τῆς συντάξεως τοῦ ἠσφαλισμένου, μὴ δυναμένης νὰ ὑπερβῇ τὰ 64 ο/ο αὐτῆς, ὁσοιδήποτε καὶ ἂν ὦσιν οἱ δικαιοῦχοι.

Ἐν ταῖς περιπτώσεσι τῶν ἐδαφίων α' καὶ β' τῆς παρούσης παραγράφου ἐκλιπόντος δικαιούχου τινὸς ἡ σύνταξις τῶν λοιπῶν ἐλαττοῦται κατὰ τὸ ἐν τῷ σχετικῷ ἐδαφίῳ ποσοστὸν προσαυξήσεως, περιοριζομένη τελικῶς, ἀναλόγως τῆς περιπτώσεως, εἰς τὰ 50 ἢ 40 ἑκατοστὰ τῆς συντάξεως τοῦ ἠσφαλισμένου, ἐὰν ἀπομένῃ εἷς μόνον δικαιοῦχος. Εἰς περίπτωσιν συνταξιοδοτήσεως ἀπόρου μητρὸς τοῦ ἠσφαλισμένου κατὰ τὸ ἐδάφιον ε' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 8 ἡ σύνταξίς της, ἐκλιπόντων τῶν λοιπῶν μεθ' ὧν συνέτρεχε δικαιοδόχων, θὰ περιορισθῇ εἰς 40 ο/ο τῆς συντάξεως τοῦ ἠσφαλισμένου.

6) Ἀναπροσαρμογὴ συντάξεων :

Μεθ' ἑκάστην μεταβολὴν τοῦ μισθολογίου τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ προσωπικοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων, συμφώνως πρὸς τὰ εἰς προηγουμένας παραγράφους ὁριζόμενα, τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον προβαίνει εἰς ἀναπροσαρμογὴν τῶν ποσῶν τῶν συντάξεων, μὴ δυναμένην νὰ ἰσχύσῃ πρὸ τῆς παρελεύσεως ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς χορηγήσεως τῆς αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἠσφαλισμένων.

Εἰς περίπτωσιν ὅμως, καθ' ἣν κρίνει τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, ὅτι δὲν ὑπάρχουσιν οἰκονομικαὶ δυνατότητες τοῦ Ταμείου διὰ τὴν ἀναπροσαρμογὴν τῶν συντάξεων, δύναται τοῦτο νὰ ἀναστείλῃ τὴν ἀναπροσαρμογὴν αὐτῶν, μέχρις ὅτου κρίνῃ ὅτι ἐπετεύχθησαν αἱ οἰκονομικαὶ προϋποθέσεις διὰ τὴν παροχὴν αὐξημένων συντάξεων, ὁπότε προβαίνει εἰς τὴν ἀναπροσαρμογήν, καθορίζον καὶ τὸν χρόνον ἀφ' ἧς αὕτη θὰ ἰσχύσῃ.

Ἠσφαλισμένοι ἐξερχόμενοι τῆς ὑπηρεσίας

κατά τον χρόνον της ἀναστολῆς τῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν συντάξεων, λαμβάνουσι σύνταξιν βάσει τοῦ μισθολογίου, ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν βάσιν ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων εἰς τοὺς ἐξελθόντας τῆς ὑπηρεσίας.

Εἰδικαὶ διατάξεις

7) Ὀργανικὸς μισθὸς καταργουμένων βαθμῶν:

Ἠσφαλισμένοι ἐξελθόντες ἐκ τῆς ὑπηρεσίας μὲ βαθμόν, ὅστις ἔπαυσεν ἢ θέλει παύσει ὑφιστάμενος, ἢ μὲ βαθμόν, ὅστις εἶχε κατὰ τὴν ἔξοδόν των ἢ δι' ὃν ἐδημιουργήθησαν μετὰ τὴν ἔξοδόν των πλείονες μισθολογικαὶ κλπ. διακρίσεις, λογίζονται ἐξελθόντες μὲ βαθμόν (ἢ μισθολογικὴν κλπ. διάκρισιν βαθμοῦ), εὑρισκόμενον μισθολογικῶς ἐγγύτερον εἴτε πρὸς τὰ ἄνω, εἴτε πρὸς τὰ κάτω πρὸς τὸν καταργηθέντα βαθμὸν των κλπ. κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταργήσεως αὐτοῦ. Ἂν ὁ ἐγγύτερον εὑρισκόμενος βαθμὸς εἶναι ὁ τοῦ Διευθυντοῦ ἢ τοῦ Ὑποδιευθυντοῦ ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 10 τοῦ παρόντος ἄρθρου. Βαθμοὶ καὶ διακρίσεις βαθμοῦ ὑφιστάμεναι κατά τινα χρόνον καὶ καταργηθέντες δὲν θεωροῦνται οἱ αὐτοὶ βαθμοὶ κλπ. μὲ τοὺς δημιουργηθέντας βραδύτερον βαθμοὺς καὶ διακρίσεις φέροντες τὴν αὐτὴν ὀνομασίαν.

8) Ἀναγνώρισις βαθμοῦ καὶ προσαυξήσεων βαθμοῦ:

Ἀπονεμηθέντες βαθμοὶ καὶ προσαυξήσεις βαθμοῦ λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν συντάξιμων ἀποδοχῶν τῶν ἠσφαλισμένων μόνον ἐφ' ὅσον ἐμισθοδοτοῦντο βάσει τούτων πρὸ τῆς ἐξόδου των ἐκ τῆς ὑπηρεσίας καὶ κατεβάλλοντο ὑπ' αὐτῶν εἰσφοραὶ εἰς τὸ Ταμεῖον, ἐκτὸς ἂν ἀπενεμήθησαν αὐτοῖς βάσει τῶν γενομένων ἐθελουσίων ἐξόδων ἢ τῶν νομίμως γενομένων ἐντάξεων τῶν ἠσφαλισμένων δι' ἀποφάσεων τῆς Ε.Τ.Ε.

9) Συντάξιμοι ἀποδοχαὶ μελῶν Διοικήσεως:

Αἱ συντάξιμοι ἀποδοχαὶ τῶν Διοικητῶν καὶ Ὑποδιοικητῶν καθορίζονται εἰς τὰ 15 ο/ο τῶν ἀνωτάτων συνταξίμων ἀποδοχῶν Τμηματάρχου τῆς ἀνωτέρας μισθολογικῆς κλίμακος, λαμβάνοντος τὸν ἀνώτατον ἀριθμὸν προσαυξήσεων βαθμοῦ καὶ τὸ ἀνώτατον ποσοστὸν ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας.

10) Συντάξιμοι ἀποδοχαὶ Διευθυντῶν καὶ Ὑποδιευθυντῶν:

Αἱ συντάξιμοι ἀποδοχαὶ τῶν Διευθυντῶν καὶ Ὑποδιευθυντῶν ἀπαρτίζονται:

α) Ἐκ τοῦ ὀργανικοῦ μισθοῦ τοῦ Τμηματάρχου τῆς ἀνωτέρας μισθολογικῆς κλίμακος.

β) Ἐκ τόσων προσαυξήσεων βαθμοῦ, ὅσας οὗτοι εἶχον λάβει εἰς τοὺς βαθμοὺς ἀπὸ τοῦ Τμηματάρχου τῆς ἀνωτέρας μισθολογικῆς κλίμακος μέχρι καὶ τοῦ Διευθυντοῦ, μὴ δυναμένων νὰ ὑπερβῶσιν εἰς ἀριθμὸν τὸν ἀριθμὸν τῶν χορηγουμένων ἑκάστοτε προσαυξήσεων εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Τμηματάρχου τῆς ἀνωτέρας μισθολογικῆς κλίμακος.

γ) Ἐκ τοῦ ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας:

Αἱ προσαυξήσεις βαθμοῦ καὶ τὸ ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας ὑπολογίζονται ἐπὶ τοῦ ὀργανικοῦ μισθοῦ τοῦ Τμηματάρχου τῆς ἀνωτέρας μισθολογικῆς κλίμακος, ἰσχυόντων κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν ἐν τοῖς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 4 καὶ 8 παραγράφοις ὁριζομένων.

δ) Τὸ βάσει τῶν προηγουμένων ἐδαφίων ἐξευρισκόμενον ποσόν, προσηυξημένον κατὰ 15 ο/ο προκειμένου περὶ Διευθυντῶν, καὶ κατὰ 10 ο/ο προκειμένου περὶ Ὑποδιευθυντῶν ἀποτελεῖ τὰς συντάξιμους αὐτῶν ἀποδοχάς, αἵτινες ὅμως δὲν δύνανται νὰ εἶναι ἀνώτεραι τοῦ ἀθροίσματος τοῦ ἑκάστοτε ὀργανικοῦ μισθοῦ τοῦ Διευθυντοῦ ἢ Ὑποδιευθυντοῦ τῶν εἰς τὸν τελευταῖον βαθμὸν ἐξόδου των χορηγηθεισῶν προσαυξήσεων βαθμοῦ καὶ τοῦ ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας, ὡς ταῦτα καθορίζονται εἰς τὰς παραγράφους 4 καὶ 8 τοῦ παρόντος ἄρθρου. Τὰ ἀνωτέρω ποσοστὰ 15 ο/ο καὶ 10 ο/ο αὐξάνονται εἰς 25 ο/ο καὶ 15 ο/ο ἀντιστοίχως προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων διατελεσάντων ἐπὶ τριετίαν Διευθυντῶν ἢ Ὑποδιευθυντῶν ἐν ἐνεργῷ ὑπηρεσίᾳ.

ε) Τὸ βάσει τῶν ἐδαφίων α', β' καὶ γ' ἐξευρισκόμενον ποσὸν ἄνευ τῆς κατὰ τὸ ἐδάφιον δ' προσαυξήσεως ἀποτελεῖ τὸ κατώτερον ὅριον τῶν συντάξιμων ἀποδοχῶν τῶν Διευθυντῶν ἢ Ὑποδιευθυντῶν.

στ) Αἱ συντάξιμοι ἀποδοχαὶ τῶν ἠσφαλισμένων, τῶν ἐπὶ τριετίαν διατελεσάντων ἐν ἐνεργῷ ὑπηρεσίᾳ Διευθυντῶν ἢ Ὑποδιευθυντῶν, δὲν δύνανται νὰ εἶναι κατώτεραι τῶν ἑκάστοτε ἀνωτάτων συνταξίμων ἀποδοχῶν Τμηματάρχου τῆς ἀνωτέρας μισθολογικῆς κλίμακος.

ζ) Ἠσφαλισμένος, ἐφ' ὅσον πληροῦνται αἱ προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Κανονισμοῦ, δικαιοῦται συντάξεως Διευθυντοῦ ἢ Ὑποδιευθυντοῦ μόνον ἐφ' ὅσον ἡ πρᾶξις ὀνομασίας (διορισμοῦ ἢ προαγωγῆς) του ὡς Διευθυντοῦ ἢ Ὑποδιευθυντοῦ ἔλαβε χώραν ἐν τοὐλάχιστον πλήρως συμπεπληρωμένον ἔτος πρὸ τῆς ἐξόδου του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἦσκησεν ἐπὶ ἐν τοὐλάχιστον ἔτος τὰ καθήκοντα τοῦ βαθμοῦ του εἰς ὀργανικὴν θέσιν ἐν τῇ παρ' ἧ ὑπηρέτει Τραπέζῃ, καθ' ὃ δέον νὰ μὴ εὑρίσκετο ἐκτὸς ὑπηρεσίας ἢ εἰς ἄδειαν μείζονα τοῦ μηνός. Τὸ ἀνωτέρω χρονικὸν διάστημα τοῦ ἑνὸς ἔτους περιορίζεται εἰς ἓν πλῆρες τρίμηνον, ἂν ἡ ἔξοδος ἐκ τῆς ὑπηρεσίας γίνεται λόγῳ θανάτου ἢ πλήρους ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν.

Εἰς ἣν περίπτωσιν ἠσφαλισμένος, ἐξερχόμενος μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ Διευθυντοῦ, δὲν συγκεντρώνει τὰς ἀνωτέρω χρονικὰς προϋποθέσεις εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον, δικαιοῦται συντάξεως Ὑποδιευθυντοῦ, ἂν ἔφερε τὸν βαθμὸν τοῦτον πρὸ τοῦ διορισμοῦ ἢ τῆς προαγωγῆς του εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Διευθυντοῦ καὶ ἐφ' ὅσον εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Ὑποδιευθυντοῦ συγκεντρώνει τὰς ἀνωτέρω χρονικὰς προϋποθέσεις, συνυπολογιζομένου πρὸς τοῦτο καὶ τοῦ χρόνου ὃν διήνυσε, ὡς ἀνωτέρω, εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Διευθυντοῦ.

Ἠσφαλισμένοι ἐξερχόμενοι τῆς ὑπηρεσίας μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ Διευθυντοῦ ἢ Ὑποδιευθυντοῦ,

δι' ούς όμως δέν ὑφίστανται αἱ ἀνωτέρω χρονικαὶ προϋποθέσεις, λαμβάνουσι σύνταξιν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συνταξίμων ἀποδοχῶν τοῦ βαθμοῦ ὃν ἔφερον πρὸ τῆς ὀνομασίας (προαγωγῆς ἢ διορισμοῦ) των ὡς διευθυντῶν ἢ ὑποδιευθυντῶν. Αἱ τιθέμεναι ἀνωτέρω χρονικαὶ προϋποθέσεις δέν ἰσχύουσι προκειμένου περὶ ἐξελθόντων ἤδη τῆς ὑπηρεσίας διευθυντῶν ἢ ὑποδιευθυντῶν.

11) Περικοπαὶ τῶν μεγαλυτέρων συντάξεων:

Κατώτερα ὅρια συντάξεων. Κατ' ἐξαίρεσιν τῶν εἰς τὰς προηγουμένας παραγράφους τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζομένων.

Α) Μειοῦται α) κατὰ 30 ο/ο τὸ τμῆμα τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑπολογιζομένων συντάξεων τὸ ὑπερβαῖνον τὸν ἐκάστοτε ὀργανικὸν μισθὸν τοῦ Ὑπολογιστοῦ Α', β) κατὰ 50 ο/ο τὸ τμῆμα τὸ ὑπερβαῖνον τὸν ἐκάστοτε ὀργανικὸν μισθὸν τοῦ Τμηματάρχου τῆς ἀνωτέρας μισθολογικῆς κλίμακος καὶ γ) κατὰ 60 ο/ο τὸ τμῆμα τὸ ὑπερβαῖνον τὰ 125 ο/ο τοῦ ὀργανικοῦ μισθοῦ τοῦ Τμηματάρχου τῆς ἀνωτέρας μισθολογικῆς κλίμακος. Αἱ συνολικαὶ συντάξεις τῶν δικαιούχων τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Κανονισμοῦ, εὑρισκόμεναι κατὰ τὰ ἐν τῇ παραγράφῳ δ' τοῦ παρόντος ὁριζόμενα, ὑποκεινται καὶ αὐταὶ εἰς τὴν ἀνωτέρω μείωσιν, οὐχὶ ὅμως καὶ αἱ ἐφ' ὧν ὑπολογίζονται συντάξεις τῶν ἠσφαλισμένων ἢ συνταξιούχων.

Β) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὴν οἰκονομικὴν δυνατότητα τοῦ Ταμείου, δύναται, δι' ἀποφάσεώς του ἐγκρινομένης παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ μὴ δυναμένης νὰ ἐφαρμοσθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως διετίας ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης, νὰ περιορίσῃ μέχρι τοῦ ἡμίσεως αὐτῆς τὴν ἐκ 30 ο/ο μείωσιν τοῦ τμήματος τῶν συντάξεων, περὶ ἧς τὸ ἐδάφιον Α'α' τῆς παρούσης παραγράφου.

Γ) Κατωτάτη σύνταξις τῶν Διοικητῶν καὶ Ὑποδιοικητῶν, ὧν ἡ θητεία διήρκεσε τοὐλάχιστον ἓν ἔτος καὶ ἐφ' ὅσον πληροῦνται αἱ προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Κανονισμοῦ, ὁρίζεται ἡ ἀνωτάτη σύνταξις Διευθυντοῦ, ὑπολογιζομένη μὲ τὸν ἀνώτατον ἀριθμὸν προσαυξήσεων βαθμοῦ καὶ τὸ ἀνώτατον ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας μὲ 40 συντάξιμα ἔτη, ὡς αὐτὴ τελικῶς καθορίζεται κατὰ τὰ ἐν τῷ ἐδαφίῳ Α' τῆς παρούσης παραγράφου ὁριζόμενα.

Δ) Ἀνεξαρτήτως συνταξίμων ἐτῶν αἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑπολογιζόμεναι συντάξεις τῶν δικαιούχων τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Κανονισμοῦ δὲν δύνανται νὰ εἶναι κατώτεραι ποσοστοῦ 30 ο/ο τῶν συνταξίμων ἀποδοχῶν των ἢ ποσοστοῦ 35 ο/ο, ἐφ' ὅσον οὗτοι εἶναι ἔγγαμοι (μὴ διατελοῦντες ἐν διαζυγίᾳ ἢ χῆραι) ἢ ἔχουσι ἄρρενα τέκνα μὴ ὑπερβάντα τὸ 20ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των ἢ ἄγαμα θήλεα.

Ε) Ἡ συνολικὴ σύνταξις τῶν δικαιούχων τῶν περιπτώσεων α', β', γ', δ' καὶ ε' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 8 δὲν δύναται νὰ εἶναι κατωτέρα ποσοστοῦ 25 ο/ο τῶν συνταξίμων ἀποδοχῶν τοῦ ἠσφαλισμένου ἢ ποσοστοῦ 20 ο/ο ἡ συνολικὴ σύνταξις τῶν δικαιούχων τῶν περιπτώσεων στ' καὶ ζ' τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου.

ΣΤ) Κατώτερων ποσῶν συντάξεως τῶν δικαιούχων τοῦ ἄρθρου 7 καὶ τῆς συνολικῆς συντάξεως τῶν δικαιούχων τοῦ ἄρθρου 8 ὁρίζεται ποσοστὸν μὲν 35 ο/ο τοῦ ἐκάστοτε ὀργανικοῦ μισθοῦ τοῦ Ὑπολογιστοῦ προκειμένου περὶ ἐγγάμων (μὴ διατελουντων ἐν χηρείᾳ ἢ ἐν διαζυγίῳ) ἢ ἐχόντων ἄρρενα τέκνα μὴ ὑπερβάντα τὸ 20ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των ἢ ἄγαμα θήλεα, ποσοστὸν δὲ 30 ο/ο προκειμένου περὶ τῶν λοιπῶν περιπτώσεων. Δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου νὰ χορηγῆται ὡς κατώτατον ποσὸν συντάξεως εἰς τοὺς δικαιούχους τῆς παραγράφου 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 9 ποσοστὸν 30 ο/ο τοῦ ἐκάστοτε ὀργανικοῦ μισθοῦ Ὑπολογιστοῦ Α'.

12) Διατήρησις συντάξεων κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ἄρθρου:

Αἱ μέχρι τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τροποποιήσεως ἀπονεμηθεῖσαι συντάξεις κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ν.δ. 1784/1942 καὶ τῶν βάσει τούτου ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καὶ τῶν πινάκων ἀναπροσαρμογῆς τοῦ τέως Κοινοῦ Ταμείου καὶ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ Ταμείου, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος ἄρθρου προβλεπομένων, ἐξακολουθοῦσι καταβαλλόμεναι, προσαυξανόμεναι κατὰ 5 ο/ο μὲ ἐλάχιστον ποσὸν αὐξήσεως ἐκ δραχμῶν 50 καὶ μεῖζον τοιοῦτον ἐκ δραχ. 100.

Ἐὰν ἡ αὔξησις τῆς συντάξεως συνταξιούχων τινῶν κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ἐν παση περιπτώσει εἶναι μικροτέρα τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον προσαυξήσεως, παρέχεται καὶ εἰς τούτους ἡ συμπλήρωσις τῆς προσαυξήσεως ταύτης εἰς τρόπον ὥστε νὰ συμπληροῦται ἐλάχιστον ποσὸν αὐξήσεως ἐκ δραχμῶν 50 καὶ μεῖζον ἐκ δραχμῶν ἑκατὸν (100).

Οἱ συνταξιοῦχοι τῆς περιπτώσεως ταύτης δύνανται νὰ τύχωσι μείζονος τῆς ἤδη καταβαλλομένης καὶ κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον προσαυξανομένης συντάξεως μόνον ἐφ' ὅσον μεθ' ἑκάστην ἀναπροσαρμογὴν τῶν συντάξεων, περὶ ἧς ἡ παράγραφος 6, ἡ σύνταξίς των, ὑπολογιζομένη βάσει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου, εἶναι μεγαλυτέρα τῆς ἤδη καταβαλλομένης.

13) Κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς συντάξεως τὰ κλάσματα τῆς δραχμῆς παραλείπονται.

14) Ἰσχύς:

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἔχοντος ἐφαρμογὴν τόσον ἐπὶ τῶν ἀπονεμηθεισῶν, ὅσον καὶ ἐπὶ τῶν ἐφεξῆς ἀπονεμηθησομένων συντάξεων βάσει τῶν ἄρθρων 7 καὶ 8 τοῦ Κανονισμοῦ, ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς Ἰουλίου 1959, τῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν συντάξεων κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος γενομένης βάσει τῶν κατὰ τὴν 31.5.1959 συνταξίμων ἀποδοχῶν τοῦ βαθμοῦ ἐξόδου, καταργουμένων τῶν διατάξεων τοῦ προϊσχύοντος ἄρθρου 10 τοῦ Κανονισμοῦ.

Β) Αἱ παράγραφοι α' καὶ ζ' τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ τροποποιοῦνται οὕτω:

«α) 6 ο/ο (ἓξ τοῖς ἑκατὸν) ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ἀποδοχῶν ἐξ ὀργανικοῦ μισθοῦ, προσαυξήσεων παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, ἐπιδόμα-

τος πολυετοῦς ὑπηρεσίας, ἐπιδομάτων γάμου καὶ τέκνων καὶ ἀμοιβῶν ὑπερωριακῆς ἐργασίας, Κυριακῆς ἀργίας καὶ ἑορτῶν, τῶν ἠσφαλισμένων.

ξ) Συνεισφοραὶ τῆς Τραπέζης, μὴ δυναμέναι ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει νὰ ὦσι μικρότεραι τοῦ συνόλου τῶν ἐτησίων εἰσφορῶν τῶν ἠσφαλισμένων. Διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.7.1959 καὶ ἐπὶ πενταετίαν ἡ συνεισφορὰ τῆς Τραπέζης ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν, κατὰ τὴν παράγραφον ι' τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἀποδοχῶν τῶν ἠσφαλισμένων ὁρίζεται εἰς 10 ο/ο.

Γ) Τὸ ἄρθρον 11 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«Ἄρθρον 11

Ἐπιμερισμὸς συντάξεων

1. Εἰς περίπτωσιν ὑπάρξεως πλειόνων τοῦ ἑνὸς δικαιοδόχων ἡ συνολικὴ σύνταξις των ἐπιμερίζεται μεταξὺ αὐτῶν ὡς ἀκολούθως:

α) Ἂν δικαιοδόχοι εἶναι μόνον ἡ χήρα σύζυγος τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, ἡ μὲν πρώτη λαμβάνει 60 ο/ο τῆς ἐπιμεριζομένης συντάξεως, ἡ δὲ μήτηρ 40 ο/ο.

β) Ἂν δικαιοδόχοι εἶναι ἡ χήρα σύζυγος τοῦ ἠσφαλισμένου τέκνα καὶ μήτηρ αὐτοῦ, ἡ μήτηρ λαμβάνει ποσοστὸν 20 ο/ο ἐκ τῆς ἐπιμεριζομένης συντάξεως. Ἐκ τοῦ ὑπολοίπου (ἢ ἐκ τοῦ συνόλου τῆς συντάξεως, ἂν δὲν τυγχάνῃ δικαιοδόχος ἡ μήτηρ τοῦ ἠσφαλισμένου) ἡ χήρα σύζυγος λαμβάνει 60 ο/ο, ἂν συντρέχῃ μεθ' ἑνὸς τέκνου, ὅπερ λαμβάνει 40 ο/ο, καὶ 50 ο/ο, ἂν συντρέχῃ μετὰ πλειόνων τέκνων, ἅτινα λαμβάνουσι τὰ ἴσα 50 ο/ο κατ' ἴσας μερίδας. Ἂν δικαιοδόχοι εἶναι μήτηρ τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ τέκνα αὐτοῦ, ἡ μήτηρ λαμβάνει 40 ο/ο τῆς ἐπιμεριζομένης συντάξεως, ἂν συντρέχῃ μεθ' ἑνὸς τέκνου, ὅπερ λαμβάνει 60 ο/ο ἐξ αὐτῆς, ἂν δὲ συντρέχῃ μετὰ πλειόνων τέκνων τοῦ ἠσφαλισμένου αὕτη λαμβάνει 25 ο/ο ἐκ τῆς ἐπιμεριζομένης συντάξεως, τοῦ ὑπολοίπου ἐπιμεριζομένου περαιτέρω μεταξὺ τῶν τέκνων κατ' ἴσας μερίδας. Ἂν δικαιοδόχοι εἶναι μόνον τέκνα, ἡ σύνταξις των ἐπιμερίζεται μεταξὺ αὐτῶν κατ' ἴσας μερίδας.

γ) Εἰς περίπτωσιν συνταξιοδοτήσεως τέκνων ἐκ προηγουμένου γάμου τοῦ ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου, ὁ ἐπιμερισμὸς τῆς συντάξεως μεταξὺ πλειόνων δικαιοδόχων γίνεται κατὰ τὰ ἀνωτέρω, προσαυξανομένης τῆς μερίδος τῶν ἐκ προηγουμένου γάμου τέκνων κατὰ 20 ο/ο, καθ' ὃ ποσὸν μειοῦνται ἐξ ἴσου τὰ μερίδια τῶν ὑπολοίπων.

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἐδαφίου δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογήν, ἂν δικαιοδόχοι εἶναι μόνον τέκνα τοῦ ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου.

δ) Ἡ σύνταξις τῶν δικαιοδόχων τῶν περιπτώσεων στ' καὶ ζ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 8 ἐπιμερίζεται μεταξὺ αὐτῶν κατ' ἴσας μερίδας.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἔχοντος ἐφαρμογὴν τόσον ἐπὶ τῶν ἤδη ἀπονεμηθεισῶν, ὅσον καὶ ἐπὶ τῶν ἐφεξῆς ἀπονεμηθησομένων συντάξεων βάσει τῶν ἄρθρων 7, 8 καὶ 9 τοῦ Κανονισμοῦ, ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου μηνὸς τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης τροποποιήσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, καταργουμένων ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης τῶν διατάξεων τοῦ προϊσχύσαντος ἄρθρου 11 τοῦ Κανονισμοῦ καὶ πάσης ἑτέρας διατάξεως ρυθμιζούσης ἄλλως τὰ θέματα, περὶ ὧν τὸ παρὸν ἄρθρον».

Δ) Τὸ ἄρθρον 13β τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«Ἄρθρον 13β

Χορήγησις βοηθημάτων

1) Εἰς τοὺς συνταξιούχους, πλὴν τῆς μηνιαίας συντάξεως των, δύναται τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, μετ' ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ν' ἀποφασίσῃ α) τὴν καταβολὴν μιᾶς πλήρους συντάξεως ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ ἡμισείας συντάξεως ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα, β) νὰ παρέχῃ βοηθήματα δι' ἔξοδα κηδείας εἰς τοὺς οἰκείους συνταξιούχων ἀποβιούντων ἢ εἰς τοὺς ἐπιμελουμένους τῆς κηδείας αὐτῶν.

2) Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἔχοντος ἐφαρμογὴν τόσον ἐπὶ τῶν ἤδη ἀπονεμηθεισῶν, ὅσον καὶ ἐπὶ τῶν ἐφεξῆς ἀπονεμηθησομένων συντάξεων βάσει τῶν ἄρθρων 7, 8 καὶ 9 τοῦ Κανονισμοῦ, ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου μηνὸς τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης τροποποιήσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, καταργουμένων ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης τῶν διατάξεων τοῦ προϊσχύσαντος ἄρθρου 13β τοῦ Κανονισμοῦ καὶ πάσης ἑτέρας διατάξεως ρυθμιζούσης ἄλλως θέματα, περὶ ὧν τὸ παρὸν ἄρθρον».

Ε) Τὸ ἄρθρον 18 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«Ἄρθρον 18

Γενικαὶ διατάξεις

Κατὰ τὴν συγκεφαλαίωσιν τοῦ πρὸς ἀπόλαυσιν τῆς συντάξεως ὡρισμένου χρόνου, τὸ ἔλαττον τῶν 12 μηνῶν χρονικὸν διάστημα λογίζεται ὡς πλῆρες ἔτος, ἐὰν εἶναι ἑξάμηνον ἢ καὶ ἀνώτερον, μόνον διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν συνταξίμων ἐτῶν καὶ τῆς πραγματικῆς ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Ε.Τ.Ε., ἐνῷ διὰ τὰς λοιπὰς περιπτώσεις ἀπαιτεῖται συμπεπληρωμένον ἔτος πρὸς ὑπολογισμόν.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἔχοντος ἐφαρμογὴν τόσον ἐπὶ τῶν ἤδη ἀπονεμηθεισῶν, ὅσον καὶ ἐπὶ τῶν ἐφεξῆς ἀπονεμηθησομένων συντάξεων βάσει τῶν ἄρθρων 7 καὶ 8 τοῦ Κανονισμοῦ, ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου μηνὸς τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης τροποποιήσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, καταργουμένων ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης τῶν διατάξεων τοῦ προϊσχύοντος ἄρθρου 18 τοῦ Κανονισμοῦ καὶ πάσης ἑτέρας διατάξεως ρυθμιζούσης ἄλλως θέματα, περὶ ὧν τὸ παρὸν ἄρθρον».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ὀκτωβρίου 1959

61627]Υ767]1959 Απόφ. Υπουργών Συντονισμού, Οικονομικών και Εργασίας

Περί αύξήσεως των συντάξεων του Ταμείου Ασφαλίσεως Εργατών Κεραμοποιών κλπ. κατά 7 ο/ο.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 355 της 14 Οκτωβρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τας διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 19/1944 «περί εξουσιοδοτήσεως του Υπουργού των Οικονομικών, όπως προβαίνη εις τροποποιήσεις φορολογικών συντελεστών».

2) Πρότασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Ασφαλίσεως Εργατών Κεραμοποιών, Πλινθοποιών και Αγγειοπλαστών, υποβληθείσαν ήμιν διά των υπ' αριθ. 3376/29.7.1958 και 2855/18.7.1958 αναφορών του ως άνω Ταμείου.

3) Την απόφασιν της Νομισματικής Επιτροπής την ληφθείσαν κατά την υπ' αριθ. 918/3.5.1955 συνεδρίασιν αυτής, κοινοποιηθείσαν ημίν δια του υπ' αριθ. 14786/16.5.1955 εγγράφου της και

4) τας κρατούσας οικονομικάς συνθήκας, αποφασίζομεν:

Από 1ης Σεπτεμβρίου 1959 αύξάνονται αι παρά του Ταμείου Ασφαλίσεως Εργατών Κεραμοποιών, Πλινθοποιών και Αγγειοπλαστών παρεχόμεναι συντάξεις εις άπαντας τους συνταξιούχους του κατά ποσοστόν (7ο/ο) έπτά.

Το σύνολον της ούτω αύξανομένης συντάξεως εν ουδεμιά περιπτώσει δύναται να υπερβαίνη τα 80ο/ο των αποδοχών, τας οποίας θα έλάμβανεν ο συνταξιούχος, άν έξηκολούθει εργαζόμενος.

Η ως άνω αύξησις θέλει συμψηφισθή προς πάσαν τυχόν διά γενικής αποφάσεως χορηγηθησομένην αύξησιν των υπό των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως αρμοδιότητος του Υπουργείου Εργασίας παρεχομένων συντάξεων.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 15 Σεπτεμβρίου 1959

—

39267]Σ. 443]1959 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί προσθήκης παραγράφου εις Καταστατικόν Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Εμπορικής Τραπέζης της Ελλάδος.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 370 της 21 Οκτωβρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Το άρθρον 59 § 1 του ά. ν. της 11 Νοεμβρίου 1935 «περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας», ως τούτο αυθεντικώς ηρμηνεύθη διά του άρθρου 1 του ά. ν. 694/1937 «περί αυθεντικής ερμηνείας, συμπληρώσεως και τροποποιήσεως διατάξεών τινων της Ασφαλιστικής Νομοθεσίας».

2) Το υπ' αριθ. 2520/1953 ν. δ. «περί προσδιορισμού των αντικειμένων, εφ' ων εφαρμόζεται ή διαδικασία ή διαγραφομένη υπό των διατάξεων του ά. ν. της 11.11.1935 περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας κλπ.».

3) Τας διατάξεις του από 30 Απριλίου 1946 ν. δ/τος «περί οργανώσεως και συντονισμού της παρακολουθήσεως και του ελέγχου των Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής», κυρωθέντος διά του υπ' αριθ. 1392/1949 ν. δ/τος.

4) Πρότασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Εμπορικής Τραπέζης της Ελλάδος, υποβληθείσαν ήμιν διά της υπ' αριθ. 1317/20.4.1959 αναφοράς του.

5) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως (αριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 153/1959, συνεδρίασις 455η της ΙΑ' περιόδου της 11.5.1959), αποφασίζομεν:

Όπως εις το άρθρον 29 του Καταστατικού του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Εμπορικής Τραπέζης της Ελλάδος προστεθή παράγραφος υπ' αριθ. 6, έχουσα ως κάτωθι:

«Η υπό της παραγράφου 4 του άρθρου 16 του Καταστατικού προβλεπομένη προθεσμία διά την υποβολήν αιτήσεων αναγνωρίσεως προϋπηρεσίας παρά των ήδη ησφαλισμένων του Ταμείου παρατείνεται άφ' ης έληξε μέχρι της 31.12.1960».

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 8 Οκτωβρίου 1959

—

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Κ.Λ.Π.

16]1959 Απόφ. του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών

Περί αύξήσεως των αποδοχών του προσωπικού Ε.Η.Σ. (*).

Διά ταύτα

Μεταρρυθμίζει την υπ' αριθ. 11/1959 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ της Α.Ε. «Ελληνικοί Ηλεκτρικοί Σιδηρόδρομοι» και της Ενώσεως Προσωπικού Ε.Η.Σ., ως ακολούθως:

1) Επί των βασικών μισθών του προσωπικού εν γένει της Εταιρείας Ε.Η.Σ., ως ούτοι διεμορφώθησαν διά της υπ' υπ' αριθ. 2/1956 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών και της από 30 Μαρτίου 1956 Σ.Σ.Ε. μεταξύ της Ενώσεως Προσωπικού Ε.Η.Σ. και της Εταιρείας Ε.Η.Σ., παρέχεται αύξησις έξ 8ο/ο, εις ην συμψηφίζεται πάσα μεταγενεστέρως τυχόν χορηγηθείσα τοιαύτη.

2) Από της ισχύος της παρούσης το ποσόν της δι' εκάστην τριετίαν υπηρεσίας παρεχομένης προσαυξήσεως, υπολογιζομένον κατά τον ισχύοντα και εφαρμοζόμενον τρόπον, αύξάνεται κατά δραχμάς 10. Διευκρινίζεται, ότι κατά το

(*) Κατετέθη εις το Ειρηνοδικείον Αθηνών κατά το άρθρον 20 § 3 του νόμου 3239/1955, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 100 της 6 Οκτωβρίου 1959 πράξεως καταθέσεως, και εκοινοποιήθη εις το Υπουργείον Εργασίας την 12 Οκτωβρίου 1959.

αὐτὸ ποσὸν αὐξάνονται καὶ αἱ ἤδη δι' ἑκάστην τριετίαν παρεχόμεναι προσαυξήσεις.

3) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀρχεται ἀπὸ 27ης Μαρτίου 1959.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Σεπτεμβρίου 1959.

—

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Συνδέσμων ἰδιωτικῶν κλινικῶν Χανίων καὶ ἀδελφῶν νοσοκόμων—μαγειρισσῶν—καθαριστριῶν καὶ πλυντριῶν ἰδιωτικῶν κλινικῶν Χανίων (*).

Ἐν Χανίοις σήμερον τὴν 6ην Λύγούστου 1959, ἡμέραν Πέμπτην, ὥραν 7ην μ.μ. καὶ ἐν τοῖς Γραφείοις τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Χανίων (ὁδὸς Στρατηγοῦ Τζαννακάκη ἀριθ. 15) οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς 1) Ἰωάννης Παΐζης καὶ Ἐμμανουὴλ Βαρδινογιάννης, ἰατροί, ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Ἰδιωτικῶν Κλινικῶν Χανίων, εἰδικῶς πρὸς ταῦτο ἐξουσιοδοτημένοι ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ Συνδέσμου των, καὶ ἀφ' ἑτέρου αἱ 1) Κατεβαινίδου Ἑλένη καὶ Μυλωνάκη Γεωργία, ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου ἀδελφῶν νοσοκόμων, μαγειρισσῶν καθαριστριῶν καὶ πλυντριῶν ἰδιωτικῶν κλινικῶν Χανίων, νομίμως ἐξουσιοδοτημέναι ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ Συνδέσμου των, συνεφώνησαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συμφώνως ταῖς διατάξεσι τοῦ ν. 3239/1955, ἀποδεχόμενοι ὁμοφώνως τοὺς κάτωθι ὅρους.

Ἀποδεχόμενοι ὁμοφώνως οἱ ἐκπρόσωποι ἀμφοτέρων τῶν Συνδέσμων 1ον) ὅτι ἐν τῇ πόλει Χανίων λειτουργοῦν ἤδη 22 κλινικαί, 2ον) ὅτι τὸ Κρατικὸν Νοσοκομεῖον Χανίων ἐπεκτείνεται καὶ πολλαπλασιάζει τὰς κλίνας του καὶ συγχρονίζεται καὶ ὅτι ἐπομένως ἐν τῇ πόλει μας θὰ διατίθενται περισσότεραι κλίναι ἀπὸ ὅλας τὰς πόλεις τῆς χώρας μας ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ της, 3ον) ὅτι ἐν τῇ πόλει μας δὲν ὑπάρχουν ἀδελφαὶ νοσοκόμοι τῶν ἀναγνωρισμένων σχολῶν ἀδελφῶν νοσοκόμων, ἀλλὰ ἐκ μόνης πρακτικῆς καὶ ἀνεπαρκοῦς ἀσκήσεως ἐν ταῖς κλινικαῖς καὶ ὅτι αἱ πλεῖσται σημερινὰι ἀδελφαὶ τῶν κλινικῶν στεροῦνται καὶ ἀπολυτηρίου δημοτικοῦ σχολείου, προβαίνομεν εἰς τὰς κάτωθι συμφωνίας :

Ἄρθρον 1

Ὁ Σύνδεσμος τῶν Ἰδιωτικῶν Κλινικῶν Χανίων, ἐπιθυμῶν τὴν ἐξύψωσιν ἐπαγγελματικῶς καὶ ἠθικῶς τῶν ἀδελφῶν, ὥστε νὰ καταστῶσιν ἀντάξιαι τῆς ἀποστολῆς των, πρὸς ὄφελος αὐτῶν τῶν ἰδίων, τῶν ἀσθενῶν καὶ τῶν κλινικῶν, ἀπεφάσισε νὰ ἱδρύσῃ σχολὴν πρακτικῶν ἀδελφῶν νοσοκόμων, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ φοιτήσουν ἀπαξάπασαι αἱ σήμερον ὑπηρετοῦσαι ἀδελφαὶ τῶν κλινικῶν μελῶν τοῦ Συνδέσμου Ἰδιωτικῶν Κλινικῶν ἐπὶ ἓν σχολικὸν ἔτος.

Ἄρθρον 2

Αἱ ἀδελφαὶ αἱ ἔχουσαι ὑπηρεσίαν εὐδόκιμον πλέον τῶν ἓξ (6) μηνῶν ἐν ταῖς κλινικαῖς, βεβαιουμένης ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τῆς κλινικῆς ἐν τῇ ὁποίᾳ ὑπηρετοῦσι, θὰ λαμβάνωσι μισθὸν τὸν ὁριζόμενον διὰ τῆς παρούσης συμβάσεως καὶ κατὰ τὸν χρόνον τῆς φοιτήσεως ἐν τῇ σχολῇ.

Αἱ ἀδελφαί, αἱ ὁποῖαι ἔχουσι ὑπηρεσίαν κάτω τῶν ἓξ (6) μηνῶν, ἀλλὰ πέραν τῶν δύο (2) μηνῶν, θὰ λαμβάνωσι μισθὸν κατὰ τὸν χρόνον τῆς φοιτήσεως των ἐν τῇ σχολῇ δραχμὰς 300 μηνιαίως καὶ αἱ ἀδελφαὶ αἱ ἔχουσαι προϋπηρεσίαν μέχρι δύο (2) μηνῶν καὶ ἐντελῶς ἀρχάριαι θὰ λαμβάνουν μισθὸν κατὰ τὸν χρόνον τῆς φοιτήσεώς των δραχμὰς 200 μηνιαίως. Ἐννοεῖται ὅτι θὰ ἔχωσιν ἅπασαι αἱ κατηγορίαι τῶν ἀδελφῶν καὶ κατὰ τὸν χρόνον τῆς φοιτήσεώς των ἐν τῇ σχολῇ, ἐκτὸς τοῦ μισθοῦ, τροφήν, κατοικίαν, ἔνδυμα ὑπηρεσίας (μπλοῦζα, σκούφια) καὶ ἀσφάλισιν. Ἐὰν διὰ λόγους ἀνεξαρτήτους τῆς θελήσεως τοῦ Συνδέσμου Ἰδιωτικῶν Κλινικῶν (λόγῳ μὴ ἐγκαίρου χορηγήσεως ἀδείας) δὲν λειτουργήσῃ ἡ σχολὴ ἀμέσως ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ., ἡ μισθοδοσία ἔσται ὡς ὁρίζεται διὰ τῆς παρούσης συμβάσεως, ἤτοι τετρακοσίας (400) δραχμὰς διὰ τὰς ἐχούσας πλέον τῶν ἓξ (6) μηνῶν ὑπηρεσίαν, 300 δραχμὰς μηνιαίως διὰ τὰς ἐχούσας τριῶν (3) μὲ ἓξ (6) μηνῶν ὑπηρεσίαν καὶ διὰ τὰς κάτω τῶν τριῶν (3) μηνῶν 200 δραχμὰς μηνιαίως.

Ἄρθρον 3

Μετὰ τὴν λῆξιν τῶν μαθημάτων τῆς σχολῆς, ἐπιτυγχάνουσαι κατὰ τὰς ἐξετάσεις, θὰ ἔχωσι τὸν τίτλον «πρακτικὴ ἀδελφὴ νοσοκόμος», θὰ τυγχάνωσι σχετικοῦ διπλώματος ὑπὸ τῆς σχολῆς.

Μισθοδοσία

Ἄρθρον 4

Αἱ ἀπόφοιτοι τῆς σχολῆς καὶ πρὸ τῆς φοιτήσεως ἐν τῇ σχολῇ, ἔχουσαι πλέον τῶν ἓξ (6) μηνῶν εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν, θὰ ἔχωσι μισθὸν 400 δραχμῶν μηνιαίως, ἂν ἡ ἐπίδοσις των εἶναι ἐξαίρετος 500 δραχμὰς μηνιαίως. Μετὰ τετραετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν ἡ ἀδελφὴ θὰ λαμβάνῃ αὔξησιν δραχμὰς 25 κατ' ἔτος ἐπὶ 10 ἔτη. Ἐκτὸς τοῦ μισθοῦ αἱ ἀδελφαὶ θὰ ἔχωσι τροφήν, κατοικίαν, ἀσφάλισιν, πλύσιν καὶ ἔνδυμα ὑπηρεσίας (μπλοῦζα, σκούφια).

Ἄρθρον 5

Ἐὰν μία δόκιμος ἀδελφὴ ἡ ἔχουσα ὑπηρεσίαν πρὸ τῆς φοιτήσεώς της ἐν τῇ σχολῇ κάτω τῶν δύο (2) μηνῶν στερῆται τῆς ἱκανότητος νὰ λάβῃ τὸ δίπλωμα τῆς σχολῆς, ἀποβάλλεται ἄνευ ἀποζημιώσεως, δύναται ὅμως νὰ παραμείνῃ, ἐὰν τὸ ἐπιθυμῇ νὰ παραμείνῃ, ὡς δόκιμος καὶ μὲ μηνιαῖον μισθὸν 300 δραχμῶν, ὑποχρεουμένη νὰ φοιτήσῃ καὶ πάλιν εἰς τὴν σχολήν, ὅταν αὕτη ἐπαναλειτουργήσῃ, διὰ νὰ τύχῃ τοῦ σχετικοῦ διπλώματος καὶ οὕτω ἀποκατασταθῇ.

Ὑπηρετικὸν προσωπικόν

Ἄρθρον 6

Μάγειρος, καθαρίστρια καὶ πλύντρια τὸ πρῶτον προσλαμβανόμεναι δέον ἐπὶ ἕνα (1) μῆνα

(*) Κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 20 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955, συνταχθεῖσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 95 τῆς 1 Ὀκτωβρίου 1959 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 2 Ὀκτωβρίου 1959.

νὰ ὑπηρετήσουν ὡς δόκιμοι καὶ μὲ μισθὸν 300 δραχ., πλήρη τροφήν, κατοικίαν, πλύσιν καὶ ἀσφάλισιν. Μετὰ τὸν μῆνα, ἐφ' ὅσον κριθῇ κατάλληλος, θὰ ἐξισοῦται μετὰ τῆς ἀδελφῆς νοσοκόμου καθ' ὅλα. Τοῦτο συμφωνεῖται ὁμοφώνως, δεδομένου ὅτι τὸ ὡράριον ἐργασίας αὐτῶν εἶναι μικρότερον τῶν ἀδελφῶν νοσοκόμων. Ἐὰν μία καθαρίστρια ἢ πλύντρια ἐπιθυμῇ νὰ ἐργάζεται μόνον τὴν πρωΐαν (ἡμιαπασχόλησις), θὰ λαμβάνῃ μισθὸν 300 δραχμῶν μηνιαίως καὶ τροφὴν μεσημβρίας.

Ἄρθρον 7

Μετὰ τὴν λῆξιν τῶν μαθημάτων τῆς σχολῆς νοσοκόμων θὰ γίνωνται ὁλίγα μαθήματα εἰς τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν (μαγείρους, καθαριστρίας, πλυντρίας) σχετικὰ μὲ τὰ καθήκοντα αὐτῶν ἔναντι τῆς ὑπηρεσίας των, ἔναντι τῶν ἀσθενῶν καὶ ἔναντι τῶν προϊσταμένων των.

Ἄρθρον 8

Ἅπασαι αἱ ἀδελφαὶ καὶ τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν θὰ ἐφοδιασθοῦν διὰ εἰδικοῦ ἀτομικοῦ βιβλιαρίου, χορηγουμένου ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου αὐτῶν. Τὸ βιβλιάριον τοῦτο θὰ παραδίδεται εἰς τὸν διευθυντὴν τῆς κλινικῆς καὶ εἰς ἣν ὑπηρετεῖ ἑκάστη καὶ θὰ ἀναγράφωνται ἐπ' αὐτοῦ οἱαιδήποτε μεταβολαί της, πρόοδος, τιμωρία κλπ.

Ἄρθρον 9

Οὐδεμία ἀδελφὴ καὶ οὐδεμία ἐκ τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ θὰ προσλαμβάνηται ὑπὸ τῆς κλινικῆς, μέλους τοῦ Συνδέσμου Ἰδιωτικῶν Κλινικῶν Χανίων, ἐὰν δὲν εἶναι μέλος τοῦ Σωματείου των καὶ δὲν φέρῃ μεθ' ἑαυτῆς τὸ ἀτομικὸν βιβλιάριον, διὰ τοῦ ὁποίου ἀποδεικνύεται ὅτι εἶναι μέλος τοῦ Συνδέσμου καὶ ἀπόφοιτος τῆς σχολῆς.

Γενικά

Ἄρθρον 10

Ἐὰν μία ἀδελφή ἢ μάγειρος ἢ καθαρίστρια ἢ πλύντρια δὲν ἐκτελῇ τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῆς ὅπως πρέπει, εὐσυνειδήτως, ἂν δὲν συμπεριφέρεται πρὸς τὸ ἄλλο προσωπικὸν εὐγενῶς καὶ συναδελφικῶς, ἐὰν δὲν συμπεριφέρεται ἔναντι τῶν ἀσθενῶν στοργικῶς καὶ μὲ πᾶσαν δυνατὴν προθυμίαν καὶ τέλος ἐὰν δὲν ὑπακούῃ εἰς τὰς ὑποδείξεις τῶν προϊσταμένων της, τιμωρεῖται διὰ ἐπιπλήξεως, διὰ προστίμου, ὅπερ διατίθεται ὑπὲρ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας, καὶ ἐν ὑποτροπῇ δι' ἀπολύσεως ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀποζημιώσεως.

Ἄρθρον 11

Ἐὰν μία ἀδελφὴ ἢ μάγειρος ἢ καθαρίστρια ἢ πλύντρια ἐπιθυμῇ νὰ ἀποχωρήσῃ τῆς ὑπηρεσίας της δι' οἱονδήποτε λόγον, ὑποχρεοῦται νὰ δηλώσῃ τοῦτο 15 ἡμέρας τουλάχιστον πρότερον. Ἐὰν ἀποχωρήσῃ ἄνευ προειδοποιήσεως ἀπαγορεύεται ἡ πρόσληψίς της ὑπὸ ἄλλης κλινικῆς μέλους τοῦ Συνδέσμου Ἰδιωτικῶν Κλινικῶν Χανίων ἐπ' ἄπειρον, δὲν δικαιοῦται δὲ εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ἀποζημιώσεως συμφώνως τῷ νόμῳ (*).

Ἄρθρον 12

Ἡ διεύθυνσις καὶ τὸ ἄλλο ἐπιστημονικὸν προσωπικὸν ἑκάστης κλινικῆς ὑποχρεοῦται νὰ συμπεριφέρεται φιλοστόργως καὶ εὐγενῶς πρὸς τὰς ἀδελφὰς καὶ τὸ λοιπὸν ὑπηρετικὸν προσωπικόν, νὰ καθοδηγῇ ταύτας διὰ τὴν ὅσον τὸ δυνατὸν καλλιτέραν ἐκμάθησιν τῆς ὑπηρεσίας των καὶ τῆς καλῆς συμπεριφορᾶς.

Ἄρθρον 13

Οἱαδήποτε διαφορὰ ἀναπτυσσομένη μεταξὺ τοῦ προσωπικοῦ θὰ λύεται ὑπὸ Ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ διευθυντοῦ τῆς κλινικῆς, ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Συνδέσμου Ἰδιωτικῶν Κλινικῶν Χανίων, ἐκ μιᾶς ἀντιπροσώπου τοῦ Συνδέσμου Ἀδελφῶν Νοσοκόμων καὶ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Χανίων.

Ἄρθρον 14

Ἐὰν ἡ Διεύθυνσις κλινικῆς ἐπιθυμῇ νὰ ἀπολύσῃ ἀδελφὴν νοσοκόμον ἢ ἄλλην ἐκ τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ, μάγειρον ἢ καθαρίστριαν, ὑποχρεοῦται νὰ εἰδοποιήσῃ ταύτην πρὸ 15 ἡμερῶν καὶ νὰ τὴν ἀποζημιώσῃ.

Ἄρθρον 15

Ἀντὶ προσωπικοῦ ἐκ γυναικῶν δύναται ὁ Σύνδεσμος Ἰδιωτικῶν Κλινικῶν νὰ προσλάβῃ καὶ προσωπικὸν ἐξ ἀνδρῶν μὲ τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις καὶ δικαιώματα, ἀρκεῖ νὰ εἶναι μέλη τοῦ Συνδέσμου Ἀδελφῶν Νοσοκόμων Χανίων.

Ἄρθρον 16

Ἑκάστη ἀδελφή, μάγειρος, καθαρίστρια καὶ πλύντρια δικαιοῦται ἀναπαύσεως ἑνὸς ἀπογεύματος ἑβδομαδιαίως. Τὴν ἡμέραν ταύτην ἀναπαύσεως ἡ ἐξόδου ὁρίζει ὁ διευθυντὴς τῆς κλινικῆς. Οὐδεμία Κυριακὴ ἢ ἄλλη ἑορτὴ θεωρεῖται ἐν τῇ ἰατρικῇ ἀργίᾳ καὶ ἑπομένως οὐδεμιᾶς ἐπιπροσθέτου ἀποζημιώσεως δικαιοῦται τὸ προσωπικὸν ἐργαζόμενον κατ' αὐτάς, ὅπως οὐδεμιᾶς αὐξήσεως νοσηλείων κλπ. δικαιοῦνται ἢ ἀπαιτοῦσιν αἱ κλινικαὶ κατὰ τὰς ἑορτάς.

Ἄρθρον 17

Ἐὰν μία μάγειρος ἢ καθαρίστρια ἢ πλύντρια δὲν ἐπιθυμῇ νὰ παραμείνῃ ἐντὸς τῆς κλινικῆς, ἔνθα ἐργάζεται, οὐδεμιᾶς προσθέτου ἀποζημιώσεως δι' ἔνοικιον δικαιοῦται.

Ἄρθρον 18

Συμφωνεῖται καὶ ἀποφασίζεται ὁμοφώνως, ὅπως δυνάμει τῆς παρούσης ἐνεργῆται ὑπὸ τῶν κλινικαρχῶν κράτησις ἐκ τοῦ μηνιαίου μισθοῦ τοῦ προσωπικοῦ, ἀνεξαρτήτως εἰδικότητος (ἀδελφή, μάγειρος, καθαρίστρια καὶ πλύντρια), δραχ. πέντε (5) ὡς συνδρομὴ κατὰ μῆνα ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Συνδέσμου Ἀδελφῶν Νοσοκόμων κλπ. Χανίων. Ἕκαστος κλινικάρχης ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦ ἄνω Συνδέσμου τὰ ὑπ' αὐτοῦ κρατηθέντα τὸ πρῶτον 10ήμερον ἑκάστου μηνὸς ἔναντι κανονικῆς ἀποδείξεως.

Ἄρθρον 19

Πιστεύοντες ἀμφότεροι οἱ Σύνδεσμοι τόσον τῶν Ἰδιωτικῶν Κλινικῶν, ὅσον καὶ τῶν Ἀδελφῶν Νοσοκόμων κλπ. ὅτι ἡ παροῦσα σύμβασις ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐξύψωσιν ἀφ' ἑνὸς τῶν ἀδελφῶν νοσοκόμων καὶ τοῦ ἄλλου ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὴν ἐξάλειψιν πάσης τυχὸν παρεξηγήσεως μεταξὺ κλινακαρχῶν, ἰατρῶν καὶ ἀδελφῶν νοσοκόμων κλπ. ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ (μαγείρων, καθαριστριῶν καὶ πλυντριῶν), ὑπογράφομεν ταύτην, συγκειμέ-

(*) ΕΕΔ: Ἐκπληκτικὸς ὅρος!

νην έκ δέκα ἐννέα (19) ἄρθρων καὶ τὴν ὑποβάλλομεν εἰς τὰ ἁρμόδια Ὑπουργεῖα, παρακαλοῦμενα ὅπως ἐγκρίνωσι ταύτην.

—

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν καὶ λοιπῶν ὅρων ἐργασίας χειριστῶν καὶ μηχανοδηγῶν ἐκσκαπτικῶν καὶ ὁδοποιητικῶν μηχανημάτων τῶν Νομαρχιακῶν Ταμείων καὶ τοῦ Τεχνικοῦ Ἐξοπλισμοῦ Δήμων καὶ Κοινοτήτων (*).

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τῇ 24 Αὐγούστου 1959 οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι 1) Δημήτριος Μακρῆς, Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐκπροσώπων δυνάμει τῶν προσηρτημένων τῇ παρούσῃ εἰδικῶν ἐξουσιοδοτήσεων τὰ ἐν τῷ Κράτει Νομαρχιακὰ Ταμεῖα, ὡς καὶ τὸν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 68 τοῦ ν.δ. 3038/1954 συσταθέντα καὶ λειτουργοῦντα ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν Τεχνικὸν Ἐξοπλισμὸν Δήμων - Κοινοτήτων, καὶ 2) Θεόδωρος Συραντάρης, ἐκπροσώπων τὴν Ὁμοσπονδίαν Χειριστῶν, Μηχανοδηγῶν Ὁδοστρωτήρων, Συντηρητῶν καὶ Τεχνικοῦ Προσωπικοῦ Μηχανημάτων ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἔργων καὶ συντηρήσεως αὐτοκινήτων, δυνάμει νομίμων ἐξουσιοδοτήσεως τῆς ρηθείσης Ὁμοσπονδίας, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης ἐθνικῆς διεπαγγελματικῆς συμβάσεως, ἀφορώσης εἰς τοὺς χειριστὰς καὶ μηχανοδηγοὺς τῶν ἐν τῇ παρούσῃ ἀναφερομένων μηχανημάτων τῶν Νομαρχιακῶν Ταμείων καὶ Τεχνικοῦ Ἐξοπλισμοῦ Δήμων—Κοινοτήτων, διὰ τῆς ὁποίας καθορίζονται τὰ κάτωθι:

Ἄρθρον 1

Ι. Διὰ τοὺς πτυχιούχους χειριστὰς διαμορφωτήρων (Graders), προωθητήρων (Bulldozzers), καὶ πτυχιούχους μηχανοδηγοὺς ὁδοστρωτήρων ὁρίζονται:

α) Δι' ὀκτάωρον ἡμερησίως ἐργασίαν εἴκοσι πέντε (25) ἐργασίμων ἡμερῶν μηνιαίως μηνιαῖος μισθὸς ἀναλόγως τῆς ἀποδόσεως ἑκάστου χειριστοῦ, ὑποκειμένης εἰς τὴν κρίσιν τοῦ οἰκείου Νομάρχου, δραχ. τριῶν χιλιάδων πεντακοσίων (3.500) ἢ δραχ. τριῶν χιλιάδων ἑπτακοσίων πεντήκοντα (3.750).

β) Δι' ὀκτάωρον ἐργασίαν ἡμερησίως διακεκομμένου χρονικοῦ διαστήματος, ἀνὰ ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν, τὸ 1/25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ, ἤτοι δραχ. ἑκατὸν τεσσαράκοντα (140) ἢ δραχ. ἑκατὸν πεντήκοντα (150) κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Νομάρχου, ἀναλόγως τῆς ἀποδόσεως ἑκάστου χειριστοῦ.

γ) Κατώτατον ὅριον ὑποχρεωτικῆς κατὰ μῆνα ἀπασχολήσεως δέκα πέντε (15) ἡμερομίσθια.

ΙΙ. Διὰ τοὺς πτυχιούχους μηχανοδηγοὺς ἑτέρων μηχανημάτων καὶ τοὺς χειριστὰς πασῶν τῶν λοιπῶν εἰδικοτήτων ὁρίζεται:

α) Δι' ὀκτάωρον ἡμερησίως ἐργασίαν εἴκοσι πέντε (25) ἡμερῶν μηνιαῖος μισθὸς ἀναλόγως τῆς ἀποδόσεως ἑκάστου μηχανοδηγοῦ, ὑποκειμένης εἰς τὴν κρίσιν τοῦ οἰκείου Νομάρχου, δρχ. δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ἢ δρχ. δύο χιλιάδων ἑπτακοσίων πεντήκοντα (2.750).

β) Δι' ὀκτάωρον ἡμερησίως ἐργασίαν διακεκομμένου χρονικοῦ διαστήματος ἀνὰ ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν τὸ 1/25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ ἤτοι δρχ. ἑκατὸν (100) ἢ δρχ. ἑκατὸν δέκα (110) κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Νομάρχου, ἀναλόγως τῆς ἀποδόσεως ἑκάστου μηχανοδηγοῦ.

γ) Κατώτατον ὅριον ὑποχρεωτικῆς κατὰ μῆνα ἀπασχολήσεως δέκα (10) ἡμερομίσθια.

ΙΙΙ. Εἰς περίπτωσιν ἐλλείψεως ἐργασίας ἢ διακοπῆς ταύτης λόγῳ δυσμενῶν καιρικῶν συνθηκῶν, πέραν τῶν κατὰ τὰς ἄνω παραγράφους Ι γ' καὶ ΙΙ γ' καταβαλλομένων ὑποχρεωτικῶς ἡμερομισθίων, καταβάλλεται δι' ἑκάστην ἡμέραν ἀργίας τοῦ μηχανήματος ἡμερομίσθιον μειωμένον κατὰ τὸ ἥμισυ, ἤτοι δραχ. ἑβδομήκοντα πέντε (75) ἢ ἑβδομήκοντα (70), προκειμένου περὶ χειριστῶν τῆς παραγράφου 1 καὶ δραχ. πεντήκοντα πέντε (55) ἢ πεντήκοντα (50) περὶ μηχανοδηγῶν ἢ χειριστῶν τῆς παραγράφου ΙΙ τοῦ παρόντος ἄρθρου.

ΙV. Εἰς περίπτωσιν συνήθους βλάβης τοῦ μηχανήματος διαρκείας οὐχὶ πέραν τῶν δύο ἡμερῶν καὶ πλήρους ἀπασχολήσεως τοῦ χειριστοῦ ἢ μηχανοδηγοῦ διὰ τὴν ἐπιδιόρθωσιν αὐτοῦ καταβάλλεται εἰς αὐτὸν πλήρες ἡμερομίσθιον.

V. Δι' ἐργασίαν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου καθοριζομένας ἡμέρας ἀργίας καταβάλλεται γενικῶς ἡμερομίσθιον προαυξημένον κατὰ 75 ο/ο.

VΙ. Διὰ τὰς πέραν τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας ὑπερωρίας καταβάλλεται ἡ ἀνὰ ὥραν ἐργασίας ἀντιστοιχοῦσα ἀποζημίωσις προαυξημένη κατὰ 25 ο/ο.

VΙΙ. Ἡ καταβολὴ τῶν δεδουλευμένων ἡμερομισθίων τῶν ἀνωτέρω γίνεται ἀνὰ 15θήμερον ὑπὸ τῆς παρ' ᾗ ὑπηρετοῦν Ὑπηρεσίας τοῦ Νομαρχιακοῦ Ταμείου ἢ τῆς Νομαρχίας, ἐφ' ὅσον δὲ μεσολαβήσῃ ἀπόλυσις πρὸ τοῦ τέλους τοῦ δεκαπενθημέρου, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται ὅπως ἐξοφλήσῃ ἀμέσως τὰ δεδουλευμένα ἡμερομίσθια τῶν ἀπολυομένων, παραδίδων συγχρόνως καὶ τὸ βιβλιάριον τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ ἐντὸς πέντε (5) τὸ πολὺ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως.

Ἄρθρον 2

Εἰς τοὺς εὐδοκίμως κατὰ συνέχειαν ὑπηρετοῦντας εἰς τὰ Νομαρχιακὰ Ταμεῖα καὶ τὸν Τεχνικὸν Ἐξοπλισμὸν Δήμων - Κοινοτήτων χειριστὰς καὶ μηχανοδηγοὺς παρέχεται μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑκάστης συνεχοῦς τριετίας πρόσθετον ἐπίδομα ἐκ πέντε ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (5 ο/ο) ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν των ἢ ἀντιστοίχως ἐπὶ τοῦ ἡμερομισθίου των καὶ μέχρι τὸ πολὺ τεσσάρων τριετιῶν.

Ἄρθρον 3

Τὸ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ὑπηρετοῦν προσωπικόν, προσλαμβανόμενον δι' ἐργασίαν ὑπαίθρου, δὲν δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἐκτὸς ἕδρας, οὔτε ἀποζημιώσεως διὰ πληρωμὴν καταλύματος.

Ὁ χειριστὴς ἢ μηχανοδηγός, προσλαμβανόμενος διὰ τὸν χειρισμὸν ὡρισμένου μηχανήματος

(*) Κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 20 § 3 τοῦ νόμου 3239/1956, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 99 τῆς 6 Ὀκτωβρίου 1959 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 10 Ὀκτωβρίου 1959.

μηχανημάτων, παρακολουθεί τοῦτο κατὰ τὴν διάθεσίν του ἐντὸς τοῦ νομοῦ ἢ εἰς ἕτερον νομόν, μὴ δικαιούμενος ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει ἐκτὸς ἕδρας ἀποζημιώσεως, ἀλλὰ μόνον τῶν ὁδοιπορικῶν αὐτοῦ ἐξόδων.

Ἄρθρον 4

Ἅπαντες οἱ εἰς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης ὑπαγόμενοι χειρισταὶ καὶ μηχανοδηγοὶ ὑποχρεοῦνται ἄνευ ἰδιαιτέρας ἀποζημιώσεως αὐτῶν εἰς τὴν πέραν τῶν ἐργασίμων ὡρῶν τακτικὴν ἀνὰ 10ήμερον γενικὴν συντήρησιν, λίπανσιν, καὶ καθαρισμὸν τοῦ μηχανήματος, ἐκτὸς τῆς καθημερινῆς συνήθους τοιαύτης.

Ἄρθρον 5

Ἀπαγορεύεται ἡ ἀπασχόλησις χειριστῶν καὶ μηχανοδηγῶν μὴ ἐφωδιασμένων διὰ τῶν ὑπὸ τῶν σχετικῶν νόμων καὶ διαταγμάτων καθοριζομένων πτυχίων.

Ἄρθρον 6

Τὸ δῶρον ἑορτῶν Χριστουγέννων, Πρώτης τοῦ Ἔτους καὶ Πάσχα θὰ καταβάλληται συμφώνως πρὸς τὰς ἑκάστοτε ἐκδιδομένας ὑπουργικὰς ἀποφάσεις, λαμβανομένης ὡς βάσεως τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων.

Ἄρθρον 7

Οἱ πρὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως μισθοὶ καὶ ἡμερομίσθια, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀνώτεροι ἢ κατώτεροι τῶν διὰ τῆς παρούσης ὁριζομένων, προσαρμόζονται συμφώνως πρὸς τὰ διὰ τῆς παρούσης τιθέμενα ὅρια.

Ἄρθρον 8

Οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν δύναμιν τῆς διὰ τῆς παρούσης συμβαλλομένης Ὁμοσπονδίας μισθωτοὶ δικαιοῦνται δι' ἐγγράφου δηλώσεως των, ἐπιδιδομένης ἐπὶ ἀποδείξει πρὸς τὸν ἐργοδότην των, νὰ ἐκχωρήσουν ἐκ τοῦ μισθοῦ των ποσὸν ἴσον πρὸς τὴν κατὰ τὸ Καταστατικόν τῆς ἐν λόγῳ Ὁμοσπονδίας ὁριζομένην ὑπὲρ αὐτῆς συνδρομήν.

Ἐπὶ τῇ δηλώσει ταύτῃ οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ παρακρατοῦν τὸ ὡς ἄνω ποσὸν καὶ ἀποδίδουν τοῦτο εἰς τὴν ὑπὲρ ἧς ἡ ἐκχώρησις Ὁμοσπονδίαν.

Ἀνάκλησις τῆς δηλώσεως ἐκχωρήσεως ἐπιτρέπεται συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 87 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἄρθρον 9

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς κατὰ νόμον δημοσιεύσεως αὐτῆς διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ διαρκεῖ ἐπὶ διετίαν ἀπὸ ταύτης.

—

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Σταφιδεργατῶν καὶ σταφιδεργατριῶν Πύργου - Κατακώλου (*).

Ἐν Πύργῳ σήμερον τὴν 27ην Αὐγούστου 1959 καὶ ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Πύργου, παρουσίᾳ τοῦ προέδρου τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πύργου Βασ. Γιαννοπούλου, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι, ἀφ' ἑνὸς Τάκης Σουβατζώτης καὶ Σπῦρος Λογοθέτης, ἀντιπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Σταφιδοεξαγωγέων Ἠλείας, καὶ Βλάσης Μπερτζελέτος, Ἀθαν. Κατελούζος, σταφιδοεξαγωγεῖς, καὶ ἀφ' ἑτέρου Νικ. Κατσιμίγας, ἐκπρόσωπος τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Πύργου, Νικ. Γιαννακόπουλος καὶ Ἰωάν. Γιαννόπουλος, ἀντιπρόσωποι τοῦ Σωματείου Σταφιδουσκευαστῶν Ἐργατῶν καὶ Ἐργατριῶν Πύργου, Ἀργ. Ξουρῆς, ἀντιπρόσωπος τοῦ Σωματείου Σταφιδουσκευαστῶν καὶ Στιβαδορων Κατακώλου, Γεώργ. Μεσήνης, ἀντιπρόσωπος τοῦ Σωματείου Σταφιδουσκευαστριῶν Κατακώλου, ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως παρὰ τῶν ὀργανώσεων, ἃς ἐκπροσωποῦμεν, ἀπεφασίσαμεν, ὅπως τὰ ἡμερομίσθια τῶν σταφιδεργατῶν καὶ σταφιδεργατριῶν Πύργου καὶ Κατακώλου καθορισθοῦν ὡς ἀκολούθως:

Ἡμερομίσθια

1) Σταφιδουσκευασταί	δραχ.	80
2) Ἐργάτριαι κοπτικῆς μηχανῆς	»	50
3) Ἐργάτριαι ποδὸς	»	45
4) Ἐργάτριαι μηχανημάτων	»	45

Ὡς πρὸς τοὺς λοιποὺς ὅρους ἰσχύει ἡ ἀπὸ 14 Σεπτεμβρίου 1955 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας σταφιδεργατῶν καὶ σταφιδεργατριῶν Πύργου - Κατακώλου (58)13/1955 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, Φ.Ε.Κ. 98/21.5.1956 τ. Β').

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 27ης Αὐγούστου 1959 καὶ λήγει τὴν 30ὴν Ἰουνίου 1960.

Ἡ παροῦσα συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη καὶ ἐπὶ πλέον ἓν πρὸς κατάθεσιν εἰς ἀρμοδίαν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

—

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΗΜΑΡΤΗΜΕΝΩΝ

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 343 τῆς 6 Ὀκτωβρίου 1959)

Εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 57106/24.8.1959 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ παρατάσεως ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως τῶν ἐργατῶν βαρειῶν, καθαριστηρίων, σιδηροστηρίων κλπ.», δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 398 τεῦχος Β' τῆς 27.8.1959 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (*) ἐπέρχεται ἡ κάτωθι διόρθωσις:

Εἰς τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἡ φράσις «τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων τῆς ὡς ἄνω καταγγελθείσης» διορθοῦται εἰς τὸ ὀρθόν: «τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων καταγγελίας τῆς ὡς ἄνω καταγγελθείσης. . .».

Ἡ αὐτὴ ὡς ἄνω διόρθωσις ἐπέρχεται εἰς τὰς ὑπ' ἀριθ. 57104/20.8.1959 καὶ 57105/20.8.1959 ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευθείσας εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 394 τεῦχος Β' τῆς 20.8.1959 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

(Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας)

(*) Κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 20 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955, συνταχθεῖσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 103 τῆς 9 Ὀκτωβρίου 1959 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 12 Ὀκτωβρίου 1959.

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 1054.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΑΙ ΠΑΡΑΝΟΜΟΙ ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ

Ὡς εἶναι γνωστόν, τὸ ζήτημα τῶν ἐξ ἀκύρων ἐργασιακῶν συμβάσεων ἀξιώσεων τῶν μισθωτῶν ἔχει ἀπασχολήσει εὐρύτατα τὴν ξένην ἐπιστήμην καὶ νομολογίαν.

Ἐδῶ, εἰς τὴν χώραν μας, ἀφ' ὅτου ἐνεφανίσθη τὸ ζήτημα, συνηθέστατα ἐπὶ παροχῆς ὑπὸ τῶν μισθωτῶν παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, θεωρία καὶ νομολογία ἐπὶ μακρὸν ἀπησχολήθησαν μὲ μόνην προσφυγὴν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου νὰ θεμελιώσουν τὴν ὀρθοτέραν ἄποψιν ποία βοήθεια παρέχεται εἰς τοὺς μισθωτούς καὶ, ὡς εἶναι γνωστόν, κατέληξε νὰ δέχωνται, ὅτι ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἄρθρου 904 ἐπ. τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Παρ' ὅλον δὲ ὅτι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1943, μὲ τὸν δικονομικὸν νόμον 765 περὶ ἐκδικάσεως τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, ὁ Νομοθέτης ἐν ἐπιγνώσει τῆς διαφορᾶς μεταξὺ «συμβάσεως» καὶ «σχέσεως» ἐργασίας ἐχρησιμοποίησε τὸν δεύτερον αὐτὸν ὅρον, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς πραγματικῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἀνεξαρτήτως τοῦ κύρους τῆς συμβάσεως, ἡ παρ' ἡμῖν νομολογία δὲν διέκρινε τὴν διαφορὰν καὶ, ὡς εἶναι γνωστόν, παλαιότεραί τινες ἀρεοπαγιτικαὶ ἀπυφάσεις καὶ ὑπὸ τὴν δικονομικὴν αὐτὴν διάταξιν ἐδέχθησαν, ὅτι αἱ ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεις δὲν ἠδύναντο νὰ ἐκδικασθῶσι κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Καὶ ἐνῶ καὶ νεώτεροι νόμοι (ν.Δ. 2511 1953, ν. 3198 1955) ἀνεφέρθησαν εἰς τὸν αὐτὸν ὅρον καὶ ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν, μερὶς τῆς θεωρίας καὶ τελικῶς καὶ ἡ νομολογία τῶν δικαστηρίων ἠγνόησαν πάλιν τὸν ὅρον τοῦτον ὡς ταυτόσημον τῆς συμβάσεως καὶ ἡ μόνη ἐκ τῆς διατάξεως ὠφέλεια ὑπῆρξε νὰ μὴ ἀμφισβητῆται, ὅτι καὶ ἀξιώσεις ἐξ ἀκύρου συμβάσεως, πάντοτε αἱ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, δικάζονται κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Ἔρχεται τώρα καὶ ἡ νέα διάταξις (ἄρθρον 8 τοῦ ψηφισθέντος προσφάτως ν. 8/τος περὶ ρυθμίσεως τῶν ἐκ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἀξιώσεων (ΕΕΔ 18, 1160) *νὰ μᾶς καθηλώσῃ εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ*, τὰς ὁποίας καὶ ἐπικαλεῖται, ἐνῶ παρείχετο ἡ ἀφορμὴ νὰ βαδίσωμεν μακρύτερον, ἀναγνωρίζοντες νομοθετικῶς ὅ,τι ἀλλαχοῦ ἔχει γίνει δεκτόν, *ἀξιώσεις ὡς ἐπὶ ἐγκύρων συμβάσεων*, ἀνεξαρτήτως τῶν ἄλλων ποινικῶν καὶ ἀστικῶν κυρώσεων.

Φαίνεται ὅτι παρ' ἡμῖν ἡ ἔννοια τῆς «σχέσεως ἐργασίας» γεννᾶται λιπόσαρκος καὶ ἀσθενικὴ ἀποθνήσκει . . .

ΑΠΟ ΟΣΑ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

ΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ

Ἀξιότιμε κ. Διευθυντά,

Εἰς ἐποχήν, καθ' ἣν πανταχόθεν ἀκούονται φωναὶ περὶ τῆς ἀνάγκης ἁπλουστεύσεως τῆς διαδικασίας τῶν πολιτικῶν δικῶν καὶ περὶ τῆς ἀνάγκης μειώσεως τῶν δικαστικῶν ἐξόδων, ἔρχεται τὸ Σχέδιον τῆς νέας Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ εἰς τὸ κεφάλαιόν του περὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν εἰσάγει νέον θεσμόν, διὰ νὰ προσθέσῃ νέα βάσανα εἰς τοὺς διαδίκους. Πρόκειται περὶ τοῦ θεσμοῦ τῶν ἐπιτροπῶν συμβιβασμοῦ, εἰς τὰς ὁποίας θὰ πρέπει νὰ προσφεύγῃ ὁ μισθωτὸς ἀπαραιτήτως πρὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς του.

Ἡμεῖς οἱ δικηγόροι, εἰς τοὺς ὁποίους καταφεύγουν τὸ πρῶτον οἱ ἔχοντες ἀξίωσίν τινα, εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωμεν, ὅτι οὐδέποτε διαφορὰ ἄγεται εἰς τὸ δικαστήριον, ἂν δὲν προηγηθοῦν συζητήσεις καὶ διαπραγματεύσεις μεταξὺ τῶν μερῶν, ἀποσκοποῦσαι εἰς τὴν συμβιβαστικὴν ἐπίλυσίν της, μὲ συμμετοχὴν πάντοτε καὶ ἄλλων προσώπων συγγενῶν ἢ συναδέλφων, μόνον δὲ μετὰ τὴν ἀποτυχίαν αὐτῶν ἐγείρεται ἡ ἀγωγή. Ταῦτα, ἰσχύοντα διὰ τὰς πάσης φύσεως ὑποθέσεις, ἰσχύουν πολλῷ μᾶλλον διὰ τὰς ἐργατικὰς διαφοράς, διότι ὁ μισθωτὸς ἀκέπτεται πολὺ τὸν ἀντίκτυπον, τὸν ὁποῖον ἔχει ἡ ἐκ μέρους του ἔγερσις ἀγωγῆς κατὰ τοῦ ἐργοδότου του εἰς τοὺς ἄλλους ἐργοδότας καὶ τὴν δυσκολίαν, τὴν ὁποίαν συναντᾷ μετὰ ταῦτα εἰς τὴν ἐξεύρεσιν ἐργασίας, διὰ τοῦτο καὶ προσπαθεῖ πάντοτε νὰ λάβῃ ὅσα δικαιοῦται, πρὶν ἢ ἐγείρῃ ἀγωγήν. Ἡ ἰδική μου καὶ τῶν ἄλλων συναδέλφων πεῖρα μᾶς διδάσκει ταῦτα καὶ συνεπῶς ματαιοπονεῖ τὸ Σχέδιον, ὅταν ζητῇ ἀπὸ τὸν μισθωτὸν νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν συμβιβασμοῦ, πρὶν ἢ ἐγείρῃ τὴν ἀγωγήν του.

Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἐν τῇ πράξει σπανίως αἱ ἐπιτροπαὶ αὗται θὰ συντελοῦν εἰς τὴν συμβιβαστικὴν ἐπίλυσιν τῶν διαφορῶν, τοῦτο δὲ ἀπέδειξε μέχρι σήμερον καὶ ἡ διαδικασία τῶν μικροδιαφορῶν, καθ' ἣν, παρ' ὅλον ὅτι ὁ Εἰρηνοδίκης ὀφείλει, πρὶν ἢ προχωρήσῃ εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς διαφορᾶς, νὰ ἐπιχειρῇ συμβιβασμόν, τῶν διαδίκων, ἐν ταύτοις αἱ ὑποθέσεις ἢ συμβιβάζονται, πρὶν ἢ ἐκφωνηθοῦν ἄνευ τῆς μεσολαβήσεως τοῦ Εἰρηνοδίκου, ἢ ἅπαξ καὶ ἐπροχώρησαν καταλήγουν εἰς ἔκδοσιν ἀποφάσεως, παρὰ τὴν προσπάθειαν τοῦ Εἰρηνοδίκου πρὸς συμβιβασμόν.

Ταῦτα ἀνεξαρτήτως τῶν ἐπικρίσεων, αἱ ὁποῖαι ὑφίστανται γενικῶς κατὰ τῆς ἀναθέσεως ἔργων δικαστοῦ εἰς ἐπιτροπάς, ἀπαρτιζομένας ἀπὸ ἰδιώτας (ἴδε ἀντικατάστασιν φορολογικῶν ἐπιτροπῶν ἀπὸ φορολογικὰ δικαστήρια κλπ).

Οὕτω θὰ προστεθῇ μία ἐπὶ πλέον ταλαιπωρία, μία ἐπὶ πλέον καθυστέρησις καὶ μία ἐπὶ πλέον δαπάνη, τὴν στιγμὴν καθ' ἣν διὰ πάσας τὰς διαδικασίας ὑπάρχουν παράπονα, πλὴν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', ὅστις ἐφημόσθη ἐπιτυχέστατα καὶ ἀπέδωσεν ἄριστα ἀποτελέσματα (*). Ἡ τακτικὴ τῆς μεταφορᾶς παρ' ἡμῖν θεσμῶν ἰσχυόντων ἀλλαχοῦ δὲν εἶναι ὀρθή, διότι καὶ ἡ νοοτροπία μας καὶ ἡ κοινωνική μας διάρθρωσις καὶ ἡ κοινωνική μας διαπαιδαγώγησις διαφέρουν τῶν ἄλλων λαῶν. Ὀρθότερον θὰ ἦτο νὰ διαμορφώναμεν ἰδικούς μας θεσμούς, διαπλάσσοντες καὶ συμπληροῦντες τοὺς ἐν τῇ πράξει ἐπιτυχῶς ἐφαρμοσθέντας, ὡς ὁ νόμος ΓΨΟΔ'.

Μετὰ τιμῆς

Καρδίτσα — *Γεώργιος Γαλούσης*, Δικηγόρος

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Τὰ ἄριστα πράγματι αὐτὰ ἀποτελέσματα δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν μὲ τὸν νέον Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας, τοῦ ὁποίου ἡ ἀποπεράτωσις καὶ κατάθεσις εἰς τὴν Βουλήν, κατὰ τὰς ὑπαρχούσας πληροφορίας, ἐπισπεύδεται, τυποθετουμένη εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐρχομένου νέου ἔτους. Ἐπικαλούμεθα τὴν προσοχὴν ἐπὶ τοῦ σοβαρωτάτου αὐτοῦ θέματος.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 18—Τεῦχος 22 (436)

Ἀθῆναι, 15 Νοεμβρίου 1959

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΥΡΩΣΕΩΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑ ΤΟ Ν.Δ. 3789)1957

Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 860)1959 τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. Β. ΣΑΒΒΑΣ

Ἐρώτημα (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Τίς ἡ τηρητέα διαδικασία κυρώσεως κανονισμοῦ ἐργασίας, ἀφορῶντος εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων.

Ἀπάντησις: Ἐπὶ τοῦ πρώσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Κατὰ τὴν γνώμην τῶν *Μ. Σταυροπούλου*, προεδρεύοντος Ἀντιπροέδρου τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, καὶ τῶν Συμβούλων *Ε. Σαμαλέα* καὶ *Α. Μαλαγαρδῆ*, ἀποτελοῦσαν τὴν πλειοψηφοῦσαν γνώμην, λόγῳ ἐπικρατήσεως τῆς ψήφου τοῦ Προέδρου, ὁ νόμος 3789/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας» ἀφορᾷ εἰς κανονισμοὺς ἐργασίας, καταρτιζομένους ὑπὸ τῶν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου τούτου ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων κλπ. καὶ ὑποβαλλομένους ἐντὸς τῆς τασσομένης προθεσμίας εἰς τὰ ἁρμόδια ὄργανα τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας πρὸς ἐπεξεργασίαν καὶ τελικὴν κύρωσιν, ὁτὲ μὲν δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὁτὲ δὲ διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐποπτεύοντος κατὰ περίπτωσιν Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁριζόμενα. Ἐν προκειμένῳ ὅμως δὲν πρόκειται περὶ κανονισμοῦ, καταρτισθέντος ὑπ' αὐτῆς τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως (τῆς κοινοπραξίας τῶν ἀστικῶν λεωφορείων), ἀλλὰ περὶ σχεδίου δ.δ/τος περὶ κανονισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀστικῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων, εἰς ἃ ὀφείλεται διπλῆ φυλακή, καταρτισθέντος ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων (Δ/σις Προσωπικοῦ καὶ Ἐργασίας Αὐτοκινήτων) βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3221/1955, ἤτοι πρόκειται περὶ ἑτέρου θέματος, δι' ὃ διαγράφεται ἰδιαιτέρα διαδικασία ὑπὸ εἰδικοῦ νόμου (3221/1955), μὴ θιγομένη ὑπὸ τοῦ ὑπ' ὄψιν νόμου 3789/1957. Οὕτω ὁρίζεται ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου τούτου, ὅτι οἱ κατ' ἐξουσιοδότησιν τῶν νόμων 3752/1929, 3221/1955, 3430/1955, ὡς καὶ παντὸς ἑτέρου εἰδικοῦ νόμου, ἐκδοθέντες διὰ δ/των ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων κανονισμοὶ ἐξακολουθοῦσιν ἰσχύοντες, πλὴν διὰ πᾶσαν σύνταξιν, ἀνασύνταξιν ἢ τροποποίησιν κανονισμῶν, περὶ ὧν προβλέπουσιν οἱ νόμοι οὗτοι, ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τῶν νόμων τούτων εἰς ὅ,τι δὲν ἀντιτίθενται εἰς τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ νόμου τούτου 3789/1957. Ὁ πρῶτος ἐκ τῶν εἰδικῶν τούτων νόμων 3752/1929 ἀφορᾷ εἰς κύρωσιν διὰ διαταγμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, κανονισμῶν ὡρῶν ἐργασίας καὶ ἀναπαύσεως τοῦ προσωπικοῦ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἢ φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων συνδεομένων διὰ συμβάσεων μετὰ τοῦ Κράτους πρὸς ἄσκησιν λειτουργίας κοινῆς χρήσεως καὶ ὠφελείας τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας μετὰ προηγουμένην γνώμην τῶν ἐνδιαφερομένων ὡς ἄνω προσώπων καὶ τοῦ προσωπικοῦ των. Ὁ δεύτερος νόμος 3221/1955 ἐντοπίζεται εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων, ὁρίζων (ἄρθρον 20) ὅτι διὰ δ. δ/των, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν, κατόπιν γνώμης τοῦ Συμβουλίου Αὐτοκινήτων, ἐγκρίνονται κανονισμοὶ προσωπικοῦ, καθορίζοντες, πλὴν ἄλλων, τὰς ὥρας ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ, καὶ ὁ ἕτερος νόμος 3430/1955 ἀφορᾷ εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν ξενοδοχείων, ὁρίζων (ἄρθρον 22) ὅτι διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Προεδρίας Κυβερνήσεως καὶ Ἐργασίας ἐγ-

κρίνονται κανονισμοί λειτουργίας ξενοδοχείων, δι' ὧν καθορίζονται αἱ μετὰ τοῦ προσωπικοῦ των σχέσεις καὶ πᾶν σχετικὸν πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἐργαζομένων ζήτημα. Συμφώνως λοιπὸν πρὸς τοὺς ὁρισμοὺς τούτους τοῦ νόμου 3789/1957 διατηροῦνται ἐν ἰσχύι οἱ εἰδικοὶ οὗτοι νόμοι, ὡς καὶ ἕτεροι εἰδικοί, ἀρκεῖ νὰ μὴ ἀντιτίθενται εἰς αὐτὸν εἰς ὅ,τι οὗτος ὁρίζει ἐν τοῖς ἄρθροις του 1 καὶ 2, ἤτοι νὰ μὴ πρόκειται περὶ κανονισμῶν καταρτιζομένων ὑπ' αὐτῶν τῶν ἐπιχειρήσεων κλπ., εἰς ἃς ἀφορῶσιν οἱ εἰδικοὶ οὗτοι νόμοι, διότι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ δὲν θὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ διαδικασία τῶν εἰδικῶν τούτων νόμων, ὡς ἀντιτιθεμένη εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 3789/1957, ἀλλ' ἡ τοῦ νόμου 3789/1957. Ἐὰν ἑπομένως πρόκειται περὶ κανονισμῶν, καταρτιζομένων οὐχὶ ὑπὸ τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν Κ.Τ.Ε.Λ., ἀλλ' ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων, τότε θὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου 3221/1955 διαγραφομένη εἰδικὴ διαδικασία, διότι εἰς τὴν εἰδικὴν αὐτὴν περίπτωσιν δὲν προκύπτει ἀντίθεσις πρὸς τὸν νόμον 3789/1957, ἅτε προκειμένου ἑτέρου ἀνομοίου θέματος μὴ θιγομένου ὑπὸ τοῦ νόμου 3789/1957.

Ἀντιθέτως οἱ Νομικοὶ Σύμβουλοι *Δ. Μαγγιῶρος*, *Κ. Παπαμιχαλόπουλος* καὶ *Β. Σάββας* (εἰσηγητὴς) ἐξήνεγκον τὴν ἀκόλουθον γνώμην, ἀποτελέσασαν τὴν μειοψηφήσασαν γνώμην, ἣν ἠκολούθησαν καὶ οἱ Πάρεδροι *Β. Κουντούρης*, *Δ. Λιακατᾶς*. Διὰ τοῦ γενικοῦ νόμου 3789/1957 ἐπιβάλλεται ἡ ὑποχρέωσις εἰς ἁπάσας τὰς ἐπιχειρήσεις, ἐκμεταλλεύσεις καὶ ἐργασίας ἐν γένει, τὰς ἀπασχολούσας προσωπικὸν μεγαλύτερον τῶν ἑβδομήκοντα προσώπων ἢ κάτω τῶν 70, οὐχὶ δὲ ὀλιγώτερον τῶν 40 προσώπων, ὅπως ἐντὸς τῆς τασσομένης προθεσμίας καταρτίσωσι καὶ ὑποβάλωσιν εἰς τὰ ἁρμόδια ὄργανα τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου τούτου κανονισμούς, καθορίζοντας κατὰ τοὺς κειμένους νόμους τὰς ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας διαμορφουμένας σχέσεις μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ των, εἴτινες κανονισμοὶ κυροῦνται ὁτὲ μὲν διὰ μόνης ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὁτὲ δὲ διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ τοῦ ἐποπτεύοντος Ὑπουργοῦ, συντρεχούσης τοιαύτης περιπτώσεως ἐποπτείας κατὰ τὰ ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 2 ὁριζόμενα.

Σκοπὸς τοῦ νόμου τούτου, κατὰ τὰ ἐν τῇ εἰσηγητικῇ του ἐκθέσει ἐκτιθέμενα (Κῶδιξ νόμων 1957, σελ. 641), εἶναι ἡ ρύθμισις τοῦ θέματος τῶν κανονισμῶν ἐργασίας κατὰ τρόπον ἐνιαῖον καὶ ὁμοιόμορφον, διότι οἱ μέχρι σήμερον βάσει τῶν κειμένων διατάξεων ἐκδιδόμενοι κανονισμοὶ ἐρρύθμιζον τὰς σχέσεις τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων, «χωρὶς οὗτοι νὰ ὑπόκεινται εἰς τὸν ἔλεγχον ἢ ἁπλῶς τὴν ἐπίβλεψιν τῆς Πολιτείας καὶ χωρὶς νὰ συντάσσωνται ὑπὸ μιᾶς ἁρμοδίας Ὑπηρεσίας, ὥστε νὰ ἐξασφαλίζουν ὅρους δικαίους, ὁμοιομορφίαν, ἐνιαίαν κατεύθυνσιν, δικαίαν πειθαρχικὴν ἐξουσίαν καὶ ἑπομένως ἴσην μεταχείρισιν διὰ τοὺς ἐργαζομένους». Τίς ἡ συντονίζουσα ἁρμοδία κρατικὴ Ὑπηρεσία ὁρίζεται ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου τούτου, ἤτοι τὸ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας Τμῆμα Κανονισμῶν Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ὑπὸ τὴν ὁριζομένην σύνθεσίν του, καὶ τελικῶς ὁ κυρῶν τοὺς κανονισμοὺς Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας. Παρέκκλισιν ἀπὸ τῆς εἰς πάσας τὰς ἐπιχειρήσεις ἐπιβαλλομένης ὑποχρεώσεως καταρτίσεως ὑπ' αὐτῶν καὶ ὑποβολῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας κανονισμῶν ποιοῦνται, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιάν των, αἱ διατάξεις τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου τούτου, προκειμένου περὶ τῶν περιπτώσεων τῶν διατηρουμένων ἐν ἰσχύι ὡς ἄνω εἰδικῶν νόμων καὶ συγκεκριμένως τοῦ νόμου 3221/1955, ἤτοι συντάξεως, τροποποιήσεως κανονισμοῦ ἀφορῶντος τὸ προσωπικὸν τῶν ἀστικῶν λεωφορείων. Ἡ παρέκκλισις αὕτη συνίσταται εἰς τὸ ὅτι διατηρεῖται ἡ ὑπὸ τοῦ εἰδικοῦ τούτου νόμου καθιερουμένη πρωτοβουλία τῆς ἁρμοδίας Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων πρὸς σύνταξιν κανονισμοῦ, μὲ τὴν διαφορὰν ὅμως ὅτι ἡ περαιτέρω διαδικασία πρὸς κύρωσιν τοῦ κανονισμοῦ τούτου θὰ εἶναι, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῷ ἐδαφίῳ τούτῳ ὁριζόμενα καὶ τὸν ἐκτεθέντα σκοπὸν τοῦ γενικοῦ νόμου, ἡ ὁριζομένη ὑπ' αὐτοῦ, διότι ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς διαδικασίας τῆς κυρώσεως καὶ τοῦ ἐξουσιοδοτουμένου τελικῶς διὰ τὴν κύρωσιν τούτου ὀργάνου (Ὑπουργοῦ Ἐργασίας) ὑφίσταται ἀντίθεσις τῶν διατάξεων τοῦ εἰδικοῦ τούτου νόμου πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ γενικοῦ νόμου. Ἑπομένως ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ὁ κανονισμὸς ἐργασίας θέλει καταρτισθῇ ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν καὶ θὰ ἀποσταλῇ περαιτέρω πρὸς κύρωσιν εἰς τὸ ἁρμόδιον ὡς ἄνω παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργα-

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΡΥΘΜΙΣΙΣ ΤΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΔΙΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Έφέσεις κατά πειθαρχικών αποφάσεων και συνταγματικότης διατάξεων Ν.Δ. 3789/1957

Κανονισμοί εργασίας κατά τό Ν.Δ. 3789/1957.—Πειθαρχικαί ποιναί.— Άσκησις ἐφέσεως ἐνώπιον τοῦ Τμήματος Κανονισμῶν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.—Ἐξακολούθησις ἰσχύος τῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν εἰδικῶν Νόμων ἐκδοθέντων κανονισμῶν.— Ἐφαρμογή ὅμως τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν.Δ. 3789 1957 περί ἐφέσεως κατά πειθαρχικῆς ποινῆς ἀργίας καί ἐπί ποινῶν, ἐπιβαλλομένων κατά τάς διατάξεις τῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν εἰδικῶν Νόμων ἐκδοθέντων εἰς τό παρελθόν κανονισμῶν.— Δυνατή ἀνάθεσις ρυθμίσεως σχέσεων ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας καί εἰδικώτερον τῆς πειθαρχίας αὐτῶν εἰς ὄργανα Διοικήσεως, μή ἀντικειμένης εἰς τά ἄρθρα 28, 86 - 90 τοῦ Συντάγματος.

Τό ἱστορικόν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ὑπό τῆς Διευθύνσεως τῆς ἐν Ἀθήναις ἑδρευούσης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὑπό τήν ἐπωνυμίαν «Ἑλληνικοί Ἠλεκτρικοί Σιδηρόδρομοι Α. Ε.» ἐπεβλήθη, συμφώνως πρός τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 72 § 2, ἐν συνδυασμῷ πρός τά ἄρθρα 68 καί 74 τοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ἐξωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν τῶν Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων, τοῦ κυρωθέντος διά τοῦ ἀπό 16 Φεβρουαρίου 1940 β. δ., εἰς ὑπηρετοῦντα παρ' αὐτῇ ὑπάλληλον (ἐκδότην εἰσιτηρίων) ἡ πειθαρχική ποινή τῆς 20ημέρου ἀργίας, διότι κατεκράτει μέρος ἐκ τῶν ὑπολοίπων τῶν ἐπιβατῶν κατά τήν χορήγησιν εἰσιτηρίων.

Κατά τῆς ἀποφάσεως ταύτης τῆς Διευθύνσεως τῆς Ἑταιρείας ὁ τιμωρηθείς ἤσκησεν ἔφεσιν ἐνώπιον τοῦ κατά τό ν. δ. 3789/1957 Τμήματος Κανονισμῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, τό ὁποῖον κατά τήν συνεδρίασιν τῆς 13ης Νοεμβρίου 1958, κατά μεταρρύθμισιν τῆς ἀποφάσεως τῆς Διευθύνσεως τῆς Ἑταιρείας, ἐπέβαλε τήν ποινήν τῆς ἐπιπλήξεως, τήν μετατροπήν δέ τῆς ἐπιβληθείσης ποινῆς ἐνέκρινεν ἀκολούθως ὁ Ὑπουργός τῆς Ἐργασίας διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 4826/977 τῆς 19 Ἰανουαρίου 1959 ἀποφάσεώς του.

Τήν ἀπόφασιν τοῦ Τμήματος Κανονισμῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καί τήν τοιαύτην τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας προσέβαλεν ἡ ἐργοδότις δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως, προβάλλουσα ὡς λόγους: 1) ὅτι ἐξεδόθησαν καθ' ὑπέρβασιν καθηκόντων καί ὅλως ἀναρμοδίως, 2) ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ ν. δ. 3789/1957, ἐφ' ὧν στηρίζονται αὗται, εἶναι ἀντισυνταγματικαί καί 3) ὅτι εἶναι ἀναιτιολόγητος.

Ἐπί τοῦ πρώτου ζητήματος τό Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἔδωκε τήν ἐν τῇ κατωτέρῳ ἀποφάσει του λύσιν, ἐφ' ἧς θά μᾶς ἐπιτραπῇ νά σημειώσωμεν τά ἑξῆς:

Ὁρίζει τό ν. δ. 3789/1957 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας» (ΕΕΔ 16, 1131) (ἄρθρ. 2 § 2), ὅτι «οἱ κατ' ἐξουσιοδότησιν τῶν νόμων 3752/1929, 3221/1955, 3430/1955, ὡς οὗτοι ἐτροποποιήθησαν μεταγενεστέρως, καί παντός ἑτέρου εἰδικοῦ νόμου ἐκδοθέντες διά β. δ. ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων κανονισμοί ἐξακολουθοῦσιν ἰσχύοντες, . . .», ἑπομένως ἰσχύει καί ἡ δι' αὐτῶν προβλεπομένη πειθαρχική διαδικασία καί ἁρμοδιότης τῶν δι' αὐτῶν προβλεπομένων Συμβουλίων.

Συνεπῶς δέ πρός τήν ἀρχήν ταύτην ὁ Νομοθέτης τοῦ αὐτοῦ ν. δ. (ἄρθρον 3) προέβλεψε περί τῆς ἐφέσεως κατά τῶν ἀποφάσεων τῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ ἐκ τῶν ἐξουσιοδοτούντων νόμων 3430/1955 ἐνώπιον Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς καί τοῦτο κατά τήν εἰσηγητικήν ἔκθεσιν (ΕΕΔ 16, 1136), διά νά δύνανται οἱ μισθωτοί τῆς εἰδικῆς αὐτῆς κατηγορίας νά προσφύγωσιν εἰς αὐτήν, φρονοῦντες ὅτι ἠδικήθησαν.

Ἂν ἡ ἔννοια τῆς ἐφαρμοζομένης διατάξεως ἦτο, ὅτι καί προκειμένου περί τῶν διατηρουμένων κατ' ἐξουσιοδότησιν τῶν ἀνωτέρω νόμων κανονισμῶν ἐπί πειθαρχικῆς ποινῆς ἀπολύσεως ἄκειται ἡ ἔφεσις κατά τά ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ τοῦ νόμου ὁριζόμενα ἐνώπιον τοῦ κατά τό ἄρθρον 2 Τμήματος Κανονι-

οἷας Τμῆμα Κανονισμῶν Ἐργασίας, εἰς ὃ διά τήν περίπτωσιν ταύτην μετέχει ὡς μέλος καί ἐκπρόσωπος τῶν μισθωτῶν, ὁριζόμενος ὑπό τῆς εἰκείας ὀργανώσεως κατά τά ἐν τῷ αὐτῷ ἐδαφίῳ ὁριζόμενα(*).

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Τά ὑπό τῆς μειοψηφίας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους ὑποστηριχθέντα συμπίπτουν πρός τά δεκτά γενόμενα ὑπό τῆς ὑπ' ἀριθ. 1599/1959 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (ΕΕΔ 18, 1209).

σμῶν Ἐργασίας (περὶ τῆς διαδικασίας βλέπε καὶ τὸ ἀπὸ 24 Ἰουνίου/8 Ἰουλίου 1958 ἐκτελεστικὸν διάταγμα, ΕΕΔ 17, 340), διατί νὰ ὁρισθῇ εἰδικὸν εἰς τὴν περίπτωσιν δευτεροβάθμιον ὄργανον (τὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. δ/τος) πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ἐφέσεων διὰ τὰς ποινὰς τοῦ δυνάμει τοῦ νόμου 3430/1955 κανονισμοῦ; (Βλέπε σχετικῶς καὶ *Χ. Κασσίμου*, Οἱ Κανονισμοὶ ἐργασίας κατὰ τὸν νόμον 3789/1957, ἐκδ. 1959, σελ. 110 ἐπ.).

Περαιτέρω ἡ ἀπόφασις ἀναφέρεται εἰς τὸ ἀπασχολήσαν καὶ τὴν θεωρίαν ζήτημα, ἂν ἡ ρύθμισις τῶν διαμορφουμένων ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας σχέσεων, αἵτινες ἀποτελοῦν ἀντικείμενον τῶν κανονισμῶν ἐργασίας τοῦ ν. δ. 3789/1957, ἀνάγεται εἰς τὸ δημόσιον δίκαιον ἢ εἰς τὸ ἰδιωτικὸν δίκαιον.

Ὑπεστηρίχθη ὑπὸ τοῦ *Β. Βασιλείου*, οἱ Κανονισμοὶ ἐργασίας κατὰ τὸ ν. δ. 3789/1957, (ΕΕΔ 16, 1202 ἐπ. καὶ ΕΕΔ 18, 118, 168), ὅτι ὁ κανονισμὸς ἐργασίας θεσπιζόμενος διὰ διοικητικῆς πράξεως, ἐκφεύγει τοῦ πεδίου τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἀποτελεῖ θεσμὸν τοῦ δημοσίου δικαίου, δεδομένου ὅτι ἡ ρύθμισις τῶν σχετικῶν μὲ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ὅρων γίνεται κυριαρχικῶς ὑπὸ τοῦ Κράτους.

Ἀντιθέτως ὁ †*Χ. Ἀγαλλόπουλος* (ΕΕΔ 18, 171 ἐπ.) ὑπεστήριξε τὴν γνώμην, ὅτι ὁ κανονισμὸς δὲν εἶναι θεσμὸς δημοσίου δικαίου, ἀλλ' ἀποτελεῖ ἐκδήλωσιν τοῦ διευθυντικοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου, τὸ ὁποῖον ἁπλῶς ἐτέθη ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ Κράτους.

Παραπλησίαν γνώμην ὑπεστήριξε καὶ ὁ *Δ. Καλομοίρης* (ΕΕΔ 17, 677 ἐπ.), καθ' ὃν ὁ κανονισμὸς ἐργασίας συνιστᾷ μονομερῆ πρᾶξιν τοῦ ἐργοδότου (μονομερῆ κανονιστικὴν δικαιοπραξίαν), ἥτις ὡς τοιαύτη ἀποτελεῖ θεσμὸν τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Ἡ ἄποψις τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, δεχομένου ὅτι ἡ ρύθμισις τῶν διαμορφουμένων σχέσεων ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας τῶν μισθωτῶν καὶ εἰδικώτερον τῆς πειθαρχίας αὐτῶν ἀνάγεται εἰς τὸ δημόσιον συμφέρον, ἐγκείμενον εἰς τὴν διατήρησιν τῆς τάξεως ἐν τῇ ἐργασίᾳ καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀναφέρεται εἰς θέμα δημοσίου δικαίου, συμπίπτει πρὸς τὴν πρώτην ἄποψιν περὶ ρυθμίσεως τῶν σχετικῶν μὲ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας σχέσεων ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ δημοσίου δικαίου.

Τοῦτο θέλει ἔχει ἰδιαιτέραν σημασίαν ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ νεοτεύκτου περὶ κανονισμῶν Δικαίου, καθ' ὅσον ἡ λύσις πλείστων ὅσων ἑρμηνευτικῶν προβλημάτων ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς φύσεως αὐτῶν ὡς θεσμοῦ τοῦ δημοσίου ἢ τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου (λ. χ. ὡς πρὸς τὴν ἀκολουθητέαν μέθοδον ἑρμηνείας τῶν κανόνων αὐτῶν, τὸν δικαστικὸν ἔλεγχον τῆς ἰσχύος αὐτῶν κ. ἄ. (περὶ ὧν πρβλ. *Β. Βασιλείου*, ἔνθ' ἀνωτ., ΕΕΔ 17, 113 ἐπ.).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1607/1959, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ν. Σολιώτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Κ. Δάρας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Μασουρίδης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Α. Σακελλαρόπουλος

Ἡ ὑπὸ κρίσιν, ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, αἴτησις, διώκουσα τὴν ἀνύρωσιν τῆς κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 24/13.11.1958 συνεδρίασιν τοῦ Τμήματος Κανονισμῶν Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ληφθείσης ὑπ' αὐτοῦ ἀποφάσεως, δι' ἧς ἡ ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τῆς αἰτούσης ἑταιρείας ἐπιβληθεῖσα εἰς τὸν ὑπάλληλον αὐτῆς (ἐκδότην εἰσιτηρίων) Β.Χ.* ποινὴ, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 72 § 2, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 68 καὶ 74, τοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 16 Φεβρουαρίου 1940 β. δ/γματος κυρωθέντος Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ἐξωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν τῶν Ε.Η.Σ. πειθαρχικὴ ποινὴ εἰκοσαημέρου ἀργίας μετετράπη εἰς ταιαύτην ἐπιπλήξεως, κατόπιν ἀσκηθείσης ἐφέσεως ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου τούτου, τύποις δεκτὴ καθίσταται καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν.

Παραδεκτῶς παρεμβαίνει ὑπὲρ τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως ὁ Β.Χ.*, ἔχων πρὸς τοῦτο ἔννομον συμφέρον.

Ἐν ἄρθρῳ 1 § 1 τοῦ ν.δ. 3789/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας» ὁρίζεται, ὅτι αἱ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμεναι ἐπιχειρήσεις, ἐκμεταλλεύσεις ἢ ἐργασίαι ὀφείλουν νὰ καταρτίσουν, κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου διαγραφομένην διαδικασίαν, κανονισμὸν ἐργασίας, ρυθμίζοντα κατὰ τοὺς κειμένους νόμους τὰς ἐν τῇ ἐκτελέσει ἐργασίας διαμορφουμένας σχέσεις μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ των, τοῦ συνδεομένου μετὰ τούτων διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου. Ἐν παραγράφῳ 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁρίζεται, ὅτι διὰ πειθαρχικὰ παραπτώματα, καθοριζόμενα εἰς ἕκαστον τῶν κανονισμῶν ἐργασίας, δύναται νὰ προβλέπηται ἡ ἐπιβολὴ εἰς τὸν παραβάτην μισθωτὸν τῶν ποινῶν τῆς προφορικῆς ἢ ἐγγράφου παρατηρήσεως, τῆς ἐπιπλήξεως, τοῦ προστίμου καὶ τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας (προσωρινὴ ἀπόλυσις) ἐπὶ 10 τὸ πολὺ ἡμέρας καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος, τοῦ περιορισμοῦ τούτου μὴ ἰσχύοντος, προκειμένου περὶ τῶν ἐπιχειρήσεων ἐκμεταλλεύσεων ἢ ἐργασιῶν, εἰς ἃς ἡ πειθαρχικὴ ἐξουσία ἀσκεῖται ὑπὸ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου ἢ ὑφίσταται Δευτεροβάθμιον τοιοῦτο, καὶ περαιτέρω ὅτι «ἐπιτρέπεται ἡ ἄσκησις ἐφέσεως ἐντὸς 5θημέρου ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς περὶ ἐπιβολῆς τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ποινῆς ἐνώπιον τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 Τμήματος Κανονισμῶν Ἐργασίας, ἀναστελλομένης τῆς ποινῆς». Ἐξ ἄλλου ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁρίζεται, ὅτι οἱ κατ' ἐξουσιοδότησιν τῶν νόμων 3752/1929, 3221/1955, 3430/1955, ὡς οὗτοι τροποποιήθησαν, καὶ παντὸς ἑτέρου εἰδικοῦ νόμου ἐκδοθέντες διὰ β. δ/γμάτων ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων κανονισμοὶ ἐξακολουθοῦν ἰσχύοντες, πλὴν διὰ πᾶσαν σύνταξιν, ἀνασύνταξιν ἢ τροποποίησιν κανονισμῶν, περὶ ὧν προβλέπουν οἱ ἀνωτέρω νόμοι, ἰσχύουν αἱ διατά-

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΙΣ ΚΑΘΩΡΙΣΜΕΝΟΥ ΟΡΙΟΥ ΗΛΙΚΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Προθεσμία αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατ' ἀποφάσεως Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς προστασίας παλαιῶν πολεμιστῶν

Γνωστοποίησις εἰς τοὺς διαδίκους καὶ ἔναρξις ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἀποφάσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ Α.Ν. 244/1736 Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν.—Ἔναρξις προθεσμίας αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως, πλὴν ἂν ἀποδεικνύηται ἄλλως, ὅτι καὶ προηγουμένως ὁ ἐνδιαφερόμενος ἔλαβε πλήρη γνῶσιν ταύτης.—Αὐτοδίκαια λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας διὰ τῆς συμπληρώσεως καθωρισμένου ὁρίου ἡλικίας μισθωτῶν.—Τερματισμὸς οὕτω τῆς ἐκ τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν προστασίας, μὴ ἀπαιτουμένης ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς.—Ἁρμοδιότης ὅμως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐφ' ὅσον ἤθελε διαπιστωθῆ, ὅτι ὁ μισθωτὸς δὲν εἶχε πράγματι συμπληρώσει τὸ ὅριον ἡλικίας.— Ἀκύρωσις ἀποφάσεως Ἐπιτροπῆς ὡς ἀναιτιολογήτου.

Τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς :

Μισθωτός, προσληφθεὶς ὑπὸ τῆς τέως Ἀνωνύμου Βελγικῆς Ἑταιρείας Τροχιοδρόμων καὶ Ἠλεκτρισμοῦ Θεσσαλονίκης ἐν ἔτει 1924 ὡς μόνιμος ἠλεκτροτεχνίτης τοῦ κλάδου ἠλεκτρισμοῦ, ἐτοποθετήθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐλέγχου μετρητῶν (γνωμόνων), προαγόμενος κανονικῶς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος κανονισμοῦ, καὶ ἐξηκολούθησεν ἐργαζόμενος κατ' ἀρχὰς μὲν παρὰ τῇ Κρατικῇ Ἐκμεταλλεύσει Τροχιοδρόμων καὶ Ἠλεκτρισμοῦ Θεσσαλονίκης (Κ.Ε.Τ.Η.Θ.), διαδόχῳ τῆς ὡς ἄνω Ἑταιρείας (ἀ. ν. 2576/1940), παρὰ τῇ ὁποίᾳ προήχθη καὶ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀρχιτεχνίτου Α' (ἀρχιηλεκτροτεχνίτης 1946), εἶτα δὲ παρὰ τῇ Δημοσίᾳ Ἐπιχειρήσει Ἠλεκτρισμοῦ, ἥτις ἀπὸ τῆς 1.5.1953 ἀνέλαβε τὸν κλάδον ἠλεκτροφωτισμοῦ Θεσσαλονίκης (νόμος 1468/1950, ἄρθρον 3 ἀ. ν. 1672/1951, νόμος 1633/1950).

Ἡ τελευταία αὕτη προέβη εἰς τὴν ἀπόλυσιν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς 1.1.1958 λόγῳ καταλήψεώς του

ξεις τῶν νόμων τούτων εἰς ὅ,τι δὲν ἀντιτίθενται εἰς τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ νόμου τούτου.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων αὐτῶν προκύπτει, ὅτι ἡ καθιεροῦσα τὴν ἄσκησιν ἐφέσεως διάταξις, παρὰ τὴν θέσιν αὐτῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ νόμου, ὅπερ προβλέπει περὶ τῶν καταρτισθησομένων ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ κανονισμῶν ἐργασίας καὶ τῶν δυναμένων νὰ προβλέπωνται ὑπ' αὐτῶν πειθαρχικῶν ποινῶν, ὡς ἐκ τῆς διατυπώσεώς της καὶ τοῦ σκοποῦ αὐτῆς εἶναι γενικὴ καὶ εἰσάγει ἐξ ἀντικειμένου δίκαιον, θεσπισθεῖσα προφανῶς πρὸς προστασίαν τῶν μισθωτῶν ἐν γένει ἐναντι τῶν ἐργοδοτῶν, ὡς πρὸς τὴν δυναμένην νὰ ἐπιβληθῇ ὑπ' αὐτῶν βαρυτέραν τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν. Ὡς ἐκ τούτου ἔχει ἐφαρμογὴν ὄχι μόνον ἐπὶ ποινῶν ἀργίας ἐπιβαλλομένων ἐπὶ τῇ βάσει κανονισμῶν καταρτιζομένων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐν λόγῳ νομοθετήματος, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ποινῶν ἀργίας ἐπιβαλλομένων κατὰ τὰς διατάξεις τῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν εἰδικῶν νόμων ἐκδοθέντων εἰς τὸ παρελθὸν κανονισμῶν, τὸ περιεχόμενον τῶν ὁποίων οὐδαμῶς θίγεται ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως ταύτης. Κατ' ἀκολουθίαν ἀρμοδίως ἐπελήφθη τῆς ἐξετάσεως τῆς ὑπὸ τοῦ παρεμβαίνοντος ἀσκηθείσης κατὰ τῆς ἐπιβαλούσης αὐτῷ τὴν ποινὴν τῆς 20ημέρου ἀργίας ἀποφάσεως τῆς Διευθύνσεως τῆς αἰτούσης τὸ Τμῆμα Κανονισμῶν Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων πρῶτος λόγος ἀκυρώσεως τυγχάνει ἀπορριπτέος.

Ἡ ρύθμισις τῶν διαμορφουμένων σχέσεων ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας τῶν μισθωτῶν καὶ εἰδικώτερον τῆς πειθαρχίας αὐτῶν ἀνάγεται εἰς τὸ δημόσιον συμφέρον, ἐγκείμενον εἰς τὴν διατήρησιν τῆς τάξεως ἐν τῇ ἐργασίᾳ καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀναφέρεται εἰς θέμα δημοσίου δικαίου. Ἐντεῦθεν ἡ τοιαύτη ρύθμισις, μὴ συνιστῶσα ἐπίλυσιν ἰδιωτικῆς διαφορᾶς, δύναται νὰ ἀνατίθεται εἰς ὄργανα τῆς Διοικήσεως. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ διὰ τῆς ρηθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 § 3 τοῦ ν.δ. 3789/1957 καθιέρωσις τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἐφέσεως διὰ τὴν ὑπὸ συλλογικοῦ ὀργάνου τῆς διοικήσεως τελικὴν κρίσιν ἐπὶ πειθαρχικοῦ παραπτώματος τοῦ μισθωτοῦ οὐδαμῶς ἀντίκειται εἰς τὰ καθιεροῦντα δικαιοδοσίαν τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων πρὸς ἐπίλυσιν τῶν ἰδιωτικῶν διαφορῶν ἄρθρα 28, 86 - 90 τοῦ Συντάγματος καὶ ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων δεύτερος λόγος ἀκυρώσεως τυγχάνει ἀπορριπτέος.

Ἐκ τοῦ συνόλου τῆς διαπιστώσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, προκύπτει, ὅτι τὸ ἐκδὸν ταύτην Τμῆμα Κανονισμῶν Ἐργασίας μετερρύθμισε τὴν ἀπόφασιν τῆς Διευθύνσεως τῆς αἰτούσης ἑταιρείας καὶ ἐπέβαλε τὴν πειθαρχικὴν ποινὴν τῆς ἐπιπλήξεως, διότι ἐδέχθη, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ παρεμβαίνοντος κατακράτησις ἐλαχίστων ὑπολοίπων κατὰ τὴν ἔκδοσιν εἰσιτηρίων ὠφείλετο εἰς ἀμέλειαν αὐτοῦ καὶ ἐπομένως ὅτι δὲν ἔλαβε χώραν τὸ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 72 § 2 ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 68 τοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ἐξωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν προβλεπόμενον παράπτωμα, ἀλλὰ ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 66 τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ προβλεπομένη παράβασις καθήκοντος ἐξ ἀμελείας, ἥτις ἐπισύρει τὴν ποινὴν τῆς ἐπιπλήξεως. Κατ' ἀκολουθίαν καὶ ὁ περὶ ἐλλείψεως αἰτιολογίας τελευταῖος λόγος ἀκυρώσεως τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ ταῦτα δέον, ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, γίνῃ δὲ δεκτὴ ἡ παρέμβασις.

ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας, ὡς συμπληρώσαντος τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας. Ἰσχυριζόμενος αὐτὸς ὅτι κατεῖχε θέσιν τμηματάρχου παρὰ τῇ Ἠλεκτρικῇ Ἐκμεταλλεύσει Θεσσαλονίκης καὶ συνεπῶς ὅριον ἡλικίας ἦτο κατὰ τὸν νόμον 2767/1954 τὸ 65ον ἔτος, προσέφυγεν ὡς ἔχων τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ἀ.ν. 771/1937 πρὸς ἀκύρωσιν τῆς ἀπολύσεώς του.

Ἐπὶ τῆς αἰτήσεώς του ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 7/1958 ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς, δι' ἧς ἠκυρώθη ἡ ἀπόλυσις αὐτοῦ, τῆς ἀποφάσεως δὲ ταύτης ἐζητήθη ἡ ἀκύρωσις παρὰ τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ (Δ.Ε.Η.).

***

Τὸ πρῶτον ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἀνέκυψεν ἐν προκειμένῳ, ὑπῆρξεν, ἂν ἡ αἴτησις ἀκυρώσεως ἠσκήθη ἐμπροθέσμως (ἐντὸς 60 ἡμερῶν).

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του δὲν ἀφίσταται, ὡς πρὸς τὴν ἔναρξιν ἐν προκειμένῳ τῆς προθεσμίας, τῶν ὑπ' αὐτοῦ νομολογηθέντων ἤδη (οὕτω καὶ ἡ Σ. Ε. 833/1944, εἰσηγητὴς *Γ. Μαραγκόπουλος*, ΕΕΔ 3, 566, καὶ παλαιότεραι 673/1938, 931, 967/1939).

Συμφωνεῖ καὶ ἡ ἀπόφασις αὕτη πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου νομολογηθέντα ὅτι ἡ προστασία τοῦ εἰδικοῦ ἀ. ν. 244/1936 περὶ παλαιῶν πολεμιστῶν ἀπὸ ἀπολύσεως καὶ διὰ τοὺς ἀναφερομένους εἰς τὸν ἀ. ν. 23/24 Ἰανουαρίου 1936 λόγους δὲν ἐκτείνεται πέραν τῆς συμπληρώσεως τοῦ καθοριζομένου, εἰς τὴν περίπτωσιν, ὁρίου ἡλικίας (βλέπε Σ. Ε. 303/1957, εἰσηγητὴς *Η. Ντόκας*, ΕΕΔ 16, 1041, ἔνθα καὶ σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, Σ. Ε. 477/1958, εἰσηγητὴς *Α. Δήμιτσας*, ΕΕΔ 17, 690), ἐπάγεται ὅμως (καὶ ὀρθῶς), ὅτι εἶναι ἁρμοδία ἡ Προϊοδικειακὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ. ν. 244/1936, ἐφ' ὅσον ἤθελε πιστοποιηθῇ, ὅτι ἡ ἀπόλυσις ἐγένετο πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου τῆς ἡλικίας.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1700/1959, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ἠρ. Τσικλητήρας*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Γ. Μητσόπουλος, Β. Κουντούρης, Πάρεδροι τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Α. Κατώπης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀτελῶς κατὰ νόμον (ἄρθρ. 35 β. δ΄ τοῦ 28]28 Ἰανουαρίου 1951 «περὶ ὀργανώσεως τῆς διοικήσεως τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ) ἀσκουμένης, διώκεται ὑπὸ τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 7]1958 ἀποφάσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν 771]1937 Ἐπιτροπῆς περιφερείας Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, δι' ἧς ἐκηρύχθη ἄκυρος ἡ ὑπ' αὐτῆς γενομένη ἀπόλυσις τοῦ παρ' αὐτῇ παλαιοῦ πολεμιστοῦ Κ. Γ**, ὡς συμπληρώσαντος τὸ ὅριον ἡλικίας.

Νομοτύπως καὶ παραδεκτῶς παρεμβαίνει εἰς τὴν δίκην ὁ ρηθεὶς Κ. Γ**, ἔχων ἔννομον συμφέρον πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.

Ὁρίζεται μὲν ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 § 10 τοῦ ἀ. ν. 244]1936 (ὡς προσετέθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 § 8 τοῦ ἀ. ν. 771]1937), ὅτι : «ἡ γνωστοποίησις τῆς ἀποφάσεως εἰς τοὺς διαδίκους γίνεται διὰ τῆς ἀριθμήσεως καὶ καταχωρίσεως αὐτῆς εἰς εἰδικὸν βιβλίον, τὰ δὲ ἔννομα αὐτῆς ἀποτελέσματα ἄρχονται ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεώς της διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας», ἀλλά, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν αὐτῆς, ἡ καταχώρησις τῆς ἀποφάσεως εἰς εἰδικὸν βιβλίον οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ τρόπος δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως καὶ οὐχὶ τὸ σημεῖον, ἀφ' οὗ κινεῖται ἡ προθεσμία πρὸς ἄσκησιν τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ἡ ἔναρξις τῆς ὁποίας θέλει ὑπολογισθῇ ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως, πλὴν ἂν ἀποδεικνύηται ἄλλως, ὅτι καὶ προηγουμένως ὁ ἐνδιαφερόμενος ἔλαβε πλήρη γνῶσιν ταύτης. Ἐφ' ὅσον ὅμως ἐκ τοῦ φακέλλου τοιοῦτον τι δὲν προκύπτει, οὔτε καὶ ἐπίδοσις τῆς ἀποφάσεως, δημοσιευθείσης τὴν 16ην Σεπτεμβρίου 1958, εἰς χρόνον ἀποκλείοντα τὸ ἐμπρόθεσμον, τεκμαίρεται, ὅτι ἐμπροθέσμως ἠσκήθη τὴν 15ην Δεκεμβρίου 1958, ἡ δὲ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου ἰσχυρισμὸς τοῦ παρεμβαίνοντος ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἀληθῶς ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου συμπλήρωσις τοῦ ὁρίου ἡλικίας τοῦ καθοριζομένου διὰ παγίων κανονιστικῶν διατάξεων τοῦ νομικοῦ προσώπου, εἴτε δημοσίου δικαίου, εἴτε καὶ ἰδιωτικοῦ τοιούτου, καὶ ἡ κατ' ἀκολουθίαν τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου τούτου ἀφυπηρέτησις τοῦ μισθωτοῦ δὲν ἀποτελεῖ ἀπόλυσιν. Διὸ ὃ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ προβλέπηται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ. ν. 244]1936 «περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ καταργήσεως διατάξεων τοῦ ἀπὸ 28] 31.10.1935 ἀν. νόμου «περὶ προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν» καὶ τοῦ τροποποιήσαντος αὐτὸν ἀ.ν. 771]1937, ἀποβλεπουσῶν εἰς τὴν προστασίαν τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν ἀπὸ αὐθαιρέτων ἀπολύσεων, ἀλλὰ συνιστᾷ λόγον λήξεως τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ αὐτοδικαίαν λύσιν τῆς ἐννόμου σχέσεως μισθώσεως ὑπηρεσιῶν, κατ' ἀκολουθίαν δὲ συνεπιφέρει καὶ τὸν τερματισμὸν τῆς ἐκ νομοθεσίας περὶ ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν προστασίας τοῦ μισθωτοῦ, μὴ ἀπαιτουμένης κἂν ἀπὸ ἀπόψεως διαδικασίας διὰ τὴν λύσιν τῆς σχέσεως ἐργασίας ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν. Ἐντεῦθεν ὅμως οὐδόλως ἕπεται, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη δὲν εἶναι ἁρμοδία, ὅπως ἐπιλαμβάνηται ἐκ τῶν ὑστέρων τῆς ἀπολύσεως παλαιοῦ πολεμιστοῦ λόγῳ ὁρίου ἡλικίας καὶ ἄκυρος ταύτην, ἐφ' ὅσον ἤθελε διαπιστωθῇ, ὅτι οὗτος δὲν εἶχε πράγματι συμπληρώσει τὸ προβλεπόμενον ὅριον ἡλικίας. Ὁ περὶ ἀναρμοδιότητος λόγος τῆς Ἐπιτροπῆς ἀπορριπτέος.

Ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. 2757]1954 «περὶ καθορισμοῦ ὑποχρεωτικῶν ὁρίων ἡλικίας τοῦ προσωπικοῦ Ἠλεκτρικῆς Ἐκμεταλλεύσεως Θεσσαλονίκης τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ» ὁρίζεται, ὅτι : «Τὸ προσωπικὸν τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἐκμεταλλεύσεως Θεσσαλονίκης τῆς Δ.Ε.Η. ἀποχωρεῖ ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας

ΝΟΜΙΜΟΙ ΛΟΓΟΙ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΦΕΔΡΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Ἐκτίμησις πραγματικῶν περιστατικῶν ὑπό τῆς ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς

Λόγος ἀπολύσεως τῶν μισθωτῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, ἐκτός τῶν λοιπῶν, καὶ δι' ἀποδεδειγμένην ἀνεπάρκειαν ἢ ἀκαταλληλότητα αὐτῶν.— Ἀνεπίτρεπτος ἔλεγχος ὑπό τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τῆς οὐσιαστικῆς κρίσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀναγομένης εἰς ἐκτίμησιν πραγματικῶν γεγονότων, μή συντρεχούσης πλάνης περί τά πράγματα.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως ταῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπῆρξεν ἀπόλυσις μισθωτοῦ ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς Περιφερείας τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ. ν. 244/1936.

Ὁ ἐν λόγῳ ἐργάτης (ὡς γνωστόν, ἡ προστασία τοῦ ἀ. ν. 244/1936 ἐκτείνεται καὶ ἐπί τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, Α. Π. 129/1947, εἰσηγητής *Χ. Καλέλλης*, ΕΕΔ 6, 343, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3832/1956, εἰσηγητής *Ι. Παπαδόπουλος*, ΕΕΔ 15, 488), ἄγων τό 67ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἐκρίθη ὑπό τῆς Ἐπιτροπῆς ὡς ἀνεπαρκής καὶ ἀκατάλληλος πρός ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας τοῦ φύλακος τοῦ ἐργοστασίου λόγῳ τῆς προκεχωρημένης ἡλικίας του.

Τήν ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς προσέβαλεν οὗτος δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως.

Μεταξύ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ ἀ. ν. 23/24 Ἰανουαρίου 1936 ἀναφερομένων λόγων ἀπολύσεως τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν καί κατόπιν ἀποφάσεως τῆς ἁρμοδίας Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ. ν. 244/1936 εἶναι καὶ ἡ ἀποδεδειγμένη ἀνεπάρκεια ἢ ἀκαταλληλότης τοῦ ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ (καὶ ἀνάρμοστος συμπεριφορά αὐτοῦ).

Ἡ περί πραγματικοῦ ζητήματος, ἂν συντρέχωσιν ἢ ὄχι οἱ προβαλλόμενοι λόγοι ἀπολύσεως, κρίσις ἀνήκει εἰς τήν Ἐπιτροπήν, ἡ ὁποία ἀποφαίνεται κατά νόμον μετά προηγουμένην ἔρευναν καὶ ἐκτίμησιν τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἡ δέ κρίσις αὐτῆς δέν ὑπόκειται εἰς τόν κατ' οὐσίαν ἔλεγχον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, εἰμή δσάκις ἐνώπιον αὐτοῦ προσκομίζονται στοιχεῖα, ἀποδεικνύοντα ὅτι τά ἐφ' ὧν ἐστηρίχθη πραγματικά περιστατικά εἶναι ἀνύπαρκτα (Σ. Ε. 951/1938), ἢ ἂν ὑπάρχῃ ἀντικειμενική πλάνη περί τά πράγματα, ἡ ὁποία νά συνιστᾷ παράβασιν νόμου, ἢ κατάχρησις ἐξουσίας, καταδήλως προκύπτουσα ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς διοικητικῆς πράξεως, εἴτε ἄλλου τινός τῶν ἐν τῷ φακέλλῳ στοιχείων (Σ. Ε. 200/1943, 447/1944).

Τό ἀκατάλληλον ὅμως ἢ ἡ ἀνάρμοστος συμπεριφορά ἀποτελοῦσι νομικάς ἐννοίας, ὁ καθορισμός τοῦ περιεχομένου τῶν ὁποίων ὑπό τοῦ διοικητικοῦ ὀργάνου δέν εἶναι ἀνέλεγκτος, τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας δικαιουμένου, ὅπως ἐλέγξῃ τήν συμφώνως πρός τήν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ νόμου ὀρθήν ἢ μή ὑπαγωγήν εἰς τόν νομικόν κανόνα τῆς ὑπό τοῦ διοικητικοῦ ὀργάνου γενομένης δεκτῆς πραγματικῆς καταστάσεως (Σ.Ε. 333/1944, ΕΕΔ 5, 589).

Οὕτω καὶ ἡ κατωτέρω καταχωριζομένη ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1701/1959, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος κ. *Ἠρ. Τσικλητήρας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Τ. Λεονταρίδης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Ε. Μουρίκης

Διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ὑπό

ἄμα τῇ συμπληρώσει τῶν κάτωθι κατά βαθμούς ὁρίων ἡλικίας: «1) Οἱ προϊστάμενοι ὑπηρεσιῶν, τμηματάρχαι, διπλωματοῦχοι μηχανικοί ἀνωτάτων σχολῶν καὶ Ἰατροί τοῦ 65ου ἔτους, 2) ἅπαν τό λοιπόν προσωπικόν τοῦ 60οῦ ἔτους». Ἐν προκειμένῳ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ὁ παρεμβαίνων προσελήφθη ὑπό τῶν προκατόχων τῆς Δ.Ε.Η. Ἠλεκτρικῶν Ἐπιχειρήσεων Θεσσαλονίκης ὡς ἔφεδρος παλαιός πολεμιστής καὶ εἰργάζετο παρ' αὐταῖς ὡς ἠλεκτροτεχνίτης, ἐξελιχθείς ἐν τῷ μεταξύ διά προαγωγῆς εἰς διαφόρους βαθμούς τῆς ὑπηρεσίας του, οὕτως ὥστε κατά τόν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς του (31.12.1957) ἦτο προϊστάμενος τοῦ τμήματος γνωμόνων τῆς Δ.Ε.Η., διαδόχου τῶν Ἠλεκτρικῶν Ἐπιχειρήσεων Θεσσαλονίκης καὶ ὡς τοιοῦτος ὑπέγραφε τάς καταστάσεις πραγματοποιουμένων ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τοῦ συνεργείου, τοῦ ὁποίου προΐστατο, καὶ ὅτι συνεπῶς ἔδει οὗτος νά παραμείνῃ εἰς τήν ὑπηρεσίαν τῆς Δ.Ε.Η. μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 65ου ἔτους, ὅπερ, κατά τόν προμνησθέντα ν. 2757/1954, ὁρίζεται ὡς ὅριον ἡλικίας τῶν τμηματαρχῶν, παρά τόν νόμον ἀπολυθείς ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 60οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας του. Οὕτως ὅμως ἔχουσα ἡ αἰτιολογία τῆς ἀποφάσεως παρίσταται ἀόριστος καὶ ἀσαφής, διότι οὐ μόνον δέν προσδιορίζεται συγκεκριμένως ἐν αὐτῇ, ἐάν καὶ πότε ὁ παρεμβαίνων κατέλαβε τόν βαθμόν τοῦ τμηματάρχου, ἀρκουμένη εἰς τό νά ἀναφέρῃ, ὅτι οὗτος, ὡς προϊστάμενος τμήματος τοποθετήσεως γνωμόνων τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ, ὑπέγραφε τάς καταστάσεις πραγματοποιουμένων ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τοῦ συνεργείου, τοῦ ὁποίου προΐστατο, ὅπερ δέν ἀποτελεῖ βεβαίωσιν ὅτι πράγματι οὗτος ἔφερε τόν βαθμόν τμηματάρχου, δοθέντος ὅτι καὶ εἰς τάς προσαχθείσας ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς μισθοδοτικάς καταστάσεις φέρεται, ἐν ἀντιθέσει πρός ἑτέρους μισθωτούς τῆς αἰτούσης, χαρακτηριζομένους ὡς τμηματάρχας, ὡς ἀρχιηλεκτροτεχνίτης, ἀλλά καὶ διότι, καίτοι ἀναφέρεται οὗτος ὡς προστάμενος τμήματος, ἐν συνεχείᾳ φέρεται ἁπλῶς ὡς προϊστάμενος συνεργείου.

Κατά ταῦτα ἀκυρωτέα ἀποβαίνει ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὡς ἀναιτιολόγητος, κατά τόν βασίμως προβαλλόμενον λόγον ἀκυρώσεως.

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΑΠΟ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ

Ὕπαρξις σπουδαίου λόγου δι' ἀπόλυσιν καὶ κρίσις τῆς ἁρμοδίας Ἐπιτροπῆς

Νομοθετικὴ προστασία ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν προέδρων καὶ γενικῶν γραμματέων ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων κατὰ τὸν Α.Ν. 1803/1951.— Ἐπιτρεπτὴ ἀπόλυσις διὰ τοὺς περιοριστικῶς ἐν τῷ Νόμῳ ἀναφερομένους λόγους, ἀνατεθειμένης τῆς διαπιστώσεως ὑπάρξεως αὐτῶν εἰς τὴν οὐσιαστικὴν κρίσιν καὶ ἐκτίμησιν τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Α.Ν. 1803/1951.— Ἀκύρωσις ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, μὴ δεχθείσης ὕπαρξιν σπουδαίου λόγου ἀπολύσεως.

Ἠκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, διὰ τὸν ἐν αὐτῇ λόγον, ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1958 ἀπόφασις τῆς κατὰ τὸν ἀ. ν. 1803/1951 «περὶ προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν» (ΕΕΔ 10, 532) εἰδικῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν), ἡ ὁποία δὲν ἐπέτρεψε τὴν ἀπόλυσιν προσώπου ἐκ τῶν ἐν ἀνωτέρῳ νόμῳ ἀναφερομένων (βλέπε περὶ τῆς προστασίας αὐτῶν σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 14, 157).

Ὁ νόμος ἀνέθεσε τὴν κρίσιν περὶ τῆς ὑπάρξεως σπουδαίου λόγου ἀπολύσεως (καθορίζεται ἐν αὐτῷ ποῖος θεωρεῖται σπουδαῖος λόγος) ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν εἰδικὴν Ἐπιτροπήν, τῆς ὁποίας αἱ ἀποφάσεις, ὡς συλλογικοῦ ὀργάνου διοικήσεως ἐκτελεσταί ἀποφάσεις, ὑπόκεινται εἰς αἴτησιν ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

(Σημειοῦται, ὅτι κατὰ τὰ νομολογηθέντα ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ προστασία συνέχεται μὲ τὴν διατήρησιν τῆς ἐπιχειρήσεως ἐν λειτ-

---

τοῦ αἰτοῦντος παλαιοῦ πολεμιστοῦ ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 10/1958 ἀποφάσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 771/1937 Ἐπιτροπῆς Περιφερείας Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, δι' ἧς ἐπετράπη εἰς τὴν Ἀνώνυμον Βιομηχανικὴν καὶ Ἐμπορικὴν Ἑταιρείαν *** ὅπως προβῇ εἰς ἀπόλυσιν αὐτοῦ, ὡς ἀνεπαρκοῦς καὶ ἀκαταλλήλου.

Νομοτύπως καὶ παραδεκτῶς παρεμβαίνει ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἡ ρηθεῖσα Ἀνώνυμος Βιομηχανικὴ καὶ Ἐμπορικὴ Ἑταιρεία.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 1 ἐδ. α' τοῦ ἀ. ν. 244/1936 «περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ καταργήσεως διατάξεων τοῦ ἀπὸ 28/31.10.1935 ἀν. νόμου...» «ἔφεδροι παλαιοὶ πολεμισταί, ὑπηρετοῦντες εἰς τοὺς ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ παρόντος ἐπιχειρήσεις, ὀργανισμοὺς καὶ νομικὰ πρόσωπα κλπ., δὲν ἀπολύονται, εἰ μὴ μόνον διά τινα τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 § 1 ἐδ. α' - δ' τοῦ ἀπὸ 23/24 Ἰανουαρίου 1936 ἀν. νόμου ἀναφερομένων λόγων ἀπολύσεως καὶ κατόπιν εἰδικῆς ἠτιολογημένης ἀποφάσεως τῆς κατὰ τὴν ἑπομένην παράγραφον Ἐπιτροπῆς». Κατὰ δὲ τὰς διατάξεις τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 23/24 Ἰανουαρίου 1936 ἀν. νόμου ἀπόλυσις τῶν ὑπηρετούντων ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν ἐπιτρέπεται, ἐκτὸς τῶν λοιπῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων λόγων, καὶ «δι' ἀποδεδειγμένην ἀνεπάρκειαν ἢ ἀκαταλληλότητα».

Ἐν προκειμένῳ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐδέχθη, ὅτι «ὁ αἰτῶν προσελήφθη οἰκειοθελῶς ὑπὸ τῆς παρεμβαινούσης ἀπὸ τοῦ ἔτους 1910 ὡς ἐργάτης, ἐξηκολούθησε δ' ἔκτοτε νὰ ἐργάζηται παρ' αὐτῇ μέχρι σήμερον, ὅτε ἄγει ἤδη τὸ 67ον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ ὅτι ἤδη ἔχει ἀνατεθῇ αὐτῷ ἡ φύλαξις τῆς εἰσόδου τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐργοστασίου αὐτῆς. Ὅτι οὗτος τυγχάνει ἀποδεδειγμένως ἀνεπαρκὴς πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας τοῦ φύλακος, ἔστω καὶ εἰς τὴν θύραν μόνον τοῦ ἐργοστασίου τῆς ἑταιρείας, κυρίως λόγῳ τῆς προκεχωρημένης ἡλικίας του (67 ἐτῶν) καὶ τῶν συμπαρομαρτούντων σωματικῶν ἀδυναμιῶν τούτου, οὐδὲ ὑπάρχει ἐλαφροτέρα τις ἐργασία εἰς τὸ ἐν λόγῳ ἐργοστάσιον, ἵνα ἀνατεθῇ εἰς αὐτόν». Οὕτως ἔχουσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ ἐρευνήσασα, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, περὶ τῆς ὑπάρξεως ἐλαφροτέρας ἐργασίας ἐν τῷ ἐργοστασίῳ τῆς παρεμβαινούσης, ἠτιολογημένη τυγχάνει. Ὀρθῶς δὲ ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας διατάξεις τοῦ νόμου, τῶν δεκτῶν ὑπὸ ταύτης γενομένων πραγματικῶν περιστατικῶν συνιστώντων, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων, ἀνεπάρκειαν καὶ ἀκαταλληλότητα, ἐπιτρέπουσαν τὴν ἀπόλυσιν. Ἡ ἐπὶ τούτων δὲ οὐσιαστικὴ κρίσις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀναγομένη εἰς ἐκτίμησιν πραγματικῶν γεγονότων, μὴ συντρεχούσης πλάνης περὶ τὰ πράγματα, διαφεύγει τὸν ἔλεγχον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δικάζοντος ἐπὶ ἀκυρώσει.

Κατὰ ταῦτα ἀπορριπτέα ἀποβαίνει ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, δεκτὴ δὲ ἡ παρέμβασις.

τουργία, Α. Π. 66/1957, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 815, Α. Π. 270/1959, εἰσηγητὴς *Α. Ραζάκης*, ΕΕΔ 18, 696).

Σημειοῦται ἀκόμη ὅτι, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα (βλέπε ΕΕΔ 18, 602), ὁμοίως δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διὰ τὴν παρεμφερῆ προστασίαν τοῦ ἀ. ν. 694/1957 (ἄρθρον 9) (βλέπε ΕΕΔ 18, 602), προϋπόθεσις τῆς προστασίας εἶναι ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου γνῶσις τῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ ὡς συνδικαλιστικοῦ στελέχους.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1699/1959, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ἠρ. Τσικληνήρας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Μαριντσίδης, Β. Κουντούρης
Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος Δρομοκαΐτειου Θεραπευτηρίου ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2]1958 ἀποφάσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1803]1951 Ἐπιτροπῆς, δι' ἧς αὕτη ἀπεφάνθη, ὅτι δὲν συντρέχει σπουδαῖος λόγος ἀπολύσεως τοῦ πρακτικοῦ νοσοκόμου αὐτοῦ Κ.Π.*.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 1803]1951 «περὶ προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν» ὁρίζεται, ὅτι: «Ἐπιφυλασσομένης τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας καὶ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὅσον ἀφορᾷ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, πρόσωπα παρέχοντα ὁπωσδήποτε ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἐφ' ὅσον τυγχάνουσι πρόεδροι ἢ γενικοὶ γραμματεῖς οἱασδήποτε ἐργατικῆς ἢ ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως παντὸς βαθμοῦ, ἀριθμούσης πλέον τῶν 100 μελῶν φυσικῶν προσώπων, δὲν ἀπολύονται διὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τῶν πάσης φύσεως ἐργοδοτῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας των καὶ ἓν ἔτος μετ' αὐτήν, εἰ μὴ μόνον διὰ σπουδαῖον λόγον καὶ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος». Οἱ κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης σπουδαῖοι λόγοι, ἡ διαπίστωσις τῆς ὑπάρξεως τῶν ὁποίων ἀνετέθη εἰς τὴν οὐσιαστικὴν κρίσιν καὶ ἐκτίμησιν τῆς προβλεπομένης ἐν τῷ νόμῳ Ἐπιτροπῆς, καθορίζονται περιοριστικῶς ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ νόμου, ἐν οἷς καὶ «ὅταν ὁ μισθωτὸς ἐπιμόνως ἠρνήθη ὑπηρεσίαν ἢ ἠπείθησεν εἰς δεδικαιολογημένας διαταγὰς τοῦ ἐργοδότου ἢ ὅταν περεβίασεν οὐσιώδεις ὑποχρεώσεις του ἢ καὶ ἐπουσιώδεις τοιαύτας, διὰ τὰς ὁποίας ὅμως τοῦ ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου του ἐπανειλημμέναι ὑποδείξεις». Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τέλος τοῦ αὐτοῦ νόμου περὶ τῆς συνδρομῆς σπουδαίου λόγου ἐκ τῶν ἀναφερομένων ἐν ἄρθρῳ 2 ἀποφαίνεται κατὰ πλειοψηφίαν ἡ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου συνιστωμένη Ἐπιτροπή, συγκαλουμένη ὑπὸ τοῦ προέδρου αὐτῆς, αἰτήσει παντὸς ἐργοδότου ἔχοντος ἔννομον συμφέρον.

Ἐν προκειμένῳ τὸ αἰτοῦν θεραπευτήριον ἠτήσατο παρὰ τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς, ὅπως διαπιστώσῃ τὴν ὕπαρξιν σπουδαίου λόγου πρὸς ἀπόλυσιν τοῦ ὑπηρετοῦντος παρ' αὐτῷ πρακτικοῦ νοσοκόμου Κ.Π.*., τυγχάνοντος γενικοῦ γραμματέως τῆς ἀριθμούσης ὑπὲρ τὰ 100 μέλη ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως τῶν νοσοκόμων, συνισταμένου εἰς τὴν συστηματικὴν ἄρνησιν αὐτοῦ, ὅπως μετέχῃ μετὰ τῶν λοιπῶν νοσοκόμων εἰς τὸν καθαρισμὸν τῶν ὑαλοπινάκων καὶ τοίχων τῶν θαλάμων τῶν ἀσθενῶν, εἰς τὴν μεταφορὰν τῶν φαγητῶν ἐκ τῶν μαγειρείων εἰς τὰ νοσηλευτικὰ τμήματα καὶ συνοδείᾳ τὸν ἐπόπτην νοσηλείας νυκτὸς κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς νυκτερινῆς ἐφόδου εἰς τὸν θάλαμον τοῦ τμήματος, ἵνα λαμβάνῃ τὰς ἀναγκαίας συστάσεις καὶ ὁδηγίας. Τὴν αἴτησιν ταύτην ἀπέρριψεν ἡ Ἐπιτροπή, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ὁ καθαρισμὸς τῶν ὑαλοπινάκων καὶ τῶν τοίχων τῶν θαλάμων τῶν ἀσθενῶν εἶναι ἔργον τῶν καθαριστριῶν καὶ οὐχὶ τῶν νοσοκόμων, ὡς δὲν εἶναι ἔργον αὐτῶν ἡ μεταφορὰ τοῦ φαγητοῦ, καὶ ὅτι ἡ παράλειψις τοῦ νοσοκόμου Κ.Π.*., ὅπως συνοδεύῃ τὸν ἐπόπτην νυκτός, ἐσημειώθη ἅπαξ μόνον, ἄνευ οἱασδήποτε προθέσεως καὶ χωρὶς νὰ παρακολουθῇ ἡ Ὑπηρεσία, ἐπὶ πλέον δὲ οὐδεμία διετυπώθη ἀξίωσις ὑπὸ τοῦ ἐπόπτου, ὅπως τὸν συνοδεύῃ κατὰ τὴν νυκτερινὴν ἐφοδόν του. Ἀλλ' ἡ αἰτιολογία αὕτη εἶναι παράνομος καὶ ἀνεπαρκής, διότι, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 14 § τελευταία τοῦ ἀπὸ 24.5.1950 μερικοῦ κανονισμοῦ «νοσηλευτικῆς περιθάλψεως καὶ φυλάξεως ἀσθενῶν» τοῦ Ἱδρύματος, ἀνακοινωθέντος εἰς τὸ προσωπικὸν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2210]109160]29.6.1950 ἐγκυκλίου αὐτοῦ καὶ ἐνέχοντος χαρακτῆρα συμβάσεως, διὰ τῆς προσχωρήσεως καὶ τοῦ ρηθέντος νοσοκόμου, ὁρίζοντος δὲ ὅτι οἱ πρακτικοὶ νοσοκόμοι ὑποχρεοῦνται νὰ διατηροῦν ἀπολύτως καθαροὺς τοὺς χώρους κοιτωνισμοῦ τῶν ἀσθενῶν, ἡ ἐργασία τοῦ καθαρισμοῦ τῶν ὑαλοπινάκων τῶν τοίχων τῶν θαλάμων τῶν ἀσθενῶν ἀνάγεται εἰς τὰ καθήκοντα τῶν νοσοκόμων. Ἡ δὲ ἐν τῇ ἀποφάσει βεβαίωσις, ὅτι οὗτος ἅπαξ μόνον ἠρνήθη, ὅπως συνοδεύσῃ τὸν ἐπόπτην νυκτὸς καὶ ὅτι οὐδεμία ὑπ' αὐτοῦ διετυπώθη ἀξίωσις πρὸς τοῦτο, οὐ μόνον δὲν προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, ἀλλ' ἀντιβαίνει εὐθέως εἰς αὐτά, ὡς ἡ ἀπὸ 25.1.1958 ἀναφορὰ τοῦ ἐπόπτου νυκτὸς καὶ ἡ ἀπὸ 10.4.1958 ἔνορκος βεβαίωσις τοῦ αὐτοῦ, ἐξ ὧν προκύπτει τὸ ἀντίθετον.

Κατὰ ταῦτα ἀκυρωτέα ἀποβαίνει ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις.

ΑΝΤΑΠΕΡΓΙΑ

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΣ ΑΝΤΑΠΕΡΓΙΑΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΩΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

Έννοια άρθρου 292 Ποινικού Κώδικος

Αναγνώρισις της ανταπεργίας ως δικαιώματος, επαγομένης της ενασκήσεως αύτου υπό του εργοδότου, εφ' όσον δεν γίνεται καθ' υπέρβασιν των υπό του άρθρου 281 Α. Κ. τασσομένων ορίων, την κατά την διάρκειαν της ανταπεργίας αναστολήν της συμβάσεως εργασίας, ένεκα της οποίας ο ανταπεργών απαλλάσσεται της εκπληρώσεως των εκ της συμβάσεως υποχρεώσεών του, μη καθιστάμενος ούτω υπερήμερος και μη οφείλων μισθόν κατ' άρθρον 656 Α.Κ.—Έννοια άρθρου 292 Ποινικού Κώδικος.

Μέγα το θεωρητικόν και πρακτικόν ενδιαφέρον της κατωτέρω αποφάσεως του Άρειου Πάγου, ή οποία άνήρεσε την υπ' αριθ. 2470/1959 απόφασιν του Πρωτοδίκου Αθηνών (ΕΕΔ 18, 596).

Το πρώτον ήδη ο Άρειος Πάγος ασχοληθείς επί του ζητήματος δέχεται, ότι και ή ανταπεργία του εργοδότου, το λεγόμενον λόκ-άουτ, αναγνωρίζεται εν τω Δικαίω ως δικαίωμα (περί της άπεργίας των μισθωτών ως δικαιώματος έπίσης βλέπε Α. Π. 670/1958, εισηγητής Σ. *Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 62, Α.Π. 829/1954, εισηγητής ο αύτός, ΕΕΔ 14, 64, και παραπομπάς εις την θεωρίαν εις σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 18, 595).

Περαιτέρω δέχεται, ότι, ως ή άπεργία, ούτω και ή ανταπεργία αναστέλλει την ανάβασιν εργασίας και ο εργοδότης δεν υποχρεούται εις καταβολήν μισθού, ως μη καθιστάμενος υπερήμερος εκ του άρθρου 656 Αστικού Κώδικος. (Ούτω και σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 18, 595 έπ., ένθα παραπομπαί και εις την θεωρίαν και όπου επεκαλέσθημεν και την αποφασιστικήν εις το θέμα διάταξιν του άρθρου 10 του ν. δ. 2961/1954).

Η άρεοπαγιτική απόφασις, αναγνωρίζουσα το δικαίωμα ανταπεργίας, προκειμένου περί επιχειρήσεως μεταφοράς, οία ή αναιρεσείουσα, εσκέφθη και περί της έννοίας του άρθρου 292 του Ποινικού Κώδικος (περί αύτου βλέπε και *Ν. Κορφιάτη*, Η παύσις της εργασίας κατά τον νέον Ποινικόν Κώδικα, ΕΕΔ 14, 513 έπ.).

Άρειου Πάγου 431/1959, Τμ. Α'

Πρόεδρος ο κ. *Κ. Κανκάς*
Εισηγητής ο Άρεοπαγίτης κ. *Α. Γεωργίου*
Δικηγόροι οι κ.κ. Δ. Τρίμης, Π. Έρμήλιος

Παραδεκτώς άσκείται ή υπό κρίσιν αίτησις αναιρέσεως κατά της υπ' αριθ. 2470/1959 πρωτοδίκου αποφάσεως, καταστάσης τελεσιδίκου, άτε παραιτηθείσης της αναιρεσειούσης διά της υπό κρίσιν αιτήσεως από του δικαιώματος άσκήσεως εφέσεως κατ' αύτης.

Εκ του συνδυασμού των διατάξεων α) του άρθρου 8 § 2 του νόμου 2151/1920 περί επαγγελματικών σωματείων, καθ' ο αι διατάξεις της παραγράφου 1, δι' ων ορίζεται, ότι εν περιπτώσει άπεργίας επαγγελματικού σωματείου υποχρεούνται οι διοικούντες το σωματείον να καλέσωσιν εντός 48 ωρών από της ενάρξεως της ανταπεργίας γενικήν συνέλευσιν των μελών, εφαρμόζονται και επί εργοδοτικών σωματείων εν περιπτώσει ανταπεργίας «λόκ άουτ», β) του άρθρου μόνου του υπό στοιχ. ΝΕ'/1948 ψηφίσματος της Δ' Αναθεωρητικής Βουλής, δι' ού κατηργήθη το υπό στοιχ. ΛΘ' ψήφισμα της 7.12.1947 περί προσωρινής απαγορεύσεως της διακοπής της παραγωγής και αναστολής του δικαιώματος της άπεργίας, γ) του άρθρου 2 § 6 του ά.ν. 539/1945 περί χορηγήσεως κατ' έτος εις τους μισθωτούς άδειών μετ' αποδοχών, δι' ού ορίζεται, ότι διά τον υπολογισμόν του χρόνου απασχολήσεως, βάσει του οποίου καθορίζεται ή διάρκεια της άδείας, δεν θεωρούνται ως χρόνος μη απασχολήσεως, ούδε συμψηφίζονται εις τας ημέρας άδείας τα διαστήματα, καθ' α ο μισθωτός άπέσχεν ή άπέχει της απασχολήσεως του παρά τη υποκειμένη επιχειρήσει, πλην άλλων, και λόγω απεργίας ή ανταπεργίας, δ) του άρθρ. 16 § 3 του ν.δ. 2961/1954 περί συστάσεως Οργανισμού Απασχολήσεως και Ασφαλίσεως Ανεργίας, καθ' ην αν ή άπεργία είναι άμεσος συνέπεια της διακοπής της λειτουργίας της εκμεταλλεύσεως εξ αιτίας άπεργίας δεν υφίσταται αξίωσις προς επιδότησιν, διαρκούσης της διακοπής της λειτουργίας της εκμεταλλεύσεως, το αυτό δε ισχύει και επί ανταπεργίας του εργοδότου, εφ' όσον αύτη άσκείται ως άμυνα εναντίον μερικής άπεργίας, παθητικής αντιστάσεως ή μέτρων εργατικών αγώνων, τα οποία ματαιώνουσι την συνέχισιν των εργασιών εν τη εκμεταλλεύσει και ε) του άρθρου 18 του ν. 3239/1966 περί ρυθμίσεως συλλογικών διαφορών εργασίας, δι' ης απαγορεύεται ή εφ' ωρισμένον χρόνον διακοπή της εργασίας από της παραπομπής της διαφοράς εις διαιτησίαν, σαφώς συνάγεται, ότι ή ανταπεργία, ήτοι ο υπό του εργοδότου αποκλεισμός των εργαζομένων εκ των τόπων εργασίας ή ή μη παράδοσις εις αυτούς των διά την εκτέλεσιν της εργασίας μέσων, προς άμυναν κατά κηρυχθείσης άπεργίας ή προς επιδίωξιν ικανοποιήσεως ιδίων συμφερόντων, αναγνωρίζεται ως δικαίωμα. Η ενάσκησις δε αυτού υπό του εργοδότου, εφ' όσον δεν γίνεται καθ' υπέρβασιν των υπό του άρθρ. 281 Α.Κ. τασσομένων ορίων, επάγεται την κατά την διάρκειαν της ανταπεργίας αναστολήν της συμβάσεως εργασίας, ής ένεκα ο ανταπεργών απαλλάσσεται της εκπληρώσεως των εκ της συμβάσεως απορρεουσών υποχρεώσεών του. Επομένως ή υπ' αυτού μη αποδοχή της κατά την διάρκειαν της ανταπεργίας προσφερομένης υπό του εκμισθωτού εργασίας δεν καθιστά αυτόν υ-

περήμερον, ὥστε νὰ ὑποχρεοῦται οὗτος κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ μισθοῦ. Δὲν ἀντίκειται δὲ εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 292 Ποινικοῦ Κώδικος ἡ ἐνάσκησις τοῦ δικαιώματος τούτου ὑπὸ ἐργοδότου ἀσκοῦντος ἐπιχείρησιν μεταφορᾶς, διότι κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης ἀπαιτεῖται, ὅπως ἡ ἐκ προθέσεως ἢ ἐξ ἀμελείας παρακώλυσις τῆς λειτουργίας κοινῆς χρήσεως ἐγκαταστάσεως, ἐξυπηρετούσης τὴν συγκοινωνίαν, γίνεται διὰ θετικῆς ἐνεργείας, δι' ὃ καὶ εἰδικῶς ρυθμίζεται ἐν ἄρθρῳ 294 Ποινικοῦ Κώδικος (ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρ. 6 ἀ.ν. 1623]1951, κυρωθέντος διὰ νόμου 2057]1952), ἡ δι' ἀπεχθῆς ἀπὸ τῆς ἐργασίας, ὑπὸ τοὺς ἐν αὐτῇ ὅρους, παρακώλυσις, ἀφορῶσα μόνον εἰς τοὺς ἐργαζομένους.

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὁ ἐπὶ τῆς ἐκδικάσεως τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκης ἐδέξατο, κατ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι τὰ συνδικάτα «Ἕνωσις προσωπικοῦ Η.Ε.Μ.» καὶ «Σύνδεσμος προσωπικοῦ λεωφορείων Η.Ε.Μ.», ἀποσκοποῦντα εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν οἰκονομικῶν ὅρων ἐργασίας τῶν μελῶν των, ἐκήρυξαν κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς 3, 8, 10, 16 καὶ 23 Ἰανουαρίου 1959 τριῶρους ἀπεργίας τοῦ εἰς αὐτὰ ἀνήκοντος προσωπικοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης κατὰ τὰς ὥρας 6—9 καὶ 18—21, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, ἐργαζόμενος δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς ἠλεκτροτεχνίτης ἐν τῷ ἐν Καλλιθέᾳ ἀμαξοστασίῳ τῆς ἀναιρεσειούσης, ἀσκούσης ἐπιχείρησιν μεταφορᾶς προσώπων ἐν Ἀθήναις, Πειραιεῖ καὶ περιχώροις, μετέσχε τῶν ὡς ἄνω τριῶρων ἀπεργιῶν τῆς 8, 10, 16 καὶ 23 Ἰανουαρίου 1959 καὶ ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα κηρύξασα κατὰ τὸν αὐτὸν ὡς ἄνω χρόνον ἀνταπεργίαν δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, δὲν ἀπεδέχθη τὴν μετὰ τὴν λῆξιν τῆς τριῶρου ἑκάστοτε ἀπεργίας προσενεχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου διὰ τὸ ὑπόλοιπον 5ωρον τοῦ χρόνου τῆς ἡμερησίας 8ώρου παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ ἀπασχολήσεώς του ἐργασίαν. Ἀπεφήνατο δὲ μετὰ ταῦτα ὅτι διὰ τῆς μὴ ἀποδοχῆς τῆς οὕτω προσενεχθείσης ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἐργασίας κατέστη ἡ ἀναιρεσείουσα ὑπερήμερος καὶ ἑπομένως δικαιοῦται ὁ ἐκμισθωτὴς νὰ ἀπαιτήσῃ τὸν μισθὸν καὶ οὕτως ἐδέξατο ἐν μέρει τὴν τοιοῦτον ἀντικείμενον καὶ αἴτημα ἔχουσαν ἀγωγήν. Οὗτος ὅμως ἀποφηνάμενος ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς ἐν τῇ ἠγηθείσῃ σκέψει διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τὸν περὶ τούτου α' λόγον τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως κατέστησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν.

Ἀναιρεθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 2470]1959 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν διὰ τὸν ἐν τῇ ἠγηθείσῃ σκέψει λόγον καὶ τῆς ὑποθέσεως μὴ χρηζούσης κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου περαιτέρω διευκρινίσεως δέον κατὰ τὸ ἄρθρον 834 § 1 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 25 νόμου 3810]1957, νὰ κρατηθῇ ἡ ὑπόθεσις παρὰ τῷ Τμήματι τούτῳ διὰ τὴν κατ' οὐσίαν ἐκδίκασιν. Ἐπανερχομένων δὲ τῶν διαδίκων κατὰ τὸ ἄρθρον 832 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 23 νόμου 3810]1957, εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν ἐξεταστέα ἀποβαίνει μετὰ ταῦτα ἡ ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἀναιρεθεῖσα ἀπόφασις ἀγωγή.

Κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα ὁ ἐνάγων, ἐργαζόμενος δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ τοῦ ἔτους 1935 παρὰ τῇ ἐναγομένῃ, ἀσκούσῃ ἐπιχείρησιν μεταφορᾶς προσώπων ἐν Ἀθήναις, Πειραιεῖ καὶ Περιχώροις, ὡς ἠλεκτροτεχνίτης, εἰς τὸ ἐν Καλλιθέᾳ ἐργοστάσιον αὐτῆς, προσῆλθεν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας κατὰ τὰς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένας ἡμέρας, ὅπως ἀναλάβῃ ἐργασίαν, ἡ ἐναγομένη ὅμως, ἔχουσα κλειστὰς τὰς θύρας τοῦ ἀμαξοστασίου, ἀπηγόρευσεν εἰς αὐτόν, ὅπως ἀναλάβῃ ἐργασίαν, αἰτεῖται δὲ δι' αὐτῆς, ὅπως ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ εἰς τὰς ἄνω ἡμέρας ἀναλογοῦντος μισθοῦ. Ἐκ δὲ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου μαρτύρων, κατὰ τὰ ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ προσαγόμενα πρακτικὰ τῆς συζητήσεως, τῆς ἐκτιμήσεως τῶν προσαχθέντων ἐγγράφων καὶ τῶν ἰαχυρισμῶν τῶν διαδίκων ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι τὰ συνδικάτα «Ἕνωσις προσωπικοῦ Η.Ε.Μ.» καὶ «Σύνδεσμος προσωπικοῦ λεωφορείων Η.Ε.Μ.», ἀποσκοποῦντα εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν οἰκονομικῶν ὅρων ἐργασίας τῶν μελῶν των, ἐκήρυξαν κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς 3, 8, 16 καὶ 23 Ἰανουαρίου 1959 τριῶρους ἀπεργίας καὶ δὴ ἀπὸ τῆς 6 μέχρι τῆς 9 καὶ ἀπὸ τῆς 18 μέχρι τῆς 21 ὥρας τοῦ εἰς αὐτὰ ἀνήκοντος προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης, μετέσχε δὲ καὶ ὁ ἐνάγων εἰς τὰς ἐξ αὐτῶν τριῶρους ἀπεργίας τῆς 8, 10, 16 καὶ 23 Ἰανουαρίου 1959 καὶ ὅτι ἡ ἐναγομένη ἑταιρεία, ἐν ὄψει τῆς κηρυχθείσης ἀπεργίας τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς, ἐκήρυξε κατὰ τὰς αὐτὰς ἡμέρας ἀνταπεργίαν δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, δὲν ἀπεδέχθη δὲ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἀπεργίας προσφερθεῖσαν διὰ τὸ ὑπόλοιπον πεντάωρον τῆς ἡμερησίας ὀκταώρου κατὰ τὴν σύμβασιν παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ἀπασχολήσεώς του ἐργασίαν. Ἡ τοιαύτη ἀνταπεργία, ἥτις δὲν ἀπαγορεύεται εἰς τὴν ἐναγομένην ἐκ τοῦ λόγου ὅτι αὕτη ἀσκεῖ ἐπιχείρησιν κοινῆς ὠφελείας κατὰ παραχώρησιν τοῦ Κράτους, γενομένη πρὸς ἀμυναν κατὰ τῆς κηρυχθείσης ἀπεργίας τῶν παρ' αὐτῇ ἐργαζομένων καὶ πρὸς ἐπιβίωσιν ἰδίων συμφερόντων, δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὡς μὴ ἀποτελοῦσα ὑπέρβασιν καὶ δὴ προφανῆ τῶν ὁρίων τῶν ἐπιβαλλομένων ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος, ἀλλ' οὔτε καὶ εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 292 Ποινικοῦ Κώδικος διὰ τὸν ἐν τῇ ΙΙ αἰτιολογίᾳ λόγον. Μετὰ ταῦτα καὶ τὰ ἐν τῇ αὐτῇ αἰτιολογίᾳ δεκτὰ γενόμενα ἡ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀνταπεργίας, ἧς ἕνεκα ἀνεστάλη ἡ σύμβασις ἐργασίας, μὴ ἀποδοχὴ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος προσφερθείσης ἐργασίας δὲν καθιστᾷ αὐτὴν ὑπερήμερον καὶ κατ' ἀκολουθίαν δὲν ὑποχρεοῦται αὕτη εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ μισθοῦ. Ὅθεν εἶναι ἀπορριπτέα ἡ ἀγωγὴ ὡς ἀβάσιμος, καθ' ὅσον δι' αὐτῆς αἰτεῖται ὁ μισθὸς διὰ τὰς ὡς ἄνω ἡμέρας ἀνταπεργίας, ἀλλὰ καὶ καθ' ὅσον δι' αὐτῆς αἰτεῖται ὁ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Έννοια σχετικής διατάξεως άρθρου 11 Α.Ν. 1836/1951, ώς έτροποποιήθη

Δυνατή ή άντικατάστασις τοῦ κατά τόν Α.Ν. 1836 1951 τοποθετηθέντος ὡς μισθωτοῦ πολεμιστοῦ διά λόγον μή ὀφειλόμενον εἰς ὑπαιτιότητα αὐτοῦ καί ὄχι διά πειθαρχικούς λόγους, δι' οὓς δύναται νά χωρήσῃ ἀπόλυσις κατά τά ἐν ἄρθρῳ 7 τοῦ ἀνωτέρω Νόμου ὁριζόμενα, ἁρμοδίας οὔσης τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Α.Ν. 244/1936.—Ὑποχρέωσις τῶν Συμβουλίων εἰς ἀντικατάστασιν, ἐφ' ὅσον ἡ περί αὐτῆς αἴτησις ἐπικαλεῖται ἀποχρῶντας λόγους καί διαπιστώσουν τά Συμβούλια τήν ὕπαρξιν αὐτῶν, πειθόμενα περί τοῦ δεδικαιολογημένου τῆς ἀντικαταστάσεως.

Τό Συμβούλιον Ἐπικρατείας ἀπησχολήθη καί πάλιν περί τῆς ἐννοίας τῆς πασιγνώστου πλέον καταστάσης, ἐκ τῆς ἀντιθέσεως γνωμῶν, διατάξεως τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ ν. δ. 2657/1953 (ΕΕΔ 14, 1105), περί ἀντικαταστάσεως τῶν κατά τό ἄρθρον 3 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 τοποθετουμένων εἰς ἐπιχειρήσεις ὡς μισθωτῶν πολεμιστῶν.

Ὡς προκύπτει καί ἐκ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του, τό Συμβούλιον ἐμμένει «εἰς τά παρ' αὐτοῦ νομολογηθέντα (οὕτω καί ἡ Σ.Ε. 1330/1959, εἰσηγητής *Ἠρ. Τσικλητήρας*, ΕΕΔ 18, 968 καί λοιπαί αὐτόθι παραπομπαί).

Ὁμοίως ἀπεφάνθησαν καί αἱ Σ. Ε. 1693/1959 (εἰσηγητής *Ν. Γαβαλλᾶς*), 1694/1959 (εἰσηγητής *ὁ αὐτός*), 1697/1959 (εἰσηγητής *Ἠρ. Τσικλητήρας*).

Ἡ πρώτη ἠκύρωσε πρᾶξιν τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ, διότι δέν ἐπικαλεῖται λόγον τινά δικαιολογοῦντα τήν ἀνάκλησιν, ἀναφέρουσα μόνον τό γεγονός ὅτι κατά τόν χρόνον αὐξητήσεως τῆς αἰτήσεως ἐξέπνευσεν ἡ ὑπό τοῦ νόμου τασσομένη 30θήμερος προθεσμία καί διότι, ἐξ ἄλλου, ἡ αἴτησις τῆς ἐργοδότιδος διαλαμβάνει, ὅτι ὁ αἰτῶν δεικνύει ἀπροθυμίαν πρός ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας καί ἀδιαφορεῖ πρός τάς συστάσεις τῶν προϊσταμένων του, πλήν τά περιστατικά ταῦτα δέν συνιστῶσι λόγους ἀνυπαιτίου ἀκαταλληλότητος, δι' οὓς καί μόνον κατά τήν διάταξιν τοῦ νόμου συγχωρεῖται καί ἡ ἀντικατάστασις τοῦ προστατευομένου πολεμιστοῦ.

Ἡ δευτέρα ὑπ' ἀριθ. 1694/1959 ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἠκύρωσε πρᾶξιν τοῦ Συμβουλίου περί ἀντικαταστάσεως, διότι δέν ἐπικαλεῖται καί αὐτή λόγον τινά, δικαιολογοῦντα τήν ἀνάκλησιν, ἡ αἴτησις δέ τῆς ἐργοδότιδος ἀναφέρει ὡς λόγον ἀντικαταστάσεως «ἀντικειμενικήν ἀκαταλληλότητα» τοῦ μισθωτοῦ, χωρίς νά καθορίζῃ εἰδικώτερον τά συνιστῶντα αὐτήν πραγματικά περιστατικά, ἅτινα ἄλλως τε οὐδέ ἐκ στοιχείων τινός τοῦ φακέλλου τῆς ὑποθέσεως προκύπτουσιν.

Ἡ τρίτη ὑπ' ἀριθ. 1697/1959 ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἠκύρωσε πρᾶξιν τοῦ Συμβουλίου, διότι ἡ μέν αἴτησις τῆς ἐργοδότιδος ἐπικαλεῖται ἀορίστως, ὅτι «κατά τό διαρρεῦσαν ἀπό τῆς τοποθετήσεως τοῦ πολεμιστοῦ διάστημα διεπιστώθη, ὅτι οὗτος τυγχάνει ἀκαταλλήλος, καθόσον δέν δύναται νά προσαρμοσθῇ εἰς τάς ἀνατεθείσας αὐτῷ ἐργασίας», τό δέ Κεντρικόν Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ διά τῆς ἀποφάσεώς του, μή περιεχούσης αἰτιολογίαν τινά ὡς πρός τήν ὕπαρξιν λόγων ἀντικαταστάσεως καί τό δεδικαιολογημένον αὐτῆς, ἀπεδέχθη τήν αἴτησιν ἄνευ διαπιστώσεως διά τῆς διεξαγωγῆς ἐλέγχου ὑπό ἁρμοδίου ὀργάνου ἢ κατ' ἄλλον νόμιμον τρόπον τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἐπικαλουμένου λόγου ἀντικαταστάσεως καί τοῦ δεδικαιολογημένου αὐτῆς.

Σημειοῦται καί πάλιν, ὅτι ἀποτόμως ἀντίθετα πρός ταῦτα εἶναι τά ὑπό τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα (βλέπε ἐκ τῶν τελευταίων τήν Α. Π. 404/1959, εἰσηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 18, 1187).

Ἀλλά δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Ἐρωτῶμεν τό Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, πρέπει, ὡς ἁρμόδιον, νά θεᾶται ἀκόμη τῆς ἀφορήτου αὐτῆς ἀνασφαλείας Δικαίου διά τοῦ νόμου, τόν ὁποῖον εἰσηγήθη καί ἐψηφίσθη μέ τόσον σκατεινήν

μισθός τῆς 3 Ἰανουαρίου 1959, διότι ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων βεβαιοῦται ἀποχρώντως, ὅτι ὁ ἐνάγων, ἔχων κατά τήν ἡμέραν ταύτην ἑβδομαδιαίαν ἀνάπαυσιν, ἔλαβεν εἰς ὁλόκληρον τόν εἰς τήν ἡμέραν ταύτην ἀντιστοιχοῦντα μισθόν του.

τὴν ἔννοιάν του, ὥστε νὰ διαφωνοῦν περὶ αὐτῆς τόσον ὀξέως τὰ δύο ἀνώτατα Δικαστήρια τῆς χώρας;

Ὁπωσδήποτε κατὰ τὴν Α. Π. 404/1953 (ἔνθ' ἀνωτ.) νομίμως ὁ ἐργοδότης ἀποκρούει τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ καὶ μετὰ τὴν ἄρνησιν τοῦ οἰκείου Συμβουλίου νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸν τοποθετηθέντα, μὴ περιαγόμενος εἰς ὑπερημερίαν καὶ μὴ ὀφείλων ἐκ τούτου μισθὸν κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὁπότε δὲν ἔχει ἀξίαν τινὰ ἡ ἄρνησις τῆς Διοικήσεως νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν πρᾶξιν τῆς τοποθετήσεως.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1698/1959, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ἠρ. Τοικητήρας*
Δικηγόρος ὁ κ. Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους;

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως καὶ παραδεκτῶς ἡ ἀκύρωσις τῆς κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 29 τῆς 6.10.1958 συνεδρίασιν τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ληφθείσης ἀποφάσεως, δι' ἧς ἀνεκλήθη, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 1836]1951, προγενεστέρα ἀπόφασις τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου περὶ τοποθετήσεως τοῦ αἰτοῦντος ὡς ἐργατοτεχνίτου παρὰ τῇ *.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 2 ἀ. ν. 1836]1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κλπ.» ὁρίζεται, ὅτι ἡ ἀπόλυσις τῶν δυνάμει τοῦ νόμου τούτου τοποθετηθέντων ἐπιτρέπεται εἰς τὰς ἐν τῷ αὐτῷ νόμῳ ἀναφερομένας περιπτώσεις καὶ δή, καθ' ἃ ὁρίζει ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἰδίου ἄρθρου, «κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ. ν. 244]1936 καὶ 771]1937 α).... β) δι' ἀποδεδειγμένην ἀνεπάρκειαν ἢ ἀκαταλληλότητα, μὴ ὀφειλομένην πάντως εἰς τὰ πραύματά των, καὶ ἀνάρμοστον συμπεριφοράν». Ἐξ ἄλλου, διὰ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ αὐτοῦ νόμου 1836]1951, ὡς τοῦτο ἐνεροποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2657] 1953, θεσπίζεται, ὅτι «οἱ ὑπόχρεοι τοῦ ἄρθρ. 3 τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν ἀντικατάστασιν τῶν τοποθετηθέντων δι' ἑτέρου προσώπου προστατευομένου ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου. Τὰ οἰκεῖα Συμβούλια ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως ἀνακαλέσωσι τὸν τοποθετηθέντα...»

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει, ὅτι ἀντικατάστασιν τοῦ τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ δύναται νὰ ζητήσῃ ὁ ἐργοδότης παρὰ τοῦ οἰκείου Συμβουλίου τοῦ ἀ.ν. 1836] 1951 διὰ λόγον μὴ ὀφειλόμενον εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ τοποθετηθέντος, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ πειθαρχικοὺς λόγους, διότι, συντρεχούσης τῆς δευτέρας ταύτης περιπτώσεως, δύναται νὰ χωρήσῃ ἀπόλυσις κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 7 τοῦ νόμου ὁριζόμενα, δι' ἣν ἁρμοδία, ὅπως ἀποφασίσῃ, εἶναι ἡ οἰκεία παρ' ἑκάστῃ πρωτοδικειακῇ περιφερείᾳ Ἐπιτροπὴ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244]1936 καὶ ἀ.ν. 771]1937. Ἀφ' ἑτέρου, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω διατάξεων, τὰ οἰκεῖα Συμβούλια τοῦ ἀ. ν. 1836]1951 ὑποχρεοῦνται νὰ προβῶσιν εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ τοποθετηθέντος ἐφέδρου, οὗτινος ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις, ἐφ' ὅσον ἡ περὶ ἀντικαταστάσεως αἴτησις ἐπικαλεῖται ἀποχρῶντας λόγους διὰ τὴν τοιαύτην ἀντικατάστασιν καὶ ἐφ' ὅσον τὰ Συμβούλια διαπιστώσουν τὴν ὕπαρξιν τῶν λόγων τούτων καὶ πεισθῶσιν, ὅτι δικαιολογεῖται ἡ αἰτουμένη ἀντικατάστασις».

Ἐν προκειμένῳ ἡ ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1958 αἴτησις τῆς ἐργοδότιδος ἑταιρείας, ἣν ἀπεδέχθη τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του καὶ προέβη εἰς ἀνάκλησιν τῆς γενομένης τὴν 27.8. 1958 τοποθετήσεως τοῦ αἰτοῦντος παρ' αὐτῇ, ἀναφέρει, ὅτι ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις του, διότι «τῷ ἀνετέθη ἐργασία σχέσιν ἔχουσα μὲ τὴν οἰνοπνευματοποιΐαν καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀποδώσῃ, τότε τὸν ἀπησχολήσαμεν εἰς διαφόρους βοηθητικὰς ἐργασίας καὶ μεταφορὰς φιαλῶν, οὗτος ὅμως ἐπέδειξεν ἀπροθυμίαν καὶ ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν εἰς τοὺς προϊσταμένους του». Ἀλλ' ἡ μὲν μὴ ἀπόδοσις τοῦ αἰτοῦντος εἰς τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτῷ, σχετικὴν μὲ τὴν οἰνοπνευματοποιΐαν, ἐργασίαν, μὴ προσδιοριζομένην, ἄλλωστε, συγκεκριμένως, δὲν διεπιστώθη διὰ τῆς διεξαγωγῆς ἐλέγχου ὑπὸ ἁρμοδίου ὀργάνου ἢ κατ' ἄλλον νόμιμον τρόπον. Ἡ δὲ ἐπικαλουμένη ἀπροθυμία καὶ ἀνάρμοστος συμπεριφορὰ δὲν ἐμπίπτουσιν εἰς τοὺς λόγους ἀνυπαιτίου ἀκαταλληλότητος τοῦ τοποθετηθέντος, δι' οὓς καὶ μόνον, κατὰ τὰ προαναφερθέντα, δύναται νὰ ζητηθῇ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἡ ἀντικατάστασις αὐτοῦ παρὰ τοῦ οἰκείου Συμβουλίου τοῦ ἀ.ν. 1836]1951, ἀλλ' ἀνάγονται εἰς πειθαρχικοὺς λόγους καὶ συνεπῶς ἁρμόδιον ὄργανον πρὸς ἔλεγχον τῆς βασιμότητος αὐτῶν ἦτο ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244]1936 προβλεπομένη Πρωτοδικειακὴ Ἐπιτροπή. Οὕτως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τυγχάνει παράνομος, τὸ μὲν λόγῳ ἀκαταλληλότητος, τὸ δὲ δι' ἀναρμοδιότητα τοῦ ἐκδόντος ταύτην ὀργάνου, κατὰ τοὺς βασίμους σχετικοὺς λόγους ἀκυρώσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

ΠΡΟΝΟΜΙΑΚΗ ΚΑΤΑΤΑΞΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΕΞ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΚΟΙΝΩΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Έννοια άρθρου 27 § 6 Α.Ν. 1846/1951 «περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων»

Απονομή του κατά το άρθρον 940 § 4 Πολ. Δικ. προνομίου εις τας εκ καθυστερουμένων εισφορών απαιτήσεις του Ι.Κ.Α., ως τοιούτων νοουμένων και των επ' αυτών λόγω καθυστερήσεως προσθέτων τελών και επαυξήσεων, αορίστου χρόνου γενέσεως αυτών, μη ισχύοντος επ' αυτών του εν άρθρω 940 § 4 Πολ. Δικ. χρονικού περιορισμού.

Ελύθη υπό της Ολομελείας του Αρείου Πάγου διά της κατωτέρω αποφάσεως το διχάσαν την γνώμην των δύο Τμημάτων του Αρείου Πάγου ζήτημα εν σχέσει προς την προνομιακήν κατάταξιν απαιτήσεων του Ι.Κ.Α. εξ εισφορών (περί ού αι υπ' αριθ. Α.Π. 783/1958, Α' Τμήματος, εισηγητής *Ε. Καζαμπάκας*, ΕΕΔ 18, 363, Α.Π. 198/1959, Γ' Τμήματος, εισηγητής *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 18, 194).

Η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου συνετάχθη προς την γνώμην του Γ' Τμήματος.

Σημειωτέον ότι το ζήτημα απησχόλησεν επανειλημμένως και τα δικαστήρια της ουσίας, μη μάλλον κρατήσαντα άποψιν ότι η κατάταξις ισχύει διά πάσας τας καθυστερουμένας εισφοράς αορίστου χρόνου οφειλής, ως είναι ήδη η άποψις της Ολομελείας του Αρείου Πάγου (βλέπε νομολογίαν εν ΕΕΔ 17, 366).

Την άποψιν ταύτην είχε δεχθή κατά πλειοψηφίαν και η αναιρεθείσα υπό της ανωτέρω υπ' αριθ. 783/1958 αποφάσεως του Α' Τμήματος του Αρείου Πάγου υπ' αριθ. 2077/1958 απόφασις του Εφετείου Αθηνών (εισηγητής *Χ. Γαλανός*, ΕΕΔ 17, 327), τα επιχειρήματα της οποίας επεδοκίμασεν ήδη η κατοχωριζομένη απόφασις της Ολομελείας του Αρείου Πάγου.

Αρείου Πάγου 420/1959, Ολομελείας

Πρόεδρος ο κ. *Κ. Καυκάς*

Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. *Δ. Φλώρος*

Δικηγόροι οι κ.κ. Γ. Μπλάτσιος, Κ. Τσαγχαράκης, Πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Εκ της διατάξεως του άρθρου 27 § 6 του νόμου 1846/1951 «περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων», οριζούσης ότι «εν περιπτώσει εισπράξεως απαιτήσεων του Ι.Κ.Α. διά πλειστηριασμού ή αναγγελίας εις την πτώχευσιν ή κατάταξις αυτών γίγνεται προνομιακώς μετά των απαιτήσεων της παραγράφου 4 του άρθρου 940 Πολ. Δικ., επί ενδεχομένης δε ανεπαρκείας του απομένοντος υπολοίπου προς εντελή εξόφλησιν αι ούτω συντρέχουσαι προνομιακαί απαιτήσεις κατατάσσονται συμμέτρως», σαφώς προκύπτει, ότι το κατά το άρθρον 940 § 4 Πολ. Δικ. προνόμιον αποτείνεται εις τας εκ καθυστερουμένων εισφορών απαιτήσεις του Ι.Κ.Α., ως τοιούτων νοουμένων, ως εκ του συνόλου του άρθρου 27 προκύπτει, και των επ' αυτών λόγω καθυστερήσεως προσθέτων τελών και επαυξήσεων, αορίστου χρόνου γενέσεως αυτών, μη ισχύοντος τουτέστιν επ' αυτών του εν τω ρηθέντι άρθρω 940 § 4 της Πολ. Δικ. χρονικού περιορισμού, όπερ περιορίζει το προνόμιον τούτο εις τας καθυστερουμένους μισθούς των υπηρετών, εργατών, ημερομισθίων μόνον διά το τρέχον (της κατασχέσεως) και το προηγούμενον έτος, της μνείας ότι αι απαιτήσεις αύται κατατάσσονται μετά των απαιτήσεων του άρθρου 940 § 4 Πολ. Δικ. ουδεμίαν άλλην δυναμένης να έχη εννοιαν, πλην της του καθορισμού μόνον της τάξεως του προνομίου των απαιτήσεων του Ι.Κ.Α. Ότι τοιαύτη είναι η έννοια της ως είρηται διατάξεως προκύπτει και εκ της επί του ρηθέντος νόμου εισηγητικής εκθέσεως, εν η, σύν τοις άλλοις, εκτίθεται, ότι διά των περί τρόπου εισπράξεως των εισφορών του Ι.Κ.Α. διατάξεων του νόμου τούτου ο Οργανισμός εξοπλίζεται δι' όλων των απαραιτήτων μέσων προς εξασφάλισιν της ταχείας και εις το ακέραιον εισπράξεως των απαιτήσεών του, μέσον δε εν προκειμένω νοείται ασφαλώς και το θεσπιζόμενον διά της ως είρηται διατάξεως του νόμου τούτου προνόμιον υπέρ των ως άνω απαιτήσεων του Ι.Κ.Α., δοθέντος ότι εν τη θεσπίσει του προνομίου τούτου διώκεται ακριβώς η είσπραξις αυτών όσον το δυνατόν εις το ακέραιον.

Δ ι ά τ α ύ τ α

Άιρον την μεταξύ των δύο Τμημάτων του Αρείου Πάγου διαφωνίαν.

Αποφαίνεται, ότι κατά την έννοιαν της διατάξεως του άρθρου 27 § 6 του νόμου 1846/1951 «περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων» το υπό της διατάξεως ταύτης καθιερούμενον προνόμιον υπέρ των απαιτήσεων του Ι.Κ.Α. υφίσταται αορίστου χρόνου γενέσεως αυτών, μη ισχύοντος επ' αυτών του εν τη παραγράφω 4 του άρθρ. 940 Πολ. Δικ. χρονικού περιορισμού εις το τρέχον και το προηγούμενον έτος.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΜΟΝΟΜΕΡΗΣ ΒΛΑΠΤΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΟΡΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Έννοια διατάξεως άρθρου 7 Νόμου 2112/1920

Θεώρησις ως καταγγελίας συμβάσεως έργασίας, μὲ δικαίωμα τοῦ ὑπαλλήλου, ὅπως ἀπόσχῃ τῆς ὑπηρεσίας καὶ ζητήσῃ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ Νόμου 2112, πάσης μονομεροῦς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως, βλαπτούσης τὸν ὑπάλληλον, εἴτε ὑλικῶς, εἴτε ἠθικῶς.—Μετάθεσις ὑπαλλήλου κατὰ κανονισμὸν ἐργοδότου, ἐπέχοντα θέσιν συμβάσεως, εἰς τὸν ὁποῖον προσεχώρησεν ὁ ὑπάλληλος.— Ἔννοια ἄρθρου 11 Α. Ν. 547/1937 περὶ ἀκυρότητος συμβάσεων.

Ἐπικυροῦται ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 6774/1955 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

Δὲν ἀπομακρύνεται καὶ ἡ νεωτέρα αὐτὴ ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου ἰδίων ὑπ' αὐτοῦ νομολογηθέντων, ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ὡς μονομερῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου βλαπτικὴ μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας (ἐξομοιουμένη πρὸς καταγγελίαν αὐτῆς) θεωρεῖται ἐκείνη, διὰ τῆς ὁποίας ἐπέρχεται εἰς τὸν μισθωτὸν ὑλικὴ ἢ ἠθικὴ βλάβη (βλέπε καὶ Α. Π. 365/1956, εἰσηγητὴς Σ. *Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 15, 826, Α. Π. 14/1957, εἰσηγητὴς *Π. Τζαννετάκης*, ΕΕΔ 16, 138, αἱ ὁποῖαι εἶχον ὑπ' ὄψιν των περίπτωσιν ἠθικῆς βλάβης τοῦ μισθωτοῦ).

Ὡς ὅμως ἔχει δεδομένον ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, διὰ μὴ ἐπέχοντος ἰσχὺν νόμου, ἀλλὰ συμβιβασμοῦ τῆς ἐργοδότιδος, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχε προσχωρήσει καὶ ὁ συγκεκριμένος μισθωτός, ἡ ἐργοδότις εἶχε τὸ δικαίωμα τῆς μεταθέσεως.

Καὶ ἂν ἑπομένως ὁ μισθωτὸς ἐβλάβη ἐκ τῆς μεταθέσεως (γίνεται δεκτόν, ὅτι δὲν ἐβλάβη), δὲν θὰ ἐπρόκειτο περὶ μονομεροῦς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112/1920, ἀλλ' ἐνεργείας, ἡ ὁποία ἀπέρρεεν ἐκ τῆς συμβάσεως.

Διάφορον θὰ ἦτο τὸ πρᾶγμα, ὁπότε θὰ ἠρευνᾶτο ἂν ἐπῆλθεν εἰς τὸν μισθωτὸν βλάβη, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112/1920, ἂν δὲν εἶχε συμφωνηθῇ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου πρὸς μετάθεσιν (περὶ αὐτοῦ βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 510, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς τὴν θεωρίαν καὶ νομολογίαν), ὡς θὰ ἦτο ἡ μετάθεσις ἀνεπίτρεπτος, ἂν εἶχε συμφωνηθῇ τὸ ἀμετάθετον (Α. Π. 511/1948, εἰσηγητὴς *Β. Μαυρῆς*, ΕΕΔ 7, 596, ἐπικυρώσασα τὴν Ἐφετ. Ἀθηνῶν 1198/1947, εἰσηγητὴς *Δ. Ἀργυράκης*, ΕΕΔ 7, 515).

Εἰς ταῦτα οὐδεμίαν μεταβολὴν φέρει ἡ ἐπικληθεῖσα ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ. ν. 547/1937, ἡ ὁποία κηρύσσει ἄκυρον οἱανδήποτε σύμβασιν, συναπτομένην πρὸ ἢ μετὰ τὴν λύσιν τῆς μισθώσεως ἐργασίας, καθόσον αὕτη, ὡς καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις (οὕτω καὶ ἡ Α. Π. 79/1956, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 14, 357 καὶ λοιπαὶ εἰς αὐτὰς σημειώσεις μας) δέχεται, ἡ ἀκυρότης ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920, ἡ ὁποία ὅμως ἐν προκειμένῳ δὲν ἐγεννήθη ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἡ μετάθεσις δὲν ὑπῆρξε μονομερὴς τῆς ἐργοδότιδος ἐνέργεια.

Ἀρείου Πάγου 435/1959. Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Γ. Χατζηδάκης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Κουρῆς, Γ. Σημίτης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς οὗτος τροποποιηθεὶς καὶ συμπληρωθεὶς ἰσχύει σήμερον, ὡς καταγγελία τῆς συμβάσεως, δικαιολογοῦσα τὸν ὑπάλληλον ὅπως, θεωρῶν ἑαυτὸν ἀπολυθέντα, ἀπόσχῃ τῆς ὑπηρεσίας καὶ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ἐργοδότου τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀποζημίωσιν, λογίζεται καὶ πᾶσα μονομερὴς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς ἀορίστου χρόνου ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, βλάπτουσα τὸν ὑπάλληλον, μὴ διακρίνοντος δὲ τοῦ νόμου τὸ εἶδος τῆς βλάβης, αὕτη δύναται νὰ εἶναι εἴτε ἠθική, εἴτε ὑλική. Ἠθικὴ ὅμως βλάβη δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐπελθοῦσα τῷ ἀναιρεσείοντι οὔτε ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἐκ τῆς μεταθέσεως αὐτοῦ ἐκ τοῦ Ὑποκαταστήματος Καμινίων εἰς τὸ τοιοῦτο τοῦ Πειραιῶς ἐστερήθη οὗτος τῆς διευθύνσεως, ἣν εἶχεν εἰς τὸ ἐξ οὗ μετετέθη Ὑποκατάστημα, ὡς καὶ τοῦ δικαιώματος πρώτης ὑπογραφῆς, οὔτε ἐκ τοῦ λόγου ὅτι εἰς τὸ εἰς ὃ μετετέθη Ὑποκατάστημα Πειραιῶς ὑπηρετεῖ ὡς ὑποδιευθυντὴς ὁμοιόβαθμός του μὲν τμηματάρχης, ἀλλ' ἐν τῇ ἐπετηρίδι τοῦ προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης νεώτερός του, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ γενόμενα δεκτὰ ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως πραγματικὰ περιστατικά, ἡ μετάθεσις αὐτοῦ εἰς τὸ Ὑποκατάστημα Πειραιῶς, εἰς ὃ ὑπηρετεῖ ὁμοιόβαθμός του τμηματάρχης, ἀλλὰ νεώτερός του ἐν τῇ ἐπετηρίδι, ἀπετέλει ἐνέργειαν τῆς ἀναιρεσιβλήτου Τραπέζης, ἀπορρέουσαν ἐκ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ μὴ ἐχόντος ἰσχὺν νόμου κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ ἀναιρεσείων, παρέχων κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἐτέθη οὗτος ἐν ἰσχύι (1948), τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον Τράπεζαν καὶ λαβὼν γνῶσιν τοῦ περιεχομένου αὐτοῦ, προσεχώρησε, στέρξας ὅπως ὑπὸ τοὺς ἐν αὐτῷ ὅρους ἐξακολουθήσῃ παρέχων τὰς ὑπηρεσίας του ταύτῃ,

τὸ δὲ δικαίωμα πρώτης ὑπογραφῆς ἀπέρρεεν ἐκ τῆς διευθύνσεως, ἣν εἶχεν, οὔτε ὑλικὴ ἐκ τοῦ ὅτι ἐκ τῆς μεταθέσεως ταύτης ἐστερήθη οὔτος τῶν πρὸς τῷ μισθῷ χορηγουμένων αὐτῷ ποσῶν λόγῳ ἐξόδων παραστάσεως, ὁδοιπορικῶν κλπ., ἀφοῦ ταῦτα, καθ' ἃ τὸ αὐτὸ δικαστήριον ἐδέξατο, δὲν ἀπετέλουν τακτικὰς ἀποδοχὰς αὐτοῦ, οἷαι θεωροῦνται κατὰ τὸ ἄρθρον 3 ἀριθ. 2 τοῦ ὡς εἴρηται νόμου ὁ μισθός, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη παροχή, ἐφ' ὅσον δίδεται ἀντὶ μισθοῦ, ἀλλὰ προσθέτους ἐκτάκτους τοιαύτας χορηγουμένας αὐτῷ, ἐκτὸς τοῦ μισθοῦ, ἐφ' ὅσον διηύθυνε τὰς ἐργασίας τοῦ Ὑποκαταστήματος Καμινίων. Ἡ διὰ τῆς κατὰ τὰ ὡς ἄνω προσχωρήσεως ταῦ ἀναιρεσείοντος εἰς τὸν κανονισμὸν τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου Τραπέζης συσταθεῖσα σύμβασις ἐργασίας οὐδαμῶς δύναται νὰ θεωρηθῇ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐν αὐτῷ ὅρους, δι' ὧν ἡ Τράπεζα ἐπεφυλάξατο ἑαυτῇ τὸ δικαίωμα μεταθέσεως τῶν παρ' αὐτῇ ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς χώρας, ὡς καὶ τὸ τοιοῦτο τῆς ἀναθέσεως εἰς ὑπάλληλον ἀνωτέρου βαθμοῦ ὑπηρεσίας, ἀντιστοιχούσης εἰς ὑπάλληλον κατωτέρου βαθμοῦ καὶ τἀνάπαλιν, ὡς προσκρούουσα εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ὡς εἴρηται νόμου καὶ τῆς ἐρμηνευσάσης αὐθεντικῶς αὐτὴν τοιαύτης τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 547]1937 καὶ συνεπῶς ἄκυρος, ἐφ' ὅσον τὸ μὲν ἄρθρον 7 τοῦ ὡς εἴρηται νόμου ὡς προϋπόθεσιν ἐφαρμογῆς τίθησι μονομερῆ μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως, δὲν καθιστᾷ δὲ ἄκυρον τὴν παρὰ ταύτην πρᾶξιν, ἀλλὰ παρέχει, καθ' ἃ εἴρηται, τῷ ὑπαλλήλῳ τὸ δικαίωμα, ὅπως, ἐὰν θέλῃ νὰ θεωρήσῃ αὐτὴν ὡς ἀπόλυσιν, ἀποσχῇ τῆς συμβάσεως καὶ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ἐργοδότου τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 ἀποζημίωσιν, τὸ δὲ ἄρθρ. 8 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὡς κατὰ τὰ ὡς ἄνω αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη, κηρύσσει ἀκύρους τὰς συμφωνίας ἐκείνας, δι' ὧν μειοῦνται αἱ ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου τασσόμεναι ὑπὲρ τοῦ ὑπαλλήλου ἐγγυήσεις τῆς ἐμπροθέσμου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου καὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἐν παραβάσει τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης καταβλητέας αὐτῷ ἀποζημιώσεως. Ὀρθῶς ὅθεν οὕτω καὶ τὸ δικάσαν Δικαστήριον βάσει τῶν ὑπὸ τούτου γενομένων, κατὰ τὰ ὡς ἄνω, ἀνελέγκτως δεκτῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, κρῖναν, ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν προπαρατεθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112]1920, ὡς οὗτος, τροποποιηθεὶς καὶ συμπληρωθεὶς, ἰσχύει σήμερον, καὶ οὐδεμίαν ἄλλην παρέβλαψε καὶ ἀπορριπτέοι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος καὶ 2ος λόγοι ἀναιρέσεως ὡς ἀβάσιμοι.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 2112]1920 πᾶσα μονομερὴς μεταβολὴ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου τῶν ὅρων τῆς ἀορίστου χρόνου ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, βλάπτουσα τὸν ὑπάλληλον, θεωρεῖται ὡς καταγγελία ταύτης καὶ ἑπομένως, ἐὰν ἡ τοιαύτη μεταβολὴ γίνῃ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἄνευ ἐμπροθέσμου κατὰ τὸ ἄρθρον 1 καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἰσοδυναμεῖ πρὸς ἀπόλυσιν τοῦ ὑπαλλήλου ἄνευ προηγουμένης ἐμπροθέσμου καταγγελίας τῆς συμβάσεως, δικαιουμένου τούτου καθ' ἃ εἴρηται, ὅπως ἀποσχῇ τῆς ἐργασίας καὶ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ἐργοδότου τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 καθοριζομένην ἀποζημίωσιν. Ὅθεν, δεξάμενον τὸ δικάσαν δικαστήριον, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι ἡ γενομένη κατὰ ὡς ἄνω μετάθεσις τοῦ ἀναιρεσείοντος δὲν ἦτο μονομερὴς καὶ δὴ βλάπτουσα αὐτὸν μεταβολή, κατ' ὀρθὴν μετὰ τοῦτο ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς ὡς εἴρηται διατάξεως ἐθεώρησε τὴν ἐκουσίαν ἀποχὴν αὐτοῦ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἕνεκα τῆς τοιαύτης μεταθέσεως ὡς λύσιν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους αὐτοῦ, μὴ δικαιολογοῦσαν τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ὡς εἴρηται νόμου ἀποζημίωσιν καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου 5ος λόγος ἀναιρέσεως ὡς ἀβάσιμος.

Καθ' ἃ ἐκ τῶν ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Δικαστηρίου ὑποβληθεισῶν ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου Τραπέζης πρακτάσεων προκύπτει, αὕτη ρητῶς ἐπεκαλέσθη τὴν ὡς εἴρηται διάταξιν τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς, ὡς καὶ ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, ὑπηρετῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς συντάξεως τοῦ κανονισμοῦ τούτου παρ' αὐτῇ καὶ λαβὼν γνῶσιν τοῦ περιεχομένου αὐτοῦ, προσεχώρησεν εἰς αὐτόν, στέρξας ὅπως ἐξακολουθήσῃ παρέχων τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ ὑπὸ τοὺς ἐν αὐτῷ ὅρους, οὐχὶ ἑπομένως παρὰ τὸν νόμον τὸ Δικαστήριον τοῦτο ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πράγματα μὴ προταθέντα καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου 3ος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος τυγχάνει ὡς ἀβάσιμος. Ὁ αὐτὸς λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος τυγχάνει, καθ' ὃ μέρος αἰτιᾶται τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πράγματα προταθέντα καὶ ἔχοντα κατὰ νόμον οὐσιώδη ἐπιρροὴν ἐπὶ τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ἤτοι ὅτι οὗτος προσωπικῶς, ἀλλὰ καὶ ἡ γενικὴ συνέλευσις τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου Τραπέζης, ἀπέκρουσε τοὺς ἐν τῇ ρηθείσῃ διατάξει τοῦ κανονισμοῦ ὡς ἄνω ὅρους ὡς ἀβασίμους, ἐφ' ὅσον, δεξάμενον τὸ Δικαστήριον τὴν κατὰ τὰ ὡς ἄνω προσωπικὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος προσχώρησιν εἰς τὸν κανονισμὸν τοῦτον, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν ὡς εἴρηται ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἀπορρίψαν αὐτόν, καθ' ὃ δὲ μέρος ὁ λόγος οὗτος προσβάλλει τὴν ἀπόφασιν διὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τῶν περὶ ἀντιπροσωπεύσεως καὶ πληρεξουσιότητος διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὡς ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως ἐρειδόμενος, ἅτε τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως οὐδεμίαν μνείαν ποιουμένης τούτων.

Ὁ 4ος λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὃν παρὰ τὸν νόμον τὸ δικάσαν Δικαστήριον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰ ἐπικληθέντα καὶ προσαχθέντα παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἔγγραφα καὶ δὴ τὴν ἐπετηρίδα τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου Τραπέζης καὶ τὰς ὑπ' ἀριθ. 84]1955 καὶ 110]1955 ἐνόρκους βεβαιώσεις τῶν Γ.Κ.* καὶ Σ.Γ.*, ἀπορριπτέος τυγχάνει ὡς ἀβάσιμος, ἐφ' ὅσον, καθ' ἃ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως αὐτοῦ προκύπτει, τοῦτο ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἅπαντα τὰ ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐπικληθέντα καὶ προσαχθέντα ἔγγραφα, ἐν οἷς μάλιστα ρητὴν ποιεῖται μνείαν τῆς ἐπετηρίδος, ὡς καὶ τῶν ὡς ἄνω ἐνόρκων βεβαιώσεων. Ἀπορριπτέος δὲ ὁ αὐτὸς λόγος ἀναιρέσεως καὶ καθ' ὃ μέρος αἰτιᾶται τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, διότι, ἐνῷ οὗτος διὰ τῶν προσαχθέντων ὑπὸ τούτου ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἀπέδειξεν, ὅτι ἡ περὶ ἧς πρόκειται μετάθεσις του ἦτο μονομερὴς καὶ βλαπτικὴ δι' αὐτόν, αὕτη ἐδέξατο τὸ ἐναντίον, ἀφοῦ ὁ λόγος οὗτος ἀναιρέσεως, οὕτωσι προβαλλόμενος, ἀφορᾷ τὸ περιεχόμενον τῶν προσκομισθεισῶν ἀποδείξεων, τὰς ὁποίας ὅμως ὁ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟΝ 2112/1920

Έννοια τακτικών αποδοχών κατ' άρθρον 3 Νόμου 2112/1920

Θεώρησις ως τακτικών αποδοχών διά την απαζημίωσιν του Νόμου 2112/1920 των επί πλέον του μισθού καταβαλλομένων προσθέτων παροχών, εφ' όσον δίδονται, ως και ο μισθός, εις αντάλλαγμα τακτικών υπηρεσιών σταθερώς και μονίμως και προβλέπεται η χορήγησις αυτών υπό του Νόμου ή της συμφωνίας υπό την μορφήν ταύτην καθ' όλην την διάρκειαν της συμβάσεως, ήτοι επ' αόριστον, ως και η χορήγησις του μισθού, χρόνον.— Αμοιβή εξ υπερωριών προς αντιμετώπισιν εκτάκτων υπηρεσιακών αναγκών Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου.

Ἀναιρεῖται ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 1082/1959 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 18, 711).

Ἐπρόκειτο περὶ εἰδικῆς ἀποζημιώσεως ὑπαλλήλου Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, ἡ ὁποία κατὰ εἰδικὸν νόμον ἐξισοῦτο πρὸς τὸ διπλάσιον τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως.

Προέκυψεν ἑπομένως θέμα ὑπολογισμοῦ αὐτῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων.

Τὸ Ἐφετεῖον, ἐν ὄψει τοῦ ὅτι ἡ ὑπερωριακὴ ἀπασχόλησις τοῦ μισθωτοῦ διήρκεσεν ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1957 μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1958 (ἡ ἐν προκειμένῳ σχέσις ἐργασίας ἔλυθη τὴν 30 Ἰουνίου 1958), συνεπέλογισε καὶ τὴν ἐξ αὐτῆς ἀμοιβὴν εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920, κριθέντος ὅτι ἡ ὑπερωριακὴ ἐργασία ἐνεῖχε χαρακτῆρα σχετικῶς μόνιμον καὶ σταθερόν.

Ἀντίθετος ὑπῆρξεν ἡ ἄποψις τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἀρείου Πάγου 436/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Παπαϊωάννου*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Τζαννετάκος, Ἰ. Μαλοῦχος

Τὸ ἄρθρον 3 § 2 τοῦ νόμου 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» ὁρίζει, ὅτι «ὡς τακτικαὶ ἀποδοχαὶ ὑπαλλήλου θεωροῦνται ὁ μισθός, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη παροχή, ἐφ' ὅσον δίδεται ἀντὶ μισθοῦ, οἷον παροχαὶ εἰς εἶδος, προμήθειαι κλπ. Ποσοστὰ ἐπὶ κερδῶν ἢ εἰσπράξεων ἢ ἄλλης φύσεως συμμετοχὴ εἰς ἐπιχείρησιν, ἐφ' ὅσον χορηγοῦνται ἀνεξαρτήτως τῆς κανονικῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας, δὲν θεωροῦνται τακτικαὶ ἀποδοχαί, πλὴν ἐναντίας συμφωνίας ἢ ἔθίμου». Ἐκ τῆς τοιαύτης διατυπώσεως τοῦ ἄρθρου τούτου καθίσταται σαφές, ὅτι, διὰ νὰ θεωρηθῶσιν ὡς τακτικαὶ ἀποδοχαὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ αἱ ἐπὶ πλέον τοῦ μισθοῦ καταβαλλόμεναι πρόσθετοι παροχαί, δέον νὰ δίδωνται, ὡς καὶ οὗτος, εἰς ἀντάλλαγμα τακτικῶν ὑπηρεσιῶν σταθερῶς καὶ μονίμως καὶ νὰ προβλέπηται ἡ χορήγησις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ τῆς συμφωνίας ὑπὸ τὴν μορφὴν ταύτην καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως, ἤτοι ἐπ' ἀόριστον, ὡς καὶ ἡ χορήγησις τοῦ μισθοῦ, χρόνον. Ἡ προστεθεῖσα ὅμως εἰς τὸ ἄρθρον 34 τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 25§ τοῦ νόμου 4748/1930 «περὶ ὀργανώσεως τοῦ λιμένος Πειραιῶς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 1/7 Ἰουλίου 1931 προεδρ. διατάγματος καὶ διὰ τοῦτο ἰσχύν νόμου ἐπέχοντος ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ τοῦ ἀναιρεσείοντος Ταμείου διὰ τῆς κατὰ νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 27803/2930 τῆς 1.8.1946 καὶ εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 158 τεῦχος Β' φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δημοσιευθείσης ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, παράγραφος 6 αὐτοῦ προβλέπει ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου «πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἐκτάκτων ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ», ἐξ οὗ παρέπεται, ὅτι ἡ δι' αὐτὴν καταβαλλομένη ἀμοιβὴ ἔχει κατ' ἀνάγκην προσωρινὸν χαρακτῆρα καὶ δὲν δύναται ὡς ἔκτακτος καὶ χρονικῶς περιωρισμένη νὰ περιληφθῇ εἰς τὴν προεκτεθεῖσαν ἔννοιαν τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν. Ὅθεν, δεχθὲν τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, ὅτι κατ' ἐφαρμογὴν τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως ἐξεδόθησαν αἱ ὑπ' ἀριθ. 6466/4109 τῆς 11.2.1957 καὶ 583/1949 τῆς 4.3.1958 κοιναὶ ἀποφάσεις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, αἵτινες ἐνέκριναν τὴν ὑπερωριακὴν ταύτην ἐργασίαν ἀπὸ 1.11.1957 μέχρι τῆς 31.12.1958, ἤτοι ἐπὶ χρόνον περιωρισμένον καὶ μετὰ τοῦτο ὑπολαβὸν ὡς τακτικὰς ἀποδοχὰς τὴν διὰ τὴν τοιαύτην ἔκτακτον ὑπηρεσίαν καταβληθεῖσαν εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον ἀπὸ 1.11.1957 μέχρι τῆς ἀποχωρήσεώς του (30 Ἰουνίου 1958) πρόσθετον ἀμοιβὴν αὐτοῦ ἐκ δραχμῶν 625 μηνιαίως καὶ συνυπολογίσαν αὐτὴν εἰς τὴν ἐπιδικασθεῖσαν εἰς αὐτὸν ἀποζημίωσιν κατὰ τὰ ἄρθρα 9 § 3 τοῦ ν.δ. 3784/1957, 55 § 2 τοῦ νόμου 1846/1951, 3 § 1 τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ 5 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὴν προπαρατεθεῖσαν οὐσιαστικὴν διάταξιν, ἐφ' ᾧ καὶ δέον νὰ ἀναιρεθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, καθιστάμενου δεκτοῦ τοῦ 1ου λόγου ἀναιρέσεως καὶ διατασσομένης τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ προκαταβληθέντος παραβόλου.

Μετὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀναίρεσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δέον νὰ κρατηθῇ παρὰ τῷ Τμήματι τούτῳ καὶ ἐκδικασθῇ κατ' οὐσίαν ὑπ' αὐτοῦ ἡ ὑπόθεσις, μὴ χρήζουσα περαιτέρω διευκρινίσεως, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 834 § 1 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810/1957, ἐρευνωμένης κατ' οὐσίαν τῆς ἀπὸ 26.2.1959 νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4864/1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδι-

---

δικαστοῦ τῆς οὐσίας ἐκτιμᾷ ἐλευθέρως, μὴ ὑποκείμενος κατὰ τὸ ἄρθρον 810 § 1 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 6 νόμου 3810/1957, ὡς πρὸς τὴν ὀρθότητα τῆς ἐκτιμήσεως ταύτης, εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου.

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΕΥΘΥΝΗ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΔΙ' ΕΡΓΑΤΙΚΟΝ ΑΤΥΧΗΜΑ ΜΕΤΑ ΤΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

Ἀσφαλιστέα εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων πρόσωπα

Ἀπαλλαγὴ τοῦ οἰκείου ἐργοδότου τῆς ἐκ τοῦ Β.Δ. 24.7.1920 εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐκ βιαίου συμβάντος ἐπελθόντος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης παθόντος, ἐὰν οὗτος περιλαμβάνηται μεταξὺ τῶν κατὰ τὸν Νόμον τοῦτον ἀσφαλιστέων προσώπων.—Ἔννοια ἀσφαλιστέων προσώπων.— Ὁλοκλήρωσις ἀσφαλιστικῆς σχέσεως, μὴ ἀπαιτουμένης πραγματικῆς καταβολῆς εἰσφορῶν.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἐπεκύρωσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 303/1958 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἠλείας ὡς ἐφετείου (τὰ Πρωτοδικεῖα δικάζουν κατὰ τὸν νόμον 551 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ὡς ἐφετεῖα), ὑπῆρξεν ἐργατικὸν ἀτύχημα, ἐπισυμβὰν εἰς ἐργάτην ὑπαγόμενον εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.

Γίνεται παγίως δεκτόν, μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 435/1948 ἀπόφασιν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἰσηγητὴς *Ν. Κάτελας*, ΕΕΔ 7, 863), ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τῆς προϊσχυούσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 60 § 4 τοῦ νόμου 6298/1934 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» (ὁμοία δὲ εἶναι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 60 τοῦ ἰσχύοντος ἀ. ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων»), ὅτι, ἐφ' ὅσον ὁ παθὼν ἔχει ὑπαχθῆ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ὡς ἐκ τούτου δικαιοῦται οὗτος ἢ ἐν περιπτώσει θανάτου του τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενα πρόσωπα τῶν παροχῶν τῆς ἀσφαλίσεως, ὁ οἰκεῖος ἐργοδότης ἀπαλλάσσεται τῆς ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ β. δ. τῆς 24 Ἰουλίου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ παθόντων ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν μεταγενεστέρως.

Ἡ ἔννοια τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. εἶναι, ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι ὁ παθὼν καὶ ἐγγεγραμμένος εἰς τὰ μητρῶα τοῦ Ι.Κ.Α., καταβαλλομένων πράγματι εἰσφορῶν, τοῦτο δὲ προκύπτει καὶ ἐκ τῶν ὁριζομένων εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» «εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ παρόντος νόμου ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς καὶ αὐτοδικαίως . . .» (βλέπε *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, ἐκδ. 1955, σελ. 61, Α. Π. 441/1954, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 13, 706, Α. Π. 201/1956, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 15, 478).

Κατὰ τὴν διάταξιν, ἐξ ἄλλου, τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 ἡ παρὰ τοῦ ἐργοδότου μὴ καταβολὴ τῶν εἰσφορῶν δὲν συνεπάγεται διὰ τὸν ἠσφαλισμένον στέρησιν ἢ μείωσιν τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ ἐπὶ τῶν παροχῶν.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 60 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 κατηργήθη ὁ νόμος 6298/1934 «περὶ Κοινωνικῶν

κείου Πειραιῶς, ὅτε καταβληθέντος καὶ τοῦ προαιρέτου προστίμου.

Τῆς καταβληθείσης διὰ τὴν ὡς εἴρηται προσωρινὴν καὶ ἔκτακτον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν ἀμοιβῆς μὴ ἀποτελούσης τὰς τακτικὰς ἀποδοχάς, ὑπὸ τὴν προαναπτυχθεῖσαν ἔννοιαν, ὀρθῶς τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἀπέρριψε τὴν ἀπὸ 29 Σεπτεμβρίου 1958 ἀγωγὴν τοῦ ἐκκαλοῦντος ὡς πρὸς τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὴν ἀμοιβὴν ταύτην ποσὸν ἀποζημιώσεως ἐκ δραχ. 18.750, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος, 2ος καὶ 3ος λόγοι ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς νόμῳ ἀβάσιμοι.

Ὡς ὁμολογεῖται καὶ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος, τὸ ἐφεσίβλητον Ταμεῖον κατέθεσεν εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων, ἐκδοθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 55235]1.11.1957 γραμματίου συστάσεως παρακαταθήκης, δραχ. 14.910, τὰς ὁποίας προσφερομένας πρὸς ὁλικὴν ἐξόφλησιν τῆς ὀφειλομένης αὐτῷ, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ἀποζημιώσεως ἠρνεῖτο νὰ παραλάβῃ οὗτος ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἦξίου καὶ τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὴν ὑπερωριακὴν ἀμοιβὴν ποσὸν τῶν δραχ. 18.750. Τοῦ τελευταίου ὅμως τούτου ποσοῦ μὴ ὀφειλομένου, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἡ γενομένη παρακατάθεσις τοῦ πρὸ συνεπείᾳ τῆς ἀπόκρουσιν τῆς πραγματικῆς καὶ προσηκούσης ὡς πρὸς τοῦτο προσφορᾶς τοῦ ἐφεσιβλήτου Ταμείου ἐπέφερεν ἀπόσβεσιν τῆς ἀντιστοίχου ὀφειλῆς κατὰ τὰ ἄρθρα 349, 416, 427, 430 καὶ 431 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ἑπομένως καὶ τὴν κατάργησιν τῆς δίκης, ὡς πρὸς αὐτήν, κατὰ τὸ ἄρθρον 476 § 2 τῆς Πολ. Δικονομίας. Καὶ ναὶ μὲν τῆς ταυτοκαταθέσεως γενομένης μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς καὶ πρὸ τῆς συζητήσεως αὐτῆς, ὡς ὁμολογεῖται ἑκατέρωθεν, ὁ ἐκκαλῶν ἐδικαιοῦτο νὰ ζητήσῃ καὶ λάβῃ τὰ ἐν τῷ μεταξὺ γενόμενα δικαστικὰ ἔξοδα, πλὴν ταῦτα ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ δικάσαντος Πρωτοδικείου, ὅπερ καὶ συνεψήφισε τὴν δικαστικὴν δαπάνην, ἂν καὶ ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν καὶ ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῶν δραχ. 18.750. Ὅθεν, ταῦτα δεχθὲν καὶ τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προδιαληφθείσας διατάξεις καὶ καλῶς ἐξετίμησε τὰ σχετικὰ πραγματικὰ περιστατικά, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 4ος καὶ τελευταῖος λόγος ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἀπορριπτομένης τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως δέον νὰ διαταχθῇ ἡ εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον τοῦ προκαταβληθέντος προστίμου (ἄρθρον 783 Πολ. Δικ.) καὶ νὰ καταδικασθῇ ὁ ἐκκαλῶν εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην τῆς κατ' ἔφεσιν καὶ τῆς παραύσης δίκης ἐκ δραχμῶν πέντε χιλιάδων (5.000).

'Ασφαλίσεων», ὡρίσθη δὲ δι' αὐτοῦ, ὅτι μέχρις ἐκδόσεως τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου προβλεπομένων κανονισμῶν ἰσχύουσιν εὐθέως ἢ ἀναλογικῶς αἱ διατάξεις τῶν ἤδη ἰσχυόντων κανονισμῶν τοῦ Ἱδρύματος τῶν Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντίκεινται εἰς τὸν νόμον τοῦτον (ἀ. ν. 1846/1951), μεταξὺ δὲ τῶν διατηρηθέντων ἐν ἰσχύϊ κανονισμῶν εἶναι καὶ ὁ κανονισμὸς περὶ τρόπου ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεως εἰσφορῶν, ἐγκριθεὶς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10703/1937 ἀποφάσεως τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 157, τ. Β'), τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ὁποίου ἐτροποποιήθη προσφάτως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14501/244/1959 ἀποφάσεως τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εργασίας (ΕΕΔ 18, 981).

Ἐπὶ τούτων ἀπησχολήθη ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις.

Σημειοῦται, ὅτι ὁ ἐργοδότης, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀπαλλαγῆς του ἀπὸ ὑποχρεώσεως ἀποζημιώσεως τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὸ ἐπελθὸν εἰς αὐτὸν ἀτύχημα, ὑπέχει πάντοτε τὴν ὑποχρέωσιν χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην κατ' ἄρθρον 932 'Αστικοῦ Κώδικος (βλέπε ΕΕΔ 18, 829, ἔνθα ἡ νεωτέρα ἀρεοπαγιτικὴ νομολογία, καὶ ΕΕΔ 18, 1121 ἑπ., ἔνθα ἀγόρευσις 'Αντεισαγγελέως 'Αρείου Πάγου *Β. Σακελλαρίου*).

'Αρείου Πάγου 438/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ 'Αρεοπαγίτης κ. *Κ. Θανόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μητραντζᾶς, Π. Τραυλὸς

'Η αἴτησις ἀναιρέσεως, καθ' ὃ μέρος ἀπευθύνεται κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8 ἔτους 1958 ὁριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδικείου Πύργου, εἶναι ἀπορριπτέα, ὡς ἀπαράδεκτος, κατὰ τὸ ἄρθρον 812 Πολ. Δικονομίας, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπόφασις αὕτη, ἐκκληθεῖσα, ὑποκατεστάθη διὰ τῆς ἐπικυρωσάσης ταύτην προσβαλλομένης, μὴ ὑποκειμένη, ὡς ἐκ τούτου, αὐτοτελῶς εἰς τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἀναιρέσεως.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 60 § 3 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων» ὁ οἰκεῖος ἐργοδότης ἀπαλλάσσεται τῆς ἐκ τοῦ Β. Δ/τος τῆς 24.7.1920 ἀπορρεούσης εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ ἐξ ἀτυχήματος ἐκ βιαίου συμβάντος ἐπελθόντος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του, ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης παθόντος, ἐὰν οὗτος περιλαμβάνηται μεταξὺ τῶν κατὰ τὸν νόμον τοῦτον ἀσφαλιστέων προσώπων. 'Ως τοιαῦτα πρόσωπα, ὑπαγόμενα ὑποχρεωτικῶς καὶ αὐτοδικαίως εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ νόμου τούτου, ὑπὸ τοὺς ἐν ἄρθρῳ 7 ὅρους καὶ προϋποθέσεις, ὁρίζονται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 § 1 ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς χώρας παρέχοντα ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐναντὶ ἀμοιβῆς, μὴ ἀπαιτουμένης ἑτέρας τινὸς διατυπώσεως. 'Η ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 προβλεπομένη περαιτέρω ἐπέκτασις τῆς ἀσφαλίσεως διὰ κανονισμῶν, ἐκδιδομένων κατὰ τὸ ἄρθρον 16 αὐτοῦ, εἰς τὰ κατὰ τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 πρόσωπα, εἴτε συνολικῶς καὶ κατὰ ἐπαγγελματικὰς κατηγορίας ἢ κατὰ πόλεις καὶ οἰκισμούς, εἴτε κατὰ συνδυασμὸν ἀμφοτέρων τῶν κριτηρίων, ἀφορᾷ προδήλως, ὡς ἄλλως τε ὑποδηλοῖ καὶ ὁ χρησιμοποιηθεὶς ὅρος «περαιτέρω ἐπέκτασις τῆς ἀσφαλίσεως» πρόσωπα ἐκ τῶν τοῖς ἄρθροις τούτοις ἀναφερομένων, μὴ ὑπαχθέντα κατὰ τὸ προισχῦον δίκαιον τοῦ νόμου 6298/1934 καὶ τοὺς ἐπὶ τῇ βάσει τούτου ἐκδοθέντας κανονισμοὺς προηγουμένως εἰς ἀσφάλισιν, καὶ εἰς ἃ τὸ πρῶτον ἐπεκτείνεται αὕτη ἤτις ἐκδοχὴ ἐπιρρωννύεται καὶ ἐκ τῆς μεταβατικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 60 § 1 τοῦ νόμου τούτου, ὁριζούσης, ὅτι μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου 1846/1951 προβλεπομένων κανονισμῶν ἰσχύουσιν εὐθέως ἢ ἀναλογικῶς αἱ διατάξεις τῶν προϊσχυόντων κανονισμῶν, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντίκεινται εἰς τὸν νόμον τοῦτον. Τοιοῦτος διατηρούμενος ἐν ἰσχύϊ κανονισμὸς εἶναι καὶ ὁ εἰς ἐκτέλεσιν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 19 § 3 καὶ 12 τοῦ προϊσχύοντος νόμου 6298, ὡς ταῦτα εἶχον ἀντικατασταθῆ διὰ τῶν ἄρθρων 1 § 2 καὶ 2 τοῦ ἀ. ν. 964/1937, ἐκδοθεὶς ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἐγκριθεὶς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10703 ἰδίου ἔτους ἀποφάσεως τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εργασίας, δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 157 ἰδίου ἔτους φύλλον 'Εφημερίδος Κυβερνήσεως, δι' οὗ, ἐπέχοντος ἰσχὺν νόμου, καθωρίσθη ὁ τρόπος τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ τῆς εἰσπράξεως τῶν εἰσφορῶν, καθὼς καὶ ἡ ἡμερομηνία τῆς ἐνάρξεως καταβολῆς τούτων, ὁριζομένη δι' ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐγκρινομένων δι' ἀποφάσεων 'Υπουργοῦ 'Εργασίας, ἀφ' ἧς ἡμερομηνίας ὁλοκληροῦται ἡ ἀσφαλιστικὴ σχέσις, μὴ ἀπαιτουμένης πραγματικῆς καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν. Δεξάμενον δθεν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι ὁ ἐν τῇ ἐργασίᾳ τῶν ἀναιρεσιβλήτων ἐργοδοτῶν ὑποστὰς ἐν ἔτει 1957 ἀτύχημα ἐκ βιαίου συμβάντος ἀνήλικος υἱὸς τοῦ ἀναιρεσείοντος παρεῖχεν εἰς τούτους ἐξηρτημένην ἐργασίαν ὡς ἡμερομίσθιος ἐργάτης καὶ ὅτι ἐν Πύργῳ 'Ηλείας, ἔνθα ἔλαβε χώραν τὸ ἀτύχημα τοῦτο, ὡρίσθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 29461 ἔτους 1948 ἀποφάσεως τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εργασίας, δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 148 ἰδίου ἔτους Φ.Ε.Κ., ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν διὰ πάσας τὰς κατηγορίας τῶν ἠσφαλισμένων εἰς τὴν ἀσφαλιστικὴν περιοχὴν τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27911 ἔτους 1946 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ 'Υπουργοῦ συστάντος Τοπικοῦ 'Υποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Πύργου ἡ 1η 'Οκτωβρίου 1948, κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων, εἰ καὶ ἐπὶ διαφόρῳ ἐν μέρει αἰτιολογίᾳ, ἔκρινε περαιτέρω δι' ἐπικυρώσεως τῆς ἀπορριψάσης τὴν ἀγωγήν, ὡς στερουμένην παθητικῆς νομιμοποιήσεως, πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ὅτι ὁ παθὼν ὑπήγετο αὐτοδικαίως εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἐπομένως τοῦτο καὶ οὐχὶ οἱ ἀναιρεσίβλητοι ὑπεῖχον ὑποχρέωσιν πρὸς καταβολὴν τῆς κατὰ τὸν νόμον 551/1915 ἀποζημιώσεως, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος εἶναι ἀπορριπτέος.

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

ΕΝΝΟΙΑ ΕΞΗΡΤΗΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΙΑ ΤΑΣ ΕΞ ΑΥΤΗΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ

Δικαιοπραξίαι περί άμοιβής είς ξένον νόμισμα καταβλητέας έν τή άλλοδαπή

Έννοια άρθρου 6 Νόμου 765/1943 περί μισθωτού.—Ύπαρξις έξηρτημένης έργασίας καί όταν ό μισθωτός, λόγω τών γνώσεών του, δι' ας προσελήφθη, άναπτύσσει πρωτοβουλίαν έν τή έκτελέσει έργασίας τής είδικότητές του.—Ύπαγωγή τών έξ αύτής διαφορών είς τήν έργατικήν διαδικασίαν.—Ύποχρέωσις τών Δικαστηρίων τής ούσίας πρός λήψιν ύπ' όψιν πασών τών άποδείξεων, διαφευγούσης όμως τής έκτιμήσεως τούτων τόν έλεγχον τού Άρείου Πάγου.—Έγκυρος ρήτρα δικαιοπραξίας περί άμοιβής δι' έργασίαν έν τή άλλοδαπή είς ξένον νόμισμα, καταβλητέας έν τή άλλοδαπή.

Έπικυροῦται ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 44/1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, (Πρόεδρος *Σ. Ράγκας*, εἰσηγητὴς *Μ. Καλεύρας*).

Τὸ πρωτον ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἀνέκυψεν ἐν προκειμένῳ, ἐπὶ περιπτώσεως ἀνταποκριτοῦ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἐφημερίδος, ἐνταῦθα ἐκδιδομένης, ὑπῆρξεν, ἂν αἱ ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτοῦ διαφοραὶ ἠδύναντο παραδεκτῶς νὰ εἰσαχθῶσι πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, δοθέντος ὅτι κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην ἐκδικάζονται μόνον ἀξιώσεις μισθωτῶν, ὡς τοιούτων νοουμένων τῶν φυσικῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα παρέχουσιν εἰς ἕτερον φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον οἱαδήποτε φύσεως ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς (ἄρθρον 6 νόμου 765/1943, ΕΕΔ 2, 632).

Ὁ Ἄρειος Πάγος καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του (βλέπε ὁμοίως καὶ Α. Π. 895/1946, εἰσηγητὴς *Α. Θεοφίλου*, ΕΕΔ 6, 89, Α. Π. 559/1951, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 11, 176, Α. Π. 316/1953, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 12, 838, Α. Π. 578/1958, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 791), ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς θεωρίας ὑποστηριζόμενα (*Ι. Καποδίστριας*, ΈρμΑΚ, εἰσαγωγὴ ἄρθρων 648-680, ἀριθ. 109), ἠρμήνευσε μὲ τὰ γνωστὰ κριτήρια τὸν ὅρον τῆς ἐξαρτήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τοῦ ἐργοδότου, διὰ νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὴν περίπτωσιν ἡ ἐργατικὴ διαδικασία.

(Περίπτωσις ἀνταποκριτοῦ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἐφημερίδος ἀπησχόλησε παλαιότερον καὶ τὴν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10492/1954, εἰσηγητὴς *Σ. Λιβανός*, ΕΕΔ 16, 718, ἀλλ' ἐδέχθη εἰς τὴν περίπτωσιν, ὅτι ὁ δημοσιογράφος δὲν ὑπέκειτο, κατὰ τὰ ἀποδειχθέντα, εἰς τὴν δεσμευτικὴν τῆς δραστηριότητός του ἐξάρτησιν ἐκ τοῦ ἐργοδότου).

Τὰ δικαστήρια τῆς οὐσίας ἐξ ἄλλου, ἑρμηνεύοντα τὰς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (ἄρθρον 648 ἐπ.), κάμνουν διάκρισιν μεταξὺ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ μισθώσεως ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν, ἀποφαινόμενα ὅτι ναὶ μὲν ὁ Ἀστικὸς Κώδιξ καλύπτει ἀμφοτέρας τὰς ἀνωτέρω συμβάσεις, ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν δευτέραν δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας καὶ κατὰ προέκτασιν καὶ τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας (βλέπε ἐκ τῶν πολλῶν τὴν Ἐφετ. Ἀθηνῶν 1011/1959, εἰσηγητὴς *Π. Πατής*, ΕΕΔ 18, 701).

Ἀνεξαρτήτως δὲ τοῦ ὅτι καὶ ὑπὸ τὴν ἐκδοχὴν ταύτην, ὑπὲρ τῆς ὁποίας συνηγορεῖ μερὶς τῶν θεωρητικῶν (βλέπε παραπομπὰς εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 86 ἐπ.), εἶναι ὀρθόν, ὅτι εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν δὲν ὑπάγονται αἱ διαφοραὶ ἐκ μισθώσεως ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν, ὑποστηρίζεται ὑπὸ τῆς θεωρίας (βλέπε *Κ. Καυκᾶν*, ΕΕΔ 9, 49 ἐπ. καὶ Ἐγχειρίδιόν του, β' ἔκδοσις σελ. 787 ἐπ.), ὅτι ὑπὸ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ρυθμίζεται πᾶσα σύμβασις ἐργασίας, ἀφοῦ αὕτη δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἄλλο ἀντικείμενον, εἰμὴ τὴν παροχὴν ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἡ σύμβασις ἐργασίας εἶναι μία καὶ ἐνιαία, ἔχουσα ὡς ἀντικείμενον πάντοτε τὴν παροχὴν ἐξηρτημένης ἐργασίας, ὁπότε γεννᾶται τὸ ζήτημα πῶς θὰ διακριθῇ, ἂν ἡ ἐκ τῆς συμβάσεως αὐτῆς διαφορὰ πρέπει νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Σχετικὴ εἶναι καὶ ἡ Ἐφετείου Θεσσαλονίκης 557/1958 (εἰσηγητὴς *Δ. Χατζόπουλος*, Ἀρμεν. ΙΓ' 557), καθ' ἣν «κατὰ τὸν Α.Κ. δὲν ὑφίσταται ἔμμισθος ἐντολή, δι' ὃ πρέπει νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι πᾶσα συμβατικὴ σχέσις, ἧς ἀντικείμενον ἡ παροχὴ ἐργασίας ἔναντι μισθοῦ, διέπεται ὑπὸ τῶν κανόνων τῆς μισθώσεως ἐργασίας, εἶναι δὲ ἀδιάφορον, ἂν ἡ ἐργασία εἶναι ἐξηρτημένη ἢ πρόκειται περὶ παροχῆς ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν (πρβλ. Staudinger - Nipperdey - Vorbem § 611, ἀριθ. 1 ἐπ.). Πρόσφατα ἐπὶ τῆς πρώτης ἔχουσιν ἐφαρμογὴν οἱ εἰδικοὶ κανόνες τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου (βλ. *Γ. Σιμωνέτου*, Δώδεκα Μελέται, 1951, σελ. 407) ὡς πρὸς δὲ τὰς τελευταίας ταύτας δὲν εἶναι ἐφαρμοστέον τοῦτο. Ἐπ' ἀμφοτέρων περαιτέρω ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις περὶ ἐντολῆς καὶ αἱ λοιπαὶ περὶ ἐνοχῶν καὶ δικαιοπραξιῶν διατάξεις καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἀντίκεινται εἰς τὸν χαρακτῆρα ἑκάστης τούτων (πρβλ. *Καποδίστριαν*, ἐν ΈρμΑΚ 648 - 680).

(Σημειοῦται πάντως, ὅτι τὸ ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφέρον αὐτὸ θέμα συνεζητήθη ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ ἀναμένεται ἡ ἔκδοσις ἀποφάσεως, προσβληθείσης δι' ἀναιρέ-

σεως τῆς Ἐφετείου Ἀθηνῶν 1011/1959, ΕΕΔ 18, 701).

Ἀρείου Πάγου 422/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Π. Τσαρούχης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Βαμβέτσος, Ν Μπουκαούρης

Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέξατο διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἐν γένει ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, ἐπαγγελλόμενος τὸν δημοσιογράφον, προσελήφθη τὸν Ἰούνιον 1937 δι' ἀόριστον χρόνον παρὰ τοῦ Δ.Α**, συζύγου τῆς ἀναιρεσειούσης καὶ ἰδιοκτήτου τῆς ἐνταῦθα ἐκδιδομένης ἡμερησίας ἀπογευματινῆς ἐφημερίδος *.*., καὶ εἰργάσθη ἐκτοτε ἐν Ἀθήναις ὡς συντάκτης τῆς ἐφημερίδος ταύτης, ὅτι τὸ ἔτος 1937, κατόπιν κοινῆς συμφωνίας, ὑπεχρεώθη νὰ ἐγκατασταθῇ ἐν Παρισίοις ὡς μόνιμος ἀνταποκριτὴς τῆς ὡς εἴρηται ἐφημερίδος, ἐργασθεὶς ἐκτοτε συνεχῶς ὡς τοιοῦτος, καὶ μετὰ τὴν παρὰ τῆς ἀναιρεσειούσης ἀπόκτησιν τῆς ἰδιοκτησίας τῆς ἐφημερίδος ταύτης, κληρονομησάσης τὸν θανόντα σύζυγόν της Δ.Α**, καὶ μέχρι τῆς 31.3.1958, ὅτι ἡ ὡς ἀνταποκριτοῦ ὑπηρεσία του συνίστατο, κατὰ τὴν συμφωνίαν των, εἰς τὴν παρακολούθησιν τῆς αὐτόθι κινήσεως (πολιτικῆς, οἰκονομικῆς, καλλιτεχνικῆς, κοινωνικῆς κ.λ.π.), ὡς καὶ τῶν δημοσιευμάτων τοῦ ἡμερησίου καὶ περιοδικοῦ τύπου, καὶ τὴν ἐνημέρωσιν σχετικῶς τῆς ἐφημερίδος διὰ τηλεγραφημάτων καὶ ταχυδρομικῶν ἀνταποκρίσεων καὶ συνεντεύξεων, ἐξ ὧν ἐδημοσιευοντο μόνον ὅσαι ἐκρίνοντο ἐνδιαφέρουσαι παρὰ τοῦ Δ.Α** ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ ἢ τῆς ἀναιρεσειούσης ἐντεταλμένου διευθυντοῦ τῆς συντάξεως τῆς ἐφημερίδος, ὅτι, καίτοι κατ' ἀρχὴν ἡ ἐκλογὴ τῶν θεμάτων ἦτο ἐλευθέρα, ὑπεχρεοῦτο οὐχ ἧττον οὗτος νὰ ἀκολουθήσῃ τυχὸν δοθεῖσαν εἰδικωτέραν ἐν σχέσει μὲ τὸ ἔργον του ὁδηγίαν παρὰ τῶν ἀνωτέρω, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ὑπεχρεοῦτο ἐπίσης νὰ κινῆται ἐκ Παρισίων συμφώνως πρὸς ἐντολὰς καὶ ὁδηγίας τῶν ἰδίων πρὸς παρακολούθησιν σοβαρᾶς τινος διασκέψεως ἢ περιοδείας πολιτικοῦ προσώπου, ὅτι τῷ ἀπηγορεύθη ἡ ἐξυπηρέτησις ἑτέρας ἐν Ἑλλάδι ἐφημερίδος καὶ ὅτι ὡς ἀμοιβή του ὡρίσθη μηνιαῖος μισθός. Ὑπὸ τοιαῦτα πραγματικὰ περιστατικὰ ἦτο ἐξηρτημένη ἡ παρεχομένη ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐργασία κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 6 ν. 765]1943, καθ' ἣν ὑφίσταται ἐξηρτημένη ἐργασία καὶ ὅταν ὁ μισθωτὸς λόγῳ τῶν γνώσεών του, δι' ἃς ἀκριβῶς προσελήφθη, ἀναπτύσσει πρωτοβουλίαν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας τῆς εἰδικότητός του. Ὅθεν, ἀποφηναμένη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὡς ἀρμοδίως εἰσαχθεῖσαν τὴν χρινομένην διαφορὰν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. ΓΧΟΔ', ὀρθῶς τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε, συνεμορφώθη δὲ πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ρηθέντος νόμου ΓΧΟΔ' καὶ οὐδεμίαν ἑτέραν διάταξιν παρεβίασεν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Ἐκ τῶν ἄρθρων 252, 256, 272, 276 καὶ 332 Πολ. Δικονομίας προκύπτει, ὅτι τὰ δικαστήρια τῆς οὐσίας ὀφείλουσι νὰ λαμβάνωσιν ὑπ' ὄψιν πάσας τὰς παρὰ τῶν διαδίκων ἐπικληθείσας καὶ προσαχθείσας ἀποδείξεις, ἡ ἐκτίμησις δὲ τούτων, ἀνήκουσα κυριαρχικῶς εἰς ταῦτα, διαφεύγει τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου κατὰ τὸ ἄρθρον 810 § 1 Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν. 3810]1957. Ὅθεν, ἐφ' ὅσον τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, διὰ νὰ μορφώσῃ τὴν εἰς ἣν κατέληξε κρίσιν, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησεν, ὡς βεβαίοι, τὰς καταθέσεις τῶν ἐνόρκως ἐξετασθέντων μαρτύρων, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἅπαντα τὰ ἀμφοτέρωθεν ἐπικαλούμενα καὶ προσαγόμενα λοιπὰ ἔγγραφα, οὐδεμία παραμένει ἀμφιβολία, ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν του καὶ ἐξετίμησε καὶ τὰ ὅτινα ἐπεκαλέσθη ἡ ἀναιρεσείουσα ἔγγραφα, τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸν 2ον λόγον ἀναιρέσεως, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου ὡς ἄνω λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος κατὰ τὸ 1ον μέρος, ὡς ἀβάσιμος, κατὰ δὲ τὸ 2ον μέρος, καθ' ὃν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀποδείξεις, μὴ ἀσκούσας οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης καὶ μὴ ἀποδεικνυούσας ὅτι ἡ μηνιαία ἀμοιβὴ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου εἶχε συμφωνηθῇ εἰς 100.000 γαλλικὰ φράγκα, πλήττων τουτέστι τὴν περὶ πραγμάτων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὡς ἀπαράδεκτος.

Τὸ αὐτὸ δικαστήριον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, ἔκρινε, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἐν γένει ἀποδείξεων, ὅτι ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ μισθὸς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου μεταπολεμικῶς ὡρίσθη, κοινῇ τῶν μερῶν συμφωνίᾳ, εἰς τὸ εἰς δραχμὰς ἑκάστοτε ἰσάξιον (κατὰ τὸν χρόνον γενέσεως τῆς ἀξιώσεως ἐπὶ ἑκάστου μηνιαίου μισθοῦ) 100.000 γαλλικῶν φράγκων, καταβαλλομένων τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ, πλέον δραχμῶν 1.500 μηνιαίως, καταβαλλομένων εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις οἰκογένειάν του. Ἐν τῇ ἐκτιμήσει δὲ τῶν ρηθεισῶν ἀποδείξεων καὶ πρὸς ἐπίρρωσιν τοῦ εἰς ὃ κατέληξε πορίσματος ἐποιήσατο χρῆσιν, ὑπὸ μορφὴν ἁπλῶν ἐπιχειρημάτων, καὶ τῶν ἐν τῷ 3ῳ λόγῳ ἀναιρέσεως ἀναφερομένων ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης, ὡς γενομένων δεκτῶν ὑπ' αὐτοῦ περιστατικῶν. Ὅθεν ὁ 3ος λόγος ἀναιρέσεως, πλήττων τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ὅτι, ἐνῷ κατ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων ἐδέχθη, ὅτι κατέβαλλεν ἡ ἀναιρεσείουσα εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον ἀπὸ τοῦ ἔτους 1954 μέχρι καὶ τοῦ ἔτους 1958 μηνιαίως δι' ἀμοιβήν του 50.000 γαλλικὰ φράγκα, ἐλάσσονα δηλονότι κατὰ 50.000 γαλλικὰ φράγκα τῶν ὅσων ἰσχυρίζεται οὗτος, ὅτι ἐδικαιοῦτο λαμβάνειν μηνιαίως, παρὰ ταῦτα κατὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τῶν νόμων 2112]1920 (ἄρθρον 7), 771]1937 καὶ 118]1945, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 3198]1955, ἐδέχθη αὐτή, ὅτι ἡ μείωσις αὕτη τῶν ἀποδοχῶν του ἦτο ἄκυρος, εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἐπὶ ἀναληθοῦς προϋποθέσεως ἐρειδόμενος. Τὸ τυχὸν δὲ πλημμελὲς τῶν ἄνω ἐπιχειρημάτων δὲν ἱδρύει λόγον ἀναιρέσεως.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 § 1 τοῦ ἀ. ν. 362]1945 «περὶ νομισματικῆς διαρρυθμίσεως» πᾶσα δικαιοπραξία ἔγγραφος ἢ προφορική, ἐξ ἧς πηγάζουν ἀξιώσεις ἢ ὑποχρεώσεις πρὸς καταβολὴν τιμήματος ἢ μισθώματος πράγματος ἢ ἀμοιβῆς πάσης φύσεως ὑπηρεσιῶν ἢ ἔργων ὑπὲρ προσώπου διαμένοντος ἐν Ἑλλάδι δύναται νὰ συνομολογῆται μόνον εἰς δραχμάς, κατὰ δὲ

ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΥΠΟ ΑΛΛΟΔΑΠΟΥ ΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΟΝ

Ἐφαρμοστέον Δίκαιον κατ' ἄρθρα 25 καὶ 33 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος

Παρεμβολὴ ἐν συμβάσει τοῦ στοιχείου τῆς ἀλλοδαπότητος, εἴτε διότι οἱ συμβληθέντες ἢ ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν εἶναι ἀλλοδαπός, εἴτε διότι τὰ παραγωγικὰ γεγονότα τῆς ἐννόμου σχέσεως συνετελέσθησαν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ.— Ρύθμισις τῶν ἐξ αὐτῆς διαφορῶν κατ' ἄρθρον 25 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐπικρατοῦντος πάντως τοῦ ἡμετέρου Δικαίου κατ' ἄρθρον 33 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ θέματος δημοσίας τάξεως, οἷον καὶ τὸ περὶ ἐλαχίστων ὁρίων καὶ αὐξήσεων μισθῶν καὶ δώρων δι' ἑορτάς.—Αὐξήσεις ἀποδοχῶν κατὰ τὸ Ν.Δ. 3755/1957.—Παροχὴ δώρων δι' ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα.— Ἐφαρμογὴ διατάξεων καὶ ἐπὶ ἀλλοδαποῦ εἰς ἀλλοδαπὴν ἐπιχείρησιν ἐργαζομένου ἐν Ἑλλάδι.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ὑπῆρξε παροχὴ ἐνταῦθα ἐργασίας ὑπὸ ἀλλοδαποῦ εἰς ἀλλοδαπὴν ἐργοδότιδα, τῆς συμβάσεως καταρτισθείσης ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, καὶ προέκυψε ζήτημα περὶ τοῦ ἐφαρμοστέου δικαίου.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου, ἀναχωροῦσα ἀπὸ τοῦ ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 33 τοῦ Α.Κ. διάταξις ἀλλοδαποῦ δικαίου δὲν ἐφαρμόζεται, ἐὰν ἡ ἐφαρμογὴ αὐτῆς προσκρούῃ εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη ἢ ἐν γένει εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν (περὶ αὐτοῦ βλέπε καὶ Χ. Θηβαίου, Ἀπόλυσις ἀλλοδαποῦ ἐργαζομένου εἰς ἀλλοδαπὸν ἐν Ἑλλάδι ἐργοδότην, ΕΕΔ 19, 644), δεδομένου ὅτι κατ' ἄρθρον 25 τοῦ Α.Κ. αἱ ἔνοχαι ἐκ συμβάσεως ρυθμίζονται ὑπὸ τοῦ δικαίου, εἰς ὃ τὰ μέρη ὑπεβλήθησαν, ἐχώρησεν εἰς τὰς δοθείσας ὑπ' αὐτῆς λύσεις (βλέπε καὶ Πρωτ. Ἀθηνῶν 2128/1950, Πρωτοδίκης Κ. Τρουπάκης, ΕΕΔ 9, 739, καὶ καθ' ἣν εἶναι, εἰς τὴν περίπτωσιν, ἐφαρμοστέαι αἱ διατάξεις περὶ νομίμου μισθοδοσίας ἐργαζομένων ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐπὶ ἀλλοδαπῶν, ὡς διατάξεις δημοσίας τάξεως).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 15010/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. Σ. *Ράγκας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. Σ. *Ποταμιάνος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Λιβαθηνός, Π. Λέτας

Ὅσάκις ἐν τινι συμβάσει παρεμβάλλεται τὸ στοιχεῖον τῆς ἀλλοδαπότητος, εἴτε διότι οἱ συμβληθέντες ἢ ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν εἶναι ἀλλοδαπός, εἴτε διότι τὰ παραγωγικὰ γεγονότα τῆς ἐννόμου ταύτης σχέσεως, εἴτε ἕνεκεν τοῦ τόπου τῆς συνάψεως αὐτῆς ἢ τῆς ἐκτελέσεως αὐτῆς ἢ ἄλλου τινὸς λόγου, ἡ ἔννομος σχέσις ἐμφανίζεται ὡς ἔχουσα σχέσιν πρὸς περισσοτέρας τοῦ ἑνὸς ἐννόμους τάξεις, ἀνακύπτει τὸ ζήτημα τοῦ ἐφαρμοστέου δικαίου, ἤτοι τοῦ δικαίου, τὸ ὁποῖον θὰ ἐφαρμοσθῇ πρὸς ρύθμισιν τῶν ἐκ τῆς ἐννόμου σχέσεως ἀναφυομένων διαφορῶν. Τὸ ζήτημα τοῦτο ρυθμίζεται ἐν τῷ ἡμετέρῳ δικαίῳ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ὁποίου αἱ ἔνοχαι ἐκ συμβάσεως ρυθμίζονται ὑπὸ τοῦ δικαίου, εἰς ὃ τὰ μέρη ὑπεβλήθησαν, ἐὰν δὲ τοιαύτη ὑποβολὴ δὲν ὑπάρχῃ, ὑπὸ τοῦ δικαίου, ὅπερ ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἀναφυομένων ἀξιώσεων τῶν διαδίκων ἐν τῇ ἐσωτερικῇ αὐτῶν ἐννόμῳ τάξει, ἐὰν δὲ τοιοῦτον δὲν ὑπάρχῃ, ὑπὸ τοῦ δικαίου τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἡ σύμβασις ἐτελέσθη. Ἐν τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁρίζεται ὅτι ἐὰν ἡ σύμβασις ἐτελέσθη ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἐφαρμόζεται τὸ δίκαιον τοῦ τόπου τῆς συνάψεως αὐτῆς, ἐὰν δὲ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐτελέσθησαν μόνον τὰ παραγωγικὰ γεγονότα τῆς ἐννόμου σχέσεως, ἐφαρμόζεται τὸ δίκαιον τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἐτελέσθησαν τὰ γεγονότα ταῦτα. Ἐν τῇ παραγράφῳ 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁρίζεται ὅτι ἐὰν ἐκ τῶν περιστάσεων συνάγεται ὅτι ἡ ἔννομος σχέσις ἔχει στενοτέρους δεσμοὺς πρὸς ἄλλο δίκαιον, ἐφαρμόζεται τὸ δίκαιον τοῦτο. Ἐν τῇ παραγράφῳ 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁρίζεται ὅτι ἐὰν ἡ ἔννομος σχέσις ἐμφανίζεται ὡς ἔχουσα σχέσιν πρὸς περισσοτέρας τοῦ ἑνὸς ἐννόμους τάξεις, ἐφαρμόζεται τὸ δίκαιον τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἡ ἐπιχείρησις, ἐξ ἧς πηγάζει ἡ ἔννομος σχέσις, ἔχει τὴν κεντρικὴν αὐτῆς διοίκησιν, ἐὰν δὲ ἡ ἔννομος σχέσις πηγάζῃ ἐκ τῆς λειτουργίας ὑποκαταστήματος, ἀντιπροσωπείας ἢ ἄλλης τοιαύτης ἐγκαταστάσεως, ἐφαρμόζεται τὸ δίκαιον τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἡ ἐγκατάστασις αὕτη ἔχει τὴν κεντρικὴν αὐτῆς διοίκησιν. Ἐν τῇ παραγράφῳ 5 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁρίζεται ὅτι ἡ ἐκ τῆς ἀδικοπραξίας ἀξίωσις ἐπιδικάζεται κατὰ τὸ δίκαιον τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἐτελέσθη ἡ ἀδικοπραξία, ἐὰν δὲ ἡ ἀδικοπραξία ἐτελέσθη ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἐφαρμόζεται τὸ δίκαιον τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἐτελέσθησαν τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς, ἐὰν δὲ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐτελέσθη μόνον ἡ ἐνέργεια, ἐφαρμόζεται τὸ δίκαιον τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἐτελέσθη ἡ ἐνέργεια αὕτη. Ἐν τῇ παραγράφῳ 6 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁρίζεται ὅτι ἐὰν ἐκ τῶν περιστάσεων συνάγεται ὅτι ἡ ἀδικοπραξία ἔχει στενοτέρους δεσμοὺς πρὸς ἄλλο δίκαιον, ἐφαρμόζεται τὸ δίκαιον τοῦτο. Ἐν τῇ παραγράφῳ 7 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁρίζεται ὅτι ἡ ἐκ τῆς ἀδικοπραξίας ἀξίωσις δὲν ἐπιδικάζεται, ἐὰν ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ δικαίου, ὅπερ ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῆς ἀξιώσεως ταύτης, εἶναι ἀντίθετος πρὸς τὴν δημοσίαν τάξιν. Ἐν τῇ παραγράφῳ 8 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁρίζεται ὅτι ἡ ἐκ τῆς ἀδικοπραξίας ἀξίωσις δὲν ἐπιδικάζεται, ἐὰν ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ δικαίου, ὅπερ ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῆς ἀξιώσεως ταύτης, εἶναι ἀντίθετος πρὸς τὴν δημοσίαν τάξιν. Ἐν τῇ παραγράφῳ 9 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁρίζεται ὅτι ἡ ἐκ τῆς ἀδικοπραξίας ἀξίωσις δὲν ἐπιδικάζεται, ἐὰν ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ δικαίου, ὅπερ ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῆς ἀξιώσεως ταύτης, εἶναι ἀντίθετος πρὸς τὴν δημοσίαν τάξιν. Ἐν τῇ παραγράφῳ 10 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁρίζεται ὅτι ἡ ἐκ τῆς ἀδικοπραξίας ἀξίωσις δὲν ἐπιδικάζεται, ἐὰν ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ δικαίου, ὅπερ ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῆς ἀξιώσεως ταύτης, εἶναι ἀντίθετος πρὸς τὴν δημοσίαν τάξιν.

ψεώς της, εἴτε ἕνεκεν τοῦ τόπου τῆς ἐκπληρώσεώς της, συνετελέσθησαν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, αἱ ἐκ ταύτης ἀνακύπτουσαι διαφοραὶ ρυθμίζονται, κατ' ἄρθρον 25 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὑπὸ τοῦ δικαίου, εἰς ὃ τὰ μέρη ὑπεβλήθησαν, καὶ ἐν ἐλλείψει τοιούτου ἐφαρμόζεται τὸ ἐξ ὅλων τῶν συνθηκῶν ἁρμόζον εἰς τὴν σύμβασιν δίκαιον. Οὐχ ἧττον ὅμως καὶ κατὰ τὴν περίπτωσιν ἔτι, καθ' ἣν οἱ ἐν τῇ συμβάσει ταύτῃ συμβληθέντες καθώρισαν, συμφώνως τῇ προδιαληφθείσῃ διατάξει, τὸ ἐφαρμοστέον διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν ἐκ ταύτης ἀνακυπτουσῶν διαφορῶν δίκαιον, προκρίναντες ὡς τοιοῦτον τὸ δίκαιον ἀλλοδαπῆς πολιτείας, ἡ ἐφαρμογὴ αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἡμεδαποῦ δικαστοῦ τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῆς ἡμεδαπῆς δημοσίας τάξεως, συμφώνως πρὸς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, δι' οὗ ὁρίζεται, ὅτι «διάταξις ἀλλοδαποῦ δικαίου δὲν ἐφαρμόζεται, ἐὰν ἡ ἐφαρμογὴ αὐτῆς προσκρούῃ εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη ἢ ἐν γένει εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν», δηλονότι δὲν ἐφαρμόζονται ὑπὸ τῶν ἡμεδαπῶν δικαστηρίων, καίτοι προεκρίθησαν ὑπὸ τῶν συμβληθέντων ὡς ἐφαρμοστέαι, αἱ διατάξεις τοῦ ἀλλοδαποῦ δικαίου, ἐφ' ὅσον ἀντιτίθενται πρὸς τὴν ἡμεδαπὴν δημοσίαν τάξιν, τουτέστιν εἰς θεμελιώδεις πολιτειακούς, κοινωνικοὺς ἢ οἰκονομικοὺς θεσμοὺς ἢ εἰς τὰς περὶ ἠθικῆς ἀντιλήψεις τῆς ἑλληνικῆς ἐννόμου τάξεως (*Γ. Μαριδάκη*, Ἰδιωτ. Διεθνὲς Δίκαιον 1950 § 24, σελ. 296-297, *Κ. Κανκᾶ*, Ἀρχ. Νομ. Ζ' 67, Ε.Α 535] 1947, Ἀρχ. Νομ. Η' σελ. 503). Ὡς διατάξεις δὲ τῆς ἡμεδαπῆς νομοθεσίας, καθιεροῦσαι βασικοὺς κοινωνικοὺς θεσμούς, θεωροῦνται καὶ αἱ διασφαλίζουσαι ἐλάχιστα ὅρια προστασίας εἰς τοὺς ἐν τῇ χώρᾳ ἐργαζομένους, τοιαῦται δὲ εἶναι καὶ αἱ περὶ ἐλαχίστων ὁρίων καὶ ὑποχρεωτικῶν αὐξήσεων μισθῶν καὶ δώρων διατάξεις, ἡ ἐκ τῶν ὁποίων χαρήγησις δέον νὰ συντελῆται εἰς πάντας τοὺτους ἀνεξαιρέτως, ὡς συγκροτουσῶν τὸ βασικὸν ἐπίπεδον τῆς συντηρήσεως αὐτῶν (πρβλ. Α. Π. 824]1954, ΕΕΔ 14, σελ. 81, Α. Π. 76]1956, ΕΕΔ 15, 317). Ἐπομένως τούτοις, προκειμένης ἐν Ἑλλάδι παροχῆς ὑπηρεσιῶν ὑπὸ μισθωτοῦ, δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας, ἐν ᾗ παρεμβάλλεται τὸ στοιχεῖον τῆς ἀλλοδαπότητος, ὑπὸ τὴν προεκτεθεῖσαν ἔννοιαν, καὶ ἐὰν ἔτι οἱ ἐν αὐτῇ συμβληθέντες καθώρισαν, ὅτι τὴν σύμβασιν ταύτην θέλει διέπει τὸ δίκαιον ἑτέρας πολιτείας, ἐφ' ὅσον τοῦτο περιέχει δυσμενεστέρας διὰ τὸν μισθωτὸν διατάξεις ἀπὸ τοῦ ἡμεδαποῦ τοιούτου, ὅπερ διὰ τῆς θεσπίσεως τῆς καταβολῆς τῶν ὡς εἴρηται παροχῶν εἰς πάντας τοὺς ὑπὸ σύμβασιν ἐργασίας ἐργαζομένους ἐν τῇ ἡμεδαπῇ καθιεροῖ, ὡς προσδιορίζον τὰ ἐλάχιστα ὅρια τῆς προστασίας αὐτῶν, θεμελιώδεις κοινωνικοὺς καὶ οἰκονομικοὺς θεσμούς, τοῦτο εἶναι καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τοῦ Ἕλληνος δικαστοῦ ἐφαρμοστέον, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐκ τῆς μὴ ἐφαρμογῆς τοῦ ἀλλοδαποῦ κανόνος δικαίου προκύπτοντος κενοῦ, πληρουμένου ἐν ἀνυπαρξίᾳ ἑτέρας συναφοῦς διατάξεως τῆς ἀλλοδαπῆς νομοθεσίας, ἐναρμονιζομένης πρὸς τὴν ἡμεδαπὴν δημοσίαν τάξιν, διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἡμεδαποῦ νόμου (*Μαριδάκης*, ἔνθ' ἀνωτέρω, Ε. Α. 81]1948 Θέμ. ΝΘ', σελ. 598).

Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τῆς μὴ πληττομένης ἐν τούτῳ διά τινος λόγου ἐφέσεως ἢ ἀντεφέσεως ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, προσαγομένης ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ, διὰ συμβάσεως ἐργασίας, καταρτισθείσης τὴν 5.11.1954 ἐν Μπρούστῳ Ἀρσιτσίῳ τῆς Ἰταλίας μεταξὺ τῆς ἐν Ἀθήναις ἑδρευούσης ἐναγομένης καὶ ἤδη ἐκκαλούσης ἑταιρείας διὰ τῶν ἐκπροσωπούντων αὐτήν, ἥτις διατηρεῖ καὶ ἐκμεταλλεύεται ἐνταῦθα (ἐν Ν. Ἰωνίᾳ) ἐργοστάσιον κατασκευῆς κτενίων ὑφαντουργικῶν μηχανημάτων (ἐργαλείων) καὶ τοῦ ἐφεσιβλήτου Ἰταλοῦ ὑπηκόου, εἰδικευμένου εἰς τὰς τοιαύτας κατασκευὰς τεχνίτου, οὗτος προσελήφθη παρ' αὐτῆς ὑπὸ τοὺς εἰδικωτέρους ὅρους, τοὺς περιλαμβανομένους ἐν τῷ προσαγομένῳ ἀπὸ 5.11.1954 ἐγγράφῳ συμβάσεως μισθώσεως ὑπηρεσιῶν, ὅπερ φέρει τὴν μὴ ἀμφισβητουμένην ὑπογραφὴν αὐτοῦ καὶ τῶν ἐκπροσώπων τῆς ἀντιδίκου του, ἵνα παράσχῃ τὰς εἰς τὴν προδιαληφθεῖσαν εἰδικότητά του προσιδιαζούσας ὑπηρεσίας ἐπὶ ἓν ἔτος ἐν τῷ ρηθέντι ἐργοστασίῳ του καὶ ὅτι οὗτος, εἰς ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ταύτης, εἰργάσθη ἐν αὐτῷ κατὰ τὴν ἐνιαύσιον διάρκειάν της, ἐπὶ τῇ λήξει τῆς ὁποίας, ἐπελθούσῃ τὴν 5.11.1955, προσελήφθη καὶ αὖθις δι' ἐπανειλημμένων συμβάσεων ἐτησίας διαρκείας καὶ ὑπὸ τοὺς ἐν τῷ ρηθέντι ἐγγράφῳ διαλαμβανομένους εἰδικωτέρους ὅρους, εἰργάσθη δέ, εἰς ἐκτέλεσιν αὐτῶν, ἐν τῷ αὐτῷ ἐργοστασίῳ τῆς ἐργοδοτρίας του ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ κατασκευαστοῦ κτενίων ἔκτοτε καὶ μέχρι τῆς 5.11.1958, ὅτε καὶ ἔπαυσεν ἀπασχολούμενος. Κατὰ τὸν δον ὅρον τοῦ διέποντος τὰς συμβάσεις ταύτας ὡς ἄνω συμφωνητικοῦ «δι' ὅσα θέματα σχετιζόμενα πρὸς αὐτὰς δὲν προβλέπει τοῦτο θὰ ρυθμίζωνται ὑπὸ τοῦ Ἰταλικοῦ δικαίου», ἐξ οὗ συνάγεται βούλησις τῶν διαδίκων, ὅπως ἐπὶ τῶν σχέσεών των καὶ τῶν ἐκ τούτων προκυπτουσῶν διαφορῶν ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἡ Ἰταλικὴ νομοθεσία, ἥτις, καθ' ἃ ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, οὐδ' ἐν τούτῳ πλημμελῶς, περιλαμβάνει διάταξιν, ὁρίζουσαν ὅτι εἰς τοὺς ὑπὸ σύμβασιν ἐργασίας ἐργαζομένους, ἐκτὸς τοῦ μισθοῦ των, καταβάλλεται εἰς μηνιαῖος μισθὸς διὰ δῶρον Χριστουγέννων, οὐχὶ δὲ καὶ τοιοῦτον ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα. Τούτων δεδομένων πρόδηλον καθίσταται, ὅτι ἡ Ἰταλικὴ νομοθεσία, ὡς περιοριζομένη ἐν τῇ παροχῇ τῶν δώρων ἑορτῶν εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἐργαζομένους μόνον ἑνὸς μηνιαίου μισθοῦ ὡς δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων, ἀντιτίθεται πρὸς τὴν ἡμεδαπὴν δημοσίαν τάξιν, τὴν καθιερουμένην ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς νομοθεσίας, ἐφ' ὅσον αὕτη διὰ τῶν ἑκάστοτε ἐκδιδομένων βάσει τῶν ν. 1777]1951 καὶ 1901]1951 καὶ ἰσχύν νόμου ἐπεχουσῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων θεσπίζουσα τὴν εἰς πάντας τοὺς ἐν τῇ χώρᾳ ὑπὸ σύμβασιν ἐργασίας ἐργαζομένους παροχὴν ὡς ἐλαχίστου ὁρίου προστασίας, ἐκτὸς τοῦ δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων ἓξ ἑνὸς μηνιαίου μισθοῦ διὰ τοὺς ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβομένους ἢ 25 ἡμερομισθίων διὰ τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ, καὶ δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ

Πάσχα ἐξ ἡμίσεως μισθοῦ ἢ 15 ἡμερομισθίων, ἀναλόγως τοῦ τρόπου πληρωμῆς τῶν δικαιούχων τούτου, ἀνάγει τὴν πληρωμὴν καὶ τοῦ τελευταίου εἰς βασικὸν κοινωνικὸν καὶ οἰκονομικὸν θεσμόν. Κατὰ ἀκολουθίαν δὲ τούτου τυγχάνει ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἀνεφάρμοστον διὰ τὸν ὑπὸ σύμβασιν ἐργασίας ἀπασχοληθέντα κατὰ τὸ ἀπὸ 6.11.1954 - 5.11.1958 χρονικὸν διάστημα ἐν Ἑλλάδι, κατὰ τὰ ὡς ἄνω δεκτὰ γενόμενα ὡς βεβαιωθέντα, ἐφεσίβλητον μισθωτόν, ἡ ὡς ἄνω διάταξις τοῦ προκριθέντος ὡς ἐφαρμοστέου κατὰ τὴν γενομένην μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀντιδίκου του ὡς εἴρηται συμφωνίαν Ἰταλικοῦ Δικαίου, ἐφαρμοζομένου πρὸς πλήρωσιν τοῦ ἐκ τῆς μὴ ἐφαρμογῆς του προκύπτοντος κενοῦ, διὰ τὴν μὴ ἐπίκλησιν ἑτέρας συναφοῦς διατάξεώς του, προβλεπούσης τὴν χορήγησιν παρομοίας παροχῆς εἰς τοὺς ἐργαζομένους, τοῦ ἡμεδαποῦ δικαίου, καὶ δὴ τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νόμων 1777]1951 καὶ 1901]1951 ἐκδοθεισῶν καὶ θέσιν νόμου ἐπεχουσῶν ὑπ' ἀριθ. 24400]1955, 25600]1956, 24300] 1957 καὶ 17100]1958 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, δι' ὧν ὁρίζεται ἡ χορήγησις εἰς πάντας τοὺς ἐν τῇ χώρᾳ ὑπὸ σύμβασιν ἐργασίας ἐργαζομένους τῶν διὰ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς αἰτουμένων ὅπως ἐπιδικασθῶσι δώρων ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα τῶν ἐτῶν 1955, 1956, 1957 καὶ 1958. Οὕτω δὲ κρίνασα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ, κατ' ἀποδοχὴν τοῦ σχετικοῦ αἰτήματος τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς, ἐπιδικάσασα εἰς τὸν ἐφεσίβλητον, κατὰ τὸν ἐν αὐτῇ μὴ πληττόμενον ὑπολογισμόν της, δι' ὀφειλὴν ἐκ τῶν δώρων τούτων ποσὸν ἐν ὅλῳ δραχμῶν 2820, κατ' οὐδὲν ἐσφαλεν, ἀπορριπτέος δὲ ἀποβαίνει ὡς ἀβάσιμος ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων σχετικὸς δος λόγος τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως.

Καθ' ἃ προείρηται, αἱ περὶ χορηγήσεως αὐξήσεως ἐπὶ τῶν μισθῶν τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐργαζομένων διατάξεις τῆς ἡμεδαπῆς νομοθεσίας, ὡς σκοποῦσαι τὴν εἰς αὐτοὺς διασφάλισιν ἑνὸς ἐλαχίστου ὁρίου προστασίας, καθιεροῦσι βασικοὺς κοινωνικοὺς θεσμοὺς καὶ ὡς ἐκ τούτου, παρὰ τὴν ὑπὸ τῶν διαδίκων γενομένην ὡς ἄνω συμφωνίαν, καθ' ἣν αἱ ἐκ τῶν ὡς εἴρηται ἐργασιακῶν συμβάσεων διαφοραὶ θέλει ρυθμίζωνται ὑπὸ τοῦ Ἰταλικοῦ Δικαίου, ἐφαρμοστέα ἐν προκειμένῳ τυγχάνει, κατ' ἀποκλεισμὸν τούτου, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ]τος 3755]1957, δι' ἧς ἐχορηγήθη ἀπὸ 24.1.1956 αὔξησις ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην καταβαλλομένων μειζόνων τῶν νομίμων συμβατικῶν μισθῶν εἰς πάντας τοὺς ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ σύμβασιν ἐργασίας ἐργαζομένους, προσδιοριζομένη εἰδικώτερον διὰ τοὺς μισθοὺς τοὺς ἄνω τῶν 1500 δραχμῶν εἰς ποσοστὸν 10ο]ο καὶ διὰ μόνον τὸ ἀπὸ 1ης μέχρις 3000 δραχμῶν τμῆμα αὐτῶν, διότι καὶ ἐν προκειμένῳ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ὑπὸ τῶν διαδίκων προκριθέντος ὡς ἐφαρμοστέου ἀλλοδαποῦ δικαίου, καίπερ μὴ χορηγοῦντος, ὡς δὲν ἐπικαλοῦνται ἐναντίον τι οἱ διάδικοι, παρομοίαν πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς νομοθεσίας χορηγουμένην τοιαύτην αὔξησιν, ἀντιτίθεται πρὸς τὴν διὰ τῆς θεσπίσεως τῆς παροχῆς αὐτῆς, ἀναγομένης εἰς βασικὸν κοινωνικὸν καὶ οἰκονομικὸν θεσμὸν τῆς ἡμεδαπῆς ἐννόμου τάξεως, καθιερουμένην διεθνῆ δημοσίαν τάξιν. Τούτων Β' ἕνεκεν ὁ ἐφεσίβλητος, ὅστις, καθ' ἃ βεβαιοῦται ἐκ τῶν ἀποδείξεων, ἐλάμβανε κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην (24.1.1956), καθ' ἣν παρεῖχε τὰς ὑπηρεσίας του, εἰς ἐκτέλεσιν τῆς μετὰ τῆς ἀντιδίκου του συναφθείσης τὴν 6.11.1955 δευτέρας συμβάσεως ἐργασίας ἐτησίας διαρκείας, μηνιαῖον μισθὸν ἐκ δραχ. 4500, ὅστις ὑπερέβαινε τὸν νόμιμον τοιοῦτον, ὅτε τούτου ἀνερχομένου κατὰ τὴν προσδιορίζουσαν αὐτὸν ὑπ' ἀριθ. 2]1956 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν εἰς δραχμὰς 42 καθ' ἡμέραν καὶ 1050 κατὰ μῆνα, ὡς ποσοστοποιῶν κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτοῦ τὰ ἡμερομίσθια (42Χ25), ἐδικαιοῦτο διὰ τὸ ἀπὸ 24.1.1956 μέχρι 5.11.1956 χρονικὸν διάστημα αὐξήσεως, ἐκ δραχμῶν 300 κατὰ μῆνα (3000Χ10ο]ο), συνολικῆς δὲ τοιαύτης ἐκ δραχμῶν 2.820 (μῆνες 9 καὶ 12 ἡμέραι Χ 30). Ἀπὸ τῆς 6.7.1956 καὶ ἐφεξῆς δὲν δικαιοῦται ὁ ἐφεσίβλητος τῆς τοιούτης αὐξήσεως, ὡς ἐλλειπουσῶν τῶν προϋποθέσεων τῆς ἐφαρμογῆς τῆς προδιαληφθείσης διατάξεως τοῦ ν.δ. 3755]1957, διότι, ἐφ' ὅσον οὗτος, κατὰ τὰ ὡς ἄνω δεκτὰ γενόμενα ὡς βεβαιωθέντα, προσελήφθη τὴν ἡμέραν ταύτην διὰ νέας συμβάσεως ἐτησίας διαρκείας, ὡς ληξάσης τὴν 5.11.1956 τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων καταρτισθείσης ὡρισμένου χρόνου (ἑνὸς ἔτους) πρατέρας, δὲν ὑφίσταται καταβαλλόμενος εἰς ἐκτέλεσιν αὐτῆς μισθὸς τῆς 24.1.1956, ἐφ' οὗ ὑπολογίζεται ἡ τοιαύτη αὔξησις διὰ τὸ δικαίωμα αὐτοῦ ἔκτοτε (ἀπὸ τῆς 5.11.1956 καὶ μέχρι τῆς 8.11.1956), ὅτε ἔπαυσε, κατὰ τὰ προδιαληφθέντα, παρέχων τὰς ὑπηρεσίας του, καὶ περιωρίζετο εἰς ἀπόληψιν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ συνομολογουμένου ὡς λαμβανομένου ἐκ δραχμῶν 4500, μείζονος τοῦ ρηθέντος νομίμου συμβατικοῦ του μισθοῦ. Ὅθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπιδικάσασα τὴν αὔξησιν ταύτην δι' ὁλόκληρον τὸ ἀπὸ 24.1.1959 - 5.11.1958 χρονικὸν διάστημα, ἐσφαλε καὶ βέον, ὅπως, δεκτοῦ γιγνομένου ὡς βασίμου τοῦ σχετικοῦ δου λόγου τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως, μεταρρυθμισθῇ καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀπόφασις αὕτη, ἐπὶ τῷ τέλει περιορισμοῦ τῆς ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης γενομένης μείζονος ἐπιδικάσεως εἰς τὸ πράγματι ὀφειλόμενον διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ποσὸν τῶν δραχμῶν 2820.

ΑΔΕΙΑΙ

ΑΔΕΙΑ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΠΟΛΕΜΟΥ ΔΙΑ ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΝ ΚΑΙ ΑΕΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΝ

Ἀποζημίωσις ἀπολυομένων μισθωτῶν Δημοσίου ἐπὶ συμβάσεων ἀορίστου χρόνου

Ἀνεφάρμοστον Νόμου 2112/1920 ἐπὶ ἀπολυομένων μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου.— Ἐφαρμογὴ τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976 1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθεισῶν διὰ τοῦ Α.Ν. 913/1949.— Ἀποζημίωσις διὰ μὴ χορηγηθεῖσαν ἄδειαν κατὰ τὸν Α.Ν. 539 1945.— Δικαίωμα ἀδείας διὰ λουτροθεραπείαν καὶ ἀεροθεραπείαν τῶν ἀναπήρων πολέμου, ἐκτεινόμενον καὶ ἐπὶ ἀξιωματικῶν.—Χρόνος ὑπηρεσίας διὰ τὸ δικαίωμα.—Συμψηφισμὸς δικαστικῶν ἐξόδων εἰς δίκας κατὰ τοῦ Δημοσίου.

Ἐπρόκειτο περὶ παροχῆς ἐργασίας εἰς τὸ Δημόσιον δυνάμει σχέσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ καταγγελίας αὐτῆς, ἐξ ἧς προέκυψε θέμα ἀποζημιώσεως τοῦ μισθωτοῦ.

Ἐζητήθη ὑπ' αὐτοῦ ἡ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐροπoιηθὴ ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930.

Ὡς ὅμως δέχεται (καὶ ὀρθῶς) τὸ Πρωτοδικεῖον, δὲν εἶχεν, εἰς τὴν περίπτωσιν, ἐφαρμογὴν ὁ νόμος 2112/1920, ἀλλ' αἱ ρυθμίζουσαι τὰ τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τοῦ Δημοσίου ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (ΕΕΔ 13, 434), προϋποτιθεμένου πάντως ὅτι πρόκειται περὶ σύμβασις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου (Α.Π. 232/1958, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 17, 523), τονίζομεν δὲ τοῦτο, διότι, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως, κατηρτίσθησαν ἐν προκειμένῳ ἀλλεπαλλήλοι συμβάσεις ὡρισμένου χρόνου, ὁπότε δὲν εἶχον ἐφαρμογὴν οὔτε αἱ ἀνωτέρω πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 53 τοῦ ἀ.ν. 1324/1949 «περὶ προστασίας ἀναπήρων κλπ.» (ΕΕΔ 8, 101), κυρωθέντος διὰ τοῦ νόμου 1487/1950 (ΕΕΔ 9, 818), αἱ Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι, ὡς καὶ αἱ πάσης φύσεως ἰδιωτικαὶ ἐπιχειρήσεις, Δῆμοι καὶ Κοινότητες, ὑποχρεοῦνται, ὅπως καθ' ὑπέρβασιν τῆς ὑπὸ τῶν οἰκείων νόμων καὶ κανονισμῶν προβλεπομένης ἀδείας παρέχωσιν εἰς τοὺς ἀναπήρους ὑπαλλήλους των κατ' ἔτος 30ήμερον τοιαύτην μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν πρὸς μετάβασιν τούτων εἰς κέντρα λουτροθεραπείας, ἀεροθεραπείας κλπ.

Ἡ διάταξις, παρὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῆς λέξεως «ὑπάλληλοι», νοεῖ γενικῶς πάντα ἀντὶ μισθοῦ ἐργαζόμενον ἀνάπηρον, «διακρίτως ἂν οὗτος ἀνήκῃ εἰς τὸ ὑπαλληλικὸν ἢ ὑπηρετικὸν ἢ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν» (Α.Π. 704/1954, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 13, 1247).

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου δέχεται, ὅτι διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ ἐκ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως δικαιώματος ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι ἡ ὑπηρεσία συνεχής, πληροῦσα τὸν καὶ διὰ τὴν χορήγησιν τοὐλάχιστον τῆς κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945 ἐτησίας κανονικῆς ἀδείας βασικὸν χρόνον 12μήνου ὑπηρεσίας.

Ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἡ ἄποψις αὕτη ὑπολαμβάνει ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἀδείας ἀναφέρεται εἰς μόνον τοὺς ὑποχρέους τοῦ ἀ.ν. 539/1945 περὶ κανονικῶν ἀδειῶν ἐργοδότας, ἐνῷ ἀναφέρεται καὶ εἰς τὰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας, αἱ ὁποῖαι δὲν ὑπάγονται εἰς τὸν νόμον τοῦτον (καὶ διὰ τὰς ὁποίας μετὰ τὸ ἄρθρον 227 τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος δὲν κατηργήθη ὁ ἀνωτέρω εἰδικὸς νόμος· βλέπε Γνωμοδότησιν Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους ὑπ' ἀριθ. 846/1954, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαμιχαλόπουλος*, ΕΕΔ 14, 39), εἶναι ἀντίθετος πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα (Α.Π. 598/1955, εἰσηγητὴς *Κ. Σαΐτης*, ΕΕΔ 14, 1334, καθ' ἣν τὸ δικαίωμα τοῦτο, ὡς προνομιακῶς παρεχόμενον, εἰς οὐδεμίαν ἀλληλεξάρτησιν διατελεῖ πρὸς τὸ δικαίωμα λήψεως ἀδείας δυνάμει ἄλλων νόμων καὶ ἀφ' ἧς συντρέχουν αἱ προϋποθέσεις τῆς παροχῆς λουτροθεραπείας, ὡς περὶ τούτου προβλέπεται ὑπὸ τῶν ἄρθρων 51 καὶ 52 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὁ μὲν ἀνάπηρος δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ τὴν ἄδειαν ταύτην, ὁ δὲ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ παράσχῃ αὐτὴν διὰ τὴν καθοριασθεῖσαν ἐποχήν, ἀσχέτως πρὸς τὸν χρόνον τῆς παρ' αὐτῷ ὑπηρεσίας του καὶ ἀσχέτως κατ' ἀκολουθίαν πρὸς τὴν συνδρομὴν ἢ μὴ δικαιώματος διὰ τὴν λῆψιν κανονικῆς ἀδείας) (οὕτω καὶ ἡ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 78/1955, Πρωτοδίκης *Κ. Μπλέρης*, ΕΕΔ 14, 191).

Διὰ τὴν ἐν λόγῳ ἄδειαν πρέπει προηγουμένως νὰ ἀποφανθοῦν εἰδικοὶ ἐξ ἰατρῶν Ἐπιτροπαί (ἄρθρον 52 § 2 ἀ.ν. 1324/1949, βλέπε Πρωτ/κου Καλαμῶν 38/1955, Πρωτοδίκης *Ν. Ρουμελιώτης*, ΕΕΔ 14, 749).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6100/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Δ. Γαλανός*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Μ. Κροντήρης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Ρήγας, δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου, Α. Χρήστου

Ἐπὶ τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος:

Κατὰ τὸ ἄρθρον 48 § 1 τοῦ ν.δ. 2698/1953 ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν διὰ τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ ἀ.ν. 913/1949 κυρωθεισῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976 τοῦ 1947 πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου εἶναι, ὅτι αὗται ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τὸ ἐπὶ μισθώσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικὸν τοῦ Δημοσίου, ἐπὶ τῇ ἀπολύσει τοῦ ὁποίου καταβάλλεται τὸ ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου προβλεπόμενον ἐφ' ἅπαξ βοήθημα, ἀποκλειομένης τῆς καταβολῆς αὐτῷ ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112]

1920 καὶ τοῦ δ]γματος τῆς 16]18.7.1920. Μετὰ ταῦτα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, δι' ἧς ὁ ἐνάγων πολιτικὸς μηχανικός, προσληφθεὶς παρὰ τῆς ἐν αὐτῇ στρατιωτικῆς μονάδος διὰ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου τὴν 1.2.1955 μέχρι τῆς 30.6.1955 καὶ εἶτα ἀνανεουμένης ἑκάστοτε μεθ' ἑκάστην λῆξιν διὰ μερικωτέρων συμβάσεων μέχρι τῆς 31.3.1958, ζητεῖ τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ καθ' οὗ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, ὅπως λόγῳ ἀπροειδοποιήτου ἀπολύσεώς του ἢ ἄλλως γενομένης κατὰ προφανῆ κατάχρησιν δικαιώματος τῷ καταβάλῃ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112, συνισταμένην ἐκ τῶν ἀποδοχῶν ἀπὸ τῆς 31.3.1958 μέχρι τέλους Ἰουνίου 1958, ἦτο νόμῳ ἀβάσιμος καὶ ὀρθῶς, εἰ καὶ ἐπὶ διαφόρῳ ἐν μέρει αἰτιολογίᾳ, ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως καὶ ὁ κατ' αὐτῆς πρῶτος λόγος ἐφέσεως ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς νόμῳ ἀβάσιμος.

Δὲν προέκυψε καὶ κατὰ τὴν τοῦ δικαστηρίου τούτου κρίσιν ὅτι ὁ ἐνάγων ἐζήτησε παρὰ τῆς ἐργοδότιδος στρατιωτικῆς μονάδος δι' ἐγγράφου αἰτήσεώς του τὴν χορήγησιν αὐτῷ διὰ τὸ ἔτος 1956 τῆς ἧς κατὰ τὸν ἀ.ν. 539]1945 ἐδικαιοῦτο κανονικῆς ἀδείας, ἐπομένως κατ' ὀρθὴν ἐκτίμησιν τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἔκρινεν ἀπορριπτέαν τὴν ἀγωγὴν κατὰ τὸ αἴτημα τοῦτο καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος λόγος ἐφέσεως κατὰ τὸ πρῶτον σκέλος αὐτοῦ ἀπορριπτέος εἶναι ὡς ἀβάσιμος κατ' οὐσίαν. Διὰ τὸ ἔτος ὅμως 1957 ὁ ἐνάγων ἐζήτησεν ἐγγράφως τὴν χορήγησιν αὐτῷ τῆς κατὰ νόμον ἀδείας, ἥτις δὲν τῷ ἐχορηγήθη. Οὗτος ἐκέκτητο τὸν βασικὸν χρόνον συνεχοῦς ἀπασχολήσεως τῶν δώδεκα μηνῶν καὶ διατελῶν μισθωτὸς τῆς περιπτώσεως η' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν 539]1945 ἐδικαιοῦτο ἀδείας ἀπουσίας ἐξ ἡμερῶν ἐπὶ ἀποδοχῶν, αἵτινες κατὰ τὸ ἔτος 1954 ἀνήρχοντο εἰς δραχμὰς 3.770 μηνιαίως. Ὅθεν, δεκτοῦ γινομένου τοῦ δευτέρου λόγου ἐφέσεως κατὰ τὸ δεύτερον σκέλος αὐτοῦ καὶ μεταρρυθμιζομένης τῆς ἀπορριψάσης καὶ τὸ αἴτημα τοῦτο ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, δέον, κατὰ παραδοχὴν ἐν μέρει τῆς ἀγωγῆς, νὰ ὑποχρεωθῇ τὸ ἐναγόμενον καὶ καταβάλῃ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 754.

Ἐπὶ τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐναγομένου:

Τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 53 ἀ.ν. 1324]1949 «περὶ προστασίας καὶ ἀποκαταστάσεως τῶν ἀναπήρων πολέμου ὁπλιτῶν καὶ θυμάτων πολέμου», κυρωθέντος ὑπὸ τοῦ νόμου 1487]1950, ἀδείας λουτροθεραπείας ἢ ἀεροθεραπείας τῶν 30 ἡμερῶν κατ' ἔτος μετὰ προηγουμένην γνωμάτευσιν ἰατρῶν δικαιοῦνται οὐ μόνον οἱ ἐξ ὁπλιτῶν ἀνάπηροι, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐξ ἀξιωματικῶν τοιοῦτοι. Οὕτω κρίνασα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὀρθῶς τὸν νόμον ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος ἐφέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος. Περαιτέρω ἡ ὑπηρεσία τοῦ ἀναπήρου παρὰ τῇ ἐν ἄρθρῳ 53 δημοσίᾳ ἢ ἰδιωτικῇ ἐπιχειρήσει δέον νὰ εἶναι συνεχής, πληροῦσα τὸν καὶ διὰ τὴν χορήγησιν ταύλάχιστον τῆς κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945 ἐτησίας κανονικῆς ἀδείας βασικὸν χρόνον τῆς 12μήνου διαρκείας (πρβλ. καὶ Α.Π. 704]1954, ΕΕΔ 13, 947). Διάφορος κρίσις ἄγει εἰς τὸ ἄτοπον τῆς καθιερώσεως ὑποχρεώσεως χορηγήσεως μηνιαίας ἀδείας λουτροθεραπείας καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν προσλήψεως ἀναπήρου διὰ χρονικὸν διάστημα ὀλιγώτερον τοῦ μηνός. Ἐν προκειμένῳ τὸ δικαστήριον ἄγεται εἰς τὴν αὐτὴν κρίσιν, οἵαν καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὅτι ὁ ἐνάγων πολιτικὸς μηχανικός, ταγματάρχης δὲ ἐν τιμητικῇ διαθεσιμότητι, προσελήφθη παρὰ τῆς 731 Δ]σεως Ἔργων Μηχανικοῦ δυνάμει συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3132]1955 διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐπειγουσῶν στρατιωτικῶν ἔργων, ἀρχικῶς διὰ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.2.1955 ἕως 30.6.1955 καὶ ἐν συνεχείᾳ διὰ συμβάσεων ἀνανεουμένων ἑκάστοτε κατὰ τὴν λῆξιν των μέχρι τῆς 31.3.1958, ὅτε καὶ ἀπελύθη, ὅτι ἀξιώσας κατὰ τὰ ἔτη 1955 καὶ 1956 τὴν χορήγησιν τῆς νεναμισμένης 30θημέρου ἀδείας ἀεροθεραπείας εἶχε τὸν βασικὸν χρόνον ὑπηρεσίας τοῦ ἑνὸς ἔτους δι' ἑκατέραν τῶν περιπτώσεων, ἐπιπροσθέτως δὲ εἶχε προηγηθῇ κρίσις τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀεροθεραπείας καὶ πρόσκλησις τούτου ὅπως κατὰ τὸν ἐν τῇ προσκλήσει χρόνον εὑρίσκηται εἰς τὸ Κέντρον Αἰδηψοῦ (ὅρα προσαγομένην ὑπ' ἀριθ. 159029]Λ τῆς 5.7.1955 καὶ 31.3.1956 πρόσκλησιν τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης, Δ]νσις Ἀναπήρων), αἱ ἄδειαι δὲ αὗται δὲν τῷ ἐχορηγήθησαν. Μετὰ ταῦτα, κατ' ὀρθὴν τοῦ νόμου ἑρμηνείαν καὶ ἐκτίμησιν τῶν ἀποδοχῶν, ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὑπεχρέωσε τὸ ἐναγόμενον εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ ἐν αὐτῇ ποσοῦ διὰ μὴ χορηγηθεῖσαν ἄδειαν ἀεροθεραπείας τῶν ἐτῶν 1955 καὶ 1956.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 22 § 2 τοῦ νόμου 5693]1957, ἰσχύσαντος ἀπὸ 20 Μαΐου 1957, ἦτοι ἀπὸ χρόνου προγενεστέρου τῆς κατὰ τὴν 30.9.1958 δημοσιεύσεως τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, εἰς τὰς δίκας μετὰ τοῦ Δημοσίου τὰ δικαστικὰ ἔξοδα συμψηφίζονται ὅλα α) ὅταν ἀμφότεροι οἱ διάδικοι εἶναι ὑπαίτιοι καὶ β) ὅταν ἕκαστος διάδικος ἐν μέρει νικήσῃ καὶ ἐν μέρει ἡττηθῇ. Ἐφ' ὅσον ὅθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐποιήσατο ἐν μέρει καὶ κατ' οὐσίαν δεκτὴν τὴν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ Δημοσίου ὠφειλε διὰ μερικὴν ἧττων, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, νὰ συμψηφίσῃ τὴν δικαστικὴν δαπάνην, ἐπιδικάσασα δὲ εἰς τὸν ἐνάγοντα τοιαύτην ἐσφαλῶς καὶ, δεκτοῦ γινομένου τοῦ δευτέρου λόγου ἐφέσεως, μεταρρυθμιστέα τυγχάνει, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως συμψηφισθῇ μεταξὺ τῶν διαδίκων ἡ δικαστικὴ δαπάνη τοῦ πρώτου βαθμοῦ.

ΔΙΑΦΟΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἀποζημίωσις ὀπολυομένων βοηθῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων

Διατάξεις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας 28 Ἰουλίου 1945 περὶ βοηθῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων.—Ἔννοια αὐτῶν ὡς πρὸς τὸν χαρακτηρισμὸν αὐτῶν ὡς ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων διὰ τὸ δικαίωμα ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920 ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως.

Διὰ τοὺς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων (καὶ φορτηγῶν) ἔχει σταθερῶς νομολογηθῆ, ὅτι συγκεντροῦν τὰ γνωρίσματα τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 1234/1918, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953, εἶναι συνεπῶς ὑπάλληλοι (βλέπε ΕΕΔ 14, 1209, ἔνθα συγκέντρωσις νομολογίας περὶ τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῶν μισθωτῶν ὡς ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ περιπτώσεις, ἀριθ. 26).

Διὰ τοὺς βοηθοὺς φορτηγῶν αὐτοκινήτων ἰσχύουν τὰ ἑξῆς: Κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τῆς ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1945 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ΕΕΔ 11, 397) οἱ βοηθοὶ φορτηγῶν αὐτοκινήτων ἐν περιπτώσει λύσεως τῆς μετὰ τοῦ ἐργοδότου σχέσεως ἐργασίας ἀπολαμβάνουν τῶν ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας θεσπιζομένων ὑπὲρ τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων εὐεργετημάτων.

Ἡ συλλογικὴ αὕτη σύμβασις ἐργασίας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10022/790/1952 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 11, 396) ἔχει κηρυχθῆ ὑποχρεωτικὴ καὶ διὰ τοὺς ἰδιοκτήτας καὶ βοηθοὺς φορτηγῶν αὐτοκινήτων ἰδιωτικῆς χρήσεως πάσης τῆς χώρας, ἐξαιρέσει τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22765/1807/1952 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 11, 882) περὶ συμπληρώσεως τῆς ἄνω ἀποφάσεως ἐκηρύχθη ὑποχρεωτικὴ διὰ πάντας τοὺς ἰδιοκτήτας καὶ βοηθοὺς φορτηγῶν αὐτοκινήτων ἰδιωτικῆς χρήσεως πάσης τῆς χώρας, καταργουμένης τῆς ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 10022/790/1952 ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐξαιρέσεως (βλέπε καὶ Α.Π. 265/1952, εἰσηγητὴς *Β. Κυριακόπουλος*, ΕΕΔ 11, 622).

Περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἀπησχολήθη ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, δώσασα τὴν ἐν αὐτῇ ἑρμηνείαν.

Χρήσιμος εἶναι καὶ ἡ (μὴ ἰσχύουσα ἤδη) ὑπ' ἀριθ. 24/1938 ἀπόφασις τῆς Ἀνωτέρας Ἐπιτροπῆς Διαιτησίας, ἡ ὁποία, διὰ νὰ αὐξήσῃ τὴν ἀμοιβὴν αὐτῶν, ἔσκεφθη ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὴν προσφερομένην ἐργασίαν ὑπὸ τῶν βοηθῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων, «ἀπαιτοῦσαν ἐπιτηδειότητα καὶ ἐπιμέλειαν».

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 974/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Σταματιάδης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Σ. Ποταμιάνος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ζ. Ντίνος, Ν. Ἀναγνώστου

Κατὰ τὴν ἀπὸ 4/28 Ἰουλίου 1945 συλλογικὴν σύμβασιν περὶ βοηθῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων οἱ βοηθοὶ φορτηγῶν αὐτοκινήτων ἐν περιπτώσει λύσεως τῆς μετὰ τοῦ ἐργοδότου σχέσεως ἐργασίας ἀπολαμβάνουν τῶν ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας θεσπιζομένων ὑπὲρ τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων εὐεργετημάτων. Κατὰ τὴν σαφῆ ταύτην διάταξιν τῆς ἰσχυούσης νόμου ἐπεχούσης ὡς εἴρηται συλλογικῆς συμβάσεως ἐν καταγγελίᾳ τῆς ἀορίστου χρόνου ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου οὗτος ὀφείλει, ὅπως καταβάλῃ τὴν ὑπαλληλικὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ν. 2112 εἰς τὸν ἀπολυόμενον βοηθὸν τοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου, καίτοι οὗτος, ὡς παρέχων ὑπηρεσίαν προεχόντως σωματικήν, χαρακτηρίζεται ὡς ἐργάτης ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953. Ὡς βοηθὸς ὅμως φορτηγοῦ αὐτοκινήτου, ὅστις καὶ ἀπολαμβάνει τῶν ὡς ἄνω εὐεργετημάτων, τῶν ὁριζομένων ὑπὸ τῆς προδιαληφθείσης συλλογικῆς συμβάσεως, νοεῖται, κατὰ τὴν ἀληθῆ αὐτῆς ἔννοιαν, ὁ μισθωτός, ὅστις, κατέχων καὶ τὰς ἀπαραιτήτους τεχνικὰς γνώσεις, προσλαμβάνεται, ἵνα ὑποβοηθῇ τὸν ὁδηγὸν τοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου εἰς τὸ ἐν γένει ἔργον του τῆς ὁδηγήσεως τοῦ ὀχήματος καὶ οὐχὶ ὁ προσλαμβανόμενος, ἵνα ἐκτελῇ ἀχθοφορικὰ καθήκοντα διὰ τῆς φορτοεκφορτώσεως τούτων, οἷος τελευταίως ἦτο καὶ ὁ ἐκκαλῶν, ὅστις, διενεργῶν μόνον φορτώσεις οἰκοδομικῶν ὑλικῶν, δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς βοηθὸς τοῦ ὁδηγοῦ τοῦ εἰς ὃ ἀπησχολεῖτο αὐτοκινήτου, ὑπὸ τὴν προδιαληφθεῖσαν ἔννοιαν. Συνεπῶς τούτοις ἕνεκεν τῆς γενομένης κατὰ τὰ ἄνω ἀπροειδοποιήτου ἀπολύσεως ἐδικαιοῦτο, κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 5 τοῦ νόμου 3198/1955, τῆς εἰς τὴν ἐργατικὴν του ἰδιότητα προσιδιαζούσης ἀποζημιώσεως τοῦ β δ/τος τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920, ἀνερχομένης κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 3 καὶ 5 τοῦ δ/τος τούτου, ὡς ἐκ τῆς διαρκείας τῆς ἀπασχολήσεώς του, ὑπερβάσης τὸ δίμηνον, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὸ ἔτος, εἰς τὰς ἀποδοχὰς 5 ἡμερομισθίων, ὅσας θὰ ἐπραγματοποίει ἐντὸς πέντε ἡμερῶν, πρὸ τῶν ὁποίων θὰ ἔδει νὰ γίνῃ μετὰ προειδοποίησιν ἡ καταγγελία.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἐπίλυσις αὐτῶν ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων

Δυνατὴ ἡ ἐπίλυσις συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῆς Διαιτησίας καὶ πρὸ τῆς καταγγελίας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἐπὶ οὐσιώδους μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν καὶ προϋποθέσεων.—Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργαζομένων εἰς βαφεῖα, καθαριστήρια κλπ.—Διάνηοις αὐτῆς μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐπέχουσαν θέσιν γενικῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεων ἐργασίας.—Διάκρισις συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.—Ρύθμισις ὅρων ἐργασίας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18 1958 διαιτητικῆς ἀποφάσεως.—Ἀναδρομικὴ ἰσχὺς διαιτητικῶν ἀποφάσεων.

Ἐνδιαφέροντα ζητήματα ἐκ τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ὡς ἀτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957 (βλέπε κωδικοποίησιν ἐν ΕΕΔ 17, 207 ἑπ.), ἐπιλύει ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὑποκειμένης αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 79751/16384/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 18, 168).

Ἐπανέρχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του εἰς τὴν ὁμοίαν ἄποψιν τῆς προλαβούσης ὑπ' ἀριθ. 598/1959 ἀποφάσεώς του (εἰσηγητὴς Δ. Τσιμαράτος, ΕΕΔ 18, 470) ὡς πρὸς τὸ δυνατὸν τῆς ἐπεμβάσεως τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων πρὸς ἐπίλυσιν συλλογικῆς διαφορᾶς ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ οὐσιώδους μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν κατ' ἄρθρον 1ῶ § 1 νόμου 3239/1955. (Βλέπε καὶ νομολογίαν τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων ἐν ΕΕΔ 18, 1017 ἑπ., Δ. Καραλῆν, ΕΕΔ 18, 1123 ἑπ.).

Ἐνδιαφέρουν ἐπίσης τὰ περὶ καταρτίσεως καὶ ὑπογραφῆς τῶν διακρινομένων ἐν τῷ νόμῳ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ὡς ἐπίσης καὶ τὰ περὶ ἀναδρομικότητος τῆς ἰσχύος τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1723/1959, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Σολιώτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Τσιμαράτος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Δημητρακόπουλος, Α. Λαμπρόπουλος, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Ἐν ἄρθρῳ 15 § 1 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας», ὁρίζεται, ὅτι τὰ Διοικητικὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια (Πρωτοβάθμια καὶ Δευτεροβάθμια), ἐπιλαμβανόμενα πάσης κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἀγομένης ἐνώπιον αὐτῶν συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, προκυπτούσης ἐκ συλλογικῶν συμβάσεων, εἴτε μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ συμβατικῶς καθορισθέντος χρόνου ἰσχύος αὐτῶν, εἴτε μετὰ τὴν νόμιμον καταγγελίαν των, δύνανται νὰ τροποποιῶσι καὶ ἐν γένει μεταρρυθμίζωσι ὑφισταμένας συλλογικὰς σχέσεις ἐργασίας κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ ὁριζόμενα. Περαιτέρω δέ, ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἰδίου ἄρθρου, ὁρίζεται, ὅτι ἐξαιρετικῶς τὰ Διοικητικὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια δύνανται, τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου, ὅσον ἀφορᾷ τὴν παραπομπὴν αὐτοῖς, νὰ ἐπιλαμβάνωνται κατὰ τὰ ἀνωτέρω καὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἔστω καὶ ἂν ἀναφέρωνται εἰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, τῶν ὁποίων δὲν ἔληξεν εἰσέτι ἡ συμβατικῶς καθορισθεῖσα χρονικὴ διάρκεια, ἐὰν διαπιστώσουν, ὅτι ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς αὐτῶν ἐπῆλθεν οὐσιώδης μεταβολὴ τῶν συνθηκῶν καὶ προϋποθέσεων ὑφ' ἃς κατηρτίσθησαν.

Καθ' ἃ ἐκρίθη ἤδη ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου (Ὁλομελείας 598/1959), προκειμένου περὶ συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας ἀπορρεούσης ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἀπαιτεῖται μὲν κατὰ κανόνα, συμφώνως πρὸς τὰς ὡς ἄνω διατάξεις, προηγουμένη καταγγελία ταύτης, γενομένη κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἰδίου νόμου διαγραφομένην διαδικασίαν, ἵνα τὰ ὄργανα τῆς διαιτησίας ἐπιληφθῶσιν ἁρμοδίως καὶ ἐγκύρως τῆς ἐπιλύσεως τῆς διαφορᾶς ταύτης, ἀλλ' ὅτι ἡ μὴ τήρησις τῆς διαταξεως ταύτης καλύπτεται, κατ' ἐξαίρεσιν, ὁσάκις ἦθελε διαπιστωθῇ παρὰ τῶν ὀργάνων τούτων συνδρομῇ τοῦ ἐν παραγράφῳ 2 λόγου, ἤτοι οὐσιώδης μεταβολὴ συνθηκῶν καὶ προϋποθέσεων, ὑφ' ἃς κατηρτίσθη ἡ συλλογικὴ σύμβασις.

Ὁ λόγος ἀκυρώσεως ὅτι κατὰ παράβασιν τῶν ὡς ἄνω διατάξεων τὰ ὄργανα διαιτησίας ἐπελήφθησαν τῆς ρυθμίσεως τῆς προκειμένης συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, καθ' ὅσον τὰ τῶν ἀμοιβῶν καὶ ὅρων ἐργασίας τῶν περὶ ὧν πρόκειται μισθωτῶν ρυθμίζονται ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. Γ]1957 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1639]1957 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Ε.Κ. φ. 47, β), ἥτις, ἐπέχουσα κατὰ νόμον θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐχρῆζεν, ὡς ἀορίστου χρόνου, προηγουμένης καταγγελίας, ἐλλειπούσης ἐν προκειμένῳ, τυγχάνει ἀπαραδέκτως ὡς ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως ἐρειδόμενος. Διότι, καθ' ἃ δείκνυται ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς ὡς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, αὕτη, ἐκδοθεῖσα ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς Ὁμοσπονδίας Κλωστοϋφαντουργῶν Ἑλλάδος ἀφ' ἑτέρου, ἀφορᾷ εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν ἀμοιβῶν καὶ ὅρων ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐν γένει τῶν κλωστοϋφαντουργικῶν ἐπιχειρήσεων ἐν οἷς βεβαίως καὶ βαφεῖς καὶ φινιρισταί, τῶν παρὰ ταῖς ἐπιχειρήσεσι ταύταις λειτουργούντων

τυχόν τοιούτων τμημάτων, ούχι δέ καί τῶν ἐργαστοτεχνιτῶν βαφείων κλπ., τῶν ἐργαζομένων εἰς αὐτοτελεῖς ἐπιχειρήσεις βαφείων, φινιριστηρίων, τυποβαφείων, περί ὧν ἡ προσβαλλομένη διαιτητική ἀπόφασις.

Εἶναι μέν ἀληθές, ὅτι διά τῆς ἀπό 26 Μαΐου 1954 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν χημικῆς βιομηχανίας, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 22784Ο]22]1954 ἀπό 4 Δεκεμβρίου 1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας (Ε. Κ φ. 258, β), ρυθμίζονται, πλήν ἄλλων κατηγοριῶν μισθωτῶν, αἱ ἀποδοχαί καί τῶν ἐργαζομένων εἰς βαφεῖα, καθαριστήρια, σιδηρωτήρια, λευκαντήρια καί πλυντήρια, ἐκτός τῶν τμημάτων τῶν λειτουργούντων ἐντός ἐργοστασίων κλωστοϋφαντουργίας, ἡ συλλογική δέ αὐτη σύμβασις, καταστᾶσα ἀορίστου χρόνου, δέν καταγγέλθη. Πλήν, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τό μέν ὅτι, ἐπί τῇ βάσει τοῦ ἐπακολουθήσαντος ὡς ἄνω Νόμου 3239]1955 καθωρίσθησαν, δυνάμει τῆς ἐπεχούσης θέσιν γενικῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 2]1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 4293Ο]8578 ἀπό 14.8.1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας (161,β), κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων δι' ἅπαντας τούς μισθωτούς τῆς χώρας, ἅτινα εἶναι ἀνώτερα τῶν ὑπό τῆς κλαδικῆς ὡς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἔτους 1954 ὁριζομένων ἡμερομισθίων, καί συνεπῶς ὅτι αὐτη ἠτονήσε καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τόν δι' αὐτῆς γενόμενον καθορισμόν τῶν ἀποδοχῶν τῆς περί ὧν πρόκειται κατηγορίας μισθωτῶν, δοθέντος ὅτι κατά νόμον (ἄρθρ. 21) κατισχύουν οἱ ὅροι τῆς γενικῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἤ ὁμοίας ἐφαρμογῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, τό δέ ὅτι ὁ μεταγενέστερος καθορισμός κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων ἀνωτέρων τῶν ἡμερομισθίων, ἅτινα καθώριζεν ἡ ρηθεῖσα κλαδική συλλογική σύμβασις ἐργασίας, καθιστᾷ παρίδηλον τήν ἐπελθοῦσαν οὐσιώδη μεταβολήν τῶν συνθηκῶν ἀπό τῆς συνάψεως αὐτῆς, δέν ὑπῆρχεν ἀνάγκη καί τυπικῆς καταγγελίας τῆς συλλογικῆς ταύτης συμβάσεως ἐργασίας κατά τήν ὑπό τοῦ νόμου διαγραφομένην διαδικασίαν, ἵνα ἀνοιγῇ ἡ θύρα πρός ἔναρξιν διαπραγματεύσεων διά τήν σύναψιν νέας καί ἐν ἀσυμφωνίᾳ διά τήν ἐπίλυσιν τῆς οὕτω δημιουργηθείσης συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας ὑπό τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων διαιτησίας, ὁ δέ εἰς τήν ἔλλειψιν ταύτην θεμελιούμενος λόγος ἀκυρώσεως τυγχάνει, συμφώνως καί πρός τήν ἐν ἠγουμένῃ σκέψει ὀρθήν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 15 §§ 1 καί 2 τοῦ νόμου, ἀπορριπτέος ὡς ἄβάσιμος.

Κατά τό ἄρθρον 7 § 1 τοῦ ὡς εἴρηται νόμου 3239]1955 αἱ συλλογικαί συμβάσεις ἐργασίας διακρίνονται: α) εἰς ἐθνικάς γενικάς, αἵτινες ἀφορῶσι τούς μισθωτούς ὅλης τῆς χώρας εἰς πλείονας τοῦ ἑνός κλάδου μισθωτῶν καθ' ὅλην τήν χώραν, β) εἰς ἐθνικάς ὁμοιοεπαγγελματικάς, αἵτινες ἀφορῶσι τούς μισθωτούς ὡρισμένου ἐπαγγέλματος ἤ καί τῶν συναφῶν πρός τό ἐπάγγελμα αὐτό κλάδων ὅλης τῆς χώρας, γ) εἰς τοπικάς ὁμοιοεπαγγελματικάς καί δ) εἰς εἰδικάς. Κατά δέ τήν παράγραφον 2 ἐθνικαί γενικαί συλλογικαί συμβάσεις ἐργασίας συνάπτονται καί ὑπογράφονται ἐκ μέρους μέν τῶν ἐργοδοτῶν παρά τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τούτων, ὡς τοιούτων λογιζομένων τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, τῶν Ἐμπορικῶν Συλλόγων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καί Θεσσαλονίκης, ἐκπροσωπουμένων διά κοινοῦ ἐκπροσώπου των, καί τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καί Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, ἐκ μέρους δέ τῶν μισθωτῶν παρά τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος. Ἐν δέ τῇ παραγράφῳ 3 ὁρίζεται, ὅτι αἱ ἐθνικαί ὁμοιοεπαγγελματικαί συλλογικαί συμβάσεις ἐργασίας συνάπτονται καί ὑπογράφονται παρά τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καί τῶν μισθωτῶν. Ἡ τελευταία αὐτη διάταξις ἀναφέρεται προφανῶς εἰς τάς γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικάς ὀργανώσεις τῶν ἐργοδοτῶν καί μισθωτῶν τοῦ κλάδου παραγωγῆς, εἰς ὃν ἀφορᾷ ἡ συλλογική συμβασις ἐργασίας, οὐχί δέ, ὡς ἀβασίμως ὑποστηρίζει ὁ αἰτῶν, εἰς τάς ἐν παραγράφῳ 2 κατονομαζομένας ὡς τοιαύτας ὀργανώσεις, προκειμένου περί ὑπογραφῆς γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας. Διότι εἰς μέν τήν περίπτωσιν ταύτην, δεδομένου ὅτι ἡ συλλογική σύμβασις ἐργασίας ἀφορᾷ εἰς ἅπαντας τούς μισθωτούς τῆς χώρας ἤ τούς μισθωτούς πλειόνων τοῦ ἑνός κλάδου, ἦτο ἀναγκαῖος ὁ ὑπό τοῦ νόμου καθορισμός τῶν ἁρμοδίων διά τήν ὑπογραφήν αὐτῆς ὀργανώσεων, ἐνῷ προκειμένου περί ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συμβάσεως, ἤτοι ἀφορώσης εἰς ἕνα μόνον κλάδον παραγωγῆς, τοιαύτη ἀνάγκη δέν ὑφίσταται, δι' ὃ καί δέν κατονομάζονται ὑπό τοῦ νόμου ὀργανώσεις, ἀλλ' ἡ ὑπογραφή αὐτῶν ἀνατίθεται εἰς εὐρυτέρας τοιαύτας τοῦ συγκεκριμένου ἑκάστοτε κλάδου παραγωγῆς.

Ἐν προκειμένῳ οἱ μέν ἐργοδόται ἐξεπροσωπήθησαν ὑπό τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλλήνων Βιομηχάνων, τῆς Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος καί τῆς Ἀνωτάτης Ὁμοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλαδος, οἱ δέ μισθωτοί ὑπό τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν, Τεχνιτῶν καί Ὑπαλλήλων Χημικῆς Βιομηχανίας καί Ὑγιεινῆς, ἤτοι ὑπό εὐρυτέρων ὀργανώσεων, εἰς ἃς ἀνήκουσιν αἱ μερικώτεραι κατά κατηγορίας ὀργανώσεις ἐργοδοτῶν καί μισθωτῶν τοῦ κλάδου, εἰς ὃν ἀφορᾷ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, καί ἀπορριπτέα τά ἐναντία ὡς μή βάσιμα.

Ἡ διαιτητική ἀπόφασις προῆλθε, καθ' ἃ ἐν αὐτῇ ἀναφέρεται, εἰς τήν ὁμοιόμορφον καί κατά τρόπον ἐνιαῖον ρύθμισιν τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργαζομένων εἰς τά βαφεῖα, τυποβαφεῖα, καθαριστήρια, σιδηρωτήρια, λευκαντήρια καί πλυντήρια ἁπάσης τῆς χώρας, διότι διεπίστωσε, κατόπιν ἐνεργηθείσης αὐτοψίας, ὅτι αἱ συνθῆκαι ἐργασίας εἶναι συναφεῖς εἰς πάσας τάς ἐπιχειρήσεις ταύτας, πρόκειται δέ περί συλλογικῆς διαφορᾶς εἰς πλαίσιον ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς καί δύναται ὡς ἐκ τούτου, κατά τό ἄρθρον 7 § 1 ἐδ. β' τοῦ ὡς εἴρηται νόμου, ἡ ρύθμισις αὐτῆς νά ἀφορᾷ εἰς τούς μισθωτούς ὡρισμένου ἐπαγγέλματος ἤ καί τῶν συναφῶν πρός τό ἐπάγγελμα αὐτό κλάδων ὅλης τῆς χώρας. Περαιτέρω ἡ ἀπόφασις, κατ' ἐκτίμησιν τῶν συνθηκῶν ἀπασχολήσεως τῶν μισθωτῶν καί τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων τῶν περί ὧν πρόκειται ἐπιχειρήσεων, καθώρισε τά ἐν αὐτῇ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τοῦ προκειμένου ἐπαγγελματικοῦ κλάδου. Ὅθεν ἡ κρίσις τῆς ἀποφάσεως πε-

ρί συναφείας τῶν εἰρημένων ἐπαγγελμάτων καὶ τοῦ κατ' ἀκολουθίαν ταύτης καθορισμοῦ ἐνιαίου μισθολογίου δι' ἅπαντας τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰ ἐπαγγέλματα ταῦτα μισθωτούς, στηριζομένη εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ δευτεροβαθμίου ὀργάνου διαιτησίας ἐκτίμησιν πραγματικῶν περιστατικῶν καὶ ἰδίᾳ εἰς τὴν ἐνεργηθεῖσαν αὐτοψίαν εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας τυγχάνει ἠτιολογημένη, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ κρίσις περὶ τῶν ὁρίων τῶν καθορισθέντων ἡμερομισθίων. Συνεπῶς πάντα τὰ ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος προβαλλόμενα σχετικὰ παράπονα, καθ' ἃ, διότι ἐξωμοιώθησαν τὰ βαφεῖα, φινιριστήρια, τυποβαφεῖα πρώτων ὑλῶν κλωστοϋφαντουργίας καὶ ὑφασμάτων πρὸς τὰ βαφεῖα, καθαριστήρια ἐνδυμάτων, καίτοι ἰσχύουν διάφοροι συνθῆκαι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν καὶ ἔχουσι ταῦτα διάφορον οἰκονομικὴν ἀντοχήν, ἐδημιουργήθησαν ἄνισοι συνθῆκαι οἰκοναμικῆς δράσεως καὶ συναγωνισμοῦ μεταξὺ τῶν αὐτοτελῶν βαφείων, φινιριστηρίων, τυποβαφείων καὶ τῶν βαφείων κλπ. τῶν ἀποτελούντων τμήματα κλωστοϋφαντουργικῶν ἐπιχειρήσεων, δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν, ὅτι τὰ αὐτοτελῆ βαφεῖα κλπ. ὡς μικραὶ ἐπιχειρήσεις τελοῦσιν ὑπὸ δυσμενεστέρους ὅρους ἐναντι τῶν κλωστοϋφαντουργικῶν ἐπιχειρήσεων, αἵτινες διατηροῦσι τοιαῦτα τμήματα, τυγχάνουσιν ἀπορριπτέα, καθ' ὅσον μὲν ἀναφέρονται εἰς ἀναιτιολόγητον καὶ πλανὴν περὶ τὰ πράγματα ὡς ἀβάσιμα, καθ' ὅσον δὲ ἀναφέρονται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ συλλογικοῦ ὀργάνου διαιτησίας ἐκτίμησιν τῶν πραγματικῶν συνθηκῶν, ὡς ἀπαράδεκτα.

Ἐν ἄρθρῳ 15 § 5 τοῦ ὡς ἄνω ν. 3239]1955 ὁρίζεται, ὅτι εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις τὰ Δ.Δ.Δ. (Πρωτοβάθμια καὶ Δευτεροβάθμια) δικαιοῦνται νὰ προσδώσωσιν εἰς τὰς ἀποφάσεις αὐτῶν ἰσχὺν ἀνατρέχουσαν τὸ πολὺ μέχρι καὶ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ πρᾶξις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς παρεπέμφθη συλλογικὴ διαφορὰ ἐργασίας πρὸς ἐπίλυσιν εἰς τὰ διοικητικὰ ταῦτα ὄργανα. Διὰ προστεθείσης δὲ ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755]1957, τροποποιητικοῦ τοῦ ὡς ἄνω νόμου, παραγράφου 6 εἰς τὸ αὐτὸ ἄρθρον 15 ὡρίσθη, ὅτι ἐν περιπτώσει ἐκδάσεως διοικητικῆς ἀποφάσεως μετὰ τὴν πάροδον τῶν ἐν τῷ παρόντι ὁριζομένων προθεσμιῶν διαδικασίας, ἐνώπιον τῶν ὀργάνων ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας, ἡ ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος ταύτης δὲν δύναται νὰ μετατεθῇ εἰς χρόνον μεταγενέστερον τῆς ἑπομένης ἀπὸ τῆς παρόδου τῶν προθεσμιῶν τούτων ἡμέρας. Διὰ τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως ὁ νομοθέτης ἠθέλησεν, ὅπως ὁρίζεται ὡς χρόνος ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς ἐπιλυούσης συλλογικὴν διαφορὰν ἐργασίας διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἡ ἡμερομηνία, καθ' ἣν, τηρουμένων τῶν ἐν τῷ νόμῳ προθεσμιῶν, ὤφειλε νὰ τερματισθῇ ἡ ὅλη διαδικασία τῆς διαιτησίας. Τὸ σύνολον τῶν προθεσμιῶν τούτων ἀπὸ τῆς ἐκδάσεως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ πράξεως περὶ παραπομπῆς τῆς διαφορᾶς εἰς τὸ πρωτοβάθμιον ὄργανον διαιτησίας μέχρι τῆς ἐκδόσεως ἀποφάσεως, ἐν περιπτώσει ἀσκήσεως ἐφέσεως, ὑπὸ τοῦ δευτεροβαθμίου διαιτητικοῦ ὀργάνου συμποσοῦται (ἄρθρ. 11 §§ 1 καὶ 4, 12, 14 § 1 καὶ 15 ν. 3239] 1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755] 1957) εἰς 38 ἡμέρας. Συνεπῶς ἐν προκειμένῳ κατ' ὀρθὴν τοῦ νόμου ἐφαρμογὴν ἡ προσβαλλομένη διαιτητικὴ ἀπόφασις, καίπερ ἐκδοθεῖσα τὴν 9 Δεκεμβρίου 1958, ὥρισε χρόνον ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος της ἀπὸ τῆς 28ης Ἀπριλίου 1958, ἤτοι ἀπὸ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἔδει νὰ ἔχῃ ὁλοκληρωθῇ ἡ διαδικασία τῆς διαιτησίας, ὑπολογιζομένης τῆς 38ημέρου συνολικῆς πρὸς τοῦτο ὡς ἄνω προθεσμίας ἀπὸ τῆς 21 Μαρτίου 1958, ἡμερομηνίας τῆς ὑπουργικῆς πράξεως παραπομπῆς τῆς προκειμένης διαφορᾶς πρὸς ἐπίλυσιν εἰς τὸ πρωτοβάθμιον ὄργανον διαιτησίας. Ὅθεν καὶ ὁ τελευταῖος λόγος ἀκυρώσεως ὅτι ὡρίσθη ἀναδρομικὴ ἰσχὺς τῆς ἀποφάσεως, χωρὶς νὰ συντρέχωσιν ἐξαιρετικοὶ πρὸς τοῦτο λόγοι, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ προδιαληφθεῖσα διάταξις τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ν. 3239]1955, τυγχάνει ἀπορριπτέος, πρὸ παντὸς ὡς ἐρειδόμενος ἐπὶ τῆς ἐσφαλμένης προϋποθέσεως ὅτι ἐγένετο ἐφαρμογὴ τῆς διατάξεως ταύτης, ἐνῷ ὁ χρόνος ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὡρίσθη, συμφώνως πρὸς τὰ ὡς ἄνω, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τῆς ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755]1957 προστεθείσης εἰς τὸ ὡς εἴρηται ἄρθρον παραγράφου 6.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀπορριπτέα κρίνεται, καθισταμένης οὕτω δεκτῆς κατ' οὐσίαν τῆς παρεμβάσεως.

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Ἔνταξις προσωπικοῦ κατὰ Νόμον 3210/1955. —Ὑπηρεσιακὰ κριτήρια, μὴ ἀντιτιθεμένων τῶν διατάξεων αὐτοῦ εἰς τὴν συνταγματικὴν ἀρχὴν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως τῶν πολιτῶν. —Τρόπος ἐντάξεως καὶ ἰσχυρισμὸς περὶ κακῆς χρήσεως διακριτικῆς ἐξουσίας τῆς Διοικήσεως. —Συγχώνευσις τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ συνέχισις τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. —Ὑπολογισμὸς χρόνου ὑπηρεσίας παρὰ τῷ Ταμείῳ. —Χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλων τοῦ Ι.Κ.Α.

Τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 67 τῆς 9.2.1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13221 τῆς 1.3.1957 πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐνετάχθησαν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ γραφέως α' τάξεως οἱ ἐν αὐτῇ κατονομαζόμενοι ἔκτακτοι ὑπάλληλοι δυνάμει τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ νόμου 3210/1955.

Ἐν συνεχείᾳ, μετὰ τὴν τοιαύτην ἔνταξιν τῶν ὑπαλλήλων τούτων, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 142 τῆς 8 Ἀπριλίου 1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24381 τῆς 13.4.1957 πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐγένοντο προαγωγαὶ ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ γραφέως α' τάξεως εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ γραμματέως β' τάξεως.

Οἱ αἰτοῦντες, ὑπηρετοῦντες ὡς μόνιμοι γραφεῖς α' τάξεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. κατὰ τὸν χρόνον τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐντάξεως τῶν ὑπηρετούντων ἐκτάκτων ὑπαλλήλων, προσέβαλον ἐπὶ ἀκυρώσει τὰς ὡς ἄνω διοικητικὰς

πράξεις, ἰσχυριζόμενοι ὅτι διὰ τῆς γενομένης ἐντάξεως παρεβιάσθη ἡ σειρὰ ἀρχαιότητος αὐτῶν, τῶν ἐνταχθέντων προταχθέντων εἰς τὸν σχετικὸν πίνακα.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1685/1959, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ πάρεδρος κ. *Α. Τσοῦτσος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Τ. Λεονταρίδης, Δ. Διακατᾶς, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Λ. Σακελλαρόπουλος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 13 τοῦ νόμου 3210]1955 «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας» (115): «1. Τὸ ἤδη παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ὑπηρετοῦν, ὑφ' οἱανδήποτε νομικὴν σχέσιν πάσης κατηγορίας, μὴ τακτικὸν διοικητικὸν καὶ δευτερεῦον ὑγειονομικὸν προσωπικὸν μονιμοποιεῖται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καὶ καθίσταται τακτικὸν προσωπικὸν αὐτοῦ. Τὸ προσωπικὸν τοῦτο ἐντάσσεται ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς μονιμοποιήσεώς του δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, εἰς ὑφισταμένας κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐντάξεως τον κενὰς ὀργανικὰς θέσεις, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ ἤθους, τῆς ἐπαγγελματικῆς ἱκανότητος, τῆς ὑπηρεσιακῆς μορφώσεως, τῆς φιλεργίας, τῆς ἀποδόσεως ἐργασίας καὶ ἐφ' ὅσον: α') κέκτηται τὰς κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 14, 17, 18 καὶ 19 νόμων 1811]1951 προσόντα διορισμοῦ, β') ἀπολαύει σωματικῆς καὶ πνευματικῆς ὑγείας, γ') κέκτηται τὰ προσόντα σπουδῶν ἢ ἐπαγγελματικῆς καταρτίσεως ἢ ἐμπειρίας, ἅτινα ἀπαιτοῦνται κατὰ τὴν νομοθεσίαν τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν θέσιν, εἰς ἣν ἐντάσσεται . . . 4. α') Ἡ ἔνταξις ἐνεργεῖται εἰς τὸν εἰσαγωγικὸν (κατώτερον) βαθμὸν ἑκάστου κλάδου θέσεων. β') Κατ' ἐξαίρεσιν, προκειμένου περὶ κλάδου, εἰσαγωγικὸς τοῦ ὁποίου βαθμὸς εἶναι ὁ τοῦ γραφέως β' τάξεως, τὸ Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον δύναται νὰ ἀποφασίσῃ περὶ ἐντάξεως εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ γραφέως α' τάξεως, ἐφ' ὅσον προβλέπεται τοιοῦτος καὶ ὁ ἐντασσόμενος κέκτηται πραγματικὴν ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. τριῶν τοὐλάχιστον ἐτῶν . . . δ') Ὁ μέχρι τῆς ἐντάξεως χρόνος πραγματικῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ὑπηρεσίας λογίζεται ὡς διανυθεὶς ἐν τῷ εἰς ὃν ἡ ἔνταξις βαθμῷ, ἐὰν οὗτος εἶναι ὁ εἰσαγωγικὸς τοῦ κλάδου βαθμός. Ἐφ' ὅσον ὅμως ἡ ἔνταξις ἐνεργεῖται εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ γραφέως α' τάξεως ἢ τοῦ γραμματέως β' τάξεως, ὁ ὑπὲρ τὴν τριετίαν κλπ . . . . χρόνος λογίζεται ὡς διανυθεὶς ἐν τῷ εἰς ὃν ἡ ἔνταξις βαθμῷ».

Διὰ τῶν διατάξεων τούτων ρυθμίζεται ἡ ἔνταξις τῶν ὡς εἴρηται ὑπαλλήλων ἐπὶ τῇ βάσει ἀντικειμενικῶν ὑπηρεσιακῶν κριτηρίων καὶ ἐφ' ὅσον οἱ ὑπὸ ἔνταξιν ὑπάλληλοι κέκτηνται τὰ γενικῶς ἀπαιτούμενα προσόντα, οὕτω δὲ οὐδόλως ἀντίκεινται αὗται εἰς τὴν συνταγματικὴν ἀρχὴν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως τῶν πολιτῶν. Ἐξ ἄλλου, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ἡ ἔνταξις ἐνεργεῖται, κατ' ἀρχήν, εἰς τὸν εἰσαγωγικὸν βαθμὸν ἑκάστου κλάδου, δύναται ὅμως τὸ Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον νὰ ἀποφασίσῃ περὶ ἐντάξεως εἰς κλάδον, εἰσαγωγικὸς τοῦ ὁποίου βαθμὸς εἶναι ὁ τοῦ γραφέως β' τάξεως, εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ γραφέως α' τάξεως, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὁ ἐντασσόμενος νὰ κέκτηται τριετῆ τοὐλάχιστον πραγματικὴν ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ὅτε ὁ ὑπὲρ τὴν τριετίαν χρόνος πραγματικῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α ὑπηρεσίας λογίζεται ὡς διανυθεὶς ἐν τῷ βαθμῷ τοῦ γραφέως α' τάξεως. Κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τούτων νομίμως τὸ Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον διὰ τῆς πρώτης τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων προέβη εἰς τὴν ἔνταξιν εἰς βαθμὸν ἀνώτερον τοῦ εἰσαγωγικοῦ, ἀφοῦ διεπίστωσε τὴν συνδρομὴν τῶν πρὸς τοῦτο προϋποθέσεων τοῦ νόμου, ἡ δὲ ἔνταξις ἑνὸς ἑκάστου ἀνέτοεξεν, ἀναλόγως τῶν ὑπὲρ τὴν τριετῆ πραγματικὴν ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἐτῶν ὑπηρεσίας, ἥτις ἐλογίσθη διανυθεῖσα εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ γραφέως α', οὐδόλως δὲ ἐν τούτῳ προκύπτει κακὴ χρῆσις διακριτικῆς ἐξουσίας τῆς Διοικήσεως. Συνεπῶς τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως προβαλλόμενα τυγχάνουσιν ἀβάσιμα καὶ οἱ ἐπὶ τούτων ἐρειδόμενοι λόγοι ἀκυρώσεως εἰσὶν ἀπορριπτέοι.

Τὸ διὰ τοῦ ἀ.ν. 118]1945 συσταθὲν Ταμεῖον Ἀνεργίας συνεχωνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 ἀ.ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, τὸ ὁποῖον ὑπεισῆλθε διὰ τοῦ κλάδου ἀνεργίας εἰς τὸ σύνολον τῶν πάσης φύσεως ὑποχρεώσεων καὶ δικαιωμάτων του, τὸ δὲ πάσης φύσεως προσωπικὸν αὐτοῦ κατετάγη εἰς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τοῦ ἄρθρ. 55 τοῦ αὐτοῦ ἀ.ν. 1846]1951. Οὕτως ἡ Ὑπηρεσία τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας συνεχίσθη ὡς Ὑπηρεσία τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τὸ προσωπικὸν αὐτῆς παρέμεινεν ἐν τῷ Ι.Κ.Α., ὑπηρετοῦν πλέον μετὰ τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ. Ὀρθῶς ὅθεν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τὸ προσωπικὸν τοῦτο ἐθεωρήθη ὡς προσωπικὸν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ὑπελογίσθη ἡ ὑπηρεσία αὐτοῦ, ἀφ' ἧς ἤρξατο αὕτη, εἰς τὸ προϋπάρξαν Ταμεῖον Ἀνεργίας, λόγῳ τῆς συνεχείας αὐτῆς καὶ τῆς διαδοχῆς τοῦ Ταμείου τούτου ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. κατὰ τὰς ὡς ἄνω διατάξεις, ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δὲ λόγος ἀκυρώσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως τυγχάνει ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 51 τοῦ Κανονισμοῦ Ὑπαλληκοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ι.Κ.Α., ὅπερ ρυθμίζει τὰ τῶν κανονικῶν ἀδειῶν τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ, ὑπάλληλοι ἐκπληροῦντες τὴν στρατιωτικήν των θητείαν θεωροῦνται ἐν κανονικῇ ἀδείᾳ ἄνευ ἀποδοχῶν, ὑπάλληλοι δὲ ἐκπληροῦντες ἐφεδρικὴν ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίαν θεωροῦνται ἐν κανονικῇ ἀδείᾳ καὶ λαμβάνουσιν ὅ,τι καὶ οἱ ἰσόβαθμοι αὐτῶν δημόσιοι ὑπάλληλοι. Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων συνάγεται, ὅτι ὁ χρόνος τῆς ὑπὸ τὰ ὅπλα ὑπηρεσίας θεωρεῖται πάντως ὡς διανυθεὶς ἐν τῇ Ὑπηρεσίᾳ τοῦ Ἱδρύματος, ἐφ' ὅσον ἐξομοιοῦται πρὸς χρόνον κανονικῆς ἀδείας, οὗτινος δικαιοῦται ὁ ὑπάλληλος, καὶ συνεπῶς ὀρθῶς καὶ ὁ χρόνος οὗτος ὑπελογίσθη ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῶν ἐντασσομένων ὑπαλλήλων, τὰ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως προβαλλόμενα τυγχάνουσιν ἀβάσιμα, ἀπορριπτέας οὕτω ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῆς καθισταμένης ταύτης, δεκτῶν δὲ τῶν ἀσκηθεισῶν παρεμβάσεων.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. πρόσωπα.—Ὁδηγίαι ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Κανονισμοῦ ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14591/244 τῆς 27.7.1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (*).

Ι. Καὶ κατὰ τὴν νέαν διάταξιν ὡς γενικὸν κριτήριον ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ἱδρύματος τῶν πληρούντων τὰς προϋποθέσεις τοῦ νόμου προσώπων διατηρεῖται ὁ τόπος τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου, ὁριζομένου ὅτι, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπασχόλησις τοῦ προσώπου λαμβάνει χώραν ἐντὸς περιοχῆς, εἰς ἣν ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α., ὑπάγεται τοῦτο ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀδιαφόρως τοῦ τόπου κατοικίας του ἢ τοῦ τόπου τῆς ἕδρας ἢ κατοικίας τοῦ ἐργοδότου του (§ 1 ἄρθρου 2 Κ.Υ.Α.).

Διευκρινίζεται περαιτέρω (§ 1 ἄρθρου 2) πρὸς ἄρσιν τῶν μέχρι τοῦδε προκηρυχθεισῶν ἀμφισβητήσεων, ὅτι τὰ πρόσωπα τὰ ἀπασχολούμενα ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας των συνήθως ἐν μέρει ἐντὸς καὶ ἐν μέρει ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς, ἀλλ' εἰς τὸν αὐτὸν ἐργοδότην (περιοδεύοντες ἀντιπρόσωποι, ὁδηγοὶ καὶ εἰσπράκτορες αὐτοκινήτων λεωφορείων ἢ φορτηγῶν κλπ), ἐξαιρέσει τῶν ἀπασχολουμένων εἰς καθαρῶς γεωργικὰς (ἐργάται γῆς μὴ ἀσχολούμενοι εἰς ἐξειδικευμένας ἐργασίας) ἢ καθαρῶς κτηνοτροφικὰς ἐργασίας (ποιμένες), ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἐφ' ὅσον ἡ ἕδρα ἢ ἡ κατοικία τοῦ ἐργοδότου των εὑρίσκεται ἐντὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς. Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης, προκειμένου περὶ τῆς ἀσφαλίσεως τῶν προσώπων τῶν ἀπασχολουμένων εἰς αὐτοκίνητα ἐντεταγμένα εἰς Κοινὰ Ταμεῖα ἢ ἄλλους συναφεῖς Ὀργανισμούς, ὡς ἕδρα τοῦ ἐργοδότου των θὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ἕδρα τοῦ Κοινοῦ Ταμείου ἢ Ὀργανισμοῦ. Συνεπῶς, ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων (ὁδηγοί, εἰσπράκτορες, ἐλεγκταί, σταθμάρχαι ἐναλλάσσοντες τόπον ἀπασχολήσεως) τῶν ἐντεταγμένων εἰς Κοινὰ Ταμεῖα ἐδρεύοντα εἰς ἀσφαλιστικὴν περιοχὴν τοῦ Ἱδρύματος, θὰ ὑπάγεται ἐφεξῆς ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν, πλὴν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἀπασχολουμένου μονίμως εἰς ὡρισμένην ἢ ὡρισμένα αὐτοκίνητα ἐντεταγμένα μονίμως εἰς γραμμὰς ἐξ ὁλοκλήρου ἐκτὸς τῶν ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν τοῦ Ἱδρύματος κινούμενα, ἐκκινοῦντα καὶ παραμένοντα.

Οἱ εἰς καθαρῶς γεωργικὰς ἢ κτηνοτροφικὰς ἐργασίας ἀπασχολούμενοι ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν μόνον ἐφ' ὅσον ἡ ἀπασχόλησίς των λαμβάνει χώραν ἐντὸς ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν τοῦ Ἱδρύματος.

(*) ΕΕΔ 18, 981.

ΙΙ. Περαιτέρω (§§ 3 - 6 τοῦ ἄρθρου 2) διὰ τῆς νέας διατάξεως καθορίζονται αἱ περιπτώσεις, καθ' ἃς, κατ' ἐξαίρεσιν τοῦ ἀνωτέρω γενικοῦ κριτηρίου, ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἢ συνεχίζουν ταύτην καὶ πρόσωπα ἀπασχολούμενα ἐκτὸς ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν τοῦ Ἱδρύματος. Αἱ περιπτώσεις αὗται εἶναι αἱ ἀκόλουθοι:

1. Οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι (ἔκτακτοι, ἐπ' ἀμβάσει, ἡμερομίσθιοι κλπ. κατηγορίαι ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. δημοσίων ὑπαλλήλων) καὶ οἱ ὑπάλληλοι τῶν ἐντὸς ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν ἐδρευόντων Ὀργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου (περιλαμβανομένων καὶ τῶν Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως) καὶ Τραπεζῶν, οἱ μονίμως ἀπασχολούμενοι εἰς οἱανδήποτε περιοχὴν τῆς χώρας ἐκτὸς ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς καὶ οἱ προσκαίρως ἀπασχολούμενοι ἐκτὸς τοιούτων περιοχῶν, ἀλλὰ μὴ ἠσφαλισμένοι παρὰ τῷ Ἱδρύματι πρὸ τῆς τοιαύτης ἀπασχολήσεώς των, ὑπάγονται ἐφεξῆς ὑποχρεωτικῶς κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς ἀπασχολήσεώς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ἱδρύματος διὰ τοὺς κλάδους ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου (συντάξεως). Ἡ διάταξις αὕτη καταλαμβάνει μόνον τοὺς ὑπαλλήλους (πρὸς οὓς ἐξομοιοῦνται καὶ οἱ ὑπηρέται) τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν λοιπῶν ὡς ἄνω Ὀργανισμῶν, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ λοιπὸν ἐργατικὸν προσωπικὸν αὐτῶν (§ 3 ἄρθρου 2).

Ὑποχρεώσεις διὰ τὴν καταβολὴν τῶν διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν ἀνωτέρω προσώπων εἰσφορῶν, δι' ἣν καὶ θὰ ἀκολουθῆται ὁ καὶ διὰ τοὺς λοιποὺς ἀσφαλιζομένους παρ' ἡμῖν ὑπαλλήλους τῆς Δημοσίας κλπ. Ὑπηρεσίας ἐφαρμοζόμενος τρόπος καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν καὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν λοιπῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐργοδότου εἶναι βεβαίως τὸ Δημόσιον κλπ. γενικῶς, εἰδικώτερον, εἰς ἑκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν θὰ εἶναι ἡ μισθοδοτοῦσα τὰ ἀνωτέρω πρόσωπα Ὑπηρεσία, ἐφ' ὅσον αὕτη ἑδρεύει εἰς ἀσφαλιστικὴν περιοχὴν τοῦ Ι.Κ.Α., ἄλλως ἡ εἰδικῶς πρὸς τοῦτο ὁρισθησομένη ὑπὸ τοῦ Δημοσίου κλπ. Ὑπηρεσία ἐκ τῶν ἑδρευουσῶν ἐντὸς ἀσφαλιστικῶν ἡμῶν περιοχῶν. Αἱ αὐταὶ Ὑπηρεσίαι δέον ὅπως μεριμνήσουν διὰ τὴν ἐγγραφὴν τῶν περὶ ὧν πρόκειται ὑπαλλήλων εἰς τὰ μητρῶα ἠσφαλισμένων τοῦ Ἱδρύματος καὶ τὸν ἐφοδιασμόν των δι' ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων.

2. Μισθωτοὶ (ἀδιακρίτως ἐὰν πρόκειται περὶ ὑπαλλήλων ἢ ἐργατῶν): α) τοῦ Δημοσίου, β) Τραπεζῶν, γ) Ὀργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου (περιλαμβανομένων καὶ τῶν Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως) ἑδρευόντων ἐντὸς ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ δ) λοιπῶν ἐργοδοτῶν, ἑδρευόντων ἐντὸς ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἀπασχολούντων συνήθως

πλείονας τῶν τριάκοντα μισθωτοὺς καὶ περὶ ὧν εἰδικώτερον κατωτέρω γίνεται λόγος ἀπασχολούμενοι εἰς τοὺς ἐργοδότας τούτους ἐντὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἔχοντες συμπληρώσει ἐτησίαν τοὐλάχιστον ἀπασχόλησιν συνεχῶς ἢ διακεκομμένως ἐντὸς ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν τοῦ Ἱδρύματος εἰς ἐργασίας ἀσφαλιζομένας παρ' αὐτῷ (ἀδιαφόρως ἂν ἡ ἀπασχόλησις αὕτη ἔλαβε χώραν ἐξ ὁλοκλήρου ἢ ἐν μέρει εἰς τὸν αὐτὸν ἢ διαφόρους ἐργοδότας καὶ μὴ ἔτι ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων), μετατιθέμενοι δὲ ἢ μετακινούμενοι ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου των, ἐν συνεχείᾳ τῆς ἐντὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς ἀπασχολήσεώς των, ἄνευ διακοπῆς τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ἐκτὸς ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν τοῦ Ι.Κ.Α., συνεχίζουν ὑποχρεωτικῶς τὴν ἀσφάλισίν των εἰς τὸ Ἵδρυμα κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς ἀπασχολήσεώς των δι' ἐκείνους τοὺς κλάδους, δι' οὓς ἠσφαλίζοντο παρὰ τῷ Ἱδρύματι. Ἡ διὰ τοὺς κλάδους ὅμως ἀσθενείας ὑποχρεωτικὴ ἀσφάλισις τῶν ἐν λόγῳ προσώπων διακόπτεται μετὰ παρέλευσιν ἑτοῦς ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἑκάστοτε ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς ἀπασχολήσεώς των (§ 4 ἄρθρου 2).

Τ' ἀνωτέρω ἐκτιθέμενα θέλουσιν ἐφαρμοσθῆ μόνον ἐπὶ τῶν μετὰ τὴν 1.7.1959 μετακινουμένων ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν των ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς ἠσφαλισμένων. Ἐπὶ τῶν περιπτώσεων τῶν πρὸ τῆς χρονολογίας ταύτης μετακινηθέντων ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν των ἠσφαλισμένων θέλουσιν ἐφαρμοσθῆ ἀναλόγως τὰ ὑπὸ τῶν παραγράφων 3 καὶ 5 τοῦ ἄρθρου 2 ὁριζόμενα.

Ὁ χαρακτηρισμὸς ἑκάστης ἐπιχειρήσεως ὡς ἀπασχολούσης συνήθως πλείονας τῶν τριάκοντα μισθωτοὺς καὶ συνεπῶς ὡς καταλαμβανομένης ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως θὰ γίνεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α., εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ὁποίου ἑδρεύει αὕτη. Ἡ σχετικὴ ἀπόφασις δέον νὰ κοινοποιῆται πρὸς τὸν ἐργοδότην μετ' εἰδικῆς σημειώσεως περὶ τῶν ὑποχρεώσεών του. Ἰδιαιτέρως ἐφιστᾶται ἡ προσοχὴ τῶν Ὑποκαταστημάτων ἐπὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ταχείας κοινοποιήσεως τῶν σχετικῶν ἀποφάσεων τοῦ Διευθυντοῦ των.

Περὶ τοῦ ὑποχρέου πρὸς καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν ἐργοδότου ἰσχύουν τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ἀναφερόμενα.

3. Ἐφιστᾶται ἡ προσοχὴ ἐπὶ τοῦ ὅτι διὰ τὰ μὴ πληροῦντα τὰς εἰδικὰς προϋποθέσεις τῶν παραγράφων 3 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 2 πρόσωπα δέον νὰ ἐρευνᾶται ἡ τυχὸν συνδρομὴ τῶν κατὰ τὴν παράγραφον 5 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου γενικῶν προϋποθέσεων ἀσφαλίσεως προσώπων προσκαίρως ἀπασχολουμένων ἐκτὸς ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν.

4. Πρόσωπα ἠσφαλισμένα παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. λόγῳ προγενεστέρας ἀπασχολήσεως, ἀπασχολούμενα προσκαίρως ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς εἰς ἐργοδότην ἑδρεύοντα ἢ κατοικοῦντα ἐντὸς τοιαύτης περιοχῆς, ἐφ' ὅσον δὲν παρῆλθεν ἔτος ἀπὸ τῆς διακοπῆς τῆς παρὰ τῷ Ἱδρύματι ἀσφαλίσεώς των, συνεχίζουν ὑποχρεωτικῶς τὴν ἀσφάλισίν των κατὰ τὸν χρόνον τῆς προσκαίρου ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς ἀπασχολήσεώς των, διὰ τὸν κλάδον ἢ τοὺς κλάδους, δι' οὓς τυγχάνουσιν ἤδη ἠσφαλισμένα παρὰ τῷ Ἱδρύματι, ἐκτὸς ἐάν, ὡς ἐκ τοῦ εἴδους τῆς νέας ἀπασχολήσεώς των, ἀσφαλίζωνται διὰ τινα κλάδον ἀσφαλίσεως παρ' εἰδικῷ Ταμείῳ (§ 5 ἄρθρου 2).

Ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ τίθεται πλέον σαφὲς κριτήριον περὶ τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς ἀπασχολήσεως ὡς «προσκαίρου», ὁριζομένου ὅτι ὡς τοιαύτη λογίζεται ἡ ἀπασχόλησις, ἡ κατὰ πρόβλεψιν ἐκ τῶν ἀντικειμενικῶν συνθηκῶν τῆς ἐργασίας μὴ μέλλουσα νὰ διαρκέσῃ πέραν τῆς διετίας, καὶ ὅτι ἐπὶ δυσχεροῦς διακρίσεως ἡ ἀπασχόλησις θεωρεῖται πρόσκαιρος κατὰ τὴν πρώτην διετίαν τῆς διαρκείας της. Σημειοῦται, ὅτι εἰς τὴν τελευταίαν περίπτωσιν, ἅμα τῇ παρόδῳ τῆς διετίας, ἡ ἀσφάλισις διακόπτεται. Δέον, ὅθεν, ὅπως τὰ Ὑποκαταστήματα, ἐγγὺς τῆς περιοχῆς τῶν ὁποίων μέλλει νὰ ἐκτελεσθοῦν ἔργα προσκαίρου μὲν διαρκείας, κατὰ πρόβλεψιν ὅμως ὑπερβαινούσης τὴν διετίαν, ὑποβάλλωσιν ἡμῖν πρότασιν τῆς παρ' αὐτοῖς Τ.Δ.Ε. διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἀσφαλίσεως εἰς τὴν περιοχὴν τῶν ἔργων τούτων.

Οὕτως οἱ εἰς τὰς οἰκοδομικὰς ἐργασίας, τὰ διάφορα τεχνικὰ ἔργα, τὰ ἔργα ὁδοποιΐας κλπ. τὰ ἐκτελούμενα ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς ἀπασχολούμενοι ἠσφαλισμένοι, ἐφ' ὅσον ἡ διάρκεια τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων τούτων προβλέπεται ὅτι δὲν πρόκειται νὰ παραταθῇ πέραν τῆς διετίας, θὰ συνεχίσουν ὑποχρεωτικῶς τὴν ἀσφάλισίν των, ἐφ' ὅσον ὁ ἐργοδότης ἑδρεύει ἢ κατοικεῖ ἐντὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ Ι.Κ.Α.

Εἰδικώτερον σημειοῦται, ὅτι:

α) Ἐπὶ τεχνικῶν ἔργων: Ἐὰν ταῦτα ἀνήκουν εἰς τὸ Δημόσιον καὶ ἐκτελοῦνται ὑπὸ ἐργολάβων, ὡς ἐργοδότης θεωρεῖται ὁ ἐργολάβος, ἡ ἕδρα ἢ ἡ κατοικία τοῦ ὁποίου δέον νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν κρίσιν περὶ τῆς ὑπαγωγῆς ἢ μὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τῶν εἰς αὐτὰ ἀπασχολουμένων ἠσφαλισμένων. Ἐὰν ὅμως τὰ ἐν λόγῳ ἔργα ἀνήκουν εἰς ἕτερα φυσικὰ ἢ νομικὰ πρόσωπα, ὡς ἐργοδόται θεωροῦνται ἀλληλεγγύως ὅ τε κύριος τοῦ ἔργου καὶ ὁ ἐργολάβος καὶ συνεπῶς οἱοσδήποτε τούτων ἔχει τὴν ἕδραν ἢ κατοικίαν του ἐντὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς ὑφίσταται ὑποχρέωσις συνεχίσεως τῆς ἀσφαλίσεως τῶν εἰς τὰ ἔργα ἀπασχολουμένων ἠσφαλισμένων.

β) Ἐπὶ οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν: Ἐὰν αἱ ἐργασίαι αὗται ἀνήκουν εἰς τὸ Δημόσιον καὶ ἐκτελοῦνται ὑπὸ ἐργολάβων, ὡς ἐργοδότης θεωρεῖται ὁ ἐργολάβος, ἡ ἕδρα ἢ ἡ κατοικία τοῦ ὁποίου δέον νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν κρίσιν περὶ τῆς ὑπαγωγῆς ἢ μὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τῶν ἀπασχολουμένων ἠσφαλισμένων. Ἐὰν ὅμως αἱ ὡς ἄνω ἐργασίαι ἀνήκουν εἰς ἕτερα φυσικὰ ἢ νομικὰ πρόσωπα, ἐργοδότης ὑποχρεοῦται διὰ τὴν καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν θεωρεῖται ὁ κύριος αὐτῶν καὶ συνεπῶς ἐκ τοῦ τόπου τῆς ἕδρας ἢ κατοικίας αὐτοῦ θέλει κριθῆ, ἐὰν ὑφίσταται ὑποχρέωσις ἀσφαλίσεως τῶν εἰς τὰς οἰκοδομικὰς ἐργασίας ἀπασχολουμένων ἠσφαλισμένων.

γ) Ἐπὶ ἀλωνιστικῶν ἐργασιῶν: Αἱ ἐργασίαι αὗται εἶναι προφανῶς προσκαίρου διαρκείας καὶ συνεπῶς οἱ ἐκτὸς ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν ἀπασχολούμενοι εἰς αὐτὰς ἠ-

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Περίληψις ἐρωτήματος *('Υπουργείου 'Εργασίας). Σχετικῶς μὲ τὴν αἰτιολόγησιν τῶν ἀποφάσεων τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας τῶν ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ.*

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Α' Διακοπῶν

Γνωμοδότησις 814/1959

Προεδρεύων ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Δ. Μπαρμπάτης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Α. Ἀλεξίου, Ι. Μπιζίμης, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Κωνσταντινίδης, Α. Τομαρᾶς, Πάρεδροι

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

1. Κατὰ θεμελιώδη ἀρχὴν τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου αἱ ἀποφάσεις τῶν ὀργάνων τῆς Διοικήσεως δέον νὰ ὦσιν αἰτιολογημέναι. Ἡ αἰτιολόγησις δὲ ἐπιβάλλεται πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως καθίσταται ἐφικτὸς ὁ ἔλεγχος τῆς νομιμότητος, τόσον ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς ὑπὸ τῆς Διοικήσεως τῶν ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ἐφαρμοστέων κανόνων δικαίου, ὅσον καὶ πρὸς διαπίστωσιν τῆς συμφώνου πρὸς τὸν νόμον καὶ ἐπαρκοῦς αἰτιολογίας ὡρισμένης διοικητικῆς πράξεως (πρβλ. Σταυροπούλου, Δίκαιον Διοικητικῶν Πράξεων, σελ. 334-336, 337, Κυριακοπούλου, Ἑλληνικὸν Διοικητικὸν Δίκαιον, ἔκδ. Β' τ. β' σελ. 369-371).

Ἐφ' ὅσον, ἑπομένως, κατὰ τὸ διδόμενον πραγματικόν, ἡ περὶ ἧς πρόκειται ἀπόφασις τοῦ Κ.Σ.Π.Α. ἠκυρώθη ὡς ἀναιτιολόγητος δι' ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, αὕτη λογίζεται ἐκτοτε, ἤτοι ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀκυρωτικῆς ἀποφάσεως, ὡς ἐξαφανισθεῖσα, ἤτοι νομικῶς ἀνύπαρκτος.

2. Ὑποκειμένης ἐνεργείας τῆς Διοικήσεως, ἥτις εἶναι ἐπιβεβλημένη εἰς αὐτήν, δυνάμει διατάξεως νόμου (οἷα ἡ περὶ ἧς τὸ ἐρώτημα), ἡ συμμόρφωσις ταύτης πρὸς τὴν ὡς ἄνω ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας συνίσταται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου, ἤτοι, ἐν προκειμένῳ, τοῦ Κ.Σ.Π.Α., ἔκδοσιν νέας πράξεως συννόμου, περιεχούσης δὲ νόμιμον καὶ ἐπαρκῆ αἰτιολογίαν.

3. Ἐν συνεπείᾳ πρὸς τὰ ἐν παραγράφῳ 2 τῆς παρούσης ἐκτιθέμενα τὰ Συμβούλια προστασίας τῶν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολυομένων ὑποχρεοῦνται εἰς αἰτιολογησιν τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν, σύμφωνον πρὸς τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 (Ε. Κ. 164), ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ. 2657/1953 (Ε. Κ. 209), τὴν ἀποδοθεῖσαν ἐρμηνευτικῶς, ὑπὸ τῆς παγίας μέχρι τοῦδε ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ θέματος νομολογίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Ἤτοι ἐκ τοῦ κειμένου τῶν ἀποφάσεων τῶν ὡς ἄνω συλλογικῶν ὀργάνων τῆς Διοικήσεως δέον σαφῶς νὰ προκύπτῃ τὸ μέν, ὅτι ὁ αἰτησάμενος τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ παρ' αὐτῷ τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ ἐργοδότης, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων, ἐπεκαλέσθη πρὸς τοῦτο ἀποχρώντας λόγους, τὸ δὲ ὅτι τὸ Συμβούλιον διεπίστωσε τὴν ὕπαρξιν καὶ τὸ βάσιμον τῶν προβληθέντων λόγων ἀντικαταστά-

---

σφαλισμένοι συνεχίζουν τὴν παρ' ἡμῖν ἀσφάλισίν των, ἐφ' ὅσον ὁ ἐργοδότης των ἔδρευει ἢ κατοικεῖ ἐντὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ Ι.Κ.Α. Ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἀναλυτικαὶ ὁδηγίαι παρεσχέθησαν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 143/1955 καὶ 166/1955 ἐγκυκλίων διαταγῶν μας.

β) Οἱ ἁλιεργάται καὶ τὰ λοιπὰ πρόσωπα τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὴν παρ' ἡμῖν ἀσφάλισιν ἐκ τῶν ἀπασχολουμένων ἐπὶ πλοίων, πλοιαρίων καὶ πλωτῶν ἐν γένει ναυπηγημάτων ἀσφαλίζονται, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦνται εἰς περιοχάς, εἰς ἃς ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α., ἢ ὁ ἐργοδότης των ἔδρευει ἢ κατοικεῖ ἐντὸς τοιούτων περιοχῶν, καθ' ὅσον προφανῶς ἡ ἐκτὸς ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν ἀπασχόλησίς των εἶναι πρόσκαιρος. Εἰδικῶς οἱ ἁλιεργάται ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ ἂν δὲν συντρέχουν αἱ ἀνωτέρω προϋποθέσεις, ἐφ' ὅσον ἐργάζονται εἰς ἁλιευτικὰ πλοῖα ἢ πλοιάρια, ἐκκινοῦντα διὰ τὴν ἁλιείαν ἐκ περιοχῆς, εἰς ἣν ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α. (ἄρθρ. 61 νόμου 3170/1955).

δ. Ὑπὸ τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 2 διατηρεῖται ἡ εἰδικὴ διάταξις ἡ προβλέπουσα περὶ τῆς ἀσφαλίσεως τῶν μισθωτῶν τῆς Εἰδικῆς Ὑπηρεσίας Ὑδραυλικῶν Ἔργων Μακεδονίας (Ε.Υ.Υ.Μ.) καὶ τῆς Ὑπηρεσίας Παραγωγικῶν Ἔργων Μακεδονίας (Υ.Π.Ε.Μ.) τῶν ἀπασχολουμένων ἐκτὸς ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν τοῦ Ι.Κ.Α., οἵτινες ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἐφ' ὅσον ἡ μόνιμος κατοικία των εὑρίσκεται ἐντὸς ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν.

ΙΙΙ. Τέλος διὰ τῆς κοινοποιηθείσης ἀποφάσεως ὁρίζεται ὅτι τὰ πρόσωπα τὰ ἠσφαλισμένα παρὰ τῷ Ἱδρύματι κατὰ τὴν 1.7.1959, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Κανονισμοῦ, ὡς τοῦτο ἰσχυσε πρὸ τῆς διὰ τῆς προμνησθείσης ἀποφάσεως ἀντικαταστάσεώς του, θὰ συνεχίσουν ὑποχρεωτικῶς τὴν ἀσφάλισίν των μέχρι τῆς λήξεως τῆς ἀπασχολήσεώς των εἰς τὰ ἔργα εἰς ἃ ἀπασχολοῦνται, ὁσηδήποτε καὶ ἂν προβλέπηται ἡ διάρκεια τῶν ἔργων τούτων.

ΙV. Τὰ Ὑποκαταστήματα καὶ Παραρτήματα δέον ὅπως παρέχουν ὁδηγίας ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω πρὸς τοὺς ἐνδιαφερομένους ἐργοδότας, ἰδίᾳ δὲ πρὸς τὰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας, τοὺς Ὀργανισμοὺς Δημοσίου Δικαίου, τὰς Τραπέζας καὶ τοὺς ἀπασχολοῦντας συνήθως πλείονας τοιάκοντα μισθωτούς. *('Εγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 36/1959 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.).*

σεως καὶ συνεπῶς ἐπείσθη, ὅτι δικαιολογεῖται, ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει, ἡ αἰτουμένη ἀντικατάστασις. Ἡ ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ Συμβουλίου πλήρης ἔκθεσις τῶν ἀνωτέρω στοιχείων ἀποτελεῖ τὴν νόμιμον καὶ ἐπαρκῆ αἰτιολόγησιν ταύτης. Εἶναι δὲ αὕτη ἐπιβεβλημένη ἄλλως καὶ ἐκ τοῦ λόγου ὅτι αἱ ἀποφάσεις τῶν εἰρημένων Συμβουλίων, ὡς ἐκτελεσταὶ πράξεις τῆς Διοικήσεως, ὑπόκεινται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ καθ' ὕλην ἁρμοδίου Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὁποίου κατὰ τὸν νόμον (ἄρθρον 83 Συντάγματος 1952, ἄρθρον 45 ἐπ. νόμου 3713/1928, ὡς ἐτροποποιήθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 5 § 4 τοῦ ν. δ. 3830/1958 (Ε. Κ. 125), ἀνήκει καὶ ἡ ἀκύρωσις τούτων, ἐφ' ὅσον ἤθελε κριθῇ ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου τούτου, ὅτι συντρέχει νόμιμος πρὸς τοῦτο λόγος. Ἐνῷ ἀντιθέτως τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, ὄντα ἐστερημένα τῆς πρὸς ἀκύρωσιν τῶν πράξεων τῆς Διοικήσεως ἁρμοδιότητος, μόνον παρεμπιπτόντως, καὶ δὴ κατὰ τὴν ἐπίλυσιν ἰδιωτικοῦ δικαίου διαφορᾶς, δύνανται νὰ ἐρευνήσωσι τὴν νομιμότητα ὡρισμένης διοικητικῆς πράξεως, συναπτομένης πρὸς τὴν ὑπὸ τούτων, ἐν συγκεκριμένῃ τινὶ περιπτώσει, τεμνομένην διαφοράν, ἀναγομένην δὲ εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν (πρβλ. ἄρθρον 8 Πολ. Δικον., *Οἰκ. - Διβ.* τ. Α' § 26 σελ. 145 ἐπ., *Κιτσικοπούλου*, τόμ. 1 σελ. 60 ἐπ. σ. 77 σημ. 44 καὶ αὐτ. *παραπομπὰς* εἰς νομολογίαν).

Ἐπὶ πλέον δέον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀκυρώσεως διοικητικῆς τινος πράξεως παρέχεται ἀστικὴ εὐθύνη τοῦ Δημοσίου πρὸς ἀνόρθωσιν τῆς ἐκ τῆς ἀκυρωθείσης πράξεως ἐπελθούσης εἰς ὡρισμένον πρόσωπον περιουσιακῆς ζημίας, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 105 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 914 Ἀστικοῦ Κώδικος, δεδομένου ὅτι ἡ ἀκυρωτικὴ ἀπόφασις ἀποτελεῖ δεδικασμένον, δεσμεῦον τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, κατὰ τὸ ἄρθρον 50 τοῦ ν. 3713/1928, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ ν. δ. 3830/1958 (βλ. *Κυριακοπούλου*, ἔνθ' ἀνωτ. τ. Γ' σ. 110), ἐνῷ ἐξ ἄλλου δέον ὅπως μὴ παροράται ἡ συντρέχουσα, ἀνεξαρτήτως τῆς πειθαρχικῆς, ἀστικὴ πρὸς ἀποζημίωσιν εὐθύνη τῶν συγκροτούντων τὰ ὡς ἄνω συλλογικὰ ὄργανα τῆς Διοικήσεως δημοσίων ὑπαλλήλων (ἄρθρον 57 νόμου 1811/1951).

ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΥΠΕΡ ΕΠΑΡΧΙΑΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν μετὰ τὴν θέσπισιν τοῦ Ν. Δ. 3866/1958 ἐξακολουθῶσιν ἰσχύουσαι αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3213/1955 ὅσον ἀφορᾷ τὰς μειωμένας ὑπὲρ τῶν ἐπαρχιακῶν βιομηχανιῶν ἀσφαλιστικὰς εἰσφοράς.

Νομικοῦ Συμβουλίου, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 813/1959

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Φραγκούλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ. κ. Τρ. Κοντονασόπουλος, Δ. Μπαρμπάτης, Α. Ἀλεξίου, Α. Δέκκας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Ι. Καραμπελόπουλος, Χ. Γεωργιόπουλος, Πάρεδροι

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

Ἡ παράγραφος α' τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3213/1955 ὁρίζει τὰ ἑξῆς: «Ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ ἑπομένου ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου μηνός, προκειμένου περὶ τῶν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος ἐπαρχιακῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, αἱ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α., ὡς καὶ τὰ Ἱδρύματα, Ταμεῖα ἢ Ὀργανισμοὺς ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ἑκάστοτε ὁριζόμεναι εἰσφοραὶ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἠσφαλισμένων μειοῦνται: α) κατὰ 10ο/ο ἐπὶ τῶν εἰς τὴν ἠπειρωτικὴν ἐπαρχιακὴν περιοχὴν τῆς χώρας, περιλαμβανομένης καὶ τῆς Εὐβοίας, ἐγκατεστημένων, μεταφερομένων ἢ ἱδρυθησομένων ἐπαρχιακῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ β) κατὰ 20ο/ο, προκειμένου περὶ τῶν εἰς τὰς νήσους, πλὴν Εὐβοίας, ὑφισταμένων, μεταφερομένων ἢ ἱδρυθησομένων ἐπαρχιακῶν βιομηχανιῶν».

Ἐπηκολούθησε τὸ ν.δ. 3866/1958, ὅπερ ἐν ἄρθρῳ 5 αὐτοῦ διαλαμβάνει τὰ ἑπόμενα: «1) Ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1958 αἱ ὑπὲρ τοῦ Ἐπικουρικοῦ Ταμείου Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλου μηνιαῖαι εἰσφοραὶ ὁρίζονται ὡς ἀκολούθως: α) Εἰσφορὰ ἠσφαλισμένου 3 1/2ο/ο ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν αὐτοῦ, β) ἰσόποσος εἰσφορὰ ἐργοδότου. 2) Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον εἰσφορῶν οἱ ἠσφαλισμένοι κατατάσσονται εἰς μίαν τῶν ἐν ἄρθρῳ 25 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἀσφαλιστικῶν κλάσεων, δι' ἃς προσδιορίζονται τὰ ἔναντι ἑκάστης τούτων ἀναφερόμενα τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια, ἐφ' ὧν καὶ ὑπολογίζονται αἱ εἰσφοραί. 3) Διὰ β. δ/τος, ἐκδιδομένου πρότασει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας μετὰ γνώμην τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, δύναται τὸ ποσοστὸν τῆς περὶ ἧς ἡ παράγραφος 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου εἰσφορᾶς ἠσφαλισμένου καὶ ἐργοδότου νὰ αὐξηθῇ μέχρι 1/2ο/ο ἑκάστου, ἐφ' ὅσον ἤθελε διαπιστωθῇ ἔλλειμμα εἰς δύο τοὐλάχιστον συνεχῆ οἰκονομικὰ ἔτη. Ἡ κατὰ τὴν παροῦσαν παράγραφον αὔξησις τῶν εἰσφορῶν ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ πρὸ τῆς 31.12.1960.

Ἐγεννήθη δὲ ἐν συνεχείᾳ ἡ ἀμφιβολία μήπως ἡ προπαρατεθεῖσα τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3213/1955 διάταξις κατηργήθη τυχὸν σιωπηρῶς ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω μεταγενεστέρας τοιαύτης τοῦ ν. δ/τος 3866/1958.

Κατὰ θεμελιώδη ἑρμηνευτικὴν ἀρχήν, κατοστρωθεῖσαν καὶ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, κανὼν τις δικαίου διατηρεῖ τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ, ἐν ὅσῳ ὁ ἕτερος δὲν καταργήσῃ αὐτὸν

ρητῶς ἢ σιωπηρῶς. Ἐξ ἄλλου ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι δὲν ἐπανελήφθη ρητῶς ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ ὡς ν. δ/τος 3866/1958 ἡ περὶ μειώσεως τῶν ὑπὸ τῶν ἐπαρχιακῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καταβαλλομένων πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ὡς ἀνωτέρω τεθεσπισμένη ἤδη διάταξις τῆς παραγράφου α' τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3213/1955 δὲν δύναται νὰ συναχθῇ ἑρμηνευτικῶς κατάργησις τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως ὑπὸ τῆς πρώτης, ἐφ' ὅσον οὐδαμόθεν διαφαίνεται τοιαύτη πρόθεσις τοῦ νομοθέτου, ἥτις ἄλλωστε, ἐὰν πράγματι ὑφίστατο, θὰ διετυποῦτο ρητῶς ἢ τοὐλάχιστον θὰ ἔδει νὰ συνήγετο σαφῶς ἐκ τοῦ κειμένου τοῦ ν. δ/τος 3866/1958, τοῦτο δὲ δὲν συμβαίνει ἐν προκειμένῳ κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου τούτου. Συνεπῶς, ἡ διὰ τῆς ὡς ἄνω τοῦ νόμου 3213/1955 διατάξεως ρητῶς ἐκπεφρασμένη προνομιακὴ μεταχείρισις τῶν ἐπαρχιακῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἀνισχύσεως καὶ ἀναπτύξεως τούτων, πρὸς ἀποσυμφόρησιν τῆς περιφερείας τῆς Πρωτευούσης ἀπὸ τῶν ἐν αὐτῇ συγκεντρωμένων πάσης φύσεως βιομηχανιῶν, διὰ τὴν πραγμάτωσιν συναφῶν ἐπιδιώξεων κοινωνικῆς καὶ οἰκονομικῆς πολιτικῆς, συντεινουσῶν εἰς τὴν γενικωτέραν προσπάθειαν τοῦ Κράτους πρὸς τόνωσιν καὶ ἐνίσχυσιν τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τῶν ἐπαρχιακῶν πόλεων, δέον νὰ θεωρηθῇ ἰσχύουσα καὶ μετὰ τὴν εἰρημένην διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. δ/τος 3866/1958, ἧς τὸ περιεχόμενον δὲν εἶναι σαφῶς ἀντίθετον πρὸς τὸ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3213/1955, ὥστε νὰ δύναται ἐκ τούτου νὰ συναχθῇ ἑρμηνευτικῶς βούλησις τοῦ νομοθέτου πρὸς κατάργησιν τῆς ὡς ἄνω προνομιακῆς ὑπὲρ τῶν ἐπαρχιακῶν βιομηχανιῶν διατάξεως.

Κατ' ἀκολουθίαν καταφατικὴ προσήκει ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω διατυπουμένου ἐρωτήματος.

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Περίληψις ἐρωτήματος: *Ἐὰν δικηγόρος, παρέχων τὰς ὑπηρεσίας του ἐπὶ παγίᾳ ἀντιμισθίᾳ εἰς ἀνώνυμον ἀσφαλιστικὴν ἑταιρείαν, δικαιοῦται νὰ παραιτηθῇ τῆς παρὰ τῷ Ταμείῳ Προνοίας Δικηγόρων Ἀθηνῶν ἀσφαλίσεως, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ὑπαχθῇ εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως τοῦ προσωπικοῦ τῆς ὡς ἄνω Ἑταιρείας.*

Νομικοῦ Συμβουλίου, Ὁλομελείας

Γνωμοδότησις 754/1959

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Μπαρμπάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Κουντούρης*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Λ. Χατζηδάκης, Α. Ἀλεξίου, Ε. Σαμαλέας, Ι. Μπιζίμης, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Ε. Κουρουσόπουλος, Κ. Κωνσταντινίδης, Α. Τομαρᾶς, Πάρεδροι

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Τὸ ἄρθρον 21 τοῦ ν.δ. 3791/1957 (Ε.Κ. 209) ὁρίζει τὰ ἑξῆς ἐπὶ λέξει: «Δικηγόροι ἢ ἐπὶ συμβάσει Δικαστικοὶ Σύμβουλοι, παρέχοντες τὰς καθαρῶς νομικὰς ἐργασίας των ἐπὶ παγίᾳ ἐτησίᾳ ἢ μηναίᾳ ἀμοιβῇ πρὸς νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ Τραπέζας, ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς καὶ παρὰ τοῖς τυχὸν ὑφισταμένοις διὰ τὸ προσωπικὸν τούτων Ταμείοις κυρίας ἀσφαλίσεως, τοῦ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος διαδραμόντος χρόνου παροχῆς αὐτοῖς τῶν ἐργασιῶν τοῦ Δικηγόρου ἢ Δικαστικοῦ Συμβούλου λογιζομένου ὁλοκλήρου ὡς συνταξίμου. Οἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀσφαλιζόμενοι βαρύνονται ἀντιστοίχως μὲ ὁλοκλήρους τὰς κατὰ τὸ καταστατικὸν τοῦ Ταμείου βαρυνούσας τὸν ἐργοδότην καὶ ἐργαζόμενον κρατήσεις δι' ἅπαντα τὸν χρόνον τοῦτον, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν ὑπ' αὐτῶν ληφθεισῶν ἀποδοχῶν κατὰ τὴν τελευταίαν πρὸ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν πενταετίαν ἄνευ οὐδεμιᾶς προσαυξήσεως.

Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν δύο ἢ πλείονα νομικὰ πρόσωπα μὲ ἴδιον ἕκαστον Ταμεῖον ἀσφαλίσεως διατηροῦσιν ἐνιαίαν νομικὴν ὑπηρεσίαν, τῆς παγίας ἀμοιβῆς τοῦ Δικηγόρου ἢ Δικαστικοῦ Συμβούλου καταβαλλομένης ὑπὸ τοῦ Ταμείου τοῦ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν, ἐφαρμόζονται μὲν ἐξ ὁλοκλήρου ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅμως ὅτι ἡ ὑποχρεωτικὴ ἀσφάλισις τοῦ Δικηγόρου ἢ Δικαστικοῦ Συμβούλου θὰ ἰσχύσῃ δι' ἣν καὶ μόνον ἐκ τῶν Ταμείων τούτων, ἐλευθέρως ὑπ' αὐτοῦ ἐπιλεγόμενον ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐν τῷ μέλλοντι συνδρομῆς τῶν ἀνωτέρω προϋποθέσεων, δι' ἐγγράφου δηλώσεως του κοινοποιουμένης πρός τε τὸ ἐπιλεγησόμενον ὑπ' αὐτοῦ Ταμεῖον καὶ τὰ συναφῆ αὐτῷ νομικὸν πρόσωπον.

Αἱ λεπτομέρειαι ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης διατάξεως κανονισθήσονται διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης καὶ τοῦ ἐποπτεύοντος τὸ νομικὸν πρόσωπον ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ».

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 807/1958 γνωμοδότησις τοῦ Συμβουλίου τούτου, ἑρμηνεύουσα τὴν προπαρατεθεῖσαν διάταξιν ἐδέξατο τὴν ἄποψιν, ὅτι ἡ κατ' ἐφαρμογὴν ταύτης ἐπιτρεπτὴ ἀσφάλισις τῶν παρὰ τῇ ἀνωνύμῳ ἀσφαλιστικῇ ἑταιρείᾳ (περὶ ἧς τὸ ἐρώτημα), ἐπὶ παγίᾳ ἀντιμισθίᾳ ἐργαζομένων δικηγόρων, ἀναφέρεται εἰς πάντας τοὺς ὑφισταμένους κλάδους τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, μὴ περιοριζομένη ἐπὶ μόνων τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων Ἀθηνῶν ἀσφαλιζομένων κινδύνων.

Ἤδη τίθεται τὸ ζήτημα, ἐὰν εἶναι ἐπιτρεπτὴ ἡ ἐκ τοῦ Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων Ἀθηνῶν ἀποχώρησις (διὰ παραιτήσεως) τοῦ παρ' αὐτῷ ἐκ τοῦ νόμου ὑποχρεωτικῶς ἠσφαλισμένου δικηγόρου καὶ ἡ ὑπαγωγὴ ταύτου ἐκουσίως, εἰς τὴν παρὰ τῷ ὡς ἄνω Ὀργανισμῷ Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἀσφάλισιν.

Ἡ προπαρατεθεῖσα διάταξις τοῦ ν.δ. 3791/1957, διαπνεομένη ἐκ τῆς ἐν τῇ νομοθεσίᾳ κρατησάσης ἀπόψεως, καθ' ἣν δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ ὑπαγωγὴ δικηγόρου, παρέχοντος τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ ἐπὶ παγίᾳ ἀντιμισθίᾳ εἰς ὡρισμένον Ὀργανισμὸν (εἴτε δημοσίου, εἴτε ἰδιωτικοῦ δικαίου), καθ' ὅσον ἐλλείπει ἀπ' αὐτοῦ (ἤτοι δικηγόρου) ἡ ἰδιότης τοῦ παρέχοντος ἐξηρτημένην ἐργασίαν μισθωτοῦ, ἥτις καὶ ἀποτελεῖ τὴν θεμελιώδη καὶ ἀπαραίτητον διὰ τὴν ὑπαγωγὴν εἰς τὴν κοινωνικὴν ἀσφάλισιν προϋπό-

θεσιν, ἱδρύουσα δὲ ὡς ἐκ τούτου ἐξαιρετικὸν δίκαιον εἶναι, ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς ταύτης, στενῶς ἑρμηνευτέα, κατὰ τὸν γνωστὸν ἑρμηνευτικὸν κανόνα (πρβλ. *Χρ. Ἀγαλλοπούλου*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις 1955, σελ. 81, 97 ἑπ., *Ζέπου*, Ἐνοχ. Δίκ. Β' σ. 435, *Φουρκιώτη*, Ἐνοχ. § 106, *Α. Τούση*, Ἐργ. Δίκ. σελ. 36 σημ. 9, Colin - Capitain, de la Morandière No 1131, Planiol - Ripert, Traité pratique τ. XI No 774, *Καποδίστριαν*, ἐν ΕΕΔ 10, 5 - 6 καὶ ἐν Ἑρμ.ΑΚ Εἰσαγ. ἄρθρ. 648 - 680 ἀριθ. 34, 50 - 53, *Π. Μητσοπούλου*, Περὶ τὰ θεμέλια τῆς Κοινων. Ἀσφαλίσεως 1940 σελ. 40 ἑπ., *Μ. Κυπραίου*, Γεν. ἀρχ. δικαίου καὶ ἀσφάλισις, ΕΕΔ 3, 198, *Β. Βασιλείου*, Δικηγορικαὶ ὑπηρεσίαι καὶ Ἐργ. Δίκαιον, αὐτ. 6, 577, τοῦ *αὐτοῦ*, Ἡ ἀρχὴ τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, αὐτ. 9, 481, *Π. Πανοπούλου*, Ἡ σύμβασις παροχῆς ὑπὸ δικηγόρων νομικῶν ὑπηρεσιῶν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ ἐν ΕΕΝ ιε' 738, Dersch ἐν R.D.A. 1950 σελ. 321, Σ.Ε. 1031/1951, ΕΕΔ 10, 1234, 1720/1946, αὐτ. 6, 145, 171/1946, 651/1946, 371/1943, αὐτ. 2, 651, Α.Π. 169/1959, Ε.Δ-Κ.Α. 1, 158, 734/1954 ΕΕΔ 14, 150, 638/1954 αὐτ. 13, 1207, 549/1953, αὐτ. 12, 1162, 155/1940, αὐτ. 8, 369, 493/1948, αὐτ. 7, 890, 241/1949, αὐτ. 8443, 117/1942, αὐτ. 1, 59, ad hoc Ε.Α. 43/1959, αὐτ. 18, 775, Contra Α.Π. 257/1940, Θ. ΝΑ' 599, Ε.Α. 1314/1941, αὐτ. ΝΓ' 166, Πρ. Ἀθ. 3391 καὶ 998/1941. ΕΕΔ 1, 109, 81). Κατ' ἀκολουθίαν, ἡ προπαρατεθεῖσα διάταξις τοῦ ν.δ. 3791/1957, ὀρθῶς ἑρμηνευομένη, ἀναφέρεται εἰς μόνον τὸν κλάδον συντάξεως, ἀποκλεισμένης τῆς ἐπεκτάσεως ταύτης καὶ ἐπὶ τοῦ κλάδου ἀσθενείας. Τοῦτο δὲ διότι τὸν τελευταῖον ταῦτον κλάδον καλύπτει πλήρως τὸ Ταμεῖον Προνοίας Δικηγόρων Ἀθηνῶν, παρ' ᾧ εἶναι ὑποχρεωτικῶς ἠσφαλισμένος ὁ περὶ οὗ τὸ ἐρώτημα δικηγόρος κατὰ τὸ ἄρθρ. 3 § 1 τοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 6/22.9.1956 β. δ/τος (Ε.Κ. 209) κυρωθέντος Καταστατικοῦ τούτου, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 11-17 αὐτοῦ, καθορίζοντα τὸ περιεχόμενον καὶ τὴν ἔκτασιν τῆς τοιαύτης ἀσφαλιστικῆς προστασίας.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἡ γραμματικὴ διατύπωσις τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως, ἐκ πρώτης ὄψεως, συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς ἀντιθέτου λύσεως, ὅτι δηλ. μὴ προκυπτούσης διακρίσεώς τινος, ἐκ τοῦ γράμματος τῆς διατάξεως ταύτης, ἡ ἀσφάλισις τοῦ εἰρημένου δικηγόρου θὰ ἔδει νὰ ἐπεκτείνηται ἐπὶ πάντων ἀδιαστίκτως τῶν κλάδων, οἷς καλύπτει τὸ κυρίας ἀσφαλίσεως Ταμεῖον τοῦ προσωπικοῦ τῆς πρὸς ἣν παρέχει οὗτος, ἐπὶ παγίᾳ ἀντιμισθίᾳ, τὰς καθαρῶς νομικὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ ἀνωνύμου ἀσφαλιστικῆς ἑταιρείας «Ἡ ...» ἀποτελούσης νομικὸν πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου. Ἡ παραδοχὴ ὅμως τῆς τοιαύτης ἀπόψεως ἐπάγεται ἀναγκαίως τὰς ἐξῆς ἀτόπους συνεπείας, ἐν περιπτώσει ἐπελεύσεως τοῦ προκειμένου ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου, ἤτοι τῆς ἀσθενείας: α) ἡ παρὰ τῷ περὶ οὗ τὸ ἐρώτημα Ἀσφαλιστικῷ Ὀργανισμῷ πρόσθετος ἀσφάλισις τοῦ ὡς ἄνω δικηγόρου οὐδεμίαν ἀπολύτως ὠφέλειαν δύναται νὰ προσδώσῃ εἰς τοῦτον, ὄντα ἤδη, ὡς προεἰρηται, ὑποχρεωτικῶς, ἐκ τοῦ νόμου, ἠσφαλισμένον παρὰ τῷ Ταμείῳ Προνοίας Δικηγόρων Ἀθηνῶν, ἔναντι τοῦ ἀσφαλιστικοῦ τούτου, τῆς ἀσθενείας, κινδύνου, παρεχομένης οὕτω αὐτῷ ἐκ τούτου πλήρους ἀσφαλιστικῆς προστασίας, β) ἑπομένως ὁ δικηγόρος θὰ ὑπεχρεοῦτο, ἀδικαιολογήτως, εἰς τὴν καταβολὴν ἀσφαλίστρων πρὸς ἀμφοτέρους τοὺς ὡς ἄνω ἀσφαλιστικοὺς φορεῖς, καίπερ οὐδεμίαν προσδοκῶν πρόσθετον προστασίαν ἐκ τῆς τοιαύτης διπλῆς ἀσφαλίσεως αὐτοῦ, γ) ἡ δαπάνη νοσηλείας κλπ. περιθάλψεως θὰ κατεβάλλετο, ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ὡς ἄνω Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, μὴ δικαιουμένου νὰ ἀξιώσῃ παρὰ τοῦ δευτέρου συμμετοχὴν τούτου εἰς τὴν ἐν λόγῳ καταβληθεῖσαν δαπάνην. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω παρέπεται, ὅτι πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθοῦς βουλήσεως τοῦ νομοθέτου, ἀποσκοπήσαντος προδήλως, διὰ τῆς ὡς ἄνω ἑρμηνευομένης διατάξεως, εἰς τὴν παροχὴν μείζονος προστασίας πρὸς τὴν ὑπ' αὐτῆς προβλεπομένην κατηγορίαν δικηγόρων, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑπὸ τούτων ἀπόληψιν συντάξεως, τόσον παρὰ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Νομικῶν, ὅσον καὶ ὑπὸ τοῦ ἐν τῷ ἐρωτήματι Ταμείου (ἀμφοτέρων ἀποτελούντων Ὀργανισμοὺς κυρίας ἀσφαλίσεως), δέον νὰ προκριθῇ τῆς γραμματικῆς ἡ ἐπιστημονικὴ καὶ δὴ ἡ συσταλτικὴ ἑρμηνεία τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως, γιγνομένου δεκτοῦ ὅτι, κατὰ τὴν ἀληθῆ ταύτης ἔννοιαν, αὕτη ἀναφέρεται, πράγματι, εἰς μόνον τὸν κλάδον συντάξεως, ὡς πρὸς ὃν καὶ μόνον καθιεροῖ ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν τῶν περὶ ὧν αὕτη προβλέπει δικηγόρων εἰς ἀμφοτέρους τοὺς ἐν λόγῳ Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς. Περαιτέρω, ὅσον ἀφορᾷ τὸ θέμα τοῦ δυνατοῦ τῆς παραιτήσεως τοῦ ἐν λόγῳ δικηγόρου, ἐκ τῆς παρὰ τῷ εἰρημένῳ Ταμείῳ Προνοίας ἀσφαλίσεως τούτου, τὸ Συμβούλιον τοῦτο ἄγεται εἰς τὴν λύσιν, ὅτι ἡ τοιαύτη παραίτησις εἶναι ἀνεπίτρεπτος. Πράγματι, ἡ παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ ἀσφάλισις τοῦ ὡς ἄνω δικηγόρου, καλύπτουσα, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, τὸν κλάδον ἀσθενείας (δοθέντος ὅτι τὸν κλάδον συντάξεως καλύπτει ὑποχρεωτικῶς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Νομικῶν), εἶναι ἐκ τοῦ νόμου ὑποχρεωτική, ἐνῷ ἐξ ἄλλου, κατ' οὐδεμίαν τῶν διεπουσῶν τὸ ὡς ἄνω Ταμεῖον Προνοίας διατάξεων ἐπιτρέπεται ἡ δι' ἁπλῆς δηλώσεως (παραιτήσεως) τοῦ ἠσφαλισμένου ἀποδέσμευσις τούτου ἐκ τῆς παρ' αὐτῷ ἀσφαλίσεως. Τοῦτο, ἄλλωστε, εἶναι σύμφωνον καὶ πρὸς τὰς θεμελιώδεις ἀρχὰς τῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, μηδόλως συγχωρούσης τὴν δι' ἁπλῆς δηλώσεως τοῦ ἠσφαλισμένου λύσιν τῆς ἐννόμου σχέσεως τούτου πρὸς τὸν οἰκεῖον ἀσφαλιστικὸν φορέα, δεδομένης τῆς φύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως ὡς δημοσίου δικαίου τοιαύτης, ἥτις συναπτομένη διὰ τῆς συνδρομῆς τῶν ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ὁριζομένων πρὸς τοῦτο προϋποθέσεων δὲν δύναται νὰ λυθῇ, εἰ μὴ καθ' ὃν τρόπον τὸ αὐτὸ Καταστατικὸν προβλέπει (πρβλ. *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις 1955 σελ. 56-58, 60-69, Dersch, Grundriss der gesetzlichen Rentenversicherung 1952 σελ. 35, Α.Π. 311/1953 Ν. Δίκ. 9, 635, Σ.Ε. 79/1959).

Τούτοις συνεπῶς ἀρνητικὴ προσήκει ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ ἐρωτήματι ὡς ἄνω θέματος.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΠΑΡΟΧΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΙ' ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 21091/2990/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 12, 446), ἡ ὁποία ἐξεδόθη κατὰ χρῆσιν τῆς ἐκ τοῦ καταργηθέντος ἤδη νόμου 28/1944 ἐξουσιοδοτήσεως, ἐξακολουθεῖ δὲ νὰ ἰσχύῃ καὶ μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ νόμου τούτου (ἄρθρον 41 τοῦ ἰσχύοντος ἤδη νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» (ΕΕΔ 14, 612), ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς :

Εἰς τὸ ἐκτὸς ἕδρας ἀποστελλόμενον προσκαίρως δι' ἐργασίαν ὑπαλλήλικὸν, ὑπηρετικὸν καὶ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν πασῶν ἐν γένει τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, πλὴν ἐκείνων, περὶ ὧν προβλέπουσιν εἰδικαὶ διατάξεις, καταβάλλεται, πλὴν τῶν ὁδοιπορικῶν ἐξόδων, καὶ πρόσθετος ἀποζημίωσις δι' ἑκάστην ἐκτὸς ἕδρας διανυκτέρευσιν, ἴση πρὸς τὸ ἑκάστοτε νόμιμον ἡμερομίσθιον ἢ πρὸς τὸ 1/25 τοῦ νομίμου μηνιαίου μισθοῦ, προκειμένου περὶ μισθωτῶν, ἀμειβομένων ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ.

Ἐν ᾗ περιπτώσει εἰς τὸν ἐκτὸς ἕδρας ἀπασχολούμενον μισθωτὸν παρέχεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐν τῷ ἐν ᾧ ἀποστέλλεται τόπῳ ἐργασίας τροφὴ καὶ κατοικία, καταβάλλεται αὐτῷ τὸ 1/4 μόνον τῆς ἀνωτέρω ἀποζημιώσεως. Ἐν ᾗ περιπτώσει παρέχεται μόνον τροφή, καταβάλλεται τὸ 1/2 αὐτῆς καὶ ἂν παρέχηται μόνον κατοικία καταβάλλονται τὰ 4/5 αὐτῆς.

Ἡ ἀνωτέρω ὑπουργικὴ ἀπόφασις ὁμιλεῖ περὶ ἀποζημιώσεως, ὡς ἐκ τούτου θὰ ἠδύνατο νὰ τεθῇ ζήτημα, ἂν ἐξεδόθη νομίμως δυνάμει τῆς ἐκ τοῦ νόμου 28/1944 ἐξουσιοδοτήσεως, καθ' ὃν (ΕΕΔ 3, 625) ἐξουσιοδοτήθησαν οἱ Ὑπουργοὶ Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας νὰ καθορίζουν τοὺς μισθοὺς καὶ τὰ ἡμερομίσθια, ὡς καὶ τὰς προσαυξήσεις ἢ τὰς κρατήσεις πάντων τῶν ὑπαλλήλων, ἐργατῶν καὶ τεχνιτῶν καὶ παντὸς ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, βιομηχανικῶν ἢ βιοτεχνικῶν, γραφείων, καταστημάτων καὶ παντὸς προσώπου, ἐργαζομένου ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας εἰς ἰδιώτην ἐργοδότην, φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον.

Ἐν τούτοις δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ, παρὰ τὸ ὅτι ἡ ἀπόφασις χαρακτηρίζει τὴν παροχὴν αὐτὴν ὡς ἀποζημίωσιν, ὅτι ἐξέρχεται τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, διότι ὑπάγεται εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν κατὰ τὸν νόμον 28/1944 προσαυξήσεων μισθοῦ, δοθέντος ὅτι παρέχεται ἕνεκα δαπάνης ἢ ἄλλης τινὸς ὑποχρεώσεως, εἰς ἣν ὁ μισθωτὸς ὑποβάλλεται ἀκριβῶς κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του καὶ ἕνεκα ταύτης (Σ. Ε. 1024/1953, ΕΕΔ 10, 1183, ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3320/295/1951 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως «περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος εἰς ἐξωτερικοὺς ὑπαλλήλους ἀνωνύμων ἑταιρειῶν κλπ», ΕΕΔ 12, 445, ἡ ὁποία ἐχρησιμοποίησε καὶ αὐτὴ τὸν αὐτὸν ὅρον «ἀποζημίωσις» λόγῳ ὁδοιπορικῶν ἐξόδων).

Ἀλλὰ καὶ ἂν ὑπῆρχον ἀκόμη ἀμφιβολίαι περὶ τοῦ κύρους αὐτῆς, ἀπὸ ἀπόψεως ἐξουσιοδοτήσεως, αὗται διελύθησαν μετὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ ν. δ. 3874/1954 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων τῶν περὶ Ἀγροτικῆς Τραπέζης διατάξεων» (ΕΕΔ 18, 47), δι' οὗ ὁ Νομοθέτης, θεωρῶν αὐτὴν ὡς ἐγκύρως ἐκδοθεῖσαν, ὥρισεν, ὅτι ἡ ἀνωτέρω ὑπουργικὴ ἀπόφασις δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

Αἱ διατάξεις τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ πασῶν ἐν γένει τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν διὰ τοὺς ἐν συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου τελοῦντας μισθωτούς (Α. Π. 364/1955, ΕΕΔ 15, 779), προϋποθέτουν : Νὰ διανυκτερεύῃ ὁ μισθωτὸς ἐκτὸς ἕδρας, ἐκτὸς δηλαδὴ τοῦ τόπου τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐγκαταστάσεως (ἄρθρα 320, 321 Ἀστικοῦ Κώδικος, πρβλ. καὶ Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 15/1953, ΕΕΔ 12, 384), ὑπὸ τὸν ὅρον δὲ «διανυκτέρευσις» νοεῖται γραμματικῶς παραμονὴ καθ' ὅλην τὴν νύκτα εἰς τι μέρος (βλέπε λεξικὸν Δ. Δημητράκου, σελ. 376).

Ἂν ὁ μισθωτὸς εἶναι ὑπόχρεως ἐκ τῆς συμβάσεως νὰ παρέχῃ τὴν ἐργασίαν του εἰς διαφόρους τόπους, δὲν πρόκειται πλέον περὶ ἀποστολῆς αὐτοῦ ἐκτὸς ἕδρας, πολὺ περισσότερον προσκαίρως κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀποφάσεως (βλέπε Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 589/1957, ΕΕΔ 16, 424, Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 845/1957, ΕΕΔ 16, 1121).

Ἡ ἀπόφασις καθορίζει τὴν ἐν αὐτῇ «ἀποζημίωσιν» ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νομίμου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου, ὡς τοιοῦτον δὲ νοεῖται τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἢ ἄλλης διοικητικῆς πράξεως, ὀφείλεται δὲ καὶ ἂν ὁ μισθωτός, κατὰ τὴν ἐπιτρέπουσαν αὐτὸ διάταξιν τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἀμείβεται δι' ὑπερτέρου τοῦ νομίμου μισθοῦ.

Διὰ τοὺς ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβομένους ὡς βάσις διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ ἡμερησίου μισθοῦ λαμβάνεται τὸ 1/25 τοῦ μισθοῦ, τοῦτο δὲ ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν καὶ διὰ τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργοδότου πρὸς πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ ἐπὶ ἀνυπαιτίου κωλύματος παροχῆς ὑπηρεσιῶν κατ' ἄρθρα 657, 658 Ἀστικοῦ Κώδικος ὑπὸ τῆς Α. Π. 308/1959 (ΕΕΔ 18, 765), ἀφοῦ οὔτε διὰ τοῦ ἄρθρ. 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, οὔτε δι' ἄλλης διατάξεως προσδιορίζεται ὁ τρόπος ἀναγωγῆς τοῦ μηνιαίου μισθοῦ εἰς ἡμερομίσθια (βλέπε καὶ σημειώσεις μας ὡς πρὸς τοῦτο ἐν ΕΕΔ 18 764).

Αἱ παροχαὶ αὗται παραγράφονται μετὰ πενταετίαν κατὰ τὸ ἄρθρον 250 ἀριθ. 17 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (βλέπε καὶ Χ. Ἀγαλλοπούλου, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 160) καὶ ἀπολαύουν τῆς προστασίας τοῦ μισθοῦ.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ 4020]1959

Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων εργατικών τινων νόμων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 248 της 12 Νοεμβρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του άρθρου 35 του Συντάγματος και την από 9 Όκτωβρίου 1959 σύμφωνον γνώμην της κατά την παράγραφον 2 του αυτού άρθρου 35 Ειδικής Επιτροπής εκ βουλευτών, προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

Εν τέλει του άρθρ. 5 του π. δ/τος της 8/13 Απριλίου 1932 «περί κωδικοποιήσεως των διατάξεων των νόμων περί χρονικών ορίων εργασίας εις τα καταστήματα κλπ.» προστίθεται υη παράγραφος, έχουσα ούτω:

«6. Κατά την υπό των προηγουμένων παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου προβλεπομένην διαδικασίαν και διά πράξεως των εν αυταίς αναφερομένων Αρχών δύναται να καθιερούται μεταμεσημβρινή αργία κατά μίαν εργάσιμον ημέραν της εβδομάδος διά πάσας ή ωρισμένας κατηγορίας καταστημάτων, επί αναλόγω αυξήσει των ωρών εργασίας των λοιπών εργασίμων ημερών της εβδομάδος.

Εις περίπτωσιν συμπτώσεως της κατά τα ανωτέρω οριζομένης ημέρας μεταμεσημβρινής αναπαύσεως προς ημέραν παραμονής επισήμου ή τοπικής εορτής μετατίθεται αύτη εις την επομένην εργάσιμον ημέραν».

Άρθρον 2

1. Αι διατάξεις του άρθρου 17 ταυ π. δ/τος της 8/13 Απριλίου 1932 «περί κωδικοποιήσεως των διατάξεων των νόμων περί χρονικών ορίων εργασίας εις τα καταστήματα κλπ.» αντικαθίστανται ως ακολούθως:

«Προκειμένου περί καταστημάτων εις ά κατά τας ισχυούσας ήδη διατάξεις αι ώραι λειτουργίας δύνανται να υπερβαίνωσι τας 8 ημερησίως ή τας 48 εβδομαδιαίως ή, προκειμένου περί προσωπικού απασχολουμένου επί σχέσει εργασίας του ιδιωτικού δικαίου, εις τα καταστήματα ταύτα, ως και εις πάσης φύσεως επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις, ιδρύματα, οργανισμούς και εργασίας εν γένει ιδιωτικού ή δημοσίου χαρακτήρος, δι' ό κατά τας ισχυούσας ήδη διατάξεις επιτρέπεται διάρκεια απασχολήσεως μείζων των 8 ωρών ημερησίως ή 48 εβδομαδιαίως, δύναται δι' αποφάσεων του Υπουργού Εργασίας, εκδιδομένων μετά γνώμην του κατά το άρθρον 28 του νόμου 3239/1955 Συμβουλίου και δημοσιευομένων διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, να περιορίζωνται αι ώραι λειτουργίας των ως άνω καταστημάτων, ή αι ώραι εργασίας του ως άνω προσωπικού μέχρις 8 ημερησίως ή 48 εβδομαδιαίως. Διά των αυτών ως άνω αποφάσεων ορίζονται και ή διάρκεια της τυχόν επιβαλλομένης προς ανάπαυσιν διακοπής, το μέγιστον επιτρεπόμενον όριον υπερωριών, ή δι' αυτάς καταβλητέα αντιμισθία και πάσα έτερα σχετική λεπτομέρεια.

Διά την μεταβολήν του ήδη ισχύοντος καθεστώτος ως προς τα χρονικά όρια εργασίας του προσωπικού των ατμηλάτων σιδηροδρόμων έχουσιν εφαρμογήν αι ισχύουσαι ειδικαί περί του αντικειμένου τούτου διατάξεις».

2. Αι διατάξεις του άρθρου μόνου του νόμου 41 της 23/25 Νοεμβρίου 1944 «περί τροποποιήσεως του άρθρου 16 του ν. 3502/1928» καταργούνται.

Άρθρον 3

1. Η πρώτη παράγραφος του άρθρου 3 του π. δ/τος της 27ης Ιουνίου / 4 Ιουλίου 1932 «περί κωδικοποιήσεως και συμπληρώσεως των περί δωρου εργασίας διατάξεων» αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Υπέρβασις του ανωτάτου ορίου ημερησίας εργασίας μέχρι μιάς ώρας καθ' εκάστην, μη θεωρουμένη ως υπερωρία, επιτρέπεται υπό τους όρους: 1) ότι αι εν λόγω επιχειρήσεις δεν λειτουργούν το απόγευμα του Σαββάτου ή και μιάς εισέτι εργασίμου ημέρας της εβδομάδος, 2) ότι θα καταβάλληται πλήρες το ημερομίσθιον των ημερών τούτων και 3) ότι το σύνολον των εργασίμων ωρών δεν θα υπερβαίνη τας τεσσαράκοντα όκτώ (48) καθ' εβδομάδα».

2. Η διάταξις της προηγουμένης παραγράφου εφαρμόζεται αναλόγως και επί υπαλλήλων, δι' ους προβλέπονται ώραι εργασίας 7 ημερησίως ή 42 εβδομαδιαίως.

Άρθρον 4

1. Η διάταξις της παραγράφου 2 του άρθρου 13 του π. δ/τος της 8/14.3.1930 «περί κωδικοποιήσεως των νόμων περί Κυριακής αναπαύσεως» καταργείται.

2. Μετά την παράγραφον 1 του άρθρου 13 του ως άνω π.δ. προστίθενται παράγραφοι 2 και 3, έχουσαι ως ακολούθως:

«2. Εις όλως εξαιρετικάς περιπτώσεις, ως είς περιπτώσεις άφιξεως περιηγητών ή εκδρομέων, τελέσεως τοπικών εορτών, οργανωμένων καλλιτεχνικών εκδηλώσεων (φεστιβάλ) ή συνδρομής ετέρων εξαιρετικών λόγων κοινωνικής ανάγκης, δύνανται ο Υπουργός Εργασίας διά την περιφέρειαν της τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης και οι οικείοι Νομάρχαι διά τας ιδίας αυτών περιφερείας, μετά γνώμην των οικείων επαγγελματικών οργανώσεων και εφ' όσον αύτη ήθελε παρασχεθή εντός πέντε ημερών, αφ' ής ζητηθή αύτη, να επιτρέπουν, δι' αποφάσεών των, τα άνοιγμα μετά ή άνευ απασχολήσεως

προσωπικοῦ δι' ὡρισμένας ὥρας κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς κατὰ νόμον ἑορτὰς - ἀργίας κατηγοριῶν τινων καταστημάτων, ἅτινα, κατὰ τὴν κρίσιν των, τυγχάνουν ἀπαραίτητα διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ὡς ἄνω ἀναγκῶν. Εἰς περίπτωσιν ἀπασχολήσεως προσωπικοῦ τοῦτο δικαιοῦται ἀναλόγου ἀναπαύσεως κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, ὡς καὶ προσηυξημένης ἀντιμισθίας κατὰ τὰ γενικῶς περὶ τοῦ θέματος τούτου ἰσχύοντα.

3. Δι' ὁμοίων, ὡς ἀνωτέρω, ἀποφάσεων δύναται νὰ ἐπιτρέπηται πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν περιηγητῶν τὸ ἄνοιγμα τῶν καταστημάτων πωλήσεως εἰδῶν ἑλληνικῆς τέχνης ἢ ἑτέρων καταστημάτων ἐκ τῶν χαρακτηριζομένων ὡς «τουριστικῶν», δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 685/1948, πέραν τῶν διὰ τὰ λοιπὰ ὁμοειδῆ καταστήματα κεκανονισμένων ἑκάστοτε ἡμερῶν καὶ ὡρῶν κλεισίματος τῶν τελευταίων».

Ἄρθρον 5

1. Οἱ ἀρτεργάται καὶ σιμιτεργάται δικαιοῦνται κατ' ἔτος ἀδείας ἀναπαύσεως μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν ἐκ τόσων ἐργασίμων ἡμερῶν, ὅσοι οἱ παρὰ τῷ τελευταίῳ ἐργοδότῃ μῆνες πραγματικῆς ἀπασχολήσεώς των, οἱ περιλαμβανόμενοι εἰς τὸ χρονικὸν διάστημα, ὅπερ διέρρευσεν ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς ἀδείας τοῦ προηγουμένου ἔτους μέχρι τοῦ χρόνου λήψεως τῆς τελευταίας ταιαύτης.

2. Ἐν περιπτώσει λύσεως, καθ' οἱονδήποτε τρόπον, τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἀρτεργάτου ἢ σιμιτεργάτου, πρὶν ἢ λάβῃ οὗτος τὴν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἄδειαν, δικαιοῦται ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχάς του τόσων ἡμερῶν, ὅσοι οἱ μῆνες τῆς πραγματικῆς ἀπασχολήσεως αὐτοῦ παρὰ τῷ ἐργοδότῃ, ἡ μετὰ τοῦ ὁποίου σύμβαοις ἐργασίας ἐλύθη.

3. Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν προηγουμένων παραγράφων: α) Κλάσμα μηνὸς ἀνώτερον τῶν 15 ἡμερῶν θεωρεῖται ὡς πλήρης μὴν καὶ β) εἰς τὸν χρόνον τῆς πραγματικῆς ἀπασχολήσεως τοῦ ἀρτεργάτου ἢ σιμιτεργάτου περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἀποχὴ τούτου ἐκ τῆς ἐργασίας, λόγῳ ἀσθενείας ἢ ἄλλου περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας ἢ λόγῳ τῆς κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἀδείας, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸ διάστημα τῆς τοιαύτης ἀποχῆς δὲν ἐγένετο τυχὸν ἀντικατάστασις τοῦ ἀποχόντος διὰ τῆς προσλήψεως ἑτέρου ἀρτεργάτου ἢ σιμιτεργάτου.

4. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐν προκειμένῳ αἱ διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 539/1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν», ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως, ἐφ' ὅσον αὗται δὲν ἀντιτίθενται πρὸς τὰ ὑπὸ τῶν προηγουμένων παραγράφων τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 6

Αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 2, ὡς καὶ τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 3789/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας», δύνανται νὰ ἐπεκτείνωνται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδιδομένων μετὰ γνώμην τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 28 τοῦ Νόμου 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ εἰς ἑτέρας πόλεις τῆς χώρας.

Ἄρθρον 7

Ἐν τέλει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. δ. 3789/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας» προστίθενται ἐδάφια δεύτερον καὶ τρίτον, ἔχοντα οὕτω:

«Ἐν περιπτώσει συμπτώσεως ἑορτῆς τινος, περιλαμβανομένης ἐν τῷ ἑορτολογίῳ τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν πρὸς ἡμέραν Δευτέραν, ἢ συνδρομῆς ἑτέρων ἐξαιρετικῶν λόγων, ἡ κατὰ Δευτέραν 24ωρος ἀνάπαυσις τοῦ ὡς ἄνω προσωπικοῦ τῶν θεατρικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἀργία τούτων δύναται νὰ μετατεθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τῶν οἰκείων Νομαρχῶν, διὰ τὰς ἐκτὸς τῶν Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς περιφερείας, εἰς ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος.

Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδιδομένων μετὰ γνώμην τῶν οἰκείων ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, δύναται νὰ ὁρίζηται διὰ τὰς ἐν Ἀθήναις λειτουργούσας θεατρικὰς ἐπιχειρήσεις σύστημα ἐκ περιτροπῆς ἀργίας αὐτῶν καθ' ἑβδομάδα, εἰς τρόπον ὥστε τινὲς μὲν ἐξ αὐτῶν νὰ ἀργοῦν καθ' ἑκάστην Δευτέραν, αἱ δὲ λοιπαὶ κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος».

Ἄρθρον 8

1) Μισθωτοί, ἀπασχολούμενοι πέραν τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων χρονικῶν ὁρίων διαρκείας τῆς ἡμερησίας ἐργασίας κατόπιν ἀδείας τῆς Ἀρχῆς καὶ καθ' ἃς περιπτώσεις ἐπιτρέπεται τοῦτο, δικαιοῦνται διὰ τὴν πέραν τῶν 60 ὡρῶν ἐτησίως τοιαύτην ἀπασχόλησίν των ἀμοιβὴν δι' ἑκάστην ὥραν, ἴσης πρὸς τὸ καταβαλλόμενον ὡρομίσθιον, ηὐξημένον κατὰ 50/ο, ἐὰν ὑπὸ ἄλλων διατάξεων δὲν προβλέπηται ὑψηλοτέρα ἀμοιβή.

Διὰ τὰς μέχρι τῶν 60 ὡρῶν ἐτησίως πραγματοποιουμένας ὑπερωρίας ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ κείμεναι διατάξεις.

2) Μισθωτοί, ἀπασχολούμενοι ἐπὶ πλέον τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, πέραν τῶν ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεών των, δικαιοῦνται καὶ ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς 75ο/ο τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου των.

3) Ποσὰ καταβληθέντα ἤδη κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παραγράφου 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν δὲν ἀναζητοῦνται.

4) Πᾶσα συμφωνία, καθ' ἣν αἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀμοιβαὶ καὶ ἀποζημιώσεις καλύπτονται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ὑπὸ τῶν καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀποδοχῶν πέραν τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἰσχυόντων ἑκάστοτε ἐλαχίστων ὁρίων, εἶναι ἄκυρος. Ἡ ἀκυρότης αὕτη ὁρᾷ καὶ

τὰς ὑφισταμένας ἤδη τοιαύτας συμφωνίας διὰ τὸν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καὶ ἐφεξῆς χρόνον.

Ἄρθρον 9

1. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 16929/1959 ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας «περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. Ἀθηνῶν κλπ.». (Φ.Ε.Κ. 77, τεῦχος Β τῆς 28.2.1959)(*), ὡς καὶ αἱ ἑκάστοτε ἰσχύουσαι περὶ ἐλαχίστων ὁρίων ἀποδοχῶν καὶ λοιπῶν ὅρων ἐργασίας συλλογικαὶ συμβάσεις ἢ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις διὰ τὸ ὑπαλληλικὸν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν γραφείων καὶ ἀποθηκῶν ἀνωνύμων ἑταιρειῶν καὶ ἐπιχειρήσεων ἐν γένει, ἐφαρμόζονται ἀπὸ τῆς ἰσχύος των καὶ ἐπὶ τοῦ ἀντιστοίχου προσωπικοῦ τοῦ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένου εἰς νοσηλευτικὰ καὶ λοιπὰ ἱδρύματα ἢ ὀργανισμοὺς ἐν γένει, ἀποσκοποῦντας εἰς τὴν προστασίαν τῆς δημοσίας ὑγείας, ἐξαιρέσει τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων τοῦ ν. δ/τος 2592/1953.

2. Ὑπάλληλοι τῶν συγχωνευθεισῶν Τραπεζῶν Ἐθνικῆς καὶ Ἀθηνῶν, παραιτηθέντες ἵνα ἐκθέσωσιν ὑποψηφιότητα βουλευτοῦ καὶ ἐκλεγέντες βουλευταί, θεωροῦνται ἀπολυθέντες ἕνεκα ὑπηρεσιακῶν λόγων, δικαιούμενοι, ἀφ' ἧς ἐξῆλθον τῆς ὑπηρεσίας, τῆς συντάξεως κλπ. ἐκ τῶν οἰκείων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, ἐφ' ὅσον κέκτηνται τοῦ ὑπὸ τῶν κανονισμῶν των ἀπαιτουμένου συνταξίμου χρόνου καὶ ἐπὶ τῇ ἐπιστροφῇ ἐντόκως τῶν τυχὸν ἀναληφθεισῶν εἰσφορῶν κλπ.

Διὰ τοὺς ὑπαγομένους εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς παρούσης παραγράφου ἠσφαλισμένους καταρτίνεται ἐπὶ ἑξάμηνον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ν. δ. ἡ προθεσμία ὑποβολῆς αἰτήσεως διὰ τὴν ἀναγνώρισιν προϋπηρεσίας των συμφώνως πρὸς τὰ ὑπὸ τῶν κανονισμῶν τῶν οἰκείων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν καθοριζόμενα.

Ἄρθρον 10

Ἀξιώσεις τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Περιχώρων κατὰ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς, ἀνακύψασαι ἐξ ἀχρεωστήτως καταβληθέντων ποσῶν, λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ἣν δὲν ἀπεδέχθησαν ὡς τοιαύτην αἱ ἐκδοθεῖσαι δικαστικαὶ ἀποφάσεις, ἀποσβέννυνται, ἐφ' ὅσον δὲν ἐξεδόθη περὶ αὐτῶν καὶ μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, ἀμετάκλητος δικαστικὴ ἀπόφασις, συνεπείᾳ ἀγωγῆς τῆς Ἑταιρείας.

Ἄρθρον 11

Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ. ν. 539/1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν» καταργεῖται.

Ἄρθρον 12

Δὲν ἀναστέλλεται ἡ ἄσκησις τοῦ δικηγορικοῦ λειτουργήματος διὰ τοὺς δικηγόρους τοὺς διατελοῦντας Προέδρους Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας.

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 343.

Αἱ ἐν τέλει τῶν ἄρθρων 3 τοῦ ν. δ. 2961/1954 καὶ 4 τοῦ ν. 3252/1955 διατάξεις καταργοῦνται ἀφ' ἧς ἰσχυσαν.

Ἄρθρον 13

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ν.δ. ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως του διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Νοεμβρίου 1959

Εἰσηγητικὴ ἔκθεσις

Ἐπὶ τοῦ σχεδίου ν. δ/γματος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων».

Πρὸς τὴν Εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος

Ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας ἔχουν ἀνακύψει ἀπὸ τινος χρόνου ζητήματά τινα, ἅτινα χρήζουν ταχείας νομοθετικῆς ρυθμίσεως πρὸς ἄρσιν τῶν προκληθεισῶν ἀμφισβητήσεων καὶ διευθέτησιν τῶν μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων ὑφισταμένων διαφορῶν. Τὰ ζητήματα ταῦτα, ὧν ἡ ρύθμισις ἐπιδιώκεται διὰ τοῦ ὑπὸ κρίσιν νομοσχεδίου, εἶναι τὰ ἀκόλουθα:

Ἐπὶ τοῦ πρώτου ἄρθρου:

Ἀπὸ διετίας καὶ πλέον καὶ κατόπιν τῶν σχετικῶν ἀποφάσεων τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν ἐφηρμόσθη διὰ τὰς κυριωτέρας κατηγορίας καταστημάτων (ἐμπορικῶν, παντοπωλείων, φαρμακείων κλπ.) καὶ καθ' ἅπασαν σχεδὸν τὴν χώραν τὸ μέτρον τῆς καθ' ἑκάστην Τετάρτην μεταμεσημβρινῆς ἀργίας, κατ' ἀρχὰς μὲν διὰ τὴν θερινὴν περίοδον, ἐσχάτως δὲ καὶ διὰ τὴν χειμερινὴν τοιαύτην. Αἱ δὲ προσφάτως ἐκδοθεῖσαι καὶ κυρωθεῖσαι ἀποφάσεις τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου περὶ τῶν ὑπαλλήλων ἐμπορικῶν καταστημάτων, φαρμακείων καὶ γραφείων ἁπάσης τῆς χώρας προβλέπουν μετάθεσιν τῆς ἐν λόγῳ ἡμιαργίας διὰ τὴν θερινὴν περίοδον (15 Μαΐου μέχρι 15 Ὀκτωβρίου) ἀπὸ τῆς Τετάρτης εἰς τὸ Σάββατον.

Τὸ μέτρον τοῦτο, τοῦ ἀπογευματινοῦ δηλονότι κλεισίματος τῶν καταστημάτων κατὰ μίαν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, Τετάρτης ἢ Σαββάτου (εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο εἶναι ἀληθές, ὅτι διίστανται αἱ ἀπόψεις τῶν ἐνδιαφερομένων καταστηματαρχῶν), ἀνταποκρίνεται ἤδη, ἐκτὸς ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων, εἰς τὴν ἐπιθυμίαν οὐ μόνον τῶν μισθωτῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν καταστηματαρχῶν, πρὸς ἀνάπαυσίν των καὶ ἐκπλήρωσιν κοινωνικῶν αὐτῶν ὑποχρεώσεων.

Ἐπειδὴ ἐν τούτοις αἱ ὡς εἴρηνται διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, τὸ μὲν δὲν καλύπτουν πάντα τὰ καταστήματα, τὸ δὲ προβάλλονται ἀμφισβητήσεις ὡς πρὸς τὴν ἐγκυρότητά των, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς θεσπιζούσας τὴν ἐν λόγῳ ἡμιαργίαν διατάξεις αὐτῶν, εἰσηγούμεθα, πρὸς τὸν σκοπὸν λυσιτελοῦς καὶ γενικῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ὡς ἄνω μέτρου, τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὑπὸ κρίσιν νομοσχεδίου, δι' ἧς παρέχεται ἐξουσιοδότησις εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας διὰ τὴν περιφέρειαν Ἀθηνῶν—Πειραιῶς καὶ Περιχώρων καὶ εἰς τοὺς Νομάρχας διὰ τὰς περιφερείας αὐτῶν, ὅπως, δι' ἀποφάσεών των, ἐκδίδο-

μένων μετά προηγουμένην γνωμοδότησιν τῶν Ἐπαγγελματικῶν Ὀργανώσεων τῶν ἐνδιαφερομένων καταστηματαρχῶν καὶ ὑπαλλήλων, ὡς καὶ τῆς οἰκείας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς, ὁρίζουν ἀναλόγως τῶν ἐκασταχοῦ ὑφισταμένων συνθηκῶν ἀπογευματινὴν ἀργίαν εἰς πάσας, εἰς ὡρισμένας κατηγορίας καταστημάτων, κατὰ μίαν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἐπὶ ἀναλόγῳ αὐξήσει τῶν ὡρῶν ἐργασίας τῶν λοιπῶν ἐργασίμων ἡμερῶν τῆς ἑβδομάδος.

Ἐπὶ τοῦ 2ου ἄρθρου:

Μολονότι ἡ δωρος ἐργασία ἔχει ἐπεκταθῆ ἤδη εἰς τὸ πλεῖστον τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ μισθωτῶν τῆς χώρας, ὑπάρχουν ἐν τούτοις εἰσέτι καταστήματα, ἐπιχειρήσεις καὶ ἐργασίαι (ξενοδοχεῖα ὄπνου, καταστήματα τροφίμων, νοσηλευτικὰ ἱδρύματα, ἐμπορικὰ καταστήματα ἐκτὸς Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης κλπ.), ἔνθα ἡ ἀπασχόλησις τοῦ ἐμμίσθου προσωπικοῦ των ὑπερβαίνει, συμφώνως πρὸς τὰς κειμένας διατάξεις, τὰς 8 ὥρας ἡμερησίως καὶ τὰς 48 ἑβδομαδιαίως. Διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος νομοσχεδίου τὸ μὲν παρέχεται ἐξουσιοδότησις εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας, ὅπως μετὰ προηγουμένην γνώμην τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας ὑφισταμένου Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ὀργάνου τριμεροῦς καὶ ἰσομεροῦς ἐκπροσωπήσεως (Κράτους — ἐργοδοτῶν — μισθωτῶν), περιορίζῃ μέχρι τῶν ὡς ἀνωτέρω χρονικῶν ὁρίων, εἴτε τὴν λειτουργίαν τῶν καταστημάτων ἐκείνων, ἅτινα κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις παραμένουν ἀνοικτά, ὑπὲρ τὰς ὡκτὼ ὥρας ἡμερησίως, εἴτε τὴν ἀπασχόλησιν ταῦ εἰς ταῦτα, ὡς καὶ εἰς λοιπὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐργασίας, ἐργαζομένου προσωπικοῦ, τὸ δὲ καταργοῦνται ὑφισταμέναι διατάξεις τοῦ αὐτοῦ μέν, πλὴν περιωρισμένου ὅμως περιεχομένου.

Ἐπὶ τοῦ 3ου ἄρθρου:

Διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου τούτου σκοπεῖται ἡ διευκρίνισις, πρὸς ἄρσιν τῶν ὑφισταμένων ἀμφισβητήσεων, ὅτι ὑπέρβασις τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου ἐργασίας μέχρι μιᾶς ὥρας καθ' ἑκάστην ἐν περιπτώσει ἀργίας τῆς ἐπιχειρήσεως κατὰ τὸ ἀπόγευμα τοῦ Σαββάτου ἢ καὶ μιᾶς εἰσέτι ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, δὲν θεωρεῖται ὑπερωρία μὲ τὰς ἀναλόγους συνεπείας.

Ἐπὶ τοῦ 4ου ἄρθρου:

Διὰ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου τούτου προτείνεται ἡ κατάργησις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ π. δ/τος τῆς 8/11.5.1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως», δυνάμει τῆς ὁποίας ἐπιτρέπεται ἀπεριορίστως τὸ ἄνοιγμα κατὰ τὰς Κυριακὰς πάντων τῶν καταστημάτων εἰς τοὺς ἀναγνωριζομένους τόπους θερινῆς διαμονῆς, διότι ἡ διάταξις αὕτη, ὡς ἐγνωμοδότησε τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους, τυγχάνει κατ' ἀναλογίαν ἐφαρμοστέα, λόγῳ ταυτότητος τοῦ νομικοῦ λόγου, οὐ μόνον ἐπὶ τῶν ἀναγνωρισμένων τόπων θερινῆς διαμονῆς, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς ἦτο ἀρχικῶς περιωρισμένος εἰς τινας κωμοπόλεις καὶ χωρία, ἀλλὰ καὶ εἰς πάντα ἀναγνωριζόμενον ἤδη «τουριστικὸν τόπον». Δεδομένου ὅμως ὅτι διὰ τοῦ ν.δ. 180/1946 ἀνεκηρύχθησαν ἢ ἀνακηρύσσονται ὡς τουριστικοὶ τόποι ὁλόκληροι περιφέρειαι καὶ μέγας ἀριθμὸς μεγάλων πόλεων, ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀνωτέρω γνωμοδοτήσεως τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους θὰ εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν κατάργησιν τῆς Κυριακῆς ἀναπαύσεως εἰς μεγάλας πόλεις, πρᾶγμα ἀπαράδεκτον.

Εἰς ἀντιστάθμισμα ὅμως παρέχεται διὰ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 2 τοῦ παρόντος νομοσχεδίου ἡ δυνατότης εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας καὶ εἰς τοὺς οἰκείους Νομάρχας, ὅπως ἐπιτρέπουν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς κατὰ νόμον ἑορτὰς—ἀργίας καὶ εἰς ὡρισμένας ὥρας τὴν λειτουργίαν κατηγοριῶν τινων καταστημάτων, ἅτινα κατὰ τὴν κρίσιν των ἤθελον κριθῆ ἀπαραίτητα διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ ταύτῃ ἀναφερομένων ἀναγκῶν.

Περαιτέρω διὰ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 3 παρέχεται ἡ δυνατότης λειτουργίας τῶν καταστημάτων εἰδῶν ἑλληνικῆς τέχνης πέραν τῶν διὰ τὰ λοιπὰ ἐμπορικὰ καταστήματα κεκανονισμένων ἡμερῶν καὶ ὡρῶν λειτουργίας πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ξένων τουριστῶν.

Ἐπὶ τοῦ 5ου ἄρθρου:

Διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου τούτου σκοπεῖται ὁ καθορισμὸς τοῦ τρόπου χορηγήσεως τῆς κατ' ἔτος ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν εἰς τοὺς ἀρτεργάτας καὶ κυρίως εἰς τοὺς μὴ συμπληροῦντας 12μηνον συνεχῆ ἀπασχόλησιν εἰς τὸν αὐτὸν ἐργοδότην, οἵτινες βάσει τῶν ἤδη ἰσχυουσῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 539/1945 δὲν δικαιοῦνται τοιαύτης, ὡς ἀπασχολούμενοι ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς ἐργοδότας.

Σημειωτέον ὅτι ἡ ἐκ 12 ἡμερῶν ἐτησία ἄδεια τῶν ἀρτεργατῶν δὲν θεσπίζεται τὸ πρῶτον ἤδη, ἀλλὰ ἔχει θεσπισθῆ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 798/1950 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2137/1952 νόμου. Συνεπῶς διὰ τοὺς ἔχοντας συνεχῆ 12μηνον ἀπασχόλησιν παρ' ἑνὶ ἐργοδότῃ οὐδὲν γεννᾶται ζήτημα. Ζήτημα μόνον ἀνακύπτει διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους ἐντὸς τοῦ ἔτους εἰς διαφόρους ἐργοδότας—καὶ τοῦτο συμβαίνει συχνάκις διὰ τοὺς ἀρτεργάτας—οἵτινες κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε ἰσχύοντα δὲν ἐδικαιοῦντο ἀδείας. Εἰς ρύθμισιν τοῦ ἀνωτέρω ζητήματος ἀποσκοπεῖ ἡ προκειμένη διάταξις, προβλέπουσα τὴν καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἡμερῶν ἀδείας τῶν ἀρτεργατῶν παρὰ τῶν διαφόρων ἐργοδοτῶν, ἀναλόγως τῶν παρ' ἑκάστῳ ἐξ αὐτῶν μηνῶν πραγματικῆς ἀπασχολήσεώς των, δοθέντος ὅτι ἡ τοιαύτη ἐπιβάρυνσις τῶν ἐργοδοτῶν διὰ τὴν καταβολὴν τῆς ἀδείας ὑπολογίζεται ἐν τῷ κοστολογίῳ τοῦ ἄρτου.

Ἡ τοιαύτη ρύθμισις προσήκει καὶ διὰ τοὺς σιτεργάτας, οἵτινες ὡς καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἀκολουθοῦν, κατὰ τὰ κεκανονισμένα, τοὺς ἀρτεργάτας.

Ἐπὶ τοῦ 6ου ἄρθρου:

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. δ. 3789/1957, αἵτινες ἰσχύουσιν ἤδη ἐν Ἀθήναις, Πειραιεῖ καὶ Θεσσαλονίκῃ, ὁρίζουσιν, ὅτι διὰ τὰ μικτὰ καταστήματα, ἔνθα πωλοῦνται πλείονα τοῦ ἑνὸς εἴδη, ἐφαρμόζεται τὸ βραχύτερον ἰσχῦον δι-

οἱονδήποτε τῶν εἰς ταῦτα πωλουμένων εἰδῶν ὡράριον. Διά τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ὑπό κρίσιν νομοσχεδίου παρέχεται ἐξουσιοδότησις εἰς τόν Ὑπουργόν Ἐργασίας, ὅπως τάς ἐν λόγῳ διατάξεις ἐπεκτείνῃ καί εἰς τάς λοιπάς πόλεις τῆς χώρας, δεδομένου ὅτι τήν τοιαύτην ἐπέκτασιν ἔχουν ζητήσει ἤδη πλεῖσται ἐπαγγελματικαί ὀργανώσεις καταστηματαρχῶν ἐπαρχιακῶν πόλεων καί τοῦτο πρός ἄρσιν τοῦ ὑφισταμένου διαφορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας καί τοῦ ἐντεῦθεν προκαλουμένου ἀνταγωνισμοῦ μεταξύ καταστημάτων πωλούντων πλείονα εἴδη καί τῶν τοιούτων πωλούντων ἓν μόνον εἶδος.

Ἐπί τοῦ 7ου ἄρθρου:

Διά τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. δ. 3789/1957 ἔχει καθιερωθῇ ἑκάστη Δευτέρα ὡς ἡμέρα ἀργίας τῶν θεάτρων καί ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν. Διά τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ὑπό κρίσιν νομοσχεδίου, ἀφ' ἑνός μέν παρέχεται εὐχέρεια μεταθέσεως τῆς ἐν λόγῳ ἀργίας εἰς ἑτέραν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, ὁσάκις ἡ Δευτέρα συμπίπτει πρός ἐπίσημόν τινα ἑορτήν (Δευτέραν ἡμέραν τοῦ Πάσχα, 25ην Μαρτίου, 1ην τοῦ Ἔτους κλπ.), καθ' ἣν ὑφίσταται προφανῶς κοινωνική ἀνάγκη λειτουργίας τῶν θεάτρων, ἢ ὁσάκις συντρέχουσι ἕτεροι ἐξαιρετικοί λόγοι, ἀφ' ἑτέρου δέ παρέχεται ἐξουσιοδότησις εἰς τόν Ὑπουργόν Ἐργασίας, ὅπως, μετά γνώμην τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτῶν καί μισθωτῶν, ὁρίζῃ, διά τά ἐν Ἀθήναις λειτουργοῦντα θέατρα, σύστημα ἐκ περιτροπῆς ἑβδομαδιαίας ἀργίας αὐτῶν καί τοῦτο πρός ἀποφυγήν συγχρόνου ἀργίας ὅλων τῶν θεάτρων τῆς πρωτευούσης, πρᾶγμα, ὅπερ στερεῖ τά ἐκ τοῦ κινητοῦ κυρίως πληθυσμοῦ ἄτομα τῆς εὐχερείας πρός παρακολούθησιν μιᾶς θεατρικῆς παραστάσεως κατά τήν ἐν Ἀθήναις παραμονήν των τήν ἡμέραν τῆς ὁμαδικῆς ἀργίας ὅλων τῶν θεάτρων.

Ἐπί τοῦ 8ου ἄρθρου:

Αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καί 2 τοῦ ὑπό κρίσιν νομοσχεδίου ἐθεσπίσθησαν τό πρῶτον διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐπανελήφθησαν δέ διά τῶν ὑπό 25.8.1958 δύο ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.

Ἡ καθιέρωσις ηὐξημένης ἀμοιβῆς διά τήν ὑπερωριακήν ἀπασχόλησιν τῶν μισθωτῶν καί εἰδικῆς ἀποζημιώσεως, ὅταν ἡ τοιαύτη ἀπασχόλησις συντελῆται παρανόμως, ἀποσκοποῦν εἰς τήν περιστολήν τῆς ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τῶν μισθωτῶν, τόσον πρός προστασίαν τῆς ὑγείας τούτων, ὅσον καί πρός διεύρυνσιν εὐκαιριῶν ἀπασχολήσεως ἀνέργων.

Αἱ ἀνωτέρω διατάξεις, καίτοι ἐκρίθησαν ὑπό τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας σύννομοι (πόφασις 746/1957), ἐπεκρίθησαν ἐν τούτοις πό τῆς παρ' ἡμῖν θεωρίας, καθ' ὅσον ἀφορᾷ ἠν ἀποζημίωσιν τῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς πασχολήσεως, τό μέν ὡς καθ' ὑπέρβασιν τῆς ξουσίας τῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων θεσπισθείσης, τό δέ ὡς ἀποσκοποῦσαι τήν ἐπιβράβευσιν τῆς παρανομίας καί ἀπαλλοτριοῦσαι θεμελιώδη προστασίαν τοῦ μισθωτοῦ (χρονικά ὅρια ἐργασίας) ἔναντι ἐξασφαλίσεως ἀποδοχῶν ντηρήσεως, ἀσχέτως δέ ὁ Ἄρειος Πάγος διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 138/1959 ἀποφάσεώς του (*) ἐδέχθη ὅτι ἡ διάταξις, δι' ἧς ἐθεσπίσθη ηὐξημένη ἀποζημίωσις διά τήν παράνομον ὑπερωριακήν ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ, εἶναι ἀνίσχυρος, ὡς ὑπερβαίνουσα τήν ὑπό τοῦ νόμου 3239/1955 δοθεῖσαν εἰς τά Διαιτητικά Δικαστήρια ἐξουσίαν.

Ἡ ἀμοιβή καθ' ὅλου τῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἀπησχόλησε καί παλαιότερον τήν παρ' ἡμῖν θεωρίαν καί δικαστηριακήν πρᾶξιν. Εἰς τόν παρανόμως ἀπασχολούμενον ὑπερωριακῶς μισθωτόν οὐδ' αὐτή ἡ ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀγωγή ἀνεγνωρίζετο, λόγῳ τῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀπαγορεύσεως τῆς τοιαύτης ἀπασχολήσεως. Ὑπό τό κράτος ὅμως τῆς ἀντιλήψεως ὅτι δέν εἶναι ὀρθόν νά ὠφελῆται διττῶς ὁ ἐργοδότης ἐκ τῆς παρανόμου ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ, τήν τε ἐργασίαν του δηλονότι ἀποκερδαίνων καί μηδέν ὀφείλων, ἐγένετο τελικῶς δεκτή ἡ ἄποψις ὅτι εἰς τάς περιπτώσεις ταύτας χωρεῖ ἡ ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀγωγή καί δή κατά τήν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ'.

Ἡ ἐπιεικής αὕτη διά τόν μισθωτόν ἀντίληψις, ἐν συνδυασμῷ πρός τό ὅτι ἡ καθιέρωσις ηὐξημένης ἀμοιβῆς διά τάς νομίμους ὑπερωρίας καί εἰδικῆς ἀποζημιώσεως διά τήν παράνομον ὑπερωριακήν ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ, θά συντελέσῃ εἰς περιορισμόν τῆς καθόλου ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως μέ ἀπώτερον ἀποτέλεσμα τήν προστασίαν τῆς ὑγείας τῶν ἐργαζομένων καί τήν δικαιοτέραν κατανομήν τῆς ἐργασίας μεταξύ περισσοτέρων κατά τό δυνατόν ἀτόμων, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ καλῶς πάντοτε σταθμίζων τό οἰκονομικόν συμφέρον ἐπιχειρηματίας θά ἀποφύγῃ τήν ἀπασχόλησιν τοῦ ἐξηντλημένου καί ἠλαττωμένης ἀποδόσεως μισθωτοῦ καί θά ἐπιδιώξῃ τήν ἀπασχόλησιν ἄλλου, ὅταν γνωρίζῃ ὅτι, πλήν τῶν ποινικῶν κυρώσεων διά τήν αἰτίαν ταύτην, θά καταβάλῃ ὅλως ἰδιαιτέρως ηὐξημένην ἀμοιβήν, μᾶς ἐπιτρέπουν νά εἰσηγηθῶμεν τήν ψήφισιν τῶν διατάξεων τῶν παραγράφων 1, 2 καί 3 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ παρόντος νομοσχεδίου.

Ἐπειδή διά παλαιοτέρας ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου (ὑπ' ἀριθ. 18/1957) (**) ἐγένετο δεκτόν, ὅτι δέν ἀντίκειται εἰς τάς κειμένας διατάξεις ἡ εἰς τήν σύμβασιν ἐργασίας παρεντεθεμένη εἰδική συμφωνία, καθ' ἣν δύναται νά προκαταβάλληται εἰς τόν μισθωτόν ὡρισμένον ποσόν χρημάτων κατά μῆνα, πέραν τοῦ κατά νόμον ὀφειλομένου εἰς τοῦτον ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ, ἐπί τῷ τέλει ὅπως συμψηφίζηται εἰς ἐγδεχομένην ἀπαίτησιν τοῦ μισθωτοῦ διά τάς περιπτώσεις ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τούτου, τοιουτοτρόπως δέ ὁδηγούμεθα εἰς ἀντίθετον πρός τόν ἐπιδιωκόμενον διά τῆς ὑπό κρίσιν διατάξεως σκοπόν, ἀφοῦ εἰς τάς πλείστας τῶν περιπτώσεων οὐδέν θά καταβάλληται διά τήν ὑπερωριακήν ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ, προστίθεται ἡ παράγραφος 4, δι' ἧς πᾶσα τοιαύτη συμφωνία κηρύσσεται ἄκυρος. (***)

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 244.

(**) ΕΕΔ 16, σελ. 380.

(***) Βλέπε ἐπί τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου καί πρακτικά συζητήσεων ἐν τῇ Βουλῇ, ΕΕΔ 18, 1161 ἐπ.

Ἐπὶ τοῦ 9ου ἄρθρου:

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 35860/1951 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ἐκδοθείσης κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος τότε ἀ.ν. 28/1944, τὰ ἐλάχιστα ὅρια ἀποδοχῶν τοῦ διοικητικοῦ προσωπικοῦ τῶν νοσηλευτικῶν καὶ εὐαγῶν ἱδρυμάτων ἐξισώθησαν πρὸς τὰ τοιαῦτα τοῦ ἀντιστοίχου προσωπικοῦ Γραφείων τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἐν γένει.

Ἡ μετὰ τὸν ν. 3239/1955 ρύθμισις τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν κλπ. Ἰδιωτικῶν Ἐπιχειρήσεων, κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου τούτου, δὲν ἐκάλυψε τὸ ἀντίστοιχον προσωπικὸν τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων.

Οὕτω διὰ τὴν ὑπαγωγὴν τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτῶν εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 14/1956 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν κλπ. Ἰδιωτικῶν Ἐπιχειρήσεων» παρέστη ἀνάγκη θεσπίσεως εἰδικῆς διατάξεως ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 3789/1957 (ἄρθρ. 11 § 2) ν. διατάγματι.

Διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ὑπὸ κρίσιν νομοσχεδίου, τὸ μὲν ἐπεκτείνεται, ἀφ' ἧς ἴσχυσε καὶ διὰ τοὺς λοιποὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους ἡ νεωτέρα ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν κλπ. ὅρων ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ Ἰδιωτικῶν Ἐπιχειρήσεων» καὶ ἐπὶ τῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων, τὸ δὲ τὰ ἐλάχιστα ὅρια ἀποδοχῶν τῶν ἀνω μισθωτῶν ἐξισοῦνται καὶ εἰς τὸ μέλλον πρὸς τὰ τοιαῦτα τοῦ ἀντιστοίχου προσωπικοῦ τῶν ἰδιωτικῶν Ἐπιχειρήσεων.

Τέλος, ἀντὶ τῶν εὐαγῶν ἐν γένει ἱδρυμάτων, ἅτινα πέραν τῶν νοσηλευτικῶν περιελάμβανεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 35860/1951 ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ἡ ἰσχὺς τῆς ἀνωτέρω διατάξεως περιορίζεται ἤδη πέραν τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων μόνον εἰς τὰ ἱδρύματα ἢ ὀργανισμοὺς τοὺς ἀποσκοποῦντας εἰς τὴν προστασίαν τῆς δημοσίας ὑγείας (ἰνστιτοῦτα κλπ.) καὶ τοῦτο, ἵνα μὴ ἐπιβαρυνθοῦν ὑπερμέτρως τὰ διάφορα φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα, τῶν ὁποίων οἱ πόροι εἶναι συνήθως περιωρισμένοι.

Ἐπὶ τοῦ 10ου ἄρθρου:

Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου ἀποπειᾶται ἡ τακτοποίησις τῆς ἐκκρεμούσης μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων καὶ τοῦ προσωπικοῦ της δικαστικῆς διενέξεως διὰ τὴν ἐπιστροφὴν κατυβληθεισῶν ὑπ' αὐτῆς ἀμοιβῶν δι' ἐπὶ πλέον παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν. Τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους, γνωμοδοτῆσαν ἐπὶ τοῦ θέματος, ἐδέχθη ὅτι ἡ τοιαύτη ἀπόσβεσις τῶν χρεῶν τῶν μισθωτῶν δὲν εἶναι ἀντισυνταγματικὴ καὶ ὅτι ἐξυπηρετεῖ τὸ δημόσιον συμφέρον.

Ἐπὶ τοῦ 11ου ἄρθρου:

Διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου τούτου σκοπεῖται ἡ κατάργησις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 539/1945, δυνάμει τῆς ὁποίας ἐπιτρέπεται, ὅπως, λόγῳ ἐκτάκτων ἀναγκῶν τοῦ Κράτους ἢ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, ἀναστέλληται διὰ Διατάγματος, ἐκδιδομένου μετὰ προηγουμένην σχετικὴν πρᾶξιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἡ χορήγησις ἀδειῶν εἰς τοὺς μισθωτοὺς ὡρισμένων περιφερειῶν αὐτῆς καὶ καταβάλλωνται εἰς τοὺς στερουμένους τῆς ἀδείας των μισθωτούς, πλὴν τῆς κανονικῆς των ἀντιμισθίας, καὶ αἱ ἀποδοχαί, ἃς οὗτοι θὰ ἐδικαιοῦντο, ἐὰν ἤθελον τύχει ἀδείας.

Ἡ διάταξις αὕτη ἀντίκειται εἰς τοὺς ὅρους τῆς παρὰ τῆς χώρας μας κυρωθείσης διὰ τοῦ νόμου 2081/1952 Διεθνοῦς Συμβάσεως ὑπ' ἀριθ. 52 «περὶ κανονικῶν καὶ' ἔτος ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν», ἥτις εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν παρέχει δικαίωμα ἀναστολῆς τῶν ἀδειῶν τῶν μισθωτῶν. Ἕνεκα τούτου εἰς τὰς κατ' ἔτος συνερχομένας διασκέψεις τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐργασίας ἡ χώρα μας ὑφίσταται ἐπικρίσεις τῶν μετεχόντων ἐκπροσώπων τῶν διαφόρων χωρῶν διὰ μὴ συμμόρφωσιν αὐτῆς πρὸς τὰς ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω Διεθνοῦς Συμβάσεως προβλεπομένας διατάξεις.

Δέον εἰσέτι νὰ σημειωθῇ ὅτι ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 539/1945 δὲν ἐγένετο χρῆσις τῶν διατάξεων τῆς ἐν λόγῳ παραγράφου, εἰμὴ μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀναστολῆς χορηγήσεως τῶν ἀδειῶν εἰς τοὺς ἀρτεργάτας.

Ἡ τοιαύτη ὅμως ἀναστολὴ ἔπαυσεν ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους νὰ χορηγῆται καὶ οὕτω οἱ ἀρτεργάται πραγματοποιοῦν ἔκτοτε, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ μισθωτοί, τὴν κανονικὴν ἄδειάν των.

Ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι διὰ τῶν διατάξεων τοῦ προτεινομένου σχεδίου νόμου συμπληροῦται καὶ προάγεται ἡ ἐργατικὴ ἡμῶν νομοθεσία καὶ διευθετοῦνται ἅμα ὑφιστάμεναι σήμερον ἀμφισβητήσεις καὶ διαφοραί, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσωμεν διὰ τὴν ταχυτέραν ἐπιψήφισιν τούτου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ὀκτωβρίου 1959

Ὁ ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸς

—

3976]1959 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ρυθμίσεως ζητημάτων σχετιζομένων πρὸς τὰ εἴδη μονοπωλίου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 191 τῆς 18 Σεπτεμβρίου 1958

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος καὶ τὴν ἀπὸ 13 Αὐγούστου 1959 σύμφωνον γνώμην τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 35 Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκ Βουλευτῶν, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

. . . . . .

Ἄρθρον 3

Διὰ τὰ μέλη τῆς Διευθύνσεως τῶν ἑταιρειῶν, περὶ ὧν ὁ ἀ.ν. 2432/1940 «περὶ καθορισμοῦ ὁρίου ἡλικίας ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων ἑταιρειῶν διαχειριζομένων δημόσια συμφέροντα», ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 1225/1944 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀ.ν. 2432/1940 κλπ.», ὁρίζεται ὅριον ἡλικίας τὸ 68ον ἔτος συμπεπληρωμένον.

Ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Β. Πρεσβείᾳ Ρώμης 13 Σεπτεμβρίου 1959

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ἑορτολογίου καταστημάτων πόλεως Κατερίνης.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 225 τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 § 2 τοῦ π.δ. τῆς 8/14 Μαρτίου 1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως», τοῦ ἄρθρου 9 § 3 τοῦ ν.δ. 3755/1957 «περὶ αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν κλπ.», αἴτησιν τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Κατερίνης καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 16088/23.12.1958 σύμφωνον γνώμην τῆς Νομαρχίας Πιερίας, τὴν ἀπὸ 21.2.1959 γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Διακανονισμοῦ Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 463/27.8.1959 τοιαύτην τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

1. Καταργοῦμεν τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀπὸ 11/28 Ἰουνίου 1956 β. δ/γματος «περὶ καθιερώσεως ἑορτῶν ὁλοκληρωτικῆς καὶ μερικῆς ἀργίας καταστημάτων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Παραμυθιᾶς καὶ Κατερίνης» καὶ τὸ ἀπὸ 27 Σεπτεμβρίου/20 Ὀκτωβρίου 1956 β. δ/γμα «περὶ συμπληρώσεως τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ β. δ/τος τῆς 11/28.6.1956 «περὶ καθιερώσεως ἡμερῶν ὁλοκληρωτικῆς καὶ μερικῆς ἀργίας καταστημάτων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Παραμυθιᾶς καὶ Κατερίνης» καὶ καθιεροῦμεν ὡς ἐξαιρεσίμους ἡμέρας ὁλοκληρωτικῆς καὶ μερικῆς ἀργίας διὰ τὰ καταστήματα τῆς πόλεως Κατερίνης, πλὴν τῶν κουρείων καὶ κομμωτηρίων, ἅτινα ἀνοίγουν ἀπὸ πρωΐας μέχρι τῆς 1ης μ.μ. ὥρας, καὶ τῶν καφενείων, γαλακτοζαχαροπλαστείων, ἐστιατορίων, ζυθεστιατορίων, μαγειρείων, οἰνομαγειρείων, ἀρτοποιείων, ἀρτοπωλείων, πρατηρίων ἄρτου, πρακτορείων ἐφημερίδων, περιπτέρων ἀναπήρων, καταστημάτων ἐνοικιάσεως ποδηλάτων, νομῆς ζώων, πρατηρίων βενζίνης καὶ εἰδῶν αὐτοκινήτων, ψρετοποιείων καὶ χρεοπωλείων, τὰς κάτωθι ἑορτάς:

Ὁλοκληρωτικὴ ἀργία:

1) 7η Ἰανουαρίου, Ἁγίου Ἰωάννου 2) 23η Ἰανουαρίου, Ἁγίου Διονυσίου τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ, 3) 23η Ἀπριλίου, Ἁγίου Γεωργίου, 4) 21η Μαΐου, Ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, 5) 29η Ἰουνίου, Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, 6) 26η Ἰουλίου, Ἁγίας Παρασκευῆς, 7) 15η Αὐγούστου, Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, 8) 26η Ὀκτωβρίου, Ἁγίου Δημητρίου, 9) 25η Νοεμβρίου, Ἁγίας Αἰκατερίνης πολιούχου πόλεως, 10) 6η Δεκεμβρίου, Ἁγίου Νικολάου, 11) Ἀναλήψεως τοῦ Σωτῆρος, 12) Ἁγίου Πνεύματος.

Μερικὴ ἀργία:

1) 2α Φεβρουαρίου, Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου.

2) Ἀργία κατὰ τὰς ὡς ἄνω ἑορτὰς δὲν τηρεῖται, ἐφ' ὅσον συμπέσουν μὲ ἡμέραν Σάββατον, λόγῳ τελέσεως ἑβδομαδιαίας ἀγορᾶς, πλὴν τῶν ἑορτῶν: 1) τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, 2) ἑορτῆς τῶν Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου καὶ 3) τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης, καθ' ἃς τηρεῖται ἡ ἀργία, ἐκτὸς τῶν ὀπωροπαντοπωλείων καὶ ἰχθυοπωλείων, ἅτινα ἀνοίγουν ἀπὸ τῆς 10ης π.μ. ἕως τῆς 2ας μ.μ. ὥρας.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν τῇ Ἑλλ. Β. Προεδρείᾳ Βιέννης τῇ 28 Σεπτεμβρίου 1959

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἀποζημιώσεως ἰδιοκτητῶν πλωτῶν μέσων καὶ ἐργαλείων φορτοεκφορτώσεως λιμένος Πειραιῶς.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 227 τῆς 20 Ὀκτωβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: α) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ἀ. ν. 1559/1950 «περὶ Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς», ὡς τοῦτο συνεπληρώθη διὰ τῆς παραγράφου 13 τοῦ ἄρθρου δευτέρου τοῦ κυρώσαντος τὸν ὡς ἄνω ἀν. νόμον ὑπ' ἀριθ. 1630/1951 νόμου, β) τὴν ὑπ' ἀριθ. 361/1951 ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ γ) τὰς ὑπ' ἀριθ. 150/1950 καὶ 425/1959 γνωμοδοτήσεις τοῦ ἰδίου Συμβουλίου, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ Δημ. Ἔργων Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Οἱ ἰδιοκτῆται τῶν πλωτῶν μέσων φορτοεκφορτώσεως, ἤτοι φορτηγίδων, σατίων, ρυμουλκῶν ἢ πλωτῶν γερανῶν, τῶν νηολογημένων καὶ συνάμα χρησιμοποιουμένων ἐν τῷ λιμένι Πειραιῶς, εἰς μὲν τὰς λοιπὰς φορτοεκφορτώσεις κατὰ τὴν 3ην Δεκεμβρίου 1950, εἰς δὲ τὰς φορτοεκφορτώσεις γαιανθράκων τὴν 31ην Αὐγούστου 1953, ἀποζημιοῦνται ὑπὸ τοῦ Ο.Λ.Π. κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος.

2) Κατὰ τὰς αὐτὰς διατάξεις δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως παρὰ τοῦ Ο.Λ.Π. α) οἱ ἰδιοκτῆται ἐργαλείων φορτοεκφορτώσεως, ἤτοι οἱ διατηροῦντες μαδέρια, πάσσες, σκαπάνες, λούκια, κάδους ἐκφορτώσεως, κόφες, ξεμπίλια, πτῦα, ὑδραντλίας φορτηγίδων, ξυλίνας σφῦρας (ματσόλες) καὶ λοιπὰ ἐργαλεῖα φορτοεκφορτώσεως, ἐφ' ὅσον ἀνῆκον εἰς τοὺς δικαιούχους ἰδιοκτήτας καὶ συνάμα ἐχρησιμοποιοῦντο παρ' αὐτῶν εἰς μὲν τὰς λοιπὰς φορτοεκφορτώσεις μέχρι καὶ τῆς 3ης Δεκεμβρίου 1950, εἰς δὲ τὰς φορτοεκφορτώσεις γαιανθράκων μέχρι καὶ τῆς 31ης Αὐγούστου 1953 καὶ β) τὸ προσωπικὸν τῶν ἄνω ἰδιοκτητῶν πλωτῶν μέσων καὶ ἐργαλείων, τὸ ἀπασχολούμενον ἀποκλειστικῶς εἰς μὲν τὰς λοιπὰς φορτοεκφορτώσεις τοῦ λιμένος Πειραιῶς μέχρι καὶ τῆς 3ης Δεκεμβρίου 1950, εἰς δὲ τὰς τῶν γαιανθράκων μέχρι καὶ τῆς 31ης Αὐγούστου 1953, ἐφ' ὅσον δὲν ἐξηφανίσθη ὑπὸ τοῦ Ο.Λ.Π. εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦτο ἀπασχόλησις εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ λιμένος τούτου καὶ μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ο.Λ.Π. ἀνάληψιν τῶν ὡς ἄνω φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν.

Ἄρθρον 2

1) Οἱ ὡς ἄνω ἰδιοκτῆται πλωτῶν μέσων καὶ ἐργαλείων δύνανται, ἐφ' ὅσον ἐπιθυμοῦσι, νὰ

προσφέρωσιν εἰς τὸν Ο.Λ.Π. πρὸς ἀγοράν τὰ χρησιμοποιούμενα εἰς τὰς φορτοεκφορτώσεις τοῦ λιμένος Πειραιῶς κατὰ τὰς ἄνω χρονολογίας καὶ ἤδη κατὰ κυριότητα εἰς αὐτοὺς ἀνήκοντα ὡς ἄνω πλωτὰ μέσα καὶ ἐργαλεῖα φορτοεκφορτώσεως ἐπὶ τιμήματι ἴσῳ πρὸς τὴν κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου καθοριζομένην ἀξίαν αὐτῶν. Ἡ ἐξαγορὰ διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Ο.Λ.Π. ἀποδοχῆς τῆς ὑπὸ τὰς ἄνω προϋποθέσεις προσφορᾶς πωλήσεως εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν Ο.Λ.Π., ἐφ' ὅσον ἤθελεν ὑποβληθῆ αὕτη ἐμπροθέσμως καὶ ὡς ἐν ἄρθρῳ 3 τοῦ παροντος ὁρίζεται.

2) Οἱ ἤδη πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος πωλήσαντες τὰ ὡς ἄνω πλωτὰ αὐτῶν μέσα εἰς τὸν Ο.Λ.Π. ἀντὶ τιμήματος μικροτέρου τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριοθησομένης ἀξίας αὐτῶν δικαιοῦνται, ὅπως εἰσπράξωσι συμπληρωματικῶς ἀπὸ τὸν Ο.Λ.Π. ἀτόκως τὴν τυχὸν ἐπὶ πλέον τοῦ παρ' αὐτῶν εἰσπραχθέντος τιμήματος διαφοράν.

3) Ἐπιτροπή, συνιστωμένη διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Ναυπηγικῆς ἐν τῷ Ἐθνικῷ Μετσοβίῳ Πολυτεχνείῳ Ἀθηνῶν, ἑνὸς ἀνωτέρου τεχνικοῦ ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου Μηχανημάτων Λιμενικῶν Ἔργων, θέλει προβῆ διὰ πρακτικοῦ, συνιασσομένου παρ' αὐτῆς καὶ ὑποβαλλομένου εἰς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τοῦ Ο.Λ.Π. ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν ἀπὸ τῆς συστάσεώς της, εἰς ἐκτίμησιν τῆς καταστάσεως καὶ καθορισμὸν τῆς ἀξίας τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος πλωτῶν μέσων καὶ ἐργαλείων φορτοεκφορτώσεως, ἣν εἶχον ταῦτα κατὰ τὰς εἰς τὸ αὐτὸ ἄρθρον ὁριζομένας ἡμερομηνίας, ἤτοι τὴν 3ην Δεκεμβρίου 1950 διὰ τὰ χρησιμοποιούμενα εἰς τὰς λοιπὰς φορτοεκφορτώσεις ἢ τὴν 31ην Αὐγούστου 1953 διὰ τὰ χρησιμοποιούμενα εἰς τὰς τῶν γαιανθράκων.

4) Ἡ ὡς ἄνω ἐν παραγράφῳ 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου Ἐπιτροπὴ ἀποφασίζει ἐφ' ὅλων τῶν θεμάτων τῆς ἁρμοδιότητός της κατὰ πλειοψηφίαν.

5) Εἰς τοὺς ὡς ἄνω ἰδιοκτήτας πλωτῶν μέσων καὶ ἐργαλείων παρέχεται ὑπὸ τοῦ Ο.Λ.Π. ἡ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου δευτέρου § 13 ἐδάφ. 2 τοῦ νόμου 1630/1951 ἀποζημίωσις, ὁριζομένη εἰς ποσοστὸν 40 ο/ο ἐπὶ τῆς κατὰ τ' ἀνωτέρω καθοριοθησομένης ἀξίας τῶν ἐν λόγῳ πλωτῶν μέσων καὶ ἐργαλείων, ὧν ἦσαν οὗτοι νόμιμοι κύριοι, ἐκμεταλλευόμενοι συγχρόνως ταῦτα, κατὰ τὰς ἐν ἄρθρῳ 1 ἡμερομηνίας, ἤτοι τῶν μὲν χρησιμοποιουμένων εἰς τὰς λοιπὰς φορτοεκφορτώσεις τὴν 3ην Δεκεμβρίου 1950, τῶν δὲ εἰς τὰς τῶν γαιανθράκων τὴν 31ην Αὐγούστου 1953.

6) Οἱ ἀνήκοντες εἰς τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 2 ἐδάφ. β' τοῦ παρόντος προσωπικὸν (ἐργάται ἢ ὑπάλληλοι) οἱ ἀπασχολούμενοι ἀποκλειστικῶς εἰς μὲν τὰς λοιπὰς φορτοεκφορτώσεις τοῦ λιμένος Πειραιῶς μέχρι καὶ τῆς 3ης Δεκεμβρίου 1950, εἰς δὲ τὰς τῶν γαιανθράκων μέχρι καὶ τῆς 31ης Αὐγούστου 1953, ἐφ' ὅσον δὲν ἐξησφαλίσθη αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ Ο.Λ.Π. ἐργασία ἐν τῷ λιμένι Πειραιῶς καὶ μετὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἀνάληψιν τῶν ἐργασιῶν τούτων, δικαιοῦνται ἀναλόγως τοῦ χρόνου τῆς εἰς τὰς φορτοεκφορτώσεις τοῦ λιμένος Πειραιῶς πραγματικῆς καὶ συνεχοῦς ἀπασχολήσεώς των ἀποζημιώσεως ὑπὸ τοῦ Ο.Λ.Π. καθοριζομένης διὰ μὲν τοὺς ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβομένους κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ὡς ἰσχύει νῦν, διὰ δὲ τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 «περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, ὡς ἰσχύουσιν ἤδη. Ἡ λόγῳ τοῦ τελευταίου πολέμου καὶ δὴ τῆς ἐχθρικῆς Κατοχῆς τοῦ λιμένος Πειραιῶς παρεμπόδισις κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω προσωπικοῦ, ὅπως ἐργασθῇ εἰς τὰς φορτοεκφορτώσεις τοῦ λιμένος τούτου, δὲν θεωρεῖται ὡς διακοπὴ τῆς τυχὸν προηγουμένης καὶ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν συνεχοῦς ἀπασχολήσεώς του.

Ἄρθρον 3

1) Ἵνα χωρήσῃ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ὑπὲρ τῶν ἐν αὐταῖς δικαιούχων δέον νὰ συντρέχωσιν ἀθροιστικῶς καὶ οἱ κάτωθι δι' ἑκάστην περίπτωσιν ὅροι:

α) Ὑπὸ τῶν κατὰ τὰς παραγράφους 5 καὶ 6 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος δικαιούχων ἀποζημιώσεως, ἤτοι ποσὸν(*) τῶν ἰδιοκτητῶν πλωτῶν μέσων ἢ ἐργαλείων φορτοεκφορτώσεως, ὅσον καὶ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ ἀποζημιωτέον προσωπικὸν αὐτῶν, δέον νὰ ἐπιδοθῇ διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος εἰς τὸν Ο.Λ.Π. ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἑξήκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παροντος ἡ σχετικὴ αἴτησις ἀποζημιώσεως μεθ' ἁπάντων τῶν ἀπαιτουμένων ἀποδεικτικῶν βεβαιώσεως, ὅτι συντρέχουσιν ὑπὲρ τοῦ αἰτοῦντος αἱ ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος δι' ἑκάστην περίπτωσιν τιθέμεναι προϋποθέσεις.

β) Οἱ κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἰδίου ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος ἐπιθυμοῦντες νὰ πωλήσωσιν εἰς τὸν Ο.Λ.Π. τὰ ἀνήκοντα ἤδη κατὰ κυριότητα εἰς αὐτοὺς καὶ χρησιμοποιούμενα κατὰ τὰς ἐν ἄρθρῳ 1 χρονολογίας εἰς τὰς φορτοεκφορτώσεις τοῦ λιμένος Πειραιῶς ὡς ἄνω πλωτὰ μέσα ἢ ἐργαλεῖα φορτοεκφορτώσεως, δέον ὅπως ἐπιδώσωσι διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος εἰς τὸν Ο.Λ.Π. ἀμετάκλητον καὶ ἀνεπιφύλακτον δήλωσιν προσφορᾶς πωλήσεως καὶ μεταβιβάσεως τῆς πλήρους καὶ ἐλευθέρας κυριότητος τοῦ ἀνήκοντος ἑκάστῳ ἐκ τῶν ἄνω πραγμάτων εἰς τὸν Ο.Λ.Π. ἀντὶ τοῦ ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παροντος τιμήματος.

Ἡ δήλωσις αὕτη δέον νὰ ἐπιδοθῇ ὡς ἄνω ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας δέκα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους τῆς σχετικῆς πράξεως τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ο.Λ.Π., δι' ἧς θ' ἀνακοινοῦται αὐτοῖς ἡ κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 2 γενομένη ἐκτίμησις τῆς ἀξίας τῶν ὑπὸ μεταβίβασιν πραγμάτων (πλωτῶν μέσων ἢ ἐργαλείων φορτοεκφορτώσεως).

(*) Ἐννοεῖται προφανῶς «τόσον».

γ) Έντὸς τῆς αὐτῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ ὁριζομένης ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας δέον ὅπως ἐπιδώσωσιν εἰς τὸν Ο.Α.Π. σχετικὴν αἴτησιν καταβολῆς τοῦ ἐπὶ πλέον τυχὸν ὀφειλομένου τιμήματος καὶ οἱ κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος δικαιοῦχοι.

2) Προκειμένου περὶ πλωτῶν μέσων ἢ ἐργαλείων φορτοεκφορτώσεως ἀνηκόντων εἰς πλείονας τοῦ ἑνός, πᾶσαι αἱ κατὰ τὸ παρὸν αἰτήσεις, δηλώσεις ἢ ἄλλα ἔγγραφα δὲν ἔχουσι κῦρος καὶ θεωροῦνται ὡς μὴ ὑποβληθέντα, ἐὰν δὲν φέρωσι τὴν ὑπογραφὴν πάντων τῶν συγκυρίων.

3) Αἱ ὡς ἄνω αἰτήσεις, δηλώσεις ἢ ἄλλα κατὰ τὸ παρὸν ἔγγραφα ἐπιδιδόμενα εἰς τὸν Ο.Α.Π. μετὰ τὰς ἐν παραγράφῳ 1 ὁριζομένας ἀνατρεπτικὰς προθεσμίας εἶναι ἀπαράδεκτα καὶ οὐδεμία γίνεται ἐπ' αὐτῶν ἐνέργεια.

4) Ἁρμόδιαι Ἀρχαὶ πρὸς βεβαίωσιν τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος προϋποθέσεων ἀποζημιώσεως εἶναι ἡ Λιμενικὴ Ἀρχὴ Πειραιῶς διὰ τὰς νηολογήσεις καὶ ἐγγραφὰς εἰς τὰ οἰκεῖα βιβλία τῶν πλωτῶν μέσων, ἡ Διεύθυνσις φορτοεκφορτώσεων Ο.Α.Π. διὰ τὴν κατὰ τὰς ἐν ἄρθρῳ 1 ἡμερομηνίας χρησιμοποίησιν αὐτῶν, ὡς καὶ τῶν ἐργαλείων εἰς τὰς φορτοεκφορτώσεις Πειραιῶς, ὡς καὶ διὰ τὴν προϋπηρεσίαν τοῦ ἀποζημιωτέου προσωπικοῦ, καὶ αἱ κατὰ τόπους Ἀστυνομικαὶ ἢ Δημοτικαὶ Ἀρχαὶ διὰ τὰ λοιπὰ περιστατικά.

5) Ἐν ἀμφιβολίᾳ ἢ ἀμφισβητήσει τῆς συνδρομῆς ὑπὲρ πρασώπου ἢ προσώπων τινῶν τῶν ὡς ἄνω νομίμων προϋποθέσεων ἀποζημιώσεως ἀποφαίνεται εἰς πρῶτον μὲν βαθμὸν ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ο.Α.Π., κατ' ἔφεσιν δὲ ἀσκουμένην ἐντὸς δημέρου ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς πρώτης ἀποφάσεως τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ο.Α.Π.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν τῇ Ἑλλ. Β. Πρεσβείᾳ Βιέννης τῇ 28 Σεπτεμβρίου 1959

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Κ.Λ.Π.

14021]Σ135]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Προνοίας Ὑπαλλήλων Ο.Α.Π.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 325 τῆς 22 Σεπτεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν. δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. νόμου τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/γματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Προνοίας Ὑπαλλήλων Ο.Α.Π., ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1234/14.12.1958 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 11/1959, συνεδρίασις 424η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 15.1.1959), ἀποφαίζομεν:

Ὅπως εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Προνοίας Ὑπαλλήλων Ο.Α.Π. ἐπέλθωσιν αἱ κάτωθι τροποποιήσεις:

α) Εἰς τὸ τέλος τῆς παραγράφου 2α τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ὡς ἄνω ἀνασυνταχθέντος Καταστατικοῦ προστίθεται διάταξις, ἔχουσα οὕτω:

«Δημόσιοι ὑπάλληλοι, ἀποσπασθέντες εἰς τὸν Ο.Α.Π. καὶ ἐν συνεχείᾳ μεταταγέντες εἰς αὐτὸν δυνάμει τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 2912/1954, δικαιοῦνται νὰ αἰτήσωνται, ὅπως λογισθῇ ὡς χρόνος πραγματικῆς ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίας παρὰ τῷ Ταμείῳ ὁ χρόνος ἀποσπάσεώς των εἰς τὸν Ο.Α.Π., καταβάλλοντες τὰς νομίμους εἰσφοράς».

β) Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἐδαφίου β' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Καταστατικοῦ προστίθεται διάταξις, ἔχουσα οὕτω:

«Τὸ χρονικὸν ὅριον τῆς δεκαπενταετοῦς πραγματικῆς ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίας δὲν ἰσχύει προκειμένου ἠσφαλισμένων, μεταταγέντων εἰς τὸν Ο.Α.Π. δυνάμει τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν. δ. 2942/1954 καὶ ἐχόντων 35ετῆ συνολικὴν ὑπηρεσίαν δημοσίου ὑπαλλήλου καὶ ὑπαλλήλου Ο.Α.Π., ἐξ ἧς ἑξαετὴ πραγματικὴν ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ Ταμείῳ».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Σεπτεμβρίου 1959

—

27398]Σ710]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως Καταστατικοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 325 τῆς 22 Σεπτεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν. δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ».

3) Τάς διατάξεις τοῦ ἀπό 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/γματος «περί ὀργανώσεως καί συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καί τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/γματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 13616/19.3.1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 119/9.4.1957, συνεδρίασις 446η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 2.4.1959), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως ἐν τέλει τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων προστεθῇ ἑδάφιον, ἔχον οὕτω:

«Ἡ ἁρμοδιότης τῆς μονίμου ἐπιτροπῆς διαχωρισμοῦ δέν ἐπεκτείνεται καί εἰς τάς περιπτώσεις ἠσφαλισμένων εἰς τό ἓν ἐκ τῶν δύο Ταμείων, οἵτινες διήνυσαν ἤδη εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου τόν ἀπαιτούμενον χρόνον διά τήν συνταξιοδότησίν των λόγῳ ἀναπηρίας ἢ λόγῳ θανάτου.

Εἰς τάς περιπτώσεις ταύτας οὗτοι παραμένουν ὑποχρεωτικῶς εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ ἰδίου Ταμείου μέχρι τῆς καλύψεως καί τοῦ ἀπαιτουμένου διά τήν συνταξιοδότησίν των λόγῳ γήρατος συντάξιμου χρόνου, ἔστω καί ἐάν λόγῳ ἀλλαγῆς ἐπαγγέλματος δικαιολογῆται ἡ ὑπαγωγή των εἰς τό ἕτερον τῶν Ταμείων».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Αὐγούστου 1959

—

53704]12010]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ν. δ/τος 1254]1949 εἰς Διδυμότειχον.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 361 τῆς 16 Ὀκτωβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1254/1949 ν.δ/γματος «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περί φορτοεκφορτώσεων νόμων».

2) Τό ὑπ' ἀριθ. 85/11.7.1959 ἔγγραφον τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἐξ οὗ προκύπτει ὅτι τό Τμῆμα Διακανονισμοῦ Ἐργασίας κατά τήν ὑπό 6.7.1959 συνεδρίασίν του ἐγνωμοδότησεν ὑπέρ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ν. δ. 1254/1949 εἰς τήν πόλιν Διδυμοτείχου, ἀποφασίζομεν:

Ἐπεκτείνομεν τάς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1254/1949 ν. δ. «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περί φορτοεκφορτώσεων νόμων» εἰς τήν πόλιν Διδυμοτείχου διά τήν ρύθμισιν τῶν ἐκεῖσε διενεργουμένων φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Σεπτεμβρίου 1959

—

68665]14846]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 18]1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περί τῶν ὅρων ἁμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Εἰδῶν Μονοπωλίου Δημοσίου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 361 τῆς 16 Ὀκτωβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 14 § 1 ἐδάφ. β', 19 § 2 καί 30 § 1 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπό τοῦ ν.δ. 3755/1957.

2) Τήν ὑπ' ἀριθ. 18/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἁμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Εἰδῶν Μονοπωλίου Ἑλληνικοῦ Δημοσίου», ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστήν τήν ἀνωτέρω διαιτητικήν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν ἐπί διενέξεως μεταξύ τῆς Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Εἰδῶν Μονοπωλείου Ἑλληνικοῦ Δημοσίου Α.Ε. ἀφ' ἑνός καί ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συλλόγου Ὑπαλλήλων Ε.Δ. Ε.Μ.Ε.Λ. καί ἧς τό διατακτικόν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

«1. Ἐπί τῶν διαρρυθμισθέντων διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 20930/1957 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καί ἰσχυόντων σήμερον κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Εἰδῶν Μονοπωλίου Ἑλληνικοῦ Δημοσίου (πρώην Ε.Δ.Υ.Π) χορηγεῖται αὔξησις ἐκ ποσοστοῦ 10 ο/ο.

2. Τό χορηγούμενον ἐπίδομα θέσεως ἢ εὐθύνης ἐκ ποσοστοῦ 30/ο ἐπί τοῦ βασικοῦ μισθοῦ εἰς τούς λαμβάνοντας μισθόν Ὑποδιευθυντοῦ Τμήματος Β' τάξεως καί ἄνω, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν κατέχουν καί ἀντίστοιχον θέσιν, αὐξάνεται εἰς 80/ο.

3. Προσμετρεῖται διά τόν ὑπολογισμόν τοῦ ἐπιδόματος πολυετίας τῇ αἰτήσει τῶν ὑπαλλήλων ἡ προϋπηρεσία των εἰς τό Δημόσιον, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, Ἐπιχειρήσεις Κοινῆς Ὠφελείας, Τραπεζικούς Ὀργανισμούς, ὡς καί Ἀνωνύμους Ἑταιρείας, ἐφ' ὅσον αἱ Ἑταιρεῖαι αὐταὶ εἶχον προπολεμικῶς κεφάλαια ἐκ δραχμῶν 5.000.000, εἴτε μεταπολεμικῶς κεφάλαια ἐκ δραχμῶν 1.406.000 ἐξ ἀναπροσαρμογῆς, συμφώνως τῷ ἀπό 14 Νοεμβρίου 1956 β. δ/γματι.

4. Κατά τά λοιπά ἰσχύουσιν αἱ κείμεναι διατάξεις.

5. Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό 14 Ἀπριλίου 1959».

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Ὀκτωβρίου 1959

—

32782]Σ.368]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί τροποποιήσεως τοῦ Κανονισμοῦ λειτουργίας τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑποδηματεργατῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 369 τῆς 20 Ὀκτωβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τό ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περί ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διά τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περί αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καί τροποποιή-

σεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν. δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/τος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/τος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑποδηματεργατῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 838/26.3.1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 127/1959, συνεδρίασις 450ὴ τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 16.4.1959), ἀποφασίζομεν :

Ὅπως εἰς τὸ ἄρθρον 20 τοῦ Κανονισμοῦ λειτουργίας τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑποδηματεργατῶν προστεθῇ διάταξις, ἔχουσα οὕτω:

«Αἱ Στρατιωτικαὶ Ὑπηρεσίαι ὑποχρεοῦνται, ὅπως καταβάλλουν τὰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς πληρωμῆς τῶν ἡμερομισθίων.

Αἱ μέχρι τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης καταβληθεῖσαι ἐκπροθέσμως εἰσφοραὶ ἀπαλλάσσονται τῶν ὑπὸ τῶν οἰκείων διατάξεων προβλεπομένων προσθέτων τελῶν κλπ.».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ὀκτωβρίου 1959

—

36403]Σ402]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως Κανονισμοῦ παροχῶν Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Ε.Α.Σ. καὶ Υ.Γ.Κ.Τ.Ι.Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 869 τῆς 20 Ὀκτωβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὸ ἄρθρον 53 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11/11/1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν. δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11/11/1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/τος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Ε.Α.Σ. καὶ Υ.Γ.Κ.Τ.Ι.Α., ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1913/Φ171/1958 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 369/1958, συνεδρίασις 453 τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 27.4.1959), ἀποφαιζόμεν :

Ὅπως εἰς τὸν Κανονισμὸν παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Ε.Α.Σ. καὶ Υ.Γ.Κ.Τ.Ι.Α. ἐπέλθωσιν αἱ κάτωθι τροποποιήσεις :

1) Εἰς τὸ ἄρθρον 19β' τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ προστίθεται παράγραφος ὑπὸ στοιχεῖον 1α, ἔχουσα οὕτω :

«1α. Διὰ τοὺς ὁδηγοὺς τοὺς ὑπαχθέντας εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1957 δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 59649/0267/1956 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ὡς συντάξιμος ὑπηρεσία λογίζεται ὁ χρόνος τῆς μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1956 διανυθείσης ὑπηρεσίας ὁδηγοῦ εἰς τὰς ἐν παραγράφῳ 1 ἐδάφ. β' καὶ ἑπόμενα τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν ὑπηρεσίας, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπελογίσθη αὕτη ὡς συντάξιμος παρ' ἑτέρῳ Ὀργανισμῷ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως».

2. Εἰς τὸ ἄρθρον 20 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ παροχῶν προστίθεται παράγραφος ὑπὸ στοιχεῖον 1α, ἔχουσα ὡς κάτωθι :

«1α. Προκειμένου περὶ τῶν ὑπαχθέντων μέχρι καὶ τῆς 31 Ἰανουαρίου 1957 εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου ὁδηγῶν δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 59649/0267/1956 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ὑπὸ τοὺς κάτωθι περιορισμοὺς ὡς πρὸς τὴν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἀναγνωριστέαν προϋπηρεσίαν αὐτῶν διὰ τὴν ἐν ἑκάστῃ περιπτώσει θεμελίωσιν δικαιώματος συνταξιοδοτήσεως :

α) Διὰ τὴν ἀναγνώρισιν μέχρι 3ετοῦς συντάξιμου ὑπηρεσίας ἡ συμπλήρωσις 36 μηνιαίων ἢ 900 ἡμερησίων καταβολῶν εἰς τὸ Ταμεῖον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν.

β) Διὰ τὴν ἀναγνώρισιν μέχρι 5ετοῦς συντάξιμου ὑπηρεσίας, ἡ συμπλήρωσις 48 μηνιαίων ἢ 1.200 ἡμερησίων καταβολῶν εἰς τὸ Ταμεῖον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν.

γ) Διὰ τὴν ἀναγνώρισιν μέχρι 7ετοῦς συντάξιμου ὑπηρεσίας, ἡ συμπλήρωσις 60 μηνιαίων ἢ 1500 ἡμερησίων καταβολῶν εἰς τὸ Ταμεῖον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν.

δ) Διὰ τὴν ἀναγνώρισιν μέχρι 9ετοῦς συντάξιμου ὑπηρεσίας, ἡ συμπλήρωσις 72 μηνιαίων ἢ 1.800 ἡμερησίων καταβολῶν εἰς τὸ Ταμεῖον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν.

ε) Διὰ τὴν ἀναγνώρισιν μέχρι 11ετοῦς συντάξιμου ὑπηρεσίας, ἡ συμπλήρωσις 84 μηνιαίων ἢ 2.100 ἡμερησίων καταβολῶν εἰς τὸ Ταμεῖον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν.

στ) Διὰ τὴν ἀναγνώρισιν μέχρι 13ετοῦς συντάξιμου ὑπηρεσίας, ἡ συμπλήρωσις 96 μηνιαίων ἢ 2.400 ἡμερησίων καταβολῶν εἰς τὸ Ταμεῖον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν.

ζ) Διὰ τὴν ἀναγνώρισιν μέχρι 15ετοῦς συντάξιμου ὑπηρεσίας, ἡ συμπλήρωσις 108 μηνιαίων ἢ 2.700 ἡμερησίων καταβολῶν εἰς τὸ Ταμεῖον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν.

Ἡ ἐξαγορὰ τῆς κατὰ τ' ἀνωτέρω ἀναγνωρίσεως

προϋπηρεσίας διενεργείται επί τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ παρόντος, ἡ δὲ ἐφ' ἅπαξ καταβολὴ τῶν ἀναλογουσῶν εἰσφορῶν πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἀπαιτουμένου ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου χρόνου ἐπὶ τῇ βάσει τῆς παραγράφου 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως τῶν οὕτω δικαιωθησομένων τοιαύτης ἐφαρμόζεται ἡ παράγραφος 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ὀκτωβρίου 1959

—

70196]15227]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μεταλλείων-λιγνιτωρυχείων τῆς χώρας.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 370 τῆς 21 Ὀκτωβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν παράγραφον 8 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ. 3755/1957.

2) Τὴν ἀπὸ 22.7.1959 γενομένην καταγγελίαν τῆς ὑπ' ἀριθ. 14/1957 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐκ μέρους τῆς Ὁμοσπονδίας Μεταλλευτῶν Ἑλλάδος, ἥτις καταγγελία ἐκοινοποιήθη ἡμῖν τὴν 21.8.1959.

3) Τὴν ἀπὸ 25.9.1959 ἀναφορὰν τοῦ Συνδέσμου Μεταλλευτικῶν Ἐπιχειρήσεων, καὶ

4) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 16.10.1959, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν μέχρι τῆς 31ης Ἰανουαρίου 1960 τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων καταγγελίας τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 14/1957 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μεταλλείων καὶ λιγνιτωρυχείων ἁπάσης τῆς χώρας», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 32918/18.5.1957 κοινῆς ἀποφάσεως ἡμῶν καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ καὶ δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 145 τεῦχος Β' φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ὀκτωβρίου 1959

—

67449]Ε.2197]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης ἑδαφίου εἰς Β' μέρος τοῦ Καταστατικοῦ οἰκονομικῆς καὶ ἀσφαλιστικῆς ὀργανώσεως Τ.Α.Ν.Π.Υ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 370 τῆς 21 Ὀκτωβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520 ν. δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/γματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Ὑπαλλήλων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2458/20.5.1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 176/1959, συνεδρίασις 464 τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 11.6.1959), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως εἰς τὴν παράγραφον 4 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Β' μέρους τοῦ Καταστατικοῦ οἰκονομικῆς καὶ ἀσφαλιστικῆς ὀργανώσεως τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Ὑπαλλήλων προστεθῇ ἑδάφ. γ', ἔχον οὕτω:

«γ') Εἰς ὅπασας τὰς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος περιπτώσεις ἀπονομῆς συντάξεως, πλὴν τοῦ βιαίου συμβάντος, περὶ ἧς ἡ παράγραφος 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου, πρόσθετον προϋπόθεσιν ἀποτελεῖ ἡ πραγματοποίησις ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου πενταετοῦς τοὐλάχιστον, συνεχοῦς ἢ διακεκομμένης, πραγματικῆς ἐν ἀσφαλίσει παρὰ τῷ Ταμείῳ ὑπηρεσίας ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς περὶ ἀσφαλίσεώς του ἀποφάσεως τοῦ Δ. Συμβουλίου μέχρι τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ὀκτωβρίου 1959

—

52881]Σ. 622]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως Κανονισμοῦ παροχῶν Τ.Ε.Α.Υ.Φ.Ε.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 370 τῆς 21 Ὀκτωβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ. ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ. ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν.δ. «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ. ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ. «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/τος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν, ὑποβληθεῖσαν

ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 876/6.2.1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 58/1959, συνεδρίασις 483η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 13.7.1959), ἀποφασίζομεν :

Ὅπως εἰς τὸν Κανονισμὸν παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν ἐπέλθωσιν αἱ κάτωθι τροποποιήσεις καὶ συμπληρώσεις :

1. Εἰς τὸ ἄρθρον 2 προστίθεται διάταξις, ἔχουσα οὕτω :

«Ἐὰν ὁ ἠσφαλισμένος δύναται νὰ κερδίζῃ ὑπὸ τὰς ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ὁριζομένας προϋποθέσεις καὶ ὅρους πλέον μὲν τοῦ 1/3, οὐχὶ ὅμως καὶ τῶν 2/3 ἐκείνου, ὅπερ κερδίζει σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος, δικαιοῦται, ἐφ' ὅσον εἶχε συμπληρώσει καὶ τὴν ὑπὸ τῶν παραγράφων 3 καὶ 4 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀπαιτουμένην συντάξιμον ὑπηρεσίαν, συντάξεως ἴσης πρὸς τὸ ποσὸν τῆς ἣς θὰ ἐδικαιοῦτο συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας, μειουμένης κατὰ τὰς κάτωθι διακρίσεις :

α) Εἰς τὸ ἥμισυ, ἐφ' ὅσον τὸ ποσοστὸν ἀναπηρίας ὁρίζεται ἀπὸ 33—50 ο/ο.

β) Εἰς τὰ 3/4, ἐφ' ὅσον ἡ ἀναπηρία εἶναι ἀνωτέρα μὲν τῶν 50 ο/ο, οὐχὶ ὅμως καὶ τῶν 67ο/ο».

2. Εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 7 προστίθεται ἐδάφιον, ἔχον ὡς κατωτέρω :

«Ἡ πραγματικὴ ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσία εἰς ἕτερον Ταμεῖον ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως, ἤτοι ἡ διανυθεῖσα ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου τούτου, ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως αὐτοῦ καὶ ἐφεξῆς, ἐφαρμοζομένων ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἀναλόγως τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951».

3. Εἰς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 7 προστίθεται ἐδάφιον, ἔχον ὡς ἑξῆς :

«Ἡ διανυθεῖσα ὑπαλληλικὴ ὑπηρεσία ἀπὸ 1ης τοῦ μηνὸς Μαΐου τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἔτους (1.5.1940) ἕως δεκάτης τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ τρίτου ἔτους (10.9.1943) εἰς βιομηχανίας ἢ ἐργασίας ἐν γένει παραγωγῆς φαρμακευτικῶν προϊόντων».

4. Εἰς τὸ ἄρθρον 12 προστίθεται ἐδάφιον, ἔχον ὡς ἀκολούθως :

«Σύνταξις ἀποκτηθεῖσα δι' ἀπατηλῶν μέσων ἢ βάσει ψευδῶν δικαιολογητικῶν διακόπτεται ὁριστικῶς κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐπιλαμβανομένου δι' αὐτεπαγγέλτου ἐνεργείας τῆς ἀναθεωρήσεως τῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς ἀπενεμήθη ἡ τοιαύτη σύνταξις. Αἱ ληφθεῖσαι συντάξεις ἐπιστρέφονται, ἐξαναγκαζομένου τοῦ λαβόντος διὰ παντὸς νομίμου μέσου πρὸς ἐπιστροφήν, ἐφαρμοζομένων τῶν διατάξεων περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων».

5. Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 13 τροποποιεῖται ὡς κατωτέρω :

«Αἱ συντάξεις καταβάλλονται εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστου μηνός. Προκειμένου περὶ συνταξιούχων διαμενόντων μονίμως εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν αἱ συντάξεις δύνανται νὰ καταβάλλωνται καὶ κατὰ μακρότερα διαστήματα, ἀλλ' εἰς τὸ τέλος αὐτῶν».

6) Εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 19 προστίθεται ἐδάφιον, ἔχον οὕτω :

«Ἐπὶ περιπτώσεως καθ' ἣν ἤθελεν ἀσφαλισθῇ προαιρετικῶς εἰς τὸ Ταμεῖον ὑπάλληλος αὐτοῦ, συμφώνως πρὸς τὴν ἀνωτέρω διάταξιν, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 7 καὶ 8 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ δι' ὁλόκληρον τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ του εἰς τὸ Ταμεῖον μέχρι τῆς χρονολογίας καθ' ἣν ἤθελε ληφθῇ ἡ περὶ ἀσφαλίσεώς του ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ὀκτωβρίου 1959

—

24649]Σ. 278]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως παραγράφων Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς λειτουργίας Τ.Σ.Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 370 τῆς 21 Ὀκτωβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὸ ἄρθρον 59, παράγραφος 1, τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν. δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀν. νόμου τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/τος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/τος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9206/27.2.1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 94/31.3.1959, συνεδρίασις 442α τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 19.3.1959), ἀποφασίζομεν :

Αἱ παράγραφοι 4 καὶ 5 τοῦ ἄρθρου 15 τῆς ὑπ' ἀριθ. 67079/Σ1886/15.12.1939 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως «περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς λειτουργίας Τ.Σ.Α.» τροποποιοῦνται ὡς ἑξῆς :

«4. Τὸ δικαίωμα τῆς χήρας εἰς σύνταξιν ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου μηνὸς καθ' ὃν ἐπῆλθεν ὁ θάνατος τοῦ συζύγου της καὶ λήγει εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνὸς καθ' ὃν συνῆψε νέον γάμον ἢ ἐπῆλθεν ὁ θάνατος αὐτῆς. Τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναπήρου εἰς σύνταξιν λήγει ἀφ' ἧς οὗτος ἔπαυσε νὰ πληροῖ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 11.

5. Τὸ εἰς σύνταξιν δικαίωμα τῶν τέκνων καὶ ἀδελφῶν ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐπαμένης τοῦ θανάτου τοῦ γονέως ἢ ἀδελφοῦ ἢ ἐπὶ τέκνου κυοφορουμένου κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου, ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς γεννήσεως αὐτοῦ, λήγει δὲ προκειμένου περὶ ἀρρένων εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνὸς καθ' ὃν συνεπλήρωσαν τὸ 18ον ἔτος τῆς

ήλικίας των και έπι θηλέων εις το τέλος του μηνός καθ' ον συνῆψαν γάμον.

Το οικογενειακόν επίδομα των τέκνων, όπωσδήποτε χορηγούμενον, διακόπτεται εις το τέλος του μηνός καθ' ον συνεπλήρωσαν το 18ον έτος της ηλικίας των.

Προκειμένου περί τέκνων και αδελφών, ανικάνων λογω παθήσεως δια πᾶσαν βιοποριστικην εργασίαν, ή ανταξιοδότησις συνεχίζεται και πέραν του 18ου έτους της ηλικίας των μέχρι αποκαταστάσεως της υγείας των».

Η παρουσα δημοσιευθήτω δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τῃ 8 Οκτωβρίου 1959

—

24550]Σ. 268]1959 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί προσθήκης εις Καταστατικόν Ταμείου Συντάξεων και Προνοίας Γεωργικών Συνεταιρικών Οργανώσεων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 370 της 21 Οκτωβρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Το άρθρον 59 § 1 του ά.ν. της 11 Νοεμβρίου 1935 «περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας», ως τούτο αυθεντικως ηρμηνεύθη δια του άρθρου 1 του ά.ν. 694/1937 «περί αυθεντικής ερμηνείας, συμπληρώσεως και τροποποιήσεως διατάξεών τινων της Ασφαλιστικής Νομοθεσίας».

2) Το υπ' αριθ. 2520/1953 ν. δ/γμα «περί προσδιορισμού των αντικειμένων, εφ' ων εφαρμόζεται η διαδικασία ή διαγραφομένη υπό των διατάξεων του ά.ν. της 11.11.1935 περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας κλπ.».

3) Τας διατάξεις του από 30 Απριλίου 1946 ν. δ/γματος «περί οργανώσεως και συντονισμού της παρακολουθήσεως και του έλέγχου των Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής» κυρωθέντος δια του υπ' αριθ. 1392/1949 ν. δ/γματος.

4) Γνώμην του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Συντάξεων και Προνοίας Προσωπικού Γεωργικών Συνεταιρικών Οργανώσεων, υποβληθεισαν ημιν δια της υπ' αριθ. 8570/1958 αναφοράς του.

5) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως (αριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 964/1958, συνεδρίασις 441η της ΙΑ' περιόδου της 17.3.1959), αποφασίζομεν:

Εις το Καταστατικόν του Ταμείου Συντάξεων και Προνοίας Προσωπικού Γεωργικών Συνεταιρικών Οργανώσεων επέρχονται αι κάτωθι προσθήκαι:

1. Εις την παράγραφον 1 του άρθρου 17 του ως άνω Καταστατικού προστίθεται εδάφιον υπό στοιχείον στ', έχον ούτω:

«στ') Από της πρώτης του μεθεπομένου της δημοσιεύσεως της παρούσης μηνός αι εισφοραί δεν δύνανται να υπολογίζωνται επί αποδοχών κατωτέρων των εκάστοτε καθοριζομένων υπό των οικείων συλλογικών συμβάσεων του κλάδου δια πλήρη απασχόλησιν ή δια τον ημερομίσθιον ανειδίκευτον εργάτην επί 25 ημερομισθίων κατά μήνα».

2. Εις το άρθρον 31 του αυτού ως άνω Καταστατικού προστίθενται παράγραφοι υπ' αριθ. 8 και 9, έχουσαι ως κάτωθι:

«8. Ησφαλισμένοι μη υποβαλόντες τα σχετικά δικαιολογητικά δια την αναγνώρισιν αιτηθεισών προϋπηρεσιών ή υπηρεσιών υποχρεούνται, όπως προσκομίσουν έγκυρα αποδεικτικά της προϋπηρεσίας ή υπηρεσίας των εντός 4μήνου ανατρεπτικής προθεσμίας από της δημοσιεύσεως της παρούσης.

Εις περίπτωσιν καθυστερήσεως υποβολής των προς αναγνώρισιν της προϋπηρεσίας δικαιολογητικών εκ του αναγνωριστέου χρόνου θα αφαιρήται τοσος χρόνος, όσον το διάστημα το οποίον ήθελε μεσολαβήσει από της υποβολής της αιτήσεως μέχρι της προσκομίσεως των σχετικών δικαιολογητικών.

Το ποσόν πάσης εξαγοράς υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας από του επομένου της δημοσιεύσεως της παρούσης μηνός υπολογίζεται κατά τα καθωρισμένα ποσοστά επί των αποδοχών του χρόνου προσκομίσεως των αποδεικτικών στοιχείων.

Η εξαγορά των εξωσυνεταιρικών προϋπηρεσιών υπολογίζεται επί των αποδοχών του χρόνου καθ' ον συμπληρούται η δια την αναγνώρισιν τούτων απαιτουμένη δωδεκαετής εν ασφαλίσει υπηρεσία ή του χρόνου υποβολής των σχετικών δικαιολογητικών ταύτης, εφ' όσον υποβληθῶσι τοιαύτα εις χρόνον μετά την συμπλήρωσιν της απαιτουμένης 12ετίας.

9. Αι διατάξεις του Καταστατικού αι αφορώσαι αναγνώρισιν προϋπηρεσίας ή υπηρεσίας εξωσυνεταιριστικής παύουν να ισχύουν δια τους εισερχομένους εις την ασφάλισιν του Ταμείου από 1ης Ιανουαρίου 1960, παραμενουσῶν εν ισχύι μόνον των διατάξεων των αφορωσῶν την αναγνώρισιν προϋπηρεσίας ή υπηρεσίας παραχεθείσης εις Γεωργικάς Συνεταιριστικάς Οργανώσεις κατά κύριον επάγγελμα και επί νομίμω αμοιβῃ, επίσης δε των αφορωσῶν την αναγνώρισιν στρατιωτικών υπηρεσιών και ετῶν σπουδῶν».

Η παρουσα δημοσιευθήτω δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τῃ 8 Οκτωβρίου 1959

—

33326]Σ.397]1959 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί τροποποιήσεως εις Καταστατικόν Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Καπνεμπορικών Επιχειρήσεων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 378 της 26 Οκτωβρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Το άρθρον 59 § 1 του ά.ν. της 11 Νοεμβρίου 1935 «περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας», ως τούτο αυθεντικως ηρμηνεύθη δια του άρθρου 1 του ά.ν. 694/1937 «περί αυθεντικής ερμηνείας, συμπληρώσεως και τροποποιήσεως διατάξεών τινων της Ασφαλιστικής Νομοθεσίας».

2) Το υπ' αριθ. 2520/1953 ν. δ/γμα «περί προσδιορισμού των αντικειμένων, εφ' ων εφαρμόζεται η διαδικασία ή διαγραφομένη υπό των

διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

β) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν.δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/γματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Καπνεμπορικῶν Ἐπιχειρήσεων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 586/12.3.1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 136/1959, συνεδρίασις 452α τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 23.4.1959), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Καπνεμπορικῶν Ἐπιχειρήσεων ἐπέλθωσιν αἱ κάτωθι τροποποιήσεις:

1. Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ὡς ἄνω Καταστατικοῦ τροποποιεῖται οὕτω:

«3. Ἡ μὴ καταβολὴ τῶν εἰσφορῶν παρὰ τῆς ἐπιχειρήσεως δὲν συνεπάγεται διὰ τὸν ἠσφαλισμένον στέρησιν ἢ μείωσιν τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ ἐπὶ τῶν παροχῶν, ἐφ' ὅσον οὗτος ἐγνώρισεν ἐγγράφως πρὸς τὸ Ταμεῖον τὴν ἀπασχόλησίν του ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του».

2. Εἰς τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Καταστατικοῦ προστίθεται μεταβατικὴ διάταξις, ἔχουσα ὡς κάτωθι:

«Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης παρέχεται ἐτησία ἀνατρεπτικὴ προθεσμία δι' ὑποβολὴν αἰτήσεων ἀναγνωρίσεως προϋπηρεσίας τοῦ ἄρθρου 17 § 3».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ὀκτωβρίου 1959

—

7271[15806]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως, μετὰ τροποποιήσεως, τῆς ὑπ' ἀριθ. 24/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καπνοβιομηχανίας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 380 τῆς 30 Ὀκτωβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ/γματος 3755/1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 24/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καπνοβιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας».

3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9, § 2, ἐδ. β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 29.10.1959, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

4) Τὸ γεγονὸς ὅτι:

α) Τὰ προϊόντα τῆς καπνοβιομηχανίας τελοῦν ὑπὸ καθεστὼς διατιμήσεως, αἱ δὲ τιμαὶ των οὐδόλως μετεβλήθησαν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1955.

β) Αἱ διὰ τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθοριζόμεναι αὐξήσεις τῶν ἡμερομισθίων κεῖνται ἐκτὸς τοῦ πλαισίου τῶν ἀναγνωριζομένων περιθωρίων αὐξήσεων καὶ συνεπῶς ἀντίκεινται εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικήν, συνισταμένην εἰς τὴν διασφάλισιν τῆς οἰκονομικῆς καὶ νομισματικῆς σταθερότητος.

γ) Ἡ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ὁριζομένη ἀναδρομικὴ ἔναρξις ἰσχύος της θὰ ἐδημιούργει ζήτημα ἀναπροσαρμογῆς τῆς τιμῆς τῶν σιγαρέττων, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἀκολουθουμένην πολιτικήν, ἐπιδιώκουσαν σταθερότητα τῶν τιμῶν.

Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους ἐνδείκνυται ἡ τροποποίησις τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὡς ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης καθορίζεται, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 24/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καπνοβιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Καπνοβιομηχανίας Ἑλλάδος καὶ ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν, κατόπιν τῶν ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατὰ τὴν 22.8.1958 ἰσχύοντα διὰ τοὺς ἐργάτας καπνοβιομηχανίας (ἄρρενας καὶ θήλεις) ἁπάσης τῆς χώρας κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων αὐξάνονται ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1959 κατὰ ποσοστὸν 10 ο/ο, κλάσματα δραχμῆς, προκύπτοντα ἐκ τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑπολογισμοῦ, ἐὰν μὲν εἶναι ἀνώτερα τῶν πεντήκοντα λεπτῶν, στρογγυλοποιοῦνται, αὐξανόμενα εἰς ἀκεραίαν δραχμήν, ἐὰν δὲ εἶναι κατώτερα τῶν πεντήκοντα λεπτῶν, ἀπαλείφονται.

2) Πάντως ἡ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον αὔξησις ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ εἶναι κατωτέρα τῶν δραχ. 1,50 διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ τῶν δρχ. 1 διὰ τὰς θήλεις, ἐν σχέσει πρὸς τὰ κατὰ τὴν 20.10.1959 ἰσχύοντα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων αὐτῶν.

3) Τὰ κατὰ τὰ ἀνωτέρω διαμορφούμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύνανται νὰ εἶναι κατώτερα διὰ μὲν τοὺς ἄρρενας, τοὺς ἔχοντας συμπληρώσει τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ, ἢ τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας, ἀσχέτως χρόνου προϋπηρεσίας, τῶν δραχ. 50, διὰ δὲ τὰς θήλεις, τὰς ἐχούσας συμπληρώσει τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ, ἢ τὸ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας, ἀσχέτως προϋπηρεσίας, τῶν δραχ. 37,50.

4) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, εἰς ἃς περιέχονται αἱ χορηγηθεῖσαι ἀπὸ 24.8.1958, βάσει τῆς ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῆς γενικῆς συλ-

λογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσι.

5) Τὸ πεντηκοντάλεπτον ἐπίδομα ἐκ τῶν ἀποθεματικῶν προνοίας, τὸ καταβαλλόμενον δυνάμει τῆς διατάξεως τοῦ ν. 564/1947, δὲν ἀποτελεῖ μισθόν, ὑποκείμενον εἰς κρατήσεις ὑπὲρ τῶν οἰκείων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν μέχρι τῆς ρυθμίσεως τοῦ τρόπου διαθέσεως αὐτοῦ.

6) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν αἱ κείμεναι διατάξεις.

7) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1 Αὐγούστου 1959.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ὀκτωβρίου 1959

—

73524]15908]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ μὴ ἐγκρίσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 25]1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν Ἐμπορίας Πετρελαιοειδῶν».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 883 τῆς 2 Νοεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

2) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 3755/1957.

3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2, ἐδάφ. β', τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ.Π., ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 31.10.1959, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 25/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν Ἐμπορίας Πετρελαιοειδῶν».

5) Τὸ γεγονὸς ὅτι αἱ διὰ τῆς προειρημένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως παρεχόμεναι ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας καὶ ἐπιδόματος γάμου, συνιστῶσαι αὐξήσεις ἀποδοχῶν τῶν περὶ ὧν πρόκειται μισθωτῶν, ἀντίκεινται εἰς τὴν οἰκονομικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, δοθέντος ὅτι θὰ δημιουργήσουν ἐπιβάρυνσιν, δυναμένην νὰ προκαλέσῃ αὔξησιν τῶν τιμῶν τῶν ὑγρῶν καυσίμων, ἥτις δέον νὰ ἀποκλεισθῇ, πρὸς ἀποφυγὴν τῆς διαταράξεως τοῦ ὑφισταμένου σήμερον ἐπιπέδου τιμῶν καὶ γενικωτέρας ἐπιβαρύνσεως τοῦ κόστους τῆς παραγωγῆς ἐν Ἑλλάδι καὶ τοῦ καταναλωτικοῦ κοινοῦ καὶ λαμβανομένου ἁλλωστε ὑπ' ὄψιν ὅτι προεβλήθη ἤδη αἴτημα τῶν ἐργοδοτικῶν ἐπιχειρήσεων περὶ ἐπιπτώσεως τῆς ἐπιβαρύνσεως ἐν περιπτώσει ἐφαρμογῆς τῆς διαιτητικῆς ταύτης ἀποφάσεως, ἀποφασίζομεν:

Δὲν ἐγκρίνομεν ἐπὶ τοῦ παρόντος τὴν ὑπ' ἀριθ. 25/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν Ἐμπορίας Πετρελαιοειδῶν» ἐν τῷ συνόλῳ της, ἐπὶ τῷ τέλει ἐπανεξετάσεως, ἐντὸς τοῦ συντομωτέρου χρονικοῦ διαστήματος, τῆς δυνατότητος βελτιώσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν περὶ ὧν πρόκειται μισθωτῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου 3239/1955.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Νοεμβρίου 1959

—

73406]25907]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως καὶ αὐθις ἰσχύος τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐργατῶν βαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων κλπ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 883 τῆς 2 Νοεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν παράγραφον 8 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) τὴν ἀπὸ 14.10.1959 ἀναφορὰν τῆς Ο.Χ.Β.Υ. καὶ τοῦ Συνδέσμου Ἐργατῶν Βαφέων, Καθαριστῶν, Σιδηρωτῶν κλπ. Ἀθηνῶν - Πειραιῶς «Ἡ Ἁγία Τριάς» καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 30.10.1959, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλοντες καὶ αὐθις, ἐν συνεχείᾳ τῆς ὑπ' ἀριθ. 57106/24.8.1959 ἡμετέρας ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 308, Β' τῆς 27.8.1959), τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 18/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν κλπ. βαφείων, τυποβαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων, πλυντηρίων κλπ.» (Φ.Ε.Κ. 350, τεῦχος Β' τῆς 29.12.1958), παρατείνομεν τὴν ἰσχὺν ταύτης μέχρι τῆς 15ης Ἰανουαρίου 1960.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Ὀκτωβρίου 1959

—

65655]14237]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς δι' ἅπαντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τῆς ἀπὸ 7.9.1954 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας σταφιδοσυσκευαστῶν καὶ σταφιδοεκφορτωτῶν Ληξουρίου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 882 τῆς 2 Νοεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρ-

θρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.».

β) Τὴν ἀπὸ 7.9.1954 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας σταφιδοσυσκευαστῶν καὶ σταφιδοεκφορτωτῶν Ληξουρίου.

γ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 37851/1959 τηλεγραφικὴν ἀναφορὰν τοῦ Σωματείου Σταφιδοσυσκευαστῶν καὶ Σταφιδοεκφορτιστῶν «Ὁ Ἅγιος Γεράσιμος».

δ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 6891/27.8.1959 ἀναφορὰν τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος.

ε) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 329/25.8.1959 ἀναφορὰν τοῦ Συνεταιρισμοῦ Πωλήσεως Γεωργικῶν Προϊόντων Πάλλης «Ἡ Ἀναγέννησις» Σ.Π.Ε.

στ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 87/18.8.1959 ἀναφορὰν τοῦ προϊσταμένου τοῦ Γραφείου Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Κεφαλληνίας, ἐξ ἧς προκύπτει, ὅτι πληροῦνται αἱ προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 5 § 2 τοῦ ν. 3239/1955, καὶ

ζ) Γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ ν. 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν ἀπὸ 19.9.1959 συνεδρίασιν αὐτοῦ καὶ ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 164/21.9.1959 ἐγγράφου του, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὴν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης δι' ἅπαντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τὴν ἀπὸ 7.9.1954 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τῶν σταφιδοσυσκευαστῶν καὶ σταφιδοεκφορτιστῶν Ληξουρίου, δημοσιευθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27968/2/54 ἡμετέρας ἀποφάσεως εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 237 (τεῦχος Β') φύλλον Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ὀκτωβρίου 1959

—

6850]14839]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 14/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐπιστημόνων χημικῶν βιομηχανίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 382 τῆς 2 Νοεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς καὶ τὰς τοιαύτας τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ/γματος 3755/1957.

2) Σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 28 τοῦ ν. 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 9.10.1959, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὴν διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τῆς χώρας τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὕτη, τὴν ὑπ' ἀριθ. 14/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐπιστημόνων χημικῶν βιομηχανίας» (*), κατατεθεῖσαν εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ἀνωτέρω νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη αὕτη ὑπὸ τῆς παραγράφου 9 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ/γματος 3755/1957, συνταχθείσης πρὸς τοῦτο τῆς ὑπ' ἀριθ. 93/22.9.1959 πράξεως καταθέσεως, ἥτις ἐκοινοποιήθη ἡμῖν τὴν 23.9.1959.

Ἡ παροῦσα, ἰσχύουσα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Ὀκτωβρίου 1959

—

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Κ.Λ.Π.

19]1959 Ἀπόφ. Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν

Περὶ μὴ ὑπαγωγῆς τῶν αὐτοτελῶν ἐπιχειρήσεων βαφείων, φινιριστηρίων, τυποβαφείων καὶ πλυντηρίων εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 18]1958 διαιτητικὴν ἀπόφασιν (**)

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζει τὴν ὑπ' ἀριθ. 14/1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ὡς ἀκολούθως:

«Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς ὑπ' ἀριθ. 18/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν βαφείων, τυποβαφείων, καθαριστηρίων κτλ.» δὲν ὑπάγονται εἰς ταύτην αἱ αὐτοτελεῖς ἐπιχειρήσεις βαφείων, φινιριστηρίων, τυποβαφείων καὶ πλυντηρίων, αἱ κατεργαζόμεναι πρώτας ὕλας καὶ ἕτοιμα προϊόντα κλωστοϋφαντουργίας, πλεκτικῆς καὶ ταπητουργίας».

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Σεπτεμβρίου 1959

(*) ΕΕΔ 14, σελ. 49.

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 1172

(**) Κατετέθη παρὰ τῷ γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 ν. 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 106 τῆς 21.10.1959 πράξεως αὐτοῦ, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 24.10.1959.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ ΔΙΑ ΤΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ἐπανερχόμεθα ἐπὶ τῆς κατὰ τὸ Σχέδιον Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας νέας ἐργατικῆς διαδικασίας. Ἂν ἡ Ἐπιθεώρησίς μας, ἡ ὁποία ζῇ καθημερινῶς τὴν ζωὴν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου καὶ γίνεται δέκτης τῶν ἐκδηλώσεών της εἰς τὴν ἐπὶ 20ετίαν σχεδὸν πορείαν της, ἠμφεσβήτησε (ΕΕΔ 18, 941 ἑπ.) τὸ ὠφέλιμον τῆς, κατὰ ἓν μέτρον, ἀλλαγῆς τῶν Πρωτοδικῶν ὡς δικαιοδοτούντων ὀργάνων, προῆλθεν εἰς αὐτό, διότι πίστις της εἶναι, βασισμένη εἰς τὴν συνεχῆ καὶ ἄγρυπνον παρακολούθησιν τοῦ δικαστικοῦ ἔργου των, ὅτι οἱ Πρωτοδίκαι τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας καὶ τὰ κατ' ἔφεσιν Πρωτοδικεῖα, ἐν τῷ συνόλῳ των, ἐδικαίωσαν τὰς προσδοκίας ὅσων πιστεύουν—καὶ εἶναι ὅλοι μὲ τὴν προϊοῦσαν κοινωνικοποίησιν τοῦ Δικαίου—ὅτι, βοηθούσης τῆς μαθήσεως καὶ τῶν κοινωνιολογικῶν γνώσεών των, θὰ ἀποδώσουν, ὡς ἀπέδωσαν, ἄξιον πάσης ἐκτιμήσεως ἔργον κατὰ τὴν ἀπονομὴν τοῦ εὐπλάστου, λεπτοῦ καὶ χρησίμου διὰ τὸ Ἔθνος Ἐργατικοῦ Δικαίου.

Ἐξ ἄλλου, εἰς τὸ Δίκαιον αὐτὸ ἐπέρχονται, κατ' ἀνάγκην, ἐκ τῆς κοινωνικῆς πραγματικότητος συχναὶ μεταβολαί, ἡ κατανόησις τῶν ὁποίων καὶ ἡ συναρμολόγησις πρὸς τὸ ὅλον Δίκαιον εἶναι πάντοτε ἔργον ἀπὸ τὰ λεπτότερα, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἔχῃ ἐμπιστευθῇ εἰς ἐμπείρους καὶ δεδοκιμασμένους Δικαστάς, ἔχοντας γνῶσιν τοῦ ὅλου Ἐργατικοῦ Δικαίου, συχνότατα συμπλεκομένου μετὰ τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ Ἀστικοῦ καὶ Διοικητικοῦ Δικαίου. Ποίαν ἀξίαν ἔχει, ἂν ὁ μισθωτὸς ζητῇ π. χ. ἀπὸ τὰ Εἰρηνοδικεῖα, τὰ ὁποῖα καλοῦνται κατὰ τὸ Σχέδιον νὰ δικαιοδοτήσουν, τὸ ποσὸν τῶν 10 χιλιάδων δραχμῶν ἢ καὶ ὀλιγώτερον, ὅταν ἡ ἐνδεχομένως ἐσφαλμένη λύσις τῶν νομικῶν ζητημάτων—καὶ λέγομεν τοῦτο, διότι, ἀφοῦ οἱ Πρωτοδίκαι εἶναι ἀνώτεροι αὐτῶν Δικασταί, πρέπει νὰ παρέχουν μεγαλυτέρας ἐγγυήσεις—θὰ ἐπηρέαζε τὰς ἀξιώσεις, εἰς ἀπροσδιόριστον ἀριθμόν, καὶ ἄλλων μισθωτῶν, διὰ τὰς ὁποίας θὰ βαρύνῃ πάντοτε ἡ ἐσφαλμένη δικαστικὴ γνώμη, ἤτις ἐνδεχομένως νὰ μὴ ζητηθῇ νὰ ἀνατραπῇ ὑπὸ ἀνωτέρου δικαστηρίου; Ἐδῶ, εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, καλεῖται ὁ Δικαστής, ὑπὸ τὴν ἀνάγκην τῆς δικαστικῆς ἐκκαθαρίσεως τῆς ἀτομικῆς διαφορᾶς, νὰ μᾶς εἰπῇ ποία ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ νόμου, τὴν ὁποίαν ἀναμένει νὰ ἀκούσῃ πλῆθος ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, διὰ νὰ ρυθμίσουν καὶ αὐτοὶ τὰς μεταξύ των σχέσεις. Δὲν λέγει—καὶ ὀρθῶς—ἡ εἰσηγητικὴ Ἔκθεσις τοῦ Σχεδίου (ΕΕΔ 18, 1068), ὅτι τὰ ζητήματα, τὰ ὁποῖα γεννῶνται κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, ἔχουν συχνὰ γενικώτερον ἀντίκτυπον; Ὅταν λοιπὸν τὰ τεταγμένα διὰ τὴν ἀπονομὴν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου ὄργανα σφάλλουν εἰς τὸ ἔργον των—καὶ ὑποτίθεται ὅτι τὰ Εἰρηνοδικεῖα θὰ σφάλλουν συνηθέστερον, ἀφοῦ ἔχουν ἤδη ἀπὸ ἐτῶν ἀπομακρυνθῇ τῆς ἐφαρμογῆς του—, δὲν θὰ ζημιώνουν μόνον τὸν συγκεκριμένον μισθωτὸν ἢ ἐργοδότην, ἀλλ' αὐτὸ τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ μέσον διὰ τὴν ἀναγκαίαν διὰ τὸ Ἔθνος κοινωνικὴν εἰρήνην.

Ἀλλ' ἠκούσθησαν—καὶ ὄχι, νομίζομεν, ἀδικαιολόγητοι—ἐπικρίσεις καὶ κατὰ τῶν σχεδιασθεισῶν ἐπιτροπῶν συμβιβασμοῦ. Ἡ περὶ τῆς σκοπιμότητος αὐτῶν ἀντίληψις δὲν ὑπῆρξεν, ἄλλωστε, καὶ ὁμόφωνος μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ πρότασις ἐθεωρήθη ὑπὸ τοῦ Προέδρου κ. Ι. Σακκέτα «δυσεφάρμοστος καὶ πολυτελής, ἓν τινι δὲ μέτρῳ καὶ ἐπικίνδυνος λόγῳ τῶν προσωπικῶν προστριβῶν, τὰς ὁποίας κατ' ἀνάγκην θὰ δημιουργήσῃ». ἀποκρούων δὲ τὴν πρότασιν ἐξέφρασε τὴν γνώμην, ὅτι «τὴν ἀπόπειραν τοῦ συμβιβασμοῦ δύναται ἐπιτυχέστερον νὰ ἐνεργήσῃ αὐτὸς ὁ δικάζων δικαστής» (Πρακτικά, ἔκδ. Ὑπουργείου Δικαιοσύνης, 1958, σελ. 416), εἰς ταῦτα δὲ προσετέθη καὶ ἡ γνώμη τοῦ καθηγητοῦ κ. Γ. Ράμμου, εἰπόντος ὅτι «πράγματι θὰ ὑπάρξῃ δυσχέρεια ἐφαρμογῆς καὶ λειτουργίας τοῦ θεσμοῦ, ἀπὸ θεωρητικῆς δὲ ἀπόψεως ἔχει ἀμφιβολίας ὡς πρὸς τὴν σκοπιμότητα τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ περὶ οὗ πρόκειται θεσμοῦ, ὡς ἀποδεικνύει ἡ πεῖρα τῶν τελευταίων ἐτῶν».

Ἡ ἱστορία τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν μαρτυρεῖ, ὅτι καὶ εἰς τὸ παρελθὸν εἶχε συλληφθῇ ἀπὸ τὸν τότε Ὑπουργὸν τῆς Ἐργασίας ἡ ἰδέα καὶ ἐσχεδιάσθη νομοσχέδιον «περὶ διαιτησίας διαφορῶν ἐργασίας» (ΕΕΔ 11, 510), τὸ ὁποῖον κατετέθη εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς ψήφισιν.

Ἔλεγε καὶ τὸ σχέδιον αὐτό, ἱδρῦον Ἐπιτροπὰς Διαιτησίας ἐκ δικηγόρου, μισθωτοῦ καὶ ἐργοδότου, ὅτι πρὸ πάσης προσφυγῆς εἰς τὴν δικαστικὴν ἐπίλυσιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν ὑπεχρεοῦντο οἱ μισθωταί, ἐπὶ ποινῇ ἀπαραδέκτου τῆς προσφυγῆς των, νὰ ἀπευθύνωνται εἰς τὰ σχεδιασθέντα ὄργανα διαιτησίας.

Ἀλλ' ἡ τύχη τοῦ νομοσχεδίου εἶχε κριθῇ ἐν τῇ γεννήσει του. Ἐκινήθησαν κατ' αὐτοῦ καὶ δικαίως οἱ Δικηγορικοὶ Σύλλογοι τῶν πρώτων πόλεων τῆς χώρας, Ἀθηνῶν, Θεσσαλονίκης, Πειραιῶς, Πατρῶν (βλέπε ΕΕΔ 11, 606, 607, 719, 998) μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἐγκαταλειφθῇ.

Ἐξ ἄλλου, ὅταν, κατὰ τὸ ἰσχὺν δικονομικὸν καθεστώς, εἰδικαὶ διατάξεις προνοοῦν περὶ προσπαθείας τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαστοῦ πρὸς συμβιβασμόν, ἀκόμη καὶ αὐθορμήτως προσερχομένων τῶν διαφερομένων, τί ἔχει νὰ προσθέσῃ ἡ πολυτελὴς ἐμφάνισις Ἐπιτροπῶν, μὲ συμμετοχὴν ἰδιωτῶν, οἱ ὁποῖοι, ὡς εἶναι γνωστόν, ἐκ τῆς πείρας τῶν καθ' ἡμᾶς πραγμάτων, δυσχερῶς θὰ δύνανται νὰ μετουσιώσουν εἰς ἑαυτοὺς τὴν ἀλήθειαν ὅτι θὰ ἀσκοῦν τὴν ὑψίστην λειτουργίαν δικαιοσύνης, παρασυρόμενοι ἐκ τῶν ἐνδιαθέτων εἰς αὐτοὺς τάσεων ἐκ τῆς τάξεως, εἰς ἣν ἀνήκουν, ὁ μισθωτὸς καὶ ὁ ἐργοδότης; Κατὰ ταῦτα ἐκτὸς τοῦ ὅτι, ἐνῷ μέλημά μας πρέπει νὰ εἶναι πῶς συντομώτερον θὰ ἐπιλυθῇ ἡ διαφορά, ἀφοῦ οἱ μισθωτοὶ ἔχουν τὰς γνωστὰς ἀνάγκας, θὰ ἐπιβραδύνεται οὕτω ὁ ρυθμὸς τῆς δίκης, χωρὶς νὰ προσδοκᾶται διὰ τὴν Δικαιοσύνην ἀξία λόγου ὠφέλεια.

Τὴν Ἐπιθεώρησίν μας δὲν θέλει ὁ ὑπερβολικὸς χρωματισμὸς τῶν γεγονότων καὶ φαινομένων. Καὶ θέλομεν νὰ πιστεύωμεν, ὅτι δὲν εἶναι ὑπερβολικοὶ καὶ οἱ ἐκδηλούμενοι διὰ τὸ συμφέρον τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, ὡς ἐγράψαμεν (ΕΕΔ 18, 941), φόβοι μας.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 18—Τεῦχος 23 (437)

Ἀθῆναι, 1 Δεκεμβρίου 1959

ΚΟΙΝΩΦΕΛΗ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΑΡΘΡΟΥ 106 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΠΑΝ. Ι. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ, Δικηγόρου

I

1. Τὰ ἱδρύματα, ὡς θεσμὸς ἀποβλέπων εἰς τὴν ἐπίτευξιν κοινωνικῶν σκοπῶν (εὐεργετικῶν, ἐκπαιδευτικῶν, θρησκευτικῶν, νοσηλευτικῶν κλπ.), εἶναι θεσμὸς πανάρχαιος (1). Εἰς τινας περιπτώσεις τὰ ἱδρύματα συνιστῶνται ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ ἀποτελοῦσιν Ὀργανισμοὺς Δημοσίου Δικαίου, ἐπιτελοῦντα κρατικὴν λειτουργίαν. Ἀλλὰ κυρίως τὰ ἱδρύματα ὀφείλονται εἰς τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν. Ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ἰδίᾳ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας καὶ μετὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας ὡς ἐπισήμου τοιαύτης ἀνεγνωρίσθη ἡ δυνατότης εἰς τὸ ἄτομον, ὅπως διὰ πράξεως ἐν ζωῇ ἢ αἰτίᾳ θανάτου φέρῃ εἰς τὴν ζωὴν ἵδρυμα (2). Ἡ τοιαύτη δυνατότης παρίσταται εἴτε ὑπὸ τὴν μορφὴν παροχῆς περιουσίας εἰς ἕτερον πρόσωπον, ὅπερ θὰ φροντίσῃ τὴν ἐπιτέλεσιν τοῦ σκοποῦ, εἴτε ὑπὸ τὴν μορφὴν τῆς ἀναδείξεως τοῦ ἱδρύματος ὡς νομικοῦ προσώπου ἰδιωτικοῦ δικαίου αὐθυπάρκτου καὶ ἔχοντος ἰδίαν περιουσίαν (3).

2. Τὴν εὐγενῆ ταύτην ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν αἱ ἑκάστοτε Πολιτεῖαι ἐνεθάρρυναν καὶ ἐπροστάτευσαν. Ἡ προστασία δὲ συνίσταται τὸ μὲν εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ ἱδρύματος ὡς αὐθυπάρκτου νομικοῦ προσώπου, τὸ δὲ εἰς τὴν διασφάλισιν τοῦ ἱδρυτοῦ, ὅτι ἡ βούλησίς του ἢ διατυπουμένη εἰς τὴν συστατικὴν πρᾶξιν τοῦ ἱδρύματος θὰ εἶναι σεβαστὴ καὶ θὰ προφυλάσσωνται αἱ διατάξεις τοῦ ἱδρυτοῦ ἀπὸ πᾶσαν αὐθαίρετον μεταβολήν. Τὴν τοιαύτην προστασίαν ἀνεγνώρισε θετικῶς τὸ νεώτατον ἰδίᾳ Ρωμαϊκὸν Δίκαιον (4).

3. Παρ' ἡμῖν τὴν σύστασιν τῶν ἱδρυμάτων ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐν γένει, κοινωφελῶν καὶ μή, διεῖπον αἱ διατάξεις τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου καὶ εἶχεν ἐπικρατήσει ἡ ὀρθὴ ἐκδοχή, ὅτι κατὰ τοὺς ρωμαϊκοὺς θεσμοὺς ἡ ἰδιωτικὴ συστατικὴ δικαιοπραξία εἶναι ἐπαρκὴς πρὸς γένεσιν τῆς νομικῆς προσωπικότητος τοῦ ἱδρύματος, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται προηγουμένη ἔγκρισις τῆς πολιτείας (5). Ἀνεγνωρίσθη δὲ

(1) Ἰδὲ *Τούσην*, Νομικὰ Πρόσωπα § 46, *Γ. Παπαχατζῆ*, Ἡ ἐποπτεία τῆς διοικήσεως ἐπὶ τῶν Ἱδρυμ. Ἰδιωτ. Δικ. ἐν Ἀρχ. Ἰδιωτ. Δικ. 1941, σελ. 100, Regelsberger-*Μαριδάκη*, Γεν. Ἀρχ. I § 87, σημ. 1, *Οἰκονομίδη*, Γεν. Ἀρχ. § 25 σημ. 2, *Κυριακοπούλου*, Ἑλλ. Διοικ. Δίκαιον § § 55, 56.

(2) *Τούσην*, Νομ. Πρόσωπα, ἔνθ' ἀνωτ., καὶ Regelsberger-*Μαριδάκη*, ἔνθ' ἀνωτ.

(3) Regelsberger-*Μαριδάκη*, Γεν. Ἀρχ. I § 87 περὶ τῆς διακρίσεως αὐτῶν, ἴδε καὶ *Τούσην*, ἔνθ' ἀνωτ., *Κυριακοπούλου*, ἔνθ' ἀνωτ., § 55, *Παπαχατζῆ*, ἔνθ' ἀνωτ., *Γραββάνη Σ.*, Θέμ. ΜΕ' 235.

(4) Ἰδὲ *Τούσην*, Νομ. Πρόσ. § 47 σελ. 149, *Οἰκονομίδη*, Γεν. Ἀρχ. § 25 σημ. 2, *Μομφερράτου*, Γεν. Ἀρχ. § 73, ἰδίᾳ σημ. 6, *Παπαρρηγοπούλου*, Γεν. Ἀρχ. 160, *Κρυσσᾶ*, Γεν. Ἀρχ. § 107, *Δημαρᾶ* Εἰσαγ. Ρωμ. Δικ. § 280. Ὁ Ἰουστινιανὸς ἐν Νεαρᾷ 131 Κεφ. 10 ἀνεγνώρισε τὴν ὑπὸ διαφόρων εὐεργετῶν ἵδρυσιν διὰ διατάξεως τελευταίας βουλήσεως «σεβασμίου εὐκτηρίου ἢ ξενῶνος ἢ πτωχείου ἢ ὀρφανοτροφείου ἢ νοσοκομείου ἢ ἄλλου σεβασμίου οἴκου» καὶ διέταξε «τρόποις ἅπασι τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ τὰ παρ' αὐτοῦ διατυπωθέντα πληροῦν». Καὶ ἐν Κεφ. Η τῆς αὐτῆς Νεαρᾶς ὥρισεν «εἰ δὲ καὶ τις ὑπὲρ ἀναρρώσεως αἰχμαλώτων ἢ ἀποτροπῆς πενήτων κληρονομίαν ἢ ληγάτον καταλίποι ἐν πράγμασι κινηταῖς ἢ ἀκινήτοις, εἴτε ἅπαξ, εἴτε ἐτήσιον, καὶ τοῦτο τρόποις ἅπασι κατὰ τὴν τοῦ διαθεμένου γνώμην ἀπὸ τῶν κελευσθέντων τοῦτο ποιῆσαι πληρούσθω» καὶ περαιτέρω «ἐν πάσαις γὰρ ταῖς τοιαύταις εὐσεβέσι βουλήσεσι τοὺς ὁσιωτάτους τῶν τόπων ἐπισκόπους βουλόμεθα προνοεῖν, ὥστε πάντα κατὰ τὴν τοῦ τελευτήσαντος βούλησιν προβαίνειν». Ἰδὲ Ἰουστινιανοῦ Νεαραί, *Ματέσι* Ἐκδ. 18.8.

(5) *Γ. Παπαχατζῆ*, ἔνθ' ἀνωτ., σημ. 10, σελ. 101, *Οἰκονομίδη*, Γεν. Ἀρχ. § 25, *Λιτζερόπουλος*, Ἡ νομολογία ὡς παράγων διαπλάσεως τοῦ Ἰδιωτ. Δικ. § 22 σημ. 3, Ἐφ. Ἀθην. 818/1901, Θ. ΙΓ' σελ. 147, Ἐφ. Ἀθην. 256/1903, Θέμ. ΙΔ' 534, Ἐφ. Πατρ. 128/1931, Θέμ. ΜΒ' 513, Πρωτ. Βόλ.

γενικῶς, ὅτι τὰ ἱδρύματα διοικοῦνται κατὰ τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τοῦ ἱδρυτοῦ των ἐν τῇ συστατικῇ πράξει (5), ὅστις δύναται νὰ ὁρίζῃ καὶ τὰ τῆς ἐξουσίας τῶν διοικητῶν καὶ διαχειριστῶν, ἀλλὰ πάντοτε ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ τὸν ἔλεγχον τῆς Πολιτείας (6). Σὺν τῷ χρόνῳ ἤρξαντο ἐκδιδόμενα νομοθετήματα μὲ γενικὴν κανονιστικὴν ρύθμισιν τῆς ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τῶν ἱδρυμάτων καὶ τῆς ἐπ' αὐτῶν κρατικῆς ἐποπτείας καὶ μόνον ἐπικουρικῶς, δηλ. μόνον ἐφ' ὅσον τὰ σχετικὰ θέματα δὲν ἐρρυθμίζοντο ὑπὸ τῶν ἱδρυτῶν ἐν τῇ ἱδρυτικῇ πράξει (7).

4. Οὕτω ἐξεδόθησαν διάφορα νομοθετήματα (ὡς ὁ νόμος 403/1914), ἐξ ὧν ὁ ν. 1643/1919 «περὶ διοικήσεως τῶν εἰς τὸ Κράτος περιερχομένων κληρονομιῶν καὶ δωρεῶν» ὥρισεν ἐν ἄρθρῳ 6, ὅτι ὁ τρόπος τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ἐπιδιωκομένων σκοπῶν δύναται νὰ κανονίζηται διὰ δ/γμάτων, τηρουμένων τῶν διατάξεων τῶν δωρητῶν ἢ διαθετῶν, καὶ ὅτι, «ἐὰν ὁ ἐπιδιωκόμενος σκοπὸς κατέστη ἀνέφικτος, τὸ Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν, τῇ αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων, προσδιορίζει κατὰ τὴν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἕτερον παραπλήσιον σκοπόν».

Φαίνεται ὅμως, ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 1643/1919, ἰδίᾳ κατ' ἀνωμάλους περιστάσεις, ἐγένετο κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε νὰ παραβιασθῶσιν ἐμμέσως ἢ ἀμέσως ἡ θέλησις καὶ αἱ σχετικαὶ διατάξεις τῶν ἐθνικῶν διαθετῶν καὶ δωρητῶν, εἴτε ὡς πρὸς τὸν σκοπόν, τὸν ὁποῖον οὗτοι ὥρισαν, εἴτε ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς διαχειρίσεως τῶν διατεθειμένων περιουσιῶν. Ἀνεξαρτήτως δὲ ἂν αἱ παραβάσεις αὗται ἐγένοντο ἐξ ἀγαθῆς προαιρέσεως, ἐν τούτοις προεκάλεσαν δυσπιστίαν τῶν διαθετῶν καὶ δωρητῶν, εἰς τρόπον ὥστε, ἵνα μὴ μαρανθῇ ὁ ζῆλος αὐτῶν, ἐκρίθη σκόπιμον καὶ ἀναγκαῖον νὰ κατοχυρωθῇ συνταγματικῶς τὸ ἀπαραβίαστον καὶ ἀμετάβλητον τῆς θελήσεως τῶν ὑπὲρ ἐθνικῶν καὶ κοινωφελῶν σκοπῶν διαθετῶν καὶ δωρητῶν (8).

5. Οὕτω, προκειμένης τῆς ψηφίσεως τοῦ Συντάγματος 1927, ἐπροτάθη ὡς τροπολογία εἰς τὸ ἄρθρον 19 τοῦ Συντάγματος 1926 ἡ ἀκόλουθος διάταξις: «Ἀπαγορεύεται ἡ δι' οἱουδήποτε νομοθετικοῦ μέτρου μετατροπὴ τοῦ περιεχομένου διαθήκης ἢ δωρεᾶς ἐν ζωῇ, ἐκτὸς ἐκείνων, ὧν ὁ σκοπὸς ἀποβαίνει ἀνέφικτος ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας».

Ἡ ἐπὶ τοῦ Συντάγματος Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπή, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς σχετικῆς ἐκθέσεώς της (9), ἀπεδέχθη κατ' ἀρχὴν τὸ ὀρθὸν καὶ σκόπιμον τῆς ἀναγραφῆς τοιαύτης διατάξεως ἐν τῷ Συντάγματι, δὲν ἐνόμισεν ὅμως, ὅτι δέον αὐτὴ νὰ ἀποτελέσῃ ἐδάφιον τοῦ 19ου ἄρθρου περὶ ἰδιοκτησίας, ὡς ξένη πρὸς αὐτήν, ἀλλ' ἴδιον ἄρθρον ὑπ' ἀριθμὸν 20 καὶ ἔκρινεν, ὅτι ἡ διάταξις ἔδει νὰ περιορισθῇ εἰς τὰς χαριστικὰς πράξεις, ἐν ζωῇ καὶ αἰτίᾳ θανάτου, ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ἢ κοινωφελῶν σκοπῶν μόνον, νὰ ἐπεκταθῇ δὲ καὶ εἰς τὰς αἰτίᾳ θανάτου δωρεάς. Οὕτω διεμορφώθη τελικῶς ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ Συντάγματος 1927, ἔχουσα οὕτω: «Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ μεταβολὴ τοῦ περιεχομένου ἢ τῶν ὅρων διαθήκης ἢ δωρεᾶς κατὰ τὰς ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ἢ κοινωφελοῦς σκοποῦ διατάξεις αὐτῆς. Ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται διὰ νόμου, ὅταν ἡ θέλησις τοῦ δωρητοῦ ἢ διαθέτου ἀποβαίνει ἀπολύτως ἀπραγματοποίητος, ἡ διάθεσις τοῦ διατιθεμένου ἢ δωρουμένου πρὸς ἄλλον παρεμφερῆ σκοπόν».

6. Διὰ τοῦ ν. 5110/1931 «περὶ διοικήσεως τῶν ὑπὲρ κοινωφελῶν σκοπῶν κληρονομιῶν, κληροδοσιῶν καὶ δωρεῶν» ὡρίσθη, ὅτι αἱ διατάξεις αὐτοῦ, ὡς καὶ αἱ ὁμοίας φύσεως διατάξεις τῆς κειμένης νομοθεσίας, ἰσχύουσιν ἐπικουρικῶς, ἐὰν καὶ καθόσον τὰ ὑπ' αὐτῶν προβλεπόμενα θέματα δὲν ρυθμίζωνται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ὑπὸ τῆς συστατικῆς πράξεως καὶ ἐφόσον δὲν ἀντιτίθενται ἀμέσως ἢ ἐμμέσως πρὸς τοὺς ὁρισμοὺς τῶν εἰρημένων πράξεων καὶ τὴν ὁπωσδήποτε ἐκ τῆς ἑρμηνείας τούτων προκύπτουσαν θέλησιν τοῦ διαθέτου ἢ δωρητοῦ (ἄρθρον 5 § 1). ἐν ἄρθρῳ δὲ 2 § 1 ὡρίσθη, ὅτι: «Ἡ πιστὴ καὶ ἐπακρι-

231/1953, ΕΕΝ κ' σ. 370. Ἀντίθετος ἡ 1075/1901 Ἐφετ. Ἀθην., Θέμ. ΙΓ' σ. 185.

(6) Ἐφετ. Ἀθην. 783/1933, Θέμ. ΜΕ' 20, Α.Π. 24/1915, Θέμ. ΚΣΤ' 347, Α. Π. 239/1909, Θέμ. ΚΑ' 7 καὶ Γνωμ. *Ν. Δημητρακοπούλου - Ι. Εὐκλείδου*, Θέμ. ΙΗ' 191.

(7) *Παπαχατζῆς*, ἔνθ' ἀνωτ. σημ. 10, σελ. 101, Ε. Π. 260/1898, Θέμ. Θ' 395, Π. Καλ. 1708/1910, Θέμ. ΚΒ' 14, Α. Π. 58/1914, Θέμ. ΚΕ' 165 καὶ ἡ 1075/1901 Ἐφ. Ἀθ., Θέμ. 15 σ. 185.

(8) *Γ. Παπαχατζῆ*, ἔνθ' ἀνωτ.

(9) Ἴδε σχετικῶς Εἰσήγησιν *Π. Πουλίτσα*, ΙΙΙ ὑπὸ τὴν Σ. Ε. 795/1940 ἐν ΕΕΝ Ζ' σελ. 484 - 485 καὶ τὴν ἐκεῖ ἀναφερομένην περίπτωσιν διαθήκης τῆς Βασ. Ὄλγας, ἴδε καὶ *Π. Θεοδωροπούλου*, Ἡ κυριαρχία τῆς βουλήσεως τῶν ὑπὲρ κοινωφελῶν σκοπῶν διαθετόντων § 1, ἰδίᾳ σημ. 4 σελ. 3.

(10) Ὅρα ταύτην εἰς Γεν. Κωδ. Ζαχ. Α' σελ. 430 ὑπὸ τὸ ἄρθρον 20.

δῆς ἐπιτέλεσις τῆς βουλήσεως τῶν διαθετῶν, δι' ἧς διατίθενται περιουσιακὰ στοιχεῖα, διὰ κληρονομίας ἢ δωρεᾶς ὑπὲρ τοῦ Κράτους ἢ κοινωφελῶν σκοπῶν, ἀποτελεῖ ὑποχρέωσιν τοῦ Κράτους», καὶ ἐν παραγράφῳ 2 ἄρθρου 2 ὡρίσθη, ὅτι κοινωφελὴς σκοπὸς κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου εἶναι, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν ἰδιωτικόν, πᾶς κρατικὸς ἢ φιλανθρωπικός, ἐν γένει δὲ ἐπωφελὴς εἰς τὸ κοινὸν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει σκοπός, ἐφ' ὅσον δὲν ἀποβλέπει εἰς οἰκονομικήν τινα ἐπιχείρησιν (11).

7. Μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ Συντάγματος τοῦ 1927 καὶ τὴν ἐπαναφορὰν εἰς ἰσχὺν τοῦ Συντάγματος τοῦ 1911, ὅπερ δὲν περιεῖχε διάταξιν σχετικὴν πρὸς τὴν τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ Συντάγματος τοῦ 1927, διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τῆς Δ' Συνταχτικῆς Πράξεως τῆς 14 Ὀκτωβρίου 1935 ἐπανελήφθη αὐτολεξεὶ καὶ ἐτέθη εἰς ἰσχὺν ἡ ρηθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ Συντάγματος τοῦ 1927. Διὰ δὲ τοῦ ν. 2039/1939 «περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῶν εἰς τὸ Κράτος ὑπὲρ κοινωφελῶν σκοπῶν καταλειπομένων κληρονομιῶν, κληροδοσιῶν καὶ δωρεῶν» ἐπανελήφθη ἐν ἄρθρῳ 1 ἡ ἔννοια τοῦ κοινωφελοῦς σκοποῦ, ἄνευ ὅμως τῆς τελευταίας φράσεως «ἐφ' ὅσον δὲν ἀποβλέπει εἰς οἰκονομικὸν σκοπόν», ὡς ὡρίζετο ἐν ἄρθρῳ 2 § 2 τοῦ ν. 5110/1931, ἤτοι κοινωφελὴς σκοπὸς εἶναι, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν ἰδιωτικόν, πᾶς κρατικός, θρησκευτικός, φιλανθρωπικός, ἐν γένει δὲ ἐπωφελὴς εἰς τὸ κοινὸν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει σκοπὸς (11α). Ὁμοίως δὲ ἐπανελήφθησαν αἱ αὐταὶ διατάξεις περὶ τοῦ ὅτι «ἡ πιστὴ καὶ ἐπακριβὴς ἐκτέλεσις τῆς βουλήσεως τῶν διαθετῶν καὶ δωρητῶν, δι' ἧς διατίθενται περιουσιακὰ στοιχεῖα διὰ κληρονομίας ἢ δωρεᾶς ὑπὲρ τοῦ Κράτους ἢ χάριν κοινωφελῶν σκοπῶν, ἀποτελεῖ ὑποχρέωσιν τοῦ Κράτους» καὶ ὅτι αἱ διατάξεις του ἰσχύουν ἐπικουρικῶς. Προσέθεσεν ὅμως ὅτι «αἱ δημοσίας τάξεως διατάξεις αὐτοῦ κατισχύουσιν ἐν πάσῃ περιπτώσει τῶν τῆς διαθήκης ἀντιθέτων τυχὸν διατάξεων» (ἄρθρ. 2 § 2).

8. Τέλος ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ τῶν ἱδρυμάτων ἰδιωτικοῦ δικαίου προβλέπουν γενικῶς αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 108 ἕως 121 αὐτοῦ. Ἀπὸ τοῦ Κώδικος πρὸς σύστασιν τοῦ ἱδρύματος δὲν ἀρκεῖ πλέον μόνη ἡ βούλησις τοῦ ἱδρυτοῦ, ἡ ἰδιωτικὴ συστατικὴ δικαιοπραξία, ἀλλ' ἀπαιτεῖται, ἐκτὸς τῆς μονομεροῦς καὶ μὴ χρηζούσης ἀποδοχῆς δηλώσεως τῆς βουλήσεως τοῦ ἱδρυτοῦ περὶ ἀφιερώσεως ὡρισμένης περιουσίας πρὸς ἐκπλήρωσιν ὡρισμένων σκοπῶν, καὶ βασιλικὸν διάταγμα, ἐγκρῖνον τὴν σύστασιν τοῦ ἱδρύματος. Ἀπαιτοῦνται, δηλονότι, δύο αὐτοτελεῖς δικαιοπραξίαι, διὰ νὰ ὑπάρξῃ τὸ νομικὸν πρόσωπον τοῦ ἱδρύματος, ἡ μὲν τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἤτοι ἡ μονομερὴς δήλωσις τοῦ ἱδρυτοῦ, ἥτις ἀναλύεται εἰς τὴν τοῦ προσωπικοῦ δικαίου, τὸ στοιχεῖον τὸ κατευθυνόμενον εἰς τὴν σύστασιν νομικοῦ προσώπου καὶ τὴν τοῦ περιουσιακοῦ δικαίου, ἤτοι εἰς τὴν ἐπίδοσιν περιουσίας εἰς τὸ ἵδρυμα, ἡ δὲ τοῦ δημοσίου δικαίου, ἤτοι τὸ ἐγκριτικὸν βασιλικὸν διάταγμα, ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ὁποίου ἀποκτᾷ τὸ ἵδρυμα νομικὴν προσωπικότητα καὶ ἄρχεται ὑπάρχον (12).

9. Καὶ μετὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα ἐξακολουθοῦσι νὰ ἰσχύωσιν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 2039/1939 (13), αἵτινες μετ' αὐτοῦ ἀποτελοῦσι τὰς διεπούσας νῦν τὰ ἱδρύματα ἰδιωτικοῦ δικαίου διατάξεις. Κατ' ἀρχὴν αἱ διατάξεις τοῦ Ἀστ. Κώδικος διέπουσι τά τε κοινωφελῆ καὶ μὴ κοινωφελῆ ἱδρύματα.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ κοινωφελῆ καὶ ὑπὲρ δημοσίου σκοποῦ ἱδρύματα, αἱ διατάξεις τοῦ Κώδικος, ὡς καὶ τοῦ ν. 2039/1939, ἐφαρμόζονται πάντοτε ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἡ ἐφαρμογή των δὲν ἀντιτίθεται εἰς τὴν ρηθεῖσαν διάταξιν τῆς παραγράφου 5 τῆς Δ' Συνταχτικῆς Πράξεως τῆς 14.10.1935 (14), ἥτις διάταξις καὶ ἐπανελήφθη εἰς τὸ ἄρθρον 121 Ἀστικοῦ Κώδικος. Τέλος ἡ ρηθεῖσα διάταξις τῆς παραγράφου 5 τῆς Δ' Συνταχτικῆς Πράξεως τοῦ 1935 ἐπανελήφθη αὐτολεξεὶ ἐν τῷ νέῳ Συντάγματι τοῦ 1952, ἀποτελέσασα τὸ ἄρθρον 106 αὐτοῦ.

II

1. Διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 106 τοῦ

(11) Ἴδε Γεν. Κωδ. Ζαχ. τόμ. ΙΑ' σελ. 201, ἔνθα καὶ τροποποιητικοὶ νόμοι καὶ ἐκτελεστικὰ διατάγματα.

(11α) Ἴδε περὶ τῆς ἐννοίας καὶ *Π. Θεοδωρόπουλον*, εἰς Ἀρμενόπουλον, 1946 σελ. 68 καὶ 135.

(12) Ἄρθρ. 108 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἄρθρ. 119 Εἰσαγ. Νόμου Κώδ. Ἴδε καὶ *Τούσῃ*, Νομ. Πρόσωπα ὑπὸ τὰ ἄρθρα 108 ἐπέκ. ἰδίᾳ καὶ 46 σελ. 148 καὶ *Γ. Παπαχατζῆ*, Ἡ ἐποπτεία τῆς Διοικήσεως κλπ., ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 105.

(13) Ἄρθρον 101 Εἰσαγ. Νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος, *Τούσῃ* Νομ. Πρόσ., ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 148 καὶ *Γ. Παπαχατζῆ*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 103, Σ. Ε. 201/1947, Ὀλ. Σ. Ε. 759/1956, ΕΕΝ 23 σελ. 118, Α.Π. 372/1953, ΕΕΝ 21 σ. 154.

(14) Ἴδε *Γιαννοπούλου*, Γεν. Ἀρχ. ὑπὸ τὰ σχετ. ἄρθρα, *Γ. Παπαχατζῆ*, ἔνθ' ἀνωτ.

Συντάγματος εἰς μὲν τὸ ἐδάφ. 1 καθιεροῦται ὁ κανών, κατὰ τὸν ὁποῖον:

«Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ μεταβολὴ τοῦ περιεχομένου ἢ τῶν ὅρων διαθήκης ἢ δωρεᾶς κατὰ τὰς ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ἢ κοινωφελοῦς σκοποῦ διατάξεις αὐτῆς».

Εἰς δὲ τὸ ἐδάφιον 2 καθορίζονται αἱ περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ἐπιτρέπεται ἐξαίρεσις τοῦ εἰς τὸ ἐδάφιον 1 τεθέντος κανόνος:

«Ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται διὰ νόμου ἡ διάθεσις τοῦ διατιθεμένου ἢ δωρουμένου ποσοῦ πρὸς ἄλλον παρεμφερῆ σκοπόν, ὅταν ἡ θέλησις τοῦ δωρητοῦ ἢ διαθέτου ἀποβλέπει ἀπολύτως ἀπραγματοποίητος».

Ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῶν δύο ἐδαφίων, καὶ ἰδίᾳ τῆς διὰ τοῦ ἐδαφίου 2 καθιερουμένης ἐξαιρέσεως τοῦ κανόνος, θὰ ἠδύνατο νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς διατάξεως εἶναι, ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ μεταβολὴ τοῦ περιεχομένου καὶ τῶν ὅρων τῆς διαθήκης μόνον κατὰ τὰς περὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ ἱδρύματος διατάξεις αὐτῆς, οὐχὶ δὲ κατὰ τὰς λοιπὰς αὐτῆς διατάξεις (διοικήσεως κλπ.) Ἐγένετο ὅμως δεκτὸν ὑπὸ τῆς θεωρίας καὶ τῆς νομολογίας, ὅτι τὸ διὰ τῆς συνταγματικῆς ταύτης διατάξεως ἀπαραβίαστον τῆς θελήσεως τοῦ διαθέτου ἢ δωρητοῦ δὲν περιλαμβάνει μόνον τὸν σκοπόν, ἀλλὰ περιλαμβάνει ὁλόκληρον τὴν ἐκδηλωθεῖσαν ἐν σχέσει πρὸς τὸν κοινωφελῆ σκοπὸν ἰδιωτικὴν θέλησιν, χωρὶς νὰ ἐπιτρέπηται ὁ διαχωρισμὸς καὶ διάσπασις τῆς θελήσεως αὐτῆς εἰς τὰς περὶ σκοποῦ καὶ τὰς περὶ ὀργανώσεως, διοικήσεως τοῦ ἱδρύματος καὶ λοιπὰς διατάξεις αὐτῆς, διότι ἡ ἐκτέλεσις τοῦ σκοποῦ συνάπτεται, κατὰ τὴν θέλησίν του, πρὸς τὸ λοιπὸν περιεχόμενον, τοὺς ὅρους καὶ τὰς λοιπὰς ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ διατάξεις τῆς διαθήκης ἢ δωρεᾶς, ὥστε νὰ ἀποτελῇ ἓν ὅλον (15).

Οὕτω ἐκρίθη, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀ. ν. 972/1937, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ. ν. 2051/1939, δι' οὗ ἐπεξετάθησαν αἱ διατάξεις τοῦ πρώτου ἐπὶ ἱδρυμάτων ἰδιωτικοῦ δικαίου, τελούντων ὑπὸ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Κρατικῆς Ὑγιεινῆς καὶ Ἀντιλήψεως (καθ' ἣν διάταξιν αἱ πράξεις τῶν ἱδρυμάτων τούτων, αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὴν πρόσληψιν προσωπικοῦ, τακτικοῦ ἢ ἐκτάκτου, τὴν μονιμοποίησιν αὐτοῦ, τὴν προαγωγήν, τὸν ὁποβιβασμόν, τὴν ἀπονομὴν ἀνωτέρου μισθοῦ, τὴν χορηγίαν ἐπιδομάτων, τὴν ἔξοδον ἐκ τῆς ὑπηρεσίας καθ' οἱονδήποτε τρόπον, δὲν ἐκτελοῦνται, οὐδὲ παράγουσιν ἔννομον ἀποτέλεσμα, ἂν δὲν δημοσιευθῶσι προηγουμένως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, δι' ἣν δημοσίευσιν ἀπαιτεῖται προηγουμένη ἔγκρισις τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ), ἀντίκεινται εἰς τὸ διὰ τῆς ἱδρυτικῆς πράξεως ὁρισθὲν ὑπὸ τοῦ Ἱδρυτοῦ καταστατικὸν τοῦ Ἱδρύματος, κατὰ τὸ ὁποῖον καθιεροῦται ἡ αὐτοτέλεια αὐτοῦ καὶ αἱ ἀποφάσεις τῆς διοικήσεως τοῦ Ἱδρύματος, αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὸ προσωπικόν του, οὐδεμιᾶς χρήζουσιν ἐγκρίσεως ἢ δημοσιεύσεως. Συνεπῶς ἡ διάταξις αὕτη τοῦ ρηθέντος νόμου, ἀποτελοῦσα μεταβολὴν τῶν ὅρων τοῦ ἱδρυτικοῦ τοῦ περὶ οὗ ἐπρόκειτο κοινωφελοῦς ἱδρύματος, εἶναι ἀντίθετος πρὸς τὴν ρηθεῖσαν συνταγματικὴν διάταξιν (16).

4. Σταθερῶς δὲ ἐν συνεχείᾳ ἐκρίθη, ὅτι διὰ τῆς ρηθείσης συνταγματικῆς διατάξεως κατοχυροῦται ἡ αὐτοτέλεια καὶ αὐτενέργεια τῶν κοινωφελῶν ἱδρυμάτων ἐν τῇ διοικήσει τῶν ἑαυτῶν καὶ ὅτι ἐν αὐτῇ περιλαμβάνεται καὶ ἡ αὐτοβουλία αὐτῶν εἰς τὰ ζητήματα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτῶν, ἤτοι εἰς τὴν πρόσληψιν καὶ ἀπόλυσιν αὐτοῦ, τὴν ἄσκησιν πειθαρχικῆς ἐξουσίας κλπ. (17).

5. Ἡ 5592/1959 τοῦ Πρωτοδίκου Ἀθη-

(15) Ἰδὲ γνωμοδ. *Σβώλου - Σάντη* ἐρών. 1 ΕΕΝ η' σ. 257 ἐπέκ., *Γ. Παπαχατζῆ*, ἐνθ' ἀνωτ. σημ. 9, σελ. 100, *Μπαλῆ*, Γνωμ. Θέμ. ΜΕ' 461, Γνωμοδ. *Τριανταφυλλοπούλου - Παπούλια* ἐν Δ/κῇ 1936 σελ. 106, *Π. Θεοδωροπούλου*, Ἡ κυριαρχία τῆς βουλήσεως τῶν ὑπὲρ κοινωφελῶν σκοπῶν διαθετόντων § 4 σελ. 11, *ἰδίου*, Ἡ ἀπαγόρευσις τῆς μεταβολῆς τῶν διατάξεων κλπ., ΕΕΝ ιζ' σελ. 394 ἑπ., *Κ. Λημάκη*, ΕΕΔ τ. 13, σ. 1277, Ὁλ. Α. Π. 212/1931, Θέμ. ΜΕ' 571, Ὁλ. Σ. Ε. 795/1940 καὶ ὑπ' αὐτὴν εἰσήγησιν *Π. Πουλίτσα* ἐν ΕΕΝ ζ' σ. 482 ἑπ., Σ. Ε. 438/1942, 347/1944, 468/1944, 317 καὶ 318/1948, 751/1949, 2583/1953, ΕΕΝ κα' σελ. 557, 1672/1953, ΕΕΝ κα' σ. 557, 30/1955, ΕΕΝ κβ' σ. 883 καὶ 8/3/1956, ΕΕΝ κγ' σ. 1118.

(16) Ἰδὲ ρηθεῖσαν ἀπόφασιν Ὁλ. Συμβ. Ἐπικρ. 795/1940, ΕΕΝ ζ' σ. 482.

(17) Ἀπόφ. Ὁλ. Συμβ. Ἐπικρ. 318/1948, ΕΕΝ ιστ' σελ. 244. Ἡ περίπτωσις, ἐφ' ἧς ἡ ἀπόφασις αὕτη, ἀφεώρα ὁμοίως εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ρηθέντος ἀ. ν. 972/1937, ὡς οὗτος ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ν. δ. 1205/1942, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ὁποίου ὁ Ὑπουργὸς ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐλέγχου τῶν πρὸς ἔγκρισιν καὶ δημοσίευσιν ὑποβαλλομένων πράξεων διορισμοῦ ὑπαλλήλων κλπ. «ὡς πρός τε τὴν νομιμότητα, τὴν σκοπιμότητα καὶ τὴν οὐσιαστικὴν ὀρθότητα αὐτῶν». Ὁμοίως ἡ Ὁλ. Σ. Ε. 751/1949, δεχομένη πρὸς τούτοις, καὶ ὅτι ὁ χαρακτηρισμὸς τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ἱδρύματος διὰ νόμου ὡς δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ἡ ἐξομοίωσις τῶν πρὸς αὐτοὺς παράγει ἔννομα ἀποτελέσματα ἔναντι τῆς Πολιτείας, διὰ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς αὐτήν, δὲν ἰσχύει ὅμως διὰ νὰ μεταβάλῃ τὴν νομικὴν θέσιν τῶν ἔναντι τοῦ ἱδρύματος, δυναμένου ἐλευθέρως νὰ ἀποφασίζῃ καὶ

νῶν, διαδικασίας νόμου ΓΣΟΔ', καταχωριζομένην κατωτέρω, ἐπὶ ἀγωγῆς περὶ ἀναγνωρίσεως τῆς ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, ὡς γενομένης παρὰ κοινωφελοῦς ἱδρύματος κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1803/1951 «περὶ προστασίας συνδικαλιστικῶν στελεχῶν», ὁπωσδήποτε δὲ κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος, ἐπικαλουμένη τὰς ρηθείσας 318/1948 καὶ 751/1949 ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἔκρινεν, ὅτι, ἐφ' ὅσον διὰ τῆς ἱδρυτικῆς πράξεως τοῦ ἱδρύματος καθορίζονται τὰ τῆς διοικήσεως αὐτοῦ καὶ συνεπῶς καθιεροῦται ἡ αὐτοτέλεια τοῦ ἱδρύματος ἐν τῇ διοικήσει τῶν ἑαυτοῦ, ἡ κατοχυρουμένη συνταγματικῶς (εἰς τὴν ὁποίαν περιλαμβάνεται καὶ αὐτοβουλία αὐτοῦ εἰς τὰ ζητήματα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὸ προσωπικόν του, ἤτοι προσλήψεως καὶ ἀπολύσεως αὐτοῦ κλπ.), δὲν εἶναι ἐπιτρεπτὸς ὁ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου οὐσιαστικὸς ἔλεγχος τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τῆς διοικήσεως τοῦ ἱδρύματος, οὐδὲ ἐπιτρεπτὴ ἡ ἀναγνώρισις ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου ὡς ἀκύρου τῆς καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 281 καὶ 174 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ἀ. ν. 1803/1951, ἅτε τῶν διατάξεων αὐτῶν μὴ ἐχουσῶν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ κοινωφελοῦς ἱδρύματος, ὡς ἀντιστρατευομένων πρὸς τὸ ἄρθρον 106 τοῦ Συντάγματος.

6. Ἡ αὐτοβουλία ὅμως τῶν κοινωφελῶν ἱδρυμάτων εἰς τὰ ζητήματα τοῦ προσωπικοῦ των, ἡ προστατευομένη κατὰ τὸ ἄρθρον 106 τοῦ Συντάγματος, ἐξικνεῖται μέχρι τοῦ σημείου, ὥστε νὰ δεχθῇ τις, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἐργατικῶν νόμων ἐπὶ τῶν κοινωφελῶν ἱδρυμάτων, τῶν συσταθέντων διὰ διαθήκης ἢ δωρεᾶς, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς αὐτὰ μισθωτούς, διότι διὰ τῆς ἐφαρμογῆς των βλάπτεται ἡ αὐτοτέλειά των, ἣν ἠθέλησεν ὁ διαθέτης ἢ δωρητής, καθορίσας διὰ τῆς ἱδρυτικῆς πράξεως τὰ τῆς διοικήσεως τοῦ ἱδρύματος;

Καὶ γενικώτερον δὲν θὰ τύχωσιν ἐφαρμογῆς ἐπὶ τῶν ρηθέντων κοινωφελῶν ἱδρυμάτων γενικῶταται διατάξεις τῆς ἰσχυούσης νομοθεσίας καὶ δὴ τοιαῦται δημοσίας τάξεως, ὡς ἡ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ἐν τυχὸν ἀντιθέσει των πρὸς τὴν βούλησιν τοῦ διαθέτου ἢ δωρητοῦ; Καθ' ἡμᾶς ἡ ἄποψις αὕτη εἶναι ἐσφαλμένη διὰ τοὺς κάτωθι ἐκτιθεμένους λόγους:

III

1. Ἐκ τῶν ἐκτεθέντων (I ἰδίᾳ ἀριθ. 8 ἐπ.) προκύπτει, ὅτι, καίτοι διετηρήθη ἡ ἀντίληψις τοῦ σεβασμοῦ τῆς θελήσεως τῶν διαθετῶν ἢ δωρητῶν, τῶν ἀφιερούντων περιουσίαν πρὸς ἐπίτευξιν σκοποῦ κοινωφελοῦς ἢ ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, ἐν τούτοις τὸ Κράτος ἤχθη εἰς τὴν ἀπόφασιν, ὅπως ἡ ἵδρυσις παντὸς ἱδρύματος ἰδιωτικοῦ δικαίου, κοινωφελοῦς ἢ μή, τελῇ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς ἐγκρίσεώς του παρ' αὐτοῦ καὶ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν αὐτοῦ, δεδικαιολογημένως δὲ διότι τὸ Κράτος δὲν δύναται νὰ παραμένῃ «ἀπαθὴς θεατὴς» εἰς ζητήματα ἀναγόμενα εἰς τὴν κυρίως ἀποστολήν του[18]. Ἡ ἔγκρισις τοῦ Κράτους καὶ ἡ ἐποπτεία του ἀπητήθη, διότι οἱ σκοποὶ τῶν ἱδρυμάτων εἶναι ζήτημα πολιτικῆς τοῦ Κράτους (κοινωνικῆς, οἰκονομικῆς κλπ.), γενικωτέρας ἢ εἰδικωτέρας καὶ διὰ τοῦτο ἀφέθη εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τῆς Κυβερνήσεως[19]. Ἡ ἐποπτεία δὲ καὶ ὁ ἔλεγχος τῆς διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως τῶν ἱδρυμάτων ὑπὸ τοῦ Κράτους ὑφίστατο ἀνέκαθεν καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ διοίκησις καὶ ἡ διαχείρισις ἀνετίθετο ὑπὸ τοῦ διαθέτου ἢ δωρητοῦ διὰ τῆς ἱδρυτικῆς πράξεως εἰς πρόσωπα τῆς ἐμπιστοσύνης του[20].

Ἤδη ἡ ἐποπτεία καὶ ὁ ἔλεγχος κατέστη αὐστηρότερος, ἀπαιτηθείσης τῆς προηγουμένης ἐγκρίσεως τοῦ ἱδρύματος διὰ βασιλικοῦ διατάγματος. Τὸ ἐγκριτικὸν διάταγμα εἶναι πρᾶξις δημοσίας διοικήσεως καὶ ἀποτελεῖ ἐκδήλωσιν τῆς ἐξουσίας τοῦ Κράτους, ἀσκοῦντος τὴν προληπτικὴν αὐτοῦ ἐποπτείαν ἐπὶ τῆς συστάσεως τῶν ἰδιωτικοῦ δικαίου ἱδρυμάτων[21]. Τὸ γεγονὸς ὅμως ὅτι ἡ ἔγκρισις ἀπόκειται εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τῆς διοικήσεως καὶ ἀποτελεῖ πρᾶξιν αὐτῆς δὲν μεταβάλλει τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἱδρύματος ὡς νομικοῦ προσώπου ἰδιωτικοῦ δικαίου[22].

2. Κατὰ ταῦτα τὰ ἱδρύματα καὶ τὰ κοινωφελῆ καὶ ὑπὲρ δημοσίου σκοποῦ, τὰ ἱδρυθέντα διὰ διαθήκης ἢ δωρεᾶς, παρὰ τὸ γεγονὸς

ἐνεργῇ περὶ παντὸς ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὸ προσωπικόν του, ἴδε ταῦτα ἐν Θέμ. Ξ' σ. 618.

(18) *Π. Θεοδωρόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ. § 4 σ. 10' *Κυριακόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ. § 55 2α σ. 208.

(19) *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχ. κατὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα § 17 σελ. 50, ἐκδ. 1947. *Παπαχατζῆς*, ἔνθ' ἀνωτ.

(20) Ἴδὲ Νομολογίαν ἀνωτέρω I 3, σημ. 7.

(21) *Γ. Παπαχατζῆ*, Ἡ ἐποπτεία κλπ., ἔνθ' ἀνωτ. Γ' σελ. 109.

(22) *Μπαλῆ*, ἔνθ' ἀνωτ. § 17 σ. 50.

τῆς ἐγκρίσεώς των διὰ τοῦ δ. δ/γματος, παραμένουσι νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου (22). Ἡ δρᾶσις δὲ καὶ λειτουργία των τελεῖ ἐν ἀδιασπάστῳ συνδέσμῳ πρὸς τὸν ὅλον κοινωνικὸν ὀργανισμὸν καὶ τὴν διέπουσαν τὸ κοινωνικὸν σύνολον ἔννομον τάξιν. Ἰσχύουσιν ἑπομένως καὶ ἐπ' αὐτῶν, κατ' ἀρχήν, αἱ διατάξεις τῶν νόμων αἱ ἰσχύουσαι γενικῶς ἐπὶ τῶν νομικῶν προσώπων ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὡς πρὸς τὴν μετὰ τρίτων συναλλαγήν των καὶ τὴν καθ' ὅλου δρᾶσιν των πρὸς ἐπίτευξιν τῶν κοινωνικῶν σκοπῶν των. Κατὰ τὴν τοιαύτην συναλλαγὴν καὶ δρᾶσιν του τὸ ἵδρυμα παρίσταται ἴσον πρὸς τοὺς μετ' αὐτοῦ συναλασσομένους, ὑποχρεούμενον νὰ τηρῇ τοὺς νόμους τοὺς ἰσχύοντας διὰ τὰς τοιαύτας συναλλαγάς του. Τοῦτο δὲ εἶναι ἀναμφισβήτητον, ἀφοῦ πᾶν νομικὸν πρόσωπον καὶ δημοσίου δικαίου, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς κατὰ τὸ ἰδιωτικὸν δίκαιον νομικῆς αὐτοῦ ἱκανότητος, ἐξισοῦται πρὸς τὸν ἁπλοῦν ἰδιώτην, ὡς καὶ αὐτὸ τὸ Κράτος ὡς fiscus (21). Οὕτω καὶ ἡ Συμβουλίου Ἐπικρατείας 893/1956 δέχεται, ὅτι τὸ ἄρθρον 106 τοῦ Συντάγματος, κατὰ τὴν ἀληθῆ του ἔννοιαν, ὃ ἐν θεσπίζει ἐξαίρεσιν τῶν δι' ἰδιωτικῆς βουλήσεως συσταθέντων κοινωφελῶν ἱδρυμάτων ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν νόμων τοῦ Κράτους, οἵτινες ἐφαρμόζονται ἀδιακρίτως καὶ ἐπ' αὐτῶν, ὑπὸ μόνον τὸν περιορισμὸν νὰ μὴ μεταβάλουν τοὺς ὅρους διοικήσεως καὶ λειτουργίας αὐτῶν μέχρι σημείου ἀλλοιοῦντος τὴν βούλησιν τοῦ διαθέτου ἢ δωρητοῦ (23). Ἡ ὀρθότης τῆς ἀπόψεως ταύτης τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας εἶναι καθ' ἡμᾶς ἀναμφισβήτητος. Ἡ ἐξαιρετικὴ συνταγματικὴ κατοχύρωσις τοῦ σεβασμοῦ τῆς θελήσεως τοῦ διαθέτου καὶ δωρητοῦ κοινωφελοῦς ἱδρύματος ἐγένετο τὸ μὲν «διὰ νὰ ἀπαγορεύσῃ πᾶσαν αὐθαιρεσίαν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας, ὅπως διατεθεῖσαν ἢ δωρηθεῖσαν περιουσίαν χρησιμοποιῇ αὕτη εἰς πλήρωσιν ἀναγκῶν ξένων ἐντελῶς πρὸς τὴν θέλησιν τοῦ διαθέτου, τὸ δὲ ὅπως ἐπιτρέψῃ τὴν τοιαύτην μεταστροπὴν τῆς θελήσεως τοῦ διαθέτου μόνον ὅσον ἀφορᾷ τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἀδύνατος καθίσταται ἡ πραγματοποίησις αὐτῆς» (24). Ἡ ratio ὅθεν τῆς διατάξεως εἶναι ἡ περιστολὴ τῆς τάσεως τῆς νομοθεσίας νὰ παρεμβαίνῃ διὰ διαταγμάτων καὶ νὰ χρησιμοποιῇ τὴν καταλειφθεῖσαν περιουσίαν εἰς πλήρωσιν «ἀναγκῶν ξένων ἐντελῶς πρὸς τὴν θέλησιν τοῦ διαθέτου», ὑπὸ δὲ τῆς θεωρίας καὶ νομολογίας ἡ ratio αὕτη ἐπεξετάθη καὶ εἰς τὸ νὰ ἀποφευχθῇ ἡ παρέμβασις τοῦ Κράτους νὰ κανονίζῃ τὰ τῆς διαχειρίσεως καὶ διοικήσεως τῶν ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ἢ κοινωφελῶν σκοπῶν καταλειπομένων κληρονομιῶν, ἐφ' ὅσον ταύτην ὥρισεν ὁ ἱδρυτής (25). Οὕτω ἡ συνταγματικὴ αὕτη διάταξις δὲν σκοπεῖ νὰ δημιουργήσῃ ὑπὲρ αὐτῶν προνόμιον καὶ νὰ ἀπαλλάξῃ τὰ ἱδρύματα τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν νόμων τοῦ Κράτους, οἵτινες ἐφαρμόζονται ἀδιακρίτως ἐπ' αὐτῶν, ὡς πρὸς τὰς ἐν γένει συναλλακτικὰς πράξεις των, ὡς ἐφαρμόζονται καὶ ὑπὸ τῶν λοιπῶν φυσικῶν καὶ νομικῶν προσώπων (26).

Ἡ διαμορφωθεῖσα δὲ ἔννοια τῆς αὐτοτελείας καὶ αὐτενεργείας τῆς διοικήσεως τῶν κοινωφελῶν ἱδρυμάτων, κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω, δέον νὰ θεωρηθῇ ὑφισταμένη ἔναντι τοῦ Κράτους, ὡς ἀσκοῦντος τὴν ἐποπτείαν τῶν κοινωφελῶν ἱδρυμάτων καὶ

(23) Δὲν ἀποκλείεται τὸ Κράτος, ἐγκρῖνον τὴν σύστασιν τοῦ ἱδρύματος, νὰ προσέδωσεν εἰς αὐτὸ νομικὴν προσωπικότητα δημοσίου δικαίου. Ἀλλ' ἡ ἀναγωγὴ του εἰς πρόσωπον δημοσίου δικαίου, γενομένη ἐξ ἐνδιαφέροντος τῆς Πολιτείας νὰ προάγῃ τὸ ἵδρυμα πρὸς εὐρυτέραν ἐξυπηρέτησιν τῶν κοινωφελῶν ἀναγκῶν (ἴδε Α.Π. 243/1931, Θέμ. ΜΓ' σελ. 612), δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὁδηγήσῃ εἰς τὴν κατάργησιν τῆς αὐτοτελείας αὐτοῦ ἐν τῇ διοικήσει καὶ διαχειρίσει τῆς περιουσίας του κατὰ τὸ ἄρθρον 11 καὶ 106 Συντάγματος. Ὅρα *Κυριακοπούλου*, ἔνθ' ἀνωτ. § 55 1β σελ. 206 ἑπ., καὶ Σ.Ε. 98/1942, 347/1944, 751/1949.

(24) *Κυριακόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ. § 57 σ. 230.

(25) Ἴδε ταύτην ἐν ΕΕΝ κγ' σ. 1118 Ἐπρόκειτο αἴτησις περὶ ἀκυρώσεως ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Κοιν. Προνοίας περὶ καθορισμοῦ ἐλαχίστων ὁρίων ἀμοιβῆς ἰατρῶν, ὑπηρετούντων εἰς νοσηλευτικὸν ἵδρυμα, ἐκδοθείσης βάσει τοῦ ν. 1843/1951, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ ἐκυρώθη ὑπὸ τοῦ νόμου 2048/1952 περὶ ἰατρικῶν ἀμοιβῶν. Τὸ Σ. Ε. διὰ τῆς ἀποφάσεώς του ταύτης ἔκρινεν, ὅτι οἱ νόμοι αὐτοὶ καὶ ἡ βάσει τούτων ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ δὲν ἀλλοιώνουν τὴν βούλησιν τοῦ διαθέτου καὶ συνεπῶς δὲν ἀντίκεινται εἰς τὸ ἄρθρ. 106 τοῦ Συντάγματος μὲ τὸ ἄνω ἐκτεθὲν σκεπτικόν. Τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ ἠκύρωσε διὰ διορισμὸν τοῦ Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς ὑπὸ ἀναρμοδίου ὀργάνου.

(26) Ὅρα Εἰσηγ. Ἐκθεσιν Κοινοβουλ. Ἐπιτροπῆς Συντάγματος, ἔνθ' ἀνωτ., καὶ Γνωμοδ. *Σβώλου - Σόντη*, ἔνθ' ἀνωτ.

(27) Γνωμ. *Σβώλου - Σόντη*, ἔνθ' ἀνωτ.

(28) Ἴδε τὴν ρηθεῖσαν Ὀλ. Συμβ. Ἐπικρατ. 893/1056, ΕΕΝ κγ', σελ. 1118.

συνεπῶς ἔναντι τῶν παρὰ τοῦ Κράτους ἐκδιδομένων εἰδικῶν διατάξεων περὶ μεταβολῆς τοῦ σκοποῦ τοῦ ἱδρύματος καὶ τῆς διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως ἢ καὶ γενικῶν διατάξεων, διὰ τῶν ὁποίων ὅμως ἐπέρχεται καταφανὴς μεταβολὴ τοῦ σκοποῦ ἢ τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ κοινωφελοῦς ἱδρύματος, ἀσχέτως βεβαίως ὅτι αὕτη εἶναι ἄμεσος ἢ ἔμμεσος, οὐχὶ δὲ ἐπὶ μέτρων, ἅτινα ἀποβλέπουσιν εἰς τὴν ρύθμισιν γενικωτέρου συμφέροντος ζητημάτων, ἀφορώντων εἰς τὸ σύνολον. Ὑπὸ τὴν ὑποστηριζομένην ταύτην ἐκδοχὴν ἡ αὐτοτέλεια καὶ αὐτενέργεια τῶν κοινωφελῶν ἱδρυμάτων συνίσταται εἰς τὴν δυνατότητα καὶ τὸ δικαίωμα τῆς διοικήσεως αὐτῶν, τῆς ὁριισθείσης διὰ τῆς ἱδρυτικῆς πράξεως, νὰ ἐκτελοῦν κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτῶν κρίσιν τὴν θέλησιν τοῦ διαθέτου ἢ δωρητοῦ καὶ οὐχὶ νὰ ὑποχρεωθοῦν διὰ νομοθετήματος νὰ ἐφαρμόζουν τὴν θέλησιν τοῦ διαθέτου, ὅπως νομίζουν τὰ ἀσκοῦντα τὴν ἐποπτείαν ὄργανα τοῦ Κράτους, διότι τότε ἡ διοίκησις τοῦ ἱδρύματος θὰ ἦτο «πρόσωπον ἐκτελοῦν τὴν θέλησιν τῶν κρατικῶν ὀργάνων, ὄργανον τῶν ὀργάνων τοῦ Κράτους» ([29]). Ἀλλὰ ἡ κατὰ τὴν ἰδίαν κρίσιν τῆς διοικήσεως τοῦ κοινωφελοῦς ἱδρύματος ἐφαρμογὴ τῆς θελήσεως τοῦ διαθέτου ἢ δωρητοῦ δέον νὰ ἐνεργῆται ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν τιθεμένων ὑπὸ τῶν νόμων τοῦ Κράτους ([30]).

2. Τὸ ὅτι ἡ αὐτοτέλεια καὶ ἡ αὐτενέργεια τῆς διοικήσεως τοῦ κοινωφελοῦς ἱδρύματος, ἐν τῇ ἐκτελέσει, κατ' ἰδίαν, ὡς ἐξετέθη, κρίσιν, τῆς θελήσεως τοῦ διαθέτου δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ ἐπιτελῆται ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν καθοριζομένων ὑπὸ τῶν γενικῶς ἰσχυόντων νόμων καὶ ἰδίᾳ τῶν νόμων δημοσίας τάξεως προκύπτει καὶ ἐκ τῶν ἀκολούθων:

Ὁ σκοπὸς τοῦ ἱδρύματος δὲν πρέπει νὰ ἀντίκειται γενικῶς εἰς τὸν νόμον καὶ μάλιστα εἰς τοὺς νόμους δημοσίας τάξεως καὶ εἰς τοὺς κατὰ τὴν κοινὴν ἀντίληψιν κανόνας τῆς ἠθικῆς ([31]).

Ἡ βούλησις τοῦ διαθέτου ἢ ἱδρυτοῦ προστατεύεται διὰ τῆς συνταγματικῆς διατάξεως καὶ ἐν τῇ ἐκτεθείσῃ εὐρείᾳ ἐννοίᾳ της, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι αὕτη δὲν ἀντιτίθεται εἰς τοὺς νόμους δημοσίας τάξεως καὶ τὴν κοινὴν ἀντίληψιν τῆς ἠθικῆς. Δὲν δύναται δὲ νὰ νοηθῇ ἱδρυτικὴ πρᾶξις κοινωφελοῦς ἱδρύματος, περιέχουσα δεδηλωμένην βούλησιν τοῦ ἱδρυτοῦ, εὑρισκομένην εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς νόμους καὶ δὴ τοὺς δημοσίας τάξεως καὶ πρὸς τὴν κοινὴν ἀντίληψιν περὶ ἠθικῆς, διότι εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν θὰ ἦτο ἀνεπίτρεπτος καὶ ἄκυρος καὶ ἡ ἀσκοῦσα τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν προληπτικὴν ἐποπτείαν πολιτεία οὐδέποτε θὰ παρεῖχε τὴν ἔγκρισίν της, ὥστε νὰ ὑπάρξῃ νόμῳ τοιοῦτον ἵδρυμα. Διὰ τῆς βουλήσεως τοῦ διαθέτου ἢ δωρητοῦ εἶναι δυνατὸν νὰ καθορίζηται ὁ σκοπός, πάντοτε νόμιμος καὶ ἠθικός, ἡ δὲ θέλησις αὐτοῦ ἐπὶ ζητημάτων ἀφορώντων εἰς τὴν ὀργάνωσιν, τὴν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν τοῦ ἱδρύματος εἶναι ἀπαρχάραστος καὶ σεβαστὴ συνταγματικῶς, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντιτίθεται εἰς σχετικὰς γενικὰς δημοσίας τάξεως διατάξεις καὶ τὰς εἰδικὰς τοῦ νόμου 2039/1939, οὗτινος αἱ μὲν μὴ δημοσίας τάξεως διατάξεις ἰσχύουσιν ἐπικουρικῶς, αἱ δὲ δημοσίας τάξεως τοιαῦται κατισχύουσιν ἐν πάσῃ περιπτώσει τῶν τῆς διαθήκης ἀντιθέτων τυχὸν διατάξεων κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 2 (ἰδὲ ἀνωτ. I ἀριθ. 7). Ἡ διάταξις αὕτη τοῦ νόμου 2039/1939 δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν ρηθεῖσαν συνταγματικὴν διάταξιν ([32]).

3. Ἂν ὅμως, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα

(29) *Σβῶλος - Σόντης*, ἔνθ' ἀνωτ. ἐρώτ. ΙΓ' σ. 261, ὑπὸ τὸ πνεῦμα αὐτὸ καὶ ἡ ρηθεῖσα 893/1956 Ὀλ. Σ.Ε. καὶ ἡ 751/1949, ἥτις δὲν δέχεται τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ν. 972/1937 ἐπὶ κοινωφελῶν ἱδρυμάτων ἀδιότι αὕτω εἰς τὴν ἀποφασιστικὴν ἁρμοδιότητα τῆς διοικούσης τὸ ἵδρυμα Ἐπιτροπῆς ὑποκαθίσταται ὁ Ὑπουργός».

(30) Οὕτω ἡ Σ.Ε. 656/1948 ἀναγνωρίζει, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρ. 2 ν. 2039/1953, τὸ δικαίωμα εἰς τὸν Ὑπ. Οἰκονομικῶν νὰ ἀσκήσῃ ἔλεγχον ἐπὶ πάσης πράξεως τοῦ διοικοῦντος τὸ κοινωφελὲς ἵδρυμα ὀργάνου, ὅταν αὕτη ἀντίκειται πρὸς διάταξιν τοῦ νόμου ἢ πρὸς τὴν συστατικὴν πρᾶξιν καὶ τὴν ἐκ ταύτης προκύπτουσαν βούλησιν τοῦ διαθέτου. Ἐπρόκειτο περὶ διορισμοῦ ὑπὸ τῆς διοικήσεως τοῦ Ἱδρύματος ὡς Γεν. Διευθυντοῦ προσώπου ἔχοντος εἰς βάρος του καταδικαστικὴν ἀπόφασιν.

(31) Ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ταύτην ἐδέχθησαν τὴν αὐτοτέλειαν καὶ αὐτενέργειαν τῶν κοινωφελῶν ἱδρυμάτων ἡ Ὀλ. Συμβ. Ἐπικρ. 795/1940, 318/1948 καὶ 781/1949 κλπ., *Γ. Βάλληνδας*, Α.Κ. ὑπὸ τὸ ἄρθρ. 110 § 1, *Σβῶλος - Σόντης*, ἔνθ' ἀνωτ. ἐρώτ. 1, σελ. 258, *Γ. Παπαχατζῆς*, ἔνθ' ἀνωτ., σημ. 9 σελ. 100, *Τούσης*, ἔνθ' ἀνωτ., *Π. Θεοδωρόπουλος*, Ἡ κυριαρχία τῆς βουλήσεως κλπ. § 4 σελ. 10 καὶ 12 καὶ Ἐφ. Π. 128/1931, Θ. ΜΒ' σελ. 514, Σ.Ε. 656/1948 καὶ 2383/1953, ΕΕΝ κα', σελ. 557.

(32) *Γ. Παπαχατζῆς*, ἔνθ' ἀνωτ. σημ. 9, σελ. 100, *Τούσης*, Νομ. Πρόσ., ἔνθ' ἀνωτ., *Κυριακόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ. § 56, ἀρ. 4, σελ. 217 ἑπόμ. καὶ Νομολ. Συμβουλίου Ἐπικρατείας. Οὕτω ἡ ρηθεῖσα 656/1948, 901/1947, 1642/1953, ΕΕΝ κα', σελ. 557, 2383/1953, ΕΕΝ κα', σελ. 557, 30/1955, ΕΕΝ κβ', σελ 884, ἰδὲ ὅμως καὶ *Θεοδωρόπουλον*, ἔνθ' ἀνωτ. καὶ *Σβῶλον - Σόντην*, ἔνθ' ἀνωτ.

καὶ τὴν ρητὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 2 ἄρθρ. 2 ν. 2039/1939, ἡ βούλησις τοῦ διαθέτου περὶ τὰ τῆς διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως τοῦ ἱδρύματος δὲν δύναται νὰ ἀντιτίθεται εἰς τὰς δημοσίας τάξεως διατάξεις τοῦ νόμου τούτου(33) τὰς ἀφορώσας εἰδικῶς εἰς τὰ σχετικὰ ζητήματα τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ διοικήσεως τῶν κοινωφελῶν ἱδρυμάτων, πολὺ περισσότερον δὲν δύναται ἡ βούλησις αὕτη νὰ ἀντιτίθεται πρὸς τὰς δημοσίας τάξεως διατάξεις τῆς λοιπῆς νομοθεσίας, ὁποῖαι νοοῦνται ἐκεῖναι, δι' ὧν ρυθμίζονται βασικὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους ἢ τῆς ἐννόμου τάξεως ἢ τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου καὶ ἀναφέρονται εἰς θεμελιώδεις νομικὰς καὶ ἠθικὰς ἰδέας τῆς κοινωνίας(34).

Πράγματι ἡ πολιτεία, ρυθμίζουσα νομοθετικῶς γενικώτερον κοινωνικὸν ζήτημα ζωτικῆς σημασίας, λ.χ. ζητήματα τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ἢ τὸ ζήτημα τοῦ τρόπου τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος (281 Α.Κ.), ἀποβλέπει εἰς τὴν γενικὴν ἐφαρμογὴν τῶν σχετικῶν διατάξεων, ἐπιβάλλουσα δὲ ταύτην γενικῶς ἄνευ διακρίσεων καὶ ἐπὶ ἱδρυμάτων δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ἔρχεται εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 106 τοῦ Συντάγματος, ὅτι δηλαδὴ περιορίζει διὰ τῶν διατάξεων αὐτῶν τὴν αὐτοτέλειαν καὶ αὐτενέργειαν τῶν ἱδρυμάτων, τῶν ὁποίων ἡ διοίκησις καθορίζεται διὰ τῶν ἱδρυτικῶν πράξεων.

Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἄλλης ἀπόψεως τοῦτο εἶναι ἀπαράδεκτον. Ἐξετέθη ὅτι διὰ τῆς συνταγματικῆς διατάξεως προστατεύεται ἡ ἐκδηλωθεῖσα ἐν τῇ ἱδρυτικῇ πράξει δήλωσις τῆς βουλήσεως τοῦ διαθέτου ἢ δωρητοῦ ἢ ἡ συναγομένη ἐκ τοῦ ὅλου πνεύματος τῆς διαθήκης ἢ δωρεᾶς. Δὲν δύναται ὅμως νὰ θεωρηθῇ ὡς ἔγκυρος καὶ νόμιμος καὶ προστατευομένη συνταγματικῶς ἐκδηλωθεῖσα βούλησις τοῦ ἱδρυτοῦ κοινωφελοῦς ἱδρύματος περὶ μὴ ἐφαρμογῆς ὑπὸ τῆς ὑπ' αὐτοῦ τιθεμένης διοικήσεως τοῦ ἱδρύματος τῶν ὑπὸ τῆς Πολιτείας ἐκδιδομένων ἐργατικῶν λ.χ. νόμων διὰ τοὺς ἐν τῷ ἱδρύματι μισθωτούς, ἡ βούλησις αὐτοῦ περὶ μὴ ἐφαρμογῆς τῶν ἄρθρων 281 καὶ 174 Α.Κ. διὰ τὰς δικαιοπρακτικὰς πράξεις καὶ συναλλαγὰς τοῦ ἱδρύματος. Ἐὰν ὀφίστατο τοιαύτη βούλησις τοῦ διαθέτου ἢ δωρητοῦ, θὰ ἀντέκειτο προφανῶς εἰς τὸ κοινὸν αἴσθημα περὶ δικαίου καὶ ἠθικῆς καὶ ὡς τοιαύτη θὰ ἦτο ἀπαράδεκτος καὶ ἀνίσχυρος. Πολὺ περισσότερον δέον, ὅταν δὲν ὀφίσταται τοιαύτη ρητῶς δεδηλωμένη θέλησις τοῦ ἱδρυτοῦ, δὲν δυνάμεθα, ἑρμηνεύοντες τὴν ἱδρυτικὴν πρᾶξιν, νὰ δεχθῶμεν, ὅτι ὁ ἱδρυτής, ὅστις ὁρμᾶται ἐκ τῶν πλέον ἀνωτέρων ἀνθρωπιστικῶν καὶ ἠθικῶν ἐλατηρίων διὰ τὴν ἐπίτευξιν ἑνὸς κοινωφελοῦς σκοποῦ καὶ γνωρίζει τὰς ὑφισταμένας δημοσίας τάξεως διατάξεις, ἠθέλησεν, ἐκ μόνου τοῦ γεγονότος ὅτι ὥρισε τὴν διοίκησιν τοῦ ἱδρύματος καὶ τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτοῦ γενικῶς, νὰ ἀπαλλάξῃ τὴν διοίκησιν τοῦ ἱδρύματος ἀπὸ τῆς ὑποχρεώσεως τῆς ἐφαρμογῆς τοιούτων ἐκ γενικωτέρου κοινωνικοῦ συμφέροντος τεθέντων νόμων δημοσίας τάξεως.

Ἀντιθέτως δέον νὰ δεχθῶμεν, ὅτι ἡ τεκμαιρομένη βούλησις τοῦ διαθέτου καὶ δωρητοῦ εἶναι, ὅπως ἡ διοίκησις τοῦ ἱδρύματος ἐφαρμόζῃ πιστῶς τοὺς νόμους καὶ δὴ τοὺς νόμους δημοσίας τάξεως κατὰ τὴν διαχείρισιν τῶν ὑποθέσεων τοῦ ἱδρύματος.

Φρονοῦμεν ἔθεν, ὅτι τὸ ἀπαραβίαστον τῆς βουλήσεως τοῦ διαθέτου ἢ δωρητοῦ, συνεπείᾳ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 106 τοῦ Συντάγματος 1952, ὀφίσταται ἔναντι τῆς Πολιτείας καὶ πρὸς ἀποφυγὴν ἐπεμβάσεως αὐτῆς διὰ νομοθετημάτων εἰς τὴν διαχείρισιν καὶ διοίκησιν τῶν ἱδρυμάτων καὶ τὴν μετατροπὴν τοῦ δεδηλωμένου ὑπὸ τοῦ ἱδρυτοῦ κοινωφελοῦς σκοποῦ του. Δὲν ἀφορᾷ ὅμως εἰς τὴν ὑπὸ τῆς διοικήσεως τῶν ἐν λόγῳ ἱδρυμάτων, τῆς ὁριζομένης διὰ τῆς ἱδρυτικῆς πράξεως, ἐφαρμογὴν τῶν νόμων τοῦ Κράτους καὶ δὴ τῶν δημοσίας τάξεως, τόσον τοῦ εἰδικοῦ ἀ.ν. 2039/1939, ὅσων καὶ τῶν λοιπῶν δημοσίας τάξεως διατάξεων τῆς ὅλης νομοθεσίας.

IV

1. Εἰδικώτερον αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 281 καὶ 174 Α.Κ. καὶ τῶν ἐργατικῶν νόμων φρονοῦμεν, ὅτι ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ ἱδρυμάτων κοινωφελῶν, ὧν ἡ διοίκησις καὶ διαχείρισις ὡρίσθη ὑπὸ τοῦ ἱδρυτοῦ διὰ τῆς ἱδρυτικῆς πράξεως, χωρὶς ἡ ἐφαρμογὴ των νὰ ἀντιτίθεται εἰς τὸ ἄρθρον 106 τοῦ Συντάγματος.

Ἔχει γίνει δεκτόν, ὅτι αἱ διατάξεις τῶν ἐν γένει ἐργατικῶν νόμων εἶναι δημοσίας τάξεως, ὡς ἐκ τοῦ ὅλου ἐπιδιωκομένου ὑπ' αὐ-

(33) Δημοσίας τάξεως διατάξεις, ἐκτὸς βεβαίως τῆς τοῦ ἄρθρου 2 § 2 τοῦ ν. 2039/1939, εἶναι καὶ αἱ τῶν ἄρθρ. 65 καὶ 94 περὶ ἀνικανότητος ἐκτελεστῶν, ἄρθρ. 82 περὶ λογοδοσίας ἐκτελεστῶν κλπ. Ἴδε παραπομπὰς εἰς σημειώσεις ἀριθ. 30 καὶ 32.

(34) Ἴδε περὶ τῆς ἐννοίας τῆς δημοσίας τάξεως *Σβώλου - Σόντη*, ἔνθ' ἀνωτ. ἐρ. IV, Α. Π. 131/1940, ΕΕΝ ζ' 206, *Γ. Βάλληνδα*, ὑπὸ τὸ ἄρθρον 3 Α.Κ., *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχ. § 5, *Γιαννοπούλου*, Γεν. Ἀρχ. ὑπὸ τὸ ἄρθρ. 3 Α.Κ.

τῶν γενικωτέρου κοινωνικοῦ σκοποῦ θεμελιώδους σημασίας διὰ τὴν κοινωνίαν καὶ τὸ Κράτος, ἀπαγορευομένης πάσης συμφωνίας ἀντιθέτου πρὸς τὰς διατάξεις αὐτῆς, εἴτε ρητῶς ὁρίζεται τοῦτο ἐν τῷ νόμῳ, εἴτε μή, τῆς τοιαύτης ἀπαγορεύσεως συναγομένης ἐκ τοῦ σκοποῦ καὶ τῆς φύσεως τῶν ἐργατικῶν νόμων (35).

Αἱ διατάξεις λ.χ. τῆς σχετικῆς νομοθεσίας περὶ ἀναγκαστικῆς προσλήψεως ὡς μισθωτῶν ὑπὸ διαφόρων ὀργανισμῶν καὶ ἐπιχειρήσεων ἐφέδρων ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κλπ. εἶναι δημοσίας τάξεως (36). Τὰ σχετικὰ δὲ νομοθετήματα, προκειμένης ἐφαρμογῆς τῶν ἐπὶ κοινωφελῶν ἱδρυμάτων, δὲν ἐθεωρήθησαν ὡς περιορίζοντα τὴν αὐτοτέλειαν καὶ αὐτενέργειαν αὐτῶν καὶ ὡς ἀντιτιθέμενα εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 106 τοῦ Συντάγματος. Οὕτω ἐκρίθη, ὅτι νομίμως ὑπῆχθη κοινωφελὲς ἵδρυμα εἰς τὴν ἐν τῷ ἀ.ν. 1836 (ἄρθρον 3 § 3) θεσπιζομένην ὑποχρέωσιν προσλήψεως δικηγόρου ἐκ τῶν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου, ἡ δὲ ὑποχρεωτικὴ αὕτη πρόσληψις δὲν ἀποτελεῖ ἐπέμβασιν εἰς τὰ τῆς διοικήσεως τοῦ ἱδρύματος, οὐδὲ μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς ἱδρυτικῆς πράξεως (37). Καὶ οἱ λοιποὶ ἐργατικοὶ νόμοι ἐφηρμόσθησαν καὶ ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν κοινωφελῶν ἱδρυμάτων, χωρὶς νὰ θεωρηθῶσιν αἱ διατάξεις αὐτῶν ὡς περιορίζουσαι τὴν αὐτοτέλειαν καὶ αὐτενέργειαν τῶν ἱδρυμάτων εἰς τὴν διοίκησιν τῶν ἑαυτῶν καὶ ὡς ἀντιτιθέμεναι εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 106 τοῦ Συντάγματος, λ.χ. ὁ νόμος 539/1945, ρητῶς ἐπιτάσσων τὴν παροχὴν ἀδείας εἰς τὸ προσωπικὸν καὶ τῶν νοσηλευτικῶν κλπ. ἱδρυμάτων (38). Ὁμοίως ἡ ὑποχρέωσις ἀσφαλίσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἱδρυμάτων καὶ ἡ ὑποχρέωσις ἐφαρμογῆς τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων περὶ ἐκτιμήσεως συμβατικῶς παρασχεθείσης τροφῆς κλπ. (39).

2. Ἐθεωρήθη οὕτω ἀναμφισβήτητος καὶ ἀναντίρρητος ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἐργατικῶν νόμων ὑπὸ τῶν ἱδρυμάτων γενικῶς, συνεπῶς καὶ τῶν κοινωφελῶν καὶ ὑπὲρ τοῦ δημοσίου σκοποῦ τοιούτων. Ἐπειδὴ δὲ ἐθεωρήθη, ὅτι ἐκ τῶν κοινωφελῶν ἐν γένει ἱδρυμάτων, ἐφ' ὧν ἰσχύουσι γενικῶς αἱ διατάξεις τῶν ἐργατικῶν νόμων, «ὡρισμένα μικρὰ φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα ἀπασχολοῦντα μικρὸν ἀριθμὸν μισθωτῶν, μὴ ὑπερβαίνοντα τοὺς 50, δὲν εἶναι λογικὸν νὰ ἐπιβαρύνουν τοὺς ἰσχνοὺς πόρους των μὲ μεγάλους μισθοὺς ἢ ἀποζημιώσεις ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως, δεδομένου μάλιστα ὅτι τὸ προσωπικόν των δὲν ἀπολύεται, ἐὰν δὲν συντρέξωσι σοβαροὶ λόγοι εὐπρεπείας, τάξεως ἢ οἰκονομικῶν δυσχερειῶν» (40), ἐξεδόθη τὸ ν. δ/γμα 2655/1953, ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ ὁποίου ὁρίζονται: «Διὰ β. δ/γματος δύναται ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας νὰ ἐξαιρέσῃ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τῆς ἐφαρμογῆς τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας (ἀποζημιώσεως καταγγελίας συμβάσεως, νομοθεσίας στρατευομένων μισθωτῶν, κατωτάτου ὁρίου μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων ἢ ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως κλπ.) μικρὰ φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα, ἀπασχολοῦντα ἀριθμὸν μισθωτῶν μὴ ὑπερβαίνοντα τοὺς 25».

Βάσει τῆς διατάξεως ταύτης ἐξεδόθη τὸ β. δ/γμα 16/30.12.1953, διὰ τοῦ ὁποίου ἀπηλλάγησαν «ἁπασῶν τῶν ἐκ τῆς κειμένης νομοθεσίας ὑποχρεώσεων ἔναντι τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν ἅπαντα τὰ μικρὰ φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα τὰ ὑπαγόμενα ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ Ὑπουργείου Προνοίας καὶ ἀπασχολοῦντα ἀριθμὸν μισθωτῶν κάτω τῶν 25».

3. Ἀλλὰ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 914/1954 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας τὸ ὡς ἄνω διάταγμα ἐθεωρήθη παράνομον καὶ συνεπῶς ἄκυρον, κριθέντος ὅτι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 2655/1953 εἶναι, ὅτι ἀπαιτεῖται ὀνομαστικὸς κα-

(35) *Καποδίστριας*, Ἑρμ. Ἐργ. Δικ. § 18, σελ. 12, Α.Π. 43/1934, ΕΕΝ α' σ. 86, Ἐφ. Ἀθ. 500/1941, ΕΕΔ 1, 12, Ἐφ. Ἀθ. 938/1934, Θέμ. ΜΣΤ' σελ. 215, Ἐφ. Ἀθ. 520/1953, Θέμ. ΜΔ' 10, Προέδρου Πρωτ. Πατρῶν 49/1952, ΕΕΔ ια' σελ. 914, Πρωτ. Ἀθ. 1046/1952, ΕΕΔ ια' σ. 744.

(36) *Καποδίστριας*, ἐν ΕρμΑΚ ὑπὸ τὸ ἄρθρ. 48 ἀριθ. 40, ἰδὲ καὶ ἐν ἀριθ. 39 σχετικοὺς νόμους.

(37) Σ.Ε. 1041/1952, ΕΕΝ ιθ' σελ. 549, ὁμοίως καὶ 1042/1952, ΕΕΔ 11, σελ. 674. Ἰδὲ καὶ Σ.Ε. 2217/1957.

(38) Ἰδὲ ἄρθρον 1 § 1.

(39) Ἰδὲ ἐγκύκλ. ΙΚΑ. 138/1953, ΕΕΔ 12, 264 καὶ περὶ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων τὴν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 8770/1958.

(40) Ὅρα εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν ν. δ. 2655/1953, ἐν ΕΕΔ τ. 12, σ. 1212. Ἡ τοιαύτη ἀντίληψις θὰ ἐδικαιολογεῖτο μόνον ὡς πρὸς τὴν μὴ ὑποχρέωσιν τῶν τοιούτων ἱδρυμάτων διὰ τὴν ἀναγκαστικὴν πρόσληψιν ὑπαλλήλων κατὰ τὸν νόμον 1836/1951 κλπ. Κατὰ τὰ λοιπὰ φρονοῦμεν, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον ἡ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων, ἐχόντων πράγματι μεγάλην κοινωνικὴν ἀποστολήν, νὰ ἐπιτυγχάνηται, ἔστω καὶ ἐν μέρει, διὰ τῆς ἀποστερήσεως τῆς ἀποζημιώσεως τῆς καταγγελίας συμβάσεως τῶν ὀλίγων πτωχῶν μισθωτῶν τῶν τοιούτων ἱδρυμάτων, ἢ τῶν λοιπῶν εὐεργετημάτων καὶ ἐξασφαλίσεων τῶν παρεχομένων ὑπὸ τῶν ἐργατικῶν νόμων (ἄδεια, δῶρα κλπ.). Ἰδὲ σχετικῶς κατωτέρω τὴν 914/1954 ἀπόφασιν Σ.Ε., ἥτις μεταξὺ ἄλλων εὑρίσκει τὸ μέτρον αὐτὸ «λίαν δυσμενὲς διὰ τοὺς ἐργαζομένους».

θορισμὸς τῶν φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων, ἅτινα θὰ ἀπολαύσωσι τῆς ἀπαλλαγῆς μετὰ προσδιορισμοῦ τῶν συγκεκριμένων ἀπαλλαγῶν καὶ κατόπιν εἰδικῆς δι' ἕκαστον ἵδρυμα ἐκτιμήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μισθωτῶν, τῶν εἰδικῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν αὐτοῦ, τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ κλπ. Κρίνει δὲ ἡ ἀπόφασις ὅτι δέον νὰ γίνηται τοιαύτη εἰδικὴ καὶ ἐνδελεχὴς ἐκτίμησις τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν ἑκάστου ἱδρύματος, διότι ἡ κατάργησις τῆς ὑποχρεώσεως ἐφαρμογῆς ἐνίων μάλιστα ἐκ τῶν ἐργατικῶν νόμων εἶναι μέτρον ἄκρως δυσμενὲς διὰ τοὺς ἐργαζομένους, ὡς π.χ. ἡ κατάργησις τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως κλπ.(41). Κατόπιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐξεδόθη τὸ Β.Δ. τῆς 10.9.1'54, δι' οὗ ἀνεκλήθη τὸ ἄνω Β. Δ. τῆς 16/30.12.1953. Κατὰ ταῦτα δέον νὰ δεχθῶμεν, ὅτι ἐπὶ τῶν ἐν γένει κοινωφελῶν ἱδρυμάτων ἰσχύουσιν οἱ ἐργατικοὶ νόμοι καὶ μόνον, κατ' ἐξαίρεσιν, ἐπὶ τῶν μικρῶν φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων τοῦ ν. 2655/1953 εἶναι δυνατή, ὑπὸ τὰς ἄνω ἐκτεθείσας προϋποθέσεις, ἡ ἀπαλλαγὴ ἐκ τινων ἐξ αὐτῶν διὰ Β. Δ/γματος.

4. Καὶ ὁ νόμος 1803/1951 «περὶ προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν» εἶναι καὶ αὐτὸς ἀναμφισβητήτως ἐργατικὸς νόμος καὶ ἀφορᾷ εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν, ἀφοῦ δι' αὐτοῦ σκοπεῖται γενικώτερον ἡ ἐξασφάλισις καὶ προστασία ὡρισμένων συνδικαλιστικῶν στελεχῶν, ἤτοι τῶν προέδρων καὶ γενικῶν γραμματέων «οἱασδήποτε ἐργατικῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως παντὸς βαθμοῦ, ἀριθμούσης ἄνω τῶν 100 μελῶν φυσικῶν προσώπων» τῶν παρεχόντων «ἐξηρτημένην ἐργασίαν εἰς πάσης φύσεως ἐργοδότην» (ἄρθρον 1 ν. 1803/1951), ἐκ τοῦ κινδύνου αὐθαιρέτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, λόγῳ τῆς συνδεομένης μὲ τὴν ἄσκησιν τοῦ λειτουργήματος τῶν συνδικαλιστικῆς δράσεως(42). Ὁ νόμος εἶναι συνταγματικὸς καὶ δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος(43), ὡς ἐκ τοῦ ρηθέντος εἰδικοῦ σκοποῦ του, ὅστις διασφαλίζει τὰ ἐνασκοῦντα νόμιμον συνδικαλιστικὴν δρᾶσιν πρόσωπα, ἀφοῦ αὕτη προστατεύεται καὶ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Συντάγματος(44). Συνεπῶς, δοθέντος ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 ἀφορᾷ εἰς τὴν σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας τῶν ἐν λόγῳ συνδικαλιστικῶν στελεχῶν μὲ «πάσης φύσεως ἐργοδότην», αὕτη θὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς καὶ ὑπὸ τῶν ἱδρυμάτων ὑπὲρ κοινωφελοῦς ἢ δημοσίου σκοποῦ, τῶν συσταθέντων διὰ διαθήκης ἢ δωρεᾶς, διὰ τοὺς μισθωτοὺς αὐτῶν, τοὺς συγκεντροῦντας τὴν ἰδιότητα καὶ τὰς λοιπὰς προϋποθέσεις τοῦ νόμου, ἀπαγορευομένης τῆς ὑπὸ τοῦ ἱδρύματος καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν μισθωτῶν των αὐτῶν, ἄνευ τηρήσεως τῆς διαδικασίας τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ ἀναγκαστικοῦ τούτου νόμου. Τοῦτο δὲ καταφανῶς δὲν ἀντιτίθεται εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 106 τοῦ Συντάγματος διὰ τοὺς ἐκτεθέντας ὡς ἄνω λόγους(45).

5. Ἐξετέθη ἀνωτέρω (ΙΙ ἀριθ. 4) ἡ ὑπὸ τῆς 5592/1959 Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν ὑποστηριχθεῖσα ἄποψις, ὅτι δὲν εἶναι ἐπιτρεπτὴ ἡ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἀναγνώρισις ὡς ἀκύρου κατὰ τὰ ἄρθρα 281 καὶ 174 Ἀστικοῦ Κώδικος, καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, γενομένης ὑπὸ κοινωφελοῦς ἱδρύματος μὲ διωρισμένην διὰ τῆς ἱδρυτικῆς πράξεως διοίκησιν καὶ διαχείρισιν, διότι τοῦτο θὰ ἀντετίθετο εἰς τὴν διὰ τῆς ρηθείσης συνταγματικῆ

(41) Ἴδε τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἐν ΕΕΔ τ. 13 σ. 763. Ἡ αὐτὴ ἀπόφασις κρίνει τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 ν.δ. 2655/1953 ὡς μὴ ἀντικειμένην εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος, διότι τὸ ἄρθρον αὐτὸ δὲν ἀποκλείει τὴν θέσπισιν διακρίσεων καὶ ἐξαιρέσεων, ὁσάκις αὗται παρίστανται δεδικαιολογημέναι ἐκ τῶν ὑφισταμένων εἰδικῶν σχέσεων καὶ συνθηκῶν. Ἡ ἀπόφασις αὕτη τῆς Ὁλομ. Σ. Ε. καταδεικνύει καὶ τὸ ἀληθὲς πνεῦμα τῶν ὑπ' ἀριθ. 795/1940 καὶ 318/1948 ἀποφάσεών του, ὅπου ἐπρόκειτο ὄχι περὶ ἐφαρμογῆς ἐργατικοῦ νόμου, ἀλλὰ τοῦ ν. 972/1937 ἀφορῶντος εἰδικῶς εἰς τὸ δικαίωμα τοῦ Ὑπουργοῦ νὰ ἐλέγχῃ τὴν νομιμότητα, σκοπιμότητα καὶ οὐσιαστικὴν ὀρθότητα τῶν πρὸς ἔγκρισιν καὶ δημοσίευσιν πράξεων τῶν ἱδρυμάτων κλπ., τῶν ἀφορωσῶν εἰς πρόσληψιν προσωπικοῦ κλπ., διότι οὕτω εἰς τὴν ἀποφασιστικὴν ἁρμοδιότητα τῆς διοικήσεως τοῦ ἱδρύματος ὑποκαθίσταται οὐσιαστικῶς ὁ Ὑπουργός. Ἴδε σχετικὴν σκέψιν Σ. Ε. 751/1949.

(42) Α.Π. 235/1958, ΕΕΔ τ. 17, 525 καὶ Α.Π. 38/1958, ΕΕΔ 17, 198.

(43) Πρωτ. Θεσσ. 1004/1951, ΕΕΔ 11, σ. 78.

(44) Περὶ τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς συνταγματικῆς προστασίας της, ἴδε Σβώλου *Βλάχου*, Τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος, Μέρος Γ', Β' ἀριθ. 69 ἐπ. σελ. 283 ἐπέκ., εἰδικῶς δὲ περὶ συνδικαλιστικῶν στελεχῶν τὸν ἀριθ. 83 σ. 295. Ἴδε δὲ εὐνοϊκὰ σχόλια ὑπὲρ τοῦ νομοθετήματος *Α. Εὐθυμίου* ἐν ΕΕΔ τ. 10, σ. 385 καὶ ἐν σελ. 541 σχόλια τῆς ΕΕΔ. Ἴδε σχετικῶς μὲ τὰ ὅρια τῆς συνδικαλιστικῆς δράσεως κατὰ νόμον 694/1937 *Π. Μητσόπουλον*, ἐν ΕΕΔ 9, σελ. 193 ἐπ. Ἴδε καὶ *Α. Βαμβέτσον*, Ν. Δίκ. 1951 σ. 57 ἐπ.

(45) Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6173/1957 ἀποφ. Πρωτ. Αθ., ΕΕΔ 17, 1068, γίνεται δεκτόν, ὅτι ὁ νόμος 1803/1951 ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τοῦ Δημοσίου ὡς ἐργοδότου. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 1/1957, ΕΕΔ 16, 67 Γνωμ. Νομ. Συμβ. δέχεται, ὅτι δὲν τυγχάνει ἐφαρμογῆς ὁ νόμος αὐτὸς προκειμένης σχέσεως δημοσίου δικαίου.

διατάξεως τοῦ ἄρθρου 106 καθιερουμένην αὐτοτέλειαν τοῦ ἱδρύματος ἐν τῇ διοικήσει τῶν ἑαυτοῦ. Ἡ ἄποψις αὕτη δὲν εἶναι, καθ' ἡμᾶς, ὀρθὴ διὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτιθέντα καὶ τὰ ἑξῆς: Τὸ ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος ὁρᾷ ἀναμφισβητήτως τὴν δημοσίαν τάξιν, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ καὶ αὐτεπαγγέλτως, ἐφ' ὅσον οἱ πραγματικοὶ ὅροι τῆς καταχρήσεως προκύπτουσιν ἐκ τῶν ὑποβληθέντων εἰς τὸν δικαστὴν στοιχείων([46]) καὶ ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Κώδικος γεγονότων καὶ σχέσεων([47]). Διὰ τοῦ ἄρθρου 281 τίθεται γενικὴ ἀρχή, ἰσχύουσα ὡς κανὼν εἰς ἅπαντα τὰ εἴδη τῶν δικαιωμάτων καὶ τὰ ἐκ συμβάσεως ἀπορρέοντα. Πᾶν δικαίωμα, ἀσχέτως τῆς προελεύσεως αὐτοῦ ἐκ συμβάσεως ἢ ἐκ τοῦ νόμου, δέον νὰ ἀσκῆται συμφώνως πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν καὶ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ σκοποῦ αὐτοῦ([48]), δὲν δύναται δὲ νὰ ἀποκλεισθῇ ἡ ἀρχὴ αὕτη ἢ νὰ περιορισθῇ([49]) καὶ μάλιστα διὰ τῆς ἰδιωτικῆς βουλήσεως, συμφώνως καὶ πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 Ἀστικοῦ Κώδικος, τὴν καθιερώσασαν σαφέστερον καὶ εὐρύτερον τὸν κανόνα τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου «jus publicum privatorum partis mutari non potest»([50]). Εἶναι δὲ φανερὸν ὅτι καὶ τὰ ἱδρύματα τὰ κοινωφελῆ, τὰ συσταθέντα διὰ διαθήκης ἢ δωρεᾶς, ἐν τῇ δικαιοπρακτικῇ αὐτῶν δράσει πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ των, ἐνασκοῦντα τὰ σχετικὰ δικαιώματα αὐτῶν, ὑπόκεινται εἰς τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως τηρῶσι τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος διατυπουμένην γενικωτάτην ἀρχὴν ὅτι τὸ δικαίωμα δέον νὰ ἐνασκῆται συμφώνως πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν χρηστῶν ἠθῶν καὶ συμφώνως πρὸς τὸν κοινωνικὸν καὶ οἰκονομικὸν σκοπὸν αὐτοῦ.

6. Εἶναι βεβαίως ἀναμφισβήτητον, ὅτι οἱ διαθέτει καὶ δωρηταὶ μεριμνῶσιν, ὥστε νὰ ὁρίζωσι πρὸς διοίκησιν τῶν ἱδρυμάτων των πρόσωπα ἐξέχοντα καὶ παρέχοντα πάντα τὰ ἐχέγγυα ἀμερολήπτου, δικαίας καὶ ἀμέμπτου διοικήσεως. Ἀλλ' εἶναι ἐπίσης γνωστόν, ὅτι ἡ κυρίως διοίκησις καὶ διαχείρισις ἀσκεῖται ὑπὸ τῶν ἐπὶ μέρους ὀργάνων τῶν ἱδρυμάτων, τῶν διοριζομένων συνήθως ὑπὸ τῆς διοικήσεώς των. Καὶ τὰ ὄργανα ταῦτα, τὰ προστηθέντα ὑπὸ τῆς Διοικήσεως καὶ ἐκπροσωποῦντα τὸ ἵδρυμα εἰς τὰς ποικίλας σχέσεις αὐτοῦ, δὲν ἀποκλείεται, εἴτε νὰ παραλείψωσι τύπον ἐπιβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ νόμου, ὡς λ.χ. τὸν τοῦ ν. 1808/1951, εἴτε τοῦ ν. 3198/1955, εἴτε νὰ προβῶσιν εἰς τὴν ἐνάσκησιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἱδρύματος καὶ ἐξ ἀγαθῆς προαιρέσεως, κατὰ τρόπον ἀντιτιθέμενον πρὸς τὴν γενικὴν ἀρχὴν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ὁπότε δὲν δύναται νὰ ἀποκλεισθῇ τὸ δικαίωμα εἰς τοὺς ἔχοντας ἔννομον συμφέρον νὰ ζητήσωσι παρὰ τῶν ἁρμοδίων δικαστηρίων τὴν ἀκύρωσιν τῆς σχετικῆς πράξεως. Οὕτω ἡ παρὰ τοῦ κοινωφελοῦς ἱδρύματος καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ δὲν ἀποκλείει εἰς τὸν μισθωτὸν τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν αὐτῆς κατὰ τὰ ἄρθρα 281 καὶ 174 Α.Κ., ἐπὶ τῇ σκέψει ὅτι αἱ διατάξεις αὐτῶν περιορίζουσι τὴν αὐτενέργειαν καὶ αὐτοτέλειαν τοῦ ἱδρύματος ἐν τῇ διοικήσει τῶν ἑαυτοῦ καὶ ἀντιτίθενται πρὸς τεκμαιρομένην θέλησιν τοῦ διαθέτου, προστατευομένην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 106 τοῦ Συντάγματος. Ἡ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου κρίσις τῆς νομιμότητος τῆς πράξεως δὲν ἀποτελεῖ περιορισμὸν τῆς διοικήσεως τοῦ ἱδρύματος οὐδὲ ἐπέμβασιν τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας εἰς τὴν οὐσιαστικὴν κρίσιν τῆς διοικήσεως τοῦ ἱδρύματος, δοθέντος ὅτι τὰ ἀντικειμενικὰ κριτήρια, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων κρίνεται ἐν ἑκάστῃ περιπτώσει, ἂν ὑπάρχῃ ἢ ὄχι κατάχρησις δικαιώματος, εἶναι ἔννοιαι νομικαί([51]).

Δοθέντος δὲ ὅτι τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ. τυγχάνει ἐφαρμογῆς ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν([52]), ὅτι οἱ ἐργατικοὶ νόμοι ἐφαρμό-

(46) *Μπαλῆς*, Γεν. Ἀρχ. § 166, Α.Π. 66/1948, ΕΕΝ ιε' 357, Ἐφ. Ἀθην. 1492/1948, ΕΕΝ ιε' 401.

(47) Ἄρθρ. 19 Εἰσαγ. Νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος, Α. Π. 471/1957, ΕΕΝ κε' σ. 45.

(48) Α. Π. 495/1950.

(49) Ἴδε καὶ σχόλια ὑπὸ τὴν 150/1951 Α. Π. ἐν ΕΕΝ τ. ιη' σελ. 523, δι' ὧν ὑποστηρίζεται, ὅτι ἡ ἰσχὺς τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος διατυπουμένης ἀρχῆς δὲν δύναται νὰ ἀποκλεισθῇ ἢ νὰ περιορισθῇ ὑπὸ οὐδεμιᾶς εἰδικωτέρας διατάξεως, ἔστω ἀναγκαστικοῦ δικαίου, λόγῳ τῆς γενικωτάτης ἰσχύος της, πρὸς ἣν δέον νὰ μὴ ἀντιτίθεται ἡ οἱαδήποτε εἰδικωτέρα διάταξις.

(50) *Μπαλῆ*. Γεν. Ἀρχ. § 5 καὶ νομολ. εἰς Εὐρ. Νομ. Ζαχ. λέξις Δημ. τάξις § 1 ἀριθ. 15.

(51) Α. Π. 264/1949, ΕΕΝ ιστ' 645, Α. Π. 200/1948, ΕΕΝ ιστ' 564, *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχ. § 166, *Θεράπου*, Ἡ ἀπαγόρευσις καταχρήσεως δικαιώματος ἐκδ. 1947 § 52, σελ. 126 ἑπόμ.

(52) Α. Π. 34/1947, ΕΕΝ ιδ', 139 καὶ ἐκεῖ σχόλια *Π. Ζέπου* καὶ σταθερὰ ἔκτοτε νομολογία. Ἴδε συγκεφαλαίωσιν νομολογίας ὑπὸ τοῦ *Π. Κορδογιαννοπούλου*, ΕΕΝ ιζ' 458 ἑπ., *Καποδίστρια*, Ἡ κατάχρησις δικαιώματος εἰς τὴν καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας, *Σιμωνέτου*, Δώδεκα Μελέται, σελ. 254 καὶ 403, σημ. 2.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΙΤΗΣΕΩΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΔΙ' ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΝ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΝ

Περίπτωσις άποδοχής ύπό τών Συμβουλίων έκπροθέσμου αίτήσεως

Προϋπόθεσις τής έκ τοῦ Α.Ν. 1836/1951 προστασίας τοῦ κεκτημένου τά ὑπό τοῦ Νόμου τούτου προσόντα ἡ ἐμπρόθεσμος αἴτησις αὐτοῦ ἀπό τῆς ἀπολύσεως ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ.—Δυνατή ἡ παραδοχή ὑπό τῶν Συμβουλίων ἐκπροθέσμου αἰτήσεως εἰς ὅλως ἐξαιρετικάς περιπτώσεις.—Ἀκύρωσις διοικητικῆς πράξεως περί ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως μισθωτοῦ ἐπί ἐκπροθέσμου αἰτήσεως αὐτοῦ.

Κατά τό ἄρθρον 5 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ν.δ. 2657/1953 (βλέπε κωδικοποίησιν ἐν ΕΕΔ 14, 1105 ἐπ.), ὁ κεκτημένος τά ὑπό τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ νόμου τούτου ὁριζόμενα προσόντα, προκειμένου νά τύχῃ τῆς ὑπ' αὐτοῦ παρεχομένης προστασίας, δέον ὅπως ὑποβάλῃ τήν πρός τοῦτο αἴτησιν πρός τό Κεντρικόν ἤ τό οἰκεῖον Νομαρχιακόν Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων πολεμιστῶν ἐντός τῆς ὑπό τῶν διατάξεων τούτων ὁριζομένης προθεσμίας· εἰς ὅλως δέ ἐξαιρετικάς περιπτώσεις τά Συμβούλια δύνανται νά δεχθοῦν ἐκπρόθεσμον αἴτησιν.

Ἀφοῦ λοιπόν ὁ νόμος συνδέει τήν προστασίαν τοῦ πολεμιστοῦ, ἤτοι τήν ὑποχρεωτικήν τοποθέτησιν παρ' ἐπιχειρήσει κλπ., πρός τήν ἐντός τῆς νομίμου προθεσμίας ὑποβολήν αἰτήσεως, ἐπιφυλασσομένης ἐξαιρετικῆς περιπτώσεως, ἕπεται, ὅτι ἡ ἐπί τῇ βάσει ἐκπροθέσμου αἰτήσεως γενομένη ἀναγκαστική τοποθέτησις τοῦ πολεμιστοῦ χωρεῖ παρανόμως, τῆς σχετικῆς πράξεως τῶν Συμβουλίων αὐθωρεί ἀκύρου.

Οὕτως ἀποφαίνεται καί ἡ νεωτέρα αὐτῆ ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἣν ἁρμονίᾳ πρός τά ὑπ' αὐτοῦ νομολογηθέντα (βλέπε καί Σ.Ε. 795/1951, εἰσηγητής *Δ. Δήμιτσας*, ΕΕΔ 10, 1235, Σ.Ε. 1993/1957, εἰσηγητής *Κ. Δάρας*, ΕΕΔ 17, 152, Σ.Ε. 1017/1959, εἰσηγητής ὁ αὐτός, ΕΕΔ 18, 708).

Τοῦτο, ὡς ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 18, 708), ἀφοῦ πρόκειται περί ἐλέγχου τῆς νομιμότητος τῆς διοικητικῆς πράξεως, ὀφείλουν νά ἐξετάσουν παρεμπιπτόντως καί τά πολιτικά δικαστήρια, κατ' ἄρθρον 1 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, καλούμενα νά ἐπιδικάσουν ζητούμενον μισθόν τοῦ μή προσλαμβανομένου μισθωτοῦ (βλέπε καί Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 2431/1955, Πρωτοδίκης *Σ. Καραθανάσης*, ΕΕΔ 14, 649).

Ἐφ' ὅσον δέ κατά τό ἄρθρον 9 § 6 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ἡ παράβασις τῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου (παράβασιν ἀποτελεῖ ἡ μή προσληψις τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος), ἐκτός τῶν ἐν αὐτῷ ἀστικῶν κυρώσεων τῆς καταβολῆς τῆς μισθοδοσίας τοῦ μή προσλαμβανομένου, διώκεται καί ποινικῶς, δέν δύναται νά στοιχειοθετηθῇ τό ἀδίκημα τοῦτο εἰς περίπτωσιν, κατά τήν ὁποίαν ἡ διοικητική πρᾶξις περί τοποθετήσεως τοῦ πολεμιστοῦ ἐπέρχεται βάσει ἐκπροθέσμου αἰτήσεως αὐτοῦ, τοῦτο δέ ἐρευνᾶται ὑπό τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου (Συμβουλίου Πλημμελειοδικῶν Παρνασσίδος 103/1957, ΕΕΔ 16, 921, ἔνθα καί πρότασις τοῦ Εἰσαγγελικοῦ Παρέδρου *Β. Παπᾶ*).

Καί ναί μέν κατά τό ἄρθρον 11 τοῦ ν.δ. 2657/1953 πᾶσα τοποθέτησις, ἧς ἡ νομιμότης ἢ ἡ σκοπιμότης ἀμφισβητεῖται, δύναται νά προσβληθῇ ἐντός μηνός ἀπό τῆς γνωστοποιήσεως ταύτης εἰς τούς ἐνδιαφερομένους ἐνώπιον τοῦ πρός τοῦτο συνεστημένου Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου, ἀλλ' ὡς ἔχει κριθῇ καί μετά τοῦτο δέν ἐμποδίζεται ὁ ὑπό τῶν δικαστηρίων ἔλεγχος τῆς νομιμότητος τῆς διοικητικῆς πράξεως (Α.Π. 441/1956, εἰσηγητής *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 15, 786, Πρωτοδι-

---

ζονται ὑποχρεωτικῶς καί ὑπό τῶν καινοφανῶν ἱδρυμάτων, κατά τά ἀνωτέρω, ἡ ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. εἰς τάς σχετικάς διαφοράς μεταξύ τοῦ ἱδρύματος καί τῶν μισθωτῶν του εἶναι, καθ' ἡμᾶς, ἀναμφισβήτητος.

κείου Ἀθηνῶν 11054 1956, εἰσηγητὴς *Γ. Λαμπρόπουλος*, ΕΕΔ 14, 1142. Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 15519/1955, εἰσηγητὴς *Σ. Λιμούρης*, ΕΕΔ 15, 14. Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 874/1957, εἰσηγητὴς *Χ. Καλαπασέας*, ΕΕΔ 16, 321).

Ἐξ ἄλλου ἡ κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν παραδοχὴ ἐκπροθέσμου αἰτήσεως εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις (περὶ τοῦ ὁποίου βλέπε Σ.Ε. 1993/1957, εἰσηγητὴς *Κ. Λάρας*, ΕΕΔ 17, 159, πρβλ. καὶ Σ.Ε. 460/1959, εἰσηγητὴς *Ἠρ. Τσικλητήρας*, ΕΕΔ 18, 886), πρέπει νὰ εἶναι ἰδιολογημένη, δοθέντος ὅτι καὶ αἱ ἀποφάσεις τῶν ἐν προκειμένῳ Συμβουλίων, ὡς συλλογικῶν ὀργάνων διοικήσεως, πρέπει νὰ αἰτιολογῶνται πλήρως (Σ.Ε. 328/1955, εἰσηγητὴς *Γ. Μαραγκόπουλος*, ΕΕΔ 14, 1084 καὶ λοιπαί, πρβλ. καὶ *Η. Κυριακοπούλου*, Ἑλλ. Διοικητ. Δίκαιον, ἔκδ. Β' τόμος β', σ. 369—371).

Εἶναι ἀνάγκη ὅμως, ἐκ τῆς περιπτώσεως, ὑποβολῆς αἰτήσεως μετὰ τριετίαν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως ἐκ τοῦ στρατοῦ, ἀντὶ νὰ ὑποβληθῇ αὕτη εἰς τὴν πολὺ βραχυτέραν προθεσμίαν τοῦ νόμου, καὶ ἀκόμη καὶ ἐξ ἄλλων περιπτώσεων (ἴδετε καὶ ἐκείνην τῆς Σ.Ε. 1017/1959, ἔνθ' ἀνωτ., μετὰ . . . πενταετίαν), νὰ τονισθῇ, ὅτι καὶ τὰ Συμβούλια προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ ὀφείλουν προεχόντως νὰ ἐρευνοῦν περὶ τοῦ χρόνου τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως, ἀφοῦ δὲν πρέπει αἱ ἀνίδεοι συνήθως περὶ αὐτοῦ ἐπιχειρήσεις νὰ καλοῦνται εἰς ὑποταγὴν πρὸς τὴν ἀναγκαστικὴν αὐτὴν σχέσιν, ἡ ὁποία, ὁσονδήποτε καὶ ἂν δικαιολογῆται ἐκ τοῦ πολεμικοῦ ἀγῶνος τῶν ἐν λόγῳ προσώπων, εἶναι πάντως ἀναγκαστικὴ σχέσις, περιορίζουσα τὴν ἐλευθερίαν καὶ συνεπῶς δεομένη πολλῆς προσοχῆς ἀπὸ ἀπόψεως συνδρομῆς τῶν νομίμων ὅρων.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1692/1959, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ν. Γαβαλλᾶς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Καρωτάκης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Ἡ ὑπὸ κρίσιν, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, αἴτησις, διώκουσα, μετὰ τὸν γενόμενον ἐπ' ἀκροατηρίου διὰ δηλώσεως τοῦ πληρεξουσίου τῆς αἰτούσης δικηγόρου περιορισμὸν αὐτῆς, τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἀπὸ 12 Δεκεμβρίου 1957 πράξεως τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ τοῦ νομοῦ Πέλλης, δι' ἧς ἐτοποθετήθη παρὰ τῇ αἰτούσῃ ἑταιρείᾳ, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1836]1951, ὡς ἐργατοτεχνίτης ὁ Π.Χ**, τύποις δεκτὴ κρίνεται καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν.

Κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων κλπ.» ὁ κεκτημένος τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου τούτου ὁριζόμενα προσόντα, διὰ νὰ τύχῃ τῆς ὑπ' αὐτοῦ παρεχομένης προστασίας, δέον ὅπως ὑποβάλῃ αἴτησιν ἐντὸς προθεσμίας τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ. Κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 2657 τοῦ 1953 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 κλπ.», ἐν περιπτώσει ἀσθενείας, βεβαιουμένης διὰ πιστοποιήσεως δύο ἰατρῶν τοῦ Ι.Κ.Α., ἡ ἀνωτέρας βίας ἡ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον προθεσμία παρατείνεται ἐπὶ ἕνα εἰσέτι μῆνα μετὰ τὴν ἄρσιν τῆς ἀνωτέρας βίας ἢ ἀποθεραπείας, πάντως οὐχὶ πέραν τῶν ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, αἱ δὲ ὑποβληθεῖσαι αἰτήσεις μετὰ παρέλευσιν ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ θεωροῦνται ὁπωσδήποτε ἐκπρόθεσμοι καὶ οἱ ὑποβαλόντες ταύτας στεροῦνται τῆς προστασίας τοῦ νόμου, τοῦ Συμβουλίου δυναμένου νὰ δεχθῇ ἐκπρόθεσμον αἴτησιν εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις.

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου προκύπτει, ὅτι ὁ τοποθετηθεὶς παρὰ τῇ αἰτούσῃ ἑταιρείᾳ Χ.Π** ἀπελύθη ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ τὴν 24ην Αὐγούστου 1954, τὴν δὲ σχετικὴν περὶ τοποθετήσεώς του αἴτησιν ὑπέβαλε τὴν 14ην Νοεμβρίου 1957, ἤτοι ἐκπροθέσμως. Καὶ ναὶ μὲν διὰ τῆς ὡς εἴρηται διατάξεως τῆς παραγράφου 2 ἐδάφ. τελευταῖον τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 2657]1953 παρέχεται ἡ εὐχέρεια εἰς τὰ Συμβούλια προστασίας, ὅπως δέχωνται ἐκπρόθεσμον αἴτησιν εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, ἡ προσβαλλομένη ὅμως ἀπόφασις προβαίνει εἰς τοποθέτησιν τοῦ αἰτοῦντος, χωρὶς νὰ δέχηται τὴν ὕπαρξιν ἐξαιρετικῆς τινος περιπτώσεως, οὐδὲ προκύπτει τοιαύτη ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου. Ἀκυρωτέα ὀφθεν ἀποβαίνει ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὡς προβᾶσα εἰς τὴν τοποθέτησιν τοῦ ρηθέντος ἐργατοτεχνίτου παρὰ τῇ αἰτούσῃ ἑταιρείᾳ κατὰ παράβασιν τῶν ὡς εἴρηται διατάξεων, κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἥτις καὶ δέον νὰ γίνῃ δεκτή.

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Κύρος πράξεως περί άντικαταστάσεως έκ μή τοποθετήσεως άλλου μισθωτοῦ

Δυνατή ἡ ὑπό τῶν τοκτικῶν δικαστηρίων ἐξέτασις παρεμπιπτόντως τοῦ κύρους καί τῆς νομιμότητας τῶν πράξεων τῆς Διοικήσεως καί ἐπομένως καί τῶν κατά τόν Α.Ν. 1836 1951 ἀποφάσεων τῶν Συμβουλίων προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ.—Ἀντικατάστασις ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων κατά τό ἄρθρον 11 Α.Ν. 1836/1951.— Ἔννοια σχετικῆς διατάξεως.—Ἀνεπηρέαστον κύρους διοικητικῆς πράξεως περί ἀντικατοστάσεως ἐκ τῆς μή τοποθετήσεως ὑπό τοῦ Συμβουλίου ἑτέρου πολεμιστοῦ εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἄλλου.— Ἰσχυρισμός περί μή καταβολῆς τοῦ νομίμου χρηματικοῦ ποσοῦ κατά τήν ὑποβολήν τῆς αἰτήσεως περί ἀντικαταστάσεως.—Μή ἀναγκαία ἡ τήρησις τῶν διατυπώσεων τοῦ ἄρθρου 5 § 3 Νόμου 3198 1955 ἐπί ἀντικαταστάσεως.

Τό ἄρθρον 11 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, ὡς ἰσχύει ἤδη μετά τήν διά τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ. 2657/1953 τροποποίησιν (βλέπε ΕΕΔ 14, 1115 ἐπ.), ὁρίζει τα ἑξῆς: Οἱ ὑπόχρεοι τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος νόμου δύνανται νά ζητήσωσι τήν ἀντικατάστασιν τῶν τοποθετηθέντων δι' ἄλλου προσώπου, προστατευομένου ὑπό τοῦ παρόντος νόμου. Τά οἰκεῖα Συμβούλια ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντός τριάκοντα (30) ἡμερῶν ἀπό τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς περί ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως ἀνακαλέσωσι τόν τοποθετηθέντα καί τοποθετήσωσι ταυτοχρόνως ἤ μεταγενεστέρως ἕτερον πρόσωπον τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος νόμου. Ἡ αἴτησις ὑποβάλλεται, ἀφοῦ ὑπηρετήσῃ ὁ τοποθετηθείς τοὐλάχιστον ἐπί 15 ἡμέρας. Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας τῶν 30 ἡμερῶν ἀπό τῆς ὑποβολῆς της σχετικῆς περί ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως, ὁ ὑπόχρεως ἀπαλλάσσεται διά τόν ἐφεξῆς χρόνον διά τόν οὗτινος ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις πάσης εὐθύνης ἐκ τοῦ παρόντος ἤ ἄλλου νόμου ἀπορρεούσης.

Ἐξ ἄλλου, κατά τό ἄρθρον 14 τοῦ ν. δ. 2657/1953 (ΕΕΔ 14, 1116), πᾶσα αἴτησις, ὑποβαλλομένη ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων περί ἀνακλήσεως πολεμιστῶν (ἄρθρον 11 ἀ. ν. 1836/1951), εἶναι ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον δέν συνοδεύεται διά γραμματίου εἰσπράξεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καί Ἀθηνῶν ἐκ δραχ. 75.000 (παλαιᾶς ἐκδόσεως) κλπ.

Μετ' αἴτησιν ἐργοδότου, ὑποχρεωθέντος εἰς τοποθέτησιν παρ' αὐτῷ πολεμιστοῦ τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 ἀντικατεστάθη ὁ τελευταῖος οὗτος καί, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς παραιτηθεμένης ἀποφάσεως, ὑπεστηρίχθη, μεταξύ τῶν ἄλλων, ὑπό τοῦ μισθωτοῦ, ὅτι ἡ περί ἀντικαταστάσεως διοικητική πρᾶξις (τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ) ὑπῆρξεν ἄκυρος, διότι τό Συμβούλιον δέν ἐτοποθέτησε παρά τῇ ἐπιχειρήσει ἕτερον.

Ὡς ὅμως ἐδέχθη ἡ ἀπόφασις, καί εἶναι τοῦτο ἀναμφισβητήτως ὀρθόν, τό ὅτι δέν ἐτοποθετήθη ἄλλος εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀντικατασταθέντος, δέν ἐπιδρᾷ ἐπί τοῦ κύρους τῆς διοικητικῆς πράξεως, δοθέντος ὅτι, ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τῆς διατάξεως, ἡ πρός τό Συμβούλιον ἐπιταγή τοῦ νόμου πρός τοποθέτησιν ἄλλου προσώπου προέρχεται ἐκ τῆς γενικῆς ὑποχρεώσεως αὐτοῦ πρός τοποθέτησιν πολεμιστῶν εἰς τάς ὁριζομένας ἐν τῷ νόμῳ ἐπιχειρήσεις, κενουμένης οὕτω διά τῆς ἀντικαταστάσεως τῆς θέσεως τοῦ ἀντικαθισταμένου καί δέν συνδέεται αὐτη πρός ἀτομικόν τοῦ τελευταίου δικαίωμα ἐπί τῆς θέσεως καί τοῦ ὁποίου ἡ ἀντικατάστασις εἶναι ἐκ τοῦ νόμου ὑποχρεωτική.

Δέν λέγει, μέ ἄλλους λόγους, ὁ νόμος ὅτι χωρεῖ ἡ ἀντικατάστασις ὑπό τόν ὅρον τῆς ταυτοχρόνου ἤ μεταγενεστέρας ὑπό τοῦ Συμβουλίου τοποθετήσεως ἄλλου προσώπου καί δέν λέγει τοῦτο ὀρθῶς, διότι δέν ἠθελήθη νά παραμένῃ μετέωρον τό κῦρος τῆς ἀντικαταστάσεως μέχρι τῆς τοποθετήσεως ἄλλου προσώπου, τόν χρόνον τῆς ὁποίας δέν καθορίζει ἐπακριβῶς ὁ νόμος, ἀρκούμενος εἰς τόν προσδιορισμόν «ταυτοχρόνως ἤ καί μεταγενεστέρως».

Ἐξ ἄλλου, ἀφοῦ καί ἐν παρόδῳ ἀπράκτου τῆς προθεσμίας τῶν 30 ἡμερῶν ἀπό τῆς ὑποβολῆς της αἰτήσεως ὁ ὑπόχρεως ἐργοδότης ἀπαλλάσσεται διά τόν ἐφεξῆς χρόνον διά τόν οὗτινος ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις πάσης εὐθύνης ἐκ τοῦ παρόντος ἤ ἄλλου νόμου ἀπορρεούσης, σημαίνει, ὅτι ὁ Νομοθέτης ἔστρεψε τήν προσοχήν του κυρίως εἰς τό θέμα τῆς ἀντικαταστάσεως, ἄνευ συσχετισμοῦ πρός τό κῦρος αὐτῆς τῆς τοποθετήσεως ἄλλου προσώπου.

Ὡς πρός τήν ἔννοιαν τῆς ἐφαρμοζομένης διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 11 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ. 2657/1953, ἡ ἀπόφασις ἀκολουθεῖ τά ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ Ἀρείου Πάγου κρατήσαντα (βλέπε ἐκ τῶν τελευταίων τήν Α. Π. 404/1959, εἰσηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 18, 1187 καί σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 1186 ἐπ.).

(Σημειοῦται, ὅτι τήν 2αν τρέχοντος ἐπιλαμβάνεται τοῦ θέματος καί τό Γ' Πολιτικόν Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου μετά τάς γνωστάς ἀποφάσεις τοῦ Β' Τμήματος αὐτοῦ).

Ὡς πρός τήν ἄποψιν τῆς ἀπαιφάσεως περί τῶν συνεπειῶν ἐκ τῆς ἀντικαταστάσεως, ἐν σχέσει πρός τούς νόμους περί καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἡ ἀπόφασις ἀκολουθεῖ

τά νομολογηθέντα (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 890).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 6859/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Η. Κάμτσιος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Κωτσόβελος, Β. Λαζαρίδης

Καθ' ἃ ἐκτίθεται ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ, ἐνάγων, ὑπαγόμενος εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836]1951, ἐτοποθετήθη ἀναγκαστικῶς παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει τῆς ἐναγομένης τὴν 10.12.1958 παρ' ἧς καὶ εἰργάσθη ἐκτοτε μέχρι τῆς 18ης Ἰουλίου 1959 ἔτους, ὅτε ἡ ἐναγομένη ἔπαυσε ἀποδεχομένη τὰς προσηκόντως ὑπ' αὐτοῦ προσφερομένας ὑπηρεσίας. Ζητεῖται ἤδη, ὅπως ὑποχρεωθῇ αὕτη καὶ τῷ καταβάλῃ δι' ἀποδοχὰς ὑπερημερίας ἀπὸ τῆς 18.7.1959 μέχρι τῆς 18.10.1959 ἐν συνόλῳ δραχ. 3.600. Οὕτως ἔχουσα αὕτη, παραδεκτῶς φέρεται κατὰ τὴν παροῦσαν διαδικασίαν καὶ ἐρευνητέα περαιτέρω καθίσταται, ὡς πρός τε τὸ δμῶ καὶ οὐσίᾳ βάσιμον ταύτης.

Τὰ τακτικὰ Δικαστήρια, κρίνοντα ἐπὶ τῶν ὑπ' αὐτὰ ὑπαγομένων κατ' ἄρθρον 1 Πολ. Δικ. διαφορῶν, δύνανται νὰ ἐξετάσωσι παρεμπιπτόντως τὸ κῦρος καὶ τὴν νομιμότητα τῶν πράξεων τῆς Διοικήσεως, ἐρευνῶντα ἂν ἐγένοντο κατὰ τοὺς διαγεγραμμένους ὑπὸ τοῦ νόμου ὅρους καὶ ἐντὸς τῆς ἀνηκούσης αὐτῇ ἐξουσίας, ἐκτὸς ἂν ἀπὸ τοῦ νόμου ἀπεκλείσθη ἡ ἐπ' αὐτῶν ἔρευνα ὡρισμένου τινὸς θέματος, περὶ ὃ ἡ δικαστικὴ κρίσις (*Εὐκλ.* § 38 σ. 3 καὶ 5, Α.Π. 832]1954, ΕΕΔ 24, 8, Α.Π. 232]1956, ΕΕΝ ΚΓ' 503, Α.Π. 427]1957, ΕΕΔ 17, 816). Ἐξ ἑτέρου ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 καὶ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 2657]1953 δὲν συνάγεται, ὅτι ἡ ἔρευνα τῆς νομιμότητος τῶν ἀποφάσεων τοῦ ἐν αὐταῖς Συμβουλίου ἀποκλείεται ὑπὸ τῶν ἀκτικῶν Δικαστηρίων, ἀνατεθεῖσα ἀποκλειστικῶς κατὰ κυριαρχικὴν καὶ ἐλευθέραν ἐκτίμησιν εἰς τὰ οἰκεῖα Συμβούλια (Α.Π. 441]1956, ΕΕΔ 15, 537).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ν. 1836]1951, ὡς οὗτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2657]1953, οἱ ἐν ἄρθρῳ 3 αὐτοῦ ὑπόχρεοι δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ τοποθετηθέντος δι' ἄλλου προσώπου, προστατευομένου ὑπὸ τοῦ ἰδίου νόμου, ὑποβάλλοντες πρὸς τοῦτο, μετὰ ὑπηρεσίαν 15 τοὐλάχιστον ἡμερῶν, αἴτησιν πρὸς τὰ οἰκεῖα Συμβούλια, τὰ ὁποῖα ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως ἀνακαλέσωσι τὸν τοποθετηθέντα καὶ τοποθετήσωσι ταυτοχρόνως διὰ τῆς αὐτῆς πράξεως ἢ μεταγενεστέρως ἕτερα πρόσωπα ἐκ τῶν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὡς ἄνω νόμου. Ἐκ τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ δι' ἄλλου ἀντικατάστασις τοῦ ἀναγκαστικῶς εἰς ἐπιχειρήσεις ἐκ τῶν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. 1836]1951 τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ εἶναι δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου, ὑποκείμενον εἰς μόνον τὸν περιορισμὸν τῆς ἀσκήσεως του μετὰ παρέλευσιν 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑπ' ἐκείνου ἀναλήψεως ὑπηρεσίας, μηδόλως δὲ ἐξαρτώμενον ἐκ τῆς ὑπάρξεως πρὸς τοῦτο ἐπικλήσεως οἱουδήποτε οὐσιαστικοῦ λόγου, ὅστις ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ἀπόλυσιν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 7 § 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἐφ' ὅσον εἶναι ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ διαλαμβανομένων (Α.Π. 236]1959, ΕΕΔ 18, 541, Α.Π. 323]1959, ΕΕΔ 18, 757, Α.Π. 404]1959, ΕΕΔ 18, 1187). Ἐξ ἑτέρου ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω διατάξεων συνάγεται, ὅτι δὲν ὑφίσταται περιορισμός τις ὡς πρὸς τὸν χρόνον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου τὸ Συμβούλιον δέον νὰ προέλθῃ εἰς τὴν λῆψιν τῆς ἀποφάσεώς του περὶ τοποθετήσεως ἑτέρου πολεμιστοῦ εἰς τὴν θέσιν τοῦ διὰ προγενεστέρας ἀποφάσεώς του ἀντικατασταθέντος, τῶν ὡς ἀνωτέρω διατάξεων ὁριζουσῶν ἁπλῶς ὅτι «τὰ συμβούλια ὑποχρεοῦνται νὰ ἀνακαλέσωσι τὸν τοποθετηθέντα καὶ τοποθετήσωσι ταυτοχρόνως διὰ τῆς αὐτῆς πράξεως ἢ μεταγενεστέρως ἕτερα πρόσωπα», οὔτε ὅτι ἡ ἐπὶ μῆνας τινὰς καθυστέρησις τῆς τοποθετήσεως ἑτέρου προσώπου συνεπάγεται, ἐκ μόνου τοῦ λόγου τούτου, ἀκυρότητα τῆς περὶ ἀντικαταστάσεως ληφθείσης ἀποφάσεως.

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐνάγων, προστατευόμενος ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ν. 1836]1951, ἐτοποθετήθη ἀναγκαστικῶς δι' ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ληφθείσης κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 10.12.1958, παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει τῆς ἐναγομένης, εἰς ἣν καὶ ἤρξατο ἐργαζόμενος μετ' ὀλίγας ἡμέρας. Ἡ ἐναγομένη, μετὰ παρέλευσιν 15 ἡμερῶν ὑπηρεσίας παρ' αὐτῇ τοῦ ἐνάγοντος, ἠτήσατο διὰ τῆς ἀπὸ 19ης Ἰουνίου 1959 ἔτους αἰτήσεώς της πρὸς τὸ οἰκεῖον Συμβούλιον τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ οὕτω τοποθετηθέντος ἐνάγοντος, τὸ δὲ Συμβούλιον τοῦτο κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 15ης Ἰουνίου 1959 ἔτους, ὑπ' ἀριθ. 144, ἀνεκάλεσε τὴν παρὰ τῇ ἐναγομένῃ τοποθέτησιν τοῦ ἐνάγοντος, ἐπιφυλαχθὲν νὰ τοποθετήσῃ ἕτερον προστατευόμενον πρόσωπον, εἰς ἀντικατάστασιν τούτου, εἰς μεταγενεστέραν (προσεχῆ) τούτου συνεδρίασιν. Ἡ οὕτω ὑποβληθεῖσα αἴτησις τῆς ἐναγομένης, τυγχάνει νόμιμος, μόνη δὲ ἡ τοιαύτη ἐνέργεια ταύτης δὲν συνιστᾷ καταχρηστικὴν ἄσκησιν δικαιώματος, ἡ δὲ ἐντὸς τῶν 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως ταύτης ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις τοῦ οἰκείου συμβουλίου, ἐπὶ τὸ κῦρος τῆς ὁποίας δὲν ἐπιδρᾷ τὸ γεγονὸς ἂν τὸ Συμβούλιον δὲν προέβη εἰσέτι εἰς τὴν τοποθέτησιν τοῦ ἑτέρου προστατευομένου προσώπου, οὐδὲ ἐὰν κατὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς αἰτήσεως κατεβλήθη ἢ οὐ τὸ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 14 ν.δ. 2657]1953 ὁριζόμενον ποσὸν δι' ἐκδόσεως γραμματίου εἰσπράξεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ἡ μὴ καταβολὴ τοῦ ὁποίου, ἐν πάσῃ περιπτώσει, δὲν ἐβεβαιώθη ἐν προκειμένῳ, ἀνακαλέσασα τὴν τοποθέτησιν τοῦ ἐνάγοντος, κατέλυσε τὴν συνδέουσαν τοὺς διαδίκους σχέσιν, μὴ ἀποδεχομένη δὲ ἡ ἐναγομένη τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος μετὰ τὴν λῆψιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης δὲν κατέστη ὑπερήμερος, οὐδὲ ὀφείλει τῷ ἐνάγοντι τὰς διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς αἰτουμένας ἀποδοχὰς καὶ οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἐνάγοντος εἶναι ἀπορριπτέοι. Περαιτέρω, μὴ προκειμένης καταγγελίας ἐργασιακῆς σχέσεως ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν διατάξεων τοῦ ν. 3198]1955, ἀλλὰ λύσεως ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω δημιουργηθείσης τοιαύτης, δὲν ἀπαιτεῖται ἡ τήρησις τῶν διατυπώσεων τοῦ ἄρθρου 5 § 3 ν. 3198]1955, ὡς ἀβασίμως ἰσχυρίζεται ὁ ἐνάγων.

Μετὰ ταῦτα δέον νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρί-

ΙΣΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΙΣ

ΑΡΧΗ ΙΣΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Περίπτωσις άντιθέσεως αύτῆς πρὸς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν Νόμου

Στήριξις τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως εἰς τὸ ἄρθρον 288 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.—Προϋπόθεσις ὅμως ἐφαρμογῆς αὐτῆς νὰ μὴ προσκρούῃ εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν Νόμου, οἵα καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Α. Ν. 1538/1950 «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου», ἀπαγορεύουσα τὴν ἀπονομὴν μισθοῦ ἀνωτέρου τοῦ τῆς ὀργανικῆς θέσεως τοῦ ὑπαλλήλου.

Ἐπαναλαμβάνεται καὶ ὑπὸ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως (ἡ ὁποία ἀνήρεσε διὰ τὸν ἐν αὐτῇ λόγον τὴν ὑπ' ἀριθ. 8217/1959 ἀπόφασιν τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου) ἡ ὁμοία ἄποψις καὶ προηγουμένων ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 446/1958, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 17, 747, Α.Π. 352/1959, εἰσηγητὴς *Δ. Οἰκονομόπουλος*, ΕΕΔ 18, 820) ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως τῶν μισθωτῶν, τὴν ὁποίαν ἀρχὴν δέχεται καὶ ἡ θεωρία, ἀνεξαρτήτως τῶν ὑφισταμένων παρ' αὐτῇ παραλλαγῶν ὡς πρὸς τὴν θεμελίωσίν της (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 746).

Ἐσημειώθη (ΕΕΔ 17, 784) ποία ἡ ἀξία τῆς παραδοχῆς ἐν τῷ ἐργατικῷ δικαίῳ τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, τὴν ὁποίαν πρώτη ἐδέχθη ἡ ἀνωτέρω σημειουμένη Α.Π. 446/1958, ἀπομακρυνθεῖσα τῶν προηγουμένων ἀρεοπαγιτικῶν ἀποφάσεων (ΕΕΔ 17, 746), αἵτινες, διαφωνοῦσαι πρὸς τὴν θεωρίαν, ἐδέχοντο, ὅτι ἡ ἀρχὴ αὕτη, τῆς ὁποίας ἐπίκλησις γίνεται εἰς τὰς ἐκ τῆς συμβάσεως σχέσεις, δὲν καθιεροῦται ὑπὸ νόμου τινὸς ὡς κανὼν δικαίου, ὥστε ἡ παραβίασις αὐτῆς ὡς τοιαύτης νὰ ἐπάγηται ἀναίρεσιν κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολιτικῆς Δικονομίας.

Διὰ τῆς νέας ἀπόψεως τοῦ Ἀρείου Πάγου περὶ θεμελιώσεώς της εἰς τὸ ἄρθρον 288 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ἐφ' ὅσαν αἱ ἀρχαὶ τῆς καλῆς πίστεως ἀποτελοῦν κανόνα δικαίου, τῆς προσηκούσης ἐφαρμογῆς ὑποκειμένης εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Ἀρείου Πάγου (*Π. Ζέπος*, Ἐνοχ. Γεν. σελ. 125, *Ταυρινάκης*, ἐν Ἑρμ. Κ ὑπ' ἄρθρ. 288, ἀριθ. 35, *Α. Σακελλαρόπουλος*, ΕΕΔ 7, 429), καθίσταται ἐφικτὸς ὁ ἔλεγχος ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου τῆς εἰς δεδομένην περίπτωσιν κρίσεως τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας.

Ἐφ' ὅσον, μετὰ ταῦτα, ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1538/1950 «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου» πάντες οἱ ὑπάλληλοι τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου (πρόκειται εἰς τὴν περίπτωσιν περὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος Ραδιοφωνίας) λαμβάνουσι τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου ὁριζόμενον μισθὸν τοῦ βαθμοῦ τῆς παρ' αὐτῶν κατεχομένης ὀργανικῆς θέσεως, ἀπαγορευομένης τῆς ἀπονομῆς αὐτοῖς μισθοῦ ἀνωτέρου τῆς ὀργανικῆς των ταύτης θέσεως (βλέπε καὶ Α.Π. 210/1959, εἰσηγητὴς *Α. Ροζάκης*, ΕΕΔ 18, 1144), δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ὅτι δὲν ὑπῆρχε περίπτωσις ἐφαρμογῆς ἐν προκειμένῳ τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως.

Ἀρείου Πάγου 421/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος **κ. *Ε. Κολοκούρης***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης **κ. *Π. Τσαρούχης***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Μαῦρος, Θ. Γιούλης

Ἡ ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, μὴ καθιερουμένη ρητῶς ἐκ διατάξεως νόμου, ἐπαρκῶς στηρίζεται εἰς τὸ ἄρθρον 288 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καθ' ὃ ὁ ὀφειλέτης ὑποχρεοῦται νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν παροχήν, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν. Ἵνα τύχῃ ὅμως ἐφαρμογῆς ἡ ἀρχὴ αὕτη δέον ἡ ἐκπλήρωσις τῆς παροχῆς νὰ μὴ προσκρούῃ εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν νόμου, οἵα καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀ.ν. 1538/1950 «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου», καθ' ἣν πάντες οἱ ὑπάλληλοι τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου λαμβάνουσι τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου ὁριζόμενον μισθὸν τοῦ βαθμοῦ τῆς παρ' αὐτοῖς κατεχομένης ὀργανικῆς θέσεως, ἀπαγορευομένης τῆς ἀπονομῆς αὐτοῖς μισθοῦ ἀνωτέρου τῆς ὀργανικῆς των ταύτης θέσεως.

Ἐν προκειμένῳ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέξατο διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἐν γένει ἀποδείξεων ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, προαληφθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος Ἱδρύματος τὸ ἔτος 1945 διὰ σύμβασεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ὑπηρετῶν ἔκτοτε παρ' αὐτῷ εἰς διαφόρους θέσεις τῆς οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ, ἐτοποθετήθη τὸν Ἀπρίλιον 1952 ὡς προϊστάμενος τοῦ τμήματος προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ, καὶ ἀπὸ 4.1953 ἀνέλαβεν ἐπὶ πλέον τῆς ὑπηρεσίας ταύτης καὶ καθήκοντα προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας γενικοῦ ἐλέγχου ἐσόδων καὶ ἐξόδων [illegible] ρύματος εἰς ἀναπλήρωσιν τοῦ ἀποχωρήσαντος [illegible] ὅτι τὴν 23.11.1955 ἐνετάχθη εἰς ὀργανικὴν θέσιν ἐπὶ βαθμῷ 4ῳ (ἤτοι τμηματάρχου) διὰ ἀποφάσεως τῆς 1.4.1953 μέχρι τῆς 23.11.1955 [illegible]

σιν ἀγωγὴ ὡς ἀβάσιμος, συμψηφισθῇ δὲ ἡ ἑκατέρωθεν δικαστικὴ δαπάνη κατ' ἄρθρον 211 § 2 Πολ. Δικ., καθ' ὅσον, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, ὁ ἐνάγων εἶχεν εὔλογον ἀφορμὴν νὰ ἀμφιβάλλῃ περὶ τῆς ἐκβάσεως τῆς προκειμένης δίκης, ὡς ἐκ τοῦ δυσερμηνεύτου τῶν σχετικῶν διατάξεων (Α.Π. 645/1956, ΝοΒ 5ον, σ. 361).

ΕΠΙΔΡΑΣΙΣ ΑΠΕΡΓΙΑΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Καταγγελία συμβάσεως άνευ τηρήσεως διατυπώσεων Νόμου 3198/1955

Δικαίωμα καὶ νόμιμοι ὅροι ἀπεργίας.—Ἀποχὴ μισθωτῶν ἐκ τῆς ἐργασίας συνεπεία ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας, μὴ ὑποβαλλομένης εἰς χρονικὸν περιορισμόν, ἀλλ' εἰς προσβολὴν μόνον κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος.— Νόμιμοι οἱ σκοποὶ τῆς ἀπεργίας καὶ ὅταν οἱ ἀπεργοὶ ἀμείβωνται δι' ἀποδοχῶν ἀνωτέρων τῶν νομίμων, μὴ ἀντικειμένης τῆς ἀπεργίας εἰς τὸ ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἐκηρύχθη εἰς ἐποχὴν ἐπειγουσῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐργοδότου, ἡ καθυστέρησις τῆς ἐκτελέσεως τῶν ὁποίων θὰ εἶχε σοβαρὰς δι' αὐτὸν συνεπείας.—Ἀκυρότης καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας λόγῳ μὴ τηρήσεως διατυπώσεων ἄρθρου 5 § 3 Νόμου 3198/1955.—Ὑπερημερία ἐργοδότου καὶ ὑποχρέωσις μισθοῦ.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ὑπῆρξεν ἀπόλυσις μισθωτοῦ μετὰ λύσιν κηρυχθείσης ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἄλλων ὀλιγοημέρου ἀπεργίας πρὸς βελτίωσιν τῶν ὅρων ἐργασίας των.

Ἡ ἀπόφασις, μὴ τηρηθεισῶν τῶν ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τεταγμένων διατυπώσεων τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας (ΕΕΔ 14, 502), ἐπεδίκασεν εἰς τὸν μισθωτὸν τὰς ζητηθείσας διὰ τῆς ἀγωγῆς του ἀποδοχὰς λόγῳ τῆς ὑπερημερίας τῆς ἐργοδότιδος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως, προεβλήθη ὑπὸ τῆς ἐργοδότιδος λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ καὶ τοιαύτην ἐδέχθη ἡ πρωτοδικος ἀπόφασις, τὰς σκέψεις ὅμως τῆς ὁποίας δὲν υἱοθέτησε τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν.

Πράγματι, ὡς ἐνησχήθη τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας (περὶ τοῦ ὅτι ἡ ἀπεργία ἀποτελεῖ δικαίωμα ὁμόφωνος εἶναι ἡ ἄποψις τῆς θεωρίας καὶ νομολογίας, βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 1006. Ἔνθα παραπομπαί, ἀκόμη καὶ ἡ ἀνταπεργία ἀποτελεῖ δικαίωμα, Α. Π. 431/1959, εἰσηγητὴς *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 18, 1242), οὔτε ὑποδηλοῖ, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ὅτι ἐπῆλθε λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, οὔτε—πολὺ περισσότερον—, ὡς ἐδέχθη ἡ πρωτοδικος ἀπόφασις, ἦσαν ἄθεμιτοι οἱ σκοποὶ τῆς ἀπεργίας ἁπλῶς καὶ μόνον διότι αἱ εἰς τοὺς ἀπεργοὺς καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ὧν ἐζητεῖτο ἡ βελτίωσις, ἦσαν μείζονες τῶν νομίμων, ἀφοῦ, ἂν οὕτως εἶχε τὸ πρᾶγμα, θὰ ἀνεγνωρίζετο ὡς παράνομος πᾶσα ἀπεργία, ἡ ὁποία τείνει εἰς ἀπόληψιν μειζόνων τῶν νομίμων ἀποδοχῶν, καὶ οὕτω, δοθέντος ὅτι εἰς ἑκάστην περίπτωσιν ὑφίστανται πάντοτε κατώτατα ὅρια νομίμων ἀποδοχῶν, δὲν θὰ ἦτο ποτὲ δυνατὸν νὰ βελτιωθῇ τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον τῶν μισθωτῶν διὰ τοῦ ὅπλου τῆς ἀπεργίας.

Θὰ ἦτο διάφορον τὸ πρᾶγμα, ἂν ἀπηγορεύετο ὑπὸ τοῦ νόμου ἡ λῆψις ἀποδοχῶν ἀνωτέρων τῶν νομίμων, ἐνῷ ἀντιθέτως κατὰ τὸ ἄρθρον 25 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας

νεχῶς τὰς ὑπηρεσίας του τόσον τοῦ προϊσταμένου τοῦ τμήματος προϋπολογισμοῦ, ὅσον καὶ τοῦ προϊσταμένου τῆς ὑπηρεσίας γενικοῦ ἐλέγχου ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Ἱδρύματος, κατ' ἀναπλήρωσιν τοῦ ρηθέντος Δ.Κ.*, ὅτι κατὰ τὸ ἐν λόγῳ χρονικὸν διάστημα κατεβάλλοντο εἰς αὐτὸν μόνον αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ τμηματάρχου Β' (πέμπτου βαθμοῦ), ἐνῷ εἰς ἑτέρους ὑπαλλήλους, εἰς οὓς συνέτρεχον ἀνάλογοι, ἂν μὴ αἱ αὐταί, συνθῆκαι παροχῆς ἐργασίας καὶ μισθοδοτήσεως πρὸς τὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ συγκεκριμένως εἰς τὸν Μ.Γ.* καὶ Π.Ρ.* ἐξ ὧν ὁ πρῶτος λαμβάνων ἀποδοχὰς εἰσηγητοῦ ἐξετέλει ἔργα βοηθοῦ διευθυντοῦ ἐκπομπῶν προγράμματος τοῦ Ἱδρύματος, ἤτοι διευθυντοῦ Β', ἡ δὲ ἑτέρα Π.Ρ.*, λαμβάνουσα ἀποδοχὰς τμηματάρχου Β', ἐπιτελεῖ ἔργα προϊσταμένης γενικῶν ἐκπομπῶν τοῦ Ἱδρύματος, παρεσχέθη παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀντίστοιχος αὔξησις τῶν ἀποδοχῶν των, διὰ καταβολῆς αὐτοῖς τῆς διαφορᾶς τῶν ἀποδοχῶν μεταξὺ τῶν ἤδη λαμβανομένων τοιούτων καὶ τῶν τοῦ 3ου βαθμοῦ (διευθυντοῦ Β' τάξεως), περιστατικὸν ὅπερ ὑποδηλοῖ τὴν ὅλως δυσμενῆ καὶ ἄδικον διάκρισιν, ἧτις ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἔναντι τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ ἀκολούθως τούτοις μετ' ἐπικύρωσιν τῆς ἐκκληθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἐδέξατο τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τὸ ἐπικουρικὸν ταύτης αἴτημα, διώκουσαν τὴν καταβολὴν εἰς τοῦτον τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῶν ἀποδοχῶν καὶ δώρων ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα τμηματάρχου Β', ἃς ἐλάμβανε κατὰ τὸ ἐν αὐτῇ χρονικὸν διάστημα καὶ τῶν τοιούτων διευθυντοῦ Β', βάσει τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως. Οὕτως ἀποφηνάμενον τὸ δικάσαν δικαστήριον ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις, ἀφοῦ, κατὰ τὰ δεκτὰ γενόμενα ὑπ' αὐτοῦ περιστατικά, ἡ μὴ ἐκπλήρωσις ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου τῆς αἰτουμένης διὰ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου παροχῆς, σύμφωνος οὖσα πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς ρηθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀ.ν. 1538]1950, δὲν εἶναι ἀντίθετος πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ. καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου μοναδικὸν λόγον ἀναιρέσεως, δέον δὲ νὰ παραπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις πρὸς νέαν συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 834 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810]1957, καὶ τῷ ἄρθρῳ 3 τοῦ Κανονισμοῦ λειτουργίας τοῦ Δικαστηρίου τοῦ Ἀρείου Πάγου, κυρωθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 9 Ἰανουαρίου]3 Μαρτίου 1958 β. δ]τος.

(ΕΕΔ 17, 216), ἡ ἀπόληψις μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ἀνωτέρου τοῦ διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας κλπ. καθορισθέντος ἢ συμφωνία περὶ τοιαύτης ἀπολήψεως δὲν ἀπαγορεύεται.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 18 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955, λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τῶν μισθωτῶν καὶ ὑπαιτιότητι αὐτῶν τῶν ἰδίων συνεπιφέρει ἡ διακοπὴ τῆς ἐργασίας, ὡς καὶ πᾶσα μεταβολὴ τῶν ὅρων αὐτῆς κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς ἐγγράφου ἀνακοινώσεως εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους τοῦ καταρτισμοῦ τῆς ἐκθέσεως τοῦ ἁρμοδίου ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ. ἐπὶ ἐγέρσεως συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, περὶ τοῦ ὁποίου δὲν πρόκειται ἤδη, ὡς συλλογικῆς διαφορᾶς νοουμένης (ἄρθρον 1 § 2 νόμου 3239/1955) πάσης διενέξεως, ἀφορώσης εἰς τοὺς ὅρους ἢ τὰς συνθήκας ἢ τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἐργασίας.

Περαιτέρω δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ὅτι ἡ συγκεκριμένη ἀπεργία δὲν ἀντίκειται εἰς τὸν κοινωνικὸν καὶ οἰκονομικὸν σκοπὸν τοῦ δικαιώματος (ἄρθρον 281 Α.Κ.), διότι ἐκηρύχθη εἰς ἐποχήν, καθ' ἣν ἐξετελοῦντο ἐπειγούσης φύσεως ἐργασίαι τῆς ἐπιχειρήσεως, ἡ καθυστέρησις τῆς ἐκτελέσεως τῶν ὁποίων θὰ εἶχε σοβαρὰς οἰκονομικὰς δι' αὐτὴν συνεπείας, «ἀφοῦ ἡ προσπάθεια πρὸς πορισμὸν ὠφελειῶν λόγῳ τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἐργοδότου ἔγκειται εἰς τὴν φύσιν τοῦ ἀπεργιακοῦ ἀγῶνος».

Παρετηρήθη (*Δ. Κ. Καλομοίρης*, Ἡ ἐπίδρασις τῆς ἀπεργίας ἐπὶ τῆς σχέσεως ἐργασίας, ΕΕΔ 13, 1178), ὅτι ἡ ἐκλογὴ τοῦ καταλλήλου χρονικοῦ σημείου, κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ κατάπαυσις τῆς ἐργασίας θὰ εἶναι ἰδιαιτέρως αἰσθητὴ εἰς τὸν ἀντίπαλον, ἀνήκει εἰς τοὺς ἀπεργούς. Ἡ ἐκλογὴ καὶ τοῦ πλέον εὐαισθήτου διὰ τὸν ἐργοδότην χρονικοῦ σημείου δὲν ἀντίκειται εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη. Ἐφ' ὅσον ἡ ἔννομος τάξις ἀνέχεται τὴν ἀπεργίαν, ἀνέχεται καὶ τοὺς κανόνας, καθ' οὓς αὕτη διεξάγεται (βλέπε ἔνθ' ἀνωτ. ὑποσημ. 29, 23, ἔνθα παραπομπαί). (Ὁμοίως *Γ. Π. Σπυρόπουλον*, Αἱ συγέπειαι τῆς ἀπεργίας ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΕΕΔ 14, 1138, ἔνθα παραπομπαί).

Κατὰ τὸν Nipperdey, Τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας (ΕΕΔ 11, 237), κατ' ἀρχὴν οὔτε ἡ ἀπεργία, οὔτε ἡ καθ' ἑκάστην ἀγωνιστικὴ πιέσις τῶν ἀπεργῶν ἀντίκειται ὡς τοιαύτη πρὸς τὰ χρηστὰ ἤθη. Κεῖται ἐν τῇ φύσει τοῦ πράγματος ὅτι μέτρα, χρησιμοποιούμενα κατὰ τὴν διάρκειαν ἀγῶνος διὰ τὸν μισθὸν καὶ τοὺς λοιποὺς ὅρους ἐργασίας, σκοποῦντα δὲ νὰ κατανικήσουν τὴν ἀντίστασιν τοῦ ἀντιπάλου, εἶναι συνδεδεμένα πρὸς ζημίαν τοῦ ἀντιπάλου. Δὲν δύνανται ὅμως νὰ θεωρηθοῦν ὡς προσβάλλοντα τὰ χρηστὰ ἤθη, διότι ἄλλως ὅλη ἡ ἀπεργία θὰ ἦτο ἀδύνατος. (Βλέπε καὶ λοιπὰς σκέψεις, ἔνθ' ἀνωτ.).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7070/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Α. Μαλαφέκας*

Ὡς διεπλάσθη ἡ νομικὴ ἔννοια τῆς ἀπεργίας ἐν τῇ θεωρητικῇ ἐπεξεργασίᾳ τοῦ θεσμοῦ τούτου, ἡ ὑπὸ τῶν ἐργατῶν ἐπιχειρήσεως ἢ κλάδου αὐτῆς ὁμαδικὴ κήρυξις ἀπεργίας ἢ ἡ προσχώρησις ἐργάτου ἢ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου εἰς κηρυχθεῖσαν ἀπεργίαν, ἀποσκοποῦσαν τὴν βελτίωσιν τῶν ὅρων ἐργασίας, ἀποτελεῖ δικαίωμα αὐτοῦ, δὲν ὑποδηλοῖ δὲ κατ' ἀρχὴν βούλησιν αὐτοῦ πρὸς λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, εἴτε ἀπολύσεως, εἴτε ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὑποβολῆς προτάσεως εἰς τὸν ἐργοδότην πρὸς λύσιν τῆς συμβάσεως, συντελουμένην διὰ τῆς πλήρους ἢ μερικῆς ἀποδοχῆς τῶν ἀπεργιακῶν αἰτημάτων, ἀλλὰ τοὐναντίον ἐκφράζει τὴν ὑπὸ πλέον ἱκανοποιητικοὺς ὅρους ἐμμονήν του εἰς τὴν ὑφισταμένην σύμβασιν, ἀφοῦ αὕτη ἐνδεχομένως τῷ ἐπιφυλάσσει ἄλλα πλεονεκτήματα, οἷον ἀποζημίωσιν ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς συμβάσεως ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου. Ἐλλείπουν δὲ οἱ νόμιμοι ὅροι τῆς ἀπεργίας, ὅταν οἱ ἐπὶ σκοπῷ βελτιώσεως τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐγκαταλείψαντες ὁμαδικῶς τὴν ἐργασίαν των μισθωτοὶ διεδήλωσαν, εἴτε ῥητῶς, εἴτε σιωπηρῶς διὰ σαφῶν περὶ τούτου συμπερασματικῶν πράξεων, ὅπως μὴ ἐπαναλάβουν τὴν ἐργασίαν των ὑπὸ τοὺς παλαιοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως, ἐὰν ἀποκρουσθῇ ὁριστικῶς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τὸ αἴτημά των περὶ βελτιώσεως τῶν ὅρων τούτων (Α.Π. 670/1953, 829/1954, *Καγκᾶς*, Ἐνοχ. ὑπ' ἄρθρα 669 καὶ 672, *Σακελλαρόπουλος*, σημ. ὑπὸ τὴν Α.Π. 670/1953, εἰς ΝοΒ 2ον, σελ. 358, *Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατ. Δίκ., σελ. 96, *Καποδίστριας*, ἐν ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρ. 652 Α.Κ., ἀριθ. 65 - 73).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν καὶ κατὰ τὴν ἀδέσμευτον ἐκ διαδικαστικῶν τύπων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου τὰ ἑξῆς: Ἡ ἐναγομένη, βιβλιοχαρτεμπορικὴ ἑταιρεία, διατηροῦσα ἐνταῦθα καὶ τμῆμα τυπογραφείου πρὸς ἐκτύπωσιν τῶν ὑπ' αὐτῆς ἐκδιδομένων βιβλίων κλπ. εἰδῶν, προσέλαβε τὸν ἐνάγοντα τὴν 21.10.1951 διὸ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς στοιχειοθέτην τυπογράφον καὶ προϊστάμενον τοῦ τυπογραφείου της, ἀντὶ ἡμερομισθίου, ὅπερ ἀπὸ τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου 1957 ἀνῆλθεν εἰς δραχ. 112 καὶ διὰ 8ωρον νόμιμον ἐργασίαν, ἣν καὶ παρεῖχεν οὗτος μέχρι τῶν μέσων τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου 1958, ὅτε ἐνωθεὶς μετ' ἄλλων πέντε ἐκ τῶν ἑννέα ἐν ὅλῳ ἐργαζομένων ἐν τῷ τυπογραφείῳ ἐργατῶν στοιχειοθετῶν, πιεστῶν, ἐξ ὧν ὁ εἷς μαθητευόμενος, ἐζήτησαν τὸν περιορισμὸν τῶν ὡρῶν ἐργασίας εἰς ἓξ (6) ἡμερησίως, ἄνευ ἀναλόγου μειώσεως τοῦ ἡμερησίου ἡμερομισθίου, ἀπειλήσαντες ἐν μὴ ἀποδοχῇ τῆς ἀξιώσεως των ταύτης κάθοδον εἰς ἀπεργίαν διαρκείας. Ἡ ἐναγομένη, ἀρνηθεῖσα νὰ δεχθῇ τὸ αἴτημα τοῦτο τῶν ἐν λόγῳ ἐργατῶν της, ἐδήλωσεν εἰς αὐτοὺς ἐγγράφως, ὅτι τυχὸν μονομερῆ ὑπ' αὐτῶν μεταβολὴν τοῦ ἰσχύοντος νομίμου ὡραρίου θέλει θεωρήσει ὡς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τούτων, ὁπότε οὗτοι, ὑπαναχωρήσαντες, ἐδήλωσαν αὐτῇ, ὅτι δὲν ἐπιμένουν εἰς τὴν μείωσιν τοῦ ὡραρίου ἐργασίας, ἠξίωσαν ὅμως, ἐπὶ ἀπειλῇ καὶ πάλιν ἀπεργίας, αὔξησιν τῶν ἀποδοχῶν των κατὰ 30 ο/ο. Ἐν μὴ ἀποδοχῇ δὲ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης κατὰ τοῦ νέου τούτου αἰτήματός των κατῆλθον ἀπὸ τῆς ἑπομένης 29.9.1958 εἰς ἀπεργίαν, μὴ προσελθόντες ἵνα ἐργασθοῦν, γεγονὸς ὅπερ ἠνάγκασε τὴν ἐναγομένην νὰ προβῇ εἰς πρόσληψιν τριῶν νέων ἐργα-

τῶν διὰ τὴν συνέχισιν τῶν ἐργασιῶν της, δοθέντος ὅτι οἱ μῆνες τοῦ φθινοπώρου ἦσαν ζωτικῆς δι' αὐτὴν σημασίας λόγῳ τῆς φύσεως τῶν πρὸς ἐκτύπωσιν εἰδῶν (ἡμερολόγια, ἀτζέντα, καζαμίαι κλπ.). Ἡ ἐνέργεια αὕτη τῆς ἐναγομένης ἔπεισε τοὺς ἀπεργούς, ὅτι ἡ περαιτέρω ἐμμονή των εἰς τὴν ἀπεργίαν θὰ ἦτο ματαία, δι' ὃ, μεταγνώσαντες, ἐπανῆλθαν μετὰ τετραήμερον, ἵνα ἐπαναλάβουν τὴν ἐργασίαν των, πλὴν ἐξ αὐτῶν ἡ ἐναγομένη ἐδέχθη μόνον τοὺς τέσσαρας, τοῦ δὲ ἐνάγοντος καὶ τοῦ ἀδελφοῦ του Π.Β.*** ἀπέκρουσε τὰς ὑπηρεσίας, διότι τοὺς ἐθεώρησε, βασίμως, ὡς πρωταιτίους τῆς κηρυχθείσης ἀπεργίας. Ὑπὸ τὰ περιστατικὰ ταῦτα δῆλον καθίσταται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι ἡ λόγῳ τῆς ἀπεργίας τοῦ πλείστου μέρους τῶν ἐργατῶν τοῦ τυπογραφείου τῆς ἐναγομένης προκληθεῖσα ἀποχὴ τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῆς ἐργασίας δὲν ἀποτελεῖ σιωπηρὰν ὑπὸ τούτου καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, μὴ συναγομένου κατ' ἀντιδιαστολὴν τεκμηρίου ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 νόμου 2112]1920 ἢ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀπὸ 16]18 Ἰουλίου 1920 β δ]γματος, διότι ἡ ἀποχὴ ἐχώρησε συνεπείᾳ ἀσκήσεως νομίμου δικαιώματος, μὴ ὑποβεβλημένου εἰς χρονικὸν περιορισμὸν ὡς πρὸς τὴν διάρκειαν τῆς ἀποχῆς, ἀλλ' ὑποκειμένου μόνον εἰς προσβολὴν κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὅπερ ἐπιβάλλει κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ συμφώνως πρὸς τὸν κοινωνικὸν καὶ οἰκονομικὸν σκοπὸν τοῦ δικαιώματος ἀπεργίας τὸν ἐντὸς εὐλόγων χρονικῶν ὁρίων τερματισμὸν τῆς ἀπεργίας καὶ κατ' αὐτὴν (τὴν ἀποχὴν) δὲν ἐδήλωσεν οὔτος ρητῶς, οὐδὲ σιωπηρῶς διὰ σαφῶν περὶ τούτου συμπερασματικῶν πράξεων, ὅτι δὲν θὰ ἐπανελάμβανε τὴν ἐργασίαν του ὑπὸ τοὺς παλαιοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως, ἐὰν ἤθελεν ἀποκρουσθῇ ὁριστικῶς ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἐργοδότιδός του τὸ αἴτημα περὶ αὐξήσεως τῆς ἀμοιβῆς, ἀλλὰ τοὐναντίον διεδήλωσεν ἐμμονὴν εἰς τὴν ὑφισταμένην σύμβασιν, ἀφοῦ μετὰ πάροδον ὀλίγων μόνων ἡμερῶν ἔσπευσε νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐργασίαν του, ὑπὸ τοὺς παλαιοὺς ὅρους, εὐθὺς ὡς διεπίστωσεν, ὅτι τὸ αἴτημά των περὶ βελτιώσεως τῶν ἀποδοχῶν εἶχεν ἀποκρουσθῇ ὁριστικῶς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου των, οὔτε δὲ καὶ ἦσαν ἀθέμιτοι οἱ διὰ τῆς κηρυχθείσης ἀπεργίας ἐπιδιωκόμενοι σκοποὶ ἁπλῶς καὶ μόνον ἐπειδὴ αἱ εἰς τοὺς ἀπεργοὺς καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ὧν ἐζητεῖτο ἡ βελτίωσις, ἦσαν μείζονες τῶν διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθοριζομένων νομίμων τοιούτων δι' ὀκτάωρον ἐργασίαν, ὡς ἐσφαλμένως δέχεται ἡ ἐκκαλουμένη, διότι δὲν ἀπαγορεύεται ἡ καταβολὴ καὶ μεγαλυτέρων τῶν νομίμων ἀποδοχῶν εἰς τοὺς μισθωτούς, οὐδὲ καὶ ὁ συμβατικὸς καθορισμὸς ἐλάσσονος τοῦ νομίμου ὡραρίου ἐργασίας, ἀφοῦ καὶ οὗτος ἄγει ἐμμέσως εἰς αὔξησιν τῶν ἀποδοχῶν, οὔτε δὲ καὶ ἀντίκειται εἰς τὴν καλὴν πίστιν καὶ τὸν κοινωνικὸν καὶ οἰκονομικὸν σκοπὸν τοῦ δικαιώματος τὸ ὅτι ἡ ἀπεργία ἐκηρύχθη εἰς ἐποχήν, καθ' ἣν ἐξετελοῦντο ἐπειγούσης φύσεως ἐργασίαι τῆς ἐναγομένης (ἐκτύπωσις ἡμερολογίων κλπ., ὧν ἦτο ἀναγκαία ἡ ἔγκαιρος πρὸ τῶν ἑορτῶν ἀποστολὴ εἰς τοὺς τόπους διαθέσεως), ἡ καθυστέρησις τῆς ἐκτελέσεως τῶν ὁποίων θὰ εἶχε λίαν σοβαρὰς οἰκονομικὰς δι' αὐτὴν συνεπείας, διότι ἡ προσπάθεια πρὸς ποριτὴν συνεπείας, διότι ἡ προσπάθεια πρὸς πορισμὸν ὠφελειῶν λόγῳ τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἐργοδότου ἐγκειται εἰς τὴν φύσιν τοῦ ἀπεργιακοῦ ἀγῶνος, τὸ δὲ ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης δεκτὸν γενόμενον πραγματικὸν περιστατικὸν ὅτι οἱ ἀπεργοὶ ἐτέλουν ἐν γνώσει τῆς οὐχὶ ἀνθηρᾶς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς ἐναγομένης, καθ' ἣν ἦτο ἐκκρεμὴς αἴτησις περὶ κηρύξεώς της εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως δι' σημαντικὴν ὀφειλήν της εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων, δὲν ἐβεβαιώθη ἐπαρκῶς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀποδείξεων, ὡς δὲν ἐβεβαιώθη καὶ ὁ ἕτερος ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης ὅτι τὴν ἀπεργίαν προεκάλεσεν ὁ ἐνάγων, ἵνα τὴν ἐξαναγκάσῃ νὰ τὸν ἀπολύσῃ καταβάλλουσα εἰς αὐτὸν ἀποζημίωσιν, προκειμένου νὰ ἀσχοληθῇ μὲ τὸ ἰδικόν του τυπογραφεῖον. Ἀκολούθως τούτοις, δεχθεὶς ὁ πρωτόδικος δικαστὴς ὅτι, ἐν ὄψει τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἐκηρύχθη ἡ ἀπεργία τοῦ ἐνάγοντος καὶ τῶν λοιπῶν συναδέλφων του, τῆς διαρκείας αὐτῆς καὶ τῆς αἰτίας, ἥτις τὴν προεκάλεσε, δὲν ἦτο νόμιμος καὶ ὅτι συνεπείᾳ τοῦ μὴ νομίμου τῆς ἀπεργίας δικαιολογεῖται, ὅπως θεωρηθῇ ἡ ἀνωτέρω ἀποχὴ τούτου ἀπὸ τῆς ἐργασίας ὡς συνιστῶσα δήλωσιν βουλήσεως περὶ λύσεως ὑπ' αὐτοῦ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, καὶ ἀπορρίψας τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ σωρευομένην βάσιν της, δι' ἧς, ἐπικαλούμενος οὗτος ἀκυρότητα τῆς γενομένης παρὰ τῆς ἐναγομένης καταγγελίας τῆς μετ' αὐτοῦ συμβάσεως ἐργασίας λόγῳ μὴ τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198]1955, ἐζήτει τὴν καταβολὴν τῶν ἀπὸ ταύτης μισθῶν ὑπερημερίας κλπ., ἐσφαλε, καὶ δέον ὅπως, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, κατὰ τὸν μοναδικὸν βάσιμον λόγον αὐτῆς, μεταρρυθμισθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κατὰ τὴν ἀπορριπτικὴν ταύτην διάταξίν της, κρατηθῇ δὲ ἡ ὑπόθεσις ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου πρὸς περαιτέρω κατ' οὐσίαν ἔρευναν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 780 Πολ. Δικ., ὅπερ ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐν τῇ διαδικασίᾳ ταύτῃ συνῳδὰ τῷ ἄρθρῳ 20 νόμου Γ⊗ΟΔ'.

Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἄνευ τηρήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198]1955 ὁριζομένων διατυπώσεων, τουτέστι τῆς κοινοποιήσεως ἐγγράφου καὶ καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112]1920, εἰς ἣν καὶ ὑπεχρεοῦτο ἡ ἐναγομένη, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ ἀνωτέρω δεκτὰ γενόμενα πραγματικὰ περιστατικά, δὲν ἐχώρησε λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος μισθωτοῦ, ἐπάγεται κατὰ τὰ ἄρθρα 174 καὶ 180 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀκυρότητα ταύτης. Ἀκύρου δὲ οὔσης τῆς καταγγελίας ἡ σύμβασις ἐργασίας θεωρεῖται συνεχιζομένη, ὁ δὲ καταγγείλας ἀκύρως ταύτην ἐργοδότης καθίσταται ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὰ ἄρθρα 349, 350 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὑποχρεούμενος ἐντεῦθεν, κατὰ τὸ ἄρθρον 656 αὐτοῦ, εἰς πλήρωμὴν τοῦ μισθοῦ. Παύει δὲ ἡ τοιαύτη ὑποχρέωσις, ἂν ἐπέλθῃ ἄρσις τῆς ὑπερημερίας κατὰ νόμιμον τρόπον, τουτέστιν εἴτε διὰ δηλώσεως τοῦ ἐργοδότου, ὅτι ἀποδέχεται τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, συνοδευομένης διὰ προσφορᾶς αὐτοῦ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἐκ τῆς ὑπερημερίας προελθουσῶν ὑποχρεώσεων, εἴτε διὰ συμφωνίας

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΩΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΔΙΑ ΣΠΟΥΔΑΙΟΝ ΛΟΓΟΝ

Ἀπαγορευτική διάταξις ἄρθρου 672 Α.Κ. περί περιορισμοῦ δικαιώματος διά συμφωνίας

Μή ἀναγκαία καί ἐπί ποινῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας ἡ ἐν τῷ ἐγγράφῳ αὐτῆς μνεία τοῦ εἰδικοῦ λόγου, δι' ὃν ἐγένετο ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Ἀνεπίτρεπτος, κατ' ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὁ διά συμβάσεως πλήρης ἀποκλεισμός τοῦ δικαιώματος τῆς καταγγελίας ἤ ἡ σύνδεσις αὐτοῦ μέ ἰδιαιτέρως δεσμευτικάς προϋποθέσεις εἰς βάρος τοῦ καταγγέλλοντος.—Σπουδαῖος λόγος καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἡ ἀντισυμβατική διαγωγή τοῦ μισθωτοῦ.

Ὑπέκειτο, εἰς τήν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου πρό τοῦ πέρατος τοῦ χρόνου αὐτῆς, ὑφισταμένου, κατ' αὐτόν, σπουδαίου λόγου κατ' ἄρθρον 672 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Προέκυψεν ἐν πρώτοις τό ζήτημα, ἂν ὁ καταγγείλας τήν σύμβασιν ὑπεχρεοῦτο ἐκ τοῦ νόμου νά ἀναφέρῃ ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς καταγγελίας τόν παρασχόντα τήν αἰτίαν τῆς καταγγελίας σπουδαῖον λόγον.

Ἡ ἀπόφασις ἠκολούθησεν ὡς πρός τοῦτο τά νομολογηθέντα (οὕτω ἡ Α. Π. 27/1959, Ὁλομελείας, εἰσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 248, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καί τά ἐν τῇ θεωρίᾳ ἐπί τοῦ θέματος ὑποστηριζόμενα, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3824/1959, εἰσηγητής *Ι. Παπαδόπουλος*, ΕΕΔ 18, 946).

Τό ἄρθρον 672 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὁρίζει, ὅτι ἑκάτερον τῶν μερῶν δικαιοῦται κατά πᾶσαν περίπτωσιν νά καταγγείλῃ τήν σύμβασιν διά σπουδαῖον λόγον ὁποτεδήποτε ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας. Διά συμφωνίας δέν δύναται νά ἀποκλεισθῇ τό δικαίωμα τοῦτο. Ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ αὐτοῦ ἐγένετο δεκτόν ὑπό τῆς θεωρίας καί νομολογίας, ὅτι αἱ διατάξεις του εἶναι ἀναγκαστικοῦ δικαίου καί δέν δύναται νά ἀποκλεισθῇ διά συμφωνίας τό ἐκ τούτων δικαίωμα.

Εἰς τήν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως εἶχε συναμολογηθῇ, ὅτι «εἰς ἣν περίπτωσιν ἡ ἐναγομένη ἤθελε καταγγείλει μονομερῶς καί ἀκαίρως τήν καταρτισθεῖσαν σύμβασιν παροχῆς ὑπηρεσιῶν ὑπό τοῦ ἐνάγοντος ἄνευ ὑπαιτιότητος τούτου, δικαστικῶς βεβαιουμένης δι' ἀμετακλήτου δικαστικῆς ἀποφάσεως, ὑποχρεοῦται νά καταβάλῃ κλπ.».

Ὑπόκειται εἰς τήν ἔμφρονα κρίσιν τοῦ Δικαστοῦ ἡ ἐκτίμησις τοῦ σπουδαίου λόγου, μέ ἀντικειμενικά κριτήρια καί ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπάρξεως ἤ τῆς ἀνυπαρξίας πταίσματος παρά τῷ ἀντισυμβαλλομένῳ (*Κ. Καυκᾶς*, ΕΕΔ 11, 401, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, ἐπ' ἄρθρον 672 *Κ. Τριανταφυλλόπουλος*, ΕΕΔ 1, 907), ἀλλ' ἂν οἱ συμβαλλόμενοι περιώρισαν τό δικαίωμα διά τῆς προηγουμένης ἐκδόσεως ἀμετακλήτου δικαστικῆς ἀποφάσεως (ὡς ἠννόησεν τόν ὅρον ἡ ἀπόφασις), πρόκειται, δέχεται ἡ ἀπόφασις, περί ἀνεπιτρέπτου συμφωνίας, ἡ ὁποία προσκρούει εἰς τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 672 Ἀστικοῦ Κώδικος (πρβλ. καί *Κ. Καραβᾶν*, ΕΕΝ ιστ' 243 περί τῆς ἀναλόγου διατάξεως τοῦ ἄρθρου 766 ἐδ. 2 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος περί λύσεως ἑταιρείας διά καταγγελίας, καθ' ὃν ρήτρα, ἀξιοῦσα δικαστικήν ἀπόφασιν, ἵνα ἐπέλθῃ ἡ λύσις τῆς ἑταιρείας, θά ἀντέκειτο εἰς τό ἐδάφ. 2 τοῦ ἄρθρου 766, τό ὁποῖον, ἀποκλεῖον οἱανδήποτε ἐπιβράδυνσιν τῆς ἀμέσου διαλυτικῆς δράσεως τῆς καταγγελίας, κατηγορηματικῶς ἐπιτάσσει ὅτι «ἐναντία συμφωνία κλπ. εἶναι ἄκυρος»).

Ἐν τούτοις, νομίζομεν, ὅτι ὁ οὕτω συμφωνηθείς ὅρος ὑπῆρξεν οὐδέτερος (περί αὐτῶν βλέπε *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Εἰσαγωγή εἰς τό Ἐργατικόν Δικαιον, σελ. 63, σημ. 12), ἐπε-

---

τῶν μερῶν, εἴτε δι' ἀποσβέσεως τῆς ἐνοχῆς (Α.Π. 70]1957).

Κατ' ἀκολουθίαν καί ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος, γενομένη παρά τῆς ἐναγομένης, κατά τά προειρημένα, διά τῆς ὁριστικῆς ἀποκρούσεως τῶν ὑπηρεσιῶν του προφορικῶς καί ἄνευ καταβολῆς τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως ἦν (καταβολήν ἀποζημιώσεως) καί δέν ἐπικαλεῖται κἂν ἡ ἐναγομένη, εἶναι ἄκυρος καί συνεπῶς ἡ ἐναγομένη, ὡς καταστᾶσα ὑπερήμερος, συνεπείᾳ τῆς ἀκυρότητος ταύτης, περί τήν ἀποδοχήν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος, ὑποχρεοῦται εἰς καταβολήν τῶν ἀπό ταύτης (τῆς ἀπολύσεως 3.10.1958) καί μέχρι τῆς 13.11.1958 μισθῶν, ἤτοι ὑποχρεοῦται εἰς καταβολήν τῶν αἰτουμένων διά τῆς ἀγωγῆς μισθῶν ἀπό 3.10 μέχρι 13.11.1958 μισθῶν δραχ. 3808 (34 ἡμέραι ἐργασίαις πρός 112, οἵον, καθ' ἃ βεβαιοῦται ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἀποδείξεων ἦτο τό συμβατικόν ἡμερομίσθιον τοῦ ἐνάγοντος) δι' ὃ ποσόν καί δέον νά γίνῃ δεκτή ἡ ἀγωγή καί κατά τήν ἀπορριφθεῖσαν ὑπό τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως βάσιν της.

ναλαμβάνων άπλῶς τὸν ὑφιστάμενον νομικὸν κανόνα τοῦ ἄρθρου 672 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὅτι δηλαδή, μὴ βεβαιουμένης ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου τῆς ὑπάρξεως σπουδαίου λόγου ζοῖ συμβαλλόμενοι εἶχον ὑπ' ὄψιν τὴν ὕπαρξιν ἢ μὴ τοιούτου, ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητα ἢ μὴ τοῦ μισθωτοῦ), θὰ ἀπορρέουν αἱ συνέπειαι ἐκ τοῦ ἄρθρου 672 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἤτοι ἡ καταγγελία θὰ εἶναι ἄκυρος καὶ θὰ ὀφείλωνται οἱ μισθοί.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 6884/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ε. Καψάλης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Νάνος, Γ. Παπαγεωργίου, Π. Μυλωνογιάννης, Τ. Φίτσιος

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, διώκουσα τὴν καταψήφισιν τῶν ἐναγομένων εἰς τὴν καταβολὴν τῷ ἐνάγοντι τοῦ ποσοῦ τῶν 900.000 δραχμῶν διὰ μισθοὺς ὑπερημερίας λόγῳ ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, τῆς ἀκυρότητος ἐγκειμένης εἰς τὴν μὴ ὕπαρξιν σπουδαίου λόγου, νόμῳ βάσιμος παρίσταται, ἐρεισμα ἔχουσα τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 648, 653, 656, 349 καὶ 672 Α.Κ. καὶ δέον ὅπως ἐξετασθῇ κατ' οὐσίαν.

Ἐβεβαιώθησαν τὰ κάτωθι πραγματικὰ περιστατικά: Τὴν 3ην Ὀκτωβρίου 1957 κατηρτίσθη μεταξὺ τῶν διαδίκων σύμβασις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου κατὰ τοὺς ὅρους τοὺς διαλαμβανομένους εἰς τὸ ἀπὸ 3 Ὀκτωβρίου 1957 ἰδιωτικὸν συμφωνητικόν. Συμφώνως πρὸς τοῦτο οἱ ἐναγόμενοι προσέλαβον τὸν ἐνάγοντα ὡς ὑπάλληλον, ὅστις ὑποχρεοῦται, διαθέτων καὶ προσφέρων τὴν εἰδικότητά του εἰς τὰς κατασκευὰς ἀμαξωμάτων αὐτοκινήτων, τὰς τεχνικάς του γνώσεις καὶ γενικῶς τὴν πολυετῆ πεῖραν του, ψὰ ὀργανώσῃ ἐξ ὑπαρχῆς τὸ ἐν Ἀθήναις ἱδρυθησόμενον ἐργοστάσιον κατασκευῶν καὶ ἐπισκευῶν ἀμαξωμάτων αὐτοκινήτων πάσης φύσεως ἐπὶ μίαν πενταετίαν, ἤτοι ἀπὸ τῆς 3 Ὀκτωβρίου 1957 μέχρι τῆς 2 Ὀκτωβρίου 1962, ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ ἐκ 10.000 δραχμῶν, ἀπηλλαγμένου πάσης κρατήσεως (φόρου ἐπιβαρύνσεως ὑπὲρ τρίτων κλπ.). Ἐπιπροσθέτως συνεφωνήθη, ὅτι, ἐκτὸς τοῦ μισθοῦ, θὰ λαμβάνῃ πρόσθετον ἀμοιβήν, καθοριζομένην εἰς ποσοστὸν 4ο]ο ἐπὶ τῆς συμφωνουμένης τιμῆς πωλήσεως ἀμαξωμάτων αὐτοκινήτων ἐν τῷ ἐργοστασίῳ, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς τιμῆς τῶν ἐκτελουμένων ἐπισκευῶν ἀμαξωμάτων αὐτοκινήτων ἐν τῷ ἐργοστασίῳ, ἤτις πρόσθετος ἀμοιβὴ θὰ ὑπόκειται εἰς τὰς νομίμους κρατήσεις (φόρων κλπ.). Ρητῶς δὲ καθωρίσθη, ὅτι διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ποσοστοῦ 4ο]ο τὰ ποσά, ἐξ ὧν τοῦτο προκύπτει, θὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν ἀκαθάριστα, ἤτοι ἄνευ ἀφαιρέσεως ἐξ αὐτῶν ἀξίας ὑλικῶν, γενικῶν ἐξόδων ἐπιχειρήσεως, ἀποσβέσεων, μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, πάσης φύσεως τελῶν, φόρων, εἰσφορῶν, προμηθειῶν, μεσιτικῶν, συμβολαιογραφικῶν καὶ παντὸς ἐν γένει ἐξόδου ἀφορῶντος εἰς τὰς ἐν τῷ ἐργοστασίῳ γενομένας κατασκευὰς ἢ ἐπισκευάς. Ὡσαύτως συνεφωνήθη ρητῶς, ὅτι εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν κατὰ τὸ πρὸ τῆς ἀπολύσεως δίμηνον δὲν ὑφίστανται ἔσοδα διὰ τὴν δημιουργίαν ποσοῦ καὶ τὸν ὑπολογισμὸν ἐπ' αὐτοῦ τῶν ὡς ἄνω ποσοστῶν καθορίζεται τὸ ποσοστὸν τοῦ 4ο]ο, ὅπερ δικαιοῦται λαμβάνειν ὁ ἐνάγων πλέον τοῦ μισθοῦ του εἰς δραχμὰς 25.000 δι' ἕκαστον δίμηνον διὰ τὸν ὑπολειπόμενον μέχρι τῆς λήξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συμβάσεως χρόνον. Ἀπὸ τῆς καταρτίσεως τῆς συμβάσεως ὁ ἐνάγων εἰργάσθη παρὰ τῇ ἐναγομένῃ μέχρι τῆς 6 Ἰουνίου 1959, ὅτε αὕτη κατήγγειλε τὴν σύμβασιν ἐργασίας πρὸ τῆς λήξεως τοῦ συμπεφωνημένου χρόνου διαρκείας ταύτης διὰ σπουδαῖον λόγον.

Οὔτε ἐκ τοῦ ἄρθρου 672 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, οὐδ' ἐξ ἄλλης διατάξεως τῆς κειμένης νομοθεσίας προκύπτει, ὅτι ἀπαιτεῖται, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἡ ἐν τῷ περὶ αὐτῆς ἐγγράφῳ μνεία τοῦ εἰδικοῦ λόγου, δι' ὃν ἐγένετο ἡ καταγγελία (Ὀλ. Α. Π. 27]1959, ΕΕΔ 18, 249). Ὅθεν ἡ ἔνστασις τοῦ ἐνάγοντος περὶ τοῦ ὅτι εἶναι ἄκυρος ἡ ἀπὸ 3 Ἰουνίου 1959 δήλωσις τῆς ἐναγομένης περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν δισλαμβάνονται ἐν ταύτῃ τὰ συνιστῶντα τὸν σπουδαῖον λόγον πραγματικὰ περιστατικὰ ὡς μὴ νόμιμος ἀπορριπτέα κρίνεται.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος ἑκάτερον τῶν μερῶν δικαιοῦται κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν διὰ σπουδαῖον λόγον ὁποτεδήποτε ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας. Διὰ συμφωνίας δὲν δύναται νὰ ἀποκλεισθῇ τὸ δικαίωμα τοῦτο. Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει σαφῶς, ὅτι αὗται εἶναι ἀναγκαστικοῦ δικαίου καὶ δὲν ἐπιτρέπεται ὁ διὰ συμβάσεως πλήρης ἀποκλεισμὸς τοῦ δικαιώματος τῆς καταγγελίας ἢ ἡ σύνδεσις αὐτοῦ μὲ ἰδιαιτέρως δεσμευτικὰς προϋποθέσεις εἰς βάρος τοῦ καταγγέλλοντος, αἵτινες κατ' οὐσίαν καταλύουσιν αὐτὸ τοῦτο τὸ δικαίωμα τῆς καταγγελίας (πρβλ. Χ. Ἀγαλλοπούλου, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 312).

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 7 ὅρου τοῦ μνησθέντος ἰδιωτικοῦ συμφωνητικοῦ, εἰς ἣν περίπτωσιν ἡ ἐναγομένη ἤθελε καταγγείλει μονομερῶς καὶ ἀκαίρως τὴν διὰ τοῦ πα-

ράντος καταρτισθείσαν σύμβασιν παροχῆς ὑπηρεσιῶν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἄνευ ὑπαιτιότητος τούτου, δικαστικῶς βεβαιουμένης δι' ἀμετακλήτου δικαστικῆς ἀποφάσεως, ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ πρὸς αὐτὸν ἁπάσας τὰς διὰ τοῦ παρόντος συνομολογουμένας ἀποδοχάς του, τὰς δεδουλευμένας, ὅσον καὶ τὰς μὴ δεδουλευμένας μέχρι τῆς λήξεως τῆς παρούσης συμβάσεως, τουτέστι τοὺς συμπεφωνημένους μισθούς αὐτοῦ ἐκ 10.000 δραχμῶν μηνιαίως καὶ τὸ ἐκ 4ο]ο ποσοστὸν ἐπὶ τῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων τῆς ἐναγομένης, ὅπερ ἀνέρχεται κατὰ τὴν συμφωνίαν των εἰς 25.000 δραχ. κατὰ δίμηνον. Ὁ ὅρος ὅμως οὗτος περὶ δικαιώματος τῆς ἐναγομένης ὅπως καταγγείλῃ τὴν μετὰ τοῦ ἐνάγοντος ὑφισταμένην ἐργασιακὴν σύμβασιν ὡρισμένου χρόνου μόνον ἐφ' ὅσον ἐκδοθῇ προηγουμένως ἀμετάκλητος δικαστικὴ ἀπόφασις, βεβαιοῦσα τὴν ὑπαιτιότητα τοῦ ἐνάγοντος, εἶναι ὑπεράγαν δεσμευτικὸς καὶ κατ' οὐσίαν ἰσοδυναμεῖ πρὸς κατάλυσιν τοῦ δικαιώματος καταγγελίας, ἰδίᾳ εἰς τὴν κρινομένην περίπτωσιν, ὅπου, κατὰ τὰ κατωτέρω ἐκτιθέμενα πραγματικὰ περιστατικά, ὑπαιτιότητι τοῦ ἐνάγοντος ἡ ἐπιχείρησις τῆς ἐναγομένης ἐναυάγησεν οἰκονομικῶς. Ὅθεν ὁ περὶ οὗ πρόκειται ὅρος τυγχάνει ἄκυρος καὶ τὰ περὶ τοῦ ἐναντίου ὑποστηριζόμενα ἀπορριπτέα κρίνονται.

Ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων, τυγχάνων εἷς ἐκ τῶν ἀρίστων τεχνικῶν διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἁμαξωμάτων αὐτοκινήτων, συνεβλήθη μετὰ τοῦ ἐκ τῶν ἐναγομένων Ι.Φ., ἀντὶ τῆς ἐν τῇ ἡγουμένῃ σκέψει ἀναφερομένης ἀντιμισθίας, ἀναλαβὼν τὴν τεχνικὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐν Ἀθήναις ἱδρυθησομένου ἐργοστασίου κατασκευῶν καὶ ἐπισκευῶν ἁμαξωμάτων πάσης φύσεως. Δυνάμει τοῦ ἀπὸ 3 Ὀκτωβρίου 1957 ἰδιωτικοῦ συμφωνητικοῦ συνεφωνήθη, ὅτι ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ τεχνικοῦ διευθυντοῦ ὁ ἐνάγων θὰ ἔχῃ καὶ τὰς κάτωθι ἁρμοδιότητας, αἵτινες συνωμολογήθησαν καὶ ὡς ὑποχρεώσεις τούτου α) θὰ διευθύνῃ τὸ ἐργοστάσιον, θὰ δίδῃ τὰς τεχνικὰς κατευθύνσεις καὶ θὰ παρακολουθῇ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐργασιῶν μετ' ἐπιμελείας, ἐλέγχων τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν, μὲ σκοπὸν τὴν κατασκευὴν ἀρίστης ποιότητος ἁμαξωμάτων καὶ μὲ τὸ δυνατὸν χαμηλότερον κόστος, β) θὰ ἐκπονῇ τὰ τεχνικὰ σχέδια τῶν ἁμαξωμάτων ἀναλόγως πρὸς τὰ πλαίσια καὶ τοὺς τύπους τῶν παραγγελλομένων αὐτοκινήτων καὶ θὰ ἐκτελῇ τὰς παραγγελίας τῶν ἁμαξωμάτων συμφώνως πρὸς τὰς ἀναλαμβανομένας ὑποχρεώσεις ἐναντι τῶν πελατῶν καὶ βάσει τῶν κεκανονισμένων τύπων καὶ ἀπαιτήσεων τῶν ἁρμοδίων Κρατικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ γ) θὰ εἰσηγῆται καὶ θὰ ὑποδεικνύῃ εἰς τὸν Ι.Φ** τὴν ἀγορὰν τῶν ἀναγκαιούντων ὑλικῶν ἀναλόγως πρὸς τὰς ἑκάστοτε ἀπαιτήσεις τῆς ἐργασίας καὶ θὰ φροντίζῃ, ὥστε νὰ ὑφίσταται πάντοτε τὸ ἀναλόγως τῆς πορείας τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐργοστασίου ἐνδεικνυόμενον ἀπόθεμα. Τὰς ὑποχρεώσεις ὅμως ταύτας ὁ ἐνάγων οὐδόλως ἐξεπλήρωσε, καίτοι δὲ ἡ ἐναγομένη παρέσχε πάντα τὰ τεχνικὰ καὶ οἰκονομικὰ μέσα, ὥστε καὶ ἡ παραγωγὴ νὰ εἶναι πολὺ μεγάλη καὶ ἡ κατασκευὴ τῶν ἁμαξωμάτων ἀρίστη, ἐν τούτοις ὁ ἐνάγων ἐπεδείκνυεν ἀδιαφορίαν, δὲν ἐπεμελεῖτο τῆς ἀρτιωτέρας ὀργανώσεως τῆς ἐργασίας, οὐδὲ ἤλεγχε τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν, ἡ δὲ τοιαύτη ἀντισυμβατικὴ συμπεριφορὰ εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα καὶ τὸ κόστος τῆς κατασκευῆς νὰ αὐξηθῇ καὶ ἡ ἐργασία νὰ μὴ εἶναι καλή. Ἐπὶ πλέον καὶ ἡ παράδοσις τῶν παραγγελλομένων ἁμαξωμάτων νὰ καθυστερῇ. Ἐντεῦθεν πλεῖσται ὅσαι διαμαρτυρίαι ἐγένοντο πρὸς τὴν ἐναγομένην, ὁ δὲ ἐκπροσωπῶν ταύτην Ι.Φ** πολλάκις προέβη εἰς συστάσεις πρὸς τὸν ἐνάγοντα, ὅστις, παρὰ τὰς ὑποσχέσεις του, οὐδὲν ἔπραξεν, ἵνα ἐπέλθῃ βελτίωσις εἰς τὴν ἐν γένει διεξαγωγὴν τῶν ἐργασιῶν. Οὕτω διεμαρτυρήθησαν διὰ κακότεχνον κατασκευὴν τῶν ἁμαξωμάτων οἱ Ι.Σ**, Ι.Κ** καὶ Κ.Κ** (βλέπε τὰς ἀπὸ 2 Μαρτίου 1959 ἐξωδίκους διαμαρτυρίας τούτων), ἡ δὲ καθυστερημένη παράδοσις καὶ ἐν ταὐτῷ ἐλαττωματικὴ κατασκευὴ ἑνὸς ἁμαξώματος, παραγγελθέντος ὑπὸ τῆς ἑταιρείας *.*., εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα νὰ μὴ δώσῃ παραγγελίαν εἰς τὴν ἐναγομένην διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἑτέρων 100 ἁμαξωμάτων καὶ ἐντεῦθεν ὄχι μόνον νὰ ἀπωλέσῃ τοῦ ἐκ τῆς παραγγελίας ταύτης προσδοκωμένου κέρδους, ἀλλὰ καὶ νὰ κλονισθῇ ἡ ἐμπιστοσύνη τοῦ ἀγοραστικοῦ κοινοῦ. Ἄμεσος συνέπεια τοῦ τοιούτου κλονισμοῦ ἦτο νὰ περιορισθοῦν αἱ ἐργασίαι τῆς ἐναγομένης εἰς τὸ ἐλάχιστον καὶ κατὰ τὸ τέλος Δεκεμβρίου 1958 νὰ κλείσῃ τὸ ἐργοστάσιον καὶ νὰ ἀπολυθῇ ἅπαν τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν, διότι αἱ ζημίαι ἀνῆλθον εἰς τὸ ποσὸν τῶν 960.000 δραχμῶν. Ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τούτου διετηρήθη μόνον ὁ ἐνάγων, ὅστις ἠμείβετο, καίτοι δὲν ἐπετέλει οὐδεμίαν ἐργασίαν, ἀντὶ 22.500 δραχμῶν μηνιαίως μέχρι τῆς 6 Ἰουνίου 1959, ὅτε κατηγγέλθη ἡ μετ' αὐτοῦ ὑφισταμένη σύμβασις ἐργασίας. Τὰ ἐκτεθέντα ταῦτα πραγματικὰ περιστατικὰ συνιστῶσι σπουδαῖον λόγον, δι' ὃν παρείχετο κατ' ἄρθρον 672 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος τὸ δικαίωμα εἰς τὴν ἐναγομένην νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν, ἥτις καταγγελία τυγχάνει οὕτω ἔγκυρος.

Ὅθεν δέον, ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή.

ΑΞΙΩΣΕΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΠΙ ΑΚΥΡΟΥ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΑΥΤΟΥ

Ένωσις ἀγωγῶν εἰς ἓν δικόγραφον περὶ ἀποζημιώσεως Νόμου 2112 καὶ μισθῶν

Ἀνεπίτρεπτον ἐκ τοῦ ἄρθρου 537 τῆς Πολιτ. Δικονομίας ἑνώσεως πολλῶν ἀγωγῶν εἰς ἓν ἔγγραφον ἀγωγῆς, ἐὰν ὡς πρὸς πολλὰς συμπίπτουσα ἀγωγὰς διετάχθη ρητῶς, ὅτι διὰ μόνης τῆς ἐκλογῆς τῆς μιᾶς ἀποκλείεται ἡ ἄλλη.— Ἀνεπίτρεπτος ὡς ἐκ τούτου σώρευσις ἀπαιτήσεως ἀποζημιώσεως Νόμου 2112 1920 καὶ μισθοῦ ἐξ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν τοῦ μισθωτοῦ.—Ὕπαρξις ὀξιώσεως πρὸς ἀποζημίωσιν ἐκ τοῦ Νόμου 2112/1920 μετὰ παραίτησιν τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τῆς σχετικῆς ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Ἀξίωσις πρὸς ἀποζημίωσιν δι' ἄρνησιν χορηγήσεως ἀδείας.

Ὑποκειμένης, κατὰ τὴν ἀγωγήν, ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ (ἡ περὶ τῆς ὁποίας προθεσμία ἀγωγῆς, τριετὴς κατ' ἄρθρον 6 § 1 νόμου 3198/1955, ΕΕΔ 14, 502, ἀνεστάλη, κατὰ τὸν μισθωτόν, «συνεπείᾳ παραπλανητικῶν ὑποσχέσεων τῆς ἐναγομένης, ὅτι θὰ προσελάμβανε καὶ πάλιν αὐτὸν εἰς τὴν ἐργασίαν του», βλέπε σχετικῶς ΕΕΔ 18, 188, ἔνθα νομολογία), ἐζητήθη ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ σωρευτικῶς ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, οἱ ἐκ τῆς ἀκύρου ἀπολύσεως μισθοί, ἡ ἀποζημίωσις τῆς μὴ χορηγηθείσης ἀδείας κατὰ τὸ ἔτος 1959.

Ἀφοῦ ὅμως ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112/1920, ὁποία ὀφείλεται μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν ὁ μισθωτός, ἐπὶ ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, παραιτηθῇ τῆς σχετικῆς ἐξ αὐτῆς ἀκυρότητος (περὶ αὐτοῦ παγία ἡ ἄποψις τῆς νομολογίας, βλέπε ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6979/1959, εἰσηγητὴς *Μ. Καλεύρας*, ΕΕΔ 18, 886 καὶ αὐτόθι σημειώσεις μας), δὲν δύναται νὰ σωρευθῇ εἰς ἓν δικόγραφον ἀγωγῆς καὶ ταύτην καὶ τὴν περὶ μισθῶν ἀπαίτησίν του, ὡς δέχεται καὶ ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις, δυναμένη νὰ ζητηθῇ μόνον ἐπικουρικῶς, ὁπότε δὲν ὑπάρχει ἀντίφασις, ὥστε νὰ δικαιολογῆται ἀκυρότης τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς κατ' ἄρθρον 535 Πολιτ. Δικονομίας (ad hoc Α.Π. 18/1957, εἰσηγητὴς *Ν. Παλαιολογόπουλος*, ΕΕΔ 16, 136).

Πρωτοδίκου Καβάλας 53/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Διον. Ἐξαρχόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Στυλ. Λαδένης, Παν. Μαργαρίτης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων ἰσχυρίζεται, ὅτι τὴν 1ην Μαΐου 1952 προσελήφθη παρὰ τῆς ἐναγομένης, δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς τεχνίτης ὑποδηματοποιὸς καὶ ἔκτοτε προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του ὡς τοιοῦτος μέχρι τῆς 14 Φεβρουαρίου 1959, ὁπότε ἀπελύθη ἀκύρως, λόγῳ μὴ καταβολῆς τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως καὶ ὅτι δικαιοῦται λαμβάνειν τὰ ἐν αὐτῇ εἰδικῶς προσδιοριζόμενα κονδύλια α') ἐκ μισθολογικῶν διαφορῶν, β') ἐκ δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, γ') ἐξ ἀποζημιώσεως ἀδείας τοῦ τελευταίου ἔτους (1959), δ') ἐξ ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920 καὶ ε') ἐκ μισθῶν ὑπερημερίας ἀπὸ τῆς ἀκύρου ἀπολύσεως ἕως τῆς 30 Ἰουνίου 1959, ὅτε τῆς σχετικῆς τριμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως τῆς ἐργασίας ἀνασταλείσης συνεπείᾳ παραπλανητικῶν ὑποσχέσεων τῆς ἐναγομένης, ὅτι θὰ προσελάμβανε καὶ πάλιν εἰς τὴν ἐργασίαν της τὸν ἐνάγοντα, διώκεται δὲ δι' αὐτῆς ἡ καταψήφισις εἰς βάρος τῆς ἐναγομένης τῶν κονδυλίων τούτων.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 537 Πολιτικῆς Δικονομίας δὲν συγχωρεῖται ἡ ἕνωσις πολλῶν ἀγωγῶν εἰς ἓν ἔγγραφον ἀγωγῆς, ἐὰν ὡς πρὸς πολλὰς συμπίπτουσα ἀγωγὰς διετάχθη ρητῶς, ὅτι διὰ μόνης τῆς ἐκλογῆς τῆς μιᾶς ἀποκλείεται ἡ ἄλλη. Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν ὡς ἄνω σωρευομένων ἀπαιτήσεων αἱ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν ἐκ τῆς μὴ χορηγήσεως τῆς ἀδείας τοῦ ἔτους 1959 καὶ τὴν τοιαύτην ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 ἀναφερόμεναι ἀποκλείουν τὴν περὶ καταψηφίσεως μισθῶν ὑπερημερίας συνεπείᾳ τῆς ἐκ τοῦ ἀνωτέρω λόγου ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τελευταίαν ἐξ αὐτῶν, διότι, δυοῖν θάτερον, ἢ παραιτεῖται ὁ ἐνάγων τῆς ἐκ τῆς εἰρηται αἰτίας (σχετικῆς) ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας, ὅτε δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἐκ τῆς μὴ χορηγήσεως τῆς ἀδείας τοῦ τελευταίου ἔτους (ἄρθρ. 5 § 5 ν. 539/1945 καὶ ἐκ τῆς γενομένης καταγγελίας ἄρθρ. 1 καὶ 3 ν. 2112/1920), ἢ δὲν παραιτεῖται, ὁπότε δικαιοῦται μόνον τοὺς μισθοὺς ὑπερημερίας, δεδομένου ὅτι εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ καταγγελία λογίζεται ὡς μὴ γενομένη (ἄρθρον 180 Α.Κ.) καὶ συνεπῶς οὔτε ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112 ὀφείλεται, οὔτε καὶ τὸ ἀντίτιμον τῆς ἀδείας (τοῦ 1959) δύναται νὰ ζητηθῇ, ἀφοῦ δὲν ἐλήξεν εἰσέτι τὸ ἔτος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὑποχρεοῦται εἰς χορήγησιν αὐτῆς ὁ ἐργοδότης (ἄρθρον 5 § 1 ἐδάφ. β' ν. 539/1945, προστεθὲν διὰ τοῦ ν.δ. 3755/1957). Ἡ τοιαύτη ὅμως σώρευσις τῶν προρρηθεισῶν καὶ ἀποκλειουσῶν ἀλλήλας ἀπαιτήσεων, προσκρούουσα εἰς τὴν ἀπαγορευτικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 537 § 2 Πολ. Δικ., ἐπάγεται κατ' ἄρθρον 201 § 1 Πολ. Δικ. ἀκυρότητα τοῦ δικογράφου, μὴ λαμβανομένης μὲν ὑπ' ὄψιν αὐτεπαγγέλτως, ἀλλὰ κατ' ἔνστασιν, χωροῦσαν ὅμως καὶ ἄνευ βλάβης τοῦ προτείνοντος ταύτην (*Ράμμος*, ἐν Glasson A' § 190α, σελ. 590, *Οἰκ. - Λιβ.* § 71 σ. 4, Πρωτοδ. Καβάλας 69/1959, Ἀρχ. Νομ. 1, 289). Ἀκολούθως τούτοις τὸ παρὸν δικόγραφον εἶναι ἄκυρον, καὶ δέον, δεκτῆς καθισταμένης τῆς σχετικῆς ἐνστάσεως τῆς ἐναγομένης, νὰ ἀπορριφθῇ ἡ κρινομένη ἀγωγή, τῆς ἀκυρότητος αὐτῆς τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς μὴ ἐξαλειφομένης ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος γενομένης διὰ τῶν προτάσεών του παραιτήσεως ἀπὸ τῆς περὶ ἀποζημιώσεως λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀξι-

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΧΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΠΡΟΣ ΚΑΤΑΣΤΡΑΤΗΓΗΣΙΝ ΝΟΜΟΥ 2112

Σχετικός ισχυρισμός μισθωτού και έρευνα ύπό τού Δικαστηρίου

Πρόσληψις ιατρού δι' έργασίαν έν νοσοκομείω έπί συμβάσει ώρισμένου χρόνου, άνανεουμένη έκάστοτε μέ τήν λήξιν αύτής.— Κρίσις τού δικαστηρίου περί τού ότι δικαιολογείται ό προσδιορισμός τού ώρισμένου χρόνου τής συμβάσεως καί δέν έγένετο ούτω σκοπίμως πρός καταστρατήγησιν τού Νόμου 2112/1920.—Άνεφάρμοστον Νόμου 2112/1920 έπί συμβάσεως έργασίας ώρισμένου χρόνου.

Ό νόμος 2112/1920 περί ύποχρεωτικής καταγγελίας τής συμβάσεως έργασίας ίδιωτικών ύπαλλήλων, ώς έτροποποιήθη ύπό τού νόμου 4558/1930 (βλέπε κωδικοποίησιν έν ΕΕΔ 11, 159 έπ.), άξίωσις έκ τού όποίου κατήχθη έν προκειμένω εις δίκην, άναφέρεται εις συμβάσεις άορίστου χρονικής διαρκείας.

Διά νά μή έπέρχηται όμως καταστρατήγησις τών διατάξεων αύτού, ώρισε (άρθρον 8) τά έξής: Αί διατάξεις τού νόμου τούτου έφαρμόζονται ώσαύτως καί έπί συμβάσεων έργασίας μέ ώρισμένην χρονικήν διάρκειαν, έάν ό καθορισμός τής διαρκείας ταύτης δέν δικαιολογήται έκ τής φύσεως τής συμβάσεως, άλλ' έτέθη σκοπίμως πρός καταστρατήγησιν τών περί ύποχρεωτικής καταγγελίας τής ύπαλληλικής συμβάσεως διατάξεων τού παρόντος νόμου.

Σαφέστερον μάλιστα τό (κατηργημένον ήδη) άρθρον 8 τού νόμου 765/1943 περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τού (μή ίσχύοντος ήδη) ν.δ. 424/1941, άντιμετωπίσαν θέμα ύπαγομένων εις αύτό συμβάσεων έργασίας, είχεν όρίσει ταύτα: Συμβάσεις έργασίας, αί όποίαι λόγω τής φύσεως των εύρίσκονται άναποσπάστως συνδεδεμέναι πρός ώρισμένον χρόνον ή ή συνομολόγησις τού ώρισμένου χρόνου δικαιολογείται έκ τής φύσεως τής έργασίας, δέν ύπάγονται εις τάς διατάξεις τού ν.δ. 424/1941.

Τόν ίσχυρισμόν περί καταδολιεύσεως τού νόμου προβάλλει ό μισθωτός (Α.Π. 166/1935, ΕΕΝ β' 922), ή δέ περί αύτού κρίσις άνήκει εις τόν δικαστήν (Α.Π. 204/1955, εισηγητής *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 14, 467).

Έξ άλλου, καί μέν άλλεπάλληλοι συμβάσεις ώρισμένου χρόνου, διαδοχικώς συναπτόμεναι, συνήθως ύποκρύπτουν σύμβασιν άορίστου χρόνου (Πρωτοδικείου Άθηνών 997/1944, εισηγητής *Γ. Καραμάνος*, ΕΕΔ 3, 202), άλλά καί τούτο, έφ' όσον πάλιν δέν δικαιολογήται έκ τής φύσεως τής έργασίας (βλέπε διά τό θέμα καί *Ι. Καποδίστριαν*, Άλλεπάλληλοι συμβάσεις έργασίας ώρισμένου χρόνου, ΕΕΔ 16, 1025 έπ.).

Δέν άποκλείεται έπίσης ύπό σύδεμιάς διατάξεως τού νόμου 2112/1920 ή άλλου τινός καί μία σύμβασις άορίστου χρόνου νά μετατραπή τή έλευθέρα βουλήσει τών συμβαλλομένων διά νέας συμβάσεως εις τοιαύτην ώρισμένου χρόνου, έφ' όσον ή νέα αύτη σύμβασις δέν έγένετο πρός καταστρατήγησιν τών περί ύποχρεωτικής καταγγελίας τής συμβάσεως έργασίας διατάξεων τού νόμου 2112 (Α.Π. 53/1950, εισηγητής *Ν. Πλατέκας*, ΕΕΔ 9, 204, Α.Π. 445/1954, εισηγητής *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 13, 697, Α.Π. 418/1955, εισηγητής *Μ. Παντελής*, ΕΕΔ 14, 815).

Περίπτωσιν διαδοχικών συμβάσεων έργασίας ώρισμένου χρόνου έχει ύπ' όψιν αύτής ή κατωτέρω άπόφασις τού Πρωτοδικείου Άθηνών, ώς έφετείου, τό όποίον όμως, έπί τή βάσει τών άποδειχθέντων, έκρινεν, ότι έδικαιολογούντο έκ τής φύσεως τής έργασίας.

Πρωτοδικείου Άθηνών 9772/1959

Διαδικασία έργατικών διαφορών κατ' έφεσιν

Πρόεδρος ό κ. *Σ. Ράγκας*

Είσηγητής ό Πρωτοδίκης κ. *Μ. Καλεύρας*

Δικηγόροι οί κ.κ. Ν. Σκουλαριώτης, Μ. Σανταντώνιος

Έβεβαιώθησαν τά έξής: Ό ένάγων (έκκαλών), έπαγγελλόμενος τόν παθολόγον - ιατρόν, προσελήφθη παρά τού έναγομένου (έφεσιβλήτου) νοσοκομείου «Μαμμακάριστος», νοσηλευτικού ίδρύματος άγαθεργού πρωτοβουλίας, ώς έκ τού σκοπού αύτού (πρβλ. ύπ' άριθ. 91631]8.12.1949 έγγραφον Ύπουργείου Ύγιεινής καί ύπ' άριθ. 1277]1951 άπόφασιν Έλεγκτικού Συνεδρίου), διά συμβάσεως έργασίας ώρισμένου χρόνου (διετούς θητείας), τό πρώτον τήν 1.2.1946, ώς έπιμελητής τής παθολογικής αύτού κλινικής. Ή σύμβασις αύτη άνενεώθη έκτοτε έξάκις δι' ίσόχρονα διαστήματα, ήτοι μέχρι τής 31.1.1958. Ό τοιούτος καθορισμός τής διαρκείας τής συμβάσεως καί έκ τής φύσεως ταύτης δικαιολογείται καί αύδόλως έτέθη σκοπίμως πρός καταστρατήγησιν τών περί ύποχρεωτικής καταγγελίας τής ύπαλληλικής συμβάσεως διατάξεων. Αί τελευταίαι άνανεώσεις έγένοντο συμφώνως πρός τό άρθρον 12 τού έν τώ μεταξύ συνταχθέντος άπό 27.5.1953 όργανισμού διοικήσεως καί λειτουργίας τού έναγομένου—κυρωθέντος, έν όψει τών άρθρων 110 καί 112 Άστικού Κώδικος, διά τού άπό 12]16.6.1953 β. δ]τος—, καθ' ό τό έπιστημονικόν προσωπικόν τού έναγομένου προσλαμβάνεται έπί συμβάσει, καί δή ό έπιμελητής έπί διετεί συμβάσει, δυναμένη νά άνανεούται. Ή τοιαύτη, ώρισμένης διαρ-

---

ώσεως (*Οικ. - Λιβ.* § 51, σελ. 3α), τοσούτω μάλλον, άλλως τε, διότι, άνεξαρτήτως τού ότι δέν είναι ρητή, άλλ' ύπό όρον καί άσχέτως τού ότι δι' αύτής προσβάλλεται κεκτημένον ήδη δικαίωμα τής έναγομένης πρός έκδοσιν άποφάσεως, δέν άποδέχεται έν πάση περιπτώσει αύτη ταύτην (*Εύκλ.* § 81, σελ. 4, *Οικ. - Λιβ.* § 51, στμ. 3α, Έφετ. Άθηνών 91]1957, Άρχ. Νομ. 1, 306).

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΑΠΟ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ

Ὑπαγόμεναι εἰς τὸν εἰδικὸν Α.Ν. 1803/1951 συμβάσεις ἐργασίας

Ἀκυρότης καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας προέδρου ἢ γενικοῦ γραμματέως ἐργατικῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως, ἀριθμούσης πλέον τῶν 100 μελῶν φυσικῶν προσώπων, διαρκούσης τῆς θητείας αὐτῶν καὶ ἓν ἔτος μετ' αὐτήν, ἄνευ ὑπάρξεως σπουδαίου λόγου, διαπιστουμένου ὑπὸ τῆς εἰδικῆς τοῦ Α.Ν. 1803/1951 Ἐπιτροπῆς.— Ἀνεφάρμοστον ὅμως αὐτοῦ ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου.— Πρόσληψις δι' ἐπεξεργασίαν καπνῶν κατὰ Νόμον 2348/1953.

Ἀντικείμενον ἐρεύνης τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως εἶναι, ἂν ἡ ἐκ τοῦ εἰδικοῦ ἀ.ν. 1803/1951 (ΕΕΔ 10, 532) προστασία τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν (προέδρων καὶ γενικῶν γραμματέων τῶν ἐν αὐτῷ ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων) ἀναφέρονται καὶ εἰς συμβάσεις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου.

Ἡ ἀρνητικὴ ἐπ' αὐτοῦ ἄποψις τῆς ἀποφάσεως ταύτης συμπίπτει πρὸς τὴν ὁμοίαν τῆς Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 486/1956 (εἰσηγητὴς *Α. Κυριακόγγονας*, ΕΕΔ 16, 265, ἔνθα καὶ σύμφωνοι σημειώσεις μας).

Προστίθενται, εἰς ἐνίσχυσιν τῆς ὀρθότητος τῆς ἀπόψεως ταύτης, καὶ ταῦτα: Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ περὶ οὗ πρόκειται νόμου διατυποῦται ὡς ἑξῆς: «Ἐπιφυλαττομένης τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας καὶ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὅσον ἀφορᾷ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας . . .», εἰς δὲ τὴν εἰσηγητικήν του ἔκθεσιν (ΕΕΔ 10, 533) ἀναγράφεται, ὅτι «διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νομοσχεδίου καθορίζεται, ὅτι πλὴν τῶν περιπτώσεων τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 2112 καὶ τῆς εἰδικῆς προστασίας τοῦ ἀ.ν. 694/1937, δὲν ἐπιτρέπεται ἡ καταγγελία κλπ.».

Προκύπτει ἄρα ἐξ αὐτῶν, ὅτι ὁ Νομοθέτης εἶχεν ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ συμβάσεις ἐργασίας, περὶ τῶν ὁποίων καὶ ὁ νόμος 2112/1920 καὶ ὁ ἀ.ν. 694/1937 (ὁ ὁποῖος ἀσφαλέστατα ἀναφέρεται εἰς συμβάσεις ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας, ἀφοῦ ὁρίζει, ὅτι αἱ ἐν αὐτῷ ἀποζημιώσεις οἰδονται ἀνεξαρτήτως τῶν κατὰ νόμον 2112 περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας χορηγουμένων), λέγουσα δὲ περαιτέρω ἡ αὐτὴ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις, ὅτι τὸ μέτρον (τοῦ ἀ.ν. 1803/1951) δὲν εἶναι νέον, θεσπισθὲν τὸ πρῶτον διὰ τοῦ ἀ.ν. 694/1937, διὰ τὴν προστασίαν τῶν ἐκπροσώπων τῶν ἠσφαλισμένων εἰς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, ἐκδήλως ἐννοεῖ, ὅτι καὶ τὸ μέτρον τοῦ νόμου τούτου (1803/1951) τοποθετεῖται ἐντὸς τῶν πλαισίων τοῦ προδρόμου αὐτοῦ ἀ.ν. 694/1937.

Πρωτοδίκου Δράμας 70/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Α. Ἀτματζίδης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Λ. Λιακόπουλος, Α. Ἀναστασιάδης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ἐκτίθησιν ὁ ἐνάγων, ὅτι προσελήφθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου καπνεμπόρου διὰ συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου κατὰ τὸ ἔτος 1958 καὶ 1959 καὶ ὅτι ἐργασθεὶς ὡς πατητὴς μέχρι τῆς 23.9.1959 ἀπελύθη ἀκύρως καὶ κατὰ παράβασιν τοῦ ἀ.ν. 1803/1951 «περὶ προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν», δι' ὃν λόγον καὶ ἐξαιτεῖται μισθοὺς ὑπερημερίας ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του μέ-

---

κειας, σύμβασις ἀποβλέπει ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸ ἐναγόμενον, τόσον διὰ τῆς δι' ὡρισμένου χρόνου ἐξασφαλίσεως ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ, ὥστε νὰ δυνηθῇ νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς συμβάσεις μετὰ διαφόρων Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων, πρὸς παροχὴν αὐτοῖς ἰατρικῆς περιθάλψεως, ὅσον καὶ διὰ τῆς δυνατότητος ἀνανεώσεως ἢ μὴ τῶν συμβάσεων τῶν ἰατρῶν, ἀναλόγως τῶν διαθεσίμων πόρων, τῶν παρουσιαζομένων ἀναγκῶν, τῆς διαπιστουμένης ἀποδόσεως τῶν ὑπηρετούντων κλπ., ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ ἐξασφαλίσῃ καὶ αὐτοὺς τούτους τοὺς ἰατρούς, οἵτινες, διὰ τῆς παρὰ νοσοκομείοις ὑπηρεσίας των, ἀποβλέπουσιν οὐ μόνον εἰς δημιουργίαν πόρων, ἀλλὰ καὶ εἰς ἐπαύξησιν τῆς πείρας των, περαιτέρω εἰδίκευσιν, ἀπόκτησιν γνωριμιῶν κλπ. Λεκτέον, ὅτι δὲν ἀνενεώθη περαιτέρω ἡ θητεία τοῦ ἐνάγοντος, διότι τελευταίως, ἀφ' ἧς ἐγένετο ὑφηγητής, δὲν ἐπεδείκνυε τὸν αὐτόν, ὡς πρότερον, ζῆλον. Ἑπομένως πᾶσι τούτοις τόσον αἱ τοιαῦται συμβάσεις, ὅσον καὶ ἡ ἄνω διάταξις τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς ἐναγομένης, δικαιολογοῦνται καὶ δὲν ἐτέθησαν σκοπίμως πρὸς καταστρατήγησιν τοῦ νόμου 2112/1920 κλπ. Ταῦτα ἐνισχύονται ἐκ τοῦ ὅτι, κατὰ τὰς συμβάσεις, αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ ἐνάγοντος ἦσαν σχετικῶς ηὐξημέναι, ἀνερχόμεναι, βάσει ποσοστῶν, κατὰ μέσον ὅρον, εἰς 5.000 δρχ. μηνιαίως. Ὅθεν καὶ ὁ Πρωτοδίκης, ταῦτα εἰπὼν καὶ ἀπορρίψας τὴν ἔνδικον ἀγωγήν, δι' ἧς ζητεῖται ἀποζημίωσις λόγῳ ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς ἐνδίκου συμβάσεως ἐργασίας, χωρησάσης τὴν 31.1.1958, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ συνομολόγησις τῶν ἄνω, ὡρισμένου χρόνου, συμβάσεων ἐγένετο πρὸς καταστρατήγησιν τοῦ νόμου, ὀρθῶς τὸ μὲν τὴν συναφῆ διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 νόμου 2112/1920 ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οὐδεμίαν ἑτέραν παρεβίασε, τὸ δὲ τὰς ἀποδείξεις ἐξετίμησε καὶ οἱ περὶ τῶν ἀντιθέτων πρῶτος, δεύτερος καὶ τρίτος λόγοι τῆς ἐφέσεως ἀπορριπτέοι ἐλέγχονται ὡς ἀβάσιμοι.

ΔΗΜΟΣΙΟΝ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΟ ΙΔΙΩΤΟΥ ΑΡΤΕΡΓΑΤΟΥ ΕΙΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΝ ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΟΝ

Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας, ἀποζημίωσις, παραγραφή, παραίτησις

Προκαταβολή τελῶν συζητήσεως ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου.— Πρόσληψις ὑπό τοῦ Δημοσίου ἀρτεργάτου διά τάς ἀνάγκας στρατιωτικοῦ ἀρτοποιείου, κατά τόν Νόμον 4436/1929.— Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας ἐξ ἐλλείψεως ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου ταυτότητος ἀρτεργάτου καί μή τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τοῦ Νόμου 516/1948 περί νομιμοφροσύνης.—Ἀξίωσις ἀποζημιώσεως δι' ἀγωγῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Ἀστικοῦ Κώδικος, καθ' ἥς δέν δύναται νά προταθῇ ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 905 Ἀστικοῦ Κώδικος καταλυτική ἔνστασις.—Χρόνος παραγραφῆς ἀπαιτήσεων κατά τοῦ Δημοσίου.—Νόμιμοι ἀποδοχαί ἀρτεργατῶν.— Ἰσχυρισμός περί παραιτήσεως μισθωτοῦ ἀπό ἀπαιτήσεων ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Καλαμῶν, ὡς ἐκρίθη, εἶναι παροχή ἐργασίας ἀρτεργάτου εἰς στρατιωτικόν ἀρτοποιεῖον, προσληφθέντος εἰς τήν ὑπηρεσίαν τοῦ Δημοσίου δυνάμει τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου 4436/1929.

Ὑπέκειτο σχέσις τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου (βλέπε Α.Π. 225/1955, εἰσηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 14, 486, Α.Π. 91/1958, εἰσηγητής *Μ. Παντελής*, ΕΕΔ 17, 362, Α.Π. 90/1958, εἰσηγητής *ὁ αὐτός*, ΕΕΔ 17, 480), διότι ὅμως ὁ μισθωτός οὗτος προσελήφθη ἄνευ τηρήσεως τῆς διαδικασίας νομιμοφροσύνης (περί αὐτοῦ βλέπε καί Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4489/1959, εἰσηγητής *Μ. Κραντήρης*, ἔνθα καί λοιπαί παραπομπαί, ΕΕΔ 18, 1145), καί ἄνευ ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου ταυτότητος ἀρτεργάτου, βεβαιούντος ὅτι εἶναι ὑγιής, καί ἐκ τούτου ἡ σύμβασις ὑπῆρξεν ἄκυρος, ἐζητήθησαν αἱ ἀξιώσεις αὐτοῦ διά τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. ἀγωγῆς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ.

Ἡ ἀγωγή αὕτη, ὡς δέχεται τό Πρωτοδικεῖον, ἐν ἁρμονίᾳ πρός τά νομολογηθέντα (Α.Π. 787/1958, Α.Π. 270/1959). Διά τάς συμβάσεις ὅμως μισθώσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου δέν ἀπαιτεῖται ἡ τήρησις τῆς ἄνω διαδικασίας, καθ' ὅσον ἡ προστασία αὕτη, ἐκτεινομένη κατά τήν διάρκειαν τῆς θητείας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν καί ἐν ἔτος μετ' αὐτήν, προσήκει εἰς συμβάσεις τῶν ὁποίων δέν ἐχει καθορισθῇ ἡ χρονική διάρκεια, οὖσα ἀντιθέτως ἀπροσάρμοστος εἰς συμβάσεις ὡρισμένου χρόνου, αἱ ὁποῖαι παύουν αὐτοδικαίως λήξαντος τοῦ χρόνου αὐτῶν (ἄρθρον 669 Α.Κ.). Διάφορος ἔννοια τοῦ ἀ.ν. 1803/1951 θά κατέληγε νά ἐξαφανίζῃ τό στοιχεῖον τοῦ ὡρισμένου χρόνου, θά ἐξηναγκάζετο δέ ὁ ἐργοδότης νά διατηρήσῃ σύμβασιν, ἡ ὁποία ἐξ ἀρχῆς δέν ἠθέλησε νά ἰσχύσῃ πέραν ὡρισμένου χρόνου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 486/1956, ΕΕΔ 15, 265, Α.Π. 657/1956 ἀμέσως, ΕΕΔ 17, 1251 καί αὐτόθι νομολογία). Ἐξ ἑτέρου τά ἀφορῶντα τήν ἐποχικήν ἐργασίαν εἰς τάς ἀποθήκας ἐπεξεργασίας καπνῶν ρυθμίζονται ἀποκλειστικῶς ὑπό τοῦ νόμου 2348/1953, ὅστις ἐν ἄρθρῳ 9 ὁρίζει, ὅτι οἱ προσλαμβανόμενοι εἰς τήν ἐπεξεργασίαν καπνῶν θεωροῦνται προσλαμβανόμενοι ἐπί συμβάσει ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου (ἑξαημέρου ἀπό Δευτέρας ἕως Σάββατον), αὐτοδικαίως λυομένη καθ' ἕκαστον Σάββατον, αὐτοδικαίως δέ ἐπίσης ἐπαναλαμβανομένη διά τήν ἐπομένην ἑβδομάδα (Δευτέραν ἕως Σάββατον), ἐφ' ὅσον δέν ὑπάρχει ἀντίθετος δήλωσις τοῦ ἐργοδότου, ὑποβαλλομένη εἰς τό οἰκεῖον Γραφεῖον Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας κλπ.

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῆς ἐν γένει διαδικασίας ἐβεβαιώθημεν, ὅτι ὁ ἐνάγων προσελήφθη κατά τήν ἔναρξιν τῆς καπνεργασίας τοῦ ἔτους 1959 παρά τοῦ ἐναγομένου καπνεμπόρου διά συμβάσεως ἐργασίας ἐκ τοῦ νόμου ὡρισμένου χρόνου, ὅτι, καθ' ὃν χρόνον εἰργάζετο ὡς πατητής εἰς τήν καπνικήν ταύτην ἐπιχείρησιν, ἐκτήσατο τήν ἰδιότητα τοῦ συνδικαλιστικοῦ στελέχους, ἐκλεγείς τήν 18.9.1959 γενικός γραμματεύς τοῦ καπνεργατικοῦ σωματείου Δράμας, ἀριθμοῦντος ὑπέρ τά 100 μέλη καί ὅτι ἀπελύθη τήν 22.9.1959, λαβών τά ἡμερομίσθιά του μέχρι τῆς λήξεως τῆς ἐργασίας του, ἤτοι μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς 26.9.1959. Κατά τά βεβαιωθέντα ταῦτα πραγματικά περιστατικά ἐγκύρως καί ἄνευ τῆς τηρήσεως τῆς διαδικασίας τοῦ ἀ.ν. 1803/1951 ἀπελύθη ὁ ἐνάγων συνδικαλιστής, ἀφοῦ ἡ ὑπό τοῦ ἐναγομένου γενομένη πρός τό Γραφεῖον Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Δράμας δήλωσις περί μή ἀνανεώσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος εἶναι κατά πάντα ἔγκυρος καί ἰσχυρά, συμφώνως πρός τό ἄρθρον 9 τοῦ νόμου 2348/1953. Συνεπῶς, τοῦ ἐναγομένου μή περιελθόντος ἐν καταστάσει ὑπερημερίας περί τήν ἀποδοχήν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος, λόγῳ λύσεως αὐτοδικαίως τῆς προκειμένης συμβάσεως ἐργασίας (ἄρθρον 669 § 1 Α.Κ.), πρέπει νά ἀπορριφθῇ ἡ ὑπό κρίσιν ἀγωγή ὡς νόμῳ καί οὐσίᾳ ἀβάσιμος.

670/1956, εισηγητής Σ. *Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 76, Α.Π. 666/1957, εισηγητής *Μ. Παντελής*, ΕΕΔ 17, 65), έχει εφαρμογήν και επί τοῦ Δημοσίου.

ερίπτωσις δμοία πρὸς τὴν τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως ἀπησχόλησε καὶ τὴν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 18787/1957 (εισηγητής *Γ. Πανταζόπουλος*, ΕΕΔ 17, 1017).

ροέκυψε θέμα παραγραφῆς τῶν ἀξιώσεων. Καὶ ναὶ μέν, προκειμένου περὶ ἀξιώσεως ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἡ παραγραφὴ εἶναι εἰκοσαετής, κατ' ἄρθρον 249 Ἀστικοῦ Κώδικος (Α.Π. 108/1956, εισηγητής *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 15, 299), ἀλλά, προκειμένου περὶ τοῦ Δημοσίου, αὕτη ὑπάγεται εἰς τὴν πενταετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 67 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου ΣΙΒ', ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 499/1938, Θέμ. Ν' 245, Ἔφετ. Ἀθηνῶν 1525/1957, εισηγητὴς *Α. Φλῶρος*, ΕΕΔ 16, 1335, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 2706/1957, εισηγητὴς *Σ. Τούσας*, ΕΕΔ 16, 549).

Ἐνδιαφέροντα καὶ τὰ λοιπὰ ἐρευνώμενα μετ' ἐπιμελείας ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου θέματα.

Πρωτοδικείου Καλαμῶν 783/1959

ιαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

ρόεδρος ὁ κ. *Χ. Καπετανάκος*

είσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Η. Κάμτσιος*

κηγοροι οἱ κ.κ. Φ. Κατσανός, Κ. Ἐξαρχόπουλος

Κατ' ἄρθρον 208 Πολ. Δικ., ὡς ἐτροποποιήθη ἐξ ὁλοκλήρου ὑπὸ τοῦ νόμου ΓΥΝΓ]1909, ὁ προκαλῶν δικαστικήν τινα πρᾶξιν διάδικος, οἷος νοεῖται ὁ ἐπιχειρῶν ταύτην, προκαταβάλλει τὰ ἔξοδα, ὁ δὲ προσβάλλων ἀπόφασιν δι' ἐνδιαμέσου προκαταβάλλει πάντοτε τὰ τέλη τῆς πρώτης ἐπ' αὐτοῦ συζητήσεως καὶ ἂν ἔτι ἐπιπεύσῃ ὁ ἀντίδικος αὐτοῦ τὴν συζήτησιν (*Οἰκον. - Λιβ.* § 61 σ. 23α, *Εὐκλ.* § 115 σ. 3, Α.Π. 98]1932, Θ. ΜΔ' σ. 10, Ε.Α. 875]1928 καὶ 292]929, Θ. Μ' σ. 194 καὶ 665, Ε.Α. 46]1935, Θ. ΙΣΤ' σ. 704). Ἐν προκειμένῳ, καίτοι ἡ συζήτησις τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως ἐπισπεύδεται ὑπὸ οὗ ἐφεσιβλήτου, δὲν ἀπαιτεῖται ἡ προκαταβολὴ ὑπὸ τούτου τελῶν συζητήσεως, ἐκ περισσοῦ δὲ κατεβλήθησαν τοιαῦτα, τοῦ ὑποχρέου ἐκκαλοῦντος Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ἀπαλλασσομένου ἧς τοιαύτης καταβολῆς.

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις, στρεφομένη κατὰ τῆς π' ἀριθ. 79]1958 ἔτους ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὸν ν. 1968]1944 ἁρμοδίου παρὰ τῷ Δικαστηρίῳ τούτῳ Πρωτοδίκου, ἐκδοθείσης ἐπὶ ἀγωγῆς τοῦ φεσιβλήτου, περὶ καταβολῆς αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος δραχ. 19.663 νομίμως καὶ ἐμπροθέσμως, κατὰ τὴν αὐτεπάγγελτον περὶ τούτου ἔρευναν τοῦ Δικαστηρίου (Α.Π. 338]1953, Θ. ΞΔ' σ. 734), ἠσκήθη (Β.Δ. τῆς 1]14 Αὐγούστου 1920 περὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἓν ἐνιαῖον κείμενον τῶν διατάξεων τοῦ ν. ΓΨΟΔ' περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν κλπ.», ἄρθρ. 16, ὡς τοῦτο ἰσχύει τροποποιηθὲν ὑπ' ἄρθρ. 4 § 7 τοῦ ν. 765]1943 καὶ ἄρθρου μόνου § 5 τοῦ ν. 1968]1944) καὶ δέον νὰ ἐρευνηθῇ κατ' οὐσίαν.

Καθ' ἃ ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς δείκνυται, ὡς αὕτη παραδεκτῶς βελτιοῦται καὶ διασαφηνίζεται διὰ τῶν κατὰ τὴν πρωτόβαθμον δίκην ὑποβληθεισῶν ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου προτάσεων, περιέχονται ἐν αὐτῇ τὰ κατὰ νόμον στοιχεῖα (ἄρθρ. 533 Πολ. Δικ.) διὰ τὴν εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 904 ἐπ. Α.Κ. ἐρειδομένην ἐπικουρικὴν βάσιν ταύτης. Περαιτέρω, ἀξιῶν ὁ ἐφεσίβλητος ὡς ἀρτεργάτης κλιβανεὺς τὴν καταβολὴν αὐτῷ ἡμερομισθίου δραχ. 48,45 ἀπὸ 1ης Μαΐου 1954 ἔτους (ὑ.ἀ. 27707]1954), δραχ. 57,61 ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1955 ἔτους (ὑ.ἀ. 28051]1954) καὶ δραχ. 62,61 ἀπὸ 24ης Ἰανουαρίου 1956 ἔτους (ν.δ. 3755]1957), ἰσχυρίζεται ἅμα, κατὰ παραδεκτὴν διὰ τῶν ὡς ἄνω προτάσεών του βελτίωσιν, ὅτι κατειργάζετο κατ' ἐλάχιστον, μέχρι μὲν τῆς 12.10.1953 70 ὧρ. ἀλεύρου ἡμερησίως, ἀπὸ δὲ τῆς 12.10.1953 καὶ ἐφεξῆς 91 ὧρ. τοιούτου (Πράξις Ὑπ. Συμβουλίου 1021]2.10.1953, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1037 τῆς 12.10.1953 ὁμοίας, κυρωθεισῶν, ἀμφοτέρων, ἀφ' ἧς ἰσχυσαν, διὰ τοῦ ἄρθρου 1 ν.δ. 3089]1954) καὶ συνεπῶς δικαιοῦται τοῦ ὡς ἄνω πλήρους ἡμερομισθίου, κατ' ἄρθρον 3 § 3 ν.δ. 3089]1954 (Α.Π. 659]1958, ΕΕΔ 17, σ. 1135). Μετὰ ταῦτα οἱ περὶ ἀοριστίας ταῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς πρῶτος καὶ δεύτερος λόγοι τῆς κρινομένης ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι.

Ὁ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. τιθέμενος κανών, καθ' ὃν ὁ καταστὰς πλουσιώτερος ἐκ τῆς περιουσίας ἄλλου ἢ ἐπὶ ζημίᾳ τούτου ἄνευ νομίμου ἢ ἐγκύρου αἰτίας ὑποχρεοῦνται εἰς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας, ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τοῦ Δημοσίου εὐθυνομένου καὶ τούτου κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἐφ' ὅσον ἐπῆλθεν ὑπὲρ αὐτοῦ τοιοῦτος (Α.Π. 670]1956, ΕΕΔ 16, 76, Α.Π. 666]1957, ΕΕΔ 17, 65). Ὀρθῶς ἔθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐδέξατο τὴν ἀγωγὴν κατὰ τὴν ἐπικουρικὴν αὐτῆς βάσιν, τὴν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐρειδομένην, ἅτε τῆς συνδεούσης τοὺς διαδίκους συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου οὔσης ἀκύρου, λόγῳ ἐλλείψεως παρὰ τῷ ἐφεσιβλήτῳ ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου ταυτότητος ἀρτεργάτου (Α.Π. 130]1952, Θ. ΞΓ' σ. 409) καὶ μὴ τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τοῦ ἀ.ν. 516]1948 περὶ ἐλέγχου νομιμοφροσύνης (Α.Π. 529]1953, ΕΕΝ ΚΑ' σ. 81) καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου τρίτος λόγος τῆς κρινομένης ἐφέσεως.

Κατὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ἐρειδομένης εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ., πρὸς ἀπόληψιν ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου τῆς ὠφελείας, ἣν ἀπεκόμισε τὸ ἐκκαλοῦν, καταστὰν πλουσιώτερον ἐκ τῆς περιουσίας τούτου, λόγῳ τῆς παρασχεθείσης αὐτῷ ἐργασίας (Α.Π. 591]1958, ΕΕΔ 17, 796), δὲν δύναται νὰ προταθῇ ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 905 § 1 Α.Κ. καταλυτικὴ ἔνστασις, ἥτις προτείνεται οὐχὶ κατὰ πάσης ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεως, ἀλλὰ μόνον κατὰ τῆς ἀγωγῆς ἀχρεωστήτου (*Καυκᾶ*, Ἐνοχ. ὑπ' ἄρθρ. 904-907 § 7 ἐδ. γ', Ε. Θρ. 84]1952, ΕΕΔ 12, 298, Πρωτ]κειου Ἀθ. 8309]1956, ΕΕΔ 15, 891 - 892). Ἀπορριπτέος ἔθεν ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου τέταρτος λόγος τῆς ἐφέσεως ταύτης.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 27 τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 17 Εἰσαγ. Νόμου Α.Κ., διατηρηθέντος ἐν ἰσχύι ἀπὸ 26 Ἰουνίου 1944 διατάγματος «περὶ Κώδικος

τῶν νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου» (ἄρθρ. 69 τοῦ ν. 2113]1852, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 3 τοῦ ν. ΧΛ]1877), πᾶν χρέος τοῦ Δημοσίου, ἐπομένως καὶ τὸ ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ αὐτοῦ προερχόμενον, παραγράφεται καὶ ἐξαλείφεται, ἐὰν δι' ἔλλειψιν ἀποχρώσης δικαιολογήσεως δὲν ἀνεγνωρίσθη, δὲν διετάχθη ἡ πληρωμὴ αὐτοῦ καὶ δὲν ἐπληρώθη ἐντὸς πέντε ἐτῶν, ἀφ' ἧς τὸ πρῶτον ἐγεννήθη τὸ πρὸς ἀγωγὴν δικαίωμα (Α.Π. 576]1955, ΝοΒ 4, 274, Α.Π. 514]1953, ΕΕΝ ΚΑ' σ. 35, Α.Π. 776]1954, ΕΕΝ ΚΒ' σ. 31). Ὀρθῶς ἄθεν ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἀπερρίφθη ἡ περὶ διετοῦς παραγραφῆς (ἄρθρ. 28 ὡς ἄνω διατάγματος) ἔνστασις τοῦ ἐκκαλοῦντος, ταύτης ἀφορώσης ἀπαιτήσεις δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν ἐκ μισθῶν καὶ ἄλλων ἀποδοχῶν ὀφειλομένων δυνάμει τῶν περὶ αὐτῶν σχετικῶν διατάξεων, οὐχὶ δὲ ἀπαιτήσεις ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, αἵτινες ἔχουσιν ἀνεξάρτητον χαρακτῆρα, ὡς γεννώμεναι ἐξ ἄλλων γεγονότων (Ε.Α. 1525]1957, ΕΕΔ 16, σ. 1336) καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου του πέμπτος λόγος τῆς κρινομένης ἐφέσεως

Προέκυψαν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, τὰ ἀκόλουθα πραγματικὰ περιστατικά: Δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἀορίστου χρόνου ὁ ἐνάγων προσελήφθη κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 24 ν. 4436]1929 ὑπὸ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου τοῦ ἐναγομένου καὶ ἦδη ἐκκαλοῦντος Δημοσίου, ἤτοι τοῦ διευθυντοῦ τοῦ στρατιωτικοῦ ἀρτοποιείου τοῦ ἐνταῦθα κέντρου ἐκπαιδεύσεως νεοσυλλέκτων, τὴν 11 Νοεμβρίου 1952, ὡς ἀρτεργάτης κλιβανεὺς καὶ εἰργάσθη ὡς τοιοῦτος μέχρι τῆς 30 Ἰουνίου 1954, ἐπαναπροσελήφθη τὴν 15.9.1954 καὶ εἰργάσθη μέχρις 9.3.1957 καθ' ἁπάσας τὰς ἐργασίμους ἡμέρας. Οὗτος καθ' ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν κατειργάζετο μέχρι τῆς 12.10.1953 πλέον τῶν 70 ὀκάδων ἀλεύρου, ἀπὸ δὲ τῆς 12.10.1953 καὶ ἐφεξῆς πλέον τῶν 91 ὀκάδων τοιούτου, δικαιούμενος οὕτω πλήρους ἡμερομισθίου, ἀναλόγου πρὸς τὰ ἀντιστοίχως καταβαλλόμενα ὑπὸ τῶν ἐλευθέρων βιομηχανιῶν ἢ ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων, ὡς ταῦτα καθορίζονται διὰ τῶν ὡς ἀνωτέρω, κατ' ἐξουσιοδότησιν νόμου, ἐκδοθεισῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων (Α.Π. 152]1955, ΕΕΔ 14, 407, Α.Π. 473]1954, ΕΕΝ ΚΑ' σ. 1160, Α.Π. 358]1955, ΕΕΝ ΚΒ' σ. 976, Πρωτ]κείου Ἀθ. 18787]1957, ΕΕΔ 17, 1017). Ὁ ἐνάγων οὗτος ἐλάμβανεν ὡς ἡμερομίσθιον ἀπὸ 1.5.1954 μέχρι 31.1.1955 δραχ. 45,50 καὶ ἀπὸ 1.2.1955 ἔτους καὶ ἐφεξῆς δραχ. 52. Κατὰ συνέπειαν, λαμβανομένου ἅμα ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ πλῆρες ἡμερομίσθιον τοῦ ἀρτεργάτου κλιβανέως, ἐφ' ὅσον κατειργάζετο κατὰ τὸ ἐνδικον χρονικὸν διάστημα πλέον τῶν 91 ὀκάδων ἀλεύρου ἡμερησίως, ἀνήρχετο ἀπὸ 1.5.1954 εἰς δραχμὰς 48,45 (ὑπουργικὴ ἀπόφασις 27707]1954), ἀπὸ 1.1.1955 εἰς δραχμὰς 57,61 (ὑπουργικὴ ἀπόφασις 28051]1954) καὶ ἀπὸ 24.1.1956 εἰς δραχμὰς 62,61 (ν. δ]γμα 3755]1957), ὀφείλονται αὐτῷ εἰσέτι τὰ κάτωθι ποσά: 1) διὰ τὸ ἀπὸ 15.9.1954 μέχρι 31.12.1954 χρονικὸν διάστημα καὶ ἐπὶ 91 πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων δραχ. 268.45 (9Χ2,95), 2) διὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον 1955 ἐπὶ πραγματοποιηθέντων 26 ἡμερομισθίων δραχ. 314.86 (26Χ12,10), ἐν συνόλῳ δὲ δραχ. 583.30, ἐξ ὧν αἰτεῖται ὁ ἐνάγων δραχ. 583.30, 3) διὰ τὸ ἀπὸ 1.2.1955 μέχρις 23.1.1956 ἔτους τοιοῦτο καὶ ἐπὶ 308 πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων δραχ. 1727,88 (308Χ5,61), ἐξ ὧν αἰτεῖται ὁ ἐνάγων δραχ. 1699,83, 4) διὰ τὸ ἀπὸ 24.1.1956 μέχρι τῆς 9.3.1957 ὁμοιον καὶ ἐπὶ 351 πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων δραχ. 3724,11 (351 ἡμ. Χ 10,61), ἤτοι ἐν συνόλῳ δραχ. 6024, ποσὸν ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν ὠφέλειαν, ἣν ἐκτήσατο ἀδικαιολογήτως καὶ ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ ἐνάγοντος τὸ ἐναγόμενον διὰ τῆς ἀποφυγῆς ἰσοπόσου δαπάνης, ἣν θὰ ὑφίστατο ἐπὶ πλέον διὰ τὴν καταβολὴν τῶν νομίμων ἀποδοχῶν εἰς ἕτερον ἀρτεργάτην κλιβανέα, μεθ' οὗ θὰ συνεδέετο δι' ἐγκύρου συμβάσεως, ὃν θὰ προσελάμβανεν εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν τοιούτων, ὡς ἀρτεργάτου κλιβανέως, παρασχεθεισῶν ὑπηρεσιῶν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος, κατὰ τὸ ὡς ἀνωτέρω χρονικὸν διάστημα (Α.Π. 86]1958, ΕΕΔ 17, 249, Α.Π. 591]1958, ΕΕΔ 17, 797). Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου-ἐκκαλοῦντος-ὅτι δὲν εἶναι πλουσιώτερος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀοριστίας του, προεχόντως εἶναι ἀπορριπτέος, διότι ταῦτα (ἐναγόμενον) εὐθυνόμενον ἀπὸ τῆς ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος, ὡς ἂν εἶχεν ἐπιβοθῇ ἡ ἀγωγὴ (ἄρθρ. 11 § 2 Α.Κ.), δὲν δύναται νὰ προτείνῃ τὴν ἔνστασιν ταύτην (Α.Π. 591]1958, ἔνθ' ἀνωτ.). Ὀρθῶς μετὰ ταῦτα ἡ ἐκκαλουμένη ὑπελόγισε καὶ ἐπεδίκασε τῷ ἐνάγοντι τὸ ἄνω ποσόν, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἀντιθέτου ὄγδοος, ἔνατος καὶ δέκατος λόγοι τῆς κρινομένης ἐφέσεως, μὴ βάσιμοι ἐλέγχονται καὶ ἀπορριπτέοι.

Ἡ παραίτησις τοῦ μισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον ἀναφέρεται εἰς ἀξιώσεις πηγαζούσας ἐξ ἀδικαιολογήτων πλουτισμοῦ, δὲν ἀπαγορεύεται ὑπὸ τοῦ νόμου (Πρωτ]κείου Ἀθηνῶν 582]1957, ΕΕΔ 16, 425, Πρωτ]κείου Ἀθηνῶν 2936]1957, ΕΕΔ 16, 982), φέρει δὲ τὸν χαρακτῆρα τῆς ἀφέσεως χρέους (ἄρθρον 454 Ἀστικοῦ Κώδικος), ἤτις εἶναι σύμβασις καὶ οὐχὶ μονομερὴς δικαιοπραξία, ἐνεργοῦσα ἀπὸ τῆς δηλώσεως (*Ζέπος*, Ἐνοχ. ἐκδ. α' § 27, 5, *Κ. Σαΐτλας*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 361 § 5, *Μπαλῆς*, Γεν. Ἀρχ. ἐκδ. στ' § 31, ἀρ. 5, *Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρου 454 § 3). Ἡ δήλωσις τοῦ δανειστοῦ-μισθωτοῦ-περὶ τῆς ἀφέσεως τοῦ χρέους εἶναι ἄτυπος καὶ κατὰ συνέπειαν δύναται νὰ γίνῃ οὐ μόνον ρητῶς, ἀλλὰ καὶ σιωπηρῶς. Ὡς συνιστῶσα ὅμως ἐκποιητικὴν δικαιοπραξίαν, δέον ὅπως αὕτη εἶναι σαφὴς καὶ ἀναμφίβολος, ὡς πᾶσα ἀπαλλοτρίωσις περιουσίας καὶ δὴ ὡς πᾶσα παραίτησις ἀπὸ δικαιώματος καὶ δὲν τεκμαίρεται (*Μπαλῆς*, ἔνθ' ἀνωτ. § 31 σ. 1, *Τούση*, Ἐργατ. Δίκ. § 22 στ' ιζ' σ. 158, Α.Π. 152]1957, ΕΕΝ ΚΔ' σ. 697 - 699, Α.Π. 151]1945, ΕΕΝ ΙΓ' σ. 113, Ε.Α. 396]1956, ΕΕΝ ΚΓ' σ. 1054).

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν αὐτῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων οὔτε ρητή, οὔτε σιωπηρὰ συμφωνία προέκυψεν, ὅπως λαμβάνῃ ὁ ἐνάγων οὗτος ἀποδοχὰς κατωτέρας τῶν τοῦ πλήρους ἡμερομισθίου, οὔτε παραίτησις τούτου σαφῶς καὶ ἀνενδοιάστως συνάγεται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἐδέχετο τὰς ἀποδοχὰς ταύτας καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς παρὰ τῷ ἐναγομένῳ ὑπηρεσίας του καὶ ὑπέγραφε τὰς σχετικὰς δι' αὐτὰς ἀποδείξεις καὶ μισθοδοτικὰς καταστάσεις, οὔτε περαιτέρω ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τούτου τοῦ ἐνάγοντος, ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω περιστάσεις, παρίσταται ὡς καταχρη-

ΔΙΑΦΟΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

I. ΚΟΙΝΩΦΕΛΗ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 106 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

Απόλυσις συνδικαλιστικοῦ στελέχους τοῦ Α.Ν. 1803/1951 καὶ προσβολὴ αὐτῆς ὡς ἀκύρου ἕνεκα μὴ τηρήσεως διατυπώσεων αὐτοῦ, ἄλλως καὶ κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος

Ἀνεπίτρεπτον, κατ' ἄρθρ. 106 τοῦ Συντάγματος, τῆς μεταβολῆς ταῦ περιεχομένου ἢ τῶν ὅρων διαθήκης ἢ δωρεᾶς κατὰ τὰς ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ἢ κοινωφελοῦς σκοποῦ διατάξεις αὐτῆς, ἐπιτρεπομένης ἐξαιρετικῶς διὰ Νόμου τῆς διαθέσεως τοῦ διατιθεμένου ἢ δωρουμένου πρὸς ἄλλον σκοπόν, ὅταν ἡ θέλησις τοῦ δωρητοῦ ἢ διαθέτου ἀποβαίνῃ ἀπολύτως ἀπραγματοποίητος.— Ἔννοια τῆς συνταγματικῆς αὐτῆς διατάξεως.—Κοινωφελὲς ἵδρυμα Σιβιτανίδειος Δημοσία Σχολὴ Τεχνῶν καὶ Ἐπαγγελμάτων.— Ἀνεπίτρεπτος κατὰ τὸ ἄρθρ. 106 τοῦ Συντάγματος, ὁ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου οὐσιαστικὸς ἔλεγχος ἀποφάσεως τῆς διοικήσεως τῆς Σχολῆς περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἡ ἀναγνώρισις αὐτῆς ὡς ἀκύρου κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 281, 174 τοῦ Α.Κ καὶ τοῦ Α.Ν. 1803/1951 περὶ προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5592/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Π. Λογοθέτης*

Κατὰ τὸ ἄρθρον 106 τοῦ Συντάγματος δὲν ἐπιτρέπεται ἡ μεταβολὴ τοῦ περιεχομένου ἢ τῶν ὅρων διαθήκης ἢ δωρεᾶς κατὰ τὰς ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ἢ κοινωφελοῦς σκοποῦ διατάξεις αὐτῆς, ἐπιτρεπομένης ἐξαιρετικῶς διὰ νόμου τῆς διαθέσεως τοῦ διατιθεμένου ἢ δωρουμένου πρὸς ἄλλον παρεμφερῆ σκοπόν, ὅταν ἡ θέλησις τοῦ δωρητοῦ ἢ διαθέτου ἀποβαίνῃ ἀπολύτως ἀπραγματοποίητος. Κατὰ τὴν κατηγορηματικὴν ταύτην διάταξιν, ὑπαγορευθεῖσαν ἐκ λόγων ὑπερτέρου κοινωνικοῦ συμφέροντος, ἀπαγορεύεται ἡ μεταβολὴ οὐ μόνον τοῦ κοινωφελοῦς σκοποῦ της, εἰς ὃν ἀφορᾷ ἡ διαθήκη ἢ δωρεά, ἀλλὰ καὶ τοῦ περιεχομένου ἐν γένει αὐτῆς ἢ τῶν ὅρων, ὑφ' οὓς αὕτη ἐγένετο, ἄρα καὶ τῶν τιθεμένων ὁρισμῶν περὶ τῆς διοικήσεως τοῦ Ἱδρύματος καὶ τοῦ ἀποφασίζοντος περὶ τῶν ζητημάτων τοῦ Ἱδρύματος ὀργάνου, διότι οἱ ὁρισμοὶ οὗτοι μετὰ τοῦ σκοποῦ ἀποτελοῦσιν οὐσιώδες μέρος τοῦ περιεχομένου καὶ τῶν ὅρων τῆς ὑπὲρ τοιούτου σκοποῦ διαθήκης ἢ δωρεᾶς, ἐφ' ὅσον ἐννοεῖται ὁ σκοπὸς καὶ οἱ ὁρισμοὶ οὗτοι δὲν ἀντίκεινται εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν ἢ εἰς τοὺς κατὰ τὴν κοινὴν ἀντίληψιν κανόνας τῆς ἠθικῆς.

Ἐν τῇ ἐννοίᾳ δὲ τῆς συνταγματικῶς κατοχυρωμένης αὐτοτελείας ταύτης καὶ αὐτενεργείας τῶν κοινωφελῶν ἱδρυμάτων ἐν τῇ διοικήσει τῶν ἑαυτῶν συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ αὐτοβουλία αὐτῶν εἰς τὰ ζητήματα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτῶν, ἤτοι εἰς τὴν πρόσληψιν καὶ ἀπόλυσιν αὐτοῦ, τὴν ἄσκησιν ἐπ' αὐτοῦ πειθαρχικῆς ἐξουσίας κλπ. (Σ.Ε. 318/1948 751/1949). Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐν ἀντιπεφωνημένῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένης ἀπὸ 12 Ἰουνίου 1917 ἰδιογράφου διαθήκης τοῦ Βασιλείου Ἱερ. Σιβιτανίδου, ὁ διαθέτης οὗτος ἐγκατέστησε κληρονόμον του τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον, ἐπὶ τῷ τέλει, ὅπως χρησιμοποιήσῃ τοῦτο τὴν κληρονομικὴν περιουσίαν πρὸς ἵδρυσιν, συντήρησιν καὶ λειτουργίαν τῆς ἐναγομένης Σιβιτανιδείου Δημοσίας Σχολῆς Τεχνῶν καὶ Ἐπαγγελμάτων. Οὕτω ἡ Σχολὴ αὕτη ἀποτελεῖ ἵδρυμα, διῶκον σκοπὸν κοινωφελῆ, ἤτοι τὴν τεχνικὴν καὶ ἐπαγγελματικὴν μόρφωσιν τῶν Ἑλληνοπαίδων.

Κατὰ τὴν προαναφερθεῖσαν διαθήκην ἡ διοίκησις τῆς Σχολῆς ἀνατίθεται εἰς Ἐπιτροπήν, ἧς μετέχουσι καὶ ὁ ἐκάστοτε Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ ἥτις τάσσεται, ὅπως αὐστηρῶς ἐπιβλέπῃ τὴν διοίκησιν αὐτῆς. Διὰ τοῦ ὁρισμοῦ τούτου τῆς διαθήκης καθιεροῦται ἡ αὐτοτέλεια τῆς εἰρημένης Σχολῆς ἐν τῇ διοικήσει τῶν ἑαυτῆς, κατοχυρουμένη συνταγματικῶς ἐν τῇ προεκτεθείσῃ ἐννοίᾳ καὶ ἐκτάσει. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω παρέπεται, ὅτι, γενομένης νομοτύπως τῆς παρὰ τῆς διοικήσεως τῆς ἐναγομένης Σχολῆς ἀποφασισθείσης καταγγελίας τῆς μετά τινος μισθωτοῦ της συμβάσεως ἐργασίας, δὲν εἶναι ἐπιτρεπτὸς ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου οὐσιαστικὸς ἔλεγχος τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τῆς διοικήσεως τῆς ὡς εἴρηται Σχολῆς, οὐδὲ ἡ ἀναγνώρισις ὡς ἀκύρου τῆς γενομένης καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 281, 174, Α.Κ. καὶ τοῦ ἀ. ν. 1803/1951, ἅτε τῶν διατάξεων τούτων μὴ ἐχουσῶν ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ, ὡς ἀντιστρατευομένων πρὸς τὴν ἐν ἀρχῇ διάταξιν τοῦ ἄρθρου 106 τοῦ Συντάγματος.

Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, καθ' ὃ μέρος διώκει τὴν ἀναγνώρισιν ὡς ἀκύρου τῆς παρὰ τῆς ἐναγομένης γενομένης καταγγελίας τῆς μετὰ τοῦ ἐνάγοντος συμβάσεως ἐργασίας, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ καταγγελία αὕτη ἐγένετο κατὰ παράβασιν τῶν ὁρισμῶν τοῦ ἀ. ν. 1803/1951 καὶ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. καὶ τὴν εἰς τὸν ἐνάγοντα ἐπιδίκασιν μισθῶν ὑπερημερίας ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς ἀπολύσεώς του καὶ ἑξῆς, εἶναι ἀπορριπτέα ὡς μὴ νόμιμος (*).

στικὴ (ἄρθρον 281 Α.Κ.), οἱ δὲ περὶ τοῦ ἀντιθέτου ἕκτος καὶ ἑβδομος λόγοι τῆς κρινομένης ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι.

Μετὰ ταῦτα δέον νὰ ἀπορριφθῇ ἐξ ὁλοκλήρου ἡ κρινομένη ἔφεσις.

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Βλέπε ἀντιθέτως περὶ τοῦ θέματος μελέτην *Παν. Ι. Κωνσταντοπούλου*, ἀνωτέρω, σελ. 1289 ἐπ.

II. ΕΤΕΡΟΔΙΚΙΑ ΚΡΑΤΩΝ

Δικαιοδοσία ἑλληνικῶν δικαστηρίων δι' ἐργατικὰς διαφορὰς μεταξὺ ἐργαζομένων καὶ Ἀμερικανικοῦ Δημοσίου

Σύμβασις ἐργασίας μεταξὺ ἡμεδαπῶν καὶ Στρατιωτικῆς Ἀμερικανικῆς Βάσεως.— Ἔλλειψις δικαιοδοσίας ἑλληνικῶν δικαστηρίων διὰ τὰς ἐξ αὐτῆς διαφοράς.

I

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 17545/1958

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Καθάρειος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Γ. Πανταζόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Λαμπαδάριος, Π. Καμπούρογλου, Π. Βαρβιταιώτης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀπὸ 14.3.1958 ἐκθέσεως ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἀπευθυνομένης κατά τε τοῦ Ἀμερικανικοῦ Δημοσίου (ἤδη ἐκκαλοῦντος) καὶ τῆς 7206 Ἀμερικανικῆς Ἀεροπορικῆς Βάσεως (ἐδρευούσης εἰς Ἀερολιμένα Ἑλληνικοῦ), ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος ἰσχυρίσθη, ὅτι, προσληφθεὶς τῇ 6.7.1954 ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς δευτέρας τῶν ἐναγομένων 7206 Ἀμερικανικῆς Ἀεροπορικῆς Βάσεως, ἀποτελούσης τμῆμα τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀμερικανικῶν ἐνόπλων δυνάμεων, ὡς ἀποθηκάριος τῆς ἀποθήκης ἀποσκευῶν, ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ 2.325, εἰργάσθη παρ' αὐτῇ μέχρι τῆς 31.5.1957, ὅτε καὶ ἀπελύθη. Ἠτήσατο δὲ δι' αὐτῆς (ἀγωγῆς) τὴν καταψήφισιν τῶν ἐναγομένων εἰς τὴν καταβολὴν αὐτῷ ὀφειλομένων ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του καὶ ἐφεξῆς δώρων ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα τῶν ἐτῶν 1954 - 1957, ὡς καὶ ἀντιτίμου ἀδείας ἔτους 1957 ἐκ δραχμῶν 12.786 ἐν συνόλῳ. Ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἐξεδόθη ἡ ὡς ἄνω πλησιασθεῖσα ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδίκου, ὡς δικαστοῦ ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν, ἥτις, ἀπορρίψασα τὴν ἀγωγὴν ὡς παθητικῶς ἀνομιμοποίητον, καθ' ὅσον ἀπηυθύνετο κατὰ τῆς 7206 Ἀμερικανικῆς Ἀεροπορικῆς Βάσεως (στερουμένης νομικῆς προσωπικότητος) ἐδέχθη ταύτην ἐν μέρει, ὡς καὶ κατ' οὐσίαν βάσιμον κατὰ τοῦ πρώτου ἐναγομένου Ἀμερικανικοῦ Δημοσίου, ἀπορριψασα προβληθεῖσαν ὑπὸ τούτου, προεχόντως, ἔνστασιν μὴ ὑπαγωγῆς του (ὡς ἀπολαύοντος τοῦ προνομίου τῆς ἑτεροδικίας) εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἐγχωρίων δικαστηρίων, περαιτέρω δὲ ἐπικουρικὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτου ὅτι ἐν τῷ καταβαλλομένῳ τῷ ἐνάγοντι μείζονι (τοῦ ἀντιτίμου) μηνιαίῳ μισθῷ περιείχετο καὶ ἀνάλογον ποσοστὸν διὰ τὴν κάλυψιν τῶν παρεχομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν δώρων. Κατὰ τῆς τοιαύτης ἀποφάσεως παραπονεῖται τὸ ἐναγόμενον καὶ ἤδη ἐκκαλοῦν Ἀμερικανικὸν Δημόσιον διὰ τῆς ἐνδίκου ἐφέσεώς του καὶ ἐπὶ τοῖς ἐν αὐτῇ λόγοις, πρωτίστως δὲ ὡς πρὸς τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἐνστάσεως του περὶ ἐλλείψεως δικαιοδοσίας τῶν ἐγχωρίων δικαστηρίων πρὸς ἐκδίκασιν τῆς προκειμένης κατὰ ταύτου (ξένου κράτους) ἀγωγῆς.

Κατὰ διαμορφωθεῖσαν ἐν τῷ διεθνεῖ δικαίῳ ἀρχήν, οὖσαν σύμφωνον πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς κυριαρχίας τῶν πολιτειῶν καὶ βασιζομένην [illegible] τοῦ πρὸς ἀλλήλας ὀφειλομένου ἀμοιβαίου σεβασμοῦ τούτων, τὰ ξένα κράτη ἀπολαύουσι τοῦ δικαιώματος τῆς ἑτεροδικίας, διαφεύγουσι δηλονότι τῆς δικαιοδοσίας τῶν ἐσωτερικῶν δικαστηρίων ἄλλης χώρας, μὴ δυνάμενα νὰ ἐναχθῶσιν ἐνώπιον τούτων. Κατὰ τὴν ὀρθοτέραν ὅμως γνώμην ὑποστηριχθεῖσαν ἰδίᾳ ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Βελγίῳ καὶ νιοθετηθεῖσαν δὲ καὶ παρ' ἄλλων κρατῶν (βλ. Cuggeuheim, Dr. int. public. 1953 σ. 184), ἀποδεκτὴν γενομένην καὶ παρ' ἡμῖν ἐν ἑρμηνείᾳ τοῦ ἄρθρου 26 Πολιτικῆς Δικονομίας ἡ ἑτεροδικία αὕτη περιορίζεται μόνον εἰς τὰς πράξεις, τὰς ὁποίας τὸ ξένον κράτος ἐνεργεῖ ὡς κυριάρχος πολιτικὴ ἐξουσία (jure imperii). Τὰ δὲ ἐκ τῶν πράξεων τούτων κυριαρχίας τῆς πολιτείας γεννηθοῦν ἀξιώσεις ὑπὲρ πολίτου ξένης ἰθαγενείας, οὗτος, καὶ ἂν συντρέχουν αἱ περιπτώσεις τῆς δωσιδικίας, δὲν δικαιοῦται νὰ διώκῃ τὴν πολιτείαν αὐτὴν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων τῆς ἰδικῆς του πολιτείας. Δὲν ἐπεκτείνεται δὲ (ἡ τοιαύτη ἑτεροδικία) ἐπὶ τῶν ὑποθέσεων τῶν ἀπηγαζουσῶν ἐκ πράξεων ἢ σχέσεων ἰδιωτικοῦ δικαίου, μὴ ἐχουσῶν ἀναφοράν τινα πρὸς τὴν κυριαρχίαν, ἐπὶ τῶν πράξεων τούτέστι καὶ σχέσεων, ἐφ' ὧν τὸ ξένον κράτος ἐνεργεῖ ὡς νομικὸν πρόσωπον πράξεις διαχειρίσεως περιουσίας (jure gestionis), ἤτοι ὡς «Δημόσιον» (fiscus). Ἐπὶ τῶν τελευταίων τούτων ὑποθέσεων δικαιοδοσίαν τῶν ἐγχωρίων δικαστηρίων ἀνεγνώρισε καὶ ὁ ἀ. ν. 1519]1938, ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1, ἐδ. α' τοῦ ὁποίου ὁρίζεται, ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις ἢ ἡ λῆψις οἱουδήποτε συντηρητικοῦ μέτρου ἐπὶ ἀπαιτήσεων καὶ ἐν γένει κινητῶν ἢ ἀκινήτων πραγμάτων, ἀνηκόντων καὶ εὑρισκομένων εἰς οἱανδήποτε σχέσιν πρὸς ἄλλον τὸν Δημόσιον, ἄνευ προηγουμένης ἀδείας τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης. Ὅθεν, συμφώνως πρὸς τὴν ἀνωτέρω γνώμην, ἣν ἀπεδέχθη ἄλλως τε καὶ τὸ Ἰνστιτοῦτον τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου (πρβλ. *Σεφεριάδην*, Μαθήματα Διεθνοῦς Δημοσίου Δικαίου, βιβλ. Α' 1937, σελ. 434), τὰ ἐσωτερικὰ τῶν ἀλλοδαπῶν πολιτειῶν δικαστήρια καὶ ἐπομένως καὶ τῆς Ἑλλάδος τυγχάνουσιν ἁρμόδια προκειμένου νὰ ἐκδικάσωσιν ὑποθέσεις, καθ' ἃς ἡ ἐνδιαφερομένη ξένη πολιτεία παρίσταται οὐχὶ ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς δημοσίας αὐτῆς ἐξουσίας ἀλλ' ὡς ἁπλοῦς ἰδιώτης, ὅτε οὐδεὶς νόμος ὑπάρχει δικαιολογῶν τὴν ἑτεροδικίαν (πρβλ. σχ. *Σπυρόπουλον*, Δημόσιον Διεθνὲς Δίκαιον 1949 § 9, σελ. 121, *Εὐκλείδου* § 57, σελ. 13, *Οἰκονομίδου-Λιβαδᾶ*, § 45 σημ. 2 - 3, Glasson - *Ράμμ* § 385, διατριβὴ *Χοϊδᾶ*, Θέμ. ΚΘ' 303, 318 - 334, Ε. Α. 1681]1928, 672]1929, Θέμ. Μ' 1842, 13]1935, Θέμ. ΜΣΤ' 692, 1690]1949, ΘΣΑ' 416, 364]1950 ΕΕΝ ιζ' 277, Ε. Αἰγ. 29]1959, Θέμ. ΛΣΤ' 409). Σαφὴς ὅμως διαχωριστικὴ γραμμὴ μεταξὺ τῶν πράξεων κυριαρχίας καὶ τῶν πράξεων ἰδιωτικοῦ δικαίου δὲν ὑπάρχει. Ὥστε ἡ λύσις θὰ δίδηται ἀναλόγως τῆς ἑκάστοτε συγκρινομένης περιπτώσεως, ἐν ὄψει πάντοτε τῶν πολιτικῶν, οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν ὁρισμῶν τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης πολιτείας, ὅσον καὶ τῶν ἀντιστοίχων διεθνῶν τοιούτων (Ε. Α. 3 1950, ΕΕΝ ιζ' 277). Ἐκεῖ, ἔνθα τὸ ξένον κράτος ἐμφανίζεται ὡς ἐπιχειρηματίας, ἀσκεῖ δηλονότι

βιομηχανικήν, ἐμπορικήν, οἰκονομικὴν ἢ ἑτέραν κερδοσκοπικὴν ἐπιχείρησιν, ἣν ἰδιώτης τις θὰ ἠδύνατο νὰ ἀσκήσῃ ἢ ἐνεργεῖ πρᾶξιν, ἔχουσαν σχέσιν πρὸς τοιαύτην ἐπιχείρησιν, παρίσταται ὡς κληρονόμος κλπ., πρόκειται ἀναμφισβητήτως περὶ πράξεων καθαρῶς ἰδιωτικοῦ δικαίου, πρὸς ἃς δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ σχετιζομένη ἡ ἀρχὴ τῆς τῶν πολιτειῶν κυριαρχίας καὶ συνεπῶς διὰ τὰς ἐκ τούτων ὑποθέσεις ἡ ξένη ἐπικράτεια (μὴ δικαιουμένη νὰ ἔχῃ δικαιώματα πλείονα τῶν τοῦ ἰδιώτου, μετερχομένου παρομοίας φύσεως ἐπιχειρήσεις), ὑπάγεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἐγχωρίων δικαστηρίων. Ἐν τῇ κρινομένῃ ὅμως περιπτώσει τὸ πρᾶγμα εἶναι διάφορον. Ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα καὶ ἐκ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἐγγράφων στοιχείων προκύπτοντα πράγματα, προσελήφθη ὡς ἀποθηκάριος τῆς ἀποθήκης ἀποσκευῶν παρὰ τοῦ ἐναγομένου ξένου Δημοσίου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς 7206 Ἀμερικανικῆς Ἀεροπορικῆς Βάσεως, ἀποτελούσης τμῆμα τῶν ἐνόπλων δυνάμεων τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς τῶν εὑρισκομένων ἐν Ἑλλάδι τῇ συγκαταθέσει τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, συμφώνως καὶ πρὸς τὴν ὑπογραφεῖσαν ἐν Ἀθήναις τὴν 12.10.1953 μεταξὺ τῆς τελευταίας ταύτης καὶ τῆς Κυβερνήσεως τῶν Η.Π.Α. συμφωνίαν «περὶ στρατιωτικῶν εὐκολιῶν», κυρωθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1036]12.10.1953 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ταύτης διὰ τοῦ ν.δ. 2733]1953, πρὸς ἐξυπηρέτησιν καὶ προώθησιν τῶν σκοπῶν τῆς ὀργανώσεως τῆς ὑπογραφείσης ἐν Οὐασιγκτῶνι τὴν 4.4.1949 Βορειοατλαντικῆς Συνθήκης (N.A.T.O.), τὸ νομικὸν καθεστὼς τῶν ὁποίων (ἐν Ἑλλάδι ἐνόπλων τούτων δυνάμεων τῶν Η.Π.Α., ὡς καὶ τῶν μελῶν τῶν δυνάμεων αὐτῶν, τῶν μελῶν τοῦ πολιτικοῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν οἰκογενειῶν των) διέπεται νῦν, κατόπιν τῆς ὑπογραφείσης ἐν Ἀθήναις τὴν 7.9.1956 μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Η.Π.Α. συμφωνίας «περὶ τοῦ νομικοῦ καθεστῶτος τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐνόπλων δυνάμεων τῶν Η.Π.Α.», κυρωθείσης διὰ τοῦ ν.δ. 3715]1957, ὑπὸ τῆς ἐν Λονδίνῳ ὑπογραφείσης τὴν 19.6.1951 συμβάσεως μεταξὺ τῶν κρατῶν - μελῶν τῆς Συνθήκης τοῦ Βορείου Ἀτλαντικοῦ ἐπὶ τοῦ νομικοῦ καθεστῶτος τῶν δυνάμεων αὐτῶν, ἥτις ἐκυρώθη παρ' ἡμῖν διὰ τοῦ νόμου 2799]1954. Εἶναι πρόδηλον, ὅτι ἡ ὡς ἄνω πρόσληψις τοῦ ἐνάγοντος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ὡς εἴρηται 7206 Στρατιωτικῆς Μονάδος τῶν ἐν Ἑλλάδι δυνάμεων τῶν Η.Π.Α., ἂν καὶ ἡ περὶ αὐτῆς σύμβασις εἶναι κατ' ἀρχήν, ἐξ ἀπόψεως ἐσωτερικοῦ δικαίου, ἀστική, σκοπουμένη γενικώτερον ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν συμφωνιῶν τοῦ N.A.T.O., σχετίζεται πρὸς τὴν ἐνάσκησιν τῆς ἐκ τούτων δραστηριότητος τῶν Η.Π.Α. (σκοπούσης εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς τοῦ N.A.T.O. τουτέστιν εἰς τὴν ἀσφάλειαν καὶ ἄμυναν τῆς περιοχῆς τῆς Βορειοατλαντικῆς Συνθήκης), ἥτις (δραστηριότης αὕτη) καὶ ἀποτελεῖ ἐκδήλωσιν τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας τοῦ ἐναγομένου ἀλλοδαποῦ (δημοσίου), συνδεομένη οὕτω μετὰ τοῦ δημοσίου δικαίου (πρβλ. συναφῶς *Εὐκλείδου* § 57 σημ. 13, ὅρα ὡσαύτως Ἐφετ. Ἀθηνῶν 818]1931, Θέμ. ΜΒ' 833, δεχθεῖσαν ὅτι ἡ ἐκμίσθωσις τοῦ προξενικοῦ καταστήματος σχετίζεται πρὸς τὴν ἐνάσκησιν κυριαρχικῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀλλοδαποῦ δημοσίου). Συνεπῶς, τοιαύτης ὑποκειμένης ὧδε σχέσεως, πηγαζούσης ἐκ τῆς ὡς εἴρηται ἐξουσίας τοῦ ἐναγομένου ἀλλοδαποῦ δημοσίου, τοῦτο ἀπολαύει, συμφώνως πρὸς τὴν ἀνωτέρω ἐν τῷ διεθνεῖ δικαίῳ καθιερουμένην ἀρχήν, τοῦ δικαιώματος ἑτεροδικίας. Ἀντιθέτως κρίνασα ἡ ἐκκαλουμένη, δεχθεῖσα ὅτι ἡ ἐπίδικος σχέσις μισθώσεως ἐργασίας εἶναι ἐντελῶς ξένη πρὸς τὴν παρὰ τοῦ ἐναγομένου ἀλλοδαποῦ δημοσίου ἄσκησιν πολιτικῆς ἐξουσίας καὶ ἐκ τοῦ πολιτικοῦ βίου αὐτοῦ καὶ ἐν γένει τῆς κυριαρχίας του, ἐσφαλεν ἐν τῇ τοιαύτῃ ἐκτιμήσει (περιορισθεῖσα εἰς τὴν ἔρευναν τῆς σχέσεως αὐτῆς καθ' ἑαυτὴν καὶ οὐχὶ ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τοὺς σκοπούς, διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ὁποίων καὶ συνήφθη αὕτη) καὶ βάσιμον τὸ κατ' αὐτῆς διατυπούμενον ἐν τῇ ἐνδίκῳ ἐφέσει σχετικὸν παράπονον τοῦ ἐναγομένου καὶ ἤδη ἐκκαλοῦντος Δημοσίου τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς. Ἐρευνητέον δὲ μετὰ ταῦτα ἂν, κατ' ἐξαίρεσιν τῆς ἐν τῷ διεθνεῖ δικαίῳ ἐφαρμοζομένης ὡς ἄνω γενικῆς ἀρχῆς, ἡ ἐναγομένη ξένη Ἐπικράτεια διὰ διεθνοῦς συμβάσεως ὑπήγαγεν ἑαυτὴν (τοῦθ' ὅπερ οὐδόλως ἐμποδίζεται, πρβλ. *Σφεριάδην*, ἔνθ' ἀνωτέρω σ. 433, 434, *Σπυρόπουλον*, Δημόσιον Διεθνὲς Δίκαιον ἐκδ. Δ' § 4 σ. 27) διὰ τὰς τοιαύτας σχέσεις (πηγαζούσας ἐκ τῆς ρηθείσης, ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν συμφωνιῶν τοῦ N.A.T.O. δραστηριότητός της) εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἐγχωρίων δικαστηρίων, ὡς ἐδέξατο (δι' ἐπαλλήλου σκέψεώς της) ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, καθ' ἑρμηνείαν τοῦ ἄρθρου IV' τῆς ἀπὸ 7.9.1956 (ἐν Ἀθήναις ὑπογραφείσης μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν Ἀμερικῆς) ὡς ἄνω συμφωνίας περὶ τοῦ νομικοῦ καθεστῶτος τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐνόπλων δυνάμεων τῶν Η.Π.Α., κυρωθείσης διὰ τοῦ ν.δ. 3715]1957 καὶ ἄρθρου VIII τῆς προδιαληφθείσης συμβάσεως περὶ τοῦ νομικοῦ καθεστῶτος τῶν ἐνόπλων δυνάμεων τοῦ Βορειοατλαντικοῦ Συμφώνου.

Διὰ τῆς ἀνωτέρω ἀπὸ 7.9.1956 συμφωνίας (κυρωθείσης διὰ τοῦ ν.δ. 3715]1957), καταργηθείσης (διὰ τοῦ ἄρθρ. 1 § 1 αὐτῆς τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου III τῆς συμφωνίας περὶ στρατιωτικῶν εὐκολιῶν τῆς 12.10.1953), (δι' ἧς εἶχεν ἐπεκταθῇ τὸ διὰ τοῦ ν.δ. 694]1948 καθιερωθὲν—προκειμένου περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς Βοηθείας διὰ τὴν Ἑλλάδα—καθεστὼς τῆς ὁλοκληρωτικῆς ἑτεροδικίας καὶ ἐπὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐνόπλων δυνάμεων τῶν Η.Π.Α., τῶν μελῶν τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν, ὡς καὶ τῶν οἰκογενειῶν των), διατηρηθέντος ὅμως τοῦ (διὰ τοῦ ὑπομνήματος συμφωνίας τῆς 4.2.1953, κυρωθέντος διὰ τοῦ ν.δ. 2672]1953) παρασχεθέντος πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς διευκολύνσεως καὶ ταχυτέρας ἐκτελέσεως τοῦ κοινοῦ ἀμυντικοῦ προγράμματος προνομίου ἑτεροδικίας εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν, ἐφ' ἧς ἡ Κυβέρνησις τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἀπέκτησε κυριότητα ἢ ἕτερον ἐμπράγματον δικαίωμα, ὡρίσθη περαιτέρω, ἐν μὲν τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρ. 1, ὅτι ἡ σύμβασις τῆς 19.6.1951, ἥτις καθορίζει γενικῶς τὸ νομικὸν καθεστὼς ὅλων τῶν συμμαχικῶν δυνάμεων, θέλει διέπει ἐφεξῆς καὶ τὸ νομικὸν καθεστὼς τῶν ἐν Ἑλλάδι δυνάμεων τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ὡς καὶ τῶν μελῶν τῶν δυνάμεων αὐτῶν, τῶν μελῶν τοῦ πολιτικοῦ προσωπικοῦ, καὶ τῶν οἰκογενει-

ών των, τὰ ὁποῖα εὑρίσκονται ἐν Ἑλλάδι καὶ ὑπηρετοῦν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ πρὸς προάθησιν τῶν σκοπῶν τῆς Ὀργανώσεως τοῦ Βορειοατλαντικοῦ Συμφώνου ἢ εὑρίσκονται προσωρινῶς ἐν Ἑλλάδι, ἐν δὲ τῷ ἄρθρῳ IV, ὅτι «εἰς ἀστικὰς ὑποθέσεις, περιλαμβανομένων ζημιῶν, προερχομένων ἐξ αὐτοκινητικῶν ἀτυχημάτων, τὰ ἑλληνικὰ δικαστήρια θὰ ἀσκοῦν δικαιοδοσίαν, ὡς προβλέπεται εἰς τὸ ἄρθρον VIII τῆς συμβάσεως περὶ τοῦ νομικοῦ καθεστῶτος τῶν ἐνόπλων δυνάμεων τοῦ Βορειοατλαντικοῦ Συμφώνου. Ὡς ὅμως προκύπτει ἐκ τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ εἰς ὃ ἡ παραπομπὴ ἄρθρου VIII τῆς ὡς εἴρηται συμβάσεως, αἱ ἐν αὐτῷ προβλεπόμεναι περιπτώσεις δικαιοδοσίας τῶν δικαστηρίων τοῦ κράτους διαμονῆς ἐπὶ ὑποθέσεων ἀστικοῦ δικαίου ἀναφέρονται: 1) εἰς τὰς περὶ ἀποζημιώσεως ἀπαιτήσεις, τὰς προκυπτούσας ἐκ πράξεων ἢ παραλείψεων «μέλους» δυνάμεως ἢ πολιτικοῦ προσωπικοῦ ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ ὑπηρεσιακοῦ του καθήκοντος ἢ ἐξ ἄλλης πράξεως παραλείψεως ἢ συμβάντος, διὰ τὸ ὁποῖον δύναμις ἢ πολιτικὸν προσωπικὸν εἶναι κατὰ νόμον ὑπεύθυνος, ἐφ' ὅσον ἡ ζημία προεκλήθη ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ κράτους διαμονῆς εἰς τρίτα πρόσωπα ἐκτὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν, αἵτινες (ἀπαιτήσεις αὗται) διακανονίζονται ὑπὸ τοῦ κράτους τῆς διαμονῆς, κατὰ τὰς ἐν παραγράφῳ 5 τοῦ ρηθέντος ἄρθρου διατάξεις, 2) εἰς ἀπαιτήσεις ἀποζημιώσεως κατὰ «μελῶν» ἐνόπλου δυνάμεως ἢ πολιτικοῦ προσωπικοῦ, τὰς προκυπτούσας ἐκ παρανόμων πράξεων ἢ παραλείψεων αὐτῶν, ἐντὸς τοῦ κράτους διαμονῆς, μὴ γενομένων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας, αἵτινες (ἀπαιτήσεις αὗται) ρυθμίζονται κατὰ τὰς ἐν παραγράφῳ 6 τοῦ ρηθέντος ἄρθρου διατάξεις, οὐδόλως θιγούσας τὴν ἁρμοδιότητα τῶν δικαστηρίων τοῦ κράτους διαμονῆς ὅπως ἐπιληφθοῦν ἀγωγῆς ἐναντίον «μέλους» δυνάμεως ἢ πολιτικοῦ προσωπικοῦ, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἔχῃ καταβληθῇ ἀποζημίωσις ἱκανοποιοῦσα πλήρως τὴν ἀπαίτησιν καὶ 3) εἰς ὑποθέσεις γενικῶς ἀστικοῦ δικαίου μεταξὺ τρίτων προσώπων καὶ «μελῶν» δυνάμεως ἢ πολεμικοῦ προσωπικοῦ (§ 9). Δι' οὐδεμιᾶς τῷ ὄντι διατάξεως τοῦ ἄρθρου VIII τῆς ὡς εἴρηται συμβάσεως καθιεροῦται δικαιοδοσία τῶν ἐγχωρίων δικαστηρίων (τοῦ κράτους διομονῆς) πρὸς ἐκδίκασιν ἀγωγῶν στρεφομένων ἐναντίον αὐτοῦ τούτου τοῦ κράτους προελεύσεως (ἐν προκειμένῳ τῶν Η.Π.Α.) ἐπὶ ὑποθέσεων, οἷα ἡ ἐν τῇ ἀγωγῇ, σχετιζομένων πρὸς τὴν δραστηριότητα τῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ πρώτου εὑρισκομένων πρὸς ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας τοῦ N.A.T.O. δυνάμεών του. Οὐδ' ἐκ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρ. IX τῆς ὡς εἴρηται συμβάσεως «περὶ τοῦ νομικοῦ καθεστῶτος τῶν ἐνόπλων δυνάμεων τοῦ Βορειοατλαντικοῦ Συμφώνου» —ἥτις, διέπουσα τὰ τοῦ τρόπου τῆς ἱκανοποιήσεως τῶν εἰς ἐργατικὰς χεῖρας τοπικῶν ἀναγκῶν δυνάμεως καὶ πολιτικοῦ προσωπικοῦ, ὁρίζει ὅτι οἱ ὅροι ἀπασχολήσεως καὶ ἐργασίας καὶ ἰδιαιτέρως τὰ ἡμερομίσθια, αἱ πρόσθετοι ἀμοιβαὶ καὶ συνθῆκαι προστασίας τῶν ἐργαζομένων ρυθμίζονται συμφώνως πρὸς τὴν ἐν ἰσχύϊ νομοθεσίαν τοῦ κράτους διαμονῆς — παρέχεται τοιαύτη δικαιοδοσία τῶν ἐγχωρίων δικαστηρίων. Ἡ ἐν λόγῳ διάταξις ἐπιβάλλει τὴν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω περιπτώσεων τῆς ἠμεδαπῆς (ἐν τῷ κράτει διαμονῆς, ἔνθα καὶ ἡ ἀπασχόλησις) ἰσχυούσης ἐργατικῆς νομοθεσίας, οὐδόλως δὲ σημαίνει καὶ ὑπαγωγὴν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἐγχωρίων δικαστηρίων τῶν ἐκ τῶν σχέσεων τούτων ἀναφυομένων μεταξὺ ἰδιωτῶν καὶ τοῦ κράτους προελεύσεως (ἐκεῖνο δηλαδή, εἰς ὃ ἀνήκει ἡ δύναμις) διαφορῶν, ἡ διευθέτησις τῶν ὁποίων —εἰρήσθω ὧδε— δὲν ἀποκλείεται ἡ διὰ ἀπ' εὐθείας διαπραγματεύσεων μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Κυβερνήσεως τῶν Η.Π.Α. (πρβλ. καὶ ἄρθρ. 16 τῆς ὡς ἄνω συμβάσεως). Ὅθεν, ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα ὡς προκύπτουσαν, ἐκ τῶν προδιαληφθεισῶν διεθνῶν συμβάσεων, ρητὴν ὑπαγωγὴν τοῦ ἐναγομένου ἤδη ἐκκαλοῦντος ἀλλοδαποῦ Δημοσίου εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἐγχωρίων δικαστηρίων (καὶ συνεπῶς παραίτησίν του ἀπὸ τοῦ τυχὸν ὑπάρχοντος ὑπὲρ αὐτοῦ προνομίου ἑτεροδικίας), ψευδῶς τὰς προεκτεθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε, κατὰ τὸν περὶ τούτου βάσιμον ἕτερον σχετικὸν λόγον τῆς κρινομένης ἐφέσεως. Συνεπῶς δέον ὅπως, δεκτῆς γενομένης τῆς τελευταίας ταύτης, μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἐπὶ τῷ τέλει νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, δι' ἔλλειψιν δικαιοδοσίας τῶν ἐγχωρίων δικαστηρίων ὅπως ἐπιληφθῶσι τῆς ἐκδικάσεως ταύτης, διαταχθῇ δὲ περαιτέρω ἡ ἀπόδοσις τῷ ἐκκαλοῦντι τοῦ καταβληθέντος προστίμου (ἄρθρ. 783 § 2 Πολ. Δικονομίας, συμψηφιζομένης ὅμως μεταξὺ τῶν διαδίκων τῆς δικαστικῆς δαπάνης ἀμφοτέρων τῶν βαθμῶν, ἅτε τοῦ ἐφεσιβλήτου—ἐνάγοντος ἐχόντος, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, εὔλογον ἀφορμὴν νὰ ἀμφιβάλλῃ ὡς πρὸς τὴν τελειωτικὴν ἔκβασιν τῆς προκειμένης ὑποθέσεως.

II

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4491/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Δ. Γαλανός*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Π. Θεοδωρόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Λαμπαδάριος, Γ. Μπλάτσιος

Διὰ τῆς ἀπὸ 16.8.1958 ἀγωγῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου—ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὡς ἄνω ἐκκαλουμένη ἀπόφασις—οὗτος ἱστορῶν ὅτι προσελήφθη τὴν 12.7.1954 διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἀορίστου διαρκείας ὑπὸ τῆς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένης στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐναγομένου ἤτοι Γραφείου περιοχῆς Ἀθηνῶν τοῦ Σώματος Μηχανικοῦ νοτίου τομέως τοῦ Στρατοῦ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς) καὶ ἐργασθεὶς συνεχῶς μέχρι τῆς 28.7.1958, ὅτε ἀπελύθη ἀνευ τῶν νομίμων διατυπώσεων καὶ συνεπῶς ἀκύρως, αἰτεῖται τὴν καταψήφισιν τοῦ ἐναγομένου καὶ πληρωμὴν τῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως μέχρι τῆς συζητήσεως τῆς ἀγωγῆς ἀποδοχῶν ὑπερημερίας ὀφειλομένων δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, διαφορᾶν ἀποζημιώσεως διὰ παρασχεθεῖσαν ὑπερεργασίαν του, ὡς καὶ παρανόμους κρατήσεις. Ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη, δι' ἧς γενομένου δεκτοῦ ὅτι ὁ δικάσας δὲν στερεῖται δικαιοδοσίας πρὸς ἐκδίκασιν ταύτης ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἐν λόγῳ ἀγωγή. Τὴν ἐξαφάνισιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης διώκει ἡ ἐνδικος ἔφεσις κατὰ πρῶτον λόγον δι' ἔλλειψιν δικαιοδοσίας τοῦ δικάσαντος δικαστοῦ.

Βάσει τῆς ἐν τῷ διεθνεῖ δικαίῳ κρατούσης

θεμελιώδους ἀρχῆς par in parem non habet imperium, ὡς καὶ τῶν τὴν θέσπισιν ταύτης ὑπαγορευσάντων λόγων, συνισταμένων εἰς τὸ ὅτι ἡ ἔννοια τῆς κυριαρχίας τοῦ κράτους καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας του ἀντιτίθεται εἰς τὸ νὰ ἀγνηται τοῦτο ὡς διάδικος ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων ἑτέρας πολιτείας, ἔτι δὲ καὶ τῆς συγχρόνου ἐξελίξεως καὶ ἐπεκτάσεως τῆς κυριαρχίας τοῦ κράτους καὶ ἐν αὐτῇ ἔτι τῇ σφαίρᾳ τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, δέον νὰ γίνῃ δεκτὸν κατὰ τὰ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ταύτης καὶ εἰδικώτερον τῆς ἑτεροδικίας τῆς ἀλλοδαπῆς πολιτείας ἀναπτυχθέντα παρ' ἡμῖν ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἑρμηνείαν τοῦ ἄρθρου 26 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τῇ ἀλλοδαπῇ, ὅτι ἡ ἀλλοδαπὴ πολιτεία ἀπολαμβάνει ἑτεροδικίας οὐ μόνον προκειμένου περὶ σχέσεως δημοσίου δικαίου, ἀλλὰ καὶ προκειμένου περὶ ἰδιωτικοῦ δικαίου τοιαύτης, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν καὶ τὸν περιορισμὸν ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει ὅτι ἡ σχέσις συνάπτεται πρὸς ἐξυπηρέτησιν καὶ πραγματοποίησιν ἐνεργειῶν τοῦ ξένου κράτους, ἀνηκουσῶν εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ imperium τούτου, ὡς κριτηρίου περὶ τῆς τοιαύτης συνοχῆς τῆς σχέσεως χρησιμεύοντος, οὐχὶ τόσον τῆς φύσεως τῆς μεμονωμένης ἐννόμου σχέσεως, ὅσον τοῦ ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἐνεργειῶν τοῦ ξένου κράτους ἐν ἑκάστῃ περιπτώσει ἐπιδιωκομένου ὑπὸ τούτου σκοποῦ, ἐντὸς πλαισίου, οὗτινος ἐδημιουργήθη ἡ μεμονωμένη ἔννομος σχέσις, τῆς προϋποθέσεως δὲ ταύτης ἐλλειπούσης, προδηλον εἶναι ὅτι ἀνακύπτει ἡ δικαιοδοσία πολιτείας τινὸς (ἡ μεδαπὴς ἐν προκειμένῳ) πρὸς ἐκδίκασιν τῶν διαφορῶν τῆς ἀλλοδαπῆς τοιαύτης, ἧς τελευταίας οὕτω ἡ ἑτεροδικία ὑπὸ τὴν τοιαύτην ἔννοιαν περιωρισμένη ἐμφανίζεται. (Βλ. Cheshire, Private international law, 1947 σ.132, καὶ Surville.Cours élémentaires de droit international privé. 1925. σ. 607, Niboyet, Manuel de droit inter. privé 1926, σ. 607, Σ *Σφυριάδου*, Διεθνὲς Δημόσιον Δίκαιον, 1935, σ. 290, *Σπυροπούλου*, Δημόσιον Διεθνὲς Δίκαιον, 1933, σ. 129).

Ὑπὸ τὴν τοιαύτην ἔκδοχὴν καὶ τοῦ διὰ ταύτης ὡς ἄνω διαγραφομένου κριτηρίου ἐγένετο δεκτὸν ὅτι δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἡμεδαπῶν δικαστηρίων, ὡς συνεχομένη πρὸς τὴν ἄσκησιν τῶν κυριαρχικῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀλλοδαποῦ δημοσίου, ἡ μίσθωσις ἀκινήτου ὑπὸ ξένου κράτους (Ἔφετ. Ἀθηνῶν 818]1931, Θέμ. ΜΒ' 833), ἡ διαφορὰ ἐκ σχέσεως ἐργασίας ὑπαλλήλου ἀλλοδαποῦ νεκροταφείου (ὑπόθεσις Little v. Ficcio καὶ Fischer ἐν giurisprudenza italiana 1934, II στήλη 976), ξένης ἐμπορικῆς ἀντιπροσωπείας (ὑπόθεσις Tani ἐν Foro Italiano, 71, 1948, 855), ἀλλοδαποῦ Γραφείου μεταναστεύσεως (βλ. ἐν Pasicrisie Belge, 1936, II b. 37), καὶ γενικώτερον ἡ διαφορὰ ἐκ σχέσεως ἐργασίας, ἥτις συνίσταται ἐν τῷ πλαισίῳ καὶ διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν πράξεων ζωῆς πολιτείας, ἀναγομένων εἰς τὸ πλαίσιον τοῦ imperium, περίπτωσις, ἥτις μὴ συντρέχουσα ἐπὶ ἐνεργειῶν τοῦ ἀλλοδαποῦ δημοσίου ἐμπορικοῦ χαρακτῆρος, ἀπευθυνομένων δὲ εἰς εὐρὺ κοινὸν (π.χ. κρατικοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ μεταφορῶν διὰ θαλάσσης κλπ., συναλλασσομένων ἀπ' εὐθείας πρὸς ἰδιώτας), ἀναμφιβόλως ὑφίσταται ἐπὶ διαφορῶν τῶν ἐργαζομένων εἰς στρατιωτικὴν ἀλλοδαπὴν ὑπηρεσίαν, ὅπου ἡ ἐργασία τοῦ ἀτόμου δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ χωρισθῇ τῆς ὅλης ἐργασίας ἢ διαρθρώσεως (arbeitgestalt) τῆς ἐργοδοτίδος, ὅπου ὁ ὑπάλληλος ἔστω καὶ ὑπὸ τὸν τύπον τῆς προσωρινότητος εἰσδύει εἰς πᾶσαν περίπτωσιν εἰς τὴν ὀργάνωσιν τοῦ ξένου κράτους καὶ μετέχει μέχρις ἑνὸς σημείου εἰς τὴν ὀργανικὴν διάρθρωσιν τοῦ κράτους, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξαρτᾶται ἡ προσλαμβάνουσα τοῦτον ὀργάνωσις, ὁ δὲ δημόσιος χαρακτὴρ τῆς συμβάσεως ἐργασίας καθίσταται ἐντονώτερος, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ διοίκησις τῆς ἀμύνης ἑνὸς κράτους εἶναι ἐκείνη, εἰς τὴν ὁποίαν ἀμεσώτερον καὶ ἐντονώτερον ἐκδηλοῦται ἡ κυβερνητικὴ δραστηριότης. (Βλ. Arangio - Ruiz καὶ Crisafulli, L'esenzione degli stati estero della giuristrizione, Roma, 1958, 79, Sioto Pintor, Lo stato estero e la giuristizione, Rivista di dirrito process, civile, 1926 II σ. 94, Annual digest and reports of public international law cases, 1938 - 1940, σ. 249, ἔτους 1948 σ. 141, ἔτους 1933 - 1934, σ. 177, σ. 170). Πρὸς τὴν ὡς ἄνω δὲ ὑποστηριζομένην ἀποψιν δὲν φαίνονται ἀντιτιθέμεναι αἱ διατάξεις τῆς ἀπὸ 12.10.1953 μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἡν. Πολιτειῶν Ἀμερικῆς συνομολογηθείσης συμφωνίας «περὶ στρατιωτικῶν εἰσφορῶν», κυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1036]1953 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἥτις πάλιν ἐκυρώθη διὰ τοῦ ν.δ. 2733]1953, οὐδὲ αἱ τῆς ἀπὸ 7.9.1956 συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Η.Π.Α. «περὶ τοῦ νομικοῦ καθεστῶτος τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐνόπλων δυνάμεων τῶν Η.Π.Α.», κυρωθείσης διὰ τοῦ ν.δ. 3715]1957 καὶ εἰδικώτερον τοῦ ἄρθρου IV, ὡς καὶ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου IX ταύτης, δυνάμει τῆς τὸ ἐν λόγῳ νομικὸν καθεστὼς διέπεται ὑπὸ τῆς ἐν Λονδίνῳ ὑπογραφείσης τὴν 19.6.1951 συμβάσεως μεταξὺ τῶν κρατῶν - μελῶν τῆς Συνθήκης τοῦ Βορείου Ἀτλαντικοῦ ἐπὶ τοῦ νομικοῦ καθεστῶτος τῶν ἐν λόγῳ δυνάμεων, ὡς καὶ τῆς τελευταίας ταύτης, κυρωθείσης ὑπὸ τοῦ νόμου 2799]1954, δεδέντος ὅτι πᾶσαι αὗται ἀρῶσι τὸ θέμα τῆς ἑτεροδικίας τῶν μελῶν τῶν ἐν Ἑλλάδι ὑπηρετουσῶν ἐνόπλων δυνάμεων τῶν Η.Π.Α. καὶ οὐχὶ τὸ τῆς ἑτεροδικίας τοῦ Ἀμερικανικοῦ Δημοσίου (βλ. ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν 17540]1958 ἐν ΕΕΝ 19 1959 σ. 83 καὶ ἑπ., μετὰ σχολίων αὐτόθι *Ἀλ. Παπακώστα*. περὶ δὲ τῆς ἑτεροδικίας τῶν μελῶν τῶν ὡς ἄνω δυνάμεων Α.Π. 291]1958, Ποιν. Χρονικὰ 1959 σ. 30).

Ἡ διὰ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς διωκομένη ἐνδικος ἀξίωσις ἀρᾷ σχέσιν ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἥτις συνέχεται βάσει τῶν ἐν αὐτῇ ἐκτιθεμένων—περὶ ὧν ἐν τῇ δευτέρᾳ σκέψει εἰδικώτερον—πρὸς ἐξυπηρέτησιν καὶ πραγματοποίησιν ἐνεργειῶν ξένου κράτους (τοῦ Ἀμερικανικοῦ Δημοσίου), ἀνηκουσῶν εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ imperium τούτου καὶ εἰδικώτερον πρὸς τὴν ἄσκησιν τῆς δραστηριότητος τῶν Η.Π.Α. ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ N.A.T.O., περὶ ἧς αἱ ρηθεῖσαι συμβάσεις, δέον νὰ γίνῃ δεκτὸν βάσει τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει ἐκτιθεμένων, ὅτι, λόγῳ τῆς ἐπὶ τοῦ τοιούτου χαρακτῆρος τῆς ἐν λόγῳ σχέσεως θεμελιουμένης ἑτεροδικίας τοῦ ἐναγομένου ἀλλοδαποῦ Δημοσίου, τὰ ἡμεδαπὰ Δικαστήρια στεροῦνται δικαιοδοσίας πρὸς ἐκδίκασιν ταύτης.

Ἡ ἐκκαλουμένη ὀθὲν ἀπόφασις, κρίνασα τὴν

ὑπαρξιν δικαιοδοσίας πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ὑπὸ κρίσιν διαφορᾶς καὶ κατ' ἀκολουθίαν ταύτου προβᾶσα εἰς τὴν ἐν μέρει ἀποδοχὴν τῆς ἀγωγῆς μετ' οὐσιαστικὴν ἔρευναν τῆς ὑποθέσεως, οὐχὶ ὀρθῶς καὶ ἐσφαλμένως ἔκρινε, δι' ὃν λόγων ἐξαφανιστέαν αὐτὴν κατέστησε.

III. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Ἀποδοχαὶ κατ' ἀποκοπὴν ἀμειβομένων μισθωτῶν

Αὐξήσεις διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27727/1954 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.—Περίπτωσις ἀμοιβῆς κατὰ μονάδα ἐργασίας βάσει ἀτομικῆς συμφωνίας.—Ἐξασφάλισις κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου τῶν κατὰ μονάδα ἐργασίας ἀμειβομένων.

Ἀρείου Πάγου 417/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Δ. *Ροζάκης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Λιβανός, Π. Τριταιμπίδας

Ὁρίζουσα ἡ διάταξις τοῦ κεφ. Ι στοιχ. α' τῆς ὑπ' ἀριθ. 27727/1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ αὐξήσεως ἀποδοχῶν τῶν κατὰ μονάδα ἐργασίας ἀμειβομένων μισθωτῶν ὅτι αἱ κατὰ τὴν 9 Ἀπριλίου 1953 ἰσχύουσαι, βάσει συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, διαιτητικῶν ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἢ ἄλλων πράξεων τῆς Διοικήσεως ἀμοιβαὶ κατὰ μονάδα ἐργασίας τῶν μισθωτῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς μόνιμον ἐργοδότην ἢ αἱ τυχὸν ἐπὶ πλέον τούτων καταβαλλόμεναι εἰς αὐτοὺς κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν τοιαῦται, λαμβανόμεναι καθ' ἑβδομάδα καὶ διαιρούμεναι διὰ τοῦ ἑξ, πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ ἡμερησίου μισθοῦ, προσαυξάνονται κατὰ τὸ ἐν αὐτῇ ποσοστόν, νοεῖ, ὡς ἐκ τῆς σαφοῦς αὐτῆς διατυπώσεως συνάγεται, ὅτι ἡ προσαύξησις αὕτη παρέχεται εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἐκείνους, δι' οὓς συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, διαιτητικαὶ ἢ ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις ἢ ἄλλαι πράξεις τῆς Διοικήσεως ὁρίζουν ἀμοιβὴν κατὰ μονάδα ἐργασίας, ὁπότε αἱ ὡρισμέναι αὗται ἀμοιβαὶ ἢ αἱ ἐπὶ πλέον τούτων τυχὸν καταβαλλόμεναι προσαυξάνονται κατὰ τὸ ποσοστὸν τοῦτο. Ἑπομένως ἡ ἀπόφασις αὕτη δὲν εἶναι ἐφαρμοστέα διὰ τοὺς μισθωτοὺς ἐκείνους, οἵτινες συμφώνως μὲν πρὸς τὰς οἰκείας συλλογικὰς συμβάσεις ἢ διαιτητικὰς καὶ ὑπουργικὰς ἀποφάσεις ἢ ἄλλας πράξεις τῆς Διοικήσεως ἀμείβονται ἐπὶ ἡμερομισθῷ ἢ μηνιαίῳ μισθῷ, δι' ἰδιαιτέρας ὅμως συμφωνίας αὐτῶν (εὐνοϊκωτέρας δι' αὐτούς) μετὰ τοῦ ἐργοδότου των ἀμείβονται κατὰ μονάδα ἐργασίας. Ἐν προκειμένῳ αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ ἀναιρεσείοντος, συρματουργοῦ ὄντος, ρυθμίζονται ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/1949 ἀποφάσεως τῆς Πρωτοβαθμίου Ἐπιτροπῆς Διαιτησίας Πειραιῶς, ἀμείβεται ὅμως οὗτος, καθ' ἃ ἐδέξατο τὸ δικάσαν δικαστήριον, κατὰ μονάδα ἐργασίας βάσει ἀτομικῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐργοδότου του συμβάσεως, ἐξασφαλιζομένου διὰ ταύτης αὐτῷ ἡμερομισθίου πολὺ μείζονος τοῦ νομίμου. Ἑπομένως δὲν εἶναι ἐφαρμοστέα ὡς πρὸς τὸν ἀναιρεσείοντα ἡ ἀνωτέρω ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ὡς κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν αὐτῆς ἔκρινε καὶ τὸ δικάσαν δικαστήριον, καὶ ἀπορριπτέοι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος καὶ 2ος λόγοι ἀναιρέσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 28050/1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας εἰς τοὺς ἀμειβομένους κατὰ μονάδα ἐργασίας (κατ' ἀποκοπήν) ὁ ἐργοδότης ὀφείλει νὰ ἐξασφαλίζῃ κατ' ἐλάχιστον τὰ ἐν ἄρθρῳ 1 § 1 αὐτῆς ὁριζόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων. Ὅθεν, ἐφ' ὅσον καθ' ἃ ἐδέξατο τὸ δικαστήριον, ἡ ἀναιρεσίβλητος ἐξασφαλίζει εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα, ἀμειβόμενον κατὰ μονάδα ἐργασίας, ἡμερομίσθιαν ἀνερχόμενον εἰς δραχ. 100, ἤτοι πολὺ μεῖζον τοῦ ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὁριζομένου, οὐδεμίας περαιτέρω προσαυξήσεως δυνάμει τῆς ἀποφάσεως ταύτης δικαιοῦται οὗτος, ὡς κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν αὐτῆς ἔκρινε καὶ τὸ δικάσαν δικαστήριον καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 3ος καὶ τελευταῖος λόγος ἀναιρέσεως.

Παρατηρήσεις: Κατὰ τὸ ἄρθρον 648 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος μίσθωσις ἐργασίας ὑπάρχει καὶ ὅταν ὁ μισθὸς ὑπολογίζηται κατὰ μονάδα παρεχομένης ἐργασίας ἢ κατ' ἀποκοπήν.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς ταύτης ὑπὸ πολλῶν συλλογικῶν συμβάσεων κλπ. προβλέπεται ὡς ἀποκλειστικὸν σύστημα ἀμοιβῆς τὸ κατὰ μονάδα ἐργασίας (κατ' ἀποκοπήν) τοιοῦτον. Ὑπ' ἄλλων πάλιν προβλέπεται ἡ τε κατ' ἀποκοπὴν ἀμοιβὴ καὶ ἡ ἐπὶ ἡμερομισθίῳ τοιαύτῃ, τῆς ἐπιλογῆς ἀφιεμένης εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους, εἰς τὴν πρᾶξιν δὲ πλεῖσται εἶναι αἱ περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ ἀμοιβὴ τοῦ μισθωτοῦ συμφωνεῖται κατ' ἀποκοπήν, καίτοι ὑπὸ τῆς οἰκείας συλλογικῆς συμβάσεως δὲν προβλέπεται τοιοῦτον σύστημα ἀμοιβῆς.

Εἰς ἁπάσας τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις ὁ μισθωτὸς ἔχει δικαίωμα ἐξασφαλίσεως, εἴτε τοῦ ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, εἰς ἣν ὑπάγεται, προβλεπομένου διὰ τὴν ειδικότητά του ἡμερομισθίου, εἴτε, ἐν ἐλλείψει τοιούτου, τοῦ ἐκάστοτε ἰσχύοντος γενικοῦ ἐλαχίστου ὁρίου ἡμερομισθίου (ἀνειδικεύτου ἐργάτου) καὶ συνεπῶς, ἐὰν ἐκ τοῦ προϊόντος τῆς κατ' ἀποκοπὴν ἀμοιβῆς δὲν ἐξασφαλίζωνται ταῦτα, ὁ οἰκεῖος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται ἑκάστοτε εἰς συμπλήρωσιν αὐτῶν κατὰ τὸ ἐλλεῖπον ποσόν. Τοῦτο βεβαίως σημαίνει ὅτι, εἰς περίπτωσιν αὐξήσεως τῶν ἐλαχίστων ὁρίων ἡμερομισθίων, ὁ κατ' ἀποκοπὴν ἀμειβόμενος μισθωτός, καίτοι τὸ ὕψος τοῦ εἰσοδήματός του ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἀποδοσίν του ἐν τῇ ἐργασίᾳ, ἐπωφελεῖται κατά τινα τρόπον ἐξ αὐτῆς, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι αὐξάνεται τὸ ἡμερομίσθιον «ἀσφαλείας» τούτου.

Ὡς γνωστὸν ὅμως αἱ ἀπὸ 9.4.1953 μέχρι καὶ τέλους τοῦ 1954 χορηγηθεῖσαι αὐξήσεις δὲν ἀπέβλεψαν εἰς αὔξησιν τῆς ἀγοραστικῆς ἱκανότητος τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων καὶ τὴν ἐντεῦθεν βελτίωσιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τῶν μισθωτῶν, ἀλλὰ βασικῶς καὶ κυρίως εἰς ἀποκατάστασιν τῆς ἀγοραστικῆς δυνάμεως τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων εἰς τὰ πρὸ τῆς ἀναπροσαρμογῆς τῆς τιμῆς τῆς δραχμῆς, ἐν σχέσει μὲ τὸ ξένον συνάλλαγμα, ἐπίπεδα. Τοῦτο καταφαίνεται οὐ μόνον ἐκ τοῦ αἰτιολογικοῦ τῆς ἐκδόσεως τῶν σχετικῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, συλλογικῶν συμβάσεων κλπ., ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ὑπολογισμοῦ πασῶν τῶν χορηγηθεισῶν αὐξήσεων ἐπὶ τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῆς 9.4.1953

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ ΕΠΙΛΥΣΙΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἀναδρομικὴ ἰσχὺς ἀποφάσεων Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων

παράδεκτος αἴτησις ἀκυρώσεως Σωματείου, μὴ προσαγομένης ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου αὐτοῦ περὶ ἀσκήσεως τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως.— Ἰσχὺς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κήρυξιν αὐτῆς τελεστῆς.—Ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ σύναψις αὐτῶν.—Ἰσχὺς ἀναδρομικῶς ἀποφάσεων Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων.

ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπάφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς:

ταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπαλλήλων χημικῆς βιομηχανίας καὶ ὑγιεινῆς ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν οἰκείων ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων ἀφ' ἑτέρου ἀνεφύη διένεξις, ἀφορῶσα εἰς τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν βαπτείων, τυπογραφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων, λευκαντηρίων καὶ πλυντηρίων ἁπάσης τῆς χώρας, τῶν σχετικῶν δὲ διαπραγματεύσεων μὴ ἀποληξασῶν εἰς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἡ διένεξις παρεπέμφθη ἐνώπιον τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ὅπερ ἐξέδωκεν ἐπ' αὐτῆς τὴν ὑπ' ἀριθ. 12/1958 ἀπόφασίν του.

ἀπόφασις αὕτη, προσβληθεῖσα δι' ἐφέσεως, ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἥτις ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 79751/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 18, 168).

διὰ τῆς τελευταίας αὐτῆς ἀποφάσεως ἐτράφη ἡ αἴτησις ἀκυρώσεως, τὴν ὁποίαν ἤσκησαν ἑταιρεῖαι καὶ ἀτομικαὶ ἐπιχειρήσεις, διατηροῦσαι βαφεῖα, καὶ τὸ σωματεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Συντεχνία βαφέων, καθαριστῶν Θεσσαλονίκης.

Σχετικὴ πρὸς τὴν ἀπόφασιν ταύτην καὶ ἐπὶ τῆς αὐτῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἶναι καὶ ἡ Σ.Ε. 1723/1959, Ὁλομελείας (εἰσηγητὴς *Δ. Τσιμαράτος*, ΕΕΔ 18, 1960).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1745/1959, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ν. Σολιώτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Ο. Κυριακοῦ*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Λ. Σακελλαρόπουλος, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Χ. Μυριάνθης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 79751/16984 ἀπὸ 29 Δεκεμβρίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Ε.Κ. Β' 350), δι' ἧς ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ ἡ ὑπ' ἀριθ. 18/1958 ἀπόφασις τοῦ δευτεροβαθμίου ὀργάνου διαιτησίας Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσα ἐπὶ διενέξεως ἀφορώσης εἰς τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς

ρομηνίας ὑποτιμήσεως τῆς δραχμῆς, καὶ τοῦ ψηφίσματος εἰς τὰς αὐξήσεις ταύτας τοῦ ὑπὸ ὑπ' ἀριθ. 41160/1958 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ηγηθέντος εἰς τοὺς μισθωτούς, ἕνεκα τῆς ὑποτιμήσεως τῆς δραχμῆς, ἐπιδόματος ἀκριβείας. Ἐν συνεπείᾳ πρὸς τὰ ἀνωτέρω, πᾶσαι αἱ χορηγηθεῖσαι κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα ήσεις ἀσεώρων τόσον εἰς τὰ ἐλάχιστα ὅρια ἀποδοχῶν, ὅσον καὶ τὰς πέραν τούτων πράξει κατοβαλλομένας κατὰ τὴν 9.4.1958 τοιαις, δεδομένου ὅτι καὶ αὐταὶ, ἐκ τῆς ὑποτιμήσεως, ὑπέστησαν μείωσιν τοῦ εἰς ἀγοραστικὴν ἀξιαν περιεχομένου των.

Ἐκ τῆς ἀπόψεως ταύτης ἐκκινοῦντες δὲν ν δυνατόν, εἰμὴ νὰ δεχθῶμεν, ὅτι καὶ τῶν ἀποκοπὴν ἀμειβομένων μισθωτῶν ὑπέστη πάδημα μείωσιν ἐκ τῆς ὑποτιμήσεως τῆς ξιᾶς. Τούτου ὅμως δοθέντος παρέπεται, ὅτι τὸ ὑπὸ κρίσιν χρονικὸν διάστημα, ὑπῆρ ἀνάγκη ἀναπροσαρμογῆς καὶ τῶν κατ' ἀποκοπὴν ἀμοιβῶν, ἀσχέτως τοῦ ἂν αὐταὶ καθωρίσθησαν διὰ συλλογικῶν συμβάσεων κλπ. ἢ τὴν ἀτομικὴν συμφωνίαν, ἀνάγκην τὴν ἐν, γενικῶς διὰ τοὺς κατ' ἀποκοπὴν ἀμειβομένους, ἄνευ τῆς ἀνωτέρω διαστολῆς, ἐπικαλεῖται ἐν προοιμίῳ της ἡ ὑπ' ἀριθ. 27727/1954 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ αὐξήσεως ἀποδοχῶν τῶν κατὰ μονάδα ἐργασίας ἀμειβομένων μισθωτῶν.

Ἐκ τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντος σκοποῦ τροκύπτει, ὅτι τῆς ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27727/1954 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως χορηγηθείσης αὐξήσεως δικαιοῦνται πάντες οἱ κατ' ἀποκοπὴν ἀμειβόμενοι μισθωτοί, εἴτε τὸ σύστημα τοῦτο τῆς ἀμοιβῆς των προβλέπεται ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας κλπ., εἴτε καθιερώθη διὰ τῆς ἀτομικῆς συμφωνίας.

Βεβαίως ἡ ἀνωτέρω ἄποψις δὲν ἐπικουρεῖται ἐκ τοῦ γράμματος τῆς ἀποφάσεως, ἐφ' οὗ ἐρείδεται ἡ ἀνωτέρω Α.Π. 417/1959, ἂν καὶ ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως, δηλούμενον σαφῶς ἐν προοιμίῳ της, εἶναι δυνατὸν εἰς τὴν φράσιν «ἐπὶ πλέον τούτων τυχὸν καταβαλλόμεναι...» νὰ ἀποδοθῇ ἡ ἔννοια «τῶν ὁπωσδήποτε καταβαλλομένων ἀποδοχῶν».

Ἀβέρκιος Καραλῆς
Τμηματάρχης τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας

και έργασίας των έργατών κλπ. βαφείων, τυποβαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων, λευκαντηρίων και πλυντηρίων άπάσης της χώρας (πλήν τμημάτων λειτουργούντων έντός των έργοστασίων κλωστοϋφαντουργείων).

Καθ' όσον άσκείται έπ' ονόματι του σωματείου ύπό την έπωνυμίαν «Συντεχνία βαφέων, καθαριστών Θεσσαλονίκης» ή ύπό κρίσιν αίτησις είναι απορριπτέα, ως απαράδεκτος, δεδομένου ότι δεν προσάγεται απόφασις περί άσκήσεως αύτης παρά του διοικητικού συμβουλίου του είρημένου σωματείου.

Οι λοιποί αίτούντες, διατηρούντες βαφεία, καθαριστήρια, πλυντήρια και λευκαντήρια νομιμοποιούνται εις άσκησιν της ύπό κρίσιν αίτήσεως.

Τα σωματεία Σύνδεσμος έργατών βαφέων, καθαριστών, σιδηρωτών, σιδηρωτριών και πλυντριών Αθηνών-Πειραιώς και Όμοσπονδία έργατών, τεχνιτών και υπαλλήλων χημικής βιομηχανίας και υγιεινής, αποτελούντα έπαγγελματικάς οργανώσεις μισθωτών, εξ εκείνων, εις ούς αφορά ή προσβαλλομένη πράξις, παραδεκτώς παρεμβαίνουσιν εις την δίκην προς υποστήριξιν του κύρους της πράξεως ταύτης διά νομοτύπως άσκηθεισών παρεμβάσεων.

Ο λόγος ακυρώσεως, ότι κατά παράβασιν των διατάξεων του άρθρου 15 του νόμου 3239|1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως των συλλογικών διαφορών έργασίας» επελήφθησαν της ρυθμίσεως της προκειμένης συλλογικής διαφοράς έργασίας τα όργανα διαιτησίας, καθ' όσον τα της αμοιβής και των όρων έργασίας των περί ων πρόκειται μισθωτών ρυθμίζονται ύπό της υπ' αριθ. 1|1957 διαιτητικής αποφάσεως, εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 1639|1957 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας (Ε.Κ. φ. 47 β'), τυγχάνει απορριπτέος, ως επί εσφαλμένης προϋποθέσεως εριδόμενος. Διότι, καθ' ά δείκνυται εκ του περιεχομένου της ως άνω διαιτητικής αποφάσεως, αύτη, εκδοθείσα επί διενέξεως μεταξύ του Συνδέσμου Βιομηχάνων αφ' ενός και της Όμοσπονδίας Κλωστοϋφαντουργών Ελλάδος αφ' ετέρου, αφορά εις τον καθορισμόν της αμοιβής των όρων έργασίας των εργατοτεχνιτών εν γένει των κλωστοϋφαντουργικών επιχειρήσεων, εν οις βεβαίως και βαφείς και φινιριταί των παρά ταις επιχειρήσεσι ταύταις λειτουργούντων τυχόν τοιούτων τμημάτων, ούχι δε και των εργατοτεχνιτών βαφέων κλπ., των εργαζομένων εις αυτοτελείς επιχειρήσεις βαφείων, φινιριστηρίων, τυποβαφείων, περί ης ή προσβαλλομένη διαιτητική απόφασις.

Κατά την παράγραφον 2 του άρθρου 19 του νόμου 3239|1955, ως αύτη αντικατεστάθη διά του άρθρου 10 § 8 του ν.δ. 3755|1957, αι διαιτητικαί αποφάσεις, εφ' όσον εκηρύχθησαν εκτελεσταί δι' αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας, έπέχουν θέσιν συλλογικής συμβάσεως εργασίας και διέπονται ύπό των περί ταύτης διατάξεων ως πρός την διάκρισιν εις εθνικάς γενικάς, εθνικάς όμοιεπαγγελματικάς κλπ. Αφ' ετέρου κατά το άρθρον 7 §§ 1, 2 και 3 του αυτού ως άνω νόμου 3239|1955 συλλογικαί συμβάσεις εθνικαί μεν γενικαί, διά την σύναψιν των οποίων απαιτείται ή εκ μέρους των εργοδοτών σύμπραξις, σύν άλλοις, και της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδος, είναι αί άφορώσαι εις τους μισθωτούς όλης της χώρας ή εις πλείονας του ενός κλάδου μισθωτών καθ' όλην την χώραν, εθνικαί δε όμοιεπαγγελματικαί διά την σύναψιν των οποίων απαιτείται ή σύμπραξις των γενικωτέρας σημασίας επαγγελματικών οργανώσεων των εργοδοτών και των μισθωτών και ούχι της προμνησθείσης Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών, είναι αί άφορώσαι εις τους μισθωτούς ωρισμένου επαγγέλματος ή και των συναφών προς το επάγγελμα αυτό κλάδων όλης της χώρας.

Εν προκειμένω, το εκδόν την διά της προσβαλλομένης πράξεως κηρυχθείσαν εκτελεστήν απόφασιν δευτεροβάθμιον διαιτητικόν όργανον μετ' ενεργηθείσαν αυτοψίαν δέχεται, κατ' ανέλεγκτον εν τη αιτιολογητική δίκη κρίσιν, ότι αί συνθήκαι εργασίας των εργαζομένων εις τα βαφεία τυποβαφεία, καθαριστήρια, σιδηρωτήρια, λευκαντήρια και πλυντήρια άπάσης της χώρας είναι συναφείς εις πάσας τας επιχειρήσεις ταύτας. Συνεπώς νομίμως επί τη βάσει της πραγματικής ταύτης διαπιστώσεως χαρακτηρίζει το ρηθέν όργανον την επιλυομένην συλλογικήν διαφοράν εργασίας ως εθνικήν όμοιεπαγγελματικήν και ούχι ως εθνικήν γενικήν, εφ' όσον αύτη αφορά εις μισθωτούς συναφών και ούχι ανεξαρτήτων και άσχέτων προς άλλήλους επαγγελματικών κλάδων, απορριπτέος δε ως άβάσιμος τυγχάνει ο επί της εναντίας εκδοχής στηριζόμενος λόγος ακυρώσεως, δι' ού προβάλλεται ότι ή περί ης πρόκειται διαιτητική απόφασις έπέχει θέσιν εθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας και ότι ως εκ τούτου εν τη επιλυθείση δι' αυτής συλλογική διαφορά εργασίας οι ενδιαφερόμενοι εργοδόται έδει να εκπροσωπηθώσιν ύπό της ριθείσης Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδος.

Εν άρθρω 15 § 5 του ως άνω α.ν. 3239|19 ορίζεται, ότι εις όλως εξαιρετικάς περιπτώσεις τα διοικητικά διαιτητικά δικαστήρια (πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια) δικαιούνται να προσδώσωσιν εις τας αποφάσεις αυτών ισχύν, ανατρέχουσαν το πολύ μέχρι και της ημέρας, καθ' ην εξεδόθη ή πράξις του Υπουργού Εργασίας, δι' ης παρεπέμφθη ή συλλογική διαφορά εργασίας προς επίλυσιν εις τα διαιτητικά ταύτα όργανα. Διά προστεθείσης δε εις το άνωτέρω άρθρον παραγράφου 6 υπό του άρθρου 7 § 2 του ν.δ. 37 1957 ωρίσθη, ότι «εν περιπτώσει εκδόσεως διαιτητικής αποφάσεως μετά την πάροδον των εν τω παρόντι οριζομένων προθεσμιών διαδικασίας, ενώπιον των οργάνων υποχρεωτικής διαιτησίας ή ημερομηνία ενάρξεως της ισχύος ταύτης δεν δύναται να μετατεθή εις χρόνον μεταγενέστερον της επομένης υπό της παρόδου των προθεσμιών τούτων ημέρας». Διά της τελευταίας ταύτης διατάξεως ο νομοθέτης ηθέλησεν, όπως ορίζηται ως χρόνος ενάρξεως της ισχύος της επιλυούσης συλλογικήν διαφοράν εργασίας διαιτητικής αποφάσεως ή ημερομηνία, καθ' ην, τηρουμένων των εν τω νόμω προθεσμιών, ώφειλε να τερματισθή ή όλη διαδικασία της διαιτησίας. Η τήρησις όμως του συνόλου των προθεσμιών τούτων από της εκδόσεως υπό του Υπουργού πράξεως περί παραπομπής της διαφοράς εις το πρωτοβάθμιον όργανον διαιτησίας μέχρι της εκδόσεως αποφάσε

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Παροχαὶ συντάξεως ἀναπηρίας καὶ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς κατ' ἄρθρ. 28 τοῦ Α.Ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».—Ἔννοια καὶ σκοπὸς τοῦ εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς.—Ἔλλειψις προϋποθέσεως τοῦ ἐπιδόματος τῆς ἐνεργοῦ ἀπασχολήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου κατὰ τὸν χρόνον ἐξόδου τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου, ἤτοι κατὰ τὸν χρόνον ἐπελεύσεως τῆς μερικῆς ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν.—Ἀκύρωσις ἀντιθέτου ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀτελῶς κατὰ νόμον ἀσκουμένης (ἄρθρ. 40 § 2 ἀ.ν. 1846]1951), ζητεῖται, ἐμπροθέσμως καὶ παραδεκτῶς, ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 5115]5 Ἰουνίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς αἴτησις τῆς ἠσφαλισμένης αἰτούσης.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐδαφ. β' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846]1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ἐὰν ὁ ἠσφαλισμένος δύναται νὰ κερδίζῃ, ὑπὸ τὰς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ ὁριζομένας προϋποθέσεις καὶ ὅρους, πλέον μὲν τοῦ τρίτου, οὐχὶ ὅμως καὶ τῶν δύο τρίτων ἐκείνου, ὅπερ κερδίζει σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος, δικαιοῦται, ἐφ' ὅσον ἔχει συμπληρώσει καὶ τὸν ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας, εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, ἴσου πρὸς τὸ ποσὸν τῆς ἧς θὰ ἐδικαιοῦτο συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας. Τὸ ἀνωτέρω ἐπίδομα καταβάλλεται ἀδιαφόρως ἀσκήσεως παρὰ τοῦ ἐπιδοματούχου οἱασδήποτε ἐξηρτημένης ἢ αὐτοτελοῦς ἀπασχολήσεως καὶ ἐπὶ μίαν διετίαν τὸ πολύ.

Ἐκ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων σαφῶς προκύπτει, ὅτι τὸ εἰδικὸν ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς οὐδὲν ἄλλο ἀποτελεῖ, εἰμὴ ἓν εἶδος προσωρινῆς συντάξεως ἀναπηρίας, πρὸς ἣν καὶ ἐξομοιοῦται κατὰ ποσόν, χορηγεῖται δὲ εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους, οἵτινες δὲν δικαιοῦνται συντάξεως ἀναπηρίας, διότι συνεπείᾳ τῆς ἀναπηρίας των δύνανται μὲν νὰ κερδίζωσι πλέον τοῦ ἑνὸς τρίτου, οὐχὶ ὅμως καὶ πέραν τῶν δύο τρίτων ἐκείνου, ὅπερ συνήθως κερδίζει ὑγιὴς ἄνθρωπος. Χορηγεῖται συνεπῶς εἰς τοὺς καθισταμένους μερικῶς ἀναπήρους, ὑπὸ τὰς αὐτάς, κατὰ τὰ λοιπά, προϋποθέσεις, ὑφ' ἃς χορηγεῖται καὶ ἡ σύνταξις ἀναπηρίας. Αἱ προϋποθέσεις δὲ αὗται, κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ νόμου, εἶναι ἡ πραγματοποίησις ὡρισμένου ἐλαχίστου ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει, ὑπὸ τὰς ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ εἰδικωτέρας διακρίσεις. Τόσον διὰ τὴν χορήγησιν τῆς συντάξεως ἀναπηρίας, ὅσον καὶ διὰ τὴν χορήγησιν τοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, ταυτιζομένων ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ περιεχομένου τῆς παρεχομένης ἀσφαλιστικῆς προστασίας καὶ διακρινομένων μόνον κατὰ τὴν χρονικὴν διάρκειαν τῆς ἀσφαλιστικῆς παροχῆς, οὐδεμία ἑτέρα κατὰ νόμον ἀπαιτεῖται προϋπόθεσις. Ἰδία δὲ δὲν ἀπαιτεῖται ὡς προϋπόθεσις διὰ τὴν χορήγησιν τοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς ἡ ἐνεργὸς ἀπασχόλησις τοῦ ἠσφαλισμένου κατὰ τὸν χρόνον ἐξόδου τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου, ἤτοι κατὰ τὸν χρόνον ἐπελεύσεως τῆς μερικῆς ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν, ἥτις δικαιολογεῖ τὴν χορήγησιν τοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς. Τοιαύτη τις πρόσθετος προϋπόθεσις, ἀντίθετος κατὰ βάσιν πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ εἰδικοῦ τούτου ἐπιδόματος, ἀποτελοῦντος, ὡς εἴρηται, κατ' οὐσίαν σύνταξιν ἀναπηρίας περιωρισμένης χρονικῆς διαρκείας, θὰ ἦγε πράγματι ἐν ταῖς πλείσταις τῶν ἀσφαλιστικῶν περιπτώσεων εἰς ἀνατροπὴν τοῦ δικαιώματος τοῦ καθισταμένου μερικῶς ἀναπήρου ἠσφαλισμένου, δοθέντος ὅτι τοῦτο θὰ ἐξηρτᾶτο ἑκάστοτε ἐκ τῆς ἐνεργοῦ ἀπασχολήσεώς του κατὰ τὸν

ἐν περιπτώσει ἀσκήσεως ἐφέσεως, ὑπὸ τοῦ δευτεροβαθμίου διαιτητικοῦ ὀργάνου συμπροσοῦνται (ἄρθρον 11 §§ 1 καὶ 4, 12, 14 § 1 καὶ 15 § 5 τοῦ νόμου 3239]1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3755]1957) εἰς 38 ἡμέρας. Συνεπῶς, ἐν προκειμένῳ, κατ' ὀρθὴν τοῦ νόμου ἐφαρμογήν ἡ προσβαλλομένη διαιτητικὴ ἀπόφασις, καίπερ ἐκδοθεῖσα τὴν 9ην Δεκεμβρίου 1958, ὥρισε χρόνου ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος της ἀπὸ τῆς 28 Ἀπριλίου 1958, ἤτοι ἀπὸ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ὁλοκληρωθῇ ἡ διαδικασία τῆς διαιτησίας, ὑπολογιζομένης τῆς 38ημέρου συνολικῆς πρὸς τοῦτο ὡς ἄνω προθεσμίας ἀπὸ τῆς 21ης Μαρτίου 1958, ἡμερομηνίας τῆς ὑπουργικῆς πράξεως παραπομπῆς τῆς προκειμένης διαφορᾶς πρὸς ἐπίλυσιν εἰς τὸ πρωτοβάθμιον ὄργανον διαιτησίας. Ὅθεν ὁ λόγος ἀκυρώσεως ὅτι ὡρίσθη ἀναδρομικὴ ἰσχὺς τῆς ἀποφάσεως, χωρὶς νὰ συντρέχωσιν ἐξαιρετικοὶ πρὸς τοῦτο λόγοι, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ προδιαληφθεῖσα διάταξις τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου 3239]1955, τυγχάνει ἀπορριπτέος ἀρὸ παντὸς ὡς ἐρειδόμενος ἐπὶ τῆς ἐσφαλμένης προϋποθέσεως ὅτι ἐγένετο ἐφαρμογὴ τῆς διατάξεως ταύτης, ἐνῷ ὁ χρόνος ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὡρίσθη, συμφώνως πρὸς τὰ ἄνω, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τῆς ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755]1957 προστεθείσης εἰς τὸ ὡς εἴρηται ἄρθρον παραγράφου 6.

Οἱ αἰτοῦντες διὰ δηλώσεως ἐπ' ἀκροατηρίῳ τοῦ πληρεξουσίου αὐτῶν δικηγόρου παρητήθησαν τοῦ δευτέρου λόγου ἀκυρώσεως.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀποβαίνει ἀπορριπτέα, δεκτῶν καθισταμένων τῶν παρεμφάσεων.

χρόνον ἐξόδου τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου.

Κατὰ ταῦτα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀπορρίψασα τὴν περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς αἴτησιν τῆς αἰτούσης, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι αὕτη κατὰ τὸν χρόνον τῆς μερικῆς ἀνικανότητος εἶχε διακόψει τὴν ἐργασίαν της, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι αὕτη εἶχε συμπληρώσει τὸν κατὰ νόμον ἀπαιτούμενον ἐλάχιστον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει, ἐκρίθη δὲ ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὑγειονομικῶν ἐπιτροπῶν ἀνάπηρος μὲ ποσοστὸν ἀναπηρίας 45 ο/ο, τυγχάνει ἀκυρωτέα διὰ παράβασιν νόμου, κατὰ τὸν βασίμως προβαλλόμενον σχετικὸν λόγον ἀκυρώσεως. (*Σ. Ε. 1758/1959, Τμ. Α'*. Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Π. Δεδόπουλος*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σπετσάκης, Α. Καλλέργης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§ 2. Γνωματεύσεις Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Προσβολὴ ἀποφάσεως Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς ἐνώπιον τῆς Δευτεροβαθμίου ἐντὸς δεκαημέρου προθεσμίας.— Ἔναρξις τῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς δι' ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως τῆς Πρωτοβαθμίου Ἐπιτροπῆς γνωστοποιήσεως αὐτῆς εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον, μὴ ἀρκούσης τῆς προφορικῆς ἀνακοινώσεως.— Ἀκύρωσις ἀντιθέτου ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀτελῶς ἀσκηθείσης δυνάμει τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ ἀ.ν. [846]1951, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 815]7.7.1958 ἀποφάσεως τῆς δευτεροβαθμίου ἀσφαλιστικῆς ἐπιτροπῆς ἐφέσεων τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἀπὸ 13.7.1956 αἴτησις τοῦ ἤδη αἰτοῦντος περὶ συνταξιοδοτήσεώς του λόγῳ ἀναπηρίας.

Ὁ Κανονισμὸς ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ι.Κ.Α., ρυθμίζων τὴν ἐνώπιον τῶν παρ' αὐτῷ ὑγειονομικῶν ἐπιτροπῶν διαδικασίαν, ὁρίζει, ὅτι ἡ γνωμάτευσις τῆς πρωτοβαθμίου ὑγειονομικῆς ἐπιτροπῆς δύναται νὰ προσβληθῇ ἐνώπιον τῆς δευτεροβαθμίου ταυτοίας ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου ἐντὸς 10 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν κοινοποιήσεως ταύτης . . ., ἐφ' ὅσον νομίζει, ὅτι δὲν εἶναι ὀρθὴ ἡ κρίσις τῆς ἐπιτροπῆς, ἰδίως ἐὰν ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πράγματα ἐχοντα οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν μόρφωσιν γνώμης ἢ ἐπλανήθη περὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν πραγματικῶν γεγονότων ἢ ἐὰν ἐδέχθη πράγματα ὡς ἀληθῆ ἄνευ τῆς εἰθισμένης ἐξετάσεως (ἄρθρον 35) . . . διὰ προσφυγῆς ἀσκουμένης δι' ἐγγράφου δηλώσεως..., προφορικῶς δὲ ἐπὶ ἀγραμμάτων . . . (ἄρθρον 36). Ἐπίσης ἐν ἄρθρῳ 37 τοῦ ἰδίου Κανονισμοῦ ὁρίζεται, ὅτι «αἱ γνωματεύσεις τῶν ὑγειονομικῶν ἐπιτροπῶν εἶναι ἔγγραφοι καὶ εἰδικῶς αἰτιολογημέναι . . ., περίληψις των δὲ κοινοποιεῖται μόνον εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον». Κατὰ τὴν ὀρθὴν δὲ ἔννοιαν τῶν μνησθεισῶν διατάξεων, αἵτινες ἀποβλέπουσιν εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς πλήρους γνώσεως τῆς γνωματεύσεως τῆς πρωτοβαθμίου ὑγειονομικῆς ἐπιτροπῆς ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου, οὕτως ὥστε νὰ καταστῇ ἐφικτὴ ἡ ὑπ' αὐτοῦ προβολὴ κατ' αὐτῆς συγκεκριμένων αἰτιάσεων, αἵτινες, ἀναγόμεναι εἰς τεχνικὰ ζητήματα, ὡς ἐκ τῆς φύσεως των προϋποθέτουσι πλήρη ἐποπτείαν τῶν ζητημάτων, εἰς ἃ ἀναφέρονται, προκύπτει, ὅτι, ἵνα ἄρξηται τρέχουσα ἡ πρὸς ἄσκησιν προσφυγῆς κατὰ γνωματεύσεως τῆς πρωτοβαθμίου ὑγειονομικῆς ἐπιτροπῆς δεκαήμερος προθεσμία, ἐπὶ τῇ ἀπράκτῳ παρόδῳ τῆς ὁποίας ἡ γνωμάτευσις αὕτη καθίσταται ὁριστική, δὲν ἀρκεῖ ἡ προφορικὴ ἀνακοίνωσις ταύτης τῷ ἐνδιαφερομένῳ, ἀλλ' ἀπαιτεῖται ἡ δι' ἐπιδόσεως αὐτῷ γνωστοποίησις ταύτης, τοὐλάχιστον κατὰ τὰ οὐσιώδη αὐτῆς στοιχεῖα, δι' ἧς καὶ μόνον ἐξασφαλίζεται ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω, ἐφ' ὅσον [illegible] προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2843 22.5.1957 ἐγγράφου τῆς ὑπηρεσίας, ἡ ἐφ' ἧς [illegible] στηρίχθη ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις ὑπ' ἀριθ. 2[illegible] 9.1.1957 γνωμάτευσις τῆς πρωτοβαθμίου ὑγειονομικῆς ἐπιτροπῆς, δι' ἧς ὁ αἰτῶν ἐκρίθη ὡς μὴ παρουσιάζων ἐπιδείνωσιν τῆς ὑγείας του, δὲν [illegible] πεδόθη αὐτῷ, καίτοι μεταβάντι ἐν τῇ ἕδρᾳ τῆς ὑπηρεσίας, ἀλλ' ἁπλῶς τῷ ἀνεγνώσθη, ἡ γνωμάτευσις αὕτη δὲν κατέστη ὁριστική. Ὅθεν ἡ ἐναντία διεχθεῖσα ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, ἐν τῇ σκέψει ὅτι «ἡ ἀνωτέρω γνωμάτευσις δέον νὰ θεωρηθῇ καὶ ὁριστική, καθ' ὅσον ὁ αἰτῶν δὲν προσέφυγεν ἐνώπιον τῆς δευτεροβαθμίου ὑγειονομικῆς ἐπιτροπῆς, ἀρνηθεὶς νὰ ὑπογράψῃ ὅτι ἔλαβε γνῶσιν τοῦ περιεχομένου της», τὰς μνησθείσας διατάξεις παρεβίασε καὶ τοὐτῳ τῷ λόγῳ [illegible] κυρωτέα κατέστη κατὰ τὸν βασίμως προβαλλόμενον σχετικὸν λόγον ἀκυρώσεως.

Κατὰ ταῦτα δέον, ἀκυρουμένης τῆς προσβαλλομένης πράξεως, νὰ ἀναπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις [illegible] τὴν Διοίκησιν πρὸς περαιτέρω νομίμου ἐνέργειαν. (*Σ.Ε. 1763/1959, Τμ. Α'*, Πρόεδρος ὁ Ἀ[illegible] τιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*, Εἰσηγητὴς ὁ Π[illegible] ρεδρος κ. *Θ. Κουρουσόπουλος*, Δικηγόροι οἱ κ. Χ. Φαλίδας, Κ. Τσαγκαράκης. Πάρεδρος τ[illegible] Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§ 3. Ἀσφάλιοις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς [illegible] σφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργί[illegible]

Ἐπίλειψις ἀτυχήματος εἰς μισθωτὸν κλωστουφαντουργικῆς ἐπιχειρήσεως, μὴ ἔχοντα συμπληρώσει κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας του.— Ἔλλειψις [illegible] καιώματος συντάξεως ἀναπηρίας.— Εἰσφορὰ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως διὰ μισθωτοὺς ἡλικίας μέχρι 18 ἐτῶν, συμπεριλαμβανομένων καὶ μαθητὰς τεχνίτας, ἀπασχολουμένους συμφώνως πρὸς τὸ ἀπὸ 6.6.1952 Β. [illegible].

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ κύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1653]20 Ἰουνίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ περὶ χορηγήσεως συντάξεως ἀναπηρίας αἴτησις τοῦ τοῦντος.

Κατὰ τὸ διὰ τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ ν.δ. 26[illegible] 1953 «περὶ διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α., μεταρρυθμίσεως τῆς περὶ αὐτοῦ νομοθεσίας καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» προστεθὲν τελευταῖον ἐδάφιον παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ἀ.ν. 18[illegible] 1951 : α) Τὸ ποσόν, ἐφ' οὗ ὑπολογίζεται ἡ [illegible] τὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἀσφαλιστικὴ εἰσφορά, ὁρίζεται, προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων ἡλικίας μέχρι 18, συμπεριλαμβανομένων

εἰς τὸ 1]4, προκειμένου περὶ μαθητῶν τεχνιτῶν τῶν ἀπασχολουμένων συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 6.6.1952 β.δ]γματος, εἰς τὸ 1]10 τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς μισθολογικῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἀνήκει τὸ ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων ἑκάστοτε προβλεπόμενον ἡμερομίσθιον ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἢ ἐργατρίας, βαρύνει δὲ ἐξ ὁλοκλήρου τὸν ἐργοδότην, διὰ τοὺς ἠσφαλισμένους τοῦ παρόντος ἐδαφίου δὲν καταβάλλεται ἡ εἰσφορὰ κλάδου ἀνεργίας, στρατεύσεως, οὔτε ἄλλη τις εἰσφορὰ ὑπὲρ οἱουδήποτε πλὴν τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας. Ἡ παροῦσα διάταξις ἰσχύει ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου 195[illegible]».

Κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει παρατεθεισῶν διατάξεων, προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων, ὑπαχθέντων εἰς τὴν ἀσφάλισιν μετὰ τὴν 1ην Ἀπριλίου 1953, ἡλικίας μέχρι 18 ἐτῶν συμπεριλαμβανομένων, πλὴν τῆς ἐναντι τοῦ Ι.Κ.Α. καταβαλλομένης μειωμένης εἰσφορᾶς, βαρυνούσης ἐξ ὁλοκλήρου τὸν ἐργοδότην, οὐδεμία ἑτέρα ἀσφαλιστικὴ εἰσφορὰ ὑπὲρ οἱουδήποτε καταβάλλεται. Κατ' ἀκολουθίαν καὶ διὰ τοὺς ἐργαζομένους εἰς κλωστοϋφαντουργικὰς ἐπιχειρήσεις τῆς κατηγορίας ταύτης, πλὴν τῆς ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α., φορέως κυρίας ἀσφαλίσεως, καταβαλλομένης κατὰ τὰ ἀνωτέρω εἰσφορᾶς οὐδεμία ἑτέρα ἀσφαλιστικὴ εἰσφορὰ καταβάλλεται καὶ δὴ ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας. Ἐξ ἑτέρου κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ἐν ἰσχύϊ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου (ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 2193]Σ. 560) (φ. 144 Β') οὐδεμία παροχὴ χορηγεῖται, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει καταβληθῇ ἢ βεβαιωθῇ ἡ πλήρης ἀσφαλιστικὴ εἰσφορὰ διὰ τὰ πραγματοποιηθέντα ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου ἡμερομίσθια.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, ὁ αἰτῶν ἐγεννήθη τὴν 4ην Ἀπριλίου 1939, ἤρχισεν ἐργαζόμενος εἰς κλωστοϋφαντουργικὰς ἐπιχειρήσεις τὴν 1ην Ἀπριλίου 1956 καὶ τὴν 11ην Ἰανουαρίου 1957 κατέστη ἀνάπηρος συνεπείᾳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος. Ἐφ' ὅσον, κατ' ἀκολουθίαν, ὁ αἰτῶν ὑπήχθη εἰς τὴν ἀσφάλισιν μετὰ τὴν 1ην Ἀπριλίου 1953, κατὰ τὸν χρόνον δὲ τοῦτον, ὡς καὶ κατὰ τὸν χρόνον ἐπελεύσεως τοῦ ἀτυχήματος καὶ τῆς ἀναπηρίας του, δὲν εἶχε συμπληρώσει τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, συνεπείᾳ δὲ τούτου, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα, δὲν ὑπέκειτο νόμῳ εἰς καταβολὴν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ὑπὲρ τοῦ Τ.Ε.Α.Μ.Κ., ὀρθῶς καὶ νομίμως διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀπερρίφθη ἡ περὶ χορηγήσεως αὐτῷ συντάξεως ἀναπηρίας αἴτησις κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Ταμείου. (*Σ.Ε. 1757/1959, Τμ. Α'*, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Π. Δεδόπουλος*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Παπαγεωργίου, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§ 4. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν, Μακαρονοτεχνιτῶν

Συνταξιοδότησις λόγῳ ἀναπηρίας.— Ἁρμοδία διὰ τὴν διάγνωσιν τῆς παθήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ τὸν καθορισμὸν τοῦ χρόνου τῆς ἐπελεύσεώς της, ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται ἡ ἔναρξις τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος, ἡ Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ταμείου.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀπὸ 2 Ἰουλίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν, Μακαρονοτεχνιτῶν, δι' ἧς εἰς τὸν αἰτοῦντα ἀρτεργάτην, κριθέντα ἀνίκανον διὰ τῆς ἀπὸ 31 Μαρτίου 1958 γνωματεύσεως τῆς οἰκείας ὑγειονομικῆς ἐπιτροπῆς, ἀπενεμήθη σύνταξις λόγῳ ἀναπηρίας καὶ καθ' ὃ μέρος δι' αὐτῆς καθωρίσθη ὡς χρόνος ἐνάρξεως τοῦ περὶ σύνταξιν δικαιώματος τοῦ ἡ 1η Ἀπριλίου 1958.

Τὸ β. δ]γμα τῆς 14.2.1955 «περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ συντάξεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀπὸ 17.4]19.5.1956 β. δ]γματος, ὁρίζει ἐν μὲν ἄρθρῳ 2, ὅτι «§ 1. Ὁ παρὰ τῷ Ταμείῳ ἠσφαλισμένος δικαιοῦται συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας, ἐὰν κατέστη ἀνάπηρος κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἑπομένης παραγράφου . . . § 2. Ὁ ἠσφαλισμένος θεωρεῖται ἀνάπηρος . . . ἐὰν λόγῳ παθήσεως . . . δὲν δύναται, κατὰ γνωμάτευσιν τῆς ἁρμοδίας ὑγειονομικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Ταμείου, νὰ κερδίζῃ . . . πλέον τοῦ τρίτου ἐκείνου, ὅπερ συνήθως κερδίζει . . . ὑγιὴς ἄνθρωπος τῆς αὐτῆς ἐπαγγελματικῆς εἰδικότητος», ἐν δὲ ἄρθρῳ 11 § 1, ὅτι: «Τὸ εἰς σύνταξιν δικαίωμα ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ἐπῆλθεν ἡ ἀναπηρία . . .».

Ἐκ τῶν μνησθεισῶν διατάξεων προκύπτει ὅτι, προκειμένης τῆς συνταξιοδοτήσεως λόγῳ ἀναπηρίας, διὰ τὴν διάγνωσιν τῆς παθήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ τὸν καθορισμὸν τοῦ χρόνου τῆς ἐπελεύσεώς της, ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται ἡ ἔναρξις τοῦ συνταξιοδοτικοῦ του δικαιώματος, ἁρμόδιον ὄργανον τυγχάνει ἡ ἁρμοδία ὑγειονομικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ Ταμείου, ἥτις, διὰ τῆς ἀπὸ 31.3.1958 γνωματεύσεώς της, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, ἔκρινε μὲν τὸν αἰτοῦντα ὡς ὁριστικῶς ἀνίκανον διὰ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀρτεργάτου, ἕνεκα ἐκφυλίσεως τοῦ δίσκου μεταξὺ 2ου καὶ 3ου σπονδύλου, δὲν προσδιώρισεν ὅμως τὸν χρόνον τῆς ἐπελεύσεως τῆς παθήσεως ταύτης, πρὸς ὃν συμπίπτει ἡ πραγμάτωσις τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου καὶ βάσει τοῦ ὁποίου, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἔδει νὰ καθορισθῇ ὁ χρόνος τῆς ἐνάρξεως τοῦ συνταξιοδοτικοῦ του δικαιώματος, ὃν προσδιώρισε τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεώς του, κατὰ παράβασιν τῶν μνησθεισῶν διατάξεων, διὰ τὴν πρώτην τοῦ ἑπομένου μηνός, καθ' ὃν ἐξεδόθη ἡ ὡς ἄνω ἰατρικὴ γνωμάτευσις.

Κατὰ ταῦτα ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, καθ' ὃ μέρος καθώρισεν ὡς χρόνον ἐνάρξεως τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος τοῦ αἰτοῦντος τὴν 1ην Ἀπριλίου 1958, δέον νὰ ἀκυρωθῇ καὶ νὰ ἀναπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις ἐνώπιον τῆς οἰκείας ὑγειονομικῆς ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως καθορισθῇ ὁ χρόνος τῆς ἐπελεύσεως τῆς παθήσεως τοῦ αἰτοῦντος. (*Σ.Ε. 1732]1959, Τμ. Α'*, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Θ. Κουρουσόπουλος*, Δικηγόρος ὁ κ. Τ. Λεονταρίτης).

§ 5. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων

Ἐπίλυσις πάσης ἀμφισβητήσεως, ἀφορώσης εἰς τὴν ὑπαγωγὴν ἢ μὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου προσώπου τινὸς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως.—Ἀσφαλιζόμενα ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸ Ταμεῖον πρόσωπα.—Ἐργαζόμενοι εἰς πρατήρια Συνεταιρισμοῦ τοῦ Νόμου 602 1914.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης, αἰτήσεώς του ἀκυρώσεως ὁ Προμηθευτικὸς Συνεταιρισμὸς Κατεργασίας Τεχνητῆς Μετάξης καὶ Βάμβακος Βιοτεχνῶν Ἀθηνῶν Συν Π.Ε. (ν. 602] 1914) προσβάλλει τὴν ὑπ' ἀριθ. 47819]Σ.599]18. 11.1958 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς ἀπέρριψε τὴν ἀπὸ 21.11.1957 αἴτησίν του καὶ ἔδεχθη, ὅτι νομίμως, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων, ἐκρίθη, ὅτι οἱ δύο ὑπάλληλοι τοῦ ἐν Ἀθήναις καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ *** πρατηρίου του ὑπάγονται εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου.

Ἡ παρέμβασις τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων, αἰτουμένου τὴν ἀπόρριψιν τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως, τύποις δεκτὴ καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν τυγχάνει.

Ἡ προσβαλλομένη ὑπουργικὴ ἀπόφασις ἐξεδόθη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 3 § 2 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ παρεμβαίνοντος Ταμείου, ὁρίζοντος ὅτι «πᾶσα ἀμφισβήτησις, ἀφορῶσα τὴν ὑπαγωγὴν ἢ μὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου προσώπου τινὸς ἐκ τῶν εἰς τὰ κατὰ τὴν παράγραφον 1 ἐμπορικὰ καταστήματα καὶ ἐπιχειρήσεις ἀπασχολουμένων, λύεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως». Κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 1 τοῦ αὐτοῦ Καταστατικοῦ εἰς τὸ Ταμεῖον ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς : α) πάντες οἱ ὑπάλληλοι χονδρικῆς καὶ λιανικῆς πωλήσεως καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν πάσης φύσεως καὶ μορφῆς ἐμπορικῶν καταστημάτων, πρατηρίων καὶ ἀποθηκῶν τῶν περιφερειῶν τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης καὶ τῶν πόλεων Θεσσαλονίκης, Πατρῶν, Βόλου καὶ Καλαμῶν, πλὴν τῶν καταστημάτων φαρμακευτικῶν εἰδῶν καὶ εἰδῶν διατροφῆς, οἱ παρέχοντες ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐναντι οἱασδήποτε ἀμοιβῆς καὶ συγκεντροῦντες τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 1234, τῶν κάτωθι ἐνδεικτικῶς παρατιθεμένων κατηγοριῶν...».

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ἀναφερομένης εἰς τοὺς ὑπαλλήλους χονδρικῆς καὶ λιανικῆς πωλήσεως καὶ ὑπηρέτας τῶν πάσης φύσεως καὶ μορφῆς ἐμπορικῶν καταστημάτων, πρατηρίων καὶ ἀποθηκῶν, εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν τοῦ παρεμβαίνοντος Ταμείου ὑπάγονται καὶ οἱ ὑπάλληλοι τοῦ πρατηρίου τοῦ αἰτοῦντος Συνεταιρισμοῦ, ὅπερ, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι δὲν ἀποτελεῖ ἐμπορικὸν κατάστημα κατὰ τὸ Καταστατικόν, ἐφ' ὅσον δι' αὐτοῦ, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ αἰτοῦντος, ἐξυπηρετοῦνται τὰ μέλη τοῦ Συνεταιρισμοῦ διὰ τῆς εἰς αὐτὰ πωλήσεως τῶν ἐν τῷ πρατηρίῳ εἰδῶν. Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ αἰτοῦντος Συνεταιρισμοῦ, ὅτι κέκτηται μὲν τὴν ἐμπορικὴν ἰδιότητα (κατὰ τὸν νόμον 602]1914), ἀλλὰ δὲν εἶναι κερδοσκοπικὴ ἐπιχείρησις, οὐδ' ἀπόβλεπει, κατὰ τὸ καταστατικόν του, εἰς κέρδος, καὶ ἀληθὴς τυχὸν ὑποτιθέμενος δὲν δύναται νὰ στηρίξῃ τὸν προβαλλόμενον ἀκυρωτικὸν λόγον περὶ παραβάσεως τοῦ νόμου. Διότι τοιαύτην τινὰ διάκρισιν τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων, πρατηρίων κλπ., τῶν ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων εἰς κερδοσκοπικὰς καὶ μὴ δὲν θεσπίζει ἡ ἀνωτέρω διάταξις, ἅτε ὑπάγουσα εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν τοὺς ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρέτας τῶν πάσης φύσεως καὶ μορφῆς ἐμπορικῶν καταστημάτων κλπ., οἷον ἀναμφισβητήτως ἀποτελεῖ καὶ τὸ πρατήριον τοῦ αἰτοῦντος. Ὅθεν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως εἶναι ἀπορριπτέα, δεκτὴ δὲ ἡ παρέμβασις. (***Σ.Ε. 1706 1959, Τμ. Α'***, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***, Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Δ. Καρβελλᾶς***, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Καρασάββας, Χ. Κουτσουράκης).

§ 6. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως

Δικαίωμα περιοδικοῦ βοηθήματος μετ' ἀπομάκρυνσιν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῶν συμπληρωσάντων τὸ ὅριον ἡλικίας, τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ τῶν καταστατικῶν διατάξεων τοῦ Ὀργανισμοῦ ἢ τῆς Ὑπηρεσίας, παρ' αἷς ὑπηρετοῦσι, καὶ δεκαετῆ ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν.—Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου δι' ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν τοῦ παρὰ τῷ Ἱδρύματι τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων διὰ τὴν περίπτωσιν ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου ἀσφαλιζομένου προσωπικοῦ τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.—Νοητέοι ὡς προσωπικὸν τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν πάντες οἱ κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν πραγματικῶς παρέχοντες τὰς ὑπηρεσίας των ὑφ' οἱανδήποτε καὶ ἂν ὑπηρετῶσιν ἰδιότητα καὶ ἀδιαφόρως τοῦ νομικοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς σχέσεως.—Ἀσφάλιστοι ἰατροὶ θεραπευτὲς τοῦ Ι.Κ.Α.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται νομοτύπως καὶ παραδεκτῶς ὑπὸ τοῦ Κ.Α*** ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀπὸ 24 Αὐγούστου 1956 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως τοῦ Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη αἴτησις αὐτοῦ περὶ παροχῆς περιοδικοῦ βοηθήματος, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι δὲν εἶχε συμπληρώσει δεκαετῆ πραγματικὴν ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 1 ἐδάφ. α' τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α. (Ε.Κ. τ. Β' φ. 140]26.8.1949) «οἱ παρὰ τῷ Ταμείῳ ἀσφαλιζόμενοι δικαιοῦνται περιοδικοῦ βοηθήματος, ἐὰν ἀπομακρυνθῶσιν ὁπωσδήποτε τῆς ὑπηρεσίας των, ὡς ἔχοντες συμπληρώσει τὸ ὅριον ἡλικίας, τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ τῶν καταστατικῶν διατάξεων τοῦ Ὀργανισμοῦ ἢ τῆς Ὑπηρεσίας, παρ' αἷς ὑπηρετοῦσι, καὶ δεκαετῆ ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν». Ἐξ ἑτέρου κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 1 τοῦ ν.δ. 980]1942 «περὶ Ἱδρύσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν

Κοινωνικῆς 'Ασφαλίσεως», κυρωθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 324]1946 πράξεως τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου: «Εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ παρόντος ὑπάγεται ὑποχρεωτικῶς δι' ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν τὸ παρὰ τῷ 'Ιδρύματι τῶν Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων διὰ τὴν περίπτωσιν ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου ἀσφαλιζόμενον προσωπικὸν τῶν 'Οργανισμῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως τῆς δικαιοδοσίας τοῦ 'Υπουργείου 'Εργασίας». Τέλος, κατὰ τὴν προστεθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 30540]1942 (Β' 155) ἀποφάσεως τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εργασίας, § γ', ἐδάφ. 2 εἰς τὸ αὐτὸ ὡς ἄνω ἄρθρον τοῦ Ἰδρυτικοῦ τοῦ Ταμείου νόμου: «'Ως προσωπικὸν τῶν 'Ασφαλιστικῶν 'Οργανισμῶν, ἀσφαλιζόμενον παρὰ τῷ Ταμείῳ, κατὰ τὰς προηγουμένας διατάξεις, νοοῦνται πάντες οἱ κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν πραγματικῶς παρέχοντες τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τοὺς παρ' οἷς ὑπηρετοῦσιν 'Ασφαλιστικοὺς 'Οργανισμούς, ὑφ' οἱανδήποτε καὶ ἂν ὑπηρετῶσιν αὐτοὶ ἰδιότητα καὶ ἀδιαφόρως τοῦ νομικοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς σχέσεως». Ἐκ τῆς γενικότητος δὲ τῆς διατυπώσεως τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως σαφῶς προκύπτει, ὅτι εἰς τὴν παρὰ τῷ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α. ἀσφάλισιν ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς καὶ οἱ διὰ σχέσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου παρέχοντες τὰς ὑπηρεσίας των κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν εἰς τοὺς ἐν αὐτῷ 'Οργανισμούς.

'Εν προκειμένῳ, κατὰ τὴν εἰδικωτέραν αἰτιολογίαν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὁ αἰτῶν ἔχει μὲν πραγματικὴν ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν, ὡς διατελέσας ἰατρὸς ἐλεγκτὴς τοῦ Ι.Κ.Α., ἀνερχομένην εἰς ἑπτὰ ἔτη ἓξ μῆνας καὶ πέντε ἡμέρας, εἰς ταύτην ὅμως δὲν δύναται νὰ συνυπολογισθῇ καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1942 μέχρι καὶ τοῦ ἔτους 1947 προϋπηρεσίαν του παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ὡς ἰατροῦ θεραπευτοῦ, «ὡς ἐκ τοῦ ὅτι ἐλλείπει ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ταύτῃ τὸ στοιχεῖον τῆς κυρίας ἀπασχολήσεως, δεδομένου ὅτι δὲν ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἰατροὺς θεραπευτὰς ἡ ἐλευθέρα ἄσκησις τοῦ ἰατρικοῦ των ἐπαγγέλματος». Ἡ αἰτιολογία ὅμως αὕτη τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως εἶναι πλημμελής. Διότι ἐκ τοῦ ὅτι «δὲν ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἰατροὺς θεραπευτὰς ἡ ἐλευθέρα ἄσκησις τοῦ ἰατρικοῦ των ἐπαγγέλματος» δὲν παρέπεται, ὡς αὐτονοήτως συνέπεια, ὅτι οἱ ἰατροὶ θεραπευταὶ γενικῶς καὶ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν δὲν παρέχουσι πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ὑπηρεσίαν κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν. Οὔτε δύναται νὰ συναχθῇ ἐν ὄψει τῆς ἐν τέλει τῆς ἠγουμένης σκέψεως ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 3 § γ' ἐδάφ. 2 τοῦ ν.δ. 980]1942, ὅτι οἱ ἰατροὶ θεραπευταὶ ἐν σύδεμιᾷ περιπτώσει ἐργάζονται κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἁπλῶς καὶ μόνον ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 22 τοῦ 'Υγειονομικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. (ὑ. ἀ. 60556] 1939, Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 26.2.1940) καὶ τὸ ἄρθρον 2 § 2 τοῦ ν. δ]τος τῆς 30 'Απριλίου 1946 «περὶ ἀργανώσεως κλπ. τῶν 'Οργανισμῶν κοινωνικῆς πολιτικῆς» ἡ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. σχέσις τῶν ἰατρῶν θεραπευτῶν δὲν εἶναι ὑπαλληλική, ἀλλ' εἰδικὴ σχέσις ἐμμίσθου ἐντολῆς. Τὸ ὅτι συντρέχει τὸ στοιχεῖον τῆς κυρίας ἀπασχολήσεως εἶναι ζήτημα πραγματικὸν καὶ ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις ἔδει νὰ προβῇ εἰς τὴν διαπίστωσιν ὅτι συγκεκριμένως ὡς πρὸς τὸν αἰτοῦντα δὲν συνέτρεχε τὸ στοιχεῖον τοῦτο. Ἡ ἔλλειψις δὲ ἐν αὐτῇ τοιαύτης διαπιστώσεως καθιστᾷ τὴν πρᾶξιν ἀκυρωτέαν ὡς ἀναιτιολόγητον, κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου σχετικὸν λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως. (*Σ. Ε. 1703]1959, Τμ. Α'*, Πρόεδρος ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. *Χ. Μητρέλιας*, Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Π. Γλυκοφρύδης*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Μπαλντᾶς, Α. Κλεισιώνης, Β. Κουντούρης, Πάρεδροι τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους).

§ 7. 'Ασφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεως Προσωπικοῦ 'Εμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν 'Επιμελητηρίων τοῦ Κράτους

'Αναγνώρισις ὡς συνταξίμου ὑπηρεσίας παρὰ Τραπέζῃ.— 'Εννοια τοῦ ἄρθρου 5ι τοῦ Α.Ν. 1846 1951 «περὶ Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων» ἐπὶ περιπτώσεως διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς 'Ασφαλιστικοὺς 'Οργανισμούς.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης, αἰτήσεως ἀκυρώσεως ὁ Π.Π**, τέως ὑπάλληλος τοῦ Βιομηχανικοῦ 'Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης, ἐξελθὼν τῆς ὑπηρεσίας τὴν 31 Μαΐου 1956 καὶ δι' ὃν δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ 'Εμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν 'Επιμελητηρίων τοῦ Κράτους τῆς 30 'Ιουλίου 1956 προσδιωρίσθη ἡ κατὰ τὸν Κανονισμὸν τοῦ Ταμείου τούτου χορηγητέα ἀπὸ 1 'Ιουνίου 1956 σύνταξις, ὑπολογισθείσης τῆς ὑπερεξαετοῦς ἐν τῷ στρατῷ ἐφεδρικῆς του ὑπηρεσίας ὡς πλασματικῆς καὶ οὐχὶ πραγματικῆς συνταξίμου τοιαύτης, προσβάλλει τὰς ἀπὸ 2 καὶ 5 Δεκεμβρίου 1958 ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου, δι' ὧν, μετ' αἴτησιν του θεραπείας ἀπὸ 26]28 Νοεμβρίου 1958, ἀνεγνωρίσθη, κατ' ἀναμόρφωσιν τῆς προηγουμένης ἀποφάσεως τῆς 30.7.1956, ἡ στρατιωτική του ὑπηρεσία ὡς πραγματική, ἀπερρίφθη τὸ αἴτημα αὐτοῦ ὡς πρὸς τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ὑπερπενταμήνου παρὰ τῇ τέως Τραπέζῃ 'Αθηνῶν προϋπηρεσίας του, καθορισθὲν δὲ ὁ χρόνος ἐνάρξεως τῆς νέας ἠὐξημένης συντάξεως του ἡ 1 Δεκεμβρίου 1957, ἤτοι ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου μηνός, καθ' ὃν ὑπεβλήθη ἡ ἀνωτέρω ἀπὸ 26 Νοεμβρίου 1958 αἴτησίς του.

'Η ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως στρέφεται κατὰ τοῦ μέρους τῶν προσβαλλομένων πράξεων, δι' οὗ δὲν καθωρίσθη ὡς χρόνος ἐνάρξεως τῆς νέας ἠὐξημένης συντάξεως τοῦ αἰτοῦντος ἡ 1 'Ιουνίου 1956 καὶ κατὰ τοῦ ἑτέρου μέρους τῶν αὐτῶν πράξεων, δι' οὗ δὲν ἀνεγνωρίσθη ὡς συνταξιμος ἡ ὑπερπενταμηνος παρὰ τῇ τέως Τραπέζῃ 'Αθηνῶν ὑπηρεσία του.

'Ως συνάγεται ἐκ τοῦ περιεχομένου τῶν προσβαλλομένων πράξεων, ἀποδεχθεισῶν σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ἡ ἀναθεώρησις τῆς ἀρχικῆς ἀπὸ 30 'Ιουλίου 1956 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐγένετο ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου ἐλογίσθη ἡ ἐν τῷ στρατῷ ἐφεδρικὴ ὡς παλαισοῦ πολεμιστοῦ ὑπηρεσία τοῦ αἰτοῦντος ὡς πλασματική, ἐνῷ ἔδει, κατὰ νόμον, νὰ ἀναγνωρισθῇ ὡς πραγματικὴ συνταξιμος ταιαύτη. 'Υπόκειται, τουτέστι, περίπτωσις ἀνακλήσεως—ἐπὶ τῇ αἰτήσει θεραπείας τοῦ ἐνδιαφερομένου—παρανόμου διοικητικῆς πράξεως, ἥτις, ὡς τοιαύτη, ἀνατρέχει εἰς τὸν χρόνον τῆς ἰσχύος τῆς ἀνακλη-

θειαης, ήτοι έν προκειμένω τήν 1ην Ἰουνίου 1956, ἀφ' ἧς καί ἔδει νά λογισθῇ ἡ νέα ηὐξημένη, κατ' ἐπανόρθωσιν τῆς γενομένης παρανομίας, σύνταξις τοῦ αἰτοῦντος.

Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 39 καί 46 § 3 τοῦ Κανονισμοῦ συντάξεων τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου (ὑπ' ἀριθ. 66335[Σ 653]7.11.1957 ἀποφάσεις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, Ε.Κ. τ. Β' φ. 312[5.12.1957), καθ' ἃς τό μέν δέν εἶναι δυνατή ἡ χορήγησις συντάξεως διά χρόνον ὑπερβαίνοντα τούς δώδεκα μῆνας ἀναδρομικῶς ἀπό τῆς ὑποβολῆς τῆς πρός σύνταξιν αἰτήσεως (ἄρθρ. 39), τό δέ ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει καταβάλλονται παρά τοῦ Ταμείου συντάξεις ἀναδρομικῶς διά χρόνον μακρότερον τοῦ ἔτους ἀπό τῆς ὑποβολῆς τῆς προς συνταξιοδότησιν αἰτήσεως, ἐκτός ἐάν ὑπαίτιος διά τήν μή καταβολήν εἶναι τό Ταμεῖον (ἄρθρ. 46 § 3), δέν ἠδύνατο νά τύχωσιν ἐφαρμογῆς ἐν προκειμένῳ, δοθέντος ὅτι ὑπόκειται ἀνάκλησις παρανόμου πράξεως, ὁ δέ αἰτῶν διά τῆς ἀρχικῆς του ἀπό τοῦ 1956 αἰτήσεως ἠτήσατο τόν ὑπολογισμόν τοῦ συνόλου τῆς ὑπηρεσίας του, ἐν ᾗ καί ἡ στρατιωτική τοιαύτη, ὡς πραγματικῆς, αἱ δέ προσβαλλόμεναι πράξεις ἐξεδόθησαν ἐπί ἁπλῆς αἰτήσεως θεραπείας τοῦ αἰτοῦντος πρός ἐπανόρθωσιν τῆς παρανομίας κατά τόν προσδιορισθέντα τῆς συντάξεώς του, ἥτις, ὡς τοιαύτη, δέν ἀποτελεῖ τήν πρός συνταξιοδότησιν αἴτησιν, ἥτις εἶναι ληπτέα ὑπ' ὄψιν κατά τήν ἐφαρμογήν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ἀσχέτως τοῦ ὅτι ἡ διά τῶν προσβαλλομένων πράξεων ἀναγνώρισις τῆς παρανομίας τῆς ἀρχικῆς περί συνταξιοδοτήσεως πράξεως δηλοῖ, αὐτή καί μόνη, ἀναγνώρισιν τῆς ὑπαιτιότητος τοῦ Ταμείου διά τήν μή καταβολήν τῆς νέας ηὐξημένης συντάξεως. Εἶναι ὅθεν ἀκυρωτέαι, κατά τό μέρος τοῦτο, αἱ προσβαλλόμεναι πράξεις, κατά τόν νόμῳ βάσιμον σχετικῶν λόγον ἀκυρώσεως.

Τό αἴτημα τοῦ αἰτοῦντος περί ἀναγνωρίσεως ὡς συνταξίμου τῆς ὑπερπενταμήνου παρά τῇ τέως Τραπέζῃ Ἀθηνῶν ὑπηρεσίας του, δι' ἣν ἐτύγχανε, κατά τούς ἰσχυρισμούς του, ἠσφαλισμένος εἰς παρά τῇ Τραπέζῃ ταύτῃ λειτουργοῦντα Ἀσφαλιστικόν Ὀργανισμόν κυρίας ἀσφαλίσεως, αἱ προσβαλλόμεναι πράξεις ἀπέρριψαν ἐπί μόνῃ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι «διά τήν προαιρετησιν καί τῆς ὑπηρεσίας ταύτης ὑπό τοῦ Ταμείου, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 51 τοῦ ἀ. ν. 1846[1951, δέον νά ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ διέπουσα τό ἡμέτερον Ταμεῖαν νομοθεσία, αὕτη δέ δέν περιλαμβάνει ὡς ἀναγνωριστέαν προυπηρεσίαν τήν ὑπηρεσίαν παρ' Ἀνωνύμοις Ἑταιρείαις». Ἀλλ' οὕτω κρίνασαι αἱ προσβαλλόμεναι ἀποφάσεις ἠρμήνευσαν ψευδῶς τήν ἀνωτέρω νομοθετικήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 51 ἀ. ν. 1846[1951 «περί κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων», ὁρίζουσαν ὅτι «προκειμένου περί ἠσφαλισμένων, αἵτινες διετέλεσαν διαδοχικῶς ἠσφαλισμένοι εἰς πλείονας τοῦ ἑνός Ἀσφαλιστικούς Ὀργανισμούς κυρίας ἀσφαλίσεως, οὗτοι δικαιοῦνται συντάξεως ἢ βοηθήματος τύπου συντάξεως παρά τοῦ τελευταίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, παρ' ᾧ ἐτύγχανον ἠσφαλισμένοι κατά τόν χρόνον τῆς ἐπαληθεύσεως τοῦ κινδύνου, συμφώνως πρός τάς διατάξεις τῆς διεπούσης αὐτόν νομοθεσίας . . . Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ τελευταῖος Ὀργανισμός ὑποχρεοῦται, ὅπως συνυπολογίσῃ ἁπάσας τάς ἡμέρας ἐργασίας τάς πράγματι πραγματοποιηθείσας ἐν τῇ ἀσφαλίσει ἑτέρων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν κυρίας ἀσφαλίσεως πρό τῆς ὑπαγωγῆς τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τήν ἀσφάλισιν αὐτοῦ, τόσον διά τόν καθορισμόν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως, ἐάν τοῦτο ποικίλῃ ἀναλόγως τοῦ χρόνου ὑπαγωγῆς εἰς τήν ἀσφάλισιν, ὅσον καί διά τόν ὑπολογισμόν τῶν ἀπαιτουμένων διά τήν ἀπονομήν τῆς συντάξεως χρονικῶν προϋποθέσεων, βάσει τῆς διεπούσης αὐτόν νομοθεσίας».

Ἐκ τε τοῦ γράμματος καί τοῦ σκοποῦ τῶν νομοθετικῶν τούτων διατάξεων, ἀποσκοπουσῶν εἰς τόν συνυπολογισμόν ὑπό τοῦ τελευταίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἁπασῶν τῶν ἐν ἀσφαλίσει ἡμερῶν ἐργασίας εἰς ἑτέρους Ἀσφαλιστικούς Ὀργανισμούς κυρίας ἀσφαλίσεως, ἀλλά καί ἐκ τῶν λοιπῶν διατάξεων τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου περί αὐτομάτων συμψηφισμῶν τῶν ἀτομικῶν λογαριασμῶν τῶν ἠσφαλισμένων καί περί μή ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τούτων, ἐάν ὁ ἠσφαλισμένος ἔτυχε παρά τῶν προηγουμένων Ὀργανισμῶν ἐφ' ἅπαξ παροχῆς ἢ ἐπιστροφῆς εἰσφορῶν ἢ συντάξεως (ἐφ' ὅσον ἐξακολουθεῖ λαμβάνων ταύτην) (παράγρ. 2), εὐδόλως συνάγεται, ὡς οὐχί νομίμως δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὅτι, ἵνα τύχωσιν αὗται ἐφαρμογῆς, δέον ὅπως ἡ παρ' ἑτέρῳ ἐργοδότῃ ἐν κυρίᾳ ἀσφαλίσει ὑπηρεσία ἀναγνωρίζηται ἐπί πλέον ὡς συνταξιμος ὑπό τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ τελευταίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ. Τοιαύτη ἑρμηνεία τῶν διατάξεων τούτων θά ἀπέληγεν εἰς ματαίωσιν τοῦ σκοποῦ τοῦ νομοθέτου, τῆς φράσεως «συμφώνως πρός τάς διατάξεις τῆς διεπούσης αὐτόν νομοθεσίας» ἐχούσης ἁπλῶς τήν ἔννοιαν ὅτι εἶναι ἐφαρμοστέαι αἱ διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ τελευταίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τάς λοιπάς (χρονικάς κλπ.) προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως. Ὅθεν αἱ προσβαλλόμεναι πράξεις, ἀπορρίψασαι τό αἴτημα τοῦ αἰτοῦντος ἐπί τῷ ἀνωτέρω λόγῳ εἶναι καί κατά τό μέρος τοῦτο ἀκυρωτέαι διά παράνομον αἰτιολογίαν. *(Σ. Ε. 1727[1959, Τμ. Δ'.* Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***, Εἰσηγητής ὁ Σύμβουλος κ. ***Δ. Καρβελλᾶς***, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Καστρινός, Λ. Στεργίου) (*).

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Περί τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 βλέπε ὑπ' ἀριθ. 57884/1/1951 ἐγκύκλιον Ὑπουργείου Ἐργασίας, ΕΕΔ 18, 1107 ἐπ.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΜΕΤΑ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΝ ΔΙ' ΑΠΟΛΥΣΙΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 3198/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων» (ΕΕΔ 14, 502) ἐὰν διὰ τῆς καταγγελίας τάσσηται ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, προβλεπομένη προθεσμία, προκειμένου μόνον περὶ ὑπαλλήλων, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἀπολυόμενον, ἅμα τῇ ἐκπνοῇ τῆς προθεσμίας ταύτης, τὸ ἥμισυ τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω νόμου ἀποζημιώσεως διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἀποζημιώσεως δικαιοῦνται καὶ ὑπάλληλοι, ἀποχωροῦντες τῆς ἐργασίας τῇ συγκαταθέσει τοῦ ἐργοδότου αὐτῶν, διαρκοῦντος τοῦ χρόνου τῆς προμηνύσεως.

(Ἡ διάταξις ἐτροποποιήσεν ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 4558/1930 περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2112/1920, κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ ἀποζημίωσις αὕτη καθωρίζετο εἰς τὸ 1/4 τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920).

Εἶναι φανερὸν ἐκ τῆς διατάξεως, ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης συνδέεται πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου (αὕτη παρέχεται μόνον εἰς τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους) ἐξακολούθησιν ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως καθ' ὅλον τὸν νόμιμον χρόνον τῆς προειδοποιήσεως αὐτοῦ δι' ἀπόλυσιν, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν δὲ αὐτὴν κεῖται ἡ φράσις «... ἅμα τῇ ἐκπνοῇ τῆς προθεσμίας ...», καὶ ὄχι ὅτι τότε καθίσταται ἀπαιτητὴ ἡ ἀξίωσις, ἀδιαφόρως δηλαδὴ ἂν ὁ μισθωτός, ἐξευρὼν ἀλλαχοῦ ἐργασίαν ἢ δι' ἄλλον λόγον, διέσπασε τὴν σύμβασιν πρὸ τοῦ πέρατος τοῦ χρόνου προειδοποιήσεως.

Τοῦτο ἐνισχύεται ἀπολύτως καὶ ἐκ τῆς ἐν συνεχείᾳ φράσεως «τῆς αὐτῆς ἀποζημιώσεως δικαιοῦνται καὶ ὑπάλληλοι, ἀποχωροῦντες τῆς ἐργασίας τῇ συγκαταθέσει τοῦ ἐργοδότου αὐτῶν, διαρκοῦντος τοῦ χρόνου προμηνύσεως».

Καὶ διὰ νὰ ἐκλείψῃ ἡ ἐλαχίστη ἀμφιβολία ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν ταύτην τῆς διατάξεως, ἀντιγράφομεν ἐκ τῶν ἐπισήμων πρακτικῶν συζητήσεων ἐν τῇ Βουλῇ κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ νόμου (ΕΕΔ 14, 555) τὰ ἐπὶ τῆς διατάξεως διαμειφθέντα.

Βουλευτής: «Κύριε Ὑπουργέ, ὀρθῶς διὰ τοῦ ἄρθρου 4 ὁρίζεται τὸ ἥμισυ τῆς προβλεπομένης ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς ὑπαλλήλους κατόπιν τῆς εἰδοποιήσεως, ἐφ' ὅσον ἐπιμένετε νὰ ἰσχύσῃ ἡ προειδοποίησις. Πιστεύω ὅμως ὅτι οὐδεὶς ἐκ τῶν ἐργοδοτῶν θὰ προβαίνῃ εἰς τὴν προειδοποίησιν. Ἐπὶ πλέον ὁ ὑπάλληλος ἅμα τῇ κοινοποιήσει τῆς προειδοποιήσεως θὰ χάνῃ κάθε διάθεσιν πρὸς ἀπόδοσιν ἐργασίας. Δι' αὐτὸ καὶ οἱ ἐργοδόται δὲν θὰ προβαίνουν εἰς τὴν προειδοποίησιν, διότι ἀφ' ἑνὸς θὰ καταβάλλουν τοὺς μισθοὺς τοῦ χρόνου προειδοποιήσεως καὶ ἐπὶ πλέον τὴν ἀποζημίωσιν.

Προτείνω λοιπὸν νὰ τεθῇ ἡ ἑξῆς διάταξις: «Ὁ ὑπάλληλος, ἀφ' ἧς εἰδοποιηθῇ περὶ τῆς καταγγελίας, δύναται, ὁποτεδήποτε θελήσῃ, λαμβάνων τὴν ἀποζημίωσιν, νὰ ἀπέρχηται». Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ προειδοποιούμενος ὑπάλληλος θὰ ἔχῃ τὴν εὐχέρειαν, ἂν εὕρῃ ἄλλην ἐργασίαν, νὰ λαμβάνῃ τὴν ἀποζημίωσιν καὶ νὰ ἀπέρχηται».

Ὑπουργὸς Ἐργασίας: «Κύριε συνάδελφε, «κοινῇ συμφωνίᾳ» ἠμπορῶ νὰ τὸ δεχθῶ, ὄχι ὅμως ὁπότε θέλει ὁ ὑπάλληλος νὰ φεύγῃ».

Τοῦτο, ἄλλωστε, ἐγένετο δεκτὸν καὶ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 4558/1930, νομολογηθέντος ὅτι, ἂν ὁ ὑπάλληλος ἀποχωρήσῃ πρὸ τοῦ πέρατος τοῦ χρόνου προειδοποιήσεως, οὐδεμιᾶς δικαιοῦται ἀποζημιώσεως (Α. Π. 94/1932, Θέμ. ΜΓ' 33).

Διαφέρει τὸ πρᾶγμα, ἂν ὁ ἐργοδότης πρὸ τῆς παρόδου τοῦ νομίμου χρόνου προειδοποιήσεως, ἐνῷ ἔχει προβῇ εἰς ταχτικὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, ἀπολύσῃ τὸν ὑπάλληλον, ὁπότε, κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α. Π. 248/1937, Θέμ. ΜΗ' 871, Α. Π. 531/1939, Θέμ. ΝΑ' 756), δικαιοῦται τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης, ἀνεξαρτήτως ἂν δὲν παρῆλθε πλήρης ἡ χορηγηθεῖσα διὰ τῆς ταχτικῆς καταγγελίας προθεσμία (πρὸς τοὺς μισθοὺς τοῦ ὑπολειπομένου χρόνου μέχρι πέρατος τοῦ χρόνου προειδοποιήσεως).

Βεβαίως ἐμφανίζεται τὸ ἀνώμαλον, ὁ ὑπάλληλος νὰ ἐξεύρῃ ἐν τῷ μεταξὺ ἄλλην ἐργασίαν καὶ νὰ ἐμποδίζηται διὰ τὴν ἀνάληψιν αὐτῆς ἐκ τῆς σκέψεως ὅτι ἀποχωρῶν ἐκ τῆς προηγουμένης δὲν θὰ δικαιωθῇ τοῦ 1/2 τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου, ἐνῷ βασικὸς σκοπὸς τῆς προειδοποιήσεως τοῦ νόμου εἶναι νὰ ἐξεύρῃ νέαν ἐργασίαν.

Τοῦτο εἶχε διίδει ὁ Νομοθέτης τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ ν 10/13 Νοεμβρίου 1935 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐργατικῶν τινων νόμων», ὁρίσας ὅτι «ὁ προειδοποιηθεὶς ὑπάλληλος, ἀποχωρῶν πρὸ τῆς λήξεως τῆς τασσομένης αὐτῷ προθεσμίας ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 4558/1930, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως, περὶ ἧς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου».

Ἀλλ' ἡ ἰσχὺς τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, μετ' ἄλλων τοῦ νόμου τούτου, ἀνεστάλη ἐπ' ἀόριστον διὰ τοῦ β δ. 1/1 Μαΐου 1938 (ἐπρόκειτο περὶ τῶν ὀνομασθέντων «Κονδυλικῶν» νόμων) καὶ ἐπομένως ἤδη δὲν ἰσχύει, ὁ δὲ νεώτερος Νομοθέτης δὲν ἠθέλησε νὰ ἐπιδοκιμάσῃ τοῦτο.

Μετὰ ταῦτα δὲν κάμνομεν λάθος, ἂν εἴπωμεν ὅτι δὲν εὑρίσκει θεμελίωσιν εἰς τὸν νόμον τὸ ὑποστηριχθὲν (Χ. Ἀγαλλόπουλος, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 359, κείμενον καὶ σημ. 2), ὅτι τῆς ἐν λόγῳ ἀποζημιώσεως δικαιοῦται ὁ ὑπάλληλος καὶ ἂν αὐτὸς ἀντικαταγγείλῃ τὴν σύμβασιν εἴτε ῥητῶς, εἴτε σιωπηρῶς, καὶ ὅτι ὁ νόμος (ἄρθρον 4 § 2 νόμου 3198/1955) δὲν θέτει ὡς προϋπόθεσιν τοῦ δικαιώματος τὴν ἀποχώρησιν «ἅμα τῇ ἐκπνοῇ τῆς προθεσμίας», ἀλλὰ καθορίζει τὸν χρόνον τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως (περὶ τοῦ ὁποίου βλέπε ἀνωτέρω).

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

4021]1959 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ συμμετοχῆς τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ. εἰς συμβούλια καὶ ἐπιτροπὰς καὶ περὶ τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τῶν προσθέτων αὐτῶν ἀμοιβῶν ἢ ἀπολαυῶν.

(Φ. Κ. τ. Α' φ. 247 τῆς 12 Νοεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 83 τοῦ Συντάγματος καὶ τὴν ἀπὸ 20 Ὀκτωβρίου 1959 σύμφωνον γνώμην τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 35 εἰδικῆς ἐπιτροπῆς ἐκ Βουλευτῶν, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Οὐδεὶς ἐμμισθος δημόσιος ὑπάλληλος δύναται νὰ μετέχῃ εἰς πλείονα τῶν δύο συμβουλίων ἢ ἐπιτροπῶν τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, νομικῶν προσώπων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐχόντων προνόμιον ἐκ παραχωρήσεως τοῦ Κράτους, ἢ σύμβασιν μετ' αὐτοῦ, κοινωφελῶν ἱδρυμάτων ἢ Τραπεζῶν.

Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν συμβουλίων καὶ ἐπιτροπῶν περιλαμβάνονται καὶ αἱ ἀσκοῦσαι δικαιοδοτικὴν ἀρμοδιότητα ἐπιτροπαὶ καὶ τὰ διοικητικὰ δικαστήρια.

2) Εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς προηγουμένης παραγράφου δὲν ὑπάγονται: α) τὰ ὑπηρεσιακὰ συμβούλια τῆς κεντρικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου, εἰς ὃ ἀνήκει ὁ ὑπάλληλος, καὶ β) αἱ νομοκαρασκευαστικαὶ ἐπιτροπαί.

3) Δὲν περιλαμβάνονται ἐπίσης τὰ συμβούλια ἢ ἐπιτροπαί, εἰς τὰς ὁποίας οὗτος συμμετέχει ἄνευ οἱασδήποτε καὶ ὑφ' οἱονδήποτε τύπον παρεχομένης προσθέτου ἀμοιβῆς ἢ ἀποζημιώσεως.

4) Τοῦ περιορισμοῦ τῆς πρώτης παραγράφου ἐξαιρεῖται, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἑβδόου πέμπτου τοῦ ἄρθρου 102 τοῦ Συντάγματος, ἡ συμμετοχὴ τῶν ἀνωτάτων δικαστικῶν λειτουργῶν τῆς τακτικῆς καὶ διοικητικῆς Δικαιοσύνης, τῶν συμβούλων καὶ παρέδρων τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, Α.Σ.Δ.Υ. καὶ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ὡς καὶ τῶν τακτικῶν καθηγητῶν τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἱδρυμάτων εἰς τὰ ὑπηρεσιακὰ συμβούλια τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας ἢ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, περιλαμβανομένων καὶ τῶν Ἀνωτάτων Δικαστικῶν Συμβουλίων τῆς τακτικῆς καὶ διοικητικῆς δικαιοσύνης.

Ὡσαύτως ἐξαιρεῖται ἡ συμμετοχὴ δικαστικῶν λειτουργῶν εἰς συμβούλια ἢ ἐπιτροπὰς ἐκτὸς τῆς περιφερείας τῆς ἕδρας Διοικήσεως Πρωτευούσης, ἐφ' ὅσον εἰς ταῦτα μετέχουν κατὰ νόμον λόγῳ τῆς ἰδιότητος αὐτῶν, ὁ δὲ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν ὑπηρετούντων, ἐφαρμοζομένων τῶν περιορισμῶν τῆς α' παραγράφου, δὲν ἐξαφανίζει τὴν νόμιμον σύνθεσιν τῶν ἐν ἑκάστῃ περιφερείᾳ συνεστημένων συλλογικῶν ὀργάνων ἢ πάσης φύσεως ἐκδικαστικῶν ἐπιτροπῶν. Διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Δικαιοσύνης καὶ Οἰκονομικῶν, δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, θέλουσι καθορισθῆ αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἐδαφίου καὶ ἡ ἁρμοδία Ἀρχὴ πρὸς βεβαίωσιν τῆς συνδρομῆς τῶν τασσομένων προϋποθέσεων.

Ἄρθρον 2

1) Αἱ πρόσθετοι ἀμοιβαὶ ἢ οἱαιδήποτε ἀπολαυαὶ παντὸς ἐμμίσθου δημοσίου ὑπαλλήλου ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἔχοντος προνόμιον ἐκ παραχωρήσεως τοῦ Κράτους ἢ σύμβασιν μετ' αὐτοῦ ἢ κοινωφελῶν ἱδρυμάτων ἢ Τραπεζῶν, ἕνεκα τῆς παροχῆς ὑπηρεσιῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνωσι κατ' ἔτος, ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῶν, τὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς τῆς ὀργανικῆς θέσεως τοῦ ὑπαλλήλου.

2) Ὡς πρόσθετος ἀμοιβὴ ἢ ἀπολαυὴ νοεῖται ἡ ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας καὶ ὑφ' οἱονδήποτε τύπον παρεχομένη εἰς τὸν δημόσιον ὑπάλληλον πάσης φύσεως ἀμοιβὴ ἢ ἀποζημίωσις.

Ἐπὶ συντάξεως μελετῶν ὡς ἀμοιβὴ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος θεωρεῖται τὸ πρὸς ἐπιβολὴν τοῦ φόρου εἰσοδήματος προσδιοριζόμενον ποσὸν τοῦ καθαροῦ ἐκ τῆς πηγῆς ταύτης εἰσοδήματος.

Δὲν ἀποτελεῖ πρόσθετον ἀμοιβὴν ἢ ἀπολαυήν, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος, ἡ καταβολὴ κατ' ἀποκοπὴν ἐξόδων κινήσεως διὰ τὴν συμμετοχὴν εἰς οἱονδήποτε συμβούλιον ἢ ἐπιτροπήν, ἐφ' ὅσον ὅμως αὕτη δὲν ὑπερβαίνει κατὰ μῆνα ποσὸν ὁριζόμενον ἑκάστοτε διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν, Προεδρίας Κυβερνήσεως καὶ τοῦ ἁρμοδίου κατὰ περίπτωσιν Ὑπουργοῦ καὶ τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τοῦ 1/10 τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ ὑπαλλήλου κατὰ περίπτωσιν, οὐδὲ τοῦ ἡμίσεος αὐτῶν ἐν συνόλῳ. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν αἱ πρόσθετοι ἀμοιβαὶ μετὰ τῶν κατ' ἀποκοπὴν ἐξόδων κινήσεως ὑπερβαίνουν τὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς τοῦ ὑπαλλήλου, καταβάλλεται ἐπὶ πλέον μόνον τὸ τρίτον τῆς ὑπερβάσεως.

Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ σύγχρονος καταβολὴ ἀμοιβῆς καὶ κατ' ἀποκοπὴν ἀποζημιώσεως δι' ἔξοδα κινήσεως διὰ τὴν συμμετοχὴν τοῦ ὑπαλλήλου εἰς συμβούλιον ἢ ἐπιτροπήν.

3) Ὡς τακτικαὶ ἀποδοχαὶ νοοῦνται ὁ βασικὸς μισθὸς τοῦ ὑπαλλήλου μετὰ τῶν συνταξίμων προσαυξήσεων καὶ τῶν τακτικῶν ἐπιδομάτων αὐτοῦ, ὡς καὶ τῶν εἰδικῶν παροχῶν ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα.

4) Διὰ τὸν κατέχοντα βάσει τῆς ἰσχυούσης νομοθεσίας δύο ἐμμίσθους θέσεις ὡς ὀργανικὴ θέσις νοεῖται: α) ἡ μᾶλλον μισθοδοτουμένη, ἐὰν ἀμφότεραι ἢ ἑκατέρα τούτων εἶναι θέσις παρὰ τῇ δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ ἢ παρὰ νομικῷ προσώπῳ δημοσίου δικαίου καὶ β) ἡ παρὰ τῇ δη-

μοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ εἰς πᾶσαν ἑτέραν περίπτωσιν.

5) Προκειμένου περὶ καθηγητῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἱδρυμάτων διὰ τὰς παρ' αὐτῶν παρεχομένας ὑπηρεσίας, ἐφ' ὅσον αὗται δὲν παρέχονται λόγῳ τῆς ἰδιότητός των ὡς δημοσίων ὑπαλλήλων ἢ ἕνεκα ταύτης, τὸ σύνολον τῶν ἀπολαυῶν αὐτῶν διὰ τὰς προσθέτους ὑπηρεσίας δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ διπλάσιον τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τῆς ὀργανικῆς θέσεως.

6) Τοῦ περιορισμοῦ τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐξαιρεῖται ἡ διὰ τὴν συμμετοχὴν εἰς νομοπαρασκευαστικὰς ἐπιτροπὰς καταβαλλομένη ἀποζημίωσις, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν πάντως τοῦ ἐν ἐδαφίῳ ε' τοῦ ἄρθρου 102 τοῦ Συντάγματος συνολικοῦ ποσοῦ τῶν προσθέτων ἀμοιβῶν.

Ἄρθρον 3

1) Διὰ τὴν εἰσπραξιν πάσης προσθέτου, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος ν. δ/τος, ἀμοιβῆς τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ κατ' ἀποκοπὴν ἐξόδων κινήσεως καθίσταται νόμῳ ἐντολοδόχος αὐτῶν ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος.

Πᾶσα πληρωμὴ τοιούτων ἀμοιβῶν, ἐνεργουμένη ἀπ' εὐθείας πρὸς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους ὑπὸ τῶν ὑποχρέων εἰς ταύτην, εἶναι ἄκυρος καὶ συνιστᾷ τὸ ἀδίκημα τῆς ἀπιστίας εἰς βάρος τῆς περιουσίας αὐτῶν.

2) Πᾶς τίτλος πληρωμῆς εἰς δημόσιον ὑπάλληλον προσθέτου ἀμοιβῆς ἐκδίδεται ὑπὸ τῶν ὑποχρέων, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, ἐπ' ὀνόματι τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος (Κεντρικοῦ ἢ Ὑποκαταστήματος ἢ Πρακτορείου), εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ἐδρεύει ἡ ὑπηρεσία, εἰς ἣν ὑπηρετεῖ ὁ ὑπάλληλος, διὰ τὴν ὑπὸ τῆς Τραπέζης καταβολὴν αὐτῆς εἰς τὸν δικαιοῦχον ὑπάλληλον ὑπὸ τοὺς περιορισμοὺς τοῦ νόμου.

Ἐπὶ τῶν οὕτω καταβαλλομένων προσθέτων ἀμοιβῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων πραγματοποιοῦνται αἱ πάσης φύσεως κρατήσεις, πλὴν τοῦ φόρου εἰσοδήματος, εἰς τὴν παρακράτησιν τοῦ ὁποίου ὑποχρεοῦται ὅπως προβαίνῃ ἡ Τράπεζα κατὰ τὴν καταβολήν.

3) Μετὰ τοῦ τίτλου πληρωμῆς καταρτίζεται συγχρόνως εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸ ποσὸν αὐτοῦ, ἐπὶ τῇ ἐκδόσει ὑπὸ τῆς Τραπέζης γραμματίου εἰσπράξεως ὑπὲρ ἰδίων παρ' αὐτῇ λογαριασμῶν ὑπὸ τὸν τίτλον «Λογαριασμὸς καταθέσεως προσθέτων ἀμοιβῶν δημοσίων ὑπαλλήλων» καὶ ὑπὲρ τοῦ δικαιούχου δημοσίου ὑπαλλήλου.

Τὸ γραμμάτιον εἰσπράξεως τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἀποτελεῖ τὸν νόμιμον τίτλον ἐξοφλήσεως τοῦ τίτλου πληρωμῆς τοῦ Δημοσίου ἢ νομικοῦ προσώπου κλπ., μὴ ἀπαιτουμένης οὐδεμιᾶς ὑπογραφῆς ἢ ἐξουσιοδοτικῆς πράξεως τοῦ δικαιούχου.

4) Εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος παραδίδεται ἐπίσης ὑπὸ τοῦ καταθέτου καὶ ἀντίγραφον τῆς ἐκκαθαριστικῆς τῆς προσθέτου ἀμοιβῆς καταστάσεως, ἐμφαίνουσα τὸ ὀνοματεπώνυμον καὶ πατρώνυμον τοῦ δικαιούχου ὑπαλλήλου, τὸν τίτλον καὶ βαθμὸν αὐτοῦ, τὴν ὑπηρεσίαν εἰς ἣν ἀνήκει καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ κατατεθέμενον ποσόν.

Ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, ἅμα τῇ παρ' αὐτῇ καταθέσει τῆς πρώτης ἀμοιβῆς ἑκάστου ὑπαλλήλου, καταρτίζει ἀτομικὸν τούτου δελτίον (καρτέλλαν), περιέχον πλήρη τὰ ὡς ἄνω ἀναφερόμενα στοιχεῖα, φέρει δὲ εἰς πίστωσιν αὐτοῦ τὸ εἰσπραχθὲν ποσόν, ὡς καὶ πᾶν κατατιθέμενον ἐφεξῆς ὑπὲρ αὐτοῦ ποσόν.

5) Ὁ δημόσιος ὑπάλληλος, διὰ τὴν ἀνάληψιν τῶν προσθέτων ἀμοιβῶν ἀπὸ τὸν παρὰ τῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος λογαριασμόν του, ὑποχρεοῦται, ὅπως κατὰ τὴν πρώτην ἀνάληψιν προσκομίσῃ εἰς τὴν Τράπεζαν βεβαίωσιν τοῦ ἐκκαθαριστοῦ τῶν τακτικῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν του, ἐμφαίνουσαν τὸ συνολικὸν ποσόν, ὅπερ δικαιοῦται κατ' ἀνώτατον ὅριον συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νὰ λάβῃ κατὰ τὸ ἡμερολογιακὸν ἔτος. Τοιαύτην βεβαίωσιν ὑποχρεοῦται νὰ προσκομίζῃ ὁ δημόσιος ὑπάλληλος εἰς τὴν Τράπεζαν καὶ κατὰ τὴν πρώτην ἐντὸς ἑκάστου νέου ἡμερολογιακοῦ ἔτους ἀνάληψιν.

Ἡ Τράπεζα, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς βεβαιώσεως ταύτης, ἣν τηρεῖ παρ' αὐτῇ ὡς δικαιολογητικόν, καταχωρίζει εἰς τὴν καρτέλλαν τοῦ ὑπαλλήλου καὶ εἰς εἰδικὴν στήλην τὰ στοιχεῖα τῆς βεβαιώσεως καὶ ἰδιαιτέρως τὸ ὡς ἄνω συνολικὸν ἐτήσιον ποσόν, ὅπερ δικαιοῦται νὰ λάβῃ κατ' ἀνώτατον ὅριον ὁ ὑπάλληλος.

6) Ἡ Τράπεζα ἀποδίδει εἰς τὸν δικαιοῦχον ὑπάλληλον τὰ εἰς πίστωσιν αὐτοῦ ἀγόμενα ποσὰ προσθέτων ἀμοιβῶν μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον δικαιοῦται νὰ εἰσπράξῃ οὗτος ἐτησίως ἐκ προσθέτων ἀμοιβῶν.

Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἀνωτάτου τούτου ὁρίου ὁ δημόσιος ὑπάλληλος εἰς οὐδενὸς ἐπὶ πλέον ποσοῦ δικαιοῦται τὴν ἀνάληψιν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Ἡ Τράπεζα, καθ' ἑκάστην ἐνεργουμένην ὑπ' αὐτῆς ἀπόδοσιν, παρακρατεῖ τὸν ἐπὶ τοῦ ἀποδιδομένου ποσοῦ ἀναλογοῦντα κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις φόρον εἰσοδήματος, ὡς καὶ ποσοστὸν 0,5 ο/ο ὑπὲρ αὐτῆς πρὸς κάλυψιν τῶν γενικῶν αὐτῆς ἐξόδων.

7) Διὰ πᾶν εἰς τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους ἀπομένον ἐπὶ πλέον ἐκ τῶν ὑπὲρ τοῦ ὑπαλλήλου εἰσπραχθεισῶν ὑπὸ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἐντὸς τοῦ ἔτους προσθέτων ἀμοιβῶν ποσὸν καθίσταται δικαιοῦχος αὐτοῦ, προκειμένου μὲν περὶ δημοσίου πολιτικοῦ ὑπαλλήλου τὸ Ταμεῖον Προνοίας Δημοσίων Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων, προκειμένου δὲ περὶ στρατιωτικοῦ τὸ οἰκεῖον Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας τοῦ ὅπλου εἰς ὃ ἀνήκει ὁ δικαιοῦχος στρατιωτικός.

Τὴν εἰς τὰ δικαιοῦχα Ταμεῖα ἀπόδοσιν τῶν σχετικῶν ποσῶν ἐνεργεῖ ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἐντὸς μηνὸς τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς λήξεως ἑκάστου ἔτους, παρακρατοῦσα ἐκ τοῦ ἀποδιδομένου ποσοῦ ποσοστὸν 0,5ο/ο πρὸς κάλυψιν τῶν γενικῶν αὐτῆς ἐξόδων.

8) Ἐφ' ὅσον ὁ δικαιοῦχος ὑπάλληλος, λόγῳ προαγωγικῆς ἢ οἱασδήποτε αὐξήσεως τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους, δικαιοῦται εἰς ἀπολαβὴν προσθέτων ἀμοιβῶν ἀνωτέρου ὁρίου, ὑποχρεοῦται οὗτος νὰ προσκομίσῃ εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος νέαν βεβαίωσιν τοῦ ἐκκαθαριστοῦ τῶν ἀποδοχῶν

συντεταγμένην κατά τ' ἀνωτέρω, πρὸς ἐνέργειαν τῆς ὁσουσης μεταβολῆς εἰς τὸ ἀτομικὸν αὐτοῦ δελτίον (καρτέλλαν).

Ἐν περιπτώσει μεταθέσεως τοῦ ὑπαλλήλου εἰς ὑπηρεσίαν ἐδρεύουσαν ἐν τῇ περιφερείᾳ ἑτέρου Ὑποκαταστήματος ἢ Πρακτορείου τῆς Τραπέζης, οὗτος ὑποχρεοῦται νὰ προσκομίσῃ εἰς τὸ Ὑποκατάστημα τῆς περιφερείας τῆς νέας ὑπηρεσίας του βεβαίωσιν τοῦ Ὑποκαταστήματος παρ' οὗ ἀνελάμβανε τὰς προσθέτους ἀμοιβάς του, ἐμφαίνουσαν τὸ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἔτους μέχρι τῆς ἐπελθούσης μεταβολῆς ἀναληφθὲν ὑπ' αὐτοῦ συνολικὸν ποσὸν καὶ τὸ συνολικὸν ὅριον τῶν ἐτησίων ἀποδοχῶν, ὡς τοῦτο προκύπτει ἐκ τῆς παρ' αὐτῷ καρτέλλας αὐτοῦ.

9) Ἄνευ τῆς τοιαύτης βεβαιώσεως οὐδὲν ποσὸν ἀποδίδεται εἰς τὸν ὑπάλληλον ὑπὸ τῆς Τραπέζης, ἐκ τῶν παρ' αὐτῆς εἰσπραττομένων προσθέτων ἀμοιβῶν, διὰ τοῦ Ὑποκαταστήματος τῆς νέας αὐτοῦ ὑπηρεσίας.

10) Περιορισμὸς ἢ διακοπὴ τῆς μισθοδοσίας τοῦ ὑπαλλήλου, μὴ ὀφειλομένη εἰς ὑπαιτιότητα αὐτοῦ, δὲν ἐπηρεάζει τὸ ὅριον τῶν καταβλητέων εἰς αὐτὸν ἐτησίως προσθέτων ἀμοιβῶν.

11) Ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἀνωτέρω συστήματος ἀπολήψεως ὑπὸ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων τῶν προσθέτων ἀμοιβῶν, εἰς τὰς φορολογικὰς δηλώσεις τούτων θὰ ἐπιουνάπτηται βεβαίωσις τῆς Τραπέζης περὶ τῶν ἀποδοθεισῶν αὐτοῖς προσθέτων ἀμοιβῶν καὶ περὶ τοῦ παρακρατηθέντος ὑπ' αὐτῆς φόρου εἰσοδήματος.

12) Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου δύναται νὰ ἀνατεθῇ ἡ ἐντολὴ τῆς εἰσπράξεως καὶ διαχειρίσεως τῶν περὶ ὧν τὸ παρὸν ν.δ/γμα ἀποζημιώσεων καὶ κατ' ἀποκοπὴν ἐξόδων κινήσεως εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων ἢ τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος, ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως τῶν διατάξεων τῶν προηγουμένων παραγράφων.

13) Ἡ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον διαχείρισις τῶν προσθέτων ἀμοιβῶν καὶ κατ' ἀποκοπὴν ἐξόδων κινήσεως τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων δὲν ὑπόκειται εἰς τὸ τραπεζιτικὸν ἀπόρρητον, μὴ ἐφαρμοζομένων ἐν προκειμένῳ τῶν περὶ τούτου κειμένων διατάξεων.

Ἄρθρον 4

1) Δημόσιοι ἐν γένει λειτουργοί, μετέχοντες ἐπ' ἀμοιβῇ εἰς συμβούλια ἢ ἐπιτροπάς πέραν τῶν διὰ τοῦ παρόντος καθοριζομένων, ὑποχρεοῦνται, ὅπως μέχρι τῆς πρώτης τοῦ μεθεπομένου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος μηνὸς προέλθουν εἰς τὴν ἐπιλογὴν τῶν συμβουλίων καὶ ἐπιτροπῶν, εἰς ἃς θὰ ἐξακολουθήσουν συμμετέχοντες, ὑποβάλλοντες ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας ἔγγραφον δήλωσιν πρὸς τὸν Ὑπουργόν, εἰς ὃν ὀργανικῶς ὑπάγονται. Ἐντὸς τῆς ἰδίας προθεσμίας ὑποχρεοῦνται νὰ ἀνακοινώσουν τὴν ἀποχώρησίν των ἐκ τῶν λοιπῶν συμβουλίων καὶ ἐπιτροπῶν πρὸς τοὺς ἁρμοδίους Ὑπουργούς.

2) Δημόσιος ἐν γένει λειτουργὸς μετέχων κατὰ νόμον εἰς συμβούλιον ἢ ἐπιτροπήν, λόγῳ τῆς ὑπ' αὐτοῦ κατεχομένης ὀργανικῆς θέσεως, ἀντικαθίσταται δι' ἄλλου ὑπαλλήλου τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου, δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ἐφ' ὅσον ἀποκλείεται ἡ περαιτέρω συμμετοχὴ αὐτοῦ ὑφ' οἱονδήποτε τύπον, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος. Μέχρι τῆς ἀναπληρώσεως του μετέχει ὑποχρεωτικῶς ἄνευ ἀμοιβῆς. Διὰ τὴν ἀντικατάστασιν προτιμῶνται οἱ ἔχοντες τὸν αὐτὸν ἢ ἀνώτερον βαθμόν, περαιτέρω δὲ οἱ κατὰ τὴν ἱεραρχικὴν τάξιν ἑπόμενοι.

Ἄρθρον 5

1) Αἱ κείμεναι διατάξεις περὶ κατοχῆς δευτέρας θέσεως, συμμετοχῆς εἰς συμβούλια ἢ ἐπιτροπὰς καὶ περὶ ἀνωτάτου ὁρίου προσθέτων ἀποδοχῶν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἐδρευόντων ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ἕως Διοικήσεως Πρωτευούσης ἢ ἐν τῇ πρωτευούσῃ Νομοῦ, ὁ προϋπολογισμὸς ἐξόδων τῶν ὁποίων ὑπερβαίνει τὰ δέκα ἑκατομμύρια δραχμῶν ἐτησίως.

2) Διὰ β. δ/τος, ἐκδιδομένου προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως, αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου δύνανται νὰ ἐπεκταθοῦν καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν δημοσίων ἐπιχειρήσεων.

3) Εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους ἐπιτρέπεται νὰ κατέχωσιν ὡς δευτέραν θέσιν τὴν τοῦ ἱεροψάλτου εἰς ἱεροὺς ναοὺς τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, μὴ ἐφαρμοζομένων τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 2276/1952.

4) Ἐπὶ τῶν περὶ ὧν τὸ παρὸν ἄρθρον ὑπαλλήλων ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 7 καὶ 8 τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 6

Ἡ λύσις πάσης ἀμφισβητήσεως περὶ τὴν ἔννοιαν καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ἀποφαινομένου ἐν ὁλομελείᾳ.

Ἄρθρον 7

1) Παράβασις τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου συνιστᾷ πειθαρχικὸν παράπτωμα τοῦ ὑπαλλήλου, παραπεμπομένου ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸ οἰκεῖον Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον.

Προκειμένου περὶ παραβάσεως τοῦ ἑβδομήκοντα τετάρτου τοῦ ἄρθρου 102 τοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος, ὁ ὑπάλληλος παραπέμπεται μὲ τὸ ἐρώτημα τῆς ἀπολύσεως. Ἡ ἀπόλυσις ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὴν διοίκησιν, ἐφ' ὅσον διαπιστοῦται τοιαύτη παράβασις.

2) Ἡ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον παραπομπὴ τοῦ ὑπαλλήλου εἰς τὸ Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον καὶ ἡ ὑπὸ τούτου ἔκδοσις ἀποφάσεως ἐπὶ τῆς ἐνώπιον αὐτοῦ ἐγερθείσης πειθαρχικῆς ἀγωγῆς γίνεται κατ' ἀπόλυτον προτεραιότητα ἔναντι πάντων τῶν λοιπῶν θεμάτων.

Ἄρθρον 8

Ἡ ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου εἰσπραξις ἀμοιβῶν καθ' ὑπέρβασιν τῶν ἐν ἄρθροις 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος νομοθετικοῦ διατάγματος ἀνωτάτων ὁρίων τιμωρεῖται ὡς παράβασις καθήκοντος.

Εἰς περίπτωσιν καταδίκης τὸ Δικαστήριον δύναται νὰ ἀπαγγείλῃ καὶ τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἔκπτωσιν τοῦ καταδικασθέντος ὑπαλλήλου.

Ἄρθρον 9

Τὰ ἄρθρα 1, 2, 7, 8, 9 καὶ αἱ παράγραφοι

2 και 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2276/1952 «περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 102 τοῦ Συντάγματος κλπ.», ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη διάταξις, ἀντικειμένη εἰς τὸ παρὸν ν. δ/γμα, καταργοῦνται.

Ἄρθρον 10

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1960, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ἄλλως ἐν αὐτῷ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Νοεμβρίου 1959

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀπὸ 20.8]7.9.1954 β. δ]τος «περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Προνοίας τοῦ Προσωπικοῦ του», ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως διὰ τῶν ἀπὸ 28.11]19.12.1956 καὶ 25.10]17.11.1958 β. διαταγμάτων.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 243 τῆς 7 Νοεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 47 τοῦ ν. δ. 2698/1953 «περὶ διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. κλπ.»,

β) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 308/1959 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας (Α' Τμήματος Διακοπῶν), προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀπὸ 20.8/7.9.1954 β. δ/τος «περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Προνοίας τοῦ Προσωπικοῦ αὐτοῦ», ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀπὸ 28.11/19.12.1956 ὁμοίου, τροποποιηθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 25.10/17.11.1958 β. δ/γματος, τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«1) Ὁ παρὰ τῷ Ἱδρύματι ἢ Ὀργανισμῷ συγχωνευθέντι εἰς τὸ Ἵδρυμα ὑφ' οἱανδήποτε σχέσιν χρόνος προϋπηρεσίας διανυθεὶς μετὰ τὴν 1.3.1935 ἀναγνωρίζεται ὡς χρόνος ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Εἰδικῷ Λογαριασμῷ Προνοίας.

Διὰ τὴν τοιαύτην ἀναγνώρισιν ὁ ἠσφαλισμένος ὑπάλληλος τοῦ Ι.Κ.Α. δέον ὅπως ὑποβάλῃ σχετικὴν αἴτησιν μέχρι 31.12.1959 ἢ ἐντὸς ἐτους ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὸν Λογαριασμὸν Προνοίας».

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν τῇ Ἑλλ. Β. Προσβείᾳ Βιέννης τῇ 28 Σεπτεμβρίου 1959

—

ΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

137]1959 Πρᾶξις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου

Περὶ διαθέσεως παρὰ τοῦ Ο.Α.Α.Α. δραχμῶν 100.000.000 διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων πρὸς ἀπασχόλησιν ἀνέργων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 252 τῆς 14 Νοεμβρίου 1959)

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ἔχον ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ν. δ. 2961/1954 «περὶ συστάσεως Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας», β) τὴν ἀνάγκην καταπολεμήσεως τῆς ἀνεργίας διὰ τῆς ἀπασχολήσεως ἀνέργων εἰς ἔργα ἀναγκαῖα, ἔχοντα κοινωφελῆ χαρακτῆρα καὶ ἐξυπηρετοῦντα τὸ δημόσιον συμφέρον, καὶ γ) σχετικὴν ἐν προκειμένῳ εἰσήγησιν τῶν Ὑπουργῶν Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων, Ἐργασίας καὶ Ἐσωτερικῶν, ἀποφασίζει:

1) Ἐγκρίνει τὴν διάθεσιν ποσοῦ δραχμῶν ἑκατὸν ἑκατομμυρίων (100.000.000) ἐκ τῶν κεφαλαίων τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας (Ο.Α.Α.Α.) τῶν κλάδων στρατεύσεως καὶ ἀνεργίας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων πρὸς ἀπασχόλησιν ἀνέργων.

2) Τὰ διατιθέμενα ὑπὸ τοῦ Ο.Α.Α.Α. κεφάλαια θὰ χρησιμοποιοῦνται κατὰ τὸ μεῖζον δυνατὸν ποσοστὸν διὰ πληρωμὴν ἡμερομισθίων καὶ τῶν ἀντιστοίχων εἰσφορῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως. Αἱ λοιπαὶ δαπάναι ἑκάστου ἔργου θὰ βαρύνουν τὸν οἰκεῖον φορέα εἰς ὃν ἐκτασιν καθίσταται τοῦτο ἐφικτόν.

3) Τὰ ἔργα θὰ ἐκτελῶνται κατὰ παρέκκλισιν τῶν κειμένων διατάξεων κατὰ τὸν προσφορώτερον τρόπον μετὰ πρότασιν τοῦ φορέως, ἐγκρινομένην ὑπὸ Νομαρχιακῶν Ἐπιτροπῶν ἢ, προκειμένου περὶ ἔργων ἐκτελεσθησομένων ἐν τῷ Νομῷ Ἀττικῆς ἢ τῇ περιφερείᾳ Θεσσαλονίκης, ὑπὸ ἰδίων διὰ τὰς περιφερείας ταύτας Ἐπιτροπῶν.

4) Αἱ περὶ ὧν ἡ προηγουμένη παράγραφος 3 Ἐπιτροπαὶ συγκροτοῦνται διὰ πράξεως τῶν Ὑπουργῶν Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων, Ἐργασίας καὶ Ἐσωτερικῶν.

5) Εἰς τὰ οὕτω ἐκτελεσθησόμενα ἔργα ἐπιτρέπεται ἡ ἀπασχόλησις ἀνέργων, ἐπιδοτουμένων καὶ μή.

6) Ἡ ἀνεργία τῶν χρησιμοποιουμένων προσώπων διαπιστοῦται ὑπὸ τῶν Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας ἢ ὑπὸ ἄλλης ἁρμοδίας Ἀρχῆς, ὁριζομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Ἐκδόσαν πρὸς τοῦτο τὴν ὑπ' ἀριθ. 137 παροῦσαν πρᾶξιν του, κυρωθησομένην νομοθετικῶς μεριμνῃ τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ὀκτωβρίου 1959

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Κ.Λ.Π.

20762]Σ. 802]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης παραγράφου εἰς Καταστατικὸν Ταμείου Ἀρωγῆς καὶ Ὑγείας Τελωνειακῶν Ὑπαλλήλων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 392 τῆς 9 Νοεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ'ἀριθ. 2520/1953 ν. δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρ-

μόζεται ή διαδικασία ή διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν.δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν.δ/γματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀρωγῆς καὶ Ὑγείας Τελωνειακῶν Ὑπαλλήλων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3481/1958 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 362/1958, συνεδρίασις 432α τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 12.2.1959),

ἀποφασίζομεν:

Α') Ὅπως εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀ.ν. 941/1949, κυρωθέντος διὰ τοῦ ν.δ. 1305/1949, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, προστεθῇ παράγραφος ὑπ' αὐξ. ἀριθ. 4, ἔχουσα ὡς κάτωθι:

4) Εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Κλάδου Ἀρωγῆς τοῦ Ταμείου παρεχομένην ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν δικαιοῦνται νὰ ὑπαχθῶσι προαιρετικῶς, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι ἠσφαλισμένοι εἰς ἕτερον Ὀργανισμὸν κυρίας ἢ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως πλὴν τοῦ Τ.Σ.Α.Υ. καὶ ἐφ' ὅσον δὲν διατηροῦν ἰδίας κλινικάς, καὶ οἱ ἐν τοῖς ἰατρείοις τοῦ Ταμείου ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀποζημιώσει κατὰ τὰς οἰκείας διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ ν.δ. 3623/1956 «περὶ καθορισμοῦ κατωτάτων ὁρίων ἰατρικῆς ἀμοιβῆς κλπ.» ἀπασχολούμενοι ὑφ' οἱανδήποτε νομικὴν σχέσιν ἰατροί, κατόπιν αἰτήσεως των ὑποβαλλομένης ἐντὸς ἑξαμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀρχομένης ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως τῶν καθηκόντων των ἢ ἀπὸ τῆς χρονολογίας δημοσιεύσεως τῆς παρούσης διατάξεως, προκειμένου περὶ τῶν ἤδη ὑπηρετούντων καὶ ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, ἐπὶ τῇ καταβολῇ παρ' αὐτῶν μηνιαίας εἰσφορᾶς 5 0/0 ἐπὶ τῆς ὡς ἄνω ἀποζημιώσεώς των. Αἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑποβαλλόμεναι αἰτήσεις προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως δὲν δύνανται νὰ ἀνακληθῶσιν.

Ὁ χρόνος ἀσφαλίσεως καὶ ἡ καταβολὴ τῆς ἀνωτέρω ὁριζομένης εἰσφορᾶς ἀρχεται ἀπὸ τῆς χρονολογίας ἀναλήψεως καθηκόντων ἢ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης διατάξεως προκειμένου περὶ τῶν ἤδη ὑπηρετούντων, οἵτινες ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ δικαιοῦνται, ὅπως διὰ τῆς αὐτῆς αἰτήσεως αἰτήσωσι τὴν ἀναγνώρισιν καὶ προσμέτρησιν τῆς μέχρι τοὐδὲ ἐν τῷ Ταμείῳ διανυθείσης προϋπηρεσίας ὑφ' οἱανδήποτε νομικὴν σχέσιν καὶ τρόπον ἀποζημιώσεως αὐτῶν, ὡς ἐν ἀσφαλίσει διαδραμούσης. Ἡ οὕτω ἀναγνωριζομένη ὡς ἐν ἀσφαλίσει διανυθεῖσα προϋπηρεσία ὑποκειται εἰς ἐξαγοράν διὰ τῆς καταβολῆς εἰς τὸ Ταμεῖον προσθέτου μηνιαίας εἰσφορᾶς 5 0/0 ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μηνὸς καθ' ὃν ὑπεβλήθη ἡ σχετικὴ αἴτησις καὶ ἐπὶ χρόνον ἴσον πρὸς τὸν ἀναγνωριζομενον τοιοῦτον. Ἐν περιπτώσει ἀπομακρύνσεως τοῦ ἠσφαλισμένου ἐκ τῆς ὑπηρεσίας καὶ χορηγήσεως ἀρωγῆς πρὸ τοῦ χρόνου τῆς πλήρους ἐξοφλήσεως τῆς προσθέτου εἰσφορᾶς, αὕτη θέλει ἐξακολουθήσει παρακρατουμένη κατὰ τὸ αὐτὸ ποσὸν ἐκ τῆς χορηγηθησομένης μηνιαίας ἀρωγῆς καὶ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ἀναγνωρισθέντος χρόνου.

Β') Ὅπως εἰς τὸ ἄρθρον 6 τοῦ αὐτοῦ ἀ.ν. 941/1949 προστεθῶσι παράγραφοι ὑπ' αὐξ. ἀριθ. 7, 8 καὶ 9, ἔχουσαι ὡς κάτωθι:

7) Οἱ παρὰ τῷ Ταμείῳ ἀσφαλιζόμενοι κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 2 τῆς παρούσης ἰατροὶ δικαιοῦνται μηνιαίας ἀρωγῆς παρὰ τοῦ Ταμείου ἢ ἐφ' ὅσον δὲν ἤθελον τύχει παρ' αὐτοῦ ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως:

α) Ἐὰν ἀπομακρυνθῶσι τῆς παρὰ τῷ Ταμείῳ ὑπηρεσίας κατόπιν ἐξόδου των ἐκ τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἰατρικοῦ ἐπαγγέλματος λόγῳ γήρατος ἢ ἀνικανοτητος καὶ ἐφ' ὅσον διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἤθελεν ἀπονεμηθῇ αὐταῖς σύνταξις παρὰ τοῦ Τ.Σ.Α.Υ. καὶ ἔχουσι δεκαπενταετῆ πραγματικὴν παρ' αὐτῷ ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν, ἐξ ἧς δεκαετῆ συνεχῆ τοιαύτην ἀμέσως πρὸ τῆς ἀπομακρύνσεώς των.

β) Ἐὰν ἀπομακρυνθῶσι τῆς παρὰ τῷ Ταμείῳ ὑπηρεσίας λόγῳ καταργήσεως θέσεως ἢ μονομεροῦς ὑπὸ τοῦ Ταμείου καταγγελίας τῆς συμβάσεως μὴ ὀφειλομένης ὁπωσδήποτε εἰς ὑπαιτιότητα αὐτῶν ἢ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν περὶ πολυθεσίας τῶν ἰατρῶν διατάξεων, καὶ ἔχουσιν εἰκοσαετῆ ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν, ἐξ ἧς πενταετῆ συνεχῆ τοιαύτην ἀμέσως πρὸ τῆς ἀπομακρύνσεώς των καὶ ἡλικίαν ἀνωτέραν τοῦ ὄγδου ἔτους.

8) Τὸ ποσὸν τῆς εἰς τοὺς κατὰ τὰ ἀνωτέρω δικαιούχους ἀπονεμητέας μηνιαίας ἀρωγῆς εἶναι ἴσον πρὸς τὸ ποσὸν ἀρωγῆς ἧς οὗτοι θὰ ἐδικαιοῦντο, ἐὰν ἐκέκτηντο τὴν ἰδιότητα τῶν λοιπῶν ἠσφαλισμένων τελωνειακῶν ὑπαλλήλων. Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν δὲ τῆς ἀρωγῆς ταύτης κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν οἰκείων καταστατικῶν διατάξεων καὶ τῶν σχετικῶν κατ' ἐφαρμογὴν τούτων ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὁριζόμενα ἑκάστοτε ποσοστὰ διὰ τοὺς λοιποὺς ἠσφαλισμένους λαμβάνεται ὡς βάσις ἡ σύνταξις ἡ ἀντιστοιχοῦσα κατὰ τὰς περὶ συντάξεων πολιτικῶν ὑπαλλήλων διατάξεις εἰς τὸν βαθμὸν τῆς ἱεραρχίας κλίμακος τῶν τελωνειακῶν ὑπαλλήλων, πρὸς τὸν βασικὸν μισθὸν τοῦ ὁποίου προσεγγίζει περισσότερον ἡ βασικὴ μηνιαία ἀποζημίωσις τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω δικαιούχου ἰατροῦ.

Ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἠσφαλισμένου ἢ βοηθηματούχου ἰατροῦ, τὰ ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀναφερόμενα προστατευόμενα μέλη οἰκογενείας αὐτοῦ δικαιοῦνται τῆς κατὰ τὰς οἰκείας διατάξεις τῆς νομοθεσίας τοῦ Ταμείου διὰ τὰ πρόσωπα ταῦτα προβλεπομένης μηνιαίας ἀρωγῆς, ὑφ' οὓς ὅρους καὶ προϋποθέσεις θὰ ἐδικαιοῦντο ταύτης, ἂν ἐτύγχανον μέλη οἰκογενείας τελωνειακοῦ ὑπαλλήλου καὶ ἐφ' ὅσον ἤθελον δικαιωθῇ συντάξεως παρὰ τοῦ Τ.Σ.Α.Υ.

9) Πᾶσαι αἱ λοιπαὶ διατάξεις τῆς διεπούσης τὸ Ταμεῖον νομοθεσίας, αἱ ἀφορῶσαι τοὺς παρ' αὐτῷ ἠσφαλισμένους καὶ βοηθηματούχους τελωνειακοὺς κλπ. ὑπαλλήλους, συντρεχούσης περιπτώσεως ἐφαρμόζονται κατ' ἀναλογίαν καὶ ὡς πρὸς τοὺς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἠσφαλισμένους καὶ βοηθηματούχους ἰατρούς.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ὀκτωβρίου 1959

44017]Σ.502]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης ἐδαφίου εἰς Καταστατικὸν Ταμείου Ἀρωγῆς καὶ Ὑγείας Τελωνειακῶν Ὑπαλλήλων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 894 τῆς 11 Νοεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1936 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν. δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1936 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. διατάγματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1332/1949 ν. διατάγματος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀρωγῆς καὶ Ὑγείας Τελωνειακῶν Ὑπαλλήλων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1680/22.5.1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 175/1.6.1959, συνεδρίασις 462α τῆς 1Α' περιόδου τῆς 4.6.1959), ἀποφασίζομεν:

Α') Εἰς τὸ τέλος τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 941/1949, κυρωθέντος διὰ τοῦ ν.δ. 1305/1949, ὡς μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη, προστίθεται ἐδάφιον ὑπὸ στοιχ. γ', ἔχον ὡς κάτωθι:

γ) Ἐξαιρετικῶς προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων διοριζομένων ἢ μεταταξομένων ἢ τοποθετουμένων ἀπ' εὐθείας καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀπὸ μιᾶς εἰς ἑτέραν ἐκ τῶν ἐν τοῖς ἐδαφίοις α' — ε' τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀναφερομένων θέσεων καὶ ὑπηρεσιῶν ἡ παρὰ τῷ Ταμείῳ ἀσφάλισις αὐτῶν συνεχίζεται αὐτοδικαίως καὶ ἄνευ τῶν ἐν τοῖς προηγουμένοις ἐδαφίοις α' καὶ β' καὶ τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ ἀπὸ 19.9.1950 β. διατάγματος «περὶ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου κλπ.» ἀναφερομένων διατυπώσεων καὶ περιορισμῶν.

Τὰ ἀνωτέρω ἰσχύουν καὶ προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων τῶν ἐδαφ. α'—γ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, διορισθέντων ἢ μεταταγέντων ἢ ἐφεξῆς διοριζομένων ἢ μεταταξομένων εἰς τὴν Κεντρικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν καὶ ἐν συνεχείᾳ τοποθετηθέντων ἢ τοποθετουμένων ἀπ' εὐθείας εἰς τινα τῶν ἐν ἐδαφίῳ δ' τῆς αὐτῆς παραγράφου ἀναφερομένων θέσεων καὶ ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου τούτου, οἵτινες ἐν περιπτώσει οἱασδήποτε περαιτέρω ὑπηρεσιακῆς αὐτῶν μεταβολῆς δικαιοῦνται νὰ συνεχίσωσι τὴν παρὰ τῷ Ταμείῳ ἀσφάλισίν των ὑφ' οὓς ὅρους καὶ προϋποθέσεις δικαιοῦνται καὶ οἱ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ὑπηρετοῦντες εἰς τὰς αὐτὰς ὡς ἄνω θέσεις καὶ ὑπηρεσίας λοιποὶ ἠσφαλισμένοι τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν.

Β') Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 941/1949 τοῦ κυρωθέντος διὰ τοῦ ν.δ. 1305/1949, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, προστίθεται παράγραφος ὑπ' αὔξοντα ἀριθ. 4, ἔχουσα ὡς κάτωθι:

«4. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης διατάξεως δικαιοῦνται, ὅπως συνεχίσωσιν ὑπαγόμενοι εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Ταμείου παρεχομένην ἀσφάλισιν ἀμφοτέρων τῶν κλάδων κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἐδαφίων α' - β' τῆς προηγουμένης παραγράφου 3 πάντες οἱ εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀναφερόμενοι ἠσφαλισμένοι, οἱ διοριζόμενοι, μετατασσόμενοι ἢ καὶ τοποθετούμενοι προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων τῶν ἐδαφίων δ' καὶ ε' τῆς παραγράφου ταύτης μόνον εἰς ἑτέρας θέσεις καὶ ὑπηρεσίας ὑπαγομένας εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν ἢ ἐξ αὐτοῦ ἐξαρτωμένας.

Οἱ ἐκ τούτων διορισθέντες ἢ μεταταγέντες ἢ τοποθετηθέντες, ὡς καὶ οἱ ἐφεξῆς διοριζόμενοι, μετατασσόμενοι ἢ τοποθετούμενοι εἰς τὰς ἀνωτέρω ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, ἐφ' ὅσον ἐξηκολούθησαν ἢ ἤθελον ἐξικολουθήσει καταβάλλοντες κανονικῶς τὰς ὑπὲρ τοῦ Ταμείου εἰσφοράς των, λογίζονται ὡς συνεχίζοντες αὐτοδικαίως τὴν παρ' αὐτῷ ἀσφάλισιν καὶ ἄνευ τῆς ὑποβολῆς τῆς ὑπὸ τοῦ ἐδαφίου β' τῆς παραγράφου 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀπαιτουμένης αἰτήσεως μετὰ τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν μὴ θεωρουμένων ὡς ἀπαραιτήτων, ἐφ' ὅσον ἐκ τῶν ἐν τῷ ἀτομικῷ αὐτῶν φακέλλῳ ὑπαρχόντων ἐπισήμων ἐγγράφων καὶ λοιπῶν στοιχείων διαπιστοῦται ὅτι συντρέχουν καὶ αἱ λοιπαὶ πρὸς τοῦτο ἀπαιτούμεναι προϋποθέσεις χρόνου ὑπηρεσίας κλπ.

Γ') Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἐδαφ. β' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ ἀπὸ 19.9.1950 β.δ/γματος περὶ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου κλπ., ὡς μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη, προστίθεται ἐδάφιον ὑπὸ στοιχ. βα', ἔχον ὡς κάτωθι:

«βα'. Ἡ ὑπὸ τοῦ ἐδαφίου α' τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζομένη κλίμαξ ποσοστῶν μειώσεως τῆς εἰς τοὺς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 941/1949 μέχρι καὶ τοῦ ἔτους 1958 ἐξελθόντας τῆς ὑπηρεσίας ἠσφαλισμένους, χορηγουμένης μηνιαίας ἀρωγῆς, ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ ἑπομένου μηνὸς ἐκείνου τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης καθορίζεται εἰς 21ο/ο διὰ τοὺς ἐξελθόντας κατὰ τὸ ἔτος 1949, μειουμένη περαιτέρω διὰ τοὺς κατὰ τὰ ἑπόμενα ἔτη ἐξελθόντας κατὰ τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω ἐν ἐδαφίῳ α' σταθερὰν ἀναλογίαν, ἤτοι κατὰ 3ο/ο ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος.

Τὰ οὕτω διαμορφούμενα ὡς ἀνωτέρω ποσοστὰ (21ο/ο ἕως 3ο/ο) δύνανται νὰ περιορίζωνται καὶ ἔτι περαιτέρω δι' ἠτιολογημένων ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ κατὰ ποσοστὸν ἀνάλογον πρὸς τὰς ἑκάστοτε ἐφισταμένας οἰκονομικὰς δυνατότητας τοῦ Ταμείου».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ὀκτωβρίου 1959

26547]Σ. 27]1959 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί προσθήκης μεταβατικής διατάξεως εις Καταστατικόν Ταμείου Συντάξεων Προσωπικού Αγροτικής Τραπέζης.

(Ε.Κ. τ. Β φ. 394 της 11 Νοεμβρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Το άρθρον 59, παράγραφος 1, του άν. νόμου της 11.11.1935 «περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας», ως τούτο αυθεντικώς ηρμηνεύθη διά του άρθρου 1 του ά.ν. 694/1937 «περί αυθεντικής ερμηνείας, συμπληρώσεως και τροποποιήσεως διατάξεών τινων της Ασφαλιστικής Νομοθεσίας».

2) Το υπ' αριθ. 2520/1953 ν. δ/γμα «περί προσδιορισμού των αντικειμένων, εφ' ων εφαρμόζεται ή διαδικασία ή διαγραφομένη υπό των διατάξεων του άν. νόμου της 11.11.1935 περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας κλπ».

3) Τας διατάξεις του από 30 Απριλίου 1946 ν. δ/τος «περί οργανώσεως και συντονισμού της παρακολουθήσεως και του έλέγχου των Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής», κυρωθέντος διά του υπ' αριθ. 1392/1949 ν. δ/τος.

4) Πρότασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Συντάξεων και Προνοίας Προσωπικού Αγροτικής Τραπέζης της Ελλάδος, υποβληθείσαν ημίν διά της υπ' αριθ. 275/25.2.1959 αναφοράς του.

5) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως (αριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 32/30.3.1959, συνεδρίασις 441η της ΙΑ' περιόδου της 17.3.1959), αποφασίζομεν:

Όπως εν τέλει του άρθρου 18 του Καταστατικού του Ταμείου Συντάξεων Προσωπικού Αγροτικής Τραπέζης της Ελλάδος προστεθή μεταβατική διάταξις, έχουσα ως ακολούθως:

«Παρατείνεται αφ' ής έληξε και επί έξ (6) μήνας από της δημοσιεύσεως της παρούσης διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως ή διά της υπ' αριθ. 15380 Σ151/8.8.1958 υπουργικής αποφάσεως δημοσιευθείσα εις το υπ' αριθ. 10/10.8.1958 Φ.Ε.Κ. (τεύχος Β'), προθεσμία υποβολής αιτήσεων προς αναγνώρισιν συνταξίμων προϋπηρεσιών εκ μέρους ησφαλισμένων εις το Ταμείον κατά την ημέρην της δημοσιεύσεως της παρούσης».

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 17 Οκτωβρίου 1959

—

36821]1959 Απόφ. Υπουργού Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων

Περί τροποποιήσεως Κανονισμού εργασίας εργατών λιμένος Πειραιώς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 385 της 11 Νοεμβρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του διά του νόμου 1630/1951 κυρωθέντος υπ' αριθ 1559/1950 αναγκ. νόμου και 2) του ν.δ. 3789/1957 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας», (δόντες το από 11.8.1959 πρακτικόν του Συμβουλίου του Τμήματος Κανονισμών Εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, αποφασίζομεν:

Τροποποιούμεν τον Κανονισμόν εργασίας εργατών λιμένος Πειραιώς, αντικαθιστώντες το άρθρον 8 αυτού ως κάτωθι:

Άρθρον 8

1) Οι έποπται εργασίας ονομάζονται δι' αποφάσεως της Εκτελεστικής Επιτροπής, μετά σύμφωνον γνώμην του Πειθαρχικού Συμβουλίου των μονίμων εργατών, εκ των αρχιεργατών των κρινομένων καταλλήλων προς άσκησιν επιστασίας επί όλων των πάσης φύσεως φορτοεκφορτωτικών εργασιών του λιμένος.

2) Οι αρχιεργάται ονομάζονται δι' αποφάσεως της Εκτελεστικής Επιτροπής, μετά σύμφωνον γνώμην του Πειθαρχικού Συμβουλίου μονίμων εργατών, εκ των μονίμων εργατών των έχοντων τα απαιτούμενα ουσιαστικά προσόντα και πενταετή τουλάχιστον υπηρεσίαν μονίμου εργάτου.

3) Οι έποπται εργασίας και οι αρχιεργάται αμείβονται δι' εβδομαδιαίων αποδοχών, οριζομένων δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Λ.Π. εγκρινομένης παρά του Υπουργού Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων.

4) Αι αρχιεργάται του Ο.Λ.Π. κατατάσσονται εις τας ακολούθους κατηγορίας:

α) Αρχιεργάται Α' κατηγορίας, πλοίων ιστιοφόρων κλπ.

β) Αρχιεργάται Β' κατηγορίας, κομιστικών εργασιών και αποσκευών.

γ) Δόκιμοι αρχιεργάται.

Δόκιμος αρχιεργάτης θεωρείται ο αρχιεργάτης από της ονομασίας του και επί μίαν διετίαν. Ούτος χρησιμοποιείται και διατίθεται εις όλας τας φορτοεκφορτωτικάς και λοιπάς εργασίας.

Εντός τριών μηνών από της συμπληρώσεως της διετούς δοκιμαστικής υπηρεσίας το Πειθαρχικόν Συμβούλιον υποχρεούται να αποφανθή, αν ο ονομασθείς είναι κατάλληλος προς κατάταξιν εις μίαν των ανωτέρω κατηγοριών Α' και Β' ή ού. Οπότε επανέρχεται υποχρεωτικώς εις την τάξιν του εργάτου ο μη κρινόμενος κατάλλος.

5) Αι εβδομαδιαίαι αποδοχαί των εποπτών και αρχιεργατών ορίζονται από της ισχύος της παρούσης ως κάτωθι:

1) Έποπται εργασίας δραχ. 1.200.

2) Αρχιεργάται Α' κατηγορίας δραχ. 1.100.

3) Αρχιεργάται Β' κατηγορίας δραχ. 1.000.

4) Δόκιμοι αρχιεργάται δραχ. 900.

Εις το ποσόν τούτο περιλαμβάνονται αι αποδοχαί και αμοιβαί των ανωτέρω διά τε την κανονικήν και έκτακτον εργασίαν, ως επίσης και διά την εργασίαν εορτών και εξαιρεσίμων.

6) Εις τους αρχιεργάτας Α' και Β' κατηγορίας (πλοίων και κομιστικών εργασιών) τους διακρινομένους δι' εξαιρετικήν ικανότητα, πείραν, επιμέλειαν και απόδοσιν εργασίας δύναται να χορηγηθή, μετά πενταετή υπηρεσίαν αρχιερ-

γάτου καὶ κατόπιν κρίσεως καὶ γνώμης τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου μονίμων ἐργατῶν, δι' ἀποφάσεως τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ, εἰδικὸν ἐπίδομα εὐδοκίμου ὑπηρεσίας μέχρι δραχμῶν 50 ἑβδομαδιαίως, ἐνσωματούμενον εἰς τὰς ἀποδοχὰς αὐτῶν.

7) Ἡ κατανομὴ καὶ κατάταξις τῶν ἀρχιεργατῶν κατὰ κατηγορίας καθορίζεται διὰ πράξεως τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου.

8) Εἰς τοὺς ἀρχιεργάτας τῆς Α' κατηγορίας τοὺς ἀμειβομένους μέχρι τοῦδε μὲ δραχμὰς 1.150 ἑβδομαδιαίως θέλει ἐξακολουθήσει καταβαλλομένη ἡ διαφορὰ ἐκ δραχμῶν 50 ἑβδομαδιαίως μέχρι τῆς κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς παρούσης κρίσεως καὶ κατατάξεως αὐτῶν. Μετὰ τὴν κρίσιν καὶ κατάταξιν αὐτῶν θὰ λαμβάνωσι τὴν ὡς ἄνω διαφορὰν μόνον ἐφ' ὅσον κατατα-χθῶσιν εἰς τὴν Α' κατηγορίαν.

9) Πᾶσα προγενεστέρα γενικὴ ἢ εἰδικὴ διάταξις, ἀντικειμένη εἰς τὴν παροῦσαν, καταργεῖται.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ὀκτωβρίου 1959

—

68842]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἀνακλήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 24153]798] 28.4.1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 395 τῆς 11 Νοεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 § 2 τοῦ ν.δ. 2963/1954.

2) Τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 3755/1957.

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 24153/798/28.4.1958 ἡμετέραν ἀπόφασιν.

4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 126569/6773/11.4.1959 ἀναφορὰν τοῦ Ι.Κ.Α., καὶ

5) Τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ Ι.Κ.Α. ἀδυνατεῖ διὰ λόγους οὐσιαστικοὺς ν' ἀναλάβῃ τὴν εἰσπραξιν τῶν εἰσφορῶν τῶν ὑπὲρ ὧν ἡ ὑπ' ἀριθ. 24153/798/28.4.1958 ἡμετέρα ἀπόφασις κατηγοριῶν μισθωτῶν, ἀποφασίζομεν:

Ἀνακαλοῦμεν, ἀφ' ἧς ἴσχυσε, τὴν ὑπ' ἀριθ. 24153/798/28.4.1958 ἡμετέραν ἀπόφασιν περὶ ἀναθέσεως τῆς εἰσπράξεως τῆς ἐξ 1ο/ο εἰσφορᾶς τῶν μισθωτῶν α) ὁδηγῶν αὐτοκινήτων, β) ἠθοποιῶν, γ) ἀρτεργατῶν καὶ δ) μηχανικῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Ὀκτωβρίου 1959

—

70167]15226]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 5] 1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν κεραμοπλινθοποιῶν ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 397 τῆς 16 Νοεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς καὶ τὰς τοιαύτας τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ. 3755/1957, 2) σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 28 τοῦ νόμου 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 9.10.1959, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὴν διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τῆς χώρας τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὕτη, τὴν ὑπ' ἀριθ. 5/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν κεραμοπλινθοποιῶν ἁπάσης τῆς χώρας», κατατεθεῖσαν εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη αὕτη ὑπὸ τῆς παραγράφου 9 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ. 3755/1957, συνταχθείσης πρὸς τοῦτο τῆς ὑπ' ἀριθ. 29/22.4.1959 πράξεως καταθέσεως, ἥτις ἐκοινοποιήθη ἡμῖν τὴν 23.4.1959.

Ἡ παροῦσα, ἰσχύουσα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως της, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Ὀκτωβρίου 1959

—

37212]Σ. 407]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑποδηματεργατῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 395 τῆς 11 Νοεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν.δ. «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.»,

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν.δ/τος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1939 ν.δ.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑποδηματεργατῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1107/13.4.1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 143/1959, συνεδρίασις 404η τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 7.5.1959), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως τὸ ἐδάφιον β' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Ταμεί-

ου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαδημιουργατῶν τροποποιηθῇ ὡς ἀκολούθως:

«Ἐὰν ἐπραγματοποίησεν ἀνὰ ἑκατὸν (100) τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας καθ' ἕκαστον τῶν πέντε ἡμερολογιακῶν ἐτῶν, τῶν ἀμέσως προηγουμένων τοῦ ἔτους καθ' ὃ συνεπλήρωσε τὸ 65ον, προκειμένου περὶ ἀρρένων, καὶ 60όν, προκειμένου περὶ θηλέων, ἔτος τῆς ἡλικίας, ἢ καθ' ὃ ὑπέβαλε τὴν περὶ ἀπονομῆς αὐτῷ συντάξεως λόγῳ γήρατος αἴτησίν του μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω ὁρίων ἡλικίας.

Ἡ διάταξις τοῦ παρόντος ἐδαφίου ἰσχύει μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1960.

Ἐκκρεμεῖς αἰτήσεις ἢ ἐκδοθεῖσαι ἀπορριπτικαὶ ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος κρίνονται καὶ ἀναθεωροῦνται βάσει τῶν διατάξεων τῆς παρούσης».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Ὀκτωβρίου 1959

—

75923]16390]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 14.10.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' ἀ. 396 τῆς 13 Νοεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν, ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἡ ἀπὸ 14 Ὀκτωβρίου 1959 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων Θεσσαλονίκης, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 30.10.1959, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 239 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας
ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων Θεσσαλονίκης

Ἐν Θεσσαλονίκῃ σήμερον τὴν 14ην Ὀκτωβρίου 1959, ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Τετάρτην καὶ ὥραν 12 μεσημβρινήν, συνελθόντες εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Περιφερειακῆς Ὑπηρεσίας Διαιτησίας Θεσσαλονίκης μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τῶν ἀπ' εὐθείας διαπραγματεύσεων, κατόπιν τῆς ἀπὸ 6.10.1959 προσκλήσεως τῆς ἄνω ὑπηρεσίας, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς 1) Δημήτριος Παπακωνσταντίνου, 2) Κωνσταντῖνος Νταλίπης, ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Ἐργοληπτῶν Τεχνικῶν Ἔργων Θεσσαλονίκης, 3) Νικόλαος Σέρογλου, 4) Ἀντώνιος Βαλαμίδης, ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Σωματείου Ἐμπειροτεχνῶν Ἐργολάβων καὶ Τεχνιτῶν Ἔργων Θεσσαλονίκης, καὶ ἀφ' ἑτέρου 1) Δημήτριος Βαφειάδης, 2) Σ. Παπαδάκης, ὡς ἐκπρόσωποι τῆς Ἑνώσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδόμων Θεσσαλονίκης, 3) Ἰωάννης Βασδέκης καὶ 4) Γρηγόριος Ἀργυρόπουλος, ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Οἰκοδόμων Θεσσαλονίκης, ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τῶν ὀργανώσεων ἃς ἐκπροσωποῦμεν, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς καθορίζονται τὰ ἡμερομίσθια καὶ οἱ λοιποὶ ὅροι ἐργασίας τῶν οἰκοδόμων Θεσσαλονίκης ὡς κάτωθι:

I. Ἡμερομίσθια.

α) Τεχνῖται ἐν γένει	δραχ.	94
β) Βοηθοὶ τεχνιτῶν	»	71
γ) Ἐργάται εἰδικευμένοι	»	61
δ) Ἐργάται ἀνειδίκευτοι	»	50

II. Ὧραι ἐργασίας.

Ὡς ὧραι ἐργασίας τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς οἰκοδομὰς ὁρίζονται ἀπὸ 8 π.μ.—1.30 μ.μ. καὶ 4.30—7 μ.μ. διὰ τὴν θερινὴν περίοδον καὶ ἀπὸ 8 π.μ.—12 καὶ 1—5 μ.μ. διὰ τὴν χειμερινὴν τοιαύτην.

Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ Σαββάτου καθορίζονται εἰς 7, ἤτοι ἀπὸ 7.30 π.μ.—2.30 μ.μ. διὰ τὴν θερινὴν περίοδον καὶ ἀπὸ 8 π.μ.—3 μ.μ. διὰ τὴν χειμερινὴν τοιαύτην.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ διατάξεις τῆς ἀπὸ 20.11.1957 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων Θεσσαλονίκης.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα, ἀναγνωσθεῖσα καὶ βεβαιωθεῖσα ὑπογράφεται παρὰ πάντων τῶν ἐν ἀρχῇ ἀναφερομένων, συνετάγη δὲ εἰς ἐννέα πρωτότυπα, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἔλαβον αἱ συμβαλλόμεναι ὀργανώσεις καὶ πέντε (5) παραδοθήσονται εἰς τὴν Περιφερειακὴν Ὑπηρεσίαν Διαιτησίας Θεσσαλονίκης διὰ τὴν ὑποβολὴν ταύτης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας πρὸς ἔγκρισιν καὶ δημοσίευσιν της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Οἱ συμβαλλόμενοι ἐκπρόσωποι
(ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Νοεμβρίου 1959

—

ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΙ

21]1959 Ἀπόφ. Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τοῦ Δήμου Ἀθηναίων (*)

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζει τὴν ὑπ' ἀριθ. 15/1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Δήμου Ἀθηναίων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Σωματείου ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τοῦ Δήμου Ἀθηναίων, ὡς ἀκολούθως:

1) Ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς ἰσχύος τῶν ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργα-

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 108 τῆς 26.10.1959 πράξεως αὐτοῦ, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐργασίας τὴν 26.10.1959.

σίας καταβαλλομένων βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τοῦ Δήμου Ἀθηναίων παρέχεται αὔξησις ἐκ ποσοστοῦ 15 ο/ο. Εἰς τὴν αὔξησιν ταύτην συμψηφίζεται ἡ διὰ τῶν εἰρημένων ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας παρασχεθεῖσα τοιαύτη, ὡς καὶ πᾶσα τυχὸν ἑτέρα καθ' οἱονδήποτε τρόπον χορηγηθεῖσα ἀπὸ 24.8.1958 καὶ ἐντεῦθεν.

2) Χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 12 ο/ο:

α) Εἰς τοὺς ἐργαζομένους γενικῶς εἰς τὴν καθαριότητα τῆς πόλεως.

β) Εἰς τοὺς ἐργαζομένους γενικῶς εἰς τὴν ἀποκομιδὴν τῶν ἀπορριμμάτων.

γ) Εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ σφαγεῖα.

δ) Εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς ὑπονόμους.

ε) Εἰς τοὺς νεκροθάπτας καὶ καθαριστὰς τάφων.

Χορηγεῖται ὡσαύτως ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ δραχ. 100 μηνιαίως εἰς τοὺς ἐγγάμους ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ τέκνων.

4) Τυχὸν ὑφιστάμενοι εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐξακολουθοῦν ἰσχύοντες.

5) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 15.8.1959.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Σεπτεμβρίου 1959

—

22]1959 Ἀπόφ. Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Δρομοκαΐτειου Θεραπευτηρίου (*).

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζει τὴν ὑπ' ἀριθ. 13/1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Δρομοκαΐτειου Θεραπευτηρίου ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Συνδέσμου Ὑγειονομικῶν Ὑπαλλήλων ἀφ' ἑτέρου, ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Δρομοκαΐτειου Θεραπευτηρίου καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

		Δρχ.
Διὰ τοὺς ἔχοντας	1— 3 ἔτη ὑπηρεσίας	1.050
» » »	4— 6 » »	1.150
» » »	7— 9 » »	1.200
» » »	10—12 » »	1.300
» » »	13—15 » »	1.350
» » »	16—18 » »	1.400
» » »	19 καὶ ἄνω	1.450

Διὰ τὴν ἀπόληψιν τῶν ὡς ἄνω μηνιαίων μισθῶν συνυπολογίζεται ὡς χρόνος προϋπηρεσίας καὶ ὁ διανυθεὶς εἰς οἱονδήποτε ὁμοειδὲς νοσηλευτικὸν ἵδρυμα.

2) Εἰς ἐκείνους ἐκ τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα, εἰς οὓς δὲν παρέχεται ἐντὸς τοῦ ἱδρύματος κατοικία, χορηγεῖται ἀποζημίωσις ἐκ δραχ. 150 μηνιαίως. Τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης δικαιοῦνται καὶ οἱ ἔγγαμοι μισθωτοί, οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ διαμένωσιν ἐκτὸς τοῦ Ἱδρύματος, ἐφ' ὅσον αἱ λειτουργικαὶ ἀνάγκαι τούτου ἐπιτρέπουν τὴν ἐκτὸς αὐτοῦ διαμονήν.

3) Εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰ τμήματα ἀνησύχων καὶ φυματικῶν ἀσθενῶν χορηγεῖται ἐπίδομα ἐπικινδύνου καὶ ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 10 ο/ο ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μισθῶν.

4) Εἰς ἅπαν τὸ νοσηλευτικὸν προσωπικὸν παρέχεται στολὴ ὑπηρεσίας, ἀνήκουσα κατὰ κυριότητα εἰς τὸν ἐργοδότην καὶ ἀντικαθισταμένη ἅμα τῇ φθορᾷ της.

5) Χορηγεῖται εἰς τὸ ἄρρεν προσωπικὸν ἐπίδομα γάμου ἐξ 100 δραχμῶν μηνιαίως.

6) Τὸ νοσηλευτικὸν προσωπικὸν δικαιοῦται ἐπιδόματος «πλουντικῶν» ἐξ 75 δραχμῶν μηνιαίως, ἐφ' ὅσον δὲν ἀναλαμβάνει τὸ Ἵδρυμα τὴν εὐθύνην καθαρισμοῦ τῶν ἐνδυμάτων ὑπηρεσίας.

7) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν αἱ κείμεναι διατάξεις.

8) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

9) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 16.3.1959.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Σεπτεμβρίου 1959

—

23]1959 Ἀπόφ. Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν φυλάκων καὶ θυρωρῶν ἐργοστασίων περιοχῆς Ἐλευσῖνος (*).

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζει τὴν ὑπ' ἀριθ. 7/1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Σωματείου φυλάκων, νυκτοφυλάκων καὶ θυρωρῶν περιφερείας Ἐλευσῖνος, ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν φυλάκων, νυκτοφυλάκων καὶ θυρωρῶν βιομηχανικῶν ἐργοστασίων καὶ ἐν γένει βιομηχανικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων τῆς ἀσφαλιστικῆς γεωγραφικῆς δικαιοδοσίας τοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α. Ἐλευσῖνος καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

α) Οἱ τὸ πρῶτον προσλαμβανόμενοι ἀνεξαρτήτως ἡλικίας δραχμαὶ 1.200.

β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν πενταετοῦς ὑπηρεσίας δραχμαὶ 1.350.

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 110 τῆς 29.10.1959 πράξεως αὐτοῦ, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 30.10.1959.

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 109 τῆς 29.10.1959 πράξεως αὐτοῦ καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 30.10.1959.

γ) Μετά τήν συμπλήρωσιν 10ετούς ὑπηρεσίας δραχμαί 1.500.

Ὡς ὑπηρεσία θεωρεῖται ἡ παρά τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ ὁμοειδής τοιαύτη.

2) Οἱ ὡς ἄνω καθοριζόμενοι μηνιαῖοι μισθοί προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν 100 δραχ. διά τήν σύζυγον καί 40 δραχ. δι' ἕκαστον τέκνον καί μέχρι τριῶν (3) τέκνων.

3) Χορηγεῖται ἓν ζεῦγος ἀρβυλλῶν ἀνά διετίαν καί ἓν ἀδιάβροχον ἀνά τριετίαν, ἀνήκοντα εἰς τήν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου.

4) Ἀπαγορεύεται ἡ χρησιμοποίησις τῶν περί ὧν ἡ παροῦσα μισθωτῶν εἰς ἐργασίαν διάφορον ἐκείνης, δι' ἣν προσελήφθησαν.

5) Οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω μισθωτῶν ἀπασχολούμενοι κατά τάς Κυριακάς, ἐφ' ὅσον δέν τυγχάνουν ἀναπαύσεως (ρεπό) κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, δικαιοῦνται ἐκτός τῆς ἐξ 75ο/ο προσαυξήσεως καί τοῦ ἑνός εἰκοστοῦ πέμπτου (1/25) τοῦ μηνιαίου μισθοῦ των.

6) Τυχόν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτεραι τῶν ὑπό τῆς παρούσης καθοριζομένων, δέν δύνανται νά μειωθῶσιν. Ὡσαύτως τά τυχόν χορηγούμενα ἐπιδόματα καί πάσης φύσεως οἰκονομικαί ἐνισχύσεις, οἰκήματα, φωτισμός κτλ. δέν περικόπτονται, οὔτε συμψηφίζονται.

7) Κατά τά λοιπά ἰσχύουσιν αἱ κείμεναι διατάξεις, ἐφ' ὅσον δέν ἀντίκεινται εἰς τήν παροῦσαν.

8) Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό 16 Μαρτίου 1959.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καί ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Σεπτεμβρίου 1959

—

20]1959 Ἀπόφ. Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν

Περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μωσαϊκῶν πλακῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς (*).

Διά ταῦτα

Μεταρρυθμίζει τήν ὑπ' ἀριθ. 5/1959 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξύ τῆς Ἑνώσεως Ἐργοστασιαρχῶν Μωσαϊκῶν Πλακῶν ἀφ' ἑνός καί ἀφ' ἑτέρου τῶν α) Συνδέσμου Ἐργατῶν Μωσαϊκῶν Πλακῶν Ἀθηνῶν, β) Συνδέσμου Ἐργατῶν Μωσαϊκῶν Πλακῶν Πειραιῶς, ὡς ἀκολούθως:

1) Οἱ τεχνῖται πλακοποιοί, ἀνεξαρτήτως τύπου μηχανήματος, εἰς ὃ ἀπασχολοῦνται, διακρίνονται εἰς τάς κάτωθι κατηγορίας:

α) Τεχνίτης Α΄: ὁ ἀπασχολούμενος εἰς τήν κατασκευήν τριχρώμων ἢ πολυχρώμων μωσαϊκῶν πλακῶν.

β) Τεχνίτης Β΄: ὁ ἀπασχολούμενος εἰς τήν κατασκευήν διχρώμων μωσαϊκῶν πλακῶν. Καί

γ) Τεχνίτης Γ΄: ὁ ἀπασχολούμενος εἰς τήν κατασκευήν μονοχρώμων (σκέτων) μωσαϊκῶν πλακῶν.

2) Τά κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἀνωτέρω, ἀνεξαρτήτως τύπου μηχανήματος, εἰς ἃ ἀπασχολοῦνται, καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

α) Τεχνίτης Α΄ δραχ. 80
β) Τεχνίτης Β΄ » 75
γ) Τεχνίτης Γ΄ » 70

3) Τά ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων, εἰδικῶς ὡς πρός τούς ἀπασχολουμένους εἰς ἐργοστάσια χρησιμοποιοῦντα ἀποκλειστικῶς χειροκίνητους πρέσσας, ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τήν παραγωγήν τῆς ἀπό τῆς ὑπ' ἀριθ. Β1192/5846/1957 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 140 τ. Β΄ τῆς 14.5.1957)(*) προβλεπομένης βάσεως παραγωγῆς διά τά χειροκίνητα μηχανήματα, ηὐξημένης κατά 30ο/ο.

Διά τήν ἐπί πλέον ἢ ἔλαττον τῆς δυνάμει τῆς παρούσης διαμορφουμένης νέας βάσεως παραγωγήν τά ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων αὐξομειοῦνται ἀναλόγως.

4) Οἱ τό πρῶτον ἀναλαμβάνοντες ἐργασίαν εἰς μηχανήν πλακοποιΐας, ἀνεξαρτήτως προϋποθέσεων ἡλικίας καί ὑπηρεσίας, δικαιοῦνται κατ' ἐλάχιστον ὅριον ἡμερομισθίου ἐκ δρχ. 52, μετά τήν συμπλήρωσιν δέ τριμήνου ἐργασίας εἰς μηχανάς πλακοποιΐας κατατάσσονται εἰς μίαν τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν ἡμερομισθίων, ἀναλόγως τοῦ εἴδους τῶν ὑπ' αὐτῶν κατασκευαζομένων πλακῶν.

5) Πάντες οἱ λοιποί ἐργαζόμενοι εἰς ἐργοστάσια πλακοποιΐας, μή ὑπαγόμενοι εἴς τινα τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν, δικαιοῦνται κατά μέν τό πρῶτον ἑξάμηνον ἀπασχολήσεως εἰς ἐργοστάσια πλακοποιΐας τοῦ ἑκάστοτε γενικῶς ἰσχύοντος κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου τοῦ ἐργατοτεχνίτου, ἀνεξαρτήτως ἄλλων προϋποθέσεων ἡλικίας καί ὑπηρεσίας, ἐν συνεχείᾳ δέ κατ' ἐλάχιστον ὅριον ἡμερομισθίου ἐκ δραχ. 52.

6) Εἰς τούς ἐργαζομένους εἰς τό πολυσέξ καί εἰς τήν σβούραν χορηγεῖται ὑπό τῶν ἐργοδοτῶν ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων ἐξ ἐλαστικοῦ, ἓν ζεῦγος ἐλαστικῶν χειροκτίων καί μία ποδιά ἐξ ἀδιαβρόχου, ἅπινα ἀνήκουσιν εἰς τήν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου, ἀντικαθιστάμενα ἅμα τῇ φθορᾷ των.

7) Συλλογικαί συμβάσεις, διαιτητικαί ἀποφάσεις κλπ., ὅς καί πᾶσα ἑτέρα ρύθμισις, ὁπωσδήποτε ἀντικείμεναι, ὡς ἐκ τοῦ περιεχομένου των, εἰς τάς διατάξεις τῆς παρούσης καταργοῦνται.

8) Τυχόν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτεραι τῶν ὑπό τῆς παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται νά μειωθῶσιν.

9) Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης, ἐκτεινομένης καθ' ἅπασαν τήν περιφέρειαν τῆς πέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, ἄρχεται ἀπό 4.12.1958.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καί ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Σεπτεμβρίου 1959

(*) Κατετέθη παρά τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 112 τῆς 2.11.1959 πράξεως αὐτοῦ, καί ἐκοινοποιήθη εἰς τό Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τήν 4.11.1959.

(*) ΕΕΔ 16, σελ. 682, 967.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΦΩΝΗ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΣ

Εἰς τὸν καθημερινὸν τύπον ἐδημοσιεύθη καὶ ἐσχολιάσθη προσφάτως ἓν ἐκπληκτικὸν διὰ τὰς ἐν αὐτῷ διαπιστώσεις ἐπίσημον ἔγγραφον. Πρόκειται περὶ ὑποβληθείσης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας καὶ κοινοποιηθείσης καὶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης ἐκθέσεως τοῦ κ. Εἰσαγγελέως τῶν ἐν Ἰωαννίνοις Πλημμελειοδικῶν. Διαπιστοῦται ἐκ τοῦ χαρακτηριστικοῦ αὐτοῦ ἐγγράφου, τὸ ὁποῖον ἔχομεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ἐκθέτοντος ταῦτα (καὶ κατὰ βαρίμους πληροφορίας του καὶ πέραν αὐτῆς) ἀθρόαι εἶναι αἱ εἰς βάρος τῶν μισθωτῶν παραβάσεις τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας, αἱ ὁποῖαι ρθάνουν τὰ ὅρια ἐκβιάσεως αὐτῶν ὑπὸ «ἀσυνειδήτων», ὡς τοὺς ὀνομάζει, ἐργοδοτῶν, οἵτινες ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν τῆς ἀπολύσεως «ἀδιστάκτως καὶ ἀπροκαλύπτως παρακρατοῦσι μέγα μέρος τῶν νομίμων ἀποδοχῶν των, κυμαινομένων ἀπὸ 30ο ο ἕως 60ο ο, ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀπληστίας καὶ τῆς ἀσυνειδησίας ἑκάστου ἐργοδότου».

Συνεχίζων δὲ ὁ κ. Εἰσαγγελεὺς ἐκθέτει, ὅτι «δύναται βεβαίως νὰ λεχθῇ, ὅτι ἡ ὑφισταμένη νομοθεσία μὲ τὰς ἀπειλουμένας ποινικὰς κυρώσεις εἶναι ἐπαρκὴς καὶ προστατευτική, οὐχ ἧττον ὅμως δὲν δύναται νὰ ἀποβῇ ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ εὐχερῶς ἀποτελεσματική, διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν οἱ εὐφυεῖς καὶ ἀδιστάκτοι ἐργοδόται ἐπιτυγχάνουσιν ἐκβιαστικῶς διὰ τῆς περὶ ἀπολύσεως ἀπειλῆς τὴν ὑφαρπαγὴν τῶν ὑπογραφῶν τῶν μισθωτῶν των ἐπὶ ἐγγράφων, ἀποδεικνυόντων τὴν ὁλοσχερῆ καταβολὴν τῶν νομίμων ἀποδοχῶν των καὶ ὡς ἐκ τούτου δυσκόλως οὗτοι γίνονται πιστευταὶ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι, ὑπὸ τὴν δαμόκλειον σπάθην τῆς ἀπειλῆς ταύτης διαρκῶς εὑρισκόμενοι οἱ τελευταῖοι, ὄχι μόνον δὲν προσέρχονται οἰκειοθελῶς νὰ καταμηνύσωσι τοὺς ἐγκληματοῦντας ἐργοδότας των, ἀλλὰ καὶ αὐτεπαγγέλτως ὑποβαλλόμενοι εἰς ἐξέτασιν ἀποφεύγουσι νὰ ἀποκαλύπτωσιν ἐγγράφως τὴν ἀλήθειαν».

Ἡ Ἔκθεσις ἐχαρακτηρίσθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, ἀπαντῶντος εἰς σχόλιον καθημερινῆς ἐφημερίδος, ὡς μεγίστης κοινωνικῆς σημασίας καὶ διεβεβαιώθη ὑπ' αὐτοῦ ὅτι καταβάλλεται πάντοτε ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου καὶ τῶν Ἐπιθεωρητῶν Ἐργασίας ἀπαρὰ τὴν ἔλλειψιν ἐπαρκοῦς προσωπικοῦ εἰς τὴν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας» συστηματικὸς ἔλεγχος καὶ παρακολούθησις τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἐργατικῶν καὶ κοινωνικῶν νόμων.

Κανεὶς δὲν δύναται νὰ εἴπῃ, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας ἀκινητεῖ ὡς πρὸς τὴν παρακολούθησιν τῆς συμμορφώσεως τῶν ἐργοδοτῶν πρὸς τοὺς κειμένους νόμους. Ἐμβάλλει ὅμως ὁπωσδήποτε εἰς ἀνησυχίαν, ὡς πρὸς τὴν δέουσαν ἔκτασιν τοῦ ἐλέγχου, ἡ διαπίστωσις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι ἐλλείπει τὸ ἐπαρκὲς προσωπικὸν εἰς τὴν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας. Ἀφοῦ ὑψιστοι κοινωνικοὶ σκοποί, συνυφαινόμενοι πρὸς τὴν κοινωνικὴν εἰρήνην, ἐπιβάλλουν τὸν ἄγρυπνον ἔλεγχον, ὥστε αἱ παραβάσεις τῶν νόμων νὰ μὴ εἶναι τόσον ἐκτεταμέναι, εἰς βάρος τῶν μισθωτῶν, διὰ τὴν στοιχειώδη συντήρησιν τῶν ὁποίων ἐν τῇ ζωῇ ἡ Πολιτεία ἔχει λάβει καὶ λαμβάνει τὰ γνωστὰ νομοθετικὰ μέτρα, ὄχι βεβαίως ἐκ πνεύματος βοηθείας ἀναξιοπαθούντων ἀτόμων, ἀλλὰ διότι ἡ ἐργασία ἀποτελεῖ κοινωνικὴν λειτουργίαν, ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζεται ἡ εὐημερία τῆς χώρας, χίλιοι λόγοι ἐπιβάλλουν νὰ διατεθῇ καλοσυναίαι θὰ ἐλέγομεν, κρατικὴ δαπάνη, διὰ νὰ μὴ εἶναι ἀνεπαρκὲς εἰς ἀριθμὸν τὸ προσωπικὸν τῶν Ἐπιθεωρήσεων Ἐργασίας. Ἡ δαπάνη αὐτὴ θὰ εἶχε ἀξίαν μεγαλυτέραν καὶ τοῦ πλέον παραγωγικοῦ ἔργου, ἀφοῦ θὰ ἐξυπηρέτει ὑψίστης ἀξίας κοινωνικοὺς σκοπούς.

Αἱ ὧραι τῆς κοινωνίας θὰ ἦσαν μετρημέναι, ἐὰν ποτὲ ἅπαντες οἱ ἐργάται (ἡ λέξις αὐτὴ περιλαμβάνει πάντα τὰ διὰ τοὺς σκοποὺς τῆς κοινωνίας δρῶντα ἄτομα) ἤθελον ἀποφασίσει νὰ σταυρώσουν τὰς χεῖρας των, λέγει ὁ R. Jhering εἰς τὸ βιβλίον του «Ὁ σκοπὸς ἐν τῷ Δικαίῳ, σ. 248.

Ἡ ρίζα τοῦ κοινωνικοῦ αὐτοῦ κακοῦ—λέγει ὁ κ. Εἰσαγγελεὺς εἰς τὴν ἔκθεσίν του—ἐκτρέφεται ἐν τῇ ἐλευθερίᾳ τοῦ ἐργοδότου νὰ ἀπολύῃ τὸν παρ' αὐτῷ ἐργαζόμενον ἐν οἱαδήποτε στιγμῇ ἄνευ αἰσθητῶς ἐπιζημίων δι' αὐτὸν συνεπειῶν. Καὶ, χωρὶς νὰ ἔχῃ τοῦτο τὴν ἔννοιαν οἱασδήποτε ὑποδείξεως ἐν τῇ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἀσκουμένῃ ἐργατικῇ πολιτικῇ, ἐκφράζει τὴν γνώμην, ὅτι «τὸ κακὸν τοῦτο τότε μόνον θέλει ἀποτελεσματικῶς παταχθῇ ἢ ἐν πάσῃ περιπτώσει σοβαρῶς περισταλῇ ὅταν διὰ νομοθετικοῦ μέτρου ἐπιτευχθῇ ἡ διασφάλισις τῶν μισθωτῶν ἔναντι τοῦ κινδύνου τῆς αὐθαιρέτου καὶ ἀδικαιολογήτου ἀπολύσεως, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ καθίσταται αὕτη ἐπιτρεπτή, ὅταν σαφῶς ἐμφανίζηται ὑπὸ μορφὴν καταχρήσεως δικαιώματος».

Βεβαίως, ἂν ὁ μισθωτὸς καὶ ὑπὸ συνθήκας μάλιστα πολλῆς, ὡς ἀνομολογεῖται, ἀνεργίας δὲν ἐτρόμαζε πρὸ τοῦ κινδύνου τῆς ἀνεργίας του, ἡ ὁποία θὰ ἠκολούθει τῆς ἀπολύσεώς του, θὰ ἀνθίστατο εἰς τὰς ἀπαραδέκτους ἐκ τῆς ἠθικῆς καὶ τοῦ νόμου πιέσεις ἀντικοινωνικῶς σκεπτομένων καὶ δρώντων ἐργοδοτῶν. Μαρτυρεῖ τοῦτο ἡ πεῖρα ἐκ τῶν περιπτώσεων, κατὰ τὰς ὁποίας εἰδικοὶ νόμοι, ὡς τῶν πυλεμιστῶν καὶ ἄλλων, ἐξησφάλιζαν εἰς αὐτούς, ἐφ' ὅσον δὲν πταίουν, ἀδιατάρακτον τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως καὶ ἑπομένως καὶ ἐξασφάλισιν τοῦ καθημερινοῦ ἄρτου των.

Εἰς τὰ Δικαστήρια, ὅταν πρόκειται νὰ ζητηθῇ ἡ ἐπέμβασις των διὰ τὴν ἱκανοποίησιν ἀμφισβητουμένου ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου δικαιώματός των, αὐτὸν τὸν διὰ μονιμότητος προστατευόμενον μισθωτὸν ἐξωθοῦν οἱ συνάδελφοί του διὰ τὴν εἰς αὐτὰ προσφυγήν, ἀφοῦ ἡ τυχὸν ἐκδικητικὴ διάθεσις τοῦ ἐργοδότου δὲν εὑρίσκει εἰς τὴν περίπτωσιν διέξοδον νὰ ἱκανοποιηθῇ διὰ τῆς ἀπολύσεως;

Ἐξ ἄλλου, ὅταν καὶ ὁ ὑποκείμενος εἰς ἀπόλυσιν μισθωτὸς προβαίνῃ εἰς τὸν ἡρωϊσμὸν (ἂς εἴπωμεν) νὰ ὁδηγήσῃ τὸν ἐργοδότην εἰς τὸ Δικαστήριον, ὑπολογίζει καὶ εἰς τὴν βοήθειαν τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, τὸ ὁποῖον τιμωρεῖ τὴν κατάχρησιν δικαιώματος ἐν τῇ διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἀπολύσει του.

Ἐν τούτοις ἡ πεῖρα διδάσκει, παρ' ὅλον ὅτι τὰ δικαστήρια ἔρχονται πάντοτε ἐπίκαιρα εἰς τὴν περίπτωσιν, ὅτι οὔτε ἡ ἀπόδειξις τῆς καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου δι'

ἀπόλυσιν εἶναι εὐχερής, οὔτε καὶ αἱ συνέπειαι (ἀκυρότης τῆς ἀπολύσεως) δύνανται νὰ θεωρηθοῦν ἱκανοποιητικαί. Ποίων φυσικὸν τοὐλάχιστον πρόσωπον (ἐργοδότης) θὰ ἠνείχετο νὰ διέλθῃ μετὰ τοῦτο ἀδιατάρακτος ἡ ἐργασιακὴ σχέσις, ὡς ἐὰν δὲν εἶχε τίποτε μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ μισθωτοῦ συμβῇ.

Ἄλλα, ἑπομένως, καθ' ἡμᾶς πρέπει νὰ εἶναι τὰ ἀναγκαῖα νομοθετικὰ μέτρα. Ἐκτὸς τῶν ποινικῶν κατὰ τοῦ ἐργοδότου κυρώσεων, ἀμέσως ἐπιβαλλομένων, νὰ νομοθετηθῇ, ὅτι ἀποδεικνυομένου ἐπὶ δικαστηρίου, ὅτι ὁ ἐργοδότης ἐξηνάγκασε τὸν μισθωτὸν νὰ δεχθῇ ὀλιγώτερον τοῦ νομίμου μισθόν, διὰ τῆς ὑφαρπαγῆς ἐξοφλητικῆς τοῦ νομίμου μισθοῦ ἀποδείξεως, νὰ ὑποχρεοῦται, ὑπὸ μορφὴν ἀστικῆς κυρώσεως, εἰς καταβολὴν τοῦ δεκαπλασίου (τὸ ὀλιγώτερον) ποσοῦ, τὸ ὁποῖον ἐσφετερίσθη ὁ ἐργοδότης διὰ τοῦ παρανόμου καὶ ἀντικοινωνικοῦ αὐτοῦ τρόπου, πέραν τῆς εἰδικῆς εἰς τὸ θέμα προστασίας τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀπόλυσίν του.

Ἐξ ἄλλου νὰ νομοθετηθῇ καὶ εἰδικὴ ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν προστασία τῶν μισθωτῶν, οἱ ὁποῖοι προσέρχονται ἢ καλοῦνται ὡς μάρτυρες, διὰ νὰ βοηθήσουν τοὺς συναδέλφους των κατὰ τὴν δίκην, διὰ τῆς ἐπιβολῆς βαρειῶν εἰς βάρος τοῦ ἐργοδότου ἀποζημιώσεων, ἂν ὁ τελευταῖος, ἐγωϊστικῶς καὶ ἐμπαθῶς σκεπτόμενος, χρησιμοποιήσῃ τὴν ἀπόλυσίν των ὡς μέσον ἱκανοποιήσεως τῆς ἐμπαθείας του.

Λέγεται ὅτι ἔχομεν μίαν ἀπὸ τὰς πλέον προοδευτικὰς ἐργατικὴν νομοθεσίαν. Ἀλλ' αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ σύνθεσις τῆς νομοθεσίας μας, ἡ ὁποία ὑπῆρξε καρπὸς τῆς ὑγιοῦς ἀντιλήψεως ὅτι ὁ Ἕλλην ἐργάτης μάχεται καὶ ἀγωνιᾷ ἐργαζόμενος διὰ τὸ συμφέρον τοῦ κοινωνικοῦ μας συνόλου, ἐπιβάλλει νὰ μὴ σημειοῦνται ρωγμαί, ὁθενδήποτε, εἰς τὴν στερεότητά της. Οἱ «ἀσυνείδητοι» ἐργοδόται, οἱ ὁποῖοι λησμονοῦν, ὅτι κλέπτοντες ἀπὸ τὸν ἐργάτην ὅ,τι ὁ νόμος τοῦ παρέχει, μεταβάλλονται εἰς ἐχθροὺς τοῦ κοινωνικοῦ σώματος, πρέπει νὰ κληθοῦν διὰ παραδειγματικῶν ποινῶν νὰ μάθουν ποία πρέπει νὰ εἶναι ἡ συμπεριφορά των ἐναντι τῶν μισθωτῶν καὶ, κατὰ προέκτασιν, ἔναντι τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου.

Εἰς τὰ δικαστήρια ἀνήκει τὸ ἔργον τῆς ἀναγκαίας αὐτῆς διδαχῆς, ἐφαρμόζοντα μὲ αὐστηρότητα τοὺς κειμένους νόμους.

Ὁ ἀείμνηστος Δημητρακόπουλος εἶχεν εἴπει ποτὲ εἰς τὴν Βουλὴν τοῦτο: «Ἡ ἀτιμωρησία εἶναι ὁ μέγιστος ἐχθρὸς τῆς ἐννόμου τάξεως» καὶ παναρχαία ἀλήθεια εἶναι, ὅτι «κακοῦργοι πολλοὶ δὲν θὰ ἦσαν, ἂν ἐτιμωροῦντο οἱ παρανομοῦντες» (Σοφοκλῆς, Ἠλέκτρα).

ΑΠΟ ΟΣΑ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

Αἱ «ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ»

Ἀξιότιμε Κύριε Διευθυντά,

Εἰς ὅσα ὀρθότατα παρατηρεῖτε ἐν τῇ στήλῃ «Σημειώματα» τοῦ τεύχους 16 (σελ. 1056) τοῦ ὑμετέρου ἐγκρίτου περιοδικοῦ, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ὑπ' ἀριθ. 518 1959 γνωμοδοτήσεως τῆς ὁλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους (αὐτόθι σελ. 1001 ἐπ.) ἐπὶ τῆς συνεχιζομένης πρακτικῆς τῆς αὐτοβούλου ἐκδόσεως «Πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου» μὲ νομοθετικὸν περιεχόμενον καὶ τῆς οὕτω πως λαθραίας ἀσκήσεως νομοθετικῆς ἐξουσίας ὑπὸ κρατικοῦ ὀργάνου οὐδεμίαν ἔχοντος τοιαύτην ἁρμοδιότητα, ἐνεργοῦντος ἄρα προδήλως κατὰ παράβασιν τῶν σχετικῶν θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος, ἂς μοὶ ἐπιτραπῇ νὰ προσθέσω τὰ κάτωθι πρὸς κατατόπισιν τῶν ἀναγνωστῶν τῆς «Ἐπιθεωρήσεως Ἐργατικοῦ Δικαίου»:

Τὸ θέμα τῆς ἐκδόσεως, τοῦ κύρους καὶ τῆς ἰσχύος τῶν τοιούτων «Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου» ἔχει ἤδη ἀποτελέσει ἀντικείμενον εἰδικῆς θεωρητικῆς ἐπεξεργασίας παρ' ἡμῖν, τοῦθ' ὅπερ φαίνεται ἀγνοοῦσα, ὡς μὴ ὤφειλεν, ἡ ὡς ἄνω γνωμοδότησις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου, παρὰ τὴν πληθώραν τῶν παρατιθεμένων ἐν αὐτῇ ξενογλώσσων καὶ μὴ παραπομπῶν, αἱ ὁποῖαι, κατὰ τὸ πλεῖστον, δὲν ἀφοροῦν κἂν εἰς τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς, εἰμὴ μόνον «ἐξ ἀποστάσεως». Μὲ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος θέμα ἔχουν ἀσχοληθῇ: α) Ὁ κ. *Δημ. Μ. Ἀποστολίδης*, δι' ἐμπεριστατωμένης μονογραφίας ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ θεωρία τῆς κυβερνητικῆς νομοθεσίας. Αἱ πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου» (Ἀθῆναι, 1953), ἥτις ἀποτελεῖ λίαν ἀξιόλογον συμβολὴν εἰς τὴν γενικωτέραν ἔρευναν τοῦ θέματος· β) Ὁ *ὑπογραφόμενος*, συνοπτικῶς μὲν καὶ ἐν γενικαῖς γραμμαῖς εἰς τὸ βιβλίον μου «Περὶ ἀναγκαστικῶν νόμων. Αἱ ἐξαιρετικαὶ νομοθετικαὶ ἁρμοδιότητες τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας» (Ἀθῆναι—Θεσσαλονίκη, 19..), σελ. 90-94, ἐν ἐκτάσει δὲ καὶ ἀναλυτικῶς εἰς μελέτην μου, δημοσιευθεῖσαν ὑπὸ μορφὴν σχολίου ἐν τῇ «Ἐφημερίδι Ἑλλήνων Νομικῶν» 22/1950, σελ. 948 ἑπ. Ἔνθα, πέραν τῆς θεωρητικῆς τοποθετήσεως τοῦ θέματος, ἐρευνῶνται συστηματικῶς τὰ ἐπὶ μέρους ζητήματα τῆς ἰσχύος τῶν «Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου» ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐναντι τῆς Διοικήσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ καὶ ἰδίως ἐναντι τῶν δικαστηρίων, καὶ δὴ τόσον πρὸ τῆς νομοθετικῆς «κυρώσεώς» των, ὅσον καὶ μετ' αὐτήν.

Θερμῶς εὐχαριστῶν διὰ τὴν φιλοξενίαν, διατελῶ μετὰ πλείστης τιμῆς.

Ἀριστ. Ι. Μάνεσης
Ἐφηγητὴς τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαίου
εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης

ΔΙΚΑΣΤΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Τὸ Γ' Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου συνεφώνησε πρὸς τὴν γνώμην τῆς ὑπ' ἀριθ. 363 1951 τοῦ Α' Τμήματος ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112 1920 περὶ ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας. Ἡ ἀπόφασις θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ ἑπόμενον.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 18—Τεῦχος 24 (438)

Ἀθῆναι, 15 Δεκεμβρίου 1959

ΑΠΕΡΓΙΑ, ΑΝΤΑΠΕΡΓΙΑ ΚΑΙ ΜΙΣΘΟΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΑΝΔΡΕΟΥ ΤΟΥΣΗ, Ἀντεισαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου

(Ἀγόρευσις ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 431|1959 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ΕΕΔ 18, σελ. 1242)

Τὸ διὰ τοῦ μοναδικοῦ λόγου ἀναιρέσεως ἀχθὲν ἐνώπιον ἡμῶν καὶ ἀπασχολοῦν ἡμᾶς ζήτημα, ἂν ὁ ἀνταπεργῶν συνεπείᾳ ἀπεργίας ἐργαζομένων ἐν τῇ ἐπιχειρήσει ἐργοδότης, μὴ δεχόμενος τὰς προσφερομένας ἐν μερικῇ ἀπεργίᾳ ὑπηρεσίας, ὑποχρεοῦται εἰς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ διὰ τὸν χρόνον τῆς ἀνταπεργίας, κατ' ἀνάγκην ἀπαιτεῖ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἐννοίας τῆς ἀνταπεργίας, ὡς καὶ τὴν ἔρευναν τῆς ἐπιρροῆς, ἣν αὕτη ἀσκεῖ ἐπὶ τῶν περὶ ὑπερημερίας διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἡ συνεννόησις μεταξὺ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν ἐργαζομένων παρουσιάζει τὴν πλέον τελείαν μορφὴν τῆς κοινωνικῆς ὀργανώσεως, ἀλλὰ δὲν εἶναι πάντοτε πραγματοποιήσιμος. Αἱ συλλογικαὶ συγκρούσεις ὑπῆρξαν καὶ εἶναι συχναί. Ἐκ τῶν μέσων, τὰ ὁποῖα τὰ ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας συμβαλλόμενα μέρη χρησιμοποιοῦσιν ἐν τῷ ἀγῶνι, ἡ θεωρία καὶ ἡ πρᾶξις προσδιορίζουσιν, ἐν ὄψει καὶ σχετικῶν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος διατάξεων, τὰς ἐνοχικὰς διαρκούσης τῆς ἀπεργίας ἢ ἀνταπεργίας ὑποχρεώσεις.

Ἔννοια τῆς ἀπεργίας καὶ ἀνταπεργίας

α) Ἀ π ε ρ γ ί α: Βεβαίως νόμος τις δὲν δίδει τὸν ὁρισμὸν αὐτῶν. Ἡ θεωρία καὶ ἡ πρᾶξις φαίνονται δεχόμεναι ὅτι πρόκειται περὶ ἀπεργίας, ὅταν ἔχωμεν παῦσιν τῆς ἐργασίας ἀπὸ συμφώνου μεταξὺ τῶν ἐργαζομένων πρὸς τὸν σκοπὸν κοινωνικῶν ἢ κοινῶν τούτων διεκδικήσεων. (Ἐκτὸς ἄλλων ἴδετε ἰδίᾳ τοὺς D u r a n d - V i t u, Traité de droit du travail, τόμ. III (1956) No 260 ἑπ. σελ. 738 ἑπ. Οἱ H u e c k - N i p p e r d e y ἐν Lehrbuch des Arbeitsrechts ἐκδ. 6 (1957) τόμ. II § 47, II. 1 γράφουσι: «Streik ist die gemeinsame und planmässig durchgeführte Arbeitseinstellung einer grösseren Anzahl Arbeitnehmer innerhalb eines Berufs oder Betriebs zu einem Kampfzweck mit dem Willen zur Forsetzung der Arbeit nach Erreichung des Kampfziels oder Beendigung des Arbeitskampfes». Οὕτω καὶ τὸ BAG 1, 304, N i k i s c h, Arbeitsrecht σ. 272 καὶ ἄλλοι).

Ὅτι εἶναι νόμιμον τὸ δικαίωμα, τόσον τῆς ἀπεργίας, ὅσον καὶ τῆς ἀνταπεργίας, δὲν νομίζω, ὅτι σήμερον ὑπάρχει, ὑπὸ τὸ κρατοῦν παρ' ἡμῖν συνταγματικὸν καθεστώς, τις ὁ ἀντιλέγων. (Βλ. σχετικῶς καὶ *Α. Τούση*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, τόμ. 1. Διὰ τὰ ἀλλαχοῦ παρόμοια ὑποστηριζόμενα βλ. καὶ D u r a n d - V i t u, ἔνθ' ἀνωτέρω, H u e c k - N i p p e r d e y, ἔνθ' ἀνωτέρω καὶ § 48, A r t h u r N i k i s c h, Arbeitsrecht, ἐκδ. 6' (1959) II §§ 64, 65, 66, ἔνθα καὶ αἱ διάφοροι ἀπόψεις). Προκειμένου περὶ ἀπεργίας διὰ ταύτης ἐπέρχεται μόνον ἀναστολὴ τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας (D u r a n d - V i t u, III § 292, σελ. 836 καὶ αὐτόθι γαλλ. νομολογία), ἧς συνέπεια εἶναι καὶ ὅτι ὁ ἐργοδότης διὰ τὸν χρόνον ταύτης δὲν ὑποχρεοῦται εἰς καταβολὴν τοῦ ἀντιστοίχου μισθοῦ (H u e c k - N i p p e r d e y II § 47, σελ. 617).

β) Ἀ ν τ α π ε ρ γ ί α: Ὡς τοιαύτη προσδιορίζεται ἡ ἐνέργεια ἑνὸς ἢ πλειόνων ἐργοδοτῶν, δι' ἧς ἀπαγορεύουσι προσωρινῶς εἰς ὅλους ἢ μεγάλον ἀριθμὸν τῶν ἐργαζομένων τὴν ἐν τῇ ἐπιχειρήσει ἐργασίαν ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον, ὅσος ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ἐπίτευξιν ὡρισμένων διεκδικήσεων τῶν ἐναντι τῶν ἐργαζομένων, ἀναφερομένων δὲ εἰς τοὺς ὅρους τῆς

συμβάσεως ἐργασίας. (Σχετικῶς καὶ Durand - Vitu, § 3(9 καὶ αὐτόθι σελ. 895 βιβλιογραφία. Κατὰ τὸν Nikisch, Arbeitsrecht, τόμ. II (1959) § 62, III. Ἀνταπεργία «Aussperrung (lock - out) ist der von einem oder mehreren Arbeitgebern durchgeführte Entschluss, einer grösseren Zahl von Arbeitnehmern Arbeit und Verdienst solange zu entziehen, bis der damit verfolgte Zweck erreicht oder aufgegeben worden ist»). Βεβαίως δὲν ἔλειψαν αἱ διχοστασίαι εἰς τὸ ἂν ἐν τῇ ἀνταπεργίᾳ ὁ ἐργοδότης ἀπαλλάσσηται τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ, τῆς γαλλικῆς ἰδίᾳ νομολογίας ἐχομένης μετ' ἐπιμονῆς τῆς ἰδέας ὅτι, ὡς ἐκ τῆς στενῆς ἑρμηνείας τῶν περὶ ἀνωτέρας βίας διατάξεων, δὲν δικαιολογεῖται ἡ ἀπαλλαγὴ τοῦ ἀνταπεργοῦντος ἐργοδότου ἀπὸ τῶν ἐκ τοῦ συναλλάγματος ὑποχρεώσεων: «Le lock - out, à la difference de la grève ne peut s'analyser qu'en une resiliation du contrat de travail par l'employeur. Celle-ci est en principe legitime. Mais l'employeur est tenu d'observer les obligations qui pèsent normalement sur lui. L'employeur ne peut en effet se délier par le lock - aut des obligations qui lui sont imposées en raison, des règles restrictives sur la force majeure». (Βλέπε καὶ Durand - Vitu, τόμ. III (1956) § 311, ἰδίᾳ σελ. 906-907, Γαλλ. Ἀκυρ. (Ch. Sociale) 20.12. 1154 ἐν Droit Social 1955, σελ. 226).

Ἡ πρόσφατος σχετικῶς γερμανικὴ νομολογία βλέπει περισσότερον τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας διὰ τοῦ lock out. Δὲν ἐπέρχεται, ἀποφαίνεται, ἁπλῶς ἀναστολὴ τῆς κυρίας ὑποχρεώσεως τῆς καταβολῆς τοῦ μισθοῦ μέχρι λήξεως τῆς συγκρούσεως, ἀλλὰ λύσις τῆς συμβάσεως. (Ἀπόφασις τοῦ Ὁμοσπονδιακοῦ Ἐργατικοῦ Δικαστηρίου Bundes-Arb. gerichts τῆς 28.1.1955 ἐν Arbeitsrechtliche Praxis 1955, τεῦχος 5 τῆς 5 Μαΐου 1955).

Ὁπωσδήποτε, ἐν μέσῳ τῶν διαφερουσῶν ἀπόψεων, κατ' ἀνάγκην ἐπηρεαζομένων ἀπὸ οἰκονομικὰς καὶ κοινωνιολογικὰς ἀντιλήψεις, ἀλλὰ καὶ λόγῳ ἱστορικῆς συνεχείας τῆς ἐξελίξεως τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου κατὰ χώραν, πρέπει τις, ἐν συνεπείᾳ πρὸς τὸ ἰσχῦον καθόλου παρ' ἡμῖν δίκαιον, νὰ δεχθῇ, ὅτι καὶ ἡ ἁπλῶς, ὡς μέσον ἐπιδιώξεως ὡρισμένης διεκδικήσεως τοῦ ἐργοδότου, ἔστω καὶ εἰς ἀπάντησιν τῶν καθ' ὁμαδικὸν τρόπον διεκδικήσεων τῶν ἐργαζομένων, προσωρινὴ ἀναστολὴ ἐκτελέσεως τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐργοδότου φέρει τὸν χαρακτῆρα τῆς ἀνταπεργίας ἄνευ ἀπολύσεως τῶν ἐργαζομένων. Περαιτέρω δ' ὅτι ἡ ἰσότης τῶν Ἑλλήνων ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ νόμου μεταχειρίσει (ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος) κατ' ἀνάγκην ἐπιβάλλει τὴν ἰσότητα τῶν δικαιωμάτων ἐν τῇ ἀπεργίᾳ, ὅσον καὶ τῇ ἀνταπεργίᾳ.

Ἴδωμεν ἐν προκειμένῳ, ἂν πρόκειται περὶ ἀνταπεργίας.

Ἡ προσβαλλομένη ὑπ' ἀριθ. 2470/1959 τοῦ ἐν ἐργασιακαῖς διαφοραῖς δικάζοντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν(*) δέχεται, κατ' ἀνέλεγκτον ἐν τούτῳ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου κρίσιν, τὰ ἐξῆς προκύψαντα ἐκ τῶν ἀποδείξεων πραγματικὰ περιστατικά: «Τὰ συνδικάτα «Ἕνωσις Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ.» καὶ «Σύνδεσμος Προσωπικοῦ Ὑπηρεσίας Λεωφορείων Η.Ε.Μ.» ἐκήρυξαν κατὰ τὰς ἡμέρας 3ην, 8ην, 10ην, 16ην καὶ 22αν Ἰανουαρίου 1959 τριώρους ἀπεργίας τοῦ εἰς αὐτὰ ἀνήκοντος προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης κατὰ τὰς ὥρας 6 9 καὶ 18 - 21, ἀποσκοποῦντα ὅπως διὰ τοῦ μέσου τούτου ἐπιτύχουν βελτίωσιν τῶν οἰκονομικῶν ὅρων ἐργασίας τῶν μελῶν των. Ὁ ἐνάγων, ἐργαζόμενος παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ἀπὸ τοῦ 1935 συνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς ἠλεκτροτεχνίτης ἐν τῷ ἀμαξοστασίῳ Καλλιθέας, ἀντὶ ἡμερομισθίου, ἀνερχομένου κατ' Ἰανουάριον 1959 εἰς 80,47 δρχ., μετέσχε τῶν τριώρων ἀπεργιῶν τῆς 8ης, 10ης, 16ης καὶ 22ας Ἰανουαρίου 1959, μετὰ τὴν λῆξιν τῶν ὁποίων προσῆλθεν, ὅπως ἀναλάβῃ ἐργασίαν κατὰ τὸ ὑπολειπόμενον 5ωρον τοῦ χρόνου τῆς ἡμερησίας 8ώρου παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ἀπασχολήσεώς του, πλὴν ἡ τελευταία, κηρύξασα «ἀνταπεργίαν», δὲν ἐδέχθη τὰς ἐν λόγῳ ὑπηρεσίας του, ὡς ἔπραξε καὶ διὰ τὸ λοιπὸν ἀπεργήσαν προσωπικόν της. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ἐναγομένη, ὡς καταστᾶσα ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος ἐπὶ 20 ὥρας, τῷ ὀφείλει 201 δρχ. (80,47 : 8=10,05×20 ὥρας»).

Θὰ ἐπεθύμουν οἱ δικασταὶ τῆς οὐσίας, δικάζοντες ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν, καὶ δὴ εἰς ζητήματα τόσον σοβαρὰ τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, νὰ εἶναι ἀναλυτικώτεροι εἰς τὴν ἑρμηνείαν τοῦ Δικαίου, διὰ νὰ κρίνῃ τις, ἂν πράγματι ἀντελήφθησαν ποῖα πραγματικὰ περιστατικὰ τοῖς ἀναγκαιοῦσι διὰ τὴν κρίσιν τῆς διαφορᾶς. Ὥστε ἡ φράσις «πλὴν ἡ τε-

(*) ΕΕΔ 18, 596.

ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 95 ΚΑΙ 96 ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΠΑΥΛΟΥ ΡΑΓΚΑΒΗ, Δικηγόρου

Ἐκ τῶν ἄρθρων 95 καὶ 96 Α.Κ. προκύπτει, ὅτι ἡ συνέλευσις συγκαλεῖται: α) Καθ' ἃς περιπτώσεις ὁρίζει τὸ καταστατικόν, β) ὁσάκις ἐπιβάλλεται νὰ γίνῃ τοῦτο ἐκ τοῦ συμφέροντος τοῦ σωματείου (ἄρθρον 95 Α.Κ.) καὶ γ) κατόπιν αἰτήσεως τοῦ 1/5 τῶν μελῶν, ἐφ' ὅσον ὅμως τὸ καταστατικὸν δὲν ὁρίζει ἐπὶ τοῦ θέματος (ἄρθρον 96 § 1 ἐδαφ. α' Α.Κ.) καὶ δ) κατὰ τὸ ἄρθρον 33 τοῦ νόμου 281, ἂν συντρέξῃ μία ἐκ τῶν περιπτώσεων τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 32 τοῦ νόμου 281.

***

Καθ' ἃς περιπτώσεις ὁρίζει τὸ καταστατικόν

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 80 § 6 Α.Κ. ὁρίζει, ὅτι τὸ καταστατικὸν πρέπει νὰ ἀναφέρῃ καὶ τοὺς ὅρους, ὑφ' οὓς συγκαλεῖται ἡ συνέλευσις. Ὁ νομοθέτης ἠξίωσε τὴν ἀναγραφὴν τῶν ὅρων αὐτῶν, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τοῦ καταστατικοῦ, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ ὑπεισέλθῃ εἰς λεπτομερείας, διότι τὴν ρύθμισίν των ἀφῆκεν ἐλευθέρως εἰς τὸ καταστατικόν.

Ἡ γενικότης τῆς διατυπώσεως τῆς μνησθείσης διατάξεως οὐδεμίαν καταλείπει ἀμφιβολίαν, ὅτι αἱ περιπτώσεις, καθ' ἃς συγκαλεῖται ἡ συνέλευσις, ἐμπίπτουν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν ὅρων, ὑφ' οὓς συγκαλεῖται αὕτη, καὶ κατ' ἀκολουθίαν οἱ ἱδρυταὶ κατὰ τὴν διατύπωσιν τοῦ καταστατικοῦ εἶναι ἐλεύθεροι, ὅπως ὁρίσουν εἰς ποίας ἀκριβῶς περιπτώσεις θὰ συγκαλῇ ἡ Διοίκησις τὴν συνέλευσιν. Π.χ. καθ' ὡρισμένην ἐποχὴν διὰ τὴν ἐκλογὴν Διοικήσεως καὶ τῶν λοιπῶν ὀργάνων τοῦ σωματείου, πρὸς ἔγκρισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, πρὸς ἔγκρισιν τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ διοικητικοῦ ἀπολογισμοῦ.

Μὲ τὰς προαναφερθείσας ὅμως περιπτώ-

ευταία, κηρύξασα ἀνταπεργίαν, δὲν ἐδέχθη «ἀς ἐν λόγῳ ὑπηρεσίας του» νὰ μὴ περιωρίζετο εἰς τὴν χρῆσιν λέξεως μὴ κατὰ νόμον προσδιωρισμένης νομικῆς ἐννοίας. Νὰ προσκυπτε δηλονότι πληρέστερον, ὅτι ἀνέστειλε τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, μέχρις ὅτου καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως οἱ ἀπεργοῦντες ἐργαζόμενοι τῆς ἐπιχειρήσεώς της ὁδηγηθοῦν εἰς τὴν θέλησιν καὶ ἐμμονὴν αὐτῆς, ὅπως οὐδαμῶς μεταβληθῶσιν αἱ ἐνοχικαὶ μεταξὺ τούτων σχέσεις. Διότι δὲν εἶναι ἀνταπεργία τὸ ὅτι ὁ ἐργοδότης δὲν δέχεται τὴν μὴ πλήρη προσφερομένην ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου παροχήν. Ἐφ' ὅσον δὲ δεχθῇ τις, ὅτι δὲν εἶναι ἐν ἀνταπεργίᾳ ὁ ἐργοδότης, κατ' ἀνάγκην πρέπει νὰ δεχθῇ, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἀποκρούσῃ τὴν μερικὴν προσφορὰν τῆς ἐργασίας κατὰ τὸ ὑπόλοιπον ὡρον τῆς ἐργασίμου ἡμέρας, διότι ὁ ἐργαζόμενος τὰς ἄλλας 3 ὥρας δὲν προσέφερε μὲν τὴν ἐργασίαν του, πλὴν δὲν τὴν προσέφερε ἀσκῶν ἐν τούτῳ δικαίωμα (οὗτον ἀναγνωρίζεται ἐν τῇ ἀπεργίᾳ), ὡς θὰ ἠδύνατο καὶ ὁ ἐργοδότης νὰ μὴ δέχηται τὰς ὑπηρεσίας ἐν περιπτώσει ἀνταπεργίας, χωρὶς νὰ θεωρῆται ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς προσφερομένης παροχῆς. Ὅταν ἀπεργῶσιν οἱ ἐργαζόμενοι διὰ μερικῆς ἀπεργίας δὲν μεταβάλλουσι μονομερῶς τὴν ὀφειλομένην παροχήν των. Αἱ τρεῖς ὧραι στάσεως ἐργασίας δὲν εἶναι συνέπεια μονομεροῦς μεταβολῆς τοῦ κατὰ 24ωρον 8ώρου ἐργασίας, ἀλλ' εἶναι ἁπλῶς χρόνος ἀπεργίας. Ὥστε ἡ ἐργοδότρια δὲν δύναται νὰ εἴπῃ «δὲν δέχομαι δίωρον ἐργασίαν, διότι δὲν εἶναι ἡ προσήκουσα παροχὴ» καὶ νὰ ἀρνηθῇ νὰ ἐργασθῶσι τὸν ὑπόλοιπον χρόνον, ἐκτὸς ἂν ἡ ὑπόλοιπος παροχὴ ἦτο ἄχρηστος ταύτῃ, ὅπερ ἐν προκειμένῳ δὲν συμβαίνει.

Ἡ αἰτιολογία τῆς ἀποφάσεως εἶναι ἄκρως συνεπτυγμένη. Διστάζω ὅμως νὰ καταλήξω εἰς τὸ ὅτι δὲν ἐδέχθη ἡ ἀπόφασις τὴν ὕπαρξιν ἀνταπεργίας. Ἀφοῦ ὅμως ἐκρίθη ἡ ἐργοδότις ἐναγομένη ὡς ἀνταπεργοῦσα, δὲν εἶναι σύμφωνος πρὸς τὸν νόμον ἡ ἐπιδίκασις τῆς ἀντιμισθίας τῶν ὡρῶν, καθ' ἃς ἀνταπεργοῦσα δὲν ἐδέχθη τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, ἀφοῦ, ἀσκοῦσα νόμιμον δικαίωμα αὐτή, ἀνέστειλε τὴν ἐκτέλεσιν καὶ συνεπῶς δὲν εὑρίσκεται ἐν ὑπερημερίᾳ. Τὰ ἐναντία δεξαμένη ἐν τούτῳ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἡρμήνευσε ψευδῶς καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 349 καὶ 656 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου κατέστη ἀναιρετέα.

Προτείνω δθεν τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως.

σεις δὲν ἐξαντλεῖται τὸ θέμα μας. Δύνανται ἀκόμη οἱ ἱδρυταὶ νὰ ὁρίσουν ἐν τῷ καταστατικῷ, ὅτι δι' ὡρισμένας ἐνεργείας τῆς Διοικήσεως ἐπιβάλλεται νὰ ὑπάρχῃ προηγουμένη συγκατάθεσις τῆς συνελεύσεως, λ.χ. ἀγορὰ ἢ πώλησις ἀκινήτου περιουσίας τοῦ σωματείου, συνομολόγησις δανείου κλπ.

***

Ὁσάκις ἐπιβάλλεται τοῦτο ἐκ τοῦ συμφέροντος τοῦ σωματείου

Δύο διακεκριμένας ἀλλήλων περιπτώσεις περιλαμβάνει ἡ ἐπικαλουμένη ὡς ἄνω διάταξις. Εἰς τὴν πρώτην ὑπάγονται ὅλαι ἐκεῖναι αἱ ὑποθέσεις, αἵτινες ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ μας Κώδικος περιελήφθησαν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῆς γενικῆς συνελεύσεως, λ. χ. τροποποίησις τοῦ καταστατικοῦ (ἄρθρον 99 Α.Κ.), διάλυσις τοῦ σωματείου (ἄρθρον 103 Α.Κ.), παῦσις Διοικήσεως (ἄρθρον 94 Α.Κ.), ἐνῷ εἰς τὴν δευτέραν αἱ ὑποθέσεις ἐκεῖναι, αἵτινες δὲν ὑπῆχθησαν μὲν ἐκ τοῦ καταστατικοῦ εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῆς συνελεύσεως, περὶ αὐτῶν ὅμως, λόγῳ τῆς ἐξαιρετικῆς φύσεως καὶ σπουδαιότητός των, ἡ Διοίκησις, οὐσιαστικὰ ἁρμοδία, ἀπεφάνθη, ὅτι θὰ ἔδει νὰ ἀχθῶσιν ἐνώπιον τῆς γενικῆς συνελεύσεως, διὰ νὰ ἐρωτηθῇ ἡ γνώμη αὐτῆς.

***

Ἐὰν ζητήσῃ τοῦτο ὁ ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ ὁριζόμενος ἀριθμὸς μελῶν (ἄρθρον 96 § 1 ἐδάφ. α' Α.Κ.)

Ἡ διάταξις δὲν εἶναι νέα. Ὑπῆρχεν αὕτη εἰς τὴν καταργηθεῖσαν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 281, ἡ ὁποία ὡριζεν, ὅτι ἡ Διοίκησις ὑποχρεοῦται νὰ συγκαλέσῃ τὴν συνέλευσιν, ἐὰν τὸ 1/20 τῶν ἐκπληρωσάντων τὰς ὑποχρεώσεις των μελῶν ἤθελε τοῦτο ζητήσει ἐγγράφως δι' ὡρισμένα θέματα. Ὁ Ἀστικὸς Κῶδιξ ἀφῆκεν εἰς τὸ καταστατικὸν νὰ καθορίσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν μελῶν, τὰ ὁποῖα ἔχουσι τὸ δικαίωμα, ὅπως ζητήσουν τὴν σύγκλησιν τῆς συνελεύσεως, καὶ μόνον, ἐν σιωπῇ τοῦ καταστατικοῦ, ὥρισεν, ὅτι τὴν σύγκλησιν δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ τὸ 1/5 τῶν μελῶν. Ἐν προκειμένῳ, ὁ συντάκτης τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἠκολούθησε τὸν Ἑλβετικὸν Ἀστικὸν Κώδικα (ἄρθρον 64), κατ' ἀντίθεσιν τοῦ Γερμανικοῦ, ὁ ὁποῖος ἀρκεῖται εἰς τὸ 1/10 τῶν μελῶν (ἄρθρον 37).

Τόσον ἡ καταργηθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 § 3 τοῦ νόμου 281, ὅσον καὶ ἡ νέα διάταξις (ἄρθρον 96 Α.Κ.), ἐθεσπίσθησαν διὰ τὴν προστασίαν τῶν μελῶν τῆς μειοψηφίας ἀπὸ ἐνδεχομένην ἐκ μέρους τῆς Διοικήσεως καταχρηστικὴν ἄσκησιν τῶν δικαιωμάτων της, ἡ ὁποία συνήθως ἐκδηλοῦται, ὅταν ὑπάρχῃ ἐξησφαλισμένη ἡ πλειοψηφία. Ἀκριβῶς δὲ δι' αὐτὸν τὸν λόγον τὸ δικαίωμα αὐτὸ τῆς μειοψηφίας δὲν δύναται νὰ ἀφαιρεθῇ διὰ τοῦ καταστατικοῦ (*Γιαννόπουλος*, Γεν. Ἀρχαί, σελ. 243), ἀλλ' οὔτε δύναται νὰ τεθῇ περιορισμὸς ἐν τῇ ἀσκήσει του. Ἡ ῥήτρα τοῦ καταστατικοῦ, καθ' ἣν τὴν σύγκλησιν τῆς συνελεύσεως δέον νὰ ζητήσουν ὅλα τὰ μέλη, εἶναι ἀνίσχυρος (*Α. Τούσῃ*, Νομικὰ Πρόσωπα, σελ. 119). Ἡ ἀκυρότης δικαιολογεῖται, καθ' ἡμᾶς, διότι ἀποτελεῖ αὕτη οὐσιαστικὴν κατάργησιν τοῦ δικαιώματος τῆς μειοψηφίας καὶ συνεπῶς εὑρίσκεται ἐκτὸς τοῦ σκοποῦ εἰς ὃν ἀπέβλεψεν ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 96 Ἀστικοῦ Κώδικος. Τοὐναντίον, διάταξις τοῦ καταστατικοῦ, διὰ τῆς ὁποίας ὁρίζεται τὸ ποσοστὸν τῶν δικαιουμένων νὰ ὑποβάλωσι τὴν αἴτησιν μελῶν ἔλασσον τοῦ νομίμου (λ.χ. 1/20), εἶναι ἔγκυρος, διότι προφανῶς εὐνοεῖ τὴν μειοψηφίαν (*Α. Τούσῃ*, Νομικὰ Πρόσωπα, σελ. 119).

Ἐρωτᾶται ὅμως, ἐὰν εἶναι ἔγκυρος ἡ διάταξις τοῦ καταστατικοῦ, ἡ ὁποία καθορίζει μεγαλύτερον τοῦ 1/5 ποσοστὸν τῶν δικαιουμένων νὰ ὑποβάλωσι τὴν αἴτησιν μελῶν. Ὁ *Τούσης* (Νομικὰ Πρόσωπα, σελ. 119) δέχεται, ὅτι ὁπωσδήποτε τὸ ἥμισυ τῶν μελῶν ἔχει τὸ δικαίωμα ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως, ἔστω καὶ ἂν τὸ καταστατικὸν ἀπαιτῇ μείζονα ἀριθμόν. Ὁ *Α. Χατζόπουλος* (Τὰ Σωματεῖα, σελ. 39 § 42) ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σημείου δέχεται, ὅτι τὸ καταστατικὸν δὲν δύναται νὰ περιλάβῃ ἐγκύρως διάταξιν, καθ' ἣν τὴν σύγκλησιν πρέπει νὰ ζητήσῃ μεῖζον ποσοστὸ μελῶν καὶ ὅτι, ἐὰν περιληφθῇ τοιαύτη διάταξις, τὸ Πρωτοδικεῖον δὲν δικαιοῦται νὰ διατάξῃ ὡς πρὸς τὸ σωματεῖον τὴν ἐνέργειαν τῶν δεόντων (ἄρθρον 81 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ περαιτέρω ὅτι καὶ ἐὰν ἀκόμη εἰς τὸ ἐγκριθὲν καταστατικὸν περιληφθῇ διάταξις ἀντίθετος πρὸς τὴν παράγρ. 1 ἐδαφ. β' τοῦ ἄρθρου 96 Ἀστικοῦ Κώδικος ὁ δικαστὴς τοῦ ἄρθρου 96 § 2 (Πρόεδρος Πρωτοδικῶν) θὰ ἐφαρμόσῃ τὴν παράγραφον 1 τούτου.

Καθ' ἡμᾶς εἰς τὸ θέμα δέον νὰ δοθῇ ἡ ἀκόλουθος λύσις: Τὸ Πρωτοδικεῖον, ἐπιλαμβανόμενον συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 71 τῆς αἰτήσεως πρὸς ἐγγραφὴν τοῦ σωματείου εἰς τὸ οἰκεῖον βιβλίον, ἐὰν κρίνῃ, ὅτι τὸ καθοριζόμενον ἐν τῷ καταστατικῷ ποσοστὸν ἀ

τοτελεῖ οὐσιαστικὴν κατάργησιν τοῦ δικαιώ-
ματος τῆς μειοψηφίας, δικαιοῦται κατὰ τὸ
ρθρον 81 Ἀστικοῦ Κώδικος νὰ θεωρήσῃ ὡς
μὴ γεγραμμένην τὴν διάταξιν ταύτην καὶ δια-
άξῃ κατὰ τὰ λοιπὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν δε-
ντων.

Τὸ πρακτικὸν ἀποτέλεσμα, εἰς τὸ ὁποῖον
ὰ ὁδηγήσῃ μία τοιαύτη ἀπόφασις τοῦ Πρω
οδικείου, εἶναι ὅτι, ἐλλείψει καταστατικῆς
ιατάξεως, ἰσχὺν καὶ ἐφαρμογὴν θὰ ἔχῃ τὸ
ὶὰ τῆς παραγράφου 1 ἐδαφ. δ' τοῦ ἄρθρου
6 Ἀστικοῦ Κώδικος ὁριζόμενον ποσοστὸν
1/5 τῶν μελῶν).

Ἐὰν ὅμως τὸ Πρωτοδικεῖον ἐπικυρώσῃ τὸ
καταστατικόν, εἰς τὸ ὁποῖον καθορίζεται πο-
οστὸν μεῖζον τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 96 § 1 ἐδάφ.
' Ἀστικοῦ Κώδικος ὁριζομένου, εὑρισκόμεθα
τλέον πρὸ καταστατικῆς διατάξεως, ἥτις δὲν
ύναται νὰ ἀγνοηθῇ, ἐκτὸς ἂν ἤθελε νομίμως
ροποποιηθῇ, καὶ συνεπῶς δὲν δικαιοῦται ὁ
Πρόεδρος Πρωτοδικῶν ἐπιλαμβανόμενος συμ-
ρώνως πρὸς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου
6 Ἀστικοῦ Κώδικος νὰ ἀγνοήσῃ τὴν καταστατικὴν ταύτην διάταξιν. Τοιοῦτον δικαίωμα ἔχει ἀναμφισβητήτως, ἐὰν ἐν τῷ καταστατικῷ ἐτέθησαν περιορισμοὶ ἢ τοῦτο ὁρίζει, ὅτι τὴν σύγκλησιν δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ ὡρισμένος ἀριθμὸς ψήφων. Εἰς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν δικαιολογεῖται ἡ ἐπέμβασις τοῦ Προέδρου, ἐὰν κρίνῃ οὗτος, ὅτι ἐκ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος περιορισμῶν περιορίζεται ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τῆς μειοψηφίας, εἰς δὲ τὴν δευτέραν, διότι εὑρισκόμεθα πρὸ καταστατικῆς διατάξεως, ἡ ὁποία δὲν ἐπιλαμβάνεται τοῦ θέματος, ἀφοῦ τὸ ἄρθρον 96 § 1 ἀξιοῖ, ὅπως ἡ αἴτησις ὑποβάλληται ἀπὸ ὡρισμένον ἀριθμὸν μελῶν, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ψήφων, τὰς ὁποίας ταῦτα διαθέτουν.

Διάφορος ἐδίδετο ἐπὶ τοῦ θέματος λύσις ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 281. Ἡ Νομολογία (Πρόεδρος Πρωτ. Μεσολογγίου 109/1938, Δικαστική, τόμος 11, σελ. 468) εἶχε δεχθῇ, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ καταστατικοῦ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ εἶναι ἀντίθετος πρὸς τὴν τοῦ νόμου καὶ συνεπῶς λαμβάνεται πάντοτε ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενον 1/20 τῶν μελῶν.

Εἰς τὴν γνώμην αὐτὴν εἶχε καταλήξει ἡ Νομολογία, διότι τὸ γράμμα τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 281 ὥριζεν, ὅτι ἡ Διοίκησις ὑποχρεοῦται νὰ καλῇ τὴν γενικὴν συνέλευσιν, ἐὰν τὸ 1/20 τῶν ἐκπληρωσάντων τὰς ὑποχρεώσεις των μελῶν ἤθελε ζητήσει τοῦτο ἐγγράφως, ἦτο δηλαδὴ τελείως διάφορον τοῦ γράμματος τοῦ ἄρθρου 96 § 1 Ἀστικοῦ Κώδικος, τὸ ὁποῖον, ὡς ἐλέχθη ἀνωτέρω, ἀφήνει τὴν ρύθμισιν τοῦ θέματος εἰς τὸ καταστατικὸν καὶ μόνον ἐν ἀνυπαρξίᾳ καταστατικῆς ρήτρας ἀπαιτεῖ τὸ 1/5 τῶν μελῶν.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς παραγράφου 1 ἐδάφ. δ' τοῦ ἄρθρου 96 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἡ αἴτησις πρέπει νὰ εἶναι ἔγγραφος. Ἀποτελεῖ δὲ αὕτη τὸ εἰσιτήριον ἐνάρξεως τῆς διαδικασίας τῆς διαγραφομένης ἐν ἄρθρῳ 96 Ἀστικοῦ Κώδικος (Πρ. Πρωτ. Ἀθηνῶν 14918/1951, Θέμ. ΞΓ' σελ. 188). Ὑποβάλλεται καθ' ἕνα οἱονδήποτε τρόπον, λ.χ. ταχυδρομεῖται διὰ συστημένης, πρωτοκολλεῖται. Δὲν ἀπαιτεῖται ἡ διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος ἐπίδοσίς της, ἡ δὲ παράλειψις τῆς ἐπιδόσεώς της δὲν συνιστᾷ ἀκυρότητα. Ἡ ἐπίδοσις ὅμως τῆς αἰτήσεως ἐνδείκνυται, διότι ἀποτελεῖ τὸν ἀσφαλέστερον τρόπον ἀποδείξεως τῆς ὑποβολῆς, ἰδίᾳ δὲ διότι ἐν τῷ σχετικῷ ἐπιδοτηρίῳ ἀναγράφεται ὁλόκληρον τὸ κείμενον τῆς ἐπιδοθείσης αἰτήσεως. Εἰς τὴν ὑποβολὴν τῆς αἰτήσεως νομιμοποιοῦνται ἐνεργητικῶς μόνον τὰ μέλη. Καθ' ἡμᾶς καὶ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα, ἐνῷ ἀπώλεσαν τὰ προσόντα τῆς ἐγγραφῆς, ἐν τούτοις δὲν διεγράφησαν. Εἰς τὴν γνώμην μας ἀγόμεθα ἐκ τῆς σκέψεως ὅτι ἡ ἰδιότης τοῦ μέλους παύει μόνον διὰ τῆς διαγραφῆς (53/1949 Πρωτ. Βερ., ΕΕΝ ιστ', σελ. 411).

Τὸ καταστατικὸν ὅμως ἐνδέχεται νὰ μὴ ἐπιτρέπῃ τὴν παράστασιν τῶν μελῶν εἰς τὴν συνέλευσιν, δι' ὅσον χρόνον συντρέχουν ἐν τῷ προσώπῳ αὐτῶν ὡρισμέναι καταστάσεις, λ.χ. καθυστέρησις πέραν ὡρισμένου χρονικοῦ διαστήματος τῶν πρὸς τὸ σωματεῖον συνδρομῶν των, ἢ ὅτι τὰ νεοεγγραφέντα δικαιοῦνται νὰ παρίστανται ἐν τῇ συνελεύσει μετὰ παρέλευσιν ὡρισμένου χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς.

Ἐρωτᾶται, ἐὰν δικαιοῦνται τὰ μέλη, ἐν τῷ προσώπῳ τῶν ὁποίων συντρέχει μία ἐκ τῶν προαναφερθεισῶν περιπτώσεων, ἐνδεχομένως δὲ καὶ ἄλλων τοιούτων προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ, νὰ ζητήσουν τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 96 § 1 Ἀστικοῦ Κώδικος σύγκλησιν τῆς συνελεύσεως, καθ' ὃν χρόνον ὑφίσταται ἐν τῷ προσώπῳ των ὁ λόγος ὁ κωλύων αὐτὰ νὰ παρίστανται ἐν τῇ συνελεύσει; Εἰς τὸ ὑπὸ κρίσιν ἐρώτημα δέον νὰ δοθῇ ἀποφατικὴ ἀπάντησις, ἡ ὁποία ἔχει ὡς δικαιολογίαν τὸ ὅτι ἐν τῷ ἀποκλεισμῷ τοῦ δικαιώματος τῆς παραστάσεως μέλους ἐν συνελεύσει περιέχηται καὶ ὁ ἀποκλεισμὸς τοῦ δικαιώμα-

τός του ὅπως ζητήσῃ τὴν σύγκλησιν τῆς συνελεύσεως, ἀφοῦ ἐν τῷ μείζονι περιέχεται τὸ ἔλασσον.

Ἡ αἴτησις πρέπει νὰ ἀναγράφῃ τὰ συζητητέα θέματα, διὰ τὰ ὁποῖα ζητεῖται ἡ σύγκλησις τῆς συνελεύσεως. Ταῦτα θὰ ἀποτελέσουν τὰ θέματα τῆς ἡμερησίας διατάξεως. Ἡ διάταξις ἐτέθη, διὰ νὰ προστατεύσῃ τὴν Διοίκησιν ὄχι μόνον ἀπὸ ἐνδεχομένην προβολὴν ἰσχυρισμοῦ ἐκ μέρους τῶν αἰτούντων περὶ τοῦ ὅτι αὕτη δὲν συμπεριέλαβεν ἐν τῇ προσκλήσει τὰ αἰτηθέντα θέματα, περίπτωσις, ἥτις ἰσοῦται πρὸς ἄρνησιν τῆς Διοικήσεως νὰ καλέσῃ τὴν συνέλευσιν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ ἐνδεχόμενον νὰ ἐμφανισθῇ αὕτη ἀπροετοίμαστος, ἐφ' ὅσον θὰ ἐτέλει ἐν ἀγνοίᾳ τῶν συζητητέων θεμάτων καὶ συνεπῶς θὰ εὑρίσκετο εἰς ἀδυναμίαν νὰ ἐνημερώσῃ τὴν συνέλευσιν.

Τὰ ὑποβάλόντα τὴν αἴτησιν μέλη διὰ νέας αἰτήσεώς των δικαιοῦνται νὰ ζητήσουν τὴν συμπλήρωσιν τῶν πρὸς συζήτησιν θεμάτων.

Τὸ δικαίωμά των ὅμως τοῦτο περιορίζεται μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν ἡ Διοίκησις ἀποφασίσῃ νὰ καλέσῃ τὴν συνέλευσιν. Ὑποβαλλομένη ὀψιαίτερον ἡ αἴτησις ἀποτελεῖ νέαν τοιαύτην πρὸς σύγκλησιν νέας συνελεύσεως.

Ἐὰν ὑφίσταται ἀνυπαρξία Διοικήσεως, προηγουμένως πρέπει νὰ ὁρισθῇ συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 69 Α.Κ. προσωρινὴ Διοίκησις, πρὸς ἣν ἐν συνεχείᾳ ὑποβάλλεται ἡ αἴτησις (*Α. Τούσης*, Νομικὰ Πρόσωπα, σελ. 121, *Κ. Γκαμέρα*, Πανδέκτης ἀγωγῶν καὶ ἐνστάσεων, τόμος Ι, σελ. 282).

Ἡ Διοίκησις, ὀφῶσα πάντοτε ὡς συλλογικὸν ὄργανον, δικαιοῦται νὰ ἀπορρίψῃ τὴν αἴτησιν, ὅταν αὕτη δὲν φέρῃ τὰς τυπικὰς προϋποθέσεις, λ.χ. ὁ ἀριθμὸς τῶν αἰτούντων εἶναι μικρότερος τοῦ ἀξιουμένου ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ ἀριθμοῦ καὶ ἐν ἐλλείψει τοιούτου προσδιορισμοῦ τοῦ 1/5 τῶν μελῶν ἢ τινὲς τῶν ὑποβαλόντων τὴν αἴτησιν καθυστεροῦν τὰς συνδρομάς των καὶ τὸ καταστατικὸν ὁρίζει, ὅτι δικαίωμα πρὸς ὑποβολὴν τῆς αἰτήσεως ἔχουν μόνον τὰ ταμειακῶς ἐν τάξει μέλη, εἰς τρόπον ὥστε ὁ ἀριθμὸς τῶν τυπικῶς εὑρισκομένων μελῶν, τῶν ὑποβαλόντων τὴν αἴτησιν, νὰ ἔχῃ μειωθῇ τόσον, ὥστε οἱ ἀπομείναντες, οἵτινες καὶ νομιμοποιοῦνται, νὰ μὴ συγκεντρώνουν τὸν ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ ὁριζόμενον ἀριθμὸν ἢ ἐλλείψει τοιούτου προσδιορισμοῦ τὸ 1/5 τῶν μελῶν.

Ἐὰν ὑποβληθῶσι πολλαὶ αἰτήσεις, ἑκάστη τούτων θὰ κριθῇ αὐτοτελῶς, ἀδιαφόρως ἐὰν ἔχωσι τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον ἢ διάφορον, λ.χ. ὑποβληθῇ αἴτησις ἐκ μέρους 40 μελῶν. Συμφώνως πρὸς τὸ καταστατικὸν οἱ διὰ τὴν αἴτησιν νομιμοποιούμενοι θὰ ἔδει νὰ ὦσιν 42. Ἡ Διοίκησις ὀφείλει νὰ ἀπορρίψῃ τὴν αἴτησιν ὡς μὴ πληροῦσαν τὰς τυπικὰς προϋποθέσεις. Ἐν συνεχείᾳ ὑποβάλλεται ὑπὸ δέκα μελῶν νέα αἴτησις μὲ τὸ αὐτὸ ἀκριβῶς ἀντικείμενον. Καὶ ἡ νέα αἴτησις εἶναι ἀπορριπτέα, ἀφοῦ ταύτην δὲν ὑπέβαλον 42 μέλη, ἀλλὰ μόνον δέκα.

Καὶ ἐὰν ἀκόμη οἱ αἰτοῦντες ἀναφέρωνται εἰς τὴν ἀπορριφθεῖσαν αἴτησιν καὶ πάλιν δὲν νομιμοποιοῦνται, ἀφοῦ ἑκάστη ὑποβαλλομένη αἴτησις κρίνεται αὐτοτελῶς· καὶ αὐτὸ συμβαίνει, διότι ἡ ἐν ἄρθρῳ 106 Α.Κ. διαγραφομένη διαδικασία λογίζεται ἀρχομένη ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως (Πρόεδρος Πρωτ. Ἀθηνῶν 14918/1951, Θέμ. ΞΓ', σελ. 188).

Δὲν δικαιοῦται ὅμως ἡ Διοίκησις νὰ ἐξετάσῃ τὴν σπουδαιότητα τῶν ἐν τῇ αἰτήσει θεμάτων ἢ τὴν σκοπιμότητα αὐτῆς (*Γιαννόπουλος*, Γεν. Ἀρχαί, σελ. 243, *Α. Τούσης*, Νομικὰ Πρόσωπα, σελ. 120), ἀκόμη καὶ ὅταν ἡ αἴτησις ὑποβάλληται κακοβούλως (contra *Α. Τούσης*, Νομικὰ Πρόσωπα, σελ. 120).

Ἐὰν ἡ Διοίκησις παρέλειψε νὰ συγκαλέσῃ τὴν συνέλευσιν ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ προβλεπομένης προθεσμίας, ἄλλως ἐντὸς εὐλόγου τοιαύτης, δηλαδὴ ἐὰν ἡ αἴτησις δὲν εἰσακουσθῇ, ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν τῆς ἕδρας τοῦ Σωματείου (*Ι. Ἀποστολόπουλος*, Ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν § 470, ἔκδοσις 1958), δύναται νὰ ἐξουσιοδοτήσῃ τοὺς αἰτοῦντας, ὅπως συγκαλέσωσι τὴν γενικὴν συνέλευσιν, ρυθμίζων καὶ τὰ τῆς προεδρίας αὐτῆς (*Ι. Ἀποστολόπουλος*, ἔκδοσις 1948 § 461) καὶ γραμματείας, ὡς καὶ τοὺς ἀναπληρωτὰς αὐτῶν (*Α. Τούσης*, Νομικὰ Πρόσωπα, σελ. 120 § 5).

Πρὸς ἄρνησιν ἰσοῦται καὶ ἡ περίπτωσις, καθ' ἣν ἡ Διοίκησις συνεκάλεσε μὲν τὴν συνέλευσιν, παρέλειψεν ὅμως νὰ ἀναγράψῃ ἐν τῇ προσκλήσει ὅλα τὰ θέματα, ἅτινα ἀνεφέροντο εἰς τὴν αἴτησιν (Πρ. Πρωτ. Πειρ. 139/1950, ΕΕΔ 9, σελ. 134).

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Προέδρου εἶναι ἀνεξέλεγκτος (*Βάλληνδας*, τόμος Ι, σελ. 281). Ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν δὲν δύναται λόγῳ διαταγμῶν νὰ παραπέμψῃ συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρ. 635 Πολ. Δικ. τὴν αἴτησιν εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον (*Ι. Ἀποστολόπουλος*, Ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν § 461, ἔκδοσις 1948, *Κ. Γκαμέρας*,

Πανδέκτης ἀγωγῶν καὶ ἐνστάσεων, τόμος Ι, σελ. 281, *Χατζόπουλος*, Τὰ Σωματεῖα § 43).

Διὰ νὰ ἐπιληφθῇ ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν, εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ὑποβληθῇ αὐτῷ αἴτησις, εἰσαγομένη κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 634 Πολ. Δικ. Ταύτην πρέπει νὰ ὑποβάλωσι τὰ μέλη ἐκεῖνα, ἅτινα ἐζήτησαν ἀπὸ τὴν Διοίκησιν νὰ συγκαλέσῃ τὴν συνέλευσιν.

Ἐκ τοῦ γράμματος τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 96 Α.Κ. σαφῶς προκύπτει, ὅτι τὴν ἐξουσιοδότησιν τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ οἱανδήποτε ἐκ τῶν ὑποβαλόντων τὴν αἴτησιν μελῶν, ἐνεργῶν μεμονωμένως (*Α. Τούσης*, Νομικὰ Πρόσωπα, σελ. 121) ἢ τινὰ ἐξ αὐτῶν, ὧν ὅμως ὁ ἀριθμὸς δὲν εἶναι ὁ ἀξιούμενος ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ, ἄλλως τοῦ ἄρθρου 96 Α.Κ. (Πρ. Πρωτ. Ἀθ. 14918/1951, Θέμ. ΞΓ', σελὶς 188). Ἡ κρινομένη διάταξις, ὁμιλοῦσα «περὶ αἰτούντων» ἀποκλείει ὁμοίως καὶ πάντα ἄλλον, ὅστις δὲν ὑπέβαλεν αἴτησιν πρὸς τὴν Διοίκησιν.

Ἡ αἴτησις στρέφεται κατὰ τοῦ σωματείου, οὐχὶ δὲ κατὰ τῶν μελῶν τῆς Διοικήσεως, ἡ ἰδιότης τῶν ὁποίων δὲν προσβλέπει εἰς αὐτὰ καὶ τὴν ἰδιότητα τοῦ διαδίκου (*Κ. Γκαμέρας*, Πανδέκτης ἀγωγῶν καὶ ἐνστάσεων, τόμος Ι, σελ. 281).

Εἶναι ἀνάγκη ἡ Διοίκησις νὰ καλῆται ὑπὸ τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν, ἔστω καὶ ἂν ἀκόμη ὑπάρχῃ περίπτωσις φύσεως κατεπειγούσης. Ἡ τοιαύτη πρόσκλησις δικαιολογεῖται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ δικάζων Πρόεδρος δὲν ὑποχρεοῦται, ἀλλὰ δικαιοῦται νὰ παράσχῃ τὴν αἰτουμένην ἐξουσιοδότησιν (Πρ. Πρωτ. Ἀθ. 14918/1951, Θέμ. ΞΓ, σελ. 118), ἡ δὲ ἀκρόασις καὶ τῆς ἑτέρας πλευρᾶς διευκολύνει τὴν ἀντικειμενικὴν διάγνωσιν τῆς διαφορᾶς. Ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν θὰ ἐξετάσῃ ὄχι μόνον ἐὰν ἡ αἴτησις πληροῖ τὰς τυπικὰς προϋποθέσεις, ἀλλὰ καὶ τὴν σπουδαιότητα καὶ τὸ σκόπιμον τῆς συγκλήσεως (*Κ. Γκαμέρας*, Πανδέκτης ἀγωγῶν καὶ ἐνστάσεων, σελ. 283 § 10) καὶ τὴν ἐνδεχομένην περίπτωσιν κακοβουλίας (Πρ. Πρωτ. 1970/1953, ΕΕΔ 12,1145).

Δικαιοῦται ἀκόμη νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἀναγραφὴν εἰς τὴν πρόσκλησιν τῆς συνελεύσεως ὡρισμένου θέματος, τὸ ὁποῖον ἐζήτησαν οἱ αἰτοῦντες. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην εὑρισκόμεθα πρὸ ἀρνήσεως συγκλήσεως τῆς συνελεύσεως (*Α. Τούσης*, Νομικὰ Πρόσωπα, σελ. 121). Ἐὰν ἡ αἴτησις ἀπορριφθῇ ὑπὸ τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν, οἱ αἰτοῦντες δὲν δικαιοῦνται νὰ συγκαλέσωσι μόνοι τὴν συνέλευσιν.

Ἀντίστοιχον διάταξιν εἶχε καὶ τὸ καταργηθὲν ἄρθρον 4 § 3 τοῦ νόμου 281. Ἐὰν ἡ Διοίκησις ἠρνεῖτο νὰ συγκαλέσῃ συνέλευσιν, ἁρμοδία διὰ τὴν σύγκλησιν ἦτο ἡ Ἐποπτικὴ Ἀρχή. Ἡ νέα διάταξις ἀναγνωρίζει ἁρμόδιον τὸν Πρόεδρον Πρωτοδικῶν, ὁ ὁποῖος δὲν καλεῖ τὴν συνέλευσιν, ἀλλὰ δικαιοῦται νὰ ἐξουσιοδοτήσῃ τοὺς αἰτοῦντας, ὅπως καλέσωσι ταύτην.

Ἡ νέα διάταξις εἶναι πληρεστέρα τῆς καταργηθείσης, διότι δὲν διασφαλίζει μόνον τὴν μειοψηφίαν ἀπὸ τὴν ἐνδεχομένην ἄρνησιν τῆς Διοικήσεως, ὅπως καλέσῃ τὴν συνέλευσιν, ἀλλὰ καὶ τὸ σωματεῖον ἀπὸ ἐνδεχομένην κακόβουλον ἐνέργειαν τῆς μειοψηφίας, ἡ ὁποία δύναται νὰ ἀποτραπῇ, ἐὰν ὁ Πρόεδρος, πειθόμενος περὶ ταύτης, δὲν παράσχῃ τὴν ἐξουσιοδότησιν εἰς τοὺς αἰτοῦντας.

Διὰ τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Προέδρου τὰ μέλη, ὧν ἡ αἴτησις δὲν εἰσηκούσθη ὑπὸ τῆς Διοικήσεως, κατέστησαν νόμῳ ἁρμόδια νὰ συγκαλέσουν τὴν συνέλευσιν. Ἡ προεδρικὴ ἀπόφασις δύναται νὰ ὁρίζῃ καὶ τὸν χρόνον συγκλήσεως τῆς συνελεύσεως. Ἐξυπακούεται ὅτι διὰ τὸ κῦρος τῆς συγκληθησομένης συνελεύσεως θὰ πρέπει νὰ τηρηθῇ ἡ περὶ προσκλήσεως τῆς συνελεύσεως ὁριζομένη ἐν τῷ καταστατικῷ διαδικασία καὶ αἱ ἀναγκαστικοῦ περιεχομένου διατάξεις καὶ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος αἱ σχετικαὶ μὲ τὰς συνελεύσεις.

Καθ' ἃς περιπτώσεις ὁρίζει τὸ ἄρθρον 33 τοῦ νόμου 281, ἀλλὰ μόνον πρὸς ἐκλογὴν Διοικήσεως

Τὸ ἄρθρον 33 τοῦ νόμου 281, ὅπερ ἐξακολουθεῖ νὰ διατηρῇ τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ καὶ μετὰ τὸν Εἰσαγωγικὸν Νόμον Α.Κ., ὁρίζει εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς δ' παραγράφου τοῦ ἄρθρου 32, μὴ καταργηθέντος καὶ τούτου, ὅτι ἡ ἀνωτέρω Ἐποπτικὴ Ἀρχὴ τῶν σωματείων δύναται νὰ κηρύξῃ ἔκπτωτον τὸ συμβούλιον καὶ νὰ ὁρίζῃ καὶ ἐγκαθιστᾷ προσωρινὴν διοικητικὴν διαχειριστικὴν ἐπιτροπὴν καὶ ὅτι ταυτοχρόνως ὑποχρεοῦται νὰ συγκαλῇ ἔκτακτον γενικὴν συνέλευσιν πρὸς ἐκλογὴν Διοικήσεως.

Αἱ ἐν τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 32 τοῦ νόμου 281 περιπτώσεις ἀναγράφονται περιοριστικῶς, εἶναι δὲ αὗται, ὅταν βεβαιοῦται:

α) Παράβασις, δυναμένη νὰ ἐπισύρῃ ποινικὴν καταδίωξιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου (ν. 281), β) σπουδαία διαχειριστικὴ ἀνωμαλία, δυναμένη νὰ ἐπισύρῃ κατα-

ΑΙ ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Γ. ΛΙΟΥΜΠΗ, Δικηγόρου

1. Διὰ τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ π.δ/τος τῆς 8/13.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 § 3 τοῦ ἀ. ν. 547|1937, ὡρίσθη ὅτι: Ἡ διάρκεια τῆς ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, τῶν τραπεζῶν καὶ τῶν γραφείων ἐν γένει δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ ἡμερησίως τὰς ἑπτὰ (ἀρχικῶς ἦσαν ὀκτὼ) ὥρας. Ὅπου δὲ ἐθίμου καθιερώθη μικροτέρας διαρκείας ἐργασία, ἰσχύει τὸ ἔθιμον τοῦτο. Περαιτέρω ὁρίζεται ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ, ὅτι διὰ τὴν κατόπιν νομίμων πρὸς τοῦτο ἀδειῶν ὑπέρβασιν τῶν μὴ λαμβανόντων ἀποδοχὰς πλέον τῶν 5.000 δρχ. μηνιαίως καταβάλλεται ὁ ἀντίστοιχος μισθὸς ἢ ἡμερομίσθιον, αὐξημένον κατὰ 30ο/ο. Διὰ τοῦ ἄρθρου 16 ἐδάφ. γ' ὡρίσθη, ὅτι: «Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος (π.δ/τος) δὲν ἐφαρμόζονται εἰς . . . τὰς διαφόρους βιομηχανίας καὶ βιοτεχνίας, τὰ κατὰ τὴν ἔννοιαν ὅμως τοῦ παρόντος καταστήματα αὐτῶν, ὡς καὶ τὸ ἐν αὐτοῖς ἀπασχολούμενον προσωπικόν, ὑπάγεται εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ». Ἐξ ἄλλου ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, ἡ ὁποία περιώρισε τὴν ὀκτάωρον διάρκειαν τῆς ἐργασίας εἰς ἑπτάωρον, ἐφηρμόσθη ἐπὶ τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀνωνύμων ἑταιρειῶν καὶ τῶν τραπεζῶν.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ π.δ. τῆς 27.6-4.7.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων» ὡρίσθη, ὅτι αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 ἐργασιῶν καὶ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνωσι τὰς 8 ὥρας καθ' ἑκάστην καὶ τὰς 48 καθ' ἑβδομάδα, διὰ τῶν περαιτέρω δὲ ἄρθρων ὡρίσθη ἡ ὑπέρβασις, ἡ διαδικασία ταύτης καὶ τὸ ποσοστὸν τῆς αὐξήσεως. Αἱ περὶ 8ώρου διατάξεις τοῦ π.δ. τούτου ἐφηρμόζοντο ἐπὶ ὡρισμένων κατηγοριῶν ἐπιχειρήσεων, ἀλλὰ διὰ δ|γμάτων ἐπεξετάθησαν καὶ ἐπὶ ἄλλων, οὕτω δὲ ἐπεξετάθησαν διὰ τοῦ β.δ. τῆς 14/24.8.1936 καὶ εἰς ἄλλας βιομηχανίας καὶ βιοτεχνίας, διὰ τοῦ β.δ. τῆς 28/29.4.1937 ἐπὶ τῶν ὑφαντουργείων, κλωστοϋφαντουργείων, διὰ τοῦ β.δ. τῆς 10/29.9.1937 ἐπὶ πάσης βιομηχανίας δυναμένης νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 2269/1920.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2269/1920 «περὶ κυρώσεως τῆς διεθνοῦς συμβάσεως ἐργασίας τῆς Οὐασιγκτῶνος» ὡρίσθη ἐνδεικτικῶς ποῖαι θεωροῦνται βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις, μεταξὺ δὲ αὐτῶν ἐκεῖναι, ἐν αἷς αἱ ὕλαι ὑφίστανται μεταβολήν, διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου 2 ὡρίσθη, ὅτι αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν παντὸς εἴδους βιομηχανικῶν ἐργασιῶν καὶ τῶν παραρτημάτων αὐτῶν δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνουν τὰς 8 ἡμερησίως καὶ τὰς 48 ἑβδομαδιαίως, πλὴν ἐὰν πρόκειται περὶ προσώπων κατεχόντων θέσιν ἐπoπτείας ἢ διευθύνσεως ἢ ἐμπιστευτικὴν καὶ ἄλλων τινῶν περιπτώσεων.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων συνάγεται α) ὅτι τὸ προσωπικὸν (ἐργατοϋπαλληλικὸν) τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων (ἀνωνύμων ἑταιρειῶν ἢ μὴ) ὑπάγεται εἰς τὴν ὀκτάωρον ἡμερησίαν ἐργασίαν, ἀνεξαρτήτως τοῦ τόπου, ἔνθα ἀσκεῖται αὕτη, ἐργοστάσιον ἢ ἐκτὸς αὐτοῦ γραφεῖα, πλὴν τῶν περιπτώσεων τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὡς ἀνω νόμου 2269/1920, καθ' ἃς τὰ ἐν αὐταῖς πρόσωπα δὲν περιορίζονται ὑπὸ ὡρῶν ἐργασίας, καὶ β) ὅτι τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν ἄλλων ἀνωνύμων ἑταιρειῶν (μὴ βιομηχανικῶν) καὶ τῶν τραπεζῶν ὑπάγεται εἰς τὴν ἑπτάωρον ἡμερησίαν ἐργασίαν.

2. Ἐν τῇ ἐφαρμογῇ ὅμως τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἐπεκράτησε σοβαρὰ διαφωνία ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ τῇ πράξει. Οὕτω ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τοῦ ἀ.ν. 547/1937 τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας διὰ σχετικῆς ἐγκυκλίου του (ἀναδημοσιευομένης ἐν ΕΕΔ 7, 214) ὑπεστήριξεν, ὅτι τὸ μὲν 8ωρον ἐφαρμόζεται εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν ἐργοστασίων καὶ τῶν ἐχόντων σχέσιν καὶ συνάφειαν πρὸς αὐτὸ γραφείων, τὸ δὲ 7ωρον εἰς τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν τῶν τραπεζῶν καὶ γραφείων ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, ἀρκεῖ ὅτι τὸ τελευταῖον εἶναι αὐτοτελὲς ἐν

βίωξιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ κοινοῦ Ποινικοῦ Νόμου καὶ γ) χρηματικὴ κατάχρησις, δυναμένη νὰ ἐπισύρῃ καταβίωξιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ κοινοῦ Ποινικοῦ Νόμου (ἴδε πλειότερα Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1392/1959, ΕΕΔ 18, σελ. 875, 1348/1949, ΕΕΝ τόμος ιστ', σελ. 526, *Π. Παναγόπουλος*, ΕΕΝ τόμος ιστ' σελ. 526, *Π. Ραγκαβῆ*, Νομ. Βῆμα, τόμος Δ', σελ. 436.).

χέσει μὲ τὸ ἐργοστάσιον. Τελικῶς ἐπεκράτησεν ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἄποψις ὅτι τὸ 7ωρον ἐφαρμόζεται ἐπὶ ἄλλων ἀνωνύμων ἑταιρειῶν καὶ ὄχι ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι ἀσκοῦν βιομηχανίαν. Διὰ τὰς τελευταίας ταύτας ἐδέχθη ὀρθῶς ὁ Ἄρειος Πάγος, ὅτι ὑπάγονται εἰς τὴν 8ωρον ἐργασίαν, συμφώνως πρὸς τὰς ἀνωτέρω ἐν παραγράφῳ 1 σημειωθείσας διατάξεις, τὴν ἄποψιν του δὲ αὐτὴν ἐξεδήλωσε διὰ πληθώρας ἀποφάσεων, ὡς αἱ 429/1948 (ΕΕΔ. 7, 828) 105/1956, 442/1956, 449/1956, (ΕΕΔ 15, 315, 356, 389), 24/1957, 288/1957 Β', 167/1957, (ΕΕΔ 16, 143, 716, 369). Τὰ αὐτὰ δέχεται καὶ τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 307/1957 γνωμάτευσίν του (ΕΕΔ 16, 508), ὡς καὶ εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 4/1958 (ΕΕΔ 17, 649).

3. Ἐὰν ὅμως αἱ νόμιμοι ὧραι ἐργασίας καὶ αἱ ἀνωτέρω, δὲν σημαίνει, ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ ἐπὶ ἔλαττον ἐργασία βάσει ἐθίμου συμφωνίας μεταξὺ ἐργοδότου καὶ προσωπικοῦ, ταὐναντίον ἡ τοιαύτη θέσπισις ὀλιγωτέρων ὡρῶν ἐργασίας εἶναι ἔγκυρος καὶ ἀναφορίζεται ὑπὸ διαφόρων διατάξεων νόμων, εἶναι καὶ τὸ ἄρθρον 680 ἐδάφ. γ' Ἀστικοῦ Κώδικος. Δέον λοιπὸν νὰ ἐξετασθῇ, ἐὰν ὁ ἐργαζόμενον ἐπὶ 6ωρον π.χ. ὑπάλληλικὸν προσωπικὸν τῶν γραφείων ἑταιρείας ἐργάζεται οὕτω κατόπιν δημιουργηθέντος ἐθίμου ἢ ὑπὸ τὴν κατωτέρω ἐν παραγράφῳ 4 σημειουμένην διάκρισιν διὰ τὴν χρονικὴν ἰσχύν) ἢ σχετικῆς συμφωνίας ἢ τῇ ἀνοχῇ καὶ ἀνοχῇ τῆς ἑταιρείας πρὸς ἐξυπηρέτησιν καὶ εὐκόλυνσιν τοῦ προσωπικοῦ της.

Ἐν τῇ πρώτῃ καὶ δευτέρᾳ περιπτώσει (ἔθιμον - συμφωνία) δὲν δύναται ὁ ἐργοδότης μονομερῶς νὰ μεταβάλῃ τοὺς ὅρους ἐργασίας καὶ νὰ ὁρίσῃ περισσοτέρας τῶν 6 ὡρῶν, ἔστω καὶ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ νομίμου ὡραρίου ἐπὶ καταβολῇ τοῦ αὐτοῦ μισθοῦ, διότι τοῦτο θὰ θεωρηθῇ οὐσιώδης μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἰσοδυναμοῦσα μὲ καταγγελίαν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 7 νόμου 2112, ἥτις, διὰ νὰ εἶναι ἔγκυρος, δέον νὰ καταβληθῇ ἡ νόμιμος ἀποζημίωσις, ἄλλως συνεχίζεται ἡ σχέσις ἐργασίας μὲ ὑποχρέωσιν καταβολῆς ἀποδοχῶν μέχρι τῆς ἐγκύρου ἀπολύσεως (Πρωτοδικείου Πειραιῶς 355/1948, ΕΕΔ 7, 276, Ἐφ. 309/1950, Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 9551/1950, ΕΕΔ 9, 516, 21). Δύναται ὅμως, φρονοῦμεν, ὁ ἐργοδότης κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 659 Ἀστικοῦ Κώδικος, διὰ τὰς μετὰ τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ (23.2.1946) συναφθείσας συμβάσεις ἐργασίας, παρισταμένης ἀνάγκης διὰ τὴν αὔξησιν τῶν ὡρῶν καὶ ἐπὶ καταβολῇ συμπληρωματικῆς ἀμοιβῆς ἀναλόγως τοῦ μισθοῦ νὰ ζητήσῃ αὔξησιν τοῦ ὡραρίου (ἀνωτέρω παραπομπαὶ καὶ Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 9190/1950, ΕΕΔ 9, 786, 12984/1956, ΕΕΔ 15, 1246), παρὰ τὴν ὑποστηριζομένην ἄποψιν (ἐν ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρ. 659, ἀριθ. 11, 13), ὅτι τὸ 659 Α.Κ. ἐφαρμόζεται μόνον ἐπὶ ἐκτάκτου καὶ παροδικῆς ἀνάγκης ἐργασίας καὶ ὄχι ἐπὶ διαρκοῦς καὶ μονίμου μορφῆς, διότι, νομίζομεν, τὸ ὑποστηριζόμενον δὲν ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἐν λόγῳ ἄρθρου. Ἄλλως, ἀκολουθουμένης τυχὸν τῆς ἐν ΕρμΑΚ ὡς ἄνω ὑποστηριζομένης γνώμης, οὔτε ἐπὶ καταβολῇ τῆς συμπληρωματικῆς ἀμοιβῆς δύναται ὁ ἐργοδότης μονομερῶς μονίμως νὰ αὐξήσῃ τὰς ὥρας μέχρι τοῦ νομίμου ὁρίου, διότι τότε ἐπέρχονται αἱ ἀνωτέρω σημειωθεῖσαι συνέπειαι.

Ἐν τῇ τρίτῃ περιπτώσει (ἀνοχὴ τῆς ἑταιρείας) δύναται αὕτη, χρωμένη τοῦ ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας δικαιώματός της, νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ προσωπικοῦ της τὴν ἐπαύξησιν τοῦ ὡραρίου μέχρι τοῦ νομίμου ἄνευ καταβολῆς προσθέτου ἀμοιβῆς, διότι δὲν παρητήθη τοῦ τοιούτου δικαιώματός της (Α.Π. 587/1950, ΕΕΔ 10, 15).

4. Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω θὰ ἀνακύψῃ μεταξὺ ἐργοδότου καὶ προσωπικοῦ τὸ ζήτημα πῶς καθιερώθησαν αἱ μειωμέναι ὧραι, δι' ἔθίμου ἢ συμφωνίας, ὡς θὰ ὑποστηρίξῃ τυχὸν τὸ προσωπικόν, ἢ τῇ ἀνοχῇ τῆς ἑταιρείας.

Ἡ ἀπάντησις δὲν εἶναι εὐχερής, διότι ἀπαιτεῖται συγκέντρωσις καὶ ἐκτίμησις πραγματικῶν γεγονότων.

Πάντως ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν ἰσχυρισμὸν περὶ ἔθίμου (ὁποῖον σημειωτέον μετὰ τὴν 10.5.1946 δὲν ἠδύνατο νὰ δημιουργηθῇ καταργοῦν διατάξεις νόμου, οἷος καὶ ὁ περὶ 8ώρου τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, λόγῳ τῆς ρητῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 § 2 τοῦ ν.δ. τῆς 7/10.5.1946 «περὶ ἀποκαταστάσεως τοῦ Α.Κ. καὶ τοῦ Εἰσ. Ν.»), διὰ νὰ εὐσταθήσῃ δέον νὰ ἀποδειχθοῦν αἱ προϋποθέσεις τούτου, ἤτοι πολυχρόνιος, ἀδιάκοπος καὶ ὁμοιόμορφος ἐφαρμογή του ἐν τῇ κοινῇ συνειδήσει (ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ), ὅτι ὁ ἐφαρμοζόμενος οὕτος κανὼν ἀσκεῖται καὶ ἰσχύει ὡς δίκαιον, ὄχι δὲ τυχαίως ἢ κατὰ συνήθειαν.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν συμφωνίαν, ἀτομικὴν ἢ ὁμαδικήν, περὶ 6ώρου, ρητὴν ἢ καὶ σιωπηράν, δέον καὶ αὕτη νὰ ἀπο-

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ ΕΠΙΛΥΣΙΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Καταγγελία συλλογικής συμβάσεως έργασίας ή διαιτητικής άποφάσεως

Διάκρισις συλλογικών συμβάσεων έργασίας.— Έγερσις συλλογικής διαφοράς έργασίας.— Σύναψις συλλογικών συμβάσεων έργασίας.—Καταγγελία αύτών.— Είδικαί συλλογικαί συμβάσεις έργασίας.— Άναδρομική ίσχύς άποφάσεων διοικητικών διαιτητικών δικαστηρίων.

Τό ίστορικόν τής ύποθέσεως' έφ' ής ή κατωτέρω άπόφασις τής 'Ολομελείας τού Συμβουλίου τής 'Επικρατείας, έχει ώς έξής :

"Η "Ενωσις τού έν 'Ελλάδι προσωπικού τής 'Ανωνύμου 'Εταιρείας «Ραπτομηχαναί Σίγγερ Α. Ε.», κατόπιν άπάρνων προσκλήσεών της πρός τήν έταιρείαν ταύτην, τόν Σύνδεσμον τών έν 'Ελλάδι 'Ανωνύμων 'Εταιρειών και τόν 'Εμπορικόν Σύλλογον 'Αθηνών, διά τήν έναρξιν συνεννοήσεων πρός κατάρτισιν είδικής συλλογικής συμβάσεως έργασίας, ρυθμιζούσης τάς άποδοχάς και λοιπούς όρους έργασίας τού έν 'Ελλάδι προσωπικού τής ρηθείσης 'Εταιρείας, διά τών άπό 18.9.1957 και 6.11.1957 αίτήσεών της πρός τό 'Υπουργείον 'Εργασίας ήτήσατο τήν πρός τόν σκοπόν τούτον μεσολάβησιν αύτού, συμφώνως τή παραγράφω 4 τού άρθρου 2 τού νόμου 3239/1955.

Μετά τήν άποτυχίαν τών έν συνεχεία διεξαχθεισών διαπραγματεύσεων, είς άς μετέσχον άπαντες οί ώς άνω ένδιαφερόμενοι, συνετάγη ή κατ' άρθρον 9 τού νόμου τούτου έκθεσις τού άρμοδίου ύπαλλήλου τού ρηθέντος 'Υπουργείου, κατά τάς άποψεις τού όποίου δέν συνέτρεχε λόγος καταρτίσεως είδικής συλλογικής συμβάσεως έργασίας, έφ' όσον διά τήν μισθοδοσίαν και τού προσωπικού τής ρηθείσης έταιρείας έχουσαν έφαρμογήν αί ύπ' άριθ. 14/1956 και 11/1956 άποφάσεις τού Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου 'Αθηνών, αίτινες ρυθμίζουσι τάς άμοιβάς, ή μέν πρώτη τού προσωπικού γραφείων τών άνωνύμων έταιρειών κλ. ίδιωτικών έπιχειρήσεων, ή δέ δευτέρα τό προσωπικού πωλήσεως τών έμπορικών καταστημάτων άπάσης τής χώρας.

Κατόπιν τούτου ή διένεξις παρεπέμφθη ύπό τού 'Υπουργείου 'Εργασίας ένώπιον τού Πρωτοβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου 'Αθηνών, όπερ διά τής ύπ' άριθ. 1958 άποφάσεώς του άπέρριψεν ώς μή νόμιμον τό ώς άνω αίτημα τών μισθωτών έν τή αίτιολογία, ότι έφ' όσον τό μέγιστον ύπόρος τού προσωπικού τής έν λόγω έπιχειρήσεως διέπεται ύπό τών ώς άνω διαιτητικών άποφάσεων, έπεχουσών θέσιν έθνικών όμοιοεπαγγελματικών συλλογικών συμβάσεων έργασίας, ό καθορισμός κατωτάτου όρίου μισθού διά τό προσωπικόν τούτο είναι άνεπίτρεπτος κατά τήν διάταξιν τού άρθρου 1 έδ. δ' τού νόμου 3239/1955.

Κατά τής άποφάσεως ταύτης ήσκήθη ύπό τής 'Ενώσεως τού έν 'Ελλάδι προσωπικού τής ρηθείσης έταιρείας έφεσις ένώπιον τού Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου 'Αθηνών, έφ' ής έξεδόθη ή ύπ' άριθ. 20/1958 άπόφασις αύτού (ΕΕΔ 18, 2[illegible] δι' ής, γενομένης έν μέρει δεκτής τής [illegible]σεως, μετερρυθμίσθη ή έκκληθείσα άπό[illegible]σις και καθωρίσθησαν τά κατώτατα [illegible] βασικών μισθών τών έπιθεωρητών και [illegible] θών αύτών, τών παραγωγών-πλασιέ και [illegible] λητών, τών πωλητριών, τών έργατριών [illegible] διδασκαλισσών κεντημάτων και τών έ[illegible] τών έπιδιορθωτών ραπτομηχανών, τών [illegible] πασχολουμένων παρά τή ρηθείση έται[illegible]

Τής άποφάσεως ταύτης, ήτις τήν 24.1.1959 [illegible] τετέθη, δυνάμει τής διατάξεως τής παρα[illegible] φου 3 τού άρθρου 20 τού νόμου 3239/1[illegible] είς τό Είρηνοδικεΐον 'Αθηνών ύπό τής [illegible] νώσεως τού έν 'Ελλάδι προσωπικού τής [illegible] νωνύμου 'Εταιρείας Ραπτομηχαναί Σίγ[illegible] έζητήθη ή άκύρωσις δι' αίτήσεως τού έν

δειχθή. 'Η σιωπηρά συντρέχει ίδία, έάν καθ' ὃν χρόνον προσελήφθη τις ίσχυε τό θώρον, όπότε, μή ύπαρχούσης έπιφυλάξεώς τινος τού έργοδότου, ύπ' αύτόν τόν θρον και μέ πλήρη μισθόν έγένετο ή πρόσληψις και δέν δύναται μονομερώς νά γίνη ή άλλαγή τού ώραρίου.

'Αποκλειομένων τυχόν τών άνωτέρω δύο έκδοχών, άπομένει ή τρίτη περί έφαρμογής τού θώρου κατ' άνοχήν τού έργοδότου και πρός έξυπηρέτησιν τού προσωπικού του.

β. Προκειμένης τής άνωτέρω άμφισβητουμένης καταστάσεως πραγμάτων, θά ήτο σκόπιμος ή διά τής έγέρσεως άναγνωριστικών τινων άγωγών (κατά τήν έργατικήν διαδικασίαν, καθ' ήν εύστοχθοῦν νόμῳ) έπίλυσίς της.

'Αθήναι, Σεπτέμβριος 1959

λάδι Πρακτορείου τῆς Ἑταιρείας ταύτης καὶ διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ λόγους.

***

Δέοντα διὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐνδιαφέροντα θέματα τοῦ Δικαίου τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (νόμος 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν.δ. 3755/1957, βλέπε κωδικοποίησιν ἐν ΕΕΔ 17, 207 ἐπ.).

Οὕτω νομολογεῖται ὅτι ἱκανότητα πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἔχουν καὶ ἀπὸ πλευρᾶς ἐργαζομένων καὶ ἀπὸ πλευρᾶς ἐργοδοτῶν μόνον ὀργανώσεις (βλέπε περὶ τοῦ θέματος καὶ ἀπὸ ἀπόψεως συγκριτικοῦ δικαίου *Δ. Κ. Καλομοίρην*, ΕΕΔ 14, 685 ἐπ.).

Ἐπροκειτο περὶ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἐπέχει θέσιν εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (περὶ αὐτῆς βλέπε *Δ. Κ. Καλομοίρην*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 740) καὶ ἡ ὁποία κατηγγέλθη ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως, ὡς ὅμως δέχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ἡ καταγγελία αὕτη ὤρισε κατὰ νόμον να γινῃ, ἵνα ἔχῃ ἔννομον κῦρος, ὑπὸ τῆς ὀργανώσεως, ἡ ὁποία εὑρέθη ἐν διενέξει (βλέπε καὶ συμφώνως *Κ. Καυκᾶν*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σελ. 697. καὶ γενικώτερον περὶ καταγγελίας διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ *Α. Καραλῆν*, Προϋποθέσεις ἐγέρσεως συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, ΕΕΔ 18, 1125 ἐπ.).

Ὡς πρὸς τὴν ἀναδρομικὴν ἰσχὺν τῶν ἀποφάσεων τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων βλέπε καὶ τὰς Σ. Ε. 1723/1959 (εἰσηγητὴς *Δ. Τσιμαρᾶτος*, ΕΕΔ 18, 1260), Σ. Ε. 1745/1959 (εἰσηγητὴς *Ο. Κυριακοῦ*, ΕΕΔ 18, 1323).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1819/1959, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ν. Σολιώτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Τσιμαρᾶτος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Ράλλης, Β. Ζαχαράκης, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης αἰτήσεως διώκεται ὑπὸ τοῦ ἐν Ἑλλάδι πρακτορείου τῆς ἐν Νέᾳ Ὑερσέῃ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς ἑδρευούσης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ραπτομηχαναὶ Σίγγερ Α.Ε.» ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 20/1958 ἀποφάσεως τοῦ δευτεροβαθμίου ὀργάνου διαιτησίας Ἀθηνῶν, καταστάσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς καταθέσεως αὐτῆς τὴν 24.1.1959 εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν ὑπὸ τῆς Ἑνώσεως τοῦ ἐν Ἑλλάδι προσωπικοῦ τῆς ὡς ἄνω Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, δι' ἧς καθωρίσθησαν τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν ὡρισμένων κατηγοριῶν ἐκ τῶν ἀπασχολουμένων παρὰ τῇ ρηθείσῃ Ἑταιρείᾳ μισθωτῶν, ἤτοι τῶν ἐπιθεωρητῶν καὶ βοηθῶν αὐτῶν, τῶν παραγωγῶν, πλασιὲ καὶ πωλητῶν, τῶν πωλητριῶν, τῶν ἐργατριῶν καὶ διδασκαλισσῶν κεντημάτων καὶ τῶν ἐργατῶν ἐπιδιορθωτῶν ραπτομηχανῶν.

Διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.» ὁρίζεται, ὅτι «ὡς συλλογικὴ διαφορὰ ἐργασίας θεωρεῖται πᾶσα διένεξις μεταξὺ ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ ὀργανώσεων μισθωτῶν, ἀφορῶσα εἰς τοὺς ὅρους ἢ τὰς συνθήκας ἢ τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἐργασίας», διὰ δὲ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὅτι «ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας καταρτίζεται μεταξὺ μιᾶς ἢ πλειόνων ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων ἀφ' ἑνὸς καὶ μιᾶς ἢ πλειόνων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων μισθωτῶν ἀφ' ἑτέρου». Τὸ ἄρθρον 7 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου διακρίνει τὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας εἰς ἐθνικὰς γενικάς, ἐθνικὰς ὁμοιοεπαγγελματικάς, τοπικὰς ὁμοιοεπαγγελματικὰς καὶ εἰς εἰδικάς, αἵτινες, ὡς καὶ αἱ ὁμοίας ἐφαρμογῆς διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, ὡς ἡ προκειμένη, εἶναι αἱ ἀφορῶσαι εἰς τοὺς μισθωτοὺς μιᾶς ἢ πλειόνων ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων πόλεως ἢ περιφερείας ἢ καὶ ὁλοκλήρου τῆς χώρας καὶ ἐφ' ὅσον οὗτοι δὲν ὑπάγονται εἰς ἐθνικὴν ὁμοιοεπαγγελματικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, αἱ συμβάσεις δὲ αὗται (§ 5) συνάπτονται καὶ ὑπογράφονται μεταξὺ μιᾶς ἢ πλειόνων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως τῶν μισθωτῶν μιᾶς ἢ πλειόνων ἐπιχειρήσεων. Ἐξαιρετικῶς αἱ εἰδικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων κοινῆς ὠφελείας (Ο.Τ.Ε., Δ.Ε.Η., Η.Ε.Α.Π. κλπ.), ὡς καὶ τραπεζιτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τραπεζιτικῶν ἱδρυμάτων, δύνανται νὰ συνάπτωνται καὶ ὑπογράφωνται καὶ παρ' ἐξουσιοδοτημένων ἐκπροσώπων τῆς ἐπιχειρήσεως, τῆς ἐκμεταλλεύσεως ἢ τῶν ἱδρυμάτων μόνον». Διὰ τῶν διατάξεων ἐξ ἄλλου τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου, ὡς συνεπληρώθησαν διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ. 3755/1957, ὁρίζεται ὅτι ἡ καταγγελία συλλογικῆς συμβάσεως ἀορίστου χρόνου γίνεται παρὰ τῶν πρὸς τοῦτο ἐνδιαφερομένων ἐκ τῶν συμβεβλημένων δι' ἐγγράφου δηλώσεως καὶ ὅτι ἡ καταγγελία ἐπάγεται τὴν λύσιν πάσης δεσμεύσεως τῆς καταγγελλούσης ὀργανώσεως καὶ τῆς πρὸς ἣν ἡ καταγγελία τοιαύτης κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν ταῖς διατάξεσι ταύταις ὁριζόμενα.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ πασῶν τῶν διατάξεων τούτων συνάγεται, ὅτι αἱ συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας ἀναφύονται καὶ αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις συνάπτονται μόνον μεταξὺ ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, ἔστω καὶ ἂν αὗται ἀφορῶσιν εἰς τοὺς μισθωτοὺς μιᾶς μόνον ἐπιχειρήσεως, ἐξαιρέσει τῶν ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων κοινῆς ὠφελείας καὶ τραπεζιτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἱδρυμάτων, καὶ ὅτι εἰς καταγγελίαν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἥτις κατὰ νόμον (ἄρθρ. 19 § 2 ν. 3239/1955, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ ἄρθρ. 10 § 8 ν.δ. 3755/1957), ἐπέχει θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, μόνον τοιαῦται ὀργανώσεις δύνανται ἐγκύρως νὰ προβῶσιν. Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται, βεβαιοῦται δὲ καὶ ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, ἡ διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐπιλυθεῖσα συλλογικὴ διαφορὰ ἐργασίας ἀνεφύη μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς μὲν τῆς Ἑνώσεως τοῦ ἐν Ἑλλάδι προσωπικοῦ τῆς Ἑταιρείας Ραπτομηχαναὶ Σίγγερ, ἀφ' ἑτέρου δὲ

τοῦ Συνδέσμου τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν. Ἡ προσβαλλομένη ὀθεν διαιτητική ἀπόφασις, μὴ καταγγελθεῖσα, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, ὑπό τινος τῶν ἐπαγγελματικῶν τούτων ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, ἀλλ' ὑπὸ τῆς αἰτούσης ἐπιχειρήσεως, διετήρησε, λόγῳ τοῦ μὴ ἐγκύρου τῆς καταγγελίας ταύτης, τὴν ἰσχὺν αὐτῆς καὶ συνεπῶς δὲν ἐπηρεάζεται, ἐκ τοῦ λόγου τούτου, τὸ ἀντικείμενον τῆς διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀνοιγείσης δίκης.

Ὁ λόγος ἀκυρώσεως ὅτι ἐν προκειμένῳ δὲν ὑφίσταντο αἱ προϋποθέσεις συνάψεως εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ προσφεύγουσα ἀποτελεῖ ἐπιχείρησιν καὶ οὐχὶ ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν ἐργοδοτῶν, τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως ἐρειδόμενος, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα, ἡ περὶ ἧς πρόκειται συλλογικὴ διαφορὰ ἀνέφυη οὐχὶ μεταξὺ τῆς αἰτούσης καὶ τῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς, ἀλλὰ μεταξὺ τῆς τελευταίας ταύτης καὶ τῶν ὡς ἄνω ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων.

Ἐκ τῆς προδιαληφθείσης διατάξεως τοῦ ἐδ. β' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3239]1955, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 ἐδ. β' καὶ τῆς παραγράφου 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, δι' ὧν ὁρίζεται, ὅτι αἱ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας «ἀφοροῦσι τοὺς μισθωτοὺς ὡρισμένου ἐπαγγέλματος ἢ καὶ τῶν συναφῶν πρὸς τὸ ἐπάγγελμα αὐτὸ κλάδων ὅλης τῆς χώρας», αὗται δὲ «συνάπτονται καὶ ὑπογράφονται παρὰ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν», συνάγεται, ὅτι εἰδικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας δύναται νὰ συναφθῇ μόνον ἐφ' ὅσον τὸ προσωπικὸν ἐπιχειρήσεώς τινος ἢ ὡρισμέναι κατηγορίαι αὐτοῦ δὲν ὑπάγονται εἰς ἐθνικὴν ὁμοιοεπαγγελματικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας.

Ἐν προκειμένῳ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται ὅτι ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τῆς αἰτούσης οἱ ἐπιθεωρηταὶ καὶ βοηθοὶ αὐτῶν, πωληταὶ καὶ πωλήτριαι, πλασιὲ - παραγωγοί, ἐργάτριαι καὶ διδασκάλισσαι κεντημάτων καὶ ἐργάται ἐπιδιορθωταὶ ραπτομηχανῶν δὲν καλύπτονται ὑπὸ ὑφισταμένων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ εἰδικώτερον ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 11]1956 καὶ 14]1956 ἀποφάσεων τοῦ δευτεροβαθμίου ὀργάνου διαιτησίας Ἀθηνῶν, αἵτινες, ἐγκριθεῖσαι διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 54878]20.9.1956 (Φ.Ε.Κ. 194 Β') καὶ 66897]20.11.1956 (Φ.Ε.Κ. 246 Β') ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, ἐρρύθμισαν τὰ τῶν ἀποδοχῶν, ἡ μὲν πρώτη τοῦ προσωπικοῦ πωλήσεως τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων, ἡ δὲ δευτέρα τοῦ προσωπικοῦ γραφείων τῶν ἀνωνύμων ἑταιρειῶν κλπ. ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων. Κατ' ὀρθήν, ὅθεν, ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου δέχεται αὐτὴ περαιτέρω, ὅτι ὡς πρὸς τὰς κατηγορίας ταύτας τοῦ προσωπικοῦ τῆς αἰτούσης ὑφίστατο στάδιον συνάψεως εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ συνεπῶς ἐπιλύσεως τῆς διαφορᾶς δι' ὁμοίας ἐφαρμογῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, τὰ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως προβαλλόμενα τυγχάνουσιν ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμα.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τὴν κρίσιν αὐτῆς περὶ τοῦ ὅτι αἱ ὡς ἄνω κατηγορίαι προσωπικοῦ τῆς αἰτούσης δὲν καλύπτονται ὑπὸ τῶν μνησθεισῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων αἰτιολογεῖ, εἰδικῶς ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐπιθεωρητὰς καὶ βοηθοὺς αὐτῶν, πωλητὰς καὶ πωλητρίας καὶ πλασιέ - παραγωγούς, διὰ τῆς σκέψεως ὅτι προϋπόθεσις διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός των ἀποτελεῖ ἡ γνῶσις τῆς λειτουργίας τεχνικῆς σκοπιμότητος καὶ κατασκευαστικοῦ ἀποτελέσματος τῶν ραπτομηχανῶν Σίγγερ καὶ ὅτι ἀκριβῶς τὸ στοιχεῖον τοῦτο καθιστᾷ τὸ ἐπάγγελμά των διάφορον τοῦ καλυπτομένου ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω ἀποφάσεων. Ἡ κρίσις αὕτη εἶναι νόμιμος, κατ' ἀρχήν, ἄτε τῆς τοιαύτης διαφοροποιήσεως τῶν ἀσκούντων ὡρισμένον ἐπάγγελμα μισθωτῶν, ἀναλόγως τῆς ἐξειδικεύσεως αὐτῶν, μὴ ἀποκλειομένης ὑπὸ τοῦ νόμου, τυγχάνει δὲ ἠτιολογημένη ὡς ἀναφέρουσα τὰ στοιχειοθετοῦντα αὐτὴν πραγματικὰ περιστατικά, ὧν ἡ ἐκτίμησις δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ ἀκυρωτικοῦ δικαστοῦ καὶ, κατ' ἀκολουθίαν, ἅπαντες οἱ σχετικοὶ λόγοι τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως τυγχάνουσιν ἀπορριπτέοι, καθ' ὅσον μὲν δι' αὐτῶν προβάλλεται παράβασις τοῦ νόμου, ἀναιτιολόγητον καὶ πλάνη περὶ τὰ πράγματα, ὡς ἀβάσιμοι, καθ' ὅσον δὲ δι' αὐτῶν πλήσσεται ἡ ὀρθότης τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω κρίσεως ὡς ἀπαράδεκτοι.

Ὁ λόγος ἀκυρώσεως ὅτι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἔδει νὰ θεωρήσῃ τὰς ἐργατρίας καὶ διδασκαλίσσας κεντημάτων καὶ τοὺς ἐπιδιορθωτὰς ραπτομηχανῶν ὡς καλυπτομένους ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2]1956 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1110]1924]25.2.1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 45 Β'), ὡς καὶ τῆς ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δημοσιευθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 51600]11156]30.8.1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 235 Β'), τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος. Διότι ἐκ τῆς ὡς ἄνω ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὁμοίας ἐφαρμογῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, δι' ὧν καθωρίσθησαν τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ μαθητευομένων ἐν γένει δὲν ἐκωλύετο ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὅπως προβῇ εἰς εὐμενέστερον, ἤτοι πέραν τῶν κατωτάτων τούτων ὁρίων, καθορισμὸν τῆς ἀμοιβῆς ἐργασίας εἰδικῶν κατηγοριῶν μισθωτῶν, ἐφ' ὅσον τοιαύτη ρύθμισις ἠδύνατο νὰ γίνῃ δι' ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καὶ, ἐν ἐλλείψει τοιαύτης, δι' εἰδικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀναφέρει, ὅτι διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὡς ἄνω κατηγοριῶν μισθωτῶν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὴν οἰκονομικοτεχνικὴν ἀντοχὴν τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐπιχειρήσεως καὶ τὰς κοινωνικὰς καὶ οἰκονομικὰς ἀνάγκας, ἃς αὕτη ἐξυπηρετεῖ, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ὕψος τῶν χορηγουμένων εἰς τὸ προσωπικὸν της ἀποδοχῶν, τὸ κόστος ζωῆς καὶ τὸ εἶδος τῶν ὑπὸ τῶν περὶ ὧν ἡ ἀπόφασις αὕτη προσφερομένων ἐργασιῶν, ἤτοι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πάντα τὰ ὑπὸ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ν. 3239]1955 προβλεπόμενα στοιχεῖα, δεδομένου δὲ

ΑΠΟΧΗ ΕΚ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΧΗ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΚ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΧΥΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Έννοια άρθρου 5 § 3 Νόμου 2112/1920 περί καταγγελίας συμβάσεως

Αὐτεπάγγελτος ἔρευνα τῆς ἐργατικῆς διαφορᾶς ἐπί ἐρημοδικίας.— Καθιέρωσις διά τοῦ ἄρθρου 5 § 3 Νόμου 2112/1920 μόνον ἀμαχήτου τεκμηρίου, ἀποκλείοντος νά θεωρηθῇ ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχή τοῦ μισθωτοῦ ἐπί βραχείας ἀσθενείας ὡς λύσις τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ὑπαλλήλου, μή συναγομένου κατ' ἀντιδιαστολήν, ὅτι, ἐάν ἡ ἀποχή ὀφείληται εἰς ἀσθένειαν μακροτέρας διαρκείας, τεκμηριοῖ λύσιν τῆς συμβάσεως.— Κρίσις δικαστοῦ περί τῆς ἀποχῆς λόγῳ ἀσθενείας ἢ περί ἀποχῆς δι' ἄλλην αἰτίαν.—Ἐξακολούθησις ἰσχύος ἄρθρου 5 § 3 Νόμου 2112/1920 καί μετά τούς Νόμους περί παλαιῶν πολεμιστῶν.— Προστασία παλαιῶν πολεμιστῶν.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς παρατεθειμένης ἀποφάσεως αὐτοῦ, συνεφώνησε τό Γ' Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου πρός τήν ἄποψιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 363/1959 ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος (εἰσηγητής *Α. Ροζάκης*, ΕΕΔ 18, 763) περί τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 2112/1920 «περί ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» (ἀποχή τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας λόγῳ ἀσθενείας καί κατά παρέκτασιν καί ἐκ πάσης ἄλλης αἰτίας), ἄποψις, ἡ ὁποία, ὡς ἐσημειώσαμεν (ΕΡΔ 18, 762), ὡς πρός τό ζήτημα ἂν ἐκ τῆς ὑπερβάσεως τῶν διά τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4558/1930 ταχθέντων χρονικῶν ὁρίων ἀσθενείας λύηται ἐκ τοῦ νόμου ἡ σύμβασις ἐργασίας, ἔρχεται ἀντιμέτωπος τῆς παγίως πρότερον κρατούσης ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ Ἀρείου Πάγου, τήν ὁποίαν ἠκολούθουν καί τά δικαστήρια τῆς οὐσίας.

Ἡ πρός ἣν ἡ στροφή τοῦ Ἀρείου Πάγου ἄποψις ὑπεστηρίχθη καί ἐν τῇ θεωρίᾳ (*Κ. Δημάκης*, ΕΕΔ 7, 155· *Δ. Σακελλαρόπουλος*, ΕΕΔ 8, 182, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατ. Δικαιον, σελ. 351, ὁ αὐτός, ΕΕΔ 16, 683 ἑπ., βλέπε ἐν τούτοις *Ι. Κυπριώτου*, Ἑρμηνεία Ἐργ. Δικαίου § § 325, 419, *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σελ. 575 ἑπ., καθ' ὃν, ἐάν ἡ ἀσθένεια τοῦ ἐκμισθωτοῦ διαρκέσῃ ὅτι ἡ αἰτοῦσα δέν προέβαλε καί εἰδικωτέρους ἰσχυρισμούς, ἀναφερομένους ἰδίᾳ εἰς τήν οἰκονομικήν αὐτῆς δυναμικότητα, ὑποχρεοῦντας τήν προσβαλλομένην ἀπόφασιν εἰς εἰδικωτέραν ἀπάντησιν, ἡ ἀπόφασις αὕτη παρίσταται ἠτιολογημένη καί ὁ περί τοῦ ἐναντίου λόγος ἀκυρώσεως τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἐν ἄρθρῳ 15 § 5 τοῦ ὡς ἄνω ν. 3239/1955 ὁρίζεται, ὅτι εἰς ὅλως ἐξαιρετικάς περιπτώσεις τά διοικητικά διαιτητικά δικαστήρια (πρωτοβάθμια καί δευτεροβάθμια) δικαιοῦνται νά προσδώσωσιν εἰς τάς ἀποφάσεις αὐτῶν ἰσχύν ἀνατρέχουσαν τό πολύ μέχρι τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ πρᾶξις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς παρεπέμφθη ἡ συλλογική διαφορά ἐργασίας πρός ἐπίλυσιν εἰς τά διοικητικά ταῦτα ὄργανα. Διά προστεθείσης δέ ὑπό τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 3755/1957, τροποποιητικοῦ τοῦ ὡς ἄνω νόμου, παραγράφου 6 εἰς τό αὐτό ἄρθρον 15 ὡρίσθη, ὅτι «ἐν περιπτώσει ἐκδόσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως μετά τήν πάροδον τῶν ἐν τῷ παρόντι ὁριζομένων προθεσμιῶν διαδικασίας ἐνώπιον τῶν ὀργάνων ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας ἡ ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος ταύτης δέν δύναται νά μετατεθῇ εἰς χρόνον μεταγενέστερον τῆς ἑπομένης ἀπό τῆς παρόδου τῶν προθεσμιῶν τούτων ἡμέρας». Διά τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως ὁ νομοθέτης ἠθέλησεν, ὅπως ὁρίζηται ὡς χρόνος ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς ἐπιλυούσης συλλογικήν διαφοράν ἐργασίας διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἡ ἡμερομηνία, καθ' ἣν, τηρουμένων τῶν ἐν τῷ νόμῳ προθεσμιῶν, ὤφειλε νά τερματισθῇ ἡ ὅλη διαδικασία τῆς διαιτησίας. Τό σύνολον τῶν προθεσμιῶν τούτων ἀπό τῆς ἐκδόσεως ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ πράξεως περί παραπομπῆς τῆς διαφορᾶς εἰς τό πρωτοβάθμιον ὄργανον διαιτησίας μέχρι τῆς ἐκδόσεως ἀποφάσεως ἐν περιπτώσει ἀσκήσεως ἐφέσεως ὑπό τοῦ δευτεροβαθμίου διαιτητικοῦ ὀργάνου συμποσοῦται (ἄρθρον 11 §§ 1 καί 4, 12, 14 § 1 καί 15 νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπό τοῦ ν.δ. 3755/1957) εἰς 38 ἡμέρας. Συνεπῶς ἐν προκειμένῳ κατ' ὀρθήν τοῦ νόμου ἐφαρμογήν ἡ προσβαλλομένη διαιτητική ἀπόφασις, καίπερ ἐκδοθεῖσα τήν 29ην Δεκεμβρίου 1958, ὥρισε χρόνον ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος της ἀπό τῆς 4ης Μαρτίου 1958, ἤτοι ἀπό τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἔδει νά ἐχῃ ὁλοκληρωθῇ ἡ διαδικασία τῆς διαιτησίας, ὑπολογιζομένης τῆς 38ημέρου συνολικῆς πρός τοῦτο ὡς ἄνω προθεσμίας ἀπό τῆς 24ης Ἰανουαρίου 1958, ἡμερομηνίας τῆς ὑπουργικῆς πράξεως παραπομπῆς τῆς προκειμένης διαφορᾶς πρός ἐπίλυσιν εἰς τό πρωτοβάθμιον ὄργανον διαιτησίας. Ὅθεν καί ὁ τελευταῖος λόγος ἀκυρώσεως, ὅτι ὡρίσθη ἀναδρομική ἰσχύς τῆς ἀποφάσεως, χωρίς νά συντρέχωσιν ἐξαιρετικοί πρός τοῦτο λόγοι, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ προδιαληφθεῖσα διάταξις τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου 3239/1955, τυγχάνει ἀπορριπτέος πρό παντός ὡς ἐρειδόμενος ἐπί τῆς ἐσφαλμένης προϋποθέσεως ὅτι ἐγένετο ἐφαρμογή τῆς διατάξεως ταύτης, ἐνῷ ὁ χρόνος ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὡρίσθη, συμφώνως πρός τά ὡς ἄνω, κατ' ἐφαρμογήν τῆς διατάξεως τῆς ὑπό τοῦ ν.δ. 3755/1957 προστεθείσης εἰς τό ὡς εἴρηται ἄρθρον (παράγραφος 6).

Κατά ταῦτα ἡ ὑπό κρίσιν αἴτησις ἀπορριπτέα κρίνεται ἐν τῷ συνόλῳ της.

πέραν τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 4558/1930 καθοριζομένου χρόνου, ὁ μισθωτὴς (ἐργοδότης) θὰ δικαιοῦται νὰ θεωρήσῃ τὴν τοιαύτην παράτασιν τῆς ἀσθενείας τοῦ ἐκμισθωτοῦ (ἐργαζομένου) ὡς σιωπηρὰν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους του, μὴ συμφωνῶν περαιτέρω πρὸς τὴν ἄποψιν τῆς Α. Π. 363/1959, ἔνθ' ἀνωτ.).

Περίπτωσις τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξε σύμβασις ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ, οἰκειοθελῶς προσληφθέντος καὶ ὑπηρετοῦντος κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἀ. ν. 244/1936 (17 Ὀκτωβρίου 1936), ὑφ' οἵαν προϋπόθεσιν χωρεῖ ἡ δυνάμει τοῦ ἀ. ν. 244/1936 καὶ 771/1937 προστασία ἀπὸ ἐλευθέρας ἀπολύσεως (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 858, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς τὴν νομολογίαν).

Κριθέντος ὅμως ὑπὸ τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ὅτι ἐκ τῆς μακρᾶς ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας ἔλυθη ἡ ὀρχικὴ σύμβασις ἐργασίας, νομίμως καταγγέλθη ἡ νέα σύμβασις ἐργασίας κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις περὶ καταγγελίας αὐτῆς, ἀφοῦ συνέστη κατὰ χρόνον πέραν τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1936 (βλέπε καὶ Α. Π. 230/1949, εἰσηγητὴς *Χ. Καλέλλης*, ΕΕΔ 8, 467, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 8415/1958, εἰσηγητὴς *Γ. Κασίμης*, ΕΕΔ 17, 968).

Ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, καταλήγουσα εἰς τὴν κρίσιν αὐτῆς, ἀποφαίνεται, ὅτι τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 2112/1920 ἐξακολουθεῖ ἰσχύον καὶ διὰ τοὺς προστατευομένους ὑπὸ μονιμότητος δυνάμει τῶν ἀ.ν. 244/1936 καὶ 771/1937 ἐφέδρους παλαιοὺς πολεμιστάς, εἶναι δὲ κατὰ τοῦτο σύμφωνος καὶ πρὸς τὰ ἐπὶ τοῦ θέματος νομολογηθέντα (Α. Π. 158/1945, εἰσηγητὴς *Α. Κωτούλας*, ΕΕΔ 4, 650, Α. Π. 224/1953, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 12, 503, ἀντίθετος ἡ παλαιοτέρα Α. Π. 77/1945, εἰσηγητὴς *Η. Παπαηλιού*, ΕΕΔ 4, 393, καὶ παγία ἡ νομολογία τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας).

Ἐν τούτοις, προκειμένου περὶ τῆς αὐτῆς προστασίας τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων πολεμιστῶν τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 (αὕτη διαφέρει μόνον κατὰ τὴν ἔκτασιν τοῦ χρόνου προστασίας), ἔχει νομολογηθῆ (Α. Π. 664/1955, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 15, 42, Α. Π. 128/1958, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 17, 383, βλέπε καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 9031/1959, εἰσηγητὴς *Μ. Καλογήρας*, ΕΕΔ 18, 959), «ὅτι «οὐδόλως ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ὡς πρὸς αὐτοὺς διὰ τὸν χρόνον ταῦτον (τῆς προστασίας) αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 2112/1920, καθ' ἃς ἐν περιπτώσει ἀποχῆς ἀπὸ τῆς ἐργασίας, ὑπερβαινούσης τὸ ὅριον ἀσθενείας, λογίζεται ὡς λυθεῖσα ἡ σύμβασις ἐργασίας ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ»).

«Ἡ οὕτω ἐπερχομένη λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀντίκειται εἰς τὴν διαδηλωθεῖσαν θέλησιν τοῦ Νομοθέτου, ὅπως οἱ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντες στερούνται τῆς προστασίας του δι' ὡρισμένους μόνον λόγους, μεταξὺ τῶν ὁποίων δὲν καταλέγεται καὶ ἡ μὴ βραχείας διαρκείας ἀσθένεια, ἥτις δύναται νὰ ἀποτελέσῃ λόγον ἀπολύσεως, ἐὰν ἐκ τῶν συνοδευουσῶν αὐτὴν περιστάσεων ἀνακύπτῃ ἀνεπάρκεια ἢ ἀκαταλληλότης τοῦ μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 7 § 2 β τοῦ ἀ. ν. 1836/1951», ἀκέπτεται ἡ Α. Π. 664/1955, ἔνθ' ἀνωτ. (ἀλλὰ διὰ τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ χωρήσῃ ἡ ἀπόφασις τῆς Πρωτ. Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ. ν. 244/1936).

Εἶναι φανερόν, δεδηλωμένου ὅτι ἡ τε προστασία τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν καὶ ἡ προστασία τῶν ἀναγκαστικῶς κατὰ τὸν ἀ. ν. 1836/1951 τοποθετουμένων συμπίπτει ὡς πρὸς τοὺς λόγους ἀπολύσεως, ὅτι διαφόρως ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ Ἀρείου Πάγου λύεται τὸ προκῦψαν αὐτὸ ζήτημα, ἐνῷ θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ ἡ αὐτὴ λύσις.

Περίπτωσιν παρεμφερῆ ἀντιμετώπισεν ἡ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 9031/1959, ἔνθ' ἀνωτ., ἡ ὁποία ἐδέχθη, ὅτι δὲν ἀποκλείεται ἡ ἐν πάσῃ περιπτώσει λύσις τῆς ἀναγκαστικῆς συμβάσεως καὶ διαρκοῦντος τοῦ χρόνου προστασίας δι' οἰκειοθελοῦς ἀποχωρήσεως αὐτοῦ τοῦ ἰδίου τοῦ προστατευομένου, ἥτις δύναται νὰ εἶναι ρητὴ ἢ σιωπηρὰ καὶ ἥτις χωρεῖ ἀσχέτως οἱουδήποτε νομικοῦ πλάσματος.

Ἀρείου Πάγου 465/1959, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Π. Σπεντζόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Β. Χαλίδης, Γ. Βελονάκης

Ἡ προκειμένη διαφορὰ εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου διὰ κλήσεως τῆς ἀναιρεσειούσης, συνεπείᾳ παραπομπῆς εἰς αὐτὸ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 363/1959 ἀποφάσεως τοῦ Βου Τμήματος, δι' ἧς ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 748/1959 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Πειραιῶς, μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῆς ὁποίας οἱ διάδικοι ἐπανέρχονται, κατὰ τὸ ἄρθρ. 834 § 1 τῆς Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρ. 25 § 1 τοῦ ν. 3810/1957, εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν τῆς δίκης, εἰς ἣν εὑρίσκοντο πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως, ἐν προκειμένῳ δὲ εἰς τὴν πρώτην συζήτησιν τῆς ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1013/1958 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Πειραιῶς, ἥτις ἐκδοθεῖσα κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. ΓΩΟΔ', ὡς νῦν ἰσχύει μετὰ τὴν τροποποίησιν αὐτοῦ διὰ τοῦ ν. 765/1943, ἐδέχθη ὡς νόμιμον καὶ κατ' οὐσίαν βάσιμον τὴν ἀπὸ 25.8.1958 ἔκθεσιν ἀγωγῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου διὰ τὰς ἀξιουμένας ὑπ' αὐτοῦ ἀποδοχάς του ἀπὸ 13.7.1958 μέχρι τῆς 18.9.1958 μὲ νόμιμον βάσιν τὴν ἀκυρότητα τῆς γενομένης ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης ἐργοδότιδος ἀπολύσεώς του τὴν 18.7.1958, ἧς ἀκυρότητος ἕνεκα δικαιοῦται ὁ ἐφεσίβλητος ἐναγων, ὡς ἰσχυρίζεται, τὰς ἀποδοχὰς τοῦ συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 648, 655 καὶ 656 Α.Κ.

Ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων δὲν παρίσταται εἰς τὴν πρώτην ταύτην ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου συζήτησιν τῆς ἐμπροθέσμως καὶ νομοτύπως ἀσκηθείσης ἀπὸ 3.12.1958 ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης κατὰ τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 1013/1958 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Πειραιῶς κατὰ τὴν ἐν ἀρχῇ τῆς παρού-

σης δικάσιμον, ὁριοθείσης νομίμως σήμερον, καθ' ἣν ἐξεφωνήθη κατὰ τὴν σειρὰν αὐτῆς ἐκ τοῦ οἰκείου πινακίου, καίτοι νομίμως καὶ ἐμπροθέσμως ληλυθείς, ὅπως κατ' αὐτὴν παραστῇ, ὡς δείκνυται ἐκ τοῦ προσαγομένου καὶ ἐπικαλουμένου παρὰ τῆς ἐκκαλούσης ὑπ' ἀριθ. 9956 β' τῆς 30.7.1959 ἀποδεικτικοῦ ἐπιδόσεως τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος τῶν ἐνταῦθα Πρωτοδικῶν Γ. Π**, δέον νὰ δικασθῇ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 827 § 4 τῆς Πολ.Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν 3810]1957, ὡς ἐὰν ἦτο παρών, μὴ συγχωρουμένης ἀνακοπῆς κατὰ τὸ ἄρθρ. 837 § 1 Πολ. Δικ. καὶ κατὰ τὰ ἀμέσως κατωτέρω.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ ν. ΓΨΟΔ', ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν. 765]1943, ἐν περιπτώσει ρημοδικίας τὸ δικάζον δικαστήριον ὑποχρεοῦται νὰ ἐρευνήσῃ αὐτεπαγγέλτως τὴν διαφορὰν καὶ νέον συνεπῶς, παρὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ ἐνάγοντος ἐφεσιβλήτου, μὴ ποιουμένου τοῦ νόμου διάκρισιν μεταξὺ ἐνάγοντος καὶ ἐναγομένου ἢ ἐκκαλοῦντος καὶ ἐφεσιβλήτου, ὡς ἐγένετο πρὸ τῆς τροποποιήσεώς του, νὰ προβῇ τὸ Δικαστήριον εἰς τὴν ἐν γένει ἔρευναν τῆς ὑποθέσεως.

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο τοῦ Ἀρείου Πάγου σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν τοῦ Βου Τμήματος αὐτοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 363]1959 ἀναιτιολογήτου ἀποφάσεώς του ἐξενεχθεῖσαν ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος, ὅτι δηλαδὴ ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 2112]1920, ὡς συνεπληρώθη αὕτη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. 4558]1930, εἶναι, ὅτι δι' αὐτοῦ καθιεροῦται μόνον ἀμάχητον τεκμήριον ἀποκλεῖον νὰ θεωρηθῇ ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχὴ τοῦ μισθωτοῦ ἡ ὀφειλομένη εἰς προσηκόντως ἀποδεδειγμένην ἀσθένειαν βραχείας σχετικῶς διαρκείας, ἤτοι μὴ ὑπερβαίνουσα τὰ ἐν αὐτῇ τιθέμενα ὅρια, ἢ, προκειμένου περὶ γυναικὸς εἰς λοχείαν, ὡς λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ὑπαλλήλου, οὐδαμῶς συναγομένου κατ' ἀντιδιαστολήν, ὅτι, ἐὰν ἡ ἀποχὴ ὀφείληται εἰς ἀσθένειαν μακροτέρας διαρκείας τεκμηριοῖ αὕτη λύσιν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ὑπαλλήλου. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τῆς μακρᾶς ἀσθενείας, ὡς καὶ εἰς πᾶσαν ἀποχὴν ὀφειλομένην ὄχι εἰς ἀσθένειαν, ἀλλ' εἰς ἄλλην ἀνωτέραν βίαν, ὁσησδήποτε διαρκείας, βραχείας ἢ μακρᾶς, ὁ δικαστής, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ διήρκεσεν αὐτή, τὴν αἰτίαν, ἡ ὁποία τὴν προεκάλεσε καὶ ἐν γένει τὰς συνθήκας, ὑφ' ἃς ἔλαβε χώραν, θὰ κρίνῃ συμφώνως τοῖς ἄρθροις 200 καὶ 288 Α.Κ., ἐὰν ἡ καλὴ πίστις, λομβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ἀπαιτῇ, ὅπως ἡ ἀποχὴ αὕτη θεωρηθῇ ἢ μὴ ὡς λύσις τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ὑπαλλήλου.

Μετὰ τὴν ὡς ἀμέσως ἀνωτέρω αἰτιολογίαν, ἐξενεχθεῖσαν καὶ ὑπὸ τοῦ Τμήματος τούτου κρίσιν ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 2112]1920, ὡς συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. 4558]1930, ἥτις διάταξις ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἔννοιαν εἰρήσθω, ὅτι ἐξακολουθεῖ ἰσχύουσα καὶ μετὰ τὰς διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 244]1936 ἀν. νόμου «περὶ τροποποιήσεως κλπ. διατάξεων τοῦ ὑπὸ 28]31 Ὀκτωβρίου 1935 ἀν. νόμου «περὶ προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν» καὶ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 771]1937 ἀν. νόμου ἐπισπασθείσας προστατευτικὰς τῶν λόγῳ τῆς ἰδιότητος αὐτῶν ὡς ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν ὑπηρετούντων ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν διατάξεις, μηδόλως θιγεῖσα ὑπὸ τούτων, καθ' ὁ ρυθμιζουσῶν τὴν προστασίαν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὴν περίπτωσιν μόνον, καθ' ἣν θὰ κατήγγελλεν ὁ ἐργοδότης τὴν μετ' αὐτῶν σύμβασιν ἐργασίας, ἀπολύων αὐτοὺς τούτους, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὴν ἀντίθετον προκειμένην περίπτωσιν, καθ' ἣν λύει τὴν σύμβασιν ὁ ἐργαζόμενος, καθ' ὃ ἔχει πρὸς τοῦτο δικαίωμα ἐκ τοῦ ἄρθρ. 4 τοῦ ν. 2112]1920 διὰ ῥητῆς ἢ σιωπηρᾶς καταγγελίας ταύτης. Ὁ σχετικὸς σθεν πρῶτος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, ὁ συνιστῶν τὴν πρωτοδίκως προταθεῖσαν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, ἤδη ἐκκαλούσης καταλυτικὴν τῆς ἀγωγῆς ἔνστασιν, ὅτι νομίμως προέβη αὕτη εἰς ἀπόλυσιν τοῦ ἐνάγοντος τὴν 18.7.1958 διὰ καταγγελίας τῆς μετ' αὐτοῦ νέας συμβάσεως ἐργασίας, συναφθείσης τὴν 10.10.1945, εἶναι νόμιμος καὶ κατ' οὐσίαν βάσιμος καὶ δίον νὰ γίνῃ ὡς τοιοῦτος δεκτός, ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν καταθέσεων τῶν πρωτοδίκως ἐξετασθέντων μαρτύρων, τῶν ἐνόρκων βεβαιώσεων τῶν ληφθεισῶν παρὰ τοῦ ἐνταῦθα συμβολαιογράφου Κ.Φ**, καὶ τοῦ συμβολαιογράφου Πειραιῶς Α.Κ** τῶν περιεχομένων εἰς τὰς ἐπικαλουμένας καὶ προσαγομένας ἐν κεκυρωμένοις ἀντιγράφοις ὑπ' ἀριθ. 2020]1958, 2762]1958, καὶ 2151]1959 ἐκθέσεις αὐτῶν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἅπαντα ἐν γένει τὰ παρὰ τῶν διαδίκων ἐπικαλούμενα καὶ προσαγόμενα ἔγγραφα, ἀποχρώντως κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου βεβαιοῦται, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἐναγων, ὑπηρετῶν παρὰ τῇ ἐκκαλούσῃ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1913, παρέσχεν αὐτῇ τὰς ὑπηρεσίας του ὡς ὑαλουργὸς μέχρι τῆς 6.3.1943, ὅτε, τῇ αἰτήσει τῆς ἐνταῦθα Τουρκικῆς Πρεσβείας καὶ τῆς ἐκκαλούσης μὴ ἀντιλεξάσης μέν, μὴ χορηγησάσης ὅμως εἰς αὐτὸν ἄδειαν ἀπουσίας, ἀπέσχεν ἐκτοτε ἀπὸ τῆς ἐργασίας του, ἀναχωρήσας εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἵνα ἐργασθῇ εἰς αὐτόθι ὑαλουργεῖον, παραμείνας καὶ ἐργαζόμενος ἐκεῖσε μέχρι τῆς 10.10.1945, ὅτε ἐπανελθὼν προσελήφθη ἐκ νέου οἰκειοθελῶς παρὰ τῆς ἐκκαλούσης, προσενεγκὼν αὐτῇ τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ ὡς ὑαλουργὸς μέχρι τῆς 18.7.1958, ὅτε καὶ ἀπελύθη ὑπὸ ταύτης, καταγγειλάσης τὴν μετ' αὐτοῦ τελευταίαν ταύτην σύμβασιν ἐργασίας. Ὑπὸ τὰς συνθήκας ὅμως ταύτας, ἀποχὴ τοῦ ἐφεσιβλήτου ὑπὲρ τὰ 2 1]2 ἔτη ἐκ τῆς ἐργασίας του θεωρεῖται, συμφώνως πρὸς τὴν καλὴν πίστιν, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ὡς λύσις ἐκ μέρους τοῦ ἐφεσιβλήτου μισθωτοῦ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἡ δὲ μετ' αὐτὴν τὴν 10.10.1945 πρόσληψις του ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης ἀποτελεῖ νέαν σύμβασιν καὶ οὐχὶ συνέχισιν τῆς προηγουμένης, ἣν νομίμως καὶ ἐγκαίρως, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ νόμου 3198]1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων» κατήγγειλεν ἡ ἐναγομένη ἐκκαλοῦσα, καταβαλοῦσα τῷ ἐφεσιβλήτῳ τὴν νόμιμον ἀποζημίωσιν, ἐν ὅσῳ οὗτος προσληφθεὶς ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης ἐργοδότιδος, οἰκειοθελῶς, ὡς εἴρηται, τὴν 10.10.1945 διὰ νέας συμβάσεως, δὲν προστατεύεται ὑπὸ τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 καὶ 7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 244]1936 ἀν. νόμου καὶ 771]1937 τοι-

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΜΙΣΘΟΣ ΠΡΟΣΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΟΥ ΥΠΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Τύχη ειδικών διατάξεων προϋφισταμένων τοῦ Νόμου 28/1944

Πρόσληψις ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἐργατικοῦ προσωπικοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 24 τοῦ Νόμου 4436/1929.—Κατάργησις ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Νόμου 28/1944 διατάξεως αὐτοῦ περὶ πληρωμῆς ἡμερομισθίων ἀναλόγων πρὸς τὰ ἀντιστοίχως πληρωνόμενα ὑπὸ τῶν ἐλευθέρων βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων.—Μὴ ἀναθίωσις αὐτῆς ἐκ τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ Νόμου 2053/1952 καταργήσεως τοῦ Νόμου 28 1944 καὶ τούτου διὰ τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ Νόμου 3239/1955.— Ἀδέσμευτον Δημοσίου ἐκ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων πετρελαίου.—Δικαστικὴ δαπάνη ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου.

Ζωηρὸν εἶναι τὸ πρακτικὸν ἐνδιαφέρον τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἀνήρεσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 8394/1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

Ὑπέκειτο πρόσληψις ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἐργάτου πρὸς θεραπείαν προσκαίρων ἀναγκῶν Στρατιωτικῆς Ὑπηρεσίας κατὰ τὸ ἄρθρον 24 τοῦ νόμου 4436/1929.

Κατὰ τὸν νόμον τοῦτον προσλαμβάνεται ἡμερομίσθιον ἐργατικὸν προσωπικὸν ὑπὸ Διευθυντῶν Στρατιωτικῶν Ὑπηρεσιῶν, οὓς ὁρίζει ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀναλόγῳ πρὸς τὰ ἀντιστοίχως πληρωνόμενα ὑπὸ ἐλευθέρων βιομηχανικῶν καὶ ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων.

(Ὁμοία καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 138 τοῦ νόμου 5121/1931, κατὰ τὴν ὁποίαν πρὸς θεραπείαν αὐξομειουμένων ἑκάστοτε ἀναγκῶν ἑνίων Ἀεροπορικῶν Ὑπηρεσιῶν εἰς τὸ ἐργατικὸν προσωπικὸν οἱ Διευθυνταὶ αὐτῶν δύνανται, ἀναλόγως τοῦ δι' ἑκάστην καθοριζομένου διὰ διαταγῆς τοῦ Ὑπουργοῦ Ἀεροπορίας ποσοῦ ἐκ τῆς πρὸς τοῦτο ἀναγραφομένης ἐν τῷ οἰκείῳ προϋπολογισμῷ πιστώσεως, νὰ προσλαμβάνωσι τὸ ἀπαραίτητον ἐργατικὸν προσωπικὸν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀναλόγῳ πρὸς τὰ ἀντιστοίχως πληρωνόμενα ὑπὸ τῶν ἐλευθέρων βιομηχανικῶν καὶ ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων).

Τόσον ἡ σχέσις τῶν προσλαμβανομένων κατὰ τὸν νόμον 4436/1929, ὅσον καὶ τῶν κατὰ τὸν νόμον 5121/1931, ἔχει κριθῆ ὡς ἰδιωτικοῦ δικαίου (Α.Π. 225/1955, εἰσηγητὴς Σ. *Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 14, 486, Α.Π. 91/1958 εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 17, 362, Α.Π. 158/1955, εἰσηγητὴς *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 14, 408, Α.Π. 358/1955, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 14, 695).

Περαιτέρω, ἀφοῦ διὰ τὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς χώρας διὰ τοῦ νόμου 28/1944, ὡς μεταγενεστέρως συνεπληρώθη, παρεχέθη εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ἐξουσιοδότησις νὰ καθορίζουν τὰς ἀποδοχὰς πάντων γενικῶς τῶν ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας μισθωτῶν (καὶ εἰς τοῦτο ὑπήχθησαν καὶ οἱ μισθωτοὶ τοῦ Δημοσίου καὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, βλέπε Α.Π. 152/1955, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 14, 407, Α.Π. 473/1954, εἰσηγητὴς ὁ αὐτός, ΕΕΔ 13, 701 καὶ λοιπὴ νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν ΕΕΔ 12, 188), ἔπαυσαν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 28/1944 νὰ ἰσχύουν καὶ αἱ ἀνωτέρω διατάξεις, καθ' ἃς τὰ ἡμερομίσθια ὁρίζονται ἀνάλογα πρὸς τὰ ἀντιστοίχως ὑπὸ τῶν βιομηχανικῶν καὶ ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων πληρωνόμενα (βλέπε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 14, 694 ἐπ. ἐπὶ τῆς Α.Π. 358/1955, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 14, 695, ἡ ὁποία ἐδέχθη μὲν τὴν κατάργησιν τῶν διατάξεων τούτων, ἀλλ' ἀπὸ ἄλλου δὲ τὴν περίπτωσιν χρόνου).

Συνεπῶς, ὡς δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, δὲν προέκυπτεν, εἰς τὴν περίπτωσιν, θέμα ἐφαρμογῆς τῶν ἐφαρμοσθεισῶν ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, οὔτε ἀναλόγως κατὰ τὴν ἄνω εἰδικὴν διάταξιν, οὔτε καὶ εὐθέως, ἀφοῦ τὸ Δημόσιον δὲν συμμετέσχεν εἰς τὴν κατάρτισιν καὶ ὑπογραφὴν αὐτῶν, οὔτε καὶ ἀφορᾶν εἰς αὐτό.

Θὰ ἦτο διάφορον τὸ πρᾶγμα, ἂν αἱ συλλογικαὶ αὗται συμβάσεις ἐργασίας ἐκηρύσσοντο ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑποχρεωτικαὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 208), ὁπότε, κατὰ τὴν ἄποψιν τῆ

αὐτοῦ, διότι κατ' ἀρθὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων ταύτων μόνον οἱ ἀναγκαστικῶς προσληφθέντες παρὰ τῶν ἐπιχειρήσεων ὡς ἐφεδροι παλαιοὶ πολεμισταί, ἔχοντες τὰ προσόντα τοῦ ἀναγκ. νόμου 28]31 Ὀκτωβρίου 1935, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 244]1936 ἀν. νόμου, καὶ οἱ ἐκ τούτων οἰκειοθελῶς προσληφθέντες, ὑπηρετοῦντες παρ' αὐτῇ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἀ.ν. 244]1936, ἤτοι τὴν 17 Ὀκτωβρίου 1936, τυγχάνουσι τῆς προστασίας αὐτοῦ καὶ δὲν ἀπολύονται τῆς θέσεώς των, εἰ μὴ μόνον διὰ τοὺς περιοριστικῶς ἀναφερομένους λόγους τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ ἀπὸ 23]24 Ἰανουαρίου 1936 ἀν. νόμου, μετ' ἀπόφασιν τῆς οἰκείας Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρ. 7 τοῦ ρηθέντος ὑπ' ἀριθ. 244]1936 ἀν. νόμου, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 771]1937 ἀν. νόμου. Δέον ὅθεν ἡ ἀντιθέτως πρὸς ταῦτα πάντα κρίνασα ἐκκαλουμένη ἀπόφασις νὰ ἐξαφανισθῇ καθ' ὅλας τὰς διατάξεις αὐτῆς, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ ἀπορριφθῇ ὡς νόμῳ ἀβάσιμος ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ἡ κατὰ τὰ εἰρημένα διώκουσα τὴν κατάπαυσιν τῆς ἐκκαλούσης εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν του, ἀφ' ἧς ὑπελύθη παρ' αὐτῆς, ἤτοι ἀπὸ τῆς 19.2.1958 μέχρι τῆς 18.9.1958, λόγῳ τῆς μὴ νομίμου ἀπολύσεως αὐτοῦ.

Α.Π. 698/1958 (εισηγητής *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 1235) θά έδεσμεύετο καί τό Δημόσιον.

Ἀρείου Πάγου 480/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος *κ. Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης *κ. Κ. Θανόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Παπαμιχαλόπουλος, Νομικός Σύμβουλος τοῦ Κράτους, Η. Παρασκευᾶς

Κατά τήν διά τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ προϊσχύσαντος Ἀστικοῦ Νόμου Τ.Α']1856 καί 2 τοῦ ἰσχύοντος Ἀστικοῦ Κώδικος καθιερουμένην ἀρχήν ὁ νόμος καταργεῖται διά νεωτέρου ἀντιθέτου νόμου, εἴτε ρητῶς, εἴτε σιωπηρῶς, ὅταν ρυθμίζηται τό αὐτό θέμα, κατά τρόπον ὥστε νά εἶναι ἀσυμβίβαστος ἡ παράλληλος ἰσχύς ἀμφοτέρων· ἐάν δέ εἰδικός νόμος ρυθμίζη τό θέμα τοῦτο, ἐκ τῆς ἐννοίας καί τοῦ περιεχομένου τοῦ νεωτέρου νόμου κρίνεται, ἐάν ἠθελήθη διά τούτου ἡ κατάργησις ἤ ἡ διατήρησις ἐν ὅλῳ ἤ ἐν μέρει τοῦ εἰδικοῦ νόμου.

Ἐν προκειμένῳ, κατά τά ὑπό τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως γενόμενα δεκτά πραγματικά περιστατικά, ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐνάγων προσελήφθη παρά τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου τήν 1ην Δεκεμβρίου 1955, ὡς ἐργάτης ἡμερομίσθιος φορτοεκφορτώσεως βαρελίων πετρελαίου καί βενζίνης καί τουμπαριστής, ὑπό τοῦ διευθυντοῦ τῆς οἰκείας Στρατιωτικῆς Ὑπηρεσίας εἰς ἀποθήκην καυσίμων τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἐπ' ἀορίστῳ χρόνῳ, διά συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, δυνάμει τῆς εἰδικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 24 § 1 τοῦ νόμου 4436]1929. Ἡ διάταξις αὕτη ὁρίζει, ὅτι τά ἡμερομίσθια τῶν ἐργατῶν τούτων δέον νά ὦσιν ἀνάλογα πρός τά ἀντιστοίχως πληρωνόμενα ὑπό τῶν ἐλευθέρων βιομηχανικῶν ἤ ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων. Ἐπηκολούθησεν ὅμως ὁ νόμος 28]1944, ὡς οὗτος ἡρμηνεύθη αὐθεντικῶς διά τοῦ νόμου 866]1946, ὅστις ἐξουσιοδότησε τούς Ὑπουργούς τῶν Οἰκονομικῶν καί Ἐργασίας, ὅπως διά κοινῶν αὐτῶν ἀποφάσεων, δημοσιευομένων εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, καθορίζωσι, μετ' ἀναδρομικῆς ἤ μή δυνάμεως, τάς ἀποδοχάς πάντων τῶν ἐργαζομένων καί συνδεομένων μετά τοῦ ἐργοδότου αὐτῶν διά σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, οἱονδήποτε φυσικόν ἤ νομικόν πρόσωπον καί ἄν ἤ οὗτος, πρός τόν σκοπόν τῆς ἐνιαίας καί ὁμοιομόρφου καθ' ἅπασαν τήν χώραν ρυθμίσεως τῶν ὑπαλληλικῶν καί ἐργατικῶν μισθῶν, κριθείσης ἀναγκαίας ἕνεκεν τῆς ἐκ τοῦ πολέμου καί τῆς ἐχθρικῆς κατοχῆς προκληθείσης βαθείας ἀναταραχῆς τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς καί τῆς εἰς ταύτην ὀφειλομένης ἐκμηδενίσεως τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος. Ἄρα πᾶσα πρό τοῦ νόμου τούτου γενικήν ἤ εἰδικήν διάταξις κατ' ἄλλον τρόπον, εἴτε ἀμέσως, εἴτε ἐμμέσως, ρυθμίζουσα τά τῶν μισθῶν καί ἡμερομισθίων τῶν ὑπαλλήλων καί ἐργατῶν τῶν συνδεομένων διά συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μεθ' οἱασδήποτε ἐπιχειρήσεως ἤ νομικῶν προσώπων ἰδιωτικοῦ ἤ δημοσίου δικαίου, ἐν οἷς καί τό Δημόσιον, δέον νά θεωρηθῇ καταργηθεῖσα ὑπό τοῦ νόμου τούτου, τοιαύτη δέ εἶναι καί ἡ προδιαληφθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 24 § 1 τοῦ νόμου 4436 ἔτους 1929, ἥτις καθορίζει τά ἡμερομίσθια τοῦ κατά τάς διατάξεις αὐτοῦ προσλαμβανομένου διά τάς ἀνάγκας τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπηρεσιῶν ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ, μή ἀναβιοῦσα ἐκ τῆς ἐπιγενομένης διά τοῦ ἄρθρ. 15 τοῦ νόμου 2053]1952 καταργήσεως τοῦ νόμου 28]1944 καί τούτου διά τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ νόμου 3239]1955. Ἐσφαλμένως ὅθεν τό ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἔκρινεν ὡς παραλλήλως ἰσχύοντας τόν τε νόμον 4436]1929 καί 28]1944 καί διέποντας τήν ἐπίδικον σύμβασιν ἐργασίας, καταρτισθεῖσαν τήν 1ην Δεκεμβρίου 1945 καί περαιτέρω κατ' ἀναλογίαν ἐφήρμοσεν, ὡς πρός ταύτην, τάς ἀπό 5 Αὐγούστου 1955 καί 16 Ἀπριλίου 1957 ἐπί τῇ βάσει τοῦ ν. 3239]1955 καταρτισθείσας συλλογικάς συμβάσεις ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ καί ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων πετρελαίου ἐν Ἑλλάδι, καίτοι ἡ ἰσχύς αὐτῶν περιορίζεται ρητῶς ὑπό τοῦ ἄρθρου 1 εἰς τό προσωπικόν τό ἐργαζόμενον ἐν Ἑλλάδι εἰς τάς κατά κύριον λόγον μέ τήν εἰσαγωγήν καί τήν ἐμπορίαν πετρελαιοειδῶν ἐν γένει προϊόντων ἀσχολουμένας ἐπιχειρήσεις καί εἰς τάς ἐν Περάματι ἐγκαταστάσεις τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Ε.Λ.Β.Υ.Ν., μή ἐκτεινομένη καί εἰς τό ἀναιρεσεῖον Ἑλληνικόν Δημόσιον ἐργαζόμενον τοιοῦτον, ὅπερ δέν περιλαμβάνεται ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν συλλογικῶν τούτων συμβάσεων, ἀναιρετέαν ἐντεῦθεν κατέστησαν τήν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του κατά τό ἄρθρον 807 § 17 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας καί τόν βάσιμον δεύτερον τοῦ ἀναιρετηρίου λόγον.

Ἀναιρουμένης τῆς ἀποφάσεως εἶναι παραπεμπτέα ἡ ὑπόθεσις εἰς τό ὑπό τοῦ Κανονισμοῦ λειτουργίας τοῦ Ἀρείου Πάγου ὁριζόμενον Γ' Τμῆμα πρός περαιτέρω συζήτησιν κατά τό ἄρθρον 34 § 1 τοῦ νόμου 3810]1957, ὡς χρήζουσα περαιτέρω διευκρινίσεως.

Δέον ὅπως ἐπιδικασθῇ εἰς τό νικήσαν Ἑλληνικόν Δημόσιον ἡ δικαστική αὐτοῦ δαπάνη καί ἡ ἀμοιβή τοῦ πληρεξουσίου αὐτοῦ δικηγόρου ἐν ἀμφοτέροις τοῖς βήμασιν, μειουμένη κατά τήν εἰδικήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νόμου 3693]1957.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤ' ΑΔΙΚΗΜΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ἀθώωσις τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου καὶ συνέπειαι

Ἀνεφάρμοστον, κατ' ἄρθρον 7 τοῦ Νόμου 3198/1955, τῶν διατάξεων αὐτοῦ περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ μισθωτῶν, ἀπολυομένων συνεπείᾳ ὑποβολῆς κατ' αὐτῶν μηνύσεως δι' ὀξιόποινον πρᾶξιν κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῆς ὑπηρεσίας των.— Ἐφαρμογὴ ὅμως διατάξεων Νόμου 3198/1955 ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως εἰς τὸν ἐργοδότην τῆς ἀπαλλακτικῆς ἀποφάσεως.— Ὑπερημερία ἄλλως ἐργοδότου καὶ ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 3198/1955 «περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων» (ΕΕΔ 14, 502) εἶναι νόμιμος ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἄνευ τηρήσεως τῶν διατάξεων αὐτοῦ ἐπὶ μισθωτῶν ἀπολυομένων συνεπείᾳ ὑποβολῆς κατ' αὐτῶν μηνύσεως (δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν κατὰ τὴν ἐξάσκησιν τῆς ὑπηρεσίας των), συμφώνως πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112/1920 ἢ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ β. δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 ὁριζόμενα.

Ἐὰν ὅμως ἐπακολουθήσῃ ἀπαλλαγὴ τοῦ μισθωτοῦ διὰ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως, αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 3198/1955 ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἀπὸ τῆς εἰς τὸν ἐργοδότην κοινοποιήσεως ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου τοῦ ἀπαλλακτικοῦ βουλεύματος ἢ τῆς ἀποφάσεως.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, εἶναι ἀπαλλαγὴ τοῦ μισθωτοῦ δι' ἀποφάσεως τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου τῆς ἀποδοθείσης εἰς αὐτὸν κατηγορίας.

Ὁ μισθωτὸς ἐκοινοποίησε τὴν ἀπαλλακτικὴν ἀποφασιν τὴν 30.10.1958, ἀλλ' ὁ ἐργοδότης, ὡς φαίνεται, δὲν συνεμορφώθη πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως διατασσόμενα, μὴ καταβαλὼν ἅμα τῇ κοινοποιήσει τῆς ἀποφάσεως ἢ ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ ταύτης (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 18286/1958, εἰσηγητὴς *Α. Κουράντος*, ΕΕΔ 18, 191) τὴν ὀφειλομένην κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 2112/1920, ἄρθρον 6 β. δ/γματος 16/18 Ἰουλίου 1920 καὶ ἄρθρον 7 νόμου 3198/1955 ἀποζημίωσιν.

Συνέπεια ὑπῆρξεν, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, καὶ εἶναι πράγματι τοῦτο ὀρθὸν κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 106, πρακτικὰ συζητήσεων ἐν τῇ Βουλῇ, ΕΕΔ 14, 556, ἔνθα δήλωσις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 359), ὅτι ὁ ἐργοδότης κατέστη ὑπόχρεως εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ μισθοῦ ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀπαλλακτικῆς ἀποφάσεως καὶ ὄχι ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς καταγγελίας, ὡς φαίνεται ἐζητήθη ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ νὰ πληρωθῇ ὁ μισθός.

Ὑπὸ ἀντίθετον ἐκδοχήν, καὶ προκειμένου μάλιστα περὶ τῶν μικρῶν ἀποζημιώσεων τῶν ἀπολυομένων ἐργατῶν τοῦ β. δ/γματος 16/18 Ἰουλίου 1920, οὐδεὶς ἐχέφρων ἐργοδότης θὰ διεκινδύνευε νὰ καταβάλῃ ἀκαθορίστα ἐκ τῆς βραδύτητος τῆς ποινικῆς δίκης καὶ τῆς ἀβεβαιότητος περὶ τῆς ἐκβάσεως αὐτῆς ποσὰ ὡς μισθοὺς ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς καταγγελίας μέχρι τῆς τυχὸν ἀθωώσεως αὐτοῦ, προτιμῶν βεβαίως, πρὸ τοῦ κινδύνου αὐτοῦ, νὰ καταβάλῃ πάντοτε τὴν ἀποζημίωσιν, μὴ ποιούμενος χρῆσιν τοῦ παρεχομένου ὑπὸ τῆς διατάξεως δικαιώματος νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἄνευ ἀποζημιώσεως.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16306/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν.

Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Ράγκας*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Μ. Οἰκονομόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Σκληρός, Γ. Ψαρογιαννόπουλος, Σ. Γιαννακόπουλος

Κατ' ἄρθρον 7 τοῦ ν. 3198/1955 αἱ διατάξεις τοῦ ἐν λόγῳ νόμου δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ μισθωτῶν ἀπολυομένων συνεπείᾳ ὑποβολῆς κατ' αὐτῶν μηνύσεως, συμφώνως πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 2112 ἢ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ β. δ. 16/18.7.1920 ὁριζόμενα, ἐὰν ὅμως ἐπακολουθήσῃ ἀπαλλαγὴ τοῦ μισθωτοῦ διὰ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως, αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς εἰς τὸν ἐργοδότην κοινοποιήσεως ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου τοῦ ἀπαλλακτικοῦ βουλεύματος ἢ τῆς ἀποφάσεως. Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης εἰς περίπτωσιν ἀπαλλαγῆς τοῦ κατόπιν μηνύσεως ἀπολυθέντος μισθωτοῦ, ἅμα τῇ παρ' αὐτοῦ κοινοποιήσει πρὸς τὸν ἐργοδότην τῆς ἀπαλλακτικῆς ἀποφάσεως ἢ βουλεύματος οὗτος (ἐργοδότης) ὑποχρεοῦται εἰς πληρωμὴν τῆς ἐκ τοῦ ν. 2112 ἢ τοῦ ρηθέντος β. δ/τος ἀποζημιώσεως, ἐν μὴ πραγματοποιήσει δὲ ταύτης θεωρεῖται μόνον ἀπὸ τῆς ἐν λόγῳ κοινοποιήσεως ἐν ὑπερημερίᾳ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, ὑποχρεούμενος ἀπὸ ταύτης (κοινοποιήσεως) εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἀποδοχῶν του ὑπερημερίας, οὐχὶ δέ, ὡς ἀβασίμως ἰσχυρίζεται ὁ ἐνάγων, καὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ τῆς κατόπιν μηνύσεως καταγγελίας μέχρι τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀπαλλακτικῆς ἀποφάσεως ἢ βουλεύματος (*Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργ. Δίκαιον, σελ. 359). Ὅθεν ὁ δικάσας Πρωτοδίκης, κρίνας ὁμοίως καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀπορρίψας τὴν ἀγωγήν, καθόσον δι' αὐτῆς ὁ ἐν-

ΑΣΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΞ

ΚΩΛΥΜΑ ΜΙΣΘΟΥ ΔΙΑ ΠΑΡΟΧΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΜΙΣΘΟΥ

Έννοια τῶν σχετικῶν ἄρθρων 657, 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος

Δικαίωμα τοῦ κωλυθέντος ἐκ σπουδαίου λόγου νὰ παράσχῃ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ μισθωτοῦ ἐννοουμένης καὶ τῆς ἀσθενείας) πρὸς λῆψιν τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, εἴτε ἐφ' ἅπαξ, εἴτε τμηματικῶς ἕνεκα πλειόνων κωλυμάτων, ἀναφαινομένων κατ' ἐπανάληψιν εἰς χρονικὰ διαστήματα ἐλάσσονα τοῦ μηνός.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ὡς ἐφετεῖον, εἶναι ἀξίωσις μισθωτοῦ ἐπὶ τὸν μισθὸν αὐτοῦ, κωλυθέντος ἐκ σπουδαίου λόγου (οἷος ἡ ἀσθένεια, Α. Π. 308/1959, εἰσηγητὴς *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 18, 764), νὰ παράσχῃ τὴν ἐργασίαν του, κατ' ἄρθρα 657, 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ καὶ ἐφαρμογῇ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων (ἐφαρμοζομένων μόνον ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας, καταρτισθεισῶν μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος) ὑπεστηρίχθησαν ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ ἐγένοντο δεκταὶ ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας ποικίλαι γνῶμαι (βλέπε περὶ αὐτῶν ΕΕΔ 13, 1047 ἑπ. καὶ νεωτέραν θεωρίαν καὶ νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 17, 741, ΕΕΔ 18, 379, 1012), ἐκράτησεν ὅμως ἡ γνώμη, τὴν ὁποίαν ἐξήνεγκε καὶ ἡ κατωτέρω παρατιθεμένη δικαστικὴ ἀπόφασις, ὅτι δηλαδὴ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπηρεσιακὸν ἔτος καὶ ὄχι τὸ ἡμερολογιακὸν (βλέπε *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 658. ἀριθ. 2. *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 217, *Κ. Καυκᾶν*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σελ. 572 ἑπ., Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4245/1952, Πρωτοδίκης *Σ. Διαμαντάκος*, ΕΕΔ 11, 907, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 20284/1958, εἰσηγητὴς *Α. Στασινός*, ΕΕΔ 18, 379, 5932/1959, εἰσηγητὴς ὁ *αὐτός*, ΕΕΔ 18, 1012).

Ἐκράτησεν ἐπίσης ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ (βλέπε ἀνωτέρω παρατομπάς), ὅτι ἡ ἀξίωσις τοῦ μισθοῦ ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος περιορίζεται εἰς ἕκαστον ἔτος, ἀσχέτως ἂν τὰ κωλύματα ἐνεφανίσθησαν μεμονωμένα ἢ κατ' ἐπανάληψιν (τῆς ἀντιθέτου ἀπόψεως ὑποστηριχθείσης ὑπὸ τοῦ *Κ. Τριανταφυλλοπούλου*, ΕΕΔ 9, 721, *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 218, καὶ τὴν ὁποίαν ἄποψιν ἠκολούθησαν τινὲς ἐκ τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων).

Ὡς πρὸς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 658 Ἀστικοῦ Κώδικος ἔκπτωσιν τῶν καταβληθέντων δυνάμει ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως ποσῶν βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 1012, ἔνθα ἀναφερόμεθα εἰς γνώμας τῆς θεωρίας καὶ νομολογίας, βλέπε καὶ *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις 1959, σελ. 571.

Σημειοῦται ἀκόμη, ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ

γων ἠτήσατο τὴν ἐπιδίκασιν αὐτῷ ἀποδοχῶν οὗ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ τῆς κατόπιν ατ' αὐτοῦ μηνύσεως τοῦ ἐναγομένου ἐργοδότου ου ἀπολύσεώς του μέχρι τῆς ὑπ' αὐτοῦ κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς ἀπηλλάγη, ρὸς τὸ ἐναγόμενον, ὅπερ δὲν προέβη εἰς προσκουσαν καταβολὴν τῆς ἐκ τοῦ ν. 2112 ἀποζημιώσεώς του, οὐδαμῶς ἐσφαλε καὶ ὁ περὶ τοῦ ναντίου λόγος τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος ἀπορριπτέος τυγχάνει ὡς ἀβάσιμος.

Καθ' ἃ συνομολογεῖται ἑκατέρωθεν, τὸ ἐναγόμενον, κατόπιν ὑπ' αὐτοῦ ὑποβολῆς μηνύσεως ατὰ τοῦ ἐνάγοντος ὑπαλλήλου του, συντηρηοῦ ἠλεκτρολογικῶν ἐγκαταστάσεων τοῦ ἐπὶ τῆς δοῦ *** κτιρίου του ἀπὸ τοῦ ἔτους 1949, ἐπὶ πάτῃ καὶ ἀπιστίᾳ εἰς βάρος του, προέβη εἰς πόλυσίν του, αὐτὸς ὅμως ἀπηλλάγη τῆς κατηορίας ταύτης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1549]1958 ἀοφάσεως τοῦ Τριμελοῦς Πλημμελειοδικείου Ἀηνῶν, ἣν ἐκοινοποίησεν εἰς τὸν ἐναγόμενον τὴν 0.10.1958. Κατόπιν τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ενομένων δεκτῶν, ὁ ἐνάγων δικαιοῦται τῶν ἀποδοχῶν του ὑπερημερίας ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀπαλλακτικῆς ἀποφάσεως, ἤτοι ἀπὸ τῆς 30.10.1958 καὶ ἐντεῦθεν. Συνεπῶς ὁ δικάσας Πρωτοδίκης οὐχὶ ὀρθῶς διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐπεδίκασε τῷ ἐνάγοντι τοιαύτας ἀποδοχὰς μόνον ἀπὸ τῆς 30.12.1958 μέχρι 22.1.1959 ἐκ δραχμῶν 1874,40, καὶ δέον ὅπως μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἐπιδικασθοῦν τῷ ἐνάγοντι καὶ αἱ ἀποδοχαὶ του ὑπερημερίας τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ 30.10.1958 ἕως 30.12.1958, ἀνερχόμεναι, βάσει τοῦ συνομολογουμένου μηνιαίου συμβατικοῦ μισθοῦ του τῶν δραχμῶν 2343, εἰς δραχμὰς 4686, σὺν δραχ. 300 δι' ἀναλογίαν δώρου Χριστουγέννων 1958 κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 74000]1958 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, ἤτοι τὰ 5]25 τοῦ ἐκ δραχμῶν 1500 νομίμου κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 9328]1957 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, δεκτῆς ἐν μέρει κατὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο καθισταμένης τῆς ἀγωγῆς, κατὰ τὸν ἐν μέρει βάσιμον δεύτερον λόγον ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος.

άρθρου 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἡ ἀξίωσις ἀναλύεται εἰς τὸν μισθόν, τὸν ὁποῖον θὰ εἶχεν ἐργαζόμενος ὁ μισθωτός, ἂν δὲν ἐχώρει ἕνεκα τοῦ κωλύματος ἀδυναμία πρὸς παροχὴν τῆς ἐργασίας του.

Οὕτω, προκειμένου περὶ μισθωτοῦ, ὁ ὁποῖος ἀμείβεται διὰ χρονικοῦ μισθοῦ, μὲ βάσιν τὸν μῆνα, διὰ νὰ ἐξεύρωμεν τὸν δικαιούμενον κατὰ τὴν ἄνω διάταξιν μισθόν, ἐφ' ὅσον τὸ κώλυμα διήρκεσεν ἡμέρας τινὰς τοῦ μηνός, θὰ διαιρέσωμεν τὸν μηνιαῖον αὐτοῦ μισθὸν διὰ 25, ὅσαι συνήθως αἱ ἐργάσιμοι ἡμέραι τοῦ μηνὸς καὶ θὰ ἐξευρεθῇ οὕτω ὁ ἡμερήσιος μισθός (οὕτω Α. Π. 308/1959, εἰσηγητὴς *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 18, 765, πρβλ. καὶ Σ. Ε. 985/1956, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Δ. Τσιροπινᾶς*, ΕΕΔ 17, 855), ἐκτὸς ἂν ὁ μισθωτὸς τῆς συγκεκριμένης περιπτώσεως εἶναι ὑπόχρεως ἐκ τοῦ νόμου νὰ ἐργάζηται τακτικῶς ἐπὶ 30 ἡμέρας τοῦ μηνός, ὁπότε ὁ ἡμερήσιος μισθὸς ἀναλύεται εἰς τὸ 1/30 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ του (βλέπε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 764).

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 4016/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Σ. Διομαντάκος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Χ. Χριστοφορίδης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Βουλκίδης, Ν. Τσιπηνιᾶς

Διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐπεδικάσθησαν, μεταξὺ ἄλλων, συνεπείᾳ τῆς ἀσκηθείσης ἀγωγῆς τοῦ ἤδη ἐφεσιβλήτου, 492 δραχμαί, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος, συνδεόμενος μετὰ τῆς ἐναγομένης καὶ ἤδη ἐκκαλούσης ἑταιρείας διὰ συμβάσεως ἐργασίας, ἐκωλύετο ἕνεκα σπουδαίου λόγου νὰ ἐργασθῇ κατὰ τὰς καθορισθείσας εἰδικώτερον ἡμέρας, διὰ τὰς ὁποίας ἐδικαιοῦτο συνεπῶς νὰ λάβῃ ἡμερομίσθια ἰσάριθμα πρὸς τὰς ἡμέρας ταύτας τῆς ἀποχῆς του ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος διαγραφομένων ἀνωτάτων ὁρίων. Διὰ τῆς ἐφέσεως ἡ ἐναγομένη καὶ ἤδη ἐκκαλοῦσα διώκει τὴν μεταρρύθμισιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης, λόγῳ ἐσφαλμένης ἑρμηνείας τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἔτι δὲ καὶ λόγῳ κακῆς ἐκτιμήσεως τῶν προσαχθέντων ἀποδεικτικῶν στοιχείων.

Ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος προσελήφθη ὡς ἐργάτης παρὰ τῆς ἐκκαλούσης ἀπὸ τῆς 23 Αὐγούστου 1956, ὅτι κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον μέχρις 23.8.1957 ἠμποδίσθη νὰ προσφέρῃ τὴν ἐργασίαν του λόγῳ ἀσθενείας τῶν νεφρῶν ἐπὶ 12 ἐργασίμους ἡμέρας, καθ' ἃς ὅμως ἔλαβε τὰ νόμιμα ἡμερομίσθια, ὅτι κατὰ τὸ 2ον ἔτος τῆς ἐργασίας του ἠμποδίσθη καὶ αὖθις ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας νὰ προσφέρῃ τὴν ἐργασίαν του ἐπὶ 13 ἐργασίμους ἡμέρας, καθ' ἃς ἔλαβε τὰ ἡμερομίσθιά του, ὅτι, πλὴν τῶν ὡς ἄνω ἡμερῶν, δὲν ἠδυνήθη οὗτος νὰ ἐργασθῇ ἐκ τῆς αὐτῆς ἀσθενείας τὴν 4ην Αὐγούστου 1958, ἐπὶ 6 ἡμέρας τοῦ Δεκεμβρίου 1958 καὶ ἐπὶ 8 ἡμέρας τοῦ Μαΐου 1959. Τὰ περιστατικὰ ταῦτα δεχθεῖσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐπεδίκασεν εἰς τὸν ἐφεσίβλητον 15 συνολικῶς ἡμερομίσθια, ἐκ τῶν ὁποίων ἀφῆρεσε τὰς πρὸς αὐτὸν καταβληθείσας παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. παροχάς, τοῦτο δὲ ἔπραξε λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ μὲν πρῶτον ἡμερομίσθιον ἐνέπιπτεν ἐντὸς τοῦ δευτέρου ἔτους τῆς ἰσχύος τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων συναφθείσης συμβάσεως ἐργασίας, τὰ δὲ ὑπόλοιπα 14 ἐντὸς τοῦ τρίτου ἔτους.

Κατὰ τὴν παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος ὑποστηριζομένην ἄποψιν, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸ ἄρθρον 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὁ μισθωτὸς διατηρεῖ τὴν ἐπὶ τοῦ μισθοῦ ἀξίωσίν του ἐπὶ ἕνα μῆνα, παρὰ μὴν ἐκ τῆς ἐργασίας του ἀποχὴν ἐκ κωλύματος ὀφειλομένου εἰς σπουδαῖον λόγον, ὁ δὲ ἐφεσίβλητος ἔλαβε, καθ' ἃ ρητῶς ὁμολογεῖ, κατὰ τὰ δύο πρῶτα ἔτη τῆς ἀπασχολήσεώς του, τοιαῦτα ἡμερομίσθια ἀντιστοιχοῦντα εἰς τὰς ἐργασίμους ἡμέρας ἑνὸς μηνός, καὶ ἐξήντλησεν οὕτω τὸ δικαίωμά του, μὴ δυνάμενος πλέον νὰ ἀξιώσῃ μέχρι τῆς λήξεως τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων συμβάσεως ἐργασίας οὐδὲν ἡμερομίσθιον ἐργασίμου ἡμέρας ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας του, ἔστω καὶ ἐκ κωλύματος ὀφειλομένου εἰς σπουδαῖον λόγον. Ἡ τοιαύτη ὅμως ἑρμηνεία τυγχάνει προδήλως σφαλερὰ καὶ ἀντίκειται καταφανῶς πρὸς τὴν βούλησιν τοῦ νομοθέτου, ὅστις ἐπεδίωξε νὰ παράσχῃ ἀποτελεσματικωτέραν προστασίαν εἰς τὸν ἐργαζόμενον, δι' ὃ, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τῶν ἄρθρων 657 καὶ 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὁ διὰ σπουδαῖον τινὰ λόγον κωλυθεὶς νὰ ἐργασθῇ μισθωτὸς δικαιοῦται νὰ λάβῃ τὰ ἡμερομίσθιά του καθ' ἕκαστον ἔτος ἐπὶ ἕνα μῆνα, εἴτε ἐφ' ἅπαξ, εἴτε τμηματικῶς, ἕνεκα πλειόνων ἐμποδίων ἀναφαινομένων κατ' ἐπανάληψιν εἰς χρονικὰ διαστήματα ἐλάσσονα τοῦ μηνός (*Βαμβέτσος*, ΕΕΔ 9, σελ. 582 καὶ νομολογία ἐν ΕΕΔ 13, σελ. 1048). Τὴν ἄποψιν ταύτην δεχθεῖσα καὶ ἐφαρμόσασα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἐπιδικάσασα, κατ' ἀκολουθίαν τούτου, τὰ ὡς ἄνω ἡμερομίσθια ἐντὸς τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τῶν 25 ἡμερομισθίων καθ' ἕκαστον ἔτος διατηρήσεως τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων συμβάσεως, ὀρθῶς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 657 καὶ 658 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἡρμήνευσε καὶ εἰς οὐδεμίαν παραβίασιν ἑτέρου νόμου ὑπέπεσεν. Κατὰ συνέπειαν δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις ὡς ἀβάσιμος.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΙΣΧΥΣ ΟΡΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΝ ΑΥΤΗΣ

Ἀποζημίωσις ἀποχωροῦντος προσωπικοῦ τῆς Ἑταιρείας «Ἑλληνικοί Ἠλεκτρικοί Σιδηρόδρομοι»

Συμβατική παροχή ἀποζημιώσεως εἰς ἀπολυόμενον ἢ ἀποχωροῦν προσωπικόν τῶν Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων.—Κρίσις τοῦ Δικαστηρίου τῆς οὐσίας περὶ ὑπολογισμοῦ αὐτῆς καὶ βάσει τῶν προσαυξήσεων ὁμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νυκτερινὰς ὥρας.—Ὅροι συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς περιεχόμενον ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Καταγγελία συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.— Λύσις δι' αὐτῆς πάσης δεσμεύσεως τῆς καταγγελλούσης ὀργανώσεως καὶ τῆς πρὸς ἣν ἡ καταγγελία τοιαύτης διὰ τὸ μέλλον, τῶν ὑφισταμένων ὅμως ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἰσχυουσῶν μέχρις οὗ νομίμως λυθῶσιν.— Ὅρος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ παροχῆς «δώρων» καθ' ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα.

Ἐπικυροῦται ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 3590/1959 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

Ἐπρόκειτο περὶ ἀποζημιώσεως δι' ἀποχώρησιν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας μισθωτοῦ τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας «Ἑλληνικοί Ἠλεκτρικοί Σιδηρόδρομοι» (περὶ αὐτῆς βλέπε καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 935/1959, εἰσηγητὴς *Μ. Καλεύρας*, ΕΕΔ 18, 1205, ἡ ὁποία ἀπεφάνθη καὶ ὅτι δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ἀποσβεστικὴν προθεσμίαν τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198/1955).

Ἡ ἀποζημίωσις αὕτη παρέχεται δυνάμει συμβάσεως, τὸ δικαστήριον δὲ τῆς οὐσίας ἐδέχθη, ὅτι αὕτη (ἡ ἀποζημίωσις) ὑπολογίζεται καὶ βάσει τῶν προσαυξήσεων δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νυκτερινὰς ὥρας δυνάμει τῶν γνωστῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων (8300/1946, 18310/1946, ὡς ἠρμηνεύθησαν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951, ΕΕΔ 12, 388).

Ἀφοῦ ὅμως δὲν ἐφηρμόσθη εἰς τὴν περίπτωσιν διάταξις νόμου, ἀλλ' ἡ ἀποζημίωσις προήρχετο ἐκ συμβάσεως, ἡ κρίσις τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας ἀνήγετο εἰς ἀνέλεγκτον ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐκτίμησιν πραγμάτων καὶ δὲν ὑπάρχει κρίσις τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐπὶ νομικῆς διατάξεως, ἡ ὁποία οὕτω νὰ ἔχῃ γενικώτερον ἐνδιαφέρον.

Εἰς τὴν περίπτωσιν δυνάμει συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας παρείχοντο «δῶρα» ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, τὴν κατὰ μῆνα ἀναλογίαν τῶν ὁποίων ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ Πρωτοδικεῖον, ὡς τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως, ἀφοῦ εἶχον συνομολογηθῇ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ταῦτα μὲν κατὰ τὸ ἄρθρον 4 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 207 ἐπ.) ἡ γενομένη καταγγελία συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπάγεται τὴν λύσιν πάσης δεσμεύσεως τῆς καταγγελλούσης ὀργανώσεως καὶ τῆς πρὸς ἣν ἡ καταγγελία τοιαύτης διὰ τὸ μέλλον (βλέπε *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σελ. 697) ... αἱ ὑφιστάμεναι ὅμως ἐν συνεχείᾳ ταύτης ἀτομικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἰσχύουν μέχρις οὗ νομίμως λυθῶσι. Πρόκειται περὶ τῆς καλουμένης ἐν τῇ ἐπιστήμῃ μετενεργείας τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (περὶ τῆς ὁποίας βλέπε *Ι. Καποδίστριαν*, Ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, σελ. 281).

Ἑπομένως, ὡς δέχεται καὶ ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, καὶ ἂν ἡ ἐν προκειμένῳ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας καταγγέλθη, ὁ ὅρος αὐτῆς περὶ παροχῆς τῶν «δώρων» καθ' ἑορτὰς δὲν ἔπαυσε νὰ ἰσχύῃ διὰ τὴν ἀτομικὴν σύμβασιν ἐργασίας.

Ὡς πρὸς τὸ θέμα τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ κατ' ἀναλογίαν τῶν παρεχομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα «δώρων», ἐν προκειμένῳ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, βεβαίως συνυπολογίζονται ταῦτα εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920, ἀφοῦ ἀπετέλεσαν ὅρον τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας, κατ' ἄρθρον 3 νόμου 3239/1955, κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ ἀτομικὴ σύμβασις ἐργασίας περιέχει ὑποχρεωτικῶς τοὺς ὅρους τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀκυρουμένων τῶν ἀντιθέτων συμφωνιῶν (βλέπε καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 114, *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, ὑπ' ἄρθρα 648, 649, σελ. 499 ἐπ., σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 1183 ἐπ. ἐπὶ τῆς Α. Π. 402/1959), ἀνεξαρτήτως τοῦ ζητήματος ἂν τὰ πρὸ τὰ «δῶρα» λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν ἀποζημίωσιν καὶ ἂν παρέχωνται δυνάμει ὑπουργικῆς ἀποφάσεως κατὰ τὸν ἀ. ν. 777/1951, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν δέχεται ὁ Ἄρειος Πάγος (βλέπε

ΕΕΔ 18, 1185), σφοδρῶς δὲ ἀντιμάχεται ἡ θεωρία (βλέπε ΕΕΔ 18, 1184 ἐπ. καὶ *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σελὶς 499 ἐπ.).

Ἀρείου Πάγου 484/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Λ. Ροζάκης*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ν. Μασουρίδης, Δ. Παπαδημητρίου

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικάσαν δικαστήριον ἐδέξατο, ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3357]1945 ἐγκυκλίου τῆς ἀναιρεσειούσης, ἐπεχούσης θέσιν συμβάσεως, ὡς γενομένης ἀποδεκτῆς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἡ ἀναιρεσείουσα ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως καταβάλλῃ εἰς τοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον 93 τοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ἐξωτερικῆς Ὑπηρεσίας της ἀπολυομένους ὑπαλλήλους της ἐφ' ἅπαξ βοήθημα συνιστάμενον εἰς τὰ 3]4 τῆς μηνιαίας μισθοδοσίας δι' ἕκαστον συμπεπληρωμένον ἔτος ὑπηρεσίας, μὴ δυνάμενον νὰ ὑπερβῇ τὰς 18 μηνιαίας μισθοδοσίας καὶ ὑπολογιζόμενον βάσει τῆς μηνιαίας μισθοδοσίας, ἣν ἐλάμβανεν ὁ ὑπάλληλος κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐξόδου ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του καὶ ἐφ' ἧς ἐγίνοντο κρατήσεις ὑπὲρ τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων καὶ ὅτι κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς συμβάσεως ταύτης ὡς μισθοδοσία νοεῖται τὸ σύνολον τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν, ἤτοι ὁ μισθός, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη παροχή, διδομένη ὡς τακτικὸν συμβατικὸν ἀντάλλαγμα τῆς προσφερομένης ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ὑπηρεσίας. Περαιτέρω ἐδέξατο τὸ δικαστήριον, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἀπεχώρησε τῆς ὑπηρεσίας του συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 93 τοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ἐξωτερικῆς Ὑπηρεσίας, ὡς καταστὰς ἀνιάτως ἀνίκανος συνεπείᾳ φυματιώσεως, καὶ ὅτι, μέχρι τῆς ἀποχωρήσεώς του ἀπησχολεῖτο τακτικῶς καὶ νομίμως τὰς πλείστας τῶν Κυριακῶν καὶ μὴ ἐργασίμων ἑορτῶν, πραγματοποιῶν εἰδικώτερον κατὰ μέσον ὅρον ἐργασίαν 32 ὡρῶν μηνιαίως κατὰ τοιαύτας ἡμέρας καὶ ὅτι ὡσαύτως ἀπησχολεῖτο τακτικῶς ἐπὶ 30 ὥρας μηνιαίως κατὰ μέσον ὅρον εἰς νυκτερινὴν ἐργασίαν. Ταῦτα δεξάμενον τὸ δικαστήριον καὶ ἀποφηνάμενον περαιτέρω ὅτι ἡ συμφώνως ταῖς οἰκείαις ὑπουργικαῖς ἀποφάσεσι χορηγουμένη προσαύξησις διὰ τὴν κατὰ Κυριακὰς καὶ μὴ ἐργασίμους ἑορτὰς ἐργασίαν, ὡς καὶ διὰ νυκτερινὴν τοιαύτην, εἶναι συνυπολογιστέα εἰς τὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ ἑπομένως καὶ εἰς τὴν μισθοδοσίαν, βάσει τῆς ὁποίας ὑπολογίζεται τὸ ὡς ἄνω βοήθημα, τὸ μὲν ἐξήνεγκε κρίσιν εἰς πράγματα μόνον ἀναγομένην καὶ μὴ προσβάλλουσαν κανόνα τινὰ δικαίου καὶ δὴ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 2112, εἰς ὃ, ὡς καὶ εἰς ἀπό φασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐκ περισσοῦ ἐν πα ρενθέσει παραμπέμπει, τὸ δὲ πλήρως τὴν ἀπό φασίν του ἠτιολόγησε, μὴ οὐσῶν ἀνεπαρκῶν οὐδ' ἀντιφατικῶν τῶν αἰτιολογιῶν τῆς ἀποφά σεώς του ἐκ τοῦ ὅτι καθορίζεται ἐν αὐτῇ κατ μέσον ὅρον ἡ κατὰ μῆνα ἀπασχόλησις τοῦ ἀ ναιρεσιβλήτου εἰς τὴν ὡς ἄνω κατὰ Κυριακὰ καὶ νυκτερινὴν ἐργασίαν. Εἶναι ὅθεν ἀπορριπτέ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος λόγος ἀναιρέσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 1 ἐδάφ. 1 τοῦ ἀ.ν. 3235 1955 ἀτομικὴ σύμβασις ἐργασίας, καταρτιζομ νη παρά τινος τῶν δεσμευομένων ὑπὸ συλλογ κῆς συμβάσεως ἐργασίας, θεωρεῖται περιέχουσ αὐτοδικαίως τοὺς ἐν τῇ συλλογικῇ συμβάσ καθορισθέντας ὅρους, ἀκυρουμένων τῶν τυχ ἀντιθέτων συμφωνιῶν. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 4 § τοῦ αὐτοῦ νόμου ἡ καταγγελία τῆς συλλογικ συμβάσεως ἐργασίας ἐπάγεται μὲν τὴν λύσιν π σης δεσμεύσεως τῆς καταγγελλούσης ὀργανώσε καὶ τῆς πρὸς ἣν ἡ καταγγελία τοιαύτης διά τ μέλλον, αἱ ὑφιστάμεναι ὅμως ἐν συνεχείᾳ ταύτ ἀτομικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἰσχύουν μέχρις ο νομίμως λυθῶσιν.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτω σαφῶς συνάγεται, ὅτι μετὰ τὴν καταγγελία τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἡ ἀτομικὴ σύμβασ ἐργασίας ἐξακολουθεῖ ἰσχύουσα, ὡς εἶχεν αὐ διαμορφωθῇ ἰσχυούσης τῆς συλλογικῆς, ἤτοι μ τὰ τῶν ἐν αὐτῇ καθορισθέντων ὅρων, οἵτιν θεωροῦνται περιεχόμενοι εἰς τὴν ἀτομικὴν σύ βασιν. Κρῖναν ὅθεν τὸ δικάσαν δικαστήριον ὃ τὰ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ Π σχα διδόμενα εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς ἀναιρεσ ούσης δῶρα, ἅτινα κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τῆς ἀ 30 Μαρτίου 1956 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργ σίας τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης ἀπ τελοῦν ἀντάλλαγμα προσφερομένης ἐργασίας κ καταβάλλονται δυνάμει ταύτης τακτικῶς κα ἕκαστον ἔτος, ἀποτελοῦν τακτικὰς ἀποδοχὰς κ μετὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συλλογικῆς συμβ σεως, διότι ὁ ὅρος οὗτος, ἀποτελέσας περιεχ μενον τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως συμφώνως τ ἄρθρῳ 3 § 1 τοῦ ἀ.ν. 3239]1955, ἐξακολουθεῖ ἀποτελῇ τοιοῦτον καὶ μετὰ τὴν καταγγελί τῆς συλλογικῆς συμβάσεως συμφώνως τῷ ἀρθ 4 § 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου, μέχρις οὗ λυθῇ νομίμ ἡ ἀτομικὴ σύμβασις καὶ ἀποφηνάμενον περαι ρω ὅτι τὰ δῶρα ταῦτα εἶναι συνυπολογιστ εἰς τὴν μισθοδοσίαν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, βά τῆς ὁποίας εἶναι καθοριστέον τὸ ὡς ἄνω βο θημα, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἠρ νευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τ ἐναντίου 2ος λόγος ἀναιρέσεως.

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΙΣ ΔΙ' ΗΘΙΚΗΝ ΒΛΑΒΗΝ ΕΠΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

Ένστασις τοῦ ἐργοδότου περὶ συντρέχοντος πταίσματος τοῦ παθόντος

Ἀξίωσις ἐκ τῶν ἄρθρων 299, 932, 922 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ τὸν Νόμον 551/1914, ὀφειλομένου εἰς δόλον τοῦ ἐργοδότου ἢ εἰς μὴ τήρησιν τῶν ὅρων ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων.— Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ συντρέχοντος πταίσματος τοῦ παθόντος.—Ποσὸν ἀποζημιώσεως.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, διὰ τῆς συμφώνου γνώμης καὶ τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Β' Τμήματος (ἡ κατωτέρω ἀπόφασις ἤχθη μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν ὑπ' ἀριθ. 337/1959 ἀπόφασιν τοῦ Β' Τμήματος, εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 767), παγιοῦται ἡ κατὰ στροφὴν τῆς νομολογίας τοῦ Ἀκυρωτικοῦ ἄποψις αὐτοῦ περὶ τοῦ δικαιώματος χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως τοῦ παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, κατ' ἄρθρον 932 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἄποψις, τὴν ὁποίαν ἐδέχθη τὸ πρῶτον ἡ Α. Π. 75/1959, ποινικὴ (εἰσηγητὴς *Α. Κωστήρης*, ΕΕΔ 18, 829), ἐφ' ἧς βλέπε καὶ σύμφωνον ἀγόρευσιν τοῦ Ἀντεισαγγελέως Ἀρείου Πάγου *Β. Σακελλαρίου*, ΕΕΔ 18, 1121), ἠκολούθησαν δὲ τὸ αὐτὸ δεχθεῖσαι καὶ αἱ πολιτικαὶ Α. Π. 233/1959 (εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 18, 591), 337/1959 (εἰσηγητὴς *Σ. Μαυρομιχάλης*, ἔνθ' ἀνωτ., σύμφωνος καὶ *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σελ. 101).

Σχετικῶς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης δὲν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ταχθῇ περὶ αὐτοῦ εἰδικὴ ἀπόδειξις, εἴτε αὐτεπαγγέλτως, εἴτε κατ' αἴτησιν τῶν διαδίκων, τοῦ δικαστηρίου κρίνοντος κυριαρχικῶς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων ἐπὶ τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς, τῶν γενικῶν αὐτοῦ γνώσεων καὶ τῆς ἀνθρωπίνης ἐμπειρίας κατὰ κρίσιν ἀγαθοῦ ἀνδρός (*Γ. Μπαλῆς*, Γεν. Ἀρχαὶ § 8, ἀριθ. 7, *Κ. Τριανταφυλλόπουλος*, Νέον Δίκαιον ξ' 66) λαμβάνοντος δὲ ὑπ' ὄψιν κατ' ἐλευθέραν ἐκτίμησιν τὴν ἔκτασιν τῆς ψυχικῆς ὀδύνης, τὸν βαθμὸν τοῦ πταίσματος, τὸ εἶδος καὶ τὸ μέγεθος τῆς γενομένης βλάβης ἢ προσβολῆς, τὴν οἰκονομικήν, οἰκογενειακὴν καὶ κοινωνικὴν κατάστασιν ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων, ὡς καὶ τὸ τυχὸν συντρέχον πταῖσμα τοῦ παθόντος (*Κ. Τριανταφυλλόπουλος*, Νέον Δίκαιον στ' σελ. 5, 6, *Ζέπος*, Ἐνοχ. Β' σελ. 796, σημ. 4, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 1577/1953, εἰσηγητὴς *Α. Τούσης*, ΝοΒ 1, 196).

Εἰς τὴν περίπτωσιν ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις ἐπιδικάζει εἰς τὸν παθόντα τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 40.000 καὶ πρέπει τῷ ὄντι νὰ θεωρηθῇ ὡς ἱκανοποιητικὸν καὶ ἀκόμη ὡς ὀδηγία διὰ τὰ δικαστήρια τῆς οὐσίας διὰ τὴν πρακτικὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως, ἡ ὁποία, ἐπαναλαμβάνομεν, περιέχει ἱκανὴν προστασίαν εἰς τὰ θύματα ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων.

Ἀρείου Πάγου 443/1959, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Α. Κωστήρης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Σκουριώτης, Α. Στεργίου

Ἡ ὑπάθεσις φέρεται πρὸς συζήτησιν μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 337/1959 ἀπόφασιν τοῦ Β' Τμήματος τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ἀνελοῦσαν τὴν ὑπ' ἀριθ. 1140/1958 ἀπόφασιν τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν καὶ παραπέμψασαν ταύτην ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου διὰ τὴν κατάλληλον τοῦ νόμου ἐφαρμογήν.

Τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ἀνω ἀποφάσεως ἐξενεχθεῖσαν τοιαύτην ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος, δι' ὃ καὶ διὰ τὸν τοῦ ἄρθρου 807 § 17 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας λόγον ἐπῆλθεν ἡ ἀναίρεσις καὶ ἡ εἰς τὸ Τμῆμα τοῦτο παραπομπή, καθ' ἣν ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 299, 932 καὶ 922 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν τοῦ ἄρθρ. 38 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ τὸν νόμον 551/1914, ὀφειλομένου εἰς δόλον τοῦ ἐργοδότου ἢ εἰς μὴ τήρησιν τῶν ὅρων ἀσφαλείας (ἄρθρον 16), παράγεται ἀξίωσις περὶ πληρωμῆς χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην λόγῳ καὶ μόνον τῆς ἐμφιλοχωρούσης ἀδικοπραξίας καὶ ἑπομένως τὸ αὐτὸ πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὸν καὶ ἐπὶ τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, τοῦ ὀφειλομένου εἰς ἀμέλειαν τοῦ ἐργοδότου ἢ τῶν ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντων, ἀντιθέτου τινὸς ἐκ τῶν ἀνω διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἢ ἐξ ἄλλου τινὸς νόμου ὅτι αὗται εἶναι ἐφαρμοστέαι μόνον ἐπὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 16 τοῦ νόμου 551 ἀναφερομένων περιπτώσεων, οὐδαμόθεν προκύπτοντος.

Ἀναιρεθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 1140/1958 ἀνω ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν καὶ τῶν διαδίκων ἐπανερχομένων κατ' ἄρθρον 832 § 1 Πολιτικῆς Δικονομίας (ἄρθρον 23 νόμου 3810/1957) εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, ἐρευνητέα ἡ νοματύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, δι' ἣν κατεβλήθη καὶ τὸ νόμιμον πα-

ράβολον, άπὸ 7.11.1957 ἔφεσις τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3997/1957 ὁριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἥτις μετ' ἀνάκλησιν τῆς προδικαστικῆς ὑπ' ἀριθ. 17105] 1955 ὁμοίας τοῦ αὐτοῦ Πρωτοδικείου, ἥτις δεχθεῖσα ὡς νόμιμον τὴν ἀπὸ 15.7.1955 ἀγωγὴν τοῦ ἐνάγοντος, δι' ἧς οὗτος διώκει μόνον χρηματικὴν ἱκανοποίησιν διὰ τὴν ἐκ τοῦ ἐπελθόντος αὐτῷ ἀτυχήματος ἠθικήν του βλάβην, ἔτασσεν ἀποδείξεις ἐπὶ τῆς ἐνστάσεως τῶν ἐναγομένων περὶ συντρέχοντος πταίσματος καὶ τοῦ παθόντος ἐνάγοντος εἰς τὸ ἐπελθὸν αὐτῷ ἀτύχημα, ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν του ταύτην ὡς νόμῳ ἀβάσιμον.

Ἡ ἐφ' ἧς ἔκρινεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις τοῦ ἄνω ἀντικειμένου ἀγωγή, μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος συμπληρωματικὴν κατάθολὴν καὶ τοῦ κατὰ λόγον τούτου δικαστικοῦ ἐνσήμου, οὐδεμιᾶς ἐκ τούτου ἀντιρρήσεως ὑπὸ τῶν ἐναγομένων προβαλλομένης καὶ τὴν ὡς ἄνω ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου δοθεῖσαν λύσιν περὶ τοῦ ὑπαρκτοῦ καὶ ἀπαιτητοῦ τοῦ διὰ ταύτης καταγομένου δικαιώματος, σύνναμος παρίσταται καὶ ἡ ἀντιθέτως τούτου κρίνασα ἐκκαλουμένη ὁριστικὴ ἀπόφασις ἥμαρτε καὶ δέον αὕτη, δεκτῆς γινομένης τῆς κατ' αὐτῆς ἐνδίκου ἐφέσεως ὡς νομίμου καὶ βασίμου, νὰ ἐξαφανισθῇ, ἐρευνηθῇ δὲ περαιτέρω τὸ κατ' οὐσίαν βάσιμον τῆς ἀγωγῆς.

Αἱ νομίμως ἐπαναφερόμεναι ἐνστάσεις τοῦ ἐνάγοντος περὶ ἐξαιρέσεως ἁπάντων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων τῶν ἀντιδίκων του ὡς ὑπαλλήλων της δέον διὰ τὴν μὴ συνδρομὴν τῶν ἐν ἄρθρῳ 324 § 9 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας προϋποθέσεων νομίμου ὑποβολῆς των, ὡς μὴ νόμιμοι, νὰ ἀπορριφθῶσιν.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν παρ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων νομοτύπως ἐξετασθέντων μαρτύρων τῶν ἐν ταῖς οἰκείαις προσαγομέναις ἐγκύρως ἐκθέσεσι τῶν ἁρμοδίων εἰσηγητῶν δικαστῶν διαλαμβανομένων, ἐν συνδυασμῷ τούτων πασῶν καὶ πρὸς πάντα τὰ ἑκατέρωθεν ἐπικαλούμενα καὶ προσαγόμενα ἔγγραφα συνεκτιμωμένων, διὰ τὴν ἐκ τούτων συναγωγὴν δικαστικῶν τεκμηρίων περὶ τοῦ ἀποδεικτέου θέματος κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου ἐντελῶς ἀπεδείχθησαν τὰ ἑξῆς: Ὅτι ὁ ἐνάγων, κλειδοῦχος τῶν ἐναγομένων, τὴν 4.6.1954 ἐκτελῶν τὴν ὑπηρεσίαν του ἐντὸς τοῦ Σταθμοῦ Ἀθηνῶν ἅμα τῇ παρ' αὐτοῦ στροφῇ τῆς ἀλλαγῆς τροχιᾶς πρὸς δίοδον τῆς ὑπ' ἀριθ. 61 ἀτμομηχανῆς ἐξ ἀμελείας τοῦ ὁδηγοῦ ταύτης ὑπαλλήλου τῶν ἐναγομένων Κ.Κ*$_{*}$*, ἐγκειμένης εἰς τὸ ὅτι οὗτος δὲν ἐπρόσεξεν, ἐνῷ ἠδύνατο καὶ ὤφειλε νὰ προσέξῃ, τοῦτον πλησίον ὡς ἐκ τῆς ἄνω ὑπηρεσίας του τῶν γραμμῶν διόδου τῆς ἀτμομηχανῆς ἱστάμενον, παρεσύρθη ὑπὸ τῆς ἀτμομηχανῆς καὶ ἐτραυματίσθη, ὑποστὰς ἀκρωτηριασμὸν τῆς ἀριστερᾶς κνήμης καὶ ἐκδορὰς καὶ θλάσεις εἰς τὸ πρόσωπον καὶ τὰς χεῖρας του, δι' ἣν εἰς βάρος του ἀδικοπραξίαν, ποινικὸν συνιστῶσαν ἀδίκημα, κατεδικάσθη ὁ ἐν λόγῳ ὁδηγὸς εἰς φυλάκισιν 4 μηνῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3086]1955 ἀμετακλήτου ἀποφάσεως τοῦ ποινικοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, εἰς δὲ τὸ ὡς ἄνω ἐπελθὸν ἀποκλειστικῇ ὑπαιτιότητι τοῦ μηχανοδηγοῦ τῶν ἐναγομένων ἀτύχημα εἰς τὸν ἐνάγοντα οὐδαμῶς συνέτρεξε καὶ πταίσμα τοῦ παθόντος. Οὕτω καὶ αὐτὸς ὁ μάρτυς τῶν ἐναγομένων Η.Χ*$_{*}$*, ἰδίαν ἀντίληψιν τοῦ ἀτυχήματος ἔχων, ὡς θερμαστὴς βοηθὸς τοῦ μηχανοδηγοῦ, ἐνῷ οὐδὲν συγκεκριμένως γνωρίζει περὶ πταίσματος τοῦ παθόντος, σαφῶς καταθέτει, ὅτι κατὰ τὴν εἰς τὴν κλινικὴν ἐπίσκεψίν του τοῦ παθόντος τὸν διεβεβαίωσε περὶ τοῦ ὅτι ὁ μηχανοδηγὸς ἔπρεπε νὰ τὸν προσέξῃ, ἀποβίδων ἐντεῦθεν πταῖσμα ἀποκλειστικῶς εἰς τοῦτον. Οἱ λοιποὶ μάρτυρες τῶν ἐναγομένων, μὴ ὄντες αὐτόπται τοῦ ἀτυχήματος, εἰς κρίσεις καὶ εἰκοτολογίας προέρχονται βάσει τῆς ὑπ' αὐτῶν διεξαχθείσης σχετικῆς μὲ τὸ ἀτύχημα διοικητικῆς ἀνακρίσεως περὶ πταίσματος τοῦ παθόντος. Ἐνῷ ἀντιθέτως ἀπὸ συμφώνου πάντες οἱ μάρτυρες τοῦ ἐνάγοντος αὐτόπται τοῦ ἀτυχήματος καὶ ἰδίᾳ ὁ πρῶτος τούτων συνάδελφός του καὶ μᾶλλον ἐντεῦθεν ἀξιόπιστοι καταθέτουσι περὶ τῆς ἀποκλειστικῆς ὑπαιτιότητος τοῦ μηχανοδηγοῦ, εἰς ὃν χαρακτηριστικῶς ἀποβίδουσιν, ὅτι δὲν ἐπρόσεξεν οὗτος τὸν ἐνάγοντα, διότι κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ ἀτυχήματος ἐπρόσεχε τὴν παραπλεύρως του διερχομένην ἀμαξοστοιχίαν τοῦ Σεμπλόν. Ἀκολούθως τούτοις ἡ περὶ συντρέχοντος πταίσματος καὶ τοῦ παθόντος εἰς τὸ ἐπελθὸν αὐτῷ ἀτύχημα ἔνστασις τῶν ἐναγομένων, ὡς ἀβάσιμος, δέον νὰ ἀπορριφθῇ, δεκτῆς δὲ καὶ ὡς βασίμου γινομένης τῆς ἐνδίκου μὲ τὸ ἄνω αἴτημα ἀγωγῆς, τὸ Δικαστήριον, ἐν ὄψει πάντων τῶν ἀνωτέρω ἀποδεικτικῶν στοιχείων περὶ τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἔλαβε χώραν ἡ εἰς βάρος τοῦ ἐνάγοντος ἀδικοπραξία, τῆς ἐν ταύτῃ ἀποκλειστικῆς εὐθύνης τοῦ ὑπαλλήλου τῶν ἐναγομένων, τῆς περιουσιακῆς τῶν μερῶν καταστάσεως καὶ τοῦ ἐκ τῆς ἀδικοπραξίας ταύτης ἐπελθόντος ἀκρωτηριασμοῦ τοῦ ἐνάγοντος, κρίνει εὔλογον ἐπιδικαστέαν αὐτῷ χρηματικὴν ἱκανοποίησιν διὰ τὴν τῷ ὄντι ἐκ τῆς ὡς ἄνω προσβολῆς τῆς ὑγείας του ἐπελθοῦσαν αὐτῷ ἠθικὴν βλάβην τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 40.000, δεκτῆς ἐν μέρει καθισταμένης τῆς ἀγωγῆς του. Τὴν δικαστικὴν δαπάνην κρίνει ἐν μέρει συμψηφιστέαν διὰ τὸ εὔλογον τῆς ἀμφιβολίας τῶν ἐναγομένων περὶ τὸ δίκαιον τοῦ ἀντιδίκου των.

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΑΝΑΠΑΥΣΙΣ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΘ' ΗΜΕΡΑΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΑΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ἀγωγὴ περὶ ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 904 Ἀστικοῦ Κώδικος

Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ μισθωτοῦ καθ' ἡμέρας ὑποχρεωτικῆς ἐκ τοῦ Νόμου ἀναπαύσεως.—Περίπτωσις ἀμειβομένου διὰ μηνιαίου μισθοῦ καὶ περίπτωσις ἀμειβομένου δι' ἡμερομισθίου.—Ἀρχαὶ περὶ ἀμφοτεροβαρῶν συμβάσεων.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας καθ' ἡμέρας ὑποχρεωτικῆς ἀναπαύσεως ὑπὸ ἐργαζομένης ἐπὶ ἡμερομισθίῳ.

Ὡς συνάγεται ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ἐζητήθη παρ' αὐτῆς ἀποζημίωσις βάσει τῶν περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεων (ἄρθρον 904 Ἀστικοῦ Κώδικος), ἀφοῦ, προκειμένου περὶ νόμου δημοσίας τάξεως, ὡς οἱ ὁρίζοντες τὴν ἑβδομαδιαίαν ἀνάπαυσιν τῶν μισθωτῶν, ἡ παράβασις αὐτοῦ ἐπάγεται (ἄρθρον 174 Ἀστικοῦ Κώδικος) ἀκυρότητα (Α. Π. 240—241/1952, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 11, 572).

Ὡς ὅμως δέχεται ἡ ἀπόφασις, ἀφοῦ ἡ ἐργαζομένη ἐπληρώθη τὸ ἡμερομίσθιόν της καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς τῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεώς της, δὲν προέκυψεν ὠφέλεια τοῦ ἐργοδότου, τὴν ὁποίαν νὰ ἀποδώσῃ εἰς αὐτὴν κατ' ἄρθρον 904 Ἀστικοῦ Κώδικος (βλέπε καὶ σύμφωνον Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2942/1957, εἰσηγητὴς *Σ. Λιμούρης*, ΕΕΔ 16, 545 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Θὰ ἦτο διάφορον τὸ πρᾶγμα, ἂν ὁ μισθωτὸς ἠμείβετο διὰ μηνιαίου μισθοῦ, ὁπότε, ἀφοῦ ὁ μισθὸς ἀντιστοιχεῖ εἰς ἐργασίαν ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τεθειμένων χρονικῶν ὁρίων (Α. Π 53/1952, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 12, 396, Α. Π. 714/1958, εἰσηγητὴς *Α. Ραζάκης*, ΕΕΔ 17, 1130), θὰ προέκυπτεν ἀξίωσις ἀποζημιώσεως διὰ παροχὴν ἐργασίας, τὴν ὁποίαν, μετ' ἄκυρον σύμβασιν, παρέσχεν εἰς τὸν ἐργοδότην του.

Πέραν ὅμως τῆς ὀρθῆς λύσεως, τὴν ὁποίαν ἔδωκεν εἰς τὸ ζήτημα ἡ παρατιθεμένη δικαστικὴ ἀπόφασις, προέκυψεν εἰς τὴν πρᾶξιν τὸ ζήτημα, ἂν μετὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν. δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 16, 1062), κατὰ τὸ ὁποῖον εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς, τοὺς μὴ ἀπασχοληθέντας ἐκ λόγων μὴ ὀφειλομένων εἰς τούτους κατὰ τὰς ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἡμέρας (ἐξαιρεσίμους ἑορτάς) καταβάλλεται δι' ἑκάστην τούτων ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἡμερομίσθιον των ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως, προκύπτει δικαίωμα τῶν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ μισθωτῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἑβδομαδιαία ἀνάπαυσις συνέπεσεν εἰς τὰς ἀνωτέρω ἡμέρας, νὰ λάβουν τὸ ἡμερομίσθιόν των. (Καταφατικὴ ἡ γνώμη τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, βλέπε ὑπ' ἀριθ. 34786/1959 ἔγγραφον αὐτοῦ, ΕΕΔ 18, 1038).

Πρωτοδίκου Ρεθύμνης 22/1959

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης: ὁ κ. *Ι. Μαυρακάκης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Σμπῶκος, Ε. Τσιριμονάκης

Οὔτε ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ π.δ. τῆς 8]14.3.1930 καὶ δὴ τῶν ἄρθρων 1 § 8, 9, 12 §§ 1, 2, 3 καὶ 6, αἵτινες διέπουσι τὴν ἐπίδικον σύμβασιν, οὔτε ἐκ τῶν διατάξεων τῆς ὑπὸ τοῦ ν. 2990]1922 κυρωθείσης διεθνοῦς συμβάσεως τῆς Γενεύης καὶ ἐντεῦθεν ἀποκτησάσης ἰσχὺν ἐσωτερικοῦ δικαίου (Α.Π. 138]1955, ΕΕΔ 15, 416, Α.Π. 188]1957, ΕΕΔ 16, 411), δι' ἧς καθιεροῦται ἡ 24ωρος ἀνάπαυσις ἀνὰ 7 ἡμέρας ἐργασίας, ῥητῶς ὁρίζεται, οὔτε συνάγεται σιωπηρῶς, ἐὰν ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται μισθοδοσίας κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀναπαύσεως, ἐξ οὗ λόγου, κατὰ τὴν ὀρθοτέραν γνώμην, ἐλλείψει ῥητῆς ἀντιθέτου διατάξεως, ὡς ἐπὶ τῆς κατ' ἔτος χορηγουμένης κανονικῆς ἀδείας νόμου 539]1945, ἄρθρου 3 τῆς διεθνοῦς συμβάσεως 52, κυρωθείσης ὑπὸ νόμου 2081]1952, δι' ὧν ὁρίζεται ῥητῶς ἡ καταβολὴ τῶν ἀποδοχῶν τῆς ἀδείας, ἐκρίθη, ὅτι ὁ μισθωτός, ἀμειβόμενος διὰ μηνιαίου μισθοῦ, δικαιοῦται ἀναπαύσεως καὶ τοῦ μισθοῦ (Α.Π. 113]1958, ΕΕΔ 9, 354), ἐνῷ διὰ τὸν ἀμειβόμενον δι' ἡμερομισθίου θὰ λειτουργήσῃ ὁ γενικὸς κανὼν τῶν ἀμφοτεροβαρῶν συμβάσεων, καθ' ὃν δὲν ὀφείλεται ἀντιπαροχὴ ἄνευ παροχῆς κατ' ἄρθρ. 380 Ἀστικοῦ Κώδικος. Σκοπὸς τοῦ νόμου ἦτο ἡ ἀνάπαυσις τοῦ ἐργαζομένου καὶ οὐχὶ καὶ οἰκονομικὰ ὀφέλη (ὁμοία περίπτωσις ἐπὶ ἀδείας τῆς ἐπιτόκου καὶ λεχοῦς κατὰ τὴν διεθνῆ σύμβασιν, κυρωθεῖσαν ὑπὸ ταῦτα νόμου 2271]1920, ἴδε *Δημάκην*, εἰς ΕΕΔ 16, 9 καὶ εἰς ΕΕΔ 15, 415, Πρ. Ἀθ. 301]1957, εἰς ΕΕΔ 16, 554, Πρ. Ἀθ. 2942]1957, εἰς ΕΕΔ 16, 545, Πρωτ. Π. 639]1948, εἰς ΕΕΔ 8, 858, Πρωτ. Ἀθ. 4355]1957, εἰς ΕΕΔ 11, 1090, Πρ. Ἀθ. 6322]1948, εἰς ΕΕΔ 8, 74, *Σύνταξιν* ΕΕΔ 16, 1096, contra Πρωτ. Ἀθ. 711]1950, εἰς ΕΕΔ 9, 657, Πρωτ. Ἀθ. 6105]1948, εἰς ΕΕΔ 8, 74, Πρωτ. Ἀθ. 1853]1948, εἰς ΕΕΔ 8, 108, Πρωτ. Θεσ. 585]1950, εἰς ΕΕΔ 9, 839, καθ' ἃς δικαιοῦται ἀναπαύσεως μετ' ἀποδοχῶν, καθ' ὅτι δὲν νοεῖται παροχὴ ἀναπαύσεως ἄνευ μισθοῦ). Κατὰ τὴν ὀρθοτέραν ταύτην γνώμην, μὴ ἐργασθεὶς ὁ μισθωτὸς κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀναπαύσεως, δὲν ἔχει ἀξίωσίν τινα κατὰ τοῦ ἐργοδότου, ἀφοῦ δὲν παρέσχεν ἐργασίαν. Πλὴν δὲν μειοῦται ὁ μηνιαῖος μισθός, ὅστις τεκμαίρεται συμφωνηθεὶς διὰ τὰς ἐπιτρεπομένας ἡμέρας ἐργασίας τοῦ μηνὸς (ἴδε *Κ. Τριανταφυλλοπούλου*, Εἰσ. ἐκθ. νομοσχ. συμβάσεως ἐργασίας, 1913, εἰς ΕΕΔ 1, 906, *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Μαθήματα Ἐργ. Δικ., σελ. 163). Ἐργασθεὶς δὲ παρανόμως ἔχει ἀξίωσιν πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ἐκ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος

ΔΙΑΦΟΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

Ι. ΠΑΡΟΧΑΙ ΕΙΣ ΕΙΔΟΣ ΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Έννοια άρθρου 5 Ν.Δ. 3766/1957

Παροχὴ τροφῆς καὶ κατοικίας βάσει τῶν ὀργανισμῶν τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτῶν δὲν ἀποτελεῖ μισθὸν ἢ ἄλλο εἶδος ἀποδοχῶν, ἀλλὰ χορηγεῖται πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῶν Ἱδρυμάτων, κατ' ἄρθρ. 5 Ν.Δ. 3766/1957.—Ὀργανισμὸς προσωπικοῦ τοῦ Μαιευτηρίου «Μαρίκα Ἠλιάδη». — Ἔννοια Ν.Δ. 3766/1957.

Ἀρείου Πάγου 425/1959, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Ροζάκης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Ἀδαμόπουλος, Γ. Ἐγκολφόπουλος

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρ. 5 ἐδ. α' τοῦ ν.δ. 3766/1957 ἡ βάσει τῶν ὀργανισμῶν τῶν νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ δικαίου χορηγουμένη εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτῶν τροφὴ καὶ κατοικία δὲν ἀποτελεῖ μισθὸν ἢ ἄλλο εἶδος ἀποδοχῶν αὐτῶν, ἀλλὰ παρέχεται πρὸς ἐξυπηρέτησιν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῶν Ἱδρυμάτων, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 4 § 3 τοῦ κανονισμοῦ συνθέσεως καὶ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἀναιρεσείοντος (Μαιευτηρίου «Μαρίκα Ἠλιάδη»), πλήρους τροφῆς καὶ κατοικίας ἐν αὐτῷ δικαιοῦται, πλὴν ἄλλων, καὶ ἡ ἐπὶ τῆς κινήσεως ἀσθενῶν ὑπάλληλος.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, τὸ δικάσαν δικαστήριον ἐδέξατο, κατ' ἀνέλεγκτον, ὡς εἰς πράγματα μόνον ἀναγομένην κρίσιν, α) ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος, ὑπάλληλος τοῦ ἀναιρεσείοντος νοσηλευτικοῦ Ἱδρύματος ἔχει τοποθετηθῆ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1940 εἰς τὸ γραφεῖον κινήσεως ἀσθενῶν καὶ ἐλάμβανε, βάσει τῆς διαληφθείσης διατάξεως τοῦ κανονισμοῦ τοῦ ἀναιρεσείοντος, τροφὴν καὶ κατοικίαν ἐν αὐτῷ ἐπὶ πλέον τοῦ ἐκάστοτε νομίμου μισθοῦ της καὶ β) ὅτι τὸ ἀναιρεσεῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 484/1956 ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου του προέβη μὲν εἰς τὴν μετονομασίαν τοῦ γραφείου κινήσεως ἀσθενῶν εἰς γραφεῖον δοσοληψίας ἀσθενῶν καὶ ὑπήγαγε τοῦτο εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ λογιστηρίου του, ἀλλὰ παρὰ τὴν μετονομασίαν ταύτην ἡ ἀναιρεσίβλητος ἐξηκολούθει νὰ προσφέρῃ τὴν αὐτήν, ὡς καὶ πρότερον, ὑπηρεσίαν οὐ μόνον κατὰ τὸ εἶδος, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ ποσόν, διότι καὶ πρὸ τῆς μετονομασίας τοῦ γραφείου τούτου ἐβοηθεῖτο εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑπηρεσίας της καὶ ὑπὸ ἄλλων ὑπαλλήλων, ὥστε νὰ μὴ μειωθῇ ἡ ὑπ' αὐτῆς προσφερομένη ἐργασία ἐκ τῆς εἰς τὸ γραφεῖον τοῦτο τοποθετήσεως τοῦ ὑπαλλήλου Γ. Κ**. Ταῦτα δεξάμενον τὸ δικαστήριον καὶ ἀποφηνάμενον, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος δικαιοῦται, ἐκτὸς τοῦ μισθοῦ της, καὶ τροφῆς καὶ κατοικίας, διότι ἡ εἰς εἶδος παροχὴ αὐτὴ, χορηγουμένη βάσει τοῦ κανονισμοῦ τοῦ ἀναιρεσείοντος, παρέχεται κατὰ νόμον πρὸς ἐξυπηρέτησιν λειτουργικῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ, ἀφοῦ καὶ μετὰ τὴν μετονομασίαν τοῦ γραφείου, εἰς ὃ ὑπηρέτει ἡ ἀναιρεσίβλητος, ἐξακολουθεῖ αὐτὴ νὰ παρέχῃ τὰς αὐτάς, ὡς καὶ πρότερον, ὑπηρεσίας, διὰ τὴν προσφορὰν τῶν ὁποίων ὁ κανονισμὸς τοῦ ἀναιρεσείοντος, διὰ τῆς προπαρατεθείσης διατάξεώς του προβλέπει τὴν χορήγησιν τῶν παροχῶν τούτων, μὴ ἐν τούτῳ τροποποιηθείς, τὸ μὲν ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν τοῦ ν.δ. 3766/1957, μετὰ πλήρη ἔκθεσιν τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν ἐφ' ὧν ἐξήνεγκε τὴν κρίσιν του, τὸ δὲ ἔλαβε ὑπ' ὄψιν καὶ ἀπέκρουσε τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι ἐξέλιπον αἱ λειτουργικαὶ ἀνάγκαι του, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ὁποίων ἐχορηγεῖτο τροφὴ καὶ κατοικία, διότι κατὰ τροποποίησιν τοῦ κανονισμοῦ του τὸ γραφεῖον κινήσεως ἀσθενῶν ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ γραφείου δοσοληψίας ἀσθενῶν, ὑπαχθέντος εἰς τὸ λογιστήριον του καὶ ἐξυπηρετουμένου οὐ μόνον ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τοῦ Γ. Κ** ἐργαζομένων ἐπὶ 42 ὥρας ἑβδομαδιαίως. Εἶναι ἐθεν ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου 2ος λόγος ἀναιρέσεως, ὡς καὶ ὁ 1ος κατὰ τὸ 1ον αὐτοῦ σκέλος.

Ὡς ἐξετέθη ἐν τῇ ἠγουμένῃ αἰτιολογίᾳ, τὸ δικαστήριον ἐδέξατο, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος δικαιοῦται τῶν ὡς ἄνω εἰς εἶδος παροχῶν, διότι μετὰ τὴν μετονομασίαν τοῦ εἰς ὃ ὑπηρέτει γραφείου κινήσεως ἀσθενῶν εἰς γραφεῖον δοσοληψίας ἀσθενῶν, ἐξακολουθεῖ αὐτὴ νὰ παρέχῃ τὰς αὐτὰς ὡς καὶ πρότερον, ὑπηρεσίας πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν μὴ ἐκ τῆς ἁπλῆς ταύτης μετονομασίας ἐκλειψασῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τοῦ ἀναιρεσείοντος δι' ἃς προβλέπεται ὑπὸ τοῦ μὴ ἐν τούτῳ τροποποιηθέντος κανονισμοῦ του ἡ χορήγησις τῶν παροχῶν τούτων καὶ οὐχὶ διότι ἐλάμβανε ταύτας καὶ πρὸ τῆς μετονομασίας τοῦ γραφείου μεθ' ἣν ἐξέλιπον αἱ λειτουργικαὶ ἀνάγκαι τοῦ

ἄρθρ. 904 ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου (Σύνταξις ΕΕΔ 16, 1060, 17, 353). Ὅθεν, ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ νόμῳ βασίμως παρίσταται, ἐρειδομένη εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἄρθρου 904.

Ἀφ' ἑνὸς ὁμολογεῖ ἡ ἐνάγουσα, ὅτι διὰ τὰς 70 ἡμέρας ὑποχρεωτικῆς ἀναπαύσεως τοῦ ἐπιδικου χρόνου, καθ' ἃς ἔδει νὰ ἀναπαυθῇ, καὶ ὅμως παρέσχε παρανόμως τὴν ἐργασίαν της, ἐπληρώθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου, ἔλαβε πλήρεις τὰς νομίμους ἀποδοχάς, ἃς ἐδικαιοῦτο. Ἀφ' ἑτέρου, οὐδαμῶς ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ὠφέλεια, ἣν ἐπορίσθη ὁ ἐναγόμενος ἐκ τῆς παρανόμου ταύτης ἐργασίας, ὑπῆρξε μείζων τοῦ νομίμου μισθοῦ, ὃν κατέβαλεν εἰς τὴν ἐνάγουσαν, ἀμειβομένην ἐπὶ ἡμερομισθίῳ καὶ οὐχὶ ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ, καθ' ὅτι ἐὰν ἀνεπαύετο, αὐτὴ μὲν οὐδένα μισθὸν (ἡμερομίσθιον) θὰ ἐδικαιοῦτο, εἰς τὸν ἀντικαταστάτην δὲ ταύτης ὁ ἐναγόμενος θὰ κατέβαλλε τὸ ἴδιον νόμιμον ἡμερομίσθιον. Δέον συνεπῶς νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγὴ ὡς ἀβάσιμος κατ' οὐσίαν.

Ιδρύματος. Όθεν ὁ αὐτὸς 1ος λόγος ἀναιρέσεως κατὰ τὸ ἕτερον αὐτοῦ σκέλος, δι' οὗ τὸ ἀναιρεσεῖον προβάλλει, ὅτι ἐκλειψασῶν τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν του ἡ ἀξίωσις τῆς ἀναιρεσιβλήτου νὰ ἐξακολουθῇ νὰ λαμβάνῃ τὰς παροχὰς ταύτας εἶναι καταχρηστική, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 281 Ἀστ. Κώδικος, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἐπὶ ἀνακριβοῦς προϋποθέσεως ἐρειδόμενος.

II. ΜΙΣΘΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Εἰδικὴ διὰ Β.Δ. ρύθμισις αὐτοῦ

Καθορισμὸς διὰ τοῦ βάσει τοῦ ν. 1538 1950 ἐκδοθέντος ἀπὸ 18 Μαΐου]18 Ἰουνίου 1954 Β.Δ. κατὰ τρόπον εἰδικὸν τῶν ἐν γένει ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σιδηροδρόμων Ἑλληνικοῦ Κράτους, ἀποκλεισθείσης τῆς ἐφαρμογῆς τῶν δι' ἄλλους μισθωτοὺς ἰσχυουσῶν διατάξεων, ὡς καὶ τῆς ρυθμίσεως τοῦ ἰδίου ἀντικειμένου κατὰ διάφορον τρόπον.—Ἀνεφάρμοστον ὑπ' ἀριθ. 27284/1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Ἀρείου Πάγου 434/1959. Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Γ. Χατζηδάκης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Τσάρας, Η. Παρασκευᾶς

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 15 § 1 τοῦ νόμου 1538]1950 «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου» «διὰ β. δ]των, ἐκδοθησομένων ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν θέλουσι ρυθμισθῇ τὰ τοῦ μισθολογίου τῶν ὑπαλλήλων τῶν Κοινοτήτων, τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους». Βάσει τῆς διατάξεως ταύτης ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 18 Μαΐου]18 Ἰουνίου 1954 β. δ]γμα «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους», δι' οὗ, ἐν ὄψει καὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 § 1 τοῦ διατάγματος τούτου, καθ' ἣν «διὰ τὸ ἔκτακτον ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν Σ.Ε.Κ., τὸ ὑπηρετοῦν κατὰ τὴν 27 Νοεμβρίου 1950 καὶ μὴ συμπληροῦν ὀργανικὰς θέσεις, ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος διατάγματος», κατὰ τρόπον εἰδικὸν καθωρίσθησαν αἱ ἐν γένει ἀποδοχαὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν εἰρημένων Σιδηροδρόμων, διὰ τὸ ἐργατοτεχνικὸν δὲ προσωπικὸν τὸ μὴ συμπληροῦν ὀργανικὰς θέσεις ὑπὸ τὴν ὡς εἴρηται προϋπόθεσιν, ἀποκλεισθείσης τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἐφαρμογῆς τῶν δι' ἄλλους μισθωτοὺς ἰσχυουσῶν διατάξεων, ὡς καὶ τῆς ρυθμίσεως τοῦ ἰδίου ἀντικειμένου κατὰ διάφορον τρόπον, τοῦτο δὲ ρητῶς διαλαμβάνεται ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει τοῦ νόμου 2339]1953, ὅστις ἐκύρωσε τὸν νόμον 1545]1950, καθιερώσαντα ἰδιαίτερον μισθολογικὸν σύστημα διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν σιδηροδρομικῶν δικτύων. Συνεπῶς τούτοις καὶ ἂν ἀκόμη ἤθελε γίνει δεκτόν, ὅτι ἡ ὡς ἔπεται ὑπ' ἀριθ. 27284]1954 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἠδύνατο νὰ ρυθμίσῃ τὰς ἀποδοχὰς τοῦ ἄνω προσωπικοῦ τῶν σιδηροδρομικῶν δικτύων, πάντως δέον ὅπως θεωρηθῇ, ὅτι ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἀνωτέρω β. δ. κατηργήθη ὡς πρὸς τὸ προσωπικὸν τοῦτο ἡ μνησθεῖσα ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ἥτις ἐξεδόθη βάσει τῆς ὑπὸ τῆς Ὁμελοῦς ἐξ Ὑπουργῶν Ἐπιτροπῆς, συσταθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 267]1953 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 17745]1954 ἀποφάσεως αὐτῆς, χορηγηθείσης εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας ἐγκρίσεως, ὅπως, βάσει τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 2510]1953 παρεχομένης αὐτῷ ἐξουσιοδοτήσεως, καθορίσῃ δι' ἀποφάσεών του τὰ τῆς ἀμοιβῆς τῶν ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ ἀναφερομένων μισθωτῶν, ὡς ἐν τῇ οἰκείᾳ συλλογικῇ συμβάσει δι' ἕκαστον κλάδον ὁρίζονται, καὶ καθωρίσθησαν διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργοστασίων Ἑλλάδος, ὁρισθέντος περαιτέρω ἐν παραγράφῳ 6 αὐτῆς, ὅτι «αἱ διατάξεις τῆς παρούσης ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν μισθωτῶν, οἷς ἀφορᾷ αὕτη, τῶν ὑπηρετούντων ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου εἰς τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου», ἀφοῦ ἄλλως τε ἡ διὰ τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 2510]1953 ἐξουσιοδότησις παρεσχέθη εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας εἰς «ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις», καὶ δὴ προσωρινῶς λόγῳ τοῦ ἰσχύοντος συστήματος τῆς διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν, τοιαύτη δὲ ἐξαιρετικὴ περίπτωσις ἀνέκυψε κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ὡς εἴρηται ἀποφάσεως λόγῳ τῆς κατὰ τὸν χρόνον ἐκεῖνον ἀναπροσαρμογῆς τῆς δραχμῆς. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀντιθέτως κρίνασα, καίτοι δέχεται, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, προσληφθεὶς ὑπὸ τῶν ἀναιρεσειόντων Σ.Ε.Κ. τὴν 28.3.1950 διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὑπηρέτει παρ' αὐτοῖς τὴν 27.11.1950 ὡς ἠλεκτροτεχνίτης καὶ ἐπιδικάσασα εἰς αὐτὸν διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 11.3.1955 μέχρι 30.4.1958, ὅτε ἀπεχώρησεν οὗτος τῆς ἐργασίας, διαφορὰν μισθοῦ καὶ δώρων, προκύπτουσαν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς κατὰ τὰ ὡς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας οὐσιαστικοῦ δικαίου διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν ἑαυτὴν κατέστησε κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ. καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου μοναδικὸν λόγον ἀναιρέσεως, κατὰ τὸ ὡς ἄνω μέρος αὐτῆς, ὡς πρὸς ὃ καὶ μόνον διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀναιρέσεως προσεβλήθη.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 834 § 1 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ νόμου 3810]1957, ἐὰν ὁ Ἄρειος Πάγος ἀναιρέσῃ τὴν ἀπόφασιν δι' οἱονδήποτε λόγον, ἐκτὸς τῶν ἐν ἄρθρῳ 833 §§ 2 καὶ 3 ἀναφερομένων, περὶ ὧν δὲν πρόκειται ἤδη, τὸ δικάζον Τμῆμα δύναται νὰ κρατήσῃ τὴν ὑπόθεσιν καὶ νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἐκδικάσεως αὐτῆς καὶ κατ' οὐσίαν. Κατ' ἄρθρον δὲ 832 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου 3810]1957, ἐὰν ἀναιρεθῇ ἡ ἀπόφασις, οἱ διάδικοι ἐπανέρχονται εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν. Ὅθεν, παρακρατουμένης τῆς ὑποθέσεως, ἐξεταστέα ἀπαβαίνει ἡ νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα ὑπὸ κρίσιν ἀπὸ 22 Νοεμβρίου 1958 ἔφεσις τῶν ἀναιρεσειόντων κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1758]1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, καταβληθέντος κατὰ τοῦ κατ' ἄρθρον 772 Πολ. Δικ. προστίμου.

Μετὰ τὰ ἐν τῇ πρώτῃ αἰτιολογίᾳ ἐκτεθέντα ὁ πρῶτος λόγος ἐφέσεως ὅτι κατὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν

καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τῶν ὡς εἴρηται διατάξεων ἐκρίθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ὅτι καταβλητέα τυγχάνει εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 11.3.1955 μέχρι 30.4.1958, ὅτε ἀπεχώρησεν οὗτος τῆς ἐργασίας, διαφορὰ μισθοῦ καὶ δώρων, προκύπτουσα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ὡς εἴρηται ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, βάσιμος τυγχάνει, καὶ δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις, μεταρρυθμιζομένης δὲ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, καθ' ὅσον αὕτη ἀφορᾷ τὸ ἀναιρεθὲν κατὰ τὰ ὡς ἄνω μέρος αὐτῆς καὶ καταδικασθῇ ὁ ἀναιρεσίβλητος εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην τῶν ἀναιρεσειόντων κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

III. ΟΙΚΙΑΚΑ ΥΠΗΡΕΤΡΙΑΙ

Ἀποζημίωσις δι' ὑπηρεσίας

Πρόοληψις μὲ πρόθεσιν υἱοθεσίας καὶ οὐχὶ ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας.—Μισθοὶ διὰ παροχὴν ὑπηρετικῆς ἐργασίας, μὴ συντελεσθείσης τῆς υἱοθεσίας λόγῳ Θανάτου τῆς προσληφθείσης.

Ἀρείου Πάγου 464/1959, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Γκολφινόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Κωστήρης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Καρδαρᾶς, Σ. Σπετσάκης

Ἡ προκειμένη ὑπόθεσις φέρεται πρὸς συζήτησιν μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 306/1959 ἀπόφασιν τοῦ Β' Τμήματος τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ἀνελοῦσαν τὴν ὑπ' ἀριθ. 922/1959 ἀπόφασιν τοῦ ὡς ἐφετείου κατὰ τὸν νόμον Γ'ΔΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν διὰ μὴ λῆψιν ὑπ' ὄψιν προσαχθείσης ἀποδείξεως (ἄρθρον 807 § 9 Πολ. Δικ.) καὶ παραπέμψασαν ταύτην πρὸς νέαν συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου.

Ἀναιρεθείσης τῆς ἄνω ἀποφάσεως καὶ τῶν διαδίκων ἐπανερχομένων κατ' ἄρθρον 832 § 1 Πολ. Δικ. (ἄρθρον 23 νόμου 3810/1957) εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, ἐρευνητέα ἡ νομοτύπως ἀσκηθεῖσα ἀπὸ 15.10.1958 ἔφεσις τῶν ἐναγόντων, δι' ἣν καταβλήθη καὶ τὸ νόμιμον πρόστιμον, κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3853/1958 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ'ΔΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν ἐπὶ τῆς ἀπὸ 3.4.1958 ἀγωγῆς των, δι' ἧς οὗτοι, ὡς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμοι τῆς ἀποβιωσάσης ἀδελφῆς των, διώκουσι τὴν καταβολὴν αὐτοῖς παρὰ τοῦ ἐναγομένου τῶν ρητῶς συμφωνηθέντων, ἄλλως σιωπηρῶς καὶ κατὰ τὴν κρίσιν ἀγαθοῦ ἀνδρὸς καθοριστέων κατὰ τὴν λῆξιν τῆς σχέσεως ἐργασίας μισθῶν της διὰ τὰς ὁποίας αὕτη ὡς ὑπηρέτριά του παρέσχεν αὐτῷ οἰκιακὰς ὑπηρεσίας της κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς προσλήψεώς της κατ' Ἀπρίλιον 1940 μέχρι τοῦ κατὰ τὴν 3.10.1957 ἐπισυμβάντος θανάτου της χρονικὸν διάστημα, καὶ ἣν ἀγωγὴν ἀπέρριψεν οὗτος ὡς ἀβάσιμον.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐκατέρωθεν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδίκου ἐξετασθέντων μαρτύρων, πασῶν τῶν τοιούτων ἐκτὸς δίκης καὶ ὑπὸ τύπον ἐνόρκων βεβαιώσεων ληφθεισῶν παρ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, πάντων τῶν ἐκατέρωθεν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων καὶ φωτογραφιῶν καὶ τῶν ἐν γένει ὑπὸ τούτων ἐκτιθεμένων κατὰ τὴν ἐξ ὅλων τούτων συνεκτιμωμένων συναχθεῖσαν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς: Ὅτι ὁ ἐν ἔτει 1903 γεννηθεὶς ἐναγόμενος καὶ ἡ ἐν ἔτει 1910 γεννηθεῖσα σύζυγός του ἦλθον εἰς γάμον ἐν ἔτει 1933, μὴ ἐκ τούτου ἀποκτήσαντες τέκνα λόγῳ τῆς ἀνικανότητος τοῦ ἐναγομένου πρὸς τεκνοποιΐαν. Ἐν ἔτει 1940 οὗτοι παρέλαβον ἐκ τοῦ χωρίου της τὴν 7ετῆ Ε.Π.*** ἀδελφὴν τῶν ἐναγόντων παρὰ τῆς νομίμου ἐπιτρόπου μητρός της εἰς τὴν οἰκίαν των, ἐν ᾗ παρέμεινεν αὕτη ἐν συμβιώσει μετὰ τούτων μέχρι τοῦ κατὰ τὴν 3.10.1957 ἐπισυμβάντος θανάτου της ἐκ μεθαιμορραγιακῆς ἀναιμίας. Καθ' ὅλον τὸν χρόνον τῆς συμβιώσεως των ἡ θανοῦσα ἐβοήθει εἰς τὰς οἰκιακὰς ἐργασίας τὴν σύζυγον τοῦ ἐναγομένου καὶ δὴ ἀπὸ τοῦ 15ου ἔτους τῆς ἡλικίας της. Ἡ ἐν γένει ζωή της ἦτο ὁμαλή, παρεχομένων ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου καὶ τῆς συζύγου του εἰς αὐτὴν πάντων τῶν μέσων μιᾶς καλῆς οἰκήσεως, ἐνδύσεως καὶ διατροφῆς. Αἱ σχέσεις των καὶ ἡ ἐκατέρωθεν συμπεριφορὰ ὑπῆρξεν ἄψογος καὶ ἄνευ παραπόνων. Αἱ πρὸς αὐτὴν ἐκδηλώσεις ἀγάπης καὶ ἐκτιμήσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου καὶ τῆς συζύγου του ἦσαν πολύπλευροι: Οὕτω συνέτρωγον εἰς τὴν αὐτὴν τράπεζαν, ἐξήρχοντο εἰς περίπατον, ἐπισκέψεις κλπ. κοινωνικὰς συναναστροφάς ὁ ἐναγόμενος ἢ καὶ ἡ σύζυγός του ἢ καὶ ἀμφότεροι πάντοτε σχεδὸν μετὰ τῆς ἐν λόγῳ Ε.*** ἥτις κατὰ τὰς ἀπουσίας τοῦ ἐναγομένου ἐκοιμᾶτο εἰς τὴν αὐτὴν κλίνην μετὰ τῆς συζύγου τούτου, ὡς χαρακτηριστικῶς καταθέτει μία μάρτυς, καὶ μόνον οὗτοι εἰς τὴν πνευματικήν της πρόοδον ὑστέρησαν λόγῳ τῆς μεσολαβησάσης καταχῆς τοῦ ἐχθροῦ, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας ἦτο δυσχερής, ἂν μὴ ἀδύνατος, ἡ εἰς τὸ σχολεῖον Καλλιθέας, ἔνθα κατῴκουν, ἀποστολή της. Πάντως ἔτυχεν αὕτη στοιχειώδους διδαχῆς καὶ μορφώσεως παρὰ τοῦ ἐναγομένου καὶ τῆς συζύγου του. Ἐν ἔτει 1951, ἤτοι εἰς ἀνύποπτον χρόνον, ὁ ἐναγόμενος ἐφοριακὸς δηλοῖ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του, ὅτι προστατεύει ταύτην ὡς ὑπὸ υἱοθεσίαν καὶ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1953 ἐγγράφει οὗτος ταύτην ὡς συνδρομήτριαν εἰς τὸ θρησκευτικὸν περιοδικὸν «Ζωή» μὲ τὸ ὄνομά της καὶ τὸ ἴδιον αὐτοῦ ἐπώνυμον. Ἀσθενήσασαν τὴν περιποιεῖται ὡς ἴδιον τέκνον καὶ ἐπὶ τῷ θανάτῳ της ἐπένθησε ταύτην οὗτος μετὰ τῆς συζύγου του, ἔτι δὲ ἰδίαις δαπάναις τὴν ἐκήδευσαν, ἐτέλεσαν μνημόσυνον καὶ τῆς κατεσκεύασαν ἀρκετὰ καλῆς ἐμφανίσεως μνημεῖον, πολλαπλῶς οὕτω ἐκδηλώσαντες τὴν πρὸς αὐτὴν ἀγάπην των καὶ τὴν ἧν ἐκ τοῦ θανάτου της οὗτοι ὑπέστησαν ἰσχυρὰν δοκιμασίαν. Ἐξ ὅλων τούτων, ἀρκούντως βεβαιωθέντων, τὸ δι-

καστήριον προάγεται εἰς τὴν κρίσιν, ὅτι ἡ θανοῦσα προσελήφθη καὶ δὴ ἀπὸ νεαρωτάτης ἡλικίας παρὰ τοῦ ἐναγομένου καὶ τῆς συζύγου του μὲ τὴν πρόθεσιν τῆς παρ' ἀμφοτέρων υἱοθεσίας της ἐν τῷ μέλλοντι, βάσει καὶ τοῦ ἐν τῷ μεταξὺ ἐκδηλωθησαμένου χαρακτῆρος της καὶ οὐχί, ὡς διατείνονται οἱ ἐνάγοντες, ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας, συναφθείσῃ μεταξὺ τῆς ἐπιτρόπου μητρὸς τῆς 7ετοῦς τότε τὴν ἡλικίαν ἄνω θυγατρός της E_{**} καὶ τοῦ ἐναγομένου καὶ μὲ τὴν εἰδικωτέραν μάλιστα ἐπικαλουμένην ὑπὸ τούτων ρητήν, ἄλλως σιωπηράν, συμφωνίαν περὶ τοῦ καθορισμοῦ τῶν μισθῶν της κατὰ τὴν εὔλογον κρίσιν ἀνδρὸς ἀγαθοῦ ἅμα τῇ λήξει τῆς ἐργασιακῆς σχέσεώς της. Ἐκ τῶν σχετικῶς παρὰ τῶν μαρτύρων τῶν ἐναγόντων κατατιθεμένων οὐδαμῶς βεβαιοῦται ὁ τοιοῦτος δεσμὸς τῆς θανούσης μετὰ τοῦ ἐναγομένου καὶ δὴ μὲ σύμβασιν τοῦ ἄνω περιεχομένου. Πάντες, μὴ ἔχοντες ἰδίαν ἄμεσον ἀντίληψιν τοιούτου τινός, βάσει μόνον τῶν οἰκιακῶν αὐτῆς ἀσχολιῶν συμπεραίνουσι τὴν πρόσληψίν της ὡς ὑπηρετρίας. Ἐκ μόνης ὅμως τῆς τοιαύτης ἀπασχολήσεως, τῆς μὴ διαφερούσης καὶ ἀπὸ ἐκείνας τῶν γνησίων τέκνων, οὐδαμῶς τοιοῦτον τι πιθανολογεῖται. Δὲν προέκυψεν ἀσφαλὴς βεβαίωσις περὶ ἑνὸς τοιούτου δεσμοῦ, οὐδεμιᾶς ἐκδηλωθείσης ἀπὸ μέρους, εἴτε τῆς θανούσης, εἴτε τῶν ἐναγόντων ἀδελφῶν της, προθέσεως ἢ ἀξιώσεως παρὰ τοῦ ἐναγομένου καταβολῆς αὐτῇ, ἔστω καὶ μελλοντικῶς, ὑπηρετικῶν συμπεφωνημένων ἢ μὴ μισθῶν. Ἡ μὴ παρὰ τοῦ ἐναγομένου καὶ τῆς συζύγου του υἱοθεσία ταύτης ἀπὸ τοῦ ἔτους 1954, ὅτε ὁ πρῶτος τούτων εἶχε συμπληρώσει τὸ 50ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, ὀφείλεται μᾶλλον εἰς τὴν πρόθεσιν πρὸς υἱοθεσίαν ταύτης καὶ παρὰ τῆς συζύγου του, ἤτις δὲν ἦτο καὶ μέχρι τοῦ θανάτου τῆς E_{**} ἐνήλικος κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρου 1568 Ἀστικοῦ Κώδικος πρὸς υἱοθεσίαν. Ἀκολούθως τούτους παρέπεται, ὅτι οἱ ἐνάγοντες οὐδαμῶς ἀπέδειξαν τὰ τὴν βάσιν τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς των συνιστῶντα πραγματικὰ περιστατικὰ καὶ ἡ ἀγωγὴ ἔδει νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀναπόδεικτος. Τοῦτο δὲ δεχθεῖσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη, μετ' ὀρθὴν ἐκτίμησιν τοῦ πραγματικοῦ, οὐδαμῶς ἥμαρτε καὶ ἡ κατ' αὐτῆς ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις καθ' ἅπαντας τοὺς ταυτοσήμους λόγους της, ὡς ἀβάσιμος, δέον νὰ ἀπορριφθῇ. Πλὴν ὅμως περαιτέρω, μὴ συντρεχούσης νομίμου περιπτώσεως ἀναβολῆς τῆς κατ' οὐσίαν κρίσεως, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς αὐτοπροσώπου ἐμφανίσεως ἐπ' ἀκροατηρίου τῶν τε διαδίκων καὶ τῶν μαρτύρων των, ὡς τοῦτο αἰτοῦνται οἱ ἐνάγοντες, καὶ τῶν ἐναγόντων τούτων μὴ αὐτοπροσώπως παρισταμένων ὅρκον ἐπάγοντες ἐπιβοηθητικῶς πρὸς ἀπόδειξιν τῶν ὑπ' αὐτῶν λεγομένων, τὸ δικαστήριον σκόπιμον κρίνει, ὅπως διατυπώσῃ τοῦτον, παραδεκτῶς ἐπαγόμενον, εἰς τὸν ἐναγόμενον, ὅστις καὶ ἀποδέχεται διὰ κατὰ τῶν κατὰ τὴν συζήτησιν ἐφ' ἧς ἡ παροῦσα προτάσεών του τὴν δόσιν αὐτοῦ, τασσομένων ἅμα καὶ τῶν συνεπειῶν τῆς δόσεως ἢ μὴ τούτου παρ' αὐτοῦ κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης. Βάσει δὲ τούτων τὸ Δικαστήριον δέον ὅπως χωρήσῃ καὶ εἰς τὴν περαιτέρω κατ' οὐσίαν ἔρευναν τῆς ἀγωγῆς διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς μὴ δόσεως τοῦ ἄνω ὅρκου ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῶν ὀφειλομένων εἰς τοὺς ἐνάγοντας, ὄντας, καθ' ἃ ἐβεβαιώθη, ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμους τῆς ἀποβιωσάσης, ὡς μόνους ἐγγυτέρους ταύτης συγγενεῖς, μισθῶν, οἵτινες, βάσει τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν μέσων κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, δέον νὰ ὁρισθῶσιν, ὡς βεβαιωθέντα, εἰς τὰ ἑξῆς ποσά: Ἀπὸ μὲν τοῦ ἔτους 1940 μέχρι τοῦ 1945, ὅτε ἡ θανοῦσα ἦγε τὸ 11ον ἔτος τῆς ἡλικίας της, ἡ ἀξία τῶν εἰς αὐτὴν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου παρεχομένων τροφῆς, οἰκήσεως, ἐνδύσεως κλπ. ἐκάλυπτον τὴν ἐκ τῶν ἐλαχίστων παρεχομένων ὑπηρετικῶν ἐργασιῶν της ὀφειλομένην ἀντιμισθίαν, ἀπὸ δὲ τοῦ ἔτους 1945 καὶ ἑφεξῆς, ἐν ὄψει καὶ τῶν παρὰ τοῦ ἐναγομένου παρεχομένων αὐτῇ τροφῆς, εἰδῶν ρουχισμοῦ, ὑποδήσεως, ἀμφιέσεως κ.λ.π., ἡ ἀντιμισθία ταύτης ὡς ὑπηρετρίας ὡς ἕπεται ὁριστέα. Διὰ τὰ ἔτη 1945 καὶ 1946 εἰς δραχ. 50 μηνιαίως, διὰ τὰ ἔτη 1947 καὶ 1948 εἰς δραχ. 100 μηνιαίως, διὰ τὰ ἔτη 1949 καὶ 1950 εἰς 150 δραχ. μηνιαίως, διὰ τὰ ἔτη 1951 καὶ 1952 εἰς δραχ. 200 μηνιαίως, διὰ τὸ ἔτος 1953 εἰς δραχ. 250 μηνιαίως, διὰ τὸ 1954 εἰς δραχμὰς 300 μηνιαίως, διὰ τὸ 1955 εἰς δραχμὰς 350 μηνιαίως καὶ διὰ τὸ 1956 ἕως καὶ Σεπτέμβριον 1957 εἰς δραχ. 400 μηνιαίως, ἤτοι συνολικὸν ποσὸν δραχ. 31.200, ὅπερ ὅμως δέον νὰ μειωθῇ κατὰ τὸ πρὸς συμψηφισμὸν προταθὲν καὶ ἐξ ὅλων τῶν ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων βεβαιωθὲν ποσὸν τῶν δραχ. 6.000, εἰς ὃ, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἀνέρχεται ἡ ἀξία τῶν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου εἰς τὴν ἀποβιώσασαν ἔναντι τῶν πρὸς αὐτὸν ὑπηρεσιῶν της χορηγηθέντων διαφόρων εἰδῶν ἐνδύσεως, ρουχισμοῦ της κλπ. καὶ ἅτινα οὗτος μετὰ τὸν θάνατόν της παρέδωκεν εἰς τοὺς ἐνάγοντας κατὰ τὰς προσαγομένας σχετικὰς καταστάσεις, ἀπομένοντος οὕτω ὑπολοίπου πρὸς καταψήφισιν αὐτοῖς κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως καὶ ἐν μέρει παραδοχῆς τῆς ὑπὸ δίκην ἀγωγῆς ἐκ δραχμῶν 25.200 ἐπὶ τῇ μὴ παρὰ τοῦ ἐναγομένου δόσει τοῦ εἰς αὐτὸν ἄνω ἐπαγομένου ὅρκου.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Ι. ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Διορισμός δικηγόρων, προστατευομένων ὑπό τοῦ Α. Ν. 1836/1951, εἰς Νομικὰ Πρόσωπα

Ἀπαλλαγὴ τοῦ Ὀργανισμοῦ Χρηματοδοτήσεως Οἰκονομικῆς Ἀναπτύξεως πάσης ἐκ τοῦ Α. Ν. 1836]1951 περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ δευμεύσεως καὶ ἐκομένως καὶ τῆς προσλήψεως δικηγόρου προστατευομένου ὑπὸ τοῦ Α. Ν. 1836/1951.

Τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀποφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς :

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ ἐτοποθετήθη εἰς τὸ ἐνταῦθα ἑδρεῦον νομικὸν πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ὀργανισμὸς Χρηματοδοτήσεως Οἰκονομικῆς Ἀναπτύξεως» (Ο.Χ.Ο.Α.) δικηγόρος ἐκ τῶν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ ἀ. ν. 1836/1951.

Ὑπὸ τοῦ ἐν λόγῳ Ὀργανισμοῦ ἐζητήθη ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀποφάσεως ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οὗτος ἐξαιρεῖται τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1785/1959, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Μελισσηνός*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Α. Τσοῦτσος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Παπαγεωργίου, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀσκηθείσης ἀτελῶς κατὰ τὸ ἄρθρον 17 ν.δ. 2970]1934, διώκεται παραδεκτῶς ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 62 τῆς 19ης Δεκεμβρίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, διὰ τῆς ὁποίας ἐτοποθετήθη παρὰ τῷ αἰτοῦντι Ὀργανισμῷ Χρηματοδοτήσεως Οἰκονομικῆς Ἀναπτύξεως (Ο.Χ.Ο.Α.) ὡς δικηγόρος ὁ Σ.Γ.*.* κατὰ τὸν ἀ.ν. 1836]1951 περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ. Ἡ αἴτησις ἀκυρώσεως, κατατεθεῖσα τὴν 1ην Ἀπριλίου 1959, εἶναι ἐμπρόθεσμος, κατόπιν τῆς ἀσκηθείσης ἀπὸ 2 Ἰανουαρίου 1959 αἰτήσεως θεραπείας ὑπὸ τοῦ ρηθέντος Ὀργανισμοῦ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας. Παραδεκτῶς δ' ἐπίσης δι' αὐτῆς συμπροσβάλλεται καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 75508]6198 τῆς 21ης Δεκεμβρίου 1957 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς μεταξὺ τῶν ὑποχρέων πρὸς πρόσληψιν δικηγόρου κατὰ τὸν ὡς ἄνω νόμον νομικῶν προσώπων ὡρίσθη καὶ ὁ αἰτῶν Ὀργανισμός, καθ' ὅσον οὐδόλως ἀποδεικνύεται, ὅτι ἡ ὑπουργικὴ αὕτη ἀπόφασις ἐκοινοποιήθη καὶ περιῆλθεν εἰς τὸν αἰτοῦντα, αὐθ' ὅτι ἔλαβεν ἄλλως γνῶσιν ταύτης οὗτος εἰς χρόνον προγενέστερον τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀσκήσεως τῆς ὡς ἄνω αἰτήσεως θεραπείας.

Μεταγενεστέρως τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 καὶ τοῦ τροποποιήσαντος τοῦτον ν.δ. 2657]1953, ἐφ' ὧν ἐρείδονται αἱ προσβαλλόμεναι πράξεις, ἐξεδόθη τὸ ν.δ. 2970]1954 «περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἀποστολῆς Προγραμμάτων τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος συμβάσεως περὶ καταργήσεως τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς Δανείων καὶ ἱδρύσεως Ὀργανισμοῦ Χρηματοδοτήσεως Οἰκονομικῆς Ἀναπτύξεως», διὰ τοῦ ὁποίου ἱδρύθη ὁ αἰτῶν ἰδιότυπος Ὀργανισμός, ὡρίσθη δὲ ἐν ἄρθρῳ 15 § 2, ὅτι : «Διὰ τὴν πρόσληψιν τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ τοῦ Ο.Χ.Ο.Α. δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 1836 τῆς 5ης Ἰανουαρίου 1951 . . .». Ἡ γενικότης τῆς διατυπώσεως τῆς διατάξεως ταύτης καὶ ὁ πρόδηλος σκοπὸς αὐτῆς, ὅπως ἀπαλλάξῃ τὸν Ο.Χ.Ο.Α. πάσης ἐκ τοῦ ἀ.ν. 1836]1951 δεσμεύσεως, ἄγουσιν εἰς τὴν ἑρμηνείαν, ὅτι διὰ ταύτης ἀποκλείεται καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου ἐφαρμογὴ τῶν περὶ ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως δικηγόρων διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836]5951, μὴ ἐχόντος παντάπασιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ Ὀργανισμοῦ Χρηματοδοτήσεως Οἰκονομικῆς Ἀναπτύξεως δι' οἱαδήποτε πρόσωπα ἐκ τῶν ὑπ' αὐτοῦ προστατευομένων. Κατὰ παρέβασιν ὅθεν τῆς διατάξεως ταύτης διὰ τῶν προσβαλλομένων πράξεων τὸ μὲν ὡρίσθη ὁ Ο.Χ.Ο.Α. ὡς ὑπόχρεως πρὸς πρόσληψιν δικηγόρου προστατευομένου ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836]1951, τὸ δὲ ἐγένετο παρ' αὐτῷ τοποθέτησις ὡς τοιούτου τοῦ Σ.Γ.*.*, καὶ ἀκυρωτέαι αἱ πράξεις αὗται παρίστανται κατὰ τὸν βασίμως περὶ τούτου προβαλλόμενον λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἥτις δέον νὰ γίνῃ δεκτή.

ΙΙ. ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ

Ἐνίσχυσις παρ' αὐτῆς τῶν μᾶλλον ἀντιπροσωπευτικῶν ἐργατοϋπαλληλικῶν ὀργανώσεων

Παροχὴ ὑπὸ τοῦ Νόμου εὐχερείας εἰς τὴν Ἐργατικὴν Ἑστίαν πρὸς ἐνίσχυσιν διὰ τοὺς ἐν τῷ Νόμῳ σκοποὺς ἐργατοϋπαλληλικῶν ὀργανώσεων ἢ ἑνώσεων αὐτῶν, αἵτινες, ὡς ἐκ τοῦ ἱκανοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰς αὐτὰς ἀνηκόντων ἐργατοϋπαλλήλων ἢ ὀργανώσεων, περιλαμβάνονται μεταξὺ τῶν μᾶλλον ἀντιπροσωπευτικῶν τοῦ κλάδου.— Ἀνέλεγκτος οὐσιαστικὴ ἐκτίμησις πραγματικῶν περιστατικῶν ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας ὅτι ἡ «Νέα Γενικὴ Συνομοσπονδία Ἐργατοϋπαλλήλων Ἑλλάδος» δὲν περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν πλέον ἀντιπροσωπευτικῶν ὀργανώσεων.— Συνταγματικαὶ αἱ διατάξεις τοῦ Νόμου.—Ἰσχυρισμὸς περὶ ὑπερβάσεως ὁρίων διακριτικῆς ἐξουσίας.

Τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς :

Διὰ τοῦ ἄρθρου 2 § β τοῦ νόμου 3467/1955, ὡς ἐτροποποιήθη, περιελήφθη μεταξὺ τῶν σκοπῶν τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας καὶ ἡ ἐξασφάλισις τῆς στέγης τῶν ἐπαγγελματικῶν καὶ ἐργατοϋπαλληλικῶν ὀργανώσεων τῆς χώρας ἢ ἐ-

νώσεων αὐτῶν ἐκ τῶν μᾶλλον ἀντιπροσωπευτικῶν τοῦ κλάδου.

Τὸ νομικὸν πρόσωπον ὑπὸ τὸν τίτλον «Νέα Γενικὴ Συνομοσπονδία Ἐργατοϋπαλλήλων Ἑλλάδος», ἐπικαλούμενον τὰς ἀνωτέρω διατάξεις, ἠτήσατο παρὰ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας τὴν πρὸς αὐτὴν χορήγησιν μηνιαίας οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως ἐξ 100 χιλιάδων καὶ ἐφ' ἅπαξ χορήγησιν ἐξόδων ἐγκαταστάσεως τῶν γραφείων της.

Τὸ ἄνω αἴτημα ἀπερρίφθη διὰ πράξεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας, καθ' ἧς ἐστράφη ἡ αἴτησις ἀκυρώσεως.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1981/1959, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ι. Μανιάτης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Η. Ντόκας*
Εἰσηγοροι οἱ κ.κ. Ε. Γονῆς, Β. Κουντούρης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Δ. Βενιεράτος

Ἡ ἐκ τῶν προσβαλλομένων πρᾶξις τοῦ Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας, δι' ἧς ἀνακοινοῦται ἁπλῶς εἰς τὴν ἐνδιαφερομένην ἡ ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, στερεῖται ἐκτελεστοῦ χαρακτῆρος. Ὅθεν ἡ κατ' αὐτῆς κρίσιν αἴτησις, καθ' ὃ μέρος στρέφεται κατὰ τῆς μὴ ἐκτελεστῆς ταύτης πράξεως αὐτοτελῶς ἀπορριπτέα κρίνεται ὡς ἀπαράδεκτος, τύποις δὲ παραδεκτὴ καὶ ἐξεταστέα ἀποβαίνει κατ' οὐσίαν, καθ' ὃ μέρος στρέφεται κατὰ τῆς ἑτέρας τῶν προσβαλλομένων πράξεων.

Παραδεκτῶς παρεμβαίνει πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς κατ' αὐτὸν κρίσιν αἰτήσεως ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3247]1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ Ἐργατικῆς Ἑστίας νομοθεσίας», ἐτροποποιήθη διὰ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ ν.δ. 3755]1955 «ἡ Ἐργατικὴ Ἑστία σκοπὸν καὶ ἀποστολὴν ἔχει: ... Β' Τὴν ἐξασφάλισιν τῆς στέγης τῶν ἐπαγγελματικῶν ἐργατοϋπαλληλικῶν ὀργανώσεων. Πρὸς τοῦτο: α) Φροντίζει διὰ τὴν στέγασιν, ἀπόστασιν καὶ λειτουργίαν ἀναγνωρισμένων ἐπαγγελματικῶν ἐργατοϋπαλληλικῶν ὀργανώσεων τῆς χώρας ἢ Ἑνώσεων αὐτῶν ἐκ τῶν μᾶλλον ἀντιπροσωπευτικῶν τοῦ κλάδου, β) δύναται νὰ ἀναλαμβάνῃ τὰς δαπάνας ἐγκαταστάσεως καὶ συντηρήσεως ἐπὶ τοῖς πρὸς λειτουργίαν τῶν ἀναγνωρισμένων τούτων παραχωρουμένων κτιρίων δύναται νὰ ἐνισχύσῃ τὰς ὀργανώσεις πρὸς κάλυψιν δαπανῶν προσωπικοῦ, ἐπιπλώσεως, θερμοῦ, ὑδρεύσεως, τηλεφώνου, καθαριότητος, γενικῶν ἐξόδων καὶ ἐπιβλέψεως τῶν ἐν οἷς ἐγκαθίστανται κτιρίων, ὡς καὶ τὴν κάλυψιν μέρους δαπανῶν λειτουργίας καὶ δράσεως τούτων ...». Ὡς προκύπτει δὲ ἐκ τῶν ἄνω διατάξεων, δι' αὐτῶν παρέχεται εἰς τὴν Ἐργατικὴν Ἑστίαν ἡ εὐχέρεια, ὅπως ἐνισχύῃ διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐπικαλουμένῃ ρηθείσαις διατάξεσιν ἀναφερομένους σκοποὺς ἐργατοϋπαλληλικὰς ὀργανώσεις ἢ ἑνώσεις αὐτῶν, αἵτινες, ὡς ἐκ τοῦ ἱκανοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰς αὐτὰς ἀνηκόντων ἐργατοϋπαλλήλων ἢ ὀργανώσεων περιλαμβάνονται μεταξὺ τῶν μᾶλλον ἀντιπροσωπευτικῶν τοῦ κλάδου. Ἐν τῷ νόμῳ δὲν τάσσεται περιορισμὸς ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν τοιούτων ὀργανώσεων τοῦτον θέλει προσδιορίσει ἐν ἑκάστοτε συνθηκῶν ἡ Ἐργατικὴ Ἑστία.

Ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀπερρίφθη αἴτησις τῆς ἤδη προσφευγούσης περὶ παροχῆς αὐτῇ ἐνισχύσεως βάσει τῶν ὡς εἴρηται διατάξεων, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι αὐτὴ δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ περιλαμβανομένη μεταξὺ τῶν μᾶλλον ἀντιπροσωπευτικῶν ὀργανώσεων (ἑνώσεων), τὸ δὲ ὑπὸ τῆς αἰτούσης προβαλλόμενον, ὅτι ἡ ἀπόρριψις ἐγένετο ἐπὶ τῇ νομικῶς ἐσφαλμένῃ ἐκδοχῇ ὅτι κατὰ νόμον ἡ ἐνίσχυσις δέον ὅπως περιορίζηται εἰς μίαν ἑνώσιν ὀργανώσεων, ἐλέγχεται ἐρειδόμενον ἐπὶ ἀνακριβοῦς προϋποθέσεως.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις αἰτιολογεῖ τὴν περὶ τῆς αἰτούσης κρίσιν αὐτῆς, ἐπικαλουμένη τὰ ὑπὸ τῆς τελευταίας ὑποβληθέντα στοιχεῖα, τινὰ τῶν ὁποίων καὶ εὑρίσκει πλημμελῆ, δεχομένη ὅτι ἐκ τούτων δὲν προκύπτει ἔνταξις εἰς τὴν αἰτοῦσαν ἀριθμοῦ σωματείων καὶ ἐργαζομένων ἱκανοῦ πρὸς χαρακτηρισμὸν αὐτῆς ὡς μᾶλλον ἀντιπροσωπευτικῆς. Τούτου δοθέντος, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου ἀπερρίφθη, κατόπιν ἀνελέγκτου οὐσιαστικῆς ἐκτιμήσεως τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, τὸ περὶ ἐνισχύσεως αἴτημα, τῆς ἀπορριψεως ἐπαρκῶς αἰτιολογουμένης δι' ἐπικλήσεως τῶν ρηθέντων στοιχείων καὶ διὰ παραθέσεως τῶν ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ κρίναντος Συμβουλίου διατυπωθεισῶν γνωμῶν. Ἀβάσιμοι ὅθεν καὶ ἀπορριπτέοι οἱ περὶ παραβάσεως τῶν ἄνω διατάξεων καὶ ἐλλείψεως αἰτιολογίας λόγοι ἀκυρώσεως.

Ἐν προκειμένῳ δὲν συντρέχει ὑπέρβασις τῶν ἀκραίων ὁρίων διακριτικῆς ἐξουσίας, δὲν προκύπτει δὲ ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, καὶ δὴ καταδήλως, οὐδὲ ἀλλοθεν ἀποδεικνύεται, ἐπιδίωξις σκοπῶν διαφόρων ἐκείνων, εἰς οὓς ἀποβλέπει ὁ νομοθέτης. Κατ' ἀκολουθίαν ἀποβαίνουσιν ἀπορριπτέοι καὶ οἱ περὶ κακῆς χρήσεως διακριτικῆς ἐξουσίας καὶ καταχρήσεως ἐξουσίας λόγοι τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

Ὁ ἐπικουρικῶς προβαλλόμενος λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν αἱ ὡς εἴρηται διατάξεις ἀντίκεινται πρὸς τὴν περὶ ἰσότητος συνταγματικὴν διάταξιν (ἄρθρ. 3), καθ' ὃ μέρος περιορίζουσι τὴν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν, ἥτις προέρχεται ἐξ εἰσφορῶν τῶν ἐργαζομένων, εἰς μόνας τὰς μᾶλλον ἀντιπροσωπευτικὰς ὀργανώσεις, ἐπερχομένης οὕτως ἀνίσου ἐπιβαρύνσεως τῶν μελῶν τῶν μὴ δικαιουμένων ἐνισχύσεως ὀργανώσεων, ἀβάσιμος τυγχάνει καὶ ἀπορριπτέος, διότι ἡ τοιαύτη ρύθμισις, ἥτις, ἔχουσα ὡς κριτήριον τὴν ἔκτασιν τῆς ἀντιπροσωπευτικῆς δυνάμεως τῆς ὀργανώσεως ἢ ἑνώσεως, κρίνεται ὡς σκόπιμος ὑπὸ τοῦ νομοθέτου, δὲν ἐξέρχεται ἐν πάσῃ περιπτώσει τῶν ὑπὸ τοῦ Συντάγματος διαγραφομένων πλαισίων, ἐντὸς τῶν ὁποίων εἶναι ἐπιτρεπτὴ ἡ διάφορος μεταχείρισις τῶν ὑπὸ εἰδικὰς συνθήκας τελουσῶν περιπτώσεων.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

1. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Ὑποχρέωσις τῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς αὐτεπάγγελτον ἐνέργειαν διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν δικαιολογητικῶν καὶ συλλογὴν τῶν ἀπαιτουμένων πληροφοριῶν περὶ τῆς συνδρομῆς τῶν πραγματικῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου προβαλλομένου δικαιώματος συντάξεως τοῦ ἠσφαλισμένου.—Ἔννοια σχετικῶν διατάξεων.—Χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 37 § 1 τοῦ ἐχοντος ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν νόμου 6298]1934 τὸ εἰς σύνταξιν ἀναπηρίας δικαίωμα ἀρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ὑπεβλήθη παρὰ τοῦ δικαιούχου αἴτησις περὶ ἀπονομῆς τῆς συντάξεως. Κατὰ δὲ τὰ ἄρθρα 10, 12 καὶ 15 τοῦ Κανονισμοῦ περὶ ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος καὶ διαδικασίας ἀπονομῆς τῶν παροχῶν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ταῦ ἐγκριθέντος ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 57440]1938 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ τῆς αἰτήσεως πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως ἀναπηρίας ὑποβάλλονται τὸ ἀσφαλιστικὸν βιβλιάριον καὶ τὸ τελευταῖον δελτίον εἰσφορῶν, ὡς καὶ πιστοποιητικὸν ἡλικίας καὶ οἰκογενειακῆς καταστάσεως τοῦ ἠσφαλισμένου. Τὸ παραλαμβάνον τὴν αἴτησιν μετὰ τῶν δικαιολογητικῶν Ὑποκατάστημα τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἀφοῦ συμπληρωσῃ ταῦτα διὰ τῆς ἐπισυνάψεως εἰς αὐτὴν καὶ τῶν ἐν τῷ ἀρχείῳ του εὑρισκομένων σχετικῶν στοιχείων περὶ τῆς διαρκείας τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως, τῆς διατηρήσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐλπίδος καὶ τῶν μισθολογικῶν κλάσεων, εἰς τὰς ὁποίας ὑπήγετο ὁ ἠσφαλισμένος, ἢ τῆς ἐπισυνάψεως τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως, ἐὰν πρόκειται περὶ συνταξιούχου, ἐξετάζει, ἂν τὰ δικαιολογητικὰ εἶναι πλήρως συντεταγμένα κατὰ τοὺς νομίμους τύπους καὶ θεμελιοῦν τὴν προσβαλλομένην ἀξίωσιν. Ἐν ᾗ περιπτώσει τὰ δικαιολογητικὰ ἔχουν ἐλλείψεις, προβαίνει ἡ Ὑπηρεσία εἰς πᾶσαν ἐνδεικνυομένην ἐνέργειαν πρὸς συλλογὴν τῶν ἀπαιτουμένων πληροφοριῶν καὶ συμπλήρωσιν τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων. Ἐπιμελεῖται ἐπίσης τῆς συγκεντρώσεως τῶν ἀποδεικτικῶν τῆς διαρκείας τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως στοιχείων καὶ τῶν μισθολογικῶν κλάσεων, εἰς τὰς ὁποίας αὕτη διηνύθη, ἐφ' ὅσον ταῦτα εὑρίσκονται παρ' ἑτέρῳ Ὑποκαταστήματι . . . . Ἡ συμπλήρωσις γίνεται ἐπιμελείᾳ τῆς Ὑπηρεσίας, ἥτις ὅμως δύναται νὰ καλέσῃ καὶ τὸν ἐνδιαφερόμενον πρὸς συμπλήρωσιν τῶν δικαιολογητικῶν, τάσσουσα εἰς αὐτὸν ὡρισμένην προθεσμίαν, ἧς ἀπρακτου παρελθούσης, ἐπιλαμβάνεται ὁπωσδήποτε τῆς ὑποθέσεως ἡ ἁρμοδία Τοπικὴ Διοικητικὴ Ἐπιτροπή.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ ὑποχρέωσις τῆς Ὑπηρεσίας τοῦ ἀναιρεσείοντος πρὸς αὐτεπάγγελτον ἐνέργειαν διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν δικαιολογητικῶν καὶ συλλογὴν τῶν ἀπαιτουμένων πληροφοριῶν περὶ τῆς συνδρομῆς τῶν πραγματικῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου προβαλλομένου δικαιώματος ὑφίσταται, ἐφ' ὅσον τὰ περὶ τούτων στοιχεῖα εὑρίσκονται εἰς τὰ ἀρχεῖα Ὑποκαταστήματός τινος τοῦ ἀναιρεσείοντος. Ἐὰν ταῦτα εὑρίσκωνται παρ' ἑτέρῳ νομικῷ ἢ καὶ φυσικῷ προσώπῳ, ἡ ὑποχρέωσις αὕτη τῆς Ὑπηρεσίας τοῦ ἀναιρεσείοντος ὑφίσταται μέν, ἀλλὰ ὑπὸ τὴν αὐτονόητον προϋπόθεσιν ὅτι ὁ ἠσφαλισμένος παρέσχεν εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν ἀφορμὴν πρὸς τοιαύτην ἔρευναν. Ἐὰν ἑπομένως αἴτησις ἠσφαλισμένου πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως ἀπερρίφθη ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Διευθυντοῦ τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἐκ τῶν μετὰ τῆς αἰτήσεως ὑποβληθέντων δικαιολογητικῶν καὶ λοιπῶν συγκεντρωθέντων στοιχείων δὲν βεβαιοῦται, ὅτι ὁ αἰτῶν ἐπραγματοποίησε τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένας διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ δικαιώματος ἡμέρας ἐργασίας, μεταγενεστέρως δὲ ὑπέβαλεν οὗτος νέαν αἴτησιν μετὰ πιστοποιητικῶν, ἐξ ὧν προέκυπτεν, ὅτι εἶχε καὶ στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν καλύπτουσαν τὰ ἐλλείποντα ἡμερομίσθια καὶ συνεπῶς, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 12 τοῦ νόμου 751]1948, τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 346]1941, ἐθεμελιοῦτο τὸ ἀξιούμενον δικαίωμά του, ἀφοῦ ὁ χρόνος τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας λογίζεται κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας, ὁ Διευθυντὴς τοῦ ἀναιρεσείοντος εἶχε μὲν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἀπονείμῃ τὴν σύνταξιν, ἐὰν ὅμως κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑποβολῆς τῆς πρώτης αἰτήσεως ὁ αἰτῶν οὐδεμίαν ἐποιήσατο μνείαν περὶ τῆς ὡς ἄνω στρατιωτικῆς του ὑπηρεσίας, ὥστε νὰ παράσχῃ εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀφορμὴν νὰ συγκεντρώσῃ τοῦτο τὰ περὶ ταύτης δικαιολογητικά, οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν εἶχε νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν νομίμως ἀπορρίψασαν τὴν πρώτην αἴτησιν ἀπόφασίν του καὶ νὰ ἀπονείμῃ τὴν σύνταξιν ἀπὸ τῆς πρώτης αἰτήσεως.

Δεξάμενον δθεν τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον διὰ τὴν προσβαλλομένης ἀποφάσεως του ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ὑπέβαλε τὴν 19 Δεκεμβρίου 1952 εἰς τὸ ἐν Πειραιεῖ Ὑποκατάστημα τοῦ ἀναιρεσείοντος αἴτησιν συνταξιοδοτήσεώς του λόγῳ ἀναπηρίας, ἐπελθούσης τὴν 9 Ἀπριλίου 1949, καὶ ὅτι ὁ Διευθυντὴς τούτου τὴν ἀπέρριψε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2124]1953 ἀποφάσεώς του, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι συνέτρεχον μὲν αἱ λοιπαὶ πρὸς συνταξιοδότησιν προϋποθέσεις, οὐχὶ ὅμως καὶ ἡ τῆς πραγματοποιήσεως 300 ἡμερομισθίων ἐντὸς τῆς τελευταίας πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀναπηρίας, τετραετίας, καθ' ἣν εἶχε πραγματοποιήσει μόνον 197 καὶ

τι τὴν 8 Ἀπριλίου 1957 ὁ ἀναιρεσίβλητος ὑπέβαλε νέαν αἴτησιν μετὰ προσθέτων δικαιολογητικῶν, ἐξ ὧν προέκυπτεν, ὅτι κατὰ τὸν ἐντὸς τῆς τελευταίας ταύτης τετραετίας χρόνον καὶ δὴ ἀπὸ 9 Ἀπριλίου 1946 μέχρι 30 Ἰουνίου 1948 εἶχε στρατευθῇ καὶ συνεπῶς, συμφώνως πρὸς τὰς ὡς ἄνω διατάξεις, ἐθεμελιοῦτο τὸ ἀξιούμενον δικαίωμα καὶ ἀποφηνάμενον περαιτέρω ὅτι τὸ ἁρμόδιον ὄργανον τοῦ ἀναιρεσείοντος ἦτο ὑπόχρεων νὰ ἀνακαλέσῃ ὡς παράνομον τὴν ὑπ' ἀριθ. 2124]1953 ἀπόφασίν του, δι' ἧς ἀπέρριψε τὴν πρώτην αἴτησιν, καὶ νὰ ἀπονείμῃ τὴν σύνταξιν ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1953, ἤτοι ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ὑπεβλήθη ἡ ἀρχικὴ αἴτησις, χωρὶς συγχρόνως νὰ δέχηται, ὅτι διὰ τῆς ἀρχικῆς ταύτης αἰτήσεως ἢ διὰ τῶν μετὰ ταύτης ὑποβληθέντων δικαιολογητικῶν ἢ ἔστω καὶ προφορικῶς κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑποβολῆς της παρέσχεν εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀφορμὴν πρὸς ἔρευναν διὰ τοιαύτην στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἠσφαλισμένου, ἐσφαλμένως τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασίν του κατέστησε κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ. καὶ τοὺς βασίμους περὶ τούτου 2ον καὶ 3ον λόγους ἀναιρέσεως. (*Ἀρείου Πάγου 473]1959, Ὁλομελείας*, Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Καυκᾶς*, Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Ροζάκης*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Γαγχαράκης, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Σ. Σπετσάκης(*)

§ 2. Κατάταξις ἠσφαλισμένων τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις βάσει τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν καὶ ἔννοια ἀποδοχῶν.

Ὑπαγωγὴ εἰς τὰς πάσης φύσεως ἀποδοχὰς τοῦ ἠσφαλισμένου διὰ τὴν κατάταξιν αὐτοῦ εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις καὶ τῆς εἰς εἶδος παροχῆς, ἐφ' ὅσον ὅμως χορηγεῖται ὡς ἀντάλλαγμα βάσει τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας διὰ τὴν παρεχομένην εἰς τὸν ἐργοδότην ἐργασίαν.—Παροχὴ τροφῆς καὶ οἰκήσεως εἰς Κρατικὸν Γενικὸν Νοσοκομεῖον πρὸς ἱκανοποίησιν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τοῦ Ἱδρύματος.—Μὴ συνυπολογισμὸς αὐτῶν εἰς ἀποδοχὰς διὰ τὴν κατάταξιν εἰς ἀσφαλιστικὴν κλάσιν καὶ καταβολὴν τῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν —Προϋποθέσεις συμψηφισμοῦ ἀπαιτήσεων διὰ δικαιοπραξίας μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων.—Ἀπόσβεσις ἐνοχῆς διὰ καταβολῆς κατ' ἄρθρον 416 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Δημοσία κατάθεσις κατ' ἄρθρα 427, 430 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 25 § 4 τοῦ νόμου 1846]1951 «περὶ κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων» «ὡς ἡμερήσιος μισθὸς διὰ τὴν κατάταξιν τῶν ἠσφαλισμένων εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις νοοῦνται αἱ πάσης φύσεως ἀποδοχαὶ ταύτου εἰς χρῆμα καὶ εἰς εἶδος». Σαφὴς ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως ταύτης ὅτι ὡς ἀποδοχὴ θεωρεῖται ἡ εἰς εἶδος παροχή, ὑπολογιζομένη εἰς τὸν ἡμερήσιον μισθὸν τοῦ ἠσφαλισμένου, εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν αὕτη χορηγεῖται ὡς ἀντάλλαγμα, βάσει τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας, διὰ τὴν παρεχομένην εἰς τὸν ἐργοδότην ἐργασίαν. Ἐκ τούτου ἕπεται, ὅτι οὐδαμῶς ἀντίκειται εἰς τὴν διάταξιν ταύτην, ὥστε νὰ θεωρηθῇ καταργηθεῖσα ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 30 § 1 τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Κρατικοῦ Γενικοῦ Νοσοκομείου Σάμου «Ὁ Ἅγιος Παντελεήμων», ἐκδοθέντος ἐν ὄψει τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 7 καὶ 10 νόμου 965]1937 καὶ κυρωθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 5]7.5.1948 β. δ]τος, δημοσιευθέντος εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἔχοντος δ' ἐκ τούτου ἰσχὺν νόμου, καθ' ἣν «ἡ εἰς τὸ διοικητικὸν προσωπικὸν τοῦ Νοσοκομείου παροχὴ τροφῆς καὶ οἰκήσεως δίδεται οὐχὶ ὡς ἔμμεσος ἐπαύξησις τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ, ἀλλὰ πρὸς ἱκανοποίησιν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τοῦ Ἱδρύματος», ἀφοῦ ἡ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην παρεχομένη εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ Νοσοκομείου τροφὴ καὶ οἴκησις δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὰς ἀποδοχὰς αὐτοῦ, ὑπὸ τὴν μορφὴν τῆς εἰς εἶδος παροχῆς, χορηγουμένης ὡς ἀντάλλαγμα, βάσει τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας, διὰ τὴν παρεχομένην εἰς τὸν ἐργοδότην ἐργασίαν, καὶ συνεπῶς δὲν δύναται αὕτη νὰ ὑπολογισθῇ μήτε διὰ τὴν κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 24-27 τοῦ ὡς εἴρηται νόμου 1846]1951 κατάταξιν αὐτοῦ εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις, μήτε διὰ τὴν κατὰ τὰς αὐτὰς διατάξεις καταβλητέαν ὑπὸ τοῦ προσωπικοῦ τούτου καὶ τοῦ Νοσοκομείου εἰς τὸ ἀναιρεσίβλητον Ἵδρυμα εἰσφοράν. Ὅθεν οὕτω καὶ τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον ἐν τούτῳ κρίναν ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ὡς εἴρηται διατάξεις καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου 1ος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος τυγχάνει ὡς ἀβάσιμος.

Ἐπὶ συμψηφισμοῦ διὰ δικαιοπραξίας μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων (συμβατικοῦ), μὴ ρυθμιζομένου εἰδικῶς ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀλλ' ὑποκειμένου εἰς τὰς γενικὰς ἐπὶ συμβάσεων διατάξεις αὐτοῦ, προϋπόθεσιν τοῦ κύρους αὐτοῦ, ὡς ἐχόντος τὸν χαρακτῆρα ἀμφοτεροβαροῦς συμβάσεως περὶ ἀμοιβαίας ἀφέσεως χρέους, ἀποτελεῖ τὸ νόμῳ ὑποστατὸν τῆς ἀπαιτήσεως καὶ ἀνταπαιτήσεως, αἵτινες ἠχθησαν εἰς συμψηφισμόν, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ κύρους τῆς παροχῆς καὶ τῆς ἀντιπαροχῆς, δεδομένης τῆς ἀμοιβαίας, ἐν πάσῃ συμβάσει, ἐξαρτήσεως τῶν διασταυρουμένων παροχῶν, ἄλλως ὁ συμψηφισμὸς ὑπὸ τὴν ὡς ἄνω μορφὴν αὐτοῦ εἶναι ἄνευ ἀποτελέσματος. Μόνην ἐξαίρεσιν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ ἡ περίπτωσις, καθ' ἣν οἱ συμβληθέντες τὸν ὑπὸ τὴν μορφὴν ταύτην συμψηφισμὸν συνωμολόγησαν ἐν γνώσει τελοῦντες ἀμφότεροι ὅτι ἡ ἀπαίτησις ἢ ἡ ἀνταπαίτησις εἶναι νόμῳ ἀνυπόστατος, τούτου ἐχόντος τὴν ἔννοιαν ὅτι τὰ συμβληθέντα μέρη «συνιστῶσι νῦν» τὴν ἀχρι τοῦδε ἀνύπαρκτον ἀπαίτησιν ἢ ἀνταπαίτησιν καὶ ταυτοχρόνως συμψηφίζουσιν αὐτήν.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ ἐκ τῶν ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Ἐφετείου ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος Ι.Κ.Α. ὑποβληθεισῶν προτάσεων προκύπτει, τοῦτο ἰσχυρίσθη μέν, ὅτι τὴν 31.5.1955, γενομένης ἐκκαθαρίσεως τῶν ἐκατέρωθεν ἀπαιτήσεων καὶ λογαριασμῶν ἐν γένει τῶν διαδίκων, ἐπηκολούθησεν ὑπὸ τούτων μερικὸς συμβατικὸς συμψηφισμός, καθ' ὃν ἀνταπαίτησις τοῦ ἀναιρεσείοντος κατὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Νοσοκομείου ἐκ δραχμῶν 36.105, ἤτοι δραχ. 28.903, ἀντιπροσωπευ-

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 1257/1958 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

ονσῶν ὀφειλομένας εἰσφορὰς τοῦ Νοσοκομείου εἰς αὐτό, διὰ τὰς καταβληθείσας εἰς τὸ παρελθὸν ἀποδοχὰς εἰς προφὴν καὶ οἴκησιν εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ καὶ δραχ. 7.202 πρόσθετον τέλος ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τούτου συνεψηφίσθη εἰς ἴσον ποσὸν τῆς ἐπιδίκου ἀπαιτήσεως τοῦ τελευταίου, χωρὶς ὅμως νὰ ἰσχυρίζηται καὶ ὅτι νόμῳ ἀνυποστάτου οὔσης, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ αἰτιολογίᾳ ἐκτεθέντα, τῆς ἀνταπαιτήσεως ταύτης εἰς τὴν συνομολόγησιν τοῦ συμβατικοῦ τούτου συμψηφισμοῦ οἱ συμβαλλόμενοι προῆλθον ἐν γνώσει τούτου τελοῦντες. Ὅθεν ὀρθῶς καὶ νομίμως οὕτω καὶ τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ ἐν τούτῳ κρίναν ἀπέρριψε τὸν ὡς εἴρηται ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος, δι' ἐπαρκοῦς δὲ αἰτιολογίας, οὐδαμῶς δὲ παρέλειψε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν πράγματα προταθέντα, ἔχοντα οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ὀρθῶς δὲ ἀπορρίψαν τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον δὲν ἔταξεν ἀποδείξεις ἐπὶ τούτου καὶ ἀπορριπτέοι οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου 3ος καὶ 9ος λόγοι ἀναιρέσεως ὡς ἀβάσιμοι.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 27 § 1 τοῦ νόμου 1846]1951 «εἰσφοραὶ μὴ καταβληθεῖσαι ἐντὸς τῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 26 § 3 ἐπιβαρύνονται διὰ προσθέτου τέλους ἴσου πρὸς 20 ο]ο τούτων, ἐκτὸς ἐὰν ὁ ὑπόχρεως διὰ τὴν καταβολὴν ἐργοδότης προβῇ εἰς ἐξόφλησιν τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν πρὸ πάσης καταλογιστικῆς πράξεως ἢ καὶ τὸ βραδύτερον ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν κοινοποιήσεως τῆς σχετικῆς καταλογιστικῆς πράξεως, ὅτε τὸ πρόσθετον τέλος περιορίζεται εἰς 10 ο]ο». Ἐξ ἑτέρου κατὰ τὸ ἄρθρον 552 § 1 Πολ. Δικ. «πᾶσα ἔνστασις πρέπει νὰ φέρῃ τὰ στοιχεῖα τῆς ἀγωγῆς, ἄρα πρέπει νὰ περιέχῃ καὶ τὰ πραγματικὰ περιστατικὰ τὰ θεμελιοῦντα κατὰ νόμον αὐτήν. Ἡ δὲ τοιαύτη ἀπαίτησις τοῦ νόμου δὲν πληροῦται, παραλειπομένης μὲν ἐν ταῖς προτάσεσι τῆς ἐκθέσεως αὐτῶν τούτων τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν τῶν στηριξάντων τὴν ἔνστασιν, γινομένης δ' ἁπλῆς μνείας τοῦ ἐγγράφου, ἐν ᾧ τυχὸν ἀναγράφονται τὰ περιστατικὰ ταῦτα.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου ὑποβληθεισῶν προτάσεων, τοῦτο πρὸς συμψηφισμὸν προέβαλε καὶ ἀνταπαίτησιν κατὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐκ δραχ. 5.190 ἐξ ἐπιβολῆς προσθέτου τέλους διὰ γενομένας ἐκπροθέσμους καταβολὰς ὑπὸ τοῦ Νοσοκομείου εἰσφορῶν ὀφειλομένων καθαρῶς ἐκ μισθῶν καὶ ἀσχέτως ὑπολογισμοῦ τροφῆς καὶ οἰκήσεως. Οὕτως ὅμως ἡ ἔνστασις αὕτη προβληθεῖσα, χωρὶς νὰ ἀναφέρωνται αἱ καθυστερούμεναι καταβολαὶ (τὸ εἶδος, ἡ αἰτία αὐτῶν καὶ τὸ εἰς μέγεθος ποσόν), ὥστε νὰ δύναται νὰ κριθῇ ἡ σύμφωνος πρὸς τὸ ὡς εἴρηται ἄρθρ. 27 § 1 τοῦ ν. 1846]1951 ἐπιβολὴ τοῦ προσθέτου τέλους, ἀόριστος καὶ ἀνεπίδεκτος δικαστικῆς ἐκτιμήσεως τυγχάνει, τῆς γενομένης εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 27 τῆς 9.4.1955 καταλογιστικὴν πρᾶξιν τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. λιμένος Βαθέος Σάμου ἀναφορᾶς μὴ δυναμένης, κατὰ τὰ ὡς ἄνω, νὰ ἀναπληρώσῃ τὴν ἀοριστίαν ταύτην. Ὅθεν οὕτω καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, διὰ πλήρους δὲ ἐν αὐτῇ αἰτιολογίας, ἐκτιμήσασα τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον καὶ ἀπορρίψασα αὐτὸν τὸ μὲν δὲν παρέλειψε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν πράγματα προταθέντα, τὸ δὲ πλήρως πρὸς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις συνεμορφώθη καὶ ἀπορριπτέοι οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου 4ος καὶ 5ος λόγοι ἀναιρέσεως ὡς ἀβάσιμοι.

Ἡ ἐπὶ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω γεγονότων (εἰσφορὰ ὀφειλομένη ἐκ τροφῆς καὶ οἰκήσεως δρχ. 28.903, πρόσθετον τέλος ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τούτου δραχ. 7.202, πρόσθετον τέλος δραχ. 5.190 δι' ἐκπροθέσμους καταβολὰς εἰσφορῶν ὀφειλομένων καθαρῶς ἐκ μισθῶν καὶ ἀσχέτως ὑπολογισμοῦ τροφῆς καὶ οἰκήσεως) στηριζομένη ἀνταγωγὴ τοῦ ἀναιρεσείοντος ὀρθῶς καὶ νομίμως διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀπερρίφθη, ἀφοῦ καὶ ἡ ὑπὸ τὴν μορφὴν ταύτην ἐπιδιωκομένη ἀξίωσις αὐτοῦ, μετὰ τὰ προεκτεθέντα, τὸ μὲν δὲν ἔχει νόμιμον ὑπόστασιν, τὸ δὲ ἀόριστος τυγχάνει, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἀντιθέτου 8ος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ὡς μὴ βάσιμος τυγχάνει.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 416 Ἀστικοῦ Κώδικος ἡ ἐνοχὴ ἀποσβέννυται διὰ καταβολῆς, ἤτοι διὰ τῆς ἐξ ὁλοκλήρου ἐκπληρώσεως τῆς ἐνοχικῆς ὑποχρεώσεως, πρὸς ταύτην δὲ ἐξομοιοῦται, ἐπάγουσα κατὰ τὸ ἄρθρον 431 Ἀστικοῦ Κώδικος τὴν ἀπόσβεσιν τῆς ἐνοχῆς, καὶ ἡ δημοσία κατάθεσις, ἐφ' ὅσον αὐτὴ ἐγένετο κατὰ τοὺς ὅρους τῶν ἄρθρων 427 καὶ 430 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἤτοι μετὰ προηγουμένην ὑπερημερίαν τοῦ δανειστοῦ, ἐπερχομένην μετὰ νόμιμον κατὰ τὰ ἄρθρα 349 καὶ 350 Ἀστικοῦ Κώδικος προσφορὰν εἰς αὐτὸν καὶ ἀδικαιολόγητον ἄρνησιν τούτου πρὸς ἀποδοχὴν τοῦ ὀφειλομένου, καὶ εἶναι πλήρης, περιλαμβάνουσα τουτέστιν ὁλόκληρον τὸ τῆς ὀφειλομένης παροχῆς ἀντικείμενον καὶ τέλος ἐγένετο παρὰ τῇ ἁρμοδίᾳ Ἀρχῇ τοῦ τόπου τῆς ἐκπληρώσεως τῆς παροχῆς, ἤτοι παρὰ τῷ Ταμείῳ Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων (ν.δ. 2 - 3]3.4.1926 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ταμείου τούτου», ἄρθρον 2 στοιχ. Α1 καὶ ἄρθρον 3, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 12]13. 11.1927 τοιούτου καὶ ἐκυρώθη ὑπὸ τοῦ νόμου 3646]1928, καὶ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ὡς εἴρηται ν.δ. ἐκδοθὲν πρ. δ]γμα τῆς 23.12.1926]3.1.1927 «περὶ συστάσεως καὶ ἀποδόσεως παρακαταθηκῶν καὶ καταθέσεων παρὰ τῷ Ταμείῳ Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων» ἄρθρ. 2 στοιχ. Α).

Ὅθεν τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, δεξάμενον, κατ' ἀνέλεγκτον κρίσιν, ὡς εἰς πράγματα ἀναγομένην, ὅτι τὸ ἀναιρεσεῖον Ι.Κ.Α., ἀμφισβητοῦν τὴν ἀγωγικὴν ἀξίωσιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Νοσοκομείου ἐπὶ ποσοῦ 42.855, ἤτοι ἐπὶ ποσοῦ μὲν δρχ. 41.295 ὡς ἀποσβεσθεῖσαν διὰ συμψηφισμοῦ, ἐπὶ ποσοῦ δὲ δραχ. 1560 ὡς μὴ ὀφειλομένην, τὴν ἐκ δραχ. 17.450 διαφορὰν κατέθεσεν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος εἰς πίστωσιν λογαριασμοῦ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Νοσοκομείου καὶ ὅτι ἡ τοιαύτη κατάθεσις ἐγένετο διότι τὸ Νοσοκομεῖον ἠρνεῖτο τὴν εἰσπραξιν τοῦ ποσοῦ τούτου ὡς ὑπολοίπου τῆς διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ἐπιδιωκομένης ἰδίας αὐτοῦ ἀξιώσεως ἐκ δραχ. 60.305, καὶ μετὰ ταῦτα κρίναν ὅτι διὰ τῆς τοιαύτης καταθέσεως, μὴ πληρούσης τοὺς ὅρους νομίμου, κατὰ τὰ ὡς ἄνω καταθέσεως, ὡς μὴ οὔσης πλήρους, ἀφοῦ, καθ' ἃ ὡσαύτως τὸ αὐτὸ Δικαστήριον ἀνελέγκτως ἐδέξατο, ὁλόκληρον τὸ διὰ τῆς ἀγωγῆς ἐπιδιωκόμενον ποσὸν ὠφείλετο, δὲν ἐπῆλθε, λόγῳ τῆς ἀρνήσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου πρὸς ἀπόληψιν, οὐδὲ μερικὴ ἐξόφλησις τῆς ὀφειλῆς, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ὡς εἴρηται διατάξεις καὶ

απορριπτέος ὁ τ' ἀντίθετα ὑποστηρίζων 7ος λόγος ἀναιρέσεως ὡς ἀβάσιμος.

Οἱ λόγοι ἀναιρέσεως 2ος, καθ' ὃν οὐχὶ ὀρθῶς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀπέρριψε τὸν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος προβληθέντα ἰσχυρισμὸν περὶ συμψηφισμοῦ τῶν ἑκατέρωθεν ἀξιώσεων, κρίνασα ὡς ἀνύπαρκτον τὴν ἀξίωσιν αὐτοῦ κατὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, καὶ 6ος καὶ 10ος, καθ' οὓς ὅλως παρανόμως δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἐπικληθέντας ἐν γένει ἰσχυρισμοὺς αὐτοῦ, οὐσιώδη ἀσκοῦντας ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, οὐχὶ ὀρθῶς δὲ δὲν ἐτάχθησαν αἱ δέουσαι ἀποδείξεις ἐπὶ τῶν ἰσχυρισμῶν τούτων καὶ οὐδόλως ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν προσαχθέντα ὑπὸ τούτου ἔγγραφα, οὕτως ἀορίστως προβαλλόμενοι, ἀπαράδεκτοι τυγχάνουσι καὶ ὡς τοιοῦτοι ἀπορριπτέοι.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην δέον ὅπως ἡ τοιαύτη τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Νοσοκομείου ἐπιβληθῇ, κατ' ἄρθρον 210 Πολ. Δικ., εἰς τὸ ἀναιρεσεῖον Ταμεῖον, τῆς ἀμοιβῆς ὅμως τοῦ πληρεξουσίου αὐτοῦ δικηγόρου περιοριζομένης εἰς τὸ ἥμισυ, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 22 § 3 νόμου 3693]1957, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 7 ἐπόμ. νόμου 2698]1953. (*Α.Π. 462]1959, Τμ. Β'*, Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ε. Κολοκούρης*, Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Γ. Χατζηδάκης*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Λιακατᾶς, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Γ. Γιαννουλᾶτος) (*).

§ 3. Καταβολὴ εἰσφορῶν ὑπὲρ τῆς Σιβιτανιδείου Δημοσίας Σχολῆς Τεχνῶν καὶ Ἐπαγγελμάτων ἐκ μέρους τῶν ὑφ' οἱονδήποτε τίτλον Ὀργανισμῶν, Ταμείων καὶ Ἱδρυμάτων κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως.

Ἐπιβάρυνσις διὰ τῆς κατὰ τὸ Ν.Δ. 2168]1952 εἰσφορᾶς ὑπὲρ τῆς ἀνωτέρω Σχολῆς τῶν ἐκ τῶν Ὀργανισμῶν ἐχόντων σχέσιν τινά, ἔστω καὶ ἔμμεσον, πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Σχολῆς παρεχομένην ἐκπαίδευσιν.— Ἀναιρέσεως ἀποφάσεως δι' ἐκ πλαγίου παραβίασιν τοῦ Νόμου.

Ὁρίζον τὸ ἄρθρον 1 § 1 στοιχ. Δ' τοῦ ν.δ. 2168]1952 ὅτι ἡ ὑπὲρ τῆς ἀναιρεσιβλήτου Σχολῆς (Σιβιτανιδείου Δημοσίας Σχολῆς Τεχνῶν καὶ Ἐπαγγελμάτων) εἰσφορὰ βαρύνει καὶ τοὺς ὑφ' οἱονδήποτε τίτλον Ὀργανισμούς, Ταμεῖα καὶ Ἱδρύματα κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, καὶ παρέχοντας κυρίαν ἢ ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν εἰς ἐργοδότας, ἐπαγγελματίας καὶ βιοτέχνας καὶ εἰς ἐργατοτεχνίτας τῶν δομικῶν καὶ διακοσμητικῶν ἐπαγγελμάτων καὶ τῆς βιοτεχνίας καὶ βιομηχανίας, σαφῆ ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἡ εἰσφορὰ αὕτη βαρύνει τοὺς ἐκ τῶν ἄνω Ὀργανισμῶν ἔχοντας σχέσιν τινά, ἔστω καὶ ἔμμεσον, πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου παρεχομένην ἐκπαίδευσιν. Ἡ τοιαύτη ἔννοια συνάγεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 2 § 2 τοῦ αὐτοῦ ν.δ., καθ' ὃ διὰ β. δ]των, πρωτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας ἐκδιδομένων, δύνανται νὰ ἐξαιρῶνται τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς καταβολὴν εἰσφορᾶς Ἀσφαλιστικοὶ Ὀργανισμοὶ καὶ Ταμεῖα ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων, ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν ἔχουσιν «ἄμεσον σχέσιν» πρὸς τὴν ἐκπαίδευσιν ταύτην, ἐξ οὗ παρέπεται ὅτι, διὰ νὰ εἶναι ὑπόχρεοι εἰς εἰσφορὰν οἱ Ὀργανισμοὶ οὗτοι, δέον νὰ ἔχουν ἔμμεσον τοὐλάχιστον σχέσιν πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου παρεχομένην ἐκπαίδευσιν. Ἡ ἐκδοχὴ αὕτη ἐνισχύεται ἔνθεν μὲν ἐκ τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως τοῦ δ]τος, καθ' ἣν (§ 5), διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν ὑποχρέων εἰς εἰσφορὰν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ἡ φύσις τῶν Ὀργανισμῶν, ἐν συναχτείσει πρὸς τοὺς σκοποὺς τῆς Σχολῆς, ἔνθεν δὲ ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 § 2 ἐδ. δ' τοῦ δ]τος τούτου, ὁρίζοντος ὅτι ἡ βαρύνουσα τοὺς Ὀργανισμοὺς καὶ Ταμεῖα ταῦτα εἰσφορὰ μειοῦται εἰς τὸ ἥμισυ, ἐὰν ἀσφαλίζωσι κατὰ κύριον λόγον καὶ μισθωτοὺς «ἄλλων κατηγοριῶν», ἐξ οὗ ἕπεται ὅτι, κατὰ τὴν ἀντίληψιν τοῦ Νομοθέτου, ὑφίστανται καὶ «κατηγορίαι» ἐργατοτεχνιτῶν τῆς βιομηχανίας ἢ βιοτεχνίας, ὑπαγόμεναι εἰς Ταμεῖα ἢ Ὀργανισμούς, μὴ ὑποκειμένους εἰς τὴν ἐν λόγῳ ἀναγκαστικὴν εἰσφοράν. Ἐν προκειμένῳ, δέχεται μὲν τὸ δικάσαν Δικαστήριον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι τὸ ἀναιρεσεῖον Ταμεῖον καὶ τὰ ἐξ ὧν τοῦτο προέκυψαν Ταμεῖα ἔχουν ἔμμεσον σχέσιν πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Σχολῆς παρεχομένην ἐκπαίδευσιν, δὲν καθορίζει ὅμως ταύτην, οὐδὲ ἐκθέτει τὰ πραγματικὰ περιστατικά, ἐξ ὧν συνήγαγε τὴν περὶ τούτου κρίσιν του. Οὕτω ὅμως τὸ δικαστήριον κατέστησεν ἀνέφικτον τὸν ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔλεγχον περὶ τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων, ἃς οὕτως ἐκ πλαγίου παρεβίασε καὶ ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασίν του κατέστησε κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 19 Πολ. Δικ. καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου 1ον λόγον ἀναιρέσεως. (*Α. Π. 478]1959, Τμ. Β'*, Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Σ. Μαυρομιχάλης*, Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Ροζάκης*, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μαγκάκης, Δ. Κόντης, Λ. Ρούσκας (*).

§ 4. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων

Ἐπίλυσις ἀμφισβητήσεως, ἀφορώσης εἰς τὴν ὑπαγωγὴν ἢ μὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου προσώπου τινὸς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.—Ἔννοια ἐμπορικῶν καταστημάτων.—Ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν πρόσωπα.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἡ Ἀνώνυμος Ἐμπορικὴ καὶ Βιομηχανικὴ Ἑταιρεία «***» (ἀντιπροσωπεία αὐτοκινήτων μετ' ἐκθέσεως αὐτοκινήτων) προσβάλλει: 1) τὰς ὑπ' ἀριθ. 7351 καὶ 7352]13.2.1957 καὶ 487 καὶ 3983]1957 πράξεις τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων, δι' ὧν ἐβεβαιώθη εἰς βάρος της εἰσφορὰ ἐκ δρχ. 87.300 καὶ πρόστιμον ἐκ δραχμῶν 22.234 ὑπὲρ τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου ἐπὶ τῶν ἀπὸ 1.1.1955 μέχρι 31.12.1956 ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων της, τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ *** κατάστημα αὐτῆς, ἔνθα καὶ ἡ ἔκθεσις αὐτοκινήτων καὶ 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 65606]Σ639] 30.11.1957 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀπορρίψασαν τὴν ἀπὸ 1]17.5.1957 αἴτησίν της, δι' ἧς ἠμφεσβήτησε τὴν ὑπαγωγὴν τῶν ὑπαλ-

(*) Ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 24/1958 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Λιγαίου.

(*) Ἀναιρεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 5761/1958 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

λήλων της εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν τοῦ παρεμβαίνοντος Ταμείου.

Ἡ παρέμβασις τοῦ Ταμείου Ἐπικαυρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων, αἰτουμένου τὴν ἀπόρριψιν τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως, τύποις δεκτὴ καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν τυγχάνει.

Ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως, κατατεθεῖσα τὴν 28.1.1958, εἶναι τύποις ἀπαράδεκτος καὶ ἀπορριπτέα, καθ' ὃ μέρος στρέφεται κατὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 7351, 7352]1957 καὶ 487, 3983] 1957 πράξεων βεβαιώσεως καὶ καταλογιστικῶν πράξεων τοῦ παρεμβαίνοντος Ταμείου, διότι τῶν πράξεων τούτων εἶχε λάβει πλήρη γνῶσιν ἡ αἰτοῦσα τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς 17.5.1957, ὅτε ὑπέβαλεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν περὶ ἀμφισβητήσεως αἴτησίν της, εἰς ἣν ρητῶς μνημονεύονται, καὶ συνεπῶς ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, ἀσκηθεῖσα μετὰ τὴν πάροδον τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 49 νόμου 3713]1928 60ημέρου προθεσμίας, τυγχάνει ἐκπρόθεσμος.

Ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως, καθ' ὃ μέρος στρέφεται κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 65606]30.11.1957 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, δεκτὴ τύποις καὶ ἐξεταστέα τυγχάνει.

Ἡ προσβαλλομένη ὑπουργικὴ ἀπόφασις ἐξεδόθη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς παραγράφου 2 ἄρθρ. 3 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ παρεμβαίνοντος Ταμείου, καθ' ἣν «πᾶσα ἀμφισβήτησις, ἀφορῶσα εἰς τὴν ὑπαγωγὴν ἢ μὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου προσώπου τινὸς ἐκ τῶν εἰς τὰ κατὰ τὴν παράγραφον 1 ἐμπορικὰ καταστήματα καὶ ἐπιχειρήσεις ἀπασχολουμένων, λύεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως». Κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Καταστατικοῦ «εἰς τὸ Ταμεῖον ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς: α) πάντες οἱ ὑπάλληλοι χονδρικῆς καὶ λιανικῆς πωλήσεως καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν πάσης φύσεως καὶ μορφῆς ἐμπορικῶν καταστημάτων, πρατηρίων καὶ ἀποθηκῶν τῶν περιφερειῶν τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης καὶ τῶν πόλεων Θεσσαλονίκης, Πατρῶν, Βόλου καὶ Καλαμῶν, πλὴν τῶν καταστημάτων φαρμακευτικῶν εἰδῶν καὶ εἰδῶν διατροφῆς, οἱ παρέχοντες ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐναντί οἱασδήποτε ἀμοιβῆς καὶ συγκεντροῦντες τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ὑόμου 1234, τῶν κάτωθι ἐνδεικτικῶς παρατιθεμένων κατηγοριῶν: ... β) οἱ ὑπάλληλοι τῶν Γραφείων, τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων, πρατηρίων καὶ ἀποθηκῶν τῆς προηγουμένης παραγράφου, οἱ ἀποδεδειγμένως ἐξυπηρετοῦντες τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων...».

Ὁ λόγος ἀκυρώσεως, ὅτι ὁ χῶρος ἐπὶ τῆς ὁδοῦ *„*, ἔνθα ἡ «ἔκθεσις» αὐτοκινήτων τῆς αἰτούσης, δὲν ἀποτελεῖ «ἐμπορικὸν κατάστημα», κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ παρεμβαίνοντος Ταμείου, δοθέντος ὅτι ἡ «ἔκθεσις» αὕτη χρησιμεύει ἁπλῶς ὡς μέσον διαφημίσεως τῶν παρ' αὐτῆς, κατόπιν συνήθων παραγγελιῶν τῶν πελατῶν της, εἰσαγομένων ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς αὐτοκινήτων καὶ ὅτι ἅπασαι αἱ ἐπὶ τῶν αὐτοκινήτων ἐμπορικαὶ πράξεις ἐνεργοῦνται εἰς τὰ ἐν τῷ αὐτῷ χώρῳ γραφεῖα τῆς Ἑταιρείας καὶ δὴ ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τῶν ἐκπροσώπων αὐτῆς, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀναμίξεως κατὰ τὰς σχετικὰς διαπραγματεύσεις τῶν ὑπαλλήλων της, εἶναι νόμῳ ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος, διότι ἡ κατὰ τὴν ἡγουμένην σκέψιν διάταξις τοῦ Καταστατικοῦ, ὡς ἐκ τοῦ σκοποῦ αὐτῆς, συνηταμένου εἰς τὴν παροχὴν ἀσφαλίσεως εἰς μισθωτούς, δέον νὰ ἑρμηνεύηται εὐρέως (πρβλ. Σ.τ.Ε. Ὀλ. 1032]1953 καὶ 1428]1955), ὡς, ἄλλωστε, συνάγεται καὶ ἐκ τοῦ γράμματος τῆς διατάξεως ταύτης, περιλαμβανούσης τὰ «πάσης φύσεως καὶ μορφῆς» καταστήματα κλπ. Ὅθεν, ἀσχέτως τοῦ ἐὰν ἐν τῇ «ἐκθέσει» ἐνεργοῦνται ἢ οὐ πωλήσεις αὐτοκινήτων διὰ τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἐπιχειρήσεως, ὁ χῶρος, εἰς ὃν ἐκτίθενται ἁπλῶς διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῶν πωλήσεων τὰ πωλούμενα εἴδη πρὸς πληροφορίαν καὶ ἐνημέρωσιν τοῦ καταναλωτικοῦ κοινοῦ ἢ ἔστω καὶ πρὸς ἁπλῆν διαφήμισιν καὶ ὅστις, ὡς ἐκ τῆς διαρρυθμίσεώς του, ἔχει ὅλα τὰ ἐξωτερικὰ γνωρίσματα τοῦ ἐμπορικοῦ καταστήματος, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων, ὅτι δὲν ἐμπίπτει εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐμπορικοῦ καταστήματος καὶ τὰ ἐναντία ἀπορριπτέα.

Ναὶ μὲν κατὰ τὰ ἐδάφια α' καὶ β' ἄρθρου 3 § 1 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ παρεμβαίνοντος ὑπάγονται εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν οἵ τε ὑπάλληλοι χονδρικῆς ἢ λιανικῆς πωλήσεως τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων, πρατηρίων καὶ ἀποθηκῶν καὶ οἱ ὑπάλληλοι τῶν γραφείων τῶν καταστημάτων κλπ. τούτων, ἀφ' ἑτέρου ὅμως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐν λόγῳ Καταστατικοῦ εἰς τὴν ἀσφάλισιν εἶναι ὑπακτέοι οὐχὶ ἅπαντες γενικῶς οἱ ὑπάλληλοι τῶν ἐμπορικῶν ἐν γένει ἐπιχειρήσεων, ἀλλὰ μόνοι οἱ ἐκ τούτων ἀπασχολούμενοι εἰς ἐμπορικὰ καταστήματα χονδρικῆς καὶ λιανικῆς πωλήσεως ἢ καὶ εἰς τὰ γραφεῖα τῶν καταστημάτων τούτων, οἱ τελευταῖοι ὅμως ἐφ' ὅσον ἀποδεδειγμένως ἐξυπηρετοῦσι τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῆς διὰ τοῦ καταστήματος ἐκδηλουμένης ἐπιχειρηματικῆς δραστηριότη-

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Κατάταξις εἰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων τῶν εἰς τὰ κουρεῖα καὶ κομμωτήρια ἀπασχολουμένων κουρέων - κομμωτῶν δι' εἰσφορὰς πρὸς τὸ Ι.Κ.Α.: Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ἱδρύματος, ὑπ' ὄψιν τοῦ ὁποίου ἐτέθη ἐκ νέου τὸ θέμα τῆς γενομένης κατατάξεως εἰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων τῶν εἰς κουρεῖα καὶ κομμωτήρια ἀπασχολουμένων μισθωτῶν, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 29/13.10.1959 συνεδρίασίν του ἀπεφάσισεν, ὅπως τροποποιηθῇ ἡ ὑπ' ἀριθ. 13/19.5.1959 σχετικὴ ἀπόφασις τούτου (Ἐγκ. Δ/σεως Ἐσόδων 1/4.6.1959) (*) καὶ ἰσχύσῃ διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα 1.10 - 31.12.1959 αὔξησις κατὰ μίαν ἀσφαλιστικὴν κλάσιν, δι' ὅσας περιπτώσεις κουρέων - κομμωτῶν ἐγένετο διὰ τῆς προηγουμένης ἀποφάσεως αὐτοῦ αὔξησις τῶν τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων των κατὰ δύο ἢ περισσοτέρας ἀσφαλιστικὰς κλάσεις.

Διὰ τοὺς ἐξ ἀρχῆς καταταγέντας κατὰ μίαν ἀνωτέραν ἀσφαλιστικὴν κλάσιν ἰσχύει ἡ ἀρχικὴ ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Συμφώνως πρὸς τὴν ἀνωτέρω ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δέον ὅπως ἐπιφέρητε τὰς κάτωθι τροποποιήσεις εἰς τὸν κοινοποιηθέντα ὑμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/4.6.1959 Ἐγκ. Δ/γῆς πίνακα κατατάξεως τῆς ἐν λόγῳ κατηγορίας μισθωτῶν.

Ε' Κουρεῖα - Κομμωτήρια

	Στήλη IV Τοπ. Ὑπ/τα καὶ Παραρτήματα
1	
2. Κομμωτήρια Β' κατηγορίας	
Κομμωταὶ Α'	ἀντὶ 8η 50 εἰς 7η 40
Κομμωταὶ Β'	ἀντὶ 8η 50 εἰς 7η 40

I Κατηγορία μισθωτῶν	II Ἀθῆναι	III Πειραιεὺς - Θεσ. Πάτραι & Βόλος	III Λοιπὰ Περ. Ὑπ. ὡς καὶ τὰ Τοπικὰ Σύρου - Κερκύρας	IV Τοπικὰ Ὑπ/τα καὶ Παρ/ματα
. Κουρεῖα, Μικτὰ Κουρεῖα - Κομμωτήρια Α' Κατηγορίας				
ουρεῖς				ἀντὶ 8η 50 εἰς 6η 35
. Κουρεῖα, Μικτὰ Κουρεῖα, Κομμωτήρια Β' καὶ Γ' Κατηγορίας				
ουρεῖς	ἀντὶ 8η 50 εἰς 7η 40	ἀντὶ 8η 50 εἰς 7η 40	ἀντὶ 8η 50 εἰς 6η 35	ἀντὶ 8η 50 εἰς 5η 30

Διευκρινίζομεν, ὅτι ἡ ἀνωτέρω νέα κατάτα- σὴ διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα 1.10. - 31.12.1959. ς τῆς ἐν λόγῳ κατηγορίας μισθωτῶν θὰ ἰσχύ- Διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα 1.8 - 30.9.1959 διὰ

ος τῆς ἐπιχειρήσεως. Συνεπῶς, ὁσάκις πρόκει- αι περὶ ἐμπορικῆς ἐπιχειρήσεως, ἧς ἡ οἰκονομι- ἡ δραστηριότης ἀσκεῖται διὰ μόνου τοῦ δια- ρουμένου καταστήματος αὐτῆς, εἶναι, κατ' ἀρ- ην, ὑποχρεωτικῶς ἀσφαλιστέον ὁλόκληρον τὸ ροσωπικόν της. Ὅσάκις ὅμως ὑπόκειται ἐμπο- κὴ ἐπιχείρησις, ἧς ἡ οἰκονομικὴ δραστηριότης ν ἀσκεῖται ἀποκλειστικῶς διὰ τοῦ διατηρου- νου καταστήματος, ἀλλὰ τοῦτο ἀποτελεῖ ἀ- λῶς βοηθητικόν, ἔστω καὶ κατὰ τρόπον ἀμε- ν, μόνον διὰ τὴν καλυτέραν ἐπιδίωξιν τῶν κοπῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἡ ἀσφάλισις δὲν δύ- ται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐπεκτεινομένη καὶ ἐπὶ τοῦ ροσωπικοῦ αὐτῆς, ὅπερ δὲν ἀπασχολεῖται εἰς κατάστημα κατὰ τὰς ἐν αὐτῷ διεξαγομένας λήσεις ἢ τὸ γραφεῖον αὐτοῦ ὑπὸ τὴν προ- ληφθεῖσαν ἔννοιαν, ἔστω καὶ ἐὰν τό τε κατά- ημα καὶ τὰ λοιπὰ γραφεῖα τῆς τοιαύτης μορ- ς ἐμπορικῆς ἐπιχειρήσεως στεγάζωνται εἰς τὸν αὐτὸν χῶρον. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ἡ προσ- βαλλομένη ἀπόφασις, καίτοι ἐδέχθη, ὅτι ἡ ἐπιχείρησις τῆς αἰτούσης εἶναι ἐπιχείρησις ἀντιπροσωπείας, μὴ ἀπαντήσασα εὐθέως καὶ δι' εἰδικῆς αἰτιολογίας εἰς τὸν προβληθέντα ὑπὸ τῆς αἰτούσης διὰ τῆς περὶ ἀμφισβητήσεως αἰτήσεως ἰσχυρισμόν, ὅτι μικρὸν μόνον μέρος ἐκ τοῦ προσωπικοῦ της ἀπασχολεῖται ἐν τῇ ἐκθέσει, τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ αὐτῆς ἀνήκοντος εἰς τὴν κυρίαν ἐπιχείρησιν τῆς ἀντιπροσωπείας αὐτοκινήτων, ἀλλὰ τουναντίον, θεωρήσασα ὁλόκληρον τὸ προσωπικόν της ὡς ὑπαγόμενον εἰς τὴν ἀσφάλισιν, παρίσταται στερουμένη νομίμου καὶ ἐπαρκοῦς αἰτιολογίας καὶ εἶναι διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀκυρωτέα, περιττῆς οὔτω καθισταμένης τῆς ἐξετάσεως τῶν λοιπῶν λόγων ἀκυρώσεως, ἀπορριπτέα δὲ ἡ παρέμβασις. ***(Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1707/1959, Τμ. Α'***, Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Χ. Μητρέλιας***, Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Δ. Καρβελλᾶς***, Δικηγόροι οἱ κ.κ. Λ. Βασιλακόπουλος, Χ. Κουτσουράκης).

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 777.

τὰς ἀνωτέρω ἀναφερομένας περιπτώσεις μισθωτῶν θὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς ἡ προγενεστέρα κατάταξις τούτων ἔτους 1958. Ἔγκ. Δ/νσεως 12/1958* (*Ἐγκύλ. ὑπ' ἀριθ. 17/1959 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α*).

Περιπτώσεις ἐργατικῶν ἀτυχημάτων καὶ ἐφαρμογὴ διατάξεων τοῦ τρίτου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ Α. Ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» (Διαδοχικὴ ἀσφάλιση) : Γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας, ἐπιλύσας, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951, ἀναφυεῖσαν διαφωνίαν μεταξὺ τοῦ Ι. Κ. Α. ἀφ' ἑνός, ἔχοντος τὴν γνώμην, πρὸς ἣν συνετάχθη καὶ τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους; διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 140/18.2.1959 γνωμοδοτήσεώς του, ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν περιπτώσεων συνταξιοδοτήσεως λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ τρίτου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου, καθ' ἣν δὲν εἶναι ὑπόχρεως διὰ τὴν καταβολὴν τῆς συντάξεως ὁ τελευταῖος Ὀργανισμός, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν ἐπαλήθευσιν τοῦ κινδύνου ὁ ἀσφαλισμένος δὲν εἶχε συμπληρώσει διετῆ ὑπαγωγὴν καὶ 300 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας εἰς τὴν ἀσφάλισιν αὐτοῦ, καὶ ἄλλων Ὀργανισμῶν ἀφ' ἑτέρου, ἀμφισβητησάντων τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ἐπὶ τῶν περιπτώσεων τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ἀπεφάνθη διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 43204/Σ 479 καὶ 43205/Σ 478 τῆς 21.7.1959 ἀποφάσεών του, ὡς καὶ ἑτέρων προηγουμένων, ὅτι ὑπόχρεως διὰ τὴν καταβολὴν τῆς συντάξεως εἰς περίπτωσιν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος εἶναι ὁ Ὀργανισμός, εἰς τὴν ἀσφάλιαν τοῦ ὁποίου ὑπήγετο ὁ παθὼν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἐφ' ὅσον καὶ ἄνευ τῆς παρ' ἑτέρῳ Ὀργανισμῷ προηγουμένης ἀσφαλίσεως ὁ Ὀργανισμὸς οὗτος θὰ ὑπεχρεοῦτο εἰς τὴν ἀπονομὴν καὶ καταβολὴν τῆς συντάξεως κατὰ τὰς διατάξεις του, μὴ ἐφαρμοζομένης ἐν προκειμένῳ τῆς διατάξεως τοῦ τρίτου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951.

Κατόπιν τούτου, συμμορφούμενοι πρὸς τὰς ἀπόψεις τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, ἁρμοδίου κατὰ νόμον διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν ἀναφυομένων ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν διατάξεων τοῦ προηγηθέντος ἄρθρου ἀμφισβητήσεων, ἀποδεχόμεθα, ὅπως ἐπὶ τῶν περιπτώσεων τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, τῶν ἐπερχομένων εἰς ἡσφαλισμένους, διαδοχικῶς ὑπαχθέντας εἰς τὴν ἀσφάλισιν πλειόνων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν μὴ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ τρίτου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951.

Κατὰ ταῦτα, ἐὰν τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα ἐπῆλθε, καθ' ὃν χρόνον ὁ παθὼν ἦτο ἡσφαλισμένος παρ' ἡμῖν, τὸ ἡμέτερον Ἵδρυμα ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἀπονομὴν καὶ καταβολὴν τῶν παροχῶν ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου τῆς παρ' ἡμῖν ἀσφαλίσεως τοῦ παθόντος, συνυπολογιζομένων πάντως διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ὕψους τῶν παροχῶν καὶ τῶν ἡμερῶν ἐργασίας, τῶν πραγματοποιηθεισῶν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τῶν προηγουμένων Ὀργανισμῶν.

Ἐὰν δὲ τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα ἐπῆλθε, καθ' ὃν χρόνον ὁ παθὼν ἦτο ἡσφαλισμένος εἰς ἕτερον Ὀργανισμόν, τὸ ἡμέτερον Ἵδρυμα οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν ἔχει πρὸς ἀπονομὴν ἢ καταβολὴν παροχῶν, ὑποχρέου ὄντος πρὸς τοῦτο τοῦ τελευταίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ κατὰ τὰ προρηθέντα. (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 42/1959 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.*).

Πτυχιοῦχοι ὑπομηχανικοὶ τοῦ Πολυτεχνείου καὶ ἀσφάλισις αὐτῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. : Διευκρινίζοντες ἐξ ἀφορμῆς ὑποβληθέντων ἡμῖν σχετικῶν ἐρωτημάτων ὑπὸ ἐνίων Ὑποκαταστημάτων μας τὰς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 105/1959 ἐγκυκλίου ἡμῶν παρασχεθείσας ὁδηγίας γνωρίζομεν εἰς ὑμᾶς, ὅτι ἐκ τῆς παρ' ἡμῖν ἀσφαλίσεως κλάδου συντάξεως ἐξαιροῦνται, λόγῳ ὑπαγωγῆς των εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Μηχανικῶν καὶ Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων, οὐχὶ πάντες οἱ περατοῦντες τὰς σπουδὰς των μαθηταὶ τῶν περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 12 τοῦ ν.δ. 3422/1955 Σχολῶν Ὑπομηχανικῶν, ἀλλὰ μόναν οἱ ἐκ τούτων λαμβάνοντες παρὰ τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου Ἀθηνῶν τὸ πτυχίον τῆς εἰδικότητός των μετὰ σχετικὴν ἐπιτυχῆ δοκιμασίαν καὶ ἀποκτῶντες οὕτω τὸν τίτλον τοῦ «Πτυχιούχου Ὑπομηχανικοῦ». Συνεπῶς μόνον ἐπὶ τῇ προσκομίσει τοῦ ἐν λόγῳ πτυχίου ἢ ἀντιγράφου τούτου θὰ λεται χωρεῖ εἰς τὴν ἐξαίρεσιν τῶν προσώπων τούτων ἀπὸ τῆς παρ' ἡμῖν ἀσφαλίσεως. (*Ἐγκύκλ ὑπ' ἀριθ. 39/1959 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α πρὸς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α.*).

(*) ΕΕΔ 17, σελ. 275

ΘΕΜΑΤΑ ΕΚ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Η ΑΝΤΑΠΕΡΓΙΑ ΩΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

('Εξ άφορμῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 431]1959 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ΕΕΔ 18, 1242)

Ὑπὸ τοῦ κ. Δ. Κ. ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ, Δ. Ν., Δικηγόρου

I. 1. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 431/1959 ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου (1) ἀ.ήρεσε τὴν ἐπὶ περιπτώσεως ἀνταπεργίας ἐκδοθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 2470/1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν (2).

Ἡ ἀναιρεθεῖσα ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν εἶχε δεχθῆ, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀνταπεργίαν, τὰ ἑξῆς :

«Ἐξ ἑτέρου καὶ ὁ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀποκλεισμὸς τῶν ἐργαζομένων ἐκ τῆς ἐργασίας των πρὸς ἐπιδίωξιν ὡρισμένου ἀγωνιστικοῦ σκοποῦ, ἡ κήρυξις δηλονότι «ἀνταπεργίας» (lock-out) ἀποτελεῖ δικαίωμα αὐτοῦ, ὑποκείμενον μόνον εἰς τοὺς περιορισμοὺς τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, πλὴν ὅμως, ἐν ὄψει τοῦ ὅτι ἡ «ἀνταπεργία» δὲν συνιστᾷ γεγονὸς ὀφειλόμενον εἰς ἀνωτέραν βίαν, ὁ μὴ ἀποδεχόμενος τὰς προσηκόντως προσφερομένας ὑπηρεσίας τῶν μισθωτῶν του «ἀνταπεργῶν» ἐργοδότης καθίσταται ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ἐν λόγῳ ὑπηρεσιῶν καὶ ὀφείλει, κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος, νὰ καταβάλῃ εἰς τοὺς ὡς εἴρηται μισθωτοὺς τὸν ἀναλογοῦντα πρὸς τὸν χρόνον τῆς «ἀνταπεργίας» μισθὸν των, μὴ ἀσκοῦντος ἐν προκειμένῳ ἔννομόν τινα ἐπιρροὴν τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ «ἀνταπεργία» ἀποτελεῖ, ὑπὸ τὸν προαναφερθέντα περιορισμόν, ἄσκησιν νομίμου δικαιώματος, καθ' ὅσον διὰ τῆς ἐπελεύσεως τῆς ὑπερημερίας τοῦ δανειστοῦ, οἷος εἶναι ἐν προκειμένῳ ὁ ἐργοδότης, ἐπιφυλασσομένης ἧς περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου 354 Ἀστικοῦ Κώδικος, περὶ ἧς δὲν πρόκειται, δὲν ἀπαιτεῖται καὶ πταῖσμα αὐτοῦ».

Ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδίκου (3) ἐξετάζει τὴν ἀνταπεργίαν ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ ἀτομικοῦ δικαίου καὶ δὴ τοῦ δικαίου τῆς συμβάσεως μισθώσεως ὑπηρεσιῶν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Οὕτω παρανοεῖ τὴν φύσιν τῶν ἐργατικῶν ἀγώνων ὡς «συλλογικῶν μαχητικῶν μέσων» (4), τὰ ὁποῖα ἡ σύγχρονος κοινωνικὴ ἔννομος τάξις ἀνέχεται καὶ ἀναγνωρίζει ὡς μέσα αὐτοπροστασίας τῶν οἰκονομικῶν ἐνώσεων καὶ ἐξισορροπήσεως τῆς ἰσχύος αὐτῶν. Ὡς ἐκ τούτου ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδίκου ὀρθῶς ἀνῃρέθη, εὑρισκομένη μακρὰν τῆς πραγματικότητος τοῦ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου καὶ τοῦ ρόλου τῆς ἀνταπεργίας ἐντὸς αὐτοῦ.

2. Ὁ Ἄρειος Πάγος(5) ἐδέχθη τὴν ἀναίρεσιν διὰ τῆς ἀκολούθου συλλογιστικῆς :

«Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων α) τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ νόμου 2151/1920... β) τοῦ ΝΕ'/1948 ψηφίσματος τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς... γ) τοῦ ἄρθρου 2 § 6 τοῦ ἀ. ν. 539/1945... δ) τοῦ ἄρθρου 16 § 3 τοῦ ν. δ. 2961/1954... καὶ ε) τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ νόμου 3239/1955... σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ ἀνταπεργία, ἤτοι ὁ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀποκλεισμὸς τῶν ἐργαζομένων ἐκ τῶν τόπων ἐργασίας ἢ ἡ μὴ παράδοσις εἰς αὐτοὺς τῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας μέσων, πρὸς ἄμυναν κατὰ κηρυχθείσης ἀπεργίας ἢ πρὸς ἐπιδίωξιν ἰδίων συμφερόντων, ἀναγνωρίζεται ὡς δικαίωμα. Ἡ ἐνάσκησις δὲ αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ἐφ' ὅσον δὲν γίνεται καθ' ὑπέρβασιν τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος τασσομένων ὁρίων, ἐπάγεται τὴν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀπεργίας ἀναστολὴν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἧς ἕνεκα ὁ ἀνταπεργῶν ἀπαλλάσσεται τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἀπορρεουσῶν ὑποχρεώσεών του. Ἑπομένως ἡ ὑπ' αὐτοῦ μὴ ἀποδοχὴ τῆς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀνταπεργίας προσφερομένης ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἐργασίας δὲν καθιστᾷ αὐτὸν ὑπερήμερον, ὥστε νὰ ὑποχρεοῦται οὗτος κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος εἰς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ».

3. Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως προκύπτει ἡ θέσις, τὴν ὁποίαν ὁ Ἄρειος Πάγος λαμβάνει ἔναντι τοῦ προβλήματος τῆς ἀνταπεργίας.

α) Ἀνταπεργία εἶναι ὁ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀποκλεισμὸς τῶν ἐργαζομένων ἐκ τῶν τόπων ἐργασίας ἢ ἡ μὴ παράδοσις εἰς αὐτοὺς τῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας μέσων.

β) Ὁ ἐν λόγῳ ἀποκλεισμὸς ἢ ἡ μὴ παράδοσις τῶν μέσων γίνεται αα) πρὸς ἄμυναν κατὰ τῆς κηρυχθείσης ἀπεργίας καὶ ββ) πρὸς ἐπιδίωξιν ἰδίων συμφερόντων.

γ) Ἡ ἀνταπεργία ἀναγνωρίζεται ὡς δι-

(1) ΕΕΔ 18, σ. 1242.
(2) ΕΕΔ 18, σ. 596.
(3) Βλ. οὕτω καὶ *Τούση*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, εἰσ. Β', σ. 486, *Τζιτζιλέρης*, ΝοΒ 1959, σ. 759.
(4) *Καλομοίρης*, ΕΕΔ 14, σ. 401.
(5) Ἀνωτ. ὑποσ. 1.

καίωμα, ὑποκείμενον εἰς τὸν ἐκ τοῦ ἄρθρ. 281 περιορισμόν.

δ) Ἡ ἀνταπεργία, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἐνασκήσεως δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου, ἐπάγεται τὴν ἀναστολὴν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ συνεπῶς τὴν ἀπαλλαγὴν αὐτοῦ ἐκ τῶν συμβατικῶν του ὑποχρεώσεων, ἑπομένως καὶ τῆς καταβολῆς τοῦ μισθοῦ.

ε) Ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου μὴ ἀποδοχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀνταπεργίας δὲν καθιστᾷ αὐτὸν ὑπερήμερον κατὰ τὸ ἄρθρον 656 Α.Κ.

ΙΙ. 1.α) Ἡ ἀνταπεργία εἶναι μορφὴ τῶν ἐργατικῶν ἀγώνων καὶ ὡς τοιαύτη μαχητικὸν μέσον τοῦ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου (6). Κύριον χαρακτηριστικὸν αὐτῆς εἶναι τὸ συλλογικὸν στοιχεῖον, ἤτοι τὸ ὅτι κατευθύνεται κατὰ πάντων τῶν μισθωτῶν ὡς πρᾶξις ἐνιαία καὶ οὐχὶ καθ' ἑνὸς ἑκάστου ἀτομικῶς (7). Ἡ ἀνταπεργία εἶναι μαχητικὸν μέσον τοῦ ἐργοδότου. Ἀπὸ τῆς πλευρᾶς αὐτοῦ δὲν εἶναι πρᾶξις συλλογική. Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς μισθωτούς, οἱ ὁποῖοι μόνον συλλογικῶς δύνανται νὰ ἀπεργήσουν, ἡ ἀνταπεργία εἶναι δυνατὴ καὶ παρ' ἑνὸς μόνον ἐργοδότου. Τὸν συλλογικὸν χαρακτῆρα λαμβάνει ἐκ τῆς ἀντιθέτου παρατάξεως (8). Δηλαδὴ ἡ ἀνταπεργία, ἐφ' ὅσον ἀσκεῖται παρ' ἑνός, δὲν εἶναι πρᾶξις συλλογική. Καθίσταται ὅμως τοιαύτη ἐφ' ὅσον κατευθύνεται κατὰ πολλῶν ὡς συνόλου ἀδιαιρέτου.

β) Ἡ ἀνταπεργία πραγματοποιεῖται εἴτε διὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀποκλεισμοῦ τῶν μισθωτῶν ἐκ τῆς ἐργασίας, εἴτε διὰ τῆς μὴ παραδόσεως εἰς αὐτοὺς τῶν ἀπαραιτήτων διὰ τὴν ἐργασίαν μέσων. Ὁ Ἄρειος Πάγος ὁμιλεῖ περὶ τόπων ἐργασίας, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ μισθωτοὶ ἀποκλείονται. Πρόκειται περὶ τοῦ τόπου, εἰς τὸν ὁποῖον παρέχεται ἡ ἐργασία, δηλαδὴ περὶ τῆς ἐκμεταλλεύσεως.

2. Διὰ τῆς ἀνταπεργίας ὁ ἐργοδότης εἴτε ἀμύνεται κατὰ τῆς ἀπεργίας τῶν μισθωτῶν, εἴτε ἐπιδιώκει τὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς ἐργασίας ὑπὲρ αὐτοῦ. Ἐξ οὗ προκύπτει καὶ ἡ διάκρισις τῆς ἀνταπεργίας εἰς ἀμυντικὴν καὶ εἰς ἐπιθετικήν. Ὁ Ἄρειος Πάγος διακρίνει σαφῶς μεταξὺ τῶν δύο μορφῶν τῆς ἀνταπεργίας.

αα) Ἡ ἀμυντικὴ ἀνταπεργία εἶναι ἀπάντησις εἰς τὴν ἀπεργίαν τῶν μισθωτῶν. Ἐφ' ὅσον οὗτοι ἐπιδιώκουν νὰ ἐπιτύχουν ὡρισμένους σκοποὺς των ἔναντι τοῦ ἐργοδότου διὰ μαχητικῶν ἀγωνιστικῶν μέσων, δύναται οὗτος, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς «τῆς ἰσότητος τῶν ὅπλων» (9), νὰ τοὺς ἀποκλείσῃ συλλογικῶς ἀπὸ τὴν ἐργασίαν. Οἱ μισθωτοί, ἐφ' ὅσον ἀναλαμβάνουν ἀγῶνα πρὸς ἐπιβίωξιν τῶν σκοπῶν των, συνισταμένων κυρίως εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν ὅρων, ὑπὸ τοὺς ὁποίους παρέχουν τὴν ἐργασίαν των, πρέπει πάντοτε νὰ ὑπολογίζουν εἰς τὴν διὰ μαχητικῶν ἐπίσης μέσων ἀπάντησιν τοῦ ἐργοδότου. Οὕτω, ἐνῷ διὰ τῆς ἀπεργίας ἀπειλοῦν τὸν ἐργοδότην μὲ πλήρη ἀκινητοποίησιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως καὶ οἰκονομικὴν καταστροφὴν τῆς ἐπιχειρήσεως, συγχρόνως διὰ τῆς αὐτῆς ἐνεργείας των ἀναλαμβάνουν τὸν κίνδυνον νὰ ἀποκλεισθοῦν ἐκ τῆς ἐργασίας καὶ νὰ στερηθοῦν δι' ἓν χρονικὸν διάστημα τῶν μέσων συντηρήσεως. Ἡ ἀνάληψις τοῦ κινδύνου εἶναι στοιχεῖον τοῦ ἀγῶνος.

ββ) Ἡ αὐτὴ ὡς ἄνω ἀρχὴ τῆς «ἰσότητος τῶν ὅπλων» ἐπιτρέπει εἰς τὸν ἐργοδότην τὴν ἀνταπεργίαν ὡς ἐπιθετικὸν μέσον. Δύναται δηλαδὴ οὗτος ἐν τῇ ἐπιδιώξει ἰδίων συμφερόντων νὰ ἀποκλείσῃ τοὺς μισθωτοὺς ἀπὸ τὴν ἐκμετάλλευσιν, χωρὶς οὗτοι νὰ ἀπεργήσουν. Δοθέντος ὅτι ἡ ἐπιθετικὴ ἀνταπεργία σκοπεῖ τὴν ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου μεταβολὴν τῶν ὅρων ἐργασίας καὶ δὴ ἐμμέσως τὴν σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως (10), εἶναι δυσχερὲς νὰ διακριθῇ αὕτη ἀπὸ τὴν τροποποιητικὴν καταγγελίαν (11). Δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἐπὶ τροποποιητικῆς καταγγελίας καταγγέλλονται αἱ ἀτομικαὶ συμβάσεις, ὑπὸ τὴν αἵρεσιν τῆς ἀποδοχῆς τῶν ὅρων τοῦ ἐργοδότου ἐκ μέρους τῶν μισθωτῶν. Ἀντιθέτως ἐπὶ ἐπιθετικῆς ἀνταπεργίας ὁ ἐργοδότης λύει συλλογικῶς τὰς συμβάσεις ἐργασίας καὶ ἀναμένει τὴν ἀπὸ μέρους τῶν μισθωτῶν ὑποβολὴν προτάσεων πρὸς σύναψιν νέων συμβάσεων (12). Α

(6) Βλ. Hueck-Nipperdey, Lehrbuch II, σ. 611 ἑπ., Nikisch, ArbR II, σ. 93 ἑπ., Bulla, ἐν Festschrift für H. C. Nipperdey, σ. 163 ἑπ., τὸν αὐτόν, AR - Blattei, Arbeitskampf, III, Aussperrung, Durand-Vitu, Traité de Droit du Travail, III, No 309 ἑπ.

(7) Βλ. BAG v. 28.1.1955, AP Nr. 1 zu Art. 9 G.G., Hueck-Nipperdey, Lehrbuch II, σ. 619.

(8) Nikisch, ArbR II, σ. 94.

(9) Βλ. κατωτ. ὑπὸ 3.

(10) Βλ. BAG τῆς 1.2.1957, AR Blattei, Arbeitskampf III, Aussperung, Entscheidungen 1=AP Nr 4 zu § 4 BetrVG.

(11) Βλ. BAG, ἔνθ' ἀνωτ. μετὰ σχολίων Molitor Hueck, AP Nr 3 zu § 615 BGB. Betriebsrisiko Bl. 4.

(12) BAG, ἔνθ' ἀνωτ., Molitor, ἔνθ' ἀνωτ.

ποφασιστικὸν εἶναι ὡσαύτως, ἂν ἡ πρὸς τροποποίησιν πρότασις ἀπευθύνεται εἰς ἕνα ἕκαστον μισθωτὸν χεχωρισμένως ἢ πρὸς πάντας ὁμοῦ (13).

Ἡ τροποποιητικὴ καταγγελία διαφέρει τῆς ἐπιθετικῆς ἀνταπεργίας καὶ ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν μορφήν, ὑπὸ τὴν ὁποίαν λύονται αἱ ἀτομικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, περὶ ἧς κατωτέρω (14).

3. α) Ἡ ἀνταπεργία ἀποτελεῖ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου. Ὀρθῶς χαρακτηρίζει ταύτην ὡς δικαίωμα ὁ Ἄρειος Πάγος (15). Τὸ πρὸς ἀνταπεργίαν δικαίωμα ἀπορρέει ἐκ τῆς ἐφ' ὁλοκλήρου τοῦ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου κυριαρχούσης (16) ἀρχῆς τῆς «ἰσότητος τῶν ὅπλων» (17), ἥτις ἀποτελεῖ ἰδιαιτέραν ἔκφρασιν τῆς συνταγματικῶς κατοχυρωμένης (ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος) ἀρχῆς τῆς ἰσότητος (18) εἰς τὸ συλλογικὸν ἐργατικὸν δίκαιον.

Ἐν προκειμένῳ πρέπει νὰ τονισθῇ, ὅτι προστατεύεται ἡ ἰσότης, ὄχι δὲ καὶ ἡ ἀνταπεργία. Τόσον ἡ ἀπεργία, ὅσον καὶ ἡ ἀνταπεργία, ὡς μορφαὶ ἐργατικῶν ἀγώνων εἶναι ἀνεπιθύμητοι ὑπὸ τῆς ἐννόμου τάξεως λόγῳ τῆς διασαλεύσεως τῆς εἰρήνης καὶ τῶν δυσμενῶν συνεπειῶν, τὰς ὁποίας ἐπάγονται διὰ τὴν καθόλου οἰκονομίαν (19). Ἡ ἔννομος τάξις, ὡς καὶ ἐν ἀρχῇ ἐλέχθη, ἁπλῶς ἀνέχεται καὶ ἀναγνωρίζει τοὺς ἐργατικοὺς ἀγῶνας ὡς δικαίωμα τῶν φορέων τοῦ αὐτονόμου συλλογικοῦ δικαίου. Τὸ δικαίωμα τοῦτο δὲν τυγχάνει ἰδιαιτέρας συνταγματικῆς προστασίας (20). Τὸ Σύνταγμα ἁπλῶς δὲν ἀπαγορεύει τοὺς ἐργατικοὺς ἀγῶνας· τοὺς ἀνέχεται μόνον.

β) Ἡ ὕπαρξις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀνταπεργίας δεδικαίωται ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Ἀκυρωτικοῦ μνημονευομένων διατάξεων τῆς νομοθεσίας. Τὸ δικαίωμα ὅμως τῆς ἀνταπεργίας θὰ ὑφίστατο καὶ ἄνευ αὐτῶν, ἐκ τῆς ἀναγνωρίσεως καὶ μόνον τῆς ἀπεργίας ὡς δικαιώματος. Ἡ ἀναγνώρισις τῆς ἀνταπεργίας ὡς δικαιώματος ἀπορρέει ἀμέσως ἐκ τῆς ἀρχῆς τῆς ἰσότητος. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς ταύτης τὸ δικαίωμα τῆς ἀνταπεργίας ἀναγνωρίζεται αὐτομάτως ὡς τὸ ἀντίθετον τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας, ὡς τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὴν ἀπεργίαν ὅπλον τοῦ ἐργοδότου, τοῦ ἑτέρου παράγοντος τοῦ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου. Ἡ ἀπεργία ἀποτελεῖ ἰσχυρότατον ὅπλον εἰς χεῖρας τῶν μισθωτῶν, δυνάμει τοῦ ὁποίου δύνανται, ἀσκοῦντες οἰκονομικὴν πίεσιν ἐπὶ τοῦ ἐργοδότου, νὰ ἐπιτύχουν τοὺς συμφέροντας εἰς αὐτοὺς ὅρους ἐργασίας. Θὰ ἐδημιουργεῖτο ὅμως ἀνισότης μεταξὺ τῶν παραγόντων τοῦ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ἐὰν δὲν ἀνεγνωρίζετο καὶ εἰς τοὺς ἐργοδότας τὸ δικαίωμα νὰ ἀμυνθοῦν κατὰ τῆς ἀπεργίας, ὡς ἐπίσης καὶ ἂν δὲν τοὺς παρείχετο καὶ τι τὸ ἀνάλογον πρὸς τὴν ἀπεργίαν πρὸς ἐπιβίωξιν τῶν ἰδίων συμφερόντων (21).

γ) Ὡς δικαίωμα ἡ ἀνταπεργία ὑπόκειται, ὡς καὶ ἡ ἀπεργία, εἰς τὸν ἐκ τοῦ ἄρθρ. 281 Α.Κ. περιορισμόν. Ὀρθῶς ἐσχέφθη ὡς πρὸς τοῦτο ὁ Ἄρειος Πάγος ἐν τῇ ὡς ἄνω ἀποφάσει του. Ἡ ἀρχὴ τοῦ περιορισμοῦ τῆς καταχρήσεως τοῦ δικαιώματος ἀποτελεῖ γενικὴν ἀρχὴν τοῦ δικαίου, ἰσχύουσαν καὶ ἐπὶ τοῦ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου. Ἐξ ἄλλου καὶ αὐτὸς ὁ Ἀστικὸς Κῶδιξ δὲν εἶναι ξένος πρὸς τὸ συλλογικὸν ἐργατικὸν δίκαιον, ὡς δείκνυται ἐκ τῶν περὶ συλλογικῶν συμβάσεων διατάξεων αὐτοῦ. Θὰ πρέπει ὅμως ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 281 ἐπὶ δικαιωμάτων τοῦ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου νὰ γίνηται μετὰ μεγίστης προσοχῆς καὶ νὰ μὴ ἐκτείνηται ἐφ' ὅλων τῶν περιπτώσεων, αἱ ὁποῖαι ὑπὸ τὸ πρίσμα τοῦ ἀτομικοῦ δικαίου θὰ συνίστων κατάχρησιν δικαιώ-

---

(13) Nikisch, Lehrbuch II, σ. 97.

(14) Ὑπὸ 4, ὑποσ. 27.

(15) Οὕτω καὶ ἡ ἀναιρεθεῖσα ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, ἐνθ' ἀνωτ. ὑποσ. 2, ἀναγνώριζε τὴν ἀνταπεργίαν ὡς δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου, Καποδίστριας, Θέμις ΝΖ', σ. 448 ἐπ.

(16) Βλ. Böttcher, Waffengleichheit und Gleichbehandlung im kollektiven Arbeitsrecht 1956 passim.

(17) Βλ. Hueck-Nipperdey, Lehrbuch II, σ. 619, Nikisch, ArbR II, σ. 109, Böttcher, ἐνθ' ἀνωτ., BAG. v. 28.1. 1955, AP Nr 1 zu Art. 9 GG. Arbeitskampf, Bl.S. Urt. 27.9.1957, AP. Nr. 6 zu Art. 9 GG., Urt. 8.2.1957, AP Nr. 1 zu § 615 BGB, Betriebsrisiko.

(18) Βλ. Nikisch, ArbR II, σ. 109, BAG, v. 28.1.1955, AP Nr. 1 zu Art. 9 GG, Arbeitskampf.

(19) BAG, v. 28.1.1955, AP Nr. 1 zu Art. 9 GG, Arbeitskampf.

(20) Βλ. *Σβώλου - Βλάχου*, Τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος Β' ὑπ' ἄρθρ. 11 σ. 304. Ἄλλως *Ἀγαλλόπουλος*, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 37.

(21) Τὴν ἀρχὴν ταύτην τῆς ἰσότητος παραγνωρίζει ὁ *Ἀγαλλόπουλος*, ἐνθ' ἀνωτ., δεχόμενος συνταγματικὴν προστασίαν τῆς ἀπεργίας, ὄχι ὅμως καὶ τῆς ἀνταπεργίας.

ματος. Τὸ συλλογικὸν δίκαιον, ὡς δίκαιον ρυθμίζον τὰς σχέσεις καὶ τὰ συμφέροντα οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν ἑνώσεων, ἔχει ἀνάγκην περισσοτέρας εὐκινησίας ἢ τὸ ἀτομικόν. Ἐκ τοῦ χαρακτῆρος ἀκριβῶς τούτου τοῦ συλλογικοῦ δικαίου ἡ ἔννομος τάξις ἀνέχεται τὴν διατάραξιν τῆς εἰρήνης διὰ τῶν ἐργατικῶν ἀγώνων καὶ τὸν περιορισμὸν τῆς συμβατικῆς ἐλευθερίας διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ἐπιτρέπουσα εἰς τὸ σύνολον ὅ,τι δὲν ἐπιτρέπει εἰς τὸ ἄτομον. Εὑρισκόμεθα εἰς τελείως διάφορον σφαῖραν δικαίου καὶ τὰ κριτήρια πρέπει νὰ εἶναι ἄλλως διάφορα ἢ ἐπὶ τοῦ ἀτομικοῦ δικαίου. Εἶναι ἔργον τῆς νομολογίας νὰ καθορίσῃ τὰ ὅρια τῆς ἐφαρμογῆς τῆς καταχρήσεως τοῦ δικαιώματος ἐπὶ τοῦ συλλογικοῦ δικαίου.

4. Ἡ ἀνταπεργία ἐπάγεται εἴτε ἀναστολὴν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, εἴτε λύσιν ταύτης. Ἀπαραίτητον νὰ διακρίνωμεν πότε συμβαίνει τὸ ἕν καὶ πότε τὸ ἄλλο.

α) Ἐπὶ ἀμυντικῆς ἀπεργίας, δηλαδὴ ἐπὶ ἀπαντήσεως τοῦ ἐργοδότου εἰς ἀπεργίαν τῶν ἐργαζομένων δι' ἀποκλεισμοῦ αὐτῶν ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως, δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ ἀναστολῆς τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Μόνον συλλογικὴ ἀπόλυσις τῶν μισθωτῶν εἶναι δυνατή ([23]). Ἡ ἀναστολὴ τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ἐπέρχεται ἤδη διὰ τῆς ἀπεργίας. Ὁ ἐργοδότης δὲν θὰ εἶχε συνεπῶς ὅπλον πρὸς καταπολέμησιν αὐτῶν. Τὰ πραγματικὰ γεγονότα δὲν θὰ πρέπει νὰ παραβλέπωνται ἐν προκειμένῳ. Διαρκούσης τῆς ἀπεργίας ὁ ἐργοδότης ἀποκλείει τὴν ἐκμετάλλευσιν καὶ δηλοῖ συνάμα, ὅτι οὔτε κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀπεργίας, οὔτε μετ' αὐτήν, θὰ δεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας τῶν ἀπεργῶν. Ἐὰν ὅθεν εἰς τὴν ὡς ἄνω ἐνέργειαν διεβλέπομεν μόνον ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως, ἡ κατάστασις θὰ παρέμενεν ὡς διεμόρφωσεν αὐτὴν ἡ ἀπεργία. Συνεπῶς οὐδὲν θὰ ἐδίδετο ὅπλον εἰς τὸν ἐργοδότην πρὸς ἀντιμετώπισίν της. Ἡ ἀρχὴ τῆς ἰσότητος τῶν ὅπλων θὰ παρεβιάζετο ([24]). Ἡ παραδοχὴ τῆς ἀπόψεως ταύτης, ὅτι δηλαδὴ λύονται αἱ συμβάσεις ἐργασίας συλλογικῶς, εὐνοεῖ ἓν τινι μέτρῳ τοὺς μισθωτούς, εἰ ὁποῖοι ἄλλως, ἐν περιπτώσει ἀναστολῆς τῆς συμβάσεως, θὰ ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ ἀναμένουν τὴν ἄρσιν τῆς ἀνταπεργίας, ἐνῷ διὰ τῆς λύσεως τῶν συμβάσεων εἶναι ἐλεύθεροι νὰ ἀναζητήσουν ἀλλαχοῦ ἐργασίαν ([25]).

Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην ἡ διὰ τῆς ἀνταπεργίας λύσις τῶν συμβάσεων ἐργασίας δὲν συνιστᾷ καταγγελίαν ([26]), ἀλλ' ἰδιόρρυθμον πραγματικὴν λύσιν αὐτῶν ([27]). Τοῦτο σημαίνει, ὅτι αἱ διατάξεις περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀτονοῦν ([28]). Ἐὰν εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἀνεγνωρίζετο ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως, θὰ εἴχομεν οὐσιαστικῶς κατάργησιν τῆς ἀνταπεργίας ὡς ὅπλου ἀμύνης κατὰ τῶν ἀπεργούντων μισθωτῶν.

Ἡ λύσις τῶν συμβάσεων ἔχει χαρακτῆρα συλλογικόν. Ἀπευθύνεται πρὸς πάντας τοὺς μισθωτούς. Δὲν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ περιορίζεται μόνον εἰς τοὺς ἀπεργούς. Ὁ συλλογικὸς χαρακτὴρ τῆς ἀνταπεργίας παρέχει εἰς τὸν ἐργοδότην τὴν δυνατότητα νὰ λύσῃ καὶ τὰς συμβάσεις τῶν προσφερθέντων νὰ ἐργασθοῦν ἢ μὴ μετασχόντων τῆς ἀπεργίας ἐξ οἱουδήποτε ἄλλου λόγου μισθωτῶν ([28]).

β) Ἐπὶ ἐπιθετικῆς ἀνταπεργίας δὲν παρίσταται ἀνάγκη λύσεως τῶν συμβάσεων. Ὁ ἀ-

(22) Βλ. Hueck-Nipperdey, Lehrbuch II, σ. 612, 619, BAG, v. 28.1.1955, AP Nr. 1, zu Art. 9, GG, Arbeitskampf, Urt. v. 27.9.1957, AP Nr. 6, zu Art. 9 GG, Arbeitskampf, Urt. v. 1.3.1957, AR. Blattei, Arbeitskampf III, Aussperrung, Entscheidungen, 1, Durand-Vitu, Traité de Droit du Travail III, Nr. 311, σ. 306 ἑπ. Ὁ Nikisch ArbR II, σ. 95 δὲν θεωρεῖ τὴν λύσιν τῶν συμβάσεων ὡς ἐννοιολογικὸν στοιχεῖον τῆς ἀνταπεργίας.

(23) Βλ. Hueck-Nipperdey, Lehrbuch II, σ. 619, BAG, v. 28.1.1955, AP Nr. 1 zu Art. 9 GG, Arbeitskampf.

(24) Durand-Vitu, ἔνθ' ἀνωτ.

(25) Hueck-Nipperdey, Lehrbuch II, σ. 612· BAG v. 28.1.1955, AP Nr. 1 zu Art. 9 GG, Arbeitskampf, Urt. v. 21.9.1957, AP Nr. 6 zu Art. 9 GG, Arbeitskampf.

(26) Hueck-Nipperdey, Lehrbuch II, σ. 612, BAG Urt. v. 27.9.1957, AP Nr. 9 GG, Arbeitskampf.

(27) Βλ. τὰς ἐν ὑποσ. 25 παραπομπάς. Ἄλλως Nikisch, ArbR II, σ. 95 ἑπ., Durand-Vitu, ἔνθ' ἀνωτ. Ἐπὶ τροποποιητικῆς καταγγελίας θὰ πρέπει νὰ τηρηθοῦν αἱ περὶ καταγγελίας διατάξεις τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου. Βλ. καὶ ἀνωτ. ὑποσ. 2, 6, καὶ ὑποσ. 14.

(28) Βλ. BAG v. 27.9.1957, AP Nr. 6 zu Art. 9 GG, Arbeitskampf.

γωνιστικὸς σκοπὸς τοῦ ἐργοδότου δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ καὶ διὰ τῆς ἀναστολῆς τῶν συμβάσεων (29).

γ) Εἰς αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ σημεῖον πάσχει ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ἐνῷ δηλαδὴ ἀναγνωρίζει εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα, ὅπως κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀπεργίας ἀνταπεργήσῃ, δέχεται, ὅτι διὰ τῆς ἀνταπεργίας ἡ σύμβασις ἠρτήται, μὴ παράγουσα ἁπλῶς τὰ ἔννομα αὐτῆς ἀποτελέσματα. Τοῦτο σημαίνει, ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀπεργίας ὁ ἐργοδότης στερεῖται παντὸς μέσου πρὸς καταπολέμησιν αὐτῆς, μόνον δὲ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἀπεργίας δύναται νὰ ἀνταπεργήσῃ, νὰ ἀρνηθῇ τὰς ὑπηρεσίας τῶν μισθωτῶν καὶ τὴν καταβολὴν τοῦ μισθοῦ. Ἡ ἄποψις αὕτη, μὴ συνεπὴς πρὸς τὴν φύσιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας ὡς δικαιώματος ἀπορρέοντος ἐκ τοῦ συλλογικοῦ δικαίου, ὀφείλεται εἰς τὴν προσήλωσιν εἰς τὸ ἀτομικὸν δίκαιον καὶ εἰς τὰς ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑποχρεώσεις, ἐνῷ οἱ συλλογικοὶ ἀγῶνες ἀνήκουν εἰς ὅλως διάφορον σφαῖραν δικαίου.

δ. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀνταπεργίας ὁ ἐργοδότης δὲν ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ μισθοῦ εἰς τοὺς μισθωτούς, οὐδὲ καθίσταται ὑπερήμερος κατὰ τὸ ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐφ' ὅσον οἱ μισθωταὶ τοῦ προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας των (30). Τοῦτο οὔτε συνέπεια τῆς ἀσκήσεως δικαιώματος ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου εἶναι, οὔτε ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ἐκ τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐν λόγῳ δικαιώματος ἠρτήται, ἀναστέλλεται ἡ σύμβασις. Ἡ δικαιολογία εὑρηται εἰς τὴν φύσιν τῆς ἀνταπεργίας ὡς ἀγῶνος ἀναγνωριζομένου ὑπὸ τοῦ συλλογικοῦ δικαίου καὶ τῆς ἐν αὐτῷ κρατούσης ἀρχῆς τῆς ἰσότητος τῶν ὅπλων μεταξὺ μισθωτῶν καὶ ἐργοδοτῶν.

Ἡ διεξαγωγὴ ἀγῶνος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἡ καταβολὴ συγχρόνως εἰς τοὺς μισθωτοὺς τῶν ἀποδοχῶν των δὲν δύναται οὔτε λογικῶς, οὔτε πραγματικῶς νὰ συνυπάρχουν. Ἡ καταβολὴ τῶν ἀποδοχῶν εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὴν ἀνταπεργίαν τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀγῶνος. Τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης ὁ ἐργοδότης ἀπαλλάσσεται, διότι ἐνεργεῖ εἰς ὅλως διάφορον ἐπίπεδον ἐκείνου τῆς συμβάσεως μισθώσεως ὑπηρεσιῶν. Ἡ ἀπαλλαγή του δὲν χωρεῖ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν περὶ τῆς συμβάσεως ταύτης διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀλλ' ἐκ τοῦ ὅτι αἱ ἐνέργειαί του ἀφοροῦν εἰς ὅλως διάφορον, ξένον πρὸς τὴν ἀτομικὴν σύμβασιν χῶρον, ὅπως ἀκριβῶς χωρεῖ καὶ ἡ ἀπαλλαγὴ τῶν μισθωτῶν ἐπὶ ἀπεργίας. Καὶ ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου θὰ ἔδει νὰ εἶναι πληρεστέρα. Ἡ προσπάθεια δικαιολογίας τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων τῆς ἀνταπεργίας ἐκ διατάξεων τοῦ ἀτομικοῦ δικαίου δὲν φαίνεται οὔτε ἐπιτυχής, οὔτε πρὸς τὴν φύσιν τοῦ συλλογικοῦ δικαίου καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ δικαιωμάτων σύμφωνος. Ἐν τούτοις πρέπει νὰ σημειωθῇ ἐπιπλέον, ὅτι ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀποτελεῖ σημαντικὴν πρόοδον ἔναντι τῶν μέχρι τινὸς διδασκομένων καὶ ὑποστηριζομένων παρ' ἡμῖν περὶ ἀπεργίας καὶ ἀνταπεργίας.

---

(29) Βλ. BAG, Urt. 1.2.1957, AR Blattei, Arbeitskampf III, Ausperrung, Entscheidung Nr. 1. Ἡ ἄποψις τοῦ Durand ἐν Durand Vitu III, ἔνθ' ἀνωτ., καθ' ἣν, ἐὰν μὲν ὁ ἐργοδότης μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀπεργίας ἐπαναπροσλάβῃ τοὺς μισθωτούς, πρόκειται περὶ ἀναστολῆς, ἐὰν δὲ ὄχι, περὶ λύσεως, δὲν εἶναι ὀρθή. Ὁ ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος χαρακτηρισμὸς τῆς δηλώσεως τοῦ ἐργοδότου ὡς ἀναστολῆς ἢ λύσεως τῶν συμβάσεων δὲν εὐσταθεῖ, διότι ἡ πρόθεσις ἐμμονῆς εἰς τὰς συμβάσεις εἶναι ἀδιάφορος, ὡς καὶ ἐπὶ ἀπεργίας. Βλ. ΕΕΔ 14, σ. 491. Ἄλλως δμως Hueck-Nipperdey, Lehrbuch II, σ. 612.

(30) Hueck - Nipperdey, Lehrbuch II, σ. 617, Bülla, Festschrift für H.C. Nipperdey, σ. 187 ἑπ., BAG, v. 28. 1.1955, AP Nr. 1 zu Art. 6 HGG, Arbeitskampf. Ἄλλως Nikisch, ArbR II σ. 95, καθ' ὃν ὁ ἐργοδότης, διὰ νὰ ἀπαλλαγῇ τῆς πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ ὑποχρεώσεως, πρέπει νὰ καταγγείλῃ τὰς συμβάσεις ἐργασίας. Παραπλησίως καὶ Καποδίστριας, Θέμις NZ σ. 448, δεχόμενος, ὅτι, ἐὰν προηγήθη ἀπεργία, δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου, ἐφ' ὅσον οἱ ἐργαζόμενοι δὲν προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας των.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΑΠΛΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΚ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΥΠΕΡΩΡΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν. δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων» (ΕΕΔ 18, 1271) ἐρυθμίσθησαν κατὰ τὸν ἐν αὐτῷ τρόπον (περὶ αὐτοῦ βλέπε καὶ *Π. Κ. Βαρουξόπουλον* ΕΕΔ 18, 1177 ἐπ.) τὰ τῆς ἀμοιβῆς καὶ ἀποζημιώσεων τῶν παρεχόντων ὑπερωριακὴν ἐργασίαν (νόμιμον καὶ παράνομον) μισθωτῶν.

Προηγήθη, ὡς γνωστόν, μέ τινας παραλλαγάς, ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικὴ ἀπόφασις (ΕΕΔ 15, 976), ἡ ὁποία, ἀσχέτως τοῦ ὅτι ἐκρίθη ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου (138/1959, ΕΕΔ 18, 245) ἄκυρος, ὡς ὑπερβαίνουσα τὴν ἐκ τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας ἐξουσιοδότησιν, δὲν ἴσχυε πλέον, λήξάσης τῆς ἰσχύος της, ἐπανελήφθη ὅμως ὁ αὐτὸς ὅρος καὶ εἰς τὰς ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1958 ἐθνικὰς γενικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 949, 999).

Ἀλλ' ἀφοῦ κατὰ τὸν νόμον 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας καθορίζεται τὸ περιεχόμενον τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ὅσον καὶ ἡ ἐξουσιοδότησις τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων ὁμοιομόρφως, εἴχομεν, νομίζομεν, βασιμότητα αἱ θεωρητικαὶ ἀντιρρήσεις καὶ κατὰ τοῦ κύρους τοῦ ὅρου τούτου τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὰς ἀποζημιώσεις ἐκ παρανόμων ὑπερωριῶν, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι, καὶ ἂν ὁ ὅρος οὗτος ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ἔγκυρος, ἡ χρονικὴ ἰσχύς του συνεδέετο πρὸς ἐκείνην τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, τοῦ ὁποίου ἀπετέλεσε περιεχόμενον, ἐνῷ ἤδη διὰ τοῦ νόμου 4020/1959 κατέστη πάγιον ἀντικειμενικὸν δίκαιον (βλέπε ἄλλως παρατηρήσεις *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σελ. 585 ἐπ., 911 ἐπ.).

Ὁ νόμος (ἄρθρον 8 § 2) ὁρίζει, ὅτι μισθωτοί, ἀπασχολούμενοι ἐπὶ πλέον τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, πέραν τῶν ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεών των, δικαιοῦνται καὶ ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς 75% τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου των.

Ἡ προηγηθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικὴ ἀπόφασις εἶχε διαφόρου διατύπωσιν. Ὡριζεν ὅτι ἡ καταβλητέα ἀποζημίωσις δι' ἑκάστην ὥραν τοιαύτης ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως εἶναι ἴση πρὸς τὸ ὡρομίσθιον, αὐξημένον κατὰ 75%.

Οὕτω ἐκ τῆς διατυπώσεως αὐτῆς τὰ δικαστήρια κατὰ τὴν ἐφαρμογήν της εἶχον δεχθῇ, ὅτι, ἀφοῦ ἡ ἀξίωσις προέρχεται ἐκ διατάξεως ἀναγκαστικοῦ δικαίου, ὁποία ἡ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἢ κατ' ἄλλην συλλογιστικὴν (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 13 ἐπ.), ἀφοῦ ἡ διαιτητικὴ αὐτὴ ἀπόφασις, κηρυχθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐκτελεστή, ἐπεῖχε κατὰ νόμον (ἄρθρον 10 νόμου 3239/1955, ΕΕΔ 17, 213) θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 3239/1955 οἱ ὅροι τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περιέχονται αὐτοδικαίως εἰς τὴν ἀτομικὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἀκυρουμένων τῶν ἀντιθέτων συμφωνιῶν, παραίτησις ἀπὸ τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης δὲν ἦτο ἐπιτρεπτὴ (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10676/1958, ΕΕΔ 18, 14).

Ἐξ ἄλλου, προκειμένου περὶ ἀπαιτήσεων ἐκ τοῦ κατ' ἄρθρον 904 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ὁποίου προσέφευγον τὰ δικαστήρια πρὸ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἵνα καθορίσουν τὴν ἀποδοτέαν εἰς τὸν μισθωτὸν ὠφέλειαν ἐκ τῆς ἀκύρου αὐτῆς συμβάσεως, παγίως ταῦτα ἐδέχοντο, ὅτι, ἀφοῦ πρόκειται περὶ ἐνδοτικοῦ δικαίου, ἐπιτρέπεται παραίτησις τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τῶν ἐξ αὐτοῦ ἀπαιτήσεων (βλέπε νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 18, 13 ἐπ.).

Τὸ ζήτημα εἶναι ἤδη, ἂν τῶν ἀποζημιώσεων τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν. δ. 4020/1959 χωρῇ παραίτησις.

Ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ νόμου καὶ τῆς ἀφορμῆς αὐτοῦ (βλέπε εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν, ΕΕΔ 18, 1275) σαφῶς προκύπτει, ὅτι πρόκειται περὶ νόμου κατ' ἔξοχὴν δημοσίας τάξεως, ἀφοῦ ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν περιστολὴν τῆς ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τῶν μισθωτῶν, τόσον πρὸς προστασίαν τῆς ὑγείας τούτων, ὅσον καὶ πρὸς διεύρυνσιν εὐκαιριῶν ἀπασχολήσεως ἀνέργων.

Θὰ ἀντέκειτο, ἑπομένως, εἰς ταῦτα ἡ παραίτησις τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τῶν ἐκ τοῦ νόμου αὐτοῦ ἀξιώσεών των, κατὰ τὰς ἰσχυούσας γενικὰς ἀρχὰς περὶ παραιτήσεως ἀπὸ δικαιωμάτων ἐκ νόμων δημοσίας τάξεως (ἄρθρον 3 Ἀστικοῦ Κώδικος) (πρβλ. Α. Π. 824/1954, ΕΕΔ 14, 81), κατ' οὐδὲν τοῦ πράγματος μεταβαλλομένου ἐκ τοῦ ὅτι ἐν τῇ διατάξει γίνεται ἀναφορὰ εἰς τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀρχάς, ἀφοῦ ὁ Νομοθέτης ἀνέφερθη εἰς αὐτὰς πρὸς καθορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως, ἡ δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπαιτήσις, λόγῳ τοῦ χαρακτῆρος τῆς διατάξεως, δὲν εἶναι πλέον ἀπαίτησις ἐξ ἐνδοτικοῦ δικαίου, ἵνα χωρῇ ἡ ἐξ αὐτῆς παραίτησις. Τοιαύτη μάλιστα, σαφέστερον, δὲν δύναται νὰ ἐννοηθῇ ὡς πρὸς τὴν ἀποζημίωσιν ἐξ 75% τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου, ἡ ὁποία ἀμέσως προέρχεται ἐκ κανόνος ἀναγκαστικοῦ δικαίου, στενῶς συναπτομένη πρὸς τὴν ἐκ τῆς αὐτῆς διατάξεως ἀπαίτησιν τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου, ὑπαρχούσης τῆς ὁποίας αὐτομάτως καταπίπτει ἡ ἀποζημίωσις.

Θὰ ἀπετέλει, τέλος, ὀπισθοδρόμησιν νὰ ἐδέχετο ὑπὸ τὸ ν. δ. 4020/1959 τὸ ἀντίθετον ἡ νομολογία, ἐνῷ δὲν ἐδέχετο τοῦτο ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί κατανομῆς τῶν πόρων τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 256 τῆς 19 Νοεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 3467/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ Ἐργατικῆς Ἑστίας Νομοθεσίας», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν μεταγενεστέρως διὰ τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ ν.δ. 3755/1957 «περὶ αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ν. 3239/1955 καὶ ἄλλων διατάξεων τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας κλπ.», τὴν ἀπὸ 10 Αὐγούστου 1959 γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας, τὴν ὑπ' ἀριθ. 564/1959 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Οἱ πόροι τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας ἀπὸ τῆς χρήσεως 1959 κατανέμονται διὰ τοὺς ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ νόμου 3467, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ἀναγραφομένους σκοποὺς κατὰ τὴν ἑξῆς ἀναλογίαν:

Ποσοστὸν 45 ο/ο ὑπὲρ τῶν ὑπὸ στοιχ. Α' σκοπῶν καὶ ποσοστὸν 55 ο/ο ὑπὲρ τῶν ὑπὸ στοιχ. Β' σκοπῶν.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Νοεμβρίου 1959

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐπεκτάσεως τῶν ὁρίων τοπικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Γ.Ε.Ε. Ναυπλίου εἰς τὴν περιοχὴν Ἄργους.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 257 τῆς 20 Νοεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν. 3252/1955 «περὶ διοικήσεως τοῦ Ο.Α.Α.Α. καὶ ὀργανώσεως τῶν Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας καὶ τροποποιήσεως τινων νόμων», καὶ

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 502/21.9.1959 γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἐπεκτείνομεν τὰ ὅρια τοπικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας Ναυπλίου καὶ εἰς τὴν πόλιν τοῦ Ἄργους.

Εἰς τὸν Ἡμέτεραν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ὀκτωβρίου 1959

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου διὰ τὰ καταστήματα ποδηλάτων τῆς πόλεως Πατρῶν.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 259 τῆς 26 Νοεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

α) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 § 2 τοῦ προεδρικοῦ διατάγματος τῆς 8/14 Μαρτίου 1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως».

β) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 § 3 τοῦ ν.δ. 3755/1957 «περὶ αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν κλπ.».

γ) Σχετικὴν αἴτησιν τοῦ Συλλόγου Καταστηματαρχῶν Ποδηλάτων Πατρῶν.

δ) Τὴν ἐπὶ τούτῳ σύμφωνον γνώμην τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Πατρῶν.

ε) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 25705/26.6.1959 ὁμοίαν τῆς Νομαρχίας Πατρῶν.

στ) Τὴν 243/29.5.1959 σύμφωνον γνώμην τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Πατρῶν.

ζ) Τὴν ἀπὸ 31.7.1959 γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Διακανονισμοῦ Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ

η) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 501/1959 τοιαύτην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦμεν ὁλοκληρωτικὴν ἀργίαν κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου διὰ τὰ καταστήματα ποδηλάτων τῆς πόλεως Πατρῶν.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ὀκτωβρίου 1959

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς Κυριακῆς ἀργίας διὰ τὰ ἰχθυοπωλεῖα τῆς πόλεως Τριπόλεως.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 259 τῆς 26 Νοεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ προεδρικοῦ διατάγματος τῆς 8/14 Μαρτίου 1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως»,

2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 § 3 τοῦ ν.δ. 3755/1957 «περὶ αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν μισθωτῶν κλπ.».

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 18604/16.5.1959 σύμφωνον ἀναφορὰν τῆς Νομαρχίας Ἀρκαδίας, δι' ἧς διαβιβάζει α) τὴν ἀπὸ 12.5.1959 αἴτησιν τῶν ἰχθυοκωλῶν Τριπόλεως «περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς Κυριακῆς ἀργίας διὰ τὰ ἰχθυοπω-

λεία της πόλεως Τριπόλεως», β) την 239/11.5.1959 σύμφωνον γνώμην του Εργατοϋπαλληλικού Κέντρου Αρκαδίας και γ) την 59/40/80α επίσης σύμφωνον γνώμην της Διοικήσεως Χωροφυλακής Αρκαδίας.

4) Την από 10.7.1959 σύμφωνον γνωμοδότησιν του Τμήματος Διακανονισμού Εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής και την υπ' αριθ. 498/1959 τοιαύτην του Συμβουλίου της Επικρατείας, προτάσει του Ημετέρου επί της Εργασίας Υπουργού, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Καθιερούμεν όλοκληρωτικήν Κυριακήν άργίαν διά τά ίχθυοπωλεία της πόλεως Τριπόλεως.

Εις τον αύτον επί της Εργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 23 Οκτωβρίου 1959

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί καθιερώσεως όλοκληρωτικής άργίας κατά την εορτήν της αναλήψεως του Κυρίου εις τά καφενεία της πόλεως Μεσολογγίου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 259 της 26 Νοεμβρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τάς διατάξεις του άρθρου 2 § 2 του προεδρικού διατάγματος της 8/14 Μαρτίου 1930 «περί κωδικοποιήσεως των νόμων περί Κυριακής αναπαύσεως».

2) Τάς διατάξεις του άρθρου 9 § 3 του ν.δ. 3755/1957 «περί αυξήσεως αναδρομικώς των αποδοχών μισθωτών κλπ.».

3) Την από 8.5.1959 αίτησιν του εν Μεσολογγίω εδρεύοντος σωματείου υπό την επωνυμίαν «Συνδεσμος Καφεπωλών Μεσολογγίου «Η Ανάληψις», αιτουμένου όπως καθιερωθή όλοκληρωτική άργία διά τά καφενεία Μεσολογγίου κατά την εορτήν της Αναλήψεως του Κυρίου, καθ' ην εορτάζει την επέτειον της ιδρύσεως του το σωματείον τούτο,

4) Την υπ' αριθ. 3601 22.5.1959 σύμφωνον γνώμην του Δημάρχου Μεσολογγίου.

5) Την υπ' αριθ. 66/8/130 επίσης σύμφωνον γνώμην της Διοικήσεως Χωροφυλακής Αιτωλίας.

6) Την υπ' αριθ. 23594/28.5.1959 συμφωνον γνώμην της Νομαρχίας Αιτωλοακαρνανίας.

7) Την υπ' αριθ. 207/5.6.1959 αντίθετον γνώμην του Εργατοϋπαλληλικού Κέντρου Μεσολογγίου.

Την από 17.7.1959 γνωμοδότησιν του Τμήματος Διακανονισμού Εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής και την υπ' αριθ. 503/1959 τοιαύτην του Συμβουλίου της Επικρατείας, προτάσει του Ημετέρου επί της Εργασίας Υπουργού, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Καθιερούμεν όλοκληρωτικήν άργίαν διά τά καφενεία της Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου κατά την εορτήν της Αναλήψεως του Κυρίου.

Εις τον αύτον επί της Εργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 23 Οκτωβρίου 1959

—

ΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

130]1959 Πράξις Υπουργικού Συμβουλίου

Περί εγκρίσεως καταβολής μηνιαίου επιδόματος λόγω οικογενειακών βαρών εις τους πάσης φύσεως έκτακτους και επί συμβάσει υπαλλήλους των Ν.Π.Δ.Δ.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 225 της 17 Οκτωβρίου 1959)

Λαβόν υπ' όψιν:

1) Σχετικήν εισήγησιν του Υπουργού των Οικονομικών.

2) Την υπ' αριθ. 66/20.1.1956 πράξιν του, δι' ής παρεσχέθη μηνιαίον επίδομα εις τους τακτικούς μόνον υπαλλήλους των Ν.Π.Δ.Δ. και Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοικήσεως, τους υπέχοντας οικογενειακά βάρη, και

3) Το ότι έκτακτοι υπάλληλοι πλείστων Ν.Π.Δ.Δ. λαμβάνουσι τας αποδοχάς των τακτικών υπαλλήλων τούτων.

Αποφασίζει

Εγκρίνει την καταβολήν από 1ης Σεπτεμβρίου 1959 του μηνιαίου επιδόματος λόγω οικογενειακών βαρών του προβλεπομένου υπό της υπ' αριθ. 66/20.1.1956 πράξεως του Υπουργικού Συμβουλίου, ώς αύτη τροποποιήθη διά του έδαφ. 4 § 1 της υπ' αριθ. 1031/12.12.1958 ομοίας (*), εις τους πάσης φύσεως έκτακτους και επί συμβάσει υπαλλήλους των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως τους λαμβάνοντας μισθόν τακτικού υπαλλήλου.

Εκδόσαν προς τούτο την υπ' αριθ. 130 παρούσαν πράξιν του, κυρωθησομένην νομοθετικώς μερίμνη του Υπουργού των Οικονομικών.

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Κ.Λ.Π.

82900]17740]1959 Απόφ. Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας

Περί παροχής δώρου Χριστουγέννων 1959 — Ν. Έτους 1960 εις τους επί σχέσει εργασίας Ιδιωτικού δικαίου απασχολουμένους.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 434 της 12 Δεκεμβρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του νόμου 1901/1951 «περί κυρώσεως του ά.ν. 1777/1951 περί συμπληρώσεως των διατάξεων του ά.ν. 28/1944 και του άρθρου μόνου του ά.ν. 866/1945 και του ν.δ. 3755/1957».

Αποφασίζομεν:

Άρθρον 1

1) Οι πάσης φύσεως εργοδόται υποχρεούνται, όπως καταβάλουν εις έκαστον εκ του υπαλληλικού, τεχνικού, εργατικού και υπηρετικού προσωπικού αυτών, μεθ' ού συνδέονται διά σχέσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου από 5.5.1959 μέχρις 24.12.1959 τουλάχιστον, έκτακτον οικονομικήν ενίσχυσιν (δώρον), επί ταις εορταίς

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 107.

Χριστουγέννων 1959 - Νέου Έτους 1960, ίσην πρός ένα μηνιαίον μισθόν διά τούς έπί μισθῷ ἀμειβομένους, 25 δέ ήμερομίσθια διά τούς έπί ήμερομισθίῳ ἀμειβομένους.

2) Εἰς ἐκείνους ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐργαζομένων, ὧν ἡ σχέσις ἐργασίας μετά τοῦ ὑποχρέου εἰς καταβολήν τοῦ δώρου ἐργοδότου δέν διήρκεσε καθ' ὅλον τό ἀνωτέρω χρονικόν διάστημα, διότι συνεφωνήθη πρό ἤ μετά τήν 5.5.1959, ἐλύθη ἐντός τοῦ ἀπό 5.5.1959 μέχρις 24.12.1959 χρονικοῦ διαστήματος ἤ συνήφθη μετά τήν 5.5.1959, θέλει καταβληθῆ ὡς δῶρον ποσόν ἴσον πρός τό 1/25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ ἤ ἑνός (1) ἡμερομισθίου, ἀναλόγως τοῦ συμπεφωνημένου τρόπου ἀμοιβῆς, ἀνά ἕκαστον θήμερον χρονικόν διάστημα διαρκείας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως αὐτῶν, ἐντός τῆς χρονικῆς περιόδου ἀπό 5.5.1959 μέχρις 24.12.1959, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μή δυναμένου νά ὑπερβῇ τόν ἕνα μισθόν ἤ τά 25 ἡμερομίσθια. Διά χρονικόν διάστημα μικρότερον τοῦ θημέρου καταβάλλεται ἀνάλογον κλάσμα.

3) Εἰς τόν χρόνον διαρκείας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως δέν ὑπολογίζονται αἱ ἡμέραι, καθ' ἃς ὁ μισθωτός, καίτοι μή λυθείσης τῆς ἐργασιακῆς αὐτοῦ σχέσεως, ἀπέσχε τῆς ἐργασίας ἀδικαιολογήτως ἤ ἔλαβεν ἄδειαν ἄνευ ἀποδοχῶν. Συνυπολογίζεται πάντως ὁ χρόνος τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχῆς τῶν γυναικῶν πρό καί μετά τόν τοκετόν.

4) Εἰς τούς ἀπασχολουμένους εἰς δημόσια, δημοτικά καί κοινοτικά ἔργα, τάς ἐποχιακῶς ἐκτελουμένας ἐργασίας, ὡς καί εἰς τούς ἐπί σχέσει ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ἤ τούς πρός ἐκτέλεσιν ὡρισμένου ἔργου ἀπασχοληθέντας τεχνίτας, ἐργάτας καί ὑπηρέτας, θέλει καταβληθῆ ὡς δῶρον ἓν (1) ἡμερομίσθιον ἀνά ὀκτώ (8) πραγματοποιηθέντα τοιοῦτο ἐντός τῆς χρονικῆς περιόδου ἀπό 5.5.1959 μέχρις 24.12.1959, ἤ ἀνάλογον κλάσμα διά τά κάτω τῶν ὀκτώ (8) πραγματοποιηθέντα, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μή δυναμένου νά ὑπερβῇ τά 25 ἡμερομίσθια.

Ἄρθρον 2

1) Τό ὑπό τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον θέλει ὑπολογισθῆ βάσει τῶν διά τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἤ διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἤ ἀποφάσεων ἐκδοθεισῶν κατά τάς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 28/1944 ἤ τοῦ ν. 2053/1952 ἤ τοῦ ν.δ. 2510/1953 ἤ τοῦ νόμου 3239/1955 ἤ ἄλλων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἤ ἀποφάσεων συλλογικῶν ἤ ἄλλων ὀργάνων ἤ δι' ἐσωτερικῶν κανονισμῶν καθορισμένων κατά τήν δημοσίευσιν τῆς παρούσης μισθῶν ἤ ἡμερομισθίων, προσηυξημένων διά τῶν κατά τόν ἴδιον τρόπον παραχωρεθεισῶν ἐπ' αὐτῶν αὐξήσεων καί ἐπιδομάτων (οἷον οἰκογενειακῶν βαρῶν, πολυετίας, εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, Κυριακῆς ἤ νυκτερινῆς ἐργασίας κλπ.).

2) Δέν συνυπολογίζονται μόνον αἱ παροχαί λόγῳ πηξεμένης ἀποδοσεως ἤ ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως, τά ὁδοιπορικά ἔξοδα, ὡς καί πᾶσα εἰς χρῆμα παροχή, κατά τήν ἀτομικήν συμφωνίαν ἤ κατ' ἔθιμον καταβαλλομένη, πέραν τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν ἑκάστου μισθωτοῦ. Δέν ὑπολογίζεται ἐπίσης τό ἀντίτιμον παροχῶν εἰς εἶδος, οἷον τροφῆς, οἰκήσεως, φωτισμοῦ κλπ., ἐφ' ὅσον αὗται δέν ἐπιβάλλονται δι' ὑποχρεωτικοῦ κανόνος δικαίου. Συνυπολογίζονται ὅμως αἱ τυχόν διά τάς εἰς εἶδος παροχάς ἐνεργούμεναι κρατήσεις ἐκ τῶν ἀποδοχῶν.

3) Μισθωταί, ὧν τά τῆς παροχῆς ἐν γένει τοῦ δώρου Χριστουγέννων 1959 - Νέου Έτους 1960 ρυθμίζονται ἄλλως δι' ὑπογραφείσων καί ἰσχουσῶν μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς καταβολῆς τοῦ παρόντος δώρου συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἤ ἄλλων πράξεων ἐκ τῶν ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ἀναφερομένων, θά λάβουν τοῦτο κατά τά ὑπό τῶν συλλογικῶν τούτων συμβάσεων ἤ πράξεων ὁριζόμενα.

4) Εἰς τούς ἐργατοτεχνίτας τῶν καθ' οἱονδήποτε τρόπον (ἀπολογιστικῶς, ἐργολαβικῶς κλπ.) ἐκτελουμένων δημοσίων, δημοτικῶν καί κοινοτικῶν ἔργων ἀπασχολουμένους ἐπί σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καί τούς χειριστάς ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καί ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων καί γεωτρυπανιστάς τῶν αὐτῶν ἔργων τό δῶρον θέλει ὑπολογισθῆ βάσει τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ καθωρισμένου κατ' εἰδικότητα, κατά τό τρίμηνον Ἰουλίου - Σεπτεμβρίου 1959, ὑπό τῶν οἰκείων ἐπιτροπῶν τιμαριθμικῆς διαπιστώσεως βασικῶν ἡμερομισθίων καί ὁλικῶν, ἐξαιρέσει ἐκείνων ἐκ τῶν ἀνωτέρω, ὧν οἱ μισθοί ἤ τά ἡμερομίσθια καθωρίσθησαν δι' εἰδικωτέρων περί αὐτῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἤ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ὑπαγορεύσεων ἤ ἐκδοθεισῶν ἀπό 1.1.1956 καί ἐντεῦθεν, αἵτινες θά λάβουν τό δῶρον βάσει τῶν διά τῶν ἐν λόγῳ συλλογικῶν συμβάσεων ἤ διαιτητικῶν ἀποφάσεων καθωρισμένων μισθῶν ἤ ἡμερομισθίων.

5) Διά τούς εἰς τήν Υ.Π.Γ.Μ. ἀπασχολουμένους τεχνίτας καί ἐργάτας τό δῶρον ὑπολογίζεται βάσει τῶν ὑπ' αὐτῆς καταβαλλομένων εἰς ἕκαστον τῶν ἀνωτέρω ἡμερομισθίων κατά τήν δημοσίευσιν τῆς παρούσης.

Ἄρθρον 3

Οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς π λ ε ί ο ν α ς τοῦ ἑνός ἐργοδότας καί ἀμειβόμενοι ἐπί μισθῷ ἤ ἡμερομισθίῳ ἤ ὡρομισθίῳ θά τύχουν παρ' ἑκάστου τῶν μεθ' ὧν ἐκ τούτων συνδέονται διά σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου δώρου ἴσου πρός τό ποσόν τῶν ἀποδοχῶν, ἃς ἔλαβον παρ' ἑκάστου ἐργοδότου κατά τόν τελευταῖον, πρό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἤ πρό τῆς λύσεως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, μῆνα, ἐφαρμοζομένων καί ἐν προκειμένῳ τῶν προϋποθέσεων καί περιορισμῶν τῶν λοιπῶν διατάξεων τῆς παρούσης. Ἐπί τῇ βάσει τῶν αὐτῶν ἀποδοχῶν θέλει ὑπολογισθῆ καί τό δῶρον τῶν ἐφ' ὡρομισθίῳ παρ' ἑνί μόνον ἐργοδότῃ ἀπασχολουμένων.

Ἄρθρον 4

1) Εἰς ἃς περιπτώσεις ἡ ἀμοιβή τῶν ἐργαζομένων καθορίζεται δι' ἑ λ ε υ θ έ ρ α ς συμφωνίας, ἔλλειψει συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἤ ἄλλης τινός πράξεως ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τῆς παρούσης ἀναφερομένων, πρός ὑπολογισμόν τοῦ δώρου διά τούς ἐκ τούτων ὑπαλλήλους θά ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τό 25πλάσιον τοῦ ἐν τῇ ἑπομένῃ παραγράφῳ καθοριζομένου διά τούς τεχνίτας ἤ τεχνιτρίας ἡμερομισθίου, διά δέ τούς τεχνίτας, ἐργάτας καί ὑπηρέτας τά ὑπό τῆς αὐτῆς παρα-

γράφου καθοριζόμενα κατ' είδικότητα καί φύλον ήμερομίσθια.

2) Διά τούς κατά μ ο ν ά δ α έργασίας άμειβομένους τό δώρον θέλει ύπολογισθή βάσει ήμερομισθίου καθοριζομένου ώς έξης: Διά τούς άρρενας τεχνίτας δρχ. 54, διά τούς είδικευμένους βοηθούς αύτών καί είδικευμένους έργάτας, δρχ. 51, διά τούς βοηθούς τεχνιτών ραπτεργατών καί τούς άνειδικεύτους έν γένει έργάτας δρχ. 47,50, διά τάς θήλεις τεχνίτρίας καί είδικευμένας έργατρίας δρχ. 45, διά τας άνειδικεύτους έργατρίας δρχ. 36,50 καί τέλος διά τούς μαθητευομένους άμφοτέρων τών φύλων δρχ. 18,70, έφ' όσον δέν προβλέπονται ύπό συλλογικών συμβάσεων έργασίας ή διαιτητικών άποφάσεων ή άλλων κανόνων δικαίου, τεθέντων είς έφαρμογήν μέχρι τής δημοσιεύσεως τής παρούσης, εύνοϊκώτερα βασικά διά τήν είδικότητά των ήμερομίσθια, άνεξαρτήτως τού ότι αύτοί δέν άμείβονται έπί ήμερομισθίω.

Τά ώς άνω ήμερομίσθια προσαυξάνονται περαιτέρω διά τών έπιδομάτων Κυριακής ή νυκτερινής έργασίας καί κατά τό άναλογούν ποσόν, έφ' όσον ή έργασία παρέχεται κατά τρόπον τακτικόν κατά τάς Κυριακάς καί τήν νύκτα.

Είς τας διατάξεις τών προηγουμένων παραγράφων 1 καί 2 τού παρόντος άρθρου ύπάγεται καί τό έργατοτεχνικόν προσωπικόν τών έργοστασίων καί έργαστηρίων κατασκευής ύποκαμίσων, λόγω τού ότι ή διέπουσα τοῦτο συλλογική σύμβασις έργασίας, καταγγελθεῖσα, δέν ίσχύει ήδη.

3) Διά τούς έργαζομένους έπ' άμοιβῇ κατά μονάδα έργασίας είς έργοστάσια ύαλουργίας, ώς καί διά τους παρ' ένί έργοδότῃ τακτικώς καί άποκλειστικώς άπασχολουμένους έργάτας φορτοεκφορτώσεων, τους άμειβομένους κατά μονάδα έργασίας, τά ύπό τής προηγουμένης παραγράφου καθοριζόμενα ποσά θά ύπολογισθούν προσηυξημένα κατά 20ο/ο.

4) Είς τούς κατ' άποκοπήν άμειβομένους ύποδηματεργάτας τό δώρον θέλει ύπολογισθή βάσει ήμερομισθίου δρχ. 60 διά τούς τεχνίτας, κόπτας καί μηχανικούς, άνεξαρτήτως φύλου, καί δραχ. 52 διά τούς βοηθούς αύτών.

5) Ύπό τάς έν άρθρῳ 1 τής παρούσης προϋποθέσεις καί διακρίσεις δικαιοῦνται δώρου οί έπί μισθῷ νομικοί σύμβουλοι, δικηγόροι, μηχανικοί, γεωλόγοι, γεωπόνοι καί ιατροί τών πάσης φύσεως νομικών προσώπων καί έπιχειρήσεων έν γένει, ώς καί οί έπί σχέσει έργασίας τοῦ ίδιωτικοῦ δικαίου ιατροί τών άερολιμένων καί λιμένων.

Τό δώρον άπάντων τών άνωτέρω ύπολογίζεται έπί τῇ βάσει τοῦ καταβαλλομένου είς ἕκαστον μηνιαίου μισθοῦ.

Άρθρον 5

1) Τοῦ διά τῆς παρούσης καθοριζομένου δώρου καί ύπό τάς έν αύτῇ προϋποθέσεις δικαιοῦνται παρά τοῦ ύποχρέου πρός τοῦτο:

1) Οί έν καταστάσει σ τ ρ α τ ε ύ ο ε μ ε ς τελοῦντες μισθωτοί

Έκ τούτων: α) Οί τυχόντες κατά τό άπό 5.5.1959 μέχρις 24.12.1959 χρονικόν διάστημα έπιδόματος στρατεύσεως θά λάβουν δώρον άνάλογον τόσον πρός τό ὕψος τοῦ έπιδόματος τούτου, ὅσον καί πρός τόν χρόνον, καθ' ὃν έδικαιοῦντο τοιούτου, έντός τῆς περιόδου άπό 5.5.1959 μέχρις 24.12.1959 καί β) οί άπολυθέντες τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ μισθωτοί, έντός τῆς περιόδου άπό 5.5.1959 μέχρις 24.12.1959, ἐφ' ὅσον, ὑπηρετοῦντες ἐν τῷ στρατῷ κατά τήν χρονικήν ταύτην περίοδον, ἐδικαιοῦντο ἐπιδόματος στρατεύσεως, θά λάβουν τό δῶρον, κατά τμῆμα μέν ἀνάλογον πρός τόν χρόνον τῆς ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίας των παρά τοῦ ὑποχρέου πρός τοῦτο Ὀργανισμοῦ, κατά τμῆμα δέ ἀνάλογον πρός τόν χρόνον τῆς ἀπό τῆς ἀπολύσεως των ἐκ τοῦ στρατοῦ μέχρις 24.12.1959 πραγματικῆς ὑπηρεσίας των παρά τοῦ ἐργοδότου.

2) Οί έν καταστάσει ά σ θ ε ν ε ί α ς διατελέσαντες ἤ τελοῦντες μισθωτοί.

Οὗτοι θά λάβουν παρά τοῦ ἐργοδότου των ὡς δῶρον ποσόν ἀνάλογον πρός τήν διάρκειαν τῆς ἐργασιακῆς αὐτῶν σχέσεως ἐντός τῆς περιόδου ἀπό 5.5.1959 μέχρις 24.12.1959, ἀφαιρουμένων τῶν ἡμερῶν ἀσθενείας, δι' ἃς ἔτυχον ἐπιδόματος ἀσθενείας. Οὗτοι, συμπληρωματικῶς, θά τύχουν παρά τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ δώρου τοῦ προβλεπομένου ὑπό τῆς οἰκείας ἀποφάσεως ἡμῶν περί χορηγήσεως δώρου ἐπί ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων 1959 - Ν. Ἔτους 1960 εἰς τούς συνταξιούχους καί ἐπιδοτουμένους λογῳ ἀσθενείας ἠσφαλισμένους, ἐφ' ὅσον, ὑπό τάς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις, δικαιοῦνται τοιούτου.

3) Εἰς τούς ἐθελουσίως ἐξελθόντας κατά τό ἔτος 1958 καί ἐφεξῆς ὑπαλλήλους τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τό δῶρον θέλει ὑπολογισθῆ ἐπί τῇ βάσει τοῦ συνόλου τῆς καταβαλλομένης αὐτοῖς μηνιαίας παροχῆς (συντάξεως καί ἐπικουρήσεως).

4) Οί έν καταστάσει δ ι α θ ε σ ι μ ό τ η τ ο ς δικαιοῦνται, διά τόν χρόνον τῆς τοιαύτης καταστάσεώς των, τοῦ ἡμίσεος τοῦ εἰς τόν χρόνον τοῦτον ἀναλογοῦντος πλήρους δώρου.

5) Οί ὑπό συστημα ἐ κ π ε ρ ι τ ρ ο π ῆ ς ἐργασίας ἐργασθέντες δικαιοῦνται τοῦ εἰς τάς ἡμέρας, καθ' ἃς, λόγῳ τοῦ συστήματος, δέν παρέσχον τάς ὑπηρεσίας των ἀναλογοῦντος δώρου κατά τό ἥμισυ.

Ἄρθρον 6

1) Εἰς τούς ἀπασχολουμένους εἰς ἐπεξεργασίαν καί συσκευασίαν σ τ α φ ί δ ο ς θέλει καταβληθῆ ὡς δῶρον ἓν (1) ἡμερομίσθιον ἀνά πέντε (5) πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα κατά τό ἀπό 5.5.1959 μέχρις 24.12.1959 χρονικόν διάστημα, κλάσμα δέ τούτου ἀνάλογον διά τά κάτω τῶν πέντε πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα. Τοῦτο ὑπολογίζεται διά μέν τούς ἐπί ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους κατά τα ἐν ἄρθρῳ 4 § 2 τῆς παρούσης ὁριζόμενα, ἐκτός, ἐάν ὑπό τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων ἤ ἄλλων κανόνων δικαίου, ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τῆς παρούσης ἀναφερομένων, ἤ ἐσωτερικῶν κανονισμῶν, προβλέπωνται εὐνοϊκώτερα ἡμερομίσθια, ὁπότε τό δῶρον ὑπολογίζεται βάσει αὐτῶν, διά δέ τούς ἀμειβομένους κατά μ ο ν ά δ α ἐργασίας (κατασκευαστάς, καρφωτάς σταμιδοκιβωτίων κλπ.) ἐπί τῇ βάσει τοῦ πηλίκου τῆς διαιρέσεως τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἀμοιβῶν κατά τό ὡς ἄνω χρονικόν διάστημα, διά τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πρα-

γματοποιηθέντων ημερομισθίων, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μὴ δυναμένου, δι' ἕκαστον ἐργάτην νὰ ὑπερβῇ τὰ 25 ημερομίσθια, οὐδ' ἕκαστον ημερομίσθιον - δῶρον νὰ εἶναι κατώτερον τῶν 54 δραχμῶν.

2) Εἰδικῶς πρὸς ἐξεύρεσιν τῶν πραγματοποιηθέντων ημερομισθίων τῶν ἐπὶ τιμολογίῳ ἀμειβομένων ο τ α φ ι δ ε ρ γ α τ ῶ ν Η ρ α κ λ ε ί ο υ δέον ὅπως τὸ σύνολον τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἀμοιβῶν ἀπὸ 5.5.1959 μέχρις 24.12.1959 διαιρεθῇ διὰ τοῦ ὑπὸ τῆς οἰκείας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προβλεπομένου ημερομισθίου, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ δι' ἕκαστον τὰ 25 ημερομίσθια, οὐδὲ τὴν ἀναλογίαν τοῦ ἑνὸς (1) ημερομισθίου ἀνὰ πέντε (5) πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα. Ὁ ὑπολογισμὸς αὐτὸς ἐφαρμόζεται, ἐφ' ὅσον ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν προβλέπονται ἄλλως τὰ τῆς καταβολῆς τοῦ δώρου εἰς τοὺς μισθωτοὺς τούτους.

3) Εἰς τοὺς ὑ φ α λ ο χ ρ ω μ α τ ι ο τ ά ς, ναυπηγοξυλουργοὺς καὶ ματσακονιστὰς θέλει καταβληθῇ ὡς δῶρον ἀνὰ πέντε (5) πραγματοποιηθέντα κατὰ τὸ ἀπὸ 5.5.1959 μέχρις 24.12.1959 χρονικὸν διάστημα ημερομίσθια ἓν (1) ημερομίσθιον πρὸς δραχ. 47,50 ἢ ἀνάλογον κλάσμα διὰ τὰ κάτω τῶν πέντε πραγματοποιηθέντα, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ τὰ 25 ημερομίσθια. Διὰ τοὺς ἀνωτέρω τὰ οὕτως ὑπολογιζόμενα ημερομίσθια (δῶρα) δὲν δύνανται νὰ ὑπερβοῦν τὰ 4 κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα μηνός, ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω περιόδου. Τὰ ἐγκεκριμένα ἐργατικὰ τιμολόγια τῶν ὑφαλοχρωματιστῶν καὶ ματσακονιστῶν προσαυξάνονται κατὰ ποσοστὸν 30 ο/ο ἀπὸ 20.12.1959 μέχρι καὶ 19.1.1960.

4) Οἱ μ ο ν α ι κ ο ί τῶν κέντρων διασκεδάσεως καὶ κοσμικῶν ταβερνῶν δικαιοῦνται τοῦ ημίσεος τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῷ προϋποθέσεις.

5) Θ ε α τ ρ ι κ α ὶ καὶ κ ι ν η μ α τ ο γ ρ α φ ι κ α ὶ ἐπιχειρήσεις πρώτης προβολῆς ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλουν εἰς ἕκαστον ταξιθέτην ἢ ταξιθέτιδα αὐτῶν δῶρον ἐκ δραχμῶν 1050. Κινηματογραφικαὶ ἐπιχειρήσεις δευτέρας καὶ περαιτέρω προβολῶν ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλουν ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις δῶρον ἐκ δραχμῶν 825.

Τὸ δῶρον τοῦτο θέλει καταβληθῇ κατὰ τὸ 1/2 μὲν παρὰ τοῦ ἐργοδότου, παρ' ᾧ ὁ μισθωτὸς ἀπασχολεῖται κατὰ τὴν τρέχουσαν χειμερινὴν περίοδον, κατὰ τὸ ἕτερον δὲ 1/2 παρὰ τοῦ ἐργοδότου, παρ' ᾧ ὁ μισθωτὸς ἀπησχολήθη κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον 1959.

6) Τοῦ διὰ τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις παρεχομένου δώρου δικαιοῦται καὶ τὸ προσωπικὸν (μουσικοί, ἠθοποιοὶ καὶ τεχνῖται) τῶν Κ ρ α τ ι κ ῶ ν Θ ε ά τ ρ ω ν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καταβαλλομένων αὐτῷ ἀποδοχῶν.

7) Εἰς τὸ τ ε χ ν ι κ ὸ ν καὶ λ ο ι π ὸ ν προσωπικὸν τῶν Θ ε α τ ρ ι κ ῶ ν ἐπιχειρήσεων ἡ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένη παροχὴ καταβληθήσεται παρὰ τῶν ὑποχρέων πρὸς τοῦτο ἐργοδοτῶν, παρ' οἷς τοῦτο εἰργάσθη ἀπὸ 5.5.1959 μέχρις 24.12.1959, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 1 § 2 τῆς τῆς παρούσης ὁριζόμενα.

8) Οἱ ἀ ρ τ ε ρ γ ά τ α ι δικαιοῦνται παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν αὐτῶν δώρου ἐξ 25 ημερομισθίων, σὺν τῇ ἀξίᾳ 25 ὀκάδων λευκοῦ ἄρτου, δι' ὅσους δικαιοῦνται τοιούτου βάσει τῶν κειμένων διατάξεων. Ὁλοκλήρου τοῦ δώρου τούτου δικαιοῦνται οἱ ἀρτεργάται, οἱ ἐργασθέντες συνεχῶς παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ κατὰ τὸ ἀπὸ 5.5.1959 μέχρις 24.12.1959 χρονικὸν διάστημα. Οἱ ἐργασθέντες διακεκομμένως κατ' αὐτό, εἴτε εἰς τὸν αὐτὸν ἐργοδότην, εἴτε εἰς πλείονας, θὰ λάβουν παρ' ἑκάστου τούτων τὴν ἀναλογίαν τοῦ δώρου, ἣτις βαρύνει ἕκαστον.

Τὸ ημερομίσθιον, ἐφ' οὗ ὑπολογισθήσεται τὸ δῶρον τῶν ἀ ρ τ ε ρ γ α τ ῶ ν εἶναι ἴσον πρὸς τὸν μέσον ὅρον τῶν ἀποδοχῶν, τὰς ὁποίας ἔλαβεν ἕκαστος κατὰ τὸ ἀνωτέρω διάστημα συμφώνως πρὸς τὸ τηρούμενον βιβλίον παραγωγῆς ἄρτου. Εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἀρτεργατῶν διατελέσαντας ἐν ἀσθενείᾳ, συνεχῶς ἢ διακεκομμένως, ἐντὸς τοῦ ὡς ἄνω χρονικοῦ διαστήματος τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὸν χρόνον τῆς ἀσθενείας των δῶρον, βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης, θέλει καταβληθῇ παρὰ τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ των Ὀργανισμοῦ, ἐφ' ὅσον διὰ τὸν χρόνον τοῦτον τῆς ἀσθενείας των ἐπεδοτήθησαν παρ' αὐτοῦ.

9) Ἕκαστος τῶν ὁ δ η γ ῶ ν ἀ γ ο ρ α ί ω ν αὐτοκινήτων (ταξὶ καὶ ἀγοραίων) δικαιοῦται πρὸς ἀπαλλαγὴν δώρου νὰ εἰσπράττῃ ὁλόκληρον τὴν χορηγηθησομένην λόγῳ τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων 1959 - Νέου Ἔτους 1960 αὔξησιν τῆς πτώσεως τῆς σημαίας τοῦ μετρητοῦ. Ἐπὶ πλέον ὁδοὶ δικαιοῦνται παρὰ τῶν ἐκμεταλλευομένων τὸ αὐτοκίνητον, ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης, τοῦ 1/4 τοῦ ὑπὸ τοῦ ἑπομένου ἐδαφίου καθοριζομένου ποσοῦ.

Εἰς ἃς περιπτώσεις οἱ ἀνωτέρω δὲν ἠθέλον εἰσπράξει τὴν διαφορὰν ταύτην ἢ εἶναι ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων, στερουμένων μετρητοῦ, δικαιοῦνται νὰ λάβουν δῶρον παρὰ τῶν ἐκμεταλλευομένων τὸ αὐτοκίνητον καὶ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις καὶ τοὺς ὅρους τῆς παρούσης ὁποιασδήποτε δραχ. 1187.50. Τοῦ τελευταίου τούτου ποσοῦ δικαιοῦται καὶ ἕκαστος τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων καὶ ἐργατοτεχνιτῶν ἐν γένει ἐκκενώσεως βόθρων, ἐφ' ὅσον δὲν ἀμείβεται διὰ μηνιαίου μισθοῦ ἢ ημερομισθίου (ὁπότε ὑπάγεται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης), ἀλλὰ ἀμείβεται διὰ ποσοστῶν ἢ κατ' ἀποκοπήν.

10) Πρὸς τὸν σκοπόν, ὅπως τύχουν δώρου καὶ οἱ σ ε ρ β ι τ ό ρ ο ι καὶ β ο η θ ο ί τῶν ἑστιατορίων, ζυθεστιατορίων, οἰνομαγειρείων, ταβερνῶν, κοσμικῶν κέντρων διασκεδάσεως, καφενείων, καφεζαχαροπλαστείων, ἀναψυκτηρίων, ζαχαροπλαστείων, γαλακτοπωλείων καὶ λοιπῶν συναφῶν καταστημάτων, αὐξάνονται ἀπὸ 15.12.1959 μέχρι καὶ 14.1.1960 τὰ κεκανονισμένα ἐκ 10 ο/ο ἢ 15 ο/ο ποσοστὰ ἀμοιβῆς των ἐπὶ τῶν λογαριασμῶν τῶν πελατῶν εἰς 13 ο/ο καὶ 20 ο/ο ἀντιστοίχως. Τὸ 1/3 τῆς αὐξήσεως ταύτης, προοριζόμενον πρὸς παροχὴν δώρου εἰς τοὺς β ο η θ ο ύ ς σερβιτόρων περιέρχεται

εἰς ἰδιαίτερον λογαριασμὸν καὶ κατανέμεται κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ πάντων τῶν ἐν ἑκάστῳ καταστήματι ὑπηρετούντων βοηθῶν τῶν σερβιτόρων.

11) Κατὰ τὰ αὐτὰ ποσοστά, διὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα, αὐξάνονται καὶ τὰ δικαιώματα ὑπηρεσίας τοῦ ἐπὶ τῆς περιποιήσεως προσωπικοῦ τῆς Διεθνοῦς Ἑταιρείας Κλινῶν.

Εἰς περίπτωσιν ὅμως, καθ' ἣν τοῦτο, διὰ τοῦ καταβαλλομένου αὐτῷ εἰς χρῆμα μισθοῦ καὶ τοῦ προϊόντος τῆς ἀνωτέρω αὐξήσεως δὲν ἤθελε καλυφθῆ τοὺς ὑπὸ τῆς παραγράφου 6 τοῦ Κεφαλαίου 2 τῆς ἀπὸ 27.3.1957 οἰκείας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθοριζομένους μισθοὺς ἀσφαλείας, ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης εἰς καταβολὴν ἑκάστῳ της ἐπὶ ἔλαττον διαφορᾶς, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ ἀναλόγως τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης.

12) Πρὸς τὸν σκοπόν, ὅπως τυχὴ τοῦ διὰ τῆς παρούσης χορηγουμένου δώρου καὶ τὸ ἐπὶ ποσοστοῖς μόνον ἀμειβόμενον προσωπικὸν τῶν κουρείων καὶ κομμωτηρίων, αὐξάνονται κατὰ 30 ο/ο ἀπὸ 15.12.1959 μέχρι καὶ 14.1.1960 αἱ τιμαὶ τῶν κουρευτικῶν καὶ λοιπῶν ἐν τοῖς ὡς ἄνω καταστήμασι παρεχομένων ὑπηρεσιῶν. Τὸ ἐκ τῆς αὐξήσεως ταύτης ποσὸν, μετὰ τὴν ἐξ αὐτοῦ παροχὴν 250 δραχμῶν δι' ἕκαστον βοηθὸν κουρείου καὶ 300 δραχμῶν δι ἕκαστον βοηθὸν κομμωτηρίου θέλει κατανεμηθῆ κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ πάντων τῶν τεχνιτῶν καὶ τεχνιτρίων ἑκάστου κουρείου ἢ κομμωτηρίου, ἀποκλειομένων τῶν προσωπικῶς ἐργαζομένων ἐργοδοτῶν, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἀπασχολοῦν πλέον τοῦ ἑνὸς τεχνίτας.

Κουρεῖα καὶ κομμωτήρια, ἅτινα δὲν ἤθελον αὐξήσει κατὰ τὰ ἀνωτέρω τὰς τιμάς, ὑποχρεοῦνται, ὅπως καταβάλουν εἰς ἕκαστον τῶν παρ' αὐτοῖς ἀπασχολουμένων ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης ὡς δῶρον ποσὸν δραχ. 1187,50 διὰ τοὺς τεχνίτας, 912,50 διὰ τὰς τεχνιτρίας, 250 διὰ τοὺς βοηθοὺς κουρείων καὶ 300 δραχ. διὰ τοὺς βοηθοὺς κομμωτηρίων.

13) Πρὸς ἀπολημψιν δώρου ἐπὶ τοῦ ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένου προσωπικοῦ τῶν ἐν τῇ χώρᾳ λειτουργούντων λουτρῶν καθαριότητος αὐξάνονται κατὰ ποσοστὸν 15 ο/ο αἱ τιμαὶ τῶν πλαιτηρίων ἀπὸ 20.12.1959 μέχρι καὶ 19.1.1960. Τὸ ἐκ τῆς αὐξήσεως ταύτης προερχόμενον προϊὸν διανεμηθήσεται κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ τοῦ ὡς εἴρηται προσωπικοῦ.

14) Ἐπίσης πρὸς παροχὴν τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν στιλβωτηρίων αὐξάνονται ἀπὸ 15.12.1959 μέχρι καὶ 14.1.1960 κατὰ ποσοστὸν 30 ο/ο αἱ τιμαὶ τοῦ στιλβώματος. Τὸ ἐκ τῆς αὐξήσεως ταύτης συγκεντρούμενον ποσὸν διανεμηθήσεται κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ πάντων τῶν ἐν ἑκάστῳ καταστήματι ἐργαζομένων (ὑπαλλήλων κλπ.), τῶν ἀπασχολουμένων μὲ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ τμήματος τοῦ στιλβωτηρίου, μὴ ἐφαρμοζομένων ἐπὶ τούτων τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης.

15) Εἰς ἕκαστον ἐκ τοῦ ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένου προσωπικοῦ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου καὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, εἰς τοὺς ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένους εἰσπράκτορας καὶ παραγωγοὺς (πλανοὶ) τῶν πάσης μορφῆς ἐπιχειρήσεων, τοὺς ἀπασχολουμένους παρ' ἑνὶ μόνον ἐργοδότῃ, ὡς καὶ τοὺς ζυγιστὰς τῶν δημοτικῶν σταθμῶν, χορηγεῖται, ὑπὸ τὰς ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης προϋποθέσεις καὶ περιορισμούς, δῶρον ἐκ δραχ. 1191 διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ 952 διὰ τὰς θήλεις, ἐκτὸς ἐὰν ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων, ἐσωτερικῶν κανονισμῶν ἢ ἄλλων σχετικῶν διατάξεων προβλέπηται ἡ χορήγησις μεγαλυτέρου ποσοῦ δώρου.

16) Οἱ ἐκ τῶν μισθωτῶν ἀμειβόμενοι βάσει συλλογικῶν συμβάσεων ἢ ἄλλων κανόνων δικαίου, τόσον διὰ ποσοστῶν ἢ φιλοδωρημάτων, ὅσον καὶ διὰ σταθεροῦ χρηματικοῦ μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου, δικαιοῦνται δώρου, ὑπολογιζομένου μόνον ἐπὶ τοῦ μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν διατάξεων τῆς παρούσης. Τὸ δῶρον τοῦτο δὲν συμψηφίζεται πρὸς τὸ δῶρον, οὗτινος δικαιοῦνται οἱ σερβιτόροι βάσει τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 10 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

17) Πρὸς ἀπόληψιν δώρου ὑπὸ τῶν ἀπασχολουμένων εἰς μὴ μόνιμον ἐργοδότην καὶ ἐπὶ τιμολογίῳ ἢ κατὰ μονάδα ἐργασίας ἀμειβομένων, ὡς ἐκδορασφαγέων, ἐργατῶν κατεργασίας ἐντέρων, συντηρητῶν ζῴων, ἐλαιομετρητῶν, καρραγωγέων, ραπτεργατῶν, φορτοεκφορτωτῶν, μὴ διεπομένων ὑπὸ τῆς περὶ φορτοεκφορτωτῶν λιμένος ἢ ξηρᾶς κειμένης νομοθεσίας κλπ., αὐξάνονται τὰ νομίμως ἐγκεκριμένα ἢ συμπεφωνημένα τιμολόγια ἀμοιβῆς αὐτῶν κατὰ 30 ο/ο ἀπὸ 20.12.1959 μέχρι καὶ 19.1.1960.

Ἄρθρον 7

1) Τὸ ὑπὸ τῆς παραγράφου 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 23845/1835/30.8.1951 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Ἐργασίας καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ὡς καὶ τῆς παραγράφου 1 τοῦ Κεφ. Ε' τῆς ὑπ' ἀριθ. 23845/1835/29.9.1951 ἐγκυκλίου τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν, ὁριζομένον δῶρον φορτοεκφορτωτῶν κλπ., ὑπολογίζεται βάσει τοῦ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 74000/1958 ἀποφάσεως ἡμῶν(*) καθοριζομένου διὰ τούτους ἡμερομισθίου - δώρου καὶ διὰ 30 τὸ πολὺ ἡμερομίσθια, προσαυξανόμενα περαιτέρω εἰδικῶς διὰ τοὺς φορτοεκφορτωτὰς τῶν σειομοπλήκτων περιοχῶν κατὰ 30 ο/ο.

2) Εἰς τοὺς ἐπικουρικῶς ἀπασχοληθέντας εἰς τὰς φορτοεκφορτωτικὰς ἐργασίας λιμένων ἢ ξηρᾶς, ἐλευθέρους φορτοεκφορτωτάς, σημειωτάς, ζυγιστάς, φύλακας ἐμπορευμάτων καὶ ἀρχιεργάτας σταθμοβαδόρου; θέλει καταβληθῆ παρὰ τοῦ οἰκείου Λογαριασμοῦ δώρου φορτοεκφορτωτῶν, καταργουμένης ὡς πρὸς τοῦτο πάσης ἀντιθέτου διατάξεως, δῶρον ἀνάλογον πρὸς τὰ παρ' ἑκάστου τούτων πραγματοποιηθέντα ἡμερομίσθια ἐντὸς τῆς περιόδου ἀπὸ 5.5.1959 μέχρις 24.12.1959, ἤτοι ἓν (1) ἡμερομίσθιον - δῶρον, ἴσον πρὸς τὸ ἀναλογοῦν εἰς μονίμους ἀνὰ ὀκτὼ (8) πραγματοποιηθέντα ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω χρονικῆς περιόδου, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι τὸ καταβληθησόμενον εἰς ἕκαστον ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνολικὸν ποσὸν δώρου δὲν δύναται νὰ εἶναι

(*) ΕΕΔ 17, σελ. 1322

ἀνώτερον τοῦ χορηγηθησομένου εἰς τοὺς μονίμους.

3) Τὸ εἰς τοὺς ἐργάτας Κομιστικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐλευθέρας Ζώνης Θεσ/νίκης καταβλητέον ὑπὸ τὰς ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης προϋποθέσεις δῶρον ὑπολογισθήσεται βάσει τοῦ τεκμαρτοῦ αὐτῶν ἡμερομισθίου ὑπαγωγῆς των εἰς την ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ὅπερ ὅμως δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τοῦ ὑπὸ της παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου καθοριζομένου γενικοῦ τοιούτου.

Ἄρθρον 8

Τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου, ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1, δικαιοῦται τὸ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ οἴκου τοῦ ἐργοδότου ἀπασχολούμενον καὶ ἐν αὐτῷ ἐνδιαιτώμενον προσωπικὸν (ὑπηρέτριαι, θαλαμηπόλοι, παιδαγωγοί, κηπουροί, μάγειροι κλπ.), ὑπολογιζομένου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰς χρῆμα μόναν καταβαλλομένων ἑκάστῳ μηνιαίων ἀποδοχῶν.

Εἰδικῶς διὰ τὰς ὑπηρετρίας, ἀνεξαρτήτως ἡλικίας, τὸ δῶρον τοῦτο εἰς τὸ ἀκέραιον δὲν δύναται νὰ εἶναι μικρότερον τῶν δραχ. 300, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν διατάξεων τῆς παρούσης.

Ἄρθρον 9

Τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις καὶ διακρίσεις δικαιοῦνται καὶ οἱ μισθωτοὶ τῶν γεωργοκτηνοτροφικῶν ἐπιχειρήσεων (βουστασίων, λαχανοκήπων, ἀνθοκήπων, πτηνοτροφείων κλπ.), ἐφ' ὅσον αἱ σχέσεις τούτων διέπονται ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἄλλων πράξεων ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τῆς παρούσης ἀναφερομένων ἢ ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.

Ὡσαύτως δικαιοῦται τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου τὸ προσωπικὸν τῶν γεωργοκτηνοτροφικῶν ἐργασιῶν τῶν ἀσκουμένων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων καὶ λοιπῶν προσώπων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ τοῦ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν των διὰ συλλογικῶν συμβάσεων κλπ.

Ἄρθρον 10

Ἐὰν ὁ ἐργοδότης καταβάλλῃ εἰς τοὺς παρ' αὐτῷ ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς ἀποδοχὰς ὑψηλοτέρας τῶν καθοριζομένων δι' ὑποχρεωτικῶν κανόνων δικαίου, δὲν δύναται νὰ συμψηφίσῃ τὸ ἐπὶ πλέον καταβαλλόμενον ποσὸν πρὸς τὴν διὰ τῆς παρούσης προβλεπομένην παροχήν.

Ἄρθρον 11

1) Ἐπιχειρήσεις, αἱτινες λόγῳ οἰκονομικῶν δυσχερειῶν ἤρχησαν ἀπὸ 5.5.1959 καὶ ἐφεξῆς μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, δύνανται νὰ καταβάλουν τὸ διὰ τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον μειωμένον κατὰ τὸ ἥμισυ, ἐὰν ἤρχησαν συνεχῶς καὶ ὁλοκληρωτικῶς ἐπὶ χρόνον πλέον τοῦ μηνός, κατὰ δὲ τὰ 2/3 αὐτοῦ, ἐὰν ἤρχησαν πλέον τῶν δύο μηνῶν ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος.

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεων, ὅπερ ἐξηκολούθησε παρέχον τὰς ὑπηρεσίας του παρὰ τὴν ἀργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἄρθρον 12

1) Ἡ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένη ἐκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις (δῶρον) ὑποκειται, ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ ἀποδοχαί, εἰς πάσας τὰς ὑπὲρ τῶν οἰκείων Ἀσφαλιστικῶν καὶ λοιπῶν Ὀργανισμῶν ἢ Λογαριασμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς (πλὴν τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας, δι' ἣν ἰσχύει μόνον ἡ ὑπὸ τῆς ἑπομένης παραγράφου προβλεπομένη εἰσφορά) καθωρισμένας κρατήσεις καὶ εἰσφοράς, καταβλητέας εἰς πέντε (5) μηνιαίας ἰσοπόσους δόσεις, ἐξ ὧν ἡ πρώτη μέχρι 15. 1.1960. Ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας καὶ Τράπεζαι ὑποχρεοῦνται εἰς ἄμεσον καταβολὴν τῶν ἐν λόγῳ εἰσφορῶν καὶ κρατήσεων.

2) Ἐκ τοῦ εἰς ἕκαστον μισθωτὸν καταβλητέου ἢ ὁπωσδήποτε εἰσπρακτέου βάσει τῶν διατάξεων τῆς παρούσης δώρου παρακρατηθήσεται ὡς εἰσφορὰ ἑκάστου τούτων ὑπὲρ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας ποσὸν ἐκ δραχ. 47.50 διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ δραχ. 36.50 διὰ τὰς θήλεις. Διὰ τοὺς μαθητευομένους ἐργάτας ἢ ὑπαλλήλους ἀμφοτέρων τῶν φύλων, τῶν ὁποίων αἱ ἡμερήσιαι ἀποδοχαὶ εἶναι μικρότεραι τῶν δραχ. 47.50 διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ τῶν δραχ. 36.50 διὰ τὰς θήλεις, παρακρατηθήσεται ποσὸν ἐκ δραχ. 18.60.

Ἡ ὡς ἄνω εἰσφορὰ καταβληθήσεται εἰς τὴν Ἐργατικὴν Ἑστίαν κατὰ τὰς ἰσχυούσας σχετικὰς διατάξεις ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κρατήσεώς της.

Ἄρθρον 13

Τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον, ὅπερ ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἐπιτρέπεται νὰ καταβληθῇ εἰς εἶδος, ἀλλ' εἰς χρῆμα μόνον, δύναται νὰ καταβληθῇ εἰς δύο δόσεις, ἐξ ὧν ἡ μὲν μία ἐξ 60ο/ο μέχρι τῆς 24.12.1959, ἡ δὲ δευτέρα ἐκ 40ο/ο μέχρι τῆς 10.1.1960. Ἐν ᾗ περιπτώσει τὸ δῶρον δὲν ὑπερβαίνει τὰς 850 δρχ., καταβληθήσεται εἰς μίαν δόσιν. Ὡσαύτως, ἐὰν ἡ πρώτη δόσις εἶναι κατωτέρα τῶν 850 δραχ., συμπληρωθήσεται αὕτη μέχρι τοῦ ποσοῦ τούτου.

Ἐργοδόται, ἔχοντες οἰκονομικὴν εὐχέρειαν, δύνανται νὰ καταβάλουν ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τοῦ δώρου ἐφ' ἅπαξ.

Ἄρθρον 14

Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν εἰς τὰς κάτωθι περιπτώσεις:

α) Ἐπὶ ἐργατῶν τῶν λοιπῶν, ἐκτὸς τῶν ἐν ἄρθρῳ 9 ἀναφερομένων, γεωργικῶν ἢ κτηνοτροφικῶν ἐργασιῶν.

β) Ἐπὶ τῶν κατ' οἶκον ἐργαζομένων εἰς κωμοπόλεις (Δήμους ἢ Κοινότητας) πληθυσμοῦ κατωτέρου τῶν ἓξ χιλιάδων κατοίκων.

γ) Ἐπὶ τῶν ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένων μισθωτῶν, πλὴν τῶν ἐν τοῖς προηγουμένοις ἐξαιρέσεων.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Δεκεμβρίου 1959

77125/1959 Απόφ. Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

Περί εγκρίσεως της υπ' αριθ. 6/1959 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περί ερμηνείας διατάξεως της υπ' αριθ. 6/1959 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, αναφερομένης εις την προϋπηρεσίαν του προσωπικού του Ο.Α.Σ.Θ.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 496 της 23 Νοεμβρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τας διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957.

2) Την υπ' αριθ. 6/1959 απόφασιν του Π.Δ. Δ Δ. Θεσσαλονίκης «περί ερμηνείας της εν Κεφ. Γ' διατάξεως της υπ' αριθ. 6/1959 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ Θεσσαλονίκης «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού Ο.Α.Σ.Θ.», της αναφερομένης εις την προϋπηρεσίαν του προσωπικού τούτου» και

3) Σύμφωνον γνωμοδότησιν του κατά το άρθρον 9 § 2 εδ. β' του ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Αμοιβής και Όρων Εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 16.11.1959, ην και αποδεχόμεθα, αποφασίζομεν:

Εγκρίνομεν την ανωτέρω, υπ' αριθ. 6/1959, απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ής το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

«Η αληθής έννοια της εν Κεφαλαίω Γ' της υπ' αριθ. 6/1959 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης (*) διατάξεως, εν ή αναφέρεται ότι «ή έντοξις, μετάθεσις ή προαγωγή εις έτεραν θέσιν της κατεχομένης θέσεως (εξωτερικής) υπαλλήλου των άνω κατηγοριών συνεπιφέρει τον συνυπολογισμόν της προϋπηρεσίας υπηρεσίας εις την πολυετίαν», είναι ότι το εν τη μνησθείση παραγράφω αναφερόμενον προσωπικόν (εξωτερικής υπηρεσίας) είναι το τοιούτον, άνευ διαφορισμού, το υπηρετούν γενικώς εις τα λεωφορεία αστικών συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης, άνευ διακρίσεως εντεταγμένων εις Ο.Α.Σ.Θ. ή μή (ιδιωτικών λεωφορείων).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 23 Νοεμβρίου 1959

—

72222]15805]1959 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως υποχρεωτικής της υπ' αριθ. 13/1959 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής των ηλεκτροτεχνιτών άπασης της χώρας (**).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 411 της 26 Νοεμβρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του νόμου 3239/1955, εν συνδυασμώ προς τας τοιαύτας της παραγράφου 8 του άρθρου 10 του ν. δ/γματος 3755/1957.

2) Σύμφωνον γνωμοδότησιν Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 30.10.1959, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν υποχρεωτικήν διά πάντας τους εργοδότας και μισθωτούς της χώρας του επαγγέλματος, όπερ αφορά αύτη, την υπ' αριθ. 13/1959 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των ηλεκτροτεχνιτών άπασης της χώρας», κατατεθείσαν εις το Ειρηνοδικείον Αθηνών συμφώνως τη παραγράφω 3 του άρθρου 20 του ν. 3239/1955, ως ετροποποιήθη υπό της παραγράφου 9 του άρθρου 10 του ν. δ. 3755/1957, συνταχθείσης προς τούτο της υπ' αριθ. 92/22.9.1959 πράξεως καταθέσεως, κοινοποιηθείσης ημίν την 22.9.1959.

Η παρούσα, ισχύουσα από της δημοσιεύσεως, δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 6 Νοεμβρίου 1959

—

44596]1.634]1959 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί τροποποιήσεως της παραγράφου 2 του άρθρου 31 του Κανονισμού Ασθενείας του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 411 της 26 Νοεμβρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν:

α) Τας διατάξεις του άρθρου 16 του ά.ν. 1846/1951, ως ούτος ετροποποιήθη και συνεπληρώθη μεταγενεστέρως.

β) Τας διατάξεις των άρθρων 1 και 5 του ν.δ. 3710/1957.

γ) Την από 8.6.1959 πρότασιν του Διοικητού του Ι.Κ.Α. και την από 31.3.1959 γνωμοδότησιν του Διοικητικού Συμβουλίου αύτου, υποβληθείσαν ημίν δια της υπ' αριθ. 7213/32/19.6.1959 αναφοράς του Ι.Κ.Α., αποφασίζομεν:

Όπως η παράγραφος 2 του άρθρου 31 του Κανονισμού Ασθενείας του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων τροποποιηθή ως ακολούθως:

«Η βεβαίωσις της ανικανότητος γίνεται παρά του θεράποντος ιατρού και θεωρείται υπό της οικείας υγειονομικής υπηρεσίας, όσάκις πρόκειται περί κλινήρους ασθενούς ή μή κλινήρους, ούτινος όμως η ανικανότης δέν υπερβαίνει τας 60 ημέρας, παρά της Πρωτοβαθμίου δε Υγειονομικής Επιτροπής όσάκις πρόκειται περί ανικάνου προς εργασίαν, μή όντος όμως κλινήρους και ούτινος η ανικανότης υπερβαίνει τας 60 ημέρας».

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 7 Νοεμβρίου 1959

—

77949]16667]1959 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 16] 1959 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών κλπ. (*).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 411 της 26 Νοεμβρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του άρθρου

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 936.
(**) ΕΕΔ 18, σελ. 1171.

(*) ΕΕΔ 18, σελ. 1169

δ § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, σύμφωνον γνώμην τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 28 τοῦ νόμου 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 16ης Νοεμβρίου 1959, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν γενικῶς ὑποχρεωτικὴν διά τε τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς ἁπάσης τῆς χώρας τὴν ὑπ' ἀριθ. 16/1959 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περὶ ἑρμηνείας ὅρων τινῶν τῶν ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας», ἐπικυρωθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν καὶ ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 65871/1959 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 337 Β' τῆς 30.9.1959).

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Νοεμβρίου 1959

—

75924]16391]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 19.9.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀλλαντοτεχνιτῶν Θεσσαλονίκης.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 396 τῆς 13 Νοεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ., ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν, ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἡ ἀπὸ 19 Σεπτεμβρίου 1959 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἀλλαντοτεχνιτῶν Θεσσαλονίκης, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 24.10.1959, συνταχθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 238 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἀλλαντοτεχνιτῶν Θεσσαλονίκης

Ἐν Θεσσαλονίκῃ σήμερον 19ην Σεπτεμβρίου 1959 ἐν τοῖς γραφείοις τοῦ Σωματείου Ἀλλαντοποιῶν Θεσσαλονίκης, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι 1) Εὐάγγελος Πασσᾶς καὶ Πολυχρόνης Μποντομιτσίδης, ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Ἀλλαντοποιῶν Θεσσαλονίκης, καὶ 2) Λάμπρος Στέφου, Παναγιώτης Ματακίδης καὶ Ἰωάννης Καφαντάρης, ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Ἀλλαντοτεχνιτῶν Θεσσαλονίκης, δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν ἁρμοδίων ὀργανώσεων, ὡς ἐκπροσωποῦμεν, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἧς οἱ ὅροι ἔχουσιν ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27775/1954 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας(*) καθορισθέντα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργαζομένων ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν εἰς τὰ ἐργοστάσια ἀλλαντοποιίας τῆς περιφερείας τοῦ Κεφηναδικείου Θεσσαλονίκης, ὡς ταῦτα προσηυξήθησαν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 75051/1955(**) καὶ 49107/1958(***) ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, αὐξάνονται ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου 1959 κατὰ 10ο/ο.

2) Κατὰ 10ο/ο αὐξάνεται καὶ τὸ ἀντίτιμον τῆς παρεχομένης ἡμερησίας τροφῆς καὶ ἑβδομαδιαίου κρέατος.

3) Καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια ἀνώτερα τῶν διὰ τῆς παρούσης προβλεπομένων ἐξακολουθοῦσι καταβαλλόμενα· ταῦτα ἀποτελοῦντα ὅρους ἐργασίας κατισχύουσι τῆς παρούσης.

4) Πάντες οἱ λοιποὶ ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας οἱ περιεχόμενοι εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 49107/1958 ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ - Ἐργασίας ἐξακολουθοῦν ἰσχύοντες διὰ τῆς παρούσης.

5) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 21 Σεπτεμβρίου 1959 καὶ λήγει μετὰ ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς της.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Νοεμβρίου 1959

—

47655]Σ560]1959 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Κανονισμοῦ Κλάδου Προνοίας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἰονικῆς Τραπέζης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 410 τῆς 24 Νοεμβρίου 1959)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸ ἄρθρον 50 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν. δ/γμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.».

3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν. δ/γματος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν. δ/τος.

4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἰονικῆς Τραπέζης, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 892/3.1.1959 ἀναφορᾶς του.

5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 30/6.7.1959, συνεδρίασις 451 τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 20.4.1959), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως εἰς τὸν Κανονισμὸν Κλάδου Προνοίας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἰονικῆς Τραπέζης ἐπέλθωσιν αἱ κάτωθι τροποποιήσεις:

1) Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ τροποποιεῖται οὕτω:

«2. Ὡς ἀποδοχαὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου νοοῦνται αἱ τακτικαὶ μηνιαῖαι τοιαῦται, ἔστω καὶ ἐὰν εἶναι ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμ-

(*) ΕΕΔ 14, σελ. 229
(**) ΕΕΔ 15, σελ. 179
(***) ΕΕΔ 17, σελ. 1039

βάσεων και υπουργικών αποφάσεων οριζομένων, ώς και τά υπό τού εσωτερικού οργανισμού της Τραπέζης, προβλεπομενα επιδόματα περιλαμβανομένων δώρων Χριστουγέννων και Πάσχα, ώς και υπερωριών, εξυπηρεμένων τυχόν καταβαλλομένων ενοικίων και φόρων».

2. Η παράγραφος 7 τού άρθρου 6 τού αυτού ώς άνω Κανονισμού τροποποιείται ώς ακολούθως:

«Ως βάσις διά τον υπολογισμόν των κατά τα άνωτέρω χορηγουμένων βοηθημάτων λαμβάνεται ο μέσος όρος των αποδοχών των δύο τελευταίων πρό της αποχωρήσεως έκ της υπηρεσίας τού ηφαλισμένου μηνών, έφ' ών αποδίδονται κρατήσεις, εκτός εάν ο ηφαλισμένος έτυχε προαγωγής κατ' εκλογήν εντός τού τελευταίου πρό της αποχωρήσεως του έτους, οπότε ώς βάσις λαμβάνονται αι αποδοχαί, ας θά έλάμβανεν εάν δεν είχε προαχθή.

Ως αποδοχαί νοούνται αι υπό τού άρθρ. 5 προβλεπόμεναι περιλαμβανομένης αναλογίας δώρων Χριστουγέννων και Πάσχα, εξαιρέσει υπερωριών, ενοικίων και φόρων.

Η ισχύς των διατάξεων των άρθρων 5 και 6 § 2 και 7 ανατρέχει από της 5.2.1958».

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 10 Νοεμβρίου 1959

—

78459]2690]1959 Απόφ. Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας

Περί παρατάσεως συλλογικής συμβάσεως πληρωμάτων φορτηγών πλοίων 801 - 4500 D.W.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 405 της 23 Νοεμβρίου 1959)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Την από 30 Ιανουαρίου 1957 υπογραφείσαν συλλογικήν συμβασιν μεταξύ αφ' ενός των εκπροσώπων της Ενώσεως Εφοπλιστών Μεσογειακών Ατμοπλοίων και αφ' ετέρου των εις την Πανελλήνιον Ναυτικήν Ομοσπονδίαν (Π.Ν.Ο.) υπαγομένων επαγγελματικών οργανώσεων, κυρωθείσαν δια της υπ' αριθ. 10030/339/12.2.1957 ημετέρας αποφάσεως και παραταθείσαν μέχρι 31.10.1959 διά των υπ' αριθ. 25375/865/7.4.1959 - 30887/1059/30.4.1959 και 57066/1926/5.8.1959 ημετέρων αποφάσεων.

2) Το γεγονός ότι μετά την λήψιν της περί ης πρόκειται συλλογικής συμβάσεως δεν επεκτείνθη η σύναψις νέας τοιαύτης διά την ρύθμισιν τυχόν αναφυομένων διαφορών.

3) Την υπ' αριθ. 21/26.1.1959 πράξιν του Υπουργικού Συμβουλίου, δι' ής εξουσιοδοτήθημεν, όπως δι' αποφάσεως ημών παρατείνωμεν την ισχύν της ληξάσης συλλογικής συμβάσεως πληρωμάτων φορτηγών πλοίων 801 - 4.500 τόννων D.W. από της λήξεως της και μέχρις ενός έτους, αποφασίζομεν:

Παρατείνομεν την ισχύν της από 30ής Ιανουαρίου 1957 υπογραφείσης συλλογικής συμβάσεως μεταξύ των εκπροσώπων της Ενώσεως Εφοπλιστών Μεσογειακών ατμοπλοίων αφ' ενός και των εκπροσώπων των εις την Πανελλήνιον Ναυτικήν Ομοσπονδίαν υπαγομένων επαγγελματικών οργανώσεων αφ' ετέρου, ώς εκυρώθη και παρετάθη αύτη δια των υπ' αριθ. 10030/339/12.2.1957, 25375/865/7.4.1959, 30887/1059/30.4.1959 και 57066/1926/5.8.1959 αποφάσεων ημών από της λήξεώς της και μέχρι 31ης Ιανουαρίου 1960.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Πειραιεί τη 30 Οκτωβρίου 1959

—

35313]1959 Απόφ. Υπουργού Οικονομικών

Περί παροχής βοηθήματος εις τους συνταξιούχους Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου επί ταις εορταίς των Χριστουγέννων 1959.

Επί ταις εορταίς των Χριστουγέννων 1959 παρέχομεν την έγκρισιν ημών διά την χορήγησιν εις άπαντας τους συνταξιούχους των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, τους λαμβάνοντας σύνταξιν ή βοήθημα υπό τύπον συντάξεως, βοηθήματος ίσου προς το ποσόν μιάς (1) μηνιαίας συντάξεως μετά των πάσης φύσεως συνταξιοδοτικών επιδομάτων.

Του βοηθήματος τούτου δικαιούνται οι λαμβάνοντες σύνταξιν ή βοήθημα υπό τύπον συντάξεως, εφ' όσον έχει διαταχθή ή θά διαταχθή η πληρωμή της συντάξεως μέχρι 15ης Δεκεμβρίου 1959.

Το βοήθημα τούτο θά καταβληθή μόνον εφ' όσον η οικονομική κατάστασις του Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διαπιστουμένη δι' αποφάσεων των οικείων Διοικητικών Συμβουλίων, επιτρέπει την καταβολήν τούτου.

Του βοηθήματος τούτου οι συνταξιούχοι, περί ων η παρούσα, θά δικαιωθώσιν εκ μιάς και μόνον πηγής είτε λόγω μισθού, είτε λόγω συντάξεως, κατά κυρίαν ασφάλισιν λαμβανομένης.

Εις περίπτωσιν λήψεως συντάξεως, βοηθήματος ή μερίσματος εξ επικουρικού Οργανισμού ούχι κατά κυρίαν ασφάλισιν, αλλά ώς επικουρικής τοιαύτης, οι περί ων η παρούσα συνταξιούχοι θά δικαιωθούν επιδόματος και εκ του Επικουρικού των Ταμείου.

Το διά της παρούσης παρεχόμενον βοήθημα θά καταβληθή την 21 Δεκεμβρίου 1959.

Το υπό της παρούσης αποφάσεως παρεχόμενον επίδομα απαλλάσσεται του τέλους χαρτοσήμου και πάσης κρατήσεως υπέρ Δημοσίου και τρίτων, υποκείμενον μόνον κατά περίπτωσιν εις τον φόρον εισοδήματος.

Η διά την καταβολήν του βοηθήματος τούτου απαιτηθησομένη δαπάνη θά βαρύνη το κεφάλαιον και άρθρον του προϋπολογισμού των εξόδων των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου διά την πληρωμήν των συντάξεων, παρέχοντες προς τούτο διά της παρούσης την σχετικήν έγκρισιν ημών.

Η παρούσα κυρωθήσεται νομοθετικώς.

Εν Αθήναις τη 7 Δεκεμβρίου 1959

353133]1959 Απόφ. Υπουργού Οικονομικών

Περί του επί ταις εορταίς των Χριστουγέννων 1959 επιδόματος (δώρου) των υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

Ι) Επί ταις εορταίς των Χριστουγέννων 1959 παρέχομεν την έγκρισίν μας διά την καταβολήν εις το εν γένει προσωπικόν των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και αυτοδιοικουμένων Οργανισμών και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως του κατά τας διατάξεις του άρθρου 5 του α.ν. 1538/1950 και του άρθρου 8 του ν.δ. 2195/1952 προβλεπομένου επιδόματος (δώρου) κατά τα κατωτέρω.

ΙΙ) Το υπό της παρούσης προβλεπόμενον επίδομα θα καταβληθή υπό των οικείων Οργανισμών και Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, εφ' όσον υπάρχει παρ' αυτοίς ή προς τούτο οικονομική ευχέρεια. Τούτο ορίζεται :

α) Διά τους τακτικούς και επί συμβάσει ή θητεία υπαλλήλους και υπηρέτας, ως και τους Νομικούς Συμβούλους τους μισθοδοτουμένους βάσει των διατάξεων του α.ν. 1538/1950, ίσον προς τον μηνιαίον βασικόν αυτών μισθόν της υπ' αριθ. 1031/1958 πράξεως του Υπουργικού Συμβουλίου μετά του επιδόματος λόγω ευδοκίμου παραμονής εν τω αυτώ βαθμώ ή του επιδόματος τριετιών, άνευ της προσαυξήσεως λόγω πολυετούς υπηρεσίας ή έτέρου τινός επιδόματος.

β) Διά τους έκτάκτους ίσον προς το σύνολον των μηνιαίων αυτών αποδοχών, άνευ του επιδόματος άκριβείας.

γ) Διά τους ημερομισθίους ίσον προς τα ημερομίσθια είκοσι πέντε (25) ημερών άνευ του επιδόματος άκριβείας.

ΙΙΙ) Του κατά την παράγραφον ΙΙ επιδόματος θα τύχωσι και οι δικαιούχοι των αποδοχών τριμήνου, ων αι αποδοχαί τριμήνου έληξαν μετά την 16ην Απριλίου 1959.

ΙV) Οι παρέχοντες τας υπηρεσίας των προς τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και μισθοδοτούμενοι βάσει των συλλογικών συμβάσεων εργασίας θα τύχωσι του επιδόματος του προβλεπομένου υπό της κοινής αποφάσεως των Υπουργών Εργασίας και Οικονομικών και επί τη συνδρομή των εν αυτή όρων και προϋποθέσεων.

V) α) Εις τους μη μισθοδοτηθέντας δι' όλου του χρονικού διαστήματος από Απριλίου 1959 μέχρι και της 15ης Δεκεμβρίου 1959 λόγω απραγίας, απουσίας κ.λ.π., εις τους διορισθέντας μετά την 16ην Απριλίου 1959, εις τους πολυθέντας μετά την χρονολογίαν ταύτην, ως και εις τους δικαιούχους αποδοχών τριμήνου, ων αι αποδοχαί έληξαν μετά την χρονολογίαν ταύτην, καταβάλλεται το εν παραγράφω ΙΙ της παρούσης επίδομα μετ' εκπτωσιν του 1/8 του ημερησίου αυτών μισθού δι' εκάστην ημέραν, καθ' ην ούτοι δεν εμισθοδοτήθησαν.

Προκειμένου περί ημερομισθίων η έκπτωσις ενεργείται μόνον διά τας εργασίμους ημέρας καθ' ας ούτοι δεν εμισθοδοτήθησαν.

β) Διά τους προαχθέντας ή τυχόντας επιδόματος ευδοκίμου παραμονής εν τω αυτώ βαθμώ ή τριετιών μετά την 16ην Απριλίου 1959 το επίδομα της παρούσης υπολογίζεται επί των αποδοχών της 15 Δεκεμβρίου 1959.

γ) Εις τους μισθοδοτουμένους την 15ην Δεκεμβρίου 1959 μεν μειωμένας αποδοχάς, λόγω στρατεύσεως, αργίας, διαθεσιμότητος ή άλλης τινός αιτίας, το επίδομα της παραγράφου ΙΙ της παρούσης ορίζεται εις το εν όγδοον (1/8) των καταβληθεισών αυτοίς εν συνόλω αποδοχών (μισθού και ευδοκίμου ή τριετιών) εντός του χρονικού διαστήματος από 16.4.1959 μέχρι 15.12.1959.

VI) Οι εκ των τάξεων του στρατού απολυθέντες έφεδροι αξιωματικοί υπάλληλοι Ν.Π.Δ.Δ. θα τύχωσιν ολοκλήρου του επιδόματος παρά της πολιτικής των θέσεως, έστω και αν ούτοι ήρξαντο μισθοδοτούμενοι παρ' αυτοίς μετά την 16.4.1959.

VII) Δεν δικαιούνται του διά της παρούσης παρεχομένου επιδόματος :

α) Οι εν τω εξωτερικώ υπηρετούντες οι μισθοδοτούμενοι με αποδοχάς αλλοδαπής.

β) Οι διορισθέντες από της 16 Δεκεμβρίου 1959 και εντεύθεν.

VIII) Οι δικαιούμενοι επιδόματος επί ταις εορταίς και εξ ετέρας πηγής θα τύχωσι τούτου κατ' επιλογήν των εκ μιας μόνον πηγής.

IX) Το επίδομα της παρούσης δεν υπόκειται εις κρατήσεις υπέρ του Δημοσίου και τρίτων ή τέλη χαρτοσήμου, υπόκειται δε μόνον εις την φορολογίαν του εισοδήματος, εις τας υπέρ του Ι.Κ.Α. εισφοράς, ως και εις τας εισφοράς υπέρ του αντιστοίχου Ταμείου κυρίας ή επικουρικής ασφαλίσεως.

X) Το υπό της παρούσης προβλεπόμενον επίδομα θα καταβληθή εις δύο (2) ίσας δόσεις, εξ ων η πρώτη την 16ην Δεκεμβρίου 1959 και η δευτέρα την 31ην Δεκεμβρίου 1959.

Επί τούτοις παρέχομεν την έγκρισιν ημών διά την επί τούτω τροποποίησιν των οικείων προϋπολογισμών 1959 και εγγραφήν της απαιτουμένης πιστώσεως.

Εν Αθήναις τη 7 Δεκεμβρίου 1959

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΦΩΝΗ ΕΝΟΣ ΑΡΙΘΜΟΥ

Σταματᾶ τὴν σκέψιν ὁ ἀριθμός: 5073. Εἰς αὐτὸν ἐμετρήθησαν νέαι καὶ νέοι, οἱ ὁποῖοι παρετάχθησαν εἰς μάχην—διαγωνισμόν, διὰ νὰ ἐκπορθήσουν 91 θέσεις γραφέων τοῦ Ι.Κ.Α. Ὄνειρόν των ὁ μισθὸς τῶν δραχμῶν 3.500. Πέρυσιν, εἰς ἄλλον διαγωνισμὸν τραπεζιτικῆς ἐπιχειρήσεως δι' 60 θέσεις ὑπαλλήλων, ἐπάλαισαν 4.800 γυναῖκες. Εἰς ἄλλον πάλιν, τὸ αὐτὸ ἔτος, διὰ 10 θέσεις κατωτάτης βαθμίδος δημοσίων ὑπαλλήλων, μισθοῦ περίπου 1.200 δραχμῶν, ὑπεβλήθησαν αἰτήσεις 600 νέων ἐπιστημόνων.

Βεβαίως ἡ ἀνεργία δὲν εἶναι οὔτε ἐδῶ, οὔτε ἀλλαχοῦ, φαινόμενον νέον. Ἀλλά, δὲν ὑπῆρξε δεύτερα γνώμη, πρόκειται πάντοτε περὶ τοῦ χειροτέρου κακοῦ. Ὁ L. Brentano, περιγράφων τὰς κοινωνικὰς συνεπείας παλαιοτέρων οἰκονομικῶν κρίσεων, γράφει τὰ ἑξῆς: «Περιοδικῶς ἐνέσκηπτον κρίσεις παραγωγῆς καὶ εἰς ἑκάστην ἐξ αὐτῶν ἀπελλύοντι μᾶζαι ἐργατῶν. Χιλιάδες τότε προσώπων, προθύμων δι' ἐργασίαν, περιήρχοντο ἄνευ ἀπασχολήσεως, ἄνευ ἄρτου τὴν χώραν καὶ ὑπέκυπτον εἰς τοὺς ἐπαχθεῖς ὅρους τῆς ὑπὲρ τῶν πτωχῶν προνοίας ἢ καὶ κατέληγον εἰς τὰς φυλακάς. Αἱ οἰκογένειαι των διελύοντο, αἱ θυγατέρες των ὠθοῦντο πρὸς τὴν πορνείαν, οἱ υἱοί των πρὸς τὸ ἔγκλημα» (βλέπε *Ι. Ζάρρα*, Ἀνεργία κλπ. σελ. 14).

Ἀλλ' ἡ χώρα μας, ὅσον καὶ ἂν προσπαθοῦμεν νὰ τὴν ἀνασυγκροτήσωμεν, φαίνεται, ὅτι εἶναι πολὺ δύσκολον νὰ ὑπερνικήσῃ τὴν πενίαν της. Εἶναι ἱκανὸν τὸ ὅτι 5000 καὶ περισσότεροι νέοι ἐπάλαισαν, διὰ νὰ κατακτήσουν 101 θέσεις κατωτάτων ὑπαλλήλων, διὰ νὰ ἐπαληθεύσῃ τὸ πρᾶγμα. Καὶ φαντάζεται τις—μὲ πολλὴν δύσνην—πόσας ὥρας ἀγωνίας διῆλθον καὶ θὰ διέλθουν οἱ νέοι αὐτοὶ ἀγωνισταὶ τῆς ζωῆς. Ἀναλογιζόμεθα καὶ πόσην ἀπογοήτευσιν, ἰδίως, θὰ αἰσθανθοῦν οἱ 4800, οἱ ὁποῖοι θὰ ἠττηθοῦν εἰς τὸν ἀγῶνα. Ὅσοι, παλαιοὶ ἤδη, ἐγνώρισαν καὶ αὐτοὶ εἰς τὰ νεανικὰ βήματα τῆς ζωῆς των μικρὰς ἢ μεγάλας ὥρας δυστυχίας, καὶ ἂν ἀκόμη κατώρθωσαν νὰ διαφύγουν τὴν ζωήν, καὶ πολὺ περισσοτέρων ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔπαυσαν νὰ δυστυχοῦν εἰς τὸν πτωχὸν τόπον μας, εἶναι οἱ καλλίτεροι τῆς ἀγωνίας τῶν παιδιῶν αὐτῶν δέκται.

Τὰ γνωρίζει βεβαίως αὐτὰ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας. Ἔχει ἐπισημάνει εἰς τὴν Βουλὴν (πρακτικὰ 10 Μαρτίου 1959) τὰ δεινὰ τῆς ἀνεργίας. Ἐπανέλαβε τὰ γνωστά «ἡ ἀνεργία δημιουργεῖ τὴν ἀπαθλίωσιν, καταστρέφει τὴν οἰκογενειακὴν εὐτυχίαν καὶ κάποτε τὴν ἐξωπρέπειαν τοῦ ἀτόμου».

«Ἀντιλαμβανόμεθα, εἶπεν ἀκόμη, τὴν ψυχολογίαν τοῦ νέου, ὁ ὁποῖος, ἀναζητῶν οἱανδήποτε ἐργασίαν, περνᾷ ἀπὸ τὸ πρῶτον γραφεῖον εἰς τὸ δεύτερον, πηγαίνει ἀπὸ γνωστοῦ εἰς γνωστόν, τέλος γνωρίζει τὴν ἄρνησιν καὶ κάποτε μὲ μίαν ψυχολογίαν ἐντελῶς ἰδιόμορφον εὑρίσκεται κάτω ἀπὸ δυσμενῆ προοπτικὴν διὰ τὸ ἰδικόν του μέλλον».

Αὐτὴ πράγματι εἶναι ἡ εἰκὼν τῆς καταστάσεως τοῦ νέου, ὁ ὁποῖος ζητεῖ ἐργασίαν καὶ δὲν εὑρίσκει. Τὴν ἔχει χαρακτηριστικῶς ἀποδώσει ὁ Καρλάϊλ: «Ἀπὸ τὴν εἰκόνα τῆς δυστυχίας τίποτε δὲν ἐμπνέει τόσαν τὴν ἀπέχθειαν καὶ δὲν ἐξεγείρει τὴν ἀνθρωπίνην συνείδησιν, ὅσον τὸ νὰ ἔχῃ τις ἀνάγκην ἐργασίας, διὰ νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὴν ἀθλιότητά του, νὰ ζητῇ ἐργασίαν καὶ ὅμως νὰ μὴ εὑρίσκῃ».

Ὅσοι ἔχουν κοινωνικὴν συνείδησιν—καὶ πρέπει νὰ εἶναι ὅλοι—θὰ ἀναπνεύσουν, ἂν κάποτε ὁ ἀφορισμὸς αὐτὸς δὲν ἔχῃ θέσιν εἰς τὴν χώραν μας ἢ, τοὐλάχιστον, ἂν ἡ κρατικὴ προσπάθεια ἀποδώσῃ ἱκανοποιητικά, μὲ τὴν πτωχείαν μας, ἀποτελέσματα.

Τώρα ὅμως οἱ ἀριθμοὶ βοοῦν...

ΦΙΛΕΡΓΑΤΙΚΟΝ ΜΕΤΡΟΝ

Ἀναδιφῶν τις τὴν ἐργατικὴν νομοθεσίαν εὑρίσκει πολλὰς διατάξεις, αἱ ὁποῖαι διὰ διαφόρους λόγους ἀπέβησαν δικαίως ἐξιώσεις κατὰ ποικίλων μεγάλων Ὀργανισμῶν. Πότε οἱ ἐργάται τοῦ Ο.Α.Π., πότε οἱ φορτοεκφορτωταί, πότε τὸ προσωπικὸν τῆς Τ.Α.Ε., ἐκλήθησαν νὰ θυσιάσουν ἀξιώσεις των, ἐπ' ὀνόματι κοινωνικοῦ, ὡς ἐδικαιολογήθη συμφέροντος. Θὰ ἔλεγέ τις, ὅτι ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς τῶν μισθωτῶν, οἱ ὁποῖοι ἐνεφάνιζον ἐπὶ δικαστηρίου δικαίας ἀξιώσεις των, ἐπλανᾶτο ὁ φόβος, ὅτι, καὶ ἂν δικαιωθοῦν δικαστικῶς, θὰ ἔλθῃ ὁ Νομοθέτης—καὶ ὄχι κατ' εἰσήγησιν πάντοτε τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας—νὰ ἀποσβέσῃ τὰς ἀξιώσεις των.

Ἰδοὺ ὅμως ὅτι ὑπάρχει μία πρόσφατος ἀξιέπαινος ἐξαίρεσις τῆς ἀσυμπαθοῦς αὐτῆς ἀρχῆς, ἡ ὁποία, παρεντιθεμένη εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, ἀλλοιώνει τὸν χαρακτῆρα του, ὁσονδήποτε καὶ ἂν εἰς τὰς εἰσηγητικὰς τῶν διατάξεων αὐτῶν ἐκθέσεις γίνεται ἐπίκλησις ἀπουδαίου γενικωτέρου κοινωνικοῦ συμφέροντος ὑπὲρ τῆς ὁλότητος, ἐνῷ ἡ ὁλότης πρέπει νὰ καλῆται νὰ ἐνισχύῃ τὴν οἰκονομικὴν θέσιν ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι, ἐργαζόμενοι, βοηθοῦν εἰς τὴν εὐημερίαν της.

Ἡ ἐξαίρεσις αὐτὴ σημειοῦται διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ προσφάτου ν. δ. 4020/1959 (ΕΕΔ 18, 1273).

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἀνηγγέλθη ὁ θάνατος τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀϊδελβέργης Wolfgang Siebert, ἐπισυμβὰς ἐκ συγκοπῆς καρδίας, εἰς ἡλικίαν μόλις 54 ἐτῶν τὴν 24ην τοῦ παρελθόντος Νοεμβρίου.

Ὁ μεταστὰς διεκρίθη διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν ποιότητα τῶν ἐργασιῶν του καὶ διὰ τὸν ὄγκον αὐτῶν, ἀκαμάτως ἐργαζόμενος. Μεταξὺ τῶν ἔργων του σημειοῦμεν τά: «Ἑρμηνεία τοῦ Γερμανικοῦ Νόμου περὶ ὀργανώσεως τῆς ἐπιχειρήσεως», «Αἱ ἔννομοι σχέσεις ἀνεξαρτήτως συμβάσεως (πραγματικαὶ σχέσεις)». Ἐπίσης πλῆθος λοιπῶν μονογραφιῶν του ἐδημοσιεύθησαν εἰς γερμανικὰ καὶ ἄλλα περιοδικά.

Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν ἐπὶ τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου ἐργασιῶν αὐτοῦ ὁ μεταστὰς ἠσχολήθη καὶ μὲ τὸ Ἀστικὸν Δίκαιον, βασικὸν δὲ ἔργον ἀπετέλεσεν ἡ ἑρμηνεία κατ' ἄρθρον τοῦ Γερμανικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ

ΤΟΜΟΣ 18ος, ΕΤΟΣ 1959

Ἐπιμελείᾳ: **Μιχαὴλ Δ. Παναγιωτοπούλου**, Δικηγόρου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α'. Ἀπόψεις καὶ σημειώματα.
Β'. Ἄρθρα, διατριβαί, μελέται, νομικὰ ζητήματα.
Γ'. Ἐπίσημοι γνωμοδοτήσεις.
Δ'. Γνωμοδοτήσεις Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους κλπ.
Ε'. Γνωμοδοτήσεις νομομαθῶν
ΣΤ'. Ἐγκύκλιοι καὶ ἔγγραφα Ἀρχῶν.
Ζ'. Βιβλιογραφία.
Η'. Βιβλιοκρισίαι.
Θ'. Νεκρολογίαι.
Ι'. Ἀλφαβητικὸν εὑρετήριον Νομολογίας.
ΙΑ'. Ἀριθμητικὸν εὑρετήριον δημοσιευθεισῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων κλπ.
ΙΒ'. Ἀλφαβητικὸν εὑρετήριον νόμων, διαταγμάτων, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων κλπ.
ΙΓ'. Ἀριθμητικὸν εὑρετήριον νόμων, διαταγμάτων, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων κλπ.

Α'. ΑΠΟΨΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Συντάξεως: Μὲ τὸ τέλος τοῦ ἔτους, σ. 64.—Δικαία τιμή, σ. 64.—Ἐπὶ μιᾶς διατάξεως, σ. 120.—Δικαστικαὶ εἰδήσεις, σ. 120.—Ἄλλοτε καὶ τώρα (ἱστορία δικαστικῶν τελῶν), σ. 176.—Ἑτοιμοθάνατος διάταξις, σ. 240.—Μετὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου, σ. 296.—Γνωστοποιήσεις, σ. 296.—Πρώτη ἀνάγκη, σ. 408.—Χρονικὰ εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον, σ. 464.—Ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ Ὑπουργείου, σ. 520.—Ἀντικατάστασις πολεμιστῶν, σ. 520.—Ἐπὶ μιᾶς διατάξεως, σ. 576.—Νομικὰ κείμενα, σ. 688.—Σκέψεις τινές, σ. 743.—Νικόλαος Π. Δημητρακόπουλος, σ. 808.—Νόμοι καὶ νομολογία, σ. 872.—Σκέψεις τινές, σ. 936.—Αἱ ἀσφαλιστικαὶ διαφοραί, σ. 1000.—Διὰ τὴν τάξιν, σ. 1056.—Ἐπὶ μιᾶς πραγματικότητος, σ. 1120.—Δικαστικαὶ εἰδήσεις, σ. 1120.—Ἐπὶ μιᾶς νέας διατάξεως, σ. 1176.—Αἱ παράνομοι ὑπερωρίαι, σ. 1232.—Καὶ πάλιν διὰ τὸ συμφέρον τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, σ. 1288.—Φωνὴ Εἰσαγγελέως, σ. 1343.—Δικαστικαὶ εἰδήσεις, σ. 1344.—Εἰδήσεις, σ. 1400.—Φιλεργατικὸν μέτρον, σ. 1400.—Φωνὴ ἑνὸς ἀριθμοῦ, σ. 1400.

Β'. ΑΡΘΡΑ, ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ, ΜΕΛΕΤΑΙ, ΝΟΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Ἀγαλλοπούλου Χρήστου. Σχέσεις ἐργασίας, ὡς θεμέλιον κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως (ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 284/1959 Γνωμοδοτήσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους), σ. 689.

Βασιλείου Βασ., Δικηγόρου. Ἰσχὺς καὶ ἐνέργεια καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας διαρκούσης τῆς στρατεύσεως τοῦ μισθωτοῦ (παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς Α.Π. 803/1958), σ. 128.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας· ἀπόλυσις ἀκαταλλήλων ἢ πλεοναζόντων κατὰ τὴν διὰ νόμου κυρωθεῖσαν σύμβασιν· σύμβασις κυρωθεῖσα διὰ νόμου· ἑρμηνεία· ἐφαρμοστέοι κανόνες (παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς Α.Π. 27/1959), σ. 249.—Σύμβασις ἐργασίας μὲ ἐλάχιστον ὅριον διαρκείας καὶ δικαίωμα ἐργοδότου πρὸς καταγγελίαν καὶ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ ἐλαχίστου χρόνου διαρκείας ἐπὶ καταβολῇ ἀποζημιώσεως μείζονος τῆς τοῦ ν. 2112· χαρακτὴρ συμβάσεως ὡς ἀορίστου χρόνου (παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς Α.Π. 231/1959), σ. 585.— Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μετὰ προηγουμένην ἀκρόασιν πειθαρχικοῦ συμβουλίου (ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 244/1959 ἀποφάσεως Α.Π.), σ. 633.

Βεργοιοπούλου Π., Δικηγόρου, Δ.Ν. Ἡ ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ ἐκ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας (ἐξ ἀφορμῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 138/1959 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου), σ. 353.—Ἡ νέα νομοθετικὴ ρύθμισις τῶν ἀξιώσεων τοῦ μισθωτοῦ ἐκ παρανόμων ὑπερωριῶν, σ. 1177.

Γαλούση Γεωργ., Δικηγόρου. Αἱ ἐργατικαὶ διαφοραί, σ. 1232.

Δημάκη Κ., Δικηγόρου. Ἡ ἐποπτεία τῶν ἐργατικῶν σωματείων, σ. 409 ἑπ., 465 ἑπ., 521 ἑπ., 577 ἑπ.

Δημητρακοπούλου Νικολάου. Μίσθωσις ὑπηρεσιῶν κατὰ λαϊκὰς παροιμίας, σ. 809.

Διαμαντάκου Στυλ., Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν. Ἡ ἀντένστασις τοῦ γενικοῦ δόλου ἐν τῇ ἀποβεστικῇ προθεσμίᾳ, σ. 745.

Θοιβιδοπούλου Δημ., Δικηγόρου. Ἀντικατάστασις ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν (ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15410/1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν), σ. 39.

Καλομοίρη Δ., Δικηγόρου, Δ.Ν. Ἡ ἀνταπεργία ὡς δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου (ἐξ ἀφορμῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 431/1959 ἀποφάσεως Ἀρείου Πάγου), σ. 1383.

Καποδίστρια Ἰω., Ὑφηγητοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Δικηγόρου. Αἱ συνέπειαι τῆς μὴ παροχῆς τῆς ἀδείας ἀναψυχῆς εἰς τὸν ἐργαζόμενον, σ. 1 ἐπ.

Καραλῆ Ἀβερκίου, Τμηματάρχου Ὑπουργείου Ἐργασίας. Προϋποθέσεις ἐγέρσεως συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, σ. 1123.

Κωνσταντοπούλου Παν., Δικηγόρου. Κοινωφελῆ ἱδρύματα ἄρθρου 106 Συντάγματος καὶ ἐργατικοὶ νόμοι, σ. 1289.

Λιούμπη Α., Δικηγόρου. Τὰ ἐφεδρικὰ ἐπιδόματα, αἱ εἰσφοραὶ καὶ τὸ Ι.Κ.Α., σ. 576.—Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, σ. 1352.

Μάνεση Ἀριστ., Ὑφηγητοῦ Συνταγματικοῦ Δικαίου τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Αἱ πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, σ. 1344.

Μανρίδη Βασ., Δικηγόρου, Δ.Ν. Αὐθεντικὴ ἑρμηνεία συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, σ. 299.—Ἔκτασις δεσμεύσεως ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας· κατάρτισις καὶ ὑπογραφὴ παρουσίᾳ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ ἐξουσιοδοτημένου παρ' αὐτοῦ ὀργάνου (παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς Π.Α. 19754/1958), σ. 323.—Ἑτοιμότης πρὸς παροχὴν ἐργασίας, σ. 937.

Μητσοπούλου Γ., Ὑφηγητοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Δικηγόρου. Συρευτικὴ καταβολὴ ἀποζημιώσεως ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ συντάξεως, σ. 177.

Μπόμπορα Ἀθαν., Δικηγόρου. Εἰσφοραὶ τῶν μελῶν σωματείου πέραν τοῦ χρόνου τῆς ἐξόδου, σ. 241.

Μπουρνιᾶ Ἀποστόλου, Δικηγόρου. Καθορισμὸς ἡμερομισθίων ἐργατῶν ἐργαζομένων εἰς δημόσια ἔργα (ἐξ ἀφορμῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 788/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου), σ. 614.

Μυριάνθη Χρ., Δικηγόρου. Τὸ δικαίωμα τῶν Ὑπουργῶν διὰ τροποποίησιν ἢ μὴ ἔγκρισιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ διαιτητικῆς ἀποφάσεως (ἐπὶ τῆς 2083/1958 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Σ.τ.Ε.), σ. 166.

Οἰκονομοπούλου Γεωργίου, Δικηγόρου. Νέα διαδικασία δι' ἐκδίκασιν ἐργατικῶν διαφορῶν (σχέδιον Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς νέας Πολιτικῆς Δικονομίας, εἰσήγησις ἐπὶ τοῦ προσχεδίου), σ. 1057.

Ραγκαβῆ Παύλου, Δικηγόρου. Λῆψις ἀποφάσεων γενικῶν συνελεύσεων σωματείων (ἐπὶ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 97 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος), σ. 121.— Ἀποχώρησις μελῶν σωματείου· περιοριστικοὶ ὅροι ἄρθρου 87 Ἀστικοῦ Κώδικος· χαρακτήρ· σχέσις πρὸς διατάξεις καταστατικοῦ τοῦ σωματείου· συνέπειαι· εἰσφορὰ μελῶν· παραγραφή (παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς Ε.Α. 3384/1958), σ. 545.—Τινὰ περὶ τῶν ἄρθρων 95 καὶ 96 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, σ. 1347.

Σαπουνάκη Σπ., Δικηγόρου. Ἀντικατάστασις νεοπολεμιστῶν, σ. 520.

Σολωμοῦ Γεωργ., Δικηγόρου. Ἀποζημίωσις μισθωτῶν Δημοσίου διὰ καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας· ἰσχὺς εἰδικῶν διατάξεων ν.δ. 741/1941 μετὰ τὰς 956 καὶ 976/1947 Πράξεις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, σ. 951.

Συντάξεως (Τάσου Τσιμπούκη). Σύμβασις ἐργασίας θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων, σ. 41.— Ἀπόλυσις μισθωτοῦ δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, σ. 106.—Ἐπὶ διατάξεως τοῦ νόμου 3198/1955, σ. 120.—Σιωπηρὰ ἀνανέωσις συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, σ. 167.—Ἱστορία δικαστικῶν τελῶν, σ. 176.—Προστασία ἀναγκαστικῆς σχέσεως πολεμιστῶν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951· διάλυσις ἐπιχειρήσεως· μεταβολὴ προσώπου ἐργοδότου, σ. 216.—Ἐπὶ τῆς διατάξεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ἀποζημιώσεως λόγῳ παρανόμου καθ' ὑπερωρίαν ἐργασίας, σ. 240, 296.—Οἰκειοθελὴς ἀποχώρησις μισθωτῶν καὶ ἐπιδότησις δι' ἀνεργίαν, σ. 284.—Καθορισμὸς μισθοῦ προσωπικοῦ γραφείου ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων (ἐπὶ τῆς 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Λ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν), σ. 340.—Ὑποχρεώσεις ἐργοδοτῶν ἔναντι τῶν μισθωτῶν κατὰ τὴν 25ην Μαρτίου, σ. 404.—Σύμβασις ἐργασίας ἀντικαταστάτου στρατευθέντος μισθωτοῦ, σ. 453.—Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπὶ τῶν λόγῳ μὴ χορηγήσεως ἀδείας καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ποσῶν, σ. 502.—Καταγγελία ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας, σ. 507.—Ἀνάληψις ὑπὸ ἐργοδότου τοῦ βάρους ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς μισθωτοῦ, σ. 558.—Ἔκτασις δεσμεύσεως ὑπὸ τῆς 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Λ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, σ. 561.—Ἀνάκλησις καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, σ. 616.—Τινὰ περὶ τῆς ἀδείας μισθωτῶν κατ' ἔτος μετ' ἀποδοχῶν, σ. 672.—Αἰκισβαὶ καὶ ἀποζημίωσις δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν μισθωτῶν, σ. 724.—Μείωσις ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου νομίμου μισθοῦ τοῦ μισθωτοῦ, σ. 784.—Νομοθετικὴ προστασία μισθωτῶν καταταγησομένων ἐν τῷ στρατῷ ὡς ἐθελοντῶν, σ. 785.—Νομοθετικαὶ διατάξεις περὶ ἐργασίας ὑπὸ συνταξιούχων τοῦ Ι.Κ.Α., σ. 807.—Ἀπόλυσις ἢ ἀποχώρησις μισθωτῶν διὰ συνταξιν, σ. 813.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας οἰκιακῶν ὑπηρετριῶν, σ. 871.—Τακτικὴ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, σ. 906.—Διὰ τὸ συμφέρον τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, σ. 941.—Ἀγωγὴ ἐργατῶν ἐργολάβου κατὰ τοῦ κυρίου οἰκοδομικοῦ ἔργου, σ. 979.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας δημοσίου ὑπαλλήλου μετ' ἰδιωτικοῦ, σ. 1034.—Διακοπὴ ἐργασιῶν καὶ ἐπιδότησις μισθωτῶν δι' ἀνεργίαν, σ. 1115.— Συμφωνία μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ περὶ ἐργασίας ἐκ περιτροπῆς, σ. 1159.—Παροχὴ ὑπὸ μισθωτῶν ἐργασίας ὑπὲρ τὰ νόμιμα χρονικὰ

ὅρια ἐργασίας (ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων», Εἰσηγ. Ἔκθεσις), σ. 1161, 1176.—Ὑποχρεώσεις ἐργοδοτῶν ἔναντι μισθωτῶν κατὰ τὴν 28ην Ὀκτωβρίου, σ. 1218.—Αἱ παράνομοι ὑπερωρίαι, σ. 1232.—Παροχαὶ μισθωτῶν δι' ἐκτὸς ἕδρας διανυκτερεύσεις, σ. 1270.—Ἀποζημίωσις ὑπαλλήλων μετὰ προειδοποίησιν δι' ἀπόλυσιν, σ. 1331.—Αἱ παραβάσεις τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας (φωνὴ Εἰσαγγελέως), σ. 1343.—Ἀποζημίωσις μισθωτῶν ἐκ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, σ. 1388.

Τούση Ἀριστ. Πρωτοδίκου. Ἡ σύμβασις μαθητείας κατὰ τὸν μεσαίωνα. (Κατὰ τὸ Δίκαιον Statuti), σ. 67.

Τσαγκαράκη Κων., Παρέδρου Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους. Καταλογισμὸς ἀσφαλιστικῶν παροχῶν εἰς μισθὸν κατ' ἄρθρον 657 ΑΚ., σ. 472.

Τσέλιου Θεοφ., Δικηγόρου. Νόμιμον ἡμερομίσθιον ἀρτεργατῶν (ἐξ ἀφορμῆς τῆς 659/1958 ΑΠ), σ. 215.

Γ' ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Κιουσοπούλου Δ., Εἰσαγγελέως Ἀρείου Πάγου. Ἀνώτατον ὅριον ἀποδοχῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων· σιωπηρὰ κατάργησις περιορισμοῦ τοῦ ν. 26/1944 (ἀγόρευσις ἐπὶ τῆς 28/1959 ΑΠ), σ. 201.

Κόλλια Κ., Ἀντεισαγγελέως Ἀρείου Πάγου. Ἀντικατάστασις ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων παλαιμιστῶν· ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 11 ἀ. ν. 1836/1951· χρόνος ἀσκήσεως δικαιώματος (ἀγόρευσις ἐπὶ τῆς 236/1959 ΑΠ), σ. 543.

Σακελλαρίου Β., Ἀντεισαγγελέως Ἀρείου Πάγου. Ἀντισυνταγματικότης ν. δ. 1254/1949 περὶ φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς· ἔκτασις ἐφαρμογῆς κατὰ τόπον (ἀγόρευσις ἐπὶ τῆς 258/1958 ΑΠ), σ. 894.—Χρηματικὴ ἱκανοποίησις δι' ἠθικὴν βλάβην ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος (ἀγόρευσις ἐπὶ τῆς 75/1959 ΑΠ), σ. 1121.

Τούση Α., Ἀντεισαγγελέως Ἀρείου Πάγου. Ἀπεργία, ἀνταπεργία καὶ μισθὸς (ἀγόρευσις ἐπὶ τῆς 431/1959 ΑΠ), σ. 1345.

Δ' ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ Κ.Λ.Π.

Συμβιβασμὸς πτωχεύσαντος καὶ ἀπαιτήσεις τοῦ Ι.Κ.Α., κατ' αὐτοῦ, σ. 403.—Δικαίωμα συντάξεως δικαστικῶς ἀναγνωριζομένων τέκνων λόγῳ θανάτου τοῦ πατρός των, σ. 403.—Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπὶ τῶν λόγῳ μὴ χορηγήσεως ἀδείας καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ποσῶν, σ. 502.

Εἰσηγητὴς ***Δ. Καλλέργης***, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου. Ἁρμοδιότης εἰδικῶν ἐπιτροπῶν ἄρθρου 4 ν. δ. 3083/1954 περὶ καθορισμοῦ ἡλικίας ἡσφαλισμένων παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., σ. 1155.

Εἰσηγητὴς ***Τρ. Κοντονασόπουλος***, Νομικὸς Σύμβουλος. Ἑβδομαδιαία ἀνάπαυσις ἠθοποιῶν καὶ ἐργασία κατὰ τὴν νύκτα, σ. 32.—Ἄδειαι μισθωτῶν· δικαίωμα λαβούσης ἄδειαν λόγῳ τοκετοῦ, σ. 34.—Ὧραι ἐργασίας ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ Κυριακὴ ἀνάπαυσις· ἐκθέσεις ζωγραφικῆς, σ. 33.—Ἂν μισθωτὸς λαβοῦσα ἀποδοχὰς ἑνὸς μηνὸς κατ' ἄρθρ. 657 καὶ 658 ΑΚ λόγῳ τοκετοῦ δικαιοῦται καὶ τῆς ἀδείας ἀ. ν. 539/1945, σ. 34.—Ἐργασία κατ' ἐναλλαγὴν· ὑπερωριακὴ ἐργασία καὶ προσαυξήσεις ἀμοιβῆς, σ. 36.—Ἐργασία προσώπων κατεχόντων παρὰ βιομηχανικῇ ἐπιχειρήσει θέσιν ἐποπτείας καὶ διευθύνσεως· ὥραι ἐργασίας, σ. 36.—Περὶ ἀδειῶν καὶ δώρων ἰατρῶν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ξενοδοχοϋπαλλήλων, σ. 42.—Φορτοεκφορτώσεις· χαρακτηρισμὸς Ο.Τ.Ε.· ὑπαγωγὴ εἰς τὴν κατὰ 10ο/ο ἔκπτωσιν ἐπὶ τῶν φορτοεκφορτωνομένων εἰδῶν τοῦ Δημοσίου, ὡς καὶ τὸ Δημόσιον, σ. 319.—Θέσεις δικηγόρων ἔναντι νόμων προστασίας τῶν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολυομένων· ἀνεφάρμοστον ἀ. ν. 1836/1951 ἐπὶ Ο.Χ.Ο.Α. ὡς πρὸς τὴν πρόσληψιν προσωπικοῦ· ἐφαρμογὴ ὅμως αὐτοῦ δι' ὑποχρεωτικὴν πρόσληψιν δικηγόρου, σ. 451.—Παραίτησις ὑπαλλήλου λόγῳ ἐκλογῆς ὡς βουλευτοῦ καὶ δικαίωμα συντάξεως ἐξ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου, σ. 559.—Προστασία φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς· ἂν τὸ Κεφάλαιον Ἀποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτῶν Ξηρᾶς Θεσσαλονίκης δύναται νὰ χορηγήσῃ ἐφ' ἅπαξ ἀποζημίωσιν εἰς τοὺς ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ν. δ. 3741/1957 πληγέντας φορτοεκφορτωτάς, σ. 560.

Εἰσηγητὴς ***Β. Κουντούρης***, Πάρεδρος. Κυριακὴ ἀνάπαυσις· ἰσχὺς διατάξεων ἐπὶ ἐποχικῶς λειτουργούντων τυροκομείων κλπ., σ. 30.—Κυριακὴ ἀνάπαυσις· ἐργασία εἰς ἐθνικὰ ἀγροτικὰ νηπιοτροφεῖα· νυκτοφύλαξ, μαγειρίσσαι, ὑπηρέτριαι, σ. 31.—Φορτοεκφορτώσεις ὑλοτομουμένης ξυλείας ὑπὸ μελῶν δασικῶν συνεταιρισμῶν· ἀνάλογος ἐφαρμογὴ διατάξεως ἄρθρου 1 § 5 ν. δ. 1254/1949, σ. 33.—Σχέσεις ἐργασίας ὑπαλλήλων ἢ ἐργατῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου καὶ κράτησις 3ο/ο ὑπὲρ Μ.Τ.Π.Υ., σ. 34.—Παροχὴ ἐργασίας εἰς γεωργικὰς ἐπιχειρήσεις· ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν Ὀργανισμοῦ Κωπαΐδος, σ. 35.—Ἀποζημίωσις μισθωτῶν λόγῳ διανυκτερεύσεως ἐκτὸς ἕδρας, σ. 37.—Σχέσεις ἐργασίας ξενοδοχοϋπαλλήλων· ἑρμηνεία ἄρθρου 29 ν. δ. 3430/1955, σ. 38.—Μεσημβρινὴ διακοπὴ ἐργασίας προσωπικοῦ ζαχαροπλαστείων, σ. 38.—Κρατήσεις ὑπὲρ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων ἐξ ἀποδοχῶν τῶν ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπηρετούντων εἰς κρατικὰς ὑπηρεσίας, σ. 165.—Σχέσεις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πρὸς Κανονισμὸν ἀναγκαστικοῦ δικαίου· μείωσις διὰ τοῦ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ Α.Σ.Ο. ἀποδοχῶν, ὁριοθεισῶν διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, σ. 165.—Καθορισμὸς ἡμερῶν καὶ ὡρῶν ἐργασίας εἰς κουρεῖα καὶ κομμωτήρια· ἔκτασις ἐξουσιοδοτήσεως ἄρθρ. 5 § 2 ν. 2855/1954, σ. 214.—Ἀποζημίωσις ν. 2112 ἰατρῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, ἀμειβομένων κατ' ἐπίσκεψιν, σ. 277.—Ἀσφαλιστικὴ σχέσις καὶ παροχαὶ μετὰ παραγραφὴν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, σ. 279.—Παροχὴ ἐργασίας εἰς Δημόσια καὶ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καὶ ἐφαρμογὴ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν

συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, σ. 280.—Παροχὴ ἐργασίας ὡς προϋπόθεσις ἀσφαλίσεως εἰς Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμόν, σ. 281.—Νόμιμοι ὧραι ἐργασίας ὑπαλλήλων ἀνωνύμων ἀεροπορικῶν ἑταιρειῶν, σ. 281.—Ὑποβολὴ μηνύσεων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν κατὰ ὀφειλετῶν αὐτῶν· περιεχόμενον ἁρμοδιότητος δικηγόρων καὶ καθήκοντα αὐτῶν κατὰ Κώδικα περὶ δικηγόρων· ἐξέτασις δικηγόρου ὡς μάρτυρος, σ. 452.—Πολιτικὴ ἐπιστράτευσις μισθωτῶν καὶ ἀσφαλιστικὴ σχέσις, σ. 691.—Αὐτοδικαία ἔκπτωσις δημοσίου ὑπαλλήλου τῆς θέσεως αὐτοῦ· προϋποθέσεις, σ. 842.—Μισθὸς προσωπικοῦ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, σ. 1001.—Ἰσχὺς διατάξεων περὶ προστασίας παλαιῶν πολεμιστῶν μετὰ τὸ ν. δ. 2510/1953 περὶ Τραπεζῶν, σ. 1156.—Ἀντικατάστασις ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν· αἰτιολόγησις ἀποφάσεων τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου, σ. 1266.—Μείωσις ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ὑπὲρ ἐπαρχιακῶν βιομηχανιῶν· ἰσχὺς μετὰ τὴν θέσπισιν τοῦ ν. δ. 3866/1958, σ. 1267.—Ἀσφάλισις δικηγόρων εἰς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς· δικηγόρος παρέχων ὑπηρεσίας ἐπὶ παγίᾳ ἀντιμισθίᾳ εἰς ἀνώνυμον ἀσφαλιστικὴν ἑταιρείαν· οὐ δικαίωμα παραιτήσεως τῆς παρὰ τῷ Ταμείῳ Προνοίας δικηγόρων ἀσφαλίσεως ἐπὶ τῷ τέλει ὑπαγωγῆς εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως προσωπικοῦ τῆς ἄνω ἑταιρείας, σ. 1268.

Εἰσηγητὴς *Α. Δέκκας*, Νομικὸς Σύμβουλος. Κατάσχεσις συντάξεων ἢ ἀποδοχῶν ἐργοδοτῶν δι' ὀφειλὰς ἐξ εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α., σ. 278.

Εἰσηγητὴς *Δ. Διακατᾶς*, Πάρεδρος. Ἀπόδειξις ἡλικίας ἠσφαλισμένου διὰ πιστοποιητικοῦ τοῦ Τουρκικοῦ Κράτους, σ. 1158.

Εἰσηγητὴς *Κ. Παπαμιχαλόπουλος*, Νομικὸς Σύμβουλος. Παροχὴ ἐργασίας εἰς ἀεροπορικὰς ὑπηρεσίας τοῦ Δημοσίου· χαρακτὴρ σχέσεως· ἐφαρμοστέαι διατάξεις δι' ἀποδοχὰς καὶ λοιπὰς σχέσεις, μὴ ρυθμιζομένας ὑπὸ ν. 5121/1951, σ. 504.— Παροχὴ ἐργασίας εἰς Κρατικὸν Ἐργοστάσιον Ἀεροπλάνων· ἀμοιβὴ δι' ἡμερομισθίου καὶ ν. 2655/1953· συνέπειαι διὰ χρόνον προειδοποιήσεως, ἀποζημίωσιν ἐν ἀπολύσει, ὕψος ἀδείας, ἀποζημίωσις διὰ μὴ χορήγησιν ἀδείας· μετάταξις εἰς ὑπαλληλικὴν ὑπηρεσίαν· ἀπόλυσις κατόπιν ὑποβολῆς μηνύσεως, σ. 505.— Ἡμερομίσθιος ἐργατοτεχνίτης Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων, συνδεόμενος διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, προστατευόμενος ὑπὸ ἀ.ν. 1836/1951· ἀδικαιολόγητος ἀπὸ μακροῦ ἀπουσία τούτου· δυνατότης ἀπολύσεως· ἐφαρμοστέαι διατάξεις, σ. 611.— Ἀσθένεια μισθωτοῦ καὶ ὑποχρεώσεις τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τοῦ ἐργοδότου ἔναντι αὐτοῦ, σ. 669.—Δικαίωμα παγίας περιοδικῆς ἀμοιβῆς δικηγόρων ἐντεταγμένων εἰς μονίμους ὀργανικὰς θέσεις, σ. 1113.

Εἰσηγητὴς *Β. Σάββας*, Νομικὸς Σύμβουλος. Προστασία στρατευομένων· ἀνεφάρμοστον ἤδη ν. 3514/1928 ἐπὶ κατατασσομένων ἐν τῷ στρατῷ ὡς ἐθελοντῶν, σ. 398.— Διαδικασία κυρώσεως Κανονισμῶν ἐργασίας κατὰ τὸ ν.δ 3789/1957, σ. 1234.

Καλλέργη Α., Παρέδρου Νομικοῦ Συμβουλίου. Ποῖος ὁ χρόνος παραγραφῆς τῆς ἐκτάκτως ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν διδομένης εἰς τοὺς συνταξιούχους παροχῆς (δώρου), σ. 213.

Κοντονασοπούλου Τρ., Νομικοῦ Συμβούλου Ὑπουργείου Ἐργασίας. Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμων, σ. 613.

Ε' ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΟΜΑΘΩΝ

Βασιλείου Βασ., Δικηγόρου. Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου μετὰ ποινικὴν καταδίκην, σ. 874.

Καποδίστρια Ι., Ὑφηγητοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Δικηγόρου. Ἀπόλυτος πλειοψηφία κατ' ἀρχαιρεσίας ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, σ. 297.

ΣΤ' ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ

Διοικήσεως Ι.Κ.Α. : Παραγραφὴ δικαιώματος ἀναγνωρίσεως ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. τοῦ χρόνου δημοσίας ὑπηρεσίας, σ. 29.—Παραγραφὴ δικαιώματος ἀναγνωρίσεως τοῦ χρόνου ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ταμεῖον Μεταλλευτῶν, σ. 29.—Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπὶ τῶν «δώρων» δι' ἑορτάς, σ. 102.—Εἴσπραξις παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν ὑπὲρ τοῦ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν εἰσφορῶν, σ. 104.—Ἔκδοσις ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. πιστοποιητικοῦ ἀσφαλιστικῆς σχέσεως, σ. 163.—Χρόνος παραγραφῆς τοῦ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν χορηγουμένου «δώρου», σ. 213.—Ἔννοια ἀναπηρίας κατ' ἄρθρον 33 τοῦ ἀ.ν. 1816/1951, σ. 213.—Καταβολὴ τῶν ὑπὲρ τοῦ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν εἰσφορῶν, σ. 276.—Εἰσφοραὶ δώρων ἐπὶ οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν, σ. 276.—Χρόνος γενέσεως ἀξιώσεως δι' ἀπονομὴν συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. λόγῳ γήρατος, σ. 338.—Δικαίωμα πρὸς σύνταξιν τῶν ἀπὸ μακροῦ διακοπέντων τὴν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισίν των, σ. 338.—Συμβιβασμὸς πτωχεύσαντος καὶ ἀπαιτήσεις κατ' αὐτοῦ τοῦ Ι.Κ.Α., σ. 403.—Δικαίωμα συντάξεως δικαστικῶς ἀναγνωριζομένων τέκνων λόγῳ θανάτου τοῦ πατρός των, σ. 403.—Ἀναστολὴ καταβολῆς συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. μετ' ἄσκησιν ὑπὸ τοῦ συνταξιούχου αὐτοτελοῦς ἐπαγγέλματος ἢ παροχὴν ἐξηρτημένης ἐργασίας, σ. 450.—Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπὶ τῶν λόγῳ μὴ χορηγήσεως τῆς ἀδείας καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ποσῶν, σ. 502.—Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπὶ τοῦ πρὸς μισθωτοὺς «δώρου» δι' ἑορτὰς Πάσχα 1959, σ. 556.—Ἐργατικὰ ἀτυχήματα ἐκ δόλου τοῦ ἐργοδότου καὶ ὑποχρεώσεις αὐτοῦ ἔναντι τοῦ Ι.Κ.Α., σ. 557.—Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν θεραπαινίδων αὐξύγων τῶν ἀναπήρων, σ. 667.—Περὶ τῆς ἀναπηρίας κατὰ τὸ ἄρθρον 17 τοῦ ν.δ. 3083/1954, σ. 667.—Τρόπος ὑπολογισμοῦ ἀνωτάτου ὁρίου συντάξεων καὶ ἀποδοχῶν τῶν συνταξιούχων - ὑπαλλήλων τοῦ Ι.Κ.Α., τῶν ὑπηρετούντων εἰς Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καὶ Τραπέζας ἐν γένει, σ. 668.—Εἰσφορὰ πρὸς τὸ Ἵδρυμα

Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων (κατάταξις εἰς κλάσεις τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς μισθωτῶν, σ. 777.—Ἄθροισμα συντάξεων κατ' ἀνώτατον ἐπιτρεπτὸν ὅριον· ἔννοια ὅρου «σύνταξις»· χαρτόσημον ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως συντάξεως· φόρος προσόδου, σ. 1032. —Ἀπόδειξις ἡλικίας ἠσφαλισμένου παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. δι' ἀπονομὴν συντάξεων· ἔννοια ἄρθρου 4 ν.δ. 3083/1954, σ. 1155.—Ἁρμοδιότης τῶν εἰδικῶν ἐπιτροπῶν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3083/1954 περὶ καθορισμοῦ ἡλικίας ἠσφαλισμένων παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., σ. 1155.—Δικαίωμα συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἠσφαλισμένων, συνταξιοδοτουμένων παρὰ τοῦ Δημοσίου· ἔννοια ἄρθρ. 28 § 1 ἐδ. β' τοῦ ἀ. ν. 1846/1951, σ. 1156.—Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν πρεβαντορίων διὰ παρεχομένην εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτῶν τροφὴν καὶ κατοικίαν, σ. 1156.—Παραγραφὴ τοῦ δικαιώματος συντάξεως κατὰ τὸν νόμον 6298/1934 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», σ. 1216.—Ἔννοια ἀπόρου καὶ ἀναπήρου συζύγου ὡς προϋποθέσεως προσαυξήσεως τῆς συντάξεως τῆς συζύγου του καὶ ἀπονομῆς αὐτῷ συντάξεως λόγῳ θανάτου αὐτῆς, σ. 1216.—Ὑπολογισμὸς εἰσφορῶν ἠθοποιῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α., σ. 1217. —Ὑπαγόμενα εἰς ἀσφάλισιν Ι.Κ.Α. πρόσωπα· ὁδηγίαι ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρ. 2 Κανονισμοῦ ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τῆς 14591/244 τῆς 27.7.1959 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, σ. 1264.—Κατάταξις εἰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων τῶν εἰς τὰ κουρεῖα καὶ κομμωτήρια ἀπασχολουμένων κουρέων - κομμωτῶν δι' εἰσφορὰς πρὸς τὸ Ι.Κ.Α., σ. 1381.—Περιπτώσεις ἐργατικῶν ἀτυχημάτων καὶ ἐφαρμογὴ διατάξεων τοῦ τρίτου ἑδαφίου παραγράφου 1 ἄρθρου 51 ἀ.ν. 1846/1951, σ. 1382.—Πτυχιοῦχοι ὑπομηχανικοὶ τοῦ Πολυτεχνείου καὶ ἀσφάλισις αὐτῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α., σ. 1382.

Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας: Στοιχεῖα δηλώσεως ἐργοδοτῶν διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν εἰσφορᾶς ὑπὲρ τοῦ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν, σ. 163.—Εἰσφοραὶ ὑπὲρ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν εἰς ἐξωασφαλιστικὰς περιοχάς, σ. 450.—Ὑπαγωγὴ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 3868/1958 περὶ οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων μισθωτῶν τοῦ προσωπικοῦ δακτυλογραφίας, σ. 450.—Ἐξαίρεσις ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας τῶν ἐθελουσίως ἐξερχομένων τῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, σ. 557.—Παράτασις προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεων ἐργοδοτῶν δι' ἀπαλλαγὴν τῶν ἐκ τῆς εἰσφορᾶς ὑπὲρ τοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν (ν.δ. 3868/1958), σ. 667. —Ἀσφάλισις μισθωτῶν κατὰ τῆς ἀνεργίας· ἔκτασις κατὰ τόπον· ὑπαγόμενα καὶ ἐξαιρούμενα πρόσωπα· κατάργησις προϋφισταμένων ἐξαιρέσεων, παροχαὶ ἀνεργίας· ἀναστολή, συνέχισις, διακοπή, ἀνάκλησις ἐπιδοτήσεως· συμψηφισμός, παραγραφαί· διαδικασία ἐπιδοτήσεως, σ. 786 ἑπ.—Ἀσφάλισις μισθωτῶν κατὰ τῆς ἀνεργίας, σ. 844 ἑπ., 907 ἑπ.

Ὑπουργείου Ἐργασίας: Νομικὴ σχέσις ἰατρῶν πρὸς Ὀργανισμοὺς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως· περὶ ἀδειῶν καὶ δώρων ἰατρῶν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ξενοδοχοϋπαλλήλων, σ. 42.—Παροχὴ ἐργασίας κατὰ τὴν τελευταίαν Κυριακὴν τοῦ ἔτους καὶ πρόσθετος ἀμοιβή, σ. 284.—Διακοπαὶ ἡμερησίας ἐργασίας γυναικῶν διὰ τὸν θηλασμόν, σ. 284.—Ἔκτασις ἰσχύος τῆς ἀπὸ 12.11.1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πρακτικῶν μηχανικῶν ἁπάσης τῆς χώρας, σ. 284.—Γενικὰ κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν διὰ γενικῆς ἐθνικῆς σ.σ.ἐ. ἢ ὁμοίας ἐφαρμογῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὡς ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1956· ἀκυρότης ὅρων εἰδικῆς σ.σ.ἐ. ἀντιτιθεμένων πρὸς αὐτήν· ἐφαρμογὴ τῶν ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῶν γενικῶν σ.σ.ἐ., κηρυχθεισῶν ὑποχρεωτικῶν ἐπὶ παντὸς ἐργοδότου, ἀπασχολοῦντος μισθωτούς· μισθὸς κατὰ τοὺς δύο πρώτους μῆνας μαθητείας· ἀποδοχαὶ μαθητευομένων ραπτριῶν γυναικείων φορεμάτων (μοδιστῶν), σ. 508.—Παροχὴ ἐργασίας εἰς Δημόσιον· δέσμευσις καὶ αὐτοῦ ἐκ διαιτητικῆς ἀποφάσεως μετὰ κήρυξιν αὐτῆς ὡς ὑποχρεωτικῆς· ἀποδοχαὶ ἐργατοτεχνιτῶν σιδηροβιομηχανίας, σ. 509.—Ἔκτασις ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ γραφείων κλπ. Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, σ. 561.—Ἀποδοχαὶ καθαριστριῶν γραφείων, σ. 725.—Δέσμευσις ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας· ἔκτασις ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πρακτικῶν μηχανικῶν, σ. 725.—Νομοθετικὴ προστασία μισθωτῶν κατατασσομένων ἐν τῷ στρατῷ ὡς ἐθελοντῶν, σ. 785.—Ἐξεύρεσις τοῦ ἡμερησίου μισθοῦ τῶν ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβομένων μισθωτῶν, σ. 1038.—Ἡμερομίσθιον κατ' ἐξαιρεσίμους ἑορτὰς εἰς περιπτώσεις ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, ἀδείας κλπ. τοῦ μισθωτοῦ, σ. 1038.—Συμψηφισμὸς τῶν πέραν τῶν νομίμων ἀποδοχῶν πρὸς δῶρα, προσαυξήσεις δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς ἢ νύκτας, σ. 1038.—Προστασία ἠσφαλισμένου ἐπὶ μεταβολῆς ἀσφαλιστικοῦ φορέως, σ. 1107.

Ζ' ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Brun A. - Galland. Droit du travail, σ. 632.

Hueck, Götz, Dr., PrivDoz. Der Grundsatz der gleichmässingen Behandlung im Privatrecht, σ. 352.

Κασσίμου Χρ., Ὑπαλλήλου Ὑπουργείου Ἐργασίας. Οἱ Κανονισμοὶ ἐργασίας κατὰ τὸν ν. 3789/1957, σ. 296.

Κώνστα Γ. - Λιμούρη Σ., Πρωτοδικῶν. Νομικὸν Λεξικόν, σ. 688.

Mitsou T. Les rapports entre convention collective et sentence arbitrale, σ. 463.

Franceskakis Phocion. La théorie du renvoi et les conflits de systémes en droit international privé, σ. 120.

Η' ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑΙ

Ἀγαλλοπούλου Χρ., Καθηγητοῦ Ἀνωτ. Βιομηχ. Σχολῆς. Οἱ Κανονισμοὶ ἐργασίας κατὰ τὸν

ν. 3789/1957, τοῦ *Χρ. Ι. Κασσίμου*, σ. 296.

Καλομοίρη Δ., Δικηγόρου, Α.Ν. Der Grundsatz der gleichmässingen Behandlung im Privatrecht, τοῦ Hueck, Götz, Dr., PrivDoz, σ. 352.

Μπουρνιᾶ Ἀπ., Δικηγόρου. La théorie du renvoi et les conflits de systèmes en droit international privé, τοῦ Phocion Franceskakis, σ. 120.

Σπυροπούλου Γεωργ., Droit du travail, τῶν A. Brun - H. Galland, σ. 632.— Les rapports entre convention collective et sentence arbitrale, τοῦ Τ. Mitsou, σ. 463.

Συντάξεως. Νομικὸν Λεξικὸν τῶν Γ. Κώνστα, Σ. Διμούρη, Πρωτοδικῶν, σ. 688.

Θ' ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑΙ

Συντάξεως. Ἰωάννης Ν. Ἀποστολόπουλος, σ. 352.— Χρῆστος Ν. Ἀγαλλόπουλος, σ. 743.

Ι' ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΝ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ

Ἐπεξήγησις κυριωτέρων συντετμημένων λέξεων

Ἀλγρ.=Ἀλληλογραφία, ΑΠ=Ἀποφασις Ἀρείου Πάγου, Ἀποψ.=Ἀπόψεις ΕΕΔ, Γν. Σ.=Γνωμοδοτήσεις Νομικοῦ Συμβουλίου, Γν. γνμδ.=Γνωμοδοτήσεις νομομαθῶν, Γν. Ι.Κ.Α.=Γνωμοδοτήσεις Νομικῆς Ὑπηρεσίας Ι.Κ.Α., Γν. ν. δ.=Γνωμοδοτήσεις Νομικῆς Ὑπηρεσίας, Ε=Ἀπόφασις Ἐφετείου, Ἔγγρ.=Ἔγγραφον Διοικήσεως Ι.Κ.Α., Ἔγγρ.Υ.Ε.=Ἔγγραφον Ὑπ. Ἐργασίας, Ἐγκ.=Ἐγκύκλιος, Εἰρ.=Ἀπόφασις Εἰρηνοδικείου ἢ Εἰρηνοδίκου. Εἰσαγ.=Εἰσαγωγικὰ σχόλια, Ἐπ. γνμδ.=Ἐπίσημος Γνωμοδότησις, Α.Π.Π.=Ἀπόφασις Πρωτοδ. Ἐπιτρ. Παλ. Πολεμιστῶν, ΝΖ=Νομικὰ Ζητήματα, Νμλγ.=Συγκεντρωμένη νομολογία, Π=Ἀπόφασις Πρωτοδικείου, Πρωτοδίκου ἢ Προέδρου, Παρατ.=Παρατηρήσεις, ΣΕ=Ἀπόφασις Συμβουλίου Ἐπικρατείας, Σημ.=Σημειώσεις.

Α

Ἀγγειοπλαστεῖα. Ἄδεια ἐργατοτεχνιτῶν, ΝΖ σ. 672.

Ἄγνοια. Κατοικίας μισθωτοῦ· τίνι ἐπίδοσις ἐγγράφου καταγγελίας· κατάθεσις ἀποζημιώσεως, Π 9209 σ. 134.

Ἄγνωστος διαμονή. Ἄγνοια κατοικίας μισθωτοῦ· ἐπίδοσις καταγγελίας ὡς πρὸς ἀγνώστου διαμονῆς, Π 9209 σ. 134.

Ἀγορὰ ἐργασίας. Βλ. λ. *Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας*.

Ἀγροτικὰ νηπιοτροφεῖα. Ἐθνικά· χαρακτήρ· ἐποπτεία· ὧραι ἐργασίας μαγειρισσῶν καὶ ὑπηρετριῶν, Γν. Σ. σ. 31.

Ἀγροτικαὶ ἐπιχειρήσεις. Βλ. λ. *Γεωργικαὶ ἐργασίαι*.

Ἀγροτικὴ Τράπεζα. Βλ. λ. *Τράπεζαι*.

Ἀγροφυλακή. Κατάταξις εἰς κλάσεις εἰσπρακτόρων δικαιωμάτων Ἀγροφυλακῆς δι' εἰσφορᾶς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 783.

Ἀγωγή. Στοιχεῖα κατ' ἄρθρ. 5 ν. ΓΨΟΔ' καὶ 533 Πολ. Δικ., ΑΠ 352 σ. 820.—Ἀμφίβολοι ἐκφράσεις ἐν τῇ ἀγωγῇ· ἑρμηνεία ὑπὲρ τοῦ ἐνάγοντος, Εἰσαγ. σ. 1017.—Ἀνέλεγκτον ἐκτιμήσεως τοῦ ὁρισμένου ἢ ἀορίστου τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς· πότε ἐλεγκτὴ ὑπὸ ΑΠ, Εἰσαγ. σ. 1017.—Ἀπαράδεκτον μεταβολῆς βάσεως (καὶ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν)· αὐτεπάγγελτος ἐξέτασις, Εἰσαγ. σ. 586, ΑΠ 232 σ. 587, ΑΠ 352 σ. 820, Π 7826 σ. 1007.—Ἕνωσις ἀγωγῶν· πότε ἀνεπίτρεπτος καὶ· ἄρθρον 537 Πολ. Δικ.· ἀνεπίτρεπτος αἰτήσεως ἀποζημιώσεως ν. 2112/1920 καὶ μισθοῦ ἐξ ὑπερημερίας μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν, Π 53 σ. 1311.—Ἀπόρριψις ἀγωγῆς κατὰ τύπον λόγῳ ἀοριστίας, ἀναρμοδιότητος, ἀπαραδέκτου κλπ. ἄνευ περαιτέρω οὐσιαστικῆς ἐρεύνης· οὐ δεδικασμένον, Π 15185 σ. 140.—Περὶ ἀκυρότητος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ἄνευ ἀπουδαίου λόγου, Π 10853 σ. 86.—Ἀποζημίωσις ἐκ παρανόμου πράξεως ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α. μὴ ὑπαγωγὴ εἰς δικαστικὸν ἔνσημον, τέλη συζητήσεως ἢ ἄλλο χαρτόσημον· ἀρμοδιότης, Π 775 σ. 329.—Ἀποζημίωσις ἐκ προσβληθέντος δικαιώματος συντάξεως, Π 11809 σ. 1212.—Περὶ ἐκδόσεως πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας μισθωτοῦ· ἔρεισμα· ἀρμοδιότης, Π 1985 σ. 382.—Κατὰ Κ.Τ.Ε.Λ. διὰ δαπάνας διανυκτερεύσεως ὁδηγοῦ λεωφορείου ἐκτὸς τῆς ἐπαγγελματικῆς καὶ ἀστικῆς κατοικίας αὐτοῦ· ἀρμοδιότης, ΕΘ 76 σ. 436.—Συνδέσμου ἐκδοροσφαγέων Πειραιῶς πρὸς εἰσπραξιν ἐργατικῶν δικαιωμάτων· ἐνεργητικὴ νομιμοποίησις, ΑΠ 741 σ. 496.—Ἀπολυθέντος ὑπαλλήλου Ν.Π.Α.Δ. περὶ ἀποζημιώσεως ν. 2112· οὐ στοιχεῖον ἡ ὑποβολὴ δηλώσεως νομιμοφροσύνης, Π 3906 σ. 588.—Ἐρειδομένη ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας καὶ διώκουσα πληρωμὴν ὀφειλομένου μισθοῦ· οὐ στοιχεῖον τὸ ὅτι ὁ μισθωτὸς ἐκέκτητο βιβλιάριον ὑγείας, ΑΠ 214 σ. 598.—Περὶ καταχρηστικῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας· στοιχεῖα, ΑΠ 352 σ. 820.—Ἐργατῶν ἐργολάβου κατὰ τοῦ κυρίου τοῦ οἰκοδομικοῦ ἔργου, ΝΖ σ. 979.—Περὶ καταβολῆς διαφορᾶς μεταξὺ καταβαλλομένου ἡμερομισθίου καὶ τοιούτου καταβλητέου κατὰ τὴν ἀπόφασιν 18/1958 τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν· στοιχεῖα κατ' ἄρθ. 533 Πολ. Δικ.· οὐ καὶ ἡ μνεία τῆς ἰδιότητος τοῦ ἐνάγοντος ὡς μέλους τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἢ τῆς ἐκπροσωπήσεως τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις· ἀπόρριψις ἐνστάσεως περὶ ἀοριστίας, Π 4081 σ. 1018, πρβλ. Π 4110 σ. 1020, Π 5108 σ. 1021.—Περὶ ἀναγνωρίσεως ἀκυρότητος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας διὰ πλειοτέρους λόγους καὶ καταβολῆς ἀποδοχῶν ὑπερημερίας· ἕκαστος λόγος ἀκυρότητος ἰδία βάσις ἀγωγῆς· ἀναγκαία ἔκθεσις τῶν στοιχείων ἑκάστης σαφῶς καὶ ὡρισμένως· παραδοχὴ τῆς ἀγωγῆς ὡς πρὸς δύο λόγους· ἀπαράδεκτος ἔφεσις μὲ λόγους κατὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ ἑνὸς λόγου ἀκυρότητος, Π 9750 σ. 1023.—Κατὰ πτωχεύσαντος Π 3738 σ. 1203.—Πολιτικὴ ἐνώπιον ποιν. δικαστηρίου πρὸς ἐπιδίωξιν τῆς χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως κατ' ἄρθρ. 932 ΑΚ ἐπὶ σωματικῆς βλάβης, ΑΠ 75 (ποιν.) σ. 829.

—Νέα διαδικασία δι' ἐκδίκασιν ἐργατικῶν διαφορῶν· σχέδιον Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς· εἰσηγήσεις ἐπὶ τοῦ προσχεδίου, σ. 1057.

Ἀναγνωριστική : Προϋποθέσεις κατ' ἄρθρ. 127 Εἰσ. νόμου Α. Κ.· συνδρομὴ ἐννόμου συμφέροντος σπουδαίου καὶ ἀμέσου· ἔννοια τούτου, Π 2325 σ. 978.—Αἴτημα εἴτε θετικόν, εἴτε ἀρνητικόν, δηλονότι πρὸς διαπίστωσιν ἀνυπαρξίας ἐννόμου τινὸς σχέσεως, Π 2325 σ. 978.—Ἔγερσις διὰ δικαστικὴν ἀναγνώρισιν τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ ἐννόμου σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπαγομένης εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, Π 9363 σ. 155, Π 16413 σ. 198.—Ἔγερσις ἐπὶ ἐννόμων σχέσεων δημοσίου δικαίου μόνον ἐὰν δὲν ἔχωσιν ὑπαχθῆ εἰς διοικητικὰ δικαστήρια ἢ διοικ. ἐπιτροπάς, ἐχούσας διοικητικὴν δικαιοδοσίαν, Π 16143 σ. 198, Εἰσαγ. σ. 155, Π 9363 σ. 155.—Οὐχὶ καὶ πρὸς δικαστικὴν ἀναγνώρισιν δικαιώματος συντάξεως, ὑπαγομένου νόμῳ ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον· ἀπορριπτέον δι' ἔλλειψιν δικαιοδοσίας αἴτημα ἀκυρώσεως πράξεως Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ αἴτησις συνταξιοδοτήσεως, Π 9363 σ. 155.—Πρὸς βεβαίωσιν δικαστικῶς ὅτι ὁ ἐνάγων ἐργάτης μεταλλείου ἐπραγματοποίησεν ὡρισμένα ἡμερομίσθια ἐπὶ σκοπῷ βελτιώσεως τῆς συντάξεώς του· ἀπόρριψις ὡς μὴ νομίμου, ἐλλείψει ἐννόμου συμφέροντος, Π 16413 σ. 198.—Ο.Τ.Ε. πρὸς δικαστικὴν ἀναγνώρισιν, ὅτι τὸ ἐκ τακτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν προσωπικόν του δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀνεργίας κλπ.· κατὰ τίνος ἀπευθύνεται, Π 10685 σ. 203.—Ἀποχωρήσαντος μέλους σωματείου πρὸς ἀναγνώρισιν τοῦ μὴ ὡς πρὸς αὐτὸν δεσμευτικοῦ χαρακτῆρος περιορισμοῦ ἢ ὅρου τοῦ Καταστατικοῦ ἐξαρτῶντος τὴν ἀποχώρησιν ἐκ προηγουμένης ἐκπληρώσεως καθυστερουμένων ὑποχρεώσεων, ΕΛ 3384 σ. 544.—Δυνατὴ ἔγερσις καὶ πρὸς λύσιν ἀμφιβαλλομένου νομικοῦ ζητήματος, ἐφ' ὅσον τοῦτο συνδέεται πρὸς συγκεκριμένην ἔννομον σχέσιν, ΕΛ 43 σ. 775.

Ἄδεια (Διοικ.). Ἔλλειψις δι' ὑπερωρίας ἢ ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς· ἀποζημίωσις κλπ. Βλ. λ. *Ὑπερωρίαι, Κυριακή*.—Δικαιοδοσία Ἐπιτροπῆς ἀδείας ἐξασκήσεως ἐπαγγέλματος ἠθοποιοῦ, ΑΠ 139 σ. 259.

Ἄδεια μισθωτῶν. *Α'. Κατ' ἀναγκ. νόμον 539/1945 κλπ.*—1. Γενικὴ ἔκτασις ἐφαρμογῆς. Σκοπὸς ἀ.ν. 539/1945, Γν. Σ. σ. 34.—Ἰσχὺς ἀ.ν. 539/1945 καὶ μετὰ τὸν Εἰσαγ. νόμον Ἀστικοῦ Κώδικος, Π 706 σ. 957, Εἰσαγ. σ. 531.—Τινὰ περὶ τῆς ἀδείας μισθωτῶν κατ' ἔτος μετ' ἀποδοχῶν· σχετικαὶ διατάξεις· μέγεθος ἀδείας· αἴτησις χορηγήσεως· ποιναὶ κυρώσεις· ἀστικὴ κύρωσις ἄρθρου 3 ν. 3755/1957· πίναξ ἀδειῶν κατ' ἀ.ν. 539/1945, NZ σ. 672.— Ἔκτασις ἐφαρμογῆς διατάξεων ἀ.ν. 539/1945· παράγρ. 1 καὶ 2 ἄρθρου 1 αὐτοῦ καὶ ἄρθρον 1 § 1 Διεθνοῦς συμβάσεως 52, Π 7826 σ. 1007.—. . . ἀνεφάρμοστον τῶν ἄνω διατάξεων ἐπὶ οἰκιακοῦ ὁδηγοῦ ἐπιβατικοῦ αὐτοκινήτου πολυτελείας ἰδιωτικῆς χρήσεως, Π 7826 σ. 1007.—. . . δικαίωμα τούτου ἐπὶ τῆς κατ' ἄρθρα 666, 667 ΑΚ ἀδείας, Εἰσαγ. σ. 1007.—Συμπληρωματικὴ ἐφαρμογὴ τῶν ἄρθρων 666, 667 ΑΚ· ἔννοια τούτου, Εἰσαγ. σ. 534.—Ἀνεφάρμοστον διατάξεων ἀ.ν. 539/1945 ἐπὶ γεωργικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 666 ΑΚ, ΑΠ 202 σ. 535, Εἰσαγ. σ. 534.—Ἐφαρμογὴ ἀ.ν. 539/1945 καὶ ἐπὶ τῶν ἐν συμβάσει ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου τελούντων μισθωτῶν, Εἰσαγ. σ. 652.—Δικαίωμα κανονικῆς ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν καὶ τῆς λαβούσης ἀποδοχὰς ἑνὸς μηνὸς κατ' ἄρθρα 657 καὶ 658 ΑΚ λόγῳ τοκετοῦ, Γν.Σ. σ. 34.—Παροχὴ ἐργασίας εἰς Ἀεροπορικὰς Ὑπηρεσίας τοῦ Δημοσίου· ἐφαρμοστέαι διατάξεις δι' ἀποδοχάς, ἄδειαν κλπ., Γν.Σ. σ. 504.—Παροχὴ ἐργασίας εἰς Κρατικὸν Ἐργοστάσιον Ἀεροπλάνων καὶ ἄδεια ἀναψυχῆς, Γν.Σ. σ. 505.—Ἔννοια ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας δι' ἐφαρμογὴν ἀ.ν. 539/1945· τοιαῦται καὶ αἱ συγκοινωνιακαὶ ἐπιχειρήσεις (καὶ ὁ Ὀργανισμὸς Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης), Π. 706 σ. 890.—Δικαίωμα μισθωτῶν ἐργαζομένων εἰς λεωφορεῖα ἐπὶ τῆς ἀδείας μισθωτῶν ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας· ἔννοια ἄρθρου 2 ἀ.ν. 539/1945, Π 706 σ. 890.—

2. Προϋποθέσεις δικαιώματος· χρόνος ἀπασχολήσεως· αἴτησις· μέγεθος ἀδείας. Προϋποθέσεις δικαιώματος ἀδείας ἡ συνεχὴς ἐπὶ ἔτος ἀπασχόλησις, Π 706 σ. 957, Εἰσαγ. σ. 956.—Χρονικὰ διαστήματα θεωρούμενα ὡς χρόνος μὴ ἀπασχολήσεως· χρόνος ὑπερημερίας ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν, Εἰσαγ. σ. 956.—Προϋπόθεσις ἡ συνεχὴς καὶ πραγματικὴ ἀπασχόλησις τοῦ μισθωτοῦ, Π 396 σ. 1086.—Ἔλλειψις δικαιώματος ἀδείας τοῦ ἀπασχολουμένου ἐπὶ 3 ἢ 4 ἡμέρας ἑβδομαδιαίως, Π 396 σ. 1086.— Προϋπόθεσις ἡ ὑποβολὴ αἰτήσεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ πρὸς χορήγησιν τῆς ἀδείας, Εἰσαγ. σ. 534, Π 20789 σ. 652, NZ σ. 672, Π 396 σ. 1086, Π 1103 σ. 1095, πρβλ. NZ σ. 3.— Ἀνάκλησις καταγγελίας συμβάσεως· μὴ διακοπὴ χρόνου συμβάσεως· δικαίωμα ἀδείας, NZ σ. 616.—Μὴ ὑπολογισμὸς εἰς χρόνον ἀδείας τῶν διακοπῶν ἐργασίας ἕνεκεν ἀσθενείας, Γν. Σ. σ. 34.—Παροχὴ ἐργασίας εἰς Κρατικὸν Ἐργοστάσιον Ἀεροπλάνων· ἡμερομίσθιοι· ν. 2655/1953· μετάταξις ἐργατοτεχνιτῶν εἰς ὑπαλληλικὰς ὑπηρεσίας· ὑπολογισμὸς ὕψους ἀδείας καὶ ἀποζημιώσεως διὰ μὴ χορηγηθεῖσαν ἄδειαν, Γν. Σ. σ. 505.

3. Τρόπος καὶ χρόνος χορηγήσεως. Παροχὴ αὐτουσίως (in natura), NZ σ. 1.— Γένεσις τοῦ δικαιώματος ἀπὸ τῶν ἀρχῶν ἑκάστου ἔτους, Εἰσαγ. σ. 652, 956.

4. Ἀποδοχαὶ ἀδείας. Δικαίωμα τῶν ἐν ἀδείᾳ τελούντων καὶ ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένων μισθωτῶν καὶ τῶν ἀποδοχῶν αἵτινες ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰς κατ' ἄρθρ. 1 ν.δ. 3755/1957 ἐξαιρεσίμους ἑορτάς, τὰς συμπιπτούσας εἰς τὸν χρόνον τῆς ἀδείας, Ἐγγρ. σ. 1038.

5. Συνέπειαι μὴ χορηγήσεως. Αἱ συνέπειαι τῆς μὴ παροχῆς τῆς ἀδείας ἀ-

ναψυχῆς εἰς τὸν ἐργαζόμενον. ΝΖ σ. 1 ἐπ. —Ἰσχύς ὡς πρὸς τὰς συνεπείας μὴ χορηγήσεως καὶ τοῦ ἄρθρου 3 ν.δ. 3755/1957· ἀστικὴ κύρωσις ἀποζημιώσεως ἐν ἀρνήσει χορηγήσεως· ποινικὴ διωξις ἄρθρου 5 § 7 ἀ.ν. 539/1945. ΝΖ σ. 672. — Προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς διατάξεως ἄρθρου 3 ν.δ. 3755/1957· πάροδος ἡμερολογιακοῦ ἔτους· ἄρνησις ἐργοδότου πρὸς παροχὴν ἀδείας· οὐ καὶ ἡ αἴτησις ἀδείας ἢ ἡ διαπίστωσις τῆς παραλείψεως ὑπὸ ὀργάνου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας· ὑπολογισμὸς ἀποζημιώσεως, ΝΖ σ. 3.—Ἄρνησις χορηγήσεως ἀδείας· δικαιώματα κατ' ἄρθρον 3 νόμου 3755/1957· χαρακτὴρ τῆς προσαυξήσεως 100 ο/ο· ἀποτελεῖ ἀποδοχὰς καὶ ὑπόκειται εἰς ἀσφαλιστικὰς κρατήσεις. Γν.Σ. σ. 502, Ἔγκ. σ. 502. Contra: Σημ. σ. 503.— Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπὶ τῶν λόγῳ μὴ χορηγήσεως τῆς ἀδείας καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ποσῶν. Ἔγκ. σ. 502, Γν.Σ. σ. 503, πρβλ. Σημ. σ. 503.— Ἔλλειψις δικαιώματος τινος ἐκ τῆς μὴ χορηγήσεως ἀδείας διὰ παρελθόντα ἡμερολογιακὰ ἔτη, ἐφ' ὅσον δὲν ἠτήσατο ὁ μισθωτὸς τὴν χορήγησιν αὐτῆς, Π 1103 σ. 1095.—Ἔλλειψις δικαιώματος ἐπὶ τοῦ ἀντιτίμου τῆς ἀδείας πρὸ τῆς λήξεως τοῦ ἔτους, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὑποχρεοῦται εἰς χορήγησιν ὁ ἐργοδότης (ἄρθρον 5 § 1 ἐδ. β' ἀ.ν. 539/1945, προστεθὲν διὰ ν.δ. 3755/1957), Π 53 σ. 1311.

6. Ἀπόλυσις διαρκούσης ἀδείας. Ἐπιτρεπτὴ ἀπόλυσις κατὰ διάρκειαν ἀδείας, ἀπαγορευομένη κατὰ χρόνον ἀδείας τοῦ ἀ.ν. 539/1945, Π 7826 σ. 1007, Εἰσαγ. σ. 1007.

7. Ἀποζημίωσις ἀπολυθέντος διὰ μὴ ληφθεῖσαν ἄδειαν. Ἀπόλυσις μισθωτοῦ, ἄνευ πταίσματος του πρὶν ἢ συμπληρώσῃ τὸν βασικὸν χρόνον ἀπασχολήσεως διὰ τὸ δικαίωμα ἀδείας· ἀποζημίωσις κατ' ἄρθρον 5 § 4 ἀ.ν. 539/1945 (ἀπόλυσις μισθωτοῦ ἀπασχολουμένου εἰς ἀπολογιστικὰ ἔργα Δημοσίου), Π 7681 σ. 1081.— Ἀπόλυσις μισθωτοῦ δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ὀφειλομένην ἐτησίαν ἄδειαν· δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχὰς ἀδείας (ἄρθρον 5 § 5 ἀ.ν. 539/1945), Π 9209 σ. 134, Π 706 σ. 957, Π 3879 σ. 958, Π 48 σ. 1013, Εἰσαγ. σ. 133, 652. — Δικαιολογικὸς λόγος ἄρθρ. 5 § 5 ἀ.ν. 539/1945, Εἰσαγ. σ. 652 —Δικαίωμα ἀποζημιώσεως καὶ ἂν ἀπελύθη κατὰ τὰς ἀρχὰς Ἰανουαρίου, Εἰσαγ. σ. 652, 956.—Προϋπόθεσις δικαιώματος ἀδείας καὶ ἑπομένως, ἐν ἀπολύσει, τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἄρθρου 5 § 5 ἀ.ν. 539/1945 ἡ συνεχὴς ἀπασχόλησις κατὰ τὸ πρὸ τῆς ἀπολύσεως ἔτος, Π. 706 σ. 957.—Νόμιμος ἀβάσιμος ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ ἐλλείψεως δικαιώματος ἀποζημιώσεως λόγῳ τῆς μὴ ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς μὴ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τούτου ὑπ' αὐτοῦ (τοῦ ἐργοδότου), Π 706 σ. 957, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 956.—Προϋπόθεσις ἡ ἀπόλυσις ἐξ ἀφορμῆς βαρυνούσης τὸν ἐργοδότην, Π 9209 σ. 134, Π 20789 σ. 652, Εἰσαγ. σ. 652, Π 3879 σ. 958.—. . . μὴ ἐρευνωμένου ἂν ὁ μισθωτὸς ἐζήτησε τὴν ἄδειαν πρὸ τῆς ἀπολύσεως, Εἰσαγ. σ. 652.— Ἔννοια ὅρου δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην· ἀπόλυσις ἐξ ἀνωτέρας βίας ἢ ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ μισθωτοῦ· οὐχ ὑποχρέωσις καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως· ἀπόλυσις λόγῳ ἀπρεποῦς συμπεριφορᾶς πρὸς προϊστάμενον· οὐ δικαίωμα ἀποζημιώσεως, Π 9209 σ. 134, Εἰσαγ. σ. 133.— Ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως δι' ὀφειλομένην καὶ μὴ ληφθεῖσαν ἕνεκα ἀπολύσεως ἄδειαν ἐπὶ λήξεως συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου καὶ αὐτοδικαίας οὕτω λύσεως αὐτῆς, Π 20789 σ. 652.—Προϋπόθεσις τῆς ἀποζημιώσεως ἡ ἔγκυρος ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ, Π 3879 σ. 958.—Ἀνεφάρμοστον ἄρθρ. 5 § 5 ἀ.ν. 539/1945 ἐπὶ ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως, Π 7051 σ. 315, Εἰσαγ. σ. 315.—Περιέλευσις ἐργοδότου ἐν ἀκύρῳ ἀπολύσει εἰς ὑπερημερίαν καὶ ὑποχρέωσις αὐτοῦ εἰς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ τοῦ μισθωτοῦ, μὴ ἐργαζομένου οὕτω καὶ μὴ συντρέχοντος νομίμου λόγου ἀποζημιώσεώς του δι' ἄδειαν, Π 3879 σ. 958. —Ἀπαιτήσεις περὶ ἀποζημιώσεως ἐκ τῆς μὴ χορηγήσεως ἀδείας καὶ ἐκ τοῦ νόμου 2112 λόγῳ ἀπολύσεως ἀποκλείουσιν ἀπαίτησιν μισθῶν ὑπερημερίας λόγῳ ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως· ἀνεπίτρεπτος σώρευσις· δικαίωμα τῶν ἄνω ἀποζημιώσεων ἐν παραιτήσει ἀπὸ τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως, Π 53 σ. 1311.—Νόμιμος συμψηφισμὸς ἀποζημιώσεως διὰ μὴ ληφθεῖσαν ἄδειαν πρὸς ληξιπρόθεσμον ἀνταπαίτησιν τοῦ ἐργοδότου ἐκ δανείου πρὸς τὸν μισθωτὸν καὶ πρὸς προκαταβολὰς μισθοῦ, Π 5274 σ. 137.— Παροχὴ ἐργασίας εἰς Κρατικὸν Ἐργοστάσιον Ἀεροπλάνων· ἡμερομίσθιοι· νόμος 2655/1953· μετάταξις ἐργατοτεχνιτῶν εἰς ὑπαλλήλικὰς ὑπηρεσίας· ὑπολογισμὸς ἀποζημιώσεως διὰ μὴ χορηγηθεῖσαν ἄδειαν, Γν.Σ. σ. 505.— Ἀνεπηρέαστον κύρους καταγγελίας συμβάσεως ἐκ μὴ καταβολῆς ἀποζημιώσεως διὰ μὴ ληφθεῖσαν ἄδειαν, Εἰσαγ. σ. 137.

Β'. Κατ' ἄρθρ. 666 Ἀστ. Κώδικος. Συμπληρωματικὴ ἐφαρμογὴ ἄρθρ. 666 καὶ 667 ΑΚ· ἔννοια, Εἰσαγ. σ. 534.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ γεωργικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, μὴ ὑπαγομένων εἰς ν. 539/1945· προϋποθέσεις ὑποχρεώσεως χορηγήσεως τῆς ἀδείας· καὶ ἡ αἴτησις τοῦ μισθωτοῦ, ΑΠ 202 σ. 535, Εἰσαγ. σ. 534.— Ἐφαρμογὴ ἐπὶ ὁδηγοῦ ἐπιβατικοῦ αὐτοκινήτου πολυτελείας ἰδιωτικῆς χρήσεως, Π 7826 σ. 1007.

Γ'. Λουτροθεραπείας, ἀεροθεραπείας ἀναπήρων. Ἄκυρος καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας· μὴ νόμιμον αἴτημα ἀποζημιώσεως διὰ μὴ χορήγησιν συνεπείᾳ τῆς καταγγελίας, τῆς ὀφειλομένης προσθέτου ἀδείας ἀναπήρου πολέμου κατ' ἀ. ν. 1324/1949, Π 7051 σ. 315, Εἰσαγ. σ. 315.—Δικαίωμα ἀδείας διὰ λουτροθεραπείαν καὶ ἀεροθεραπείαν ἀναπήρων πολέμου κατ' ἄρθρ. 53 ἀ.ν. 1324/1949· ἔκτασις καὶ ἐπὶ ἀξιωματικῶν ἀναπήρων· χρόνος ὑπηρεσίας διὰ τὸ δικαίωμα· ἀποζημίωσις διὰ μὴ χορηγηθεῖσαν ἄδειαν, Π 6100 σ. 1257, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 1257.

Δ'. Διάφορα. Ἄδειαι ἰατρῶν Ταμείων, Ἔγγρ.

Ὑπουργείου Ἐργασίας σ. 42, Γν. Σ. σ. 42.— Ἄδεια μετ' ἀποδοχῶν εἰς ἀρτεργάτας, Εἰσηγ. Ἐκθ. σ. 1274.— Χορήγησις μακρᾶς ἀδείας· οὐ λόγος ἄνευ ἄλλου τινὸς ἐξαιρέσεως μισθωτοῦ ἀπὸ αὐξήσεως μισθοῦ του· ἀρχὴ ἴσης μεταχειρίσεως, ΑΠ 352 σ. 821.

Ἀδελφαὶ νοσοκόμοι. Βλ. λ. *Νοσοκομεῖα*.

Ἀδικαιολόγητος πλουτισμός Κανὼν ἄρθρου 904 ΑΚ· ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ Δημοσίου· εὐθύνη καὶ τούτου κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, Π 783 σ. 1315.— Προϋπόθεσις ἀξιώσεως ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ καὶ τὸ νὰ ἐπῆλθεν ὁ πλουτισμὸς εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ λήπτου ἄνευ νομίμου αἰτίας, τουτέστιν ἐξ ἐλλείψεως πάσης τοιαύτης, ἐχούσης ὡς πηγὴν τὴν σύμβασιν ἢ τὸν νόμον, Π 16785 σ. 653.—Παραγραφὴ ἀξιώσεως μισθωτοῦ (δώρων ἑορτῶν)· πλουτισμὸς ἐκ διατάξεως νόμου ἐπιτάσσοντος τὴν ἀπόσβεσιν τῆς ἀπαιτήσεως ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ δι' αὐτῆς βαρυνομένου· ἔλλειψις ἀξιώσεως ἐκ τοῦ ἄρθρ. 901 ΑΚ, Π 16785 σ. 653.—Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας ἀρτεργάτου στρατιωτικοῦ ἀρτοποιείου, μὴ ἐφωδιασμένου δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου· ἀξίωσις ἀποζημιώσεως δι' ἀγωγῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 ΑΚ, καθ' ἣς δὲν δύναται ν' ἀντιταχθῇ ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 905 ΑΚ καταλυτικὴ ἔνστασις· πρότασις ταύτης μόνον κατὰ τῆς ἀγωγῆς ἀχρεωστήτου, Π 783 σ. 1315, Εἰσαγ. σ. 1314.—Ἄκυρος σύμβασις ἐργασίας· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου, Π 4489 σ. 1145, Εἰσαγ. σ. 1088, Σημ. σ. 1176, ΝΖ σ. 1177, Π 783 σ. 1315.— Ἄκυρος σύμβασις ἐργασίας· ἀξίωσις κατ' ἄρθρ. 904 ΑΚ ὠφελείας ἐργοδότου ἐκ τῆς παρανόμου ἐργασίας· εἰς τί συνίσταται ἡ ὠφέλεια· χορήγησις δώρων ἑορτῶν, Π 4489 σ. 1145.—Σύμβασις παροχῆς ἐργασίας ὑπὲρ τὰς νομίμους ὥρας ἄνευ ἀδείας τῆς ἀρχῆς· ἄκυρος· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ κατ' ἄρθρ. 901 ΑΚ πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου· ἀποδοτέα ὠφέλεια, Π 10676 σ. 14, Σημ. σ. 240, ΝΖ σ. 353, 724, Σημ. σ. 936, Εἰσ. Ἐκθ. σ. 1160, Σημ. σ. 1176, Π 7775 σ. 1198, Σημ. σ. 1232, ΝΖ σ. 1338.—... δικαίωμα ὅμως ἀποζημιώσεως βάσει τῆς παραγρ. 7 τῆς διαιτ. ἀποφάσεως 2/1956 ἐπὶ παροχῆς ἐργασίας μετὰ τὴν 24.1.1956, Π 10676 σ. 14.—Ἔλλειψις ἐξουσίας διαιτητικῶν δικαστηρίων πρὸς καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ τοῦ κατ' ἄρθρ. 904 ΑΚ ἀποδοτέου ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ· ἀνίσχυρος ἡ διάταξις τῆς παραγρ. 7 τῆς διαιτ. ἀποφάσεως 2/1956, ΑΠ 138 σ. 245, ΝΖ σ. 724. Contra: ΣΕ 746 σ. 244, πρβλ. Παρατ. σ. 353.—Ἀποδειξις ὠφελείας ἐργοδότου, Σημ. σ. 240, Εἰσαγ. σ. 245, Σημ. σ. 936.—Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ δημοσίων ὑπαλλήλων πέραν τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἢ ἐν ἡμέραις ἀργίας· οὐ δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ ἄρθρ. 904 ΑΚ, ΑΠ 762 σ. 15.—Παροχὴ ἐργασίας καθ' ἡμέρας ὑποχρεωτικῆς ἀναπαύσεως· ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως, κατ' ἄρθρ. 904 ΑΚ πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας· ἀποδοτέα ὠφέλεια, Π 22 σ. 1369, Εἰσαγ. σ. 1369.—Ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ· δὲν ἀπολαύει τῆς νομίμου προστασίας τοῦ μισθοῦ (664 ΑΚ), ΝΖ σ. 356, 1181.—Ἔγκυρος ἡ παραίτησις ἀξιώσεως ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐκ παροχῆς ἐργασίας, Π 10676 σ. 14, Εἰσαγ. σ. 13, ΝΖ σ. 356, 1179, 1388, Π 783 σ. 1315.—... προσβλητὴ μόνον διὰ βιαν, πλάνην ἢ ἀπειλήν, Π 10676 σ. 14 — Ἀνεπίτρεπτος παραίτησις ἀξιώσεως ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρ. 8 ν. 4020/1959 ἐκ παροχῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ΝΖ σ. 1383.— Νόμιμος συμφωνία προκαταβολῆς εἰς μισθωτὸν ὡρισμένου χρηματικοῦ ποσοῦ κατὰ μῆνα, πέραν τοῦ ὀφειλομένου ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ, πρὸς συμψηφισμὸν εἰς ἀπαίτησιν ἀποδόσεως ὠφελείας κατ' ἄρθρ. 904 ΑΚ ἐκ παροχῆς ὑπερωριακῆς ἢ κατὰ Κυριακάς, Π 1022 σ. 196.—Εἰκοσαετὴς παραγραφὴ ἀξιώσεως ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, Εἰσαγ. σ. 653, 1088, 1314, Π 3920 σ. 1088.— Ἀξίωσις κατὰ Δημοσίου ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ· πενταετὴς παραγραφὴ ἄρθρ. 67 νόμου ΣΙΒ, Π 783 σ. 1315.— Ἀπαίτησις δώρων ἑορτῶν· δὲν εἶναι ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ· πενταετὴς παραγραφή, Π 3920 σ. 1083.—Ὑπαγωγὴ εἰς ἐργατικὴν διαδικασίαν ἀξιώσεων ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐκ παροχῆς ἐργασίας, Σημ. σ. 1232, Εἰσ. Ἐκθ. σ. 1160.—Ἀναζητήσεις ἐκ τῶν ὑστέρων καταβληθεισῶν, ἔστω καὶ παρανόμως, ἀποδοχῶν καὶ συντάξεων εἰς μισθωτοὺς καὶ συνταξιούχους· ἀντίθεσις πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς χρηστῆς καὶ ἐπιεικοῦς διοικήσεως, ΣΕ 1959 σ. 723.— Ἐπιστροφὴ ἀχρεωστήτως εἰσπραχθεισῶν ὑπὸ τοῦ Ο.Α.Α.Α. εἰσφορῶν, Ἔγκ. σ. 791.—Ἐπιστροφὴ ἀχρεωστήτως καταβληθέντων ἐπιδομάτων ἀνεργίας καὶ στρατεύσεως, Ἔγκ. σ. 908.

Ἀδίκημα (Ἀστ.). Ὑβριστικὴ συμπεριφορὰ ἐργοδότου· δὲν ἀποτελεῖ ὑπαιτίαν ἀθέτησιν συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου· δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρα 914, 932 ΑΚ δυναμένης νὰ περιλάβῃ καὶ τοὺς μέχρι λήξεως μισθούς, ΑΠ 777 σ. 19.—Σκοπὸς ἀποζημιώσεως· ἀρχὴ ἄρθρου 930 § 3 ΑΚ· ἔννοια αὐτῆς καὶ σκοπός, ΝΖ σ. 182.—Ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως ἐκ παρανόμου πράξεως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν· ἁρμοδιότης πολιτικῶν δικαστηρίων, ΑΠ 36 σ. 264.—Ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως διὰ ζημίαν ἐκ παρανόμου πράξεως ὀργάνων Ι.Κ.Α· ἁρμοδιότης πολιτικῶν δικαστηρίων· παρεμπίπτουσα ἔρευνα κύρους καὶ νομιμότητος διοικητικῶν πράξεων· μὴ ὑπαγωγὴ ταύτης εἰς δικαστικὸν ἔνσημον τέλος συζητήσεως ἢ ἄλλο χαρτόσημον, Π 775 σ. 329, Εἰσαγ. σ. 329.—Ἀναγραφὴ ὑπὸ ἐργοδότου ἐν πιστοποιητικῷ ὑπηρεσίας δυσμενῶν καὶ ἐπιβλαβῶν χρίσεων· δικαίωμα μισθωτοῦ καὶ πρὸς ἀποζημίωσιν, Π 1985 σ. 382.—Ἔλλειψις εὐθύνης νομικοῦ προσώπου ἐκ τῆς μὴ ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου δημοσιεύσεως διορισμοῦ ἢ καθυστερήσεως· ἀνεκχώρητον ἀπαιτήσεως ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ νομικοῦ προσώπου ἐκ τῶν ἄρθρων 105 καὶ 106 ΕἰσΝΑΚ, ΑΠ 771 σ. 386.—Ἀπαίτησις ἐξ ἀδικοπραξίας· παραγρα-

φή και' ἄρθρ. 937 ΑΚ· ἔναρξις· ἀπαιτήσεις ἠσφαλισμένου κατὰ Ἀσφαλ. Ταμείου πρὸς ἀποκατάστασιν της ἐκ παρανόμου πράξεως τῶν ὀργάνων αὐτοῦ ζημίας διὰ της μὴ ἀπονομης συντάξεως· ὑπαγωγὴ εἰς πενταετῆ παραγραφὴν ἄρθρου 937 ΑΚ· διακοπὴ κατ' ἄρθρ. 261 ΑΚ, ΑΠ 271 σ. 885.—Χρηματικὴ ἱκανοποίησις δι' ἠθικὴν βλάβην κατ' ἄρθρον 932 ΑΚ ἕνεκεν ἀδικοπραξίας· διαστολὴ ἀπὸ περιουσιακῆς ζημίας· ἀκπος· ἀνεκχώρητον καὶ ἀκληρονόμητον ἀξιώσεως· ὑποχρέωσις διὰ χρηματικὴν ἱκανοποίησιν, ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος λόγῳ παραβάσεως ὅρων ἀσφαλείας ἐργαζομένων ἐξ ἀμελείας καὶ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντος, ΑΠ 233 σ. 591.—Χρηματικὴ ἱκανοποίησις δι' ἠθικὴν βλάβην ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· παραστάσις παθόντος ὡς πολιτικῶς ἐνάγοντος ἐνώπιον τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, ΑΠ 75 (ποιν.) σ. 829, Ἀγορ. Εἰσαγγ. σ. 1121.—Ἄρθρ. 932 ΑΚ· ἀντιδιαστολὴ ὑπ' αὐτοῦ τῆς περιουσιακῆς ζημίας πρὸς τὴν χρηματικὴν ἱκανοποίησιν λόγῳ ἠθικῆς βλάβης· ἐπιδίκασις ταύτης προσθέτως πρὸς ἐκείνην κατὰ τὴν εὔλογον τοῦ δικαστοῦ κρίσιν, ἐκ πάσης ἀδικοπραξίας ὑποκειμενικῆς ἢ ἀντικειμενικῆς, Ἀγορ. Εἰσαγγ. σ. 1121.—Ὑπαίτιος παράβασις ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου τῶν ἐκ τοῦ ἄρθρου 662 ΑΚ (ἀσφάλεια καὶ ὑγιεινὴ τῶν χώρων ἐργασίας) ὑποχρεώσεων αὐτοῦ· ἀγωγὴ ἐξ ἀδικοπραξίας βάσει ἄρθρ. 914 ΑΚ· προσβολὴ προσωπικότητος, Ἀγορ. Εἰσαγγ. σ. 1121.

Ἀδίκημα (Ποιν.). Ἀπόλυσις μισθωτοῦ δι' ἀξιοποίνων πράξιν· μήνυσις· ἀπαλλαγή· συνέπειαι. Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*.—Καθυστερήσεις ἀποδοχῶν ὑπὸ ἐργοδότου· ποινικὴ δίωξις· ἀ. ν. 690/1945. Βλ. λ. *Ἀποδοχαί*.—Καθορισμὸς ὑπὸ Νομάρχου ὡρῶν ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος καταστημάτων (παντοπωλείων) ἄνευ προηγουμένης γνωμοδοτήσεως ἐνδιαφερομένης ὀργανώσεως· ἀκυρότης διοικητικῆς πράξεως καὶ ἔλλειψις ἀξιοποίνου διὰ τὴν παράβασιν, ΑΠ 43 σ. 210.—Καταδίκη δημοσίου ὑπαλλήλου ἐπὶ ἀπατηρείας ἀπάτης· αὐτοδικαία ἔκπτωσις ἀπὸ τῆς θέσεως· προϋπόθεσις τὸ ἀμετάκλητον τῆς ἀποφάσεως· θέσις εἰς ἀργίαν κατ' ἄρθρ. 119 § 1 ν. 1811/1951, Γν. Σ. σ. 842.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου μετὰ ποινικὴν καταδίκην· ἄρθρα 104, 107 Δημοτικοῦ Κώδικος περὶ αὐτοδικαίας ἐκπτώσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἕνεκα καταδίκης, Γνμδ. νμθ. σ. 873.—Καταδίκη ἐνεργήσαντος φόρτωσιν δι' ἐργατῶν στερουμένων ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου, ἄνευ μνείας ἐν τῇ ἀποφάσει ἂν ὁ τόπος ἔνθα διενεργήθη ἡ φόρτωσις εἶναι πόλις, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ν.δ. 1254/1949, εἰς ἣν ἐπεξετάθη ἡ ἐφαρμογὴ αὐτοῦ, εἴτε ἐὰν τὰ φορτωθέντα ἦσαν βάρους ἄνω τῶν 500 χλγρμ.· ἀναίρεσις ἀποφάσεως ὡς στερουμένης νομίμου βάσεως, ΑΠ 258 σ. 894.—Παραβάσεις ὑπὸ ἐργοδοτῶν καὶ ἠσφαλισμένων τῶν περὶ ἐπιδοτήσεως ἀνεργίας διατάξεων· ὑποβολὴ μηνύσεων· ἁρμόδιον ὄργανον, Ἔγκ. σ. 917.

Ἀδικοπραξίαι. Βλ. ἀνωτ. λ. *Ἀδίκημα* (Ἀστ.).

Ἀδυναμία. Παροχῆς ὑπηρεσιῶν ὑπὸ μισθωτοῦ· κώλυμα· τύχη συμβάσεως ἐργασίας· δικαίωμα μισθοῦ· ἄρθρ. 5 ν. 2112, ἄρθρα 657, 658 ΑΚ, Βλ. λ. *Ἀσθένεια, Ἐργασίας σύμβασις* (§ 8), *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (§ ΙΓ').—Ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν ὑπὸ ἐργοδότου· ἀνωτέρα βία· συνέπειαι. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (§ 7), *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (§ 1 Γ').—Μὴ παροχὴ ἀδείας μισθωτοῦ ἐντὸς τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους· ὑπαιτιος ἀδυναμία παροχῆς· συνέπειαι, ΝΖ σ. 1.—Μισθωτοῦ πρὸς παροχὴν ἐργασίας διαρκούσης τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου· συνέπειαι, Π 3367 σ. 430, Π 1580 σ. 858.—Προέδρου ἢ γενικοῦ γραμματέως σωματείου πρὸς ἄσκησιν τῶν καθηκόντων των· συνέπειαι· ἔκτασις προστασίας ἀ.ν. 1803/1951, Π 4683 σ. 439.—Ἔλλειψις βιβλιαρίου ὑγείας πολεμιστοῦ τοποθετηθέντος ἀναγκαστικῶς κατ' ἀ.ν. 1836/1951 εἰς ἀρτοποιεῖον· νομικὴ ὑπαιτιος ἀδυναμία παροχῆς ἐργασίας· συνέπειαι, Π 764 σ. 880.—Διάταξις προϊσχυσάντος δικαίου περὶ μισθοῦ ἐπὶ ἐπουσιώδους ἀνυπαιτίου χρονικῆς ἀδυναμίας πρὸς παροχὴν ὑπηρεσιῶν, Π 2396 σ. 1015.

Ἀεριόφωτος προσωπικόν. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

Ἀεροθεραπεία. Βλ. λ. *Ἄδεια μισθωτῶν* (παράγρ. Γ').

Ἀεροπλάνων Κρατικὸν Ἐργοστάσιον. Προσωπικὸν Κ.Ε.Α.· ὑπολογισμὸς χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἐργαζομένου διὰ προειδοποίησιν καὶ ἀποζημίωσιν ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως, ὕψος ἐτησίας ἀδείας, ἀποζημίωσιν διὰ μὴ χορηγηθεῖσαν ἄδειαν· διάκρισις χρόνου πρὸ καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ν. 2655/1953· μετάταξις ἐργατικοῦ προσωπικοῦ εἰς ὑπαλληλικὴν εἰδικότητα· μὴ συνυπολογισμὸς ἐργατικῆς ὑπηρεσίας δι' ἀποζημίωσιν καὶ ἄδειαν· σύνδεσις μετὰ δημοσίου διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 7 ν. 3198/1955 περὶ ἀζημίου ἀπολύσεως κατόπιν ὑποβολῆς μηνύσεως δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, Γν. Σ. σ. 505.—Ἡμερομίσθιος ἐργατοτεχνίτης, συνδεόμενος διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, προστατευόμενος ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 καὶ τοποθετηθεὶς κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ κεντρικοῦ συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ· ἀδικαιολόγητος ἀπὸ μακροῦ ἀπουσία τούτου· δυνατότης ἀπολύσεως τούτου καὶ ἀκολουθητέα διαδικασία, Γν.Σ. σ. 611.—

Ἀεροπορία. Ὀλυμπιακή· ἀπόλυσις ἀκταλλήλων ἢ πλεοναζόντων ἐκ τοῦ προσωπικοῦ κατὰ τὴν διὰ νόμου κυροθεῖσαν σύμβασιν· οὐχὶ ἀναγκαία μνεία ἐν τῷ ἐγγράφῳ καταγγελίας εἰδικοῦ λόγου, δι' ὃν ἐκρίθη ἀπολυτέος ὁ μισθωτός· ἐλευθέρα ἡ κρίσις περὶ καταλληλότητος ἢ μὴ τῶν μισθωτῶν· ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 371 ΑΚ· ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος ἀπολύσεως· ἔγκυρος ἡ διὰ τοῦ καταστατικοῦ τῆς ἀνωνύμου ἑταιρείας ἀνάθεσις τοῦ δικαιώματος ἀπολύσεως προσωπικοῦ εἰς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν αὐτῆς, ΑΠ Ὁλ. 27 σ. 249.—Νόμιμοι ὅροι ἐργασίας ὑπαλλήλων ἀεροπορικῶν ἑταιρειῶν· ὁκτάωρον, Γν. Σ. σ. 281.—Παροχὴ ἐργασίας εἰς Ἀεροπορικὰς Ὑπηρεσίας τοῦ Δη-

μοσίου ὑπὸ ἐργατικοῦ καὶ ὑπαλλήλικοῦ προσωπικοῦ, προσλαμβανομένου κατ' ἄρθρ. 138 τοῦ ν. 5121/1931 καὶ τὸν ν. 1062/1938· χαρακτὴρ σχέσεως ὡς ἰδιωτικοῦ δικαίου, Γν. Σ. σ. 501.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ Ἑλληνικῆς Ἐθνικῆς Ἀεροπορικῆς Ἑταιρείας Τ.Α.Ε.· ἔγκυρος ἡ ἐνέργεια ταύτης ὑπὸ τῆς συσταθείσης διοικητικῆς ἐπιτροπῆς διὰ λογαριασμὸν τῆς ἐπιχειρήσεως, ΑΠ 333 σ. 963. Βλ. καὶ λ. *Ἀεροπλάνων Κρατικὸν Ἐργοστάσιον*.

Αἵρεσις. Σύμβασις ἐργασίας μὲ καθορισμὸν χρόνου διαρκείας, ἀλλὰ καὶ ἀναγνώρισιν δικαιώματος ἐργοδότου πρὸς ἀπόλυσιν τοῦ μισθωτοῦ καὶ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου, προσδιοριζομένων καὶ τῶν συνεπειῶν τῆς ἀπολύσεως· θεώρησις ταύτης ὡς τελούσης ὑπὸ διαλυτικὴν ἐξουσιαστικὴν ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου αἵρεσιν καὶ συνεπῶς ἐξαρτωμένης ἐκ μέλλοντος καὶ ἀβεβαίου γεγονότος· χαρακτὴρ ὡς συμβάσεως ἀορίστου χρόνου, ΑΠ 231 σ. 583.

Αἰτήσεις. Μισθωτοῦ πρὸς χορήγησιν ἀδείας. Βλ. λ. *Ἄδεια μισθωτῶν* (παράγρ. Α'2).—Πολεμιστῶν δι' ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν· προθεσμία· περιπτώσεις παραδοχῆς ἐκπροθέσμων, ΣΕ 460 σ. 366, ΣΕ 1017 σ. 708, ΣΕ 1692 σ. 1301.—Νέα πρὸς συνταξιοδότησιν παρὰ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν μετ' ἀπόρριψιν προηγουμένης· πότε ἐπιτρέπεται, ΑΠ 22 σ. 448.—Πρὸς Ι.Κ.Α. δι' ἀπονομὴν συντάξεως· προθεσμία, ΣΕ 1482 σ. 1029.—Ἐπιδοτήσεως δι' ἀνεργίαν. Ἐγκ. σ. 786, ΣΕ 1959 σ. 6, Εἰσαγ. σ. ὁ. Βλ. καὶ λ. *Αἰτήσεις ἀκυρώσεως*, *Αἰτήσεις θεραπείας*.

Αἰτήσις ἀκυρώσεως. Παραδεκτὴ κατ' ἀποφάσεως Διευθυντοῦ Τοπικῆς Ὑπηρεσίας Ἀθηνῶν τοῦ Ο.Α.Α.Α., δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτησις χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνεργίας, ΣΕ 1959 σ. 6.—Ἀπαράδεκτος κατὰ πράξεως, ἥτις, ἀποτελοῦσα ἁπλῆν ἀνακοίνωσιν, δὲν εἶναι ἐκτελεστὴ διοικητικὴ πρᾶξις, ΣΕ 1879 σ. 75.—Παραδεκτὴ κατὰ πράξεως Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ἐχούσης τὴν ἔννοιαν οὐχὶ ἁπλῆς συστάσεως, ἀλλὰ δεσμευτικῆς διαταγῆς, θεσπιζούσης κώλυμα ναυτολογήσεως· χαρακτὴρ ταύτης ὡς ἐκτελεστῆς διοικητικῆς πράξεως, ΣΕ 100 σ. 269.—Παραδεκτὴ κατ' ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐπιλυούσης ἀμφισβήτησιν μεταξὺ Ι.Κ.Α. καὶ τοῦ εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν συγχωνευθέντος Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν ὡς πρὸς τὸν ὑποχρεωτικὸν Ὀργανισμὸν πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως λόγῳ γήρατος· χαρακτὴρ τῆς πράξεως ὡς ἐκτελεστῆς καὶ οὐχὶ βεβαιωτικῆς παρὰ τὴν ἔκδοσιν καὶ πρὸ ταύτης ἑτέρας ὁμοίου περιεχομένου, θεωρηθείσης μὴ δεσμευτικῆς, ὡς ἐκδοθείσης χωρὶς νὰ ἀκουσθῇ καὶ τὸ αἰτοῦν Ταμεῖον, ΣΕ 498 σ. 272.—Ἀπαράδεκτος κατὰ ἐγγράφου, παρέχοντος ἑρμηνευτικὰς ἁπλῶς ἀπόψεις διατάξεων νόμου καὶ στερουμένου, ἑπομένως, ἐκτελεστοῦ χαρακτῆρος, ΣΕ 383 σ. 446.—Ἀπαράδεκτος κατὰ προτάσεως Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου, πράξεως μὴ ἐκτελεστῆς, ΣΕ 141 σ. 449.—Παραδεκτὴ κατὰ πράξεων ἀναφερομένων εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς συνδεούσης ὡρισμένον προσωπον μετὰ τῆς δημοσίας διοικήσεως σχέσεως ἐμμίσθου ἐντολῆς, ΣΕ 1466 σ. 834.—Ἀπαράδεκτος κατὰ πράξεως, ἥτις, ἐνσωματωθεῖσα εἰς ἑτέραν, ἀπώλεσε τὴν αὐτοτέλειαν καὶ τὸν ἐκτελεστὸν αὐτῆς χαρακτῆρα, ΣΕ 1557 σ. 878.—Παραδεκτὴ κατ' ἀποφάσεως ἐπὶ αἰτήσεως ἐπανεξετάσεως, ὑποβληθείσης κατὰ τὸ ἄρθρον 12 § 8 τοῦ ἀπὸ 5.1.1955 δ/τος περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ παροχῶν Τ.Ε.Β.Ε.· χαρακτὴρ τῆς ἀποφάσεως ὡς ἐκτελεστῆς διοικητικῆς πράξεως, ΣΕ 902 σ. 1025.—Ἀπαράδεκτος κατὰ πράξεως Προέδρου Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ἐργατικῆς Ἑστίας, δι' ἧς ἀνακοινοῦται ἁπλῶς ἡ ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου· μὴ ἐκτελεστὴ ἡ πρᾶξις αὕτη, ΣΕ 1981 σ. 1375.—Ἀνακοπὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολ. Δικ. περὶ ὑπαρξεως ὀφειλῆς· συνιστᾷ παράλληλον προσφυγήν, ἀποκλείουσαν τὴν αἴτησιν ἀκυρώσεως κατὰ τῆς ἀποτελούσης τίτλον εἰσπράξεως τῆς ὀφειλῆς διοικητικῆς πράξεως, ΣΕ 836 σ. 662, ΣΕ 419 σ. 417.—Ἀπαράδεκτος κατὰ πράξεως Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας, δι' ἧς ἐπεβλήθη πρόστιμον εἰς ἐπιχείρησιν, ἀποτελούσης τίτλον εἰσπράξεως καὶ ὑποκειμένης εἰς ἀνακοπὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 235 Πολ. Δικον., ΣΕ 836 σ. 662.—Ἔννομον συμφέρον πρὸς ἄσκησιν, ΣΕ 124 σ. 334.—Ἔννομον συμφέρον πρὸς διατήρησιν τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως· παραδεκτὴ παρέμβασις, ΣΕ 1821 σ. 25, ΣΕ 308 σ. 275, ΣΕ 333 σ. 302, ΣΕ 460 σ. 366, ΣΕ 598 σ. 476, ΣΕ 1017 σ. 708, ΣΕ 1243 σ. 751, ΣΕ 1557 σ. 878, ΣΕ 1330 σ. 968, ΣΕ 1607 σ. 1236, ΣΕ 1706 σ. 1328 κλπ.—Ἔννομον συμφέρον συνταξιούχων Ταμείου δι' αἴτησιν ἀκυρώσεως ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς, τροποποιουμένου τοῦ καταστατικοῦ, καθωρίσθη ἄλλως ὁ τρόπος ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων, ἐπερχομένης μειώσεως τούτων, ΣΕ 124 σ. 334.—Ἔννομον συμφέρον Συλλόγου πρὸς προσβολὴν ἀποφάσεως, ἐξ ἧς θίγονται τὰ ἐπαγγελματικὰ συμφέροντα μελῶν του, ΣΕ 1581 σ. 1128, ΣΕ 1745 σ. 1323.—Κύριος διάδικος ἐνώπιον τοῦ Σ.τ.Ε. μετὰ τὸν νόμον 3830/1958 ἐπὶ αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατὰ πράξεως νομικοῦ προσώπου ἐκ τῶν ἀσκούντων διοικησιν· δυνατὴ παρέμβασις ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ΣΕ 1959 σ. 6.—Παραδεκτὴ ὁμοδικία αἰτούντων συνταξιούχων καὶ ἡσφαλισμένων Ταμείου, διωκόντων διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους ἀκύρωσιν ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς θίγονται τὰ ἔννομα αὐτῶν συμφέροντα, ΣΕ 144 σ. 449.—Κατ' ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ ἐγκρίσεως καὶ τροποποιήσεως ἀποφάσεως Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου· ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ προσφεύγουσα ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἡ παρεμβαίνουσα ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις τῶν μισθωτῶν δὲν προσεκόμισαν μέχρι καὶ τῆς ἐπ' ἀκροατηρίου συζητήσεως τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα καὶ καταστατικὰ αὐτῶν πρὸς διαπίστωσιν ἐὰν ἡ αἴτησις, ὡς καὶ ἡ παρέμβασις, ἠτκήθησαν παρὰ τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων αὐτῶν, ΣΕ

268 σ. 443.—Έλλειψις νομιμοποιήσεως ἐνώπιον Σ.τ.Ε. σωματείων μὴ προσαγόντων πλήρη ἀντίγραφα τῶν καταστατικῶν αὐτῶν, ὥστε νὰ προκύπτῃ τὸ ἁρμόδιον πρὸς ἄσκησιν τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως ὄργανον, οὐδὲ ἀποφάσεως τῶν διοικητικῶν αὐτῶν συμβουλίων περὶ ἀσκήσεως τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ΣΕ 1387 σ. 897, ΣΕ 1745 σ. 1323.—Συνεκδίκασις λόγῳ συναφείας, ΣΕ 1599 σ. 1209. —Συνεκδικαστέαι αἰτήσεις, ἐφ' ὅσον τὸ κῦρος τῆς μιᾶς προσβαλλομένης πράξεως ἤρτηται ἐκ τοῦ κύρους τῆς ἑτέρας, ΣΕ 469 σ. 443.—Ἀτέλεια κατ' ἄρθρ. 40 ἀ.ν. 1816/1951, ΣΕ 951 σ. 665, ΣΕ 1033 σ. 771, ΣΕ 1100 σ. 815, ΣΕ 1503 σ. 970, ΣΕ 851 σ. 971, ΣΕ 854 σ. 1026, ΣΕ 1519 σ. 1031, ΣΕ 170 σ. 1101, ΣΕ 589 σ. 1150, ΣΕ 1758 σ. 1325 κλπ.—Ἀτέλεια κατ' ἄρθρον 13 νόμου 3464/1955, ΣΕ 1959 σ. 6.—Ἀτέλεια κατ' ἄρθρον 35 β.δ/γματος 28/28.1.1951 περὶ ὀργανώσεως τῆς διοικήσεως τῆς Δ.Ε.Η., ΣΕ 1700 σ. 1238.—Ἀτέλεια κατ' ἄρθρον 17 ν.δ. 2970/1954, ΣΕ 1785 σ. 1374.—Ἔννοια ἄρθρου 5 § 3 ν.δ. 3830/1958· ἁρμοδιότης Γ' Τμήματος Σ.τ.Ε. πρὸς ἐκδίκασιν αἰτήσεων ἀκυρώσεως κατὰ πράξεων ἀναγομένων εἰς τὴν ὑπηρεσιακὴν κατάστασιν ἐνγένει τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν νὰ ἔχῃ ἀποκτηθῇ ἡ ὑπαλληλικὴ ἰδιότης· ἁρμοδιότης Ὁλομελείας ἐπὶ αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατὰ παραλείψεως μὴ ἀναγομένης εἰς τὴν ὑπηρεσιακὴν κατάστασιν, ΣΕ 683 σ. 548, ΣΕ 969 σ. 769.—Παράλειψις διοικήσεως Ι.Κ.Α. πρὸς πλήρωσιν κενῆς θέσεως μονίμου ὀδοντιάτρου διὰ μετατάξεως ἐκ τοῦ δευτερεύοντος τακτικοῦ ὑγειονομικοῦ προσωπικοῦ· αἰτησις ἀκυρώσεως· ἁρμοδιότης Γ' Τμήματος τοῦ Σ.τ.Ε., ΣΕ 969 σ. 769.— Ἔννοια ἄρθρου 5 § 3 ἐδ. ε' ν.δ. 3830/1958 περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας· ἐκδίκασις ἁπασῶν τῶν αἰτήσεων ἀκυρώσεως διοικητικῶν πράξεων ἀσφαλιστικοῦ περιεχομένου ὑπὸ τοῦ Τμήματος τοῦ Σ.τ.Ε. καὶ οὐχὶ ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας· ἁρμοδιότης Α' Τμήματος, ΣΕ 471 σ. 444.—Ἀνάκλησις ἐντολῆς παροχῆς ἰατρικῶν ὑπηρεσιῶν· ἁρμοδιότης Ὁλομελείας Σ.τ.Ε. ἐπὶ αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ΣΕ 1466 σ. 834.

Προθεσμία. Ἀπόρριψις ὡς ἐκπροθέσμου αἰτήσεως ἀσκηθείσης μετὰ τὴν πάροδον 60 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς κανονιστικοῦ περιεχομένου ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ΣΕ 588 σ. 274.—Ἄσκησις, μετὰ τὴν πάροδον τῆς ἑξηκονθημέρου προθεσμίας· ἀναστολὴ προθεσμίας λόγῳ ἀπροβλέπτου γεγονότος ἀσθενείας, ΣΕ 1470 σ. 900.—Ἐμπρόθεσμον μετ' ἄσκησιν αἰτήσεως θεραπείας, ΣΕ 1785 σ. 1374.—Ἄσκησις μετὰ πάροδον 60 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πλήρους γνώσεως τῆς προσβαλλομένης πράξεως· ἀπόρριψις ὡς ἀπαραδέκτου, ΣΕ 1707 σ. 1380.

Λόγοι. Παράβασις νόμου, ΣΕ 136 σ. 27, ΣΕ 873 σ. 335, ΣΕ 285 σ. 368, ΣΕ 403 σ. 441, ΣΕ 856 σ. 664, ΣΕ 1017 σ. 708, ΣΕ 1100 σ. 815, ΣΕ 1498 σ. 904, ΣΕ 1758 σ. 1325, ΣΕ 1785 σ. 1374 κλπ.—Ἐσφαλμένη ἑρμηνεία καὶ ἐφαρμογὴ νόμου, ΣΕ 1586 σ. 26, ΣΕ 2068 σ. 161, ΣΕ 1031 σ. 771, ΣΕ 1882 σ. 1100.—Ἔλλειψις νομίμου ἐρείσματος, ΣΕ 100 σ. 269, ΣΕ 124 σ. 334, ΣΕ 261 σ. 363, ΣΕ 144 σ. 449, ΣΕ 1381 σ. 899.—Παράβασις γενικῶν ἀρχῶν τοῦ δικαίου, ΣΕ 1501 σ. 898.—Παράβασις τῶν διεπουσῶν τὴν ἀνάκλησιν διοικητικῶν πράξεων ἀρχῶν, ΣΕ 858 σ. 969.—Ἀμφισβήτησις ἰδιότητος ἠσφαλισμένου Τ.Ε.Β.Ε. μετὰ τὴν ἔξοδον τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου· ἀντίθεσις εἰς ἀρχὰς χρηστῆς διοικήσεως· ἀκυρωτέα ἀπόφασις ὡς παράνομος, ΣΕ 992 σ. 1025.—Ἀναρμοδιότης τοῦ ἐκδόντος τὴν πρᾶξιν ὀργάνου, ΣΕ 976 σ. 722, ΣΕ 1243 σ. 751, ΣΕ 1698 σ. 1244.—Ἀκυρωτέα ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθείσης καθ' ὑπέρβασιν τῆς παρεχομένης αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 ν. 2868/1922 ἁρμοδιότητος, ΣΕ 264 σ. 363.—Ἀκύρωσις ἀποφάσεως Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων Ι.Κ.Α., ἐκδοθείσης παρανόμως, ἐφ' ὅσον ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη δὲν ἠδύνατο οὔτε κατόπιν ἐφέσεως, οὔτε αὐτεπαγγέλτως νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ὑποθέσεως, ΣΕ 1032 σ. 773.—Ἀκυρωτέα ὡς μὴ νόμιμος πρᾶξις, κρίνασα καθ' ὑπέρβασιν ἁρμοδιότητος ἐπὶ θέματος κατ' ἐξοχὴν τεχνικοῦ, ἐφ' οὗ ἐδεσμεύετο ὑπὸ τῆς γνώμης τοῦ ἁρμοδίου τεχνικοῦ ὀργάνου, ΣΕ 852 σ. 972.—Ἔλλειψις ἁρμοδιότητος καὶ παράβασις οὐσιώδους τύπου τῆς διαδικασίας, ΣΕ 1599 σ. 1209.—Ἀναιτιολόγητον, ΣΕ 594 σ. 273, ΣΕ 400 σ. 370, ΣΕ 455 σ. 442, ΣΕ 1381 σ. 901, ΣΕ 888 σ. 602, ΣΕ 975 σ. 661, ΣΕ 976 σ. 722, ΣΕ 851 σ. 971, ΣΕ 585 σ. 1102, ΣΕ 1708 σ. 1328 κλπ.—Ἀναιτιολόγητος πρᾶξις συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ, ἐπικαλουμένη οὐχὶ συγκεκριμένον λόγον δικαιολογοῦντα ἀνάκλησιν τοποθετήσεως ἐφέδρου πολεμιστοῦ, ἀλλ' ἀορίστως ἀντικειμενικὴν ἀκαταλληλότητα αὐτοῦ, ΣΕ 400 σ. 370. —Μὴ ἀπάντησις ἐπὶ οὐσιώδους ἰσχυρισμοῦ ἀναιτιολόγητον, ΣΕ 888 σ. 602.—Ἔλλειψις τῆς ἐπιβαλλομένης, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς πράξεως, αἰτιολογίας, ΣΕ 1523 σ. 1030.—Ἔλλειψις τῆς κατὰ νόμον ἀπαιτουμένης αἰτιολογίας, ΣΕ 2110 σ. 162.—Παράλειψις ἀναγνωρίσεως συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος ἄνευ εἰδικῆς αἰτιολογίας, ΣΕ 2009 σ. 160.—Αἰτιολογία πειθαρχικῶν ἀποφάσεων κατὰ Ὑπαλληλικὸν Κῶδικα, ΣΕ 797 σ. 604.—Ὑπουργικὴ ἀπόφασις περὶ τροποποιήσεως συλλογικῆς συμβάσεως· ἔλλειψις εἰς τὸ σῶμα αὐτῆς εἰδικῆς αἰτιολογίας καὶ ἀναφορὰ εἰς προηγηθεῖσαν γνωμοδότησιν τοῦ ἁρμοδίου κατὰ νόμον Συμβουλίου ἐν μέρει γενομένης δεκτήν, ἄνευ εἰδικωτέρου καθορισμοῦ τῶν ἐν αὐτῇ λόγων, οὓς καὶ μόνον ἐδέχθη· ἀκύρωσις ὡς μὴ νομίμως αἰτιολογημένης, ΣΕ 955 σ. 637 —Ἀναδρομικὴ ἀνάκλησις ἀποφάσεως τῆς Διοικήσεως· ἀναγκαία ἐν ἑκάστῃ εἰδικῇ περιπτώσει ἡ αἰτιολόγησις σαφῶς καὶ συγκεκριμένως ὡς πρὸς τὴν ὑπαιτιότητα τοῦ διοικουμένου διὰ τὸ ἐφικτὸν τοῦ ἀκυρωτικοῦ ἐλέγχου, ΣΕ 902 σ. 663.—Ἀναγκαία εἰδικὴ καὶ συγκεκριμένη αἰτιολογία τῆς ἀποφάσεως τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν περὶ τροποποιήσεως ἢ μὴ ἐγκρίσεως ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἀποφάσεως Διοικ. Διαιτ. Δικαστηρίου· ἀκύρωσις ἐν μέρει ὑ. ἀ. 71438/1958 ὡς μὴ ἐπαρκῶς αἰτιολογημένης, ΣΕ 1562 σ. 831.— Ἀναγκαία

είδική αἰτιολογία ἐπὶ τοῦ ἐλλείψει ἐθνικῶν φρονημάτων ἀποκλεισμοῦ ἐργαζομένου ἀπὸ τῆς παροχῆς ἐργατικῆς κατοικίας· περιεχόμενον αἰτιολογίας, ΣΕ 1390 σ. 833.—Μὴ νόμιμος αἰτιολογία, ΣΕ 1596 σ. 6, ΣΕ 2083 σ. 17, ΣΕ 79 σ. 397, ΣΕ 675 σ. 553, ΣΕ 955 σ. 637, ΣΕ 1392 σ. 875, ΣΕ 1498 σ. 901, ΣΕ 849 σ. 974, ΣΕ 1472 σ. 1103, ΣΕ 1699 σ. 1241, ΣΕ 1727 σ. 1329 κλπ.—Ἄρνησις χορηγήσεως συντάξεως ἐπὶ αἰτιολογίᾳ στηριζομένῃ ἐπὶ ἀνισχύρου διατάξεως· ἀκύρωσις καὶ ἀναπομπὴ ὑποθέσεως, ΣΕ 588 σ. 274.— Ἀκυρωτέα ὡς ἔνδειξις νομίμου ἐρείσματος πρᾶξις ἐπικαλουμένη ἀνισχύρους διατάξεις, ΣΕ 264 σ. 363.—Ἀκυρωτέα πρᾶξις ἐφαρμόσασα ἀνίσχυρον ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, ΣΕ 381 σ. 445.—Ἀκυρωτέα ἀπόφασις, ἐκδοθεῖσα καθ' ὑπέρβασιν νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως καὶ ἄνευ νομίμου ἐρείσματος, ΣΕ 1581 σ. 1128.—Ἀνεπαρκὴς αἰτιολογία, ΣΕ 2016 σ. 10, ΣΕ 2083 σ. 17, ΣΕ 712 σ. 530, ΣΕ 917 σ. 664, ΣΕ 1562 σ. 831, ΣΕ 994 σ. 901, ΣΕ 1097 σ. 1150, ΣΕ 1699 σ. 1241, ΣΕ 1707 σ. 1380.— Ἐλλιπὴς αἰτιολογία, μὴ δυναμένη οὐδ' ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου νὰ ἀναπληρωθῇ, ΣΕ 2083 σ. 17, ΣΕ 2110 σ. 162.—Αἰτιολογία τυπικῶς ἀρτία καθ' ἑαυτήν, εὑρίσκουσα ἐπαρκὲς ἔρεισμα εἰς τὰ στοιχεῖα τοῦ φακέλου· ἀπόρριψις αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ΣΕ 812 σ. 603.—Ἀπόρριψις αἰτήσεως συνταξιοδοτήσεως ὑπὸ τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. δευτεροβαθμίου ἐπιτροπῆς ἐφέσεων ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι δὲν συνέβη τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα· ἀκύρωσις τῆς πράξεως, ὡς μὴ ἐπαρκῶς ἠτιολογημένης, ἀντιτιθεμένης τῆς αἰτιολογίας ταύτης πρὸς προηγηθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ Δ/ντοῦ Ὑποχ/τος Ἀθηνῶν, ΣΕ 1097 σ. 1150.—Ἀπόρριψις λόγου ἀκυρώσεως περὶ καταχρήσεως ἐξουσίας, μὴ προκύπτοντος ἐκ στοιχείων τῆς δικογραφίας καὶ δὴ καταδήλως, ὅτι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐξεδόθη πρὸς ἕτερον ἢ τὸν τοῦ νόμου σκοπόν, ΣΕ 974 σ. 710, ΣΕ 1981 σ. 1375.—Κατὰ πράξεων, ἀναφερομένων εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς συνδεούσης ὡρισμένον ποσόσωπον μετὰ τῆς δημοσίας διοικήσεως σχέσεως ἐμμίσθου ἐντολῆς· ἀνεπίτρεπτον προβολῆς καὶ ἐξετάσεως λόγων, ἀναφερομένων εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς βουλήσεως τοῦ ἐντολέως καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀνάκλησιν τῆς ἐντολῆς, ἀποχειμένης εἰς τὴν ἐλευθέραν κρίσιν τούτου ἢ εἰς πλάνην περὶ τὰ πράγματα, ἀναιτιολόγητον, κακὴν χρῆσιν διακριτικῆς ἐξουσίας ἢ κατάχρησιν ἐξουσίας· παραδεκτοὶ λόγοι ἀναφερόμενοι εἰς ἀναρμοδιότητα ἢ τὴν κακὴν σύνθεσιν τοῦ ἐκδόντος τὴν πρᾶξιν ὀργάνου ἢ τὴν παράβασιν δρου ἢ τύπου τῆς διαδικασίας, ΣΕ 1466 σ. 834.—Ἀνέλεγκτον οὐσιαστικῆς κρίσεως, μὴ συντρεχούσης πλάνης περὶ τὰ πράγματα, ΣΕ 2047 σ. 389, ΣΕ 1037 σ. 773, ΣΕ 1061 σ. 754, ΣΕ 1701 σ. 1239.— Ἀπόρριψις ἀορίστου λόγου, ΣΕ 460 σ. 366.

Ἀποτελέσματα: Ἀκύρωσις ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας περὶ τροποποιήσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὡς ἐκδοθείσης ἄνευ προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς· ἔκδοσις νέας ἀποφάσεως· ἀναγκαία ἡ ἔκδοσις αὐτῆς ἐντὸς τῶν ἐν τῷ ν. 3239/1955 προθεσμιῶν, ἀρχομένων ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τῆς ἀποφάσεως τοῦ Σ.τ.Ε., Π 6888 σ. 94.— Ἀπόρριψις λόγου ἀκυρώσεως κατὰ τῆς πρώτης τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων· διατήρησις ταύτης ἐν ἰσχύϊ· ἀπορριπτέα ἡ αἴτησις καὶ καθ' ὃ μέρος στρέφεται κατὰ τῆς δευτέρας τούτων, καθ' ἧς οὐδεὶς αὐτοτελὴς λόγος ἀκυρώσεως προβάλλεται καὶ ἧς ἡ ἀκύρωσις ζητεῖται ὡς συνέπεια ἀκυρώσεως τῆς πρώτης, ΣΕ 714 σ. 554.— Ἀκύρωσις ἀποφάσεως Ἐπιτροπῆς Ἀσφαλιστικῶν Διαφορῶν Ι.Κ.Α., ληφθείσης πρὸ τοῦ ν. δ. 3710/1957· ἀνεπίτρεπτος ἡ ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως κρίσις τῆς κατὰ τὸ ν. δ. 3710 δευτεροβαθμίου ἀσφαλιστικῆς ἐπιτροπῆς ἐφέσεων, μὴ οὔσης τῆς ὑποθέσεως ἐκκρεμοῦς μετὰ τὴν ἀκυρωτικὴν ἀπόφασιν τοῦ Σ.τ.Ε.· ἀκυρωτέα ὡς μὴ νόμιμος ἀπόφασις τῆς δευτεροβαθμίου ἐπιτροπῆς, ΣΕ 1501 σ. 973.—Ἀπόρριψις αἰτήσεως· κρίσις περὶ ἀπαλλαγῆς κατοβολῆς δικαστικῶν τελῶν κατ' ἐκτίμησιν τῶν ἐκ τοῦ φακέλου προκυπτόντων περιστατικῶν, ΣΕ 1886 σ. 271, ΣΕ 170 σ. 1101.—Προσβολὴ διαιτητικῆς ἀποφάσεως δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Σ.τ.Ε. καὶ συζήτησις ἀγωγῆς ἐνώπιον ἐργατικοῦ δικαστοῦ· ἀπόρριψις αἰτήσεως ἀναβολῆς συζητήσεως, Π 4081 σ. 1018, Π 4110 σ. 1020.—Ἀκύρωσις πράξεως· ἐπάνοδος ἐν ἰσχύϊ τοῦ πρὸ τῆς ἀκυρωθείσης πράξεως νομικοῦ καθεστῶτος, Π 1083 σ. 76.

Αἴτησις θεραπείας. Ἐπὶ θεμάτων ὑπαγωγῆς ἢ ἐξαιρέσεως ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 3868/1958 περὶ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων, Ἔγκ. σ. 105.—Κατὰ τὸν Κανονισμὸν ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος καὶ διαδικασίας ἀπονομῆς παροχῶν τοῦ Ι.Κ.Α.· προθεσμία, ΣΕ 1519 σ. 1031.

Αἰτιολογία. Βλ. καὶ λ. *Αἴτησις ἀκυρώσεως*, *Ἀναίρεσις* (πολ. δικ.) (παράγραφος 2).— Ἀναιτιώδης ἡ δικαιοπραξία καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, Π 1074 σ. 88.

Ἀκαταλληλότης. Βλ. λ. *Παλαιοὶ πολεμισταί*, *Στράτευσις* (παράγρ. Β).

Ἀκρόασις. Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μετὰ προηγουμένην ἀκροασιν πειθαρχικοῦ συμβουλίου, ΑΠ 244 σ. 639, Παρατ. σ. 633.—Κλῆσις καὶ ἀκρόασις ἐνδιαφερομένων παρὰ τῶν Ἐπιτροπῶν Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτωτικῶν Ἐργασιῶν Λιμένων, ΣΕ 1387 σ. 897.

Ἀκυρότης. Ἐπὶ παραβάσεως ἀπαγορευτικῆς διατάξεως, ἀφορώσης τὴν δημοσίαν τάξιν, Π 476 σ. 312, NZ σ. 355, Π 3967 σ. 430, Π 1091 σ. 961, Π 6752 σ. 1141, Π 4489 σ. 1145, Π 6881 σ. 1309.— . . . αὐτεπάγγελτος ἔρευνα, Π 476 σ. 312, NZ σ. 507, Π 1091 σ. 961.—Ἀφορῶσα τὴν δημοσίαν τάξιν· παραδεκτὴ πρότασις τὸν πρῶτον κατ' ἔφεσιν, Εἰσαγ. σ. 597, ΑΠ 214 σ. 598.—Θεώρησις ἀκύρου συμβάσεως ὡς μὴ γενομένης, Π 476 σ. 312, Π 3967 σ. 430, Π 4489 σ. 1145.—Σχετικὴ δικαιοπραξίας· ἰσχὺς διὰ συναινέσεως

εἰς τὴν ἄκυρον δικαιοπραξίαν· ἐφαρμογή καὶ ἐπὶ παραιτήσεως ἀπὸ δικαιώματος προσβολῆς διοικητικῆς πράξεως, ΑΠ 39 σ. 256, Π 1284 σ. 485.—Σχετική· ἀδύνατος ἀνάκλησις δηλώσεως περὶ ἐπικλήσεως τῆς σχετικῆς ἀκυρότητος, ἀπευθυνομένης πρὸς τὸν ἐκ τῆς ἀκυρότητος ὑπόχρεων, ἀφ' ἧς περιέλθῃ εἰς τὸν τελευταῖον· τοῦτο καὶ ἐπὶ σχετικῆς ἀκυρότητος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας συνδικαλιστικοῦ στελέχους παρὰ τὸν ἀ.ν. 1803/1951 εἰς περίπτωσιν ἐπικλήσεως παρ' αὐτοῦ τῆς ἀκυρότητος δι' ἀγωγῆς, Π 6979 σ. 836, Π 1284 σ. 485.—Ἐπικύρωσις ἀκύρου δικαιοπραξίας· ἀναδρομικὴ ἐνέργεια ἐπικυρώσεως, μὴ ἐκδηλωθείσης ἀλλοίας προθέσεως τῶν συμβαλλομένων, Εἰσαγ. σ. 312, Π 3967 σ. 430, ΝΖ σ. 507, ΑΠ 214 σ 598.—Μέρους δικαιοπραξίας· δὲν συνεπιφέρει ἀκυρότητα τῆς ὅλης δικαιοπραξίας κατ' ἄρθρ. 181 ΑΚ· ὑποκατάστασις εἰς ἄκυρους ὅρους συμβάσεως ἐργασίας ἐξ ὑπαρχῆς τῶν κανόνων τοῦ κρατικοῦ ἢ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ΝΖ σ. 355.—Ἐν μὴ τηρήσει τοῦ συμφωνηθέντος ἐγγράφου τύπου τῆς συμβάσεως· ἀκυρότης ἐν ἀμφιβολίᾳ κατ' ἄρθρον 159 § 2 Ἀστικοῦ Κώδικος, ΑΠ 804 σ. 387.—Ἀκύρωσις δηλώσεως βουλήσεως ἕνεκα πλάνης κατ' ἄρθρα 140-143 Ἀστικοῦ Κώδικος, ΑΠ 322 σ. 1022.—Ἀπόλυτος συμβάσεως ἐργασίας· ἔλλειψις ὑποχρεώσεως ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν ὑπηρεσιῶν, Π 476 σ. 312, Π 3967 σ. 430, Π 4489 σ. 1145.—Ἄκυροι ἢ μὴ συμβάσεις ἐργασίας· περιπτώσεις· συνέπειαι. Βλ. λ. ***Ἐργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 2), ***Ἀδικαιολόγητος πλουτισμός***.—Συμβάσεως ἐργασίας ἐξ ἐλλείψεως βιβλιαρίου ὑγείας· ἐπικύρωσις δι' ἀποκτήσεως βιβλιαρίου. Βλ. λ. ***Βιβλιάρια***.—Συμβάσεως ἐργασίας ἐκ παραλείψεως ἐργαζομένου νὰ προβῇ εἰς ὑγειονομικὴν ἐξέτασιν μετὰ τὴν πάροδον ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἀποκτήσεως τοῦ βιβλιαρίου ὑγείας, Π 3967 σ. 430.—Συμβάσεως περὶ παροχῆς ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς ἢ ὑπὲρ τὰ νόμιμα ὅρια ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς· συνέπειαι. Βλ. λ. ***Κυριακή***, ***Ὑπερωρίαι***.—Συμβάσεως ἐργασίας ἄνευ ἐλέγχου νομιμοφροσύνης κατὰ ν. 516/1948, ΝΖ σ. 507, Π 3906 σ. 583, Εἰσαγ. σ. 588, Π 783 σ. 1315.— . . . ἀνεπίτρεπτον παραιτήσεως ἐπικλήσεως ἀκυρότητος, Π 4489 σ. 1145.—Συμβάσεων ἀντικειμένων εἰς ν. 2112 καὶ παραιτήσεως μισθωτοῦ ἀπὸ δικαιωμάτων. Βλ. λ. ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας***, ***Παραίτησις***.—Συμφωνίας περιοριζούσης τὰ ἐκ τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ, Π 970 σ. 207.—Συμφωνίας περὶ πλήρους ἀποκλεισμοῦ ἢ συνδέσεως μὲ ἰδιαιτέρας δεσμευτικὰς προϋποθέσεις τοῦ δικαιώματος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας διὰ σπουδαῖον λόγον κατ' ἄρθρ. 672 Α.Κ., Π 6884 σ. 1309, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 1308, ΝΖ σ. 633.—Ἔγκυρος συμφωνία περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας μετὰ προηγουμένην ἀκρόασιν καὶ ἀπόφασιν Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου· παράβασις τῆς συμφωνίας ταύτης· ἀκυρότης τῆς καταγγελίας, ΑΠ 244 σ. 639, πρβλ. ΝΖ σ. 633.—Ἐπικύρωσις ἀκύρων ἀναγκαστικῶν τοποθετήσεων πολεμιστῶν· ὑποχρέωσις ἐκ νέου ἐμπροθέσμου ἐμφανίσεως εἰς τὸν ἐργοδότην, ΑΠ 246 σ. 648.—Συμβιβασμοῦ πρὸς παραίτησιν δικαιωμάτων ἐφέδρου παλ. πολεμιστοῦ· ἔγκυρος ὁ πρὸς διασφάλισιν τῶν ἐκ τοῦ νόμου δικαιωμάτων τούτου, ΑΠ 399 σ. 1193.—Ἔννοια ἄρθρου 11 ἀ.ν. 547/1937 περὶ ἀκυρότητος συμβάσεων, ΑΠ 435 σ. 1247.—Συμφωνίας περὶ προκαταβολῆς ποσοῦ πέραν τοῦ νομίμου μισθοῦ εἰς κάλυψιν ἀπαιτήσεως μισθωτοῦ δι' ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν, Εἰσ. Ἐκθ. σ. 1275.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἄνευ τηρήσεως διατυπώσεων ν. 3198/1955 ἢ ἕνεκα καταχρήσεως δικαιώματος· συνέπειαι. Βλ. λ. ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας***, ***Κατάχρησις δικαιώματος***.—Ἀπολύσεως πολεμιστῶν κατὰ παράβασιν ἀ.ν. 244/1936 ἢ ἀ.ν. 1836/1951. Βλ. λ. ***Παλαιοὶ πολεμισταί***, ***Στράτευσις*** (παράγρ. Β').—Ἀπολύσεως μισθωτοῦ· ἀνεπίτρεπτον ἐρεύνης τοῦ κύρους ἢ μὴ ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας δι' ἐπιδότησιν ἀνεργίας, ΣΕ 1959 σ. 5.—Καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας· ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 5 § 5 ἀ.ν. 539/1945, Π 7051 σ. 815, Π 3879 σ. 958.—Ἀπολύσεως συνδικαλιστικοῦ στελέχους ἄνευ ἀποφάσεως εἰδικῆς ἐπιτροπῆς ἀ.ν. 1803/1951, Π 664 σ. 438, Π 1284 σ. 485, Π 70 σ. 1313.—Ἀπολύσεως κατὰ παράβασιν ἀντιθέτου συμβατικοῦ ὅρου, Π 1580 σ. 888.—Ἀπολύσεως διαρκούσης τῆς νομίμου ἀδείας· οὐχὶ καὶ διαρκούσης τῆς συμβατικῆς ἀδείας, Π 7836 σ. 1007, Εἰσαγ. σ. 1007.—Διατάξεως παραγρ. 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ΑΠ 188 σ. 245, Π 4550 σ. 953, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 214, Σημ. 872.—Ῥήτρας εἰς χρυσὸν ἢ συνάλλαγμα· ἔγκυρος ῥήτρα περὶ ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ εἰς ξένον νόμισμα, καταβλητέας ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ΑΠ 422 σ. 1253.—Διοικητικῶν πράξεων. Βλ. λ. ***Αἴτησις ἀκυρώσεως***, ***Διοίκησις—Διοικητικαὶ πράξεις***.—Κανονιστικοῦ διατάγματος περὶ συστάσεως Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου μὴ τυχόντος ἐπεξεργασίας ὑπὸ τοῦ Σ.τ.Ε.· ἀνίσχυρος καὶ ἡ διὰ τοῦ ν. 1731/1951 κύρωσις τοῦ συνταγματικῶς ἀκύρου κανονιστικοῦ δ/τος, ΣΕ 2078 σ. 243.—Πράξεως 1326/1957 Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (εἰδικὸν ἐπίδομα βιβλιοθήκης ἐκπαιδευτικῶν), μὴ ἐκδοθείσης κατὰ νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν καὶ μὴ κυρωθείσης νομοθετικῶς, Π 9747 σ. 1196.—Ἀποδοχὴ ἀκύρου διοικητικῆς πράξεως, Π 2476 σ. 1033.—Διατάξεως καταστατικοῦ σωματείου ἀποκλειούσης ἢ δυσχεραινούσης τὴν ἀποχώρησιν μελῶν· μὴ ἀκυρότης καταστατικοῦ ἐκ τῆς ὑπάρξεως ἐν αὐτῷ διατάξεως ἀντιβαινούσης εἰς ἀναγκαστικὴν διάταξιν νόμου, ΕΑ 1091 σ. 961.—Ὑπουργικῶν ἀποφάσεων. Βλ. λ. ***Αἴτησις ἀκυρώσεως***, ***Ὑπουργεῖα· Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις***.—Ἀποφάσεων συνελεύσεων σωματείων. Βλ. λ. ***Σωματεῖα***.—Δικογράφου ἐφέσεως ἐν ἀσαφείᾳ καὶ ἀοριστίᾳ τῶν λόγων ἐφέσεως, ἰσοδυναμούσης πρὸς ἔλλειψιν τοιούτων, ΑΠ 672 σ. 498.—Ἐξετάσεως μάρτυρος παρουσίᾳ ἑτέρων μαρτύρων ἐφ' ὅσον ἐπήλθε βλάβη μὴ δυναμένη νὰ ἐπανορθωθῇ ἢ διὰ τῆς ἀκυρώσεως, ΕΑ 1012 σ. 701.—Οὐχὶ ἀκυρότης γνωματοποιήσεως μαρτύρων ἐκ μὴ διαγραφῆς κατὰ νόμιμον τρό-

που τῶν ἐπικολληθέντων κινητῶν ἐνσήμων, ΕΑ 1011 σ. 701.

Ἀλιεργάται. Κατάταξις εἰς κλάσεις δι' εἰσφορᾶς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 783.—Ἀσφάλισις Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 786, 1264.

Ἀλλαχοῦ κερδηθέντα. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παραγρ. 7).

Ἀλληλέγγυον. Ἐπὶ μεταβολῆς προσώπου ἐργοδότου· ἔλλειψις ἀλληλεγγύου εὐθύνης προηγουμένου ἐργοδότου δι' ἀποζημίωσιν νόμου 2112, ΑΠ 5872 σ. 1083, Εἰσαγ. σ. 1085.

Ἀλλοδαποί - ή. Βλ. καὶ λ. *Διεθνὲς Δίκαιον.*— Ἀνυποχρέων Ἀμερικανικοῦ Κολλεγίου Θηλέων Ἑλληνικοῦ, κλάδου τοῦ ἐν Ν. Ὑόρκῃ Ἀμερικανικοῦ Συμβουλίου Ἐθελοντικῶν Ὀργανώσεων, εἰς ἀναγκαστικὴν προσληψιν πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ἀποτελοῦντος ἐκπαιδευτικὴν ὀργάνωσιν μὴ κερδοσκοπικὴν καὶ μὴ ἐμπίπτοντος εἰς ἔννοιαν ἄρθρου 3 ἀ.ν. 1836/1951, ΣΕ 1879 σ. 75.—Δικαιοδοσία ἑλληνικῶν δικαστηρίων πρὸς ἐκδίκασιν ἠμεδαπῶν μὴ ἐχόντων κατοικίαν ἢ διαμονὴν ἐν Ἑλλάδι· ἐφαρμογὴ καὶ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΑΠ 202 σ. 535.—Θεμελίωσις δι' ἄρθρου 12 ΑΚ καὶ 126 Εἰσαγ. Νόμου δικαιοδοσίας ἑλληνικῶν δικαστηρίων ἐπὶ ἀλλοδαπῶν βάσει τῆς ὑπάρξεως τοπικῆς ἁρμοδιότητος, ΑΠ 202 σ. 535.—Ἀνεφάρμοστον ὑπουργικῶν ἀποφάσεων περὶ δώρου ἑορτῶν ἐπὶ ἐπιχειρήσεων λειτουργουσῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ΑΠ 202 σ. 535.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ πλοίων ὑπὸ ἀλλοδαπὴν σημαίαν τῆς σ.σ.ἑ. πληρωμάτων φορτηγῶν πλοίων τῆς 7.12. 1956, Π 1257 σ. 659.— Ἀποζημίωσις ναυτικοῦ ἐπὶ λύσεως συμβάσεως ἐργασίας μετ' ἀποβολὴν ὑπὸ τοῦ πλοίου τῆς Ἑλληνικῆς σημαίας· ἔννοια ἄρθρου 16, παραγρ. 1, ἐδ. γ', ν. 1752/1951, Π 1288 σ. 660.—Ἐπίδοσις δικογράφων ἐπὶ διαδίκων διατριβόντων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ΕΑ 1110 σ. 701.—Ἠμεδαποὶ ἀπασχολούμενοι εἰς ἀλλοδαπούς· ἀσφάλισις Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 786.—Ἐφαρμοστέον δίκαιον κατ' ἄρθρον 25 ΑΚ· λύσις συμβάσεως ναυτικοῦ ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καὶ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις κατ' ἄρθρ. 78 Κώδ. Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου, Π 407 σ. 566.—Ἀπόδειξις ἡλικίας ἠσφαλισμένων εἰς Ι.Κ.Α. γεννηθέντων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ· ἀποδεικτικὴ δύναμις πιστοποιητικοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους, ΣΕ 496 σ. 1149.—Ἔγκυρος ῥήτρα δικαιοπραξίας περὶ ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ εἰς ξένον νόμισμα, καταβλητέας ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ΑΠ 422 σ. 1253.—Παρεμβολὴ στοιχείου ἀλλοδαποτητος ἐν συμβάσει· πότε ὑφίσταται· ἐφαρμοστέον δίκαιον κατ' ἄρθρα 25 καὶ 33 ΑΚ· αὐξήσεις ἀποδοχῶν κατὰ τὸ ν.δ. 3755/1957 καὶ δῶρα ἑορτῶν· ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ ἀλλοδαποῦ ἐργαζομένου ἐν Ἑλλάδι εἰς ἀλλοδαπὴν ἐπιχείρησιν, Π 15010 σ. 1254.— Σύμβασις ἐργασίας μεταξὺ ἠμεδαπῶν καὶ Στρατιωτικῆς Ἀμερικανικῆς Βάσεως· ἔλλειψις δικαιοδοσίας ἑλληνικῶν δικαστηρίων διὰ τὰς ἐξ αὐτῆς διαφοράς, Π 17545 σ. 1318.

Ἀγωνιστικαὶ ἐργασίαι. Ἔκτασις ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 1264.

Ἀμαξοκαρραγωγεῖς. Κατάταξις εἰς κλάσεις δι' εἰσφορᾶς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 780.

Ἀμέλεια. Ὡς λόγος ἀντικαταστάσεως κοτοθετηθέντος ἐφέδρου κατ' ἀ.ν. 1836/1951, ΣΕ 2016 σ. 10.—Πλημμελὴς ἐκτέλεσις συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ μισθωτοῦ· συνέπειαι, Π 10854 σ. 91, Εἰσαγ. σ. 90.—Παράβασις ὅρων ἀσφαλείας ἐργαζομένων ἐξ ἀμελείας· ἐργατικὸν ἀτύχημα· χρηματικὴ ἱκανοποίησις, ΑΠ 233 σ. 593, ΑΠ 337 σ. 766.—Σωματικὴ βλάβη ἐξ ἀμελείας ἐργαζομένου ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας· παράστασις παθόντος ἐνώπιον δικάζοντος ποινικοῦ δικαστηρίου διὰ χρηματικὴν ἱκανοποίησιν, ΑΠ 75 σ. 829.

Ἀμερικανοί. Βλ. λ. *Ἀλλοδαποί.*

Ἀμμοχαλίκων ἐργάται. Κατάταξις εἰς κλάσεις δι' εἰσφορᾶς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 782.

Ἀμοιβαί. Βλ. λ. *Ἀποδοχαί, Δικηγόροι, Κυριακή, Νυκτερινὴ ἐργασία, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, Ὑπάλληλοι δημόσιοι, Ὑπερωρίαι.*

Ἀμφιβολία. Ἔδλογος· συμψηφισμὸς δικαστικῆς δαπάνης, Π 20630 σ. 307, ΕΑ 827 σ. 649, Π 513 σ. 713.—Ὡς λόγος ἐλλιποῦς κατοβολῆς ἀποζημιώσεως· κῦρος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, Π 513 σ. 713, Εἰσαγ. σ. 948.

Ἀναβολή. Βλ. καὶ λ. *Ἀναστολή.*—Συζητήσεως κατὰ διαδικασίαν ν. ΓΘΟΔ' λόγῳ ἀσκήσεως αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Σ.τ.Ε. κατ' ἀποφάσεως Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου· ἀπόρριψις σχετικῆς αἰτήσεως, Π 4081 σ. 1018, Π 4110 σ. 1020.—Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 172 Πολ. Δικ. ἐν τῇ ἐργατικῇ διαδικασίᾳ, Εἰσαγ. σ. 1017.

Ἀναγγελία. Ἀτυχήματος ἠσφαλισμένων εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ΣΕ 856 σ. 664.—Εἰς Ὀργανισμὸν Ἀνεργίας, Ἔγκ. σ. 786.—Ἀπολύσεως. Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (παράγρ. ΙΙΙ Γ').

Ἀναγκαστικαὶ σχέσεις ἐργασίας. Βλ. λ. *Ἀνάπηροι, Νεοπολεμισταί, Παλαιοὶ πολεμισταί, Στράτευσις.*

Ἀναγκαστικὴ διαχείρισις. Καθορισμὸς μισθοῦ διοικητικοῦ συμβούλου ἀνωνύμου ἑταιρείας ὑπὸ ἀναγκαστικὴν διαχείρισιν διὰ τὴν ὡς ὑπαλλήλου παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του· ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 24 ν. 2190/1920· ἐκπροσώπησις ἑταιρείας ὑπὸ τοῦ ἀναγκαστικοῦ διαχειριστοῦ, Π 12346 σ. 143.

Ἀναγνώρισις. Ἀξιώσεως ὡς λόγος διακοπῆς παραγραφῆς κατ' ἄρθρον 263 ΑΚ· ἔννοια, Π 2901 σ. 1200.—Τέκνου δικαστική· δικαίωμα συντάξεως λόγῳ θανάτου τοῦ πατρὸς συνταξιοῦχου ἢ ἠσφαλισμένου εἰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 403, Γν. Σ. σ. 403.—Καὶ ἐξαγορὰ ὑπηρεσίας ὑπαλλήλου· νόμιμος ἀπόρριψις σχετικῆς αἰτήσεως ὑπὸ Δ.Σ. Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων μετὰ τελεσίδικον ἀπόφασιν Πρωτοδικείου, βεβαιώσασαν ἀνυπαρξίαν ἐπικληθείσης ἐννόμου σχέσεως, ΣΕ 995 σ. 841.

Ἀναγνωριστικὴ ἀγωγή. Βλ. λ. *Ἀγωγή.*

Ἀναδρομικότης. Ἀνακλήσεως κανονιστικῶν πράξεων τῆς Διοικήσεως, ΑΠ 157 σ. 330, ΣΕ 902 σ. 668.—Ἐγκριτικῆς πράξεως ἀποφάσε-

ων Ἐπιτροπῶν ρυθμίσεως φορτοεκφορτώσεων λιμένος, ΣΕ 2004 σ. 269.—Ἀποφάσεων Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων, Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν 6 σ. 550, ΝΖ σ. 340, ΣΕ 1723 σ. 1260, ΣΕ 1745 σ. 1323, ΣΕ 1813 σ. 1355.—Ἐπικυρώσεως ἀκύρου δικαιοπραξίας· συνέπεια, Εἰσαγ. σ. 312, Π 3967 σ. 430, ΝΖ σ. 507.—Ἀκυρότητος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ καθυστερήσεως δόσεως τῆς ἀποζημιώσεως, Π 7051 σ. 315.—Φερομένης ὡς ἑρμηνευτικῆς διατάξεως, μὴ ὑφιστημένης ἀμφισβητήσεως περὶ τῆς ἐννοίας τῆς ἑρμηνευομένης, καὶ ἀποτελούσης ὡς ἐκ τούτου νέον νόμον, Π 7531 σ. 609, ΑΠ 273 σ. 699. —... ἀνεύρεσις ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τῆς προθέσεως τοῦ νομοθέτου πρὸς νομοθέτησιν μετ' ἀναδρομικῆς δυνάμεως, ΑΠ 273 σ. 699.—Ἀνεφάρμοστον ὑπὸ Ἐφετείου ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως καὶ ἂν ἔχῃ ἀναδρομικὴν ἐνέργειαν, ἐν μὴ ρητῇ ἐπεκτάσει καὶ ἐπὶ ὁριστικῶς κριθέντων, Π 7531 σ. 609.—Κύρωσις ἀναδρομικῶς διὰ ν. 1731/1951 τοῦ ἱδρυτικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος διατάγματος, ΑΠ 205 σ. 837.—Προαγωγῶν ὑπαλλήλων Ι.Κ.Α., ΣΕ 1559 σ. 1147.—Ἀναδρομικὴ ἐπαύξησις ὑποχρεώσεων μελῶν ἔναντι τοῦ σωματείου (αὔξησις εἰσφορῶν), ΕΑ 3384 σ. 544, Παρατ. σ. 545.

Ἀναίρεσις (Ποιν. Δικ.). Κρίσις περὶ ἐλλείψεως δικαιώματος παραστάσεως ὡς πολιτικῶς ἐνάγοντος διὰ χρηματικὴν ἱκανοποίησιν λόγῳ ἠθικῆς βλάβης ἐκ σωματικῆς βλάβης ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας μισθωτοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τὸ Ι.Κ.Α.· ψευδὴς ἑρμηνεία καὶ ἐσφαλμένη ἐφαρμογὴ οὐσιαστικοῦ νόμου· ἀναίρεσις ἀποφάσεως κατ' ἄρθρα 468 § 1, 505 § 1 ἐδ. γ', 510 § 2 Κ.Π.Δ. καὶ 807 § 17 καὶ 809 Πολ. Δικ., ΑΠ 75 σ. 829.—Ἀναίρεσις δι' ἔλλειψιν νομίμου βάσεως· παραπομπὴ ὑποθέσεως πρὸς νέαν συζήτησιν εἰς ἄλλο δικαστήριον, παρὰ ἐκεῖνο οὗτινος ἡ ἀπόφασις ἀναιρεῖται, ἀνεφίκτου οὔσης τῆς συνθέσεως ἐξ ἄλλου δικαστοῦ, ΑΠ 258 σ. 894.

Ἀναίρεσις (Πολ. Δικ.). Βλ. καὶ λ. ***Ἀνέλεγκτον*** (Πολ. Δικ.).

1. ***Παραδεκτόν.*** Κατ' ἀποφάσεως καταστάσης τελεσιδίκου διὰ τῆς παρόδου τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας, ΑΠ 361 σ. 945.—Παραδεκτὴ κατ' ἀποφάσεως καταστάσης τελεσιδίκου μετὰ παραίτησιν ὑπὸ ἀναιρεσείοντος τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἐφέσεως διὰ τοῦ ἀναιρετηρίου, ΑΠ 771 σ. 386, Α.Π. 431 σ. 1242.—Ἀπαράδεκτος κατὰ πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἐνσωματωθείσης ἐν ἀποφάσει τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου, ΑΠ 787 σ. 16, ΑΠ 438 σ. 1251.—Ἀπαράδεκτος μετ' ἀποδοχὴν τῆς τελεσιδίκου ἀποφάσεως· ρητὴ ἢ σιωπηρὰ ἀποδοχή· οὐ τοιαύτη ἐξ ἐκτελέσεως ἀποφάσεως ὑπὸ τοῦ τελεσιδίκως καταδικασθέντος πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως, ΑΠ 402 σ. 1185.—Εἰσπράξεις ἐπιδικασθεισῶν συνεπείᾳ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἀποδοχῶν, ὑπολειπομένων τῶν διὰ τῆς ἀγωγῆς ζητηθεισῶν μετὰ τῶν δικαστικῶν ἐξόδων, μετὰ ἐξώδικον δήλωσιν περὶ ἐπιφυλάξεως τῶν δικαιωμάτων· μὴ συναγωγὴ ἐκ τούτων σιωπηρᾶς ἀποδοχῆς τῆς ἀποφάσεως· ἀπόρριψις ἐνστάσεως περὶ ἀπαραδέκτου τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως, ΑΠ 28 σ. 199.

2. ***Λόγοι.*** Μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν πραγμάτων προταθέντων καὶ ἐχόντων οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης· λόγος ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρον 807 § 7 Πολ. Δικ., ΑΠ 266 σ. 706.—... τοιαῦτα δὲν εἶναι αἱ διατάξεις νόμου, ΑΠ 266 σ. 705.—Μὴ ἀπάντησις ἐπὶ ἐπουσιώδους ἰσχυρισμοῦ· οὐ λόγος ἀναιρέσεως, ΑΠ 33 σ. 391, ΑΠ 247 σ. 642, ΑΠ 145 σ. 1144.— Μὴ ἀπάντησις ἐπὶ ἰσχυρισμοῦ ἀορίστου· οὐ λόγος ἀναιρέσεως, ΑΠ 139 σ. 359, ΑΠ 144 σ. 331.— Μὴ ἀπάντησις ἐπὶ ἰσχυρισμῶν ἀποτελούντων ἀπαράδεκτον μεταβολὴν τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς, ἐρευνητέαν καὶ αὐτεπαγγέλτως· οὐ λόγος ἀναιρέσεως, ΑΠ 232 σ. 587.—Μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων· λόγος ἀναιρέσεως (ἄρθρ. 807 § 9 Πολ. Δικ.), ΑΠ 653 σ. 497.— Ἀπαράδεκτον λόγου ἀναιρέσεως περὶ παραδοχῆς ὑπὸ δικαστηρίου κατὰ διαδικασίαν νόμου ΓΨΟΔ' ὡς ἀληθῶν πραγμάτων, περὶ ὧν δὲν διετάχθη ἀπόδειξις, ΑΠ 144 σ. 331, ΑΠ 724 σ. 555.—Μὴ τήρησις κατὰ διαδικασίαν ν. ΓΨΟΔ' κανόνων ὡς πρὸς τὴν ἀπόδειξιν καὶ τὴν ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν ἀποδεικτικοῦ μέσου· οὐ λόγος ἀναιρέσεως, ΑΠ 144 σ. 331.—Μὴ ἐπιβολὴ ἐπαχθέντος ὅρκου περὶ ὑπάρξεως δικαστικῆς ἀποφάσεως· οὐ λόγος ἀναιρέσεως, ΑΠ 205 σ. 837.—Ἀπορριπτέος λόγος ἀναιρέσεως ὅτι τὸ δικαστήριον ἐδέχθη ὡς ἀληθῆ πράγματα ἄνευ ἀποδείξεως ἢ χωρὶς νὰ διατάξῃ περὶ αὐτῶν ἀπόδειξιν, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἐπείσθη περὶ τῆς ἀληθείας ἐξ ἐγγράφων, ΑΠ 271 σ. 835.—Βεβαίωσις δικαστηρίου ὅτι ἐμόρφωσε τὴν κρίσιν του, λαβὸν ὑπ' ὄψιν πάντα τὰ προσαχθέντα καὶ ἐπικληθέντα ἔγγραφα· οὐδεμία ἐνταῦθα ἀμφιβολία περὶ τῆς λήψεως ὑπ' ὄψιν πάντων τῶν φερομένων ὡς παραλειφθέντων ἐγγράφων· ἀπόρριψις λόγου ἀναιρέσεως, ΑΠ 144 σ. 331, ΑΠ 321 σ. 760, ΑΠ 422 σ. 1253. —Μνημόνευσις ὑπὸ δικαστηρίου ἐν τῇ ἀποφάσει αὐτοῦ ληφθέντων ὑπ' ὄψιν ἀποδεικτικῶν στοιχείων· ἀμφιβολία ἐκ τούτου περὶ τοῦ ἂν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν καὶ ὁρισμένα ὑπὸ τοῦ διαδίκου ἐπικληθέντα ἀποδεικτικὰ μέσα· ἀναίρεσις ἀποφάσεως, ΑΠ 653 σ. 497.—Ἀορίστια λόγου ἀναιρέσεως περὶ λήψεως ὑπ' ὄψιν μαρτυρικῶν καταθέσεων ἀφορωσῶν ξένην ὑπόθεσιν, ἐν μὴ καθορισμῷ τῶν καταθέσεων τούτων καὶ τῆς ἣν ἀφοροῦσι διαφόρου ὑποθέσεως, ΑΠ 144 σ. 331.—Κήρυξις ἀπαραδέκτου παρὰ τὸν νόμον· λόγος ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρον 807 § 11 Πολ. Δικ., ΑΠ 22 σ. 448.—Ψευδὴς ἑρμηνεία καὶ ἐσφαλμένη ἐφαρμογὴ οὐσιαστικοῦ νόμου· λόγος ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ., ΑΠ 759 σ. 12, ΑΠ 788 σ. 22, ΑΠ 42 σ. 247, ΑΠ 170 σ. 377, ΑΠ 186 σ. 432, ΑΠ 236 σ. 541, ΑΠ 217 σ. 720, ΑΠ 323 σ. 757, ΑΠ 363 σ. 761, ΑΠ 400 σ. 1211, ΑΠ 431 σ. 1242, ΑΠ 480 σ. 1360, ΑΠ 473 σ. 1376 κλπ.—Παράβ

σις νόμου ἐκ πλαγίου· ἀναίρεσις κατ' ἄρθρ. 807 § 17 καὶ 809 Πολ. Δικ., ΑΠ 21 σ. 495, ΑΠ 478 σ. 1379.—Ἀπόρριψις λόγου ἀναιρέσεως περὶ ἀλλοίας ἑρμηνείας καὶ ἐφαρμογῆς διατάξεων καὶ προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, τῆς ἑρμηνείας καὶ ἐφαρμογῆς οὐσιαστικῶν διατάξεων ἀνηκούσης εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ μὴ γινομένης ἐπικλήσεως ὡρισμένων ἀποδείξεων, αἵτινες τυχὸν δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν, ΑΠ 810 σ. 388.—Συμβατικὴ ἐπιστολὴ εἰς ἣν παραπέμπει ὁ ν. 4420/1929 καὶ τὸ β. δ/γμα 21.10.1929, μὴ δημοσιευθεῖσα εἰς Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως· δὲν ἀποτελεῖ κανόνα οὐσιαστικοῦ δικαίου· ἀπαράδεκτον λόγου ἀναιρέσεως περὶ ψευδοῦς ἑρμηνείας αὐτῆς, ὡς ἀναγομένου εἰς ἐκτίμησιν πραγμάτων, ΑΠ 402 σ. 1185.—Ἀπαράδεκτον λόγου πλήττοντος τὴν περὶ τὰ πράγματα ἀνέλεγκτον κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, ΑΠ 811 σ. 387, ΑΠ 178 σ. 420, ΑΠ 187 σ. 421, ΑΠ 214 σ. 598, ΑΠ 317 σ. 822, ΑΠ 205 σ. 837.—Ἀπαράδεκτον λόγου πλήττοντος τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ἃς ἐλευθέρως ἐκτιμᾷ ὁ δικαστὴς τῆς οὐσίας, ΑΠ 435 σ. 1247. Βλ. καὶ λ. *Ἀνέλεγκτον* (Πολ. Δικ.).—Ἀπαράδεκτον λόγου ἀναιρέσεως μὴ προταθέντος κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐφ' ὅσον δὲν ἀνάγεται εἰς τὴν κοινὴν κύτταξίαν, ΑΠ 802 σ. 332, ΑΠ 190 σ. 884.—Ἀπαράδεκτος λόγος ἀναιρέσεως περὶ ψευδοῦς ἑρμηνείας καὶ ἐσφαλμένης ἐφαρμογῆς νόμου, ἐφ' ὅσον δὲν διατείνεται ὁ ἀναιρεσείων ὅτι ὑπέβαλε, οὔτε καὶ ὑπέβαλεν, ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, τὸν περὶ τούτου ἰσχυρισμόν, ΑΠ 190 σ. 884.—Ἀοριστία λόγου· ἀπόρριψις, ΑΠ 144 σ. 331.—Ἐξέτασις αὐτεπαγγέλτως λόγου ἀναιρέσεως προτάσει τοῦ εἰσηγητοῦ Ἀρεοπαγίτου, περιληφθείσῃ εἰς τὴν ἔγγραφον εἰσήγησίν του, ΑΠ 291 σ. 698.—Λόγοι ἀναιρέσεως κατὰ αἰτιολογίας ἀποφάσεως καὶ οὐχὶ τοῦ διατακτικοῦ αὐτῆς, ἐξ οὗ δὶν βλάπτεται ὁ ἀναιρεσείων, οὐδ' ἄλλως δημιουργεῖται κατ' αὐτοῦ δεδικασμένον· ἀπόρριψις ὡς ἄνευ συμφέροντος προβαλλομένων, ΑΠ 741 σ. 496.—Ἔπάρκεια αἰτιολογίας μὴ πληττομένης διὰ λόγου ἀναιρέσεως πρὸς στήριξιν τοῦ διατακτικοῦ· ματαία ἡ ἔρευνα ὀρθότητος ἑπαλλήλων αἰτιολογιῶν, ΑΠ 166 σ. 375, ΑΠ 247 σ. 642, ΑΠ 321 σ. 760, ΑΠ 352 σ. 820.—Ἐπαρκὲς ἔρεισμα στηρίζον τὸ διατακτικόν· ματαία ἡ ἔρευνα λόγου πλήττοντος ἑτέραν αἰτιολογίαν, ἀφοῦ καὶ πεπλανημένη ἂν ᾖ αὕτη δὲν καθίσταται ἀναιρετέα ἡ ἀπόφασις, ΑΠ 739 σ. 157, ΑΠ 352 σ. 820, ΑΠ 317 σ. 822, ΑΠ 364 σ. 963, ΑΠ 145 σ. 1144.— Ἐσφαλμένη αἰτιολογία δὲν ἐπηρεάζει τὴν ὀρθότητα τοῦ διατακτικοῦ, ΑΠ 410 σ. 1195, ΑΠ 476 σ. 100.—Νομικὴ πλημμέλεια αἰτιολογικοῦ ἀποφάσεως, ὥστε πλέον ἢ ἐπαρκῶς νὰ προκύπτῃ ἡ διαφορὰ ἐφ' ἧς ἐδίκασεν· ἀπόρριψις λόγου ἀναιρέσεως· μὴ προβολὴ σαφοῦς καὶ ὡρισμένου λόγου ἀναιρέσεως πλήττοντος τὴν ἀπόφασιν, ὡς περιέχουσαν ἀντιφατικὰς αἰτιολογίας, ΑΠ 144 σ. 331.

3. *Συζήτησις.* Συνεκδίκασις λόγῳ συναφείας αἰτήσεων ἀναιρέσεως, στρεφομένων κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, ΑΠ 741 σ. 496, ΑΠ 321 σ. 760.—Συνεκδίκασις λόγῳ συναφείας αἰτήσεων ἀναιρέσεως κατ' ἀποφάσεως Πρωτοδικείου, παρεμπιπτουσῶν ἐνώπιον τῆς Ὁλομελείας διὰ πρακτικοῦ τοῦ Προέδρου καὶ Εἰσαγγελέως κατ' ἄρθρον 3 § 1 ν. 3810/1957, ΑΠ 28 σ. 199.—Ἐπίδοσις ἐμπροθέσμως εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον ἀντιγράφου τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως μετὰ κλήσεως πρὸς συζήτησιν ταύτης ἐνώπιον τῆς Ὁλομελείας· μὴ παράστασις· συζήτησις ἐν ἀπουσίᾳ κατ' ἄρθρον 827 § 2 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 20 ν. 3810/1957, ΑΠ 273 σ. 699.

4. *Ἀποτελέσματα.* Ἀναίρεσις ἀποφάσεως διὰ λόγον, ἐκτὸς τῶν ἐν ἄρθρῳ 833 §§ 2 καὶ 3 Πολ. Δικ.· κράτησις ὑποθέσεως ὑπὸ τοῦ δικάζοντος τμήματος καὶ ἐκδίκασις αὐτῆς καὶ κατ' οὐσίαν· ἄρθρον 834 § 1 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 25 ν. 3810/1957, ΑΠ 33 σ. 391, ΑΠ 138 σ. 245, ΑΠ 208 σ. 500, ΑΠ 231 σ. 583, ΑΠ 431 σ. 1242, ΑΠ 436 σ. 1249, ΑΠ 434 σ. 1371.—Ἀναίρεσις ἀποφάσεως διὰ λόγον ἄρθρου 807 § 17 Πολ. Δικ.· παραπομπὴ εἰς Γ' Τμῆμα διὰ τὴν κατάλληλον ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 834 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ν. 3810/1957 καὶ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Κανονισμοῦ λειτουργίας τοῦ Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 759 σ. 12, ΑΠ 785 σ. 23, ΑΠ 170 σ. 377, ΑΠ 21 σ. 495, ΑΠ 337 σ. 767, ΑΠ 352 σ. 820, ΑΠ 400 σ. 1211, ΑΠ 421 σ. 1304.— Ἀναίρεσις ἀποφάσεως διὰ λόγον ἄρθρου 807 § 17· παραπομπὴ ὑποθέσεως χρηζούσης περαιτέρω διευκρινήσεως διὰ τὴν περαιτέρω συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 236 σ. 541, ΑΠ 323 σ. 757, ΑΠ 289 σ. 830, ΑΠ 265 σ. 838, ΑΠ 480 σ. 1361.—Ἀναίρεσις ἀποφάσεως διὰ λόγον ἄρθρ. 807 § 9 Πολ. Δικ.· παραπομπὴ ὑποθέσεως πρὸς νέαν συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου συμφώνως ἄρθρῳ 834 Πολ. Δικ. καὶ ἄρθρῳ 3 Κανονισμοῦ λειτουργίας Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 653 σ. 497, ΑΠ 702 σ. 535.— Ἀναίρεσις ἀποφάσεως· ἐπάνοδος διαδίκων εἰς ἣν διαδικαστικὴν κατάστασιν εὑρίσκοντο πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως, ΑΠ 777 σ. 20, ΑΠ 801 σ. 84, ΑΠ 33 σ. 391, ΑΠ 173 σ. 428, ΑΠ 186 σ. 432, ΑΠ 175 σ. 447, ΑΠ 202 σ. 535, ΑΠ 217 σ. 720, ΑΠ 308 σ. 765, ΑΠ 408 σ. 1190, ΑΠ 431 σ. 1242, ΑΠ 464 σ. 1372 κλπ.— Ἀκύρωσις τῆς πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως διαδικασίας μόνον ἐφ' ὅσον στηρίζεται ἐπὶ τῆς παραβάσεως, ἐφ' ᾗ ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀναίρεσις, ΑΠ 801 σ. 84, ΑΠ 217 σ. 720.— Ἀναίρεσις ἀποφάσεως Πρωτοδικείου ὡς ἐφετείου διὰ τὸν ἐν ἄρθρῳ 807 § 9 Πολ. Δικ. λόγον· ἐπάνοδος διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν· τίς πρώτη συζήτησις ἐν τῇ ἐκκλήτῳ δίκῃ, ΑΠ 202 σ. 535.—Μὴ παράστασις ἐφεσιβλήτου ἐνάγοντος εἰς τὴν πρώτην ἐνώπιον Γ' Τμήματος Ἀρείου Πάγου συζήτησιν τῆς ἐφέσεως· ἐκδίκασις ὡς ἐὰν ἦτο παρών, μὴ συγχωρουμένης ἀνακοπῆς,

ΑΠ 165 σ. 1358.—Ἀναίρεσις ἀποφάσεως διὰ παράβασιν τῶν περὶ ἁρμοδιότητος διατάξεων· παραπομπὴ ὑποθέσεως εἰς τὸ αὐτὸ Πρωτοδικεῖον πρὸς περαιτέρω ἔρευναν τῆς διαφορᾶς κατ' ἄρθρ. 553 § 2 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 24 ν. 3810/1957, ΑΠ 36 σ. 264.— Ἀπόφασις Β' Τμήματος ἀπορριπτικὴ τῆς ἀναιρέσεως διὰ πλειοψηφίας μιᾶς ψήφου· παραπομπὴ ὑποθέσεως εἰς Ὁλομέλειαν κατ' ἄρθρ. 3 § 3 ν. 3810/1957, ΑΠ 291 σ. 695.—Ἀποφάσεις Ὁλομελείας ἐπὶ λόγων ἀναιρέσεως, δι' οὓς συμφώνως ἄρθρῳ 3 § 3 ν. 3810/1957 παρεπέμφθη αὐτῇ ἡ ὑπόθεσις· παραπομπὴ ὑποθέσεως εἰς Β' Τμῆμα, ἵνα ἀποφανθῇ ἐπὶ τοῦ τρίτου λόγου ἀναιρέσεως, ΑΠ 303 σ. 1097.—Διαφωνία Τμημάτων· παραπομπὴ εἰς Ὁλομέλειαν, ΑΠ 774 σ. 150. —Λύσις διαφωνίας Τμημάτων Ἀρείου Πάγου· παραπομπὴ ὑποθέσεως εἰς Γ' Τμῆμα διὰ τὴν κατ' οὐσίαν ἐκδίκασιν, ΑΠ 729 σ. 156, ΑΠ 331 σ. 768, ΑΠ 212 σ. 1096.—Αἴτησις καταβολῆς τοῦ ἐκουσίως εἰς ἐκτέλεσιν ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως καταβληθέντος ποσοῦ· παραδεκτὴ ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου κατ' ἄρθρ. 552 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρ. 23 ν. 3810/1957, ΑΠ 138 σ. 245.

Β. *Δικαστικὴ δαπάνη.* Ἐν μέρει νίκη καὶ ἧττα ἑκάστου διαδίκου· συμψηφισμὸς δικαστικῆς δαπάνης, ΑΠ 187 σ. 421, ΑΠ 741 σ. 496.— Μὴ συμψηφισμὸς δικαστικῆς δαπάνης ἐπὶ ἐν μέρει ἥττῃ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρον 22 § § 2, 3 νόμου 3593/1957· ἀναίρεσις ἀποφάσεως ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῶν δικαστικῶν ἐξόδων κατ' ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ., ΑΠ 208 σ. 501.— Ἀπόρριψις συνεκδικαζομένων αἰτήσεων ἀναιρέσεως· συμψηφισμὸς δικαστικῆς δαπάνης, ΑΠ 321 σ. 760.—Δικαστικὴ δαπάνη ὑπὲρ νικήσαντος Δημοσίου, ΑΠ 480 σ. 1361.

Γ. *Ἀναστολὴ ἐκτελέσεως.* Ἀποφάσεως μετ' ἄσκησιν κατ' αὐτῆς ἀναιρέσεως· ἀρμόδιον τὸ Πολιτικὸν Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν Συμβουλίῳ· κιτάργησις διὰ νόμου 3810/1957 τοῦ προϊσχύοντος ἄρθρου 1 τοῦ ν. δ. 17/20. 9.1926, Πρ. 52 σ. 268, Σημ. σ. 268.

Ἀναιτιολόγητον. Βλ. λ. ***Αἰτήσεις ἀκυρώσεως, Ἀναίρεσις*** (Πολ. Δικ.) παράγρ. 2.

Ἀνάκλησις. Διοικητικῶν πράξεων· ὅροι, ΑΠ 75 σ. 130, ΑΠ 33 σ. 391, ΑΠ 218 σ. 607, ΣΕ 902 σ. 663, ΑΠΠ 1 σ. 828, ΣΕ 1501 σ. 898, Εἰσαγ. σ. 898, ΣΕ 858 σ. 969.—... πότε ἀναδρομικὴ δύναμις, ΑΠ 75 σ. 130, ΣΕ 902 σ. 663, Εἰσαγ. σ. 898.—... αἰτιολόγησις ἀνακλητικῆς ἀποφάσεως, ΣΕ 902 σ. 663.—Ἀποφάσεως Ταμείου περὶ συντάξεως· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 281 ΑΚ, ΑΠ 33 σ. 391, Εἰσαγ. σ. 898.—Ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ἀποδοχῆς παραιτήσεως ὑπαλλήλου του καὶ ἀνασύνδεσις σχέσεως· ἔλλειψις προϋποθέσεως βοηθήματος ἐκ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ΣΕ 713 σ. 553.—Ἀποφάσεως Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ κατατάξεως εἰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων ἐργαζομένων εἰς Διεθνῆ Ἑταιρείαν Κλινημαξῶν μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου καὶ ἀναδρομικὸς ὑπολογισμὸς εἰσφορῶν Ι.Κ.Α. ἐπὶ τῇ βάσει ἄλλων ποσῶν· ἀκύρωσις ὡς ἀναιτιολογήτου, ΣΕ 902 σ. 663.—Ἐπιδοτήσεως ἀνέργου ὑπὸ Ο.Α.Α.Α., Ἔγκ. σ. 907.—Ἀποφάσεων Ἐπιτροπῶν Προστασίας Παλαιῶν Πολεμιστῶν· ἔννοια ἄρθρου 1 ἀ. ν. 771/1937, ΑΠΠ 1 σ. 828.—Ἀποφάσεως περὶ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου· ἀκύρωσις, ΣΕ 858 σ. 969.—Ἐμμίσθου ἐντολῆς παροχῆς ἰατρικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ἄσκησις αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Σ.τ.Ε., ΣΕ 1466 σ. 834. —Πράξεως περὶ ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως πολεμιστοῦ κατ' ἀ. ν. 1836/1951. Βλ. λ. ***Στράτευσις*** (παράγρ. Β).—Καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, ΝΖ σ. 616.—Δηλώσεως περὶ ἐπικλήσεως σχετικῆς ἀκυροτητος· ἀνεπίτρεπτον ὁμοίως ἐπὶ σχετικῆς ἀκυροτητος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας συνδικαλιστικοῦ στελέχους, παρὰ τὸν νόμον 1803/1951, εἰς περίπτωσιν ἐπικλήσεως τῆς ἀκυρότητος δι' ἀγωγῆς, Π 6579 σ. 886.—Παραιτήσεως ἀπὸ ἐγερθείσης δικαστικῆς πράξεως, ΑΠ 322 σ. 1023.

Ἀνακοίνωσις. Πράξεως περικοπῆς μισθοῦ ὑπαλλήλου Δημοσίου ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου· ἔννοια· συνέπεια παραλείψεως, ΑΠ 289 σ. 830.

Ἀνακοπή (Πολ. Δικ.). Ἐρημοδικίας κατ' ἐργατικὴν διαδικασίαν· πότε ἐπιτρέπεται, Σχέδ. Συντ. Ἐπιτρ. σ. 1057, Ἐκθ. Εἰσηγ. σ. 1062. —Ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολ. Δικ. κατὰ καταλογιστικῆς πράξεως εἰσφορῶν ὑπὲρ Ι.Κ.Α.· ἁρμοδιότης δικαστηρίων δι' ἔρευναν συνδρομῆς προϋποθέσεων εἰσφορᾶς ἀπὸ νομικῆς καὶ πραγματικῆς ἀπόψεως· μόνη ἐξαίρεσις, ΑΠ 758 σ. 98, ΑΠ 230 σ. 656.—Κατὰ βεβαιώσεως Ι.Κ.Α. καὶ ἀτομικῆς προσκλήσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ταμείου Ἐσόδων Ι.Κ.Α. δι' εἰσφορὰς ἀνεργίας· παθητικῶς ἀνομιμοποίητος· μόνος δικαιοῦχος ὁ Ὀργανισμὸς Ἀνεργίας, Π 10686 σ. 203.—Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 235 Πολ. Δικ.· συνιστᾷ παράλληλον προσφυγήν, ἀποκλειουσαν τὴν αἴτησιν ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Σ.τ.Ε., ΣΕ 419 σ. 417, ΣΕ 896 σ. 662, ΣΕ 709 σ. 943.—Ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολ. Δικ. κατὰ πράξεως τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας περὶ ἐπιβολῆς προστίμου, ΣΕ 896 σ. 662, ΣΕ 709 σ. 943.—Ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολ. Δικ. εὐθέως καὶ κατ' αὐτῆς τῆς προσδιοριστικῆς τῆς ὀφειλῆς πράξεως (Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Κεραμοποιῶν κλπ.), ΣΕ 419 σ. 417.

Ἀνάληψις εἰσφορῶν. Ὑπαλλήλου καὶ ἐργοδότου ἐκ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος· συνέπειαι, ΑΠ 216 σ. 838.

Ἀναμίσθωσις. Σιωπηρὰ συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου· συνέπειαι, ΝΖ σ. 167, ΑΠ 804 σ. 387, Εἰσαγ. σ. 1081, Π 7681 σ. 1081.

Ἀναμονή. Χρόνος ἀναμονῆς δι' ἐπιδότησιν ἀσθενείας ἐκ μέρους τοῦ Ι.Κ.Α., Π 1022 σ. 380, Ἔγκ. σ. 817.

Ἀνανέωσις. Βλ. λ. ***Ἀναμίσθωσις.***

Ἀνάπαυσις. Βλ. καὶ λ. ***Ἄδεια μισθωτῶν, Κυ-***

ριακή. *Ἑορταί.*— Ἑβδομαδιαία ἠθοποιῶν· Δευτέρα ἑκάστης ἑβδομάδος· ἔναρξις, λῆξις, Γν. Σ. σ. 32.—Ὑπαγωγὴ εἰς ἐξουσιοδότησιν Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δι' ἄρθρου 5 § 2 νόμου 2855/1954 καὶ τοῦ καθορισμοῦ ἡμερῶν ὁλοκληρωτικῆς ἢ μερικῆς ἀναπαύσεως προσωπικοῦ κουρείων καὶ κομμωτηρίων, Γν.Σ. σ. 214. —Θυρωρῶν πολυκατοικιῶν, Π 10673 σ. 148.— Καθαριστριῶν γραφείων, Π 5989 σ. 1089.— Παροχὴ ἐργασίας καθ' ἡμέρας ὑποχρεωτικῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀναπαύσεως· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ· περίπτωσις ἀμειβομένου διὰ μηνιαίου μισθοῦ καὶ τοιαύτη ἀμειβομένου δι' ἡμερομισθίου, Π 22 σ. 1369. —Πρόσθετος ἀμοιβὴ δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακάς, ἐπίδρασις παροχῆς ὑπὸ ἐργοδότου ἑτέρας ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος πρὸς ἀνάπαυσιν, ΑΠ 759 σ. 12, Π 5989 σ. 1089.—Μεταμεσημβρινὴ ἀργία Τετάρτης ἢ Σαββάτου, Εἰσηγ. Ἐκθ. σ. 1278, ΣΕ 1581 σ. 1128.

Ἀνάπηροι. Προστασία κατ' ἀ. ν. 564/1945· ἀπόλυσις καὶ διαδικασία· ἁρμοδιότης Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς ἄρθρου 7 ἀ. ν. 244/1936· ἁρμοδιότης αὐτῆς καὶ ἐπὶ ἀναπήρου τοποθετηθέντος κατὰ ν. δ. 1799/1942· ἐπιτρεπτὴ ἀπόλυσις δι' οἰκονομικὴν ἀνεπάρκειαν ἐπιχειρήσεως, ΑΠΠ 13 σ. 655.—Προστασία τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἀ. ν. 564/1945 ὑπηρετούντων, Εἰσαγ. σ. 1015.— Προστασία δι' ἀ. ν. 564/1945 ἀπὸ ἐλευθέρας ἀπολύσεως· εἰσαγωγὴ νεωτέρων νόμων· ρύθμισις ἤδη καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ ἀ. ν. 1836/1951 καὶ τῶν τροποποιητικῶν αὐτοῦ νόμων· προϋπόθεσις προστασίας ἡ ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις, Π 2396 σ. 1015, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 1015.— Σχέσις ἀ.ν. 564/1945 πρὸς ν. δ. 1799/1942 καὶ ν. 751/1948 καὶ 1836/1951, Εἰσαγ. σ. 1015.—Ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις ἀναπήρου ὡς μισθωτοῦ κατὰ τὸ ν. δ. 1799/1942 μετὰ τὸν ἀ. ν. 564/1945· ἁρμοδιότης Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς ἄρθρου 7 ἀ. ν. 244/1936 πρὸς παροχὴν ἀδείας ἀπολύσεως· λόγοι ἀπολύσεως κατὰ ν. δ. 1799/1942· ἀπόλυσις ἐπὶ διαλύσεως ἐπιχειρήσεως ἢ ὁριστικῆς παύσεως ἐργασιῶν, Π 5557 σ. 1191.—Ὑποχρεωτικὴ πρόσληψις ὡς θυρωρῶν πολυκατοικιῶν ἀναπήρων ἢ θυμάτων πολέμου κατ' ἄρθρον 30 ἀ. ν. 1324/1951, ΝΖ σ. 41.—Ἄδεια διὰ λουτροθεραπείαν καὶ ἀεροθεραπείαν· ἔκτασις καὶ ἐπὶ ἀξιωματικῶν· χρόνος ὑπηρεσίας διὰ τὸ δικαίωμα, Π 6100 σ. 1257.—Ἀξίωσις ἀποζημιώσεως διὰ μὴ χορήγησιν συνεπείᾳ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῆς ἀδείας λουτροθεραπείας· μὴ νόμιμος, ἀκύρου οὔσης τῆς καταγγελίας, Π 7051 σ. 315, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 314.— *Θέματα σχετικὰ πρὸς σύνταξιν λόγῳ ἀναπηρίας. Βλ. λ. Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.*—Ἔννοια ἀναπήρου κατ' ἄρθρον 28 § 2 ἀ. ν. 1846/1951 περὶ Ι.Κ.Α., ΣΕ 1381 σ. 501, Ἐγκ. σ. 1216.—Περὶ τῆς ἀναπηρίας κατ' ἄρθρον 17 ν. δ. 3083/1954, Ἐγκ. Ι.Κ.Α. σ. 667.—Ἀνεπίτρεπτον καταχέσεως συντάξεων ἀναπήρων ἢ θυμάτων πολέμου διὰ χρέη πρὸς τὸ Ι.Κ.Α., Γν. Σ. σ. 278.

Ἀναπληρωτής. Προσωρινὸς γενικοῦ γραμματέως ἢ προέδρου ὀργανώσεως· ἔλλειψις προϋποστάσεως τούτου ἐκ τοῦ νόμου 1803/1951, Π 6815 σ. 1085.

Ἀναπροσαρμογή. Ἀποδοχῶν. Βλ. λ. *Ἀποδοχαί, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας.*—Συντάξεων Ι.Κ.Α.· ὑπολογισμός, ΑΠ 774 σ. 150, ΑΠ 331 σ. 768.—Ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ προϋπόθεσις κατ' ἄρθρον 28 § 2 ἀ. ν. 1846/1951 περὶ Ι.Κ.Α., ΣΕ 994 σ. 901, ΣΕ 1758 σ. 1325.

Ἀνάρμοστος συμπεριφορά. Μισθωτοῦ· μὴ ἀποδοχὴ ἕνεκα ταύτης τῶν ὑπηρεσιῶν· ὑποχρέωσις μισθοῦ, ΑΠ 178 σ. 419.—Ὡς λόγος ἀπολύσεως πολεμιστοῦ, ΣΕ 2016 σ. 10, ΣΕ 333 σ. 301.

Ἀναστολή. Προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς περὶ προσβολῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου ἐπὶ δόλου τοῦ ὑποχρέου, ΑΠ 10 σ. 188, Π 940 σ. 1010.—Ἀποσβεστικῆς προθεσμίας, παραγραφῆς· ἀντένστασις γενικοῦ δόλου, ΝΖ σ. 745. —Παραγραφῆς λόγῳ ἀνωτέρας βίας, ΑΠ 175 σ. 447.—Συμβάσεως ἐργασίας διαρκούσης τῆς στρατεύσεως, ΑΠ 803 σ. 127.—Συμφωνία μεταξὺ ἐργοδότου, ἐξωσθέντος κατὰ τὸ Ψήφισμα ΚΗ' καὶ μισθωτοῦ περὶ ἀναστολῆς συμβάσεως ἐργασίας μέχρις ἐπαναλειτουργίας ἐπιχειρήσεως μετὰ τὴν ἐπανεγκατάστασίν του· καταγγελία ὑστέρως· ἀποζημίωσις ἐπὶ κουρείων, Π 3827 σ. 715.—Συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ ἀνταπεργίας· συνέπειαι, ΑΠ 431 σ. 1242. —Ἀπολύσεως σιδηροδρομικοῦ καὶ τροχιοδρομικοῦ ὑπαλλήλου λόγῳ σωματικῆς ἀνικανότητος μέχρις ἐκδόσεως ὁριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἰατρικοῦ Συμβουλίου, καταβαλλομένων τῶν ἀποδοχῶν, ΑΠ 810 σ. 388.— Προσωρινὴ ἐργασιῶν ἐπιχειρήσεως καὶ ἐξουσία Ὑπουργοῦ κατ' ἄρθρον 12 ν. δ. 2657/1957 (μείωσις ποσοστοῦ ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως πολεμιστῶν ἀ. ν. 1836/1951), Π 14599 σ. 1188.—Ἐπιδοτήσεως ἀνέργου παρὰ τοῦ Ο.Α.Α.Α., Ἐγκ. σ. 851, 912.— Καταβολῆς συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. μετ' ἄσκησιν ὑπὸ συνταξιούχου αὐτοτελοῦς ἐπαγγέλματος ἢ παροχὴν ἐξηρτημένης ἐργασίας, Ἐγκ. σ. 450, ΝΖ σ. 807.—Καταβολῆς βοηθήματος παρὰ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως μετ' ἀνάληψιν ἐργασίας ἢ ὑπηρεσίας, ΣΕ 714 σ. 553.—Ἐκτελέσεως ἀποφάσεως μετ' ἄσκησιν κατ' αὐτῆς ἀναιρέσεως· ἁρμόδιον τὸ Πολιτικὸν Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν Συμβουλίῳ· κατάργησις τοῦ δι' ἄρθρ. 1 νόμου 3744/1929 κυρωθέντος ν. δ. 17/20 Σεπτεμβρίου 1926, Πρ. 52 σ. 268. —Ἐκτελέσεως ἀκύρου ἀποφάσεως συνελεύσεως σωματείου, Πρ. 706 σ. 657.—Συνεπείᾳ ἀσκήσεως αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Σ.τ.Ε.· ἁρμοδιότης· ἀπόλυσις ἐκπροσώπων ἠσφαλισμένων εἰς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως· παραδεκτὴ ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως καὶ μετ' αἴτησιν ἀκυρώσεως κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Τμήματος Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, μὴ ἀναστάλεισης νομίμως τῆς ἐκτελέσεως, ΑΠ 305 σ. 818.—Ἀτομικῆς καταδιώξεως τοῦ ἐν πτωχεύσει ὀφειλέτου, Π. 3738 σ. 1203.

Ἀνειδίκευτοι. Βλ. λ. *Ἀποδοχαί* (παράγρ. 2β).

Ἀνέλεγκτον (Διοικ.). Ἀνέλεγκτον ὑπὸ Σ.τ.Ε. οὐσιαστικῆς κρίσεως, μὴ συντρεχούσης πλάνης περὶ τὰ πράγματα, ΣΕ 2047 σ. 389, ΣΕ 1037 σ. 773, ΣΕ 1061 σ. 754, ΣΕ 1701 σ. 1239.

Ἀνέλεγκτον (Πολ. Δικ.). Ἐκτιμήσεως πραγμάτων, ΑΠ 786 σ. 158, ΑΠ 10 σ. 189, ΑΠ 178 σ. 420, ΑΠ 187 σ. 421, ΑΠ 214 σ. 598, ΑΠ 364 σ. 963, ΑΠ 402 σ. 1185, ΑΠ 425 σ. 1370, ΑΠ 462 σ. 1378 κλπ.— Ἐκτιμήσεως ἀποδείξεων, ΑΠ 789 σ. 157, ΑΠ 772 σ. 159, ΑΠ 188 σ. 245, ΑΠ 187 σ. 421, ΑΠ 236 σ. 541, ΑΠ 232 σ. 587, ΑΠ 233 σ. 592, ΑΠ 323 σ. 757, ΑΠ 363 σ. 761, ΑΠ 399 σ. 1193, ΑΠ 403 σ. 1202, ΑΠ 431 σ. 1242, ΑΠ 421 σ. 1304 κλπ.—Ἐκτιμήσεως περιεχομένου ἐγγράφου, ΑΠ 789 σ. 157.—Ἑρμηνείας ὅρου συμβάσεως, ΑΠ 139 σ. 259.— Ἐκτιμήσεως συμβατικῆς ἐπιστολῆς, εἰς ἣν παραπέμπει νόμος, μὴ δημοσιευθείσης εἰς Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως, ΑΠ 402 σ. 1185.

Ἀνεξάρτητοι ὑπηρεσίαι. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 1).

Ἀνεπάρκεια. Ὡς λόγος ἀπολύσεως πολεμιστοῦ, ΣΕ 333 σ. 304, ΣΕ 1701 σ. 1239.—Ἐπιχειρήσεως· ἀπόλυσις ἀναπήρου μισθωτοῦ, ΑΠΠ 13 σ. 655.

Ἀνεργία - Ἄνεργοι. Βλ. καὶ λ. *Ἀνεργίας Ὀργανισμός - Ἀσφάλισις.*—Ἀνεργία ὡς προϋπόθεσις δι' ἀναγκαστικὴν πρόσληψιν πολεμιστοῦ κατ' ἀ.ν. 1836/1951, Π 6582 σ. 78, ΣΕ 460 σ. 366.—Ἀσφάλισις ἐπιδοτουμένων ἀνέργων, Ἐγκ. σ. 916.

Ἀνεργίας Ὀργανισμὸς - Ἀσφάλισις. *1. Γενικά.* Σύστασις διὰ τοῦ ν.δ. 2061/1954 Ο.Α.Α.Α. ὡς νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, ΑΠ 757 σ. 130.— Σκοπὸς τοῦ Ὀργανισμοῦ, ΣΕ 1959 σ. 6, ΑΠ 757 σ. 130.

2. Ἀσφάλισις κατ' ἀνεργίας· ἐπιδότησις· εἰσφοραί. Ἀσφάλισις μισθωτῶν κατὰ τῆς ἀνεργίας· ἔκτασις κατὰ τόπον· πρόσωπα ὑπαγόμενα καὶ ἐξαιρούμενα· καταργήσεις προϋφισταμένων ἐξαιρέσεων· παροχαὶ ἀνεργίας· προϋποθέσεις· καταβολὴ ἐπιδόματος ἀνεργίας· ποσὸν ἐπιδόματος ἀνεργίας· ἀναστολή, συνέχισις, διακοπή, ἀνάκλησις ἐπιδοτήσεως· συμψηφισμός· παραγραφαί· διαδικασία ἐπιδοτήσεως· ἀρμοδιότητες· παράβασις ἐργοδοτῶν καὶ ἠσφαλισμένων· μηνύσεις· ὑποβολὴ στατιστικῶν στοιχείων, Ἐγκ. σ. 786 ἑπ., 844 ἑπ., 907 ἑπ.—Ὑπαγόμενα πρόσωπα καὶ ἐξαιρέσεις, ΣΕ 1959 σ. 6, Π 10686 σ. 203, Ε 827 σ. 649.—Κατάργησις διὰ ν. 3164/1955 καὶ ἀπὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ προϋφισταμένων ἐξαιρέσεων ὑπαγωγῆς εἰς τὰς περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας διατάξεις, ἑπομένως καὶ περὶ ἐξαιρέσεως τοῦ Ο.Τ.Ε., Π 10686 σ. 203, Ἐγκ. σ. 789. Contra: Διατήρησις ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 15 § 2 ν. 3464/1955 τῶν προϋφισταμένων νομοθετικῶν διατάξεων περὶ ἐξαιρέσεως τοῦ Ο.Τ.Ε. τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὰς περὶ ἀσφαλίσεως τῆς ἀνεργίας γενικὰς διατάξεις, ΕΑ 827 σ. 649.—Μὴ ὑπαγωγὴ οἰκιακοῦ προσωπικοῦ, Ἐγκ. σ. 788, ΝΖ σ. 871.—Νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρὸς καθορισμὸν τῆς τοπικῆς περιφερείας τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας· ἔκτασις· δὲν περιλαμβάνει καὶ τὴν θέσπισιν ἀναδρομικῆς δυνάμεως διατάξεως, ΑΠ 757 σ. 130.—Μὴ ἀναδρομικὴ ἰσχὺς τῆς ὑ.ἀ. 29996/1942, δι' ἧς ἀνεκλήθη μερικῶς ἡ ὑ.ἀ. 6064/1955 περὶ καταργήσεως τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας καὶ στρατεύσεως εἰς τὴν περιοχὴν Στρατωνίου Στρατωνίκης, ΑΠ 757 σ. 130.—Προϋποθέσεις δικαιώματος μισθωτοῦ δι' ἐπιδότησιν· ἔννοια ἀνέργου, ΣΕ 1959 σ. 6.—Προθεσμία ὑποβολῆς αἰτήσεως δι' ἐπιδότησιν, ΣΕ 1959 σ. 6.—Ἔναρξις προθεσμίας ὑποβολῆς αἰτήσεως δι' ἐπιδότησιν ἐπὶ ἐγέρσεως ἀγωγῆς περὶ τοῦ κύρους τῆς ἀπολύσεως, Εἰσαγ. σ. 5.—Δικαίωμα ἐπιδοτήσεως ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐγκύρου ἢ μὴ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΣΕ 1959 σ. 6. Contra Εἰσαγ. σ. 5.—Ἀνεπίτρεπτος ἡ ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ ἔρευνα περὶ τοῦ κύρους ἢ μὴ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ δὴ λόγῳ μὴ τυχὸν καταβολῆς εἰς τὸν ἀπολυθέντα μισθωτὸν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως, τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 3 νόμου 3198/1955 ρυθμιζούσης τὰς μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ σχέσεις, ΣΕ 1959 σ. 6. —Διακοπὴ ἐργασιῶν καὶ ἐπιδότησις μισθωτῶν δι' ἀνεργίαν, ΝΖ σ. 1115.—Οἰκειοθελὴς ἀποχώρησις μισθωτῶν καὶ ἐπιδότησις δι' ἀνεργίαν, ΝΖ σ. 283.—Ὑπερημερία ἐργοδότου μετὰ τὴν ἐπίσχεσιν ἐργασίας καὶ ὑποχρέωσις αὐτοῦ εἰς καταβολὴν μισθοῦ· ἀλυσιτελὴς ἐπαγωγὴ ὅρκου ἐπὶ ἀορίστου ἰσχυρισμοῦ ἐργοδότου περὶ τοῦ ἐὰν ὁ μισθωτὸς εἰργάσθη ἢ ἐπεδοτήθη παρὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα, Π 17307 σ. 257.— Εἰσφοραὶ ἀνεργίας· μέγεθος· τρόπος ὑπολογισμοῦ· εἰσφοραὶ μαθητευομένων καὶ τροφίμων Ἐθνικῶν Ὀρφανοτροφείων· ὑποχρέωσις πρὸς καταβολήν· τρόπος καὶ χρόνος καταβολῆς· εἰσπραξις καθυστερουμένων· ἐπιστροφὴ ἀχρεωστήτως εἰσπραχθεισῶν· παραβάσεις· μηνύσεις, Ἐγκ. σ. 786 ἑπ.—Παθητικῶς ἀνομιμοποίητος ἀνακοπὴ—ἀγωγή, στρεφομένη κατὰ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ταμείου ἐσόδων Ι.Κ.Α., μόνον δικαιούχων τῶν εἰσφορῶν δι' ἀνεργίαν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας, Π 10686 σ. 203.

3. Διανεμητικὸς Λογαριασμὸς Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων· εἰσφοραὶ κλπ. Βλ. λ. *Διανεμητικὸς Λογαριασμός.*

4. Λογαριασμὸς Στρατεύσεως. Ἐπιβολὴ διὰ ν. 2054/1952 εἰδικῆς εἰσφορᾶς τῶν ἐπιχειρήσεων ὑπὲρ τοῦ Λογαριασμοῦ Στρατεύσεως Μισθωτῶν· ἀρμοδιότης Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας δι' ἐπίλυσιν διαφορῶν περὶ τῶν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν ὑποχρέων εἰσφορῶν· ἔννοια βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως· τοιαύτη καὶ ἡ Ἀνώνυμος Ἑταιρεία Ὑδάτων Ἀθηνῶν—Πειραιῶς, ΣΕ 1062 σ. 813.—Τὰ ἐφεδρικὰ ἐπιδόματα, αἱ εἰσφοραὶ καὶ τὸ Ι.Κ.Α., Σημ. σ. 576.

Ἀνήλικοι. Μισθωταί· ἐξαίρεσις ἀσφαλίσεως κατ' ἀνεργίας, Ἐγκ. σ. 786.

Ἀνθυγιεινὴ ἐργασία. Ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς

ἐργασίας εἰς ἐργαζομένους εἰς κοινὰ πλυντήρια· ἔλλειψις δικαιώματος ἀπασχολουμένων εἰς μηχανικὰ πλυντήρια καὶ· ἄρθρ. 12 ν.δ. 3755/1957, ΑΠ 138 σ. 245.

Ἀνικανότης. Πτωχευσαντος, Π 3738 σ. 1203. —Πρὸς ἐργασίαν ὡς λόγος συνταξιοδοτήσεως. Βλ. λ. *Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα*.—Πρὸς ἐργασίαν ὡς λόγος ἀπολύσεως, ΑΠ 810 σ. 388.—Πρὸς ἐργασίαν· ἐπίδρασις ἐπὶ ἐπιδοτήσεως δι' ἀνεργίαν, Ἐγκ. σ. 907. —Ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· βαθμὸς δι' ὑπολογισμὸν ἀποζημιώσεως, ΑΠ 403 σ. 1202.

Ἀνοικοδόμησις. Ἀποζημίωσις μισθωτῶν ἐπὶ ἐξωθουμένων κατὰ τὸ ΚΗ' ψήφισμα· περίπτωσις μισθωτῶν κουρείων καὶ κομμωτηρίων κατ' ἄρθρ. 7 ν.δ. 3789/1957, Π 3827 σ. 715.

Ἀνταπεργία. Βλ. λ. *Ἀπεργία*.

Ἀντέφεσις. Βλ. λ. *Ἔφεσις*.

Ἀντικατάστασις. Βλ. λ. *Στράτευσις*.

Ἀντίκλητος. Κοινοποίησις ἐφέσεως εἰς ἀντίκλητον ἐκκαλοῦντος καὶ· ἐπιστροφὴ ἐφεσιβλήτου, Π 14439 σ. 266.— Δισδίκου διατρίβοντος ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ· ἐπίδοσις δικογράφων, ΕΑ 1011 σ. 701.— Αὐτοδικαίως καὶ ὑποχρεωτικῶς ἀντίκλητος διὰ πᾶσας τὰς εἰς τὴν πρωτόδικον δίκην ἀναγομένας κοινοποιήσεις μέχρι τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως ὁ πρωτοδίκως διορισθεὶς κατ' ἄρθρ. 95 Πολ. Δικ. πληρεξούσιος δικηγόρος· παῦσις πληρεξουσιότητος· ἄκυρος ἐπίδοσις ἐφέσεως, πλὴν ἂν διορισθῇ ἀντίκλητος καὶ διὰ τὴν δίκην ταύτην διὰ τοῦ δικογράφου τῆς ἐφέσεως ἢ κατ' ἄλλον νόμιμον τρόπον, Π 4545 σ. 1024.

Ἀντιπρόσωποι. Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας δι' ἀντιπροσώπου· ἔγκρισις τοιαύτης γενομένης ὑπὸ τρίτου, μὴ ὄντος ἀντιπροσώπου, Εἰσαγ. σ. 189.—Κρίσις περὶ ἀναστολῆς προθεσμίας ἀγωγῆς ἀκύρως ἀπολυθέντος λόγῳ παραπλανητικῶν διαβεβαιώσεων διευθυντοῦ ἐπιχειρήσεως· ἀπόρριψις λόγου ἀναιρέσεως περὶ ἐλλείψεως εὐθύνης τῆς ἐπιχειρήσεως, ὡς προελθούσης τῆς παραπλανητικῆς διαβεβαιώσεως ἐξ ἀναρμοδίου μὴ ἐκπροσωποῦντος τὴν ἐπιχείρησιν προσώπου, τοῦ Πρωτοδικείου δεχθέντος κατ' ἀνέλεγκτον κρίσιν τὸ ἀντίθετον, ΑΠ 10 σ. 189.—Κοινοποίησις ἐφέσεως εἰς ἀντίκλητον ἐκκαλοῦντος κατ' ἐπίσπευσιν ἐφεσιβλήτου, Π 14439 σ. 266.— Πρωτοδίκως διορισθεὶς πληρεξούσιος δικηγόρος κατ' ἄρθρ. 95 Πολ. Δικ.· ἰδιότης του ὡς ἀντικλήτου· ἔκτασις· παῦσις πληρεξουσιότητος· πότε δυνατὴ ἐπίδοσις αὐτῷ δικογράφου ἐφέσεως, Π 4545 σ. 1024.—Ἀντίκλητος διαδίκων διατριβόντων ἐν ἀλλοδαπῇ· ἐπίδοσις δικογράφων, ΕΑ 1011 σ. 701.—Ἀπαράδεκτος αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐνώπιον Σ.τ.Ε. ἐν μὴ προσαγωγῇ ὑπὸ προσφεύγουσης ἢ παρεμβαινούσης ὀργανώσεως μέχρι τῆς ἐπ' ἀκροατηρίου συζητήσεως τῶν ἀναγκαίων στοιχείων καὶ καταστατικῶν πρὸς διαπίστωσιν ἐὰν ἡ αἴτησις ἢ παρέμβασις ἠσκήθη παρὰ τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων αὐτῶν, ΣΕ 268, σ. 443. —Κατάρτισις καὶ ὑπογραφὴ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας παρουσίᾳ ὀργάνου ἐξουσιοδοτημένου ὑπὸ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας· ἔκτασις δεσμεύσεως, Π 19754 σ. 823.—Δυνατὴ ἀνάθεσις ὑπὸ Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ἀνωνύμου Ἑταιρείας κατὰ ν. 2190/1920 εἰς τρίτον, μὴ μέλος αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἐπιτρέπεται ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ, τῆς ἐκπροσωπήσεως τῆς ἑταιρείας ἐν γένει ἢ εἰς ὡρισμένου εἴδους πράξεις, ἐν αἷς καὶ ἡ ἀπόλυσις τοῦ προσωπικοῦ, μὴ περιοριοθέντος τούτου ὑπὸ τοῦ ν. 3560/1956, κυρώσαντος σύμβασιν Δημοσίου καὶ Α.Ω., ΑΠ 27 σ. 249.—Ἔγκυρος ἡ ὑπὸ συσταθείσης Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς ἀπόλυσις προσωπικοῦ τῆς Τ.Α.Ε., ἐνεργούσης αὐτὴν διὰ λογαριασμὸν τῆς ἐπιχειρήσεως, ΑΠ 333 σ. 968.— Ὑποβολὴ μηνύσεων ὑπὸ δικηγόρου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἐξ ὀνόματος αὐτοῦ μετὰ εἰδικὴν πρὸς τοῦτο πληρεξουσιότητα, Γν. Σ. σ. 452.—Ἐκπρόσωποι ἐργαζομένων· προστασία. Βλ. λ. *Συνδικαλιστικὰ στελέχη*.—Σχέσις παραγωγοῦ (πλασιὲ) πρὸς ἐπιχείρησιν· δυνατὴ συνδεσις διὰ συμβάσεως μισθώσεως ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν ἢ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας· κριτήριον γνώρισμα, Π 17928 σ. 253.—Παραγωγοὶ· πλασιὲ· κατάταξις εἰς κλάσεις δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α. Ἐγκ. σ. 780.

Ἀντισυνταγματικότης. Βλ. λ. *Σύνταγμα*.

Ἀνώνυμον συνάλλαγμα. Ἐφαρμογὴ προϊσχυουσῶν τοῦ ΑΚ διατάξεων περὶ ἀνωνύμου συναλλάγματος παροχῆς ὑπηρεσιῶν, ἐπὶ σκοπῷ ἀμοιβῆς· γέννησις ἀξιώσεως εἰς ἀποζημίωσιν ἐναντίον πάντων τῶν ἀντισυμβληθέντων, ἐπὶ συζύγων δὲ κατ' ἀμφοτέρων· παραδεκτὴ ἐκδίκασις διαφορῶν κατ' ἐργατικὴν διαδικασίαν· μὴ ὑπαγωγὴ ἀξιώσεων εἰς νόμον 18/1944· κατ' οἶκον ὑπηρέται μὴ ἐφωδιασμένοι διὰ βιβλιαρίου ὑγείας· καθορισμὸς δικαίας καὶ εὐλόγου ἀποζημιώσεως, ΑΠ 224 σ. 552.

Ἀνώνυμος Ἑταιρεία. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις* (παράγρ. 3), *Τράπεζαι*.— Σχέσις διοικητικοῦ συμβούλου πρὸς ἀνώνυμον ἑταιρείαν· δυνατὴ συνυπαρξις καὶ ἰδιοτητος ὑπαλλήλου, τεχνικοῦ ἢ ἐμπορικοῦ διευθυντοῦ αὐτῆς, ἐπὶ ἐξαρτήσει· προϋπόθεσις δικαιώματος συμβούλου ἀμοιβῆς διὰ τὴν ὡς ὑπαλλήλου ὑπηρεσίαν ἡ ἀναγνώρισις καὶ ἔγκρισις δι' ἰδικῆς ἀποφάσεως τῆς τακτικῆς γενικῆς συνελεύσεως, μὴ καθοριζομένου τοῦ ποσοῦ τῆς ἀμοιβῆς ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ, κατὰ τὸ ἄρθρον 24 ν. 2190/1920· ἀνεφάρμοστον αὐτοῦ ἐπὶ ἀνωνύμου ἑταιρείας ὑπὸ ἀναγκαστικὴν διαχείρισιν· τρόπος καθορισμοῦ ἐπ' αὐτῆς τοῦ ὕψους τοῦ μισθοῦ, Π 12346 σ. 143. —Δυνατὴ ἀνάθεσις ὑπὸ Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, κατὰ ν. 2190/1920, εἰς τρίτον, μὴ μέλος αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἐπιτρέπεται ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ, τῆς ἐκπροσωπήσεως τῆς Ἑταιρείας ἐν γένει ἢ εἰς ὡρισμένου εἴδους πράξεις, ἐν αἷς καὶ ἡ ἀπόλυσις τοῦ προσωπικοῦ, μὴ περιοριοθέντος τούτου ὑπὸ τοῦ ν. 3560/1956· ἀπόλυσις ἀκαταλλήλων ἢ πλεοναζόντων ἐκ τοῦ προσωπικοῦ Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας· μὴ ἀναγκαία μνεία εἰδικοῦ λόγου ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς καταγγελίας· ἐλευθέρα ἡ κρίσις περὶ καταλληλότητος ἢ μή·

ανεφάρμοστον άρθρου 371 ΑΚ· ισχυρισμός καταχρήσεως δικαιώματος, ΑΠ 27 σ. 249.— Νόμιμοι ώραι εργασίας ανωνύμων βιομηχανικών εταιρειών· ωκτάωρον· θεώρησις ως βιομηχανικών επιχειρήσεων και των τοιούτων μεταφοράς προσώπων και εμπορευμάτων δι' οδών, σιδηροδρόμων ή ύδατος· ισχύς ωκταώρου και επί ανωνύμων αεροπορικών εταιρειών, Γν. Σ. σ. 281.—Εφαρμογή των περί αποδοχών ανειδικεύτων εργατικών διατάξεων δι' εργασίαν κατά πλήρες νόμιμον ωράριον, νοουμένου επί εργασίας εις ανώνυμον εταιρείαν, μη βιομηχανικήν, του κατ' άρθρον 7 ά.ν. 547/1937 επταώρου· πρόσθετος αμοιβή δι' εργασίαν κατά Κυριακάς και μη παροχήν εβδομαδιαίας αναπαύσεως, Π 5089 σ. 1089.— Χαρακτηρισμός Ο.Τ.Ε.· αποτελεί ανώνυμον εταιρείαν· εφαρμόστεαι διατάξεις· έποπτεία· υπαγωγή εις έκπτωσιν 10 ο/ο επί φορτοεκφορτωνομένων ειδών, Γν. Σ. σ. 333.—Δικηγόρος επί παγία αντιμισθία εις ανώνυμον ασφαλιστικήν εταιρείαν· ασφάλισις, Γν. Σ. σ. 1268.

Άνωτέρα βία. Βλ. λ. *Βία*, *Εργασίας σύμβασις* (παράγρ. 7), *Καταγγελία συμβάσεως εργασίας* (παράγρ. Ι.Γγ.).

Άξιωματικοί. Πρόσληψις υπό Δημοσίου ιδιώτου ή αξιωματικού εν αποστρατεία διά παροχήν προσκαίρου υπηρεσίας εις στρατιωτικάς σχολάς και εις θέσιν μη νενομοθετημένην· σχέσις ιδιωτικού δικαίου· δώρον εορτών, ΑΠ 190 σ. 884.—Άνάπηροι πολέμου· δικαίωμα αδείας διά λουτροθεραπείαν και αεροθεραπείαν, Π 6190 σ. 1257.

Αοριστία. Άγωγής, Π 15185 σ. 140, Π 5108 σ. 1021.— Ισχυρισμού· αλυσιτελής επαγωγή όρκου, Π 17307 σ. 257.—Ισχυρισμού· μη απάντησις επ' αυτού· ού λόγος αναιρέσεως, ΑΠ 139 σ. 259.—Λόγου αναιρέσεως, ΑΠ 144 σ. 331.

Απαλλαγή. Απολυθέντος μετ' αδίκημα μισθωτού· συνέπειαι, Π 18286 σ. 190, Π 16306 σ. 1362.

Απαράδεκτον. Βλ. και λ. *Αίτησις ακυρώσεως*, *Αναίρεσις* (Πολ. Δικ.).—Προτάσεως υπό ενάγοντος νέων περιστατικών θεμελιούντων την αγωγήν, μη περιεχομένων τοιλάχιστον σωρηδόν ή εμμέσως εν αυτή· αυτεπάγγελτος έρευνα, ΑΠ 352 σ. 820.—Έφέσεως και κατά των εν τη πρωτοδίκω δίκη όμοδίκων· αυτεπάγγελτος έρευνα, Π 7681 σ. 1081.

Απάτη. Ανακλητέον αποφάσεως Διοικήσεως εκδοθείσης διά δολίας ή απατηλής ενεργείας του διοικουμένου ή αποσιωπήσεως ουσιώδους πραγματικού περιστατικού· αιτιολόγησις ανακλητικής αποφάσεως, ΣΕ 902 σ. 663. —Καταδίκη δημοσίου υπαλλήλου επί απάτη· έκπτωσις, Γν. Σ. σ. 842.

Απειλή. Λόγος προσβολής παραιτήσεως αξιώσεως εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού, Π 10676 σ. 14.

Απεργία. Άσκησις δικαιωμάτων απεργίας και αντιαπεργίας· αναγνώρισις απεργίας ως δικαιώματος, προσβλητού μόνον κατ' άρθρον 281 Α Κ· ανυποχρέον καταβολής μισθού κατά χρόνον απεργίας δικαίωμα εργοδοτών προς αντιαπεργίαν, υποκείμενον και τούτο εις περιορισμούς άρθρου 281 ΑΚ· υποχρέωσις όμως του εργοδότου εις καταβολήν μισθού, μετά προσήκουσαν προσφοράν υπηρεσιών μισθωτών, διατελούντος του εργοδότου εν υπερημερία δανειστού, μη απαιτουμένου δι' αυτήν πταίσματος· ύπαρξις προσηκούσης προσφοράς υπηρεσιών και επί περιπτώσεως προσφοράς αυτών εντός της αυτής ημέρας επί χρόνον ελάσσονα του συμφωνηθέντος λόγω της συμμετοχής των μισθωτών κατά τον υπόλοιπον χρόνον της νομίμως κηρυχθείσης επί τινας ώρας απεργίας, Π 2470 σ. 596.— Αναγνώρισις αντιαπεργίας ως δικαιώματος· ενάσκησις αυτού εντός ορίων άρθρ. 281 ΑΚ· συνέπειαι· αναστολή συμβάσεως εργασίας κατά την διάρκειαν της αντιαπεργίας· απαλλαγή αντιαπεργούντος των εκ της συμβάσεως υποχρεώσεών του, μη καθισταμένου υπερημέρου και μη οφείλοντος μισθόν κατ' άρθρον 656 ΑΚ· έννοια άρθρου 292 Ποιν. Κώδ., ΑΠ 431 σ. 1242 (αναιρέσασα την προηγουμένην). Αγόρ. Εισαγγ. σ. 1345, Εισαγ. σ. 595, πρβλ. ΝΖ σ. 1383. —Απεργία, αντιαπεργία και μισθός, Αγόρ. Εισαγγελέως Αρείου Πάγου σ. 1345.—Δικαίωμα και νόμιμοι όροι απεργίας· αποχή μισθωτού εκ της εργασίας συνεπεία άσκήσεως δικαιώματος απεργίας μη υποβαλλομένης εις χρονικόν περιορισμόν, αλλ' εις προσβολήν κατ' άρθρ. 281 ΑΚ· νόμιμοι οι σκοποί απεργίας και όταν οι απεργοί αμείβωνται δι' αποδοχών ανωτέρων των νομίμων· μη αντίθεσις απεργίας εις άρθρον 281 ΑΚ εκ του λόγου κηρύξεώς της εις εποχήν επειγουσών εργασιών του εργοδότου, ων η καθυστέρησις εκτελέσεως θα είχε σοβαράς δι' αυτόν συνεπείας, Π 7070 σ. 1303.—Η αντιαπεργία ως δικαίωμα του εργοδότου, ΝΖ σ. 1383.

Απόδειξις (Πολ. Δικ.). Βλ. και λ. *Αναίρεσις* (Πολ. Δικ.) παράγρ. 2, *Ανέλεγκτον* (Πολ. Δικ.), *Έγγραφα*, *Εργατικαί διαφοραί*, *Μάρτυρες*, *Όρκος*.—Προϋποθέσεων προς σύνταξιν εκ του Ταμείου Γερόντων κλπ. Εργατών Μετάλλου, ΣΕ 1886 σ. 271.—Ηλικίας ησφαλισμένων εις Ταμείον Επικουρικής Ασφαλίσεως Υποδηματεργατών, ΣΕ 805 σ. 395.— Αριθμού μελών οργανώσεως διά προστασίαν συνδικαλιστικού στελέχους κατ' ά.ν. 1803/1951, Π 564 σ. 438.—Χρόνου εργασίας εις μεταλλεία και λατομεία δι' απονομήν συντάξεως, ΑΠ 213 σ. 607.—Περιελεύσεως καταγγελίας συμβάσεως εργασίας εις γνώσιν του προς όν απευθύνεται, Π 513 σ. 713.—Απορίας αναγκαστικώς τοποθετηθέντος πολεμιστού, ΣΕ 1018 σ. 755.—Πραγματικών προϋποθέσεων διά παροχάς Ι.Κ.Α., ΣΕ 1098 σ. 901.—Θανάτου ως προϋποθέσεως δικαιώματος συντάξεως παρά του Ι.Κ.Α., ΣΕ 999 σ. 902.—Ηλικίας ησφαλισμένου Ι.Κ.Α. δι' απονομήν συντάξεως· έννοια άρθρ. 4 ν.δ. 3083/1954, ΣΕ 1515 σ. 1026, Έγκ. σ. 1155, Γ'ν.Σ. σ. 1155.— Ηλικίας ησφαλισμένων Ι.Κ.Α., γεννηθέντων εν αλλοδαπή· αποδεικτική δύναμις πιστοποιητικού Οθωμανικού Κράτους, ΣΕ 496 σ.

1149, Γν. Σ. σ. 1158.—Χρόνου ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως ἠσφαλισμένου τοῦ Τ.Ε.Β.Ε., ΣΕ 316 σ. 1101.—Ἐξοφλητική ἀπαιτήσεων μισθωτοῦ, Σημ. σ. 1176.—Ἐπικλήσεις ἀποδεικτικῶν στοιχείων πρὸς ἀπόδειξιν πραγματικοῦ ἰσχυρισμοῦ· ὑποχρεώσεις δικαστοῦ πρὸς λῆψιν ὑπ' ὄψιν· μνημόνευσις ἐν ἀποφάσει καταλείκουσα ἀμφιβολίαν περὶ τοῦ ἂν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν καὶ ὡρισμένα ἐπιχληθέντα ὀδεικτικὰ μέσα· ἀναίρεσις, ΑΠ 655 σ. 497.

πόδοσις ἐργασίας. Καταβολὴ μέρων τοῦ μισθοῦ ἐπιδόματος διὰ ποσοτικὴν καὶ ποιοτικὴν ἀπόδοσιν ἐργασίας· δυνατὴ παραίτησις μισθωτοῦ ἀπὸ ἀξιώσεως τοῦ κατὰ τὴν σύμβασιν ἐπιδόματος παραγωγῆς, Π 5685 σ. 138.

Αποδοχαί. Βλ. καὶ λ. ***Ἄδεια μισθωτῶν*** (παράγρ. Α 4), ***Ἐργασίας σύμβασις, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, Ὑπάλληλοι δημόσιοι κλπ.***

1. ***Γενικά· ἔννοια· περιεχόμενον.*** Ἐφαρμογὴ ὡς πρὸς τὸν ὀφειλόμενον μισθὸν τῶν ἄρθρων 648 ἐπ. ΑΚ ἐπὶ συμβάσεως παροχῆς ἐξηρτημένων ὑπηρεσιῶν καὶ ταυτὴς ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν, ΕΑ 1011 σ. 701.—Ἔννοια νομίμων ἀποδοχῶν, Γν. Σ. σ. 37, ΝΖ σ. 1270. —Χρονικὸς μισθός· ἔννοια, ΝΖ σ. 401, Εἰσαγ. σ. 764.—Ἀντιστοιχία μισθοῦ εἰς ἀπασχόλησιν μισθωτοῦ κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας τοῦ μηνὸς καὶ κατὰ τὸ νόμιμον ὡράριον, Ἔγγρ. σ. 1038, Εἰσαγ. σ. 144, ΝΖ σ. 1159. —Τεκμήριον περὶ συμφωνίας τοῦ μισθοῦ δι' ἐπιτρεπομένας ἡμέρας ἐργασίας, Π 22 σ. 1389.—Κῦρος συμφωνίας περὶ καταβολῆς μετὰ μείωσιν ὡρῶν ἀπασχολήσεως παγίου μισθοῦ ἀνταποκρινομένου πρὸς τὰς ὥρας ἀπασχολήσεως ἐν σχέσει πρὸς τὸν κεκανονισμένον μισθόν, Π 1065 σ. 144, Εἰσαγ. σ. 144.— Εἰθισμένος μισθός· ἔννοια, Π 18444 σ. 490, ΕΑ 1011 σ. 701.—Ἔλλειψις συμφωνίας περὶ μισθοῦ· εἰθισμένος μισθός· τοιοῦτος ὁ νόμιμος προκειμένου περὶ μισθωτοῦ, οὗτινος αἱ ἀποδοχαὶ προβλέπονται ὑπὸ τεθεσπισμένων διατάξεων, Π 12346 σ. 143.—Συμφωνία περὶ καταβολῆς μισθοῦ ἄνευ καθορισμοῦ ρητῶς ἢ σιωπηρῶς τοῦ ποσοῦ τοῦ μισθοῦ· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 654 ΑΚ περὶ εἰθισμένου μισθοῦ· στοιχεῖα καθορισμοῦ· ἔλλειψις τοιούτων· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 371 ΑΚ, ΕΑ 1011 σ. 701. —Καταβολὴ εἰθισμένου μισθοῦ ἐπὶ παροχῆς ἐργασίας ὑπὸ ὑπηρετρίας κατ' οἶκον· μέγεθος αὐτοῦ, Π 18444 σ. 490.—Ἔννοια τακτικῶν ἀποδοχῶν, ΑΠ 187 σ. 421, Εἰσαγ. σ. 421, ΝΖ σ. 558, ΕΑ 1082 σ. 711, Εἰσαγ. σ. 712, ΑΠ 72/1948 σ. 711 (ἐν Εἰσαγ.), ΑΠ 530/1949 σ. 711 (ἐν Εἰσαγ.), Π 518 σ. 718, ΑΠ 402 σ. 1185, ΑΠ 436 σ. 1249, ΑΠ 481 σ. 1365.—Θεώρησις ὡς τακτικῶν ἀποδοχῶν δι' ἀποζημίωσιν νόμου 2112/1920 καὶ τῶν ἐπὶ πλέον τοῦ μισθοῦ καταβαλλομένων προσθέτων παροχῶν, ἐφ' ὅσον δίδονται, ὡς καὶ ὁ μισθός, εἰς ἀνταλλαγμα τακτικῶν ὑπηρεσιῶν σταθερῶς καὶ μονίμως, καὶ προβλέπεται ἡ χορήγησίς των ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ τῆς συμφωνίας ὑπὸ τὴν μορφὴν ταύτην καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως, ἤτοι ἐπ' ἀορίστον, ὡς καὶ ἡ χορήγησις τοῦ μισθοῦ, χρόνον, ΑΠ 436 σ. 1249.—Ἀμοιβὴ νομίμως καθιερωθείσης καὶ παρασχεθείσης εἰς Ν.Π.Δ.Δ. ὑποχρεωτικῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας· ἀποτελεῖ νόμιμον μισθόν, ἐμπίπτουσα ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν· συνυπολογισμὸς εἰς ἀποζημίωσιν νόμου 2112, ΕΑ 1082 σ. 711.— Ἀμοιβὴ ἐξ ὑπερωριῶν πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐκτάκτων ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου· δὲν ἀποτελεῖ τακτικὰς ἀποδοχάς, ΑΠ 436 σ. 1249 (ἀναιρεῖ τὴν προηγουμένην).—Μὴ συνυπολογισμὸς εἰς τακτικὰς ἀποδοχὰς τῆς ἀμοιβῆς δι' ἐκτακτον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ΑΠ 530/1949 σ. 711 (ἐν Εἰσαγ.).—Ἀποζημίωσις ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 ΑΚ δι' ἐργασίαν ὑπερωριακὴν μὴ ἐπιτρεπομένην· δὲν ἀποτελεῖ ἀποδοχὰς ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 3 νόμου 2112, Εἰσαγ. σ. 711.—Ἀμοιβὴ δι' ἐργασίαν πλέον τῆς συμπεφωνημένης ἢ συνήθους· ἀποτελεῖ μισθόν· πενταετὴς παραγραφή, Εἰσαγ. σ. 1200.—Δῶρα ἑορτῶν· χαρακτὴρ ὡς μισθοῦ ἢ τακτικῶν ἀποδοχῶν ἢ μή, Βλ. λ. ***Δῶρον ἑορτῶν.***—Χορήγησις ὑπὸ Ἐμπορικῆς Τραπέζης ἐπιδόματος διευθυντοῦ ἐξόδων παραστάσεως ὡς τακτικοῦ συμβατικοῦ ἀνταλλάγματος τῆς προσφερομένης ἐργασίας· κρίσις ὅτι τοῦτο συμπεριλαμβάνεται εἰς τὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς τὰς ὑποκειμένας εἰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφοράς· ἐπάρκεια πρὸς θεμελίωσιν δικαιώματος συντάξεως, ΑΠ 724 σ. 555. —Φιλοδωρήματα νοσοκόμου ἐξ ἐλευθεριότητος ἀσθενῶν ἢ συγγενῶν· μὴ συνυπολογισμὸς εἰς νόμιμον μισθόν· περίπτωσις χαρακτηρισμοῦ ὡς μισθοῦ, Π 9209 σ. 134.—Ἀποζημίωσις νόμου 2112· δὲν ἀποτελεῖ μισθόν, Π 5274 σ. 137, Εἰσαγ. σ. 137.— Ἀποζημίωσις διὰ μὴ ληφθεῖσαν ἄδειαν· δὲν ἀποτελεῖ μισθόν, Π 5274 σ. 137.—Ἀνάληψις ὑπὸ ἐργοδότου βάρους ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς μισθωτοῦ, ΝΖ σ. 558.—Προσωρινὸν ἐπίδομα χορηγηθὲν δι' ὑ. ἀ. 44203/1953 καὶ 41100/1953· δὲν ἀποτελεῖ προσαύξησιν ἀποδοχῶν· μὴ συνυπολογισμὸς εἰς συνταξίμους ἀποδοχὰς τυπογράφων, ΣΕ 1959 σ. 723.—Ἔννοια μισθοῦ διὰ τὴν κατάταξιν ἠσφαλισμένων εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις καὶ τὴν καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν· ἀσφαλιστικὸς μισθός· χαρακτὴρ ποσῶν καταβαλλομένων εἰς μισθωτοὺς ἐπὶ μὴ χορηγήσεως ἀδείας, Γν. Σ. σ. 502, Ἔγκ. σ. 502, πρβλ. Σημ. σ. 503.—Ἔννοια ἡμερησίου μισθοῦ διὰ τὴν κατάταξιν ἠσφαλισμένων Ι.Κ.Α. εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις· παροχὴ εἰς εἶδος· πότε συνυπολογίζεται, ΑΠ 462 σ. 1377.—Παροχὴ τροφῆς καὶ κατοικίας βάσει τῶν ὀργανισμῶν τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτῶν· δὲν ἀποτελεῖ μισθὸν ἢ ἄλλο εἶδος ἀποδοχῶν· χορήγησις πρὸς ἐξυπηρέτησιν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῶν Ἱδρυμάτων κατ' ἄρθρον 5 ν. δ. 3766/1957, ΑΠ 425 σ. 1371.—Παροχὴ τροφῆς καὶ οἰκήσεως εἰς Κρατικὸν Γενικὸν Νοσοκομεῖον πρὸς ἱκανοποίησιν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τοῦ Ἱδρύματος· μὴ συνυπολογισμὸς αὐτῶν εἰς ἀποδοχὰς διὰ κατάταξιν εἰς ἀσφαλιστικὴν κλάσιν καὶ καταβολὴν εἰσφορῶν Ι.Κ.Α., ΑΠ 462 σ. 1377.—Ἔννοια ὅρου «μισθὸς» κατ' ἄρθρον 11 § 1 Καταστατικοῦ Ταμείου Συν-

τάξεων Προσωπικοῦ Ἀγροτικῆς Τραπέζης, διά τόν βάσει αὐτοῦ κανονισμόν συντάξεως ὑπαλλήλου, ΣΕ 308 σ. 275.—Ἔννοια μηνιαίων ἀπολαυῶν δι' ὑπολογισμόν εἰδικῆς ἀποζημιώσεως ἀ. ν. 694/1937 ἀπολυομένων ἐκπροσώπων ἡφθολισμένων εἰς Ὀργανισμούς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως· συνυπολογισμός καί παντός ποσοῦ καταβαλλομένου τακτικῶς ὡς ἀντάλλαγματος τῆς παρεχομένης ὑπηρεσίας, ΑΠ 305 σ. 818.—Ἔννοια μισθοῦ ἐπί κωλύματος πρός παροχήν ἐργασίας κατ' ἄρθρον 657 ΑΚ, Π 5932 σ. 1012.— Ἀναγωγή μηνιαίου μισθοῦ εἰς ἡμερομίσθια· διαίρεσις αὐτοῦ διά 25, ὅσαι κατά μέσον ὅρον αἱ ἐργάσιμοι ἡμέραι τοῦ μηνός, ΑΠ 305 σ. 760, Ἔγγρ. σ. 1038, ΝΖ σ. 1270.— ... διαίρεσις διά 30 ὁσάκις ἐκ τοῦ νόμου καί διά κατηγορίας δέν ἐπιβάλλεται ἡ Κυριακή ἀνάπαυσις καί δέν ὑπάρχει δικαίωμα ὑποχρεωτικῆς κατ' ἑβδομάδα ἀναπαύσεως, Εἰσαγ. σ. 764.—Ἔλλειψις δικαιώματος μισθοῦ ἐπί μή προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν, Π 3940 σ. 434.—Ἔλλειψις ὑποχρεώσεως ἐργοδότου πρός καταβολήν μισθοῦ ἀπό ἐμφανίσεως ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ πρός ἀπόληψιν ἐργασίας, ἐφ' ὅσον στερεῖται ἀπαιτουμένου βιβλιαρίου ὑγείας, τελῶν ἐν νομικῇ ἀδυναμίᾳ παροχῆς ἐργασίας, Π 764 σ. 881.—Ἔγκυρος συμφωνία περί μή παροχῆς ἐργασίας καί μή ὀφειλῆς μισθοῦ, ἐάν συντρέχουσιν ὡρισμέναι καιρικαί συνθῆκαι παρεμποδίζουσαι τήν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, Π 3940 σ. 434.

2. ***Καθορισμός ἀποδοχῶν· αὐξήσεις· ὑπουργικαί ἀποφάσεις· διαιτητικαί ἀποφάσεις κλπ.*** Βλ. καί λ. ***Συλλογικαί διαφοραί ἐργασίας, Συλλογικαί συμβάσεις ἐργασίας.***

α' Γενικά. Ἀναγκαστικοῦ δικαίου οἱ κανόνες περί ἐλαχίστων ὁρίων ἀποδοχῶν, ΑΠ 247 σ. 642, Π 8515 σ. 643.—Δημοσίας τάξεως τό θέμα περί ἐλαχίστων ὁρίων καί αὐξήσεων μισθῶν καί δώρων δι' ἑορτάς· ἐφαρμογή διατάξεων καί ἐπί ἀλλοδαποῦ εἰς ἀλλοδαπήν ἐπιχείρησιν ἐργαζομένου ἐν Ἑλλάδι, Π 15010 σ. 1254.—Σύστημα καθορισμοῦ κατά ν. 3239/1955 περί ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ΣΕ 2083 σ. 17, Π 16041 σ. 81, Ἔγγρ. σ. 725.— Ἐξουσία διοικητικῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων κατά ν. 3239/1955· καθορισμός δι' ἀποφάσεων αὐτῶν γενικῆς ἐφαρμογῆς τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν, ὡς καί τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων ἤ προσαυξήσεων ἐπ' αὐτῶν, οὐχί καί ποσοῦ τοῦ κατ' ἄρθρ. 904 ΑΚ, ἀποδοτέου ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ· ἀνίσχυρος ἡ διάταξις τῆς παραγρ. 7 τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2/1956 περί ἀποζημιώσεως διά παρανόμους διαφοράς, ΑΠ 138 σ. 245, Εἰσαγ. σ. 244, ΝΖ σ. 724.—Ἔκτασις ἐξουσίας διοικητικῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων κατά νόμον 3239/1955· δυνατή ρύθμισις ὅρων ὁμοιβῆς καί ἐργασίας καί τῶν κατ' ἀποκοπήν ὁμειβομένων μισθωτῶν· αἴτημα μισθωτῶν πρός ἐξασφάλισιν ἡμερομισθίων καθ' ἡμέρας μή ἀποδοχῆς τῆς ἐργασίας αὐτῶν λόγῳ καιρικῶν συνθηκῶν· ὅροι ἐργασίας καί ὁμοιβῆς κεραμοπλινθοποιῶν, Ἀποφ. Α.Δ.Δ.Δ. 5/1959 σ. 605.— Ἔκτασις ἐξουσίας Ὑπουργῶν κατ' ἀ.ν. 1777/1951 διά παροχήν πρός μισθωτούς δώρων καθ' ἑορτάς, ΑΠ 321 σ. 760.—Ἔκτασις ἐξουσιοδοτήσεως ἄρθρου 2 ν. 19/1944, Σημ. σ. 872.— Ἔκτασις ἐξουσιοδοτήσεως ν. 28 1944· παροχαί μισθωτῶν δι' ἐκτός ἕδρας διανυκτερεύσεις, ΝΖ σ. 1270.— Ἔννοια ἄρθρου 20 § 2 ν. 3239/1955 περί συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας· τρόπος ὑπολογισμοῦ ἐπιδόματος εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ διά συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συναπτομένης μέ τάς ἀποδοχάς τῶν μισθωτῶν· ἀποτελεῖ θέμα οἰκονομικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως καί ὑπάγεται εἰς τήν ἁρμοδιότητα τῶν Ὑπουργῶν κατ' ἄρθρ. 20 § 2 ν. 3239/1955· αἰτιολόγησις σχετικῆς ἀποφάσεως, ΣΕ 955 σ. 687 — Ἀναπροσαρμογή διά σ.σ.ε. 4.11.1947 τῶν ὑπό τῶν προπολεμικῶν σ.σ.ε. καθωρισμένων κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων, καθοριζθέντων τούτων ἀναλόγως τοῦ λαμβανομένου ἡμερομισθίου βάσει τῶν προπολεμικῶν σ.σ.ε.· μή μείωσις καταβαλλομένων ἀνωτέρων ἡμερομισθίων· προπολεμική συλλογική σύμβασις βαφέων· πτῶσις ἰσχύος ὑ.ά. 37148/1946 ἀπό ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς ἀπό 4.11.1947 σ.σ.ε., ΑΠ 361 σ. 945.—Ἔννοια ἄρθρ. 1 ν.δ. 3755/1957 περί αὐξήσεως τῶν πράγματι καταβαλλομένων ἡμερομισθίων· ἔλλειψις δικαιώματος τῶν κατ' ἀποκοπήν ὁμειβομένων μισθωτῶν, Π 16041 σ. 81, ΑΠ 321 σ. 760.— Αὐξήσεις κατά ν.δ. 3755/1957· παροχή δι' αὐτοῦ αὐξήσεως ἐπί τῶν πράγματι καταβαλλομένων ποσῶν, ὡς βασικῶν μισθῶν, προσηυξημένων διά τῶν τυχόν χορηγουμένων ἐπιδομάτων καί προσαυξήσεων λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν· ὑπολογισμός ἐπί τοῦ ποσοῦ τοῦ προκύπτοντος ἐκ τῆς ἀθροίσεως τοῦ βασικοῦ μισθοῦ καί τῶν ἐπ' αὐτοῦ χορηγουμένων τυχόν ἐπιδομάτων πολυετοῦς ὑπηρεσίας καί οἰκογενειακῶν βαρῶν, προστιθεμένης τῆς αὐξήσεως εἰς τό ἄθροισμα, ΑΠ 215 σ. 599, ΑΠ 408 σ. 1190.—Ἔννοια ὁμειβομένων δι' ἡμερομισθίου δι' ἐφαρμογήν ἄρθρ. 2 § 3 ν.δ. 3755/1957· καταβλητέαν ἡμερομίσθιον ἐπί μή ἀπασχολήσεως ἐκ λόγων μή ὀφειλομένων εἰς τόν μισθωτόν, ΝΖ σ. 1218.— Θέσις τῆς 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὡς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, Π 1314 σ. 426.—Δέσμευσις καί Δημοσίου ἐκ διαιτητικῆς ἀποφάσεως μετά κήρυξιν αὐτῆς ὡς ὑποχρεωτικῆς, Ἔγγρ. σ. 508.— Κλιμάκια βασικῶν μισθῶν ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2/1959· ὑπαγωγή κλητήρων, θυρωρῶν καί φυλάκων γραφείων, οἵτινες ἐκαλύπτοντο ὑπό τῶν προϊσχυσασῶν διαιτητικῆς ἀποφάσεως 14/1956 καί σ.σ.ε. 16.9.1937, οὐχί καί τῶν καθαριστριῶν γραφείων, Ἔγγρ. σ. 725.—Ἀποδοχαί τῶν κατ' ἀποκοπήν ὁμειβομένων· αὐξήσεις ὑ.ά. 27727/1954· ἔκτασις ἐφαρμογῆς· περίπτωσις ὁμοιβῆς κατά μονάδα ἐργασίας βάσει ἀτομικῆς συμφωνίας· ἐξασφάλισις κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου τῶν κατά μονάδα ἐργασίας ὁμειβομένων, ΑΠ 417 σ. 1322, Πάρατ. σ. 1320. — Ἀκυρότης συμφωνίας περί τιμαριθμικῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν μισθῶν, Σημ.

σ. 688.— Ἀναπροσαρμογὴ ἀποδοχῶν κατὰ σύστημα μισθοδοσίας μεταλλικῶν δραχμῶν· καθορισμὸς δι' ὑ.ἀ. 49253/1947, ἐκδοθείσης βάσει ν. 28/1944, τρόπου ἀναπροσαρμογῆς τῶν προπολεμικῶς ὀφειλομένων, συμβατικῶς δὲ καθορισθέντων μισθῶν τῶν μισθωτῶν καὶ οὐχὶ καταβολῆς μισθοῦ ἢ ἐπιδομάτων ὑπὲρ τῶν μισθωτῶν· ἐπίδομα κινήσεως ὁδηγῶν καὶ εἰσπρακτόρων Η.Ε.Μ.· μὴ συνυπολογισμὸς εἰς δῶρα ἑορτῶν, ΑΠ 87 σ. 322.— Καθορισμὸς ὑπὸ Ἐπιτροπῶν τιμαριθμικῆς διαπιστώσεως τιμῶν ἡμερομισθίων διὰ ρυθμισιν ἀποκλειστικῶς τῶν σχέσεων ἐκ συμβάσεως ἐργολαβίας δημοσίων ἔργων μεταξὺ ἐργοδότου καὶ ἐργολάβου· οὐχὶ καὶ προσδιορισμὸς ὕψους κατοβλητέων ὑπὸ ἐργολάβου εἰς ἐργαζομένους ἡμερομισθίων, ΑΠ 788 σ. 22.—Καθορισμὸς ἡμερομισθίων ἐργατῶν ἐργαζομένων εἰς δημόσια ἔργα, ΝΖ σ. 614.—Καθορισμὸς τεκμαρτῶν ἀποδοχῶν ἐπὶ μισθωτῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς δι' εἰσφορᾶς Ι.Κ.Α.· ἀκυρωτὴς σχετικῆς ὑ.ἀ. 3081/1951 Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ι.Κ.Α. καὶ τῶν μετ' αὐτὴν πρὸ τῆς ὑ.ἀ. 51254/1954, ΑΠ 799 σ. 151.—Ἀμειβόμενοι μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς μισθωτοί· εἰσφοραὶ Ι.Κ.Α.· κατάταξις εἰς κλάσεις, Ἔγκ. σ. 777, Σημ. σ. 777.— Εἰδικὴ ρύθμισις καθορισμοῦ ἀποδοχῶν διὰ τοῦ ἀ.ν. 1545/1950, κυρωθέντος διὰ ν. 2339/1953· ἀνεφαρμοστον μετὰ τοῦτο τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, τῶν καθοριζουσῶν μισθούς, προσαυξήσεις, ἐπιδόματα ἢ ηὐξημένα ἡμερομίσθια λόγῳ ἀπασχολήσεως προσωπικοῦ σιδηροδρομικῶν δικτύων κατὰ Κυριακὰς καὶ μὴ ἐργασίμους ἑορτάς, ἑπομένως καὶ τῆς ὑ.ἀ. 8900/1946· ἔννοια ἀ.ν. 1545/1950, ΑΠ 186 σ. 432.—Μισθὸς προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ.· εἰδικὴ διὰ β. δ/γματος ρύθμισις· ἀποκλεισμὸς ἐφαρμογῆς τῶν δι' ἄλλους μισθωτοὺς ἰσχυουσῶν διατάξεων, ὡς καὶ τῆς ρυθμίσεως τοῦ ἰδίου ἀντικειμένου κατὰ διάφορον τρόπον· ἀνεφάρμοστον ὑ.ἀ. 27284/1954, ΑΠ 434 σ. 1871. —Κατάργησις ἀπὸ ἰσχύος ν. 28/1944 τῆς διατάξεως τοῦ ν. 4436/1929 περὶ πληρωμῆς εἰς προσλομβανόμενον ὑπὸ Δημοσίου ἐργατικὸν προσωπικὸν ἡμερομισθίων ἀναλόγων πρὸς τὰ ἀντιστοιχως πληρωνόμενα ὑπὸ τῶν ἐλευθέρων βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων· μὴ ἀνοβίωσις αὐτῆς ἐκ τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 15 ν. 2053/1952 καταργήσεως τοῦ ν. 28/1944 καὶ τούτου διὰ τοῦ ἄρθρου 42 ν. 3239/1955· ἀδέσμευτον Δημοσίου ἐκ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων πετρελαίου, ΑΠ 480 σ. 1361.—Μείωσις ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου νομίμου μισθοῦ τοῦ μισθωτοῦ, ΝΖ σ. 784.

β'. Μαθητευομένων· ἀνειδικεύτων ἐργατῶν. Μισθοὶ μαθητευομένων (κατὰ τὸ δίκαιον τῶν Statuti), ΝΖ σ. 65.— Κατώτατα ὁροχρωματικὰ ὅρια ἡμερομισθίων μαθητευομένων· διαιτητικὴ ἀπόφασις 2/1956· ἔκπτωσις παροχῶν οἰκισμοῦ, φωτισμοῦ, τροφῆς, Π 745 σ. 424.—Κάλυψις ὑπὸ τῶν περὶ ἡμερομισθίων μαθητευομένων διατάξεων καὶ τῶν μαθητευομένων μὲ ἐργοδότην τὸ Δημόσιον· ἔννοια ἄρθρου 10 § 4 ν. 3239/1955, Π 1314 σ. 426.— Ἡμερομίσθια μαθητευομένων ραπτριων γυναικείων φορεμάτων (μοδιστῶν), Ἔγγρ. σ. 508.—Μισθὸς κατὰ τοὺς δύο πρώτους μῆνας μαθητείας· ἰσχὺς διατάξεως ὑ.ἀ. 33700/1950, Ἔγγρ. σ. 508.—Γενικὴ ἀρχὴ περὶ νομίμου μισθοδοσίας ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐργατοτεχνιτριῶν οὐχὶ κατωτέρας τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἢ ἐργατρίας, Εἰσαγ. σ. 23.—Νόμιμος ἀμοιβὴ ἀνειδικεύτων ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν· ἐκπτώσεις δι' ἀξίαν παρεχομένης διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τροφῆς, ΑΠ 785 σ. 23.—Ὑπαγωγὴ εἰς τὰς περὶ ἡμερομισθίων ἀνειδικεύτων ἐργατῶν διατάξεις... τοῦ νυκτοφύλακος συνεργείου ἐπισκευῆς αὐτοκινήτων, ἐλλείψει εἰδικῆς ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν του, Π 8259 σ. 717.—... τοῦ νυκτοφύλακος εἰς φιλανθρωπικὸν ἵδρυμα, ΑΠ 318 σ. 817, Εἰσαγ. σ. 816.—... τῆς λαντζέρισσας ἑστιατορίου, ΑΠ 785 σ. 23.—... τῶν καθαριστριῶν γραφείων, Ἔγγρ. σ. 725, Π 5989 σ. 1089.—... τῶν ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων, μὴ ὑριστομένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας εἰδικῶς καθοριζούσης τὰς ἀποδοχὰς αὐτῶν, Π 10354 σ. 1130.

γ'. Εἰδικαὶ περιπτώσεις ἀποδοχῶν. Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Ὑδραυλικῶν Ἔργων κλπ.· ἀκύρωσις ὑ.ἀ. 75227/1957, δι' ἧς ἐνεκρίθη, τροποποιηθεῖσα ἡ ἀπὸ 21.11.1957 εἰδικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, ΣΕ 2083 σ. 17.—Προσωπικὸν Ὀργανισμοῦ Κωπαΐδος, ἀπασχολούμενον ἐν τῇ περιοχῇ Βοιωτικοῦ Κηφισσοῦ· μὴ ἐφαρμογὴ ὑ.ἀ. περὶ ἀποζημιώσεως δι' ἐργασίαν ἐκτὸς ἕδρας, Γν. Σ. σ. 35.—Θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων, ΝΖ σ. 41, Π 10673 σ. 148.—Πρακτικοῦ νοσοκόμου ἰδιωτικῆς κλινικῆς, Π 9209 σ. 134.—Ἀδελφῶν νοσοκόμων νοσηλευτικῶν καὶ ὑγειονομικῶν ἱδρυμάτων, ΑΠ 13 σ. 211. —Διοικητικοῦ συμβούλου ἀνωνύμου ἑταιρείας ὡς ὑπαλλήλου αὐτῆς· προϋπόθεσις κατὰ ν. 2190/1920· καθορισμὸς μισθοῦ ἐπὶ ἀνωνύμου ἑταιρείας ὑπὸ ἀναγκαστικὴν διαχείρισιν, Π 12316 σ. 143.—Προσωπικοῦ σιδηροδρομικῶν δικτύων, Π 17887 σ. 146, ΑΠ 186 σ. 432.— Ἀποκλεισμὸς ἐκ τοῦ ἄρθρου 21 § 1 ν.δ. 3395/1955, καταβολῆς παρὰ τοῦ σιδηροδρομικοῦ δικτύου διπλῆς συντάξεως ἢ συντάξεως καὶ ἀποδοχῶν, ΑΠ 400 σ. 1211.—Ὑπαλλήλων Ἐθνικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν· προσαυξήσεις μετὰ τριετίαν, ΑΠ 784 σ. 158.—Λαμβανόμεναι ὑπ' ὄψιν διὰ σύνταξιν προσωπικοῦ Τραπέζης (πρώην) Ἐθνικῆς, ΣΕ 2068 σ. 162.—Προσαυξήσεις μισθοῦ κατὰ ὀργανισμὸν Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος μετὰ εὐδοκίμως διανυθεῖσαν ὑπηρεσίαν, ΑΠ 194 σ. 719.—Ἀρτεργατῶν, ΝΖ σ. 215, Π 783 σ. 1315.—Προσωπικοῦ γραφείων ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, ΝΖ σ. 340.— Καθαριστριῶν γραφείων, Ἔγγρ. σ. 725, Π 5989 σ. 1089.— Μηχανοτεχνιτῶν κατὰ τὴν 9/1949 διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ΑΠ 21 σ. 495.—Πρακτικῶν μηχανικῶν, Ἔγγρ. σ. 725.—Προσωπικοῦ Ἀεροπορικῶν Ὑπηρεσιῶν Δημοσίου, Γν.Σ. σ. 504.—Προσλαμβανομένου ὑπὸ Δημοσίου ἐργατικοῦ προσωπικοῦ, ΑΠ 480 σ. 1361.—Προ-

σωπικοῦ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, Γν. Σ. σ. 1001.— Προσωπικοῦ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου· νόμιμος μισθός, μετ' ἀν. 1538/1950· ἰσχύς διά Π.Δ.Κ. Π.Δ., ΑΠ 210 σ. 1144.—Ἐργατοτεχνιτῶν σιδηροβιομηχανίας, Ἔγγρ. σ. 508.— Κεραμοπλινθοποιῶν, Ἀπόφ. Δ.Δ.Δ.Δ 5/1959 σ. 605.— Προσωπικοῦ Ι.Κ.Α.· καθορισμός μισθολογίου δυνάμει τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 15 ἀ.ν. 1538/1950 ἐξουσιοδοτήσεως· ἔκτωσις ταύτης, ΑΠ 291 σ. 698.—Βαφέων· παῦσις ἰσχύος ὑ.ἀ. 37148/1946 ἀπὸ ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς σ.σ.ἑ. 4.11.1947, ὡς ρυθμιζούσης τὸ αὐτὸ μὲ ἐκείνην θέμα. ΑΠ 361 σ. 945.— Προσωπικοῦ Ο.Α.Π., ΑΠ 303 σ. 1097.—Βοηθοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου, Π 10854 σ. 1130.— Ταξινόμου εἰς ἀποθήκας καὶ ἐργοστάσιον ἐπιχειρήσεως, Π 4682 σ. 1140.—Ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτικῶν· ἐξίσωσις πρὸς τὰς τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων· οὐ καὶ δικαίωμα ἐπιδόματος βιβλιοθήκης· ἰσχύστης τῆς ὑπ' ἀριθ. 1320/1957 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, Π 9747 σ. 1196.

3. ***Ὑπέρβασις νομίμων ὁρίων· ἀνώτατον ὅριον.*** Μὴ ἀπαγόρευσις ἀπολήψεως μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ἀνωτέρου τῶν διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθορισθέντων ἢ τῆς συμφωνίας περὶ τοιαύτης ἀπολήψεως, ΑΠ Ὁλ. 28 σ. 199, Ἀγόρ. Εἰσαγγ. σ. 201, ΝΖ σ. 784, 1159.—Σιωπηρὰ κατάργησις ν. 26/1944 περὶ ἀνωτάτου ὁρίου ἀποδοχῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ΑΠ Ὁλ. 28 σ. 199, Ἀγόρ. Εἰσαγγ. σ. 201.—Κῦρος συμφωνίας περὶ προκαταβολῆς ποσοῦ κατὰ μῆνα πέραν τοῦ ὀφειλομένου ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ, πρὸς συμψηφισμὸν εἰς ἀπαίτησιν πληρωμῆς ἀναλόγου μισθοῦ δι' ἔκτακτον ἐργασίαν ἢ ἀπόδοσιν ὡρελείας κατ' ἄρθρον 901 ΑΚ, Π 1022 σ. 196.—Βλ. ἤδη ἄρθρον 8 § 4 ν.δ. 4020/1959, Εἰσηγ. Ἔκθ. σ. 1160, 1275.—Συμψηφισμὸς τῶν πέραν τῶν νομίμων ἀποδοχῶν πρὸς ὥρα, προσαυξήσεις δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς ἢ νύκτας, Ἔγγρ. σ. 1038.—Τρόπος ὑπολογισμοῦ ἀνωτάτου ὁρίου συντάξεων καὶ ἀποδοχῶν συνταξιούχων· ὑπαλλήλων Ι.Κ.Α., τῶν ὑπηρετούντων εἰς Ν.Π.Δ.Δ. καὶ Τραπέζας, Ἔγκ. σ. 668.

4. ***Ἴση μεταχείρισις.*** Ἀπαγχώρητος ἐξαίρεσις ὑπὸ ἐργοδότου ὡρισμένων μόνον ὑπαλλήλων τῶν ὑπ' αὐτοῦ διδομένων αὐξήσεων ἀποδοχῶν ἄνευ εἰδικοῦ σκοποῦ καὶ ἀποχρῶντος λόγου· ἐξαίρεσις μισθωτοῦ λυθέντος ἄδειαν· ἀρχὴ ἴσης μεταχειρίσεως μισθωτῶν, ΑΠ 352 σ. 820.—Ἀρχὴ ἴσης μεταχειρίσεως μισθωτῶν· στήριξις εἰς ἄρθρον 288 ΑΚ· προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς νὰ μὴ προσκρούῃ εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν νόμου, οἵα καὶ ἡ διάταξις ἄρθρου 6 ἀ.ν. 1538/1950, ἀπαγορεύουσα ἀπονομὴν μισθοῦ ἀνωτέρου τοῦ τῆς ὀργανικῆς θέσεως τοῦ ὑπαλλήλου Ν.Π.Δ.Δ., ΑΠ 421 σ. 1304.—Βιβλιογραφία σ. 352.

5. ***Πληρωμή· προκαταβολαί.*** Τρόπος πληρωμῆς ἀποδοχῶν· σχετικαὶ διατάξεις· παροχαὶ εἰς εἶδος, Σημ. σ. 520.—Προκαταβολαὶ μισθοῦ· νόμιμος συμψηφισμὸς πρὸς ὀφειλόμενον μισθόν, Εἰσαγ. σ. 137. Βλ. καὶ ἀνωτέρω παράγρ. 3.—Προκαταβολαὶ μισθοῦ· συμψηφισμὸς πρὸς αὐτὰς ἀποζημιώσεως ν. 2112 καὶ τοιαύτης διὰ μὴ ληφθεῖσαν ἕνεκεν τῆς ἀπολύσεως ἄδειαν, Η 5274 σ. 137, Εἰσαγ. σ. 137.

6. ***Παροχαὶ εἰς εἶδος· ἐκπτώσεις.*** Βλ. λ. ***Παροχαὶ εἰς εἶδος.***

7. ***Συμψηφισμός· κρατήσεις· παραίτησις· παραγραφή.*** Βλ. λ. ***Ἐργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 11), ***Κρατήσεις, Παραγραφή, Παραίτησις, Συμψηφισμός.***

8. ***Καθυστερήσεις· συνέπειαι· ἐπίσχεσις ἐργασίας.*** Ἐπίσχεσις ἐργασίας δι' ἐξασφάλισιν καθυστερουμένου μισθοῦ· ἄσκησις δικαιώματος ἐντὸς ὁρίων ἄρθρου 281 Α.Κ.· ὑπερημερία ἐργοδότου μετὰ τὴν ἐπίσχεσιν καὶ ὑποχρέωσις αὐτοῦ εἰς καταβολὴν μισθοῦ· ἀλυσιτελὴς ἐπαγωγὴ ὅρκου ἐπὶ ἀορίστου ἰσχυρισμοῦ ἐργοδότου περὶ τοῦ ἐάν ὁ μισθωτὸς εἰργάσθη ἢ ἐπεδοτήθη ὑπὸ τοῦ Ο.Α.Α.Α. κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα, Π 17307 σ. 257.—Ὑπερημερία· ὄχλησις· ἀγωγὴ προηγουμένη ἀπορριφθεῖσα διὰ λόγους μὴ οὐσιαστικούς· θεώρησις ὡς ἐξωδίκου ὀχλήσεως· ὀφειλὴ τόκων, ΕΛ 1011 σ. 701.—Ἐπὶ τῆς παρ' ἐργοδοτῶν παραβάσεως τῶν διατάξεων περὶ νομίμων ἀποδοχῶν· φωνὴ Εἰσαγγελέως, Σημ. σ. 1343.

9. ***Ἐπιδόματα· πρόσθετοι παροχαὶ δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακάς, νύκτας ἢ καθ' ὑπερωρίαν· παροχαὶ δι' ἑορτάς.*** Βλ. λ. ***Δῶρον ἑορτῶν, Ἐπιδόματα, Κυριακή, Νυκτερινὴ ἐργασία, Ὑπερωρίαι.***

10. ***Διάφορα ἄλλα θέματα.*** Ἀποχὴ μισθωτοῦ ἀπὸ ἐργασίας λόγῳ ἀσθενείας ἢ ἄλλης αἰτίας καὶ δικαίωμα μισθοῦ· ἄρθρα 657 καὶ 658 Α. Κ. Βλ. λ. ***Ἐργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 8).—Ὑπερημερία ἐργοδότου καὶ ὑποχρέωσις παροχῆς μισθοῦ ἐπὶ ἀκύρου ἀπολύσεως ἢ γενικῶς κατ' ἄρθρον 656 ΑΚ. Βλ. λ. ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** (παράγρ. ΙΙΙ ΣΤ), ***Ἐργασίας σύμβασις*** (παράγραφ. 7).—Ἀνεπίτρεπτος σώρευσις ἀπαιτήσεως ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920 καὶ μισθοῦ ἐξ ὑπερημερίας ἐργοδότου μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν μισθωτοῦ, Η 53 σ. 1311.—Μισθὸς κατὰ χρόνον ἀπεργίας ἢ ἀνταπεργίας. Βλ. λ. ***Ἀπεργία.***—Πτώχευσις ἐργοδότου· δίκη περὶ ἐπιδικάσεως ἐργατικῶν μισθῶν· διαδικασία ἐπαληθεύσεως πιστώσεων, Π 3738 σ. 1203.—Πτώχευσις ἐργοδότου· ἀξίωσις μισθοῦ διὰ παρασχεθείσας ὑπηρεσίας πρὸς αὐτὸν ἀποκλειστικῶς μετὰ τὴν πτώχευσιν· ἀνεύθυνον συνδίκου, Π 10854 σ. 113.—Δικαίωμα παγίας περιοδικῆς ἀμοιβῆς δικηγόρων ἐντεταγμένων εἰς μονίμους ὀργανικὰς θέσεις, Γν. Σ. σ. 1113.—Ἀναζήτησις ἐκ τῶν ὑστέρων καταβληθεισῶν, ἔστω καὶ παρανόμως, ἀποδοχῶν καὶ συντάξεων εἰς μισθωτοὺς καὶ συνταξιούχους εἰσπράξαντας καλῇ τῇ πίστει· ἀντίθεσις εἰς ἀρχὰς χρηστῆς διοικήσεως, ΣΕ 1959 σ. 723.—Ὑποχρεώσεις ἐργοδοτῶν ἔναντι μισθωτῶν κατὰ τὴν 25 Μαρτίου, ΝΖ σ. 404.—Διακοπαὶ ἡμερησίας ἐργασίας γυναικῶν διὰ τὸν θηλασμόν· δικαίωμα ὁλοκλήρου τῆς ἀντιμισθίας, Ἔγγρ. σ. 234.—Ἔλλειψις δικαιώματος μισθοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου διὰ μὴ

παρασχεθείσαν ἐξ ὑπαιτιότητος αὐτοῦ ὑπηρεσίαν· ἔννοια ἄρθρου 67 Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος· ἔννοια ἀνακοινώσεως πρὸς τὸν ἐνδιαφερόμενον τῆς πράξεως περικοπῆς τοῦ μισθοῦ, ΑΠ 289 σ. 830.

Ἀποδοχή. Πρωτοδίκου ἀποφάσεως· τρόπος· συνέπειαι· ἀπώλεια δικαιώματος ἐφέσεως· συναγωγὴ ἐξ ἀβιάστου συμμορφώσεως πρὸς ἀπόφασιν, εἰδικῶς δὲ ἐπὶ ἡττηθέντος διαδίκου, ἐκ τῆς ἄνευ κοινοποιήσεως ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν καταβολῆς καὶ τῆς δικαστικῆς δαπάνης ὑπὲρ τοῦ ἀντιδίκου, Π 15790 σ. 267.—Τελεσιδίκου ἀποφάσεως· ἀπαράδεκτον αἰτήσεως ἀναιρέσεως, ΑΠ 402 σ. 1185.—Ἀκύρου καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὡς ἐγκύρου· ἀποδοχὴ μετὰ προσβολὴν ὡς ἀκύρου, Π 1284 σ. 485, Π 6979 σ. 887.—Ἀποφάσεως· μὴ συναγωγὴ τοιαύτης προθέσεως ἐκ τῆς εἰσπράξεως ἐπιδικασθέντος κοσοῦ, ΑΠ 202 σ. 535.—Μονομεροῦς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 232 σ. 587.—Παραιτήσεως ἀπὸ ἐγερθείσης δικαστικῆς πράξεως· δὲν ἀπαιτεῖται, ΑΠ 322 σ. 1022.—Ἀκύρου διοικητικῆς πράξεως, Π 2476 σ. 1092.

Ἀποζημίωσις. Βλ. καὶ λ. ***Ἄδεια μισθωτῶν*** (παράγρ. Α 5, ί). ***Ἀδικαιολόγητος πλουτισμός***, ***Ἀδίκημα*** (Ἀστ.), ***Ἐργατικὰ ἀτυχήματα***, ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας***, ***Παλαιοὶ πολεμισταί***, ***Στράτευσις***, ***Συνδικαλιστικὰ στελέχη***, ***Ὑπερωρίαι***.—Ἐργοδότου διὰ προξενηθείσας ὑπὸ μισθωτοῦ ζημίας· συμψηφισμὸς πρὸς μισθόν. Βλ. λ. ***Ἐργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 8).— Ἐξ ἀδικοπραξίας· παραγραφὴ κατ' ἄρθρον 937 ΑΚ· ἔναρξις· διακοπή, ΑΠ 271 σ. 835.—Ἐπὶ λύσεως συμβάσεως ἐργασίας ναυτικοῦ, Π 1288 σ. 660, Π 407 σ. 966.—Ἐπὶ λύσεως συμβάσεως δικηγόρου διὰ καταγγελίας ἐκ μέρους τοῦ ἐντολέως, Πρ. Ἐφ. 8 σ. 825.—Μισθωτῶν ἐπὶ ἐξωθουμένων κατὰ τὸ ΚΗ' ψήφισμα· εἰδικὴ ἀποζημίωσις προσωπικοῦ κουρείων καὶ κομμωτηρίων, Π 3827 σ. 715.— Ἀρχὴ καταλογισμοῦ κέρδους εἰς ζημίαν κατὰ Βυζαντινορωμαϊκὸν Δίκαιον, ἀλλὰ καὶ κατ' Ἀστικὸν Κώδικα· προϋποθέσεις αὐτῆς ζημία ἀνορθωτέα κατὰ νὰς κοινὰς περὶ ἀποζημιώσεως διατάξεις, οἷα δὲν εἶναι ἡ ἐκ τοῦ νόμου 551, καλύπτουσα μικρὸν μέρος τῆς ζημίας· παρέκκλισις διατάξεως ἄρθρου 18 ν. 551 μόνον ἐπὶ τῶν ἐν αὐτῇ περιπτώσεων· ἀποζημίωσις ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ ν. 551 ἄνευ καταλογισμοῦ τῆς συντάξεως ἐξ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου, ΑΠ Ὁλ. 761 σ. 7, πρβλ. Πρότ. σ. 177.— Καὶ' ἄρθρον 673 ΑΚ ἐπὶ ἀθετήσεως τῆς συμβάσεως, ΑΠ 777 σ. 19, Π 10854 σ. 90, ΑΠ 185 σ. 423.— Κόλλογος κατ' ἄρθρον 674 ΑΚ ἐπὶ καταγγελίας λόγῳ μεταβολῆς περιουσιακῶν σχέσεων ἐργοδότου· τί λητέον ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ, Π 17820 σ. 481.—Λόγῳ διανυκτερεύσεως ἐκτὸς ἕδρας, Γν. Σ. σ. 35, 37.— Συνεταιρισμοῦ κατὰ τέως μελῶν διοικητικοῦ ἢ ἐποπτικοῦ συμβουλίου αὐτοῦ διὰ ζημίας ἐκ παραβάσεων καθηκόντων αὐτῶν· μὴ ὑπαγωγὴ διαφορᾶς εἰς ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 18293 σ. 153.—Ἰατροῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἀμειβομένου κατ' ἐπίσκεψιν ἐπὶ ἀποχωρήσεως κατ' ἐφαρμογὴν τῶν περὶ πολυθεσίας διατάξεων, Γν.Σ. σ. 277.—Ἀποχωροῦντος κατὰ κανονισμὸν Ο.Τ.Ε. ἐπιτρεπτὸν παραιτήσεως, ΑΠ 247 σ. 642.—Ἐπὶ ἐθελουσίας ἐξόδου ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν Ἀγροτικῆς Τραπέζης· ὑπολογισμός, ΑΠ 142 σ. 718.—Ἐφ' ἅπαξ κατὰ ἀνασυνταχθὲν καταστατικὸν τοῦ συγχωνευθέντος Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ Τεχνιτῶν Μακαρονοποιῶν· ἰσχὺς διατάξεως, ΕΔ 3150 σ. 839.—Ἐφ' ἅπαξ ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α.· παραγραφὴ κατ' ἄρθρον 46 § 2 ν. 6298/1934, ΣΕ 999 σ. 902.—Ἀπομακρυνομένων τῆς ὑπηρεσίας κατὰ κανονισμὸν Ἑταιρείας Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων, Π 935 σ. 1203.—Ἀποχωροῦντος προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων, ΑΠ 484 σ. 1366.—Ἐπὶ προσβολῆς δικαιώματος συντάξεως, Π 11809 σ. 1212. —Ἐπὶ ἀναγραφῆς διωμένων στοιχείων ὑπὸ ἐργοδότου εἰς πιστοποιητικὸν ἐργασίας, Π 1285 σ. 382.—Ἐπὶ ἀναπύρου συναλλάγματος παροχῆς ὑπηρεσιῶν, ΑΠ 224 σ. 582.— Πληγέντων φορτοεκφορτωτῶν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ν.δ. 3741/1957, Γν.Σ. σ. 560.— Χαρακτὴρ ἀξιώσεως μὴ προσληφθέντος πολεμιστοῦ τοποθετηθέντος κατ' ἀν. 1836/1951 ὡς ἀποζημιώσεως· συμψηφισμὸς ἀντιπαιτήσεως ἐργοδότου, Π 2476 σ. 1092.—Ἐπὶ παροχῆς ὑπηρεσιῶν οἰκιακῆς ὑπηρετρίας προσληφθείσης μὲ πρόθεσιν μισθώσεως, μὴ συντελεσθείσης, ΑΠ 464 σ. 1372.

Ἀποθῆκαι. Ἀποδοχαὶ ταξινόμου εἰς ἀποθήκας καὶ ἐργοστάσιον ἐπιχειρήσεως, Π 5682 σ. 1140.

Ἀπολογία. Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μετὰ προηγουμένην ἀκρόασιν πειθαρχικοῦ συμβουλίου, ΑΠ 244 σ. 639, ΝΖ σ. 639.

Ἀπολογιστικὰ ἔργα. Βλ. λ. ***Ἔργα***.

Ἀπόλυσις. Βλ. λ. ***Ἄδεια μισθωτῶν*** (παράγρ. Α 6, ί), ***Ἐργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 15), ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας***, ***Κατάχρησις δικαιώματος***, ***Ναυτικοί***, ***Παλαιοὶ πολεμισταί***, ***Στράτευσις***, ***Συνδικαλιστικὰ στελέχη***, ***Τράπεζαι*** κλπ.

Ἀπόλυσις ἐπὶ ἐγγυήσει. Ἄνευ σημασίας διὰ θέσιν εἰς ὀργίαν δημοσίου ὑπαλλήλου στερηθέντος τῆς προσωπικῆς του ἐλευθερίας συνεπείᾳ ἐντάλματος συλλήψεως, Γν. Σ. σ. 842.

Ἀποπεράτωσις δίκης. Διὰ παραιτήσεως· ὅροι, ΑΠ 406 σ. 1208.

Ἀπορία. Ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν ὡς στοιχεῖον προστασίας αὐτῶν· ἀπόδειξις, Σ.Ε. 1018 σ. 755.— Ἔλλειψις ἀπορίας καὶ διακοπὴ συντάξεως Τ.Σ.Α.Υ., ΣΕ 585 σ. 1102.

Ἀποστρατευομένων προστασία. Βλ. λ. ***Νεοπολεμισταί***, ***Παλαιοὶ πολεμισταί***, ***Στράτευσις***.

Ἀπουσία. Ἀποχὴ ἀπὸ ἐργασίας· συνέπειαι. Βλ. λ. ***Ἀπεργία***. ***Ἐργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 8), ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** (παράγρ. Ι Γβ).

Ἀπόφασις. Βεβαίωσις δικαστηρίου ὅτι ἐμόρ-

φασε τὴν κρίσιν του λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὰ προσαχθέντα καὶ ἐπικληθέντα ἔγγραφα· οὐδεμία ἐντεῦθεν ἀμφιβολία περὶ τῆς λήψεως ὑπ' ὄψιν πάντων τῶν φερομένων ὡς παραλειφθέντων ἐγγράφων· ἀπορριπτὸς λόγου ἀναιρέσεως, ΑΠ 144 σ. 331, ΑΠ 321 σ. 760, ΑΠ 422 σ. 1253.—Πρωτόδικος, συσσωματωθεῖσα εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν ἐκδοθεῖσαν· ἀπαράδεκτον λόγου ἀναιρέσεως κατ' αὐτῆς, ΑΠ 787 σ. 16, ΑΠ 438 σ. 1251.— Ὁριστικὴ καὶ τελεσίδικος· δεδικασμένον· συνέπειαι, Π 1083 σ. 76, Π 15185 σ. 140.— Ἀπορρίψασα ἀγωγὴν κατὰ τύπον λόγῳ ἀοριστίας, ἀναρμοδιότητος, ἀπαραδέκτου κλπ· οὐ δεδικασμένον ἐξ αὐτῆς, Π 15185 σ. 140.—Ἀκυρωτικὴ Συμβουλίου Ἐπικρατείας· δεδικασμένον, Π 11787 σ. 1133.—Τελεσίδικος λόγῳ παραιτήσεως διὰ τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως ἀπὸ τοῦ δικαιώματος ἐφέσεως, ΑΠ 431 σ. 1242.— Ἀμετάκλητος καταδικαστικὴ δι' ἔκπτωσιν δημοσίου ὑπαλλήλου, Γν. Σ. σ. 842.— Ἀναστολὴ ἐκτελέσεως μετ' ἄσκησιν ἀναιρέσεως, Πρ. 52 σ. 268.—Κήρυξις προσωρινῶς ἐκτελεστῆς, Π 7051 σ. 315.— Προσωρινὴ ἐκτέλεσις· ἀνεπίτρεπτον κατὰ Δήμων, ΑΠ 172 σ. 373.— Μεταρρύθμισις ἐπὶ οὐσιώδους μεταβολῆς συνθηκῶν κατὰ ν. 6439/1935· ἔννοια οὐσιώδους μεταβολῆς· ἄσκησις ἑτέρου βιοποριστικοῦ ἐπαγγέλματος, ΑΠ 143 σ. 385.— Πειθαρχικὴ κατὰ Ὑπαλληλικὸν Κῶδικα· αἰτιολογία, ΣΕ 797 σ. 604.—Σύνταξις ἐγγράφως· συντατικὸς τύπος· ἐπαγωγὴ ὅρκου περὶ ὑπάρξεως δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἤτοι ἀποφάσεως Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας περὶ ἀκυρώσεως Ἱδρυτικοῦ Ταμείου Διατάγματος· οὐ αφάλμα ἐκ μὴ ἐπιβολῆς, ΑΠ 205 σ. 837. Βλ. καὶ λ. ***Ἀποδοχή, Αἴτησις ἀκυρώσεως, Ἀναίρεσις, Ἀνέλεγκτον, Ἐργατικαὶ διαφοραί, Ἔφεσις, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Σωματεῖα, Ὑπουργεῖα - Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις.***

Ἀποχή. Μισθωτοῦ ἀπὸ ἐργασίας· συνέπειαι. Βλ. λ. ***Ἀπεργία, Ἐργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 8), ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** (παράγρ. 1 Γβ).

Ἀποχώρησις. Μισθωτοῦ διὰ σύνταξιν· ἀποζημίωσις· ἄρθρον 8 § 4 ν.δ. 3789/1957. Βλ. λ. ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** (παράγρ. III Ζ).—Οἰκειοθελὴς μισθωτοῦ· λύσις συμβάσεως ἐργασίας, Π 9031 σ. 959.—Ἰατροῦ ἀπὸ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν περὶ πολυθεσίας διατάξεων· ἀποζημίωσις, Γν. Σ. σ. 277.—Οἰκειοθελὴς μισθωτῶν καὶ ἐπιδότησις δι' ἀνεργίαν, ΝΖ σ. 283.—Μισθωτοῦ λόγῳ ἀπρεποῦς συμπεριφορᾶς ἐργοδότου· ὑπερημερία τούτου, Π 745 σ. 424.—Μέλους σωματείου· δικαίωμα ἄνευ περιορισμοῦ ἢ ὅρου, ΕΑ 3384 σ. 544, ΕΑ 1091 σ. 961.—Ἠσφαλισμένης ὁριστικῶς ἐκ τῆς ἐργασίας λόγῳ τελέσεως γάμου καὶ δικαίωμα ἐπιστροφῆς εἰσφορῶν· ἔννοια διατάξεως κανονισμοῦ Ταμείου Ἐξόδου καὶ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Βιομηχανίας Καπνοῦ, ΣΕ 675 σ. 553.— Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε.· ἀποζημίωσις· ἐπιτρεπτὸν παραιτήσεως, ΑΠ 247 σ. 642.— Οἰκειοθελὴς ὑπαλλήλου Τραπέζης· ἀπόλυσις· δικαίωμα πρὸς σύνταξιν, ΑΠ 265 σ. 837.— Ἠσφαλισμένης ἐκ τῆς ἐργασίας λόγῳ γάμου· παροχὴ βοηθήματος ὑπὸ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας· προϋποθέσεις, ΣΕ 1489 σ. 904.—Προσωπικοῦ Ἀεριόφωτος μετὰ συμπλήρωσιν ὁρίου ἡλικίας· σύνταξις· ὑποχρέωσις Ι.Κ.Α., ΣΕ 1882 σ. 1100.—Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων· ἀποζημίωσις, ΑΠ 484 σ. 1366.

Ἀπρεπὴς συμπεριφορά. Μισθωτοῦ καὶ ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν μισθοῦ, ΑΠ 178 σ. 420.

Ἀργία. Βλ. καὶ λ. ***Ἀνάπαυσις, Ἑορταί, Κυριακή.***—Ἔφεσις κατὰ πειθαρχικῆς ποινῆς ἀργίας κατ' ἄρθρον 1 ν.δ. 3789/1957· ἔκτασις ἐφαρμογῆς, ΣΕ 1607 σ. 1236.—Τετάρτης ἢ Σαββάτου, ΣΕ 1581 σ. 1128, Εἰσηγ. Ἔκθ. σ. 1273.

Ἄρειος Πάγος. Βλ. καὶ λ. ***Ἀναίρεσις, Ἀνέλεγκτον.***—Ἀναστολὴ ἐκτελέσεως ἀποφάσεως μετ' ἄσκησιν αἰτήσεως ἀναιρέσεως κατ' αὐτῆς· ἀρμοδιότης Πολιτικοῦ Τμήματος Ἀρείου Πάγου ἐν Συμβουλίῳ, Πρ. Δρ. 52 σ. 268.

Ἀρμοδιότης. Διαφοραὶ ὑπαγόμεναι ἢ μὴ εἰς διαδικασίαν ν. ΓΨΟΔ'. Βλ. λ. ***Ἐργατικαὶ διαφοραί.***—Κατὰ τόπον ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν· δωσιδικία ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. ΓΨΟΔ'· συνδρομὴ μετ' αὐτῆς καὶ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 22 § 7 Πολ. Δικ. δωσιδικίας τοῦ συναλλάγματος, Π 149 σ. 265.—Κατὰ τόπον ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν· ἔννοια κατοικίας ἐναγομένου· ἀπόρριψις ἀγωγῆς εἰσαχθείσης ἐνώπιον ἀναρμοδίου κατὰ τόπον δικαστηρίου, Π 18444 σ. 490.—Ἐργατικοῦ δικαστοῦ καὶ ἐκ τοῦ τόπου καταρτίσεως τῆς συμβάσεως, Π 407 σ. 966.—Δικαιοδοσία ἑλληνικῶν δικαστηρίων δι' ἐργατικὰς διαφορὰς μεταξὺ ἐργαζομένων καὶ Ἀμερικανικοῦ Δημοσίου, Π 17545 σ. 1318.—Νέα διαδικασία δι' ἐκδίκασιν ἐργατικῶν διαφορῶν· σχέδιον Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς Νέας Πολ. Δικονομίας· εἰσήγησις, σ. 1057.—Δικαιοδοσία τακτικῶν δικαστηρίων ἐπὶ πολιτικῶν διαφορῶν, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἀναφυομένων προδικαστικῶν ζητημάτων, ΝΖ σ. 3.—Δικαιοδοσία τακτικῶν δικαστηρίων πρὸς ἔλεγχον παρεμπιπτόντως διοικητικῶν πράξεων· ἔκτασις, Π 6582 σ. 78, Π 9363 σ. 155, Π 775 σ. 329, ΑΠ 208 σ. 500, Π 8215 σ. 1106, Π 6859 σ. 1303.—Δικαιοδοσία πολιτικῶν δικαστηρίων πρὸς κρίσιν ἐπὶ τῆς νομιμότητος πράξεως τῆς Διοικήσεως, ὅταν ἐκ ταύτης προσβάλλωνται ἰδιωτικὰ δίκαια, ἡ ἀνόρθωσις τῶν ὁποίων διώκεται δι' ἀγωγῆς, Π 8215 σ. 1106.—Δικαστικὸς ἔλεγχος κρίσεως Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, ΑΠ 777 σ. 20.—Δικαστικὸς ἔλεγχος ἀποφάσεων Συμβουλίων προστασίας πολεμιστῶν ἀπολυομένων ἐκ στρατοῦ, Π 6859 σ. 1303.—Ἐπὶ προσβολῆς πράξεων ὀργάνων Ι.Κ.Α. περὶ προσδιορισμοῦ ἀπαιτήσεων Ι.Κ.Α. ἐξ εἰσφορῶν· ἀρμοδιότης πολιτικῶν δικαστηρίων πρὸς ἔρευναν συνδρομῆς προϋποθέσεων ἐπιβολῆς εἰσφορῶν ἀπὸ νομικῆς καὶ πραγματικῆς ἀπόψεως, ΑΠ 758 σ. 98, ΑΠ 230 σ. 656.—Δικαστικὸς ἔλεγχος πράξεων ὀργάνων Ι.Κ.Α.· ἔκτασις, Π 775 σ. 329, ΑΠ 208 σ. 500.—Εἰρηνοδίκου ἐπὶ ἀξιώσεως ἐξαμήνου ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρ. 4 ν. 3514/

ΑΠ 803 σ. 127.—Πρὸς δικαστικὴν ἀναγνώρισιν δικαιώματος συνταξιοδοτήσεως ὑπαλλήλου Σ. Π. Α. Π.· ἁρμοδιότης Ἑλεγκτικοῦ Συνεδρίου· ἔλλειψις δικαιοδοσίας τακτικῶν δικαστηρίων, Π 9363 σ. 155.—Ἐπὶ ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως ἐκ πράξεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου (Τ.Σ.Α.) καθορίσαντος παρὰ τὸν νόμον σύνταξιν· ἁρμοδιότης πολιτικῶν δικαστηρίων, μὴ καθιδρυθέντος διὰ τοῦ Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου διοικητικοῦ δικαστηρίου πρὸς ἐπίλυσιν διαφορῶν ἐκ παρανόμων πράξεων τοῦ Ταμείου, ΑΠ 36 σ. 264.—Ἐπὶ ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως ἐκ προσβληθέντος δικαιώματος συντάξεως, Π 11809 σ. 1212.—Ἐπὶ ἀναστολῆς ἐκτελέσεως ἀποφάσεως μετ' ἄσκησιν κατ' αὐτῆς ἀναιρέσεως· ἁρμόδιον τὸ Πολιτικὸν Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν Συμβουλίῳ, Πρ. 52 σ. 268.—Δικαιοδοσία ἑλληνικῶν δικαστηρίων πρὸς ἐκδίκασιν ὑποθέσεων ἡμεδαπῶν μὴ ἐχόντων κατοικίαν ἢ διαμονὴν ἐν Ἑλλάδι· ἐφαρμογὴ καὶ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΑΠ 202 σ. 535.—Γ' Τμήματος Συμβουλίου Ἐπικρατείας· ἔννοια ἄρθρου 5 § 3 ν. δ. 3830/1958, ΣΕ 683 σ. 548, ΣΕ 969 σ. 760, ΣΕ 1466 σ. 834, ΣΕ 471 σ. 444.—Ὁλομελείας Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἐπὶ πράξεων ἀναφερομένων εἰς καταγγελίαν σχέσεως ἐμμίσθου ἐντολῆς μετὰ δημοσίας διοικήσεως, ΣΕ 1466 σ. 834.—Ἐπὶ διαφορῶν ἐκ συμβάσεως παροχῆς ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν, ΕΑ 1011 σ. 701.—Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων πρὸς ἑρμηνείαν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ΣΕ 1243 σ. 751.—Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων καὶ ἐπὶ μὴ λήξεως συμβατικῶς καθορισθείσης χρονικῆς διαρκείας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ οὐσιώδους μεταβολῆς συνθηκῶν, Π 4081 σ. 1018.—Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α.· ἔκτασις, ΣΕ 1037 σ. 772, ΣΕ 1032 σ. 773, ΣΕ 852 σ. 972, ΣΕ 1504 σ. 973, ΣΕ 1523 σ. 1030.—Ἐπὶ ἐπιδοτήσεως ἀνεργίας, Ἔγκ. σ. 848, 910.—Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας δι' ἐπίλυσιν διαφορῶν περὶ τῶν ὀφειλομένων εἰσφορῶν ὑπὲρ Λογαριασμοῦ Στρατεύσεως Μισθωτῶν, ΣΕ 1002 σ. 813.—Δι' ὑποβολὴν μηνύσεων Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας, Ἔγκ. σ. 917.—Τοπικῆς Ἐπιτροπῶν Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτωτικῶν Ἐργασιῶν Λιμένων, ΣΕ 1387 σ. 897.—Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν Ι.Κ.Α., ΣΕ 1519 σ. 1032.—Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν κλπ. ἐπὶ συνταξιοδοτήσεως λόγῳ ἀναπηρίας, ΣΕ 1732 σ. 1327.—Ἐπιτροπῆς ἀ. ν. 1803/1951 ἐπὶ ἀπολύσεως συνδικαλιστικῶν στελεχῶν, ΣΕ 1699 σ. 1241.—Ἐπὶ προσβολῆς ἀποφάσεων γενικῶν συνελεύσεων ἐπαγγελματικῶν σωματείων μετὰ τὸ ἄρθρον 101 ΑΚ, ΕΑ 1633 σ. 601.—Πρὸς ἐκλογὴν προσώπων διοικήσεως σωματείου· ἀποκλειστικὴ ἁρμοδιότης γενικῆς συνελεύσεως, Π 4683 σ. 430.—Ἐπὶ ἀναστολῆς ἀκύρου ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως σωματείου, Πρ. Θ. 706 σ. 657.—Ἐπὶ ἀξιώσεων συνεταιρισμοῦ κατὰ τῶν συνεταίρων περὶ πληρωμῆς τῆς εἰσφορᾶς, προστίμου ἢ ἄλλης ὀφειλῆς· ἁρμοδιότης Εἰρηνοδικείου κατὰ διαδικασίαν νόμου ΓΧΟΔ ἀναλόγως ἐφαρμοζομένην· οὐχὶ καὶ ἐπὶ τῶν περὶ ἀποζημιώσεως ἀξιώσεων τοῦ συνεταιρισμοῦ κατὰ τέως μελῶν τοῦ διοικητικοῦ καὶ ἐποπτικοῦ συμβουλίου αὐτοῦ διὰ ζημίαν ἐκ παραβάσεως καθηκόντων των, Π 18293 σ. 153.—Δικαιοδοσία Ἐπιτροπῆς ἀδείας ἐξασκήσεως ἐπαγγέλματος ἠθοποιοῦ· ἔκτασις, ΑΠ 139 σ. 259.—Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρὸς ἔγκρισιν καταστατικοῦ γεωργικῶν συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων καὶ τῶν τροποποιήσεων αὐτοῦ, ΑΠ 811 σ. 387. —Ὑπουργοῦ Ἐργασίας μόνον ἐγκρίσεως ἀποφάσεως περὶ τροποποιήσεως καταστατικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ΣΕ 144 σ. 449.—Πρὸς διαπίστωσιν τῆς παραλείψεως παροχῆς ἀδείας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ΝΖ σ. 3.—Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς ἀ. ν. 244/1936, ΣΕ 615 σ. 483, ΑΠΠ 13 σ. 655, ΣΕ 976 σ. 722, ΣΕ 1698 σ. 1245, Π 5557 σ. 1191, ΣΕ 1700 σ. 1238.—Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διὰ τροποποίησιν ἀσφαλιστικῶν διατάξεων, ΑΠ 760 σ. 9, ΣΕ 144 σ. 449, ΣΕ 1521 σ. 976.—Ὑπουργῶν διὰ τροποποίησιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΣΕ 2083 σ. σ. 17.—Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐπὶ ἀμφισβητήσεως ἀφορώσης ὑπαγωγὴν ἢ μὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν Ταμείου, ΣΕ 498 σ. 271, ΣΕ 1706 σ. 1328, ΣΕ 1707 σ. 1379, Ἔγκ. σ. 1383.—Διαδοχικὴ ἀσφάλισις μισθωτῶν ἐπὶ μεταβολῆς τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως· ἔννοια ἄρθρου 51 ἀ. ν. 1846/1951· ἐπίλυσις ἀμφισβητήσεων ὑπὸ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ ἁρμοδιότης πολιτικῶν δικαστηρίων, Π 8215 σ. 1104.—Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ ἐπὶ προσλήψεως δικηγόρων ὑπὸ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κλπ., ΣΕ 842 σ. 603.—Ἐπὶ ἐγκρίσεως ἢ κυρώσεως κανονισμῶν ἐργασίας, ΣΕ 1590 σ. 1209.—Ἀπόλυτος ἀκυρότης διοικητικῆς πράξεως, μὴ προερχομένης ἐξ ἁρμοδίου πρὸς ἐνέργειαν αὐτῆς διοικητικοῦ ὀργάνου, ὑφισταμένου νομίμως, ἤτοι ὑπὸ προσώπου νοσφιζομένου ἐξουσίαν, ΑΠ 266 σ. 706.

Ἀρτεργάται. Βλ. καὶ λ. *Ταμεῖα*.—Νόμιμον ἡμερομίσθιον ἀρτεργατῶν, ΝΖ σ. 215.—Νόμιμοι ἀποδοχαὶ ἀρτεργατῶν, Π 783 σ. 1315. —Σύνδεσις ἀρτεργάτου μετ' ἀρτοποιοῦ διὰ συμβάσεως ἐργασίας· νόμιμον ἡμερομίσθιον, Π 4427 σ. 318.—Ἄδεια μετ' ἀποδοχῶν, Εἰσηγ. Ἔκθ. σ. 1274.— Πρόσληψις ὑπὸ Δημοσίου ἀρτεργάτου δι' ἀνάγκας στρατιωτικοῦ ἀρτοποιείου κατὰ ν. 4436/1929· ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας ἐξ ἐλλείψεως ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου ταυτότητος καὶ μὴ τηρήσεως διατυπώσεων νομιμοφροσύνης· ἀξίωσις ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 ΑΚ· παραγραφὴ ἀπαιτήσεων κατὰ Δημοσίου, Π 783 σ. 1315.—Ὑποχρέωσις ὑπαλλήλων ἀρτοποιείου κλπ. πρὸς ἐφοδιασμὸν διὰ βιβλιαρίου ὑγείας· ἀκυρότης ἄλλως συμβάσεως ἐργασίας· ἔρευνα αὐτεπαγγέλτως· ἀνυπόχρεον ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ, Π 476 σ. 312.—Ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς ἀρτοποιεῖον διὰ πα-

ροχήν ἐργασίας, ἐν τῷ ὁποίῳ ἀπαιτεῖται ἐφοδιασμός, διά βιβλιαρίου ὑγείας· νομική ἀδυναμία παροχῆς ἐργασίας ἐπί ἐλλείψεως τοιούτου· ἀνυπόχρεον ἐργοδότου πρός καταβολήν μισθοῦ ἀπό τῆς ἐμφανίσεως, Π 764 σ. 880.

Ἀρχισυντάκτης. Βλ. λ. *Τύπος*.

Ἀσθένεια. Ἀποχή μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας λόγῳ ἀσθενείας· συνέπειαι· τύχη συμβάσεως ἐργασίας· ἄρθρον 5 § 3 ν. 2112, 3 ν. 4558/1930, 8 β.δ. 16 Ἰουλίου 1920. Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (παράγρ. Ι Γβ). —Ἀσθένεια μισθωτοῦ καί δικαίωμα μισθοῦ κατ' ἄρθρα 657 καί 658 ΑΚ. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 8).—Παροχαί Ι.Κ.Α. δι' ἀσθένειαν. Βλ. λ. *Κοινωνικαί Ἀσφαλίσεις*.—Νόσος ὡς ἐργατικόν ἀτύχημα· φυματίωσις· μεταγενεστέρα ἀνάπτυξις καρκίνου, ΑΠ 801 σ. 84, ΑΠ 141 σ. 262.—Προσμέτρησις εἰς χρόνον ἐργασίας πρός ἀνάληψιν συντάξεως λόγῳ γήρατος ἐκ Ταμείου Μεταλλευτῶν καί τοῦ διανυθέντος ἐν συνταξιοδοτήσει ἐξ ἀτυχήματος ἢ ἐπαγγελματικῆς νόσου, ΑΠ 175 σ. 447.—Ὑπαγωγή εἰς ἔννοιαν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατ' ἀ.ν. 1846/1951 καί τῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ἐκδηλώσεως ἢ ἐπιδεινώσεως προϋπαρχούσης παθήσεως, ΣΕ 712 σ. 530.—Ὑποχρεωτική ἀσφάλισις τῶν ἐπί πληρωμῇ ἀμοιβῇ δικηγόρων νομικῶν προσώπων (ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ Τραπεζῶν κατ' ἄρθρ. 21 ν. 3790/1957 μόνον διά κλάδον συντάξεως καί οὐχί διά κλάδον ἀσθενείας, καλυπτόμενον ὑπό Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων, ΕΛ 43 σ. 775.—Λόγος ἀναστολῆς προθεσμίας αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ΣΕ 1470 σ. 990.

Ἀστικὸς Κῶδιξ. Ἐφαρμογή προϊσχύσαντος δικαίου ἐπί συμβάσεων ἐργασίας καταρτισθεισῶν πρό τοῦ Κώδικος, Π 2396 σ. 1015.—Ρύθμισις δι' ἄρθρου 17 Εἰσαγ. Νόμου τῶν περί παραγραφῆς διατάξεων καί ν. 6298/1934 περί Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ΑΠ 796 σ. 100.—Διατήρησις ἐν ἰσχύϊ κατ' ἄρθρ. 38 Εἰσαγ. νόμου, πλήν ἄλλων, καί τῶν εἰδικῶν νόμων, τῶν ἀφορώντων εἰς τήν σύμβασιν ἐργασίας, ΑΠ 170 σ. 377.—Ἀνεφάρμοστον κατ' ἄρθρ. 24 καί 38 Εἰσαγ. νόμου ἐπί συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, συναφθείσης πρό τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Α.Κ., τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 673 ΑΚ, ΑΠ 185 σ. 428.—Ἐφαρμογή προϊσχυουσῶν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος διατάξεων περί ἀνωνύμου συναλλάγματος παροχῆς ὑπηρεσιῶν ἐπί οἱοσδήποτε ἀμοιβῆς, ΑΠ 224 σ. 532.—Δικαίωμα μισθοῦ ἐπί ἀσθενείας κατά τό προϊσχύσαν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος δίκαιον, Π 2396 σ. 1015.—Διατήρησις ἐν ἰσχύϊ ν. 551 περί ἐργατικῶν ἀτυχημάτων δι' ἄρθρου 38 Εἰσαγ. νόμου, Ἀγόρ. Εἰσαγγ. σ. 1121.

Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης Ὀργανισμός. Βλ. λ. *Αὐτοκίνητα* (παράγρ. 1).

Ἀστυνομία. Παροχή ὑπηρεσίας εἰς Ἀστυνομικήν Ὑπηρεσίαν Τροχιοδρόμων καί Λεωφορείων Η.Ε.Μ.· ὅροι ἀπολύσεως λόγῳ καταργήσεως θέσεως, ΑΠ 364 σ. 963.

Ἀσφάλεια - Ὑγιεινή. Βλ. λ. *Ἀνάπαυσις, Βιβλιάρια, Ἑορταί, Ἐργατικά ἀτυχήματα, Κανονισμοί, Κυριακή, Ὧραι ἐργασίας*.

Ἀσφάλισις. Βλ. λ. *Ἀνεργία Ὀργανισμός - Ἀσφάλισις, Κοινωνικαί Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα*. —Θεμελιώδης προϋπόθεσις ὑπαγωγῆς εἰς κοινωνικήν ἀσφάλισιν· παροχή ἐργασίας πρός ὡρισμένον ἐργοδότην· ἔλλειψις δικαιώματος τοῦ λαμβάνοντος ἁπλῶς μηνιαίαν προσοδον ὑπό τύπον ἐπιδόματος παρά τοῦ πρώην ἐργοδότου του· ἀρχή «τυπικῆς ἀσφαλίσεως» καί ἔννοια αὐτῆς, Γν.Σ. σ. 281.— Θέσπισις ἐξαιρέσεως ἀντικειμένης πρός γενικάς ἀρχάς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ΣΕ 166 σ. 395.— Ἀρμοδιότης Τμήματος Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἐπί αἰτήσεων ἀκυρώσεως κατά διοικητικῶν πράξεων, ἀφορωσῶν ἀσφαλιστικήν σχέσιν πρός τινα τῶν ἐν ἄρθρ. 5 § 3 ἐδάφ. ε' ν.δ. 3880/1958 Ὀργανισμῶν, ΣΕ 271 σ. 444.— Ἔλλειψις ἱκανότητος ἀσφαλιστικοῦ φορέως πρός παρακολούθησιν καί ἔλεγχον τῆς νομίμου ἐναντι αὐτοῦ ἐκπληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἑκάστοτε ὑποχρέου ἐργοδότου· δέν δύναται νά βιαύνῃ τόν ἠσφαλισμένον προκειμένης ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως, ΣΕ 271 σ. 444.—Πολιτική ἐπιστράτευσις μισθωτῶν καί ἀσφαλιστική σχέσις, Γν.Σ. σ. 691. —Δικηγόρων νομικῶν προσώπων ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ Τραπεζῶν ἐπί πληρωμῇ ἀμοιβῇ, εἰς Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως προσωπικοῦ αὐτῶν, ΕΛ 43 σ. 775.—Συνυπολογισμός στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας εἰς χρόνον ἀσφαλίσεως δι' ὑπολογισμόν συντάξεως, ΣΕ 1100 σ. 815, ΑΠ 478 σ. 1370.— Ἀμφισβήτησις ἰδιότητος ἠσφαλισμένου μετά πάροδον μικροῦ χρόνου καταβολῆς εἰσφορῶν, ΣΕ 1501 σ. 878.—Ἀσφαλιστικαί διαφοραί, Σημ. σ. 1000.

Ἀτυχήματα. Βλ. λ. *Ἐργατικά ἀτυχήματα, Κοινωνικαί Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα*.

Αὐξήσεις. Βλ. λ. *Ἀναπροσαρμογή, Ἀποδοχαί, Συλλογικαί διαφοραί ἐργασίας, Συλλογικαί συμβάσεις ἐργασίας*.

Αὐτεπάγγελτος ἔρευνα. Κατά πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης τῆς μή τηρήσεως προθεσμίας προσβολῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου, Π 10853 σ. 86, Π 1074 σ. 87, Π 940 σ. 1010.—Ἀκυρότητος συμβάσεως ἐργασίας ἐξ ἐλλείψεως βιβλιαρίου ὑγείας, Π 476 σ. 312.—Συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, Π 1257 σ. 650.—Ἀποφάσεως Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, ἑρμηνευτικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, Π 18064 σ. 478.—Μεταβολῆς βάσεως ἀγωγῆς, ΑΠ 292 σ. 687, ΑΠ 352 σ. 820.— Ἀπαραδέκτου ἐφέσεως στρεφομένης καί κατά τῶν ἐν τῷ πρωτοδίκῳ δίκῃ ὁμοδίκων, Π 7081 σ. 1081.—Ἐργατικῆς διαφορᾶς ἐπί ἐρημοδικίας, ΑΠ 405 σ. 1358.

Αὐτοκίνητα. *1. Λεωφορεῖα· Κοινά Ταμεῖα (Κ.Τ.Ε.Λ.) κλπ.* Ρύθμισις ὑπό νόμου 3221/1955 καί ἐκτελεστικοῦ διατάγματος περί ἐκδόσεως Κανονισμοῦ προσωπικοῦ τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. εἰδικῆς στολῆς διά προσωπικόν· ἀνεπίτρεπτος ρύθμισις τοῦ αὐτοῦ θέματος ὑπό συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας 3.4.1957, ἐπιφυλαχθείσης τῆς ρυθμίσεως αὐτοῦ ὑπό τοῦ νόμου εἰς τήν κανονιστικήν ἐξουσίαν τῆς Πολιτείας· ἀκύρωσις ὑπουργικῆς ἀποφάσεως κυρωσάσης τήν ἀνωτέρω συλλογικήν σύμβασιν ἐργασίας, ΣΕ 2072 σ. 101.—Παροχή ἐργασίας ὁδηγοῦ ὑπό ἰδιοκτήτου λεωφορείου, ἐντε-

ταγμένου εἰς τὴν δύναμιν Κ.Τ.Ε.Λ. καὶ μετόχου αὐτοῦ· ἀγωγὴ κατὰ Κ.Τ.Ε.Λ. διὰ δαπάνας διανυκτερεύσεως, ἐκτὸς τῆς ἐπαγγελματικῆς καὶ ἀστικῆς κατοικίας αὐτοῦ· χαρακτηρισμὸς σχέσεως ὡς σχέσεως ἐργασίας καὶ εἰσαγωγὴ πρὸς ἐκδίκασιν κατ' ἐργατικὴν διαδικασίαν, Ε 76 σ. 436, Εἰσαγ. σ. 435.—Παροχὴ ἐργασίας ὁδηγοῦ ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου λεωφορείου αὐτοκινήτου ἐντεταγμένου εἰς Κ.Τ.Ε.Λ.· χαρακτὴρ σχέσεως· θέσις αὐτοῦ ἔναντι τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. καὶ τοῦ συνιδιοκτήτου τοῦ αὐτοκινήτου, Π 5630 σ. 1143, Εἰσαγ. σ. 1143.—Ἐργασία κατὰ Κυριακὰς εἰς ἐπιχειρήσεις μεταφορᾶς· διανυκτερεύσεις ἐκτὸς ἕδρας μισθωτῶν λεωφορείων· ἔνστασις ἐργοδότου περὶ συμψηφισμοῦ ὀφειλομένων εἰς Κ.Τ.Ε.Λ., Π 48 σ. 1013.—Πειθαρχικαὶ ποιναὶ κατὰ προσωπικοῦ κινήσεως λεωφορείων κατὰ τὸ ἀπὸ 25.6/6.8.1956 διάταγμα περὶ ἐκδόσεως Κανονισμοῦ προσωπικοῦ τῶν Κ.Τ.Ε.Λ.· ἄθικτον ἐξ αὐτῶν τοῦ δικαιώματος ἐργοδότου, ἰδιοκτήτου τοῦ λεωφορείου, πρὸς καταγγελίαν τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ὁδηγοῦ λεωφορείου συμβάσεως ἐργασίας, μὴ ἐξασφαλιζομένης μονιμότητος· ἰσχυρισμὸς καταχρήσεως δικαιώματος, Π 7543 σ. 1078.—Ἀσφάλισις εἰς Ι.Κ.Α. προσωπικοῦ λεωφορείων αὐτοκινήτων ἐντεταγμένων εἰς Κ.Τ.Ε.Λ.· διάκρισις, Ἔγκ. σ. 1264.—Ἄσκησις ὑπὸ τοῦ διὰ νόμου 3721/1957 ἱδρυθέντος Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης ἐπιχειρήσεως κοινῆς ὠφελείας κατὰ παραχώρησιν ὑπὸ τοῦ Κράτους· χαρακτὴρ συγκοινωνιακῶν ἐπιχειρήσεων ὡς ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας· ἄδεια ἐργαζομένων εἰς λεωφορεῖα, Π 706 σ. 830.—Ἀκύρωσις πράξεως Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων περὶ Κανονισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας προσωπικοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης, ΣΕ 1599 σ. 1209.—Παροχὴ ἐργασίας εἰς Ἀστυνομικὴν Ὑπηρεσίαν Τροχιοδρόμων καὶ Λεωφορείων Η.Ε.Μ.· ἀπόλυσις λόγῳ καταργήσεως θέσεως· ἔννοια, ΑΠ 364 σ. 963.

2. ***Ἀγοραῖα (ταξί).*** Ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων (ταξί)· τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς ὑπὲρ Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 779.— Παραχώρησις χρήσεως αὐτοκινήτου, πλήρως ἐξοπλισμένου καὶ ἐπηνδρωμένου δι' ὁδηγοῦ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐκμισθωτῶν, βαρυνομένων μὲ τὴν δαπάνην ἀμοιβῆς αὐτοῦ, τῶν καυσίμων, ἐλαστικῶν καὶ λειτουργίας καὶ συντηρήσεως ἐπὶ μισθώματι καθ' ὥραν χρήσεως· μίσθωσις πράγματος καὶ ὄχι μίσθωσις ἐργασίας, ΑΠ 825 σ. 944.

3. ***Φορτηγά.*** Νόμιμος μισθὸς βοηθοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου, Π 10854 σ. 1130.— Διατάξεις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας 28.7.1945 περὶ βοηθῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων· ἔννοια αὐτῶν ὡς πρὸς τὸν χαρακτηρισμὸν αὐτῶν ὡς ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων διὰ τὸ δικαίωμα ἀποζημιώσεως ν. 2112 ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως, Π 974 σ. 1259.

4. ***Ἐπιβατικὰ πολυτελείας ἰδιωτικῆς χρήσεως.*** Ἔλλειψις δικαιώματος ἀδείας κατ' ἀ.ν. 539/1945 τοῦ οἰκιακοῦ ὁδηγοῦ ἐπιβατικοῦ αὐτοκινήτου πολυτελείας ἰδιωτικῆς χρήσεως· ἐπιτρεπτὴ ἀπόλυσις διαρκούσης συμβατικῆς ἀδείας· ἔλλειψις νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν τῶν ἀνωτέρω αὐτοκινήτων, τῶν μὴ ἀνηκόντων εἰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις, Π 7826 σ. 1007, Εἰσαγ. σ. 1007.

5. ***Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν.*** Ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως ἐκ παρανόμου πράξεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, καθορίσαντος παρὰ τὸν νόμον σύνταξιν· ὑπαγωγὴ εἰς ἀρμοδιότητα πολιτικῶν δικαστηρίων, μὴ καθιδρυθέντος διὰ τοῦ Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου διοικητικοῦ δικαστηρίου πρὸς ἐπίλυσιν διαφορῶν ἐκ παρανόμων πράξεων τοῦ Ταμείου, ΑΠ 36 σ. 264.—Ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα· ἀντισυνταγματικότης ἐξουσιοδοτήσεως ἄρθρου 59 τοῦ ἀ.ν. 11/12.11.1936 καὶ ἀκυρότης ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου· διακοπὴ συντάξεως, ΣΕ 485 σ. 696.— Ἀνίσχυρος ὁ Κανονισμὸς ἀσφαλιστικῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου, ὡς ἐκδοθεὶς βάσει τῆς ἀντισυνταγματικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἄρθρου 59 § 1 ἀ.ν. 11/12.11.1935 καὶ ἄρθρου 1 ἀ.ν. 694/1937· μὴ κύρωσις αὐτοῦ διὰ ν. 2520/1953· ἐφαρμοστέα ἡ προϊσχύουσα διάταξις ἄρθρου 3 π.δ. 26.3/9.4.1953 περὶ συντάξεως, ΣΕ 381 σ. 445, ΣΕ 1470 σ. 900, ΣΕ 1505 σ. 1151.—Ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα· ἀπαραίτητος ἡ ἐγγραφὴ τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τὸ μητρῷον τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται σαφῶς ἄλλο τι ἐν τῷ νόμῳ· ἔλλειψις ἄλλως ἀξιώσεως ἐπὶ τὴν ἀσφαλιστικὴν παροχήν, ΣΕ 79 σ. 397.—Ἀνυπόχρεον καταβολῆς εἰσφορᾶς ἰδιοκτητῶν ἢ κατόχων αὐτοκινήτων, ὁδηγούντων τὰ αὐτοκίνητα αὐτῶν αὐτοπροσώπως καὶ μὴ ἐκμεταλλευομένων ταῦτα διὰ μισθωτῶν ὁδηγῶν, ἤτοι δι' ἠσφαλισμένων ἐπαγγελματιῶν αὐτοκινητιστῶν, δι' ἣν μόνην περίπτωσιν ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ ἄρθρ. 7 § 1 τοῦ π.δ. 6/19.4.1935, ὡς ἐτροποποιήθη, Εἰρ. 7744 σ. 1151.— Νόμιμος ἡ πρὸς αὐτὸ εἰσφορὰ τῶν ἰδιοκτητῶν ἐπιβατικῶν αὐτοκινήτων, ὁδηγουμένων παρ' αὐτῶν (ἄνευ ὁδηγοῦ), ἐπιβληθεῖσα ἐκ λόγων κοινωνικῆς ἀνάγκης διὰ νομοθετημάτων ἐκδοθέντων κατὰ τὸ πνεῦμα τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος, Εἰρ. 8519 σ. 1215.

6. ***Διάφορα.*** Σύμβασις ἐργασίας νυκτοφύλακος συνεργείου ἐπισκευῆς αὐτοκινήτων· νόμιμος μισθός, Π 3259 σ. 717.

Αὐτόνομος Σταφιδικὸς Ὀργανισμός. Βλ. λ. *Ὀργανισμοί.*

Ἀχθοφόροι. Σταθμῶν· κατάταξις εἰς κλάσεις δι' εἰσφορὰς ὑπὲρ Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 780.

Ἀχρεώστητον. Βλ. καὶ λ. *Ἀδικαιολόγητος πλουτισμός.* Ἐπιστροφὴ ἀχρεωστήτως εἰσπραχθεισῶν εἰσφορῶν ὑπὸ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας, Ἔγκ. σ. 908.

Β

Βαριετέ. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς ὑπὲρ Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 782.

Βαφεῖα - Βαφεῖς. Ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργα-

σίας, ΑΠ 138 σ. 245.—Άδεια ΝΖ σ. 672.—Προπολεμική συλλογική σύμβασις βαφέων· παῦσις ἰσχύος της ὑ.α. 87148/1946 ἀπὸ ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας 4.11.1947, ὡς ρυθμιζούσης τὸ αὐτὸ μὲ ἐκείνην θέμα, ΑΠ 361 σ. 945.—Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργαζομένων εἰς βαφεῖα, καθαριστήρια κλπ.· ἀτονησις αὐτῆς μετὰ τὴν 2/1956 διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ΣΕ 1723 σ. 1260.— Βαφεῖς στιλβωτηρίων· τεκμιρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 780.

Βεβαιώσεις ἔνορκοι. Λῆψις ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 10673 σ. 148, ΑΠ 10 σ. 189, ΑΠ 144 σ. 831.

Βία. Λόγος προσβολῆς παραιτήσεως ἀξιώσεως ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, Π 10676 σ. 14; Σημ. σ. 1176.—Ἀνωτέρα· ἔννοια· ἀπρόβλεπτον· περιπτώσεις, Π 1083 σ. 76; Εἰσαγ. σ. 434, Π 3940 σ. 434.—Ἀνωτέρα ὡς λόγος μὴ ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ· ἀπαλλαγὴ ἐργοδότου, ΑΠ 787 σ. 16, Π 3940 σ. 434, ΝΖ σ. 1115.—Ἀπόλυσις κατ' ἐπιταγὴν νόμου· ἀνωτέρα βία, ΑΠ 787 σ. 16.—Συνήθης βροχὴ δυσχεραίνουσα ἔστω καὶ ἐμποδίζουσα ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν· ἔλλειψις στοιχείου τοῦ ἀπροβλέπτου· οὐκ ἀνωτέρα βία, Π 3940 σ. 434.—Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ ὑπάρξεως ἀνωτέρας βίας ἐν τῇ κατ' ἄρθρον 11 ἀ. ν. 1836/1951 ἀνακλήσει τῆς διοικητικῆς τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου πράξεως καὶ περὶ μὴ ὀφειλῆς μισθοῦ· ἀπόρριψις, Π 1083 σ. 76.—Ἀνωτέρα ὡς λόγος ἀπολύσεως· δὲν νοεῖται ὡς ἀφορμὴ βαρύνουσα τὸν ἐργοδότην διὰ τὴν ἀποζημίωσιν λόγῳ μὴ ληφθείσης ἀδείας, Εἰσαγ. σ. 133, Π 9209 σ. 134.—Ἀνωτέρα ὡς λόγος διακοπῆς λειτουργίας ἐπιχειρήσεως· τύχη συμβάσεως ἐργασίας· ἀποζημίωσις ἐπὶ καταγγελίᾳ, Π 7051 σ. 315, ΝΖ σ. 1115.—Κατάληψις σανατορίου ὑπὸ Γερμανικῶν Ἀρχῶν Κατοχῆς· ἀνωτέρα βία, Π 7051 σ. 315.—Ἀνωτέρα ὡς λόγος ἀναστολῆς παραγραφῆς, ΑΠ 175 σ. 447, ΝΖ σ. 748.—Ἀνωτέρα ὡς λόγος ἀναστολῆς προθεσμίας αἰτήσεως ἀκυρώσεως· ἀσθένεια, ΣΕ 1470 σ. 900.—Διακοπὴ ἐργασιῶν ἐπιχειρήσεως ἐξ ἀνωτέρας βίας καὶ ἐπιδότησις δι' ἀνεργίαν, ΝΖ σ. 1115.

Βιβλιάρια. Σύμβασις ἐργασίας μετὰ μισθωτοῦ στερουμένου τοῦ ἀπαιτουμένου βιβλιαρίου ὑγείας· ἀκυρότης· συνέπειαι, Π 476 σ. 312, Εἰσαγ. σ. 429, Π 3967 σ. 430, ΝΖ σ. 507, ΑΠ 214 σ. 598, Π 764 σ. 880.— . . . αὐτεπάγγελτος ἔρευνα, ὡς ἀφορῶντος τὴν δημοσίαν τάξιν, Π 476 σ. 312, Εἰσαγ. σ. 312, ΝΖ σ. 507—. . . ἀνυπόχρεον ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν ὑπηρεσιῶν, Π 476 σ. 312.—Πρότασις ὑπὸ ἐργοδότου ἐνστάσεως περὶ ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως ἐργασίας λόγῳ ἐλλείψεως βιβλιαρίου ὑγείας· παραδεκτὴ τὸ πρῶτον καὶ κατ' ἔφεσιν, ὡς ἀφορῶσα τὴν δημοσίαν τάξιν, Εἰσαγ. σ. 597.—Ὑγείας· ἀπόκτησις μετὰ τὴν ἔναρξιν ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως· ἀναδρομικὴ κύρωσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας, Π 3967 σ. 430, Εἰσαγ. σ. 429, ΝΖ σ. 507, ΑΠ 214 σ. 598.—Ὑγείας· ὑποχρέωσις πρὸς ἐφοδιασμὸν τῶν μισθωτῶν ὡρισμένων κατηγοριῶν, ἐν οἷς καὶ ὑπαλλήλων ἀρτοποιείων καὶ ζαχαροπλαστείων, Π 476 σ. 312.—Ἐπαγγελματικὰ ἀρτεργατῶν κλπ· ἔλλειψις καὶ ἀσφαλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως, ΣΕ 1275 σ. 393.—Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ σερβιτόρου ζυθεστιατορίου· ὑποχρέωσις ἐφοδιασμοῦ διὰ βιβλιαρίου ὑγείας· ὑποχρέωσις ἰατρικῆς ἐπανεξετάσεως μετὰ πάροδον ἔτους· ἐξακολουθησις ὑπερημερίας ἐργοδότου καὶ εἰς περίπτωσιν μὴ ἐπανεξετάσεως, ὑφισταμένης ἀδυναμίας τοῦ μισθωτοῦ πρὸς παροχὴν ἐργασίας ἀναφανείσης διαρκούσης τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου, Π 3969 σ. 431, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 429.—Ἐφοδιασμὸς κατ' οἶκον ὑπηρετῶν διὰ βιβλιαρίου ὑγείας κατ' ἄρθρον 2 α.ν. 757/1937· εἰς τίνας ἀναφέρεται, ΑΠ 224 σ. 532.—Ὑγείας· ἐφοδιασμὸς ὑπαλλήλων ξενοδοχείων ὕπνου, ΑΠ 214 σ. 598, Εἰσαγ. σ. 597.—Ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς ἀρτοποιεῖον, ἐν τῷ ὁποίῳ διὰ τὴν παροχὴν ἐργασίας ἀπαιτεῖται ἐφοδιασμὸς τοῦ μισθωτοῦ διὰ βιβλιαρίου ὑγείας· ἔλλειψις ὑποχρεώσεως καταβολῆς μισθοῦ ἀπὸ ἐμφανίσεως, ἐφ' ὅσον ὁ τοποθετηθεὶς δὲν εἶναι ἐφωδιασμένος διὰ βιβλιαρίου ὑγείας, τελῶν ἐν νομικῇ ἀδυναμίᾳ πρὸς παροχὴν ἐργασίας, Π 764 σ. 880.—Ὑποχρεώσεως μισθωτῶν ὡρισμένων ἐπιχειρήσεων, ἐν αἷς καὶ τὰ ζαχαροπλαστεῖα, πρὸς ἐφοδιασμὸν διὰ βιβλιαρίου ὑγείας· οὐχὶ καὶ τῶν ταμιῶν, μὴ διατελούντων ἐν ἐπαφῇ πρὸς τὰ παρασκευαζόμενα καὶ προσφερόμενα εἰς τὸ κοινὸν εἴδη τοῦ καταστήματος, Π 5752 σ. 1141.—Παροχὴ ἐργασίας εἰς στρατιωτικὸν ἀρτοποιεῖον ὑπὸ ἰδιώτου ἀρτεργάτου στερουμένου βιβλιαρίου ὑγείας· ἀκυρότης συμβάσεως· ἀξίωσις ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 ΑΚ, καθ' ἣν ἀνεπίτρεπτος ἢ ἐκ τοῦ ἄρθρου 905 ΑΚ καταλυτικὴ ἔνστασις, Π 783 σ. 1315.—Μὴ ἀναγκαία μνεία ἐν τῇ ἀγωγῇ περὶ ἐφοδιασμοῦ μισθωτοῦ διὰ βιβλιαρίου ὑγείας, ἐν ᾗ περιπτώσει ἀπαιτεῖται τοῦτο κατὰ τοὺς κειμένους νόμους, ΑΠ 214 σ. 598.—Ἀρχὴ ἐνεργείας φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν ξηρᾶς παρ' ἐργατῶν ἐφωδιασμένων δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου· παρέκκλισις κατ' ἄρθρ. 1 § 5 ν.δ. 1254· φορτοεκφορτώσεις ὑλοτομουμένης ξυλείας ὑπὸ μελῶν δασικῶν συνεταιρισμῶν· κατ' ἀναλογίαν ἐφαρμογὴ διατάξεως ἄρθρου 1 § 5· προϋπόθεσις, Γν. Σ. σ. 33.—Ἐπαγγελματικὰ φορτοεκφορτωτῶν λιμένος· ὑπαγωγὴ ἀφαιρέσεως ὑπὸ Ἐπιτροπῆς ρυθμίσεως εἰς ἔγκρισιν Νομάρχου· συνέπεια ἐλλείψεως ἐγκρίσεως· μὴ ἀναδρομικότης πράξεως Νομάρχου, ΣΕ 2094 σ. 269.— Καταδίκη ἐνεργήσαντος φόρτωσιν δι' ἐργατῶν μὴ ἐφωδιασμένων διὰ βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος φορτοεκφορτωτοῦ· ἄνευ μνείας ἐν τῇ ἀποφάσει, ἂν ὁ τόπος ἔνθα ἡ φόρτωσις εἶναι πόλις ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου εἰς ἣν ἐπεξετάθη ἡ ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων αὐτοῦ, οὔτε ἐὰν τὰ φορτωθέντα ἦσαν βάρους ἄνω τῶν 500 χλγρ.· ἀναίρεσις ἀποφάσεως ὡς στερουμένης νομίμου βάσεως, ΑΠ 258 σ. 894.—Ἀπόδειξις, κατ' ἀρχήν, πραγματικῶν προϋπο-

θέσεων διά παροχάς Ι.Κ.Α. ἐκ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου, ΣΕ 1098 σ. 901.—Δικαιολογητικά ἐπιδοτήσεως δι' ἀνεργίαν· ἀσφαλιστικόν βιβλιάριον· σφράγισις τούτου μετά λῆξιν ἐπιδοτήσεως ἀνεργίας· ἀναγραφή ἡμερῶν ἐπιδοτήσεως, Ἔγκ. σ. 910, 916.

Βιβλιοθήκης ἐπίδομα. Ἐκπαιδευτικῶν· ἀκυρότης ὑπ' ἀριθ. 1326/1957 πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, Π 9747 σ. 1196.

Βιομηχανίαι. Ἔννοια βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, Π 19754 σ. 323, ΣΕ 1002 σ. 813.—Ἀνώνυμος Ἑταιρεία Ὑδάτων· βιομηχανική ἐπιχείρησις, ΣΕ 1002 σ. 813.—Ἐργασία προσώπων κατεχόντων παρά βιομηχανικῇ ἐπιχειρήσει θέσιν ἐποπτείας καί ἐργασίας· ἐφαρμογή διατάξεως ἄρθρου 2 νόμου 2269/1920 περί ἐξαιρέσεως αὐτῶν ἀπό τῆς ὀκταώρου ἐργασίας· ἔννοια ἄρθρου 7 § 4 ἀ. ν. 547/1937, Γν. Σ. σ. 36.—Παροχή ἐργασίας εἰς βιομηχανικάς ἐπιχειρήσεις κατ' ἐναλλαγήν· διάρκεια ἐργασίας ἐπί τοιαύτης κατ' ἐναλλαγήν κατ' ἄρθρον 7 π. δ/τος 27.6-4.7.1932, ἐπεκταθέντος καί ἐπί κλωστοϋφαντουργείων, Π 5665 σ. 138.—Παροχή ἐργασίας διυλιστοῦ εἰς βιομηχανικόν ἐργαστήριον· χαρακτηρισμός ὡς ἐργατικῆς, ΑΠ 772 σ. 159.—Ἔννοια ἄρθρου β ν. δ. 2238/1943 περί ὑπαγωγῆς εἰς ἀσφάλισιν Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Κλωστοϋφαντουργῶν τῶν πάσης φύσεως κλωστοϋφαντουργικῶν βιοτεχνικῶν ἢ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ΑΠ 14 σ. 270.—Ἐφαρμογή ὀκταώρου ἐργασίας εἰς προσωπικόν Ἀνωνύμων Βιομηχανικῶν Ἑταιρειῶν· θεώρησις ὡς βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καί τῶν τοιούτων μεταφορᾶς προσώπων καί ἐμπορευμάτων δι' ὁδῶν σιδηροδρόμων ἢ ὕδατος· ἰσχύς καί ἐπί ἐπιχειρήσεων ἀεροπορικῶν συγκοινωνιῶν, Γν. Σ. σ. 281.—Ἐφαρμογή τῆς ἀπό 4.4.1956 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μηχανικῶν καί μηχανοδηγῶν καί ἐπί Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως Φωτιερίου Ἀθηνῶν, βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, Π 19754 σ. 323.—Ἄδεια ἐργαζομένων εἰς ἐπιβλαβεῖς ἢ ἰδιαιτέρως κοπιώδεις ἀπασχολήσεις, ΝΖ σ. 672.—Ἐν ὑπαίθρῳ καί ἐπηρεαζόμεναι ἐκ καιρικῶν συνθηκῶν· ἐπιτρεπτή ἐργασία κατά Κυριακάς· ἐργασία μεταλλείων-λιγνιτωρυχείων, Π 396 σ. 1086.—Ὧραι ἐργασίας εἰς ἀνώνυμον ἑταιρείαν, μή βιομηχανικήν, Π 5989 σ. 1089.—Μείωσις ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ὑπέρ ἐπαρχιακῶν βιομηχανιῶν· ἰσχύς ἄρθρου 6 νόμου 3213/1955 μετά τήν θέσπισιν τοῦ ν. δ. 3866/1958, Γν. Σ. σ. 1267.—Ὧραι ἐργασίας ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ΝΖ σ. 1352.

Βιοτεχνίαι. Κλωστοϋφαντουργικαί· ἀσφάλισις προσωπικοῦ, ΑΠ 14 σ. 270. Βλ. καί λ. *Ταμεῖα*.

Βλάβη. Βλ. λ. *Ἀδίκημα* (Ἀστ.), *Ἀποζημίωσις*, *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 3), *Ἐργατικά ἀτυχήματα*, *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (παράγρ. ΙΔ').

Βοηθήματα. Βλ. λ. *Κοινωνικαί Ἀσφαλίσεις*, *Ταμεῖα*.—Προσωπικοῦ Ε.Η.Σ. κατά σχετικήν ἐγκύκλιον αὐτῶν· ἀξίωσις, Π 1281 σ. 485.—Προσωπικοῦ Ε.Η.Σ. ἀπομακρυνομένου τῆς ὑπηρεσίας κατά τόν Κανονισμόν, Π 935 σ. 1205.

Βοηθοί. Τεκμαρτά ἡμερομίσθια δι' εἰσφοράς ὑπέρ Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 778.—Φορτηγῶν αὐτοκινήτων, Π 10354 σ. 1130, Π 974 σ. 1259.

Βουλευταί. Παραίτησις ὑπαλλήλου λόγῳ ἐκλογῆς ὡς βουλευτοῦ καί δικαίωμα συντάξεως ἐξ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου, Γν. Σ. σ. 559.

Βραδύτης. Ἀσκήσεως δικαιώματος ἀπό ἀπόψεως ἄρθρου 281 ΑΚ, ΑΠ 773 σ. 89.—Καθυστερήσεις ἀποδοχῶν· συνέπειαι. Βλ. λ. *Ἀποδοχαί* (παράγρ. 8).

Γ

Γαλακτοπωλεῖα. Τεκμαρτά ἡμερομίσθια δι' εἰσφορᾶς ὑπέρ Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 778.

Γάμος. Χρησιμοποίησις κατ' οἶκον ὑπηρετρίας· ἀξίωσις κατ' ἀμφοτέρων τῶν συζύγων, ΑΠ 224 σ. 532.—Ἀσφαλισμένης καί ἀποχώρησις ἐκ τῆς ἐργασίας· δικαίωμα ἐπιστροφῆς εἰσφορῶν, ΣΕ 675 σ. 553.—Ἀσφαλισμένης Ταμείου Κλωστοϋφαντουργῶν καί ἀποχώρησις ἐκ τῆς ἐργασίας· βοήθημα· προϋποθέσεις, ΣΕ 1489 σ. 904.

Γεωργικαί ἐργασίαι. Παροχή ἐργασίας εἰς γεωργικάς καί κτηνοτροφικάς ἐργασίας· ὧραι ἐργασίας· ζητήματα ἀφορῶντα ἐργατοτεχνικόν προσωπικόν Ὀργανισμοῦ Κωπαΐδος· ὧραι ἐργασίας· προσαύξησις δι' ἐργασίαν κατά Κυριακάς ἢ νυκτερινήν· ἀποζημίωσις ἐπί καταγγελίᾳ συμβάσεως ἐργασίας· ἀποζημίωσις δι' ἐργασίαν ἐκτός ἕδρας, Γν. Σ. σ. 35.—Ὑπαγωγή εἰς διατάξεις ν.δ. 3868/1958 περί οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων μισθωτῶν προσωπικοῦ δακοκτονίας, Ἔγγρ. σ. 450.—Ἔλλειψις νομίμου ὡραρίου ἐργασίας διά τούς ἀσχολουμένους εἰς γεωργικάς ἐργασίας ἢ ἐπιχειρήσεις, πλήν ἐξαιρετικῶν τινων περιπτώσεων, ΑΠ 202 σ. 535.—Ἀπασχόλησις εἰς καθαρῶς γεωργικάς ἢ κτηνοτροφικάς ἐργασίας ἐντός ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν Ι.Κ.Α.· ὑπαγωγή εἰς ἀσφάλισιν, Ἔγκ. σ. 1264.

Γεωργικαί Συνεταιριστικαί Ὀργανώσεις. Βλ. λ. *Συνεταιρισμοί*.

Γνωμοδότησις. Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς διά τροποποίησιν διαιτητικῆς ἀποφάσεως· ἔλλειψις· ἀκύρωσις σχετικῆς ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας, Π 6888 σ. 94.—Ἐνδιαφερομένων Ὀργανώσεων διά καθορισμόν χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας καταστημάτων· ἔλλειψις· συνέπειαι, ΑΠ 43 σ. 210.—

Γνωστοποίησις. Θέσεως εἰς διαθεσιμότητα, Π 16041 σ. 81.—Καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας· ἀπόδειξις, Π 1074 σ. 88, Π 513 σ. 713.—Ἰδιότητος συνδικαλιστικοῦ στελέχους διά προστασίαν ἀ.ν. 1803/1951, Π 664 σ. 437.—Ἰδιότητος μισθωτοῦ ὡς μέλους διοικ. συμβουλίου Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως διά προστασίαν ἀ.ν. 894/1937, ΣΕ 888 σ. 602.—Καταθέσεως ἀποζημιώσεως ἐπί ἀπολύσεως· μή ἀναγκαία, Π 966 σ. 824.—Ἔννοια ἀνακοινώσεως πράξεως περικοπῆς μισθοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, ΑΠ 289 σ. 830.—Ἀ-

ποφάσεως Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν εἰς διαδίκους, ΣΕ 1700 σ. 1237.— Ἀποφάσεως Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς Ι.Κ.Α., μὴ ἀρκούσης τῆς προφορικῆς ἀνακοινώσεως, ΣΕ 1763 σ. 1326.

Γονεῖς. Ἠσφαλισμένου Ι.Κ.Α.· σύνταξις ἐπὶ θανάτου τούτου· προϋποθέσεις, ΣΕ 917 σ. 664.— Ἀπασχολούμενοι εἰς ἐκμεταλλεύσεις ἀσκουμένας ὑπὸ τέκνου· μὴ ὑπαγωγὴ εἰς ἀσφάλισιν ἀνεργίας, Ἔγκ. σ. 788.

Γραμματεῖς. Βλ. λ. *Συνδικαλιστικὰ στελέχη.*— Ἔγγραφον Γενικοῦ Γραμματέως Ὑπουργείου Ἐργασίας μὲ ἑρμηνευτικὰς ἁπλῶς ἀπόψεις πρὸς τὸ ἁρμόδιον ὅπως ἀποφαίσῃ Διοικητικὸν Συμβούλιον Ταμείου· ἀπαράδεκτος προσβολὴ αὐτοῦ δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ΣΕ 383 σ. 445.

Γραφεῖα. Ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, δικηγόρων, συμβολαιογράφων· μισθὸς προσωπικοῦ· ἔκτασις ἐφαρμογῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2/1959, ΝΖ σ. 340, Π 4682 σ. 1140, Εἰσαγ. σ. 1140.—Καθαρίστριαι· ἀποδοχαί· χρόνος ἀπασχολήσεως, Ἔγγρ. σ. 725, Π 5989 σ. 1089.

Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας. Πρόσληψις θυρωροῦ πολυκατοικίας, ὡς καὶ παντὸς μισθωτοῦ, κατὰ τὸ ἄρθρον 5 ν. δ. 2656/1953 περὶ ὀργανώσεως καὶ ἐλέγχου ἀγορᾶς ἐργασίας· παράλειψις· οὐκ ἀκυρότης συμβάσεως, ΝΖ σ. 41.—Προσφορὰ ἐργασίας ἠσφαλισμένου μυλεργάτου ἀπ' εὐθείας εἰς κυλινδρόμυλον ἄνευ μεσολαβήσεως Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας κατ' ἄρθρον 5 § 4 ν. 2656/1953· μὴ κατάρτισις ἐξ αὐτοῦ ἐξηναγκασμένης συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἔλλειψις δεσμεύσεως ἐργοδότου ἔναντι τοῦ προσφερθέντος εἰς ἐργασίαν, ΑΠ 173 σ. 428.—Ἐγγραφὴ μετὰ λύσιν συμβάσεως ἐργασίας εἰς οἰκεῖον Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας πρὸ τῆς ἐγγραφῆς εἰς Ὑπηρεσίαν Παροχῶν Ἀνεργίας, Ἔγκ. σ. 910.— Ὑποχρεωτικὴ ἡ πρόσληψις μισθωτῶν διὰ τῶν Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας· ἐπιβολὴ ἄλλως προστίμου· διαδικασία εἰσπράξεως· ἀπαράδεκτος αἴτησις ἀκυρώσεως, ὑφισταμένης τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολ. Δικ. ἀνακοπῆς, ΣΕ 709 σ. 943.

Γραφικῶν τεχνῶν μισθωτοί. Ὑπολογισμὸς συνταξίμων ἀποδοχῶν, ΣΕ 1959 σ. 723.—Ἀριθμὸς ἡμερῶν ἐργασίας διὰ σύνταξιν· συνυπολογισμὸς χρόνου ὑπηρεσίας δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν, ΣΕ 1099 σ. 835.

Γυναῖκες. Ἀποδοχαὶ ἑνὸς μηνὸς λόγῳ τοκετοῦ καὶ δικαίωμα ἀδείας κατ' ἀν. 539/1945 μετ' ἀποδοχῶν, Γν. Σ. σ. 84.—Διακοπὴ ἡμερησίας ἐργασίας διὰ θηλασμόν, Ἔγγρ. σ. 284.—Ἀποδοχαὶ μαθητευομένων ραπτριῶν γυναικείων ροχεμάτων (μοδιστῶν), Ἔγγρ. σ. 508.

Δ

Δακοκτονία. Εἰσφοραὶ προσωπικοῦ δακοκτονίας ὑπὲρ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων, Ἔγγρ. σ. 450.

Δάνειον. Συμψηφισμὸς πρὸς ἀποζημίωσιν μισθωτοῦ δι' ἀπόλυσιν ἢ μὴ ληφθεῖσαν ἄδειαν, Π 5274 σ. 137.

Δαπάναι. Δικαστικαί. Βλ. λ. *Δικαστικὰ ἔξοδα.* Διανυκτερεύσεως ἐκτὸς ἐπαγγελματικῆς καὶ ἀστικῆς κατοικίας ὁδηγοῦ ἰδιοκτήτου λειφορείου, ἐντεταγμένου εἰς Κ.Τ.Ε.Λ.· ἀγωγὴ κατὰ Κ.Τ.Ε.Λ.· διαδικασία, Ε 76 σ. 436.— Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας δι' ἐπιδότησιν ἀνέργων· στατιστικὰ στοιχεῖα, Ἔγκ. σ. 919.

Δασικοὶ Συνεταιρισμοί. Φορτοεκφορτώσεις ὑλοτομουμένης ξυλείας ὑπὸ μελῶν δασικῶν συνεταιρισμῶν· δὲν ἀπαιτεῖται νὰ ἐνεργοῦνται ὑπὸ φορτοεκφορτωτῶν ἐφωδιασμένων δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου, Γν.Σ. σ. 33.

Δεδικασμένον. Ἐξ ὁριστικῆς καὶ τελεσιδίκου ἀποφάσεως κατ' ἄρθρα 273 § 2 καὶ 274 Π. Δ.· συνέπειαι· ἔκτασις καὶ ἐπὶ παρεμπιπτόντως κριθέντων, Π 1083 σ. 76.—Δημιουργία ἐκ τοῦ ἄρθρου 274 Πολ. Δικ. δεδικασμένου μόνον ἐκ τῆς τεμνούσης κατ' οὐσίαν τὴν διαφορὰν ὁριστικῆς καὶ τελεσιδίκου ἀποφάσεως· οὐχὶ ἐκ τῆς κατὰ τύπον, λόγῳ π. χ. ἀοριστίας, ἀναρμοδιότητος, ἀπαραδέκτου κλπ. ἀπορριψάσης τὴν ἀγωγήν, ἄνευ περαιτέρω οὐσιαστικῆς ἐρεύνης, Π 15185 σ. 140.—Στοιχεῖα κατ' ἄρθρον 274 Πολ. Δικ.· ἔλλειψις ταυτότητος διαφορᾶς· οὐ δεδικασμένον, ΑΠ 178 σ. 420.—Ἔλλειψις ταυτότητος προσώπων· οὐ δεδικασμένον, ΑΠ 724 σ. 555.—Ἀπόφασις ἀπορρίψασα ἀγωγὴν δι' ἔλλειψιν διαδικαστικῆς προϋποθέσεως τῆς δίκης, οἷα ἡ καθ' ὕλην ἁρμοδιότης· οὐ δεδικασμένον, Ε 1011 σ. 701. — Τελεσιδικία ἀποφάσεως διὰ παραιτήσεως ἀπὸ ἐφέσεως διὰ τοῦ δικογράφου τῆς ἀναιρέσεως καὶ μὴ ἀσκήσεως ἑτέρας ἐφέσεως ἐντὸς τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας, ΑΠ 361 σ. 945.—Ἐξ ἀποφάσεως δεχθείσης ὑπερημερίαν ἐργοδότου ὡς πρὸς τὴν ἀγωγὴν δι' ἀποδοχὰς μεταγενεστέρου χρόνου λόγῳ τῆς συνεχισθείσης ὑπερημερίας, Π 1083 σ. 76.—Ἐξ ἀκυρωτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, διὰ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, Π 1083 σ. 76, Π 11787 σ. 1133, Γν. Σ. σ. 1266, Π 7531 σ. 609.—Ὑποχρεωτικὴ ἰσχὺς ἀκυρωτικῆς ἀποφάσεως Συμβουλίου Ἐπικρατείας διὰ πᾶσαν Ἀρχήν, ὡς καὶ διὰ τὰ τακτικὰ δικαστήρια, ὅταν ἡ νόμιμος ὑπόστασις τῆς διοικητικῆς πράξεως ἀποτελῇ προδικαστικὸν ζήτημα ἐν διαφορᾷ, ὑποκειμένῃ εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τούτων, μὴ δυναμένων νὰ ἐλέγξωσι τὴν ὀρθότητα τῆς κρίσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, Π 11787 σ. 1133.—Ἀπόρριψις αἰτήσεως ἀναγνωρίσεως καὶ ἐξαγορᾶς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλου ἐμπορικοῦ καταστήματος ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως μετὰ προηγουμένην τελεσίδικον ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, δι' ἧς ἐβεβαιώθη δικαστικῶς καὶ δεσμευτικῶς διὰ τοὺς διαδίκους ἡ ὕπαρξις τῆς ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου ἐπικληθείσης ἐννόμου σχέσεως, ΣΕ 935 σ. 841.—Ὑποβολὴ νέας αἰτήσεως πρὸς συνταξιοδότησιν παρὰ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν· ἀνεπίτρεπτον αὐτῆς ἐπὶ ἀπορρίψεως προηγουμένως ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου μὲ τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον, εἰ μὴ μόνον ἐὰν ἐπῆλθε μεταβολὴ πραγμάτων, δικαιολογοῦσα διάφορον τοῦ συμβουλίου κρίσιν· δικαίωμα ἐφέσεως κατὰ τῆς ἀπορρι-

πτούσης τήν νέαν αἴτησιν ἀποφάσεως. ΑΠ 22 σ. 448.—Μεταρρύθμισις δικαστικῶν ἀποφάσεων, ἀφορωσῶν τήν εἰς τό μέλλον καταβολήν περιοδικῶν παροχῶν ἐκ τοῦ νόμου ἐπί οὐσιώδους μεταβολῆς συνθηκῶν· ἔννοια ταύτης, ΑΠ 143 σ. 385.

Δήλωσις. Ἐργοδοτῶν δι' ἀπαλλαγήν εἰσφορᾶς ὑπέρ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων· στοιχεῖα, Ἐγκ. σ. 163.

Δῆμοι - Κοινότητες. Φοροτεχνικοί ὑπάλληλοι· χαρακτήρ σχέσεως πρός Δῆμον· διάκρισις, ΑΠ 773 σ. 89.—Προσλαμβανόμενοι ὑπό Δήμων μισθωτοί· σύνδεσις τῶν εἰς συνεργεῖα ἐντασσομένων διά συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου· ὕπαρξις, μή τηρηθεισῶν τῶν νομίμων διατυπώσεων, οὐχί ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας, εἴτε ὡρισμένου, εἴτε ἀορίστου χρόνου, μή προβλεπομένης ὑπό τοῦ νόμου, ἀλλ' ἁπλῆς σχέσεως ἐργασίας· ἀνεφάρμοστον ἐπ' αὐτῆς ν. 3198/1955, 2112/1920, 3514/1928· ἐφαρμογή ἐπί τῶν διά συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου συνδεομένων τοῦ ν.δ. 417/1941 καί ν. 986/1949, ΑΠ 42 σ. 247.—Ἐφαρμογή τῆς ἀπό 4.4.1956 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μηχανικῶν καί μηχανοδηγῶν καί ἐπί τῆς Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως Φωταερίου Ἀθηνῶν, βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, Π 19754 323.—Ἀπόλυσις ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ εἰς Δῆμον ἄνευ προηγουμένης ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου δι' ἐπιβολήν ποινῶν Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, ἀλλ' ὑπό τοῦ Δημάρχου· ἀκυρότης, ΑΠ 172 σ. 373.—Καθορισμός ὑπό Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατ' ἔτος τῶν εἰς οὓς περιλαμβάνονται καί οἱ Δῆμοι καί αἱ Κοινότητες ὑποχρέων εἰς πρόσληψιν πολεμιστῶν δικηγόρων· ἔννοια σχετικῆς διατάξεως ἄρθρου 3 § 3 ἀ. ν. 1836/1951, ΣΕ 1557 σ. 878.—Ἐπίδομα 15 ο/ο ἐπί τοῦ μισθοῦ εἰς πολεμιστάς 1940 - 1941, τυγχάνοντας πρό τοῦ πολέμου τούτου ὑπαλλήλους εἰς Δημοσίας, Δημοτικάς ἤ Κοινοτικάς Ὑπηρεσίας κλπ., μή ἐφικτῆς τῆς κατά πρῶτον λόγον ἐπιβαλλομένης τιμητικῆς προαγωγῆς ἐλλείψει προσόντων· ἐξακολούθησις ἐπιδόματος καί μετά τήν συνεπείᾳ τροποποιήσεως τοῦ Κανονισμοῦ ὑπηρεσίας προαγωγήν, ΑΠ 166 σ. 375.—Παροχή ἐργασίας εἰς συνεργεῖον αὐτοκινήτων Δήμου· νόμιμοι ἀποδοχαί μηχανοτεχνιτῶν· ἀναίρεσις ἀποφάσεως δι' ἐκ πλαγίου παράβασιν τοῦ νόμου, ΑΠ 21 σ. 495.— Ἐργατοτεχνικόν προσωπικόν Δήμων· πρόσληψις δι' ὡρισμένον χρόνον· ἀνεφάρμοστον ν. 3198/1955, Γν.Σ. σ. 613.— Εἰσπράκτορες· τεκμαρτά ἡμερομίσθια δι' εἰσφοράς ὑπέρ Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 783. — Ἔξοδος ἐκ τῆς ὑπηρεσίας λόγῳ συμπληρώσεως ὁρίου ἡλικίας κοινοτικοῦ ὑπαλλήλου δικαιωθέντος κατά νόμον ἀποδοχῶν ἑξαμήνου· μή ἀναστολή καταβολῆς συντάξεως, ΝΖ σ. 807.—Ποινική καταδίκη ἐπί ψευδορκίᾳ εἰς βάρος Δήμου· σπουδαῖος λόγος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου· ἄσχετον διατάξεων ἄρθρων 104, 107 Δημοτικοῦ καί Κοινοτικοῦ Κώδικος, ἀφορωσῶν αὐτοδικαίως ἔκπτωσιν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας μέ τήν καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας· προϋπόθεσις τῆς ἐκπτώσεως· ἀμετάκλητον ποινικῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως· δικαίωμα καταγγελίας διά σπουδαῖον λόγον πρό τοῦ ἀμετακλήτου, Γνμδ. γνμθ. σ. 873.—Ἀσφάλισις εἰς Ι.Κ.Α. ὑπαλλήλων τῶν ἐντός ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν Ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου, περιλαμβανομένων καί τῶν Ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως· ἔκτασις, Ἐγκ. σ. 1264.—Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Δημοτικῶν καί Κοινοτικῶν Ὑπαλλήλων· ἀμφισβήτησις ἰδιότητος ἠσφαλισμένου μετά πάροδον μακροῦ χρόνου καταβολῆς εἰσφορῶν· ἀκύρωσις σχετικῆς πράξεως, ΣΕ 1501 σ. 898.—Παραίτησις ὑπό ἀρμοδίου ἐκπροσώπου Δήμου ἀπό δικαιώματος προσβολῆς διοικητικῆς τινος πράξεως ἀκυρωσίμου καί οὐχί ἀπολύτως ἀκύρου· νόμιμος ἄνευ ἄλλης διατυπώσεως, ΑΠ 39 σ. 256.—Ἀνεπίτρεπτον προσωρινῆς ἐκτελέσεως ἀποφάσεως κατά Δήμων κατ' ἄρθρον 187 Πολ. Δικ., ΑΠ 172 σ. 373.— Ἔλλειψις ληξιαρχικῆς πράξεως ἢ ἐγγραφῆς εἰς μητρῶα ἢ δημοτολόγια· τρόπος ἀποδείξεως ἡλικίας ἠσφαλισμένου παρά τῷ Ι.Κ.Α. δι' ἀπονομήν συντάξεως, ΣΕ 1515 σ. 1026.

Δημοσία Ἐπιχείρησις Ἠλεκτρισμοῦ. Βλ. λ. *Ἠλεκτρικαί ἐπιχειρήσεις.*

Δημόσια ἔργα. Βλ. λ. *Ἔργα.*

Δημοσία κατάθεσις. Ὅροι κύρους· τόπος καταθέσεως· συνέπεια· ἀπόσβεσις ἐνοχῆς, ΑΠ 462 σ. 1377.—Ἀποζημιώσεως ἐπί καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἐν ἀγνοίᾳ διευθύνσεως κατοικίας μισθωτοῦ μετ' ἐπίδοσιν καταγγελτηρίου ὡς ἀγνώστου διαμονῆς, Π 9209 σ. 134.—Ἀκυρότης ἀπολύσεως μισθωτοῦ μετά προσφοράν ἀποζημιώσεως ν. 2112, ἀλλά μή δημοσίαν κατάθεσιν ἐν ἀρνήσει μισθωτοῦ πρός ἀποδοχήν αὐτῆς, Π 16121 σ. 193.—Ἄρνησις μισθωτοῦ πρός παραλαβήν ἀποζημιώσεως ἐπί ἀπολύσεως καί δημοσία κατάθεσις ἐντός εὐλόγου χρόνου· ἐλλιπής ἀποζημίωσις, κατάθεσις αὐτῆς καί κῦρος καταγγελίας, Π 515 σ. 713.—Μή ἀναπλήρωσις ἐγγράφου καταγγελίας ὑπό τῆς πρός τόν μισθωτόν κοινοποιήσεως τοῦ γραμματίου συστάσεως παρακαταθήκης, ἀφορώσης κατάθεσιν τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ΑΠ 317 σ. 822, ΑΠ 435 σ. 1249.—Ἀποζημιώσεως ἐπί ἀπολύσεως μετά μή προσέλευσιν μισθωτοῦ πρός παραλαβήν τῆς ἀποζημιώσεως· συνέπεια κατ' ἄρθρον 421 ΑΚ· ἀπόσβεσις ἐνοχῆς· μή ἀναγκαία ἡ γνωστοποίησις τῆς καταθέσεως, Π 966 σ. 824.

Δημοσία τάξις. Ἐλευθερία συμβάσεων, ἐφ' ὅσον δέν ἀντίκεινται εἰς τήν δημοσίαν τάξιν, τά χρηστά ἤθη ἢ τόν νόμον, Π 1065 σ. 144. —Μή ἀποκλεισμός ἐξ ἄρθρου 281 ΑΚ τῆς ἀσκήσεως δικαιώματος παρεχομένου ὑπό νόμου δημοσίας τάξεως, ΑΠ 669 σ. 206, Π 1580 σ. 888, Π 4489 σ. 1145.—Ἀναγκαστικόν δίκαιον αἱ συλλογικαί συμβάσεις καί αἱ τῆς αὐτῆς ἰσχύος διαιτητικαί ἀποφάσεις· ἀκυρότης ἀντιθέτων συμφωνιῶν, ΝΖ σ. 784. —Ἀκυρότης συμφωνίας περί παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας ὡς ἀντικειμένης εἰς ἀ-

παγορευτικούς κανόνας δημοσίας τάξεως, ΝΖ σ. 855.—Ἀνεπίτρεπτος ἡ κατὰ τὴν διαδικασίαν περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας μεταβολὴ τοῦ περιεχομένου διατάξεων ἀναγκαστικοῦ δικαίου, ΔΔΔ 6 σ. 550, ΣΕ 2072 σ. 101.—Ἀνεπίτρεπτον παραιτήσεως ἀξιώσεων ἐξ ἀναγκαστικοῦ δικαίου, Π 10676 σ. 14, Εἰσαγ. σ. 641.—Δυνατὴ παραίτησις μισθωτοῦ ἀπὸ ἀξιώσεως μὴ πηγαζούσης ἐκ κανόνων ἀναγκαστικοῦ δικαίου, ἑπομένως καὶ τοῦ κατὰ τὴν σύμβασιν ἐπιδόματος παραγωγῆς, Π 5665 σ. 138.—Ἔγκυρος παραίτησις προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε. ἀπὸ ἀποζημιώσεως ἐπὶ τῇ ἀποχωρήσει ἐκ τῆς ἐργασίας κατὰ τὸν Γενικὸν Κανονισμόν, μὴ προκειμένης διατάξεως ἀναγκαστικοῦ δικαίου, ΑΠ 247 σ. 642, Π 8515 σ. 643, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 642.—Ἀκυρότης ἐπιδόσεως καταστατηρίου ἐκθέσεως ἐπὶ ὀφειλέτου διατρίβοντος ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ οὐχὶ εἰς τὸν ἀντίκλητον αὐτοῦ, ἀλλ' εἰς τὸν εἰσαγγελέα· δὲν εἶναι δημοσίας τάξεως, οὐδ' ἐξετάζεται ἐξ ἐπαγγέλματος· πρότασις κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν, Ε 1011 σ. 701.

Εἶναι δημοσίας τάξεως: Ἡ ἐκ τοῦ νόμου ὑποχρέωσις τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως Κ.Τ.Ε.Λ., ὅπως κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας φέρῃ εἰδικὴν στολήν, ΣΕ 2072 σ. 101.—Αἱ διατάξεις περὶ ἐλέγχου νομιμοφροσύνης· ἀνεπίτρεπτον παραιτήσεως ἐπικλήσεως ἀκυρότητος ἐκ μὴ τηρήσεως διαδικασίας νομιμοφροσύνης, Π 4489 σ. 1145.—Αἱ περὶ ὑπερημερίας ἐργοδότου καὶ ὑποχρεώσεως πληρωμῆς μισθοῦ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 656 ΑΚ, Π 1580 σ. 888.—Ἡ προδικασία, ΑΠ 352 σ. 821.—Αἱ διατάξεις περὶ ἐλαχίστων ὁρίων ἀποδοχῶν, Π 8515 σ. 643, ΑΠ 247 σ. 642, Π 15010 σ. 1254.—. . . καὶ περὶ δώρων, Π 15010 σ. 1254.—Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 87 ΑΚ περὶ δικαιώματος ἀποχωρήσεως μελῶν ἐκ τοῦ σωματείου· ἔλλειψις περιορισμοῦ ἢ ὅρου τινός, Ε 3384 σ. 544.— Αἱ διατάξεις περὶ βιβλιαρίου ὑγείας· ἔρευνα αὐτεπαγγέλτως· συνέπεια παραβάσεως· ἀνυρότης, Π 476 σ. 312.—Ἀποκλειστικὴ καὶ ὑποχρεωτικὴ ἐκ λόγων δημοσίου συμφέροντος ἡ ἐργατικὴ διαδικασία, Ε 76 σ. 436.

Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι. Βλ. λ. *Δημόσιον, Δημοσίου Δικαίου σχέσις, Διοικητικαὶ πράξεις—Διοίκησις, Στράτευσις* (παράγρ. Β'), *Ὑπάλληλοι Δημόσιοι, Ὑπουργεῖα—Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις.*

Δημοσίευσις. Ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἐκδιδομένων κατ' ἐξουσιοδότησιν νόμου εἰς Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως· συνέπειαι παραλείψεως, ΑΠ 354 σ. 1006.—Μὴ ἀναγκαία δημοσίευσις εἰς Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐγκριτικῆς τῆς ἀπαφάσεως Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀεριόφωτος Ἀθηνῶν, ΑΠ 269 σ. 774.—Διορισμοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου ἢ ὑπαλλήλου Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου εἰς Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως διὰ τὴν τελείωσιν αὐτοῦ· προθεσμία διορισμοῦ· ἔναρξις, ΑΠ 771 σ. 386.

Δημοσιογράφοι. Βλ. λ. *Τύπος.*

Δημόσιοι Ὑπάλληλοι. Βλ. λ. *Ὑπάλληλοι Δημόσιοι.*

Δημόσιον. Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ Δημοσίου τῶν διατάξεων ἄρθρου 18 § 1 τῆς ὑ.ἀ. 74000/1958· καταβολὴ εἰσφορῶν ἐπὶ δώρου ἑορτῶν, Ἔγκ. σ. 102.—Ἀνεφάρμοστον διατάξεων ν. δ. 3868/1958 περὶ συστάσεως Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων ἐπὶ μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου, συνδεομένων διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου, Ἔγκ. σ. 104.—Ἐφαρμογὴ διατάξεων ν. 3868/1958 ἐπὶ τῶν ἀπασχολουμένων εἰς ἐργασίας καλλιεργείας γεωργικῶν προϊόντων καὶ κτηνοτροφίας, ἀσκουμένας ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Ἔγγρ. σ. 450.—Τακτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρέται Δημοσίου· ἐξαίρεσις ἀσφαλίσεως ἀνεργίας, Ἔγκ. σ. 786.—Παροχὴ ἐργασίας πρὸς τὸ Δημόσιον ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ δέσμευσις ἐξ ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, Γν. Σ. σ. 280.—Δέσμευσις Δημοσίου ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 17/1957 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὡς πρὸς τοὺς εἰς αὐτὸ ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς τοῦ κλάδου σιδηροβιομηχανίας ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, Ἔγγρ. σ. 508, Σημ. σ. 509.—Κάλυψις ὑπὸ τῶν περὶ ἡμερομισθίων μαθητευομένων διατάξεων τῆς 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ τῶν μαθητευομένων μὲ ἐργοδότην τὸ Δημόσιον· πότε ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ ἄρθρον 10 § 4 ν. 3239/1955, Π 1314 σ. 426.—Παροχὴ ἐργασίας εἰς Ἀεροπορικὰς Ὑπηρεσίας τοῦ Δημοσίου· χαρακτὴρ τῆς σχέσεως· ἐφαρμοστέαι διατάξεις διὰ καθορισμὸν ἀποδοχῶν καὶ τῶν λοιπῶν σχέσεων τῶν μὴ ρυθμιζομένων ὑπὸ τοῦ ν. 5121/1951, Γν. Σ. σ. 504.— Ἐφαρμογὴ τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946, 18310/1946 (πρόσθετος ἀμοιβὴ δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νυκτερινὰς ὥρας) καὶ ἐπὶ μισθωτῶν Δημοσίου, συνδεομένων διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, ΑΠ 318 σ. 817.—Πρόσληψις ὑπὸ δημοσίου ἰδιώτου ἢ ἀξιωματικοῦ ἐν ἀποστρατείᾳ διὰ παροχὴν προσκαίρου ὑπηρεσίας εἰς Στρατιωτικὰς Σχολὰς καὶ εἰς θέσιν μὴ νενομοθετημένην· σύνδεσις διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου· ἐφαρμογὴ ἐργατικῆς διαδικασίας· δῶρα ἑορτῶν· δικαίωμα ἐπ' αὐτῶν καὶ τῶν ἐπὶ ὡριαίᾳ ἀποζημιώσει, ΑΠ 190 σ. 881.—Πρόσληψις ὑπὸ Δημοσίου ἐργατικοῦ προσωπικοῦ κατ' ἄρθρον 24 ν. 4436/1929· κατάργησις ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν. 28/1944 διατάξεως αὐτοῦ περὶ πληρωμῆς ἡμερομισθίων ἀναλόγων πρὸς τὰ ἀντιστοίχως πληρωνόμενα ὑπὸ τῶν ἐλευθέρων βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων· μὴ ἀναβίωσις αὐτῆς ἐκ τῆς διὰ τοῦ ἄρθρ. 15 ν. 2053/1952 καταργήσεως τοῦ ν. 28/1944 καὶ τούτου διὰ τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ ν. 3239/1955· ἀδέσμευτον Δημοσίου ἐκ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων πετρελαίου, ΑΠ 480 σ. 1361.—Ἐφαρμογὴ διατάξεων περὶ ἐλέγχου νομιμοφροσύνης τῶν προσλαμβανομένων ἢ διοριζομένων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου καὶ ἐπὶ ἐργατῶν προσλαμβανομένων δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, Π 4489 σ. 1145.— Πρόσληψις ὑπὸ Δημοσίου ἀρτεργάτου διὰ τὰς ἀνάγκας στρω-

τιωτικοῦ ἀρτοποιείου κατά τόν ν. 4436/1929· ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας ἐξ ἐλλείψεως ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου ταυτότητος καί μή τηρήσεως διατυπώσεων ν. 516/1948 περί νομιμοφροσυνης· ἀποζημίωσις δι' ἀγωγῆς κατ' ἄρθρ. 904 ΑΚ, Π 783 σ. 1315.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτῶν Δημοσίου ἐπί σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου· ἀποζημίωσις κατά τάς Π.Υ.Σ. 956 καί 976/1947· ἀνεφάρμοστον ἐπί αξιώσεως ταύτης τῆς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἄρθρου 6 § 2 ν. 3198/1955· πενταετής παραγραφή ν. Σ.Ι.Β., Π 20476 σ. 310.— Ἀπολυσις τῶν δυνάμει τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 μετ' ἀπόφασιν τοῦ αρμοδίου πρός ἐπιβολήν πειθαρχικῶν ποινῶν Συμβουλίου προκειμένου περί τοῦ Δημοσίου καί Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ΑΠ 172 σ. 373.— Ἀπόλυσις ἐκτάκτου ἤ ἡμερομισθίου προσωπικοῦ Δημοσίου· ἀποζημίωσις κατά τάς Π.Υ.Σ. 956 καί 976/1947, κυρωθείσας διά τοῦ ἀ.ν. 913/1949· διατήρησις ἐν ἰσχύϊ τῆς εἰδικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 741/1941 περί ἀποζημιώσεων τῶν ἀπολυομένων λόγῳ διακοπῆς ἤ περιορισμοῦ ἤ πέρατος τῶν δι' αὐτεπιστασίας ἤ ἀπολογιστικῶς καί διά λογαριασμόν τοῦ Δημοσίου ἐκτελουμένων ἔργων· παροχή ἐργασίας εἰς Ὑπηρεσίαν Παραγωγης Ἔργων Μακεδονίας, Π 3786 σ. 951.—Παροχή ἐργασίας διά κατασκευήν τοῦ Διυλιστηρίου διά λογαριασμόν τοῦ Δημοσίου· δικαίωμα ἀποζημιώσεως ν. 2112/1920· ἀνεφάρμοστον τῶν Π.Υ.Σ. 956 καί 976/1947 ἐπί προσωπικοῦ ἐργαζομένου εἰς ἀπολογιστικῶς διά λογαριασμόν τοῦ Δημοσίου ἐκτελούμενα ἔργα, Π 7681 σ. 1081.—Παροχή ἐργασίας εἰς Ὑπηρεσίαν ἐκκαθαρίσεως ναρκοπεδίων ξηρᾶς· ἡμερησία ἀποζημίωσις· ἀποζημίωσις ἕνεκεν ἀπολύσεως· προυπόθεσις τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καί 976/1947 Π.Υ.Σ. ἡ ὕπαρξις ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, Π 4489 σ. 1145.—Ἀποζημίωσις ἀπολυομένων μισθωτῶν Δημοσίου ἐπί συμβάσεων ἀορίστου χρόνου· ἀνεφάρμοστον νόμου 2112· ἐφαρμογή τῶν Π.Υ.Σ. 956 καί 976/1947, κυρωθεισῶν δι' ἀ. ν. 913/1949, Π 6100 σ. 1257.—Θεραπαινίδες σύζυγοι τῶν ἀναπήρων· ἐργοδότης τούτων τό Δημόσιον· ἀσφάλισις εἰς τό Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 667.—Εἰσπράκτορες Δημοσίου κλπ.· τεκμαρτά ἡμερομίσθια δι' εἰσφοράς ὑπέρ Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 783.—Ἔννοια συνταξιούχων τοῦ Δημοσίου κατ' ἄρθρον 28 § 1 ἐδ. β' νόμου 1846/1951 περί Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων· δικαίωμα συντάξεως παρά τοῦ Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 1156.—Νόμιμοι ὅροι παραιτήσεως Δημοσίου ἀπό ἐνδίκου μέσου, Π 7681 σ. 1081.—Χρόνος παραγραφῆς ἀπαιτήσεων κατά τοῦ Δημοσίου, Π 783 σ. 1315.—Συμψηφισμός δικαστικῶν ἐξόδων εἰς δίκην κατά τοῦ Δημοσίου, Π 20486 σ. 310, Π 6100 σ. 1257.—Δικαστική δαπάνη ὑπέρ τοῦ Δημοσίου ἐπί νίκης αὐτοῦ, ΑΠ 480 σ. 1361.—Ἐφαρμογή διά τό Ι.Κ.Α. τῶν ἰσχυουσῶν διά τό Δημόσιον ἑκάστοτε διαδικαστικῶν διατάξεων· προθεσμία ἐφέσεως, Π 10843 σ. 265.—Ἐξομοίωσις τοῦ Ο.Α.Π. πρός Δημόσιον ὡς πρός τήν ἀπαλλαγήν καταβολῆς δικαστικῶν τελῶν καί προστίμου ἐφέσεως, ΑΠ 801 σ. 84.—Δικαιοδοσία ἑλληνικῶν δικαστηρίων δι' ἐργατικάς διαφοράς μεταξύ ἐργαζομένων καί Ἀμερικανικοῦ Δημοσίου· δικαίωμα ἑτεροδικίας ξένων κρατῶν· ἔκτασις· οὐχί ἐπί σχέσεων, ἐφ' ὧν τό ξένον κράτος ἐνεργεῖ ὡς Νομικόν Πρόσωπον πράξεις διαχειρίσεως, ἤτοι ὡς «Δημόσιον», Π 17545 σ. 1318, Π 4491 σ. 1320.— Βλ. καί λ. *Ἀεροπλάνων Κρατικόν Ἐργοστάσιον, Δημοσίου Δικαίου σχέσεις, Ἔργα, Ὑπάλληλοι Δημόσιοι.*

Δημοσίου Δικαίου σχέσις. Διάκρισις σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπό δημοσίου δικαίου, ΑΠ 190 σ. 884.— Ἀνεφάρμοστον τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 3868/1958 περί συστάσεως Διυπουργικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων ἐπί μισθωτῶν Δημοσίου καί Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, συνδεομένων διά σχέσεως ἐργασίας δημοσίου δικαίου, Ἔγκ. σ. 104.—Ἀναγνωριστική ἀγωγή ἐπί σχέσεων δημοσίου δικαίου, Π 9365 σ. 155, Π 16413 σ. 198.—Ὑπαγωγή εἰς ἐργατικήν διαδικασίαν ἀξιώσεων ἐκ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου καί οὐχί δημοσίου δικαίου, Εἰσαγ. σ. 333, 884, ΑΠ 740 σ. 333, ΑΠ 190 σ. 884.

Σχέσις δημοσίου δικαίου: Ἡ σχέσις φοροτεχνικῶν ὑπαλλήλων Δήμων, προσληφθέντων δυνάμει εἰδικοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δήμων, διά τήν βεβαίωσιν καί εἰσπραξιν τῶν ἐσόδων αὐτῶν, ΑΠ 773 σ. 89.— . . . ἡ σχέσις ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων, προσλαμβανομένων καθ' ὡρισμένην διαδικασίαν, ἵνα τοποθετηθῶσι προσωρινῶς καί πρός ἀναπλήρωσιν τακτικῶν ὑπαλλήλων εἰς τάς ὑπό τούτων κατεχομένας ὀργανικάς θέσεις καί ἀναλαμβάνοντες εἰς ταύτας ὑπηρεσίαν μετά δόσιν τοῦ ὅρκου, ΑΠ 740 σ. 333.

Σχέσις ἰδιωτικοῦ δικαίου: Ἡ σχέσις ἰατρῶν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ξενοδοχοϋπαλλήλων, προσληφθέντων ἐπί μηνιαίῳ μισθῷ καί παρεχόντων τάς ὑπηρεσίας αὐτῶν ὑπό τύπον ἐξηρτημένης ἐργασίας, Γν.Σ. σ. 42.— . . . ἡ σχέσις τῶν φοροτεχνικῶν ὑπαλλήλων τῶν Δήμων, ἐφ' ὅσον δέν ἔχουν προσληφθῆ δυνάμει εἰδικοῦ ὀργανισμοῦ διά τήν βεβαίωσιν καί εἰσπραξιν τῶν ἐσόδων τῶν Δήμων, ΑΠ 773 σ. 89.— . . . ἡ σχέσις ὑπαλλήλων, ἐργατῶν, ὑπηρετῶν τοῦ Δημοσίου, προσληφθέντων βάσει τοῦ ἄρθρου 138 τοῦ ν. 5121/1931, Γν.Σ. σ. 501, 505.— . . . ἡ σχεσις ἡμερομισθίου ἐργατοτεχνίτου τοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων, Γν.Σ. σ. 611.— . . . ἡ σχέσις τοῦ προσλαμβανομένου ὑπό τοῦ Δημοσίου ἰδιώτου ἤ ἀξιωματικοῦ ἐν ἀποστρατείᾳ διά παροχήν προσκαίρου ὑπηρεσίας εἰς Στρατιωτικάς Σχολάς καί εἰς θέσιν μή νενομοθετημένην, ΑΠ 190 σ. 884.— . . . ἡ σχέσις τῶν προσλαμβανομένων ὑπό τοῦ Δημοσίου κατά τόν ν. 4436/1929, Εἰσαγ. σ. 1360.— . . . ἡ σχέσις τοῦ προσλαμβανομένου ὑπό τοῦ Δημοσίου ἀρτεργάτου διά τάς ἀνάγκας στρατιωτικοῦ ἀρτοποιείου κατά τόν ν. 4436/1929, Π 783 σ. 1315.

Διαβάθμισις. Ἔνταξις καί ἀναδιαβάθμισις

προσωπικοῦ Τραπέζης Ἑλλάδος διά τῶν νόμων 683/1945, 1765/1945, ἄνευ ὅμως ἀπωλείας τῶν ἐκ τοῦ ν. 1799/1942 δικαιωμάτων, ΑΠ 166 σ. 375.

Διαγραφή. Ἐπικολληθέντων κινητῶν ἐνσήμων οὐχὶ κατὰ νόμιμον τρόπον· συνέπεια, Ε 1011 σ. 701.

Διαδικασία. Βλ. λ. *Αἴτησις ἀκυρώσεως*, *Ἀναίρεσις*, *Ἀρμοδιότης*, *Ἐργατικαὶ διαφοραί*.— Ἐπιδοτήσεις ἀνεργίας· ἁρμοδιότητες, Ἔγκ. σ. 910.— Ἐνώπιον Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ, ΣΕ 1330 σ. 968.— Ἐγκρίσεως Κανονισμῶν ἐργασίας κατὰ ν.δ. 3789/1957, ΣΕ 1599 σ. 1209, Γν. Σ. σ. 1233.—Αἱ ἀσφαλιστικαὶ διαφοραί, Σημ. σ. 1000.

Διάδικοι. Κύριος διάδικος ἐνώπιον Σ.τ.Ε. μετὰ τὸν ν. 3830/1958, ΣΕ 1959 σ. 6.—Διατρίβοντες ἐν ἀλλοδαπῇ· ἐπίδοσις δικογράφων· ἐπίδοσις κατασχετηρίου ἐκθέσεως, Ε 1011 σ. 701.—Ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν κατὰ νέαν διαδικασίαν, Σχέδ. σ. 1057, Εἰσήγησις σ. 1062. Βλ. καὶ λ. *Ἐργατικαὶ διαφοραί*, *Νομιμοποίησις*, *Ὁμοδικία*, *Παρέμβασις*.

Διαθεσιμότης. Μισθωτῶν ἕνεκα περιορισμοῦ ἐργασιῶν· γνωστοποίησις πρὸ εὐλόγου χρόνου εἰς τὸν μισθωτόν· ὑπερημερία ἄλλως ἐργοδότου καὶ ὑποχρεώσεως καταβολῆς πλήρων ἀποδοχῶν, Π 16041 σ. 81.—Ἔννοια ἄρθρου 10 ν. 3198/1955 περὶ διαθεσιμότητος μισθωτῶν· καθορισμὸς ἑνὸς συνεχοῦς χρονικοῦ διαστήματος διαθεσιμότητος, μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ τοὺς τρεῖς μῆνας ἐτησίως, ΑΠ 321 σ. 160.—Διακοπὴ λειτουργίας ἐπιχειρήσεως ἐξ οἰκονομικῶν λόγων· ὑποχρεώσεως καταβολῆς πλήρους μισθοῦ μισθωτοῦ, μὴ τεθέντος εἰς διαθεσιμότητα· ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 9 ν.δ. 3601/1946, Π 5752 σ. 1141.

Διαθήκη. Ὅροι αὐτῆς ὑπὲρ κοινωφελοῦς σκοποῦ· ἀνεπίτρεπτον μεταβολῆς κατ' ἄρθρ. 106 Συντάγματος· ἐξαίρεσις, Π 5592 σ. 1317.

Διαιτητικὰ δικαστήρια - Διαιτητικαὶ ἀποφάσεις. Βλ. λ. *Ἀποδοχαί* (παράγρ. 2), *Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας*.

Διακοπή. Παραγραφῆς. Βλ. λ. *Παραγραφή*.— Προθεσμίας ἀγωγῆς περὶ ἀκύρου ἀπολύσεως διὰ τῆς προσφυγῆς εἰς τὸ Σ.τ.Ε., ΑΠ 171 σ. 372.—Ἐργασίας διὰ θηλασμὸν τέκνου, Ἔγγρ. σ. 284.—Ἐργασιῶν ἐπιχειρήσεως, Βλ. λ. *Διάλυσις ἐπιχειρήσεως*.— Ἐργασίας μεσημβρινή· προσωπικὸν ζαχαροπλαστείων, Γν. Σ. σ. 38.— Ἐπιδόματος ἀνεργίας, Ἔγκ. σ. 907.—Ἀσφαλίσεως εἰς Ι.Κ.Α. ἀπὸ μακροῦ καὶ δικαίωμα πρὸς σύνταξιν, Ἔγκ. σ. 838.— Συντάξεως, ΣΕ 485 σ. 396, ΣΕ 585 σ. 1102.

Διάλυσις ἐπιχειρήσεως. Παῦσις προστασίας πολεμιστῶν ἐκ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951· ἐλευθέρα ἀπόλυσις ἄνευ ἀποφάσεως τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς ἀ.ν. 244/1936, ΝΖ σ. 216.— Διάλυσις ἐπιχειρήσεως ἢ ὁριστικὴ παῦσις ἐργασιῶν αὐτῆς· ἔλλειψις προϋποθέσεως προστασίας πολεμιστῶν κατ' ἀ.ν. 1836/1951· περίπτωσις προσωρινῆς ἀναστολῆς ἐργασιῶν καὶ ἐξουσία Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατ' ἄρθρ. 12 ν.δ. 2657/1953, Π 14599 σ. 1188.—Διάλυσις ἐπιχειρήσεως ἢ ὁριστικὴ παῦσις ἐργασιῶν αὐτῆς· ἐπιτρεπτὴ ἐλευθέρα ἀπόλυσις ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος ἀναπήρου κατὰ τὸ ν.δ. 1799/1942, ἐφαρμοζομένων τῶν κοινῶν περὶ αὐτῆς διατάξεων, Π 5557 σ. 1191.—Διακοπὴ λειτουργίας ἐπιχειρήσεως σανατορίου μετὰ κατάληψιν ὑπὸ Γερμανικῶν Ἀρχῶν Κατοχῆς· ἐπαναλειτουργία ἀπὸ 1945· συνυπολογισμὸς τοῦ χρόνου δι' ἀποζημίωσιν ν. 2112, μὴ καταγγελθείσης τῆς συμβάσεως ἅμα τῇ διακοπῇ τῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως, Π 7051 σ. 315.—Ὁριστικὴ παῦσις ἐργασιῶν ἐπιχειρήσεως· ἔλλειψις προϋποθέσεως προστασίας συνδικαλιστικῶν στελεχῶν, ἔστω καὶ ἂν εἰς ἄλλας περιοχὰς τῆς χώρας διατηρῇ ὁ ἐργοδότης ὁμοειδεῖς ἐπιχειρήσεις, ΑΠ 270 σ. 696.—Διακοπὴ ἐργασιῶν ἐπιχειρήσεως συνεπείᾳ ἐξώσεως πρὸς ἀνοικοδόμησιν κατὰ τὸ ΚΗ' ψήφισμα· συμφωνία ἀναστολῆς συμβάσεως ἐργασίας μέχρις ἐπαναλειτουργίας ἐπιχειρήσεως μετὰ τὴν ἐπανεγκατάστασιν· καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑστέρως· εἰδικὴ ἀποζημίωσις προσωπικοῦ κουρείων καὶ κομμωτηρίων κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 3789/1957, Π 3827 σ. 715.—Διακοπὴ λειτουργίας ἐπιχειρήσεως· ὑπερημερία ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ὑποχρεώσεως καταβολῆς πλήρους μισθοῦ, τοῦ μισθωτοῦ μὴ τεθέντος εἰς διαθεσιμότητα, Π 5752 σ. 1141.—Διακοπὴ ἐργασιῶν καὶ ἐπιδότησις μισθωτῶν δι' ἀνεργίαν, ΝΖ σ. 1115.

Διανεμητικὸς Λογαριασμὸς Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων. Εἰσφορὰ ἐπὶ δώρων ἑορτῶν· ὑπολογισμός, Ἔγκ. σ. 102.—Κύκλος ὑπαγομένων εἰς διατάξεις ν.δ. 3868/1958· ἐξαιρέσεις· κύκλος μισθωτῶν, δι' οὓς συνεισπράττεται ἡ εἰσφορὰ παρὰ τοῦ ΙΚΑ· ἔναρξις εἰσπράξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α.· ποσοστὸν καὶ τρόπος καταβολῆς εἰσφορῶν· ἄρσις ἀμφισβητήσεων· κατανομὴ εἰσφορῶν μεταξὺ Ι.Κ.Α., Ο.Α.Α.Α., Ο.Ε.Κ., Ἔγκ. σ. 105.—Στοιχεῖα δηλώσεως ἐργοδοτῶν δι' ἀπαλλαγὴν εἰσφορᾶς ὑπὲρ Δ.Α., Ἔγκ. σ. 163.—Καταβολὴ εἰσφορῶν· τρόπος, Ἔγκ. σ. 276.—Εἰσφορὰ ὑπὲρ Δ.Α. εἰς ἐξωασφαλιστικὰς περιοχάς, Ἔγκ. σ. 450.—Ὑπαγωγὴ εἰς διατάξεις ν.δ. 3868/1958 τοῦ προσωπικοῦ δακοκτονίας, Ἔγκ. σ. 450.—Παράτασις προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεων ἐργοδοτῶν δι' ἀπαλλαγὴν τῶν ἐκ τῆς εἰσφορᾶς ὑπὲρ Δ.Α., Ἔγκ. σ. 667.

Διανομεῖς. Παστεριωμένου γάλακτος, πάγου· τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς ὑπὲρ Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 783.

Διανυκτέρευσις. Ἀποζημίωσις μισθωτῶν λόγῳ διανυκτερεύσεως ἐκτὸς ἕδρας· τρόπος ὑπολογισμοῦ, Γν. Σ. σ. 37.—Παροχὴ ἐργασίας ὁδηγοῦ ὑπὸ ἰδιοκτήτου λεωφορείου Κ.Τ.Ε.Λ.· ἀξίωσις αὐτοῦ διὰ δαπάνας διανυκτερεύσεως ἐκτὸς κατοικίας του· χαρακτὴρ σχέσεως· διαδικασία, Ε 76 σ. 436.— Διανυκτερεύσεις ἐκτὸς ἕδρας μισθωτῶν λεωφορείων· ἐπίδομα, Π 48 σ. 1013.—Παροχαὶ μισθωτῶν δι' ἐκτὸς ἕδρας διανυκτερεύσεις, ΝΖ σ. 1270.

Διάταγμα. Βλ. λ. *Νόμος*.

Διαχείρισις ἀναγκαστική. Βλ. λ. *Ἀναγκαστικὴ διαχείρισις*.

Διδάσκαλοι. Βλ. καὶ λ. *Ἐκπαιδευτήρια.*— Σύμβασις μαθητείας κατὰ τὸν μεσαιωνα κατὰ τὸ δίκαιον τῶν statuti· ὑποχρεώσεις διδασκάλων καὶ μαθητευομένων, Μελ. σ. 65.

Διεθνεῖς συμβάσεις. Βλ. λ. *Διεθνὲς Δίκαιον.*

Διεθνὲς Δίκαιον. Λύσις συμβάσεως ἐργασίας ναυτικοῦ εἰς τὴν ἀλλοδαπήν· ἐφαρμοστέον κατ' ἄρθρον 25 ΑΚ δίκαιον· ἀποζημίωσις, ΑΠ 407 σ. 966.—Ἀνεφάρμοστον, κατ' ἄρθρον 2 συμβάσεως τῆς Α' Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως Οὐασιγκτῶνος περὶ περιορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας ἐν βιομηχανικαῖς ἐπιχειρήσεσι, κυρωθείσης διὰ ν. 2269/1920, τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας ἐπὶ προσώπων κατεχόντων θέσιν ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως ἢ θέσιν ἐμπιστευτικήν, ΑΠ 1103 σ. 1095.—Παροχὴ ἐργασίας ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ ἀλλοδαποῦ εἰς ἀλλοδαπόν· ἐφαρμοστέον δίκαιον κατ' ἄρθρα 25 καὶ 33 ΑΚ· πότε παρεμβολὴ στοιχείου ἀλλοδαπότητος ἐν συμβάσει· ρυθμίσεις τῶν ἐξ αὐτῆς διαφορῶν κατ' ἄρθρον 25 ΑΚ, ἐπικρατοῦντος πάντως τοῦ ἡμετέρου δικαίου κατ' ἄρθρον 33 ΑΚ, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ θέματος δημοσίας τάξεως, οἷον καὶ τὸ περὶ ἐλαχίστων ὁρίων καὶ αὐξήσεων μισθῶν καὶ δώρων δι' ἑορτάς, ΑΠ 15010 σ. 1254.—Σύμβασις ἐργασίας μεταξὺ ἡμεδαπῶν καὶ Στρατιωτικῆς Ἀμερικανικῆς Βάσεως· ἔλλειψις δικαιοδοσίας ἑλληνικῶν δικαστηρίων διὰ τὰς ἐξ αὐτῆς διαφοράς· δικαίωμα ἑτεροδικίας ξένων κρατῶν· ἔκτασις· διαχωρισμὸς πράξεων κυριαρχίας καὶ ἰδιωτικοῦ δικαίου· κριτήριον, ΑΠ 17545 σ. 1318.

Διεθνὴς Ἑταιρεία Κλιναμαξῶν. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς ὑπὲρ Ι.Κ.Α.· ἀνάκλησις σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου καὶ ἀναδρομικὸς ὑπολογισμὸς εἰσφορῶν βάσει ἄλλων ποσῶν· ἀκύρωσις, ΣΕ 302 σ. 663.

Διευθυνταί. Δυνατὴ συνύπαρξις παρὰ συμβούλῳ ἀνωνύμου ἑταιρείας καὶ τῆς ἰδιότητος ὑπαλλήλου, τεχνικοῦ ἢ ἐμπορικοῦ διευθυντοῦ αὐτῆς, ἐπὶ ἐξαρτήσει· προϋπόθεσις δικαιώματος ἀμοιβῆς τούτου ὡς ὑπαλλήλου· ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ἀνωνύμου ἑταιρείας ὑπὸ ἀναγκαστικὴν διαχείρισιν· καθορισμὸς μισθοῦ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ΑΠ 12346 σ. 143.—Ἐπιχειρήσεως· ἀνυπόχρεον ἐφοδιασμοῦ διὰ βιβλιαρίου ὑγείας, Εἰσαγ. σ. 312.—Χορήγησις ὑπὸ Ἐμπορικῆς Τραπέζης ἐπιδόματος διευθυντοῦ ὡς τακτικοῦ συμβατικοῦ ἀνταλλάγματος προσφερομένης ἐργασίας· κρίσις δικαστηρίου ὅτι περιλαμβάνεται εἰς τὰς τακτικὰς ἀποδοχάς, τὰς ὑποκειμένας εἰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφοράς, ΑΠ 724 σ. 555.— Ἀνεφάρμοστον κατ' ἄρθρον 2 συμβάσεως Α' Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως Οὐασιγκτῶνος περὶ περιορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας ἐν βιομηχανικαῖς ἐπιχειρήσεσι, κυρωθείσης διὰ ν. 2269/1920, τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας ἐπὶ προσώπων κατεχόντων θέσιν ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως ἢ θέσιν ἐμπιστευτικήν, ΑΠ 1103 σ. 1095.

Διευθυντικὸν δικαίωμα. Σχέσεις μονομεροῦς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεων ἐργασίας πρὸς διευθυντικὸν δικαίωμα ἐργοδότου, ΑΠ 15185 σ. 140.

Δικαιοδοσία. Βλ. λ. *Ἁρμοδιότης.*

Δίκαιον. Κιτὰ λαϊκὰς παροιμίας, Μελ. σ. 809.

Δικαιοπραξία. Βλ. λ. *Σύμβασις.*

Δικαίωμα. Βλ. καὶ λ. *Κατάχρησις δικαιώματος, Παραγραφή, Παραίτησις.*—Διευθυντικὸν ἐργοδότου, ΑΠ 15185 σ. 140.—Ἐκ νόμων δημοσίας τάξεως· ἄσκησις· ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 281 ΑΚ, ΑΠ 669 σ. 206. — Χρόνος γενέσεως ἀξιώσεως δι' ἀπονομὴν συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. λόγῳ γήρατος, Ἐγκ. σ. 338. —Ἀναγνώρισις ἀπεργίας ὡς δικαιώματος, ΑΠ 2470 σ. 596, ΝΖ σ. 1345.— Ὁμοίως ἀνταπεργίας, ΑΠ 431 σ. 1242, ΝΖ σ. 1345, 1383. — Βραδύτης ἀσκήσεως ἀπὸ ἀπόψεως ἄρθρου 281 ΑΚ, ΑΠ 773 σ. 80.

Δικαστήρια. Βλ. λ. *Ἁρμοδιότης, Ἐργατικαὶ διαφοραί, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας,* καὶ τὰ λοιπὰ κατ' ἰδίαν θέματα εἰς τὰς οἰκείας λέξεις.

Δικαστικὰ ἔξοδα. Ἐξομοίωσις Ο.Α.Π. πρὸς Δημόσιον, ἀπαλλασσομένου τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς δικαστικῶν τελῶν καὶ προστίμου ἐφέσεως, ΑΠ 801 σ. 84.—Πληρωμὴ ὑπὸ ἡττηθέντος διαδίκου, ἄνευ κοινοποιήσεως ἐπιταγῆς, καὶ τῆς δικαστικῆς δαπάνης, δι' ἣν δὲν ἔχει κηρυχθῇ προσωρινῶς ἐκτελεστὴ ἡ ἀπόφασις· συνιαγωγὴ ἀποδοχῆς τῆς ἀποφάσεως, ΑΠ 15790 σ. 267, ΑΠ 4548 σ. 1023. —Ὑποχρεώσεις προαφορᾶς καὶ καταβολῆς ἐπὶ παραιτήσεως ἀπὸ ἐγερθείσης διαδικαστικῆς πράξεως, ΑΠ 322 σ. 1022.—Ἀπόρριψις ἐφέσεως· διάταξις περὶ εἰσαγωγῆς εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον τοῦ προκαταβληθέντος προστίμου καὶ καταδίκη εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην τῆς κατ' ἔφεσιν καὶ τῆς μετ' ἀναίρεσιν δίκης, ΑΠ 436 σ. 1249.— Ἐπιδίκασις εἰς νικήσαν Δημόσιον δικαστικῆς δαπάνης καὶ ἀμοιβῆς πληρεξουσίου δικηγόρου ἀμφοτέρων τῶν βημάτων, μειουμένης κατ' εἰδικὴν διάταξιν ἄρθρ. 22 ν. 3693/1957, ΑΠ 480 σ. 1361.—Προκαταβολὴ τελῶν συζητήσεως ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου· τίς ὑπόχρεως κατ' ἄρθρον 208 Πολ. Δικ., ΑΠ 783 σ. 1315.—Ἱστορία δικαστικῶν τελῶν, Σημ. σ. 176.

Συμψηφισμός: Ἐπὶ ἐν μέρει νίκης καὶ ἐν μέρει ἥττης, ΑΠ 799 σ. 151, ΑΠ 138 σ. 245, ΑΠ 187 σ. 421, ΑΠ 741 σ. 496, ΑΠ 208 σ. 501, ΑΠ 194 σ. 719.—... ἐπὶ εὐλόγου ἀμφιβολίας ἐργοδότου ἐκ τῆς ἀντιθέσεως γνωμῶν ἐν τῇ νομολογίᾳ, ΑΠ 20630 σ. 307, Ε 1633 σ. 601—... δικαστικῆς δαπάνης ἀμφοτέρων τῶν βαθμῶν ἐν ὅλῳ λόγῳ εὐλόγου ἀμφιβολίας τῶν διαδίκων ὡς πρὸς τὸ νομικὸν μέρος, Ε 827 σ. 649.— ... ἐπὶ εὐλόγου ἀμφιβολίας λόγῳ τοῦ δυσερμηνεύτου τῆς περὶ μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου διατάξεως, ΑΠ 5872 σ. 1083.— ... εἰς δίκας κατὰ τοῦ Δημοσίου, ΑΠ 20486 σ. 310, ΑΠ 6100 σ. 1257.—... ἐν ὅλῳ κατ' ἄρθρ. 22 ν. 3693/1957 τῆς δικαστικῆς δαπάνης τόσον τῆς κατ' ἀναίρεσιν, ὅσον καὶ τῆς ἐκκλήτου δίκης ἐν ὅλῳ, ΑΠ 208 σ. 501.—... ὡς ἐκ

τῆς ἐλλείψεως ὑπαιτιότητος, Π 513 σ. 713.— . . . ἐπὶ ἀπορρίψεως ἀμφοτέρων τῶν συνεκδικαζομένων αἰτήσεων ἀναιρέσεως, ἀσκηθεισῶν παρὰ τῶν διαδίκων, ΑΠ 321 σ. 760.

Δικαστικὸν ἔνσημον. Βλ. λ. *Ἔνσημον δικαστικόν.*

Δικαστικὸς κλητήρ. Βλ. λ. *Κοινοποίησις.*

Δίκη. Βλ. λ. *Αἴτησις ἀκυρώσεως, Ἀναίρεσις, Ἀρμοδιότης, Δικαστικὰ ἔξοδα, Ἐργατικαὶ διαφοραί, Ἔφεσις, Κατάργησις δίκης.*

Δικηγόροι. Ἀναγκαστικὸς διορισμὸς δικηγόρων πολεμιστῶν κατὰ τὸν ἀ.ν. 1836/1951. Βλ. λ. *Στράτευσις* (παράγρ. Β').—Ταχυδρομικοῦ Ταμιευτηρίου· ὑπερημερία τούτου, ἀρνηθέντος ὅπως συνεχίσῃ ἀποδεχόμενον τὰς προσφερομένας ὑπὸ τοῦ δικηγόρου ὑπηρεσίας ἐπιτρεπτὸν ἀσκήσεως δικηγορίας εἰς τοὺς βοηθοὺς τοῦ προϊσταμένου τῆς Δικαστικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ταχυδρομικοῦ Ταμιευτηρίου, ΑΠ 802 σ. 332.—Ἀνεφάρμοστον διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2/1959 ἐπὶ δικηγόρων· ἀσκησις ὑπὸ τούτων δημοσίου λειτουργήματος, ΝΖ σ. 340. —Ἰδιότης ὡς ἐμμίσθου ἐντολοδόχου καὶ ἀμίσθου δημοσίου ὑπαλλήλου, Γν.Σ. σ. 451.—Περιεχόμενον ἀρμοδιότητος δικηγόρων καὶ καθήκοντα αὐτῶν κατὰ τὸν Κώδικα περὶ δικηγόρων· ἐξέτασις δικηγόρου ὡς μάρτυρος· ὅροι· ὑπαγωγὴ καὶ τῶν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ· ὑποβολὴ κατ' ἐξαίρεσιν ὑπὸ δικηγόρου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ μηνύσεως ἐξ ὀνόματος αὐτοῦ μετὰ εἰδικὴν πρὸς τοῦτο πληρεξουσιότητα, Γν. Σ. σ. 452.—Ἔννοια ἄρθρ. 21 ν.δ. 3790/1957 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τοῦ Κώδικος περὶ δικηγόρων· ὑποχρεωτικὴ ἀσφάλισις τῶν ἐπὶ παγίᾳ ἀμοιβῇ παρεχόντων νομικὰς ὑπηρεσίας δικηγόρων εἰς νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ Τραπέζας μόνον διὰ τὸν κλάδον συντάξεως καὶ οὐχὶ τὸν κλάδον ἀσθενείας· κάλυψις ταύτης ὑπὸ Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων, Ε 43 σ. 775.—Ἐμμισθοι Σ.Ε.Κ. εἰς θέσεις προβλεπομένας ἐν τῷ ὀργανισμῷ· ἀνήκουν εἰς τὸ προσωπικόν, καίτοι κατ' ἄρθρον 62 Κώδικος Δικηγόρων δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ὑπάλληλοι· ὑπαγωγὴ τούτων εἰς ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων, ΣΕ 1572 σ. 975.—Ἐπὶ παγίᾳ ἀντιμισθίᾳ εἰς ἀνώνυμον ἀσφαλιστικὴν ἑταιρείαν· οὐ δικαίωμα παραιτήσεως τῆς παρὰ τῷ Ταμείῳ Προνοίας Δικηγόρων Ἀθηνῶν ἀσφαλίσεως, ἐπὶ τῷ τέλει ὑπαγωγῆς εἰς Ταμεῖον ἀσφαλίσεως τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀνωνύμου ἑταιρείας, Γν. Σ. σ. 1268.—Ἐξαίρεσις ἀσφαλίσεως ἀνεργίας, Ἔγκ. σ. 789.—Λύσις συμβάσεως δικηγόρου διὰ καταγγελίας ἐκ μέρους τοῦ ἐντολέως· ἰσχὺς μετὰ τὴν καταγγελίαν καταβολῆς τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 94 Κώδικος ἀποζημιώσεως· δικαίωμα ἀμοιβῆς δικηγόρου μέχρι πλήρους καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως ἐγκύρου οὔσης τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως καὶ πρὸ τῆς καταβολῆς αὐτῆς, μὴ ὑπολογιζομένου τοῦ χρόνου ἀπὸ τῆς καταγγελίας μέχρι τοῦ χρόνου τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως ὡς χρόνου ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἐπαύξησιν τῆς ἀποζημιώσεως, Πρ. 8 σ. 825.—Κοινοποίησις εἰς πρωτοδίκως διορισθέντα πληρεξούσιον· ἰδιότης τούτου ὡς αὐτοδικαίως καὶ ὑποχρεωτικῶς ἀντικλήτου παύσις πληρεξουσιότητος· ἄκυρος ἐπίδοσις δικογράφου ἐφέσεως, πλὴν ἂν διορισθῇ ἀντίκλητος καὶ διὰ τὴν δίκην ταύτην διὰ τοῦ δικογράφου τῆς ἐφέσεως ἢ κατ' ἄλλον νόμιμον τρόπον, Π 4545 σ. 1024.—Δικαίωμα παγίας περιοδικῆς ἀμοιβῆς δικηγόρων ἐντεταγμένων εἰς μονίμους ὀργανικὰς θέσεις· ἐφαρμογὴ ὑ.ἀ. 128434/1954, Γν. Σ. σ. 1113.

Δικόγραφον. Βλ. λ. *Ἀγωγή, Αἴτησις ἀκυρώσεως, Ἀναίρεσις* (Πολ. Δικ.), *Ἔφεσις, Κοινοποίησις.*

Διοικητικὰ Δικαστήρια. Βλ. λ. *Αἴτησις ἀκυρώσεως, Ἀρμοδιότης, Διοικητικαὶ πράξεις· Διοίκησις, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας.*

Διοικητικαὶ πράξεις - Διοίκησις. Προσβολὴ ἐνώπιον Συμβουλίου Ἐπικρατείας· περιπτώσεις ὑπαγομένων ἢ μὴ διοικητικῶν πράξεων· λόγοι· αἰτιολογία· ἀκύρωσις· συνέπειαι. Βλ. λ. *Αἴτησις ἀκυρώσεως.*— Διοικητικαὶ πράξεις ἀσφαλιστικοῦ περιεχομένου· αἴτησις ἀκυρώσεως· ἀρμοδιότης, ΣΕ 471 σ. 444. — Ἔγγραφον Ὑπουργείου περὶ ἀνακοινώσεως ἀποφάσεως Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἀ.ν. 1836/1951· μὴ ἐκτελεστὴ διοικητικὴ πρᾶξις, ΣΕ 1879 σ. 75, ΣΕ 403 σ. 441.—Δυνατὴ ἀναγνωριστικὴ ἀγωγὴ ἐπὶ ἐννόμων σχέσεων τοῦ δημοσίου δικαίου, μόνον ἐὰν δὲν ἔχωσιν ὑπαχθῇ εἰς διοικητικὰ δικαστήρια ἢ διοικητικὰς ἐπιτροπάς, ἐχούσας διοικητικὴν δικαιοδοσίαν, Π 16413 σ. σ. 198, Π 9363 σ. 155.— Καθορισμὸς ὑπὸ Νομάρχου ὡρῶν ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος καπηλείων ἄνευ προηγουμένης γνωμοδοτήσεως ἐνδιαφερομένων ὀργανώσεων· ἀκυρότης· ἔλλειψις ἀξιοποίνου διὰ τὴν παράβασιν, ΑΠ 43 σ. 210.—Ἴασις ἀκύρου δικαιοπραξίας διὰ συναινέσεως· ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ παραιτήσεως δικαιώματος προσβολῆς διοικητικῆς πράξεως, ἐπαγομένης ἔννομους συνεπείας, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ἐκπροσώπου Δήμου, νομίμως χορούσης ἄνευ ἄλλης διατυπώσεως προκειμένου περὶ ἀκυρωσίμου καὶ οὐχὶ ἀπολύτως ἀκύρου διοικητικῆς πράξεως, ΑΠ 31 σ. 256.—Ἀποδοχὴ ἀκύρου διοικητικῆς πράξεως· συνέπειαι, Π 2476 σ. 1098.—Ἐγκριτικὴ πρᾶξις· μὴ ἀναδρομικὴ ἐνέργεια ἄνευ ρητῆς ἐξουσιοδοτήσεως νόμου, ΣΕ 2094 σ. 269. —Πρᾶξις Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας ἔχουσα, ὡς ἐκ τῆς διατυπώσεώς της, ἔννοιαν οὐχὶ ἁπλῆς συστάσεως, ἀλλὰ δεσμευτικῆς διαταγῆς· ἐκτελεστὴ διοικ. πρᾶξις, ΣΕ 108 σ. 269.—Πράξεις ὀργάνων Ε.Κ.Α.· χαρακτὴρ ὡς ἐκτελεστῶν διοικητικῶν πράξεων, Π 775 σ. 329 —Κεντρικῶν Συμβουλίων προστασίας ἀπολυομένων ἀ.ν. 1836/1951· συλλογικὸν ὄργανον Διοικήσεως, ΣΕ 403 σ. 441.— Πολιτικὴ ἐπιστράτευσις· σχέσεις δημοσίου δικαίου ἀναγκαστικοῦ περιεχομένου· διάκρισις ἀπὸ δημοσιοϋπαλληλικὴν σχέσιν· ἀσφαλιστικὴ σχέσις Γν.Σ. σ. 691.—Ἀπόλυτος ἀκυρότης διοικητικῆς πράξεως, μὴ προερχομένης ἐξ ὁρμοδίου πρὸς ἐνέργειαν αὐτῆς διοικητικοῦ ὀρ-

γάνου, ὑφισταμένου νομίμως, ἤτοι ὑπὸ νοσηζομένου ἐξουσιαν· νομικῶς ἀνύπαρκτον τοιαύτης πράξεως· μὴ ἀναγκαία ἀκύρωσις, ΑΠ 260 σ. 706.—Ἀπόφασις ὀργάνου Ι.Κ.Α. δεχομένη αἴτησιν συνταξιοδοτήσεως· διαπιστωτική, μὴ ἀποτελοῦσα ἀφετηρίαν κτήσεως τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος, ΣΕ 1038 σ. 771.— Ἔγκρισις κανονιστικῆς πράξεως· ἐξάρτησις τοῦ χαρακτῆρος αὐτῆς καὶ ἐκ τῆς ἐκδηλώσεως αὐτῆς ὡς ἱεραρχικοῦ ἐλέγχου ἢ διοικητικῆς ἐποπτείας ἐπὶ Αὐτονόμων Ὀργανισμῶν, ἀσκούντων διοίκησιν, ὅτε ἡ πρᾶξις αὕτη εἶναι ἀτομικὴ ἐναντι τοῦ νομικοῦ προσώπου· μὴ ἀναγκαία δημοσίευσις εἰς Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως· ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριτικὴ ἀποφάσεως Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ταμείου περὶ μειώσεως συντάξεων, ΑΠ 269 σ. 774.—Διάκρισις ἐξουσιῶν· ἔννοια· συνέπεια τῆς ἀρχῆς ταύτης· ἀνίσχυρος πρᾶξις ὀργάνου τῆς Πολιτείας κειμένη ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς ἁρμοδιότητος τούτου, Γν.Σ. σ. 1001.—Ἀτομικὴ διοικητικὴ πρᾶξις τοποθετήσεως πολεμιστοῦ ἀ.ν. 1836/1951· τεκμήριον νομιμότητος· ἀνάκλησις ἄνευ αἰτήσεως τῶν διαδίκων δι' ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου· παράνομος ἄνευ ἐννόμου συνεπείας, Π 14599/σ. 1189.—Δικαιοδοσία τακτικῶν δικαστηρίων πρὸς ἔλεγχον παρεμπιπτόντως διοικητικῶν πράξεων· ἔκτασις, Π 6582 σ. 78, Π 6363 σ. 155, Π 775 σ. 329, ΑΠ 208 σ. 500, Π 8215 σ. 1106, Π 6859 σ. 1303.—Διοικητικὸν Συμβούλιον Ταμείου Μεταλλευτῶν· συλλογικὸν διοικητικὸν ὄργανον· χαρακτὴρ ἀποφάσεων αὐτοῦ ὡς διοικητικῶν· ἀνακλητὸν αὐτῶν, ΑΠ 33 σ. 391, ΑΠ 213 σ. 607.—Ὑπαγωγὴ ἀσκήσεως δικαιώματος ἀνακλήσεως εἰς διατάξεις ἄρθρου 281 ΑΚ· καταχρηστικὴ ἀνάκλησις, ΑΠ 33 σ. 391.— Ἀνάκλησις κανονιστικῶν πράξεων Διοικήσεως· μὴ ἀναδρομικὴ ἐνέργεια· πότε τοιαύτη, ΑΠ 757 σ. 130.— Παράνομος ἡ ἀνάκλησις διοικητικῆς πράξεως διὰ πλάνην περὶ τὰ πράγματα μετὰ πάροδον εὐλόγου χρόνου, ΑΠ 213 σ. 607.—Ἀνεπίτρεπτος ἀναδρομικὴ ἀνάκλησις ἀποφάσεως διοικήσεως μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου· πότε δυνατή· εἰδικὴ αἰτιολόγησις τοιούτης ἀνακλητικῆς ἀποφάσεως, ΣΕ 902 σ. 663.—Ἀναδρομικὴ ἀνάκλησις ἀποφάσεως Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ κατατάξεως εἰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων ἐργαζομένων παρὰ τῇ Διεθνεῖ Ἑταιρείᾳ Κλιναμαξῶν μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου· ἀκύρωσις, ΣΕ 902 σ. 663.— Ἀντίθεσις πρὸς ἀρχὰς ἀγαθῆς καὶ χρηστῆς διοικήσεως τῆς ἀμφισβητήσεως ἰδιότητος ἠσφαλισμένου μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου καταβολῆς εἰσφορῶν, ΣΕ 1501 σ. 898, ΣΕ 992 σ. 1025.—Ἀνεπίτρεπτος ἀνάκλησις μετὰ πάροδον ἱκανοῦ χρόνου παρανόμου ἀτομικῆς διοικητικῆς πράξεως, διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ὁποίας δὲν συνέτρεξε δόλια εἰς ἐνέργεια τοῦ διοικουμένου, ΣΕ 858 σ. 969.— Ἀντίθεσις πρὸς ἀρχὰς χρηστῆς καὶ ἐπιεικοῦς διοικήσεως τῆς ἐκ τῶν ὑστέρων ἀναζητήσεως καταβληθεισῶν, ἔστω καὶ παρανόμως, ἀποδοχῶν καὶ συντάξεων εἰς μισθωτοὺς καὶ συνταξιούχους, οἵτινες εἰσέπραξαν ταύτας καλῇ τῇ πίστει, ΣΕ 1959 σ. 723.—Ἀρχὴ ἀνακλητοῦ διοικητικῶν πράξεων· ἀσυμβίβαστον πρὸς τὸ οἰονεὶ δικαστηριακὸν σύστημα ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας ἐνίων συλλογικῶν ὀργάνων, ἐν οἷς καὶ ἡ Πρωτοδικειακὴ Ἐπιτροπὴ ἀ.ν. 244/1936, ΑΠΠ 1 σ. 828. Βλ. καὶ λ. *Ἀποδοχαί* (παράγρ. 2), *Ἁρμοδιότης, Κανονισμοί, Πειθαρχία, Στράτευσις* (παράγρ. Β), *Σωματεῖα, Ταμεῖα, Ὑπουργεῖα - Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις.*

Διοικητικὴ ἐκτέλεσις. Βλ. λ. *Ἐκτέλεσις.*

Διορισμός. Βλ. λ. *Ἀνάπηροι, Νομικὰ πρόσωπα, Στράτευσις* (παράγρ. Β'), *Ὑπάλληλοι Δημόσιοι.*

Διυλιστής. Βιομηχανικοῦ ἐργαστηρίου· χαρακτηρισμὸς ὡς ἐργάτου, ΑΠ 772 σ. 159.

Δόλος. Ἡ ἀντένστασις τοῦ γενικοῦ δόλου ἐν τῇ ἀποσβεστικῇ προθεσμίᾳ, ΝΖ σ. 745.—Ὑποχρέου ὡς λόγος ἀναστολῆς προθεσμίας ἀσκήσεως ἀξιώσεως, ΑΠ 10 σ. 189, Π 940 σ. 1010.—Προϋποθέσεις διὰ διπλασίαν ἀποζημίωσιν ν. 2112 ἐπὶ παραβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ Κανονισμοῦ δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων θυρωρῶν, Π 10673 σ. 148.—Μισθωτοῦ ἐπὶ ζημιῶν ἐν ἐκτελέσει ἐργασίας· ἐπιτρεπτὸν συμψηφισμοῦ τῆς ἐκ τούτων ἀξιώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸν μισθόν, Π 16118 σ. 487.—Ἐργοδότου καὶ εὐθύνη ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ΑΠ 337 σ. 767, Ἀγορ. Εἰσαγγ. σ. 1121, ΑΠ 443 σ. 1367.—Ἐργοδότου ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ ὑποχρεώσεις αὐτοῦ ἔναντι τοῦ Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 557.—Ἔκδοσις διοικητικῆς πράξεως διὰ δολίας ἢ ἀπατηλῆς ἐνεργείας τοῦ διοικουμένου· ἀνακλητὸν μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου, ΣΕ 902 σ. 663, ΑΠ 213 σ. 607, Εἰσαγ. σ. 898.

Δόσεις. Ἀποζημιώσεως ν. 2112· ἀκυρότης ἀπολύσεως ἐπὶ καθυστερήσεως δόσεως, Π 705 σ. 314, Σημ. σ. 120.

Δραχμή. Βλ. λ. *Νόμισμα.*

Δῶρον ἑορτῶν. Προϋπόθεσις ὑποχρεώσεως καταβολῆς ἡ ὕπαρξις ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας, Π 4489 σ. 1145.— Χαρακτὴρ ὡς μισθοῦ ἐν τῇ ἐννοίᾳ ἄρθρου 250 παράγρ. 17 Ἀστ. Κώδικος· πεντοετὴς παραγραφή, Γν.Σ. σ. 213, Ἐγκ. σ. 213, Π 16785 σ. 653, Εἰσαγ. σ. 653, Π 3920 σ. 1088.— Παραγραφὴ ἀξιώσεως· μὴ δυνατὴ στήριξις ἀξιώσεως ἐπὶ διατάξεων ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, Π 16785 σ. 653.—Πρὸς συνταξιούχους· προϋπόθεσις· χαρακτὴρ ὡς προσαυξήσεως τῆς συντάξεως· παραγραφή, Ἐγκ. σ. 213, Γν. Σ. σ. 213.—Ἐφ' ὅσον δὲν δίδονται κατὰ τὴν ἐργασιακὴν σύμβασιν ὡς μισθός, ἀλλ' ὡς ἔκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις κατὰ τὸν ὁρισμὸν τοῦ ν. 1777/1951 δὲν ἀποτελοῦν τακτικὰς ἀποδοχάς, ἵνα συνυπολογισθοῦν εἰς τὴν ἀποζημίωσιν ν. 2112, ΑΠ 492 σ. 1186.—Χαρακτὴρ ὡς ἐπαυξήσεως μισθοῦ· συνυπολογιστέα εἰς ἀποζημίωσιν ν. 2112, Εἰσαγ. σ. 260, 421, 653, 712, 1088, 1183.— Εἰς ἐκτέλεσιν συμβάσεως· συνυπολογισμὸς εἰς ἀποζημίωσιν ν. 2112, ΑΠ 187 σ. 421, Εἰσαγ. σ. 421.—Δυνάμει ἐκδιδομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων· χαρακτὴρ ὡς τακτικῶν ἀποδοχῶν,

συνυπολογισμὸς εἰς ἀποζημίωσιν ν. 2112, Π 513 σ. 713.— Ὅρος συλλογικῆς συμβάσεως περὶ παροχῆς δώρων καθ' ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα ὡς ἀνταλλάγματος προσφερομένης ἐργασίας· θεώρησις ὡς ὅρου ἀτομικῆς συμβάσεως καὶ μετὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως· συνυπολογισμὸς εἰς μισθοδοσίαν πρὸς καθορισμὸν βοηθήματος ἀποχωροῦντος προσωπικοῦ Ε.Η.Σ., ΑΠ 484 σ. 1366.—Μὴ συνυπολογισμὸς εἰς ἀποζημίωσιν ἐπὶ ἀπολύσεως ὑπὸ Ἑταιρείας Ε.Η.Σ. τοῦ μεταβιβασθέντος εἰς αὐτὴν ἐκ τῆς Η.Ε.Μ. καὶ προερχομένου ἐκ τῆς παλαιᾶς Ἑταιρείας Σιδηροδρομων Ἀττικῆς προσωπικοῦ, ΑΠ 35 σ. 436. —Ὑπαγωγὴ εἰς τὸ κατ' ἄρθρον 664 ΑΚ ἀσυμψήφιστον, Εἰσαγ. σ. 653.—Συμψηφισμὸς πρὸς ἀπαίτησιν δώρων ἑορτῶν τῆς ἀπαιτήσεως ἐργοδότου διὰ ζημίας προξενηθείσας ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ δολίως, Π 16118 σ. 487.— Συμψηφισμὸς τῶν πέραν τῶν νομίμων ἀποδοχῶν πρὸς δῶρα, Ἔγγρ. σ. 1038.—Ἀνεφάρμοστον τῶν κατὰ ν. 1777/1951 ἐκδιδομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων περὶ δώρων ἑορτῶν ἐπὶ περιπτώσεων, καθ' ἃς ἔχει ρυθμισθῆ τὸ θέμα διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, Π 16041 σ. 81.—Δυνατὴ ἡ δι' ἀποφάσεων Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων ρύθμισις παροχῶν πρὸς μισθωτοὺς ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, Δ.Δ.Δ.Δ. 6 σ. 550.— Ἐξουσία Ὑπουργῶν πρὸς παροχὴν δώρων καθ' ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα· περιορισμὸς αὐτῆς εἰς ἃς περιπτώσεις δὲν ἔχει ρυθμισθῆ τὸ θέμα διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ΑΠ 321 σ. 760.— Ἐργαζομένων εἰς δημόσια ἔργα· βάσις ὑπολογισμοῦ, Εἰσαγ. σ. 22, Π 10854 σ. 91.—Ἰατρῶν Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ξενοδοχοϋπαλλήλων, Ἔγγρ. σ. 42, Γν. Σ. σ. 42.—Μὴ συνυπολογισμὸς ἐπιδόματος κινήσεως ὁδηγῶν καὶ εἰσπρακτόρων τῆς Η.Ε.Μ. εἰς τὰ δῶρα ἑορτῶν, ΑΠ 37 σ. 322.—Παροχὴ ἐπὶ ἑορταῖς Πάσχα 1957· ἐφαρμογὴ ὑ.ἀ. 24300/1958· ὑπολογισμὸς βάσει νομίμως καθωρισμένου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου, ΑΠ 177 σ. 495.—Παροχὴ δώρου εἰς μισθωτοὺς γεωργοκτηνοτροφικῶν ἐργασιῶν· ἀνυποχρέων ἐπιχειρήσεων λειτουργουσῶν ἐν ἀλλοδαπῇ, ΑΠ 202 σ. 535.— Παροχὴ δώρων δι' ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα· ἐφαρμογὴ διατάξεων καὶ ἐπὶ ἀλλοδαποῦ εἰς ἀλλοδαπὴν ἐπιχείρησιν ἐργαζομένου ἐν Ἑλλάδι, Π 15010 σ. 1254.—Παροχὴ δώρων καθ' ἑορτὰς δυνάμει τῶν κατ' ἀν. 1777/1951 ἐκδοθεισῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων· δικαίωμα ἐπ' αὐτῶν καὶ τῶν ἐπὶ ὡριαίᾳ ἀποζημιώσει, ΑΠ 190 σ. 884.— Εἰσφοραὶ πρὸς Ι.Κ.Α. ἐπὶ δώρων ἑορτῶν, Ἔγκ. σ. 102.—Εἰσφοραὶ δώρων ἐπὶ οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν, Ἔγκ. σ. 276.—Χαρακτὴρ ὡς ἀναδρομικῆς ἐπαυξήσεως ἀποδοχῶν, καλυπτούσης τὸ χρονικὸν διάστημα μεταξὺ τῆς ἑορτῆς δι' ἣν χορηγεῖται καὶ τῆς προηγουμένης· τρόπος ὑπολογισμοῦ εἰσφορῶν Ι.Κ.Α. ἐπ' αὐτῶν, Ἔγκ. σ. 556.—Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπὶ τοῦ πρὸς μισθωτοὺς δώρου δι' ἑορτὰς Πάσχα 1959, Ἔγκ. σ. 556.

Δωσιδικία. Βλ. λ. *Ἁρμοδιότης.*

Ε

Ἑβδομαδιαία ἀνάπαυσις. Βλ. λ. *Ἀνάπαυσις, Κυριακή.*

Ἔγγραφα. Ἔγγραφος τύπος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (παράγρ. I.B, III Βα).—Ἔνορκοι βεβαιώσεις ἐνώπιον συμβολαιογράφου· δυνατὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 10673 σ. 148, ΑΠ 10 σ. 189, ΑΠ 202 σ. 535.—Ἐπίκλησις ἀποδεικτικῶν στοιχείων πρὸς ἀπόδειξιν πραγματικοῦ ἰσχυρισμοῦ· ὑποχρέωσις δικαστοῦ πρὸς λῆψιν ὑπ' ὄψιν· μνημόνευσις ἐν ἀποφάσει καταλείπουσα ἀμφιβολίαν περὶ τοῦ ἂν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν καὶ ὡρισμένα ἐπικληθέντα ἀποδεικτικὰ μέσα· ἀναίρεσις, ΑΠ 653 σ. 497.—Βεβαίωσις δικαστηρίου ὅτι ἐμόρφωσε τὴν κρίσιν του, λαβὸν ὑπ' ὄψιν πάντα τὰ προσαχθέντα καὶ ἐπικληθέντα ἔγγραφα· οὐδεμία ἐντεῦθεν ἀμφιβολία περὶ λήψεως ὑπ' ὄψιν πάντων τῶν φερομένων ὡς παραλειφθέντων ἐγγράφων· ἀπόρριψις λόγου ἀναιρέσεως, ΑΠ 144 σ. 331, ΑΠ 321 σ. 760, ΑΠ 422 σ. 1253.—Δημοσιαρχικὴ πρᾶξις καὶ ἐν ἐλλείψει ταύτης ἐγγραφὴ εἰς μητρῶον ἢ δημοτολόγια ὡς ἀποδεικτικὸν μέσον ἡλικίας ἠσφαλισμένου τοῦ ΙΚΑ· ἐλλείψει τούτων ἀπόφασις εἰδικῆς ἐπιτροπῆς Ι.Κ.Α., ΣΕ 1515 σ. 1026, Ἔγκ. σ. 1155, Γν.Σ. σ. 1155. —Συμβατικὴ ἐπιστολή, εἰς ἣν παραπέμπει ὁ ν. 4420/1929 καὶ τὸ δ/γμα 21.10.1929· μὴ δημοσιευθεῖσα εἰς Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως δὲν ἀποτελεῖ κανόνα οὐσιαστικοῦ δικαίου· ψευδὴς ἑρμηνεία αὐτῆς· οὐ λόγος ἀναιρέσεως, ΑΠ 402 σ. 1185.—Συστατικὸς τύπος ἀποφάσεως τὸ ἔγγραφον· ἐπαγωγὴ ὅρκου περὶ ὑπάρξεως δικαστικῆς ἀποφάσεως· οὐ σφάλμα ἐκ μὴ ἐπιβολῆς, ΑΠ 205 σ. 837. Βλ. καὶ λ. *Ἀναίρεσις* (Πολ. Δικ.), *Ἀνέλεγκτον, Ἐργατικαὶ διαφοραί* (παράγρ. 5), *Κοινοποίησις.*

Ἔγκρισις. Κανονιστικῆς πράξεως· χαρακτὴρ ἐγκριτικῆς πράξεως, ΑΠ 269 σ. 774.

Ἐθελονταί. Ἀνεφάρμοστον ν. 3514/1928, Γν. Σ. σ. 398, Σημ. σ. 785. Contra: Ἔγγρ. σ. 785.—Θεώρησις χρόνου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὡς χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας, Π 14591 σ. 1138.

Ἐθελουσία ἔξοδος. Ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν Ἀγροτικῆς Τραπέζης, ΑΠ 142 σ. 718. Βλ. καὶ λ. *Ἀποχώρησις.*

Ἔθιμον. Ἔννοια· στοιχεῖα, Π 20752 σ. 327, ΝΖ σ. 1353.—Ἰσχυρισμὸς περὶ ἔθίμου ἐξαώρου ἐργασίας εἰς τυπογραφεῖα, Π 20752 σ. 327.—Μίσθωσις ὑπηρεσιῶν κατὰ λαϊκὰς παροιμίας, Μελ. σ. 809.

Ἐθνικὴ ἑορτή. Βλ. λ. *Ἑορταί.*

Ἐθνικὴ Τράπεζα. Βλ. λ. *Τράπεζαι.*

Εἶδος. Βλ. λ. *Παροχαὶ εἰς εἶδος.*

Εἰδισμένος μισθός. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 5).

Εἰρηνοδίκης. Ἁρμοδιότης ἐπὶ ἀξιώσεως ἐξαμήνου ἀποζημιώσεως κατὰ ν. 3514/1928, ΑΠ 803 σ. 127.—Ἀξιώσεις συνεταιρισμῶν κατὰ μελῶν αὐτῶν καὶ ἁρμόδιον δικαστήριον, Π 18293 σ. 153.—Κατάργησις ἄρθρου 9 ν. 281/1914 περὶ

αρμοδιότητος Ειρηνοδίκου επί αιτήσεως ακυρώσεως αποφάσεως γενικής συνελεύσεως σωματείου, Ε 1633 σ. 691.

Εισαγγελεύς. Κοινοποίησις αυτώ έγγράφου καταγγελίας δι' αγνώστου διαμονής μισθωτόν, Π 9203 σ. 134.—Κοινοποίησις αυτώ διά διάδικον διατρίβοντα εν αλλοδαπή· πότε έγκυρος, Ε 1911 σ. 701.

Εισπράκτορες. Τεκμαρτά ημερομίσθια δι' εισφοράς υπέρ Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 780.— Η.Ε.Μ.· μη συνυπολογισμός επιδόματος κινήσεως εις δώρα εορτών, ΑΠ 37 σ. 322.— Λεωφορείων. Βλ. λ. *Αυτοκίνητα*.

Είσπραξις δημοσίων εσόδων. Βλ. λ. *Εκτέλεσις*.

Εισφοραί. Βλ. λ. *Ανεργίας Οργανισμός—Ασφάλισις, Διανεμητικός Λογαριασμός, Εργατική Εστία, Κατοικία εργατική, Κοινωνικαί Ασφαλίσεις, Συνεταιρισμοί, Σωματεία, Ταμεία*.

Έκδικησις. Ως λόγος καταγγελίας συμβάσεως εργασίας· καταχρησις δικαιώματος, Π 18286 σ. 191, ΑΠ 39 σ. 256.

Εκδοροσφαγείς. Ασφάλισις ανεργίας, Έγκ. σ. 188.—Πειραιώς· εφαρμογή συλλογικής συμβάσεως 16.8.1957· προϋπόθεσις δικαιώματος Συνδέσμου προς είσπραξιν των καθοριζομένων δικαιωμάτων παρ' εργοδοτών· υπερημερία των αρνουμένων να παράσχωσιν εργασίαν εργοδοτών· ενεργητική νομιμοποίησις Συνδέσμου· έκτασις εφαρμογής της άνω συλλογικής συμβάσεως, ΑΠ 741 σ. 496.

Εκδέσεις ζωγραφικής. Προς επίδειξιν· μη υπαγωγή εις διατάξεις περί ωραρίου και Κυριακής αναπαύσεως εμπορικών καταστημάτων, Γν.Σ. σ. 33.

Έκθεσις. Κατασχετήριος· επίδοσις, Ε 1011 σ. 701.—Άγωγής κατ' εργατικήν διαδικασίαν, Βλ. λ. *Εργατικαί διαφοραί* (παράγρ. 4).

Εκκαθαριστής. Σχέσις προς εταιρείαν· ουχί υπάλληλος εν σχέσει εργασίας, αλλ' εντολοδόχος και εκπρόσωπος της υπό εκκαθάρισιν εταιρείας· αξίωσις αμοιβής· μη υπαγωγή εις εργατικήν διαδικασίαν, Π 4594 σ. 265, Σημ. σ. 265.

Εκκλησία. Εσωτερικός Κανονισμός προσωπικού τυπογραφείου Αποστολικής Διακονίας της Ελλάδος· έλλειψις νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως Υπουργού Εργασίας προς έγκρισιν αυτού· ισχύς ως συμβάσεως εργασίας· ώραι εργασίας, Π 20752 σ. 327.

Εκλογή. Βλ. λ. *Σωματεία*.

Εκμεταλλεύσεις. Βλ. λ. *Επιχειρήσεις*.

Εκπαιδευτήρια. Ανυπόχρεον Αμερικανικού Κολλεγίου Θηλέων Ελληνικού, κλάδου του εν Ν. Υόρκη Αμερικανικού Συμβουλίου Εθελοντικών Οργανώσεων, εις αναγκαστικήν πρόσληψιν πολεμιστών του ά. ν. 1836/1951· χαρακτήρ τούτου· εκπαιδευτική οργάνωσις μη κερδοσκοπική, ΣΕ 1879 σ. 74.—Έξίσωσις αποδοχών ιδιωτικών εκπαιδευτικών προς τας των δημοσίων συναδέλφων των κατά τας ισχυούσας νομοθετικάς διατάξεις· έλλειψις άμως υποχρεώσεως ιδιοκτητών ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων προς καταβολήν επιδόματος βιβλιοθήκης κατά την Π.Υ.Σ. 1326/1957· ακυρότης ταύτης, Π 9747 σ. 1196. Βλ. και λ. *Σχολαί*.

Εκπρόσωποι εργαζομένων. Βλ. λ. *Συνδικαλιστικά στελέχη*.

Εκπτώσεις. Βλ. λ. *Εργασίας σύμβασις* (παράγρ. 7, 8), *Παροχαί είς είδος*.

Έκπτωσις. Διοικήσεως επαγγελματικού σωματείου, ΣΕ 68 σ. 212, ΣΕ 1392 σ. 875.—Δημοσίου υπαλλήλου της θέσεως αυτού, Γν. Σ. σ. 842.

Έκτακτοι. Υπάλληλοι Ταμείου Ασφαλίσεως Εμπόρων· σχέσις δημοσίου δικαίου· ανεφάρμοστον διαδικασίας νόμου ΓΘΟΔ', ΑΠ 740 σ. 353.—Υπάλληλοι Ελληνικών Ηλεκτρικών Σιδηροδρόμων· πρόσληψις· καταγγελία συμβάσεως εργασίας, ΑΠ 747 σ. 437.—Δι' έκτάκτους ή προσκαίρους ανάγκας ΟΑΠ· τρόπος προσλήψεως· αποδοχαί, ΑΠ 303 σ. 1097.

Εκτέλεσις. Συμμόρφωσις διαδίκου εις απόφασιν άνευ κοινοποιήσεως επιταγής προς πληρωμήν διά καταβολής και της δικαστικής δαπάνης, δι' ην η απόφασις δεν έχει κηρυχθή προσωρινώς εκτελεστή· συναγωγή βουλήσεως αποδοχής αποφάσεως, Π 15790 σ. 267, Π 4548 σ. 1023.—Αναστολή εκτελέσεως αποφάσεως διαδικασίας νόμου ΓΘΟΔ' μετ' άσκησιν κατ' αυτής αναιρέσεως· αρμοδιότης Πολιτικού Τμήματος Αρείου Πάγου εν Συμβουλίω· καταργησις άρθρου 1 ν. δ/τος 17/20.9.1926 διά νόμου 3810/1957, Πρ. 52 σ. 268. — Απόλυσις εκπροσώπων ησφαλισμένων εις Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφαλίσεως· αναστολικόν αποτέλεσμα αιτήσεως ακυρώσεως ενώπιον Σ.τ.Ε.· παραδεκτή αγωγή περί αποζημιώσεως και μετ' αίτησιν ακυρώσεως, μη αναστολείσης νομίμως της εκτελέσεως, ΑΠ 305 σ. 818.—Κήρυξις αποφάσεως προσωρινώς εκτελεστής δι' αποδοχάς τριών μηνών προ της αγωγής, Π 7051 σ. 315.—Ανεπίτρεπτον προσωρινής εκτελέσεως αποφάσεως κατά Δήμων κατ' άρθρον 187 Πολ. Δικ., ΑΠ 172 σ. 373.—Εξαναγκασμός εργοδότου προς χορήγησιν πιστοποιητικού υπηρεσίας κατ' άρθρον 882 § 2 Πολ. Δικ., Π 1385 σ. 382.—Κοινοποίησις κατασχετηρίου εκθέσεως επί οφειλέτου διατρίβοντος εις αλλοδαπήν· εις τίνα· ακυρότης εντεύθεν· δεν άφορά την δημοσίαν τάξιν· κατάσχεσις ακινήτου· μη αναγκαία πρόσληψις μαρτύρων άρκούσης της προσλήψεως εκτιμητών, Ε 1011 σ. 701.— Διατήρησις δικαιώματος ατομικής καταδιώξεως και εκτελέσεως κατά πτωχεύσαντος των ειδικών προνομιούχων δανειστών· τίνες ούτοι, Π 3738 σ. 1203.—Επιβολή προστίμου διά μη πρόσληψιν μισθωτών δια του Γραφείου Εύρέσεως Εργασίας· διαδικασία εισπράξεως· απαράδεκτος αίτησις ακυρώσεως, υφισταμένης της εκ του άρθρου 235 Πολ. Δικ. ανακοπής, ΣΕ 709 σ. 943.—Ανεπίτρεπτον κατασχέσεως συντάξεων ή αποδοχών εργοδοτών δι' οφειλάς εξ εισφορών προς το Ι.Κ.Α., Γν. Σ. σ. 278.—Διοικητική είσπραξις καθυστερουμένων εισφορών Ι.Κ.Α. διά του υπό του ν. δ.

1383/1942 συσταθέντος Δημοσίου Ταμείου Εσόδων Ι.Κ.Α. ἢ τῶν ὁμοδίων Ταμείων ἢ ὁμοδίων Ὑπηρεσιῶν Ι.Κ.Α. κατὰ τὰς διατάξεις Κανονισμοῦ· ἐφαρμογὴ διατάξεων περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων, ΑΠ 758 σ. 98.— . . . ἐπιτρεπτὴ ἡ ἐκ μέρους τῶν ὀφειλετῶν Ι.Κ.Α. ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων ἀνακοπὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολ. Δικ.· ὁμοδιότης δικαστηρίων πρὸς ἔρευναν συνδρομῆς προϋποθέσεων εἰσφορᾶς ἀπὸ νομικῆς καὶ πραγματικῆς ἀπόψεως· μόνη ἐξαίρεσις, ΑΠ 758 σ. 98, ΑΠ 230 σ. 656.—Παθητικῶς ἀνομιμοποίητος ἀνακοπὴ—ἀγωγὴ στρεφομένη κατὰ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τοῦ Διευθυντοῦ Ταμείου Εσόδων Ι.Κ.Α., μόνου δικαιούχου εἰσφορῶν δι' ἀνεργίαν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας, Π 10686 σ. 203.— Προνομιακὴ κατάταξις «ἀπαιτήσεων ἐξ εἰσφορῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων· ἔννοια ἄρθρου 27 § 6 ἀ.ν. 1846/1951· νοητέα ὡς καθυστερούμεναι εἰσφοραὶ καὶ τὰ λόγῳ καθυστερήσεως πρόσθετα τέλη καὶ ἐπαυξήσεις· περιορισμὸς γενικοῦ προνομίου Ι.Κ.Α. εἰς ἀπαιτήσεις τρέχοντος ἔτους (τῆς κατασχέσεως) καὶ τοῦ προηγουμένου, ὡς ὁρίζει τὸ ἄρθρ. 940 § 4 Πολ. Δικ., ΑΠ 733 σ. 263. Contra: Προνομιακὴ κατάταξις ἀπαιτήσεων ἐξ εἰσφορῶν Ι.Κ.Α.· ἔννοια ἄρθρου 27 § 6 ἀ.ν. 1846/1951· ἀπονομὴ τοῦ κατ' ἄρθρ. 940 § 4 Πολ. Δικ. προνομίου εἰς τὰς ἐκ καθυστερουμένων εἰσφορῶν ἀπαιτήσεις Ι.Κ.Α.· νοοῦνται ὡς τοιαῦται καὶ αἱ ἐπ' αὐτῶν λόγῳ καθυστερήσεως προσθέτων τελῶν καὶ ἐπαυξήσεων, ἀσχέτως χρόνου γενέσεως αὐτῶν· μὴ ἰσχὺς χρονικοῦ περιορισμοῦ ἄρθρ. 940 § 4 Πολ. Δικ., ΑΠ 198 σ. 494, ΑΠ 420 Ὀλ. σ. 1246.— Προνόμιον Ι.Κ.Α. ἐκ τοῦ ἄρθρου 27 § 6 ν. 1846/1951· χρονικὸς περιορισμός· συμβιβασμὸς πτωχεύσαντος καὶ ἀπαιτήσεως κατ' αὐτοῦ τοῦ Ι.Κ.Α., Γν. Σ. σ. 403.—Εἰσπράξεις πόρων Ταμείου Ἀσφαλίσεως Κεραμοποιῶν κλπ. κατὰ νόμον περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων· δυνατὴ ἀνακοπὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολ. Δικ., δυναμένη νὰ στραφῇ εὐθέως καὶ κατὰ τῆς πράξεως προσδιορισμοῦ τῆς ὀφειλῆς· ἀπαράδεκτος αἴτησις ἀκυρώσεως· ἔννοια νόμου εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων, ΣΕ 419 σ. 417.

Ἑλεγκτικὸν Συνέδριον. Κανονισμὸς ὑπ' αὐτοῦ συντάξεως προσωπικοῦ ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων· ὑποχρεωτικὸν γνωματεύσεων Ἀνωτέρας Στρατιωτικῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς Στρατοῦ· ἔλλειψις δικαιοδοσίας τακτικῶν δικαστηρίων, Π 3363 σ. 155.

Ἔλεγχος δικαστικός. Βλ. λ. *Ὁμοδιότης.*

Ἐλευθερία. Βλ. λ. *Σύνταγμα.*— Ἀρχὴ ἐλευθερίας συμβάσεων κατ' ἄρθρον 361 ΑΚ, Π 1065 σ. 144.

Ἑλλάδος Τράπεζα. Βλ. λ. *Τράπεζα Ἑλλάδος.*

Ἐμπιστευτικὴ θέσις. Ὑπάλληλοι εἰς θέσιν ἐμπιστευτικὴν κλπ.· ἀνεφάρμοστον χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, Π 1103 σ. 1095, Γν.Σ. σ. 36.

Ἐμπορικὰ καταστήματα. Βλ. λ. *Κυριακή, Ταμεῖα, Ὧραι ἐργασίας.*—Μεταμεσημβρινὴ ἀργία, Ἔισαγ. ἐκθ. σ. 1273, ΣΕ 1581 σ. 1128.

Ἐμπορικὴ Τράπεζα. Βλ. λ. *Τράπεζαι.*

Ἐμπορικοὶ ἀντιπρόσωποι. Παραγωγοί - πλασιέ - εἰσπράκτορες· τεκμαρτὰ ἡμερομίσθ· δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 780.—Παραγωγοὶ (πλασιέ)· σχέσεις πρὸς ἐπιχειρηματία· κριτήριον, Π 17928 σ. 253.

Ἐμπορίου τροφίμων μισθωτοί. Ἀσφάλισ· εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως· περίπτωσις νομ· μου ἀνησέως πρὸς ἀπονομὴν συντάξεω· ΣΕ 1036 σ. 841.

Ἐναλλαγὴ ἐργασίας. Ἐργασία κατ' ἐναλλ· γήν· διάρκεια· παράτασις πέραν ὀκτὼ ὡρῶν χαρακτὴρ ὡς ὑπερωριακῆς, Γν.Σ. σ. 36, Πρβ Π 5665 σ. 138.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρ. 7 β.δ. 2 6/4.7.1932 καὶ ἐπὶ κλωστοϋφαντουργείων, 5665 σ. 138.

Ἔνδικα μέσα. Βλ. λ. *Ἐργατικαὶ διαφορ·* καὶ τὰς λοιπὰς οἰκείας λέξεις.— Νομικοὶ · ροι παραιτήσεως Δημοσίου ἀπὸ ἐνδίκου μ· σου, Π 7681 σ. 1081.

Ἔνορκοι βεβαιώσεις. Βλ. λ. *Βεβαιώσεις ἔ· ορκοι, Ἔγγραφα.*

Ἐνοχή. Ἀπόσβεσις δι' ἀνανεώσεως, ΝΖ σ. 16· —Ἀπόσβεσις διὰ δημοσίας καταθέσεως ὀφ· λομένου, Π 966 σ. 824, ΑΠ 436 σ. 1249, Α· 462 σ. 1377.—Τόπος ἐκπληρώσεως παροχῆ· Εἰσαγ. σ. 823, Π 966 σ. 824.— Καλόπιστ· κατ' ἄρθρον 288 ΑΚ ἐκτέλεσις τῆς παροχ· ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου· στήριξις ἀρχῆς ἴσης μ· ταχειρίσεως εἰς ἄρθρον 288 ΑΚ, ΑΠ 352 · 820.—Ἀδυναμία παροχῆς· συνέπειαι· ἄρθρ· 381 § 2 ΑΚ, Π 1580 σ. 888.—Ἐφαρμογὴ ἄ· θρου 371 ΑΚ δι' ἔλεγχον ὑπὸ δικαστηρίο· πειθαρχικῶν ποινῶν, ΑΠ 777 σ. 20.—Ὁρ· σμοὶ ἄρθρου 371 ΑΚ· ρύθμισις δι' αὐτ· σχέσεων μεταξὺ τῶν ἀμέσως ἐνδιαφερομένω· ἐνοχικῶς συμβαλλομένων· ἀνεφάρμοστον ἐπ· μισθωτῶν Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας διὰ τὴ· κρίσιν περὶ καταλληλότητος ἢ μή, ΑΠ 2· σ. 249, Παρατ. σ. 251.—Ὑπερημερία ὀφειλ· τοῦ ληξιπροθέσμου παροχῆς κατ' ἄρθρ· 340 ΑΚ· ὄχλησις· τοιαύτη καὶ ἡ ἔγερσις προ· ηγουμένης ἀγωγῆς ἀπορριφθείσης διὰ μ· ούσιαστικοὺς λόγους, Ε 1011 σ. 701.

Ἔνσημα. Μὴ διαγραφὴ κατὰ νόμιμον τρόπο· συνέπειαι, Ε 1011 σ. 701.

Ἐνσήμου δικαστικόν. Μὴ ὑπαγωγὴ ἀγωγῆ· ἀποζημιώσεως ἕνεκεν παρανόμου ἐνεργείας ὀργάνου τοῦ Ι.Κ.Α., Π 775 σ. 329.

Ἔνστασις. Συμψηφισμοῦ ἀλλαχοῦ κερδηθέντω· ἀπαιτήσεως πρὸς μισθόν. Βλ. λ. *Ἐργασία· σύμβασις* (παράγρ. 7, 11).—Ἡ ἀντένστασις τοῦ γενικοῦ δόλου ἐν τῇ ἀποσβεστικῇ προ· θεσμίᾳ, ΝΖ σ. 745.—Κατὰ πράξεων σχετικῶ· πρὸς ἐπιδότησιν ἀνεργίας, Ἔγκ. σ. 915.—Κα· ταλυτικὴ ἐκ τοῦ ἄρθρ. 905 ΑΚ· ἀνεπίτρε· πτος κατ' ἀξιώσεως ἀποζημιώσεως ἐκ τ· ἄρθρου 904 ΑΚ, Π 783 σ. 1315.—Ἐργοδ· του περὶ συντρέχοντος πταίσματος τοῦ πε· θόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ΑΠ 44· σ. 1367. Βλ. καὶ λ. *Αὐτεπάγγελτος ἔρευνα· Δημόσια τάξις, Συμψηφισμός.*

Ἔντολή. Ἰδιότης δικηγόρου ὡς ἐμμίσθου ἐντο· λοδόχου, Γν. Σ. σ. 451.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρο· 722 Α.Κ. περὶ ἐντολῆς καὶ ἐν τῇ συμβάσ· ἐργασίας, Ε 1011 σ. 701.— Ἀνάκλησις ἐμ· μίσθου ἐντολῆς καὶ αἴτησις ἀκυρώσεως ·

νώπιον Σ.τ.Ε.· σχέσις ἰατροῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου, ΣΕ 1466 σ. 834.

Ἕνωσις ἀγωγῶν. Ἀποκλειουσῶν ἀλλήλας· ἄρθρον 537 Πολ. Δικ.· ἀνεπίτρεπτος σώρευσις ἀγωγῆς περὶ ἀποζημιώσεως ν. 2112 καὶ μισθῶν, Π 53 σ. 1311.

Ἐξηναγκασμένη σύμβασις ἐργασίας. Ἀπαγόρευσις ἀπασχολήσεως εἰς κυλινδρομύλους ἀνασφαλίστων ἐργατῶν· προσφυγὴ ἠφαλισμένου εἰς παροχὴν ἐργασίας ἀπ' εὐθείας ἄνευ μεσολαβήσεως Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας· μὴ κατάρτισις ἐξ αὐτοῦ ἐξηναγκασμένης συμβάσεως ἐργασίας· ἔλλειψις δεσμεύσεως ἐργοδότου ἔναντι τοῦ προσφερθέντος εἰς ἐργασίαν, ΑΠ 173 σ. 428.

Ἐξηρτημένη ἐργασία. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 1).

Ἔξοδα. Δικαστικά. Βλ. λ. *Δικαστικὰ ἔξοδα.* Διανυκτερεύσεως ἐκτὸς κατοικίας τοῦ ὁδηγοῦ ἰδιοκτήτου λεωφορείου, ἐντεταγμένου εἰς Κ.Τ.Ε.Α.· ἀξίωσις κατὰ Κ.Τ.Ε.Α.· ἐργατικὴ διαδικασία, Ε 76 σ. 436. Πρβλ. Εἰσαγ. σ. 445.—Παραστάσεως· ἐπίδομα διευθυντοῦ· χαρακτήρ, ΑΠ 724 σ. 555.—Κινήσεως ὑπαλλήλων Ο.Α.Π., ΑΠ 303 σ. 1097.

Ἔξοδος ἐθελουσία. Βλ. λ. *Ἀποχώρησις, Ἐθελουσία ἔξοδος.*

Ἐξουσιοδότησις νομοθετική. Βλ. λ. *Νόμος, Σύνταγμα, Ὑπουργεῖα - Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις.*

Ἐξόφλησις. Βλ. λ. *Καταβολή.*

Ἐξύβρισις. Ὑβριστικὴ συμπεριφορὰ ἐργοδότου· σπουδαῖος λόγος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου· οὐ καὶ ἀθέτησις συμβάσεως πρὸς ἀποζημίωσιν κατ' ἄρθρον 673 ΑΚ· ἀποζημίωσις κατ' ἄρθρα 914, 932 ΑΚ, ΑΠ 777 σ. 20.—Ἀποχώρησις ἕνεκα ὑβριστικῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ἐργοδότου, Π 745 σ. 424.—

Ἔξωσις. Διακοπὴ ἐργασιῶν ἐπιχειρήσεως λόγῳ ἐξώσεως πρὸς ἀνοικοδόμησιν κατὰ τὸ ΚΗ' ψήφισμα· συμφωνία ἀναστολῆς συμβάσεως ἐργασίας μέχρις ἐπαναλειτουργίας αὐτῆς μετὰ τὴν ἐπανεγκατάστασιν· καταγγελία συμβάσεως ὑστέρως· εἰδικὴ ἀποζημίωσις προσωπικοῦ κουρείων, κομμωτηρίων, Π 3827 σ. 715.

Ἑορταί. Βλ. καὶ λ. *Δῶρον ἑορτῶν, Κυριακή.*—Τρόπος καθιερώσεως ἐργασίας δημοσίων ὑπαλλήλων κατὰ τὰς ἡμέρας ἀργίας· ἀποκλεισμὸς ἀγωγῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 ΑΚ, ΑΠ 762 σ. 15.—Κῦρος συμφωνίας ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ περὶ μὴ παροχῆς ἐργασίας καὶ κατ' ἄλλας, πλὴν τῶν ἐν τῷ π.δ. 8/14.3.1930 ἐξαιρεσίμων, ἡμέρας· ἔλλειψις δικαιώματος μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 ΑΚ, Π 970 σ. 207. Ὑποχρεώσεις ἐργοδοτῶν ἔναντι τῶν μισθωτῶν κατὰ τὴν 25 Μαρτίου, ΝΖ σ. 404.—Ὑποχρεώσεις ἐργοδοτῶν ἔναντι τῶν μισθωτῶν κατὰ τὴν 28ην Ὀκτωβρίου, ΝΖ σ. 1218.—Ἀμοιβὴ ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν, Ἐγκ. σ. 519.—Ἡμερομίσθιον κατ' ἐξαιρεσίμους ἑορτὰς εἰς περιπτώσεις ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, ἀδείας κλπ. τοῦ μισθωτοῦ, Ἔγγρ. σ. 1038.

Ἐπάγγελμα. Βλ. καὶ λ. *Βιβλιάρια, Σύνταγμα.* Ἄσκησις αὐτοτελοῦς ἐπαγγέλματος ὑπὸ συνταξιούχου Ι.Κ.Α.· ἀναστολὴ καταβολῆς συντάξεως, Ἐγκ. σ. 450.—Κῦριον ἐπάγγελμα ὡς στοιχεῖον ἐννοίας ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου· ἔννοια σύμβασις ἐργασίας δημοσίου ὑπαλλήλου μετ' ἰδιώτου, ΝΖ σ. 1034.— Ἀσφάλισις ἐπαγγελματιῶν εἰς Τ.Ε.Β.Ε. Βλ. λ. *Ταμεῖα.*

Ἐπαγγελματικαὶ Ὀργανώσεις. Βλ. λ. *Σωματεῖα, Συνδικαλιστικὰ στελέχη, Ἐργατικὴ Ἑστία.*

Ἐπαρχίαι. Μειώσεις ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ὑπὲρ ἐπαρχιακῶν βιομηχανιῶν· ἰσχὺς μετὰ ν.δ. 3866/1958, Γν.Σ. σ. 1267.

Ἐπιδόματα. Βλ. καὶ λ. *Ἀνεργίας Ὀργανισμός - Ἀσφάλισις, Διανεμητικὸς Λογαριασμός, Διανυκτέρευσις, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.*—Δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς ἢ ἑορτάς, Βλ. λ. *Κυριακή, Νυκτερινὴ ἐργασία.*—Ἐξουσία διαιτητικῶν δικαστηρίων πρὸς καθορισμὸν καὶ τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων ἢ προσαυξήσεων ἐπὶ τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν· ἀνίσχυρον διατάξεως § 7 τῆς 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ΑΠ 138 σ. 245.—Προσωπικοῦ σιδηροδρομικῶν δικτύων· ἀνεφάρμοστον μετὰ ἀ.ν. 1545/1950 τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, τῶν καθοριζουσῶν μισθούς, προσαυξήσεις, ἐπιδόματα κλπ., Π 10673 σ. 148, ΑΠ 186 σ. 432.—Κινήσεως ὁδηγῶν καὶ εἰσπρακτόρων Η.Ε.Μ. καὶ δῶρα δι' ἑορτάς, ΑΠ 37 σ. 321.—Ἐξόδων κινήσεως ὑπαλλήλων Ο.Α.Π., ΑΠ 303 σ. 1097.—Καὶ προσαυξήσεις ἀδελφῶν νοσοκόμων νοσηλευτικῶν καὶ ὑγειονομικῶν ἱδρυμάτων, ΑΠ 19 σ. 211.—Ποσοτικῆς καὶ ποιοτικῆς ἀποδόσεως ἐργασίας· δυνατὴ παραίτησις ἀπὸ τοῦ κατὰ τὴν σύμβασιν ἐπιδόματος παραγωγῆς, Π 5665 σ. 138.—Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργαζομένους εἰς κοινὰ πλυντήρια· ἔλλειψις δικαιώματος μόνον τῶν ἀπασχολουμένων εἰς μηχανικὰ πλυντήρια κατ' ἄρθρ. 12 ν. 3755/1957, ΑΠ 138 σ. 245.—Πολεμιστῶν πολέμου 1940 - 1941 ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ κατ' ἄρθρον 11 ν. 1040/1942, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ν. 1799/1942· ἔκτασις καὶ ὅροι παροχῆς· μεταγενεστέρα προαγωγὴ συνεπείᾳ τροποποιήσεως Κανονισμοῦ ὑπηρεσίας· ἐξακολούθησις ἐπιδόματος· ἔνταξις καὶ ἀναδιαβάθμισις προσωπικοῦ Τραπέζης Ἑλλάδος διὰ ν. 683/1945, 1765/1945, ἄνευ ὅμως ἀπωλείας τῶν ἐκ τοῦ ν. 1799/1942 δικαιωμάτων, ΑΠ 166 σ. 375.—Πολεμιστῶν πολέμου 1940 - 1941, Π 11184 σ. 1204.—Ἐφεδρικά, εἰσφοραὶ καὶ Ι.Κ.Α., Σημ. σ. 576.—Ἀναπροσαρμογῆς λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· προϋπόθεσις δικαιώματος κατ' ἄρθρ. 28 § 2 ἀ.ν. 1846/1951· χρόνος καταβολῆς, ΣΕ 994 σ. 901.—Ἀναπροσαρμογῆς Ι.Κ.Α.· ἀνάκλησις μετὰ πάροδον ἱκανοῦ χρόνου· συνέπειαι, ΣΕ 858 σ. 969.—Ἀναπροσαρμογῆς κατ' ἄρθρ. 28 ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων· ἔννοια καὶ σκοπός· προϋπόθεσις παροχῆς· ἔλλειψις ταύτης· ἀκύρωσις ἀντιθέτου ἀποφάσεως Διευθυντοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α., ΣΕ 1578 σ. 1325.—Βιβλιοθήκης ἐκπαιδευτικῶν· ἀκυρότης Π.Υ.Σ. 1326/1957· ἔλλειψις ὑποχρεώσεως ἰδιοκτητῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων πρὸς παροχήν, Π 9747 σ. 1196.—Προσαύξησις μισθοῦ κατὰ ὀργανισμὸν Ἐθν. Τραπέζης Ἑλλάδος μετὰ εὐδοκίμως διανυ-

θείσαν ὑπηρεσίαν, ΑΠ 781 σ. 160, ΑΠ 194 σ. 719.—Μηνιαία πρόσοδος ὑπὸ τύπον ἐπιδόματος παρὰ πρώην ἐργοδότου, ἄνευ πραγματικῆς ἐργασίας· ἔλλειψις δικαιώματος ἀσφαλίσεως εἰς Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμόν, Γν. Σ. σ. 281.—Παροχὴ εἰς μισθωτοὺς προσωρινοῦ ἐπιδόματος, μὴ ἀποτελοῦντος αὔξησιν ἀποδοχῶν· μὴ συνυπολογισμὸς εἰς συνταξίμους ἀποδοχάς, ΣΕ 1950 σ. 723.—Παροχὴ ὑπὸ Ἐμπορικῆς Τραπέζης ἐπιμισθίου ἀσφαλίστρων καὶ ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ παραβάσεως ἄρθρου 288 ΑΚ, ΑΠ 187 σ. 421.—Χορήγησις ὑπὸ Ἐμπορικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος ἐπιδόματος διευθυντοῦ (ἐξόδων παραστάσεως) ὡς τακτικοῦ συμβατικοῦ ἀνταλλάγματος προσφερομένης ἐργασίας· τακτικὴ ἀποδοχή· ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραί, ΑΠ 724 σ. 555. — Ἀξίωσις βοηθήματος προσωπικοῦ Ε.Η.Σ. κατὰ σχετικὴν ἐγκύκλιον αὐτῶν, Π 1284 σ. 485.—Περικοπὴ ὑπὸ Ο.Δ.Ι.Σ.Υ. ἐπιδόματος τροφῆς καὶ χορήγησις αὐτοῦ μόνον εἰς τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικόν· ἰσχυρισμὸς περὶ ἀνίσου μεταχειρίσεως, καταχρήσεως δικαιώματος καὶ μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως, ΑΠ 232 σ. 587.—Συνυπολογιζόμενα διὰ συντάξεις καὶ ἀποδοχὰς τῶν συνταξιούχων· ὑπαλλήλων Ι.Κ.Α., τῶν ὑπηρετούντων εἰς Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καὶ Τραπέζας ἐν γένει· ἐπιδόματα πολυετοῦς ὑπηρεσίας, εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, ἀκριβείας, συνταξιοδοτικῆς εἰσφορᾶς, Ἐγκ. σ. 668.—Προσθήκη αὐξήσεως ν.δ. 3755/1957 ἐπὶ τοῦ ἀθροίσματος τοῦ βασικοῦ μισθοῦ καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ χορηγουμένων τυχὸν ἐπιδομάτων πολυετοῦς ὑπηρεσίας καὶ οἰκογενειακῶν βαρῶν, ΑΠ 215 σ. 599, ΑΠ 408 σ. 1190.— Τρόπος ὑπολογισμοῦ ἐπιδόματος εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· θέμα οἰκονομικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως· ἁρμοδιότης Ὑπουργῶν κατ' ἄρθρον 20 § 2 ν. 3239/1955· αἰτιολογήσεις ἀποφάσεως, ΣΕ 955 σ. 637.

Ἐπίδοσις. Βλ. λ. ***Κοινοποίησις***.

Ἐπικύρωσις. Ἀκύρου δικαιοπραξίας· ἀναδρομικὴ ἐνέργεια, Εἰσαγ. σ. 312, Π 3967 σ. 430, ΝΖ σ. 507, ΑΠ 214 σ. 598.—Ἀκύρων ἀναγκαστικῶν τοποθετήσεων πολεμιστῶν· ὑποχρέωσις ἐκ νέου ἐμφανίσεως εἰς τὸν ἐργοδότην, ΑΠ 246 σ. 648.

Ἐπιμέλεια μισθωτοῦ. Βλ. λ. ***Ἐργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 3).

Ἐπιμελητήρια. Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καὶ οὐχὶ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις· πότε ἁρμόδια δι' ὑπογραφὴν συλλογικῆς συμβάσεως· ἔκτασις δεσμεύσεως ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως· ἑταιρεία μὴ ἀνήκουσα εἰς ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν· ἀδέσμευτον ἐκ διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2/1959, ἔστω καὶ ἂν εἶναι μέλος τοῦ Ἐμποροβιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου, Ἔγγρ. σ. 561, Σημ. σ. 561.— Ἐπαγγελματικὸν καὶ Βιοτεχνικὸν· γνωμοδότησις διὰ καθορισμὸν ὑπὸ Νομάρχου ὡρῶν ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος παντοπωλείων, ΑΠ 43 σ. 210.—Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων, ΣΕ 144 σ. 449, ΣΕ 1727 σ. 1329.

Ἐπιμίσθιον. Παροχὴ ὑπὸ Ἐμπορικῆς Τραπέζης ἐπιμισθίου ἀσφαλίστρων καὶ ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ παραβάσεως ἄρθρου 288 ΑΚ, ΑΠ 187 σ. 421.

Ἐπιστολή. Βλ. λ. ***Ἔγγραφα***.

Ἐπιστράτευσις. Πολιτικὴ καὶ ἀσφαλιστικὴ σχέσις, Γν. Σ. σ. 691. Πρβλ. ΝΖ σ. 689.—Δικαίωμα συντάξεως τῶν πολιτικῶς ἐπιστρατευθέντων εἰς σιδηροδρομικὰ δίκτυα δυνάμει ν.δ. 1185/1942 καὶ παθόντων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας των· ὑπαγωγὴ εἰς περιορισμὸν ἄρθρου 21 § 1 τοῦ αὐτοῦ διατάγματος, ΑΠ 400 σ. 1211.

Ἐπίσχεσις ἐργασίας. Δι' ἐξασφάλισιν καθυστερουμένου μισθοῦ· ἄσκησις δικαιώματος ἐντὸς ὁρίων ἄρθρου 281 ΑΚ· ὑπερημερία ἐργοδότου μετὰ τὴν ἐπίσχεσιν καὶ ὑποχρέωσις αὐτοῦ εἰς καταβολὴν μισθοῦ· ἀλυσιτελὴς ἐπαγωγὴ ὅρκου ἐπὶ ἀορίστου ἰσχυρισμοῦ ἐργοδότου περὶ τοῦ ἐὰν ὁ μισθωτὸς εἰργάσθη ἢ ἐπεδοτήθη ὑπὸ τοῦ Θ.Α.Α.Α. κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα, Π 17307 σ. 257.

Ἐπιτροπαί. Βλ. καὶ λ. ***Ἀνάπηροι, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Παλαιοὶ πολεμισταί, Στράτευσις*** (παράγρ. Β), ***Συνδικαλιστικὰ στελέχη, Φορτοεκφορτωταί.***—Ἀδείας ἐξασκήσεως ἐπαγγέλματος ἠθοποιοῦ· δικαιοδοσία, ΑΠ 139 σ. 259.—Διοικητικὴ πρὸς ἐνέργειαν ἐκκαθαρίσεως Ἑλληνικῆς Ἐθνικῆς Ἀεροπορικῆς Ἑταιρείας Τ.Α.Ε.· ἁρμοδιότης· ἀπόλυσις προσωπικοῦ, ΑΠ 333 σ. 963.—Τιμαριθμικῆς διαπιστώσεως βασικῶν τιμῶν ἡμερομισθίων δι' ἔργα, ΑΠ 788 σ. 22, Π 10854 σ. 91, Παρατ. σ. 614.—Εἰδικὴ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. διὰ καθορισμὸν ἡλικίας ἀσφαλισμένων ἐν ἐλλείψει ληξιαρχικῆς πράξεως ἢ ἐγγραφῆς εἰς μητρῶα ἢ δημοτολόγια, ΣΕ 1515 σ. 1029, Ἐγκ. σ. 1155.— Ὑγειονομικὴ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν· ἁρμοδιότης, ΣΕ 1732 σ. 1327.

Ἐπιφύλαξις. Ἀσκήσεως ἐφέσεως· ἄνευ σημασίας, ἐφ' ὅσον ἀντιφάσκει πρὸς τὴν οὐσιώδη ἔννοιαν πράξεως ἐμφαινούσης ἀποδοχὴν τῆς ἀποφάσεως (εἴσπραξις δικαστικῆς δαπάνης, ὡς πρὸς ἣν δὲν εἶχε κηρυχθῆ προσωρινῶς ἐκτελεστὴ ἡ ἀπόφασις), Π 4548 σ. 1023.

Ἐπιχειρήσεις. Μεταβίβασις· χρέη· εὐθύνη διαδόχου· ἄρθρ. 479 ΑΚ, Π 1288 σ. 660, Π 18045 σ. 1075.—Διακοπὴ ἐργασιῶν, διάλυσις· συνέπειαι. Βλ. λ. ***Διάλυσις ἐπιχειρήσεως***.—Ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστῶν. Βλ. λ. ***Ἀνάπηροι, Παλαιοὶ πολεμισταί, Στράτευσις*** (παράγρ. Β).—Ἐποχιακαὶ τυροκομεῖων· ἐξαίρεσις Κυριακῆς ἀναπαύσεως, Γν. Σ. σ. 30.—Κοινωφελεῖς· τοιαύτη τῶν ἔργων Πτολεμαΐδος· ὑποχρεώσεις διευθυνόντων κοινωφελεῖς ἐπιχειρήσεις προσώπων· ἀπόλυσις μισθωτοῦ ὡς ἐπικινδύνου εἰς τὴν ἐθνικὴν ἀσφάλειαν, Π 7408 σ. 131.— Κοινωφελεῖς· Σ.Π.Α.Π.· ἀνεφάρμοστον διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2/1956 περὶ ἀποζημιώσεως δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, Π 17887 σ. 146.—Κοινῆς ὠφελείας δι' ἐφαρμογὴν ἀ.ν. 539/1945· ἔννοια· τοιαῦται αἱ συγκοινωνιακαὶ ἐπιχει-

ρήσεις· Ὀργανισμὸς Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης, Π 706 σ. 890.— Ἐφαρμογὴ β. δ/τος 14.8/8.9.1950 περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας ὁδηγῶν αὐτοκινήτων ἰδιωτικῆς χρήσεως μόνον ἐπὶ ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων καὶ δὴ βιομηχανικῶν· ἀνεφάρμοστον ἐπὶ οἰκιακοῦ ὁδηγοῦ, Π 7826 σ. 1007.— Μεταφορὰς· ἐπιτρεπτὴ ἐργασία κατὰ Κυριακάς, Π 48 σ. 1013 —Πρόσωπα εἰς θέσιν ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως ἢ ἐμπιστευτικήν· ἀνεφάρμοστον χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, Π 1103 σ. 1095, Γν. Σ. σ. 36.—Ταξινόμος εἰς ἀποθήκας καὶ ἐργοστάσιον ἐπιχειρήσεως· νόμιμος μισθός, Π 4682 σ. 1140.— Ἀσχολουμένη κατὰ κύριον λόγον, μεταξὺ τῶν ἄλλων, καὶ μὲ πώλησιν σιδηρῶν κλινῶν· χαρακτὴρ ὡς μὴ μεταλλουργικῆς· μὴ ὑπαγωγὴ ἐργαζομένων εἰς ἀσφάλισιν Ἐπικουρικοῦ Ταμείου Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλου, ΣΕ 1496 σ. 1152.—Δικηγόροι· συμβολαιογράφοι· δὲν ἀσκοῦν ἐπιχείρησιν· ἀνεφάρμοστον διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2/1959, ΝΖ σ. 340. Βλ. καὶ λ. ***Βιομηχανίαι, Βιοτεχνίαι, Γεωργικαὶ ἐργασίαι, Ἠλεκτρικαὶ ἐπιχειρήσεις, Κανονισμοί, Σιδηρόδρομοι, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, Ὧραι ἐργασίας*** καὶ τὰ λοιπὰ κατ' ἰδίαν θέματα εἰς τὰς οἰκείας λέξεις.

Ἐποπτεία. Ἐργατικῶν σωματείων, ΝΖ σ. 409 ἑπ., 465 ἑπ., 521 ἑπ., 577 ἑπ.—Ἔγκρισις κανονιστικῆς πράξεως ὡς ἐκδήλωσις ἱεραρχικοῦ ἐλέγχου ἢ διοικητικῆς ἐποπτείας ἐπὶ αὐτονόμων Ὀργανισμῶν ἀσκούντων διοίκησιν· ἀτομικὴ πρᾶξις, μὴ χρήζουσα δημοσιεύσεως εἰς Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως, ΑΠ 269 σ. 774.—Ἐργασία προσώπων κατεχόντων θέσιν ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως παρὰ βιομηχανικῇ ἐπιχειρήσει· ἀνεφάρμοστον χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, Γν.Σ. σ. 36, Π. 1103 σ. 1095.

Ἐποπτικὸν Συμβούλιον. Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως· σύνθεσις· νόμιμος ἐνέργεια Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ΣΕ 1052 σ. 770.

Ἐποχικαὶ ἐργασίαι. Ἀνεφάρμοστον Κυριακῆς ἀναπαύσεως ἐπὶ ἐποχικῶς λειτουργούντων τυροκομείων, Γν.Σ. σ. 30.

Ἐπωνυμία. Ἀπαγόρευσις χρήσεως παρ' ἄλλου, Ε 356 σ. 209, Ε 1091 σ. 961.

Ἔργα. Καθορισμὸς ὑπὸ Ἐπιτροπῶν τιμαριθμικῆς διαπιστώσεως βασικῶν τιμῶν ἡμερομισθίων διὰ τὴν ρύθμισιν ἀποκλειστικῶς τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργολαβίας σχέσεων μεταξὺ ἐργολάβου καὶ ἐργοδότου· οὐχὶ καὶ προσδιορισμὸς τοῦ ὕψους τῶν ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου καταβλητέων εἰς ἐργαζομένους ἡμερομισθίων, ΑΠ 788 σ. 22, Παρατ. σ. 614.—Καθορισμὸς ἡμερομισθίων ἐργατῶν ἐργαζομένων εἰς δημόσια ἔργα, ΝΖ σ. 614.— Ἰσχὺς εἰδικῆς διατάξεως ἄρθρου 1 ν.δ. 741/1941 περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ἀπολυομένων λόγῳ διακοπῆς ἢ περιορισμοῦ ἢ πέρατος τῶν δι' αὐτεπιστασίας ἢ ἀπολογιστικῶς καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου ἐκτελουμένων ἔργων· παροχὴ ἐργασίας εἰς Ὑπηρεσίαν Παραγωγικῶν Ἔργων Μακεδονίας, Π 3786 σ. 951, Σημ. σ. 951.—Παροχὴ ἐργασίας διὰ κατασκευὴν τοῦ Διυλιστηρίου διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου· ἀνανέωσις συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου κατ' ἄρθρον 671 Α. Κ.· καταγγελία αὐτῆς· δικαίωμα ἀποζημιώσεως νόμου 2112, τῶν Π.Υ.Σ. 956 καὶ 976/1947 μὴ ἐχουσῶν ἐφαρμογὴν ἐπὶ προσωπικοῦ ἐργαζομένου εἰς ἀπολογιστικῶς διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου ἐκτελούμενα ἔργα, Π 7081 σ. 1081 —Τεχνικὰ ἔργα· οἰκοδομικαὶ ἐργασίαι Δημοσίου ἢ ἄλλων προσώπων· ἀσφάλισις Ι.Κ.Α.· εἰς ἐργοδότης, Ἔγκ. σ 1264.—Δῶρα ἑορτῶν ἐργαζομένων εἰς δημόσια ἔργα, Π 10854 σ. 91.— Ἀγωγὴ ἐργατῶν ἐργολάβου κατὰ τοῦ κυρίου τοῦ οἰκοδομικοῦ ἔργου· ἄρθρ. 702 ΑΚ, ΝΖ σ. 979.—Διάκρισις συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ μισθώσεως ἔργου, ΑΠ 12 σ. 187.

Ἐργασία. Κατ' ἐναλλαγήν· διάρκεια· τοιαύτη πέραν ὀκτὼ ὡρῶν· χαρακτὴρ ὡς ὑπερωριακῆς· προσηυξημένη ἀμοιβή, Γν. Σ. σ. 36, πρβλ. Π 5665 σ. 138.—Μεσημβρινὴ διακοπή· διάρκεια ἐπὶ προσωπικοῦ ζαχαροπλαστείων, Γν. Σ. σ. 38.—Ἐλευθερία ἐργασίας· περιορισμοί, ΑΠ 236 σ. 541, ΑΠ 323 σ. 757, Ἀποφ. Δ.Δ.Δ.Δ. 6 σ. 550, Εἰσαγ. σ. 550.—Ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ ἀλλοδαποῦ εἰς ἀλλοδαπόν· ἐφαρμοστέον δίκαιον· δῶρα ἑορτῶν, Π 15010 σ. 1254.—Σχέσις ἐργασίας ὡς θεμελίου κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, ΝΖ σ. 689, Γν. Σ. σ. 691.—Ἑτοιμότης πρὸς παροχὴν ἐργασίας, ΝΖ σ. 937. Βλ. καὶ λ. ***Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας, Κανονισμοί*** καὶ τὰ λοιπὰ θέματα εἰς τὰς οἰκείας λέξεις.

Ἐργασίας σύμβασις. Βλ. καὶ λ. ***Ἄδεια μισθωτῶν, Ἀπεργία, Ἀποδοχαί, Δημοσίου δικαίου σχέσεις, Ἐργασία, Ἐργατικὰ ἀτυχήματα, Ἐργατικαὶ διαφοραί, Κανονισμοί, Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, Κατάχρησις δικαιώματος, Παλαιοὶ πολεμισταί, Πειθαρχία, Στράτευσις, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, Ὑπάλληλοι ἰδιωτικοί*** καὶ τὰ λοιπὰ εἰδικὰ θέματα εἰς τὰς οἰκείας λέξεις.

1. ***Γενικά· ἔννοια· διακρίσεις· σύμβασις ἐξηρτημένης ἐργασίας· περιπτώσεις κλπ.*** Ἐφαρμογὴ ἐπὶ τῶν πρὸ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος συνομολογηθεισῶν συμβάσεων ἐργασίας τοῦ προϊσχύοντος δικαίου, Π 2396 σ. 1015. —Διατήρησις ἐν ἰσχύϊ κατ' ἄρθρον 38 Εἰσαγ. Νόμου ΑΚ, πλὴν ἄλλων, καὶ τῶν εἰδικῶν νόμων, τῶν ἀφορώντων τὴν συμβατὴν ἐργασίας, ΑΠ 170 σ. 377.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρων 648, 649 καὶ 669 ΑΚ ἐπὶ ἀμφοτέρων τῶν συμβάσεων ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 722 ΑΚ περὶ ἐντολῆς καὶ ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας, Ε 1011 σ. 701.—Ἐφαρμογὴ διατάξεων περὶ ἐντολῆς καὶ λοιπῶν περὶ ἐναχῶν καὶ δικαιοπραξιῶν διατάξεων καὶ ἐπὶ συμβάσεων παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντίκεινται εἰς τὸν χαρακτῆρα ἑκάστης τούτων, Εἰσαγ. σ. 1252. —Μὴ ἐφαρμογὴ εἰδικῶν κανόνων Ἐργατικοῦ Δικαίου ἐπὶ συμβάσεως παροχῆς ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν, Εἰσαγ. 1252.—Στοιχεῖα συμβάσεως ἐργασίας, Γν. Σ. σ. 42, Εἰσαγ. σ. 187.—Ὕπαρξις κατ' ἄρθρ. 648 ΑΚ μισθώσεως ἐργασίας καὶ ὅταν ὁ μισθὸς ὑπολογί-

ζηται κατά μονάδα έργασίας, Παρατ. σ. 1322. —Έτοιμότης πρός παροχήν έργασίας ύπό τήν έννοιαν τής συμβάσεως έργασίας, Είσαγ. σ. 717, ΑΠ 3259 σ. 717, ΝΖ σ. 937.—Κριτήριον συμβάσεως έξηρτημένης έργασίας· έξάρτησις έργαζομένου άπό τού έργοδότου, Είσαγ. 187 σ. 253, Γν. Σ. σ. 42, Π 17928 σ. 253.— Έννοια έξηρτημένης έργασίας· ύπαρξις τοιαύτης καί όταν ό μισθωτός, λόγω τών γνώσεών του, δι' άς προσελήφθη, άναπτύσσει πρωτοβουλίαν έν τή έκτελέσει τής ειδικότητος του, ΑΠ 422 σ. 1253, Γν. Σ. σ. 42.— Συμμετοχή συνταξιούχου Ι.Κ.Α. είς Διοικητικά Συμβούλια νομικών προσώπων· μή θεώρησις ώς παροχής έξηρτημένης έργασίας, έπαγούσης άναστολήν τής συντάξεως, Έγκ. σ. 450.— Άνάληψις έπ' άμοιβή παροχής ύπηρεσιών διαχειρίσεως περιουσίας καί διεξαγωγής ύποθέσεων κατά τό δοκούν· έλευθερία διεξαγωγής ύποθέσεων άνευ όδηγιών καί έλέγχου ή έπιτηρήσεως· χαρακτήρ ώς συμβάσεως παροχής άνεξαρτήτων ύπηρεσιών· είσαγωγή διαφορών κατά τήν τακτικήν διαδικασίαν, Ε 1011 σ. 701.— Σχέσις παραγωγού (πλανιέ) πρός έπιχειρηματίαν· πότε σύμβασις έξηρτημένης έργασίας καί πότε μίσθωσις άνεξαρτήτων ύπηρεσιών· κριτήρια διακρίσεως, Π 17928 σ. 253.—Δυνατή σύναψις έγκύρως μεταξύ δημοσίου ύπαλλήλου καί ιδιώτου συμβάσεως παροχής έξηρτημένης έργασίας, ΝΖ σ. 1014.—Παροχή έλευθερίων, ήτοι έπιτημονικών, ύπηρεσιών· μίσθωσις έργασίας· ρύθμισις διά τής παραγρ. 2 άρθρου 2 ν. δ/γματος 30.4.1946 (σχέσις ιατρών καί δικηγόρων πρός Όργανισμούς) τού αύτού θέματος (παροχής έμμίσθων ύπηρεσιών), όπερ ρυθμίζει καί ό ΑΚ (άρθρα 648, 650)· κατάργησις τής άνω διατάξεως συμφώνως πρός άρθρ. 1 Είσαγ. Νόμου ΑΚ, Έγγρ. σ. 42, Γν. Σ. σ. 42.—Σύνδεσις ιατρών Άσφαλιστικού Ταμείου (Ταμ. Ύγείας Ξενοδοχοϋπαλλήλων) διά σχέσεως έξηρτημένης έργασίας, Άνωτ. Συμβ. Δημ. Ύπηρ. 238 σ. 1098.—Έμμισθος έντολή δέν ύφίσταται κατά τόν Άστ. Κώδικα· ρύθμισις πάσης συμβατικής σχέσεως, ής άντικείμενον ή παροχή έργασίας έναντι μισθού ύπό τών κανόνων τής μισθώσεως έργασίας· άδιάφορον άν ή έργασία είναι έξηρτημένη ή πρόκειται περί παροχής άνεξαρτήτων ύπηρεσιών, Ε 557 σ. 1252 (έν Είσαγ.).— Σχέσις ιατρού Άσφαλιστικού Ταμείου· έμμισθος έντολή· άνάκλησις· αίτησις άκυρώσεως· έπιτρεπτοί λόγοι, ΣΕ 1466 σ. 834.— Σχέσις ιατρών Ι.Κ.Α.· έμμισθος έντολή καί ούχί σύμβασις έξηρτημένης έργασίας, Π 5444 σ. 832. —Σχέσις μέλους διοικητικού συμβουλίου άνωνύμου έταιρείας, λαμβάνοντος άμοιβήν τινα διά τήν άσκησιν τών καθηκόντων έκπροσωπήσεως καί διοικήσεως· έμμισθος έντολή καί ούχί σύμβασις έξηρτημένης έργασίας, Π 12446 σ. 143.—...μετά τόν Άστ. Κώδικα είναι μίσθωσις άνεξαρτήτων ύπηρεσιών, Είσαγ. σ. 142.—Δυνατή συνύπαρξις παρά συμβούλω άνωνύμου έταιρείας καί τής ιδιότητος τού ύπαλλήλου τεχνικού ή εμπορικού διευθυντού αύτής, έπί έξαρτήσει· τρόπος καθορισμού μισθού έπί έταιρείας ύπό άναγκαστικήν διαχείρισιν, Π 12346 σ. 142.—Διάκρισις συμβάσεως έργασίας άπό συμβάσεως μισθώσεως έργου· ύπαρξις συμβάσεως έργασίας, όταν οί άντισυμβαλλόμενοι άπέβλεψαν, πρός τοίς άλλοις, είς τήν έργασίαν, άνευ περαιτέρω εύθύνης διά τήν έπίτευξιν τελικού άποτελέσματος, ΑΠ 410 σ. 1194, ΑΠ 12 σ. 187.— Παροχή έργασίας ύπό ραπτρίας διά κατασκευήν έν τώ έργαστηρίω αύτής ένδυμασιών, ύπό όδηγίας καί έντολής τού έργοδότου καί άποκλειστικώς είς αύτόν, τών συμβληθέντων άποβλεψάντων ούχί είς τό έκ τής έργασίας άποτέλεσμα, άλλ' είς τήν έπί ώρισμένον χρόνον παροχήν τών ύπηρεσιών· χαρακτηρισμός ώς μισθώσεως έξηρτημένης ένασίας καί ούχί μισθώσεως έργου, ΑΠ 12 σ. 187— Σχέσις άρτεργατών μετ' άρτοποιών· σύμβασις έργασίας καί ούχί μίσθωσις έργου, Π 4427 σ. 818—Παραχώρησις χρήσεως αύτοκινήτου έξοπλισμένου καί έπηνδρωμένου δι' όδηγού τής έκλογής τών έκμισθωτών, βαρυνομένων μέ δαπάνην άμοιβής αύτού, καυσίμων, έλαστικών κλπ. έπί μισθώματι καθ' ώραν χρήσεως· μίσθωσις πράγματος καί ούχί μίσθωσις έργασίας περί ής τό άρθρον 648 ΑΚ, ΑΠ 825 σ. 914.—Σχέσις έκκαθαριστού έταιρείας πρός αύτήν· ού σχέσις έργασίας, Π 4594 σ. 265.—Δήψις μηνιαίας προσόδου ύπό τύπον έπιδόματος παρά πρώην έργοδότου, άνευ πραγματικής έργασίας· έλλειψις σχέσεως έργασίας καί δικαιώματος άσφαλίσεως, Γν. Σ. σ. 281.—Ίσχύς ώς συμβάσεως έργασίας τού έσωτερικού κανονισμού προσωπικού τυπογραφείου Άποστολικής Διακονίας τής Ελλάδος, Π 20752 σ. 327, Είσαγ. σ. 326.— Σχέσις έκτάκτου ύπαλλήλου Ταμείου Άσφαλίσεως Έμπόρων· σύνδεσις μετά τού Ταμείου διά σχέσεως δημοσίου δικαίου, ΑΠ 740 σ. 333.—Προσφορά έργασίας ήσφαλισμένου μυλεργάτου άπ' εύθείας είς κυλινδρόμυλον άνευ μεσολαβήσεως τού Γραφείου Εύρέσεως Έργασίας κατά τό άρθρον 5 § 4 νόμου 2656/1953· μή κατάρτισις έξ αύτού έξαναγκασμένης συμβάσεως έργασίας· έλλειψις δεσμεύσεως έργοδότου έναντι τού προσφερθέντος είς έργασίαν, ΑΠ 173 σ. 428.—Παροχή έργασίας όδηγού ύπό ιδιοκτήτου λεωφορείου, έντεταγμένου είς Κ.Τ.Ε.Λ. καί μετόχου αύτού· χαρακτηρισμός σχέσεως ώς σχέσεως έργασίας, Ε 76 σ. 436. Contra: Είσαγ. σ. 435, 1143, Π 5680 σ. 1143.— ... θέσις αύτού έναντι τού συνιδιοκτήτου τού αύτοκινήτου, Π 5630 σ. 1143.—Σύμβασις έργασίας πλοιάρχου καί πληρώματος πλοίων, Εισ. Έκθ. σ. 1035.—Όργανισμός έσωτερικής ύπηρεσίας προσωπικού Κεντρικής Ύπηρεσίας Διαχειρίσεως Έγχωρίων Προϊόντων· ισχύς αύτού ώς συμβάσεως, ΑΠ 145 σ. 1144.—Πρόσληψις παρά τού Ι.Κ.Α. νοσοκόμου διά τήν ένέργειαν ένέσεων είς ήσφαλισμένους· χαρακτηρισμός ώς συμβάσεως έργασίας, ΑΠ 410 σ. 1195.— Παροχή έργασίας έν Ελλάδι ύπό άλλοδαπού είς άλλοδαπόν· έφαρμοστέον δίκαιον, Π 5010 σ. 1254.—Πρόσληψις μέ πρόθεσιν υιοθεσίας καί ούχί έπί συμβάσει έργασίας· μισθός διά παροχήν ύπηρετικής έργασίας, μή συντελεσθείσης τής υιοθεσίας λόγω θανάτου τής

προσληφθείσης, ΑΠ 464 σ. 1372.—Πρόσληψις μισθωτῶν Δήμου εἰς συνεργεῖα, ἄνευ τηρήσεως τῶν νομίμων διατυπώσεων· ἁπλῆ σχέσις ἐργασίας, ἐφ' ἧς δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 5 § 3 νόμου 3198/1955 καὶ 7 νόμου 2112 καὶ ὁ νόμος 3514/1928, ΑΠ 42 σ. 247.—Διάκρισις σχέσεως ἐργασίας δημοσίου δικαίου ἀπὸ τοιαύτης ἰδιωτικοῦ δικαίου· περιπτώσεις. Βλ. λ. *Δημοσίου δικαίου σχέσις*.—Μίσθωσις ὑπηρεσιῶν κατὰ λαϊκὰς παροιμίας, Μελ. σ. 809. —Σύμβασις μαθητείας κατὰ τὸν μεσαίωνα· (κατὰ τὸ δίκαιον τῶν Statuti), Μελ. σ. 65.—Παροχὴ ἐξηρτημένης ἐργασίας ὡς προϋπόθεσις ὑπαγωγῆς εἰς κοινωνικὴν ἀσφάλισιν, Γν. Σ. σ. 281.—Σχέσις ἐργασίας ὡς θεμέλιον κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως· χαρακτὴρ πολιτικῆς ἐπιστρατεύσεως· συνέχισις ἀσφαλίσεως, ΝΖ σ. 689, Γν. Σ. σ. 691.—Κρίσις δικαστηρίου ὅτι δὲν καθωρίσθη ὑπὸ τῶν μερῶν ὁ ἔγγραφος τύπος, ὥστε κατ' ἄρθρον 159 § 2 ΑΚ ἡ μὴ τήρησις αὐτοῦ νὰ συνεπάγηται, ἐν ἀμφιβολίᾳ, ἀκυρότητα, ΑΠ 804 σ. 386.

3. *Ἄκυροι συμβάσεις*. Ἄκυρος σύμβασις ἐργασίας· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ πρὸς ἀποδοσιν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου, Π 4489 σ. 1145, Εἰσαγ. σ. 1088, Σημ. σ. 1176, ΝΖ σ. 1177, Π 783 σ. 1315. Βλ. καὶ λ. *Ἀδικαιολόγητος πλουτισμός*.—Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας· ἀνυποχρέον ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν, Π 476 σ. 312.—Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας ἐκ τῆς ἐλλείψεως βιβλιαρίου ὑγείας, Π 476 σ. 312, Εἰσαγ. σ. 312, 429, Π 3967 σ. 430, ΝΖ σ. 507, ΑΠ 214 σ. 598, Π 783 σ. 1315. Βλ. καὶ λ. *Βιβλιάρια*.—Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μὴ τηρήσεως διατυπώσεων ν. 516/1948 περὶ νομιμοφροσύνης, Π 4489 σ. 1145, Π 783 σ. 1315, ΝΖ σ. 507.—Ἀκυρότης συμβάσεως περὶ παροχῆς ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς ἀπαγορευομένης· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, Σημ. σ. 281, Εἰσαγ. σ. 695. Βλ. καὶ λ. *Κυριακή*.—Ἀκυρότης συμβάσεως περὶ παροχῆς ἐργασίας ὑπὲρ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, Π 10676 σ. 14, Σημ. σ. 240, Εἰσαγ. σ. 326, ΝΖ σ. 353, 724, Σημ. σ. 936, 1176, Π 7775 σ. 1198, Σημ. σ. 1232, ΝΖ σ. 1388. Βλ. καὶ λ. *Ὑπερωρίαι*.—Ἐπικύρωσις ἀκύρου δικαιοπραξίας· ἀναδρομικὴ ἐνέργεια, Π 3967 σ. 430, ΝΖ σ. 507, ΑΠ 214 σ. 598, Εἰσαγ. σ. 312.—Ἐπικύρωσις ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας· ὑπολογισμὸς χρόνου ὑπηρεσίας διὰ καταγγελίαν, ΝΖ σ. 507.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας: Τοῦ νόμου 3198/1955, ΝΖ σ. 507.—. . . τῆς ὑ.ἀ. 3900/1946, Εἰσαγ. σ. 284.—. . . τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων περὶ ὥρων ἐορτῶν, Π 4489 σ. 1145.—. . . τῶν πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου 956 καὶ 976/1957 περὶ ἀποζημιώσεως ἀπολυομένου προσωπικοῦ τοῦ Δημοσίου, Π 4489 σ. 1145.—Καταγγελία ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας, ΝΖ σ. 507.

Ὑποχρεώσεις μισθωτοῦ· ἐπιμέλεια· ζημίαι. Ὑποχρέωσις μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 648 ΑΚ νὰ προσφέρῃ πραγματικῶς καὶ προσηκόντως τὴν ἐργασίαν του, Εἰσαγ. σ. 425, 434, ΝΖ σ. 1159. Βλ. καὶ κατωτέρω παράγρ. 7.—Παροχὴ ἐργασίας κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 648 ΑΚ ὑπὸ τὴν εἰδικωτέραν μορφὴν τῆς ἑτοιμότητος πρὸς ἐργασίαν, Π 3259 σ. 717, Εἰσαγ. σ. 717, ΝΖ σ. 937.—Ἔλλειψις δικαιώματος μισθοῦ ἐπὶ μὴ προσφορᾶς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τῶν ὑπηρεσιῶν πρὸς τὸν ἐργοδότην, Π 3940 σ. 434.—Ἔννοια ἄρθρου 652 ΑΚ· ὑποχρέωσις ἐκτελέσεως μετ' ἐπιμελείας τῆς ἀναληφθείσης ἐργασίας, Π 10854 σ. 91.—Ὑποχρέωσις μισθωτοῦ πρὸς συμμόρφωσιν πρὸς τὰς ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς ἀρμοδιότητός του ἀπευθυνομένας πρὸς αὐτὸν ἐντολὰς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, δι' ὧν ἐπιδιώκεται ἡ ἐκτέλεσις τῆς συμβάσεως· μὴ συμμόρφωσις· οὐ συναγωγὴ ἐκ τούτου σιωπηρᾶς βουλήσεως περὶ λύσεως τῆς συμβάσεως διὰ καταγγελίας ἐκ μέρους του· ἀποζημίωσις ἐργοδότου· δικαίωμα καταγγελίας τῆς συμβάσεως, Π 10854 σ. 91.—Ὑποχρέωσις τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 652 ΑΚ νὰ συμπεριφέρεται καλῶς ἔναντι τῶν συναδέλφων του, Εἰσαγ. σ. 419.—Ἀπρεπὴς συμπεριφορά· δὲν καθιστᾷ τὴν προσφορὰν τῆς ἐργασίας μὴ προσηκούσαν, ὥστε νὰ μὴ περιαχθῇ εἰς ὑπερημερίαν ὁ ἐργοδότης, μὴ ἀποδεχόμενος ἐκ τοῦ λόγου τούτου τὰς ὑπηρεσίας, ΑΠ 178 σ. 420, Εἰσαγ. σ. 419.—Δικαίωμα μισθωτοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 648 ΑΚ πρὸς διηνεκῆ καὶ πλήρη ἀπασχόλησιν· ἐκτροπὴ ἐπὶ διαθεσιμότητος κατ' ἄρθρον 10 ν. 3198/1955, Π 16041 σ. 81.—Ἔγκυρος ὁ διὰ συμφωνίας καθορισμὸς χρόνου ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἧσσονος τοῦ νομίμου, Εἰσαγ. σ. 140.—Ἀνυπόχρεον μισθωτοῦ πρὸς παροχὴν ἐργασίας εἰς ἄλλον ἐκτὸς τῆς συμβάσεως χρόνου, Π 3940 σ. 434.—Εὐθύνη μισθωτοῦ διὰ τὴν ἐκ δόλου ἢ ἐξ ἀμελείας τοῦ ἐργοδότου ζημίαν, Εἰσαγ. σ. 90.—Ὡς πρὸς τὸν συμψηφισμὸν ζημιῶν πρὸς μισθόν. Βλ. κατωτέρω παράγραφον 11.

4. *Ἐργοδότης· διευθυντικὸν δικαίωμα*. Ὑποχρέωσις ἐργοδότου ἐκ τῶν ἄρθρων 200 καὶ 288 ΑΚ κλπ. πρὸς εὐπρεπῆ συμπεριφορὰν πρὸς τὸν μισθωτόν, Π 745 σ. 424, Εἰσαγ. σ. 424.—Διευθυντικὸν δικαίωμα· σχέσις πρὸς διάταξιν ἄρθρου 7 ν. 2112 περὶ μονομεροῦς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας, Π 15185 σ. 140.—Ὡς πρὸς τὴν μονομερῆ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ περιπτώσεις βλ. εἰς λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (παράγρ. ΙΔ' ΙΙΙΕ').—Διάφορος καθορισμὸς ὑπὸ ἐργοδότου τῶν χρονικῶν διαστημάτων τῆς ἐργασίμου ἡμέρας, καθ' ἃ δέον νὰ παρέχηται ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἡ τῆς αὐτῆς, ὡς καὶ πρότερον, διαρκείας ἐργασία τούτου, ἐντὸς πάντως τοῦ νομίμου ὡραρίου· δὲν θεωρεῖται ὡς μονομερὴς βλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως, Π 15185 σ. 140. Πρβλ. Εἰσαγ. σ. 140.—Κατανομὴ συμβατικῶν ὅρων ἐργασίας μεταξὺ πρωΐας καὶ ἀπογεύματος· μὴ ἰσχὺς τοῦ διευθυντικοῦ δικαιώματος ἐν τούτῳ, ἐὰν ἀποδεικνύηται ζημία ὑλικὴ ἢ ἠθική, Εἰσαγ. σ. 140.—Ἐργοδότης ἀδηγοῦ λεωφορείου ἐντεταλμένου εἰς Κ.Τ.Ε.Λ.· οὐχὶ τὸ Κ.Τ.Ε.Λ., ἀλλ' ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ λεωφορείου·

παροχή ἐργασίας ὁδηγοῦ ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου λεωφορείου· οὐ σχέσις ἐργασίας, οὐδ' ἐργοδότης τὸ Κ.Τ.Ε.Α., Εἰσαγ. σ. 435, 1143, Π 5630 σ. 1143. Contra: Ε. 76 σ. 436. —Θάνατος ἐργοδότου. Βλ. κατωτέρω παράγρ. 15.—Μεταβολὴ προσώπου ἐργοδότου. Βλ. λ. ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** (παράγρ. I Ε').—Θεραπαινίδες σύζυγοι τῶν ἀναπήρων· ἐργοδότης των τὸ Δημόσιον καὶ οὐχὶ ὁ παρ' ᾧ ἀπασχολοῦνται ἀνάπηρος· ἀσφάλισις Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 667.—Εἰδικώτερον διὰ τὰς ὑποχρεώσεις καὶ δικαιώματα τοῦ ἐργοδότου βλ. τὰς λοιπὰς παραγράφους.

5. ***Μισθός.*** Βλ. καὶ λ. ***Ἀποδοχαί, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας.***—Συμφωνία ἀμοιβῆς· γνώρισμα μισθώσεως ἐργασίας, Γν. Σ. σ. 42.—Μισθός· εἶναι ἀντάλλαγμα παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν, ΝΖ σ. 404.—Νόμιμον ἡμερομίσθιον, νόμιμος μισθός· ἔννοια, Γν. Σ. σ. 37.—Εἰθισμένος κατ' ἄρθρον 653 Α.Κ.· καταβολὴ τούτου μόνον ὅταν δὲν ὑπάρχῃ ἐκ τοῦ νόμου ρύθμισις τῆς ἀμοιβῆς τοῦ μισθωτοῦ καὶ δὲν ὑφίσταται οὔτε ἀτομικὴ συμφωνία διὰ τὸ μέγεθος αὐτῆς, Π 81 σ. 96, Εἰσαγ. σ. 96—Ἔλλειψις συμφωνίας περὶ τοῦ ὕψους τοῦ μισθοῦ· ὀφειλὴ τοῦ εἰθισμένου μισθοῦ, Π 12346 σ. 143, Π 18444 σ. 490, Ε 1011 σ. 701.—... τοιοῦτος ὁ νόμιμος προκειμένου περὶ μισθωτοῦ, τοῦ ὁποίου αἱ ἀποδοχαὶ προβλέπονται ὑπὸ τεθεσπισμένων διατάξεων, Π 12346 σ. 143, Π 18444 σ. 490.—Ἀποκλεισμὸς καταβολῆς εἰθισμένου μισθοῦ, ὁπόταν ὑφίσταται ρητὴ ἢ σιωπηρὰ συμφωνία περὶ καταβολῆς ἢ κατά τινα τρόπον ὁριστέου μισθοῦ· συνεχὴς καὶ τακτικὴ κατ' εὔλογον χρόνον καταβολὴ ὡρισμένου μισθοῦ· ἀποτελεῖ σιωπηρὰν συμφωνίαν, Π 81 σ. 96.—Ἔλλειψις συμφωνίας καὶ ρυθμίσεως διὰ κανονιστικῆς πράξεως· θέμα ἀποδείξεως ποῖος ὁ εἰθισμένος μισθός, Εἰσαγ. σ. 143.—Θεώρησις κατ' ἄρθρ. 649 ΑΚ ὡς σιωπηρῶς συμφωνηθέντος τοῦ εἰθισμένου μισθοῦ, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία παρέχεται κατὰ τὰς συνήθεις περιστάσεις μόνον ἐπὶ μισθῷ, ὡς ἐπὶ οἰκοσίτου ὑπηρετρίας, Π 18444 σ. 490.—Ἔννοια εἰθισμένου μισθοῦ· κριτήρια, Π 18444 σ. 490, Ε 1011 σ. 701—... ἔλλειψις ἀντικειμενικῶν κριτηρίων· καθορισμὸς ποσοῦ κατ' ἄρθρον 371 ΑΚ, Ε 1011 σ. 701.—Ἰσχυρὰ ἀτομικὴ συμφωνία περὶ καταβολῆς πλήρους ἡμερομισθίου διὰ χρόνον ἀπασχολήσεως ἐλάσσονα τοῦ νομίμου, Εἰσαγ. σ. 1089. —Ἀντιστοιχία μισθοῦ εἰς τὸν νόμιμον χρόνον ἀπασχολήσεως, ΝΖ σ. 1159, Π 22 σ. 1369.—Ἔγκυρος ρήτρα δικαιοπραξίας περὶ ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ εἰς ξένον νόμισμα, καταβλητέας ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ΑΠ 422 σ. 1253.—Ἀγωγὴ ἐργατῶν ἐργολάβου κατὰ κυρίου τοῦ οἰκοδομικοῦ ἔργου, ΝΖ σ. 979.

6. ***Ἴση μεταχείρισις.*** Περικοπὴ παρεχομένου ὑπὸ Ο.Α.Ι.Σ.Υ. ἐπιδόματος τροφῆς καὶ χορήγησις αὐτοῦ μόνον εἰς τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικόν· λόγος ἀναιρέσεως περὶ μὴ λήψεως ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ Ἐφετείου ἰσχυρισμοῦ περὶ ἀνίσου μεταχειρίσεως, ΑΠ 232 σ. 587. —Καλόπιστος κατ' ἄρθρον 288 ΑΚ ἐκτέλεσις τῆς παροχῆς ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου· στήριξις ἀρχῆς ἴσης μεταχειρίσεως μισθωτῶν εἰς ἄρθρον 288 ΑΚ· ἀσυγχώρητος ἐξαίρεσις ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ὡρισμένων μόνον ὑπαλλήλων τῶν ὑπ' αὐτοῦ διδομένων αὐξήσεων ἀποδοχῶν ἄνευ εἰδικοῦ, σοβαροῦ καὶ ἀποχρῶντος λόγου· ἐξαίρεσις μισθωτοῦ λαβόντος ἄδειαν, ΑΠ 352 σ. 820.—Ἀρχὴ ἴσης μεταχειρίσεως μισθωτῶν· στήριξις εἰς ἄρθρον 288 ΑΚ· προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς νὰ μὴ προσκρούῃ εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν νόμου, οἷα καὶ ἡ τοῦ ἄρθρου 6 ἀ. ν. 1538/1950, ἀπαγορεύουσα ἀπονομὴν μισθοῦ ἀνωτέρου τοῦ τῆς ὀργανικῆς θέσεως τοῦ ὑπαλλήλου Ν.Π.Δ.Δ., ΑΠ 421 σ. 1304.—Βιβλιογραφία, σ. 352.

7. ***Ὑπερημερία ἐργοδότου· μὴ ἀποδοχὴ ὑπηρεσιῶν· συνέπειαι· ἀνωτέρα βία· ἐκπτώσεις ὠφελειῶν· ἄρσις ὑπερημερίας κλπ.*** Μὴ ἀποδοχὴ ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ· ὑπερημερία ἐργοδότου· ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ κατ' ἄρθρ. 656 ΑΚ, ΑΠ 178 σ. 420, Π 3967 σ. 430, Π 3940 σ. 434, Π 2470 σ. 596, Π 10955 σ. 1080, Εἰσαγ. σ. 207.—Προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς ἄρθρου 656 ΑΚ ἡ ὕπαρξις συμβάσεως ἐργασίας ἐγκύρου, Εἰσαγ. σ. 429.—Ἔλλειψις ὑπερημερίας ἐργοδότου ἐκ τῆς ἀποκρούσεως τῶν ὑπηρεσιῶν ἐν ἀπολύτως ἀκύρῳ συμβάσει, Π 4489 σ. 1145.—Ἀνεπίτρεπτον παραιτήσεως μισθωτοῦ τῶν ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 ΑΚ δικαιωμάτων, Π 970 σ. 207.—Ἀκυρότης συμφωνίας περιοριζούσης τὰ ἐκ τοῦ ἄρθρ. 656 ΑΚ δικαιώματα, Εἰσαγ. σ. 1075, ΝΖ σ. 1159.—Ἔγκυρος συμφωνία μὴ παροχῆς ὑπηρεσιῶν καὶ μὴ ὀφειλῆς μισθοῦ ἐν συνδρομῇ ὡρισμένων καιρικῶν συνθηκῶν (βροχή, ὑγρασία) παρεμποδιζουσῶν τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας, Εἰσαγ. 434, ΝΖ σ. 1159.—Ἔννοια ἄρθρ. 679 ΑΚ· ἀνεπίτρεπτον συμφωνίας περιοριζούσης τὰ ἐκ τῆς ὑπαρχούσης πράγματι ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ, Π 970 σ. 207.—Ἔγκυρος συμφωνία περὶ μὴ παροχῆς ἐργασίας καὶ κατ' ἄλλας, πλὴν τῶν ἐν τῷ π. δ/γματι 8/14.3.1930 ἐξαιρεσίμων, ἡμέρας· ἔλλειψις ἐκ τούτου καὶ δικαιώματος μισθοῦ κατ' ἄρθρ. 656 ΑΚ, Π 970 σ. 207, Εἰσαγ. σ. 207.—Κρίσις περὶ τοῦ ἐὰν καὶ κατὰ πόσον ὁ ἐργοδότης κατέστη καὶ εἶναι ὑπερήμερος ἐκ τῶν γενικῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 349—355 ΑΚ, Εἰσαγ. σ. 207, 419.—Ἀναγκαία ἡ ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ πραγματικὴ καὶ προσήκουσα προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν του διὰ τὴν ἐπέλευσιν τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου, ΑΠ 178 σ. 420, Εἰσαγ. σ. 207, Π 2470 σ. 596.—Ἔννοια πραγματικῆς καὶ προσηκούσης προσφορᾶς, Εἰσαγ. σ. 419.—Ἔλλειψις δικαιώματος μισθοῦ ἐπὶ μὴ προσφορᾶς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τῶν ὑπηρεσιῶν πρὸς τὸν ἐργοδότην, Π 3940 σ. 434.—Ἀπρεπὴς συμπεριφορὰ τοῦ μισθωτοῦ· δὲν καθιστᾷ τὴν προσφορὰν τῶν ὑπηρεσιῶν μὴ προσηκούσαν, ΑΠ 178 σ. 420.—Προϋπόθεσις ὑπερημερίας ἐργοδότου ἡ ὕπαρξις δυνατότητος παροχῆς ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ τῆς

συμφωνηθείσης έργασίας, Π 1580 σ. 888.— Έλλειψις ὑπερημερίας ἐργοδότου καὶ ὑποχρεώσεως πρὸς καταβολὴν μισθοῦ ἐπὶ ἀδυναμίας παροχῆς ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ (λόγῳ ἀσθενείας) ἀναφανείσης μετὰ τὴν ὑπερημερίαν τοῦ ἐργοδότου, Π 1580 σ. 888.— Διατήρησις ἀξιώσεως μισθοῦ καὶ ἐπὶ ἀδυναμίας τοῦ μισθωτοῦ πρὸς παροχὴν τῆς ἐργασίας, διαρκούσης τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου, εἴτε αὕτη ὀφείλεται εἰς φυσικὴν αἰτίαν, οἷον ἀσθένειαν τοῦ μισθωτοῦ, εἴτε συνάμα καὶ εἰς ἐπιταγὴν νόμου, ἀπαγορεύοντος τὴν ἄσκησιν ἐπαγγέλματος, Π 3967 σ. 430, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 429.— Ὑπερημερία ἐργοδότου, ὡς καθιστῶντος ἀδύνατον τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας, συνεπείᾳ ἀντιβαινούσης εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ προσβαλλούσης τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν συμπεριφορᾶς αὐτοῦ ἔναντι τοῦ μισθωτοῦ, Π 745 σ. 424.—Ὑπερημερία ἐργοδότου· μὴ ἀναγκαία πρὸς τοῦτο συνδρομὴ καὶ πταίσματος αὐτοῦ, ἐπιφυλασσομένης τῆς περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου 354 ΑΚ, Π 2470 σ. 596.—Ἀκυρότης καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας· ὑπερημερία ἐργοδότου· ὑποχρέωσις καταβολῆς ἀποδοχῶν. Βλ. λ. ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** (παράγρ. ΙΙΙ ΣΤ'), ***Κατάχρησις δικαιώματος***, καὶ κατωτέρω παράγρ. 15.—Μὴ ἀναγκαία ρητὴ προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν, Π 16121 σ. 193, Εἰσαγ. σ. 193.—Ἀκύρωσις ὑπὸ Σ.τ.Ε. ἀποφάσεως συμβουλίου τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 περὶ ἀντικαταστάσεως πολεμιστοῦ· ἐξακολούθησις συμβάσεως ἐργασίας· ὑπερημερία ἐργοδότου ἀπὸ τοῦ χρόνου ἀπολύσεως· ὑποχρέωσις καταβολῆς ἀποδοχῶν, ΑΠ 171 σ. 372, Π 1083 σ. 76.—Ἄκυρος ἀπόλυσις τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ εἰς τὸν Δῆμον ἄνευ προηγουμένης ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου· ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 ΑΚ, ΑΠ 172 σ. 373.—Ἀπόκρουσις ὑπηρεσιῶν λόγῳ θέσεως εἰς διαθεσιμότητα, μὴ γνωστοποιηθεῖσαν ὅμως πρὸ εὐλόγου χρόνου· ὑπερημερία ἐργοδότου καὶ ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ, Π 16041 σ. 82.—Συνέπεια ἀρνήσεως ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν προσφερθεισῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ μετὰ τὴν ἀποστράτευσιν ἢ πρὸ ταύτης ὑπὸ μορφὴν καταγγελίας τῆς συμβάσεως· πληρωμὴ ἀποζημιώσεως ἄρθρου 4 νόμου 3514 καὶ οὐχὶ ἐφαρμογὴ ἄρθρου 656 ΑΚ, ἐκτὸς ἂν ἐχώρησεν ἄκυρος καταγγελία κατ' ἄρθρον 5 § 8 νόμου 3198/1955, ΑΠ 801 σ. 127, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 124, Παρατ. σ. 128.—Ὑπερημερία ἐργοδότου μετ' ἐπίσχεσιν ἐργασίας καὶ ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ, Π 17307 σ. 257.—Διακοπὴ ἡμερησίας ἐργασίας γυναικῶν διὰ τὸν θηλασμόν· δικαίωμα ἀντιμισθίας, Ἔγγρ. σ. 284.—Μονομερὴς βλαπτικὴ μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 7 νόμου 2112· συνέπεια ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου 3198/1955· ὑπερημερία ἐργοδότου καὶ ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ, μὴ ἀποδεχομένου τοῦ μισθωτοῦ τὴν μεταβολήν, Π 4427 σ. 318.—Στοιχεῖον θεμελιώσεως δικαιώματος δικηγόρου Ταχυδρομικοῦ Ταμιευτηρίου περὶ πληρωμῆς μισθῶν ὑπερημερίας ἢ ἄρνησις ἀποδοχῆς προσφερομένων ὑπηρεσιῶν, ΑΠ 892 σ. 382.—Μὴ ἀποδοχὴ ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ μετὰ σφράγισιν ἐργοστασίου ὑπὸ κληρονόμων θανόντος ἐργοδότου· περιέλευσις αὐτῶν ἐν ὑπερημερίᾳ· ἀνεφάρμοστον προθεσμίας ἄρθρου 6 νόμου 3198/1955 μὴ ὑποκειμένης ἀπολύσεως, Π 18045 σ. 1076.—Ὑπερημερία ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ ἐπὶ διακοπῆς τῆς λειτουργίας ἐπιχειρήσεως ἐξ οἰκονομικῶν λόγων· ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ, μὴ τεθέντος τοῦ μισθωτοῦ εἰς διαθεσιμότητα, Π 5752 σ. 1141.—Ἀπόκρουσις ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ ὑπὸ ἐργοδότου· δὲν συνιστᾷ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως· ἀποτέλεσμα αὐτῆς ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου· ἀνεφάρμοστον προθεσμίας ἐπιδάσεως ἀγωγῆς ἄρθρου 6 § 1 ν. 3198/1955, Π 10955 σ. 1080.—Ἐπὶ ἀπεργίας, ἀνταπεργίας· ὀφειλὴ ἢ μὴ μισθοῦ. Βλ. λ. ***Ἀπεργία***.—Ἀδυναμία ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν ἐξ ἀνωτέρας βίας· ἀνυπόχρεον ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 656 ΑΚ πρὸς καταβολὴν ἀποδοχῶν, ΑΠ 787 σ. 16, Εἰσαγ. σ. 419, 434, Π 3970 σ. 434.—Ἀπόλυσις κατ' ἐπιταγὴν νόμου· ἀνωτέρα βία· ἀπαλλαγὴ ἐργοδότου μὴ ἀποδεχομένου τὰς ὑπηρεσίας, ΑΠ 787 σ. 16.—Ἀκύρωσις ὑπὸ Σ.τ.Ε. ἀποφάσεως Συμβουλίου περὶ ἀντικαταστάσεως ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ· πρόκλησις ἀντικαταστάσεως αἰτήσει ἐργοδότου· ἔλλειψις ἀπροβλέπτου· οὐκ ἀνωτέρα βία πρὸς μὴ ὀφειλὴν μισθοῦ, Π 1083 σ. 76.—Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου ὅτι ἐξ ἀνωτέρας βίας δὲν ἀπεδέχθη τὰς προσφερθείσας ὑπηρεσίας· καταλυτικὴ τῆς ἀγωγῆς ἔνστασις· ἀπαράδεκτος λόγος ἀναιρέσεως, περιέχων τοιοῦτον ἰσχυρισμόν, μὴ προταθέντα κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ΑΠ 802 σ. 382.—Συνήθης βροχή, δυσχεραίνουσα ἢ ἐμποδίζουσα τὸν ἐργοδότην εἰς ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν· δὲν συνιστᾷ ἀνωτέραν βίαν, Π 3940 σ. 434.—Ὑπερημερία ἐργοδότου· δικαίωμα μισθωτοῦ ἐπὶ τὸν μισθὸν ἐκεῖνον, ὃν θὰ ἀπεκόμιζεν ἐργαζόμενος, Εἰσαγ. σ. 76, 430, Π 9203 σ. 134.— Συνυπολογισμὸς καὶ τῆς ἀξίας ὑποχρεωτικῶς χορηγουμένων εἰς εἶδος παροχῶν (τροφῆς, κατοικίας, πλυστικά), Π 9209 σ. 134, Π 3967 σ. 430.—Καταβολή, προκειμένου περὶ μισθωτοῦ καπνοβιομηχανίας, καὶ ἀξίας ἑνὸς κυτίου σιγαρέττων ἡμερησίως· χαρακτὴρ τούτου ὡς προσθέτου μισθοῦ· οὐχὶ καὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς φόρον τοῦ Δημοσίου, Π 1083 σ. 76.—Ἐκπτώσεις ἐκ μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 ΑΚ τῶν ἀλλαχοῦ κερδηθέντων, Π 3967 σ. 430, Π 5752 σ. 1141.— Ἰσχυρισμὸς ὅτι ὁ ἐνάγων εἰργάσθη, ἄλλως ἠδύνατο νὰ ἐργασθῇ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπερημερίας εἰς ἄλλην ἐργασίαν εἰσπράττων τὴν αὐτὴν ἀμοιβήν· συνιστᾷ ἔνστασιν, ἐρειδομένην ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 656 ἐδ. β' ΑΚ, ἐπικουρικῶς δὲ εἰς τὸ ἄρθρον 281 αὐτοῦ, Π 4427 σ. 318.—Καταλογισμὸς εἰς τὸν ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 ΑΚ μισθὸν ὠφελειῶν ἀπολυθέντος ἐξ ἀσκήσεως ἐμπορίας δι' ἴδιον λογαριασμόν, Π 16121 σ. 193, Εἰσαγ. σ. 193.—Ἀλυσιτελὴς ἐ-

παγωγὴ δρκου ἐπὶ ἀορίστου ἰσχυρισμοῦ ἐργοδότου περὶ τοῦ ἐὰν ὁ μισθωτὸς εἰργάσθη ἢ ἐπεδοτήθη παρὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας, Π 17307 σ. 257.—Ἀοριστια ἰσχυρισμοῦ περὶ ἐκπτώσεως ἀλλαχοῦ κερδηθέντων, ὡς μὴ κατονομαζομένου τοῦ παρ' ᾧ εἰργάσθη ὁ μισθωτός, Π 10955 σ. 1080.—Λῆψις ἐπιδόματος ἀνεργίας· δὲν ἀποτελεῖ ὠφέλειαν πρὸς συμψηφισμὸν εἰς μισθὸν κατ' ἄρθρον 656 ΑΚ, Εἰσαγ. σ. 257.— Ἀπαράδεκτος τὸ πρῶτον παρ' Ἐφετείῳ ἰσχυρισμὸς περὶ ἐκπτώσεως ἐκ τοῦ μισθοῦ ἀλλαχοῦ κερδηθέντων, ἐφ' ὅσον ἐπροτάθη τὸ ἀπαράδεκτον, Π 4427 σ. 318.—Τρόπος ἄρσεως ὑπερημερίας ἐργοδότου μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν, Π 16121 σ. 193, Π 3967 σ. 430, Π 7070 σ. 1306.

8. *Ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας· κώλυμα πιροχῆς ἐργασίας· ἀσθένεια κλπ.· δικαίωμα μισθοῦ· ἔκτασις· ἐκπτωσις ἀσφαλιστικῶν παροχῶν.* Ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας ἕνεκα ἀσθενείας ἢ ἄλλης αἰτίας· τύχη συμβάσεως ἐργασίας (ἄρθρ. 5 § 3 ν. 2112). Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (παράγρ. Ι Γ'β), *Ἀπεργία*.—Ἔλλειψις κατὰ τὸ πρὸ τοῦ ΑΚ δίκαιον δικαιώματος μισθοῦ ἐπὶ μὴ παροχῆς ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ προελθούσης ἐξ αὐτοῦ, ΑΠ 185 σ. 424.—Διάταξις προϊσχυόντος δικαίου περὶ μισθοῦ ἐπὶ ἐπουσιώδους ἀνυπαιτίου χρονικῆς ἀδυναμίας πρὸς παροχὴν ὑπηρεσιῶν, Π 2396 σ. 1015.—Δικαίωμα μισθοῦ κατ' ἄρθρα 657, 658 ΑΚ ἐπὶ ἀνυπαιτίου κωλύματος παροχῆς ὑπηρεσιῶν ἕνεκα σπουδαίου λόγου, ΑΠ 170 σ. 377, Εἰσαγ. σ. 377, 1137, 1159, Π 20284 σ. 379, Π 1022 σ. 380, Π 384 σ. 492, Π 5932 1012, Π 15014 σ. 1137, Π 4016 σ. 1364.—Ἀξίωσις μισθοῦ μέχρις ἑνὸς ἢ ἡμίσεος μηνός, ἀναλόγως τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ ἄρθρου 657 ΑΚ, Π 5932 σ. 1012.—Σπουδαῖος λόγος ἡ ἀσθένεια τοῦ μισθωτοῦ, ΑΠ 170 σ. 377, Εἰσαγ. σ. 377, 1015, 1137, 1363, Π 1022 380, ΑΠ 308 σ. 765, Π 5932 σ. 1012, Π 4016 σ. 1364.—Ἀσθένεια μισθωτοῦ καὶ ὑποχρεώσεις τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τοῦ ἐργοδότου αὐτοῦ, Γν. Σ. σ. 669.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρων 657, 658 ΑΚ ἐπὶ ἀσθενείας μισθωτῶν Η.Ε.Μ., τῆς διατάξεως ἄρθρου 4 § 2 τοῦ δ/τος 17.12. 1930 οὔσης ἀσφαλιστικοῦ περιεχομένου καὶ οὐχὶ ρυθμιστικῆς τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 170 σ. 377, ΑΠ 308 σ. 765.—Δικαίωμα μισθωτοῦ πρὸς λῆψιν τόσων ἡμερομισθίων, ὅσα θὰ ἐλάμβανε παρέχων τὴν ἐργασίαν του ἐντὸς τῶν χρονικῶν ὁρίων τοῦ ἄρθρου 658 ΑΚ, Π 20281 σ. 379, Π 5932 σ. 1012.—Ἀναγωγὴ μηνιαίου μισθοῦ εἰς ἡμερομίσθια· διαίρεσις διὰ 25, ὅσαι αἱ ἐργάσιμοι ἡμέραι τοῦ μηνός, ΑΠ 308 σ. 765, Ἔγγρ. σ. 1038, Εἰσαγ. σ. 1363.—Ἐπανάληψις κωλυμάτων ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους· διατήρησις τῆς ἐπὶ τὸν μισθὸν ἀξιώσεως δι' ἕκαστον αὐτοτελὲς κώλυμα καὶ μέχρι συμπληρώσεως μηνὸς ἔστω καὶ ἂν τὰ πλείονα κωλύματα κατέστησαν ἀδύνατον τὴν παροχὴν ἐργασίας ἐπὶ χρόνον μείζονα τοῦ μηνός, Π 20284 σ. 379, Π 5932 σ. 1012.—Δικαίωμα πρὸς λῆψιν τοῦ μισθοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 658 ΑΚ· εἴτε ἐφ' ἅπαξ, εἴτε τμηματικῶς ἕνεκα πλειόνων κωλυμάτων, ἀναφαινομένων κατ' ἐπανάληψιν εἰς χρονικὰ διαστήματα ἐλάσσονα τοῦ μηνός, Π 4016 σ. 1364.—Τρόπος ὑπολογισμοῦ τοῦ μηνός, Π 20284 σ. 379.—Λῆψις ὑπ' ὄψιν τοῦ ὑπηρεσιακοῦ καὶ οὐχὶ τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους, Π 20284 σ. 379, Εἰσαγ. σ. 379, 1363.—Καταλογισμὸς ἀσφαλιστικῶν παροχῶν εἰς μισθὸν κατ' ἄρθρον 657 ΑΚ, ΝΖ σ. 472.—Ἔκπτωσις κατ' ἄρθρ. 657 § 2 ΑΚ ἐκ τοῦ μισθοῦ ποσοῦ καταβληθέντος εἰς τὸν μισθωτόν, συνεπείᾳ τοῦ κωλύματος, δυνάμει ὑποχρεωτικῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀσφαλίσεως, Π 1022 σ. 380, ΝΖ σ. 472, Π 384 σ. 492.—... προϋπόθεσις τὸ ὅτι ἐχώρησε πράγματι τοιαύτη καταβολή, Π 1022 σ. 380. Contra: ἀρκεῖ νὰ δικαιοῦται νὰ λάβῃ κατὰ νόμον τὰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς ὁ μισθωτός, Π 384 σ. 492.—Δικαίωμα ἐργοδότου νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ ὀφειλομένου λόγῳ κωλύματος μισθοῦ τὰ ποσὰ τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν, ἅτινα προβλέπονται ὑπὸ τῆς ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας ὡς καταβλητέα, λόγῳ τοῦ κωλύματος, εἰς τὸν μισθωτόν, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐὰν εἰσεπράχθησαν ἢ μὴ ὑπὸ τούτου, ΝΖ σ. 473.—Ἔκπτωσις ἐκ τοῦ καταβλητέου μισθοῦ τοῦ παρὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καταβληθέντος ποσοῦ μόνον κατὰ τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὸ διάστημα τοῦ μηνός, δι' ὃ ὁ ἐργοδότης ὀφείλει τὸν μισθόν, ΑΠ 308 σ. 765.—Τήρησις τριημέρου χρόνου ἀναμονῆς δι' ἐπιδότησιν λόγῳ ἀσθενείας παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. μόνον διὰ πρώτην φορὰν ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ ἔτους· ἔκτασις ὑποχρεώσεως ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν μισθοῦ κατ' ἄρθρα 657, 658 ΑΚ, Π 384 σ. 492, Π 1022 σ. 380.—Διακοπαὶ ἐργασίας λόγῳ ἀσθενείας· δὲν συνυπολογίζονται εἰς τὸν χρόνον τῆς ἀδείας, Γν.Σ. σ. 34.

9. *Ἐργασία πλέον τῆς συμφωνηθείσης (ἄρθρ. 659 ΑΚ).* Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 659 ΑΚ, ἐπὶ περιπτώσεως ὑπάρξεως ἐκτάκτου ἀνάγκης παροχῆς ἐργασίας πλέον τῆς συμφωνηθείσης ἢ συνήθους, Εἰσαγ. σ. 953, 1200.— Ὑπαγωγὴ ἀξιώσεως ἐκ τοῦ ἄρθρ. 659 ΑΚ εἰς πενταετῆ παραγραφήν, Π 2901 σ. 1200.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρων 659 ΑΚ, ὅταν ὑφίσταται συμπεφωνημένον ἢ σύνηθες ὡράριον, Π 4550 σ. 953.—Παροχὴ ἐργασίας πλέον τῆς νομίμου· Βλ. λ. *Ὑπερωρίαι*.

10. *Παροχὴ ἀδείας (ἄρθρ. 666, 667, ΑΚ)* Βλ. λ. *Ἄδεια μισθωτῶν* (παράγρ. Β').

11. *Συμψηφισμὸς ἀνταπαιτήσεως ἐργοδότου.* Ἀπαγορευσις, κατ' ἄρθρ. 664 ΑΚ, συμψηφισμοῦ πρὸς μισθόν, ἂν οὗτος εἶναι ἀναγκαῖος πρὸς συντήρησιν τοῦ μισθωτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του, Εἰσαγ. σ. 260.— Ἀναφορὰ ἄρθρου 664 ΑΚ εἰς ἀπαιτήσεις μισθοῦ· ἀνεφάρμοστον ἀπαγορεύσεων τούτου ἐπὶ προκαταβολῶν μισθοῦ· νόμιμος ὁ καταλογισμὸς τούτων εἰς ὀφειλόμενον μισθόν, ὡς ἀποτελουσῶν μερικὴν καταβολὴν τοῦ μισθοῦ· ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ἀποζημιώσεων ν. 2112 καὶ διὰ μὴ ληφθεῖσαν ἄδειαν, μὴ ἀποτελουσῶν μισθόν, Εἰσαγ. σ. 137.— Νόμιμος συμψηφισμὸς ἀποζημιώσεως ν. 2112 δι' ἀπόλυσιν μισθωτοῦ καὶ ἀποζημιώσεως ἀ.ν. 539/1945 διὰ μὴ ληφθεῖσαν ἕνεκεν τῆς ἀπολύσεως ἄδειαν

πρὸς ληξιπρόθεσμον ἀνταπαίτησιν ἐργοδότου ἐκ δανείου πρὸς τὸν μισθωτὸν καὶ πρὸς προκαταβολὰς μισθοῦ, Π 5274 σ. 137.—Παραδεκτὴ ἔνστασις συμψηφισμοῦ καὶ ὅταν ἡ ἀντιτασσομένη ἀνταπαίτησις, διὰ κυρίας ἀγωγῆς ἀσκουμένη, θὰ ὑπήγετο εἰς τὴν καθ' ὅλην ἁρμοδιότητα ἄλλου δικαστηρίου ἢ εἰς ἄλλην διαδικασίαν· δικαίωμα δικαστηρίου πρὸς παρεμπιπτουσαν ἐξέτασιν αὐτῆς, Εἰσαγ. σ. 131, 487.—Ὑπαγωγὴ καὶ δώρων ἑορτῶν εἰς τὸ ἐκ τοῦ ἄρθρου 664 ΑΚ ἀσυμψήφιστον, Εἰσαγ. σ. 260.—Συμψηφισμὸς εἰς δῶρον ἑορτῶν μόνον τῶν ἐπὶ σκοπῷ δώρου παροχῶν· ἀνεπίτρεπτον συμψηφισμοῦ εἰς δῶρον ἑορτῶν ποσοῦ δοθέντος ἐκ πλάνης ἐπὶ πλέον τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν, Π 16133 σ. 261.—Μὴ ὑπαγωγὴ ἀξιώσεως μισθωτοῦ ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ εἰς τὴν προστασίαν ἄρθρ. 664 ΑΚ, ΝΖ σ. 356.—Ἐπιτρεπτὸς συμψηφισμὸς πρὸς μισθὸν ἀνταπαιτήσεως ἐργοδότου κατὰ τοῦ μισθωτοῦ διὰ ζημίας προξενηθείσας ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ δολίως ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας· ἐφαρμογὴ τούτου καὶ ἐπὶ ἀπαιτήσεως διὰ δῶρα ἑορτῶν, Π 16118 σ. 487, Εἰσαγ. σ. 486.—Ἔννοια ζημιῶν· νοητέαι ὡς τοιαῦται οὐ μόνον αἱ ἐπὶ περιουσιακῶν στοιχείων τοῦ ἐργοδότου, ἄμεσον σχέσιν ἐχόντων πρὸς τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ αἱ ἐπερχόμεναι, ὅταν ὁ μισθωτὸς ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς συμβάσεως ἀπεδέχθη καὶ ἐνήργησεν ὡς βοηθὸς ἐκπληρώσεως ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς τρίτον, Π 16118 σ. 487, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 486.

12. ***Δικαίωμα ἐπισχέσεως.*** Βλ. λ. ***Ἐπίσχεσις ἐργασίας.***

13. ***Ἀναστολὴ συμβάσεως ἐργασίας.*** Ἀναστολὴ συμβάσεως ἐργασίας κατὰ διάρκειαν ἀνταπεργίας, ἀσκουμένης ἐντὸς ὁρίων ἄρθρου 281 ΑΚ, ΑΠ 431 σ. 1242, Ἀγόρ. Εἰσαγγ. σ. 1345, πρβλ. ΝΖ σ. 1385.—Συμφωνία ἐργοδότου ἐξωσθέντος κατὰ τὸ ΚΗ' ψήφισμα καὶ μισθωτοῦ περὶ ἀναστολῆς συμβάσεως ἐργασίας μέχρις ἐπαναλειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως μετὰ τὴν ἐπανεγκατάστασιν τοῦ ἐξωσθέντος ἐργοδότου, Π 3827 σ. 715.—Ἀναστολὴ ἐκτελέσεως συμβάσεως κατὰ χρόνον στρατεύσεως μισθωτοῦ, Γν. Σ. σ. 691.

14. ***Διάρκεια· συμβάσεις ὡρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου· περιπτώσεις· ἀνανέωσις.***—Διάρκεια παρεχομένης ἐργασίας ἐπὶ ὡρισμένον ἢ ἀόριστον χρόνον· γνώρισμα μισθώσεως ἐργασίας, Γν. Σ. σ. 42.—Ἔννοια συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, Γν. Σ. σ. 85, Π 7681 σ. 1082.—Δυνατὴ συναγωγὴ ὡρισμένου χρόνου ἐκ τοῦ εἴδους καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς συμβάσεως, Π 7681 σ. 1081.—Σύμβασις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου μὲ δικαίωμα ἐργοδότου δι' ἀπόλυσιν καὶ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου αὐτῆς καὶ προσδιορισμοῦ τῶν συνεπειῶν ἀπολύσεως· διαλυτικὴ ἐξουσιαστικὴ αἵρεσις ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου· χαρακτὴρ ὡς συμβάσεως ἀορίστου χρόνου, ΑΠ 231 σ. 583.—Σχέσεις προσλαμβανομένων κατὰ τὰς νομίμους διατυπώσεις ὑπὸ Δήμων μισθωτῶν εἰς συνεργεῖα· σύμβασις ὡρισμένου χρόνου, ΑΠ 42 σ. 247, Εἰσαγ. σ. 255.—Σύμβασις ἐργασίας μὲ ὅριον ἡλικίας ἐκ Κανονισμοῦ· χαρακτὴρ ὡς ὡρισμένου χρόνου, Π 8515 σ. 643.—Κρίσις δικαστηρίου οὐσίας ὅτι ὁ μισθωτὸς δὲν ἀπεδέχθη προσθήκην εἰς ὀργανισμὸν προσωπικοῦ περὶ ὑποχρεωτικῆς ἐξόδου μετὰ συμπλήρωσιν ὁρίου ἡλικίας· χαρακτηρισμὸς συμβάσεως ὡς ἀορίστου χρόνου, ΑΠ 187 σ. 421.—Χαρακτηρισμὸς συμβάσεως μὲ ἐλάχιστον ὅριον διαρκείας ὡς ἀορίστου χρόνου, Π 407 σ. 966.—Χαρακτὴρ συμβάσεως ἐργασίας ἀντικαταστάτου στρατευθέντος, ΝΖ σ. 453.—Ἔννοια συμβάσεως ναυτολογήσεως ὡρισμένου χρόνου κατ' ἄρθρ. 54 ἐδ. ε', 70 καὶ 73 Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου, Π 407 σ. 967.—Παροχὴ ἐργασίας διὰ κατασκευὴν Διυλιστηρίου διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου· χαρακτηρισμὸς ὡς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, Π 7681 σ. 1081.—Πρόσληψις ἰατροῦ δι' ἐργασίαν ἐν νοσοκομείῳ ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένου χρόνου, ἀνανεουμένη ἑκάστοτε μὲ τὴν λῆξιν αὐτῆς· κρίσις περὶ δεδικαιολογημένου τοῦ προσδιορισμοῦ ὡρισμένου χρόνου· ἀνεφάρμοστον ν. 2112, Π 9772 σ. 1312.—Ἀλλεπάλληλοι συμβάσεις ὡρισμένου χρόνου· χαρακτήρ, Εἰσαγ. σ. 1312.—Διάρκεια ἀναγκαστικῆς σχέσεως ἐργασίας πολεμιστῶν μισθωτῶν· χαρακτὴρ ὡς ὡρισμένου χρόνου· μετατροπὴ ἢ μὴ εἰς ἀορίστου χρόνου σύμβασιν. Βλ. λ. ***Στράτευσις*** (παράγρ. Β').—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ στρατευομένων μισθωτῶν Δήμων, συνδεομένων διὰ συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου τοῦ ν.δ. 417/1941 καὶ τοῦ ν. 986/1949, ΑΠ 42 σ. 247.—Μὴ συνυπολογισμὸς χρόνου συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου εἰς ἐκεῖνον ἀορίστου χρόνου δι' ἀποζημίωσιν ν. 2112, Εἰσαγ. σ. 255.—Σιωπηρὰ ἀνανέωσις συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου· ἄρθρον 671 ΑΚ· νομικὸν ἐκ τούτου πλάσμα συναινέσεως τῶν ἐνδιαφερομένων, καθ' οὗ δὲν χωρεῖ ἀνταπόδειξις· ἔννοια τοῦ ὅρου «ἀνανεωθεῖσα», ΝΖ σ. 167.—Ἀνέλεγκτος κρίσις δικαστηρίου οὐσίας ὅτι κατηρτίσθη σύμβασις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, μὴ δεχθέντος ὅτι, λήξαντος τοῦ χρόνου αὐτῆς, ὁ ἐκμισθωτὴς ἐξηκολούθησε τὴν ἐργασίαν ἄνευ ἐναντιώσεως τοῦ ἐργοδότου, ὥστε ἐξ αὐτοῦ νὰ λογισθῇ ἀνανεωθεῖσα ἡ σύμβασις, κατ' ἄρθρ. 671 ΑΚ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ὅροις, ΑΠ 804 σ. 386.—Ἀνανέωσις συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ἐπ' ἀόριστον κατ' ἄρθρ. 671 ΑΚ· καταγγελία, Π 7681 σ. 1081, Εἰσαγ. σ. 1081.—Ὡς πρὸς τὴν λύσιν συμβάσεων ὡρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου βλ. κατωτέρω παράγρ. 15, ὡς καὶ τὰς λέξεις ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, Παλαιοὶ πολεμισταί, Στράτευσις, Συνδικαλιστικὰ στελέχη, Τράπεζαι.***

15. ***Λύσις λῆξις· καταγγελία· σπουδαῖος λόγος· ἀποζημίωσις· θάνατος ἐργοδότου (ἄρθρα 669, 672 ἐπ. ΑΚ).*** Λύσις συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου προηγουμένης καταγγελίας ἑνὸς τῶν μερῶν, Εἰσαγ. σ. 419.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 669 ἐπὶ συμβάσεως παροχῆς ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν· ἐφαρμογὴ ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας μὴ ὑπαγομένων εἰς ν. 2112/1920 ἢ τὸ β.δ. 16.7.1920, ΝΖ

σ. 1034.— Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 66ν ΑΚ ἐπὶ ἀμφοτέρων τῶν συμβάσεων ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν, Ε 1011 σ. 701.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρ. 669 ΑΚ ἐπὶ ἀπολύσεως μισθωτοῦ ὑπὸ Ὀργανισμοῦ Κωπαΐδος, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει ὑπαχθῆ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τῆς ἀνεργίας, Γν.Σ. σ. 35.— Ἔννοια ἄρθρ. 669 ΑΚ· ἐξακολούθησις συμβάσεως μέχρι λήξεως τῆς 15θημέρου προθεσμίας, πρὸ τῆς ὁποίας ἔδει νὰ καταγγελθῇ, καὶ ὑποχρεώσεις ἐργοδότου, ὡς ὑπερημέρου, εἰς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ, Ε 1011 σ. 701, ΝΖ σ. 1034.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐργατικῶν νόμων περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, Εἰσαγ. σ. 19, 90.— Λύσις συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου αὐτοδικαίως ἅμα τῇ παρόδῳ τοῦ ὡρισμένου χρόνου, Π 2078 σ. 652, Π 7681 σ. 1081.— Αὐτοδικαία ἐκ τοῦ νόμου λύσις συμβάσεως ἀντικαταστάτου στρατευθέντος ἀπὸ τῆς ὑπὸ τούτου ἐπαναλήψεως τῆς ἐργασίας, ΝΖ σ. 453.—Αὐτοδικαία λύσις συμβάσεως ἐργασίας διὰ τῆς συμπληρώσεως καθωρισμένου ὁρίου ἡλικίας, ΣΕ 1700 σ. 1238.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 672 ΑΚ μόναν ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, Εἰσαγ. σ. 419, 639, 946.—Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 672 ΑΚ ὡς πρὸς καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, Π 10854 σ. 91, Εἰσαγ. σ. 90.— Ἀναγκαστικοῦ δικαίου αἱ περὶ ἐκτάκτου καταγγελίας διὰ σπουδαῖον λόγον διατάξεις· ἀνεπίτρεπτον παραιτήσεως ἢ περιορισμοῦ ἐκ τῶν προτέρων τῆς καταγγελίας, ΝΖ σ. 633, Εἰσαγ. σ. 1308.— Περιπτώσεις συμφωνιῶν ἀκύρων ὡς ἀποκλειουσῶν ἢ περιοριζουσῶν τὸ δικαίωμα καταγγελίας διὰ σπουδαῖον λόγον, ΝΖ σ. 633, Π 677 σ. 640.— Μὴ ἀντίθεσις πρὸς ἄρθρον 672 ΑΚ συμφωνίας περὶ ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος καταγγελίας οὐχὶ πάραυτα, ἀλλὰ μετὰ κλῆσιν τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἀπολογίαν καὶ ἀπόφανσιν συνεστημένου πειθαρχικοῦ συμβουλίου, ἐφ' ὅσον ἡ πρᾶξις ἢ παράλειψις προβλέπεται ὡς πειθαρχικὸν παράπτωμα· παράβασις τῆς συμφωνίας· ἄκυρότης καταγγελίας, ΑΠ 244 σ. 639, Π 677 σ. 640, πρβλ. ΝΖ σ. 633.—Ἀνεπίτρεπτος κατ' ἄρθρον 672 ΑΚ ὁ διὰ συμβάσεως πλήρης ἀποκλεισμὸς τοῦ δικαιώματος καταγγελίας ἢ ἡ σύνδεσις αὐτοῦ μὲ ἰδιαιτέρως δεσμευτικὰς προϋποθέσεις εἰς βάρος τοῦ καταγγέλλοντος, Π 6884 σ. 1309.— Δικαίωμα κατ' ἄρθρον 672 ΑΚ πρὸς καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας διὰ σπουδαῖον λόγον, ΑΠ 777 σ. 20, Π 10854 σ. 91, Π 17320 σ. 481, ΝΖ σ. 633, ΑΠ 244 σ. 639, Π 3824 σ. 946, ΝΖ σ. 1034, Π 6884 σ. 1309.— Δυνατὴ καὶ σιωπηρὰ καταγγελία διὰ σπουδαῖον λόγον, ὅταν αὕτη εἶναι ἐκ τῶν πραγμάτων δυνατὴ (π.χ. εἶναι γνωστὸς ὁ λόγος), Π 17320 σ. 481.— Ἀναγκαία ἡ συνδρομὴ σπουδαίου λόγου διὰ τὴν καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου· οὐχὶ καὶ διὰ τὴν καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ΑΠ 231 σ. 583.— Μὴ καθορισμὸς ὑπ' ἄρθρου 672 ΑΚ τῶν γεγονότων, ἅτινα πρέπει νὰ χαρακτηρίζωνται ὡς σπουδαῖοι λόγοι· κρίσις δικαστοῦ περὶ τούτου· κριτήρια, Π 677 σ. 640, Π 17320 σ. 481, Εἰσαγ. 946 σ. 1308.— Ὑβριστικὴ συμπεριφορὰ ἐργοδότου ἔναντι τοῦ μισθωτοῦ· ἱκανὴ ὅπως ἀποτελέσῃ σπουδαῖον λόγον πρὸς καταγγελίαν, ΑΠ 777 σ. 20.— Βάναυσος συμπεριφορὰ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων· σπουδαῖος λόγος καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐφαρμογὴ ἄρθρου 673 ΑΚ, ΝΖ σ. 360.—Ἀπρεπὴς συμπεριφορὰ μισθωτοῦ· δύναται ν' ἀποτελέσῃ σπουδαῖον λόγον καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, Εἰσαγ. σ. 419.— Ἀθέτησις συμβατικῶν ὑποχρεώσεων μισθωτοῦ· δικαίωμα ἐργοδότου πρὸς ἀπροειδοποιήτον καταγγελίαν, ὡς συντρέχοντος σπουδαίου λόγου, Π 10854 σ. 91, Εἰσαγ. σ. 90.— Σπουδαῖος λόγος καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἡ ἀντισυμβατικὴ διαγωγὴ τοῦ μισθωτοῦ, Π 6884 σ. 1309.— Μὴ συμμόρφωσις μισθωτοῦ πρὸς ἐντολὰς ἐργοδότου ἢ ἐν γένει μὴ ἐκπλήρωσις τῶν συμβατικῶν του ὑποχρεώσεων μετὰ προσηκούσης ἐπιμελείας· μὴ συναγωγὴ ἐκ τούτου κατ' ἄρθρ. 652 ΑΚ ἢ κατ' ἄλλην διάταξιν σιωπηρᾶς βουλήσεως περὶ λύσεως τῆς συμβάσεως διὰ καταγγελίας ἐκ μέρους του, Π 10854 σ. 91, Εἰσαγ. σ. 90.—Σπουδαῖος λόγος ἡ μεταβολὴ τῶν περιουσιακῶν σχέσεων τοῦ ἐργοδότου, ὀφειλομένη εἰς διακοπὴν τῆς ἐπιχειρήσεως οὐχὶ ἐκ δόλου, ἀλλὰ δεδικαιολογημένως συνεπείᾳ ἀτυχημάτων, Π 17320 σ. 481.— Μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου συνιστᾷ παράβασιν τῆς συμβάσεως· σπουδαῖος λόγος καταγγελίας, Εἰσαγ. σ. 19— Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου μετὰ ποινικὴν καταδίκην, Γνμδ νμθ. σ. 873.—Κατάρτισις συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου διὰ προσλήψεως μισθωτοῦ ὡς ἀρχισυντάκτου ἐφημερίδος, καθοριζομένων εἰδικώτερον ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων τῶν ὅρων· ἀνάθεσις ἐργασίας ὑπευθύνου συντάκτου ἐσωτερικῶν σελίδων τῆς ἐφημερίδος· ἄρνησις μισθωτοῦ εἰς ἐκτέλεσιν· καταγγελία ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου διὰ σπουδαῖον λόγον κατ' ἄρθρ. 672 ΑΚ., Π 3824 σ. 946.— Μὴ ἀναγκαία καὶ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας ἡ ἐν τῷ ἐγγράφῳ αὐτῆς μνεία τοῦ εἰδικοῦ λόγου, δι' ὃν ἐγένετο ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 27 Ὀλ. σ. 249, Π 6884 σ. 1309, Π 3824 σ. 946, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 248.—Μὴ ἐπιβολὴ ρητῶς ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ Ἀστ. Κώδικος τῆς μνείας ἐν τῇ καταγγελίᾳ τοῦ δι' ὃν αὕτη σπουδαίου λόγου· ὑποχρέωσις ὅμως ἐκ τῆς καλῆς πίστεως πρὸς ἀνακοίνωσιν αὐτοῦ· μὴ ἀναγκαία ἡ ρητὴ ἀναφορὰ τοῦ λόγου, ὅταν ὁ λήπτης γνωρίζῃ τοῦτον, Π 17320 σ. 481.—Καταγγελία· ἀναιτιώδης καὶ μονομερὴς δικαιοπραξία, γνωστοποιητέα εἰς τὸν πρὸς ὃν ἀπευθύνεται· νομικὴ ἐνέργεια ἀπὸ τῆς γνώσεως τούτου· δυνατὴ καὶ σιωπηρῶς· πότε ὑφίσταται τοιαύτη· κρίσις δικαστοῦ· ἄρνησις ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν πρὸς διάσπασιν τοῦ ἐργασιακοῦ δεσμοῦ· συνιστᾷ σιωπηρὰν καταγγελίαν, Π 1074 σ. 88.— Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου πρὸ τοῦ πέ-

ρατος αὐτῆς ἄνευ οπουδαίου λόγου κατ' ἄρθρον 672 ΑΚ ἄκυρος, Εἰσαγ. σ. 86, 946, 1308. —... ἐφαρμογὴ τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἄρθρου 6 § 1 ν. 3198/1955 διὰ τὴν προσβολὴν ὡς ἀκύρου, Π 10853 σ. 86, Εἰσαγ. σ. 86, Π 1074 σ. 88, Π 940 σ. 1010. — Μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου· συνέπειαι· ὑπερημερία ἐργοδότου, Εἰσαγ. σ. 19. — Λύσις συμβάσεως μετὰ δικηγόρου διὰ καταγγελίας παρὰ τοῦ ἐντολέως· δικαίωμα ἀμοιβῆς μέχρι πλήρους ἀποζημιώσεως, Πρ. 8 σ. 825.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου :... τοῦ ν. 2112/1920, ἐφαρμοζομένου ἐπὶ συμβάσεων ἀορίστου χρόνου, Γν. Σ. σ. 35, Π 10854 σ. 91, ΑΠ 42 σ. 247, Εἰσαγ. σ. 255, Π 8515 σ. 643, ΑΠ 247 σ. 642, Π 9772 σ. 1312—... τοῦ ἄρθρου 8 § 4 ν. 3789/1957, Εἰσαγ. σ. 421.—...τοῦ ἄρθρου 5 § 5 ἀ.ν. 539/1945 περὶ ἀποζημιώσεως ὃ ἃ μὴ ληφθεῖσαν ἄδειαν, Π 20189 σ. 652.—... τῶν πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου 956 καὶ 976/1937 περὶ ἀποζημιώσεως ἀπολυομένου προσωπικοῦ Δημοσίου, Π 4489 σ. 1145.—... τοῦ ν. 3514/1928· ἐφαρμογὴ τούτου ἐπὶ συμβάσεων ἀορίστου χρόνου, ΑΠ 42 σ. 247, Εἰσαγ. σ. 247.—... τοῦ β. δ/τος τῆς 16.7.1920, Εἰσαγ. σ. 255.—... τοῦ ἀ.ν. 694/1937, Εἰσαγ. σ. 1313.—... τοῦ ἀ.ν. 1803/1951 περὶ προστασίας συνδικαλιστικῶν στελεχῶν, Π 70 σ. 1313—... τοῦ ν. 3198/1955, ἐφαρμοζομένου ἐπὶ συμβάσεων ἀορίστου χρόνου, ΑΠ 42 σ. 247, Π 10854 σ. 91.—Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 7 ν. 2112 ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ΑΠ 777 σ. 20 —Ἐφαρμογὴ ἄρθρων 669 καὶ 672 ΑΚ ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας δημοσίου ὑπαλλήλου μετ' ἰδιώτου, ΝΖ σ. 1031.—Δικαίωμα ἀποζημιώσεως μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 673 ΑΚ ἐπὶ ἀθετήσεως τῆς συμβάσεως· προϋποθέσεις, ΑΠ 777 σ. 20, ΑΠ 247 σ. 642, Εἰσαγ. σ. 946.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 673 ΑΚ ὡς πρὸς ἀμφοτέρους τοὺς συμβαλλομένους, ἐργοδότην καὶ μισθωτόν, Εἰσαγ. σ. 946.—Ἐπιβολὴ εἰς μισθωτὸν ἀδίκου πειθαρχικῆς ποινῆς· δὲν συνιστᾷ ἀθέτησιν τῆς συμβάσεως· δικαίωμα ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρα 871, 281 ΑΚ, ΑΠ 777 σ. 20, Εἰσαγ. σ. 19.—Ὑβριστικὴ συμπεριφορὰ ἐργοδότου· δὲν ἀποτελεῖ ὑπαιτίαν ἀθέτησιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας· δικαίωμα ἀποζημιώσεως μισθωτοῦ κατ' ἄρθρα 914, 932 ΑΚ, ΑΠ 777 σ. 20.—Ἀνεφάρμοστον, κατ' ἄρθρ. 24 καὶ 38 Εἰσ. Νόμου ΑΚ, ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου συναφθείσης πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς ΑΚ, τῆς διατάξεως ἄρθρου 673 ΑΚ· μὴ ἀναγνώρισις τοιαύτης ἐξ αὐτοῦ ὑποχρεώσεως πρότερον κατὰ Βυζαντινορρωμαϊκὸν Δίκαιον ἢ ἄλλον νεώτερον νόμον, ρυθμίζοντα τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ὡς ὁ ν. 2112/1920, ΑΠ 185 σ. 423.—Ἐπιδίκασις ὑπὸ δικαστοῦ εὐλόγου ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 674 ΑΚ ἐπὶ μεταβολῆς περιουσιακῶν σχέσεων ἐργοδότου· τί ληπτέον ὑπ' ὄψιν, Π 17320 σ. 481, Εἰσαγ. σ. 481.—Θάνατος ἐργοδότου· τύχη συμβάσεως ἐργασίας· λύσις μόνον ὅταν τὰ μέρη ἀπέβλεψαν κυρίως εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ· ἄλλως μεταβίβασις εἰς τοὺς κληρονόμους, Εἰσαγ. σ. 1075.—Μὴ ἀποδοχὴ ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ μετὰ σφράγισιν ἐργοστασίου ὑπὸ κληρονόμων θανόντος ἐργοδότου· περιέλευσις αὐτῶν ἐν ὑπερημερίᾳ· ἀνεφάρμοστον ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς ἄρθρου 6 § 1 ν. 3198/1955, μὴ ὑποκειμένης ἀπολύσεως, Π 18045 σ. 1076.—Μεταβίβασις ἐπιχειρήσεως· εὐθύνη νέων ἐργοδοτῶν κατ' ἄρθρον 479 ΑΚ, Π 18045 σ. 1075.

16. ***Πιστοποιητικὸν ὑπηρεσίας (ἄρθρον 678 ΑΚ κλπ.).*** Ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς ἔκδοσιν πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας μισθωτοῦ· ἔννοια ἄρθρου 2 ν. 2112 καὶ 678 ΑΚ· ἔννοια «ποιοῦ» καὶ «διαγωγῆς»· περιεχόμενον πιστοποιητικοῦ· ἀπάλειψις διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ δυσμενῶν στοιχείων· δικαίωμα μισθωτοῦ διὰ τυχὸν ζημίαν του· ἀναγραφὴ χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας· μὴ ἀναγραφὴ πλασματικῆς ὑπηρεσίας μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν μισθωτοῦ, εἰ μὴ ἐὰν τοῦτο ζητήσῃ ὁ μισθωτός· ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐκτὸς ἐὰν τηρῇ ὁ ἐργοδότης στοιχεῖα· ἐξαναγκασμὸς ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν πιστοποιητικοῦ κατ' ἄρθρον 882 § 2 Πολ. Δικ., Π 1985 σ. 382.— Ἐκδίκασις σχετικῆς διαφορᾶς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 1985 σ. 382, Εἰσαγ. σ. 197.— Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 4 β.δ. 16.7.1920.— Ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς ἔκδοσιν πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ· σκοπός· περιεχόμενον· χρόνος χορηγήσεως καὶ ἀρχαὶ καλῆς πίστεως καὶ συναλλακτικῶν ἠθῶν· ἀναγνωριστικὴ ἀγωγή, Π 16413 σ. 200.

17. ***Παραίτησις ἀπὸ δικαιωμάτων (ἄρθρ. 679 ΑΚ κλπ.).*** Βλ. λ. ***Παραίτησις.***

Ἐργάται. Διάκρισις ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἐργατῶν· περιπτώσεις. Βλ. λ. ***Ὑπάλληλοι ἰδιωτικοί.***—Ἀνειδίκευτοι· ἡμερομίσθιοι· ὑπαγόμενοι. Βλ. λ. ***Ἀποδοχαί*** (παράγρ. 2β).—Δήμων, Δημοσίου κλπ.· φύσις σχέσεως· συνέπειαι. Βλ. λ. ***Δημοσίου δίκαιον σχέσις, Δῆμοι - Κοινότητες, Δημόσιον.***— Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν· β.δ. 16.7.1920. Βλ. λ. ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** (παράγρ. 1 ΣΤ κλπ.).— Βιβλιάρια ὑγείας, ἐπαγγελματικά. Βλ. λ. ***Βιβλιάρια.***— Θαλάσσης, τύπου. Βλ. λ. ***Ναυτικοί, Τύπος.*** Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου· ὑπαγωγὴ ἀποδοχῶν των εἰς κράτησιν ὑπὲρ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων, Γν. Σ. σ. 84.— Ἀγωγὴ ἐργατῶν ἐργολάβου κατὰ τοῦ κυρίου οἰκοδομικοῦ ἔργου· ἄρθρον 702 ΑΚ, ΝΖ σ. 979. Βλέπε τὰ λοιπὰ θέματα καὶ κατηγορίας ἐργατῶν εἰς τὰς οἰκείας λέξεις.

Ἐργατικὰ ἀτυχήματα. Ἔννοια κατὰ νόμον 551· θεώρησις ὡς ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐκβιαίου συμβάντος καὶ τῆς νόσου ἐξ ἧς ἔπαθεν ὁ ἐργάτης κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας, ἕνεκα ἐκτελέσεως ταύτης ὑπὸ ὅλως ἐξαιρετικὰς καὶ μὴ κανονικὰς συνθήκας, αἵτινες ὑπῆρξαν ἡ κυρία ἀφορμὴ ἐκδηλώσεως ἢ ἀναπτύξεως τῆς νόσου· φυματίωσις ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· μεταγενεστέρα ἀνάπτυξις καρκίνου, ΑΠ 801 σ. 84, ΑΠ 141 σ. 262. —Εὐθύνη Ταμείου Ἀσφαλίσεως Διμενεργα-

τῶν Πειραιῶς δι' ἐργατικὰ ἀτυχήματα ἐργατῶν Ο.Α.Π. μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου 1847/1951, ΑΠ 801 σ. 804, ΑΠ 141 σ. 262.—Ἀρχὴ καταλογισμοῦ κέρδους εἰς ζημίαν· προϋποθέσεις αὐτῆς ζημία πλήρως ἀνορθωτέα, οἷα δὲν εἶναι ἡ ἐκ τοῦ νόμου 551 ἀποζημίωσις, καλύπτουσα μικρὸν μέρος τῆς ζημίας· παρέκκλισις διατάξεως ἄρθρου 18 νόμου 551 ἀπὸ τοῦ ἀνωτέρω κανόνος, ΑΠ 761 Ὁλ. σ. 7.—Ἐφαρμογὴ διατάξεως ἄρθρου 18 νόμου 551 μόνον ἐπὶ τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων κατηγοριῶν μισθωτῶν, μὴ εἰσαγομένης γενικῆς ἀρχῆς· δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ νόμον 551 ἄνευ καταλογισμοῦ τῆς συντάξεως ἐξ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου, ΑΠ 761 Ὁλ. σ. 7, πρβλ. Πρωτ. σ. 177.—Σωρευτικὴ καταβολὴ ἀποζημιώσεως ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, Πρωτ. σ. 177.—Ὑποχρέωσις ἐργοδότου διὰ χρηματικὴν ἱκανοποίησιν παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος λόγῳ παραβάσεως ὅρων ἀσφαλείας ἐργαζομένων ἐξ ἀμελείας καὶ ὑπαιτιότητος αὐτοῦ ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντος, ΑΠ 233 σ. 591, Ε 3370 σ. 592.—Γέννησις ἀξιώσεως περὶ πληρωμῆς χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ νόμον 551, ὀφειλομένου εἰς δόλον ἐργοδότου ἢ εἰς μὴ τήρησιν ὅρων ἀσφαλείας, λόγῳ καὶ μόνον ἐμφιλοχωρούσης ἀδικοπραξίας· τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ ὀφειλομένου εἰς ἀμέλειαν ἐργοδότου ἢ τῶν ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντων, ΑΠ 337 σ. 767.—Διάφορος ἡ λόγῳ ἠθικῆς βλάβης χρηματικὴ ἱκανοποίησις τῆς ἀνορθώσεως περιουσιακῆς ζημίας, ὡς πρὸς τὴν ὁποίαν τὸ ἄρθρον 16 νόμου 551· περίπτωσις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος μισθωτοῦ Σ.Ε.Κ. ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του, ΑΠ 337 σ. 767.—Ἀξιώσεις ἐξ ἄρθρων 299, 932, 922 ΑΚ χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ νόμον 551, ὀφειλομένου εἰς δόλον ἐργοδότου ἢ εἰς μὴ τήρησιν τῶν ὅρων ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων· ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ συντρέχοντος πταίσματος τοῦ παθόντος· ποσὸν ἀποζημιώσεως, ΑΠ 443 σ. 1367.—Χρηματικὴ ἱκανοποίησις παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἡσφαλισμένου εἰς τὸ Ι.Κ.Α.· παράστασις παθόντος ὡς πολιτικῶς ἐνάγοντος ἐνώπιον ποινικοῦ δικαστηρίου, ΑΠ 75 σ. 829, Ἀγόρ. Εἰσαγγ. σ. 1121.—Ἀσφάλισις ὑπὸ νόμου 551 τοῦ κινδύνου, ὃν διατρέχει ὁ ἐργαζόμενος ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀσκεῖ· βαθμὸς ἀνικανότητος δι' ἀποζημίωσιν ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· ὑπολογισμὸς ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἐπάγγελμα, τὸ ὁποῖον ἀσκεῖ ὁ παθών, καὶ οὐχὶ ἐν σχέσει πρὸς οἱανδήποτε ἐργασίαν· ἐργατικὸν ἀτύχημα εἰς θερμαστὴν πλοίου καὶ ὑπολογισμὸς ἀνικανότητος δι' ἀποζημίωσιν, ΑΠ 403 σ. 1202.—Ἀπαλλαγὴ ἐργοδότου τῆς ἐκ τοῦ β. δ. 24.7.1920 εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐκ βιαίου συμβάντος ἐπελθόντος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς παθόντος, ἐὰν οὗτος περιλαμβάνηται μεταξὺ τῶν ἀσφαλιστέων εἰς τὸ Ι.Κ.Α.· ἔννοια ἀσφαλιστέων προσώπων· ὁλοκλήρωσις ἀσφαλιστικῆς σχέσεως, μὴ ἀπαιτουμένης πραγματικῆς καταβολῆς εἰσφορῶν, ΑΠ 438 σ. 1253.—Ἔννοια ἐργατικοῦ ἀτυχήματος διὰ παροχὰς ἀσφαλίσεως κατ' ἀ. ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων· ὑπαγωγὴ καὶ τῇ ἐκ τῆς ἐργασίας ἐκδηλώσεως ἢ καὶ ἐπιδεινώσεως προϋπαρχούσης παθήσεως, ΣΕ 71 σ. 530.—Ἐργατικὰ ἀτυχήματα ἐκ δόλου τοῦ ἐργοδότου καὶ ὑποχρεώσεις αὐτοῦ ἔναντι τοῦ Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 557, Ἀπόφ. Δ/τοῦ Ι.Κ.Α. σ. 557.—Ῥύθμισις ὑπὸ ἀ. ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων τῶν ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος περιουσιακῶν ἐν στενῇ ἐννοίᾳ ζημιῶν τοῦ ἡσφαλισμένου εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, ΑΠ 23 σ. 591, Ε 3370 σ. 592.—Ἀναγγελία ἀτυχήματος ἡσφαλισμένων εἰς τὸ Ι.Κ.Α.· ἔννοια ἄρθρου 21 § 2 Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν· προθεσμία ἀναγγελίας· ἔναρξις διακρίσεως, ΣΕ 856 σ. 663.—Παροχὴ ἀσφαλίσεως ἀσθενείας ἢ συντάξεων ἐν περιπτώσει ἀτυχήματος ἐκ βιαίου συμβάντος κατ' ἄρθρον 41 § 1 νόμου 6298/1934 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ΣΕ 1037 σ. 772.—Ἀναπηρία ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ παροχὰ Ι.Κ.Α.· ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς καὶ προϋπόθεσις τοῦ δικαιώματος κατ' ἄρθρον 28 § 2 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951· χρόνος καταβολῆς, ΣΕ 994 σ. 90.—Ὑποβολὴ ὑπὸ παθούσης ἐργατικὸν ἀτύχημα αἰτήσεως εἰς Ι.Κ.Α. περὶ συνταξιοδοτήσεως λόγῳ ἐξ αὐτοῦ ἀναπηρίας· ἔννοια ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· ἀπόρριψις ὑπὸ Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι δὲν συνέβη τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα· ἀκύρωσις ὡς μὴ ἐπαρκῶς αἰτιολογημένης· ἀντίθεσις αἰτιολογίας πρὸς προηγηθεῖσαν ἀπόφασιν Διευθυντοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἀπενεμήθη σύνταξις ἀναπηρίας, ΣΕ 1097 σ. 1150.—Περιπτώσεις ἐργατικῶν ἀτυχημάτων καὶ ἐφαρμογὴ διατάξεων ἐδαφ. γ' τῆς παραγρ. 1 ἄρθρ. 5 ἀ. ν. 1846/1951· (διαδοχικὴ ἀσφάλισις), Ἐγκ. σ. 1382.—Ὅρος προσμετρήσεως καὶ τοῦ διανυθέντος ἐν συνταξιοδοτήσει ἐξ ἀτυχήματος ἢ ἐπαγγελματικῆς νόσου χρόνου διὰ σύνταξιν γήρατος ἐκ Ταμείου Μεταλλευτῶν, ΑΠ 22 σ. 417.—Δικαίωμα συντάξεως πολιτικῶς ἐπιστρατευθέντων εἰς σιδηροδρομικὰ δίκτυα δυνάμει ν.δ. 1187/1942 καὶ παθόντων ἐκ βιαίου συμβάντος κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας των (ἄρθρ. 31 § 3 ν.δ. 3395/1955)· ἀποκλεισμὸς ἐκ τοῦ ἄρθρου 21 § 1 αὐτοῦ καταβολῆς παρὰ τοῦ σιδηροδρομικοῦ δικτύου διπλῆς συντάξεως ἢ συντάξεως καὶ ἀποδοχῶν συγχρόνως, οὐδὲ συντάξεως ἐκ πλειόνων συγχρόνως δικτύων· ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ συντάξεως δυνάμει ἄρθρου 31 § 3, ΑΠ 400 σ. 1211.—Ἀτύχημα εἰς μισθωτὸν κλωστοϋφαντουργικῆς ἐπιχειρήσεως κάτω τῶν 18 ἐτῶν· ἔλλειψις δικαιώματος συντάξεως ἀναπηρίας ἐκ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως, ΣΕ 1757 σ. 1326.

Ἐργατικαὶ διαφοραί.

1. Γενικά. Εἰδικὴ ἐργατικὴ διαδικασία κατὰ τὸ Σχέδιον Κώδικος Πολ. Δικονομίας, ΝΖ σ. 941.—Νέα διαδικασία δι' ἐκδίκασιν ἐργατικῶν διαφορῶν· σχέδιον Συντακτικῆς Ἐπιτρο-

πῆς νέας Πολ. Δικονομίας' εἰσήγησις, σ. 1057.—Ἀποκλειστικὴ καὶ ὑποχρεωτικὴ ἐκ λόγων δημοσίου συμφέροντος ἡ διαδικασία ν. ΓΨΟΔ' ἀνεπίτρεπτον ἐκδικάσεως κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν διαφορᾶς ὑπαγομένης εἰς τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. ΓΨΟΔ', Ε 76 σ. 436, Εἰσαγ. σ. 435.

2. *"Εκτασις ἐφαρμογῆς τῆς διαδικασίας ν. ΓΨΟΔ'.* Διαφοραὶ ἐκδικαζόμεναι κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΑΠ 224 σ. 532, ΑΠ 202 σ. 535, Π 5444 σ. 892, Εἰσαγ. σ. 1252.—Παραδεκτὴ ἔνστασις συμψηφισμοῦ καὶ ὅταν ἡ ἀνταπαίτησις, ἀσκουμένη διὰ κυρίας ἀγωγῆς, θὰ ὑπήγετο εἰς τὴν καθ' ὕλην ἁρμοδιότητα ἄλλου δικαστηρίου ἢ εἰς διάφορον διαδικασίαν' ἐξέτασις ταύτης παρεμπιπτόντως, Εἰσαγ. σ. 137.—Ἐφαρμογὴ καὶ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τῶν περὶ δικαιοδοσίας ἑλληνικῶν δικαστηρίων πρὸς ἐκδίκασιν ὑποθέσεων ἡμεδαπῶν μὴ ἐχόντων κατοικίαν ἢ διαμονὴν ἐν Ἑλλάδι, ΑΠ 202 σ. 535.—Ἔλλειψις δικαιοδοσίας ἑλληνικῶν δικαστηρίων δι' ἐργατικὰς διαφορὰς μεταξὺ ἡμεδαπῶν καὶ Στρατιωτικῆς Ἀμερικανικῆς Βάσεως, Π 17545 σ. 1318.—Λύσις διαφορῶν ἠθοποιῶν καὶ ἐπιχειρηματιῶν θεάτρου' δικαιοδοσία ἐπιτροπῆς ἀδείας ἐξασκήσεως ἐπαγγέλματος ἠθοποιοῦ, ΑΠ 139 σ. 259.—Ὑπαγωγὴ ἢ μὴ ἀγωγῆς ἐργατῶν ἐργολάβου κατὰ τοῦ κυρίου τοῦ οἰκοδομικοῦ ἔργου, ΝΖ σ. 979.

Ὑπαγωγὴ εἰς ἐργατικὴν διαδικασίαν: Διαφορῶν ἐκ σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ΑΠ 12 σ. 187, Ε 1011 σ. 701, Π 5444 σ. 892, ΑΠ 422 σ. 1252, Εἰσαγ. σ. 187, 1091.—. . . διαφορῶν ἐκ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ΑΠ 773 σ. 89, ΑΠ 190 σ. 884, Εἰσαγ. σ. 333, 884—. . . καὶ οὐχὶ ἐκ σχέσεων δημοσίου δικαίου, Εἰσαγ. σ. 333, 884, ΑΠ 740 σ. 333.—Περιπτώσεις σχέσεως ἐργασίας δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου. Βλ. εἰς λ. *Δημοσίου δικαίου σχέσις.*— . . . ἀξιώσεων συνεταιρισμοῦ κατὰ συνεταίρων περὶ πληρωμῆς εἰσφορᾶς, προστίμου ἢ ἄλλης ὀφειλῆς τούτων ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ συνεταίρου ἔναντι τοῦ συνεταιρισμοῦ ἢ τῶν ἀποφάσεων τῶν συνελεύσεων, Π 18293 σ. 153.— . . . διαφορᾶς περὶ ὑποχρεώσεως ἐργοδότου πρὸς ἔκδοσιν πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας μισθωτοῦ' ἀπάλειψις δυομένων στοιχείων, Π 1985 σ. 382, Εἰσαγ. σ. 381.— . . . ἀγωγῆς ὁδηγοῦ ἰδιοκτήτου λεωφορείου κατὰ Κ.Τ.Ε.Λ. διὰ δαπάνας διανυκτερεύσεως ἐκτὸς κατοικίας του' χαρακτὴρ σχέσεως ὡς σχέσεως ἐργασίας, Ε 76 σ. 436. Contra: Π 5630 σ. 1143.—. . . ἀξιώσεως ἀποζημιώσεως ἐξ ἀνωνύμου συναλλάγματος παροχῆς ὑπηρεσιῶν, ΑΠ 224 σ. 532. —. . . ἀξιώσεων ἐξ ἐργασιακῆς σχέσεως, Π 5630 σ. 1143.

Μὴ ὑπαγωγὴ εἰς ἐργατικὴν διαδικασίαν: τῶν περὶ ἀποζημιώσεως ἀξιώσεων τοῦ συνεταιρισμοῦ κατὰ τῶν τέως μελῶν τοῦ διοικητικοῦ καὶ ἐποπτικοῦ συμβουλίου αὐτοῦ διὰ ζημίαν ἐκ παραβάσεως τῶν ὑπὸ κειμένων νόμων ἢ τοῦ καταστατικοῦ ἢ τῶν ἀποφάσεων συνελεύσεων καθηκόντων αὐτῶν, Π 18293 σ. 153.— . . . διαφορᾶς ἐκ σχέσεως ἐκκαθαριστοῦ ἑταιρείας' χαρακτὴρ τούτου, Π 4594 σ. 265.— . . . ἀγωγῆς περὶ ἀκύρου ἀπολύσεως ἐκτάκτου ὑπαλλήλου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων, οὔσης τῆς σχέσεως δημοσίου δικαίου, ΑΠ 740 σ. 333.— . . . διαφορῶν ἐκ συμβάσεως μισθώσεως ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν' τακτικὴ διαδικασία ἐπ' αὐτῶν, Ε 1011 σ. 701, Εἰσαγ. σ. 1252.— . . . ἀξιώσεως ἰατροῦ, παρέχοντος παρέργως ὑπηρεσίας δι' ἐξυπηρέτησιν ἠσφαλισμένων Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, περὶ ἀποζημιώσεως ν. 2112 κλπ.' μὴ χαρακτηρισμὸς σχέσεως ὡς τοιαύτης ἐξηρτημένης ἐργασίας, Π 234 σ. 1091, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 1091.— . . . ἀγωγῆς ἰατροῦ Ι.Κ.Α. περὶ ἀποζημιώσεως κατὰ ν. 2112 λόγῳ ἀπολύσεως διὰ μονομεροῦς λύσεως τῆς συμβάσεως' σχέσις ἐμμίσθου ἐντολῆς' τακτικὴ διαδικασία, Π 5444 σ. 892. Contra: Εἰσαγ. σ. 892.— . . . ἀξιώσεως ὁδηγοῦ ἰδιοκτήτου λεωφορείου ἐντεταγμένου εἰς Κ.Τ.Ε.Λ. περὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως διὰ διανυκτέρευσιν ἐκτὸς κατοικίας, Π 5630 σ. 1143. Contra: Ε 436.

3. *Ἁρμοδιότης κατὰ τόπον.* Δωσιδικία ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. ΓΨΟΔ' συνδρομῇ μετ' αὐτῆς καὶ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 22 § 7 Πολ. Δικ. δωσιδικίας τοῦ συναλλάγματος, Π 149 σ. 265, Εἰσαγ. σ. 490, Π 407 σ. 966.—Ἔννοια κατοικίας ἐναγομένου διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ κατὰ τόπον ἁρμοδίου δικαστηρίου, Π 18144 σ. 490, Εἰσαγ. σ. 490.

4. *"Εκθεσις ἀγωγῆς· στοιχεῖα· μεταβολὴ βάσεως.* Περιεχόμενον ἐργατικῆς ἀγωγῆς κατ' ἄρθρον 5 ν. ΓΨΟΔ' ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρον 533 § 3 Πολ. Δικονομίας, ΑΠ 352 σ. 820, Εἰσαγ. σ. 1017.—Στοιχεῖα ἀγωγῆς κατ' ἄρθρον 533 Πολ. Δικονομίας, Π 4081 σ. 1018. —Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 533 Πολ. Δικονομίας ἐν τῇ διαδικασίᾳ ν. ΓΨΟΔ', Π 5108 σ. 1021.—Ἐκτίμησις δικογράφου ἀγωγῆς ὡς περιέχοντος στοιχεῖον τοῦ δικαιώματος, Π 4110 σ. 1020.—Στοιχεῖα ἐργατικῆς ἀγωγῆς περὶ δικαιωμάτων ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως' ἀπόρριψις ἄλλως ὡς ἀορίστου, Π 5108 σ. 1021.—Ἀπαραδέκτον προτάσεως νέων περιστατικῶν θεμελιούντων τὴν ἀγωγήν, μὴ περιεχομένων σιωπηρῶς ἢ ἐμμέσως ἐν αὐτῇ' αὐτεπάγγελτος ἔρευνα τοῦ ἀπαραδέκτου τούτου, ΑΠ 352 σ. 820, Π 7826 σ. 1007.—Ἀπαράδεκτος μεταβολὴ βάσεως ἀγωγῆς, Π 7826 σ. 1007, Εἰσαγ. σ. 1007.

5. *Διαδικασία· προτάσεις· ἐρημοδικία· ἀπόδειξις.* Ἐφαρμογὴ κοινῶν δικονομικῶν διατάξεων, ἐφ' ὅσον δὲν προσκρούουν εἰς διατάξεις ν. ΓΨΟΔ', Π 407 σ. 966.—Κατάθεσις προτάσεων κατ' ἐργατικὴν διαδικασίαν' δικαίωμα διαδίκων καὶ οὐχὶ ἀποκλειστικὸν μέσον ὑποβολῆς ἰσχυρισμῶν καὶ δηλώσεών των, Π 1074 σ. 88.—Αὐτεπάγγελτος κατ' οὐσίαν ἔρευνα τῆς διαφορᾶς ἐν ἐρημοδικίᾳ, ΑΠ 465 σ. 1358, Π 14439 σ. 266.—Ὑποχρέωσις δικαστηρίων οὐσίας πρὸς λῆψιν ὑπ' ὄψιν πασῶν τῶν ἀποδείξεων' ἀνέλεγκτον ἐκτιμήσεως τούτων, ΑΠ 422 σ. 1253.—Ἀδέσμευτον δικαστοῦ κατ' ἐργατικὴν διαδικασίαν ὑπὸ δικονομικῶν τύπων, Π 10673 σ. 148, ΑΠ 202 σ. 535.—Ἀνυπόχρεον δικαστοῦ, ὅπως ἀκολου-

θήσαν ὁρισμένους κανόνας ὡς πρὸς τὴν ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν ἀποδεικτικοῦ τινος μέσου· ἀνεπιχείρητον ὅπως διατάξῃ ἀπόδειξιν. ΑΠ 144 σ. 331.—Δυνατὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν καὶ μαρτυριῶν ἐξαιρετέων μαρτύρων κατὰ τὴν Πολ. Δικονομίαν, Π 10673 σ. 148.—Δυνατὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν καὶ ἐνόρκων βεβαιώσεων ἐνώπιον συμβολαιογράφου, Π 10673 σ. 148, ΑΠ 10 σ. 189, ΑΠ 202 σ. 535.—...ληφθεισῶν καὶ ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ἑτέρου τῶν διαδίκων, Π 10673 σ. 189.—Λῆψις ὑπ' ὄψιν καὶ ἐγγράφων μὴ κατὰ νόμιμον ἀποδεικτικὸν τύπον συντεταγμένων, ΑΠ 202 σ. 535.—Δικαίωμα δικαστοῦ ὅπως μὴ ἐνεργήσῃ τὴν κατὰ τὴν κρίσιν του μὴ ἀναγκαίαν αὐτοψίαν, Π 10673 σ. 148.—Μὴ ἐπιβολὴ ὅρκου περὶ ἐκπτώσεως ἀλλαχοῦ κερδηθέντων ἐξ ἐμπορίας, μὴ παρισταμένων αὐτοπροσώπως ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων, Π 16121 σ. 193.—Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 172 Πολ. Δικ., παρέχοντος εὐχέρειαν ἀναβολῆς ὑποθέσεως μέχρι πέρατος ἑτέρας συναφοῦς δίκης, Εἰσαγ. σ. 1017.—Προσβολὴ διαιτητικῆς ἀποφάσεως δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Σ.τ.Ε. καὶ συζήτησις ἀγωγῆς ἐνώπιον ἐργατικοῦ δικαστοῦ, Π 4081 σ. 1018, Π 4110 σ. 1020.—Ἐπικλήσεις ἀποδεικτικῶν μέσων· μνημόνευσις ἐν ἀποφάσει τῶν λοιπῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων, καταλειπομένης ἀμφιβολίας περὶ τῆς λήψεως ὑπ' ὄψιν καὶ ὡρισμένων ἐπικληθέντων ἀποδεικτικῶν μέσων· ἀναίρεσις, ΑΠ 653 σ. 497.—Προκαταβολὴ τελῶν συζητήσεως ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου· ἐπιποίησις ὑπὸ ἐφεσιβλήτου ἐφέσεως Δημοσίου· μὴ ἀναγκαία προκαταβολή, λόγῳ ἀπαλλαγῆς τούτου, Π 783 σ. 1315.

6. *Ἀποφάσεις· ἐκτέλεσις.* Ἀπορριπτικὴ ἀγωγῆς δι' ἀναρμοδιότητα, μὴ συντρεχούσης περιπτώσεως παραπομπῆς, ἐφ' ὅσον συνταχθεῖσα δι' ἁπλῆς ἐκθέσεως δὲν δύναται διὰ κλήσεως νὰ ἀχθῇ ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου, Π 18293 σ. 153, Π 18444 σ. 490.—Ἀναστολὴ ἐκτελέσεως ἀποφάσεως μετ' ἄσκησιν κατ' αὐτῆς ἀναιρέσεως· ἀρμοδιότης Πολιτικοῦ Τμήματος Ἀρείου Πάγου ἐν Συμβουλίῳ· κατάργησις διὰ ν. 3810/1957 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 17/20.9.1926, Πρ. 52 σ. 268.—Κήρυξις ἀποφάσεως προσωρινῶς ἐκτελεστῆς δι' ἀποδοχὰς τριῶν μηνῶν πρὸ τῆς ἀγωγῆς, Π 7051 σ. 315.—Ἀνεπίτρεπτον προσωρινῆς ἐκτελέσεως ἀποφάσεως κατὰ Δήμων, ΑΠ 172 σ. 373.—Ἱστορία διατάξεων τελῶν, ἄρθρα 6, 7 ν. ΓΨΟΔ', Σημ. σ. 176.

7. *Ἔνδικα μέσα· ἀνακοπή· ἔφεσις· ἀναίρεσις.* Βλ. καὶ λ. *Ἀναίρεσις, Ἀνέλεγκτον, Ἔφεσις.*—Ἀνακοπὴ ἐπὶ ἐρημοδικίας· πότε ἐπιτρέπεται, Π 14439 σ. 266, Σχέδ. Συντ. Ἐπιτρ. σ. 1057, Ἐκθ. Εἰσηγ. σ. 1062.—Ἀπώλεια δικαιώματος ἐφέσεως δι' ἀποδοχῆς τῆς ἀποφάσεως, Π 15790 σ. 267, Π 4518 σ. 1023. Βλ. καὶ λ. *Ἀποδοχή.*—Προθεσμία ἐφέσεως ὀκταήμερος, Ἐγκ. σ. 844.—Προθεσμία ἐφέσεως· παρέκτασις· τοιαύτη ἐπὶ πολλῶν ὁμοδίκων, Π 1257 σ. 659.—Προθεσμία ἐφέσεως κατ' ἀποφάσεων ὑπὸ Ι.Κ.Α.· ἐφαρμογὴ τῶν ἰσχυουσῶν διὰ τὸ Δημόσιον ἑκάστοτε διατάξεων· 30ήμερος ἡ προθεσμία ἐφέσεως, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 16 ν. ΓΨΟΔ', ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 4 § 7 ν. 765/1943, προθεσμίας ὀκτὼ ἡμερῶν, Π 10843 σ. 265.—Νόμιμος ἡ κοινοποίησις ἐφέσεως κατ' ἐπίσπευσιν ἐφεσιβλήτου εἰς ἀντίκλητον ἐκκαλοῦντος, ἔχοντα δικαίωμα νὰ δέχηται καὶ εἰσαγωγικὰ δίκης δικόγραφα, οἷα καὶ ἡ ἔφεσις, Π 14439 σ. 265.—Κοινοποίησις δικογράφου ἐφέσεως εἰς τὸν πρωτοδίκως διορισθέντα πληρεξούσιον δικηγόρον· πότε ἔγκυρος, Π 4545 σ. 1024.—Ἀναγκαία καὶ κατ' ἐργατικὴν διαδικασίαν ἡ καταβολὴ προστίμου ἐφέσεως πρὸς συζήτησιν αὐτῆς· ἀπόρριψις ἄλλως ὡς ἀνυποστηρίκτου· ἀπόρριψις καὶ ἐπὶ καταθέσεως τοῦ προστίμου παρὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου, Π 14439 σ. 266.—Ἐπιτρεπτὸν ἀντεφέσεως, μὴ περιοριζομένης ὑπὸ τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας, κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης· μόνον διὰ τὰ ἐκκληθέντα κεφάλαια ἢ τὰ μετ' αὐτῶν ἀναγκαίως συνεχόμενα, Π 8705 σ. 266, ΑΠ 224 σ. 532.—Ἀντίθετοι ἐφέσεις κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδίκου· συνεκδίκασις λόγῳ συναφείας, Π 10853 σ. 86.—Ἀπαράδεκτος τὸ πρῶτον παρ' Ἐφετείῳ ἰσχυρισμὸς περὶ συμψηφισμοῦ πρὸς μισθὸν ληφθείσης ἀποζημιώσεως, Π 20630 σ. 307.—Ἀπαράδεκτος τὸ πρῶτον παρ' Ἐφετείῳ ἰσχυρισμὸς περὶ ἐκπτώσεως ἀλλαχοῦ κερδηθέντων, Π 4427 σ. 318.—Λόγοι· ἀναγκαῖον νὰ εἶναι σαφεῖς καὶ ὡρισμένοι· ἀκυρότης ἄλλως δικογράφου ἐφέσεως· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 516 Πολ. Δικονομίας καὶ ἐπὶ ἐφέσεων κατ' ἀποφάσεων ἐργατικῆς διαδικασίας, ΑΠ 672 σ. 498.—Ἀγωγὴ περὶ ἀναγνωρίσεως ἀκυρότητος κατηγγελίας συμβάσεως ἐργασίας διὰ πλείονας τοῦ ἑνὸς λόγους· παραδοχὴ καὶ ὡς πρὸς τοὺς δύο λόγους· ἀπαράδεκτος ἔφεσις μὲ λόγους βάλλοντας κατὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ ἑνὸς λόγου ἀκυρότητος, Π 9750 σ. 1023.—Ἀοριστία λόγου ἀναιρέσεως μὴ καθορίζοντος τὸ πέραν τοῦ νομίμου μισθοῦ εἰδικῶς συμφωνηθὲν ποσὸν ὑπερεργασίας, ὡς καὶ ποία ἡ ἐπίδρασις τῆς συμφωνίας τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀπαιτήσεων, ΑΠ 144 σ. 331.—Μὴ τήρησις κανόνων ὡς πρὸς τὴν ἀπόδειξιν καὶ τὴν ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν ἀποδεικτικοῦ τινος μέσου· οὐ λόγος ἀναιρέσεως κατ' ἀποφάσεως διαδικασίας ν. ΓΨΟΔ', ΑΠ 144 σ. 331.

Ἐργατικὴ Ἑστία. Ὑπολογισμὸς εἰσφορῶν Ι.Κ.Α. ἐπὶ δώρου ἑορτῶν τῶν βαρυνομένων δι' εἰσφορᾶς ὑπὲρ Ε. Ε., Ἐγκ. σ. 102.—Χαρακτὴρ ὡς Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου· διατήρησις κατὰ νόμον 3467/1955 τοῦ ἀπαραιτήτου προσωπικοῦ καὶ ἔνταξις αὐτοῦ εἰς κενὰς ἢ κενωθησομένας ὀργανικὰς θέσεις· ἐνέργεια ἐντάξεως βάσει ὁριζομένων ὑπὸ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος κατὰ κλάδους τυπικῶν καὶ οὐσιαστικῶν προσόντων, ὡς ἀναπροσηρμόσθησαν ταῦτα διὰ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου διὰ τοῦ β. δ. 23/24.12.1955· ἔννομα ἄρθρου 21 § 1 ἐδ. β' αὐτοῦ, ΣΕ 454 σ. 498.—Σκοπὸς καὶ ἀποστολή· ἐνίσχυσις τῶν μᾶλλον ἀντιπροσωπευτικῶν ἐργατοϋπαλληλικῶν ὀργανώσεων· ἀνέλεγκτος οὐσιαστικὴ ἐκτίμησις πραγματικῶν περιστατικῶν ὑπὸ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας ὅτι ἡ Νέα Γενικὴ Συνομοσπονδία Ἐργατοϋπαλλήλων Ἑλλάδος δὲν περιλαμβάνε-

ται μεταξύ τῶν πλέον ἀντιπροσωπευτικῶν ὀργανώσεων· ἰσχυρισμὸς περὶ ὑπερβάσεως ὁρίων διακριτικῆς ἐξουσίας. ΣΕ 1981 σ. 1375.

Ἐργατικὴ κατοικία. Βλ. λ. *Κατοικία ἐργατική.*

Ἐργατικὸν Δίκαιον. Ἰσχὺς εἰδικῶν ἐργατικῶν νόμων μετὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα, ΑΠ 170 σ. 377.—Ἐπὶ τῆς κωδικοποιήσεως τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας, Σημ. σ. 498.—Διὰ τὸ συμφέρον τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, Ἄρθρ. σ. 941, Σημ. σ. 1288. Βλ. τὰ καὶ' ἰδίαν θέματα εἰς τὰς οἰκείας λέξεις.

Ἐργοδόται. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 4 ἐπ.).—Μεταβολὴ προσώπου ἐργοδότου. Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (παράγρ. ΙΕ') —Θάνατος ἀρχικοῦ ἐργοδότου· συνέχισις ἐπιχειρήσεως ὑπὸ κληρονόμων, Π 18045 σ. 1075.—Ἠτύχευσις· καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ συνδίκου· ἀποζημίωσις, Π 10354 σ. 1130.—Θέσις Κ.Τ.Ε.Α. ἔναντι προσωπικοῦ λειτουργιῶν καὶ εἰδικῶς ἔναντι ἰδιοκτήτου λειτουργείου τυγχάνοντος καὶ ὁδηγοῦ αὐτοῦ, Π 5630 σ. 1143, Ε 76 σ. 436.

Ἐργολάβοι. Βλ. λ. *Ἔργα.*

Ἐργοστάσια. Νυκτοφύλαξ· νόμιμος μισθός, Εἰσαγ. σ. 717, Π 3259 σ. 717.—Ταξινόμος βάμβακος εἰς ἀποθήκας καὶ ἐργοστάσιον· ἀνεφάρμοστον συλλογικῆς συμβάσεως 16.9. 1937 καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων 14/1956 καὶ 2/1959, Π 4682 σ. 1140, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 1140. Βλ. καὶ λ. *Βιομηχανίαι*, καὶ τὰ λοιπὰ καὶ' ἰδίαν θέματα εἰς τὰς οἰκείας λέξεις.

Ἐρημοδικία. Κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν· αὐτεπάγγελτος ἔρευνα τῆς διαφορᾶς κατ' οὐσίαν, ΑΠ 465 σ. 1358, Π 14439 σ. 266.

Ἐριοκλωστήρια. Ἐργασία παρ' αὐτοῖς γυναικῶν καὶ ἀνδρῶν· ὑπολογισμὸς ποσοστοῦ προσληπτέων πολεμιστῶν καὶ' ἀ. ν. 1836/1951, ΣΕ 403 σ. 441.

Ἑρμηνεία. Συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ΝΖ σ. 299, ΣΕ 1243 σ. 751.—Ἀμφιβόλων ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκφράσεων ὑπὲρ τοῦ ἐνάγοντος, Εἰσαγ. σ. 1017.—Ὅρων συμβάσεως κυρωθείσης διὰ νόμου· ἐφαρμογὴ κοινῶν νομοερμηνευτικῶν κανόνων καὶ οὐχὶ τοῦ ἄρθρου 371 ΑΚ, ΑΠ 27 249, πρβλ. Παρατ. σ. 251.—Διατάξεων θεσπιζουσῶν περιορισμοὺς ἐλευθερίας ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς ἐπαγγελματικῆς δραστηριότητος· ἐξαιρετικαὶ διατάξεις· στενὴ ἑρμηνεία, ΑΠ 236 σ. 541, ΑΠ 323 σ. 757.—Νόμου· ἀνεπίτρεπτον εἰσαγωγῆς διακρίσεων μὴ ἐξαγομένων ἐξ αὐτοῦ, Π 7531 σ. 609.—Αὐθεντικὴ διάταξις φερομένη ὡς ἑρμηνευτικὴ μὴ ὑφισταμένης ἀσαφείας καὶ ἀμφιβολίας ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς ἑρμηνευομένης· ἰσχὺς ὡς νέου κανόνος δικαίου· μὴ ἀναδρομικότης ταύτου, Π 7531 σ. 609, ΑΠ 273 σ. 699.—Μὴ ὕπαρξις ἐν Ἀστικῷ Κώδικι κανόνων περὶ ἑρμηνείας τῶν νόμων· ἐφαρμογὴ τῶν ἐν τῇ ἐπιστήμῃ παραδεδεγμένων ἀρχῶν· σύγκρουσις γραμματικῆς ἑρμηνείας πρὸς τὴν λογικήν· προτίμησις τῆς δευτέρας· τί ἐξακριβωτέον διὰ τῆς λογικῆς ἑρμηνείας· στοιχεῖα πρὸς τοῦτο, Ε 43 σ. 775. — Ἑρμηνευτικὴ ἀρχὴ μὴ καταργήσεως εἰδικοῦ νόμου διὰ νεωτέρου γενικοῦ· κριτήριον χαρακτηρισμοῦ κανόνος δικαίου ὡς γενικοῦ ἢ εἰδικοῦ. Γν. Σ. σ. 1156—Ἀνάλογος ἐφαρμογὴ νόμων· πότε χωρεῖ· ἐξαιρετικαὶ διατάξεις· μὴ ἐφαρμογὴ ἐπὶ θεμάτων μὴ περιληφθέντων ἐν αὐταῖς καὶ δυναμένων νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς γενικὸν κανόνα· διασταλτικὴ ἑρμηνεία· ἔννοια, Π 20486 σ. 310

Ἑστία Ἐργατική. Βλ. λ. *Ἐργατικὴ Ἑστία.*

Ἑστιατόρια. Λαντζέρισσα· ἀνειδίκευτος ἐργάτρια· δικαίωμα τοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργατρίας μετ' ἐκπτωσιν ἐξ αὐτοῦ τῆς ἀξίας τροφῆς κατὰ τὸ ποσὸν τῶν ὑ.ἀ. 45941/1951 καὶ 27316/1954, ΑΠ 785 σ. 24.—Μάγειροι καὶ βοηθοὶ αὐτῶν· ηὐξημένη ἄδεια, ΝΖ σ. 672.—Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ σεβιτόρου ζυθεστιατορίου· ὑποχρεώσεις ἐφοδιασμοῦ διὰ βιβλιαρίου ὑγείας· ἀκυρότης ἄλλως συμβάσεως· ἐπικύρωσις ἀναδρομικῶς δι' ἀποκτήσεως τοιούτου· ὑποχρεώσεως ἰατρικῆς ἐπανεξετάσεως μετὰ πάροδον ἔτους· ἐκπτώσεις ἐκ μισθοῦ διὰ παροχὴν εἰδῶν, Π 3967 σ. 430.— Νόμιμοι ὧραι ἐργασίας, Π 7775 σ. 1198.— Τεκμήρια ἡμερομισθίου δι' εἰσφορὰς ὑπὲρ Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 178.—Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Ἑστιατορίων καὶ Ζυθεστιατορίων· διαδοχικὴ ἀσφάλισις· δικαίωμα συντάξεως· τίς ὑπόχρεως Ὀργανισμός, ΣΕ 626 σ. 537.

Ἑταιρεῖαι. Βλ. καὶ λ. *Ἀεροπορία, Ἀνώνυμος ἑταιρεία, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, Τράπεζαι, Ὑδάτων Ἑταιρεία.*— Σχέσις ἐκκαθαριστοῦ πρὸς ἑταιρείαν· ἐντολοδόχος καὶ ἐκπρόσωπος καὶ οὐχὶ ὑπάλληλος, Π 4594 σ. 265.—Ὁμόρρυθμος· ἀλληλέγγυος μετ' αὐτῆς εὐθύνη τῶν ὁμορρύθμων μελῶν· δικαίωμα ἐφέσεως κατ' ἀποφάσεως ἐκδιδομένης κατὰ τῆς ἑταιρείας, Π 5752 σ. 1141, Π 9747 σ. 1196.

Ἑτεροδικία. Βλ. λ. *Διεθνὲς Δίκαιον.*

Ἑτοιμότης πρὸς ἐργασίαν. Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, Π 3259 σ. 717, Εἰσαγ. σ. 717.

Εὔλογος χρόνος. Βλ. λ. *Προθεσμία.*

Ἔφεδροι. Βλ. λ. *Ἀνάπηροι, Νεοπολεμισταί, Παλαιοὶ πολεμισταί, Στράτευσις, Στρατιωτικὴ ὑπηρεσία.*

Ἔφεσις. Ἀπώλεια δικαιώματος δι' ἀποδοχῆς ἀποφάσεως, Π 15790 σ. 267, Π 4548 σ. 1023. Βλ. καὶ λ. *Ἀποδοχή.*— Παραίτησις διὰ τοῦ ἀναιρετηρίου ἀπὸ δικαιώματος ἀσκήσεως· τελεσιδικία ἀποφάσεως· παραδεκτὸν ἀναιρέσεως, ΑΠ 771 σ. 386, ΑΠ 431 σ. 1242.—Ἀπαγόρευσις ἐκ τῆς Πολ. Δικ. τῆς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ διαδίκου κατ' ἐπανάληψιν χρήσεως τοῦ αὐτοῦ ἐνδίκου μέσου κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, ΑΠ 213 σ. 607.— Νόμιμοι ὅροι παραιτήσεως Δημοσίου ἀπὸ ἐνδίκου μέσου, Π 7681 σ. 1081.— Ἄσκησις μετὰ ἑξαετίαν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως· οὐ κατάχρησις δικαιώματος, ΑΠ 773 σ. 84.—Ὑπὸ Ι.Κ.Α· προθεσμία· ἀπαλλαγὴ καταβολῆς παραβόλου, Π 10843 σ. 265.

—Κατ' αποφάσεως εκδοθείσης κατά την εργατικήν διαδικασίαν· προθεσμία· παρέκτασις· τοιαύτη επί πολλών ομοδίκων, Π 1257 σ. 659.—Δικαίωμα άσκήσεως υπό ομορρύθμου μέλους εμπορικής εταιρείας κατ' αποφάσεως κατά της εταιρείας, Π 5752 σ. 1141, Π 9747 σ. 1196.—Κατά τίνος απευθύνεται· απαράδεκτος κατά των εν τη πρωτοδίκω δίκη ομοδίκων· έρευνα υπό του δικαστηρίου και εξ επαγγέλματος, Π 7681 σ. 1081.—Ο.Α.Π.· απαλλαγή καταβολής τελών και προτίμου, ΑΠ 801 σ. 84.—Κατάθεσις προτίμου κατ' άρθρον 772 Πολ. Δικ.· άρνησις άλλως και εξ επαγγέλματος της συζητήσεως· σκοπός θεσπίσεως του προτίμου· εφαρμογή και επί διαδικασίας νόμου Γ'ΨΟΔ'· συνέπεια παραλείψεως καταβολής· απορριψις εφέσεως ως ανυποστηρίκτου· ομοίως και επί καταθέσεως του προτίμου παρά του εφεσιβλήτου, Π 14439 σ. 266.—Λόγοι· αναγκαίον να είναι σαφείς και ωρισμένοι· αοριστία λόγων ισοδύναμος προς έλλειψιν λόγων και ακυρότης δικογράφου εφέσεως· ανάπτυξις σαφούς και ωρισμένου λόγου διά των προτάσεων, ΑΠ 672 σ. 498.—Κατ' αποφάσεως δεχθείσης αγωγήν περί ακυρότητος απολύσεως, στηριζομένην εις πλείονας βάσεις· απαράδεκτος μη λόγους βάλλοντας κατά της παραδοχής του ενός λόγου ακυρότητος, Π 9750 σ. 1023.—Κοινοποίησις δικογράφου εφέσεως εις τον πρωτοδίκως διορισθέντα πληρεξούσιον δικηγόρον· άκυρος, πλην αν διορισθή αντίκλητος και διά την έκκλητον δίκην διά του δικογράφου της εφέσεως ή κατ' άλλον νόμιμον τρόπον, Π 4545 σ. 1024.—Νόμιμος ή υπό του επισπεύδοντος συζήτησιν εφέσεως κοινοποίησις πράξεως περί συζητήσεως αύτης εις αντίκλητον εκκαλούντος μη δικαίωμα να δέχηται και εισαγωγικά δίκης δικόγραφα, οίον και ή έφεσις, Π 14439 σ. 266.—Αντίθετοι κατά της αυτής αποφάσεως· συνεκδίκασις λόγω συναφείας, Π 10853 σ. 86.—Επιτρεπτόν αντεφέσεως και περιορισμός αυτής· απόρριψις εξ επαγγέλματος αντεφέσεως, μη αναγομένης εις τα εκκληθέντα κεφάλαια ή τα μετ' αυτών συνεχόμενα, Π 8705 σ. 266.—Δικαίωμα αντεφέσεως και περιορισμός· αγωγή μη πλείονας βάσεις· παραδοχή ως προς την μίαν· έφεσις εναγομένου· δικαίωμα εφεσιβλήτου ενάγοντος προς άσκησιν αντεφέσεως διά των προτάσεων, ΑΠ 224 σ. 532.—Απαράδεκτος το πρώτον παρ' εφετείω ισχυρισμός περί συμψηφισμού προς μισθόν ληφθείσης αποζημιώσεως, Π 20630 σ. 307.—Απαράδεκτος το πρώτον παρ' Εφετείω ισχυρισμός περί εκπτώσεως εκ μισθού αλλαχού κερδηθέντων, Π 4427 σ. 318.—Συζήτησις μετ' αναίρεσιν αποφάσεως Πρωτοδικείου ως εφετείου διά λόγον άρθρ. 837 § 9 Πολ. Δικ.· πρώτη συζήτησις εν τη εκκλήτω δίκη, ΑΠ 202 σ. 685.—Επικύρωσις πρωτοδίκου αποφάσεως· ενσωμάτωσις ταύτης εις την επικυρώσασαν· απαράδεκτος αναίρεσις κατά της πρωτοδίκου, ΑΠ 787 σ. 16, ΑΠ 438 σ. 1201.—Κατ' αποφάσεως απορριπτούσης νέαν αίτησιν συντάξεως παρά Ταμείου Μεταλλευτών, ως μη συντρεχούσης μεταβολής πραγμάτων, ΑΠ 22 σ. 448.—Κατ' αποφάσεως Διοικητικού Συμβουλίου Ταμείου Μεταλλευτών περί παροχής συντάξεως ενώπιον του Εφετείου Αθηνών· προθεσμία· τρόπος άσκήσεως, ΑΠ 213 σ. 607.—Κατ' αποφάσεων Τοπικών Διοικητικών Επιτροπών Ι.Κ.Α.· προθεσμία· αρμοδιότης Δευτεροβαθμίου Επιτροπής Εφέσεων, ΣΕ 1037 σ. 772, ΣΕ 712 σ. 530.—Ακυρώσεις υπό Σ.τ.Ε. αποφάσεως Επιτροπής Επιλύσεως Ασφαλιστικών Διαφορών του Ι.Κ.Α. και αρμοδιότης Δευτεροβαθμίου Επιτροπής Εφέσεων, ΣΕ 1032 σ. 774.—Απόρριψις αιτήσεως περί συνταξιοδοτήσεως υπό της παρά τω Ι.Κ.Α. Δευτεροβαθμίου Επιτροπής Εφέσεων· ακύρωσις ως μη επαρκώς ηιτιολογημένης, ΣΕ 1097 σ. 1150.—Κατά πειθαρχικών αποφάσεων ενώπιον του Τμήματος Κανονισμών Εργασίας Υπουργείου Εργασίας, ΣΕ 1607 σ. 1236.

Εφημερίδες. Βλ. λ. *Τύπος.*

Εφημερὶς Κυβερνήσεως. Βλ. λ. *Δημοσίευσις.*

Εφοπλισταί. Βλ. λ. *Πλοία.*

Ζ

Ζαχαροπλαστεῖα. Διάρκεια μεσημβρινής διακοπής εργασίας προσωπικού, Γν. Σ. σ. 38.—Υποχρέωσις εφοδιασμού μισθωτών διά βιβλιαρίου υγείας· συνέπειαι ελλείψεως, Π 476 σ. 312, Π 5752 σ. 1141.— . . . μη έκτασις υποχρεώσεως και επί των ταμιών, μη διατελούντων εν επαφή προς τα παρασκευαζόμενα και προσφερόμενα εις το κοινόν είδη, Π 5752 σ. 1141.—Τεκμαρτά ημερομίσθια δι' εισφοράς Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 778.

Ζημίαι. Βλ. λ. *Αδίκημα* ('Αστ.), *Αποζημίωσις, Εργασίας σύμβασις* (παράγρ. 3), *Εργατικά ατυχήματα, Καταγγελία συμβάσεως εργασίας* (παράγρ. 1 Δ').

Ζυθεστιατόρια. Βλ. λ. *Εστιατόρια.*

Ζυθοποιΐα. Ασφάλισις προσωπικού, Γν. Σ. σ. 279.

Ζωγραφικῆς ἐκθέσεις. Προς επίδειξιν· μη υπαγωγή εις διατάξεις περί ωραρίου και Κυριακής αναπαύσεως εμπορικών καταστημάτων, Γν. Σ. σ. 33.

Η

Ἤδη συναλλακτικά. Κριτήριον εύλογου χρόνου αιτήσεως πιστοποιητικού εργασίας, Π 16413 σ. 198.—Κριτήριον εκτιμήσεως αποχής μισθωτού από εργασίας ως λύσεως ή μη της συμβάσεως, Π σ. 48 1013, ΑΠ 465 σ. 1358.

Ἤδη χρηστά. Μη αντίθεσις περιεχομένου συμβάσεως, Π 1065 σ. 144.

Ἠθικὴ βλάβη. Επί μεταβολής όρων συμβάσεως εργασίας. Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως εργασίας* (παράγρ. Ι.Δ').—Χρηματική ικανοποίησις διά ηθικήν βλάβην. Βλ. λ. *Ικανοποίησις χρηματική.*

Ἠθοποιοί. Εβδομαδιαία ανάπαυσις και εργασία κατά την νύκτα, Γν. Σ. σ. 32, Εισ. Εκθ. σ. 1274.—Καθορισμός διά ν. 5736/1933 και ά.ν. 329/1936 τρόπου άσκήσεως επαγγέλματος ηθοποιού και υπαγωγής τούτου υπό ε-

ποπτείαν καὶ πειθαρχικὴν δικαιοδοσίαν εἰδικῆς ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἐξύψωσιν τοῦ ἐπαγγέλματος· μὴ θέσπισις διὰ τούτων, οὐδὲ χορήγησις ἐξουσιοδοτήσεως, ὅπως διὰ διαταγμάτων θεσπισθῇ διοικητικὸν ὄργανον πρὸς κρίσιν ἐπὶ ἀστικῶν διαφορῶν ἐκ συμβάσεως ἐργασίας ἠθοποιῶν ἐπιχειρηματιῶν καὶ' ἀποκλεισμὸν τῶν τακτικῶν δικαστηρίων· ἀντισυνταγματικότης τούτου· καθορισμὸς διὰ τοῦ ἀπὸ 29.9.1941 κανονιστικοῦ διατάγματος τῆς διὰ διαιτησίας λύσεως τῶν διαφορῶν καὶ ἔννοια αὐτοῦ· ἀνέλεγκτος κρίσις δικαστηρίου περὶ μὴ παραβάσεως ὅρων συμβάσεως, ΑΠ 139 σ. 259.—Ὑπολογισμὸς εἰσφορῶν ἠθοποιῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 1217.—Ἀποφασις διαιτητικὴ ἐπὶ τῶν ὅρων ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς ἠθοποιῶν, ΔΔΔ 6/1959 σ. 550.

Ἠλεκτρικαὶ ἐπιχειρήσεις. Καθορισμὸς δι' ὑ.ἀ. 49253/1947, ἐκδοθείσης βάσει ν. 28/1944, τρόπου ἀναπροσαρμογῆς τῶν προπολεμικῶς ὀφειλομένων, συμβατικῶς δὲ καθορισθέντων μισθῶν τῶν μισθωτῶν καὶ οὐχὶ καταβολῆς μισθοῦ ἢ ἐπιδομάτων ὑπὲρ τῶν μισθωτῶν· μὴ συνυπολογισμὸς ἐπιδόματος κινήσεως ὁδηγῶν καὶ εἰσπρακτόρων Η.Ε.Μ. εἰς δῶρα ἑορτῶν, ΑΠ 37 σ. 322.— Ἐφαρμογὴ ἄρθρων 657 καὶ 658 ΑΚ καὶ ἐπὶ ἀσθενούντων μονίμων ὑπαλλήλων ἢ ἐργατῶν τῆς Η.Ε.Μ. καὶ μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 § 2 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας τῶν ἐν Ἑλλάδι σιδηροδρομικῶν καὶ τροχιοδρομικῶν ἐπιχειρήσεων· χαρακτὴρ διατάξεως ταύτης· ἀσφαλιστικοῦ περιεχομένου, μὴ ἀναφερομένη εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ΑΠ 170 σ. 377, ΑΠ 308 σ. 765.—Σχέσις προσωπικοῦ Η.Ε.Μ· παροχὴ ὑπηρεσίας εἰς Ἀστυνομικὴν Ὑπηρεσίαν Τροχιοδρόμων καὶ Λεωφορείων· κατάργησις θέσεως καὶ ἀπόλυσις· κῦρος ἀπολύσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐπιφορτισμένου μὲ τὴν ἀστυνομικὴν ἐπίβλεψιν εἰς ἐξωτερικὴν ὑπηρεσίαν καὶ οὐχὶ ἐσωτερικήν, τοῦ προερχομένου ἐκ τοῦ λοιποῦ μονίμου ὀργανικοῦ προσωπικοῦ τῆς ἑταιρείας, μόνον μετὰ τὴν κατάργησιν οὐχὶ τῆς Ἀστυνομικῆς Ὑπηρεσίας, ἀλλὰ τῆς ἐξ ἧς προέρχεται μονίμου ὀργανικῆς θέσεως, ἣν κατεῖχε, ΑΠ 364 σ. 968.—Ἀπόλυσις ὑπὸ Ἑταιρείας Ε.Η.Σ. τῶν μεταβιβαζομένων εἰς αὐτὴν ἐκ τῆς Η.Ε.Μ. καὶ προερχομένων ἐκ τῆς παλαιᾶς Ἑταιρείας Σιδηροδρόμων Ἀττικῆς, ἀγηκόντων εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν, ὡς καὶ τῶν συμπληρωσάντων τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των· ἀποζημίωσις· ὑπολογισμὸς ἄνευ ἀναλογίας δώρου ἑορτῶν, ΑΠ 35 σ. 436.—Πρόσληψις μονίμου προσωπικοῦ ὑπὸ Ἑταιρείας Ε.Η.Σ.· πρόσληψις ἐκτάκτου προσωπικοῦ· καταγγελία συμβάσεως· διατυπώσεις· ἀποζημίωσις, ΑΠ 747 σ. 437.— Ἀξιώσεις βοηθήματος προσωπικοῦ τῶν Ε.Η.Σ. κατὰ σχετικὴν ἐγκύκλιον αὐτῶν, Π 1284 σ. 485.—Σύμβασις ἐργασίας προσωπικοῦ Ε.Η.Σ.· ἀποζημιώσεις καὶ βοηθήματα ἀπομακρυνομένων κατὰ τὸν Κανονισμόν· δικαίωμα καὶ τοῦ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 60ου ἔτους ἀπομακρυνομένου ἢ ἀποχωροῦντος ἐπὶ ἀποζημιώσει ν. 1112 καὶ β.δ. 16.7.1920· ἀνεφάρμοστον ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἄρθρου ΙΙ § 2 ν. 3198/1955· παροχὴ ἀποζημιώσεως ταύτης ἀσχέτως πρὸς βοήθημα ἐγκυκλίου· δυνατὴ παραίτησις ἀποζημιώσεως ἐκ Κανονισμοῦ, Π 935 σ. 1205.—Συμβατικὴ παροχὴ ἀποζημιώσεως εἰς ἀπολυόμενον ἢ ἀποχωροῦν προσωπικὸν Ε.Η.Σ.· κρίσις δικαστηρίου οὐσίας περὶ ὑπολογισμοῦ αὐτῆς καὶ βάσει τῶν προσαυξήσεων ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νυκτερινὰς ὥρας, ΑΠ 484 σ. 1366.— Παραίτησις ὑπαλλήλου λόγῳ ἐκλογῆς ὡς βουλευτοῦ καὶ δικαίωμα συντάξεως ἐκ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ., Γν. Σ. σ. 559.—Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. καὶ Ε.Η.Ε., Π 8515 σ. 1105.

Ἠλεκτροτεχνῖται. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος· σύστασις τούτου κλπ., ΑΠ 205 σ. 837.

Ἡλικία. Ἠσφαλισμένων Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑποδηματεργατῶν· ἀπόδειξις, ΣΕ 805 σ. 394.—Ἠσφαλισμένων Ι.Κ.Α.· ἀπόδειξις· ἔννοια ἄρθρου 4 νόμου 3083/1954, ΣΕ 805 σ. 395, ΣΕ 1515 σ. 1026, Ἐγκ. σ. 1155, Γν. Σ. σ. 1155.—Ἠσφαλισμένων Ι.Κ.Α. γεννηθέντων ἐν ἀλλοδαπῇ· ἀποδεικτικὴ δύναμις πιστοποιητικοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους, ΣΕ 496 σ. 1149, Γν. Σ. σ. 1158.—Ἀπόλυσις ὑπὸ Ἑταιρείας Ε.Η.Σ. συμπληρωσάντων 60ὸν ἔτος ἡλικίας· ἀποζημίωσις· ὑπολογισμός, ΑΠ 35 σ. 436.—Κρίσις δικαστηρίου οὐσίας ὅτι ὁ μισθωτὸς δὲν ἀπεδέχθη τὴν ὑπὸ τῆς Ἐμπορικῆς Τραπέζης προταθεῖσαν προσθήκην εἰς τὸν ὀργανισμὸν προσωπικοῦ αὐτῆς περὶ ὑποχρεωτικῆς ἐξόδου μετὰ συμπλήρωσιν ὁρίου ἡλικίας· χαρακτηρισμὸς συμβάσεως ὡς ἀορίστου χρόνου, ΑΠ 187 σ. 421.—Λυτοδικαία λύσις συμβάσεως ἐργασίας διὰ συμπληρώσεως ὁρίου ἡλικίας· τερματισμὸς οὕτω προστασίας παλαιῶν πολεμιστῶν, ἄνευ ἀποφάσεως Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς ἄρθρου 7 ἀ.ν. 244/1946· ἁρμοδιότης Ἐπιτροπῆς, ἐφ' ὅσον ἤθελε διαπιστωθῇ, ὅτι ὁ μισθωτὸς δὲν εἶχε πράγματι συμπληρώσει τὸ ὅριον ἡλικίας, ΣΕ 1700 σ. 1238.

Ἡμερομίσθια - Ἡμερομίσθιοι. Βλ. λ. *Ἀποδοχαί, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας.*—Καθορισμὸς βασικῶν τιμῶν ἡμερομισθίων ὑπὸ Ἐπιτροπῶν τιμαριθμικῆς διαπιστώσεως· σκοπὸς καὶ ἔκτασις ἐφαρμογῆς τούτων, ΑΠ 788 σ. 22, ΝΖ σ. 614.—Τεκμήρια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 777, Ἐγκ. σ. 1381, —Τεκμήρια δι' εἰσφορὰς ὑπὲρ Ι.Κ.Λ.· τρόπος καθορισμοῦ, ΑΠ 799 σ. 151.—Ἀναγωγὴ μηνιαίου μισθοῦ εἰς ἡμερομίσθια· διαίρεσις διὰ 25, ΑΠ 308 σ. 765, Ἔγγρ. σ. 1048, ΝΖ σ. 1279, Εἰσαγ. σ. 764, 1364.

Θ

Θαλαμηπόλοι. Ξενοδοχείων· ὑπαλληλικὴ ἰδιότης· διάταξις ἄρθρου 29 ν. δ. 3430/1955· ἔκτασις ἐφαρμογῆς, Γν. Σ. σ. 39.

Θάνατος. Ἐργοδότου· τύχη συμβάσεως ἐργασίας, Π 18045 σ. 1076, Εἰσαγ. σ. 1075.—Θέματα σχετικὰ πρὸς συνταξιοδότησιν, ΣΕ 588

σ. 273, Έγκ. σ. 338, ΣΕ 917 σ. 661, Ε 3150 σ. 839, ΣΕ 1098 σ. 901, ΣΕ 999 σ. 903, ΣΕ 1503 σ. 970, ΣΕ 843 σ. 971, ΣΕ 585 σ. 1103, Έγκ. σ. 1216.

Θεάματα. Κατάταξις εἰς κλάσεις ταξιθετῶν, σερβιτόρων δι' εἰσφορᾶς Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 781. —Ἡμέρα ἀργίας θεάτρων καὶ ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως προσωπικοῦ αὐτῶν καὶ ἐργασία κατὰ τὴν νύκτα, Γν. Σ. σ. 32, Εἰσηγ. ἔκθ. σ. 1275. Βλ. καὶ λ. *Ἠθοποιοί*.

Θεραπαινίδες. Σύζυγοι τῶν ἀναπήρων· ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 667.

Θεραπείας αἴτησις. Βλ. λ. *Αἰτήσεις θεραπείας*.

Θερμασταί. Χαρακτηρισμὸς ἐργασίας ὡς ἐργατικῆς, ΑΠ 786 σ. 158.—Ἐργατικὸν ἀτύχημα εἰς θερμαστὴν πλοίου καὶ ὑπολογισμὸς ἀνικανότητος δι' ἀποζημίωσιν, ΑΠ 403 σ. 1202. —Ξηρᾶς· ηὐξημένη ἄδεια, ΝΖ σ. 672.

Θηλασμός. Διακοπαὶ ἡμερησίας ἐργασίας γυναικῶν διὰ τὸν θηλασμόν· διάρκεια· δικαίωμα ἀκεραίας τῆς ἀντιμισθίας, Ἔγγρ. σ. 284.

Θητεία. Συνδικαλιστικοῦ στελέχους· μὴ προστασία μετὰ λῆξιν, Π 7408 σ. 131.—Μελῶν συμβουλίων ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ· ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις κατὰ χρόνον λήξεως τῆς θητείας· συνέπειαι, ΑΠ 266 σ. 706.

Θύματα πολέμου. Βλ. λ. *Ἀνάπηροι*.

Θυρωροί. Σύμβασις ἐργασίας θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων· διαιτητικὴ ἀπόφασις 6/1958· ἔκτασις ἐφαρμογῆς· συλλογικὴ σύμβασις 31.12.1938· ἀποδοχαί· πρόσληψις· ἀνάπηροι· ἀπόλυσις· ἀποζημίωσις, ΝΖ σ. 41. —Νόμιμος μισθὸς θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, περιχώρων κατὰ τὴν ἀπὸ 31.12.1938 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας· κανονισμὸς δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων τῶν θυρωρῶν· παράβασις ἐκ μέρους ἰδιοκτήτου· δικαίωμα διπλασίας ἀποζημιώσεως ν. 2112· προϋπόθεσις ἢ ἐκ δόλου παράβασις· φροντὶς παραδόσεως ἀποριμμάτων· ἀνάπαυσις κατὰ Κυριακήν, Π 10673 σ. 148. —Γραφείων τῶν ἐπιχειρήσεων· ἐφαρμογὴ διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2/1959, Ἔγγρ. σ. 725.—Καμπαρὲ - Βαριετέ· τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορᾶς Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 782.

Ι

Ἰατρικαὶ ἐργασίαι. Ἐξαίρεσις Κυριακῆς ἀναπαύσεως, ΑΠ 410 σ. 1195.—

Ἰατροί. Νομικὴ σχέσις ἰατρῶν πρὸς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς· ἄδειαι καὶ δῶρα ἰατρῶν Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ξενοδοχοϋπαλλήλων, Ἔγγρ. σ. 42, Γν.Σ. σ. 42.—Σχέσις ἰατροῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἀνάκλησις ἐντολῆς παροχῆς ἰατρικῶν ὑπηρεσιῶν· ἀρμοδιότης Ὁλομελείας Σ.τ.Ε.· αἴτησις ἀκυρώσεως πράξεων ἀναφερομένων εἰς σχέσιν ἐμμίσθου ἐντολῆς μετὰ τῆς δημοσίας διοικήσεως· παραδεκτοὶ λόγοι ἀκυρώσεως· μὴ ὑπαγωγὴ εἰς διαδικασίαν πειθαρχικοῦ ἐλέγχου τῶν δυνάμει ἐμμίσθου ἐντολῆς παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των, ΣΕ 1466 σ. 834.— Σύμβασις ἰατροῦ περὶ παροχῆς ὑπηρεσιῶν εἰς Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμόν· ἀξιώσεις ἐξ ἐργατικῶν νόμων κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν· περίπτωσις ἰατροῦ παρέχοντος παρέργως καὶ οὐχὶ κυρίως ὑπηρεσίας αὐτοῦ διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν ἠσφαλισμένων Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ· ἀπαράδεκτος εἰσαγωγὴ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἀξιώσεων αὐτοῦ περὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως νόμου 2112 κλπ., μὴ χαρακτηριζομένης τῆς συμβάσεως ὡς τοιαύτης ἐξηρτημένης ἐργασίας, Π 234 σ. 1091, Εἰσαγ. σ. 1091.—Σχέσις ἰατρῶν πρὸς Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμόν· ὑπαλληλικὸς κῶδιξ καὶ ν. 3623/1956 περὶ ἰατρῶν· σύνδεσις τῶν ἰατρῶν Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου (Ταμείου Ὑγείας Ξενοδοχοϋπαλλήλων) μετ' αὐτοῦ διὰ σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, μὴ ὄντων ὑπαλλήλων τοῦ Ταμείου ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 § 2 Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος· σχέσις ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, Ἀνωτ. Συμβ. Δημ. Ὑπηρ. 238 σ. 1038.—Σχέσις ἰατρῶν Ι.Κ.Α.· ἔννοια διατάξεων Κανονισμοῦ ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας· ἰατρὸς θεραπευτὴς ὀδοντίατρος, ΣΕ 683 σ. 548.—Ὑπηρεσιακὴ κατάστασις μονίμων ἰατρῶν Ι.Κ.Α.· παράλειψις Διοικήσεως πρὸς πλήρωσιν κενῆς θέσεως διὰ μετατάξεως ἐκ τοῦ δευτερεύοντος τακτικοῦ ὑγειονομικοῦ προσωπικοῦ· ἁρμοδιότης Γ' Τμήματος τοῦ Σ.τ.Ε.· κριτήρια διὰ τὴν μονιμοποίησιν ἢ ἔνταξιν τῶν ἰατρῶν· εὐδόκιμον ὑπηρεσίας· προτίμησις ὑπερεχόντων· ἀκύρωσις ἀποφάσεως ὡς ἀναπιολογήτου, ΣΕ 969 σ. 769.— Φύσις σχέσεως ἰατρῶν Ι.Κ.Α.· ἀπόλυσις διὰ μονομεροῦς λύσεως τῆς συμβάσεως καὶ ἀξιώσεις ἀποζημιώσεως νόμου 2112· ἀπαράδεκτον ἐκδικάσεως ἀγωγῆς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 5444 σ. 852.—Ἀσφάλισις ἰατρῶν θεραπευτῶν Ι.Κ.Α. εἰς Τ.Ε.Α. Π.Ο.Κ.Α.· στοιχεῖον κυρίας ἀπασχολήσεως, ΣΕ 1708 σ. 1328.—Ἰατροί· ἐξαίρεσις ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 789.— Πρόσληψις ἰατροῦ δι' ἐργασίαν ἐν νοσοκομείῳ ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένου χρόνου, ἀνανεουμένη ἑκάστοτε μὲ τὴν λῆξιν αὐτῆς· κρίσις δικαστηρίου περὶ τοῦ ὅτι ἐδικαιολογεῖτο ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ὡρισμένου· ἀνεφάρμοστον ν. 2112, Π 9772 σ. 1312.—Ἀπαγόρευσις εἰς ἰατροὺς κατοχῆς πλειόνων τῆς μιᾶς θέσεων· δικαίωμα ἰατροῦ ἐν ἀποχωρήσει ἀπὸ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν περὶ πολυθεσίας διατάξεων, ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως ν. 2112 καὶ ὅταν ἀμείβηται κατ' ἐπίσκεψιν, ἐφ' ὅσον ὅμως οἱ ἠσφαλισμένοι δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα ἐλευθέρας ἐκλογῆς ἰατροῦ, Γν. Σ. σ. 277.—Ἐξαίρεσις Κυριακῆς ἀναπαύσεως ἐπὶ ἰατρικῶν ἐργασιῶν, ΑΠ 410 σ. 1195.

Ἰδιωτικὰ ἐκπαιδευτήρια. Βλ. λ. *Ἐκπαιδευτήρια*.

Ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι. Βλ. λ. *Ὑπάλληλοι Ἰδιωτικοί*.

Ἰδιωτικὸν Διεθνὲς Δίκαιον. Βλ. λ. *Διεθνὲς Δίκαιον*.

Ἰδιωτικοῦ δικαίου σχέσεις. Βλ. λ. *Δημοσίου δικαίου σχέσεις*.

Ἱδρύματα. Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων. Βλ. λ. *Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις*. Νοσηλευτικά. Βλ. λ. *Νοσοκομεῖα*.—Ἀναγκαστικὴ πρόσληψις δικηγόρου ὑπὸ κοινωφελῶν ἱδρυμάτων κλπ.

βλ. λέξιν *Στράτευσις* (παράγρ. Β').—Νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου· δὲν δύνανται νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς κοινωφελῆ ἱδρύματα, ΣΕ 464 σ. 480.—Φιλανθρωπικόν· νυκτοφύλαξ· ἀμοιβὴ δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας, ΑΠ 318 σ. 817.— Πατριωτικὸν Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ Ἀντιλήψεως· σχέσις προσωπικοῦ· νόμιμος μισθὸς μετὰ τὸν ἀ.ν. 1538/1950, ΑΠ 210 σ. 1144.— Πρεβεντόρια· χαρακτήρ· εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ παρεχομένην τροφὴν καὶ κατοικίαν, Ἔγκ. σ. 1156.—Ἱδρύματα ὑπαγόμενα εἰς διαιτητικὴν ἀπόφασιν 2/1959, Εἰσηγ. Ἔκθ. σ. 1276.— Κοινωφελῆ ἱδρύματα ἄρθρου 106 Συντάγματος καὶ ἐργατικοὶ νόμοι, ΝΖ σ. 1290.—Ἀνεπίτρεπτον κατ' ἄρθρον 106 Συντάγματος τῆς μεταβολῆς περιεχομένου ἢ ὅρων διαθήκης ἢ δωρεᾶς κατὰ τὰς ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ἢ κοινωφελοῦς σκοποῦ διατάξεις αὐτῆς· ἐπιτρεπτὴ ἐξαιρετικῶς διὰ νόμου ἡ διάθεσις τοῦ διατιθεμένου ἢ δωρουμένου πρὸς ἄλλον σκοπόν, ὅταν ἡ θέλησις τοῦ δωρητοῦ ἢ διαθέτου ἀπομαίνῃ ἀπολύτως ἀπραγματοποίητος· ἔννοια τῆς συνταγματικῆς αὐτῆς διατάξεως· κοινωφελὲς ἵδρυμα ἡ Σιβιτανίδειος Δημοσία Σχολὴ Τεχνῶν καὶ Ἐπαγγελμάτων· ἀνεπίτρεπτος κατ' ἄρθρον 106 Συντάγματος ὁ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου οὐσιαστικὸς ἔλεγχος ἀποφάσεως τῆς Διοικήσεως τῆς Σχολῆς περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἡ ἀναγνώρισις αὐτῆς ὡς ἀκύρου κατ' ἐφαρμογὴν ἄρθρων 281, 174 ΑΚ καὶ ἀ.ν. 1803/1951 περὶ προστασίας συνδικαλιστικῶν στελεχῶν, Π 5592 σ. 1317, πρβλ. ΝΖ σ. 1290.— Καταβολὴ εἰσφορῶν ὑπὲρ Σιβιτανιδείου Σχολῆς ἐκ μέρους τῶν ὑφ' οἱονδήποτε τίτλον Ὀργανισμῶν, Ταμείων καὶ Ἱδρυμάτων Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ΑΠ 478 σ. 1379.

Ἱκανοποίησις χρηματική. Δι' ἠθικὴν βλάβην κατ' ἄρθρ. 932 ΑΚ· εἶδος ζημίας διαστελλόμενον τῆς ὑλικῆς, ἤτοι περιουσιακῆς ζημίας, ΑΠ 283 σ. 591, Ε 3370 σ. 592, ΑΠ 337 σ. 767, Ἀγόρ. Εἰσαγγ. σ. 1121.— Λογῳ ἠθικῆς βλάβης ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ΑΠ 283 σ. 591, Ε 3370 σ. 592, ΑΠ 337 σ. 767, Ἀγόρ. Εἰσαγγ. σ. 1121, ΑΠ 443 σ. 1367. — Δι' ἠθικὴν βλάβην ἐκ σωματικῆς βλάβης ἐξ ἀμελείας· δυνατὴ παράστασις παθόντος ὡς πολιτικῶς ἐνάγοντος ἐνώπιον τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, καὶ ἂν ἔτι ἦτο κατὰ τὸν χρόνον τοῦ ἐγκλήματος ἠσφαλισμένος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ τὸ ἔγκλημα ἐπῆλθεν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς πρὸς τὸν ἐργοδότην ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, ΑΠ (ποιν.) 75 σ. 829, Ἀγόρ. Εἰσαγγ. σ. 1121.

Ἱκανότης. Ἀπαλλοτρίωσις πτωχεύσαντος ἀπὸ τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας του· ἐπιχείρησις ἢ ἐξακολούθησις ἔκτοτε πάσης ἐναντίον τοῦ πτωχεύσαντος ἀγωγῆς κατὰ μόνου τοῦ συνδίκου· τίνες δανείσται διατηροῦν δικαίωμα ἀτομικῆς καταδιώξεως καὶ ἐκτελέσεως πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν ἀπαιτήσεών των· δίκη περὶ ἐργατικῶν μισθῶν, Π 3788 σ. 1203.—Ἐπὶ ἀναγκαστικῆς διαχειρίσεως· στέρησις ὀφειλέτου τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας του· διαχείρισις καὶ ἐκπροσώπησις ὑπὸ τοῦ ἀναγκαστικοῦ διαχειριστοῦ· καθορισμὸς μισθοῦ διοικητικοῦ συμβούλου ὡς ὑπαλλήλου ἀνωνύμου ἑταιρείας ὑπὸ τοῦ ἀναγκαστικοῦ διαχειριστοῦ, Π 12346 σ. 142.

Ἴση μεταχείρισις. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 6).

Ἰσότης. Βλ. λ. *Σύνταγμα*.

Κ

Καθαριστήρια. Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργαζομένων εἰς βαφεῖα, καθαριστήρια κλπ.· ἀτόνησις μετὰ τὴν 2.1956 διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ΣΕ 1723 σ. 1260.

Καθαρίστριαι. Παροχὴ ἐργασίας καθαριστρίας Ι.Κ.Α. καὶ στοιχεῖον κυρίας ἀπασχολήσεως δι' ἀσφάλισιν εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ΣΕ 594 σ. 273.—Γραφείων ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων· ἀποδοχαί, Ἔγγρ. σ. 725.—Γραφείων· χρόνος ἀπασχολήσεως καὶ νόμιμος μισθός· ἑβδομαδιαία ἀνάπαυσις· παροχὴ ἐργασίας κατὰ Κυριακάς, Π 5989 σ. 1089.—Νοσηλευτικοῦ ἱδρύματος· ὧραι ἐργασίας· ἀξίωσις δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, Π 4550 σ. 953.—Ναῶν, καμπαρέ, χοροδιδασκαλείων· τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς ΙΚΑ, Ἔγκ. σ. 781.

Καθυστέρησις. Ἀποδοχῶν· συνέπειαι. Βλ. λ. *Ἀποδοχαί* (παράγρ. 8).—Εἰσφορῶν ΙΚΑ· πρόσθετα τέλη καὶ ἐπαυξήσεις· προνόμιον Ι.Κ.Α.· ἔκτασις· ἔννοια ἄρθρου 27 § 6 ἀ.ν. 1846/1951, ΑΠ 733 σ. 263, ΑΠ 198 σ. 494, ΑΠ 420 σ. 1246.—Εἰσφορῶν· πρόσθετα τέλη κατὰ Π.Υ.Σ. 92/1956· ἐπιβάρυνσις δι' αὐτῶν τῶν ὑποχρέων, ἀνεξαρτήτως λόγου καθυστερήσεως, ΑΠ 205 σ. 836.—Ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν καὶ συνταξιοδοτικὰ δικαιώματα, ΣΕ 166 σ. 395, ΑΠ 320 σ. 905.—Εἰσφορῶν Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας· συνέπειαι· εἰσπραξις, Ἔγκ. σ. 791.—Δόσεως ἀποζημιώσεως ἐπὶ ἀπολύσεως· συνέπεια κατὰ ν. 3198/1955, Π 7051 σ. 315.—Δημοσιεύσεως διορισμοῦ ὑπαλλήλου νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου· ἔλλειψις εὐθύνης τοῦ νομικοῦ προσώπου, ΑΠ 771 σ. 386.— Βραδύτης ἀσκήσεως δικαιώματος ἀπὸ ἀπόψεως ἄρθρου 281 ΑΚ, ΑΠ 773 σ. 89, Εἰσαγ. σ. 89, 206.

Καλὴ πίστις. Κριτήριον ἐκτιμήσεως ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ὡς καταγγελίας ἢ μὴ τῆς συμβάσεως ἐργασίας Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (παράγρ. Ι.Γβ').—Ἄρθρον 288 ΑΚ διέπει καὶ τὴν ἐνάσκησιν τοῦ δικαιώματος διαθεσιμότητος μισθωτῶν, Π 16041 σ. 81.—Κριτήριον εὐλόγου χρόνου αἰτήσεως πιστοποιητικοῦ ἐργασίας, Π 16413 σ 198.— Παροχὴ ὑπὸ Ἐμπορικῆς Τραπέζης ἐπιμισθίου ἀσφαλίστρων καὶ ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ παραβάσεως ἄρθρου 288 ΑΚ, ΑΠ 187 σ. 421.—Ὑποχρέωσις ἐργοδοτῶν ἐκ τῶν ἄρθρων 200 καὶ 288 ΑΚ πρὸς εὐπρεπῆ συμπεριφορὰν πρὸς τοὺς μισθωτούς, Π 745 σ. 424.—Ἔνσταστις γενικοῦ δόλου (ἄρθρων 288, 281 ΑΚ)· στήριξις εἰς ἀρχὰς καλῆς πίστεως, ΝΖ σ. 745.—Ἠσφαλισμένου ὅτι εἶναι ἐκ τῶν ὑποχρεωτικῶς ἠσφαλισμένων προσώπων καὶ καταβολὴ εἰσφορῶν· ἀμφισβήτησις

ἰδιότητος μετά μακρόν χρόνον· ἀντίθεσις εἰς ἀρχάς χρηστῆς διοικήσεως, ΣΕ 1501 σ. 898. —Καλόπιστος κατ' ἄρθρον 288 ΑΚ ἐκτέλεσις τῆς παροχῆς ὑπό τοῦ ὀφειλέτου· στήριξις εἰς τοῦτο τῆς ἀρχῆς ἴσης μεταχειρίσεως τῶν μισθωτῶν, ΑΠ 352 σ. 820, ΑΠ 421 σ. 1304.

Καμπαρέ. Τεκμαρτά ἡμερομίσθια δι' εἰσφοράς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 782.

Κανονισμοί. Ἐργασίας· διαδικασία ἐγκρίσεως κατά τό ν.δ. 3789/1957· κατάργησις διά τούτου κατ' ἀρχήν πάσης ἄλλης διαδικασίας καταρτίσεως Κανονισμῶν ἐργασίας καί πάσης ἄλλης ἀποκλειστικῆς διοικητικῆς ἁρμοδιότητος ἐγκρίσεως ἤ κυρώσεως Κανονισμῶν· διατήρησις ἰσχύος προγενεστέρων εἰδικῶν νόμων, καθ' ὅσον δέν ἀντιτίθενται εἰς τάς διατάξεις τοῦ ν.δ. 3789/1957· ἀκύρωσις πράξεως Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καί Δημοσίων Ἔργων περί κανονισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας προσωπικοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης, ΣΕ 1599 σ. 1209.—Ἐργασίας κατά ν.δ. 3789/1957· πειθαρχικαί ποιναί· ἄσκησις ἐφέσεως ἐνώπιον Τμήματος Κανονισμῶν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας· ἐξακολούθησις ἰσχύος τῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν εἰδικῶν νόμων ἐκδοθέντων Κανονισμῶν· ἐφαρμογή ὅμως διατάξεως ἄρθρ. 1 ν.δ 3789/1957 περί ἐφέσεως καί ἐπί ποινῶν κατά τάς διατάξεις τῶν ἐκδοθέντων ὡς ἄνω εἰς τό παρελθόν Κανονισμῶν· δυνατή ἀνάθεσις ρυθμίσεως σχέσεων ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας καί εἰδικώτερον τῆς πειθαρχίας αὐτῶν εἰς ὄργανα Διοικήσεως, ΣΕ 1607 σ. 1236.—Ἐργασίας· διαδικασία κυρώσεως μετά τό ν.δ. 3789/1957· τηρητέα διαδικασία κυρώσεως Κανονισμοῦ ἐργασίας προσωπικοῦ λεωφορείων αὐτοκινήτων, Γν.Σ. σ. 1233.— Προσωπικοῦ Κ.Τ.Ε.Λ.· πειθαρχικαί ποιναί προσωπικοῦ κινήσεως λεωφορείων· ἄθικτον τό δικαίωμα ταῦ ἐργοδότου ἰδιοκτήτου λεωφορείου πρός καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, Π 7543 σ. 1078.— Δήμου Καβάλας ἀπό 16.6.1958· μή κυρωθείς διά νόμου δέν ἔχει ἰσχύν νόμου· δικαστικός ἔλεγχος τῆς κρίσεως ταῦ δι' αὐτοῦ ὁριζομένου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, ΑΠ 777 σ. 20. —Σχέσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πρός Κανονισμόν ἀναγκαστικοῦ δικαίου· Κανονισμός προσωπικαῦ Α.Σ.Ο., Γν.Σ. σ. 165. —Ἀπόλυσις παλαιῶν πολεμιστῶν διά παραβάσεις προβλεπομένης ὑπό νομίμως ἀνεγνωρισμένου Ὀργανισμοῦ ἤ Κανονισμοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως· ἄρθρον 1 Κανονισμοῦ προσωπικοῦ Α.Σ.Ο., ΣΕ 1326 σ. 883.—Γενικός προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε.· κύρωσις διά διατάγματος· ἰσχύς ὡς νόμου, ΑΠ 247 σ. 642, Π 9031 σ. 959.—Σχέσις διατάξεως ἄρθρου 8 νόμου 2054/1952 (στρατιωτική ὑπηρεσία ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας) πρός ἐπέχοντας ἰσχύν νόμου Κανονισμούς ἐπιχειρήσεων· Κανονισμός Ἐσωτερικῆς Ὑδάτων, Π 14591 σ. 1138.— Ὀργανισμός ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας Διαχειρίσεως Ἐγχωρίων Προϊόντων· ἰσχύς ὡς συμβάσεως, ΑΠ 145 σ. 1144.—Κατά νόμον 1846/1951 περί Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων· ἔκδοσις ὑπό Ὑπουργοῦ Ἐργασίας· δημοσίευσις· ἐξουσιοδότησις ἐκ Κανονισμοῦ διά κατάταξιν μισθωτῶν εἰς κλάσεις, ΑΠ 799 σ. 151.—Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας τῶν ἐν Ἑλλάδι σιδηροδρομικῶν καί τροχιοδρομικῶν ἐπιχειρήσεων· ἰσχύς νόμου· διάταξις ἄρθρ. 4 § 2 αὐτοῦ ἀσφαλιστικοῦ περιεχομένου μή ἀναφερομένη εἰς τήν σύμβασιν ἐργασίας· ἐφαρμογή ἄρθρων 657, 658 ΑΚ, ΑΠ 170 σ. 377.—Ἀσφαλιστικῆς λειτουργίας Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν· ἀνίσχυρος ὡς ἐκδοθείς βάσει τῆς ἀντισυνταγματικῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ἄρθρου 59 § 1 ἀ.ν. 11/12.11.1935 καί ἄρθρου 1 ἀ.ν. 694/1937· μή κύρωσις οὐδέ διά τοῦ ν.δ. 2520/1953, ΣΕ 381 σ. 445, ΣΕ 1505 σ. 1151.—Ἐσωτερικός προσωπικοῦ τυπογραφείου Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἑλλάδος· ἔλλειψις νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρός ἔγκρισιν αὐτοῦ· ἰσχύς ὡς συμβάσεως ἐργασίας, Π 20752 σ. 327.—Δικαιωμάτων καί ὑποχρεώσεων θυρωρῶν· παράβασις· συνέπειαι· δόλος, Π 10673 σ. 148.—Δυνατή παραίτησις ἀποζημιώσεως ἐκ Κανονισμῶν, Π 935 πφ σ. 1205.

Καπνεργάται. Βλ. καί λ. *Ταμεῖα*.—Ὑπερημερία ἐργοδότου καί καταβολή μισθοῦ· καταβολή προκειμένου περί μισθωτοῦ καπνοβιομηχανίας καί ἀξίας ἑνός κυτίου σιγαρέττων ἡμερησίως· οὐχί καί τοῦ ποσοῦ τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς τόν φόρον τοῦ Δημοσίου, οὗτινος ἀπαλλάσσονται, Π 1083 σ. 76.

Καρραγωγεῖς. Τεκμαρτά ἡμερομίσθια δι' εἰσφοράς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 780.

Καταβολή. Ἀποζημιώσεως ἐπί ἀπολύσεως. Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*.—Εἰσφορῶν. Βλ. λ. *Ἀνεργίας Ὀργανισμός—Ἀσφάλισις, Κοινωνικαί Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα*.— Ἐπιδόματος ἀνεργίας, Ἔγκ. σ. 847 ἐπ.—Ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· χρόνος καταβολῆς, ΣΕ 934 σ. 902.—Συντάξεως εἰς ὀφείλοντας εἰς τό Τ.Ε.Β.Ε.· ἔναρξις ἀπό τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου μηνός τῆς ἐξοφλήσεως τῶν ὀφειλῶν· εὐχέρεια παρακρατήσεως τούτων ἐκ τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως μέχρις ἐξοφλήσεως διά συμψηφισμοῦ, ΑΠ 320 σ. 905.—Δικαστικῆς δαπάνης ὡς πρός ἣν ἡ ἀπόφασις δέν εἶναι προσωρινῶς ἐκτελεστή· συναγωγή παραιτήσεως ἐφέσεως, Π 15790 σ. 267, Π 4548 σ. 1023.—Βλ. καί λ. *Καθυστέρησις*.

Καταγγελία συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις ἐργασίας*.

Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας. *I. Κατά τόν νόμον 2112 καί β. δ. 16 Ἰουλίου 1920.*

Α' Γενικά· Ἔκτασις ἐφαρμογῆς. Ἰσχύς νόμου 2112 καί β. δ/τος 16.7.1920 μετά τόν Ἀστικόν Κώδικα κατ' ἄρθρον 38 Εἰσαγ. νόμου, Εἰσαγ. σ. 423, 583, 639.—Ἐφαρμογή ἐπί καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, Γν. Σ σ. 85, Π 10854 σ. 91, ΑΠ 42 σ. 247, ΝΖ σ. 153, Εἰσαγ. σ. 19, 255, 1312, 1313.—Ἀνεφάρμοστον ἐπί συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, Γν. Σ. σ. 35, Εἰσαγ. σ. 255, Π 9772 σ. 1312.—Ἐφαρμογή καί ἐπί συμβάσεων ἐργασίας μέ ὡρισμένην χρονικήν διάρκειαν, μή δικαιολογουμένην ἐκ τῆς φύ-

σεως τῆς συμβάσεως καὶ τεθείσης πρὸς καταστρατήγησιν· προβολὴ ὑπὸ μισθωτοῦ τοῦ ἰσχυρισμοῦ περὶ καταδολιεύσεως τοῦ νόμου κρίσις δικαστοῦ· ἀλλεπάλληλοι συμβάσεις ὡρισμένου χρόνου· μετατροπὴ βουλήσει τῶν συμβαλλομένων συμβάσεως ἀορίστου χρόνου εἰς τοιαύτην ὡρισμένου χρόνου, Εἰσαγ. σ. 1312.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ συμβάσεως ἰατροῦ προσληφθέντος δι' ἐργασίαν ἐν νοσοκομείῳ δι' ὡρισμένον χρόνον καὶ ἀνανεουμένης ἑκάστοτε κατὰ τὴν λῆξιν, κριθέντος ὅτι δικαιολογεῖται ὁ προσδιορισμὸς ὡρισμένου χρόνου καὶ ὅτι δὲν ἐγένετο πρὸς καταστρατήγησιν, Π 9772 σ. 1312.—Ἔννοια συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου· περιπτώσεις. Βλ. λ. ***Ἐργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 14).—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας, Εἰσαγ. σ. 312, 429, Ἐγκ. σ. 797.—Καταγγελία ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας, ΝΖ σ. 507.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ μισθωτῶν συνεργείων Δήμων προσληφθέντων ἄνευ τηρήσεως τῶν νομίμων διατυπώσεων, ὑποκειμένης μὴ ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλ' ἁπλῆς σχέσεως ἐργασίας, ΑΠ 42 σ. 247.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ συνδεομένων διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, Γν. Σ. σ. 503. Βλ. περιπτώσεις εἰς λ. ***Δημοσίου δικαίου σχέσις***.—Ἔννοια ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου· περιπτώσεις. Βλ. λ. ***Ὑπάλληλοι ἰδιωτικοί***.—Ἀνεφάρμοστον νόμου 2112 ἐπὶ ἀπολυομένων μισθωτῶν Δημοσίου· ἐφαρμογὴ Π.Υ.Σ. 956 καὶ 976/1947, Π 6100 σ. 1257.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ προσωπικοῦ ἐργαζομένου εἰς ἀπολογιστικῶς διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου ἐκτελούμενα ἔργα· ἀνεφάρμοστον ἐπ' αὐτοῦ τῶν Π.Υ.Σ. 956 καὶ 976/1947, Π 7681 σ. 1081.—Ἀνεφάρμοστον διατάξεων νόμων 2112/1920 καὶ 4558/1930 ἐπὶ ἀποζημιώσεως ἐκ Κανονισμοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων· ἀναφορὰ εἰς νόμους 2112, 4558 καὶ β. δ/γμα 16.7.1920 μόνον διὰ τὸν κατὰ ποσὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως, Π 935 σ. 1205.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας δημοσίου ὑπαλλήλου μετ' ἰδιώτου· ἀνεφάρμοστον νόμου 2112 ἐλλείποντος τοῦ στοιχείου τῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν κατὰ κύριον ἐπάγγελμα· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 663 ΑΚ, ΝΖ σ. 1034.—Ἀπαγόρευσις ἀπολύσεως μισθωτοῦ διαρκούσης τῆς στρατεύσεως αὐτοῦ· συνέπειαι τοιαύτης ἀπολύσεως, Πρ. 6471 σ. 888, ΑΠ 803 σ. 127, Παράτ. σ. 128, Εἰσαγ. σ. 124.—Ἀνυπόχρεον ἐργοδότου πρὸς καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας ἀντικαταστάτου στρατευθέντος· λύσις αὐτοδικαίως ἐκ τοῦ νόμου, ΝΖ σ. 453.

Β' Καταγγελία.

α. Γ ε ν ι κ ά. Ἡ καταγγελία μονομερὴς δικαιοπραξία, Π 1074 σ. 88, Π 513 σ. 713.—... ἀπευθυντέα πρὸς ὡρισμένον πρόσωπον καὶ μὴ χρήζουσα ἀποδοχῆς, Π 513 σ. 713.—Δήλωσις βουλήσεως διεπομένη ὑπὸ τῶν γενικῶν ἀρχῶν τῶν ἄρθρων 167 ἐξ. ΑΚ, ΝΖ σ. 616.—Ἀναιτιώδης γνωστοποιητέα εἰς τὸν πρὸς ὃν ἀπευθύνεται· νομικὴ ἐνέργεια ἀφ' ὅτου οὗτος λάβῃ γνῶσιν αὐτῆς, Π 1074 σ. 88.—Ἐνέργεια αὐτῆς ἀφ' ἧς περιέλθῃ εἰς τὸν πρὸς ὃν ἀπευθύνεται, ΝΖ σ. 616, Εἰσαγ. σ. 1080.—Συντέλεσις εὐθὺς ὡς ἐγχειρισθῇ τὸ περὶ τῆς καταγγελίας ἔγγραφον εἰς τὸν πρὸς ὃν ἀπευθύνεται· ἀδιάφορον ἂν οὗτος μετὰ τὴν παραλαβὴν τοῦ ἐγγράφου, λαβὼν γνῶσιν τοῦ περιεχομένου του καὶ μὴ συναινῶν, ἐπέστρεψε τοῦτο εἰς τὸν ἐνεργήσαντα τὴν δήλωσιν, Π 513 σ. 713.—Δυνατὴ καὶ σιωπηρῶς, Π 1074 σ. 88, Εἰσαγ. σ. 87.—Σιωπηρὰ καταγγελία· δέον νὰ γίνεται κατὰ τρόπον ὥστε νὰ γνωρίζῃ ὁ ἕτερος ὅτι πρόκειται περὶ πράξεως ἐμφαινούσης δήλωσιν περὶ λύσεως τῆς συμβάσεως, Π 10955 σ. 1080.—Ἄρνησις ἀποδοχῆς ἐργασίας· δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς σιωπηρὰ δήλωσις καταγγελίας, ἐφ' ὅσον ἐκ ταύτης προκύπτει βούλησις διασπάσεως τοῦ ἐνοχικοῦ δεσμοῦ, Π 1074 σ. 88, Π 10854 σ. 91.—Μὴ ἀναγκαία ἡ τήρησις ἐγγράφου τύπου καὶ διὰ τὴν παράδοσιν τῆς καταγγελίας εἰς τὸν μισθωτόν, Π 513 σ. 713.—Ἀνάκλησις καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας· μόνον συναινέσει τοῦ πρὸς ὃν ἀπευθύνεται· θεώρησις ὡς μὴ λυθείσης τῆς συμβάσεως, ἐὰν, γενομένης παραιτήσεως ἀπὸ τῆς καταγγελίας, συνεχίσῃ ὁ μισθωτὸς ἐργαζόμενος καὶ μετὰ τὴν πάροδον τῆς προθεσμίας, ΝΖ σ. 616.—Ἔννομα ἀποτελέσματα καταγγελίας, ἐφ' ὅσον ἐνήργησε ταύτην ὁ ἐργοδότης ἢ ὁ νόμιμος αὐτοῦ ἀντιπρόσωπος· ἐπιγενομένη ἔγκρισις καταγγελίας γενομένης ὑπὸ τρίτου, μὴ ὄντος ἀντιπροσώπου καὶ οὐχὶ ἐπ' ὀνόματί του· ἰσχὺς ὡς αὐτοτελοῦς καταγγελίας ἀφ' ἧς ἡ δήλωσις περιέλθῃ εἰς τὸν μισθωτόν, Εἰσαγ. σ. 181.—Δυνατὴ ἀνάθεσις ὑπὸ διοικητικοῦ συμβουλίου ἀνωνύμου ἑταιρείας, κατὰ ν. 2190/1920, εἰς τρίτον, μὴ μέλος αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἐπιτρέπεται ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ, τῆς ἐκπροσωπήσεως τῆς ἑταιρείας καὶ εἰς τὴν ἀπόλυσιν προσωπικοῦ, μὴ περιορισθέντος τούτου διὰ τοῦ ν. 3560/1956 ὡς πρὸς τὴν Ὀλυμπιακὴν Ἑταιρείαν, ΑΠ σ. 27 Ὀλ. σ. 249.

β. Τ α κ τ ι κ ὴ π ρ ο ε ι δ ο π ο ί η σ ι ς· ὑ π ο λ ο γ ι σ μ ὸ ς χ ρ ό ν ο υ· σ υ ν έ π ε ι α ι· ἀ π ο ζ η μ ί ω σ ι ς. Τακτικὴ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ΝΖ σ. 906.—Ἀποζημίωσις ὑπαλλήλων μετὰ προειδοποίησιν δι' ἀπόλυσιν, ΝΖ σ. 1331.—Διατήρησις τακτικῆς (μετὰ προειδοποίησιν) καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ μετὰ τὸν ν. 3198/1955 προκειμένου περὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων· καταβολὴ 1/2 τῆς ἀποζημιώσεως, ΝΖ σ. 106, 616, 906.—Ὑπολογισμὸς τοῦ χρόνου ἀπὸ τῆς προσλήψεως μέχρι τοῦ χρόνου τῆς ἐπιδόσεως τῆς καταγγελίας· μὴ συνυπολογισμὸς τοῦ χρόνου μέχρι τῆς ἐκπνοῆς τῆς προθεσμίας προειδοποιήσεως· ἀφετηρία ὑπολογισμοῦ τῶν χρονικῶν διαστημάτων προειδοποιήσεως· ἰσχὺς διατάξεως ἄρθρου 1 ν. 2112 μετὰ τὸν ν. 4558/1930, ΝΖ σ. 906.—Τακτικὴ ἐπὶ οἰκιακῶν ὑπηρετῶν· ἔλλειψις αἰτιώσεως ἐκ τῆς καταγγελίας, ΝΖ σ. 871.—Ἔγγραφος τύπος καταγγελίας, Π 3906 σ. 588, ΝΖ σ. 903.—Μὴ συνυπολογισμὸς χρόνου προϋπηρεσίας ἐργάτου εἰς χρόνον ὑπηρεσίας ὑπαλλήλου, Γν. Σ. σ. 505.—Ἀπόλυσις μετὰ τὸ ν.δ. 2655/1953 ὑπαλλήλου, προσληφθέντος πρὸ τούτου ὡς ἡμερο-

μισθίου· λῆψις ὑπ' ὄψιν δι' ἀποζημίωσιν ν. 2112 τοῦ χρόνου ὑπαλληλικῆς ὑπηρεσίας ἀπὸ ἐνάρξεως ἰσχύος ν.δ. 2655/1953 καὶ οὐχὶ ἐκείνου, καθ' ὃν παρέσχε πρὸ αὐτοῦ ὑπηρεσίαν ὡς ἐργάτου, Γν. Σ. σ. 505.—Ἐπικύρωσις ἀκύρου συμβάσεως δι' ἀποκτήσεως βιβλιαρίου ὑγείας· ἀναδρομικὴ ἐνέργεια· ὑπολογισμὸς χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τῆς προσλήψεως διὰ τὴν ἀποζημίωσιν ν. 2112, ΝΖ σ. 507, Εἰσαγ. σ. 312.— Μὴ συνυπολογισμὸς τοῦ χρόνου συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, Εἰσαγ. σ. 255.—Ὑπολογισμὸς χρόνου ὑπηρεσίας μισθωτοῦ δι' ἀποζημίωσιν ν. 2112/1920 μετὰ λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐπαναπρόσληψιν μισθωτοῦ· λῆψις ὑπ' ὄψιν τοῦ χρόνου, καθ' ὃν συνεχῶς διετέλεσεν ὁ ὑπάλληλος ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ μισθωτοῦ, Π 452 σ. 647.— Συνυπολογισμὸς καὶ τοῦ χρόνου ἀναστολῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ν. 2112, Π 3827 σ. 715, Εἰσαγ. σ. 314.—Διακοπὴ λειτουργίας ἐπιχειρήσεως (σανατορίου) μετὰ κατάληψιν ὑπὸ γερμανικῶν Ἀρχῶν Κατοχῆς, συνιστῶσαν ἀνωτέραν βίαν· ἐπαναλειτουργία ἀπὸ τοῦ 1945· συνυπολογισμὸς καὶ τοῦ χρόνου αὐτοῦ δι' ἀποζημίωσιν ν. 2112, μὴ καταγγελθείσης τῆς συμβάσεως ἅμα τῇ διακοπῇ τῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως, Π 7051 σ. 315.— Καταβολή, κατ' ἄρθρ. 4 ν. 3198/1955, τοῦ 1/2 τῆς ἀποζημιώσεως ν. 2112, ἅμα τῇ ἐκπνοῇ τῆς προθεσμίας, ΝΖ σ. 106, 1331.— ..., σύνδεσις τοῦ δικαιώματος τούτου πρὸς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως καθ' ὅλον τὸν νόμιμον χρόνον προειδοποιήσεως· οὐ δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐὰν ὁ μισθωτὸς ἐξευρὼν ἄλλαχοῦ ἐργασίαν ἢ δι' ἄλλον λόγον διέσπασε τὴν σύμβασιν πρὸ τοῦ ὡρισμένου χρόνου προειδοποιήσεως, ΝΖ σ. 1331.— Ἀπόλυσις πρὸ τῆς παρόδου τοῦ νομίμου χρόνου προειδοποιήσεως· ὀφειλὴ μισθοῦ ὑπολοίπου χρόνου καὶ τοῦ ἡμίσεος τῆς ἀποζημιώσεως ν. 2112, ΝΖ σ. 106, 1331.— Διάπραξις ἀξιοποίνου πράξεως κατὰ χρόνον τακτικῆς καταγγελίας· δικαίωμα ἐργοδότου πρὸς καταγγελίαν κατ' ἄρθρ. 5 ν. 2112 καὶ 7 ν. 3198/1955· καταβλητέα ἀποζημίωσις, ΝΖ σ. 106.—Ἀποχώρησις μισθωτοῦ τῇ συγκαταθέσει τοῦ ἐργοδότου διαρκοῦντος τοῦ χρόνου τῆς προμηνύσεως· δικαίωμα ἡμίσεος ἀποζημιώσεως ν. 2112, ΝΖ σ. 1331.— Συνέχισις ἐργασίας καὶ μετὰ τὴν πάροδον τῆς προθεσμίας· θεώρησις ὡς ἀνακλήσεως τῆς καταγγελίας, ΝΖ σ. 616.

γ. Ἄτακτος καταγγελία· ἀποζημίωσις· ὑπολογισμός κ.λ.π. Ἀπόλυσις κατὰ παράβασιν ν. 2112· οὐκ ἀκυρότης· δικαίωμα μόνον ἐπὶ τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 3 καθοριζομένης ἀποζημιώσεως, Π 3906 σ. 588, Εἰσαγ. σ. 588, ΝΖ σ. 871.—Παραμέλησις ὑποχρεώσεως καταγγελίας· ὑποχρέωσις καταβολῆς ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὸ σύνολον τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ χρόνου πρὸ τοῦ ὁποίου ἔδει νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία, ΝΖ σ. 871.—Ἔννοια τακτικῶν ἀποδοχῶν· περιεχόμενον· συνυπολογιζόμεναι ἢ μὴ παροχαί, ΑΠ 487 σ. 421, Π 513 σ. 713, ΑΠ 402 σ. 1185, ΑΠ 435 σ. 1247, ΑΠ 436 σ. 1249, ΑΠ 484 σ. 1366. Βλ. καὶ λ. *Ἀποδοχαί*.—Μὴ συνυπολογισμὸς δώρων ἑορτῶν, ἀποτελούντων οὐχὶ μισθόν, ἀλλ' ἔκτακτον οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν, ΑΠ 402 σ. 1185.—Συνυπολογισμὸς καὶ τῶν ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα παροχῶν εἰς ἐκτέλεσιν συμβάσεως, ΑΠ 187 σ. 421.—Συνυπολογισμὸς δώρων ἑορτῶν χορηγουμένων δυνάμει συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, Εἰσαγ. σ. 1365.—Συνυπολογισμὸς καὶ δώρων ἑορτῶν παρεχομένων δυνάμει τῶν ἐκδιδομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, Π 513 σ. 712.—Ἐπὶ τοῦ συνυπολογισμοῦ ἀναλογίας δώρων ἑορτῶν εἰς ἀποζημίωσιν νόμου 2112, Εἰσαγ. σ. 260, 421, 486, 653, 712, 1088, 1183, 1365.—Συνυπολογισμὸς παροχῶν τροφῆς, κατοικίας, φωτισμοῦ οἰκιακῶν ὑπηρετῶν, ΝΖ σ. 871.—Ἔξοδα παραστάσεως, ὁδοιπορικά· δὲν θεωροῦνται ὡς τακτικαὶ ἀποδοχαί, ΑΠ 435 σ. 1247.—Κανονισμὸς ἀποζημιώσεως βάσει τοῦ χρόνου, πρὸ τοῦ ὁποίου ἔδει νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία, Γν.Σ. σ. 505, ΝΖ σ. 871. Βλ. ὡς πρὸς τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ χρόνου τούτου τὴν ἀνωτέρω παράγραφον β'.— Ὑποχρέωσις καταβολῆς ἀποζημιώσεως ἐπὶ καταγγελίας μετὰ τὴν συμπλήρωσιν διμήνου ὑπηρεσίας, Γν.Σ. σ. 35.—Ἀπόλυσις ἰατρῶν· ἀποζημίωσις νόμου 2112/1920, Ἐγκ. σ. 42, Γν.Σ. σ. 42.—Εἰδικὴ ἐκ τοῦ νόμου 3764/1957 καὶ ἄρθρου 55 § 2 ἀ.ν. 1846/1951 ἀποζημίωσις ὑπαλλήλων Ταμείου Ἀσφαλίσεως Λιμενεργατῶν· ἀναφορὰ εἰς νόμον 2112/1920· ὑπολογισμός, Ε 1082 σ. 711.—Ἀποζημίωσις νόμου 2112 ἐπὶ ἀπολύσεως βοηθῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων κατὰ τὴν συλλογικὴν σύμβασιν 28.7.1945· ἔννοια βοηθοῦ· οὐχὶ καὶ ὁ προσληφθεὶς δι' ἀχθοφορικὰ καθήκοντα διὰ τῆς φορτοεκφορτώσεως τούτων, Π 374 σ. 1259.—Ἀποζημίωσις ἀπολυομένων μισθωτῶν Δημοσίου κατὰ τὰς Πράξεις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου 956 καὶ 976/1947, ἀποκλειομένης καταβολῆς ἀποζημιώσεως νόμου 2112 καὶ β.δ. 16.7.1920, Π 4489 σ. 1145, Π 6100 σ. 1257.—Συντρέχει ἡ ἀποζημίωσις νόμου 2112 μετὰ τῆς τοῦ ἄρθρου 4 νόμου 3514/1928, Εἰσαγ. σ. 125.—Χαρακτὴρ ἀποζημιώσεως νόμου 2112· οὐ μισθός· συμψηφισμός· νόμιμος συμψηφισμὸς πρὸς ληξιπρόθεσμον ἀντιπαίτησιν ἐργοδότου ἐκ δανείου πρὸς τὸν μισθωτὸν καὶ πρὸς προκαταβολὰς μισθοῦ, Π 5274 σ. 137.

Γ'. Περιπτώσεις ἀζημίου καταγγελίας· ἀποχὴ μισθωτοῦ· ἀνωτέρα βία· μήνυσις.

α. Γενικά. Ἄζήμιος λύσις συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου· μόνον διὰ τὸν ἐν ἄρθρῳ 5 νόμου 2112 λόγον, Εἰσαγ. σ. 946.—

β. Ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας· ἀσθένεια κ.λ.π.· συνέπειαι· Ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας ἕνεκα ἀσθενείας ἢ ἄλλης αἰτίας· τύχη συμβάσεως ἐργασίας, ΝΖ σ. 283, Γν. Σ. σ. 611, Π 48 σ. 1018, Π 15015 σ. 1132, Π 7070 σ. 1306.—Καθιέρωσις δι' ἄρθρου 5 § 3 νόμου 2112 μόνον ἀμαχήτου τεκμηρίου, ἀποκλείοντος νὰ θεωρηθῇ ἡ ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας ἕνεκεν ἀσθενείας ἐπὶ τὰ ἐν τῷ ἄρ-

θρω 3 νόμου 4558/1930 χρονικά ὅρια ὡς λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους αὐτοῦ· μὴ συναγωγή κατ' ἀντιδιαστολήν, ὅτι ἐάν ἡ ἀποχὴ ὀφείληται εἰς ἀσθένειαν μακροτέρας διαρκείας, τεκμηριοῖ λύσιν τῆς συμβάσεως, ΑΠ 363 σ. 763, ΑΠ 465 σ. 1358.—Ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας λόγῳ μακρᾶς ἀσθενείας ἢ ἄλλης ἀνωτέρας βίας, ὁσησδήποτε διαρκείας, βραχείας ἢ μακρᾶς· κρίσις δικαστοῦ, λαμβάνοντος ὑπ' ὄψιν τὸ χρονικὸν διάστημα διαρκείας, τὴν αἰτίαν καὶ ἐν γένει τὰς συνθήκας, ὑφ' ἃς ἔλαβε χώραν, βάσει τῶν ἄρθρων 200 καὶ 288 ΑΚ, ἐάν ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ἀπαιτῇ ὅπως ἡ ἀποχὴ θεωρηθῇ ἢ μὴ ὡς λύσις τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, ΑΠ 363 σ. 763, ΑΠ 465 σ. 1358, Γν. Σ. σ. 611, Π 48 σ. 1013.—Ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐπὶ τετραήμερον δι' οἰκογενειακοὺς λόγους· ἐκτίμησις ὡς μὴ δηλώσεως βουλήσεως περὶ λύσεως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως· δικαίωμα ἀποζημιώσεως νόμου 2112, Π 48 σ. 1013.—Ἀποχὴ μισθωτοῦ λόγῳ συμμετοχῆς εἰς ἀπεργίαν τοῦ πλείστου μέρους τῶν ἐργατῶν· οὐ συμπτωμὰ καταγγελία, μὴ συναγομένου κατ' ἀντιδιαστολὴν τεκμηρίου ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 νόμου 2112 ἢ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ β. δ. 16.7.1920, τῆς ἀποχῆς χωρησάσης συνεπείᾳ ἀσκήσεως νομίμου δικαιώματος, μὴ ὑποβεβλημένου εἰς χρονικὸν περιορισμὸν ὡς πρὸς τὴν διάρκειαν τῆς ἀποχῆς, Π 7070 σ. 1306.—Ἀναγκαῖον, ἵνα λογισθῇ ὅτι ἐπῆλθε λύσις τῆς συμβάσεως ἐκ τῆς ἀποχῆς, ἀποδοτέα εἰς σιωπηρὰν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ, ἡ ἐκδήλωσις τῆς ἀποχῆς εἰς χρόνον καθ' ὃν δὲν εἶχε διακοπῇ ἡ παροχὴ ἐργασίας λόγῳ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου, Π 15015 σ. 1132.—Ἀναγκαία διὰ τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας λόγῳ ἀσθενείας πέραν τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἡ συνεχὴς ἀποχὴ ἐκ τῆς ἐργασίας μέχρι συμπληρώσεως αὐτῶν, Γν. Σ σ. 611, Π 15015 σ. 1132.—Τὰ χρονικὰ ὅρια λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν συνεχῆ καὶ ὄχι κατὰ διακοπήν, ΝΖ σ. 283.—Οὐ δικαίωμα ἐργοδότου, ὅπως ὑπολογίσῃ ἀθροιστικῶς τὰς λόγῳ ἀσθενείας διακεκομμένας ἀποχάς, Π 15015 σ. 1132.—Ἐξακολούθησις ἰσχύος ἄρθρου 5 § 3 νόμου 2112/1920 καὶ μετὰ τοὺς νόμους περὶ παλαιῶν πολεμιστῶν· ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ τούτων, ΑΠ 465 σ. 1358.—Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 5 § 3 νόμου 2112 ἐπὶ τῆς κατὰ τὸν ἀ. ν. 1836/1951 ἀναγκαστικῆς σχέσεως ἐργασίας, Γν. Σ. σ. 611, Π 21 σ. 1135, Εἰσαγ. σ. 959, 1358.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 3 νόμου 4558/1930 περὶ χρονικῶν ὁρίων ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ἕνεκεν ἀσθενείας καὶ ἐπὶ ἐργατῶν, Π 15015 σ. 1132.

γ. *Ἀνωτέρα βία· πτώχευσις.* Διακοπὴ ἐργασιῶν ἐπιχειρήσεως ἐξ ἀνωτέρας βίας· δικαίωμα καταγγελίας ἄνευ καταβολῆς ἀποζημιώσεως· μὴ αὐτοδικαία λύσις τῆς συμβάσεως, Π 7051 σ. 315.—Ἀπόλυσις μισθωτοῦ ἐξ ἀνωτέρας βίας· μὴ ὀφειλὴ ἀποζημιώσεως ν. 2112, ἐκτὸς ἂν ὁ ἐργοδότης εἶναι ἠσφαλισμένος κατὰ τοῦ περιστατικοῦ τῆς ἀνωτέρας βίας, Εἰσαγ. σ. 134.—Πτώχευσις ἐργοδότου· δὲν ἀποτελεῖ ἀνωτέραν βίαν, ἐξ ἧς ἐπέρχεται ἀπαλλαγὴ τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως ν. 2112, Εἰσαγ. σ. 1130.—Πτώχευσις ἐργοδότου· δὲν ἐπιφέρει λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας· καταγγελία ὑπὸ συνδίκου· δικαίωμα ἀποζημιώσεως ν. 2112· προνόμιον, Π 10354 σ. 1130, Εἰσαγ. σ. 1130.—Πτώχευσις ἐργοδότου· ἀποζημίωσις ἀπολυομένων· προνόμιον· ἐπιδότησις δι' ἀνεργίαν, Ἐγκ. σ. 796.

δ. *Μήνυσις ἐπὶ ἀξιοποίνῳ πράξει κλπ.* Βλ. καὶ κατωτέρω παράγρ. ΙΙΙ. Δ'.—Ἀπόλυσις μισθωτοῦ δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν· ἀπρόθεσμος καὶ ἀζήμιος λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρ. 5 ν. 2112 ἐπὶ ἀπολύσεως μισθωτοῦ δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν κατὰ τὴν ὑπηρεσίαν του ἢ ἀπαγγελίαν κατ' αὐτοῦ κατηγορίας δι' ἀδίκημα εἰς βαθμὸν πλημμελήματος, ΝΖ σ. 106.—... δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐν ἀπαλλαγῇ διὰ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως· γένεσις τῆς ἀξιώσεως ἀπὸ τῆς εἰς τὸν ἐργοδότην κοινοποιήσεως τοῦ ἀπαλλακτικοῦ βουλεύματος ἢ τῆς ἀποφάσεως, ΝΖ σ. 106.—Διάπραξις ἀξιοποίνου πράξεως κατὰ χρόνον τακτικῆς καταγγελίας· δικαίωμα ἐργοδότου πρὸς καταγγελίαν κατ' ἄρθρ. 5 ν. 2112 καὶ 7 ν. 3198/1955· καταβλητέα ἀποζημίωσις, ΝΖ σ. 106.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν καὶ ἐπιδότησις δι' ἀνεργίαν, Ἐγκ. σ. 792.

Δ' *Μονομερὴς μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας.* Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 7 ν. 2112 ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ οὐχὶ ἐπὶ τοιαύτης ὡρισμένου χρόνου, ΑΠ 777 σ. 20, Εἰσαγ. σ. 19.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 7 ν. 2112 καὶ ἐπὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν, ὑπηρετῶν, Π 4427 σ. 318, ΝΖ σ. 784, Π 7775 σ. 1138.—Ἔννοια ἄρθρου 7 ν. 2112, Π 15185 σ. 140, Π 4427 σ. 318, ΑΠ 435 σ. 1247.—Ἔννοια ἄρθρου 7 ν. 2112/1920 περὶ μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας· σχέσις αὐτῆς πρὸς διευθυντικὸν δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου, Π 15185 σ. 140.—Θεώρησις ὡς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας πάσης μονομεροῦς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως, βλαπτούσης τὸν ὑπάλληλον· μὴ διάκρισις εἴδους βλάβης ἐν τῷ νόμῳ· δυνατὴ ἠθικὴ ἢ ὑλική, ΑΠ 435 σ. 1247.—Πρέπει νὰ ἀποδεικνύηται ποία ὑλικὴ ἢ ἠθικὴ βλάβη ἐπέρχεται εἰς τὸν μισθωτόν, Π 15185 σ. 140.—Προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς ἄρθρου 7 ν. 2112 ἡ δυνατότης ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου μεταβολῆς ὅρου συμβάσεως, ὁπότε καὶ ἡ μεταβολὴ αὕτη θεωρεῖται ἔγκυρος ἐπιφέρουσα μόνον τὰς ἐν ἄρθρῳ 7 ν. 2112 συνεπείας, ἂν ὁ μισθωτὸς δὲν ἀποδεχθῇ αὐτήν· οὐ περίπτωσις ἐντεῦθεν ὑπερημερίας ἐργοδότου, ἐκτὸς ἂν ἐπιβάλληται ἐξ ἄλλων διατάξεων (ὡς ν. 3198/1955) τήρησις ὡρισμένων διὰ τὸ κῦρος τῆς ἀπολύσεως διατυπώσεων, ὁπότε ἀπορρέει ἐξ αὐτῶν ἀκυρότης, ΝΖ σ. 341, 785.—Μείωσις ὑπὸ ἐργοδότου νομίμου μισθοῦ· ἀνεπίτρεπτος· οὐ περίπτωσις μονομεροῦς μεταβολῆς· δικαίωμα μισθωτοῦ, ΝΖ σ. 341, 784, Εἰσαγ. σ. 587.—Μείωσις

συμβατικῶν ἀποδοχῶν· ἀποτελῆ μονομερῆ βλαπτικὴν μεταβολήν, Π 7775 σ. 1198.—Καθυστέρησις ἀδικαιολογήτως ἀποδοχῶν μισθωτοῦ πρὸς ἐξαναγκασμὸν εἰς παραίτησιν· συνιστᾶ μονομερῆ βλαπτικὴν μεταβολήν, Εἰσαγ. σ. 423.—Προϋπόθεσις ἡ μονομερὴς μεταβολή· μετάθεσις ὑπαλλήλου κατὰ Κανονισμὸν ἐργοδότου, ἐπέχοντα θέσιν συμβάσεως εἰς ἣν προσεχώρησεν ὁ ὑπάλληλος· οὐ μονομερὴς βλαπτικὴ μεταβολὴ ὅρων τῆς συμβάσεως· ἄνευ ἐπιρροῆς ἡ ἐκ τοιαύτης μεταθέσεως ἀπώλεια δικαιώματος πρώτης ὑπογραφῆς, καὶ ἐξόδων παραστάσεως, μὴ ἀποτελούντων τακτικὰς ἀποδοχάς· μὴ ἀντίθεσις τῆς προσχωρήσεως εἰς τὸν Κανονισμὸν πρὸς τὸ ἄρθρον 8 ν. 2112 καὶ 11 ἀ.ν. 547/1937, ΑΠ 435 σ. 1247.—Μετάθεσις μισθωτοῦ· ἔρευνα βλάβης ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 7 ν. 2112, ἂν δὲν ἔχῃ συμφωνηθῇ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου πρὸς μετάθεσιν· ἀνεπίτρεπτον μεταθέσεως, ἂν ἔχῃ συμφωνηθῇ τὸ ἀμετάθετον, Εἰσαγ. σ. 1247.—Ἀλλαγὴ ὡρῶν ἀπασχολήσεως μισθωτοῦ ἐντὸς τοῦ νομίμου ὡραρίου, ἄνευ ἐπαυξήσεως αὐτῶν· οὐ μονομερὴς βλαπτικὴ μεταβολή, Π 15185 σ. 140.—Ἐξαμοίωσις μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας πρὸς καταγγελίαν, Π 15185 σ. 140, ΑΠ 42 σ. 247, ΝΖ σ. 283, Π 4427 σ. 318, ΝΖ σ. 784, Π 7775 σ. 1198. —. . . προϋποθέσεις πρὸς τοῦτο, Π 15185 σ. 140.—Μεταβολὴ ἄνευ ἐμπροθέσμου καταγγελίας κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ν. 2112/1920· καταγγελία τῆς συμβάσεως· ἰσοδύναμος πρὸς ἀπόλυσιν, ἄνευ ἐμπροθέσμου καταγγελίας, ΑΠ 435 σ. 1247.—Δικαίωμα μισθωτοῦ ὅπως, θεωρῶν ἑαυτὸν ἀπολυθέντα ἀπόσχῃ τῆς ὑπηρεσίας καὶ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ἐργοδότου τὴν κατ' ἄρθρον 3 ν. 2112 ἀποζημίωσιν, μὴ καθισταμένης ἀκύρου τῆς παρὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ν. 2112 μονομεροῦς μεταβολῆς, ΑΠ 435 σ. 1247, Εἰσαγ. σ. 1198.—Ἔγκυρος ἡ ἀποδοχὴ μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὅρων συμβάσεως ἐργασίας, μὴ ἀντικειμένη εἰς τὸ ἄρθρον 8 ν. 2112, ΑΠ 232 σ. 587.

Ε. Μεταβολὴ προσώπου ἐργοδότου. Ἔννοια μεταβολῆς προσώπου ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 6 § 1 νόμου 2112, ΝΖ σ. 216, Π 4427 σ. 318, Π 5872 σ. 1083.— Θεώρησις ὡς μεταβολῆς προσώπου ἐργοδότου ἐκείνης ἥτις ἐπέρχεται καθ' οἱονδήποτε τρόπον, ἔστω καὶ ἐν ἀνυπαρξίᾳ νομικῆς διαδοχῆς, ἀρκούσης μόνον τῆς διατηρήσεως τῆς ἑνότητος τῆς ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τὸν νέον φορέα αὐτῆς, Π 5872 σ. σ. 1083, ΝΖ σ. 216.— Μεταβολὴ προσώπου ἐργοδότου κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 6 § 1 νόμου 2112/1920· ὑπεισέλευσις τοῦ νέου εἰς πάσας τὰς ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας ὑποχρεώσεις· διατήρησις ὑπὸ μισθωτοῦ ὅλων τῶν πλεονεκτημάτων μισθοῦ καὶ λοιπῶν ἀποδοχῶν καὶ ὅρων ἐργασίας, Π 4427 σ. 318.—Διάλυσις ἐπιχειρήσεως· μεταβολὴ προσώπου ἐργοδότου καὶ προστασία ἀναγκαστικῆς σχέσεως πολεμιστῶν ἀ.ν. 1836/1951, ΝΖ σ. 216.— Ἀναδοχὴ ἐκ τοῦ νόμου ὑπὸ τοῦ διαδόχου τοῦ ἀρχικοῦ ἐργοδότου τῶν ἐν σχέσει πρὸς τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑποχρεώσεων τοῦ προκατόχου του, ΝΖ σ. 216.— Μεταβίβασις ἐπιχειρήσεως· εὐθύνη νέων ἐργοδοτῶν κατ' ἄρθρον 479 ΑΚ, Π 18045 σ. 1076.— Ὑποχρέωσις εἰς καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως νόμου 2112 μόνον ὁ καταγγείλας τὴν σύμβασιν νέος φορεὺς τῆς ἐπιχειρήσεως, μὴ ὑπαρχούσης ὑποχρεώσεως τοῦ προηγουμένου εἰς ἀλληλέγγυον μετὰ τοῦ νέου καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως, Π 5872 σ. 1083.— Μὴ ὑποχρέωσις νέου ἐργοδότου εἰς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἡ σύμβασις ἐργασίας διήρκει συνδέουσα τὸν μισθωτὸν μετ' ἄλλου ἐργοδότου, Εἰσαγ. σ. 1075.

ΣΤ'. Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν· β.δ. 16 Ἰουλίου 1920. Ἐφαρμογὴ β.δ. 16.7.1920 μόνον ἐπὶ τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 12 ν. 2112 ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων· ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ἐργατοτεχνιτῶν γεωργικῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως, ἣν ἀσκεῖ ὁ Ὀργανισμὸς Κωπαΐδος· ἐφαρμογὴ ἄρθρ. 669 ΑΚ, Γν. Σ. σ. 35.—Ἀνεφάρμοστον β.δ. 16.7.1920 ἐπὶ ἀπολυομένων μισθωτῶν Δημοσίου· ἐφαρμογὴ Π.Υ.Σ. 956 καὶ 976/1947, Π 6100 σ. 1257.— Ἀνεφάρμοστον β.δ. 16.7.1920 ἐπὶ ἀποζημιώσεων ἐκ τοῦ Κανονισμοῦ Ἑλλ. Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων· ἀναφορὰ εἰς τοὺς νόμους 2112, 4558 καὶ β.δ. 16.7.1920 μόνον διὰ τὸν κατὰ ποσὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως, Π 935 σ. 1205.— Ὑπολογισμὸς ἀποζημιώσεως ἐργατῶν κλπ. κατὰ τὸ β.δ. 16.7.1920· λῆψις ὑπ' ὄψιν ἀποδοχῶν ἐργασίμων ἡμερῶν, πρὸ τῶν ὁποίων ἔδει νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία, Π 18444 σ. 490, Π 974 σ. 1259, Εἰσαγ. σ. 948. —Ὑπηρεσία πλέον διμήνου οὐχὶ καὶ ἔτους· ἀποζημίωσις ὁ ἡμερομίσθια, Π 974 σ. 1259. —Ἀποζημίωσις κατὰ τὸ β.δ. 16.7.1920 ἐπὶ ἀπολύσεως προληφθέντος δι' ἀχθοφορικὰ καθήκοντα διὰ τῆς φορτοεκφορτώσεως φορτηγοῦ αὐτοκινήτου· μὴ χαρακτηρισμὸς τούτου ὡς βοηθοῦ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως 28.7.1945, Π 974 σ. 1259. —Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας οἰκιακῶν ὑπηρετῶν· προθεσμία· παράλειψις προειδοποιήσεως· οὐκ ἀκυρότης καταγγελίας· ἀποζημίωσις· ὑπολογισμός· ἐξεύρεσις ἡμερησίου μισθοῦ· συνυπολογισμὸς παροχῶν κατοικίας, φωτισμοῦ, τροφῆς· ἀποτίμησις, ΝΖ σ. 871.— Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας οἰκιακοῦ ὑπηρέτου κατὰ τὸ β.δ. 16.7.1920 μετὰ προηγουμένην ὀκταήμερον προμήνυσιν· ἀπροειδοποίητος καταγγελία· λύσις συμβάσεως· καταβλητέα ἀποζημίωσις, Π 18444 σ. 490.— Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 7 ν. 2112 (μονομερὴς μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας) καὶ ἐπὶ ἐργατῶν, Π 4427 σ. 318, ΝΖ σ. 784, Π 7775 σ. 1198.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 5 § 3 ν. 2112, ὡς συνεπληρώθη δι' ἄρθρου 3 ν. 4558/1930 καὶ ἐπὶ ἐργατῶν ὡς πρὸς τὰ χρονικὰ ὅρια ἀποχῆς ἕνεκεν ἀσθενείας, Π 15015 σ. 1132. Βλ. καὶ τὰς λοιπὰς παραγράφους.

Ζ'. Καταγγελία ὑπὸ μισθωτοῦ. Δικαίωμα μισθωτοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 4 ν. 2112 πρὸς λύσιν τῆς συμβάσεως διὰ ῥητῆς ἢ σιωπηρᾶς καταγγελίας, ΑΠ 465 σ. 1358.—Μὴ βλαπτικὴ μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως· μὴ ἀποδοχὴ ταύτης καὶ ἀποχώρησις τοῦ μισθωτοῦ· θεώρησις ὡς καταγγελίας παρ' αὐτοῦ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, Π 15185 σ. 140.—Μὴ συναγωγὴ

οὔτε ἐκ τοῦ ἄρθρου 652 ΑΚ, οὔτε ἐξ ἄλλης τινὸς διατάξεως ὡς σιωπηρᾶς βουλήσεως τοῦ μισθωτοῦ περὶ λύσεως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐκ μέρους αὐτοῦ τῆς μὴ ἐκπληρώσεως τῶν συμβατικῶν του ὑποχρεώσεων, Π 10854 σ. 91, Εἰσαγ. σ. 90.—Θεώρησις μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν ὡς λυθείσης τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, μὴ προσελθόντος πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας κατόπιν προσκλήσεως τοῦ ἐργοδότου ἐντὸς εὐλόγου χρόνου, Π 6379 σ. 886.—Λύσις ὑπαλληλικῆς σχέσεως προσωπικοῦ Ἀγροτικῆς Τραπέζης καὶ δι' ἐγγράφου παραιτήσεως· ἀποδοχὴ ταύτης· ὑποχρεωτικὴ μετὰ παρέλευσιν μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς, ΑΠ 739 σ. 157.—Ἐπὶ ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας. Βλ. ἀνωτέρω παράγρ. Ι Γ β.—Ὡς πρὸς τὴν ἀποχώρησιν κατ' ἄρθρ. 8 ν. 3198/1955 βλ. κατωτέρω παράγρ. ΙΙΙ Ζ'.

Η' - Θ'. Ἀκυρότης ἀντιθέτων συμφωνιῶν. Ἔννοια ἄρθρου 8 ν. 2112, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη δι' ἄρθρου 11 ἀ.ν. 547/1937· κήρυξις ὑπ' αὐτοῦ ἀκύρων τῶν συμφωνιῶν ἐκείνων, δι' ὧν μειοῦνται αἱ ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου τασσόμεναι ὑπὲρ τοῦ ὑπαλλήλου ἐγγυήσεις τῆς ἐμπροθέσμου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου καὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἐν παραβάσει τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης καταβλητέας ἀποζημιώσεως, ΑΠ 435 σ. 1247.—Ἀπαγορεύσεις καὶ ἀκυρότης κατ' ἄρθρον 8 ν. 2112 (ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 11 § 1 ἀ.ν. 547/1937) τῆς ἀφέσεως χρέους, πηγάζοντος ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἢ ἀρνητικῆς ἀναγνωριστικῆς συμβάσεως τοιούτου χρέους· ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 8 ν. 2112 ἐπὶ ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ Κανονισμοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων, Π 935 σ. 1205.—Μὴ ἀντίθεσις πρὸς ἄρθρον 8 ν. 2112 τῆς ἀποδοχῆς μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 232 σ. 587.

Ι'. Πιστοποιητικὸν ὑπηρεσίας. Ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς ἔκδοσιν πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας μισθωτοῦ· ἔννοια ἄρθρου 2 ν. 2112/1920 καὶ 678 ΑΚ· ἐκδίκασις σχετικῆς διαφορᾶς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν· ἔννοια «ποιοῦ» καὶ «διαγωγῆς» μισθωτοῦ· περιεχόμενον πιστοποιητικοῦ· ἀπάλειψις διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ δυσμενῶν στοιχείων· δικαίωμα μισθωτοῦ καὶ πρὸς ἀποζημίωσιν διὰ τυχὸν ζημίαν του· ἀναγραφὴ χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας· μὴ ἀναγραφὴ πλασματικῆς μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν μισθωτοῦ, εἰμὴ ἐὰν ζητήσῃ τοῦτο ὁ μισθωτός· ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐκτὸς ἂν τηρῇ ὁ ἐργοδότης στοιχεῖα· ἐξαναγκασμὸς ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν κατ' ἄρθρον 882 § 2 Πολ. Δικονομίας, Π 1985 σ. 382, Εἰσαγ. σ. 381.—Ἔννοια καὶ σκοπὸς διατάξεως ἄρθρου 4 β. δ/τος 16.7.1920· ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς ἔκδοσιν πιστοποιητικοῦ περὶ τοῦ εἴδους καὶ τῆς διαρκείας τῆς ἐκτελεσθείσης ὑπηρεσίας· ἔκδοσις τῇ αἰτήσει τοῦ μισθωτοῦ, εἴτε διαρκούσης τῆς συμβάσεως, εἴτε κατὰ τὴν λύσιν αὐτῆς ἢ ἐντὸς εὐλόγου χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ τῆς λύσεως, τοῦ τελευταίου κρινομένου ἐν ὄψει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, Π 16143 σ. 198.—. . . εἰσαγωγὴ σχετικῆς ἀγωγῆς κατὰ διαδικασίαν ν. ΓΨΟΔ, Εἰσαγ. σ. 197.

ΙΑ'. Προθεσμία ἀγωγῆς περὶ ἀποζημιώσεως (ἄρθρον 6 § 2 νόμου 3198/1955). Ἐξάμηνος ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἀγωγῆς περὶ ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ νόμου 2112 κατ' ἄρθρον 6 § 2 νόμου 3198/1955, Π 20486 σ. 310, Π 3906 σ. 588, ΑΠ 402 σ. 1183.—Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 3198/1955 ὑφισταμένων ἀπαιτήσεων, ἐφ' ὅσον δὲν εἶχε δι' αὐτὰς κοινοποιηθῇ ἀγωγή, Π 3906 σ. 588.—Σκοπὸς τῆς προθεσμίας, Εἰσαγ. σ. 309.—Ἀποσβεστικὴ, Π 20486 σ. 310.—Ἐφαρμογὴ τοῦ ἀπαραδέκτου ἐκ τοῦ ἄρθρου 6 § 2 νόμου 3198/1955 ἀποκλειστικῶς διὰ τὰς ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 ἀξιώσεις περὶ ἀποζημιώσεως ἕνεκεν ἀπολύσεως ἄνευ προηγουμένης καταγγελίας καὶ οὐχὶ τὰς γεννωμένας ἐν περιπτώσει ἐκουσίας ἀποχωρήσεως τοῦ μισθωτοῦ· δὲν προκύπτει τὸ ἀντίθετον ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3198/1955, ΑΠ 402 σ. 1185.—Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ ἀξιώσεως μειωμένης ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 8 § 4 ν. δ. 3789/1957, ΝΖ σ. 843, Εἰσαγ. σ. 1185.—Ἐφαρμογὴ μόνον ἐπὶ ἀξιώσεων ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ νόμου 2112 καὶ τοῦ β. δ. 16.7.1920· οὐχὶ καὶ ἐπὶ πάσης ἀξιώσεως ἀποζημιώσεως ἐκ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἐξ ἑτέρων νόμων ἢ διατάξεων, εἰδικῶς ρυθμιζουσῶν τὰ τῆς καταγγελίας καὶ τῶν συνεπειῶν αὐτῆς, Π 20486 σ. 310.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ἀξιώσεων μισθωτῶν κατὰ τοῦ Δημοσίου ἐκ τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 Πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου· μὴ ἀναλογικὴ ἐφαρμογὴ ἢ διασταλτικὴ ἑρμηνεία, Π 20486 σ. 310.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ Κανονισμοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων, Π 935 σ. 1205.—Ἀνεφάρμοστον τῶν περὶ παραγραφῆς διατάξεων ἐν ἐπιδικίᾳ ἐπὶ ἀποσβεστικῆς προθεσμίας, Π 3906 σ. 588. Βλ. γενικὰ θέματα καὶ κατωτέρω παράγρ. ΙΙΙ Θ'.

ΙΙ. Κατάργησις νόμου 118/1945· συνέπειαι. Ἐφαρμογὴ νόμου 118/1945 (ἄρθρον 9 αὐτοῦ) καὶ τοῦ καταργήσαντος αὐτὸν ν. δ. 2961/1954 (ἄρθρον 37) εἰς μισθωτοὺς συνδεομένους διὰ σχέσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, Γν. Σ. σ 613.—Ἐπαναφορὰ ἐν ἰσχύϊ νόμου 2112/1920 μετὰ τὴν δι' ἄρθρου 37 ν. δ. 2961/1954 κατάργησιν τοῦ νόμου 118/1954, Π 3906 σ. 589.—Ἡ διὰ τοῦ ν. δ. 2961/1954 κατάργησις τοῦ ἀ. ν. 118/1945 δὲν ἐπηρεάζει τὴν διὰ τοῦ ἀ. ν. 564/1945 θεσπισθεῖσαν προστασίαν τῶν ἀναπήρων πολέμου· ἰσχὺς ταύτης μετὰ τῆς εἰς ἣν παραπέμπει διατάξεως τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 9 νόμου 118/1945 κλπ. Ε.Η.Π. 13 σ. 655.

ΙΙΙ. Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας κατὰ νόμον 3198/1955

Α'. Γενικά. Ἔκτασις ἐφαρμογῆς. Σκοπὸς νόμου 3198/1955, Γν. Σ. σ. 613.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων ὑπαγομένων

εἰς διατάξεις περὶ ἀσφαλίσεως κατ' ἀνεργίας, Γν.Σ. σ. 35, ΝΖ σ. 871. Βλ σχετικῶς εἰς λ. *Ἀνεργίας Ὀργανισμὸς - Ἀσφάλισις*.— . . . ἀσχέτως ἂν ὑπάγηται ἢ μὴ ὁ μισθωτὸς εἰς τὴν ἀσφάλισιν ταύτην, Γν.Σ. σ. 35.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ οἰκιακῶν ὑπηρετῶν, ΝΖ σ. 871. —Ἐφαρμογὴ ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, Γν.Σ. σ. 35, Π 1084 σ. 91, ΑΠ 42 σ. 247, ΑΠ 747 σ. 437, ΝΖ σ. 453, Γν.Σ. σ. 613, Εἰσαγ. σ. 19.— Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, Γν. Σ. σ. 35.—Συμβάσεις ἐργασίας ὡρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου· περιπτώσεις· Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ 14). —Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Δήμων, ὡς προσλαμβανομένου ἀπὸ τῆς ἰσχύος καὶ ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 1726/1951 μόνον δι' ὡρισμένον χρόνον, Γν.Σ. σ. 613.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας, ΝΖ σ. 507, Ἔγκ. σ. 797, Εἰσαγ. σ. 312, 429, ΑΠ 42 σ. 245.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ μισθωτῶν συνεργείων Δήμων, προσληφθέντων ἄνευ τηρήσεως τῶν νομίμων διατυπώσεων, ὑποκειμένης οὐχὶ ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλ' ἁπλῆς σχέσεως ἐργασίας, ΑΠ 42 σ. 247.—Ἐπικύρωσις ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας· λύσις διὰ νομοτύπου καταγγελίας, ΝΖ σ. 507.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ἀντικαταστάτου τοῦ στρατευθέντος· λύσις αὐτοδικαίως ἐκ τοῦ νόμου, ΝΖ σ. 453.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ συνδεομένων διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, Γν.Σ. σ. 505.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ ἀπολύσεως θυρωρῶν πολυκατοικιῶν, ἐφ' ὅσον αὗται, ἐνοικιαζόμεναι, συνιστοῦν ἐκμεταλλεύσεις, ΝΖ σ. 41.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ἀποζημιώσεως προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων ἐκ τοῦ Κανονισμοῦ, Π 935 σ. 1205.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ προσωπικοῦ ἐργαζομένου εἰς ἀπολογιστικῶς διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου ἐκτελούμενα ἔργα, Π 7681 σ. 1081.

Β'. Προϋποθέσεις ἐγκύρου καταγγελίας. Λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ τῆς τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τοῦ ἄρθρου 5 § 3 ν. 3198/1955, Π 9209 σ. 134.—Διάταξις ἄρθρου 3 § 3 ν. 3198· ρύθμισις δι' αὐτῆς τῶν σχέσεων μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ν. 2112· θέσπισις πρὸς ἀποκλειστικὴν προστασίαν τῶν μισθωτῶν, ἵνα ἐξασφαλισθῇ ἡ ἄμεσος καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως· ἄσχετος πρὸς τὸ θέμα τοῦ ν.δ. 2361/1954, ΣΕ 1959 σ. 6.— Ὅροι καὶ διατυπώσεις διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐπιδότησις δι' ἀνεργίαν, Ἔγκ. σ. 792.— Ἐφαρμογὴ διατυπώσεων ἄρθρου 5 § 3 ν. 3198, ἀνεξαρτήτως τῶν λόγων, ἐξ ὧν προῆλθεν ἡ ἀπόλυσις· ἀπαλλαγὴ μόνον ἐν μιᾷ περιπτώσει, δσάκις τῆς καταγγελίας προηγήθη μήνυσις δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, Π 10854 σ. 91, Εἰσαγ. σ. 90.

α. *Ἡ καταγγελία ἔγγραφος.* Ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας δέον νὰ γίνεται ἐγγράφως, ΝΖ σ. 41, Π 10854 σ. 91, Π 9209 σ. 134, Π 7928 σ. 253, Π 4427 σ. 318, ΑΠ 747 σ. 437, Π 513 σ. 713, Ἔγκ. σ. 793, ΑΠ 317 σ. 822, Π 3879 σ. 958, Π 10304 σ. 1130, Π 7070 σ. 1306, Εἰσαγ. σ. 125, 429, 822.—Μὴ ἀναπλήρωσις τῆς ἐγγράφου καταγγελίας ὑπὸ τῆς πρὸς τὸν μισθωτὸν κοινοποιήσεως τοῦ γραμματίου συστάσεως παρακαταθήκης ἀφορώσης εἰς κατάθεσιν τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως· ἐκπλήρωσις διὰ τούτου οὐχὶ τῆς διατυπώσεως τῆς ἐγγράφου καταγγελίας, ἀλλὰ τῆς ἑτέρας διατυπώσεως τῆς καταβολῆς τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ΑΠ 317 σ. 822.—Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ ἀγνοίας κατοικίας μισθωτοῦ πρὸς κοινοποίησιν τοῦ ἐγγράφου τῆς καταγγελίας· δυνατὴ ἢ εἰς τὸν Εἰσαγγελέα κοινοποίησις ὡς ἀγνώστου διαμονῆς καὶ δικαστικὴ κατάθεσις τῆς ἀποζημιώσεως, Π 9209 σ. 134. Βλ. γενικῶς ὡς πρὸς τὴν καταγγελίαν καὶ ἐνέργειαν αὐτῆς ἀνωτέρω παράγρ. I.Βα'

β. *Καταβολὴ ἀποζημιώσεως· προσφορά· δημοσία κατάθεσις· τόπος· χρόνος· ὑπολογισμὸς κλπ.* Προϋπόθεσις κύρους καταγγελίας ἡ καταβολὴ τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ΝΖ σ. 41, Π 10854 σ. 91, Π 9209 σ. 134, Π 16121 σ. 193, Π 17928 σ. 253, Π 4427 σ. 318, ΑΠ 747 σ. 437, Π 513 σ. 713, Ἔγκ. σ. 793, ΑΠ 317 σ. 822, Π 3879 σ. 958, Π 10354 σ. 1130, Π 7070 σ. 1306, Εἰσαγ. σ. 125, 193, 429, 822.—Δυνατὴ κατ' ἄρθρον 4 ν. 3198/1955 ἡ τακτικὴ (μετὰ προειδοποίησιν) καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ ὑπαλλήλων καὶ καταβολὴ τοῦ 1/2 τῆς ἀποζημιώσεως, ΝΖ σ. 906, 1831.— Τακτικὴ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων μετὰ ν. 3198/1955, ΝΖ σ. 906. Βλ. ὡς πρὸς τὴν τακτικὴν καταγγελίαν ἀνωτέρω παράγρ. I.Ββ'.—Ἐπὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν, ὑπηρετῶν ὑποχρέωσις καταβολῆς ἀποζημιώσεως β.δ. 16.7.1920, μὴ ἐπιτρεπομένης προειδοποιήσεως, Γν. Σ. σ. 35, Εἰσαγ. σ. 318.—Προϋπόθεσις κύρους καταγγελίας ἡ καταβολὴ ἀποζημιώσεως μόνον ἐφ' ὅσον ὑφίσταται ἐκ τοῦ νόμου ὑποχρέωσις καταβολῆς ταύτης, Ἔγκ. σ. 793, ΝΖ σ. 843.—Ἀνυπόχρεον καταβολῆς ἀποζημιώσεως ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας πρὸ τῆς συμπληρώσεως διμήνου, Γν. Σ. σ. 35.—Προσφορὰ ὑπὸ ἐργοδότου τῆς ὀφειλομένης εἰς τὸν ἀπολυόμενον ἀποζημιώσεως εἰς τὴν ἕδραν αὐτοῦ, ὡς πρεσήκοντος τόπου (προσφορὰ διὰ διαλυτὴν τυπογραφείου εἰς τὸ τυπογραφεῖον), Π 966 σ. 824, Εἰσαγ. σ. 823.— Ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς δημοσίαν κατάθεσιν τῆς ἀποζημιώσεως, ἐν ἀρνήσει τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἀποδοχήν, Π 966 σ. 824, Εἰσαγ. σ. 823, Π 16121 σ. 193. — . . . μὴ ἀπαιτουμένης καὶ γνωστοποιήσεως τῆς καταθέσεως, Π 966 σ. 824, Εἰσαγ. σ. 822—Ἐπαρκὴς διὰ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας ἡ πραγματικὴ καὶ προσήκουσα προσφορὰ τῆς ἀποζημιώσεως εἰς τὸν ἀπολυόμενον ἅμα τῇ ἐγχειρίσει τοῦ ἐγγράφου· μὴ ἀνατροπή, οὐδ' ἀναστολὴ ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς ἀρνήσεως παραλαβῆς τοῦ προσφερομένου ποσοῦ, ἐφ' ὅσον μετὰ τὴν ἄρνησιν ἐγένετο νομίμως κατάθεσις, Π 513 σ. 713, Εἰσαγ. σ. 193.—. . . ἐντὸς τοῦ πρὸς τήρησιν τῶν ἀπαιτουμένων διατυπώσεων εὐλόγου χρόνου, Π 513 σ. 713, Π 966 σ. 824, Εἰσαγ. σ. 193, 757, 823.—. . . ὁμοίως εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ'

ἦν ὁ ἐργοδότης ἐπαναλάβῃ ἐντὸς τοῦ ἄνω εὐλόγου χρόνου τὴν προσφοράν, καίτοι δὲν ἦτο ὑπόχρεως πρὸς τοῦτο ἐκ τοῦ νόμου, ὁ δὲ ἀπολυόμενος, μεταγνούς, ἀποδεχθῇ τὴν ἀποζημίωσιν. Π 513 σ. 718.— Ἀπόσβεσις ὀφειλῆς ἀπὸ τῆς καταθέσεως. Π 966 σ. 824.— Καθορισμὸς ἀποζημιώσεως ἀναλόγως τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ. ΝΖ σ. 507. Βλ. ὡς πρὸς τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ χρόνου ἀνωτέρω παράγρ. Ι.Ββ.— Ὑπολογισμὸς ἀποζημιώσεως βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως. Π 513 σ. 713, ΑΠ 402 σ. 1185, Π 10777 σ. 1207.—...ὁμοίως τῆς ἀποζημιώσεως ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ Σισμανογλείου Ἱδρύματος μετὰ τὸ ν.δ. 3723/1957, Π 10777 σ. 1207.—Ἔννοια τακτικῶν ἀποδοχῶν· συνυπολογιζόμεναι ἢ μὴ παροχαί. Βλ. ἀνωτέρω παράγρ. Ι.Βγ καὶ λ. *Ἀποδοχαί* (παράγρ. 1).—Ἀπόλυσις μισθωτῶν Δημοσίου· ἀποζημιώσεως τήρησις λοιπῶν διατυπώσεων νόμου 3198/1955· παράλειψις· οὐκ ἀκυρότης πειθαρχικαὶ κυρώσεις ὑπευθύνων ὀργάνων, Ἔγκ. σ. 795. Βλ. ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν μισθωτῶν Δημοσίου λ. *Δημόσιον*.—Πτώχευσις ἐργοδότου· καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ συνδίκου· ἀναγκαία ἡ καταβολὴ τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 ἀποζημιώσεως· ἀκυρότης ἄλλως ἀπολύσεως καὶ δικαίωμα μισθοῦ· ἔννοια νόμου 3252/1955, Π 10354 σ. 1130.—Εἰδικὴ ἀποζημίωσις κατ' ἄρθρ. 8 ν.δ. 3789/1957 προσωπικοῦ κουρείων καὶ κομμωτηρίων, ὧν οἱ φορεῖς ἔτυχον ἀποζημιώσεως κατὰ τὸ ΚΗ' ψήφισμα, Π 3827 σ. 715.—Ἀποζημίωσις ἐπὶ ἀπολύσεως θυρωρῶν πολυκατοικιῶν κατ' ἄρθρ. 19 τῆς συλλογικῆς συμβάσεως 31.12.1938· ἰσχὺς διατάξεως καὶ μετὰ τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν 6/1958, ΝΖ σ. 41.—Ὁρισμοὶ ἄρθρου 2 νόμου 3198/1955· ὡς πρὸς τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως νόμου 2112 τῶν ἄνευ προμηνύσεως ἀπολυομένων ὑπαλλήλων· διάκρισις ἀποζημιώσεως μέχρις ἓξ μηνῶν καὶ μεγαλυτέρας τῶν ἓξ μηνῶν· καταβολὴ ταύτης εἰς δόσεις· χρόνος καταβολῆς τούτων· συνέπειαι μὴ καταβολῆς, Π 7051 σ. 315, Ἔγκ. σ. 793, ΝΖ σ. 843.—Καθυστέρησις δόσεως· ἀκυρότης καταγγελίας· ὑπερημερία ἐργοδότου· ὑπολογισμὸς τοῦ διαδραμόντος χρόνου ὡς ἐν συνεχείᾳ χρόνου ὑπηρεσίας, δι' ὃν ὀφείλεται ὁ συμφωνηθεὶς μισθός, Π 7051 σ. 315, Εἰσαγ. σ. 314.—Ἐπὶ τῆς διατάξεως τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως εἰς δόσεις, Σημ. σ. 120.—Ἐλλιπὴς καταβολὴ ἀποζημιώσεως· συνέπειαι. Βλ. κατωτέρω παράγρ. ΙΙΙ. ΣΤ'.—Ἐπιτρεπτὸν συμψηφισμοῦ ἀνταπαιτήσεως ἐργοδότου, Π 5274 σ. 137.—Συμψηφισμὸς ἀποζημιώσεως πρὸς μισθοὺς ὑπερημερίας ἐν περιπτώσει ἀκυρότητος ἀπολύσεως, Π 7051 σ. 315.—Μὴ καταβολὴ ἀποζημιώσεως διὰ μὴ ληφθεῖσαν ἄδειαν· δὲν συνδέεται πρὸς τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας, Εἰσαγ. σ. 137.

Γ'. *Ἀναγγελία*. Ὑποχρέωσις ἀναγγελίας καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας· προθεσμία· πρὸς τίνα;· στοιχεῖα ἀναγγελίας· ὑποχρέωσις ἐπὶ σχέσεως ἀορίστου ἢ ὡρισμένου χρόνου· μὴ ἀπαραίτητος διὰ τὸ κῦρος τῆς ἀπολύσεως· ἐπιδότησις δι' ἀνεργίαν, Ἔγκ. σ. 794.— Ὑποχρέωσις ἀναγγελίας καὶ ἐπὶ μισθωτῶν συνδεομένων διὰ σχέσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, Γν. Σ. σ. 613.

Δ'. *Καταγγελία ἐπὶ ὑποβολῆς μηνύσεως κλπ.* Ἀνεφάρμοστον νόμου 3198/1955 ἐπὶ ἀπολύσεως συνεπείᾳ ὑποβολῆς μηνύσεως δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν κλπ. συμπτώνως πρὸς ἄρθρα 5 § 1 νόμου 2112 καὶ 6 § 5 β. δ/τος 16.7. 1920, ΝΖ σ. 106, Γν. Σ. σ. 505, Π 968 σ. 1009, Π 16306 σ. 1362.—Ἀπαλλαγὴ ἐργοδότου ἀπὸ διατυπώσεων καταγγελίας μόνον ὁσάκις ταύτης προηγήθη μήνυσις δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν διαπραχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῆς ὑπηρεσίας του ἢ ἀπηγγέλθη κατ' αὐτοῦ κατηγορία δι' ἀδίκημα ἐν γένει φέρον χαρακτῆρα τοὐλάχιστον πλημμελήματος, Π 10854 σ. 91, Εἰσαγ. σ. 90.—Δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν ἔχουσαν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως, Π 968 σ. 1009.—Ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου ἐντὸς εὐλόγου χρόνου, θεωρουμένου ὡς τοιούτου τοῦ χρόνου ἀναμονῆς μέχρι τῆς τελεσιδίκου ἐκδικάσεως τῆς κατηγορίας, Π 968 σ. 1009.—Δικαίωμα ὅμως ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει ἀπαλλαγῆς, ΝΖ σ. 106, Π 16306 σ. 1362, Εἰσαγ. σ. 90.— Ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3198 ἀπὸ τῆς εἰς τὸν ἐργοδότην κοινοποιήσεως ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου μισθωτοῦ τοῦ ἀπαλλακτικοῦ βουλεύματος ἢ τῆς ἀποφάσεως· ὑποχρέωσις καταβολῆς πλήρους ἀποζημιώσεως νόμου 2112 ἢ β. δ. 16.7.1920 συνέπειαι μὴ καταβολῆς· ὑπερημερία ἐργοδότου μόνον ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως, Π 16306 σ. 1362, ΝΖ σ. 106.—Διάπραξις ἀξιοποίνου πράξεως κατὰ χρόνον τακτικῆς καταγγελίας· δικαίωμα καταγγελίας κατ' ἄρθρον 5 νόμου 2112 καὶ 7 νόμου 3198/1955· καταβλητέα ἀποζημίωσις, ΝΖ σ. 106.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 7 νόμου 3198/1955 ἐπὶ προσωπικοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων· ἰσχὺς παραλλήλως καὶ διατάξεων ἄρθρου 138 νόμου 5121/1931, Γν. Σ. σ. 505.

Ε'. *Ἐπὶ μονομεροῦς μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως*. Ὑποχρέωσις τηρήσεως διατυπώσεων ἄρθρου 5 § 3 νόμου 3198/1955 (ἔγγραφος καταγγελία καὶ καταβολὴ ἀποζημιώσεως) ἐπὶ μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὅρων συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου τούτου, Π 4427 σ. 318, Π 7775 σ. 1198.—Ἔννοια μονομεροῦς μεταβολῆς· περιπτώσεις. Βλ. λ. ἀνωτέρω παράγρ. Ι.Λ'.— Μονομερὴς μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου 3198/1955· δικαιώματα μισθωτοῦ, Π 4427 σ. 318, ΝΖ σ. 784, Π 7775 σ. 1198, Εἰσαγ. σ. 1194.— Μὴ λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας οὐδ' ὑποχρέωσις τοῦ μισθωτοῦ ὅπως ἢ ἀποδεχθῇ τὴν μεταβολὴν ἢ ἀποχωρήσῃ τῆς ἐργασίας περιοριζόμενος εἰς τὴν ἀποζημίωσιν, Π 7775 σ. 1198, Εἰσαγ. σ. 1194.—Δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ, ὅπως, προσφέρων τὰς ὑπηρεσίας του ὑπὸ τοὺς ἀρχικῶς συμφωνηθέντας ὅρους, ἀξιώσῃ παρὰ τοῦ ἀποκρούοντος ταύτας, ἀλλὰ μὴ νομοτύπως καταγγέλλοντος τὴν σύμβασιν

καὶ ὡς ἐκ τούτου ὑπερημέρου καθισταμένου ἐργοδότου τὴν πληρωμὴν τῶν ἀποδοχῶν ὑπερημερίας. Π 4427 σ. 318.—Δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ, ὅπως, ἀποκρούων τὴν μεταβολήν, συνεχίσῃ τὴν ὑπὸ τοὺς πρὸ τῆς μεταβολῆς συμβατικοὺς ὅρους προσφορὰν τῶν ὑπηρεσιῶν του καὶ ἀξιώσῃ τὴν τήρησιν τῶν συμβατικῶν ὅρων. Π 7775 σ. 1198, Εἰσαγ. σ. 1198.

ΣΤ'. *Ἀπόλυσις κατὰ παράβασιν ν. 3198/1955· συνέπειαι· ἀκυρότης· ὑπερημερία ἐργοδότου· δικαίωμα ἀποδοχῶν· ἐλλιπὴς καταβολὴ ἀποζημιώσεως κλπ.* Μὴ τήρησις προϋποθέσεων ἐγκύρου καταγγελίας· ἀκυρότης· ὑπερημερία ἐργοδότου· ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ. Π 10853 σ. 86, Π 1074 σ. 88, Π 10854 σ. 91, Π 9209 σ. 134, Π 16121 σ. 193, Π 7928 σ. 253, Π 3967 σ. 480, Π 3879 σ. 958, Π 10354 σ. 1130, Π 7070 σ. 1306, Π 53 σ. 1311.—Ὡς πρὸς τὴν ὑπερημερίαν τοῦ ἐργοδότου, τὰς συνεπείας, συμψηφισμὸν ἀλλαχοῦ κερδηθέντων βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 7).—Ἄκυρότης καταγγελίας ἐκ τῆς μὴ καταβολῆς τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, Ἔγκ. σ. 743, ΝΖ σ. 843, Εἰσαγ. σ. 5.— Ἀκυρότης ἀπολύσεως μισθωτοῦ μετὰ προσφορὰν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀποζημιώσεως ν. 2112, ἀλλὰ μὴ δημοσίαν κατάθεσιν ἐν ἀρνήσει τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἀποδοχὴν αὐτῆς, Π 16121 σ. 193.—Μὴ καταβολὴ βοηθήματος Π.Υ.Σ. 956 καὶ 976/1947 ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας μισθωτῶν Δημοσίου· οὐκ ἀκυρότης καταγγελίας, Π 20486 σ. 330, Εἰσαγ. σ 309.—Ἀναίτιος καταβολὴ ἀποζημιώσεως ἐλάσσονος τῆς νομίμου ἐκ παραδρομῆς· ἄθικτον ἐξ αὐτῆς τοῦ κύρους τῆς ἀπολύσεως, Π 622 σ. 948.—Ἐλλιπὴς καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως, ἀναίτιος, ὀφειλομένη εἰς εὔλογον ἀμφιβολίαν περὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν δώρων ὡς τακτικῶν ἀποδοχῶν· ἄθικτον ἐκ τούτου τὸ κῦρος τῆς ἀπολύσεως, Π 513 σ. 713.—Μὴ καταβολὴ πλήρους τῆς ἀποζημιώσεως οὐχὶ ἐξ εὐλόγου ἀμφιβολίας, ἀλλ' ἐκ κακοβουλίας· ἀκυρότης καταγγελίας, Εἰσαγ. σ. 948.—Μὴ ἀναγκαία ἡ ρηματικὴ προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν, Π 16121 σ. 193, Εἰσαγ. σ. 193, 949.—Μὴ ἀναγκαία ἐπὶ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου, προελθούσης ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως, ἡ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν προσφορὰ τοῦ μισθωτοῦ εἰς παροχὴν ἐργασίας· ἀναγκαία ὅμως ἐπὶ διαδοχῆς τοῦ καταγγείλαντος τὴν σύμβασιν ἐργοδότου ἐν τῇ ἐπιχειρήσει διὰ τὴν περιέλευσιν εἰς ὑπερημερίαν αὐτοῦ ὡς πρὸς τὸν ἐφεξῆς χρόνον ἡ προηγουμένη προσήκουσα προσφορὰ εἰς αὐτὸν τῆς ἐργασίας καὶ μὴ ἀποδοχὴ ταύτης ὑπ' αὐτοῦ. Π 1970 σ. 949.—Τρόποι ἄρσεως ὑπερημερίας ἐργοδότου· εἴτε διὰ δηλώσεως ὅτι ἀποδέχεται τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, συνοδευομένης διὰ προσφορᾶς πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἐκ τῆς ὑπερημερίας ὑποχρεώσεων, εἴτε διὰ συμφωνίας τῶν μερῶν, εἴτε δι' ἀποσβέσεως τῆς ἐνοχῆς. Π 7070 σ. 1306.—Σχετικὴ ἡ ἀκυρότης, Εἰσαγ. σ. 484, 886, Π 513 σ. 713, πρβλ. Π 1284 σ. 484, Π 6979 σ. 886.—. . . ἴασις διὰ παραιτήσεως τοῦ ὑπερ οὗ αὐτη, Εἰσαγ. σ. 484, 886, Π 513 σ. 713, Π 1284 σ. 484.—. . . ὅτε δικαίωμα μόνον ἀποζημιώσεως ν. 2112, Π 53 σ. 1311.—Ἀδύνατος ἀνάκλησις τῆς δηλώσεως περὶ ἐπικλήσεως σχετικῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπευθυνομένης πρὸς τὸν ἐκ τῆς ἀκυρότητος ὑπόχρεων, ἀφ' ἧς περιέλθῃ εἰς τὸν τελευταῖον· οὕτω καὶ ἐπὶ σχετικῆς ἀκυρότητος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας συνδικαλιστικοῦ στελέχους παρὰ τὸν ἀ.ν. 1803/1951, Π 6979 σ. 886.—Προσβολὴ ὑπὸ μισθωτοῦ ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου· ἀνεπίτρεπτος ὑστέρα παρ' αὐτοῦ ἀποδοχὴ τῆς ἀπολύσεως ὡς ἐγκύρου καὶ ἀξίωσις ἀποζημιώσεως· θεώρησις ὡς λυθείσης τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, μὴ προσελθόντος πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας, κατόπιν προσκλήσεως τοῦ ἐργοδότου ἐντὸς εὐλόγου χρόνου, Π 6979 σ. 886.—Ἀκυρότης ἀπολύσεως· δικαίωμα ἐργοδότου νὰ προσκαλέσῃ τὸν μισθωτὸν εἰς συνέχισιν τῆς ἐργασίας· δικαίωμα ὅμως καὶ τοῦ μισθωτοῦ, ἀποδεχομένου ὡς ἔγκυρον τὴν ἀπόλυσιν, νὰ ἀξιώσῃ τὰ ἐξ αὐτῆς (ἐγκύρου ἀπολύσεως) δικαιώματά του, ΝΖ σ. 616.—Ἔλλειψις παραιτήσεως ἀπὸ ἀκυρότητος ἀπολύσεως ἐπὶ δηλώσεως τοῦ μισθωτοῦ περὶ ἀποδοχῆς αὐτῆς ὡς ἐγκύρου, γενομένης μεταγενεστέρως τῆς προσβολῆς τῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου, Π 1284 σ. 485, Εἰσαγ. σ. 484.—Ἀνέλεγκτος ὑπὸ Ἀρείου Πάγου ἡ κρίσις περὶ μὴ παραιτήσεως δικαιώματος προσβολῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου, ΑΠ 317 σ. 822.—Ἀνεπίτρεπτον σωρεύσεως εἰς ἓν δικόγραφον ἀπαιτήσεως ἀποζημιώσεως ν. 2112 καὶ μισθοῦ ἐξ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν· ὕπαρξις ἀξιώσεως πρὸς ἀποζημίωσιν ν. 2112/1920 μετὰ παραίτησιν τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τῆς σχετικῆς ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας, Π 53 σ. 1311.—. . . δυνατὴ ἐπικουρικῶς, Εἰσαγ. σ. 1311.—Ἀδυναμία παροχῆς ἐργασίας διαρκούσης τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου· συνέπειαι, Π 3967 σ. 480, Π 1580 σ. 888.—Ἄκυρος ἀπόλυσις· οὐ δικαίωμα ἀποζημιώσεως διὰ μὴ ληφθεῖσαν ἄδειαν, Π 3879 σ. 958.—Ἀκυρότης ἀπολύσεως· ἐπιδότησις δι' ἀνεργίαν· ἀνεπίτρεπτος ἡ ὑπὸ τοῦ Ο.Α.Δ.Α. ἔρευνα περὶ τοῦ κύρους ἢ μὴ τῆς ἀπολύσεως καὶ δὴ λόγῳ μὴ καταβολῆς ἀποζημιώσεως ν. 2112· ρύθμισις δι' ἄρθρου 5 § 3 ν. 3198/1955 τῶν μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ σχέσεων, ΣΕ 1959 σ. 6, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 5.

Ζ'. *Καταγγελία ὑπὸ μισθωτοῦ ἢ ἀποχώρησις· ἄρθρ. 8 ν. 3198/1955, 8 § 4 ν. 3789/1957.* Ἀποχώρησις μισθωτοῦ, συγκαταθέσει τοῦ ἐργοδότου, διαρκοῦντος τοῦ χρόνου τῆς προειδοποιήσεως· δικαίωμα ἡμίσεος ἀποζημιώσεως ν. 2112, ΝΖ σ. 1331.— Ἀπόλυσις ἢ ἀποχώρησις μισθωτῶν διὰ σύνταξιν, ΝΖ σ. 843.—Δικαίωμα ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὑπαγομένων εἰς ἀσφάλισιν Ι.Κ.Α. καὶ συμπληρωσάντων τὰς πρὸς χορήγησιν συντάξεως γήρατος προϋποθέσεις, ἀποχωρούντων τῆς ἐργασίας ἢ ἀπομακρυνομένων ταύτης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, πρὸς μειωμένην ἀποζημίωσιν κατ' ἄρθρ. 8 § 4 ν.δ. 3789/1957, Π 452 σ. 647, ΣΕ 1061 σ. 754, Ἔγκ. σ. 797, ΝΖ σ. 843.—. . . ἰσχυρὰ ἡ ἄνω διάταξις ἀπὸ ἀπόψεως ἄρθρου 3 Συντάγματος, Π 452 σ. 647.—Λύσις συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἀποζημίωσις

κατ' ἄρθρ. 8 ν.δ. 3789/1957· ἔναρξις ἰσχύος τούτου ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου 1957, ΑΠ 187 σ. 421.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 8 ν.δ. 3789/1957 μόνον ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου· ἀνεφάρμοστον ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ΝΖ σ. 843, Εἰσαγ. σ. 421. —Ἐφαρμογὴ διὰ τὴν ἄνω μειωμένην ἀποζημίωσιν τῶν λοιπῶν διατάξεων τοῦ ν. 3198/1955, Π 452 σ. 647, ΝΖ σ. 843.— . . . ἐφαρμογὴ καὶ τῶν διατάξεων ν. 3198/1955 περὶ τμηματικῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως ἐφ' ὅσον εἶναι μεγαλυτέρα τῶν 6 μηνῶν καὶ περὶ ὑπολογισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως, Π 452 σ. 647.—Ἀνεφάρμοστον διατάξεως ἄρθρου 8 § 4 ν.δ. 3789/1957 ἐπὶ ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, ἀπολυόντων εἰδικῆς προστασίας, ΣΕ 1061 σ. 754, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 752.—Ἀνεφάρμοστον ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἄρθρ. 6 § 2 ν. 3198/1955 ἐπὶ εἰδικῆς ἀποζημιώσεως προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. ἐξ ἐκουσίας ἀποχωρήσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας καὶ οὐχὶ ἐξ ἀπολύσεως ἄνευ προμηνύσεως· δὲν προκύπτει τὸ ἀντίθετον ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 ν. 3198/1955, ΑΠ 402 σ. 1185.— Συνέπειαι μὴ καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως· ἀκυρότης καταγγελίας· ἐπὶ ἀποχωρήσεως δικαίωμα μόνον διὰ καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως· ὑπαγωγὴ ταύτης εἰς ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν ἄρθρου 6 § 2 ν. 3198/1955, ΝΖ σ. 843, Εἰσαγ. σ. 1185. —Οἰκειοθελὴς ἀποχώρησις μισθωτῶν καὶ ἐπιδότησις δι' ἀνεργίαν, ΝΖ σ. 283.

Η'. Κατάχρησις δικαιώματος καταγγελίας. Βλ. λ. ***Κατάχρησις δικαιώματος.***

Θ'. Προθεσμία ἀγωγῆς (ἄρθρον 6 § 1 νόμου 3198/1955). Τριμηνος ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς περὶ προσβολῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου κατ' ἄρθρον 6 § 1 νόμου 3198/1955, Π 10853 σ. 86, Π 1074 σ. 88, ΑΠ 171 σ. 372.—. . . ὁμοίως κατὰ τὴν ἀπολύτως ὁμοίαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 ν.δ. 8/11.5.1946· ἔκτασις ἐφαρμογῆς ταύτης, Π 940 σ. 1010.—Σκοπὸς τῆς προθεσμίας, Πρ. 6471 σ. 488, Εἰσαγ. σ. 86, 309.— Ἀποσβεστικὴ ἡ προθεσμία, ΑΠ 171 σ. 372.— Ἀποκλειστικὴ ἡ προθεσμία, Π 10853 σ. 86, Π 940 σ. 1010. —Αὐτεπάγγελτος ἔρευνα αὐτῆς, Π 10853 σ. 86, Π 1074 σ. 88, Π 940 σ. 1010.—. . . κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, Π 10853 σ. 86, Π 940 σ. 1010.—. . . ἐφ' ὅσον ἡ παρέλευσις αὐτῆς προκύπτει ἐκ τῶν ὑποβληθέντων στοιχείων, Π 1074 σ. 88.—Ἀπαράδεκτον τῆς ἀγωγῆς μετὰ τὴν παρέλευσιν τριμήνου ἀπὸ τῆς καταγγελίας, Π 10853 σ. 86, Π 940 σ. 1010.—Πάροδος ἀπράκτου τῆς προθεσμίας· ἀπόσβεσις τῆς ἀξιώσεως κατ' ἄρθρα 270 καὶ 280 ΑΚ, Π 10853 σ. 86, Π 940 σ. 1010.— —Ἐφαρμογὴ ἐπὶ πάσης ἐξ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας πηγαζούσης ἀξιώσεως, εἴτε ὡρισμένου, εἴτε ἀορίστου χρόνου εἶναι ἡ σύμβασις, Π 10853 σ. 86, Π 1074 σ. 88, Π 940 σ. 1010, Εἰσαγ. σ. 371.— Ἐφαρμογὴ ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ἄνευ σπουδαίου λόγου κατ' ἄρθρον 672 ΑΚ, Π 10853 σ. 86, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 86.— Ἐφαρμογὴ ἀδιακρίτως ἂν ἡ ἀκυρότης προέρχεται ἐκ παραβάσεως τοῦ νόμου 3198/1955 ἢ ἐξ ἑτέρας τινὸς διατάξεως, Π 10853 σ. 86. —Ἐφαρμογὴ ἐπὶ ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, μὴ συνιστώσης τοιαύτην ἁπλῶς τῆς ἀποκρούσεως τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ ἐχούσης ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ὑπερημερίαν τοῦ ἐργοδότου, Π 10955 σ. 1080. —Μὴ ἀποδοχὴ ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ μετὰ σφράγισιν ἐργοστασίου ὑπὸ κληρονόμων θανόντος ἐργοδότου· περιέλευσις αὐτῶν ἐν ὑπερημερίᾳ· ἀνεφάρμοστον προθεσμίας ἄρθρου 6 § 1 νόμου 3198, μὴ ὑποκειμένης ἀπολύσεως, Π 18045 σ. 1076.—Ἐφαρμογὴ μόνον ὅπου ὑφίσταται ἐκ τοῦ νόμου δυνατότης διασπάσεως τοῦ ἐργασιακοῦ δεσμοῦ, τηρουμένων ὡρισμένων τυπικῶν καὶ οὐσιαστικῶν προϋποθέσεων, ἤτοι μόνον προκειμένου περὶ ἀγωγῆς, δι' ἧς προσβάλλεται τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας λόγῳ μὴ τηρήσεως τῶν ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ἀπαιτουμένων νομίμων διατυπώσεων, ἢ διότι ἐγένετο αὐτὴ διὰ λόγους μὴ προβλεπομένους ὑπὸ τοῦ νόμου, ἢ ἕνεκα ἄλλης οὐσιαστικῆς αἰτίας, ἀντικειμένης εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν ἢ τὰ χρηστὰ ἤθη, Πρ. 6471 σ. 488.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ἀπολύσεως μισθωτοῦ διαρκούσης τῆς στρατεύσεως αὐτοῦ, οὔσης ἀπολύτως ἀκύρου, Πρ. 6471 σ. 488, Εἰσαγ. σ. 488.—Ἐφαρμογὴ ἀδιακρίτως ἂν πρόκειται περὶ μισθωτῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἑταιρειῶν, δι' οὓς ἰσχύουν καὶ αἱ ἄλλαι διατάξεις τοῦ νόμου 3198/1955 ἢ μή, Π 1074 σ. 88.—Ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ ἀναστολῆς τῆς προθεσμίας, ἀποτραπείσης τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος διὰ δόλου τοῦ ὑποχρέου ἐργοδότου· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 255 ἐδ. β' Ἀστ. Κώδικος, Π 940 σ. 1010.—Ἀναστολὴ μετ' ἀποτροπὴν ἀσκήσεως τῆς ἀξιώσεως διὰ δόλου τοῦ ὑποχρέου, Εἰσαγ. σ. 188. —Κρίσις Πρωτοδικείου ὡς ἐφετείου περὶ ἀναστολῆς τῆς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας διὰ παραπλανητικῶν διαβεβαιώσεων διευθυντοῦ ἐπιχειρήσεως κατ' ἄρθρα 255, 279 ΑΚ· ἀπόρριψις λόγου ἀναιρέσεως περὶ ἐλλείψεως εὐθύνης τῆς ἐπιχειρήσεως, ὡς προελθούσης τῆς παραπλανητικῆς διαβεβαιώσεως ἐξ ἀναρμοδίου, μὴ ἐκπροσωποῦντος αὐτήν, ὀργάνου, τοῦ Πρωτοδικείου δεχθέντος κατ' ἀνέλεγκτον κρίσιν τὸ ἀντίθετον, ΑΠ 10 σ. 189.—Διακοπὴ τῆς προθεσμίας, κατ' ἄρθρ. 269 ΑΚ, διὰ τῆς ὑποβολῆς τῆς διαφορᾶς ἐνώπιον Διοικητικοῦ Δικαστηρίου, οἷον καὶ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ΑΠ 171 σ. 372.

IV. *Καταγγελία κατὰ τὰ ἄρθρα 669, 672 Ἀστικοῦ Κώδικος.* Βλ. λ. ***Ἐργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 15).

V. *Εἰδικὰ θέματα καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας.* Βλ. εἰς λ. ***Ἀνάπηροι, Δῆμοι - Κοινότητες, Δημόσιον, Δικηγόροι, Ἠλεκτρικαὶ ἐπιχειρήσεις, Ἰατροί, Ναυτικοί, Νεοπολεμισταί, Παλαιοὶ πολεμισταί, Σιδηρόδρομοι, Στράτευσις, Τράπεζαι.*** Ἐκπροσώπων ἠσφαλισμένων κατ' ἀ.ν. 694/1937· συνδικαλιστικῶν στελεχῶν κατ' ἀ.ν. 1803/1951. Βλ. λ. ***Συνδικαλιστικὰ στελέχη.***—Καταγγελία συμβάσεως μαθητείας (κατὰ τὸ δίκαιον τῶν Statuti), Μελ. σ. 65.—Παράβασις Κανονισμοῦ δικαιω-

μάτων καὶ ὑποχρεώσεων θυρωρῶν πολυκατοικιῶν ἐκ μέρους τοῦ ἰδιοκτήτου· δικαίωμα θυρωροῦ πρὸς λῆψιν διπλασίας ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112· προϋπόθεσις ἢ ἐκ δόλου παράβασις, Π 10673 σ. 148.—Ἀπόλυσις ἀκαταλλήλων ἢ πλεοναζόντων ἐκ τοῦ προσωπικοῦ Ὀλυμπιακῆς Ἑταιρείας κατὰ τὴν κυρωθεῖσαν διὰ τοῦ νόμου 3560/1956 σύμβασιν· μὴ ἀναγκαία μνεία ἐν τῷ ἐγγράφῳ καταγγελίας εἰδικοῦ λόγου, δι' ὃν ἐκρίθη ἀπολυτέος ὁ μισθωτός· ἐλευθέρα κρίσις περὶ καταλληλότητος ἢ μή· ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 371 ΑΚ· ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρήσεως δικαιώματος, ΑΠ 27 Ὀλ. σ. 249, Παρατ. σ. 251, —Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ Τ.Α.Ε.· ἀπόλυσις ὑπὸ συσταθείσης Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς· ἔγκυρος, ΑΠ 333 σ. 963.—Ἀπόλυσις ἢ παραίτησις ἡσφαλισμένων εἰς Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α.· περιοδικὸν βοήθημα· προϋπόθεσις χορηγήσεως· ἀνάκλησις ἀποδοχῆς δηλώσεως παραιτήσεως ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἐπανασύνδεσις σχέσεως· συνέπεια, ΣΕ 714 σ. 553.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μετὰ προηγουμένην ἀκρόασιν πειθαρχικοῦ συμβουλίου, ΝΖ σ. 633, ΑΠ 244 σ. 639.—Αὐτοπεριορισμὸς ἐργοδότου πρὸς ἀπόλυσιν προσωπικοῦ αὐτοῦ εἰμὴ δι' ὡρισμένους λόγους, διὰ συμβάσεως μετ' αὐτοῦ, οὔσης ἐγκύρου· ἀκυρότης ἀπολύσεως κατὰ παράβασιν τοῦ ὅρου, Π 1580 σ. 889.—Καταγγελία συμβάσεως προσωπικοῦ λειτουργίων αὐτοκινήτων· πειθαρχικὴ ποινὴ ἀπολύσεως κατὰ δ/γμα 25.6/6.8.1956 περὶ ἐκδόσεως Κανονισμοῦ προσωπικοῦ Κ.Τ.Ε.Λ.· ἄθικτον ἐξ αὐτῶν τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου (ἰδιοκτήτου τοῦ λειτουργείου πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁδηγοῦ τοῦ λειτουργείου, μὴ ἐξασφαλιζομένης μονιμότητος, Π 7543 σ. 1078.—Ἀποζημιώσεις καὶ βοηθήματα ἀπομακρυνομένων τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὸν Κανονισμὸν Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων· παραπομπὴ εἰς νόμους 2112/1920, 4558/1930 καὶ β.δ. 16.7.1920 μόνον διὰ τὸν κατὰ ποσὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως· χαρακτὴρ ταύτης, Π 935 σ. 1205.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ Σισμανογλείου Ἱδρύματος μετὰ τὸ ν.δ. 3729/1957· ὑπολογισμὸς ἀποζημιώσεως βάσει ἄρθρου 5 ν. 3198/1955, Π 10777 σ. 1207.—Ἀπαγόρευσις ἀπολύσεως μισθωτοῦ διαρκούσης τῆς στρατεύσεως αὐτοῦ· ἀπόλυτος ἀκυρότης· ἀνεφάρμοστον τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἄρθρ. 6 § 1 ν. 3198/1955, Πρ. 6471 σ. 488.—Ἀποζημίωσις ν. 2112 ἰατρῶν ἀσφαλιστικῶν ὀργανισμῶν, ἀποχωρούντων καὶ' ἐφαρμογὴν τῶν περὶ πολυθεσίας διατάξεων καὶ ὅταν ἀμείβονται καὶ' ἐπίσκεψιν, ἐφ' ὅσον ὅμως οἱ ἡσφαλισμένοι δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα ἐλευθέρας ἐκλογῆς τοῦ ἰατροῦ, Γν. Σ. σ. 277.—Ἀπόλυσις ἰατροῦ Ι.Κ.Α. διὰ μονομεροῦς λύσεως τῆς συμβάσεως καὶ ἀξίωσις ἀποζημιώσεως ν. 2112· ἀπαράδεκτον ἐκδικάσεως ἀγωγῆς κατὰ διαδικασίαν ν. Γ'ΗΟΔ', Π 5444 σ. 892, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 892.

Κατάθεσις δημοσία. Βλ. λ. *Δημοσία κατάθεσις*.

Κατάργησις δίκης. Διὰ παραιτήσεως καὶ ἀποπεράτωσις· τρόπαι, ΑΠ 406 σ. 1208.— Διὰ καταθέσεως τοῦ ὀφειλομένου, ΑΠ 436 σ. 1249.

Κατάργησις θέσεως. Καὶ ἀπόλυσις προσωπικοῦ Η.Ε.Μ., ΑΠ 364 σ. 963.— Μηχανικοῦ Γεωργικῆς Συνεταιριστικῆς Ὀργανώσεως διὰ τροποποιήσεως Κανονισμοῦ, ΑΠ 811 σ. 387.

Καταστήματα. Μεταμεσημβρινὴ ἀργία, Εἰσηγ. Ἐκθ. σ. 1273, ΣΕ 1581 σ. 1128. Βλ. καὶ λ. *Κυριακή, Ἑορταί, Ὧραι ἐργασίας* καὶ τὰ λοιπὰ θέματα εἰς τὰς οἰκείας λέξεις.

Καταστρατήγησις. Ἐν καθορισμῷ ὁμοιβῆς δι' ἡμερομισθίου, Γν. Σ. σ. 305.—Νόμου 2112 διὰ καθορισμοῦ ὡρισμένου χρόνου ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας, Π 9772 σ. 1312.

Κατάσχεσις. Βλ. λ. *Ἐκτέλεσις*.

Κατάταξις. Μισθωτῶν εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις δι' εἰσφορᾶς, ΑΠ 799 σ. 151, Ἐγκ. σ. 777, ΑΠ 462 σ. 1377, Ἐγκ. σ. 1381, ΣΕ 902 σ. 663.—Προνομιακὴ ἐν ἐκτελέσει. Βλ. λ. *Ἐκτέλεσις*.

Κατάχρησις δικαιώματος. *1. Γενικά· ἔκτασις ἐφαρμογῆς ἄρθρου 281 ΑΚ.* Ἐφαρμογὴ ἄρθρ. 281 Ἀστ. Κώδικος καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ γεγονότων καὶ σχέσεων, ΑΠ 33 σ. 332, Εἰσαγ. σ. 391.—Δημοσίας τάξεως ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 281 ΑΚ· λῆψις ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ καὶ αὐτεπαγγέλτως, ἐφ' ὅσον οἱ πραγματικοὶ δροι τῆς καταχρήσεως προκύπτουν ἐκ τῶν ὑποβληθέντων εἰς τὸν δικαστὴν στοιχείων, ΝΖ σ. 1294.—Γενικὴ ἀρχὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 ΑΚ, ἰσχύουσα ὡς κανὼν εἰς ἅπαντα τὰ εἴδη δικαιωμάτων καὶ τὰ ἐκ συμβάσεως ἀπορρέοντα· ἀνεπίτρεπτον ἀποκλεισμοῦ ἢ περιορισμοῦ τῆς ἀρχῆς ταύτης καὶ μάλιστα διὰ τῆς ἰδιωτικῆς βουλήσεως, ΝΖ σ. 1299.— Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 281 ΑΚ ἐπὶ παντὸς δικαιώματος τοῦ τε οὐσιαστικοῦ καὶ δικονομικοῦ δικαίου, Εἰσαγ. σ. 89, 540.— Ὑπαγωγὴ πάσης ἀσκήσεως δικαιώματος εἰς περιορισμοὺς ἄρθρου 281 ΑΚ, Παρατ. σ. 251, Εἰσαγ. σ. 253.—Κάλυψις καὶ τῆς περιπτώσεως καθ' ἣν ζητεῖται ἡ ἀναγνώρισις ἁπλῶς τῆς ὑπάρξεως δικαιώματος, Π 11181 σ. 1204.— Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 281 ΑΚ ἐπὶ ἀσκήσεως δικαιώματος πηγάζοντος ἐκ διατάξεων δημοσίας τάξεως, ΑΠ 669 σ. 206, Εἰσαγ. σ. 206, Α.Π. 205 σ. 837 (ἐμ.), Π 1580 σ. 888, Π 4489 σ. 1145.— . . . τοιοῦτον καὶ τὸ δικαίωμα, τὸ ἀφορῶν εἰς τὴν διὰ μόνης τῆς γεννήσεως ἐκ γάμου παραγομένην σχέσιν τοῦ γνησίου φυσικοῦ τέκνου, ΑΠ 669 σ. 206.—Ὑπαγωγὴ εἰς περιορισμοὺς ἄρθρου 281 ΑΚ καὶ τῆς ἀσκήσεως δικαιώματος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ΑΠ 27 σ. 249, Παρατ. σ. 251, Π 968 σ. 1009.— . . . ὁμοίως τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι, Ε 356 σ. 209.— . . . ὁμοίως τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος ἐπισχέσεως ἐργασίας, Π 17307 σ. 257, Εἰσαγ. σ. 257.— . . . ὁμοίως τῆς ἀσκήσεως δικαιώματος τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν πρὸς ἀνάκλησιν ἀποφάσεως αὐτοῦ περὶ ἀπονομῆς συντάξεως, ΑΠ 33 σ. 391.— . . . ὁμοίως τῆς ἀσκήσεως δικαιώματος ἀντικαταστάσεως ἀναγκαστικῶς

τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ μετὰ 15θήμερον ἀπὸ τῆς προσλήψεως καὶ μέχρις ἐξαντλήσεως τῆς πενταετίας, ΑΠ 236 σ. 540.—. . . ὁμαίως της ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος ἀπεργίας, Π 2470 σ. 596, Π 7070 σ. 1306, Εἰσαγ. σ. 1305.—. . . καὶ ἀντιπεργίας, Π 2470 σ. 596, ΑΠ 431 σ. 1242.—Ἐπιβολὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 ΑΚ τοῦ ἐντὸς εὐλόγων χρονικῶν ὁρίων τερματισμοῦ τῆς ἀπεργίας, Π 7070 σ. 1306.—Ὑπαγωγὴ εἰς προσβολὴν κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ ΑΚ πάσης ἀποφάνσεως κατ' ἐλευθέραν κρίσιν, ΑΠ 27 σ. 249.—Ἐπιβολὴ εἰς μισθωτὸν ἀδίκου πειθαρχικῆς ποινῆς· δικαίωμα ἀνατροπῆς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου κατ' ἄρθρα 871, 281 ΑΚ, ΑΠ 777 σ. 20.—Ἀνεφάρμοστον ἄρθρων 281 καὶ 174 ΑΚ ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, γενομένης ὑπὸ κοινωφελοῦς ἱδρύματος μὲ διευρισμένην διὰ τῆς ἱδρυτικῆς πράξεως διοίκησιν καὶ διαχείρισιν· ἀντίθεσις τούτων πρὸς τὸ ἄρθρ. 106 τοῦ Συντάγματος, Π 5592 σ. 1317. Contra: ΝΖ σ. 1289.—Δέον νὰ ἀναφέρωνται ἐν τῇ ἀγωγῇ τοῦ μισθωτοῦ τὰ θεμελιοῦντα τὸν ἰσχυρισμὸν περὶ καταχρήσεως δικαιώματος πραγματικὰ περιστατικά, ΑΠ 352 σ. 820.—Ἀπορριπτέος λόγος ἀναιρέσεως περὶ μὴ λήψεως ὑπ' ὄψιν ἰσχυρισμοῦ περὶ διακοπῆς ἐπιδόματος κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπεβλήθη τοιοῦτος ἰσχυρισμὸς διὰ τῆς ἀγωγῆς καὶ τῶν προτάσεων τῶν ὑποβληθεισῶν κατὰ τὴν συζήτησιν, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ΑΠ 232 σ. 587.—Σχηματισμὸς κρίσεως δικαστοῦ ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ γνώσεων καὶ ὄχι διὰ δικονομικῆς ἀποδείξεως, Εἰσαγ. σ. 586.

2. *Περιπτώσεις.* Συνιστῶσι κατάχρησιν δικαιώματος—. . . ἡ ἐξ ἐκδικήσεως ἀπόλυσις, ΑΠ 89 σ. 256, Π 18286 σ. 191, Π 7543 σ. 1078 (ἐμ.), Εἰσαγ. σ. 1078.—. . . ἡ ἀπόλυσις ἣ ὀφειλομένη ἀποκλειστικῶς εἰς ἐκδηλωθεῖσαν συνδικαλιστικὴν δρᾶσιν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ, ὄντος πεπειραμένου καὶ ἱκανοῦ τεχνίτου, Π 7048 σ. 131.—. . . ἡ ἀπόλυσις κατόπιν ψευδοῦς μηνύσεως καὶ ἐν γνώσει τῆς ἀθωότητος τοῦ μισθωτοῦ, πρὸς τὸν σκοπὸν ἀπαλλαγῆς ἐκ τῶν ἔναντι τοῦ μισθωτοῦ ὑποχρεώσεων, Εἰσαγ. σ. 130, 1009, Π 18286 σ. 190.—Ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος ἐργοδότου πρὸς ἀπόλυσιν μεθ' ὑποβολὴν μηνύσεως κατ' αὐτοῦ ἐν γνώσει τῆς ἀθωότητος του, Π 3879 σ. 958.—. . . ἡ ὑπὸ τοῦ ἀναγκαστικοῦ διαχειριστοῦ ἐπιχειρήσεως ἀπόλυσις τεχνικοῦ διευθυντοῦ, ἐπιδείξαντος ζῆλον ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας του ἡ γενομένη ἐκ κακοβουλίας διὰ τὸν λόγον ὅτι ὁ ἀπολυθεὶς ἔφερε τὸ ὄνομα ἑνὸς τῶν ἱδρυτῶν τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ἐξεπροσώπει τὴν πλειοψηφίαν τῶν μετόχων τῆς ἐπιχειρήσεως, μὴ ἀποδειχθέντος ὡς ἀληθοῦς τοῦ προβληθέντος λόγου οἰκονομικῶν δυσχερειῶν, ΑΠ 28 σ. 199.—. . . ἡ ἀνάκλησις ἀποφάσεως Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, δι' ἧς εἶχε χορηγήσει σύνταξιν λόγῳ γήρατος, γενομένη μετὰ δεκαετίαν, ΑΠ 33 σ. 391.—. . . ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ τῷ ὅτι ὁ μισθωτὸς δὲν ἐνέδωσεν εἰς παραίτησιν ἀπὸ ἀξιώσεως μισθοῦ ἐκ τῆς ὑπερημερίας τοῦ προηγουμένου ἐργοδότου, Π 18045 σ. 1076.—. . . ἡ αἴτησις μισθωτοῦ περὶ ἀναγνωρίσεως δικαιώματος διαφορᾶς μισθοῦ κατ' ἐφαρμογὴν ν.δ. 1799/1942, ἐνῷ δὲν εἶχεν ὑποβάλλει δικαιολογητικὰ ἐντὸς εὐλόγου χρόνου καὶ ἐπὶ πλέον εἶχε δηλώσει ὅτι μόνον 66 ἡμερῶν ὑπηρεσίαν ἔχει ἐν τῇ ζώνῃ τῶν πρόσω, Π 11184 σ. 1204.

Δὲν συνιστῶσι κατάχρησιν δικαιώματος. Μόνη ἡ βραδεῖα ἄσκησις δικαιώματος, ἄνευ τῆς συνδρομῆς καὶ ἑτέρων περιστατικῶν, ΑΠ 773 σ. 89, Εἰσαγ. σ. 89, 206.—. . . ἡ ἄσκησις ἐφέσεως μετὰ ἑξαετίαν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως, ΑΠ 773 σ. 89.—. . . ἡ ἀπόλυσις ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ τῆς καταδίκης τοῦ μισθωτοῦ δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας, Π 968 σ. 1009.—. . . ἡ ἀπόλυσις μισθωτοῦ, ἀναπτύξαντος, κατὰ τὸ ὀλιγόχρονον διάστημα ἐργασίας, πρωτοβουλίαν μεταξὺ τῶν συναδέλφων του πρὸς διεκδίκησιν τῶν οἰκονομικῶν αὐτῶν συμφερόντων, ἐφ' ὅσον κρίνεται ὅτι δὲν ὑπῆρξε τοῦτο ὁ ἀποκλειστικὸς λόγος ἀπολύσεως ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, ἀλλὰ τὸ ὅτι ἦτο ἐπικίνδυνος εἰς τὴν ἐθνικὴν ἀσφάλειαν, Π 7408 σ. 131.—. . . ἡ ἀπόλυσις ὑπαλλήλου τῆς Τ.Α.Ε. ἄνευ κακοβούλου καὶ ὑπόπτου διαθέσεως καὶ ἐν καλῇ πίστει κατὰ τὴν μόρφωσιν τῆς κρίσεως περὶ τῆς ἀκαταλληλότητος τοῦ ἀπολυθέντος, ἄνευ συνδρομῆς περιστατικῶν μαρτυρούντων ἀντίθεσιν τῆς ἀπολύσεως πρὸς τὸ ἄρθρον 281 ΑΚ, ΑΠ 27 σ. 249, Παρατ. σ. 251.—. . . ἡ ἐπίσχεσις ἐργασίας μετὰ καθυστέρησιν δεδουλευμένων μισθῶν δύο ἑβδομάδων, οὖσαν ἀξιολόγου διὰ μισθοσυντήρητον καὶ μετὰ δήλωσιν ἀποκλείουσαν τὴν κατακολὴν τοῦ μισθοῦ καὶ διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον, Π 17307 σ. 257.—. . . ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος πρὸς καταβολὴν ἀποδοχῶν ὑπερημερίας λόγῳ μεταβολῆς τῶν ὅρων συμβάσεως ἐργασίας ἀποκρουσθεῖσα, ὡς συνεπαγομένης μείωσιν ἀποδοχῶν καὶ ἠθικὴν μείωσιν, Π 4427 σ. 318.—. . . ἡ ἀπόλυσις διὰ καταργήσεως θέσεως, ἐφ' ὅσον αὕτη ἐπεβάλλετο ἐξ ἀνάγκης πρὸς καλυτέραν λειτουργίαν καὶ συντονισμὸν τῶν τμημάτων μηχανημάτων καὶ βιομηχανικῆς παραγωγῆς καὶ λόγῳ ἀκινητοποιήσεως τῆς μηχανῆς παραγωγῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, ἣν ἐπέβλεπεν ὁ ἀπολυθείς, ΑΠ 811 σ. 887.—. . . ἡ ἄσκησις τοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 ΑΚ δικαιώματος πρὸς ἀπόληψιν τοῦ μισθοῦ ἄνευ παροχῆς ἐργασίας, ἐὰν ἡ μὴ παροχὴ ταύτης ὀφείλεται εἰς ἄρνησιν τοῦ μισθωτοῦ ν' ἀποδεχθῇ τὴν ἐργασίαν πράγματι καὶ προσηκόντως προσφερομένην, ΑΠ 178 σ. 420.—. . . ἡ ἀπόλυσις ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν ἐκ βαρείας ἀμελείας προξενηθεῖσαν ζημίαν καὶ οὐχὶ ἐκ λόγων ἐκδικήσεως διότι ἐπρωτοστάτησε διὰ τὴν σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως, Π 664 σ. 438.—. . . ἡ ἀπόλυσις λόγῳ σοβαρῶν οἰκονομικῶν ζημιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τῆς συνεπείᾳ τούτων ἀνάγκης περιορισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ, μὴ προσληφθέντος ἄλλου εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἀπολυθέντος, ΑΠ 231 σ. 583, Π 6815 σ. 1065.—. . . ἡ κα-

ταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ δικηγόρου, δι' ἀποφάσεως τοῦ τοπικοῦ συμβουλίου νομικῶς ἀνυπάρκτου, ΑΠ 266 σ. 706.— . . . ἡ δικαστικὴ ἐπιδίωξις προσθέτων κατὰ τὴν Π.Υ.Σ. 92/1956 τελῶν ἐπὶ καθυστερουμένων εἰσφορῶν, προκειμένου μάλιστα περὶ διατάξεως ἀναγκαστικοῦ δικαίου, ΑΠ 205 σ. 837.— . . . ἡ γενομένη οὐχὶ ἕνεκα μίσους καὶ ἐπὶ σκοπῷ ἐκδικήσεως, ἀλλὰ διότι ὁ μισθωτὸς δὲν ἀνταπεκρίνετο πρὸς τὰς ἐκ τῆς συμβάσεως ὑποχρεώσεις του κλπ., Π 7543 σ. 1078.—: . . ἡ μετὰ κήρυξιν τριῶρων ἀπεργιῶν τοῦ προσωπικοῦ τῆς Η.Ε.Μ. κήρυξις ὑπὸ ταύτης ἀνταπεργίας δι' ὅλης τὰς ἡμέρας καὶ μὴ ἀποδοχὴ τῆς ἐργασίας διὰ τὸ ὑπόλοιπον πεντάωρον, ΑΠ 431 σ. 1242.— . . . ἡ κήρυξις ἀπεργίας εἰς ἐποχὴν ἐπειγουσῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐργοδότου, ἡ καθυστέρησις τῆς ἐκτελέσεως τῶν ὁποίων θὰ εἶχε σοβαρὰς δι' αὐτὸν συνεπείας, Π 7070 σ. 1306, Εἰσαγ. σ. 1305.

3. Συνέπειαι. Ἀπόλυσις κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος· ἀκυρότης κατ' ἄρθρ. 174 ΑΚ· ὑπερημερία ἐργοδότου καὶ ὑποχρέωσις αὐτοῦ εἰς καταβολὴν μισθοῦ, Εἰσαγ. σ. 958, Π 18045 σ. 1076, Π 18286 σ. 191.

Κατάχρησις ἐξουσίας. Ἓς λόγος αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ΣΕ 974 σ. 710.

Κατοικία. Ἄγνοια διευθύνσεως κατοικίας μισθωτοῦ πρὸς ἐπίδοσιν ἐγγράφου καταγγελίας· ἐπίδοσις εἰς εἰσαγγελέα ὡς πρὸς ἄγνωστον διαμονῆς, Π 9209 σ. 134.— Ἐναγομένου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ κατὰ τόπον ἁρμοδίου δικαστηρίου, Π 18144 σ. 490.— Ἥμεθα μὴ ἔχοντες κατοικίαν ἢ διαμονὴν ἐν Ἑλλάδι· δικαιοδοσία ἑλληνικῶν δικαστηρίων· ἁρμόδιον τὸ δικαστήριον τῆς πρωτευούσης· ἐφαρμογὴ καὶ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΑΠ 202 σ. 535.—Παροχὴ κατοικίας εἰς μισθωτόν. Βλ. λ. *Παροχαὶ εἰς εἶδος.*

Κατοικία ἐργατική. Εἰσφοραὶ ἐπὶ δώρου ἑορτῶν ὑπὲρ Ο.Ε.Κ.· ὑπολογισμός· καταβολή, Ἔγκ. σ. 102.—Ἐξαίρεσις παροχῆς ἐργατικῆς κατοικίας τῶν μὴ ἐμφορουμένων ὑπὸ ἐθνικῶν φρονημάτων· δικαιολογία ἐξαιρέσεως· συνταγματικότης αὐτῆς· εἰδικὴ αἰτιολογία· ἀκύρωσις πράξεως μὴ ἐπαρκῶς αἰτιολογημένης, ΣΕ 1390 σ. 833.

Καφεγαλακτοπωλεῖα - Καφεζαχαροπλαστεῖα. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 778.

Καφενεῖα. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 778.—Βιβλιάρια ὑγείας ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου· ἔλλειψις· συνέπειαι, Π 3967 σ. 480.

Κέντρα διασκεδάσεως. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια σερβιτόρων, βοηθῶν δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 778.

Κεραμοποιοί. Ἰδρυτικὸς νόμος τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Κεραμοποιῶν, Πλινθοποιῶν καὶ Ἀγγειοπλαστῶν· εἰσπραξις πόρων· ἀνακοπὴ ἄρθρ. 235 π. δ/γματος· παράλληλος προσφυγή· ἀπαράδεκτον αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ΣΕ 419 σ. 417.—Ὅροι ἐργασίας καὶ ἁμοιβῆς κεραμοπλινθοποιῶν, Ἀποφ. Διαιτ. 5 σ. 605.— Ἄδεια ἐργαζομένων εἰς κεραμοποιεῖα, πλινθοποιεῖα καὶ ἀγγειοπλαστεῖα, ΝΖ σ. 672.

Κινηματογράφοι. Κατάταξις εἰς κλάσεις ταξιθετῶν κλπ. δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 781.

Κληρονόμοι. Θάνατος ἀρχικοῦ ἐργοδότου· συνέχισις ἐπιχειρήσεως ὑπὸ κληρονόμων· μὴ ἀποδοχὴ ὑπὸ τούτων ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ μετὰ σφράγισιν ἐργοστασίου· ὑπερημερία, Π 18045 σ. 1076.

Κληρωτοί. Βλ. λ. *Στράτευσις.*

Κλητῆρες. Γραφείων ἐπιχειρήσεων· ἀποδοχαί, Ἔγγρ. σ. 725.—Δικαστικοί. Βλ. λ. *Κοινοποίησις.*

Κλινικαί. Πρόσληψις πρακτικῆς νοσοκόμου· νόμιμος μισθός· προσαύξησις δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακάς· νόμιμον ὡράριον ἐργασίας προσωπικοῦ· ἀποζημίωσις δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν· φιλοδώρημα ὑπὸ ἔννοιαν μισθοῦ, Π 9209 σ. 134.—Ὧραι ἐργασίας προσωπικοῦ· ὑπερωρίαι· ἀποζημίωσις· ἀνίσχυρον διατάξεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως 1956 περὶ ἀποζημιώσεως δι' ὑπερωρίας, Π 4530 σ. 953.—

Κλωστοϋφαντουργοί. Βλ. καὶ λ. *Ταμεῖα.* Διάρκεια ἐργασίας ἐπὶ τοιαύτης κατ' ἐναλλαγὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 7 π.δ. 27.6/4.7.1932, ἐπεκταθὲν καὶ ἐπὶ τῶν κλωστοϋφαντουργείων, Π 5665 σ. 138.—Ἔννοια κλωστοϋφαντουργικῆς ἐπιχειρήσεως δι' ἀσφάλισιν, ΑΠ 14 σ. 270.—Ἀπασχολήσεις παρ' ἐριοκλωστηρίοις· ὑπολογισμὸς προσωπικοῦ δι' ἀναγκαστικὴν πρόσληψιν κατ' ἀ.ν. 1836/1951, ΣΕ 403 σ. 440.

Κοινοποίησις. Ἐγγράφου καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ ἀγνοίας κατοικίας μισθωτοῦ εἰς εἰσαγγελέα ὡς ἀγνώστου διαμονῆς, Π 9209 σ. 134.—Γραμματίου συστάσεως παραληπτηθείσης ἀποζημιώσεως· δὲν ἀναπληροῖ τὴν κατ' ἄρθρον 6 § 3 νόμου 3198/1955 διατυπωσιν τῆς ἐγγράφου καταγγελίας, ΑΠ 317 σ. 822.—Ἐφέσεως εἰς ἀντίκλητον ἐκκαλοῦντος κατ' ἐπίσπευσιν ἐφεσιβλήτου, Π 14439 σ. 266.—Ἐφέσεως κατ' ἀποφάσεως Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ταμείου Μεταλλευτῶν εἰς Ταμεῖον καὶ πάντα τυχὸν διάδικον, ΑΠ 213 σ. 607.—Κοινοποιήσεις ἀναγόμεναι εἰς τὴν ἔκκλητον δίκην· πότε ἔγκυροι πρὸς τὸν πρωτοδίκως διορισθέντα πληρεξούσιον δικηγόρον· ἄσκησις ὑπὸ τούτου τῆς ἐφέσεως· τοῦτο δὲν τὸν καθιστᾷ καὶ ἀντίκλητον διὰ εἰς τὴν ἔκκλητον δίκην ἀναγομένας κοινοποιήσεις, Π 4545 σ. 1024.—Δικογράφων ἐπὶ διαδίκων διατριβόντων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ· ἐπίδοσις κατασχετηρίου ἐκθέσεως, Ε 1011 σ. 701.—Δηλώσεως περὶ καταγγελίας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, Π 81 σ. 96.— Ἀπαλλακτικῆς ἀποφάσεως ἢ βουλεύματος ὑπὸ ἀπολυθέντος μετὰ διάπραξιν ἀξιοποίνου πράξεως· συνέπειαι, Π 18286 σ. 191.— Ἔννοια ἀνακοινώσεως πρὸς ἐνδιαφερόμενον τῆς πράξεως περικοπῆς μισθοῦ κατ' ἄρθρον 67 Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος, ΑΠ 289 σ. 839.—Προθεσμία κοινοποιήσεως ἀγωγῆς περὶ ἀποζη-

μιώσεως νόμου 2112 ἢ περὶ προσβολῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου. Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (παράγρ. I, 1Α', ΙΙΙ Θ').

Κοινότητες. Βλ. λ. *Δῆμοι - Κοινότητες.*

Κοινωνικὰ φρονήματα. Βλ. λ. *Νομιμοφροσύνη.*

Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις.

1. *Γενικά.* Σχέσις ἐργασίας ὡς θεμέλιον κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, ΝΖ σ. 689.—Πολιτικὴ ἐπιστράτευσις καὶ ἀσφαλιστικὴ σχέσις, Γν. Σ. σ. 691, πρβλ. ΝΖ σ. 689.—Γενικαὶ ἀρχαὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως· ἀπαράδεκτος ἀμφισβήτησις ἰδιότητος ἠσφαλισμένου καὶ δὴ κατὰ τὴν ἔξοδον τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου ἀπὸ τῆς ἀποδοχῆς τῆς ἐγγραφῆς ὡς ἠσφαλισμένου καὶ εἰσπραξιν κατὰ τὴν διάρκειαν τούτου ἀνεπιφυλάκτως εἰσφορῶν ἄνευ ἀπατηλῆς ἐνεργείας τοῦ ἠσφαλισμένου, καλῇ τῇ πίστει ὑπολαμβάνοντος ἑαυτὸν ὡς δικαιούμενον ἀσφαλίσεως, ΣΕ 992 σ. 1025, ΣΕ 1501 σ. 898.—Δυνατὴ ἑκάστοτε ρύθμισις ἐλευθέρως ὑπὸ τοῦ νομοθέτου τῶν ἐκ τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως σχέσεων τελουσῶν ὑπὸ κανονιστικὸν καθεστώς, βάσει πάντως τῶν ἀρχῶν ἴσης μεταχειρίσεως καὶ μὲ γνώμονα τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ γενικωτέρου κοινωνικοῦ συμφέροντος, ΣΕ 170 σ. 1101.— Χαρακτὴρ Ι.Κ.Α. ὡς νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου καὶ τῶν πράξεων τῶν ὀργάνων αὐτοῦ ὡς ἐκτελεστῶν διοικητικῶν πράξεων, Π 775 σ. 329.—Ἐφαρμογὴ διὰ τὸ Ι.Κ.Α. τῶν ἰσχυουσῶν διὰ τὸ Δημόσιον ἑκάστοτε διαδικαστικῶν διατάξεων· 30ήμερος ἡ προθεσμία ἐφέσεως, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρ. 16 νόμου ΓΨΟΔ', ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 4 § 7 νόμου 765/1943, προθεσμίας τῶν 8 ἡμερῶν, Π 10843 σ. 265.—Δικαστικὴ δαπάνη εἰς δίκας μετὰ τοῦ Ι.Κ.Α., ΑΠ 208 σ. 500.

2. *Ἀσφάλισις· προϋποθέσεις· περιπτώσεις.* Προϋποθέσεις ὑπαγωγῆς μισθωτοῦ εἰς κοινωνικὴν ἀσφάλισιν· πραγματικὴ παροχὴ ἐξηρτημένης ἐργασίας πρὸς ὡρισμένον ἐργοδότην· ἔλλειψις δικαιώματος ἀσφαλίσεως τοῦ μὴ πραγματικῶς ἐργαζομένου, ἀλλὰ λαμβάνοντος μηνιαίαν πρόσοδον ὑπὸ τύπον ἐπιδόματος παρὰ πρώην ἐργοδότου του· ἀρχὴ «τυπικῆς ἀσφαλίσεως» καὶ ἔννοια αὐτῆς, Γν.Σ. σ. 981.— Ἐνδεχομένη ἔλλειψις ἱκανότητος τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως, ὅπως παρακολουθήσῃ καὶ ἐλέγξῃ τὴν νόμιμον ἔναντι αὐτοῦ ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἑκάστοτε ὑποχρέου ἐργοδότου· δὲν δύναται νὰ βαρύνῃ τὸν ἠσφαλισμένον, ὑποκειμένης ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως, ΣΕ 271 σ. 144.— Ἔννοια ἀσφαλιστέων προσώπων· ὁλοκλήρωσις ἀσφαλιστικῆς σχέσεως, μὴ ἀπαιτουμένης πραγματικῆς καταβολῆς εἰσφορῶν, ΑΠ 438 σ. 1251.— Ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν πρόσωπα· ὁδηγίαι ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Κανονισμοῦ ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τῆς ὑ.ἀ. 14501/1959, εἰδικώτερον ἐπὶ τεχνικῶν ἔργων, οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν, ἁλωνιστικῶν ἐργασιῶν, ἁλιεργατῶν, Ἔγκ. σ. 1264.— Ἀσφάλισις τῶν θεραπαινίδων συζύγων τῶν ἀναπήρων, Ἔγκ. σ. 667.—Πτυχιοῦχοι ὑπομηχανικοὶ τοῦ Πολυτεχνείου καὶ ἀσφάλισις αὐτῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 1382.—Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑποδηματεργατῶν τοῦ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. κατὰ κυρίαν ἀσφάλισιν ἀσφαλιζομένου τεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν καταστημάτων καὶ βιομηχανικῶν ἐργαστηρίων κατασκευῆς εἰδῶν ὑποδήσεως· ἐξαίρεσις ἀσφαλίσεως προσώπων ἡλικίας μικροτέρας τῶν 18 ἐτῶν· ἀνίσχυρον σχετικῆς διατάξεως ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ΣΕ 166 σ. 395.— Παραγραφὴ δικαιώματος ἀναγνωρίσεως ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. τοῦ χρόνου δημοσίας ὑπηρεσίας, Ἔγκ. σ. 29.—Παραγραφὴ τοῦ δικαιώματος ἀναγνωρίσεως τοῦ χρόνου ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ταμεῖον Μεταλλευτῶν, Ἔγκ. σ. 29.—Ἔκδοσις ὑπὸ Ι.Κ.Α. πιστοποιητικοῦ ἀσφαλιστικῆς σχέσεως, Ἔγκ. σ. 163. Βλ. καὶ κατωτέρω παράγρ. 7.

3. *Ἀσφαλιστικαὶ διαφοραί· Ἐπιτροπαί· ὄργανα· δικαστικὸς ἔλεγχος.* Αἱ ἀσφαλιστικαὶ διαφοραί, Σημ. σ. 1000.—Ἁρμοδιότης Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων· κρίσις ἐπὶ νομιμότητος καὶ οὐσιαστικῆς ὀρθότητος ἀποφάσεων Τοπικῶν Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν, καθ' ὧν ἠσκήθη ἔφεσις· δυνατότης ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἔκτασιν κρίσεως καὶ τῶν ἀποφάσεων Τοπικῶν Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν, αἵτινες κατὰ τὸ πρὸ τοῦ ν. δ. 3710/1957 καθεστὼς εἰσήχθησαν, αἰτήσει τινὸς τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν, πρὸς ἔλεγχον ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐπιλύσεως Ἀσφαλιστικῶν Διαφορῶν καὶ ἦσαν ἐκκρεμεῖς ἐνώπιον αὐτῆς κατὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἄνω ν. δ/τος, ΣΕ 1037 σ. 772, ΣΕ 852 σ. 972, ΣΕ 1523 σ. 1030.— Ἀκύρωσις ὑπὸ Σ.τ.Ε. ἀποφάσεως Ἐπιτροπῆς Ἐπιλύσεως Ἀσφαλιστικῶν Διαφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἁρμοδιότης Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων· ἀναβίωσις οὕτω τῆς ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ παῦσις τῆς ἐκκρεμότητος τῆς ὑποθέσεως, ὥστε νὰ εἶναι ἁρμοδία μετὰ τὸ ν. δ. 3710/1957 ἡ Δευτεροβάθμιος Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων, ΣΕ 1032 σ. 713, ΣΕ 1504 σ. 978.—Δέσμευσις Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων ἐκ τῆς γνώμης τοῦ ἁρμοδίου τεχνικοῦ ὀργάνου (Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς) ἐπὶ θέματος τεχνικοῦ, ΣΕ 852 σ. 972, ΣΕ 1510 σ. 1027.— Προσβολὴ ἀποφάσεως Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς ἐνώπιον τῆς Δευτεροβαθμίου ἐντὸς 10ημέρου προθεσμίας· ἔναρξις ἀπὸ γνωστοποιήσεως εἰς ἐνδιαφερόμενον δι' ἐπιδόσεως, μὴ ἀρκούσης προφορικῆς ἀνακοινώσεως· ἀκύρωσις ἀντιθέτου ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, ΣΕ 1763 σ. 1226.—Ἁρμοδιότης Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α. καθ' ὕλην τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀσκήσεως αἰτήσεως θεραπείας κατὰ τὸν Κανονισμὸν ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος καὶ διαδικασίας ἀπονομῆς παροχῶν· ἔργον τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α., ΣΕ 1519 σ. 1031. —Ἀνεπίτρεπτον κατ' οὐσίαν ἐλέγχου ὑπὸ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων τῶν πράξεων ὀργάνων Ι.Κ.Α., αἵτινες ἀποτελοῦσιν ἐκτελεστὰς διοικητικὰς πράξεις· δυνατὴ ἔρευνα

κύρους καὶ νομιμότητος τῶν διοικητικῶν πράξεων ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ἂν ἐξεδόθησαν κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου δι' ἀγωγῆς περὶ ἀποζημιώσεως διὰ ζημίας ἐκ παρανόμου πράξεως, ταύτης μὴ ὑποκειμένης εἰς τέλη συζητήσεως, δικαστικὸν ἔνσημον ἢ ἄλλο χαρτόσημον, ΑΠ 775 σ. 329.—Κρίσις δικαστηρίου οὐσίας περὶ τῆς νομιμότητος πράξεως ἁρμοδίων διοικητικῶν ὀργάνων Ι.Κ.Α.· δικαίωμα δικαστηρίου πρὸς ἔρευναν παρεμπιπτόντως τῆς ὑπάρξεως τῶν προϋποθέσεων τοῦ προσβληθέντος δικαιώματος πρὸς καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως, ΑΠ 208 σ. 500.—Δικαστικὸς ἔλεγχος πράξεων ὀργάνων Ι.Κ.Α., ΑΠ 208 σ. 500.

4. ***Εἰσφοραί· κατάταξις εἰς κλάσεις· εἴσπραξις· δικαστικὸς ἔλεγχος· ἀνακοπὴ ἄρθρου 235 Πολ. Δικ.· προνομιακὴ κατάταξις κλπ.*** Ὑποχρέωσις διοικήσεως σωματείου ἢ συνεταιρισμοῦ διὰ παρακράτησιν καὶ καταβολὴν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. κατὰ μῆνα τῆς ἐργοδοτικῆς μερίδος τῆς ὅλης ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς τῶν ἐργατῶν ἐκ τῶν παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν, φορτωτῶν ἢ παραληπτῶν τοῦ ἐμπορεύματος εἰσπραττομένων ὑπ' αὐτῶν ἐργατικῶν· εὐθύνη αὐτῆς ὡς ἐργοδότου διὰ τὴν καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν καὶ ὑπογρέου εἰς πληρωμὴν καὶ τοῦ προσθέτου τέλους ἐπὶ μὴ ἐμπροθέσμου καταβολῆς, ΑΠ 760 σ. 9.—Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπὶ δώρων δι' ἑορτάς, Ἔγκ. σ. 102.—Εἰσφοραὶ δώρων ἐπὶ οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν, Ἔγκ. σ. 276.—Εἰσφορὰ ἐπὶ δώρου Πάσχα 1959, Ἔγκ. σ. 556.—Εἰσφοραὶ ἐπὶ τῶν λόγῳ μὴ χορηγήσεως τῆς ἀδείας καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ποσῶν, Ἔγκ. σ. 502, Γν. Σ. σ. 502.—Ἀνάληψις ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τοῦ βάρους τῆς ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς τοῦ μισθωτοῦ· ἔννοια ἄρθρου 26 § 5 ἀ.ν. 1846/1951, ΝΖ σ. 558.—Τὰ ἐφεδρικὰ ἐπιδόματα, αἱ εἰσφοραὶ καὶ τὸ Ι.Κ.Α., ΝΖ σ. 576.—Εἰσφοραὶ πρεβεντορίων διὰ παρεχομένην εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτῶν τροφὴν καὶ κατοικίαν, Ἔγκ. σ. 1156.—Ὑπολογισμὸς εἰσφορῶν ἠθοποιῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 1217.—Εἰσφοραὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως διὰ μισθωτοὺς ἡλικίας μέχρι 18 ἐτῶν συμπεριλαμβανομένων καὶ μαθητὰς τεχνίτας, ἀπασχολουμένους συμφώνως πρὸς τὸ ἀπὸ 6.6.1952 β.δ., ΣΕ 1757 σ. 1326.—Κατάταξις ὑπαγομένων εἰς ἀσφάλισιν Ι.Κ.Α. προσώπων εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις μὲ τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια· δυνατὴ βάσει μέσου ὅρου τεκμαιρομένων ἀποδοχῶν τῶν ἠσφαλισμένων· μὴ ἔγκυρος τοιαύτη ὑπὸ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., ἄνευ ἐξουσιοδοτήσεως ὑπὸ Κανονισμοῦ, ἐκδιδομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ δημοσιευομένου εἰς Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως· ἀκυρότης ἀποφάσεως Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. 3081/1951 καὶ τῶν μετ' αὐτὴν πρὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 51254/1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ΑΠ 790 σ. 151.—Ἀνάκλησις ἀποφάσεως Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ κατατάξεως εἰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων ἐργαζομένων παρὰ τῇ Διεθνεῖ Ἑταιρείᾳ Κλιναμαξῶν μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου καὶ ἀναδρομικὸς ὑπολογισμὸς εἰσφορῶν ἐπὶ τῇ βάσει ἄλλων ποσῶν· εἰδικὴ αἰτιολογία· ἀκύρωσις ἀποφάσεως ὡς ἀναιτιολογήτου, ΣΕ 902 σ. 663.—Κατάταξις εἰς κλάσεις τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς μισθωτῶν· πίναξ, Ἔγκ. σ. 777, 778 ἐπ., Σημ. σ. 777.—Κατάταξις ἠσφαλισμένων εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις βάσει ἀποδοχῶν αὐτῶν· ἔννοια ἀποδοχῶν· ὑπαγωγὴ εἰς εἶδος παροχῶν· παροχὴ τροφῆς καὶ οἰκήσεως εἰς Κρατικὸν Γενικὸν Νοσοκομεῖον· μὴ συνυπολογισμὸς εἰς ἀποδοχὰς διὰ τὴν κατάταξιν, ΑΠ 462 σ. 1377.—Κατάταξις εἰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων τῶν εἰς τὰ κουρεῖα καὶ κομμωτήρια ἀπασχολουμένων κουρέων - κομμωτῶν δι' εἰσφορὰς πρὸς τὸ Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 1381.—Εἴσπραξις ἀπαιτήσεων τοῦ Ι.Κ.Α. ἐκ καθυστερουμένων εἰσφορῶν διὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ ν.δ. 1383/1942 συσταθέντος Δημοσίου Ταμείου Ἐσόδων τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ τῶν ἁρμοδίων Ταμείων ἢ ἁρμοδίων Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ι.Κ.Α. κατὰ τὰς διατάξεις Κανονισμοῦ, ἐφαρμοζομένων τῶν διατάξεων τοῦ νόμου περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων, ΑΠ 758 σ. 98.—Καταλογισμὸς εἰς βάρος ἐργοδότου ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν· ἀνακοπὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολ. Δικ. ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων πρὸς ἔρευναν τῆς συνδρομῆς τῶν προϋποθέσεων τῆς ἐπιβολῆς τῶν εἰσφορῶν ἀπὸ νομικῆς καὶ πραγματικῆς ἀπόψεως· μονὴ ἐξαιρέσεως, ΑΠ 758 σ. 98, ΑΠ 230 σ. 656.—Παθητικῶς ἀνομιμοποίητος ἀνακοπὴ - ἀγωγή, στρεφομένη κατὰ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τοῦ Διευθυντοῦ Ταμείου Ἐσόδων Ι.Κ.Α. προκειμένου περὶ εἰσφορῶν ἀνεργίας· μόνος δικαιοῦχος τούτων ὁ Ὀργανισμὸς Ἀνεργίας, Π 10686 σ. 203.—Ἔννοια ἄρθρου 27 § 6 ἀ. ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων· νητέα ὡς καθυστερούμεναι εἰσφοραὶ καὶ τὰ λόγῳ καθυστερήσεως πρόσθετα τέλη καὶ ἐπαυξήσεις· περιορισμὸς τοῦ γενικοῦ προνομίου Ι.Κ.Α. εἰς ἀπαιτήσεις τοῦ τρέχοντος ἔτους (τῆς κατασχέσεως) καὶ τοῦ προηγουμένου τοιούτου, ὡς τὸ ἄρθρον 940 § 4 Πολ. Δικ. ὁρίζει, ΑΠ 733 σ. 263.—Contra: Προνομιακὴ κατάταξις ἀπαιτήσεων ἐξ εἰσφορῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων· ἔννοια ἄρθρου 27 § 6 ἀ. ν. 1846/1951· ἀπονομὴ τοῦ κατ' ἄρθρον 940 § 4 Πολ. Δικ. προνομίου εἰς τὰς ἐκ καθυστερουμένων εἰσφορῶν ἀπαιτήσεις τοῦ Ι.Κ.Α., νοουμένων ὡς τοιούτων καὶ τῶν ἐπ' αὐτῶν λόγῳ καθυστερήσεως προσθέτων τελῶν καὶ ἐπαυξήσεων, ἀσχέτως χρόνου γενέσεως αὐτῶν, μὴ ἰσχύοντος ἐπ' αὐτῶν τοῦ ἐν ἄρθρῳ 940 § 4 Πολ. Δικ. χρονικοῦ περιορισμοῦ, ΑΠ 198 σ. 494, ΑΠ 420 Ὀλ. σ. 1246.—Ἀνεπίτρεπτον κατασχέσεως διὰ χρέη πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐξ εἰσφορῶν πρὸς αὐτὸ τῶν μισθῶν πάσης φύσεως ἢ συντάξεων ὀφειλετῶν ἐργοδοτῶν, εἴτε διότι τυγχάνουσιν οὗτοι ἀνάπηροι ἢ θύματα πολέμου, λαμβάνοντες ὡς ἐκ τούτου πολεμικὴν σύνταξιν, εἴτε διότι τυγχάνουσι ὑπάλληλοι δημόσιοι ἢ ἰδιωτικοὶ ἢ ἐργάται ἢ συνταξιοῦχοι τῶν ἰδίων κατηγοριῶν, Γν. Σ. σ. 278.—Συμβιβασμὸς πτωχεύσαντος καὶ ἀπαιτήσεις κατ' αὐτοῦ τοῦ Ι.Κ.Α., Ἔγγρ. σ. 403, Γν. Σ. σ. 403.—Εἴσπραξις παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν ὑπὲρ Δια-

νεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων. Βλ. λ. *Διανεμητικὸς Λογαριασμὸς Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων*.—Καθυστέρησις εἰσφορῶν καὶ συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα, ΣΕ 166 σ. 395.

5. *Παροχαί*.

α' Γενικά. Ἔννοια ἄρθρου 40 § 4 ἀ. ν. 1846/1951 περὶ ἐπιστροφῆς ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν παροχῶν· προϋποθέτει ἔγκυρον ἀνάκλησιν τῆς σχετικῆς διοικητικῆς πράξεως, ΣΕ 858 σ. 969.—Προϋποθέσεις δικαιώματος ἐπὶ τῶν παροχῶν ἀναπηρίας, γήρατος ἢ θανάτου κατ' ἄρθρον 40 § 1 τοῦ νόμου 6298/1934· ἀπόδειξις ἐκ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου τοῦ ἠσφαλισμένου, ΣΕ 1098 σ. 901.

β' Ἀσθενείας· ἐπιδότησις. Ἐπιδότησις δι' ἀσθένειαν· τήρησις τριημέρου χρόνου ἀναμονῆς κατὰ τὴν διὰ πρώτην φορὰν ἐντὸς ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ ἔτους ἐπιδότησιν· προϋπόθεσις καταβολῆς ἐπιδόματος δι' ἀσθένειαν ἡ διάρκεια αὐτῆς πλέον τῶν τριῶν ἡμερῶν, ΑΠ 1022 σ. 380, ΑΠ 384 σ. 492, ΑΠ 15014 σ. 1137.—Ἀσθένεια μισθωτοῦ καὶ ὑποχρεώσεις του Ι.Κ.Α. καὶ τοῦ ἐργοδότου ἔναντι αὐτοῦ· ὀρθὴ ἑρμηνεία ἄρθρων 35 ἐδ. δ' καὶ 38 § 3 ἀ. ν. 1846/1951, ὡς τὸ τελευταῖον ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 39 ν. δ. 2698/1953, Γν. Σ. σ. 669.—Καταλογισμὸς ἀσφαλιστικῶν παροχῶν εἰς μισθὸν κατ' ἄρθρον 657 ΑΚ. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 8).

γ' Συντάξεις· γενικά λόγῳ γήρατος, θανάτου, ἀναπηρίας, ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· εἰδικὴ συνδικαλιστικῶν στελεχῶν. Καθορισμὸς δι' ὑ.α. 62280/1952 κατωτάτων βασικῶν ὁρίων συντάξεων· ὑπολογισμὸς τῆς κατὰ 30ο/ο δι' αὐτῆς αὐξήσεως ἐπὶ τῶν κατωτάτων τοιούτων ὁρίων καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἐξευρισκομένων κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ἄρθρου 49 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 βασικῶν ποσῶν, ἔστω καὶ ὑπολειπομένων τῶν κατωτάτων ὁρίων, ΑΠ 774 σ. 151, ΑΠ 331 Ὀλ. σ. 768.—Ἀναγνωριστικὴ ἀγωγὴ ἐπὶ ἐννόμων σχέσεων δημοσίου δικαίου μόνον ἐὰν δὲν ἔχωσιν ὑπαχθῆ εἰς διοικητικὰ δικαστήρια ἢ διοικητικὰς ἐπιτροπὰς ἐχούσας διοικητικὴν δικαιοδοσίαν· ἀπονομὴ συντάξεως εἰς ἐργάτην μεταλλείου· εἰδικὴ ἀποκλειστικὴ δικαιοδοσία, ΑΠ 16413 σ. 198.—Δικαίωμα πρὸς σύνταξιν τῶν ἀπὸ μακροῦ διακοψάντων τὴν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισιν, Ἐγκ. σ. 338.—Καθυστέρησις εἰσφορῶν καὶ συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα, ΣΕ 166 σ. 395.—Ἀναστολὴ καταβολῆς συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. μετ' ἄσκησιν ὑπὸ τοῦ συνταξιούχου αὐτοτελοῦς ἐπαγγέλματος ἢ παροχὴν ἐξηρτημένης ἐργασίας, Ἐγκ. σ. 450.—Νομοθετικαὶ διατάξεις περὶ ἐργασίας ὑπὸ συνταξιούχων Ι.Κ.Α., ΝΖ σ. 807.—Τρόπος ὑπολογισμοῦ ἀνωτάτου ὁρίου συντάξεων καὶ ἀποδοχῶν τῶν συνταξιούχων - ὑπαλλήλων τοῦ Ι.Κ.Α., τῶν ὑπηρετούντων εἰς Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καὶ Τραπέζας ἐν γένει, Ἐγκ. σ. 668.—Ἄθροισμα συντάξεων κατ' ἀνώτατον ἐπιτρεπτὸν ὅριον· ἔννοια ὅρου σύνταξις· χαρτόσημον ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως συντάξεως· φόρος καθαρᾶς προσόδου, Ἐγκ. σ. 1032.—Ὑποβολὴ αἰτήσεως πρὸς συνταξιοδότησιν ὑπὸ τὸ κράτος ἰσχύος τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 μετὰ συμπλήρωσιν τῶν ἀπαιτουμένων προϋποθέσεων ὑπὸ τοῦ νόμου 6298/1934· ἡμέρα ἐνάρξεως συνταξιοδοτήσεως, ΣΕ 589 σ. 1151.—Δικαίωμα συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἠσφαλισμένων συνταξιοδοτουμένων παρὰ τοῦ Δημοσίου· ἔννοια ἄρθρου 28 § 1 ἐδ. β' ἀ. ν. 1846/1951, Ἐγκ. σ. 1156.—Ὑποχρεώσεις Ὑπηρεσίας Ι.Κ.Α. πρὸς αὐτεπάγγελτον ἐνέργειαν διὰ συμπλήρωσιν δικαιολογητικῶν καὶ συλλογὴν ἀπαιτουμένων πληροφοριῶν περὶ τῆς συνδρομῆς τῶν πραγματικῶν προϋποθέσεων δικαιώματος συντάξεως ἠσφαλισμένου· ἔννοια σχετικῶν διατάξεων· χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας, ΑΠ 473 σ. 1377.—Ἀπόδειξις ἡλικίας ἠσφαλισμένου παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. δι' ἀπονομὴν συντάξεως· ὁρισμοὶ ἄρθρου 4 ν. δ. 3083/1954· ἀπόδειξις, ἐλλειπούσης ληξιαρχικῆς πράξεως ἢ ἐγγραφῆς εἰς τὰ μητρῶα ἢ δημοτολόγια, δι' ἀποφάσεως εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ΣΕ 1515 σ. 1026.—Ἀπόδειξις ἡλικίας ἠσφαλισμένων γεννηθέντων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ· ἀποδεικτικὴ δύναμις πιστοποιητικοῦ τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους, ΣΕ 496 σ. 1149.—Ἀπόδειξις ἡλικίας ἠσφαλισμένου διὰ πιστοποιητικοῦ τοῦ Τουρκικοῦ Κράτους· ληξιαρχικὴ πρᾶξις γεννήσεως (νοφούς), συνταγεῖσα ἐν Τουρκίᾳ κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1906, βεβαιοῦσα ὅτι ἡ γέννησις ἐγένετο κατὰ τὸ 1899· ἀποδεικτικὴ δύναμις ἐν Ἑλλάδι, Γν. Σ. σ. 1158.—Ἀπόδειξις ἡλικίας ἠσφαλισμένου Ι.Κ.Α. δι' ἀπονομὴν συντάξεως· ἔννοια ἄρθρ. 4 ν.δ. 3083/1954· διόρθωσις ληξιαρχικῆς πράξεως· συνέπειαι, Ἐγκ. σ. 1155. —Ἁρμοδιότης τῶν Εἰδικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ ἄρθρ. 4 ν.δ. 3083/1954 περὶ καθορισμοῦ ἡλικίας ἠσφαλισμένων παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 1155, Γν. Σ. σ. 1155.— Χρόνος ἐνάρξεως καταβολῆς συντάξεως· περιορισμὸς μὴ ἀναδρομῆς εἰς χρόνον ἀφότερον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς πρὸς συνταξιοδότησιν αἰτήσεως, ΑΠ 208 σ. 500, ΣΕ 1033 σ. 771, ΣΕ 854 σ. 1025.—Χρόνος παραγραφῆς ἀπαιτήσεως συνταξιούχων πρὸς εἰσπραξιν τοῦ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν χορηγουμένου δώρου, Ἐγκ. σ. 213, Γν. Σ. σ. 213.—Παραγραφὴ δικαιώματος συντάξεως κατὰ τὸν ν. 6298/1934, Ἐγκ. σ. 1216.—Παραγραφὴ τοῦ πρὸς σύνταξιν λόγῳ γήρατος δικαιώματος· ἄρθρον 17 Εἰσαγ. Νόμου ΑΚ καὶ ν. 6298/1934· πενταετής, ΑΠ 796 σ. 100.—Χρόνος γενέσεως ἀξιώσεως δι' ἀπονομὴν συντάξεως λόγῳ γήρατος, Ἐγκ. σ. 338.—Προϋποθέσεις συντάξεως λόγῳ γήρατος κατὰ ν. 6298/1934· συμπλήρωσις ὁρίου ἡλικίας καὶ πραγματοποιήσεως ὁρισμένου ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας, ΣΕ 589 σ. 1151.—Δικαίωμα συντάξεως δικαστικῶς ἀναγνωριζομένων τέκνων λόγῳ θανάτου τοῦ πατρός των, Ἐγκ. σ. 403, Γν. Σ. σ. 403.—Δικαίωμα συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. γονέων θανόντος ἠσφαλισμένου· ἔννοια ἄρθρου 28 § 6 ἀ.ν. 1846/1951· ὅρος τοῦ δικαιώματος «ἐὰν ἡ συντήρησις τῶν γονέων ἐβάρυνε τὸν θανόντα»· καθιέρωσις κανόνος σχετικοῦ· ὀρθὴ ἔννοια καὶ ἐ-

φαρμογή· ὑπαγωγή ἑκάστης συγκεκριμένης περιπτώσεως εἰς ἀντικειμενικά κριτήρια ἐγκείμενα εἰς τὴν λογικήν ἔννοιαν τῆς διατάξεως· τίνα ταῦτα, ΣΕ 1503 σ. 970, ΣΕ 843 σ. 971, ΣΕ 917 σ. 614.—Παραγραφή τοῦ πρὸς σύνταξιν ἢ ἐφ' ἅπαξ ἀποζημίωσιν δικαιώματος παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α.· τριετὴς ἄρθρου 4 § 2 ἀ.ν. 1846/1951· ἔναρξις· παραγραφὴ δικαιώματος συντάξεως λόγῳ θανάτου· προυπόθεσις τοῦ δικαιώματος τούτου ἡ προσαγωγὴ ἀντιγράφου ληξιαρχικῆς πράξεως θανάτου· ἀναγνώρισις θανάτου διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως· ἔναρξις παραγραφῆς ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως. ΣΕ 999 σ. 902.—Ἔννοια ἀπόρου καὶ ἀναπήρου συζύγου, ὡς προϋποθέσεως προσανεξήσεως τῆς συντάξεως τῆς συζύγου του καὶ ἀπονομῆς αὐτῷ συντάξεως λόγῳ θανάτου αὐτῆς, Ἔγκ. σ. 1216.—Ἔννοια ἀναπηρίας κατ' ἄρθρον 33 ἀ.ν. 1846/1951, Ἔγκ. σ. 213.—Ἔννοια ἀναπήρου κατ' ἄρθρον 28 § 2 ἀ.ν. 1846/1951 δι' ἀπονομὴν συντάξεως ὑπὸ Ι.Κ.Α.· κριτήρια καθορισμοῦ ἀναπηρίας· ἐξ ὑποκειμένου προσδιορισμὸς τῆς πρὸς ἐργασίαν ἀνικανότητος ἐν ἀμέσῳ ἐξαρτήσει πρὸς ἓν ἐλάχιστον ποσοστὸν προσόδου, ὑπὲρ δύναται οὗτος ν' ἀποκομίσῃ ἐκ τῆς ἐργασίας του, ΣΕ 1381 σ. 501, ΣΕ 851 σ. 971.—Περὶ τῆς ἀναπηρίας κατὰ τὸ ἄρθρον 17 τοῦ ν.δ. 3083/1954, Ἔγκ. σ. 667.—Προυποθέσεις δικαιώματος συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας· περιπτώσεις ἠσφαλισμένων συνταξιοδοτουμένων παρὰ τοῦ Δημοσίου ἢ ἑτέρου Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως, μὴ θεωρουμένων κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 28 ἀ.ν. 1846/1951 ὡς συνταξιούχων τοῦ Δημοσίου τῶν συνταξιοδοτουμένων συνεπείᾳ πολεμικοῦ γεγονότος, δυναμένων τούτων νὰ τύχωσι συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον συγκεντροῦσι τὰς γενικὰς πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως ἀναπηρίας προϋποθέσεις, ΣΕ 952 σ. 666.—Ἔναρξις τοῦ πρὸς σύνταξιν δι' ἀναπηρίαν δικαιώματος κατ' ἄρθρ. 29 § 15 ἀ. ν. 1846/1951, ΙΙ 775 σ. 329.—Παροχὴ συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἠσφαλισμένου· ἀναγκαία ἀπόφασις ἁρμοδίας Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς διαπίστωσιν τῆς ἀναπηρίας· δέσμευσις ταύτῃ ἁρμοδίου πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως διοικητικοῦ ὀργάνου, ὡς πρὸς τὸν καθορισμὸν τῶν χρονικῶν ὁρίων συνταξιοδοτήσεως ἐκ τῆς κρίσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς πρὸς τὴν διάρκειαν τῆς ἀναπηρίας, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν τῆς ὑπάρξεως συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος, ΣΕ 1510 σ. 1027.—Ἔννοια ἀναπήρου δι' ἀπονομὴν συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α.· ὁρισμοὶ ἄρθρου 40 ν. 6298/1934· ἐξακολούθησις λήψεως παρὰ τοῦ ἠσφαλισμένου τῆς λαμβανομένης παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 συντάξεως· λῆξις ὅμως τοῦ δικαιώματος συμφώνως πρὸς τὰς σχετικὰς περὶ λήψεως τῶν διαφόρων κατηγοριῶν συντάξεων διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1846/1951. ΣΕ 844 σ. 1028.—Προθεσμία ὑποβολῆς αἰτήσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α. δι' ἀπονομὴν συντάξεως κατ' ἄρθρ. 53 ν.δ. 2698/1953· ὑπαγωγὴ ἀποκτώντων δικαίωμα συνταξιοδοτήσεως ὑπὸ τοὺς εὐνοϊκωτέρους ἐν αὐτῷ ὅρους καὶ ὅσων δὲν ὑπέβαλον αἴτησιν συνταξιοδοτήσεως πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ ν.δ. 2698/1953· ἀπόρριψις αἰτήσεως βάσει προϊσχυουσῶν τοῦ ν.δ. 2698/1953 διατάξεων· ἀναγκαία ἀνάκλησις τοῦ δικαιώματος διὰ νέας αἰτήσεως· δυνατὴ ὑποβολὴ αὐτῆς καὶ μετὰ τὴν πάροδον τῆς μηνιαίας προθεσμίας· λῆψις τῆς νέας αἰτήσεως ὡς βάσεως πρὸς προσδιορισμὸν τοῦ χρόνου ἐνάρξεως συνταξιοδοτήσεως, ΣΕ 1482 σ. 1030.—Παροχαὶ δι' ἀναπηρίαν λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· ἔννοια τούτου κατ' ἀ.ν. 1846/1951· ὑπαγωγὴ καὶ τῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ἐκδηλώσεως ἢ καὶ ἐπιδεινώσεως προυπαρχούσης παθήσεως, ΣΕ 712 σ. 530, ΣΕ 852 σ. 973.—Προθεσμία ἀναγγελίας ἀτυχήματος ἠσφαλισμένων εἰς Ι.Κ.Α.· ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 21 § 2 Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῶν παροχῶν· ἔναρξις προθεσμίας ἐπὶ ἐμφανίσεως τοῦ ἀτυχήματος ἀρχικῶς ὡς ἐλαφροῦ, μὴ συνεπαγομένου ὑποχρεώσεις, διὰ τὸν ἀσφαλιστικὸν φορέα, ἀφ' ἧς λάβῃ σοβαρὰν μορφὴν συνεπείᾳ ἐπιγενομένης ἐπιπλοκῆς, ΣΕ 856 σ. 663.—Παροχαὶ ἀσθενείας ἢ συντάξεων ἐν περιπτώσει ἀτυχήματος ἐκ βιαίου συμβάντος κατὰ τὸ ἄρθρον 41 § 1 τοῦ νόμου 6298/1934, ΣΕ 1037 σ. 772.—Ἀναπηρία ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ παροχαὶ Ι.Κ.Α.· ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ προϋποθέσεις τοῦ δικαιώματος κατ' ἄρθρον 28 § 2 ἀ.ν. 1846/1951· χρόνος καταβολῆς, ΣΕ 994 σ. 901.—Ἀνάκλησις ἀποφάσεως περὶ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α.· ἐνέργεια αὐτῆς μετὰ πάροδον ἱκανοῦ χρόνου, τῆς παρούσης τοῦ χρόνου μὴ καθιστώσης ἐξ ὑπαρχῆς δυνατὴν τὴν ἀνάκλησιν, ἐφ' ὅσον δὲν συνέτρεξε δόλια τις ἐνέργεια τοῦ δικαιούχου, ΣΕ 858 σ. 969.—Παροχαὶ δι' ἐργατικὸν ἀτύχημα· ὑποβολὴ ὑπὸ παθούσης αἰτήσεως συνταξιοδοτήσεως λόγῳ ἐξ αὐτοῦ ἀναπηρίας· ἔννοια ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· ἀπόρριψις αἰτήσεως ὑπὸ τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι δὲν συνέβη τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα· ἀκύρωσις πράξεως ὡς μὴ ἰτιολογημένης, ἀντιτιθεμένης τῆς αἰτιολογίας αὐτῆς πρὸς ἀπόφασιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Ἀθηνῶν, δι' ἧς ἀπενεμήθη σύνταξις ἀναπηρίας ἐπὶ τῇ διαπιστώσει ὅτι κατέστη ἀνάπηρος συνεπείᾳ πτώσεως, ΣΕ 1097 σ. 1150.—Ἀπαλλαγὴ ἐργοδότου εὐθύνης δι' ἐργατικὸν ἀτύχημα, ἐὰν ὁ παθὼν περιλυμβάνεται μεταξὺ τῶν κατὰ τὸν ν. 1846/1951 ἀσφαλιστέων προσώπων· ἔννοια τούτου, ΑΠ 438 σ. 1251.—Παροχαὶ συντάξεως ἀναπηρίας καὶ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς κατ' ἄρθρον 28 ἀ.ν. 1846/1951· ἔννοια καὶ σκοπὸς τοῦ ἐπιδόματος τούτου· ἔλλειψις προϋποθέσεως τοῦ ἐπιδόματος τῆς ἐνεργοῦ ἀπασχολήσεως κατὰ τὸν χρόνον ἐξόδου τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου, ἤτοι κατὰ τὸν χρόνον ἐπελεύσεως τῆς μερικῆς ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν· ἀκύρωσις ἀντιθέτου ἀποφάσεως Διευθυντοῦ Ὑποκαταστήματος, ΣΕ 1758 σ. 1325.—Περιπτώσεις ἐργατικῶν ἀτυχημάτων καὶ ἐφαρμογὴ διατάξεων τοῦ γ' ἐδαφ. τῆς παραγρ. 1

τοῦ ἄρθρου 51 ἀ.ν. 1846/1951, Ἔγκ. σ. 1382. —Δικαίωμα συντάξεως ἡσφαλισμένου λόγῳ ἀναπηρίας· ἔννοια ἄρθρου 28 ἀ.ν. 1846/1951· ἔλλειψις δικαιώματος ἐπὶ ἀναπηρίας προϋπαρχούσης τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν· δημιουργία δικαιώματος συνταξιοδοτήσεως καὶ ἐν περιπτώσει ἐπιδεινώσεως τῆς προϋφισταμένης βλάβης ἢ παθήσεως εἰς βαθμόν, ὥστε νὰ συντρέχουν οἱ ὅροι τοῦ ἄρθρου 28 § 2 ἀ.ν. 1846/1951, ΣΕ 951 σ. 665.—Ἐργατικὰ ἀτυχήματα ἐκ δόλου ἐργοδότου καὶ ὑποχρεώσεις αὐτοῦ ἔναντι τοῦ Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 507, Ἀπορ. Διοικητοῦ σ. 557.—Ρύθμισις ὑπὸ ἀ.ν. 1846/1951 τῶν ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος περιουσιακῶν ἐν στενῇ ἐννοίᾳ ζημιῶν ἡσφαλισμένου τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ· παράβασις ὅρων ἀσφαλείας ἐργαζομένων ἐξ ἀμελείας καὶ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐργοδότου, ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντος· ὑποχρέωσις διὰ χρηματικὴν ἱκανοποίησιν παθόντος, ΑΠ 233 σ. 591.—Σωρευτικὴ καταβολὴ ἀποζημιώσεως ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ συντάξεως, ΝΖ σ. 177.—Εἰδικὴ παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. σύνταξις συνδικαλιστικῶν στελεχῶν· ἔννοια ἄρθρου 51 ν.δ. 2698/1953· προϋποθέσεις· ἀριθμὸς ἡμερῶν ἐργασίας· ἡλικία· προσφορὰ ἐθνικῶν ὑπηρεσιῶν· πενταετὴς θητεία ἐν διοικήσει ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων· διαπίστωσις προϋποθέσεων δι' ἀποφάσεως διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α.· διαπιστωτικὸς χαρακτὴρ τῆς ἀποφάσεως· ἔνοχος καταβολῆς συντάξεως, ΑΠ 208 σ. 500, ΣΕ 1033 σ. 771, ΣΕ 854 σ. 1025. Βλ. καὶ κατωτέρω παράγρ. 7.

Προσωπικόν. Ἀπαγόρευσις εἰς ἰατροὺς κατοχῆς πλειόνων τῆς μιᾶς θέσεων· δικαίωμα ἰατροῦ ἐν ἀποχωρήσει ἀπὸ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν περὶ πολυθεσίας διατάξεων, ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως νόμου 2112· καὶ τῶν ἀμειβομένων κατ' ἐπίσκεψιν, ἐφ' ὅσον οἱ ἡσφαλισμένοι δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα ἐλευθέρας ἐκλογῆς ἰατροῦ, Γν. Σ. σ. 277.—Σχέσις ἰατρῶν Ι.Κ.Α.· ἔννοια σχετικῶν διατάξεων· ἰατροὶ θεραπευταί· ὀδοντίατροι, ΣΕ 683 σ. 548.—Ὑπηρεσιακὴ κατάστασις μονίμων ἰατρῶν Ι.Κ.Α.· παράλειψις διοικήσεως πρὸς πλήρωσιν κενῆς θέσεως διὰ μετατάξεως ἐκ τοῦ δευτερεύοντος τακτικοῦ ὑγειονομικοῦ προσωπικοῦ· ἁρμοδιότης Γ' Τμήματος Σ.τ.Ε.· κριτήριον διὰ τὴν μονιμοποίησιν ἢ ἔνταξιν τῶν ἰατρῶν· εὐδόκιμον ὑπηρεσίας· προτίμησις ὑπερεχόντων· ἔννοια τούτων· ἀκύρωσις ἀποφάσεως ὡς ἀναιτιολογήτου, ΣΕ 969 σ. 769.— Φύσις σχέσεως ἰατρῶν Ι.Κ.Α.· ἀπόλυσις διὰ μονομεροῦς λύσεως τῆς συμβάσεως καὶ ἀξίωσις ἀποζημιώσεως νόμου 2112· ἀπαράδεκτον ἐκδικάσεως ταύτης κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 5441 σ. 892.—Καθορισμὸς μισθολογίου προσωπικοῦ δυνάμει τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 15 ἀ.ν. 1568/1950 ἐξουσιοδοτήσεως· ἔκτασις ταύτης· παραπομπὴ εἰς Ὁλομέλειαν τοῦ ζητήματος, ἂν ἡ εἰδικὴ αὕτη ἐξουσιοδότησις περιλαμβάνῃ καὶ τὸν καθορισμὸν ὡρσρίου ὑποχρεωτικῆς ἐργασίας τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ τοῦ Ἱδρύματος καὶ τοῦ καταβλητέου ἀνταλλάγματος δι' ὑπερωριακὴν πρόσθετον ὑπηρεσίαν, ΑΠ 291 σ. 698.— Δύσις σχέσεως προσωπικοῦ κατ' ἄρθρον 19 ν.δ. 2698/1953· νομοθετικὴ πρόθεσις ἀπαλλαγῆς τοῦ Ι.Κ.Α. ἐκ τῶν ὑπερηλίκων, πλεοναζόντων καὶ μὴ ἀπαραιτήτων διὰ τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ ὑπαλλήλων του· ἐπιφύλαξις δικαιώματος εἰς τὴν Διοίκησιν τοῦ Ἱδρύματος· μὴ ἔκδοσις προβλεφθείσης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως· δὲν καθιστᾷ ἀνενεργοὺς καὶ ἀνεφαρμόστους τὰς σχετικὰς διατάξεις, ΑΠ 217 σ. 420.—Προαγωγαὶ ὑπαλλήλων Ι.Κ.Α.· ἔννοια ἄρθρου 12 § 1 ν.δ. 3591/1956· θέσπισις ἀναδρομικότητος προαγωγῶν· λόγος τούτου· δυνατὴ ἡ ὑπὸ τῆς Διοικήσεως προαγωγὴ ὑπαλλήλου εἰς οἰκονομικὸν γραμματέα μὲ ἀναδρομὴν προαγωγῆς καὶ ἐν συνεχείᾳ μετάταξις αὐτοῦ εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ διοικητικοῦ προσωπικοῦ, ΣΕ 1559 σ. 1147.—Ὑπηρεσιακὴ κατάστασις ὑπαλλήλων Ι.Κ.Α.· ἔνταξις προσωπικοῦ κατὰ νόμον 3210/1955· ὑπηρεσιακὰ κριτήρια· συνταγματικότης διατάξεων αὐτοῦ· τρόπος ἐντάξεως καὶ ἰσχυρισμὸς περὶ κακῆς χρήσεως διακριτικῆς ἐξουσίας· συγχώνευσις Ταμείου Ἀνεργίας εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ συνέχισις ὑπηρεσίας αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α.· ὑπολογισμὸς χρόνου ὑπηρεσίας παρὰ τῷ Ταμείῳ· χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλων Ι.Κ.Α., ΣΕ 1685 σ. 1262.—Τρόπος ὑπολογισμοῦ ἀνωτάτου ὁρίου συντάξεων καὶ ἀποδοχῶν τῶν συνταξιούχων - ὑπαλλήλων τοῦ Ι.Κ.Α., τῶν ὑπηρετούντων εἰς Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καὶ Τραπέζας ἐν γένει, Ἔγκ. σ. 668.—Ὑπαγωγὴ εἰς ἀσφάλισιν Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α. δι' ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν τοῦ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν περίπτωσιν ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου ἀσφαλιζομένου προσωπικοῦ τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως τῆς δικαιοδοσίας Ὑπουργοῦ Ἐργασίας· ἔννοια τοῦ προσωπικοῦ τούτου· ἀσφάλισις ἰατρῶν θεραπευτῶν Ι.Κ.Α., ΣΕ 1708 σ. 1329. Βλ. καὶ ἀνωτέρω παράγραφον 3.

7. ***Διάφορα ἄλλα θέματα.*** Ἔννοια ἄρθρου 51 ἀ.ν. 1846/1951 διὰ τὸ δικαίωμα συντάξεως κατὰ τὰς ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τοῦ τελευταίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ προϋποθέσεις, ἐπὶ διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως εἰς πλείονας Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς κυρίας ἀσφαλίσεως· ἀνεφάρμοστον αὐτοῦ, προκειμένου περὶ συντάξεων παρεχομένων ὑπὸ Ἀσφαλιστικοῦ τινος Ὀργανισμοῦ εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ δυνάμει τῆς συνδεούσης τὸν Ὀργανισμὸν πρὸς τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ σχέσεως ἐργασίας καὶ ἐπὶ τῇ βάσει εἰδικοῦ συνταξιοδοτικοῦ καθεστῶτος· ἀναγνώρισις δι' ἐξαγορᾶς προϋπηρεσίας, ΣΕ 136 σ. 26.—Διαδοχικὴ ἀσφάλισις μισθωτῶν ἐπὶ μεταβολῆς ἀσφαλιστικοῦ φορέως· ἔννοια ἄρθρου 51 ἀ. ν. 1846/1951· ἐπίλυσις ἀμφισβητήσεων ὑπὸ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ ἁρμοδιότης Πολιτικῶν Δικαστηρίων· ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Η.Ε.Α.Π. καὶ Ε.Η.Ε., Π 8215 σ. 1104.—Ἔννοια ἄρθρου 51 ἀ. ν. 1846/1951 ἐπὶ περιπτώσεως διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, ΣΕ 1727 σ. 1329.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 51 §§ 1 καὶ 3 ἀ.ν. 1846/1951 προκει-

μένης διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως εἰς δύο Ὀργανισμούς ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως, ΑΠ 169 σ. 446.—Συνταξιοδότησις τῶν μὴ ἀποδεχομένων τὴν μετάταξιν ἢ ἔνταξιν ὑπαλλήλων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν παρ' αὐτοῦ τούτου τοῦ Ι.Κ.Α.· αὔξησις συντάξεως αὐτῶν, ΑΠ 186 σ. 27.—Συνταξιοδότησις παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἡσφαλισμένου εἰς τὰ διαλυθέντα Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν, ΣΕ 170 σ. 1100.—Συντάξεις μετὰ τὴν συγχώνευσιν Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων εἰς τὸ Ι.Κ.Α.· ἐξακολούθησις λήψεως καὶ παρὰ τοῦ Ι. Κ. Α. τῆς λαμβανομένης παρὰ τοῦ συγχωνευομένου Ταμείου Συντάξεως· εἰς τί ἀπέβλεψεν ὁ νομοθέτης· σύνταξις συνταξιούχων συγχωνευθέντος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀεριόφωτος Ἀθηνῶν, ΑΠ 269 σ. 774.—Ἀσφάλισις εἰς συγχωνευθὲν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀεριόφωτος Ἀθηνῶν· δικαίωμα συντάξεως ἐπὶ ἀποχωρήσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας· ὅροι· ὑπεισέλευσις τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς τὴν ὑποχρέωσιν, ΣΕ 1882 σ. 1100.—Διατήρησις ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὸν ἀ. ν. 1846/1951 Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων· ὕψος παροχῶν αὐτῶν, ΑΠ 213 σ. 607.— Ἀποχώρησις ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων δι' ὑπαγωγὴν εἰς σύνταξιν· ἀποζημίωσις κατ' ἄρθρον 8 § 4 τοῦ ν. δ. 3789/1957. Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (παράγρ. ΙΙΙ.Ζ').

Κοινωφελεῖς ἐπιχειρήσεις. Βλ. λ. *Ἐπιχειρήσεις.*

Κοινωφελῆ Ἱδρύματα. Βλ. λ. *Ἱδρύματα, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Νοσοκομεῖα.*

Κολλέγιον. Βλ. λ. *Ἀλλοδαποί.*

Κουρεῖα - κομμωτήρια. Καθορισμὸς ἡμερῶν καὶ ὡρῶν ἐργασίας εἰς κουρεῖα καὶ κομμωτήρια· ἐξουσιοδότησις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δι' ἄρθρου 5 § 2 ν. 2855/1954· ὑπαγωγὴ εἰς αὐτὴν καὶ τοῦ καθορισμοῦ ἡμερῶν ὁλοκληρωτικῆς ἢ μερικῆς ἀναπαύσεως, Γν. Σ. σ. 214.—Εἰδικὴ κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 3789/1957 ἀποζημίωσις προσωπικοῦ κουρείων ἢ κομμωτηρίων, ὧν οἱ φορεῖς ἤθελον τύχει ἀποζημιώσεως κατὰ τὸ ΚΗ' ψήφισμα κλπ· ὑπαλληλικὴ ἰδιότης κουρέως, Π 3827 σ. 715.— ... ἀντισυνταγματικὴ ἡ ἄνω διάταξις, Εἰσαγ. σ. 715.— Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α.· κατάταξις εἰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων κουρέων καὶ κομμωτῶν δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 779, 1381.

Κρατήσεις. Εἰσφορῶν ὑπὲρ Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν. Βλ. λ. *Ἀνεργίας Ὀργανισμός - Ἀσφάλισις, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.* Δι' ἐργασίαν μελῶν σωματείων ἢ συνεταιρισμῶν, ΑΠ 760 σ. 9.—Ὑπὲρ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων· τίνες ὑπόκεινται, Γν. Σ. σ. 34, Γν. Σ. σ. 165.—Ἐπὶ ἀποδοχῶν ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς Τραπέζης· κατ' ἄρθρον 52 τοῦ Ὀργανισμοῦ· προϋποθέσεις ὑποχρεώσεως, ΑΠ 399 σ. 1193.

Κρατικὸν ἐργοστάσιον ἀεροπλάνων. Βλ. λ. *Ἀεροπλάνων κρατικὸν ἐργοστάσιον.*

Κτηνοτροφικαὶ ἐπιχειρήσεις. Βλ. λ. *Γεωργικαὶ ἐργασίαι.*

Κυριακή. *1. Γενικά· ἀπαγόρευσις ἐργασίας· ἐξαιρέσεις.* Δικαίωμα κατ' ἄρθρον 1 π. δ/γματος 8/14.3.1930 ἀναπαύσεως κατὰ Κυριακὴν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς βιομηχανικάς, βιοτεχνικὰς καὶ ἐμπορικὰς ἐργασίας· μὴ ὑπαγωγὴ εἰς ταύτας τοῦ νυκτοφύλακος ἰδιωτικοῦ μεγάρου· οὐ δικαίωμα τούτου ἀναπαύσεως κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, Γν. Σ. σ. 31, Εἰσαγ. σ. 1089.—Ἔννοια καὶ σχέσις τῆς παραγράφου 2 πρὸς τὴν παράγρ. 4 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ π.δ. 8/14.3.1930· ἀναπαυσις κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, Γν. Σ. σ. 30.— Ἐξουσιοδότησις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διὰ τοῦ ἄρθρου 5 § 4 ν. 2855/1954 πρὸς καθορισμὸν ἐπ' αὐτοῦ τῶν ἡμερῶν καὶ ὡρῶν ἐργασίας τῶν κουρείων καὶ κομμωτηρίων· ὑπαγωγὴ εἰς αὐτὴν καὶ τοῦ καθορισμοῦ ἡμερῶν ὁλοκληρωτικῆς ἢ μερικῆς ἀναπαύσεως, Γν. Σ. 77 σ. 214.— Κῦρος συμφωνίας περὶ μὴ παροχῆς ἐργασίας καὶ κατ' ἄλλας, πλὴν τῶν ἐν τῷ π.δ. 8/14.3.1930 ἐξαιρεσίμων, ἡμέρας· ἔλλειψις ἐκ τούτου καὶ δικαιώματος μισθοῦ, Π 970 σ. 207.—Δικαίωμα ἀναπαύσεως δι' ἔξόδου θυρωρῶν πολυκατοικιῶν ἑκάστην Κυριακὴν ἀπὸ 1 μ.μ. καὶ ἑκεῖθεν· κρίσις ὅτι ἐγένετο χρῆσις αὐτῆς καὶ ὅτι ἡ ἐνίοτε παρσιονὴ κατὰ τὰς μεταμεσημβρινὰς ὥρας ἐγένετο αὐτοβούλως καὶ οὐχὶ ἐπὶ σκοπῷ ἀπασχολήσεως· ἀπόρριψις αἰτήματος περὶ ἀποζημιώσεως δι' ἐργασίαν πέραν τοῦ νομίμου ὡραρίου κατὰ Κυριακάς, Π 10673 σ. 148.

Ἐπιτρέπεται ἐργασία κατὰ Κυριακάς. Εἰς ἐργασίας γαλακτομίας καὶ βουτυροκομίας· ὁμοίως εἰς ὑποχρεωτικῶς λειτουργοῦντα τυροκομεῖα· ἐξακολούθησις ἰσχύος τοῦ ἀπὸ 10/13.6.1914 β. δ/τος μετὰ τὰ ἄρθρα 8 καὶ 10 τοῦ π.δ. 8/14.3.1930 περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως, Γν. Σ. σ. 30.— ... νυκτοφύλακος ἰδιωτικοῦ μεγάρου, Γν. Σ. σ. 31.— ... εἰς ἐκθέσεις ἔργων ζωγραφικῆς πρὸς ἐπίδειξιν μόνον, οὐχὶ δὲ καὶ δι' ἀγοραπωλησίαν τῶν ἐκθεμάτων, Γν. Σ. σ. 33.— ... πρακτικοῦ νοσοκόμου κλινικῆς, Π 9209 σ. 134.— ... εἰς ἐπιχειρήσεις μεταφορᾶς διὰ γῆς προσώπων, Π 48 σ. 1013.— ... ἐπὶ βιομηχανίας, ἀσκουμένης ἐν ὑπαίθρῳ καὶ ἐπηρεαζομένης ἐκ τῶν καιρικῶν συνθηκῶν· εἰς λατομεῖα καὶ μεταλλεῖα, ἀνεξαρτήτως χαρακτηρισμοῦ αὐτῶν ὡς ἀγροτικῆς ἢ βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, Π 396 σ. 1086. — ... ἐπὶ ἐργασίας λιπάνσεως καὶ ἐν γένει συντηρήσεως μηχανήματος τοῦ χειριστοῦ ἐκσκαφέως λατομείου (ἄρθρ. 9 § 3 τοῦ π. δ/γματος), Π 10854 σ. 91. — ... εἰς ἐργασίας μαιευτικάς, νοσοκομειακὰς καὶ κτηνιατρικάς, ἤτοι εἰς ἐργασίας σχετιζομένας πρὸς τὴν προστασίαν τῆς ὑγείας, ἀδιαφόρως πρὸς τὸν τρόπον, εἰς ὃν αὕτη παρέχεται καὶ οὐχὶ μόνον ὅταν προσφέρεται ἐν νοσοκομείοις καὶ ἰατρείοις, ΑΠ 410 σ. 1195.— ... κατὰ τὴν τελευταίαν Κυριακὴν τοῦ ἔτους, Ἔγγρ. σ. 284, Σημ. σ. 284.

2. Ἐργασία κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑξαιρεσίμους ἑορτὰς· πρόσθετος ἀμοιβὴ· ὑ.ἀ. 8900/1946

κλπ. Δικαίωμα προσθέτου άμοιβῆς 75 ο/ο ἐπὶ τοῦ κεκανονισμένου ἡμερομισθίου τοῦ προσωπικοῦ πασῶν ἐν γένει τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐργασιῶν καὶ ἐπιχειρήσεων, ὅπερ λόγῳ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας του ἀσχολεῖται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐκ τοῦ νόμου μὴ ἐργασίμους ἑορτάς, ΑΠ 759 σ. 12, Γν.Σ. σ. 35, Ἔγγρ. σ. 284, ΑΠ 279 σ. 695, ΑΠ 318 σ. 817, Π 5989, σ. 1089.—Ἰσχὺς ὑ.ἀ. 8900/1946 ὡς οὐσιαστικοῦ νόμου, ΑΠ 759 σ. 12, ΑΠ 276 σ. 695, ΑΠ 318 σ. 817.— Ἐφαρμογὴ ὑ.ἀ. 8900/1946 ἐπὶ πάντων τῶν μισθωτῶν τῶν συνδεομένων διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μετὰ τοῦ ἐργοδότου των, ἀνεξαρτήτως τῆς ἰδιότητος τούτου καὶ τῶν ἰδιαιτέρων χαρακτηριστικῶν, ἅτινα παρουσιάζει· μὴ ἐξαίρεσις οὐδὲ τοῦ Δημοσίου ἢ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, ΑΠ 318 σ. 817, Γν.Σ. σ. 35, Εἰσαγ. σ. 816, 1195.—Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, ὅπερ ἐξ ὁλοκλήρου ἐπιχορηγεῖται ὑπὸ τοῦ κράτους, ὡς πρὸς ὃ οὐδαμῶς κατὰ τοὺς νόμους 28/1944 καὶ 866/1946 ἐν τούτῳ ἀπαιτεῖται καὶ ἡ σύμπραξις τοῦ ἀσκοῦντος ἐπ' αὐτοῦ ἐποπτείαν ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ΑΠ 318 σ. 817.—Ἀνεφάρμοστον μετὰ τὸν ἀ.ν. 1545/1950 ἐπὶ προσωπικοῦ σιδηροδρομικῶν δικτύων τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, τῶν καθοριζουσῶν ηὐξημένα ἡμερομίσθια λόγῳ ἀπασχολήσεως κατὰ Κυριακὰς καὶ μὴ ἐργασίμους ἑορτάς, ἑπομένως καὶ τῆς ὑ.ἀ. 8900/1946, ΑΠ 186 σ. 432.—Ἐφαρμογὴ ὑ.ἀ. 8900/1946 ἐπὶ προσληφθέντος παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. νοσοκόμου διὰ τὴν ἐνέργειαν ἐνήσεων εἰς ἡσφαλισμένους, ὑποκειμένης συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 410 σ. 1195.—Οὐ δικαίωμα προσαυξήσεως ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς τῶν ἀδελφῶν νοσοκόμων, ὑπηρετουσῶν εἰς ἰδιωτικοῦ δικαίου νοσηλευτικὰ ἢ ἰδιωτικὰ ἱδρύματα, αἵτινες διεβαθμίσθησαν κατὰ νόμον 683/1948, ΑΠ 13 σ. 211.—Ἐφαρμογὴ ὑ.ἀ. 8900/1946 ἐπὶ μισθωτῶν, αἵτινες ἀπασχολοῦνται ἐπιτρεπτῶς κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐκ τοῦ νόμου καθιερουμένας ὡς μὴ ἐργασίμους ἑορτάς, ΑΠ 276 Ὀλ. σ. 695, Σημ. σ. 284, Ἔγγρ. σ. 284, Εἰσαγ. σ. 1086, 1089, 1194.—Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Ὀργανισμοῦ Κωπαΐδος, ἀπασχολουμένου εἰς γεωργικὰς καὶ κτηνοτροφικὰς ἐργασίας τούτου, Γν.Σ. σ. 35.—Ἔλλειψις ἐλαχίστων ὁρίων ἀποδοχῶν· ἀνεφάρμοστον ὑ.ἀ. 8900/1946, Π 2901 σ. 1200.—Ἔννοια διατάξεως ὑ.ἀ. 8900/1946· παροχὴ προσαυξήσεως εἰς τὸ προσωπικὸν τὸ ἀμειβόμενον διὰ μηνιαίου μισθοῦ, ἀνταποκρινομένου εἰς τὰς ἐργασίμους ἡμέρας τοῦ μηνός, συνισταμένης εἰς ἓν ἐπὶ πλέον ἡμερομίσθιον, ηὐξημένον κατὰ 75 ο/ο διὰ τὴν κατὰ Κυριακὰς καὶ μὴ ἐργασίμους ἑορτὰς ἐργασίαν του, ἐκτὸς ἂν παρέχηται εἰς αὐτὸ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἑτέρα ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος πρὸς ἀνάπαυσιν, ὅτε ἡ προσαύξησις συνίσταται εἰς 75 ο/ο τοῦ 1/25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ, ΑΠ 759 σ. 12.—Καθαρισμὸς δι' ὑ.ἀ. 8900/1946 προσαυξήσεως κατὰ 75 ο/ο ἐπὶ τοῦ 1/25 τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου μηνιαίου μισθοῦ ἐπὶ ἐπιτρεπτῶς κατὰ νόμον ἀπασχολουμένων κατὰ Κυριακὰς καὶ τὰς ἐκ τοῦ νόμου καθιερουμένας ὡς μὴ ἐργασίμους ἑορτάς, ἀσχέτως ἂν οὗτοι ἀνεπαύθησαν κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, τῆς σχετικῆς ἀξιώσεως μὴ ἐρειδομένης εὐθέως ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 276 Ὀλ. σ. 695, Π 396 σ. 1086.—Ἐργασία κατὰ Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους ἑορτὰς πρακτικοῦ νοσοκόμου κλινικῆς καὶ λῆψις αὐτουσίας τῆς κατ' ἄλλην ἐργάσιμον ἡμέραν ἀναπαύσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 199/1936· δικαίωμα προσαυξήσεως 75 ο/ο ἐπὶ τοῦ 1/25 τοῦ νομίμου μισθοῦ, Π 9209 σ. 184.—Δικαίωμα προσαυξήσεως καὶ τῶν κατὰ τὴν τελευταίαν Κυριακὴν τοῦ ἔτους ἀπασχολουμένων, Ἔγγρ. σ. 284, Σημ. σ. 284.—Δικαίωμα προσαυξήσεως τῶν ἀπασχολουμένων ἀπὸ τοῦ μεσονυκτίου τοῦ ἁγίου πρὸς τὴν Κυριακὴν ἢ ἑξαιρετέαν ἑορτὴν μέχρι τοῦ ἑπομένου μεσονυκτίου· ἔννοια «ἡμέρας», ΑΠ 318 σ. 817.—Ὑπολογισμὸς προσθέτου ἀμοιβῆς ἐπὶ τῶν ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένων ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, ΑΠ 318 σ. 817.—Ὑπολογισμὸς προσθέτου ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς τῶν ἀπασχολουμένων εἰς δημόσια ἔργα βάσει τῶν νομίμων κατωτάτων ὑποχρεωτικῶν ἡμερομισθίων, Εἰσαγ. σ. 22.—Νόμιμος συμφωνία περὶ προκαταβολῆς ποσοῦ κατὰ μῆνα, πέραν τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ πρὸς συμψηφισμὸν εἰς ἀπαίτησιν πληρωμῆς ἀναλογοῦντος μισθοῦ ἢ ἀποδόσεως ὀφειλείας ἐν περιπτώσει ἀπασχολήσεως ὑπερωριακῆς ἢ κατὰ Κυριακὰς ἢ ἑορτάς, ἔστω καὶ μετὰ μὴ συμμόρφωσιν τοῦ ἐργοδότου εἰς τοὺς ρυθμίζοντας τὸ θέμα ἐργατικοὺς νόμους, Π 1022 σ. 196.—Συμψηφισμὸς τῶν πέραν τῶν νομίμων ἀποδοχῶν καταβαλλομένων εἰς προσαύξησιν δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς· ἐπιτρεπτὸς ἐφ' ὅσον εἰδικῶς συνεφωνήθη κατὰ τὸν καθορισμὸν συμβατικοῦ ἡμερομισθίου, ἀνωτέρου τοῦ νομίμου, Ἔγγρ. σ. 1058.— Παραγραφὴ ἀξιώσεως ἐκ παροχῆς ἐργασίας κατὰ Κυριακάς, ἐπιτρεπομένης, Εἰσαγ. σ. 695.—Κρίσις δικαστηρίου οὐσίας περὶ ὑπολογισμοῦ ἀποζημιώσεως ἀπολυομένου ἢ ἀποχωροῦντος προσωπικοῦ Ε.Η.Σ. καὶ βάσει τῆς προσαυξήσεως ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς τακτικῶς καὶ νομίμως παρεχομένην, ΑΠ 484 σ. 1366.—Σύμβασις περὶ παροχῆς ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς μὴ ἐπιτρεπομένης· ἀκυρότης· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, Σημ. σ. 284, Εἰσαγ. σ. 695, Π 22 σ. 1369. Βλ. καὶ γενικώτερον λ. **Ἀδικαιολόγητος πλουτισμός**.— Ἐργασία κατὰ Κυριακάς· παράνομος καθ' ὃ ἀπαγορευομένη· ἀκυρότης τῆς περὶ τούτου συμβάσεως· οὐ δικαίωμα προσαυξήσεως 75 ο/ο, ὅτε, ἀπαγορευομένης ἀπολύτως τῆς ἐργασίας κατὰ Κυριακάς, ὁ ἐργοδότης δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἀπασχολήσῃ νομίμως ἄλλον μισθωτὸν καὶ νὰ καταβάλῃ εἰς τοῦτον τὴν ἄνω προσαύξησιν, Π 5989 σ. 1089.—Παροχὴ ἐργασίας κατὰ Κυριακάς, αἰτήσει τοῦ μισθωτοῦ, ἐπὶ ἀντιστοίχῳ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ ὀφειλομένης ἀπογευματινῆς ἐργασίας Σαββάτου· οὐδεμία ἐντεῦθεν ὀφείλεια τοῦ ἐργοδότου, Π 5989 σ.

σ. 1089.—Ἀνεγχώρητον τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 ΑΚ ἀποζημιώσεως δι' ὑπηρεσίας δημοσίων ὑπαλλήλων ἐν ἡμέραις ἀργίας· ἀναγκαία διάταξις νόμου διὰ τὴν καθιέρωσιν τοιαύτης ἐργασίας, ΑΠ 762 Ὀλ. σ. 15.—Ἐπιδόματα Κυριακῶν λόγῳ τῆς ἀπασχολήσεως τῶν ἠθοποιῶν κατὰ κανόνα κατὰ τὰς Κυριακάς· ἀποτελοῦν τακτικὰς ἀποδοχάς, Α.Δ.Δ. 6 σ. 550. Βλ. καὶ λ. *Ἑορταί*.

Κύριον ἐπάγγελμα. Στοιχεῖον ἐννοίας ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου καὶ ὑπαγωγῆς εἰς ν. 2112/1920· ἔννοια, ΝΖ σ. 1034.—Ὡς προϋπόθεσις δι' ἀσφάλισιν εἰς Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α.· καθαριστρια Ι.Κ.Α., ΣΕ 594 σ. 273.

Κωπαΐδος Ὀργανισμός. Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου· ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν· χαρακτὴρ σχέσεως· προσαύξησις δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ μὴ ἐργασίμους ἡμέρας· ἀπόλυσις· ἀποζημίωσις· διάκρισις ὑπαγωγῆς ἢ μὴ εἰς ἀσφάλισιν ἀνεργίας, Γν. Σ. σ. 35.

Λ

Λαντζέρης. Βλ. λ. *Ἑστιατόρια*.

Λατομεῖα. Ἀσφάλισις ἐργαζομένων εἰς Ταμεῖον Μεταλλευτῶν. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.—Χειριστὴς ἐκσκαφέως λατομείου· ἐπιτρεπτὴ ἐργασία λιπάνσεως καὶ συντηρήσεως κατὰ Κυριακάς, Π 10854 σ. 91.—Ἐπιτρεπτὴ ἐργασία κατὰ Κυριακάς, Π 396 σ. 1086.

Λεβητοστάσια. Ὑπαγωγὴ ἐργατοτεχνιτῶν εἰς ἄρθρ. 2 § 5 ἀ.ν. 539/1945, ΝΖ σ. 672.

Λεωφορεῖα. Βλ. λ. *Αὐτοκίνητα*.

Ληξιαρχικὴ πρᾶξις. Βλ. καὶ λ. *Ἡλικία*. Θανάτου· προσαγωγὴ ἀντιγράφου διὰ συνταξιοδότησιν παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., ΣΕ 999 σ. 902.

Λιγνιτωρυχεῖα. Βλ. λ. *Μεταλλευταί*, *Ταμεῖα*.

Λιμενεργάται. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

Λογαριασμὸς Διανεμητικός. Βλ. λ. *Διανεμητικὸς Λογαριασμὸς Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων*.

Λογισταί. Ξενοδοχειακῶν ἐπιχειρήσεων· ὑπαλληλικὴ ἰδιότης, Γν. Σ. σ. 38.

Λουτρά. Τεκμηρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 780.

Λουτροθεραπεία. Βλ. λ. *Ἀνάπηροι*.

Μ

Μάγειροι. Βλ. καὶ λ. *Ἑστιατόρια*.—Μαγείρισσαι Ἐθνικῶν Ἀγροτικῶν Νηπιοτροφείων· σχέσις δημοσίου δικαίου· ὧραι καὶ ἡμέραι ἐργασίας, Γν. Σ. σ. 31.— Μαγείρισσαι οἰκότριαι· ἐξαίρεσις ἀσφαλίσεως ἀνεργίας, Ἔγκ. σ. 788.

Μαθητεία. Ἡ σύμβασις μαθητείας κατὰ τὸν μεσαίωνα (κατὰ τὸ δίκαιον τῶν Statuti), Μελ. σ. 65.

Μαθητευόμενοι. Βλ. καὶ λ. *Ἀποδοχαί* (παράγρ. 2β).—Εἰσφοραὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως μαθητῶν τεχνιτῶν, ἀπασχολουμένων συμφώνως πρὸς τὸ ἀπὸ 6.6.1952 β.δ., ΣΕ 1757 σ. 1326.—Ὑπαγωγὴ τῶν ἀνωτέρω εἰς ἀσφάλισιν ἀνεργίας, Ἔγκ. σ. 788.

Μαιευτήρια. Βλ. λ. *Νοσοκομεῖα*.

Μακαρονοτεχνῖται. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

Μάρτυρες. Δυνατὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν καὶ μαρτυριῶν ἐξαιρετέων μαρτύρων κατὰ τὴν Πολ. Δικονομίαν, Π 10673 σ. 148.— . . . ὁμοίως ἐνόρκων βεβαιώσεων ἐνώπιον συμβολαιογράφου λη φθεισῶν, Π 10673 σ. 148, ΑΠ 144 σ. 331.— . . . καὶ ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ἑτέρου τῶν διαδίκων, Π 10673 σ. 148.— . . . ὁμοίως ἐνόρκως βεβαιώσεως ἐνώπιον Εἰρηνοδίκου, ΑΠ 10 σ. 189.—Ἀοριστία λόγου ἀναιρέσεως περὶ λήψεως ὑπ' ὄψιν μαρτυρικῶν καταθέσεων, ἀφορώσων ξένην ὑπόθεσιν ἐν μὴ καθορισμοῦ τούτων καὶ τῆς διαφόρου ὑποθέσεως εἰς ἣν ἀναφέρονται, ΑΠ 144 σ. 331.— Ἐξέτασις μάρτυρος παρουσίᾳ ἑτέρων μαρτύρων· ἀκροάτης ἐν ἐπελεύσει βλάβης μὴ δυναμένης ἄλλως νὰ ἐπανορθωθῇ ἢ διὰ τῆς ἀκροάσεως, Ε 1011 σ. 701.—Δικηγόροι καὶ ἄρθρ. 4 Κώδικος δικηγόρων· ἔννοια τούτου· ἀπαγόρευσις ἐξετάσεως κατὰ σύστημα μάρτυρος ἐντὸς μηνύσεων Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ παρ' αὐτῷ ἐπὶ παγίᾳ ἀντιμισθίᾳ, Γν. 2 σ. 452.—Μὴ διαγραφὴ κατὰ νόμιμον τρόπον ἐναϊμων ἐπὶ γνωστοποιήσεως μαρτύρων συνέπειαι, Ε 1011 σ. 701.

Μέγαρα. Βλ. λ. *Θυρωροί*, *Φύλακες*.

Μέρισμα. Ἔννοια ὅρων σύνταξις καὶ μερισμοῦ, ΑΠ 729 σ. 156, ΑΠ 212 σ. 1096.

Μεσεγγυοῦχος. Ἐπὶ συντηρητικῆς κατασχέσεως· εὐθύνη· ὁ ἀγροφύλαξ ἐπὶ κατασχεθέντων ἠρτημένων καρπῶν, Ε 1011 σ. 701.

Μεταβίβασις. Ἐπιχειρήσεως· εὐθύνη νέων ἐργοδοτῶν κατ' ἄρθρον 479 ΑΚ, Π 18045 σ. 1076.—Ἀποβολὴ ἑλληνικῆς σημαίας πλοίου· εὐθύνη νέου πλοιοκτήτου διὰ τὰ ἀνήκοντα εἰς τὴν μεταβιβασθεῖσαν περιουσίαν ἢ ἐπιχείρησιν χρέη· ἄρθρ. 479 ΑΚ· ἀποζημίωσις ναυτικοῦ ἐπὶ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐκ τοῦ λόγου τούτου· ὑπολογισμός, Π 1288 σ. 66

Μεταβολή. Μονομερὴς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας. Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (παράγρ. Ι.Δ' ΙΙΙ.Ε'), *Παλαιοὶ πολίται*. Προσώπου ἐργοδότου. Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (παράγρ. Ι.Ε· Ἀσφαλιστικοῦ φορέως. Βλ. λ. *Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις* (παράγρ. 7). Βάσεως ἀγωγῆς. Βλ. λ. *Ἀγωγή*. Συνθηκῶν οὐσιώδης, ΑΠ 143 385, Α.Δ.Δ. 5 σ. 605, Π 4081 σ. 1018, Κ σ. 1123, ΣΕ 1723 σ. 1260.

Μετάθεσις. Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (παράγρ. Ι.Δ').

Μεταλλευταί. Ἐφαρμογὴ διαιτητικῆς ἀποφάσεως 14/1957 περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν μεταλλείων - λιγνιτωρυχείων· δεσμευόμενα ἐξ αὐτῆς πρόσωπα· ἐπιτρεπτὴ ἡ ἐργασία κατὰ Κυριακάς, προκειμένης βιομηχανίας, ἀσκουμένης ἐν ὑπαίθρῳ καὶ ἐπηρεαζομένης ἐκ τῶν καιρικῶν συνθηκῶν· πρόσθετος ἀμοιβὴ μισθωτῶν· χαρακτὴρ ἐκμεταλλεύσεως μεταλλείου, Π 396 σ. 1086. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεως Μετα

λευτῶν· συντάξεις· προϋποθέσεις· ἀνάκλησις· ἔνδικα μέσα κλπ.· ταμεῖον ἐξόδου γερόντων καὶ ἀνικάνων ἐργατῶν μετάλλου. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

Μεταφοραί. Ἐπιτρεπτὴ ἐργασία κατὰ Κυριακῆς, Π 48 σ. 1015.

Μεταχείρισις ἴση. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 6), *Σύνταγμα*.

Μετοχικὸν Ταμεῖον. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

Μήνυσις. Κατὰ μισθωτοῦ δι' ἀξιοποινον πρᾶξιν καὶ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας. Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (παράγρ. Ι.Γ'δ'. ΙΙΙ.Δ').—Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν κατὰ ὀφειλετῶν αὐτῶν· ἐγχείρισις καὶ βεβαίωσις τοῦ περιεχομένου ὑπ' αὐτῶν· πότε δυνατὴ ὑποβολὴ ὑπὸ δικηγόρου τοῦ Ὀργανισμοῦ, Γν. Σ. σ. 452.—Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας κατὰ παραβατῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἠσφαλισμένων, Ἔγκ. σ. 917.—Ἀπόλυσις κατόπιν ψευδοῦς μηνύσεως ἐν γνώσει τῆς ἀθωότητος τοῦ μισθωτοῦ· κατάχρησις δικαιώματος, Εἰσαγ. σ. 190, 1009, Π 18286 σ. 190, Π 3879 σ. 958.

Μητρῷον. Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ· ἐγγραφή, ΣΕ 1471 σ. 975.—Ἀπόδειξις ἡλικίας ἠσφαλισμένου Ι.Κ.Α. ἐν ἐλλείψει ἐγγραφῆς εἰς μητρῷα ἢ δημοτολόγια, ΣΕ 805 σ. 395, ΣΕ 1515 σ. 1026, Ἔγκ. σ. 1155, Γν. Σ. σ. 1155.

Μηχανικοί - Μηχανοδηγοί. Ἐφαρμογὴ τῆς ἀπὸ 4.4.1956 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν ἐπὶ τῆς δημοτικῆς ἐπιχειρήσεως φωταερίου, Π 19754 σ. 323.—Ἔκτασις ἰσχύος τῆς ἀπὸ 12.11.1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πρακτικῶν μηχανικῶν, Ἔγγρ. σ. 284, 725.—Καταργησις θέσεως μηχανικοῦ Γεωργικῆς Συνεταιριστικῆς Ὀργανώσεως διὰ τροποποιήσεως Κανονισμοῦ· ἰσχυρισμὸς καταχρήσεως δικαιώματος, ΑΠ 811 σ. 387.—Νόμιμοι ἀποδοχαὶ μηχανοτεχνιτῶν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 9/1949 διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ΑΠ 21 σ. 495.—Πολιτικοὶ μηχανικοὶ καὶ ἀρχιτέκτονες· ἐξαίρεσις ἀσφαλίσεως ἀνεργίας, Ἔγκ. σ. 788.—Πτυχιοῦχοι ὑπομηχανικοὶ τοῦ Πολυτεχνείου καὶ ἀσφάλισις αὐτῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 1382.

Μισθός. Βλ. καὶ λ. *Ἀπεργία, Ἀποδοχαί, Ἐργασίας σύμβασις, Νομικὰ πρόσωπα, Παροχαὶ εἰς εἶδος, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, Ὑπάλληλοι δημόσιοι.*—Ἔννοια ὅρου «μισθὸς» τοῦ ἄρθρου 11 § 1 Καταστατικοῦ Ταμείου Συντάξεων κλπ. Προσωπικοῦ Ἀγροτικῆς Τραπέζης, ΣΕ 308 σ. 275.—Ἀναγωγὴ μηνιαίου μισθοῦ εἰς ἡμερομίσθια· διαίρεσις διὰ 25, ὅσαι κατὰ μέσον ὅρον αἱ ἐργάσιμοι ἡμέραι τοῦ μηνός, ΑΠ 308 σ. 765, Ἔγγρ. σ. 1038, ΝΖ σ. 1270, Εἰσαγ. σ. 764, 1364.—Μείωσις ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ὡς μονομερὴς μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως, ΝΖ σ. 340, 784.

Μίσθωσις ἐργασίας. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις*.

Μίσθωσις ἔργου. Διάκρισις ἀπὸ συμβάσεως ἐργασίας· κριτήριον· ἔννοια ἄρθρων 648 καὶ 681 ΑΚ, ΑΠ 410 σ. 1194, ΑΠ 12 σ. 187.—Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ ραπτρίας διὰ κατασκευὴν ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ της ἐνδυμασιῶν ὑπὸ ὁδηγίας καὶ ἐντολὰς ἐργοδότου καὶ ἀποκλειστικῶς εἰς αὐτόν, τῶν συμβληθέντων μὴ ἀποβλεψάντων εἰς τὸ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποτέλεσμα, ἀλλ' εἰς τὴν ἐπὶ ὡρισμένον χρόνον παροχὴν τῆς ἐργασίας· χαρακτὴρ συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ οὐχὶ μισθώσεως ἔργου, ΑΠ 12 σ. 187.— Πρόσληψις παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. νοσοκόμου διὰ τὴν ἐνέργειαν ἐνέσεων εἰς ἠσφαλισμένους· χαρακτηρισμὸς συμβάσεως ὡς τοιαύτης ἐργασίας, ΑΠ 410 σ. 1193.— Σχέσις ἀρτεργατῶν καὶ ἀρτοποιῶν· σύμβασις ἐργασίας καὶ οὐχὶ μισθώσεως ἔργου, Π 4427 σ. 318.

Μίσθωσις πράγματος. Παραχώρησις χρήσεως αὐτοκινήτου ἐξωπλισμένου καὶ ἐπηυδρωμένου δι' ὁδηγοῦ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐκμισθωτῶν, βαρυνομένων μὲ δαπάνην ἀμοιβῆς αὐτοῦ, καυσίμων, ἐλαστικῶν κλπ. ἐπὶ μισθώματι καθ' ὥραν χρήσεως· μίσθωσις πράγματος καὶ οὐχὶ ἐργασίας, ΑΠ 325 σ. 944.

Μισθωτοί. Βλ. λ. *Ὑπάλληλοι ἰδιωτικοί, Ὑπηρέται* καὶ τὰ κατ' ἰδίαν θέματα καὶ κατηγορίας μισθωτῶν εἰς τὰς οἰκείας λέξεις.

Μοδίσται. Βλ. λ. *Ράπτριαι*.

Μουσικοί. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 778, 782.—Εἰς πλοῖα μὴ ἀπογεγραμμένοι κατὰ τοὺς ἰσχύοντας νόμους ὡς ναυτικοί· μὴ ὑπαγωγὴ εἰς ἀσφάλισιν Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου· ἀνυπόχρεον εἰσφορῶν, Π 2325 σ. 977.

Μπάρ. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 778.

Μυλεργάται. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

Ν

Ναοί. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια νεωκόρων, καθαριστριῶν δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 781.

Ναυτικοί. Ἔλλειψις διατάξεως νόμου, παρεχούσης εἰς Ὑπουργεῖον Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας ἐξουσίαν πρὸς ἔκδοσιν πράξεως περὶ προσαγωγῆς σημειώματος ναυτεργατικῆς ὀργανώσεως διὰ τὴν ναυτολόγησιν τοῦ ναυτικοῦ· ἀκύρωσις αὐτῆς ὡς παρανόμου, ΣΕ 100 σ. 269.—Συλλογικὴ σύμβασις πληρωμάτων φορτηγῶν πλοίων ἀπὸ 7.12.1956· ἔκτασις ἐφαρμογῆς· ἀνεφάρμοστον ἐπὶ πλοίων ὑπὸ ἀλλοδαπὴν σημαίαν, Π 1257 σ. 259.—Ἀποζημίωσις ἐπὶ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετ' ἀποβολὴν ὑπὸ τοῦ πλοίου τῆς ἑλληνικῆς σημαίας· ἔννοια ἄρθρου 16 § 1 ἐδ. γ' ν. 1752/1951 περὶ ναυτικῆς ἐργασίας· μὴ ἄρσις ἀξιώσεως ἐκ τῆς ἐξακολουθήσεως προσφορᾶς ὑπηρεσιῶν εἰς τὸν ἀλλοδαπὸν νέον ἰδιοκτήτην τοῦ πλοίου· νέα σύμβασις μετὰ ταῦτα, εὐθυνομένου δυνατὸν σωρευτικῶς καὶ διὰ τὴν ἄνω ἀποζημίωσιν· ὑπολογισμὸς εἰς ἀποζημίωσιν καὶ τοῦ ἀντιτίμου τροφοδοσίας, Π 1288 σ. 660.—Λύσις συμβάσεως ναυτικοῦ ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καὶ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις κατ' ἄρθρον 76 Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου· μὴ συνυπολογισμὸς εἰς τὴν κατ'

άρθρον 76 άποζημίωσιν καὶ τοῦ ἀντιτίμου τροφῆς, Π 407 σ. 966.— Μὴ ὑπαγωγὴ εἰς Ναυτικὸν Ἀπομαχικὸν Ταμεῖον καὶ ἔλλειψις ὑποχρεώσεως καταβολῆς εἰσφορῶν τῶν ὑπηρετούντων εἰς πλοῖα μουσικῶν, μὴ ἀπογεγραμμένων κατὰ τοὺς ἰσχύοντας νόμους ὡς ναυτικῶν· ἔννοια «ναυτικοῦ», Π 2325 σ. 977.—Σύμβασις ἐργασίας πλοιάρχου καὶ πληρώματος πλοίων, Εἰσηγ. Ἐκθ. σ. 1035.—Ἐργατικὸν ἀτύχημα εἰς θερμαστὴν πλοίου καὶ ὑπολογισμὸς ἀνικανότητος δι' ἀποζημίωσιν, ΑΠ 403 σ. 1202.

Ναυτικὸν Ἀπομαχικὸν Ταμεῖον. Ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν πρόσωπα· προϋποθέσεις· μὴ ὑπαγωγὴ μουσικῶν, ὑπηρετούντων εἰς πλοῖα καὶ μὴ ἀπογεγραμμένων ὡς ναυτικῶν κατὰ τοὺς ἰσχύοντας νόμους· ἔλλειψις ὑποχρεώσεως τούτων πρὸς καταβολὴν εἰσφορῶν, Π 2325 σ. 978.

Νεοπολεμισταί. Παροχὴ ἐπιδόματος 15 ο/ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ κατ' ἄρθρον 11 ν. 1040/1942, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ ν. 1799/1942, εἰς πολεμιστὰς πολέμου 1940-1941, τυγχάνοντας πρὸ τοῦ πολέμου τούτου ὑπαλλήλους εἰς Δημοσίας, Δημοτικὰς ἢ Κοινοτικὰς Ὑπηρεσίας ἢ εἰς Ὀργανισμοὺς δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, μὴ ἐφικτῆς τῆς κατὰ πρῶτον λόγον ἐπιβαλλομένης τιμητικῆς προαγωγῆς ἐλλείψει προσόντων· ἐξακολούθησις ἐπιδόματος καὶ μετὰ τὴν συνεπείᾳ τοποποιήσεως τοῦ Κανονισμοῦ ὑπηρεσίας προαγωγὴν τοῦ ὑπαλλήλου· ἔνταξις καὶ ἀναδιαβάθμισις προσωπικοῦ Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος διὰ ν. 683/1945, 1765/1945, ἄνευ ἀπωλείας τῶν ἐκ τοῦ ν. 1799/1942 δικαιωμάτων, ΑΠ 166 σ. 375.—Προστασία ἀναπήρων κατὰ τὸν ἀ.ν. 564/1945· ἀπόλυσις καὶ διαδικασία· ἁρμοδιότης Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς ἄρθρου 7 ἀ.ν. 244/1936· ἁρμοδιότης αὐτῆς καὶ ἐπὶ ἀναπήρου τοποθετηθέντος κατὰ τὸ ν.δ. 1799/1942· ἐπιτρεπτὴ ἀπόλυσις δι' οἰκονομικὴν ἀνεπάρκειαν ἐπιχειρήσεως, ΑΠΠ 13 σ. 655.—Ἄσχετον ἀ.ν. 564/1945 πρὸς τὸ ν.δ. 1799/1942, προβλέπον περὶ τῆς ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως τῶν ἐν αὐτῷ προσώπων, ἐφ' ὅσον μόνον διωρίσθησαν ἀναγκαστικῶς· εὐρύτερος ὁ ἀ.ν. 564/1945, ἀφορῶν τοὺς ἀναπήρους ὅλων τῶν πολέμων, Εἰσαγ. σ. 1015.—Ἐφαρμογὴ διὰ τοὺς ἀναπήρους τοῦ πολέμου τοῦ 1940-1941 τῆς διὰ τοὺς ὑποχρεωτικῶς τοποθετουμένους τοιούτους προβλεπομένης διπλοδικασίας ἀπολύσεως τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 1799/1942, Π 2396 σ. 1015.— Ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις ἀναπήρου ὡς μισθωτοῦ κατὰ τὸ ν.δ. 1799/1942 μετὰ τὸν ἀ.ν. 564/1945· ἁρμοδιότης τῆς Πρωτοδ. Ἐπιτροπῆς ἄρθρου 7 ἀ.ν. 244/1936 πρὸς παροχὴν ἀδείας ἀπολύσεως· λόγοι ἀπολύσεως τῶν κατὰ τὸ ν.δ. 1799/1942 τοποθετουμένων· ἐπιτρεπτὴ ἐλευθέρως ἡ ἀπόλυσις, ἐφαρμοζομένων τῶν κοινῶν περὶ αὐτῆς διατάξεων, εἰς περιπτώσεις διαλύσεως ἐπιχειρήσεως ἢ ὁριστικῆς παύσεως τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς, Π 5557 σ. 1191.—Προϋποθέσεις τιμητικῆς προαγωγῆς πολεμιστῶν τοῦ ν.δ. 1799/1942 ἢ ἐπιδόματος ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ μισθοῦ· εὔλογος χρόνος ὑπερβολῆς πιστοποιήσεως περὶ συνδρομῆς τῶν ὅρων προστασίας τῶν πολεμιστῶν εἴτε ἐκτελέσεως τῆς τιμητικῆς προαγωγῆς καὶ ἀντιστοίχως ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ πολεμιστοῦ· καταχρηστικὴ ἄσκησις δικαιώματος μισθωτοῦ, Π 11184 σ. 1204.—Προστασία πολεμιστῶν κατ' ἀ.ν. 1836/1951. Βλ. λ. *Στράτευσις* (παράγρ. Β').

Νεωκόροι. Ναῶν· τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 781.

Νηπιοτροφεῖα. Ἀγροτικὰ Ἐθνικά· Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου· ὧραι ἐργασίας μαγειρισσῶν καὶ ὑπηρετριῶν, Γν. Σ. σ. 31.

Νομάρχης. Καθορισμὸς ὑπὸ Νομάρχου ὡρῶν ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος καταστημάτων (παντοπωλείων) ἄνευ προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τῆς ἐνδιαφερομένης Ὀργανώσεως καὶ ἐν προκειμένῳ τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου· ἀκυρότης διοικ. πράξεως καὶ ἔλλειψις ἀξιοποίνου διὰ τὴν παράβασιν, ΑΠ 43 σ. 210.— Ἔγκρισις ὑπὸ Νομάρχου πράξεως Ἐπιτροπῆς ρυθμίσεως φορτοεκφορτώσεως λιμένος περὶ ἀφαιρέσεως ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου φορτοεκφορτωτοῦ· ἔλλειψις ἀναδρομικῆς ἰσχύος πράξεως Νομάρχου, ΣΕ 2094 σ. 269.— Κήρυξις ὑπὸ Νομάρχου, ὡς ἐποπτικῆς Ἀρχῆς, ἐκπτώτου διοικήσεως ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, ΣΕ 1592 σ. 875.

Νομικὰ Πρόσωπα. Ἀνάλογος ἐφαρμογὴ ἄρθρου 58 ΑΚ καὶ πρὸς προστασίαν τῆς ἐπωνυμίας νομικοῦ προσώπου, Ε 1091 σ. 961.—Ἔγκρισις κανονιστικῆς πράξεως, ὡς ἐκδήλωσις ἱεραρχικοῦ ἐλέγχου ἢ διοικητικῆς ἐποπτείας ἐπὶ αὐτονόμων Ὀργανισμῶν, ἀσκούντων διοίκησιν· χαρακτὴρ τῆς πράξεως ταύτης ὡς ἀτομικῆς ἔναντι τοῦ νομικοῦ προσώπου· μὴ ἀναγκαία δημοσίευσις εἰς Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως, ΑΠ 269 σ. 774.—Μὴ ὑπαγωγὴ ἀποδοχῶν ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου εἰς κράτησιν 10/ο ὑπὲρ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι μέτοχοι τοῦ Ταμείου τούτου· ὁμοίως τῶν ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεομένων ὑπαλλήλων· ὑπάκεινται οἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἐργατῶν, Γν. Σ. σ. 34.—Ὑπαγωγὴ μισθωτῶν Ν.Π.Δ.Δ. συνδεομένων διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου εἰς διατάξεις ὑ.ἀ. 8900/1946 καὶ 18310/1946 (πρόσθετος ἀμοιβὴ δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας), Γν. Σ. σ. 35, ΑΠ 318 σ. 817. Εἰσαγ. σ. 816, 1195.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ Ν.Π.Δ.Δ. τοῦ ἄρθρου 13 § 1 ὑ.ἀ. 74000/1958 περὶ καταβολῆς εἰς δόσεις ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ἐπὶ τοῦ δώρου, Ἔγκ. σ. 102.—Ἐξαίρεσις διατάξεων ν.δ. 3858/1958 περὶ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων τῶν ἐπὶ σχέσει δημοσίου δικαίου μισθωτῶν τῶν Ν.Π.Δ.Δ., Ἔγκ. σ. 104.—Ὑπαγωγὴ εἰς ν.δ. 3858/1958 περὶ διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων τῶν ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένων εἰς ἐργασίας καλλιεργείας καὶ κτηνοτροφίας, ἀσκουμένας ὑπὸ Ν.Π.Δ.Δ.· ὑπαγωγὴ προσωπικοῦ δασκαλοντίας, Ἔγγρ. σ. 450.—Προσωπικὸν Ν.Π.Δ.Δ. καὶ ἀσφάλισις ἀνεργίας καὶ εἰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 786.

1264.— Ἀσφάλισις δικηγόρων παρεχόντων νομικὰς ὑπηρεσίας εἰς Ν.Π.Δ.Δ. ἐπὶ παγίᾳ ἀμοιβῇ εἰς Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως προσωπικοῦ αὐτῶν· οὐχὶ καὶ διὰ τὸν κλάδον ἀσθενείας, καλυπτομένων ὑπὸ τοῦ Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων, Ε 43 σ. 775. —Δέσμευσις Ν.Π.Δ.Δ. ὡς πρὸς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτοὺς ἐξ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, Γν. Σ. σ. 280.—Μὴ ὑπαγωγὴ εἰς διαιτητικὴν ἀπόφασιν 2/1959 τοῦ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ Ν.Π.Δ.Δ. πρὸ τῆς κηρύξεως ταύτης ὡς ἐκτελεστῆς, ΝΖ σ. 340.— Ἔννοια ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. κατ' ἄρθρον 1 § 2 Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος· διαδικασία λύσεως ἀμφισβητήσεως περὶ ἰδιότητός τινος ὡς ὑπαλλήλου Ν.Π.Δ.Δ. κατ' ἄρθρον 4 τοῦ Κώδικος, Α.Σ.Δ.Υ. 238 σ. 1098.—Προϋποθέσεις κύρους διορισμοῦ ὑπαλλήλου Ν.Π.Δ.Δ.· ἀναγκαία προηγουμένη ἀπόφασις τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου περὶ νομιμοφροσύνης τοῦ διοριστέου, σημειουμένη ἐν τῷ ἐγγράφῳ τοῦ διορισμοῦ· προθεσμία ὑποχρεωτικοῦ διορισμοῦ ἐπιτυχόντων ἐν διαγωνισμῷ καὶ δημοσίευσις Ἐφημερίδος Κυβερνήσεως· ἔναρξις τῆς προθεσμίας· ἔλλειψις εὐθύνης νομικοῦ προσώπου ἐκ τῆς μὴ ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου δημοσιεύσεως τοῦ διορισμοῦ ἢ καθυστερήσεως, ΑΠ 771 σ. 385.— Διαπίστωσις νομιμοφροσύνης διοριστέου, εἰς Ν.Π.Δ.Δ. κατ' ἀ.ν. 516/1948· ὑποχρέωσις διοριστέου εἰς ὑποβολὴν δηλώσεως νομιμοφροσύνης, μὴ ἀποτελούσης τῆς ὑποβολῆς στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς, τῆς παραλείψεως βασιζούσης ἔνστασιν ἀκορότητος τῆς συμβάσεως, Π 3906 σ. 588.—Ἔνταξις προσωπικοῦ ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Ἑστίας βάσει τῶν ὑπὸ τοῦ ὑπαλληλικοῦ κώδικος ὁριζομένων κατὰ κλάδους τυπικῶν καὶ οὐσιαστικῶν προσόντων, ὡς ταῦτα ἀναπροσηρμοσθησαν διὰ τὰ Ν.Π.Δ.Δ. διὰ τοῦ ἀπὸ 23/24.12.1955 β. δ/τος· ἔννοια ἄρθρου 21 § 1 ἐδαφ. β' τούτου· ἐφαρμογὴ ταύτου μόνον ἐπὶ τακτικῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. κατεχόντων ὀργανικὰς θέσεις· καθορισμὸς βαθμῶν τῶν ἐπὶ μισθῷ ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. κατὰ τὴν ἐν ἄρθρῳ 1 § 1 ἀ.ν. 1538/1950 μισθολογικὴν ἀντιστοιχίαν, ΣΕ 454 σ. 498.—Τρόπος ὑπολογισμοῦ ἀνωτάτου ὁρίου συντάξεων καὶ ἀποδοχῶν τῶν συνταξιούχων - ὑπαλλήλων τοῦ Ι.Κ.Α., τῶν ὑπηρετούντων εἰς Ν.Π.Δ.Δ. καὶ Τραπέζας ἐν γένει, Ἔγκ. σ. 668.—Ἀμοιβὴ ἐξ ὑπερωριῶν πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐκτάκτων ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν Ν.Π.Δ.Δ.· προσωρινὸς χαρακτήρ· οὐ τακτικαὶ ἀποδοχαὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 3 ν. 2112, ΑΠ 436 σ. 1249. (Ἀναιρεῖ τὴν Ε.Α. 1082 σ. 711).—Ἐφαρμογὴ ὑπαλληλικοῦ κώδικος ἀπὸ 1.1.1956 καὶ ἐπὶ ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., ΑΠ 289 σ. 830.—Ἔλλειψις δικαιώματος μισθοῦ διὰ μὴ παρασχεθεῖσαν ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ὑπαλλήλου ὑπηρεσίαν καθ' ὅλου ἢ ἐν μέρει κατ' ἄρθρ. 67 ὑπαλληλικοῦ κώδικος· ἔννοια αὐτοῦ· ἔννοια ἀνακοινώσεως πρὸς τὸν ἐνδιαφερόμενον τῆς πράξεως περικοπῆς μισθοῦ, ΑΠ 289 σ. 830.—Μισθὸς προσωπικοῦ Ν.Π.Δ.Δ., Γν. Σ. σ. 1001.—Νόμιμος μισθὸς ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. μετὰ τὸν ἀ.ν. 1538/1950· κατάργησις πάσης γενικῆς ἢ εἰδικῆς διατάξεως περὶ ἀπονομῆς μισθοῦ ἀνωτέρου βαθμοῦ· ἰσχὺς καὶ διὰ τὸ Π.Ι.Κ.Π.Α., ΑΠ 210 σ. 1144.—Διάταξις ἄρθρου 6 ἀ.ν. 1538/1950 περὶ ρυθμίσεως ἀποδοχῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., ἀπαγορεύουσα ἀπονομὴν μισθοῦ ἀνωτέρου τοῦ τῆς ὀργανικῆς θέσεως τοῦ ὑπαλλήλου· ἀπαγορευτικὴ διάταξις, ἀποκλείουσα ἐφαρμογὴν ἀρχῆς ἴσης μεταχειρίσεως, ΑΠ 421 σ. 1304.—Πειθαρχικὴ δίωξις κατὰ ὑπαλληλικὸν κῶδικα καὶ αἰτιολογία ἀποφάσεων συμβουλίων· χρόνος παραγραφῆς πειθαρχικῶν ἀδικημάτων· ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., ΣΕ 797 σ. 601.—Ἀναγκαστικὸς διορισμὸς πολεμιστῶν δικηγόρων· διαδικασία· ἀπόλυσις κλπ. Βλ. λ. ***Νεοπολεμισταί, Παλαιοὶ πολεμισταί, Στράτευσις*** (παράγρ. Β').—Ἰατροὶ νομικῶν προσώπων· φύσις σχέσεως κλπ. Βλ. λ. ***Ἰατροί***.—Ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως ἐκ παρανόμου πράξεως ὀργάνων, Π 775 σ. 329, ΑΠ 771 σ. 386.—Κ.Τ.Ε.Α.· νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου, Εἰσαγ. σ. 435.—Ταμεῖον ὑγείας ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς Τραπέζης· νομικὸν πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου, μὴ ἔχον χαρακτῆρα κοινωφελοῦς ἱδρύματος, ΣΕ 464 σ. 480.

Εἶναι νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Ὁ Ὀργανισμὸς Κωπαΐδος, Γν. Σ. σ. 35.—. . . τὰ ἐθνικὰ ἀγροτικὰ νηπιοτροφεῖα, Γν.Σ. σ. 32.—. . . ὁ Ὀργανισμὸς Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας· σκοπός, ΑΠ 757 σ. 130.—. . τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπέζης (πρώην) Ἐθνικῆς, ΣΕ 2068 σ. 161.—. . . τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων· ἐκτελεσταὶ διοικητικαὶ πράξεις, αἱ πράξεις τῶν ὀργάνων αὐτοῦ, Π 775 σ. 329.—. . . τὸ Ταμεῖον Μεταλλευτῶν, ΑΠ 33 σ. 391, ΑΠ 213 σ. 607. —. . . ὁ Ὀργανισμὸς Ἐργατικῆς Ἑστίας, ΣΕ 454 σ. 498.—. . . τὰ Ἐπιμελητήρια, Ἔγγρ. σ. 561, Σημ. σ. 561.—. . . ὁ Ἐπικουρικὸς Ὀργανισμὸς Μεταφορῶν δι' Αὐτοκινήτων, Π 3906 σ. 588, Εἰσαγ. σ. 588.—. . . τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Λιμενεργατῶν Πειραιῶς, Ε 1082 σ. 711.—. . . τὸ Γενικὸν Λαϊκὸν Νοσοκομεῖον Ἀθηνῶν, ΑΠ 289 σ. 830, Εἰσαγ. σ. 830.—. . . τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ξενοδοχοϋπαλλήλων, ΔΣΛΥ 238 σ. 1098. Βλ. καὶ λ. ***Ἱδρύματα, Ὀργανισμοί***, καὶ τὰ λοιπὰ νομικὰ πρόσωπα καὶ σχετικὰ πρὸς αὐτὰ θέματα εἰς τὰς οἰκείας λέξεις.

Νομιμοποίησις. Παθητικὴ ἐπὶ ἀνακοπῆς - ἀγωγῆς κατὰ πράξεως ἐπιβολῆς εἰσφορᾶς ἀνεργίας, Π 10686 σ. 204.— Ἐνεργητικὴ Συνδέσμου Σφαγέων καὶ Ἐκδορασφαγέων Πειραιῶς ἐπὶ ἀγωγῆς περὶ καταβολῆς ἐργατικῶν δικαιωμάτων, ΑΠ 741 σ. 496.— Σωματείων ἐνώπιον τοῦ Σ.τ.Ε.· προσακτέα ἐπὶ τούτῳ ἔγγραφα, ΣΕ 1387 σ. 897, ΣΕ 1745 σ. 1323. —Ἐπὶ ἀτομικῆς καταδιώξεως τοῦ ἐν πτωχεύσει ὀφειλέτου, Π 3738 σ. 1209.— Ἐπὶ ἀγωγῆς ὁδηγοῦ ἰδιοκτήτου λεωφορείου ἐντεταγμένου εἰς Κ.Τ.Ε.Α. διὰ δαπάνας αὐτοῦ διὰ διανυκτερεύσεις ἐκτὸς ἕδρας, Π 5630 σ. 1143, Εἰσαγ. σ. 436, 1143, πρβλ. Ε 76 σ. 436.—Ἀγωγὴ ἐργατῶν ἐργολάβου κατὰ τοῦ

χυρίου τοῦ οἰκοδομικοῦ ἔργου, ΝΖ σ. 979.— Παράστασις παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ὡς πολιτικῶς ἐνάγοντος ἐνώπιον ποινικοῦ δικαστηρίου διὰ χρηματικὴν ἱκανοποίησιν, ΑΠ 75 σ. 829.

Νομιμοφροσύνη. Διατύπωσις καὶ' ἀ ν. 516/1948· σκοπὸς αὐτοῦ· ἀπολύσεις δι' ἀποφάσεως συμβουλίου νομιμοφροσύνης καὶ προστασία συνδικαλιστικῶν στελεχῶν, ΑΠ 787 σ. 16.— Ἀναγκαία διὰ τὸ κῦρος διορισμοῦ τῶν ἐν τῷ ν. 516/1948 ἀναφερομένων, ἐν οἷς καὶ ὑπάλληλοι νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἡ προηγουμένη ἀπόφασις τοῦ ἁρμοδίου συμβουλίου περὶ νομιμοφροσύνης τοῦ διοριστέου, σημειουμένη ἐν τῷ ἐγγράφῳ τοῦ διορισμοῦ· ἀφετηρία 150ημέρου προθεσμίας διορισμοῦ ἐπιτυχόντων ἐν διαγωνισμῷ, ΑΠ 771 σ. 386.—Διαπίστωσις νομιμοφροσύνης διοριστέου εἰς νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου κατ' ἀ.ν. 516/1948· ὑποχρέωσις διοριστέου εἰς ὑποβολὴν δηλώσεως νομιμοφροσύνης, μὴ ἀποτελούσης τὴς ὑποβολῆς στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς, τῆς παραλείψεως τῆς ὑποβολῆς βασιζούσης ἔνστασιν ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως, Π 3306 σ. 588.— Ἐξαίρεσις παροχῆς ἐργατικῆς κατοικίας τῶν μὴ ἐμφορουμένων ὑπὸ ἐθνικῶν φρονημάτων· συνταγματικότης· αἰτιολογία, ΣΕ 1390 σ. 833.— Ἀναγκαῖος ὁ ἔλεγχος νομιμοφροσύνης καὶ τῶν προσλαμβανομένων παρὰ τοῦ Δημοσίου δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργατῶν· ἀκυρότης ἄλλως συμβάσεως· ἀνεπίτρεπτον παραιτήσεως ἐπικλήσεως τῆς ἀκυρότητος, μὴ ἀναγομένης τῆς παραλείψεως τοῦ ἐλέγχου τῆς νομιμοφροσύνης εἰς τὸ ἰδιωτικὸν συμφέρον, Π 4489 σ. 1145.— Πρόσληψις ὑπὸ Δημοσίου ἀρτεργάτου δι' ἀνάγκας στρατιωτικοῦ ἀρτοποιείου κατὰ νόμον 4436/1929· ἀκυρότης συμβάσεως ἐκ μὴ τηρήσεως διατυπώσεων νομιμοφροσύνης· συνέπειαι, Π 783 σ. 1315.

Νόμισμα. Ἀναπροσαρμογὴ ἀποδοχῶν κατὰ σύστημα μισθοδοσίας μεταλλικῶν δραχμῶν ΑΠ 37 σ. 322.—Πληρωμὴ ἡμερομισθίων εἰς νομίμως κυκλοφοροῦν νόμισμα· περιορισμοὶ παροχῆς εἰς εἶδος, Σημ. σ. 520.—Νομισματικὴ διαρρύθμισις νόμου 18/1944· μὴ ὑπαγωγὴ εἰς ἀπόσβεσιν ὀφειλῶν μὴ ἐκπεφρασμένων εἰς ὡρισμένον ποσὸν δραχμῶν· μὴ ὑπαγωγὴ ἀπαιτήσεως ἐξ ἀνωνύμου συναλλάγματος παροχῆς ὑπηρεσιῶν, ΑΠ 224 σ. 532.— Ἀκυρότης συμφωνίας περὶ τιμαριθμικῆς ἀναπροσαρμογῆς μισθῶν, Σημ. σ. 688.—Ἔγκυρος ρήτρα δικαιοπραξίας περὶ ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ εἰς ξένον νόμισμα, καταβλητέας ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ΑΠ 422 σ. 1252.

Νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις. Βλ. λ. *Νόμος, Σύνταγμα, Ὑπουργεῖα - Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις.*

Νομολογία. Νόμοι καὶ νομολογία, Σημ. σ. 872.

Νόμος. Βλ. καὶ λ. *Ἀναδρομικότης, Ἀναίρεσις, Δημοσία τάξις, Διεθνὲς δίκαιον, Ἑρμηνεία, Σύνταγμα, Ὑπουργεῖα - Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις.*— Κανονισμὸς μὴ κυρωθεὶς διὰ νόμου· μὴ ἰσχὺς ὡς νόμου, ΑΠ 777 σ. 20.—Ἰσχὺς ὡς νόμου τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε., κυρωθέντος διὰ διατάγματος, ΑΠ 247 σ. 642.— Ἰσχὺς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς οὐσιαστικοῦ νόμου· ἐφαρμογὴ αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ, Π 1257 σ. 659.— Θέσις κανόνων δικαίου ὑπὸ διαιτητικῆς ἀποφάσεως μετὰ κήρυξιν αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὡς ἐκτελεστῆς, Π 4081 σ. 1017. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας.*— Ὑπουργικὴ ἀπόφασις εἰς ἐκτέλεσιν εἰδικῆς καὶ περιωρισμένης ἐξουσιοδοτήσεως νόμου· ἀποτελεῖ οὐσιαστικὸν νόμον, Γν. Σ. σ. 214.—Ἰσχὺς ὑ.ἀ. 8100/1946 ὡς οὐσιαστικοῦ νόμου, ΑΠ 276 σ. 695. — Ἐπιφύλαξις ὑπὸ νόμου ρυθμίσεως θέματος ὑπὸ τῆς κανονιστικῆς ἐξουσίας τῆς πολιτείας· ἀνεπίτρεπτος ρυθμισις τοῦ αὐτοῦ θέματος ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΣΕ 2072 σ. 101.—Ἔναρξις ἰσχύος κανονιστικῶν πράξεων· ἔκτασις δεσμεύσεως ἐξ αὐτῶν, ΑΠ 757 σ. 130.—Ἀρχὴ ἰσχύος νόμου, ἐν ὅσῳ ἕτερος δὲν καταργήσῃ αὐτὸν ρητῶς ἢ σιωπηρῶς, Γν. Σ. σ. 1267.—Μὴ κατάργησις εἰδικοῦ νόμου διὰ νεωτέρου γενικοῦ· κριτήριον χαρακτηρισμοῦ κανόνος δικαίου ὡς γενικοῦ ἢ εἰδικοῦ, Γν. Σ. σ. 1156. —Οὐ κατ' ἀρχὴν σιωπηρὰ κατάργησις προγενεστέρας εἰδικῆς ἢ ἐξαιρετικῆς διατάξεως διὰ μεταγενεστέρας γενικῆς, ἐκτὸς ἂν τὸ ἐναντίον προκύπτῃ σαφῶς ἐκ τοῦ περιεχομένου καὶ σκοποῦ αὐτῆς, Ε 827 σ. 649.— Συνταχτικοῦ περιεχομένου ὁ ν. 26/1944· ἀποβολὴ ἐπιγυξημένης τυπικῆς δυνάμεως δυνάμει ἄρθρου 3 § 1 ψηφ. 16.4.1952· κατάργησις διὰ μεταγενεστέρων νόμων, ἀντικειμένων ἐμφανῶς εἰς τὸ περιεχόμενόν του, ΑΠ 280 Ὀλ. σ. 193, Ἀγορ. Εἰσαγγ. σ. 201.— Ἀκυρότης κανονιστικοῦ διατάγματος μὴ τυχόντος ἐπεξεργασίας ὑπὸ τοῦ Σ.τ.Ε.· ἀνίσχυρος καὶ ἡ κύρωσις τοῦ συνταγματικῶς ἀκύρου κανονιστικοῦ διατάγματος, ΣΕ 2078 σ. 243.—Νομοθετικὸν διάταγμα (3560/1956), κυρῶσαν ἐντεθεῖσαν εἰς τὸ κείμενον αὐτοῦ σύμβασιν μετὰ Δημοσίου· ἐξ ἀντικειμένου δικαιον· ἔκτασις αὐτοῦ, ΑΠ 27 σ. 249.— Ἀνάλογος ἐφαρμογὴ νόμου· πότε χωρεῖ· διαστολικὴ ἑρμηνεία· ἔννοια αὐτῆς, Π 20486 σ. 310.— Μὴ δημοσίευσις εἰς Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως τοῦ περιεχομένου συμβατικῆς ἐπιστολῆς εἰς ἣν παραπέμπει νόμος (4420/1929 καὶ β.δ. 21.10.1929)· μὴ ἰσχὺς ταύτης ὡς κανόνος οὐσιαστικοῦ δικαίου· ἀπαράδεκτον λόγου ἀναιρέσεως περὶ ψευδοῦς ἑρμηνείας αὐτῆς, ΑΠ 402 σ. 1185.—Ἰσχὺς εἰδικῶν ἐργατικῶν νόμων μετὰ τὸν Ἀστ. Κώδικα· ἄρθρ. 38 Εἰσ. νόμου, ΑΠ 170 σ. 377.— Ἐξουσιοδότησις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δι' ἄρθρου 5 ν. 2868/1922· ἔννοια αὐτῆς, ΣΕ 588 σ. 273, ΣΕ 264 σ. 363, ΣΕ 144 σ. 449, ΣΕ 1384 σ. 899.—Ἐξουσιοδότησις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διὰ τοῦ ἄρθρ. 5 § 2 ν. 2855/1954 πρὸς καθορισμὸν ἡμερῶν καὶ ὡρῶν ἐργασίας κουρείων καὶ κομμωτηρίων· ἔκτασις ταύτης, Γν. Σ. σ. 214.— Ἔκτασις ἐξουσιοδοτήσεως ἄρθρου 15 ἀ.ν. 1538/1950, ΑΠ 291 σ. 698.— Τὸ δίκαιον ἐν ταῖς παροιμίαις, Μελ. σ. 809.—

Νόμοι καὶ νομολογία, Σημ. σ. 872.

Νοσοκομεῖα. Ἀποδοχαὶ ἀδελφῶν νοσοκόμων νοσηλευτικῶν καὶ ὑγειονομικῶν ἱδρυμάτων· δικαίωμα καὶ τῶν ὑπηρετουσῶν εἰς ἰδιωτικοῦ δικαίου τοιαῦτα νοσοκόμων, αἵτινες διεβαθμίσθησαν εἰς τινα βαθμὸν τῆς κλίμακος δημοσίων ὑπαλλήλων κατὰ ν. 683/1948, τοῦ εἰς τοὺς λοιποὺς δημοσίους ὑπαλλήλους τοῦ ἀντιστοίχου βαθμοῦ παρεχομένου μισθοῦ, ἐπιδομάτων καὶ προσαυξήσεων· οὐχὶ τῶν εἰς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους παρεχομένων· οὐδὲ καὶ τῶν προσαυξήσεων ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας, ΑΠ 13 σ. 211. —Διακοπὴ λειτουργίας σανατορίου μετὰ κατάληψιν ὑπὸ γερμανικῶν ἀρχῶν κατοχῆς· ἀναστέρια· ἐπαναλειτουργία ἀπὸ ἔτους 1945· συνυπολογισμὸς καὶ τοῦ χρόνου αὐτοῦ δι' ἀποζημίωσιν ν. 2112, μὴ καταγγελθείσης τῆς συμβάσεως ἅμα τῇ διακοπῇ τῆς λειτουργίας, Π 7051 σ. 315.—Γενικὸν Λαϊκὸν Νοσοκομεῖον· νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου· ἐφαρμογὴ ὑπαλληλικοῦ κώδικος· ἔλλειψις δικαιώματος μισθοῦ διὰ μὴ παρασχεθείσαν ἐργασίαν· ἔννοια ἄρθρου 67 Κώδικος, ΑΠ 289 σ. 830, Εἰσαγ. σ. 830.—Ὧραι ἐργασίας προσωπικοῦ νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων καὶ κλινικῶν· παροχὴ ἐργασίας τραπεζοκόμου εἰς νοσηλευτικὸν ἵδρυμα· καθορισμὸς νομίμων ὡρῶν ἐργασίας διὰ τῆς ὑ.ἀ. 20081/1953· ἔλλειψις νομίμου ὡραρίου πρὸ αὐτῆς· ἀξίωσις ἀποζημιώσεως ἐπ' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, Π 4550 σ. 953.—Σισμανόγλειον ἵδρυμα· ἀπόσβεσις ὁρισμένων ὁ.ειλῶν καὶ ρύθμισις τῶν λοιπῶν διὰ τοῦ ν.δ. 3729/1957· ἀναφορὰ ταύτης εἰς τὰ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως χρέη, πρὸς ἣν συμπίπτει καὶ ἡ ἔναρξις τῆς ἰσχύος του· ὑπολογισμὸς ἀποζημιώσεως διὰ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὸ ν.δ. 3729/1957 κατὰ τὴν γενικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 ν. 3198/1955, Π 10777 σ. 1207.—Ἐλάχιστα ὅρια ἀποδοχῶν διοικητικοῦ προσωπικοῦ νοσηλευτικῶν καὶ εὐαγῶν ἱδρυμάτων· ἐπέκτασις διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2/1959, Εἰσηγ. Ἐκθ. σ. 1273.—Παροχὴ τροφῆς καὶ οἰκήσεως εἰς προσωπικὸν Κρατικοῦ Γενικοῦ Νοσομείου πρὸς ἱκανοποίησιν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τοῦ ἱδρύματος· μὴ συνυπολογισμὸς εἰς ἀποδοχὰς διὰ κατάταξιν εἰς ἀσφαλιστικὴν κλάσιν καὶ καταβολὴν τῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν, ΑΠ 462 σ. 1377.—Παροχὴ τροφῆς καὶ κατοικίας βάσει ὀργανισμῶν τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτῶν· οὐ μισθὸς ἀλλ' ἀποδοχαὶ εἰς εἶδος πρὸς ἐξυπηρέτησιν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῶν ἱδρυμάτων κατ' ἄρθρον 5 ν.δ. 3766/1957· ὀργανισμὸς προσωπικοῦ τοῦ μαιευτηρίου «Μαρίκα Ἠλιάδη»· ἔννοια ν.δ. 3766/1957, ΑΠ 425 σ. 1370.—Νοσομεῖον «Παμμακάριστος»· νοσηλευτικὸν ἵδρυμα ἀγαθοεργοῦ πρωτοβουλίας· πρόσληψις ἰατροῦ ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένου χρόνου, ἀνανεουμένη ἑκάστοτε μὲ τὴν λῆξιν αὐτῆς· ἀνεφάρμοστον ν. 2112, Π 9772 σ. 1312.

Νοσοκόμοι. Βλ. λ. *Κλινικαί, Νοσοκομεῖα.*

Νυκτερινὴ ἐργασία. Ἀναγκαία διὰ τὴν καθιέρωσιν ἐργασίας κατὰ νύκτας κλπ. δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων διάταξις νόμου προβλέπουσα σχετικῶς, ὡς καὶ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ΑΠ 762 σ. 15.—Ἐπιδόματα νυκτερινῆς ἐργασίας ἠθοποιῶν· χαρακτὴρ ὡς τακτικῶν ἀποδοχῶν λόγῳ τῆς κατὰ κανόνα ἀπασχολήσεως κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας, ΑΔΔ 6 σ. 550.—Προσαυξήσεις ἀμοιβῆς κατὰ 25 ο/ο διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν κατὰ τὴν ὑ.ἀ. 18310/1946, Γν.Σ. σ. 32, 35, ΑΠ 318 σ. 817.—Ἐργασία κατὰ τὴν νύκτα ἠθοποιῶν (ὑποβολεῖς)· ἐφαρμογὴ ὑ.ἀ. 18310/1946, 25825/1951· δικαίωμα προσαυξήσεως 25 ο/ο ἐπὶ τοῦ νομίμου μισθοῦ· ἀπασχολήσεις οὐχὶ καθ' ὁλόκληρον τὸ διάστημα τῆς νυκτὸς· ἀνάλογος προσαύξησις, Γν.Σ. σ. 32.—Ἔννοια νυκτὸς δι' ἐφαρμογὴν ὑ.ἀ. 18310/1946· ἀπὸ 10ης ἑσπερινῆς μέχρι 6ης πρωϊνῆς, Γν.Σ. σ. 32, Π 5665 σ. 138.—Ἐφαρμογὴ ὑ.ἀ. 18310/1946 ἐπὶ ἐγκύρων συμβάσεων ἐργασίας, Εἰσαγ. σ. 1200. —Ἐφαρμογὴ ὑ.ἀ. 18310/1946 ἐπὶ πάντων τῶν μισθωτῶν τῶν συνδεομένων διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μετὰ τοῦ ἐργοδότου, ἀνεξαρτήτως τῆς ἰδιότητος τούτου καὶ τῶν ἰδιαιτέρων χαρακτηριστικῶν, ἅτινα παρουσιάζει· μὴ ἐξαίρεσις οὐδὲ τοῦ Δημοσίου ἢ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, ΑΠ 318 σ. 817, Γν.Σ. σ. 35.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ ἀπασχολουμένου εἰς γεωργικὰς καὶ κτηνοτροφικὰς ἐργασίας τοῦ Ὀργανισμοῦ Κωπαΐδος, Γν.Σ. σ. 35.— Ἀνεφάρμοστον ὑ.ἀ. 18310/1946 ἐπὶ ἀδελφῶν νοσοκόμων νοσηλευτικῶν καὶ ὑγειονομικῶν ἱδρυμάτων, αἵτινες διεβαθμίσθησαν εἰς βαθμὸν τῆς κλίμακος δημοσίων ὑπαλλήλων κατὰ νόμον 683/1948, ΑΠ 13 σ. 211.—Οὐ δικαίωμα προσαυξήσεως, κατὰ τὴν ὑ.ἀ. 27019/1953 τῶν παρεχόντων ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς κατὰ νυκτερινὰς ὥρας, οἷοι οἱ νυκτοφύλακες, ἐφ' ὅσον καταβάλλονται αὐτοῖς ἀποδοχαὶ κατὰ 25 ο/ο ἀνώτεραι τῶν νομίμων· καταβολὴ διαφορᾶς, ἐὰν ἡ αὔξησις εἶναι μικροτέρα τοῦ 25 ο/ο, ΑΠ 318 σ. 817, Εἰσαγ. σ. 816, 1200.—Ἐπικρατεστέρα ἡ ὑ.ἀ. 27019/1953 τῆς ὑ.ἀ. 69033/1953, ΑΠ 318 σ. 817.— Ἐπιτρεπτὸς συμψηφισμὸς τῶν πλέον τοῦ νομίμου ἡμερομισθίου καταβαλλομένων ποσῶν πρὸς τὴν προσαύξησιν διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ συμβατικοῦ ἡμερομισθίου συνεφωνήθη εἰδικῶς τοῦτο καὶ ἐφ' ὅσον καλύπτει καὶ τὴν νόμιμον ταύτην προσαύξησιν, Ἐγγρ. σ. 1038. —Κατάρτισις μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ εἰδικῆς συμφωνίας παραμονῆς τοῦ δευτέρου ἐν τῷ ἐργοστασίῳ, ἵνα παράσχῃ ἐνδεχομένως τὰς ὑπηρεσίας του πρὸς κατάσβεσιν τυχὸν αἰφνιδίας παρκαΐας· ἔλλειψις ἐλαχίστων ὡρίων ἀποδοχῶν διὰ τὴν ἰδιόρρυθμον ταύτην σύμβασιν, ἵνα τύχῃ ἐφαρμογῆς ἡ ὑ.ἀ. 18310/1946, Π 2901 σ. 1200.—Κρίσις δικαστηρίου οὐσίας περὶ ὑπολογισμοῦ συμβατικῆς ἀποζημιώσεως ἀπολυομένου ἢ ἀποχωροῦντος προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων καὶ βάσει τῶν προσαυξήσεων ἁμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νυκτερινὰς ὥρας, τακτικῶς καὶ νομίμως παρεχομένην, ΑΠ 484 σ. 1366.— Ἀποζημίωσις

λόγῳ διανυκτερεύσεως ἐκτὸς ἕδρας. Βλ. λ. *Διανυκτέρευσις*.

Νυκτοφύλακες. Βλ. λ. *Φύλακες*.

Ξ

Ξενοδοχεῖα. Σχέσεις ἐργασίας ξενοδοχοϋπαλλήλων· ἔννοια ἄρθρου 29 ν.δ. 3430/1955 περὶ τροποποιήσεως κλπ. διατάξεων περὶ Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ· ὑπαλληλικὴ ἰδιότης θαλαμηπόλων κλπ., Γν. Σ. σ. 38.— Νόμιμος μισθὸς ἐργαζομένων εἰς ξενοδοχειακὰς ἐπιχειρήσεις θερινῶν διαμονῶν καὶ λουτροπόλεων· ἔννοια ὑ.ἀ. 28641/1949· παροχὴ εἰς εἶδος τροφῆς καὶ ὕπνου· οὐ μείωσις προβλεπομένου συμβολικοῦ μισθοῦ κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ ἀποτίμησιν τῆς τροφῆς καὶ ὕπνου· τραπεζιέρης· βιβλιάριον ὑγείας· ἀπόκτησις· ἐπικύρωσις ἀκύρου συμβάσεως, ΑΠ 214 σ. 598.— Ἀσφάλισις ξενοδόχων εἰς Ταμεῖον Προνοίας Ξενοδόχων· προαιρετικὴ συμμετοχὴ εἰς ἄλλους ἀσφαλιστικοὺς ὀργανισμούς· ἀσκησις δικαιώματος καὶ ἀσφάλισις εἰς Τ.Ε. Β.Ε.· ὑπολογισμὸς ὡς χρόνου πραγματικῆς παρ' αὐτῷ ἀσφαλίσεως καὶ τοῦ ἀπὸ 1.1.1939 καὶ ἐφεξῆς χρόνου ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ξενοδόχου, ἐπὶ καταβολῇ τῶν εἰσφορῶν, ΣΕ 1471 σ. 975, ΣΕ 1490 σ. 153. —Ταμεῖον ἀσφαλίσεως ξενοδοχοϋπαλλήλων· φύσις σχέσεως ἰατρῶν. Ἔγγρ. σ. 42 Γν. Σ. σ. 42, ΔΣΔ.Υ. 238 σ. 1098.

Ο

Ὁδηγοί. Βλ. λ. *Αὐτοκίνητα*. *Ἠλεκτρικαὶ ἐπιχειρήσεις*.

Ο.ΔΙ.Σ.Υ. Βλ. λ. *Ὀργανισμοί*.

Ὀθωμανικὴ νομοθεσία. Ὁριαμοὶ νόμου 8 Σεββαλ 1298 ἢ 21 Αὐγούστου 1897 περὶ μητρῴου τοῦ πληθυσμοῦ· ἀποδεικτικὴ δύναμις ἐγγραφῆς ἐν τῷ μητρῴῳ καὶ σχετικοῦ πιστοποιητικοῦ, διὰ τὴν ἡλικίαν ἠσφαλισμένου εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ΣΕ 496 σ. 1149, Γν. Σ. 1158.

Οἴκησις. Βλ. λ. *Παροχαὶ εἰς εἶδος*.

Οἰκιακοὶ μισθωτοί. Βλ. λ. *Ὑπηρέται*.

Οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα. Βλ. καὶ λ. *Διανεμητικὸς Λογαριασμὸς Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων*.— Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 1 ν.δ. 3755/1957 περὶ αὐξήσεως ἐπὶ τῶν πράγματι καταβαλλομένων μισθῶν, προσηυξημένων διὰ τῶν τυχὸν χορηγουμένων ἐπιδομάτων καὶ προσαυξήσεως πολυτέκνου ὑπηρεσίας καὶ οἰκογενειακῶν βαρῶν, ΑΠ 215 σ. 599, ΑΠ 408 σ. 1190.

Οἰκοδόμοι - Οἰκοδ. ἐργασίαι. Εἰς ἐργασίας ἐπισκευῆς στεγῶν· νόμιμον ὡράριον ἐργασίας, Π 1022 σ. 196.—Ἐφαρμογὴ συλλογικῆς συμβάσεως 27.6.1957· ἑρμηνεία αὐτῆς διὰ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως 1/1958 ὡς πρὸς τὰ καλυπτόμενα δι' αὐτῆς πρόσωπα· κῦρος ταύτης· ἔκτασις δεσμεύσεως, Π 18064 σ. 478, πρβλ. ΝΖ σ. 300, ΣΕ 1243 σ. 751.— Εἰσφοραὶ δώρων ἐπὶ οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν, Ἔγκ. σ. 276.—Ἀσφάλισις Ι.Κ.Α ἐπὶ οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν ἐκτελουμένων ὑπὸ ἐργολάβων καὶ ἀνηκουσῶν εἰς Δημόσιον ἢ ἕτερα πρόσωπα, Ἔγκ. σ. 1265.

Οἰκόσιτοι μισθωτοί. Βλ. λ. *Ὑπηρέται*.

Οἰκοτροφεῖα. Πρεβεντόρια· εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ παρεχομένην εἰς τὸ προσωπικὸν τροφὴν καὶ κατοικίαν, Ἔγκ. σ. 1156.

Ὀκτάωρον. Βλ. λ. *Ὑπερωρίαι*, *Ὧραι ἐργασίας*.

Ὀλυμπιακὴ Ἀεροπορία. Βλ. λ. *Ἀεροπορία*.

Ὁμοδικία. Ἀπαράδεκτος ἔφεσις κατὰ τῶν ἐν τῇ πρωτοδίκῳ δίκῃ ὁμοδίκων· αὐτεπάγγελτος ἔρευνα τοῦ ἀπαραδέκτου, Π 7681 σ. 1081.

Ὄνομα. Προστασία· ἄρθρ. 58 Ἀστ. Κώδικος, Ε 1091 σ. 961.

Ὀργανισμοί. Βλ. καὶ λ. *Ἀνεργίας ὀργανισμὸς - Ἀσφάλισις, Διανεμητικὸς Λογαριασμός, Ἐργατικὴ Ἑστία, Ἱδρύματα, Κατοικία ἐργατική, Νομικὰ πρόσωπα, Ταμεῖα, Τηλεπικοινωνιῶν ὀργανισμός*. Ὑποβολὴ μηνύσεων ἀσφαλιστικῶν ὀργανισμῶν κατὰ παραβαινόντων ποινικὰς διατάξεις ὑπὸ νομίμου ἐκπροσώπου τοῦ ὀργανισμοῦ αὐτοῦ, βεβαιοῦντος ἐνόρκως τὸ περιεχόμενον· ὑποβολὴ κατ' ἐξαίρεσιν ὑπὸ δικηγόρου τοῦ ἀσφαλιστικοῦ ὀργανισμοῦ μηνύσεως ἐξ ὀνόματος αὐτοῦ μετὰ εἰδικὴν πρὸς τοῦτο πληρεξουσιότητα, Γν. Σ. σ. 452.—Προσωπικὸν Ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου καὶ ἀσφάλισις ἀνεργίας καὶ εἰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 786, 1264. — Εἰσφοραὶ ὑπὲρ Σιβιτανιδείου Σχολῆς ἐκ μέρους τῶν ὑφ' οἱονδήποτε τίτλον Ὀργανισμῶν, Ταμείων καὶ ἱδρυμάτων κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, ΑΠ 478 σ. 1379.— Ἀναγκαστικὸς διορισμὸς πολεμιστῶν κλπ. Βλ. λ. *Νεοπολεμισταί, Στράτευσις* (παράγρ. Β').—Κωπαΐδος· νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου· σύνδεσις προσωπικοῦ διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου· μὴ ὑπαγωγὴ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ εἰς διατάξεις περὶ ὀκταώρου ἐργασίας· ὑπαγωγὴ τοῦ ἀπασχολουμένου εἰς γεωργικὰς καὶ κτηνοτροφικὰς ἐργασίας τοῦ Ὀργανισμοῦ εἰς ὑ.ἀ. 8900/1946 καὶ 18310/1946 (πρόσθετος ἀμοιβὴ δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας)· καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ· ἐφαρμοστέαι διατάξεις, Γν. Σ. σ. 35.— Αὐτόνομος σταφιδικός· δυνατὴ ἡ διὰ τοῦ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ, ἐκδοθέντος κατ' ἄρθρον 9 ν.δ. 3541/1956, μείωσις ἀποδοχῶν προσωπικοῦ ὁρισθεισῶν διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· μὴ δυνατὴ μετὰ τὸ ἄνω ἄρθρον ἡ κατάρτισις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μεταξὺ τοῦ Α.Σ.Ο. καὶ τῆς ὀργανώσεως τοῦ προσωπικοῦ τούτου, Γν. Σ. σ. 165.—Προστασία παλαιῶν πολεμιστῶν· ἀπόλυσις κατὰ τὸν Κανονισμὸν προσωπικοῦ τοῦ αὐτονόμου σταφιδικοῦ ὀργανισμοῦ· ἔννοια ἄρθρου 1 ἀ.ν. 23/24.1.1936, ΣΕ 1326 σ. 882.—Ἐπιβάρυνσις Ταμείου Ἀσφαλίσεως Λιμενεργατῶν Πειραιῶς διὰ τὰ μετὰ τὸν νόμον 1697/1951 ἀτυχήματα ἐργατῶν τοῦ Ο.Λ.Π., ΑΠ 141 σ. 262.— Ἐξαίρεσις ἀσφαλίσεως ἀνεργίας μονίμων δοκίμων καὶ ἐκτάκτων ἐργατῶν καὶ δοκίμων καὶ μαθητευομένων τεχνιτῶν Ο.Λ.Π., Ἔγκ. σ. 789.— Πρόσληψις ἐκτάκτου προσωπικοῦ

δι' έκτάκτους ἢ προσκαίρους ἀνάγκας τοῦ 'Οργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου· ἔκδοσις πρὸς τοῦτο ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου· περιεχόμενον αὐτῆς· καθορισμὸς ἀποδοχῶν· βασικὸς μισθός· ἐπίδομα δι' ἔξοδα κινήσεως, παρεχόμενον ἄνευ διακρίσεως μονίμου ἢ ἐκτάκτου προσωπικοῦ, ΑΠ 303 'Ολ. σ. 1037.—'Ανεφάρμοστον διατάξεων ἀ.ν. 1836/1951 ἐπὶ 'Οργανισμοῦ Χρηματοδοτήσεως Οἰκονομικῆς 'Αναπτύξεως (Ο. Χ.Ο.Α.) ὡς πρὸς τὴν πρόσληψιν προσωπικοῦ· ἐφαρμογὴ αὐτοῦ διὰ τὴν ὑποχρεωτικὴν πρόσληψιν δικηγόρου, Γν.Σ. σ. 451.—'Απαλλαγὴ 'Οργανισμοῦ Χρηματοδοτήσεως Οἰκονομικῆς 'Αναπτύξεως πάσης ἐκ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 δεσμεύσεως καὶ ἑπομένως καὶ τῆς προσλήψεως δικηγόρου προστατευομένου ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου, ΣΕ 1785 σ. 1374.— Παροχὴ ἐργασίας εἰς 'Οργανισμὸν Διαχειρίσεως Συμμαχικοῦ 'Υλικοῦ (Ο.Δ.Ι.Σ.Υ.)· περικοπὴ παρεχομένου ἐπιδόματος τροφῆς καὶ χορήγησις αὐτοῦ μόνον εἰς τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικόν· λόγος ἀναιρέσεως περὶ μὴ λήψεως ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ 'Εφετείου ἰσχυρισμοῦ περὶ ἀνίσου μεταχειρίσεως· ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος, ΑΠ 232 σ. 583.—"Ασκησις ὑπὸ τινὸς διά τινὸς νόμου 3721/1957 ἱδρυθέντος 'Οργανισμοῦ 'Αστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης ἐπιχειρήσεως κοινῆς ὠφελείας κατὰ παραγώρησιν ὑπὸ τοῦ Κράτους· ἄδεια μισθωτῶν, Π 706 σ. 890.—'Ακύρωσις πράξεως 'Υπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων "Εργων περὶ κανονισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας προσωπικοῦ 'Αστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης, ΣΕ 1599 σ. 1209.

Οργανώσεις. Βλ. λ. *Συνεταιρισμοί, Σωματεῖα.*

Ορίον ἡλικίας. Βλ. λ. *'Ηλικία.*

Ορκος. 'Αλυσιτελὴς ἐπαγωγὴ ἐπὶ ἀορίστου ἰσχυρισμοῦ, Π 17307 σ. 257.— 'Ανεγχώρητον ἐπαγωγῆς περὶ ὑπάρξεως δικαστικῆς ἀποφάσεως, ΑΠ 205 σ. 837.

Ορφανοτροφεῖα. 'Εθνικὰ· εἰσφοραὶ ἀνεργίας ἠσφαλισμένων μαθητευομένων τροφίμων, 'Εγκ. σ. 790.

Π

Παιδαγωγοί. Βλ. λ. *'Υπηρέται.*

Παλαιοὶ πολεμισταί. 'Απόλυσις· ἁρμοδιότης Πρωτοδικειακῆς 'Επιτροπῆς ἀ.ν. 244/1936· ἐξομοίωσις μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας πρὸς ἀπόλυσιν· χρόνος προσφυγῆς εἰς 'Επιτροπήν· εὔλογος χρόνος· ἔναρξις, ΣΕ 615 σ. 483.— 'Ανεφάρμοστον διατάξεως ἄρθρ. 8 § 4 ν.δ. 3789/1957 περὶ ἀπολύσεως τῶν συμπληρούντων τὰς προϋποθέσεις συντάξεως γήρατος παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἐπὶ καταβολῇ τῆς μειωμένης κατὰ τοῦτο ἀποζημιώσεως τοῦ Νόμου 2112/1920, ΣΕ 1061 σ. 752. —Δυνατὴ κατ' ἄρθρον 1 ἀ.ν. 23/24.1.1936 ἀπόλυσις, μεταξὺ τῶν ἄλλων, καὶ διὰ παραβάσεις προβλεπομένας ὑπὸ νομίμως ἀνεγνωρισμένου ὀργανισμοῦ ἢ κανονισμοῦ ἐπιχειρήσεως, δι' ἃς προβλέπεται ὡς ποινὴ ἡ ἀπόλυσις· ἀπόλυσις κατὰ τὸν Κανονισμὸν προσωπικοῦ Αὐτονόμου Σταφιδικοῦ Ὀργανισμοῦ, ΣΕ 1326 σ. 882.— Αὐτοδίκαια λύσις συμβάσεως ἐργασίας διὰ συμπληρώσεως καθωρισμένου ὁρίου ἡλικίας μισθωτῶν· τερματισμὸς οὕτω τῆς προστασίας, μὴ ἀπαιτουμένης ἀποφάσεως τῆς 'Επιτροπῆς· ἁρμοδιότης 'Επιτροπῆς, ἐφ' ὅσον ἤθελε διαπιστωθῇ, ὅτι ὁ μισθωτὸς δὲν εἶχε πράγματι συμπληρώσει τὸ ὅριον ἡλικίας· ἀκύρωσις ἀποφάσεως 'Επιτροπῆς ὡς ἀναιτιολογήτου, ΣΕ σ. 1700 σ. 1237.—Γνωστοποίησις εἰς διαδίκους καὶ ἔναρξις ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἀποφάσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρ. 7 ἀ.ν. 244/1936 Πρωτοδικειακῆς 'Επιτροπῆς· ἔναρξις προθεσμίας αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως, πλὴν ἂν ἀποδεικνύηται ἄλλως, ὅτι καὶ προηγουμένως ὁ ἐνδιαφερόμενος ἔλαβε γνῶσιν ταύτης, ΣΕ 1700 σ. 1237.—Λόγος ἀπολύσεως ἐκτὸς τῶν λοιπῶν κατ' ἰδ' ἀποδεδειγμένην ἀνεπάρκειαν ἢ ἀκαταλληλότητα· ἀνεπίτρεπτος ἔλεγχος ὑπὸ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας τῆς οὐσιαστικῆς κρίσεως τῆς 'Επιτροπῆς ἀναγομένης, εἰς ἐκτίμησιν πραγματικῶν γεγονότων, μὴ συντρεχούσης πλάνης περὶ τὰ πράγματα, ΣΕ 1701 σ. 1239.—Αἴτησις ἀκυρώσεως κατ' ἀπόφασιν Πρωτοδικειακῆς 'Επιτροπῆς ἀ. ν. 244/1936· ἀπαράδεκτος λόγος ἀκυρώσεως ἀμφισβητῶν τὴν κατ' οὐσίαν ὀρθότητα τῆς κρίσεως αὐτῆς περὶ μὴ ἀκαταλληλότητος τοῦ μισθωτοῦ, ΣΕ 1011 σ. 752.— 'Ασυμβίβαστον ἀρχῆς ἀνακλήτου διοικητικῶν πράξεων πρὸς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῆς Πρωτοδικειακῆς 'Επιτροπῆς τοῦ ἄρθρ. 7 ἀ.ν. 771/1937, ὁριζομένου τούτου ρητῶς καὶ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 αὐτοῦ, ΑΠΠ 1 σ. 827.—'Εξακολούθησις ἰσχύος ἄρθρου 5 § 3 ν. 2112/1920 καὶ μετὰ τοὺς νόμους περὶ παλαιῶν πολεμιστῶν· προστασία παλαιῶν πολεμιστῶν μόνον διὰ τὴν περίπτωσιν καταγγελίας τῆς συμβάσεως ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου· οὐχὶ καὶ ἐπὶ λύσεως ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου· προστασία ἀναγκαστικῶς προσληφθέντων, καὶ τῶν οἰκειοθελῶς προσληφθέντων, τῶν ὑπηρετούντων τὴν 17.10.1936, ΑΠ 465 σ. 1357.— Παραίτησις μισθωτοῦ ἀπὸ δικαιώματος προσβολῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου· προθεσμία προσβολῆς, ΑΠΠ 1 σ. 827.—'Ακυρότης συμβιβασμοῦ πρὸς παραίτησιν δικαιωμάτων· ἔννοια ἄρθρου 27 ἀ.ν. 28/31.10.1935· συμβιβασμοὶ οὐχὶ πρὸς παραίτησιν, ἀλλὰ πρὸς διασφάλισιν τῶν ἐκ τοῦ Νόμου δικαιωμάτων τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν· ἔγκυρος καὶ ἰσχυρός, ΑΠ 399 σ. 1193.—'Ισχὺς διατάξεων περὶ προστασίας παλαιῶν πολεμιστῶν μετὰ τὸ ν.δ. 2510/1953 περὶ Τραπεζῶν, Γν. Σ. σ. 1156.

Παντοπωλεῖα. Καθορισμὸς χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας ὑπὸ Νομάρχου ἄνευ προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ 'Επαγγελματικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ 'Επιμελητηρίου· ἀκυρότης· ἔλλειψις ἀξιοποίνου ἐν παραβάσει, ΑΠ 43 σ. 210

Παράβολον. Βλ. λ. *"Εφεσις.*

Παραγραφή. Πενταετὴς κατ' ἄρθρον 250 ἀριθ. 17 ΑΚ τῶν ἀξιώσεων μισθῶν, παντὸς εἴδους καθυστερουμένων προσόδων, συντάξεων, διατροφῆς καὶ πάσης περιοδικῶς ἐπαναλαμβανο-

μένης παροχῆς, ΑΠ 796 σ. 100, Π 16785 σ. 653, Π 3920 σ. 1088.—Πενταετὴς κατ' ἄρθρ. 250 § 17 ΑΚ πάσης περιοδικῶς ἐπαναλαμβανομένης παροχῆς· τοιαύτη καὶ ἡ κατὰ τὸ καταστατικὸν σωματείου μηνιαία εἰσφορὰ τῶν μελῶν· ἔναρξις· λῆξις, Ε 3384 σ. 544, Παρατ. σ. 545.—Ἀξιώσεως ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ· εἰκοσαετής, Π 3920 σ. 1088, Εἰσαγ. σ. 653, 695, 1314, Σημ. σ. 1176. —Ἀξιώσεως δώρων ἑορτῶν· χαρακτὴρ ὡς μισθοῦ· πενταετὴς παραγραφὴ ἄρθρου 250 ἀριθ. 17 ΑΚ· ἔναρξις, Π 16785 σ. 653, Π 3920 σ. 1088, Εἰσαγ. σ. 653, Γν. Σ. σ. 213.—Οὐ δυνατὴ ἐπιστήριξις ἀξιώσεως πληρωμῆς παραγραφειασῶν ἀξιώσεων διαφορῶν μισθοῦ καὶ δώρων ἑορτῶν ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, Π 16785 σ. 653.—Ἀπαιτήσεως συνταξιούχων ἐπὶ τοῦ δώρου ἑορτῶν· ἔναρξις, Ἐγκ. σ. 213, Γν.Σ. σ. 213.—Ἀξιώσεως ὑπηρεσίας διὰ δικαίαν καὶ εὔλογον ἀποζημίωσιν· ἄρθρ. 250 § 6 ΑΚ, ΑΠ 224 σ. 532.— Ἀπαιτήσεως ἐξ ἀδικοπραξίας· πενταετὴς κατ' ἄρθρον 937 ΑΚ· ἔναρξις· ὑπαγωγὴ καὶ τῆς ἀπαιτήσεως κατ' Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἐκ παρανόμου πράξεως τῶν ὀργάνων αὐτοῦ ζημίας διὰ τῆς μὴ ἀπονομῆς συντάξεως, ΑΠ 271 σ. 835.—Ἀξιώσεως διὰ συμπληρωματικὴν ἀμοιβὴν ἐξ ἐργασίας πλέον τῆς συμφωνηθείσης ἢ συνήθους κατ' ἄρθρον 659 ΑΚ· ὑπαγωγὴ εἰς πενταετῆ παραγραφὴν ἄρθρου 250 ΑΚ, Π 2901 σ. 1200.—Ἀξιώσεως προσθέτου ἀποζημιώσεως δι' ἐκτὸς ἕδρας διανυκτέρευσιν· πενταετὴς κατ' ἄρθρον 250 ἀριθ. 17 ΑΚ, ΝΖ σ. 1270.—Ἀπαιτήσεων κατὰ Δημοσίου, οἷον καὶ τὸ ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ αὐτοῦ προερχόμενον· πενταετής, Π 783 σ. 1315.— Ρύθμισις δι' ἄρθρου 17 Εἰσαγ. Νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος τῶν περὶ παραγραφῆς διατάξεων καὶ νόμος 6298/1934 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων· ἐφαρμογὴ ἐπὶ περιοδικῶς ἐκ συντάξεως λόγῳ γήρατος ἐπαναλαμβανομένης παροχῆς τῆς διατάξεως ἄρθρου 250 § 17 ΑΚ περὶ πενταετοῦς παραγραφῆς, ΑΠ 796 σ. 100, Ἐγκ. σ. 1216, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 99.—Τοῦ πρὸς συνταξιν ἢ ἐφ' ἅπαξ ἀποζημίωσιν δικαιώματος· τριετὴς κατ' ἄρθρον 46 § 2 νόμου 6298/1934 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων· ἔναρξις· παραγραφὴ συντάξεως λόγῳ θανάτου· προϋπόθεσις δικαιώματος ἡ προσαγωγὴ ἀντιγράφου ληξιαρχικῆς πράξεως θανάτου· ἀναγνώρισις θανάτου διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως· ἔναρξις παραγραφῆς ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως, ΣΕ 999 σ. 902.— Ἀπαιτήσεως πρὸς συνταξιοδότησιν λόγῳ γήρατος ἐργατῶν μεταλλείων, λατομείων· ἔναρξις διὰ τοὺς μετὰ τὴν 20.2.1939, ἡμέραν ἰσχύος τοῦ ν. 1607/1939· ἰαχυρισμὸς περὶ ἀναστολῆς παραγραφῆς λόγῳ ἀνωτέρας βίας κατ' ἄρθρον 255 ΑΚ, ΑΠ 175 σ. 447.—Δικαιώματος ἀναγνωρίσεως ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. τοῦ χρόνου δημοσίας ὑπηρεσίας· ἔναρξις, Ἐγκ. σ. 29.—Δικαιώματος ἀναγνωρίσεως τοῦ χρόνου ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ταμεῖον Μεταλλευτῶν, Ἐγκ. σ. 29.— Μὴ εἴσπραξις εἰσφορῶν ὑπὸ τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ λόγῳ παραγραφῆς· ἀνεκμετρέαστον ἐκ τούτου τοῦ δικαιώματος ἠσφαλισμένου πρὸς ἀπόληψιν παροχῶν ἐπὶ τῇ ἐπελεύσει τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου, Γν. Σ. σ. 279.—Ἐπιδότησις δι' ἀνεργίαν· παραγραφαί, Ἐγκ. σ. 909.—Πειθαρχικῶν ἀδικημάτων κατὰ τὸν ὑπαλληλικὸν κώδικα, ΣΕ 797 σ. 604.—Ἀναστολὴ κατ' ἄρθρον 255 ἐδ. β μετ' ἀποτροπὴν τῆς ἀσκήσεως τῆς ἀξιώσεως διὰ δόλου τοῦ ὑποχρέου· ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ ἀποκλειστικῆς προθεσμίας, Εἰσαγ. σ. 188.— Διακοπὴ κατ' ἄρθρον 269 ΑΚ δι' ὑποβολῆς τῆς διαφορᾶς εἰς διαιτητὰς ἢ ἐνώπιον διαιτητικῆς ἀρχῆς ἢ διοικητικοῦ ἢ ἄλλου εἰδικοῦ δικαστηρίου· ἔναρξις κατ' ἄρθρον 261 ΑΚ παραγραφῆς ἐκ νέου ἀπὸ τῆς τελευταίας διαδικαστικῆς πράξεως· ἐφαρμογὴ τούτων ἀναλόγως καὶ ἐπὶ ἀποκλειστικῆς προθεσμίας κατ' ἄρθρον 279 ΑΚ· διακοπὴ δι' ὑποβολῆς διαφορᾶς ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, Α 171 σ. 372, Εἰσαγ. σ. 371.— Διατάξεις ἄρθρων 261 καὶ 263 ΑΚ· διακοπὴ δι' ἐγέρσεως ἀγωγῆς· θεώρησις ὡς μὴ διακοπείσης τῆς παραγραφῆς ἐν ἀπορρίψει τῆς ἀγωγῆς διὰ λόγους μὴ οὐσιαστικούς· ἔγερσις νέας ἐντὸς ἓξ μηνῶν· θεώρησις διακοπείσης τῆς παραγραφῆς ἀπὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς πρώτης ἀγωγῆς· ἔννοια ἀπορρίψεως ἀγωγῆς διὰ λόγους μὴ οὐσιαστικούς· ἔννοια ἐπανεγέρσεως· ἀγωγὴ ἐπὶ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας· ἀπόρριψις λόγῳ καθ' ὕλην ἀναρμοδιότητος· ἔγερσις νέας μὲ βάσιν μισθωσιν ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν ἐντὸς ἑξαμήνου· διακοπὴ τῆς παραγραφῆς ἀπὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς πρώτης ἀγωγῆς, Ε 1011 σ. 701.—Ἡ ἀντένστασις τοῦ γενικοῦ δόλου ἐν τῇ ἀποσβεστικῇ προθεσμίᾳ· ἄρθρα 255, 279 κλπ. ΑΚ, ΝΖ σ. 745.—Διακοπή, κατ' ἄρθρον 260 ΑΚ, δι' ἀναγνωρίσεως τῆς ἀξιώσεως ὑπὸ τοῦ ὑποχρέου ἔναντι τοῦ δικαιούχου, καθ' οἱονδήποτε τρόπον· ἔννοια ἀναγνωρίσεως, Π 2901 σ. 1200 —Ἀνωφέλητον τῶν περὶ παραγραφῆς ἐν ἐπιδικίᾳ διατάξεων ἐπὶ ἀποσβεστικῆς προθεσμίας, Π 3906 σ. 588.

Παραγωγοί (πλασιέ). Σχέσις πρὸς ἐπιχειρηματίαν· κριτήριον γνώρισμα ὑπάρξεως συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, Π 17928 σ. 253.

Παραίτησις. Μισθωτοῦ ἀπὸ ἀξιώσεως· χαρακτὴρ ὡς συμβάσεως ἀφέσεως χρέους καὶ οὐχὶ μονομεροῦς δικαιοπραξίας, ἐνεργούσης ἀπὸ τῆς δηλώσεως· ἄτυπος, ρητὴ ἢ σιωπηρά, Π 783 σ. 1315.—Ὡς συνιστῶσα ἐκποιητικὴν δικαιοπραξίαν δέον νὰ εἶναι σαφὴς καὶ ἀναμφίβολος· δὲν τεκμαίρεται, Π 783 σ. 1315, Π 7551 σ. 609.—Ἀκυρότης παραιτήσεως ἀξιώσεως ἀναγνωριζομένης ὑπὸ κανόνων ἀναγκαστικοῦ δικαίου, Π 10676 σ. 14, Π 5665 σ. 138, ΝΖ σ. 340, Εἰσαγ. σ. 13, 135.—Ἄκυρος παραίτησις κτηθέντος δικαιώματος μετὰ λύσιν συμβάσεως ἐργασίας, ὅταν ἐπιτάσσεται τοῦτο ὑπὸ τοῦ νόμου, ἢ πρόκειται περὶ ἀξιώσεων ἀναφερομένων εἰς ἐλάχιστα νομικὰ ὅρια ἀποδοχῶν, ΑΠ 247 σ. 642, Π 8515 σ. 643, ΝΖ σ. 340.—Ἔγκυρος παραίτησις ἀπὸ τοῦ κατὰ τὴν σύμβασιν ἐπιδόμητος παραγωγῆς, Π 5665 σ. 138.—. . . ὁμοίως ἀποζημιώσεως προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε. ἐπὶ ἀποχωρήσει ἐκ τῆς ἐργασίας, μὴ προκειμένης διατάξεως

ἀναγκαστικοῦ δικαίου, ΑΠ 247 σ. 642, Π 8515 σ. 643.—. . . ὁμοίως ἀποζημιώσεως ἐκ Κανονισμοῦ, Π 935 σ. 1205.—. . . ὁμοίως ἀπὸ ἀξιώσεως ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐργοδότου· προσβλητὴ μόνον διὰ πλάνην, βίαν ἢ ἀπειλήν, Π 10676 σ. 14, Σημ. σ. 1176.— . . . ὁμοίως ἀξιώσεως μισθωτοῦ ἐκ παροχῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, Π 10676 σ. 14, Εἰσαγ. σ. 13, Π 783 σ. 1315.— Ἀκυρότης παραιτήσεως ἀποζημιώσεως ἐκ τῆς παράγρ. 7 τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2/1956 δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, Π 10676 σ. 14.—Ἔννοια ἄρθρου 679 ΑΚ· ἀνεπίτρεπτον συμφωνίας περιοριζούσης τὰ ἐκ τῆς ὑπαρχούσης πράγματι ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ, Π 970 σ. 207, Εἰσαγ σ. 1075, ΝΖ σ. 1159.— Κῦρος συμφωνίας περὶ μὴ παροχῆς ἐργασίας καὶ κατ' ἄλλας, πλὴν τῶν ἐν τῷ π.δ. 8/14.8.1930 ἐξαιρεσίμων, ἡμέρας, Π 970 σ. 207.—Ἔγκυρος συμφωνία περὶ χρόνου ἀπασχολήσεως ἥσσονος τοῦ νομίμου, ΝΖ σ. 340.— Μὴ ἀντίθεσις εἰς ἄρθρ. 679 ΑΚ συμφωνίας περὶ παροχῆς ἐργασίας οὐχὶ καθ' ἑκάστην, ἀλλὰ καθ' ὡρισμένα χρονικὰ διαστήματα ὑπὸ ὡρισμένας προϋποθέσεις (καιρικαὶ συνθῆκαι), ΝΖ σ. 1159.— Ἴασις ἀκύρου δικαιοπραξίας ἐπὶ σχετικῆς ἀκυρότητος διὰ συναινέσεως εἰς τὴν ἄκυρον δικαιοπραξίαν· ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ παραιτήσεως ἀπὸ δικαιώματος προσβολῆς διοικητικῆς τινος πράξεως, ἐπαγομένης ἐννόμους συνεπείας, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ἐκπροσώπου Δήμου, νομίμως χωρούσης ἄνευ ἄλλης διατυπώσεως, προκειμένου περὶ ἀκυρωσίμου καὶ οὐχὶ ἀπολύτως ἀκύρου διοικητικῆς πράξεως, ΑΠ 39 σ. 256.—Παραίτησις ἀπὸ ἀκυρότητος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας (συνδικαλιστικοῦ στελέχους ἄνευ ἀποφάσεως Πρωτοδικιακῆς Ἐπιτροπῆς ἀ.ν. 1803/1951), οὐ τῆς σχετικῆς· ἴασις καταγγελίας· ἔλλειψις τι ταύτης παραιτήσεως ἐπὶ μεταγενεστέρας τῆς προσβολῆς τῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου δηλώσεως τοῦ μισθωτοῦ περὶ ἀποδοχῆς αὐτῆς ὡς ἐγκύρου, Π 1281 σ. 485.— Παραίτησις μισθωτοῦ ἀπὸ τῆς ὑπ' αὐτοῦ σχετικῆς ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας· ἰσχυρὰ μόνον πρὸ τῆς περιελεύσεως τῷ ἐργοδότῃ τῆς περὶ ἐπικλήσεως τῆς ἀκυρότητος δηλώσεως· ἄνευ ἀποτελέσματος ἐὰν ἐγένετο, τὸ βραδύτερον, μετὰ τὴν προσβολὴν τῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου, Π 6979 σ. 886.— Ὕπαρξις ἀξιώσεως πρὸς ἀποζημίωσιν ν. 2112 μετὰ παραίτησιν τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τῆς σχετικῆς ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, Π 53 σ. 1311.—Ἀπόλυτος ἀκυρότης· ἀδύνατον ἰάσεως αὐτῆς δι' ἀναγνωρίσεως ἢ παραιτήσεως, ΝΖ σ. 507.—Ἀνεπίτρεπτον παραιτήσεως ἐπικλήσεως ἀκυρότητος συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μὴ τηρήσεως ἐλέγχου νοσοκομειακῆς ὑγιεινῆς, τούτου μὴ ἀναγομένου εἰς τὸ ἰδιωτικὸν συμφέρον, ὥστε νὰ χωρῇ παραίτησις, Π 4489 σ. 1145.—Ἀνεπίτρεπτον παραιτήσεως ἀπὸ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ καταγγείλαντος· συναίνεσις ἐργαζομένου εἰς τὴν παραίτησιν, ἐὰν μετ' αὐτὴν συνεχίσῃ ἐργαζόμενος, ΝΖ σ. 616.—Παραίτησις ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ ἀπὸ δικαιώματος προσβολῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου· στέρησις δικαιώματος προσφυγῆς εἰς Πρωτοδικειακὴν Ἐπιτροπήν, ΑΠΠ 1 σ. 828.—Ἀκυρότης συμβιβασμοῦ πρὸς παραίτησιν δικαιωμάτων ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ, ΑΠ 399 σ. 1193.—Παραίτησις ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν τῆς ἀπολύσεως· ἀκύρωσις κατ' ἄρθρον 150 ΑΚ λόγῳ ψυχολογικῆς βίας, Εἰσαγ. σ. 1075.—Κήρυξις κατ' ἄρθρον 8 νόμου 2112 (11 ἀ.ν. 547/1937) ὡς ἀκύρων τῶν συμφωνιῶν, δι' ὧν μειοῦνται αἱ ὑπὸ τοῦ νόμου τασσόμεναι ἐγγυήσεις τῆς ἐμπροθέσμου καταγγελίας τῆς συμβάσεως καὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως· μὴ ἀντίθεσις εἰς τοῦτο τῆς προσχωρήσεως τοῦ μισθωτοῦ εἰς Κανονισμόν, δι' οὗ ἐπεφύλαξεν ὁ ἐργοδότης τὸ δικαίωμα μεταθέσεως τοῦ ὑπαλλήλου ἐν τῷ ἐσωτερικῷ, ΑΠ 455 σ. 1247.—Ἀνέλεγκτον κρίσεως δικαστηρίου οὐσίας περὶ παραιτήσεως δικαιώματος προσβολῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου, ΑΠ 317 σ. 822.—Ἀνίσχυρον παραιτήσεως ἀπὸ συντάξεως, Π 11809 σ. 1215.—Ἀπὸ ἐγερθείσης δικαστικῆς πράξεως· ἔννοια ἄρθρου 487 ΑΚ· τρόπος ἐνεργείας παραιτήσεως· οὐ χρεία ἀποδοχῆς ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου τοῦ παραιτουμένου, ὥστε νὰ ἔχῃ ἐπιρροὴν ἡ μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς παραιτήσεως γινομένη ἀνάκλησις αὐτῆς· προσφορὰ δικαστικῶν ἐξόδων· παραίτησις ἀπὸ ἀναιρέσεως· ἰσχυρισμὸς πλάνης, ΑΠ 322 σ. 1022.—Κατάργησις δίκης διὰ παραιτήσεως καὶ ἀποπεράτωσις αὐτῆς· τρόπος παραιτήσεως, ΑΠ 406 σ. 1208.— Ἀπὸ δικαιώματος ἐφέσεως, Π 4548 σ. 1023, ΑΠ 431 σ. 1242.—Δημοσίου ἀπὸ ἐνδίκου μέσου· νόμιμοι ὅροι, Π 7681 σ. 1081.— Παραίτησις ἢ ἀποχώρησις μισθωτοῦ· ἀποζημίωσις κατ' ἄρθρον 8 νόμου 3198/1955. Βλ. λ. ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** (§ ΙΙΙ. Ζ').—Ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας· τύχη συμβάσεως ἐργασίας. Βλ. λ. ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** (§ Ι.Γβ').—Παραίτησις ὑπαλλήλου Ἀγροτικῆς Τραπέζης· ἔγγραφος· λύσις ὑπαλληλικῆς σχέσεως κατ' ἄρθρον 47 τοῦ ὀργανισμοῦ αὐτῆς· ὑποχρεωτικὴ ἡ ἀποδοχὴ τῆς παραιτήσεως· προθεσμία ἀποδοχῆς, ΑΠ 739 σ. 157.—Ἀποχώρησις μισθωτοῦ κατ' ἐξαναγκασμὸν ἐκ τῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ἐργοδότου· συνέπειαι, Π 745 σ. 424.—Ἀποχώρησις ἠσφαλισμένης εἰς Ταμεῖον Ἐξόδου καὶ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Βιομηχανίας Καπνοῦ λόγῳ τελέσεως γάμου καὶ δικαίωμα ἐπιστροφῆς εἰσφορῶν, ΣΕ 675 σ. 553.— Παραίτησις ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας τῶν ἀσφαλιζομένων εἰς Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α.· δικαίωμα περιοδικοῦ βοηθήματος· περίπτωσις ἀνακλήσεως ἀποδοχῆς δηλώσεως παραιτήσεως ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἀνασύνδεσις σχέσεως· συνέπειαι, ΣΕ 714 σ. 559.—Παραίτησις ὑπαλλήλου λόγῳ ἐκλογῆς ὡς βουλευτοῦ καὶ δικαίωμα συντάξεως ἐξ ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου Γν. Σ. σ. 559.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ἀναγκαστικῶν κατ' ἀ.ν. 1846/1951 συμβάσεων τοῦ ἄρθρου 20 § 5 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Ο.Τ.Ε. περὶ θεωρήσεως μισθωτοῦ ὡς παραιτουμένου ἐπὶ ἀδικαιολογήτου ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ὑπὲρ τὸν μή-

να· οἰκειοθελὴς ἀποχώρησις τοῦ μισθωτοῦ· λύσις ἐξ αὐτῆς τῆς συμβάσεως ἐργασίας, Π 9031 σ. 959.—Ἀποχώρησις προσωπικοῦ Ἑταιρείας Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων· ἀποζημίωσις, βοηθήματα, Π 939 σ. 1205. Βλ. καὶ λ. *Ἀποδοχή*.

Παρακατάθεσις. Βλ. λ. *Δημοσία κατάθεσις*.

Παράλληλος προσφυγή. Βλ. λ. *Αἴτησις ἀκυρώσεως*.

Παραστάσεως ἔξοδα. Ἐπίδομα διευθυντοῦ· χαρακτήρ, ΑΠ 724 σ. 555.

Παράστασις. Βλ. καὶ λ. *Νομιμοποίησις*. Παράστασις πολεμιστοῦ ἐνώπιον κεντρικοῦ συμβουλίου προστασίας, ΣΕ 1330 σ. 968.

Παράτασις. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 14), *Προθεσμία*.

Παρέκτασις. Προθεσμίας ἐφέσεως, Π 1257 σ. 650.

Παρέμβασις. Βλ. καὶ λ. *Αἴτησις ἀκυρώσεως*. Ἐν δίκῃ συνεπείᾳ ἀγωγῆς ἐργάτου κατὰ τοῦ κυρίου οἰκοδομικοῦ ἔργου, ΝΖ σ. 979.—Ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως ἐνώπιον Σ.τ.Ε.· προσακτέα στοιχεῖα διὰ τὸ παραδεκτόν, ΣΕ 268 σ. 443.

Παροιμίαι. Μίσθωσις ὑπηρεσιῶν κατὰ Λαϊκὰς παροιμίας, Μελ. σ. 809.

Παροχαὶ εἰς εἶδος. Χαρακτὴρ ὡς μισθοῦ, Π 1288 σ. 660.—Πληρωμὴ ἡμερομισθίου εἰς τὸ νομίμως κυκλοφοροῦν νόμισμα καὶ ὄχι εἰς εἶδος κατ' ἄρθρον 2 § 3 β. δ/τος 24.7/21.8. 1920 καὶ 3 τῆς 95 διεθνοῦς συμβάσεως· ἐπιτρεπτὴ μερικὴ καταβολὴ εἰς εἶδος· σχετικαὶ ὑποχρεώσεις· ἔλεγχος Ὑπουργείου, Σημ. σ. 520.—Συνυπολογισμὸς εἰς μισθὸν ὑπερημερίας, προκειμένου περὶ μισθωτοῦ καπνοβιομηχανίας καὶ ἀξίας ἑνὸς κυτίου σιγαρέττων ἡμερησίως· ὑπολογισμὸς τῆς ἀξίας· ἀπαλλαγὴ φόρου· δὲν ἔχει χαρακτῆρα προσθέτου παροχῆς, Π 1083 σ. 76.—Καθορισμὸς ὑπὸ ν. 3221/1955 εἰδικῆς στολῆς διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν λειτουργείων Κ.Τ.Ε.Α.· ἀνεπίτρεπτος ρύθμισις τοῦ αὐτοῦ θέματος ὑπὸ τῆς ἀπὸ 3.4. 1957 συλλογικῆς συμβάσεως, ΣΕ 2072 σ. 101.—Περικοπὴ ὑπὸ Ο.ΔΙ.Σ.Υ. παρεχομένου ἐπιδόματος τροφῆς καὶ χορηγήσεως αὐτοῦ μόνον εἰς τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικόν· λόγος ἀναιρέσεως περὶ μὴ λήψεως ὑπ' ὄψιν ἰσχυρισμοῦ περὶ ἀνίσου μεταχειρίσεως, ΑΠ 232 σ. 587. —Ὑπολογισμὸς καὶ τοῦ ἀντιτίμου τροφοδοσίας εἰς τὴν ἀποζημίωσιν ἐπὶ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ναυτικοῦ· χαρακτὴρ καὶ τῆς εἰς εἶδος παροχῆς ὡς μισθοῦ, Π 1288 σ. 660.—Μὴ συνυπολογισμὸς εἰς τὴν κατ' ἄρθρ. 76 τοῦ κώδικος ἰδιωτικοῦ ναυτικοῦ δικαίου ἀποζημίωσιν ἐκ μισθοῦ καὶ τοῦ ἀντιτίμου τροφῆς ἐπὶ λύσεως συμβάσεως ἐργασίας ναυτικοῦ εἰς ἀλλοδαπήν, Π 407 σ. 966, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 966.—Ἀποτίμησις παροχῶν εἰς εἶδος (τροφῆς, κατοικίας) δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 783.—Εἰσφοραὶ εἰς Ι.Κ.Α. τῶν πρεβεντορίων διὰ παρεχομένην εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτῶν τροφὴν καὶ κατοικίαν, Ἔγκ. σ. 1156.—Παροχὴ τροφῆς καὶ κατοικίας βάσει τῶν Ὀργανισμῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτῶν· δὲν ἀποτελεῖ μισθὸν ἢ ἄλλο εἶδος ἀποδοχῶν· χορήγησις πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῶν ἱδρυμάτων κατ' ἄρθρον 5 ν.δ. 3766/1957, ΑΠ 425 σ. 1370.—Δικαίωμα πλήρους τροφῆς καὶ κατοικίας κατὰ τὸ ἄρθρον 4 § 3 τοῦ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ μαιευτηρίου «Μαρίκα Ἡλιάδη» καὶ τῆς ἐπὶ τῆς κινήσεως ἀσθενῶν ὑπαλλήλου, ΑΠ 425 σ. 1370.—Ἔννοια ἄρθρου 25 § 4 ἀ.ν. 1846/1951· θεώρησις ὡς ἀποδοχῆς τῆς εἰς εἶδος παροχῆς, ὑπολογιζομένης εἰς τὸν ἡμερήσιον μισθὸν τοῦ ἠσφαλισμένου, ὅταν χορηγεῖται ὡς ἀντάλλαγμα διὰ τὴν παρεχομένην ἐργασίαν, ΑΠ 462 σ. 1377.—Παροχὴ τροφῆς καὶ οἰκήσεως εἰς Κρατικὸν Γενικὸν Νοσοκομεῖον πρὸς ἱκανοποίησιν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τοῦ ἱδρύματος· μὴ συνυπολογισμὸς αὐτῶν εἰς ἀποδοχὰς διὰ τὴν κατάταξιν εἰς κλάσεις καὶ καταβολὴν εἰσφορῶν Ι.Κ.Α., ΑΠ 462 σ. 1377.—Ἔκπτωσις ἐκ τοῦ ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργατρίας, ἅπερ δικαιοῦται ἡ λαντζέρισα ἑστιατορίου, τῆς ἀξίας τῆς παρεχομένης τροφῆς κατὰ τὸ ποσὸν τῶν ὑ.ἀ. 45941/1951 καὶ 27316/1954, ΑΠ 785 σ. 23, Εἰσαγ. σ. 23.—Ἔκπτωσις ἐκ τοῦ ἡμερομισθίου ἀξίας παρεχομένων εἰδῶν (οἰκισμοῦ, φωτισμοῦ καὶ τροφῆς) κατὰ τὴν συλλογικὴν σύμβασιν τῆς 4. 11.1947, Π 745 σ. 421.—Ἐκπτώσεις ἐκ μισθοῦ διὰ παροχὴν εἰδῶν κατὰ τὴν συλλογικὴν σύμβασιν 1.12.1947 ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς ὑ.ἀ. 3600/1916, 45941/1951 καὶ 27316/1954· ἀφορῶσι καὶ τὴν κατὰ συμφωνίαν παρεχομένην τροφήν· ὑπολογισμὸς οὐχὶ βάσει τῆς ἀγοραίας ἀξίας, ἀλλὰ κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένον τρόπον· ἔκπτωσις ἀξίας τροφῆς ἐκ τοῦ μισθοῦ ὑπερημερίας, Π 3467 σ. 430, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 430.

Παροχή. Βλ. καὶ λ. *Ἔνοχή, Παροχαὶ εἰς εἶδος*. Ἑτοιμότης πρὸς παροχὴν ἐργασίας, Π 3258 σ. 717, Εἰσαγ. σ. 717, ΝΖ σ. 937.—Μὴ ὀφειλὴ ἀντιπαροχῆς ἄνευ παροχῆς, Π 22 σ. 1369.—Περιοδικαί· σύνταξις γήρατος· παραγραφή, ΑΠ 796 σ. 160, Ἔγκ. σ. 1216.—Περιοδικαί· μεταρρύθμισις ἐπιδικαζούσης δικαστικῆς ἀποφάσεως καὶ' ἄρθρον 1 § 1 ν. 6439/1935· ἔννοια οὐσιωδους μεταβολῆς συνθηκῶν, ΑΠ 143 σ. 385.

Πατριωτικὸν Ἵδρυμα. Βλ. λ. *Ἱδρύματα*.

Πειθαρχία. Ἐπιβολὴ εἰς μισθωτὸν ἀδίκου πειθαρχικῆς ποινῆς· δικαίωμα αὐτοῦ πρὸς ἀναστροπὴν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, κατ' ἄρθρα 371, 281 ΑΚ, μὴ συνιστάσης τῆς τοιαύτης ποινῆς ἀθέτησιν τῆς συμβάσεως πρὸς ἐφαρμογὴν ἄρθρου 673 ΑΚ, ΑΠ 777 σ. 20.—Δικαιοδοσία Ἐπιτροπῆς ἀδείας ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος ἠθοποιοῦ, ΑΠ 139 σ. 259.—Πειθαρχικὴ δίωξις κατ' Ὑπαλληλικὸν Κώδικα· αἰτιολογία ἀποφάσεων Συμβουλίου· χρόνος παραγραφῆς πειθαρχικῶν παραπτωμάτων· ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ΣΕ 797 σ. 604.—

Μή ἀντίθεσις εἰς ἄρθρον 672 ΑΚ τῆς συμφωνίας περί ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου οὐχί πάντα ἀλλά μετά κλῆσιν τοῦ μισθωτοῦ πρός ἀπολογίαν καί ἀπόφασιν τοῦ συνεστημένου διά πειθαρχικάς παραβάσεις Συμβουλίου, ἐφ' ὅσον ἡ πρᾶξις ἤ παράλειψις τοῦ μισθωτοῦ προβλέπεται ὡς πειθαρχικόν παράπτωμα· συνέπεια τῆς παραβάσεως τῆς συμφωνίας· ἀκυρότης τῆς καταγγελίας, ΑΠ 244 σ. 639, Παρατ. σ. 633.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μετά προηγουμένην ἀκρόασιν πειθαρχικοῦ συμβουλίου, ΝΖ σ. 653.—Μή ὑπαγωγή εἰς διαδικασίαν πειθαρχικοῦ ἐλέγχου τῶν δυνάμει ἐμμίσθου ἐντολῆς παρεχόντων τάς ὑπηρεσίας των, ΣΕ 1466 σ. 831.—Πειθαρχικαί ποιναί κατά προσωπικοῦ κινήσεως λεωφορείων κατά τό δ/γμα 25.6/6.8.1958· ἄθικτον ἐξ αὐτῶν τό δικαίωμα ἐργοδότου (διοικητοῦ λεωφορείου πρός καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁδηγοῦ, Π 7548 σ. 1078.—Ρύθμισις σχέσεων διά Κανονισμῶν ἐργασίας· πειθαρχικαί ποιναί· ἔφεσις κατά πειθαρχικῶν ἀποφάσεων καί συνταγματικότης διατάξεων ν. δ. 3789/1957, ΣΕ 1607 σ. 1236.—Ἀπόλυσις πολεμιστοῦ ἀ. ν. 1836/1951 διά πειθαρχικούς λόγους. Βλ. λ. *Στράτευσις* (παράγρ. Β').

Περιοδικά. Εἰσπράκτορες συνδρομῶν· τεκμαρτά ἡμερομίσθια δι' εἰσφοράς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 780.

Περιοδικαί παροχαί. Βλ. λ. *Παροχή*.

Περιτροπή ἐργασίας. Συμφωνία μεταξύ ἐργοδότου καί μισθωτοῦ περί ἐργασίας ἐκ περιτροπῆς, ΝΖ σ. 1159.

Πετρελαίου ἐπιχειρήσεις. Ἀδέσμευτον Δημοσίου ἐκ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων πετρελαίου, ΑΠ 480 σ. 1361.

Πιστοποιητικά. Ἐργασίας. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 16).—Ἀσφαλιστικῆς σχέσεως· ἔκδοσις ὑπό Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 163.—Ἐπιδοτήσεως δι' ἀνεργίαν, Ἔγκ. σ. 910.—Ἐγγραφῆς εἰς μητρῶον πληθυσμοῦ κατά Ὀθωμανικόν νόμον· ἀποδεικτική δύναμις διά τήν ἡλικίαν ἠσφαλισμένου Ι.Κ.Α., ΣΕ 496 σ. 1149, Γν. Σ. σ. 1158.

Πλάνη. Λόγος προσβολῆς παραιτήσεως μισθωτοῦ ἀπό ἀξιώσεως ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, Π 10676 σ. 13.—Ἀκύρωσις δηλώσεως βουλήσεως ἕνεκα πλάνης κατ' ἄρθρα 140-143 Ἀστ. Κώδικος, ΑΠ 522 σ. 1022.—Παράνομος ἡ ἀνάκλησις διοικητικῆς πράξεως διά πλάνην περί τά πράγματα μετά πάροδον εὐλόγου χρόνου, ΑΠ 213 σ. 607.—Περί τά πράγματα· ἔλεγχος οὐσιαστικῆς κρίσεως ὑπό Σ.τ.Ε., ΣΕ 1701 σ. 1239.

Πλασιέ. Βλ. λ. *Παραγωγοί*.

Πλειστηριασμός. Βλ. λ. *Ἐκτέλεσις*.

Πληρεξουσιότης. Βλ. καί λ. *Ἀντιπρόσωποι*. —Εἰδική δι' ὑποβολήν μηνύσεων Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ὑπό δικηγόρου του, Γν. Σ. σ. 452.

Πλινθοποιοί. Βλ. λ. *Κεραμοποιοί*.

Πλοῖα - Πλοίαρχος - Πληρώματα. Βλ. καί λ. *Ναυτικοί*.—Σύμβασις ἐργασίας ναυτικοῦ εἰς ἀλλοδαπήν· ἐφαρμοστέον δίκαιον κατ' ἄρθρον 25 ΑΚ· παράλληλος εὐθύνη πλοιοκτήτου καί ἐφοπλιστοῦ διά τάς δικαιοπραξίας τοῦ πλοιάρχου, Π 407 σ. 966.—Σύμβασις ἐργασίας πλοιάρχου καί πληρώματος πλοίων, Εἰσηγ. Ἐκθ. σ. 1035.

Πλυντήρια. Περιοχή ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργαζομένους εἰς κοινά πλυντήρια· ἔλλειψις δικαιώματος μόνον τῶν ἀπασχολουμένων εἰς μηχανικά πλυντήρια κατά τό ἄρθρον 12 ν. δ. 3755/1957, ΑΠ 138 σ. 245.—Ἄδεια, ΝΖ σ. 672.

Ποιναί - Ποινικαί διατάξεις. Βλ. καί λ. *Ἀδίκημα* (Ποιν.), *Πειθαρχία*.—Ἐποπτεία ἐργατικῶν σωματείων· παραβάσεις, κυρώσεις· καθαίρεσις συμβουλίου, ποινικαί κυρώσεις, Μελ. σ. 410 ἐπ.—Ἐπί ἀπασχολήσεως εἰς κυλινδρομύλους πρωσώπων μή ἠσφαλισμένων, ΑΠ 173 σ. 428.—Ἐπί μή προληψεως μισθωτῶν διά τῶν ἁρμοδίων Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας· πρόστιμον· τρόπος εἰσπράξεως· ἀνακοπή ἄρθρου 235 Πολ. Δικ.· ἀπαράδεκτος αἴτησις ἀκυρώσεως, ΣΕ 896 σ. 662, ΣΕ 709 σ. 943.—Ἐπί παραβάσεων τοῦ ἀ. ν. 539/1945 περί ἀδείων μισθωτῶν, ΝΖ σ. 672.

Πολεμικόν ἀτύχημα. Σύνταξις ὑπό Τ.Ε.Β.Ε. διά· ἔννοια· εἰς ἐπιχειρήσεις ὑπό ταγμάτων ἀσφαλείας, ΣΕ 1481 σ. 1154.—Συνταξιοδοτούμενοι συνεπείᾳ πολεμικοῦ ἀτυχήματος καί σύνταξις ἀναπηρίας παρά τοῦ Ι.Κ.Α., ΣΕ 952 σ. 668.

Πολεμισταί. Βλ. λ. *Ἀνάπηροι, Νεοπολεμισταί, Παλαιοί Πολεμισταί, Στράτευσις*.

Πολιτική ἐπιστράτευσις. Βλ. λ. *Ἐπιστράτευσις*.

Πολιτικῶς ἐνάγων. Παράστασις ἐνώπιον δικάζοντος ἔγκλημα σωματικῆς βλάβης ἐξ ἀμελείας ποινικοῦ δικαστηρίου πρός ἐπιδίωξιν τῆς κατ' ἄρθρον 932 χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικήν βλάβην ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ΑΠ 75 σ. 829.

Πολυθεσία. Βλ. λ. *Ἰατροί*.

Πολυκατοικίαι. Βλ. λ. *Θυρωροί, Φύλακες*.

Ποσοστά. Ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως τῶν ἐπί ποσοστοῖς ἐργαζομένων δι' ὑπερωριακήν ἐργασίαν ἄνευ ἀδείας τῆς ἀρχῆς, πραγματοποιουμένης δι' αὐτῆς εἰσπράξεως μεγαλυτέρας ἀμοιβῆς, Π 16133 σ. 261.

Πράξεις διοικητικαί. Βλ. λ. *Αἴτησις ἀκυρώσεως, Διοικητικαί πράξεις - Διοίκησις*.

Πρατήρια. Βλ. λ. *Συνεταιρισμοί*.

Πρεβαντόρια. Χαρακτήρ εἰσφοραί πρός τό Ι.Κ.Α. διά παρεχομένην εἰς τό προσωπικόν αὐτῶν τροφήν καί κατοικίαν, Ἔγκ. σ. 1156.

Προαγωγαί. Βλ. καί λ. *Νεοπολεμισταί*.—Ὑπαλλήλων Ι.Κ.Α.· ἀναδρομικότης, ΣΕ 1559 σ. 1147.

Πρόεδρος. Σωματείων· προστασία κατ' ἀ. ν. 1803/1951. Βλ. λ. *Συνδικαλιστικά στελέχη*. —Πρωτοδικῶν· διορισμός προσωρινῆς διοικήσεως σωματείου, Γνμδ. γνθ. σ. 237.—Πρωτοδικῶν· ἀναστολή ἐκτελέσεως ἀκύρου ἀπο-

φάσεως συνελεύσεως σωματείου, Πρ. 706 σ. 657.

Προειδοποίησις. Βλ. λ. ***Καταγγελία συμβάσεως εργασίας*** (παράγρ. Ι. ΒΒ', ΙΙΙ. Ββ').

Προθεσμία. Έξάμηνος άγωγῆς ἀποζημιώσεως ν. 2112 κατ' ἄρθρον 6 § 2 ν. 3198/1955· τρίμηνος ἀγωγῆς περὶ προσβολῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου κατ' ἄρθρον 6 § 1 ν. 3198/1955. Βλ. λέξιν ***Καταγγελία συμβάσεως εργασίας*** (παράγρ. Ι. ΙΑ', ΙΙΙ. Θ'.).—Προειδοποιήσεως δι' ἀπόλυσιν· ὑπολογισμός. Βλ. λ. ***Καταγγελία συμβάσεως εργασίας*** (παράγρ. Ι. Ββ').—Ἐν συμβάσει ἐργασίας· συμβάσεις ὡρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου. Βλ. λ. ***Ἐργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 14, 15).—Ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως πολεμιστῶν κατ' ἀ.ν. 1836/1951· ἐμφανίσεως· ἀντικαταστάσεως· διάρκεια προστασίας κλπ. Βλ. λ. ***Στράτευσις*** (παράγρ. Β').—Ἀποσβεστική· ἀνεφάρμοστον των περὶ παραγραφῆς ἐν ἐπιδικίᾳ διατάξεων, Π 3306 σ. 588.—Ἀποκλειστική· διακοπὴ δι' ὑποβολῆς διαφορᾶς εἰς διαιτητάς κλπ., ΑΠ 171 σ. 372, Είσαγ. σ. 371.—Αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ἐφέσεως. Βλ. λ. ***Αἴτησις ἀκυρώσεως, Ἔφεσις.***—Ἀναστολὴ ἐπὶ ἀποτροπῆς τοῦ δικαιούχου πρὸς ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος διὰ δόλου τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 288 ἐδάφ. β' ΑΚ, Π 940 σ. 1010, Είσαγ. σ. 188.—Ἡ ἀντένστασις τοῦ γενικοῦ δόλου ἐν τῇ ἀποσβεστικῇ προθεσμίᾳ, ΝΖ σ. 745.—Ἐκδόσεως νέας ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ περὶ τροποποιήσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως μετ' ἀκύρωσιν προηγουμένης ὑπὸ τοῦ Σ.τ.Ε., Π 6888 σ. 94.—Χρόνος ἀναμονῆς δι' ἐπίδομα ἀσθενείας, Π 1022 σ. 880, Π 384 σ. 492.—Ἀναγγελίας ἀτυχήματος ἠσφαλισμένων εἰς τὸ Ι.Κ.Α.· ἔναρξις, ΣΕ 856 σ. 663.—Ἀναγγελίας δι' ἐπιδότησιν ἀνεργίας· χρόνος ἀναμονῆς· ἔναρξις, Ἐγκ. σ. 844 ἐπ.—Ὑποβολῆς δηλώσεων ἐργοδοτῶν δι' ἀπαλλαγὴν των ἐκ τῆς εἰσφορᾶς ὑπὲρ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν, Ἐγκ. σ. 667.—Ὑποβολῆς αἰτήσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α. δι' ἀπονομὴν συντάξεως κατὰ τὸ ἄρθρον 53 ν.δ. 2698/1953, ΣΕ 1482 σ. 1029.—Αἰτήσεως θεραπείας κατὰ τὸν Κανονισμὸν ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος κλπ. τοῦ Ι.Κ.Α., ΣΕ 1519 σ. 1031.—Αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐνώπιον Σ.τ.Ε.· ἀναστολὴ λόγῳ ἀνωτέρας βίας ἀσθενείας, ΣΕ 1470 σ. 900.—Αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατ' ἀποφάσεως Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς ἄρθρου 7 ἀ.ν. 244/1936· ἔναρξις, ΣΕ 1700 σ. 1238.—Χρόνος καταβολῆς ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς λόγῳ ἀναπηρίας, ΣΕ 934 σ. 901.—Προσβολῆς ἀποφάσεως Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς Ι.Κ.Α. ἐνώπιον τῆς Δευτεροβαθμίου, ΣΕ 1763 σ. 1326.—Γνωστοποιήσεως θέσεως εἰς διαθεσιμότητα πρὸ εὐλόγου χρόνου, Π 16041 σ. 81.—Εὔλογος χρόνος ἀσκήσεως δικαιώματος ἐργοδότου πρὸς ἀπόλυσιν μισθωτοῦ μετὰ κατάδικην δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, Π 968 σ. 1009.—Καταβολὴ ἀποζημιώσεως εἰς ἀπολυθέντα μετ' ἀδικημα μισθωτὸν ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀπαλλακτικῆς ἀποφάσεως ἢ τοῦ βουλεύματος, Π 18286 σ. 191.—Προσφυγὴ ἐντὸς εὐλόγου χρόνου εἰς Ἐπιτροπὴν δι' ἀναγνώρισιν ἀκυρότητος ἀπολύσεως ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ, ΣΕ 333 σ. 304.—Ἄσκησις ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς συμβάσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ πρὸς χορήγησιν πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας, Π 1985 σ. 382.—Δημοσία κατάθεσις ἀποζημιώσεως ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἐν ὀρνήσει ἀπολυθέντος μισθωτοῦ πρὸς παραλαβήν, Π 513 σ. 713.—Εὔλογος χρόνος προσελεύσεως τοῦ ἀκύρως ἀπολυθέντος μισθωτοῦ πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας μετὰ πρόσκλησιν ἐργοδότου, Π 6979 σ. 886.—Εὔλογος προθεσμία ἐν σχέσει μὲ τιμητικὴν προαγωγὴν πολεμιστῶν τοῦ ν.δ. 1799/1942, Π 11181 σ. 1204.—Διάρκεια διαθεσιμότητος μισθωτῶν· ἔννοια ἄρθρου 10 ν. 3198/1955· καθορισμὸς ἑνὸς συνεχοῦς χρονικοῦ διαστήματος οὐχὶ ἀνωτέρου τῶν τριῶν μηνῶν ἑτησίως, ΑΠ 321 σ. 760.—Ἀναδρομικὴ ἀνάκλησις ἀποφάσεως διοικήσεως μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου· ἀνεπίτρεπτον· πότε δυνατή, ΣΕ 902 σ. 663, ΣΕ 858 σ. 969.—Ἀμφισβήτησις ἰδιότητος ἠσφαλισμένου μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου καταβολῆς εἰσφορῶν· ἀντίθεσις εἰς ἀρχὰς χρηστῆς διοικήσεως, ΣΕ 1501 σ. 898.—Χρονικὰ ὅρια ἀποχῆς μισθωτοῦ ἕνεκεν ἀσθενείας κλπ., ὑπέρβασις· συνέπειαι. Βλ. λ. ***Ἐργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 8), ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** (παράγρ. Ι.Γβ').

Προκαταβολαί. Μισθοῦ· συμψηφισμός, Π 5274 σ. 137.—Ποσοῦ κατὰ μῆνα, πρὸς συμψηφισμὸν ἀμοιβῆς ἢ ἀποζημιώσεως δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν· κῦρος σχετικῆς συμφωνίας, Π 1022 σ. 196.—Τελῶν συζητήσεως ἐνώπιον δικαστηρίου, Π 783 σ. 1315.

Προνόμιον. Βλ. λ. ***Ἐκτέλεσις, Πτώχευσις.***

Προσεπίκλησις. Εἰς δίκην συνεπείᾳ ἀγωγῆς ἐργάτου κατὰ τοῦ κυρίου οἰκοδομικοῦ ἔργου, ΝΖ σ. 979.

Πρόστιμον. Ἐφέσεως. Βλ. λ. ***Ἔφεσις.***—Μελῶν συνεταιρισμοῦ· διαδικασία ἐπὶ ἀξιώσεως πληρωμῆς, Π 18293 σ. 153.—Ἐπιβολὴ διὰ πράξεως Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας διὰ παράβασιν διατάξεως ν.δ. 2656/1953· διαδικασία εἰσπράξεως· ἀνακοπὴ ἄρθρου 285 Πολ. Δικ.· ἀπαράδεκτος αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ΣΕ 896 σ. 662, ΣΕ 709 σ. 943.

Προσφορά. Ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν, Π 513 σ. 713, Π 966 σ. 824.—Ὑπηρεσιῶν. Βλ. λ. ***Ἐργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 3, 7).—Ὑπηρεσιῶν· μὴ ἀναγκαία μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν, Π 16121 σ. 193, Είσαγ. σ. 193, Π 1970 σ. 949, ΑΠ 173 σ. 428.—Δικαστικῶν ἐξόδων ἐπὶ παραιτήσεως δικογράφου, ΑΠ 322 σ. 1022.

Προσωπικότης. Προστασία ὀνόματος κατ' ἄρθρον 58 ΑΚ, Ε 1091 σ. 961.

Προσωρινὴ ἐκτέλεσις. Κήρυξις δι' ὀφειλομένας ἀποδοχὰς τριῶν μηνῶν πρὸ τῆς ἀγωγῆς, Π 7051 σ. 315.—Ἀνεπίτρεπτος κατὰ Δήμων, ΑΠ 172 σ. 373.

Προτάσεις. Ἐν διαδικασίᾳ ν. ΓΦΟΔ' δικαίωμα τῶν διαδίκων καὶ οὐχὶ ἀποκλειστικὸν μέσον ὑποβολῆς τῶν ἰσχυρισμῶν καὶ δηλώσεών των, Π 1074 σ. 88.—Ἀπαράδεκτον μεταβολῆς βά-

σεως ἀγωγῆς (καὶ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν)' αὐτεπάγγελτος ἐξέτασις, Εἰσαγ. σ. 586, ΑΠ 232 σ. 587, ΑΠ 352 σ. 820, Π 7826 σ. 1007.— Προβολὴ λόγων ἀντειρέσεως διὰ τῶν προτάσεων' ἔννοια ἄρθρου 758 Πολ. Δικ., ΑΠ 224 σ. 532, Π 8705 σ. 266.

Προϋπηρεσία. Ἐπὶ θεμάτων συντάξεως, ΣΕ 136 σ. 26, ΣΕ 995 σ. 841.—Ὡς ἐργάτου' μὴ ὑπολογισμὸς δι' ἀποζημίωσιν ν. 2112, Γν. Σ. σ. 505.

Πρωτοδικεῖον. Ὡς ἐφειτεῖον ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν, Βλ. λ. *Ἐργατικαὶ διαφοραί* (παράγρ. 7).—Ἁρμοδιότης ἐπὶ προσβολῆς ἀποφάσεων γενικῶν συνελεύσεων σωματείων, Ε 1633 σ. 601.

Πταῖσμα. Βλ. λ. *Ἀδίκημα* (Ἀστ.), *Ἀμέλεια, Δόλος.* Δι' ὑπερημερίαν δανειστοῦ, Π 2470 σ. 596.

Πτώχευσις. Συμβιβασμὸς πτωχεύσαντος καὶ ἀπαιτήσεις τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' αὐτοῦ, Ἔγγρ. σ. 405, Γν. Σ. σ. 403.— Πτώχευσις ἐπιχειρήσεως, ἀποζημιώσεις ἀπολυομένων καὶ ἐπιδότησις δι' ἀνεργίαν, Ἔγκ. σ. 796.— Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ συνδίκου' ἀναγκαία καταβολὴ ἀποζημιώσεως ν. 2112' ἀκυρότης ἄλλως ἀπολύσεως καὶ δικαίωμα μισθοῦ' ἔννοια ν. δ. 3252/1955, Π 10354 σ. 1130. — Ἀπαλλοτρίωσις διαχειρίσεως περιουσίας αὐτοδικαίως ἀπὸ τῆς κηρύξεως' ἐπιχείρησις ἢ ἐξακολούθησις ἔκτοτε ἀγωγῆς ἐναντίον τοῦ πτωχεύσαντος κατὰ μόνου τοῦ συνδίκου' διατήρησις δικαιώματος ἀτομικῆς καταδιώξεως καὶ ἐκτελέσεως πρὸς ἱκανοποίησιν εἰς τὸ ἀκέραιον μόνον τῶν εἰδικῶν προνομιούχων δανειστῶν' τίνες οὗτοι' ὑπαγωγὴ ὑποχρεωτικῶς τῶν μὴ προνομιούχων δανειστῶν εἰς διαδικασίαν ἐξελέγξεως τῶν πιστώσεων' δίκη περὶ ἐπιδικάσεως ἐργατικῶν μισθῶν, Π 3738 σ. 1203.

Ρ

Ραδιοφωνία. Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον εἰσπρακτόρων δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 783.

Ράπτριαι. Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ ραπτρίας διὰ κατασκευὴν ἐν ἐργοστασίῳ τῆς ἐνδυμασιῶν ὑπὸ ὁδηγίας καὶ ἐντολὰς ἐργοδότου καὶ ἀποκλειστικῶς εἰς αὐτόν, τῶν συμβληθέντων ἀποβλεψάντων οὐχὶ εἰς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐργασίας, ἀλλὰ εἰς τὴν ἐπὶ ὡρισμένον χρόνον παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν' χαρακτηρισμὸς ὡς μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ οὐχὶ ἔργου, ΑΠ 12 σ. 187.—Ἀποδοχαὶ μαθητευομένων ραπτριῶν γυναικείων φορεμάτων (μοδιστῶν), Ἔγγρ. σ. 508.

Σ

Σανατόρια. Βλ. λ. *Νοσοκομεῖα.*

Σερβιτόροι. Βλ. λ. *Ἑστιατόρια, Ζαχαροπλαστεῖα, Καφενεῖα.*

Σιβιτανίδειος Σχολή. Βλ. λ. *Σχολαί.*

Σιδηροβιομηχανία. Ἀποδοχαὶ ἐργατοτεχνιτῶν' ἀπαλλαγὴ ἐπὶ Δημοσίου, Ἔγγρ. σ. 509.

Σιδηρόδρομοι. Ἀνεφάρμοστον διοικητικῆς ἀποφάσεως 2/1956 περὶ ἀποζημιώσεως δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν ἐπὶ τῶν Σ.Π.Α.Π. ἀσκούντων ἐπιχείρησιν κοινῆς ὠφελείας' νόμιμοι ἀποδοχαὶ καὶ ἐπιδόματα προσωπικοῦ σιδηροδρομικῶν δικτύων, Π 17887 σ. 145.— Καθορισμὸς ἀποδοχῶν προσωπικοῦ σιδηροδρομικῶν δικτύων Σ.Ε.Κ. καὶ Σ.Π.Α.Π.' εἰδικὴ ρύθμισις δι' ἀ.ν. 1545/1950' ἀνεφάρμοστον μετὰ τοῦτο ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθοριζουσῶν μισθούς, προσαυξήσεις, ἐπιδόματα ἢ ηὐξημένα ἡμερομίσθια λόγῳ ἀπασχολήσεως προσωπικοῦ τῶν σιδηροδρομικῶν δικτύων κατὰ Κυριακὰς καὶ μὴ ἐργασίμους ἡμέρας' ἀνεφάρμοστον καὶ ὑ.ἀ. 8900/1946' ἔννοια ἀ.ν. 1545/1950, ΑΠ 186 σ. 433.— Ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ.' καθορισμὸς διὰ τοῦ βάσει τοῦ ν. 1538/1950 ἐκδοθέντος ἀπὸ 18 Μαΐου/18 Ἰουνίου 1954 β.δ. κατὰ τρόπον εἰδικόν' ἀποκλεισμὸς ἐφαρμογῆς τῶν δι' ἄλλους μισθωτοὺς ἰσχυουσῶν διατάξεων, ὡς καὶ τῆς ρυθμίσεως τοῦ ἰδίου ἀντικειμένου κατὰ διάφορον τρόπον' ἀνεφάρμοστον ὑ.ἀ. 27284/1954, ΑΠ 434 σ. 1371.—Ἐργατικὸν ἀτύχημα μισθωτοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του, ἐξ ἀμελείας μηχανοδηγοῦ ἀμαξοστοιχίας' χρηματικὴ ἱκανοποίησις παθόντος δι' ἠθικὴν βλάβην, ΑΠ 337 σ. 768.— Συνταξιοδότησις προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων, ν.δ. 3395/1955' αἴτησις' προθεσμία ὑποβολῆς' γνωματεύσεις Ἀνωτάτης Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας Στρατοῦ' καθορισμὸς σχέσεως ἀνικανότητος πρὸς ἐργατικὸν ἀτύχημα' ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὸ Ἑλεγκτικὸν Συνέδριον, Π 9363 σ. 155.—Σωρευτικὴ καταβολὴ ἀποζημιώσεως ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ συντάξεως, Προτ. σ. 177.— Ἀπόλυσις σιδηροδρομικοῦ καὶ τροχιοδρομικοῦ ὑπαλλήλου λόγῳ σωματικῆς ἀνικανότητος' μὴ ἀποδοχὴ ἀποφάσεως περὶ ἀπολύσεως ἐκ μέρους τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. καὶ τροχιοδρόμων' ἐπίλυσις διαφωνίας ὑπὸ ἰατρικοῦ συμβουλίου' ὑποχρεωτικὴ ἀπόφασις τούτου' ἀναστολὴ ἀπολύσεως μέχρι λήψεως δριστικῆς ἀποφάσεως καταβαλλομένων τῶν ἀποδοχῶν' ἔγκυρος ἡ πρὸς Ὑπουργὸν Σιδηροδρόμων καὶ Αὐτοκινήτων δοθεῖσα ἐξουσιοδότησις πρὸς καθορισμὸν λεπτομερειῶν, ΑΠ 810 σ. 388.—Ὑποχρέωσις τῶν δύο κεχωρισμένων καὶ αὐθυπάρκτων δικτύων Σ.Ε.Κ. καὶ Σ.Π.Α.Π. πρὸς καταβολὴν συντάξεων τοῦ δι' οἱονδήποτε λόγον ἐξελθόντος ἢ ἐξερχομένου προσωπικοῦ διὰ τοῦ ἰδίου αὐτῶν προϋπολογισμοῦ' ἀνεφάρμοστον νόμου ΣΙΒ/1852 καὶ εἰδικώτερον ἄρθρ. 126 αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων, ΑΠ 819 σ. 965.—Ὑπαγόμενα εἰς ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων πρόσωπα' ὑπαγωγὴ καὶ τῶν ἀπὸ θέσεων προβλεπομένων ἐν τῷ ὀργανισμῷ τῶν Σ.Ε.Κ. προσφερόντων τὰς ὑπηρεσίας των ὡς ἐμμίσθων δικηγόρων τῶν Σ.Ε.Κ., ΣΕ 1572 σ. 974.— Δικαίωμα συντάξεως πολιτικῶς ἐπιστρατευθέντων εἰς σιδηροδρομικὰ δίκτυα δυνάμει τοῦ ν.δ. 1185/1942 καὶ παθόντων ἐκ βιαίου συμβάντος κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας των (ἄρθρ. 31 § 8 ν.δ.

3395/1955)· ἀποκλεισμὸς ἐκ τοῦ ἄρθρ. 21 § 1 τοῦ αὐτοῦ ν.δ. καταβολῆς παρὰ τοῦ σιδηροδρομικοῦ δικτύου διπλῆς συντάξεως ἢ συντάξεως καὶ ἀποδοχῶν συγχρόνως, οὐδὲ συντάξεως ἐκ πλειόνων συγχρόνως δικτύων· ὑπαγωγὴ εἰς τοῦτο καὶ τῆς συντάξεως δυνάμει τοῦ ἄρθρου 31 § 3 τοῦ ἀνωτέρω ν.δ., ΑΠ 490 σ. 1211.—Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια ἀχθοφόρων σιδηροδρομικῶν σταθμῶν δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 780.— Προσωπικὸν σιδηροδρομικῶν δικτύων· ἐξαίρεσις ἀσφαλίσεως ἀνεργίας· ἔκτασις, Ἔγκ. σ. 786, 917.— Θέματα σχετικὰ πρὸς Ἑλληνικοὺς Ἠλεκτρικοὺς Σιδηροδρόμους. Βλ. εἰς λ. *Ἠλεκτρικαὶ Ἐπιχειρήσεις*.

Σισμανόγλειον Ἵδρυμα. Βλ. λ. *Νοσοκομεῖα*.

Σπουδαῖος λόγος. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 15), *Συνδικαλιστικὰ στελέχη*.

Σταφιδικὸς Ὀργανισμός. Βλ. λ. *Ὀργανισμοί*.

Στράτευσις. *Α') Προστασία στρατευομένων μισθωτῶν.*

1. *Προστασία νόμου 3514/1928 κλπ.* Ἀναστολή, διαρκούσης στρατεύσεως τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, λόγῳ τῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ἀναγκαστικῆς ἀπουσίας τοῦ μισθωτοῦ, δι' ἣν δὲν συγχωρεῖται καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου· ἔναρξις ἐκ νέου τῆς λειτουργίας τῆς συμβάσεως ἐπὶ τῇ ἐμπροθέσμῳ δηλώσει τοῦ μισθωτοῦ ὅτι προτίθεται νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐργασίαν του, ΑΠ 803 σ. 127. —Συνέπεια ἀρνήσεως ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν τῶν προσφερθεισῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ εἴτε μετὰ τὴν ἀποστράτευσιν, εἴτε πρὸ ταύτης ὑπὸ μορφὴν καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἡ πληρωμὴ τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 νόμου 3514/1928 ὁριζομένης ἑξαμήνου ἀποζημιώσεως, ΑΠ 803 σ. 127. Πρβλ. Εἰσαγ. σ. 124.—Ἀνεφάρμοστον νόμου 3514/1928 ἐπὶ μισθωτῶν, προσλαμβανομένων εἰς συνεργεῖα Δήμων, ἄνευ τηρήσεως τῶν νομίμων διατυπώσεων, ὑφισταμένης οὐχὶ ἐγκύρου συμβάσεως, ἀλλ' ἁπλῆς σχέσεως ἐργασίας, ΑΠ 42 σ. 247.—Προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς νόμου 3514/1928 ἡ ὕπαρξις συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου· ρυθμισις τῶν διὰ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου συνδεομένων ὑπὸ τοῦ ν.δ. 417/1941 καὶ νόμου 986/1949, ΑΠ 42 σ. 247. —Προστασία νόμου 3514 καὶ τοιαύτη ἀ. ν. 1836/1951, Π 6582 σ. 78, ΣΕ 460 σ. 366.— Ἀνεφάρμοστον ἤδη νόμου 3514/1928 ἐπὶ τῶν καταταγησομένων ἐν τῷ στρατῷ ὡς ἐθελοντῶν, Γν. Σ. σ. 398, Σημ. σ. 785. Contra Ἔγκ. Υ. Ε. σ. 785.—Προστασία στρατευομένων μισθωτῶν· ἀρχικὸς νόμος 1231/1918 καὶ μετέπειτα νόμοι· περιεχόμενον προστασίας· ἀδιάλυτον συμβάσεως διαρκούσης τῆς στρατεύσεως· ὑποχρέωσις ἐπαναπροσλήψεως μετὰ τὴν ἀπόλυσιν· διατήρησις ἐπὶ ἓν ἔτος, ἄλλως ἀποζημίωσις ἓξ μηνῶν· καταβολὴ μισθοῦ εἰς ἀντικαταστάτην τοῦ στρατευθέντος καὶ ἀποζημιώσεως κατὰ τὴν ἀπόλυσίν του· ἡφδρικὸν ἐπίδομα μετὰ τοὺς νόμους 2054/1952, 2961/1954, ἐπὶ εἰδικῇ ἐργοδοτικῇ εἰσφορᾷ, Γν. Σ. σ. 398.—Σύμβασις ἐργασίας ἀντικαταστάτου στρατευθέντος μισθωτοῦ· ἄρθρον 2 νόμου 3514· ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ ἐργατοτεχνιτῶν· ἔννοια ἀντικαταστάσεως· αὐτοδίκαιος λύσις ἅμα τῇ ἐπαναλήψει τῆς ἐργασίας τοῦ στρατευθέντος· εἰδικὴ ἀποζημίωσις· ἀνεφάρμοστον νόμου 3198/1955, ΝΖ σ. 453.—Ἔναρξις προστασίας ἄρθρου 1 νόμου 3514/1928 περὶ μὴ διαλύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ἐκδόσεως τῆς διαταγῆς περὶ προσκλήσεως τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τὰ ὅπλα, ἀπαγορευομένης τῆς ἀπολύσεως· ἀνεφάρμοστον εἰς τὴν περίπτωσιν διατάξεως ἄρθρου 6 § 1 νόμου 3198/1955 περὶ τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς, Ἐμπ. 6471 σ. 488.—Ἀδικαιολόγητος ἀπόλυσις πρὸ τῆς παρελεύσεως ἔτους ἀπὸ τῆς ἐπαναλήψεως τῆς ἐργασίας· δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τοὺς μισθοὺς ἓξ μηνῶν, Πρ. 6471 σ. 488.—Καλούμενος εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ δι' ὀλιγόχρονον θητείαν καὶ ἐπιδότησις ἀνεργίας, Ἔγκ. σ. 846.—Χρόνος ὑπηρεσίας ἐν τῷ στρατῷ ὡς ἐφέδρου, κληρωτοῦ ἢ ἐθελοντοῦ ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας· ἄρθρον 8 νόμου 2054/1952. Βλ. λ. *Στρατιωτικὴ ὑπηρεσία*.—Πολιτικὴ ἐπιστράτευσις καὶ ἀσφαλιστικὴ σχέσις, Γν. Σ. σ. 691. Πρβλ. ΝΖ σ. 689

2. *Λογαριασμὸς Στρατεύσεως· εἰσφορά*. Βλ. λ. *Ἀνεργίας Ὀργανισμὸς - Ἀσφάλισις*.

Β) Προστασία ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κατ' ἀ. ν. 1836/1951 κλπ.

1. *Γενικά*. Σκοπὸς ἀ. ν. 1836/1951, Π 6582 σ. 78, Π 20630 σ. 307, ΣΕ 460 σ. 366.— Προστασία ἀναγκαστικῆς σχέσεως πολεμιστῶν ἀ.ν. 1836/1951· διάλυσις ἐπιχειρήσεως, μεταβολὴ προσώπου ἐργοδότου, ΝΖ σ. 216.—Προυπόθεσις ἐφαρμογῆς ἀ. ν. 1836/1951 ἡ κατὰ τὸν χρόνον τῆς τοποθετήσεως τοῦ πολεμιστοῦ ἀνεργία, καὶ ὄχι ἡ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποστρατεύσεως αὐτοῦ, Π 6582 σ. 78, ΣΕ 460 σ. 366.—Προστασία νόμου 3514/1928 ἐπανερχομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ καὶ προστασία ἀ.ν. 1836/1951, Π 6582 σ. 78, ΣΕ 460 σ. 366.— Ἀπόδειξις ἀπορίας ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων, ὡς στοιχείου τῆς προστασίας, ΣΕ 1018 σ. 755.—Προστασία ἀναπήρων κατ' ἀ.ν. 564/1945· ρυθμισις ἤδη τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας δι' ἀ.ν. 1836/1951 καὶ τῶν τροποποιητικῶν αὐτοῦ νόμων· προϋπόθεσις προστασίας ἡ ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις, Π 2336 σ. 1015.—Ἀποδοχὴ διοικητικῆς πράξεως περὶ τοποθετήσεως· συνέπειαι, ΑΠ 89 σ. 256.—Θέσις δικηγόρων ἔναντι τῶν νόμων περὶ προστασίας τῶν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολυομένων, Γν. Σ. σ. 451.— Προϋπόθεσις προστασίας ἀ.ν. 1836/1951 ἡ ἐμπρόθεσμος μετὰ τὴν ἀπόλυσιν ὑποβολὴ αἰτήσεως πρὸς τὰ συμβούλια· παράτυπος προθεσμία καὶ παραδοχὴ ὑπὸ τῶν συμβουλίων εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις ἐκπροθέσμων αἰτήσεων, ΣΕ 1017 σ. 798, ΣΕ 1692 σ. 1301, ΣΕ 460 σ. 366.—Ἀκύρωσις διοικητικῆς πράξεως περὶ ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως μισθωτοῦ ἐπὶ ἐκπροθέσμου αἰτήσεως αὐτοῦ, ΣΕ 1692 σ. 1301.—Ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ παρανομίας ἐργοδότου ἀπὸ τῆς προβο-

λής ἀκυρότητος διοικητικῆς πράξεως περὶ ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως λόγῳ ἐκπροθέσμου ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως, ΣΕ 1017 σ. 708.—Προϋπόθεσις τοποθετήσεως εἰς ὑποκαταστήματα, ὑπηρεσίας ἐπιχειρήσεως ἢ νομικοῦ προσώπου ὁ καθορισμὸς ὑπὸ τοῦ συμβουλίου τῆς ἕδρας τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ νομικοῦ προσώπου, τοῦ συνόλου τῶν προσληπτέων ὑφ' ἑκάστου τῶν οἰκείων ὑποκαταστημάτων, ΣΕ 285 σ. 369.—Χρησιμοποίησις τοποθετουμένων ἀναλόγως τῶν σωματικῶν ἱκανοτήτων, γραμματικῶν ἢ τεχνικῶν γνώσεων καὶ λοιπῶν προσόντων, ΣΕ 2016 σ. 10.

2. *Τοποθέτησις κατ' ἄρθρ. 3 § 1 ἀ.ν. 1836/1951.* Ὑποχρέωσις κατ' ἄρθρον 3 § 1 ἀ.ν. 1836/1951 τῶν ἐν αὐτῷ ἐπιχειρήσεων εἰς πρόσληψιν πολεμιστῶν· ὅροι ἡ ἀπασχόλησις προσωπικοῦ πλέον τῶν 15 ποσοστὸν προσληπτέων· ὑποχρέωσις ἀνεξαρτήτως ὑπάρξεως ἢ μὴ κενῶν θέσεων, ΣΕ 1879 σ. 75, ΣΕ 460 σ. 366, ΣΕ 403 σ. 441, ΣΕ 1018 σ. 755.—Ὑπολογισμὸς προσωπικοῦ δι' ἀνεύρεσιν ἀριθμοῦ προσληπτέων, ΣΕ 1018 σ. 755, ΣΕ 403 σ. 441.—Ἐπιχειρήσεις ἐπισκευῶν πλοίων· μὴ συνυπολογισμὸς διὰ καθορισμὸν ἀριθμοῦ προσληπτέων τοῦ ἐκτάκτου προσωπικοῦ· στοιχεῖα διὰ τὸ ὡρισμένον σχετικοῦ ἰσχυρισμοῦ, ΣΕ 460 σ. 366, ΣΕ 1018 σ. 755.—Πότε ἰδιαίτερος ὑπολογισμὸς τοῦ ἄρρενος προσωπικοῦ· ἀπασχολήσεις παρ' ἐριοκλωστηρίοις, ΣΕ 403 σ. 441.—Περιπτώσεις νομίμου ἐπανατοποθετήσεως, Π 6582 σ. 79.—Ἀνυπόχρεον εἰς ἀναγκαστικὴν πρόσληψιν πολεμιστοῦ τοῦ Ἀμερικανικοῦ Κολλεγίου Θηλέων Ἑλληνικοῦ, μὴ ἐμπίπτοντος εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 3 ἀ. ν. 1836/1951, ΣΕ 1879 σ. 75.—Ἀνεφάρμοστον ἀ.ν. 1836/1951 ἐπὶ τοῦ Ο.Χ.Ο.Α. ὡς πρὸς τὴν πρόσληψιν προσωπικοῦ, Γν. Σ. σ. 451, ΣΕ 1785 σ. 1374.—Ἐφαρμογὴ ἀ.ν. 1836/1951 καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτοῦ ἱδρυομένων ἐπιχειρήσεων, Π 6582 σ. 78, ΣΕ 460 σ. 366.—Ὑποχρέωσις εἰς πρόσληψιν πολεμιστῶν κατ' ἄρθρον 3 ἀ.ν. 1836/1951 ἄνευ χρονικοῦ τινος περιορισμοῦ· δυνατὴ ἐπανειλημμένη τοποθέτησις μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένου χρόνου προστασίας, ΣΕ 460 σ. 366, ΣΕ 1557 σ. 878.—Ἔννομος ἰσχὺς τῶν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ν. 751/1948 ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων περὶ τοποθετήσεως πολεμιστῶν καθ' ὑπέρβασιν τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένου ἀριθμοῦ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 1836/1951· ἔναρξις προθεσμίας ἐμφανίσεως πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας, ΑΠ 246 Ὀλ. σ. 648.—Περίπτωσις προσωρινῆς ἀναστολῆς ἐργασιῶν ἐπιχειρήσεως καὶ ἐξουσία Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατ' ἄρθρον 12 ν.δ. 2657/1953, Π 14599 σ. 1189.

3. *Τοποθέτησις δικηγόρων (ἄρθρ. 3 § 3 ἀ.ν. 1836/1951).* Ὑποχρέωσις κοινωφελῶν ἱδρυμάτων, τραπεζῶν καὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου κατ' ἄρθρ. 3 § 3 ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 4 § 3 ν.δ. 2657/1953, εἰς πρόσληψιν δικηγόρου ἐκ τῶν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου· καθορισμὸς κατ' ἔτος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας τῶν ὑποχρέων εἰς πρόσληψιν, ΣΕ 2110 σ. 162, ΣΕ 283 σ. 306, ΣΕ 469 σ. 443, ΣΕ 464 σ. 480, ΣΕ 842 σ. 603, ΣΕ 974 σ. 710.—Ἐκδοσις ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐφ' ἅπαξ μόνον κατ' ἔτος· ἐξουσία ἀπαλλαγῆς· οὐχὶ καὶ δι' ἀποφάσεως ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ΣΕ 842 σ. 603.—Ἔννοια ἄρθρου 3 § 3 ἀ.ν. 1836/1951· ὑποχρέωσις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρὸς διαπίστωσιν τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων ἑκάστου ἐκ τῶν νομικῶν προσώπων κλπ., ὡς καὶ τῆς ἐπαρκείας τῶν παρ' αὐτοῖς ὑπηρετούντων δικηγόρων· ἀκύρωσις ἄλλως ἀποφάσεως ὡς ἀναιτιολογήτου, ΣΕ 2110 σ. 162, ΣΕ 283 σ. 306, ΣΕ 469 σ. 443, ΣΕ 842 σ. 603.—Ἐφαρμογὴ ἀ.ν. 1836/1951 καὶ ἐπὶ Ο.Χ.Ο.Α. διὰ τὴν ὑποχρεωτικὴν πρόσληψιν δικηγόρου, Γν. Σ. σ. 451. Contra: ΣΕ 1785 σ. 1374.— Ὑπόχρεοι εἰς πρόσληψιν δικηγόρου· οὐχὶ καὶ νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου, μὴ δυνάμενα νὰ χαρακτηρισθοῦν ὡς κοινωφελῆ ἱδρύματα· ἀνυπόχρεον Ταμείου Ὑγείας Ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς Τραπέζης, ΣΕ 464 σ. 480.—Ἀμοιβὴ κατ' ἄρθρον 4 § 4 ν.δ. 2657/1953 Κεντρικοῦ Συμβουλίου ὅπως κηρύξῃ λήξασαν τὴν σύμβασιν τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων δικηγόρων καθ' οἱονδήποτε χρόνον καὶ οὐ μόνον δι' οἰκονομικὴν ἀδυναμίαν τοῦ Ὀργανισμοῦ, ἀλλὰ καὶ δι' οἱανδήποτε ἄλλην δεδικαιολογημένην αἰτίαν, ΣΕ 842 σ. 603, ΑΠ 266 σ. 706.—. . . ἐφαρμογὴ ἄρθρου 4 § 4 ν.δ. 2567/1953 ἐπὶ ἐγκύρων ἀναγκαστικῶν τοποθετήσεων δικηγόρων· ἀκυρότης πράξεως τοποθετήσεως μετὰ λῆξιν θητείας μελῶν τοῦ συμβουλίου, ΑΠ 266 σ. 706.— Προϋπόθεσις τοποθετήσεως ἡ κτῆσις τῆς ἰδιότητος τοῦ δικηγόρου κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως πρὸς τὸ συμβούλιον ἢ προκειμένου περὶ ἐχόντων ὑποβάλει αἴτησιν πρὸ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ· δυνατὴ ἄλλως ἀνάκλησις τοποθετήσεως ὑπὸ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ΣΕ 974 σ. 710.—Ἀπεριόριστος χρονικῶς ὡς πρὸς τὸν ἐργοδότην καὶ ἡ ὑποχρέωσις προσλήψεως δικηγόρου προστατευομένου ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ΣΕ 1557 σ. 878.

4. *Τοποθέτησις κατ' ἄρθρον 4 ἀ.ν. 1836/1951.* Ὑποχρέωσις κατ' ἄρθρον 4 ἀ.ν. 1836/1951 τῶν ἐν αὐτῷ Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου κλπ. πρὸς πλήρωσιν ἐπὶ μίαν τριετίαν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου κενῶν ἢ κενωθησομένων θέσεων διὰ πολεμιστῶν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου, ΣΕ 460 σ. 366, ΣΕ 1557 σ. 878.—Ὑποχρέωσις προσλήψεως κατ' ἄρθρ. 4 ἀ.ν. 1836/1951 ἐπὶ τριετίαν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου, Π 6582 σ. 78, ΣΕ 460 σ. 366, ΣΕ 1557 σ. 878.—Ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τῶν κειμένων νόμων καὶ τῶν οἰκείων ὀργανισμῶν, Π 9031 σ. 959.— Τοποθέτησις πολεμιστῶν κατ' ἄρθρον 4 ἀ.ν. 1836/1951 δὲν ἀποτελεῖ συνιστελεσμένον διορισμόν· τήρησις τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν κατάληψιν τῆς θέσεως νομίμων προϋποθέσεων, Π 2476 σ. 1093.—Ἔκτασις προστασίας ἀ.ν. 1836/1951 δι' ὑποχρεωτικῆς διατηρήσεως ἐν ὑπηρεσίᾳ ἐπὶ πενταετίαν καὶ ἐπὶ τῶν κατ' ἄρ-

θρον 4 ά.ν.1836/1951 τοποθετουμένων πολεμιστῶν, ΑΠ 39 σ. 256.

5. *Διάρκεια προστασίας· παράτασις· λῆξις· συνέπειαι.* Ὑποχρέωσις διατηρήσεως ἐν ἰσχύϊ σχέσεως ἐργασίας τῶν κατ' ἀ. ν. 1836/1951 τοποθετουμένων ἐπὶ πενταετίαν ἀπὸ τῆς προσλήψεως, ΝΖ σ. 216, ΑΠ 39 σ. 256, Π 20630 σ. 307, ΣΕ 460 σ. 366, Π 21 σ. 1135, Π 14599 σ. 1189.— . . . ἢ εἰς τινας περιπτώσεις ἐπὶ ἑπταετίαν, Π 14599 σ. 1189. —Ἀκυρότης ὑπουργικῶν ἀποφάσεων 16152/1955, 30963/1957 καὶ πράξεως ὑπουργικοῦ συμβουλίου 23/1956 περὶ παρατάσεως, Γν. Σ. σ. 611.—Μονιμότης κατὰ τὸν χρόνον διατηρήσεως τῆς σχέσεως τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν, ἀπολυομένων μόνον διὰ τοὺς ἐν ἄρθρῳ 7 § 2 ά.ν. 1836/1951 λογους, ΑΠ 39 σ. 256, Π 21 σ. 1135.—Ἐφαρμογὴ προστασίας ταύτης καὶ ἐπὶ τῶν κατ' ἄρθρον 4 § 1 ν. 1836/1951 προσληφθέντων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καταλέγονται καὶ οἱ προσληφθέντες ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένου χρόνου· πρόσληψις διὰ χρόνον ἴσον τῆς πενταετίας· ἐξακολούθησις μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ ὁριοθέντος χρόνου τῆς συμβάσεως ἐργασίας μέχρι συμπληρώσεως τῆς πενταετίας, ΑΠ 39 σ. 256. Πρβλ. Εἰσαγ. σ. 255.—Παραμονὴ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ μετὰ τὴν πάροδον τῆς πενταετίας, τῆς συμβάσεως μετατρεπομένης εἰς τοιαύτην ἀορίστου χρόνου καὶ ἐξομοιουμένου τοῦ τοποθετηθέντος πλήρως πρὸς τοὺς ἐν τῇ ἐπιχειρήσει συναδέλφους του· ἐφαρμογὴ ἐπὶ τῆς σχέσεως τῶν κειμένων ἐργατικῶν νόμων καὶ τοῦ εἰδικοῦ Κανονισμοῦ, ἐφ' ὅσον ὑφίσταται τοιοῦτος, ΑΠ 39 σ. 256, Γν. Σ. σ. 611, Π 9031 σ. 959.—Προυπόθεσις εἰδικῆς προστασίας ἡ διατήρησις τῆς ἐπιχειρήσεως ἐν λειτουργίᾳ, μὴ ὑφισταμένης αὐτῆς ἐπὶ διαλύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ὁριστικῆς παύσεως τῶν ἐργασιῶν, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ προσωρινῆς ἀναστολῆς αὐτῶν, ὅτε ἐξουσία Ὑπουργοῦ κατ' ἄρθρον 12 ν.δ. 2657/1953 πρὸς μείωσιν ἀριθμοῦ προσληπτέων, Π 14599 σ. 1189, ΝΖ σ. 216.

6. *Ἀντικατάστασις τοποθετηθέντων· ἄρθρον 11 ά.ν. 1836/1951· ἀνάκλησις· ἁρμοδιότης συμβουλίων· συνέπειαι.* Ἀντικατάστασις ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν, ΝΖ σ. 39.—Συνταγματικότης νομοθετικῆς ρυθμίσεως τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν πολεμιστῶν, ΑΠ 404 σ. 1187.—Δικαίωμα ὑποχρέων ἄρθρ. 3 ά.ν. 1836/1951 εἰς πρόσληψιν πολεμιστῶν νὰ ζητήσουν ἀντικατάστασιν τοῦ τοποθετηθέντος δι' ἄλλου προστατευομένου ὑπὸ τοῦ νόμου· ὑποβολὴ αἰτήσεως ἀφ' οὗ ὑπηρετήσῃ ὁ τοποθετηθεὶς ἐπὶ 15 ἡμέρας· ὑποχρέωσις συμβουλίων ὅπως ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς αἰτήσεως ἀντικαταστάσεως ἀνακαλέσωσι τὸν τοποθετηθέντα καὶ τοποθετήσωσι ταυτοχρόνως ἢ μεταγενεστέρως ἕτερον πρόσωπον τοῦ ἄρθρου 1 (ἄρθρα 11 ά.ν. 1836/1951, 10 ν.δ. 2657/1953), ΣΕ 2016 σ. 10, Π 20630 σ. 307, ΣΕ 400 σ. 370, ΑΠ 171 σ. 372, ΣΕ 455 σ. 442, ΑΠ 236 σ. 541, ΣΕ 456 σ. 548, ΣΕ 975 σ. 661, ΣΕ 976 σ. 722, ΑΠ 323 σ. 757, ΣΕ 1330 σ. 968, ΑΠ 401 σ. 1187, ΣΕ 1698 σ. 1245, Π 6859 σ. 1303.— Ὑποχρέωσις ὑποβολῆς αἰτήσεως ἀντικαταστάσεως ἐντὸς εὐλόγου ἀπὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ 15θημέρου χρόνου, Π 20630 σ. 307, Ἐπιστ. σ. 520.—Ἔννοια διατάξεων ἄρθρου 11 ά.ν. 1836/1951· ἀνεπίτρεπτος ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος αἰτήσεως ἀντικαταστάσεως πρὸ τῆς παρόδου 15θημέρου προθεσμίας ἀπὸ τῆς προσλήψεως τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος· μετὰ τὴν παρέλευσιν ταύτης ἀπεριόριστος ἡ ἄσκησις μέχρις ἐξαντλήσεως τῆς πενταετίας, χρόνου ὑποχρεωτικῆς διατηρήσεως τοῦ πολεμιστοῦ, ἐφ' ὅσον δὲν προσπίπτει εἰς τὸ ἄρθρον 281 ΑΚ, ΑΠ 236 σ. 541, Ἀγόρ. Εἰσαγγ. σ. 543, ΑΠ 323 σ. 757, ΝΖ σ. 39, ΑΠ 404 σ. 1187, Π 6859 σ. 1303. Πρβλ. Εἰσαγ. σ. 539.—Ἀπαλλαγὴ κατ' ἄρθρον 10 ν.δ. 2657/1953 ἐργοδότου πάσης εὐθύνης διὰ τὸν οὕτινος ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις μετὰ πάροδον 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως ἀντικαταστάσεως, Π 20630 σ. 307, ΣΕ 400 σ. 370, ΑΠ 171 σ. 372, ΣΕ 455 σ. 442, ΑΠ 236 σ. 541, ΣΕ 456 σ. 548, ΣΕ 975 σ. 661, ΣΕ 976 σ. 722, ΑΠ 323 σ. 757, Π 11787 σ. 1133.—Προϋπόθεσις ἀπαλλαγῆς ταύτης ἡ μὴ ἔκδοσις ἀποφάσεως τοῦ συμβουλίου ἐντὸς τῶν 30 ἡμερῶν, ΑΠ 171 σ. 372, Π 11787 σ. 1133.—Ἀπαλλαγὴ ἐργοδότου τῆς εὐθύνης μετὰ πάροδον 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως δι' ἀντικατάστασιν, μὴ ἐπιτευχθεῖσαν λόγῳ ἀντιθέτου ἀποφάσεως τοῦ συμβουλίου, ΑΠ 404 σ. 1187.—Μὴ ἀπαλλαγὴ ἐργοδότου εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἐξεδόθη μὲν ἐντὸς τῆς προθεσμίας ἀπόφασις τοῦ συμβουλίου περὶ ἀνακλήσεως, ἀλλ' αὕτη ἠκυρώθη ὑπὸ τοῦ Σ.τ.Ε.· ἐπάνοδος ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἐν ἰσχύϊ τοῦ πρὸ τῆς ἀκυρωθείσης πράξεως νομικοῦ καθεστῶτος· ἐξακολούθησις ἐργασιακῆς σχέσεως, ὑπερημερία ἐργοδότου καὶ ὑποχρέωσις καταβολῆς ἀποδοχῶν, Π 1083 σ. 76, ΑΠ 171 σ. 372, Π 11787 σ. 1133, Εἰσαγ. σ. 1187.—. . . . Ἔλλειψις ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἀνωτέρας βίας διὰ τὸν ἐργοδότην, Π 1083 σ. 76, Π 11787 σ. 1133.—Ἐφαρμογὴ προθεσμίας ἄρθρου 6 § 1 ν. 3198/1955· διακοπὴ δι' ὑποβολῆς τῆς διαφορᾶς ἐνώπιον τοῦ Σ.τ.Ε., ΑΠ 171 σ. 372.—Ἀστικὴ εὐθύνη Δημοσίου πρὸς ἀνόρθωσιν ζημίας ἐκ τῆς ἀκυρωθείσης πράξεως· πειθαρχικὴ εὐθύνη μελῶν συλλογικῶν ὀργάνων, Γν. Σ. σ. 1266.—Δυνατὴ αἴτησις ἐργοδότου περὶ ἀντικαταστάσεως παρὰ τοῦ οἰκείου συμβουλίου διὰ πάντα λόγον μὴ ὀφειλόμενον εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ τοποθετηθέντος, καὶ οὐχὶ διὰ πειθαρχικοὺς λόγους, ΣΕ 2016 σ. 10, ΣΕ 976 σ. 722, ΣΕ 1330 σ. 968, ΣΕ 1698 σ. 1245. Πρβλ. ΝΖ σ. 39.—Ὑποχρέωσις συμβουλίου εἰς ἀνάκλησιν τοῦ τοποθετηθέντος, ἐφ' ὅσον ἡ περὶ ἀντικαταστάσεως αἴτησις ἐπικαλεῖται λόγους συνιστῶντας ἀνυπαίτιον ἀκατολληλότητα αὐτοῦ καὶ ἐφ' ὅσον τὸ συμβούλιον διαπιστώσῃ τὴν ὕπαρξιν τῶν λόγων καὶ πεισθῇ ὅτι δικαιολογεῖται ἡ ἀντικατάστασις, ΣΕ 2016 σ. 10, ΣΕ 400 σ. 370, ΣΕ 455 σ. 442, ΣΕ 456 σ. 548, ΣΕ 975 σ. 661, ΣΕ 976 σ. 722, ΣΕ 1330 σ. 969, ΣΕ 1698 σ. 1245, Γν. Σ. σ. 1266.—Μὴ ἐξάρτησις τοῦ δικαιώματος ἀντικαταστάσεως ἐκ τῆς ὑπάρξεως ἢ πρὸς τοῦτο

ἐπικλήσεως οἱουδήποτε οὐσιαστικοῦ λόγου, ΑΠ 404 σ. 1187, Π 6859 σ. 1303.—Ἔλλειψις λογιστικῶν γνώσεων ὡς λόγος ἀντικαταστάσεως, ΣΕ 2016 σ. 10.—Λόγος ἀντικαταστάσεως ἡ ἀνυπαιτίως ἀκαταλληλότης· ἔλλειψις ζήλου ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας· οὐ λόγος ἀντικαταστάσεως, ΣΕ 406 σ. 648.—Ἀνεπηρέαστον κύρους διοικητικῆς πράξεως περὶ ἀντικαταστάσεως ἐκ τῆς καθυστερήσεως τοποθετήσεως ἑτέρου προσώπου· ἔλλειψις περιορισμοῦ ὡς πρὸς τὸν χρόνον τοποθετήσεως ἑτέρου, Π 6859 σ. 1303. —Μὴ ἀναγκαία ἡ τήρησις τῶν διατυπώσεων τοῦ ἄρθρου 5 § 3 ν. 3198/1955 ἐπὶ ἀντικαταστάσεως, Π 6859 σ. 1303.— Μὴ καταβολὴ τοῦ νομίμου χρηματικοῦ ποσοῦ κατὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς αἰτήσεως ἀντικαταστάσεως· συνέπεια, Π 6859 σ. 1303.

7. ***Ἀπόλυσις τοποθετηθέντων.*** Λόγοι καὶ διαδικασία ἀπολύσεως τῶν κατ' ἀ.ν. 1836/1951 τοποθετουμένων πολεμιστῶν, ΣΕ 333 σ. 304. —Δυνατὴ ἀπόλυσις ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων διαρκοῦντος τοῦ χρόνου ὑποχρεωτικῆς διατηρήσεως διὰ τοὺς ἐν ἄρθρῳ 7 ἀ.ν. 1836/1951 λόγους κατόπιν ἀποφάσεως πρωτοδικειακῆς ἐπιτροπῆς ἀ.ν. 244/1936, ΣΕ 2016 σ. 10, Π 20630 σ. 307, ΑΠ 172 σ. 373, Γν. Σ. σ. 611, ΣΕ 976 σ. 722, ΣΕ 1330 σ. 968, Π 21 σ. 1135, ΣΕ 1698 σ. 1245.—Ἁρμόδιον ὄργανον πρὸς ἀπόφασιν περὶ ἀπολύσεως τῶν κατ' ἄρθρα 3 καὶ 4 τοποθετουμένων πολεμιστῶν διὰ τοὺς ἐν παραγράφῳ 5 ἄρθρου 7 λόγους ἡ ἐπιτροπὴ ἄρθρου 7 ἀ.ν. 244/1936, αἰτήσει ἐργοδότου ἢ τοποθετηθέντος, ΣΕ 333 σ. 304.—Ἀκυρότης ἀπολύσεως ἄνευ ἀποφάσεως τῆς ἁρμοδίας πρωτοδικειακῆς ἐπιτροπῆς, Π 14599 σ. 1189, ΝΖ σ. 216.—Ἀντικατάστασις ἐπιτροπῆς διὰ τοῦ ἁρμοδίου πρὸς ἐπιβολὴν πειθαρχικῶν ποινῶν συμβουλίου, προκειμένου περὶ Δημοσίου καὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου· ἄκυρος ἀπόλυσις τοποθετηθέντος εἰς Δῆμον ἄνευ προηγουμένης ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου πειθαρχικοῦ συμβουλίου, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ Δημάρχου, ΑΠ 172 σ. 373, Γν. Σ. σ. 611.—Ἀναγκαία ἡ ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ τῶν συνιστώντων τοὺς λόγους ἀπολύσεως γεγονότων προσφυγὴ τοῦ ἀπολυθέντος εἰς τὴν ἁρμοδίαν πρωτοδικειακὴν ἐπιτροπὴν διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἀκυρότητος ἀπολύσεως, ΣΕ 333 σ. 304. Πρβλ. Εἰσαγ. σ. 302.—Λόγοι ἀπολύσεως καὶ ἡ ἀποδεδειγμένη ἀνεπάρκεια ἢ ἀκαταλληλότης, μὴ ὀφειλομένη πάντως εἰς τὰ τραύματα, καὶ ἡ ἀνάρμοστος συμπεριφορά, ΣΕ 2016 σ. 10, ΣΕ 333 σ. 304, Γν. Σ. σ. 611, ΣΕ 976 σ. 722, ΣΕ 1698 σ. 1245.— Ἀπόλυσις αὐτοδικαίως κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πενταετείας ἐν περιπτώσει καταδίκης ἐπὶ ἀξιοποίνῳ πράξει, προβλεπομένῃ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 59, 60, 61 καὶ 62 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος, ΣΕ 333 σ. 304, Π 20630 σ. 307, Γν. Σ. σ. 611, Π 21 σ. 1135.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ τῶν ἀναγκαστικῶν κατ' ἀ.ν. 1836/1951 συμβάσεων τῶν δυσμενῶν διὰ τοὺς τοποθετουμένους διατάξεων εἴτε τῶν κειμένων νόμων, εἴτε τῶν οἰκείων ὀργανισμῶν περὶ κατ' ἄλλον τρόπον καὶ δι' ἄλλους λόγους λύσεως τῆς συμβάσεως, Π 9031 σ. 959, Π 21 σ. 1135.—Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 5 § 3 ἐπὶ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ, Γν. Σ. σ. 611, Π 21 σ. 1135, Εἰσαγ. σ. 303, 959.—Ἀνεφάρμοστον καὶ ἄρθρου 20 § 5 Γενικοῦ Κανονισμοῦ Ο.Τ.Ε. περὶ θεωρήσεως τοῦ μισθιστοῦ ὡς παραιτουμένου ἐπὶ ἀδικαιολογήτου αὐτοῦ ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ὑπὲρ τὸν μῆνα· οἰκειοθελὴς ἀποχώρησις μισθωτοῦ· λύσις ἐξ αὐτῆς τῆς συμβάσεως ἐργασίας, Π 9031 σ. 959, Εἰσαγ. σ. 303. —Ἄνευ ἀδείας ἀπουσία· δυνατὸν νὰ θεμελίωσῃ λόγον παραπομπῆς πρὸς ἀπόλυσιν εἰς τὴν ἀποκλειστικὸς ἁρμοδίαν Πρωτ. Ἐπιτροπὴν τοῦ ἀ.ν. 244/1936, Π 21 σ. 1135.—Παῦσις προστασίας ἀ.ν. 1836/1951 καὶ δυνατότης ἀπολύσεως ἐλευθέρως ἄνευ παρεμβάσεως ἐπιτροπῆς ἐν περιπτώσει διαλύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως, ΝΖ σ. 216.—Ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ μὴ νομίμου συνθέσεως τῆς πρωτοδ. ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 ἀ.ν. 244/1936, ΣΕ 333 σ. 304.—Ἀδικαιολόγητος ἀπὸ μακροῦ ἀπουσία ἐκ τῆς ἐργασίας ἡμερομισθίου ἐργατοτεχνίτου Κεντρικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων, προστατευομένου ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951· τηρητέαι διατάξεις δι' ἀπόλυσιν· διάκρισις παρόδου ἢ μὴ τῆς πενταετίας τῆς προστασίας, Γν. Σ. σ. 611.

8. ***Συμβούλια προστασίας.*** Παραδεκτὴ αἴτησις ἀκυρώσεως κατ' ἀποφάσεως Κεντρικοῦ Συμβουλίου· ἀπαράδεκτος ἡ κατὰ πράξεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς ἀνεκοινώθη ἡ πρᾶξις τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου, ΣΕ 403 σ. 441.—Ἔννοια τῆς διὰ τῆς παραγρ. 6 ἄρθρ. 2 ἀ.ν. 1836/1951 ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς καθορισμὸν τρόπου λειτουργίας τῶν συμβουλίων· περιλαμβάνεται καὶ ἡ θέσπισις ὡρισμένης θητείας τῶν μελῶν αὐτῶν· ἔγκυρος ἡ διάταξις ἄρθρου 5 β.δ. 28.7/9.8.1951 περὶ μονοετοῦς θητείας, ΑΠ 266 σ. 706.—Ἀκυρότης πράξεως περὶ τοποθετήσεως δικηγόρου, γενομένης καθ' ὃν χρόνον εἶχε λήξει ἡ θητεία τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου, ΑΠ 266 σ. 706. —Διαδικασία ἐνώπιον Κεντρικοῦ Συμβουλίου· παράστασις πολεμιστοῦ· ἔκθεσις εἰσηγητοῦ, ΣΕ 1330 σ. 968.—Ἀναπομπὴ ὑπὸ Σ.τ.Ε. τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον πρὸς πληρεστέραν αἰτιολόγησιν τῆς πράξεως αὐτοῦ· ἔννοια αὐτῆς, Π 11787 σ. 1133.—Παράνομος ἀνάκλησις ἀποφάσεως Κεντρικοῦ Συμβουλίου ἄνευ αἰτήσεως τινος τῶν διαδίκων καὶ μὴ προβαλλομένου νομίμου τινὸς λόγου ἀνακλήσεως, Π 14599 σ. 1189.—Δικαστικὸς ἔλεγχος παρεμπιπτόντως τοῦ κύρους καὶ τῆς νομιμότητος τῶν πράξεων τῶν συμβουλίων, Π 6859 σ. 1303.—Σχετικῶς μὲ τὴν αἰτιολόγησιν τῶν ἀποφάσεων τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου, Γν. Σ. σ. 1266. Βλ. καὶ ἀνωτέρω παράγρ. 6.

9. ***Παράβασις· συνέπειαι.*** Ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς πρόσληψιν τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος· ἄλλως ὑπερημερία αὐτοῦ καὶ ὑποχρέωσις καταβολῆς ἀποδοχῶν, Π 764 σ. 880, Εἰσαγ. σ. 1092.—Ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς ἀρτοποιεῖον, διὰ τὴν ἐν τῷ ὁποίῳ παροχὴν ἐργασίας ἀπαιτεῖται ἐμβολιασμὸς διὰ βιβλιαρίου ὑγείας· ἔλλειψις ὑποχρεώσεως ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν μισθοῦ ἀπὸ ἐμφανίσεως τοῦ το-

ποθετηθέντος, ἐφ' ὅσον στερεῖται βιβλιαρίου ὑγείας, τελῶν ἐν νομικῇ ἀδυναμίᾳ παροχῆς ἐργασίας, Π 764 σ. 880.—Χαρακτὴρ ἀξιώσεως τοποθετηθέντος κατ' ἄρθρον 4 ἀ.ν. 1836 καὶ μὴ προσλαμβανομένου ὡς ἀποζημιώσεως· ἐπιτρεπτὸν συμψηφισμοῦ ἀνταπαιτήσεως ἐργοδότου, Π 2476 σ. 1093.

Στρατιωτικαὶ Σχολαί. Βλ. λ. *Σχολαί*.

Στρατιωτικὴ Ἀμερικανικὴ Βάσις. Σύμβασις ἐργασίας μεταξὺ αὐτῆς καὶ ἡμεδαπῶν· ἔλλειψις δικαιοδοσίας ἑλληνικῶν δικαστηρίων διὰ τὰς ἐξ αὐτῆς διαφοράς, Π 17545 σ. 1318.

Στρατιωτικὴ ὑπηρεσία. Ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας κατ' ἄρθρον 8 νόμου 2054/1952 διὰ προσαύξησιν μισθοῦ, κανονισμὸν συντάξεως κλπ., Γν. Σ. σ. 400, Εἰσαγ. σ. 814, ΣΕ 1100 σ. 814, Π 14591 σ. 1138, ΣΕ 136 σ. 27, ΣΕ 271 σ. 444, ΑΠ 473 σ. 1377. —... ὑπολογισμὸς διὰ καθορισμὸν χρόνου προειδοποιήσεως καὶ ποσοῦ ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν, Παρατ. σ. 128.— Ἐφαρμογὴ διατάξεως ἄρθρου 8 ν. 2054/1952 καὶ συμβάσεως ἐργασίας συνομολογηθεισῶν πρὸ τοῦ νόμου τούτου σχέσεις τῆς διατάξεως πρὸς ἐπέχοντας ἰσχὺν νόμου Κανονισμοὺς ἐπιχειρήσεων· κανονισμὸς Ἑταιρείας Ὑδάτων, Π 14591 σ. 1138.—Διατάξεις ἄρθρου 1 ν.δ. 346/1941 καὶ ἄρθρου 12 ν. 751/1948· ἐξομοίωσις κατ' αὐτὰς τοῦ χρόνου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὡς χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας διὰ τὸν κανονισμὸν συντάξεως, ΣΕ 1100 σ. 814, ΑΠ 473 σ. 1377.— ... καταργησις διὰ τὸ μέλλον ἄρθρου 12 ν. 751/1948 διὰ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ἄνευ ὅμως ἀνατροπῆς τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ὡς ἄνω ἐξομοιώσεως, ΣΕ 1100 σ. 814.—Χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλων Ι.Κ.Α., ΣΕ 1685 σ. 1263.—Ἐφεδρικὴ ἢ κληρωτοῦ προσμέτρησις εἰς χρόνον συνταξίμου ὑπηρεσίας κατὰ Ἐσωτερικὸν Κανονισμὸν Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, ΣΕ 136 σ. 27.—Ἐφεδρικὴ ὑποχρεωτικὴ ἀναγνώρισις ὡς χρόνου ἀσφαλιστέας ὑπηρεσίας διὰ τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Μετάλλου, ΣΕ 271 σ. 444.—Πολιτικὴ ἐπιστράτευσις καὶ ἀσφαλιστικὴ σχέσις· μὴ ἐφαρμογὴ διατάξεως ἄρθρου 34 § 7 ν.δ. 2961/1954, ἑρμηνευσάσης τὸ ἄρθρον 8 ν. 2054/1952· ἀναφορὰ ταύτης εἰς τὴν κυρίαν καὶ οὐχὶ εἰς τὴν ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν, Γν. Σ. σ. 691.

Στρατιωτικοί. Βλ. λ. *Ἀξιωματικοί*.

Στρατιωτικὸν ἀρτοποιεῖον. Βλ. λ. *Ἀρτεργάται*.

Συγκοινωνιακαὶ ἐπιχειρήσεις. Χαρακτὴρ ὡς κοινῆς ὠφελείας· Ὀργανισμὸς Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσ/νίκης· ἄδεια μισθωτῶν, Π 706 σ. 890.

Σύζυγοι. Ἀξίωσις ὑπηρετρίας ἐκ τοῦ ἀνωνύμου συναλλάγματος παροχῆς ὑπηρεσιῶν κατ' ἀμφοτέρων τῶν συζύγων, ΑΠ 224 σ. 532.— Ἀπασχολούμενοι εἰς ἐπιχείρησιν συζύγου· ἀσφάλισις, Ἔγκ. σ. 786.— Ἀσφάλισις εἰς Ι.Κ.Α. τῶν θεραπαινίδων συζύγων τῶν ἀναπήρων, Ἔγκ. σ. 667.

Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας* (παράγρ. 1, 2, 3, 4).—Δίκαιον συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, Βλκρο. σ. 463.—Σύστημα καθορισμοῦ ἀποδοχῶν κατὰ ν. 3239/1955, ΣΕ 2083 σ. 17, Π 16041 σ. 81, ΑΠ 321 σ. 760.—Συλλογικὰ ὄργανα διοικήσεως τὰ Διοικητικὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια· δικαστικὸς ἔλεγχος ἀποφάσεων αὐτῶν, Εἰσαγ. σ. 750, 1017.—Προϋποθέσεις ἐγέρσεως συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, ΝΖ σ. 1123.—Οὐκ ἀντικείμενον συλλογικῆς διαφορᾶς θέμα, σύντινος ἡ ρύθμισις ἐπιφυλάσσεται ὑπὸ τοῦ νόμου εἰς τὴν κανονιστικὴν ἐξουσίαν τῆς Πολιτείας, ΣΕ 2072 σ. 101.—Ἔκτασις ἐξουσίας Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων κατὰ ν. 3239/1955· ἀνίσχυρος ἡ διάταξις τῆς παραγρ. 7 τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2/1956 περὶ ἀποζημιώσεως διὰ παρανόμους ὑπερωρίας, μὴ χορηγηθείσης ὑπὸ τοῦ νόμου ἐξουσίας εἰς τὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια πρὸς καθορισμὸν καὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ κατ' ἄρθρον 904 ΑΚ ἀποδοτέου πλουτισμοῦ, ΑΠ 138 σ. 245, Παρατ. σ. 353, Π 4550 σ. 953. Contra: Π 10676 σ. 14, Π 20752 σ. 327.— Ἔννοια ἄρθρου 10 § 3 ν.δ. 3755/1957· ἀνεπιτρεπτὸς ἡ κατὰ τὴν διαδικασίαν περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας μεταβολὴ τοῦ περιεχομένου διατάξεων ἀναγκαστικοῦ δικαίου· δημιουργία περιορισμῶν εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἐργασίας· δυνατὴ ἡ δι' ἀποφάσεων Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων ρύθμισις παροχῶν ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ἀ.δ.δ. 6 σ. 550.—Μὴ παροχὴ ἐκ τοῦ ν. 3239/1955 ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς τὰ Διοικητικὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια πρὸς σύστασιν ὑπ' αὐτῶν Ἐπιτροπῶν διὰ χορήγησιν ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων· δυνατὴ ρύθμισις ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν κατ' ἀποκοπὴν ἀμειβομένων, ἀ.δ.δ. 5 σ. 605.— Ὑποχρεώσεις Διοικητικῶν Δικαστηρίων εἰς σεβασμὸν καὶ ἴσην μεταχείρισιν τοῦ δικαιώματος ἐργασίας καὶ τῆς ἐκ ταύτης ἀμοιβῆς ἔναντι πάντων τῶν Ἑλλήνων· μὴ ἀντίθεσις εἰς τοῦτο διαφόρου κανονισμοῦ ἀμοιβῆς τῶν εἰς διαφορετικὰς ἐπιχειρήσεις ἐργαζομένων, Π 4081 σ. 1018.—Προσβολὴ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐνώπιον τοῦ Σ.τ.Ε. καὶ συζήτησις ἀγωγῆς ἐνώπιον ἐργατικοῦ δικαστοῦ, Π 4081 σ. 1018, Π 4110 σ. 1020.—Νομιμοποίησις ὀργανώσεως ἐνώπιον Σ.τ.Ε.· προσακτέα ἔγγραφα, ΣΕ 1387 σ. 897, ΣΕ 1745 σ. 1323, ΣΕ 268 σ. 443.—Ὡς πρὸς τὴν ἀναδρομικὴν ἰσχὺν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ΝΖ σ. 340, Π 18064 σ. 478, ἀ.δ.δ. 6 σ. 550, ΣΕ 1723 σ. 1260, ΣΕ 1745 σ. 1323, ΣΕ 1819 σ. 1355.—Ἀνεφαρμοστον διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἐπὶ ἀδελφῶν νοσοκόμων νοσηλευτικῶν καὶ ὑγειονομικῶν ἱδρυμάτων ἰδιωτικοῦ δικαίου διαβαθμισθεισῶν κατὰ ν. 683/1948, ΑΠ 13 σ. 211.—Διαδικασία συλλογικῶν διαφορῶν καὶ ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας· ἀνεφάρμοστον τῆς 2/1956 γενικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ἀποζημιώσεως δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν ἐπὶ τῶν Σ.Π.Α.Η., Π 17887 σ. 146.—Θέσις τῆς 2/1956 διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὡς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· κάλυψις ὑπὸ τῶν περὶ ἡμερομισθίων μαθητευομένων διατάξεων καὶ τῶν μαθητευομένων μὲ ἐργοδότην τὸ Δημόσιον· ἔννοια διατάξεως ἄρθρου

10 § 4 νόμου 3239/1955, ΙΙ 1314 σ. 426. Πρβλ. Εἰσαγ. σ. 426.—Ἐπὶ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2/1959· καθορισμός μισθοῦ προσωπικοῦ γραφείων ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων· χαρακτὴρ ὡς ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς· ἔκτασις ἐφαρμογῆς, ΝΖ σ. 340, Ἔγγρ. σ. 561, Σημ. σ. 561.—Διαιτητικὴ ἀπόφασις 14/1956 καὶ 2/1959 ἔκτασις ἐφαρμογῆς, ΙΙ 4682 σ. 1140. Πρβλ. Εἰσαγ. σ. 1140.—Ἀναίρεσις ἀποφάσεως δεχθείσης ἐφαρμογὴν τῆς 3/1949 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, χωρὶς νὰ βεβαιοῖ ὅτι ὁ μισθωτὸς ἔτυγχανε μηχανοτεχνίτης, κεκτημένος μίαν τῶν ἐν αὐτῇ εἰδικοτήτων, ΑΙΙ 21 σ. 495.—Ἀκύρωσις ὑ.α. 16928/1958, κηρυξάσης ἐκτελεστὴν τὴν παράνομον διαιτητικὴν ἀπόφασιν 1/1958, ὡς ἐπιληφθεῖσαν ἀναρμοδίως διατάξεως τῆς ο.σ.ἐ. οἰκοδομῶν, μὴ συνιστώσης ὅρον αὐτῆς, ΣΕ 1243 σ. 751.—Ἔκτασις ἐφαρμογῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως 14/1957 περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν μεταλλείων—λιγνιτωρυχείων, ΙΙ 396 σ. 1086.—Ρύθμισις ὅρων ἐργασίας διὰ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως 18/1958, ΣΕ 1723 σ. 1260.

υλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας. *1. Γενικά· κατάρτισις· εἶδη· περιεχόμενον.* Κατάρτισις· μεταξὺ τίνων· περιεχόμενον, Ἔγγρ. σ. 725, ΣΕ 1819 σ. 1355.—Κατάρτισις κατὰ ν. 3239/1955· συμβαλλόμεναι ὀργανώσεις· ἔννοια ὑπογραφῆς εὐρυτέρας σπουδαιότητος ο.σ.ἐ. παρὰ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων· ἐπιμελητήρια, Ἔγγρ. σ. 561, Σημ. σ. 561.—Διάκρισις συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας· ἐθνικαὶ γενικαί· ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαί· εἰδικαί· ἔννοια· μεταξὺ τίνων συνάπτονται καὶ ὑπογράφονται, Γν. Σ. σ. 280, ΙΙ 4081 σ. 1018, ΣΕ 1723 σ. 1260, ΣΕ 1745 σ. 1323, ΣΕ 1819 σ. 1355.—Ἰσχὺς ὡς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας διαιτητικῆς ἀποφάσεως, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ΙΙ 81 σ. 96, ΙΙ 19754 σ. 323, ΝΖ σ. 340, ΙΙ 1314 σ. 426, ΙΙ 18064 σ. 478, ἀ.δ.δ. 5 σ. 605, ΙΙ 4081 σ. 1018, ΙΙ 4110 σ. 1020, ΙΙ 5108 σ. 1021, ΣΕ 1723 σ. 1260, ΣΕ 1745 σ. 1323, ΣΕ 1819 σ. 1355.—Γενικὰ κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν διὰ γενικῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐφαρμογῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὡς ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1956· ἀκυρότης ὅρων εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀντιτιθεμένων πρὸς αὐτήν, Ἔγγρ. σ. 508.—Ἀνεπίτρεπτος ρύθμισις διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας θέματος, οὗτινος ἡ ρύθμισις ἐπεφυλάχθη ὑπὸ τοῦ νόμου εἰς τὴν κανονιστικὴν ἐξουσίαν τῆς πολιτείας· ἀκύρωσις ὑπουργικῆς ἀποφάσεως κυρωσάσης τοιαύτην συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας (περίπτωσις στολῆς προσωπικοῦ Κ.Τ.Ε.Λ.), ΣΕ 2072 σ. 101.—Σχέσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πρὸς κανονισμὸν ἀναγκαστικοῦ δικαίου· νόμιμος ἢ διὰ κανονισμοῦ προσωπικοῦ Α.Σ.Ο.· μείωσις ἀποδοχῶν, ὁρισθεισῶν διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· ἀνεπίτρεπτος μετὰ τὸ ἄρθρον 9 ν.δ. 3541/1956 ἡ κατάρτισις ο.σ.ἐ. μεταξὺ Α.Σ.Ο. καὶ ὀργανώσεως προσωπικοῦ τούτου, Γν. Σ. σ. 165.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ἀδελφῶν νοσοκόμων νοσηλευτικῶν καὶ ὑγειονομικῶν ἱδρυμάτων ἰδιωτικοῦ δικαίου, διαβαθμισθέντων κατὰ ν. 683/1948, ΑΙΙ 13 σ. 211.—Ἀνεφάρμοστον τῶν κατὰ ν. 1777/1951 ἐκδιδομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἐπὶ περιπτώσεων, καθ' ἃς ἔχει ρυθμισθῆ τὸ θέμα διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ΙΙ 16041 σ. 80, ΑΙΙ 321 σ. 760.—Σύστασις διὰ ο.σ.ἐ. 28.2.1948 Μετοχικοῦ Ταμείου Ὑπαλλήλων Τραπέζης Ἑλλάδος· ἔξοδος ἐκ τῆς ὑπηρεσίας καὶ παροχαί, ΑΙΙ 729 Ὀλ. σ. 156.

2. Ἰσχύς· ἔκτασις δεσμεύσεως. Ἰσχὺς συλλογικῆς συμβάσεως ὡς οὐσιαστικοῦ νόμου· αὐτεπαγγέλτως ἐφαρμογὴ ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ, ΙΙ 19754 σ. 323, ΙΙ 1257 σ. 659, ΙΙ 4081 σ. 1018, ΙΙ 5108 σ. 1021, ΙΙ 974 σ. 1259.—Ἔλλειψις εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως· δικαίωμα ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου, ΙΙ 1022 σ. 196, Εἰσαγ. σ. 96.—Ὅροι συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς περιεχομένου ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΑΙΙ 484 σ. 1366.—Ἔκτασις δεσμεύσεως ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ΝΖ σ. 41, ΙΙ 81 σ. 96, Γν.Σ. σ. 280, Ἔγγρ. σ. 284, ΝΖ σ. 300, ΙΙ 19754 σ. 323, Παρατ. σ. 325, ΝΖ σ. 340, ΙΙ 1314 σ. 426, ΙΙ 18064 σ. 478, Ἔγγρ. σ. 508, 561, Σημ. σ. 561, ΙΙ 1257 σ. 659, Ἔγγρ. σ. 725, ΣΕ 1243 σ. 751, ΙΙ 4110 σ. 1020, ΙΙ 5108 σ. 1021, ΙΙ 396 σ. 1086, ΝΖ σ. 1123.—Δέσμευσις τῶν μελῶν τῶν συμβληθεισῶν ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, Γν.Σ. σ. 280, Ἔγγρ. σ. 284, ΝΖ σ. 300, ΙΙ 19754 σ. 323, Παρατ. σ. 325, ΝΖ σ. 340, ΙΙ 1257 σ. 659, Ἔγγρ. σ. 725, ΣΕ 1243 σ. 751, Εἰσαγ. σ. 1017, ΙΙ 4110 σ. 1020, ΙΙ 5108 σ. 1021, ΙΙ 396 σ. 1086.—Διαιτητικὴ ἀπόφασις μὴ κηρυχθεῖσα ὑποχρεωτικὴ· ἔκτασις δεσμεύσεως ἐξ αὐτῆς, ΝΖ σ. 41, ΙΙ 81 σ. 96, ΝΖ σ. 340, Εἰσαγ. σ. 426, ΙΙ 5108 σ. 1021.—Κατάρτισις καὶ ὑπογραφὴ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας παρουσίᾳ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐξουσιοδοτουμένου ὀργάνου· ἔκτασις δεσμεύσεως ἐξ αὐτῆς, Γν.Σ. σ. 280, ΙΙ 19754 σ. 323, ΙΙ 18064 σ. 478, ΙΙ 5108 σ. 1021.—. . . δέσμευσις ἐξ αὐτῆς καὶ τοῦ Δημοσίου, ΙΙ 19754 σ. 323.—Ἔννοια καλυπτομένων ὑπὸ καταστατικῶν τῶν συμβληθεισῶν ὀργανώσεων· τοιαῦται καὶ αἱ ἐργοδοτικαὶ ἐπιχειρήσεις, οἵτινες ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν ἐργασιῶν των θὰ ἠδύναντο νὰ εἶναι μέλη τῆς συμβληθείσης ὀργανώσεως, ἐὰν μὴ ἐκωλύοντο πρὸς τοῦτο ἐκ τῆς νομικῆς μορφῆς ἣν ἔχουν περιβληθῆ ἢ ἐκ νομικοῦ τινος λόγου, ΙΙ 19754 σ. 323, Πρβλ. Παρατ. σ. 325.—Συλλογικὴ σύμβασις κηρυχθεῖσα ὑποχρεωτικὴ· ἔκτασις δεσμεύσεως ἐξ αὐτῆς, ΙΙ 396 σ. 1086, Εἰσαγ. σ. 1360.—. . . δέσμευσις ἐξ αὐτῆς καὶ τοῦ Δημοσίου, Εἰσαγ. σ. 1360.—Δέσμευσις καὶ Δημοσίου ἐκ διαιτητικῆς ἀποφάσεως μετὰ κήρυξιν αὐτῆς ὡς ὑποχρεωτικῆς, Ἔγγρ. σ. 508.—Ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ὑπογραφεῖσα ὑπὸ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου, ἐλλείψει ἁρμοδίας ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως τῶν ἐργοδοτῶν, καταρτισθεῖσα καὶ ὑπογραφεῖσα παρουσίᾳ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ εἰδικῶς

έξουσιοδοτημένου όργάνου· δέσμευσις Δημοσίου καὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, Γν.Σ. σ. 289.—Θέσις διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2/1956 ὡς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· κάλυψις ὑπὸ τῶν περὶ ἡμερομισθίων μαθητευομένων διατάξεων αὐτῆς καὶ τῶν μαθητευομένων μὲ ἐργοδότην τὸ Δημόσιον· ἔννοια ἄρθρου 10 § 5 ν. 3239/1955, Π 1314 σ. 426.—Ἔκτασις καθ' ὑποκείμενα τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· καθορίζεται εὐθέως καὶ ἀποκλειστικῶς ἐκ τοῦ νόμου καὶ δὲν ἀποτελεῖ ἀντικείμενον ὅρου συλλογικῆς συμβάσεως· δέσμευσις ἐκ ταύτης, ἀνεξαρτήτως τῶν ἐν αὐτῇ ὁρισμῶν, πάντοτε καὶ μόνον τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένων προσώπων, ΣΕ 1243 σ. 751.—Ἀκυρότης ρήτρας συλλογικῆς συμβάσεως ἀπορρήσεως πρόσωπα πέραν τοῦ κύκλου τῶν προσώπων τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ δεσμεύσουν τὰ συμβαλλόμενα μέρη· ἀθεράπευτον ἀνωμαλίας ἐκ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς, ΝΖ σ. 209.—Ἐφαρμογὴ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐπὶ ὑπαγωγῆς εἰδικῶς εἰς συμβαλλομένων εἰς τὰς διατάξεις αὐτῆς, Π 1257 σ. 659.—Στοιχεῖα δικαιώματος ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως καὶ ἔκθεσις ἐν τῇ ἀγωγῇ, Π 4110 σ. 1020, Π 4081 σ. 1018, Παρατ. σ. 325, Π 5198 σ. 1021.

3. ***Τροποποίησις ἢ μὴ· ἔγκρισις· ἐξουσία Ὑπουργῶν.*** Ἐξουσία Ὑπουργῶν πρὸς τροποποίησιν ἢ μὴ ἔγκρισιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως· ἀντίθεσις πρὸς οἰκονομικὴν ἢ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, ΣΕ 2083 σ. 17, Π 6888 σ. 94, ΝΖ σ. 166, ΣΕ 598 σ. 476, ΣΕ 955 σ. 637, ΣΕ 1562 σ. 831.—Αἰτιολογία ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ τροποποιήσεως ἢ μὴ ἐγκρίσεως· περιεχόμενον αἰτιολογίας, ΣΕ 2083 σ. 17, Παρατ. σ. 166, ΣΕ 955 σ. 637, ΣΕ 1562 σ. 831.—Ἔννοια διατάξεως ἄρθρ. 20 § 2 νόμου 3239/1955· τρόπος ὑπολογισμοῦ ἐπιδόματος εὐδοκίμων παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας συναπτομένης μὲ τὰς ἀποδοχὰς τῶν μισθωτῶν· θέμα ἀναγόμενον εἰς οἰκονομικὴν πολιτικὴν Κυβερνήσεως καὶ ὑπαγόμενον εἰς ἁρμοδιότητα Ὑπουργῶν κατ' ἄρθρ. 20 § 2 ν. 3239/1955, ΣΕ 955 σ. 637.— Προϋποθέσεις κύρους πράξεως τροποποιήσεως ἢ μὴ ἐγκρίσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἀποφάσεως διαιτησίας· ἐνέργεια ἐντὸς συντόμου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας· προηγουμένη γνώμη εἰδικοῦ συλλογικοῦ ὀργάνου· αἰτιολόγησις· συνέπεια παραβάσεως, ΣΕ 2083 σ. 17, Π 6888 σ. 94.—Ἀκύρωσις ὑπὸ Σ.τ.Ε. ἀποφάσεως Ὑπουργῶν περὶ τροποποιήσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὡς ἐκδοθείσης ἄνευ προηγουμένης συννόμου γνωμοδοτήσεως τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς· ἔκδοσις νέας ἀποφάσεως ἐντὸς τῶν ἐν τῷ ν. 3239/1955 προθεσμιῶν ἀρχομένων ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τῆς ἀποφάσεως τοῦ Σ.τ.Ε., Π 6888 σ. 94.

4. ***Συλλογικὴ διαφορὰ ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως· προϋποθέσεις· ἑρμηνεία συλλογικῶν συμβάσεων.*** Ἐξουσία Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων ἐπὶ συλλογικῆς διαφορᾶς ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· προϋποθέσεις ἐπεμβάσεως· ἔννοια διατάξεων ἄρθρου 15 παράγρ. 1 καὶ 2 τοῦ ν. 3239/1955, ΣΕ 598 σ. 475, ἀ.δ.δ. 5 σ. 605, Π 4110 σ. 1020, ΣΕ 1723 σ. 1260, ΝΖ σ. 1123.— ... ἀναγκαία κατὰ κανόνα ἡ προηγουμένη καταγγελία συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου πρὸς ἐπίλυσιν τῆς διαφορᾶς ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων, κάλυψις ὅμως τῆς διατυπώσεως ταύτης ἐπὶ διαπιστώσεως παρὰ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων οὐσιώδους μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν, ΣΕ 598 σ. 475, ΣΕ 1723 σ. 1260.— Ἐπὶ οὐσιώδους μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν δυνατὴ ἡ ἐπίλυσις ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων συλλογικῆς διαφορᾶς ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ πρὸ τῆς καταγγελίας αὐτῆς, ἀ.δ.δ. 5 σ. 605, Π 4081 σ. 1017. Contra : Ἡ ἐξαίρεσις ἐπὶ οὐσιώδους μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν ἔχει ἐφαρμογὴν μόνον προκειμένου περὶ συλλογικῆς συμβάσεως ὡρισμένης χρονικῆς ἰσχύος πρὸ τοῦ πέρατος τῆς ὁποίας ἐπῆλθεν ἡ οὐσιώδης μεταβολή, Π 4110 σ. 1020.—Οὐ κώλυμα ἐξ ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως 22.8.1958 καὶ διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2/1956 πρὸς καθορισμὸν ὑπὸ Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου ἁμοιβῆς εἰδικῶν κατηγοριῶν μισθωτῶν πέραν τῶν ὑπ' αὐτῶν ὁριζομένων κατωτάτων ὁρίων, ΣΕ 1819 σ. 1355.—Λύθεντικὴ ἑρμηνεία συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· ἁρμόδιον ὄργανον· ἐξουσία Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρὸς τροποποίησιν ἢ ἔγκρισιν τῆς ἑρμηνευτικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως· ἔκτασις, ΝΖ σ. 209.— Διαιτητικὴ ἀπόφασις ἑρμηνευτικὴ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· ἐπέχει θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως· ἀναδρομικὴ ἰσχύς, Π 18064 σ. 478.—Δυνατὴ δι' ἀποφάσεως Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου ἑρμηνεία ἰσχύοντος δυνάμει σ.σ.ἑ. ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὅρου περιληφθέντος εἰς αὐτήν· οὐχὶ καὶ ὅρου εὐθέως ἐκ τοῦ νόμου ἰσχύοντος, τῆς ἑρμηνείας αὐτοῦ ἀνηκούσης εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, ΣΕ 1243 σ. 750.—Ἁρμοδιότης Διαιτητικῶν Δικαστηρίων πρὸς αὐθεντικὴν ἑρμηνείαν σ.σ.ἑ. οὐχὶ καὶ αὐτοῦ τοῦ ν. 3239/1955, Παρατ. σ. 325.

5. ***Καταγγελία.*** Καταγγελία συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· ἀποτελέσματα· λύσις πάσης δεσμεύσεως τῆς καταγγελλούσης ὀργανώσεως καὶ τῆς πρὸς ἣν ἡ καταγγελία ταύτης διὰ τὸ μέλλον, τῶν ὑφισταμένων ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἰσχυουσῶν μέχρις οὗ νομίμως λυθῶσιν· ὅρος συλλογικῆς συμβάσεως περὶ παροχῆς δώρων, ΑΠ 484 σ. 1366, Π 81 σ. 96.—Καταγγελία συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· τίνες δύνανται νὰ προβοῦν εἰς αὐτήν· συνέπειαι, ΣΕ 1819 σ. 1355. Βλ. καὶ ἀνωτέρω παράγρ. 4.

6. ***Ἀκυρότης ἀντιθέτων συμφωνιῶν· παραίτησις· ὑπέρβασις ὁρίων.*** Ἀναγκαστικὸν δίκαιον αἱ διατάξεις σ.σ.ἑ. ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως· ἀκυρότης ἀντιθέτων συμφωνιῶν ΝΖ σ. 781.—Ἄκυρος παραίτησις ἀπὸ κτηθέντος δικαιώματος μετὰ τὴν λύσιν συμβάσεως ἐργασίας, ὅταν ἐπιτάσσηται τοῦτο ὑπὸ τοῦ νόμου

ἢ πρόκειται περὶ ἀξιώσεων ἀναφερομένων εἰς τὰ ἐλάχιστα ὅρια ἀποδοχῶν καθοριζομένων διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ὑπουργικῶν ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ΑΠ 247 σ. 641, Π 8515 σ. 643.—Μὴ ἀπαγόρευσις ἀπολήψεως μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ἀνωτέρου τοῦ διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἢ δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ὁρισθέντος ἢ συμφωνίας περὶ τοιαύτης ἀπολήψεως, Εἰσαγ. σ. 144, 195. Ἀγορ. Εἰσαγ. σ. 202, ΑΠ 28 σ. 199, ΝΖ σ. 784.—Σιωπηρὰ κατάργησις ν. 26/1944 περὶ ἀνωτάτου ὁρίου ἀποδοχῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ΑΠ 28 Ὀλ. σ. 199, Ἀγορ. Εἰσαγγ. σ. 199.

7. *Ἐθνικαί.* Ἀναπροσαρμογὴ διὰ σ.σ.ἐ. 4.11.1947 τῶν ὑπὸ προπολεμικῶν σ.σ.ἐ. καθωρισμένων κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων, καθοριζθέντων τούτων ἀναλόγως τοῦ λαμβανομένου ἡμερομισθίου βάσει τῶν προπολεμικῶν σ.σ.ἐ· παῦσις ἰσχύος ὑπουργικῆς ἀποφάσεως 37148/1946 ρυθμιζούσης τὸ αὐτὸ θέμα, ΑΠ 361 σ. 945.—Ἐφαρμογὴ τῶν ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῶν γενικῶν σ.σ.ἐ., κηρυχθεισῶν ὑποχρεωτικῶν ἐπὶ παντὸς ἐργοδότου, ἀπασχολοῦντος μισθωτούς, Ἔγγρ. 10291 σ. 508.—Γενικὰ κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν διὰ γενικῆς ἐθνικῆς σ.σ.ἐ. ἢ ὁμοίας ἐφαρμογῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὡς ἡ 2/1956· ἀκυρότης ὅρων εἰδικῆς σ.σ.ἐ., ἀντιτιθεμένων πρὸς αὐτήν. Ἔγγρ. σ. 508.—Ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν σ.σ.ἐ. 4.11.1947 ἐπὶ ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας, ὧν τὰ μισθολόγια προπολεμικῶς δὲν καθωρίζοντο διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, Εἰσαγ. σ. 321.

8. *Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν κλπ.* Καθορισμὸς διὰ τῆς σ.σ.ἐ. 16.9.1937 τοῦ μισθοῦ τοῦ προσωπικοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας τῶν Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἐν γένει ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων· ἀμεταβλητον διὰ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων 14/1956 καὶ 2/1959· περίπτωσις παροχῆς ἐργασίας τιξινόμου εἰς ἀποθήκας καὶ ἐργοστάσιον ἐπιχειρήσεως, Π 4682 σ. 1140. Πρβλ. Εἰσαγ. σ. 1140.

9. *Ἄλλαι συλλογικαὶ συμβάσεις.* Ἔκτασις ἰσχύος τῆς ἀπὸ 12.11.1958 σ.σ.ἐ. πρακτικῶν μηχανικῶν ἁπάσης τῆς χώρας, Ἔγγρ. σ. 284.—Ἔκτασις ἰσχύος τῆς ἀπὸ 18.10.1958 σ.σ.ἐ. πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν πρὸ καὶ μετὰ τὴν κήρυξίν της ὡς ὑποχρεωτικῆς, Ἔγγρ. σ. 725.—Ἐφαρμογὴ τῆς ἀπὸ 4.4.1956 σ.σ.ἐ. μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν καὶ ἐπὶ τῆς Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως Φωταερίου Ἀθηνῶν, βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, Π 19754 σ. 323.—Προπολεμικὴ σ.σ.ἐ. βαφέων· παῦσις ἰσχύος τῆς ὑ.ἀ. 37148/1946 ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς ἀπὸ 4.11.1947 σ.σ.ἐ., ὡς ρυθμιζούσης τὸ αὐτὸ μὲ ἐκείνην θέμα, ΑΠ 361 σ. 945.—Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργαζομένων εἰς βαφεῖα, καθαριστήρια κλπ.· ἀτόγησις μετὰ τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν 2/1956, ἐπέχουσαν θέσιν ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΣΕ 1723 σ. 1260.—Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας πληρωμάτων φορτηγῶν πλοίων ἀπὸ 7.12.1956· ἔκτασις ἐφαρμογῆς· ἀνεφάρμοστον ἐπὶ πλοίων ὑπὸ ἀλλοδαπὴν σημαίαν, Π 1257 σ. 659.—Ἀνίσχυρον ὅρου τῆς ἀπὸ 31.8.1956 σ.σ.ἐ., καθοριζοντος κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων μαθητευομένων ραπτριῶν γυναικείων φορεμάτων, μικρότερα τῶν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2/1956 καὶ τῆς ἐθνικῆς γενικῆς σ.σ.ἐ. 22.8.1958, Ἔγγρ. σ. 508.—Ἐφαρμογὴ σ.σ.ἐ. ἐργατοτεχνιτῶν ἐκδορσοραγέων Πειραιῶς· προϋπόθεσις δικαιώματος Συνδέσμου πρὸς εἴσπραξιν τῶν καθοριζομένων δικαιωμάτων παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν· ὑπερημερία ἀρνουμένων νὰ παράσχουν ἐργασίαν ἐργοδοτῶν· ἐνεργητικὴ νομιμοποίησις Συνδέσμου· ἔκτασις ἐφαρμογῆς τῆς ἄνω σ.σ.ἐ., ΑΠ 741 σ. 496.—Ἐφαρμογὴ τῆς ἀπὸ 27.6.1957 σ.σ.ἐ. οἰκοδόμων· ἑρμηνεία αὐτῆς διὰ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως 1/1958 ὡς πρὸς τὰ καλυπτόμενα δι' αὐτῆς πρόσωπα· συνεπάγγελτος ἐφαρμογὴ ὑπὸ δικαστοῦ· ἔκτασις ἐφαρμογῆς ἀναδρομικῶς τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, Π 18064 σ. 478.—Συλλογικὴ σύμβασις οἰκοδόμων 27.6.1957· ἔκτασις ἰσχύος, ΝΖ σ. 300.—Νόμιμος μισθὸς θυμοφόρων πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων κατὰ τὴν ἀπὸ 31.12.1958 σ.σ.ἐ.· κανονισμὸς δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων θυρωρῶν· παράβασις ἐκ μέρους ἰδιοκτήτου· δικαίωμα διπλασίας ἀποζημιώσεως ν. 2112· προϋπόθεσις ἢ ἐκ δόλου παράβασις, Π 10673 σ. 147.—Δικαίωμα λαντζέρισσας ξενοδοχείου ἐπὶ τοῦ κατωτέρου ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργατρίας, ὄντος ἀνωτέρου τῶν ὑπὸ τῆς σ.σ.ἐ. 3.3.1939 ὁριζομένων, ΑΠ 785 σ. 23.—Διατάξεις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. ἀπὸ 7.4.1954 περὶ δώρου ἑορτῶν· ἔννοια ὡς ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως καὶ οὐχὶ μισθοῦ, ΑΠ 402 σ. 1185.—Ἀδέσμευτον Δημοσίου ἐκ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων πετρελαίου ΑΠ 480 σ. 1361.

Συμβάσεις διεθνεῖς. Βλ. λ. *Διεθνὲς Δίκαιον.*

Σύμβασις. Ἀρχὴ ἐλευθερίας συμβάσεων κατ' ἄρθρον 361 ΑΚ· ἔννοια ταύτης καὶ περιορισμοί, Π 1065 σ. 144.—Κυροθεῖσα διὰ νόμου· ἑρμηνεία· πρὸς τί τείνει αὕτη, Παρατ. σ. 251.—Ἀκύρωσις δηλώσεως βουλήσεως ἕνεκα πλάνης κατ' ἄρθρα 140 - 143 Ἀστ. Κώδικος, ΑΠ 322 σ. 1022.—Ἰσχὺς ὡς συμβάσεως τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Κ.Υ. Δ.Ε.Π., ΑΠ 145 σ. 1144.—Στοιχεῖον ἀλλοδαπότητος ἐν συμβάσει πότε παρεμβάλλεται· ρύθμισις διαφορῶν κατ' ἄρθρον 25 ΑΚ· ἐπικράτησις ἡμετέρου δικαίου κατ' ἄρθρον 33 ΑΚ προκειμένου θέματος δημοσίας τάξεως, Π 15010 σ. 1254.—Συμβατικὴ ἐπιστολὴ εἰς ἣν παραπέμπει νόμος, μὴ δημοσιευθεῖσα εἰς Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως· δὲν ἀποτελεῖ κανόνα οὐσιαστικοῦ δικαίου· ψευδὴς ἑρμηνεία αὐτῆς οὐ λόγος ἀναιρέσεως, ΑΠ 402 σ. 1185.—Κανὼν ἀμφοτεροβαρῶν συμβάσεων· μὴ ὀφειλὴ ἀντιπαροχῆς ἄνευ παροχῆς κατ' ἄρθρον 380 ΑΚ, Π 22 σ. 1369.—Συμψηφισμὸς διὰ δικαιοπραξίας (συμβατικός)· μὴ εἰδικὴ ρύθμισις ὑπὸ ΑΚ ἐφαρμογὴ γενικῶν διατά-

ξεων περί συμβάσεων· αμφοτεροβαρής σύμβασις περι αμοιβαίας άφέσεως χρέους· προϋπόθεσις κύρους, ΑΠ 462 σ. 1377.—Έγκύκλιος ὑπ' αριθ. 3357/1945 Έταιρείας «Έλληνικοί Ήλεκτρικοί Σιδηρόδρομοι» γενομένη άποδεκτή ὑπό ὑπαλλήλου· έπέχει θέσιν συμβάσεως, ΑΠ 484 σ. 1366.—Ίασις άκύρου δικαιοπραξίας έπί σχετικής άκυρότητος διά συναινέσεως είς αὐτήν· έφαρμογή καὶ έπί παραιτήσεως άπό δικαιώματος προσβολής διοικητικής πράξεως, ΑΠ 39 σ. 25ῦ.—Δικαιοπραξία μονομερής καὶ άνετιώδης ή καταγγελία συμβάσεως έργασίας, Η 1074 σ. 88, Π 513 σ. 713.—Περι καλύψεως άποζημιώσεως δι' ὑπερωριακήν έργασίαν διά τοῦ συμβατικοῦ, άνωτέρου τοῦ νομίμου, ήμερομισθίου· νόμιμος, Π 1022 σ. 196.—Άνέλεγκτος κρίσις δικαστηρίου οὐσίας περί μή παραβάσεως ὅρου συμβάσεως ΑΠ 139 σ. 259.

Συμβιβασμός. Έπί έργατικῶν διαφορῶν, Εἰσηγ. Ἐκθ. σ. 1062.— Πρὸς παραίτησιν δικαιωμάτων παλαιῶν πολεμιστῶν· ἄκυρος· ἔγκυρος ὁ πρὸς διασφάλισιν τῶν ἐκ τοῦ νόμου δικαιωμάτων των, ΑΠ 599 σ. 1193.

Συμβολαιογράφοι. Μή ἄσκησις ἐπιχειρήσεως ὑπ' αὐτῶν· ανεφάρμοστον διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2/1959, ΝΖ σ. 340.

Συμβούλια. Βλ. λ. *Ἀνώνυμος Ἑταιρεία, Νομιμοφροσύνη, Πειθαρχία, Στράτευσις* (παράγρ. Β), *Συνδικαλιστικὰ στελέχη, Συνεταιρισμοί, Σωματεῖα, Ταμεῖα.*—Ἰατρικὸν Σ.Ε.Κ., ΑΠ 810 σ. 388.—Χαρακτὴρ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Ταμείου Μεταλλευτικῶν· συλλογικὸν διοικητικὸν ὄργανον, ΑΠ 33 σ. 391.—Ἐποπτικὸν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως· σύνθεσις, ΣΕ 1052 σ. 770.

Συμβούλιον Ἐπικρατείας. Βλ. λ. *Αἴτησις Ἀκυρώσεως.*

Συμπεριφορά. Ἀπρεπὴς μισθωτοῦ· συνέπειαι, Εἰσαγ. σ. 419, ΑΠ 178 σ. 420, ΝΖ σ. 360.—Ἐργοδότου πρὸς μισθωτόν· ὑποχρέωσις εὐπροπούς· ὑβριστικὴ· συνέπειαι, ΑΠ 777 σ. 20, Π 745 σ. 424, ΝΖ σ. 360.—Ἀνάρμοστος· λόγος ἀπολύσεως πολεμιστοῦ ἀ.ν. 1836/1951· ἁρμοδιότης Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς ἄρθρου 7 ἀ.ν. 244/1937, ΣΕ 2016 σ. 10.— Ἀνάρμοστος· λόγος ἀπολύσεως παλαιοῦ πολεμιστοῦ, ΣΕ 333 σ. 304.

Συμψηφισμός. Ἀλλαχοῦ κερδηθέντων εἰς ἀποδοχὰς ὑπερημερίας, Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 7).—Δικαστικῆς δαπάνης. Βλ. λ. *Δικαστικὰ ἔξοδα* — Ὀφειλῶν ἠσφαλισμένων εἰς Τ.Ε.Β.Ε. πρὸς σύνταξιν, ΑΠ 320 σ. 90ῆ.—Κέρδους εἰς ζημίαν· προϋπόθεσις ζημία ἀνορθωτέα κατὰ τὰς κοινὰς περὶ ἀποζημιώσεως διατάξεις, οἷα δὲν εἶναι ἡ ἐκ τοῦ ν. 551· παρέκκλισις ἄρθρου 18 ν. 551 μόνον διὰ τὰς ἐν αὐτῷ κατηγορίας μισθωτῶν· μὴ καταλογισμὸς συντάξεως ἐξ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου εἰς ἀποζημίωσιν ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ΑΠ 761 σ. 8. Πρβλ. Προτ. σ. 177, —Διὰ δικαιοπραξίας (συμβατικὸς)· μὴ εἰδικὴ ρύθμισις ὑπὸ ΑΚ· ἐφαρμογὴ γενικῶν διατάξεων περὶ συμβάσεων· προϋπόθεσις κύρους τὸ νόμῳ ὑποστατὸν τῆς ἀπαιτήσεως καὶ ἀνταπαιτήσεως· ἔννοια τοιαύτης συμβάσεως ἐν γνώσει τοῦ νόμῳ ἀνυποστάτου τοιούτων, ΑΠ 462 σ. 1377.— Ἀποζημιώσεως ν. 2112/1920 δι' ἀπόλυσιν καὶ ἀποζημιώσεως ἀ.ν. 539/1945 διὰ μὴ ληφθεῖσαν ἄδειαν ἕνεκεν ἀπολύσεως πρὸς ληξιπροθεσμον ἀνταπαίτησιν ἐργοδότου ἐκ δανείου πρὸς τὸν μισθωτὸν καὶ πρὸς προκαταβολὰς μισθοῦ, Π 5274 σ. 137.— Πρὸς μισθόν· ἀπαγόρευσις κατ' ἄρθρον 664 ΑΚ ἂν οὗτος εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖος πρὸς συντήρησιν τοῦ μισθωτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του, Εἰσαγ. σ. 260, Π 2476 σ. 1093.— Εἰς δῶρον ἑορτῶν· μόνον τῶν ἐπὶ σκοπῷ δώρου παροχῶν· οὐχὶ καὶ τοῦ ἐπὶ πλέον μέρους τῶν καταβαλλομένων ὑπερτέρων τῶν νομίμων ἀποδοχῶν· οὐδὲ τοῦ ἐπὶ πλέον ποσοῦ ἐπὶ καταβολῆς ἐκ πλάνης μείζονος ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν, Π 16133 σ. 261.—Τῶν πέραν τῶν νομίμων ἀποδοχῶν πρὸς δῶρα ἑορτῶν, Ἔγγρ. σ. 1038.—Ὑπαγωγὴ καὶ δώρου ἑορτῶν εἰς τὸ ἐκ τοῦ ἄρθρου 664 ΑΚ ἀσυμψήφιστον, Εἰσαγ. σ. 260, 653.—Μὴ ὑπαγωγὴ ἀξιώσεως μισθωτοῦ ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ εἰς τὸ ἐκ τοῦ ἄρθρου 664 ΑΚ ἀσυμψήφιστον, ΝΖ σ. 356.—Ἐπιτρεπτὸς συμψηφισμὸς εἰς μισθὸν ἀπαιτήσεως ἐργοδότου δια ζημιας ὑπὸ μισθωτοῦ δολίως προξενηθείσας ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς συμβάσεως ἐργασίας· ἐφαρμογὴ τούτου καὶ ἐπὶ ἀπαιτήσεως δώρου ἑορτῶν· ἔννοια ζημιῶν· νοητέαι καὶ αἱ ἐπερχόμεναι, ὅταν ὁ μισθωτὸς ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς συμβάσεως ἀπεδέχθη καὶ ἐνήργησεν ὡς βοηθὸς ἐκπληρώσεως ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς τρίτον, Π 16118 σ. 487. —Μὴ νόμιμος ἔνστασις τοῦ ἰδιοκτήτου λεωφορείου κατ' ἀξίωσεως ὁδηγοῦ περὶ συμψηφισμοῦ ὀφειλομένων εἰς Κ.Τ.Ε.Α., προκειμένης ἀπαιτήσεως οὐχὶ ἰδίας τοῦ ὀφειλέτου ἐναγομένου, Π 18 σ. 1013.—Χαρακτὴρ ἀξιώσεως μὴ προσλαμβανομένου πολεμιστοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος κατ' ἄρθρον 4 ἀ.ν. 1836/1951 ὡς ἀποζημιώσεως· νόμιμος ἡ πρότασις κατ' αὐτῆς συμψηφισμοῦ ἀνταπαιτήσεως ἐργοδότου, ἄλλως λόγῳ ἐπαρκείας πρὸς διατροφὴν αὐτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του, Π 2476 σ. 1093.—Νόμιμος συμφωνία προκαταβολῆς ποσοῦ κατὰ μῆνα πρὸς συμψηφισμὸν εἰς ἀπαίτησιν ἀναλογοῦντος μισθοῦ δι' ἐκτακτον ἐργασίαν ἢ ἀποδόσεως ὠφελείας κατ' ἄρθρ. 701 ΑΚ· νόμιμος ὁμοίως συμφωνία καλύψεως τῆς ἀποζημιώσεως δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν διὰ τοῦ συμβατικοῦ, ἀνωτέρου τοῦ νομίμου, ἡμερομισθίου, Π 1022 σ. 196.—Παραδεκτὴ ἔνστασις συμψηφισμοῦ καὶ ὅταν ἡ ἀντιτασσομένη ἀνταπαίτησις, διὰ κυρίας ἀγωγῆς ἀσκουμένη, θὰ ὑπήγετο εἰς τὴν καθ' ὕλην ἁρμοδιότητα ἄλλου δικαστηρίου, ἢ εἰς ἄλλην διαδικασίαν· ἐξέτασις παρεμπιπτόντως, Εἰσαγ. σ. 137, 487.—Ἀνάκλησις ἐπιδοτήσεως ἀνεργίας· συμψηφισμός, Ἔγκ. σ. 907. —Μεταβολὴ ἀσφαλιστικοῦ φορέως· αὐτόματος συμψηφισμός, Ἔγκ. σ. 1110.— Καταλογισμὸς ἀσφαλιστικῶν παροχῶν εἰς μισθὸν ἐν περιπτώσει ἀσθενείας. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 8).

Συνάλλαγμα ἀνώνυμον. Βλ. λ. *Ἀνώνυμον συνάλλαγμα.*

Συνδικαλιστικὰ στελέχη. *1. Προστασία ἀ.ν.*

1803]1951. Σκοπὸς τοῦ ἀ.ν. 1803/1951, ΑΠ 787 σ. 16, Ελσαγ. σ. 24, Π 664 σ. 438, Π 4683 σ. 439.—Ἀπαγόρευσις ἀπολύσεως προσώπων παρεχόντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἐφ' ὅσον τυγχάνουν προεδροι ἢ γενικοὶ γραμματεῖς ἐργατικῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως παντὸς βαθμοῦ, ἀριθμούσης πλέον τῶν 100 μελῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας των καὶ ἐν ἔτος μετ' αὐτήν, εἰ μὴ μόνον δια σπουδαῖον λόγον, καὶ μετὰ προηγουμένην διαπίστωσιν τῆς συνδρομῆς τούτου ὑπὸ τῆς εἰδικῶς συνιστωμένης ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 3, ΑΠ 787 σ. 16, Π 664 σ. 438, Π 4683 σ. 439, Π 6815 σ. 1085, ΣΕ 1699 σ. 1240.—Ἐπιτρεπτὴ ἀπόλυσις διὰ τοὺς περιοριστικῶς ἐν τῷ νομῷ ἀναφερομένους λόγους, ἀνατεθειμένης τῆς διαπιστώσεως ὑπάρξεως αὐτῶν εις την οὐσιαστικὴν κρίσιν καὶ ἐκτίμησιν τῆς ἐπιτροπῆς ἀ.ν 1803/1951· ἀκύρωσις ἀποφάσεω, ἐπιτροπῆς, μὴ δεχθείσης ὕπαρξιν σπουδαίου λόγου ἀπολύσεως, ΣΕ 1699 σ. 1240.—Ἀκυρότης καταγγελίας συμβάσεως ἐργασιας τῶν ἄνω προσώπων γενομένης ἄνευ προηγουμένης διαπιστώσεως ὑπὸ τῆς εἰδικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ σπουδαίου λόγου, ΑΠ 787 σ. 16, Π 664 σ. 438, Π 1284 σ. 484, Π 70 σ. 1313.—. . . σχετικὴ ἡ ἀκυρότης· ἴσως ἐν παραιτήσει· ἔλλειψις τοιαύτης παραιτήσεως ἐπὶ μεταγενεστέρας τῆς προσβολῆς τῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου δηλώσεως τοῦ μισθωτοῦ περὶ ἀποδοχῆς αὐτῆς ὡς ἐγκύρου, Π 1284 σ. 484.—Προϋποθέσεις προστασίας ἡ γνωστοποίησις τῆς ἰδιότητος πρὸ τῆς καταγγελίας· ὑποχρεώσεως εἰς ἀπόδειξιν γνώσεως ἐργοδότου ὁ μισθωτός· τρόπος ἀποδείξεως ἀριθμοῦ μελῶν ὀργανώσεως Π 664 σ. 438.—Προϋπόθεσις προστασίας ἡ νομιμος ἐκλογὴ τῶν μισθωτῶν ὡς προέδρων ἢ γενικῶν γραμματέων κατὰ τὰς οἰκείας καταστατικὰς διατάξεις ἑκάστης ὀργανώσεως, εἴτε ἀρχῆθεν, εἴτε βραδύτερον, λόγῳ κενώσεως τῶν θέσεων τούτων, συνεπείᾳ θανάτου, παραιτήσεως ἢ ἄλλου τινὸς λόγου, Π 4683 σ. 439.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ προσωρινῶς ἀναπληρούντων τὸν πρόεδρον ἢ γενικὸν γραμματέα, λόγῳ παροδικοῦ κωλύματος ἢ προσκαίρου ἀπουσίας, Π 4683 σ. 439, Π 6815 σ. 1085.—Προϋποθέσεις τῆς προστασίας ἀ.ν. 1803/1951 ἡ διατήρησις τῆς ἐπιχειρήσεως ἐν λειτουργίᾳ· ἔλλειψις ταύτης καὶ παύσεως ὁριστικῶς τῶν ἐργασιῶν ἐπιχειρήσεως ἐν τῇ περιοχῇ, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὁ μισθωτὸς ὑποχρεοῦται κατὰ τὴν σύμβασιν ἐργασίας νὰ παρέχῃ τὰς ὑπηρεσίας του, ἔστω καὶ ἂν εἰς ἄλλας περιοχὰς τῆς χώρας διατηρῇ ὁ ἐργοδότης ὁμοειδεῖς ἐπιχειρήσεις, ΑΠ 270 σ. 696.—Ἀνεφάρμοστον ἀ.ν. 1803/1951, εἰς περίπτωσιν ἀπολύσεως κατόπιν ἀποφάσεω, τοῦ συμβουλίου νομιμοφροσύνης, ὅτι ὁ ἀπολυθεὶς δὲν εἶναι νομιμόφρων· οὐ δικαίωμα ἀποδοχῶν κατ' ἄρθρον 656 ΑΚ· ἀνωτέρα βία, ΑΠ 787 σ. 16.—Ἀνεφάρμοστον προστασίας ἀ. ν. 1803/1951 ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου πρόσληψις δι' ἐπεξεργασίαν καπνῶν ν. 2348/1953, Π 70 σ. 1313.— Ἀνεφάρμοστον ἀ.ν. 1803/1951 καὶ ἄρθρων 281 καὶ 174 ΑΚ ἐπὶ ἀπολύσεως συνδικαλιστικοῦ στελέχους ὑπὸ καιναφελοῦς ἱδρύματος, ὡς ἀντιστρατευομένων πρὸς τὸ ἄρθρον 106 τοῦ Συντάγματος, Π 5592 σ. 1317. Πρβλ. ΝΖ σ. 1289.— Ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος ἀπολύσεως· ἀπόρριψις, Π 664 σ. 438, Π 6815 σ. 1085.

2. ***Προστασία ἀ.ν. 694 1937.*** Ἀπόλυσις ἐκπροσώπων ἠσφαλισμένων εἰς ὀργανισμοὺς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως· προστασία ἀ.ν. 694/1937· ἀνεφάρμοστον κατ' ἄρθρον 6 ν.δ. 2510/1953, ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ Ἐθνικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν, ὡς καὶ τῶν Τραπεζῶν Ἑλλάδος, Κτηματικῆς καὶ Ἀγροτικῆς, ΣΕ 1824 σ. 24.—Προστασία ἀ.ν. 694 1937· ὑποβολὴ ἀπολύσεως εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 69 παράγρ. 1 τοῦ ν. 6298/1934 Τμήματος τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, κατόπιν αἰτήσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου· νοητέα ὡς ἀποχρῶν λόγος διὰ τὴν ἀπόλυσιν μεταξὺ ἄλλων καὶ σοβαρὰ παραπτώματα τοῦ ὑπαλλήλου κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του, ΣΕ 2017 σ. 384.—Εἰδικὴ κατ' ἀ.ν. 694/1937 προστασία· προϋπόθεσις ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου γνῶσις τῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ ὡς μέλους Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως κατόπιν δηλώσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου, ἐκτὸς ἐὰν ἐξ ἄλλων στοιχείων καθίσταται κατάδηλος ἡ ἐν λόγῳ ἰδιότης, ΣΕ 888 σ. 602.—Ὑποχρεωτικαὶ δι' ἐργοδότας καὶ ἀπολυθέντας αἱ ἀποφάσεις τοῦ κατ' ἀ.ν. 694/1937 Τμήματος Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ὑποκείμεναι μόνον εἰς αἴτησιν ἀκυρώσεως· παραδεκτὴ ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως καὶ μετ' αἴτησιν ἀκυρώσεως, μὴ ἀνασταλείσης νομίμως τῆς ἐκτελέσεως, ΑΠ 305 σ. 818.—Εἰδικὴ ἀποζημίωσις κατ' ἀ.ν. 694/1937· ἔρευνα ποσοῦ αὐτῆς· τί λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, ΑΠ 305 σ. 818.

3. ***Εἰδικὴ σύνταξις Ι.Κ.Α. κλπ.*** Εἰδικὴ σύνταξις παρὰ τοῦ ΙΚΑ μελῶν διοικήσεως Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν ἢ προέδρων ἢ γραμματέων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων· προϋποθέσεις· ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 51 ν.δ. 2698/1953· διαπίστωσις προϋποθέσεων· χρόνος ἐνάρξεως καταβολῆς συντάξεως, ΑΠ 208 σ. 500, ΣΕ 1033 σ. 771, ΣΕ 854 σ. 1025.—Ἐξαίρεσις ἀσφαλίσεως ἀνεργίας ἀμειβομένων ἐκ τῶν σωματείων ἢ ἑνώσεων συνδικαλιστῶν, Ἔγκ. σ. 788.

Συνεργεῖα. Βλ. καὶ λ. ***Δῆμοι - Κοινότητες.*** Ἐπισκευὴς αὐτοκινήτων· νυκτοφύλαξ· νόμιμος μισθός, Π 3259 σ. 717.

Συνεταιρισμοί. Ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ πρὸς τὸ ΙΚΑ δι' ἐργασίαν μελῶν σωματείων ἢ συνεταιρισμῶν· ὑποχρέωσις διοικήσεως πρὸς παρακράτησιν· εὐθύνη ταύτης ὡς ἐργοδότου διὰ τὴν καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν καὶ ὑποχρέου εἰς πληρωμὴν καὶ πρισθέτου τέλους ἐν ἐκπροθέσμῳ καταβολῇ, ΑΠ 760 σ. 9.—Φορτοεκφορτώσεις ὁλοτημουμένης ξυλείας ὑπὸ μελῶν δασικῶν συνεταιρισμῶν· μὴ ἀναγκαία ἡ ἐνέργεια αὐτῶν ὑπὸ φορτοεκφορτωτῶν ἐφοδιασμένων δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου, Γν.Σ. σ. 33.—Ἀξιώσεις κατὰ συνεταίρων περὶ πληρωμῆς εἰσφορᾶς, προσίμιον ἢ ἄλλης ὀφει-

λής διαδικασία ν. Γ'ΒΟΔ, ἀναλόγως ἐφαρμοζομένη ὑπό τοῦ Ἐργανοδικείου· οὐχί καί ἐπί τῶν περί ἀπαξημιώσεως ἀξιώσεων κατά τέως μελῶν τοῦ διοικητικοῦ καί ἐποπτικοῦ συμβουλίου διά ζημιαν ἐκ παραβάσεως καθηκόντων των, Π 18293 σ. 153.—Γεωργικαί Συνεταιριστικαί Ὀργανώσεις· ἁρμοδιότης Ὑπουργοῦ Γεωργίας πρός ἔγκρισιν καταστατικοῦ· κατάργησις θέσεως μηχανικοῦ διά τροποποιήσεως Κανονισμοῦ· ἰσχυρισμός καταχρήσεως δικαιώματος, ΑΠ 811 σ. 387.—Ὑπαγωγή ὑπαλλήλων πρατηρίου Συνεταιρισμοῦ Φαρμακοποιῶν εἰς ἀσφάλισιν Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν, ΑΠ 147 σ. 335.—Ὑπαγωγή ἐργαζομένων εἰς πρατήρια Συνεταιρισμοῦ ν. 602/1914 εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων· χαρακτήρ πρατηρίου ὡς ἐμπορικοῦ καταστήματος, ΣΕ 1706 σ. 1358.

Σύνθεσις. Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς ἄρθρου 7 ἀ.ν. 244/1936, ΣΕ 333 σ. 304.—Κεντρικοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ΣΕ 1052 σ. 770.—Κακή σύνθεσις ὡς λόγος αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατά πράξεως ἀναφερομένης εἰς καταγγελίαν σχέσεως ἐμμίσθου ἐντολῆς μετά δημοσίας διοικήσεως, ΣΕ 1466 σ. 834.

Συνομοσπονδία. Ὑπόδειξις ὑπό Διοικήσεως δύο ἐργαζομένων ὡς μελῶν Κεντρικοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως· ὑποχρεωτικός διορισμός αὐτῶν ὑπό Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ΣΕ 1052 σ. 770.—Εἰδική σύνταξις μελῶν Διοικήσεως παρά τοῦ Ι.Κ.Α.· ὁρισμοί ἄρθρου 51 § 1 ν.δ. 2698/1953· προϋποθέσεις· διαπίστωσις· ἔναρξις καταβολῆς, ΣΕ 1033 σ. 771, ΑΠ 208 σ. 500.

Σύνταγμα. Ἀκυρότης κανονιστικοῦ διατάγματος, μή τυχόντος τῆς κατά τό Σύνταγμα ἐπεξεργασίας ὑπό τοῦ Σ.τ.Ε.· ἀνίσχυρος καί ἡ διά νόμου κύρωσις τοῦ συνταγματικῶς ἀκύρου κανονιστικοῦ διατάγματος, ΣΕ 2078 σ. 243.—Ἀνίσχυρος καί ἄκυρος πρᾶξις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου νομοθετικοῦ περιεχομένου, μή στηριζομένη ἐπί ἐξουσιοδοτήσεως, μηδέ κυρωθεῖσα διά νόμου, Γν. Σ. σ. 1001, Π 9747 σ. 1196. Βλ. καί Ἐπιστ. σ. 1344.—Ἀντίθεσις εἰς ἀρχήν διακρίσεως ἐξουσιῶν τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 59 § 1 ἀ.ν. 11.11.1935 περί ὀργανισμοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διά τοῦ ἀ.ν. 694/1937 ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διά τροποποίησιν ἀσφαλιστικῶν διατάξεων ὡς γενικῆς· ὁμοίως ἡ ἐκ τοῦ ν. 2520/1953 ἐξουσιοδότησις· συνέπεια, ΣΕ 588 σ. 278, ΣΕ 124 σ. 334, ΣΕ 264 σ. 363, ΣΕ 485 σ. 896, ΣΕ 581 σ. 445, ΣΕ 144 σ. 449, ΣΕ 713 σ. 554, ΣΕ 1384 σ. 899, ΣΕ 1470 σ. 900, ΣΕ 1505 σ. 1151. Contra: ΑΠ 760 σ. 9.—. . . ὁμοίως ἀνίσχυρος ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 § 8 ν. 5376/1932, ΣΕ 588 σ. 273 —. . . ὁμοίως ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 38 ν.δ. 3348/1955, ΣΕ 713 σ. 555.— Παροχή διά νόμου εἰδικῆς ἐξουσιοδοτήσεως πρός Ὑπουργόν Ἐργασίας διά τροποποίησιν ὑπ' αὐτοῦ κατά διαδικασίαν ἄρθρου 59 ἀ.ν. 11.11.1935 καταστατικῶν ἢ ὀργανικῶν διατάξεων· κῦρος ἐξουσιοδοτήσεως, ΣΕ 1521 σ. 976, ΣΕ 1498 σ. 903, ΣΕ 873 σ. 335.—Ἔγκυρος ἡ διά τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀ.ν. 391/1936 ἐξουσιοδότησις πρός τόν Ὑπουργόν Σιδηροδρόμων καί Αὐτοκινήτων δοθεῖσα ἐξουσιοδοτήσεως πρός καθορισμόν λεπτομερειῶν ἐφαρμογῆς αὐτοῦ διά κανονιστικῆς ἐγκυκλίου, ΑΠ 810 σ. 388.—Συνταγματικότης διατάξεων περί ἐποπτείας σωματείων· σχέσις ψηφίσματος ΜΗ' πρός τό Σύνταγμα 1952. Ἀναθεωρητική Βουλή· ἔκτασις ἐξουσίας, ΝΖ σ. 411 ἐπ., 471 ἐπ., 521 ἐπ., 577 ἐπ.—Δικαίωμα νομοθετικῆς ἐξουσίας, κατ' ἄρθρον 26 Συντάγματος πρός αὐθεντικήν ἑρμηνείαν ἀσαφῶν ἢ ἀμφιβόλων νομικῶν διατάξεων· ἰσχύς ἄλλως ἐρμηνευομένου ὡς ἑρμηνευτικοῦ νόμου ὡς νέου νόμου· ἀνεύρεσις ὑπό δικαστοῦ προθέσεως νομοθέτου πρός νομοθέτησιν μετ' ἀναδρομικῆς δυνάμεως· ἔλλειψις τοιαύτης τοῦ ἄρθρου 9 § 3 ν.δ. 3789/1957, μή ὄντος ἑρμηνευτικοῦ, ἀλλά νέου νόμου, ΑΠ 273 σ. 649.— Συνταγματική ἀρχή περί ἐλευθερίας ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐν γένει δραστηριότητος· περιορισμοί διά σαφῶν διατάξεων νόμου, στενῶς ἑρμηνευτέων, ΑΠ 236 σ. 541, ΑΠ 323 σ. 757.—Ἐξέρεια νομοθέτου πρός θέσπισιν περιορισμῶν ἐξ ἀντικειμένου καί κατ' ἰσην ἐναντι πάντων μεταχείρισιν διά λόγους δημοσίου ἢ κοινωνικοῦ συμφέροντος· δικαίωμα καί ὑποχρέωσις τοῦ δικαστοῦ πρός κρίσιν περί τῆς συνδρομῆς τούτων· ἀντισυνταγματικότης ν.δ. 1254/1949 (φορτοεκφορτωταί ξηρᾶς), Ἀγορ. Εἰσαγγ. σ. 895.—Ἀπόρριψις ὑπό Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου αἰτημάτων ἀντικειμένων εἰς τήν ἐλευθερίαν τῆς ἐργασίας, ἀ.δ.δ. 6 σ. 50.—Ἀρχή ἰσότητος κατ' ἄρθρον 3 Συντάγματος· ἔννοια αὐτῆς· κανών ὁμοιομόρφου μεταχειρίσεως ἑλλήνων ὑπό τοῦ νομοθέτου ὑπό τάς αὐτάς ἢ ὁμοίας συνθήκας· δυνατή θέσπισις διακρίσεων χάριν γενικωτέρου κοινωνικοῦ συμφέροντος, Π 452 σ. 647, ΣΕ 1390 σ. 833, Π 4081 σ. 1018, ΣΕ 1981 σ. 1375.—Ἐπιτρεπτή ἡ διάφορος μεταχείρισις τῶν ὑπό εἰδικάς συνθήκας τελουσῶν περιπτώσεων, ΣΕ 1981 σ. 1375.—Δυνατή ἑκάστοτε ρύθμισις ἐλευθέρως ὑπό τοῦ νομοθέτου τῶν ἐκ τῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως σχέσεων, τελουσῶν ὑπό κανονιστικόν καθεστώς, ἐπί τῇ βάσει πάντως τῶν ἀρχῶν ἴσης μεταχειρίσεως καί μέ γνώμονα τήν ἐξυπηρέτησιν τοῦ γενικωτέρου κοινωνικοῦ συμφέροντος, ΣΕ 170 σ. 1100.—Ἐπιβολή καί εἰς τά Διοικητικά Δικαστήρια τοῦ σεβασμοῦ καί τῆς ἴσης μεταχειρίσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἐργασίας καί τῆς ἐκ ταύτης ἀμοιβῆς ἁπάντων τῶν Ἑλλήνων· μή ἀντίθεσις εἰς ἀρχήν ἰσότητος τοῦ διαφόρου κανονισμοῦ ἀμοιβῆς τῶν εἰς διαφορετικάς ἐπιχειρήσεις ἐργαζομένων, Π 4081 σ. 1018.—Συνταγματικότης διατάξεως ἄρθρου 8 § 4 ν.δ. 3789/1957 (ἀποζημίωσις ἀποχωρούντων ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων δι' ὑπαγωγήν εἰς σύνταξιν), Π 452 σ. 647.—Συνταγματικότης διατάξεως περί ἐξαιρέσεως παροχῆς ἐργατικῆς κατοικίας τῶν μή ἐμφορουμένων ὑπό ἐθνικῶν φρονημάτων· εἰδική αἰτιολογία, ΣΕ

1390 σ. 833.—Νόμιμος ἐπιβολή εἰσφορᾶς ἰδιοκτητῶν ἐπιβατικῶν αὐτοκινήτων, ὁδηγουμένων παρ' αὐτῶν ἐκ λόγων κοινωνικῆς ἀνάγκης διά νομοθετημάτων, ἐκδοθέντων κατά τό πνεῦμα τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος, Εἰρ. 8510 σ. 1215.—Μή ἀντίθεσις διατάξεων ν. 3210/1955 εἰς συνταγματικήν ἀρχήν ἴσης μεταχειρίσεως τῶν πολιτῶν, ΣΕ 1685 σ. 1262.—Συνταγματικότης διατάξεως ν. 3467/1955 περί ἐνισχύσεως ὑπό Ἐργατικῆς Ἑστίας τῶν μᾶλλον ἀντιπροσωπευτικῶν ἐργατοϋπαλληλικῶν ὀργανώσεων, ΣΕ 1961 σ. σ. 1310.—Συνταγματικόν δικαίωμα συνεταιρίζεσθαι, Ε 356 σ. 209, ΣΕ 1392 σ. 875. Βλ. λ. **Σωματεῖα.**—Ἀντίθεσις εἰς συνταγματικήν ἀρχήν διακρίσεως ἐξουσιῶν τῆς θεσπίσεως διατάξεως ἡ χορηγήσεως ἐξουσιοδοτήσεως ὅπως διά διαταγμάτων θεσπισθῇ διοικητικόν ὄργανον πρός κρίσιν ἐπί ἀστικῶν διαφορῶν κατ' ἀποκλεισμόν τακτικῶν δικαστηρίων· συνταγματικότης κανον. διατάγματος 21.9.1941 ἀφορῶντος διαιτητικήν λύσιν διαφορῶν ἠθοποιῶν καί ἐπιχειρηματιῶν θεάτρου· ἔννοια αὐτοῦ, ΑΠ 139 σ. 259.—Δυνατή ἀνάθεσις ρυθμίσεως σχέσεων ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας καί εἰδικώτερον της πειθαρχίας αὐτῶν εἰς ὄργανα διοικήσεως· μή ἀντίθεσις τούτου εἰς ἄρθρα 28, 86 - 90 Συντάγματος, ΣΕ 1607 σ. 1235.—Ἀσυμβίβαστον κατ' ἄρθρον 71 Συντάγματος τῶν καθηκόντων βουλευτοῦ πρός ἔργα, μεταξύ ἄλλων, ὑπαλλήλου ἐμπορικῶν ἑταιρειῶν ἢ ἐπιχειρήσεων, ἀπολαυουσῶν εἰδικῶν προνομίων· ὑποχρέωσις ἐπιλογῆς, ἄλλως ἔκπτωσις τοῦ ἀξιώματος τοῦ βουλευτοῦ· μή ἐπιβολή ὑπό τοῦ Συντάγματος ἀφ' ἑαυτοῦ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως· ἐν ἀσκήσει τῆς ἐπιλογῆς ἐπέλευσις τῆς λύσεως διά παραιτήσεως, Γν. Σ. σ. 559. —Ἀναγκαστική ἐργασία· ἄρθρον 13 Συντάγματος· πολιτική ἐπιτράτευσις, ΝΖ σ. 690, Γν. Σ. σ. 691.—Κοινωφελῆ ἱδρύματα ἄρθρου 106 Συντάγματος καί ἐργατικοί νόμοι, ΝΖ σ. 1289, Π 5592 σ. 1317.

υντάξεις - Συνταξιοῦχοι. Βλ. καί λ. ***Ἐργατικά ἀτυχήματα, Κοινωνικαί Ἀσφαλίσεις, Παραγραφή, Σιδηρόδρομοι, Στρατιωτική ὑπηρεσία, Ταμεῖα, Ὑπάλληλοι δημόσιοι.*** —Ἔννοια ὅρων «σύνταξις» καί «μέρισμα», ΑΠ 729 σ. 156, ΑΠ 212 σ. 1036.—Ἀνίσχυρον παραιτήσεως ἀπό συντάξεως, Π 11809 σ. 1212.—Ἄθροισμα συντάξεων κατ' ἀνώτατον ἐπιτρεπτόν ὅριον· ἔννοια ὅρου «σύνταξις»· χαρτόσημον ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως συντάξεως· φόρος καθαρᾶς προσόδου, Ἐγκ. σ. 1012.—Τρόπος ὑπολογισμοῦ ἀνωτάτου ὁρίου συντάξεων καί ἀποδοχῶν τῶν συνταξιούχων - ὑπαλλήλων Ι.Κ.Α. ὑπηρετούντων εἰς Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καί Τραπέζας, Ἐγκ. σ. 668.—Ἀναζήτησις ἐκ τῶν ὑστέρων καταβληθεισῶν, ἔστω καί παρανόμως, ἀποδοχῶν καί συντάξεων εἰς μισθωτούς καί συνταξιούχους, εἰσπράξαντας καλῇ τῇ πίστει· ἀντίθεσις πρός ἀρχάς χρηστῆς διοικήσεως καί καλῆς πίστεως, ΣΕ 1959 σ. 723.—Παράνομος ἡ ἀνάκλησις διοικητικῆς πράξεως περί συντάξεως διά πλάνην περί τά πράγματα μετά πάροδον εὐλόγου χρόνου, ΑΠ 213 σ. 607.—Καταχρηστική ἄσκησις δικαιώματος ἀνακλήσεως ἀποφάσεως περί συντάξεως, ΑΠ 33 σ. 391.—Παραίτησις ὑπαλλήλου λόγῳ ἐκλογῆς ὡς βουλευτοῦ καί δικαίωμα συντάξεως ἐξ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου, Γν. Σ. σ. 559.—Ἀποζημίωσις μισθωτῶν ἀποχωρούντων μετά συμπλήρωσιν προϋποθέσεων συντάξεως γήρατος, Βλ. λ. ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** (παράγ. III.2').—Καθυστερήσεις εἰσφορῶν καί συνταξιοδοτικά δικαιώματα, ΣΕ 166 σ. 395.—Ἀνεπίτρεπτον καταρτίσεως συντάξεων ἐργοδοτῶν δι' ὀφειλάς ἐξ εἰσφορῶν πρός τό Ι.Κ.Α· ἐκταῖαι, Γν. Σ. σ. 278.—Ἀγωγή ἀποζημιώσεως ἐκ προσβληθέντος δικαιώματος συντάξεως, ΑΠ 36 σ. 264, Π 11809 σ. 1212, Π 775 σ. 329, ΑΠ 271 σ. 835.

Σχέσεις ἐργασίας. Βλ. λ. ***Ἐργασίας σύμβασις.***

Σχολαί. Τουριστικῶν ἐπαγγελμάτων· μετεκπαίδευσις ἐργαζομένων εἰς ξενοδοχεῖα τινων· πτυχίων· ὑπαλληλική ἰδιότης, Γν. Σ. σ. 38.—Στρατιωτικαί· πρόσληψις ὑπό Δημοσίου ἰδιώτου ἢ ἀξιωματικοῦ ἐν ἀποστρατείᾳ διά παροχήν προσκαίρου ὑπηρεσίας εἰς Στρατιωτικάς Σχολάς καί εἰς θέσιν μή νενομοθετημένην· σχέσις ἰδιωτικοῦ δικαίου· ἐκδίκασις διαφορῶν κατ' ἐργατικήν διαδικασίαν· δῶρα ἑορτῶν, ΑΠ 190 σ. 884.—Σιβιτανίδειοι· κοινωφελές ἵδρυμα· ἀνεπίτρεπτος κατ' ἄρθρον 106 Συντάγματος ὁ ὑπό τοῦ δικαστηρίου οὐσιαστικός ἔλεγχος ἀποφάσεως τῆς διοικήσεως τῆς Σχολῆς περί καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας καί ἀναγνώρισις αὐτῆς ὡς ἀκύρου κατ' ἄρθρα 281, 174 ΑΚ καί ἀ.ν. 1803/1951, Π 5512 σ. 1317. Πρβλ. ΝΖ σ. 1289.—Σιβιτανίδειος· εἰσφοραί ὑπέρ· ἐπιβάρυνσις τῶν ἐκ τῶν Ὀργανισμῶν ἐχόντων σχέσιν, ἔστω καί ἔμμεσον, πρός τήν παρεχομένην ὑπ' αὐτῆς ἐκπαίδευσιν, ΑΠ 478 σ. 1379

Σωματεῖα. Συνταγματικόν δικαίωμα συνεταιρίζεσθαι· ὑπαγωγή τούτου εἰς τούς νόμους τοῦ Κράτους ὑπό τούς περιορισμούς αὐτῶν καί συνεπῶς καί τοῦ ἄρθρου 281 ΑΚ· περίπτωσις καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος, Ε 356 σ. 209.— Συνταγματική κατοχύρωσις τῆς ἐλευθερίας τοῦ συνεταιρίζεσθαι· ὑπαγωγή καί τῆς ἐλευθερίας τοῦ διοικεῖν σωματεῖον· περιοριστικαί περιπτώσεις ἐπεμβάσεως διοικήσεως, ΣΕ 68 σ. 213, ΣΕ 1392 σ. 875.— Ἐπιτρεπτή συνύπαρξις ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ πλειόνων ἐπαγγελματικῶν σωματείων μέ τόν αὐτόν σκοπόν· ἀπαγόρευσις ὅμως τῆς παρ' ἄλλου σωματείου χρήσεως τῆς ἐπωνυμίας τοῦ ἀνεγνωρισμένου σωματείου ἢ ἄλλης ἐπωνυμίας, δυναμένης νά ἐπιφέρῃ σύγχυσιν καί παρακώλυσιν λειτουργίας προϋπάρχοντος σωματείου, Ε 356 σ. 209, Ε 1091 σ. 961.—Ἀνάλογος ἐφαρμογή ἄρθρου 58 ΑΚ καί πρός προστασίαν ἐπωνυμίας νομικοῦ προσώπου, Ε 1091 σ. 961.—Κήρυξις ἐκπτώτου διοικήσεως ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ὑπό Νομάρχου ὡς Ἐποπτικῆς Ἀρχῆς, κατ' ἄρθρον 33 ν. 281/1914 ἐν συνδυασμῷ πρός ἄρθρ. 82 § 2 αὐτοῦ· ἔννοια καί περιπτώσεις κηρύξεως ἐκπτώτου· κατάργησις δι' ἄρθρου 12 Εἰσαγ.Ν. Ἀστικοῦ Κώδικος διατάξεων ἄρθρων 42, 44, 51 τοῦ β.δ. 15/20.5.1920 περί ἐπαγγελματι-

κών σωματείων, ΣΕ 1392 σ. 875.—Ἡ ἐκπτωσία τῶν ἐργατικῶν σωματείων· θέματα καὶ ὄργανα ἐκπτώσεως· παραβάσεις· κυρώσεις· συντάγματικότης σχετικῶν διατάξεων· καθαίρεσις συμβουλίου· ποινικαὶ κυρώσεις· διάλυσις· λόγοι· ἀνάμιξις εἰς πολιτικὴν δρᾶσιν· ἀπηγορευμένοι πολιτικοὶ σκοποί· διάλυσις κατὰ ΜΗ' ψήφισμα· σχέσις τούτου πρὸς τὸ Σύνταγμα 1952, Μελ. σ. 409 ἑπ., 465 ἑπ. 521 ἑπ., 577 ἑπ.—Ἐκλογὴ προσώπων διοικήσεως σωματείου ὑπὸ γενικῆς συνελεύσεως κατ' ἄρθρον 93 ΑΚ· ἀποκλειστικὴ ἁρμοδιότης γενικῆς συνελεύσεως· ἐκλογὴ ἐπὶ προσωρινῆς ἀδυναμίας προέδρου ἢ γενικοῦ γραμματέως πρὸς ἄσκησιν τῶν καθηκόντων των, Π 1683 σ. 439.—Στοιχεῖα περιεχόμενα, κατ' ἄρθρον 80 ΑΚ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, ἐν τῷ Καταστατικῷ σωματείου, Ε 1091 σ. 961.—Δικαίωμα κατ' ἄρθρον 87 ΑΚ, ἀποχωρήσεως μελῶν σωματείου· χαρακτὴρ διατάξεως ὡς δημοσίας τάξεως· ἔλλειψις περιορισμοῦ ἢ ὅρου τινὸς καὶ δὴ τῆς ἐξαρτήσεως τῆς ἐξόδου ἐκ προηγουμένης ἐκπληρώσεως καθυστερουμένων ὑποχρεώσεων· δικαίωμα ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς κατ' ἄρθρον 127 Εἰσαγ. Νόμου· ἀναδρομικὴ αὔξησις εἰσφορῶν σωματείου· παραγραφὴ εἰσφορῶν, Ε 3384 σ. 544, Πρατ. σ. 545.—Δικαίωμα ἀποχωρήσεως μελῶν σωματείου· ἔννοια ἄρθρ. 87 ΑΚ· χαρακτὴρ τούτου ὡς δημοσίας τάξεως· ἀνεπίτρεπτον τοῦ δι' ὅρων τοῦ καταστατικοῦ ἀποκλεισμοῦ τοῦ δικαιώματος ἀποχωρήσεως τῶν μελῶν ἢ ἁπλῶς δυσχεράνσεως τούτου· ἐπέλευσις ἀποχωρήσεως διὰ μόνης τῆς δηλώσεως μὴ προσαπαιτουμένης ἀποδοχῆς· ἄκυρος διάταξις καταστατικοῦ περὶ ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως δι' ἀποχώρησιν, Ε 1091 σ. 961.— Εἰσφοραὶ μελῶν σωματείου πέραν τοῦ χρόνου τῆς ἐξόδου, ΝΖ σ. 211.— Προσβολὴ ἀποφάσεων γενικῶν συνελεύσεων ἐπαγγελματικῶν σωματείων· κατάργησις δι' ἄρθρου 12 Εἰσαγ. Νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος τοῦ ἄρθρου 9 νόμου 281/1914, καθορίζοντος τὸν Εἰρηνοδίκην ὡς ἁρμόδιον δι' ἐκδίκασιν εἰς πρῶτον βαθμὸν τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ἐφαρμοζομένης τῆς διατάξεως καὶ ἐπὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων· ὁρισμοὶ καὶ ἔννοια ἄρθρου 28 β. δ. 15/20.5.1920 περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 101 ΑΚ περὶ κηρύξεως ἀκυρότητος ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως ὑπὸ Πρωτοδικείου καὶ ἐπὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων, Ε 1683 σ. 601, ἐξαφανίσασα τὴν ΑΠ 2168/1958 σ. 600.—Ἀναστολὴ ἄκυρου ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως σωματείου· δυνατὴ κατ' ἄρθρον 102 ΑΚ ὑπὸ Προέδρου Πρωτοδικῶν, Πρ. 706 σ. 657.— Ἄκυρος ἀπόφασις γενικῆς συνελεύσεως ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, λαμβανομένη διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, ἐὰν παρέστησαν κατὰ τὴν ψηφοφορίαν πρόσωπα, μὴ ὄντα ἐνεργὰ μέλη τοῦ σωματείου· σκοπὸς τῆς ἀπαγορεύσεως εἰσόδου ξένων· μὴ ἐξαίρεσις οὐδὲ ὡς πρὸς τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα, ἐπιτρεπομένης τῆς παρουσίας τούτων μόνον εἰς δημοσίας συναθροίσεις, Πρ. 706 σ. 657.— Νομιμοποίησις σωματείων ἐνώπιον Σ.τ.Ε.· ἔλλειψις τοιαύτης ἐν μὴ προσαγωγῇ πλήρων ἀντιγράφων τῶν καταστατικῶν αὐτῶν, οὐδὲ ἀποφάσεως τῶν διοικητικῶν συμβουλίων αὐτῶν περὶ ἀσκήσεως τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ΣΕ 1387 σ. 897, ΣΕ 1745 σ. 1329, ΣΕ 268 σ. 443.—Λῆψις ἀποφάσεων γενικῶν συνελεύσεων σωματείων· ἐπὶ τῆς παραγράφου 1 ἄρθρου 97 ΑΚ, ΝΖ σ. 121.—Τινα περὶ τῶν ἄρθρων 95 καὶ 97 Ἀστικοῦ Κώδικος· περιπτώσεις συγκλήσεως συνελεύσεως, ΝΖ σ. 1347.— Ἀπόλυτος πλειοψηφία κατ' ἀρχαιρεσίας ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, Γνμδ. γνθ. σ. 297.—Ἀπόδειξις ἀριθμοῦ μελῶν ὀργανώσεως διὰ προστασίαν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν, Π 664 σ. 497.—Ὑπόδειξις ὑπὸ ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων μελῶν των διὰ συνθέσιν Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου ἐπὶ συλλογικῶν διαφορῶν· ἔννοια ἄρθρου 10 § 3 ν. δ. 3755 1957, ἀ.δ.δ. 6 σ. 550.—Προστασία προέδρων καὶ γενικῶν γραμματέων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων μισθωτῶν ἀπὸ ἐλευθέρας ἀπολύσεως· ἀ. ν. 1083/1951 κλπ. Βλ. λ. ***Συνδικαλιστικὰ στελέχη.***—Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας· δέσμευσις ἐκ συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων· ἔκτασις κλπ. Βλ. λ. ***Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας.***—Ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. δι' ἐργασίαν μελῶν σωματείων· ὑποχρέωσις διοικήσεως πρὸς παρακράτησιν καὶ καταβολήν· εὐθύνη αὐτῆς ὡς ἐργοδότου· ὑποχρεωτικὸν καὶ εἰς πλήρωμην προσθέτου τέλους ἐν μὴ ἐμπροθέσμῳ καταβολῇ, ΑΠ 760 σ. 9.—Ἐξαίρεσις ἀσφαλίσεως ἀνεργίας προσώπων ἀσφαλιζομένων διὰ τὸν κλάδον ἀσθενείας δυναμεῖ εἰδικοῦ Κανονισμοῦ μέσῳ τῶν ἐπαγγελματικῶν αὐτῶν σωματείων ἢ συνεταιρισμῶν. Ἔγκ. σ. 788.—Ἀμερικανικὸν Κολλέγιον Θηλέων Ἑλληνικοῦ κλάδου τοῦ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ἑδρεύοντος Ἀμερικανικοῦ Συμβουλίου Ἐθελοντικῶν Ὀργανώσεων· χαρακτὴρ αὐτοῦ ὡς ἐλ. παιδευτικῆς ὀργανώσεως μὴ κερδοσκοπικῆς ἀνυπόχρεον ἀναγκαστικῆς προλήψεως πολεμιστοῦ ἀ. ν. 1886/1951, ΣΕ 1870 σ. 75.—Γνωμοδότησις ἐνδιαφερομένης ὀργανώσεως διὰ καθορισμὸν ὑπὸ Νομάρχου ὡρῶν ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος καταστημάτων· συνέπειαι ἐλλείψεως· ἐπὶ παντοπωλείων τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου, ΑΠ 43 σ. 210.—Ἐμπορικὰ καὶ Βιομηχανικὰ Ἐπιμελητήρια· δὲν εἶναι ὀργανώσεις ἐργοδοτῶν, ἀλλὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, Σημ. σ. 561, Ἔγγρ. σ. 561.—Ἔνσχυσις παρ' Ἐργατικῆς Ἑστίας τῶν μαλλον ἀντιπροσωπευτικῶν ἐργατοϋπαλληλικῶν ὀργανώσεων ἢ ἑνώσεων αὐτῶν· ἀνέλεγκτον οὐσιαστικῆς ἐκτιμήσεως πραγματικῶν περιστατικῶν ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας ὅτι ἡ Νέα Γενικὴ Συνομοσπονδία Ἐργατοϋπαλλήλων Ἑλλάδος δὲν περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν μαλλον ἀντιπροσωπευτικῶν ὀργανώσεων· συνταγματικαὶ διατάξεις τοῦ νόμου· ἰσχυρισμὸς περὶ ὑπερβάσεως διακριτικῆς ἐξουσίας, ΣΕ 198 σ. 1375.

Σωματικὴ βλάβη. Ἐξ ἀμελείας· κατάστασις παθόντος ὡς πολιτικῶς ἐνάγοντος πρὸς ἐπι-

δίωξιν χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην. ΑΠ 75 σ. 829.

Τ

Ταβέρναι. Κοσμικαί· τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορᾶς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 779.

Τάγματα Ἀσφαλείας. Κατὰ τὴν κατοχήν· ὑποχρεωτικὴ ἡ ὑπηρεσία· ἀτύχημα εἰς ἐπιχειρήσεις αὐτῶν· σύνταξις παρὰ τοῦ Τ.Ε.Β.Ε., ΣΕ 1485 σ. 1154.

Τ.Α.Ε. Βλ. λ. *Ἀεροπορία*.

Ταμεῖα. *1. Γενικά.* Διατήρησις ἐν ἰσχυῖ καὶ μετὰ τὸν ἀ. ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων· ὕψος παροχῶν αὐτῶν, ΑΠ 213 σ. 607.—Ἀκυρότης κανονιστικοῦ διατάγματος περὶ συστάσεως Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου μὴ τυχόντος ἐπεξεργασίας ὑπὸ Σ.τ.Ε.· ἀνίσχυρον κυρώσεως διὰ νόμου, ΣΕ 2078 σ. 243.—Ἐξουσία Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διὰ τροποποίησιν ἀσφαλιστικῶν διατάξεων· ἀκυρότης νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἄρθρου 59 § 1 ἀ. ν. 11.11. 1935, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἀ. ν. 694/1937, ὡς γενικῆ· ὁμοίως ἡ ἐκ τοῦ νόμου 2520/1953 ἐξουσιοδότησις· συνέπεια· ἀκύρωσις τῶν ἐκδιδομένων βάσει αὐτῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ΣΕ 588 σ. 273, ΣΕ 124 σ. 334, ΣΕ 264 σ. 363, ΣΕ 485 σ. 396, ΣΕ 381 σ. 445, ΣΕ 144 σ. 449, ΣΕ 713 σ. 551, ΣΕ 1384 σ. 899, ΣΕ 1470 σ. 900, ΣΕ 1505 σ. 1151. Contra: ΑΠ 760 σ. 9.— . . . ὁμοίως ἀνίσχυρος ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 § 8 ν. 5376/1932, ΣΕ 588 σ. 273.— . . . ὁμοίως ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 38 ν.δ. 3348/1955, ΣΕ 713 σ. 554.— Παροχὴ δι' ἱδρυτικοῦ νόμου εἰδικῆς ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς Ὑπουργὸν Ἐργασίας διὰ τροποποίησιν ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 59 ἀ.ν. 11.11.1935 καταστατικῶν ἢ ὀργανικῶν διατάξεων· κῦρος ἐξουσιοδοτήσεως, ΣΕ 1521 σ. 976, ΣΕ 1498 σ. 903, ΣΕ 873 σ. 335.—Ἔννοια τῆς δι' ἄρθρου 5 § 2 κωδ. νόμου 2868/1922 παρασχεθείσης ἁρμοδιότητος εἰς Ὑπουργὸν Ἐργασίας· ἁρμοδιότης μόνον ἐγκρίσεως τῆς περὶ τροποποιήσεως καταστατικοῦ ἀποφάσεως τῆς Διοικήσεως τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ οὐχὶ καὶ τροποποιήσεως, ΣΕ 588 σ. 273, ΣΕ 264 σ. 363, ΣΕ 144 σ. 449, ΣΕ 1384 σ. 899.— . . . ἐφαρμογὴ πάντως ἐπὶ νομικῶν προσώπων ἀσφαλίσεως ἐργατῶν καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ΣΕ 1384 σ. 899.—Νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις τοῦ διὰ τοῦ ν.δ. 1892/1949 κυρωθέντος ἀπὸ 3.4.1946 ν.δ/γματος· ρύθμισις δι' αὐτοῦ ἐποπτείας καὶ ἐλέγχου Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ὑπὸ ὀργάνων αὐτῶν, ὡς καὶ τῆς διαδικασίας, χωρὶς νὰ τροποποιῶνται καὶ αἱ κείμεναι διατάξεις, ΣΕ 1384 σ. 899.— Ἔγκρισις κανονιστικῆς πράξεως· χαρακτήρ· ἐκδήλωσις αὐτῆς ὡς ἱεραρχικοῦ ἐλέγχου ἢ διοικητικῆς ἐποπτείας ἐπὶ Αὐτονόμων Ὀργανισμῶν, ἀσκούντων διοίκησιν· πρᾶξις ἀτομικὴ ἐναντι τοῦ νομικοῦ προσώπου· μὴ ἀναγκαία δημοσίευσις εἰς Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως, ΑΠ 269 σ. 774.— Δυνατὴ ρύθμισις ἐλευθέρως ὑπὸ νομοθέτου τῶν ἐκ τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως σχέσεων, τελουσῶν ὑπὸ κανονιστικὸν καθεστώς, ἐπὶ τῇ βάσει πάντως τῶν ἀρχῶν ἴσης μεταχειρίσεως καὶ μὲ γνώμονα τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ γενικωτέρου κοινωνικοῦ συμφέροντος, ΣΕ 170 σ. 1100.—Σχέσις ἐργασίας ὡς θεμέλιον κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, ΝΖ σ. 689.—Πολιτικὴ ἐπιστράτευσις καὶ ἀσφαλιστικὴ σχέσις, Γν. Σ. σ. 691. Πρβλ. ΝΖ σ. 689.—Προϋπόθεσις ὑπαγωγῆς εἰς κοινωνικὴν ἀσφάλισιν ἡ παροχὴ ἐξηρτημένης ἐργασίας πρὸς ὡρισμένον ἐργοδότην· ἔλλειψις δικαιώματος ἀσφαλίσεως τοῦ μὴ πραγματικῶς ἐργαζομένου, ἀλλὰ λαμβάνοντος μηνιαίαν πρόσοδον ὑπὸ τύπον ἐπιδόματος παρὰ πρώην ἐργοδότου του· ἀρχὴ «τυπικῆς ἀσφαλίσεως» καὶ ἔννοια αὐτῆς, Γν.Σ. σ. 281.—Καθυστέρησις ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν καὶ συνταξιοδοτικὰ δικαιώματα, ΣΕ 166 σ. 395. —Ἀσφαλιστικὴ σχέσις καὶ παροχαὶ μετὰ παραγραφὴν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν· ἀνεπηρέαστον δικαιώματος· ἀνεξάρτητος ἡ ὑποχρέωσις τοῦ Ὀργανισμοῦ διὰ καταβολὴν παροχῶν πρὸς τὴν εἰσπραξιν ἢ μὴ τῶν εἰσφορῶν παρὰ τῶν ὑποχρέων, Γν. Σ. σ. 279.—Ἀρχαὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως· ἐνδεχομένη ἔλλειψις ἱκανότητος ἀσφαλιστικοῦ φορέως ὅπως παρακολουθήσῃ καὶ ἐλέγξῃ τὴν νόμιμον ἔναντι αὐτοῦ ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἑκάστοτε ὑποχρέου ἐργοδότου· δὲν δύναται νὰ βαρύνῃ τὸν ἠσφαλισμένον, ΣΕ 271 σ. 445.—Ἀμφισβήτησις ἰδιότητος ἠσφαλισμένου μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου καταβολῆς εἰσφορῶν καλῇ τῇ πίστει· ἀνεπίτρεπτον, ΣΕ 1501 σ. 898, ΣΕ 992 σ. 1025.—Ἀντίθετο πρὸς ἀρχὰς χρηστῆς καὶ ἐπιεικοῦς διοικήσεως ἡ ἐκ τῶν ὑστέρων ἀναζήτησις καταβληθεισῶν ἔστω καὶ παρανόμως ἀποδοχῶν καὶ συντάξεων εἰς μισθωτοὺς καὶ συνταξιούχους, οἵτινες εἰσέπραξαν ταύτην καλῇ τῇ πίστει, ΣΕ 1959 σ. 723.—Ἐγγραφὴ ἠσφαλισμένου εἰς μητρῷον Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ὡς προϋπόθεσις ἀσφαλιστικῶν παροχῶν, ΣΕ 7ς σ. 397.—Ἔκδοσις ὑπὸ Ι.Κ.Α. πιστοποιητικοῦ ἀσφαλιστικῆς σχέσεως πρὸς συνταξιούχους διὰ ἀναγνώρισιν χρόνου ἀσφαλίσεως παρ' Ἐπικουρικοῖς Ταμείοις, Ἔγκ. σ. 163.—Ἀνάληψις ὑπὸ ἐργοδότου τοῦ βάρους ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς μισθωτοῦ, ΝΖ σ. 558.—Ἀναγνώρισις ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως παρ' Ὀργανισμοῖς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ὑπηρεσίας τῶν δημοσίων ὑπηρετῶν· σχετικαὶ διατάξεις ἄρθρου 85 ἀ.ν. 1854/1951 καὶ 3691/1957· ἔννοια αὐτῶν, ΣΕ 1099 σ. 835.—Χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὡς χρόνος συνταξίμου ὑπηρεσίας, Βλ. λ. *Στρατιωτικὴ ὑπηρεσία*.— Ἄθροισμα συντάξεων κατ' ἀνώτατον ἐπιτρεπτὸν ὅριον· ἔννοια τοῦ ὅρου «σύνταξις»· χαρτόσημον ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως συντάξεως· φόρος καθαρᾶς προσόδου, Ἔγκ. σ. 1032.—Κατάσχεσις συντάξεων ἢ ἀποδοχῶν ἐργοδοτῶν δι' εἰσφορὰς ἐξ εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α.· ἀνεπίτρεπτον, Γν.Σ. σ. 278.—Ἀνίσχυρος ἡ παραίτησις ἀπὸ συντάξεως, ΑΠ 11809 σ. 1212.—Ἔννοια ἄρθρου 21 ν.δ. 3790/1957 περὶ ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως τῶν ἐπὶ παγίᾳ ἀμοιβῇ παρεχόντων νομικὰς ὑπηρεσίας δικηγόρων εἰς νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ

Τραπέζας, Ε 43 σ. 775.—Παραίτησις ὑπαλλήλου λόγῳ ἐκλογῆς ὡς βουλευτοῦ καὶ δικαίωμα συντάξεως ἐξ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου, Γν.Σ. σ. 559.—Σχέσεις ἰατρῶν πρὸς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, Ἔγγρ. σ. 42, Γν.Σ. σ. 42, 277, ΣΕ 1466 σ. 834, Α.Σ.Δ.Υ. 238 σ. 1038. Βλ. λ. *Ἰατροί*.—Συνταξιοῦχοι καὶ ἀσφάλισις ἀνεργίας, Ἔγκ. σ. 786.—Αἰτήσεως ἀκυρώσεως διοικητικῶν πράξεων ἀσφαλιστικοῦ περιεχομένου· ἁρμόδιον τμῆμα Σ.τ.Ε.· ἔννοια ἄρθρου 5 § 3 ἐδ. ε' ν.δ. 3830/1958, ΣΕ 471 σ. 444.—Ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως ἐκ παρανόμου πράξεως Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου· ἁρμοδιότης πολιτικῶν δικαστηρίων, ΑΠ 36 σ. 264, Π 11809 σ. 1212.—Σχέσις ἀσφαλιστικῆς παροχῆς ἐξ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου πρὸς τὴν ἐκ τοῦ ν. 551 ἀποζημίωσιν· ἔννοια ἄρθρου 8 ν. 551. Βλ. λ. *Ἐργατικὰ ἀτυχήματα*.—Ἀποχώρησις μισθωτῶν μετὰ συμπλήρωσιν προϋποθέσεων συντάξεως· ἀποζημίωσις. Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (παράγρ. ΙΙΙ Ζ').—Δικαίωμα ἐργοδότου δι' ἐκπτωσιν ἐκ μισθοῦ τῶν καταβληθέντων δυνάμει ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως ποσῶν. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 8).—Προστασία ἐκπροσώπων ἠσφαλισμένων εἰς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως. Βλ. λ. *Συνδικαλιστικὰ στελέχη*.

2. *Διαδοχικὴ ἀσφάλισις. Συγχώνευσις.* Ἔννοια ἄρθρου 51 ἀ. ν. 1846/1951 ὡς πρὸς τὸν ὑπόχρεων διὰ τὸ δικαίωμα συντάξεως κατὰ τὰς ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τοῦ τελευταίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ προϋποθέσεις ἐπὶ διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως εἰς πλείονας Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς κυρίας ἀσφαλίσεως, ΣΕ 136 σ. 26, ΣΕ 498 σ. 271, ΣΕ 626 σ. 337, Π 8215 σ. 1104.—Διαδοχικὴ ἀσφάλισις εἰς Ὀργανισμοὺς ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως· ἐφαρμογὴ ἄρθρ. 51 παράγρ. 1 καὶ 3 ἀ.ν. 1846/1951, ΑΠ 169 σ. 446.—Ἁρμοδιότης Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρὸς καθορισμὸν τοῦ νόμῳ ὑποχρέου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως εἰς ἠσφαλισμένους ἐπὶ διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως· ἔκτασις, ΣΕ 498 σ. 271.—Ἐπίλυσις ἀμφισβητήσεων ὑπὸ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ ἁρμοδιότης πολιτικῶν δικαστηρίων, Π 8215 σ. 1104.—Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 51 ἀ. ν. 1846/1951 προκειμένου περὶ συντάξεων, παρεχομένων ὑπὸ Ἀσφαλιστικοῦ τινος Ὀργανισμοῦ εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ δυνάμει τῆς μετ' αὐτοῦ σχέσεως ἐργασίας καὶ ἐπὶ τῇ βάσει εἰδικοῦ συνταξιοδοτικοῦ καθεστῶτος, ΣΕ 136 σ. 26.—Προστασία ἠσφαλισμένου ἐπὶ μεταβολῆς τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως, Ἔγκ. σ. 1107.—Περιπτώσεις ἐργατικῶν ἀτυχημάτων καὶ ἐφαρμογὴ διατάξεων τρίτου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 1 ἄρθρου 51 ἀ. ν. 1846/1951 (διαδοχικὴ ἀσφάλισις), Ἔγκ. σ. 1382. — Συντάξεις μετὰ συγχώνευσιν εἰς τὸ Ι.Κ.Α.· ἐξακολούθησις λήψεως καὶ παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. τῆς λαμβανομένης κατὰ τὸν χρόνον τῆς συγχωνεύσεως παρὰ τοῦ συγχωνευομένου Ταμείου συντάξεως, τοῦ νόμου ἀποβλέψαντος εἰς τὴν μὴ στέρησιν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως, ὅπερ ἐλάμβανον οὗτοι μέχρι τῆς συγχωνεύσεως, ΑΠ 264 σ. 774.

3. *Εἰσφοραί.* Καθυστέρησις ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν καὶ συνταξιοδοτικὰ δικαιώματα, ΣΕ 116 σ. 395.—Παραγραφὴ ἢ μὴ εἴσπραξις εἰσφορῶν παρὰ τῶν ὑποχρέων· ἀνεπηρέαστον ἀσφαλιστικῆς σχέσεως καὶ παροχῶν, Γν. Σ. σ. 279.—Ὑποβολὴ μηνύσεων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν κατὰ παραβαινόντων ποινικὰς διατάξεις ὑπὸ νομίμου ἐκπροσώπου τοῦ Ὀργανισμοῦ αὐτοῦ, βεβαιοῦντος ἐνόρκως τὸ περιεχόμενον· ὑποβολὴ κατ' ἐξαίρεσιν ὑπὸ δικηγόρου τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ μηνύσεως ἐξ ὀνόματος αὐτοῦ μετὰ εἰδικὴν πρὸς τοῦτο πληρεξουσιότητα, Γν. Σ. σ. 452.—Ἔννοια τῆς 92/1956 Π.Υ.Σ., κυρωθείσης δι' ἄρθρου 2 ν. δ. 3702/1957· ἐπιβολὴ δι' αὐτῆς προσθέτων τελῶν ἐπὶ τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν καὶ ἐπιβάρυνσις δι' αὐτῶν τῶν ὑποχρέων· ἀδιάφορον λόγου καθυστερήσεως ὡς ἀμφισβήτησις ὑποχρεώσεως πρὸς καταβολὴν εἰσφορᾶς, ΑΠ 205 σ. 836.—Ἰσχὺς ν. δ. 3866/1958 μετὰ θέσπισιν διατάξεων ἄρθρου 6 νόμου 3213/1955 ὅσον ἀφορᾷ τὰς μειωμένας ὑπὲρ τῶν ἐπαρχιακῶν βιομηχανιῶν ἀσφαλιστικὰς εἰσφοράς, Γν. Σ. σ. 1267.—Καταβολὴ εἰσφορῶν ὑπὲρ Σιβιτανιδείου Σχολῆς ἐκ μέρους τῶν ὑπὸ οἱονδήποτε τίτλον Ὀργανισμῶν, Ταμείων καὶ Ἱδρυμάτων Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως· ἐπιβάρυνσις τῶν ἐκ τῶν Ὀργανισμῶν ἐχόντων σχέσιν τινά, ἔστω καὶ ἔμμεσον, πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Σχολῆς παρεχομένην ἐκπαίδευσιν, ΑΠ 478 σ. 1379.

4. *Ἀνεργίας.* Συγχώνευσις Ταμείου Ἀνεργίας εἰς Ι.Κ.Α. καὶ συνέχισις τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α.· ὑπολογισμὸς χρόνου ὑπηρεσίας παρὰ τῷ Ταμείῳ· χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλων τοῦ Ι.Κ.Α., ΣΕ 1683 σ. 1262.

5. *Ἐσόδων Ι.Κ.Α.* Βλ. λ. *Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις* (παραγρ. 4).

6. *Μετοχικὸν Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων.* Ἐὰν εἰς τὴν κράτησιν ἐκ 3ο/ο ὑποκεινται αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων ἢ ἐργατῶν παρὰ νομικοῖς προσώποις δημοσίου δικαίου, Γν. Σ. σ. 34.—Ἐὰν οἱ ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπηρετοῦντες εἰς Κρατικὰς Ὑπηρεσίας ὑπόκεινται εἰς κράτησιν ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων ἐκ τῶν ἀποδοχῶν των, Γν. Σ. σ. 165.

7. *Μετοχικὸν Στρατοῦ.* Δικαστικὴ Ὑπηρεσία· δικαίωμα παγίας περιοδικῆς ἀμοιβῆς κατὰ τὴν 128134/1954 ἀπόφασιν Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης τῶν δικηγόρων τῶν ἐντεταγμένων εἰς μονίμους ὀργανικὰς θέσεις, ἐὰν ἡ ἀμοιβὴ αὕτη εἶναι ἀνωτέρα τῆς ἀμοιβῆς τῆς ὀργανικῆς θέσεως, Γν. Σ. σ. 1113.

8. *Ναυτικὸν Ἀπομαχικόν.* Μὴ ὑπαγωγὴ εἰς ἀσφάλισιν καὶ συνεπῶς ἔλλειψις ὑποχρεώσεως καταβολῆς εἰσφορῶν τῶν ὑπηρετούντων εἰς πλοῖα μουσικῶν μὴ ἀπογεγραμμένων κατὰ τοὺς ἰσχύοντας νόμους ὡς ναυτικῶν, Π 2525 σ. 977.

9. *Κοινὰ Αὐτοκινήτων (Κ.Τ.Ε.Δ.).* Βλ. λ. *Αὐτοκίνητα*.

10. *Ἀεριόφωτος Ἀθηνῶν.* Ταμεῖον Ἀσφα-

λίσεως Προσωπικοῦ· σύνταξις συνταξιούχων τοῦ συγχωνευθέντος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμείου, ΑΠ 269 σ. 774.—Μὴ ἀναγκαία δημοσίευσις εἰς Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως τῆς ἐγκριτικῆς της ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου περὶ μειώσεως τῶν συντάξεων ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ΑΠ 269 σ. 774.—Δικαίωμα συντάξεως ἐπὶ ὑποσδήποτε ἀποχωρήσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀνεξαρτήτως ὁρίου ἡλικίας· προϋποθέσεις· ὑπεισέλευσις εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ Ι.Κ.Α., ΣΕ 1882 σ. 1100.

11. *Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν, Μακαρονοτεχνιτῶν.* Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως· προσμέτρησις εἰς χρόνον συνταξίμου ὑπηρεσίας καὶ ὑπηρεσίας κληρωτοῦ· ἀναγνώρισις δι' ἐξαγορᾶς προϋπηρεσίας· ἔναρξις συνταξίμου ὑπηρεσίας ὑπαλλήλου τοῦ Ταμείου, ΣΕ 136 σ. 26.—Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν· ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα, ΣΕ 498 σ. 271. —Ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα· ἔλλειψις προϋποθέσεως ὑφισταμένης ἐν τῷ οἰκείῳ ἐπαγγελματικῷ κλάδῳ ἀνεργίας καὶ ἐκδόσεως ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων, ΣΕ 1275 σ. 393.—Συγχώνευσις Ταμείων Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν· νέος Κανονισμὸς τοῦ Ταμείου· ἀναπροσδιορισμὸς παλαιῶν συντάξεων, ΣΕ 169 σ. 394.—Δικαίωμα βοηθήματος καὶ συντάξεως παρὰ τοῦ Ταμείου, ΣΕ 383 σ. 445.—Παροχὴ ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως (παροχὴ προνοίας) κατὰ τὸ ἀνασυνταχθὲν Καταστατικὸν τοῦ συγχωνευθέντος Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ Τεχνιτῶν Μακαρονοποιῶν, πλὴν τῶν παροχῶν κατὰ τῆς ἀσθενείας καὶ συντάξεως, εἰς τὰς περιπτώσεις ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου· ἐξακολούθησις ἰσχύος τῆς διατάξεως, μὴ ἐκδοθέντος εἰσέτι διατάγματος περὶ τῶν παροχῶν τοῦ κλάδου προνοίας, Ε 3150 σ. 839. — Συνταξιοδότησις λόγῳ ἀναπηρίας· ἀριοδιότης Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ταμείου· ἔκτασις, ΣΕ 1732 σ. 1327.—Ἀπαγόρευσις ἀπασχολήσεως εἰς κυλινδρομύλους ἀνασφαλίστων ἐργατῶν· προσφορὰ ἠσφαλισμένου εἰς παροχὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίας· συνέπειαι, ΑΠ 173 σ. 428.

12. *Αὐτοκινητιστῶν.* Ταμεῖον Συντάξεων. Βλ. λ. *Αὐτοκίνητα.*

13. *Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων.* Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ· ὑπαγωγὴ εἰς ἔλεγχον καὶ ἐποπτείαν Ὑπουργοῦ Ἐργασίας· ἀκύρωσις ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ διὰ παράβασιν ἄρθρ. 5 ν. 2868/1922, ΣΕ 264 σ. 363.—Ἀκύρωσις ὑπ' ἀριθ. 72262/788 τῆς 30/31.12.1957 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὡς στηριχθείσης ἐπὶ ἀνισχύρου ἐξουσιοδοτήσεως, ΣΕ 144 σ. 449.—Ἀναγνώρισις ὡς συνταξίμου ὑπηρεσίας παρὰ Τραπέζῃ· ἔννοια ἄρθρου 51 ἀ.ν. 1846/1951 ἐπὶ περιπτώσεως διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, ΣΕ 1727 σ. 1329.

14. *Ἐμπορικῶν καταστημάτων.* Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων· ἀναγνώρισις καὶ ἐξαγορὰ ὑπηρεσίας ὑπαλλήλου· ἀπόρριψις σχετικῆς αἰτήσεως ὑπὸ Διοικητικοῦ Συμβουλίου μετὰ προηγουμένην τελεσίδικον ἀπόφασιν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, δι' ἧς ἐβεβαιώθη ἀνυπαρξία τῆς ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου ἐπικληθείσης ἐννόμου σχέσεως, ΣΕ 995 σ. 841.—Ἐπίλυσις ἀμφισβητήσεως, ἀφορώσης εἰς ὑπαγωγὴν ἢ μὴ εἰς ἀσφάλισιν δι' ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας· ἔννοια ἐμπορικῶν καταστημάτων· ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν πρόσωπα· ἔκθεσις αὐτοκινήτων, ΣΕ 1707 σ. 1379.—Ἐπίλυσις πάσης ἀμφισβητήσεως περὶ τὴν ὑπαγωγὴν ἢ μὴ εἰς ἀσφάλισιν δι' ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως· ἀσφαλιζόμενα ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸ Ταμεῖον πρόσωπα· ἐργαζόμενοι εἰς ἀρτήρια Συνεταιρισμοῦ ν. 602/1924, ΣΕ 1706 σ. 1328.

15. *Ἐμπόρων.* Ἀκύρωσις πράξεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ τροποποιήσεως Καταστατικοῦ, ΣΕ 1384 σ. 899.—Σχέσις ἐκτάκτου ὑπαλλήλου· σύνδεσις διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου· ἀνεφάρμοστον διαδικασίας ν. ΓΨΟΔ', ΑΠ 740 σ. 333.

16. *Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος.* Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως· ἀπονομὴ συντάξεως συνεπείᾳ πολεμικοῦ ἀτυχήματος· ἔννοια σχετικῆς διατάξεως· ἀτύχημα εἰς ἐπιχειρήσεις τῶν ἐπὶ κατοχῆς Ταγμάτων Ἀσφαλείας, ΣΕ 1485 σ. 1151.—Ὑπαγωγὴ καὶ τῶν ἠσφαλισμένων εἰς τὸ Ταμεῖον Προνοίας Ξενοδόχων· χρόνος πραγματικῆς ἀσφαλίσεως, ΣΕ 1490 σ. 1158.—Συντάξιμος χρόνος· τρόπος ἀποδείξεως χρόνου ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως ἠσφαλισμένων, ΣΕ 316 σ. 1101.—Ἀσφάλισις· ἀμφισβήτησις ἰδιότητος ἠσφαλισμένου μετὰ τὴν ἔξοδον τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου· ἀκύρωσις πράξεως, ΣΕ 992 σ. 1025. —Θεώρησις τοῦ ἀπὸ 1.1.1939 καὶ ἐφεξῆς χρόνου ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου ὡς χρόνου πραγματικῆς ἀσφαλίσεως ἀνεξαρτήτως χρόνου ἐγγραφῆς εἰς τὰ μητρῶα τοῦ Ταμείου· ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ τῶν προαιρετικῶς ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου, ὡς τῶν ξενοδόχων, ΣΕ 1471 σ. 975.—Χρόνος ἐνάρξεως καταβολῆς συντάξεως διὰ τοὺς ὀφείλοντας πρὸς τὸ Ταμεῖον ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας· εὐχέρεια παρακρατήσεως τῶν τυχὸν ὀφειλῶν ἐκ τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως μέχρις ἐξοφλήσεως αὐτῶν διὰ συμψηφισμοῦ, ΑΠ 320 σ. 905. — Διάκρισις γενέσεως δικαιώματος συντάξεως γήρατος ἀπὸ καταβολῆς αὐτῆς· χρόνος γενέσεως δικαιώματος συντάξεως γήρατος καὶ ὑποχρεώσεως καταβολῆς ποσοῦ ἀπονεμομένης συντάξεως· ἐξόφλησις τῶν πρὸς τὸ Ταμεῖον ὀφειλῶν· οὐ προϋποθέσεις, ὡς ἀπῃτεῖτο διὰ τοῦ προϊσχύοντος Κανονισμοῦ παροχῶν, ΑΠ 320 σ. 905.

17. *Καπνεργατῶν.* Συνταξιοδότησις παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἠσφαλισμένων εἰς τὸ διαλυθὲν Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν, ΣΕ 170 σ. 1160.—Συνταξιοδότησις τῶν μὴ ἀποδεχομένων τὴν μετάταξιν ἢ ἔνταξιν ὑπαλλήλων τοῦ Ταμείου παρ' αὐτοῦ τούτου τοῦ Ι.Κ.Α.· οὐσία συντάξεως αὐτῶν, ΑΠ 183 σ. 27.—Ταμεῖον Ἐξόδου καὶ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Βιομηχανίας Καπνοῦ· δικαίωμα συντάξεως· ἀναπηρία διὰ παροχὴν

συντάξεως, ΣΕ 2009 σ. 160.—Αποχώρησις ησφαλισμένης δριστικώς εκ της εργασίας αύτης λόγω τελέσεως γάμου και δικαίωμα επιστροφής των εισφορών αύτης· έννοια διατάξεως Κανονισμού παροχών, ΣΕ 675 σ. 553.—Επιστροφή εις ησφαλισμένον εισφορών αύτου εντός έτους από της αποχωρήσεως του εκ της εργασίας· αληθής έννοια του Καταστατικού, ΣΕ 1586 σ. 26.

18. *Κλωστοϋφαντουργίας.* Ταμείον Επικουρικής Ασφαλίσεως Μισθωτών. Υπαγωγή του προσωπικού των πάσης φύσεως κλωστοϋφαντουργικών βιοτεχνικών ή βιομηχανικών επιχειρήσεων και ουχί του προσωπικού των βιοτεχνικών ή βιομηχανικών επιχειρήσεων πλεκτικής, ΑΠ 14 σ. 270.—Επέλευσις ατυχήματος εις μισθωτόν κλωστοϋφαντουργικής επιχειρήσεως, μη έχοντα συμπληρώσει κατά τον χρόνον τούτον το 18ον έτος της ηλικίας· έλλειψις δικαιώματος συντάξεως αναπηρίας· εισφοραί κοινωνικής ασφαλίσεως διά μισθωτούς ηλικίας μέχρι 18 ετών συμπεριλαμβανομένων και μαθητάς τεχνίτας απασχολουμένους συμφώνως προς το από 6.6.1952 β. δ/γμα, ΣΕ 1757 σ. 1326.—Δικαίωμα συντάξεως λόγω αναπηρίας, οφειλομένης εις ατύχημα εκτός εργασίας· προϋποθέσεις, ΣΕ 849 σ. 974.—Παροχή βοηθήματος λόγω γάμου εις αποχωρούσας εκ της εργασίας ησφαλισμένας· προϋποθέσεις παροχής, ΣΕ 1489 σ. 904.

19. *Διμενεργατών Πειραιώς.* Ειδική εκ ν. δ. 3764/1957 και άρθρου 55 § 2 α. ν. 1846/1951 αποζημίωσις υπαλλήλων του Ταμείου· αναφορά εις νόμον 2112/1920· υπολογισμός και της παγίως καταβληθείσης αμοιβής της νομίμως καθιερωθείσης και παρασχεθείσης υποχρεωτικής υπερωριακής εργασίας, Ε 1082 σ. 711, αναιρεθείσα διά της ΑΠ 436 σ. 1249.—Εύθυνη Ταμείου Ασφαλίσεως Διμενεργατών Πειραιώς δι' ατυχήματα εργατών Ο.Λ.Π. μετά τον νόμον 1697/1951, ΑΠ 801 σ. 84, ΑΠ 141 σ. 262.

20. *Μεταλλευτών.* Ταμείον Συντάξεων: Παραγραφή δικαιώματος αναγνωρίσεως χρόνου ασφαλίσεως, Έγκ. σ. 29.—Απονομή συντάξεως εις εργάτην μεταλλείου· αποκλειστική δικαιοδοσία· ασυγχώρητον αναγνωριστικής αγωγής, Π 16413 σ. 197.—Χαρακτήρ ως νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου και των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου αυτού ως διοικητικών πράξεων· δικαίωμα ανακλήσεως πράξεών αυτού· υπαγωγή εις περιορισμούς άρθρου 281 ΑΚ· παράνομος ανάκλησις διοικητικής πράξεως διά πλάνην περί τα πράγματα μετά πάροδον εύλογου χρόνου, ΑΠ 33 σ. 391, ΑΠ 213 σ. 607.—Χρόνος εργασίας εις μεταλλεία ή λατομεία προς άνάλημψιν συντάξεως λόγω γήρατος· όρος προσμετρήσεως και του διανυθέντος εν συντιαξιοδοτήσει εξ ατυχήματος ή επαγγελματικής νόσου χρόνου, ΑΠ 175 σ. 447.—Παραγραφή απαιτήσεως προς συνταξιοδότησιν λόγω γήρατος· έναρξις διά τους μετά την 20ήν Φεβρουαρίου 1939, ημέραν ισχύος του νόμου 1607/1939· ισχυρισμός περί αναστολής παραγραφής λόγω ανωτέρας βίας, κατά την διάταξιν του άρθρου 255 ΑΚ, ΑΠ 175 σ. 447.—Υποβολή νέας αιτήσεως προς συνταξιοδότησιν· ανεπίτρεπτον αύτης επί απορρίψεως προηγουμένως υπό του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου με το αυτό αντικείμενον, ειμή μόνον εάν επήλθε μεταβολή πραγμάτων, δικαιολογούσα διάφορον του Συμβουλίου κρίσιν· δικαίωμα εφέσεως κατά της απορριπτούσης την νέαν αίτησιν αποφάσεως, ως μη συντρεχούσης της προϋποθέσεως της μεταβολής πραγμάτων, ΑΠ 22 σ. 448.—Δικαίωμα εφέσεως κατ' αποφάσεων Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου περί παροχής εις ησφαλισμένους συντάξεως ενώπιον Εφετείου Αθηνών εντός τριών μηνών από κοινοποιήσεως αποφάσεως, ασκουμένης διά κοινοποιήσεως του δικογράφου εφέσεως εις το Ταμείον και πάντα τυχόν αντίδικον, ΑΠ 213 σ. 607.—Προϋποθέσεις απονομής συντάξεως γήρατος εις εργάτας μεταλλείων και λατομείων· απόδειξις χρόνου εργασίας, ΑΠ 213 σ. 607.

Επικουρικόν Ταμείον Εξόδου Γερόντων και Ανικάνων Εργατών Μετάλλου. Δικαίωμα συντάξεως· τρόπος αποδείξεως των προς συνταξιν προϋποθέσεων, ΣΕ 1886 σ. 270.—Υποχρεωτική αναγνώρισις ως χρόνου ασφαλιστέας υπηρεσίας και της εφεδρικής υπηρεσίας, ΣΕ 271 σ. 444.— Προϋποθέσεις απονομής συντάξεως· συνυπολογισμός διά καθορισμόν χρόνου απασχολήσεως ησφαλισμένου και του προ της συστάσεως του Ταμείου, ιδρυθέντος διά του ν.δ. 5/11/1935, διανυθέντος χρόνου· όρος προς τούτο, ΣΕ 1472 σ. 1103.—Ασφαλιζόμενα πρόσωπα· παροχή εργασίας εις επιχείρησιν ασχολουμένην κατα κύριον λόγον μεταξύ των άλλων και με την πώλησιν οινοπνευματωδών κλινών, μη χαρακτηριζομένης ούτω αύτης, ως εκ του προέχοντος αύτης χαρακτήρος, ως μεταλλουργικής, ΣΕ 1496 σ. 1152.

21. *Ξενοδόχων - Ξενοδοχοϋπαλλήλων.* Υπαγωγή εις Τ.Ε.Β.Ε. και των ησφαλισμένων εις το Ταμείον Προνοίας Ξενοδόχων· χρόνος πραγματικής ασφαλίσεως, ΣΕ 1490 σ. 1153.—Ταμείον Ασφαλίσεως Ξενοδοχοϋπαλλήλων· χαρακτηρισμός τούτου και του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Μισθωτών Κλωστουφαντουργίας ως Οργανισμών επικουρικής ασφαλίσεως· εφαρμογή άρθρου 5 §§ 1 και 2 του α.ν. 1846/1951 προκειμένης διαδοχικής ασφαλίσεως, ΑΠ 169 σ. 446.—Άδειαι και δώρα ιατρών του Ταμείου Ξενοδοχοϋπαλλήλων, Έγγρ. σ. 42, Γν.Σ. σ. 42.—Σχέσις ιατρών Ταμείου Υγείας Ξενοδοχοϋπαλλήλων, Α.Σ.Δ.Υ. 238 σ. 1098.

22. *Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος.* Ταμείον Ασφαλίσεως Προσωπικού· άκυρωσις της υ. α. 44419/1957 περί καθορισμού άλλως του τρόπου υπολογισμού των εις τους ησφαλισμένους χορηγουμένων συντάξεων, ως ερειδομένης επί αντισυνταγματικών εξουσιοδοτήσεων, ΣΕ 124 σ. 334.—. . . έλλειψις νομίμου ερείσματος και εις διάταξιν άρθρου 3 του νόμου 34/1943, αναφερομένην εις το-

μείον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Α.Ε.Τ.Ε. καὶ μὴ δυνατῆς τῆς ἐφαρμογῆς της ἐπὶ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος, ἀποτελοῦντος νέον Ὀργανισμόν, ΣΕ 124 σ. 334.—Ἀνάληψις ἀτομικοῦ λογαριασμοῦ ἠσφαλισμένου μὴ δικαιωθέντος συνταξεως καὶ περιεχομένου ὑποχρεώσεως Ταμείου ὑπαγωγὴ εἰς ὑποχρέωσιν ἐπιστροφῆς καὶ εἰσφορῶν λογῳ πρώτου μισθοῦ καὶ γάμου, Π 7631 σ. 609.—Ἀπονομὴ συντάξεως ἐν περιπτώσει ὁριστικῆς ὁλικῆς ἀνικανότητος· ἔννοια ἀνικανότητος, Π 11809 σ. 1212.—Διατάξεις τοῦ ν.δ. 1949/1949 καὶ συνταξιοδοτήσεις μεταταγέντος εἰς τὸν Ο.Τ.Ε. κρατικοῦ προσωπικοῦ, Π 11809 σ. 1212.

23. ***Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως.*** Ταμείων Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως· ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα· παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ καθαριστρίας καὶ στοιχεῖον κυρίας ἀσφαλίσεως, ΣΕ 594 σ. 273.—Δικαίωμα ἀσφαλιζομένων πρὸς λῆψιν περιοδικοῦ βοηθήματος, ἐὰν ἀπολυθῶσιν ἢ παραιτηθῶσι τῆς ὑπηρεσίας δι' οἱονδήποτε λόγον· προϋποθέσεις χορηγήσεως· λύσις σχέσεως μετὰ τῆς ὑπηρεσίας του, εἴτε δι' ἀπολύσεως, εἴτε διὰ παραιτήσεως· περίπτωσις ἀνακλήσεως ἀποδοχῆς δηλώσεως παραιτήσεως ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἀνασυνδέσεις τῆς σχέσεως· ἔλλειψις οὕτω τῆς νομίμου προϋποθέσεως δι' ἀπονομὴν τοῦ βοηθήματος· ἔννοια διατάξεως περὶ ἀναστολῆς καταβολῆς βοηθήματος μετ' ἀνάληψιν ἐργασίας ἢ ὑπηρεσίας, ΣΕ 714 σ. 553.—Ὑπαγόμενα εἰς ἀσφάλισιν κατὰ τὸν ἱδρυτικὸν νόμον πρόσωπα· παροχὴ διὰ νόμου εἰδικῆς ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς Ὑπουργὸν Ἐργασίας διὰ τροποποίησιν κατὰ διαδικασίαν ἄρθρου 59 ἀ.ν. 11.11.1935 τῶν καταστατικῶν ἢ ὀργανικῶν διατάξεων· προσθήκη διατάξεως περὶ προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως· κῦρος παραχθείσης ἐξουσιοδοτήσεως· ἀποφασιστικὴ ἁρμοδιότης Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ ἔννοια διατάξεως περὶ προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως, ΣΕ 1521 σ. 976.—Δικαίωμα περιοδικοῦ βοηθήματος μετ' ἀπομάκρυνσιν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῶν συμπληρωσάντων τὸ ὅριον ἡλικίας τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ τῶν καταστατικῶν διατάξεων τῶν Ὀργανισμῶν ἢ τῶν Ὑπηρεσιῶν, παρ' αἷς ὑπηρετοῦσι, καὶ δεκαετῆ ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσιαν, ΣΕ 1708 σ. 1328.—Ὑπαγωγὴ εἰς ἀσφάλισιν Ταμείου δι' ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν τοῦ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν περίπτωσιν ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου ἀσφαλιζομένου προσωπικοῦ τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως δικαιοδοσίας Ὑπουργείου Ἐργασίας· ἔννοια προσωπικοῦ Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν· ἀσφάλισις ἰατρῶν θεραπευτῶν Ι.Κ.Α., ΣΕ 1708 σ. 1328.

24. ***Σιδηροδρόμων.*** Ταμείων Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων· ὑπαγόμενα εἰς ἀσφάλισιν πρόσωπα· ὑπαγωγὴ καὶ τῶν ἀπὸ θέσεων προβλεπομένων ἐν τῷ ὀργανισμῷ τῶν Σ.Ε.Κ. προσφερόντων τὰς ὑπηρεσίας των ὡς ἐμμίσθων δικηγόρων τῶν Σ.Ε.Κ., ΣΕ 1572 σ. 974.— Ἀπόλυσις σιδηροδρομικοῦ καὶ τροχιοδρομικοῦ ὑπαλλήλου λόγῳ σωματικῆς ἀνικανότητος· μὴ ἀποδοχὴ ἀποφάσεως περὶ ἀπολύσεως ἐκ μέρους τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. καὶ Τροχιοδρόμων· ἐπίλυσις διαφωνίας ὑπὸ ἰατρικοῦ συμβουλίου· ὑποχρεωτικὴ ἡ ἀπόφασις τούτου διὰ τὸ Ταμεῖον κλπ., ΑΠ 810 σ. 388.—Κανονισμὸς Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας τῶν ἐν Ἑλλάδι Σιδηροδρομικῶν καὶ Τροχιοδρομικῶν Ἐπιχειρήσεων· ἰσχὺς ὡς νόμου· διάταξις ἄρθρου 4 § 2 ἀσφαλιστικοῦ περιεχομένου, μὴ ἀναφερομένη εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ΑΠ 170 σ. 376. — Ἀποζημίωσις ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ σύνταξις σιδηροδρομικῶν· ἄρθρον 18 ν. 551, Πρωτ. σ. 177.

25. ***Τραπεζῶν.*** Ἔξοδος ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλων Τραπέζης Ἑλλάδος· παροχὴ συντάξεως ὑπὸ τοῦ διὰ τοῦ ν. 2868/1922 συσταθέντος Ταμείου Συντάξεων· παροχὴ μηνιαίου μερίσματος ὑπὸ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου των· ἔννοια ὅρων «σύνταξις», «μέρισμα», ΑΠ 729 Ὀλ. σ. 156.—Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπέζης (πρώην) Ἐθνικῆς· ἀσφάλισις· χαρακτὴρ Ταμείου, προερχομένου ἐξ ἀναδιοργανώσεως τοῦ προϋφισταμένου Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπεζῶν Ἐθνικῆς, Κτηματικῆς καὶ Ἑλλάδος διὰ τοῦ ν. δ. 2626/1953 ὡς νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου· ὑπολογισμὸς συντάξεως· ληπτέαι ὑπ' ὄψιν ἀποδοχαί, ΣΕ 2068 σ. 161.—Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐθνικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος· προϋποθέσεις συντάξεως προερχομένων ἐκ Τραπέζης τῆς Ἀνατολῆς ὑπαλλήλων· ἀνάληψις ὑπὸ ὑπαλλήλου τῶν εἰσφορῶν αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐργοδότου του δυνάμει συμβάσεως μετὰ τοῦ εἰς ὃ ὑπάγεται Ταμείου Συντάξεων· μὴ συνυπολογισμὸς ὡς συνταξίμου χρόνου καὶ τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὰς ἀναληφθείσας εἰσφορὰς χρόνου ὑπηρεσίας, ΑΠ 216 σ. 838.—Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης· χορήγησις ὑπὸ Ἐμπορικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος ἐπιδόματος διευθυντοῦ (ἐξόδων παραστάσεως) ὡς τακτικοῦ συμβατικοῦ ἀνταλλάγματος προσφερομένης ἐργασίας· κρίσις δικαστηρίου περὶ χαρακτῆρος αὐτοῦ ὡς τακτικῆς ἀποδοχῆς ὑποκειμένης εἰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφοράς· ἐπαρκὴς πρὸς θεμελίωσιν δικαιώματος συντάξεως ἡ ἰδιότης τῶν ἀποδοχῶν ὡς τακτικῶν, ὑποκειμένων κατ' ἀνάγκην εἰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφοράς, ΑΠ 724 σ. 555.—Ταμεῖον Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Ἀγροτικῆς Τραπέζης· ἀσφάλισις· δικαίωμα συντάξεως ἐν περιπτώσει θανάτου ἠσφαλισμένου τῶν ἀγάμων ἀδελφῶν τοῦ θανόντος· μεταγενεστέρα δι' ἀποφάσεων Ὑπουργοῦ Ἐργασίας τροποποίησις σχετικῆς διατάξεως· ἀκύρωσις λόγῳ ἀνισχύρου τῆς ἐξουσιοδοτήσεως, ΣΕ 588 σ. 273.—... ἔννοια τοῦ ὅρου «μισθὸς» τοῦ ἄρθρου 11 § 1 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ἄνω Ταμείου διὰ τὸν ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ κανονισμὸν συντάξεως ὑπαλλήλου, ΣΕ 308 σ. 275.—Ἐθελουσία ἔξοδος ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν Ἀγροτικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος· ἄσκησις παρασχεθέντος δικαιώματος· ὑπολογισμὸς τῆς δικαιουμένης ἐξ ἀποδοχῶν ἓξ μηνῶν ἀποζημιώσεως· καταβολαὶ ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος τοῦ Ταμείου Προ-

νοίας Προσωπικοῦ Ἀγροτικῆς Τραπέζης, ΑΠ 142 σ. 718.—Λύσις ὑπαλληλικῆς σχέσεως ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς Τραπέζης κατ' ἄρθρον 47 § 1 τοῦ ἰσχύν νόμου ἐπέχοντος ὀργανισμοῦ αὐτῆς καὶ δικαίωμα συντάξεως· θεώρησις ὡς ἀπολύσεως ἐξ ὑπηρεσιακῶν λόγων καὶ τῆς δι' οἰκειοθελῆ ἀποχώρησιν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἐντεῦθεν ἄρνησις παροχῆς ὑπηρεσιῶν ἀπολύσεως· δικαίωμα πρὸς συνταξιν, ΑΠ 265 σ. 837.—Ταμεῖον Ὑγείας Ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος· ἀλληλοβοηθητικὸν σωματεῖον· ἀκοπος· νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, μὴ ἔχον χαρακτῆρα κοινωφελοῦς ἱδρύματος· δὲν περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 3 ἀ.ν. 1836/1951 ὑποχρέων πρὸς πρόσληψιν δικηγόρων· ἀκύρωσις ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ καθορισμοῦ αὐτοῦ ὡς ὑποχρέου, ΣΕ 464 σ. 480.

26. *Ὑγειονομικῶν.* Ταμεῖον Συντάξεων καὶ Αὐτασφαλίσεως· ἀπονομὴ συντάξεως λόγῳ γήρατος εἰς φαρμακοποιούς· ἐλάττωσις εἰς τὸ ἥμισυ ἐπὶ δηλώσεως ἠσφαλισμένου ὅτι θὰ ἐξακολουθήσῃ ἀσκῶν τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ· θεώρησις ὡς ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος καὶ τῆς κατοχῆς ἐμμίσθου δημοσίας θέσεως ἢ ἰδιωτικῆς, ἐφ' ὅσον ὡς προσὸν πρὸς κατάληψιν τῆς θέσεως χρησιμεύει τὸ δίπλωμα, ΣΕ 713 σ. 554.—Ἀκυρότης ὑ.ἀ. 6291/1939 περὶ ἐφαρμογῆς μόνδν ἐπὶ μετόχων φαρμακοποιῶν, κεκτημένων ἴδιον φαρμακεῖον, ὡς ἐκδοθείσης κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀντισυνταγματικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἄρθρ. 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. 11.11.1935, ΣΕ 713 σ. 554.—Χορήγησις συντάξεως λόγῳ θανάτου μετόχου· προϋπόθεσις δικαιώματος συντάξεως ἀρρένων τέκνων μετόχου νὰ μὴ ἔχωσιν ἔλθει εἰς γάμον· διακοπὴ τῶν κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου χορηγηθεισῶν συντάξεων μόνον ἐφ' ὅσον οἱ λαβόντες ταύτας δὲν εἶναι ἄποροι, ΣΕ 585 σ. 1102.

27. *Ὑποδηματεργατῶν.* Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως· ἀσφάλισις· δικαίωμα συντάξεως· ἀπόδειξις ἡλικίας, ΣΕ 805 σ. 394.—Ὑπαγωγὴ εἰς ἀσφάλισιν τοῦ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. κατὰ κυρίαν ἀσφάλισιν ἀσφαλιζομένου τεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν καταστημάτων καὶ βιομηχανικῶν ἐργαστηρίων κατασκευῆς εἰδῶν ὑποδήσεως· ἐξαίρεσις προσώπων ἀγόντων ἡλικίαν μικροτέραν τοῦ 18ου ἔτους συμπεπληρωμένου· ἀνίσχυρος ἡ σχετικὴ διάταξις ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ΣΕ 166 σ. 396.—Δικαίωμα προσωρινοῦ ἐπιδόματος λόγῳ ἀναπηρίας· προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως λόγῳ ἀναπηρίας· ἐξακολούθησις λήψεως τῆς συντάξεως ταύτης παρὰ τοῦ ἠσφαλισμένου τοῦ τυχόντος ἤδη συντάξεως (περιοδικοῦ βοηθήματος) βάσει τοῦ προσωρινοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν εἴτε λόγῳ γήρατος, εἴτε λόγῳ διαρκοῦς ἀναπηρίας, ἔστω καὶ ἂν βάσει τῶν νέων ἀποδείξεων δὲν θὰ ἐδικαιοῦτο τοιαύτης, ΣΕ 1511 σ. 1153.—Ἐξακολούθησις συνταξιοδοτήσεως βάσει παλαιῶν διατάξεων καὶ τοῦ ἠσφαλισμένου, ὅστις ἔτυχε νομίμως συντάξεως ἀναπηρίας δι' ὡρισμένον χρόνον, λόγῳ νόσου, ἥτις ὅμως παρετάθη ὑπὸ τὴν ἰδίαν μορφὴν καὶ ἐντὸς τῶν χρονικῶν ὁρίων ἰσχύος τῶν νέων προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως, ΣΕ 1511 σ. 1153.

28. *Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν.* Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων· ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα· κύρος εἰδικῆς ἐξουσιοδοτήσεως δια τοῦ ἱδρυτικοῦ νόμου, ΣΕ 873 σ. 335.—Ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα· ὑπαγωγὴ καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων πρατηρίων φαρμακευτικῶν εἰδῶν, ΑΠ 147 σ. 335.

29. *Ἄλλα Ταμεῖα.* Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Ὑπαλλήλων· ἀμφισβήτησις ἰδιότητος ἠσφαλισμένου μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου καταβολῆς εἰσφορῶν· ἀκυρότης πράξεως, ΣΕ 1501 σ. 828.—Ἀσφάλισις δικηγόρων νομικῶν προσώπων ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ Τραπεζῶν ἐπὶ παγίᾳ ἀμοιβῇ εἰς Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν· οὐχὶ καὶ διὰ τὸν κλάδον ἀσθενείας, καλυπτομένης ὑπὸ τοῦ Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων, Ε 43 σ. 776, Γν. Σ. σ. 1268.—Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Ἑστιατορίων καὶ Ζυθεστιατορίων· διαδοχικὴ ἀσφάλισις τίς ὑπόχρεως Ὀργανισμός, ΣΕ 626 σ. 337.—Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν—Πειραιῶς καὶ Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 51 ἀ. ν. 1846/1951, Π 8215 σ. 1104.—Παραίτησις ὑπαλλήλου Η.Ε.Μ. λόγῳ ἐκλογῆς ὡς βουλευτοῦ καὶ δικαίωμα συντάξεως ἐκ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. ἐπὶ τῇ βάσει διατάξεων ἄρθρου 11 § 2 Καταστατικοῦ αὐτοῦ, Γν. Σ. σ. 559.—Σύστασις τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος δυνάμει τοῦ ἄρθρου 7 ν. δ. 912/1941· ὁρισμοὶ τούτου· κύρωσις τοῦ σχετικοῦ ἱδρυτικοῦ διατάγματος ἀπὸ 3.3.1943 ἀναδρομικῶς διὰ νόμου 1731/1951· νόμιμος σύστασις· ἔννοια Π.Υ.Σ. 92/1956, ΑΠ 205 σ. 836.—Ἱδρυτικὸς Ταμείου Ἀσφαλίσεως Κεραμοποιῶν κλπ. νόμος· εἰσπράξεις πόρων αὐτοῦ κατὰ νόμον περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων· ἀνακοπὴ ἐξ ἄρθρου 235 Πολ. Δικον.· ἀπαράδεκτον αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ΣΕ 419/1959 σ. 417.—Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Οἰνοποιΐας, Ζυθοποιΐας, Οἰνοπνευματοποιΐας· ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα· παραγραφὴ εἰσφορῶν καὶ παροχαί, Γν. Σ. σ. 279.—Ἀκυρότης κανονιστικοῦ διατάγματος περὶ συστάσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν Πετρελαιοειδῶν, ὡς μὴ τυχόντος ἐπεξεργασίας ὑπὸ τοῦ Σ.τ.Ε.· ἀνίσχυρος ἡ διὰ νόμου 1731/1951 κύρωσις, ΣΕ 2078 σ. 243.—Ὑπολογισμὸς συνταξίμων ἀποδοχῶν διὰ χορήγησιν συντάξεως ὑπὸ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων καὶ Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν· παροχὴ εἰς μισθωτοὺς προσωρινοῦ ἐπιδόματος, μὴ ἀποτελοῦντος αὔξησιν ἀποδοχῶν, ΣΕ 1959 σ. 723.—Ἀσφάλισις εἰς τὸ ἄνω Ταμεῖον· σύνταξις γήρατος· προϋποθέσεις· συνυπολογισμὸς ἡμερῶν ἐργασίας παρὰ Δημοσίῳ, ΣΕ 1099 σ. 835.—Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορίου Τροφίμων· νόμιμος ἄρνησις ἀπονομῆς συντάξεως ὑπαλλήλου μὴ ἐγγραφέντος οὐδέποτε, οὐδὲ ζητήσαντος ἐγ-

γραφήν, οὔτε καταβαλόντος εἰσφορὰς κλπ., ΣΕ 1036 σ. 841.

Ταμιευτήριον. Βλ. λ. *Ταχυδρομικὸν Ταμιευτήριον.*

Ταξινόμοι. Εἰς ἀποθήκας καὶ ἐργοστάσιον ἐπιχειρήσεως· ἀνεφάρμοστον σ. σ. ἐ. 16.9.1937 καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων 14/1956 καὶ 2/1959, Π 4682 σ. 1140.

Ταχυδρομικὸν Ταμιευτήριον. Χαρακτηρισμὸς ὡς ἀποκεντρωμένης οἰκονομικῶς πολιτικῆς Ὑπηρεσίας· ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 8 § 4 νόμου 2500/1953· ἄκυρος λύσις συμβάσεως δικηγόρου ὑπερημερίᾳ ἐν μὴ ἀποδοχῇ προσφερομένων ὑπηρεσιῶν· δικηγόροι βοηθοὶ προϊσταμένου Δικαστικῆς Ὑπηρεσίας· ἐπιτρεπτὸν ἀσκήσεως δικηγορίας, ΑΠ 802 σ. 332.

Τεκμήριον. Ἐπίκλησις ἀποφάσεως Ἐφετείου πρὸς συνεκτίμησιν ὡς τεκμηρίου, ΑΠ 724 σ. 555.—Καὶ· ἄρθρον 5 § 3 νόμου 2112/1920 ἐπὶ ἀποχῆς μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας, ΑΠ 368 σ. 763, ΑΠ 465 σ. 1358.

Τέκνα. Ἀναγνωριζόμενα· σύνταξις ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. λόγῳ θανάτου πατρός, Ἐγκ. σ. 403, Γν. Σ. σ. 403.—Ἀπασχολούμενα εἰς ἐκμεταλλεύσεις γονέων· ἀσφάλισις ἀνεργίας, Ἐγκ. σ. 788.—Θάνατος μετόχου Ταμείου Συντάξεων Ὑγειονομικῶν· προϋπόθεσις δικαιώματος συντάξεως, ΣΕ 585 σ. 1102.

Τέλη. Προσθῆκαι. Βλ. λ. *Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις* (παράγρ. 4), *Ταμεῖα* (παράγρ. 3).—Συζητήσεως ἐνώπιον δικαστηρίου· προκαταβολὴ τίς ὑπόχρεως· ἀπαλλαγὴ Δημοσίου, Π 783 σ. 1315.

Τηλεπικοινωνιῶν Ὀργανισμὸς (Ο.Τ.Ε.). Βλ. καὶ λ. *Ταμεῖα* (παράγρ. 22). Χαρακτὴρ· ἀνώνυμος ἑταιρεία ἀνήκουσα εἰς τὸ κράτος, Εἰσαγ. σ. 203, Π 10686 σ. 203, Γν. Σ. σ. 339, Ε 827 σ. 649.—Ἄσκησις ἐπιχειρήσεως κοινῆς ὠφελείας, Ε 827 σ. 649.—Σχέσις προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε.· μισθωσις ὑπηρεσιῶν ἰδιωτικοῦ δικαίου, Εἰσαγ. σ. 203.—Ταὐτισις Ο.Τ.Ε. πρὸς τὸ Δημόσιον· ὑπαγωγὴ εἰς τὴν κατὰ 10 ο/ο ἔκπτωσιν ἐπὶ τῶν φορτοεκφορτωνομένων εἰδῶν τοῦ Δημοσίου, Γν. Σ. σ. 339.—Ἰσχὺς Γενικοῦ Κανονισμοῦ Ο.Τ.Ε., κυρωθέντος διὰ διατάγματος, ὡς νόμου· δυνατὴ ἀνάθεσις ὑπὸ χρονικὸν περιορισμὸν ὑπηρεσιακῆς λειτουργίας κατωτέρας τοῦ βαθμοῦ τοῦ ὑπαλλήλου· συνέπεια εἰς περίπτωσιν παραβιάσεως τῆς διατάξεως τοῦ Κανονισμοῦ· ἀποζημίωσις τοῦ προσωπικοῦ ἐπὶ τῇ ἀποχωρήσει ἐκ τῆς ὑπηρεσίας· ἔγκυρος παραίτησις ἀπὸ ταύτης μὴ προκειμένης διατάξεως ἀναγκαστικοῦ δικαίου, ΑΠ 247 σ. 642, Π 8515 σ. 643.—Ἰσχὺς καὶ μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 15 § 2 ν. 3464/1955 τῶν εἰδικῶν διατάξεων περὶ ἐξαιρέσεως τοῦ Ο.Τ.Ε. τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὰς διατάξεις περὶ ἀσφαλίσεως ἀνεργίας, Ε 827 σ. 649. Contra: Π 10686 σ. 649.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν ἀ.ν. 1836/1951 τοῦ ἄρθρ. 20 § 5 τοῦ ἰσχὺν νόμου ἔχοντος Γενικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε. περὶ θεωρήσεως μισθωτοῦ ὡς παραιτουμένου ἐπὶ ἀδικαιολογήτου ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ὑπὲρ τὸν μῆνα, Π 9031 σ. 959, Εἰσαγ. σ. 303.

Τηλεφωνηταί. Ξενοδοχειακῶν ἐπιχειρήσεων· ὑπαλληλικὴ ἰδιότης, Γν.Σ. σ. 38.

Τιμαριθμικαὶ ἐπιτροπαί. Βλ. λ. *Ἔργα.*

Τοιχοκολληταί. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 783.

Τοκετός. Βλ. λ. *Γυναῖκες.*

Τόπος. Καταρτίσεως συμβάσεως ἐργασίας· ἁρμοδιότης ἐργατικοῦ δικαστοῦ, Π 149 σ. 265, Π 407 σ. 966.—Προσφορᾶς παροχῆς ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν, Π 966 σ. 823.—Ἐργασίας· ἑτοιμότης παροχῆς, ΝΖ σ. 937, Π 3259 σ. 717, Εἰσαγ. σ. 717.

Τουρισμός. Ἔννοια ἄρθρου 29 ν.δ. 3430/1955 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων περὶ Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ, Γν.Σ. σ. 38.

Τράπεζαι. Βλ. καὶ λ. *Στράτευσις* (παράγρ. Ββ), *Ταμεῖα.* Ἀνεφάρμοστον ἀ.ν. 694/1937 (προστασία ἐκπροσώπων ἡσφαλισμένων κλπ.) κατ' ἄρθρον 6 ν.δ. 2510/1953 ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ Ἐθνικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν, ὡς καὶ τῶν Τραπεζῶν Ἑλλάδος, Κτηματικῆς καὶ Ἀγροτικῆς, ΣΕ 1824 σ. 25.—Τρόπος ὑπολογισμοῦ ἀνωτάτου ὁρίου συντάξεων καὶ ἀποδοχῶν τῶν συνταξιούχων ὑπαλλήλων τοῦ Ι.Κ.Α., τῶν ὑπηρετούντων εἰς νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου καὶ Τραπέζας ἐν γένει, Ἐγκ. σ. 668.—Ἀσφάλισις δικηγόρων νομικῶν προσώπων ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ Τραπεζῶν ἐπὶ παγίᾳ ἀμοιβῇ εἰς Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως προσωπικοῦ αὐτῶν· ἔννοια ἄρθρου 21 ν.δ. 3790/1957, Ε 43 σ. 775, Γν.Σ. σ. 1268.—Ἰσχὺς διατάξεων περὶ προστασίας παλαιῶν πολεμιστῶν μετὰ τὸ ν.δ. 2510/1953 περὶ Τραπεζῶν, Γν.Σ. σ. 1156.—Ἀναγνώρισις ὑπηρεσίας παρὰ Τραπέζῃ ὡς συνταξίμου δι' ἀσφάλισιν εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων τοῦ Κράτους, ΣΕ 1727 σ. 1329.

Ἀ γ ρ ο τ ι κ ή. Λύσις ὑπαλληλικῆς σχέσεως προσωπικοῦ· ἐπέλευσις λύσεως κατ' ἄρθρον 47 § 1 τοῦ ἰσχὺν νόμου ἐπέχοντος ὀργανισμοῦ, ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἐν αὐτῷ λόγων, καὶ διὰ τῆς ἐγγράφου παραιτήσεως τοῦ ὑπαλλήλου, τῆς ἀποδοχῆς αὐτῆς οὔσης ὑποχρεωτικῆς διὰ τὴν Τράπεζαν μετὰ παρέλευσιν μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς, ΑΠ 739 σ. 157.—Ἐθελουσία ἔξοδος ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν· ἄσκησις παρασχεθέντος δικαιώματος· ὑπολογισμὸς δικαιουμένης ἀποζημιώσεως, ΑΠ 142 σ. 718.—Λύσις ὑπαλληλικῆς σχέσεως ὑπαλλήλων κατ' ἄρθρον 47 § 1 τοῦ ἰσχὺν νόμου ἐπέχοντος ὀργανισμοῦ καὶ δικαίωμα συντάξεως, ΑΠ 265 σ. 837.—Διάταξις ἄρθρου 52 τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 2584/1940 ἐγκριθέντος καὶ ἰσχὺν νόμου ἐπέχοντος ὀργανισμοῦ τῆς Τραπέζης περὶ καταβολῆς χρατήσεων καὶ φόρων τῶν ὑπαλλήλων ὑπὸ τῆς Τραπέζης· ὑπαρξις ὑποχρεώσεως, ἐφ' ὅσον οὗτοι διατελοῦσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Τραπέζης καὶ μισθοδοτοῦνται ὑπ' αὐτῆς, ΑΠ 399 σ. 1193.

Ἐ θ ν ι κ ή. Προσαύξησις μισθοῦ κατὰ ὀργα-

νισμόν μετά εὐδοκίμως διανυθεῖσαν ὑπηρεσίαν· ἔναρξις αὐτῆς ἀφ' οὗ χρόνου συμπληρωθῇ ἡ τριετία, κριθῇ δὲ ἐν ταύτῳ ὑπό τοῦ Διοικητοῦ της Τραπέζης εὔδοκιμος ἡ ὑπηρεσία. ΑΠ 784 σ. 158, ΑΠ 194 σ. 719.

Ἑλλάδος. Ἔξοδος ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλων τῆς Τραπέζης καί παροχαί, ΑΠ 729 σ. 156, ΑΠ 212 σ. 1096.—Ἔντιξις καί ἀναδιαβάθμισις προσωπικοῦ διά τῶν ν. 683/1945, 1765/1945, ἄνευ ὅμως ἀπωλείας τῶν ἐκ τοῦ ν. 1799/1942 δικαιωμάτων· δικαίωμα ἐπιδόματος 15 ο/ο ἐπί τοῦ μισθοῦ κατ' ἄρθρον 11 ν. 1040/1942, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπό ν. 1799/1942, ΑΠ 166 σ. 375.

Ἐμπορική. Κρίσις δικαστηρίου οὐσίας ὅτι ὁ μισθωτὸς δὲν ἀπεδέχθη προταθεῖσαν προσθήκην εἰς ὀργανισμόν προσωπικοῦ περί ὑποχρεωτικῆς ἐξόδου μετά συμπλήρωσιν ὁρίου ἡλικίας· χαρακτηρισμός συμβάσεως ὡς ἀορίστου χρόνου· συνυπολογισμός εἰς ἀποζημίωσιν ν. 2112 καί παροχῶν δώρων ἑορτῶν εἰς ἐκτέλεσιν συμβάσεως· λύσις συμβάσεως καί ἀποζημίωσις ἄρθρου 8 ν. 3198/1955, ΑΠ 187 σ. 421.—Παροχή ἐπιμισθίου ἀσφαλίστρων καί ἰσχυρισμός μισθωτοῦ περί παραβάσεως ἄρθρου 288 ΑΚ, ΑΠ 187 σ. 421.—Χορήγησις ἐπιδόματος διευθυντοῦ (ἐξόδων παραστάσεως) ὡς τακτικοῦ συμβατικοῦ ἀνταλλάγματος προσφερομένης ἐργασίας· κρίσις δικαστηρίου περί χαρακτῆρος αὐτοῦ ὡς τακτικῆς ἀποδοχῆς ὑποκειμένης εἰς ἀσφαλιστικάς εἰσφοράς, ΑΠ 724 σ. 555.

Τροποποίησις. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις ἐργασίας* (παράγραφος 3), *Ταμεῖα* (παράγραφος 1).

Τροφή. Βλ. λ. *Παροχαί εἰς εἶδος.*

Τροχιόδρομοι. Βλ. λ. *Ἠλεκτρικαί Ἐπιχειρήσεις, Σιδηρόδρομοι.*

Τυπογραφεῖον Ἐθνικόν. Μή δημοσίευσις ἢ καθυστέρησις δημοσιεύσεως ὑπό τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου τοῦ διορισμοῦ ὑπαλλήλου νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου· ἔλλειψις εὐθύνης τούτου, ΑΠ 771 σ. 386.

Τυπογράφοι. Βλ. καί λ. *Ταμεῖα* (παράγραφος 29).—Ἐσωτερικός Κανονισμός προσωπικοῦ τυπογραφείου Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἑλλάδος· ἔλλειψις νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως Ὑπουργοῦ πρός ἔγκρισιν αὐτοῦ· ἰσχύς ὡς συμβάσεως· ἰσχυρισμός μισθωτοῦ περί ἐθίμου ἐξαώρου ἐργασίας εἰς τά τυπογραφεῖα· παροχή ἐργασίας πέραν τοῦ συμβατικοῦ ἐξαώρου καί νομίμου ὡρολογίου, Π 20752 σ. 326.

Τύπος. Εἰσπράκτορες συνδρομῶν ἐφημερίδων καί περιοδικῶν· τεκμαρτά ἡμερομίσθια δι' εἰσφοράς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 780.—Κατάρτισις συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου διά προσλήψεως μισθωτοῦ ὡς ἀρχισυντάκτου ἐφημερίδος, καθοριζομένων εἰδικώτερον ὑπό τῶν συμβαλλομένων τῶν ὅρων ἐργασίας· ἀνάθεσις ἐργασίας ὑπευθύνου συντάκτου ἐσωτερικῶν σελίδων ἐφημερίδος· ἄρνησις μισθωτοῦ εἰς ἐκτέλεσιν· καταγγελία συμβάσεως διά σπουδαῖον λόγον· μή ἀναγκαία ἀναφορά ἐν τῇ καταγγελίᾳ τῶν συνιστώντων τόν σπουδαῖον λόγον περιστατικῶν, Π 3824 σ. 946.

Τυροκομεῖα. Ἐποχικῶς λειτουργοῦντα ἐξαίρεσις διατάξεων περί Κυριακῆς ἀναπαύσεως, Γν.Σ. σ. 30.

Υ

Ὑβριστική συμπεριφορά. Βλ. λ. *Ἐξύβρισις.*

Ὑγειονομικά Ἱδρύματα. Βλ. λ. *Νοσοκομεῖα.*

Ὑγειονομικοί. Βλ. λ. *Ταμεῖα.*

Ὑγιεινή ἐργαζομένων. Βλ. λ. *Ἀνάπαυσις, Βιβλιάρια, Ἑορταί, Ἐργατικά ἀτυχήματα, Κανονισμοί, Κυριακή, Ὧραι ἐργασίας.*

Ὑδάτων Ἑταιρεία. Χαρακτὴρ ὡς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως· ἐφαρμογή ἄρθρου 1 § 2 νόμου 2054/1952· εἰσφορά ὑπέρ Λογαριασμοῦ στρατεύσεως μισθωτῶν, ΣΕ 1002 σ. 813.—Ἀσφάλισις μισθωτῶν αὐτῆς δι' ἀνεργίαν, Ἐγκ. σ. 917.—Σχέσις διατάξεως ἄρθρου 8 ν. 2054/1952 πρός ἐπέχοντα ἰσχύν νόμου Κανονισμόν τῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων, Π 14591 σ. 1138.—Ἀποσβέσεις ἀξιώσεων Ἑταιρείας κατά τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς ἐξ ἀχρεωστήτως καταβληθέντων ποσῶν δι' ὑπερωριακήν ἐργασίαν· συνταγματικότης, Εἰσηγ. Ἔκθ. σ. 1276.

Υἱοθεσία. Βλ. λ. *Ὑπηρέται.*

Ὑλοτομία. Βλ. λ. *Δασικοί Συνεταιρισμοί.*

Ὑπαιτιότης. Βλ. λ. *Ἀδίκημα (Ἀστ.), Ἀμέλεια, Δόλος, Ἰταῖσμα.*

Ὑπάλληλοι Δημόσιοι. Παροχή ἐργασίας πέραν νομίμων χρονικῶν ὁρίων· ὁρισμοί Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος περί μή προσθέτων ἀμοιβῶν ἢ ἀποζημιώσεων ἢ ὑφ' οἱονδήποτε τίτλον ἀπολαυῶν ἐξ οἱασδήποτε πηγῆς ἕνεκα ὑπηρεσιῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ, ἐξαιρέσει τῶν ἐν ἄρθρῳ 73· προϋποθέσεις καθιερώσεως ἐργασίας πέραν ὡρῶν ὑποχρεωτικῆς ἐργασίας κατά τάς ἡμέρας ἀργίας, ὡς καί κατά τήν νύκτα· διάταξις νόμου προβλέπουσα σχετικῶς, ὡς καί ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν καί ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ· ἀποκλεισμός τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 901 ΑΚ ἀποζημιώσεως διά τοιαύτας ὡς ἄνω ὑπηρεσίας, ΑΠ 762 Ὀλ. σ. 15.—Προϋποθέσεις κύρους διορισμοῦ· ἔλεγχος νομιμοφροσύνης· σημείωσις ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου ἐν τῷ ἐγγράφῳ τοῦ διορισμοῦ· ὑποχρεωτικός ὁ διορισμός ἐπιτυχόντων ἐν διαγωνισμῷ ἐντός 15 ἡμερῶν ἀπό τούτου· δημοσίευσις εἰς Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως· ἔναρξις προθεσμίας 15 ἡμερῶν· ἔλλειψις εὐθύνης νομικοῦ προσώπου ἐκ τῆς μή ὑπό τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου δημοσιεύσεως τοῦ διορισμοῦ ἢ καθυστερήσεως, ΑΠ 771 σ. 386.—Πειθαρχική δίωξις κατ' Ὑπαλληλικόν Κώδικα καί αἰτιολογία πειθαρχικῶν ἀποφάσεων· ἀναγκαία μνεία ρητῶς καί τοῦ χρόνου τελέσεως ἑκάστου πειθαρχικοῦ ἀδικήματος ὡς στοιχείου δι' ἔλεγχον νομιμότητος ἐξ ἀπόψεως παραγραφῆς ἢ μή τῶν πειθαρχικῶν παραπτωμάτων· χρόνος παραγραφῆς τούτων κατ' Ὑπαλληλικόν Κώδικα· ἐφαρμογή καί ἐπί νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ΣΕ 797 σ. 604.—Ἐφαρμογή ἀπό 1.1.1956 Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος καί ἐπί νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, οἷον τό Γενικόν Λαϊκόν Νοσοκομεῖον

Ἀθηνῶν, ΑΠ 289 σ. 830.—Ἔλλειψις δικαιώματος μισθοῦ διά μή παρασχεθεῖσαν ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ὑπαλλήλου ὑπηρεσίαν καθόλου ἢ ἐν μέρει κατά τό ἄρθρον 67 Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος· ἔννοια αὐτοῦ· ἔννοια ἀνακοινώσεως πρός τόν ἐνδιαφερόμενον τῆς πράξεως περικοπῆς τοῦ μισθοῦ, ΑΠ 289 σ. 830.—Αὐτοδικαία ἐκπτωσις δημοσίου ὑπαλλήλου τῆς θέσεως αὐτοῦ· προϋπόθεσις ἡ ὕπαρξις ἀμετακλήτου δικαστικῆς ἀποφάσεως· αὐτοδικαία θέσις εἰς ἀργίαν τοῦ στερηθέντος τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας συνεπείᾳ ἐντάλματος φυλακίσεως ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἔστω καί ἄν ἀπελυθη ἐπί ἐγγυήσει, Γν. Σ. σ. 812.—Ἀνεφάρμοστον νόμου ΣΙΒ/1852 καί εἰδικώτερον τοῦ ἄρθρου 126 αὐτοῦ, ὡς διατάξεως γενικῶς ἐφαρμοζομένης ἐπί δημοσίων ὑπαλλήλων, ἐπί τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων, ΑΠ 319 σ 965.—Ἐξίσωσις ἀποδοχῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτικῶν πρός τάς τῶν δημοσίων συναδέλφων των κατά τάς ἰσχυούσας νομοθετικάς διατάξεις· εἰδικόν ἐπίδομα βιβλιοθήκης κατά τήν Π.Υ.Σ. 1326/1957· ἀκυρότης ταύτης, ὡς μή ἐκδοθείσης κατά νομοθετικήν ἐξουσιοδότησιν καί μή κυρωθείσης νομοθετικῶς, Π 9747 σ. 1196.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας δημοσίου ὑπαλλήλου μετ' ἰδιώτου, ΝΖ σ. 1034.—Παραγραφή δικαιώματος ἀναγνωρίσεως ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως παρά τῷ Ι.Κ.Α. τοῦ χρόνου δημοσίας ὑπηρεσίας, Ἔγκ. σ. 29—Κρατήσεις ἐξ ἀποδοχῶν ὑπέρ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων· ὑπαγωγή καί τῶν ἐπί συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπηρετούντων εἰς Κρατικάς Ὑπηρεσίας, Γν. Σ. σ. 165.—Ἀνεπίτρεπτον κατασχέσεως διά χρέη πρός Ι.Κ.Α. ἐξ εἰσφορῶν τῶν μισθῶν πάσης φύσεως ἢ συντάξεων ὀφειλετῶν ἐργοδοτῶν ὡς δημοσίων ὑπαλλήλων ἢ συνταξιούχων κλπ., Γν. Σ σ 278.—Θεώρησις ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος δι' ἀσφάλισιν εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Ὑγειονομικῶν καί τῆς κατοχῆς ἐμμίσθου δημοσίας θέσεως ἢ ἰδιωτικῆς, ἐφ' ὅσον ὡς προσόν πρός κατάληψιν θέσεως χρησιμεύει τό δίπλωμα, ΣΕ 713 σ. 554.—Παραίτησις ὑπαλλήλου λόγῳ ἐκλογῆς βουλευτοῦ καί λύσις ὑπηρεσιακῆς σχέσεως, Γν. Σ. σ. 559.—Ἀναγνώρισις ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως παρ' Ὀργανισμοῖς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ὑπηρεσίας δημοσίων ὑπαλλήλων καί ὑπηρετῶν· ἔννοια σχετικῶν διατάξεων ἄρθρου 85 ἀ.ν. 1854/1951 περί ἀπονομῆς πολιτικῶν καί στρατιωτικῶν συντάξεων καί ν. 3961/1957· προϋπόθεσις, ΣΕ 1099 σ. 836.—Ἀπασχολούμενοι ἐκτός ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ Ι.Κ.Α. δημόσιοι ὑπάλληλοι ἔκτακτοι, ἐπί συμβάσει, ἡμερομίσθιοι κλπ. καί ἀσφάλισις Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 1264.—Ἐξαίρεσις ἀσφαλίσεως ἀνεργίας συνταξιούχων Δημοσίου ἢ Ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου· ἔκτασις, Ἔγκ. σ. 788.—Δικαίωμα συντάξεως παρά τοῦ Ι.Κ.Α. ἠσφαλισμένων συνταξιούχων παρά τοῦ Δημοσίου· ἔννοια ἄρθρου 28 § 1 ἐδαφ. β' ἀ.ν. 1846/1951, Ἔγκ. σ. 1156.—Ἔννοια ἄρθρου 5 § 3 ν.δ. 3830/1958· ὑπαγωγή εἰς ἁρμοδιότητα Γ' Τμήματος Σ.τ.Ε. τῆς ἐκδικάσεως αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατά πράξεων ἀναγομένων εἰς ὑπηρεσιακήν κατάστασιν ἐν γένει πολιτικῶν ὑπαλλήλων ὑπό τήν ἔννοιαν νά ἔχῃ ἀποκτηθῇ ἡ ὑπαλληλική σχέσις, ΣΕ 683 σ. 548.—Μισθωτοί Δημοσίου ἐπί σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου· ἀναγκαστική πρόσληψις πολεμιστῶν. Βλ. λ. *Δημόσιον, Στράτευσις* (παράγρ. Β4).

Ὑπάλληλοι δημοτικοί. Βλ. λ. *Δῆμοι - Κοινότητες.*

Ὑπάλληλοι ἰδιωτικοί. Βλ. καί λ. *Δημοσίου δικαίου σχέσις.* Ἔννοια ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου· στοιχεῖα ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος, Γν.Σ. σ. 38, Α.τ. 786 σ. 158, ΑΠ 772 σ. 159, ΝΖ σ. 1034.—Κριτήριον διακρίσεως ὑπαλλήλου ἀπό ἐργάτου ἡ παρεχομένη κατά κύριον χαρακτῆρα ἐργασία πνευματική ἢ σωματική, προέχοντος διά μέν τήν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου τοῦ πνευματικοῦ στοιχείου, διά δέ τήν τοῦ ἐργάτου τοῦ σωματικοῦ, ΑΠ 786 σ. 158.—Σύμβασις ἐργασίας δημοσίου ὑπαλλήλου μετ' ἰδιώτου· καταγγελία· στοιχεῖον ἐννοίας ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου· κύριον ἐπάγγελμα· ἔννοια τούτου, ΝΖ σ. 1034.—Ἐκκαθαριστής ἑταιρείας· χαρακτήρ ὡς ἐντολοδόχου καί ἐκπροσώπου καί οὐχί ὡς ὑπαλλήλου τῆς ἑταιρείας, Π 4594 σ. 265.— Χαρακτηρισμός ὡς ἐργάτου τοῦ θερμαστοῦ, ΑΠ 786 σ. 158.—... ὁμοίως τοῦ δυλιστοῦ εἰς βιομηχανικόν ἐργαστήριον, ΑΠ 772 σ. 159.— Χαρακτηρισμός ὡς ὑπαλλήλων τῶν κουρέων κατά τό ἄρθρον 8 ν.δ. 3789/1957, Π 3827 σ. 715.—... ὁμοίως τῶν φροντιστῶν ὑπαλλήλων· πότε ἰδιότης τούτων ὡς ἐκτάκτων δημοτικῶν ὑπαλλήλων, ΑΠ 773 σ. 89.—... ὁμοίως τῶν ἐργαζομένων εἰς ξενοδοχεῖον, ἐφ' ὅσον κέκτηνται πτυχίον τουριστικῆς ἢ ξενοδοχειακῆς σχολῆς τῆς ἡμεδαπῆς ἢ ἀλλοδαπῆς καί διετῆ ὑπηρεσίαν· ἔννοια ἄρθρου 29 ν.δ. 3430/1955· ἀναφορά ταύτης εἰς τούς κυρίως ξενοδοχοϋπαλλήλους, ἤτοι θαλαμηπόλους κλπ., καί οὐχί εἰς τό προσωπικόν τῶν γραφείων τῶν ξενοδοχειακῶν ἐπιχειρήσεων· ὑπαλληλική ἰδιότης διευθυντῶν, ταμιῶν, λογιστῶν, τηλεφωνητῶν κλπ., ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας των, Γν. Σ. σ. 38.— Ἔννοια βοηθῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων ὡς πρός τόν χαρακτηρισμόν αὐτῶν ὡς ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων διά τό δικαίωμα ἀποζημιώσεως ν. 2112 ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως· οὐχί καί οἱ προσλαμβανόμενοι δι' ἀχθοφορικά καθήκοντα διά τάς φορτοεκφορτώσεις, Π 974 σ. 1259.—Δυνατή συνύπαρξις παρά συμβούλῳ ἀνωνύμου ἑταιρείας καί τῆς ἰδιότητος τοῦ ὑπαλλήλου, τεχνικοῦ ἢ ἐμπορικοῦ διευθυντοῦ αὐτῆς, ἐπί ἐξαρτήσει· καθορισμός μισθοῦ ἐπί ἑταιρείας ὑπό ἀναγκαστικήν διαχείρισιν, Π 12346 σ. 143.—Σχέσις ἰατρῶν πρός Ἀσφαλιστικούς Ὀργανισμούς. Βλ. λ. *Ἰατροί.*

Ὑπεγγύων Προσόδων Ἑταιρεία. Τεκμαρτά ἡμερομίσθια βοηθῶν διαχειριστοῦ μονοπωλιακῶν εἰδῶν δι' εἰσφοράς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 780.

Ὑπερημερία. Ἐργοδότου· μή ἀποδοχή ὑπηρεσιῶν· συνέπειαι· ἔκπτωσις ὠφελειῶν· ἀποχή μισθωτοῦ ἀπό ἐργασίας καί δικαίωμα μισθοῦ. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 7, 8).—Ἐπί ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας· ὑ-

ποχρέωσις καταβολῆς ἀποδοχῶν κλπ. Βλ. λ. ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** (παράγρ. ΙΙΙ. ΣΤ'), ***Κατάχρησις δικαιώματος*** (παραγρ. 3).—Ἐργοδότου περὶ τὴν χορηγησιν ἀδείας. Βλ. λ. ***Ἄδεια μισθωτῶν*** (παραγρ. 5).—Δανειστοῦ κατ' ἄρθρον 349 ΑΚ ἐπὶ μὴ ἀποδοχῆς τῆς πραγματι καὶ προσηκοντως προσφερομένης παροχης, ΑΠ 178 σ. 420.—Προϋποθεσις κατ ἄρθρον 349 ΑΚ προσήκουσα προσφορὰ παροχης· ὕπαρξις προσηκούσης προσφορᾶς καὶ ἐπὶ προσφορᾶς ὑπηρεσιῶν ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐπὶ χρόνον ἐλάσσονα λόγῳ συμμετοχης εἰς νομίμως κηρυχθεῖσαν ἐπὶ τινος ὥρας ἀπεργίαν, Π 2470 σ. 596.—Ὀφειλέτου ἐπὶ ληξιπροθέσμου παροχῆς ἐὰν ἐχωρησε δικαστικὴ ἢ ἐξώδικος ὄχλησις τοῦ δανειστοῦ· ἐξώδικος ὄχλησις καὶ ἡ ἔγερσις προηγουμένως ἀγωγῆς, ἀπορριφθείσης διὰ λόγους μὴ οὐσιαστικούς· τοκοι ὑπερημερίας, Ε 1011 σ. 701.— Ἐργοδότου ἐπὶ μὴ γνωστοποιήσεως τῆς θέσεως εἰς διαθεσιμότητα πρὸ εὐλόγου χρόνου· ὑποχρέωσις καταβολῆς πλήρων ἀποδοχῶν, Π 16041 σ. 81.— Ἐργοδότου μετὰ τὴν ἐπίσχεσιν ἐργασίας καὶ ὑποχρέωσις αὐτοῦ εἰς καταβολὴν μισθοῦ, Π 17307 σ. 257.—Ἐργοδότου μετ' ἀκυρωσιν πράξεως Συμβουλίου περὶ ἀνακλήσεως τοποθετήσεως πολεμιστοῦ ἀ.ν. 1836/1951· ὑποχρέωσις πληρωμῆς μισθοῦ, Π 1083 σ. 76, ΑΠ 171 σ. 312, Π 20630 σ. 307.—Ἐργοδότου ἐπὶ μονομεροῦς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἄνευ τηρήσεως διατυπώσεων ν. 3198/1955· ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ, Π 4427 σ. 318.—Ἐπὶ ἀπεργίας, ἀνταπεργίας. Βλ. λ. ***Ἀπεργία***.—Ἀδυναμία μισθωτοῦ πρὸς παροχὴν ἐργασίας διαρκούσης τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου· συνέπειαι, Π 3967 σ. 430, Π 1580 σ. 888.—Ἀπόλυσις μεθ' ὑπερημερίαν ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν· ἀποζημίωσις διὰ μὴ ληφθεισαν ἄδειαν, Π 706 σ. 956.—Μὴ ἀποδοχὴ ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ μετὰ σφαγίαιν ἐργοστασίου ὑπὸ κληρονόμων θανόντος ἐργοδότου· περιέλευσις αὐτῶν ἐν ὑπερημερίᾳ· ἀνεφάρμοστον ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς ἄρθρου 6 § 1 ν. 3198/1955, μὴ ὑποκειμένης ἀπολύσεως, Π 18045 σ. 1076.—Ἀπλῆ ἀποκρουσις ὑπηρεσιῶν· δὲν συνιστᾷ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας· ἀποτέλεσμα ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου· ἀνεφάρμοστον ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἄρθρου 6 § 1 ν. 3198/1955, Π 10955 σ. 1080.—Τρόποι ἄρσεως ὑπερημερίας ἐργοδότου μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν, Π 16121 σ. 193, Π 3967 σ. 430.—Ἀνεπίτρεπτος συμφωνία περιορίζουσα τὰ ἐκ τῆς ὑπαρχούσης ἤδη ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ, Π 970 σ. 207.

Ὑπερωρίαι. Ἡ ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ ἐκ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ΝΖ σ. 353.—Ἀμοιβαὶ καὶ ἀποζημιώσεις δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν μισθωτῶν, ΝΖ σ. 724.—Σκέψεις ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν ὑπερωριῶν, Σημ. σ. 936.—Ἡ νέα νομοθετικὴ ρύθμισις τῶν ἀξιώσεων τοῦ μισθωτοῦ ἐκ παρανόμων ὑπερωριῶν, ΝΖ σ. 1177.—Αἱ παράνομοι ὑπερωρίαι, Σημ. σ. 1232.—Αἱ ἀποζημιώσεις μισθωτῶν ἐκ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας· ἄρθρον 8 ν. 4020/1959, ΝΖ σ. 1388.—Παροχὴ νομίμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας· ἀμοιβὴ ἀναλογοῦσα εἰς τὰς προσθέτους ὥρας, προσαυξημένη κατὰ 25 ο/ο ἐν σχέσει μὲ τὴν κανονικὴν, ΑΠ 759 σ. 12, Π 4550 σ. 953.—Παροχὴ ὑπὸ μισθωτοῦ ἐργασίας πέραν τοῦ συμβατικῶς καθωρισμένου ὡρου καὶ πέραν τοῦ νομιμου ὡρου· συμπληρωματικὴ ἀμοιβή· ἀποζημίωσις, Π 20152 σ. 327.— Δικαίωμα κατ' ἄρθρον 659 ΑΚ συμπληρωματικῆς ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν πέραν τῆς συμφωνηθείσης ἢ συνήθους· κανονισμὸς ἀναλογως τοῦ συμφωνηθέντος μισθοῦ ἢ τῶν εἰδικῶν περιστάσεων· ἔλλειψις νομίμου ὡραρίου εἰς γεωργικὰς ἐργασίας ἢ ἐπιχειρήσεις· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 659 ΑΚ, ΑΠ 202 σ. 535.—Σύμβασις παροχῆς ἐργασίας ὑπὲρ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς· ἀκυρότης ἀξιώσεως ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, Π 10676 σ. 14, Π 4550 σ. 953, Π 7775 σ. 1198, Εἰσαγ. σ. 711, 1176, Σημ. σ. 936, ΝΖ σ. 1177.—. . . ἀποδοτέα ὠφέλεια, Π 4550 σ. 953, Σημ. σ. 936, ΝΖ σ. 1179, Π 7775 σ. 1199.—Ἔγκυρος παραιτησις ἀξιώσεως ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ· προσβολὴ μόνον διὰ πλάνην, βίαν ἢ ἀπειλήν, Π 10676 σ. 13, Εἰσαγ. σ. 1176.—Ἀνίσχυρος ἡ παράγραφος 7 τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2/1956 περὶ ἀποζημιώσεως διὰ παρανόμους ὑπερωρίας· ἔλλειψις ἐξουσίας διαιτητικῶν δικαστηρίων πρὸς καθορισμὸν καὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ κατ' ἄρθρ. 904 ΑΚ ἀποδοτέου ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ΑΠ 138 σ. 245, Π 4550 σ. 953, Παρατ. σ. 353. Contra: Π 10676 σ. 14.—Ἐπὶ τῆς παραγρ. 7 τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2/1956, Σημ. σ. 240, 296.—Ἐργασία κατ' ἐναλλαγὴν κατ' ἄρθρον 7 π. δ. 27. 6/4.7.1932· χαρακτὴρ τῆς πέραν τοῦ ὡκταώρου ἡμερησίας ἐργασίας ὡς ὑπερωριακῆς· πότε, Γν. Σ. σ. 36.—Νόμιμος εἰδικὴ συμφωνία προκαταβολῆς ὡρισμένου χρηματικοῦ ποσοῦ κατὰ μῆνα, πέραν τοῦ ὀφειλομένου ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ, πρὸς συμψηφισμὸν εἰς ἀπαίτησιν ἀναλογοῦντος μισθοῦ δι' ἔκτακτον ἐργασίαν ἢ ἀποδόσεως τῆς ὠφελείας κατ' ἄρθρον 904 ΑΚ, Π 1022 σ. 196.—Ἀποζημίωσις δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν δυνάμει τῆς παραγράφου 7 διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2/1956· νόμιμος συμφωνία καλύψεως ταύτης διὰ τοῦ συμβατικοῦ, ὑπερτέρου τοῦ νομίμου, ἡμερομισθίου, Π 1022 σ. 196.—Ἀοριστία λόγου ἀναιρέσεως μὴ καθορίζοντος τὸ πέραν τοῦ νομίμου μισθοῦ εἰδικῶς συμφωνηθὲν ποσὸν ὑπερεργασίας, ὡς καὶ ποία ἡ ἐπίδρασις τῆς τοιαύτης συμφωνίας ἐπὶ ἐν τῇ ἀγωγῇ πλειόνων ἀπαιτήσεων, ΑΠ 144 σ. 331.— Παροχὴ ὑπὸ μισθωτῶν ἐργασίας ὑπὲρ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας· ἀμοιβὴ· ἀποζημίωσις· ἀκυρότης συμφωνίας περὶ καλύψεως ἀμοιβῶν ἢ ἀποζημιώσεων δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν ὑπὸ τῶν καταβαλλομένων πέραν τῶν νομίμων ἀποδοχῶν, Εἰσηγ. Ἐκθ., Πρακτ. σ. 1160, 1273, Σημ. σ. 1176, ΝΖ σ. 1177.—Ἀνεπίτρεπτον παραιτήσεως ἀπὸ ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 ν. 4020/1959 διὰ παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ΝΖ σ. 1388.— Μὴ συνυπολογισμὸς εἰς ἀποζημίωσιν ν. 2112 τῶν ἀμοιβῶν δι' ὑπερωρίας, ἐργασίαν μὴ τακτι-

κήν, Εἰσαγ. σ. 711.—Ἀμοιβὴ ἐξ ὑπερωριῶν πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐκτάκτων ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου· οὐ τακτικαὶ ἀποδοχαί, οὐδὲ συνυπολογισμὸς εἰς εἰδικὴν ἀποζημίωσιν ἄρθρου 9 § 3 ν.δ. 3784/1957, 3 § 1 ν. 2112 καὶ 5 § 1 ν. 3158/1955, ΑΠ 436 σ. 1249, ἀναιρέσασα τὴν ΕΑ 1982 σ. 711.—Ὑπερωριακὴ ἐργασία νοσοκόμου κλινικῆς· ἀποζημίωσις, Π 9209 σ. 134.—Ἀνεφάρμοστον διατάξεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2/1956 περὶ ἀποζημιώσεως δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν ἐπὶ τῶν Σ.Π.Α.Π. ἀσκούντων ἐπιχείρησιν κοινῆς ὠφελείας· λόγος τούτου, Π 17887 σ. 146.—Ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως τῶν ἐπὶ ποσοστοῖς ἐργαζομένων δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, πραγματοποιουμένης δι' αὐτῆς εἰσπράξεως μεγαλυτέρας ἀμοιβῆς, Π 16133 σ. 261.— Παροχὴ ἐργασίας καθαριστρίας καὶ τραπεζοκόμου εἰς νοσηλευτικὸν ἵδρυμα· ἔλλειψις νομίμου ὡραρίου ἐργασίας πρὸ τῆς ὑ.ἀ. 20081/1953· ἀξίωσις συμπληρωματικῆς ἀμοιβῆς διὰ πρόσθετον ἐργασίαν κατ' ἄρθρον 659 ΑΚ· παροχὴ ὑπερωριακῆς ἐργασίας μετὰ τὴν ἄνω ὑπουργικὴν ἀπόφασιν· ἀξίωσις ἀποζημιώσεως δι' ἀγωγῆς ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ· ἐξεύρεσις ὑπερωριακῆς ἐργασίας, Π 4550 σ. 953.—Ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως βάσει τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν τῶν κατεχόντων θέσιν ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως ἢ ἐμπιστευτικήν, μὴ ἐφαρμοζομένων ἐπ' αὐτῶν τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, Π 1103 σ. 1095.—Μὴ ἰσχὺς ἐξ ὑπαρχῆς τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως 126274/1958 (αὔξησις ἀποζημιώσεως ὑπερωριακῆς ἐργασίας κλπ.) διὰ τὸ συνδεόμενον διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικὸν τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου· ἀνίσχυρον Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου 1031/1958, Γν.Σ. σ. 1002.—Εἰδικὴ ἐξουσιοδότησις ἄρθρου 15 ἀ.ν. 1538/1950 διὰ καθορισμὸν μισθολογίου προσωπικοῦ Ι.Κ.Α.· δὲν περιλαμβάνει καὶ τὸν καθορισμὸν ὡραρίου καὶ καταβλητέου ἀνταλλάγματος δι' ὑπερωριακὴν πρόσθετον ἐργασίαν· παραπομπὴ ζητήματος εἰς Ὁλομέλειαν, ΑΠ 291 σ. 698. Βλ. καὶ λ. *Ὑπάλληλοι Δημόσιοι*, *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 9).

Ὑπηρεσίαι Δημόσιαι. Βλ. λ. *Δημόσιον*, *Δημοσίου δικαίου σχέσις*, *Διοικητικαὶ πράξεις - Διοίκησις*, *Στράτευσις* (παράγρ. Β'), *Ὑπάλληλοι Δημόσιοι*, *Ὑπουργεῖα - Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις*.

Ὑπηρέται. Βλ. καὶ λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (παράγρ. Ι. ΣΤ').—Θεσμὸς ὑπηρετῶν κατὰ τὸν μεσαίωνα κατὰ τὸ δίκαιον τῶν statuti, Μελ. σ. 78.—Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ ὑπηρετρίας κατ' οἶκον· καταβολὴ κατ' ἄρθρον 658 ΑΚ εἰθισμένου μισθοῦ· μέγεθος μισθοῦ· καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑπηρετρίας καὶ ὀφειλομένη διὰ παράλειψιν προειδοποιήσεως ἀποζημίωσις, Π 18444 σ. 490.—Χρησιμοποίησις κατ' οἶκον ὡς ὑπηρετῶν προσώπων μὴ ἐφωδιασμένων διὰ βιβλιαρίου ὑγείας· ἐφαρμογὴ προϊσχυουσῶν διατάξεων περὶ ἀνωνύμου συναλλάγματος παροχῆς ὑπηρεσιῶν ἐπὶ σκοπῷ ἀμοιβῆς· γέννησις ἀξιώσεως εἰς ἀποζημίωσιν ἔναντι πάντων τῶν συμβληθέντων, ἐπὶ συζύγων δὲ κατ' ἀμφοτέρων· παραδεκτὴ ἐκδίκασις κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν· μὴ ὑπαγωγὴ ἀξιώσεως εἰς νόμον 18/1944 περὶ νομισματικῆς διαρρυθμίσεως· ἐφοδιασμὸς κατ' οἶκον ὑπηρετῶν διὰ βιβλιαρίου ὑγείας κατ' ἄρθρον 2 ἀ.ν. 757/1937· εἰς τίνας ἀναφέρεται· καθορισμὸς δικαίας καὶ εὐλόγου ἀποζημιώσεως· παραγραφή, ΑΠ 224 σ. 532.— Οἰκιακαὶ ὑπηρέτριαι· πρόσληψις μὲ πρόθεσιν υἱοθεσίας καὶ οὐχὶ ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας· μισθοὶ διὰ παροχὴν ὑπηρετικῆς ἐργασίας, μὴ συντελεσθείσης τῆς υἱοθεσίας λόγῳ θανάτου τῆς προσληφθείσης, ΑΠ 464 σ. 1372.— Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας οἰκιακῶν ὑπηρετῶν, ΝΖ σ. 871.—Ὑπαγόμενοι εἰς κλιμάκια μισθῶν διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2/1959, ἀφορῶντα τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικόν· κλητῆρες, θυρωροί, φύλακες γραφείων· οὐχὶ καὶ καθαρίστριαι, Ἔγγρ. σ. 725.—Οἰκιακοὶ ὁδηγοὶ ἐπιβατικοῦ αὐτοκινήτου πολυτελείας ἰδιωτικῆς χρήσεως· ἔλλειψις δικαιώματος ἀδείας κατ' ἀ.ν. 539/1945· ἔλλειψις νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας τῶν μὴ ἀνηκόντων εἰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις, Π 7826 σ. 1007.— Ὧραι ἐργασίας μαγειρισσῶν καὶ ὑπηρετριῶν ἐθνικῶν ἀγροτικῶν νηπιοτροφείων, Γν.Σ. σ. 31.—Οἰκοσιτοι μισθωτοί· ἔννοια· μαγείρισσαι, παιδαγωγοί, οἰκονόμοι κλπ.· ἐξαίρεσις ἀσφαλίσεως ἀνεργίας, Ἔγκ. σ. 788.— Ἀσφάλισις εἰς Ι.Κ.Α. θεραπαινίδων συζύγων τῶν ἀναπήρων, Ἔγκ. σ. 667.—Ἀγροτικῆς Τραπέζης· ἐθελουσία ἔξοδος· ἀποζημίωσις· ὑπολογισμός, ΑΠ 142 σ. 718.—Δημόσιοι· ἀναγνώρισις ὑπηρεσίας ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως παρ' Ἀσφαλιστικοῖς Ὀργανισμοῖς· ἔννοια ἄρθρου 85 ἀ.ν. 1854/1951 καὶ νόμου 3691/1957, ΣΕ 1099 σ. 835.

Ὑποδηματεργάται. Βλ. καὶ λ. *Ταμεῖα*.—Διαιτητικὴ ἀποφασις 12/1957 περὶ ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ὑποδηματεργατῶν· κύρωσις δι' ὑ.ἀ. 33355/1957· ἀκύρωσις ταύτης δι' ἀποφάσεως τοῦ Σ.τ.Ε. 759/1958· προθεσμία ἐκδόσεως νέας ἀποφάσεως· ἀκύρωσις ὑ. ἀ. 28825/1958, Π 6888 σ. 95.

Ὑπουργεῖα - Ὑπουργοὶ - Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις. Βλ. καὶ λ. *Αἰτήσεις ἀκυρώσεως*, *Διοικητικαὶ πράξεις - Διοίκησις*, *Νόμος*, *Σύνταγμα*.—Δημοσίευσις εἰς Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως τῶν ἐκδιδομένων κατ' ἐξουσιοδότησιν νόμων καὶ θετουσῶν κανόνας δικαίου ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν, ἐφ' ὅσον δὲν προκύπτει ἀντίθετος βούλησις τοῦ νομοθέτου· στέρησις ἄλλως νομίμου ὑποστάσεως· ἀπαράδεκτος ἀναίρεσις κατὰ μὴ δημοσιευθεισῶν τοιούτων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ΑΠ 354 σ. 1006.—Ἔγκρισις κανονιστικῆς πράξεως· χαρακτὴρ ταύτης· πότε ἀτομικὴ πρᾶξις ἔναντι νομικοῦ προσώπου· μὴ ἀναγκαία δημοσίευσις εἰς Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐγκριτικῆς ἀποφάσεως Δ.Σ. Ταμείου περὶ μειώσεως συντάξεων, ΑΠ 269 σ. 774.—Ἀνεφάρμοστον ὑπὸ Ἐφετείου ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἐκδοθείσης μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως καὶ ἂν ἔχῃ ἀναδρομικὴν ἐνέργειαν, Π 7531 σ. 609.—Κανονι-

στικαί πράξεις Διοικήσεως· ανακλητόν· μή ἀναδρομική ἐνέργεια ἀνακλήσεως· πότε τοιαύτη· ἐξουσιοδοτησις ἄρθρου 11 § 3 ν.δ. 2961/1954 δέν περιλαμβάνει καί τήν θέσπισιν ἀναδρομικῆς δυνάμεως διατάξεως, ΑΠ 757 σ. 130.—Παῦσις ἰσχύος ὑπουργικῆς ἀποφάσεως 37148/1946 ἀπό ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς ἀπό 4.11.1947 συλλογικῆς συμβάσεως, ὡς ρυθμιζούσης τό αὐτό θέμα, ΑΠ 361 σ. 945.—Ἀκυρότης Π.Υ.Σ. 1031/1958, ὡς ἐνδεούς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως καί μήπω κυρωθείσης νομοθετικῶς, Γν.Σ. σ. 1001. Βλ. καί Ἐπιστ. σ. 1344.— ... ὁμοίως τῆς Π.Υ.Σ. 1326/1957, Π 9747 σ. 1136.—Ἀκυρότης ἀποφάσεων Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθεισῶν βάσει τῆς ἀνισχύρου ἐκ τοῦ ἄρθρου 52 ά. ν. 11.11.1935 ἐξουσιοδοτήσεως· ἀθεράπευτον ἀκυρότητος καί ἐκ τοῦ ν. 2520 κλπ., ΣΕ 588 σ. 273, ΣΕ 124 σ. 334, ΣΕ 264 σ. 363, ΣΕ 485 σ. 896, ΣΕ 381 σ. 445, ΣΕ 144 σ. 449, ΣΕ 713 σ. 554, ΣΕ 1384 σ. 899, ΣΕ 1470 σ. 900, ΣΕ 1505 σ. 1151. Contra: ΑΠ 760 σ. 9. —Παροχή διά νόμου εἰδικῆς ἐξουσιοδοτήσεως πρός Ὑπουργόν Ἐργασίας διά τροποποίησιν ὑπ' αὐτοῦ κατά διαδικασίαν ἄρθρου 52 ά.ν. 11.11.1935 καταστατικῶν ἤ ὀργανικῶν διατάξεων· κῦρος ἐξουσιοδοτήσεως, ΣΕ 1521 σ. 976, ΣΕ 1498 σ. 903, ΣΕ 873 σ. 335.—Ἐξουσία Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐπί ἀσφαλιστικῶν θεμάτων. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.—Ἐξουσία Ὑπουργῶν διά τροποποίησιν ἤ ἔγκρισιν διαιτητικῶν ἀποφάσεων κλπ. Βλ. λ. *Συλλογικαί διαφοραί ἐργασίας*.— Ἐξουσία Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρός καθορισμόν ὑποχρεώσεων εἰς ἀναγκαστικήν πρόσληψιν δικηγόρου νομικῶν προσώπων· διαπίστωσις οἰκονομικῶν δυνατοτήτων· αἰτιολόγησις ἀποφάσεως, ΣΕ 283 σ. 306, ΣΕ 469 σ. 142, ΣΕ 842 σ. 603, ΣΕ 1557 σ. 878.—Ἔλλειψις νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρός ἔγκρισιν Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τυπογραφείου Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἑλλάδος· ἰσχύς αὐτοῦ ὡς συμβάσεως, Π 20752 σ. 327.—Ὄργανα ἐποπτείας ἐργατικῶν σωματείων· Ἐπιθεώρησις Ἐργασίας· Ὑπουργός Ἐργασίας, Μελ. σ. 409.—Ὅρια νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρός καθορισμόν ὡρῶν λειτουργίας καταστημάτων, ΣΕ 1581 σ. 1128.—Ὑποχρεωτικόν ἀποφάσεων τοῦ κατ' ά.ν. 694/1937 Τμήματος τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως· προσβολή· ἀνασταλτικόν ἀποτέλεσμα, ΑΠ 305 σ. 818.—Διαταγή Ὑπουργείου Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας περί προσαγωγῆς σημειώματος ναυτεργατικῆς ὀργανώσεως· ἔλλειψις διατάξεως νόμου· ἀκύρωσις, ΣΕ 100 σ. 269.—Ἁρμοδιότης Ὑπουργῶν Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καί Ἐργασίας πρός ἔγκρισιν ἀποφάσεων Ἐπιτροπῶν Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτωτικῶν Ἐργασιῶν Λιμένων· δυνατή καί τροποποίησις αὐτῶν, ΣΕ 1387 σ. 897.— Ἁρμοδιότης Ὑπουργοῦ Γεωργίας πρός ἔγκρισιν Καταστατικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, ΑΠ 811 σ. 387.—Ἐξουσία Ὑπουργῶν πρός παροχήν δώρων ἑορτῶν· ἔκτασις, ΑΠ 321 σ. 760.

Φ

Φαρμακοποιοί. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

Φιλανθρωπικόν Ἵδρυμα. Νυκτοφύλαξ· ἀμοιβή ἀνειδικεύτου ἐργάτου· ἀμοιβή δι' ἐργασίαν κατά Κυριακάς καί νυκτερινάς ὥρας, ΑΠ 318 σ. 817.

Φιλοδωρήματα. Ὑπό τήν ἔννοιαν μισθοῦ, Π 9209 σ. 134.

Φορολογία. Ἀπαλλαγή Ο.Τ.Ε.· ἔκτασις, Γν.Σ. σ. 339.—Ἀπαλλαγή αἰτήσεων κλπ. διά παροχας ἀνεργίας καί στρατεύσεως, Ἔγκ. σ. 914.—Σύνταξις· φόρος καθαρᾶς προσόδου, Ἔγκ. σ. 1032.— Ἔννοια διατάξεως ὀργανισμοῦ Τραπέζης, κυρωθέντος διά ν. 2584/1940, ὅτι αἱ κρατήσεις καί οἱ φόροι, ἀναλογοῦντες ἐπί τῶν ἀποδοχῶν ὑπαλλήλων, καταβάλλονται ὑπό τῆς Τραπέζης, ΑΠ 399 σ. 1193.

Φορτεχνικοί. Ὑπάλληλοι· χαρακτήρ σχέσεως πρός Δήμον· πότε ἰδιωτικοί ὑπάλληλοι ὑπαγομενοι εἰς διατάξεις ν. 2112 καί πότε ἔκτακτοι δημοτικοί ὑπάλληλοι, συνδεομενοι διά σχέσεως δημοσίου δικαίου, ΑΠ 773 σ. 89.—

Φορτοεκφορτωταί. Ἀρχή ἄρθρου 1 § 2 ν. δ. 1254/1949 περί ἐνεργείας φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιων ξηρᾶς παρ' ἐργατῶν ἐφωδιασμένων δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου· ἐξαίρεσις κατά τήν παράγραφον 5 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου καί ἐπί φορτοεκφορτώσεων ὑλοτομουμένης ξυλείας ὑπό μελῶν δασικῶν συνεταιρισμῶν, Γν.Σ. σ. 33. —Ἀφαίρεσις ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαριου φορτοεκφορτωτου ὑπό Ἐπιτροπῆς ρυθμίσεως φορτοεκφορτώσεως λιμένος· ὑπαγωγή εἰς ἔγκρισιν Νομάρχου· ἀνίσχυρον ἄλλως πράξεως Ἐπιτροπῆς· ἔλλειψις ἀναδρομικῆς ἰσχύος πράξεως Νομάρχου, ΣΕ 2094 σ. 269.—Ὑπαγωγη Ο.Τ.Ε. εἰς τήν κατά 10 ο/ο ἔκπτωσιν ἐπί τῶν φορτοεκφορτωνομένων εἰδῶν τοῦ Δημοσίου ὡς καί τό Δημόσιον, Γν.Σ. σ. 339.— Προστασία φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς· νόμιμον χορηγήσεως ὑπό Κεφαλαίου Ἀποζημιώσεως Φ.Ξ. Θεσσαλονίκης ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως εἰς τούς ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ν.δ. 3141/1957 πληγέντας φορτοεκφορτωτάς, Γν.Σ. σ. 560.—Δικαίωμα ἐπιχειρήσεων διά φορτοεκφορτώσεις δι' ἰδίων ἐργατῶν· ἔννοια ν. 1254/1949 ἐν συνδυασμῷ πρός ν. 2018/1939· αὐθεντική ἑρμηνεία ἄρθρου 1 § 3 ν. 1254/1949 διά τοῦ ἄρθρου 9 § 3 τοῦ ν.δ. 3189/1950· ἔλλειψις ἀναδρομικότητος τούτου, μή ὄντος ἑρμηνευτικοῦ, ἀλλά νέου νόμου, ΑΠ 273 Ὀλ. σ. 699.—Ἔκτασις κατά τόπον ἐφαρμογῆς ν.δ. 1254/1949 περί φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς· καταδίκη ἐνεργήσαντος φόρτωσιν δι' ἰδίων ἐργατῶν μή ἐφωδιασμένων δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου φορτοεκφορτωτοῦ, ἄνευ μνείας ἄν ὁ τόπος ἔνθα ἡ φόρτωσις εἶναι πόλις, ὑπό τήν ἔννοιαν τοῦ νόμου, εἰς ἣν ἐπεξετάθη ἡ ἐφαρμογή τῶν διατάξεων αὐτοῦ, οὔτε ἐάν τα φορτωθέντα ἦσαν ἄνω τῶν 500 χγρ.· ἀναίρεσις δι' ἔλλειψιν νομίμου βάσεως, ΑΠ 258 σ. 894.—Καθορισμός τιμολογίων φορτοεκφορτώσεων λιμένων· τοπική ἁρμοδιότης Ἐπιτροπῶν ρυθμίσεως φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν λιμένων, ἐν αἷς καί

λιμένος Θεσσαλονίκης· κλῆσις καὶ ἀκρόασις ἐνδιαφερομένων· ἔγκρισις ἀποφάσεων ἐπιτροπῶν παρὰ τῶν Ὑπουργῶν Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καὶ Ἐργασίας· δυνατὴ καὶ τροποποίησις αὐτῶν, ΣΕ 1387 σ. 837.—Ὑποχρέωσις διοικήσεως σωματείου ἢ συνεταιρισμοῦ διὰ παρακράτησιν καὶ κατοβολὴν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. κατὰ μῆνα τῆς ἐργοδοτικῆς μερίδος τῆς ὅλης ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς τῶν ἐργατῶν ἐκ τῶν παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν, φορτωτῶν ἢ παραληπτῶν τοῦ ἐμπορεύματος εἰσπραττομένων ὑπ' αὐτῶν ἐργατικῶν· εὐθύνη διοικήσεως ὡς ἐργοδότου· ὑποχρεωσις καὶ διὰ πρόσθετον τέλος ἐν μὴ ἐμπροθέσμῳ καταβολῇ, ΑΠ 760 σ. 9. —Ἐξαίρεσις ἀσφαλίσεως ἀνεργίας φορτοεκφορτωτῶν κλπ., ὧν ἡ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. κλπ. ἀσφάλισις συντελεῖται μεσῳ ἐπαγγελματικῶν σωματείων ἢ συνεταιρισμῶν, Ἔγκ. σ. 788.— Ἄδεια ἀπασχολουμένων εἰς ἐνέργειαν φορτοεκφορτώσεων οὐχὶ κάτω τῶν 11 ἡμερῶν, ΝΖ σ. 672.

Φύλακες. Ἐπὶ συντηρητικῆς κατασχέσεως· ἐπὶ κατασχέσεως ἠρτημένων καρπῶν ὁ ἀγροφύλαξ, Ε 1011 σ. 701.—Νυκτοφύλαξ ἰδιωτικοῦ μεγάρου· δὲν δικαιοῦται Κυριακῆς ἀναπαύσεως, οὐδὲ τοιαύτης κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, Γν. Σ. σ. 31.—Νυκτοφύλαξ συνεργείου ἐπισκευῆς αὐτοκινήτων· νόμιμος μισθός, Π 3259 σ. 717.—Παροχὴ ἐργασίας νυκτοφύλακος εἰς φιλανθρωπικὸν ἵδρυμα· ἐφαρμογὴ ἐπὶ νυκτοφυλάκων ὑ. ὁ. 27019/1953 περὶ ἀμοιβῆς παρεχόντων ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς κατὰ νυκτερινὰς ὥρας· δικαίωμα ἀμοιβῆς ἀνειδικεύτων ἐργατῶν, ΑΠ 318 σ. 817.—Φύλακες γραφείων ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων· ὑπαγωγὴ εἰς κλιμάκια βασικῶν μισθῶν διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2/1959, Ἔγγρ. σ. 795.

Φωταέριον. Ἐφαρμογὴ τῆς ἀπὸ 4.4.1956 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν καὶ ἐπὶ τῆς Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως Φωταερίου Ἀθηνῶν, βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, Π 19754 σ. 323. Βλ. καὶ λ. *Ταμεῖα* (παράγρ. 10).

Φωτισμός. Βλ. λ. *Παροχαὶ εἰς εἶδος*.

Φωτοκινησιογράφοι. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορᾶς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 782.

Χ

Χαρτόσημον. Ἀτέλειαι. Βλ. λ. *Αἰτήσεις ἀκυρώσεως*.—Ἀπαλλαγὴ Ο.Τ.Ε. φόρων, δασμῶν, τελῶν κλπ., Γν. Σ. σ. 339.—Μὴ νόμιμος διαγραφὴ ἐναήμων ἐπικολληθέντων ἐπὶ τοῦ ἐγγράφου γνωστοποιήσεως μαρτύρων· οὐδεμία ἀκυρότης, Ε 1011 σ. 701.—Ἀπαλλαγὴ αἰτήσεων κλπ. διὰ παροχὰς ἀνεργίας καὶ στρατεύσεως, Ἔγκ. σ. 914.—Ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως συντάξεων, Ἔγκ. σ. 1032.

Χημικαὶ βιομηχανίαι. Ὑπαγωγὴ ἐργατοτεχνιτῶν εἰς ἄρθρον 2 § 5 ἀ. ν. 539/1945 δι' ἄδειαν, ΝΖ σ. 672.

Χοροδιδασκαλεῖα. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορᾶς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 782.

Χρηματικὴ ἱκανοποίησις. Βλ. λ. *Ἱκανοποίησις χρηματική*.

Χυτήρια. Ὑπαγωγὴ ἐργαζομένων εἰς αὐτὰ εἰς τὴν διάταξιν ἄρθρου 2 § 5 ἀ. ν. 539/1945 δι' ἄδειαν, ΝΖ σ. 672.

Χωροφυλακή. Ὑπηρετοῦντες εἰς τὸ Σῶμα Χωροφυλακῆς· ἐθελοντικὴ ὑπηρεσία· πότε ἐφαρμοστέα ἡ διάταξις ἄρθρου 17 § 6 ἐδ. τελευταῖον τοῦ ν. δ. 2961/1954 (ἀσφάλισις ἀνεργίας), Ἔγκ. σ. 845.

Ψ

Ψήφισμα ΚΗ'. Βλ. λ. *Ἔξωσις*.

Ψηφοφορία. Βλ. λ. *Σωματεῖα*.

Ω

Ὧραι ἐργασίας. Μαγειρισσῶν καὶ ὑπηρετριῶν Ἐθνικῶν Ἀγροτικῶν Νηπιοτροφείων, Γν. Σ. σ. 31.—Ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Ὀργανισμοῦ Κυπαρίσσου, Γν. Σ. σ. 35.—Ἐπὶ ἐργασίας κατ' ἐναλλαγήν, Γν. Σ. σ. 36, Π 5665 σ. 138.—Προσώπων κατεχόντων παρὰ βιομηχανικῇ ἐπιχειρήσει θέσιν ἐποπτείας καὶ διευθύνσεως, Γν. Σ. σ. 36, Π 1103 σ. 1095.— Ἐπὶ συμβάσεως μαθητείας κατὰ τὸν μεσαίωνα (κατὰ τὸ δίκαιον τῶν Statuti), Μελ. σ. 65.—Προσωπικοῦ κλινικῶν, Π 9209 σ. 134. —Προσωπικοῦ νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων καὶ κλινικῶν· καθαρίστρια καὶ τραπεζοκόμος· καθορισμὸς νομίμων ὡρῶν ἐργασίας δι' ὑ. ἀ. 20081/1953· ἔλλειψις νομίμου ὡραρίου πρὸ αὐτῆς, Π 4550 σ. 953. — Κουρείων καὶ κομμωτηρίων· καθορισμός· ἐξουσιοδότησις Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας δι' ἄρθρου 5 § 2 ν. 2855/1954· ἔκτασις, Γν. Σ. σ. 214.— Προσωπικοῦ Ἀνωνύμων Βιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων· θεώρησις ὡς βιομηχανικῶν καὶ τῶν τοιούτων μεταφορᾶς· ἰσχὺς 8ώρου καὶ ἐπὶ ἐπιχειρήσεων ἀεροπορικῶν συγκοινωνιῶν, Γν.Σ. σ. 281.— Προσωπικοῦ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν· ἐπὶ μὴ βιομηχανικῶν ἐπιτάφρων, Π 5989 σ. 1089, ΝΖ σ. 1352.— Προσωπικοῦ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ Τραπεζῶν, ΝΖ σ. 724.—Προσωπικοῦ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ΝΖ σ. 1352.—Εἰς γεωργικὰς ἐργασίας ἢ ἐπιχειρήσεις· ἔλλειψις νομίμου ὡραρίου, πλὴν ἐξαιρετικῶν τινων περιπτώσεων, ΑΠ 202 σ. 535.—Ὁδηγῶν ἐπιβατικῶν αὐτοκινήτων ἰδιωτικῆς χρήσεως· ἔλλειψις νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας ἐπὶ τῶν μὴ ἀνηκόντων εἰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις, Π 7826 σ. 1007.— Καθαριστριῶν γραφείων, Π 5989 σ. 1089.— Προσωπικοῦ ἑστιατορίων, Π 7775 σ. 1198.— Ἐμπορικῶν καταστημάτων· ἀνεφάρμοστον ὡραρίου ἐπὶ ἐκθέσεων ἔργων ζωγραφικῆς πρὸς ἐπίδειξιν, Γν.Σ. σ. 35.— Ἐμπορικῶν καταστημάτων·

καθορισμός ὑπό Ὑπουργοῦ Ἐργασίας· ὅρια νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως π. δ. 8/13.4 1932· ἔλλειψις δικαιώματος νά καταστήσῃ μή ἐργάσιμον καθ' ὁλοκληρίαν ἡ κατά τό ἥμισυ ἡμέραν, ἥτις κατά νόμον εἶναι ἐργάσιμος, ΣΕ 1581 σ. 1128.—Ἀπογευματινή ἐργασία Τετάρτης ἤ Σαββάτου, Εἰσηγ. Ἔκθεσις σ. 1273.—Διάρκεια μεσημβρινῆς διακοπῆς ἐργασίας προσωπικοῦ ζαχαροπλαστείων, καφενείων κλπ., Γν.Σ. σ. 38.— Διατάξεις π.δ. 8/13.4.1932 περί χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς καταστήματα· καθορισμός ὑπό Νομάρχου ὡρῶν ἀνοίγματος καί κλεισίματος καταστημάτων (παντοπωλείων) ἄνευ προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τῆς ἐνδιαφερομένης ὀργανώσεως (ἐν προκειμένῳ τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ καί Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου)· ἀκυρότης διοικητικῆς πράξεως καί ἔλλειψις ἀξιοποίνου διά τήν παράβασιν, ΑΠ 43 σ. 210.—Ἀλλαγή ὡρῶν ἀπασχολήσεως ἀπό ἀπόψεως μονομεροῦς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως· περίπτωσις καθαριστρίας, Π 15185 σ. 140.— Κανονισμός καί ἔθιμον περί ὡραρίου ἐργασίας ἥσσονος τοῦ νομίμου· παροχή ἐργασίας πέραν συμβατικοῦ ὡρολογίου καί πέραν νομίμου ὡρολογίου, Π 20752 σ. 327.—Ἀντιστοιχία μισθοῦ εἰς νόμιμον χρόνον ἀπασχολήσεως, ΝΖ σ. 341, 1159.—Κῦρος συμφωνίας περί καταβολῆς παγίου μισθοῦ μετά μείωσιν ὡρῶν ἀπασχολήσεως, Π 1065 σ. 144.—Κῦρος συμφωνίας περί χρόνου ἀπασχολήσεως ἥσσονος τοῦ νομίμου, ΝΖ σ. 340.—Ὧραι ἐργασίας διά δικαίωμα πλήρους μισθοῦ κατά διαιτητικήν ἀπόφασιν 2/1959· ἥσσων ἀπασχόλησις· ἀναλογία μισθοῦ, ΝΖ σ. 340.—Συμφωνία περί ἐργασίας ἐκ περιτροπῆς, ΝΖ σ. 1159.—Μίσθωσις ἐργασίας κατά λαϊκάς παροιμίας· ἐργάσιμοι ὧραι, Μελ. σ. 809.

Ὡρισμένου χρόνου σύμβασις. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παραγρ. 14, 15).

Ὠφέλεια. Βλ. λ. *Ἀδικαιολόγητος πλουτισμός*, *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 7).

ΙΑ'. ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΝ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΕΙΣΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΚΛΠ. (*)

Α'. Συμβουλίου Επικρατείας

1957

2028 — 99

1958

124 — 335
136 — 27
308 — 275
485 — 397
496 — 1149
498 — 273
588 — 275
594 — 273
626 — 337
805 — 395
873 — 335
1275 — 394
1586 — 26
1824 — 25
1879 — 75
1882 — 1100
1886 — 271
1959 — 6
2009 — 160
2016 — 10
2047 — 389
2068 — 161
2072 — 101
2078 — 243
2083 — 17
2094 — 269
2110 — 162

1959

68 — 212
79 — 397
100 — 269
144 — 449
166 — 396
169 — 394
170 — 1101
264 — 363
268 — 443
271 — 444
283 — 306
285 — 369
316 — 1102
333 — 304
381 — 445
383 — 445
400 — 370
403 — 441
419 — 417
454 — 498
455 — 442
456 — 548
460 — 366
464 — 480
469 — 443
471 — 444
585 — 1103
589 — 1150
598 — 476
615 — 483
675 — 553
683 — 548
709 — 943
712 — 530
713 — 555
714 — 554
797 — 604
842 — 603
843 — 971
844 — 1029
849 — 974
851 — 971
852 — 972
854 — 1026
856 — 664
858 — 969
888 — 602
896 — 662
902 — 663
917 — 665
951 — 666
952 — 666
955 — 637
969 — 769
974 — 710
975 — 661
976 — 722
992 — 1025
994 — 901
995 — 841
999 — 902
1002 — 813
1017 — 708
1018 — 755
1032 — 773
1033 — 771
1036 — 841
1037 — 772
1052 — 770
1061 — 754
1097 — 1150
1098 — 901
1099 — 836
1100 — 815
1243 — 751
1326 — 883
1330 — 968
1384 — 897
1387 — 897
1390 — 833
1392 — 875
1466 — 834
1470 — 900
1471 — 976
1472 — 1103
1482 — 1030
1485 — 1154
1489 — 904
1490 — 1153
1496 — 1152
1498 — 903
1501 — 898
1503 — 970
1504 — 973
1505 — 1151
1510 — 1028
1511 — 1152
1515 — 1027
1519 — 1032
1521 — 977
1523 — 1031
1557 — 878
1559 — 1147
1562 — 831
1572 — 975
1581 — 1128
1599 — 1209
1607 — 1236
1685 — 1263
1692 — 1301
1698 — 1245
1699 — 1241
1700 — 1238
1701 — 1239
1706 — 1328
1707 — 1379
1708 — 1328
1723 — 1260
1727 — 1329
1732 — 1327
1745 — 1323
1757 — 1326
1758 — 1325
1763 — 1326
1785 — 1374
1819 — 1355
1959 — 723(1)
1981 — 1375

Β'. Αρείου Πάγου

1. Πολιτικαί

1958

186 — 29
381 — 501
653 — 497
669 — 206
672 — 498
724 — 555
729 — 156
733 — 263
739 — 157
740 — 333
741 — 496
747 — 437
757 — 130
758 — 98
759 — 12
760 — 9
761 — 8
762 — 15
771 — 386
772 — 159
773 — 89
774 — 150
777 — 20
784 — 158
785 — 23
786 — 158
787 — 16
788 — 22
796 — 100
799 — 151
801 — 84
802 — 332
803 — 127

(1) Φέρεται ἐκ παραδρομῆς ὡς ἔτους 1958

(*) Ὁ πρῶτος ἀριθμὸς δηλοῖ τὸν τῆς ἀποφάσεως κλπ. καὶ ὁ δεύτερος τὴν σελίδα.

804 — 387
810 — 388
811 — 387

1959

10 — 189
12 — 187
13 — 211
14 — 270
21 — 495
22 — 448
27 — 249
28 — 199
33 — 391
35 — 436
36 — 264
37 — 322
39 — 256
42 — 247
138 — 245
139 — 259
141 — 262
142 — 718
143 — 385
144 — 331
145 — 1144
147 — 337
166 — 375
169 — 446
170 — 377
171 — 372
172 — 373
173 — 428
175 — 448
177 — 495
178 — 420
185 — 424
186 — 432
187 — 421
190 — 884
194 — 719
198 — 494
202 — 535
205 — 837
208 — 501
210 — 1144
212 — 1096
213 — 607
214 — 598
215 — 599
216 — 839
217 — 720
224 — 532
230 — 656
231 — 583
232 — 587
233 — 591
236 — 541
244 — 639
246 Όλ. 648
247 — 642
248 — 766
265 — 838
266 — 706
269 — 774
270 — 696
271 — 835
273 Όλ. 699
276 Όλ. 695
289 — 830
291 — 698
303 Όλ. 1097
305 — 818
308 — 765
317 — 822
318 — 817
319 — 965
320 — 905
321 — 760
322 — 1022
323 — 757
325 — 944
331 — 768
333 Όλ. 963
337 — 767
352 — 820
354 — 1006
361 — 945
363 — 763
364 — 963
399 — 1193
400 — 1211
402 — 1185
403 — 1202
404 — 1187
406 — 1208
408 — 1190
410 — 1195
417 — 1322
420 — 1246
421 — 1304
422 — 1253
425 — 1370
431 — 1242, 1383
434 — 1371
435 — 1247
436 — 1249
438 — 1251
443 — 1367
462 — 1377
464 — 1372
465 — 1358
473 — 1376
478 — 1379
480 — 1361
484 — 1366

2. Ποινικαί

1958

43 — 210
258 — 894

1959

75 — 829

Γ'. Έφετείων

1. Αθηνών

1958

1633 — 601
3370 — 592
3384 — 544

1959

43 — 775
827 — 649
1011 — 701
1082 — 711
1091 — 961
3150 — 839

2. Θεσσαλονίκης

356]1958 — 209

3. Θράκης

76]1958 — 436

4. Πατρών

(προεδρική)

8]1959 — 825

Δ'. Πρωτοδικείων

1. Αθηνών

1957

18293 — 153

1958

2168 — 600
8515 — 643
8705 — 266
9209 — 134
9363 — 155
10673 — 148
10676 — 14
10686 — 203
10843 — 265
10853 — 86
10854 — 91
12346 — 143
14439 — 266
15185 — 140
15790 — 267
16041 — 81
16118 — 487
16121 — 193
16133 — 261
16413 — 198
16785 — 653
17228 — 253
17307 — 257
17320 — 481
17545 — 1318
17887 — 146
18064 — 478
18286 — 191
18444 — 490
19754 — 323
20284 — 379
20486 — 310
20630 — 307
20752 — 327
20789 — 652

1959

476 — 312
935 — 1205
940 — 1010
966 — 824
968 — 1009
974 — 1259
1314 — 426
2476 — 1093
3259 — 717
3738 — 1203
3824 — 946
3827 — 715
3879 — 958
3920 — 1088
4489 — 1145
4491 — 1320
4545 — 1024
4548 — 1023
4550 — 953
5444 — 892
5752 — 1141
5872 — 1083
5932 — 1012
5989 — 1089
6100 — 1257
6815 — 1085
6979 — 886
7070 — 1306
7531 — 609
7543 — 1078

7681 — 1081
7744 — 1151
7775 — 1198
7826 — 1007
8215 — 1104
9031 — 959
9747 — 1196
9750 — 1023
9772 — 1313
10354 — 1130
10777 — 1207
10955 — 1080
11184 — 1204
11787 — 1133
11809 — 1212
14591 — 1138
14599 — 1189
15010 — 1255
15014 — 1137
15015 — 1132
16306 — 1362
18045 — 1076

2. Άρτης

234]1959—1091

3. Θεσσαλονίκης

1958

3786 — 951
3906 — 589
3940 — 434
3967 — 430
4016 — 1364

4. Καλαμών

783]1959—1315

5. Κοζάνης

396]1959—1086

6. Μυτιλήνης

677]1958—640

7. Πατρών

1958

970 — 207
1022 — 196

8. Πειραιώς

1958

4427 — 318
4683 — 439

1959

407 — 967
745 — 424
1257 — 659
1288 — 660
2325 — 978
2901 — 1200

9. Χανίων

1958

664 — 438
775 — 329

Ε'. Προέδρου Πρωτοδικών

1. Άθηνών

647]1959—488

2. Δράμας

52]1958—268

3. Θεσσαλονίκης

706]1959—657

ΣΤ'. Πρωτοδίκου *(Διαδικασίας ν. ΓΨΟΔ')*

1. Άθηνών

1958

4594 — 265
5274 — 137
5665 — 138
6582 — 78
6888 — 94
7051 — 315
7408 — 131

1959

384 — 492
1022 — 380
1284 — 485
1580 — 888
1970 — 949
2396 — 1015
2470 — 596, 1383
4081 — 1018
4110 — 1020
4682 — 1140
5108 — 1021
5557 — 1191
5592 — 1317
5630 — 1143
6859 — 1303
6884 — 1309

2. Δράμας

70]1959—1313

3. Θεσσαλονίκης

1958

149 — 265
1985 — 382

1959

622 — 948
706 — 890
764 — 881
1103 — 1095

4. Καβάλας

53]1959—1311

5. Κερκύρας

21]1959—1135

6. Πειραιώς

1958

1065 — 144
1074 — 88
1083 — 76

1959

407 — 966
452 — 647
513 — 713
706 — 957

7. Ρεθύμνης

22]1959—1369

8. Χανίων

81]1958— 96
48]1959—1013

Ζ'. Ειρηνοδικείων *Άθηνών*

8510]1959—1215

Η'. Επιτροπής Προστασίας Εφ. Παλαιών Πολεμιστών

1. Άθηνών

13]1959— 655

2. Πειραιώς

1]1959 — 828

Θ'. Δευτεροβαθμίου Διαιτητικού Δικαστηρίου *Άθηνών*

1959

5 — 605
6 — 550, 574

Ι'. Ανωτάτου Συμβουλίου Δημοσίων Υπηρεσιών

238]1959 — 1098

ΙΑ'. Γνωμοδοτήσεις

1. Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

1957

468 — 504

1958

1000 — 30
1001 — 34
1138 — 32
1140 — 33
1151 — 33
1169 — 31
1194 — 403
1260 — 165
1269 — 35
1278 — 278
1292 — 38
1294 — 38
1310 — 36
1316 — 34
1317 — 36
1341 — 37

1959

30 — 279
34 — 165
58 — 452
77 — 214
90 — 281
93 — 502
95 — 280
96 — 281
102 — 277
111 — 403
144 — 339
205 — 451
227 — 398
260 — 505
284 — 691
314 — 559
318 — 1001
337 — 560
352 — 611
435 — 669
561 — 1158
579 — 842
589 — 1113
643 — 1155
737 — 1156
754 — 1268
813 — 1267
814 — 1266
860 — 1233

2. Νομικού Συμβούλου Υπουργείου Εργασίας

7]382]1957 — 42
1]151]1959 — 613

3. Νομικού Συμβούλου Ι.Κ.Α.

66]1958 — 213

ΙΒ'. Ἐγκύκλιοι

1. Ὑπουργείου Ἐργασίας

1]1951 — 1107

2. Διοικήσεως Ι.Κ.Α.

1958

354 — 29
363 — 29
461 — 163
464 — 105
473 — 104

1959

1 — 777
2 — 1156
3 — 557
8 — 339
13 — 213
14 — 1033
15 — 1217
17 — 1382
21 — 213
22 — 1156
30 — 1155
36 — 1264
37 — 1216
38 — 1217
39 — 1382
42 — 1382
48 — 277
50 — 276
54 — 338
59 — 668
66 — 502
70 — 403
83 — 450
89 — 667
99 — 556
110 — 667

3. Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας

1959

3 — 164
6—844 ἐπ., 907 ἐπ.
13 — 450
22 — 667

ΙΓ'. Ἔγγραφα Ἀρχῶν

1. Ὑπουργείου Ἐργασίας

1958

15779 — 42

1959

869 — 284
1307 — 284
3237 — 284
10291 — 508
13726 — 509
21395 — 725
23927 — 785
24728 — 561
32100 — 725
34786 — 1038
43453 — 1038
44818 — 1038

2. Διοικήσεως Ι.Κ.Α

110863]1958 — 403

3. Ὀργανισμοῦ Ἀπα σχολήσεως καὶ Ἀσφαλ σεως Ἀνεργίας

1959

6 — 786
15036 — 557
16481 — 450

Ι. ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΝ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ

ΝΟΜΩΝ, ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ, ΥΠΟΥΡΓΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ, ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΛΠ.

Ἐπεξήγησις κυριωτέρων συντετμημένων λέξεων : ἀ.δ. = 'Αγορανομική διάταξις' ἀ.δ.σ. ΙΚΑ='Απόφασις Διοικητικοῦ Συμβουλίου 'Ιδρύμ. Κοινων. 'Ασφαλίσεων' ἀ.ἐ.δ.= 'Απόφασις 'Επιτροπῆς Διαιτησίας' ἀ.ν.='Αναγκαστικὸς Νόμος' ἀ.π.κ.='Απόφασις Προέδρου Κυβερνήσεως' ἀ.ὑ. ἢ ὑ.ἀ.= 'Απόφασις 'Υπουργοῦ' δ/γμα =Διάταγμα' ν.=Νόμος' ν.δ.=Νομοθετικόν Διάταγμα' π.ὑ.σ.=Πρᾶξις 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου' σ.σ.ἐ.=Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας.

Α

Αγγειοπλάσται. Βλ. λ. *Ταμεῖα.*

Αγορανομικαὶ διατάξεις. Περὶ κατηγοριῶν ὑποδημάτων, ἀ.ὑ. 240256/1958 σ. 236.— Καθορισμὸς ἀλωνιστικῶν καὶ θεραλωνιστικῶν δικαιωμάτων περιόδου 1959· παράβασις· δίωξις κατὰ διατάξεις 'Αγορανομικοῦ Κώδικος, ὑ.ἀ. 162291/1959 σ. 859.—Βιβλίον παραγωγῆς ἄρτου, ψηστικῶν δικαιωμάτων ἀρτοποιῶν καὶ πρατήρια ἄρτου, ὑ.ἀ. 130950/1959 σ. 628.

Αγροτικὴ ἀσφάλεια. Μὴ ἐφαρμογὴ π.ὑ.σ. 1020/1958 ἐπὶ προσωπικοῦ Ἰατρείων 'Αγροτικῆς 'Ασφαλείας· ὅροι μὴ ἐφαρμογῆς, § VII π.ὑ.σ. 1031/1958 σ. 107.

Ἀδεια (Διαιτ.). Βλ. καὶ λ. *'Ηλεκτροτεχνῖται.* Καθορισμὸς προϋποθέσεων καὶ τρόπου χορηγήσεως ἀδειῶν ἐργασίας στημειωτῶν, ἐργολάβων - ἰδιοκτητῶν φριτηγίδων καὶ φυλάκων ἐμπορευμάτων, ἀ.ὑ. 69680/1958 σ. 237.

Ἀδεια μισθωτῶν. Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων, ν.δ. 4020/1959 σ. 1271, Εἰσηγ. 'Εκθ. σ. 1273.—Καταργήσεις παραγρ. 3 ἄρθρου 5 ἀ.ν. 539/1945, 'Αρθρον 11 ν.δ. 4020/1959 σ. 1271.—Μὴ συνυπολογισμὸς διὰ δῶρον ἑορτῶν τῶν ἡμερῶν ἀδείας ἄνευ ἀποδοχῶν ὑ.ἀ. 30100/1959 σ. 512, ὑ.ἀ. 82900/1959 σ. 1330. —Εἰδικὰς διατάξεις περιλαμβανομένας εἰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις κλπ. βλ. εἰς σελ. 113, 830, 862, 928, 982, 989, 996.

Ἀεροθεραπεία. Βλ. λ. *'Επιδόματα.*

Ἀεροπλάνων Κρατικὸν 'Εργοστάσιον. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Ἀεροπορία. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Ἀκαδημία. Νοσοκομειακὴ κλπ. περίθαλψις τακτικῶν μελῶν, δ/γμα σ. 726.

Ἀκτοπλοϊκαὶ ἐπιχειρήσεις. Κύρωσις συμφωνητικοῦ, ὑ.ἀ. 69812/1959 σ. 1167.

Ἀκροκαθαρισταί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Ἀκυρότης. Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων, ν.δ. 4020/1959 σ. 1271, Εἰσηγ. 'Εκθ. σ. 1273.

'Αλιεργάται. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

'Αλλαντοτεχνῖται. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

'Αλλοδαποί. Πράκτορες ἀλλοδαπῶν ἐπιχειρήσεων· προσωπικὴ κράτησις δι' ὀφειλὰς πρὸς τὸ Δημόσιον, π.ὑ.σ. 89/1959 σ. 798.

'Αλωνιστικὰ δικαιώματα. Καθορισμὸς ἀλωνιστικῶν καὶ θεραλωνιστικῶν δικαιωμάτων περιόδου 1959, ἀ. ὑ. 162291/1959 σ. 859.

'Αναγκαστικὴ διαχείρισις. Παράτασις τῆς ἐν ἄρθρῳ 1 του ν. δ. 3827/1958 προβλεπομένης προθεσμίας ἀναστολῆς ἐκτελέσεως καὶ ἀπαγορεύσεως κηρύξεως εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως, ν. δ. 3830/1958 σ. 49.

'Ανάπαυσις. Βλ. καὶ λ. *'Εορταί, Κυριακή.* Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων, ν.δ. 4020/1959 σ. 1271, Εἰσηγ. 'Εκθ. σ. 1273.—Εἰδικὰς διατάξεις βλ. εἰς σελ. 62, 225, 232, 290, 345, 459, 518, 574.

'Ανάπηροι. 'Επιβολὴ ὑποχρεωτικῆς κρατήσεως 1% ὑπὲρ τῆς Ε.Γ.Σ.Α.Θ.Π.Ε. εἰς πάντας τοὺς παρὰ τοῦ Δημοσίου Ταμείου συνταξιοδοτουμένους ἀναπήρους καὶ θύματα πολέμου τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ ἀ.ν. 1324/1959, ἀ.ὑ. 61021/1959 σ. 991.

'Αναστολή. Παράτασις τῆς ἐν ἄρθρῳ 1 ν. δ. 3827/1958 προβλεπομένης προθεσμίας ἀναστολῆς ἐκτελέσεως καὶ ἀπαγορεύσεως κηρύξεως εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως, ν. δ. 3830/1958 σ. 49. Βλ. καὶ λ. *Δικηγόροι.*

'Ανασυγκροτήσεως μηχανήματα. 'Επέκτασις ἀσφαλίσεως ΙΚΑ εἰς ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν Μ.Ο.Μ.Α. (Μικτῶν 'Ομάδων Μηχανημάτων 'Ανασυγκροτήσεως), ἀ. δ. σ. ΙΚΑ 7809/1959 σ. 1055

'Ανελκυστῆρες. Βλ. λ. *'Ηλεκτροτεχνῖται.*

'Ανεργίας 'Οργανισμός. Διάθεσις παρὰ τοῦ Ο.Α.Α.Α. δραχμῶν 100.000.000 διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων πρὸς ἀπασχόλησιν ἀνέργων, π.ὑ.σ. 137/1959 σ. 1335.—Μὴ ἀναστολὴ δικηγορικοῦ λειτουργήματος δικηγόρων προέδρων 'Οργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἁρμοδιότητος 'Υπουργείου 'Εργασίας, 'Αρθρ. 12 ν.δ. 4020/1959 σ. 1271. Βλ. καὶ λ. *Διανεμητικὸς Λογαριασμός, Δῶρον ἑορτῶν.*

"Ανεργοι. Βλ. λ. *'Ανεργίας 'Οργανισμός, Γραφεῖα Εὑρέσεως 'Εργασίας, Δῶρον ἑορτῶν, Ναυτικοί*

'Ανθρακασβεστίου ἐργοστάσια. Βλ. λ. *"Ωραι ἐργασίας.*

'Ανθυγιεινὴ ἐργασία. Βλ. λ. *'Επιδόματα.*

'Αντικαρκινικὸς ἀγών. 'Οργάνωσις ἀντικαρκινικοῦ ἀγῶνος· αὐθεντικὴ ἑρμηνεία ἄρθρου 17 § 7 ἐδάφ. γ' ν. 3796/1957 περὶ διακατο-

χῆς δευτέρας θέσεως παρά δημοσίων ὑπαλλήλων ἰατρῶν· ἄρσι ἐργασίας προσωπικοῦ νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων ν.δ. 2592/1953, ν. 3941/1959 σ. 341.

Ἀντιπρόσωποι. Περί ἐφαρμογῆς τοῦ ἀναγκαστικοῦ μέτρου τῆς προσωπικῆς κρατήσεως καί κατά τῶν ἐκπροσώπων κλπ. νομικῶν προσώπων κλπ., π.δ.σ. 89/1959 σ. 798. Βλ. καί λ. *Ταμεῖα* (Ὀργανώσεων).

Ἀνώνυμοι ἑταιρεῖαι. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Ἀπεργία. Ἐπίταξις ἐργασίας προσωπικοῦ τῶν σιδηροδρομικῶν δικτύων τῆς χώρας καί ἄλλων μεταφορικῶν καί συγκοινωνιακῶν μέσων, ὑ.ἀ. 3326/1959 σ. 570, ὑ.ἀ. 4304/1959 σ. 1219.

Ἀποδοχαί. Βλ. λ. *Δικηγόροι, Δῶρον ἑορτῶν, Ἐπιδόματα, Συλλογικαί συμβάσεις, Ὑπάλληλοι δημόσιοι.*

Ἀποζημίωσις. Ἰδιοκτητῶν πλωτῶν μέσων καί ἐργαλείων φορτοεκφορτώσεως λιμένος Πειραιῶς, δ/γμα σ. 1277.

Ἀποικιακῶν εἰδῶν καταστήματα. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Ἀπόσβεσις ἀξιώσεων. Βλ. λ. *Ὑδάτων Ἑταιρεία.*

Ἀργία. Βλ. καί λ. *Ἑορταί, Κυριακή.* Τροποποιήσεις καί συμπλήρωσις ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων, ν.δ 4020/1959 σ. 1271, Εἰσηγ. Ἔκθ. σ. 1273.

Ἁρμοδιότης. Ἀνάθεσις εἰς ἀστυνομικάς ἀρχάς τῆς ἐκδικάσεως ἀστυνομικῶν παραβάσεων τιμωρουμένων διά προστίμου, συμπληρώσεως τοῦ νόμου 4841/1930 περί αὐτοκινήτων καί ἄλλων τινῶν συναφῶν διατάξεων, ν.δ. 3990/1959 σ. 1116.

Ἀρτεργάται - Ἀρτοποιεῖα. Βλ. καί λ. *Κυριακή, Συλλογικαί συμβάσεις, Ταμεῖα.* Δώρων ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 30100/1959 σ. 512, ὑ.ἀ. 82900/1959 σ. 1390.—Τροποποίησις καί συμπλήρωσις ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων, ν.δ. 4020/1959 σ. 1271, Εἰσηγ. Ἔκθ. σ. 1273.—Ἀνάκλησις τῆς 24153/1958 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὑ.ἀ. 68812/1959 σ. 1339.—Περί βιβλίου παραγωγῆς ἄρτου, ψηστικῶν δικαιωμάτων ἀρτοποιῶν καί περί πρατηρίων ἄρτου, ὑ.σ. 130950/1959 (Ἀγορ. διάτ. 9) σ. 628.

Ἀσβεστοποιεῖα. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Ἀσθένεια. Βλ. καί λ. *Κοινωνικαί Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.* Δώρων ἑορτῶν ἐν ἐν κατάστασει ἀσθενείας, ὑ.ἀ. 30100/1959 σ. 512, ὑ.ἀ. 82900/1959 σ. 1390.—Νοσηλεία πληρωμάτων ἐπιβατηγῶν πλοίων μεσογειακῶν γραμμῶν, ὑ.ἀ. 37542/1959 σ. 862, ὑ.ἀ. 51733/1959 σ. 982.—Συμπλήρωσις τοῦ ἀπό 14.11.1951 β.δ. περί προστασίας κατά τῆς ἀσθενείας τῶν ναυτικῶν καί τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν, ὡς ἐτροποποιήθη διά τῶν ἀπό 25.10.1952 καί 21.7.1958 β.δ/γμάτων, δ/γμα σ. 510.

Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Ὀργανισμός. Βλ. καί λ. *Ὀργανισμοί, Ταμεῖα.*

Ἀστυνομικαί παραβάσεις. Ἀνάθεσις εἰς ἀστυνομικάς ἀρχάς τῆς ἐκδικάσεως ἀστυνομικῶν παραβάσεων τιμωρουμένων διά προστίμου, συμπλήρωσις τοῦ ν. 4841/1930 περί αὐτοκινήτων καί ἄλλαι τινές συναφεῖς διατάξεις, ν.δ. 3990/1959 σ. 1116.

Ἀσφάλισις. Βλ. λ. *Ἀνεργίας Ὀργανισμός, Διανεμητικός Λογαριασμός, Κοινωνική ἀσφάλισις, Κοινωνικαί Ἀσφαλίσεις* (Ι.Κ.Α.), *Ταμεῖα.*

Ἀσφαλιστικαί ἐπιχειρήσεις. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις, Ταμεῖα.*

Ἀσφαλτεργάται. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Αὐξήσεις. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις, Ταμεῖα.*

Αὐτοκίνητα. Βλ. καί λ. *Συλλογικαί συμβάσεις, Ταμεῖα.* Ἀσφάλισις εἰς Ι.Κ.Α. προσώπων ἀπασχολουμένων εἰς αὐτοκίνητα ἐντεταγμένα εἰς κοινά Ταμεῖα ἤ ἄλλους Ὀργανισμούς· λῆψις ὑπ' ὄψιν τοῦ τόπου ἕδρας τοῦ Κοινοῦ Ταμείου ἤ Ὀργανισμοῦ, ὑ.ἀ. 14591/1959, ἄρθρ. 2, σ. 981.—Ἀνάθεσις εἰς ἀστυνομικάς ἀρχάς τῆς ἐκδικάσεως ἀστυνομικῶν παραβάσεων τιμωρουμένων διά προστίμου, συμπλήρωσις τοῦ ν. 4841/1930 περί αὐτοκινήτων καί ἄλλαι τινές συναφεῖς διατάξεις· σχέσεις προσωπικοῦ λειτουργιῶν καί ἰδιοκτητῶν· δαπάναι λειτουργίας Κ.Τ.Ε.Α.· ἔνταξις εἰς Κ.Τ.Ε.Α.· ἐπιτροπαί, ν.δ. 3990/1959 σ. 1116.—Ἐπίταξις ἐργασίας προσωπικοῦ σιδηροδρομικῶν δικτύων τῆς χώρας καί ἄλλων μεταφορικῶν καί συγκοινωνιακῶν μέσων, ὑ.ἀ. 3326/1959 σ. 570, ὑ.ἀ. 4304/1959 σ. 1219.—Ἀνάκλησις τῆς ὑπ' ἀριθ. 24153/798/28.4.1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὑ. ὑ. 68812/1959 σ. 1339.—Δώρων ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 30100/1959 σ. 512, ὑ.ἀ. 82900/1959 σ. 1390.

Αὐτόνομος Σταφιδικός Ὀργανισμός. Βλ. λ. *Ταμεῖα.*

Β

Βόμβακος ἐργατοτεχνῖται. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Βαφεῖα. Βλ. λ. *Κυριακή, Συλλογικαί συμβάσεις.*

Βενζίνης πρατήρια. Βλ. καί λ. *Κυριακή, Συλλογικαί συμβάσεις.* Ἀπαλλαγή τῆς Α.Ε. «Ἑλληνικά Ναυπηγεῖα» ἀπό ὑποχρεώσεως καταβολῆς πόρων ὑπέρ τοῦ Ταμείου Προνοίας καί Κοινῆς Διανομῆς Πωλητῶν Βενζίνης, ἀ. ὑ. 68145/1958 σ. 234.

Βιβλιάρια. Καφεζαχαροπλαστῶν καί γαλακτοπωλ. ν Δορίσης, ὑ. ἀ. 4004 σ. 232.—Ὑφαλοχωματιστῶν καί σφουγγαλιστῶν Σύρου, ὑ.ἀ. 51683/1959 σ. 926.—Ραπτεργατῶν Ἡρακλείου, ὑ. ἀ. 51664/1959 σ. 932.—Ἀδελφῶν νοσοκόμων καί ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν κλινικῶν Χανίων, σ.σ.ἐ. σ. 1228.—Παράτασις τοποθεσίας πρός ἐφοδιασμόν δι' ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων ἐργαζομένων εἰς τουριστικά ἐπαγγέλματα, ἀ. ὑ. 49677/1959 σ. 1166.

Βιβλιοδέται. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Βιομηχανίαι. Βλ. καί λ. *Συλλογικαί συμβάσεις, Ὧραι ἐργασίας.* Κύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 89 διεθνοῦς συμβάσεως «περί νυκτερινῆς ἐρ-

γασίας τῶν ἀπασχολουμένων ἐν τῇ βιομηχανίᾳ γυναικῶν, ν. 3324/1958 σ. 217.

Γ

Γαλακτοπωλεῖα. Βλ. καὶ λ. *Κυριακή, Συλλογικαὶ συμβάσεις.* Δῶρον ἑορτῶν σερβιτόρων καὶ βοηθῶν, ὑ. ἀ. 30100/1959 σ. 512, ὑ. ἀ. 32450/1959 σ. 518, ὑ. ἀ. 82900 1959 σ. 1390.

Γενικὸν Ἐπιτελεῖον Ἀεροπορίας. Καθορισμὸς μηνιαίων ἀποδοχῶν ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ Γ.Ε.Α. καὶ Ε.Μ.Υ., ἀ.ὑ. 95500/1959 σ. 736.

Γεωλόγοι—Γεωπόνοι. Δῶρον ἑορτῶν, ὑ. ἀ. 30100/1959 σ. 512, ὑ. ἀ. 82900/1959 σ. 1390.

Γεωργικαὶ ἐπιχειρήσεις. Δῶρον ἑορτῶν, ὑ. ἀ. 30100/1959 σ. 512, ὑ. ἀ. 82900/1959 σ. 1390.

Γεωργικαὶ Συνεταιριστικαὶ Ὀργανώσεις. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.*

Γκαράζ. Βλ. λ. *Συνεργεῖα αὐτοκινήτων.*

Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας. Ἐπέκτασις ὁρίων τοπικῆς ἁρμοδιότητος Γ.Ε.Ε. Καλαμῶν καὶ εἰς κωμόπολιν Μεσσήνης, δ/γμα σ. 53.—Ἐπέκτασις ὁρίων τοπικῆς ἁρμοδιότητος Γ.Ε.Ε. Ἀργοστολίου Κεφαλληνίας εἰς πόλιν Ληξουρίου, δ/γμα σ. 618.—Συστασις Γ.Ε.Ε. εἰς περιφερείας Περιστερίου Ἀθηνῶν καὶ Νικαίας Πειραιῶς, δ/γμα σ. 798.— Ἐπέκτασις ὁρίων τοπικῆς ἁρμοδιότητος Γ.Ε.Ε. Χαλκίδος εἰς περιοχὴν χωρίου Χωλίας, δ/γμα σ. 1166.—Ἐπέκτασις ὁρίων τοπικῆς ἁρμοδιότητος Γ.Ε.Ε. Ναυπλίου εἰς περιοχὴν Ἄργους, δ/γμα σ. 1389.—Τροποποίησις τῆς ὑπ' ἀριθ. 12771/1652/1959 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (σειρὰ προτεραιότητος τοποθετήσεως ἀνέργων καπνεργατῶν), ἀ.ὑ. 34127/1959 σ. 677.— Διατήρησις ἐν ἰσχύϊ τῆς ὑπ' ἀριθ. 20003/1956 ἀποφάσεως καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1959 (σειρὰ προτεραιότητος τοποθετήσεως τῶν εἰς ἐπεξεργασίαν καπνοῦ ἀπασχολουμένων), ἀ.ὑ. 12771/1959 σ. 677.—Καθορισμὸς σειρᾶς προτεραιότητας τοποθετήσεως ἀνέργων οἰκοδόμων Βόλου, ἀ.ὑ. 17768 1959 σ. 805.

Γυναῖκες. Κύρωσις τῆς 89 διεθνοῦς συμβάσεως περὶ νυκτερινῆς ἐργασίας ἀπασχολουμένων ἐν τῇ βιομηχανίᾳ γυναικῶν, ν. 3934/1958 σ. 217.—Συνυπολογισμὸς διὰ δῶρον ἑορτῶν τῶν ἡμερῶν ἀποχῆς πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετόν, ὑ.ἀ. 30100/1959 σ. 512, ὑ.ἀ. 82900/1959 σ. 1390.

Γύψου ἐργατοτεχνῖται. Περιοχῆς Ἄλτσου· ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας, ἀ.δ.δ. 3/1959 σ. 1174.

Δ

Δάνεια. Δανειακὰ κλπ. ἔγγραφα καὶ ἀπόδοσις καταθέσεων ὑπὸ Ἀγροτικῆς Τραπέζης· ἀγνοια γραμμάτων ἢ ἀδυναμία ὑπογραφῆς· ὑπογραφὴ δύο μαρτύρων, ἄρθρ. 11 ν.δ. 3874/1958 σ. 48.

Δενδροανθοκηπουροί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Δῆμοι - Κοινότητες. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.* Κατάταξις ἐν πλειστηριασμῷ, ἄρθρ. 4 ν.δ. 3908/1958 σ. 341.—Δῶρον ἑορτῶν Πάσχα 1959 ὑπαλλήλων αὐτοδιοικουμένων Ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως κλπ., ὑ.ἀ. 110001/1959 σ. 562.—Δημοτικά, κοινοτικὰ ἔργα· δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 30100/1959 σ. 512, ὑ.ἀ. 82900/1959 σ. 1390. —Χορήγησις εἰς συνταξιούχους Δήμων, Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Ἱδρυμάτων καὶ κλάδου συντάξεων κοινοτικῶν ὑπαλλήλων δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1959, ἀ.ὑ. 40350/1959 σ. 992.—Περὶ τοῦ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1959 ἐπιδόματος (δώρου) τῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἀ ὑ. 353133/1959 σ. 1399.

Δημοσία Ἐπιχείρησις Ἠλεκτρισμοῦ (Δ.Ε.Η.). Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.* Ἐναρμόνισις ἄρθρων 89 καὶ 102 Γενικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων συμφώνως πρὸς τὴν διάρθρωσιν τῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Δ.Ε.Η., ἀ.ὑ. 14980/1959 σ. 991.

Δημόσια ἔσοδα. Βλ. λ. *Εἴσπραξις δημοσίων ἐσόδων.*

Δημόσια θεάματα. Βλ. λ. *Φορολογία.*

Δημοσιογράφοι. Βλ. λ. *Ταμεῖα* (Τύπου).

Δημόσιον. Βλ. καὶ λ. *Εἴσπραξις δημοσίων ἐσόδων, Ὑπάλληλοι δημόσιοι.* Κατάταξις ἐν πλειστηριασμῷ, Ἄρθρ. 4 ν.δ. 3908/1958 σ. 341.—Ὁρισμὸς ἀποδοχῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας συνδεομένων μετὰ τοῦ Δημοσίου διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὡς καὶ τοῦ Γενικοῦ Χημείου τοῦ Κράτους, ὑ.ἀ. 77440/1959 σ. 568.—Αὔξησις ἀμοιβῆς λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων Προεδρίας Κυβερνήσεως, ἀ.ὑ. 313161/1958 σ. 227. —Καθορισμὸς μηνιαίων ἀποδοχῶν ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ Γ.Ε.Α. καὶ Ε.Μ.Υ., ἀ.ὑ. 95500/1959 σ. 736.—Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 17.11.1958 σ.σ.ἑ. προσωπικοῦ Μηχανικῆς Καλλιεργείας Ὑπουργείου Γεωργίας ἁπάσης τῆς χώρας, ἀ.ὑ. 75139/1958 σ. 118.—Καθορισμὸς ἀποδοχῶν καὶ λοιπῶν ὅρων ἐργασίας χειριστῶν καὶ μηχανοδηγῶν ἐκσκαπτικῶν καὶ ὁδοποιητικῶν μηχανημάτων τῶν Νομαρχιακῶν Ταμείων κλπ., σ.σ.ἑ. σ. 1230.

Διανεμητικὸς Λογαριασμὸς Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων. Τρόπος εἰσπράξεως καὶ ἀποδόσεως εἰσφορῶν, ἀ. ὑ. 70011/1958 σ. 60.—Συμπλήρωσις τῆς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 70011/11314/1958 ἀποφάσεως, ἀ. ὑ. 79801/1958 σ. 224.—Συμπλήρωσις τῆς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 79801/1958 ἀποφάσεως, ἀ. ὑ. 37041/1959 σ. 935.—Διάθεσις ποσοῦ δραχμῶν 30.000.000 ὡς συνεισφορᾶς ὑπὲρ τοῦ Δ.Α.Ο.Ε.Μ., π. ὑ. σ. 36/1959 σ. 342.—Τρόπος εἰσπράξεως εἰσφορῶν κλπ. ν.δ. 3868/1958 εἰδικῶν κατηγοριῶν μισθωτῶν, ἀ. ὑ. 68623/1959 σ. 567.—Συμπλήρωσις τῆς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 70011/1958 ἀποφάσεως, ἀ. ὑ. 79801/1958 σ. 224.

Διεθνεῖς συμβάσεις. Κύρωσις τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου συμβάσεως περὶ Κοινωνικῆς Ἀσφαλείας, ν. δ. 3870/1958 σ. 107.—

Κύρωσις τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Γαλλίας συμβάσεως περὶ Κοινωνικῆς Ἀσφαλείας, ν.δ. 3869/1958 σ. 107.—Κύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 89 διεθνοῦς συμβάσεως «περὶ νυκτερινῆς ἐργασίας τῶν ἀπασχολουμένων ἐν τῇ βιομηχανίᾳ γυναικῶν», ν. 3924/1958 σ. 217.

Διευθυνταί. Περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἀναγκαστικοῦ μέτρου τῆς προσωπικῆς κρατήσεως καὶ κατὰ τῶν ἐκπροσώπων κλπ. νομικῶν προσώπων κλπ., π.ὐ.σ. 89/1959 σ. 798.—Ὅριον ἡλικίας μελῶν ἑταιρειῶν διαχειριζομένων δημόσια συμφέροντα, Ἄρθρ. 3 ν. δ. 3976/1959 σ. 1276.

Διδειούχου ἄνδρακος ἐργοστάσιον. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Δικηγόροι. Αὔξησις ἐλαχίστων ὁρίων ἀμοιβῶν δικηγόρων ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, ἀ. ὐ. 21337/1959 σ. 405.—Αὔξησις ἐλαχίστων ὁρίων ἀμοιβῆς τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς δικηγόρων, ἀ.ὐ. 26573/1959 σ. 566.—Μὴ ἀναστολὴ δικηγορικοῦ λειτουργήματος δικηγόρων διατελούντων προέδρων Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας, Ἄρθρ. 12 ν. δ. 4020/1959 σ. 1271.—Δῶρον ἑορτῶν, ὐ.ἀ. 30100/1959 σ. 512, ὐ. ἀ. 82900/1959 σ. 1390.—Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου· δῶρον ἑορτῶν Πάσχα 1959, ὐ. ἀ. 110001/1959 σ. 562.

Διοικητικὴ ἐκτέλεσις. Βλ. λ. *Εἴσπραξις δημοσίων ἐσόδων.*

Δρομοκαΐτειον. Βλ. λ. *Νοσοκομεῖα.*

Δῶρον ἑορτῶν. Ἐπίδομα (δῶρον) ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1958 τῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἀ.ὐ. 331726/1958 σ. 59.—Παροχὴ ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων εἰς τοὺς ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας ἐπιδοτουμένους ἀνέργους, ἀ.ὐ. 74695/1958 σ. 59.—Χορήγησις χρηματικῆς ἐνισχύσεως εἰς ἀπόρους ἀνέργους ναυτικοὺς λόγῳ τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων 1958, δ/γμα σ. 222.—Τροποποίησις τοῦ ἀπὸ 1.12.1958 β. δ/γματος περὶ χορηγήσεως χρηματικῆς ἐνισχύσεως εἰς ἀπόρους ἀνέργους ναυτικοὺς λόγῳ τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων 1958, δ/γμα σ. 509.—Ἐπίδομα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων 1958 τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ἀ.ὐ. 327558/1958 σ. 117.—Παροχὴ δώρου Πάσχα 1959 εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους, ἀ.ὐ. 30100/1959 σ. 512.—Τροποποίησις τῆς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 30100/1959 ἀποφάσεως, ἀ.ὐ. 32430/1959 σ. 621.—Ἐπίδομα (δῶρον) ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα τῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἀ.ὐ. 110001/1959 σ. 562.—Παροχὴ δώρου Πάσχα εἰς συνταξιούχους τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἀ.ὐ. 29950/1959 σ. 563.—Παροχὴ ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα εἰς τοὺς ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας ἐπιδοτουμένους ἀνέργους, ἀ.ὐ. 29976/1959 σ. 563.—Χορήγησις χρηματικῆς ἐνισχύσεως εἰς ἀπόρους ἀνέργους ναυτικοὺς λόγῳ τῶν ἑορτῶν Πάσχα 1959, δ/γμα σ. 853.—Χορήγησις εἰς τοὺς συνταξιούχους τῶν Δήμων, Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Ἱδρυμάτων καὶ Κλάδου Συντάξεων κοινοτικῶν ὑπαλλήλων δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1959, ἀ.ὐ. 40350/1959 σ. 992.—Παροχὴ δώρου Χριστουγέννων 1959 - Ν. Ἔτους 1960 εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους, ἀ.ὐ. 82900/1959 σ. 1390.—Περὶ τοῦ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1959 ἐπιδόματος (δώρου) τῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἀ.ὐ. 353133/1959 σ. 1399.—Παροχὴ βοηθήματος εἰς τοὺς συνταξιούχους νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1959, ἀ.ὐ. 353134/1959 σ. 1398.—Εἰδικὰς διατάξεις σχετικὰς πρὸς δῶρον ἑορτῶν περιεχομένας εἰς συλλογικὰς συμβάσεις, διαιτητικὰς ἀποφάσεις ἢ ὑπουργικὰς ἀποφάσεις βλ. εἰς σελίδας 170, 226, 348, 454, 460, 574, 673, 674, 737, 801, 854, 856, 928, 932, 989, 996, 1050, 1051, 1230.

Ε

Ἐδωδιμοπωλεῖα. Βλ. λ. *Κυριακή, Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Εἴσπραξις δημοσίων ἐσόδων. Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις τῶν διατάξεων περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων καὶ θέσπισις διατάξεών τινων περὶ τοῦ προσωπικοῦ Ὑπηρεσιῶν ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν καὶ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου κλπ., ν.δ. 3908/1958 σ. 341.—Περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἀναγκαστικοῦ μέτρου τῆς προσωπικῆς κρατήσεως καὶ κατὰ τῶν ἐκπροσώπων κλπ. νομικῶν προσώπων κλπ., π.ὐ.σ. 89/1959 σ. 798.—Τροποποίησις ἁρμοδιότητος καὶ ὀργανικῆς συνθέσεως ἑνίων Δημοσίων Ταμείων καὶ σύστασις τριῶν Ταμείων εἰσπράξεως ἐσόδων Ι.Κ.Α. εἰς Ἀθήνας καὶ ἑνὸς εἰς Θεσσαλονίκην, δ/γμα σ. 1117.

Εἰσφοραί. Βλ. λ. *Διανεμητικὸς Λογαριασμός, Ἐργατικὴ Ἑστία, Ἐργατικὴ κατοικία, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.*

Ἐκδοροσφαγεῖς. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.* Ἐπέκτασις ἐφαρμογῆς διατάξεων κεφαλαίου Β' καὶ ἐπὶ σφαγέων Θεσσαλονίκης, ἀ.δ.σ. ΙΚΑ σ. 407.—Δῶρον ἑορτῶν, ὐ.ἀ. 30100/1959 σ. 512, ὐ.ἀ. 82900/1959 σ. 1390.

Ἐκτέλεσις. Κατάσχεσις τρίτου εἰς χεῖρας Ἀγροτικῆς Τραπέζης, Ἄρθρ. 10 ν.δ. 3874/1958 (π.ὐ.σ. 56/1956) σ. 48.—Παράτασις τῆς ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ ν.δ. 3827/1958 προβλεπομένης προθεσμίας ἀναστολῆς ἐκτελέσεως καὶ ἀπαγορεύσεως κηρύξεως εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως, ν.δ. 3890/1958 σ. 49.—Κατάταξις νομικῶν προσώπων, Ἱδρυμάτων, Ὀργανισμῶν, Δήμων, Κοινοτήτων κλπ., Ἄρθρ. 4 ν.δ. 3908/1958 σ. 341.—Περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἀναγκαστικοῦ μέτρου τῆς προσωπικῆς κρατήσεως καὶ κατὰ τῶν ἐκπροσώπων κλπ. νομικῶν προσώπων κλπ., π.ὐ.σ. 89/1959 σ. 798. Βλ. καὶ λ. *Εἴσπραξις δημοσίων ἐσόδων.*

Εκτελωνισταί. Βλ. λ. *Ταμεῖα.*

Ελαιοχρωματισταί. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Ελαστικοῦ ἐργατοτεχνῖται. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Ε.Α.Β.Υ.Ν (Α. Ε.) Παράτασις ἰσχύος τῆς ἀπὸ 5.8.1955 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ της, ἀ. ὑ. 49287/1959 σ. 925.

Ελευθέρα Ζώνη. Δῶρον ἑορτῶν ἐργατῶν Κομιστικῆς Ὑπηρεσίας, ὑ. ἀ. 30100/1959 σ. 512, ὑ.ἀ. 82900/1959 σ. 1390.

Εμπορεύματα. Καθορισμὸς προϋποθέσεων καὶ τρόπου χορηγήσεως ἀδειῶν ἐργασίας σημειωτῶν ἐργολάβων—ἰδιοκτητῶν φορτηγίδων καὶ φυλάκων ἐμπορευμάτων, ὑ. ἀ. 69680/1958 σ. 237.

Εμπορικὰ καταστήματα—Ἐμποροϋπάλληλοι. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαί συμβάσεις, Κυριακή, Ἑορταί, Ταμεῖα.* Καθορισμὸς ὡρῶν ἐργασίας τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν—Πειραιῶς, Περιχώρων καὶ Προαστίων κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον 1959—1960, ἀ. ὑ. 68131/1959 σ. 1221.

Εμποροι. Βλ. λ. *Ταμεῖα.*

Εντεροεργάται. Δῶρον ἑορτῶν, ὑ. ἀ. 30100/1959 σ. 512, ὑ. ἀ. 82900/1959 σ. 1390.—Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν κατεργασίας ἐντέρων περιοχῆς Πειραιῶς, ἀ. δ. δ. 9/1959 σ. 1175.

Εξοδα κινήσεως. Κατάργησις ὑ. ἀ. 126274/1958 περὶ αὐξήσεως ὑπερωριακῆς ἀποζημιώσεως καὶ ἐξόδων κινήσεως ὑπαλλήλων Ν. Π. Δ.Δ., § VII π. ὑ. σ. 1031/1958 σ. 111.

Εορταί. Καθιέρωσις ἑορτῶν ὁλοκληρωτικῆς καὶ μερικῆς ἀργίας εἰς καταστήματα πόλεως Ἰθάκης, δ/γμα σ. 50.—Καθιέρωσις 17ης Ἰουλίου, ἑορτῆς τῆς Ἁγίας Μαρίνης, ὡς ἡμέρας ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας διὰ τὰ ὑποδηματοσανδαλοποιεῖα πόλεως Ἄργους, δ/γμα σ. 52.—Καθιέρωσις 23ης Ἀπριλίου, ἑορτῆς Ἁγ. Γεωργίου, ὡς ἡμέρας ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας εἰς ἅπαντα τὰ καταστήματα κωμοπόλεως Μοιρῶν Κρήτης, δ/γμα σ. 223.—Ἐργασία ἐκ περιτροπῆς εἰς τὸ ἡμισυ τῶν ἐν ἑκάστῃ πόλει λειτουργούντων συνεργείων ἐπισκευῆς αὐτοκινήτων καὶ βουλκανιζατὲρ κατὰ Κυριακὰς καὶ νόμῳ ἑορτὰς ἀργίας, δ/γμα σ. 224.—Ἡμέραι ἀργίας πληρωμάτων ἐπιβατηγῶν πλοίων Μεσογειακῶν Γραμμῶν, ὑ. ἀ. 37542/1959 σ. 862.—Καθιέρωσις ἑορτῶν ὁλοκληρωτικῆς καὶ μερικῆς ἀργίας εἰς καταστήματα χονδρικῆς καὶ λιανικῆς πωλήσεως λαχανικῶν καὶ ὀπωρικῶν περιοχῆς Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ πέριξ Δήμων, Κοινοτήτων καὶ Συνοικισμῶν, δ/γμα σ. 511, δ/γμα σ. 853, Ἀναδημοσίευσις σ. 921.—Καθιέρωσις ἑορτῶν ἀργίας καταστημάτων πόλεως Σουφλίου, δ/γμα σ. 617.—Καθιέρωσις ὁλοκληρωτικῆς καὶ μερικῆς ἀργίας κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς εἰς καταστήματα πόλεως Τρικάλων· ἐξαιρούμενα, δ/γμα σ. 922.—Καθιέρωσις ἑορτολογίου καταστημάτων πόλεως Κατερίνης, δ/γμα σ. 1277.—Καθιέρωσις ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας κατὰ τὴν ἑορτὴν Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου διὰ καταστήματα ποδηλάτων πόλεως Πατρῶν, δ/γμα σ. 1389.—Καθιέρωσις ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας κατὰ ἑορτὴν Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου εἰς τὰ καφενεῖα τῆς πόλεως Μεσολογγίου, δ/γμα σ. 1390. Βλ. καὶ εἰδικὰς διατάξεις ὑπουργικῶν ἀποφάσεων εἰς σελ. 56, 290, 349, 983.

Ἐπιδόματα. Βλ. καὶ λ. *Ἀνεργίας Ὀργανισμός, Διανεμητικὸς Λογαριασμός, Δῶρον ἑορτῶν, Ναυτικοί.* Συνυπολογιζόμενα καὶ μὴ εἰς δῶρα ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 30100/1959 σ. 512, ὑ.ἀ. 82900/1959 σ. 1390, ὑ.ἀ. 110001/1959 σ. 562.—Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας κλπ. κατηγοριῶν τινων προσωπικοῦ Η.Ε.Α.Π., ὑ.ἀ. 71438/1958 σ. 53.—Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας τροχιστῶν καὶ καθρεπτοποιῶν Θεσ/νίκης, ὑ.ἀ. 70837/1958 σ. 51.—Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας κεραμοπλινθοποιῶν, ἀ.δ.δ. 5/1959 σ. 626.—Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων Δήμου Ἀθηναίων, ἀ.δ.δ. 21/1959 σ. 1340.—Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, πλυντικῶν νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ Δρομοκαΐτειου Θεραπευτηρίου, ἀ.δ.δ. 22/1959 σ. 1341.—Ἐξαίρεσις καὶ αὔθις τῆς παροχῆς ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τοὺς μηχανικοὺς καὶ χημικοὺς τῆς Η.Ε.Α.Π., ἀ.ὑ. 57107/1959 σ. 1041.—Οἰκογενειακῶν βαρῶν τοῦ ἐπὶ τῆς πωλήσεως προσωπικοῦ καὶ ταμιῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων, ὑ.ἀ. 73618/1958 σ. 61.—Οἰκογενειακῶν βαρῶν προσωπικοῦ καταστημάτων ἀποικιακῶν εἰδῶν Βόλου, ὑ.ἀ. 74241/1958 σ. 227.—Ἀκριβείας, συνταξιοδοτικῆς εἰσφορᾶς, παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν προσωπικοῦ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, π.ὑ.σ. 1031/1958 σ. 107.—Πολυετίας, ἀποδόσεως κλπ. προσωπικοῦ Ὑπηρεσίας Μηχανικῆς Καλλιεργείας, σ.σ.ἐ. σ. 114.—Πολυετοῦς ὑπηρεσίας, οἰκογενειακῶν βαρῶν, εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ βαθμῷ, ἐξαντλήσεως ἱεραρχίας προσωπικοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων, σ.σ.ἐ. σ. 291—Οἰκογενειακῶν βαρῶν προσωπικοῦ Γραφείων κλπ. Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, ὑ.ἀ. 16929/1959 σ. 343.—Πολυετοῦς ὑπηρεσίας, οἰκογενειακῶν βαρῶν προσωπικοῦ Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτροφωτισμοῦ Καβάλας, ὑ.ἀ. 4276/1959 σ. 348.—Οἰκογενειακῶν βαρῶν προσωπικοῦ φαρμακείων, ἀ.δ.δ. 3/1959 σ. 457.—Οἰκογενειακῶν βαρῶν προσωπικοῦ ἐδωδιμοπωλείων, παντοπωλείων, οἰνοπαντοπωλείων, καφεκοπτείων, καὶ τυροπωλείων ἁπάσης τῆς χώρας, ὑ.ἀ. 25262/1959 σ. 517.—Οἰκογενειακῶν βαρῶν, πολυετοῦς ὑπηρεσίας, θέσεως προσωπικοῦ ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων, ὑ.ἀ. 34410/1959 σ. 618.—Οἰκογενειακῶν βαρῶν προσωπικοῦ Δ.Ε.Η. Ἡρακλείου, ὑ.ἀ. 31253/1959 σ. 673.—Οἰκογενειακῶν βαρῶν προσωπικοῦ Γ.Ε.Α. καὶ Ε.Μ.Υ., ὑ.ἀ. 95500/1959 σ. 736.—Οἰκογενειακῶν βαρῶν προσωπικοῦ ξυλεμπορικῶν καταστημάτων Ἡρακλείου Κρήτης, ὑ.ἀ. 42305/1959 σ. 798.—Πολυετίας προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε., ὑ.ἀ. 72180/1959 σ. 681.—Πολυετοῦς ὑπηρεσίας, οἰκογενειακῶν βαρῶν ὁδηγῶν καὶ εἰσπρακτόρων ἀστικῶν λεωφορείων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων, ὑ.ἀ. 46494/1959 σ. 800.—Πολυετοῦς ὑπηρεσίας, οἰκογενειακῶν βαρῶν σταθμαρχῶν καὶ ἐλεγκτῶν ἀστικῶν λεωφορείων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Πε-

ριχώρων, ὑ.ά. 46493/1959 σ. 800.—Πολυετοῦς ὑπηρεσίας φυλλοξηρικῶν ἐπιστατοφυλάκων, ὑ.ά. 29635/1959 σ. 856.—Πολυετοῦς ὑπηρεσίας, οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐργατῶν κλπ. ἐχθρικῶν ἑταιρειῶν κλπ., δ/γμα σ. 923.—Οἰκογενειακῶν βαρῶν προσωπικοῦ ἑστιατορίων, ζυθεστιατορίων κλπ. περιοχῆς Ρόδου, ὑ.ά. 52380/1959 σ. 988.—Εὐδοκίμου ὑπηρεσίας, οἰκογενειακῶν βαρῶν, διαχειριστικῶν λαθῶν, πολυετοῦς ὑπηρεσίας προσωπικοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης, ἀ.δ.δ. 6/1959 σ. 996.—Οἰκογενειακῶν βαρῶν φυλάκων καὶ θυρωρῶν ἐργοστασίων περιοχῆς Ἐλευσῖνος, ἀ.δ δ. 23/1959 σ. 1341.—Καλῆς ἀποδόσεως προσωπικοῦ Μηχανογραφικῆς Ὑπηρεσίας Σ.Ε.Κ., δ/γμα σ. 1119.—Πολυετοῦς ὑπηρεσίας, προσωπικοῦ οἰκογενειακῶν βαρῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν, ἀ.δ.δ. 13/1959 σ.1171.—Πολυετοῦς ὑπηρεσίας προσωπικοῦ πρώην Ἐθνικῆς Τραπέζης, ὑ.ά. 59336/1959 σ. 1222.—Θέσεως, πολυετίας προσωπικοῦ Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Εἰδῶν Μονοπωλίου Δημοσίου, ὑ.ά. 68665/1959 σ. 1280.—Καθαριότητος προσωπικοῦ ἑστιατορίων καὶ οἰνομαγειρείων Βόλου, ὑ.ά. 76726/1958 σ. 227.—Ὁδοιπορικῶν ἐξόδων, § 9 ὑ. ά. 16929/1959 σ. 343.—Χειρισμοῦ ἐπικρουστικῶν μηχανημάτων, ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ἐργασίας ἐντὸς σήραγγος, χρήσεως ἐκσκαπτικοῦ μηχανήματος προσωπικοῦ ἀξίας ἔργων Ἑλλ. Ἑταιρ. Ὑδραυλικῶν καὶ Ἐξυγιαντικῶν Ἔργων, σ.σ.ἑ. σ.454.—Περιλαμβανόμενα καὶ μὴ εἰς ἀποδοχὰς προσωπικοῦ Ἐμπορ. Τραπέζης, ὑ. ά. 5891/1959 σ. 573.—Κυοφορίας καὶ λοχείας ἐκ Ταμείου Συντάξεων Ἐφημεριδοπωλῶν, ὑ.ά. 24561/1959 σ. 858.—Οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκτάκτων καὶ προσκαίρων ὑπαλλήλων δημοσίων ὑπηρεσιῶν, π.ὐ.σ. 103/1959 σ. 924.—Ἔγκρισις καταβολῆς μηνιαίου ἐπιδόματος λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν εἰς τοὺς πάσης φύσεως ἐκτάκτους καὶ ἐπὶ συμβάσει ὑπαλλήλους τῶν Ν.Π.Δ.Δ., π.ὐ.σ. 130/1959 σ. 1390.—Παροχὴ ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν εἰς δενδροανθοκηπουρούς Δήμων Ἀθηνῶν—Πειραιῶς, ἀ. δ. δ. 10/1959 σ. 1173.—Χορήγησις βοηθήματος ἀεροθεραπείας εἰς τοὺς λόγῳ φυματιώσεως συνταξιούχους καὶ ἐπιδοματούχους, ἀ. ὑ. 45603/1959 σ. 980, ἀ.δ. 46117/1959 σ. 1054.

Ἐπιθεώρησις Ἐργασίας. Σύστασις Γραφείου Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας ἐν Πτολεμαΐδι καὶ καθορισμὸς τῆς περιφερείας κλπ. αὐτοῦ, δ/γμα σ. 980.

Ἐπιμελητήρια. Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν Ἀθηνῶν· Ξενοδοχειακόν· εἰσφορὰ ὑπὲρ Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων, Ἄρθρ. 2 π.ὐ.σ. 1042/1958 σ. 220.

Ἐπιπλοποιοί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Ἐπίταξις. Ἐργασίας προσωπικοῦ σιδηροδρομικῶν δικτύων τῆς χώρας καὶ ἄλλων μεταφορικῶν καὶ συγκοινωνιακῶν μέσων, ἀ.ὐ. 3326/1959 σ. 570, ἀ. ὑ. 4304/1959 σ. 1219.

Ἐπιτροπαί. Τροποποίησις τῆς 4761/1958 ἀποφάσεως περὶ καθορισμοῦ παραβόλου Ἐπιτροπῶν παράγρ. 2 ἄρθρ. 5 ν. δ. 3789/1957, ἀ. ὑ. 75888/1959 σ. 406.—Συμμετοχὴ δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ. εἰς συμβούλια καὶ ἐπιτροπὰς καὶ ἀνώτατον ὅριον προσθέτων α τῶν ἀμοιβῶν καὶ ἀπολαυῶν, ν. δ. 4021/195 σ. 1332.

Ἔργα. Ρύθμισις ἀποδοχῶν προσωπικοῦ ἀξία ἔργων τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδραυλικῶν καὶ Ἐξυγιαντικῶν Ἔργων, σ.σ.ἑ. σ. 454.—Δημόσια, δημοτικά, κοινοτικά· δῶρον ἐορ τῶν, ὑ. ά. 30100/1959 σ. 512, ὑ.ά. 82900/195 σ. 1390.—Μισθωτοὶ Εἰδικῆς Ὑπηρεσίας Ὑ δραυλικῶν Ἔργων Μακεδονίας (Ε.Υ.Υ.Ε.Μ. καὶ Ὑπηρεσιας Παραγωγικῶν Ἔργων Μο κεδονίας (Υ.Π.Ε.Μ.)· ἀσφάλισις Ι.Κ.Α., ὑ. 14591/1959 ἄρθρ. 2 § 6 σ. 982.—Διάθεσι παρὰ τοῦ Ο.Α.Α.Α. δραχμῶν 100.000.000 δι τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων πρὸς ἀπασχόλησιν ὁ νέργων, π.ὐ.σ. 137/1959 σ. 1335.

Ἐργάται θαλάσσης. Βλ. λ. *Ναυτικοί.*

Ἐργατικαὶ διαφοραί. Σχέδιον ἐργατικῆς δικ δικασιας σ. 1057.

Ἐργατικὴ Ἑστία. Εἰσφορὰ ὑπὲρ Σχολῆς Το ριστικων Ἐπαγγελμάτων, Ἄρθρον 2 π.ὐ. 1042/1958 σ. 220.—Περιέλευσις προστίμων ἐ πιβαλλομένων εἰς ὑπηρετικὸν προσωπικὸ χωροφυλακῆς, ὑ. ά. 3/61γ/1958 σ. 234.—Κα τανομὴ πορων Ἐργατικῆς Ἑστίας, δ/γμα 1389.—Παρακράτησις ἐκ δώρου Χριστουγέν νων 1959 δι' εἰσφορὰν ὑπὲρ Ἐργατικῆς Ἑ στίας, ὑ.ά. 82900/1959 σ. 1390.

Ἐργατικὴ Κατοικία. Κατανομὴ εἰσφορῶν Ὀρ γανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας εἰσπραττο μένων ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α., ἀ.ὐ. 9442/1959 σ. 290

Ἐργατικὴ νομοθεσία. Τροποποίησις καὶ συμ πλήρωσις ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινω νόμων, ν.δ. 4020/1959 σ. 1271, Εἰσηγ. Ἔκθ σ. 1273.— Σχέδιον ἐργατικῆς διαδικασίας 1057

Ἐργοστάσια. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσει Ὧραι ἐργασίας.*

Ἐρυθρὸς Σταυρός. Βλ. λ. *Ταμεῖα.*

Ἑστιατόρια. Βλ. καὶ λ. *Ἑορταί, Κυριακ Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.* Δῶρον ἐ ορτῶν, ὑ. ά. 30100/1959 σ. 512, ὑ.ά. 82900 1959 σ. 1390, ὑ.ά. 32430/1959 σ. 518.

Ἑταιρεῖαι. Περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἀναγκαστικο μέτρου τῆς προσωπικῆς κρατήσεως καὶ κατ τῶν ἐκπροσώπων κλπ. νομικῶν προσώπω κλπ., π.ὐ.σ. 89/1959 σ. 798.—Θέσις τῆς τ χης ὑπαλλήλων, ἐργατῶν κλπ. τῶν ἐχθρικῶν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ν. δ. 1138/1949 περ ἐχθρικῶν περιουσιῶν, ἑταιρειῶν, ἐπιχειρήσεω καὶ τῶν τέως ἐχθρῶν ἐργοδοτῶν καὶ διακα νονισμὸς τῶν ἀποζημιώσεων αὐτῶν καὶ τῶ πρὸς αὐτοὺς ὀφειλῶν, δ/γμα σ. 923.—Ρύθμι σις ζητημάτων σχετιζομένων πρὸς τὰ εἴδ μονοπωλίου· ὅριον ἡλικίας μελῶν διευθύν σεως ἑταιρειῶν ἀ.ν. 2432/1940, ν.δ. 3976/195 σ. 1976. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Ἐφημερίδες. Βλ. καὶ λ. *Ταμεῖα* (Τύπου).

Ἐφημεριδοπῶλαι. Βλ. καὶ λ. *Ταμεῖα.* Ἀσφά λισις Ι.Κ.Α.· τρόπος καταβολῆς εἰσφορῶν ὑ. ά. 9321/1959 σ. 569.

Ἐχθρικαὶ ἑταιρεῖαι. Θέσις τῆς τύχης ὑπαλ λήλων, ἐργατῶν κλπ. τῶν ἐχθρικῶν, κατ τὴν ἔννοιαν τοῦ ν. δ. 1138/1949 περὶ τῶ

έχθρικῶν περιουσιῶν, ἑταιρειῶν, ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν τέως ἐχθρῶν ἐργοδοτῶν καὶ διακανονισμὸς ἀποζημιώσεων αὐτῶν καὶ τῶν πρὸς αὐτοὺς ὀφειλῶν, δ/γμα σ. 923.

Ζ

Ζαχαροπλαστεῖα. Βλ. λ. *Κυριακή, Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.* Δῶρον ἑορτῶν, ὑ. ἀ. 30100/1959 σ. 512, ὑ. ἀ. 32430/1959 σ. 518, ὑ. ἀ. 82900/1959 σ. 1390.

Ζυθεστιατόρια. Βλ. καὶ λ. *Κυριακή, Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.* Δῶρον ἑορτῶν, ὑ. ἀ. 30100/1959 σ. 512, ὑ. ἀ. 32430/1959 σ. 518, ὑ.ἀ. 82900/1959 σ. 1390.

Ζυθοποιΐα. Βλ. καὶ λ. *Ταμεῖα.* Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις ἄρθρου μόνου τοῦ π. δ. 9/20.7.1935 περὶ ἐπεκτάσεως τῶν περὶ δώρου ἐργασίας διατάξεων εἰς τὰ ἐλαιουργεῖα, τσιμεντοποιεῖα, ἐργοστάσια ὀξυγόνου, ἀνθρακασβεστίου καὶ ζυθοποιΐας, δ/γμα σ. 511.

Ζύμης ἐργατοτεχνῖται. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Η

Ἠθοποιοί. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.* Δῶρον ἑορτῶν, ὑ. ἀ. 30100/1959 σ. 512, ὑ.ἀ. 82900/1959 σ. 1390.—Ἀνάκλησις τῆς ὑπ' ἀριθ. 24153/798/28.4.1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀ. ὑ. 68842/1959 σ. 1339.

Ἡλεκτρικαὶ ἐπιχειρήσεις. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.* Ἐναρμόνισις ἄρθρων 89 καὶ 102 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων, συμφώνως πρὸς τὴν διάρθρωσιν τῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Δ.Ε.Η., ἀ.ὑ. 14980/1959 σ. 991.

Ἠλεκτροτεχνῖται. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.* Τροποποίησις ἄρθρου 10 τοῦ ἀπὸ 25.5.1938 β.δ. «περὶ χορηγήσεως ἀδειῶν καὶ πτυχίων ἐπιβλέψεως καὶ ὑπηρεσίας ἠλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων Δ΄ εἰδικότητος ἀνελκυστήρων κλπ.», δ/γμα σ. 51.

Ἡλικία. Τροποποίησις τῶν περὶ ὁρίου ἡλικίας διατάξεων τῶν ὑπαλλήλων Ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως κλπ., ν. δ. 3913/1958 σ. 49.—Ρύθμισις ζητημάτων σχετιζομένων πρὸς τὰ εἴδη μονοπωλίου· ὅριον ἡλικίας μελῶν Διευθύνσεως ἑταιρειῶν ἀ. ν. 2432/1940, ν.δ. 3976/1959 σ. 1276.

Θ

Θαλαμηπόλοι. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.* Δῶρον ἑορτῶν, ὑ. ἀ. 30100/1959 σ. 512, ὑ. ἀ. 82900/1959 σ. 1390.

Θεάματα. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις* (Ἠθοποιῶν). Κατανομὴ προσθέτου τέλους ἐπὶ εἰσιτηρίων δημοσίων θεαμάτων, ἀ. ὑ. 59084/1958 σ. 113, ἀ. ὑ. 78230/1958 σ. 233.—Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων, ν.δ. 4020/1959 σ. 1271, Εἰσηγ. Ἔκθ. σ. 1273.—Δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 30100/1959 σ. 512, ὑ.ἀ. 82900/1959 σ. 1390.

Θεραλωνιστικὰ δικαιώματα. Καθορισμὸς ἀλωνιστικῶν καὶ θεραλωνιστικῶν δικαιωμάτων περιόδου 1959, ἀ.ὑ. 162291/1959 σ. 859.

Θερμασταί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Θύματα πολέμου. Βλ. λ. *Ἀνάπηροι.*

Θυρωροί. Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας φυλάκων καὶ θυρωρῶν ἐργοστασίων περιοχῆς Ἐλευσῖνος, ἀ.δ.δ. 23/1959 σ. 1341.

Ι

Ἰατροί. Τροποποίησις καὶ διόρθωσις διατάξεών τινων τοῦ ἀπὸ 17/18.2.1956 β. δ/τος «περὶ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν μονίμων ἰατρῶν τοῦ Ι.Κ.Α.», ὡς τοῦτο τροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως διὰ τῶν ἀπὸ 11/12.6.1957 καὶ 31.8/1.10.1957 β. διαταγμάτων, δ/γμα σ. 50.—Τροποποίησις παραγράφου Κανονισμοῦ Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας ΙΚΑ, ἀ. ὑ. 28858/1959 σ. 741.—Αὐθεντικὴ ἑρμηνεία ἄρθρ. 17 § 7 ἐδ. γ' ν. 3796/1957 περὶ διακατοχῆς δευτέρας θέσεως παρὰ δημοσίων ὑπαλλήλων ἰατρῶν, Ἄρθρ. 14 ν. 3941/1959 σ. 341.—Ἐπὶ μισθῷ· δῶρον ἑορτῶν, ὑ. ἀ. 30100/1959 σ. 512, ὑ.ἀ. 82900/1959 σ. 1390.

Ἱδρύματα. Δῶρον Πάσχα 1959 εἰς συνταξιούχους Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Ἱδρυμάτων κλπ., ὑ.ἀ. 40350/1959 σ. 992.—Ἐπέκτασις ἀσφαλίσεως ΙΚΑ εἰς Τεχνικὰς Σχολὰς Β. Ἱδρύματος Κερκύρας, ἀ.δ.σ. ΙΚΑ σ. 239.—Κατάταξις ἐν πλειστηριασμῷ. Ἄρθρ. 4 ν. δ. 3908/1958 σ. 341.—Νοσηλευτικά. Βλ.λ. *Νοσοκομεῖα, Ταμεῖα.*

Ἱπποδρόμιον. Βλ. καὶ λ. *Ταμεῖα.* Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 1.12.1958 σ.σ.ἐ. τῶν σταυλιτῶν Ἱπποδρόμου Φαλήρου, ἀ. ὑ. 9232/1959 σ. 290.

Ἰχθυοπωλεῖα. Βλ. καὶ λ. *Κυριακή.* Ὧραι ἐργασίας ἰχθυοπωλείων Ἀθηνῶν—Πειραιῶς—Προαστίων, ἀ. ὑ. 42754/1959 σ. 405.

Κ

Καθαριστήρια. Βλ. λ. *Κυριακή, Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Καθαρίστριαι. Ἰδιωτικῶν κλινικῶν Χανίων· ἀποδοχαὶ κλπ., σ.σ.ἐ. σ. 1228.

Καλυκοποιεῖον. Βλ. λ. *Ταμεῖα.*

Κανονισμοί. Ἐργασίας προσωπικοῦ καφεζαχαροπλαστῶν καὶ γαλακτοπωλῶν Λαρίσης· ἐπιτροπὴ καταρτίσεως, ὑ.ἀ. 4004/1959 σ. 282.—Παράτασις προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν κανονισμῶν, ὑ.ὑ. 7682/1959 σ. 387.—Τροποποίησις Κανονισμοῦ ἐργασίας λιμένος Πειραιῶς, ἀ. ὑ. 36821/1959 σ. 1338. Βλ. καὶ λ. *Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.*

Καπνεργάται. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.* Διατήρησις ἐν ἰσχύϊ τῆς ὑπ' ἀριθ. 20003/1956 ἀποφάσεως καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1959 (σειρὰ προτεραιότητος τοποθετήσεως), ἀ. ὑ. 12771/1959 σ. 677.—Τροπο-

ποίησις τῆς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 12771/1652/1959 ἀποφάσεως, ἀ. ὑ. 34127/1959 σ. 677.

Καπνοπωλεῖα. Βλ. καὶ λ. *Κυριακή*. Καθορισμὸς ἐλαχίστου χρονικοῦ ὁρίου ἡμερησίας λειτουργίας τῶν καθ' ἅπασαν τὴν χώραν πρατηρίων λιανικῆς πωλήσεως καπνοῦ, ἀ. ὑ. 51136/1959 σ. 351.

Καρραγωγεῖς. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*. Δῶρον ἑορτῶν, ὑ. ἀ. 30100/1959 σ. 512, ὑ. ἀ. 82900/1959 σ. 1390.

Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας. Θέσις τῆς τύχης ὑπαλλήλων, ἐργατῶν κλπ. ἐχθρικῶν, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ν. δ. 1138/1949 περὶ τῶν ἐχθρικῶν περιουσιῶν, ἑταιρειῶν, ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν ὑπὸ ἐχθρῶν ἐργοδοτῶν καὶ διακανονισμὸς ἀποζημιώσεων αὐτῶν καὶ τῶν πρὸς αὐτοὺς ὀφειλῶν, δ/γμα σ. 923.

Καταστήματα. Βλ. λ. *Ἑορταί, Κυριακή, Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα, Ὧραι ἐργασίας*.

Κατάσχεσις. Βλ. λ. *Ἐκτέλεσις*.

Κατοικία ἐργατική. Βλ. λ. *Ἐργατικὴ κατοικία*.

Καφεζαχαροπλαστεῖα. Βλ. καὶ λ. *Κυριακή, Συλλογικαὶ συμβάσεις*. Δῶρον ἑορτῶν, ὑ. ἀ. 30100/1959 σ. 512, ὑ. ἀ. 32430/1959 σ. 518, ὑ. ἀ. 82900/1959 σ. 1390.

Καφεκοπτεῖα. Βλ. λ. *Κυριακή, Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Καφενεῖα. Βλ. καὶ λ. *Ἑορταί, Κυριακή, Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα*. Δῶρον ἑορτῶν, ὑ. ἀ. 30100/1959 σ. 512, ὑ. ἀ. 32430/1959 σ. 518, ὑ. ἀ. 82900/1959 σ. 1390.

Κεραμοποιοί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα*.

Κηδείας ἔξοδα. Δημοσίων ὑπαλλήλων· ἐπέκτασις καὶ εἰς στρατιωτικούς, ν. δ. 3975/1959 σ. 1117.

Κηπουροί. Δῶρον ἑορτῶν, ὑ. ἀ. 30100/1959 σ. 512, ὑ.ἀ. 82900/1959 σ. 1390. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Κινηματογράφοι. Δῶρον ἑορτῶν, ὑ. ἀ. 30100/1959 σ. 512, ὑ.ἀ. 82900/1959 σ. 1390. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα*.

Κλινικαί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Κλωστοϋφαντουργοί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα*.

Κοινοπραξίαι. Συνιδιοκτησίας καὶ ἐκμεταλλεύσεως γεωργικῶν, βιομηχανικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐγκαταστάσεων ἐπεξεργασίας, συντηρήσεως καὶ διαθέσεως γεωργικῶν κλπ. προϊόντων, ἄρθρον 8 ν.δ. 3874/1958 σ. 44.

Κοινότητες. Βλ. λ. *Δῆμοι - Κοινότητες, Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα*.

Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις (Ι.Κ.Α.). *1. Διάφορα*. Μὴ ἀναστολὴ δικηγορικοῦ λειτουργήματος δικηγόρων προέδρων Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἄρθρ. 12 ν.δ. 4020/1959 σ. 1271.—Τροποποίησις Κανονισμοῦ περὶ τρόπου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ ΙΚΑ πωλητῶν Λαϊκοῦ Λαχείου, ἀ. ὑ. 70238/1958 σ. 229.—Τροποποίησις τῆς παραγράφου 7 ἄρθρου 28 καὶ κατάργησις παραγράφου 9 ἄρθρου 28 Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος, ἀ.ὑ. 48827/1958 σ. 239.—Ἐπέκτασις ἐφαρμογῆς διατάξεων κεφαλαίου Β' καὶ ἐπὶ σφαγέων Θεσσαλονίκης, ἀ.δ.σ. ΙΚΑ σ. 407.—Προσθήκη ἄρθρ. 20 β εἰς Κανονισμὸν «περὶ τρόπου ὑπαγωγῆς εἰς ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεως εἰσφορῶν», ἀ.ὑ. 9321/1959 σ. 569.—Τροποποίησις ἄρθρου 2 Κανονισμοῦ περὶ τρόπου ὑπαγωγῆς εἰς ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεως εἰσφορῶν, ἀ. ὑ. 14591/1959 σ. 981.—Τροποποίησις παραγράφου 2 ἄρθρου 31 Κανονισμοῦ ἀσθενείας, ἀ.ὑ. 44596/1959 σ. 1396.—Χορήγησις βοηθήματος ἀεροθεραπείας εἰς φυματικοὺς ἠσφαλισμένους καὶ συνταξιούχους τοῦ ΙΚΑ, ἀ.ὑ. 45603/1959 σ. 980, ἀ.ὑ. 46117/1959 σ. 1054.—Σύστασις Τοπικῶν Ὑποκαταστημάτων ΙΚΑ, ἀ.δ.σ. ΙΚΑ 49/1958 σ. 293.

Ἐπέκτασις ἀσφαλίσεως. Εἰς Τεχνικὰς Σχολὰς Β. Ἱδρύματος Κερκύρας (συνεδρίασις 43/4.11.1958), ἀ.δ.σ. ΙΚΑ σ. 239.—Εἰς περιοχὴν Αὐλῶνος Ἀττικῆς, ἀ.δ.σ. ΙΚΑ 49/1958 σ. 295.—Εἰς ἐδαφικὴν περιοχὴν ἐγκαταστάσεων Στρατιωτικῆς Μονάδος 698, ἀ.δ.σ. ΙΚΑ σ. 631.—Εἰς Κυπαρισσίαν, Φιλιατρὰ καὶ Γαργαλιάνους, ἀ.δ.σ. ΙΚΑ σ. 742.—Εἰς ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν Μ.Ο.Μ.Α. (Μικτῶν Ὁμάδων Μηχανημάτων Ἀνασυγκροτήσεως), ἀ.δ.σ. ΙΚΑ 7809/1959 σ. 1055.

2. Εἰσφοραί. Κατανομὴ Εἰσφορῶν Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας εἰσπραττομένων ὑπὸ τοῦ ΙΚΑ, ὑ. ἀ. 9442/1959 σ. 290.—Προσθήκη ἄρθρου 20β εἰς Κανονισμὸν περὶ τρόπου ὑπαγωγῆς εἰς ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεως εἰσφορῶν τοῦ ΙΚΑ, ἀ.ὑ. 9321/1959 σ. 569.—Τροποποίησις ἄρθρου 2 τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ, ἀ. ὑ. 14591/1959 σ. 981.—Σύστασις τριῶν Ταμείων εἰσπράξεως ἐσόδων ΙΚΑ εἰς Ἀθήνας καὶ ἑνὸς εἰς Θεσσαλονίκην, δ/γμα σ. 1117.—Ἀνάκλησις τῆς ὑπ' ἀριθ. 24153/798/28.4.1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ ἀναθέσεως εἰσπράξεως τῆς ἐξ 1 ο/ο εἰσφορᾶς ὁδηγῶν αὐτοκινήτων, ἡθοποιῶν, ἀρτεργατῶν καὶ μηχανικῶν εἰς ΙΚΑ, ἀ. ὑ. 68842/1959 σ. 1339.—Ὑπαγωγὴ δώρων ἑορτῶν εἰς κρατήσεις καὶ εἰσφορὰς ὑπὲρ Ἀσφαλιστικῶν καὶ λοιπῶν Ὀργανισμῶν καὶ Λογαριασμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς. Βλ. εἰς ὑπουργικὰς ἀποφάσεις σ. 512, 1390.—Κρατήσεις ὑπὲρ Δημοσίου καὶ τρίτων· ἀπαλλαγὴ δώρων ἑορτῶν. Βλ. εἰς ὑπουργικὰς ἀποφάσεις σ. 59, 117, 563, 1398, 1399.

3. Προσωπικοῦ· Τροποποίησις καὶ διόρθωσις διατάξεών τινων τοῦ ἀπὸ 17/18.2.1956 β. δ/γματος «περὶ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως μονίμων ὑπαλλήλων ΙΚΑ», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως διὰ τοῦ ἀπὸ 11/12.6.1957 καὶ 31.8/1.10.1957 β. διαταγμάτων, δ/γμα σ. 50.—Τροποποίησις τοῦ ἀπὸ 20.8/7.9.1954 β. δ/γματος «περὶ συστάσεως παρὰ τῷ ΙΚΑ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ προνοίας τοῦ προσωπικοῦ του», ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, δ/γμα σ. 51.—Τροποποποίησις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀπὸ 20.8/7.9.1954 β. δ/γματος «περὶ συστάσεως παρὰ τῷ ΙΚΑ Εἰδικοῦ Λογα-

ριασμοῦ προνοίας τοῦ προσωπικοῦ του», ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως διά τῶν ἀπό 28.11|19.12.1956 καί 25.10|17.11.1958 β.δ|γμάτων, δ|γμα σ. 1335.—Τροποποίησις παραγράφου Κανονισμοῦ Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ ΙΚΑ, ἀ.ὑ. 28858|1959 σ. 741.—Ἀπάλειψις παραγράφου 2 ἄρθρου 4 τοῦ ἀπό 18.7|1.8.1957 β. δ|γματος «περί καθορισμοῦ ἀποδοχῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων, μαγείρων καί βοηθῶν μαγείρων τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, δ|γμα σ. 980.— Ἀποδοχαί καί ἀποζημιώσεις προσωπικοῦ Ταμείων ΙΚΑ καί δαπάναι λειτουργίας τούτων· καταβολή ὑπό τοῦ ΙΚΑ, δ|γμα σ. 1117.

Κοινωνική ἀσφάλισις. Κύρωσις τῆς μεταξύ Ἑλλάδος καί Βελγίου συμβάσεως περί Κοινωνικῆς Ἀσφαλείας, ν.δ. 3870|1958 σ. 107.—Κύρωσις τῆς μεταξύ Ἑλλάδος καί Γαλλίας συμβάσεως περί Κοινωνικῆς Ἀσφαλείας, ν.δ. 3869|1958 σ. 107. Βλ. καί λ. ***Κοινωνικαί Ἀσφαλίσεις*** (ΙΚΑ), ***Ταμεῖα***.

Κουρεῖα - Κομμωτήρια. Ἐπέκτασις διατάξεων ὑπ' ἀριθ. 20463|1954 ἀποφάσεως «περί καθορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας κουρείων, κομμωτηρίων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης», ὡς αὕτη συνεπληρώθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 23153|1955 ὁμοίας, καί εἰς τά κουρεῖα καί κομμωτήρια τῶν πέριξ τῶν πόλεων τῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης Δήμων, Κοινοτήτων καί Συνοικισμῶν, ἀ.ὑ. 10262|1959 σ. 816.—Ὧραι ἀνοίγματος, μεσημβρινῆς διακοπῆς καί κλεισίματος τῶν κουρείων Δήμου Παλαιοῦ Φαλήρου διά τό χρονικόν διάστημα ἀπό τῆς δημοσιεύσεως μέχρι καί τῆς 15ης Ὀκτωβρίου ἑ.ἔ., ἀ.ὑ. 59982|1959 σ. 1167.—Δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 30100|1959 σ. 512, ὑ.ἀ. 82900|1959 σ. 1390. Βλ. καί λ. ***Κυριακή***.

Κρατήσεις. Διά παροχάς εἰς εἶδος· συντελογισμός διά δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 30100|1959 σ. 512, ὑ.ἀ. 82900|1959 σ. 1390.—Μή ὑπαγωγή δώρου Πάσχα 1959 ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὑ.ἀ. 110001|1959 σ. 562.—Ὑπέρ Δημοσίου καί τρίτων· ἀπαλλαγή δώρων ἑορτῶν. Βλ. Σχετικάς ὑπουργικάς ἀποφάσεις εἰς σελίδας 59, 117, 563, 1338, 1389.—Ἐπιβολή ὑποχρεωτικῆς κρατήσεως 1ο|ο ὑπέρ Ε.Γ.Σ.Α.Θ.Π.Ε. εἰς πάντας τούς παρά τοῦ Δημοσίου Ταμείου συνταξιοδοτουμένους ἀναπήρους καί θύματα πολέμου τῶν ἄρθρων 1 καί 2 τοῦ ἀ.ν. 1324|1959, ὑ.ἀ. 61021|1959 σ. 991.

Κρατικόν ἐργοστάσιον ἀεροπλάνων. Βλ. λ. ***Συλλογικαί συμβάσεις***.

Κρεοπωλεῖα. Βλ. λ. ***Κυριακή, Συλλογικαί συμβάσεις, Ταμεῖα***. Ἐπέκτασις ἐφαρμογῆς διατάξεων κεφαλαίου Β' καί ἐπί σφαγέων Θεσσαλονίκης, ἀ.δ.σ. ΙΚΑ σ. 407.

Κτηνοτροφικαί ἐπιχειρήσεις. Δῶρον ἑορτῶν μισθωτῶν, ὑ.ἀ. 30100|1959 σ. 512, ὑ.ἀ. 82900|1959 σ. 1390.

Κυριακή. Τροποποίησις καί συμπλήρωσις ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων, ν. δ. 4020|1959 σ. 1271. Εἰσηγ. Ἔκθ. σ. 1273.—Συνυπολογισμός προσαυξήσεως διά δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 30100|1959 σ. 512, ὑ.ἀ. 82900|1959 σ. 1390.—Εἰδικάς διατάξεις περί ἐργασίας κατά Κυριακάς, περιλαμβανομένας εἰς ὑπουργικάς ἀποφάσεις κλπ. βλ. εἰς σελίδας 50, 290, 349, 460, 574, 626, 628, 676, 800, 801, 806, 857, 930, 983, 997, 1051, 1229, 1342.

Καθιέρωσις ὁλοκληρωτικῆς Κυριακῆς ἀργίας: Εἰς καταστήματα πόλεως Ἰθάκης, πλήν καφενείων, ζαχαροπλαστείων, κρεοπωλείων, ἀρτοποιείων καί περιπτέρων ἀναπήρων, δ|γμα σ. 50.—Εἰς καταστήματα Ἰτέας, πλήν ἰχθυοπωλείων, ὀπωροπωλείων, κρεοπωλείων, ἑστιατορίων, καφενείων, ζαχαροπλαστείων, γαλακτοπωλείων, ἀρτοποιείων, καπνοπωλείων καί κέντρων ἐν γένει, δ|γμα σ. 53.—Εἰς ἐμπορικά καταστήματα κωμοπόλεως Ὕδρας, δ|γμα σ. 49.— Εἰς καταστήματα Σπετσῶν κατά τό χρονικόν διάστημα ἀπό 1ης Ὀκτωβρίου ἕως 30ης Μαΐου, πλήν ἰχθυοπωλείων, καφενείων, ζαχαροπλαστείων, γαλακτοπωλείων, οἰνοπωλείων, καπνοπωλείων καί κέντρων ἐν γένει κλπ., δ|γμα σ. 223.—Εἰς λαχανοπωροπωλεῖα πόλεως Λαμίας, δ|γμα σ. 224.—Εἰς ἐπιπλοποιεῖα καί ξυλουργεῖα τῆς πόλεως Αἰγίνης, δ|γμα σ. 224.—Εἰς ἐμπορικά καταστήματα καί παντοπωλεῖα κωμοπόλεως Σκοπέλου, δ|γμα σ. 511.—Εἰς καταστήματα πόλεως Αἰτωλικοῦ, ὑφασμάτων κλπ., χρυσοχοείων, ἐμπορορραφείων, παντοπωλείων, ὑποδηματοποιείων, ὑποδηματοπωλείων, δ|γμα σ. 617.—Εἰς καταστήματα πόλεως Σουφλίου, ἐμπορικῶν ὑφασμάτων κλπ., ὑποδηματοπωλείων, βιβλιοπωλείων, ραδιοφώνων κλπ., ἀρωματοπωλείων, ὡρολογοποιείων, χρυσοχοείων, χρωματοπωλείων, ξυλεμπορικῶν καταστημάτων, βαφείων— καθαριστηρίων, ποτοποιείων, πρατηρίων χονδρικῆς πωλήσεως καπνοῦ, παντοπωλείων, ἐδωδιμοπωλείων, καφεκοπτείων, καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως ἀποικιακῶν, ἀσβεστοπωλείων, δ|γμα σ. 617.—Εἰς κρεοπωλεῖα πόλεως Ἀμαρουσίου, δ|γμα σ. 853.—Εἰς ὀπωροπαντοπωλεῖα, ὀπωροπωλεῖα, ἰχθυοπωλεῖα, οἰνοπαντοπωλεῖα καί οἰνοκρεοπωλεῖα πόλεως Ἐλευσῖνος, δ|γμα σ. 854.—Εἰς ἐμπορικά καταστήματα καί παντοπωλεῖα κωμοπόλεως Σκιάθου, δ|γμα σ. 920.—Εἰς ἅπαντα τά καταστήματα πόλεως Τρικάλων, πλήν ἑστιατορίων, καφενείων, γαλακτοζαχαροπλαστείων, ἀρτοποιείων, φαρμακείων, πρακτορείων λιανικῆς πωλήσεως σιγαρέττων, ἀνθοπωλείων, οἰνοπωλείων, παντοπωλείων καί πρατηρίων πωλήσεως βενζίνης, δ|γμα σ. 922.—Διά τά ἰχθυοπωλεῖα πόλεως Τριπόλεως, δ|γμα σ. 1389.

Καθιέρωσις μερικῆς Κυριακῆς ἀργίας: Εἰς παντοπωλεῖα, κουρεῖα, λαχανοπωροπωλεῖα, κρεοπωλεῖα, ἰχθυοπωλεῖα, οἰνοπαντοπωλεῖα κωμοπόλεως Ὕδρας, δ|γμα σ. 49.—Εἰς ἀρτοποιεῖα κωμοπόλεως Ἱππείου Λέσβου, δ|γμα σ. 223. — Εἰς καταστήματα πόλεως Τρικάλων, δ|γμα σ. 922.—Εἰς τά παντοπωλεῖα, κρεοπωλεῖα, κουρεῖα, ραφεῖα, ὑποδηματοποιεῖα, ὀπωροπωλεῖα καί ἐμπορικά καταστήματα κωμοπόλεως Βοχαϊκοῦ, δ|γμα σ. 1219.

Καθιέρωσις ἐκ περιτροπῆς Κυριακῆς ἀργίας: Εἰς ἐστιατόρια, ζυθεστιατόρια, μαγειρεῖα καὶ οἰνομαγειρεῖα κωμοπόλεως Ἡγουμενίτσης κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον, δ/γμα σ. 224.—Εἰς τὸ ἡμισυ τῶν ἐν ἑκάστῃ πόλει λειτουργούντων συνεργείων ἐπισκευῆς αὐτοκινήτων καὶ βουλκανιζατὲρ κατὰ Κυριακὰς καὶ νόμῳ ἑορτὰς ἀργίας, δ/γμα σ. 224—Εἰς ἐστιατόρια πόλεως Ὀρχομενοῦ Βοιωτίας, δ/γμα σ. 224.—Εἰς ἐστιατόρια, ζυθεστιατόρια, μαγειρεῖα, οἰνομαγειρεῖα, ταβέρνας καὶ ζυθοπωλεῖα πόλεως Κατερίνης, δ/γμα σ. 920.—Εἰς ἐστιατόρια, ζυθεστιατόρια, οἰνομαγειρεῖα καὶ μαγειρεῖα πόλεως Σάμου, δ/γμα σ. 1219.—Καθιέρωσις ἐκ περιτροπῆς κατὰ τὸ 1/3 Κυριακῆς ἀργίας εἰς γαλακτοπωλεῖα, ζαχαροπλαστεῖα καὶ καφενεῖα πόλεως Τρικάλων, δ/γμα σ. 921.—Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις τοῦ β. δ/τος τῆς 2/12.8.1958 περὶ καθιερώσεως ἐκ περιτροπῆς Κυριακῆς ἀργίας εἰς καφεγαλακτοζαχαροπλαστεῖα πόλεως Τριπόλεως, δ/γμα σ. 223.

Κυτιοποιοί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Λ

Λατομεῖα. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Νυκτερινὴ ἐργασία γυναικῶν*. Διεθνὴς σύμβασις 89 σ. 217, ν. 3924/1958 σ. 217.

Λαχαναγορά. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Λαχανοπωλεῖα. Χονδρικῆς πωλήσεως· ὧραι ἐργασίας, ὑ.ἀ. 68131/1959 σ. 1221.— Καθορισμὸς ὡρῶν ἐργασίας λαχανοπωροπωλείων Ἡρακλείου Κρήτης, ἀ.ὑ. 34839/1958 σ. 232. Βλ. καὶ λ. *Ἑορταί, Κυριακή, Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Λαχειοπῶλαι. Τροποποίησις Κανονισμοῦ περὶ τρόπου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ ΙΚΑ πωλητῶν λαϊκοῦ λαχείου, ἀ.ὑ. 70238/1958 σ. 229.

Λευκοσιδηρουργοί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Λιγνιτωρυχεῖα. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Λιθογράφοι. Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 18.8.1959 σ.σ.ε., ἀ.ὑ. 6747/1959 σ. 1220.

Λιμενεργάται. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

Λιμένες. Ἰατροί· δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 30100/1959 σ. 512, ὑ.ἀ. 82900/1959 σ. 1390.— Τροποποίησις Κανονισμοῦ ἐργασίας λιμένος Πειραιῶς, ἀ.ὑ. 36821/1959 σ. 1338.

Λιπασμάτων Ἑταιρεία. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα*.

Λογαριασμὸς Διανεμητικός. Βλ. λ. *Διανεμητικὸς Λογαριασμός*.

Λουτρά. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*. Δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 30100/1959 σ. 512, ὑ.ἀ. 82900/1959 σ. 1390.

Μ

Μάγειροι - Μαγειρεῖα. Βλ. καὶ λ. *Κυριακή, Συλλογικαὶ συμβάσεις* (Ἐστιατορίων, Κλινικῶν).—Δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 30100/1959 σ. 512, ὑ.ἀ. 82900/1959 σ. 1390.—Ἀπάλειψις παραγρ. 2 ἄρθρ. 4 τοῦ ἀπὸ 18.7/1.8.1957 β. δ/γματος περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων, μαγείρων καὶ βοηθῶν μαγείρων τοῦ ΙΚΑ», δ/γμα σ. 980.— Καθιέρωσις δώρου ἐργασίας διὰ τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἀπασχολουμένους μαγείρους καὶ βοηθοὺς μαγείρων, ἀ.ὑ. 78188/1959 σ. 346.

Μαρμαροτεχνῖται Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Ματσακονισταί. Δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 30100/1959 σ. 512, ὑ.ἀ. 82900/1959 σ. 1390.

Μεσεγγυημέναι περιουσίαι. Βλ. λ. *Ἐχθροὶ καὶ Ἑταιρεῖαι*.

Μεσημβρινὴ διακοπή. Ὧραι ἀνοίγματος, μεσημβρινῆς διακοπῆς καὶ κλεισίματος κουρείων Δήμου Παλαιοῦ Φαλήρου διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως μέχρι καὶ τῆς 15 Ὀκτωβρίου ἑ.ἔ., ἀ.ὑ. 59932/1958 σ. 1167.—Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων, ν.δ 4020/1959 σ. 1271, Εἰσηγ. Ἔκθ. σ. 1273.

Μεταλλευταί. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα*.—Νυκτερινὴ ἐργασία γυναικῶν Διεθνὴς σύμβασις 89 σ. 217, ν. 3924/1958 σ. 217.

Μηχανήματα. Ἐπέκτασις ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α εἰς ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν Μ.Ο.Μ.Α (Μικτῶν Ὁμάδων Μηχανημάτων Ἀνασυγκροτήσεως) ἀ.δ.σ. ΙΚΑ 7809/1959 σ. 1055.—Καθορισμὸς ἀποδοχῶν καὶ λοιπῶν ὅρων ἐργασίας χειριστῶν καὶ μηχανοδηγῶν ἐκσκαπτικῶν καὶ ὁδοποιητικῶν μηχανημάτων τῶν Νομαρχιακῶν Ταμείων καὶ τοῦ τεχνικοῦ ἐξοπλισμοῦ Δήμων καὶ Κοινοτήτων, σ.σ.ἑ., σ. 1230.

Μηχανικὴ καλλιέργεια. Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 17.11.1958 σ.σ.ἑ. προσωπικοῦ μηχανικῆς καλλιεργείας Ὑπουργείου Γεωργίας ἁπάσης τῆς χώρας, ἀ.ὑ. 75129/1958 σ. 113.

Μηχανικοὶ—Μηχανοδηγοί. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*. Δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 30100/1959 σ. 512, ὑ.ἀ. 82900/1959 σ. 1390.—Κύρωσις συμφωνητικοῦ Ἑνώσεως Ἐμποπλιατῶν καὶ Πανελληνίου Ἑνώσεως Μηχανικῶν Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ, ὑ.ἀ. 31423/1959 σ. 623.—Ἐξαίρεσις καὶ αὔθις τῆς παροχῆς ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τοὺς μηχανικοὺς καὶ χημικοὺς τῆς Η.Ε.Α.Π., ἀ.ὑ. 57107/1959 σ. 1041.— Ἀνάκλησις τῆς 24153/1958 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὑ.ἀ. 68842/1959 σ. 1339.—Μηχανουργοὶ Α. Ε. Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων· αὔξησις ἡμερομισθίων, ὑ.ἀ. 66579/1959 σ. 1169.

Μηχανογραφικὴ Ὑπηρεσία. Καθορισμὸς ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Μηχανογραφικῆς Ὑπηρεσίας Σ.Ε.Κ., δ/γμα σ. 1119.

Μηχανοξυλουργοί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Μονοπώλιον. Ρύθμισις ζητημάτων σχετιζομένων πρὸς τὰ εἴδη μονοπωλίου· ὅριον ἡλικίας μελῶν Διευθύνσεως ἑταιρειῶν ἀ. ν. 2433/1940, ν.δ. 3976/1959 σ. 1276—Κήρυξις ὑποχρεωτικῆς τῆς 18/1959 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ

Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Εἰδῶν Μονοπωλίου Δημοσίου, ἀ.ὑ. 68665|1959 σ. 1280.

Μουσικοί. Δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 30100|1959 σ. 512, ὑ.ἀ. 82900|1959 σ. 1390.

Μπάρ. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Μυλεργάται. Βλ. λ. *Ταμεῖα.*

Μωσαϊκῶν ἐργατοτεχνῖται. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Ν

Ναυπηγεῖα. Ἀπαλλαγὴ τῆς Α.Ε. «Ἑλληνικὰ Ναυπηγεῖα» ἀπὸ ὑποχρεώσεως καταβολῆς πορων ὑπὲρ Ταμείου προνοίας καὶ κοινῆς διανομῆς πωλητῶν βενζίνης, ἀ.ὑ. 68145/1958 σ.234.—Ναυπηγοξυλουργοί· δῶρων ἑορτῶν, ὑ.ἀ 30100/1959 σ. 512, ὑ.ἀ. 82900 1959 σ. 1390.

Ναυτικοί. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ναυτικὸν Ἀπομαχικὸν Ταμεῖον.* Χορήγησις χρηματικῆς ἐνισχύσεως εἰς ἀπόρους ἀνέργους ναυτικοὺς λόγῳ τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων 1958, δ|γμα σ. 222.—Τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 1.12.1958 β. δ|τος περὶ χορηγήσεως χρηματικῆς ἐνισχύσεως εἰς ἀπόρους ἀνέργους ναυτικοὺς λόγῳ τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων 1958, δ|γμα σ. 501.—Τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1955 δ|τος περὶ παρατάσεως ἐπιδοτήσεως ἀνέργων ναυτικῶν καὶ τροποποιήσεως σχετικῶν διατάξεων, δ|γμα σ. 222.—Παρατάσεως ἐπιδοτήσεως ἀνέργων ναυτικῶν καὶ τροποποιήσεως τῶν ἀπὸ 3.5.1958 καὶ 14.9.1958 β. δ|των, δ|γμα σ. 510.—Συμπλήρωσις τοῦ ἀπὸ 14.11.1951 β. δ|τος περὶ προστασίας κατὰ τῆς ἀσθενείας τῶν ναυτικῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τῶν ἀπὸ 25. 6.1952 καὶ 21.7.1958 β. δ|των, δ|γμα σ. 510.—Χορήγησις χρηματικῆς ἐνισχύσεως εἰς ἀπόρους ἀνέργους ναυτικοὺς λόγῳ τῶν ἑορτῶν Πάσχα 1959, δ|γμα σ. 853. —Παρατάσεως ἐπιδοτήσεως ἀνέργων ναυτικῶν, δ|γμα σ. 980.—Ἐπέκτασις εἰς περιοχὴν Πόρου τῆς ὑπὸ τοῦ Οἴκου Ναυτου παρεχομένης προστασίας, δ|γμα σ. 920.

Ναυτικοὶ πράκτορες. Βλ. λ. *Ταμεῖα.*

Ναυτικὸν Ἀπομαχικὸν Ταμεῖον. Ἔγκρισις Κανονισμοῦ περὶ τροποποιήσεως τοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 4/6.8.1955 β.δ/γματος (Φ.Ε.Κ. 200 Α|6. 8.1955) ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ν.Α.Τ. ἑλλήνων ναυτικῶν ὑπηρετούντων ἐπὶ πλοίων ὑπὸ ξένην σημαίαν, δ/γμα σ. 617.

Νομάρχαι. Τροποποιήσεις καὶ συμπλήρωσις ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων· ἁρμοδιότητες, ν.δ. 4020/1959 σ. 1271, Εἰσηγ. Ἔκθ. σ. 1278.

Νομαρχιακὰ Ταμεῖα. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*

Νομικὰ πρόσωπα. Κατάταξις ἐν πλειστηριασμῷ. Ἄρθρον 4 ν.δ. 3908/1958 σ. 341.—Ἐφαρμογὴ ἀναγκαστικοῦ μέτρου τῆς προσωπικῆς κρατήσεως καὶ κατὰ τῶν ἐκπροσώπων κλπ. νομικῶν προσώπων, π.ὑ.σ. 89/1959 σ. 798.—Συμμετοχὴ δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ. εἰς Συμβούλια καὶ Ἐπιτροπὰς καὶ ἀνάτατον ὅριον προσθέτων αὐτῶν ἀμοιβῶν καὶ ἀπολαυῶν, ν.δ. 4021/1959 σ. 1332.—Νοσοκομειακὴ κλπ. περίθαλψις τακτικῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων, ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἀνδρῶν τῆς χωροφυλακῆς, μελῶν τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν καὶ πολιτικῶν συνταξιούχων, δ/γμα σ. 720. —Ἔγκρισις καταβολῆς μηνιαίου ἐπιδόματος λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν εἰς τοὺς πάσης φύσεως ἐκτάκτους καὶ ἐπὶ συμβάσει ὑπαλλήλους τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, π.ὑ.σ. 130/1959 σ. 1390.— Καθορισμὸς ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1958 τοῦ βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ τοῦ τακτικοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, π.ὑ.σ. 1031/1958 σ. 107.—Ἀμειβόμενοι ἐπὶ ποσοστοῖς· δῶρων ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 30100/1959 σ. 512. ὑ.ἀ. 82900/1959 σ. 1390. Βλ. καὶ λ. *Δῶρον ἑορτῶν. Ὀργανισμοί, Ταμεῖα.* Θέμα σχετικὸν πρὸς ἀσφάλισιν Ι.Κ.Α., ὑ.ἀ. 14591/1959 σ. 981.

Νόμισμα. Καθορισμὸς ἀξίας μεταλλικῆς δραχμῆς, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ποινικῶν κωδίκων, δ/γμα σ. 112.

Νόμοι. Παράτασις προθεσμίας ἄρθρου 1 τοῦ Σ.Γ/ 918 Ψηφίσματος, π.ὑ.σ. 1040/1958 σ. 112.

Νοσοκομεῖα. Βλ. καὶ λ. *Ταμεῖα.* Ὧραι ἐργασίας προσωπικοῦ νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων ν.δ. 2592|1953, ἄρθρ. 16 ν. 3941|1959 σ. 841. —Νοσοκομειακὴ κλπ. περίθαλψις τακτικῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων, ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἀνδρῶν χωροφυλακῆς, τῶν μελῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν καὶ τῶν πολιτικῶν συνταξιούχων, δ|γμα σ. 726.—Συμπλήρωσις νόμου 2795|1954 καὶ ἐπέκτασις διατάξεων ἀφορωσῶν τὴν νοσοκομειακὴν καὶ τὴν φαρμακευτικὴν περίθαλψιν καὶ ἔξοδα κηδείας τῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ εἰς τοὺς στρατιωτικούς, ν. δ. 3795|1959 σ. 1117.—Ἐφαρμογὴ συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων διὰ τὸ ὑπαλληλικὸν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν ἀνωνύμων ἑταιρειῶν κλπ. καὶ ἐπὶ ὁμοίου προσωπικοῦ νοσηλευτικῶν καὶ λοιπῶν ἱδρυμάτων ἢ ὀργανισμῶν, ἀποσκοπούντων εἰς προσφορὰν τῆς δημοσίας ὑγείας ἔχοντα ἐπὶ τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων ν.δ. 2592/1953, Ἄρθρ. 9 ν.δ. 4020/1959 σ. 1271.—Αὔξησις τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων, Ν.Π.Δ.Δ., τῆς Σχολῆς Ἐπισκεπτριῶν Ἀδελφῶν καὶ Κοατικῆς Σχολῆς Νοσοκόμων Θεσσαλονίκης, ὑ. ἀ. 809/1959 σ. 849.—Ὅροι ἀμοιβῆ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ λοιμοκαθαρτείου Θεσσαλονίκης, ὑ.ἀ. 22/1959 σ. 1341.

Νοσοκόμοι. Βλ. λ. *Νοσοκομεῖα, Συλλογικαὶ συμβάσεις (Ἰατρικῶν).*

Νυκτερινὴ ἐργασία. Κύρωσις τῆς 89 διεθνοῦς συμβάσεως περὶ νυκτερινῆς ἐργασίας τῶν ἀπασχολουμένων ἐν τῇ βιομηχανίᾳ γυναικῶν, ν. 3924/1958 σ. 217.—Συνυπολογισμὸς προσ

αυξήσεως διά δώρον εορτών, ὑ.ά. 30100/1959 σ. 512, ὑ.ά. 82900/1959 σ. 1390. Ειδικας διατάξεις περί νυκτερινής εργασίας περιλαμβανομένας εἰς ὑπουργικάς ἀποφάσεις, διαιτητικάς ἀποφάσεις κλπ. βλ. σελ. 460, 574, 801, 806, 984, 997.

Ξ

Ξενοδοχεῖα. Σχολή Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων, π.ὑ.σ. 1042/1958 σ. 220.

Ξυλεμπορικὰ καταστήματα. Βλ. καὶ λ. *Κυριακή, Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ὧραι ἐργασίας*, ὑ.ά. 68131/1959 σ. 1221.

Ξυλουργοί. Βλ. καὶ λ. *Κυριακή, Συλλογικαὶ συμβάσεις.* Ἐπιβατηγῶν πλοίων μεσογειακῶν γραμμῶν· ὧραι ἐργασίας κλπ., ὑ.ά. 37542/1959 σ. 862.

Ο

Ὁδηγοί. Βλ. λ. *Αὐτοκίνητα, Συλλογικαὶ συμβάσεις* (Αὐτοκινήτων).

Ὁδοιπορικά. Μὴ συνυπολογισμὸς διά δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ά. 30100/1959 σ. 512, ὑ.ά. 82900/1959 σ. 1390.

Ὁδοποιΐα. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Οἰκιακοὶ μισθωτοί. Δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ά. 30100/1959 σ. 512, ὑ.ά. 82900/1959 σ. 1390.

Οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα. Βλ. λ. *Διανεμητικὸς Λογαριασμός, Ἐπιδόματα.*

Οἰκοδόμοι. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.* Καθορισμὸς σειρᾶς προτεραιότητος τοποθετήσεως ἀνέργων οἰκοδόμων Βόλου, ὑ.ά. 17768/1959 σ. 805.

Οἶκος ναύτου. Βλ. λ. *Ναυτικοί.*

Οἰνομαγειρεῖα. Βλ. καὶ λ. *Κυριακή, Συλλογικαὶ συμβάσεις.*—Δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ά. 30100/1959 σ. 512, ὑ.ά. 32430/1959 σ. 518, ὑ.ά. 82900/1959 σ. 1390.

Οἰνοπαντοπωλεῖα. Βλ. λ. *Κυριακή, Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Οἰνοποιΐα - Οἰνοπνευματοποιΐα. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.*

Ὀκτάωρον. Βλ. λ. *Ὧραι ἐργασίας.*

Ὁμοσπονδίαι. Πανελλήνιος Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδόμων· εἰσφορὰ ἐπὶ ἡμερομισθίου τεχνιτῶν οἰκοδόμων, Ἄρθρ. 10 σ.σ.ἐ. σ. 170.

Ὁπωραγορά. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Ὁπωροπωλεῖα. Βλ. καὶ λ. *Ἑορταί, Κυριακή.* Χονδρικῆς πωλήσεως· ὧραι ἐργασίας, ὑ. ά. 68131/1959 σ. 1221.

Ὁπωροσυλλέκται. Κήρυξις ὑποχρεωτικῆς τῆς 1/1958 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Ἄρτης «περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ὁπωροσυλλεκτῶν Ἄρτης», ἀ.ὑ. 27314 1959 σ. 676.

Ὀργανισμοί. Βλ. καὶ λ. *Ἀνεργίας Ὀργανισμός, Διανεμητικὸς Λογαριασμός, Δῶρον ἑορτῶν, Νομικὰ πρόσωπα, Ταμεῖα.*— Μὴ ἀναστολὴ δικηγορικοῦ λειτουργήματος δικηγόρων προέδρων Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας, Ἄρθρ. 12 ν.δ. 4020/1959 σ. 1271.— Ἀποσκοποῦντες εἰς προστασίαν δημοσίας ὑγείας· ἐφαρμογὴ συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων διά τὸ ὑπαλληλικὸν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν γραφείων καὶ ἀποθηκῶν ἀνωνύμων ἑταιρειῶν κλπ., Ἄρθρ. 9 ν.δ. 4020/1959 σ. 1271, Εἰσηγ. Ἔκθ. σ. 1273.—Συμμετοχὴ δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ. εἰς συμβούλια καὶ ἐπιτροπὰς καὶ ἀνώτατον ὅριον προσθέτων αὐτῶν ἀμοιβῶν ἢ ἀπολαυῶν, ν.δ.4021/1959 σ. 1332.—Θέμα σχετικὸν πρὸς ἀσφάλισιν ΙΚΑ, ὑ.ά. 14591/1959 σ. 981.— Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσ/νίκης· ἔγκρισις Γενικοῦ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ, ἀ.ὑ. 142912/1959 σ. 991.—Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσ/νίκης· ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ, ἀ.δ.δ. 6/1959 σ. 996.— Ἔγκρισις της 6/1959 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ ἑρμηνείας διατάξεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἀναφερομένης εἰς τὴν προϋπηρεσίαν προσωπικοῦ Ο.Α.Σ.Θ.», ἀ.ὑ. 77125/1959 σ. 1396.—Ἐπιπικουρικὸς Μεταφορῶν δι' Αὐτοκινήτων· ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως τῆς 7/1959 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων Ε.Ο.Μ.Α., ἀ.ὑ. 44192/1959 σ. 805.— Ἐργατικῆς Κατοικίας· κατανομὴ εἰσφορῶν εἰσπραττομένων ὑπὸ τοῦ ΙΚΑ, ἀ.ὑ. 9442/1959 σ. 290.—Λιμένος Πειραιῶς· ἀποζημιώσεις ἰδιοκτητῶν πλωτῶν μέσων καὶ ἐργαλείων φορτοεκφορτώσεως λιμένος Πειραιῶς, ὁ/γμα σ. 1277.—Λιμενος Πειραιῶς· τροποποιήσεις Κανονισμοῦ ἐργασίας λιμένος Πειραιῶς, ἀ.ὑ. 36821/1959 σ. 1338.—Τουρισμοῦ· εἰσφορὰ ὑπὲρ Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων, ἄρθρ. 2 π.ὑ.σ. 1042/1958 σ. 220.

Ὀργανώσεις. Βλ. καὶ λ. *Ταμεῖα.* Ἀμειβόμενοι ἐπὶ ποσοστοῖ· δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ά. 30100/1959 σ. 512, ὑ.ά. 82900/1959 σ. 1390.—Κήρυξις ὑποχρεωτικῆς δι ἁπάσας τὰς Γεωργικὰς Συνεταιριστικὰς Ὀργανώσεις της ἀπὸ 24.9.1958 ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, ὑ. ά. 78189/1958 σ. 225.

Π

Παιδαγωγοί. Δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ά. 30100/1959 σ. 512, ὑ.ά. 82900/1959 σ. 1390.

Παντοπωλεῖα. Βλ. λ. *Κυριακή, Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Παράβολον. Βλ. λ. *Ἐπιτροπαί.*

Παραγωγοί (πλασιέ). Δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ά. 30100/1959 σ. 512, ὑ.ά. 82900/1959 σ. 1390.

Παροχαὶ εἰς εἶδος. Μὴ συνυπολογισμὸς διά δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ά. 30100/1959 σ. 512, ὑ.ά. 82900/1959 σ. 1390.

Πετρελαιοειδῆ. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Πλακοποιοί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Πλαστικῶν εἰδῶν ἐργατοτεχνῖται. Θεσσαλονίκης· ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας, ἀ.δ.δ. 3/1959 σ. 935.

Πλειστηριασμός. Βλ. λ. *Ἐκτέλεσις.*

Πλινθοποιοί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.*

Πλοῖα. Βλ. λ. *Ναυτικοί, Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Πλυντήρια. Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 18|1958 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἀ.ὑ. 7975|1958 σ. 168.

Ποιναί. Καθορισμὸς ἀξίας μεταλλικῆς δραχμῆς ἐν σχέσει πρὸς ἐφαρμογὴν ποινικῶν κωδίκων, δ|γμα σ. 112.—Ἀναθέσεις εἰς ἀσυνομικὰς ἀρχὰς τῆς ἐκδικάσεως ἀστυνομικῶν παραβάσεων τιμωρουμένων διὰ προστίμου συμπλήρωσις ν. 4841|1930 περὶ αὐτοκινήτων καὶ ἄλλαι τινὲς συναφεῖς διατάξεις, ν. δ. 3990|1959 σ. 1116.

Πολιτικὴ Δικονομία. Σχέδιον Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς Νέας Πολιτικῆς Δικονομίας· εἰσήγησις ἐπὶ τοῦ προσχεδίου, σ. 1057.

Πολυθεσία. Αὐθεντικὴ ἑρμηνεία ἄρθρου 17 § 7 ἐδ. γ' ν. 379 |1957 περὶ διακατοχῆς δευτέρας θέσεως παρὰ δημοσίων ὑπαλλήλων ἰατρῶν. Ἄρθρ. 14 ν. 3941|1959 σ. 341.

Ποτοποιεῖα - Ποτοπωλεῖα. Βλ. λ. *Κυριακή*.

Πρακτορεῖα - Πράκτορες. Βλ. καὶ λ. *Ταμεῖα*. Ἐφημερίδων· ἀσφάλισις ἐφημεριδοπωλῶν εἰς τὸ ΙΚΑ· παρακράτησις εἰσφορῶν, ὑ.ά. 9321|1959 σ. 569.— Περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἀναγκαστικοῦ μέτρου τῆς προσωπικῆς κρατήσεως καὶ κατὰ τῶν ἐκπροσώπων κλπ. νομικῶν προσώπων κλπ., π.ὑ.σ. 89|1959 σ. 798.—

Πρατήρια. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Κυριακή*.—Καθορισμὸς ἐλαχίστου χρονικοῦ ὁρίου ἡμερησίας λειτουργίας τῶν καθ' ἅπασαν τὴν χώραν πρατηρίων λιανικῆς πωλήσεως καπνοῦ, ἀ. ὑ. 51136|1959 σ. 351.— Ἄρτου, ὑ.ά. 130950|1959 σ. 628.

Πρόεδρος. Μὴ ἀναστολὴ δικηγορικοῦ λειτουργήματος δικηγόρων προέδρων Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας, Ἄρθρ. 12 ν.δ. 4020|1959 σ. 1271.

Προσωπικὴ κράτησις. Ἐφαρμογὴ ἀναγκαστικοῦ μέτρου τῆς προσωπικῆς κρατήσεως καὶ κατὰ τῶν ἐκπροσώπων κλπ. νομικῶν προσώπων κλπ., π.ὑ.σ. 89|1959 σ. 798.

Πτηνοτροφεῖα. Δώρων ἑορτῶν μισθωτῶν, ὑ.ά. 30100|1959 σ. 512, ὑ.ά. 82900|1959 σ. 1390.

Πτώχευσις. Παράτασις τῆς ἐν ἄρθρῳ 1 ν.δ. 3824|1958 προβλεπομένης προθεσμίας ἀναστολῆς ἐκτελέσεως καὶ ἀπαγορεύσεως κηρύξεως εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως, ν.δ. 3890|1958 σ. 49.

Πυρηνελαιουργεῖα. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Πυριτιδοποιεῖον. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

Ρ

Ραδιοφωνία. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

Ραπτεργάται. Δώρων ἑορτῶν, ὑ.ά. 30100|1959 σ. 512, ὑ.ά. 82900|1959 σ. 1390.— Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 24.6.1959 σ.σ.ἑ. τεχνιτῶν ραπτεργατῶν Ἡρακλείου, ἀ.ὑ. 5|1664|1959 σ. 932.

Ρητινεργάται. Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 20.4.1959 σ.σ.ἑ. ἐργατῶν ἐπεξεργασίας ρητίνης, ἀ.ὑ. 38897|1959 σ. 734.

Σ

Σαπωνοποιοί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Σημειῶται. Καθορισμὸς προϋποθέσεων καὶ τρόπου χορηγήσεως ἀδειῶν ἐργασίας σημειωτῶν κλπ. ἐμπορευμάτων, ἀ.ὑ. 69680|1958 σ. 237.

Σίγγερ Ἑταιρεία. Ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ, ἀ.δ.δ. 20|1958 σ. 290.

Σιδηρόδρομοι. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα*. Ἐπίταξις ἐργασίας προσωπικοῦ τῶν σιδηροδρομικῶν δικτύων τῆς χώρας καὶ ἄλλων μεταφορικῶν καὶ συγκοινωνιακῶν μέσων, ἀ.ὑ. 3326|1959 σ. 570, ἀ.ὑ. 4304|1959 σ. 1219. —Ἑνορμόνισις τῶν ἄρθρων 89 καὶ 102 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων συμφώνως πρὸς τὴν διάρθρωσιν τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Δ.Ε.Η., ὑ.ὑ. 14980|1959 σ. 991.—Δώρων ἑορτῶν τοῦ ἐπὶ τῆς περιποιήσεως προσωπικοῦ τῆς Διεθνοῦς Ἑταιρείας Κλινοθαλάμων, ὑ.ά. 30100| 9 9 σ. 512, ὑ. ὑ. 82900|1959 σ. 1390.

Σιδηρουργοί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Σιμιτεργάται. Τροποποιήσεις καὶ συμπλήρωσις ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων, ν.δ. 4020|1959 σ. 1271, Εἰσηγ. Ἔκθ. σ. 1273.

Σταφιδεργάται. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*. Δώρων ἑορτῶν, ὑ.ά. 30100|1959 σ. 512, ὑ.ά. 82900|1959 σ. 1390, ὑ.ά. 32430|1959 σ. 518.—Τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 30100| 1959 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας (ἀφορώσης δώρων Πάσχα 1959 ἀπασχολουμένων εἰς ἐπεξεργασίαν σταφίδος), ἀ.ὑ. 32430|1959 σ. 621.

Σταφιδικὸς Ὀργανισμός. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

Στιλβωτήρια. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.— Δώρων ἑορτῶν, ὑ.ά. 30100|1959 σ. 512, ὑ.ὑ. 82900|1959 σ. 1390.

Στράτευσις. Δώρων ἑορτῶν τῶν ἐν στρατεύσει, ὑ.ά. 30100|1959 σ. 512, ὑ.ά. 82900|1959 σ. 1390.

Στρατιωτικοί. Συμπλήρωσις νόμου 2795|1954 καὶ ἐπεκτάσεις διατάξεων ἀφορωσῶν νοσοκομειακὴν καὶ φαρμακευτικὴν περίθαλψιν καὶ ἔξοδα κηδείας δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ εἰς τοὺς στρατιωτικούς, ν. δ. 3795| 19 9 σ. 1117.

Στρατιωτικὸν ἀρτοποιεῖον. Ἡμερομίσθιον τῶν εἰς τὸ 191 στρατιωτικὸν ἀρτοποιεῖον ἀσχολουμένων ἀρτεργατῶν, ἀ.δ.δ. 1|1959 σ. 407.

Συγκοινωνίαι. Ἐπίταξις ἐργασίας προσωπικοῦ σιδηροδρομικῶν δικτύων τῆς χώρας καὶ ἄλλων μεταφορικῶν καὶ συγκοινωνιακῶν μέσων, ὑ. ἀ. 3326|1959 σ. 570, ὑ. ἀ. 4304|1959 σ. 1219. Βλ. καὶ λ. *Ὀργανισμοί*.

Συκοσυσκευασταί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Συλλογικαὶ συμβάσεις—Διαιτητικαὶ ἀποφάσεις—Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις. *1. Ἐθνικαί*. Ἔγκρισις καὶ συμπλήρωσις τῆς 16|1959

αποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί ερμηνείας όρων τινών των από 22.8.1958 εθνικών γενικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας, επικυρωθείσης διά της 15/1959 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, ά.ύ. 65873/1959 σ. 1169—Κήρυξις εκτελεστής της υπ' αριθ. 16/1959 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών κλπ. περί ερμηνείας όρων τινών των από 22.8.1958 εθνικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας, ά.ύ. 77949/1959 σ. 1397.

2. *Είδικαί δι' αποδοχάς, όρους εργασίας κλπ. μισθωτών*: Αεροπλάνων Κρατικού Εργοστασίου. Καθορισμός αποδοχών εργατοτεχνικού και υπαλληλικού προσωπικού, σ.σ.ε. σ. 291.

Αεροπορίας: Καθορισμός μηνιαίων αποδοχών υπαλληλικού προσωπικού Γ.Ε.Α. και Ε.Μ.Υ., ά.ύ. 95500/1959 σ. 736.

Ακροκαθαριστών. Βλ. κατωτέρω Εκδοροσφαγέων.

Ακτοπλοϊκών Επιχειρήσεων. Βλ. κατωτέρω Ναυτικών.

Αλιεργατών. Κύρωσις σ.σ.ε. πλοιοκτητών αλιείας γρι-γρι και αλιεργατών περιοχής Βόλου, ά.ύ. 27772/1959 σ. 674.

Αλλαντοτεχνιτών: Δημοσίευσις της από 19.9.1959 σ.σ.ε. αλλαντοτεχνιτών Θεσσαλονίκης, ά.ύ. 75924/1959 σ. 1397.

Ανωνύμων εταιρειών κ.λ.π. Έγκρισις μετά τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της 2/1959 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί όρων αμοιβής και εργασίας προσωπικού γραφείων κλπ. ανωνύμων εταιρειών και λοιπών ιδιωτικών επιχειρήσεων άπασης της χώρας, ά.ύ. 16929/1959 σ. 348.— Κήρυξις υποχρεωτικής της άνω διαιτητικής αποφάσεως, ά.ύ. 427269/1959 σ. 800.—Εφαρμογή συλλογικών συμβάσεων και διαιτητικών αποφάσεων διά το υπαλληλικόν και υπηρετικόν προσωπικόν ανωνύμων εταιρειών κλπ. και επί ομοίου προσωπικού νοσηλευτικών και λοιπών ιδρυμάτων ή οργανισμών, αποσκοπούντων εις προστασίαν της δημοσίας υγείας, εξαιρέσει των νοσηλευτικών ιδρυμάτων του ν.δ/τος 2592/1953, Άρθρον 9 ν.δ. 4020/1959 σ. 1271.

Αποικιακών ειδών καταστημάτων. Κήρυξις εκτελεστής της 1/1958 αποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Βόλου, ως τροποποιήθη υπό της 7/1958 αποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Λαρίσης, περί όρων αμοιβής και εργασίας προσωπικού καταστημάτων αποικιακών ειδών Βόλου, ά.ύ. 74241/1958 σ. 226.

Αρτεργατών. Ημερομίσθιον των εις το 791 στρατιωτικόν αρτοποιείον απασχολουμένων αρτεργατών, ά.δ.δ. 1/1959 σ. 407.—Δικαίωμα προσαυξήσεως επί ψηφιακών δικαιωμάτων, ά.ά. 130950/1959 σ. 628.—Όροι αμοιβής αρτοϋπαλλήλων Θεσσαλονίκης, ά.δ.δ. 9/1959 σ. 1173.—

Ασβεστοποιείων. Παράτασις ισχύος διαιτητικής αποφάσεως εργατοτεχνιτών λατομείων και ασβεστοποιείων Αθηνών, Πειραιώς, Περιχώρων και Ελευσίνος, ά.ύ. 57104/1959 σ. 1040.

Ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Δημοσίευσις εις Εφημερίδα Κυβερνήσεως της από 27.2.1959 σ.σ.ε. προσωπικού, ά.ύ. 34410/1959 σ. 618.

Ασφαλτεργατών. Βλ. κατωτέρω Οδοποιίας κλπ.

Αυτοκινήτων. Ορισμός αποδοχών οδηγών αυτοκινήτων Υπουργείου Κοινωνικής Προνοίας συνδεομένων μετά Δημοσίου διά σχέσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου, ως και του Γενικού Χημείου του Κράτους, ά.ύ. 77440/1959 σ. 568.—Αύξησις αμοιβής λογω υπερωριακής εργασίας οδηγών αυτοκινήτων Προεδρίας Κυβερνήσεως, ά.ύ. 3.3161/1958 σ. 227.—Κήρυξις εκτελεστής της 9/1959 αποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί όρων αμοιβής οδηγών και εισπρακτόρων αστικών λεωφορείων Αθηνών—Πειραιώς—Περιχώρων, ά.ύ. 46494/1959 σ. 800.—Κήρυξις εκτελεστής 10/1959 αποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί όρων αμοιβής σταθμαρχών και ελεγκτών αστικών λεωφορείων Αθηνών—Πειραιώς—Περιχώρων, ά.ύ. 46493/1959 σ. 800.—Έγκρισις μετά τροποποιήσεως της 7/1959 αποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί όρων αμοιβής και εργασίας οδηγών φορτηγών αυτοκινήτων του Ε.Ο.Μ.Α., ά.ύ. 44192/1959 σ. 805.—Κήρυξις εκτελεστής της 24/1959 αποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί αυξήσεως αποδοχών οδηγών αυτοκινήτων Δήμων Αθηναίων, Αμαρουσίου και Ταύρου, ά.ύ. 57375/1959 σ. 1054. Βλ. και ανωτέρω ***Αστικών Συγκοινωνιών Οργανισμού***.—Απάλειψις της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του από 18.7/1.8.1957 β. δ/τος «περί καθορισμού αποδοχών οδηγών αυτοκινήτων κλπ. του ΙΚΑ», δ/γμα σ. 980.

Βάμβακος. Κήρυξις εκτελεστής της 4/1959 αποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περί όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών και υπαλλήλων εκκοκκιστηρίων βάμβακος Θεσσαλονίκης, ά.ύ. 45416/1959 σ. 858.

Βαφέων. Βλ. κατωτέρω Βαφείων, Στιλβωτών.

Βαφείων κ.λ.π. Κήρυξις εκτελεστής της 18/1958 αποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί όρων αμοιβής και εργασίας εργατών κλπ. βαφείων, τυποβαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων, λευκαντηρίων και πλυντηρίων άπασης της χώρας (πλην τμημάτων λειτουργούντων εντός των εργοστασίων κλωστοϋφαντουργείων), ά.ύ. 79751/1958 σ. 168, διόρθ. ήμαρτ. σ. 295.—Παράτασις ισχύος της άνω διαιτητικής αποφάσεως 18/1959, ά.ύ. 57106/1959 σ. 1054, διόρθ. ήμαρτ. σ. 1231.—Παράτασις και αύθις ισχύος της άνω διαιτητικής αποφάσεως, ά.ύ. 79406/1959 σ. 1286.—Υπαγωγή αυτοτελών επιχειρήσεων βαφείων, φινιριστηρίων, τυποβαφείων και πλυντηρίων εις την υπ' αριθ. 18/1958 διαιτητικήν απόφασιν, ά.δ.δ. 19/1959 σ. 1287.

Βενζίνης. Έγκρισις μετά τροποποιήσεως εν μέρει της 23/1959 αποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί όρων αμοιβής και εργασίας

προσωπικοῦ γκαράζ καὶ πρατηρίων βενζίνης Α.Π.Π.Θ., ἀ.ὑ. 52888/1959 σ. 930.

Βιβλιοδετῶν. Παράτασις ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐργατῶν βιβλιοδετῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων, ἐ. ἀ. 57105/1959 σ. 1040.

Γαλακτοπωλείων κλπ. Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ καφεζαχαροπλαστείων, γαλακτοπωλείων, μπάρ κλπ. Θεσσαλονίκης, ἀ.δ.δ. 5/1959 σ. 989.—Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 1/1958 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Λαρίσης περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν καφεζαχαροπλαστῶν καὶ γαλακτοπωλῶν Λαρίσης, ἀ.ὑ. 4000/1959 σ. 232.

Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων. Κήρυξις ὑποχρεωτικῆς δι' ἅπασαν τὰς Γεωργικὰς Συνεταιριστικὰς Ὀργανώσεις τῆς ἀπὸ 24.9.1958 ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς σ.σ. προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, ἀ. ὑ. 78189/1958 σ. 225.

Γκαράζ. Βλ. ἀνωτέρω Βενζίνης.

Γραφείων. Βλ. ἀνωτέρω Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν κλπ.

Δήμου ἐξορύξεως. Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ἐξορύξεως χώσου εἰς τὴν περιοχὴν Ἄλιμου, ἀ.δ.δ. 3/1959 σ. 1174.

Δενδροανθοκηπουρῶν. Παροχὴ ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν εἰς δενδροανθοκηπουροὺς Δήμων Ἀθηναίων καὶ Πειραιῶς, ἀ.δ.δ. 10/1959 σ. 1173.

Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ. Βλ. κατωτέρω Ἠλεκτρικῶν Ἐπιχειρήσεων.

Δήμων. Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 24/1959 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ αὐξήσεως ἀποδοχῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων Δήμων Ἀθηναίων, Ἀμαρουσίου καὶ Ταύρου, ἀ. ὑ. 57375/1959 σ. 1054.—Καθορισμὸς ἀποδοχῶν καὶ λοιπῶν ὅρων ἐργασίας χειριστῶν καὶ μηχανοδηγῶν τῶν ἐκσκαπτικῶν καὶ ὁδοποιητικῶν μηχανημάτων τοῦ τεχνικοῦ ἐξοπλισμοῦ Δήμων καὶ Κοινοτήτων, σ.σ.ἐ. σ. 1230.—Παροχὴ ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν εἰς δενδροανθοκηπουροὺς Δήμων Ἀθηναίων καὶ Πειραιῶς, ἀ.δ.δ. 10/1959 σ. 1173.—Ἔγκρισις καταβολῆς μηνιαίου ἐπιδόματος λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν εἰς τοὺς πάσης φύσεως ἐκτάκτους καὶ ἐπ' ὀνιβάσει ὑπαλλήλους τῶν ν.π.δ.δ. καὶ Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως, π.ὑ σ. 130/1959 σ. 1390.—Δημοσίευσις εἰς Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 23.7.1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτροφωτισμοῦ Κυβάλας, ἀ.ὑ. 4276/1959 σ. 348.—Καθορισμὸς ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1958 τοῦ βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ τοῦ τακτικοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, π.ὑ.σ. 1031/1958 σ. 107.—Ὅροι ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τοῦ Δήμου Ἀθηναίων, ἀ.δ.δ. 21/1959 σ. 1340. Βλ. καὶ κατωτέρω Λιχαναγωγᾶς, Λουτρῶν.

Δουβιούχου ἀνθράκος. Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 2/1959 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ Πειραιῶς περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ ἐργοστασίου διθειανύχου ἀνθράκος Ἐλευσῖνος, ἀ.ὑ. 35393/1959 σ. 622.

Δικηγόρων. Αὔξησις ἐλαχίστων ὁρίων ἀμοιβῶν δικηγόρων ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, ἀ. ὑ. 21337/1959 σ. 405.— Αὔξησις ἐλαχίστων ὁρίων ἀμοιβῆς τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς δικηγόρων, ἀ. ὑ. 26573/1959 σ. 566.

Δρομοκαϊτείου Θεραπευτηρίου. Βλ. κατωτέρω Νοσοκομείων.

Ἐδωδιμοπωλείων. Βλ. κατωτέρω Παντοπωλείων κλπ.

Ἐκδοροσφαγέων. Παράτασις ἰσχύος τῆς ἀπὸ 23.1.1956 σ.σ.ἐ. ἐκδοροσφαγέων Κορίνθου, ἀ.ὑ. 68870/1958 σ. 53.—Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς 1/1959 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Κορίνθου περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐκδοροσφαγέων Κορίνθου, ἀ.ὑ. 38322/1959 σ. 740.—Παράτασις ἰσχύος τῆς ἀπὸ 16.8.1957 σ.σ.ἐ. ἐκδοροσφαγέων Πειραιῶς, ἀ.ὑ. 62366/1958 σ. 57, ἀ.ὑ. 18575/1959 σ. 406.—Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ἐκδοροσφαγέων Πειραιῶς, σ.σ.ἐ. σ. 460.—Κήρυξις ὑποχρεωτικῆς διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας ξυλεμπορους καὶ κρεοπώλας περιφερείας Πειραιῶς τῆς ἀπὸ 13.2.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκδοροσφαγέων Πειραιῶς, ἀ.ὑ. 24995/1959 σ. 567.—Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἀκροκαθαριστῶν σφαγείων περιοχῆς Πειραιῶς, ἀ. δ. δ. 8/1959 σ. 1175.—Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐκδορέων καὶ σφαγέων Σύρου, σ.σ.ἐ. σ. 456.—Ἔγκρισις, τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις ἐν μέρει τῆς 7/1958 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐκδοροσφαγέων Θεσσαλονίκης, ἀ. ὑ. 24078/1959 σ. 564.—Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς 6/1958 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν, ὡς μετερρυθμίσθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1959 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν, περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐκδοροσφαγέων Πατρῶν, ἀ.ὑ. 28790/1959 σ. 620.—Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 5/1958 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἀκροκαθαριστῶν Πατρῶν, ἀ. ὑ. 79750/1958 σ. 229.—Ὅροι ἀμοιβῆς ἐκδοροσφαγέων Πτολεμαΐδος, ἀ.δ.δ. 1/1959 σ. 627.—Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 21.5.1959 σ.σ.ἐ. ἐργατοτεχνιτῶν ἐκδοροσφαγέων Τρικάλων, ἀ.ὑ. 44012/1959 σ. 801.—Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 29.5.1959 σ.σ.ἐ. ἐκδοροσφαγέων Πολυκάστρου, ἀ. ὑ. 50825/1959 σ. 932.—Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 16.7.1959 σ.σ.ἐ. ἐκδοροσφαγέων Τριπόλεως, ἀ.ὑ. 58248/1959 σ. 1051.—Ὅροι ἀμοιβῆς ἐκδοροσφαγέων Ἡρακλείου Κρήτης, ἀ.δ.δ. 4/1959 σ. 1175.—Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 18.4.1959 σ.σ.ἐ. ἐργατοτεχνιτῶν ἐκδοροσφαγέων καὶ ἀκροκαθαριστῶν Βόλου, ἀ.ὑ. 36565/1959 σ. 737.

Ἐκκοκκιστηρίων βάμβακος. Βλ. ἀνωτέρω Βάμβακος.

Ἐλαιοχρωματιστῶν. Βλ. κατωτέρω Οἰκοδόμων.

Μαγειρείων. Βλ. ανωτέρω Έστιατορίων κλπ.

Μαρμαροτεχνιτών. Βλ. κατωτέρω Μωσαϊκών.

Μεταλλείων κλπ. Παράτασις ισχύος διαιτητικής αποφάσεως εργατοτεχνιτών μεταλλείων—λιγνιτωρυχείων της χώρας, ά.υ. 70196] 1959 σ. 1282.

Μηχανικής Καλλιεργείας. Έγκρισις μετά τροποποιήσεως εν μέρει της από 17.11.1958 σ.σ.ε. προσωπικού Μηχανικής Καλλιεργείας Υπουργείου Γεωργίας άπασης της χώρας, ά.υ. 75139]1958 σ. 113.

Μηχανικών, Μηχανοδηγών κλπ. Κήρυξις υποχρεωτικών των από 18.10.1958 σ.σ.ε. των πρακτικών μηχανικών και μηχανοδηγών και των αρχιθερμαστών και θερμαστών άπάσης της χώρας, ά. υ. 18045]1959 σ. 405.—Καθορισμός αποδοχών και λοιπών όρων εργασίας χειριστών και μηχανοδηγών εκσκαπτικών και οδοποιητικών μηχανημάτων των Νομαρχιακών Ταμείων και του Τεχνικού Εξοπλισμού Δήμων και Κοινοτήτων, σ.σ.ε. σ. 1230.—Κύρωσις συμφωνητικού Ένώσεως Εφοπλιστών και Πανελληνίου Ένώσεως Μηχανικών Εμπορικού Ναυτικού, ά.υ. 31423] 1959 σ. 623.

Μηχανογραφικής Υπηρεσίας Σ. Ε. Κ. Καθορισμός αποδοχών προσωπικού, δ]γμα σ. 1119.

Μηχανοξυλουργών. Βλ. Επιπλοποιών κλπ., Ξυλουργών.

Μονοπωλίου. Κήρυξις υποχρεωτικής της 18]1959 αποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί όρων αμοιβής προσωπικού κεντρικής υπηρεσίας της Εταιρείας Διαχειρίσεως Ειδών Μονοπωλίου Δημοσίου, ά.υ. 686 5]1959 σ. 1280.

Μπάρ. Βλ. ανωτέρω Γαλακτοπωλείων, Έστιατορίων.

Μωσαϊκών. Δημοσίευσις της από 15.12. 1958 σ.σ.ε. εργατοτεχνιτών μωσαϊκών ειδών εκ τσιμέντου Θεσσαλονίκης, ά.υ. 1454]1959 σ. 230.—Κήρυξις εκτελεστής της 1]1959 αποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Βόλου, ως μετερρυθμίσθη εν μέρει διά της 5]1959 αποφάσεως του Δ.Δ. Δ.Δ. Λαρίσης, περί όρων αμοιβής και εργασίας εργατών κατασκευής μωσαϊκών πλακών και τεχνιτών μαρμάρου Βόλου, ά.υ. 48201] 1959 σ. 860.—Δημοσίευσις της από 12.6.1959 σ.σ.ε. εργατών τσιμεντοπλίνθων πλακοπαικών μωσαϊκών Ρόδου, ά.υ. 50 56]1959 σ. 995.—Όροι αμοιβής και εργασίας εργατοτεχνιτών μωσαϊκών πλακών Αθηνών, Πειραιώς, ά.δ.δ. 20]1959 σ. 1342.

Ναυτικών. Κύρωσις συμφωνητικού Ένώσεως Εφοπλιστών και εκπροσώπων επαγγελματικών ναυτικών σωματείων (Π.Ν.Ο.), ά.υ. 31012]1959 σ. 623.—Κύρωσις συμφωνητικού Ένώσεως Εφοπλιστών και Πανελληνίου Ένώσεως Μηχανικών Εμπορικού Ναυτικού, ά.υ. 31423]1959 σ. 623.—Κύρωσις σ.σ.ε. πλοιοκτητών άλιείας γρι γρι και αλιεργατών περιοχής Βόλου, ά.υ. 27772]1959 σ. 674.—Κύρωσις συλλογικής συμβάσεως πληρωμάτων επιβατηγών πλοίων μεσογειακών γραμμών ά.υ. 37542]1959 σ. 862, ά.υ. 51733]1959 σ. 972. Παράτασις συλλογικής συμβάσεως πληρωμάτων φορτηγών πλοίων 801 - 4500 D.W., ά. 30887]1959 σ. 1042, ά.υ. 57066]1959 σ. 104 ά.υ. 78459]1959 σ. 1398.—Κύρωσις συμφωνητικού ακτοπλοϊκών επιχειρήσεων, ά.υ. 5987 1959 σ. 1167.

Νομαρχιακών Ταμείων. Εφαρμογής από 22.8.1958 εθνικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας περί αύξήσεως των ημερομισθίων των επί ημερομισθίω αμειβομένων μισθωτών επί τού επί συμβάσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου προσωπικού των Νομαρχιακών Ταμείων, ά.υ. 24893]1959 σ. 516. Καθορισμός αποδοχών και λοιπών όρων εργασίας χειριστών και μηχανοδηγών εκσκαπτικών και οδοποιητικών μηχανημάτων των Νομαρχιακών Ταμείων κλπ., σ.σ.ε. σ. 1230.

Νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. Έγκρισις καταβολής μηνιαίου επιδόματος λόγω οικογενειακών βαρών εις τούς πάσης φύσεως έκτάκτους και επί συμβάσει υπαλλήλους των ν.π.δ.δ., π.υ.σ. 10 1959 σ. 1390.—Καθορισμός από 1ης Οκτωβρίου 1958 του βασικού μηνιαίου μισθού τακτικού υπαλληλικού και υπηρετικού προσωπικού των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, π.υ.σ. 1931]1958 σ. 107.

Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων. Αύξησις αποδοχών προσωπικού νοσηλευτικών ιδρυμάτων ν.π.δ.δ. της σχολής επισκεπτριών αδελφών και κρατικής σχολής νοσοκόμων Θεσσαλονίκης, ά. υ. 309]1959 σ. 349.—Έφαρμογή συλλογικών συμβάσεων και διαιτητικών αποφάσεων διά το υπαλληλικόν και υπηρετικόν προσωπικόν ανωνύμων εταιρειών κλπ. και επί αμοίβου προσωπικού νοσηλευτικών και λοιπών ιδρυμάτων ή οργανισμών αποσκοπούντων εις προστασίαν της δημοσίας υγείας, εξαιρέσει των νοσηλευτικών ιδρυμάτων του ν.δ. 2592]1953, άρθρ. 9 ν. 4020]1959 σ. 1271.—Όροι αμοιβής νοσηλευτικού προσωπικού Δρομοκαΐτειου Θεραπευτηρίου, ά.δ.δ. 22]1959 σ. 1341.

Νοσοκόμων. Βλ. ανωτέρω Κλινικών, Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων.

Ξυλεμπορικών καταστημάτων. Κήρυξις εκτελεστής της 1]1959 αποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων περί όρων αμοιβής και εργασίας προσωπικού ξυλεμπορικών καταστημάτων Ηρακλείου Κρήτης, ά. υ. 42305]19 σ. 798.

Ξυλουργών. Έγκρισις μετά τροποποιήσεως εν μέρει της 11]1959 αποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί όρων αμοιβής απασχολουμένων εις κατεργασίαν ξύλου εν τη περιφερεία Αθηνών, Πειραιώς, Περιχώρων, ά.υ. 47064/19 σ. 854. Βλ. και ανωτέρω Επιπλοποιών.

Οδοποιίας κλπ. Ημερομίσθια εργατοτεχνιτών οδοποιίας και ασφάλτου Δ.Π.Π. ά.δ.δ. 21]1958 σ. 1351.

Οικοδόμων. Συλλογική σύμβασις εργασίας πάσης φύσεως εργατοτεχνιτών οικοδομών, σ.σ.ε. σ. 170.—Κήρυξις εκτελεστής τ

2]1959 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ρόδου περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομῶν Δωδεκανήσου, ἀ.ὑ. 50254]1959 σ. 926.—Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 14.10.1959 σ.σ.ἑ. ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομῶν Θεσσαλονίκης, ἀ.ὑ. 75923]1959 σ. 1340.— Ὅροι καὶ συνθῆκαι ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαιοχρωματιστῶν Πειραιῶς καὶ περιξ Δήμων, σ.σ.ἑ. σ. 870.

Οἰνομαγειρείων. Βλ. ἀνωτέρω Ἑστιατορίων.

Οἰνοπαντοπωλείων. Βλ. κατωτέρω Παντοπωλείων κλπ.

Οἰνοπνευματοποιείων, Οἰνοποιείων κ.λ.π. Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 21.3.1959 σ.σ.ἑ. ἐργατῶν οἰνοπνευματοποιείων, οἰνοποιείων, μικτῶν οἰνοπνευματοποιείων, ποτοποιΐας καὶ ὀξοποιΐας, ἀ.ὑ. 38890]1959 σ. 735.

Ὀπωραγορᾶς. Βλ. ἀνωτέρω Λαχαναγορᾶς κλπ.

Ὀπωροπωλητῶν. Κήρυξις ὑποχρεωτικῆς τῆς 1]1958 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Ἄρτης περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ὀπωροπωλητῶν Ἄρτης, ἀ.ὑ. 27314]1959 σ. 676.

Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν. Θεσ]νίκης· ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ, ἀ.δ.δ. 6]1959 σ. 996.— Ἔγκρισις τῆς 6]1959 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ ἑρμηνείας διατάξεως τῆς 6]1959 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἀναφερομένης εἰς τὴν προϋπηρεσίαν προσωπικοῦ Ο.Α.Σ.Θ., ἀ.ὑ. 77125]1959 σ. 1396.

Παντοπωλείων κλπ. Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 4]1959 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ ἐδωδιμοπωλείων, παντοπωλείων, οἰνοπαντοπωλείων, καφεκοπτείων καὶ τυροπωλείων ἁπάσης τῆς χώρας, ἀ.ὑ. 25262]1959 σ. 517.—Κήρυξις ὑποχρεωτικῆς τῆς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 4]1959 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἀ.ὑ. 38254]1959 σ. 734. Βλ. καὶ ἀνωτέρω Ἀποικιακῶν εἰδῶν.

Πετρελαιοειδῶν. Ἔγκρισις τῆς 5]1959 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ ἑταιρειῶν ἐμπορίας πετρελαιοειδῶν, ἀ.ὑ. 73524]1959 σ. 1286.

Πλακοποιῶν. Βλ. ἀνωτέρω Μωσαϊκῶν.

Πλαστικῶν εἰδῶν. Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν πλαστικῶν εἰδῶν Θεσσαλονίκης, ἀ.δ.δ. 3]1959 σ. 935.

Πλινθοποιῶν. Βλ. ἀνωτέρω Κεραμοπλινθοποιῶν.

Πλοίων. Βλ. ἀνωτέρω Ναυτικῶν.

Πλυντηρίων. Βλ. ἀνωτέρω Βαφείων κλπ.

Ποτοποιείων. Βλ. ἀνωτέρω Οἰνοπνευματοποιείων.

Πρατηρίων Βενζίνης. Βλ. ἀνωτέρω Βενζίνης.

Πυρηνελαιουργίας. Βλ. κατωτέρω Σαπωνοποιΐας κλπ.

Ραπτεργατῶν. Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 24.6.1959 σ.σ.ἑ. τεχνιτῶν ραπτεργατῶν Ἡρακλείου, ἀ.ὑ. 51664]1959 σ. 932.

Ρητινεργατῶν. Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 20.4.1959 σ.σ.ἑ. ἐργατῶν ἐπεξεργασίας ρητίνης, ἀ.ὑ. 38897]1959 σ. 754.

Σαπωνοποιΐας κλπ. Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 22.1.1959 σ.σ.ἑ. ἐργατοτεχνιτῶν σπορελαιουργίας καὶ πυρηνελαιουργίας ἁπάσης τῆς χώρας καὶ σαπωνοποιΐας ἐπίσης ὁλοκλήρου τῆς χώρας, ἐξαιρέσει τῆς Εἰρηνοδικειακῆς περιοχῆς Θεσσαλονίκης, ἀ.ὑ. 10865]1959 σ. 288.

Σίγγερ Ἑταιρείας. Ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ, ἀ.δ.δ. 20]1958 σ. 290.

Σιδηροδρόμων. Αὔξησις ἀπὸ 1.10.1958 τοῦ βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων, π.ὑ.σ. 28]1959 σ. 341.—Καθορισμὸς ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Μηχανογραφικῆς Ὑπηρεσίας Σ.Ε.Κ., δ/γμα σ. 1119.—Αὔξησις ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Ε.Η.Σ., ἀ.δ.δ. 16]1959 σ. 1227.

Σιδηρουργῶν. Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς 2]1958 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Χανίων περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν σιδηρουργῶν μπετὸν περιφερείας Χανίων, ἀ.ὑ. 45072]1959 σ. 857. Βλ. καὶ ἀνωτέρω Λευκοσιδηρουργῶν.

Σιδηρωτηρίων. Βλ. ἀνωτέρω Βαφείων κλπ.

Σπορελαιουργίας. Βλ. ἀνωτέρω Σαπωνοποιΐας.

Σταφιδεργατῶν. Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 13.10.1958 σ.σ.ἑ. σταφιδεργατῶν καὶ σταφιδεργατριῶν Πύργου - Κατακώλου, ἀ.ὑ. 68654]1958 σ. 112.—Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας σταφιδεργατῶν καὶ σταφιδεργατριῶν Πύργου - Κατακώλου, σ.σ.ἑ. σ. 1231.—Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 1]1958 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Πύργου περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας σταφιδοκαρφωτῶν Πύργου καὶ Κατακώλου, ἀ.ὑ. 79752]1958 σ. 169.—Κήρυξις ἐκτελεστῆς 3]1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν καρφωτῶν κιβωτιδίων σταφίδος Πατρῶν, ἀ.ὑ. 55928]1959 σ. 1039.—Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 3]1959 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων περὶ ὅρων ἀμοιβῆς τῶν σταφιδεργατῶν Ἡρακλείου Κρήτης, ἀ.ὑ. 55926]1959 σ. 1040.— Κήρυξις ὑποχρεωτικῆς δι' ἅπαντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τῆς ἀπὸ 7.9.1954 σ.σ.ἑ. σταφιδοσυσκευαστῶν καὶ σταφιδοεκφορτωτῶν Ληξουρίου, ἀ.ὑ. 65655]1959 σ. 1286.

Στιλβωτῶν κλπ. Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 8.7.1959 σ.σ.ἑ. στιλβωτῶν ὑποδημάτων καὶ βαφέων δερματίνων εἰδῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων, ἀ.ὑ. 53132]1959 σ. 928.

Στρατιωτικοῦ ἀρτοποιείου. Ἡμερομίσθιον τῶν εἰς τὸ 791 στρατιωτικὸν ἀρτοποιεῖον ἀσχολουμένων ἀρτεργατῶν, ἀ.δ.δ. 1]1959 σ. 407.

Συκοσυσκευαστῶν. Ἔγκρισις μετὰ

τροποποιήσεως ἐν μέρει τῶν ἀπὸ 28.7.1959 σ.σ.ἑ. συκοσυσκευαστῶν Καλαμῶν, ἀ.ὑ. 58249] 1959 σ. 1050.

Σφαγέων. Βλ. ἀνωτέρω Ἐκδοροσφαγέων.

Σχολῶν. Αὔξησις τῶν ἀποδοχῶν προσωπικοῦ νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων ν.π.δ.δ. τῆς σχολῆς ἐπισκεπτριῶν ἀδελφῶν καὶ κρατικῆς σχολῆς νοσοκόμων Θεσσαλονίκης, ἀ.ὑ. 309] 1959 σ. 349.

Ταμιῶν. Βλ. ἀνωτέρω Ἐμπορικῶν καταστημάτων.

Τραπεζῶν. Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 31.5.1958 σ.σ.ἑ. προσωπικοῦ Τραπέζης Ἐμπορικῆς Πίστεως, ἀ.ὑ. 79749]1958 σ. 168.

Τσιμεντοβιομηχανίας. Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν τσιμεντοβιομηχανίας, σ. 175.

Τσιμεντολίθων. Βλ. ἀνωτέρω Μωσαϊκῶν

Τυποβαφείων. Βλ. ἀνωτέρω Βαφείων κλπ.

Τυπογράφων. Ὅροι ἀμοιβῆς κλπ. τυπογράφων, πιεστῶν καὶ λινοτυπῶν Ἡρακλείου, ἀ.δ.δ. 2]1958 σ. 175.—Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς 2]1959 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τυπογράφων Καλαμῶν, ἀ.ὑ. 32936] 1959 σ. 575.

Τυροπωλείων. Βλ. ἀνωτέρω Παντοπωλείων κλπ

Ὑαλουργῶν. Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 3] 1958 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων κατεργασίας ὑάλου Θεσσαλονίκης, ἀ.ὑ. 70837]1958 σ. 54

Ὑδραυλικῶν. Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ὑδραυλικῶν καὶ λευκοσιδηρουργῶν Θεσσαλονίκης, σ. 990. Βλ. ἀνωτέρω Οἰκοδόμων.

Ὑδραυλικῶν Ἔργων Ἑταιρείας. Ρύθμισις ἀποδοχῶν προσωπικοῦ ἀξίας ἔργων τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδραυλικῶν καὶ Ἐξυγιαντικῶν Ἔργων, α.σ.ἑ. σ. 454.

Ὑφαλοχρωματιστῶν κλπ. Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 31.3.1959 σ.σ.ἑ. ὑφαλοχρωματιστῶν καὶ σφυρηλατιστῶν Σύρου, ἀ.ὑ. 51683] 1959 σ. 926.

Φαρμακείων. Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ φαρμακείων τῆς χώρας, ἀ.δ.δ. 3]1959 σ. 457.—Κήρυξις ὑποχρεωτικῆς τῆς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 3]1959 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἀ.ὑ. 42292]1959 σ. 799.

Φορτοεκφορτωτῶν. Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 28.4.1958 σ.σ.ἑ. φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς πόλεως Σουφλίου, ἀ.ὑ. 62340]1958 σ. 54.

Φυλάκων. Βλ. ἀνωτέρω Ἐργοστασίων, Λαχαναγορᾶς καὶ ἀμέσως κατωτέρω.

Φυλλοξηρικῶν ἐπιστατοφυλάκων. Καθορισμὸς βασικοῦ ἡμερομισθίου, ὑ.ἀ. 39635] 1959 σ. 856.

Χαρτοποιΐας. Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως τῆς 5]1958 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατῶν χαρτοποιΐας Θεσσαλονίκης, ἀ.ὑ. 13722] 1959 σ. 347.—Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 31] 1958 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατικοῦ προσωπικοῦ ἐργοστασίων βιομηχανίας χάρτου Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, ἀ.ὑ. 4008/1958 σ. 287.

Χημείου τοῦ Κράτους. Βλ. ἀνωτέρω Αὐτοκινήτων.

Χημικῆς Βιομηχανίας - Χημικῶν. Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 22.1.1959 σ.σ.ἑ. τῶν ἐργατῶν χημικῆς βιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας, ἀ.ὑ. 10864]1959 σ. 287.—Ὅροι ἀμοιβῆς ἐπιστημόνων χημικῶν βιομηχανίας, ἀ.δ.δ. 14]1959 σ. 1172.—Κήρυξις ὑποχρεωτικῆς τῆς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 14]1959 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἀ.ὑ. 68501]1959 σ. 1287.—Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας προσωπικοῦ Α.Ε. «Ἠλεκτροχημικὴ Ἑλλάδος», σ. 174.—Ἐξαίρεσις καὶ αὐθις τῆς παροχῆς ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς μηχανικοὺς καὶ χημικοὺς τῆς Η.Ε.Α.Π., ἀ.ὑ. 57197] 1959 σ. 1041.—Χημικοὶ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων· ἀποδοχαί, σ.σ.ἑ. σ. 291.

Χονδρικῆς πωλήσεως καταστημάτων. Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 11.11.1958 σ.σ.ἑ. προσωπικοῦ καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως Ἀθηνῶν - Προαστίων, ἀ.ὑ. 73709] 1958 σ. 60.

Συμβούλια. Συμμετοχὴ δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ. εἰς συμβούλια καὶ ἐπιτροπὰς καὶ ἀνώτατον ὅριον τῶν προσθέτων αὐτῶν ἀμοιβῶν ἢ ἀπολαυῶν, ν.δ. 4021]1959 σ. 1332.

Συνεργεῖα αὐτοκινήτων. Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς 23]1959 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ γκαράζ κλπ. Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Προαστίων, ἀ.ὑ. 52888]1959 σ. 930.—Ἐργασία ἐκ περιτροπῆς εἰς τὸ ἥμισυ τῶν ἐν ἑκάστῃ πόλει λειτουργούντων συνεργείων ἐπισκευῆς αὐτοκινήτων καὶ βουλκανιζατὲρ κατὰ Κυριακὰς καὶ νόμῳ ἑορτὰς ἀργίας, δ/γμα σ. 224.

Συνεταιρισμοί. Περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἀναγκαστικοῦ μέτρου τῆς προσωπικῆς κρατήσεως καὶ κατὰ τῶν ἐκπροσώπων κλπ. νομικῶν προσώπων κλπ., π.ὑ.σ. 80]1959 σ. 798.—Γεωργικαὶ Συνεταιριστικαὶ Ὀργανώσεις. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.*

Συνομοσπονδίαι. Ἐπιβολὴ ὑποχρεωτικῆς κρατήσεως 1 ο/ο ὑπὲρ τῆς Ε.Γ.Σ.Α.Θ.Π.Ε. εἰς πάντας τοὺς παρὰ τοῦ Δημοσίου Τομεῖου συνταξιοδοτουμένους ἀναπήρους καὶ θύματα πολέμου τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ ἀ.ν. 1324]1959, ἀ.ὑ. 61023]1959 σ. 991.

Συντάκται. Βλ. λ. *Ταμεῖα* (Τύπου).

Συνταξιοῦχοι. Βλ. καὶ λ. *Δῶρον ἑορτῶν, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Συνομοσπονδίαι, Ταμεῖα.* Νοσοκομειακὴ κλπ. περίθαλψις τακτικῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων, ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἀνδρῶν χωροφυλακῆς, τῶν μελῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν καὶ τῶν πολιτικῶν συνταξιούχων, δ/γμα σ. 726.—Τροποποίησις καὶ συμ-

πλήρωσις τῶν περὶ συντάξεως τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων διατάξεων, ν.δ. 3896|1958 σ. 49.

Σφαγεῖς. Βλ. λ. *Ἐκδορασφαγεῖς, Συλλογικαὶ συμβάσεις* (Ἐκδορασφαγέων).

Σχολαί. Ὑφηγηταὶ ἀνωτάτων σχολῶν· ἐπίδομα παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, § VII π.ὐ.σ. 1031|1958 σ. 107.—Σχολὴ Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων, π.ὐ.σ. 1042|1958 σ. 220.—Ἐπέκτασις ἀσφαλίσεως ΙΚΑ εἰς τεχνικὰς σχολὰς Βασιλικοῦ Ἱδρύματος Κερκύρας (συνεδρίασις 43|4.11.1958), ἀ.ὐ.σ. ΙΚΑ σ. 289.—Αὔξησις ἀποδοχῶν προσωπικοῦ νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων ν.π.δ.δ., τῆς σχολῆς ἐπισκεπτριῶν ἀδελφῶν καὶ κριτικῆς σχολῆς νοσοκόμων Θεσσαλονίκης, ὐ.ἀ. 309|1959 σ. 349.

Σωματεῖα. Περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἀναγκαστικοῦ μέτρου τῆς προσωπικῆς κρατήσεως καὶ κατὰ τῶν ἐκπροσώπων κλπ. νομικῶν προσώπων κλπ., π.ὐ.σ. 89|1959 σ. 398.

Τ

Ταβέρναι. Δῶρον ἑορτῶν, ὐ.ἀ. 30100/1959 σ. 512, ὐ.ἀ. 32430/1959 σ. 518, ὐ.ἀ. 82900|1959 σ. 1390.

Ταμεῖα. *1. Γενικά.* Χορήγησις βοηθήματος ἀεροθεραπείας εἰς τοὺς λόγῳ φυματιώσεως συνταξιούχους καὶ ἐπιδοματούχους, ὐ.ἀ. 46117|1959 σ. 1054.—Μὴ ἀναστολὴ δικηγορικοῦ λειτουργήματος δικηγόρων προέδρων Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἀρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἄρθρ. 12 ν.δ. 4020|1959 σ. 1271.—Συμμετοχὴ δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ. εἰς συμβούλια καὶ ἐπιτροπὰς καὶ ἀνώτατον ὅριον προσθέτων αὐτῶν ἀμοιβῶν ἢ ἀπολαυῶν, ν.δ. 4021|1959 σ. 1332.—Ἀνάκλησις τῆς 24153|1958 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ ἀναθέσεως εἰσπράξεως τῆς ἐξ 1ο]ο εἰσφορᾶς τῶν μισθωτῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων, ἠθοποιῶν, ἀρτεργατῶν καὶ μηχανικῶν εἰς τὸ ΙΚΑ, ὐ.ἀ. 68842|1959 σ. 1339.—Παροχὴ βοηθήματος εἰς τοὺς συνταξιούχους νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1959, ἀ.ὐ. 353134|1959 σ. 1398.—Παροχὴ δώρου Πάσχα εἰς συνταξιούχους Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἀ.ὐ. 29950|1959 σ. 563.—Ὑπαγωγὴ δώρου ἑορτῶν εἰς κρατήσεις καὶ εἰσφορὰς ὑπέρ, ὐ.ἀ. 30100|1959 σ. 512, ὐ.ἀ. 82900|1959 σ. 1390.—Κρατήσεις ὑπὲρ Δημοσίου καὶ τρίτων· ἀπαλλαγὴ δώρων ἑορτῶν. Βλ. ὑπουργ. ἀποφάσεις ἐν σ. 59, 117, 563, 1398, 1399.

2. Δημόσια. Βλ. λ. *Εἴσπραξις δημοσίων ἐσόδων.*

3. Νομαρχιακά. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

4. Ναυτικὸν Ἀπομαχικόν. Ἔγκρισις Κανονισμοῦ περὶ τροποποιήσεως τοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 4|6.8.1955 β.δ. ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ν.Α.Τ. Ἑλλήνων ναυτικῶν ὑπηρετούντων ἐπὶ πλοίων ὑπὸ ξένην σημαίαν, δ|γμα σ. 617.

5. Συντάξεων, Ἀσφαλίσεως, Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως, Προνοίας κλπ.

Ἀγγειοπλαστῶν. Βλ. κατωτέρω Κεραμοποιῶν.

Ἀρτεργατῶν. Ἀντικατάστασις δευτέρας περιόδου πρώτου ἐδαφίου παραγράφου 1 ἄρθρου 13 τοῦ ἀπὸ 20|30.9.1955 β.δ|τος περὶ Κανονισμοῦ ἀσθενείας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν, δ|γμα σ. 49.—Προσθήκη παραγράφου 4 εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ἀπὸ 20|30.9.1955 β.δ|τος περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ ἀσθενείας τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, δ|γμα σ. 285.—Προσθήκη διατάξεως εἰς § 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 14.2|2.3.1955 β.δ|τος περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ Συντάξεων τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ὡς μεταγενεστέρως τροποποιηθῆ, δ|γμα σ. 286.—Τροποποίησις παραγράφου 2 ἄρθρου 8 τοῦ ἀπὸ 14.2|2.3.1955 β.δ|τος περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ Συντάξεων τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, δ|γμα σ. 286.

Ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν. Τροποποίησις ἄρθρων 23, 51 καὶ 74 Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρείας «Ἡ Ἐθνική», ἀ.ὐ. 4225|1959 σ. 681.

Αὐτοκινητιστῶν. Τροποποίησις παραγράφων Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς λειτουργίας Τ.Σ.Α., ἀ.ὐ. 24649/1959 σ. 1283.

Αὐτονόμου Σταφιδικοῦ Ὀργανισμοῦ. Βλ. κατωτέρω Σταφιδικοῦ Ὀργανισμοῦ.

Βενζίνης πωλητῶν. Ἀπαλλαγὴ τῆς Α.Ε. «Ἑλληνικὰ Ναυπηγεῖα» ἀπὸ ὑποχρεώσεως καταβολῆς πόρων ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Προνοίας καὶ Κοινῆς Διανομῆς Πωλητῶν Βενζίνης, ἀ.ὐ. 68145|1958 σ. 284.

Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων. Βλ. κατωτέρω Ὀργανώσεων.

Δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων. Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις τῶν περὶ συντάξεως τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων διατάξεων, ν.δ. 3896/1958 σ. 49.—Τροποποίησις τῶν περὶ ὁρίου ἡλικίας διατάξεων τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως καὶ τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις συνταξιοδοτικῶν τινων διατάξεων καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων, ν.δ. 3913|1958 σ. 49.—Διατάξεις τινὲς ἀφορῶσαι τὸν κλάδον ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀσθενείας τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων, ν.δ. 3898|1958 σ. 49.—Περὶ λειτουργίας κλάδου συντάξεων κοινοτικῶν ὑπαλλήλων, διαχειρίσεως καὶ ἐλέγχου τοῦ λογαριασμοῦ συντάξεως τῶν κοινοτικῶν ὑπαλλήλων, καταβολῆς λόγῳ συντάξεως κρατήσεων ἐξ εἰσφορῶν, πληρωμῆς συντάξεων κοινοτικῶν ὑπαλλήλων κλπ., δ|γμα σ. 341.—Καθορισμὸς τοῦ ὑπὸ τοῦ Τ.Α.Δ.Κ.Υ. χορηγουμένου ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος, ἀ.ὐ. 19883|1959 σ. 570.—Αὔξησις τῶν συντάξεων τῶν συνταξιούχων τῶν Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως, π.ὐ.σ. 61|1959 σ. 618.

Ἐκτελωνιστῶν. Προσθήκη μεταβατικῆς διατάξεως ἐν τέλει τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν

τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἐκτελωνιστῶν, ἀ.ὑ. 62944|1958 σ. 119.

Ἐμπόρων. Προσθήκη μεταβατικῆς διατάξεως εἰς Καταστατικὸν Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων, ἀ.ὑ. 27399|1959 σ. 679.—Αὔξησις τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων παρεχομένων συντάξεων κατὰ 7ο|ο, ἀ.ὑ. 362214|1959 σ. 1168.—Τροποποιήσις Καταστατικοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων, ἀ.ὑ. 27398|1959 σ. 1279.

Ἐμπορομεσιτῶν. Ἐπέκτασις ἀσφαλίσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων εἰς Ἡράκλειον Κρήτης, ἀ.ὑ. 29124|1959 σ. 806.— Τροποποίησις Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων, ἀ.ὑ. 24647|1959 σ. 1167.

Ἐπαγγελματικῶν Ὀργανώσεων. Βλ. κατωτέρω Ὀργανώσεων.

Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Προσθήκη μεταβατικῆς διατάξεως εἰς Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ἀ.ὑ. 71389|1959 σ. 572.

Ἑστιατορίων κλπ. Εἰσφορὰ Ἐπικουρικοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑστιατορίων, Ζυθεστιατορίων κλπ. ὑπὲρ Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων, ἄρθρ. 2 π.ὑ.σ. 1042|1958 σ. 220.—Αὔξησις συντάξεων Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Ἑστιατορίων, Καφενείων, Ζαχαροπλαστείων, Οἰνομαγειρείων κλπ., ὑ.ἀ. 75472|1958 σ. 351.

Ἐφημεριδοπωλῶν κλπ. Προσθήκη διατάξεως ἐν τέλει ἄρθρου 22 Κανονισμοῦ ἀσθενείας τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἐφημεριδοπωλῶν καὶ Ὑπαλλήλων Πρακτορείων, ὑ.ἀ. 52029|1959 σ. 406.—Τροποποίησις καὶ προσθῆκαι εἰς Κανονισμὸν ἀσθενείας τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ἀ.ὑ. 24561|1959 σ. 858.—Τροποποίησις Κανονισμοῦ λειτουργίας λογαριασμοῦ προνοίας τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ἀ.ὑ. 24546|1959 σ. 995.

Ἐφημερίδων. Βλ. κατωτέρω Τύπου.

Ζαχαροπλαστείων, ζυθεστιατορίων. Βλ. ἀνωτέρω Ἑστιατορίων.

Ζυθοποιίας. Βλ. κατωτέρω Οἰνοποιίας κλπ.

Ἠθοποιῶν. Συμμετοχὴ Ταμείου Συντάξεων εἰς κατανομὴν προσθέτου τέλους εἰσιτηρίων δημοσίων θεαμάτων, ὑ.ἀ. 59084/1958 σ. 113.

Ἠλεκτρικῶν ἐπιχειρήσεων. Τροποποίησις παραγρ. δ ἄρθρου 16 τοῦ Κανονισμοῦ Η.Ε.Α.Π. καὶ Ε.Η.Ε., ἀ.ὑ. 12051|1959 σ. 629.—Τροποποίησις εἰς Καταστατικὸν Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Η.Ε.Α.Π., ἀ.ὑ. 4586|1959 σ. 571.—Τροποποίησις ἐδαφίου Καταστατικοῦ Ἐπικουρικοῦ Ταμείου Προσωπικοῦ Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας, ἀ.ὑ. 14022|1959 σ. 680.— Τροποποίησις παραγρ. δ τοῦ ἄρθρου 16 Κανονισμοῦ κλάδου συντάξεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Η.Ε.Α.Π. καὶ Ε.Η.Ε., ἀ.ὑ. 12051|1959 σ. 683.—Κύρωσις Κανονισμοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Ε.Η.Σ., δ|γμα σ. 853.— Τροποποίησις ἄρθρου 5 Κανονισμοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ε.Η.Σ., ἀ.ὑ. 19277|1959 σ. 859.

Θεατρικῶν Συγγραφέων. Συμμετοχὴ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Θεατρικῶν Συγγραφέων εἰς κατανομὴν προσθέτου τέλους εἰσιτηρίων δημοσίων θεαμάτων, ὑ.ἀ. 59084|1958 σ. 113.

Θεάτρου. Συμμετοχὴ Ταμείων εἰς κατανομὴν προσθέτου τέλους εἰσιτηρίων δημοσίων θεαμάτων, ὑ.ἀ. 59084|1958 σ. 113.

Ἱπποδρομιῶν. Προσθήκη μεταβατικῆς διατάξεως εἰς Κανονισμὸν παροχῶν Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἱπποδρομιῶν, ὑ.ἀ. 3914|1959 σ. 630.—Προσθήκη διατάξεως εἰς Κανονισμὸν Παροχῶν τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ἀ.ὑ. 15166|1959 σ. 685.

Καλυκοποιείου. Βλ. κατωτέρω Πυριτιδοποιείου.

Καπνεμπορικῶν Ἐπιχειρήσεων. Τροποποίησις εἰς Καταστατικὸν Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Καπνεμπορικῶν Ἐπιχειρήσεων, ἀ.ὑ. 33326|1959 σ. 1284.

Καπνοβιομηχανιῶν. Προσθήκη μεταβατικῆς διατάξεως εἰς Κανονισμὸν Παροχῶν Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Βιομηχανίας Καπνοῦ, ἀ.ὑ. 45667|1958 σ. 233.

Καφενείων. Βλ. ἀνωτέρω Ἑστιατορίων κλπ.

Κεραμοποιῶν, Πλινθοποιῶν, Ἀγγειοπλαστῶν. Τροποποίησις εἰς Καταστατικὸν Ταμείου Ἀσφαλίσεως, ἀ.ὑ. 52941|1959 σ. 1043.—Αὔξησις συντάξεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως κατὰ 7ο]ο, ἀ.ὑ. 61627|1959 σ. 1227.

Κινηματογραφικῶν Ἐπιχειρήσεων. Συμμετοχὴ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Κινηματογραφικῶν Ἐπιχειρήσεων εἰς πρόσθετον τέλος εἰσιτηρίων δημοσίων θεαμάτων, ὑ.ἀ. 59084|1958 σ. 113.—Τροποποίησις παραγράφου Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπιχειρηματιῶν Κινηματογράφου, ὑ.ἀ. 75059|1959 σ. 631.

Κλωστοϋφαντουργῶν. Ἀντικατάστασις παραγράφου Κανονισμοῦ παροχῶν Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας, ἀ.ὑ. 12052|1959 σ. 629, 683.—Προσθήκη παραγράφου εἰς Κανονισμὸν τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ἀ.ὑ. 24562|1959 σ. 741.

Κοινοτικῶν Ὑπαλλήλων. Βλ. ἀνωτέρω Δημοτικῶν Ὑπαλλήλων.

Κρεοπωλείων. Προσθήκη ἄρθρου 20 εἰς Κανονισμὸν Παροχῶν Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Κρεοπωλῶν, ἀ.ὑ. 47834|1959 σ. 681.—Αὔξησις τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου Κρεοπωλῶν παρεχομένων συντάξεων, ἀ. ὑ. 16302|1959 σ. 569.

Λιγνιτωρυχείων Ραφίνας. Διάλυσις Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ, ἀ.ὑ. 2935|1959 σ. 346.

Λιμενεργατῶν. Τροποποίησις ἄρθρου Κανονισμοῦ παροχῶν Ταμείου Ἀσφαλίσεως Λιμενεργατῶν Πειραιῶς, ἀ. ὑ. 2593|1959 σ. 685.—Τροποποίησις Κανονισμοῦ Κλάδου Ἀσθενείας Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀσθενείας καὶ Προνοίας Λιμενεργατῶν Πειραιῶς, ἀ.ὑ. 36404|1959 σ. 1049.

Διπλωμάτων Ἑταιρείας. Τροποποίησις Καταστατικοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ, ἀ.ὑ. 2591|1959 σ. 993.

Μεσιτῶν. Βλ. κατωτέρω Χρηματιστῶν κλπ.

Μεταλλείων. Διάλυσις Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Λιγνιτωρυχείων Ραφίνας, ὑ.ἀ. 2935|1959 σ. 816.

Μουσικῶν. Συμμετοχὴ Ταμείων Μουσικῶν, Μουσουργῶν εἰς πρόσθετον τέλος εἰσιτηρίων δημοσίων θεαμάτων, ὑ. ἀ. 5908|1958 σ. 113.

Μυλεργατῶν. Βλ. ἀνωτέρω Ἀρτεργατῶν.

Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Ὑπαλλήλων. Προσθήκη ἐδαφίου εἰς Καταστατικὸν Τ.Α.Ν.Π.Υ., ἀ. ὑ. 71385|1959 σ. 686.—Προσθήκη διατάξεως εἰς τὸ Καταστατικὸν οἰκονομικῆς καὶ ἀσφαλιστικῆς ὀργανώσεως τοῦ Τ.Α.Ν.Π.Υ., ἀ. ὑ. 43495|1959 σ. 1166.—Προσθήκη ἐδαφίου εἰς Β' μέρος τοῦ αὐτοῦ Καταστατικοῦ, ἀ. ὑ. 67449|1959 σ. 1282.

Νοσοκόμων. Κράτησις ἐκ μισθοῦ προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν κλινικῶν Θεσσαλονίκης ὑπὲρ Ταμείου Συνδέσμου Νοσοκόμων Μακεδονίας - Θράκης, ὑ.ἀ. 32086/1959, ἄρθρον 8, σ. 573.—Κράτησις ἐκ τοῦ μισθοῦ νοσηλευτικοῦ κλπ. προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν κλινικῶν Ἡρακλείου Κρήτης ὑπὲρ Ταμείου Συνδέσμου Νοσοκόμων καὶ Βοηθητικοῦ Προσωπικοῦ, σ.σ.ἐ. σ. 1170.

Ξενοδοχείων. Εἰσφορὰ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ξενοδοχείων Ὕπνου ὑπὲρ Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων, ἄρθρον 2 π.ὑ.σ. 1042|1958 σ. 220.

Οἰνομαγειρείων. Βλ. ἀνωτέρω Ἑστιατορίων κλπ.

Οἰνοποιΐας κλπ. Προσθήκη παραγράφου εἰς Κανονισμὸν παροχῶν Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Α.Ε. Οἰνοποιίας - Ζυθοποιίας, ἀ.ὑ. 2585|1959 σ. 680.

Ὀργανισμοῦ Ἐκμεταλλεύσεως Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν. Τροποποίησις παραγράφου τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ο.Ε.Α.Σ., ἀ.ὑ. 75923|1959 σ. 684.— Τροποποίησις Κανονισμοῦ παροχῶν Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Ε.Α.Σ. καὶ Υ.Γ.Κ.-Τ.Ι.Α., ἀ.ὑ. 36403|1959 σ. 1281.

Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς. Τροποποίησις Καταστατικοῦ Ταμείου Προνοίας Ὑπαλλήλων Ο.Λ.Π., ἀ.ὑ. 14021|1959 σ. 1279.

Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος. Προσθήκη παραγράφου 3 εἰς ἄρθρον 14 Καταστατικοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε., ἀ.ὑ. 19353|1959 σ. 570.—Προσθήκη μεταβατικῆς διατάξεως, ἀ.ὑ. 72180|1959 σ. 681.

Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως. Βλ. ἀνωτέρω Δημοτικῶν κλπ. ὑπαλλήλων.

Ὀργανώσεων. Προσθήκη παραγράφου εἰς Καταστατικὸν Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, ἀ.ὑ. 47647|1959 σ. 1049.—Προσθήκη εἰς Καταστατικὸν τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ἀ.ὑ. 24550|1959 σ. 1284.—Τροποποίησις εἰς Καταστατικὸν Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐκπροσώπων καὶ Ὑπαλλήλων Ἐργατικῶν Ἐπαγγελματικῶν Ὀργανώσεων, ἀ.ὑ. 29567|1959 σ. 677.

Πλινθοποιῶν. Βλ. ἀνωτέρω Κεραμοποιῶν.

Πρακτορείων κλπ. Βλ. ἀνωτέρω Ἐφημεριδοπωλῶν.

Πρακτόρων Ναυτικῶν. Βλ. ἀνωτέρω Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Ὑπαλλήλων.

Πυριτιδοποιείου καὶ Καλυκοποιείου. Τροποποίησις ἄρθρων Καταστατικοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ, ἀ.ὑ. 36320|1959 σ. 686.—Προσθήκη διατάξεως εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ἀ.ὑ. 41405|1959 σ. 994.

Ραδιοφωνίας. Σύστασις καὶ ὀργάνωσις Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ραδιοφωνίας, δ|γμα σ. 49.

Σιδηροδρόμων. Ὑποχρεώσεις Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ. καὶ Σ.Π.Α.Π. καὶ Ταμείου Προνοίας Σιδηροδρομικῶν εἰς καταβολὴν πρὸς τὰ δίκτυα καὶ τῆς εἰσφορᾶς προσωπικοῦ τῆς παραγρ. 1 ἄρθρου 3 ν.δ. 3395|1955, παρ. 7 π.ὑ.σ. 28|1959 σ. 341.—Συγχώνευσις Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Σιδηροδρόμων Θεσσαλονίκης εἰς τὸ ἀντίστοιχον Ταμεῖον τοῦ Προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ., ἀ.ὑ. 1251|1959 σ. 347.—Κατάργησις τοῦ ἄρθρου 12 Καταστατικοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων, ἀ.ὑ. 72178|1959 σ. 993.—Τροποποίησις Καταστατικοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων, ἀ.ὑ. 27688|1959 σ. 994.—Κύρωσις Κανονισμοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Ε.Η.Σ., δ|γμα σ. 853.—Τροποποίησις ἄρθρου 5 Κανονισμοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ε.Η.Σ., ἀ.ὑ. 19277|1959 σ. 859.

Σταφιδικοῦ Ὀργανισμοῦ. Τροποποίησις Καταστατικοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Αὐτονόμου Σταφιδικοῦ Ὀργανισμοῦ, ἀ.ὑ. 15636|1959 σ. 995.

Συντακτῶν. Βλ. κατωτέρω Τύπου.

Τελωνειακῶν Ὑπαλλήλων. Προσθήκη παραγράφου εἰς Καταστατικὸν Ταμείου Ἀρωγῆς καὶ Ὑγείας Τελωνειακῶν Ὑπαλλήλων, ἀ.ὑ. 20762|1959 σ. 1335.—Προσθήκη ἐδαφίου εἰς Καταστατικὸν τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ἀ.ὑ. 44017|1959 σ. 1337.

Τηλεπικοινωνιῶν. Βλ. ἀνωτέρω Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν.

Τραπεζῶν. Τροποποίησις παραγράφου 7 ἄρθρου 19 τοῦ ἀπὸ 4.5.1955 β.δ. περὶ ὀργα-

νώσεως λειτουργίας τοῦ κλάδου ἀσθενείας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης, δ|γμα σ. 285.—Τροποποιήσεις ἐδ. β' παραγράφου 2 ἄρθρου 4 τοῦ ἀπό 4.5.1955 β.δ. περί ὀργανώσεως λειτουργίας τοῦ κλάδου ἀσθενείας τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, δ|γμα σ. 922.—Προσθήκη παραγρ. 7 ἐν τέλει ἄρθρου 12 Καταστατικοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης, ἀ.ὑ. 5891|1959 σ. 573.—Προσθήκη παραγράφου εἰς Καταστατικόν τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ἀ.ὑ. 39267|1959 σ. 1227.— Τροποποιήσεις Κανονισμοῦ Ταμείων Συντάξεων Προσωπικοῦ πρώην Ἐθνικῆς Τραπέζης, ἀ.ὑ. 59336|1959 σ. 1222.—Τροποποιήσεις παραγράφου 2 ἄρθρου 5 Κανονισμοῦ κλάδου προνοίας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἰονικῆς Τραπέζης, ἀ.ὑ. 47650|1959 σ. 1397.—Προσθήκη μεταβατικῆς διατάξεως εἰς Καταστατικόν Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἀγροτικῆς Τραπέζης, ἀ.ὑ. 26547|1959 σ. 1338.—Δικαίωμα συντάξεως παραιτηθέντων ὑπαλλήλων τῶν συγχωνευθεισῶν Τραπεζῶν Ἐθνικῆς καὶ Ἀθηνῶν, ἵνα ἐκθέσωσι ὑποψηφιότητα βουλευτοῦ, ἄρθρ. 9 § 2 ν.δ. 4020|1959 σ. 1271.

Τύπου: Αὔξησις τῶν ὑπό τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἰδιοκτητῶν, Συντακτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Τύπου παρεχομένων συντάξεων κατά ποσοστόν 10 ο|ο, ἀ.ὑ. 14039|1959 σ. 566.—Τροποποιήσεις Καταστατικοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Θεσσαλονίκης, ὑ.ἀ. 15625|1959 σ. 630. 684.

Τύπου Ἐργατῶν. Προσθήκη διατάξεως ἐν τέλει παραγρ. 3 ἄρθρου 10 τοῦ ἀπό 3.8.1957 β. δ|τος περί ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ κλάδου ἀσθενείας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Τύπου Ἀθηνῶν, δ|γμα σ. 285.

Ὑγειονομικῶν. Καθορισμός ποσοστοῦ παρεχομένης συντάξεως ὑπό τοῦ Τ.Σ.Α.Υ. εἰς τόν ἐπιζῶντα σύζυγον καί τέκνα, δ|γμα σ. 1039.

Ὑδάτων Ἑταιρείας. Τροποποιήσεις ἄρθρου Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ, ἀ.ὑ. 45668|1959 σ. 1048.

Ὑπεγγύων Προσόδων Ἑταιρείας. Τροποποιήσεις κλάδου προνοίας τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ε.Δ.Υ.Π., ἀ.ὑ. 3725|1959 σ. 682.

Ὑποβολέων. Συμμετοχή Ταμείου Ἀσφαλίσεως Συλλόγου Ὑποβολέων Ἑλληνικοῦ Θεάτρου εἰς πρόσθετον τέλος εἰσιτηρίων δημοσίων θεαμάτων, ὑ.ἀ. 59084|1958 σ. 113.

Ὑποδηματεργατῶν. Τροποποιήσεις Κανονισμοῦ λειτουργίας τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως, ἀ. ὑ. 32782|1959 σ. 1280.— Τροποποιήσεις Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ἀ.ὑ. 37212|1959 σ. 1339.

Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν. Αὔξησις συντάξεων Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν, ἀ.ὑ. 63404|1958 σ. 56.—Τροποποιήσεις καὶ συμπλήρωσις τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ἀ.ὑ. 22782|1958 σ. 238.—Τροποποιήσεις Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ἀ.ὑ. 52881|1959 σ. 1282.

Χρηματιστῶν κ.λ.π. Τροποποιήσεις Καταστατικοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Χρηματιστῶν, Μεσιτῶν, Ἀντικρυστῶν καὶ Ὑπαλλήλων Χρηματιστηρίου Ἀξιῶν, ἀ.ὑ. 17468|1959 σ. 1044.

Ταμίαι. Ἐμπορικῶν καταστημάτων· κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 17|1958 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἀ.ὑ. 73618|1958 σ. 61.

Τελωνειακοί. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

Τηλεπικοινωνιῶν Ὀργανισμός. Βλ. λ. *Ὀργανισμοί, Ταμεῖα*.

Τιμάριθμος. Τιμαριθμική αὔξησις μισθῶν προσωπικοῦ ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων, σ.α.ἐ. σ. 618.

Τοκετός. Συνυπολογισμός δια δῶρον ἑορτῶν χρόνου ἀποχῆς πρό καί μετά τόν τοκετόν, ὑ.σ. 30100|1959 σ. 512, ὑ.ἀ. 82900|1959 σ. 1390.

Τουρισμός. Σχολή Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων, π.ὑ.σ. 1042|1958 σ. 220.—Παράτασις προθεσμίας πρός ἐφοδιασμόν δι' ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων ἐργαζομένων εἰς τουριστικά ἐπαγγέλματα, ἀ.ὑ. 49677|1959 σ. 1166.

Τράπεζαι. Βλ. καί λ. *Συλλογικαί συμβάσεις, Ταμεῖα*. Τροποποιήσεις καί συμπλήρωσις ἐγγίων των περί Ἀγροτικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος κλπ. κειμένων διατάξεων, ν.δ. 3874|1958 σ. 44.—Συμμετοχή δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ. εἰς συμβούλια καί ἐπιτροπάς καί ἀνώτατον ὅριον προσθέτων αὐτῶν ἀμοιβῶν ἢ ἀπολαυῶν, ν.δ. 4021|1959 σ. 1332.

Τροφίμων καταστήματα. Ὧραι ἐργασίας, ὑ.ἀ. 68131|1959 σ. 1221.

Τσιμεντοβιομηχανία. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις*. Ὧραι ἐργασίας εἰς τσιμεντοποιεῖα, δ|γμα σ. 511.

Τυπογράφοι—Τύπος. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις, Ταμεῖα*.

Τυροπωλεῖα. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις*.

Υ

Ὑαλουργοί. Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 9|1958 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περί ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας ἐργατῶν καί ὑπαλλήλων κατεργασίας ὑάλου Θεσσαλονίκης, ἀ.ὑ. 70837|1958 σ. 54.

Ὑγειονομικοί. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

Ὑγειονομικοί Σταθμοί. Μή ἐφαρμογή π.ὑ.σ. 1020|1958 ἐπί προσωπικοῦ Κοινοτικῶν Ὑγειονομικῶν Σταθμῶν καί Ἰατρείων Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας· ὅροι μή ἐφαρμογῆς, § VII π.ὑ.σ. 1031|1958 σ. 107.

Ὑδάτων Ἑταιρεία. Βλ. καί λ. *Συλλογικαί συμβάσεις, Ταμεῖα*. Ἀπόσβεσις ἀξιώσεων Ἑταιρείας Ὑδάτων ἐξ ἀχρεωστήτως καταβληθέντων ποσῶν λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ἄρθρ. 10 ν.δ. 4020|1959 σ. 1271.

Ὑδραυλικὰ ἔργα. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Ὑδραυλικοί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Ὑπάλληλοι Δημόσιοι. Βλ. καὶ λ. *Δῶρον ἑορτῶν.* Αὐθεντικὴ ἑρμηνεία ἄρθρ. 17 § 7 ἐδ. γ' ν. 3796|1957 περὶ διακατοχῆς δευτέρας θέσεως παρὰ δημοσίων ὑπαλλήλων ἰατρῶν, ἄρθρ. 14 ν. δ941|1959 σ. 341.—Νοσοκομειακὴ κλπ. περίθαλψις τῶν τακτικῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων, τῶν ὑπαλλήλων τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, τῶν ἀνδρῶν τῆς χωροφυλακῆς, τῶν μελῶν τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν καὶ τῶν πολιτικῶν συνταξιούχων, δ|γμα σ. 720.—Συμπλήρωσις νόμου 2105|1954 καὶ ἐπέκτασις διατάξεων ἀφορωσῶν νοσοκομειακὴν καὶ φαρμακευτικὴν περίθαλψιν καὶ ἔξοδα κηδείας τῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ εἰς τοὺς στρατιωτικούς, ν.δ. 3795|1959 σ. 1117.—Καταβολὴ ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν εἰς τοὺς πάσης φύσεως ἐκτάκτους καὶ προσκαίρους ὑπαλλήλους Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, π.ὀ.ν. 103|1959 σ. 924.—Συμμετοχὴ δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ. εἰς συμβούλια καὶ ἐπιτροπὰς καὶ ἀνώτατον ὅριον τῶν προσθέτων αὐτῶν ἀμοιβῶν ἢ ἀπολαυῶν, ν. δ. 4021|1959 σ. 1332.– Θέμα σχετικὸν πρὸς ἀσφάλισιν ΙΚΑ, ὑ.ἀ. 14591|1959 σ. 981.

Ὑπεγγύων Προσόδων Ἑταιρεία. Βλ. λ. *Ταμεῖα.*

Ὑπερωρίαι. Φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς πόλεως Σουφλίου, ὑ.ἀ. 62940|1959 σ. 54.—Κατάργησις ὑ.ἀ. 126274|1958 περὶ αὐξήσεως ὑπερωριακῆς ἀποζημιώσεως καὶ ἐξόδων κινήσεως ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., § VII π.ὀ.ν. 103|1958 σ. 107.—Αὔξησις τῆς ἀμοιβῆς λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας ὁδηγῶν αὐτοκινήτων Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως, ἀ.ὑ. 313161|1958 σ. 227.—Ὑπολογισμὸς ἀποζημιώσεως λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας σταθμαρχῶν καὶ ἐλεγκτῶν ἀστικῶν λεωφορείων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων, ὑ.ἀ. 46493|1959 σ. 809.—Ὑπερωριακὴ ἐργασία αὐκοσυσκευαστῶν Καλαμῶν, σ.σ.ἑ. σ. 1050.—Ἀπόσβεσις ἀξιώσεως Ἑταιρείας Ὑδάτων ἐξ ἀχρεωστήτως καταβληθέντων ποσῶν λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ἄρθρον 10 ν.δ. 4020|1959 σ. 1271.—Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων, ν.δ. 4020|1959 σ. 1271, Εἰσηγ. Ἔκθ. σ. 1273.—Μὴ συνυπολογισμὸς διὰ δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 30100|1959 σ. 512, ὑ.ἀ. 82900|1959 σ. 1390.

Ὑπηρέται. Δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 30100|1959 σ. 512, ὑ.ἀ. 82900|1959 σ. 1390.—Κύρωσις Κανονισμοῦ ἐργασίας ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ χωροφυλακῆς, ἀ.ὑ. 3.6|14.1958 σ. 234.

Ὑποδήματα. Περὶ κατηγοριῶν ὑποδημάτων, ἀ.ὑ. 240256|1958 (ἀγορανομ. διάτ. σ. 48) σ. 236.

Ὑποδηματεργάται - Ὑποδηματοποιεῖα. Βλ. λ. *Κυριακή, Ἑορταί, Ταμεῖα.*

Ὑπουργεῖα - Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις. Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις ἐπὶ θεμάτων ἀποδοχῶν κλπ. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*— Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 17.11.1958 σ.σ.ἑ. προσωπικοῦ μηχανικῆς καλλιεργείας Ὑπουργείου Γεωργίας ἁπάσης τῆς χώρας, ἀ.ὑ. 75139|1958 σ. 113.—Αὔξησις ἀμοιβῆς λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως, ἀ.ὑ. 313161|1958 σ. 227.—Ὁρισμὸς ἀποδοχῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας, συνδεομένων μετὰ τοῦ Δημοσίου διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὡς καὶ τοῦ Γενικοῦ Χημείου τοῦ Κράτους, ν. ὑ. 77440|1959 σ. 568.—Σύστασις Γραφείου Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας ἐν Πτολεμαΐδι καὶ καθορισμὸς τῆς περιφερείας κλπ. αὐτοῦ, δ|γμα σ. 980.—Μὴ ἀναστολὴ δικηγορικοῦ λειτουργήματος δικηγόρων προέδρων Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἄρθρ. 12 ν.δ. 4020|1959 σ. 1271.— Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις διατάξεων περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων καὶ θεσπίσεως διατάξεων τινων περὶ τοῦ προσωπικοῦ Ὑπηρεσιῶν ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν καὶ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου κλπ., ν.δ. 3908|1958 σ. 341.

Ὑφαλοχρωματισταί. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.* Δώρων ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 30100|1959 σ. 512, ὑ.ἀ. 82900|1959 σ. 1390.

Φ

Φαρμακεῖα - Φαρμακευτικαὶ ἐργασίαι. Βλ. λ. *Κυριακή, Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.*

Φορολογία. Κατανομὴ προσθέτου τέλους ἐπὶ εἰσιτηρίων δημοσίων θεαμάτων, ἀ.ὑ. 59084|1958 σ. 118, ὑ.ἀ. 78230|1958 σ. 233.—Ὑπαγωγὴ δώρων ἑορτῶν εἰς φορολογίαν εἰσοδήματος. Βλ. εἰς ὑπουργικὰς ἀποφάσεις σ. 59, 117, 562, 992, 1398, 1399.

Φορτοεκφορτωταί. Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 28.4.1958 συλλογικῆς συμβάσεως φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς Σουφλίου, ἀ.ὑ. 62940|1958 σ. 54.—Καθορισμὸς προϋποθέσεων καὶ τρόπου χορηγήσεως ἀδειῶν ἐργασίας σημειωτῶν, ἐργολάβων - ἰδιοκτητῶν φορτηγίδων καὶ φυλάκων ἐμπορευμάτων, ὑ.ἀ. 69680|1958 σ. 237.—Ἀποζημίωσις ἰδιοκτητῶν πλωτῶν μέσων καὶ ἐργολάβων φορτοεκφορτώσεως λιμένος Πειραιῶς, δ|γμα σ. 1277.—Δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 30100|1959 σ. 512, ὑ.ἀ. 82900|1959 σ. 1390.

Ἐπέκτασις ν. δ. 1254|1949 εἰς κωμόπολιν Πεταλιδίου, ὑ.ἀ. 75825|1959, σ. 350. —. . . εἰς κωμόπολιν Δοξάτου, ἀ.ὑ. 17909|1959 σ. 677.— . . . εἰς κωμόπολιν Βραχατίου Κορινθίας, ἀ.ὑ. 17923|1959 σ. 687.—. . . εἰς κωμόπολιν Ἁλιάρτου, ἀ.ὑ. 30258|1959 σ. 1055.— . . εἰς Διδυμότειχον, ὑ.ἀ. 53704|1959 σ. 1280.

Φύλακες. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.* Καθορισμὸς προϋποθέσεων καὶ τρόπου χορηγήσεως ἀδειῶν ἐργασίας σημειωτῶν, ἐργολάβων - ἰδιοκτητῶν φορτηγίδων καὶ φυλάκων ἐμπορευμάτων, ὑ.ἀ. 69680|1958 σ. 237.

Φυλλοξηρικοὶ ἐπιστατοφύλακες. Καθορισμὸς βασικοῦ ἡμερομισθίου, ἀ.ὑ. 99635|1959 σ. 856.

Φυματικοί. Χορήγησις βοηθήματος ἀεροθεραπείας εἰς φυματικοὺς ἠσφαλισμένους καὶ

συνταξιούχους, ὑ.ἀ. 45603|1959 σ. 980, ὑ.ἀ. 46117|1959 σ. 1054.

Φωτογραφεῖα. Βλ. λ. *Ὧραι ἐργασίας.*

Χ

Χαρτοποιΐα. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Χαρτόσημον. Ἀπαλλαγὴ δώρων ἑορτῶν. Βλ. ὑπουργικὰς ἀποφάσεις εἰς σ. 59, 117, 562, 563, 992, 1398, 1399.

Χημεῖον Κράτους. Ὁρισμὸς ἀποδοχῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων, ὑ.ἀ. 77440|1959 σ. 568.

Χημικὴ Βιομηχανία—Χημικοί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Χρηματισταί. Βλ. λ. *Ταμεῖα.*

Χωροφυλακή. Κύρωσις Κανονισμοῦ ἐργασίας ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ χωροφυλακῆς, ἀ. ὑ. 3|6-1γ|1958 σ. 234.—Νοσοκομειακὴ κλπ. περίθαλψις, δ|γμα σ. 720.

Ω

Ὧραι ἐργασίας. Ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐμπορουϋπαλλήλων Πατρῶν, ἀ.ὑ. 74275|1958 σ. 225.— Ἀλιανοπωροπωλείων Ἡρακλείου Κρήτης, ἀ.ὑ. 34889|1958 σ. 232.— Φωτογραφείων Ἡρακλείου Κρήτης, ἀ.ὑ. 73235|1958 σ. 235.—Προσωπικοῦ Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων ν.δ. 2592|1959, ἄρθρ. 16 ν. 3941/1959 σ. 311.—Ἰχθυοπωλείων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Προαστίων, ἀ.ὑ. 42754|1959 σ. 405.—Καθιέρωσις δώρου ἐργασίας διὰ τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἀπασχολουμένους μαγείρους καὶ βοηθοὺς μαγείρων, ἀ.ὑ. 78188|1959 σ. 346.— Ἐπέκτασις διατάξεων ὑπ' ἀριθ. 20463|1954 ἀποφάσεως περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας κουρείων, κομμωτηρίων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης, ὡς αὕτη συνεπληρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23153|1955 ὁμοίας καὶ εἰς τὰ κουρεῖα καὶ κομμωτήρια τῶν πέριξ τῶν πόλεων τῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης Δήμων, Κοινοτήτων καὶ Συνοικισμῶν, ἀ.ὑ. 10262|1959 σ. 346.—Ὧραι ἀνοίγματος, μεσημβρινῆς διακοπῆς καὶ κλεισίματος τῶν κουρείων Δήμου Παλαιοῦ Φαλήρου διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως μέχρι καὶ τῆς 15ης Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ., ἀ. ὑ. 59382|1959 σ. 1167.—Καθορισμὸς ἐλαχίστου χρονικοῦ ὁρίου ἡμερησίας λειτουργίας τῶν καθ' ἅπασαν τὴν χώραν πρατηρίων λιανικῆς πωλήσεως καπνοῦ, ἀ. ὑ. 51136|1959 σ. 851.—Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις ἄρθρου μόνου τοῦ π. δ. τῆς 9|20 Ἰουλίου 1935 περὶ ἐπεκτάσεως τῶν περὶ 8ώρου ἐργασίας διατάξεων εἰς τὰ ἐλαιουργεῖα, ταμεντοποιεῖα, ἐργαστάσια ὀξυγόνου, ἀνθρακασβεστίου καὶ ζυθοποιΐας, δ|γμα σ. 511.— Καθορισμὸς ὡρῶν ἐργασίας τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων καὶ Προαστίων κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον 1959 - 1960, ἀ.ὑ 68131|1959 σ. 1221. — Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων, ν.δ. 4020|1959, σ. 1271, Εἰσηγ. Ἔκθ. σ. 1273.—Τροποποίησις τῆς 4761|910|1958 ἀποφάσεως περὶ καθορισμοῦ παραβόλου Ἐπιτροπῶν παραγρ. 2 ἄρθρ. 5 ν.δ. 3789|1957, ὑ.ἀ. 75888|1959 σ. 406. — Εἰδικὰς διατάξεις περὶ ὡρῶν ἐργασίας διαφόρων κατηγοριῶν μισθωτῶν βλ. εἰς τὰς οἰκείας συλλογικὰς συμβάσεις, διαιτητικὰς ἀποφάσεις, ὑπουργικὰς ἀποφάσεις, ἰδίᾳ εἰς σελίδας 54, 113, 170, 343, 451, 573, 575, 626, 862, 868, 870, 929, 982, 989, 998, 1050, 1230, 1340.

ΙΓ'. ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΝ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΝΟΜΩΝ, ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ, ΥΠΟΥΡΓΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΚΛΠ (*)

1. Νόμοι

1958

3924 — 217

1959

3941 — 341

2. Νομοθετικά Διατάγματα

1958

3869 — 107
3870 — 107
3874 — 44
3890 — 49
3893 — 49
3896 — 49
3908 — 341
3913 — 49
3975 — 1117
3990 — 1116
4020 — 1271
4021 — 1332

3. Διατάγματα

1958

24.9 — 49, 52, 53
9.10 — 49
25.10 — 50, 51
11.11 — 53, 285, 286
20.11 — 51
30.11 — 286
1.12 — 222
15.12 — 112, 285
30.12 — 223, 224, 617

1959

12.2 — 341
13.2 — 617
10.3 — 509, 510, 511
12.3 — 511
17.3 — 617
10.4 — 618
2.5 — 854, 921, 980
15.5 — 853
17.5 — 853
29.5 — 726, 798, 854
12.6 — 920, 921
18.6 — 922
27.6 — 921
18.7 — 980
26.7 — 923, 980, 1166
6.8 — 1039, 1119
16.8 — 1117
17.9 — 1219
28.9 — 1277, 1335
20.10 — 1335
23.10 — 1389, 1390
11.11 — 1389

4. Πράξεις Υπουργικού Συμβουλίου

1958

1031 — 107
1040 — 112
1042 — 220

1959

28 — 341
36 — 342
61 — 618
89 — 798
103 — 924

5. Αποφάσεις Υπουργών

α'. Βιομηχανίας και Εργασίας

14980]1959 — 991

β'. Δικαιοσύνης

1959

21337 — 405
26573 — 566

γ'. Εθνικής Αμύνης

61021]1959 — 991

δ'. Εμπορικής Ναυτιλίας

1959

27772 — 674
30887 — 1042
31012 — 623
31423 — 623
37542 — 862
51733 — 982
57066 — 1042
78459 — 1398

ε'. Εμπορικής Ναυτιλίας και Εργασίας

69680]1958 — 237

στ'. Εμπορίου

1958

240256 — 236

1959

130950 — 628
162291 — 859

ζ'. Εργασίας

1958

4003 — 287
22782 — 238
34839 — 232
45667 — 233
48827 — 239
59084 — 113
62366 — 57
62944 — 119
68145 — 234
68654 — 112
68869 — 112
68870 — 53
70011 — 60
70238 — 229
70837 — 54
73235 — 235
73618 — 61
73620 — 63
73709 — 60
74695 — 59
78230 — 233
79749 — 168
79750 — 229
79751 — 168 (1)
79752 — 169
79801 — 224

1959

1454 — 230
2585 — 680
2591 — 993
2593 — 685
2935 — 346
3914 — 630
4004 — 232
4225 — 681
4276 — 348
4586 — 571
5891 — 573
6747 — 1220
7682 — 287
9321 — 569
9442 — 290
10262 — 346
10864 — 287
10865 — 288
12051 — 629, 683
12052 — 629, 683
12771 — 677
14021 — 1279
14022 — 680
14591 — 981
15166 — 685
15625 — 630, 684
15636 — 995
17468 — 1044
17768 — 805
17909 — 677
17923 — 687
18045 — 405
18375 — 406
19277 — 859
19353 — 570
20762 — 1335
22888 — 569
24546 — 995
24550 — 1284
24561 — 858
24562 — 741
24647 — 1167
24649 — 1283
24995 — 567
25262 — 517
26547 — 1338
27314 — 676
27398 — 1279
27399 — 679
27688 — 994

(1) Διόρθ. ἡμαρτημένων σ. 295.

(*) Ὁ πρῶτος ἀριθμὸς δηλοῖ τὸν τοῦ νόμου, ὑπ. ἀποφάσεως κλπ. καὶ ὁ δεύτερος τὴν σελίδα.

28184 — 519
28858 — 740
29124 — 806
29567 — 677
29976 — 563
30258 —1055
32086 — 573
32782 —1280
33326 —1284
34127 — 677
34410 — 618
35393 — 622
35394 — 622
36320 — 686
36403 —1281
36404 —1049
36565 — 737
36594 — 733
37041 — 935
37212 —1339
38254 — 734
38890 — 735
38897 — 734
39267 —1227
40821 — 733
41405 — 994
42292 — 799
42305 — 798
42754 — 405
43495 —1166
43548 — 799
43880 — 806
44017 —1337
44596 —1396
45416 — 858
45668 —1048
46493 — 800
46494 — 800
47647 —1049
47655 —1397
47834 — 681
48201 — 860
49287 — 925
50104 — 931
50105 — 931
50254 — 926
50256 — 925
50825 — 932
51136 — 351
51683 — 926
52029 — 406
52881 —1282
52941 —1043
53704 —1280
55926 —1040
55927 — 999
55928 —1039
57104 —1040 (1)
57105 —1040 (1)
57106 —1054 (1)
57375 —1054
59336 —1222
59872 —1167
59932 —1167
65656 —1286
66579 —1169
67449 —1282
67502 —1221
68131 —1221
68501 —1287
68623 — 567
68842 —1339
70167 —1339
70196 —1282
71385 — 686
71389 — 572
72178 — 993
72180 — 681
72922 —1396
73406 —1286
75059 — 631
75888 — 406
75923 — 684, 1340
75924 —1397
77949 —1396
78188 — 346
78189 — 225
79825 — 350, 568
427269 — 800

η'. Εσωτερικών και Εργασίας

3]1958 — 234

θ'. Εσωτερικών και Οικονομικών

1959

24893 — 516
40350 — 992

ι'. Κοινωνικής Προνοίας και Οικονομικών

1959

309 — 349
77440 — 568

ια'. Οικονομικών

1958

313161 — 227

(1) Διόρθ. ήμαρτημένων σ. 1261.

327558 — 117
331726 — 59

1959

110001 — 562
353133 —1399
353134 —1398

ιβ'. Οικονομικών και Εργασίας

1959

29950 — 563
30100 — 512 (1)
32430 — 518 621
45603 — 980
46117 —1054
82900 —1390

ιγ'. Οικονομικών, Συντονισμού και Γεωργίας

99635]1959 — 856

ιδ'. Προεδρίας της Κυβερνήσεως και Εργασίας

49677]1959 —1166

ιε'. Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων

1959

1429 — 991
3326 — 570
4304 —1219
36821 —1338

ιστ'. Συντονισμού και Δημοσίων Έργων

1251]1959 — 347

ιζ'. Συντονισμού και Εργασίας

1958

62940 — 54
66147 — 57
71438 — 53
74275 — 225
75139 — 113
76726 — 227

1959

9232 — 290
13722 — 347
14099 — 566
14734 — 349, 567
16929 — 343
24078 — 564

(1) Διόρθ. ήμαρτημένων σ. 687.

24079 — 565
28590 — 620
31253 — 673
32935 — 574
32936 — 575
35045 — 625
38322 — 740
41759 — 856
44012 — 801
44192 — 805
45072 — 857
47064 — 854
49854 — 868
51664 — 932
51713 — 933
52730 — 927
52887 — 928
52888 — 930
53132 — 928
55729 — 998
57107 —1041
58248 —1051
58249 —1050
65871 —1169
72711 —1285
73524 —1286
77125 —1396

ιη'. Συντονισμού, Εσωτερικών και Οικονομικών

19883]1959 — 570

ιθ'. Συντονισμού, Οικονομικών και Εθνικής Άμύνης

95500]1959 — 736

κ'. Συντονισμού, Οικονομικών και Εργασίας

1958

63404 — 56
75472 — 351

1959

16302 — 569
262214 —1168

6. Αγορανομικαί διατάξεις

1958

48 — 236

1959

9 — 628
34 — 859

7. Αποφάσεις Διοικητικού Συμβουλίου Ι.Κ.Α.

1958

43]4.11 — 239
49]9.12 — 293
49]16.12 — 295
514]23.12 — 557

1959

4.2 — 407
* — 631
* — 742
7809 —1055

8. Διαιτητικαί αποφάσεις

1. Πρωτοβαθμίων Δ.Δ.Δ.

α. Αθηνών

1958

31 — 287

1959

9 — 733
10 —1173
16 —1169, 1396
23 — 931
24 —1054
31 —1169

β'. Άρτης

1]1958 — 676

γ'. Βόλου

1958

1 — 226
2 — 227

1959

1 — 860
2 — 927
3 — 928

δ'. Ηρακλείου

2]1958 — 175
3]1959 —1174

ε'. Θεσ]νίκης

7]1958 — 564
6]1959 —1396

στ'. Κοζάνης

1]1959 — 627

ζ'. Κορίνθου

1]1959 — 740

η'. Λαρίσης

1]1958 — 232

θ'. Πατρών

1958

4 — 225
5 — 229
6 — 620

ι'. Πειραιώς

1959

1 — 622
2 — 622
8 —1174
9 —1175

ια'. Πύργου

1]1958— 169

ιβ'. Ρόδου

2]1959— 926

ιγ'. Χανίων

2]1958— 857

2. Δευτεροβαθμίων Δ.Δ.Δ.

α. Αθηνών

1957

2 — 931

1958

14 — 53
17 — 61, 733
18 — 168 (1)
19 — 174
20 — 290
21 — 351

1959

1 — 407
2 — 343, 800
3 — 457, 799
4 — 517, 734
5 — 626, 1339
6 — 550, 574, 931
7 — 805
9 — 800
10 — 800
11 — 854
13 —1396
14 —1172, 1287
15 —1169
16 —1227
17 —1221
19 —1287
20 —1342
21 —1340
22 —1341
23 —1341
24 —1285
25 —1286

β'. Θεσ]νίκης

1958

3 — 54
5 — 347

1959

1 — 565
3 — 935
6 — 996, 1396
7 — 933
9 —1173

γ'. Λαρίσης

1958

7 — 226
8 — 227

1959

5 — 860
6 — 928
7 — 927

δ'. Πατρών

1958

3 — 226

1959

1 — 620
2 — 575
3 —1039

ε'. Χανίων

1959

1 — 798
3 —1040
4 —1175

9. Συλλογικαί συμβάσεις

1954

7.9 —1286

1955

5.8 — 925

1957

21.11 — 454

1958

28.4 — 54
31.5 — 168
23.7 — 348
24.9 — 456
1.10 — 57
11.11 — 60
17.11 — 114
29.11 — 292
1.12 — 175, 290
11.12 — 170
15.12 — 174, 230

1959

1.1 — 862, 982
19.1 — 350, 568
22.1 — 288
26.1 — 573
13.2 — 460
27.2 — 618
3.3 — 870
21.3 — 735
23.3 — 625
28.3 — 673, 674
31.3 — 926
18.4 — 737
20.4 — 734
6.5 — 990
19.5 — 856
21.5 — 801
29.5 — 932
12.6 — 925
19.6 — 868
23.6 — 998
24.6 — 932
8.7 — 928
16.7 —1051
22.7 — 999
28.7 —1050
1.8 —1170
6.8 —1228
18.8 —1220
24.8 —1230
27.8 —1231
19.9 —1397
14.10 —1340

10. Εισηγητικαί εκθέσεις

Ν. 3816]1958—1035
Ν.Δ. 3924]1958— 219
Ν.Δ. 4020]1959—1273
Σχεδίου Πολ. Δικονομίας 1057

(1) Διόρθ. ήμαρτημένων σ. 295.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΙΣ

Περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων(*)

(*) Δίδεται εἰς τὴν δημοσιότητα διὰ λόγους ἐνημερότητος εἰς ἰδιαίτερον φύλλον μόλις ὑπογραφεῖσα ἡ σχετικὴ ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ἡ ὁποία ἀπεστάλη πρὸς δημοσίευσιν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Θὰ καταχωρηθῇ κανονικῶς εἰς τὸ ἑπόμενον τεῦχος μετὰ τοῦ ἀριθμοῦ Φ.Ε.Κ.

'Αριθ. πρωτ. 16929/3371/1959

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

Οι 'Υπουργοί

Συντονισμοῦ καὶ 'Εργασίας

"Εχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2, ἐδάφ. β', τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ 'Εθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 27.2.1959, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ., δι' ἧς μετερρυθμίσθη, μετ' ἔφεσιν, ἡ ὑπ' ἀριθ. 24/1958 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων κλπ. 'Ανωνύμων 'Εταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας».

4) Τὸ γεγονὸς ὅτι ὡρισμέναι διατάξεις τῆς προμνησθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἀναφερόμεναι εἰς τὰ κατωτέρω θέματα καὶ διὰ τοὺς ἐκτιθεμένους λόγους, ἀντίκεινται πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικήν: α') 'Ως πρὸς τὴν ἐν § 4 προβλεπομένην κατάθεσιν ὑπὸ τῶν μισθωτῶν τῶν πιστοποιητικῶν προϋπηρεσίας «ἐν καιρῷ», διότι, ὡς ἐκ τῆς ἀοριστίας τῆς διατυπώσεως τῶν σχετικῶν διατάξεων, παρέχεται ἔδαφος καταστρατηγήσεως καὶ διενέξεων, δυναμένων νὰ προκαλέσωσι διατάραξιν τῶν ὁμαλῶν σχέσεων ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν κυβερνητικὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικήν, ἥτις συνίσταται εἰς τὴν ὁμαλὴν καὶ ἀδιατάρακτον συνεργασίαν πάντων τῶν συμμετεχόντων εἰς τὴν παραγωγικὴν ἐργασίαν προσώπων, δι' ὃ καὶ δέον νὰ τροποποιηθῇ, ὁριζομένης τριμήνου προθεσμίας διὰ τὴν κατάθεσιν τῶν σχετικῶν πιστοποιητικῶν προϋπηρεσίας· β) 'Ως πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς παραγρ. 7 προβλεπομένην μεταμεσημβρινὴν ἀνάπαυσιν τοῦ περὶ οὗ ἡ ἀπόφασις προσωπικοῦ, διότι, ὡς ἐκ τῆς γενικότητος τῆς διατυπώσεως τῶν σχετικῶν διατάξεων, αὗται καταλαμβάνουσι καὶ ἐκείνους τοὺς μισθωτοὺς ἐκ τῶν περὶ ὧν ἡ ἀπόφασις, τῶν ὁποίων ἡ ἐργασία, παρεχομένη ἐντὸς τοῦ ἐργοστασίου, εἶναι ἀμέσως συνδεδεμένη πρὸς τὴν παραγωγικὴν διαδικασίαν καὶ ὅταν εἰσέτι ἀπασχολοῦνται κατ' ἐναλλασσομένας ὁμάδας, ἄνευ διακοπῆς τοῦ ὡραρίου ἐργασίας αὐτῶν, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην ἐν προκειμένῳ κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικήν, συνισταμένην εἰς τὴν παροχὴν μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως κατὰ Τετάρτην ἢ Σάββατον εἰς ἐκείνους τοὺς μισθωτούς, τῶν ὁποίων τὸ ὡράριον ἐργασίας, διακοπτόμενον τὴν μεσημβρίαν, συνεχίζεται κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας καὶ οὐχὶ εἰς ἐκείνους, τῶν ὁποίων τὸ ὡράριον ἐργασίας, ἀρχόμενον πρὸ ἢ μετὰ τὴν μεσημβρίαν, συνεχίζεται ἄνευ διακοπῆς, δι' ὃ καὶ δέον νὰ τροποποιηθῇ αὕτη, ἐξαιρουμένων ἐκ τῆς μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως τῶν ἀπασχολουμένων εἰς ἐναλλασσομένας ὁμάδας, ὅταν ἡ ἐργασία αὐτῶν εἶναι συνδεδεμένη ἀμέσως πρὸς τὴν παραγωγικὴν διαδικασίαν. Καὶ γ) ὡς πρὸς τὴν ἀναδρομικότητα ἰσχύος τῆς ἀποφάσεως, ἐκ τῆς ὁποίας εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ προκληθῇ ταμειακὴ δυσχέρεια εἰς ὡρισμένας περιπτώσεις καί, ὡς εἶναι φυσικόν, διενέξεις μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων, γεγονότα, ἅτινα ἀντιτίθενται εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, δι' ὃ καὶ δέον νὰ προστεθῇ διάταξις, παρέχουσα τὴν δυνατότητα ἐξοφλήσεως τῶν ἀναδρομικῶν ὀφειλῶν εἰς ἓξ (6) μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης καταβαλλομένης μέχρι 31 Μαρτίου 1959.

'Αποφασίζομεν

'Εγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν, τροποποιουμένην καὶ συμπληρουμένην παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἥτις ἐξεδόθη ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς μὲν τῆς 'Ομοσπονδίας 'Ιδιωτικῶν 'Υπαλλήλων 'Ελλάδος καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν Συνδέσμου 'Ελλήνων Βιομηχάνων, Συνδέσμου τῶν ἐν 'Ελλάδι 'Ανωνύμων 'Εταιρειῶν, Γενικῆς Συνομοσπονδίας 'Επαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν 'Ελλάδος καὶ 'Εμπορικῶν Συλλόγων 'Αθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης, ὡς γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐμπόρων, καὶ ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον καὶ συμπληρούμενον κατὰ τὰ ἀνωτέρω διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

1) Εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ὑπάγεται τὸ προσωπικὸν τῶν Γραφείων καὶ τὸ προσωπικὸν τὸ ἐκτελοῦν ἐργασίαν Γραφείου, ἀσχέτως τοῦ τόπου, ἔνθα παρέχει τὰς ὑπηρεσίας του, τῶν ἐν 'Ελλάδι λειτουργουσῶν, πάσης φύσεως, ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων (βιομηχανικῶν, ἐμπορικῶν, ἐπαγγελματικῶν, βιοτεχνικῶν, καταστημάτων ἐν γένει κλπ.), ἀνεξαρτήτως τῆς νομικῆς μορφῆς τούτων, ἐκτὸς τοῦ ὁμοίου προσωπικοῦ τῶν Τραπεζικῶν καὶ 'Ασφαλιστικῶν 'Επιχειρήσεων.

2) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτῶν καθορίζονται ὡς ἀκολούθως

Α' 'Υπάλληλοι ἄρρενες

α) Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των δρχ. 1000.

β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των κατὰ τὰ ἀκόλουθα κλιμάκια:

							Δραχ.
1)	Κατὰ τὸ	1ον	καὶ	2ον	ἔτος	ὑπηρεσίας	1.200
2)	»	»	3ον	»	4ον	»	»	1.350
3)	»	»	5ον	»	6ον	»	»	1.500
4)	»	»	7ον	»	8ον	»	»	1.550
5)	»	»	9ον	»	10ον	»	»	1.650
6)	»	»	11ον	»	12ον	»	»	1.750
7)	»	»	13ον	»	14ον	»	»	1.850
8)	»	»	15ον	»	16ον	»	»	1.950
9)	»	»	17ον	»	18ον	»	»	2.100
10)	»	»	19ον	»	20ὸν	»	»	2.200

γ) Δι' ἕκαστον, ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων, ἔτος ὑπηρεσίας τὸ ὡς ἄνω τελευταῖον κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν δρχ. 2.200

αύξάνεται κατά ποσόν δρχ. 50 μέχρι συμπληρώσεως βασικού μισθού δραχ. 2700.

Β' Ὑπάλληλοι θήλεις

α) Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των δρχ. 900.

β) Μετά συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας κατά τά ἀκόλουθα κλιμάκια:

1)	Κατά τό	1ον	καί	2ον	ἔτος	ὑπηρεσίας	1.050
2)	»	»	3ον	»	4ον	»	»	1.300
3)	»	»	5ον	»	6ον	»	»	1.450
4)	»	»	7ον	»	8ον	»	»	1.500
5)	»	»	9ον	»	10ον	»	»	1.550
6)	»	»	11ον	»	12ον	»	»	1.600
7)	»	»	13ον	»	14ον	»	»	1.700
8)	»	»	15ον	»	16ον	»	»	1.900
9)	»	»	17ον	»	18ον	»	»	1.950
10)	»	»	19ον	»	20όν	»	»	2.000

Δι' ἕκαστον ἔτος, πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων, ὑπηρεσίας τό ὡς ἄνω τελευταῖον κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν δρχ. 2.00υ αὐξάνεται κατά ποσόν δρχ. 50 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δρχ. 2.400.

Γ' Εἰσπράκτορες καί ἀποθηκάριοι

α) Ἄρρενες μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἐτους τῆς ἡλικίας των δρχ 1.000.

β) Θήλεις μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἐτους τῆς ἡλικίας δραχ. 950.

γ) Μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας κατά τά ἀκόλουθα κλιμάκια ἀνεξαρτήτως φύλου:

1)	Κατά τό	1ον	καί	2ον	ἔτος	ὑπηρεσίας	1.160
2)	»	»	3ον	»	4ον	»	»	1.250
3)	»	»	5ον	»	6ον	»	»	1.350
4)	»	»	7ον	»	8ον	»	»	1.450
5)	»	»	9ον	»	10ον	»	»	1.500
6)	»	»	11ον	»	12ον	»	»	1,550
7)	»	»	13ον	»	14ον	»	»	1.600
8)	»	»	15ον	»	16ον	»	»	1.700
9)	»	»	17ον	»	18ον	»	»	1.750
10)	»	»	19ον	»	20όν	»	»	1.800

δ) Δι' ἕκαστον, ἐπί πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων, ἔτος ὑπηρεσίας τό ὡς ἄνω τελευταῖον κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 1.800 αὐξάνεται κατά ποσόν δραχ. 50 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχ. 2.250.

Δ. Ὑπηρετικόν προσωπικόν.

α) Ἄρρενες τό πρῶτον προσλαμβανόμενοι, δραχμαί 800.

β) Θήλεις τό πρῶτον προσλαμβανόμεναι, δραχμαί 770.

γ) Ἄρρενες μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας καί ἑνός ἔτους ὑπηρεσίας ἤ τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας, ἀσχέτως χρόνου ὑπηρεσίας, δραχ. 920.

δ) Θήλεις μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ 16ου ἔτους τῆς ἡλικίας καί ἑνός ἔτους ὑπηρεσίας ἤ τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας, ἀσχέτως ὑπηρεσίας, δραχ. 920.

ε) Ἄρρενες, κατά τό 3ον, 4ον, 5ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχ. 1.250.

στ) Θήλεις κατά τό 3ον, 4ον, 5ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχ. 1.050.

ζ) Ἄρρενες κατά τό 6ον, 7ον, 8ον, 9ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχ. 1.300.

η) Θήλεις κατά τό 6ον, 7ον, 8ον, 9ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχ. 1.200.

θ) Ἀνεξαρτήτως φύλου κατά τό 10ον, 11ον, 12ον, 13ον, 14ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχ. 1.400.

ι) Ἀνεξαρτήτως φύλου ἀπό τοῦ 15ου ἔτους ὑπηρεσίας δραχ. 1.500.

3) Πλέον τῶν ὑπό τῆς προηγουμένης παραγράφου καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μισθῶν παρέχεται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ δραχμῶν 80 διά τήν μή ἐργαζομένην σύζυγον καί δραχ. 40 δι' ἕκαστον καί μέχρι τριῶν τέκνον.

Τό ὡς ἄνω ἐπίδομα παύει χορηγούμενον α) τό διά τήν σύζυγον, ἐν περιπτώσει χηρείας ἤ διαζεύξεως, καί β) τό διά τά τέκνα, ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας, προκειμένου περί ἀρρένων, ἤ τοῦ 20οῦ, προκειμένου περί θηλέων, εἰς ἀμφοτέρας δέ τάς περιπτώσεις, ἐφ' ὅσον ἀναλάβωσιν ἐργασίαν ἤ νυμφευθῶσι.

Τοῦ διά τά τέκνα παρεχομένου ἐπιδόματος δικαιοῦνται καί αἱ θήλεις, συντρεχουσῶν τῶν ἀνωτέρω προϋποθέσεων, ἐφ' ὅσον τελοῦσιν ἐν χηρείᾳ ἤ διαζεύξει καί συντηροῦσι ταῦτα.

4) Ὁ κατά τά ἀνωτέρω, κατά ἔτη ὑπηρεσίας, καθορισμός τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τῶν περί ὧν ἡ παροῦσα μισθωτῶν γίνεται ἐπί τῇ βάσει τῆς ὑπηρεσίας καί πραγματικῆς ἐργασίας παρά τῇ εἰς ἣν ὑπηρετοῦν ἐπιχειρήσει, προσαυξανομένος κατά τήν παρ' ἄλλῃ ἰδιωτικῇ ἐπιχειρήσει, Δημοσίῳ, Νομικῷ Προσώπῳ Δημοσίου Δικαίου κλπ., πραγματικήν προϋπηρεσίαν εἰς ὁμότιμα καθήκοντα, ἀναδρομικῶς μέχρι τοῦ πρώτου διορισμοῦ. Δέν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ προϋπηρεσία συνταξιούχου, ἥτις προσεμετρήθη διά τήν χορήγησιν τῆς συντάξεως.

Ἐν περιπτώσει μετατάξεως τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ εἰς τό ὑπαλληλικόν τοιοῦτον ὁ χρόνος ὑπηρεσίας ὡς ὑπαλλήλου ὑπολογίζεται ἀπό τῆς ἡμέρας τῆς ἀναλήψεως ὑπαλληλικῆς ὑπηρεσίας.

Ἡ προϋπηρεσία τῶν νεοπροσλαμβανομένων ὑπαλλήλων ἀποδεικνύεται δι' ὑπευθύνου δηλώσεως αὐτῶν, κατατιθεμένης ἅμα τῇ προσλήψει των εἰς τόν ἐργοδότην, συνοδευομένης, ἐντός τριμήνου προθεσμίας ἀπό τῆς προσλήψεως, ὑπό τῶν ἀπαραιτήτων πιστοποιητικῶν. Ἐάν διά τῶν πιστοποιητικῶν τούτων ἀποδεικνύηται προϋπηρεσία μείζων τῆς ἐν τῇ δηλώσει ἀναφερομένης ἤ ὑποβληθῶσι πιστοποιητικά προϋπηρεσίας, χωρίς νά ἔχῃ κατατεθῇ σχετική δήλωσις κατά τήν πρόσληψιν, τό δικαίωμα διά τήν ἀπόληψιν τοῦ βάσει τῆς προϋπηρεσίας ταύτης ὑψηλοτέρου μισθοῦ γεννᾶται ἀπό τῆς καταθέσεως τῶν πιστοποιητικῶν τούτων.

Ἡ προϋπηρεσία τῶν ἤδη ὑπηρετούντων μι-

σθωτῶν, ἐφ' ὅσον μέχρι σήμερον δὲν ἔχουσιν ὑποβάλει σχετικὰ πιστοποιητικά, ἀποδεικνύεται ὁμοίως διὰ δηλώσεων, συνοδευομένων, ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, ὑπὸ τῶν ἀπαραιτήτων πιστοποιητικῶν, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ ἀναλόγως τῶν ἀνωτέρω διατάξεων.

Τὰ πιστοποιητικὰ προϋπηρεσίας, λυομένης τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ἐπιστρέφονται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸν μισθωτόν.

5) Εἰς τὸ ἐπὶ ποσοστοῖς μόνον ἢ διὰ μικτοῦ συστήματος ἀμειβόμενον προσωπικὸν ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐξασφαλίζῃ κατὰ μῆνα, κατ' ἐλάχιστον ὅριον, τοὺς ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένους βασικοὺς μισθοὺς μετὰ τῶν ἐπιδομάτων οἰκογενειακῶν βαρῶν.

6) Τὰ ἐν § 2 τῆς παρούσης καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν ἰσχύουσι διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς πόλεις, μετὰ τῶν περιχώρων των, πληθυσμοῦ ἄνω τῶν 20.000 κατοίκων καὶ εἰς Σκαραμαγκᾶν, Ἀσπρόπυργον καὶ Ἐλευσῖνα. Διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς πόλεις μικροτέρου πληθυσμοῦ μειοῦνται κατὰ ποσοστὸν 8 ο/ο, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης, ἤτοι μέχρι τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπον αὐξήσεως τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μισθῶν, δὲν μειοῦνται τὰ σήμερον ἰσχύοντα τοιαῦτα.

Δὲν ὑπόκεινται εἰς τὴν ἀνωτέρω μείωσιν τὰ ὡς ἄνω διὰ τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικόν, τὸ πληροῦν τὰς ἐν τῇ ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῇ γενικῇ συλλογικῇ συμβάσει ἐργασίας προϋποθέσεις ἡλικίας καὶ προϋπηρεσίας τῶν ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν προβλεπόμενα κατωτάτα ὅρια βασικῶν μισθῶν.

7) Οἱ περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοί, ἐξαιρέσει τῶν ἐκ τούτων ὑπηρετούντων εἰς ἐμπορικὰ καταστήματα καὶ παντοπωλεῖα, ὡς καὶ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἀπασχολοῦνται κατ' ἐναλλασσομένας ὁμάδας, ἄνευ διακοπῆς τοῦ ὡραρίου ἐργασίας των, ἐντὸς τῶν ἐργοστασίων καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἐργασία εἶναι ἀμέσως συνδεδεμένη πρὸς τὴν παραγωγικὴν διαδικασίαν, δικαιοῦνται καθ' ὅλον τὸ ἔτος μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως κατὰ μίαν ἡμέραν ἑκάστης ἑβδομάδος, διαρρυθμιζομένου τοῦ ἡμερησίου ὡραρίου ἐργασίας αὐτῶν εἰς τρόπον, ὥστε νὰ μὴ ὑπέρχηται ἐλάττωσις τοῦ δυνάμει τῶν κειμένων διατάξεων ἢ ἔθίμου ἢ συμφωνίας ἰσχύοντος ἢ ἐφαρμοζομένου ἑκάστοτε συνολικοῦ ἀριθμοῦ ὡρῶν ἑβδομαδιαίας ἐργασίας.

Ὡς τοιαύτη ἡμέρα μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως ὁρίζεται διὰ τῆς παρούσης τὸ Σάββατον μὲν κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον, ἤτοι ἀπὸ 15ης Μαΐου μέχρι καὶ τῆς 15ης Ὀκτωβρίου, ἡ Τετάρτη δὲ κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον, ἤτοι ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου μέχρι καὶ τῆς 14ης Μαΐου.

Εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, ὡς α) εἰς βιομηχανικὰς καὶ λοιπὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ὁσάκις ἡ ἀπασχόλησις ὡρισμένων μισθωτῶν ἢ ὡρισμένης κατηγορίας μισθωτῶν ἐκ τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα (ἐκτὸς τῶν ὡς ἄνω ἐξαιρουμένων περιπτώσεων ἀπασχολήσεως εἰς ἐναλλασσομένας ὁμάδας) εἶναι ἀναποσπάστως ἢ στενῶς συνδεδεμένη πρὸς τὴν ἀπασχόλησιν τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ, β) εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις συγκοινωνιῶν, γ) ὁσάκις ἔχει καθιερωθῆ, πρὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης, καθ' οἱονδήποτε τρόπον μεταμεσημβρινὴ ἀνάπαυσις τοῦ προσωπικοῦ κατ' ἄλλην ἡμέραν, εἶναι δυνατὴ ἡ μετάθεσις τῆς μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως τῆς Τετάρτης ἢ τοῦ Σαββάτου εἰς ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, εἴτε διὰ τὸ σύνολον, εἴτε διὰ μέρος τοῦ προσωπικοῦ, ἐκ περιτροπῆς, καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς προηγουμένης ἀνακοινώσεως ταύτης εἰς τὸ ἁρμόδιον Γραφεῖον Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας.

Μισθωτοὶ ἐκ τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα, ὑπηρετοῦντες εἰς καταστήματα ἐμπορικά, φαρμακεῖα, παντοπωλεῖα, ἐδωδιμοπωλεῖα, οἰνοπανταπωλεῖα, καφεκοπτεῖα καὶ τυροπωλεῖα, δικαιοῦνται μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως κατὰ τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῶν οἰκείων διατάξεων διὰ τὸ προσωπικὸν ἐπὶ τῶν πωλήσεων τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων.

8) Τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων ἀποδοχῶν δικαιοῦνται ἐκ τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα οἱ ἀπασχολούμενοι τοὐλάχιστον 3 : 2 ὥρας ἡμερησίως μισθωτοί. Διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους ἐπὶ ἧσσονα χρόνον ἡμερησίως ἰσχύουν κατ' ἀναλογίαν πᾶσαι αἱ ἀνωτέρω διατάξεις, ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀπολαβὰς αὐτῶν, διὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπασχολήσεώς των.

9) Αἱ μέχρι σήμερον ἰσχύουσαι συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, διαιτητικαὶ ἀποφάσεις καὶ ὑπουργικαὶ τοιοῦται, ὡς καὶ οἱ ἰσχύοντες καὶ ἐφαρμοζόμενοι ἐσωτερικοὶ κανονισμοὶ κλπ., ἐφ' ὅσον προβλέπουν εὐνοϊκωτέραν ρύθμισιν διὰ τοὺς μισθωτούς, καταργοῦνται τῆς παρούσης. Ὡσαύτως ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ διατάξεις τῶν ὑπ' ἀριθ. 3323/1951, 49004/1951 καὶ 64740/1951 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων «περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ὁδοιπορικῶν ἐξόδων κλπ.» (*), ὡς ἐπίσης ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ ὁπωσδήποτε μὴ ἀντικείμεναι εἰς τὴν παροῦσαν διατάξεις.

10) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

11) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 18 Σεπτεμβρίου 1958.

12) Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος ἰσχύος τῆς παρούσης προκύπτουσαι ὀφειλαὶ δύνανται νὰ ἐξοφληθῶσι εἰς ἓξ (6) μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης καταβληθησομένης μέχρι τῆς 31.3.1959.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Φεβρουαρίου 1959

(*) ΕΕΔ 12, σελ. 445, 446.